1999

شىنجاڭ يىلنامىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تەزكىرە كومىتېتى

شىنجاڭ يىلنامە تەھرىراتى

شىنجاڭ يىلناماسى

1999

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تەرجىمە كومىتېتى

شىنجاڭ يىلناماسى تەھرىرلىك

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق
تەزكىرە كومىتېتى

مۇدىر: ئابلەت ئابدۇرېشىت

مۇئاۋىن مۇدىرلار: يۈسۈپ ئەيسا، فېڭ داجېن، تۆرباير، لى شۇجۇەن، ئۇيغۇر سايرانى، بەي يۈشى (مەخسۇس)، ۋۇ شىڭدۇ (مەخسۇس)، سابىر ئەلى (مەخسۇس)، رېن مىڭجى (مەخسۇس)

ئەزالار: دۇڭ جاۋخې، لى كاڭنىڭ، شيې خەيپىڭ، سۇ يۈڭگۇاڭ، گۇڭ جىننيۇ، ليۇ رۇنشۇەن، چېن تۈڭۈې، خې فۇلىن، راخمان مەسۇم، ئەمەت موللاتۇردى، جاقىپ مىرزاقان، خۇاڭ يۈەنسەي، ئابلىز ئاتاۋۇللا، ياڭ جەنشى، مەھەممەت زۇنۇن، قادىر ھاپىز (مەخسۇس)، جۇڭ يىڭ، ما زىجيەن

«99' شىنجاڭ يىلنامىسى» ئۇيغۇرچە
نەشرىنىڭ تەھرىرات خادىملىرى

باش مۇھەررلەر: سابىر ئەلى

مۇئاۋىن باش مۇھەررلەر: ئابدۇرۇپ ئېلى، ئەخمەت ئىمىنھاجى جۇبەيرى

مەسئۇل مۇھەررلەر: ئابدۇرېھىم ياقۇپ، جەمىلە ئابلا

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 — 9 - كۈنلىرى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈردى. سۈرەتتە باش شۇجى جياڭ زېمىن سانجى شەھىرى سەنگۈك يېزىسى چاڭشېڭ كەنتىدىكى خۇيزۇ دېھقان ژاڭ يۈچىن بىلەن سەممىي كۆرۈشمەكتە.

لى ياڭ فوتوسى

باش شۇجى جياڭ زېمىن ئاقسۇدا كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

لى ياڭ فوتوسى

1998 - يىل 9 - ئاي- ىنىڭ 5 — 15 - كۈنلىرى ج ك پ مەركىزي كومىتە- تى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تېمەن جىيۈن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈردى. سۈرەتتە تېمەن جىيۈن قىزىلچىنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

جياڭ كېدىڭ فوتوسى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 20 — 27 - كۈنلىرى ج ك پ مەركىزي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ سابىق دائىمىي ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق باشلىقى چياۋشى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى.

ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم-
نىڭ شۇجىسى ژاڭ
لىچۈەن ئۇرۇمچى نېفىت
خىمىيە سانائىتى باش
زاۋۇتىدا خىزمەتلەرنى
تەكشۈرۈپ تەتقىق قىل-
دى.

لى يۈخۇاڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قەشقەر شەھىرىدىكى يېزا ئىگىلىك سودا بازىرىدا ئەھۋال ئىگىلىمەكتە.

جاۋ جۈنئەن فوتوسى

1998 - يىل 5 - ئاي- نىڭ 28 - كۈنى ئېلىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى ئەڭ چوڭقۇر نېفىت تەكشۈرۈش قۇدۇقى — تەڭ چوڭقۇرلۇقى 7200 مېتىر كېلىدىغان تارىم پارامېتىر 1 - قۇدۇقى قېزىلدى. بۇ قۇدۇق تارىم ئويمانلىقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان بولۇپ، 6 قەۋەت نېفىت، گاز بارلىقى بايقالدى.

ۋاڭ دېتىڭ فوتوسى

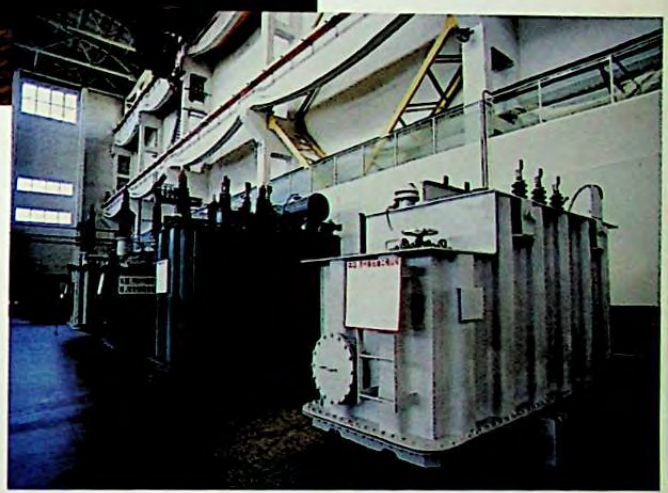

شىنجاڭ ئالاھىدە تىرانسفورماتور پاي شىركىتى ئىشلەپچىقارغان تىرانسفورماتور خەلقئارا بازارغا كىردى.

جاۋ جۇنئەن فوتوسى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى. تاشيولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 283.3 كىلومېتىر كېلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە 169.9 كىلومېتىرى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول.

جاۋ جېنشياڭ فوتوسى

ئۇلۇغچات ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ۋۇ دېگۈن پامىر ئېگىزلىكىدە 36 يىل تۇردى، مۇشۇ جايدىكى قىرغىز ئاممىسى ئۇنى «ئاق خالاتلىق دانىشمەن» دەپ تەرىپلەيدۇ. سۈرەتتە ۋۇ دېگۈن ياش دوختۇرلارغا تېخنىكا ئۆگەتمەكتە.

جورقاتاي فوتوسى

1998 - يىلى يازدا چاڭجياڭ، سۇڭخۇاجياڭ، نىنجياڭ ۋادىلىرىدا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئاپەت رايونىدىكى خەلققە پائال تۇردە پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى. سۈرەتتە، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئايروپىلانغا ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بۇيۇملىرىنى قاچىلىماقتا.

خېك ياپىك فوتوسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىنغان 21 - يىل بولدى. سۈرەتتە پاختىكارلار پاختا تەرمەكتە.

جاۋ جۇنئەن فوتوسى

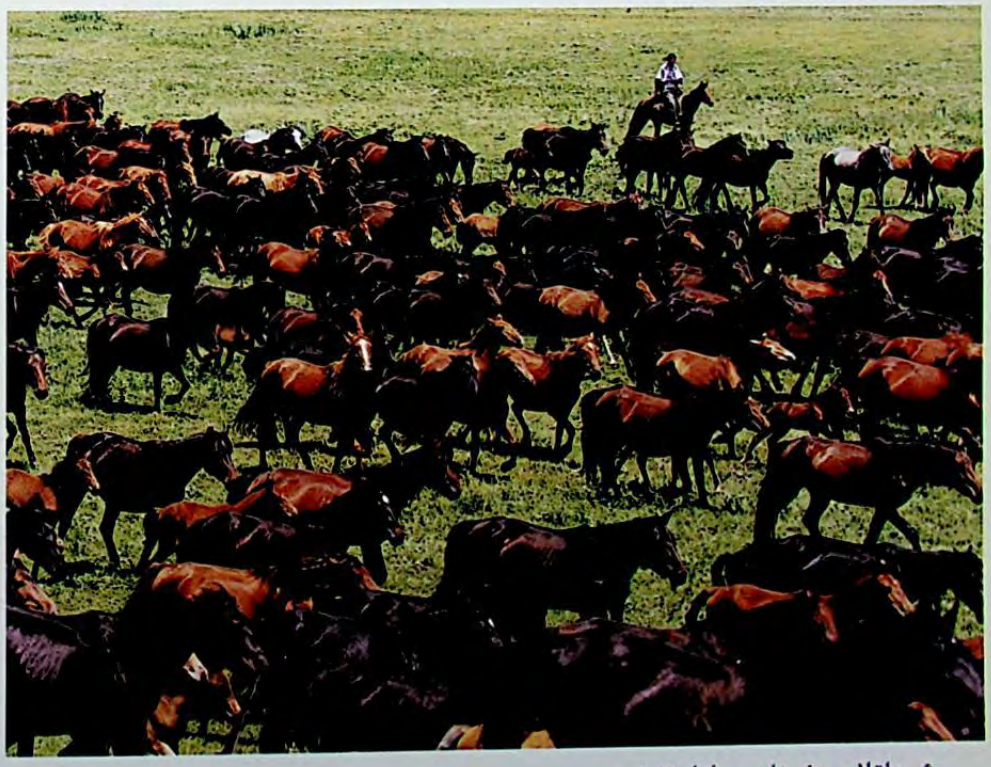

ئوينىاقلاپ تۇرغان يىلقا ئۈيۇرى.

جاۋ جۇنئەن فوتوسى

تەھرىر ئىلاۋىسى

1. «شىنجاڭ يىلنامىسى» يەرلىك ئۇنىۋېرسال يىلنامە بولۇپ، 1985 - يىلدىن باشلاپ نەشر قىلىنىپ كەلدى. ئۇ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ سىياسەت، ھەربىي ئىشلار، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، ئىجتىمائىيەت قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئاساسىي قىياپىتى ۋە ئاساسىي ئەھۋالىنى ئومۇميۈزلۈك، سىستېمىلىق، ئېنىق تونۇشتۇرۇشنى ئاساسىي مەقسەت قىلىدۇ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىنى توغرا ۋە ئىشەنچلىك ئۇچۇر بىلەن تەمىن ئېتىدۇ، شىنجاڭنىڭ جەمئىيەت مۇقىملىقى، ئىگىلىكىنىڭ گۈللىنىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۇچۇن، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۇچۇن، شۇنداقلا بارلىق كىتابخانلار ئۇچۇن خىزمەت قىلىدۇ.

2. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» جەمئىي 27 تۈرگە ئايرىلدى: (1) ئومۇمىي ئەھۋال، چوڭ ئىشلار؛ (2) يەرلىك نىزاملار؛ (3) سىياسەت؛ (4) جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە؛ (5) ئاممىۋى تەشكىلاتلار؛ (6) ھەربىي ئىشلار؛ (7) ئىگىلىك باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىك؛ (8) مالىيە، پۇل مۇئامىلە؛ (9) يېزا ئىگىلىك؛ (10) سانائەت؛ (11) قاتناش، پوچتا - تېلېگراف؛ (12) قۇرۇلۇش، مۇھىت ئاسراش، كارتوگرافىيە؛ (13) سودا، ساياھەتچىلىك؛ (14) گېئولوگىيە، يەر تەۋرەش، مېتېئورولوگىيە؛ (15) ئىلىم - پەن؛ (16) ماۋارىپ؛ (17) مەدەنىيەت، ئارخېئولوگىيە؛ (18) ئاخبارات، نەشرىياتچىلىق؛ (19) رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە؛ (20) سەھىيە، تېببىي دورىگەرلىك؛ (21) تەنتەربىيە؛ (22) مىللەت؛ (23) ئىجتىمائىيەت؛ (24) ۋىلايەت، ئوبلاست، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيىلەر قۇرۇلۇشى؛ (25) شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈمنى؛ (26) شەخسلەر؛ (27) قوشۇمچە.

«99' شىنجاڭ يىلنامىسى» قىسىملار بىرلىك قىلىنىپ، تارماق ۋە ماقالىلەردىن تەركىپ تاپتى. ماقالىلەرنىڭ ماۋزۇسى قارا ھەرپ بىلەن بېرىلدى.

3. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» — «شىنجاڭ يىلنامىسى» نەشر قىلىنغاندىن بۇيانقى 15 - تومى، ئۇنىڭدا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىل 1 - ئايدىن 12 - ئايغىچە ھەرقايسى ساھە ۋە كەسىپلەردە ئىسلاھاتنى تېزلىتىش، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش داۋامىدا قىلغان يېڭى ئىشلىرى ۋە قولغا كەلتۈرگەن يېڭى تەرەققىيات، يېڭى مۇۋەپپەقىيەت، يېڭى تەجرىبىلىرىنى تەپسىلىي ۋە ئېنىق بايان قىلىندى. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» نىڭ باش قىسمىغا «باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى» سەرلەۋھىلىك مەخسۇس ماقالە ئالاھىدە بېرىلدى.

4. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» گە كىرگۈزۈلگەن خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا دائىر ستاتىستىكىلىق ماتېرىياللاردا ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسى ۋە جايلاردىكى ستاتىستىكا ئىدارىلىرىنىڭ ستاتىستىكىلىق ئاخباراتى ئاساس قىلىندى. ئوخشاش بولمىغان ئايرىم جايلاردا ستاتىستىكىلىق مەلۇماتنىڭ كېلىش مەنبەسى ئىزاھلاپ ئۆتۈلگەندىن باشقىسى ستاتىستىكىلىق ئاخبارات ئېلان قىلىنغاندىن كېيىنكى تۈزىتىلگەن سان.

5. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» گە كىرگۈزۈلگەن ماقالىلەردىكى «مىللىي» سۆزى ئادەتتە خەنزۇدىن باشقا ئاز سانلىق مىللەتلەرنى كۆرسىتىدۇ. ئۇيغۇرچە يىلنامىدە يىلنامىگە كىرگۈزۈلگەن شەخسلەردىن ئۇيغۇرلار بىلەن خەنزۇلارنىڭ مىللەت تەركىبى ئىزاھلانمىدى، باشقا مىللەت كىشىلىرىنىڭ مىللەت تەركىبى ئىزاھلاپ ئۆتۈلدى. ئاپتونوم رايون، ئاپتونوم ئوبلاست، ئاپتونوم ناھىيىلەرنىڭ نامى، ئادەتتە، تۇنجى قېتىم تىلغا ئېلىنغاندا تولۇق ئاتالدى، باشقا جايلاردا ئادەتتەكىنى بويىچە قىسقارتىپ ئېلىندى.

6. «99' شىنجاڭ يىلنامىسى» گە كىرگۈزۈلگەن ماقالىلەرنى ئاپتونوم رايوندىكى تارماقلار، ئورۇنلار، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر كۆرسەتكەن ماقالە يازغۇچىلار (ئۇيۇشتۇرغۇچىلار) مۇناسىۋەتلىك خادىملار ياكى كەسىپي خادىملارنى ئۇيۇشتۇرۇپ تەييارلىغان. بارلىق ماتېرىيال، سانلىق مەلۇماتلار نوپۇزغا ئىگە بولۇپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكەن.

مۇندەرىجە

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى 1

ئومۇمىي ئەھۋال. چوڭ ئىشلار

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى 6
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىي رايونلارغا ئايرىلىشى 13
1998 - يىلى ئاپتونوم رايون نوپۇسىنىڭ تارقىلىشى ۋە مىللىي تەركىبى 17
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى توغرىسىدىكى ستاتىستىكا ئاخباراتى 22
1998 - يىلدىكى چوڭ ئىشلار 37

يەرلىك نىزاملار

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش نىزامى 55
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتى قانۇنى» نى يولغا قويۇش چارىسى 59
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول تىرانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى 61
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى 69
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گۇۋاھلىق نىزامى 74
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى 78
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىكنى باشقۇرۇش نىزامى 89

سىياسەت

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى 95

ش ئۇ ئا ر پارتكوم 97
ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك..... 126
ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى..... 134
ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 147
ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش..... 167
دېموكراتىك پارتىيە ـ گۇرۇھلار ۋە سودا ـ سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى 179
ئاپپارات ئىسلاھاتى 187
تاشقى ئىشلار 190
مۇھاجىرلار ئىشلىرى 198
تەيۋەنگە قارىتىلغان خىزمەت 200

جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە

جامائەت خەۋپسىزلىكى 202
تەپتىشلىك 206
سوت خىزمىتى 208
ئەدلىيە..... 214

ئاممىۋى تەشكىلاتلار

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 220
كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى 227
ئاياللار بىرلەشمىسى 235

ھەربىي ئىشلار

شىنجاڭ ھەربىي رايونى 244
شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى 265
شىنجاڭ قوراللىق ساقچى قىسىملىرى 271
قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى 271
قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۇەن قوماندانلىق شتابى 277
قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 ـ باش ئەترىتى 281
قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى..... 284
خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى 286

ئىگىلىك باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىك

ئومۇمىي بايان 288
دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش 298
ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى 300
ئىقتىسادىي تەپتىشلىك خىزمىتى 304
باھا خىزمىتى 314
سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش 323
تېخنىكا نازارەتچىلىكى 327
تاموژنا 339
تاۋار تەكشۈرۈش 340
ھايۋانات ۋە ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش 343
يەر باشقۇرۇش خىزمىتى 344

مالىيە، پۇل مۇئامىلە

مالىيە 346
باج 364
خەلق بانكىسى 366
سودا - سانائەت بانكىسى 375
قۇرۇلۇش بانكىسى 378
يېزا ئىگىلىك بانكىسى 380
يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى 383
جۇڭگو بانكىسى 384
سۇغۇرتا 388

يېزا ئىگىلىكى

يېزا خىزمىتى 392
يېزا ئىقتىسادى 399
دېھقانچىلىق 404
چارۋىچىلىق 410
ئورمانچىلىق 423

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش 428
سۇچىلىق 432
يېزا - بازار كارخانىلىرى 436
بېلىقچىلىق 441
نامراتلارنى يۆلەش، روناق تاپقۇزۇش 443

سانائەت

نېفىت 449
شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى 449
تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى 456
تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى 459
غەربىي شىمال نېفىت ئىدارىسى 461
ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 466
جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز ترانسپورت شىركىتى 468
كۆمۈر 469
ئېلېكتر قۇۋۋىتى 472
پولات - تۆمۈر 478
رەڭلىك مېتال 480
ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى 482
بىناكارلىق ماتېرىياللىرى 490
خىمىيە سانائىتى 493
يېنىك سانائەت 498
توقۇمچىلىق 500
تاماكىچىلىق 504

قاتناش، پوچتا تېلېگراف

تۆمۈريول 507
تاشيول 514
خەلق ئاۋىئاتسىيىسى 519
پوچتا - تېلېگراف 524

قۇرۇلۇش، مۇھىت ئاسراش، كارتوگرافىيە

شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى 530
بىناكارلىق 535

مۇھىت ئاسراش 542
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق مۇھىت ئەھۋالىدىن ئاخبارات 544
كارتوگرافىيە 556

سودا. ساياھەتچىلىك

سودا 560
ماددىي ئەشيا 568
تەسىنات - سودا 569
ئاشلىق 577
تاشقى ئىقتىساد - سودا 582
ساياھەتچىلىك 587

گېئولوگىيە، يەر تەۋرەش، مېتېئورولوگىيە

گېئولوگىيە 591
يەر تەۋرەش 616
مېتېئورولوگىيە 629

ئىلىم - پەن

شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئەھۋالى 645
پەن - تېخنىكا خىزمىتى 657
تەبىئىي پەن 695
ئېكولوگىيە، بايلىق مەنبەسى 695
فىزىكا، خىمىيە 703
ئاسترونومىيە 706
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق 707
ئورمانچىلىق 715
ئىجتىمائىي پەن 716

مائارىپ

مائارىپ خىزمىتى 730
ئاساس مائارىپى 737
كەسپىي مائارىپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مائارىپى 741
ئالىي مائارىپ 742

چوڭلار ماڭارپى 747
شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى 748

مەدەنىيەت، ئارخېئولوگىيە

مەدەنىيەت 757
ئارخېئولوگىيە 768

ئاخبارات، نەشرىياتچىلىق

ئاخبارات‌چىلىق 775
نەشرىياتچىلىق 779
مەتبەئەچىلىك 781

رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە

رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى..... 782
كىنو فىلىملىرىنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش ئەھۋالى 791
تېلېۋىزىيە تىياتىرى ئىشلەش ئەھۋالى..... 791

سەھىيە، تېببىي دورىگەرلىك

سەھىيە 793
پامىر ئېگىزلىكىدىكى ئاق خالاتلىق دانىشمەن
— ئۇلۇغچات ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ۋۇ دېگۈن توغرىسىدا 797
تېببىي دورىگەرلىك 810

تەنتەربىيە

خەلقئارا مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىش ئەھۋالى..... 813
مەملىكەت ئىچىدىكى رەسمىي مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىش ئەھۋالى 813

مىللەت

مىللەتلەر ئىشلىرى 828

مىللەتلەر تىل ـ يېزىق خىزمىتى 833

ئىجتىمائىيەت

مەنىۋى مەدەنىيەتنى قوغۇلاش 839
ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەكشۈرۈش ئەھۋالى 840
كادىرلار ئىشلىرى 854
ئەمگەك ئىشلىرى 863
ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش ئەھۋالى 872
پاراۋانلىق ئىشلىرى 876
مېيىپلار ئىشلىرى 880
ئاپەتتىن قوتقۇزۇش خىزمىتى 883
نوپۇس، پىلانلىق تۇغۇت 887
پىلانلىق تۇغۇت خىزمەتچىلىرىنىڭ ئولگىسى ساجىمخان مۆمىن 889
ياشانغانلار خىزمىتى 893
دىن خىزمىتى 897
نىكاھ، دەپنە ئىشلىرى 900

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيىلەرنىڭ قوغۇلۇشى

ئومۇمىي ئەھۋال 901
ئۈرۈمچى شەھىرى 901
تىيانشان رايونى 906
سايباغ رايونى 909
تۇدۇڭخابا رايونى 911
شىمىگو رايونى 913
يېڭىشەھەر رايونى 915
ئەنسەن كان رايونى 918
دۇڭسەن رايونى 919
ئۈرۈمچى ناھىيىسى 922
كۇندۇن ـ كۇنگە گۇللىنىۋاتقان چىداۋان يېزىسى 923
قاراماي شەھىرى 926
مايتاغ رايونى 930
قاراماي رايونى 933
جەرەنبۇلاق رايونى 934
ئورقۇ رايونى 936

شىخەنزە شەھىرى 937
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى 940
كۈيتۈك شەھىرى 943
ئىلى ۋىلايىتى 946
غۇلجا شەھىرى 949
غۇلجا ناھىيىسى 951
قورغاس ناھىيىسى 953
نىلقا ناھىيىسى 956
موڭغۇلكۈرە ناھىيىسى 958
تېكەس ناھىيىسى 961
توققۇزتارا ناھىيىسى 963
كۈنەس ناھىيىسى 966
چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى 968
تارباغاتاي ۋىلايىتى 971
چۆچەك شەھىرى 975
دۆربىلجىن ناھىيىسى 977
چاغانتوقاي ناھىيىسى 979
تولى ناھىيىسى 981
شىخو شەھىرى 984
ساۋەن ناھىيىسى 986
قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى 990
ئالتاي ۋىلايىتى 992
ئالتاي شەھىرى 995
قابا ناھىيىسى 998
بۇرچىن ناھىيىسى 1001
جېمىنەي ناھىيىسى 1003
كۆكتوقاي ناھىيىسى 1006
بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى 1008
چىڭگىل ناھىيىسى 1011
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى 1013
بورتالا شەھىرى 1017
جىڭ ناھىيىسى 1020
ئارىشاڭ ناھىيىسى 1023
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى 1024
سانجى شەھىرى 1029
مىچەن شەھىرى 1032
ماناس ناھىيىسى 1035
قۇتۇبى ناھىيىسى 1038

فۇكاك شەھىرى 1040
جىمىسار ناھىيىسى 1044
گۇچۇك ناھىيىسى 1047
مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى 1050
تۇرپان ۋىلايىتى 1052
تۇرپان شەھىرى 1055
توقسۇن ناھىيىسى 1058
پىچان ناھىيىسى 1061
پىچان ناھىيىسىنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ تۇرلۇك ئىشلىرىمىزنى
21 - ئەسىرگە ئومۇميۈزلۈك يۈزلەندۇرەيلى 1063
— ج ك پ پىچان ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: خۇاڭ جىجۇك 1065
قۇمۇل ۋىلايىتى 1068
قۇمۇل شەھىرى 1070
مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ زەپەر مارشى
— 100 نەپەر خەلق ئىشچىسىنىڭ خەتەردىن قۇتۇلۇشى 1072
ئاراتۇرۇك ناھىيىسى 1074
بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى 1077
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى 1080
كورلا شەھىرى 1083
خېجىڭ ناھىيىسى 1086
خوشۇت ناھىيىسى 1089
باغراش ناھىيىسى 1091
بۈگۈر ناھىيىسى 1092
لوپنۇر ناھىيىسى 1094
چاقىلىق ناھىيىسى 1097
چەرچەن ناھىيىسى 1099
يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى 1101
ئاقسۇ ۋىلايىتى 1105
ئاقسۇ شەھىرى 1108
ئونسۇ ناھىيىسى 1110
باي ناھىيىسى 1113
كۇچا ناھىيىسى 1116
توقسۇ ناھىيىسى 1118
شايار ناھىيىسى 1120
ئۈچتۇرپان ناھىيىسى 1122
ئاۋات ناھىيىسى 1124
كەلپىن ناھىيىسى 1126
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى 1126

ئاتۇش شەھىرى 1129
ئاقچى ناھىيىسى 1131
ئۇلۇغچات ناھىيىسى 1132
ئاقتۇ ناھىيىسى 1134
قەشقەر ۋىلايىتى 1136
قەشقەر شەھىرى 1139
قەشقەر كوناشەھەر ناھىيىسى 1141
قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى 1143
مارالبېشى ناھىيىسى 1145
پەيزاۋات ناھىيىسى 1147
پەيزاۋاتنىڭ ئۆزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتەيلى
— ج ك پ پەيزاۋات ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ياڭ جىمىڭ 1149
يوپۇغا ناھىيىسى 1150
يېڭىسار ناھىيىسى 1154
مەكىت ناھىيىسى 1156
يەكەن ناھىيىسى 1158
پوسكام ناھىيىسى 1160
قاغىلىق ناھىيىسى 1162
تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى 1165
خوتەن ۋىلايىتى 1167
خوتەن شەھىرى 1169
خوتەن ناھىيىسى 1171
گۇما ناھىيىسى 1173
قاراقاش ناھىيىسى 1175
لوپ ناھىيىسى 1178
چىرا ناھىيىسى 1180
كېرىيە ناھىيىسى 1182
نىيە ناھىيىسى 1184

شەرەپ تاختىسى
ئىلغار شەخسلەر

لى خۇي 1187
مۇتەللىپ ئەخمەت 1187
خۇاڭ ۋېيخۇا 1187
ئابدۇۋاھىت ھاجى 1188
لى يۈنجي 1188
ۋاڭ جيېمېي 1188
لياۋ گوپىڭ 1189
ۋۇ لىخۇڭ 1189

جەكەن جۇرئەت 1190
لى جۇڭجياڭ 1190
لى يىڭجۇن 1191
دەن كېغۇ 1191
لىۋ شىنلىن 1191
لياڭ جيەنخۇا 1192
ما كېچىن 1192
ۋاڭ يۈك 1193
سۇك ۋېنسەي 1193
لى جياڭ 1194
ئۆمەر شاكىر 1194
لى كېشىن 1194
جۇ گوشىڭ 1195
ۋاڭ جيۈەن 1195
گاۋ خۇڭمېي 1196
جاڭ جىپىڭ 1196
ۋېي شۇاڭيى 1196
غوپۇر روزى 1197
جۇ شىنيۈەن 1197
دۇ يۈەنشىڭ 1198
يۈەن فاڭ 1198
چى دۈك 1199
ياڭ جۈن 1199
چۈي فەنراڭ 1199
جەمىلە غوجائەخمەت 1200
ۋاڭ شىنرۈك 1200
جۇ يۇڭگۈي 1201
ياقۇپ يۈقۇپ 1201
ۋاڭ چاۋ 1202
بى شىنخۇ 1203

ئىلغار كوللېكتىپلار

توقتۇزتارا ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى 1203
چىڭگىل ناھىيىلىك سۇچىلىق - ئېلېكتر ئىدارىسى 1204
پىچان ناھىيىلىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى ئىشخانىسى 1204
پىچان ناھىيىلىك تېببىي دورا شىركىتى 1204
پىچان ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى 1205
پىچان ناھىيىلىك سوا - ساناەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى 1205
پىچان ناھىيىلىك شېكەر - تاماكا - ھاراق شىركىتى 1206

قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى 1206
قۇمۇل شەھەرلىك مائارىپ كومىتېتى 1206
قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئورنى 1207
قۇمۇل شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى 1207
قۇمۇل شەھەرلىك كادىرلار ئىدارىسى 1208

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى

يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى 1215
يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى 1217
يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى 1218
يېزا ئىگىلىك 4 - شىسى 1219
يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى 1221
يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى 1222
يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى 1224
يېزا ئىگىلىك 8 - شىسى 1226
يېزا ئىگىلىك 9 - شىسى 1227
يېزا ئىگىلىك 10 - شىسى 1229
بىناكارلىق قۇرۇلۇش 1 - شىسى 1230
ئورمچى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 1231
قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 1232
خوتەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 1233

شەخسلەر

ئىلغار - نەمۇنىچىلەر

ئەبۇقان 1234
نۇرلە 1234
شېي شىنمىن 1234
گاۋ لىيېچىك 1235
گۈلباھار مۇتەللىپ 1235
جاك چىكخوا 1236
سالام 1236
ۋاك سۇيجىن 1236
چېن يۈك 1237

ۋاڭ شىشىن 1237
لى جيەنژېي 1238
مۇنەللىپ 1238
خې ۋېيدۇك 1238
لىيۇ چىن 1239
نۇرئەلى جۇمە 1239
خەمىت ئەيسا 1240
لى جىنپىڭ 1240
جۇ شياۋچىن 1240
جېڭ يەنفۇ 1241
خالمۇرات غوپۇر 1241
ئادىل ھوشۇر 1241

ئىنقىلابىي قۇربانلار

ما دايۇەن 1242
لۇك فېي 1242
خەن شىنجۇك 1242
نۇرتاي ئەنۋەربېك 1243
كۇك يۇڭچياك 1243
مۇھەممەت ئابلا 1243
ساجىمخان مۇمىن 1243
جياك يۇبىن 1244
شى چۇنيۇك 1244
يۆ يى 1244
جاك فۇچېك 1244
لىيۇ جيەنجۇك 1244
ژۇ بىن 1245
دىك شياۋباۋ 1245
لى چياك 1245
زۇلپىقار ئابدۇرۇسۇل 1245

ۋاپات بولغانلار

لىيۇ لىك 1246
جاك شېڭشېك 1246
سابىر مۇھەممەت 1247
ئابدۇرېھىم قادىر 1247

خەن يۇڭبن 1247
بالجىت 1248
نىغمەت راقمباي 1248
مياڭ يەنشىك 1248
مۇسا روزى 1249
رېن جىشى 1249
ئابلىكىم ئابدۇللا 1249
مۇھەممەت ئىسمائىل 1250
يۇ تيەندۇك 1250
قۇرماش ئاناربەك 1250
لىيۇ باۋۇڭ 1250
شياۋ جىيى 1251
سادىقۇف ئابدۇرېھىم 1251
تيەن ڭۇ 1251
زېك جىيىن 1252
خەن دېشياك 1252
ئىبراھىم ئۆمەر 1252
مىركامال جەلىلقان 1252
شيې يۆچېك 1253
ياك يىشەن 1253
يۇ باۋشەن 1253
گو زىيىك 1253
جاك چاڭجۇن 1254
ڭاك كېجۇن 1254
تەن شاڭۋې 1254
ڭې جيې 1255
لىيۇ خۇي 1255
لى بېن 1255
غوپۇر سۇلايمان 1256
خۇ تىڭچۇەن 1256
جاك شىچىن 1257

قوشۇمچە

ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ئىگىلىكىنىك 1998 - يىللىق ئاساسلىق نىسبەت مۇناسىۋىتى ... 1258

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن شياڭگاڭدا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ بىر يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى، قازاقىستان جۇمھۇرىيىتىدە جۇڭگو، روسىيە، قازاقىستان، قىرغىزستان، تاجىكىستاندىن ئىبارەت 5 دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ ئۈچرىشىشى ۋە خىزمەت زىيارىتىنى ئايىغىلاشتۇرۇپلا، 7 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئۈرۈمچىگە كەلدى. ئەتىسىدىن باشلاپ شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنى تەكشۈرۈشكە كىرىشىپ كەتتى. باش شۇجى جياڭ زېمىن 7 - ئاينىڭ 5 — 9 - كۈنىگىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گۇۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چېن چىبىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى زېڭ چىڭخۇڭ، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى گو بوشيۇڭلارنىڭ ھەمراھلىقىدا ئاقسۇ ۋىلايىتى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، تۇرپان ۋىلايىتى ۋە ئۈرۈمچى شەھىرى قاتارلىق جايلاردا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن پىژغىرىم ئىسسىقتا تەكرىتاغنىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىدا قاتناپ، كارخانىلارنىڭ سېخلىرىغا، دېھقانلارنىڭ ئېتىزلىرىغا، ئۆيلىرىگە، ھەربىي گازارمىلاردىكى لېيەندۇيلەرگە بارىدى، بارغانلا يېرىدە ھەرمىللەت كادىرلىرى ۋە خەلقى بىلەن، قىسمەنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى بىلەن سەممىي پاراڭلىشىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتى بىلەن تونۇشتى. ئۇ يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇر يولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئىش ئورنىنى كۆزدىن كەچۈردى، شىنجاڭنىڭ نېفىت - تەبىئىي گازلىرىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى. جياڭ زېمىن شىنجاڭنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات جەريانىدا قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيىتى ۋە ئىلگىرىلىشىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەركەزنىڭ قوللىشى ۋە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى، خەلقىنىڭ تىرىشىشى ئارقىسىدا، شىنجاڭدا زور ئۆزگىرىشلەر بولدى. ماددىي مەدەنىيەتنىڭ ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ قۇرۇلۇشىدا ناھايىتى زور ئىلگىرىلەشلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپتۇ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ كېلىۋاتىدۇ.

7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى باش شۇجى جياڭ زېمىن ئاقسۇ شەھىرىگە، جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئىش ئورنىغا كېلىپ، قۇرۇلۇش قىلىۋاتقان ئىشچىلارنى يوقلىدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى بويىچە ئاك ئۈزۈن كۆۋرۈك — ئاقسۇ دەرياسىنىڭ يېڭى چوك كۆۋرۈكى بېشىدا قۇرۇلۇش قوماندانلىقىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇرىولىنىڭ قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ بولۇپ، بىخەتەرلىك قالپىقىنى كىيىپ ئېگىز يول ئۇلىنىڭ تۆپىسىگە چىقىپ، ماشىنىلاشقان رېلىس يانقۇزۇش مەشغۇلاتىنى كۆردى. باش شۇجى رېلىس يانقۇزۇش ماشىنىسىنىڭ ئىشلەش قائىدىسى بىلەن تەپسىلىي تونۇشقاندىن كېيىن: «ماشىنا بىلەن ئىشلەپ، ئۇنۇم زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈلۈپتۇ، ئەمگەك شارائىتىمۇ ياخشىلىنىپتۇ، بىراق بىزنىڭ تۇمۇريول ئىشچى - خىزمەتچىلىرىمىز ئۇ يىلدىن بۇ يىلغا دالىدا ئىشلەپ يەنىلا جاپا تارتىۋېتىپتۇ» دېدى ۋە گەپ قىلىۋېتىپ، ئىشچىلارنىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇلار بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش ئەھۋالىنى سورىدى. جياڭ زېمىن: «يولداشلار، جاپا چەكتىڭلار!» دەپ ئۇنلۇك ئاۋاز بىلەن ئەھۋال سورىدى. ئىشچىلار «باش شۇجىنىڭ غەمخورلۇقىغا رەھمەت!» دەپ ئۇنلۇك ئاۋاز بىلەن مىننەتدارلىق بىلدۈردى. شۇ ئەسنادا ئىش مەيدانى قىزغىن كەيپىياتقا تولدى.

ئاقسۇ شەھىرى قاراتال بازىرىنىڭ بوستان كەنتى — كېۋەز ئۆستۈرۈشنى ئاساسلىق كەسىپ قىلىدىغان كەنت. جياڭ زېمىن پاختىكار دېھقان قۇۋانىنىڭ كېۋەزلىكىگە كېلىپ ئۇنىڭ

بىلەن قىزغىن پاراڭلاشتى ۋە ئۇنى باشلامچىلىق بىلەن ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، كىرىمنى ئاشۇرۇشقا ئىلھاملاندۇردى. ئۇ يەنە ئۇزۇنئاق كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ يۇگۇرۇشۇپ كەلگەن دېھقانلارغا يېڭىلا ئۆگىنىۋاتقان تىلى بىلەن «سالام» دەپ ھۆرمەت بىلدۈردى ۋە ئىشارەت قىلدى.

دېھقانلارنىڭ كېڭەز تېرىپ بېيىغانلىقى باش شۇجىنى قالتىس خۇش قىلدى. ئۇ ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىگە: «قارىغاندا، سىلەرنىڭ ،نېفىت بىلەن پاختا، دېگەن ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيەكىلار توغرىدەك تۇرىدۇ. بۇ دۆلەتكىمۇ، شىنجاڭغىمۇ، دېھقانلارغىمۇ پايدىلىق ئىكەن. مەن سىلەرنىڭ بۇ تەسەۋۋۇرۇڭلارنى ياقلايمەن» دېدى، ئۇ يەنە: «ھازىر پاختا بازىرىدا ئۆزگىرىش بولدى، سىلەر پاختا ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىلان نىشانكىلارنى لايىقىدا تەڭشەڭلار، مۇھىم نۇقتىنى سورتىنى ياخشىلاش، سۈپەتنى ئۆستۈرۈش ۋە ئوبوروت تۇزۇلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش تەرەپكە يۆتكەڭلار. شىنجاڭنىڭ مەملىكەت بويىچە تاۋار پاختا بازىسى بولۇشتىن ئىبارەت ئىستراتېگىيىلىك ئورنىدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ» دېدى.

باش شۇجى جىياڭ زېمىن ئاقسۇدا يەنە بىر كۈن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسىنىڭ كادىرلىرى ۋە ئىشچىلىرىنى يوقلىدى.

7 - ئاينىڭ 6 - كۈنى باش شۇجى جىياڭ زېمىن كورلا شەھىرىگە يېتىپ كەلدى. تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى بىناسىنىڭ 2 - قەۋىتىدىكى مەجلىسخانىسىدا باش شۇجى جىياڭ زېمىن نېفىت خىزمەتچىلىرى بىلەن بىرلىكتە ئولتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئاڭلاپ، خاتىرىلەپ ئولتۇرۇپ، كۆپچىلىك بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ نېفىتچىلىك قۇرۇلۇشىنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالى ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى. ئۇ: «شىنجاڭنىڭ نېفىت - تەبىئىي گازلىرىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش جەھەتتە ناھايىتى زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، سىلەر داۋاملىق تىرىشىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ سىجىل، پۇختا قەدەم بىلەن راۋاجلىنىشى ئۈچۈن كۆپرەك تۆھپە قوشۇڭلار، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقى ئۈچۈن كۈچ چىقىرىڭلار» دېدى.

نېفىت ساناەتچىلىرى بىلەن بولغان سۆھبەت ئىاياغلاشقاندىن كېيىن، جىياڭ زېمىن كورلا پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىغا كېلىپ خىزمەتنى كۆزدىن كەچۈردى: ئۇ سېخلاردا بىر تەرەپتىن ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى، مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، ئىستانوكلارنىڭ خىزمىتىنى بىر - بىرلەپ كۆزدىن كەچۈردى ھەمدە پات - پات توختاپ، ئىشچىلار بىلەن قىزغىن پاراڭلاشتى. سېخنىن چىقىشىغلا، ئۇزۇنئاق كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ دەرھال يېتىپ كەلگەن ئىشچىلار ئىشىك ئالدىدا ساقلاپ تۇراتتى. جىياڭ زېمىن ئۇلارغا: «سېخىتا ئىستانوكلارنىڭ شاۋقۇنى بەك كۈچلۈك ئىكەن، ئامال قىلىپ ئىشچىلارنىڭ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاپ بېرىش كېرەك» دېدى.

باش شۇجى جىياڭ زېمىن جەنۇبىي شىنجاڭنى تەكشۈرۈشنى ئاخىرلاشتۇرۇپ، 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى يەنە ماشىنىغا ئولتۇرۇپ، شىمالىي شىنجاڭغا ئۆتۈپ، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىغا كەلدى. شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور پاي شىركىتىدە باش شۇجى جىياڭ زېمىن شىركەت باش مۇدىرى جاڭ شىننىڭ ھەمراھلىقىدا سېخلارنى بىر - بىرلەپ تەكشۈرۈپ، مەسىلىلەرنى بىر- بىرلەپ سورىدى، ئۇ زاۋۇتتىن چىقىرىلىش ئالدىدا تۇرغان ترانسفورماتورلارغا نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ ئىسمى يېزىلغان كارتۇچكىلار ئېسىقلىق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ خۇشال بولۇپ: «بىزنىڭ مەھسۇلاتلىرىمىز خەلقئارا بازارغا كىرىپ خەلقئارا رىقابەتكە قاتنىشىشى كېرەك. شۇنداق بولغاندا ئاندىن يېڭىلىمەس ئورۇندا تۇرغىلى، ئوبدان ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلى بولىدۇ» دېدى.

سانجى باغۋەنچىلىك مەيدانى قۇلماقزارلىقىدا باش شۇجى جىياڭ زېمىن ئېگىز قالىقتا يامىشىپ باراقسان ئۆسكەن ياپيېشىل قۇلماقلارغا ئىشتىياق بىلەن قارىدى. باغۋەنچىلىك مەيدانىنىڭ باشلىقى لى يۇفېڭ باش شۇجىغا قۇلماق ئۆستۈرۈش ئەھۋالىنى تەپسىلىي تونۇشتۇردى. «قۇلماق گۈلىنى كىملەر ئۈزۈشۈپ بېرىدۇ؟» دەپ سورىدى باش شۇجى. «ۋاقتى كەلگەندە ئوتتۇرا مەكتەپ، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلارنى مۇشۇ يەرگە ئەكىلىپ ئەمگەككە سالىدۇ، بىز ئىلگىرى ماشىنا بىلەنمۇ ئۈزۈپ باققان، ئۇنۇمى كۆڭۈلدىكىدەك بولمىدى» دېدى لى يۇفېڭ. باش شۇجى «مېنىڭچە قۇلماق گۈلىنى ماشىنا بىلەن ئۈزۈش شەرت ئەمەس، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ گۈل ئۈزۈشى بىرخىل ئەمگەك ھېسابلىنىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئەمگەك قارىشىنى ۋە ئەمگەك ماھارىتىنى يېتىلدۈرگىلى، بەدەن سۈپىتىنى ئۈستۈرگىلى بولىدۇ، بۇ بىر ياخشى ئىش» دېدى ۋە شۇنىڭدىن كېيىنلا ئاپتونوم رايون مەسئۇللىرى تەرەپكە بۇرۇلۇپ: «شىنجاڭنىڭ بايلىقى ئىنتايىن مول، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى زور. مۇشۇ بىر نەچچە كارخانىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ئوبدان دەلىل بولالايدۇ» دېدى.

باش شۇجى جىياڭ زېمىن سانجى شەھىرى سەنگۈك يېزىسى چاڭشېك كەنتىدە ئولتۇرۇشلۇق خۇيزۇ دېھقان ۋاڭ يۇچىننىڭ

ئۆيگە باردى ھەمدە ۋالۇ يۇچىننىڭ ئاتىسى ۋالۇ كېلى بىلەن سۆرەتكە چۈشتى. باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋالۇ يۇچىننىڭ ئۆيىدە ئەچچە 10 چاقىرىم يىراقلىقتىن ئۆزىنى كۆرۈش ئۈچۈن كەلگەن ئاشلى يېزىسى ئاۋېيتەن كەنتىدىكى سايرانبېك ئائىلىسىدىكىلەر ۋە ئۇلارنىڭ تۇغقانلىرى بىلەن قىزغىن پاراڭلاشتى ھەمدە قازاق دوپپىسىنى كىيىپ، قېرىنداش مىللەت خەلقى بىلەن بىللە سۆرەتكە چۈشتى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن 7 - ئاينىڭ 8- كۈنى تۇرپانغا بېرىپ، قەدىمىي شەھەر يارغولنى ۋە كارىزنى تېكسكۆرسىيە قىلدى. يارغول قەدىمىي شەھەرىنىڭ ھەممە يېرى باش شۇجىنى بەكمۇ قىزىقتۇردى. ئۇ، شەرق بىلەن غەربنىڭ مەدەنىيەت ئالاقىسىنى، يېپەك يولىنىڭ تارىخىنى، ئوتتۇرا ئاسىيا مەدەنىيىتى تارىخىنى، شۇنىڭدەك جۇڭگونىڭ قەدىمكى شەھەرلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى، دىنىنى ۋە سەنئىتىنى تەتقىق قىلىشتا مۇھىم قىممەتكە ئىگە بولغان بۇ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ئوبدان قوغداش كېرەك دېدى. باش شۇجى كارىزنى، تېك قۇدۇقنى تېكسكۆرسىيە قىلىپ، قالتىس نەپىس ھۈنەر - سەنئەتنى كۆرۈپ خوش بولۇپ كەتتى ۋە مۇنداق دېدى: «بۇ كارىزلار، يارغول قەدىمىي شەھىرى ئەجدادلىرىمىزنىڭ نەقەدەر ئىجاتكار ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. بۇلار ئەجدادلىرىمىزدىن قالغان قىممەتلىك بايلىق. شىنجاڭدا مول سايامەت بايلىقى بار، ئۇنى ھەم ئېچىپ ئىشلىتىش كېرەك، ھەم ئوبدان ئاسراش كېرەك».

باش شۇجى بۈيلۇقتا ناخشا - ئۈسسۇل نومۇرلىرىنى كۆردى ھەمدە كۆپچىلىك بىلەن بىللە ئۇيغۇرلارنىڭ مىللىي ئۈسسۇلى — مەشرەپ سەنىمىنى ئويناندى. باش شۇجى جياڭ زېمىن تۇرپان شەھەر ئەترابى يېزىسى — يار يېزىسىنىڭ يار كەنتىدىكى ئۇيغۇر دېھقان ھەببۇل ھاشىمنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈش جەريانىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: شىنجاڭ دۆلىتىمىزنىڭ غەربىي شىمالىدىكى مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنغا ئىگە ئاپتونوم رايونى. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئومۇمىيەتكە بېرىپ چېتىلىدىغان چوڭ ئىش. ئۇ بىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات نىشانىنى ئەملىگە ئاشۇرۇشىمىزدا، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە چېگرا مۇداپىئەيىمىزنىڭ مۇستەھكەملىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىشىمىزدا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. جياڭ زېمىن يەنە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە بولۇپ، بىر يەڭدىن قول چىقىرىپ، ئۆزىدىكى بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا بارغانسېرى گۈزەل مەنزىرىلەر بارلىققا كېلىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلەتمەكتە. ئاسىيا پۈل مۇئامىلە كرىزىسى ئىقتىسادىي تەرەققىياتىمىزغا بىر مۇنچە بېسىملارنى كەلتۈرگەن بولسىمۇ، لېكىن خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ھەر تەرەپتىن كۆزىتىشىمىزچە، پايدىلىق شارائىت پايدىسىز ئامىلدىن يەنىلا كۆپ. ئالغا ئىلگىرىلەش جەريانىدا يولۇققان بەزى قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرگە قارىتا مەركەز بىر قاتار مۇھىم تەدبىرلەرنى قوللاندى، جايلار بۇ تەدبىرلەرنى تىرىشىپ ئىزچىللاشتۇرۇۋاتىدۇ. قىسقىسى، تىرىشچانلىق كۆرسەتسىڭ ئارقىلىق، بۇ يىلقى ئىسلاھات، تەرەققىيات نىشانىنى ئەملىگە ئاشۇرالايمىز.

شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئىشلىرىنى قانداق قىلىپ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ياخشى ئېلىپ بېرىش جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈشىدىكى مۇھىم نۇقتا بولدى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى دۆلىتىمىزنىڭ شەرقىي قىسىم رايونلىرى بىلەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنى تەڭگەش تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنى بەلگىلەپ، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش سالمىقىنى پەيدىنپەي ئاشۇرۇشنى قارار قىلدى. شىنجاڭ مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنغا ئىگە، ھەر تەرەپتىن چارە - ئامال تېپىپ شىنجاڭ رايونىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، شىنجاڭنى مەملىكىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى، بولۇپمۇ كېيىنكى ئەسىردىكى ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتىكى مۇھىم تايانچ نۇقتىسىغا ئايلاندۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى كەسىپ ئۈستۈنلۈككە، يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇشنىڭ جەريانىنى تېزلىتىش. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇل مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، سۇ بايلىقىنى پائال ئېچىپ، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش، تۆمۈرىيول، تاشيول ۋە ھاۋا يولىدىن ئىبارەت ئۈنۈملۈك ترانسپورت سىستېمىسىنى تېزرەك شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ھەم ھەر جايىنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇشقا دىققەت قىلىش، ھەم بازار ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىپ، ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش ئۈسۈلىنى ئۆزگەرتىشكە دىققەت قىلىش، تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى، ئۇنۇمنى، سۈپەتنى تەكىتلەش لازىم. ئېچىۋېتىشنىڭ دائىرىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىپ، چەت ئەللەر بىلەن، ھەر قايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەر بىلەن، بولۇپمۇ شەرقىي جەنۇبىي دېڭىز ياقىسىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش كېرەك. ئاسىيا - ياۋروپا قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ۋە غەربكە ئېچىۋېتىش جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئوتتۇرا ئاسىيا، غەربىي ئاسىيا قاتارلىق رايونلاردىكى خەلقئارا بازارلارنى تىرىشىپ كېڭەيتىپ، شىنجاڭنى مەملىكىتىمىزنىڭ غەربكە ئېچىۋېتىشتىكى ئالدىنقى قىرغىقىغا ئايلاندۇرۇش كېرەك.

شىنجاڭ كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ خىزمىتى ۋە تۇرمۇش ئەھۋالىنىڭ قانداقلىقى باش شۇجى كۆڭلىگە پۈكۈپ كېلىۋاتقان مەسىلە ئىدى. جىياڭ زېمىن بىر نەچچە دېھقان، چارۋىچىنى يوقلىدى، خەنزۇ، ئۇيغۇر، قازاق، خۇيزۇ، موڭغۇل قاتارلىق ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن كەڭ دائىرىدە ئۇچراشتى. جىياڭ زېمىن جايلاردا ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ كۈندىن - كۈنگە يۈكسىلىۋاتقانلىقىنى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسكەنلىكىنى كۆرۈپ، چىن قەلبىدىن خۇشال بولدى. جىياڭ زېمىن قايتا - قايتا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: توغرا مىللىي سىياسەت ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مۇستەھكەم ئىتتىپاقلىقىنى ساقلىشىنىڭ مۇھىم ئاساسى ۋە كاپالىتى. پارتىيەمىزنىڭ مىللىي سىياسىتى ماركسىزمنىڭ مىللەت توغرىسىدىكى تۈپ نەزەريەسىنىڭ مەملىكىتىمىز مىللەتلىرىنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى. جۇڭگونىڭ نەچچە مىڭ يىللىق تارىخىدىن قارىغاندا، يېڭى جۇڭگونىڭ مىللىي سىياسىتى ئەڭ ياخشى سىياسەت. دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ مىللىي سىياسەتلىرى بىلەن سېلىشتۇرغاندىمۇ بىزنىڭ مىللىي سىياستىمىز ئەڭ مۇۋاپىقىيەتلىك سىياسەت. بىز مىللىي مەسىلىنى ماركسىزملىق مىللەت نۇقتىسىنەزىرى بىلەن كۆزىتىشىمىز ۋە ھەل قىلىشىمىز، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى داۋاملىق تۇرۇپ ئىتراپلىق توغرا ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز ۋە ئىجرا قىلىشىمىز كېرەك.

مەملىكىتىمىزدىكى 56 مىللەتنىڭ ھەممىسى جۇڭخۇا مىللەتلىرى چوڭ ئائىلىسىنىڭ باراۋەر ئەزالىرى، خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەردىن ئايرىلالمايدۇ، ئاز سانلىق مىللەتلەرمۇ خەنزۇلاردىن ئايرىلالمايدۇ، ئاز سانلىق مىللەتلەرمۇ بىر - بىرىدىن ئايرىلالمايدۇ. ھەر مىللەت خەلقى ئىزچىل قەلبداش، ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن بىرلىكتە كۈرەش قىلىشى كېرەك.

جىياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا پۈقرالار دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگە ئىگە دەپ بەلگىلەنگەن. ئەمەلىيەت تولۇق ئىسپاتلىنىدىكى پارتىيەمىزنىڭ دىن سىياسىتى تامامەن توغرا، ئۇ ماركسىزمنىڭ دىن توغرىسىدىكى تۈپ نەزەريەسىنىڭ دۆلىتىمىزدىكى دىنلارنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى. دىن مەسىلىسىنى ماركسىزملىق دىن قارىشى بىلەن كۆزىتىش ۋە ھەل قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ دىن سىياسىتىنى داۋاملىق تۇرۇدە ئەتراپلىق، توغرا ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئىجرا قىلىش كېرەك. دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىغا ئىشىنىش، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىش، دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇنچىلىق يولىغا سېلىپ، دىنىي سوتسىيالىزم جەمئىيىتى بىلەن ماسلىشىشقا پائال پېتەكلەش كېرەك.

جىياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولۇش ئۈچۈن، مۇقىم ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەت بولۇشى كېرەك. ئىقتىساد قانچە تەرەققىي قىلسا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى شۇنچە ئىلگىرىلەتكىلى بولىدۇ؛ جەمئىيەت قانچە مۇقىم بولسا، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى شۇنچە تېزلەتكىلى بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: تارىخىي ئەمەلىيەت قايتا - قايتا ئىسپاتلىدىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى دۆلەتنىڭ گۈللىنىپ كۈچىيىشىنىڭ، خەلقنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشىنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىش ئۈچۈن، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ئېنىق پوزىتسىيە بىلەن قارشى تۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش كېرەك، بۇ دۆلەتنىڭ ئالىي مەنپەئىتى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭمۇ ئالىي مەنپەئىتى.

جىياڭ زېمىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئوبدان ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرىمىزنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلىرىمىزنىڭ ساپاسىغا، خىزمەت سەۋىيىسىگە

باغلىق. يېڭى ۋەزىيەتتىكى يېڭى ۋەزىپىلەرنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش ئۈچۈن، رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ ساپاسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش كېرەك. بىرىنچىدىن، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئەزەلىيئى ساپاسىنى ۋە بىلىم سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش كېرەك. ئىككىنچىدىن، كادىرلار قوشۇننىڭ ئىدىيىۋى، سىياسىي قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بولۇپمۇ رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ سىياسىي سەزگۈرلۈكىنى ۋە سىياسىي قەتئىيلىكىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇش كېرەك. ئۈچىنچىدىن، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ئارىسىدا ئوبدان ئىدىيىۋى ئىستىل تىكلەش كېرەك. تۆتىنچىدىن، ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىنى تازا كۈچەيتىپ، كەڭ ئاممىغا قارىتىلغان ئىدىيىۋى خىزمەت ۋە تەشكىلىي خىزمەتنى ئەستايىدىللىق بىلەن ياخشى ئىشلەش كېرەك.

شىنجاڭدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ئامما باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈشى بىزگە پارتىيىنىڭ غەمخورلۇقىنى تېخىمۇ چوڭقۇر ھېس قىلدۇردى، غايەت زور ئىلھام بولدى ۋە ھەيدەكچىلىك بولدى، بۈنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ تىرىشىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىدا داۋاملىق يېڭى ۋەزىيەت يارىتىمىز، دەپ ئىپادە بىلدۈرۈشتى. باش شۇجى جياڭ زېمىن مەركەز شىنجاڭدىن زور ئۈمىد كۈتىدۇ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىنىڭ تېخىمۇ زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيسى ۋە ئاساسىي لۈشىيەننىڭ ئېغىشماي يېتەكچى قىلىپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان، جۇش ئۇرۇپ تەرەققىي قىلىدىغان يېڭى شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشنى ئۈمىد قىلىمەن، دېدى.

جياڭ زېمىن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەن مەزگىلدە، ش ئۇ ئا ر پارتكومىدىكى، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىدىكى، سىياسىي كېڭەشتىكى مەسئۇل يولداشلار بىلەن، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان بىر قىسىم پىشقەدەم يولداشلار بىلەن، شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايونلۇق ژىلايەت، ئوبلاستلىرىدىكى پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ بىڭتۈەندىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پىشقەدەم يولداشلار بىلەن كۆرۈشتى ھەمدە بىڭتۈەن مەسئۇللىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى. جياڭ زېمىن بىڭتۈەننىڭ چېگرا رايونىنى گۈللەندۈرۈش، چېگرا رايونىنى قوغداش جەريانىدا قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ھەمدە ئۇلارنى جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىدىغان شەرەپلىك ئەنئەنىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، بوزىەر ئېچىش - چېگرىنى قوغداشتەك مۇھىم ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن تېخىمۇ ئوبدان چىقىپ، شىنجاڭنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى نەتىجىلەرنى قازىنىشقا ئىلھاملاندۇردى.

جياڭ زېمىن يەنە ئازادلىق ئارمىيىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ، قوراللىق ساقچى قىسىم ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرىنىڭ، جامائەت خەۋپسىزلىكى كادىر - ساقچىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى، ھەربىي سەپتىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پىشقەدەم كادىرلارنىڭ ۋەكىللىرىنى ۋە ئاساسىي قاتلام لىيەندۋي جەڭچىلىرىنى يوقلىدى. شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئۇ كەڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلەرنى قىسىملارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ئارمىيە بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملەپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلق ئاممىسىنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تېخىمۇ زور كۈچ چىقىرىشقا ئىلھاملاندۇردى.

باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈشىگە ھەمراھ بولغانلار ئىچىدە مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، باش ستىياسىي بۆلۈمنىڭ مۇدىرى يۇ يۈشىبو، مەركىزىي كومىتېت ۋە دۆلەت ئورگىنىنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن زېك پېييەن، خۇا جيەنمىڭ، لى دېجۇ، فۇ جىخۇەن، يۇ شىگۇي، ۋاڭ خۇنىڭ، جيا تىڭئەنلەرمۇ بار.

ئومۇمىي ئەھۋال. چوڭ ئىشلار

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

تارىخى، مۇھىتى ۋە تەبىئىي بايلىقى

ئورنى ۋە كۆلىمى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ياۋروپا - ئاسىيا قۇرۇقلۇقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. ئورنى شەرقىي مېرىدىئان 73°40′ — 96°23′، شىمالىي پاراللېل 34°25′ — 49°10′ ئارىلىقىدا، كۆلىمى 1 مىليون 600 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە تاغلىق كۆلىمى (ئېگىزلىكلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) تەخمىنەن 800 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر، تۆزلەڭلىك كۆلىمى (تارىم ئويمانلىقى، جۇڭغار ئويمانلىقى ۋە تاغ ئارلىرىدىكى ئويمانلىقلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) تەخمىنەن 800 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر. ئېلىمىزدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار ئىچىدە كۆلىمى ئەڭ چوڭ ئاپتونوم رايون.

شىنجاڭنىڭ شەرقى ۋە جەنۇبى ئېلىمىزنىڭ گەنسۇ، چىڭخەي ئۆلكىلىرى ۋە شىزاڭ ئاپتونوم رايونى بىلەن قوشنا، شەرقىي شىمالىدىن غەربىي جەنۇبىغىچە موڭغۇلىيە، روسىيە فېدېراتسىيىسى، قازاقىستان، قىرغىزىستان، تاجىكىستان، ئافغانىستان، پاكىستان، ھىندىستان قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن چېگرىلىنىدۇ. دۆلەت چېگرىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 5000 كىلومېتىردىن ئارتۇق. بۇ مەملىكىتىمىز بويىچە ئومۇمىي قۇرۇقلۇق دۆلەت چېگرىسىنىڭ تەخمىنەن تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. شىنجاڭ مەملىكىتىمىزدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار ئىچىدە دۆلەت چېگرىسى ئەڭ ئۇزۇن ئاپتونوم رايون.

تەرەققىيات جەريانى ۋە رايونلارغا ئايرىلىشى

شىنجاڭ ئېلىمىزنىڭ تارىخي كىتابلىرىدا «غەربىي يۇرت» دەپ ئاتالغان، بۇنىڭ مەنىسى غەربىي قىسمىدىكى چېگرا رايون دېگەنلىكتۇر. خەن سۇلالىسىدىن ئىلگىرىلا غەربىي يۇرت بىلەن ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكتىكى رايونلار ئوتتۇرىسىدا سودا - سايامەت ئالاقىسى بولغان. خەن سۇلالىسى خانى ۋۇدى جەنيۈەن 3 - يىلى (مىلادىيىدىن ئىلگىرىكى 138 - يىلى) جاڭ چيەننى غەربىي يۇرتقا ئەلچىلىككە ئەۋەتكەن، جاڭ چيەن 13 يىلدىن كېيىن غەربىي يۇرتتىن قايتقان. شۇندىن كېيىن غەربىي خەن سۇلالىسى ھۆكۈمىتى غەربىي يۇرتتىكى بەگلىكلەر بىلەن مۇناسىۋەت ئورناتقان. تەيجۇ 4 - يىلى (مىلادىيىدىن ئىلگىرىكى 101 - يىلى) خەن سۇلالىسى غەربىي يۇرتتا يالۋاچ چېرىكچى تۇرغۇزۇپ، كورلا ۋە بۈگۈر رايونلىرىدا بۇز يەر ئۇزلەشتۇرگەن. شىنجۇ 2 - يىلى (مىلادىيىدىن ئىلگىرىكى 60 - يىلى) غەربىي خەن سۇلالىسى ھۆكۈمىتى ئۇرلىدا (ھازىرقى بۈگۈر ناھىيىسى تەۋەسىدە) غەربىي يۇرت قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى تەسىس قىلىپ، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇب - شىمالىدىكى بالقاش كۆلىنىڭ شەرقى ۋە جەنۇبىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كەڭ رايونني باشقۇرغان. شۇنىڭ بىلەن تەڭ غەربىي يۇرتتىكى ھەر قايسى جايلارغا تەيىنلەپ ئەۋەتكەن. شۇندىن كېيىن، غەربىي يۇرت خەن سۇلالىسى تېررىتورىيىسىگە رەسمىي كىرگەن. شەرقىي خەن سۇلالىسى دەۋرىدە غەربىي يۇرت قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى باشقۇرغان بەگلىكلەر 50 كە يەتكەن.

ۋېي، جىن سۇلالىلىرىدىن سۇي سۇلالىسىگىچە بولغان سۇلالىلەرنىڭ ھەممىسى غەربىي يۇرتتا مەمۇرىي باشقۇرۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈپ كەلگەن. 16 پادىشاھلىق دەۋرىدىكى ئالدىنقى لياڭ پادىشاھلىقى بۈگۈنكى تۇرپان رايونىدا قوجۇ ئايمىقىنى تەسىس قىلغان، بۇ شىنجاڭدا ۋىلايەت، ناھىيە تەسىس قىلىشنىڭ باشلىنىشى بولغان. سۇي سۇلالىسى پىشامشان، چالمادان ۋە ئېۋشرغول ئايماقلىرىنى تەسىس قىلغان. تاڭ سۇلالىسىنىڭ غەربىي يۇرتتىكى باشقۇرۇش دائىرىسى خەن سۇلالىسى دەۋرىدىكىدىن ئېشىپ ئوتتۇرا ئاسىياغىچە يەتكەن ھەمدە جايلاردا ھەرخىل باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى يولغا قويغان. غەربىي يۇرتنىڭ شەرقىدە ئېۋشرغول، قوجۇ ۋە بېشبالىق ئايماقلىرىنى تەسىس قىلغان،

بۇ 3 ئايماق قارىسىغىدا 12 ناھىيە بولغان. باشقا جايلاردا قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى ۋە تۇتۇقبەگ مەھكىمىسى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان.

تالە سۇلالىسىدىن كېيىن غەربىي يۇرتتا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 3 قېتىم چوڭراق يەرلىك كۈچ يەنى قاراخانىيلار خانلىقى، ئۇلۇغ ئاغىنلىق ئۇدۇن خانلىقى ۋە ئىدىقۇت ئۇيغۇر خانلىقىدىن ئىبارەت 3 يەرلىك كۈچ پەيدا بولغان. بۇ يەرلىك كۈچلەر ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكتىكى 5 سۇلالە ۋە سۇلالىلىرىنىڭ مەركىزىي ھاكىمىيىتىگە قارىغان.

يۇەن سۇلالىسى دەۋرىدە غەربىي يۇرتتا ۋاقىتلىق ۋازارەت تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ سەمەرقەنتتە ئامۇ دەريا ۋاقىتلىق قارا دىۋان ۋازارىتى تەسىس قىلىنغان، بۇ ماۋرائۇننەھردىكى رايونلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان؛ بۈگۈنكى قورغاس رايونىدا ئالمالىق ۋاقىتلىق قارا دىۋان ۋازارىتى تەسىس قىلىنغان، بۇ ئىلىدىن بالقاش كۆلىنىڭ شەرقى ۋە جەنۇبىغىچە بولغان رايونلارنى باشقۇرغان. بۈگۈنكى جىمىسارىدا بېشبالىق ۋاقىتلىق قارا دىۋان ۋازارىتى تەسىس قىلىنغان، بۇ تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى رايونلارنى باشقۇرغان. كېيىن يەنە بېشبالىق ۋاقىتلىق ۋازارىتى قارىسىغىدا بېشبالىق، قۇجۇ، ئۇدۇندىن ئىبارەت 3 ئايغاقچى مەھكىمىسى تەسىس قىلىنىپ، شىمالىي ۋە جەنۇبىي شىنجاڭ ھەمدە خوتەن رايونىنىڭ ھەربىي، مەمۇرىي ئىشلىرى ئىدارە قىلىنغان.

شىنجاڭ رايونى مىڭ سۇلالىسى دەۋرىدە «بېشبالىق» دەپ ئاتالغان، كېيىن «ئىلىبالىق» قا ئۆزگەرتىلگەن. چاغاتاي ئەۋلادلىرى غەربىي يۇرتتا دائىم ئىچكى پاراكەندىچىلىك تۇغدۇرۇپ تۇرغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى مىڭ سۇلالىسىگە ئىتائەت قىلغان. غەربىي يۇرتىنىڭ شەرقىي قىسمىنى مىڭ سۇلالىسى بىر تۇتاش باشقۇرۇپ، يۈكلي 4 - يىلى (1406 - يىلى) قۇمۇل لەشكەرگاھىنى قۇرغان.

چىڭ سۇلالىسى شىنجاڭنى بىرلىككە كەلتۈرگەندىن كېيىن، چېگرانۇكنىڭ ئاخىرقى مەزگىللىرىدە غەربىي يۇرت «شىنجاڭ» دەپ ئۆزگەرتىلگەن. بۇ «قايتۇرۇۋېلىنغان قەدىمكى زېمىن» دېگەن مەنىدە. ئىرتىش دەرياسىنىڭ شەرقىي ۋە شىمالى قۇبدۇ مەسلىھەتچى ئامبىلىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن؛ ئىرتىش دەرياسىنىڭ جەنۇبى ۋە غەربى ھەمدە تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى رايونلارنىڭ ھەممىسى ئىلى جياڭجۈنىنىڭ باشقۇرۇشىدا بولغان. قۇمۇلدىن ئۇرۇمچىگىچە بولغان جايلار گەنسۇ يەرمانبەردارلىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن. گۈاڭشۈ 10 - يىلى (1884 - يىلى) شىنجاڭ ئۆلكىسى رەسمىي قۇرۇلدى، ئۇرۇمچى ئۆلكە مەركىزى بولدى. گۈاڭشۈ 32 - يىلى (1906 - يىلى) ئالتاي ۋىلايىتى قۇبدۇ مەسلىھەتچى ئامبىلىنىڭ باشقۇرۇشىدىن مەركەزگە بېۋاستە قارايدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىلدى. مىنگونىڭ 8 - يىلى (1919 - يىلى) بۇ رايون شىنجاڭ ئۆلكىسىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىپ، ئالتاي ۋىلايىتى تەسىس قىلىندى.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە پائال يولغا قويۇلدى. 1955 - يىلى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى بېۋاستە قاراشلىق شەھەر 3 (بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت دەرىجىلىك شەھەر 2)، ۋىلايەت 8، ئاپتونوم ئوبلاست 5، ۋىلايەتكە قاراشلىق شەھەر 9، ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر 7، ناھىيە 62، ئاپتونوم ناھىيە 6، شەھەرگە قاراشلىق رايون 11.

شىن جيەن

نوپۇسى ۋە مىللەتلىرى

ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ ئاپتونوم رايون نوپۇسىنىڭ 1998 - يىللىق ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوننىڭ نوپۇسى 17 مىليون 473 مىڭ 500گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 292 مىڭ 700ى، يەنى 1.7% كۆپەيگەن. ئومۇمىي نوپۇستا، ئەرلەر 8 مىليون 979 مىڭ 14 بولۇپ، 51.39%نى، ئاياللار 8 مىليون 494 مىڭ 486 بولۇپ، 48.61%نى ئىگىلەيدۇ. يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 11 مىليون 308 مىڭ 800 بولۇپ، 64.72%نى، غەيرىي يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 6 مىليون 164 مىڭ 700 بولۇپ، 35.28%نى ئىگىلەيدۇ، شەھەر، بازار نوپۇسى 8 مىليون 754 مىڭ 200 بولۇپ، 50.10%نى، يېزا نوپۇسى 8 مىليون 719مىڭ 300 بولۇپ، 49.49%نى ئىگىلەيدۇ. نوپۇسىنىڭ 1998 - يىللىق تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 12.81‰ بولدى.

شىنجاڭ كۆپ مىللەت توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون، نۇرغۇن قەدىمكى مىللەتلەر بۇ يەردە كۆپەيىپ، تىرىكچىلىك قىلىپ، بۇ يەرنىڭ ئىقتىسات ۋە مەدەنىيىتىنى تەرەققىي قىلدۇرغان. ئۇزاق ئىجتىمائىي تەرەققىيات جەريانىدا مىللەتلەر ئۆز ئارا قوشۇلۇپ تەدرىجىي ھالدا ھازىرقى زامان مىللىتىگە ئايلانغان. ئازادلىققا قەدەر بۇ يەردە ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق، خۇيزۇ، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە، تاجىك، مانجۇ، ئۆزبېك، رۇس، داغۇر، تاتاردىن ئىبارەت 13 مىللەت بار ئىدى. ھازىر شىنجاڭدا 40 تىن ئارتۇق مىللەت بار. 1998 - يىلى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 10 مىليون 732 مىڭ 384 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 152 مىڭ 881 نوپۇس، يەنى 1.45% كۆپەيدى، بۇ ئاپتونوم رايون ئومۇمىي نوپۇسىنىڭ 61.42%نى ئىگىلەيدۇ.

خۇ شاۋيەن

جۇغرافىيىلىك مۇھىتى

شىنجاڭ دېگىز - ئوكيانلاردىن يىراق، 4 ئەتراپىنى ئېگىز تاغلار ئوراپ تۇرىدۇ، قاتمۇ قات مۇزلۇق چوققىلار، كۆز يەتكۈسىز قۇملۇقلار، بىپايان يايلاقلار، يۇلتۇزدەك تارقالغان بوستانلىقلار بار، تەبىئىي بايلىقى مول، 3 تاغ 2 ئويمانلىقنى ئوراپ تۇرىدۇ.

تاغ تىزمىلىرى شىمالدىكى ئالتاي تاغ تىزمىسى ئېرتىش دەريالىسىنىڭ شىمالىغا جايلاشقان بولۇپ، شىنجاڭ تەۋەسىدىكى قىسمى جەنۇبىي قاپتالغا كىرىدۇ، ئۇ غەربىي شىمالدىن شەرقىي جەنۇبقا سوزۇلۇپ ياتىدۇ. بۇ تاغتىزمىسىدا ئاساسەن ئالتاي شەھىرى ۋە چىڭگىل ناھىيىسى تەۋەسىدىكى ئالتاي تېغى، گۈجۈڭ ناھىيىسى، مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ شىمالىدىكى بەيتىك تېغى ۋە چىڭگىل ناھىيىسىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئارمانتى تېغى بار، ئەڭ ئېگىز چوققا «دوستلۇق» چوققىسى دېگىز يۈزىدىن 4374 مېتىر كېلىدۇ، ئۇ جۇڭگو، روسىيە، موڭغۇلىيىدىن ئىبارەت 3 دۆلەتنىڭ چېگرىسىغا جايلاشقان؛ غەربىي شىمال قىسمى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىدىكى تاغلىق يەر بولۇپ، دېگىز يۈزىدىن ئېگىزلىكى 2000 مېتىردىن 3000 مېتىرغىچە كېلىدىغان نۇرغۇن پەس تاغلاردىن تەركىب تاپقان، شىمال تەرىپىدە تارباغاتاي تېغى، شەرق تەرىپىدە ساۋۇر تېغى، جەنۇب تەرىپىدە ئۈرىكسای تېغى، سېمىست تېغى، بارلۇق تېغى، مايلى تېغى قاتارلىق تاغلار بار، ئەڭ ئېگىز چوققا — ساۋۇر تېغىدىكى مۇزتاغ چوققىسى دېگىز يۈزىدىن 3806 مېتىر كېلىدۇ. شىنجاڭنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتكەن تەڭرىتاغ تىزمىسى جۇڭغار ئويمانلىقى بىلەن تارىم ئويمانلىقىنى ئايرىپ تۇرىدۇ، ئۇ غەربتىن شەرققە سوزۇلغان 3 تاغ تىزمىسىغا ئايرىلىدۇ؛ شىمالىي تاغ تىزمىسىدا ئالاتاۋ تېغى (ئارىشاق ناھىيىسى، بورتالا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمى)، كۆگىرچىن تېغى (جەڭ ناھىيىسىنىڭ جەنۇبى، نىلقا ناھىيىسىنىڭ شىمالى)، بولخۇنۇر تېغى (جەڭ ناھىيىسىدىن شىخۇ ناھىيىسىنىڭ جەنۇبىغچە)، ئېرەنقابىرغا تېغى (كۈيتۈڭ شەھىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىغچە)، بوغدا تېغى (ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شەرقى، فۇكاڭ شەھىرىنىڭ جەنۇبى، داخىيەن پويىز ئىستانسىسىنىڭ شىمالى) قاتارلىقلار بار؛ ئوتتۇرا تاغ تىزمىسىدا ئالاقار تېغى (چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ جەنۇبى، موڭغۇلكۈرە ناھىيىسىنىڭ شىمالىدا)، نارات تېغى (كۇنەس ناھىيىسى بىلەن خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا)، ئېرۇنگىن تېغى (خېجىڭ ناھىيىسى تەۋەسىدە) قاتارلىقلار بار؛ جەنۇبىي تاغ تىزمىسىدا كۆكسار تېغى (تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي تىزمىسى دەپمۇ ئاتىلىدۇ، غەربىي تەرەپتىكى دۆلەت چېگرىسىدا)، خالىق تېغى (موڭغۇلكۈرە ناھىيىسى بىلەن باي ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدا)، تېرىسكەي تېغى (تېكەس ناھىيىسى بىلەن باي ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدا)، كۆكتېكە تېغى (خېجىڭ ناھىيىسى بىلەن بۈگۈر ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدا)، خۇرۇ تېغى (خېجىڭ ناھىيىسى بىلەن بۈگۈر ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدا) قاتارلىقلار بار. دېگىز يۈزىدىن ئېگىزلىكى 5000 مېتىردىن ئاشىدىغان چوققىلاردىن تۆمۈر چوققىسى (7435 مېتىر)، خانتەڭرى چوققىسى (6995 مېتىر)، بوغدا چوققىسى (5445 مېتىر) بار. جەنۇب تەرەپتىكى كوئېنلۇن تاغ سىستېمىسى غەربتىن شەرققە سوزۇلغان بولۇپ، جۇڭگو چېگرىسى ئىچىدىكى پامىر ئېگىزلىكى، شىنجاڭ بىلەن كەشمىر ئوتتۇرىسىدىكى قاراقۇرۇم تاغلىرى ھەمدە ئاساسلىقى شىنجاڭ بىلەن شىزاڭ ئوتتۇرىسىدىكى كوئېنلۇن تاغ تىزمىسى (شەرقتە چىڭگەي چېگرىسى ئىچىگە سوزۇلغان) نى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، شىمالىي تارمىقىدا ئالتۇن تاغ بولۇپ، شەرقىي شىمال تەرەپكە سوزۇلۇپ چىلىەنشەن تېغىغا تۇتىشىدۇ، كوئېنلۇن تاغ سىستېمىسىدا تاغ ئومۇرتقىسىنىڭ دېگىز يۈزىدىن ئوتتۇرىچە ئېگىزلىكى 5000 مېتىردىن ئاشىدۇ. دېگىز يۈزىدىن ئېگىزلىكى 7500 مېتىردىن ئاشىدىغان چوققىلاردىن دۇنيا بويىچە 2 - ئېگىز چوققا دەپ ئاتالغان چوڭقۇر چوققىسى (8611 مېتىر)، قوڭۇرتۆپە چوققىسى (7595 مېتىر)، مۇزتاغ چوققىسى (7546 مېتىر)، قوڭۇر چوققىسى (7519 مېتىر) بار.

ئويمانلىقلىرى شىنجاڭنىڭ ئوتتۇرا قىسمىنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتۈپ، شەرقتىن غەربكە 1700 كىلومېتىردىن كۆپرەك سوزۇلغان تەڭرىتاغ تىزمىسى شىنجاڭنى جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شىمالىي شىنجاڭدىن ئىبارەت 2 چوڭ قىسمىغا ئايرىپ تۇرىدۇ. تەڭرىتاغ تىزمىسى بىلەن ئالتاي تېغى، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى تاغلىق يەرلەرنىڭ ئارىسىغا جايلاشقان جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ كۆلىمى 180 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. ئويمانلىقنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى قۇربان توڭغۇت قۇملۇقى ئېلىمىزدىكى 2 - چوڭ قۇملۇق ھېسابلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى ئۈرۈمچى شەھىرى بىلەن تارباغاتاي ۋىلايىتى، ئالتاي ۋىلايىتى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى مەزكۇر ئويمانلىقنىڭ ئەتراپىغا جايلاشقان. تەڭرىتاغ تىزمىسى بىلەن كوئېنلۇن تاغ سىستېمىسى ئارىسىغا جايلاشقان تارىم ئويمانلىقىنىڭ كۆلىمى 400 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدۇ، ئويمانلىقنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى تەكلىماكان قۇملۇقى (كۆلىمى 330 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر) ئېلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ قۇملۇق، دۇنيا بويىچىمۇ 2 - چوڭ كۆچمە قۇملۇق ھېسابلىنىدۇ.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، قەشقەر ۋە خوتەن ۋىلايەتلىرى ئويمانلىقىنىڭ ئەتراپىنى چۆرىدەپ جايلاشقان. تەڭرىتاغ تىزمىسىنىڭ شەرقىدە تۇرپان، قۇمۇل ئويمانلىقلىرى بار.

مۇزلۇقلىرى بىر - بىرىگە تۇتىشىپ كەتكەن قارلىق چوققىلار، سانجاق - سانجاق قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان مۇزلۇق چوققىلار شىنجاڭدا يېتىلگەن مۇزلۇقلارنى ھاسىل قىلغان. ئاپتونوم رايون بويىچە 18 مىڭ 600 دىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك مۇزلۇق بار، بۇلارنىڭ كۆلىمى 24 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن ئارتۇق بولۇپ، مەملىكىتىمىزدىكى مۇزلۇق كۆلىمىنىڭ %42نى ئىگىلەيدۇ. مۇزلۇقلارنىڭ سۇ زاپىسى 2 تىرىللىئون 580 مىليارد كۇب مېتىردىن ئاشىدۇ، مۇزلۇقلاردىن ئېرىگەن سۇ شىنجاڭدىكى دەريا - ئېقىنلارنىڭ يىللىق ئېقىم مىقدارىنىڭ %21نى ئىگىلەيدۇ (تەخمىنەن 17 مىليارد كۇب مېتىر). بۇ مۇزلۇقلار شىنجاڭنى خېلى مۇقىم سۇ مەنبەسى بىلەن تەمىنلەپ كەلگەچكە، قەدىمدىن تارتىپ «قاتتىق سۇ ئامبىرى» دەپ ئاتىلىپ كەلمەكتە.

دەريا - ئېقىنلىرى شىنجاڭ تەۋەسىدە 570 تىن ئارتۇق دەريا - ئېقىن بار (تاغ بۇلاقلىرى بۇنىڭ سىرتىدا). بۇنىڭ ئىچىدە سۇ يىغىلىش دائىرىسىنىڭ كۆلىمى 10 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدىغان ياكى ئۇزۇنلۇقى 500 كىلومېتىردىن ئاشىدىغان، يىللىق ئېقىم مىقدارى 1 مىليارد كۇب مېتىردىن ئارتۇق دەريا - ئېقىنلار: شىمالىي شىنجاڭدىكى ئېرتىش دەرياسى، ئۇلۇڭگۇر دەرياسى، ئىلى دەرياسى، تېكەس دەرياسى؛ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى قاراشەھەر دەرياسى، كۆنچى دەرياسى، ئۆگەن دەرياسى، ئاقسۇ دەرياسى، تارىم دەرياسى، قىزىل دەرياسى، يەكەن دەرياسى، قاراقاش دەرياسى، يۇرۇڭقاش دەرياسى، چەرچەن دەرياسى.

كۆللىرى ئاپتونوم رايوندا كۆلىمى بىر كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدىغان 139 تەبىئىي كۆل بار. بۇ كۆللەرنىڭ سۇ كۆلىمى تەخمىنەن 5500 كۋادرات كىلومېتىرغا يېتىدۇ. ئاساسلىق كۆللەردىن باغراش كۆلى، ئۇلۇڭگۇر كۆلى، سايرام كۆلى، ئېبىنۇر كۆلى، ئاياغقۇم كۆلى قاتارلىق ئايدىڭكۆل بار؛ مەشھۇر لوپنۇر كۆلى قۇرۇپ كەتتى. تۇرپان ئويمانلىقىدىكى ئايدىڭكۆل دېڭىز يۈزىدىن 154 مېتىر تۆۋەن بولۇپ، ئېلىمىز قۇرۇقلۇقىدىكى ئەڭ تۆۋەن جاي ھېسابلىنىدۇ. بايىنغولىن ئوبلاستىدىكى باغراش كۆلىنىڭ سۇ

تەڭرىتاغ قار لەيلىسى جاۋ جۈنئەن فوتوسى

كۆلىمى 4. 980 كۋادرات كىلومېتىر، ئۇ، ئېلىمىزدىكى ئەڭ چوڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق تاتلىق سۇ كۆلى ھېسابلىنىدۇ.

ھاۋا كىلىماتى شىنجاڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى مۆتىدىل ئىقلىمغا تەۋە بولۇپ، قىش پەسلى ئۇزۇن ھەم قاتتىق سوغۇق بولىدۇ، ياز پەسلى قىسقا، قاتتىق ئىسسىق بولىدۇ، ئەتىياز، كۈز پەسىللىرىدىكى كىلىمات ئۆزگىرىشى چوڭ بولىدۇ. شىنجاڭدا خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسىدىكى مۇخې ناھىيىسىدىن قالسىلا مەملىكەت بويىچە 2 - سوغۇق قۇتۇپ — كۆكتوقاي (‎-51.5°C) بار، مەملىكەت بويىچە ئەڭ ئىسسىق جايمۇ شىنجاڭدىكى تۇرپان (47.7°C). تەڭرىتاغ شىنجاڭنى جەنۇب، شىمال دەپ ئىككىگە بۆلۈپ تۇرغاچقا، جەنۇب بىلەن شىمالنىڭ تېمپېراتۇرىسىمۇ كۆپ پەرقلىنىدۇ. يىللىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا جەنۇبىي شىنجاڭدا 10°C، شىمالىي شىنجاڭدىكى جۇڭغار ئويمانلىقىدا 5°C — 7.5°C، ئالتاي، تارباغاتاي ۋىلايەتلىرىدە 2.5°C — 5°C بولىدۇ. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تارىم ئويمانلىقىنىڭ 1 - ئايدىكى ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكىدىن 10°C — 12°C يۇقىرى بولىدۇ؛ 7 - ئايدا 2°C — 3°C يۇقىرى بولىدۇ. تاغلىق رايونلار بىلەن ئويمانلىقلارنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى تېخىمۇ كۆرۈنەرلىك بولىدۇ. شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا بىر يىل ئىچىدىكى ئەڭ ئىسسىق ئاي بىلەن ئەڭ سوغۇق ئاينىڭ ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا پەرقى كۆپىنچە 30°C تىن ئاشىدۇ، جۇڭغار ئويمانلىقىدا 35°C — 40°C قىچە چىقىدۇ، ئەمما تېمپېراتۇرىنىڭ كۈندىلىك سىلىشتۇرما پەرقى 12°C — 15°C بولىدۇ، پەرق ئەڭ چوڭ بولغاندا 20°C — 30°C بولىدۇ. شىنجاڭ قۇرغاق رايون بولۇپ، ھۆل - يېغىن مىقدارى

ئازراق، تارقىلىشىمۇ تەكشى ئەمەس، شىمالىي شىنجاڭدا يېغىن مىقدارى 150 مىللىمېتىردىن 200 مىللىمېتىرغىچە بولىدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭدا 100 مىللىمېتىرغىمۇ يەتمەيدۇ، توقسۇن ناھىيىسىدە يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى 10 مىللىمېتىرغا يەتمەيدۇ؛ غەربتىكى ئىلى ۋىلايىتىدىكى ھۆل - يېغىن مىقدارى شەرقتىكى قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى ھۆل - يېغىن مىقدارىنىڭ 6 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ؛ تەكرىتاغ تاغلىق رايونىدا، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى تاغلىق رايونىدا ۋە ئالتاي تاغلىق رايونىدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 500 مىللىمېتىر ئەتراپىدا بولۇپ، شىمالىي جۇڭگو تۆزلەڭلىكىدىكى ھۆل - يېغىن مىقدارى بىلەن تەڭ كېلىدۇ، ئىلى ۋادىسىدىكى كۈنەس ئورمانچىلىق مەيدانىدا يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى 840 مىللىمېتىرغا يېتىدۇ، بۇ ئىلىمىزنىڭ خۇيخې ۋادىسىدىكى بىلەن تەڭ.

شىنجاڭدا قىش پەسلىدە قار كۆپ ياغىدۇ، شىمالىي شىنجاڭدىكى تۆزلەڭلىكلەردە قىش پەسلىدە قارنىڭ قېلىنلىقى ئادەتتە 20 — 30 سانتىمېتىرغا يېتىدۇ، ئەڭ قېلىن بولغاندا 80 سانتىمېتىردىن ئاشىدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭدا 10 سانتىمېتىر ئەتراپىدا بولىدۇ، ئەڭ قېلىن بولغاندا 20 سانتىمېتىرغا يېتىدۇ، تاغلىق رايونلاردا تۆزلەڭلىكلەردىكىگە قارىغاندا تېخىمۇ قېلىن بولىدۇ. قىروسىز مەزگىل جەنۇبىي شىنجاڭدا 180 كۈندىن 220 كۈنگىچە، شىمالىي شىنجاڭدا 140 كۈندىن 185 كۈنگىچە بولىدۇ.

شىنجاڭدا ئاپەت خاراكتېرلىك ھاۋا رايىنىڭ خىلى كۆپ، دائىم يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. بولۇپمۇ قۇرغاقچىلىق، سوغۇق ئېقىم، بوران، ئۇششۇك، قىرو ئۇششۇكى، مۆلدۈر، قارا يامغۇر كەلكۇنى خەلق ئىگىلىكىگە ئېغىر تەسىر يەتكۈزىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

شىنجاڭنىڭ زېمىنى كەڭ، تەبىئىي بايلىقى مول، ئۇ ئىلىمىزنىڭ ئېچىلىش ئالدىدا تۇرغان گۈھەر زېمىنى.

يەر بايلىقى تۆپراقنى 2 - قېتىم ئۇمۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇمۇمىي يەر كۆلىمى تەخمىنەن 1 مىليون 663 مىڭ 100 كۋادرات كىلومېتىر ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. ئۇمۇمىي يەر كۆلىمى ئېچىدە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىققا باب كېلىدىغان يەر كۆلىمى 71 مىليون 470 مىڭ گېكتار بولۇپ، 41.19% نى ئىگىلەيدۇ. بۇنىڭ ئېچىدە ئۆزلەشتۈرۈشكە بولىدىغان يەر 7 مىليون 330 مىڭ گېكتار، تېرىلغۇاتقىنى 4 مىليون 125 مىڭ گېكتار؛ پايدىلىنىشقا بولىدىغان تەبىئىي ئوتلاق تەخمىنەن 48 مىليون گېكتار؛ سۇنىڭ بەرپا قىلىنغان ئورمانىنىڭ ساقلىنىپ قالغان كۆلىمى 700 مىڭ گېكتار، ياغاچ زاپىسى تەخمىنەن 276 مىليون كۇب مېتىر.

سۇ ۋە ئېنېرگىيە بايلىقى شىنجاڭ تاغلىرىدا مۇزلۇقلار يېتىلگەن، دەريا - ئېقىنلار گىرەلىشىپ كەتكەن، تاغ بۇلاقلىرى، كۆللەر ھەممە يەرگە تارقالغان، سۇ بايلىقى تۇراقلىق، تېرىقچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىقنى نەرەققىي قىلدۇرۇشتا ئۆزەل شارائىتقا ئىگە. سۇغىرىلىدىغان يەر كۆلىمى تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 80% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ئېقىم مىقدارى 88 مىليارد 400 مىليون كۇب مېتىرغا، پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر ئاستى سۇيىنىڭ مىقدارى 25 مىليارد 200 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ سۇ ئېنېرگىيە بايلىقىنىڭ نەزەرىيىۋى زاپىسى 33 مىليون 500 مىڭ كىلوۋات، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلىنىشقا بولىدىغان گېنېراتور سىغىمى 17 مىليون 960 مىڭ كىلوۋات، بۇنىڭدىن يىلىغا 84 مىليارد 500 مىليون كىلوۋات سائەت توك ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. شىنجاڭنىڭ كۆمۈر، نېفىت، تەبىئىي گاز زاپىسى مول، شىنجاڭ يەنە مەملىكەت بويىچە كۆن نۇرى ئەڭ كۆپ

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلى پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى.
جاۋ جۇنئەن فوتوسى

چۈشىدىغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ بىرى، ئۇنىڭ قۇياش ئېنېرگىيىسى، يەر ئاستىقلىقى، شامال ئېنېرگىيىسى قاتارلىق بايلىق مەنبەلىرى مول. ئاپتونوم رايون بويىچە كۈن نۇرىنىڭ يىللىق چۈشۈش ۋاقتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2600 سائەتتىن 3400 سائەتكىچە يېتىدۇ، قۇياش ئېنېرگىيىسىنىڭ يىللىق رادىئاتسىيە مىقدارى ھەر كۋادرات مېتىرغا 5000 مېگا جوئۇلدىن 6490 مېگا جوئۇلغىچە توغرا كېلىدۇ. ئادەتتىكى رايونلاردا يىغىندى تېمپېراتۇرا 3000℃ تىن 4000℃قىچە بولۇپ، بۇ ≥10℃ يىغىندى تېمپېراتۇرىسىغا تەڭ، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ 4000℃ تىن يۇقىرى، تۇرپان ئويمانلىقىنىڭ 4500℃تىن 5390℃قىچە، شىمالىي شىنجاڭنىڭ جەنۇبىدىن شىمالىغىچە 3600℃ تىن 2500℃ قىچە بولىدۇ. تاغ ئېغىزلىرىدا شامال ئېنېرگىيىسى بايلىقى ئەڭ مول، يىللىق ئوتتۇرىچە ئۇنۇملۇك شامال ئېنېرگىيىسى 10 مىڭ 800 مېگا جوئۇل /كۋادرات مېتىر.

ھايۋانات ۋە ئۆسۈملۈك بايلىقى شىنجاڭدا نەسىللىك كالا، قوي، ئات، تۆگە قاتارلىق ئۈي ھايۋانلىرىدىن باشقا يەنە 699 خىل ياۋايى ھايۋان بار. بۇنىڭ ئىچىدە بىلىق 85 خىل، سۇ ۋە قۇرۇقلۇقتا ياشايدىغان ھايۋان 7 خىل، ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلار 45 خىل، قۇشلار 425 خىل، يىرتقۇچ ھايۋانلار (سۈت ئەمگۈچى ھايۋانلار) 137 خىل. يەنە قاڭشارلىق بۆكەن، ياۋا تۆگە، قولان، 4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىسى، قۇندۇز، يىلپىز، ئاق لايلاق، قارا لايلاق، ئاق يەلكىلىك بۇركۈت، ئاق قۇ قاتارلىقلار بار. قۇشلارنىڭ خىللىرى دۆلىتىمىزدىكى قۇش خىللىرىنىڭ 8.%35نى، سۈت ئەمگۈچى ھايۋانلار خىللىرى دۆلىتىمىزدىكى سۈت ئەمگۈچى ھايۋانلارنىڭ خىللىرىنىڭ %33نى، ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلارنىڭ خىللىرى دۆلىتىمىزدىكى ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلار خىللىرىنىڭ %2.14نى ئىگىلەيدۇ. تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان ياۋا ئۆسۈملۈكلەر ئاز كەم 4000 خىلغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە لوپنۇر كەندىرى، كاۋچۇك ئوت، ھىلىك، سوغىگۈل، ئالقات، چۆچۈكبۇيا، قار لەيلىسى قاتارلىق ئىقتىسادىي ۋە دورىلىق قىممىتى بارلىرى 1000 خىلدىن ئاشىدۇ.

شىن جيەن

قېزىلما بايلىقى شىنجاڭدا قېزىلما بايلىق مول، تۈرلىرى تولۇق، 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە مەملىكەت بويىچە 168 خىل قېزىلما بايلىقتىن 138 خىلىنىڭ شىنجاڭدا بارلىقى بايقالدى، بۇ مەملىكەت بويىچە بايقالغان قېزىلما بايلىق خىللىرىنىڭ %14.82نى ئىگىلەيدۇ. مەملىكەت بويىچە 151 خىل كان زاپىسى ئېنىقلاندى (2 - خىلدىكىسى 189)، شىنجاڭدا 68 خىلى (2 - خىلدىكىسى 75) ئېنىقلاندى. 2 - خىل بويىچە ھېسابلىغاندا، ئېنېرگىيە قېزىلما بايلىقى 4 خىل، قارامېتال قېزىلما بايلىقى 5 خىل، رەڭلىك مېتال قېزىلما بايلىقى 9 خىل، قىممەتلىك مېتال قېزىلما بايلىقى 4 خىل، كەم ئۇچرايدىغان، تارقاق جايلاشقان، رادىئو ئاكتىپلىق ئېلېمېنت 10 خىل، مېتال تاۋلاشقا ياردەمچى خام ئەشيا قىلىنىدىغان غەيرىي مېتال قېزىلما بايلىقى 6 خىل، خىمىيە سانائىتىدە خام ئەشيا قىلىنىدىغان غەيرىي مېتال قېزىلما بايلىقى 12 خىل، بىناكارلىق ماتېرىيالى قىلىنىدىغان غەيرىي مېتال قېزىلما بايلىقى 25 خىل بولۇپ، 616 كان قېزىش رايونى (نېفىت، تەبىئىي گاز، لىتىي بۇنىڭ سىرتىدا) بار. دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىق زاپاسى جەدۋىلىگە كىرگۈزۈلگەن شىنجاڭنىڭ قېزىلما بايلىق زاپاسى ئىچىدە بېرىللىي، ناتىرىيلىق سىلىترا، ئاق چىرىمتال، ۋېرمىكۇلىت، سېغىزدىن ئىبارەت 5 خىل قېزىلما بايلىق زاپاسى مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ نىكېل، مېتال تاۋلاشتا ئىشلىتىلىدىغان ئۈيۈل كۋارتسى، تەبىئىي گۈڭگۈرت، دالا شپاتى، خىمىيىۋى ئوغۇتقا ئىشلىتىلىدىغان سېرپېنتىن، بېنتونىت، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان مەرمەردىن ئىبارەت 7 خىل قېزىلما بايلىق زاپاسى 2 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ قۇيما تاشقا ئىشلىتىلىدىغان دېئاباز، خىروسىت 3 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، ماگنېزىت، كالىي تۇزى، ماگنىي تۇزى، تاشپاختا، ۋېرمىكۇلىت، سېمونت ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان ھاك 4 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ سېزىي 5 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ بىسموت، پلاتىنا ئېلېمېنتى، لىتىي، ئەينەك ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان كۋارتىس 6 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ ماي سىلانمېتد، كوبالت، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان سېرىق توپا، مېرگېل 7 - ئورۇندا تۇرىدۇ: تېللور، بور، شور، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان سىلانتىس 8 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ مانگان، تانتال 9 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ نىئوبىي، ئەينەككە ئىشلىتىلىدىغان قۇم، خىش - كاھىشقا ئىشلىتىلىدىغان سېغىز توپا 10 - ئورۇندا تۇرىدۇ؛ نېفىت، خروم، بىسموت، تانتال، بېرىللىي سېزىي، ماگنېزىت، تەبىئىي گۈڭگۈرت، ناتىرىيلىق سىلىترا، ئاق چىرىمتال، دالا شپاتى، ۋېرمىكۇلىت، مېرگېل، ئەينەك ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان قۇم، ئەينەك ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان ئۈيۈل كۋارتسى، سېغىز، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان سىلانتىس، بېنتونىت، قۇيما تاشقا ئىشلىتىلىدىغان دېئاباز، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان گىلتاش، سېمونتقا ئىشلىتىلىدىغان مەرمەر، مېتال تاۋلاشقا ئىشلىتىلىدىغان ئۈيۈل كۋارتسىتىن ئىبارەت 22 خىل قېزىلما بايلىق غەربىي شىمال بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ. كۆمۈر، ماي سىلانمېتد، تەبىئىي گاز، تۆمۈر، مانگان، تىتان، تالىيومىن، نىكېل، پلاتىنا، نىئوبىي، لىتىي، گاللىي، شور، ۋېرمىكۇلىت، كالىي تۇزى ، بور، تۇز، خىمىيىۋى ئوغۇتقا

ئىشلىتىلمەيدىغان سېرىپىتىن، سېمونتقا ئىشلىتىلمەيدىغان قۇمدىن ئىبارەت 19 خىل قېزىلما بايلىق غەربىي شىمال بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

«مەملىكەت بويىچە قېزىلما بايلىقلارنىڭ 1997 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ساقلانغان زاپاسىنىڭ يوشۇرۇن قىممەت جەھەتتە ئوڭلۇق (ئاپتونوم رايون) لەرگە تارقىلىش جەدۋىلى» دىن قارىغاندا، شىنجاڭدىكى ئاساسلىق قېزىلما بايلىقنىڭ ساقلانغان زاپاسىنىڭ يوشۇرۇن قىممىتى 5 تىرىللىئون 275 مىليارد 800 مىليون يۈەن بولۇپ، مەملىكەت بويىچە 6 - ئورۇندا تۇرىدۇ. شىنجاڭ ئېلىمىزدىكى قېزىلما بايلىقلار ئاساسلىق ئېچىپ پايدىلىنىدىغان چوڭ ئوڭلۇق - ئاپتونوم رايوندۇر. بۇنىڭ ئىچىدە نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، نىكېل، ئالتۇن، لىتىي، نىئوبىي، تانتال، ناتىرىيلىق سېلىترا، كالىيلىق سېلىترا، توز، شور، تاشپاختا، ھاكتاش، ۋېرمىكۇلىت، بېنتونىت، گرانىت تاشلار بۇندىن كېيىن ئېچىپ پايدىلىنىدىغان ئاساسلىق كان تۈرلىرى ھېسابلىنىدۇ.

لى شۈبىن، ۋالى دېخې

ساياھەت ئورنى بايلىقى شىنجاڭ مول تەبىئىي ساياھەت ئورنى بايلىقىغا ئىگە. ھەيۋەتلىك ئېگىز تاغلار، كۆز يەتكۈسىز قۇملۇقلار، تاغلاردىكى گۈزەل كۆللەر، قەدىمكى «يىپەك يولى» دىكى مەشھۇر ئاسار ئەتىقىلەر، رەڭگارەڭ مىللىي ئۇرۇپ - ئادەتلەر ۋە مەدەنىيەت - سەنئەت نۇرغۇنلىغان جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ساياھەتچىلەرنى جەلپ قىلماقتا. شىنجاڭ تەۋەسىدە دۇنيا بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرىدىغان ئېگىز چوققىسى، دۇنيا بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرىدىغان تۆۋەن جاي ئايدىڭكۆل، «ھالاكەت دېگىزى» دەپ ئاتالغان، دۇنيا بويىچە 2 - چوڭ قۇملۇق تەكلىماكان قۇملۇقى، جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرگە مەشھۇر ئىدىقۇت، يارغول، كېرۇران قاتارلىق قەدىمكى شەھەر خارابىلىرى، بوغدا كۆلى، بايىنبۇلاق ئاق قۇ كۆلى، قاناس كۆلى قاتارلىق ئېگىز تاغ كۆللىرى يەنە نۇرغۇنلىغان ئارشاق، ھورئارشاق، مۇزلۇق قاتارلىق ئاجايىپ تەبىئىي مەنزىرىلىك جايلار بار.

شىن جيەن

1998 - يىللىق ئاساسلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەر ۋە شىنجاڭ مەملىكەت بويىچە تۇتقان ئورنى

ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكى 1998 - يىلى داۋاملىق راۋاجلاندى. تۇرلۇك ئاساسلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنىڭ مەملىكەت بويىچە تۇتقان ئورنى بەزىلىرىنىڭ يۇقىرى ئۆرلىدى، بەزىلىرىنىڭ تۆۋەنلىدى، ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 111 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 7.3% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇرۇپ، 1997 - يىلدىكى بىلەن ئوخشاش سەۋىيىنى ساقلاپ قالدى. ئېشىش دەرىجىسى مەملىكەت بويىچە ئارقىدىن سانىغاندا 1 - ئورۇندا تۇردى.

يېزا ئىگىلىكى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 49 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 9.5% ئاشتى، مەھسۇلات مىقدارى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 19 - ئورۇندا تۇردى، يەنى 2 ئورۇن ئالدىغا ئۆتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەملىكەت بويىچە 17 - ئورۇندا، ئورمانچىلىق 25 - ئورۇندا، چارۋىچىلىق 23 - ئورۇندا، بېلىقچىلىق 23 - ئورۇندا تۇردى. ئاساسلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى ھوسۇلى جەھەتتە ئاشلىق 8 مىليون 300 مىڭ تونىغا يېتىپ، 0.6% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇردى. پاختا 1 مىليون 375 مىڭ تونىغا يېتىپ، 19.6% ئاشتى. پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى، بىرلىك ھوسۇلى، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ھوسۇلى جەھەتتە يەنىلا مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇننى ساقلاپ قالدى. ياغلىق دان ھوسۇلى 360 مىڭ تونىغا يېتىپ، 20% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 16 - ئورۇندا تۇردى. قىزىلچا ھوسۇلى 4 مىليون 960 مىڭ تونىغا يېتىپ، 27% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 4 - ئورۇنغا ئۆتتۈپ، 2 ئورۇن ئالدىغا سۈرۈلدى.

سانائەت ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت كارخانىلىرى ۋە مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان غەيرىي دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 59 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.9% ئېشىپ، ئومۇمىي مىقدار جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 26 - ئورۇندا تۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرى ۋە دۆلەت پاي كارخانىلىرىنىڭ 53 مىليارد 300 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 2.8% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇردى، كوللېكتىپ سانائەتنىڭ 430 مىليون يۈەن بولۇپ، 1.1% ئازىيىپ، مەملىكەت بويىچە 27 - ئورۇندا تۇردى. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن يىپ 220 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 7 - ئورۇندا تۇردى. رەخت 27 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 16 - ئورۇندا تۇردى. بىرىكمە كىر يۇيۇش سۈيۇقلۇقى 10 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇردى. تۇز 230 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 15 - ئورۇندا تۇردى، شېكەر 470 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 4 - ئورۇندا تۇردى. پاپىرۇس 120 مىڭ يەشىككە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 27 - ئورۇندا تۇردى. كونسېرۋا 132 مىڭ تونىغا يېتىپ،

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىي رايونلارغا ئايرىلىشى

ئاپتونوم ئوبلاست 5		ۋىلايەت 8	ۋىلايەت دەرىجىلىك شەھەر 2	ناھىيە دەرىجىلىك شەھەر 17
ناھىيە 62		ئاپتونوم ناھىيە 6	شەھەرگە قاراشلىق رايون 11	رايونلۇق مەھكىمە 11
يېزا 673 (يۇنىڭ ئىچىدە مىللىي يېزا 42)		بازار 176	مەھەللە ئىش باشقارمىسى 124	
ئوبلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە، رايون ناملىرى		قاراشلىق رايون، بازار، يېزا، مەھەللە ئىش باشقارمىسى، رايونلۇق مەھكىمە		
ئۈرۈمچى شەھىرى	«تەڭرىتاغ» رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: قارلىغاچلىق، «غالىبىيەت» كوچىسى، «ئىتتىپاق» كوچىسى، جەنۇبىي «ئازادلىق» كوچىسى، «تىنچلىق» كوچىسى، شىمالىي «ئازادلىق» كوچىسى، دۇڭمېن، شىمالىي «شىنخۇا» كوچىسى، جەنۇبىي «شىنخۇا» كوچىسى، «ياشلار» كوچىسى، ئۇلانباي، «بەخت» كوچىسى		
	سايباغ رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «چاڭجياڭ» كوچىسى، خوتەنگەي، «ياڭزىجياڭ» كوچىسى، جەنۇبىي «دوستلۇق» كوچىسى، «1 - ئاۋغوست» كوچىسى، لۇيەنگەي، شىمەن، يامالىق تېغى، شىمالىي «دوستلۇق» كوچىسى، خۇڭمياۋزى		
	تۇدۇڭخابا رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: تۇدۇڭخابا، غەربىي پويىز ئىستانسىسى، «ئۈرۈمچى - سانجى» كوچىسى، ۋاڭجياگو		
	شىمگو رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: شىمگو، لىۋداۋان، ۋېيخۇلياڭ، «يېڭى خەلق» كوچىسى، باداۋان، يىكەنكۆل		
	يېڭىشەھەر رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «بېيجىڭ» كوچىسى، ئەرگۈك، سەنگۈك، يېڭى نېفىت كەنتى، «مېھمان كۈتۈش» كوچىسى، شىمالىي ۋوگزال، شەرقىي «قەشقەر» كوچىسى، ئۈرۈمچى ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى		
	نەنسەن كان رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: ئۇيغۇرغول، شىڭخو، دۇڭفېك		
	دۇڭسەن رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: كازىۋەن، دىباڭ، نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى؛ يېزا: لۇساۋگو		
	ئۈرۈمچى ناھىيىسى	بازار: داۋانچېك، ئەنەنچو؛ يېزىلار: دۇڭگۇ، شىگۇ، ئاقسۇ، داۋان، چىداۋان، ئەرگۈك، دەۋۇپۇ، چېڭگېداخۇ، سىشىخۇ، لىۋشىخۇ، سارداۋان، يۈڭفېك، گەنگۇ، شياۋچۈزى، بەنفاڭگۇ، شۇيشىگو، سەيۋوپۇ، تولى		
قاراماي شەھىرى	مايتاغ رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: شىمالىي كەنت		
	قاراماي رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «تەڭرىتاغ» كوچىسى، «غالىبىيەت» كوچىسى، «55» يېڭى بازىرى، «جىنلۇك» بازىرى، «كوئېنلۇن» كوچىسى، «سامايولى» كوچىسى؛ يېزا: شۇڭگەي		
	جەرەنبۇلاق رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «سەنپىك» بازىرى، «جۇڭشىك» كوچىسى		
	ئۈرخۇ رايونى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: ئاقبۇلاق؛ يېزا: ئۈرخۇ		
شىخەنزە شەھىرى		مەھەللە ئىش باشقارمىسى: يېڭىشەھەر، شياڭياڭ، خۇڭسەن، كونا بازار، شەرقىي بازار؛ يېزا: شىخەنزە		
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	كۇيتۇك شەھىرى	مەھەللە ئىش باشقارمىسى: شەرقىي «ئۈرۈمچى» كوچىسى، «ئىتتىپاق» كوچىسى، «بېيجىڭ» كوچىسى، غەربىي «ئۈرۈمچى» كوچىسى، پويىز ئىستانسىسى		
	ئىلى ۋىلايىتى	غۇلجا شەھىرى	بازار: بايانداي؛ يېزىلار: خەنبېك، تاشكۆۋرۈك، قارادۆك، كېپەكيۈزى، توغراق، يېڭىيەر؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: سايبويى، چوڭ كۆۋرۈك، دۇڭمەھەللە، ھەرەمباغ، دۆلەتباغ، قازانچى، «ئازادلىق» كوچىسى، «ئىلى دەريالىسى» كوچىسى		
		غۇلجا ناھىيىسى	بازار: جېلىلىيۈزى، دۆڭمازار؛ يېزىلار: دادامتو، پەنجىم، تۇرپانيۈزى، خۇدىياريۈزى، ئۇرۇگۇك، سادىقيۈزى، چۇلۇقاي، ئۇنيار، مازار، قاش، ساماسىيۈزى، ئۈيغۇر ئۇچۇن، بايتوقاي، يېڭىتام، ئارائۆستەك، قارايانغاچ، ئەڭلىيا، ئۇچئون خۇيزۇ يېزىسى		
		قورغاس ناھىيىسى	بازار: سۇيدۇك، چىڭسىخوزا، لوسىگۇك؛ يېزىلار: لەڭگەر، ساندۇخوزا، ساربۇلاق، كۆرە، داشگۇر، ئىچىگاشەن شىبە يېزىسى، سەنگۇك خۇيزۇ يېزىسى		
		نىلقا ناھىيىسى	بازار: نىلقا؛ يېزىلار: سوپتاي، قاراسۇ، ياقا ئۇلاستاي، نىلقا ئۆزەن، ئۇلاستاي، كېلدەك، قارانتۆپە، قۇجۇرتاي، مىس، كۆكخوتخور موڭغۇل يېزىسى		
		موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى	بازار: موڭغۇلكۆرە؛ يېزىلار: خونۇقاي، ئاقدالا، ئۇزۇنبۇلاق، قاشايار، سارقۇبۇ، قاراسۇ، چاغان ئۈسۈ موڭغۇل يېزىسى، شوتا قىرغىز يېزىسى، خۇسۇمتۇخارسۇن موڭغۇل يېزىسى		

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى		تېكەس ناھىيىسى	بازار: تېكەس، يېزىلار: كۆكسۇ، چىلۇزەك، چولاقتېرەك، قارادالا، قاراتوقاي، خوجىرتى موڭغۇل يېزىسى، كۆكتېرەك قىرغىز يېزىسى
		توققۇزتارا ناھىيىسى	بازار: توققۇزتارا؛ يېزىلار: مۇخۇر، جىرغالاڭ، ئاغارسىن، دۆڭمەھەللە، تاشتۆپە، تىكتىبرىق، ئاقتۇبەك
		كونەس ناھىيىسى	بازار: كونەس، ئارالتۆپە، تالدى، نارات؛ يېزىلار: كەڭسۇ، قارابۇرا، ئالمالى، تۇرگىن
		چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: چاپچال، ئايشىنسىرى؛ يېزىلار: سۇنجاچىنىرۇ، نادانچىنىرۇ، جاقۇچىنىرۇ، كان يېزىسى، قوغۇنچى، قاينۇق، جاغىستاي، چولۇ بۇغرا، دۇيچىنىرۇ، چوقۇر، ئاشلىقبۇلاق خۇيزۇ يېزىسى
	تارباغاتاي ۋىلايىتى	چۆچەك شەھىرى	بازار: ئەرگۈك؛ يېزىلار: ئېمىل، قارا قاباق، چاشا، ئابدىرا، ئاشلى داغۇر يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: تىنچلىق، دۇبيك، يېڭىشەھەر
		شىخو شەھىرى	بازار: خاتۇبۇخ، بەيياڭگۇ، خۇاڭگۇك، چېپەيزە، گۈرتى، گەنخوزا، بەيچۈەن، شىخو، چىگشور، شىداگۇ، تاشكۆۋرۇك؛ يېزىلار: باشسىخو، جۇجيەنلۇ، جاخوزا، تۇتەي، جىرگىلتى موڭغۇل يېزىسى، تابىلغان موڭغۇل يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: يېڭىشەھەر رايونى، جەنۇبىي باغ، شىچىك، قىزىلكۆۋرۈك، كۆيتۇك دەريالىسى
		دۆربىلجىن ناھىيىسى	بازار: دۆربىلجىن؛ يېزىلار: شەھەر ئەتراپى، شاڭخۇ، ئۇچ قاراسۇ، قارا ئېمىل، جىلىڭاغاش، مارالسۇ، گۈرتى، كۆرە، ئېمىلغۇلىن موڭغۇل يېزىسى، خوجىرتى موڭغۇل يېزىسى
		چاغانتوقاي ناھىيىسى	بازار: قارابۇرا؛ يېزىلار: قارابۇرا، جاڭاجەر، جىيەك، ئالتۇن ئېمىل، جېڭىس
		تولى ناھىيىسى	بازار: تولى، تېمىرتام، ئۇت؛ يېزىلار: دولاتى، ئاقبېلدبۇ، كۆب، ئۆرشۇلىت
		ساۋەن ناھىيىسى	بازار: ساندۇخۇزا، يەنسخەي، ئۇلانتۇس، سىداۋخۇزا، دۇڭۇەن، شىگوبى، كوناساۋەن؛ يېزىلار: قورغاس، داچۇەن، بورتۇڭگى، شاڭخۇدى، لىيۇماۋۇەن
		قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: قوشتولغاي، قوبۇقسار؛ يېزىلار: شازغەت، تېبكىن ئۇسان، چاغانكۆل، بايىن ئوبا، مۇنگي
	تالتاي ۋىلايىتى	تالتاي شەھىرى	بازار: بېيتۇن، ئاۋېيتان؛ يېزىلار: خۇڭدۇڭ، شىمىرشىك، ئالاقاق، قاراشىلىك، سارخولىسۇن، بالباغاي، شىرىكشى، راستەي، قانداغايتى موڭغۇل يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «تالتۇنتاغ» كوچىسى، «ئازادلىق» كوچىسى، «ئىتتىپاق» كوچىسى
		قابا ناھىيىسى	بازار: ئاقچى؛ يېزىلار: سارتام، جايىلما، سارېۇلاق، تېرەكتى، كۆلباي، چىپار
		بۇرچىن ناھىيىسى	بازار: بۇرچىن؛ يېزىلار: ئويماق، دۇۋلايتى، قۇستىق، چوڭقۇر، ئېگىزتۆپە، قۇمتاناس موڭغۇل يېزىسى
		جېمنەي ناھىيىسى	بازار: توپتېرەك، جېمنەي؛ يېزىلار: توپتېرەك، توست، شالشقاي، قارجاۋ، بەستېرەك
		بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى	بازار: بۇرۇلتوقاي؛ يېزىلار: جېتئارال، كۆكئاغاش، شىخانجىيدە، قارامغاي، ئاردا
		كۆكتوقاي ناھىيىسى	بازار: قۇمبېرتىش، كۆكتوقاي؛ يېزىلار: تۇرغۇن، قاراتۇڭكي، كۆرتى، قارابۇلغىن، دۇرى، تېمبىكى
		چىڭگىل ناھىيىسى	بازار: چىڭگىل، تايكېشكېن؛ يېزىلار: چاغانغول، سارتوقاي، ئارال، ئاغاشئوبا، ئارالتۆپە
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى		بورتالا شەھىرى	بازار: شويىنچېن، دالتۇ؛ يېزىلار: چىندبل، ئوتبۇلاق، بىلىن خارمۇدۇن؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: چىندبل، گۈلۈمتۇ، كىرگىنزو
		جىلىك ناھىيىسى	بازار: جىلىك، داخىيەنزە؛ يېزىلار: ماندانبۇلاق، تولى، تودوگ
		ئارىشاڭ ناھىيىسى	بازار: بۆگدۆر، خاربۇخ؛ يېزىلار: ئاڭگىلىگ، چاغانتۇڭگي، تاشۇ، زالموت
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى		سانجى شەھىرى	بازار: لىيۇخۇاڭگو، يۇشۇگۇ، سەنگۇك؛ يېزىلار: ئەرلىيۇگۇك، داشچۇ، دەنبا، بىنخۇ، لىيۇگۇك، مياۋئېرگۇ، ئاشلى قازاق يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: كونا شەھەر، شىمالىي «يەنئەن» كوچىسى، جەنۇبىي «يەنئەن» كوچىسى، شەھەر ئەتراپى رايونى
		مىچۈەن شەھىرى	بازار: گۈمۈدى، تېبچاڭگو، چاڭسەنزە، سەندوبا، ياڭماۋگۇك؛ يېزىلار: تېرەكلىك قازاق يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «دوستلۇق» كوچىسى، غەربىي «گۈمۈدى» كوچىسى، شەرقىي «گۈمۈدى» كوچىسى
		فۇكاڭ شەھىرى	بازار: گەنخېزا، جيۇيۇنگەي، زىنچۈەنزە؛ يېزىلار: بازار، شىمىگو، سەنگۇكچي قازاق يېزىسى، ئاققول قازاق يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «يېڭى فۇكاڭ» كوچىسى، «بوغدا» كوچىسى، شەرقىي «جۇڭغار» كوچىسى
		ماناس ناھىيىسى	بازار: ماناس، لوتۇيى، باۋجيادەن، لياڭجۇخۇ، لىيۇخودى، بەيۇۋچا؛ يېزىلار: تۇگۇك، گۇاڭدۇڭدى، لەنجۇۋەن، چىندىخوزا قازاق يېزىسى، تاسىرقاي قازاق يېزىسى، خەنكازىتەن قازاق يېزىسى
		قۇتۇبى ناھىيىسى	بازار: قۇتۇبى، دافېك، چۇرنگۇل، ئەرشىلىدەن؛ يېزىلار: باغچى، ژۇگۇگۇتەي، تاشپەلەمپەي قازاق يېزىسى
		جىمسار ناھىيىسى	بازار: جىمسار، سەنتەي، چۈەنزىگەي؛ يېزىلار: ئەرگۈك، بېيتىك، لاۋتەي، چىگياڭخۇ، شىندى، داۋ
		گۈچۈك ناھىيىسى	بازار: گۈچۈك، لاۋچىتەي، بەنجيېگۇ؛ يېزىلار: بىلىيوخى، جېبكى، دۇڭگۇەن، شىبېۋەن، شىندى، كارىز، گۈچۈك، چىنخو، سەنگىجاڭزا، ژۇماچاك قازاق يېزىسى، چورىن قازاق يېزىسى، داچۇەن تاتار يېزىسى
		موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: موري، شىجىر؛ يېزىلار: ئىنگىنبۇلاق، دۇڭچىك، جاۋبىسەن، شىنخو، چۇرىن، بەيياڭخي، چوقيارتاش، بوستان، دانەنگو ئۇزبېك يېزىسى

تۈرپان ۋىلايىتى	تۈرپان شەھىرى	بازار: چىچان، داخىيەن؛ يېزىلار: يار، ئاستانە، قاراغوجا، ئايدىڭكۆل، چاتقال، سىڭگىم، ئۈزۈمچىلىك، مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «كونا شەھەر» كوچىسى، «ئىدىقۇت» كوچىسى
	توقسۇن ناھىيىسى	بازار: توقسۇن، كۈمۈش، كۆجەي؛ يېزىلار: شاھ يېزىسى، غولبويى، ئىلانلىق، بوستان
	پىچان ناھىيىسى	بازار: پىچان، لۈكچۈن، پىچان پويىز ئىستانسىسى، چىقتىم، لەمجىن؛ يېزىلار: پىچان، دالانكارىز، دىغار، تۈيۈق، دۆڭبازار خۇيزۇ يېزىسى
قۇمۇل ۋىلايىتى	قۇمۇل شەھىرى	بازار: يامانسۇ، يەتتە قۇدۇق، ئارايۇلتۇز، ئاستانە؛ يېزىلار: تاشۇبلاق، تەڭرىتاغ، قوشقۇدۇق، بۇلۇڭتوغراق، پالۋانتۇر، شەھەر ئىچى، راھەتباغ، بوغاز، قارادۆۋە، غەربىي تاغ، ئاقتاش، شەھەر ئەترابى، ئىدىر، دەۋەلدۇرۇك قازاق يېزىسى، ئۇلاتاي قازاق يېزىسى؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: شەرقىي ئۇستەڭ رايونى، غەربىي ئۇستەڭ رايونى، يېڭىشەھەر رايونى
	ئارانتۈرۈك ناھىيىسى	بازار: ئارانتۈرۈك؛ يېزىلار: نوم، ئاداق، باي، تۈركۈل، توخۇلۇ، نېرىنكىر قازاق يېزىسى
	بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: بارىكۆل، بۈرچۈنچى؛ يېزىلار: سارچوقا، كۆلياقا، شيالوبا، داخي، كۆيسۇ، شىرىنزا، خۇايۈەن، سەنتاڭخو، چوڭ قۇلۇنچەرى، باچاڭزى
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	كورلاشەھىرى	يېزىلار: يېڭىشەھەر، تېكىچى، چارباغ، پۇخۇي، ئاۋات، توۋۇرچى، قوشئېرىق، قارا يۇلغۇن، لەڭگەر، شاڭخو؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: سايباغ، تېكىچى، «تەڭرىتاغ»، تاشدەن، يېڭىشەھەر، ئىتتىپاق، قۇرۇلۇش
	خېجىلك ناھىيىسى	رايونلۇق مەھكىمە: بايىنبۇلاق؛ بازار: خېجىلك، بالغۇنتاي، بارۇن خارمۇدۇن؛ يېزىلار: ئەمىنمودۇن، شەلمىربوخ، خارمۇدۇن، كىرغوت، ئالغو، ئۇلجىتئۇل، بايانغول، بايانئول، كۈنگۈسنغول
	خوشۇن ناھىيىسى	بازار: تېۋىلغا؛ يېزىلار: چۇقۇ، تاغارچى، سۇخاتۇ، ئەرىنكىر، ئۇششاق تال خۇيزۇ يېزىسى
	باغراش ناھىيىسى	بازار: باغراش؛ يېزىلار: تابانچۆكۈن، بۇمبۇت، ئۇلانجېكسىن، چاغاننۇر، چېكسىننۇر، باغراش
	بۈگۈر ناھىيىسى	بازار: بۈگۈر، جەنۇبىي بۈگۈر؛ يېزىلار: دادولان، قاراباغ، چۇمباق، ئاقبۇلاق، يېڭىسار، چېدىر، سوخۇ، تارلاق، تېرەك بازار، ئىشمە
	لوپنۇر ناھىيىسى	بازار: لوپنۇر، شىنغا؛ يېزىلار: تارىم، شىكېلك، «ئىتتىپاق»، دۆڭقوتان، قارچۇغا، ئاقسوپى، گۈلباغ
	چاقىلىق ناھىيىسى	رايونلۇق مەھكىمە: چىمەن؛ بازار: چاقىلىق، يىتىمبۇلاق؛ يېزىلار: تىكەنلىك، ئۈتام، ۋاشىشەرى، تۆمۈرلۈك، چىمەنباغ
	چەرچەن ناھىيىسى	رايونلۇق مەھكىمە: ئاچچان؛ بازار: چەرچەن؛ يېزىلار: ئارال، چوڭكۆل، توغراقلىق، باغئېرىق، يېڭىئۈستەك، ئاق تىكەندۆك، قوشئاتما، تاتىراك، ئاچچان، قوراملىق، ئوييايلاق
	يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: قاراشەھەر، شىكشىن؛ يېزىلار: بېيداچۇ، ۋۇخاۋچۇ، يۇڭنىك، دەنزىل، بورقاي، چاغانچېكە
ئاقسۇ ۋىلايىتى	ئاقسۇ شەھىرى	بازار: قاراتال، ئايكۆل؛ يېزىلار: ئىگەچى، بەشتۇگىمەن، توپلۇق، قۇمباش، توقاي؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: لەڭگەر، يېڭىبازار، قىزىلكۆۋرۈك، يېڭىشەھەر
	ئونسۇ ناھىيىسى	بازار: ئونسۇ؛ يېزىلار: توخۇلا، ئارال، چاغراق، تۇمشۇق، جام، ئىشلەمچى، قىزىل، گۈلئاۋات، بوزدۆڭ قىرغىز يېزىسى
	باي ناھىيىسى	بازار: باي، تېرەك؛ يېزىلار: قىمىر، قىزىل، سايرام، توقسۇن، ياتۇر، كانچى، بۇلۇك، مىجىغ، ئونباش، چوڭ كۆۋرۈك، قاراباغ
	كۇچا ناھىيىسى	بازار: كۇچا؛ يېزىلار: ئۇچار، ئىشخىلا، ئۇچئۈستەك، ئالاقاغا، بېھىشباغ، چىمەن، خانىقاتام، دۆڭقوتان، ياقا، ئاقئۈستەك، ئۇزۇن، ئاغى، تارىم
	توقسۇ ناھىيىسى	بازار: توقسۇ؛ يېزىلار: ئىچئېرىق، پەيشەنبە بازار، تاشئېرىق، ئۆگەن، يۇلتۇزباغ، ئۇچقات
	شايار ناھىيىسى	بازار: شايار؛ يېزىلار: گۈلباغ، توپبولدى، «قىزىلبايراق»، يېڭىمەھەللە، قايلۇر، نۇرباغ، تارىم
	ئۇچتۇرپان ناھىيىسى	بازار: ئۇچتۇرپان؛ يېزىلار: ئاقتوقاي، ياركۆۋرۈك، ئاچاتاغ، ئاقيار، ئىمامىلىرىم، يېڭىئاۋات، ئوتتېبشى، يامانسۇ قىرغىز يېزىسى
	ئاۋات ناھىيىسى	بازار: ئاۋات، غورۇچۆل، بەشئېرىق؛ يېزىلار: ئايباغ، تامتوغراق، يېڭىئېرىق، دولان، باغتوغراق
	كەلپىن ناھىيىسى	بازار: كەلپىن؛ يېزىلار: گەزلىك، يۇرچى، ئاچال، چىلان

قىزىلئو ئاپتونوم ئوبلاستى قىزغىز	ئاتوش شەھىرى	يېزىلار: سۇنتاغ، ئازاق، ئاغۇ، ئۇستون ئاتوش، كانتايلاق، توگوزمىتى، قاراجول؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: «بەخت»، «نۇر»
	ئاقچى ناھىيىسى	بازار: ئاقچى؛ يېزىلار: قۇلانساراق، ساپارباي، سۇمتاش، قاراچى، قارابۇلاق
	ئۇلۇغچات ناھىيىسى	بازار: ئۇلۇغچات، كانسۇ؛ يېزىلار: ئۇلۇغچات، ئوقسالۇر، جىغىن، بورىتوقاي، قىزىلئۆي، تويون، تېرەك، بايقوروت، بوستانتېرەك
	ئاقتو ناھىيىسى	بازار: ئاقتو، ئويتاغ؛ يېزىلار: ئۇجمە، پىلال، بارىن، قاراكېچىك، جامالتېرەك، مۇجى، بۇلۇڭكۆل، قىزىلتو، چارلوك، كوسراپ، تار تاجىك يېزىسى
قەشقەر ئۇلايىتى	قەشقەر شەھىرى	يېزىلار: نەزەرباغ، شامالباغ، دۆلەتباغ، قوغان؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: چاسا، يارباغ، ئۇستەڭبوي، قۇمدەرۋازا
	قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسى	بازار: توققوزاق؛ يېزىلار: ئوپال، تاشمىلىق، تېرىم، بۇلاقسۇ، سايباغ، زەمىن، ئوغۇساق، پاختەكلى، سەمەن، خانىدى، لەڭگەر، مۇش، بەشكېرەم، ئاۋات، يېڭئۇستەك، ئاققاش
	قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى	بازار: يېڭىشەھەر، خانئېرىق، ياپچان؛ يېزىلار: بارىن، ياندۇرما، يامانيار، باغچى، تازغۇن، يېڭئېرىق، تاغارچى، ئەرمۇدۇن، قۇمۇشئېرىق، ئارال، ھاراپ، يېڭئاۋات
	مارالبېشى ناھىيىسى	بازار: مارالبېشى، سېرىقبۇيا، ئاۋات، ئاچال؛ يېزىلار: چارباغ، دۆلەتباغ، ئاناركۆل، شامال، ئاقسافارال، ئالاغىر، چوڭقۇرچاق، يېڭئۇستەك
	پەيزاۋات ناھىيىسى	بازار: بارىن، شېكەركۆل؛ يېزىلار: تېرىم، يېڭىمەھەللە، جامباز، غولتوغراق، قىزىلبويى، مىشا، شاپتۇل، قوشئاۋات، قىزىلسۇ، گۈللۈك، ئۈردەكلىك
	يوپۇغا ناھىيىسى	بازار: يوپۇغا؛ يېزىلار: يوپۇغا، سىيەك، يەكشەنبە بازار، ئەشمە، ئاچچىق، تېرىم، بايئاۋات، ئاخۇنلۇقۇم
	يېڭىسار ناھىيىسى	بازار: يېڭىسار؛ يېزىلار: بازار، چولپان، ماڭشىن، ئوچار، سۇگەت، توپلۇق، قىزىل، ئەگۈس، لومپا، ساغان، يېڭىيەر، سىيىتلە، ئېگىزيەر
	مەكىت ناھىيىسى	بازار: مەكىت؛ يېزىلار: بازارجەمى، شېھىمتدۆك، يانتاق، تۇمەنتال، غازكۆل، قىزىلئاۋات، قۇمقۇسار، ھاڭغىتلىق، قۇرما
	يەكەن ناھىيىسى	رايونلۇق مەھكىمە: تومئۇستەك، ئىشقۇل، ئودانلىق، قوشراپ، ئاۋات، ئېلىشقۇ، بەشكەنت؛ بازار: يەكەن، چارەك، ئېلىشقۇ، خانىدى، ئاۋات، بەشكەنت، ئىگەرچى؛ يېزىلار: گۈلباغ، ئارال، چارباغ، يېڭئۇستەك، تومئۇستەك، ئودانلىق، ئارسلانباغ، يافا ئېرىق، ئىشقۇل، مىشا، بەكچى، تاغارچى، قوشئېرىق، دۆڭباغ، ئالامەت، ئازادباغ، باغئاۋات، قاراسۇ، قوشراپ، كاچۇك، دامسى، زەرەپشات تاجىك يېزىسى
	پوسكام ناھىيىسى	رايونلۇق مەھكىمە: كۇيباغ؛ بازار: پوسكام، كۇيباغ؛ يېزىلار: پوسكام، يىما، گۈلباغ، سەيلى، ئىككىسۇ، توغچى، كۇيباغ، ئاقتام، ئايكۆل، بۇيلىق تاجىك يېزىسى
	قاغلىق ناھىيىسى	بازار: قاغلىق، چارباغ، ئۇششارباش؛ يېزىلار: لوق، بەشئېرىق، تېتىر، چاسا مەسچىت، توگمچى، جاڭگىلئەسكى، جايتېرەك، بارىن، غوجا ئېرىق، شاخاپ، يىلقىچى، چىپان، سايباغ، يېتىملىققوم، زوڭلاك، كۆكيار، شىخوشۇ
	تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى	بازار: تاشقورغان؛ يېزلار: تاشقورغان، تاغارما، تېزناپ، دەفتەر، ماريالك، ۋەچە، بەلدىر، قوغۇشلۇق، بۇرۇمسال، داتۇك، كۆكيار قىرغىز يېزىسى
خوتەن ۋىلايىتى	خوتەن شەھىرى	بازار: لاسكۇي؛ يېزىلار: ئىلچى، شورباغ، گۈجانباغ؛ مەھەللە ئىش باشقارمىسى: ناۋاغ، نۇرباغ، گۈلباغ، گۈجانباغ
	خوتەن ناھىيىسى	بازار: باغچى؛ يېزىلار: لايقا، بوزاق، تۇساللا، خانئېرىق، يېڭئاۋات، يېڭئېرىق، لاكىرۇ، سېغىزكۆل، ئىسلامئاۋات، تەۋەككۈل، قاشتېشى
	گۇما ناھىيىسى	بازار: گۇما، دۇۋا؛ يېزىلار: قوشتاغ، كۆكتېرەك، سانجۇ، مۇجى، موكۇيلا، زاڭگۇي، پىشىنا، چودا، پىيالما، بەشلەڭگەر، كېلىياك، ناۋاباد تاجىك يېزىسى، كەڭقىر قىرغىز يېزىسى
	قاراقاش ناھىيىسى	بازار: قاراقاش: يېزىلار: توخۇلا، زاۋا، ئاقساراي، جاھانباغ، سايباغ، ئۇرچى، ماڭلاي، پۇرچاقچى، قويچى، كۇيا، ياۋا، قاراساي، تۇۋەت، يېڭىيەر، كاۋاك
	لوپ ناھىيىسى	بازار: لوپ، يۇرۇڭقاش؛ يېزىلار: جىيا، بۇيا، ناۋا، سامپۇل، چارباغ، ھاڭگىيا، دول، بەشتوغراق
	كېرىيە ناھىيىسى	بازار: مۇغالىلا، شەنبە بازار؛ يېزىلار: جاي، كۆكيار، ئارال، ئارش، لەڭگەر، سىيەك، توغراغاز، قارقى، شۇۋل، ئويتوغراق، ئاچچان، يېڭئباغ، دەريا بويى
	چىرا ناھىيىسى	بازار: چىرا؛ يېزىلار: چىرا، گۇلاخما، دامسكۇ، چاقا، ئۇلۇغساي، نۇرى، بوستان
	نىيە ناھىيىسى	بازار: نىيە؛ يېزىلار: نىيە، روقىيا، سالغۇزەك، يېيىق، ئەندىر

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون نوپۇسنىڭ تارقىلىشى ۋە مىللىي تەركىبى

رايون ئايرىمىسى	جەمئىي	ئۇيغۇر	خەنزۇ	قازاق	خۇيزۇ	قىرغىز	موڭغۇل	شىبە	روس	تاجىك	ئۆزبېك	تاتار	مانجۇ	داغۇر	باشقىلار
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى	17473500	8139458	6741116	1287002	782054	164092	159086	39511	9337	39561	13731	4668	20907	6394	66583
ئۈرۈمچى شەھىرى	1548779	196230	1126275	48849	147389	1031	6469	3772	2814	124	1358	825	8413	391	4839
شەھەرگە قاراشلىق رايونلار	1391896	185805	1056329	21402	99369	1008	6246	3731	2764	121	1265	744	8285	381	4446
ئۈرۈمچى ناھىيىسى	156883	10425	69946	27447	48020	23	223	41	50	3	93	81	128	10	393
قاراماي شەھىرى	263069	38902	201597	9864	5943	109	2279	672	485	26	176	74	887	90	1965
شىخەنزە شەھىرى	581952	6537	552994	3134	13521	45	635	131	234	19	23	2	833	12	3832
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	3819989	613201	1707998	988070	313246	17655	66729	33178	5268	121	4923	2502	4385	5822	56891
كۆيتۈك شەھىرى	263942	926	250808	4371	5630	12	803	241	77	2	16	9	374	39	634
ئىلى ۋىلايىتى	2067372	560226	677810	473069	225937	15656	27449	31032	1313	114	4335	795	3049	422	46201
غۇلجا شەھىرى	332022	160585	119653	14527	26951	346	831	3114	634	68	2165	236	1389	34	1489
غۇلجا ناھىيىسى	375486	184024	73503	40112	53241	271	188	214	42	5	237	34	619	7	22989
چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى	157025	41592	53933	32069	6818	235	327	20804	114	0	86	15	88	8	936
قۇرغاس ناھىيىسى	334192	69006	151628	27355	67609	320	522	2949	224	30	137	72	333	301	13706
توققۇزتارا ناھىيىسى	149146	34103	46318	45159	17880	393	466	1595	63	0	167	91	219	4	2688
كۈنەس ناھىيىسى	277386	25475	112867	118681	16831	561	92	556	125	9	536	71	151	0	1431
موڭغۇلكۈرە ناھىيىسى	147736	14420	41904	70548	3711	4018	12151	85	56	2	202	225	31	0	383
تېكەس ناھىيىسى	148415	14715	36531	59975	19312	8912	5412	855	13	0	648	15	140	0	1887
نىلقا ناھىيىسى	145964	16306	4143	64643	13584	600	7460	860	42	0	157	0	79	68	592

رايون ئايرىمىسى	جەمئىي	ئۇيغۇر	خەنزۇ	قازاق	خۇيزۇ	قىرغىز	موڭغۇل	شىبە	رۇس	تاجىك	ئۆزبېك	تاتار	مانجۇ	داغۇر	باشقىلار
تارباغاتاي ۋىلايىتى	905428	42019	525449	223010	61317	1896	32730	1820	3462	2	275	505	656	5348	6939
چۆچەك شەھىرى	147546	5026	93298	22725	10289	1572	1629	1403	2424	0	155	253	226	5222	3324
دۆربىلجىن ناھىيىسى	182510	7430	100374	61409	5641	230	5287	57	481	0	65	51	75	25	1385
شىخو شەھىرى	200019	19004	125380	21555	24796	15	8420	129	206	0	20	24	110	15	345
ساۋىن ناھىيىسى	193767	8205	135678	31887	16411	14	393	24	88	1	14	41	136	8	867
تولى ناھىيىسى	80658	1065	21968	55830	925	38	526	86	12	0	6	51	59	9	83
چاغانتوقاي ناھىيىسى	51008	204	30449	16208	2859	3	129	50	216	0	0	13	21	43	813
قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى	49920	1085	18302	13396	396	24	16346	71	35	1	15	72	29	26	122
ئالتاي ۋىلايىتى	583247	10030	253931	287620	20362	91	5747	85	416	3	297	1229	306	13	3117
ئالتاي شەھىرى	210302	4851	129771	65398	6246	27	2336	44	209	0	187	385	178	2	668
بۆرچىن ناھىيىسى	67089	1056	22012	36721	4059	7	1851	3	118	0	9	397	5	0	851
كۆكتوقاي ناھىيىسى	81571	2219	20975	55883	1795	10	202	14	47	0	24	86	57	11	248
بۆرۇلتوقاي ناھىيىسى	62396	601	35049	24184	1974	2	178	7	22	0	0	39	27	0	313
قابا ناھىيىسى	73407	346	22995	44308	4490	8	442	13	1	0	17	66	2	0	719
چىڭگىل ناھىيىسى	53199	582	10412	39862	1088	7	723	4	11	0	30	250	11	0	219
جېمىنەي ناھىيىسى	35283	375	12717	21264	710	30	15	0	8	3	30	6	26	0	99
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	394375	51085	261328	38890	13563	105	26286	350	134	2	144	14	393	26	2055
بورتالا شەھىرى	204704	33510	135381	15869	7249	34	11281	258	110	2	76	13	291	10	620
جىڭ ناھىيىسى	118033	14646	82170	11372	4260	14	4504	36	22	0	26	1	46	0	936
ئارىشاڭ ناھىيىسى	71638	2929	43777	11649	2054	57	10501	56	2	0	42	0	56	16	499

رايون ئايرىمىسى	جەمئىي	ئۇيغۇر	خەنزۇ	قازاق	خۇيزۇ	قىرغىز	موڭغۇل	شىبە	رۇس	تاجىك	ئۆزبېك	تاتار	مانجۇ	داغۇر	باشقىلار
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى	1456477	58658	1090682	124466	163067	119	5811	479	589	18	2515	1119	2976	60	5915
سانجى شەھىرى	338739	9795	261135	19133	43785	37	1105	236	249	6	145	169	1065	8	1871
مىچۈەن شەھىرى	167869	4835	104844	3458	52964	29	551	38	63	6	4	5	251	20	801
قۇتۇبى ناھىيىسى	196794	5080	153042	23491	13661	5	146	31	46	0	0	34	133	4	1121
ماناس ناھىيىسى	159366	4603	131178	16805	6072	17	77	22	84	0	17	3	159	2	327
گۇچۇڭ ناھىيىسى	227981	15458	176609	20113	11411	6	1564	64	51	0	658	546	1056	0	445
فۇكاڭ شەھىرى	147776	8426	108977	11866	16837	14	297	60	73	0	40	44	136	5	1001
جىمىسار ناھىيىسى	130573	6231	93986	9587	17621	11	2058	23	18	6	422	226	136	21	227
موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى	87379	4230	60914	20013	716	0	13	5	5	0	1229	92	40	0	122
تۇرپان ۋىلايىتى	542960	378428	127462	265	35884	1	74	24	43	0	4	1	282	4	488
تۇرپان شەھىرى	242501	171833	50968	79	19071	0	30	16	33	0	3	0	150	4	314
پىچان ناھىيىسى	198223	127838	60641	21	9434	0	36	8	10	0	1	1	108	0	125
توقسۇن ناھىيىسى	102236	78757	15853	165	7379	1	8	0	0	0	0	0	24	0	49
قۇمۇل ۋىلايىتى	471791	91258	317016	45185	13901	17	2001	114	71	4	6	57	1484	6	671
قۇمۇل شەھىرى	352929	82485	242842	11593	13095	15	632	108	58	4	5	4	1449	5	634
باربكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى	100355	215	68301	30080	283	2	1357	6	13	0	0	53	28	1	16
ئارا تۇرۇك ناھىيىسى	18507	8558	5873	3512	523	0	12	0	0	0	1	0	7	0	21
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	993146	340074	549309	985	53535	132	44351	129	220	19	24	3	845	13	3507
كورلا شەھىرى	331976	97752	220837	60	7763	7	3438	111	180	13	19	2	592	4	1198
بۇگۇر ناھىيىسى	85435	74952	9934	5	490	0	8	7	1	0	1	0	20	0	17

رايون ئايرىمىسى	جەمئىي	ئۇيغۇر	خەنزۇ	قازاق	خۇيزۇ	قىرغىز	موڭغول	شىبە	رۇس	تاجىك	ئۆزبېك	تاتار	مانجۇ	داغۇر	باشقىلار
لوپنۇر ناھىيىسى	94698	27160	66803	21	464	0	11	0	5	6	0	0	27	5	196
چاقىلىق ناھىيىسى	28652	10946	16824	0	621	0	5	0	0	0	1	1	4	0	250
چەرچەن ناھىيىسى	51701	40068	11533	2	72	0	6	3	0	0	0	0	3	0	14
يەنجىي خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى	115823	33419	51998	34	26876	34	2922	0	10	0	3	0	50	4	473
خېجىڭ ناھىيىسى	167410	38290	92453	817	5974	81	28899	8	14	0	0	0	100	0	774
خوشۇت ناھىيىسى	62240	8625	42591	32	5839	0	5191	0	10	0	0	0	46	0	306
باغراش ناھىيىسى	55211	8862	36336	14	5836	10	3871	0	0	0	0	0	3	0	279
ئاقسۇ ۋىلايىتى	1977086	1482638	469293	94	13395	8315	457	56	91	1	93	4	309	3	2337
ئاقسۇ شەھىرى	498937	203336	288823	65	4271	145	306	29	59	0	24	3	229	0	1647
ئونسۇ ناھىيىسى	202838	154507	43473	1	815	3710	14	4	1	0	0	0	6	0	307
كۈچا ناھىيىسى	368440	331349	34964	12	1804	112	33	13	19	1	13	0	49	1	70
شايار ناھىيىسى	183042	153849	26721	10	2363	10	75	0	0	0	0	0	0	0	14
توقسۇ ناھىيىسى	132299	125705	6361	6	181	9	0	0	7	0	0	0	4	2	24
باي ناھىيىسى	190248	165577	22977	0	710	917	15	3	0	0	0	0	11	0	38
ئۈچتۇرپان ناھىيىسى	173789	156422	11699	0	2186	3354	0	0	0	0	50	1	2	0	75
ئاۋات ناھىيىسى	187505	152982	33260	0	1051	16	14	7	5	0	6	0	8	0	156
كەلپىن ناھىيىسى	39988	38911	1015	0	14	42	0	0	0	0	0	0	0	0	6
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	425993	271480	22899	60	447	126316	19	2	0	4572	110	18	9	0	71
ئاتۇش شەھىرى	188224	149981	13566	39	108	24384	15	2	0	22	53	0	6	0	48
ئاقتۇ ناھىيىسى	160621	112021	3458	0	250	40293	3	0	0	4550	23	18	0	0	5
ئاقچى ناھىيىسى	34253	1572	2330	15	53	30280	0	0	0	0	0	0	0	0	3
ئۇلۇغچات ناھىيىسى	42895	7906	3535	6	36	31359	1	0	0	0	34	0	3	0	15

رايون ئايرىمىسى	جەمئىي	ئۇيغۇر	خەنزۇ	قازاق	خۇيزۇ	قىرغىز	موڭغۇل	شىبە	روس	تاجىك	ئۆزبېك	تاتار	مانجۇ	داغۇر	باشقىلار
قەشقەر ۋىلايىتى	3279450	2930973	298539	153	7116	5455	237	70	79	32806	2794	17	362	6	843
قەشقەر شەھىرى	311141	252768	55590	33	1077	103	69	32	47	107	833	12	174	0	296
قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسى	348564	330061	17510	3	59	751	8	0	0	6	153	0	0	2	11
قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى	270663	251713	18210	9	211	427	3	5	4	3	41	4	6	4	23
يېڭىسار ناھىيىسى	211688	207077	3802	20	29	630	12	3	5	85	9	1	15	0	0
پوسكام ناھىيىسى	164898	124152	34241	1	2952	61	27	4	0	3385	3	0	18	0	54
يەكەن ناھىيىسى	601815	575976	20852	4	806	674	40	6	4	2092	1263	0	57	0	41
قاغىلىق ناھىيىسى	373625	339166	30550	22	628	942	4	10	1	1795	432	0	12	0	63
مەكىت ناھىيىسى	193672	151756	41496	5	368	13	4	0	6	0	0	0	6	0	18
يوپۇغا ناھىيىسى	127795	120994	6752	0	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
پەيزاۋات ناھىيىسى	294021	283612	10360	12	13	0	3	0	0	0	6	0	15	0	0
مارالبېشى ناھىيىسى	351050	291781	57624	44	908	136	67	8	12	35	54	0	59	0	322
تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى	30518	1917	1552	0	16	1718	0	2	0	25298	0	0	0	0	15
خوتەن ۋىلايىتى	1580898	1532080	45691	85	1077	802	38	4	12	875	34	5	30	1	164
خوتەن شەھىرى	154352	128129	25583	28	490	9	11	2	12	4	10	1	17	1	55
خوتەن ناھىيىسى	245846	244396	1146	0	304	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
قاراقاش ناھىيىسى	383922	378280	5520	1	81	0	4	2	0	0	8	0	7	0	190
گۇما ناھىيىسى	208980	204486	2769	0	36	773	2	0	0	871	4	0	0	0	39
لوپ ناھىيىسى	220917	217824	2995	35	54	1	1	0	0	0	0	0	0	0	7
چىرا ناھىيىسى	130445	128424	1971	0	27	0	6	0	0	0	9	0	0	0	8
كېرىيە ناھىيىسى	203869	200925	2804	21	78	1	6	0	0	0	0	0	6	0	28
نىيە ناھىيىسى	32567	29616	2903	0	7	18	8	0	0	0	3	4	0	0	8

ئىزاھات: ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي سان 1998 - يىلدىكى نوپۇسنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشتىن ئېلىنغان سانلىق كۆرسەتكۈچ، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ سانلىق مەلۇماتلىرى ج خ ئورۇنلىرى مەلۇم قىلغان سانلىق كۆرسەتكۈچ.

ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 1998 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى توغرىسىدىكى ستاتىستىكا ئاخباراتى

ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىز يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە سېلىنمىنى ئاشۇرۇش، ئىچكى ئېھتىياجنى كېڭەيتىش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئاساس قىلىنغان ئىز يۇرۇش سىياسەت - تەدبىرلەرنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئەملىيلەشتۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكى مۇقىم راۋاجلانغان ئاساسىي ۋەزىيەتنى ساقلاپ كەلدى. بىزا ئىگىلىكىدە يەنە مول ھوسۇل ئېلىندى، سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى تەدرىجىي قايتا ئۆرلىدى، مەبلەغ سېلىش مۇقىم ئاشتى، سىرتقا ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسى ئۇزلۇكسىز كېڭەيدى، مالىيە، پۇل - مۇئامىلە ۋەزىيىتى ئاساسەن مۇقىم بولدى، پەن - تېخنىكا ۋە ئىجتىمائىي ئىشلار ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرىلىدى، خەلق تۇرمۇشى ئۇزلۇكسىز ياخشىلاندى.

1. ئومۇمىي ئەھۋال

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 111 مىليارد 667 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %7.3 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 29 مىليارد 105 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %7.2؛ 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 43 مىليارد 73 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.7؛ 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 39 مىليارد 489 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %8.1 ئاشتى. قوشۇلما قىممەتنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 1 - كەسىپنىڭ %26.1، 2 - كەسىپنىڭ %38.5، 3 - كەسىپنىڭ %35.4 بولۇپ، 1 - كەسىپنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 0.6 پىرسەنت پوئىنتى، 2 - كەسىپنىڭ 0.8 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، 3 - كەسىپنىڭ 1.4 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى. 1 -، 2 - كەسىپنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىدىكى تۆھپە ئۇلۇشى تۆۋەنلىدى، 3 - كەسىپنىڭ تۆھپە ئۇلۇشى ئۆرلىدى. 1 - كەسىپنىڭ تۆھپە ئۇلۇشى %29.7 بولۇپ، %0.3 پىرسەنت پوئىنتى؛ 2 - كەسىپنىڭ تۆھپە ئۇلۇشى %35.2 بولۇپ، 10.2 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ 3 - كەسىپنىڭ تۆھپە ئۇلۇشى %35.1 بولۇپ، 9.9 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

ئىقتىسادىي ئىشلەپچىقىرىشتا ساقلىنىۋاتقان ئاساسلىق مەسىلە: سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ سۈرئىتى ئاستا، ئۇنۇمى تۆۋەن

مەملىكەت بويىچە 5 - ئورۇندا تۇردى. ئاق ھاراق 740 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 19 - ئورۇندا تۇردى. پېۋا 173 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 23 - ئورۇندا تۇردى. كۆمۈر 29 مىليون 260 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 3 - ئورۇندا تۇردى. نېفىت 16 مىليون 280 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 13 - ئورۇندا تۇردى. تارقىتىلغان توك 15 مىليارد 700 مىليون كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇردى. چويۇن 1 مىليون تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 24 - ئورۇندا تۇردى. پولات 1 مىليون 70 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 23 - ئورۇندا تۇردى. پولات ماتېرىيال 1 مىليون 160 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 24 - ئورۇندا تۇردى. سېمونت 7 مىليون 280 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 19 - ئورۇندا تۇردى. ياغاچ ماتېرىيال 300 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 18 - ئورۇندا تۇردى. گۈڭگورت كىسلاتاسى 65 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 27 - ئورۇندا تۇردى. ئويغۇچى ناترىي 40 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 26 - ئورۇندا تۇردى. ساپ شۇلتا 30 مىڭ تونىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 19 - ئورۇندا تۇردى. دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان خىمىيۋى

بولدى، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى كىرىمنىڭ ئۆسۈشى ئاستا بولدى، مالىيە قىيىنچىلىقى كۆچەيدى، ئىستېمال بۇيۇملىرى بازىرى كاسات بولۇپ، ئىقتىسادقا بولغان تۈرتكىلىك رولى ئاجىز بولدى.

2. يېزا ئىگىلىكى

ئاپتونوم رايون «ئاشلىقنى مۇقىملاشتۇرۇپ، پاختىنى ئاشۇرۇش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش» فاكتورىنى چىڭ تۇرۇپ، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، سېلىنمىنى ۋە پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشتىكى تۈرلۈك چارە - تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ھەرخىل تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غالىپ كېلىپ، مول ھوسۇلنى قولغا كەلتۈردى، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 49 مىليارد 924 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 10.8% ئاشۇردى. مۇشۇ يىلدا ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى 23 مىليون 601 مىڭ 500 مو بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1 مىليون 504 مىڭ 500 مو كېمەيدى؛ كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 14 مىليون 988 مىڭ 900 مو بولۇپ، 1 مىليون 734 مىڭ 200 مو كۆپەيدى؛ ياغلىق دان تېرىلغۇ كۆلىمى 3 مىليون 182 مىڭ 100 مو بولۇپ، 542 مىڭ مو كۆپەيدى؛ قىزىلچا تېرىلغۇ كۆلىمى 1 مىليون 661 مىڭ 300 مو بولۇپ، 278 مىڭ 100 مو كۆپەيدى. گەرچە ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى كۆپرەك كېمەيسىپ كەتكەن بولسىمۇ، ئەمما بىرلىك مەھسۇلات ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتىنىڭ ئېشىشىنى كاپالەتلەندۈرۈلۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارىدا تارىختىكى ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتىلدى. مۇشۇ يىلدا ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتى 8 مىليون 300 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 0.6% ئاشتى؛ پاختا ئومۇمىي مەھسۇلاتى 1 مىليون 400 مىڭ تونناغا يېتىپ، 19.7%؛ ياغلىق دان ئومۇمىي مەھسۇلاتى 375 مىڭ 200 تونناغا يېتىپ، 25.2%؛ قىزىلچا ئومۇمىي مەھسۇلاتى 5 مىليون 131 مىڭ تونناغا يېتىپ، 32% ئاشتى. مۇشۇ يىلدا بەرپا قىلىنغان ئورمان كۆلىمى 864 مىڭ مو بولدى. چارۋىچىلىقتا يېقىنقى يىللاردىن بېرى كەم ئۇچرايدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا 41 مىليون 500 مىڭ تۇياققا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.6%؛ گۆش ئومۇمىي مەھسۇلاتى 751 مىڭ 900 تونناغا يېتىپ، 16.8%؛ قوي يۈڭى 64 مىڭ 800 تونناغا يېتىپ، 3.7%؛ كالا سۈتى 599 مىڭ 600 تونناغا يېتىپ، 10.7%؛ تۇخۇم 133 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، 9.7%؛ سۇ مەھسۇلاتلىرى مىقدارى 53 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، 1.9% ئاشتى.

يېزا - بازار كارخانىلىرى مۇقىم راۋاجلاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 24 مىليارد 574 مىليون يۈەنگە يېتىپ (بىڭتۈەننىڭ بۈنىڭ سىرتىدا، تۈۋەندىمۇ ئوخشاش) 1997 - يىلىدىكىدىن 3.4%؛ تىجارەت كىرىمى 24 مىليارد 556 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 6%؛ پايدا - باج 2 مىليارد 390 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 0.5% ئاشتى.

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى تېخىمۇ ياخشىلاندى. يىل ئاخىردا ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي قۇۋۋىتى 7 مىليون 733 مىڭ 900 كىلوۋات بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 6.1% ئاشتى؛ بۈنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان سۇ چىقىرىش ۋە سۇغىرىش ماشىنىسىنىڭ قۇۋۋىتى 704 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، 6%؛ چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 56 مىڭ 900 دانە بولۇپ، 7.1%؛ كىچىك تراكتور ھەم قول تراكتورى 233 مىڭ 100 دانە بولۇپ، ئوغۇت 520 مىڭ تونناغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە 19 - ئورۇندا تۇردى.

قاتناش - تىرانسپورت، پوچتا - تېلېگراف يۇك ئوبوروت مىقدارى 55 مىليارد 360 مىليون توننا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.3% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە يۈك ئوبوروت مىقدارىنىڭ 1.47%نى ئىگىلىدى، بۈنىڭ ئىچىدە تۆمۈريولدا توشۇلغان يۈك 26 مىليارد 420 مىليون توننا - كىلومېتىر بولۇپ، 2% تۆۋەنلەپ، مەملىكەت بويىچە 2.15%نى ئىگىلىدى، تاشيولدا توشۇلغان يۈك 26 مىليارد 280 مىليون توننا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 6.4% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 4.83%نى ئىگىلىدى. خەلق ئاۋىئاتسىيىسىدە توشۇلغان يۈك 70 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكى بىلەن تەڭلىشىپ، مەملىكەت بويىچە 2.09%نى ئىگىلىدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 25 مىليارد 690 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 10.1% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 2.42%نى ئىگىلىدى، بۈنىڭ ئىچىدە تۆمۈريولدا توشۇلغىنى 7 مىليارد 690 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ،

2.6% ئاشتى؛ دېھقانچىلىق يۈك ئاپتوموبىلى 11 مىڭ 600 دانە بولۇپ، 2.5% ئازايدى؛ ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۈندۇرغاندا) 856 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 2.2%؛ يېزىلاردا ئىشلىتىلگەن توك 2 مىليارد 249 مىليون كىلوۋات سائەت بولۇپ، 8%؛ ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىلدى، يىل ئاخىرىدا ئۈنۈملۈك سۇغىرىش كۆلىمى 44 مىليون 754 مىڭ 400 موغا يېتىپ، 2.5% ئاشتى.

3. سانائەت ۋە ھۈناركارلىق

بازار ئېھتىياجىنىڭ يېتەرسىز بولۇشى ۋە نېفىت مەھسۇلاتلىرى جەھەتتىكى ئەتكەسچىلىك قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن، ئالدىنقى يېرىم يىلدا سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىدە بىر مەزگىل مەنپىيلىك كۆرۈلدى. كېيىنكى يېرىم يىلدا، دۆلەتنىڭ ئىچكى ئېھتىياجىنى كېڭەيتىش، ئەتكەسچىلككە زەربە بېرىش قاتارلىق سىياسەت - تەدبىرلەرنى يولغا قويۇشى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ بازىرى ئىتتىك، ئۈنۈملۈك مەھسۇلاتلارنى يۆلەش سالمىقىنى ئاشۇرۇشىغا ئەگىشىپ، سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئايمۇ ئاي ئۆرلىدى. تولۇق ستاندارتلىق سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 30 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.2% ئاشتى.

1. ئىقتىسادىي تىپى بويىچە قارىغاندا، دۆلەت سانائىتىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئاستا، كوللېكتىپ سانائەتنىڭ داۋاملىق تۆۋەن بولدى، پاي تۈزۈمىدىكى ھەم چەت ئەل سودىگەرلىرى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىكلەر مەبلەغ سالغان ھەم باشقا ئىقتىسادىي تىپتىكى سانائەتلەر بىر قەدەر ياخشى ئېشىش يۈزلىنىشىنى ساقلاپ كەلدى. دۆلەت سانائىتى 1.5% ئاشتى، كوللېكتىپ سانائەت 1.5% تۆۋەنلىدى، پاي تۈزۈمىدىكى سانائەت 41% ئاشتى، چەت ئەل سودىگەرلىرى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىكلەر مەبلەغ سالغان سانائەت 18% ئاشتى، باشقا ئىقتىسادىي تىپتىكى سانائەتنىڭ 46% ئاشتى. چوڭ - ئوتتۇرا سانائەتنىڭ ئېشىشى ئاستا بولدى. قوشۇلما قىممىتى 19 مىليارد 347 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.8% ئاشتى.

2. يېنىك سانائەت بىلەن ئېغىر سانائەتنى ئايرىپ قارىغاندا، يېنىك سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا باشتىن - ئاياغ گۈللىنىش بولمىدى، دۆلەتنىڭ سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئىچكى ئېھتىياجنى كېڭەيتىش سىياسىتىنىڭ تەسىرىدە، كېيىنكى يېرىم يىلدىن باشلاپ ئېغىر سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئېلى ياخشىلاندى. يېنىك سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 0.8%؛ ئېغىر سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 3.7% ئاشتى.

3. مەھسۇلاتلار بويىچە قارىغاندا، نېفىت، توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتلىرى قاتارلىق يېتەكچى مەھسۇلاتلار ۋە بىر قىسىم يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى تۆۋەنلىدى، ئادەتتىكى بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، پولات - تۆمۈر ۋە يېزا ئىگىلىكىگە يارىدەم بېرىش مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۆسۈش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىنىدى. نېفىت 0.1%، يىپ 10.8%، رەخت 10.5%، يۇڭ توقۇلما 20.2%، يىپەك توقۇلما 28.8%، كىيىم - كېچەك 34.5% تۆۋەنلىدى؛ سېمونت 16.2%، تاختا 18.9% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 2.06%نى ئىگىلىدى. تاشيولدا توشۇلغىنى 14 مىليارد 960 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 7.6% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 2.51%نى ئىگىلىدى. خەلق ئاۋاتلاشتۇرىدىغان توشۇلغىنى 3 مىليارد 40 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 2.4% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 3.8%نى ئىگىلىدى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 45.8% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 1.04%نى ئىگىلىدى.

تۆۋاقلىق مۇلۈككە مەبلەغ سېلىش ۋە بىناكارلىق

جەمئىيەت بويىچە تۆۋاقلىق مۇلۈككە 52 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 15.6% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 1.83%نى ئىگىلەپ، 17 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، 3 ئورۇن كەينىگە سۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 32 مىليارد 300 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 26.2% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 2.71%نى ئىگىلەپ، 13 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، بىر ئورۇن ئالدىغا سۈرۈلدى؛ يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 8 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 9.6% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 1.81%نى ئىگىلەپ، 22 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، 2 ئورۇن كەينىگە سۈرۈلدى.

سودا ۋە باھا ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 32 مىليارد 750 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.5% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 24 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، بىر ئورۇن ئالدىغا سۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 0.3% تۆۋەنلەپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن

ئەينەك 3.1 ھەسسە، پولات 10.8%، پولات ماتېرىيالى 16.3%، خىمىيىۋى ئوغۇت 21.5%، كىچىك تراكتور 28.7%، چەككىلەنگەن نېفىت 9.5%، توك 4.8% ئاشتى.

4. مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش - ئۇلاشتۇرۇلۇش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بازار ئېھتىياجىنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، كۆپ ساندىكى مەھسۇلاتلار سېتىلىش ئەھۋالىغا قاراپ ئىشلەپچىقىرىلغاچقا، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش ئەھۋالى نىسبەتەن ياخشى بولدى، ئەمما يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى دېگەندەك ياخشى بولمىدى. سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 97.1% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر سانائەتنىڭ 98.5%، يېنىك سانائەتنىڭ 93.2%.

سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى زور دەرىجىدە تۆۋەنلىدى. ئاساسلىق ئىپادىلىرى مۇنۇلار: (1) سانائەت ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى ئۆزلۈكسىز تۆۋەنلىدى. سانائەت ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئۈنۈملۈك ئۈنۈمسىزلىك پىرسەنتكۇچى 69.66% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.34 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. تەكشۈرۈلگەن 7 خىل ئىقتىسادىي ئۈنۈم كۆرسەتكۈچى ئىچىدە، ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى ۋە مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتىدە بىر قەدەر ئۆسۈش بولغاندىن سىرت، قالغان 5 خىل كۆرسەتكۈچ 1997 - يىلدىكىگە يەتمىدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئۈنۈمدارلىقى 20 مىڭ 700 يۈەن بولۇپ، 15.7%؛ مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 97.13% بولۇپ، 0.53 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ ئومۇمىي مۇلۇكنىڭ تۆھپە نىسبىتى 6.16 بولۇپ، 0.94 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ مۇلۇكنىڭ قىممەتسىنى ساقلاش - ئاشۇرۇش نىسبىتى 117.23% بولۇپ، 6.03 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى؛ قەرزدارلىق نىسبىتى 68.41% بولۇپ 2.27 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ تۇراقسىز مەبلەغنىڭ يىللىق ئوبوروت نىسبىتى 1.15 قېتىم بولۇپ، 0.02 قېتىم ئازايدى؛ تەننەرخ خىراجىتىنىڭ پايدا نىسبىتى 1.05%— بولۇپ، 0.68 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ (2) كارخانىلاردا زىيان ئېغىر بولۇپ، زىيان تارتىش كۆلىمى ۋە زىيان سوممىسى زادىلا تۆۋەنلىمىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ستاتىستىكىلانغان 1820 سانائەت كارخانىسى ئىچىدە زىيان تارتقان كارخانا 759 بولۇپ، زىيان كۆلىمى 41.7% بولدى. 217 چوڭ، ئوتتۇرا كارخانا ئىچىدە 105ى زىيان تارتقان بولۇپ، زىيان كۆلىمى 48.4% كە يەتتى. پايدا ئالغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ پايدا سوممىسى 10.5% تۆۋەنلىدى، زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 13.6% ئۆرلىدى، پايدا - زىيان بالانس قىلىنغاندىن كېيىنكى ساپ زىيان 604 مىليون يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە: چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ساپ زىيىنى 205 مىليون يۈەن، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ساپ زىيىنى 1 مىليارد 157 مىليون يۈەن بولدى. (3) مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىشى كاسات بولۇپ، 2 خىل مەبلەغنىڭ سالمىقى بىردىنلا ئېشىپ تۇراقسىز مەبلەغ تىنىپ قېلىپ، كارخانىنىڭ نورمال ھەرىكىتىگە تەسىر يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش كىرىمى 57 مىليارد 719 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.3% تۆۋەنلىدى. يىل ئاخىرىدا تەييار مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلىتىلگەن مەبلەغ 7 مىليارد 531 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 4.4%؛ كىرىم قىلىنمىدىغان ساپ قەرز سوممىسى 13 مىليارد 462 مىليون يۈەن بولۇپ، 35.9% ئاشتى؛ بۇ ئىككىسىنىڭ يىغىندىسى 20 مىليارد 993 مىليون يۈەن بولۇپ، تۇراقسىز مەبلەغ ئوتتۇرىچە قالدۇق سوممىسىنىڭ 41.8% نى ئىگىلىدى. ئۇزۇن ۋاقىت مۇشۇنداق كېتىۋەرسە كارخانىلاردا «مەبلەغ تىنىپ قېلىش — قەرزدارلىق — يەنە مەبلەغ تىنىپ قېلىش — يەنە

2.3 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولۇپ، مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇنغا ئۆتۈپ (يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ھېسابلىغاندا) 10 ئورۇن ئالدىغا سۈرۈلدى. ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسى 0.2% ئۆرلەپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن بىر پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولۇپ، مەملىكەت بويىچە 4 - ئورۇندا تۇردى.

ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 1 مىليارد 532 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.9% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 0.47% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت سوممىسى 724 مىليون دوللار بولۇپ، 7.3% ئۆۋەنلەپ، مەملىكەت بويىچە 0.52% نى ئىگىلىدى؛ ئېكسپورت سوممىسى 808 مىليون دوللارغا يېتىپ، 2.1% ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە 0.44% نى ئىگىلىدى. يەرلىك چېگرا سودىسى بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 869 مىليون دوللارغا يېتىپ، 16% ئېشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 56.8% نى ئىگىلىدى.

خەلق تۇرمۇشى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 5001 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.2% ئېشىپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن 424 يۈەن تۆۋەن بولدى. يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600 يۈەنگە يېتىپ، 6.4% ئېشىپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن 560 يۈەن تۆۋەن بولدى ۋە مەملىكەت بويىچە 25 - ئورۇندا تۇردى.

قەرزدارلىق»تەك ناچار ۋەزىيەت شەكىللىنىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇمنىڭ زور ھەجىمدە تۆۋەنلەپ كېتىشىدىكى تۆپ سەۋەب: قۇرۇلمىنىڭ تەڭشىلىشى ئاستا، داغلىق مەھسۇلاتلار ئاز، تايانچ كەسىپنىڭ ئۇستۇنلۇكى روشەن ئەمەس، مەھسۇلات قۇرۇلمىسى ۋە كەسىپ قۇرۇلمىسى بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالمىغان.

مۇشۇ يىلدا بىناكارلىق كەسىپىدە يارىتىلغان قوشۇلما قىممەت 13 مىليارد 73 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 16.7% ئاشتى. دۆلەت بىناكارلىق كارخانىلىرى قىلغان قۇرۇلۇش 6369 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە خېرىدار چىقىپ ھۆددە ئېلىنغان قۇرۇلۇش 3177، كۆلىمى 49.9%كە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.24 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. قۇرۇلۇش سۈپىتىنىڭ ئەلا بولۇش نىسبىتى 20.4% بولدى. بىناكارلىق كارخانىلىرى قىلىۋاتقان ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇش كۆلىمى 16 مىليون 623 مىڭ 600 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 18.7%؛ پۈتكەن ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ كۆلىمى 8 مىليون 796 مىڭ 700 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 17.7%؛ پايدا - باج 376 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 17.5% ئاشتى؛ پايدا 59 مىليون يۈەن بولدى.

4. تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ

تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ مۇقىم ئاشتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ 51 مىليارد 477 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 15.2% ئاشتى. مەبلەغنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكى تۆۋەندىكىچە:

(1) يەرلىك تۇرلەرگە سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئېشىشى مەركەزنىڭ تۇرلىرىدىن تېز بولدى. يەرلىك تۇرلەرگە سېلىنغان مەبلەغ 24 مىليارد 424 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 18%؛ مەركەزنىڭ تۇرلىرىگە سېلىنغان مەبلەغ 27 مىليارد 53 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 12.8% ئاشتى. مەركەز تۇرلىرىگە سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئېشىشىنىڭ ئاستا بولۇشى ئاساسلىقى نېفىتقا سېلىنغان مەبلەغنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىنىڭ تەسىرىدىن بولدى.

(2) ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئېشىشى بىر قەدەر تېز، يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئېشىشى ئاستا بولدى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 33 مىليارد 210 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 29.7%؛ يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 7 مىليارد 609 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 2.9% ئاشتى.

(3) مەبلەغ سېلىش قۇرۇلمىسى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاندى، مەبلەغ نۇقتىلىق ھالدا ئۇل كەسىپلەر ۋە ئاساسلىق مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدى. 3 خىل كەسىپ قۇرۇلمىسىدىن قارىغاندا، 1 - كەسىپكە (دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق) سېلىنغان مەبلەغ 4 مىليارد 854 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 16.3%؛ 2 - كەسىپكە سېلىنغان مەبلەغ 19 مىليارد 613 مىليون يۈەن بولۇپ، 2% ئاشتى، ئۇنىڭ پۈتۈن مەبلەغدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 40.4% تىن 38.1%كە تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېنېرگىيە سانائىتىگە سېلىنغان مەبلەغ 16 مىليارد 124 مىليون يۈەن بولۇپ، 7.7% ئاشتى. ئېنېرگىيە سانائىتىگە سېلىنغان مەبلەغ ئىچىدە: نېفىت سانائىتىگە سېلىنغان مەبلەغ 13 مىليارد 105 مىليون يۈەن بولۇپ، 0.3% تۆۋەنلىدى؛ كۆمۈر سانائىتىگە سېلىنغان مەبلەغ 184 مىليون يۈەن بولۇپ، 43.7% تۆۋەنلىدى؛ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، كۆمۈر گازى ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەشكە سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليارد 835 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 89.8% ئاشتى. 3 - كەسىپكە سېلىنغان مەبلەغ 21 مىليارد 98 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 44% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە قاتناش - ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف كەسىپىگە سېلىنغان مەبلەغ 10 مىليارد 211 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 46.9% ئاشتى.

(4) يېڭىدىن ئىش باشلانغان تۇرلەر كۆپىيىپ، قۇرۇلۇش كۆلىمى كېڭەيدى. ئاپتونوم رايون بويىچە قىلىنىۋاتقان ئاساسىي قۇرۇلۇش ۋە يېڭىلاش - ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 161 مىليارد 211 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.8% ئاشتى، ئوتتۇرىچە ھەربىر تۇرنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 1997 - يىلدىكى 29 مىليون 150 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ 33 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

نۇقتىلىق تۇرلەر ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى. ئاپتونوم رايون پىلانلاپ ئورۇنلاشتۇرغان 28 نۇقتىلىق تۇرگە سېلىنغان مەبلەغ 17 مىليارد 190 مىليون يۈەن بولۇپ، يىللىق پىلاننىڭ 96.6%ى ئورۇندالدى، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇش پىلانلاپ ئورۇنلاشتۇرۇلغان 12 تۇرنىڭ ئىچىدىكى داۋانچىڭ شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ۋە ئۈرۈمچى 2 - ئۆزۈن يوللۇق تېلېگراف ئالاقە تۈگۈنى قۇرۇلۇشىدىن باشقا، تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى، تبكەس دەرياسىدىن سۇ باشلاپ سۇغىرىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق باشقا تۇرلەرنىڭ ھەممىسى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى؛ پىلانلانغان 6 يەككە تۇر ۋە بىر قىسىم ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغان تۇرلەرنىڭ ھەممىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى، بۇنىڭ

ئىچىدە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنىڭ كورلا — ئاقسۇ بۆلىكىدە سىناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلاندى، باشقا داۋاملاشتۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەردە يىللىق پىلاندىكى نىشان ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى، ئېرتىش دەريا سىنىڭ سۈيىنى قارامايغا باشلاش قۇرۇلۇشىنىڭ يىللىق قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى پىلاندىن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. يېڭىدىن ئىش باشلاش پىلانلانغان تۈرلەر ئىچىدە تارىم يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، داۋانچىڭ شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى باشلاندى.

تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغنىڭ نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولدى، يېڭىدىن قوشۇلغان ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى مۇنۇلار: گېنېراتور سىغىمچانلىقى 379 مىڭ 300 كىلوۋات، نېفىت ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 1 مىليون 798 مىڭ 500 تونا، تاشيول مۇساپىسى 806.72 كىلومېتىر (بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول مۇساپىسى 171 كىلومېتىر)، ئوپتىكىلىق كابېل غول لىنىيىسى 1700 كىلومېتىر، شەھەر ئىچى تېلېفونى ۋە يان تېلېفون كوممۇتاتورى 610 مىڭ توپكا، تىجارەت قىلىدىغان تۆمۈرىول ترانسپورت مۇساپىسى 507.1 كىلومېتىر، شەھەر ئىچى تېز سۈرئەتلىك ئاپتومۇبىل يولى 22.4 كىلومېتىر، ئۇزۇنلۇقى 3200 مېتىر، كەڭلىكى 45 مېتىر كېلىدىغان ئايرودروم ئۇچۇش - قونۇش يولى بىر، ئېچىلغان بوزيەر 1 مىليون 767 مىڭ 800 مو، ئاخبارات قەغىزى 17 مىڭ تونا، بىرىكمە ئاممىياك 40 مىڭ تونا، ئورىيە 70 مىڭ تونا.

5. ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف

قاتناش - ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف خەۋىرلىشىش كەسپىدىكى قەدىمى تېزلىتىلىپ، ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى، ئۇنىۋېرسال ترانسپورت ۋە ئالاقە ئىقتىدارى تېخىمۇ كۈچەيتىلىپ، مۇلازىمەت ۋاستىسى ۋە سۈپىتىنىڭ سەۋىيىسى ئۇزلۇكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. مۇشۇ يىلدا ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 9 مىليارد 204 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 14.6% ئاشتى.

مۇشۇ يىلدا ھەرخىل قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ يۈك ئوبوروت مىقدارى 55 مىليارد 360 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.3% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە تۆمۈرىولنىڭ 26 مىليارد 420 مىليون تونا - كىلومېتىر بولۇپ، 2% تۆۋەنلىدى؛ تاشيولنىڭ 26 مىليارد 280 مىليون تونا - كىلومېتىر بولۇپ، 6.4% ئاشتى؛ خەلق ئاۋىئاتسىيەسىنىڭ 70 مىليون تونا - كىلومېتىر بولۇپ، 1997 - يىلىدىكى بىلەن تەڭلەشتى؛ تۇرۇبىنىڭ 2 مىليارد 590 مىليون تونا - كىلومېتىر بولۇپ، 7.9% ئاشتى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 25 مىليارد 690 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 10.3% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۆمۈرىولنىڭ 7 مىليارد 690 مىليون ئادەم - كىلومېتىر بولۇپ، 18.9%؛ تاشيولنىڭ 14 مىليارد 960 مىليون ئادەم - كىلومېتىر بولۇپ، 7.9%؛ ئاۋىئاتسىيەنىڭ 3 مىليارد 40 مىليون ئادەم - كىلومېتىر بولۇپ، 2.4% ئاشتى. خەلق ئاۋىئاتسىيەسى ئۇزلۇكسىز راۋاجلىنىپ زورايدى، نۆۋەتتە چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك ترانسپورت ئايروپىلانىدىن 19 ى، ئۇچۇش لىنىيىسىدىن 59ى بار.

مۇشۇ يىلدا پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ ئومۇمىي تىجارەت سوممىسى 2 مىليارد 506 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 46.1% ئاشتى. مۇشۇ يىلدا يېڭىدىن قوشۇلغان تېلېفون ئابونېنتى 240 مىڭ بولۇپ، يىل ئاخىردا تېلېفون ئابونېنتى 1 مىليون 190 مىڭغا يېتىپ، 25.3% كۆپەيدى. يان تېلېفونىنىڭ ئىشلىتىلىشى ئۇزلۇكسىز كېڭەيدى، سىمسىز چاقىرغۇ تېز كۆپەيدى، كومپيۇتېرنىڭ تورلىشىشىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. يىل ئاخىردا يان تېلېفون ئابونېنتى 157 مىڭغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 82 مىڭ كۆپەيدى؛ سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 428 مىڭ بولۇپ، 111 مىڭ كۆپەيدى.

6. ئىچكى سودا ۋە باھا

ئىستېمال ئېھتىياجى نىسپىي ھالدا يېتەرسىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاھالىلەرنىڭ سېتىۋېلىش كۈچى تارقاق، ئىستېمال جەھەتتە قىزىق نۇقتا كەمچىل بولغاچقا، ئىستېمال ھەرىكىتىدە قارغۇلارچە ئىش كۆرۈلگەچكە، دۆلەت بىر تەرەپتىن ئامانەت پۇل ئۆسۈمىنى تۆۋەنلىتىپ، ئىستېمالغا تەسىر كۆرسەتكەن بولسىمۇ، بىراق ئىستېمال بۇيۇملىرى بازىرىدا قايتا ئۆرلەش كۈچى كەمچىل بولدى، يېزا بازارلىرىدا ئۇدا تۆۋەنلەش ھالىتى كۆرۈلدى. مۇشۇ يىلدا ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمىي سوممىسى 32

مىليارد 752 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.5% ئاشتى.

ئىقتىسادىي تىپ بويىچە قارىغاندا، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىك يەنىلا گۈللەنمەدى، خۇسۇسىي، يەككە ۋە پاي تۈزۈمىدىكى ئىگىلىك بىر قەدەر جانلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 1.3%؛ كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 3.6% تۆۋەنلىدى، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 16.8%؛ يەككە ئىگىلىكنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 12.2%؛ پاي تۈزۈمىدىكى ئىگىلىكنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 49% ئۆرلىدى. غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكى زور ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلدى، ئۇنىڭ بازارنى ئىگىلەش نىسبىتى 55.4%كە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.4 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى.

شەھەر - يېزىلار بويىچە قارىغاندا، ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى شەھەرلەردە 6.2% ئېشىپ، پۈتكۈل بازاردا ئىگىلىگەن سالمىقى 60.3%؛ يېزىلاردا 4.5% ئېشىپ، پۈتكۈل بازاردا ئىگىلىگەن سالمىقى 39.7% بولدى.

كەسىپلەر بويىچە قارىغاندا، پارچە سېتىش سوممىسى يېمەك - ئىچمەك كەسىپىنىڭ 1997 - يىلىدىكىدىن 25.3%، توپ - پارچە سېتىش كەسىپىنىڭ 4.1%؛ ياساش كەسىپىنىڭ 3.6% ئاشتى.

ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرىدا تاۋار بىلەن تەمىنلەش يېتەرلىك بولدى، ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا يەنىلا تەمىنلەش تەلەپتىن ئېشىپ كېتىش ۋەزىيىتى كۆرۈلدى. ماددىي ئەشيا ئوبوروت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىۋېلىش ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 900 مىليون يۈەن بولۇپ، 32.7%؛ سېتىش ئومۇمىي سوممىسى 2 مىليارد 222 مىليون يۈەن بولۇپ، 29.1% تۆۋەنلىدى.

سودا بازارلىرى بىر قەدەر تېز راۋاجلىنىپ، ئېلىم - بېرىم ئىشلىرى بارغانسېرى جانلاندى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا، ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - يېزا سودا بازىرى 1388 گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 27 سى كۆپەيدى؛ پۈتۈشۈش سوممىسى 13 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 7.3% ئاشتى.

دۆلەت پارچە سېتىش كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى داۋاملىق تۆۋەنلىدى. 30 نۇقتىلىق توپ - پارچە سېتىش كارخانىسىنىڭ ستاتىستىكىسىغا ئاساسلانغاندا، مۇشۇ يىلدا تاۋار سېتىش كىرىمىنىڭ ساپ سوممىسى 1 مىليارد 815 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 23.5% تۆۋەنلىگەن؛ تاۋار تىجارەت خىراجىتى نىسبىتى 7.4% بولۇپ، 2.3 پىرسەنت پوئىنتى ئاشقان؛ زىيان ئومۇمىي سوممىسى 116 مىليون يۈەن بولۇپ، 40 مىليون يۈەن ئاشقان؛ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن سېتىش سوممىسى 11.5% تۆۋەنلىگەن.

باھا تۆۋەن بولدى. 1998 - يىلى تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 0.3% تۆۋەنلەپ، ئۆرلەش دەرىجىسى 1997 - يىلىدىكىدىن 2.1 پىرسەنت پوئىنتى؛ ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال باھاسى 0.2% ئۆرلەپ، ئۆرلەش دەرىجىسى 1997 - يىلىدىكىدىن 3.5 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، باھا كۆرسەتكۈچى 1984 - يىلدىن بۇيانقى ئەڭ تۆۋەن بولغان بىر يىل بولدى. باھانىڭ تۆۋەنلىشىدە يېمەكلىك باھاسىنىڭ تۆۋەنلىشى ئاساسلىق سەۋەب بولدى، 1998 - يىلى يېمەكلىكلەر ئىستېمال باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 0.6% تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىقنىڭ 1997 - يىلىدىكىدىن 3.1%، گۆش ۋە گۆش ياسالمىلىرىنىڭ 6.6%، تۇخۇمنىڭ 1.5%، قۇرۇق - ھۆل مېۋىنىڭ 0.7% تۆۋەنلىدى، يەرلىك كۆكتاتلار باھار سوغۇقى ۋە تەبىئىي ئاپەت تۈپەيلىدىن بىر قەدەر كېچىكىپ بازارغا كىردى، باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 9.9% يۇقىرى بولدى.

سانائەت ئىستېمال بۇيۇملىرى بازىرىدا سېتىۋالغۇچىلار بازىرى ئەندىزىسى ئۆزلۈكسىز شەكىللەندى. 13 تۈرلۈك سانائەت ئىستېمال بۇيۇمى باھاسىدا: كىيىم - كېچەك، باش - ئاياغ كىيىم، توقۇلما بۇيۇملار، جۈڭىي ۋە غەرب تېبابىتى دورىلىرى، گىرىم بۇيۇملىرى، كىتاب ۋە گېزىت - ژۇرناللار، مەدەنىيەت ۋە تەنتەربىيە بۇيۇملىرى ھەمدە يېقىلغۇ قاتارلىقلارنىڭ باھاسى ئۆرلىگەندىن باشقا، قالغانلىرىنىڭ باھاسى بىر قەدەر تۆۋەنلىدى. مۇلازىمەت تۈرلىرىنىڭ باھاسى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆرلىدى، ئۆرلەش دەرىجىسى 6.7% بولدى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى 0.8% ئۆرلىدى.

سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۇنجى قېتىم تۆۋەنلەش كۆرۈلدى. تۆۋەنلەش دەرىجىسى 4.2% بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ 4.3%، يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ 3.8% تۆۋەنلىدى. سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ زاۋۇتتىن چىقىش باھاسى ئۇدا تۆۋەنلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتىغا ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشكە مۇئەييەن دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى 1997 - يىلىدىكىدىن 2% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ باھاسى 3% ئاشتى، ئۈسكۈنىلەرنىڭ باھاسى 3.3% تۆۋەنلىدى؛ باشقىلارنىڭ باھاسى 2.7% ئۆرلىدى.

7. تاشقى ئىقتىساد

مۇشۇ يىلدا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 532 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.9% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 808 مىليون دوللار بولۇپ، 21.4% ئاشتى؛ ئىمپورت ئومۇمىي سوممىسى 724 مىليون دوللار بولۇپ، 7.3% تۆۋەنلىدى. ئۇلارنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكلىرى: (1) چېگرا سودىسى تېز راۋاجلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشقى سودىسىنىڭ ئىشىشىدا ئاساسلىق تۈرتكىلىك كۈچكە ئىيلاندى. چېگرا سودىسىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 869 مىليون دوللارغا يېتىپ، 16% ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 56.8%نى ئىگىلىدى؛ بۇنىڭ ئىچىدە چېگرا سودىسى ئېكسپورتى 376 مىليون دوللار بولۇپ، 64% ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشقى سودا ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 46.5%نى ئىگىلىدى؛ چېگرا سودىسى ئىمپورت سوممىسى 493 مىليون دوللار بولۇپ، 5% تۆۋەنلەپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشقى سودا ئىمپورت سوممىسىنىڭ 68.1%نى ئىگىلىدى. (2) چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلار ئېكسپورتىنىڭ ئېشىشى كۈچلۈك بولۇپ، مۇشۇ يىلدا ئېشىش دەرىجىسى 45%كە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىدا ئىگىلىگەن نىسبىتىمۇ 1997 - يىلدىكى 11.3%تىن ئېشىپ، 1998 - يىلى 13.6%كە يەتتى. (3) ئادەتتىكى سودا كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى. ئاسىيا پۇل - مۇئامىلە كىرىزىسىنىڭ تەسىرىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نۇرغۇن ئەنئەنىۋى ناۋارلارنىڭ ئېكسپورت باھاسى تۆۋەنلەپ كەتتى. پېرېۋوت پۇلىنى راسچوت قىلىش ۋە كىرىم قىلىشنىڭ بىخەتەرلىك دەرىجىسى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مەبلىغى ئېغىر دەرىجىدە پېتىشمىگەچكە ئېكسپورتنى كېڭەيتىش ئىمكانىيىتى بارغانسېرى كىچىكلەپ كەتتى. 1998 - يىلى ئادەتتىكى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 532 مىليون دوللار بولۇپ، 11.4% تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 320 مىليون دوللار بولۇپ، 11% تۆۋەنلىدى؛ ئىمپورت سوممىسى 210 مىليون دوللار بولۇپ، 13% تۆۋەنلىدى.

پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغىنىڭ كۆلىمى ئۆزلۈكسىز كېڭەيدى، ئەمما چەت ئەل سودىگەرلىرى بېۋاستە سالغان مەبلەغ داۋاملىق ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەملىي پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى 162 مىليون دوللار بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 7.86% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەل سودىگەرلىرى بېۋاستە سالغان مەبلەغ 22 مىليون دوللار بولۇپ، 12.3% تۆۋەنلىدى؛ ۋاستىلىق پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى 141 مىليون دوللار بولۇپ، 1.3 ھەسسە ئاشتى. بىرلىكتە مەبلەغنى ئىجارىگە ئېلىش شەكلىدىن پايدىلىنىلىپ، فرانسىيىنىڭ ATR — 72 تىپلىق ئايروپىلانىدىن 5 ى ھەم ئامېرىكىنىڭ بوئىڭ — 757 تىپلىق ئايروپىلانىدىن 3ى كىرگۈزۈلدى.

ساياھەتچىلىك ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. مۇشۇ يىلدا كۈتۈۋېلىنغان خەلقئارا ساياھەتچى 206 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 19.8% ئاشتى؛ ساياھەتچىلىكتىن كىرگەن تاشقى پېرېۋوت 82 مىليون 460 مىڭ دوللار بولۇپ، 16% ئاشتى. بولۇپمۇ يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش ئىشلىرى راۋاجلاندى، مۇشۇ يىلدا كۈتۈۋېلىنغان ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋالغۇچى 50 مىڭ 500 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، دېمەك بۇ خىل سودا تولۇپ - تاشقان تەرەققىيات ھاياتىي كۈچىگە ئىگە سودا شەكىللىرىدىن بىرىگە ئايلىنىپ، چېگرا رايونىمىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا پائال ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئويناندى.

8. مالىيە، پۇل - مۇئامىلە ۋە سۇغۇرتا

ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، باج يىغىش، باشقۇرۇش ۋە مەبلەغ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىشىنى ئۈدا ساقلاپ، مالىيە چىقىمىنى كونترول قىلدى. تولۇق ستاندارتلىق مالىيە كىرىمى 11 مىليارد 313 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 12.9% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك مالىيە كىرىمى 6 مىليارد 657 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 15.5%؛ مەركەزگە ئايرىپ بېرىلگەن 2 تۈرلۈك باج كىرىمى 4 مىليارد 654 مىليون يۈەن بولۇپ، 7.2% ئاشتى. مالىيە چىقىمى 14 مىليارد 738 مىليون يۈەن

بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 16.2% ئاشتى.

پۇل - مۇئامىله ئىشلىرىنىڭ ھەربىرىنى ئاساسەن مۇقىم بولدى. يىل ئاخىرىدا پۇل - مۇئامىله ئاپپاراتلىرىغا قويۇلغان تۇرلۇك ئامانەت پۇل 133 مىليارد 658 مىليون يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 14 مىليارد 719 مىليون يۈەن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىده كارخانا ئامانىتى 46 مىليارد 102 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىنىڭ بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 827 مىليون يۈەن؛ شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى ئامانىتى 75 مىليارد 914 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىنىڭ بېشىدىكىدىن 8 مىليارد 255 مىليون يۈەن ئاشتى. يىل ئاخىرىدا پۇل - مۇئامىله ئاپپاراتلىرى تارقاتقان تۇرلۇك قەرز پۇل 131 مىليارد 841 مىليون يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 10 مىليارد 293 مىليون يۈەن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىده قىسقا مۇددەتلىك قەرز پۇل 96 مىليارد 112 مىليون يۈەن بولۇپ، 3 مىليارد 977 مىليون يۈەن؛ ئوتتۇرا ۋە ئۇزۇن مۇددەتلىك قەرز پۇل 27 مىليارد 806 مىليون يۈەن بولۇپ، 3 مىليارد 182 مىليون يۈەن ئاشتى. يېڭىدىن قوشۇلغان قەرز پۇللار ئاساسلىقى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ياردەم بېرىش، يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش ۋە كارخانىنىڭ تۇراقسىز مەبلىغىنە ئىشلىتىلدى.

سۇغۇرتا ئىشلىرى پۈختا قەدەم بىلەن راۋاجلاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە مال - مۈلۈك سۇغۇرتا كىرىمى 775 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 12.9%؛ تۆلەم سوممىسى 415 مىليون يۈەن بولۇپ، 21.2% ئاشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان كارخانا 7029 غا، ئائىله مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئاھالە 48 مىڭ 300 گە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا قاتناشقانلار 6 مىليون 280 مىڭ ئادەم (قېتىم)، سۇغۇرتىلانغان خېيىمخەتەر كاپالەت سوممىسى 84 مىليارد 700 مىليون يۈەن، قايتۇرۇلغان تۇرلۇك تۆلەم سوممىسى 260 مىليون يۈەن بولدى، سۇغۇرتىلاش خىراجىتى كىرىمى 976 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 62.6% ئاشتى.

9. پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپ

پەن - تېخنىكا ئىشلىرى يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن تىزىمغا ئېلىنغان زور پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 219، بۇنىڭ ئىچىده 5 تۈر دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا كارخانىسىدىن 148ى، خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىسىدىن 618ى ئېتىراپ قىلىندى. «مەشئەل»، «ئۇچقۇن»، «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش» قاتارلىق نۇقتىلىق تۈرلەرنىڭ تەرەققىياتى ئوڭۇشلۇق بولدى. تەشكىللەپ يولغا قويۇلغان رايوندىن يۇقىرى «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى 20 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى دۆلەت دەرىجىلىك 6 تۈرگە 1 مىليارد 49 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

پەن - تېخنىكا قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورىيىپ، پەن - تېخنىكىنىڭ ئەمەلىي كۈچى تېخىمۇ كۈچەيدى. ناھىيە ھەم ناھىيىدىن يۇقىرى دۆلەت مۇستەقىل تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتى 131، ئالىي مەكتەپلەر باشقۇرغان پەن - تېخنىكا ئاپپاراتى 4، چوڭ، ئوتتۇرا سانائەت كارخانىلىرى باشقۇرغان پەن - تېخنىكا تەرەققىيات ئاپپاراتى 52؛ پەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغوللىنىۋاتقان خادىم 36 مىڭ، بۇنىڭ ئىچىده ئالىم ۋە ئىنژېنېر 26 مىڭ، مۇشۇ يىلدا پەن - تېخنىكا پائالىيەتلىرىگە ئىشلىتىلگەن خىراجەت چىقىمى 686 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 4% ئاشتى؛ بۇنىڭ ئىچىده تەتقىقات ۋە تەرەققىيات خىراجىتى 176 مىليون يۈەن بولۇپ، 3.8% ئاشتى.

پەن - تېخنىكا بازىرى بارغانسېرى جانلاندى. مۇشۇ يىلدا تۈرلۈك تېخنىكا توختامىدىن 1864 ى ئىمزالاندى، توختامدىكى سوما 306 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 66.6% ئاشتى.

گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش خىزمىتى يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى. مۇشۇ يىلدا 30 نېفىت - گاز قۇدۇقى، ئىلگىرىلەپ تەكشۈرۈش قىممىتى بار كان بازىسىدىن 19ى يېڭىدىن بايقالدى، بۇنىڭ ئىچىده ئالتۇن كانى 8، مىس كانى 5، كالىي كانى بىر، كالىيلىق سىلىترا كانى بىر، يەر ئاستى سۇ مەنبەسى 3، سلانېتس كېنى بىر. يېڭىدىن يەنە 6 خىل كانىنىڭ زاپاسى ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىده كۆمۈركان زاپاسى 45 مىليون 740 مىڭ تونىنا، نېفىت زاپاسى 54 مىليون 700 مىڭ تونىنا، تەبىئىي گاز زاپاسى 5 مىليارد 400 مىليون كۇب مېتىر، ئالتۇن زاپاسى 5402 مېتال مىڭ گرام، كالىي سۇيۇقلۇق كان زاپاسى 1 مىليون 730 مىڭ تونىنا، ماگنىي كېنىدىكى ماگنىي خلور 6 مىليون 980 مىڭ تونىنا.

مائارىپ ئىشلىرى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى. ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە پەن - تېخنىكا ئورۇنلىرى ئاسپىرانتلىققا قوبۇل

قىلغان ئوقۇغۇچى 276 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %18، ئوقۇۋاتقان ئاسپىرانت 747 بولۇپ، %15.5 كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي 100 بولۇپ، %13.4نى ئىگىلىدى. ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەر قوبۇل قىلغان تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرس ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 600 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %1.3؛ ئوقۇغۇچى 47 مىڭ 500 بولۇپ، %2.6 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي 20 مىڭ 800 بولۇپ، %44.5نى ئىگىلىدى. تېخنىكومىلاردىكى ئوقۇغۇچى 82 مىڭ 300 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %5.7 ئېشىپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ %23.8نى ئىگىلىدى؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 51 مىڭ 500 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %4.8 ئازيىپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ %14.8نى ئىگىلىدى؛ تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچى 29 مىڭ 500 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %21.1 ئازيىپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ %8.5 نى ئىگىلىدى؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 183 مىڭ 200 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %8.8 كۆپەيىپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ %52.9نى ئىگىلىدى.

ئاساس ماتارىپ ئۇزلۇكسىز كۆچەيتىلدى. مەجبۇرىيەت ماتارىپىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇش دەرىجىسى بىر قەدەر يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئادەتتىكى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 775 مىڭ 200 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %9.5؛ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2 مىليون 502 مىڭ 700 بولۇپ، %3.4 ئاشتى. ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى %97.7 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.1 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %91.6 بولۇپ، 0.9 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %58.1 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 4.8 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپى يولغا قويۇلغان ناھىيە (شەھەر، رايون) 43 كە يەتتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 13 ى كۆپەيدى.

چوڭلار ماتارىپى يەنمۇ راۋاجلاندى. كۆپ خىل شەكىل، كۆپ قاتلاملىق كەسپىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش سىستېمىسى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى. چوڭلار تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرس ئالىي مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچى 51 مىڭ 900 بولۇپ، %1.3 ئازايدى؛ چوڭلار تېخنىكومىدىكى ئوقۇغۇچى 54 مىڭ 800 بولۇپ، %15.2؛ چوڭلار كەسپىي تېخنىكا مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچى 1 مىليون 359 مىڭ 200 بولۇپ، %15.6 كۆپەيدى؛ چوڭلار ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچى 181 مىڭ 700 بولۇپ، %48.3 ئازايدى. ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلاردىن 96 مىڭ 500 ئادەم ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %35.7 ئاشتى.

10. مەدەنىيەت، سەھىيە ۋە تەنتەربىيە

ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىردا سەنئەت ئۇسكىسى 89، مەدەنىيەت يۇرتى 91، ئاممىۋى كۇتۇپخانا 75، مۇزېي 14، ئارخىپخانا 140، رادىئو ئىستانسىسى 6 (يېڭى ئۇلچەم)، ئوتتۇرا، قىسقا دولقۇنلۇق رادىئو ئىستانسىسى ۋە ئۆلاپ ئاڭلىتىش ئىستانسىسى 39، تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 18 (يېڭى ئۇلچەم)، قۇۋۋەتتى بىر كىلوۋاتتىن يۇقىرى تېلېۋىزىيە تارقىتىش ئىستانسىسى ۋە ئۆلاپ ئاڭلىتىش ئىستانسىسى 61. ئاپتونوم رايون بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %82.9كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %84.5كە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرلۇك كىنو قويۇش ئورنىدىن 151ى بار، 6 ھېكايە فىلىم ئىشلەندى، 600 چاس كىنو فىلىمى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىندى، 106 يېڭى فىلىم تارقىتىلدى. 193 مىليون نۇسخا ھەرخىل گېزىت، 11 مىليون 500 مىڭ نۇسخا ھەرخىل ژۇرنال، 62 مىليون 836 مىڭ نۇسخا كىتاب نەشر قىلىندى.

تېببىي داۋالاش - سەھىيە شارائىتى داۋاملىق ياخشىلاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىردىكى سەھىيە ئاپپاراتى 6615، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا ۋە شىپاخانا 1351، ساقلىق ساقلاش، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەردىن مۇداپىئەلىنىش ئاپپاراتى 218، ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش ئاپپاراتى 75، كارىۋات 71مىڭ 100، كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى 97مىڭ 600، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر 43 مىڭ 200، باش سېستىرا ۋە سېستىرا 30 مىڭ. سەھىيە تېخنىكا خادىملىرى ئىچىدە مىللىي 33 مىڭ 300 بولۇپ، ئومۇمىي سانىنىڭ %37.5نى ئىگىلىدى.

ماھارەت تەنتەربىيە سەۋىيىسى زور دەرىجىدە ئۆستى. ئاپتونوم رايون ماھىرلىرى تۇرلۇك دۇنياۋى مۇسابىقىلەر ۋە 13 -

نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 2 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى، مەملىكەتلىك تۇرلۇك رەسمىي مۇسابىقىلەردە 10 تەنھەرىكەتچى 1 -، 9 تەنھەرىكەتچى 2 -، 9 تەنھەرىكەتچى 3 - بولدى. ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى، ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق پىلانى جايلاردا ئەملىيلەشتى، ئاپتونوم رايون بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتكەن ئوقۇغۇچى 1 مىليون 445 مىڭ بولۇپ، مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ 57.8% نى ئىگىلىدى.

11. نوپۇس ۋە ئىشقا ئورۇنلىشىش

ئاپتونوم رايونىمىز نوپۇسىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى ئاربلاپ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا ئاساسەن ھېسابلىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 19.74‰، ئۆلۈش نىسبىتى 6.93‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 12.81‰ بولدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى نوپۇسى 17 مىليون 473 مىڭ 500 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 292 مىڭ 700 نوپۇس كۆپەيمەپ، 1.7% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر - بازار نوپۇسى 8 مىليون 754 مىڭ 200 بولۇپ، 146 مىڭ 100 نوپۇس كۆپەيمەپ، 1.7%؛ يېزا - كەنت نوپۇسى 8 مىليون 719 مىڭ 300 بولۇپ، 146 مىڭ 600 نوپۇس كۆپەيمەپ، 1.7% ئاشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 11 ياشقىچە بولغان نوپۇس 4 مىليون 112 مىڭ 600، 12 ياشتىن 16 ياشقىچە بولغان نوپۇس 1 مىليون 851 مىڭ 700، 17 ياشتىن 59 ياشقىچە بولغان نوپۇس 10 مىليون 117 مىڭ 400، 60 ياشتىن يۇقىرى نوپۇس 1 مىليون 391 مىڭ 800 بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي ئائىلە 4 مىليون 251 مىڭ 500 بولۇپ، ھەر بىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 411 ئادەم توغرا كەلدى.

يىل ئاخىرىدا تۇرلۇك ئىشقا تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتلىرى كۆپەيمەپ 257 گە يەتتى، شەھەر - بازارلاردا 91 مىڭ 500 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. يىل ئاخىرىدىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچى 2 مىليون 986 مىڭ 100 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 120 مىڭ 400 ئادەم ئازايدى، شەھەر - بازارلاردىكى خوسۇسىي ۋە يەككە ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان خادىم 475 مىڭ 800 بولۇپ، 63 مىڭ ئادەم كۆپەيدى. قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ياردىمى ئارقىلىق ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 93 مىڭ 800 ئادەم قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇش نىسبىتى 55.4% كە يەتتى. يىل ئاخىرىدا شەھەر - بازارلاردىكى ئىشسىزلار 110 مىڭ 600 گە، شەھەر - بازارلار تىزىمغا ئالغان ئىشسىزلىق نىسبىتى 3.91% كە يەتتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان ئومۇمىي مائاش سوممىسى 21 مىليارد 177 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.9%؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە پۈل مائاشى 6867 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.4% ئاشتى. باھا ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەملىيەتتە 3.2% ئاشتى.

12. خەلق تۇرمۇشى ۋە مۇھىت ئاسراش

شەھەر - بازار ئاھالىلىرى كىرىمى تەكشى ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىلكىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىمى 5001 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.2% ئاشتى، ئىستېمال خاراكتېرلىك چىقىمى تۆۋەنلەپ كەتتى، ئىستېمال تەلىپى يېتەرلىك بولمىدى. شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئىستېمال چىقىمى 3714.10 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.5% تۆۋەنلىدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان بىر قىسىم ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش قېيىنچىلىقى مەسىلىسى بىر قەدەر گەۋدىلىك بولدى.

دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئۆزلۈكسىز ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600.14 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.7%، باھا ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەملىيەتتە 5.8% ئاشتى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش ئىستېمال چىقىمى 1450.29 يۈەنگە يېتىپ، 4% ئاشتى.

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي شارائىتى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاندى. يىل ئاخىرىدا شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ كۆلىمى 15.12 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.6 كۋادرات مېتىر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆي - جاي كۆلىمى 16.2 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.1 كۋادرات مېتىر ئاشتى. تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ سۈپىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ۋە ئەمگەك سۇغۇرتا ئىشلىرى مۇقىم راۋاجلاندى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرلۇك ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئورۇنلىرى 57گە، كارخانات 4524كە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %4.2 يۇقىرى بېقىلىۋاتقان ئادەم 3698 گە يېتىپ، %0.8 كۆپەيدى. شەھەر - يېزىلاردىكى ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشىدا يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بولدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 335 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم) قۇتقۇزۇلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە %10 يېزا - بازاردا يېزا ئىجتىمائىي پاراۋانلىق توري بەرپا قىلىندى، شەھەر - بازار ئىجتىمائىي مۇلازىمەت تورىمۇ خېلى راۋاجلاندى، شەھەر - بازارلاردا تۇرلۇك مەھەللىۋى مۇلازىمەت مۇئەسسەسىدىن 2196 سى بەرپا قىلىندى.

مۇھىت ئاسراش ئىشلىرى يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت ئاسراش سىستېمىسىدىكى خادىم 1759 غا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %10.8 ئاشتى؛ ھەر دەرىجىلىك مۇھىت تەكشۈرۈش - ئۆلچەش پونكىتىدىن 37سى، مۇھىت تەكشۈرۈش - ئۆلچەش خادىمىدىن 680 ى بار. ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدىن 21ى قوغۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى 3، كۆلىمى 10 مىليون 224 مىڭ 800 گېكتار. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى چەكلىك مۇددەتتە تۈزەش تۈرىدىن 183ى ئورۇندالدى، بۇنىڭغا 108 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايوندىن 79ى بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ كۆلىمى 227.56 كۋادرات كىلومېتر؛ مۇھىت شاۋقۇنى ئۆلچەمگە يەتكەن رايوندىن 64ى بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ كۆلىمى 152.29 كۋادرات كىلومېتر.

13. ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىخىتۈەنى

بىخىتۈەننىڭ خەلق ئىگىلىكى بىر قەدەر تېز تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى ساقلاپ كەلدى. يېزا ئىگىلىكىدە ئومۇميۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى، سانائەت، بىناكارلىق، فاتناش - ترانسپورت كارخانىلىرى زىيان تارتىشتىن پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتىلدى، تاشقى سودا ئېكسپورت قەدىمى تېزلىتىلدى، مەبلەغ سېلىش قۇرۇلمىسى تېخىمۇ سەرخىللاشتۇرۇلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى تېخىمۇ ياخشىلاندى، تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلار داۋاملىق راۋاجلاندى.

مۇشۇ يىلدا ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 16 مىليارد 349 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %10 ئەتراپىدا ئاشتى. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ قوشۇلما قىممىتى 7 مىليارد 257 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.6 ئاشتى. ئېلىنغان ئاشلىق پىلاندىكى كۆلەم ئازايتىلغان ئەھۋالدىمۇ 1 مىليون 379 مىڭ تونناغا يەتتى؛ پاختا 597 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %26.1؛ ياغلىق دان 124 مىڭ 300 تونناغا يېتىپ، %48.5؛ قىزىلچا 2 مىليون 277 مىڭ 100 تونناغا يېتىپ، %36.1 ئاشتى. سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 599 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %2.8 ئاشتى. سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى %93 ئەتراپىدا بولدى. مۇشۇ يىلدا تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 5 مىليارد 240 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %13.3؛ بىناكارلىقنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 338 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %27.1؛ ئۆز ئالدىغا ئورۇندىغان قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 260 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %25.5؛ تاشيول تىرانسپورتىنىڭ يۈك ئوبوروت مىقدارى 3 مىليارد 86 مىليون توننا - كىلومېترغا يېتىپ، %7.1؛ يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 984 مىليون ئادەم - كىلومېترغا يېتىپ، %17.98 ئاشتى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 4 مىليارد 610 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.6 ئاشتى. تاشقى سودا ساغلام راۋاجلاندى، ئېكسپورت زور ھەجمدە ئاشتى، ئېمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 286 مىليون دوللارغا يېتىپ، %16.3 ئاشتى. پۇل - مۇئامىلە ئىشلىرى يەنمۇ راۋاجلاندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقى 13 مىليارد 490 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %16.4؛ تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 11 مىليارد 656 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %34.3؛ 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 5 مىليارد 155 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.8 ئاشتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى داۋاملىق ياخشىلاندى، بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 5639 يۈەنگە يېتىپ، %3.5؛ پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، مائارىپ، سەھىيە، پىلانلىق تۇغۇت، تەنتەربىيە، مۇھىت ئاسراش قاتارلىق ئىجتىمائىي ئىشلار ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ قۇرۇلۇشىدا يېڭى تەرەققىياتلار بولۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئىزاھات: ئاخبارات ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ۋە كەسىپلەرنىڭ قوشۇلما قىممىتىنى ھېسابلاشتا ھازىرقى باھادىكى مۇتلەق سان ئىشلىنىلدى، ئېشىش سۈرئىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

سانائەت ئىقتىسادىنىڭ ئۇنۇم كۆرسەتكۈچىنى ستاتىستىكىلاشتا مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان دۆلەت سانائىتى ۋە 5 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان غەيرىي دۆلەت سانائىتى ئۆلچەم قىلىندى.

قوشۇمچە:

1998 - يىللىق ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارغا مۇناسىۋەتلىك بىر قىسىم كۆرسەتكۈچلەر

كۆرسەتكۈچ نامى	بىرلىكى	كۆرسەتكۈچ قىممىتى	ئېشىش نىسبىتى
1. ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى			
ئاشلىق	تۇمەن تونىا	830	0.6
پاختا	تۇمەن تونىا	140	19.7
يۇغلىق دان	تۇمەن تونىا	37.52	25.2
قىزىلچا	تۇمەن تونىا	531.10	32
قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە	تۇمەن تونىا	220	5
ئېلىنغان گۆش	تۇمەن تونىا	75.19	16.8
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا	تۇمەن تۇياق	4150	3.6
2. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى			
يېپ	تۇمەن تونىا	22.03	—10.8
رەخت	100 مىليون مېتىر	2.7	—10.5
يۇڭ توقۇلما	تۇمەن مېتىر	979	—20.2
يېپەك	تونىا	303.7	—13.7
فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنىركە	تۇمەن تونىا	16.88	4.2
شېكەر	تۇمەن تونىا	47.59	11.2
ئېچىلىك ھاراق	تۇمەن تونىا	27.1	4.7
پاپىروس	تۇمەن يەشىك	12	—8.9
كۆمۈر	تۇمەن تونىا	2926.9	—3.2
نېفىت	تۇمەن تونىا	1628.4	—0.1
پىششىقلانغان نېفىت	تۇمەن تونىا	931.6	9.5
تارقىتىلغان توك	100 مىليون كىلوۋات سائەت	157.8	4.8
چويۇن	تۇمەن تونىا	100.4	7.1
پولات	تۇمەن تونىا	107.7	10.8
پولات ماتېرىيال	تۇمەن تونىا	116.2	16.3
10 خىل رەڭلىك مېتال	تۇمەن تونىا	3.3	—3.2
سېمونت	تۇمەن تونىا	728.9	16.1
تاختا ئەينەك	تۇمەن يەشىك	87.6	3.1 ھەسسە

ياغاچ ماتېرىيال	تۇمەن كۇب مېتىر	30.3	—3.8
خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۈندۈرغاندا)	تۇمەن توننا	52.1	21.5
سۈلياۋ بۇيۇم	تۇمەن توننا	16.8	17
تاش كامىر	تۇمەن دانە	71.9	—17.8
كىچىك تراكتور	تۇمەن دانە	1.9	28.4
كومبايىن	تۇمەن دانە	1.3	23.3
3. ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف			
يۈك توشۇش مىقدارى	تۇمەن توننا	30484	5.9
تۆمۈرىول	تۇمەن توننا	3324	4.2
تاشيول	تۇمەن توننا	25573	6
ئاۋتاتسىيە	تۇمەن توننا	3	تەڭلەشتى
تۇرۇبا	تۇمەن توننا	1584	7.6
يۈك ئوبوروت مىقدارى	100 مىليون توننا - كىلومېتىر	553.6	—2.2
تۆمۈرىول	100 مىليون توننا - كىلومېتىر	264.2	—2
تاشيول	100 مىليون توننا - كىلومېتىر	262.8	6.4
ئاۋتاتسىيە	100 مىليون توننا - كىلومېتىر	0.7	4.9
تۇرۇبا	100 مىليون توننا - كىلومېتىر	25.9	7.9
يولۇچى توشۇش مىقدارى	تۇمەن ئادەم	21747	7.5
يولۇچى ئوبوروت مىقدارى	100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر	256.9	10.1
تۆمۈرىول	100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر	76.9	18.9
تاشيول	100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر	149.6	7.6
ئاۋتاتسىيە	100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر	30.4	2.3
پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ	100 مىليون يۈەن	25	45.8
ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى تېلېفون ئابونېنتى	تۇمەن	119	25.3

يىل ئاخىرىدىكى سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى	تۆمەن	42.8	35
كومپيۇتېر ئىنتېرنېت تور ئابونېنتى	ئائىلە	5670	10.7 ھەسسە
ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا مۇساپىسى (تاق مۇساپە)	تۆمەن كىلومېتىر	12	4.7—
4. باھا			
تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھا كۆرسەتكۈچى	%	99.7	
شەھەر	%	99.6	
يېزا	%	99.9	
ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى	%	100.2	
شەھەر	%	99.9	
يېزا	%	100.8	
يېمەكلىك	%	99.4	
ئاشلىق	%	96.9	
گۆش تۇرى ۋە گۆش ياسالمىلىرى	%	93.4	
تۇخۇم	%	98.5	
سۇ مەھسۇلاتلىرى	%	99.6	
كۆكتات	%	109.9	
كىيىم ـ كېچەك	%	100.9	
ئائىلە ئەسۋابلىرى ۋە بۇيۇملىرى	%	98.1	
داۋالاش ـ ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى	%	100.1	
قاتناش ۋە خەۋەرلىشىش سايمانلىرى	%	96.4	
كۆڭۈل ئېچىش، ماۋارىپ ـ مەدەنىيەت بۇيۇملىرى	%	97.9	
تۇرالغۇ ئۈي	%	103.6	
مۇلازىمەت تۈرلىرى	%	106.7	
يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى	%	100.8	
خام ئەشيا، يېقىلغۇ، ماتورلارنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى	%	95.6	
سانائەت بۇيۇملىرىنىڭ زاۋۇتتىن چىقىرىلىش باھاسى	%	95.8	
تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغنىڭ باھاسى	%	102	

1998 - يىلدىكى چوڭ ئىشلار

1 - ئاي

1 - كۇنى

△ ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقى «خەلق» مەيدانغا يىغىلىپ، يېڭى يىللىق دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمىغا قاتنىشىپ، يېڭى يىلنى يېپىيېڭى قىياپەت بىلەن كۈتۈۋالدى.

1 — 2 - كۇنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئورگانلىرىنىڭ ھەر قايسى تارماقلىرى قىيىنچىلىقى ئېغىر ئائىلىلەردىن ھال سوراپ، ئۇلارغا يېڭى يىللىق سوۋغا ۋە ھال سوراش خېتى تەقدىم قىلدى.

1 - كۇنى

△ ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى دەلىلقان مامىقان پىلان كومىتېتى، ئىقتىساد - سودا كومىتېتى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى باشلاپ، يېڭى يىل بايرىمى مەزگىلىدە ئىش ئورنىدا چىڭ تۇرۇۋاتقان شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى ئۇرۇمچى شىمالىي ئوگزالى پاختا ئامبىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يوقلىدى ۋە ئۇلاردىن ھال سورىدى.

2 - كۇنى

△ ئاپتونوم رايوندىكى 10 مىڭ ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش كوچىلارغا چىقىپ، مەھەللىلەرگە بېرىپ، «دەم ئېلىش كۈنلىرىدە سۆزگۈ تەقدىم قىلىش، يېڭى يىلدا يېڭى كەيپىيات تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

3 — 4 - كۇنلىرى

△ بىڭتۈەن پارتكومى 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - قېتىملىق ئومۇمىي ئەزالار كېڭەيتىلگەن يىغىنى چاقىرىپ، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ خىزمەتلىرىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يولىيورۇقنى يەتكۈزدى. يىغىندا پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بىڭتۈەنىنىڭ 1998 - يىلدىكى تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى پۈختا ئىشلەش تەلىپى ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

5 - كۇنى

△ ئاپتونوم رايونغا بۈاسىتە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى يىغىن ئېچىپ، نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك 94 ئورۇننى قىيىنچىلىقى ئېغىر 22 كارخانىغا بېرىپ تەشكىلىي تۈرمۇش ئۆتكۈزۈپ، قىيىنچىلىقى ئېغىرلارغا ياردەم بېرىش، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش، سۆيگۈ تەقدىم قىلىش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈشكە كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى.

5 — 6 - كۇنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا ش ئۇ ئا ر ھال سوراش ئۆمىكىنى باشلاپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىن ھال سوربدى ھەمدە قىسىملارغا ھال سوراش بۈيۈملىرى تەقدىم قىلدى.

6 - كۇنى

△ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئوبوروت كارخانىلىرى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، ئوبوروت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئوبوروت خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشنى تەكىتلىدى.

8 — 15 - كۇنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ 1 - يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا جانابىل ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسلىكىگە، ۋالىق يۈسەن، ماۋ دېخۇا، لى دۆڭخۇي، يۈسۈپ ئەيسا، بېكمۇقامەت مۇسا (قازاق)، شىي جىچياك، ۋالىق خەنرۇ، جالىق گۈيتىك، ھارۇنخان ھاجى، پاشا ئىشان، سېرجى (موڭغۇل)، ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىن، جۇ جېنجۇڭلار مۇئاۋىن رەئىسلىككە سايلاندى.

9 — 18 - كۇنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 8 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات بەردى. يىغىندا ھامىدىن نىياز ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، لى فېڭزى، خەلچەم ئىسلام، شۇ پېڭ، جالىق خېك، مىجىت ناسىر، قادىر جانابىل، خوجىخان ھاكىموف، سۇلايمان، ما جيەنگولاز مۇئاۋىن مۇدىرلىققا سايلاندى؛ ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسلىكىگە، جالىق يۈنچۈەن، غوپۇر ئابدۇللا، ۋالىق خۇەيبۇ، دەلىلقان مامىقان، شيۇلىق خۇيبياك، مەمتىمىن زاكىر، جالىق جۇ، ئابدۇقادىر ئەسىردىنلەر ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلاندى.

16 — 19 - كۇنلىرى

△98' مەملىكەتلىك تېز مۇز تېيىلىش لەۋھە تالىشىش

مۇسابىقىسى ئۇرۇمچىنىڭ شۈيشىگۈدىكى تاغ ئۇستىسى مۇز مەيدانىدا ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىدە 15 ئادەم 11 تۈرده مەملىكەت رېكورتىنى 40 قېتىم بۇزۇپ تاشلىدى.

16 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ياڭزىجياڭ بولىدىكى «دەننېر» مەيدانىدا قانۇنسىز نەشر قىلىنغان ئۈن - سىن لېنتىلىرى، ئوغرىلىقچە نەشر قىلىنغان ناخشا پلاستىنكىسىدىن 41 مىڭدىن كۆپرەكىنى كۆيدۈردى.

19 — 20 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئىقتىساد خىزمىتى يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىننىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلىپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى ئىگىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي خىزمەتنى ئاساس قىلىش، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىنىڭ روھىنى ئۇرغۇتۇپ، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونلۇق 1998 - يىللىق ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋەزىيىتىنىڭ ئۆتكەن يىلدىكىدىنمۇ ياخشى بولۇشىغا ھەقمقىي كاپالەتلىك قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت بولدى.

20 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون يېزىلاردا سۈنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى خۇلاسىلەش، تەدبىرلەش يىغىنى ئېچىپ يېزىلاردا سۈنى 3 يىلدا ياخشىلاپ بولۇش مەسئۇلىيەتناممىسىدىكى ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداشتا نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان ئىلغار ئورۇنلارنى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى.

26 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن كوللېكتىپ ھېيتلاش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت تەبرىك سۆزى قىلدى.

28 - كۈنى

△ باھار بايرىمىنىڭ 1 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى 4كە بۆلۈنۈپ بايرام مەزگىلىدە ئىشلەپچىقىرىش، خىزمەت ئورۇنلىرىدا چىڭ تۇرۇۋاتقان ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى ۋە چ خ، قاتناش ساقچىلىرىنى يوقلىدى ھەمدە ئۇلاردىن بايراملىق ھال سورىدى.

2 - ئاي

8 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى چاقىرىپ، ئەتىياز پەسىللىك دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئۈستىدە سەپەرۋەرلىك ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئورۇنلاشتۇردى.

10 - كۈنى

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەستىقى بىلەن، جاڭ يۈنچۈەن ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىقىغا، ئىسمائىل تىلىۋالدى ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ ئەزالىقىغا، دائىمىي كومىتېت ئەزالىقىغا، جاڭ شيۈمىڭ ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەندى.

11 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتى 1 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ھۆكۈمەت ئورگىنىنىڭ خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشىلاپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداشقا ھەقمقىي كاپالەتلىك قىلىش مەسلىسىنى مۇھاكىمە قىلدى ۋە ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

11 — 13 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرى ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، مۇقىملىقنى قوغداش ۋە پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى چىڭ دەۋرىي قىلىپ، تەشۋىقات خىزمىتىنى ئىجادىي يوسۇندا ياخشى ئىشلىشى لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

16 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇنجى نۆۋەتلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ياخشى خەۋەرلەرنى باھالاش پائالىيىتىنى ئاخىرلاشتى، 60 پارچە ئەسەر مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى بىر پارچە، 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 5 پارچە، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 15 پارچە، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 39 پارچە.

17 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر ېۋاسته قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى يېغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونغا بېۋاسته قاراشلىق ئورگانلاردىكى «10 نادىر چاكار» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكۈچىلەرنى داغدۇغىلىق تەقدىرلىدى. ئۇلار: ئورمانچىلىق نازارىتى ئورمان بەرپا قىلىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش باشقارمىسىنىڭ باشقارما دەرىجىلىك تەتقىقاتچىسى جېڭ يەنفۇ، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئادىل سودا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى شائ شيائېۋڭ، ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپى تەشكىلات - كادىرلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى مۇھەممەت مەمتېلى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم مەخپىي ئىشلار ئىدارىسى تېخنىكا مۇلازىمەت پونكتىسىنىڭ باشلىقى ۋاڭ شۇشياڭ، شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى مەمۇرىي باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ياڭ جېڭيۈەن، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى شەھەر - يېزا خىزمىتى بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لەنجېن، ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 1 - ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىك تەپتىشى جاڭ شۇشى، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى شىنجاڭ شۇبەسى قوغداش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى باۋ لۇلىن، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى مەدەنىيلىك ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چېن فاڭكې، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى جىنايى ئىشلار 1 - سوت كوللېگىيەسىنىڭ سوتچىسى تاۋجاپ.

17 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇبەسى ۋاڭ لېچۈەن يېغىنغا رېياسەتچىلىك قىلىپ، ج خ قاتارلىق تارماقلارنىڭ ئۇرۇمچىدىكى «سەنشەن» سارىيى قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرىنىڭ قىمار ئويۇشتۇرغانلىقى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى. ۋاڭ لېچۈەن سۆز قىلىپ: - مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ بۇ پائالىيەت توغرىسىدا بەرگەن خەۋىرى ئىنتايىن ۋاقتىدا بولدى، بىز قىمار ئويناشقا ئوخشاش قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەرنى مەردانىلىق بىلەن تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىمىز، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ شەھۋانىيلىق، سېرىق مەرەز، قىمار، زەھەرنى تازىلاش بويىچە بىر مەيدان ئۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتىمىزنى پاكلاشتۇرۇشىمىز لازىم، دەپ كۆرسەتتى.

18 — 20 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 4 - قېتىملىق ئومۇمىي ئەزالار يېغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇبەسى ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلىدى، ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇبەسى خۇ جيايەن خىزمەت دوكلاتى بەردى.

19 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون ئەمگەك خىزمىتى يېغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇبەسى جاڭ ۋېنيۈ يېغىندا: كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ياشانغانلار كۆتۈنۈش مۇئۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش، قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

28 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئەھۋالىنى ئېلان قىلدى. ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك 13 رەھبىرىي كادىر پارا ئېلىپ، تۈرمۇشتا چېرىكلىشىپ پارتىيە ئىنتىزامىغا، دۆلەت قانۇنىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان قىلمىشلىرى ئۈچۈن جازاغا ئۇچرىدى.

3 - ئاي

4 - كۈنى

△ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مەركەزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: شىنجاڭ تىنچ، ئىتتىپاق، خەلق تۇرمۇشى ئۇزلۇكسىز ياخشىلىنىۋاتىدۇ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى ئىنتايىن كەڭ، بىراق، ئېچىكى ئۆلكىلەر بىلەن بولۇپمۇ ئىقتىسادى راۋاجلانغان رايونلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، پەرق چوڭ، شىنجاڭدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئىتتىپاقلاشقان، مۇقىم ۋە ھاياتي كۆچكە تولغان شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىمىز.

6 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى «8 - مارت»نى تەبرىكلەش، «8 - مارت» قىزىل بايراقدارلىرىنى تەقدىرلەش يېغىنى ئېچىپ، خەلقئارا ئەمگەك قاتارلىق 100 كىشىگە «8 - مارت» قىزىل بايراقدارى دەپ شەرەپلىك نام بەردى، بايىنغولىن مېھمانخانىسى قاتارلىق 30 ئورۇنغا «8 - مارت» قىزىل بايراقدار كوللېكتىپ دەپ نام بەردى.

7 - كۈنى

△ باش شۇجى جياڭ زېمىن «خەلق» سارىيىنىڭ شىنجاڭ زالىغا كېلىپ، 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق

قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۈمىكى بىلەن بىرلىكتە لى پېڭ زۇڭلى بەرگەن «مۇكۇمەت خىزمىتىدىن دوكلات»نى قاراپ چىقتى. جياڭ زېمىن ۋەكىللەرنىڭ پىكرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، شىنجاڭنىڭ خىزمەتلىرىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا 2 نۇقتىلىق پىكىر قىلدى. بىرىنچى، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى داۋاملىق، قەتئىي قوغداش لازىم. ئىككىنچى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

7 - كۇنى

△ شىنجاڭ بويىچە ھەر قايسى شەھەرلەردىكى 100 مىڭلىغان ئامما كوچىلارغا چىقىپ قار - مۇز تازىلاپ، تازىلىق قىلىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، مەدەنىيلىككە ئەھمىيەت بېرىپ، يېڭى ئىستىل تىكلدى.

9 - كۇنى

△ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن بېيجىڭدا مۇخبىرلارنىڭ پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش تېمىسىدىكى زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى. ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش — پارتىيىنىڭ ھايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك، بىز چىرىكلىككە مەردانىلىق بىلەن قارشى تۇرۇپ پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىمىز، بىز، دۆلەتنىڭ سېخىلىقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىنى قاندۇرىدىغان ئىشقا ھەرگىز يول قويمايمىز، ئاز سانلىق كىشىلەرنىڭ سانسىز ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئىسىق قېنى بەدىلىگە كەلگەن پارتىيىنىڭ تۈپ ئىشلىرىنى نابۇت قىلىۋېتىشىگە ھەرگىز يول قويمايمىز.

△ شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتى ISO9002، ISO9001 سۈپەت سىستېمىسىنىڭ ئېتىراپ قىلىش گۇۋاھنامىسىگە ۋە ئەنگلىيە خان جەمەتى UKASISO خەلقئارا ئېتىراپ قىلىش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. بۇ، كارخانىنىڭ مۇشۇ 3 تۈرلۈك سۈپەت گۇۋاھنامىسى ئېتىراپ قىلىنىدىغان ھەم بىر تۇتاش يولغا قويۇلىدىغان 107 دۆلەت ۋە رايوندا خەلقئارا رىقابەتكە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

10 - كۇنى

△ ئاپتونوم رايون زىيالىيلار خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، زىيالىيلار خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇردى، بۈنىڭدىن كېيىنكى خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن «ئۇلۇغ بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، تارىخىي پۈرسەتنى تۇتۇپ، يۇقىرى ساپالىق زىيالىيلار قوشۇنىنى تىرىشىپ قۇرۇپ چىقايلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى.

12 - كۇنى

△ 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى چاقىردى، يىغىندا ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىتلار شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى گۈللەنگەن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلاشقان، جەمئىيەت مۇقىم بولغان، خەلق ئاممىسى خاتىرجەم ياشاۋاتقانلىقىدەك ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى ھەمدە مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

15 - كۇنى

△ ش ئۇ ئا ر كارخانا مەسئۇللىرىنىڭ كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى ئۇتەش سالاھىيىتىنى بېكىتىش كومىتېتى باھالاش، تەكشۈرۈش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايون بويىچە 217 كارخانا مەسئۇلىنى تونجى قېتىم تەمىناتى ئۆستۈرۈلىدىغان ئالىي ئىنژېنېر، ئالىي ئىنژېنېر، ئالىي ئىقتىسادچى، ئىنژېنېر، ئىقتىسادچى دەپ بېكىتتى.

18 - كۇنى

△ ئاپتونوم رايون بېيجىڭدا پىلانلىق تۇغۇت ۋە مۇھىت ئاسراش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: پىلانلىق تۇغۇت بىلەن مۇھىت ئاسراش شىنجاڭدا ھەرگىز كېچىك ئىش ئەمەس، بۇ ئىشقا ھەر قانداق ۋاقىتتا سۇسلۇق قىلىشقا ۋە سەل قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ، چوقۇم ياخشى تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

△ ئاپتونوم رايون بويىچە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش جەھەتتىكى تونجى قۇرۇلۇش — شىنجاڭ ئاپتوموبىل سودا سارىيى شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتىنىڭ ھويلىسىدا رەسمىي قۇرۇلۇشقا باشلىدى، بۇ قېتىم قۇرۇلىدىغان ئاپتوموبىل سودا سارىيى 300 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىنى قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش پۈرسىتى بىلەن تەمىن ئېتىدۇ.

19 - كۇنى

△ 98' ئۇرۇمچى تاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى بېيجىڭدا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مېھمانلارغا يەرمەنكە ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

△ بېيجىڭ ۋاقتى سائەت 21 دىن 51 مىنۇت ئۆتكەندە ئاتۇشنىڭ شەرقىي شىمالىدىكى قارا جۇلدا MS6.0 بال يەر تەۋرىدى، تەۋرەش مەركىزى شىمالىي پاراللېل 40°10'، شەرقىي مېرىدىئان 76°47' قا توغرا كەلدى.

پارىلانغان، ئۆلگەنلەر بوق.

20 - كۈنى

△ 3 - ئاينىڭ 20 - كۈندىن ئېتىبارەن ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «شەھەر ئاتموسفېرا سۈپىتىدىن ھەپتىلىك مەلۇمات»ى ھەر ھەپتىنىڭ جۈمە كۈنى «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» ، «تۈرمۇش يېتەكچىسى» ھەمدە ئۈرۈمچى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا قەرەللىك ئېلان قىلىنىدىغان بولدى.

△ ئاپتونوم رايونلۇق پاختا توقۇمچىلىق كەسپىنىڭ ئۈرچۈق قىسقارتىش خىزمىتى شىنجاڭ توقۇمچىلىق گۈرۈھى «1 - ئىيۇل» توقۇمچىلىق 2 - فابرىكىسىدا باشلاندى. بۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ 3 يىلدا 180 مىڭ ئۈرچۈق (بىگتۈەننىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) قىسقارتىش ئىشىنىڭ تۇنجى قەدىمى ھېسابلىنىدۇ.

21 — 22 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات - نەشرىيات خىزمىتى يېغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يېغىنغا قاتنىشىپ مۇھىم سۆز قىلدى.

26 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار يېغىنى ئېچىپ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى يېغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

30 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى — چوڭچىلەك — ئىگىز ئاۋئاتسىيە لىنىيىسى ئېچىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۈرۈمچى — لەنجۇ — ۋۇنجۇ، ئۈرۈمچى — جېڭجۇ — فۇجۇ ئاۋئاتسىيە لىنىيىلىرىدىكى قاتناش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

4 - ئاي

1 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى — چوڭچىلەك — جۇخەي ئاۋئاتسىيە لىنىيىسى رەسمىي ئېچىلدى. بۇ ئاۋئاتسىيە لىنىيىسىدىكى ترانسپورتنى غەربىي شىمال ئاۋئاتسىيە شىركىتى ئۈستىگە ئالغان، لىنىيىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 4258 كىلومېتىر.

△ ش ئۇ ئا ر يېپەك يولىدىكى ئېسىل ئارخېئولوگىيىلىك بۇيۇملار كۆرگەزمىسى شاڭخەيدە ئېچىلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىدە 300 مەدەنىيەت يادىكارلىقىغا كۆرگەزمە قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك 74، دۆلەت دەرىجىلىكى بىر.

1 — 2 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەتچىلىك خىزمىتى يېغىنى ئېچىلدى، يېغىندا سايا‌ھەتچىلىك كەسپىنى يېڭى يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈپ، سۈرئەتنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېزلىتىپ، ئىقتىسادنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىلىرىنى يېتىشتۇرۇش تەكىتلەندى.

2 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى ئەڭ چوڭ توك چىقىرىش تۈرى — خۇڭيەنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى. قۇرۇلۇشقا 5 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ كۆلىمى 800 مىڭ كىلوۋات.

6 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون قۇربان ھېيتلىق كوللېكتىپ ھېيتلاش يېغىنى ئۆتكۈزدى. يېغىنغا ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت رىياسەتچىلىك قىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن سۆز قىلدى.

7 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتى 1997 - يىللىق «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتلىرى» ئاخبارات ئېلان قىلىش يېغىنى ئاچتى، شىنجاڭدىكى 23 مەھسۇلات «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايون 1994 - يىلدىن ئېتىبارەن داڭلىق مەھسۇلات ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويغاندىن بۇيان، 94 مەھسۇلات «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

11 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى — لەنجۇ — ئەنجەك ئاۋئاتسىيە لىنىيىسى ئېچىلدى. بۇ لىنىيىدىكى ترانسپورتنى غەربىي شىمال ئاۋئاتسىيە شىركىتى ئۈستىگە ئالدى.

12 - كۈنى

△ گەنسۇلۇق خەلق ئىشچىسى دۇ ياڭفۇ سۇغا چۈشۈپ كەتكەن قىرغىز ئۇسمۇرنى قۇتقۇزۇش يولىدا قەھرىمانلارچە ئۆز ھاياتىنى تەقدىم قىلدى. ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەنلەرنى مۇكاپاتلاش فوندى جەمئىيىتى 4 - ئاينىڭ 26 - كۈنى دۇ ياڭفۇغا «شىنجاڭغا سىرتتىن كەلگەن مۇنەۋۋەر ئىشلەمچى ياش» ۋە «ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ياخشى ياش» دەپ شەرەپلىك نام بەردى.

15 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى خىزمىتى يېغىنى ئاچتى، ۋاڭ لېچۈەن سۆزلەدە: ئۆۋەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا چوقۇم شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىش كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

16 - كۈنى

△ خېجىڭ ناھىيىسى بالغۇنتاي بازىرى قاراڭغۇ تاغلىق رايونىدىكى ئورمانزار ئوتلاقتا ئوت كەتتى. 18 - كۈنى ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن جاڭ يۈنچۈەن، شيۇڭ خۇيىڭلار ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەن جايغا بېرىپ ئوتنى ئۆچۈرۈشكە قوماندانلىق قىلدى. 20 - كۈنى ئوت تىزگىنلەندى. بۇ قېتىمقى ئوت ئاپىتى نابۇت قىلغان ئورمانزار ئوتلاق كۆلىمى 250 نەچچە گېكتارغا يېتىدۇ.

17 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى نازارەت، ئىدارە رەھبىرىي كادىرلىرى يىغىنى ئېچىپ، 1997 - يىللىق مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنى خۇلاسىلىدى، 1998 - يىلى نۇقتىلىق رايونلاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش، زوراۋانلىق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش يولىدىكى مەخسۇس كۈرەشنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش ئۈستىدە سەپەرۋەرلىك ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئورۇنلاشتۇردى.

△ ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مەكتەپ، تېخنىكوملارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى يىغىنىدا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى بارلىق ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى بىر يولغا سېلىش، پۇل تۆلەپ ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنى قايتا قوبۇل قىلماسلىق بەلگىلەندى.

20 - كۈنى

△ شىخو پىۋا گۇرۇھىنىڭ غۇلجا پىۋا زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىش - سېتىۋېلىشى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى.

23 - كۈنى

△ شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بېيجىڭدا جۇڭگو ماشىنىسازلىق ئۈسكۈنىلىرى (گۇرۇھى) شىركىتىگە كىرگەنلىكىنى جاكارلىدى. كېلىشىمگە ئاساسەن، شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق گۇرۇھى ساپ مال - مۈلۈك ئومۇمىي سوممىسىنىڭ %60نى دۆلەت ماشىنىسازلىق گۇرۇھىغا ئايرىپ بېرىدىغان بولدى، شۇنىڭ بىلەن بۇ گۇرۇھ دۆلەت ماشىنىسازلىق گۇرۇھىنىڭ پاي تىزگىنلەيدىغان شىركىتىگە ئايلاندى. دۆلەت ماشىنىسازلىق گۇرۇھى 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 28 - كۈنى رەسمىي قۇرۇلغان دۆلەت دەرىجىلىك چوڭ كارخانا گۇرۇھى بولۇپ، يىللىق تىجارەت سوممىسى 17 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ.

24 — 27 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايون تەشكىلات خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، يىغىندا تەشكىلات خىزمىتىنىڭ شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىش لازىملىقى تەكىتلەندى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن يىغىندا «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇپ چىقايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

24 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى رايونىدىكى تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش يىغىنىدا 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىدىكى يادرولۇق مەسىلە — تۇرالغۇ ئۆيىنى پۇللاشتۇرۇپ تەقسىم قىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت، بۇنىڭدا يېڭى ئۆيلەر ئۈچۈن يېڭى تۈزۈم ئورنىتىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىدۇ، دەپ بەلگىلەندى.

27 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون تېلېۋىزىيە تېلېفون يىغىنى ئاچتى، يىغىندا 1998 - يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ۋاڭ لېچۈەن سەپەرۋەرلىك سۆزى قىلدى.

28 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون 3 - نۆۋەتلىك «كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ياش» ۋە تۇنجى نۆۋەتلىك «كۆزگە كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش قوغدىغۇچى»لارنى مۇكاپاتلاش يىغىنى ئاچتى. يىغىندا دولقۇن جامىن قاتارلىق 10 يولداشقا «شىنجاڭدا كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ياش» دەپ، ۋاڭ خاڭ قاتارلىق 10 يولداشقا «تۇنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭدا كۆزگە كۆرۈنگەن ياش قوغدىغۇچى» دەپ نام بېرىلدى.

29 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش يىغىنى ۋە تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. يىغىندا مەملىكەتلىك «1 - ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسى، مېدالىغا ئېرىشكەن 7 ئىلغار كوللېكتىپ، 21 ئىلغار شەخس، شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى، مېدالىغا ئېرىشكەن 10 ئىلغار كوللېكتىپ، 41 ئىلغار ئىسمىنا - گۇرۇپپا، 99 ئىلغار شەخس، ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئەخلاقتا ياخشى بولغان 10 ئورۇن، كەسپىي ئەخلاقتا ياخشى بولغان 10 ئۆلگە، جان - دىل بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ كارخانىنى ياخشى باشقۇرغان پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 10 نەپەر ياخشى رەھبىرى تەقدىرلەندى.

30 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى — دۇنخۇاڭ — شىئەن ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى رەسمىي ئېچىلدى، بۇ — بىر ساياھەتچىلىك

ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى.

5 - ئاي

3 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى ھەر ساھە ياشلىرىنىڭ «4 - ماي» ھەرىكىتىنىڭ 79 يىللىقىنى خاتىرلەش سۆھبىتە يىغىنى ئاچتى.

4 — 6 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر 6 - نۆۋەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ 1 - قېتىملىق ئومۇمىي ئەزالار يىغىنى ۋە ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ئەركىنجان تۇراخۇن ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسلىكىگە، ئالىم ئابدۇراخمان ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى.

7 - كۈنى

△ داۋانچىڭ شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ «ئىككىنى ئاشۇرۇش» قۇرۇلۇشى دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. شۇنىڭ بىلەن داۋانچىڭ شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ گېنېراتور سىغىمچانلىقى 63 مىڭ 600 كىلوۋاتقا يېتىپ، يەككە گېنېراتور سىغىمچانلىقى ۋە ئومۇمىي گېنېراتورلار سىغىمچانلىقى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغان سەۋىيىنى داۋاملىق ساقلاپلا قالماستىن، بەلكى ئاسىيا، ھەتتا دۇنيا بويىچە چوڭ تېپتىكى شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىلىرى قاتارىغا كىردى.

9 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن «نۇر» گېزىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى قىسمەن ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ بىرلەشمە زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: چوقۇم ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ ئاپتونوم رايون ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېز ئالغا سۈرۈش لازىم.

12 - كۈنى

△ جۇڭگو مۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن قازاقىستان زۇڭلىسى نۇرلان ئۆجىبوۋېچ بالغىنبايېف باشچىلىقىدىكى قازاقىستان ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى شىنجاڭدا رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن شىنجاڭ خەلق سارىيىدا بالغىنبايېف بىلەن سەمىمىي سۆھبەتلەشتى. مېھمانلار چۈشتىن كېيىن سائەت 19 دا ئۇرۇمچىدىن دۆلىتىگە قايتتى.

13 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون ھەقىقەتنىڭ ئۆلچىمى توغرىسىدىكى مۇھاكىمىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرلەش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى.

14 - كۈنى

△ دۆلەت تەرەققىيات - پىلان كومىتېتى دۆلەتنىڭ 1999 - يىللىق نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئىسىملىكىنى چۈشۈردى، بۇ جەمئىي 117 تۈر بولۇپ، شىنجاڭدىكىسى 4 تۈر، بۇلار: ئۈلۈغئاتا توگۇنلۇك سۇ قۇرۇلۇشى (يەرلىك تۈر)، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى، شىنجاڭدا نېفىتلىك ئېچىش ۋە شىنجاڭ تارىم نېفىتلىكىنى ئېچىشتىن ئىبارەت.

18 - كۈنى

△ شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتىنىڭ «تېغىڭ» دورا زاۋۇتى نەنجىڭ 4 - دورا زاۋۇتىنى تولۇق سېتىۋېلىپ، نەنجىڭ «تېغىڭ» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتىنى رەسمىي قۇردى.

18 — 21 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر كەسپىكە تونۇشتۇرۇش مەركىزى تۇنجى قېتىم ياز پەسىللىك ھەقسىز ئىشچى قوبۇل قىلىش، تەكلىپ قىلىش يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا قاتناشقان ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇنلار ھەقسىز مۇلازىمەتنى يولغا قويۇپ، ئىشچى قوبۇللاش رەسمىيەت ھەققى، يايما ئورنى ھەققى، كەسپىكە تونۇشتۇرۇش ھەققى قاتارلىق بارلىق مۇلازىمەت ھەقلىرىنى ئالمىدى؛ ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتناشقان بارلىق كەسىپ ئىزدىگۈچىلەردىن تىزىملاش ھەققى، كەسپىكە تونۇشتۇرۇش ھەققى ئالمىدى. يىغىن مەزگىلىدە تەكلىپ قىلىشقا تېگىشلىك ئادەم 20 مىڭدىن كۆپرەك ئادەم (قېتىم) گە، ئىشچى قوبۇل قىلىدىغان ئورۇن 130دىن كۆپرەككە يەتتى، ئالماشتۇرۇش ۋە ئىككى تەرەپ تاللاش ئارقىلىق 3425 ئادەم يېڭى خىزمەت ئورنىغا تەكلىپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 1246.

19 - كۈنى

△ شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇمىچىلىق چەكلىك پاي شىركىتى 42 مىليون 300 مىڭ پاي «تەڭرىتاغ توقۇمىچىلىقى» پاي چېكىنى شىنجىڭ ئاكسىيە سودا ئورنىدا رەسمىي بازارغا سالدى، دەسلەپكى باھاسى 12 يۈەن بولدى.

19 — 20 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن سۆزلىدە تەشۋىقات خىزمىتىنى

ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ ئومۇمىيىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

26 - كۈنى

△ شىنجاڭ «بوستان» ئۇزۇن تالالىق پاختا توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتىنى شياڭگاڭ «يىدا» كارخانا چەكلىك شىركىتى 200 مىليون يۈەن خەلق پۇلىغا سېتىۋالدى. شىنجاڭ «بوستان» ئۇزۇن تالالىق پاختا توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتى شىنجاڭ خەلقئارا ھاۋالە مەبلەغ شىركىتى، شياڭگاڭ «لياڭفاڭ» چەكلىك شىركىتى قاتارلىق 5 شىركەت ھەمكارلىشىپ مەبلەغ سېلىپ بىرلىكتە قۇرغان چوڭ تىپتىكى توقۇمىچىلىق كارخانىسى، ئۈنىڭ ئومۇمىي مەبلىغى 40 مىليون دوللار، تىزىملىتىلغان مەبلىغى 24 مىليون دوللار. بۇ شىركەت 1984 - يىلى تۇر قىلىپ تۇرغۇزۇلغان، 1985 - يىل 9 - ئايدا قۇرۇلۇشقا باشلاپ، 1990 - يىل 8 - ئاينىڭ 28 - كۈنى رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن، 1997 - يىل 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ۋەيران بولغانلىقىنى جاكارلىدى، ئۈنىڭ ئومۇمىي مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى 310 مىليون 880 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇزاق مۇددەتلىك قەرزى ھەمدە تۇراقسىز قەرزى 233 مىليون 300 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى.

28 - كۈنى

△ دۆلىتىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى ئەڭ چوڭقۇر نېفىت تەكشۈرۈش قۇدۇقى — تىك چوڭقۇرلۇقى 7200 مېتىر كېلىدىغان «تاسەن» 1 - قۇدۇقى قېزىپ چىقىلدى. بۇ قۇدۇق تارىم ئويمانلىقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان بولۇپ، 9 يۈرۈش يەر قاتلىمىنى كېسىپ ئۆتىدۇ، 6 قاتلام ئورۇندا نېفىت، گاز بارلىقى بايقالدى.

29 - كۈنى

△ بېيجىڭ ۋاقتى سائەت 5 تىن 11 مىنۇت 39 سېكۇنت ئۆتكەندە گۇما ناھىيىسى بىلەن قارىقاش ناھىيىسى ئارلىقىدا 6.2 بال يەر تەۋرىدى، تەۋرەش مەركىزى شىمالىي پاراللېل 37.8°قا، شەرقىي مېرىدىئان 79.2°قا توغرا كېلىدۇ. يەر تەۋرەشتە 7 ئادەم يېنىك يارىلاندى، قىسمەن ئۆيلەر ئۆرۈلۈپ چۈشتى. شۇنىڭدىن كېيىن كۆپ قېتىم قالدۇق يەر تەۋرىدى، 31 - چېسلاغا قەدەر يەر تەۋرەش پەيدا قىلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 50 نەچچە مىليون يۈەنگە يەتتى، 67 مىڭ 639 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى.

6 - ئاي

1 — 3 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى، ئاپتونوم رايونلۇق خىزمەتلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇردى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە: ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تۇرلۇك چارە - ئامالالر بىلەن ياخشى ئىشلىشى لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

5 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى، ئايالالر بىرلەشمىسى، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بىرلىكتە «5 - ئىيۇن» دۇنيا مۇھىت كۈنىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق مۇھىت ئاسراش ئەھۋالى توغرىسىدا ئاخبارات ئېلان قىلدى. ش ئۇ ئا ر ئايالالر بىرلەشمىسى بىلەن مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى بىرلىكتە ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتتە باھالانغان ئىلغار شەخسلەر — «مۇھىت ئاسراشتىكى 20 نادىر ئايال»نى تەقدىرلىدى.

6 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىدىكى «دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر» (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلىدىغان) نى تارقاتتى.

9 - كۈنى

△ دۇنيا بانكىسى شىنجاڭ تارىم ئويمانلىقىنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا قەرز پۇل بېرىشنى تەستىقلىدى، بۇنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 150 مىليون دوللار، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆسۈمسىز قەرز پۇل 60 مىليون دوللار. قەرز پۇل بېرىشتە، تارىم ئويمانلىقىدىكى مۇغرىش ئوسكۇنىلىرىنى ياخشىلاش، تارىم ئويمانلىقىنىڭ سۇ بايلىقى ۋە تۇپراق بايلىقىدىن داۋاملىق پايدىلىنىش، ئۇنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە باشقۇرۇش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىپ، تارىم دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىمىغا تەۋە رايوندىكى «يېشىل كاربىدور»نى قىسمەن ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە ساقلاپ قېلىش، شۇنىڭ بىلەن شۇ جايلاردىكى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى

ئاشۇرۇش مەقسەت قىلىنغان.

11 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايونلىق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت شىنجاڭ ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلاپ شاڭخەيگە بېرىپ، ئۆگىنىش ۋە زىيارەتتە بولدى.

14 - كۈنى

△ «ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن شاڭخەي شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭ بىلەن شاڭخەينىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى سۆھبىتىنىڭ مۇھىم خاتىرىسى» شاڭخەيدە ئىمزالاندى. ئاپتونوم رايونلىق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت بىلەن شاڭخەي شەھىرىنىڭ باشلىقى شۇ كۇاڭدى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

18 - كۈنى

△ دۆلەتلىك نامرات رايونلار مەجبۇرىيەت ماۋارىپى قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايوندا ئومۇميۈزلۈك باشلاندى. دۆلەت نامرات رايونلاردا مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن شىنجاڭغا 256 مىليون يۈەن پۇل ئاجرىتىپ بەردى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ 1:1.5 نىسبەت بويىچە 400 مىليون يۈەن پۇل چىقىرىپ يۇرۇشلەشتۇرۇلمە مەبلەغ قىلىشنى تەلەپ قىلدى. بۇ پۇل ئاساسلىقى 30 نامرات ناھىيىنى يۆلەپ، ئۇلاردىكى باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلمەدۇ. 2000 - يىلىغا بارغاندا مەكتەپلەردە خەتەرلىك ئۆي بولماسلىقى، ھەممە ئوقۇغۇچىنىڭ ئۇستەل - ئورۇندۇقى بولۇش، ھەممە سىنىپلارنىڭ دەرسخانىسى بولۇش تەلىپى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلىدۇ.

△ ماناس ناھىيىسىدىكى تاسىرقاي شىمىگزا سۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشى رەسمىي باشلاندى. شىمىگزا سۇ ئامبىرىنىڭ لايىھىدىكى سىغىمچانلىقى 50 مىليون 140 مىڭ كۇب مېتىر، سىلىنىدىغان ئومۇمىي مەبلەغ 198 مىليون يۈەن، سۇ ئامبىرى پۈتكەندىن كېيىن سۇغىرىش كۆلىمىنى 12 مىڭ گېكتار كېڭەيتكىلى، 20 مىڭ گېكتار سۇغىرىش كۆلىمىنى ياخشىلىغلى بولىدۇ.

23 — 24 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ 3 - قۇرۇلتىيى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى.

24 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم «ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتكوم (پارتىيە ياچېيكىسى) شۇجىلىرىنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار» چىقىرىپ، 50 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ۋە 50 مۇنەۋۋەر پارتكوم (پارتىيە ياچېيكىسى) شۇجىسىنى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەقدىرلىدى.

25 - كۈنى

△ شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى، قوشۇمچە باش دىرېكتورى جاڭ شىن مۇنداق جاكارلىدى: ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىن كەلگەن 14 رىقابەتچىنى مۇۋاپىق باھا بىلەن مەغلۇپ قىلىش ئارقىلىق خېرىدار چىقىپ، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى ئېلېكتر قۇۋۋىتى باش شىركىتى بىلەن قىممىتى 2 مىليون 700 مىڭ دوللارلىق ترانسفورماتور بىلەن تەمىنلەش توختامى ئىمزالاپ، دۆلىتىمىزنىڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرىنى پارس قولتۇقىدىكى دۆلەتلەرگە كىرگۈزۈش بويىچە تۇنجى رېكورت يارىتتى.

26 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۇرۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى بويىچە ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى چاقىردى. ئەمگەك نازارىتى، سودا - سانائەت باج تارماقلىرىدىكى ۋە ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى مەسئۇل يولداشلار مۇخبىرلارنىڭ ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا سورىغان سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى جۇ ئېنلياڭ ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن: ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر خىزمەت تاللاپ تۇرۇۋالمىسىلا، ئۇرۇمچى شەھىرى ئۈلارغا 7 كۈندىن 10 كۈنگىچە يېڭى ئىش ئورنى تېپىپ بېرىدۇ، دەپ رەسمىي ۋەدە بەردى.

29 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون چ ك پ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 77 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبىتى يىغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى.

29 - كۈندىن 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە

△ ئاپتونوم رايون قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى، يىغىندا ماشىنىسازلىق نازارىتى 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتىنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇشىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىدىن ھاسىل قىلغان تەجرىبىلىرى كېڭەيتىلدى، يىغىندا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرى بارلىكى دۆلەت كارخانىلىرىدىن 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى

قۇرۇش، 7 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا ئاساسىي تۈرمۈش خىراجىتىنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قولىغا تەككۈزۈش تەلەپ قىلىندى.

7 - ئاي

1 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت سىستېمىسى ج ك پ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 77 يىللىقىنى تەبرىكلەش يىغىنى ئاچىتى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يىغىندا «پارتىيە ئاساسىي قانۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇپ، مەدەنىيەت قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

4 - كۈنى

△ دۆلەت رەئىسى جيالڭ زېمىن قازاقىستانغا قىلغان خىزمەت زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىقلار ئايرودرومغا بېرىپ كۈتۈۋالدى.

5 — 9 - كۈنلىرى

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جيالڭ زېمىن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈردى. جيالڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭ مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنغا ئىگە. شىنجاڭ رايونىنىڭ تەرەققىياتىنى تۇرلۇك يوللار بىلەن تېزلىتىپ، شىنجاڭنى دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ بولۇپمۇ كېيىنكى ئەسىردىكى ئىقتىسادىي يۈكسىلىشىنىڭ مۇھىم تايانچ نۇقتىسى قىلىش لازىم؛ مىللەت، دىن مەسىلىلىرىنى ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، دىن قارىشى بويىچە كۆزىتىش ۋە بىر تەرەپ قىلىش، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتى، دىن سىياسىتىنى داۋاملىق، ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك؛ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىش ئۈچۈن، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە روشەن بايراق بىلەن قارشى تۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش كېرەك، بۇ دۆلەتنىڭ ئالىي مەنپەئىتى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئالىي مەنپەئىتى.

باش شۇجى جيالڭ زېمىنغا ھەمراھ بولۇپ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەنلەر ئىچىدە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چېن چىچېن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى زېڭ چىڭخۇڭ، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، باش سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى يۈ يۈڭبو، مەركەز ۋە دۆلەت ئورگانلىرىدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن زېڭ پېيىيەن، خۇا جيەنمىڭ، لى دېجۈ، بو جىخۈەن، تيەن شىگۈي، ۋالۇ خۈنىڭ، جيا يەنئەن قاتارلىقلار بار.

6 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى كۈنەس ناھىيىسىدە ئاخىرلاشتى. يىغىندا: 2002 - يىلىغا بارغاندا يېڭىدىن 40 مىڭ ئائىلىنى ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 90% تىن ئارتۇق چارۋىچىنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش تەلىپى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايون بويىچە 105 مىڭ چارۋىچى ئائىلىسى ئولتۇراقلاشتى، بۇ ئومۇمىي چارۋىچىنىڭ 6.69% نى ئىگىلەيدۇ.

7 - كۈنى

△ جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە ۋە جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى قۇرۇلدى. بۇ تەتقىقات ئورنى سابىق جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ بىئولوگىيە تۇپراق - قۇملۇق تەتقىقات ئورنى بىلەن جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق قايتا تەشكىللەندى.

8 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ مەملىكەتلىك ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرى ۋە خىيانەتچىلىككە قارشى تۇرۇش ئىدارىلىرى رەھبىرلىرى كادىرلىرىنى سىناق قىلىش تېلېفون يىغىنىنىڭ شىنجاڭ شۆبە يىغىن مەيدانىدا ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلاردىن بۇ خىزمەتنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

△ ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئاپتونوم رايون بويىچە دېلو تۇرغۇزۇش خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرىدىن 1998 - يىل ئاخىرىدا دېلو تۇرغۇزۇش بىلەن سوتلاشنى ئايرىۋېتىش تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش ئۈچۈن تىرىشىشنى تەلەپ قىلدى.

10 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم كادىرلار يىغىنى ئېچىپ، باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى يەتكۈزدى، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە ئاممىدىن باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى

ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنى خاتىرجەم قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئىقتىسادىي خىزمەت سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى جالۇ يۈنچۈەن ئالدىنقى بىرىم يىللىق ئىقتىسادىي ھەرىكەت ئەھۋالىنى، ساقلانغان مەسىلىلەر ھەمدە كېيىنكى بىرىم يىللىق خىزمەتلەرنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى ھەققىدە دوكلات بەردى. ژالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىتلار مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىندا باش شۇجى جيالۇ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، يىللىق تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئورۇندىشىغا كاپالەتلىك قىلىش تەكىتلەندى.

13 - كۈنى

△ پەۋقۇلئاددە كەلكۈن لەنجۇ — شىنجاڭ تۇمۇرىيولىنىڭ لياۋدۇن — سەنجاپار ژوگزالى ئارىلىقىدىكى قىسمىنىڭ 26 يېرىنى ۋەيران قىلىۋەتتى، لەنجۇ — شىنجاڭ تۇمۇرىيولىدىكى ترانسپورت ئۈزۈلۈپ قالدى. قۇرۇلۇشچىلارنىڭ جىددىي قۇتقۇزۇشى ئارقىسىدا لەنجۇ — شىنجاڭ تۇمۇرىيولىدا 17 - چېسلا سائەت بىردىن 18 مىنۇت ئۆتكەندە قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

15 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون ئاخبارات ئىدارىلىرى يىغىنى ئېچىپ، شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ رەسمىي قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭيى ئىنستىتۇتىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن قۇرۇلغان. باش شۇجى جيالۇ زېمىن شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ نامىنى يېزىپ بەردى.

21 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتى 2 - سانلىق ئومۇمىي يىغىن ئاچتى، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىندا سۆز قىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى خۇلاسىلەندى ۋە تەھلىل قىلىندى، ساقلانغان مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى ۋە ھەل قىلىندى، كېيىنكى بىرىم يىللىق خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

22 — 25 - كۈنلىرى

△ 98' «جۇڭگوغا سايا‌ھەت — يىپەك يولىغا سەپەر» خەلقئارا ژېلىسىپىت مۇسابىقىسى ۋە، مەملىكەتلىك تاشيولدا ژېلىسىپىت مىنىپ چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى شىنجاڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

24 — 26 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۈيۇشمىسىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن تەبرىك نۇتقى سۆزلىدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ژالۇ لېچۈەن سۆز قىلدى. قۇرۇلتاي ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۇشمىسىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنى سايلاپ چىقتى. 8 - نۆۋەتلىك 1 - ئومۇمىي يىغىندا مۇھەممەتجان ئەمەت ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۇشمىسىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى.

28 - كۈنى

△ جۇڭگو خەلق بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ تەستىقى بىلەن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ھەمكارلىق بانكىسىنىڭ نامى ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا بانكىسىغا ئۆزگەرتىلدى.

29 - كۈنى

△ شىنجاڭ ھەربىي رايونى پىشقەدەم كادىرلار سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، ئارمىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 71 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

31 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى يېقىندا «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە - تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتىكى 10 ياخشى پۈقرانى، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈشتىكى 10 ياخشى ھەربىينى، ۋەتەننى سۆيۈش، خالىس تۆھپە قوشۇشتىكى 10 ياخشى ھەربىي ئائىلە تاۋابئاتىنى، دۆلەت مۇداپىئەسىگە رىشتە باغلىغان 10 ياخشى رەھبەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقاردى.

8 - ئاي

1 — 7 - كۈنلىرى

△ 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. كۆرگەزمىگە مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن 1799 تۈرلۈك يېڭى كەشپىيات، يېڭى تېخنىكا، يېڭى مەھسۇلات توپلاندى، يەنە بىر تۈركۈم ياشلار - ئۆسمۈرلەر كەشپ قىلغان تۈرلەرمۇ بار. كۆرگەزمىگە مەملىكەت بويىچە 24 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون ۋە دۆلەتنىڭ مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرى ئۈمەك تەشكىللەپ قاتناشتۇردى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تۆمۈرداۋامەت قاتارلىق

رەھبىرلىرى يولداشلار ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى. كۆرگەزمىدە 95 ئالتۇن مۇكاپات، 148 كۈمۈش مۇكاپات، 182 مىس مۇكاپات باھالاندى. ئىمزالانغان تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش توختامى تۆرى 44، توختام سوممىسى 230 مىليون يۈەن، ئىمزالانغان مۇددىتا توختامى 653 تۈر، سوممىسى 400 مىليون يۈەن، سېتىلغان تاۋار سوممىسى 100 مىليون يۈەندىن كۆپرەك بولدى.

4 - كۈنى

△ سائەت 16 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە بوغدا چوققىسىغا چىقىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى ۋاڭ تېيېنەن ۋە ئەترەت ئەزاسى جاڭ دۈڭلار دېگىز يۈزىدىن 5445 مېتىر ئېگىز بولغان بوغدا چوققىسىنىڭ ئاساسىي چوققىسىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك چىقتى. بۇ — جۇڭگولۇقلارنىڭ تۇنجى قېتىم بوغدانىڭ ئاساسىي چوققىسىغا چىقىشى ھېسابلىنىدۇ.

5 — 7 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق يېزا - بازار كارخانىلىرى خىزمىتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايون رەھبىرى ئابلەت ئابدۇرېشىت «ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلمىنى تەڭشەپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تېز، يۇقىرى ئۈنۈملۈك تەرەققىياتىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى 10 كۆچلۈك ناھىيە، شەھەرنى ۋە ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنى تەقدىرلىدى.

5 - كۈنى

△ قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى، ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەت ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈپ تىزىملىشى ئارقىلىق، شىنجاڭ «خۇالىك» سانائەت - سودا گۇرۇھى قاتارلىق 6 ئورۇن ئورتاق باشقۇرغان 98' غەربىي جۇڭگو بىناكارلىق ماتېرىياللىرى يەرمەنكىسى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يەرمەنكە دۆلەت ئىچىدىكى 28 ئۆلكە، شەھەر ھەمدە كورىيە، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىدىكى 568 كارخانىدىن كەلگەن 1200 دىن ئارتۇق سودىگەرنى جەلپ قىلدى، يەرمەنكىگە 32 مىڭ خىلدىن ئارتۇق داڭلىق، ئىلا، ئالاھىدە، يېڭى مەھسۇلات قويۇلدى، كۆلىمى زور، مەھسۇلات خىللىرى تولۇق، سۈپىتى يۇقىرى بولغان بۇ كاتتا كەسپىي يەرمەنكە جۇڭگونىڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىلىرى ۋە ئۆلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئۈچۈن ئاسىيا، ياۋروپاغا كىرىدىغان بىر ئالتۇن كۆۋرۈك سېلىپ بەردى.

12 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت خۇنەن، خۇبېي، جياڭشى ئۆلكىلىرىنىڭ رەھبەرلىرىگە تېلېگراممىا يوللاپ، ئاپەت رايونىدىكى ئارمىيە - خەلقتىن سەممىي ھال سورىدى.

△ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاپەت رايونلىرىغا ياردەم قىلغان تۇنجى تۈركۈمدىكى، قىممىتى 4 مىليون يۈەنلىك ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرى توشۇلۇشقا باشلىدى.

△ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ۋە تاشقى ئىقتىساد - سودا خىزمىتى تېلېفون يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي سۆزلىدە: پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سودىگەر چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش سالمىقىنى زورايتىش لازىم، دەپ كۆرسەتتى.

14 - كۈنى

△ كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلانلىق تۈزۈت كومىتېتى قارار چىقىرىپ، ساجىمخان مۇمىنگە «ئۇلۇغلىنىڭ مەڭگۈ» دەپ نام بەردى. ساجىمخان مۇمىن ھايات ۋاقتىدا ئاۋات ناھىيە يېڭىشەھىرىنى يېزا پىلانلىق تۈزۈت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئىدى. ئۇ 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى خىزمەت ئۈستىۋاتقاندا قۇربان بولغان، ئۇ يىلى 31 ياش ئىدى.

15 — 17 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر 5 - نۆۋەتلىك پارتكومنىڭ 7 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، يىغىندا ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ «باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا بېكىتمە» ماقۇللاندى.

18 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك خىزمىتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا، يولداش جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھى بويىچە ئىدىيىنى يەنىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇش لازىم، دەپ ئونتۈرىغا قويۇلدى.

19 - كۈنى

△ تارىم دەريا ئېقىنى سۇچىلىق كومىتېتى قۇرۇلدى.

20 — 27 - كۈنلىرى

△ يولداش جياڭ شى بېيجىڭدىن شىنجاڭغا كېلىپ، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ

تۈرلۈك خىزمەتلىرى توغرىسىدىكى تونۇشتۇرۇشنى ئاڭلىغاندىن كېيىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى شىنجاڭدا 1 - دەرىجىلىك چوڭ ئىش قاتاردا تۇتۇش كېرەك، ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلارنى بوش قويۇۋېتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ، ئۇلارغا قىلچىمۇ ئارسالدى بولماي قەتئىي زەربە بېرىش كېرەك. چياۋ شى ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۈرۈمچى، شىخەنزە، سانجى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ ئەھۋال ئىگىلىدى.

20 - كۈنى

△ تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى. ئاپتونوم رايون دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسىغان بۇ تۇنجى زامانىۋى تاشيولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 283.3 كىلومېتىر كېلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە 169.9 كىلومېتىرى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول.

21 - كۈنى

△ ئۇلۇغئاتا سۈچىلىق تۇغۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ تاقىقى ئېتىلىپ سۇ قاچىلاندى، بۇ — بۇ قۇرۇلۇشنىڭ ئىشلىنىۋاتقان مەزگىلىدىلا ئۇنۇم بەرگەنلىكىنىڭ بەلگىسى.

26 — 30 - كۈنلىرى

△ 8 - نۆۋەتلىك جۇڭگو يېپەك يولى تۇرپان ئۇزۇم بايرىمى تۇرپان شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. بايرام مەزگىلىدە ئىقتىساد - سودا پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليارد 320 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى، بۇ بايرامنىڭ ئىلگىرىكى ئۇزۇم بايراملىرىغا قارىغاندا ئۇنۇمى ئالاھىدە ياخشى بولدى.

27 - كۈنى

△ سائەت 17 دىن 3 مىنۇت ئۆتكەندە (بېيجىڭ ۋاقتى) پەيزاۋات — مارالبېشى ئارىلىقىدا 6.4 بال يەر تەۋرىدى. تەۋرەش مەركىزى شىمال پاراللېل 39°49′، شەرقىي مېرىدىئان 77°09′قا توغرا كېلىدۇ.

30 — 31 - كۈنلىرى

△ غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ 6 - قېتىملىق بىرلەشمە يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىننىڭ ئاساسى تېمىسى تارىخىي پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ھەمكارلىشىش سالمىقىنى زورايتىپ، ئۆل قۇرۇلۇشلارنى كۈچەيتىپ، بايلىق مەنبەلىرىنى ئېچىشنى تېزلەتمەي، 2 بازارنى ئېچىپ - كېڭەيتىپ غەربىي شىمالنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى. شەنشى ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى لى جىيەنگو، ئۆلكە باشلىقى چېڭ ئەندۇڭ، گەنسۇ ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى سۈن يىڭ، چىڭخەي ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى تېن چېڭيىڭ، ئۆلكە باشلىقى بەي ئېنپېي، نىڭشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ما چىجى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ژاڭ لېچۈەن، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ قوماندانى جاڭ ژېنيۈ ھەم مەركىزىي كومىتېت ۋە گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى يىغىنغا قاتناشتى. يىغىندا «غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بىرلەشمە يىغىنى 6 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ مۇھىم خاتىرىسى» ماقۇللاندى.

9 - ئاي

1 — 8 - كۈنلىرى

△ 98′ ئۈرۈمچى ئاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىرىدىن ژاڭ گۇاڭيىڭ، تۆمۈر داۋامەتلەر ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىپ لېنتا كەستى. 98′ ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە ئىمزالانغان ئاشقى ئىقتىساد - سودا بويىچە پۈتۈشۈلگەن توختاملارنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 287 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت بويىچە پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 511 مىليون دوللار، ئىمپورت بويىچە مال زاكاز قىلىش سوممىسى 467 مىليون دوللار، ئاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 309 مىليون دوللار. ئىچكى سودا ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدىكى توختاملاردا پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 7 مىليارد 621 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتۈشۈلگەن سودا - سېتىق سوممىسى 3 مىليارد 565 مىليون يۈەن، ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 4 مىليارد 56 مىليون يۈەن.

4 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون يىغىن ئېچىپ 14 - قېتىملىق ئوقۇتقۇچىلار بايرىمىنى تەبرىكلىدى ھەمدە مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق نەمۇنە ئوقۇتقۇچى، مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى ۋە مۇنەۋۋەر ماۋارىپ خىزمەتچىسى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن 198 ئوقۇتقۇچىنى مۇكاپاتلىدى.

5 — 15 - كۈنلىرى

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تېمەن جيۈن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈردى، تېمەن جيۈن ۋە ئۇنىڭ

ھەمراھلىرى ئۈرۈمچى، سانجى، شىخەنزە، ئىلى، ئاقسۇ، خوتەن، كورلا، تۇرپان قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنى تەكشۈردى. تېمن جىيۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېزىلاردا ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى مەركەزلىگەن ھالدا دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ بازارغا يۈزلەندۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈشنى تەدرىجىي ئىشقا ئاشۇرۇش، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش، يېزا بازارلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى ھەرىكەتكە سېلىش، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تېز سۈرئەتتە راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە قارىتىش كېرەك.

13 — 18 - كۈنلىرى

△ ئوتتۇرا ئاسىيا داۋاملىق تەرەققىيات كېڭىشى ئۈرۈمچىدە 2 - نۆۋەتلىك مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. 24 دۆلەتتىن كەلگەن 170 ئالىم، مۇتەخەسسىس، ئۇلىما ئوتتۇرا ئاسىيادىكى مۇھىت ئاسراش، ئىمكانىيەتلىك داۋاملىق تەرەققىيات ۋە قۇرغاق تۈزلەڭلىكلەر بىلەن تاغلىق رايونلارنىڭ چەكلىك كۆتۈرۈش ئىقتىدارى مەسىلىلىرى ئۈستىدە مۇزاكىرە ۋە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بارىدى ھەمدە ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى مەسىلىسى ھەققىدە دۇنياغا «ئوتتۇرا ئاسىيا ئۈرۈمچى خىتابنامىسى» ئېلان قىلدى.

15 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى پورتى ۋە خەلقئارا سودا - سايامەت مال سېتىۋېلىش بازىرى ئېچىلىپ ئىشقا كىرىشتى.

15 — 17 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايون ئالىي مەكتەپلەر پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، ۋاڭ لېچۈەن سۆزلىدە ئەسىر ھالقىيدىغان يۇقىرى ساپالىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشتۈرۈش كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

17 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «يولداش ژۇ دېگۈندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار» چىقاردى. يولداش ژۇ دېگۈن ئۇلۇغچات ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى، ئۇ 1963 - يىل 7 - ئايدا جىياڭسۇ ياڭجۇ تېببىي تېخنىكومىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەت قىلغان. ئۇ 35 يىلدىن بۇيان، چېگرا رايونىنى قىزغىن سۆيۈپ، چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىپ، چېگرا رايون خەلقىنى كېسەل ئازابىدىن قۇتقۇزۇش، چېگرا رايون خەلقى ئۈچۈن بەخت يارىتىشنى ئۆز بۇرچى قىلىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پامىر ئېگىزلىكىدە ئۆچمەس ئابىدە تىكلىدى.

18 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جەددىي تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، ھەر قايسى كارخانا مەسئۇللىرى كۆچمىنى ئىقتىسادقا مەركەزلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە يۇقىرى - تۆۋەن تولۇق سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، 100 كۈن ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ، 1998 - يىللىق ئىقتىسادىي تەرەققىيات نىشانىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەملگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىشى لازىم، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن سۆزلىدە، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، كارخانا مەسئۇللىرىدىن ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىگە بېرىپ مەسلە ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

20 — 23 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى كورلا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىرىدىن ھەمدە بىڭتۈەندىن كەلگەن 17 كوماندىدىكى تەنھەرىكەتچىلەر 4 كۈندە 322 مەيدان (قېتىم) جەددىي ئېلىشىپ، 7 تۈردىكى ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ۋە ئالاھىدىلىككە باي مىللىي تەنھەرىكەت پائالىيەتلىرىنى ئورۇندىشىتا 31 مۇكاپاتنى قولغا كەلتۈردى.

25 - كۈنى

△ جۇڭگو، قازاقستان، قىرغىزستان، تاجىكستان، تۈركمەنستان، ئۆزبېكستانلارنىڭ پەن - تېخنىكا ۋەكىللىرى ئۈرۈمچىدە پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى مۇددىئانامىسى ھاسىل قىلدى ھەمدە ئەسلەتمە ئىمزالىدى.

29 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 49 يىللىقىنى تەبرىكلەش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم يولداشلار بىر يەرگە جەم بولۇپ، شانلىق مۇساپىنى ئەسلىدى، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت چوڭ ئىشى ئۈستىدە كەڭ - كۆشادە سۆزلەشتى.

30 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى شىنجاڭ بويىچە پاختىچىلىق خىزمىتى تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك ئالاقىدار تارماقلاردىن دۆلەتنىڭ پاختا سىياسىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، 1998 -

پىللىق پاختىچىلىق خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

10 - ئاي

1 - كۈنى

△ ئۇرۇمچى خەلق مەيدانىدا داغدۇغىلىق دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى.

△ 10- ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونىنىڭ «15 كىچىك» كارخانىنى بىكارقىلىش، تاقاش، ئىشتىن توختىتىش خىزمىتىدە زور ئىلگىرىلەش بولدى، تاقاش، ئىشتىن توختىتىش نىسبىتى 6.88% كە يەتتى.

5 — 7 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر، رايون) لەرنىڭ تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى شىخو شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى، يىغىندا مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار بولغان بىر تۈركۈم ناھىيە (شەھەر، رايون) لەر تەقدىرلەندى ۋە ئۇلارغا نام بېرىلدى.

7 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى يولداش ۋۇ دېگۈيۈننىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت دوكلات يىغىنى ئاخىرلاشقاندا مۇھىم سۆز قىلدى.

8 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئومۇمىي يىغىنىنى ئاچتى، يىغىندا دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش تەكىتلەندى.

△ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ئوستىگە ئالغان «ئۇلترا كرىتىك كاربون تۆت ئوكسىدى بىلەن قۇلماق گۈلى ئېكستراكتىنى ئايرىۋېلىش ھۈنەر - سەنئىتىنى قوللىنىش ۋە، راۋاجلاندۇرۇش ئۇستىدىكى تەتقىقات» بويىچە ئۆتكەلگە ھۆجۈم قىلىش تۈرى ئاپتونوم رايونىنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. بۇ مۇۋەپپەقىيەت دۆلەت ئىچىدىكى قۇلماق گۈلىنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەشتىكى بىر بوشلۇقنى تولدۇردى.

12 - كۈنى

△ «گۈاڭخۇي» كارخانا گۇرۇھى پارتكومى قۇرۇلدى، بۇ، ئاپتونوم رايوندىكى پۈقرالار باشقۇرغان كارخانىدا قۇرۇلغان تۇنجى پارتكوم.

13 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايوندىكى 28 نازارەت، ئىدارىنىڭ 3 يىل سىستېمىلار بويىچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشى ئارقىلىق خوتەن ۋىلايىتىدە يەنە 300 مىڭ دېھقان، چارۋىچىنىڭ تويۇش، كىيىش مەسىلىسى ھەل بولدى.

19 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى ئېچىپ، پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

△ شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىمىك پاي شىركىتىنىڭ 50 مىليون يۈەنلىك پاي چېكى شېنجېن ئاكسىيە سودا ئورنى ئارقىلىق تورغا كىرگۈزۈلۈپ مەملىكەت بويىچە تارقىتىلدى.

△ ئارمىيە بويىچە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇشتىكى قەھرىمان - نەمۇنىچىلار دوكلات ئۆمىكى شىنجاڭ ھەربىي رايونىدا دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزدى.

20 — 22 - كۈنلىرى

△ شىنجاڭ 3 - نۆۋەتلىك ياشلار پىللىق ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. شىنجاڭنى پەن - ماتارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، ياشلار كەلگۈسىنى يارىتىش — قول تۇتۇشۇپ 21 - ئەسىرگە يۈرۈش قىلىش — يىغىنىنىڭ باش تېمىسى قىلىندى. يىغىندا 606 پارچە ئىلمىي ماقالە تاللاندى، 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپات بېرىلىدىغان 60 ماقالە باھالاپ چىقىلدى.

21 — 23 - كۈنلىرى

△ شىنجاڭ ئاياللىرىنىڭ 8 - قۇرۇلتىيى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك ئىجرائىي كومىتېتى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى، رىزۋان ئەبەي يېڭى بىر نۆۋەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى.

21 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئالاھىدىلىككە ئىگە داڭلىق مەھسۇلات يارىتىش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ئاپتونوم رايون بويىچە داڭلىق مەھسۇلاتلارنى راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق مۇھىت ۋە كەيپىيات يارىتىپ، 3 يىلدىن 5 يىلغىچە بولغان ۋاقىت ئىچىدە، مۇئەييەن تەسىر كۈچىگە ۋە رىقابەت ئىقتىدارىغا ئىگە 10 داڭلىق مەھسۇلات پىتىشتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تۈرتكە قىلىش كېرەك، دېگەن تەلەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

24 - كۈنى

△ مەملىكەتلىك «نامراتلارنى يۆلەشتىكى 10 چوڭ سەركە» نامراتلارنى يۆلەش تۆھپە مۇكاپاتى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايوندىن ئۇلۇغجات ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈن جېندا «نامراتلارنى

يۆلەشتىكى 10 چوڭ سەركە»نىڭ بىرى بولۇپ سايلىنىپ ئەقدىرلەندى.

25 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پۈتبول باشقۇرۇش مەركىزى ژۇسكا ئاستى.

30 - كۈنى

△ تارىم سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى. 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ مۇددىتى 5 يىل بولۇپ، 2 مىليارد 510 مىليون يۈەن خەلق پۇلى مەبلەغ سېلىنىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇل 150 مىليون دوللار. بۇ قۇرۇلۇش تارىم دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىدىكى ئىقتىسادىي ئەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن بىللە، تۆۋەن ئېقىمنىڭ سۇغىرىش مىقدارىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئەدرىجىي ياخشىلايدۇ.

11 - ئاي

3 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش - ئىئانە توپلاش بويىچە ئەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، 29 ئورۇن، 23 ئىلغار شەخسنى ئەقدىرلىدى.

3 - كۈنى

△ مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى «مەملىكەت بويىچە ھويلا - ئارامنى كۆكەرتىشتىكى 100 ياخشى ئورۇن»نىڭ بىرى دېگەن نامغا ئېرىشتى، بۇ — مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ دۆلەت دەرىجىلىك كۆكەرتىش ئىلغارى دېگەن نامغا 4 - قېتىم ئېرىشىشى.

5 - كۈنى

△ ئۇرۇمچى — بېشكەك خەلقارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى رەسمىي ئېچىلدى. ھەر ھەپتىنىڭ پەيشەنبە كۈنى بىر نۆۋەتچى ئايروپىلان يولغا چىقىپ، شۇ كۈنى قايتىپ كېلىدۇ.

13 - كۈنى

△ قۇملۇقلارنى كۆكەرتىش ۋە تۇھپە قوشۇش ئەقىدىسى سۆھبەت يىغىنى شىخەنزىدە ئېچىلدى. جۇڭگو ۋە ياپونىيىنىڭ ئالاقىدار ساھەلىرىدىكى مۇتەخەسسىس، ئالىملار شىنجاڭدا كۈنسايىن ئېغىرلىشىپ كېتىۋاتقان قۇملىشىش تەھدىتى، قاناداق قىلىپ كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، قۇملۇقلارنى كۆكەرتىش ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىنى ئۈنۈملۈك ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت تېما ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدى ۋە پىكىر ئالماشتۇردى.

16 — 17 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى ئاچتى. يىغىندا قاناداق قىلىپ شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش ھەققىدە مۇھاكىمە، مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالى لېچۈەن يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى.

18 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون 3 - قېتىملىق شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. يىغىندا شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىدە تۆھپىسى گەۋدىلىك بولغان بىر تۈركۈم ناھىيە، شەھەر، نازارەت، ئىدارىلەر ۋە شەخسلەر تەقدىرلەندى.

18 — 20 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتى يىرىك پىلانى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالى لېچۈەن يىغىندا سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىن ئاخىرىدا سۆز قىلىپ: شىنجاڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىسى يەنىلا يېزا ئىگىلىكى ۋە نېفىت خىمىيە سانائىتىدىن ئىبارەت بولىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

19 - كۈنى

△ ئاقسۇ شەھىرىدىكى ئۇيغۇر ياش دېھقان مۇتەللىپ خوجىنىياز 3 - نۆۋەتلىك «جۇڭگودا كۆزگە كۆرۈنگەن ياش دېھقان» بولۇپ سايلاندى.

22 - كۈنى

△ 190 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان قەشقەر ئايرودرومنى ئۇزگەرتىش - كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. ئۇزگەرتىپ - كېڭەيتىپ قۇرۇلغاندىن كېيىنكى قەشقەر ئايرودرومنىڭ ئاساسلىق ئۇچۇش - قونۇش يولىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 3200 مېتىر، كەڭلىكى 45 مېتىر بولۇپ، دۇنيا بويىچە ھەر قاناداق چوڭ تىپتىكى بولۇچى، يۈك تىرانسپورت ئايروپىلانلىرى قونالايدۇ ۋە ئۇچالايدۇ.

25 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەمىنلىگەن بىر دوكلات شۇنى ئۇقتۇردىكى، 1980 - يىلى شىنجاڭدىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى مەملىكىتىمىزنىڭ شەرقىدىكى 9 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭكىدىن 74 يۈەن ئاز بولغان، 1990 - يىلى 308 يۈەن ئاز بولغان، 1997 - يىلى 1570 يۈەن ئاز بولغان. شىنجاڭ دېھقانلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى مەملىكەت بويىچە سەپكە تىزغانىدا 1980 - يىلى 10 - ئورۇندا، 1990 - يىلى 12 - ئورۇندا، 1997 - يىلى 25 - ئورۇندا تۇرغان. 1997 - يىلى شىنجاڭ دېھقانلىرىنىڭ

ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى مەبلىغىنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىنىڭ 72%ىنىلا ئىگىلىگەن.

△ شىنجاڭ خەلقئارا ئىقتىساد - مەدەنىيەت تەرەققىيات مەركىزى قۇرۇلدى. بۇ مەركەز خەلق ئارىسىدىكى خەلقئارا ئىقتىساد - مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش ئارقىلىق، شىنجاڭ جەمئىيىتىدىكى ھەر ساھە، ھەر مىللەت خەلقى بىلەن دۇنيادىكى ھەر قايسى دۆلەت، ھەر قايسى رايونلار خەلقىنىڭ ئوز ئارا چوشىنىشىنى ۋە دوستانە ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ئۈچۈن، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن، دۇنيا تىنچلىقى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

27 - كۈنى

△ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيانقى چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى بېيجىڭ كۆرگەزمىخانىسىدا ئېچىلدى. شىنجاڭ كۆرگەزمە زالى تۇرىكۈم - تۇرىكۈم كۆرۈرمەنلەرنى جەلپ قىلدى. 27 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، دۆلەت كومىسسارى ۋۇ يى شىنجاڭ كۆرگەزمە زالىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

28 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايوندا يەر ھۆددە مۇددەتىنى ئۈزارتىش خىزمىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق بولدى، 70% دېھقان ئائىلىسى يەر ھۆددە مۇددەتىنى 30 يىل ئۈزارتىپ باشقۇرۇش ھوقۇقى گۇۋاھنامىسىنى ئالدى.

△ جۇڭگو يېڭى يۈلتۇز نېفىت شىركىتى غەربىي شىمال نېفىت ئىدارىسى 80 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان 100 مىليون تونىنا دەرىجىلىك نېفىتلىك — تارىم دەريا نېفتلىكىنىڭ 1 -قارارلىق قۇرۇلۇشى پۈتتى. بۇ نېفتلىك بىلەن بۇگۇر ناھىيىسىنىڭ ئارىلىقى 80 كىلومېتىر بولۇپ، تىزگىنلەنگەن نېفتلىكتىكى نېفىت - گازنىڭ گېئولوگىيىلىك زاپىسى 100 مىليون تونىنىدىن ئاشىدۇ.

30 - كۈنى

△ شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ كارخانىلىرىنى ئاپتونوم رايونغا ئوتكۈزۈپ بېرىش - ئوتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمى ئۈرۈمچىدە ئوتكۈزۈلدى. بۇ قېتىم ئوتكۈزۈپ بېرىلگەن كارخانا 11 بولۇپ، ئۇ، ھەربىيلەر باشقۇرغان 7 زاۋۇت - كانىنى، ھەربىيلەر باشقۇرغان بىر شىركەتنى، 2 پىششىقلاش كارخانىسىنى، بىر ساياھەتچىلىك شىركىتىنى ئوز ئىچىگە ئالىدۇ.

12 - ئاي

1 - كۈنى

△ پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيانقى چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەمدە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ شىنجاڭ كۆرگەزمە زالىغا كېلىپ ئېكسكۇرسىيە قىلدى. جياڭ زېمىن، لى پېڭ، جۇ رۇڭجى، لى رۇيخۇەن، خۇ جىنتاۋ، لى لەنچىڭ، ۋېي جيەنشىڭلار كۆرگەزمىدىن مەمنۇن بولدى. ئېكسكۇرسىيە قىلغان دۆلەت رەھبەرلىرىدىن يەنە تۆمۇر داۋامەت، ئافېي ئاۋاڭجىنمېي، لى گۇيشيەن قاتارلىقلار بار.

△ جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۇريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ كورلىدىن ئاقسۇغىچە بولغان بۆلىكىدە ۋاقتلىق قاتناش باشلاندى. كورلىدىن ئاقسۇغىچە بولغان بۆلەكنىڭ ئۇزۇنلۇقى 525.6 كىلومېتىر، بۇ بۆلەكتە بۇگۇر، كۇچا، توقسۇ، قارايۇلغۇن ۋوگزاللىرى قۇرۇلدى. نۆۋەتتە، يولۇچىلار پويىزىدىن بىرجۇپ، يۇك پويىزىدىن 4 جۇپ ۋاقتلىق قاتناشقا باشلىدى.

2 — 4 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىك ۋە يېزا خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن «15 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت 3 -ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل، ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى. يىغىندا «ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ «ج ك پ مەركىزي كومىتېتىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدىكى بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارار» نى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىرى» مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللاندى. يىغىندا ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھەر مىللەت خەلقى ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا چاقىرىلدى.

11 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم يىغىن ئېچىپ، مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

15 - كۈنى

△ شىنجاڭنىڭ يەكەن، مارالبېشى، ئاۋات، شايار ناھىيىلىرىنىڭ 1998- يىللىق پاختا ئومۇمىي ھوسۇلى بىرەڭ

50 مىڭ تونىنىدىن ئاشتى، بۇ 4 ناھىيە مەملىكىتىمىز بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىدىغان چوڭ ناھىيە دېگەن تاجنىڭ ھەممىسىنى ئىگىلىدى.

16 - كۈنى

△ ئۈرۈمچى شەھىرى خەلق يولى 93 - نومۇرلۇق قورۇغا ئورۇنلاشقان ش ئۇ ئا ر مەركىزىي ئەمگەك كۆچى بازىرى يېڭى ئورنىدا تىجارەت باشلىدى. بۇنىڭدىن كېيىن ش ئۇ ئا ر مەركىزىي ئەمگەك كۆچى بازىرى ھەر ھەپتىنىڭ پەيشەنبە كۈنى ئەمگەك مۇلازىمىتى بويىچە ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ تۇرىدۇ.

18- كۈنى

△ شىنجاڭ پۈتۈن گۈرۈھى رەسمىي تەشكىللەندى. ئانا شىركەت — شىنجاڭ پۈتۈن گۈرۈھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدىن ئىبارەت. تولۇق مەبلەغلىك بالا شىركەتلەردىن قورغاس پۈتۈن چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، ئەينەك مەھسۇلاتلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، سېمونت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، خوجىلىق ئىشلىرىنى باشقۇرۇش چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بار، پاي تىزگىنلەيدىغان بالا شىركەتتىن سانجى پۈتۈن چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بار، بۇلاردىن باشقا يەنە بىر تۈركۈم پاي قوشقان كارخانىلار ۋە كېلىشىمگە ئەزا بولغان كارخانىلار بار. شىنجاڭ پۈتۈن گۈرۈھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ ئومۇمىي مۆلكى 355 مىليون يۈەن، يېتەكچى مەھسۇلاتى بولغان پۈتۈنى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 120 مىڭ تونىنا، بۇغداي ئۈندۈرمىسى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 14 مىڭ تونىنا.

△ جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ شىئەن شۆبىسى قۇرۇلدى. سابىق جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، شىنجاڭدا پۈل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش باشقارمىسى تەسىس قىلىندى، ئۈرۈمچى شەھىرىدە مەركىزىي تارماق بانكا تەسىس قىلىندى.

21 - كۈنى

△ شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى پولات مەھسۇلاتىنى 1 مىليون تونىدىن ئاشۇرۇپ، 9 - بەش يىللىق پىلانىنى 2 يىل بۇرۇن ئورۇندىاپ بولدى.

22 - كۈنى

△ ئاپتونوم رايون «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ياشانغانلار كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىدا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكىنى بىر تۈتاش ئەملەشنى يولغا قويۇشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر - بازارلاردىكى خۇسۇسىي كارخانىلار ۋە يەككە سودا - سانائەتچى ئائىلىلەردە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارنىڭ ياشانغانلار كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسى چارىسى»نى تارقاتتى.

22 — 23 - كۈنلىرى

△ ئاپتونوم رايونىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئەزەلىيە تەنتەناتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۆبىسى ۋائاڭ لېچۈەن «پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىپ بەرگەن يولنى بويلاپ، شىنجاڭنىڭ ئىلھامات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سۈرەيلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى. يىغىندا ئاز كەم 160 پارچە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشى ئارقىلىق 80 نەچچە ئىلمىي ماقالە توپلامغا تاللاندى.

23 — 25 - كۈنلىرى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى ئاچتى، يىغىندا ۋائاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى. مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۇرۇش، بۇ يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى يەكۈنلەپ، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى بولدى.

26 - كۈنى

△ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ سىياسىي كېڭەش خىزمىتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۆبىسى ۋائاڭ لېچۈەن، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۆبىسى، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىن پارتىيىنىڭ سىياسىي كېڭەش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، يېڭى دەۋرىدىكى سىياسىي كېڭەش خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشنى چاقىرىق قىلدى.

28 - كۈنى

△ رەڭلىك پاختا بېرىدىغان كېۋەزنى كورلا شەھىرى بىلەن ئاۋات ناھىيىسىدە سىناق تەرىقىسىدە تېرىش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. 2000 مو رەڭلىك پاختا بېرىدىغان كېۋەزلىكتىن 171 تونا ساپ پاختا ئېلىندى، ئوتتۇرىچە مو بېشى ھوسۇلى 85.5 كىلوگرامغا يېتىپ، ئاق پاختىنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى ھوسۇلىغا يېقىنلاشتى. بىرلىك ھوسۇلى، سۈپىتى ۋە تالا ئۈزۈنلۇقى قاتارلىق كۆرسەتكۈچلەر خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

بەرلىك نىزاملار

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش نىزامى

(1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 23 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 7 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ۋە شوپۇر، مەشغۇلاتچىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى ئازايتىش، خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەقسىتىدە، ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تېرىقچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ۋە ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىدىغان تراكتورلار، يېزا ئىگىلىك تىرانسپورت ئاپتوموبىللىرى، باشقا ئۆزى يۈرەر ئېنېرگىيە ماشىنىلىرى ۋە قۇۋۋىتى 8.88 كىلوۋاتتىن يۇقىرى تۈرغۇن ماشىنىلارنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي تەۋەسىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىدىغانلار ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇر، مەشغۇلاتچىلىرى، شۇنىڭدەك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئورۇن ھەم شەخسلەر بۇ نىزامغا رىئايە قىلىشى كېرەك.

4 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئۆز مەمۇرىي رايونىدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ. كونكرېت خىزمەتنى ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتى يولغا قويىدۇ.

5 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىدە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا پايدىلىق بولۇش، دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىش، بىخەتەر مەشغۇلاتقا كاپالەتلىك قىلىش پرىنسىپى يولغا قويۇلىدۇ.

2 - باب يېزا ئىگىلىك ماشىنا - لىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى باشقۇرۇش

6 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىسى سېتىۋالغانلار ناھىيىلىك، شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتىنىڭ تېخنىكىلىق تەكشۈرۈشىدە لايىقەتلىك بولغان، نومۇر تاختىسى، يول يۈرۈش گۇۋاھنامىسى ۋە ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى ئالغاندىن كېيىن ئىشلىتىشى كېرەك.

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى سېتىۋېتىش، نوپۇسىنى يۆتكەش ۋە براكقا چىقىرىش ئىشلىرىدا، ئاۋۋال شۇ جايدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىغا بېرىپ ئالاقىدار رەسمىيەتلەرنى بىجىرىش كېرەك؛ باشقا ئۆزگىرىشلەرنى شۇ جايدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىغا ئەنگە ئالدۇرۇش كېرەك.

7 - ماددا ئۆزى يۈرەر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى رەسمىي نومۇر تاختىسى ئالماي تۇرۇپ ماڭدۇرۇشقا توغرا كەلسە، ماشىنا ئىگىسى شۇ جايدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىدىن ۋاقىتلىق نومۇر تاختىسى ئېلىشى ھەمدە بەلگىلەنگەن لىنىيە بويىچە

ماڭدۇرۇشى كېرەك.

8 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ نومۇر تاختىسى، كىنىشكىسىنى ئارىيەت بېرىش، ئۆزگەرتىۋېلىش ۋە ياسۇۋېلىش مەنئى قىلىنىدۇ.

9 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قەرەللىك هالدا تېخنىكىلىق تەكشۈرتۈش كېرەك، تەكشۈرتمىگەن ياكى تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمىگەنلىرىنى داۋاملىق ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

10 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ تېخنىكىلىق هالىتى دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەر ئىشلەش تېخنىكا قائىدىسىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئويغۇن بولۇشى كېرەك.

ناهىيە - يېزا يوللىرى ۋە ئۆلكە، دۆلەت يوللىرىدا يۈرىدىغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ تېخنىكىلىق هالىتى دۆلەتنىڭ ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ بىخەتەر يۈرۈش تېخنىكا قائىدىسىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئويغۇن بولۇشى هەمدە جامائەت خەۋپسىزلىكى قاتناش ۋاستىلىرىنى باشقۇرۇش ئورگىنىنىڭ نازارىتى ۋە تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

11 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئەسلىدىكى بىخەتەرلىك تېخنىكا ئىقتىدارىنى ئۆزگەرتكىلى توغرا كەلسە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكۈزۈش شەرت. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى قۇراشتۇرۇۋېلىش مەنئى قىلىنىدۇ.

3 - باب يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى ۋە مەشغۇلات چىلىرىنى باشقۇرۇش

12 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى، مەشغۇلاتچىلىرى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شوپۇرلۇق مەكتىپى (كۇرسى) ياكى شەرتى توشىدىغان شەخسلەر تەرىپىدىن تەربىيىلىنىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىنىڭ ئىمتىهانىدىن ئۆتۈپ، شوپۇرلۇق كىنىشكىسى ياكى مەشغۇلات كىنىشكىسى ئالغاندىن كېيىن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى هەيدىشى ياكى ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلىشى لازىم.

13 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى، مەشغۇلاتچىلىرى بىخەتەر هەيدەش ۋە مەشغۇلات قىلىش قائىدىسىگە ئاڭلىق رىئايە قىلىشى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتىنىڭ بىخەتەرلىك تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشى لازىم. يىللىق تەكشۈرتمىگەن ياكى يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمىگەنلەرنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى هەيدىشىگە، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلدۇرۇشقا يول قويۇلمايدۇ.

14 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى، مەشغۇلاتچىلىرىدىن نوپۇسى ياكى ئىشلەيدىغان ئورنى ئۆزگەرگەنلىرى نوپۇس ياكى ئورۇن يۆتكەش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى لازىم.

15 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى هەيدەشتە، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلىشتا شوپۇرلۇق كىنىشكىسى، مەشغۇلات كىنىشكىسىنى ۋە يول يۈرۈش كىنىشكىسى، ئىشلىتىش كىنىشكىسىنى بىللە ئېلىپ يۈرۈش، هەيدىگەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ تېپى شوپۇرلۇق كىنىشكىسىدا يېزىلغان ماشىنا تېپىغا ئوخشاش بولۇشى لازىم؛ تۆۋەندىكى قىلمىشلار مەنئى قىلىنىدۇ:

(1) شوپۇرلۇق كىنىشكىسى، مەشغۇلات كىنىشكىسى يوقلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى هەيدىشىگە، مەشغۇلات قىلدۇرۇشقا بېرىش؛

(2) ماراق ئىچۈېلىپ يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى هەيدەش، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلىش؛

(3) بىخەتەر ئىشلەش تېخنىكا شەرتىگە ئويغۇن بولمىغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى هەيدەش، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلىش؛

(4) قائىدىگە خىلاپ هالدا ئادەم سېلىش ياكى يۈك بېسىش؛

(5) بىخەتەر مەشغۇلات قىلدۇرۇشقا توسالغۇ بولىدىغان كېسەل بولغاندا ياكى هەددىدىن زىيادە چارچىغاندا يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى هەيدەش، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلىش؛

(6) قانۇن، نىزاملاردا مەنئى قىلىنغان باشقا قىلمىشلار.

16 - ماددا ئۆزى يۈرەر يېزا ئىگىلىك ماشىنىسى هەيدەشنى ئۆگىنىش كىنىشكىسى بار شوپۇرلار يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى ئۆگەتكۈچىنىڭ يېتەكچىلىكىدە كۆرسىتىلگەن لىنىيە بويىچە هەيدەشى كېرەك.

4 - باب مۇلازىمەت ۋە نازارەتچىلىك

17 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى تەرىپىدىن تەربىيىلىنىپ ئىمتىهان

بېرىپ، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى ئالغاندىن كېيىن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىشى لازىم.

18 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىرى ۋەزىپە ئىجرا قىلغاندا بىر تۇتاش فورما كىيىشى، بىر تۇتاش بەلگە تاقىشى ھەمدە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تارقاتقان مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسىنى كۆرسىتىشى كېرەك. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى، مەشغۇلاتچىلىرى يۇقىرىقى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ تەكشۈرۈشىنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

19 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى يىللىق تەكشۈرۈش ۋە نومۇر تاختىسى، كىنىشكا بېرىشتە، دېھقانچىلىق مەۋسۇمىگە بىرلەشتۈرۈپ ئالدىغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىش، نەق مەيدانىدا ئىش بېجىرىش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىش، تېز مۇلازىمەت قىلىشى كېرەك. بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن ئىلتىماس قىلىنغان ئىشلارنى شۇ كۈنى بېجىرىپ بولۇش لازىم.

20 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى ئىش تۈزۈمىنى ئاشكارىلىشى، ئىش رەسمىيىتىنى ئاددىيلاشتۇرۇشى، ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشى، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىشى، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆڭىچىگە چوغ تارتماسلىقى كېرەك.

21 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى پاش قىلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى ۋە ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرى ئۆستىدىن پاش قىلىنغان ئىشلارنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى 30 كۈن ئىچىدە بىر تەرەپ قىلىشى ھەمدە پاش قىلغۇچىغا جاۋاب بېرىشى كېرەك.

22 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ھەققى ئېلىشتا، ئالاقىدار قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمىلەرنى ئاساس قىلىشى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن ھەق ئېلىش تۈرى ۋە ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك. ھەق ئېلىش تۈرىنى خالىغانچە كۆپەيتىش، ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى خالىغانچە ئۆستۈرۈش مەنئى قىلىنىدۇ.

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى، مەشغۇلاتچىلىرى ۋە ماشىنا ئىگىلىرى قانۇن، نىزام ئاساسى بولمىغان ھەقلەرنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

5 - باب ھادىسىنى بىر تەرەپ قىلىش

23 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى يېزا - كەنت يوللىرىدا ۋە يېزىلاردىكى باشقا مەشغۇلات سورۇنلىرىدا پەيدا قىلغان ھادىسىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

24 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسىنى بىر تەرەپ قىلىشقا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى مەسئۇل بولىدۇ. كونكرېت چارىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئايرىم تۈزۈپ چىقىدۇ.

25 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى ھادىسىنى بىر تەرەپ قىلىشتا يوقلىپ كېتىش ئېھتىمالى بولغان ياكى كېيىن قولغا كەلتۈرگىلى بولمايدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى قانۇن بويىچە ئالدىن تىزىملاپ ساقلىسا بولىدۇ.

26 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسى تالاپەتنىڭ ياكى مال - مۈلۈك زىيىنىنىڭ دەرىجىسىگە ۋە مىقدارىغا قاراپ، يېنىك ھادىسە، ئادەتتىكى ھادىسە، ئېغىر ھادىسە ۋە پەۋقۇلئادە ئېغىر ھادىسە دەپ 4 خىلغا ئايرىلىدۇ.

27 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسىدىكى جاۋابكارلىق جاۋابكارنىڭ قائىدىگە خىلاپلىق قىلىش ئەھۋالى ۋە پەيدا قىلغان ئاقىۋىتىگە قاراپ بېكىتىلىپ، تولۇق جاۋابكارلىق، ئاساسلىق جاۋابكارلىق، تەڭ جاۋابكارلىق، 2 - ئورۇندىكى قوشۇمچە جاۋابكارلىق ۋە جاۋابكارسىز دەپ 5 خىلغا ئايرىلىدۇ.

28 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسىدە جىسمانىي جەھەتتە زەخمىلەنگەنلەرنى قوتقۇزۇش - داۋالاشقا توغرا كەلسە، داۋالىنىش ھەققىنى ھادىسە پەيدا قىلغۇچى ياكى ماشىنا ئىگىسى ئالدىن بېرىپ تۇرىدۇ، دېلو ئىياغلاشقاندىن كېيىن ھادىسىدىكى جاۋابكارلىققا قاراپ تۆلەيدۇ.

29 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنا ھادىسىسىدە پەيدا بولغان زىيانىنى جاۋابكار ئۆستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك جاۋابكارلىققا ئاساسەن قانۇن بويىچە تۆلەيدۇ. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى ھادىسىنىڭ سەۋەبىنى ئېنىقلاپ، جاۋابكارلىق ۋە زىيانىنى بېكىتكەندىن كېيىن، زىيان تۆلىمىنى مۇرەسسە قىلىدۇ.

مۇرەسسەدە كېلىشىم ھاسىل قىلغىلى بولمىسا ياكى كېلىشىم كۆچكە ئىگە بولغاندىن كېيىن بىر تەرەپ كېلىشىمنى ئىجرا قىلمىسا، ئالاقىدارلار خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا بولىدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا مۇشۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى تەنقىد - تەربىيە بېرىدۇ ھەمدە ئۇلارنى چەكلىك مۇددەتتە تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ 50 يۈەندىن 200 يۈەنگىچە جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا قوشۇمچە شوپۇرلۇق كىنىشكىسى، مەشغۇلات كىنىشكىسىنى بىر ئاي تۈتۈپ قېلىش جازاسى بەرسە بولىدۇ:

(1) بىخەتەرلىك تېخنىكىسى بويىچە تەكشۈرتۈلمىگەن ياكى تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمىگەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى ھەيدىگەنلەر؛

(2) يوللۇق تەكشۈرتمەي ياكى يوللۇق تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمەي تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىدا مەشغۇلات قىلغانلار؛

(3) ماشىنىنىڭ تېپى شوپۇرلۇق كىنىشكىسىغا يېزىلغىنىغا ئوخشاش بولمىغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى ھەيدىگەنلەر؛

(4) نومۇر تاختىسى، كىنىشكىسى بولمىغان ياكى بىخەتەر ئىشلەش تېخنىكا تەلىپىگە ئۇيغۇن بولمىغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى ھەيدىگەنلەر، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلغانلار؛

(5) قائىدىگە خىلاپ ھالدا ئادەم سالغان ۋە يۈك باسقانلار؛

(6) بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى قۇراشتۇرۇۋالغان، ئۆزگەرتىۋالغانلار؛

(7) يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى كىنىشكىسىز ياكى ھاراق ئىچىۋېلىپ ھەيدىگەن، ئۇنىڭدا مەشغۇلات قىلغانلار؛

(8) يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ نومۇر تاختىسى، كىنىشكىسى، شوپۇرلۇق كىنىشكىسىنى ۋە مەشغۇلات كىنىشكىسىنى ئۆزگەرتىۋالغان، ياسىۋالغان، تاربىيەت بەرگەنلەر.

ئالدىنقى تارماقنىڭ 7 - تارماقچىسىدا كۆرسىتىلگەن ئەھۋال كۆرۈلسە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى ۋاقتىلىق تۇتۇپ قېلىش مەمۇرىي تەدبىرىنى قوللانسا بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى ۋاقتىلىق تۇتۇپ قېلىش مۇددىتى ئەڭ ئۇزۇن بولغاندا 3 كۈندىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

31 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتى ئېغىر ھادىسىدىن يۇقىرى يېزا ئىگىلىك ماشىنىسى ھادىسىسى پەيدا قىلغان جاۋابكارلارنىڭ شوپۇرلۇق كىنىشكىسى ياكى مەشغۇلات كىنىشكىسىنى بىكار قىلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.

32 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىرىنىڭ ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىنى رەت قىلغان، ئۇنىڭغا توسقۇنلۇق قىلغانلارنى ج خ ئورگىنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش، جازالاش نىزامى» دىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالايدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.

33 - ماددا مۇشۇ نىزامغا خىلاپ باشقا قىلمىشلاردىن مەمۇرىي جازا بېرىشكە تېگىشلىكلىرىگە ئالاقىدار قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمە بويىچە جازا بېرىلىدۇ.

34 - ماددا ئالاقىدارلار مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، قانۇن بويىچە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى دەۋا قىلسا بولىدۇ. قەرەلى توشقىچە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلمىسا، دەۋا قىلمىسا، جازا قارارنامۇ ئىجرا قىلمىسا، جازا قارارى چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

35 - ماددا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرىدىن بۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىغا ئۆز ئورنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل تارماق مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ، زىيان پەيدا قىلغانلىرى تۆلەم تۆلەيدۇ:

(1) بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ھەق ئالغان، جەرىمانە قويغانلار؛

(2) كىنىشكا، نومۇر تاختىسىنى بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا كەلسە - كەلمەس تارقاتقانلار؛

(3) يېزا ئىگىلىك ماشىنىسىنى قانۇنسىز ھالدا ۋاقتىلىق تۇتۇپ قالغان ياكى كىنىشكىسىنى قانۇنسىز بىكار قىلغان، تۇتۇپ قالغانلار؛

(4) خىزمەت ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلانغان،

نەپسانىيەتچىلىك قىلغان، پارا سورىغان، پارا ئالغانلار؛

(5) خىزمەتتە بىپەرۋالىق قىلغان، ئېغىر مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلار.

ئالدىنقى تارماقنىڭ 4 ـ، 5 ـ تارماقچىسىدىكى قىلمىشنى سادىر قىلىپ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەر قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.

7 ـ باب قوشۇمچە پرىنسىپ

36 ـ ماددا بۇ نىزام 1999 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ. 1993 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق مۇكۇمىتى ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش چارىسى» شۇ ۋاقىتتا بىكار قىلىنىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتى قانۇنى» نى يولغا قويۇش چارىسى

(1998 ـ يىل 5 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 ـ نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 3 ـ يىغىنىدا ماقۇللاندى)

1 ـ ماددا بۇ چارە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرېست جەمئىيىتى قانۇنى» غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 ـ ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى جۇڭگو قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ بەرلىك تەشكىلاتى، شۇنداقلا ئىنسانپەرۋەرلىك خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىجتىمائىي قۇتقۇزۇش ـ ياردەم بېرىش تەشكىلاتى. بۇ قانۇن بويىچە ئىجتىمائىي تەشكىلات تىپىدىكى قانۇنىي ئىگىلىك سالاھىيىتىگە ئىگە بولىدۇ، جۇڭگو قىزىل كرېست جەمئىيىتى نىزامنامىسىگە ئاساسەن خىزمەتلەرنى مۇستەقىل، ئۆز ئالدىغا قانات يايدۇرىدۇ.

3 ـ ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى جايلاردا مەمۇرىي رايون بويىچە قىزىل كرېست جەمئىيىتى قۇرۇلىدۇ. ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى مۇستەقىل قۇرۇلىدىغان ئىجتىمائىي تەشكىلات.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ ساھەلەر ئېھتىياجىغا قاراپ ساھە قىزىل كرېست جەمئىيىتى قۇرۇلىدۇ.

4 ـ ماددا جۇڭگو قىزىل كرېست جەمئىيىتى نىزامنامىسىنى ئېتىراپ قىلىدىغان ۋە ئۇنىڭغا رېئايە قىلىدىغان، قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئىشلىرىنى سۆيىدىغان، ئەزالىق بەدىلى تاپشۇرىدىغان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى پۇقرالىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتىگە ئىختىيارىي قاتناشسا بولىدۇ.

ئورگان، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار ۋە باشقا تەشكىلاتلار قىزىل كرېست جەمئىيىتىگە كوللېكتىپ قاتناشسا كوللېكتىپ ئەزا ھېسابلىنىدۇ.

قىزىل كرېست جەمئىيىتى قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئۈچۈن ئىختىيارىي ئىشلەيدىغان ھەر ساھە زاتلىرىنى پىدائىي خىزمەتچى بولۇپ، قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە ھەمكارلاشتۇرسا بولىدۇ.

5 ـ ماددا يۇقىرى دەرىجىلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى تۆۋەن دەرىجىلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىدۇ. ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى ئۆز مەمۇرىي رايونىدىكى قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

6 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق مۇكۇمەتلىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى قوللىشى، قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىشى ھەمدە كەسىپىي پائالىيىتىنى ماسلاشتۇرۇشى ۋە نازارەت قىلىشى لازىم.

7 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى كېڭىشى ئەزالار يىغىنى ياكى ئەزالار قۇرۇلتىيىدا دېموكراتىك سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كېلىدۇ. كېڭەش جەمئىيەتنىڭ باشلىقى، مۇئاۋىن باشلىقلىرىنى دېموكراتىك سايلايدۇ، جەمئىيەت باشلىقىنىڭ كۆرسىتىشى بىلەن باش كاتىپ، مۇئاۋىن باش كاتىپلارنى بەلگىلەيدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتى كېڭىشى جەمئىيەتكە پەخرىي باشلىق، مۇئاۋىن پەخرىي باشلىقلارنى تەكلىپ قىلسا بولىدۇ.

8 ـ ماددا قىزىل كرېست جەمئىيىتى تۆۋەندىكى مەسئۇلىيەتنى ئادا قىلىدۇ:

(1) قىزىل كرېست جەمئىيىتى قانۇنى ۋە مۇشۇ چارىنى تەشۋىق قىلىدۇ، ئىزچىللاشتۇرىدۇ؛

(2) ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش تەييارلىق خىزمىتىنى ئىشلەيدۇ، تەبىئىي ئاپەت ۋە تاسادىپىي ھادىسىلەردە قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىشكە قاتنىشىدۇ ۋە ئۇنى تەشكىللەيدۇ ھەمدە ئەھۋالنى بىر دەرىجە يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتىگە ۋاقتىدا دوكلات قىلىدۇ؛

(3) باشلانغۇچ تېببىي قۇتقۇزۇش تەربىيىسىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، نەق مەيداندا ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرىدۇ؛

(4) ماتارىپ تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، قىزىل كرېست ياشلار - ئۆسمۈرلەر پائالىيىتىنى قانات يايدۇرىدۇ.

(5) قان بېرىش، قان تەقدىم قىلىش خىزمىتىگە قاتنىشىپ، ھەقسىز قان تەقدىم قىلىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولىدۇ؛

(6) تەلەپ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى ھاۋالە قىلغان ئىشلارنى بېجىرىدۇ؛

7) باشقا ئىنسانپەرۋەرلىك قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىش ۋە مۇلازىمەت پائالىيىتىنى قانۇن بويىچە قانات يايدۇرىدۇ.

9 - ماددا قىزىل كرېست بەلگىسىنى ئىشلىتىش ۋە باشقۇرۇشتا «جۇنخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرېست بەلگىسىنى ئىشلىتىش چارىسى» دىكى بەلگىلىمىلەر ئىجرا قىلىنىدۇ.

10 - ماددا قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئىنسانپەرۋەرلىك قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش مەقسىتىدە ئىشانە توپلىسا بولىدۇ، ئىشانە توپلاشنى ئاپتونوم رايونلۇق قىزىل كرېست جەمئىيىتى بىر تۇتاش تەشكىللەيدۇ ۋە باشقۇرىدۇ. يىغىلغان پۇل - مال قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىش خىزمىتىگە ئىشلىتىلىدۇ.

11 - ماددا قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ خىراجەت مەنبەسى:

(1) قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئەزالىرى تاپشۇرغان ئەزالىق بەدىلى؛

(2) مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى تەشكىلاتلار ۋە شەخسلەر قىلغان ئىشانە - ھەدىيە؛

(3) قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ كۆچمەس مۈلكى ۋە كۆچمە مۈلكىدىن كىرگەن كىرىم؛

(4) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى مالىيىدىن ئاجرىتىلغان پۇل.

12 - ماددا دۆلەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەسئۇل تارماقلىرىنىڭ تەستىقى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئىشانە مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ قىزىل كرېست فوندى تەسىس قىلسا بولىدۇ.

فوندنى ئۆز جايىغا ئىشلىتىش ھەمدە ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ نازارەتچىلىكىنى ۋە باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىش لازىم.

13 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى ۋە ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ ساقلىق ساقلاش - داۋالاش ئىشلىرى تەرەققىيات پىلانى بويىچە، قىزىل كرېست جەمئىيىتى دوختۇرخانىسى، ئامبۇلاتورىيىسى، جەددىي قۇتقۇزۇش مەركىزى (پونكىتى) قۇرۇپ، ئىنسانپەرۋەرلىك داۋالاش - قۇتقۇزۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانسا بولىدۇ.

14 - ماددا تامۇزنا، تاۋار تەكشۈرۈش، كارانتىن، قاتناش - ترانسپورت تارماقلىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتى چېگرا سىرتىدىن قوبۇل قىلغان ئىشانە - ھەدىيىنىڭ مۇناسىۋەتلىك رەسمىيەتلىرىنى ئالدىن بېجىرىپ بېرىدۇ.

قىزىل كرېست جەمئىيىتى قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىش ۋە پاراۋانلىق ئىشلىرىغا ھەدىيە قىلىنغان ئەشيانى قوبۇل قىلسا، دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە باج كېمەيتىلىدۇ، كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

15 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرىنىڭ ئۆز مۇددىئاسىغا ئۇيغۇن ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنى يولغا قويۇشىغا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى يار - يۆلەك بولۇشى لازىم.

16 - ماددا رادىئو - تېلېۋىزىيە، گېزىت - ژۇرنال قاتارلىق تەشۋىقات ئورۇنلىرى قىزىل كرېست جەمئىيىتى تەشكىللىگەن ئىنسانپەرۋەرلىك قۇتقۇزۇش - ياردەم بېرىش خىزمىتىگە دائىر تەشۋىقات پائالىيىتىگە مەدەت ۋە ياردەم بېرىشى لازىم.

17 - ماددا جەددىي قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىشقا ئىشلىتىلىدىغان ھەمدە قىزىل كرېست بەلگىسى بولغان ئەشيا ۋە قاتناش قوراللىغا ئالدىن يول بېرىلىدۇ، خادىملار ئاممىۋى خەۋەرلىشىش قوراللىدىن ئالدىن پايدىلىنىش ھوقۇقىغا ئىگە.

18 - ماددا قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى قوبۇل قىلغان ئىشانە - ھەدىيە پۇل - مالىلارنى مەخسۇس ئىسچوت ئېچىپ ھېسابات قىلىشى ۋە باشقۇرۇشى، ئۇنىڭ خىزمەت ئاپپاراتى كېڭەشكە خىراجەتنىڭ مەنبەسى ۋە ئىشلىتىلىشى ئەھۋالىنى ھەر يىلى دوكلات قىلىشى ھەمدە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك تارمىقىنىڭ تەپتىشلىك نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى لازىم.

19 - ماددا قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ

قانۇنىي مال - مۈلكى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئىگىلىۋېلىشى ۋە ئىشلىتىۋېلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ قانۇن بويىچە مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشىغا دەخلى قىلىشىغا، توسقۇنلۇق قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

20 - ماددا ئىنسانپەرۋەرلىك قۇنقۇزۇش - يارىدەم بېرىش خىزمىتىدە تۆھپە يارىتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ياكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى تەقدىرلەيدۇ ۋە مۇكاپاتلايدۇ.

21 - ماددا بۇ چارە ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى

(1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 4 - يىغىندا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، بىرلىككە كەلگەن، ئېچىۋېتىلگەن، رىقابەتلىك، تەرتىپلىك يول ترانسپورت بازىرى بەرپا قىلىش، يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى، يولۇچىلار، يۈك ئىگىلىرى ۋە باشقا مۇلازىمەت ئوبيېكتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش مەقسىتىدە، مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ توزۇپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان يول ترانسپورتى يولۇچىلار ترانسپورتى، يۈك ترانسپورتى ھەمدە يول ترانسپورتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك قاتناش ۋاستىلىرى رېمونتچىلىقى، يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش، ترانسپورت مۇلازىمىتى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي تەۋەسىدە يول ترانسپورت تىجارىتى ۋە باشقۇرۇش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر بۇ نىزامغا رىئايە قىلىشى كېرەك. قانۇن - نىزاملاردا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرىدا شۇ بەلگىلىمە ئىجرا قىلىنىدۇ.

4 - ماددا يول ترانسپورتىدا كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبلىرىنى تەڭ راۋاجلاندۇرۇش، بىر تۈتاش باشقۇرۇش، پائال يۆلەش، بىخەتەرلىكنى كاپالەتلەندۈرۈش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇلىدۇ، قانۇنلۇق تىجارەت قوغدىلىدۇ، ناتوغرا رىقابەتكە قارشى تۇرۇلىدۇ.

5 - ماددا ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يول ترانسپورت خىزمىتىنى باشقۇرىدۇ، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ يول ترانسپورت خىزمىتىنى باشقۇرىدۇ، ناھىيە (شەھەر) دىن يۇقىرى قاتناش ترانسپورت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى (تۆۋەندە ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى دەپىلىدۇ) ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى كونكرېت ئىشلەيدۇ.

2 - باب تىجارەت باشلاش ۋە ئۆزگەرتىش

6 - ماددا تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن، ئۆزىنىڭ تىجارەت خىللىرى، تۇرلىرى ۋە دائىرىسىگە ماس كېلىدىغان ئۇسكۇنە، مۇئەسسەسە، مەبلەغ ۋە كەسپىي خادىم جەھەتلەردە تىجارەت باشلاش شەرتىنى ھازىرلىشى شەرت.

7 - ماددا يول ترانسپورت تىجارىتىنى باشلاش شەرتىنى ھازىرلاپ، يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىشنى تەلەپ قىلغۇچىلار شۇ جايدىكى ناھىيە (شەھەر) دىن يۇقىرى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىغا يازما ئىلتىماس سۇنىدۇ، ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن تەستىقلاش تەرتىپى بويىچە تەستىقلايدۇ. تەستىقلىغۇچى تارماق ئىلتىماسنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن 15 كۈن ئىچىدە، ئالاھىدە ئەھۋالدا 30 كۈن ئىچىدە يازما تەكشۈرۈش قارارىنى چىقىرىپ، شەرتكە ئۇيغۇن كېلىدىغانلارغا تىجارەت ئىجازەتنامىسى بېرىدۇ، شەرتكە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلارغا يازما ئۇقتۇرۇش قىلىدۇ.

تىجارەتسىز يول ترانسپورتى قىلغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر 3 ئايدىن ئاشمايدىغان تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن ۋاقتىلىق شۇغۇللانماقچى بولغاندا، ئۆزى تۇرۇشلۇق

جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك) ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىغا ئىلتىماس قىلىپ، ۋاقىتلىق تىجارەت رەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك.

ئىلتىماس قىلغۇچى تىجارەت ئىجازەتنامىسىنى ئېلىپ سودا - سانائەت، باج تارماقلىرىغا بېرىپ تىزىملىتىش رەسمىيىتىنى بېجىرگەندىن كېيىن تىجارەت قىلسا بولىدۇ.

8 - ماددا تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار بېكىتىلگەن تىجارەت دائىرىسى، تۇرى، رايونى بويىچە تىجارەت قىلىشى كېرەك. تىجارەت تۇرىنى، دائىرىسىنى ئۆزگەرتمەكچىلەر تىجارەت باشلاشنى تەستىقلىغان تارماقتا 30 كۈن بۇرۇن تەستىقلىتىشى شەرت؛ كۆچۈرۈش، نامىنى ئۆزگەرتىش قاتارلىق باشقا ئۆزگىرىش قىلمىچىلار ۋە تىجارەتنى توختاتمىچىلار تىجارەت باشلاشنى تەستىقلىغان تارماقتا ئەنگە ئالدۇرۇشى كېرەك.

9 - ماددا ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ تىجارەت سالاھىيىتىنى يىللىق تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ. يىللىق تەكشۈرتىمگەن ياكى يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمىگەنلەرنىڭ يول ترانسپورتى بىلەن داۋاملىق شۇغۇللىنىشىغا يول قويۇلمايدۇ. ئالاھىدە ئەھۋالدا قەرەلىدە يىللىق تەكشۈرتەلمەيدىغانلار ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىغا تەستىقلاتقاندىن كېيىن، تەكشۈرتۈش ۋاقتىنى ئۈزارتىا بولىدۇ، لېكىن ئەڭ ئۇزاق بولغاندا بىر يىلدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى بەلگىلىمە بويىچە شۇ جايدىكى تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپاراتىغا ستاتىستىكىلىق يىللىق مەلۇمات جەدۋەللىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى بوللىشى كېرەك.

10 - ماددا ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ براك قىلىنغان قاتناش ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىشى مەنئى قىلىنىدۇ.

3 - باب يولۇچى ترانسپورتى

11 - ماددا يول يولۇچى ترانسپورتى نۆۋەتچى ئاپتوبۇس، سايامەت ئاپتوبۇسى، تاكسى ۋە كۆتۈرە ئاپتوبۇس ترانسپورتىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

12 - ماددا لىنىيىسى، نۆۋەت قېتىمى، بېكىتى بېكىتىلگەن يولۇچى ترانسپورت قاتناش ۋاستىلىرى يولۇچىلارنى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى بېكىتكەن بېكەتتە ئېلىشى، ئېلان قىلغان ۋاقىتتا مېڭىشى شەرت. تەستىقلاتماي تۇرۇپ ماڭماسلىققا ياكى لىنىيە، نۆۋەت قېتىمى، بېكەتنى ئۆزگەرتىشكە يول قويۇلمايدۇ.

لىنىيىسى بېكىتىلىپ، نۆۋەت قېتىمى بېكىتىلمىگەن يولۇچى ترانسپورت قاتناش ۋاستىلىرى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى بېكىتكەن بېكەتتە يولۇچى ئېلىپ، رېتى بىلەن مېڭىشى شەرت.

13 - ماددا سايامەت ئاپتوموبىللىرى تەستىقلاتقان لىنىيە ۋە رايوندا قاتنىشى كېرەك.

14 - ماددا تاكسىلار كىرا ھەققى ئۆلچىمى ۋە نازارەتچىلىك تېلېفون نومۇرىنى چاپلىشى، تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن تاكسومېتىرنى ئورنىتىشى ھەم ئىشلىتىشى، يولۇچى كۆرسەتكەن مەنزىلگە مۇۋاپىق لىنىيىنى تاللاپ يۈرۈشى كېرەك، قەستەن ئايلىنىپ يۈرۈشكە يول قويۇلمايدۇ. قۇرۇق تاكسىنىڭ يولۇچى ئالماسلىقىغا يول قويۇلمايدۇ.

15 - ماددا يولۇچى ترانسپورت تىجارەتچىلىرى يولۇچىلارنى بېلەتتە كۆرسىتىلگەن ۋاقىت، ئورۇن بويىچە توشۇشى كېرەك. تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان ئەھۋالنى ھېسابقا ئالمىغاندا، يېرىم يولدا قاتناش ۋاستىسىنى يەڭگۈشلەشكە، يولۇچىلارنى قاتناش ۋاستىسىدىن چۈشۈشكە زورلاشقا ياكى باشقا قاتناش ۋاستىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە يول قويۇلمايدۇ. قاتناش ۋاستىسىنى يەڭگۈشلەش ياكى باشقا قاتناش ۋاستىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىش زۆرۈر تېپىلغاندا، تەكرار ھەق ئېلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

يولۇچى ترانسپورت تىجارەتچىلىرىنىڭ يولۇچىلارنى زورلاپ ئېلىشى ۋە باشقىلارنىڭ نورمال يول ترانسپورت تىجارىتىگە كاشىلا قىلىشى، ئۇنى چەتكە قېقىشى قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

16 - ماددا يولۇچى ترانسپورت تىجارەتچىلىرىنىڭ سەۋەنلىكىدىن يولۇچىلار ئاپتوبۇستىن قېچىقىلىش، باشقىسىغا چىقىپ قېلىش ئەھۋالى كۆرۈلسە، تىجارەتچىلەر يولۇچىنىڭ تەلىپى بويىچە بېلەت پۇلىنى قايتۇرۇپ بېرىشى ياكى باشقا ئاپتوبۇسقا ئورۇنلاشتۇرۇپ قويۇشى كېرەك؛ يولۇچىلارغا جىسمانىي زىيان - زەخمەت يەتسە ياكى توشۇنقان يۈك - تاقلىرى زىيانغا ئۇچرىسا، يۇتۇپ كەتسە، تىجارەتچىلەر قانۇن بويىچە تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

17 - ماددا يولۇچى ترانسپورت تىجارەتچىلىرى قاتناش ۋاستىسىنىڭ بېكىتىلگەن ئادەم سانى ئۆلچىمىنى قەتئىي ئىجرا قىلىشى كېرەك، يولۇچىلارنىڭ بېخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ئارتۇق ئادەم سېلىش، بېلگىلەنگەن سۈرئەتتىن تېز ھەيدەش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

18 - ماددا يولۇچىلار ئاپتوبۇسقا ئىناۋەتلىك

بېلەت بىلەن چىقىشى، ئولتۇرۇش تەرتىپىنى ئاڭلىق ساقلىشى، جامائەت مۇئەسسەسلىرىنى ئاسرىشى كېرەك. ئاسان يانىدىغان، ئاسان پارتلايدىغان، زەھەرلىك، ئاسان چىرىيدىغان، خەتەرلىك بۇيۇملار ۋە ئېلىپ يۈرۈش مەنئى قىلىنغان باشقا بۇيۇملارنى ئېلىپ بېكەتكە كىرىش، ئاپتوبۇسقا چىقىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

19 - ماددا تراكتور، يۈك ئاپتوموبىلى ۋە دۆلەت يولۇچى ئېلىش مەنئى قىلىنىدۇ دەپ بەلگىلىگەن باشقا قاتناش ۋاستىسى ئارقىلىق يول يولۇچى ترانسپورتى بىلەن شۇغوللىنىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ.

4 - باب يۈك ترانسپورتى

20 - ماددا تىجارەتلىك يول يۈك تراسپورتىدا ئادىل رىقابەتلىشىش، ياخشىسىغا توشۇتۇش پرىنسىپى بويىچە، توشۇغۇچى بىلەن توشۇتقۇچى توشۇش توختامى ئىمزالايدۇ.

توشۇغۇچى يۈكنى تەستىقلانغان تىجارەت دائىرىسى، ئىلكىدىكى قاتناش ۋاستىسىنىڭ تىپى ۋە تېخنىكا شارائىتىغا قاراپ توشۇشى كېرەك.

يولدا پارچە يۈك توشۇغۇچى تەستىقلانغان لىنىيە، نۆۋەت قېتىمى، بېكەت بويىچە مېڭىشى لازىم.

21 - ماددا دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن كۆپ مىقدارلىق ماددىي ئەشيا، تاشقى يۈك - تاق ۋە باشقا ئالاھىدە ماددىي ئەشيانى توشۇشتا، ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى توشۇش پىلانى چۈشۈرىدۇ، ھەر دەرىجىلىك تراسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى كونكرېت يولغا قويىدۇ.

ناھىيە (شەھەر) دىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قارارى بىلەن خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش قاتارلىق جىددىي تراسپورت ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىتا، شۇ جايدىكى قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى توشۇش پىلانىنى چۈشۈرىدۇ، تراسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى يولغا قويۇشقا مەسئۇل بولىدۇ. يول تراسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغوللىنىدىغان ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس ئورۇنلاشتۇرۇشقا بويسۇنۇشى شەرت.

22 - ماددا بېكەت، ئايرودروم، زاۋۇت - كان، ئامبار، يۈك مەيدانى قاتارلىق يۈك يىغىلىدىغان جايلار يۈك تراسپورتىغا يۈك تەقسىملەش مۇلازىمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ قورسا بولىدۇ.

23 - ماددا باشقا ئۆلكىلەرنىڭ يۈك تراسپورت قاتناش ۋاستىلىرىدىن ئاپتونوم رايونىمىزغا كىرىپ تراسپورت تىجارىتى قىلىدىغانلىرىدىن تىجارەت ۋاقتى 3 ئايغا يەتمەيدىغانلىرىنى، يۈك بار جايدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق (شەھەرلىك) تراسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەستىقلايدۇ؛ 3 ئايدىن ئاشىدىغانلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق تراسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەستىقلايدۇ.

24 - ماددا چەك قويۇلمىدىغان، ئىجازەت ئېلىنمىدىغان ماددىي ئەشيا، خەتەرلىك يۈك ۋە ئېغىرلىقى، ئېگىزلىكى چەكتىن ئاشىدىغان يۈكنى توشۇشتا، توشۇتقۇچى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسى بويىچە ئىجازەت رەسمىيىتىنى بېجىرگەندىن كېيىن، توشۇغۇچى ئاندىن توشۇسا بولىدۇ.

5 - باب قاتناش ۋاستىسىنى رېمونت قىلىش ۋە ئۆلچەش

25 - ماددا قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىقى 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىگە ئايرىلىدۇ. قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىقىنىڭ دەرىجىسىنى ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) دىن يۇقىرى تراسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسى بويىچە بېكىتىدۇ ھەمدە رېمونتچىلىق تېخنىكا دەرىجىسى بەلگىلىنىش تارقىتىدۇ.

قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرى بەلگىلەنگەن رېمونت دەرىجىسى ۋە تىجارەت كىنىشكىسىدا بېكىتىلگەن تىجارەت دائىرىسى بويىچە تاختا ئېسىپ تىجارەت قىلىشى كېرەك.

26 - ماددا قاتناش ۋاستىسى ئىگىلىرى قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرىنى ئۆزى تاللايدۇ، ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس قاتناش ۋاستىسى ئىگىلىرىنى كۆرسىتىلگەن رېمونت زاۋۇتىغا بېرىپ قاتناش ۋاستىسىنى رېمونت قىلدۇرۇشقا ياكى ئوسكۇنە ئورناتقۇزۇشقا مەجبۇرلىسا ياكى شەكلى ئۆزگەرگەن ھالدا مەجبۇرلىسا بولمايدۇ. قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرى رېمونت قىلدۇرغۇچىلاغا ئۇستەك بېرىش، ئۆلار بىلەن تىل بىرىكتۈرۈۋېلىپ رېمونت تۈرى، رېمونت ھەققىنى يالغان مەلۇم قىلىش قاتارلىق ناتوغرا ئۇسۇللار بىلەن خېرىدار تارتىسا بولمايدۇ.

27 - ماددا قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىقىدا رېمونت توختامى، زاۋۇتتىن چىقىرىش لايىقەتنامىسى ۋە سۈپەت كاپالەت مۇددىتى تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ.

رېمونت قىلىنغان قاتناش ۋاستىلىرىدىن سۈپەت كاپالەت مۇددىتى ئىچىدە رېمونت سۈپىتى سەۋەبىدىن كاشىلا چىقسا،

رېمونتچى قايتمدىن ھەقسىز رېمونت قىلىپ بېرىدۇ؛ زىيان پەيدا قىلغانلىرى تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرىنىڭ براك قىلىنغان قاتناش ۋاستىسىنى رېمونت قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ، زاپچاسلاردىن پايدىلىنىپ قاتناش ۋاستىسى قۇراشتۇرۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

28 - ماددا قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرى قاتناش ۋاستىلىرىنى رېمونت قىلىشتا رېمونتچىلىق تېخنىكا ئۆلچىمى، ھۈنەر - سەنئەت قائىدىسىگە ئەمەل قىلىشى، سۈپەت ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن زاپچاسلارنى ئىشلىتىشى كېرەك.

قاتناش ۋاستىسى زاپچاسلىرى تىجارەتچىلىرى ئىشلەنگەن جايى، تاۋار ماركىسى، لايىھەتنامىسى ئېنىق يېزىلغان زاپچاسلارنى سېتىشى، باھاسىنى يېزىپ قويۇشى، سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

29 - ماددا تىجارەت سالاھىيىتى يىللىق تەكشۈرۈلگەن ھەمدە چوڭ رېمونت قىلىنغان ۋە 2 - دەرىجىلىك ئاسراش رېمونتى پۈتكەن قاتناش ۋاستىلىرىنى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسى بويىچە قاتناش ۋاستىسى ئۆلچەش پونكتىنىڭ ئۆلچىشىدىن ئۆتكۈزۈش شەرت. ئۆلچەشتىن ئۆتمىگەنلىرىنى تىجارەتكە سېلىشقا بولمايدۇ. قاتناش ۋاستىلىرىنى تېخنىكىلىق ئۆلچەشنى ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ساھە بويىچە باشقۇرىدۇ.

قاتناش ۋاستىسى ئۆلچەش پونكتى ئۆلچەش خىزمىتىدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تېخنىكا ئۆلچىمى ۋە قائىدىسىنى ئىجرا قىلىشى ھەمدە ئۆلچەش نەتىجىسىگە مەسئۇل بولۇشى كېرەك.

قاتناش ۋاستىسى ئۆلچەش پونكتى قانۇن بويىچە چىقارغان ئۆلچەش نەتىجىسىنى بەلگىلەنگەن ئۆلچەش مۇددىتىدە قاتناش ۋاستىسىنى تېخنىكا جەھەتتىن ئۆلچەش ۋە بىخەتەرلىك جەھەتتىن ئۆلچەشنىڭمۇ ئاساسى قىلىش كېرەك، ھەرقانداق تارماقنىڭ نەكرار ئۆلچىتىشىنى تەلەپ قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

30 - ماددا قاتناش ۋاستىسى ئۆلچەش پونكتى مۇستەقىل، ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت ئىپادىلىرى بولۇپ، مەمۇرىي ئورگاندىن ئىقتىسادىي مەنپەئەت جەھەتتە ئالاقىنى ئۈزۈشى كېرەك.

31 - ماددا تىجارەتلىك ترانسپورت قاتناش ۋاستىلىرىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە 2 - دەرىجىلىك ئاسراش رېمونتى قىلدۇرۇش لازىم.

32 - ماددا ترانسپورت مەمۇرىي ئىپادىلىرى ترانسپورت قاتناش ۋاستىلىرىنى رېمونت قىلغۇچى تىجارەتچىلەرنىڭ رېمونت سۈپىتىنى ۋە ئۆلچەش پونكتلىرىنىڭ ئۆلچەش ھەرىكىتىنى ھەمدە قاتناش ۋاستىسى زاپچاسلىرىنى سېتىش بازىرىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى كېرەك.

6 - باب يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش ۋە ترانسپورت مۇلازىمىتى

33 - ماددا تىجارەتلىك يول ترانسپورتىدا يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر ئۆزى تۈزۈشلۈق جايدىكى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەستىقلىغان تىجارەت دائىرىسىدە مەشغۇلات قىلىشى، بىخەتەر مەشغۇلات قائىدىسىگە رىئايە قىلىشى، قاچىلاش - چۈشۈرۈش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

يۈك يۆتكەشنى مونوپول قىلمۇلىش، زورلۇق بىلەن قاچىلاش - چۈشۈرۈش ۋە قوپاللىق بىلەن قاچىلاش - چۈشۈرۈش مەنئى قىلىنىدۇ. يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش تىجارەتچىلىرى سەۋەبلىك بىلەن يۈكنى زىيانغا ئۇچرىتسا ۋە كېمەيتىپ قويسا، تۆلەپ بېرىشى كېرەك.

34 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ كۆپ خىل مەبلەغ سېلىش ئۈسۈلى بىلەن يولۇچى، يۈك ترانسپورت بېكىتى (مەيدانى) ۋە تىجارەتلىك يولۇچىسى، يۈك ترانسپورتىدىكى قاتناش ۋاستىسى توختىتىش مەيدانى (بېكىتى) قۇرۇشىغا ئىلھام بېرىلىدۇ. يولۇچىسى، يۈك ترانسپورت بېكىتى (مەيدان) ۋە تىجارەتلىك يولۇچى، يۈك ترانسپورتىدىكى قاتناش ۋاستىسى توختىتىش مەيدانى (بېكىتى) نىڭ قۇرۇلۇشى شەھەرنىڭ ۋە يولۇچىسى، يۈك ترانسپورتى تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي پىلانىغا ئۇيغۇن بولۇشى، ئۇنىڭ تىجارەت پائالىيىتى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىنىڭ ساھە بويىچە باشقۇرۇشىدا بولۇشى كېرەك.

يولۇچى، يۈك ترانسپورتى (مەيدانى) ۋە تىجارەتلىك يولۇچى، يۈك ترانسپورتىدىكى قاتناش ۋاستىسى توختىتىش مەيدانى (بېكىتى) تىجارەتچىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى ئىجرا قىلىشى شەرت.

35 - ماددا يولۇچى، يۈك ترانسپورت بېكىتى (مەيدانى) تىجارەتچىلىرى يولۇچىلار ياكى توشۇنۇۋچىلارنى بېلەت ئېلىش، ئاپتوموبىل كۆتۈش، يۈك - تاقلارنى توشۇشقا بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە زۆرۈر مۇئەسسەسە ۋە سۈپەتلىك، بىخەتەر مۇلازىمەت بىلەن تەمىن ئېتىشى؛ يولۇچىسى، يۈك ترانسپورت تىجارەتچىلىرىگە زۆرۈر تىجارەت شارائىتى ۋە ئادىل

رىقابەت مۇھىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

36 - ماددا يۈك تىرانسپورت ۋاكالەتچىلىرى، يولۇچى تىرانسپورت ۋاكالەتچىلىرى، بىرلەشمە تىرانسپورت تىجارەتچىلىرى توشۇنقۇچىلار ياكى يولۇچىلار ئالدىدا توشۇغۇچى سالاھىيىتى بىلەن، ھەق تەلەپ جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ. يۈك زىيانغا ئۇچراپ، كەم چىقىپ ھەمدە توختاملاشقا خىلاپ باشقا ھەرىكەت كۆرۈلۈپ، زىياننى تۆلەش توغرا كەلسە، ئالدى بىلەن تۆلەپ بېرىدۇ، ئاندىن ئەسلى توشۇغۇچىدىن تۆلىتىۋالىدۇ.

37 - ماددا تىرانسپورت ئۇچۇر تىجارەتچىلىرى مۇلازىمەت ئوبيېكتلىرىنى ئېنىق، توغرا ئۇچۇر بىلەن تەمىن ئېتىشى كېرەك. ئۇچۇر خاتا بولۇپ، قاتناش ۋاستىسى قۇرۇق يۈرۈش، يۈك توشۇش كېچىكىش قاتارلىق سەۋەبلەر بىلەن بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان كېلىپ چىقسا، تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

38 - ماددا يۈك ساقلاش تىجارەتچىلىرى يۈكنىڭ خۇسۇسىيىتى، تۈرى، ساقلاش شەرتى ۋە كۆچكە ئىگە مۇددىتى بويىچە، يۈكنى تۇرگە ئايرىپ قويۇپ، بېجىرىم ساقلىشى كېرەك.

39 - ماددا قاتناش ۋاستىسى ئىجارىچىلىرى ئىجارىگە ئالغۇچى بىلەن ئىجارە توختامى ئىمزالىشى، تېخنىكىلىق ھالىتى ياخشى، ئۈسكۈنىلىرى تولۇق قاتناش ۋاستىسىنى ئىجارىگە بېرىشى كېرەك.

40 - ماددا تاۋار قاتناش ۋاستىسى يەتكۈزۈپ بېرىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار خېرىدار بىلەن يەتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش توختامى ئىمزالاپ، ئۇنى ۋاقتىدا، ساق يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

41 - ماددا شەرتكە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ماتورلۇق قاتناش ۋاستىسى شوپۇرلار مەكتىپى (كۇرسى) ئېچىشقا ۋە شوپۇر يېتىشتۇرۇشىگە يول قويۇلىدۇ. يۇقىرىقى پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا تەستىقلىتىشى ھەمدە قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ ساھە بويىچە باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

ماتورلۇق قاتناش ۋاستىسى شوپۇرلىرىنى يېتىشتۇرىدىغان تىجارەتچىلەر دۆلەت تۈزگەن ئوقۇتۇش پروگراممىسىغا ئەمەل قىلىشى، كۇرسانتلارنى لايىقەتلىك ئوقۇتقۇچى، دەرسلىك ۋە زۆرۈر مەيدان، ئۈسكۈنىلەر بىلەن تەمىنلىشى ھەمدە باھا تارمىقى بەلگىلىگەن ھەق ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك.

يول تىرانسپورتىنى باشقۇرغۇچى تارماق ۋە كىنىشكا تارقاتقۇچى ئورگانلىق ھەرقانداق شەكىلدە ماتورلۇق قاتناش ۋاستىسى شوپۇرلىرىنى يېتىشتۇرۇش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

42 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى قاتناش ۋاستىسى باشقۇرۇش ئورگىنى شوپۇرلاردىن ئىمتىھان ئېلىش، كىنىشكا بېرىش خىزمىتىدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شوپۇر يېتىشتۇرۇش، ئىمتىھان ئېلىش ھەققىدىكى بەلگىلىمىسىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك.

43 - ماددا تىجارەتلىك يول يولۇچى تىرانسپورتىدىكى قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ شوپۇرلىرى ۋە خىزمەتچىلىرى، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىرى تەكشۈرگۈچىلەر، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىرى، خەتەرلىك بۇيۇملارنى توشۇغۇچىلار، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىنى يېتىشتۇرۇش مەكتەپ (كۇرس) لىرىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى، يېتەكچىلىرى قاتارلىق يول تىرانسپورت كەسىپكارلىرى تىرانسپوت مەمۇرىي ئاپپاراتى ئۈيۈشتۇرغان ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتى بويىچە تەربىيىلەشكە قاتنىشىشى، كىنىشكا بىلەن ئىش ئورنىغا چىقىشى كېرەك. تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى شارائىتى بار تىرانسپورت كارخانىسىغا ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتى بويىچە تەربىيىلەشنى ئۆز ئالدىغا ئېلىپ بېرىشنى ھاۋالە قىلسا بولىدۇ.

7 - باب تاشقى يول تىرانسپورتى

44 - ماددا تاشقى يول تىرانسپورتى جۈڭگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدە، جۈڭگو - چەت ئەل ھەمكارلىقىدا ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرى شېرىكسىز ھالدا يول تىرانسپورت كارخانىسى قۇرۇش شۇنىڭدەك چېگرىدىن كىرىپ چىقىدىغان ئاپتوموبىللار بىلەن يولۇچى، يۈك توشۇش، پورتتا ئالمىشىدىغان ئاپتوموبىللار بىلەن يولۇچى، يۈك توشۇش ۋە شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش، توشۇش مۇلازىمىتىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

45 - ماددا جۈڭگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدە، جۈڭگو - چەت ئەل ھەمكارلىقىدا ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرى شېرىكسىز ھالدا يول تىرانسپورت كارخانىسى قۇرۇش ئىلتىماس قىلىنسا، ئاپتونوم رايونلۇق تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەكشۈرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئۇنى دۆلەتلىك مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسى بويىچە تەستىقلىتىدۇ؛ چېگرىدىن

كىرىپ چىقىدىغان ئاپتوموبىللار بىلەن يولۇچى، يۈك توشۇش ئىلتىماس قىلىنسا، ئاپتونوم رايونلۇق ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەكشۈرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا تەستىقلىتىدۇ؛ پورتتا ئالمىشىدىغان ئاپتوموبىللار بىلەن يولۇچى، يۈك توشۇش ۋە شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش، توشۇش مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىش ئىلتىماس قىلىنسا، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تەكشۈرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىغا تەستىقلىتىدۇ.

46 - ماددا چېگرىدىن كىرىپ چىقىدىغان جۈڭگو - چەت ئەل قاتناش ۋاستىلىرى ئىككى تەرەپ ياكى كۆپ تەرەپ ئىمزالىغان ئاپتوموبىل ترانسپورت كېلىشىمىنى ئىجرا قىلىشى، چېگرىدىن كىرىپ چىقىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتىنىڭ بىر تۇتاش بەلگىسىنى ئېسىشى، خەلقئارا ئاپتوموبىل ترانسپورتىنىڭ يۈرۈش ئىجازەتنامىسىنى ۋە چېگرىدىن كىرىپ چىقىدىغان يولۇچى، يۈك ترانسپورتىنىڭ يول يۈرۈش تالونى ۋە باشقا مۇناسىۋەتلىك تالون - كىنىشكىسىنى ئېلىپ يۈرۈشى كېرەك؛ پورتتا ئالمىشىدىغان ئاپتوموبىل بىلەن يولۇچى، يۈك توشۇش ۋە شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش، توشۇش مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر تەستىقلانغان دائىرىدە مۇناسىۋەتلىك تالون، كىنىشكا بىلەن تىجارەت قىلىشى كېرەك.

8 - باب باھا، تالون - ئىسپاتلار

47 - ماددا يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن ھەق تۆلرلىرىنى ئىجرا قىلىشى كېرەك. يول ترانسپورتىنىڭ باھا ۋە ھەق تۆلچەملىرى ھەققىدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بولسا، شۇ بەلگىلىمە ئىجرا قىلىنىدۇ؛ دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بولمىسا، تىجارەتچىلەر تۆز ئالدىغا باھا بېكىتىدۇ ھەمدە ئۇنى ئېلان قىلىدۇ.

ناشقى يول ترانسپورتىدا ئىككى تەرەپ، كۆپ تەرەپ ئىمزالىغان ترانسپورت كېلىشىمىدىكى باھا ۋە ھەق تۆلچىمى ياكى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن باھا ۋە ھەق تۆلچىمى ئىجرا قىلىنىدۇ.

48 - ماددا يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە، ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك باج ئورگىنى باستۇرغان يۈك ترانسپورتى تالونى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى باستۇرغان يول ترانسپورتى كىنىشكا تاختىسى، يولۇچىلار بېلىتى، يول تالونى، توشۇش تالونى ۋە خىراجەت راسچوتى دوكۇمېنتىنى ئىشلىتىشى كېرەك. يۈك ترانسپورتى تالونىنى باج ئورگىنى تارقىتىدۇ ۋە باشقۇرىدۇ، باشقا تالون - كىنىشكىلارنىسى ھەر دەرىجىلىك ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى تارقىتىدۇ ۋە باشقۇرىدۇ.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ يول ترانسپورتى كىنىشكا - تاختىلىرىنى، بېلەت - تالونلىرىنى ئۆزگەرتىشىگە، ياسۇبلىشىغا، ھاينىغا سېتىشىغا ۋە قانۇنسىز باستۇرۇشىغا، باشقىلارغا ئۆتۈنۈپ بېرىشىگە يول قويۇلمايدۇ.

49 - ماددا يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە باج ۋە يول ترانسپورت ھەققى تاپشۇرۇشى شەرت.

يول ترانسپورت ھەققىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە يېغىش، باشقۇرۇش ۋە ئىشلىتىش شەرت.

9 - باب نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش

50 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى نازارەت قىلىدۇ ۋە تەكشۈرىدۇ، يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرى ۋە يولۇچىلار، يۈك ئىگىلىرى ۋە باشقا مۇلازىمەت ئوبيېكتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە قوغدايدۇ، قانۇنغا خىلاپ تىجارەت قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ ۋە تۆزىتىدۇ.

نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش مەزمۇنىي ترانسپورت كىنىشكا - تاختىلىرى، تىجارەت دائىرىسى، تىجارەت ھەرىكىتى، توشۇش باھاسى، تالون - ئىسپاتلار ۋە ھەق تاپشۇرۇش قاتارلىقلارنى تۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈشنى تىجارەت سورۇنلىرىدا ياكى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەستىقلىغان تاشيول قاتنىشىنى تەكشۈرۈش پونكىتىدا ئېلىپ بېرىش كېرەك.

51 - ماددا ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرىنىڭ باشقۇرغۇچىلىرى ۋەزىپە ئىجرا قىلغاندا، بىر تۇتاش فورما كىيىشى، بىر تۇتاش بەلگە تاقىشى ھەمدە گوۋۇيۈەننىڭ قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ياكى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تارقاتقان مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش

كىنىشكىسىنى كۆرسىتىشى كېرەك. يۇقىرىقى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىنسا، يول تىرانسپورت تىجارەتچىلىرى تەكشۈرۈشنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

52 - ماددا تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى پاش قىلىش توزۇمىنى ئورنىتىپ، ئىجتىمائىي نازارەتچىلىكنى قوبۇل قىلىشى كېرەك. تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى پاش قىلىنسا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى 30 كۈن ئىچىدە بىر تەرەپ قىلىشى ھەمدە پاش قىلغۇچىغا جاۋاب بېرىشى شەرت.

53 - ماددا ھەر دەرىجىلىك تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى ۋە خادىملىرى يول تىرانسپورت تىجارەتچىلىرىگە تەشەببۇسكارلىق، قىزغىنلىق بىلەن مۇلازىمەت قىلىشى، ئىش توزۇمىنى ئاشكارىلىشى، ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشى، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىشى، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۈمىچىگە چوغ تارتماسلىقى كېرەك.

10 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

54 - ماددا بۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ ياكى 50 يۈەندىن يۇقىرى، 200 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا 200 يۈەندىن يۇقىرى، 500 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ ياكى يول تىرانسپورت كىنىشكىسىنى 15 كۈنگىچە تۇتۇپ قالسا بولىدۇ:

(1) كوچا يولۇچى تىرانسپورتى قاتناش ۋاستىسىنى بەلگىلەنگەن تۆۋەت قېتىمى، ۋاقتى بويىچە ماڭدۇرمىغانلار؛

(2) كوچا يولۇچى تىرانسپورتى قاتناش ۋاستىسىگە نورمىدىن ئاشۇرۇپ ئادەم سېلىۋالغانلار؛

(3) يولۇچى تاكسى تىجارەتچىلىرىدىن قەستەن ئايلىنىپ يۈرگەن، يولۇچىنى ئالمىغان، تاكسومېتىرنى ئىشلەتمىگەن ياكى خاتا ئىشلەتكەنلىرى؛

(4) يولۇچى، يۈك تىرانسپورت تىجارەتچىلىرىدىن بەلگىلىمە بويىچە 2 - دەرىجىلىك ئاسراش رېمونتى قىلدۇرمىغانلىرى.

55 - ماددا بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى 500 يۈەندىن يۇقىرى، 1000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ، قىلمىشى ئېغىرلىرىنىڭ تىجارەت ئىجازەتنامىسىنى ۋاقتىنچە تۇتۇپ قالسا ياكى ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى، تىجارەتنى توختىتىشقا بۇيرۇسا بولىدۇ:

(1) يول تىرانسپورت تىجارەتچىلىرىدىن تىجارەت ئىجازەتنامىسىنى بەلگىلىمە بويىچە يىللىق تەكشۈرتمىگەنلىرى؛

(2) كوچا يولۇچى تىرانسپورتى، پارچە يۈك تىرانسپورتى تىجارەتچىلىرىدىن تىجارىتىنى تەستىقلاتقان لىنىيە بويىچە قىلمىغانلىرى؛

(3) كوچا يولۇچى تىرانسپورتى تىجارەتچىلىرىدىن يولۇچىلارنى بەلگىلەنگەن بېكەت بويىچە توشۇمىغان، قاتناش ۋاستىسىنى يېرىم يولدا سەۋەبسىز ئالماشتۇرغان ياكى يولۇچىلارنى باشقىلارنىڭ توشۇشىغا ئۇتكۈزۈپ بەرگەن شۇنىڭدەك يولۇچىلارنى ئاپتوموبىلغا چىقىشقا زورلىغانلىرى؛

(4) تىرانسپورت قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرىدىن قاتناش ۋاستىسىنى زاۋۇتتىن چىقىرىش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش مۇددىتى تۈزۈمىنى ئىجرا قىلمىغان ياكى ئاپتوموبىلنىڭ 2 - دەرىجىلىك ئاسراشتىن چىققانلىق لاياقەتنامىسىنى بەلگىلىمە بويىچە تولدۇرمىغان، تارقاتمىغانلىرى؛

(5) قاتناش ۋاستىسى ئۇلچەش پونكىتلىرىدىن ئاپتوموبىلنىڭ ئۇنۇمۇبرسال ئىقتىدارىنى ئۇلچەش تالونىنى ئەملىي ئۇلچەنگەن مەلۇمات بويىچە تولدۇرمىغان ياكى ئۇلچىمەيلا تولدۇرغانلىرى.

56 - ماددا تىجارەتچىلەردىن يول تىرانسپورتىغا داىر كىنىشكا - تاختا، بەلگە، بېلەت، يول تالونى، توشۇش تالونىنى ئۆزگەرتكەن، ياسۇالغان، ھايىنىغا ساتقان ۋە قانۇنسىز ئۆتۈنۈپ بەرگەنلىرىنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە 1000 يۈەندىن يۇقىرى، 3000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش، جازالاش بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلغانلارنى ج خ ئورگىنى ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش، جازالاش نىزامىغا ئاساسەن جازالايدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۇرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقىنى ئەدلىيە ئورگىنى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرىدۇ.

57 - ماددا بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى تىرانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە 2000 يۈەندىن يۇقىرى، 5000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىنىڭ تىجارەت ئىجازەتنامىسى بىكار قىلىنىدۇ:

(1) تىجارەت ئىجازەتنامىسى ئالماي ياكى تىجارەت ئىجازەتنامىسىدە بېكىتىلگەن تىجارەت دائىرىسىدىن ھالقىپ كوچا ترانسپورت تىجارىتى قىلغانلار؛

(2) رېمونتچىلىق تىجارەتچىلىرىدىن براك قىلىنغان قاتناش ۋاستىسىنى رېمونت قىلغان، ئۆز مەبلىغە ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرغان ياكى زاپچاسلاردىن پايدىلىنىپ قاتناش ۋاستىسىنى قۇراشتۇرغانلىرى؛

(3) شوپۇرلارنى ئوقۇتۇش پىلانى ۋە ئوقۇتۇش پروگراممىسى بويىچە بېتىشتۈرمىگەن، ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىنى كەلسە - كەلمەس تارقاتقانلار؛

(4) چەت ئەل تەۋەلىكىدىكى ترانسپورت ۋاستىلىرىدىن ئىككى تەرەپ، كۆپ تەرەپ ئىمزالىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى كېلىشىمى ۋە ئالاقىدار ترانسپورت كېلىشىملىرىگە خىلاپلىق قىلغانلىرى؛

(5) خەتەرلىك يۈك توشۇش شارائىتى بولمىغان قاتناش ۋاستىسىنى ئىشلىتىپ، خەتەرلىك يۈك توشۇغانلار.

58 - ماددا يول ترانسپورت ھەققىنى قەرەلدە تاپشۇرمىغانلاردىن تاپشۇرۇلمىغان ھەققىنىڭ %5 ى بويىچە كۈنىگە كېچىكتۈرگەنلىك پۇلى ئېلىنىدۇ.

59 - ماددا ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش داۋامىدا، كوچا ترانسپورت ئىجازەتنامىسى يوق تۇرۇپ تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىش، توشۇشقا چەك قويۇلغان ماددىي ئەشيا، تاشقى ترانسپورت ماددىي ئەشياسى ۋە خەتەرلىك يۈكنى كىنىشكىسىز توشۇش، تەكشۈرۈشكە قارشىلىق قىلىش، جازا قارارىنى ئىجرا قىلماسلىق قىلمىشىنى سادىر قىلغانلارغا يول يۈرۈش كىنىشكىسى ياكى قاتناش ۋاستىسىنى ۋاقىتلىق تۇتۇپ قېلىش مەمۇرىي تەدبىرىنى قوللانسا بولىدۇ.

ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى يول يۈرۈش كىنىشكىسى ۋاقىتلىق تۇتۇپ قېلىنغانلارغا ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى قاتناش باشقۇرۇش ئورگىنى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى بىرلىشىپ تەييارلىغان ۋاقىتلىق تۇتۇپ قېلىش ئىسپاتى بېرىدۇ.

ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى ۋاقىتلىق تۇتۇپ قالغان يول يۈرۈش كىنىشكىسى ياكى قاتناش ۋاستىسىنى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە تىزىملىتىشى كېرەك.

60 - ماددا قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان قاتناش ۋاستىسى ئىگىسى كىنىشكىسى ياكى قاتناش ۋاستىسى تۇتۇپ قېلىنغان كۈندىن باشلاپ بىر ئاي ئىچىدە ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتىغا بېرىپ بىر تەرەپ قىلىشنى قوبۇل قىلىشى كېرەك. قاتناش ۋاستىسى ئىگىسى بىر تەرەپ قىلىشنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى كىنىشكا، قاتناش ۋاستىسى ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى بۇيۇملارنى 3 كۈن ئىچىدە قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك.

ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتى تۇتۇپ قېلىنغان قاتناش ۋاستىسىنى بەلگىلەنگەن مۇددەت ئىچىدە ئوبدان ساقلىشى كېرەك. تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان ئەھۋالنىڭ ھېسابقا ئالمىغاندا، قاتناش ۋاستىسى ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى بۇيۇملار يوقاپ كەتسە، بۇزۇلسا، تۆلەپ بېرىشى كېرەك.

61 - ماددا ئالاقىدارلار مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، قانۇن بويىچە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى دەۋا قىلسا بولىدۇ. مۆھلەت توشقىچە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلمىسا، دەۋا قىلمىسا، جازا قارارىنىمۇ ئىجرا قىلمىسا، جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

62 - ماددا ترانسپورت مەمۇرىي ئاپپاراتلىرى ۋە باشقا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ خادىملىرىدىن بۇ نىزامغا خىلاپ تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا ئۆز ئورنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل تارماق مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ زىيان پەيدا قىلغانلىرى تۆلەم تۆلەيدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ:

(1) خىزمەت ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلانغان، نەپسانىيەتچىلىك قىلغانلار؛

(2) ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتقان، پارا سورىغان، پارا ئالغانلار؛

(3) خىزمەتتە بېھەرۋالىق قىلغان، ئېغىر مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلار؛

(4) قانۇنسىز ھالدا تەكشۈرۈش پونكىتى قۇرغان، قاتناش ۋاستىسىنى توسقانلار؛

(5) بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ھەق ئالغان، جەرىمانە قويغانلار؛

(6) بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، كىنىشكا، تاختىلارنى كەلسە - كەلمەس تارقاتقانلار؛

(7) ئاپتوموبىلنى، كىنىشكىنى قانۇنسىز تۇتۇپ قالغانلار؛

(8) يول ترانسپورت تىجارەتچىلىرىنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال - مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغانلار.

11 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

63 - ماددا بۇ نىزامدىكى مۇناسىۋەتلىك ئىبارىلەرنىڭ مەنىسى:

(1) تىجارەتلىك يول ترانسپورتى: جەمئىيەتكە ئەمگەك مۇلازىمىتى قىلىپ، تۇرلۇك خىراجەت راسچوتىنى شەكىللەندۈرىدىغان يول ترانسپورتىنى كۆرسىتىدۇ؛

(2) ترانسپورت قاتناش ۋاستىلىرى: تىجارەتلىك يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتوموبىل، تراكتور، موتسىكلىت ۋە باشقا ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى كۆرسىتىدۇ؛

(3) قاتناش ۋاستىسى رېمونتچىلىقى: يول ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتوموبىل، موتسىكلىت ۋە باشقا ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى ئاسراش، رېمونت قىلىش، تېپىنى ئۆزگەرتىش، بېزەش ۋە ئۇنىۋېرسال ئىقتىدارىنى ئۆلچەش قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ؛

(4) يۈك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش: بېكەت، ئايرودروم، زاۋۇت - كان، ئامبار، يۈك مەيدانى قاتارلىق يۈك يىغىلىدىغان جايلاردا تىجارەتلىك يۆتكەش، قاچىلاش - چۈشۈرۈش مەشغۇلاتى بىلەن شۇغۇللىنىشنى كۆرسىتىدۇ؛

(5) ترانسپورت مۇلازىمىتى: يول ترانسپورتى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىدىغان يولۇچى، يۈك توشۇش بېكەت - مەيدانلىرى (مەركەزلىرى)، يولۇچى، يۈك توشۇش ۋاكالەتچىلىكى، يۈك تەقسىملەش، ترانزىت قىلىش، بىرلىشىپ توشۇش، يولۇچى، يۈك ترانسپورت ئۇچۇرىنى يەتكۈزۈش، يۈك ساقلاش، رەتلەش، ئوراش - قاچىلاش، قاتناش ۋاستىسىنى ئىجارىگە بېرىش، قاتناش ۋاستىلىرىنى توختىتىش، تاۋار يەتكۈزۈپ بېرىش ئاپتوموبىلى مۇلازىمىتى، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىسى شوپۇرلىرىنى يېتىشتۈرۈش، كەسىپكارلارنى ئىش ئورنى بويىچە تەربىيەلەش قاتارلىق تىجارەت خاراكتېرلىك پائالىيەتلەرنى كۆرسىتىدۇ.

64 - ماددا شەھەر كوچا ئاپتوبۇسلىرى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى قاتناش تارمىقى باشقۇرمايدۇ دەپ بەلگىلىگەن ئاكسىلارنى باشقۇرۇشتا بۇ نىزام تەتبىقلانمايدۇ.

قاتناش تارمىقى باشقۇرمايدىغان ئاكسىلار شەھەردىن چىقىپ يولدا قانىسا، قاتناش تارمىقىنىڭ باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك، كونكرېت باشقۇرۇش چارىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئايرىم تۈزۈپ چىقىدۇ.

65 - ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى

(1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىگە بولغان نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش، ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش مەقسىتىدە، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ئاساسىي قانۇنى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ تەشكىلىي قانۇنى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ نازارەتچىلىك نىزامى» ۋە ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ھەر دەرىجىلىك سوت ئورگانلىرى، تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قانۇن، نىزاملارنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى ۋە خىزمەت ئەھۋالىنى نازارەت قىلىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ھەر دەرىجىلىك ج خ، دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرىنىڭ جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى بېجىرىش ۋە قانۇن ئىجرا

قىلىشتىكى باشقا پائالىيەتلىرىنى، ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ تۇرمە باشقۇرۇش ئەھۋالى ۋە باشقا خىزمەت ئەھۋالىنى نازارەت قىلىشتا بۇ نىزام تەتبىقلىنىدۇ.

3 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ئەدلىيە خىزمىتىنى قانۇن بويىچە نازارەت قىلىدۇ؛ قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى قانۇن بويىچە تۈزىتىدۇ؛ ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ ئەدلىيە ھوقۇقىنى قانتىق يۈرگۈزۈشىگە تۈرتكە بولىدۇ؛ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا ئەمەل قىلىش ۋە ئۇنىڭ ئىجراسىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ.

4 - ماددا ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىشتىكى مۇھىم مەسىلىلەرنى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى قاراپ چىقىپ بېكىتىدۇ، كۇندىلىك مۇھىم خىزمەتلەر دائىمىي كومىتېت مۇدىرلار يىغىنىدا مۇھاكىمە قىلىپ بىر تەرەپ قىلىنىدۇ، كونكرېت خىزمەتلەر دائىمىي كومىتېتنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتنىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇرۇلىدۇ.

5 - ماددا ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرى ئۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئازارېتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىدۇ. خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، مۇدىرلار يىغىنى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ تەۋسىيە، تەنقىد، پىكىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ بېجىرىدۇ ھەمدە بېجىرىش ئەھۋالىنى بەلگىلەنگەن مۇددەتتە دوكلات قىلىدۇ، ۋەكىللەرگە بۇ ھەقتە جاۋاب بېرىدۇ.

6 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ئەدلىيە خىزمىتىدە نازارەتچىلىك قىلىنغان ئىشلارنى ئەستايىدىل بېجىرگەن، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلغان، كۆزۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرىنى تەقدىرلەيدۇ ياكى ئالاھىدە ئورگانلارنىڭ تەقدىرلىشى، مۇكاپاتلىشى ھەققىدە تەكلىپ بېرىدۇ.

2 - باب نازارەتچىلىك مەزمۇنى ۋە دائىرىسى

7 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ تۆۋەندىكى ئىشلىرىنى نازارەت قىلىدۇ:

(1) شۇ دەرىجىلىك ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ قارار، بېكىتمىلىرىگە ئەمەل قىلىش ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى؛

(2) ئومۇمىي بۇيرۇقى، ئېلانى، بەلگىلىمىسى ۋە قېلىپ خاراكتېرلىك ھۆججىتىنىڭ قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولغان - بولمىغانلىقى؛

(3) ھۆكۈمى، كېسىمى، قارارىدىكى ئاساسلىق دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ تولۇق بولغان - بولمىغانلىقى، قانۇن، نىزاملارنى تەتبىقلىشىنىڭ توغرا بولغان - بولمىغانلىقى، تەرتىپىنىڭ قانۇنلۇق بولغان - بولمىغانلىقى؛

(4) قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال - مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، پارا سوراش، پارا ئېلىش، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ قانۇننى بۇزۇش قىلمىشلىرىنى، قېيناپ سوراق قىلىش، قىستاپ ئىقرار قىلدۇرۇش ۋە تەن جازاسى بېرىش ۋاستىلىرى ئارقىلىق دەۋالاشقۇچىلارغا جىسمانىي زىيان - زەخمەت يەتكۈزۈشتەك قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى سادىر قىلغان - قىلمىغانلىقى؛

(5) قېيناپ سوراق قىلىش، تەن جازاسى بېرىش ۋاستىسى ئارقىلىق دەۋالاشقۇچىلارغا جىسمانىي زىيان - زەخمەت يەتكۈزگەندە، مەسئۇل ئورگاننىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلمىغانلىقى ياكى ياخشى بىر تەرەپ قىلمىغانلىقى؛

(6) دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەر ۋە خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ تەكلىپ، تەۋسىيە، تەنقىد، پىكىرلىرىنى بېجىرىش ئەھۋالى؛

(7) پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ چوڭ - چوڭ ئەرز، شىكايەت ۋە پاش قىلىش دېلولىرىنى بېجىرىش ئەھۋالى؛

(8) قانۇندا خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى نازارەت قىلىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن باشقا ئىشلار.

8 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى نازارەت قىلىدىغان دېلولار:

(1) ئۆز مەمۇرىي رايونىدا تەسىرى چوڭراق بولغان ئەرز دېلولىرى؛

(2) كۆزدىن كەچۈرۈش، قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ۋە باھالاشتا سېزىلگەن قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرى؛

(3) دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەر، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرگەن دېلولار؛

(4) يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى بېجىرىشكە چۈشۈرگەن دېلولار ياكى تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يازما ئىلتىماسى بىلەن نازارەت قىلىنىدىغان دېلولار؛

(5) ئەدلىيە ئورگىنى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئۈستىدىكى شىكايەت، پاش قىلىش دېلولىرى؛

(6) خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى نازارەت قىلىش زۆرۈر دەپ قارىغان باشقا دېلولار؛

9 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى سايلىغان ياكى تەيىنلىگەن ئەدلىيە خادىملىرىنىڭ خىزمەت ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ئىگىلەشتە، كۆزدىن كەچۈرۈش، قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش، ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ خىزمىتىنى باھالاش ۋە شەخسلەرنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش ئەھۋالىنى باھالاش ئۇسۇللىرىنى قوللىنىدۇ. قانۇنغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ياكى خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغانلىرىنى قانۇن بويىچە ۋەزىپىدىن ئېلىپ تاشلاشنى تەكلىپ قىلىپ بولىدۇ.

10 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، رايونلۇق شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش توغرىسىدىكى نامۇۋاپىق قارار، بېكىتمىسىنى تۈزىتىش ھەققىدە تەكلىپ بېرىدۇ ياكى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلىدۇ.

3 - باب نازارەتچىلىك ئۇسۇلى ۋە تەرتىپى

11 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش ئۇسۇللىرى تۆۋەندىكىچە:

(1) خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلاش ۋە قارار چىقىش؛

(2) خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى، دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەرنى تەشكىللەپ كۆزدىن كەچۈرۈش، تەكشۈرۈش ۋە باھالاش؛

(3) قېلىپ خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى تەكشۈرۈش؛

(4) مەخسۇس خىزمەت مەلۇماتى ۋە چوڭ - چوڭ دېلولارنى بېجىرىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى مەلۇماتنى ئاڭلاش؛

(5) قانۇندىكى تەرتىپ بويىچە تەكلىپ، سۇرۇشتۇرمە قويۇش؛

(6) ئالاھىدە مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈشنى ئۈيۈشتۇرۇش؛

(7) خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ تەكلىپ، تەۋسىيە، تەنقىد، پىكىرلىرىنى بېجىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش؛

(8) ئاممىنىڭ ئەدلىيە ئورگىنى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئۈستىدىن بەرگەن ئەرز ۋە پىكىرلىرىنى قوبۇل قىلىش؛

(9) خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قوللىنىش زۆرۈر دەپ قارىغان باشقا نازارەتچىلىك ئۇسۇللىرى.

12 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتى ۋە مەخسۇس دوكلاتىنى ئاڭلايدۇ ۋە قارار چىقىدۇ، زۆرۈر تېپىلغاندا مۇناسىپ قارار، بېكىتمە چىقارسا بولىدۇ.

خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى خىزمەت دوكلاتىنى قاراپ چىققاندا، دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەر سوئال قويسا بولىدۇ، جاۋاب بەرگۈچى ئورگاننىڭ مەسئۇلى يىغىنغا كېلىپ پىكىرلەرنى ئاڭلايدۇ، سوئاللارغا جاۋاب بېرىدۇ.

13 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى ئۈيۈشتۇرۇپ ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالىغاندا، باھالانغۇچى ئورگان باھالاش پىكرىگە ئاساسەن، خىزمەتنى ياخشىلاش لايىھىسى ۋە تەدبىرىنى تۈزۈشى ھەمدە دائىمىي كومىتېتقا خىزمەتنى ياخشىلىغانلىقىنى دوكلات قىلىشى لازىم.

14 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ مۇدىرلار يىغىنىدا شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ مەخسۇس مەلۇماتى ۋە چوڭ - چوڭ دېلولارنى بېجىرىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى مەلۇماتى ئاڭلاپ ئۆتۈلىدۇ، مەلۇماتتىكى مەسىلىلەر ھەققىدە پىكىر، تەۋسىيە بەرسە بولىدۇ، مۇھىم مەسىلىلەر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىپ قارار قىلىشىغا سۇنۇلىدۇ.

15 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىغا قاراشلىق تارماقلارنىڭ مەخسۇس مەلۇماتى ۋە چوڭ - چوڭ دېلولارنى بېجىرىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى مەلۇماتنى ئاڭلىسا، مەلۇماتتىكى مەسىلىلەر ھەققىدە پىكىر، تەۋسىيە بەرسە بولىدۇ.

16 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش ئېھتىياجىغا قاراپ، ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ دېلو ماتېرىيالىنى كۆرسە ياكى ئالدۇرۇپ كۆرسە بولىدۇ؛ ج خ، دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرىنىڭ دېلو ماتېرىيالىنى ئالدۇرۇپ كۆرمەكچى بولسا، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئاساسلىق رەھبىرىگە تەستىقلىتىدۇ، ئالاقىدار ئەدلىيە ئورگانلىرى ھەمكارلىشىدۇ.

دېلو ماتېرىيالىنى ئالدۇرۇپ كۆرۈشتە بەلگىلىمە بويىچە رەسمىيەت ئۆتەش، دۆلەتنىڭ مەخپىيەتلىكىنى ساقلاشقا دائىر بەلگىلىمىسىگە رىئايە قىلىش، دېلو ماتېرىيالىنىڭ ساق - پۈتۈنلۈكىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

17 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى يۇقىرى دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ ھۆكۈمى، كېسىمى، قارارى ۋە تەستىق جاۋابنامىنىڭ مۇۋاپىق بولمىغانلىقىنى سەزگەندە، يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇھاكىمە قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشىغا دوكلات قىلىدۇ.

18 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، رايونلۇق شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تۆۋەن دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرىنىڭ قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلىقىنى سەزگەندە، تەڭ دەرىجىلىك دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇھاكىمە قىلىپ بېجىرىشى ھەققىدە تەكلىپ بەرسە بولىدۇ ياكى ئۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ ئالاقىدار قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرىدۇ.

19 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى ئۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرى بىلەن بولغان خىزمەت ئالاقىسىنى كۇچەيتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرى مۇناسىۋەتلىك ھۆججەت، ماتېرىياللارنى ئۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتىغا يوللىشى؛ ئۇلارنى ئالاقىدار خىزمەت يىغىنىغا تەكلىپ قىلىشى كېرەك.

20 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى ئەدلىيە ئورگانلىرى بۇ نىزامنىڭ 8 - ماددىسىدا كۆرسىتىلگەن دېلولارنى بېجىرىشتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان، قانۇن ھۆججەتلىرىدە خاتالىق بار دەپ قارىسا، ئەھۋالغا قاراپ تۆۋەندىكىدەك بىر تەرەپ قىلسا بولىدۇ:

(1) ئالاقىدار ئەدلىيە ئورگىنىغا قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە بېجىرىش ھەققىدە ئالاقە ئەۋەتىدۇ ھەمدە ئەرز قىلغۇچىغا ئۇقتۇرۇش قىلىدۇ. تۆۋەن دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنى بېجىرگەن بولسا، تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ بېجىرىشىنى نازارەت قىلىشىغا دوكلات قىلىدۇ؛

(2) ئالاقىدار خادىملارنى چاقىرىپ، دېلو بېجىرىش ئەھۋالى ھەققىدە مەلۇمات ئاڭلايدۇ، بىر تەرەپ قىلىش ھەققىدە تەكلىپ بېرىدۇ؛

(3) مۇھىم دېلولار ياكى ئەدلىيە ئورگىنى بىلەن پىكىرده بىرلىككە كېلەلمىگەن دېلولارنى دائىمىي كومىتېت مۇدىرلار يىغىنىدا مۇھاكىمە قىلىپ قارار قىلىشقا دوكلات قىلىدۇ.

21 - ماددا مۇشۇ نىزامنىڭ 20 - ماددىسىنىڭ 3 - تارماقچىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە دائىمىي كومىتېت مۇدىرلار يىغىنىغا دوكلات قىلىنىدىغان دېلولار مۇدىرلار يىغىنىدىكىلەرنىڭ مۇزاكىرىسىدىن ئۆتكەندىن كېيىن، تۆۋەندىكىدەك بىر تەرەپ قىلىنىدۇ:

(1) قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى يەنىمۇ تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشقا توغرا كەلسە، تەكشۈرۈشنى ئۈيۈشتۇرۇش قارار قىلىنىدۇ؛

(2) قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلىق پاكىتى ئېنىق بولسا، ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ بەلگىلەنگەن مۇددەتتە قانۇن بويىچە تۈزىتىشىگە ھەمدە نەتىجىسىنى دوكلات قىلىشىغا تاپشۇرۇلىدۇ؛

(3) چوڭ - چوڭ دېلو ياكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىش ئېغىر دېلولار دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىپ قارار قىلىشىغا سۇنۇلسا بولىدۇ.

22 - ماددا خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇلغان دېلونى دائىمىي كومىتېت قاراپ چىقىپ، ئەدلىيە ئورگىنى دېلو بېجىرىشتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان دەپ قارىسا، «قانۇن نازارەتنامىسى» ئەۋەتسە بولىدۇ. ئەدلىيە ئورگىنى «قانۇن نازارەتنامىسى» نى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، بەلگىلەنگەن مۇددەتتە قانۇن بويىچە بېجىرىشى ھەمدە نەتىجىسىنى دوكلات قىلىشى كېرەك؛ دائىمىي كومىتېت ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ دېلو بېجىرىشتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلىق پاكىتىنى يەنىمۇ تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش زۆرۈر دەپ قارىسا، ئالاھىدە مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈش ھەيئىتى قۇرۇپ تەكشۈرسە بولىدۇ، تەكشۈرۈش نەتىجىسى دائىمىي كومىتېتقا دوكلات قىلىنىدۇ.

ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئۆزىتكەن «قانۇن نازارەتنامىسى» نى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا ياكى ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى كومىتېتىغا ئەنگە ئالدۇرۇش كېرەك.

23 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى

دائىمي كومىتېتلىرى ۋە ئۇنىڭ ئىچكى ئىشلار ـ ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ قايتا تەكشۈرۈشىگە تاپشۇرغان دېلولارنى ئەدلىيە ئورگىنى ئەستايىدىل بېجىرىشى كېرەك. دائىمي كومىتېت شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ قايتا تەكشۈرۈپ چىقارغان ھۆكۈمى، كېسىمى ۋە قارارىغا يەنىلا باشقىچە پىكىردە بولۇپ، يېڭىۋاشتىن قايتا تەكشۈرۈش، قايتا قاراپ چىقىش زۆرۈر دەپ قارىسا، ئەدلىيە ئورگىنى يېڭىۋاشتىن قايتا تەكشۈرۈشى، قايتا قاراپ چىقىشى كېرەك. ئەدلىيە ئورگىنىنىڭ بۇنىڭغا باشقىچە پىكرى بولسا، بىر دەرىجە يۇقىرى ئەدلىيە ئورگىنىغا دوكلات قىلسا بولىدۇ.

4 ـ باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

24 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرى خاتا دېلو جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىشى، خاتا دېلو ۋە ئەدلىيە خادىملىرىنىڭ قانۇنغا خىلاپ قىلمىشىنى تۈزىتىشى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە بۇاستە جاۋابكارلارنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈشى كېرەك.

25 ـ ماددا ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرىدىن قانۇن، نىزاملارغا ۋە مۇشۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، تۈۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىغا تەنقىد ـ تەربىيە بېرىلىدۇ ياكى ئۇلارنىڭ مەمۇرىي، قانۇنىي جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ:

(1) مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلماي، بىپەرۋالىق قىلىپ، خاتا دېلو پەيدا قىلىش؛

(2) دېلوغا چېتىشلىقلارنى قىستاپ ئىقرار قىلدۇرۇش ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كېتىش؛

(3) بېجىرىش نەتىجىسىنى بەلگىلەنگەن مۇددەتتە دوكلات قىلىش تەلەپ قىلىنغان دېلو ۋە خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ تەۋسىيە، تەنقىد، پىكىرلىرىنى يوللۇق سەۋەب بوق تۈرۈپ سۈرۈك توشقىچە بېجىرمەسلىك؛

(4) شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ نازارىتىنى رەت قىلىش؛

(5) ئەرز، شىكايەت قىلغان، پاش قىلغانلاردىن ئۆچ ئېلىش؛

(6) ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش، پارا سوراش، پارا ئېلىش، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ قانۇننى بۇزۇش؛

(7) قانۇندىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ باشقا قىلمىشلار.

26 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرى شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرىدىن مۇشۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلغانلىرىنى ئەھۋالغا قاراپ تۆۋەندىكىچە بىر تەرەپ قىلما بولىدۇ:

(1) ئومۇمي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنبىھلەش؛

(2) ئالاقىدار ئەدلىيە ئورگىنىنى قانۇن بويىچە تۈزىتىشكە بۇيرۇش؛

(3) ئالاقىدار جاۋابكارلارنى يازما تەكشۈرۈش بېرىشقا بۇيرۇش؛

(4) ئەدلىيە ئورگىنىنى ئۆزىنىڭ قانۇن ـ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان خادىملىرىغا چارە كۆرۈشكە بۇيرۇش؛

(5) ئالاقىدار جاۋابكارلارنى قانۇن بويىچە ۋەزىپىدىن قالدۇرۇۋېتىش ياكى ۋەزىپىدىن ئېلىپ تاشلاش ھەققىدە تەكلىپ بېرىش؛

(6) ئالاقىدار ئەدلىيە ئورگىنىغا بۇۋاستە جاۋابكارلارنىڭ قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈش ھەققىدە تەكلىپ بېرىش.

27 ـ ماددا ئەدلىيە ئورگىنى ئۆزىنىڭ قانۇن ئىجرا قىلىپ تۇرۇپ قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان خادىملىرىنى مەيلىگە قويۇۋەتسە، قانات ئاستىغا ئالسا، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ئەھۋالنىڭ ئېغىر ـ يېنىكلىكىگە قاراپ بۇاستە جاۋابكار ۋە ئاساسلىق مەسئۇل خادىمنىڭ مەمۇرىي، قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈشنى ئالاقىدار ئورگانغا بۇيرۇسا بولىدۇ.

28 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرى ۋە ئۇنىڭ ئىچكى ئىشلار ـ ئەدلىيە خىزمىتىگە مەسئۇل ئاپپاراتى ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىشتا ھەقىقەتنى ئەملىيەتتىن ئىزدىشى، قانۇن بويىچە ئىش قىلىشى، تەرتىپنى قاتتىق ئىگىلىشى، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشى، خىزمەت ھوقۇقىنى كوللېكتىپ يۈرگۈزۈشى لازىم. بۇنىڭغا خىلاپلىق قىلغان ئالاقىدار خادىملارغا قىلمىشىغا قاراپ تەنقىد ـ تەربىيە بېرىلىدۇ ياكى مەمۇرىي چارە كۆرۈلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

5 ـ باب قوشۇمچە پرىنسىپ

29 ـ ماددا ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى كومىتېتلىرى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتلىرىنىڭ خىزمەت نىزامى» ۋە بۇ نىزامغا ئاساسەن،

شۇ دەرىجىلىك ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىدۇ.

30 - ماددا بۇ نىزام ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق گۇۋاھلىق نىزامى

(1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىندا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇش، گۇۋاھلىق تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ماجىرانىڭ ئالدىنى ئېلىش، دەۋانى ئازايتىش، پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش مەقسىتىدە، دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملىرىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ نىزامدا دېيىلگەن گۇۋاھلىق — گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ گۇۋاھلىق ئالغۇچىلارنىڭ قانۇنىي ھەرىكىتىنىڭ، قانۇن ئەھمىيىتى بولغان ئىشلىرى ۋە مۇججەتلىرىنىڭ چىنلىقى، قانۇنلۇقلۇقىنى قانۇن بويىچە ئىسپاتلاش ھەرىكىتىنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە گۇۋاھلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ۋە گۇۋاھلىق پائالىيىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان ئورۇن ۋە شەخسلەر بۇ نىزامغا رىئايە قىلىشى كېرەك.

4 - ماددا گۇۋاھلىق خىزمىتىدە ئىختىيارىي گۇۋاھلىق بىلەن قانۇنىي گۇۋاھلىقنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپى يولغا قويۇلىدۇ.

5 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى گۇۋاھلىق بەرگەندە گۇۋاھنامە بېرىشى كېرەك. گۇۋاھلىق ئاپپاراتى قانۇن بويىچە بەرگەن گۇۋاھنامە قانۇنىي كۈچكە ئىگە، ئۇنىڭ قانۇندىكى تەرتىپتىن ئۆتكۈزمەي تۇرۇپ كۈچىدىن قالدۇرۇشقا بولمايدۇ.

6 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى ئاپتونوم رايونلۇق گۇۋاھلىق خىزمىتىنى باشقۇرىدۇ.

ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى شۇ مەمۇرىي رايونلۇق گۇۋاھلىق خىزمىتىنى باشقۇرىدۇ.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنلىك ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىنىڭ تەركىبىي قىسمى بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىنىڭ رەھبەرلىكىدە، بىڭتۈەن سىستېمىسىدىكى گۇۋاھلىق خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

2 - باب گۇۋاھلىق ئاپپاراتى ۋە گۇۋاھچىلار

7 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى قۇرۇشنى ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە تەكشۈرۈپ تەستىقلايدۇ.

گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرى بىر - بىرىگە بېقىنمايدۇ.

8 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارغا رىئايە قىلىشى، مەسئۇلىيىتىنى قانۇن بويىچە ئادا قىلىشى كېرەك، ئۇلارنىڭ تۆۋەندىكى ھەرىكىتى مەنئى قىلىنىدۇ:

(1) گۇۋاھلىق كەسپىدە باشقۇرۇش ھوقۇقىدىن ھالقىپ كېتىش؛

(2) قانۇندىكى تەرتىپكە خىلاپ گۇۋاھلىق بېرىش؛

(3) گۇۋاھلىق كەسپىدە ناتوغرا ۋاستىلەرنى قوللىنىش؛

(4) تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلىپ، گۇۋاھلىق ۋاكالەت ئاپپاراتى قۇرۇش، نامىنى ئۆزگەرتىش؛

(5) قانۇنغا خىلاپ باشقا ھەرىكەتلەر.

9 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرى گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى بېجىرگەندە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن ھەق ئېلىش ئۆلچىمى بويىچە ھەق ئېلىشى كېرەك. ھەقنەتەن قىينىچىلىقى بولغان پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلاردىن ئالىدىغان ھەقنى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەر بويىچە كېمەيتىسە، كەچۈرۈم قىلسا بولىدۇ.

ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ۋە گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرىنىڭ ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن گۇۋاھلىق ھەق تۇرىنى بەلگىلىشىگە ۋە گۇۋاھلىق ھەق ئۆلچىمىنى ئۆستۈرۈشىگە يول قويۇلمايدۇ.

10 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرى مالىيە تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى، خىراجەت باشقۇرۇشنى

كۆچەيتىش، مالىيە، باها، ئىقتىسادىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

11 - ماددا گۇۋاھچىلار دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسى بويىچە گۇۋاھلىق سالاھىيىتىگە ئېرىشكەن ھەمدە گۇۋاھلىق ئاپپاراتىدا مەخسۇس گۇۋاھلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملاردۇر.

12 - ماددا گۇۋاھچىلار گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى بېجىرىشتە قانۇن - نىزاملارغا رىئايە قىلىشى، كەسىپ ئەخلاقى، كەسىپ ئىنتىزامىغا رىئايە قىلىشى، گۇۋاھلىق ئالغۇچىلارنىڭ مەخپىيەتلىنى ساقلىشى كېرەك، ئۇلارنىڭ تۆۋەندىكى ھەرىكىتى مەنئى قىلىنىدۇ:

(1) پاكىتقا، قانۇنغا خىلاپ گۇۋاھنامە بېرىش؛

(2) ئورۇنلۇق سەۋەب يوق تۇرۇپ گۇۋاھلىق بېرىشتىن باش تارتىش ۋە ئۇنى رەت قىلىش؛

(3) پۇل، ئاكسىيە، ماددىي نەرسە قوبۇل قىلىش، تەلەپ قىلىش ياكى باشقا ناتوغرا مەنپەئەتكە ئېرىشىش؛

(4) تەستىقلاتماي تۇرۇپ، ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن گۇۋاھلىق بېرىش؛

(5) قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ باشقا ھەرىكەتلەر.

13 - ماددا گۇۋاھچىلار ۋەزىپە ئۆتىگەندە ئاپتونوم رايونىمىز ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى تارقاتقان «گۇۋاھچىلىق كىنىشكىسى» نى كۆرسىتىشى كېرەك. «گۇۋاھچىلىق كىنىشكىسى» نى يىللىق تەكشۈرۈپ رويخەتكە ئېلىش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ، رويخەتكە ئالدۇرماي تۇرۇپ داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەشكە يول قويۇلمايدۇ.

3 - باب گۇۋاھلىق باشقۇرۇش تەۋەلىكى

14 - ماددا گۇۋاھلىق ئىشلىرى گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ نوپۇسى تۇرۇشلۇق جايدىكى قانۇن ھەرىكىتى ياكى ئىش يۈز بەرگەن جايدىكى گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ. كۆچمەس مۇلۈككە چېتىلىدىغان گۇۋاھلىق ئىشلىرى مۇلۈك تۇرۇشلۇق جايدىكى گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ. لېكىن ۋەسىيەت، ھەدىيە، بايانات كۆچمەس مۇلۈككە چېتىلىدىغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

چەتكە چېتىشلىق گۇۋاھلىق ئىشلىرى چەتكە چېتىشلىق گۇۋاھلىق كەسپىنى بېجىرىشى تەستىقلانغان گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ.

15 - ماددا بىر گۇۋاھلىق ئىشى بىرلا گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولۇشى كېرەك.

16 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتلىرى ئوتتۇرىسىدا باشقۇرۇش تەۋەلىكى جەھەتتە تالاش - تارتىش كۆرۈلسە، كېڭىشىپ ھەل قىلىدۇ؛ كېلىشەلمىسە، باشقۇرۇش تەۋەلىكىنى ئۈلارغا ئورتاق يۇقىرى دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى بېكىتىدۇ.

4 - باب گۇۋاھلىق كەسپى

17 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى بەلگىلىمە بويىچە تۆۋەندىكى ئىشلارغا گۇۋاھلىق بېرىدۇ:

(1) توختام (كېلىشىم) نى كۆچكە ئىگە قىلىش، ئۆزگەرتىش ياكى ئاخىرلاشتۇرۇش؛

(2) ھاۋاله، ھەدىيە، ۋەسىيەتنى كۆچكە ئىگە قىلىش، ئۆزگەرتىش ياكى كۆچتىن قالدۇرۇش؛

(3) بايانانامە، ۋارىسلىق ھوقۇقىنى ئېتىراپ قىلىش ۋە مال - مۇلۈك بۆلۈشۈش؛

(4) ئۆي - زېمىننى ئۆتۈنۈپ بېرىش، ئىجارە بېرىش، رەھنگە قويۇش؛

(5) تۇغۇلۇش، ئۆلۈش، ئوقۇش تارىخى، تەرجىمھال، خىزمەت ۋەزىپىسى، ئۇنۋان، نىكاھ ئەھۋالى، ئۆرۈق - تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى، جىنايى جازاغا تارتىلغان - تارتىلمىغانلىق قاتارلىقلار؛

(6) ھۆججەتنىكى ئىمزا، تامغا، ۋاقىت قاتارلىقلارنىڭ چىنلىقى؛

(7) ھۆججەتنىڭ كۆچۈرۈلمىسى، قىسقارتىلمىسى، تەرجىمىسى، سۆزىتى بىلەن ئەسلى نۇسخىسىنىڭ ئوخشاشلىقى؛

(8) كارخانىنىڭ مەبلەغ ئىناۋىتى ۋە تىجارەت ئەھۋالى، شىركەت نىزامنامىسى، مۇدىرىيەت ۋە پايچىكلار يىغىنىنىڭ قارارى؛

(9) كىم ئارتۇق سودىسى، خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار چىقىش پائالىيىتى؛

(10) بالا بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىش ۋە بىكار قىلىش، پەرزەنتنى تونۇۋېلىش؛

(11) ئەر - خوتۇننىڭ مال - مۇلۈك پۈتۈمى؛

(12) تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان ۋەقە؛

(13) رەھنلىك قەرز پۇل توختامى؛

(14) دۆلەت كارخانىسىنى ئىجارە بېرىش، قوشۇۋېتىش ۋە مۇلۈك ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش توختامى؛

(15) دۆلەت مۇلكىنى شەخسى نامى بىلەن چېگرا سىرتىدا

رويخەتكە ئالدۇرۇشتا، دۆلەت ئىچىدىكى مەبلەغ سالغۇچى ئورۇن بىلەن شەخسلەر ئىمزالىغان ھاۋالە كېلىشىمى؛

(16) گۇۋاھلىق بېرىشكە بولىدىغان باشقا قانۇن ھەرىكىتى ۋە قانۇن ئەھمىيىتى بولغان ئىش، ھۆججەتلەر.

قانۇن، نىزاملاردا گۇۋاھلىقتىن ئۆتكۈزۈلىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن ئىشلار بەلگىلىمە بويىچە بولىدۇ.

18 ـ ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇش كۈچىگە ئىگە قىلىدىغان ھەقدارلىق ھۆججىتىدە تۆۋەندىكى شەرتلەر ھازىرلانغان بولۇشى كېرەك:

(1) ھەقدارلىق ھۆججىتىدە مەلۇم ساندىكى پۇل، بۇيۇم، ئاكسىيە تۆلەش مەزمۇن قىلىنغان بولۇش؛

(2) ھەقدارلىق ھۆججىتىدە قەرزدار مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغاندا مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇش مەنسى ئىپادىلەنگەن بولۇش؛

(3) ھەقدارلىق ھۆججىتىدە تۆلەشكە نىشانلانغان نەرسە ۋە تۆلەش ۋاقتى، ئورنى، ئۇسۇلى، سانى كونكرېت، ئېنىق، يەنە كېلىپ تالاش ـ تارتىش يوق ئىكەنلىكى بەلگىلەنگەن بولۇش.

ئالدىنقى تارماقتىكى شەرتلەرگە ئويغۇن كېلىدىغان، گۇۋاھلىق ئاپپاراتى قانۇن بويىچە مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇش كۈچىگە ئىگە قىلغان ھەقدارلىق ھۆججىتىدىكى مەجبۇرىيىتىنى قەرزدار مۆھلەت توشقىچە ئادا قىلمىسا، ھەقدار باشقۇرۇش ھوقۇقىغا ئىگە خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىش كېرەك.

گۇۋاھلىق بېرىلگەن ھەقدارلىق ھۆججىتىدە ھەقىقەتەن خاتالىق بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كېسىمنامىدە ئىزاھات بېرىشى ھەمدە كېسىمنامىنى ئىككى تەرەپكە ۋە گۇۋاھلىق ئاپپاراتىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

19 ـ ماددا تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىدە پۇل، ۋېكسىل، بۇيۇم ۋە ئاكسىيە ئامانەتكە گۇۋاھلىق بېرىشكە بولىدۇ:

(1) ھەقدار ئورۇنلۇق سەۋەب بىلەن تۇرۇپ تاپشۇرۇپ ئېلىشنى رەت قىلغان ياكى كېچىكتۈرگەنلىكتىن، قەرزدار تۆلەش مەجبۇرىيىتىنى ۋاقتىدا ئادا قىلىشقا ئامالسىز قالسا؛

(2) ھەقدارنىڭ ئادرېسى ئېنىق بولمىغان ياكى ئىز ـ دېرەكى بولمىغان، ھەقدار ئۆلگەن، ۋارىسلىق ئېنىق بولمىغان، ھەقدارنىڭ ھەرىكەت ئىقتىدارى بولمىغان، قانۇنىي ۋاكالەتچىسىمۇ ئېنىق بولمىغان ئەھۋالدا، قەرزدار تۆلەش مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا ئامالسىز قالسا؛

(3) ھەقدار بىلەن قەرزدار تۆلەش مەجبۇرىيىتىنى ئامانەت ئۈسۈلى بىلەن ئادا قىلىشنى پۈتۈشكەن بولسا.

ئامانەت گۇۋاھلىقى بېجىرىلگەندىن كېيىن، قەرزدارنىڭ قەرزى ئادا قىلىنغان بولىدۇ.

گۇۋاھلىق ئاپپاراتى ئامانەت گۇۋاھلىقىنى بېجىرگەندىن كېيىن، ئامانەت قويۇلغان بۇيۇم، پۇل ياكى ئاكسىيىنى قانۇندا بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە ئېلىۋېلىشنى ھەقدارغا ئۇقتۇرۇشى كېرەك. ساقلاش قولايسىز بۇيۇملارنى قەرزدار گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ نازارەتچىلىكىدە سېتىپ، پۇلىنى ئامانەت قويىدۇ، ياكى گۇۋاھلىق ئاپپاراتى كىم ئارتۇق سودىسى كارخانىسىنىڭ سېتىۋېتىشىگە ھاۋالە قىلىدۇ، پۇلىنى گۇۋاھلىق ئاپپاراتى ساقلاپ قويىدۇ.

20 ـ ماددا يوقلىپ كېتىش ئېھتىمالى بولغان ياكى كېيىن ئېرىشىش قىيىن بولغان دەلىل ـ ئىسپاتلارغا گۇۋاھلىق ئالغۇچىلار گۇۋاھلىق ئاپپاراتىغا دەلىل ـ ئىسپاتلارنى ئامان ساقلاش گۇۋاھلىقى بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

21 ـ ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى گۇۋاھلىق بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان تۆۋەندىكى قانۇن ئىشلىرىنى بېجىرسە بولىدۇ:

(1) رەنە قويۇشنى تىزىملاش؛

(2) مىراسنى ئېدىتلاش، ساقلاش، ۋەسىيەتنامە ياكى باشقا ھۆججەتلەرنى ساقلاش؛

(3) ئەۋرىشكىنى پېچەتلەپ ساقلاش؛

(4) قانۇن ھۆججەتلىرىنى ۋاكالىتەن يېزىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش؛

(5) گۇۋاھلىق ئالغۇچىلارنىڭ ئىلتىماسىغا ئاساسەن، گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى ئادا قىلىش جەريانىدا كېلىپ چىققان ماجىرالارنى مۇرەسسە قىلىش؛

(6) گۇۋاھلىق بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان باشقا قانۇن ئىشلىرى.

5 ـ باب گۇۋاھلىق تەرتىپى

22 ـ ماددا پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار گۇۋاھلىق ئېلىشتا، باشقۇرۇش ھوقۇقىغا ئىگە گۇۋاھلىق ئاپپاراتىغا ئىلتىماس قىلىشى ياكى ئىلتىماس قىلىشنى باشقىلارغا ھاۋالە قىلىشى كېرەك.

ۋەسىيەت، ھەدىيە مىراس، بېقىش كېلىشىمى، ھەدىيە، پەرزەنتنى تونۇۋېلىش، بېقىۋېلىش، بېقىۋېلىشنى بىكار قىلىش، ھاۋالە، بايانات، ھاياتلىق ۋە گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ جىسمانىيىتىگە زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان باشقا گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى بېجىرىشنى باشقىلارغا ھاۋالە قىلىشقا بولمايدۇ.

باشقىلارغا ھاۋالە قىلىشقا بولمايدىغان گۇۋاھلىق ئىشلىرىدا گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ گۇۋاھلىق ئاپپاراتىغا بېرىشى ھەقمەتەن قىيىن بولسا، گۇۋاھلىق ئاپپاراتى ئۇلار تۇرۇشلۇق جايغا گۇۋاھچى ئەۋەتىپ گۇۋاھلىق بېرىشى كېرەك.

23 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى تۆۋەندىكى شەرتلەرگە ئۇيغۇن كېلىدىغان گۇۋاھلىق ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك:

(1) ئىلتىماس قىلغۇچىنىڭ ئىلتىماس قىلىنغان گۇۋاھلىق ئىشى بىلەن مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بولسا؛

(2) گۇۋاھلىق ئالغۇچىلار ۋە مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بار كىشىلەرنىڭ شۇ گۇۋاھلىق ئىشىدا تالاش - تارتىشى بولمسا؛

(3) ئىلتىماس قىلىنغان ئىش گۇۋاھلىق كەسپىي دائىرىسىدە بولسا؛

(4) ئىلتىماس قىلىنغان ئىش گۇۋاھلىق ئاپپاراتىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولسا.

گۇۋاھلىق ئاپپاراتى يۇقىرىقى شەرتلەرگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان ئىلتىماسنى قوبۇل قىلماسلىق توغرىسىدا قارار چىقىرىشى ھەمدە ئىلتىماس قىلغۇچىغا يازما ئۇقتۇرۇش قىلىشى كېرەك.

24 - ماددا گۇۋاھچىلار تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىدە ئۆزىنى چەتكە ئېلىشى كېرەك، گۇۋاھلىق ئالغۇچىلارمۇ گۇۋاھچىنىڭ ئۆزىنى چەتكە ئېلىشىنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ:

(1) شۇ گۇۋاھلىق ئىشنىڭ ئالاقىدارى بولسا ياكى گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ يېقىن تۇغقىنى بولسا؛

(2) شۇ گۇۋاھلىق ئىشى بىلەن مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بولسا؛

(3) شۇ گۇۋاھلىق ئىشنىڭ ئالاقىدارى بىلەن باشقا مۇناسىۋىتى بولۇپ، توغرا گۇۋاھلىق بېرىشكە تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا.

ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە شۇ گۇۋاھلىق ئىشىدىكى تەرجىمان، باھالىغۇچى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك خادىملارغىمۇ تەتبىقلىنىدۇ.

25 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى گۇۋاھلىق ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئىلتىماس قىلغۇچىنىڭ سالاھىيىتى، ھەق - تەلەپ ھەرىكەت ئىقتىدارى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى تەكشۈرۈشى كېرەك.

ئىلتىماس قىلغۇچىلار گۇۋاھلىق ئاپپاراتىغا گۇۋاھلىق ئىشلىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك پاكىتلارنى ئەينەن بايان قىلىشى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك ئىسپات ماتېرىياللارنى تەلەپ بويىچە بېرىشى كېرەك.

26 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى تەكشۈرۈش، ماددىي ئىسپاتنى تەكشۈرۈش، نەق مەيدانىنى ئېنىقلاش، مۇناسىۋەتلىك ئارخىپ، ماتېرىيال، مۇلۇك ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە سۈرۈشتۈرۈشكە ھوقۇقلۇق.

27 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى كەسپىيلىكى، تېخنىكىلىقى كۈچلۈكرەك بولغان گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى قانۇندا بەلگىلەنگەن كەسپىي ئاپپاراتنىڭ باھالىشى، تەكشۈرۈشىگە ھاۋالە قىلسا بولىدۇ.

باھالىغۇچى ئاپپارات ۋە باھالىغۇچىلار گۇۋاھلىق ئاپپاراتى باھالاشنى ھاۋالە قىلغان ئىشلار توغرىسىدا باھانامە تەييارلىشى ھەمدە ئىمزا قويۇشى، تامغا بېسىشى كېرەك.

28 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى تولۇق، قانۇندىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن ئىشلارنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، 10 كۈن ئىچىدە گۇۋاھنامە بېرىشى كېرەك. تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشقا توغرا كەلسە، بېجىرىش مۇددىتىنى 20 كۈنگىچە ئۇزارتىشقا بولىدۇ؛ مۇرەككەپ، چىگىش گۇۋاھلىق ئىشلىرىنى بېجىرىش مۇددىتىنى گۇۋاھلىق ئاپپاراتى مەسئۇلىنىڭ تەستىقى بىلەن مۇۋاپىق ئۇزارتىشقا بولىدۇ، لېكىن ئەڭ ئۇزۇن بولغاندا 6 ئايدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

يالغان، قانۇنغا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان ئىشلارغا گۇۋاھلىق بېرىشنى گۇۋاھلىق ئاپپاراتى رەت قىلىشى ھەمدە گۇۋاھلىق ئالغۇچىغا يازما ئۇقتۇرۇش قىلىشى كېرەك.

29 - ماددا خېرىدار چاقىرىش، مۇكاپات نومۇرىنى ئېلان قىلىش، كىم ئارتۇق سودىسى قاتارلىق نەق مەيدانىدا گۇۋاھلىق بېرىلمىدىغان ئىشلارنى بېجىرگۈچى گۇۋاھچىلار نەق مەيدانغا بېرىپ نازارەتچىلىك قىلىشى، ئۇنىڭ چىنلىقى، قانۇنلۇقلۇقىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىشى، راست، قانۇنلۇق بولغان ئىش توغرىسىدىكى گۇۋاھلىق سۆزىنى نەق مەيدانىدا جاكارلىشى كېرەك.

30 - ماددا گۇۋاھلىق ئاپپاراتى گۇۋاھنامە بېرىشتىن ئىلگىرى تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىگە يولۇقسا، گۇۋاھلىق بېرىشنى توختىتىشى كېرەك:

(1) گۇۋاھنامە كۆچمە ئىگە بولۇشتىن ئىلگىرى، گۇۋاھلىق ئالغۇچى ئىلتىماسىنى قايتۇرۇۋالسا؛

(2) گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ ئۆلۈشى، قانۇنىي ئىگە ياكى باشقا تەشكىلاتنىڭ توختىتىلىشى تۈپەيلىدىن داۋاملىق بېجىرىش مۇمكىن بولمسا ياكى داۋاملىق بېجىرىشنىڭ ئەھمىيىتى قالمسا؛

(3) گۇۋاھلىق ئالغۇچىنىڭ سەۋەبىدىن 6 ئاي ئىچىدە بېجىرىپ بولغىلى بولمسا.

31 - ماددا گۇژاهلىق ئاپپاراتى گۇژاهلىق تەرتىپىگە خىلاپ ياكى يالغان، قانۇنغا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان گۇژاهنامىنى كۇچىدىن قالدۇرۇشى كېرەك.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئەدلىيە مەمۇرىي تارماقلىرى گۇژاهلىق تەرتىپىگە خىلاپ بولغان ياكى يالغان، قانۇنغا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان گۇژاهنامىنى سەزسە، شۇ گۇژاهنامىنى كۇچىدىن قالدۇرۇشقا بۇيرۇشى ياكى كۇچىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدا بىۋاستە قارار چىقىرىشى كېرەك.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

32 - ماددا گۇژاهلىق ئاپپاراتلىرىدىن بۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، 8 - ماددىدا كۆرسىتىلگەن قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى ئەھۋالنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىگە قاراپ ئاگاھلاندۇرىدۇ، ئىشنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇيدۇ، قوشۇمچە 500 يۈەندىن يۇقىرى، 3000 يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويىدۇ.

33 - ماددا گۇژاهچىلاردىن مۇشۇ نىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، 12 - ماددىدا كۆرسىتىلگەن قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى ئاگاھلاندۇرۇش، ئىشنى 3 ئايدىن يۇقىرى، بىر يىلدىن تۆۋەن توختىتىش جازاسى بېرىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىنىڭ «گۇژاهچىلىق كىنىشكىسى» نى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى بىكار قىلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

34 - ماددا گۇژاهلىق ئاپپاراتى سەۋەنلىك بىلەن خاتا گۇژاهنامە بېرىپ، پۈقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارغا بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان يەتكۈزگەن بولسا، قانۇن بويىچە تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

گۇژاهلىق ئالغۇچىلاردىن يالغان ئىسپات ماتېرىيالى بېرىپ، يامان ئاقىۋەت پەيدا قىلغانلىرى مۇناسىپ قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

35 - ماددا پۈقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلاردىن گۇژاهچىنىڭ، گۇژاهلىق ئاپپاراتىنىڭ نامىدا گۇژاهلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، گۇژاهنامىسى، گۇژاهلىق ئاپپاراتىنىڭ تامغىسىنى ياسۇۋېلىپ، ئۆزگەرتىۋېلىپ ياكى گۇژاهچىلارنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىنى رەت قىلىپ، ئۇنىڭغا توسقۇنلۇق قىلىپ، ئامانلىق ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇشقا خىلاپلىق قىلغانلىرىنى ج خ ئورگىنى قانۇن بويىچە جازالايدۇ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

36 - ماددا ئىلتىماس قىلغۇچىلار ياكى مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بار كىشىلەردىن گۇژاهلىق ئاپپاراتىنىڭ گۇژاهنامىسىگە، ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلماسلىق، گۇژاهلىق بېرىشنى رەت قىلىش، گۇژاهلىق ھۆججەتنىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش قارارىغا باشقىچە پىكرى بارلىرى قارارنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە شۇ گۇژاهلىق ئاپپاراتىنى باشقۇرغۇچى ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىغا ئەرز قىلسا بولىدۇ، ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى 15 كۈن ئىچىدە بىر تەرەپ قىلىش ھەققىدە قارار چىقىرىشى كېرەك.

ئىلتىماس قىلغۇچىلار، مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بار كىشىلەر ياكى گۇژاهلىق ئاپپاراتلىرىدىن ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىنىڭ قارارىغا قايىل بولمىغانلىرى قانۇن بويىچە مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەمۇرىي دەۋا قىلسا بولىدۇ.

گۇژاهلىق ئاپپاراتلىرى ۋە گۇژاهچىلاردىن ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىنىڭ مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىغانلىرى قانۇن بويىچە مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى مەمۇرىي دەۋا قىلسا بولىدۇ.

7 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

37 - ماددا بۇ نىزام 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى

(1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمى پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام بىناكارلىق بازىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش، بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئالاقىدارلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق -

مەنپەئەتىنى قوغداش، بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتى ۋە بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، بىناكارلىق ئىشلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇش مەقسىتىدە، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىناكارلىق قانۇنى» ۋە ئالاقىدار قانۇن - نىزاملارغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي تەۋەسىدە بىناكارلىق بازار پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ۋە ئۇنى نازارەت قىلىپ باشقۇرىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر مۇشۇ نىزامغا رىئايە قىلىشى كېرەك.

بۇ نىزامدا ئېيتىلغان بىناكارلىق بازىرى توپا - تاش قۇرۇلۇشى، تۇرۇبا لىنىيىسى، ئۆسكۈنە قۇراشتۇرۇش، بىناكارلىق بېزەكچىلىكى قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى تەكشۈرۈش، لايىھىلەش ۋە سېلىشتىكى ھۆددىگەرلىك، ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى قاتارلىق قۇرۇلۇش تىجارىتى پائالىيىتى ۋە سورۇنلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا بىناكارلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىش ۋە بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشتا بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئېچىۋېتىش، رىقابەتلىشىش، تەرتىپلىك بولۇش ۋە ئاشكارا، ئادىل بولۇش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىش لازىم. جامائەت مەنپەئىتى ۋە باشقىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈش مەنئى قىلىنىدۇ؛ مەبلەغ سېلىش يوللىرى، قۇرۇلۇشنىڭ كەسپىيلىكى قاتارلىقلارنى باھانە قىلىپ ياكى باشقا شەكىللەردىن پايدىلىنىپ بىناكارلىق بازىرىنى بۆلۈۋېلىش، قامال قىلىۋېلىش ۋە مونوپول قىلىۋېلىش مەنئى قىلىنىدۇ.

4 - ماددا بىناكارلىق پائالىيىتىدە بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتى ۋە بىخەتەرلىكىنىڭ دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇش ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

5 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەدبىر قوللىنىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى پائال يۆلىشى كېرەك. قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە باشقا ئالاقىدار تارماقلار ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى تاشقى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى تۇرلۇك بىناكارلىق قۇرۇلۇشلىرى (مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرى ۋە بۆسۈستە قاراشلىق كارخانىلىرىنىڭ كەسپىي قۇرۇلۇشلىرى) دا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىناكارلىق قوشۇنىنى ئىشلىتىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق كارخانىلىرى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشى، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىشى، ئىچكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، پەن - تېخنىكا تەركىبىنى ئاشۇرۇشى، كارخانا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشى، بازار رىقابىتى ئىقتىدارىنى كۈچەيتىشى كېرەك.

6 - ماددا مىللىي ئۆسلۇب ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە قۇرۇلۇش لايىھىلەش پائالىيىتىنى، بىناكارلىق پەن تەتقىقات پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىلىدۇ، ئاز سانلىق مىللەت بىناكارلىق تېخنىكا خادىملىرى پائال يېتىشتۈرۈلىدۇ ۋە ئىشلىتىلىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللىي ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە ئىمارەتلەرنى سېلىش ئىقتىدارىنى ۋە مەۋىيىمى ئۆستۈرۈلىدۇ.

7 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق پائالىيىتىنى بىر تۇتاش نازارەت قىلىپ باشقۇرىدۇ؛ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ھوقۇق دائىرىسى بويىچە ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرىدۇ.

ئالاقىدار كەسپىي باشقۇرۇش تارماقلىرى قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمە بويىچە، ئۆز كەسپىنىڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى يولغا قويۇش ۋە نازارەت قىلىشقا مەسئۇل بولىدۇ.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئۆز مەسئۇلىيىتى دائىرىسىدە مۇناسىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش فۇنكسىيەسىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزىدۇ.

8 - ماددا ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىلغان بىناكارلىق پائالىيىتىگە دەخلى ۋە توسقۇنلۇق قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ. بىناكارلىق پائالىيىتى ۋە ئۇنى باشقۇرۇشتىكى قانۇن، نىزاملارغا خىلاپ قىلمىشلارنى ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس پاش قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

2 - باب بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە بېرىش

9 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە بېرىدىغان قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇننىڭ ھۆددىگە بېرىلىدىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇشقا لايىق كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى ۋە باشقۇرغۇچىلىرى بولۇشى ھەمدە ئۇ قۇرۇلۇش تۈرىنى باشقۇرۇش سالاھىيەتنامىسى

ئېلىشى كېرەك. مۇناسىپ سالاھىيەتنامە ئالمىغانلىرى قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېرىشنى مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجىسىگە ئىگە بىناكارلىق قۇرۇلۇشى ۋاستىچىلىك ئاپپاراتىغا ھاۋالە قىلىشى كېرەك.

10 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش، لايىھىلەش ۋە سېلىشنى ھۆددىگە ئېرىشتە تۆۋەندىكى شەرتلەرنى ھازىرلاش كېرەك:

(1) تەكشۈرۈش، لايىھىلەشنى ھۆددىگە ئېرىش

1) بىناكارلىق قۇرۇلۇش تۈرىگە ئائىت تەستىق ھۆججىتى بولۇش؛

2) تەكشۈرۈش، لايىھىلەشكە كېرەكلىك ئۇل ماتېرىيال بولۇش؛

3) قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرنى پىلانلاش ئىجازىتى بولۇش؛

4) قانۇن، نىزاملاردا بەلگىلەنگەن باشقا شەرتلەر.

(2) قۇرۇلۇش قىلىشنى ھۆددىگە ئېرىش

1) دەسلەپكى لايىھە ۋە تەخمىن چوت تەستىقلانغان بولۇش؛

2) قۇرۇلۇشنى پىلانلاش ئىجازىتى بولۇش؛

3) قۇرۇلۇش قىلىشقا كېرەكلىك چېرتيوژ ۋە تېخنىكىلىق ماتېرىيال بولۇش؛

4) ئالاقىدار تارماقنىڭ يول ئاتلايدىغان قۇرۇلۇش مەبلىغىنىڭ ئاساسەن ئەمەلىيلەشكەنلىكى، شۇ يىللى پۈتتۈرۈلىدىغان قۇرۇلۇش مەبلىغىنىڭ تولۇق ئەمەلىيلەشكەنلىكىنى تەكشۈرگەنلىك ھۆججىتى بولۇش؛

5) قانۇن، نىزاملاردا بەلگىلەنگەن باشقا شەرتلەر.

11 - ماددا تۆۋەندىكى بىناكارلىق قۇرۇلۇشلىرىدا، ھۆددىگە ئالغۇچىلارنىڭ ياخشىسىنى قانۇن بويىچە ئاشكارا ياكى تەكلىپ بىلەن خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە ئېرىش ئۇسۇلى بىلەن تاللىۋېلىش شەرت:

(1) تەكشۈرۈش، لايىھىلەشكە خېرىدار چاقىرىش

1) شەھەرنىڭ مۇھىم ئېرىدىكى ۋە كوچا ياقىسىدىكى ئاساسلىق بىنا، خاتىرە ئىمارەت ۋە چوڭ ھەيكەل؛

2) كۆپ قەۋەتلىك تۇرالغۇ، بەلگىلەنگەن چەكتىن ئاشىدىغان جامائەت بىنالىرى ۋە تۇرالغۇ رايونى؛

3) چوڭ، ئوتتۇرا كەسىپى قۇرۇلۇش.

(2) قۇرۇلۇش قىلىشقا خېرىدار چاقىرىش

1) ھۆكۈمەت ياكى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئورۇنلار مەبلەغ سالغان، بەلگىلەنگەن چەكتىن ئاشىدىغان قۇرۇلۇش؛

2) باشقا يوللار بىلەن مەبلەغ سېلىنغان تاۋار تۇرالغۇ ۋە شەھەر جامائەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى.

(3) بەلگىلەنگەن چەكتىن ئاشىدىغان ئۇسكۇنە سېتىۋېلىشقا خېرىدار چاقىرىش.

ئالدىنقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ كونكرېت دائىرىسى ۋە چېكىنىش ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەلگىلەيدۇ.

12 - ماددا بۇ نىزامنىڭ 11 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەنلەردىن باشقا بىناكارلىق قۇرۇلۇشى ۋە مەخپىي قۇرۇلۇش قاتارلىق خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە ئېرىشكە باب كەلمەيدىغان قۇرۇلۇشلارنى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن بىۋاستە ھۆددىگە بەرسە بولىدۇ.

چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلىغى، چەت ئەل ھۆكۈمىتى ھەدىيە قىلغان پۇل، خەلقئارا پۇل مۇئاسىلە تەشكىلاتىدىن ئېلىنغان قەرز پۇل بىلەن سېلىنىدىغان ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرى ئالاھىدە تەلەپ قويغان جۇغگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدىكى، ھەمكارلىقىدىكى قۇرۇلۇشلار قانۇنغا ئاساسەن خەلقئارا ئادەت بويىچە خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە ئېرىلمىدۇ، بۇ نىزامدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە ئېرىلمىمۇ بولىدۇ.

13 - ماددا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە ئېرىش تۆۋەندىكى ئاساسىي تەرتىپكە ئۇيغۇن بولۇشى لازىم:

(1) خېرىدار چاقىرغۇچى خېرىدار چاقىرىش ئىلتماسىنى ئوتتۇرىغا قويۇش، سالاھىيەتنى ئالدىن تەكشۈرۈش ھۆججىتى، خېرىدار چاقىرىش ھۆججىتى تەييارلاش ۋە قۇرۇلۇشنىڭ خېرىدارلىق چېكىنى بېكىتىش، خېرىدار چاقىرىش ئۇچۇرىنى ئېلان قىلىش، خېرىدار چىققۇچى ئورۇنلارنىڭ سالاھىيىتىنى ئالدىن تەكشۈرۈش، نەق مەيدانغا بېرىپ تەكشۈرۈش؛

(2) خېرىدار چىققۇچى خېرىدار بولۇش ھۆججىتىنى تەييارلاش ۋە تاپشۇرۇش؛

(3) خېرىدار چاقىرغۇچى خېرىدارلارنى ئېلان قىلىش، باھالاش ۋە بېكىتىش، خېرىدار چىققۇچى بىلەن ھۆددىگەرلىك توختامى ئىمزالاش.

14 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىغا خېرىدار چاقىرىشتا خېرىدارلارنى ئېلان قىلىش، باھالاش ۋە بېكىتىشنى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قانۇن بويىچە تەشكىللەيدۇ ھەمدە قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىدۇ.

خېرىدار چاقىرغۇچى خېرىدار چاقىرىش ھۆججىتىنى تەييارلاش ۋە قۇرۇلۇشنىڭ خېرىدارلىق چېكىنى بېكىتىشتە ئادىل، ئىلمىي، قانۇنلۇق ئىش قىلىشى؛ باھالاش ۋە بېكىتىش ئىشىنى خېرىدار چاقىرىش ھۆججىتىدە بەلگىلەنگەن باھالاش

ئۇلچىمى ۋە تەرتىپى بويىچە ئىشلىشى، خېرىدار چىقىۋچى ئورۇنلار مەلۇم قىلغان باھا، قۇرۇلۇش مۇددىتى، ئاساسلىق ماتېرىيال سەرپىياتى، قۇرۇلۇش قىلىش لايىھىسى، سۈپەت نەتىجىسى، كارخانا ئىناۋىتى قاتارلىقلارنى ئومۇملاشتۇرۇپ باھالاپ ۋە سېلىشتۇرۇپ، مۇناسىپ شەرتنى ھازىرلىغانلىرىدىن ياخشىسىنى تاللىۋېلىشى كېرەك.

15 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى پۈتۈن مۇددىتى ئېلىش تەشەببۇس قىلىنىدۇ، بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى پارچىلاپ مۇددىتى بېرىش مەنئى قىلىنىدۇ.

مۇددىتى بەرگۈچى تەكشۈرۈش - لايىھىلەشنى بىرنەچچە ئورۇنغا تەڭ مۇددىتى بېرىشتە، بىرىنى ئاساسلىق ئورۇن قىلىپ بېكىتىپ، پۈتۈن قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈرۈش - لايىھىلەشنى ئومۇمىي جەھەتتىن ماسلاشتۇرۇشقا مەسئۇل قىلىشى لازىم.

بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ ئايرىم لايىھىلىنىدىغان، ھۈنەر - سەنئەت تېخنىكا تەلىپى كۈچلۈكرەك بولغان كەسپىي قىسمى ۋە بەلگىلەنگەن چەكتىن ئاشۇرۇپ بېزىلىدىغان قىسمىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، مۇددىتى بەرگۈچىنىڭ بىر ئورۇن پۈتتۈرىدىغان يەككە قۇرۇلۇشنى بىرقانچە قىسمغا پارچىلاپ، بىرقانچە ئورۇنغا مۇددىتى بېرىشىگە يول قويۇلمايدۇ.

16 - ماددا مۇددىتى بەرگۈچى تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەرنى بولماسلىقى كېرەك:

(1) بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجىسى ۋە كەسىپ دائىرىسى بولمىغان ئورۇنغا مۇددىتى بېرىش؛

(2) پارا تەلەپ قىلىش، پارا، ئۈستەك ياكى باشقا نەپ ئېلىش، مۇددىتى ئالغۇچىدىن مەبلەغ سېلىپ تۇرۇشنى تەلەپ قىلىش ياكى قۇرۇلۇشنى مۇددىتى بېرىشتە باشقا نامۇۋاپىق شەرتلەرنى قويۇش؛

(3) خېرىدار چاقىرىپ مۇددىتى بېرىلمىغان قۇرۇلۇشنى بۇاستە مۇددىتى بېرىش ياكى مۇددىتى ئالغۇچى بىلەن تىل بىرىكتۈرۈۋېلىپ خېرىدار چاقىرغان بولۇۋېلىش؛

(4) خېرىدار چىقىۋچىنىڭ لايىھىسى ۋە ئالاقىدار ماتېرىيالىنى باشقا خېرىدار چىقىۋچىغا ئاشكارىلاپ قويۇش ياكى بېرىش؛

(5) پۈتۈن مۇددىتى ئالغۇچى ئورۇننى قۇرۇلۇشنى بۆلۈپ مۇددىتى بېرىشكە مەجبۇرلاش ياكى بەلگىلەپ بېرىلگەن ئورۇنغا بۆلۈپ مۇددىتى بېرىسەن دەپ چەكلەپ قويۇش؛

(6) تەكشۈرۈش، لايىھىلەش ھۆججىتىنى، چېرتيوژنى ئۆز مەيلىچە ئۆزگەرتىش، مۇددىتى ئالغۇچىنى، ۋاستىچىلىك مۇلازىمەت ئاپپاراتىنى قانۇن، نىزاملارغا ۋە قۇرۇلۇش ئۇلچىمى، قائىدىسىگە خىلاپ ھالدا تەكشۈرۈش، لايىھىلەش، قۇرۇلۇش قىلىش ۋە ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى قىلىشقا مەجبۇرلاش؛

(7) توختامدىكى پۈتۈمگە خىلاپلىق قىلىپ، مۇددىتى ئالغۇچى ئورۇننى بەلگىلەپ بېرىلگەن بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دېتال - سەپلىمىلىرى ۋە ئۈسكۈنىلىرىنى سېتىۋېلىشقا زورلاش ياكى ئىشلەپچىقارغۇچىنى، تەمىنلىگۈچىنى بەلگىلەپ بېرىش؛

(8) قانۇن، نىزاملاردا قەتئىي مەنئى قىلىنغان باشقا ھەرىكەتلەر.

3 - باب بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى مۇددىتى ئېلىش

17 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى مۇددىتى ئالىدىغان ئورۇنلار قانۇن بويىچە سالاھىيەتنامە ئالغان بولۇشى ھەمدە بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى سالاھىيەت دەرىجىسى يول قويغان كەسىپ دائىرىسىدە مۇددىتى ئېلىشى لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىز سىرتىدىكى تەكشۈرگۈچى، لايىھىلىگۈچى ئورۇنلار ياكى قۇرۇلۇش قىلغۇچى شتاتلىق كارخانىلاردىن ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە بىناكارلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلىرى ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا ئىلتىماس سۇنۇشى كېرەك، ئىش ئېلىش ئىجازىتىگە تەستىق بىلەن ئېرىشكەن ھەمدە سودا - سانائەت، باج ئورۇنلىرىغا تىزىملىتىش قاتارلىق رەسمىيەتلەرنى قانۇن بويىچە بېجىرگەندىن كېيىن، ئاندىن ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە قۇرۇلۇشنى مۇددىتى ئالسا بولىدۇ.

مۇددىتى ئالغۇچى ئورۇن ئاپتونوم رايونىمىز سىرتىدىكى بىناكارلىق ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىشتە، بەلگىلىمە بويىچە قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا تەستىقلىتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىز سىرتىدىكى بىناكارلىق ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشلىتىشتە، ئالدى بىلەن بىناكارلىق ئەمگەك كۈچلىرى بازىسى تەشكىللىگەن شتاتلىق قوشۇننى ئىشلىتىش كېرەك.

18 - ماددا چوڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش، لايىھىلەش ۋە سېلىشنى مۇناسىپ سالاھىيەتنى ھازىرلىغان 2 دىن ئارتۇق ئورۇن بىرلىكتە مۇددىتى ئالسا بولىدۇ. بىرلىكتە مۇددىتى ئالغۇچىلار مۇددىتى بېرىلگەن توختامنى ئىجرا قىلىشتا چاتما جاۋابكارلىقنى ئۈستىگە ئالىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى تەكشۈرۈش،

لايىھىلەش ۋە قۇرۇلۇش قىلىش ئورۇنلىرى بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى بىرلىكتە ھۆددىگە ئالغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز سىرتىدىكى ھۆددىگە ئالغۇچى تەرەپ بۇ نىزامنامىنىڭ 17 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئالاقىدار رەسمىيەتلەرنى بىجىرىشى كېرەك.

19 - ماددا پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن پۈتۈن ھۆددىگە ئېلىش توختامىدىكى پۈتۈم بويىچە ياكى ھۆددىگە بەرگۈچىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ، ھۆددىگە ئالغان قۇرۇلۇشنىڭ بىر قىسمىنى تۆۋەندىكى ئۇسۇل بىلەن بۆلۈپ ھۆددىگە بەرسە بولىدۇ:

(1) تەكشۈرۈش ۋە لايىھىلەشنى پۈتۈن ھۆددىگە ئالغان ئورۇن پۈتۈن ھۆددىگە ئالغان قۇرۇلۇشنىڭ مەلۇم بىر كەسپىي قىسمى ياكى ئاساسىي گەۋدە بولمىغان قىسمىنى تەكشۈرۈش ۋە لايىھىلەش ئىشىنى مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجىسى بار ئورۇنغا ھۆددىگە بەرسە بولىدۇ؛

(2) قۇرۇلۇش قىلىشنى پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن پۈتۈن ھۆددىگە ئالغان قۇرۇلۇشنىڭ ھۈنەر - سەنئەت تېخنىكا تەلىپى بىرقەدەر كۆچلۈك بولغان كەسپىي قىسمىنى ۋە بەلگىلەنگەن چەكتىن ئاشۇرۇپ بېزىلمىغان قىسمىنى مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجىسى بار ئورۇنغا ھۆددىگە بەرسە بولىدۇ، لېكىن قۇرۇلۇشنىڭ گەۋدە قۇرۇلمىسىنى ئۆزى پۈتتۈرۈشى شەرت.

20 - ماددا پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن پۈتۈن ھۆددىگە ئېلىش توختامىدىكى پۈتۈم بويىچە ھۆددىگە بەرگۈچى ئورۇن ئالدىدا جاۋابكار بولىدۇ؛ بۆلۈپ ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن بۆلۈپ ھۆددىگە ئېلىش توختامىدىكى پۈتۈم بويىچە پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ ئورۇن ئالدىدا جاۋابكار بولىدۇ. پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن بىلەن بۆلۈپ ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن بۆلۈپ ھۆددىگە ئالغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدا ھۆددىگە بەرگۈچى ئورۇن ئالدىدا چاتما جاۋابكارلىقنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

21 - ماددا ھۆددىگە ئالغۇچى تۆۋەندىكى ھەرىكەتلەردە بولماسلىقى كېرەك:

(1) قۇرۇلۇشنى سالاھىيەت دەرىجىسى ۋە كەسىپ دائىرىسىدىن ھالقىپ ھۆددىگە ئېلىش ياكى باشقا ئورۇننىڭ سالاھىيەت دەرىجە گۇۋاھنامىسىنى ئىشلىتىپ ھۆددىگە ئېلىش؛

(2) قۇرۇلۇشنى قانۇن - نىزاملارغا خىلاپ ھالدا بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىش ياكى ھۆددىگە ئالغان قۇرۇلۇشنى باشقىلارغا پۈتۈنلەي ھۆددىگە بېرىۋېتىش؛

(3) بۆلۈپ ھۆددىگە ئالغان ئورۇن قۇرۇلۇشنى يەنە بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىش؛

(4) تەكشۈرگۈچى، لايىھىلىگۈچى ئورۇن بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دېتال - سەپلىمىلىرى ۋە ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلەپچىقارغۇچىنى، تەمىنلىگۈچىنى بەلگىلەپ بېرىش؛

(5) تىل بىرىكتۈرۈۋېلىپ خېرىدار چىقىش، خېرىدارلىق باھاسىنى ھە - ھۇ بىلەن ئۈستۈرۈش ياكى تۆۋەنلىتىش، ياكى ئادىل رىقابەتلىشىشكە تەسىر يەتكۈزۈش ئېھتىمالى بولغان پارا، ئۈستەك ياكى باشقا نەپ بېرىشتەك ۋاستىلەر بىلەن قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىۋېلىش؛

(6) بىناكارلىق قۇرۇلۇشنى سۈپەت ئۆلچىمى، بىخەتەرلىك ئۆلچىمى بويىچە لايىھىلىمەسلىك ياكى لايىھە چېرتيوژى، قۇرۇلۇش قىلىش تېخنىكا ئۆلچىمى بويىچە قىلماسلىق؛

(7) ئەسلى لايىھىنى خالىغانچە تۈزىتىش، ئۆزگەرتىش، ئىش ھالقىسىنى قىسقارتىش، ماتېرىيالنى كەم ئىشلىتىش ياكى سۈپەت ئۆلچىمىگە توشمايدىغان بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دېتال - سەپلىمىلىرى ۋە ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلىتىش؛

(8) بىنانىڭ ئاساسىي گەۋدىسىگە ياكى كۆتۈرۈش قۇرۇلمىسىغا چېتىلىدىغان ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش ۋە بېزەكچىلىك ئىشلىرىدا ئۆز بېشىمچىلىق قىلىش؛

(9) مۇناسىۋەتلىك ئىمزالىق چېرتيوژ، تامغا ۋە سالاھىيەتنامىنى ياسۇۋېلىش، ئۆزگەرتىش، ئارىيەت بېرىش، ئۆتۈنۈپ بېرىش ۋە سېتىش؛

(10) قانۇن، نىزاملاردا مەنئى قىلىنغان باشقا ھەرىكەتلەر.

4 - باب بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى

22 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش مەسلىھەتچىلىكى، پۈتۈش باھاسى مەسلىھەتچىلىكى، خېرىدار چاقىرىش ۋاكالەتچىلىكى، قۇرۇلۇش نازارەتچىلىكى، قۇرۇلۇش سۈپىتىنى ئۆلچەش، ئۈسكۈنە - ماتېرىيال تەكشۈرۈش قاتارلىق ھەقلىق مۇلازىمەتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلار قانۇن بويىچە كەسىپ ئىجازەتنامىسى ۋە تىجارەت كىنىشكىسى ئالغاندىن كېيىن ئىش باشلىسا بولىدۇ.

23 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتىدە ئالاقىدار قانۇن - نىزاملارغا رىئايە قىلىش، سەمىمىي بولۇش، لەۋزىدە تۇرۇش، ئادىل بولۇش،

ئىلمىي بولۇش پرىنسىپىدا چىلىق تۈرۈش، ھاۋالە توختامىدا پۈتۈشكەن مەجبۇرىيەتنى قاتتىق ئادا قىلىش كېرەك.

24 - ماددا قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇنلار- دىن قۇرۇلۇش تۈرىنى ئۆزى باشقۇرۇش سالاھىيىتىنى ھازىرلىمىغانلىرىنىڭ تۆۋەندىكى قۇرۇلۇشلارنى نازارەت قىلىنىشى كېرەك:

(1) دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆقتىلىق قۇرۇلۇشلىرى؛

(2) ھۆكۈمەت مەبلەغ سالغان ئىشخانا بىناسى، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئىشلىرى قۇرۇلۇشلىرى؛

(3) شەھەر جامائەت قۇرۇلۇشى ۋە تۇرالغۇ قۇرۇلۇشلىرى؛

(4) چەت ئەل مەبلىغى بىلەن، جۈملىگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكى بىلەن، چەت ئەلنىڭ قەرز پۇلى، ھەدىيە پۇلى، ئىئانە پۇلى بىلەن سېلىنىدىغان قۇرۇلۇشلار.

25 - ماددا ۋاستىچىلىك مۇلازىمەت ئاپپاراتى تۆۋەندىكى قىلمىشلاردا بولماسلىقى كېرەك:

(1) سالاھىيەت دەرىجىسى ۋە مۇلازىمەت دائىرىسىدىن ھالقىپ ئىش ئېلىش؛

(2) قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغۇچى بىلەن ياكى ماتېرىيال، ئۈسكۈنە ئىشلەپچىقارغۇچى، تەمىنلىگۈچى بىلەن بېقىندىلىق مۇناسىۋىتى ۋە باشقا مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بار تۇرۇپ، شۇ قۇرۇلۇشنى نازارەت قىلىش؛

(3) ھۆددىگە ئالغۇچى، ھۆددىگە بەرگۈچى بىر تەرەپ بىلەن مۇلۇك - مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بار تۇرۇپ، يەنە بىر تەرەپنىڭ ھاۋالىسى بىلەن ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتى قىلىش؛

(4) ھۆددىگە بەرگۈچى ۋە ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ بىر قۇرۇلۇش تۈرىگە بولغان ھاۋالىسىنى بىرلا ۋاقىتتا قوبۇل قىلىش؛

(5) تىل بىرىكتۈرۈۋېلىش، ئالداش، پارىخورلۇق ۋاستىلىرى بىلەن ئىش قىلىش؛

(6) ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش، قۇرۇلۇش ئۈچۈرىنى سېتىش، مۇناسىۋەتلىك ھۆججەت، ماتېرىيال، چېرتيوژنى ياسۇۋېلىش، ئۆزگەرتىش؛

(7) قانۇن - نىزاملاردا مەنئى قىلىنغان باشقا قىلمىشلار.

5 - باب بىناكارلىق قۇرۇلۇش توختامى ۋە پۈتۈش باھاسى

26 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە بېرىش، ھۆددىگە ئېلىش ۋە ۋاستىچىلىك مۇلازىمىتىدە دۆلەت بېكىتكەن توختام نۇسخىسىنى ئىشلىتىپ ياكى ئۇنىڭدىن پايدىلىنىپ، قانۇن بويىچە يازما توختام ئىمزالاپ، قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ۋە سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا ئەنگە ئالدۇرۇش ھەمدە نازارەتچىلىك ۋە يېتەكچىلىكنى قوبۇل قىلىش لازىم.

27 - ماددا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىلىدىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدا، ھۆددىگەرلىك توختامىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار چىقىش ھۆججىتىنىڭ مەزمۇنى بىلەن بىردەك بولۇشى لازىم. بىناكارلىق قۇرۇلۇشنى بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىشتە، بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىش توختامى پۈتۈن ھۆددىگە ئېلىش توختامىغا خىلاپ بولماسلىقى لازىم. نازارەتچىلىك قىلىنىدىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ ھاۋالە نازارەتچىلىك توختامى ھۆددىگەرلىك توختامىغا خىلاپ بولماسلىقى لازىم.

28 - ماددا توختامدا پۈتۈشكەن ئىش مىقدارىنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن قۇرۇلۇش باھاسىنى ئۆزگەرتىش توغرا كەلسە ياكى توختامدا پۈتۈشكەن باشقا ئىشلارنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن توختامنىڭ مەزمۇنىنى ئۆزگەرتىش توغرا كەلسە، توختاملاشقۇچىلار توختامنى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ۋاقتىدا تۈزىتىشى ياكى تولۇقلاپ ئىمزالىشى كېرەك.

29 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن قۇرۇلۇش مىقدارىنى ھېسابلاش قائىدىسى ۋە باھا ھېسابلاش ئۇسۇلىنى ئاساس قىلىپ، قۇرۇلۇشنىڭ كەسىپ تۈرى بويىچە، نورمىدا بەلگىلەنگەن سەرپىيات مىقدارى ۋە مۇناسىپ ھەق ئېلىش ئۇلچىمىدىن پايدىلىنىپ ھېسابلاپ، ھۆددىگە بەرگۈچى بىلەن ھۆددىگە ئالغۇچى توختامدا پۈتۈشۈشى لازىم.

قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى باشقۇرۇش تارمىقى ئىشلىتىلگەن ئادەم، ماتېرىيال ۋە ماشىنا قاتارلىقلارنىڭ باھا ئۇچۇرى، قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى تەكشەش كومپىيۇتېرىنى ۋە ئۇسۇلىنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۇرۇشى، ھۆددىگە بەرگۈچى بىلەن ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ قۇرۇلۇش تەخمىن چوتى، خام چوتى ۋە ئەق چوتىنى بېكىتىشىگە يېتەكچىلىك قىلىشى ھەمدە ئۇنىڭ ئىجرا سىغا نازارەت قىلىشى لازىم.

30 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ مۇددىتىنى ھۆددىگە بەرگۈچى بىلەن ھۆددىگە ئالغۇچى قۇرۇلۇش مۇددىتى نورمىسىدىن پايدىلىنىپ ھۆددىگەرلىك توختامدا پۈتۈشىدۇ. قۇرۇلۇش مۇددىتىنى قىسقارتىش ئىلمىي، مۇڭلاپلىق بولۇشى، قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە قۇرۇلۇش

قىلىش بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىنىشى كېرەك. ھۆددىگە بەرگۈچى قۇرۇلۇش مۆددىتى نورمىسى ئاساسىدا قۇرۇلۇش مۆددىتىنى %20 تىن ئارتۇق قىسقارتىشنى تەلەپ قىلسا، ھۆددىگە ئالغۇچىغا قۇرۇلۇش مۆددىتىنى قىسقارتىشقا كېتەرلىك خىراجەتنى بېرىشى كېرەك.

31 - ماددا ھۆددىگە بەرگۈچى بىلەن ھۆددىگە ئالغۇچى قانۇن بويىچە ئىمزالىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشى ھۆددىگەرلىك توختامىغا قاتتىق ئەمەل قىلىشى، توختامغا خىلاپلىق قىلغۇچى جاۋابكارلىقنى قانۇن بويىچە ئۈستىگە ئېلىشى لازىم.

قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن ۋە پۈتۈن ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش پۇلىنى توختامدىكى پۈتۈم بويىچە ۋاقتىدا بېرەلمىسە، ھۆددىگە ئالغۇچى توختامدىكى پۈتۈم بويىچە تەكشۈرۈش، لايىھىلەش، قۇرۇلۇش قىلىش قاتارلىق پائالىيەتنى توختىتىشقا ھوقۇقلۇق.

ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن ھۆددىگە ئالغان ۋەزىپىنى توختامدا پۈتۈشكەن سۈپەت ئۆلچىمى ۋە قۇرۇلۇش مۆددىتى بويىچە ئورۇنداپ بولالمىسا، ھۆددىگە بەرگۈچى توختامدىكى پۈتۈم بويىچە قۇرۇلۇش پۇلىدىن تۇتۇپ قېلىشقا ھوقۇقلۇق.

32 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشى پۈتكەندە توختامدا پۈتۈشكەن مۆددەتتە راسچوت قىلىپ بولۇش لازىم؛ مۆددىتى پۈتۈشۈلمىگەن بولسا، قۇرۇلۇش پۈتۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنغاندىن كېيىن 3 ئاي ئىچىدە راسچوت قىلىپ بولۇش لازىم. قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش پۈتۈپ راسچوت قىلىنىپ بولغاندىن كېيىن قۇرۇلۇش پۇلىنى قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغان ئورۇنغا ۋاقتىدا بېرىشى كېرەك.

ئىككى تەرەپ قۇرۇلۇش راسچوتىدا تالاش - تارتىش قىلىپ قالسا، بۇنى بېكىتىشنى ئىككى تەرەپ ئورتاق ئېتىراپ قىلىدىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشى ۋاستىچىلىك ئاپپاراتىغا ھاۋالە قىلسا بولىدۇ؛ بېكىتىش نەتىجىسى ئۈستىدىمۇ تالاش - تارتىش بولسا، قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى باشقۇرۇش تارمىقى بېكىتكەن راسچوتنى ئۆلچەم قىلىش لازىم. قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنى بېكىتىش ئىشىغا بېكىتىلگەن راسچوت باھا پەرقى بويىچە ھەق ئېلىشقا ياكى مۇكاپات ئېلىشقا بولمايدۇ.

6 - باب بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتى ۋە بىخەتەرلىكى

33 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى تەكشۈرۈش، لايىھىلەش، قۇرۇلۇش قىلىش، ماتېرىيال - ئۈسكۈنىلەرنىڭ سۈپىتى ۋە قۇرۇلۇش قىلىش بىخەتەرلىكى قانۇن، نىزاملار ۋە ئالاقىدار قۇرۇلۇش تېخنىكا ئۆلچىمى، سۈپەتنى باھالاش ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن بولۇشى، لايىھىلەش ھۆججىتىدە ۋە ھۆددىگەرلىك توختامىدا قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتىگە، بىخەتەرلىكىگە قويۇلغان تەلەپكە يەتكۈزۈلۈشى كېرەك.

قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى، ئالاقىدار كەسپىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتى - بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتى ۋە قۇرۇلۇش قىلىش بىخەتەرلىكىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، بىناكارلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ قانۇن بويىچە قائىدىلىك تىجارەت قىلىشىغا نازارەتچىلىك قىلىشى كېرەك. كونكرېت باشقۇرۇش چارىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۈزۈپ چىقىدۇ.

34 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدا سۈپەتنى ياخشىلىرىغا يۇقىرى باھا قويۇش پرىنسىپى يولغا قويۇلىدۇ. ھۆددىگە بەرگۈچى بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى ئەلا سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈشنى تەلەپ قىلسا، ھۆددىگە ئالغۇچى بىلەن ھۆددىگەرلىك توختامىدا قۇرۇلۇشنىڭ سۈپەت ئۆلچىمى، باھاسى قاتارلىق جەھەتتىكى ھوقۇق - مەجبۇرىيىتىنى كونكرېت پۈتۈشۈشى كېرەك.

35 - ماددا قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش باشلىنىشتىن بۇرۇن ئالاقىدار تارماقلارغا بېرىپ قۇرۇلۇش سۈپىتى نازارەتچىلىك رەسمىيىتىنى بېجىرىشى، لايىھىلىگۈچى، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارنى لايىھە مۆلچەرى ۋە چېرتيوژنى كوللېكتىپ قاراپ چىقىشقا، قۇرۇلۇش قىلىش جەريانىدا قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈشكە تەشكىللىشى ھەمدە قۇرۇلۇش پۈتكەندە سۈپىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشنى قانۇن بويىچە تەشكىللىشى كېرەك.

36 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇن ئىچكى سۈپەت كاپالەت سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، قەتئىي تۈردە قۇرۇلۇشنىڭ تېخنىكا ئۆلچىمى، قائىدىسى ۋە قۇرۇلۇش قىلىش لايىھىسى بويىچە ئىش قىلىشى، قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە قۇرۇلۇش قىلىش بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

37 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىيال، دېتال - سەپلىمە ۋە ئۈسكۈنىلەر مەھسۇلات سۈپىتى ئۆلچىمىگە ۋە لايىھىدىكى تەلەپكە ئۇيغۇن بولۇشى شەرت. بىناكارلىق ماتېرىياللىرىنى ئىشلەپچىقارغۇچى، تەمىنلىگۈچى ئورۇن لاياقەتلىك مەھسۇلات

بىلەن تەمىنلىشى ھەمدە مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىگە مەسئۇل بولۇشى كېرەك.

قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش ھۆججىتىگە ئويغۇن بولمىغانلىرىنى تەمىنلەشكە مەسئۇل بولغان بولسا، ئۇنىڭ سۈپىتى دۆلەت بەلگىلىگەن سۈپەت ئۆلچىمىگە ئويغۇن بولۇشى كېرەك.

بىناكارلىق كارخانىلىرى بىناكارلىق قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىيال، دېتال - سەپلىمە ۋە ئۈسكۈنىلەرنى تەكشۈرۈشى شەرت، تەكشۈرۈلمىگەن ياكى تەكشۈرۈشتە لايىقەتسىز چىققانلىرىنى ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، ھۆددىگە ئالغۇچىنى بەلگىلەپ بېرىلگەن زاۋۇتنىڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دېتال - سەپلىمىلىرى ۋە ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلىتىشكە زورلىشى مەنئى قىلىنىدۇ.

38 - ماددا ئىمارەتنىڭ گەۋدىسى ۋە كۆتۈرۈش قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە چېتىلىدىغان قەۋەت قوشۇش، ئۆزگەرتىش ۋە بېزەش قۇرۇلۇشى باشلىنىشتىن بۇرۇن، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن بۇنىڭ لايىھىسىنى ئىشلەشنى ئەسلى لايىھىلىگەن ئورۇنغا ياكى مۇناسىپ سالاھىيەت شەرتىگە ئىگە لايىھىلەش ئورنىغا ھاۋالە قىلىشى كېرەك؛ لايىھىسى بولمسا، ئىشنى باشلاشقا بولمايدۇ.

39 - ماددا ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشى سۈپەت ئۆلچىمىگە ئويغۇن بولۇشى، لايىھىلەش ھۆججىتى ۋە ھۆددىگەرلىك توختامىدا بەلگىلەنگەن سۈپەت تەلىپىگە يەتكەن بولۇشى ھەمدە قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ياكى ئۇ ھاۋالە قىلغان قۇرۇلۇش سۈپىتى نازارەتچىلىك ئاپپاراتى قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرگەن بولۇشى كېرەك. تەكشۈرۈشتە سۈپىتى لايىقەتسىز چىققان ئىمارەتنى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالماسلىقى، ئىشلەتمەسلىكى كېرەك، ھۆددىگە ئالغۇچى ئوڭشاپ بېرىشى لازىم؛ قۇرۇلمىسى بىخەتەرلىك تەلىپىگە ئويغۇن بولمىغانلىرى بىر تەرەپ قىلىنىشى كېرەك. ئوڭشاش خىراجىتى ۋە بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي زىيانىنى جاۋابكار تەرەپ ئۈستىگە ئالىدۇ.

ئىمارەت پۈتكەندىن كېيىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشقا تاپشۇرغاندا، ھۆددىگە ئالغۇچى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇنغا مۇكەممەل قۇرۇلۇش تېخنىكا ئارخىپى، قۇرۇلۇش چېرتيوژى ۋە ئىمزا قويۇلغان قۇرۇلۇش رېمونتى كاپالەتنامىسىنى ھەمدە ئىمارەتنى ئىشلىتىش، ئاسراش، قوغداش چۈشەندۈرمىسىنى بېرىشى كېرەك. تۇرالغۇ ئىمارەتنىڭ سۈپەت كاپالەتنامىسى ۋە ئىشلىتىش چۈشەندۈرمىسى بېرىلىشى كېرەك.

40 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدا سۈپەت رېمونت كاپالىتى تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ. رېمونت كاپالەت مۇددىتى قۇرۇلۇش پۈتۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ ھەمدە تۆۋەندىكىچە بولىدۇ:

(1) پۈقرالار ئىمارىتى، جامائەت ئىمارىتى ۋە ئادەتتىكى سانائەت ئىمارىتى، قۇرۇلمىلىرىنىڭ توپا - تاش قۇرۇلۇشىنىڭ بىر يىل، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆگزىسىنىڭ سۇ مۇداپىئە قۇرۇلۇشىنىڭ 3 يىل بولىدۇ؛

(2) ئىمارەتنىڭ ئېلېكتر لىنىيىسى، سۇ تۇرۇبىسىنى قۇراشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ بىر يىل بولىدۇ؛

(3) ئىمارەتنىڭ ئىسسىنىش ۋە سالقىنلاش قۇرۇلۇشىنىڭ بىر ئىسسىنىش مەزگىلى ۋە سالقىنلاش مەزگىلى بولىدۇ؛

(4) تالادىكى سۇ تۇرۇبىسى ۋە مەھەللە يوللىرى قاتارلىق ئەھەر جامائەت قۇرۇلۇشىنىڭ بىر يىل بولىدۇ؛

(5) ئالاھىدە تەلەپ قويۇلمىغان باشقا قۇرۇلۇشلارنىڭ رېمونت كاپالەت مۇددىتىنى ئالاقىدار ئىككى تەرەپ دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە بىناكارلىق قۇرۇلۇشى توختامىدا پۈتۈشىدۇ.

41 - ماددا ئىمارەتنى بەلگىلەنگەن رېمونت كاپالەت مۇددىتى ئىچىدە رېمونت قىلىپ بېرىشكە قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغۇچى مەسئۇل بولىدۇ. بۇنىڭ خىراجىتىنى جاۋابكار تەرەپ ئۈستىگە ئالىدۇ.

42 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغۇچى تەدبىر قوللىنىپ، قۇرۇلۇش قىلىش تۈپەيلىدىن پەيدا بولىدىغان شاۋقۇن ۋە باشقا مۇھىت بۇلغىنىشى، زىيىنىنى تىزگىنلەپ، قۇرۇلۇش مەيدانى دائىرىسىدىكى جامائەت مۇئەسسەسلىرى ۋە قوشنا ئىمارەت - قۇرۇلمىلارنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغدىشى كېرەك، بۇنىڭغا كېتىدىغان خىراجەتنى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن ئۈستىگە ئالىدۇ.

تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىدە، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئىلتىماس قىلىپ، تەستىقلىتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك؛ ئەتراپىدىكى ئورۇنلارغا ۋە ئاھالىگە تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا، ئالدىن ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم:

(1) تەستىقلانغان پىلان دائىرىسىدىن تاشقىرى جاينى ۋاقىتلىق ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە؛

(2) يول، تۇرۇبا لىنىيىسى، ئېلېكتر قۇۋۋىتى ۋە پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش مۇئەسسەسىسى قاتارلىق

جامائەت مۇئەسسەسلىرىنى بۇزۇپ قويۇش ئېھتىمالى بولسا؛

(3) سۇنى، توكنى ۋاقىتلىق توختىتىشقا، يول قاتنىشىنى ۋاقىتلىق ئۈزۈپ قويۇشقا توغرا كەلسە؛

(4) پارتلىتىش مەشغۇلاتى قىلىشقا توغرا كەلسە؛

(5) قانۇن ـ نىزاملاردا تەستىقلىتىش رەسمىيىتى بېجىرىلمىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن باشقا ئىشلار.

7 ـ باب باشقۇرۇش ۋە مۇلازىمەت

43 ـ ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇش تۈرى تەستىقلانغاندىن كېيىن، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇرۇلۇش چوشىدىغان جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا ياكى ئۇ ھاۋالە قىلغان ئاپپاراتقا قۇرۇلۇشنى مەلۇم قىلىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك.

44 ـ ماددا دۆلەتنىڭ ئايرىم بەلگىلىمىسى بار بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، شەرتى ھازىرلانغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشى باشلىنىشتىن بۇرۇن، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن تۆۋەندىكى ھۆججەت ـ ماتېرىياللارنى ئىلىپ قۇرۇلۇش چوشىدىغان جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا ياكى ئۇ ھاۋالە قىلغان ئاپپاراتقا ئىلتىماس قىلىپ، قۇرۇلۇش قىلىش ئىجازەتنامىسى ئىلىشى كېرەك:

(1) بىناكارلىق قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان يەرنىڭ تەستىق رەسمىيىتى؛

(2) بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى پىلانلاش تەستىق رەسمىيىتى؛

(3) قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇش تۈرىنى باشقۇرۇش سالاھىيەتنامىسى ياكى ھاۋالە نازارەتچىلىك توختامى؛

(4) قۇرۇلۇش قىلىشنى ھۆددىگە ئالغان كارخانىنىڭ سالاھىيەتنامىسى ۋە تۈر باشقۇرغۇچىنىڭ سالاھىيەتنامىسى؛

(5) قۇرۇلۇش قىلىش ئېھتىياجىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان چېرتيوژ، تېخنىكىلىق ماتېرىيال؛

(6) ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قۇرۇلۇش مەبلىغىنى تەكشۈرگەن ھۆججىتى ياكى بانكا بەرگەن مەبلەغ ئىناۋىتى ئىسپاتى؛

(7) بەلگىلىمە بويىچە بېجىرىلمىدىغان تۈرلۈك مۇلۇك مەبلەغ ئىجازىتى، خېرىدار چاقىرىش ـ خېرىدار چىقىش، قۇرۇلۇش نازارەتچىلىكى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتىنى نازارەت قىلىشقا دائىر رەسمىيەتلەر؛

(8) قانۇن، نىزاملاردا يوللاش كېرەك دەپ بەلگىلەنگەن باشقا ھۆججەت ـ ماتېرىياللار.

ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن شەرتكە ئۇيغۇن كېلىدىغان قۇرۇلۇش قىلىش ئىلتىماسىنى قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ياكى ئۇ ھاۋالە قىلغان ئاپپارات تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە قۇرۇلۇش قىلىش ئىجازەتنامىسى بېرىشى كېرەك.

45 ـ ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىناكارلىق بازىرىنى پائال يېتىلدۇرۇشى ۋە راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لەر قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىك سودىسى شەكىللىنىش بازىرىنىڭ پەيدىنپەي قۇرۇشى، قۇرۇلۇش ئۇچۇرلىرىنى ئاشكارا ئېلان قىلىشى، قۇرۇلۇشقا خېرىدار چاقىرىش ـ خېرىدار چىقىش پائالىيىتىنى بىر تۇتاش ئىلىپ بېرىشى ھەمدە نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشى، قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىك رەسمىيەتلىرىنى بىر يەرگە يىغىپ بېجىرىپ، بىناكارلىق پائالىيىتى قىلغۇچىلارغا مۇلازىمەت قىلىشى كېرەك.

46 ـ ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ۋە ئالاقىدار باشقۇرغۇچى تارماقلار مەسئۇلىيىتى ۋە ئىش تەقسىماتى بويىچە بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بىناكارلىق پائالىيىتىدىكى قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەرنى قانۇن بويىچە تۈزىتىشى ۋە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى، بىناكارلىق بازىرىدىكى قانۇنىي تىجارەت پائالىيىتىنى قوغدىشى ۋە كاپالەتلەندۇرۇشى كېرەك.

47 ـ ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىيىتىدە قانۇن ئىجرا قىلغۇچىلار قانۇن ئىجراسىنى نازارەت قىلىش ـ تەكشۈرۈشتە، مەمۇرىي جازا قانۇنى ۋە ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارغا قاتتىق رىئايە قىلىشى، كىنىشكا بىلەن ئىشقا چىقىشى لازىم.

48 ـ ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىدە ئىش تۈزۈمىنى ئاشكارىلاش، ئىش تەرتىپىنى ئاددىيلاشتۇرۇش، ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئىجتىمائىي نازارەتچىلىكنى قوبۇل قىلىش كېرەك.

قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىناكارلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر ئوتتۇرىغا قويغان تۈرلۈك ئىلتىماسنى بەلگىلەنگەن مۇددەتتە بېجىرىپ بولۇشى ياكى يازما جاۋاب بېرىشى كېرەك؛ مۇددىتى بەلگىلەنمىگەن بولسا، ئىلتىماسنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈن ئىچىدە بېجىرىپ بولۇشى ياكى يازما جاۋاب بېرىشى لازىم؛ ئالاھىدە ئەھۋال تۇغۇلىدىن 30 كۈن ئىچىدە بېجىرىپ بولالمىسا ياكى جاۋاب بېرەلمىسە، يۇقىرى

دەرىجىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ تەستىقى بىلەن بىر ئاي ئۇزارتسا بولىدۇ.

49 - ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىناكارلىق قۇرۇلۇش سۈپىتى ئەرز تۇزۇمىنى ئورنىتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ سۈپەت ئۇستىدىكى ئەرزىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىشى كېرەك.

بىناكارلىق پائالىيىتى ۋە ئۇنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشتىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلار پاش قىلىنسا، قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى ھەمدە پاش قىلغۇچىغا يازما جاۋاب بېرىشى كېرەك.

50 - ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشتا گۇۋاھنامە ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە ھەق ئالغاندىن تاشقىرى، باشقا ھەق ئالسا بولمايدۇ. بىناكارلىق پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر قانۇنىي ئاساسى بولمىغان ھەقنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

8 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

51 - ماددا قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا قۇرۇلۇشنى مەلۇم قىلىش رەسمىيىتىنى بەلگىلىمە بويىچە بېجىرمىگەن، ياكى قۇرۇلۇش تۈرىنى باشقۇرۇش سالاھىيىتىنى ھازىرلىماي ۋە ھۆددىگە بېرىش شەرتىگە ئۇيغۇن بولماي تۇرۇپ، بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن ھۆددىگە بەرگەنلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى مۇھلەت ئىچىدە تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ مۇھلىتى توشقىچە تۈزەتمىگەنلەرگە قانۇنغا خىلاپ قىلمىشى چېتىلىدىغان قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسىنىڭ 1% ى بويىچە جەرىمانە قويىدۇ، جەرىمانە سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغاندا 50 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەيدۇ.

52 - ماددا ھۆددىگە بەرگۈچى ئورۇنلاردىن بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۈزەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى مۇھلەت ئىچىدە تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ، ئىش باشلاش شەرتىنى ھازىرلىمىغانلىرىنى قۇرۇلۇش قىلىشىنى توختىتىشقا بۇيرۇيدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا قانۇنغا خىلاپ قىلمىشى چېتىلىدىغان قۇرۇلۇشنىڭ توختامدىكى باھاسىنىڭ 3% ى بويىچە جەرىمانە قويىدۇ، جەرىمانە سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغاندا 150 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەيدۇ:

(1) بەلگىلىمە بويىچە ئاشكارا ياكى تەكلىپ بىلەن خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىلمىدىغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى بىۋاستە ھۆددىگە بېرىش ياكى خېرىدارلار بىلەن كېلىشىپ ھۆددىگە بېرىش؛

(2) قۇرۇلۇشنى مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجىسى ۋە كەسىپ دائىرىسىنى ھازىرلىمىغان ياكى ئىش ئېلىش ئىجازىتىگە تەستىق بىلەن ئېرىشمىگەن ئورۇنغا ھۆددىگە بېرىش؛

(3) بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى پارچىلاپ ھۆددىگە بېرىش؛

(4) قۇرۇلۇش قىلىش ئىجازىتى ئالماي تۇرۇپ، ئۆز مەيلىچە ئىش باشلاش؛

(5) ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇندىن بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ تېخنىكا ئۆلچىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تۆۋەنلىتىشنى تەلەپ قىلىش.

53 - ماددا ھۆددىگە ئالغۇچى ئورۇنلاردىن بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۈزەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە قانۇنغا خىلاپ قىلمىشى چېتىلىدىغان پۈتكەن قۇرۇلۇش باھاسىنىڭ 5% ى بويىچە جەرىمانە قويىدۇ، جەرىمانە سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغاندا 150 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەيدۇ:

(1) سالاھىيىتى يوق تۇرۇپ، سالاھىيەت دەرىجىسى ۋە كەسىپ دائىرىسىدىن ھالقىپ قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش؛

(2) ھۆددىگە ئالغان بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى قانۇنسىز ھالدا بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىش، قولدىن قولغا ئۆتكۈزۈپ ھۆددىگە بېرىش؛

(3) بۆلۈپ ھۆددىگە ئالغان ئورۇن قۇرۇلۇشنى يەنە بۆلۈپ ھۆددىگە بېرىش؛

(4) سالاھىيەتنامىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش، سېتىش ياكى باشقىلارنىڭ ئۆز ئورنىنىڭ نامىدا قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىشىغا باشقا يوللار بىلەن رۇخسەت قىلىش؛

(5) ئاپتونوم رايونىمىز سىرتىدىكى بىناكارلىق كارخانىلىرى شىنجاڭغا كېلىپ بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغاندا ياكى ئەمگەك مۇلازىمىتى قىلغاندا، قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا تەستىقلىتىش رەسمىيىتىنى بېجىرمەسلىك.

ئالدىنقى تارماقنىڭ (1) دىن (4) گىچە بەلگىلەنگەن قىلمىشلار سادىر قىلىنسا، سالاھىيەتنامە تارقاتقان ئورگان ئىشنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇسا، سالاھىيەت دەرىجىسىنى چۈشۈرسە بولىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىنىڭ سالاھىيەتنامىسى بىكار قىلىنىدۇ.

54 - ماددا مۇددىگە ئالغۇچى ئورۇنلاردىن بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ بىناكارلىق قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتىنى بەلگىلەنگەن سۈپەت تۆلچىمىگە يەتكۈزەلمىگەنلەر قايتىدىن تەكشۈرۈش، لايىھىلەش، ئوڭشاشقا مەسئۇل بولىدۇ ياكى زىيانىنى تۆلەيدۇ، قوشۇمچە قانۇنغا خىلاپ قىلمىشى چېتىلىدىغان پۈتكەن قۇرۇلۇش باھاسىنىڭ 5% ى بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ، جەرىمانە سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغاندا 200 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەيدۇ:

(1) بىناكارلىق قۇرۇلۇشنى سۈپەت تۆلچىمى، بىخەتەرلىك تۆلچىمى بويىچە لايىھىلىمەسلىك ياكى لايىھە چېرتيوژى، قۇرۇلۇش قىلىش تېخنىكا تۆلچىمى بويىچە قىلماسلىق؛

(2) ئىش ھالقىسىنى ئازايتىش، ماتېرىيالنى كەم ئىشلىتىش، سۈپەت تۆلچىمىگە ئۇيغۇن بولمىغان بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دېتال - سەپلىمىلىرى ۋە ئۇسكۇنىلىرىنى سېتىۋېلىش، ئىشلىتىش؛

(3) ئىمارەتنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى ياكى كۆتۈرۈش قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە چېتىلىدىغان ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش، بېزەكچىلىك ئىشلىرىدا ئۆز بېشىمچىلىق قىلىش؛

(4) ئىمزالىق چېرتيوژ، تامغا ۋە سالاھىيەتنامىنى ياسىۋېلىش، ئۆزگەرتىش، سېتىش.

ئالدىنقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن قىلمىشلارنى سادىر قىلىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتى جەھەتتە ھادىسە ياكى باشقا ئېغىر ئاقىۋەت پەيدا قىلغانلارنى سالاھىيەتنامە تارقاتقان ئورگان ئىشنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇيدۇ، سالاھىيەت دەرىجىسىنى چۈشۈرىدۇ ياكى سالاھىيەتنامىسىنى بىكار قىلىدۇ ھەمدە پۈاستە جاۋابكار مەسئۇل خادىمغا ۋە باشقا بۇاستە جاۋابكارلارغا مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ قانۇن بويىچە جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

55 - ماددا بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى ۋاستىچىلىك مۇلازىمەت ئاپپاراتلىرىدىن بۇ نىزامنىڭ 25 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتنىنى مۇسادىرە قىلىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا ۋاستىچىلىك مۇلازىمەت توختامىدىكى باھانىڭ 3% ى بويىچە جەرىمانە قويىدۇ، جەرىمانە سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغاندا 100 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەيدۇ، سالاھىيەتنامە تارقاتقان ئورگان سالاھىيەت دەرىجىسىنى چۈشۈرسە ياكى سالاھىيەتنامىسىنى بىكار قىلسا بولىدۇ؛ بۇاستە جاۋابكار مەسئۇل خادىمغا ۋە باشقا بۇاستە جاۋابكارلارغا مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ زىيان پەيدا قىلغانلىرى قانۇن بويىچە تۆلەيدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

56 - ماددا بىناكارلىق پائالىيىتىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرغۇچى ئالاقىدار تارماقلار ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى تۆۋەندىكى قىلمىشلارنىڭ بىرىنى سادىر قىلسا، يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل ئورگان تۈزىتىدۇ ياكى تۈزەتكۈزىدۇ، جاۋابكارلارغا مەمۇرىي چارە كۆرسە بولىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ زىيان پەيدا قىلغان بولسا، شۇ تارماق مۇناسىپ تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ:

(1) مۇناسىپ سالاھىيەت دەرىجە شەرتىنى ھازىرلىمىغان ئورۇنغا شۇ دەرىجىدىكى سالاھىيەتنامىنى بېرىش، ئىش باشلاش شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان قۇرۇلۇش ئۈچۈن قۇرۇلۇش قىلىش ئىجازەتنامىسى بېرىش ياكى لايىقەتسىز قۇرۇلۇشقا سۈپىتى لايىقەتلىك بولغانلىق ھۆججىتى بېرىش؛

(2) مۇددىگە بەرگۈچى ئورۇننى خېرىدار چاقىرىپ مۇددىگە بېرىلىدىغان قۇرۇلۇشنى كۆرسەتمىگەن ئورۇنغا مۇددىگە بېرىسەن دەپ چەكلەپ قويۇش، ياكى مۇددىگە ئالغۇچى ئورۇنغا سېتىۋېلىنىدىغان بىناكارلىق ماتېرىيال، دېتال - سەپلىمە ۋە ئۇسكۇنىلىرىنى بەلگىلەپ بېرىش ياكى ئىشلەپچىقارغۇچىنى، تەمىنلىگۈچىنى بەلگىلەپ بېرىش؛

(3) خىزمەتتە بېپەرۋالىق قىلىش، سەۋەبسىز كەينىگە سۈرەش، مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلماسلىق؛

(4) ۋەزىپىسىدىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ پارا سوراش، پارا ئېلىش، ئۈستەك ياكى باشقا نەپ ئېلىش.

57 - ماددا بۇ نىزامدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ بولغان، مەمۇرىي جازا بېرىلىدىغان باشقا قىلمىشلارنى سادىر قىلغانلارنى قۇرۇلۇش مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ياكى ئالاقىدار تارماق قانۇن - نىزاملار ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەلگىلىگەن خىزمەت ھوقۇقى بويىچە جازالايدۇ.

9 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

58 - ماددا خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتا ئىشلىتىلىدىغان بىناكارلىق مۇئەسسەسلىرى ۋە ژاقىتلىق ئىشلىتىلىدىغان باشقا بىناكارلىق مۇئەسسەسلىرىنى سېلىش، دېھقانلار ئۆزلىرى سالغان ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇشلىرىدا بۇ نىزام تەتبىقلانمايدۇ.

59 - ماددا بۇ نىزام 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىكنى باشقۇرۇش نىزامى

(1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ نىزام ساياھەتچىلىكنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ساياھەت بايلىقىنى قوغداش ۋە مۇڭاپىق ئېچىپ پايدىلىنىش، ساياھەت بازىرى ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش، ساياھەتچىلەر ۋە ساياھەتچىلىك تىجارەتچىلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ساياھەتچىلىك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەقسىتىدە، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن - نىزاملىرىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان ساياھەتچىلىك ساياھەت بايلىقى ۋە مۇئەسسەسلىرىدىن پايدىلىنىپ، مەخسۇلا ياكى ئاساسلىق ساياھەتچىلەرنى جەلپ قىلىدىغان ۋە كۈتۈۋالىدىغان، ساياھەتچىلەرگە سەيلى - ساياھەت، قونۇش، يېمەك - ئىچمەك، قاتناش، مال سېتىۋېلىش، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئۇنىۋېرسال مۇلازىمەت قىلىدىغان ساھەنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي تەۋەسىدە ساياھەت بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش، ساياھەتچىلىك تىجارىتى ۋە باشقۇرۇش، ساياھەت پائالىيىتى قىلىشتا مۇشۇ نىزام تەتبىقلىنىدۇ.

دۆلەتنىڭ قانۇن، نىزاملىرىدا تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، مەشھۇر مەنزىرىلىك جاي، ئورمان باغچىسى شۇنىڭدەك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇش ھەققىدە بەلگىلىمە بولسا، شۇ بەلگىلىمە ئىجرا قىلىنىدۇ.

4 - ماددا ساياھەتچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ئىقتىسادىي ئۈنۈم، ئىجتىمائىي ئۈنۈم ۋە ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇلىدۇ.

دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى تەشكىلات ھەم شەخسلەرنىڭ كۆپ يوللار بىلەن مەبلەغ سېلىپ ساياھەت بايلىقىنى ئېچىشىغا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىلىدۇ؛ «كىم مەبلەغ سالسا، شۇ مەنپەئەتلىنىش» پرىنسىپى بويىچە، مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى قانۇن بويىچە قوغدىلىدۇ.

ساياھەتچىلىك ماتارىيېلىنىڭ تەرەققىياتىغا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىلىدۇ، ساياھەت باشقۇرۇش كەسپىي خادىملىرى يېتىشتۈرۈلىدۇ، ساياھەت كەسىپكارلىرىنىڭ ساپاسى ۋە ساياھەت مۇلازىمەت سۈپىتى ئۆستۈرۈلىدۇ.

يەرلىك ئالاھىدىلىك ۋە مىللىي تۇسكە ئىگە ساياھەت تۈرلىرى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇلىدۇ، ئاز سانلىق مىللەت ساياھەت باشقۇرۇش كەسپىي خادىملىرى يېتىشتۈرۈلىدۇ.

5 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق مۇكۇمەتلىرى ساياھەتچىلىك خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، ساياھەتچىلىك تەرەققىياتىنى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈشى، ساياھەتچىلىك سىياسىتىنى كۆپەيتىشى، ساياھەتچىلىك ئۆل مۇئەسسەسە ۋە مۇلازىمەت مۇئەسسەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، ساياھەت مۇھىتىنى ياخشىلىشى، ساياھەت بازىرىنى يېتىلدۇرۇشى، ساياھەت مۇلازىمىتى سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى كېرەك.

6 - ماددا ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ؛ ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرنىڭ ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى شۇ مەمۇرىي رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

پىلان، قۇرۇلۇش، تاشقى ئىشلار، سۇچىلىق، مۇھىت ئاسراش، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، ج خ، قاتناش، مەدەنىيەت، دىن قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار ئۆز مەسئۇلىيىتى بويىچە، ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ ساياھەتچىلىك باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىشلىشىگە پائال ماسلىشىدۇ.

7 - ماددا شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىي ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، سايامەتچىلىك قانۇن - نىزاملىرى ۋە مۇشۇ نىزامغا ئاساسەن، بىكىتۈەن سىستېمىسىنىڭ سايامەتچىلىك باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ، ئۇنىڭ سايامەتچىلىك باشقۇرۇش ئاپپاراتى كەسپىي جەھەتتە ئاپتونوم رايونىنىڭ سايامەت مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ رەھبەرلىكىدە بولىدۇ؛ بىكىتۈەنلىك دېۋىزىيە (ئىدارە) لىرى، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانلىرىنىڭ سايامەتچىلىك خىزمىتى شۇ جايدىكى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشىدا بولىدۇ.

8 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ سايامەت بايلىقى ئۈستۈنلۈكىنى ۋە ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، تاشقى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، نۇقتىلىق مەنزىرىلىك سايامەت رايونى (نۇقتىسى) نىڭ داڭقىنى چىقىرىشى، سايامەت كەسىپكارلىرىغا ئىناۋەت بېرىنچى، سۈپەت بېرىنچىسى ۋە مۇلازىمەت بېرىنچى دېگەن قاراشنى تۈرغۇزۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىشى، ياخشى سايامەت مۇھىتى يارىتىشى لازىم.

9 - ماددا سايامەت بايلىقىنى ئېچىشقا، سايامەتچىلىك تەرەققىياتىغا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى ياكى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى تەقدىرلەيدۇ ۋە مۇكاپاتلايدۇ.

2 - باب سايامەت بايلىقى

10 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان سايامەت بايلىقى ھۆزۈرلىنىش ۋە سەيلە قىلىش قىممىتى بولغان، سايامەتچىلىك تەرەققىياتىدا ئېچىپ پايدىلانغىلى بولىدىغان، سايامەتچىلەرنى جەلپ قىلالايدىغان ھەمدە ئىقتىسادىي ئۈنۈم، ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىدىغان تەبىئىي مەنزىرە، گۈمانىتارلىق مەنزىرە ۋە مىللىي ئۆرپ - ئادەت قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ.

سايامەت بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىشتا، بىر تۈتاش پىلانلاش، قاتتىق قوغداش، مۇۋاپىق ئېچىش، ئىلمىي باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش، بايلىق ئاسراشقا دائىر قانۇن، نىزاملارنى قاتتىق ئىجرا قىلىش شەرت.

11 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ سايامەت بايلىقىنى تەكشۈرۈش، باھالاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ سايامەتچىلىك بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ۋە قوغداش پىلانىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ سايامەتچىلىك تەرەققىيات پىلانىغا ئاساسەن مۇھاكىمە قىلىپ تۈزۈپ، تەلەپ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلاتقاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

12 - ماددا سايامەت بايلىقىنى ئېچىش ۋە سايامەت مۇئەسسەسىلىرىنى قۇرۇش پىلانلانغان دائىرىدە بولۇشى، ئۇنىڭ مۇھىتقا بولغان تەسىرى باھالىنىشى، ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىت ئاسراش مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى بىلەن تەڭ لايىھىلىنىشى، تەڭ سېلىنىشى، تەڭ ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى شەرت.

سايامەت بايلىقىنى ئېچىش ۋە سايامەت مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇتا، ئاپتونوم رايونىنىڭ سايامەت بايلىقى ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇش، تەبىئىي مەنزىرە، گۈمانىتارلىق مەنزىرە ۋە مىللىي مەدەنىيەت ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈش، مەنزىرىلىك رايون (نۇقتا) دىكى مەدەنىيەت يادىكارلىقى ۋە مۇھىتنى ئاسراش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەش كېرەك.

13 - ماددا مەنزىرىلىك سايامەت رايونى (نۇقتىسى) ۋە ياندائىما سايامەت مۇئەسسەسىلىرىنى بېكىتىش قۇرۇش، ئۈزگەرتىپ قۇرۇش، كېڭەيتىپ قۇرۇش سايامەت بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ۋە قوغداش پىلانىغا ئۈيغۇن بولۇشى ھەمدە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىدىن پىكىر ئېلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئالاقىدار رەسمىيەتلەر بېجىرىلىشى شەرت.

ئالاقىدار تارماقلار مەنزىرىلىك سايامەت رايونى (نۇقتىسى) ۋە ياندائىما سايامەت مۇئەسسەسىلىرىنى بېكىتىش قۇرۇش، ئۈزگەرتىپ قۇرۇش، كېڭەيتىپ قۇرۇشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاشتا، تولۇق دەللىلىشى، مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشقا، قارىغۇلارچە قۇرۇش، تەكرار قۇرۇشتىن ساقلىنىشقا دىققەت قىلىشى كېرەك.

مەنزىرىلىك سايامەت رايونى (نۇقتىسى) ۋە ياندائىما سايامەت مۇئەسسەسىلىرىنى بېكىتىش قۇرۇش، ئۈزگەرتىپ قۇرۇش، كېڭەيتىپ قۇرۇشتا، شۇ جايدىكى ئاھالىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش ھەمدە شۇ جايدىكى ئاھالىنى سايامەت مۇلازىمەت پائالىيىتىگە پائال تەشكىللەش ۋە قاتناشتۇرۇش كېرەك.

14 - ماددا سايامەت رايونلىرىدا سايامەت بايلىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى بۇزىدىغان، مەنزىرىلىك سايامەت رايونىنى بۇلغايدىغان ۋە ئۇنىڭ قىيافىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان قۇرۇلۇشلارنى قىلىش

مەنئى قىلىنىدۇ؛ فېئودالىق خۇراپاتلىقنى، شەھۋانىيلىقنى تەرغىب قىلىدىغان، پۇقرالارنىڭ جىسمانىي - روھىي ساغلاملىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى (نۇقتىسى) نى قۇرۇش مەنئى قىلىنىدۇ.

15 - ماددا مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى (نۇقتىسى) نى باشقۇرۇش ئاپپاراتى مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى (نۇقتىسى) نىڭ تازىلىقىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ساياھەت تىجارەتچىلىرىنىڭ ئۆزىنىڭ مەسئۇلىيىتە دائىر سىدىكى تازىلىقنى ياخشى قىلىشىغا ھىدەكچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىپ، ساياھەتچىلەرگە مەدەنىي، پاكىز ۋە گۈزەل ساياھەت مۇھىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

3 - باب ساياھەت تىجارەتچىلىرى

16 - ماددا بۇ نىزامدا ئېيتىلغان ساياھەت تىجارەتچىلىرى ساياھەت كەسپىنى يولغا قويۇپ، ساياھەتچىلەرگە بىۋاستە بىر خىل ياكى كۆپ خىل مۇلازىمەت قىلىدىغان پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنى كۆرسىتىدۇ.

17 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرى سەممىي بولۇش، لەۋزىدە تۇرۇش، ئادىل رىقابەتلىشىش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىپ، قانۇن بويىچە تىجارەت قىلىشى شەرت.

ساياھەت تىجارەتچىلىرى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

18 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرى بەلگىلىمە بويىچە ساياھەتچىلىك تىجارەت ئىجازەتنامىسى ۋە سودا - سانائەت تىجارەت كىنىشكىسى ئالغاندىن كېيىن ئىش باشلىسا بولىدۇ.

مېھمانخانىلارنىڭ تاشقى ساياھەتچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ئىلتىماسىنى ساياھەت مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تەستىقلايدۇ.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ساياھەتچىلىك تىجارەت ئىجازەتنامىسى - كىنىشكىسىنى ياسۇۋلىشى، ئۆزگەرتىشى، سېتىشى، ئۆتۈنۈپ بېرىشى، ئىجارە بېرىشى مەنئى قىلىنىدۇ.

19 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرى تۆۋەندىكى تىجارەت قائىدىسىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك:

(1) تەستىقلانغان تىجارەت دائىرىسىدە تىجارەت قىلىش؛

(2) مۇلازىمەت تۈرى، ئۆلچىمى ۋە ھەق ئۆلچىمىنى ئاشكارىلاش، ساياھەتچىلەرنى ھەرقانداق ۋاستە بىلەن ئالدىماسلىق ۋە خاتا يېتەكلىمەسلىك؛

(3) توختامدا پۈتۈشكەن مۇلازىمەت ئۆلچىمىگە قاتتىق ئەمەل قىلىش، مۇلازىمەت تۈرىنى خالىغانچە ئۆزگەرتمەسلىك، بىكار قىلماسلىق؛

(4) ساياھەتچىلەرنىڭ تاۋار ۋە مۇلازىمەتنى ئۆز ئالدىغا تاللاش ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش، ھەرقانداق باھانە ياكى شەكىل بىلەن سودىغا زورلىماسلىق، ساختا، ناچار تاۋار ساتماسلىق؛

(5) كەسىپ ئەخلاقىغا قاتتىق رىئايە قىلىش، خېرىدارلارنى تەننەرختىن تۆۋەن باھادا ئۆزىگە تارتماسلىق، ساياھەت يېتەكچىسى، شوپۇرغا ئوستەك بېرىشتەك ۋاستىلەر بىلەن ناتوغرا رىقابەتلەشمەسلىك؛

(6) ساياھەت رايونىدىكى باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ بىر تۇتاش باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىش، قائىدە - تۈزۈملەرگە رىئايە قىلىش، ساياھەت مۇئەسسەسلىرىنى ئوبدان ئاسراش.

20 - ماددا ساياھەت تىجارىتىنىڭ ھەق تۆرى ۋە ھەق ئۆلچىمى ھەققىدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بەلگىلىمىسى بولسا، تىجارەتچىلەر شۇ بەلگىلىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك.

21 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرى ساياھەت بىخەتەرلىكىنى باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتە تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تىجارەت دائىرىسىگە ماس كېلىدىغان ساياھەت بىخەتەرلىكى مۇئەسسەسلىرى، ئۈسكۈنىلىرىنى تەقلىپ، ساياھەتچىلەرنىڭ جىسمانىي ۋە مال - مۈلۈك بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشى ھەمدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ساياھەتچىلەرنى كۆتۈلمىگەن جىسمانىي زىيان - زەخمەت سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇشى لازىم.

ساياھەت تىجارەتچىلىرى ساياھەت مۇئەسسەسلىرى ۋە سەيلىگاھلاردا كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان خەتەرلىك ئەھۋالغا قارىتا بىخەتەرلىك تەدبىرى قوللىنىشى، ئاگاھ بەلگىسى قويۇشى، ساياھەتچىلەرنى ئۆچۈر بىلەن تەمىن ئېتىشى كېرەك.

ساياھەتچىلەرنىڭ جىسمانىي بىخەتەرلىكىگە خەۋپ يەتسە ۋە پۇل - مېلى زىيانغا ئۇچرىسا، ساياھەت تىجارەتچىلىرى ئۇنۇملۈك تەدبىر قوللىنىپ قۇتقۇزۇشى ياكى يارەملىشىپ ئىزدىشى ھەمدە ئالاقىدار تارماقلا ۋاقتىدا دوكلات قىلىشى لازىم.

22 - ماددا مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى (نۇقتىسى) دا يايما ئاچقۇچلار ئالاقىدار تارماق ئايرىپ بەرگەن دائىرىدە ئېچىشى ھەمدە باھانى ئېنىق يېزىشى، تىجارەت كىنىشكىسىنى ئېسىپ قويۇشى، مەدەنىي مۇلازىمەت قىلىشى شەرت.

23 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرىنىڭ قانۇنىي

هوقۇق - مەنپەئىتى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ دەخلى - تەرۇز قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ. سايامەت تىجارەتچىلىرى ئۆزىنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىسا، پاش قىلىش ۋە شىكايەت قىلىشقا هوقۇقلۇق.

سايامەت تىجارەتچىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپ هەق ۋە سېلىقنى رەت قىلىشقا هوقۇقلۇق.

4 - باب سايامەتچىلەر

24 - ماددا سايامەتچىلەرنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ دەخلى - تەرۇز قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

25 - ماددا سايامەتچىلەر سايامەت پائالىيىتىدە تۆۋەندىكى هوقۇقلاردىن بەهرىمەن بولىدۇ:

(1) سايامەت پائالىيىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىغا ۋە سايامەت مۇلازىمىتىنىڭ ئەينەن ئەمەلگە ئاشىرىلىشىغا نازارەت قىلىش؛

(2) سايامەت تىجارەتچىسى، سايامەت مۇلازىمىتى ۋە سايامەت تاۋارلىرىنى ئۆز ئالدىغا تاللاش؛

(3) توختامدىكى پۈتۈم بويىچە باھاغا لايىق سايامەت مۇلازىمىتىگە ئېرىشىش؛

(4) جىسمانىي بىخەتەرلىكى ۋە پۇل - مال بىخەتەرلىكى كاپالەتكە ئىگە بولۇش؛

(5) كىشىلىك ئىززىتى، مىللىي ئۆرپ - ئادىتىنى هۆرمەتلىنىش؛

(6) قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغاندا تۆلەم ئېلىش؛

(7) قانۇن - نىزاملاردا بەلگىلەنگەن باشقا هوقۇقلار.

26 - ماددا سايامەتچىلەر سايامەت پائالىيىتىدە تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلىشى كېرەك:

(1) قانۇن، نىزام ۋە ئىجتىمائىي ئەخلاققا رىئايە قىلىش؛

(2) شۇ جايدىكى مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ - ئادىتىگە هۆرمەت قىلىش؛

(3) سايامەت بايلىقى، ئېكولوگىيىلىك مۇهىت ۋە سايامەت مۇئەسسەسىلىرىنى ئاسراش؛

(4) سايامەت تەرتىپىنى ساقلاش ۋە مەنزىرىلىك سايامەت رايونى (نۇقتىسى) نىڭ بىخەتەرلىك ۋە مۇهىت تازىلىقىغا بەلگىلىمىلىرىگە رىئايە قىلىش؛

(5) قانۇن - نىزاملاردا بەلگىلەنگەن ۋە سايامەت توختامىدا پۈتۈشكەن باشقا مەجبۇرىيەتلەر.

27 - ماددا سايامەتچىلەر ئۆزىنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغاندا، سايامەت تىجارەتچىلىرى تۆرۈشلۇق جايدىكى ۋە دەخلى - تەرۇز قىلمىشى يۈز بەرگەن جايدىكى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماق ياكى باشقا ئالاقىدار تارماقلارغا ئەرز قىلسا بولىدۇ، قانۇن بويىچە خىلاق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسىمۇ بولىدۇ.

5 - باب باشقۇرۇش ۋە مۇلازىمەت

28 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى سايامەتچىلىكنى باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى لازىم؛ باشقا ئالاقىدار مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئۆز تەقسىماتى بويىچە سايامەتچىلىكنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى كېرەك.

سايامەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ خادىملىرى خىزمىتىگە سادىق بولۇشى، مەسئۇلىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىشى، قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىشى، قىزغىن مۇلازىمەت قىلىشى لازىم.

29 - ماددا سايامەت مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە سايامەت كارخانىلىرى سايامەتچىلىك كەسپىكارلىرىغا بولغان كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى ۋە كەسپىي تېخنىكا تەربىيىسىنى كۈچەيتىشى لازىم، تەربىيىلەنمىگەنلەر ۋە سالاھىيەتنامە ئالمىغانلارنى ئىشقا قويۇشقا بولمايدۇ.

30 - ماددا سايامەت يېتەكچىلىرى دۆلەت بىر تۇتاش تەشكىللىگەن سايامەت يېتەكچىسى سالاھىيىتى ئىمتىھانىغا قاتنىشىپ، لايىقەتلىك بولغان ھەمدە سايامەت يېتەكچىسى سالاھىيىتى ۋە گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشكەندىن كېيىن سايامەت يېتەكچىسى بولسا بولىدۇ.

سايامەت يېتەكچىلىرى ۋەزىپە ئىجرا قىلىشتا سايامەت يېتەكچىسى گۇۋاھنامىسىنى ئېلىۋېلىشى، مەيدىسىگە سايامەت يېتەكچىسى كارتىسىنى تاقىشى، قەتئىي تۇرده مەسئۇلىيەت دائىرىسى ۋە توختامدىكى پۈتۈم بويىچە مۇلازىمەت قىلىشى، سايامەت مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىنىڭ نازارەتچىلىكىنى ۋە تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشى لازىم.

31 - ماددا سايامەت لىنىيىسى ۋە مۇلازىمەت تۈرى شۇنىڭدەك سايامەتچىلەر قوندىغان، غىزالىنىدىغان ۋە مال سېتىۋالىدىغان ئورۇننى قەتئىي تۇرده كۆتۈۋېلىش پىلانى بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك.

32 - ماددا سايامەت يېتەكچىلىرى، شوپۇرلار

ۋە باشقا مۇلازىملارنىڭ ساياھەتچىلەردىن تاپان ھەققى ئېلىشى ۋە ساياھەت مۇلازىمىتىدە ئۇستەك ئېلىشى مەنئى قىلىنىدۇ؛

ساياھەتچىلەرنىڭ ياتاق، تاماق خراجىتىنى قىسمەن ياكى باشقىچە شەكىل بىلەن قىسمەن يول قويۇلمايدۇ.

33 - ماددا ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنى قۇرۇش، تەستىقلاش، تجارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش گوۋژيۇەن ئېلان قىلغان «ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنى باشقۇرۇش نىزامى» بويىچە بولىدۇ. ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنى يىللىق تەكشۈرۈش توزۇمى يولغا قويۇلىدۇ.

ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى ساياھەت ئۆمەكلىرىنى كۆتۈۋېلىشتا، بېكىتىلگەن ساياھەت ئورۇنلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇشى، بېكىتىلگەن ساياھەت قاتناش ۋاستىلىرىنى ئىشلىتىشى كېرەك. ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى بېكىتىلگەن ساياھەت ئورۇنلىرىدىن دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىدىن سىرت ھەق ئالسا بولمايدۇ.

ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى ساياھەت يېتەكچىسى سالاھىيەتنامىسى يوقلارنى ساياھەت يېتەكچىلىكىگە تەكلىپ قىلسا بولمايدۇ.

34 - ماددا ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا سۈيقەت كاپالەت پۇلى تاپشۇرىدۇ. سۈيقەت كاپالەت پۇلى ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنىڭ ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ، ئۇنى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە باشقۇرۇپ، ساياھەتچىلەرنىڭ زىيىنىنى تۆلەپ بېرىشكىلا ئىشلىتىدۇ.

35 - ماددا باشقا جاينىڭ ساياھەت تجارەتچىلىرى ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە ساياھەتكە ئورۇنلاشتۇرغان ئۆمەكلەرنى ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدىكى ساياھەتچىلىك كوپىراتىپلىرى كۆتۈۋالىدۇ. باشقا جاينىڭ ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە شۆبە ئاپپارات قۇرماقچى بولسا، شۇ جايدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا ئىلتماس سۇنۇشى ھەمدە بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە تەستىقلىتىشى كېرەك.

36 - ماددا چەت ئەللىك ساياھەتچىلەر چۈشىدىغان مېھمانخانىلارنىڭ يۇلتۇز دەرىجىسىنى باھالاش ۋە قايتا تەكشۈرۈش توزۇمى يولغا قويۇلىدۇ. يۇلتۇز دەرىجىسى باھالانمىغان مېھمانخانىلار يۇلتۇز دەرىجە بەلگىسىنى ئىشلەتمە بولمايدۇ.

ساياھەت ئۆمەكلىرىنى كۆتۈۋالىدىغان ئاشپۇزۇل، ماگىزىن، قاتناش، كۆڭۈل ئېچىش سورۇنى قاتارلىقلاردا نۆۋەتا بېكىتىپ باشقۇرۇش توزۇمى يولغا قويۇلىدۇ. شارائىتى ھازىرلانغان يۇقىرىقى تجارەتچىلەر شۇ جايدىكى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقىغا ئۆز ئورنىنى ساياھەتچىلىك نۆۋىتىنى قىلىشنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ. ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى تەكشۈرگەن ھەمدە بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە تەستىقلىغاندىن كېيىن ساياھەتچىلىك تجارەت ئىجازەتنامىسى بېرىدۇ.

37 - ماددا ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرى ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى مەسئۇلىيىتىنى قانۇن بويىچە ئادا قىلىشى، ئىش تەرتىپىنى ئاددىيلاشتۇرۇشى، خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. ساياھەت تجارەتچىلىرىنىڭ كىنىشكا ئېلىش ئىلتماسى ۋە باشقا ئىلتماسلىرى ھەققىدە قانۇن - نىزامدا مۇھلەت بەلگىلەنگەن بولسا، شۇ مۇھلەت ئىچىدە جاۋاب بېرىشى كېرەك؛ مۇھلەت بەلگىلەنمىگەن بولسا، 30 كۈن ئىچىدە جاۋاب بېرىشى كېرەك.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

38 - ماددا ساياھەتچىلىك تجارەت ئىجازەتنامىسى ئېلىشقا تېگىشلىك بولسۇ ئالماي تۇرۇپ ساياھەتچىلىك تجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان ياكى بەلگىلەنگەن تجارەت دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتكەنلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشىنى توختىتىشقا بۇيرۇيدۇ، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلارغا قوشۇمچە 5000 يۈەندىن يۇقىرى، 20 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ.

39 - ماددا مېھمانخانىلاردىن يۇلتۇز دەرىجىسى باھالانمىغان، ئەمما يۇلتۇز دەرىجىلىك مېھمانخانا بولۇۋېلىپ ياكى باھالانغان يۇلتۇز دەرىجىسىدىن ھالقىپ مېھمان جەلپ قىلغانلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ قىلمىشىنى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى توختىتىشقا بۇيرۇيدۇ، قىلمىشى ئېغىرلارغا قوشۇمچە 5000 يۈەندىن يۇقىرى، 20 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ.

قايتا تەكشۈرۈشتە يۇلتۇز دەرىجە ئۆلچىمىگە يەتمىگەن ساياھەتچىلىك مېھمانخانىلىرىنى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى بەلگىلەنگەن ھوقۇقى بويىچە مۇھلەت ئىچىدە ئۆلچەمگە يەتكۈزۈشكە بۇيرۇيدۇ، مۇھلەت توشقىچە يەنىلا ئۆلچەمگە يەتكۈزەلمىگەنلىرىنىڭ يۇلتۇز دەرىجىسىنى

چۇشۇرىدۇ ياكى بىكار قىلىدۇ.

40 - ماددا ساياھەت تىجارەتچىلىرىدىن ساياھەت يېتەكچىلىرىگە ئۈستەك بېرىشتەك ۋاستىلەر بىلەن مېھمان جەلپ قىلىش، مۇلازىمەت سۇپىتىنى خالىغانچە تۆۋەنلىتىش ياكى باشقۇرۇش خىزمىتىنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ، ساياھەتچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە زىيان سالغانلىرى قانۇن بويىچە تۆلەم تۆلىگەندىن سىرت، ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئۇلارنى مۇھلەت ئىچىدە تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ، قوشۇمچە 1000 يۈەندىن يۇقىرى، 10 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىلا بولىدۇ. مۇھلەت توشقىچە يەنىلا تۈزەتمىگەنلەرنىڭ ساياھەت تىجارىتى ئىجازەتنامىسى بىكار قىلىنىلا بولىدۇ.

41 - ماددا ساياھەت يېتەكچىسى، شوپۇر ۋە باشقا مۇلازىملار ساياھەتچىلەردىن تاپان ھەققى تەلەپ قىلسا، ساياھەت مۇلازىمىتىدە ئۈستەك ئالسا، ساياھەتچىلەرنىڭ ياتاق، تاماق خىراجىتىنى قىسمەن ياكى باشقىچە شەكىل بىلەن قىسمەن ياكى پۈتۈنلەي ئۆزى ۋە تۇرىنىش ساياھەتچىلەرنىڭ ئىرادىسىگە خىلاپ ھالدا ئۆزگەرتسە، ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى ئۇلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتنىنى مۇسادىرە قىلىدۇ، قوشۇمچە 200 يۈەندىن يۇقىرى، 1000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىلا بولىدۇ، قىلمىشى ئېغىرلىرىنىڭ ساياھەت يېتەكچىسى سالاھىيەتنامىسىنى بىكار قىلىدۇ.

ساياھەت يېتەكچىلىرىدىن ساياھەت يېتەكچىسى سالاھىيەتنامىسى يوق تۇرۇپ ياكى ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنىڭ ھاۋالىسىز ساياھەت يېتەكچىسى بولغان، ساياھەت يېتەكچىسى كىنىشكىسىنى ئېلىۋالماي، كارتۇچكا تاقىماي ئىشقا چىققانلىرى ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

42 - ماددا ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى ساياھەت يېتەكچىسى سالاھىيەتنامىسىنى ئالالمىغانلارنى ساياھەت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشقا تەكلىپ قىلسا، ساياھەت ئۆمەكلىرىنى بېكىتىلمىگەن ساياھەتچىلىك ئورۇنلىرىغا ئورۇنلاشتۇرسا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى شۇ ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىغا ئاگاھلاندۇرۇش بېرىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرىغا 1000 يۈەندىن يۇقىرى، 5000 يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ.

ساياھەتچىلىك كوپىراتىپى يىللىق تەكشۈرۈشتە لايىقەتسىز بولسا، ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى مۇھلەت ئىچىدە تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ، قىلمىشى ئېغىر بولسا، ساياھەتچىلىك كوپىراتىپىنىڭ ساياھەتچىلىك تىجارەت ئىجازەتنامىسىنى بىكار قىلسا بولىدۇ.

43 - ماددا مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى (نۇقتىسى) نىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى بۇلغىغان ۋە زىيانغا ئۇچرىتقانلار مۇھىت ئاسراش، ئورمان، ئوتلاق، تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىغا دائىر قانۇن، نىزاملاردىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

مۇشۇ نىزامغا خىلاپ بولغان، جازالاشقا تېگىشلىك باشقا قىلمىشلارنى ئالاقىدار مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلار ئالاقىدار قانۇن - نىزاملاردىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالايدۇ.

44 - ماددا ئالاقىدارلار مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىشنى قانۇن بويىچە ئىلتىماس قىلسا ياكى دەۋا قىلسا بولىدۇ. ئالاقىدارلار مۇھلەت توشقىچە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلمىسا، دەۋا قىلمىسا، مەمۇرىي جازا قارارىنمۇ ئىجرا قىلمىسا، مەمۇرىي جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

45 - ماددا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ساياھەتچىلىك مەمۇرىي مەسئۇل تارماقلىرىنىڭ خادىملىرىدىن خىزمەتتە بېپەرۋالىق قىلغان، خىزمەت ھوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلانغان، نەپسانىيەتچىلىك قىلغانلىرىغا خىزمەت ئورنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل ئورگان مەمۇرىي چارە كۆرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

7 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

46 - ماددا بۇ نىزام 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

سىياسەت

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

مۇئاۋىن كومىتېت باشلىقى تېەن جيۈن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

ج ك پ مەركىزي كومىتېتى سياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تېەن جيۈن 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن 15 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى، سانجى، شىخەنزە، ئىلى، ئاقسۇ، خوتەن، كورلا، تۇرپان قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنى كۆزدىن كەچۈردى.

تېەن جيۈن 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلاپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغاندىن كېيىنكى 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيان، شىنجاڭدا ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەپتۇ، ئىقتىسادىي كۈچ زور دەرىجىدە ئېشىپتۇ، خەلقنىڭ تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپتۇ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن پۈختا ئاساس سېلىنىپتۇ. ھەممە يەردە ئىقتىساد تەرەققىي قىلغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈچەيگەن خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت بارلىققا كەپتۇ. شىنجاڭنىڭ بېرى كەلگۈ، بايلىقى مول، ئۆزلەشتۈرۈپ تېرىشقا بولىدىغان بوز يەر، يېزا ئىگىلىكىدە پايدىلىنىشقا بولىدىغان بايلىق ئىنتايىن كۆپ. دېھقانچىلىقنى، چارۋىچىلىقنى تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى يوشۇرۇن كۈچ غايەت زور. يەر ئاستى بايلىق زاپىسى ئىنتايىن مول، كۆمۈر، نېفىت، تەبىئي گاز زاپىسى مەملىكەت بويىچە مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ، بۇ يەر — مەملىكەت بويىچە كەلگۈسى ئېنېرگىيىنىڭ ئاساسلىق بازىسى. شىنجاڭ ئىقتىسادىنى ئىزچىل تەرەققي قىلدۇرۇشنىڭ زاپاس كۈچى ئىنتايىن چوڭ، شۇنداقلا پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئىقتىسادىنى ئىزچىل تەرەققي قىلدۇرۇشى ئۈچۈن قۇدرەتلىك بايلىق ئاساسى يەتكۈزۈپ بېرىدۇ. شىنجاڭ بايلىق جەھەتتە چوڭ رايون، ئەمما مالىيە جەھەتتە نامرات رايون. بۇ ھال بايلىق ئۈستۈنلۈكىنىڭ مەھسۇلات، تاۋار ۋە ئىقتىساد ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇلمىغانلىقىنى، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتنى كۈچەيتىش ئىشلەشكە توغرا كېلىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزا خىزمىتىدە بەشتىن تايماسلىق كېرەك. 1. مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىدىن قەتئىي تايماسلىق كېرەك. يەر — دېھقانلارنىڭ ئەڭ چوڭ ئىجتىمائىي كاپالىتى. دېھقانلاردا يەرنى باشقۇرۇش ھوقۇقى بولغاندىلا، مەبلەغ سېلىش ۋە ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى بولىدۇ. كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى زورايتىمىز دەيدىكەنمىز، دېھقانلارنىڭ يەرنى ھۆددىگە ئېلىش ھوقۇقىنى تارتىۋالماي، 2 -، 3 - كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلار ئۈچۈن ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتنى ئوبدان ئېلىپ بېرىش كېرەك. مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى داۋاملىق مۇقىملاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كۆڭلىنى خاتىرجەم قىلىش كېرەك. 2. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ھەرگىز بوشاشتۇرماي، كۆپ خىل ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن تەرەققي قىلدۇرۇشتىن قەتئىي تايماسلىق كېرەك. كۆپ خىل ئىگىلىكنى ۋە 2 -، 3 - كەسىپنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، تېرىقچىلىق، باقمچىلىق ۋە پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش كېرەك. 3. «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئالا» يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن قەتئىي تايماسلىق كېرەك. دېھقانلارنى كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ئۆزلۈكسىز سەرخىللاشتۇرۇپ، يۇقىرى سۈپەتلىك، بازارلىق، خېرىدارلىق مەھسۇلاتلارنى كۆپرەك ئىشلەپچىقىرىپ، كىرىمىنى كۆپەيتىشكە يېتەكلەش لازىم. 4. يېزا ئىگىلىكىنى ھەر تەرەپلىمە تەرەققي قىلدۇرۇشتىن قەتئىي تايماسلىق كېرەك. 5. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش فاكتورىدىن قەتئىي تايماسلىق لازىم. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش جۇڭگو يېزىلىرىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتا مېڭىشقا بولىدىغان يول، ئۇ يېزىلاردىكى ئورغۇن ئوشۇق ئەمگەك كۈچىنى جەلپ قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇردى، بۇ كۈچ پۈتۈن مەملىكەت

سانائىتىدىكى كۆچمىنىڭ ئۆچتىن بىر قىسمىنى تەشكىل قىلىدۇ.

تېخىن جىيۇن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېزا ئىگىلىكاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ كېيىنكى باسقۇچتىكى مۇھىم مەزمۇنى ئىككى: بىرى، مېگىلىغان، تۈمەنلىگەن دېھقان ئائىلىلىرىنى بازارغا يۈزلەندۈرۈپ، بازىرى ئىتتىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىدىغان قىلىش. يەنە بىرى، يەرنى مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيىتى تۈزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئاساسىدا، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش، بازار ئېھتىياجىنى كۆپەيتىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تېز سۈرئىتە بىلەن تەرەققىي قىلىشىغا تۈرتكە بولۇش.

تېخىن جىيۇن شىنجاڭدا بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن قانداق قىلىش ھەققىدە تەلەپ قويدى. ئۇ پۈتۈن شىنجاڭدىكى كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، شىجائەت بىلەن تىرىشىپ يەر شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

لى شياڭدۇڭ

چياۋ شى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق باشلىقى چياۋ شى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 20 — 27 - كۈنىگىچە شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى.

چياۋ شى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋېنيۈ، ۋاڭ چۈەنيۈ، ۋۇدۇنفۇلارنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۈرۈمچى، سانجى، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردا ئەھۋال ئۆقۇشتى.

8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى چياۋ شى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە بىكتۈەن رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشتى. چياۋ شى ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەننىڭ خىزمەت تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدا ھەممىدىن چوڭ ئىش، بۇنى ھەر قانداق ۋاقىتتا، ھەر قانداق يەردە بوشاشماي چىڭ تۇتۇش كېرەك. مىللەتلەر، چوڭ - كىچىك دەپ ئايرىلماي، باراۋەرلىك ئاساسىدا بىللە تۇرۇشى كېرەك، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ - ئادىتىگە تولۇق ھۆرمەت قىلىش كېرەك.

پۈتۈن مەملىكەتتىمىزدىكى 56 مىللەت پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىشى كېرەك. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارىتا پوزىتسىيە ئېنىق ۋە قەتئىي بولۇشى كېرەك، مۇجمەل تونۇشتا بولۇشقا بولمايدۇ. خاراكتېرى ئوخشاش بولمىغان زىددىيەتلەرنى پەرقلەندۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقى بىلەن ئاق زور دەرىجىدە ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ئۇلارغا تايىنىپ، دۈشمەننى ئاق زور دەرىجىدە يېتىم قالدۇرۇش ۋە ئۇلارغا زەربە بېرىش كېرەك. ئىدىيە جەھەتتە ناچار تەسىرگە ئۇچرىغان بەزى ياشلارغا ۋاقتىدا تەربىيە بېرىش، بۆلگۈنچىلىك قەستىدە بولغان كىشىلەرگە، باش كۆتۈرۈپ چىققان ھامان، قىلچە ئىككىلەنمەي قەتئىي زەربە بېرىش كېرەك، ئۇلارغا سەل قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ. مىللەت، دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ بۆلگۈنچىلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغان بارلىق جىنايەتچى ئۇنسۇرلارغا قەتئىي زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى، خەلقنىڭ بەختلىك تۇرمۇشىنى قوغداش كېرەك.

لى شياڭدۇڭ

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ شۇپىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

جاڭ شۇپىڭ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ بېيجىڭدىكى قىسمەن ئەزالىرى ۋە قىسمەن سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىدىن تەشكىللەنگەن 52 كىشىلىك كۆزدىن كەچۈرۈش ئۆمىكىنى باشلاپ، 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 15 — 26 - كۈنىگىچە قەشقەر، قىزىلسۇ، تۇرپان، شىخەنزە، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنىڭ يېزا ئىگىلىكى، سانائەت ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى.

جاڭ شۇپىڭ شىنجاڭنىڭ سۇ بايلىقىنى ۋە باشقا تەبىئىي بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۈنۈمدىن پايدىلىنىش، يېڭىچە سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، مەھسۇلاتلارنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇش، ماۋارىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە ئۆز قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇندى.

سۇن يەنلىك

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇن فۇلىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈردى

سۇن فۇلىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 17 — 24 - كۈنىگىچە شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى

كۆزدىن كەچۈردى. مۇئاۋىن رەئىس سۈن فۇلىنغ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى رەھبىرىنىڭ ۋە ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى. سۈن فۇلىنغ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شىخەنزە شەھىرىگە بېرىپ پەمىدۇر، قىزىلچا، كېۋەز قاتارلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى؛ ئىلىغا بېرىپ قورغاس پورتىنى كۆزدىن كەچۈردى، ئىلى ئوبلاستىنىڭ، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىكى، سۇچىلىق ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئۈرۈمچى، تۇرپان رايونلىرىدىكى بىر قىسىم خەلق كارخانىلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى.

لیۇ شیۇ

ش ئۇ ئا ر پارتكوم

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن شۇجىلىرى، دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى، باش كاتىپى، مۇئاۋىن باش كاتىپلىرىنىڭ ئىسىملىكى

شۇجى: ۋاڭ لىچۈەن.

مۇئاۋىن شۇجىلىرى: ئابلەت ئابدۇرېشىت، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۇ، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي (قازاق)، جاڭ يۈنچۈەن.

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى: جۇ يۈڭشۇن، ۋاڭ چۈەنيۇ، ئابدۇرېھىم ھامىد، چېن دېمىڭ، ۋۇ دۇنفۇ، خۇ جيايەن (ئايال)، ئىسمائىل تىلۋالدى، جاڭ شيۈمىڭ.

باش كاتىپى: جاڭ يۈجۇڭ.

مۇئاۋىن باش كاتىپلار: دۇڭ جاۋخې، مەن زۇڭجۇ، مەھمەت يۈسۈپ، فۇ چياڭ.

ئىزاھات: 1999 - يىل 2 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ قارار قىلىشى بىلەن، لى يى ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بولدى؛ دۇڭ جاۋخې ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپلىق ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇلدى.

ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىننىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنىڭ خىزمەتلىرىنى كۆزدىن كەچۈرگەن ۋاقىتتا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۇرۇپ، ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەنلىكىدىن ئىبارەت تارىخىي پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى تىرىشىپ يارىتىشتىن ئىبارەت بولدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لىچۈەن «باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىياتى، مۇقىملىقىدا تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇنىڭ سۆزى 4 قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: 1. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھى ئارقىلىق پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى كەڭ پارتىيىلىك كادىرلار ۋە ھەرمىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈرەيلى؛ 2. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتەيلى؛ 3. مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي تەۋرەنمەي قارشى تۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقىنى پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن قوغدايلى؛ 4. شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىدىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى دەۋرىي قىلىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرەيلى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ جايلاردىن باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆزلەشتۇرۇپ، باش شۇجىنىڭ سۆزىنىڭ روھىنى شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتىكى قىبلىنامە ۋە قۇدرەتلىك مەنىۋى تۈرتكە قىلىپ، سۆزنىڭ روھىنى كونكرېت خىزمەتلەردە پۈختا ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ يەنە پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلدى ھەمدە پۈتۈن يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش، پۈتۈن يىللىق ئىقتىسادىي تەرەققىيات نىشانىنى تىرىشىپ ئەملگە ئاشۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇردى.

يەغىندا «ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى» ماقۇللاندى.

يەغىنغا ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ ئەزالىرى، كاندىدات ئەزالىرى، ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى؛ ش ئۇ ئار خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ، سىياسىي كېڭەشنىڭ، بىكتۆەننىڭ مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلىرى؛ ۋىلايەتلىك (ئوبلاستلىق، شەھەرلىك)، ناھىيىلىك (شەھەرلىك) پارتكوملارنىڭ شۇجىلىرى، ۋالىيلىرى (ئوبلاست باشلىقلىرى، شەھەر باشلىقلىرى)، ھاكىملار (شەھەر باشلىقلىرى)؛ ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارە، خەلق تەشكىلاتلىرى، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساسلىق پارتىيە - مەمۇرىيەت رەھبەرلىرى؛ بىكتۆەننىڭ شى، ئىدارە باشلىقلىرى؛ مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ، ئاپتونوم رايوندىكى چوڭ كارخانىلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان مۇئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيىلىك كادىرلارمۇ بۇ يەغىنغا قاتناشتى.

ۋالىڭ يۇڭچىڭ

غەربىي شىمال 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بىرلەشمە يەغىننىڭ 6 - سانلىق يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 30 — 31 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يەغىندا «تارىخىي پۈرسەتنى تۇتۇپ، ھەمكارلىشىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۆل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، بايلىق ئېچىشنى تېزلىتىپ، ئىككى بازارنى ئېچىپ، غەربىي شىمالنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرايلى» دېگەن ئاساسىي تېما دەۋرىي قىلىنىپ، 4 جەھەتتىكى مەزمۇن نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىندى. بۇ مۇنۇلاردىن ئىبارەت: نېفىت، تەبىئىي گازنى ئېچىپ ئىشلىتىشنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى مەسىلە؛ تۆمۇرىيول، تاشيول، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش، قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى مەسىلە؛ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى بىرلىشىپ يولغا قويۇپ، تاغ - دەريالىرى گۈزەل غەربىي شىمال رايونى بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى مەسىلە؛ يېپەك يولى سايامەتچىلىكىنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى مەسىلە.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالىڭ لېچۈەن يەغىندا بەلگىلەنگەن ئاساسىي تېمىنى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۇرۇپ مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇپ، شەرقىي قىسىم بىلەن غەربىي قىسىمنىڭ پەرقىنى كىچىكلىتىش غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى بولۇپلا قالماي، پۈتۈن مەملىكەت ئىقتىسادىنى ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭمۇ ئويىپكىتىپ تەلىپى. شىنجاڭنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بىرلىشىپ ئېچىشقا بولىدىغان، بىرلىشىپ راۋاجلاندۇرۇشقا بولىدىغان ساھەلەر خېلى كەڭ. ھازىر ھەمكارلىشىدىغان ساھەلەر ئاساسەن مۇنۇ جەھەتلەردە ئىپادىلىنىدۇ: بىرىنچىدىن، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ھەمكارلىشىپ تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يوشۇرۇن كۈچى غايەت زور؛ ئىككىنچىدىن، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتە يەنە كەڭ ساھەلەر بار؛ ئۈچىنچىدىن، ئونتۇرا ئاسىيا، غەربىي ئاسىيا بازارلىرى قاتتىق جەلپ قىلىش كۈچىگە ئىگە؛ تۆتىنچىدىن، جانلىق تەدبىرلەر ۋە ئەلا مۇلازىمەت ئارقىلىق چەت ئەللىك سايامەتچىلەرنى ئاسىيا - ياۋروپا قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىگە جەلپ قىلىش زۆرۈر. ۋالىڭ لېچۈەن بۇ قېتىمقى يەغىندا ئىلگىرىكى 5 يىللىق ھەمكارلىقنىڭ تەجرىبە - ساۋاقلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، بىرلىشىش بىلەن ھەمكارلىشىشنى چوڭقۇر قانالام، كەڭ ساھەلەرگە قاراپ ئالغا سۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

شەنشى ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى چېك ئەندۇك يەغىندا 5 - سانلىق يىغىندا بەلگىلەنگەن ئىشلارنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالى ھەققىدە دوكلات بەردى؛ شەنشى، گەنسۇ، چىڭخەي، نىڭشيانىڭ شۇنىڭدەك مەركىزىي كومىتېت، گوۋۇيۈەننىڭ مۇناسىۋەتلىك بۆلۈم، كومىتېت، ئورۇنلىرىنىڭ رەھبەرلىرى يەغىندا سۆز قىلدى؛ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرىشىت يەغىن ئاخىرلىشىدىغان چاغدا خۇلاسە سۆزى قىلدى.

يەغىندا «غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بىرلەشمە يەغىنى 6 - سانلىق يەغىننىڭ مۇھىم خاتىرىسى»، شۇنىڭدەك غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا ۋە گوۋۇيۈەنگە يوللاش ئۈچۈن بىرلىكتە تەييارلىغان «غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ نېفىت، تەبىئىي گازلىرىنى ئېچىپ

ئىشلەتىشنى تېزلەتىش توغرىسىدىكى يولىورۇق سوراش دوكلاتى» ، «غەربىي شىمالنىڭ تۆمۈرىول، تاشيول، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلەتتىپ، قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى يولىورۇق سوراش دوكلاتى» ، «ئېكولوگىيىنى ئوڭشاش خىزمىتىنى بىرلىكتە يولغا قويۇپ، تاغ - دەريالىرى گۈزەل غەربىي شىمال رايونىنى بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى يولىورۇق سوراش دوكلاتى» ، «يېپەك يولى ساياھەت بايلىقىنى بىرلىكتە ئېچىپ، غەربىي شىمال ساياھەتچىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتىش توغرىسىدىكى يولىورۇق سوراش دوكلاتى» قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى.

يىغىنغا شەنشى ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى لى جىيەنگو، شەنشى ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى چېك ئەندۈك، گەنسۇ ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى سۈن يىڭ، چىڭخەي ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى تيەن چېڭپىڭ، چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى بەي ئېنپېي، نىڭشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ما چىجى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ قوماندانى جاڭ ژېنيۈ، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن، دۆلەت تەرەققىيات بانكىسىنىڭ مەسلىھەتچىسى شۇ رۇڭچۇ، جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش دىرېكتورى چېۋ جۇڭجيەن، تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ باش ئىنژېنېرى خۇا زاڭكۈن، تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىر ياردەمچىسى ما شيۇخۇڭ، دۆلەت ساياھەتچىلىك ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چېن ژېندۈڭ، دۆلەت ئىقتىساد - سودا كومىتېتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن باش كاتىپى جۇ رۇي، نىڭشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خەن زاڭخۇا، چىڭخەي ئۆلكىلىك پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۆلكىلىك پارتكومىنىڭ باش كاتىپى گۈەن لېي، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ مۇئاۋىن قوماندانى جۇجيەنفەن قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى شۇنىڭدەك مەركىزي كومىتېت، گوۋۇيۈەننىڭ مۇناسىۋەتلىك بۆلۈم، كومىتېتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بولۇپ 170 نەچچە كىشى قاتناشتى.

ۋاڭ يۈچېڭ

ئاپتونوم رايونلۇق مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنى يەكۈنلەش - سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا 1997 - يىللىق مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتى يەكۈنلەندى. 1998 - يىلى داۋاملىق تۈردە ئاپتونوم رايون بويىچە نۆقتىلىق جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش، زورلۇقنى جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش مەخسۇس كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇش ھەققىدە سەپەرۋەرلىك ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەشتە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش، خىزمەتتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى ئۇزۇن مۇددەت كۈرەش قىلىش ئىشەنچىنى چىڭىتىش كېرەك؛ دۆشمەنگە قارشى كۈرەشنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىنى توغرا تەھلىل قىلىپ، نۆقتىلىق رايونلاردا مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەشنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تولۇق تونۇش كېرەك؛ خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىشنى پۈختا ئورۇنلاشتۇرۇپ، 1998 - يىلدىكى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى ئىشلەش كېرەك؛ رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، پۈختا تەشكىلاتچىلىق قىلىپ، مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىدە يېڭى نەتىجىلەر قازىنىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرىنىڭ، خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى.

ۋاڭ يۈچېڭ

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا مەملىكەتلىك دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن «ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە

ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تۇرلۈك چارە - ئامالالار بىلەن ياخشى ئىشلەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەردىن ۋە كەڭ كارخانا رەھبەرلىرىدىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى ئومۇميلىق، ئىستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ تونۇپ، تەخىرسىزلىك تۈيغۇسىنى ۋە ئاڭلىقلىقنى ئۆستۈرۈپ، بۇ خىزمەتنى ئەستايىدىللىق، مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئوبدان ئىشلەش كېرەك؛ تارقاقلاشتۇرۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش ۋە ئىشسىز قالدۇرۇشنىڭ يوزلىنىشىنى توغرا تەھلىل قىلىش ۋە ئىگىلەش كېرەك. خىزمەت - ۋەزىپىنىڭ مۇشكۈللۈكىنىمۇ كۆرۈش كېرەك، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنىڭ پايدىلىق شارائىتلىرىنىمۇ كۆرۈپ، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشكە بولغان ئىشەنچنى چىڭىتىش كېرەك؛ تەپەككۇر يولىنى راۋانلاشتۇرۇپ، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ تەدبىرلىرىنى دەل جايىدا ئەملىيلەشتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك؛ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە پۈتۈن جەمئىيەت كۈچىنى بۆلۈشى، مەدەت بېرىشى ۋە پائال قاتنىشىشى كېرەك، تارماقلار ۋە ئورۇنلار ئۆزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكلىرىگە ئاساسلىنىپ، قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە پىلان، تەدبىر كۆرسىتىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئومۇميلىققا تەسىر كۆرسىتىدىغان بىرنەچچە دەرىجىلىك چوڭ ئىش سۈپىتىدە ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشى كېرەك. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، بېگىتۈەننىڭ قوماندانى جاڭ ۋېنيۈمۇ يىغىندا سۆز قىلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنجۈەن يىغىندا دوكلات بەردى.

يىغىندا «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى پىكرى» مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللاندى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ئاساسلىق پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايونلۇق ھەر قايسى بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرى، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، مەركەزنىڭ شىنجاڭدىكى ئورۇنلىرىنىڭ رەھبەرلىرى، بېگىتۈەننىڭ شى، ئىدارىلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى.

ژاڭ يۈچىڭ

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 23 — 26 - كۈنىگىچە ئورۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىننىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى مەركەزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، 1998 - يىللىق خىزمەتنى خۇلاسىلەپ، 1999 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇش، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يۇقىرىنىمۇ، تۆۋەننىمۇ ئىشەنچنى چىڭىتىپ، قىيىنچىلىققا پىسەنت قىلماي ئالغا ئىلگىرىلەپ، 1999 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتلەرنى ۋە باشقا خىزمەتلەرنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى 21 - ئەسىرگە قاراپ غەلبىلىك ئالغا سۈرۈشكە سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت بولدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ژاڭ لېچۈەن «ئىشەنچنى چىڭىتىپ قىيىنچىلىققا پىسەنت قىلماي ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1999 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمىتىنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەردىن ئىقتىسادىي خىزمەت ۋە باشقا خىزمەتلەرگە بولغان رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاشنى، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ كۈچىنى كەڭ تۇرده ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئورۇندىشىنى تەلەپ قىلدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابدۇرېشىتمۇ مۇھىم سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1998 - يىللىق ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئىسلاھات جەھەتتىكى ئاساسىي ئەھۋالىنى ئەتراپلىق تەھلىل قىلدى ھەمدە 1999 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەت توغرىسىدىكى كونكرېت تەلەپلەرنى ۋە ماكرولۇق

تەشەش - تىزگىنلەش نىشانىنى شۇنىڭدەك بەزى كونكرېت تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

يېغىنغا ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرىنىڭ، خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملارنىڭ، مەركەزنىڭ شىنجاڭدىكى ئورۇنلىرىنىڭ، بىڭتۇەننىڭ ھەر قايسى شى، ئىدارىلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى.

ژالڭ يۈڭپىڭ

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ سياسىي كېڭەش خىزمىتى يېغىنى

بۇ يىلنىڭ 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يېغىننىڭ ئاساسلىق قارالمىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ سياسىي كېڭەش خىزمىتىدىكى تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش؛ يېڭى ۋەزىيەتتە سياسىي كېڭەش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى قانداق قىلىپ كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش، خەلق سياسىي كېڭىشىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايونىنىڭ سياسىي كېڭەش خىزمىتىدە يېڭى سەۋىيە يارىتىشقا تۈرتكە بولۇش مەسىلىسىنى مەخسۇس مۇزاكىرە قىلىشتىن ئىبارەت بولدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ژالڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق سياسىي كېڭىشىنىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىللىق خىزمىتىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار خەلق سياسىي كېڭىشىنىڭ خاراكتېرى، ئورنى ۋە رولىغا بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، جۈملىدىن كومپارتىيە پارتىيەسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش توزۇمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ ۋە تاكامۇللاشتۇرۇپ، بىزنىڭ ئورتاق غايىمىزنى، ئورتاق نىشانىمىزنى ئەملگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى كېرەك. ئۇ ھەر دەرىجىلىك سياسىي كېڭەش تەشكىلاتلىرى ۋە بارلىق ئەزالاردىن ئۆز بۇرچىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئېنىق تونۇپ، مەركىزىي خىزمەتنى چۆرىدىگەن ھالدا ئومۇمىيەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرىلىتىش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار سياسىي كېڭەش خىزمىتىنى مۇھىم كۈن تەرتىپكە قويۇپ، ئومۇمىيلىق خىزمىتى بىلەن بىرلىكتە مۇزاكىرە قىلىشى، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى، بىر تۇتاش تەكشۈرۈپ ئەملىيلەشتۈرۈشى، سياسىي كېڭەشنىڭ خىزمەتنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدىكى بەزى ئەملىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىپ بېرىشى، سياسىي كېڭەشنىڭ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سياسىي كېڭەش خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىتمۇ مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەردىن سياسىي كېڭەش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، سياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىشنى قىلىپلاشتۇرۇش، تۈزۈملەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي رەۋىشتە كۈچەيتىشى، سياسىي كېڭەشنىڭ دېموكراتىك نازارىتىنى ئاڭلىق تۇردە قوبۇل قىلىپ، سياسىي كېڭەشنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىشى ۋە ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىشىنى پائال قوللاشنى، سياسىي كېڭەشنىڭ خىزمىتىگە تىرىشىپ پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ش ئۇ ئا ر سياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل «روھىمزنى ئۇرغۇتۇپ، پۇختا ئىشلەپ، سياسىي كېڭەش خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك سياسىي كېڭەش تەشكىلاتلىرىدىن: چوقۇم سياسىي كېڭەش يېغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئۆزلەشتۈرۈپ ۋە ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، بۈرچ تۇيغۇسىنى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتىشنى، پارتكوملارنىڭ رەھبەرلىكىگە ئاڭلىق بويسۇنۇشنى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەدەتكارلىقىنى، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ماسلىشىشىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن قولغا كەلتۈرۈشنى، ئۆز قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، فۇنكسىيىنى ئادا قىلىش سەۋىيىسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ئۆز خىزمىتىنى تولۇق مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. يېغىنغا ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سياسىي كېڭەشنىڭ شۇنىڭدەك بىڭتۇەننىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتىيە - ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك سياسىي كېڭەشلەرنىڭ رەئىسلىرى، ۋىلايەتلىك سياسىي كېڭەش خىزمىتى كومىتېتلىرىنىڭ مۇدىرلىرى، بىرلىك سەپ بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقلىرى شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايونلۇق سياسىي كېڭەش ئورگىنىدىكى يولداشلار قاتناشتى.

ژالڭ يۈڭپىڭ

قارارلار

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم چىقارغان قارارلار (بىر قىسمى):

6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ۋە مۇنەۋۋەر پارتكوم (پارتىيە ياچېيكىلىرى) شۇجىلىرىنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار» چىقاردى.

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «ئالتاي شەھرى قاتارلىق سەككىز شەھەر، ناھىيىگە «ئىككىنچى ھىمايە قىلىش بويىچە نەمۇنىچى شەھەر»، «ئىككىنچى ھىمايە قىلىش بويىچە نەمۇنىچى ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىش توغرىسىدا قارار» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «ئاپتونوم رايون بويىچە يولداش ساجىمخان مۇسىندىن ئۆگىنىشنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنى «ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش توغرىسىدا قارار» چىقاردى.

لياۋ جىچياڭ

ئۇقتۇرۇشلار

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم چىقارغان ئۇقتۇرۇشلار (بىر قىسمى):

3 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قوراللىنىش كومىتېتى ۋە دۆلەت مۇداپىئەسى سەپەرۋەرلىك كومىتېتى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مۇھىم خاتىرىسى» نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

4 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدا جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ئورگانلىرىنىڭ «دۆلەت مەمۇرلىرى ۋاقتىلىق نىزامنى يولغا قويۇش چارىسى» نى پايدىلىنىپ ئىجرا قىلىشى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «1998 - يىلى ئارمىيەدىن ئادەم قىسقارتىش مەزگىلىدە ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «يولداش جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى، نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «خەلق سىياسىي كېڭىشمىنىڭ خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بەنگۆتىكى چىقارغان ئۇقتۇرۇشلار (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم سىستېمىسىنىڭ ھەيدەكچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتى نىزامى» (سىناق نۇسخىسى) نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

1 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى «ھۆججەت باشقۇرۇش ۋە يوللاشقا دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى بەلگىلىمە» نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

2 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتىكى «ئاپتونوم رايونلۇق كارخانا ئىسلاھاتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

2 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتىكى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدا «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى، نى ئىزچىللاشتۇرۇشنى ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 — 2000 - يىللىق پارتىيە تارىخى خىزمىتى پىلانى، نى بېسىپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى دائىمىي كومىتېتلىرى ئورگانلىرىنىڭ «دۆلەت مەمۇرلىرى ۋاقتىلىق نىزامنى يولغا قويۇش چارىسى، نى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى بېسىپ تارقاتتى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتىكى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەش ئورگانلىرىنىڭ دۆلەت مەمۇرلىرى ۋاقتىلىق

نىزامىنى يولغا قويۇش چارىسى، نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «،جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ پارتىيەسىنىڭ ۋە دۆلەت ئورگانلىرى ئاساسىي قانۇنلىرىنى تەشكىلات خىزمىتى نىزامى، نى ئەستايىدىل ئۆگىنىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق ،غەربىي يۇرت نۇرى، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەربىيىلەش پىلانىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

7 - ئاينىڭ 15 -كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «غەربىي شىمال بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ 6 - سانلىق بىرلەشمە يىغىنىنى ئېچىشقا تەييارلىق كۆرۈشكە دائىر ئىشلار توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «،ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بەنگۆتكىچى بىلەن گۇۋۇيۈەن بەنگۆتكىچىنىڭ ستاتىستىكا جەھەتتە ساختىپەزلىك قىلىشقا قەتئىي قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنى چەكلەش توغرىسىدكى ئۇقتۇرۇشى، نى ئىزچىل ئەملىيلەشتۇرۇش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق دېلا شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشكە رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت بىلەن شۇغۇللانماسلىقىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

9 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا ھۆججەت يوللاشتا دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىر نەچچە مەسىلە توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «ئاپتونوم رايونلۇق مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى، مالىيە نازارىتى بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ «تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىرىنىڭ مەبلەغ يىغىش قىلىپ پول يىغىنالغىنىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدكى دوكلات، نى بېسىپ تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

10 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «،ئاپتونوم رايون سىرتىدىن كەلگەن ھۆكۈمەت مەمۇرلىرىنى ئىقتىسادچىللىق بىلەن كۇتۇۋېلىش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ زىيادە تەكشۈرۈش قائىدە - يوسۇن خاراكتېرلىك پائالىيەتلەرگە قاتنىشىشنى ئازايتىش توغرىسىدكى بەلگىلىمە، نى بېسىپ تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «،ئاپتونوم رايونلۇق ھەربىي قىسىملاردىن چېكىنىدۇرۇلگەن مۇنەۋۋەر جەڭچىلەرنى ئەپقىلىپ يېزا، بازار مەمۇرلىرى قوشۇنىنى تولۇقلاش خىزمىتى يىغىنىنىڭ مۇھىم خاتىرىسى، نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

11 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىچى «،شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدكى سىياسىي قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت بىلەن شۇغۇللانماسلىقى توغرىسىدكى يولغا قويۇلىدىغان پىكىر، نى بېسىپ تارقاتلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىچى «،ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بەنگۆتكىچىنىڭ مەركەزنىڭ تەۋەنگە قارىتىلغان فاڭجېن - سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىش توغرىسىدكى ئۇقتۇرۇشى، نى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

لياۋ جىچىڭ

پىكىرلەر

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بېسىپ تارقاتقان «پىكىر»لەر (قىسمەن):

2 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ (1998 - يىللىق پارتىيە ئىستىلى پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

2 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «،ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يېڭى ۋەزىيەتتىكى مەخپىيەتلىك ساقلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدكى قارارى، نى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدە پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

2 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش فاڭجېننىدا چىڭ

تۆرۈش ۋە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «خەلق ئەسكەرلىرى خىزمىتىنى تەكشەش، ئىلاھ قىلىش ئىشىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

4 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «ئاپتونوم رايونىنىڭ 16 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئېيى پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى» نى بېسىپ تارقاتتى.

5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «زىيالىيلار خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

6 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى پىكىر (سىناق نۇسخىسى)» نى بېسىپ تارقاتتى.

10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «يولداش جيالۇ زېمىنىنىڭ ، مەملىكەتلىك كەلكۈنگە ئاقابىل تۇرۇپ خەۋپتىن قۇتۇلدۇرۇشنى يەكۈنلەش - تەقدىرلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزى، نى ئۆگىنىش - ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

12 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە دائىر بىر نەچچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى، نى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدە پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «دۆلەت خەۋپسىزلىكى خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى بېسىپ تارقاتتى.

لياۋ جىچىڭ

تەستىقلاپ تارقىتىلغان دوكلاتلار

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەستىقلاپ تارقاتقان دوكلاتلار (قىسمەن):

4 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، ماۋارىپ كومىتېتى، كادىرلار نازارىتىنىڭ ، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوملارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ۋە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئاسپىرانتلارنى تەقسىم قىلىش - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى پىكىر، نى تەستىقلاپ تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم «ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ ، ئاپتونوم رايوندىكى يېزىلىق، مىللىي يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ نۆۋەت ئالماشتۇرۇش سايلىمى خىزمىتى توغرىسىدىكى يوليورۇق سوراش دوكلاتى، نى تەستىقلاپ تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى تەستىقلاپ تارقاتقان دوكلاتلار (قىسمەن):

3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى «ئاپتونوم رايونغا بېۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ ، ئون مىڭ پارتىيە ئەزاسىنى قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلارغا بېرىپ تەشكىلىي تۈرمۇش ئۇتكۇزۇش ۋە مېھمان - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىشقا ئۈيۇشتۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات، نى تەستىقلاپ تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىگى «ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، كادىرلار نازارىتى، شتات كومىتېتى، سەھىيە نازارىتىنىڭ ، كارخانىلاردىكى ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش دەۋرىدە ئىنقىلابقا قاتناشقان دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تەۋەلىك مۇناسىۋىتىنى ئۆزگەرتىش توغرىسىدىكى پىكىر، نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى « ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق تەشۋىقات - ئىدىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى، نى تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىگى « ، شىنجاڭ ئىنىسكلوپېدىيىسىنى تۈزۈش خىزمىتى پىلانى، نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆتكىگى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتكىگى «ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتىنىڭ ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ يان تېلېفونلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى

قوشۇمچە بەلگىلىمە، سىنى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر يېزا خىزمىتى ئىشخانىسى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى، دېھقانچىلىق نازارىتى، خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «يېزىلاردا، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كەنت ئىشلىرىنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر يېزا خىزمىتى ئىشخانىسى بىلەن دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ «يېزىلاردىكى كوللېكتىپنىڭ مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى ھەقىقىي رەۋىشتە كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پىلانلىق ئۇغۇت جەمئىيىتىنىڭ پىلانلىق ئۇغۇت جەمئىيەتلىرىنىڭ خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى دوكلاتى» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

6 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر تۇزۇلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىچىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىنى يەنمۇ تېزلىتىش توغرىسىدىكى پىكرى» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، پىشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، كادىرلار نازارىتىنىڭ «دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تۇل قالغان، دەم ئېلىش پۇلى يوق خوتۇنلىرىنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقىغا ياردەم بېرىش خىراجىتى ئۆلچىمىنى تەكشەش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ «نەشرىي بۆيۈملار بازىرىنى تەرتىپكە سېلىش ۋە ئەكسىيەتچىل تەشۋىقات بۆيۈملىرىنى، قانۇنسىز دىنىي نەشر بۆيۈملىرىنى تەكشۈرۈش بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر مالىيە نازارىتىنىڭ «ئائىلىلەرگە ئومۇمنىڭ پۇلى بىلەن ئورنىتىلغان تېلېفونلارنىڭ ئايلىق ھەققى ئۈچۈن بېرىلىدىغان قوشۇمچە ياردەم ئۆلچىمىنى تەكشەش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاساسىي قائىدە تەشكىلىي قۇرۇلۇشى بويىچە ئىلغار ناھىيە (شەھەر) بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ «پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ «باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 10 - نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا قىشى پائالىيىتىنى ئوبدان قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈشتىكى «ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ يېزا ئىگىلىك ۋە يېزا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتقانلىق ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

لياۋ جىچىڭ

ش ئۇ ئا ر پارتكوم رەھبەرلىرىنىڭ كۆزدىن كەچۈرۈش ۋە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش پائالىيەتلىرى

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ۋاڭ لىچۈەن بىلەن ئابدۇرېھىم ھامىد ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىگە بېرىپ، دېھقانچىلىق پەن تەنقىدىي خادىملىرىنى يوقلىدى. ئۇلار مىكرو جانلىقلار تەنقىدى ئورنىنى، يادرو تېخنىكىسى بىئولوگىيىلىك تەنقىدى ئورنىنى، بىئولوگىيىلىك مەھسۇلاتلارنى بارلىققا كەلتۈرۈش تەجرىبىخانىسىنى، ئوتتۇرا ھالقىدا تەجرىبە قىلىش سېخىنى كۆرۈپ، مۇناسىۋەتلىك ئىلمىي تەنقىدى تۈرلىرىنىڭ

باھار بايرىمى مەزگىلىدە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىق رەھبەرلەر دەم ئالماي ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يوقلىدى.

لى يوڭۋاڭ فوتوسى

ئىلگىرىلەش ئەھۋالىنى تەپسىلىي سۈرۈشتۈردى، دېھقانچىلىق ئىلمىي تەتقىقاتى مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىڭ تاۋارلاشتۇرۇلۇش - كەسىپلەشتۈرۈلۈشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئۇزۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش يولىغا مېڭىشىنى تەكىتلىدى.

1 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ۋاڭ لېچۈەن، جاڭ ۋېنيۇ، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىقلار ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى باش شىركىتىنىڭ 3 - شۆبىسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم خەۋەرلىشىش پونكىتى، ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسى، ئۈرۈمچى «تەڭرىتاغ» سودا سارىيى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك گاز شىركىتى «نۇرلۇق» يول سۈيۇقلاندۇرۇلغان گاز پونكىتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك «دوستلۇق» سودا سارىيى چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى قاتناش ساقچىلىرى تارماق ئەترىتىنىڭ تېيانشان رايونلۇق قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتى داشىزى قاتناش ساقچىلىرى پونكىتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك تۇرۇبا سۈيى شىركىتىنىڭ 1 - سۇ زاۋۇتى، رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلارغا بېرىپ، بايرام مەزگىلىدە ئىش ئورنىدا، ئىشلەپچىقىرىش ئورنىدا چىڭ تۇرۇپ ئىشلىگەن ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئىشچىلىرىنى، ئازادلىق ئارمىيە ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرىنى ۋە ج خ قاتناش ساقچىلىرىنى يوقلىدى.

2 - ئاينىڭ 16 - كۈنى جاڭ ۋېنيۇ بېڭتۈەن سانائەت 1 - شىسىدا ئىش بېجىردى. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بېڭتۈەن بىناكارلىق كەسپىي بەرلىكىنىڭ بىناكارلىق كەسپىي بىلەن ھەمكارلىشىپ، بىرلىكتە بىرىكمە ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشى، ئىچكى قۇرۇلمىنى نەگىشەش ئارقىلىق، بازارنى زور كۈچ بىلەن ئېچىپ، بېڭتۈەننىڭ بىناكارلىق كەسپىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىش يولىغا ماڭدۇرۇشى كېرەك.

3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى جاڭ ۋېنيۇ بېڭتۈەننىڭ ھەربىي ئىشلار بۆلۈمىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، بېڭتۈەننىڭ خەلق ئەسكەرلىرى خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى، ھەربىي ئىشلار بۆلۈمى ئورگىنى، سانائەت - قاتناش ئىدارىسى، ئۈرۈمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق خەلق قوراللىق بۆلۈملىرىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرىنى يوقلاپ، ئۇلاردىن ۋەزىيەتنى ئەستە چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنى ئېچىش، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش، شىنجاڭنى قوغداش ئۈچۈن كۆپرەك تۆھپە قوشۇشنى تەكىتلىدى.

4 - ئاينىڭ 2 — 3 - كۈنىگىچە ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايوندىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ ئۈدا بىر ئاي شىددەتلىك شۇغۇرغانىنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىغان ئارا تۈرۈك ناھىيىسىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلقىدىن ھال سورىدى. ئۇ يەنە قۇمۇل ئىلايەتلىك خىمىيە زاۋۇتى قاتارلىق كارخانىلارغا بېرىپ، قۇمۇلدىكى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالىنى ئۇقۇشتى. ۋاڭ لېچۈەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورگانلىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلاردىن جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئاممىنىڭ دەردىگە ھەققىي رەۋىشتە كۆڭۈل بۆلۈشنى، بارلىق چارە - ئاماللار بىلەن ئاساسىي قاتلامنى غەم - ئەندىشە ۋە قىينىچىلىقتىن خالاس قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

4 - ئاينىڭ 12 — 16 - كۈنىگىچە ئابلەت ئابدۇرېشىت خوتەن ئىلايىتىنىڭ گۇما، قاراقاش، چىرا ناھىيىلىرى ۋە خوتەن شەھىرىدىكى يېزا - بازارلارنى شۇنىڭدەك بېڭتۈەننىڭ تۆۋەن - مەيدانلىرىنى ۋە مەكتەپلەرنى كۆزدىن كەچۈردى، بىر قىسىم دېھقان ئائىلىلىرىنى يوقلىدى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلقى بىلەن بىرلىكتە جايلار ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنىڭ تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى، شۇنىڭ بىلەن

بىر ۋاقىتتا ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلىشنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنى تەكىتلىدى.

4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى جالال ۋېنيۇ شىنجاڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى (گۇرۇھى) شىركىتىگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىشلەش ئەھۋالىنى، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى، ئىش ئورۇنلىرىنىڭ باشقۇرۇلۇشىنى تەپسىلىي كۆزدىن كەچۈرۈپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ ئىلگىرىلەپ، پۈختا، ئەمەلىي ئىشلەپ، پۈتۈن كەسىپ بويىچە زىيانىنى تۈگىتىشكە ئىلھاملاندۇردى.

4 - ئاينىڭ 27 — 30 - كۈنىگىچە جالال ۋېنيۇ دېھقانچىلىق نازارىتى، تۇرۇلما ئىسلاھاتى كومىتېتى، ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى نازارىتىنىڭ شۇنىڭدەك بىڭتۈەننىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى، يېزا ئىگىلىك 8 - شىسى، شىخەنزە شەھىرى قاتارلىق جايلارنىڭ يېزىلىرى، چارۋىچىلىق رايونلىرى ۋە گارخانىلىرىغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلەشتۈرۈلۈشىنى ۋە بىڭتۈەننىڭ بوزىەر ئۆزلەشتۈرۈش ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى تەكىتلىدى.

5 - ئاينىڭ 6 — 9 - كۈنىگىچە ئىسمائىل تىلىۋالدى ئۇرۇمچى رايونىدىكى «خۇڭداۋ»، «خۇالىك»، «خۇڭجىك»، «گۈاڭخۇي»، «مېيىك»، «سەنشەن» گۈرۇھ شىركىتى قاتارلىق خەلق باشقۇرۇشىدىكى بىر قىسىم كارخانىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئازادە، ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم، دەپ كۆرسەتتى.

5 - ئاينىڭ 11 -، 12 - كۈنلىرى قەيۇم باھاۋۇدۇن ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى مەنزىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى، ئۇ ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ 4 رايونى، بىر ناھىيىسى قارىمىقىدىكى 23 كوچا، 6 بازار، 16 ئاھالە رايونىنى ئاشكارا، يوشۇرۇن زىيارەت قىلىپ، مەنزىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى زور جەلىك سۈپىتىدە تۇتۇشنى، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ ھەممە جەھەتتىن تەلەپ تۇتۇشنى تەكىتلىدى.

5 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئەسقەت كەرىمباي ئۇرۇمچى چېگرا رايون مېھمانخانىسىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشى جەريانىدا ساقلىنىۋاتقان بەزى مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. ئۇ تاموژنا، تاۋار تەكشۈرۈش، چېگرا تەكشۈرۈش قاتارلىق تارماقلارنىڭ دوكلاتلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ساياھەتچىلىك شىنجاڭدا نېپتچىلىك بىلەن پاختىچىلىقتىلا كېيىن تۇرىدىغان يەنە بىر مۇھىم كەسىپ، ھازىر بۇ جەھەتتىكى مۇھىم ئىش رەسمىيەتنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، ھەقنى مۇۋاپىق ئېلىپ، ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن تېخىمۇ ئازادە ئاشقى مۇھىت يارىتىپ بېرىش.

6- ئاينىڭ 8 — 10 - كۈنىگىچە ئەسقەت كەرىمباي ش ئۇ ئا ر ئاشلىق ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، ئىلى ۋىلايىتىگە بېرىپ ئاشلىق ئوبوروتى تۇرۇلمىسى ئىسلاھاتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. ئۇلار غۇلجا شەھىرى، غۇلجا ناھىيىسى، كۇنەس ناھىيىسى ۋە نىلقا ناھىيىسىدىكى ئوندىن ئارتۇق ئاشلىق پونكىتى، ئاشلىق ئامبىرى، ئاشلىق دۇكىنى شۇنىڭدەك ياغ زاۋۇتىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرلىي كادىرلاردىن ئاشلىق ئوبوروتى تۇرۇلمىسى ئىسلاھاتىنى ھەقىقىي رەۋىشتە ئوبدان ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

6 - ئاينىڭ 10 — 15 - كۈنىگىچە ئىسمائىل تىلىۋالدى ئىلى ئوبلاستىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئۇ غۇلجا، نىلقا، قورغاسلارغا ۋە بىر قىسىم يېزا، كەنت ۋە مەكتەپلەرگە بېرىپ، مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزۇش خىزمىتىنى تەكشۈردى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى، مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزۇش خىزمىتى ئەترىتىنىڭ ئەزالىرىنى، ئامانلىق ساقلاش بويىچە بىرلەشمە مۇداپىئە ئەترەتلىرىنىڭ ئەزالىرىنى، ج خ خەلق ساقچىلىرىنى، خەلق قوراللىق بۆلۈملىرىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرىنى يوقلىدى، ئوبلاست، ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيە رەھبەرلىرى بىلەن شۇنىڭدەك ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار بىلەن سۆھبەت ئۇتكۈزۈپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزۇش خىزمىتى ھەققىدە ئۇز پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ۋالال لېچۈەن سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ سىم - كابېل شۆبە زاۋۇتىنى ۋە سانجى شەھىرى سەنگۈك بازىرىنىڭ، باغۋەنچىلىك مەيدانىنىڭ كېۋەزلىك، بۇغدايلىق، قوناقلىق، قۇلماقزارلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى، سانجى شەھىرى ئاشلى قازاق مىللىي يېزىسىدىكى چارۋىچىلار تۇرالغۇ نۇقتىسىنى كۆردى. ئۇ ھەقىقىي تۈتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەپ،

یاخشی ۋەزىيەتتىن پايدىلىنىپ ئىلگىرىلەپ، ئىقتىسادنى تېز، ساغلام راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنى تەكىتلىدى.

6 - ئايناق 11 — 12 - كۇنلىرى ۋاڭ لېچۇەن تۇرپان ۋىلايىتىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى. ئۇ تۇرپان «يىداء» توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتىگە، تۇرپان شەھىرى يار يېزىسى گوبى كەنتىگە بېرىپ، تامچىلىتىپ سۇغىرىش تۇرىنى ۋە بىر قىسىم سايامەت تۇرلىرىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، بايلىق ئۇستۇنلۇكىگە تايىنىپ، ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە رايون ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇشنى تەكىتلىدى.

6 - ئايناق 15 - كۈنى جاڭ ۋېنيۇ «يۇنياڭ» ئېلېكتر سايمانلىرى سانائىتى شىركىتىدە ئىش بېجىرىپ، قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلار يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ئوبدان روھىي ھالەتتە تۇرۇشى، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش، جانلاندۇرۇشقا بولغان ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، پايدىلىق پۇرسەتنى چاڭ تۇتۇپ، كارخانىلارنى مۇشكۈلچىلىكتىن مۇمكىنقەدەر تېزرەك قۇتۇلدۇرۇشى كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

6 - ئايناق 25 - كۈنى ئابىلەت ئابدۇرېشىت شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مەركىزىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ: مەركەزدە ۋە ئاپتونوم رايوندا ئېچىلغان دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي رەۋىشتە ياخشى ئىشلەش كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

6 - ئايناق 25 — 28 - كۈنىگىچە ئابلەت ئابدۇرېشىت تۇرپان، سانجىلاردا خىزمەتنى كۆزدىن كەچۈردى، بۇ 2 جايدىكى كارخانىلارنىڭ سېخلىرىغا، دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرىگە، ئېتىزلارغا بېرىپ، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسىنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى بىۋاسىتە كۆردى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسلاھاتنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى پۈختىلىق بىلەن ئالغا سۈرۈش، يۇقىرى سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش كېرەك. ئۇ يەنە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چاڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ھەقىقىي رەۋىشتە قوغداش كېرەك.

6 - ئايناق 25 — 28 - كۈنىگىچە جاڭ ۋېنيۇ تارباغاتاي ۋىلايەتلىك شېكەر زاۋۇتى، «ئالتۇن مۇنار» يۈڭ توقۇمىچىلىقى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، دۇربىلجىن ناھىيىلىك زاراڭزا يېغى زاۋۇتى، فارفور زاۋۇتىغا ۋە بىڭتۇەن 9 - شىسىنىڭ بىر قىسىم تۇەن - مەيدانلىرىغا شۇنىڭدەك شى قارىمىقىدىكى سانائەت كارخانىلىرىغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، بىڭتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، يۇغۇرما ئىقتىسادنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشنى تەكىتلىدى.

8 - ئايناق 4 — 7 - كۈنىگىچە ۋاڭ لېچۇەن سانجى، شىخەنزە، تارباغاتايلاردا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئۇ ماناس، شىخەنزە، ساۋەن، شىخۇ قاتارلىق جايلارنىڭ پاختا چىقىدىغان جايلىرىغا بېرىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى ئۇقۇشۇپ، پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسىدە تەۋرەنمەي چاڭ تۇرۇشنى تەكىتلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا بىر قىسىم كارخانىلارنىمۇ كۆزدىن كەچۈردى.

8 - ئايناق 6 - كۈنى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇرۇمچىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە مۇھىت ئاسراش قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كەچۈردى. ئۇ ئۇرۇمچى شەرقىي دەريا يۇندا تازىلاش زاۋۇتى، «خېنەن» يولى ئۇتۇشمە كۆۋرۈكى، يەنەن ئۇتۇشمە كۆۋرۈكىگە شۇنىڭدەك تەبىئىي گاز شىركىتىنىڭ داۋان پونكىتىغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، مەركىزىي شەھەرنىڭ قۇرۇلۇش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ھەرخىل نىشانلارنى ئورۇنداشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

8 - ئايناق 6 - كۈنى ئەسقەت كەنباي ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايوندا شىنجاڭ گۈاڭخۇي «تالڭ نۇرى» گرانىت تاش ماتېريال تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «شۇاڭشىن» ئېلېكترونلۇق تىزگىنلەش ئۈسكۈنىلىرى چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ خەۋەرلىشىش كابېل زاۋۇتى، «مېيىك» كارخانا گۇرۇھى، شىنجاڭ تاماكا ئىمپورت - ئېكسپورت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلارنى كۆزدىن كەچۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى خېرىدار چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈشنى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، تۇرلۇك چارە - تاماللارنى قوللىنىپ، چەت ئەل مەبلىغىنى جەلپ قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىچكى ئىش بىلەن ئاشقى ئىشنى تەڭ تۇتۇشى، سىرتتىن قوبۇل قىلىش بىلەن ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىشنى ئۈز ئارا ماسلاشتۇرۇشى، سىرتقا يۈزلىنىدىغان ئىقتىسادنى زور كۆچ بىلەن

راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇرۇمچىنىڭ كەسىپلەر قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىگە تۈرتكە بولۇشى لازىم.

9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئابلەت ئابدۇرېشىت، قېيۇم ھاھاۋدۇن قاتارلىق رەھبەرلەر مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، ئاپتونوم رايونلۇق مۇزېي، شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئارخېئولوگىيىلىك تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ مۇقام ئانسامبىلىغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، تونۇشنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، كېيىنكى ئەۋلادلارغا مەسئۇل بولۇش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قېزىش، رەتلەش، قوغداش ۋە تەتقىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەكىتلىدى.

9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ۋاڭ چۈەنيۇ قۇمۇلغا بېرىپ دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئۇ قۇمۇل شەھىرى تۆگە قۇش فېرمىسى، چېلان بازىسى، «تېەنيى» تاش ماتېرىيال چەكلىك شىركىتى ۋە «لىيۈەن» تۇرالغۇ قۇرۇلۇشى ئاھالە رايونى قاتارلىق ئورۇنلارغا بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت قىلىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىش قاتارلىق ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى، ئىشچىلارنىڭ، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ۋە ھال - ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈردى. بىكتۈەن بىلەن يەرلىكنىڭ يۇغۇرما ئىقتىسادىنىڭ ھەل قىلغۇچ تۈگۈن ئىكەنلىكىنى، ئۇستۇنلۇكنى ئۆز ئارا تولۇقلىغاندىلا ئاندىن بىرلىكتە تەرەققىي قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

9 - ئاينىڭ 24 — 25 - كۈنىگىچە ئابلەت ئابدۇرېشىت خۇڭيەنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى ۋە ئۇرۇمچى - كۇيېتۇڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ قۇرۇلۇش ئورنىغا بېرىپ، قۇرۇلۇشنىڭ ئېلىپ بېرىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، قۇرۇلۇشتا دۇچ كەلگەن مەسىلىلەرنى شۇ يەرنىڭ ئۆزىدە ھەل قىلدى. ئۇ دۆلەتنىڭ ئۇل مۇئەسسەلەر قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كۆپەيتكەنلىكىدىن ئىبارەت پايدىلىق شارائىت ۋە پايدىلىق پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، قۇرۇلۇشنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئالاقىدار كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولۇپ، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىگە ھەقىقي كاپالەتلىك قىلىشنى تەكىتلىدى.

9 - ئاينىڭ 27 — 28 - كۈنلىرى ۋاڭ لېچۈەن، جاڭ يۈەنچۈەن قاتارلىقلار شىنجاڭ جۇڭيى دورىسى باش زاۋۇتى، شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى «تېغىلك» دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ «شەرق» ئوسما پەرداز بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «بوستان» زاراڭزا تەرەققىياتى چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «لۇمىكس» يېشىل كەسىپلەر چەكلىك شىركىتىگە بېرىپ، كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى، كارخانىلارنىڭ خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلىدى. ۋاڭ لېچۈەن بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى مەھسۇلات ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنى قىلچە ئىككىلەنمەي يولغا قويۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشنىڭ يېڭى نۇقتىسىنى يېتىشتۇرۇشنى تەكىتلىدى.

10 - ئاينىڭ 1 — 2 - كۈنلىرى جۇ شېڭتاۋ سانجى ئوبلاستىغا بېرىپ، پارتىيىنىڭ يېزا سىياسىتىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالى، ئاساسىي قانۇنىنى تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالى، ئاساسىي قانۇنىنى ھاكىمىيىتىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالى ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى. ئۇ يېزىلارغا قارىتىلغان تۈرلۈك سىياسەتلەرنى مۇقىملاشتۇرۇپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشكە دائىر تۈرلۈك بەلگىلىمىلىرىنى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىشنى، يېزا ئاساسىي قاتلاملىرىدا دېموكراتىيىنى كېڭەيتىپ، دېھقانلارنىڭ دېموكراتىيە ھوقۇقىنى بىۋاسىتە يۈرگۈزۈشىگە كاپالەتلىك قىلىشنى تەكىتلىدى.

10 - ئاينىڭ 2 — 4. كۈنىگىچە جاڭ يۈنچۈەن بايىنغولىن، خوتەن، قەشقەرلەردە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، باغراش كۆلى سايامەتچىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئومۇمىي تەپەككۇرى ۋە تەدبىرى ئۈستىدە مەخسۇس تەتقىقات ئېلىپ باردى، خوتەندىكى ئۇلۇغئاتا تۈگۈنلۈك سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى ۋە قەشقەر ئايرودرومى ئۇچۇش رايونىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنى تەكشۈردى ھەمدە جەنۇبىي شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋە سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى.

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى جاڭ ۋېنيۇ شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ «تېغىلك» دورا زاۋۇتى ۋە شىنجاڭ «خۇاشدەن» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، بۇ 2 كارخانىنىڭ ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىپ، بىكتۈەن كارخانىلىرى بىلەن يەرلىك كارخانىلار ئوتتۇرىسىدىكى ئايرىمچىلىقنى توگىتىپ، بىكتۈەن بىلەن يەرلىكنىڭ يۇغۇرما ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يولى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئەسقەت كەرىمباي ئۇرۇمچى ناھىيىسىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، نۇقتىلىق ھالدا ئاشلىق، ياغ پىششىقلاپ ئىشلەش، باقمىچىلىق، كۆكتات قۇرۇلۇشى، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى مەركىزىي شەھەرنىڭ قوشنىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن، 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ

روهىنى تېخىمۇ ئوبدان ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنىڭ يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈلۈشىگە تۈرتكە بولۇشى كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

11 - ئاينىڭ 4 - كۈنى جالال ژېنيۇ ئۈرۈمچى «يۇڭخۇا» ئىلمە توقۇلما باش فابرىكىسىدا ئىش بېجىرىپ، شىنجاڭنىڭ «فالڭىنىڭ»، «دېپۇالڭ» دىن ئىبارەت 2 خىل داڭلىق مەھسۇلاتىنىڭ بىرلەشمە تىجارەت يولىغا مېڭىپ، شىنجاڭنىڭ داڭقىنى چىقىرىشىنى، ئىچكى ئۆلكىلەرنىڭ بازارلىرىغا كىرگۈزۈلۈشىنى تەلەپ قىلدى.

11 - ئاينىڭ 2 — 12 - كۈنلىرى قېيۇم باھاۋۇدۇن ئىلى ژىلايىتى ۋە بورتالا ئوبلاستىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنى روھىنىڭ ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالى ۋە يېزا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالى بىلەن تونۇشتى، ئۇ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى ھەقىقىي رەۋىشتە ياخشى ئىشلەشنى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا، ماارىپ، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزىلارنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلىتىشنى تەكىتلىدى.

تالال جىڭخۇالال

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش

1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم قارار چىقىرىپ، ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتىدىن 50 نى ۋە مۇنەۋۋەر پارتكوم (پارتىيە ياچېيكىسى) ئۈچىسىدىن 50 نى ئومۇمىي ئۈقتۇرۇش ئارقىلىق تەقدىرلىدى.

ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى: ئىلى شېكەر زاۋۇتى پارتكومى، قورغاس ناھىيىسى چىگىنخوزا بازارلىق پارتكوم، غۇلجا شەھىرى سايبويى كوچىسى ئازادلىق يولى ئاھالە رايونى پارتىيە ياچېيكىسى، تارباغاتاي شەھىرى ئابدىرا يېزىلىق پارتكوم، ئالتاي شەھىرى خاندىغاتى يېزىلىق پارتكوم، بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى قارامغاي يېزىسى دۆربىلجىن كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، ئارشالڭ ناھىيىسى چاغانتۇڭگې يېزىسى مۆڭكى تۈبۈخ كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت ئايرىش 2 - زاۋۇتى پارتكومى، مىچۈەن شەھىرى گۈمۈدى بازىرى يۈقىرى شاخ كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، سانجى شەھىرى جەنۈبىي «يەنئەن» كوچىسى مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3 - ئاھالە رايونى پارتىيە ياچېيكىسى، ئۈرۈمچى ناھىيىسى چىداۋان يېزىلىق پارتكوم، ئۈرۈمچى شەھىرى تەڭرىتاغ رايونى شىمالىي «ئازادلىق» كوچىسى مەھەللە پارتكومى، ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونى لۇۋەن كوچىسى مەھەللە ئىش باشقارمىسى ساقاڭگۇ ئاھالە رايونى پارتىيە ياچېيكىسى، پىچان ناھىيىسى لۇكچۇن بازارلىق پارتكوم، بارىكۆل ناھىيىسى كۆيسۇ يېزىلىق پارتكوم، قۇمۇل شەھىرى پالۋانتۇر يېزىسى چۈەنشۇي كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، يەنجى ناھىيىسى يۇڭنىڭ يېزىلىق پارتكوم، چەرچەن ناھىيىسى چوڭكۆل يېزىسى دۆڭمەھەللە كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، كورلا شەھىرى سايباغ مەھەللە پارتكومى، شايار ناھىيىسى شايار بازارلىق پارتكوم، كۆچا ناھىيىسى ياقا يېزىسى قاراڭغۇ 1 - كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، توقسۇ ناھىيىلىك تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى پارتكومى، ئاقچى ناھىيىسى قۇلانسارال يېزىسى ئاقتېكتىر كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، قەشقەر شەھىرى شامالباغ يېزىلىق پارتكوم، مەكىت ناھىيىسى قۇرما يېزىسى قىزىلنۇر كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى، قەشقەر شەھىرى ئۈستەڭبويى مەھەللە ئىش باشقارمىسى پارتكومى، قاراقاش ناھىيىسى قويچى يېزىلىق پارتكوم، چىرا ناھىيىسى دامسكۆ يېزىسى چوڭكۆل كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، خوتەن شەھىرى نۇرباغ مەھەللە توغراق ئالدى ئاھالە رايونى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتى 2 - شۆبىسى پارتكومى، شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى پارتكومى، شىنجاڭ ماناس ئېلېكتر ئىستانسىسى پارتكومى، جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز ترانسپورتى شىركىتى قۇمۇلۇق ترانسپورت شىركىتى پارتكومى، شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا (گۈرۈھ) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى پارتكومى، شىنجاڭ لىتىيلىق تۈز زاۋۇتى لىتىي ھىدرو ئوكسىدى سېخى پارتىيە ياچېيكىسى، قۇتۇبى نەسىللىك كالا فېرمىسى دۇڭچۈەن ماشىنىسازلىق زاۋۇتى پارتىيە ياچېيكىسى، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ئۈرۈمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى چەرچەن ئاۋىئاتسىيە پونكىتى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ كاۋچۇك زاۋۇتى ئۈرۈمچى شۆبىسى كاۋچۇك ئايرىش سېخى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - كان مەھسۇلاتلىرى نازارىتى 2 - گىدرو گېئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش چوڭ تەترىتى گېئولوگىيە پارتىيە ياچېيكىسى، ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتتىن مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئورگان پارتكومى، ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى ئورگان پارتكومى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى مۇخبىرلار بۆلۈمى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى ماركىسىزم - لېنىنىزم كافېدراسى پارتىيە ياچېيكىسى، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلىرى ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك ئورنى پارتىيە ياچېيكىسى، ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى بالىلار بۆلۈمى پارتىيە ياچېيكىسى، ئۈرۈمچى «لىدا» ساقلىق ساقلاش تېلېۋىزىيە ئۇسكۇنىلىرى شىركىتى پارتىيە ياچېيكىسى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى «يېشىل قارىغاي» ھىناكارلىق ماتېرىياللىرى خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پارتكومى، يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى 43 - تۈەن -

مەيدان 9 - ليەن پارتيە ياچىيكسى، يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى 89 - تۆەن - مەيدان 11 - ليەن پارتيە ياچىيكسى، يېزا ئىگىلىك 8 - شىسى 148 - تۆەن - مەيدان پارتكومى.

مۇنەۋۋەر پارتكوم (پارتيە ياچىيكسى) شۆبلىرى: ئىلى ئېلىكتر ئېنېرگىيسى دىسپېتچېرلىك ئورنى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى جۇك چىگىيى (ئايال)، نىلقا ناھىيسى قۇجۇرتاي يېزىلىق پارتكومنىك شۆجىسى تيەن جېنۇۋ، چاپچال ناھىيسى سۇنجاچىنىرۇ يېزىسى سۇنجاچى كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى گۇەن جۇڭشياۋ (شىبە)، غۇلجا شەھىرى دۆڭمەھەللە مەھەللە ئىش باشقارمىسى پارتكومنىك شۆجىسى ماشىنچىك (خۇيزۇ)، چاغانتوقاي ناھىيسى جاڭاجەر يېزىلىق پارتكومنىك شۆجىسى ياۋ جىچياك، دۆربىلجىن ناھىيسى جاربۇلاق دېھقانچىلىق مەيدانى 3 - ئەترىتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى توقان چېش (قازاق)، دۆربىلجىن شېكەر زاۋۇتى ئېنېرگىيە سېخى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى ژاك ژېنيى، چىڭگىل ناھىيسى ئارال يېزىسى كەڭموينىق كەنت پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى قاينۇردان (قازاق)، كۆكتوقاي ناھىيسى قۇنېرتىش بازىرى ئاھالە رايونى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى جاۋ شۇخي، بورتالا شەھىرى بىلىن خارمۇدۇن يېزىلىق پارتكومنىك شۆجىسى چيەن لۇڭشىك، بورتالا شەھىرى دالتۇ بازىرى ئېلىسىنبۇلاق كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى ساغانا (موڭغۇل)، مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى دېتسىللەش سېخى پارتيە باش ياچىيكسىنىك شۆجىسى جياك يۇچياك، ماناس ناھىيلىك پارتكومنىك شۆجىسى پېك جيارۇي، فۇكاك شەھىرى جيۇيۇنجيي بازارلىق پارتكومنىك شۆجىسى جاك جيەنگو، قۇتۇبى ناھىيسى تاشپەلەمپەي يېزىسى بەيياڭخي كەنتى پارتيە باش ياچىيكسىنىك شۆجىسى ناسرات (قازاق)، گۇچۇك ناھىيسى گۇچۇك بازىرى 6 -، 7 -، 8 - ئاھالە رايونى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى يې شيۇيىك (ئايال، خۇيزۇ)، ئۈرۈمچى شەھىرى 5 - ترانسپورت شىركىتى پارتكومنىك شۆجىسى خېلىل ئىۋۇل، ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونى غەربىي قاراماي كوچىسى ئاھالە رايونى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى ژاك باڭجېك، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 6 - باشلانغۇچ مەكتەپ پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى سەلىمە ئىسرائىل، پىچان ناھىيلىك پارتكومنىك شۆجىسى خۇاك جىجۇك، تۇرپان شەھىرى يار يېزىسى گوبى كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى رېشىت مۇتەللىپ، قۇمۇل شەھىرى ئاستانە يېزىلىق پارتكومنىك شۆجىسى ژاك شىنشېك، باغراش ناھىيلىك پارتكومنىك شۆجىسى جاك بو، كورلا شەھىرى بېڭشەھەر كوچىسى 3 - ئاھالە رايونى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى جاك يۈلەن (ئايال)، كەلپىن ناھىيلىك پارتكومنىك شۆجىسى جۇجياك، ئاقسۇ شەھىرى بېڭشەھەر مەھەللە ئىش باشقارمىسى پارتكومنىك شۆجىسى شېن جيې (ئايال)، ئاقتۇ ناھىيسى ئويتاغ بازارلىق پارتكومنىك شۆجىسى گو شۇشىن، ئۇلۇغچات ناھىيسى قىزىلئۆي يېزىسى كەڭشۇەر كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى خوجاغازى (قىرغىز)، قەشقەر شەھەرلىك پارتكومنىك شۆجىسى جۇخەيلۇن، يەكەن ناھىيسى چارباغ يېزىلىق پارتكومنىك شۆجىسى ھۇسېين يۈسۈپ، قەشقەر بېڭشەھەر ناھىيسى خانئېرىق بازىرى بوياقچىغىل كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى مىجىت ئىلى، قەشقەر شەھىرى چاسا مەھەللە ئىش باشقارمىسى پاينەپ ئاھالە رايونى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى ئامىنە ھەسەن، قەشقەر ژىلايىتى كوئېنلۇن يېمەكلىكلەر زاۋۇتى پارتيە باش ياچىيكسىنىك شۆجىسى شيۇك فاڭكەي، كېرىيە ناھىيسى مۇغاللا بازارلىق پارتكومنىك شۆجىسى دۇەن چىلىن، گۇما ناھىيسى قوشتاغ يېزىسى چىڭگىلىك كەنتى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى ئابدۇللا ئابدۇۋېلى، خوتەن يېپەكچىلىك فابرىكىسى دۇردۇنچىلىق شۆبىسى پارتيە باش ياچىيكسىنىك شۆجىسى ئامىنە مەتنىياز، شىنجاك 4 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى پارتكومنىك شۆجىسى چېك شىنجۇك، ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى جەنۇبىي شىنجاك تۆمۈرىيولى ژاقىتلىق باشقارمىسى پارتكومنىك شۆجىسى لياك يۈەن، شىنجاك نېفىت شىركىتى كورلا شۆبىسى پارتكومنىك شۆجىسى يۈسۈپ ئابدۇللا، شىنجاك پۈۋا زاۋۇتى پارتكومنىك شۆجىسى لىيۇ فېڭجۇ، ش ئۇ ئا ر غەربىي تەڭرىتاغ ئورمانچىلىق ئىدارىسى قورغاس ئورمانچىلىق مەيدانى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى داۋۇت ئارىپجان (قازاق)، شىنجاك توقۇمىچىلىق گۇرۇھى شىركىتى «1 - ئىيۇل» پاختا توقۇمىچىلىق 1 - فابرىكىسى ئېگىرىش ئىش مەيدانى پارتيە باش ياچىيكسىنىك شۆجىسى شۇ سۇچىن (ئايال)، ئۈرۈمچى كان ئىدارىسى لىيۇداۋان كۆمۈركان ترانسپورت ئۇچاستىكىسى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى كېرىم تۆمۈر، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى شۇ مىڭيۈەن، جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاك شۆبىسى ئىشخانىسى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى شېك يۈشى، قەشقەر سۇ - ئېلېكتر مەكتىپى پارتكومنىك مۇئاۋۇن شۆجىسى ئىنايىتۇللا نىمىتۇللا، بېڭتۆەن يېزا ئىگىلىك 4 - شىسى 72 - تۆەن - مەيدان پارتكومنىك شۆجىسى، سىياسىي كومىسسارى لى خېڭدۇ، يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى فاڭساۋخۇ دېھقانچىلىق مەيدانى 6 - شۆبىسى 8 - لىيەنى پارتيە ياچىيكسىنىك شۆجىسى، سىياسىي بېتەكچىسى

ۋالك تيەنسك، يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى 125 - تۆەن - مەيدان پارتكومىنىڭ شۇجىسى، سىياسىي كومىسسارى جۇ دېچېن، قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرى ئىدارىسى قىزىلىيۇلتۇز 1 - مەيدان 1 - لىيەنى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى مۇ يىسىن.

يۇ ۋېنخۇي

ئاپتونوم رايونلۇق تەشكىلات خىزمىتى يىغىنى

بۇ يىغىن 4 - ئاينىڭ 24 — 27 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوملارنىڭ پارتىيە خىزمىتىگە مەسئۇل مۇئاۋىن شۇجىلىرى ۋە تەشكىلات بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقلىرى، بىكتۆەن پارتكومى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ رەھبەرلىرى، ش ئۇ ئا ر نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ سىياسىي (تەشكىلات، كادىرلار ئىشلىرى) باشقارمىلىرىنىڭ باشلىقلىرى قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن يىغىندا «يېڭى ئەسىرگە يۈزلىنىپ، يېڭى ۋەزىيەت يارىتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاهات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقىنىڭ يېڭى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنى قۇدرەتلىك تەشكىلىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتەيلى» دېگەن تېمىدا خىزمەت دوكلاتى بەردى. دوكلاتتا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: تۇپ - ئاساسنى تۇتۇپ، دېلك شىاۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنىڭ يېڭى دولقۇنىنى قوزغاش كېرەك، هالقىنى تۇتۇپ، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيىۋى، سىياسىي قۇرۇلۇشنى تازا كۇچەيتىش كېرەك؛ مۇهىم نۇقتىنى تۇتۇپ، ئەسىر هالقىغاندا مۇهىم ۋەزىپىلەرنى زىممىسىگە ئالالايدىغان زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۇرۇش كېرەك؛ ئىلاهاتنى تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى ۋە سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە سىياسىي قۇرۇلۇشى بىلەن ماسلىشالايدىغان كادىرلار تۈزۈمىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك؛ ئاساسنى تۇتۇپ، ئاساسىي قائىدە پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۈيۇشۇش كۈچىنى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك؛ پاكلىق قۇرۇلۇشنى تۇتۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۇچەيتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەشكىلات خىزمىتىنى تىرىشىپ يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش كېرەك. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋائ لېچۈەن «يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى تىرىشىپ بەرپا قىلايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى نۇقتا قىلىپ مۇنداق 3 پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدى: بىرىنچىدىن، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ كادىرلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك، ئىككىنچىدىن، كادىرلار خىزمىتىدە توغرا سىياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك، ئۈچىنچىدىن، بىرىنچى باشلىق قاتلامنى تەلەپلەرنىڭ مۇددەسىدىن چىقالايدىغان يۇقىرى ساپاغا ئىگە بولۇشى كېرەك. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ يىغىننىڭ ئاخىرىدا خۇلاسە سۆزى قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى هەر دەرىجىلىك تەشكىلات تارماقلىرىدىن تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ئەسىر هالقىيدىغان نىشانىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشىنى قۇدرەتلىك تەشكىلىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتەپ قىلدى.

يۇ ۋېنخۇي

كادىرلارنى تاللاپ ئىشقا قويۇشتا «نىزامنىڭ» ئىزچىل ئىجرا قىلىنىش ئەهۋالى

1998 - يىل 4 — 6 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ئىككى خىزمەت گۇرۇپپىسى ئۈيۇشتۇرۇپ، بۇ گۇرۇپپىلارنىڭ بىرىنى جەنۇبىي شىنجاڭغا، يەنە بىرىنى شىمالىي شىنجاڭغا ئەۋەتىپ 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەهەر، 31 ناهىيە (شەهەر) نىڭ ۋە 25 نازارەت، ئىدارىنىڭ «پارتىيە، هۆكۈمەت رەهبىرىي كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشقا قويۇش ۋاقتىلىق نىزامى»نى ئىجرا قىلىش ئەهۋالىنى مەركەزلىك تەكشۈردى ۋە نۇقتىلىق تۇردە ئارىلاپ تەكشۈردى، بۇ گۇرۇپپىلار «نىزام» 1995 - يىل 2 - ئايدا ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان كادىرلارنىڭ ۋەزىپىگە قويۇلۇشىغا، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇلۇشىغا دائىر ماتېرىياللارنى، دېموكراتىك ئاساستا تونۇشتۇرۇلۇشىغا دائىر ماتېرىياللارنى، پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرىنىڭ كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشنى مۇزاكىرە قىلغان يىغىنلىرىنىڭ ئېيتدائىي خاتىرلىرىنى كۆرۈپ چىقتى. هەر دەرىجىلىك پارتكوم، هۆكۈمەت، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى، سىياسىي كېڭەش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ رەهبەرلىرى ۋە تارماقلارنىڭ ئورگان كادىرلىرى شۇنىڭدەك تەشكىلات، كادىرلار ئىشلىرى، چ خ، تەپتىش، ئەدلىيە قاتارلىق ئاساسلىق خىزمەت تارماقلىرىنىڭ رەهبەرلىرى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پىشقەدەم يولداشلارنى قاتناشتۇرۇپ 42 قېتىم سۆهبەت يىغىنى ئاچتى. بۇ سۆهبەت يىغىنلىرىغا 757 كىشى قاتناشتى؛ 72 كادىرنىڭ ئارخىپىنى قاراپ چىقتى، بىر قىسىم نازارەت دەرىجىلىك كادىرلار ۋە رەهبەرلىك ئورنىدىن چۈشكەن پىشقەدەم كادىرلارنىڭ پىكىرلىرىنى ئاڭلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 4 ناهىيىلىك پارتكوم، تەشكىلات، كادىرلار ئىشلىرى

تارماقلىرىنىڭ «نىزام»نى ئىگىلەش ئەھۋالىنى سىناپ كۆردى. قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان 3 كادىرنىڭ خاتالىق ئۆتكۈزۈش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلدى، بەزى ئورۇنلارنىڭ ئىش بېجىرىشتە «نىزام»نىڭ بەلگىلىمىلىرىگە قاتتىق ئەمەل قىلمىغانلىق مەسىلىسىنى تۈزەتتى. 5 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىدە كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشقا قويۇش مەخسۇس لىنىيىسى بويىچە پاش قىلىش تېلېفونى ئورنىتىلىپ، ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق جەمئىيەتكە ئاشكارىلاندى. جايلارنىڭ كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىشتە «نىزام»غا خىلاپلىق قىلىپ ناتوغرا ئىستىل بىلەن شۇغۇللانغانلىقىغا دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدكى ئىنكاسلىرىنى قوبۇل قىلىش، جەمئىيەتتىكى ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشقا قويۇش خىزمىتىگە نازارەتچىلىك قىلىش يولىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مەخسۇس لىنىيە بويىچە پاش قىلىش تېلېفونى خىزمىتى تۈزۈمى ئورنىتىلدى. 11 - ئايدا مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ «نىزام» بويىچە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «نىزام»نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم «نىزام»نى ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىگە ئىدىيە جەھەتتىن ئەھمىيەت بېرىپتۇ، تونۇشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپتۇ، خىزمەتنى ئىستايىدىل ئىشلەپ ئوبدان ئونۇم ھاسىل قىلىپتۇ، دەپ قارىدى.

جۇ چياڭ

ۋۇ دېڭيۈندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالى

ۋۇ دېڭيۈن جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ گاۋيۇ ناھىيىسىدىن، 1975 - يىل 8 - ئايدا جۇڭگو كومپارتىيىسىگە كىرگەن. ھازىر ئۇلۇغچات ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى. ئۇ 1963 - يىلى جياڭسۇ ئۆلكىسى ياڭجۇ تېببىي تېخنىكومىنى پۈتتۈرۈپ، ئۆز ئىختىيارى بىلەن پامىر ئېگىزلىكىدىكى ئۇلۇغچات ناھىيىلىك دوختۇرخانىغا كېلىپ ئىشلىگەن. يولداش ۋۇدېڭيۈن 36 يىلدىن بۇيان چېگرا رايونىنى قىزغىن سۆيۈپ، چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىپ، چېگرا رايونغا تۆھپە قوشۇپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ كەلدى، كېسىلى ئېغىر بىمارلارغا 30 نەچچە قېتىم جەمئىي 7000 مىللىلىتىر ئىسسىق قېنىنى تەقدىم قىلىپ ئۇلارنى قۇتقۇزدى؛ كۆيۈپ يارىلانغان قىرغىز بالىسىنىڭ تېنىگە ئۆزىنىڭ تېرىسىنى سويۇپ چاپلاپ ئۇنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزدى. ئۇ ھەر يىلى يېزىلارغا بېرىپ سەييارە داۋالاش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە دورا يەتكۈزۈپ بەردى ۋە ئۇلارنى داۋالىدى، يەرلىك كىشىلەر ئۇنى «ئاق خالاتلىق پەرىشتە» دەيتتى. ئۇ ئېگىزلىكنى ئۆز ئائىلىسىدەك بىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ياشلامچىلىق قىلىپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، شارائىتى ئىنتايىن ناچار بولغان ئېگىز چۆللۈكتە بىر باغچىسمان دوختۇرخانا بىنا قىلدى، بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت دوختۇر - سېستىرالىرىنى يېتىشتۈردى، ئۇ نام - شۆھرەتنى كۆزلىمىدى، پاك - دىيانەتلىك بولدى. بىر نەچچە قېتىم ئىچكى ئۆلكىلەرگە ۋە قىزىلئۇ ئوبلاستىغا يۆتكىلىپ ئىشلەش پۈرسىتىدىن كېچىپ، ئۇلۇغچاتتا ئىشلەۋەردى. ئۇنىڭ تەسىرى بىلەن، قىزى ۋۇ يەنۇ ئۇلۇغچاتتا ئىشلەپ قالدى ھەمدە بىر بىمارنى ئېلىپ كېتىۋېتىش سەپىرىدە قۇربان بولدى. ۋۇ دېڭيۈننىڭ ئىلغار ئىش ئىزلىرى توغرىسىدكى خەۋەر ئۇلۇغچات ناھىيىسى ۋە قىزىلئۇ ئوبلاستىدا كەڭ تارقالدى. يەرلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت ئۇنى كۆپ قېتىم تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى.

1998 - يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق زىيالىيلار خىزمىتى يىغىنىدا يولداش ۋۇ دېڭيۈن «ئېگىزلىكتە تۆھپە قوشسام پۈشايمىنىم يوق» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ زور تەسىر قوزغىدى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم رەھبەرلىكىنىڭ كۆرسەتمىسىگە بىنائەن، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن تەشۋىقات بۆلۈمى 1998 - يىل 5 - ئايدا «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىدارىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى شۇنىڭدەك ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئىشخانىسى، ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش مەركىزىي قاتارلىق ئورۇنلاردىن 11 كىشىلىك زىيارەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، پامىر ئېگىزلىكىگە ئەۋەتتى، بۇ گۇرۇپپا يولداش ۋۇ دېڭيۈننىڭ ئىش ئىزلىرى ئۈستىدە سىستېمىلىق، چوڭقۇر، مۇپەسسەل زىيارەت پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ گېزىت، ژۇرنال، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى، رادىئو ئىستانسىلىرى ئۇزۇن خەۋەر — «پامىر ئوغلانى — ۋۇ دېڭيۈن»نى ئېلان قىلدى. ۋۇ دېڭيۈننىڭ ئىش پائالىيەتلىرىنى ئۆگىنىشكە دائىر ماقالە ۋە جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىنىڭ ئىنكاسلىرىنى كۆپلەپ خەۋەر قىلدى. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «يولداش ۋۇ دېڭيۈندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار» چىقاردى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا تېزلىكتىلا ۋۇ دېڭيۈندىن ئۆگىنىش دولقۇنى قوزغالدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن تەشۋىقات بۆلۈمى ئۆگىنىش پائالىيىتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ماسلىشىش ئۈچۈن ئالايىتەن «پامىر ئوغلانى — ژۇ دېگيۇن» ناملىق بىر كىتاب تۈزدى. ژالگ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، قېيۇم باھاۋۇددۇن، جۇ شېڭتاۋ ۋە چېن دېمىن قاتارلىق رەھبەرلەر بۇ كىتابقا يولداش ژۇدېگيۇندىن ئۆگىنىش توغرىلىق بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى تەرىپىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان ژۇ دېگيۇننىڭ ئىش پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش ئۈمىكى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنىدىن باشلاپ، ئۈرۈمچىدە ئاپتونوم رايونلۇق، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، ھەربىي قىسىملار، بىكتۆەن قوراللىق ساقچى قىسمى ۋە كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردا 15 قېتىم دوكلات بەردى. شۇنىڭدىن كېيىن بۇ ئۈمەك 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنگىچە 10 مىڭ 500 كىلومېتىر يول مېڭىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 15 ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەردە 40 قېتىم سەييارە دوكلات بەردى، ئاپتونوم رايون بويىچە دوكلات ئاڭلىغانلار 40 مىڭ 350 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. ئۇلارنىڭ دوكلاتلىرى جايلاردا كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئۆگىنىش پائالىيىتىگە كۈچلۈك تۈرتكە بولدى.

ژۇ مىنشېڭ

پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيىنىڭ 1998 - يىلدىكى ھەر دەرىجىلىك كومىتېتى 111، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك پارتكوم 2، ژىلايەتلىك پارتكوم 8، ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكۇم 5، ژىلايەتكە قاراشلىق شەھەرلىك پارتكوم 17، ناھىيىلىك پارتكوم 62، ئاپتونوم ناھىيىلىك پارتكوم 6، شەھەرگە قاراشلىق رايونلۇق پارتكوم 11. پارتگۇرۇپپا 1418، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلاردىكى 67، ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك ئورگانلاردىكى 620. ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك ئورگانلاردىكى 548. پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى 63 مىڭ 331. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قاتلام پارتكوم 3393، پارتىيە باش ياچېيكىسى 3634، پارتىيە ياچېيكىسى 56 مىڭ 304.

يۇ ژېنخۇي

پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئومۇمىي سانى 984 مىڭ 689غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە رەسمىي پارتىيە ئەزاسى 929 مىڭ 879، كاندىدات پارتىيە ئەزاسى 54 مىڭ 810؛ خەنزۇ پارتىيە ئەزاسى 610 مىڭ 457، ئاز سانلىق مىللەت پارتىيە ئەزاسى 374 مىڭ 232. 1949 - يىل 9 - ئايدىن ئىلگىرى پارتىيىگە كىرگەنلەر 10 مىڭ 596، 1949 - يىل 10 - ئايدىن كېيىن پارتىيىگە كىرگەنلەر 974 مىڭ 93، 35 ياشتىن تۆۋەنلەر 303 مىڭ 608، 36 ياشتىن يۇقىرىلار 681 مىڭ 81؛ تولۇق ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەلۇماتلىقلار 543 مىڭ 660، تولۇقسىز ئوتتۇرىدىن تۆۋەن مەلۇماتلىقلار 441 مىڭ 29؛ ئايال پارتىيە ئەزاسى 200 مىڭ 443؛ ئادەم ئىلمىشقا، پېنسىيىگە چىققان پارتىيە ئەزاسى 185 مىڭ 611. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيىگە يېڭى قوبۇل قىلىنغان ئەزا 50 مىڭ 38. بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇ 27 مىڭ 177، ئاز سانلىق مىللەت 22 مىڭ 861؛ 35 ياشتىن تۆۋەنلەر 38 مىڭ 379، 36 ياشتىن يۇقىرىلار 11 مىڭ 659؛ ئىشچى - خىزمەتچى 33 مىڭ 789، دېھقان - چارۋىچى 11 مىڭ 783، ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىم 14 مىڭ 249، ئوقۇغۇچى 1929؛ ئىلغار نەمۇنىچى شەخس 3291، ئايال 16 مىڭ 118.

يۇ ژېنخۇي

ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يەنە 3 يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، يېزىلىق، بازارلىق پارتكوملارنى ۋە بىر قىسىم ناھىيە، تارماق، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى ئېغىر ھالدا ناچارلاشىپ كەتكەن، جەمئىيەت ئامانلىقى جەھەتتە مەسىلە كۆپرەك بولغان كەنت دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنى تەرتىپكە سېلىش - قۇرۇش خىزمىتىنى گەۋدىلىك ھالدا چىڭ تۇتۇش توغرىسىدىكى تەلىپىگە ئاساسەن، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، قۇرۇش بويىچە يېڭى بىر نۆۋەتلىك خىزمەتنى قانات يايدۇرۇپ، 409 يېزىلىق، بازارلىق پارتكومنى ۋە 1934 كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بەنزىمىنى تەرتىپكە سالدى. ژىلايەتلىك، ناھىيىلىك ئورگانلاردىن 1227 كادىرنى يېزىلىق، بازارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت بەنزىلىرىگە ئەۋەتىپ ژەزىپىگە تەيىنلىدى، يېزا، بازاردىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورگانلاردىن 1647 كادىرنى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ ژەزىپىگە تەيىنلىدى. شۇنداق قىلىپ ئاساسىي قاتلام سەپىنىڭ كۈچىنى ئاشۇردى ۋە تولۇقلىدى؛ كەنت ئىشلىرىنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىش، دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى

قۇرۇلۇشى بويىچە ئىلغار ناھىيە، شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ تۈردە قانات يايدۇردى، بۇنىڭ بىلەن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام دېموكراتىيە سىياسىي قۇرۇلۇشى يەنمۇ كۈچەيتىلدى. ناھىيىلىك، شەھەرلىك پارتكومىلاردىكى بىرىنچى مەسئۇلنىڭ رولى خېلى ئوبدان جارى قىلدۇرۇلدى. كارخانىلاردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى زىيانىنى تۈگىتىپ پايدىنى كۆپەيتىشنى چۆرىدىگەن ھالدا ئېلىپ بېرىلدى. رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى كارخانىلاردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ ھەل قىلغۇچ ھالقىسى سۈپىتىدە ئىزچىل تۇتۇلدى، دۆلەت كارخانىلىرىدىكى 93 رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، بىر قىسىم كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋاقتىدا تەڭشەلدى؛ سىناق نەتىجىسىنى مۇستەھكەملەش، كارخانا رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەريانىدا كارخانىلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتىش خىزمىتىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ۋاقتىلىق چارە-تۈزۈپ چىقىلىپ تارقىتىلىپ، كارخانىلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى ئالغا سۈرۈلدى. «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەت ئورگانلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى خىزمىتى نىزامى» ئەستايىدىل ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈلدى، ئورگانلاردىكى پارتىيىلىك كادىرلارنى قىسىنچىلىقى بار كارخانىلارغا چۈشۈپ تەشكىلىي تۈرمۇش ئۆتكۈزۈشكە ئۇيۇشتۇرۇش ۋە ئورگانلاردىكى 10 ياخشى چاكارنى باھالاپ سايلاپ چىقىش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلىپ، ئورگانلاردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. كۈچ ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، 10 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ 5 يىلدىن بۇيان پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ۋە پارتىيە ئەزالىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى تەكشۈرۈلدى، ساقلانغان مەسىلىلەر، بولۇپمۇ يالغان پارتىيە ئەزاسىغا دائىر 5 دېلو قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

يۇ ژېنخۇي

كادىرلارنى تەربىيىلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەردەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى پارتىيىلىك كادىرلارنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشنى پارتىيە قۇرۇلۇشىدا ئىزچىل تۈرە مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، رەھبىرى كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشىنى ئالاھىدە تۇتتى. بولۇپمۇ باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈپ مۇھىم سۆز قىلغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى كەڭ كادىرلارنى 15 - قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇشقا، ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسىنى، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى ۋە دىن سىياسىتىنى، شىنجاڭنىڭ تارىخىنى ۋە قوش تىلنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى ۋە كونكرېت ئىپادىسى قىلىپ، ئۆگىنىشنى تېزلىكتە ئورۇنلاشتۇرۇدى ھەمدە ۋىلايەت - نازارەت دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ ۋە ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبىرى كادىرلىرىنىڭ خىزمەتتىن ئايرىلىپ نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىنىشىنى بۇاستە تۇتتى. جايلار ۋە ئورۇنلارمۇ ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، كادىرلارنىڭ ھەر دەرىجىلىك، ھەرخىل كۆرسىلىرىنى ئاچتى. بىر يىل ئىچىدە ۋىلايەت - نازارەت دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلاردىن 384ى ۋە ناھىيە، يېزىلارنىڭ رەھبىرى كادىرلىرىنىڭ %85ى سىياسىي، نەزەرىيە جەھەتتىن تەربىيىلەندى، يېزىلىق، بازارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرى كادىرلىرىدىن 3600ى «قوش تىل» بويىچە تەربىيىلەندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن 7 كىشى. ۋىلايەت - نازارەت دەرىجىلىك كادىرلىرىدىن 28ى، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك كادىرلىرىدىن 58ى مەركىزى پارتىيە مەكتىپىدە ۋە دۆلەت مەمۇرى ئىنستىتۇتىدا ئوقۇتۇلدى، ۋىلايەت - نازارەت، ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىرلىرىدىن 233ى ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپىدە تەربىيىلەندى. ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ %90تىن كۆپرەكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدە تەربىيىلەندى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى يەنە ئاپتونوم رايونلۇق مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىلەر مۇھاكىمە سىنىپى ئاچتى، بۇ سىنىپقا 33 نەپەر مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس قاتناشتى؛ ھاكىملىققا (شەھەر باشلىقلىققا، رايون باشلىقلىققا) تەيىنلەنگەنلەر كۆرسى ئېچىلىپ، كۆرسقا يېگىدىن تەيىنلەنگەن ھاكىم (شەھەر باشلىقى، رايون باشلىقى) دىن 36 كىشى قاتناشتى؛ ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، يېزا ئىگىلىك ئىشخانىسى، گېئولوگىيە - كان مەھسۇلاتلىرى نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلارغا ماسلىشىپ، 63 قارار كۆرس ئاچتى، بۇ كۆرسلارغا 3000 دىن ئارتۇق كادىر قاتناشتى. مەركىزى كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى قاتارلىق 10 مىنىستىرلىك، كومىتېت چۈشۈرۈپ بەرگەن 20 قېتىم 50 تىن ئادەم تەربىيىلەش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. ئۆگىنىش، كۆرسلارغا قاتنىشىش ئارقىلىق، كادىرلار

قوشۇننىڭ ئىدىيىۋى، سىياسىي ساپاسى ۋە كەسپىي خىزمەت ئىقتىدارى تېخىمۇ ئۆستى.

يۇ ۋېنخۇي

كادىرلار قوشۇننىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەرخىل كادىر 643 مىڭ (مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ ۋە بىڭتۇەننىڭ كادىرلىرى بۇنىڭ سىرتىدا) . بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرى 321 مىڭ، ئايال كادىر 284 مىڭ. پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئاممىۋى تەشكىلات ئورۇنلىرىنىڭ ئورگان كادىرلىرى %23.1نى ئىگىلەيدۇ. كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئوقۇش تارىخى قۇرۇلمىسى بويىچە، ئاسپىرانت 1470، تولۇق كۇرسنى پۈتتۈرگەنلەر 72 مىڭدىن ئارتۇق، مەخسۇس كۇرسنى پۈتتۈرگەنلەر 212 مىڭدىن ئارتۇق، بۇلار ئومۇمىي كادىر سانىنىڭ %44.4نى ئىگىلەيدۇ. ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر 259 مىڭدىن ئارتۇق بولۇپ، ئومۇمىي كادىر سانىنىڭ %40.3نى ئىگىلەيدۇ. تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر 59 مىڭدىن ئارتۇق بولۇپ، ئومۇمىي كادىر سانىنىڭ %9.2نى ئىگىلەيدۇ؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەنلەر 38 مىڭدىن ئارتۇق بولۇپ، %6نى ئىگىلەيدۇ. 45 ياشتىن تۆۋەن كادىرلار %84.2نى ئىگىلەيدۇ.

1998 - يىلى دۆلەت بىر تۇتاش تەقسىم قىلغان ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار، قوبۇل قىلىنغان، تەكلىپ قىلىنغان كادىرلار 38 مىڭدىن ئارتۇق بولدى (يۆتكىلىپ كەلگەنلەر بۇنىڭ سىرتىدا) . بۇنىڭ ئىچىدە ئىدارىلەرگە تەقسىم قىلىنغىنى 5000 دىن ئارتۇق، كەسىپي ئورۇنلارغا تەقسىم قىلىنغىنى 25 مىڭدىن ئارتۇق، كارخانا ئورۇنلىرىغا تەقسىم قىلىنغىنى 6900 دىن ئارتۇق. دەم ئېلىشقا چىقىش، پېنسىيەگە چىقىش، ئىستېپا بېرىش، خىزمەتتىن چېكىنىش، خىزمەتتىن بوشتىلىش، ئۆلۈپ كېتىش قاتارلىق سەۋەبلەر بىلەن ئازايغان كادىر 32 مىڭدىن ئارتۇق (يۆتكىلىپ كەتكەنلەر بۇنىڭ سىرتىدا) . بۇنىڭ ئىچىدە ئىدارە ئورگانلارنىڭ 5000 دىن ئارتۇق، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ 12 مىڭدىن ئارتۇق، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ 14 مىڭدىن ئارتۇق.

ئاپتونوم رايوندىكى كادىرلار ئىچىدە، كارخانا، كەسىپي ئورۇنلاردىكى ھەرخىل خادىم 494 مىڭدىن ئارتۇق. بۇنىڭ ئىچىدە كەسىپي تېخنىكا خادىمى 440 مىڭدىن ئارتۇق، ئالىي ئۇنۇۋانلىقلار 17 مىڭدىن ئارتۇق، ئوتتۇرا ئۇنۇۋانلىقلار 95 مىڭدىن ئارتۇق، تۆۋەن ئۇنۇۋانلىقلار 257 مىڭدىن ئارتۇق، ئاز سانلىق مىللەت خادىمى %50.8نى، ئاياللار %49.3نى ئىگىلەيدۇ.

رېن لىرۇڭ

ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 11 — 13 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا مەملىكەتلىك تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، 1997 - يىللىق ۋە پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيانقى تەشۋىقات خىزمىتى، ئىدىيىۋى خىزمەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنى ئاساس قىلغان خىزمەتنىڭ تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى، 1998 - يىللىق خىزمەت ۋەزىپىلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ژاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جۇ شېڭتاۋ، خۇ جيايەن، مەمتىمىن زاكىرلار يىغىن ۋەكىللىرىنى يوقلىدى ۋە ئۇلار بىلەن سۆرەتكە چۈشۈپ خاتىرە قالدۇردى. ژاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرى ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، مۇقىملىقنى قوغداش ۋە پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى يېقىندىن دەۋرىي قىلىپ، تەشۋىقات خىزمىتىنى ئىجادىي يوسۇندا ياخشى ئىشلىشى لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىنغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى، مەنىۋى مەدەنىيەتلىك ئىشخانىلىرىنىڭ مۇدىرلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات، مەدەنىيەت سىستېمىلىرىغا قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى، ئاپتونوم رايونلۇق ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ، تەشۋىقات، ئىدىيىۋى خىزمەت بويىچە ئالاقە باغلاش نۇقتىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 100گە يېقىن كىشى قاتناشتى.

شىن جيەن

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىدە، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بىر قاتار مۇھىم يولىورۇقلىرى ئاساسىدا ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈلدى، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ئاساسىدا ئۆگىنىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «ئاپتونوم رايونلۇق 16 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى

پىكىر» نىڭ روھى بويىچە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرىبىسى ئېيى پائالىيىتىدە، نامراتلارنى يۆلەش، قىينىچىلىقنى ئېغىرلارغا يارەدەم بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، ئىككى تەرەپنىڭ ۋەكىللىرى ئىككى تەرەپنىڭ پائالىيەت ئەستايىدىل ئۆيۈشتۈرۈلدى ۋە قانات يايدۇرۇلدى.

1. ئىككى تەرەپنىڭ پائالىيىتى. بىرىنچى، ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى، تارىخ قارىشى، مەدەنىيەت قارىشى تەرەپنىڭ كەڭ قانات يايدۇرۇلدى. ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىنى باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۈيۈشتۈردى؛ ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «بەش قاراش، تەرەپنىسىنى قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتەيلى» دېگەن كىتابنى تۈزۈپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئاساسلىق ئۆگىنىش ماتېرىيالى قىلدى. ئالاقىدار تارماقلار ۋە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، شىنجاڭ تارىخىغا دائىر «جۇڭگونىڭ غەربىي يۈرتى» ناملىق تېلېۋىزىيە فىلىمى ئىشلىدى. ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسلىق ئاخبارات ۋاستىلىرىدا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى گۈلى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرىبىسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرايلى» قاتارلىق مەخسۇس بەتلەر ئېچىلدى. ئىككىنچى، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش ئىدىيىسىنى جارى قىلدۇرۇش تەرەپنىسى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى جايلار ۋە تارماقلارغا «ھەممە بىر نىيەتكە كېلىپ، يۈكسەك ئىرادىدىن پولات ئىستىھكام قۇرايلى» ناملىق چوڭ تېپتىكى تەشۋىقات رەسىملىرىنى، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئەۋرىتىن قۇتقۇزۇش يولىدىكى قەھرىمانلىق ئىش - پائالىيەتلەرنى دوكلات قىلىش يىغىنىنىڭ سىنئالغو لېنتىسى ۋە دوكلاتلار توپلىمىنى تارقاتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ئايەت رايونلىرىدىكى خەلقە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈشكە سەپەرۋەر قىلىنىپ، پۈل ۋە ماددىي ئەشيا بولۇپ 106 مىليون 290 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئىئانە توپلاندى. 1998 - يىلى جايلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە بىر تۈركۈم نەمۇنىچى ئورۇنلار ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى.

2. ئۇچ پائالىيەت. بىرىنچى، نامراتلارنى يۆلەش، ئېغىر قىينىچىلىقى بارلارغا يارەدەم بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش، سۆيگۈ تەقدىم قىلىش پائالىيىتى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇلدى. ئىككىنچى، جايلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلارنى كۆرسىتىش پائالىيىتىنى تۇنجى. ئاپتونوم رايون ۋۇ دېگيۈن، مىجەت ئېلى، جالڭ ۋەنجيې، دۇ يانغۇ قاتارلىق ئىلغار تىپلارنى ۋە تارىم نېفىت چارلاش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى، ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم توپچىلار تۈەندىن ئىبارەت 2 ئىلغار كوللېكتىپنى تۇرغۇزدى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار ئىش - پائالىيەتلەرنى دوكلات قىلىش ئۈچۈن ھەيئەت تەشكىللىدى. ئۇلاستا، شەھەر، يېزىلار، ھەربىي قىسىم، قوراللىق ساقچى قىسىم بولۇپ 15 جايغا بېرىپ، 56 مەيدان دوكلات بەردى، ئاڭلىغۇچىلار 60 مىڭدىن ئاشتى. ئۇچىنچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئاساسىي گەۋدە قىلىنىپ، بىر ياخشى تېلېۋىزىيە فىلىمى كۆرۈش، بىر ياخشى كىتاب ئوقۇش، بىر ياخشى ناخشا ئېيتىش، بىر ياخشى ئىش قىلىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرىبىسىنىڭ ئۇنۇمى ئاشۇرۇلدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

جالڭ رۇيېڭ

تەشۋىقات خىزمىتى ۋە ئىدىيىۋى خىزمەت

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى، جيالڭ زېمىننىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىن ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا ۋە شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۈيۈشتۈردى. 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پارتكوم دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىش خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پۈتۈن پارتىيىدە دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» نى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدە پىكىر» نى تۈزۈپ چىقتى، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئۆگىنىشىنى چىڭ تۇتتى. قۇمۇل ۋىلايىتى، تۇرپان ۋىلايىتى، ئۈرۈمچى شەھىرى ۋە ش ئۇ ئا ر ئېلېكتر ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، دېھقانچىلىق نازارىتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئورۇنلارنىڭ پارتكوم مەركىزىي گۇرۇپپىلىرى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش تىپلىرى قىلىپ كۆرسىتىلدى. %98تىن ئارتۇق ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىر خىزمەتتىن ئايرىپ كۆرستا ئوقۇتۇلدى. «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللاردا بىر تۈركۈم نەزەرىيىۋى ئۆگىنىش ماقالىلىرى ۋە جيالڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئۆگىنىشكە دائىر يۇرۇشلۇق ماقالە ئېلان قىلىندى. ئاپتونوم رايوندىكى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى تەتقىق قىلىدىغان 4 مەركەز بىر تۈركۈم ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىلىرىنى قولغا كەلتۈردى. ھەقتەتنىڭ ئۆلچىمى ھەققىدىكى مۇھاكىمىنىڭ 20 يىللىقىنى، 11 - نۆۋەتلىك

مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزۈشلۈك پائالىيەتلىرى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسلىق ئاخبارات ئورۇنلىرى مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق «ئىككى يىغىن» نىڭ ئېچىلغانلىقىنى دەۋرىي قىلىپ، 1800 دىن ئارتۇق خەۋەر، ئاخبارات، سۈرەت ئېلان قىلدى، باش شۇجى جيانگ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈش پائالىيىتىنى تەشۋىق قىلىش ۋە خەۋەر قىلىش خىزمىتىنى پۈختا ئۈيۈشتۈردى. يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى گەۋدىلەندۈردى، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىغا ئوخشاش بىر تۈركۈم نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارغا دائىر تەشۋىقات ۋە خەۋەر بېرىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئۈيۈشتۈردى. ۋۇ دېگۈيۈن، جيانگ يەنپۇ، مىجىت ئېلى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار شەخسلەر مەركەزلىك تەشۋىق قىلىندى. 9 - ئايدا جۇڭگو ۋە چەت ئەل مۇخبىرلىرىدىن 400دىن ئارتۇق كىشى 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇرۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقى كۆپ نۇقتىلاردىن ۋە ھەمە تەرەپتىن تەشۋىق قىلىندى، يىل ئاخىرىغىچە 3800 پارچە خەۋەر (ماقالە) ئېلان قىلىندى.

2 - ئايدا نەمۇنە قۇرۇلۇش پائالىيىتىنى يولغا قويۇش بويىچە تېلېفون يىغىنى چاقىرىلىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا ئۈچتە ئەلا بولۇش، بىرنى رازى قىلىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. بۇرچىن ناھىيىسىدە مەدەنىي شەھەر - بازار بەرپا قىلىش نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 1300 ى، ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 3400 ى، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 12 مىڭ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 10 يۈلتۈزلۇق مەدەنىي ئالىلىدىن 410 مىڭى بارلىققا كەلدى.

98' باھار بايرىمى مۇزىكا كېچىلىكى، باھار بايرىمى ۋە روزا ھېيتلىق تېلېۋىزىيە ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى، ھەقىقەتنىڭ ئۆلچىمى توغرىسىدىكى مۇھاكىمىنىڭ 20 يىللىقىنى ۋە 3 - ئومۇمىي يىغىن چاقىرىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش تېلېۋىزىيە ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى، جيانگ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈشىگە بېغىشلانغان ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكىگە ئەستايىدىل تەشكىلاتچىلىق قىلىندى، مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيە بويىچە ئۇچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتى بوشاشماي قانات يايدۇرۇلدى. «قەلبداشلار» سەنئەت ئۆمىكى، شىنجاڭ سىمفونىيە ئۆمىكى، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش سەنئەت ئۆمىكى تۆۋەنگە بېرىپ 18 قېتىم ئويۇن قويدى، ئۇنى 50 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم كۆردى، دۆلەتتىن قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلەش بويىچە مۇنەۋۋەر مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى ئىجاد قىلىش ۋە نادىر مەنىۋى بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىش ئىشىنى ماسلاشتۇرۇش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى. تېلېۋىزىيە تىياتىرى «دالىشىنىڭ ئوتلىقى» مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ 2 - دەرىجىلىك «پەرىزات» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، تېلېۋىزىيە ھۆججەتلىك فىلىمى «قۇياش قەبىلىسى» مەملىكەتلىك تېلېۋىزىيە ھۆججەتلىك فىلىملىرى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، «لوپ كەنتىدە تەزىيە» ناملىق دراما مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر دراما كۆرىكىدە 9 تۈرنىڭ ھەممىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەرەزلەرنى سۈپۈرۈپ تاشلاش، قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىغا زەربە بېرىش بويىچە مەركەزلىك ھەرىكەت قانات يايدۇرۇلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىئى قىلىنغان كىتاب، ژۇرنالدىن 1 مىليون 501 مىڭ 100 نۇسخا، سىن لېنتىسىدىن 70 مىڭ 700 قاپ، ئۇن لېنتىسىدىن 105 مىڭ 400 قاپ، ئوغرىلىقچە نەشر قىلىنغان VCD ، LD تەخمىنەن 110 نەچچە مىڭ دانە يىغۇۋېلىندى، قانۇنسىز ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى كۆپەيتىدىغان 5 ئۇۋا بىكار قىلىنىپ، 6 كۆپەيتىپ لېنتىغا ئېلىش ئۈسكۇنىسى، 30 مىڭدىن ئارتۇق ئۇن لېنتىسى يىغۇۋېلىندى.

ما يۈڭجۇ

ئاپتونوم رايونلۇق بىرلىك سەپ بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 23 — 25 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقلىرى، بىڭتۈەن پارتكومى بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ باشلىقى شۇنىڭدەك ئىشخانا مۇدىرى، تەيۋەنگە قارىتىلغان خىزمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى باشقارمىلىرىنىڭ، ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇللىرى، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش ئىشخانىسىنىڭ، ئاپتونوم رايوندىكى بىر قىسىم ئالىي مەكتەپ، چوڭ كارخانىلارنىڭ بىرلىك سەپ خىزمىتىگە مەسئۇل كادىرلىرى شۇنىڭدەك ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى، شىنجاڭ سوتسىيالىزم ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ

ئىسلام دىنى ئىنستىتۇتىنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 80 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

يىغىندىكى ئاساسلىق ۋەزىپە دېلا شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ۋە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنى چوڭقۇر ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇش، مەملىكەتلىك بىرلىك سەپ بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، 1997 - يىللىق خىزمەتلەرنى يەكۈنلەش، 1998 - يىللىق خىزمەتلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى.

ۋالى لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا كېلىپ مۇھىم سۆز قىلدى. جۇ شېڭتاۋ، ئىسمائىل تىلىۋالدىلارمۇ يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى.

يەن مېي

ئاپتونوم رايونلۇق بىرلىك سەپ بۆلۈم باشلىقلىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرىنىڭ سۆھبەت يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈملىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتلىرى، بېكتۆەن پارتكومى بىرلىك سەپ بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر بىرلىك سەپ سىستېمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 60 نەچچە كىشى قاتناشتى.

يىغىننىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى باش شۇجى جيالۇ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ۋە ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 5 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەملىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، مىللەت، دىن خىزمىتىنى ئىستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىرلىك سەپ، مىللەت - دىن خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئالغا سۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى.

يىغىندا يەنە جۇ شېڭتاۋ، ئىسمائىل تىلىۋالدىمۇ سۆز قىلدى، ئابدۇقادىر نەسىردىن يىغىنغا قاتناشتى.

يەن مېي

بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ خىزمەتنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر بىرلىك سەپ بۆلۈمى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، 1998 - يىلنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش يىلى قىلىپ بېكىتتى. بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئاپتونوم رايونىنىڭ بىرلىك سەپ ساھەسىدە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش، تەتقىقات ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق ۋە تەرەققىيات ئەھۋالى، مەسىلە ۋە تەدبىرلەر»، «چېگرا سىرتىدىكى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ دىندىن پايدىلىنىپ سىڭىپ كىرىش ئەھۋالى، ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇنىڭغا قارشى تەدبىرلەر» ناملىق نۇقتىلىق 2 تېمىنى بېكىتتى. تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش رەھبەرلىك ئاپپاراتى تەسىس قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە، يېزا، كەنتلەرگە مەخسۇس ئادەم ئەۋەتىپ، تەكشۈرۈش - تەتقىقات ئېلىپ باردى. ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي 114 پارچە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش دوكلاتى يېزىلدى. بۇلاردىن 5ى مەملىكەتلىك بىرلىك سەپ نەزەرىيىسى تەتقىقاتى بويىچە مۇنەۋۋەر نەتىجە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدىكى نۇقتىلىق تېمىدىكى 2 تەتقىقات دوكلاتى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

لىۋ مىڭ

ھەر مىللەت كادىرلىرى مەركەزگە، دۆلەت ئورگانلىرىغا، شۇنىڭدەك بىر قىسىم ئۆلكە، ئاپتونوم رايونغا ۋەزىپە بىلەن ئەۋەتىلىپ چېنىقتۇرۇلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى ھەر مىللەت كادىرلىرىدىن 15 كىشىنى تاللاپ مەركەزگە، دۆلەت ئورگانلىرىغا، بېيجىڭ، تيەنجىن، شېنياڭ، شىمەن قاتارلىق جايلارغا ۋەزىپە بىلەن ئەۋەتىپ 1998 - يىل 5 - ئايدىن 11 - ئايغىچە چېنىقتۇردى. ئۇلارنىڭ ئىچىدە نازارەت دەرىجىلىك كادىرلىردىن 5ى، ناھىيەدەرىجىلىك كادىرلىردىن 10ى بار، ئۇلاردىن 4ى ئايال كادىر.

ۋۇ جيەنپىڭ

ناھىيىلىك، شەھەرلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى باشلىقلىرىنىڭ 10 - قارارلىق كۇرسى ئېچىلدى

بۇ كۇرسنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى 7 - ئاينىڭ 14 — 28 - كۈنىگىچە ئاچتى. كۇرسقا ناھىيىلىك (شەھەرلىك) پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈملىرىنىڭ 5 مىللەتتىن بولغان باشلىقلىرىدىن 27 كىشى قاتناشتى. كۇرسانتلار دېلا شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ۋە يېڭى دەۋردىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سەپ نەزەرىيىسىنى نۇقتىلىق

ئۆگەندى، ماركسىزملىق مىللەت قارشى، دىن قارشى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى، دىن سىياسىتى ئۈستىدە شۇنىڭدەك غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىگىلىكىنىڭ ۋەكىل خادىملىرىغا بولغان ئىدىيۋى، سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش، يېڭى ۋەزىيەتتىكى بىرلىك سەپ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش قاتارلىق مەزمۇنلار ئۈستىدە ئۆگىنىش ئېلىپ باردى. ئىسمائىل تىلۋالدى كۆرسەتىلگەن يوقلىدى ۋە ئۇلارغا مۇھىم سۆز قىلدى.

دۇن چياۋلى

ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى باشلىقلىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرىنىڭ مۇھاكىمە سىنىپى ئېچىلدى

مەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىلەن دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا شىنجاڭدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى باشلىقلىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرىنىڭ مۇھاكىمە سىنىپى ئاچتى. بۇ ئۆگىنىشكە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى باشلىقلىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرى بولۇپ، 5 مىللەتتىن تەركىب تاپقان 58 كىشى قاتناشتى. مۇھاكىمە سىنىپىدىكىلەر باش شۇجى جيالۇ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى قىبلىنىما قىلىپ، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر - دىن سىياسىتىنى ئەتراپلىق، توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردە چوڭقۇر، مۇپەسسەل مۇھاكىمە ئېلىپ باردى، تەجرىبىلەرنى كەلگۈسىدە ئالماشتۇردى، بەزى كونكرېت مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر - تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ژاڭ جاۋگو، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى دېجۇ مۇھاكىمە سىنىپىدىكىلەرنى قوبۇل قىلدى ھەمدە ئۇلارغا مۇھىم يوليورۇق بەردى.

ئازات

ش ئۇ ئا ر پارتكوم پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار بىلەن كېڭىشىش يىغىنى، ئۇلارنى خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنى، سۆھبەت يىغىنى ئاچتى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم 1 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ۋە 14 - كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا 2 قېتىم پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار بىلەن كېڭىشىش يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرىغا ۋە پارتىيە - گۇرۇھسىز ئەربابلارغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا، خەلق ھۆكۈمىتىگە، خەلق سىياسىي كېڭەشكە، سوت، تەپتىش مەھكىمىلىرىگە كادىر ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالىنى يەتكۈزدى ۋە ئۇلارنىڭ پىكىرلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلار بىلەن كېڭەشتى. كېڭىشىش يىغىنىغا ژاڭ لېچۈەن رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىنغا جۇ شېڭتاۋ، چېن دېمىن قاتارلىقلار قاتناشتى. ژاڭ لېچۈەن يىغىنغا قاتناشقۇچىلارغا ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 1 - يىغىنىنىڭ ئاساسلىق قارالمىلىرى ۋە ژەرپەسىنى قىسقىچە تونۇشتۇردى. جۇ شېڭتاۋ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا، خەلق ھۆكۈمىتىگە، سىياسىي كېڭەشكە، سوت، تەپتىش مەھكىمىلىرىگە كادىر ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى يېتەكچى ئىدىيىنى، مۇناسىۋەتلىك سىياسەت، بەلگىلىمىلەرنى شۇنىڭدەك نامزاتلارنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىش جەريانى قاتارلىق ئەھۋاللارنى پارتىيە سىرتىدىكى زاتلارغا بىر - بىرلەپ تونۇشتۇردى.

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە پارتىيە - گۇرۇھسىز ئەربابلار ئۆزلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن قەلبداش، ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىسلاھاتى، تەرەققىياتى، مۇقىملىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئىسمائىل تىلۋالدى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن كۆرۈشۈپ مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تۈرمۇشىدا كۆرسەتكەن نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلاردىن ۋەتەنپەرۋەرلىك، شەرەپلىك، ئىنقىلابىي، تارىخىي ئەنئەنىنى داۋاملاشتۇرۇپ ۋە نۆرلاندۇرۇپ ئۆز قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئەزالىرىغا باشلامچىلىق قىلىپ، جۇڭگو كومپارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش، سىياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش يولىنى بويلاپ ئۆزلۈكسىز ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك

زامانۇلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ زور، تېخىمۇ يېڭى تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى مەسئۇللىرىنىڭ سۆھبەت يىغىنىنى ئېچىپ، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى 11 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتى 3 - ئومۇمي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

ئاپتونوم رايوندا پارتىيە سىرتىدىكى زاتلارنى ئەمەلي ۋەزىپىگە قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى باشلاندى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن بىرلىك سەپ بۆلۈمى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى بىرلىكتە «پارتىيە سىرتىدىكى كادىرلارنى تەربىيىلەپ، تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر» نى تارقاتتى. پارتىيە سىرتىدىكى كادىرلارنى تەربىيىلەپ تاللاپ ئۆستۈرۈپ، ھۆكۈمەت ۋە ئەدلىيە ئورگانلىرىدا رەھبەرلىك ۋەزىپىسىگە قويۇش خىزمىتىنىڭ كونكرېت نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى، پارتىيە سىرتىدىكى زاپاس كادىرلارنى بېتىشتۇرۇش توغرىسىدىكى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ۋۇ لىمىن

ئاز سانلىق مىللەت كادىرى شياڭگاڭدىكى سودا - سانائەتچىلەر مۇھاكىمە سىنىپىغا قاتناشتى

ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى ئىمام نەمەت 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 3 - ئاينىڭ 7 - كۈنىگىچە شياڭگاڭ جۇڭخۇا سودىگەرلەر باش ئۇيۇشمىسى شياڭگاڭدا ئاچقان، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدا ئىختىساسلىق خادىم يېتىشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان 58 - قارارلىق شياڭگاڭ سودا - سانائەتچىلەر مۇھاكىمە سىنىپىغا قاتناشتى.

ۋۇ جيەنپىڭ

پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى 1998 - يىلى دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنى ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ ش ئۇ ئا ر پارتكوم خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيىتىنى دەۋرىي قىلىپ پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

يىل بېشىدا پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، 1998 - يىللىق خىزمەتنىڭ تەسۋىرنى مۇنداق ئوتتۇرىغا قويدى: بىرىنچىدىن، سىياسەت جەھەتتە ئاپتونوم رايوندىكى پېشقەدەم كادىرلارنىڭ خىزمىتىگە قارىتىلغان ماكرولۇق يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىش، كەسپىي جەھەتتە، دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلارغا ۋە مەسىلە كۆپرەك بولغان ۋىلايەت، ئوبلاستلارغا قارىتىش؛ ئىككىنچىدىن، كەسپىي جەھەتتە تۈپ مەقسەتتە چىڭ تۇرۇپ، ئىش بېجىرىش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىلھاماتنى پائال يولغا قويۇش كېرەك. پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى ئېچكى جەھەتتە ساپانى كۈچەيتىشى، تاشقى جەھەتتە ئوبراز يارىتىشى كېرەك.

2 - ئايدا ئاپتونوم رايوندىكى پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىلىرى باشلىقلىرىنىڭ يىغىنى ئېچىلىپ، مەملىكەتلىك پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىلىرى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. شۇنىڭدىن كېيىن جايلار، تارماقلارمۇ كەينى - كەينىدىن خىزمەت يىغىنى ئېچىپ، ۋەزىپىلەرنى ئورۇنلاشتۇردى، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا، ش ئۇ ئا ر پارتكوم پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى 2 خىزمەت گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭلارغا ئەۋەتىپ، يىلنىڭ بېشىدا بۆلۈم رەھبەرلىكىنىڭ سۆزىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەلەپلەرنىڭ ئەمەلىيلەشتۇرۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى. پېشقەدەم كادىرلارنىڭ «ئىككى خىل خىراجەت» جەھەتتىكى تەمىناتنى ھەقىقىي رەۋىشتە ئەمەلىيلەشتۇرۇش، ئالدىنقى قەرزنى ئادالاپ، كېيىن قەرزدار بولۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت، ئوبلاستتىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك ئورۇندا «ئىككى خىل خىراجەت» نىڭ كېچىكتۈرۈلۈش ئەھۋالى ھەققىدە ئايلىق مەلۇمات يوللاش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى.

كارخانىلارنىڭ دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلىرى بىلەن مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلىرىنىڭ تەمىنات جەھەتتىكى تەڭسىزلىكى مەسىلىسىنى بەلگىلىك دەرىجىدە ھەل قىلىش ئۈچۈن، پېشقەدەم كادىرلار ئىدارىسى قايتا - قايتا تەكشۈرۈپ ئەھۋالنى چۈشىنىپ، «ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش دەۋرىدە ئىنقىلابقا قاتناشقان كادىرلاردىن كارخانىلاردا ئىشلەپ دەم ئېلىشقا چىققانلارنىڭ تەۋەلىك مۇناسىۋىتىنى ئۆزگەرتىش توغرىسىدىكى پىكىر» نى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق، ئۇنى ھۆكۈمەت ھۆججىتى شەكلىدە ئىجرا قىلىش ئۈچۈن تۆۋەنگە تارقاتتى، شۇنداق قىلىپ، ئاپتونوم رايونىنى كارخانىلاردىن دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تەمىناتىنى ھەل قىلىش جەھەتتە پۈتۈن

مەملىكەتنىڭ ئالدىدا مېڭىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۆئتىكى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ پېشقەدەم كادىرلارغا ۋە ئۇلارنىڭ تۇل قالغان خوتۇنلىرىغا بولغان غەمخورلۇقى ۋە مېھمر - شەپقەتسىزلىكى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈش، پېشقەدەم كادىرلارنىڭ تۇل قالغان خوتۇنلىرىنىڭ ئاخىرقى ئۈمىدىكى تۈرمۇشىغا ئوبدان ئېتىبار بېرىش ئۈچۈن، «دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ دەم ئېلىشقا چىقىش خىراجىتى بولمىغان تۇل قالغان خوتۇنلىرىنىڭ تۇرمۇش قىينچىلىقىغا قوشۇمچە ياردەم بېرىش ئۈلچىمىنى تەڭشەش توغرىسىدىكى پىكىر»نى تارقىتىپ، دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تۇل قالغان خوتۇنلىرىنىڭ تۇرمۇش ياردەم پۇلى بەك تۆۋەن بولۇپ قالغان مەسىلىنى ھەل قىلدى؛ 1998 - يىلى يەنە «دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلاردىن پالەچ بولۇپ قېلىش قاتارلىق سەۋەبلەر بىلەن تۇرمۇشتا ئۇزاق مۇددەت ئۆزىنىڭ ھاجىتىدىن چىقالماي كەلگەنلەرنىڭ پەرۋىش خىراجىتى ئۈلچىمىنى تەڭشەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، ئۇلارنىڭ پەرۋىش خىراجىتى ئۈلچىمىنى ئۆستۈردى. 227 ئورۇندىكى 2865 نەپەر دەم ئېلىشقا چىققان كادىرنىڭ‌ئاتاشنى ئاشۇرۇشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى. ئۆز ۋاقتىدا 8 - ئارمىيىگە قاتناشىپ، كېيىن كارخانىلاردا ئىشلىگەنلەردىن 391 كىشىنىڭ‌ئاتاشنى ئىسلاھات كاتېگورىيىسىگە چۈشۈرۈپ بەردى. 1998 - يىلى باھار بايرىمى، روزى ھېيت قاتارلىق بايراملاردا پېشقەدەم كادىرلار، پېشقەدەم كادىرلارنىڭ تۇل قالغان خوتۇنلىرى بولۇپ 720 دىن ئارتۇق كىشىنى زىيارەت قىلدى ۋە يوقلىدى. ئاغرىپ دوختۇرخانىدا يېتىپ قالغان كادىرلاردىن 100 گە يېقىن كىشىنى يوقلىدى، 728 نەپەر پېشقەدەم كادىرنى ئىچكى ئۇلكىلەرگە، دەم ئېلىشقا ئەۋەتتى.

سۈلك ئۆچۈن

سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداشنى ئىزچىل رەۋىشتە مۇھىم نۇقتا قىلىپ، سىياسىي - قانۇن قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشىنى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

1. بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ۋە زوراۋانلىققا، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇلۇپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى كاپالەتلىك قىلدى. سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى زىچ ماسلىشىپ، ھەمكارلىشىپ جەڭ قىلىپ، چېگرا سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلىك كۈچلىرىنىڭ پىلانلىشى بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭدا يۈز بەرگەن بىر قاتار پارتلىتىش دېلولىرىنى، زەھەر تاشلاش دېلولىرىنى، ئۇرۇمچىدە يۈز بەرگەن ئوت قويۇش دېلولىرىنى، ئىلىدا يۈز بەرگەن «6 - ئاپرىل» ئوغرىلىقچە قورال يۆتكەش دېلوسىنى ئۇنىڭدەك ئۇرۇمچىدە يۈز بەرگەن «11 - سېنتەبىر» بانكا بۆلاپ پۇل ئېلىپ قېچىش دېلوسىنى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش زور بىر تۈركۈم چوڭ - چوڭ جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك پاش قىلىپ، دۇشمەنگە كۈچلۈك زەربە بېرىپ، جىنايەتچى ئۇنسۇرلارنى چۆچۈتتى. قاتىللىق، بۆلاڭچىلىق قىلىپ، قوراللىق زوراۋانلىق قىلىپ دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزىدىغان جىنايەتچىلەرگە، جىنايەتچىلەر گۇرۇھىغا ۋە قارا گۇرۇھ تۈسىنى ئالغان گۇرۇھلىشىپ جىنايەت ئۆتكۈزگەن جىنايەتچىلەرگە شۇنىڭدەك ئوغرىلىق، بۆلاڭچىلىق، زەھەر ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللانغان جىنايىتى ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىشنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ئىزچىل مۇقىم ھالەتتە تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. خىيانەت قىلىش، پارىخورلۇق قىلىش، ئومۇمنىڭ پۇلىنى ئىشلىتىۋېلىش، ئەتكەسچىلىك قىلىش، مالىيە - باج ۋە پۇل مۇئامىلە ئالدامچىلىقى قاتارلىق جەھەتلەردىكى بىر تۈركۈم ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئارقىلىق، پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ چوڭقۇر قانات يېيىشىغا تۈرتكە بولدى. قاتناش، ئوت ئۆچۈرۈش، چېگرا مۇداپىئەسى قاتارلىق جەھەتلەردىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەت ئامانلىقى ۋە ئىقتىسادىي تەرتىپنىڭ داۋاملىق ساغلام بولۇشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولدى. ئاپتونوم رايوندىكى تۈرمە، ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش - باشقۇرۇش تارماقلىرى تۈرمە، قاماقخانىلارنىڭ ئۆزگەرتىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، جىنايەتچىلەرنىڭ تۈرمىدىن قېچىپ كېتىش دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىشىنى ئۈنۈملۈك توسۇپ، تۈرمە، قاماقخانىلارنىڭ بىخەتەر بولۇشىغا ھەقىقىي رەۋىشتە كاپالەتلىك قىلدى.

2. مەركەزلەشتۇرۇپ تۈزەش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 15 مىڭدىن ئارتۇق كادىر 18 نۇقتىلىق ناھىيە (شەھەر)، 238 نۇقتىلىق يېزا (بازار)، 893 نۇقتىلىق كەنت ۋە كوچا،

ئاھالە كومىتېتىغا ئەۋەتىلىپ مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلدى. مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش ئارقىلىق، مىللىي بۈلگۈنچىلىكنىڭ تايانچ ئونسۇرلىرىغا، زوراۋان، تېررورچى جىنايەتچىلەرگە ۋە دىنىي ئەسەبىي كۈچلەرنىڭ باشچىلىرىغا كۈچلۈك زەربە بېرىلىپ، بىر قىسىم جايلارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى نورمالالاشتۇرۇلدى. ئاساسىي قاتلامنىڭ ئاساس قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. خەلق ئەسكەرلىرى شۈبە ئەتراپلىرىنى تايانچ قىلغان ئاممىۋى مۇداپىئە، ئاممىۋى تۈزەش تورى تولۇقلاندى ۋە تاكامۇللاشتۇرۇلدى. دىن ئىشلىرى پەيدىنپەي قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ئىزغا سېلىندى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىجتىمائىي دائىرىنى كونترول قىلىش دەرىجىسى زور دەرىجىدە كېڭەيتىلدى. ئاققۇنلارنى باشقۇرۇش دەسلەپكى قەدەمدە قېلىپلاشتۇرۇلدى. قانۇنغا خىلاپ قىلمىشى بار، يوشۇرۇن دىنىي ساۋاق ئالىدىغان كىشىلەرنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى، مۇددەتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەن ۋە ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىپ چىققانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە تەربىيىگە ئىگە قىلىش خىزمىتىدە يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بولدى. ئاساسىي قاتلام خەلق مۇرەسسە خىزمىتى، تۈمۈرىيوللارنى بېقىش قاتارلىق تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئامانلىق بويىچە ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتى يەنمۇ كۈچەيتىلدى.

3. ئەدلىيە ئىشلىرى ئادىللىق بىلەن ئېلىپ بېرىلىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئەلا سۈپەتلىك قانۇن مۇلازىمىتى بىلەن تەمىن ئېتىلدى. ھەر دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرى قانۇنىي نازارەتچىلىك خىزمىتىنى ئىستايىدىل ئىشلىدى. ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى سوت قىلىشقا دائىر تۈرلۈك خىزمەتلەرنى پائال ئىسلاھ قىلىپ ۋە كۈچەيتىپ، دېلو بېجىرىش سۈپىتىنى ئۈستۈرۈشنى ئەدلىيە ئىشلىرىنىڭ ئادىل ئېلىپ بېرىلىشىنى قوغدىغان قوغدىسىغانلىقىنىڭ ئۇلچىمى قىلىپ، ئۇنۇملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، دېلو بېجىرىش سۈپىتىنى ۋە دېلو بېجىرىش ئۈنۈمىنى ئۈستۈردى. ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە مەمۇرىيىتى تارماقلىرى قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۈزەشنى باشلامچى قىلىپ، قانۇن مۇلازىمەتچىلىكى ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قانۇن مۇلازىمىتى ساھەسىنى يەنمۇ كېڭەيتتى. كارخانىلارنىڭ تۈزۈم ئىسلاھاتى، پۇل مۇئامىلە - ئاكسىيە، ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقى، يەر ھۆددىگەرلىكى، خېرىدار چاقىرىش، كىم ئارتۇق سودىسى، چەت ئەللەرگە چېتىشلىق ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىش قاتارلىق كۆپ ساھەلەردە ئەلا سۈپەتلىك قانۇن مۇلازىمىتىنى تىرىشىپ يولغا قويۇپ، دۆلەتنىڭ، كوللېكتىپنىڭ، پۇقرالارنىڭ مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە قوغدىدى، بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن ماجىرالارنىڭ ئالدى ئېلىندى ۋە ماجىرا ئازايتىلدى.

4. يېغىپ تەربىيىلەش - تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ئەستايىدىل ئېلىپ بېرىلىپ، يۇقىرى ساپالىق سىياسىي - قانۇن قوشۇنى تىرىشىپ قۇرۇپ چىقىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم - ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە، قانۇننىڭ ئىجرا ئىسىنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ، سىياسىي - قانۇن قوشۇنىدىكى قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى ۋە چېرىكلىشىش مەسىللىرىنى ئەستايىدىل ئېنىقلىدى. رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىپ، سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى رەھبەرلىك بەنزىلىرىدىن 662 سى تەكشۈرۈلدى ۋە تەڭشەلدى. قوشۇننىڭ ئۈيۈشۇش كۈچى ۋە جەڭگىۋارلىقى ئاشۇرۇلدى. كادىرلار ۋە ساقچىلارنىڭ قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر 940 دېلو كەسكىنلىك بىلەن تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭغا چېتىلىدىغان كىشى 1064. ش ئۇ ئا ر سىياسىي - قانۇن كومىتېتى تەسىرى كەڭ بولغان 48 دېلونىڭ تۈزىتىلىشىگە قاتتىق نازارەتچىلىك قىلدى.

5. مەركەزنىڭ ئارمىيە، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋە سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت پائالىيىتى بىلەن قايتا شۇغۇللانماسلىقى توغرىسىدىكى مۇھىم تەدبىرى ۋە كىرىم بىلەن چېقىمنى ئايرىپ باشقۇرۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىندى. ئاپتونوم رايوندىكى سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرى 261 شىركەتنى ئېنىقلاپ، تەكشۈرۈش، تەستىقلاش ئارقىلىق ئۇنىڭ 134 ىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى، 18ىنى ئۆتكۈزۈۋېتىشنى، 82 سىنى ساقلاپ قېلىشنى، 27 سىنى يۆلەنچۇكىدىن ئايرىۋېتىشنى بەلگىلىدى. قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ ساقلىغان ھارام پۇل ۋە «ئۈچ قالايمىقان ئىش»قا دائىر مەبلەغ بولۇپ جەمئىي 57 مىليون 630 مىڭ يۈەن پۇلنى ئېنىقلىدى ۋە قايتۇرغۇزدى.

ۋاڭ بېيتىڭ

مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم مەخپىيەتلىكنى ساقلاش كومىتېتى جايلار، تارماقلارنىڭ «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يېڭى ۋەزىيەتتىكى مەخپىيەتلىك ساقلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارى»نى يەتكۈزۈش، ئۇقتۇرۇش ۋە ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇردى ھەم ئۇنىڭغا ئەستايىدىل تەشكىلاتچىلىق ۋە ھەيدەكچىلىك قىلدى. 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئورۇمچىدە مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىلىرى باشلىقلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق يىغىنى ئېچىلدى. يىغىندا جۇ شېڭتاۋنىڭ يولىيورۇقى بويىچە، مەركەزنىڭ قارارى ۋە ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى چوڭقۇر ئۇقتۇرۇلدى، مەخپىيەتلىكنى

ساقلاش ئىدارىلىرى باشلىقلىرىنىڭ مەملىكەتلىك يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 5 - ئايدا 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتى تەكشۈرۈلۈپ، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىن ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مەخپىيەتلىكنى ساقلاش تارماقلىرىنىڭ تەشكىلىي ئاپپاراتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش تەلەپ قىلىندى. 6 - ئايدا ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ 8 ھەمكارلىق گۇرۇپپىسىغا تۈرلەر بويىچە يېتەكچىلىك قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ رەھبەرلىكىنىڭ تونۇش، ئاپپاراتنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، مۇھىم نۇقتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، مەخپىيەتلىك دائىرىسىنى ئوبدان بېكىتىش، تۈزۈمنى مۇكەممەللەشتۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىلدى. 7 - ئايدا مەخپىيەتلىكنى ساقلاش كادىرلىرىنىڭ 2 قارارلىق كۇرسى ئېچىلىپ، مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىنى مەخسۇس، قوشۇمچە ئىشلەيدىغان 180 نەچچە كادىر تەربىيىلەندى. 8 - ئايدا ھەر قايسى ساھەلەردىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەملىكەتلىك «ئاۋشىدا» لوكالىزىنى تالىشىش بويىچە مەخپىيەتلىكنى ساقلاش بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى پائالىيىتىگە قاتناشتۇرۇلدى، مۇسابىقىگە جەمئىي 200 مىلك كىشى قاتنىشىپ، 38 كىشى مۇكاپاتلاندى. ش ئۇ ئا ر مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىسى مۇنەۋۋەر تەشكىلاتچىلىق مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 9 - ئايدا «مەخپىيەتلىكنى ساقلاش قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 10 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا تاختاي گېزىتى، ھەجۋى رەسىم، مەخسۇس بەت، سۆھبەت يىغىنى، نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى قاتارلىق ھەرخىل شەكىللەر ئارقىلىق خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلدى. بەزى جايلارنىڭ رەھبەرلىرى تېلېۋىزىيە نۇتقى ياكى رادىئو نۇتقى سۆزلىدى، مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى مۇخبىرنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى، بەزى جايلار تەشۋىقات ئاپتوموبىلى چىقىرىپ تەشۋىقات ئېلىپ باردى. 11 - ئايدا دۆلەت مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ شەنجى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەت تەكشۈردى. 11 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى، يىغىنغا 46 ۋەكىل قاتناشتى. يىغىندا خىزمەت ئەھۋالى ۋە تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىسى مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى باھالاپ سايلاپ چىقىپ، 35 ئىلغار ئورۇن، 76 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى.

لى خۇجۇ

پارتىيە تارىخى خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسى ئاساسەن تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ئىشلىدى:

1. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە تارىخى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. بۇ يىغىن 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا خۇ جىنتاۋ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرىنىڭ پارتىيە تارىخى خىزمىتى توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقلىرى يەتكۈزۈلدى. پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىلىرى مۇدىرلىرىنىڭ مەملىكەتلىك يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايون پارتىيە تارىخى خىزمىتىنىڭ 1 - ئۈچ يىللىق (1995 — 1997) پىلانىنى يولغا قويۇشنىڭ تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى ۋە ئالماشتۇرۇلدى، 2 - ئۈچ يىللىق (1998 — 2000) پىلان تۈزۈپ چىقىلىپ، بۈنىڭدىن كېيىنكى 3 يىللىق ۋەزىپە ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتىيە تارىخى كومىتېتى قاتارلىق 14 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە جۇشىپلىك قاتارلىق 54 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى. 12 - ئاينىڭ 24 - كۈنى يەنە پارتىيە تارىخى تارماقلىرى مەسئۇللىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق يىغىنى ئېچىلىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە تارىخى خىزمىتى توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقى ۋە پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىلىرى مۇدىرلىرىنىڭ مەملىكەتلىك يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى پارتىيە تارىخى خىزمىتى يەكۈنلەندى، 1999 - يىلدىكى ئاساسلىق ۋەزىپىلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، پارتىيە تارىخى خىزمىتىنىڭ 2 - ئۈچ يىللىق پىلانىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇش توغرىسىدا كونكرېت تەلەپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

2. پارتىيە تارىخىغا دائىر بىر تۈركۈم مەخسۇس ئەسەر، ئىلمىي ماقالىلەرنى يىغىش - تەتقىق قىلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. «جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ شىنجاڭدىكى يەرلىك تارىخى» (1 - توم) يەنە تۈزىتىلىپ، تولۇقلىنىپ، تەھرىرلەشكە سۇنۇلدى؛ «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى. كومپارتىيە تەزكىرىسى» مۇ ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەكشۈرۈپ بېكىتكەندىن كېيىن نەشر قىلىنىدۇ؛ «شىنجاڭنىڭ ھازىرقى زامان قىسقىچە تارىخى» نىڭ تۈزىتىلگەن ئورىگىنالىمۇ پۈتتى. «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنىڭ بەرپا قىلىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشى» نىڭ ئورىگىنالىمۇ تەھرىرلەشكە سۇنۇلدى؛ «ۋاڭ جېن ۋە شىنجاڭ»، «تەكرىتاغ ئۇستىگە يېزىلغان ئابىدە» ئاساسىي

جەھەتتىن بېكىتىلىپ بولدى. «شىنجاڭ ئۇچ ۋىلايەت ئىنقىلابى تارىخى»، «شىنجاڭنىڭ 1949 - يىلى»، «شىنجاڭنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى ئىجارە مەسىلىسى كېمەيتىش - زومىگەرلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشى ۋە يەر ئىسلاھاتى»، «شىنجاڭدا ئېلىپ بېرىلغان ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش»، «تەڭرىتاغ چۆللۈكىنىڭ سادىق روھقا مەدھىيىسى — گېنېرال جىن جۈڭمەن ماقالىلىرى» بىر بىرلەپ نەشر قىلىنىۋاتىدۇ. سۈپەتى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان بىر تۈركۈم ئىلمىي ماقالىلەر جۈملىدىن تەتقىقاتى 2 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى، پېلك دېخۇەينىڭ ھاياتى ۋە ئىدىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى، مەملىكەت بويىچە پارتىيە تارىخى سېستېمىسىنىڭ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى قاتارلىق خەلقئارالىق، مەملىكەتلىك ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرىغا سۇنۇلدى.

3. كۆپ قاتلاملىق پارتىيە تارىخى تەشۋىقاتى، تەربىيىسى پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. جۈملىدىن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۇچۇن 3 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىكتە جۈملىدىن روھى ۋە ئىدىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى؛ 12 - ئايدا پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيانقى شانلىق مۇۋەپپەقىيەتلىرى ۋە مول تەجرىبىلىرى سىستېمىلىق يەكۈنلەندى. يەنە ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ ياشلىرىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش بويىچە زېھىن سىناش پائالىيىتى ئۇتكۈزۈلدى. بىر يىلدىن بۇيان «شىنجاڭ پارتىيە تارىخى» ژۇرنىلى شۇنىڭدەك باشقا ژۇرناللار ئارقىلىق ماقالىلەر ئېلان قىلىنىپ، پارتىيە تارىخى مەسىلىسىدىكى تەشۋىقات، تەربىيىنىڭ رولى خېلى ئوبدان جارى قىلدۇرۇلدى.

4. رايون ئىچى ۋە سىرتى بىلەن بولغان ئالاقە ۋە ئورگانىنىڭ ئېچىكى قۇرۇلۇشى يەنمۇ كۈچەيتىلدى. 6 - ئايدا مۇئاۋىن مۇدىر جاك يۇشى بىلەن كاندىدات ئالىي مۇھەررىر جاك شۇيكەي چېكىدۇدا ئېچىلغان ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ پارتىيە تارىخى خىزمىتى بويىچە مەملىكەتلىك 4 - قېتىملىق ھەمكارلىق يىغىنىغا قاتناشتى؛ 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدا چىن يۇننىڭ بۇرۇنقى تۇرالغۇسى خاتىرە سارىيىغا تەييارلىق كۆرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەردىن 17 كىشى كۈتۈۋېلىندى؛ 8 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتىيە تارىخى كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە جۇڭگو يېقىنقى زامان تارىخىغا دائىر ماتېرىياللارنى ئۇگىنىش كۇرسى ۋە مۇھاكىمە يىغىنى ئۇتكۇزۇلدى؛ 9 - ئايدا مۇدىر چىن تۇڭۋېي باشچىلىقىدىكى 3 كىشى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 5 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ ۋە بۇ ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ قارىمىقىدىكى 22 ناھىيە، شەھەرنىڭ شۇنىڭدەك بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 1 - سىستېمىنىڭ، تارىم نېفىتلىكىنى چارلاش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىنىڭ پارتىيە تارىخى خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ۋە ئۇنىڭغا كەسپىي جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلدى. 1998 - يىلى 12 سان «شىنجاڭ پارتىيە تارىخى خىزمىتى خەۋەرلىرى» تەھرىرلەندى.

جاك نىڭ

تاشقى تەشۋىقات خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تاشقى تەشۋىقات خىزمىتىدە مەملىكەتلىك تاشقى تەشۋىقات خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىزچىل مەركەز قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي خىزمىتىدىكى مۇھىم ۋەزىپىلىرى دەۋرىي قىلىنىپ، تاشقى تەشۋىقات سالمىقى ئاشۇرۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئوبدان تاشقى ئوبرازىنى يارىتىش ئۈچۈن نۇرغۇن خىزمەت ئىشلەندى.

1. 98' ئۇرۇمچى تاشقى سودا يەرمەنكىسى توغرىسىدىكى ۋە 8 - نۆۋەتلىك جۇڭگو يىپەك يولى تۇرپان ئۇزۇم سەيلىسى توغرىسىدىكى تاشقى تەشۋىقات پائالىيىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۇيۇشتۇرۇلدى. يەرمەنكە مەزگىلىدە مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى قاتارلىق نۇرغۇن ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ 400 دىن ئارتۇق جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك مۇخبىرلىرىنىڭ يەرمەنكە توغرىلىق خەۋەر ئېلان قىلىشىغا تەشكىلاتچىلىق قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنىڭ ياخشى ۋەزىيىتى ئۇنۇملۇك تەشۋىق قىلىندى. يەرمەنكە توغرىلىق ئېلان قىلىنغان خەۋەر 3231 پارچىگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈرەت 260 پارچە.

2. دۆلەتنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان 20 يىلدىن بۇيان چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش جەھەتتە قولغا كەلتۈرۈلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەر كۆرگەزمىسى ئېچىشىغا ماسلىشىپ، نۇرغۇن تەشۋىقات خىزمىتى ئىشلەندى. كۆرگەزمىگە قاتناشتۇرۇلغان دائىرىنىڭ چوڭشەندۈرمىسى ۋە تونۇشتۇرۇلۇشى تۈزۈپ باستۇرۇلدى. ئاخبارات مۇخبىرلىرى ۋە فوتو سۈرەت مۇخبىرلىرى ئېچىكى ئۆلكىلەرگە زىيارەتكە ئەۋەتىلدى. كۆرگەزمە مەزگىلىدە «شىنجاڭ قىيىلىنماسى»، «غەربىي يۇرتنىڭ ئۈرپ - ئادەتلىرى» (VCD) شۇنىڭدەك

«جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى» (لازىر نۇرلۇق پلاستىنكا) قاتارلىق تەشۋىقات بۇيۇملىرى تارقىتىلىپ، كۆرگەزمە ئۇچۇن ئوبدان مۇھىت كەيپىياتى يارىتىپ بېرىلدى. 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاخشىمى جياڭ زېمىن، لى پېڭ، جۇ رۇڭجى قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى شىنجاڭ زالىغا كېلىپ، كۆرگەزمىنى يۇكسەك دەرىجىدە ماختىدى.

3. جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك 8 تۈركۈم، 56 نەپەر مۇخبىر شىنجاڭنى زىيارەت قىلىشقا ۋە خەۋەر قىلىشقا پىلانلىق تەكلىپ قىلىندى. 5 - ئايدا شياڭگاڭنىڭ «جەنۇبىي جۇڭگو ھەپتىلىك گېزىتى»، گېرمانىيىنىڭ «ھەپتىلىك ئىقتىساد ژۇرنىلى»، ياپونىيىنىڭ «ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» ژۇرنىلىنىڭ، گېرمانىيىنىڭ «دەۋر» ھەپتىلىك ژۇرنىلىنىڭ بىردىن مۇخبىرى شىنجاڭغا كېلىپ زىيارەت قىلدى. 6 - ئايدا چىڭداۋ شەھىرى بىلەن بىرلىكتە مۇخبىرلارنىڭ ئورۇن ئالماشتۇرۇپ زىيارەت قىلىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى، بۇ مۇخبىرلار ئۆزلىرى بارغان جايدا نۇقتىلىق زىيارەت قىلىپ، خەۋەر ئېلان قىلىپ، ئۆزئارا چۈشىنىشنى ئالغا سۈردى، تەشۋىقاتنىڭ دائىرىسىنى كېڭەيتتى. 8 - ئايدا شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن، قازاقستانىنىڭ مۇخبىرلار ئۆمەكلىرى شۇنىڭدەك مەركەزنىڭ، شەندۇڭ، خۇنەن، چۈڭچىڭ، چىڭداۋ قاتارلىق جايلارنىڭ مۇخبىرلار ئۆمەكلىرى تەكلىپ قىلىندى.

11 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات خەۋەرلىرى گۈرۈپپىسىنىڭ بىر قىسىم ئەزالىرى — شياڭگاڭنىڭ ۋە مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ مۇخبىرلىرى بىرلىكتە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەننى زىيارەت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيانقى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات قاتارلىق جەھەتلەردە قولغا كەلتۈرگەن زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى سىرتقا مەركەزلىك تەشۋىق قىلدى ۋە خەۋەر قىلدى.

4. ئاۋمېنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پارتكوم تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسى گەنسۇ، شەنشى، چىڭخەي، نىڭشيا بىلەن بىرلىكتە ئاۋمېندا بىر ھەپتە جۇڭگونىڭ غەربىي شىمال رايونى فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى ئاچتى، كۆرگەزمىگە 200 پارچە سۈرەت قويۇلدى. كۆرگەزمە پائالىيىتىگە ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تاشقى تەشۋىقات رەھبەرلىك گۈرۈپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لى كاڭنىڭ ۋە تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جاڭ يۇلياڭ قاتناشتى. بۇ پائالىيەت جەريانىدا ئاۋمېن ئاخبارات ۋاستىلىرى كۆرگەزمە پائالىيىتىنى تولۇق تەشۋىق قىلىپ، خەۋەر قىلىپ، غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ تەسىرىنى كېڭەيتتى. 12 - ئاينىڭ 20 - كۈنى تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسى ئاۋمېنىنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىش ۋاقتىنى تەتۈر ھېسابلاش تاختىسىنىڭ بىر يىللىق يوپۇقىنى ئېچىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاۋمېنىنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنىڭ مۇقەددىمىسى باشلاندى.

5. تاشقى تەشۋىقات بۇيۇملىرىنىڭ ئىشلىنىشى. 1998 - يىلى خەنزۇچە، ئېنگلىزچە يېزىقتا «شىنجاڭدىن چىقىش»، «سىرلىق تارىم» ناملىق 2 رەسىملەر توپلىمى تۈزۈپ نەشر قىلىندى؛ خەنزۇچە - ئېنگلىزچە، خەنزۇچە - رۇسچە «شىنجاڭ» ناملىق قاتلىما بەت تۈزۈپ نەشر قىلىندى. «شىنجاڭ قىيىلىنەماسى» ناملىق بروشورا تۈزىتىلىپ قايتا نەشر قىلىندى؛ «يەنىلا بىزنىڭ شىنجاڭ ھەممىدىن گۈزەل» ناملىق ناخشا - مۇزىكا توپلىمى نەشر قىلىپ تارقىتىلدى. مەركىزىي كومىتېت تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسىنىڭ مەدەنكارلىقىدا خەنزۇچە، ئېنگلىزچە، رۇسچە «شىنجاڭ» ناملىق قاتلىما بەت ۋە شىنجاڭ تونۇشتۇرۇلغان 6 خىل قاتلىما بەت تۈزۈپ باستۇرۇلدى. مەركىزىي كومىتېت تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسىنىڭ «بەش قىتئە» نەشرىياتى بىلەن ھەمكارلىشىپ تېلېۋىزىيە فىلىمى — «تەڭرىتاغ ئەتراپىلىرىدا» سۈرەتكە ئېلىندى؛ 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى مۇناسىۋىتى بىلەن «يىپەك يولى شان - شۆھرىتىنى قايتا نامايان قىلىش» ناملىق مەخسۇس فىلىم سۈرەتكە ئېلىندى؛ خەلق ئاۋىئاتسىيەسى ئۇرۇمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە نۆۋەتچى ئايروپىلانلاردا قويۇلىدىغان «شىنجاڭ» ناملىق مەخسۇس فىلىم تۈزۈپ تەييارلاندى. شۇنداق قىلىپ، تاشقى تەشۋىقات جەھەتتە ئوبدان ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى.

ۋۇ نۇڭ

ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك

ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن شۇجىلىرى

شۇجىسى: خۇ جىيەن (ئايال).

مۇئاۋىن شۇجىلار: دۇ سىنماۋ، ۋاھاپ سۇلايمان (قازاق)، نۇردۇن تۆمۈر، ئابدۇراخمان پولات، گو چىڭتەي.

ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1. پارتىيەئىلىك، پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى تەربىيىسى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جاپا -

مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش جەھەتتە مەركەزلىك تەربىيە ئېلىپ بېرىلدى. «ئاپتونوم رايون بويىچە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش تەربىيسى ئېلىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر» تۈزۈپ چىقىپ تارقىتىلدى، «جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەشەمەتچىلىك - ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشقا دائىر ئۆگىنىش ماتېرىياللىرىدىن تاللانما» تۈزۈپ بېسىلدى. «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچانلىق بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش جەھەتتىكى ئىلغار ئىشلارنى تەشۋىق قىلىش دوكلات يىغىنى ۋە «جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتەيلى» دېگەن تېمىدا دوكلات يىغىنى ئۆيۈشتۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق 114 ئورگان پارتىيە تەشكىلاتى قىسىنچىلىقتا قالغان كارخانىلارغا بېرىپ تەشكىلىي تۈرمۇش ئۆتكۈزۈش پائالىيىتىنى ئۆيۈشتۈردى. بۇ پائالىيەتكە 2000 غا يېقىن پارتىيە ياچېيكىسىدىكى 30 مىڭدىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسى قاتناشتى، بۇلاردىن 66 سى ۋىلايەت - نازارەت دەرىجىلىك كادىر، 4000 ى ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىر. «مەمۇرىي تەپتىشلىك قانۇنى»، «نىزام»، «مىزان» قاتارلىق پارتىيە ئىنتىزامىغا دائىر قائىدىلەرنى ئۆگىنىش، تەربىيە بېرىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى.

2. بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلو تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئامما خەت ئارقىلىق، ئاغزاكى، تېلېفون ئارقىلىق پاش قىلغان 31 مىڭ 627 مەسىلىنى قوبۇل قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە 5593نى دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈرۈپ، 2882 سى ئۈستىدە دېلو تۈرغۇزۇپ، 2499 نى بېجىرىپ، 2641كىشىگە چارە كۆردى، بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت - نازارەت دەرىجىلىك كادىر 15، ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىر 127. ئورنى تولدۇرۇۋېلىنغان ئىقتىسادىي زىيان 44 مىليون 383 مىڭ 400 يۈەن. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى سىياسىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىشقا دائىر 65 ۋەقە ئۈستىدە دېلو تۈرغۇزۇپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، 61 كىشىگە چارە كۆردى. ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە «تەكرىتاغ ئىنتىزامى» سەھىپىسى ئاچتى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «پاكلىق نۇرى» سەھىپىسى ئاچتى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، تىرىشىپ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلايلى» دېگەن تېمىدا مەخسۇس فىلىم ئىشلەپ قويۇش پائالىيىتىنى ئېلىپ باردى. ئاخبارات ۋاستىلىرى جەمئىي 143 پارچە ماقالە ئېلان قىلدى. 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش بويىچە 3 - نۆۋەتلىك ياخشى ئاخبارات خەۋەرلىرىنى باھالاپ تاللاش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى، بۇ پائالىيەتتە جەمئىي 31 ياخشى ئەسەر باھالاپ چىقىلدى. «شىنجاڭ پارتىيە ئىستىلى» ژۇرنىلىدا جەمئىي 1000 پارچىدىن ئارتۇق ماقالە ئېلان قىلىندى، ئۇنىڭ خەت سانى 1 مىليوندىن ئاشىدۇ، تارقىتىلىش مىقدارى 90 نەچچە مىڭ نۇسخىغا يەتتى.

4. قانۇنىنىڭ ئىجراسى ئۈستىدە مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىندى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى جەمئىي 549 تۈرده قانۇنىنىڭ ئىجراسى ئۈستىدە مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون تۇرغۇزغان تۈر 8، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر تۇرغۇزغان تۈر 114، ناھىيە دەرىجىلىك تۈر 424؛ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئۆز ئالدىغا بېجىرگىنى 312، بېجىرىشىپ بەرگىنى 237. بېجىرىلىپ بولغان تۈر 522. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرگە، تارماقلارغا قانۇنىنىڭ ئىجراسى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك يۈرگۈزۈش توغرىلىق 876 تەكلىپ بېرىلدى، ئۇنىڭ 669 ى قوبۇل قىلىندى، 1079 تۈرده قائىده - تۈزۈم تۈرغۇزۇشقا ھەمكارلىشىلدى، 194 ئىلغار تىپ ئومۇملاشتۇرۇلدى. قانۇنىنىڭ ئىجراسى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق 2157 مەسىلىنىڭ يىپ ئۇچى تېپىلىپ، 442 سى مەخسۇس تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، 2021 كىشىگە چارە كۆرۈلدى. بۇنىڭ ئىچىدە پارتىيە ئىنتىزامى - مەمۇرىي ئىنتىزام بويىچە چارە كۆرۈلگىنى 607، ئەدلىيە ئورگانلىرىغا يوللاپ بېرىلگىنى 15. قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىشقا چېتىلىدىغان سومما 38 مىليون 634 مىڭ 700 يۈەن، قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىشقا چېتىلىدىغان پۇلدىن قايتۇرۇلغىنى 13 مىليون 481 مىڭ 600 يۈەن. ئورنى تولدۇرۇۋېلىنغان ئىقتىسادىي زىيان 19 مىليون 1400 يۈەن، ساقلىنىپ قېلىنغان ئىقتىسادىي زىيان 20

مىليون 553 مىڭ 600 يۈەن. (1) قۇرۇلۇش تۈرلىرى بويىچە قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدە مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىندى. قارامايدىكى، قۇمۇلدىكى ۋە قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ قارىمىقىدىكى 3 بىناكارلىق ماتېرىياللىرى بازىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ئالاھىدە تۈتۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 486 تۈر ئۈستىدە ھەرخىل تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلىپ، مەسىلە بارلىقى ئېنىقلانغان 33 قۇرۇلۇش تۈرى ۋە ئورۇن تۈزىتىلدى ۋە بىر تەرەپ قىلىندى، 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق جەرىمانە قويۇلدى، باشقا ئۆلكىلەرنىڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش ئەترەتلىرىدىن 770 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق تەكشەش پۇلى ئېلىنىپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلدى. ھەر دەرىجىلىك مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى، قۇرۇلۇشقا مەسئۇل تارماقلار بىناكارلىق قۇرۇلۇش ساھەسىدىكى قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىدىن ئامما پاش قىلغان 208 پارچە ماتېرىيالنى تاپشۇرۇۋېلىپ، 120 دېلو يىپ ئۇچىنى بايقاپ، ئۇنىڭ 103 ى ئۈستىدە دېلو تۈرغۇزدى؛ 244 دېلونى بېجىرىپ ئاخىرلاشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ 11 مىليون 146 مىڭ 200 يۈەن ئىقتىسادىي زىيىنىنىڭ ئورنىنى تولدۇردى، 8 مىليون 957 مىڭ 800 يۈەن باج پۇلىنى سۈرۈشتۈرۈپ تېپىۋالدى. 1 مىليون 949 مىڭ 200 يۈەن مەمۇرىي جەرىمانە قويدى؛ قانۇنغا، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان 34 كىشىگە چارە كۆردى، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىر 6، پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلگەنلەر 16، مەمۇرىي ئىنتىزام بويىچە چارە كۆرۈلگەنلەر 13؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغانلارنىڭ دېلوسى 14، 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغانلارنىڭ دېلوسى 2. (2) پورتلارنىڭ ھەق ئېلىشى بويىچە قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدە مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە بەلگىلىمىگە خىلاپ ھەق ئېلىش تۈرىدىن 23ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە پورتلار ئۆزى تۈرغۇزغان تۈر 19، داۋاملىق ھەق ئېلىنىپ كەلگەن تۈر 4، ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ ھەق ئېلىنغان تۈر 8، ھەق ئېلىش دائىرىسى كېڭەيتىلگەن تۈر 2، چېتىلىدىغان سومما 9 مىليون 78 مىڭ 800 يۈەن. 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش گۈرۈپپىسى ئەۋەتىپ، ئالاتاۋ ئېغىزى، قورغاس پورتى، تورغات پورتى، ئۈرۈمچى ئايرودرومىدىن ئىبارەت 4 نۇقتىلىق پورتنىڭ ۋە تاموژنا، تاۋار تەكشۈرۈش ئورنى، چېگرا تەكشۈرۈش ئورنى، ھايۋانات - ئۆسۈملۈك كارانتىنى ئورنى، تازىلىق كارانتىنى ئورنى قاتارلىق تارماقلارنىڭ ھەق ئېلىش ئەھۋالىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، قورغاس پورتىدىكى چېگرا بازىرىنىڭ ئۆز ئالدىغا 13 ھەق ئېلىش تۈرى تۈرغۇزۇۋالغانلىقى، 7 مىليون 818 مىڭ 800 يۈەن قائىدىگە خىلاپ ھەق ئالغانلىقى مەسىلىسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. (3) نامراتلارنى يۆلەش - روناق تاپقۇزۇش خىزمىتىدە قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىندى. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى نامراتلارنى يۆلەش - روناق تاپقۇزۇش، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك تارماقلىرى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، نامراتلارنى يۆلەش سىياسىتىنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىنى، نامراتلارنى يۆلەش - روناق تاپقۇزۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش مەسئۇلىيىتە تۈزۈمىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى ۋە نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالى قاتارلىق جەھەتلەردە نازارەتچىلىك سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا ئىشلىتىلىدىغان 800 مىليون يۈەن مەبلىغىنىڭ تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە، نامراتلارنى يۆلەشكە دائىر 400 تۈرنىڭ قۇرۇلۇشىنىڭ باشلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. قانۇننىڭ ئىجراسى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىشىگە دائىر ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىدىن 10ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. چېتىلىدىغان پۇل 11 مىليون 416 مىڭ 700 يۈەن. قايتۇرۇۋېلىنغان بەلگىلىمىگە خىلاپ پۇل 416 مىڭ 700 يۈەن. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەردەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارغا پائال ماسلىشىپ، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش، دۆلەت مەمۇرلىرىنى سىناپ ئىشقا قويۇش، ئىشچى قوبۇل قىلىش، كادىر ئېلىش، ئەسكەر ئېلىش، پاي چېكى تارقىتىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى نازارەت قىلىپ ۋە تەكشۈرۈپ، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى ۋە تۈزەتتى.

5) ئەرزىيەت ۋە پاش قىلىش خىزمىتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئامما پاش قىلغان 31 مىڭ 627 مەسىلە (قېتىم) نى قوبۇل قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە نازارەت - ئىدارە دەرىجىلىك كادىرلارغا چېتىلىدىغىنى 927، ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارغا چېتىلىدىغىنى 6783. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەرزىيەت تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، بېجىرىشكە ھەيدەكچىلىك قىلىش خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، «ئەرزىيەت نازارەتچىلىكى ئۇقتۇرۇشنامىسى» تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويدى.

6. ئەرزىيە تەتقىقاتى قانات يايدۇرۇلۇپ، سىياسەت، قانۇن - نىزام خىزمىتى كۈچەيتىلدى. ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام

تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ ئۇنۇمى ئۆستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش، كارخانا تۈزۈمىنى ئۆزگەرتىش جەريانىدىكى پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى، تۈرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالى، ئاقسۇ ئۆلايىتىنىڭ بىر قىسىم يېزا، بازار، كەنتلىرىنىڭ كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك يول بىلەن باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش ئەھۋالى، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن قايتا شۇغۇللانماسلىقنىغا دائىر ئەھۋاللار، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ، مۇناسىۋىتى، خوتەن ئۆلايىتىنىڭ يېزىلىرىدىكى پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋالى ۋە ئۈرۈمچى ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ ھۆكۈمەتنىڭ سېتىۋېلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشى قاتارلىق 8 تېمىدىكى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا تەشكىلاتچىلىق قىلدى ياكى قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى مۇزاكىرە قىلىپ نىزام خاراكتېرلىك 6 ھۆججەت تۈزۈپ چىقتى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىتى، بۇ جەمئىيەت چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە يۈزەكى تۈزەش بىلەن تۈپتىن تۈزەشنى بىرلەشتۈرۈش، ھەر تەرەپلىمە تۈزەش، كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك يول بىلەن باشقۇرۇش ۋە يېزىلارنىڭ پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق مەخسۇس تېمىلار بويىچە نەزەرىيە تەتقىقاتىنى قانات يايدۇرۇپ، 111 پارچە ماقالە ئۈيۈشتۇردى. يەنە ئاز سانلىق مىللەتلەر ياشايدىغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشى مۇھاكىمە يىغىنى، ش ئۇ ئا ر قانۇنچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقات جەمئىيىتىگە 16 پارچە ئىلمىي ماقالە تونۇشتۇردى، ئۇنىڭدىن 6 سى مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

7. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرى قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنى تەڭشەش، تولۇقلاش خىزمىتى ئىستايىدىل ياخشى ئىشلەندى. ئاپتونوم رايون 11 ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەڭشەش، تولۇقلاش توغرىسىدىكى پىكىرىنى ئونتۈرىغا قويۇپ، «ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش سىستېمىسى رەھبىرى كادىرلىرىنى ۋەزىپىگە قويۇش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش رەسمىيىتىنى ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتىنىڭ ئىچكى قىسمىدا ئىجرا قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمە» نى تۈزۈپ چىقتى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئالماشتۇرۇش، نۆۋەتلەشتۈرۈش خىزمىتىنىڭ سالمىقى ئاشۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 733 كادىر ئالماشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆستۈرۈپ ئالماشتۇرۇلغىنى 340. ئۆز دەرىجىسى بويىچە ئالماشتۇرۇلغىنى 393. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ تەشكىلىي ئاپپاراتلىرى تولۇقلاندى، ئۆلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىگە بولغان يېتەكچىلىك كۈچەيتىلدى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ دۆلەت مەمۇرلىرى بويىچە باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئەستايىدىل تۇتۇلدى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنىڭ سىياسىي ساپاسى ئۆستۈرۈلۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەش خىزمىتىنىڭ سالمىقى ئاشۇرۇلدى. قىزىلسۇ، قەشقەر، خوتەن، ئىلىدىن ئىبارەت 4 ئۆلايەت، ئوبلاستتا ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كەسپى بويىچە ئۈيغۇر تىلىدا ۋە قازاق تىلىدا كۇرس ئېچىلىپ، 236 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرى تەربىيىلەندى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش سىستېمىسىدىكى 205 كادىر بوغالتىرلىق كەسپى بويىچە سىرتتىن ئوقۇتۇلدى. 187 كادىر مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ تەربىيىلەش مەركىزىگە ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىگە ئەۋەتىپ تەربىيىلەندى، شۇنداق قىلىپ، ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنىڭ كەسپىي ساپاسى ئۆستۈرۈلدى.

خې جېن

ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنلىرى

4 - ئومۇمىي يىغىن بۇ يىغىن 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 18 — 20 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن 31 كىشى قاتناشتى، ئۆلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش تارماقلىرىدىكى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى تارماقلىرىدىكى شۇنىڭدەك بىكتۇەننىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرىدىكى مەسئۇل يولداشلار يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى. ئومۇمىي يىغىندا ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى خۇ جيايەننىڭ ئاپتونوم رايونلۇق

ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا ۋاكالىتەن بەرگەن «15 - قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئومۇميۈزلۈك ئىسلاھاتنۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۇرىشىنى قىلچە تەۋرەنمەي ئالغا سۈرەيلى» دېگەن تېمىدىكى دوكلاتى شۇنىڭدەك يىغىن ئاخباراتى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى. ئومۇمىي يىغىندا مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 2 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈلۈپ ئىسلاھاتنۇرۇلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997 - يىلدىكى پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشىنىڭ ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۇرىشىنىڭ ئەمۋالىسى ئەسلەپ ئۆتۈلدى، 1998 - يىللىق خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋالك لېجۇەن يىغىنغا كېلىپ سۆز قىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىقلار قاتناشتى.

5 - ئومۇمىي يىغىن بۇ يىغىن 8 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن 23 كىشى قاتناشتى. ئومۇمىي يىغىندا باش شۇجى جيالك زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلدى ۋە چوڭقۇر ئۆزلەشتۇرۇلدى، ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنى (كېڭەيتىلگەن) نىڭ روھى بويىچە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتىنى شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيە يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلدى ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى، خىزمەت سالمىقىنى يەنمۇ ئاشۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى - پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشتىكى تۇرلۇك خىزمەتلەرنى داۋاملىق تىرىشىپ ئوبدان ئۇتۇش مەسلىسى مۇھاكىمە قىلىندى.

خې جېن

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۇرىشى

1. رەھبىرى كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزاملىق بولۇش ئەھۋالى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈتىكى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمى كومىتېتى بەنگۈتىكى، خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتىكى، سىياسىي كېڭەش بەنگۈتىكى رەھبىرى كادىرلارنىڭ يېنىدىكى خىزمەتچى خادىملارنىڭ ئۆگىنىشىنى، باشقۇرۇلۇشىنى ۋە ئۆلارنى باھالاشنى كۈچەيتىش تۇرۇمى قاتارلىق 3 خىل تۇرۇمنى تۇرۇپ چىقتى. ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈتىكى بىلەن بىرلىكتە، ئاپتونوم رايوندىكى خىزمەتتىكى ئۆلكە دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ رەپىقلىرى سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. جايلار، تارماقلارمۇ ئەملىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، رەھبىرى كادىرلارنىڭ جورىسى، پەرزەنتلىرىنى ۋە يېنىدىكى خىزمەتچى خادىملارنى تەربىيىلەش ۋە باشقۇرۇشقا دائىر بەزى ئۇنۇملۇك ئۇسۇللارنى تاپتى. پاك، ئىنتىزاملىق بولۇش بويىچە دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرى ۋە تەشكىلات تارماقلىرى ئالدىن ئارىلىشىش، ئاممىنىڭ باھالىشىدىن ئۆتكۈزۈش ۋە تۇرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش ئارقىلىق، نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 3356 ئورۇندىكى 16 مىڭ 778 نەپەر ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىر لارنىڭ پاك، ئىنتىزاملىق بولۇشى بويىچە مەخسۇس دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىغا قاتناشتى. دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىدا 177 رەھبىرىي كادىر ئىنتىزامغا خىلاپ ھەرخىل مەسىلىلەرنى ئۆزلۈكىدىن تەكشۈرۈپ تۇزەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ ھەممىسى كىرىسىنى مەلۇم قىلىش، سوۋغا قىلىنغان بۇيۇملارنى تىزىملىتىش، چوڭ - چوڭ شەخسىي ئىشلىرىنى دوكلات قىلىش قاتارلىق تۇزۇملەرنى ئىجرا قىلدى.

2. ئىنتىزامغا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى 2882 دېلو تۇرغۇزۇپ 2499 دېلونى بېجىرىپ ئاخىرلاشتۇرۇپ، 2641 كىشىگە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى. پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بېرىلگەن 1862 كىشى ئىچىدە ۋىلايەت (نازارەت) دەرىجىلىك كادىر 15، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك كادىر 111، يېزا (بۆلۈم) دەرىجىلىك كادىر 510، ئادەتتىكى كادىر 613، ئادەتتىكى پارتىيە ئەزاسى 613؛ ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىلگىنى 508، قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىلگىنى 508، پارتىيە ئىچىدىكى ۋەزىپىسىدىن ئېلىۋېتىلگىنى 125، پارتىيە ئىچىدە قالدۇرۇپ سىناش جازاسى بېرىلگىنى 319. پارتىيىدىن چىقىرىلغىنى 402. مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بېرىلگەن 1141 كىشى ئىچىدە، ۋىلايەت (نازارەت) دەرىجىلىك كادىر 7، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك كادىر 65، يېزا (بۆلۈم) دەرىجىلىك كادىر 293، ئادەتتىكى كادىر 686، باشقا خادىملار 90؛ ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىلگىنى 259، گۇناھ يېزىلغىنى 185، چوڭ گۇناھ يېزىلغىنى 172، دەرىجىسى تۆۋەنلىتىلگىنى 88، ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلانغىنى 280، قوغلىنىپ سىناپ قالدۇرۇپ ئىشلىتىلگىنى 47، قوغلانغىنى 110، ئەدلىيە ئورگانلىرىغا تاپشۇرۇلغىنى 110.

3. تارماق ۋە كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئەھۋالى. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش

خىزمەتىگە دېھقانچىلىق نازارىتى كونكرېت مەسئۇل بولدى. ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان 17 بۆلۈم، كومىتېت، نازارەت، ئىدارىنى ئۆيۈشتۈرۈپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سىلىقىنى يېنىكلىتىشكە دائىر مەخسۇس بىرلەشمە لايىھە تۈزدى. ساۋەن، ماناس، باغراش، كۆچادىن ئىبارەت 4 ناھىيىنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سىلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتى بويىچە ئالاقىلىشىش نۆۋىتىنى قىلىپ بېكىتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 8900 مەمۇرىي كەنتتىن كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك يول بىلەن باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويغىنى 5984كە يېتىپ 67.24% نى ئىگىلىدى. ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى، يېزا ئىگىلىك ئىشخانىسى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ ۋە ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى ئالاقىدار تارماقلار تۈز ئالدىغا ياكى بىرلىكتە 90 نەچچە قېتىم تەكشۈرۈش ۋە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، دېھقانلارنىڭ سىلىقىغا چېتىلىدىغان مەسىلىدىن 118نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، 34 نى دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، 31 كىشىگە پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بەردى. 39 كىشىگە مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى. 5 كىشىنى ئەدلىيە ئورۇنلىرىغا تاپشۇردى. ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانلارغا چېتىشلىق نامۇۋاپىق سىلىق تۇرىدىن 339ى بىكار قىلىنىپ، دېھقانلارنىڭ 142 مىليون 660 مىڭ يۈەن سىلىقى يېنىكلىتىلدى. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ سىلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتى جەھەتتە، ئاپتونوم رايون 18 سىستېمىغا، 65 تۈرگە چېتىلىدىغان مەمۇرىي، كەسپىي خاراكتېرلىك ھەقنىڭ ئەمەلدىن قالدۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. كارخانىغا چېتىشلىق 561 تۈرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ 480 مىليون يۈەن سىلىقىنى يېنىكلەتتى. نۆۋەتلىق كارخانىلارنى ۋۇشكا ئېسىپ قوغداش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەخسۇس تۈر بويىچە تۈزەش ۋە تەكشۈرۈشنىڭ سالمىقىنى ئۆزلۈكسىز ئاشۇرۇپ، سودا - سانائەت، ج خ، قۇرۇلۇش، تۆمۈرىول، ئېلېكتر ئېنېرگىيە سى تارماقلىرى ۋە كەسىپلىرىنىڭ كارخانىلاردىن ھەق ئېلىش ئىشىنى ئېنىقلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانىلارنىڭ سىلىقىغا دائىر قائىدىگە، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىدىن 177سى تەكشۈرۈپ چىقىلدى، بۇنىڭغا چېتىلىدىغان پۇل 26 مىليون 728 مىڭ يۈەن. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ ۋە «كىچىك خەزىنە»نى ئېنىقلاش خىزمىتىدە، جايلار ج خ، تەپتىش، سوت، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن ئىبارەت 4 تارماقنىڭ كىرىم - چىقىمنى ئايرىم باشقۇرۇشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى مۇھىم نۇقتا قىلدى. ئاپتونوم رايون، بىكتۆەن ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ بۇ 4 تارمىقى كىرىم بىلەن چىقىمنى ئايرىم باشقۇرۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى ئۆز قەرەلىدە ئەمەلىيلەشتۈردى. دورىگەرلىك، ساقلىق ساقلاش ساھەسىدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكە سەھىيە نازارىتى، سودا - سانائەت ئىدارىسى، دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى كونكرېت مەسئۇل بولدى. سەھىيە سىستېمىسى دوختۇرلارنىڭ سۆگۈتمە ئېلىش، دورىلارنى قوشۇپ يېزىپ بېرىش، ئورۇنسىز تەكشۈرۈش ۋە ئورۇنسىز دورا بېرىش مەسىلىلىرىنى شۇنىڭدەك داۋالاش ئۇسكۇنىلىرى ۋە دورا - دەرمەك سېتىۋېلىش - سېتىش جەريانىدا ئۇستەك ئېلىش مەسىلىلىرىنى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. ھەر دەرىجىلىك داۋالاش ئورۇنلىرى 1596 دوختۇر، سېستىرا ئاجرىتىپ، 297 داۋالاش ئەترىتى تەشكىللەپ، ئاممىنىڭ كېسىلىنى داۋالاش ئۈچۈن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا ئەۋەتىپ، ئاممىنىڭ داۋالىنىش تەس بولۇش، دورا پۇلىنى تۆلىيەلمەسلىك قاتارلىق قىيىنچىلىقلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ھەل قىلدى. تاشيولدىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى ئوڭشاش خىزمىتى جەھەتتە، ش ئۇ ئا ر ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىسى تاشيول قاتنىشىدىكى «ئۈچ قالايمىقان»غا ياتىدىغان 10 نەچچە مەسىلىنى تۈزەتتى، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ يول توسقان ۋە قانۇنسىز ھالدا ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغان 8 تەكشۈرۈش پونكىتىنى ئەمەلدىن قالدۇردى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ قالايمىقان ھەق ئېلىشىنى توسۇش خىزمىتى جەھەتتە، ئاپتونوم رايون ناھىيە، شەھەر، رايونلارنىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ قالايمىقان ھەق ئېلىشىنى چەكلەش خىزمىتى بويىچە تەكشۈرۈش ئۇلچىمىنى تۈزۈپ چىقىپ، شەھەر، بازارلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ھەق ئېلىش كارتوچكىسى تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويدى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ھەق ئېلىش تۈرلىرى ۋە ئۇلچىمىنى تاختىدا ئېلان قىلىش چارىسىنى يولغا قويدى. ئاپتونوم رايون ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ بىر- رايونىدا، سانجى بىلەن قەشقەردە نۆۋەتلىق سىناق ئېلىپ باردى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرمۇ بىردىن ناھىيىنى تاللاپ نۆۋەتلىق سىناق ئېلىپ باردى. ئاپتونوم رايون بويىچە بەلگىلىمىگە خىلاپ ھەق ئېلىش تۈرىدىن 24ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭغا چېتىلىدىغان پۇل 5 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ، بۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئارقىلىق، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 1 مىليون 902 مىڭ 800 يۈەن يوقى يېنىكلىتىلدى. ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك بولغان يەنە بىر مەسىلە — تاكسى شوپۇرلىرىدىن بەك كۆپ ھەق ئېلىش مەسىلىسى تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىندى. مەمۇرىي تەپتىش

نازارىتىنىڭ باشلامچىلىق قىلىشى، باها ئىدارىسى، قۇرۇلۇش نازارىتى، ج خ نازارىتى، قاتناش نازارىتى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ قاتنىشىشى بىلەن، تاكسىلاردىن ھەق ئېلىش مەسىلىسى ئەستايىدىل تەكشۈرۈلۈپ، 77 خىل ھەق ئېلىش تۈرىدىن 65 خىل نامۇۋاپىق ھەق ئېلىش تۈرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. بىر يىل ئىچىدە تاكسى شوپۇرلىرىنىڭ نامۇۋاپىق ھەق تۆلەش سېلىقى 180 مىليون يۈەن يېنىكلىتىلدى. ئۇرۇمچى شەھىرى تاكسىلارنىڭ قوزغىلىش ھەققىنى تۆۋەنلەتتى. شەھەر يوللىرىنى ئۆزگەرتىپ، كېڭەيتىپ ياساش جەريانىدا كېلىپ چىققان قالايمىقان مەبلەغ يىغىش، قالايمىقان سېلىق سېلىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش جەھەتتە، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى بىلەن مالىيە نازارىتى بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ۋە شىخەنزە شەھىرىنىڭ مەبلەغ يىغىپ يول ياساش ئەھۋالىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، بەزى ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ زورلۇق بىلەن مەبلەغ يىغىپ، كادىرلارنىڭ، ئىشچىلارنىڭ ماڭاشىنى زورلۇق بىلەن تۇتۇپ قېلىپ، شەھەر قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتەك قىلىقلىرىنى تۈزەتتى. نىشانلىق مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاش ئىشى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلدى، كەسىپ ئىستىلىنى دېموكراتىك باھالاش ئىشى يولغا قويۇلدى. ش ئۇ ئا ر ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىسى 15 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ھۆكۈمەت، ۋالىي مەھكىمىسى، ج خ نازارىتى، قاتناش نازارىتى، سەھىيە نازارىتى، دېھقانچىلىق نازارىتى، خەلق ئىشلىرى نازارىتى، تېخنىكا نازارىتىچىلىكى ئىدارىسى، تۆمۈرىول ئىدارىسى، خەلق ئاۋىئاتسىيەسى ئىدارىسى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى، دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى، ماتارىپ كومىتېتى، دۆلەت بېجى ئىدارىسى، يەرلىك باج ئىدارىسى قاتارلىق 13 نازارەت، ئىدارىنىڭ باشلىقلىرى بىلەن ئىستىل تۈزىتىش نىشانى بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالدى. جايلار، تارماقلارمۇ قاتلاممۇ قاتلام ئىستىل تۈزىتىش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالدى. ئاپتونوم رايوندىكى سىياسىي - قانۇن سىستېمىسى ئىچىدە مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش - تەربىيە بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان، قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ئاساسىي شەكىل قىلىنغان كەسىپ ئىستىلىنى توغرىلاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، قانۇنغا تايانماسلىق، قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلماسلىق، دېلو بېجىرىشتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش، ھوقۇق - پۇل سودىسى قىلىش، پارىخورلۇق قىلىپ قانۇننى بۇزۇش قاتارلىق مەسىلىلەر نۇقتىلىق ھەل قىلىنىپ، سىياسىي - قانۇن قوشۇننىڭ ئوبرازى يېڭىۋاشتىن يارىتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك، ۋىلايەت دەرىجىلىك، ناھىيە دەرىجىلىك ئورۇنلار ساقلىق ساقلاش، دورا باشقۇرۇش كەسىپلىرىدە كەسىپ ئىستىلىنى باھالاش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئېلىپ باردى. ش ئۇ ئا ر ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىسى جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىن 33 نەپەر كەسىپ ئىستىلىنى باھالىغۇچى تەكلىپ قىلىپ، ش ئۇ ئا ر دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى، شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى 1 - دوختۇرخانىسى ۋە 3 - دوختۇرخانىسىنىڭ كەسىپ ئىستىلىنى باھالىدى. ئىجتىمائىي مۇلازىمەتتە ۋەدە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش جەھەتتە، ئاپتونوم رايون پوچتا - تېلېگراف، سودا - سانائەت، شەھەر قۇرۇلۇشى، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، پۇل مۇئامىلىدىن ئىبارەت 5 سىستېمىنىڭ 13 تارمىقىدا ئىجتىمائىي مۇلازىمەتتە ۋەدە بېرىشنى يولغا قويدى. ھەر قايسى كەسىپ، ھەر قايسى ساھەلەر ئۆز كەسىپىگە دائىر مۇلازىمەت ۋەدىسىنىڭ مەزمۇنى، ئۆلچىمى، ۋاقتى، ۋەدىگە خىلاپلىق قىلىش تۆلىمى ۋە نازارەت قىلىش رەسمىيىتى ھەققىدە بىر تۇتاش بەلگىلىمە چىقاردى.

خې جېن

ھەشەمەتچىلىك - ئىسراپچىلىقنى چەكلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ھەشەمەتچىلىك - ئىسراپچىلىقنى چەكلەش توغرىسىدىكى 8 ماددىلىق بەلگىلىمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش جەريانىدا ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئېنىقلاش، يىغىنىنى، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىشنى، تاماشا قىلىشنى قاتتىق چەكلەش، دۆلەت چېگرىسىدىن چىقىش پاتالىيىتىنى قاتتىق چەكلەشنى مۇھىم نۇقتا قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئېنىقلاشنى مۇھىممۇ مۇھىمى قىلدى. 6 - ئايدا ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئېنىقلاش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ ئومۇمنىڭ پۇلىغا ئورنىتىلغان 23 مىڭ 693 ئائىلە تېلېفونى ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان 3626 تېلېفوننىڭ ھەممىسى تۈزىتىلىپ 2 مىليون 979 مىڭ يۈەن تولۇقلاپ تاپشۇرغۇزۇلدى. 3033 يان تېلېفون ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە بەلگىلىمىنىڭ سىرتىدا سەپلەپ بېرىلگەن، كارخانا، كەسىپي ئورۇنلارنىڭكىدىن ئىگىلىۋېلىنغان ياكى ئورۇن ۋە شەخسلەر ھەدىيە قىلغان 1254 يان تېلېفون بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەرگە سېتىپ بېرىلگىنى 378، سېتىۋېتىلگىنى، پېچەتلەپ ساقلاپ قويۇلغىنى ياكى دۆلەت ماددىي ئەشيا تارماقلىرىغا تاپشۇرۇپ بېرىلگىنى 581، قايتۇرۇۋېلىنغىنى 193، براكقا چىقىرىلغىنى ۋە باشقا ئوسۇللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىنغىنى 102، قايتۇرۇۋېلىنغان

پۇل 951 مىلىئارد 600 يۈەن. بۇنىڭدىن باشقا، مەمۇرىي باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىگە ئىگە كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار سېتىۋالغان 347 يان تېلېفون ئېنىقلىنىپ، ئۇنىڭ 251ى ئىشلىتىش ئۈچۈن قالدۇرۇلدى، 96 سى ئېلىۋېلىندى، پۈلغا سۈندۇرۇپ سېتىپ بېرىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە بەلگىلىمە بويىچە ئومۇمنىڭ پۈلغا ئورنىتىلغان ئائىلە تېلېفونى 20 مىلىئارد 67. ئۇلكە دەرىجىلىك كادىرلاردىن ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارغىچە ھەممىسىنىڭ تېلېفونىغا ھەق ئۆلچىمى بەلگىلەپ بېرىش، ئېشىپ كەتكەن قىسمىنى ئۆزىدىن ئېلىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى. بەلگىلىمە بويىچە سەپلەپ بېرىلگەن 1779 يان تېلېفون ئۈچۈن مالىيە تارماقلىرى ئىشلىتىش كىنىشكىسى تارقىتىپ بەردى، ھەممىسگە قارىتا مەركەزلەشتۈرۈپ باشقۇرۇش، ئىشلىتىش ھەققىنى چەكلىك ئاتچوت قىلىش چارىسى قوللىنىلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە بىتەملىك بىلەن ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، ئومۇمنىڭ پۈلغا يەپ - ئىچىپ تاماشا قىلىشقا دائىر 24 دېلو تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، 37 ئادەمگە چارە كۆرۈلدى. 56 مىلىئارد 200 يۈەن پۇل قايتۇرغۇزۇلدى؛ كۆتۈۋېلىش خىراجىتى 1997 - يىلدىكىدىن 12.92% تۆۋەنلىتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1337 يىغىن ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، قىسقارتىلىپ 8 مىليون 462 مىلىئارد 500 يۈەن خىراجەت تېجەلدى، يىغىن چىقىمى 48.7% ئازايتىلدى، يىغىنلاردا بەلگىلىمىگە خىلاپ سوۋغات قىلىنغان، خاتىرە ئۈچۈن تارقىتىلغان 6069 نەرسە چەكلىنىپ، خىراجەت 493 مىلىئارد 800 يۈەن تېجەپ قېلىندى؛ ئومۇمنىڭ پۇلى بىلەن چەت ئەلگە چىقىدىغان 69 تۈركۈم 182 كىشى توسۇپ قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن 4 مىليون 329 مىلىئارد 100 يۈەن تېجەپ قېلىندى، 502 تۈركۈمدىكى 615 كىشى قىسقارتىلىپ، 10 مىليون 611 مىلىئارد يۈەن تېجەپ قېلىندى؛ ئومۇمىي كۆلىمى 90 مىلىئارد 215.5 كۈادرات مېتىر كېلىدىغان 63 ئىشخانا بىناسىنىڭ قۇرۇلۇشى توختىتىلىپ، كېچىكتۈرۈلۈپ، سېتىۋېلىنىشى توختىتىلىپ، 237 مىليون 171 مىلىئارد 400 يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى؛ ئومۇمىي كۆلىمى 51 مىلىئارد 826 كۈادرات مېتىر كېلىدىغان 28 ئىشخانا بىناسىنىڭ سېلىنىشى توختىتىلىپ، 8 مىليون 76 مىلىئارد 500 يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى؛ ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ سېتىۋېلىنغان 76 پىكاپ ئېنىقلىنىپ، ئۇنىڭدىن 56 سى يېڭەتلەپ قويۇلدى، 7 سى ئەرزان باھادا سېتىۋېلىندى، 1 مىليون 780 مىلىئارد يۈەن پۇل يىغىۋېلىندى، شتاتنىڭ سىرتىدا سېتىۋېلىنغان 313 ئاپتوموبىل ئېنىقلىنىپ 73ى يېڭەتلەپ قويۇلدى، 178ى باشقا ئورۇنلارغا تەقسىپ بېرىلدى، بۇنىڭ بىلەن 8 مىليون 88 مىلىئارد يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى؛ بەلگىلىمىگە خىلاپ سېتىۋېلىنماقچى بولغان 127 ئاپتوموبىلنىڭ سېتىۋېلىنىشى توختىتىلىپ، 16 مىليون 590 مىلىئارد يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى؛ 162 خىل مۇراسىم، 339 قېتىملىق تەكشۈرۈش، 207 قېتىملىق باھالاش ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ ۋە قىسقارتىلىپ، 4 مىليون 807 مىلىئارد 900 يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى.

خې جېن

سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت بىلەن قايتا شۇغۇللانماسلىققا دائىر خىزمەت

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت بىلەن قايتا شۇغۇللانماسلىقى توغرىسىدىكى خىزمەتكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى، بۇ گۇرۇپپىنىڭ ئىشخانىسىنى ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئىچىدە تەسىس قىلىپ، ئالاقىدار تارماقلاردىن خادىم ئاجرىتىپ، بىر يولىلا ھەل قىلىش چارىسىنى قوللاندى. 10 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايوندىكى سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن قايتا شۇغۇللانماسلىقى خىزمەت يىغىنى ئېچىپ، سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىنىڭ كارخانىلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، ئۆتكۈزۈپ بېرىش، ساقلاپ قېلىشقا دائىر ئىشلارنى باسقۇچقا بۆلۈپ يولغا قويۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى سىياسىي - قانۇن ئورگانلىرىغا قاراشلىق كارخانىلاردىن تەكشۈرۈلۈپ، تەستىقلىنىپ، ئەمەلدىن قالدۇرۇشقا بېكىتىلگىنى 134 بولۇپ، ئومۇمىي كارخانا سانىنىڭ 51.3%نى تەشكىل قىلىدۇ؛ ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە بېكىتىلگىنى 18 بولۇپ، ئومۇمىي كارخانا سانىنىڭ 6.9%نى تەشكىل قىلىدۇ؛ ساقلاپ قېلىشقا بېكىتىلگىنى 82 بولۇپ، ئومۇمىي كارخانا سانىنىڭ 31.4%نى تەشكىل قىلىدۇ؛ بۆلەك بولۇش مۇناسىۋىتىنى بىكار قىلىشقا بېكىتىلگىنى 27 بولۇپ، ئومۇمىي كارخانا سانىنىڭ 10.3%نى تەشكىل قىلىدۇ.

خې جېن

مۇھىم ئومۇمىي ئۇقتۇرۇشلار

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى جايلار، تارماقلارنىڭ 1997 - يىللىق كۆتۈۋېلىش خىراجىتىنى ئىشلىتىش ئەھۋالى ھەققىدە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى.

ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى 6 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئىلى ۋىلايىتى بىلەن ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىاپ بولغانلىقى ھەققىدە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى.

خې جېن

بەلگىلىمە، ئۇقتۇرۇشلار

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى چىقارغان بەلگىلىمە، ئۇقتۇرۇشلار (بىر قىسىم):

3 - ئاينىمىك 12 - كۈنى «1998 - يىلى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزاملىق بولۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى پىكىر»، «1998 - يىلى دۆلەت كارخانىلىرىدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزاملىق بولۇش خىزمىتى توغرىسىدا پىكىر» تۈزۈپ چىقىلدى.

4 - ئاينىمىك 1 - كۈنى «جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا پىكىر» تۈزۈپ چىقىلدى.

4 - ئاينىمىك 14 - كۈنى «ئالاقىلىشىش قوراللىرىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى لايىهە» نى بېسىپ تارقاتقانلىق هەققىدە ئۇقتۇرۇش» تۈزۈپ چىقىلدى.

4 - ئاينىمىك 15 - كۈنى «رايون سىرتىدىن كەلگەن ئىچكى مېهمانلارنى كۈتۈۋېلىش مەسلىسى توغرىسىدىكى قوشۇمچە پىكىر» تۈزۈپ چىقىلدى.

5 - ئاينىمىك 15 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى «1998 - يىلى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزاملىق بولۇش بويىچە مەخسۇس دېموكراتىك تۈرمۇش يىغىنىنى ياخشى ئېچىش هەققىدە پىكىر»نى تۈزۈپ چىقتى،

11 - ئاينىمىك 21 - كۈنى «دۆلەت كارخانىلىرى، كوللېكتىپ كارخانىلار، يەككە تىجارەتچىلەرنى ۋە دېهقانلارنى هەرخىل كىتاب، گېزىت، ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇشقا زورلاشقا رۇخسەت قىلماسلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىمىك 15 - كۈنى «گوۋۇيۈەن ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىسىنىڭ «پۈلغا ۋەكىللىك قىلىدىغان مال سېتىۋېلىش چەكلىرىنى تارقىتىش - ئىشلىتىش شامىلىنى قەتئىي توسۇش توغرىسىدىكى جىددىي ئۇقتۇرۇش» نى تارقاتقانلىق هەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

خې جېن

هەيدەكچىلىك قىلىش ۋە تەكشۈرۈش ئەهۋالى

1998 - يىل 1 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى نازارەت، ئىدارە - ئورۇنلارغا 10 هەيدەكچىلىك قىلىش - تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، مەركەزنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادچىلىقىنى قاتتىق يولغا قويۇپ، هەشەمەتچىلىك - ئىسرافچىلىقنى توسۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئەهۋالىنى تەكشۈردى.

6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى 7 تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۈيۈشتۇرۇپ، ژىلايەت، ئوبلاست، شەهەرلەرنىڭ هەشەمەتچىلىك - ئىسرافچىلىق هەرىكەتلىرىنى توسۇشقا ئائىت بەلگىلىمىلەرنى ۋە چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى 3 خىزمەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەهۋالىنى تەكشۈردى.

خې جېن

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى

ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، باش كاتىپى، مۇئاۋىن باش كاتىپىنىڭ ئىسىملىكى

مۇدىر: هامىدىن نىياز.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: لى فېڭزى، خەلچەم ئىسلام، شۇ پېيلى، جالۇ خېلى، مىجىت ناسىر، قادىس جانابىل (قازاق)، خوجىخان هاكىموف، مۇلايمان (قىرغىز)، ما جيەنگو (خۇيزۇ)،

باش كاتىپ: مۇهەممەت ئىسمائىل.

مۇئاۋىن باش كاتىپ: خەن چېنىلى.

ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يېڭىدىن سايلانغان مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرىنىڭ تەرجىمهالى

هامىدىن نىياز 1932 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان. بۇگۈر ناهىيىسىدىن، 1949 - يىل 10 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1953 - يىل 3 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە.

بۇگۈر ناهىيىسىدە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى، ناهىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان؛ كورلا ژىلايەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان؛ بۇگۈر ناهىيىلىك پارتكوم شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، سودا نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۇرۇمچى شەهىرىنىڭ باشلىقى، شەهەرلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، شەهەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى،

شۇجىسى، شەھەرلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە سىياسىي ـ قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى مىللەتلەر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر 8 ـ نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان.

4 ـ، 5 ـ، 6 ـ، 7 ـ، 8 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى بولغان.

لى فېڭزى ئەر، 1939 ـ يىل 9 ـ ئايدا تۇغۇلغان، شەنشىنىڭ مىجى ناھىيىسىدىن، 1964 ـ يىل 9 ـ ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1972 ـ يىل 4 ـ ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە.

تارباغاتاي ئۇلايەتلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىدە كادىر، گېزىتخانىنىڭ ۋاقىتلىق مەسئۇلى بولغان؛ چۆچەك ناھىيىلىك پارتكومنىڭ دائىمي ئەزاسى، ناھىيىلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شۇجىسى، ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشمىنىڭ رەئىسى؛ تارباغاتاي ئۇلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قوشۇمچە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ئۇلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇۋەققەت شۇجىسى، شۇجىسى؛ ئىلى ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سىياسىي ـ قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان.

خەلچەم ئىسلام 1945 ـ يىل 12 ـ ئايدا تۇغۇلغان، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىدىن، 1968 ـ يىل 9 ـ ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. 1982 ـ يىل 1 ـ ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە.

توقسۇ ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ـ ياساش زاۋۇتىدا كادىر، دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتىدا تېخنىك، مۇئاۋىن پونكىت باشلىقى، توقسۇ ناھىيىلىك پەن ـ تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى؛ ئاقسۇ ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى بولغان.

شۇ پېڭ ئەر، 1930 ـ يىل 5 ـ ئايدا تۇغۇلغان، جياڭسۇنىڭ جۇرۇڭ ناھىيىسىدىن، 1955 ـ يىل 9 ـ ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، ئاسپىرانتلىق ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، پروفېسسور، دوكتور پېتەكچىسى.

شىنجاڭ ئىنستىتوتى دېھقانچىلىق ـ ئورمانچىلىق فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، شىنجاڭ «1 ـ ئاۋغۇست» پېزا ئىگىلىك ئىنستىتوتى ئاگرونومىيە فاكۇلتېتى، چارۋىچىلىق ـ مال دوختۇرلۇق فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، ئوتلاق ئوقۇتۇش تەتقىقاتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى؛ شىنجاڭ «1 ـ ئاۋغۇست» پېزا ئىگىلىك ئىنستىتوتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر 7 ـ، 8 ـ نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر پەن ـ تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى؛ 7 ـ، 8 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى بولغان. گوۋۇيۈەننىڭ ئالاھىدە ياردەم پۇلىدىن بەھرىمەن بولغان مۇتەخەسسىس، ئاپتونوم رايون بويىچە تۆھپىسى كۆرۈنەرلىك مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس.

جاڭ خېڭ ئەر، 1939 ـ يىل 8 ـ ئايدا تۇغۇلغان، ئەنخۇينىڭ ئەنچىڭ شەھىرىدىن، 1962 ـ يىل 10 ـ ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1976 ـ يىل 11 ـ ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، ئالىي ئىقتىسادچى.

بىڭتۈەن بىناكارلىق ـ قۇرۇلۇش 2 ـ شى 12 ـ تۈەن ـ مەيدانىدا تېخنىك، لىيەنجاڭ بولغان؛ پېزا ئىگىلىك 9 ـ شىسىنىڭ 161 ـ تۈەن ـ مەيدانى قوماندانلىق شتابىدا ئىشلەپچىقىرىش مەسلىھەتچىسى بولغان؛ تارباغاتاي ئۇلايەتلىك دېھقانچىلىق ـ بوزىير ئۆزلەشتۇرۇش ئىدارىسى دېھقانچىلىق ـ چارۋىچىلىق بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پېزا ئىگىلىك 9 ـ شىسى 165 ـ تۈەن ـ مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پېزا ئىگىلىك 9 ـ شىسى 161 ـ تۈەن ـ مەيدانىنىڭ باشلىقى، پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، پېزا ئىگىلىك 9 ـ شىسىنىڭ باشلىقى، پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، بىڭتۈەننىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

مىجىت ناسىر 1938 ـ يىل 10 ـ ئايدا تۇغۇلغان، غۇلجا ناھىيىسىدىن، 1962 ـ يىل 5 ـ ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1984 ـ يىل 7 ـ ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، كاندىدات تەتقىقاتچى.

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلىرى ئاكادېمىيىسى دېھقانچىلىق پەنلىرى تەتقىقات ئورنى، ئىقتىسادىي زىرائەت تەتقىقات ئورنىدا تېخنىك، تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان؛

شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلىرى ئاكادېمىيىسى ئىقتىسادىي زىرائەت تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئىلىم - پەن باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، پارتكوم ۋېپىنىڭ ئەزاسى؛ جۇڭگو يېزا ئىگىلىك پەنلىرى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى، پارتكوم ۋېپىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

قادىر جانابىل ئەر، قازاق، 1936 - يىل 12 - ئايدا تۇغۇلغان، ئالتاي شەھىرىدىن، 1955 - يىل 2 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1957 - يىل 10- ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە.

ئالتاي ناھىيىلىك بانكىدا ھېسابچى، بۆلۈمچە باشلىقى بولغان؛ ئالتاي ۋىلايەتلىك بانكا - يېزا ئىقتىسادى بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ۋىلايەتلىك مەركىزىي تارماق بانكىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئالتاي ۋىلايەتلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قوشۇمچە مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى، ۋالىيسى، خەلق قۇرۇلتىيى ئالتاي ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان.

خوجىخان ھاكىموف 1936 - يىل 10 - ئايدا تۇغۇلغان، غۇلجا شەھىرىدىن، 1960 - يىل 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، پروفېسسور.

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ماشىنىسازلىق فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى ماشىنىسازلىق فاكۇلتېتى ئىستانوك ئىشلەش ئوقۇتۇش تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، لېكتورى، مۇئاۋىن مۇدىرى، دوتسېنتى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان.

سۇلايمان ئەر، قىرغىز، 1936 - يىل 1 - ئايدا تۇغۇلغان، ئۇلۇغچات ناھىيىسىدىن، 1953 - يىل 5 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1956 - يىل 5 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە.

ئۇلۇغچات ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىدا كادىر، مۇئاۋىن شۇجى، شۇجى بولغان، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك بوستانتېرەك گۈڭشې پارتكومنىڭ شۇجىسى، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ناھىيىلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ھاكىم، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

ما جىيەنگو ئەر، خۇيزۇ، 1943 - يىل 8 - ئايدا تۇغۇلغان، يەنجى ناھىيىسىدىن، 1961 - يىل 6 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1966 - يىل 7 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە. كورلا ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىسى، تراكتور پونكىتىدا مۇھاپىزەتچى، خەت - چەك تارقاتقۇچى، ستاتىستىكىچى بولغان؛ بايىنغولىن ئوبلاستى نەسىللىك چارۋا فېرمىسىدا ستاتىستىكىچى، يېتەكچى بولغان؛ باغراش ناھىيىلىك سىياسىي خىزمەت گۇرۇپپىسى، تەشكىلات گۇرۇپپىسى، ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈملىرىدە كادىر بولغان، «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» گۈڭشېنى پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ناھىيىلىك مەدەنىيەت - ماارىپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ دائىمىي ئەزاسى، مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقى، سانجى ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ئوبلاستنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇۋەققەت باشلىقى، مۇئاۋىن شۇجىسى، باشلىقى بولغان.

8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنى

ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 5 — 6 - كۈنلىرى 31 - ئاتلىق يىغىن ئوتكۈزدى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ قارالمىلىرى (لايىھە) ماقۇللىنىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنى تەييارلىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇش قارار قىلىندى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ ھەيئەت رىياسەتلىرىنىڭ ۋە باش كاتىپىنىڭ ئىسىملىكى (لايىھە) ماقۇللىنىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنى تەييارلىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇش قارار قىلىندى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ تەكلىپلەرنى تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن پىلان - خام چوت تەكشۈرۈش كومىتېتىنى تەسىس قىلىش توغرىسىدىكى قارار (لايىھە) ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ تەكلىپلەرنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى ماقۇللىنىپ، ئۇلارنى ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنى تەييارلىق يىغىنىنىڭ سايلىشىغا سۇنۇش قارار

قىلىندى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ پىلان - خام چوت تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى (لايىھە) ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى (لايىھە) ماقۇللىنىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشقا سۇنۇش قارار قىلىندى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىغا سىرتتىن قاتنىشىدىغان خادىملارنىڭ ئىسىملىكى ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ جامائەت سورۇنلىرىدا تاماكا چېكىشنى مەنئى قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى ماقۇللاندى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مۇدىرلار يىغىنىنىڭ ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىندا ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى بىر تەرەپ قىلىش پىكرى توغرىسىدىكى دوكلات (يازما) قاراپ چىقىلدى؛

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى تۇرسۇن سادىرنىڭ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە بەرگەن ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىندا ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى بىر تەرەپ قىلىش پىكرى توغرىسىدىكى دوكلات قاراپ چىقىلدى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە، ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى خەن شۆچىنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنىڭ ئىجراسى ھەم 1998 - يىللىق پىلانى (لايىھە) توغرىسىدا دوكلات»، مالىيە نازارىتىنىڭ نازىرى گۈك جىنيۇ بەرگەن «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك باش خام چوتىنىڭ ئىجراسى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك باش خام چوتى (لايىھە) توغرىسىدا دوكلات» ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى.

1 - ئاينىڭ 13 — 14 - كۈنلىرى يىغىندا ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز بەرگەن «ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى»، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم قادىر بەرگەن «ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ خىزمەت دوكلاتى»، ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى مۇھەممەت يۈسۈپ بەرگەن «ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خىزمەت دوكلاتى» ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى.

1- ئاينىڭ 15 — 18 - كۈنلىرى يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ يېڭى نۆۋەتلىك رەھبەرلىك ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرى ۋە ئۆتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ بولۇشقا تېگىشلىك ۋەكىلى 550، ئەمەلدە بار ۋەكىل 542، مۇشۇ يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىل 522. يىغىنغا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ شىنجاڭدىكى قىسمەن ۋەكىللىرى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەركىبىدىكى خادىملار، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار ساھەلەرنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 119 كىشى سىرتتىن قاتناشتى.

1 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنى تەييارلىق يىغىنى ئوتكۈزدى، يىغىندا يىغىن ھەيئەت رىياسىتى ۋە باش كاتىپ سايلاپ چىقىلدى؛ يىغىننىڭ قارالمىلىرى ماقۇللاندى؛ 1 - يىغىننىڭ تەكلىپلەرنى تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە پىلان - خام چوت تەكشۈرۈش كومىتېتىنى تەسىس قىلىش توغرىسىدىكى قارارى ھەم تەكلىپى، پىلان - خام چوت تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى ماقۇللاندى. تەييارلىق يىغىنىدىن كېيىن ھەيئەت رىياسىتىنىڭ 1 - سانلىق يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، ۋاڭ لېچۈەن، ھامىدىن نىياز قاتارلىق 10 كىشى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ دائىمىي رەئىسلىكىگە سايلاندى.

1 - ئاينىڭ 10 — 12 - كۈنلىرى يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت بەرگەن «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات»، ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى خەن شۆچى بەرگەن «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنىڭ ئىجراسى ھەم 1998 - يىللىق پىلانى (لايىھە) توغرىسىدا دوكلات»، مالىيە نازارىتىنىڭ نازىرى گۈك جىنيۇ بەرگەن «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك باش خام چوتىنىڭ ئىجراسى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك باش خام چوتى (لايىھە) توغرىسىدا دوكلات» ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى.

يالك بې

ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنى

1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 10 — 18 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە

ئاپتونوم رايوندىن 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر ئۈستىدە كېڭىشىلدى ۋە ئۇلار سايلاپ چىقىلدى، يىغىن ھەيئەت رياسىتىنىڭ 3 - سانلىق يىغىنىدا ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ ھاۋالىسى بىلەن «خادىملارنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى توغرىسىدا ئىزاھات» بەردى. ھەيئەت رياسىتى كېڭىشىش ۋە مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق، ش ئۇ ئا ر 9 -نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ تەركىبىگە كىرىدىغان خادىملار نامزاتىنىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىس، مۇئاۋىن رەئىسلىرى، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى نامزاتىنىڭ ئىسملىكى (لايىھە) گە بىردەك قوشۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ۋەكىللەر ئومۇمكىلرىنىڭ كېڭىشى ۋە مۇزاكىرە قىلىشىغا سۇنۇشنى قارار قىلدى. ۋەكىللەر تولۇق كېڭىشىش ۋە مۇزاكىرە قىلىش ئاساسىدا، يوشۇرۇن ئاۋاز بېرىش يولى بىلەن، ھامىدىن نىيازنى ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، لى فېڭزى، خەلچەم ئىسلام، شۇي پېڭ، جالۇ خېڭ، مىجىت ناسىر، قادىر جانابىل (قازاق) ، خوجىخان ھاكىموف، سۇلايمان (قىرغىز) ، ما جيەنگو (خۇيزۇ) لارنى مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا، مۇھەممەت ئىسمائىلنى باش كاتىپلىققا، ئابدۇرېھىم رەجەپ قاتارلىق 44 كىشىنى 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلىدى. ئابلەت ئابدۇرېشىتنى ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسلىكىگە، جالۇ يۈنچۈەن، غوپۇر ئابدۇللار، ژالۇ خۇەييۇ، دەلىلقان مامسقان (قازاق) ، شىيۇك خۇيبىن، مەمتىمىن زاكىر، جالۇ جۇ، ئابدۇقادىر ئەسىردىنلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلىدى. ئابدۇرېھىم قادىرنى ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقلىقىغا سايلىدى. مۇھەممەت يۇسۇپنى ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشلىكىگە سايلىدى. تۇمۇر داۋامەت، يى كېشېك، لى خۇڭگۇي، ژالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جالۇ يۈنچۈەن، ژالۇ چۈەنيۇ، شۇي پېڭ، ماھمۇر قاسىم، خويى، لىن تيەنشى، ئىسمائىل خاتىپ، سۇلتان جانپولاتوف (قازاق) ، شۇي سىيى، غازى ئەمەت، جاۋ گويۇ، دەي مىڭزى، گو مىڭجيې، جالۇ رۇيپۇ، ياۋ يۈڭبېك، ئابدۇراخمان ئەلى، ئالپىساي راقىم (قازاق) ، ئابلىز پەيزۇللا، چۇي ژېنجى، ھەسەنبېك تۇردى (قىرغىز) ، بۇرۇگا (موڭغۇل) ، مەمتىمىن ياسىن، جۇ جيەنخۇا (خۇيزۇ) ، قۇربانجان مەھمەت، ژالۇ تۇلۇ، لىيۇ چۈەنجېن، جۇرئەت مەمتىمىن، روزى گۇلباي (تاجىك) ، قەيسەرجان سالىخوجا (قازاق) ، ئابدۇراخمان كېرىم، قانىباي ماگدا (قازاق) ، خې بېنشيەن، مالىك (ئۇزبېك) ، شيې شېڭرۇي، مەخمۇت مەھمەمەت، ئەزىزىم ئەمەت، جۇجيەن (خۇيزۇ) ، لىيۇ شۇرېن، گۈەن گۈيجېن، ئازات سۇلتان، ئىدرىس ئابدۇرۇسۇل، گاۋ جيەنگۇك، تۇرسۇنئاي ئىبراھىمجان، ئادىل ھوشۇر، دىلانا ھەسەن، پەرىدە ئابدۇراخمان، جۇ جۇخۇا (ئايال) ، زۇلپىيە ئابدۇقادىر، مۇھەممەد (تاتار) ، ۋاشكالىزا لىدا (ئايال، رۇس) ، پەرىدە ئادىلقان (قازاق) ، ھوسىيىن يۈسۈپ، سادىق قارىھاجى قاتارلىق 59 كىشىنى ئاپتونوم رايوندىن 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىدىغان ۋەكىل قىلىپ سايلىدى.

يىغىن مەزگىلىدە ۋەكىللەر 378 تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويدى، يىغىن تەكلىپلەرنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈشى ۋە يىغىن ھەيئەت رياسىتى 2 - سانلىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىپ ماقۇللىشى بىلەن، بۇلارنىڭ 16 سى تەكلىپ قىلىپ بېكىتىلدى، قالغىنى ۋەكىللەرنىڭ تەۋسىيە، تەنقىد ۋە پىكىرلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان 350 تەۋسىيە، تەنقىد ۋە پىكىر بىلەن قوشۇپ، بېجىرىش ھەمدە ۋەكىللەرگە مەسئۇللۇق بىلەن جاۋاب بېرىش ئۈچۈن ئالاقىدار ئورگان ۋە ئورۇنلارغا تاپشۇرۇلدى.

شيې رۇڭرۇك

9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنلىرى

1998 - يىلى دائىمىي كومىتېت 6 قېتىم يىغىن ئۆتكۈزدى.

1 - سانلىق يىغىن 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 21 — 22 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا ج ك پ مەملىكەتلىك 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھى ئۆگىنىلدى ۋە مۇزاكىرە قىلىندى. ژالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى يىغىنغاكېلىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ يېڭىدىن سايلانغان خادىملىرىنى يوقلىدى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

يىغىندا دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى قارارى قاراپ چىقىلدى ۋە ماقۇللاندى؛ يىغىندا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، تۇرسۇن سادىرنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپلىقىغا، خەن شۆچىنى ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، سۇك رۇخاۋنى ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، لىيۇجىشياڭنى ش ئۇ ئا ر ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، سادىر قادىرنى ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، گۈجيايۇنى

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، جاڭ شيۇمىڭنى ج خ نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، گۇك چىخۇانى دۆلەت خەۋپسىزلىك نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئابدۇراخمان پولاتنى مەمۇرىي تەپتىشلىك نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، جاپپار ھەببۇللانى خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، روزى ئىسمائىلنى ئەدلىيە نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، چېن زېيۇنى مالىيە نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ساتتار ساۋۇتنى كادىرلار نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، مەتتىمىن ئابدۇرېھىمنى ئەمگەك نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، جاڭ گوۋېننى قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، لىيۇبىننى تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئابدۇللا سايىتنى پېنسىك سانائەت نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ژاڭ جۇېننى توقۇمىچىلىق سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، پېڭ سىكۇينى خىمىيە سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، گاۋجۇاڭنى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئەركىن ئىمىرباقىنى ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، يۈنۈس يۈسۈپنى قاتناش نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئالىم قادىرنى دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، تۇرسۇن توختىنى سۇچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، مۇھەممەت ئابدۇللانى ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئارىستان قالمىنى چارۋىچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئابلەت مۇھەممەتجاننى سودا نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، زۇنۇن قۇتلۇقنى مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ياسىن تۇرسۇننى سەھىيە نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا، ئابلىز باقىنى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ھەسەن ئايۇپنى ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ئىلى زايىتنى ش ئۇ ئا ر تىل - يېزىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا تەيىنلەش قارار قىلىندى. يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشقا دائىر باشقا ئىشلارنى ماقۇللاندى.

2 - سانلىق يىغىن 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ روھىي يەتكۈزۈلدى ۋە ئوگىنىلدى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى شارىپقان سەيىتقان بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخوا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى قانۇنى، نى يولغا قويۇش چارىسى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھات، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى خي فۇلىن بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيىنى باشقۇرۇش نىزامى» نىڭ تۇزىتىلمىسى (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتى ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇلتانمامۇت مۇھەممەتيۇسۇپنىڭ مۇدىرلار يىغىنىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن «ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھاتى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى مۇھەممەت ئىسمايىلنىڭ مۇدىرلار يىغىنىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتى ۋەكىللەرنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى (لايىھە) توغرىسىدىكى ۋە ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتى مۇھىت ۋە بايلىق ئاسراش كومىتېتى تەسىس قىلىش توغرىسىدىكى قارار (لايىھە) ھەققىدىكى ئىزاھاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتى ۋەكىللەرنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى، مۇھىت ۋە بايلىق ئاسراش كومىتېتى قۇرۇش توغرىسىدىكى قارار ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيىنى باشقۇرۇش نىزامى»نى بېكار قىلىش توغرىسىدىكى قارارى ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ «ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ پوچتا ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» ۋە «ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يولوچى كىرا ئاپتوموبىللىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى ماقۇللاندى؛ ئەزالار «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخوا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى قانۇنى، نى يولغا قويۇش چارىسى» (لايىھە) بىلەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» (لايىھە) نى قاراپ چىققاندا، بۇلار تازا پىشىپېتۇ دەپ ھېسابلىدى ۋە بەزى تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بەردى، بۇلارنى دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتى يىغىندىن كېيىن ئالاقىدار كومىتېت، تارماقلار بىلەن بىرلىكتە يەنمۇ ئىلگىرىلەپ تۈزەتكەندىن كېيىن، دائىمىي كومىتېتنىڭ كېيىنكى پائالىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنىدىغان بولدى. يىغىندا يەنە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى جاۋ جەنكۇي قىلغان ئاپتونوم رايونىنىڭ تاشقى ئىشلار خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات، سەھىيە نازارىتىنىڭ نازىرى ياسىن تۇرسۇن قىلغان ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان داۋالىنىش مەسىلىسىنىڭ ھەل قىلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى؛ دائىمىي كومىتېتنىڭ

مۇئاۋىن مۇدىرى مىجەت ناسىرىنىڭ ئۆۋەتتە ئاممىنىڭ داۋالىنىش مەسلىسى ئۈستىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى (يازما) قاراپ چىقىلدى. يىغىندا دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىيازىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن: فۇداشىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپلىقىدىن، بەنگۈتكۈنىڭ مۇدىرلىقىدىن، لۈەن جېنجۇڭ دائىمىي كومىتېت ۋەكىللەر - كادىرلار خىزمىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرلىقىدىن؛ ئابدۇقادىر ئۆمەر دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن، ئەن جىجى دائىمىي كومىتېت مالىيە - ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن، مەمتىمىن توختى دائىمىي كومىتېت مىللەتلەر - دىن - تاشقى ئىشلار - مۇھاجىرلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن، ئەنسەردىن مۇسايۇق دائىمىي كومىتېت ماتارىپ - پەن - مەدەنىيەت - سەھىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن، قاۋۇل ئوسمان دائىمىي كومىتېت يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادى كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن قالدۇرۇلدى؛ خەن چىبىڭ دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپلىقىغا، بەنگۈتكۈنىڭ مۇدىرلىقىغا، لەن شۆيى دائىمىي كومىتېت تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرلىقىغا، يالۇ مېڭسەي ۋەكىللەر - كادىرلار ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ئەبەيدۇللا تىيىپ دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ساۋۇتخوجەي دائىمىي كومىتېت مالىيە - ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، زۇخۇرۇپ (موڭغول) دائىمىي كومىتېت مىللەتلەر - دىن - تاشقى ئىشلار - مۇھاجىرلار ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ئەمەت موللاتۇردى دائىمىي كومىتېتنىڭ ماتارىپ - پەن - مەدەنىيەت - سەھىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ھەسەن ھامۇتباي (قازاق) دائىمىي كومىتېت يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادى كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، ئىمىن مېھمانشاھ دائىمىي كومىتېت مۇھىت ۋە بايلىق ئاسراش كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا تەيىنلەندى؛ يالۇ جىنمىڭ دائىمىي كومىتېت تۇرپان ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىدىن، تىڭ شياڭزېڭ، فېڭ شجۇنلەر دائىمىي كومىتېت قۇمۇل ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىدىن قالدۇرۇلدى؛ ژاڭ يى، ئىسھاق ياقۇپلار دائىمىي كومىتېت قۇمۇل ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەندى. رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن خې فۇلىننى رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە ئازارتىنىڭ نازىرلىقىغا، جۇ دېڭيۈننى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئازارتىنىڭ نازىرلىقىغا تەيىنلەش قارار قىلىندى؛ يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشقا دائىر باشقا ئىشلار ماقۇللاندى.

3 - سانلىق يىغىن 5 - ئاينىڭ 25 — 28 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا سەھىيە نازارىتىنىڭ نازىرى ياسىن تۇرسۇن ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرىست قانۇنى، نى يولغا قويۇش چارىسى (لايىھە)» توغرىسىدىكى ئىزاھات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى؛ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرىست قانۇنى، نى يولغا قويۇش چارىسى» ماقۇللاندى. دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئەبەيدۇللا تىيىپ مۇدىرلار يىغىنىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى قانۇنى، نى يولغا قويۇش چارىسى (لايىھە)» نى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، قاتناش نازارىتىنىڭ نازىرى يۈنۈس يۈسۈپ بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول تىرانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھات، قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى ھەسەن نىزامىدىن بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى. ئىزالار يۇقىرىقى 3 نىزامنى قاراپ چىققاندا، بۇلار تازا پىشىپېتۇ دەپ ھېسابلىدى ۋە بەزى تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بەردى، بۇلارنى دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتى يىغىندىن كېيىن ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە يەنمۇ ئىلگىرىلەپ تۈزەتكەندىن كېيىن دائىمىي كومىتېتنىڭ كېيىنكى سانلىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنىدىغان بولدى. يىغىندا يەنە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ئەدلىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى جاۋشياڭۇا بەرگەن ئاپتونوم رايوندا 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى ئارىپ زوررقانبېك بەرگەن ئاپتونوم رايوندا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىبى پائالىيىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى ئالىم قادىر بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەرنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى فېڭزى سۇنغان ش ئۇ ئا ر 9 -نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا باشقىدىن سايلانغان ۋەكىللەرنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلات (يازما) قاراپ چىقىلدى. ش ئۇ ئا ر

9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى 550 بولۇشى كېرەك ئىدى، 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنى ئېچىلغىچە ئەمەلىي بار ۋەكىل 542 بولۇپ، 8 ۋەكىل تېخى سايلانمىغانىدى. 1 - يىغىندىن كېيىن 2 ۋەكىل ۋاپات بولدى، ئالاقىدار سايلام رايونلىرى 7 ۋەكىلنى باشقىدىن سايلاپ چىقتى. يىغىندا بۇ 7 ۋەكىلنىڭ ۋەكىللىك سالاھىيىتى كۈچكە ئىگە دەپ ماقۇللاندى ۋە ئېتىراپ قىلىندى. ھازىر ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 547 ۋەكىلى بار. يىغىندا يەنە دائىمىي كومىتېت سايلام ئىشخانىسى سۇنغان ئاپتونوم رايوندا 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەردەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى قاراپ چىقىلدى. يىغىندا مۇدىر ھامىدىن نىيازنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، زېڭ فەنيۇ، ئوبۇلقاسىم ئۆمەر، قاۋۇل قەيۇم، مۇھەممەتخان ھاجىلار دائىمىي كومىتېت قەشقەر ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىدىن قالدۇرۇلدى؛ گۈلخان كەنجى، ھېمىت بارات، ھۈسەيىن يۈسۈپ، ئابلا ئابدۇكېرىم، شاۋمىڭداۋلار قەشقەر ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەندى. رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، مەمتىمىن ئابدۇرېھىمنى ئەمگەك نازارىتىنىڭ نازىرلىقىدىن قالدۇرۇش قارار قىلىندى. دائىمىي كومىتېت 14 - سانلىق مۇدىرلار يىغىنىنىڭ قارارى ۋە تەكلىپىگە بىنائەن مۇھەممەت روزىنى ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى؛ دائىمىي كومىتېتنىڭ 3 - سانلىق يىغىنىدا مۇھەممەت روزىنى ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇۋەققەت باشلىقلىقىغا تەيىنلەش قارار قىلىندى؛ يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشقا دائىر باشقا ئىشلار ماقۇللاندى.

4 - سانلىق يىغىن 7 - ئاينىڭ 27 — 30 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى يەتكۈزۈلدى ۋە ئۆگىنىلدى. يىغىندا دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئەبەيدۇللا تىيىپ بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» (لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) نى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلاتلار ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى» ماقۇللاندى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ئەدلىيە نازارىتىنىڭ نازىرى روزى ئىسمائىل بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گۇۋاھلىق نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھات، ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسىنىڭ باشلىقى نەيىم ياسىن بەرگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەت باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ ئەزالار «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» (لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گۇۋاھلىق نىزامى» (لايىھە) ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەت باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) نى قاراپ چىقاندا، بۇلارنى تازا پىشماپتۇ دەپ ھېسابلىدى ۋە بەزى تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بەردى. بۇلارنى دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتى يىغىندىن كېيىن ئالاقىدار كومىتېت ۋە تارماقلار بىلەن بىرلىكتە يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ تۈزەتكەندىن كېيىن، دائىمىي كومىتېتنىڭ كېيىنكى سانلىق يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنىدىغان بولدى. يىغىندا دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شۆي چېڭنىڭ «پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قانۇنى» نىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلاتى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى گۇجيايۇنىڭ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن «پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قانۇنى» نىڭ ئىجراسى توغرىسىدىكى دوكلاتى، جاڭ يۈجې، مۇھەممەت يۈسۈپ، جاڭ جياباۋ، ئىبراھىم خالىق، سۇڭ دىتاڭ، سۇڭ داجېڭ، جاقىپ مىرزاقانلارنىڭ مەخسۇس تېمىلاردىكى سۆزلىرى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى؛ كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش ئىشلىرى ماقۇللاندى.

5 - سانلىق يىغىن 9 - ئاينىڭ 21 — 25 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا ئەبەيدۇللا تىيىپنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» (تۈزىتىلگەن لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» (تۈزىتىلگەن لايىھە)، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گۇۋاھلىق نىزامى» (تۈزىتىلگەن لايىھە) ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەت باشقۇرۇش نىزامى» (تۈزىتىلگەن لايىھە) نى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى، بۇ نىزاملار ماقۇللاندى. دائىمىي كومىتېت قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ «ئۈرۈمچى شەھەرلىك

خەلق قۇرۇلتاي دائىمىي كومىتېتىنىڭ «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەھەر كۆكەرتىشىنى باشقۇرۇش نىزامى» غا تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى» ھەققىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى (يازما) قاراپ چىقىرىلدى ھەمدە بۇ قارارنى تەستىقلاش توغرىسىدا قارار چىقىرىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايوندىكى يېزىلىق، مىللىي يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ 1999 - يىل 3 - ئايدىن بۇرۇن نۆۋەت ئالماشتۇرۇش سايلىمى ئۆتكۈزۈشى كېرەكلىكى قارار قىلىندى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، خەن شۆچى بەرگەن ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىل 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنىڭ ئىجرا سى توغرىسىدىكى دوكلات، چېن زېيۇ بەرگەن ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك باش نەق چوتى ۋە 1998 - يىللىق باش خام چوتىنىڭ ئىجرا سى توغرىسىدىكى دوكلات، جۇ دېگۈيۈن بەرگەن ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق خام چوتىنىڭ ئىجرا سى ۋە باشقا مالىيە كىرىم - چىقىم ئەھۋالى ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلغان ئىقتىسادىي تەپتىشلىك توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ مۇدىرلار يىغىنىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، ساۋ زۇڭخۇەي بەرگەن «ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىي - كەسىپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىش ئىشىنى باشقۇرۇش نىزامى» نىڭ ئىجرا سى توغرىسىدىكى دوكلات، سۇلتانئامۇت مۇھەممەتيۇسۇپ بەرگەن «مەمۇرىي دەۋا قانۇنى» بىلەن «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلات، ھەسەن ھامۇتباي بەرگەن نۆۋەتتە يېزىلاردىكى 2 - نۆۋەتلىك يەر ھۆددىگەرلىكى قاتارلىق ئەھۋاللارنى كۆزدىن كەچۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى. يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەينىلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش ئىشلىرى ماقۇللاندى.

6 - سانلىق يىغىن 11 - ئاينىڭ 24 — 27 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا چېن زېيۇنىڭ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بەرگەن ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق مالىيە نەق چوتى توغرىسىدىكى ئىزاھات ۋە مەمۇرىي - كەسىپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى؛ دائىمىي كومىتېتنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق شۇ دەرىجىلىك نەق چوتنى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارارى ۋە ش ئۇ ئا ر 9 -نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 2 - يىغىنىنى ئېچىش توغرىسىدىكى قارارى ماقۇللاندى، 2 - يىغىنىنى 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىش قارار قىلىندى. يىغىندا ئەمگەك نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى شۆ شياڭمىننىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمگەكنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھاتى، ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى يۈسۈپ ھامۇتنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش نىزامى» (لايىھە) توغرىسىدىكى ئىزاھاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى قاراپ چىقىلدى، ئەزالار بۇلارنى تازا پىشىپېتۇ دەپ ھېسابلىدى ۋە بەزى تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بەردى، قانۇنچىلىق كومىتېتى بۇلارنى يىغىندىن كېيىن ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە يەنمۇ ئىلگىرىلەپ تۈزەتكەندىن كېيىن، دائىمىي كومىتېتنىڭ كېيىنكى سانلىق يىغىنىغا سۇنىدىغان بولدى. يىغىندا يەنە ئاپتونوم رايون رەئىسىنىڭ يارەدەمچىسى خۇاڭ چاڭيۇەننىڭ ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش كاپالىتى ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتى، تۇرسۇن سادىرنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى ۋە ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى بىجىرىش پىكرى توغرىسىدىكى دوكلاتى، ئىمىن مېھمانشانىڭ تارىم دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمى ۋە باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى. يىغىندا مۇدىر ھامىدىن نىيازنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ئىبراھىم نۇرنى دائىمىي كومىتېت ئاقسۇ ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىدىن قالدۇرۇش، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ئابدۇللا ھەمدۇللانى ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر-دىن ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا تەينىلەش، باش تەپتىش مۇھەممەت يۈسۈپنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، شاۋۇبن، چېن دېخۇيلارنى ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشلىكىدىن، تەپتىش كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىدىن قالدۇرۇش، دۆلەت جېيەن، فاك يىشيەنلەرنى مۇئاۋىن باش تەپتىشلىككە، تەپتىش كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا تەينىلەش قارار قىلىندى؛ يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەينىلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشقا دائىر باشقا ئىشلار ماقۇللاندى.

ياڭ بې

ۋەكىللەرنىڭ تەكلىپلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا ۋەكىللەر 378 تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويدى، يىغىن

ھەيئەت رىياستى بۇلارنىڭ 16 سنى رەسمىي تەكلىپ قىلىپ ماقۇللىدى. يىغىندىن كېيىن دائىمي كومىتېت 16 تەكلىپنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇھاكىمە قىلىشىغا ۋە بىر تەرەپ قىلىش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشىغا تاپشۇردى. بۇ تەكلىپلەر تۆۋەندىكىچە:

1. ئابدۇقەيۇم مۇھەممەت قاتارلىق 10 ۋەكىلنىڭ ئاپتونوم رايوندىكى پەن تەتقىقات تارماقلىرىنىڭ كېڭەزنىڭ ئەلا سورتىنى تېز يېتىشتۇرۇپ چىقىشنى تەۋسىيە قىلىپ بەرگەن تەكلىپى.

2. تۇنىياز مەمەت قاتارلىق 54 ۋەكىلنىڭ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئادەم ۋە چارۋىنىڭ ئىچىملىك سۇ مەسىلىسىنى ئاساسەن ھەل قىلىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

3. ياۋ يۈكەنجاڭ، ھەسەنبېك تۇردى قاتارلىق 72 ۋەكىلنىڭ قەشقەر بىلەن قىزىلسۇ ئوتتۇرىسىدىكى ئوتلاق، يەر، قېزىلما بايلىق، سۇ ماجىرالىرىنى ۋە مەمۇرىي رايونلارغا ئايرىلىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

4. مەمتىمىن ياسىن قاتارلىق 20 ۋەكىلنىڭ تارىم نېفىت ئېچىش - قۇدۇق بۇرغىلاش تىجارەت بېجى ئېلىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

5. ئايۈپ قۇربان قاتارلىق 25 ۋەكىلنىڭ ئاپتونوم رايوندا غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

6. نى فۇشياڭ، قۇرمان داۋۇقان قاتارلىق 22 ۋەكىلنىڭ ئىنچىكە يۈڭلۇق قوينىڭ ئۈزگۈرۈپ كەتكەن نەسلىنى ياخشىلاشتىكى چېكىنىشنى توسۇش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

7. تۇنىياز مەمەت قاتارلىق 20 ۋەكىلنىڭ نېفىت ئېچىشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇنى باشقۇرۇش ۋە سۇ بايلىقى ھەققى ئېلىش چارىسىنى تۈزۈپ چىقىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

8. ئابدۇقادىر توختى، نى فۇشياڭ قاتارلىق 80 ۋەكىلنىڭ ژىلايەتلىك، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا بېرىلىدىغان ياردەم مەبلىغىنى كۆپەيتىش ھەم ئۇنى ئاپتونوم رايونىنىڭ يىللىق پىلانى ۋە مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

9. ۋۇ جىڭشۇ قاتارلىق 12 ۋەكىلنىڭ «ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە لوغەت»نى تېزراق تۈزۈپ چىقىش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

10. جېڭ يى قاتارلىق 12 ۋەكىلنىڭ شىنجاڭ ئىبنۇر كۆلى رايونى ۋە ئالاتاۋ ئېغىزىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

11. ئابدۇقادىر توختى قاتارلىق 41 ۋەكىلنىڭ ئاپتونوم رايون خوتەن ژىلايىتىنىڭ تەرەققىياتى مەسىلىسىنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىپ، ئالاھىدە ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى تۈزۈپ، يۈلەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۇنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ مېڭىش قەدىمىنى تېزلىتىشى لازىم، دېگەن تەكلىپى.

12. لىۋ شاۋچۈەن، مۇھەممەتجان ئەمەت قاتارلىق 23 ۋەكىلنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى پائال قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپى.

ئارزۇگۈل مامۇتوف

ۋەكىللەرنىڭ تەۋسىيىلىرىنى بېجىرىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا ۋەكىللەر تەۋسىيە، تەنقىد ۋە پىكىردىن 690نى بەردى. بۇلاردىن سانائەت، قاتناش، مالىيە - سودا، ئاساسىي قۇرۇلۇش، باج ساھەلىرىگە دائىرى 157، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، سۇچىلىق، چارۋىچىلىق ساھەلىرىگە دائىرى 218، مائارىپ، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، سەھىيە ساھەلىرىگە دائىرى 138، پىلان، ئەمگەك، كادىرلار، مائاش - پاراۋانلىق ساھەلىرىگە دائىرى 83، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ۋە ج خ، ئەدلىيە ساھەلىرىگە دائىرى 60، باشقا ساھەلەرگە دائىرى 34، دائىمي كومىتېت ۋەكىللەر - كادىرلار خىزمىتى ئىشخانىسى قۇرۇلتاي يېپىلغاندىن كېيىن 584 تەۋسىيىنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھەر قايسى كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرىنىڭ بېجىرىشىگە، 41 تەۋسىيىنى ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمي كومىتېتى، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، تەپتىش مەھكىمىسى، خەلق تەشكىلاتلىرى، بىكتۇەننىڭ بېجىرىشىگە، 65 نى ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇردى. بۇلارنىڭ ھەممىسى بېجىرىلىپ بولدى. تەۋسىيىلەردىن قوبۇل قىلىنغان ۋە ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەسىلە ھەل قىلىنغىنى 69؛ مەسىلە ھەل قىلىنۇاتقىنى ياكى پەيدىنپەي ھەل قىلىش ئۈچۈن پىلانغا كىرگۈزۈلگىنى 100؛ شارائىتىنىڭ چەكلىمىسى ياكى دۆلەتنىڭ سىياسەت، بەلگىلىمىلىرى مۇناسىۋىتى بىلەن ۋاقتىنچە بېجىرىشكە بولمايدىغىنى ياكى مەسىلىنى ۋاقتىنچە ھەل قىلغىلى بولمايدىغىنى 303، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىغا ئىنكاس قىلىشقا تېگىشلىكى ياكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ پايدىلىنىشىغا بېرىلگىنى 218.

ئارزۇگۈل مامۇتوف

يەرلىك قانۇن چىقىرىش ئەھۋالى ۋە ئالاھىدىلىكى

1998 - يىلى دائىمىي كومىتېت يەرلىك قانۇن - نىزامدىن 7 نى ماقۇللىدى. يەرلىك قانۇن چىقىرىش خىزمىتى تۆۋەندىكىدەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولدى:

1. قانۇن - نىزام لايىھىلىرىنى تەكشۈرۈپ تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىلدى. نىزاملارنى تۈزىتىش جەريانىدا، ئىلاھات ۋە تەرەققىياتنى يېتەكلەيدىغان، كاپالەتلەندۈرىدىغان، قېلىپلاشتۇرىدىغان ماددىلار نۇقتىلىق كۆچەيتىلدى، قانۇن چىقىرىشنىڭ ئالدىدا مېڭىش، يېتەكلەش، ئىلگىرى سۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش فۇنكسىيىسى تىرىشىپ كۆچەيتىلدى، شۇنىڭ بىلەن تەكشۈرۈپ تۈزىتىلگەن قانۇن - نىزام لايىھىلىرى ھەم ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلالايدىغان، ھەم ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشالايدىغان، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەملىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلالايدىغان بولدى.

2. قانۇن - نىزاملارنى تەييارلاش، دەلىللەش باسقۇچىدىكى خىزمەتلەرگە مۇددەتتىن بۇرۇن تۈتۇش قىلىش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. شۇنىڭ بىلەن قانۇن - نىزام لايىھىلىرىنى تەكشۈرۈپ تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئۇنۇمى ئۆستى.

3. قانۇن چىقىرىش خىزمىتى بىلەن يەرلىك قانۇن - نىزام تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى بىرلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىلدى. بىرىنچىدىن، قانۇن - نىزامنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلدى، قانۇن - نىزاملارنى تەييارلاش، دەلىللەش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، جاكارلاپ يولغا قويۇش قانۇن چىقىرىشنىڭ پۈتكۈل جەريانى قىلىنىپ، ھەربىر ھالقىدىكى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشكە ئەھمىيەت بېرىلدى؛ ئىككىنچىدىن، توپلام ياكى كىتابچە تۈزۈپ تارقىتىش، دەرس ئۆتۈش، ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئېچىشقا ئوخشاش شەكىللەر بىلەن قانۇن - نىزاملار كەڭ تەشۋىق قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ ئومۇميۈزلۈك، توغرا، ئىزچىل يولغا قويۇلۇشى ئۈچۈن خېلى ئوبدان ئاساس سېلىندى.

تالى كې

ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى دائىمىي كومىتېت نازارەتچىلىكىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، نازارەتچىلىكىنىڭ ئۈنۈمىگە نۇقتىلىق ئېتىبار بېرىپ، قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ۋە ئەدلىيە خىزمىتىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىدى.

1. قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىنىپ، ھۆكۈمەت، سوت مەھكىمىسى، تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مەمۇرىي ئىشلار ۋە ئەدلىيە ئىشلىرىنى قانۇن بويىچە بېجىرىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

دائىمىي كومىتېتنىڭ قىسمەن ئەزالىرى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» ۋە «مەمۇرىي دەۋا قانۇنى»نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشكە ئۈيۈشتۇرۇلدى. قانۇن ئىجرا قىلغۇچى باشقا تارماقلار بىلەن بىرلىكتە، دۆلەت مەمۇرلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشتا قانۇننى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى، سىياسىي - قانۇن قوشۇنىنى يىغىپ تەربىيىلەش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى.

1) تەكشۈرگەن رەھبەرلەرنىڭ ئىدىيىسى ئېنىق، تەكشۈرۈش لايىھىسى كونكرېت بولدى. تەكشۈرۈش داۋامىدا ھەم قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلارنىڭ نەتىجىسى مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى، ھەم ساقلانغان مەسىلىلەر تېپىلىپ، ئۆزگەرتىش توغرىسىدا پىكىر ۋە تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، تەكشۈرۈشتە شەكىللۇازلىق ۋە رەسمىيەتچىلىك قىلىشنىڭ ئالدى ئېلىندى.

2) قابىل تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۈيۈشتۇرۇلۇپ، قانۇننىڭ ئىجرالى ئۆستىدىكى تەكشۈرۈشنىڭ سۈپىتى ئۆستۈرۈلدى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قانۇن ۋە كەسىپكە پىششىق خادىملاردىن تەشكىللەنگەچكە، ئۇلار چوڭقۇر تەكشۈرۈپ، مەسىلە ۋە كەمچىلىكلەرنى جايىدا تېپىپ، ئەملدە ئاقىدىغان ئۆزگەرتىش تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويالىدى.

3) تەكشۈرۈش ئۇسۇلى ۋە سەنئىتىگە ئەھمىيەت بېرىلدى. ئالدى بىلەن تەكتىنى ئېنىقلاش خىزمىتى ئىشلىنىپ، مەسىلە ئازراق ئورۇنلارمۇ، مەسىلە كۆپرەك ئورۇنلارمۇ تەكشۈرۈلدى. ھەم تەكشۈرۈلگۈچى ئورۇندىن دوكلات ئېلىندى، ھەم سۆھبەت يىغىنلىرى ئېچىلدى، يەنە ئايرىم زىيارەتمۇ قىلىندى.

4) تەكشۈرۈش ئەھۋالى دائىمىي كومىتېتقا ئەينەن دوكلات قىلىنىپ، مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ مەسىلىلەرنى تۈزىتىش خىزمىتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

2. ئەرز - شىكايەت دېلولىرى ئەستايىدىل بېجىرىلىپ، ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ ئەدلىيە ئىشلىرىنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىشى ئۈستىدە نازارەتچىلىك قىلىندى.

1998 - يىلى ئېچىكى ئىشلار - ئەدلىيە كومىتېتى ئەرز - شىكايەت دېلوسىدىن 442 نى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭدىن مەسئۇلىيەت دائىرىسى بويىچە ئالاقە ئارقىلىق ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ بېجىرىشىگە يوللاپ بېرىلگەن دېلو 151، تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئەرز - قىلىشتىن ياندۇرۇش خىزمىتى ئىشلەنگەن ياكى ئالاقىدار ئورۇنلارنى ئىزدەش ئۈقتۇرۇلغان

دېلو 103، قوبۇل قىلىنغان ھال ئېيتىپ كەلگەنلەر 946 ئادەم (قېتىم). بىر تەرەپ قىلىنغان 254 دېلو ئىچىدە، پۇقرالار ئۆز ئورنىنىڭ رەھبىرى ئۈستىدە شىكايەت قىلغان دېلو 16؛ ج خ ئورگانلىرىغا قارىتىلغان دېلو 31؛ تەپتىش ئورگانلىرىغا قارىتىلغان دېلو 36؛ سوت مەھكىمىلىرىگە قارىتىلغان دېلو 138؛ باشقا ئورۇنلارغا قارىتىلغان دېلو 33. دېلولارنىڭ خاراكتېرىدىن قارىغاندا، ھەق - تەلەپ، ئىقتىسادقا دائىرى 125، ئىجرا قىلىشقا دائىرى 54، جىنايى ئىشلارغا دائىرى 36، مەمۇرىي دەۋاغا دائىرى 11، باشقىلارغا دائىرى 28. ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ دېلو ئۈستىدە قىلغان دوكلاتى، كېلىشتۈرۈش پىكرى، ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپى 21 قېتىم ئاغلاپ ئۆتۈلدى.

سۈن چىڭبو

نۆۋەت ئالماشتۇرۇش سايلىمى

ئاپتونوم رايوندا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ نۆۋەت ئالماشتۇرۇش سايلىمى خىزمىتىگە 1997 - يىل 5 - ئايدا تەييارلىق قىلىنىپ، كېيىنكى يېرىم يىلدا تەدرىجي قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 4 دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىللىرىنى ۋە 3 دەرىجىلىك يەرلىك دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى سايلاش ئىشى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 8 مىليون 930 مىڭ 66 نەپەر ھەر مىللەت سايلىغۇچى سايلامغا قاتناشتى، بىۋاسىتە سايلام ياكى ۋاستىلىك سايلام يولى بىلەن مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق، ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق قۇرۇلتايلىرىغا 18 مىڭ 523 ۋەكىل سايلاپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق (شەھەرلىك)، ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) دۆلەت ئورگانلىرىغا 2848 رەھبىرىي خادىم سايلاندى.

ۋاڭ يۈمىن، ياڭ يىجۈن، يەن شىنپېڭ

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خىزمەت يىغىنلىرى (جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭ بۆلەكلىرى بويىچە)

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ شىمالىي شىنجاڭ بۆلىكى بويىچە خىزمەت يىغىنى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 — 12 - كۈنلىرى قاراماي شەھىرىنىڭ مايتاغ رايونىدا، جەنۇبىي شىنجاڭ بۆلىكى بويىچە خىزمەت يىغىنى 6 - ئاينىڭ 25 — 27 - كۈنلىرى كورلا شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىندا يېڭى ۋەزىيەتتىكى يەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ خىزمىتى ۋە قۇرۇلۇشىدىكى نەزەرىيە مەسىلىسى ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىنىدى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىدىن ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، خىزمەتنى پۈختا ئىشلەپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش تەلەپ قىلىنىدى.

يىغىنلارغا دائىمي كومىتېتنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز بىلەن مۇئاۋىن مۇدىرى لى فېڭزى ئايرىم - ئايرىم رىياسەتچىلىك قىلدى. مۇئاۋىن مۇدىرى خەلچەم ئىسلام، ماجىيەنگو، باش كاتىپ مۇھەممەت ئىسمائىل ۋە ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك خ ق دائىمي كومىتېتلىرىنىڭ، ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتلىرىنىڭ مەسئوللىرى بولۇپ 200 دىن ئارتۇق كىشى يىغىنغا قاتناشتى.

شيې رۇخرۇڭ

ھامىدىن نىياز شىنجاڭ «خۇالىڭ» سانائەت - سودا (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتىنى كۆزدىن كەچۈردى

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى مۇدىر ھامىدىن نىياز، مۇئاۋىن مۇدىر لى فېڭزى ش ئۇ ئا ر خ ق دائىمي كومىتېتىنىڭ قىسمەن خادىملىرىنى باشلاپ شىنجاڭ «خۇالىڭ» سانائەت - سودا (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتىنى كۆزدىن كەچۈردى. ئۇلار شىركەتنىڭ نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى، پۈتۈن جەمئىيەت دۆلەتكە تۆھپە قوشقان غەيرىي ئۇيغۇر مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنى پائال قوللىشى ۋە قوغدىشى لازىم؛ خۇسۇسىي كارخانىلار قانۇن بويىچە تىجارەت قىلىشى، باج تاپشۇرۇشى، ئۆزىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىشى لازىم؛ ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىمۇ خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىنى قوللىشى لازىم: بىرىنچىدىن، قانۇن چىقىرىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئاساسلىنىدىغان قانۇن بار بولغان ياكى مۇھىت يارىتىپ بېرىش لازىم؛ ئىككىنچىدىن، قانۇن نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى بەزى تارماقلارنىڭ خۇسۇسىي كارخانىلارغا قانۇنغا ئۈيغۇن بولمىغان، نامۇۋاپىق ئۇسۇللارنى قوللانغان قىلمىشلىرىنى توزىتىش لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

شيې رۇخرۇڭ

ئاپتونوم رايون يېزىلىرىدا يەرنىڭ 2 - نۆۋەتلىك ھوددىگە بېرىلىش ئەھۋالى كۆزدىن كەچۈرۈلدى

1985 - يىل 5 - ئايدا دائىمي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ خېڭ دائىمي كومىتېتنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى

باشلاپ، سانجى، تۆرپان، تارباغاتاي، ئالتاي، ئىلى، بايىنغولىن، بورتالا قاتارلىق ژىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ بەزى ناھىيە، شەھەر، يېزا - بازار، كەنت گۇرۇپپىلىرىغا بېرىپ، يېزىلاردا يەرنىڭ 2 - نۆۋەتلىك مۇددەتكە بېرىلىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى ھەمدە ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك ئىشخانىسى، دېھقانچىلىق نازارىتى، چارۋىچىلىق نازارىتى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى ۋە سۆھبەت ئۆتكۈزدى.

كۆزدىن كەچۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر ئىنكاس گەۋدىلىك بولغان مەسىلىلەرنى، يەنى يەر مۇددەتكەرلىك مۇددەتىنى خالىغانچە قىسقارتىش، «ئىككى ئېتىز تۈزۈمى»نى ئامۇژاپسىز ھالدا داۋاملىق يولغا قويۇش، «زاپاس يەر»نى كېڭەيتىش، يەرنى باشقىدىن تەقسىم قىلىش، ئۆلچەملىك، شەكىلۋازلىق، رەسمىيەتچىلىك قىلىش، شەھەر - بازار نوپۇسىدىكى دېھقانلارغىمۇ يەر مۇددەتكە بېرىش مەسىلىسى، مۇددەتكەرلىك توختامىنى ئادا قىلمىغان ۋە قەرزنى تۆلىمىگەن دېھقانلارغا يەر مۇددەتكە بېرىش مەسىلىسى، ئوتلاق مۇددەتكەرلىك مەسىلىسى، بىر قانچە ئامىلنىڭ «نوپۇس كۆپەيسە، يەرنى كۆپەيتىمىلىك، نوپۇس ئازايسا، يەرنى ئازايتماسلىق» پرىنسىپىغا تەسىر كۆرسەتكەنلىكى مەسىلىسى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئىستايىدىل ھەل قىلىش توغرىسىدا ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۇمىتى ۋە ئالاقىدار تارماقلارغا تەكلىپ بەردى.

شيې رۇخرۇلك

«ئاپتونوم رايوننىڭ مەمۇرىي - كەسپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش نىزامى»نىڭ ئىجرا سى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 10 — 19 - كۈنلىرى ئىلى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى قادىر جانابىل ئىلى دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكى قىسمەن خادىملارنى ۋە باشقا ئالاقىدار تارماقلاردىكى خادىملارنى باشلاپ، قىسمەن نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «ئاپتونوم رايوننىڭ مەمۇرىي - كەسپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش نىزامى»نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. نىزامدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىش، ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ تەسىس قىلىش، ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ بېكىتىش، ئېلىنغان ھەقنى ئىختىيارچە ئىشلىتىپ كېتىش، چېقىم قىلىش تازا مۇژاپىق بولماسلىققا ئوخشاش مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ھەمدە ھەقنى مالىيە جەھەتتىن باشقۇرۇشنى يەنمۇ قېلىپلاشتۇرۇش ھەققىدە بىر نەچچە تەكلىپ بەردى.

شيې رۇخرۇلك

«پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قانۇنى»نىڭ ئىجرا سى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 5 — 6 - ئايلاردا دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرىدىن شۇي پېڭ، خوجىخان ھاكىموفلار باشچىلىقىدىكى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى باينىغولىن، سانجى، تارباغاتاي، خوتەنگە قاراشلىق 8 ناھىيە - شەھەر ۋە ئۈرۈمچى يۇقىرى - يېڭى تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، قىسمەن ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، كارخانىلارنىڭ «پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قانۇنى»نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەمدە ساقلانغان مەسىلىلەر ئۈستىدە تۈزىتىش پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

شيې رۇخرۇلك

«مەمۇرىي جازا قانۇنى»، «مەمۇرىي دەۋا قانۇنى»نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 6 - ئايدا دائىمىي كومىتېت 2 تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، مۇئاۋىن مۇدىر لى فېڭزى، ماجىيەنگولارنىڭ باشچىلىقىدا، جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى قىسمەن ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرگە بېرىپ، «مەمۇرىي دەۋا قانۇنى» بىلەن «مەمۇرىي جازا قانۇنى»نىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈردى ھەمدە 2 قانۇننى ئىجرا قىلىش داۋامىدا ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

شيې رۇخرۇلك

تارىم دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمى بىلەن باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 16 — 24 - كۈنلىرى مۇئاۋىن مۇدىر شۇي پېڭ دائىمىي كومىتېتنىڭ قىسمەن ئەزالىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق ئاخبارات ئورۇنلىرى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرىنى باشلاپ، تارىم دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى تۈزەش مەسىلىسى، باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى قوغداش، بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تۈزەش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى ۋە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ھەم بۇ ھەقتە خەۋەر بەردى.

تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تارىم دەريا سىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمى ۋە باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى

قوغداش جەھەتتە دۆڭ كېلىۋاتقان ئاساسلىق مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ مۇنداق تەكلىپ بەردى: 1) تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتىپ، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئىلمىي مۇھىت - بايلىق ئېڭى ۋە ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىيات كۆز قارىشىنى تۈرغۈزۇش لازىم. 2) تارىم دەريالىرىنىڭ غول ئېقىنىنى تۈزەش پىلانىنى تېزدىن تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنى قانۇن بويىچە بېكىتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى پىلانىغا كىرگۈزۈپ، ئەستايىدىل يولغا قويۇش لازىم. 3) باغراش كۆلىنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە يەنمۇ كۈچەيتىپ، باغراش كۆلىنىڭ سۇ مۇھىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاش ۋە قوغداش لازىم. 4) ئۇنۇمۇبرسال ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، سۇ بايلىقىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى راۋانلاشتۇرۇپ، ئورمان، ئوت - چۆپ، تۇپراق بايلىقىنى قوغداش ۋە باشقۇرۇش لازىم. 5) ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت بايلىقى جەھەتتىكى قانۇنچىلىق خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

شىي رۇخرۇك

ياپونىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى شىنجاڭنى زىيارەت قىلدى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 12 — 14 - كۈنلىرى ياپونىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى بېيسۈن جېنەن باشچىلىقىدىكى 5 كىشى جۈمگو شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن شىنجاڭنى زىيارەت قىلدى. دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز، مۇئاۋىن مۇدىرى لى فېڭزى مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ جۈمگو شىنجاڭ بىلەن ياپونىيە ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن كۆپلەپ خىزمەت ئىشلەيدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

شىي رۇخرۇك

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى

ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى، مۇئاۋىن باش كاتىپلىرى ۋە ھۆكۈمەت تەركىبىدىكى خادىملارنىڭ ئىسىملىكى

رەئىس: ئابلەت ئابدۇرېشىت.

مۇئاۋىن رەئىسلىرى: جالۇ يۈنچۈەن، غۇپۇر ئابدۇللا، ۋالۇ خۇەييۇ، دەلىلقان مامىقان (قازاق)، شيۇك خۇييىن، مەمتىمىن زاكىر، جالۇ جۇ، ئابدۇقادىر ئەسىردىن.

باش كاتىپ: تۇرسۇن سادىر.

مۇئاۋىن باش كاتىپلار: يالۇ جاۋجى، لى دېخۇلۇ، سۇ تىيەنخۇ، لى شىلى، جالۇ جەنكۇي، ئارىپ (قازاق)، يۈسۈپ قاسىم، مادي (خۇيزۇ)، جالۇ رېنجيې، ئايۇپ تېيىپ.

پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: خەن شۆچى.

ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: سۇلۇ رۇگۇ.

ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: سادىر قادىر.

پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: گۇ جيايۇ.

مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابدۇللا ھەمدۇللا.

چ خ نازارىتىنىڭ نازىرى: جالۇ شيۇمىڭ.

دۆلەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىنىڭ نازىرى: گۇلۇ چېخۇا.

مەمۇرىي تەپتىشلىك نازارىتىنىڭ نازىرى: ئابدۇراخمان پولات.

خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ نازىرى: جاپپار ھەبىبۇللا.

ئەدلىيە نازارىتىنىڭ نازىرى: روزى ئىسمائىل.

مالىيە نازارىتىنىڭ نازىرى: چېن زېيۇ.

كادىرلار نازارىتىنىڭ نازىرى: ساتتار ساۋۇت.

ئىمگەك نازارىتىنىڭ نازىرى: مەمتىمىن ئابدۇرېھىم.

قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ نازىرى: جالۇ گوۋېن.

كۆمۈر سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرى: گۇەن شىچېن.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتىنىڭ نازىرى: گاۋ جۇالۇ.

قاتناش نازارىتىنىڭ نازىرى: يۈنۈس يۈسۈپ.

ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرى: ئەركىن ئىمىرباقى.

خىمىيە سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرى: پېلۇ سىكۇي.

يېنىك سانائەت نازارىتىنىڭ نازىرى: ئابدۇللا سايىت.

توقۇمىچىلىق سانائىتى نازارىتىنىڭ نازىرى: ۋالۇ جۇۋېن.

سۇچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى: تۇرسۇن توختى.

دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى: ئالىم قادىر.

چارۋىچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى: مەھەممەت ئابدۇللا.

ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى: ئارىستان قالىم (قازاق).

يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: ئىمىن مېھمانشا.

سودا نازارىتىنىڭ نازىرى: ئابلەت مەھەممەتجان.

ئاشلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: ئابدۇكېرىم ھاشىم.

تاشقى سودا - ئىقتىسادىي ھەمكارلىق نازارىتىنىڭ نازىرى: لىيۇ يى.

مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرى: زۇنۇن قۇتلۇق.

رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ نازىرى: خې

فۇلسن.

سەھىيە نازارىتىنىڭ نازىرى: ياسىن تۇرسۇن.

ساياھەتچىلىكنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: نەيىم ياسىن.

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتىنىڭ نازىرى: چۇ دېڭيۈن.

ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: لىيۇ جىشياڭ.

خەلق ھۆكۈمىتى تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار) ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى: نىشان ئىبراھىم.

خەلق ھۆكۈمىتى مەسلىھەتچىلەر ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى: ئابلىز مۇسا.

مىللەتلەر تىل - يېزىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئىلى زايىت.

تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابلىز باقى.

پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ھەسەن ئايۇپ.

باھا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: ياڭ شۇلياڭ (خۇيزۇ).

ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: سۇ دېگۇي.

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: نۇرمۇھەممەت كېرىم.

ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسىنىڭ باشلىقى: مەجىت ئابدۇرۇسۇل (5 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەنگەن).

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنلىرى

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى 1 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىن ئېچىلدى، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 9 - نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتنىڭ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى 2 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىن ئېچىلدى، يىغىندا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىننىڭ ئاساسىي قارالمىسى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۇرۇش، ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالىنى يەكۈنلەش ۋە تەھلىل قىلىش، كېيىنكى يېرىم يىللىق خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى.

جۇ جىڭپۇ

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دائىمىي يىغىنلىرى

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەننىڭ رىياسەتچىلىكىدە 1 - قېتىملىق دائىمىي يىغىن ئېچىلدى. يىغىندا «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يول ترانسپورتىنى باشقۇرۇش نىزامى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ‹جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قىزىل كرىست جەمئىيىتى قانۇنى› نى يولغا قويۇش چارىسى» مۇزاكىرە قىلىندى، يىغىن ئاخىرىدا ھۆكۈمەت قانۇنچىلىق ئىدارىسىگە ئۇلارنىي يەنمۇ تۈزەتكەندىن كېيىن خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇش تاپشۇرۇلدى.

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 2 - قېتىملىق دائىمىي يىغىن ئېچىلدى، يىغىندا «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گۇۋاھلىق نىزامى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىكنى باشقۇرۇش نىزامى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول باشقۇرۇش چارىسى» پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى ھەمدە قانۇنچىلىق ئىدارىسىگە ئۇلارنى يەنمۇ تۈزەتكەندىن كېيىن خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇش تاپشۇرۇلدى.

11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 3 - قېتىملىق دائىمىي يىغىن ئېچىلدى، يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ 1997 - يىللىق مالىيە ئاتچوت ئەھۋالى ۋە مەمۇرىي - كەسپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات ۋە «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى. يىغىندا «ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە لوغەت» نى تۈزۈشنىڭ دەسلەپكى لايىھىسى پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى.

گاۋ شىنلىڭ

رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى

1998 - يىلى 9 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتى 22 قېتىم رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئاچتى.

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 1 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلدى، يىغىندا رەئىس، مۇئاۋىن رەئىسلەرنىڭ ئىش تەقسىماتى ۋە ئالاقىدار ئىشلار قارار قىلىندى.

2 - ئاينىڭ 12 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 2 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلدى، لى پېڭ زوڭلى بېرىدىغان «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات» نى تۈزىتىش پىكرى مۇزاكىرە قىلىندى، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

2 - ئاينىڭ 16 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 3 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلدى، 2 - تۈركۈمدىكى مەمۇرىي - كەسپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى بىكار قىلىش مەسىلىسى ۋە 98' ئۇرۇمچى

يەرمەنكىسىنىڭ ئومۇمىي لايىھىسى مۇھاكىمە قىلىندى، تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار) ئىشخانىسىنىڭ خىزمەت دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

2 - ئاينىڭ 23 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 4 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، غۇلجا شەھىردە مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا، كىچىك شەھەرلەرنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى بويىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىشقا دائىر ئىشلار مۇھاكىمە قىلىندى، ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ دىنىي خىزمەتتىن قىلغان دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللانىڭ رياسەتچىلىكىدە 5 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەسلىھەتچىلەر ئىشخانىسى ۋە تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات ساراىيىغا ئەزا تەكلىپ قىلىش ئىشى مۇھاكىمە قىلىندى، ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

3 - ئاينىڭ 27 -، 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنلىرى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 6 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، 98 - يىللىق پىلان ئاساسىدا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات قاتارلىق ساھەلەرگە دائىر مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

4 - ئاينىڭ 23 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 7 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمانلارنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمىنى تولۇقلاش فوندىنى ئىشلىش ۋە باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى، 98 - يىلى دەرىجە ماڭاشىنى نورمال ئۆستۈرۈش، ئاپتونوم رايون بويىچە 1997 - يىللىق ئاشلىق - پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدىكى ئىلغار ئورۇنلارنى باھالاش ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق مالىيە چىقىمى خام چوتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 8 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايوندا مەملىكەتلىك ئاشلىق ئوبوروت تۇزۇلمە ئىسلاھاتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا دائىر مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

5 - ئاينىڭ 8 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 9 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، «ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت قائىدىسى»، «يىغىن خىزمىتى قائىدىسى» ۋە «ئورگان ئالاقىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشقا دائىر بەلگىلىمە» مۇزاكىرە قىلىندى، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

6 - ئاينىڭ 19 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 10 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

6 - ئاينىڭ 23 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 11 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە بولغان ئىقتىسادىي ھەرىكەت ئەھۋالىدىن قىلىنغان دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ 9 - بەش يىللىق مۇھىت ئاسراش پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى، شېكەرنى يەرلىكتە زاپاس ساقلاش تۈزۈمىنى تۈرغۇزۇش مەسىلىسى ھەمدە رادىئو - تېلېۋىزىيە تورى قۇرۇلۇشىنى ئۇزارتىپ، يېڭا - كەنتلەردىكى رادىئو ئاڭلىيالمايدىغان، تېلېۋىزور كۆرەلمەيدىغان نۇقتىلارنى تۈگىتىش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىندى.

8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 12 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ تەييارلىق خىزمىتى ئەھۋالىدىن قىلىنغان دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، ئاپتونوم رايوندا «چوشقا سويۇشنى باشقۇرۇش نىزامى» نى ئىزچىللاشتۇرۇشقا دائىر مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىندى.

8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە، 13 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ماناس، ساۋەن، كۇنەس ناھىيىلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، شەھەر تەسىس قىلىشقا ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ چېگرا بەلگىلەش خىزمىتىگە دائىر مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 14 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدا قىلىنغان دوكلات ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر تەۋرەش ۋەزىيىتى ۋە يەر تەۋرەشنىڭ ئالدىنى ئېلىش - ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش خىزمىتى توغرىسىدا قىلىنغان دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، «ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق قوشۇنىنى باشقۇرۇش توغرىسىدا بىر قانچە پىكىر» مۇھاكىمە قىلىندى، قىسمەن كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى 3 -، 4 - خىل رايونلارغا قەرەللىك ئەۋەتىش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى.

10 - ئاينىڭ 9 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رياسەتچىلىكىدە 15 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خ ق دائىمىي كومىتېتى 5 - سانلىق يىغىنىنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتى ئۈستىدە بەرگەن پىكىرلىرى مۇزاكىرە قىلىندى، ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتىنىڭ پاختىچىلىق بازارلىرىنى تەڭشەش لايىھىسى

توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، شىنجاڭ تەرەققىيات بانكىسى قۇرۇشقا تەييارلىق كۆرۈش ۋە 99' كۈنمىڭ دۇنيا باغۇەنچىلىك كۆرگەزمىسىگە قاتنىشىشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 16 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە بولغان ئىقتىسادىي ئايلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 17 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 9 - نۆۋەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈشكە ئالاقىدار مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى، ئاپتونوم رايون بويىچە 2 - تۇركۈمدىكى شەھەرلەردە شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى ۋە ئەمگەك نازارىتىنىڭ قىسىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىدىن قىلىنغان دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 18 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەننىڭ رىياسەتچىلىكىدە 19 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئاچقان ئېزا ئىگىلىكى ۋە ئېزا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئىزچىللاشتۇرۇشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىندى.

12 - ئاينىڭ 16 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 20 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات» (مۇزاكىرە نۇسخىسى) مۇزاكىرە قىلىندى.

12 - ئاينىڭ 17 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 21 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايوندا كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى ئاپتونوم رايون دەرىجە بويىچە غەملەش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىندى، مەملىكەتلىك شەھەر - بازارلارنىڭ داۋالىنىش سۇغۇرتىسى تۈزۈمى ئىسلاھاتى يىغىنىنىڭ روھى ۋە ئۇنى ئاپتونوم رايوندا ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇرالغۇ ئۇيى تۈزۈمى ئىسلاھاتى لايىھىسىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 22 - قېتىملىق رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى ئېچىلىپ، مەملىكەتلىك پىلان خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇنى ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

گاۋ شىنلىڭ

ھۆكۈمەت بۇيرۇقلىرى

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 78 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمگەك توختامىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 5 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 76 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 77 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر خېتى بېجىنى يولغا قويۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 80 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاراق باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 81 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاش تۇزىغا يود قوشۇپ يود كەملىكىنىڭ زىيىنىنى تۇگىتىش - باشقۇرۇش نىزامى» نى يولغا قويۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە» سىنى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 82 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاۋارايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش خىزمىتىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 83 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمانچىلىق فوندىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت 9 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ 84 - نومۇرلۇق بۇيرۇقىغا ئىمزا قويۇپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى خىزمەتچىلىرىنىڭ رازۋېدكا كىنىشكىسى ۋە ئاپتوموبىل ئالاھىدە قاتناش بەلگىسىنى ئىشلىتىش چارىسى» نى ئېلان قىلدى.

ۋۇ لىجيې

بېكىتمە، بەلگىلىمىلەر

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1988 - يىلى چىقارغان بېكىتمە، بەلگىلىمىلەر (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «نىيە قاتارلىق 11 ناھىيە (شەھەر) گە ،9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئومۇملاشتۇرۇش ۋە پاش - قىرانلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىش بويىچە لايىقەتلىك ناھىيە - شەھەر، دەپ نام بېرىش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «1997 - يىللىق نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت مەسئۇلىيەت تۈزۈمى نىشانىنى ئورۇندىغان ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ئورۇنلارنى تەقدىرلەش - مۇكاپاتلاش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «1997 - يىللىق ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ئورۇنلارنى تەقدىرلەش - مۇكاپاتلاش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش - ھەربىيلەر ئائىلە ئاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش بويىچە 10 نادىر پۇقرانى، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش بويىچە 10 نادىر ھەربىينى، ۋەتەننى سۆيۈپ تۆھپە يارىتقان 10 نادىر ھەربىي ئائىلە ئاۋابئاتنى، رىشتىنى دۆلەت مۇداپىئەسىگە باغلىغان 10 نادىر رەھبەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرغان 10 كۆچلۈك ناھىيە - شەھەرنى ۋە ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى «ئاپتونوم رايون 1997 - يىللىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن تۈرلەرنى مۇكاپاتلاش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «8 نەپەر مۇنەۋۋەر چەت ئەل مۇتەخەسسىسگە ، جۇڭگو تەڭرىتاغ مۇكاپاتى، بېرىش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكى 1998 - يىلى چىقارغان بېكىتمە، بەلگىلىمىلەر (بىر قىسمى):

10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى 2 - تۈركۈم ئىلغار ناھىيە (شەھەر، رايون) لەرگە نام بېرىش توغرىسىدا بېكىتمە» چىقىرىلدى.

ۋۇ لىجيې

ئۇقتۇرۇشلار

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىلى چىقارغان ئۇقتۇرۇشلار (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «،شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ جەرىمانە قويۇشنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى بېكىتمىسىنى ۋە جەرىمانە قويۇش بىلەن جەرىمانە ئېلىشنى ئايرىۋېتىشكە دائىر بىرقانچە بەلگىلىمىسى» نى تارقىتىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 2 - كۈنى «ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى كېڭەيتىلگەن مۇنەۋۋەر تۈرلەرنى ۋە يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە(شەھەر) لەرنى تەقدىرلەش - مۇكاپاتلاش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى «شىنجاڭدا كېۋەزنى ئىزچىل ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۇرۇقلۇق ئونۇۋېرسال تېخنىكىسى بويىچە توپلاپ ئولگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى ئىلمىي تەتقىقاتى تۈرىنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «ئاپتونوم رايوندا ئېغىدىرىن باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى قاتارلىق جايلارغا چەت ئەلگە ۋاقىتلىق چىقىدىغانلارنى ئەۋەتىشنى ۋە چەت ئەللىكلەرنى جۇڭگوغا تەكلىپ قىلىشنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ياشانغانلار كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش غەملەشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە دائىر ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

8 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «،چوشقا سويۇشنى باشقۇرۇش نىزامى» نى ئىزچىل يولغا قويۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ئاسراش خىزمىتىنى ،بەشكە كىرگۈزۈش» نى يولغا قويۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

10 - ئاينىڭ 6 - كۈنى «سۈپەتكە تايىنىپ گۈللىنىش پروگراممىسىنى يولغا قويۇش پىكرىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «،شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر - بازارلاردىكى خوسۇسىي كارخانىلار ۋە يەككە سودا - سانائەت ئورۇنلىرىدا ئىشلەيدىغانلارنىڭ ياشانغانلار كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسى چارىسى» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى «كارخانىلاردىكى ئىشچى -

خىزمەتچىلەرنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى ئاپتونوم رايون دەرىجىدە بىر تۈتاش غەملەشتى يولغا قويۇشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكى 1998 - يىلى چىقارغان ئۇقتۇرۇشلار (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «مەمۇرىيەتنىڭ قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى تارقىتىشقا دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدا جەددىي ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

1 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇھىم ئىشلاردا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى تۈزۈمى» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «1995 — 1996 - يىللىق ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر يېڭى مەھسۇلات يارانقان ئورۇنلارنى تەقدىرلەش - مۇكاپاتلاش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «شىنجاڭنىڭ 1997 - يىللىق داخىلىق مەھسۇلاتى ئىسىملىكىنى ئېلان قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

2 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «زور تەبئىي ئاپەت، ئىجتىمائىي ئەھۋال ۋە تاسادىپىي ۋەقەلەر يۈز بەرگەندە يۇقىرىغا ئۆچۈر مەلۇم قىلىش خىزمىتىگە ئائىت ۋاقىتلىق چارە» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

2 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 1998 - يىللىق قانۇن چىقىرىش پىلانىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

2 - ئاينىڭ 20 - كۈنى «كېۋەزدىكى كېسەللىكلەرنىڭ ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىلىدىغان دېلولارنىڭ ئارخىپىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى «ئورمانلاردىكى كېسەللىك، ھاشارات زىياندىشلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تۈگىتىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمەت سىستېمىسىدىكى ئادەتتىكى كومپيۇتېر يېراق مۇساپىلىك خەۋەرلىشىش تورىنى ئىشلىتىش - باشقۇرۇش قائىدىسى» نى تارقىتىش ۋە 1998 - يىللىق ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمەت سىستېمىسىدىكى ئادەتتىكى كومپيۇتېر يېراق مۇساپىلىك خەۋەرلىشىش تورىنى بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى چۈشۈرۈش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى «ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىغا پاختا بىلەن تەمىنلەشتە ئېتىبار بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك كەشپىيات يەرمەنكىسى ئۈيۈشتۇرۇشنىڭ ئومۇمىي لايىھىسىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى «ئاپتونوم رايون بويىچە زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇنلارنى تەقدىرلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «ئۇچكە تېۋىتىنى دۆلەت تەرىپىدىن تەكشۈرۈشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى باش كاتىپلىقى، مۇئاۋىن باش كاتىپلىرىنىڭ خىزمەت تەقسىماتى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «ئاپتونوم رايون بويىچە «110» ساقچىغا مەلۇم قىلىشتا ئىجتىمائىي مۇلازىمەت بىرلەشمە ھەرىكىتىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

5 - ئاينىڭ 19 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنى، دائىمىي يىغىنى، رەئىسلەر مەمۇرىيەت يىغىنى، ئوبلاست باشلىقى (شەھەر باشلىقى)، ۋالىيلار يىغىنىنىڭ خىزمەت قائىدىسىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

5 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر تەۋرەشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش خىزمىتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى سۆھبەت يىغىنىنىڭ مۇھىم خاتىرىسىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى «مۇھىتنى بۇلغىشى ئېغىر بولغان 15 خىل كارخانىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، تاقاش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن

مۇدىرلىرىنىڭ ئىش تەقسىماتى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «مەركەزنىڭ كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يەكلىللىتىش ھەققىدىكى بېكىتمىسىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئومۇميۈزلۈك ئىنىقلاش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «ھەربىي سەپتىن بوشانغان ھەربىيلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «قېزىلما بايلىقلار تۈزىمى پۈلىنى قەتئىي قانۇن بويىچە ئېلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

11 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىرىدىكى دۆلەت مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ مەمۇرلار تۈزۈمىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈش - ئۆتكۈزۈۋېلىشنى يولغا قويۇش چارىسىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

11 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «1998 - يىلى قىش پەسلىدە ھەربىي سەپتىن بوشانغان ئەسكەرلەرنى قوبۇل قىلىش - ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «بۈرچىن ناھىيىسىگە ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيىدە ئېلغار ناھىيە دەپ نام بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 7 - كۈنى «گوۋۈيۈەننىڭ تەستىقى بىلەن ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى ئىلان قىلغان «ئورمانلاردىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تۈگىتىش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى بېكىتمە» نى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى «ئىشچىلار ئۈيۈشمىلىرىنىڭ ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىغا قاتنىشىش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ «شانلىق مۇساپە — جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى مۇناسىۋىتى كۆرگەزمىسى» گە قاتنىشىشنىڭ تەييارلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلدى.

ۋۇ لىجيې

تەستىقلاپ تارقىتىلغان دوكلاتلار

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىلى تەستىقلاپ تارقاتقان دوكلاتلار (بىر قىسمى):

3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «سەھىيە نازارىتى قاتارلىق تارماقلارنىڭ «دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان يىرىك پىلانىنى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى قاتارلىق 4 تارماقنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «ئەمگەك نازارىتىنىڭ «كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى باشقۇرۇش ۋە تارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 15 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ «گوۋۈيۈەننىڭ يەرلىك باج ئاپپاراتلىرىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىگە دائىر مەسىلىلەر ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى دوكلات» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى قاتارلىق تارماقلارنىڭ «ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى ئېكسپورتى خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 19 - كۈنى «جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىنىڭ «كىچىك شەھەر - بازارلارنىڭ نوپۇس باشقۇرۇش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇش ھەققىدىكى پىكىر ۋە كىچىك شەھەر - بازارلاردا نوپۇس باشقۇرۇش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇش چارىسى» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «گوۋۈيۈەننىڭ «باجنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، باج باشقۇرۇش ھوقۇق دائىرىسىنى چىڭىتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش

توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 28 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشى» تەستىقلاپ تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «گوۋۈيۈەننىڭ 1998 - يىلى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى «مالىيە نازارىتىنىڭ ئاپتونوم رايوندا كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى يولغا قويۇش ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ «مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە رادىئو - تېلېۋىزىيىنى ھەممە يېرا - كەنتلەرگىچە يەتكۈزۈشنى ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇش ھەققىدىكى دوكلات» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «گوۋۈيۈەننىڭ «مەملىكەت بويىچە 5 - قېتىملىق ئومۇمىيۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى «يەر بايلىقىنى ئېچىش تۈرلىرىدە مۇھتقا بولغان تەسىرنى باھالاش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىشنى كۈچەيتىشنى قايتا تەكتلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «كادىرلار نازارىتى، پىلان كومىتېتى، مالىيە نازارىتى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتى، خەلق بانكىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ «ئاپتونوم رايونىمىزدا ماۋاش فوندىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى ھەققىدىكى پىكىر» نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «گوۋۈيۈەننىڭ «نۆۋەتتە ئاشلىق ئوبوروت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ھەققىدىكى پىكىرنى تارقاتقانلىقى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكى 1998 - يىلى تارقاتقان دوكلاتلار (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 15 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ «1998 - يىلى خەمىيۇي ئوغۇت قاتارلىق بېرا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

1 - ئاينىڭ 23 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق بېرا ئىگىلىكىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش ئەترىتىنىڭ «شىنجاڭنىڭ ناھىيە - شەھەرلىرىنىڭ بېرا ئۇنۇمۇرسال ئىقتىسادىي كۆچى ئۈستىدىكى باھاسى ۋە تەھلىلى» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

1 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ «ئاپتونوم رايوندا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىستېمال كوپېراتىپىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

1 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىنىڭ «ئاپتونوم رايوندىكى تەشكىلىي ئاپپاراتلار كود كىنىشكىسىنىڭ ئېلېكترونلۇق قوشۇمچە نۇسخىسى (IC كارتوچكىسى) باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

2 - ئاينىڭ 20 - كۈنى «ئەمگەك نازارىتى قاتارلىق 9 تارماقنىڭ «ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىيىنچىلىقى ئېغىر ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 20 - كۈنى «ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ «ئېتىز - ئېرىقنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش لايىھىسى ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق 13 تارماقنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ياشانغانلار ئىشلىرى تەرەققىياتى پىلانىنى يولغا قويۇش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، پىلان كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ «بايلىقتىن ئۇنۇمۇرسال پايدىلىنىش

ئىشنى يەنمۇ قانات يايدۇرۇشقا دائىر بىر قانچە پىكىر، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىساد تەتقىقات مەركىزىنىڭ «بەزى يېزا - كەنتلەردە سېلىقنى يەڭگىللىتىش سىياسىتىنى ئوبدان ئەملىيلەشتۈرۈشكە تېگىشلىك، دېگەن تەكشۈرۈش دوكلاتىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «شەھەر - يېزىلاردا يەر ناملىرى بەلگە تاختىسى گورنىتىش ۋە ئىمارەتلەرنىڭ نامىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆي ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ «نۆۋەتتىكى تۇرالغۇ ئۆي تۇزۇمى ئىسلاھاتى خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «دۆلەت مۇھىت ئاسراش باش ئىدارىسىنىڭ «جۇڭگو مۇھىت باشقۇرۇش سىستېمىسى بويىچە مەسلىھەتچىلىك ئاپپاراتلىرىنى ئەنگە ئالدۇرۇش ئىشىنى باشقۇرۇشنىڭ ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىكى تەستىقلاپ تارقاتقان «ماڭارىپ، پەن - تېخنىكا خىراجىتى خام چوتنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ماڭاشىنىڭ ۋاقتىدا تارقىتىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى «مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق 14 تارماقنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قان تەدبىر قىلىش قانۇنىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىل يولغا قويۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «ماڭارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ «شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭيى ئىنستىتۇتىنى بىرلەشتۈرۈپ شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى قۇرۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «دېھقانچىلىق نازارىتى قاتارلىق 14 ئورۇننىڭ «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىكى تارقاتقان پىكىر ئىشلىنى يەنمۇ قانات يايدۇرۇشقا دائىر بىر قانچە پىكىر، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىساد تەتقىقات مەركىزىنىڭ «بەزى يېزا - كەنتلەردە سېلىقنى يەڭگىللىتىش سىياسىتىنى ئوبدان ئەملىيلەشتۈرۈشكە تېگىشلىك، دېگەن تەكشۈرۈش دوكلاتىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «شەھەر - يېزىلاردا يەر ناملىرى بەلگە تاختىسى گورنىتىش ۋە ئىمارەتلەرنىڭ نامىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆي ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ «نۆۋەتتىكى تۇرالغۇ ئۆي تۇزۇمى ئىسلاھاتى خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «دۆلەت مۇھىت ئاسراش باش ئىدارىسىنىڭ «جۇڭگو مۇھىت باشقۇرۇش سىستېمىسى بويىچە مەسلىھەتچىلىك ئاپپاراتلىرىنى ئەنگە ئالدۇرۇش ئىشىنى باشقۇرۇشنىڭ ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىكى تەستىقلاپ تارقاتقان «ماڭارىپ، پەن - تېخنىكا خىراجىتى خام چوتنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ماڭاشىنىڭ ۋاقتىدا تارقىتىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى «مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق 14 تارماقنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قان تەدبىر قىلىش قانۇنىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىل يولغا قويۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «ماڭارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ «شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭيى ئىنستىتۇتىنى بىرلەشتۈرۈپ شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى قۇرۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «دېھقانچىلىق نازارىتى قاتارلىق 14 ئورۇننىڭ «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىكى تارقاتقان پىكىر ئىشلىنى يەنمۇ قانات يايدۇرۇشقا دائىر بىر قانچە پىكىر، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى قاتارلىق 3 ئورۇننىڭ «جۇڭگونىڭ دۇنياۋى مىراس بەلگىسىنى ئېلان قىلىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشنى، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى قاتارلىق 6 تارماقنىڭ «9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مىللىي سودىدا ۋە مىللىي بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىشىدا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدىكى پىكىر» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ «ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۇرۇش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۇزۇمى (سىناپ يولغا قويۇلمىغان) نى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىكىنىڭ «نەپىقە خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «دۆلەت تەرەققىيات - پىلان كومىتېتى قاتارلىق 6 تارماقنىڭ «كارخانىلاردىن ئىسلاھ قىلىش، ئۇزگەرتىپ تەشكىللەش، ئۇزگەرتىش جەريانىدا ئېلىنىدىغان ئالاقىدار ھەقلەرنى كېمەيتىش - كەچۈرۈم قىلىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ «پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ئۇچىنى ئاساس قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ پىلانى ۋە ئۇلچىمى، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۇچۇرلاشتۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ «ئاپتونوم رايوندىكى كومپيۇتېر خەلقارا ئالاقە تورىدىكى ئۇچۇر بىخەتەرلىكى ۋە مۇداپىئەسىگە دائىر

مەسىلىلەر ھەققىدىكى پىكىر، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭى تارقاتقان خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ جامائەت قەبرىستانلىقىنى باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشى، نى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۈغۈت كومىتېتى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق نامرات‌لارنى يۆلەش - رونىق تاپقۇزۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ «ئاپتونوم رايوندا پىلانلىق تۈغۈتنى يولغا قويىدىغان نامرات‌لارنىڭ كىمىيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسىنى 1998 - يىلدىن 2000 - يىلغىچە ھەل قىلىش قۇرۇلۇشى پىلانى، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «تېلېفون ئارقىلىق ئۇقتۇرۇلىدىغان ئىشلارنى بېجىرىشتە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىرقانچە مەسىلە ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتىنىڭ «ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش ھەققىدىكى پىكىر»، نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «ھەيدەكچىلىك قىلىش - تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «مالىيە نازارىتى، پىلان كومىتېتىنىڭ «دۇنيا بانكىسىدىن سەھىيە VI تۈرىنىڭ پىلانلىق ئىممۇنىتېت تارماق تۈرگە بېرىلگەن قەرز پۇلىنى تەقسىم قىلىش، ئىشلىتىش، قەرز بېرىش، مەبلەغ يانداشتۇرۇش ۋە قەرز قايتۇرۇش ھەققىدىكى دوكلات»، نى تەستىقلاپ تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتىنىڭ «جايلاردىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئورگانلىرىنىڭ ئاشلىق جەھەتتىكى ئېسىلىپ قالغان مالىيە ھېساباتىنى ئېنىقلاش بويىچە تەپتىشلىك كەسپىنى ئۈيۈشتۇرۇش خىراجىتىنىڭ كەم قىسمىنى ھەل قىلىپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلىش ھەققىدىكى دوكلاتى» تەستىقلاپ تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 14 - كۈنى «قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى قاتارلىق تارماقلارنىڭ گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭى تەرىپىدىن تارقىتىلغان «پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرى ۋە سەھىيە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئۆز ئورنىنىڭ پېرىدىن پايدىلىنىپ ئەرزان، يارىملىق تۇرالغۇ ئۆي سېلىشنى قوللاش ھەققىدىكى بىرقانچە پىكىر»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش قانۇنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 23 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش - ھەر تەرەپلىمە تۇزەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى يۇقىرىغا مەلۇم قىلىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 23 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ زايوم قەرز مەبلىغىنى ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش چارىسى»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تەزكىرە كومىتېتىنىڭ «ئاپتونوم رايوندا يەرلىك تارىخ پېزىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ھەققىدىكى دوكلات»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلاردا دۆلەت بايرىقى ئېسىش ۋە ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىنىڭ «گوۋۇيۈەننىڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرلىكىنىڭ نۆۋەتتىكى نوپۇس باشقۇرۇش خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان بىرقانچە گەۋدىلىك مەسىلىنى ھەل قىلىش ھەققىدىكى پىكرىنى تەستىقلاپ تارقىتىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىش ھەققىدىكى پىكىر»، نى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۈڭتىڭىنىڭ «ئاپەت رايونلىرىغا بېرىپ تۇرلۇك تەكشۈرۈش، سېلىشتۇرۇپ باھالاش، ھال سوراش پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىشنى قاتتىق

تىزگىنلەش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش، ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 11 - كۈنى «گوۋۇيۈەن بەنگۇڭتىڭى تارقاتقان «جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ قالايمىقان مەبلەغ توپلاش، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى تەسىس قىلىشنى قالايمىقان تەستىقلاش ۋە پۇل مۇئامىلە كەسپىنى قالايمىقان يولغا قويۇش ئىشىنى تەرتىپكە سېلىش لايىھىسى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ «دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل بېرىش شارائىتىدىكى ئۆزگىرىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

11 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «كادىرلار نازارىتى، مالىيە نازارىتىنىڭ «قىسمەن كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ 3 -، 4 - خىل رايونلىرى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىشقا قەرەللىك ئەۋەتىپ تۇرۇش ھەققىدىكى پىكىر» ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك كەنت (مەھەللە) ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ نۆۋەت ئالماشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدىكى پىكىر» ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت مۇلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «پايغا ئىگە دۆلەت ئورۇنلىرىدىكى پاي سېتىۋېلىپ بازارغا سالىدىغان شىركەتلەرگە پاي تەقسىم قىلىش داۋامىدىكى ئالاقىدار مەسىلىلەر ھەققىدىكى پىكىر» ىنى تارقىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى.

ۋۇ لىجيې

تەستىقلار

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىلى تارقاتقان تەستىقلار (بىر قىسمى):

1 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «قەشقەر شەھىرىدىكى قىسمەن مەمۇرىي رايونلارنىڭ پاسىلىنى ئۆزگەرتىشكە قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

2 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «يېزىلاردىكى سىياسەت خاراكتېرلىك سۇئاللارنى كەسپىدىن ئېلىنىدىغان تاپاۋەت بېجىنى كەچۈرۈم قىلىشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى «جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ توك باشقۇرۇش توزۇلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ لايىھىسى توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «،312، دۆلەت تاشيولىنىڭ قەرز پۇل بىلەن ياسالغان لوتوچۆنزىدىن تارانچىغىچە بولغان بۆلىكىدىن ئېلىنغان پۇلنى قەرز قايتۇرۇشقا ئىشلىتىش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «شىنجاڭ تەڭرىتاغ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى گۈرۇھى شىركىتى قۇرۇشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى «ئۇرۇمچى ناھىيىسىدىكى بەنفاڭگۇ، شۇيشىگۇ تاشيولىدا ئاپتوموبىل قاتناش پۇلى ئېلىش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «ئەركەشتام پورتىنىڭ ئومۇمىي پىلانىغا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

5 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ سەنئەپ كانچىلىق چەكلىك پاي شىركىتى تەسىس قىلىشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 9 - كۈنى «شىنجاڭ تەڭرىتاغ سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى تەسىس قىلىشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «،مالىيە نازارىتىنىڭ 1997 - يىللىق شىنجاڭ پاختىسىنى سېتىشقا مالىيىدىن نورمىلىق قوشۇمچە ياردەم بېرىشنى يولغا قويۇش چارىسى، توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

6 - ئاينىڭ 19 - كۈنى «شىنجاڭ تەڭرىتاغ سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى (تەييارلىقتىكى) نىڭ جەمئىيەتكە ئاشكارا پاي چېكى سېتىشىغا ۋە بازارغا سېلىشىغا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى «شىنجاڭ قىزىلتاغ سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى (تەييارلىقتىكى) نىڭ تەشەببۇسچىلىرىنى ۋە پېيىنى تەڭشەشكە قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى «شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا (گۈرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىگە دۆلەت مال - مۈلكى تىجارىتى ئېلىپ بېرىش ھوقۇقى بېرىشكە قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ يول قاتناش ھادىسىلىرىدە تۆلەم بېرىشتە ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى ئۆلچىمى ۋە ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇشىدىكى قىيىنچىلىقىغا ياردەم بېرىش ئۆلچىمىنى بىر تۇتاش ئىجرا قىلىش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

9 - ئاينىڭ 16 - كۈنى «ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەشنى تەستىقلاش كومىتېتى قۇرۇشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

9 ـ ئاینىڭ 17 ـ كۈنى «دولاتا پورتىدا چېگرا پۈقرالىرىنىڭ ئۆز ئارا سودا قىلىش بازىرى قۇرۇشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

9 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى «شىنجاڭ كوئېنلۇن چەكلىك پاي شىركىتى قۇرۇشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

10 ـ ئاينىڭ 14 ـ كۈنى «شىنجاڭ سۇچىلىق ـ سۇ ئېلېكتر كەسپى گۇرۇھى چەكلىك شىركىتىنى قۇرۇشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

11 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ لوتوچۆەنزىدىن شوتا قۇدۇقچە بولغان بۆلىكىدە ئاپتوموبىل قاتناش پۈلى ئېلىش ئۇلچىمى توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكى 1998 ـ يىلى تارقاقلان تەستىقلار (بىر قىسمى):

4 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى «دۇنيا بانكىسى قەرز پۈلىنىڭ تارىم 2 ـ قارارلىق تۈرىنى ئىجرا قىلىش پىلانىنىڭ قوشۇمچە ھۆججىتى (ئاھالە كۆچۈرۈشكە يېتەكچىلىك قىلىش) قاتارلىق 3 ھۆججەت توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

8 ـ ئاينىڭ 11 ـ كۈنى «شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تەبئىي گاز تۈرۈبا لىنىيىسىنى ئۈرۈمچى ـ غۇلجا، ئۈرۈمچى ـ كۇيتۇڭ تاشيولىدىن ئوتكۈزۈش ھەققىدىكى دوكلاتى توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

9 ـ ئاينىڭ 17 ـ كۈنى «چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ دۆلاتا پورتى ئارقىلىق قازاقستانغا ۋاقتىلىق كۆمۈر ئېكسپورت قىلىشقا قوشۇلۇش توغرىسىدىكى تەستىق» تارقىتىلدى.

ۋۇ لىجيې

مەمۇرىي رايونلارنىڭ ئايرىلىشىدىكى ئۆزگىرىش

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن، خەلق ئىشلىرى نازارىتى 1998 ـ يىلى 8 بازار، بىر يېزا تەسىس قىلىشنى، بىر بازار، بىر يېزىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى، بىر يېزىنىڭ نامىنى ئۆزگەرتىشنى، بىر يېزىلىق ھۆكۈمەت تۈرۈشلۇق ئورۇننى كۆچۈرۈشنى تەستىقلىدى.

1 ـ ئاينىڭ 19 ـ كۈنى غۇلجا ناھىيىسىنىڭ موللا توختى يېزىسىنىڭ نامى ۋۇگۇلۇك يېزىسىغا ئۆزگەرتىلدى؛

5 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى ئاۋات ناھىيىسىنىڭ غورۇچۆل يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى.

7 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى ئالتاي شەھىرىنىڭ ئاۋېيتەن يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى، مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ چوقبارتاس يېزىلىق ھۆكۈمەت تۈرۈشلۇق جاي داشتۇ كەنتىدىن ناھىيە بازىرىغا 17 كىلومېتىر كېلىدىغان جوساندى كەنتىگە كۆچۈرۈلدى.

7 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى جىڭ ناھىيىسى تاشقىن بازىرى تەسىس قىلىندى

7 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنى كۇنەس ناھىيىسىنىڭ زېكتى بازىرى، بەستۆپە يېزىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ مەمۇرىي رايونلىرى كۇنەس بازىرىغا قوشۇۋېتىلدى.

9 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى فۇكاڭ شەھىرىنىڭ شۇيموگۇ يېزىسى تەسىس قىلىندى.

11 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ ئەنەنچۇي يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى.

11 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى شىخو ناھىيىسىنىڭ شىچياۋ يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى.

11 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى قۇمۇل شەھىرىنىڭ قاراغوجا يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى.

11 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بارۇنخارمودۇن يېزىسى بازارغا ئۆزگەرتىلدى.

يى بىڭ

قەشقەر شەھىرىدىكى بىر قىسىم مەمۇرىي رايونلار پاسىلىدىكى ئۆزگىرىش

1998 ـ يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بېكىتمىسى بىلەن: قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسىنىڭ قوغان يېزىسى، بەشكېرەم يېزىسىنىڭ 5 كەنتى (1 ـ، 2 ـ، 3 ـ، 4 ـ، 5 ـ كەنت كومىتېتلىرى)، ئاۋات يېزىسىنىڭ 2 كەنتى (1 ـ، 16 ـ كەنت كومىتېتلىرى)، پاختەكلى يېزىسىنىڭ بىر كەنتى (1 ـ كەنت كومىتېتى) ۋە قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ چېگگۇەن بازىرىنىڭ بىر كەنتى (1 ـ كەنت كومىتېتى) نىڭ 3 كەنت ئاھالىلەر گۇرۇپپىسى بولۇپ جەمئىي بىر يېزا، 8 كەنت، 101.56 كۆۋادرات كىلومېتىر يەر، 76 مىڭ ئاھالە قەشقەر شەھىرىگە ئايرىپ بېرىلدى. تەڭشەلگەندىن كېيىنكى قەشقەر شەھىرىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 198.14 كۆۋادرات كىلومېتىر، ئومۇمىي نوپۇسى 330 مىڭ بولدى. قەشقەر شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى تۈرۈشلۇق جاي ۋە تەۋەلىك مۇناسىۋەتتىدە ئۆزگىرىش بولمىدى.

يى بىڭ

رەھبەرلەرنىڭ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، تەكشۈرۈش ۋە نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش ئەھۋالى

1 ـ ئاينىڭ 5 — 6 ـ كۈنلىرى ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۇپ ئەيسا ش ئۇ ئا ر ھال سوراش ئۆمىكىنى باشلاپ، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «36032» قىسمى،

«36330» قىسىم، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيەسىنىڭ «87083» قىسمى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ باش ئەترىتىنىڭ 3 - تارماق ئەترىتىدىن ھال سوراش ھەمدە ئۇلارغا ھال سوراش بۈيۈمى تەقدىم قىلدى. 1 - ئاينىڭ 6 - كۈنى يەنە ئىنقىلابىي قۇربان يۈگاڭنىڭ تۇغقىنى قاتارلىق ئېتىبار بېرىلمىدىغان 3 ئائىلىنى يوقلىدى.

2 - ئاينىڭ 19 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىنىڭ خىزمەتچىسى كۆزدىن كەچۈردى، ئۇ ئۇرۇمچى يولۇچى توشۇش ئۇچاستىكىسى شاڭخەي ئەترىتىنىڭ پەخرىي ئەترەت باشلىقلىقىغا تەكلىپ قىلىندى.

3 - ئاينىڭ 8 — 13 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس ۋاڭ خۇەييۇ كۆيتۇڭ، قاراماي، شىخو، ساۋەن، سانجىلارنىڭ ساپا ماتارىپى ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

3 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ۋاڭ خۇەييۇ شىنجاڭ سەنئەت ئىنستىتۇتىغا بېرىپ نەق مەيدانىدا ئىش بېجىردى.

4 - ئاينىڭ 2 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەن شەھەر باشلىقى نۈر بەكرى، مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى گو يىكۈننىڭ ھەمراھلىقىدا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، شىنجاڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى خۇڭيەنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ ئىش ئورنىنى كۆزدىن كەچۈردى ھەم نەق مەيدانىدا ئىش بېجىرىش يىغىنى ئاچتى.

4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس دەللىلقان مامىقان ئۇرۇمچى شەھىرىدە خىزمەت تەكشۈردى ھەمدە ئۇرۇمچىنىڭ ئوبوروت ساھەسىدىكى ئىسلاھات ئەھۋالىدىن قىسقىچە دوكلاتنى ئاڭلىدى.

4 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ۋاڭ خۇەييۇ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنۇمۇبرىستېتىغا بېرىپ نەق مەيدانىدا ئىش بېجىردى.

4 - ئاينىڭ 12 — 16 - كۈنلىرى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت خوتەن ۋىلايىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. ئۇ گۈما، قارىقاش، چىرا، خوتەن ناھىيە (شەھەر) لىرىنىڭ يېزا - بازارلىرىنى، بىڭتۇەننىڭ تۆەن - مەيدانلىرىنى، مەكتەپلەرنى ۋە دېھقان ئائىلىلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى بىلەن نامراتلارنى يۆلەشنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ تەدبىرلىرى ئۈستىدە مەسلىھەتلەشتى.

4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ۋاڭ خۇەييۇ ش ئۇ ئا ر مۇھەت ئاسراش ئورنىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭ توقۇمىچىلىق گۈرۇھىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس مەمتىمىن زاكىر شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

4 - ئاينىڭ 14 — 16 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس شېۋاڭ خۇيبىن سانجى، موري، گۈچۈڭ، جىمسارلارنىڭ چارۋىچىلىق، پۈركۈپ سۇغىرىش خىزمىتىنى تەكشۈردى.

4 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شېۋاڭ خۇيبىن ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ مەسئۇلىنى باشلاپ خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي چارۋىگۈ ئورمان رايونىغا بېرىپ، ئوت ئۆچۈرۈشكە قوماندانلىق قىلدى.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى مەمتىمىن زاكىر شىنجاڭ تارىخىئولوگىيە تەتقىقات ئورنى ۋە شىنجاڭ مۇزىيىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ۋاڭ خۇەييۇ ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مۇھەت مەسىلىسىنى مەخسۇس تەكشۈردى.

4 - ئاينىڭ 29 - كۈندىن 5 - ئاينىڭ 7 - كۈنگىچە شېۋاڭ خۇيبىن قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ قىسمەن يېزا - مەيدانلىرىدا تارقىلىشچان زۇكام تارقىلىپ كەتكەندە، مەمتىمىن زاكىر 5 - ئاينىڭ 3 — 7 - كۈنلىرى نەق مەيدانغا بېرىپ، كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش خىزمىتىگە قوماندانلىق قىلدى.

5 - ئاينىڭ 13 — 22 - كۈنلىرى ۋاڭ خۇەييۇ شەندۇڭ، شاڭخەي، جياڭسۇلارغا بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئالىي مەكتەپلەرنى قوشۇۋېتىش جەھەتتىكى تەجرىبىلىرىنى تەكشۈردى.

5 - ئاينىڭ 17 — 21 - كۈنلىرى شېۋاڭ خۇيبىن قەشقەرگە بېرىپ، ئاپتونوم رايونلۇق كېۋەز پىتىسى، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - توڭىتىش بويىچە نەق مەيدانىدا ئىش بېجىرىش يىغىنىغا قاتناشتى.

5 - ئاينىڭ 20 - كۈنى مەمتىمىن زاكىر سانجىدا داۋالىنىش ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى ھەمدە ئوبلاستلىق خەلق دوختۇرخانىسى، ئوبلاستلىق «جۇڭيى» دوختۇرخانىسىنى تەكشۈردى.

5 - ئاينىڭ 28 - كۈنى مەمتىمىن زاكىر «شىنخوا» 1 - باسما زاۋۇتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

6 - ئاينىڭ 4 — 11 - كۈنلىرى ئابلەت ئابدۇرېشىت شىنجاڭ ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ ياپونىيىنى زىيارەت قىلدى. 6 - ئاينىڭ 11 — 15 - كۈنلىرى ئۆمەكنى باشلاپ شاڭخەينى جاۋابەن زىيارەت قىلىپ، ئۇگىنىش، ئېكسكۇرسىيە، تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ۋاڭ خۇەييۇ شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنۇمۇبرىستېتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى مەمتىمىن زاكىر داۋالىنىش ئىسلاھاتىنىڭ مىناق نۇقتىسى بولغان تۇرپان شەھىرىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

6 - ئاينىڭ 6 — 17 - كۈنلىرى ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد بىلەن مۇئاۋىن رەئىس شېۋىڭ خۇيېيىن ماناسقا بېرىپ، سانجى ئوبلاستلىق (كەنت دەرىجىلىك) مالىيە ئىشلىرىنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىش بويىچە نەق مەيدانغا ئىش بېجىرىش يىغىنىغا قاتناشتى.

6 - ئاينىڭ 10 — 21 - كۈنلىرى مەمتىمىن زاكىر خوتەن، قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىنىڭ سەھىيە، پىلانلىق تۇغۇت، كىتاب - ژۇرنال، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى بازىرى ۋە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش خىزمىتىنى تەكشۈردى.

6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئاۋات ناھىيىسىگە بېرىپ، خىزمەت يولىدا قۇربان بولغان ئۇلگىلىك پىلانلىق تۇغۇت كادىرى ساجىمخان مۇمىننىڭ ئائىلە - تاۋابئاتلىرىنى يوقلىدى.

6 - ئاينىڭ 11 — 17 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس ئابدۇقادىر نەسىردىن خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇلارنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈردى، يەر تەۋرەش ئاپىتى ئەھۋالىنى كۆردى، ئاپەتتىن كېيىنكى قايتا قۇرۇش، ئاممىنىڭ تۇرمۇشى، مىللەت، دىن خىزمىتى ئەھۋالىنى ئىگىلىدى.

6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ژاڭ خۇەييۇ، شېۋىڭ خۇيېيىنلار شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

6 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنىگىچە ژاڭ خۇەييۇ باغراش كۆلى، تارىم دەريالىرى، ئالتۇنتاغنىڭ مۇھىت مۇھاپىزىتى خىزمىتىنى تەكشۈردى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت، مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا، رەئىس ياردەمچىسى خۇاڭ چاڭيۇەن ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىنى تەكشۈردى ھەم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تونجى ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى — شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى، ئاپتوموبىل سودا سارىيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

6 - ئاينىڭ 25 — 28 - كۈنلىرى ئابلەت ئابدۇرېشىت تۇرپان، سانجىلارنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈردى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى جاڭ يۈنچۈەن، شېۋىڭ خۇيېيىنلار ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى باشلاپ شىنجاڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى ئورنىغا بېرىپ، نەق مەيدانda ئىش بېجىردى.

6 - ئاينىڭ 26 — 28 - كۈنلىرى جاڭ يۈنچۈەن، شېۋىڭ خۇيېيىن ئالتاي، قارامايلارغا بېرىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى جاڭ يۈنچۈەن دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى زېڭ پېيىيەنگە ھەمراھ بولۇپ ياسلىۋاتقان تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن ئالىي ئاشىيولىنى كۆزدىن كەچۈردى.

7 - ئاينىڭ 2 — 6 - كۈنلىرى ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ خېڭ، مۇئاۋىن رەئىس شېۋىڭ خۇيېيىنلار جىڭ، كۈنەس ناھىيىلىرىدە ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنىغا قاتناشتى.

7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى دەللىقان مامىقان شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىكلەر گۇرۇھى شىركىتىگە بېرىپ ئىش بېجىردى.

7 - ئاينىڭ 13 — 16 - كۈنلىرى مۇئاۋىن شۇجى قېيۇم باھاۋۇدۇن بىلەن مۇئاۋىن رەئىس مەمتىمىن زاكىر بۇرچىن ناھىيىسىگە بېرىپ، ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىي شەھەر - بازار بەرپا قىلىش نەق مەيدان يىغىنىغا قاتناشتى.

7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى غوپۇر ئابدۇللا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى باشلاپ ئۈرۈمچى خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىغا بېرىپ، نەق مەيدانda ئىش بېجىرىش يىغىنى ئاچتى.

7 - ئاينىڭ 21 — 25 - كۈنلىرى مۇئاۋىن شۇجى جۇ شېڭتاۋ بىلەن مۇئاۋىن رەئىس ئابدۇقادىر نەسىردىن ش ئۇ ئا ر ھال سوراش ئۈسكىنىسى باشلاپ، كۇيتۇن، قورغاس، غۇلجا، كۈنەس قاتارلىق جايلاردىكى قىسىملاردىن ھال سوردى.

7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى شىركىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى دەللىقان مامىقان قۇتۇبى، سانجىلارنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

7 - ئاينىڭ 25 — 27 - كۈنلىرى دەللىقان مامىقان شىمالىي شىنجاڭ بۆلىكى بويىچە ئاشلىق تەپتىشلىكى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى ھەمدە كۇيتۇن، شىخەنزىلەرنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى دەللىقان مامىقان شىنجاڭ «جىنشىن» ھاۋالە شىركىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

8 - ئاينىڭ 5 — 6 - كۈنلىرى غوپۇر ئابدۇللا غۇلجا شەھىرىگە بېرىپ مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك كېچىك شەھەرلەرنىڭ ئىقتىسادىي - ئىجتىمائىي مەسىلىلىرى بويىچە

ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى ھەم غۇلجا شەھىرىنى تەكشۈردى.

8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى دەلىلقان ماسقان مەركىزىي شەھەر ئۇرۇمچىنىڭ ئاشلىق ئوبوروتى تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ تەكشۈردى.

8 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ۋالىڭ خۇەييۇ ئۇرۇمچى ئىستىھان مەركىزىگە بېرىپ، ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش بويىچە نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش يىغىنىغا قاتناشتى.

8 - ئاينىڭ 12 — 14 - كۈنلىرى ئابدۇقادىر ئەسىردىن ئاپتونوم رايونغا ۋاكالىتەن 4 مىليون يۈەن قىممەتلىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرىنى ئۈزخەن، جيۇ جيالىڭ، يۈيالىڭ قاتارلىق كەلكۈن ئاپىتى رايونلىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى ھەم كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئارمىيە ۋە خەلقتىن ھال سورىدى.

8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى دەلىلقان ماسقان شىنجاڭ خەمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىغا بېرىپ ئىش بېجىردى.

8 - ئاينىڭ 18 — 24 - كۈنلىرى مەمتىمىن زاكىر دۆلەت پىلانلىق تۈغۈت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جالىڭ ژىبىچىڭغا ھەمراھ بولۇپ، كورلا، ئاقسۇ، قەشقەر، قىزىلسۇلارنىڭ پىلانلىق تۈغۈت خىزمىتىنى تەكشۈردى.

8 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنلىرى شيۇڭ خۇيىين ئۇلۇغئاتا سۇ توپلاش قۇرۇلۇشىنى ۋە خوتەننىڭ يېزا ئىگىلىكى خىزمىتىنى تەكشۈردى.

8 - ئاينىڭ 25 — 27 - كۈنلىرى شيۇڭ خۇيىين ئىلىدا ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارنى يۆلەش - رونىاق ئاپقۇزۇش نەق مەيدان يىغىنىغا قاتناشتى.

8 - ئاينىڭ 29 — 31 - كۈنلىرى ئابدۇقادىر ئەسىردىن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى تەكشۈردى.

8 - ئاينىڭ 31 - كۈندىن 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنگىچە شيۇڭ خۇيىين بىكتۈەننىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش 1 - شى 8 - تۈەن - مەيدانى ۋە شىخۇ شەھىرى بايىنگۇ فېرمىسىغا بېرىپ، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش 1 - شى 8 - تۈەن - مەيدانىنىڭ باشقا كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشى ئۈچۈن كېرەكلىك يەر مەسلىسىنى ھەل قىلىش بويىچە ئىش بېجىرىش يىغىنى ئاچتى.

9 - ئاينىڭ 13 — 15 - كۈنلىرى دەلىلقان ماسقان قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ۋالىڭ خۇەييۇ شىنجاڭ ساناەت ئالىي تېخنىكۇمىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

9 - ئاينىڭ 26 — 27 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس جالىڭ جۇ قىزىلئوردا پورت قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش، تاشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى دەلىلقان ماسقان ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىنى باشلاپ، ئۇرۇمچى «بېيىۋەنچۈن» ئۇنىۋېرسال توپ سېتىش بازىرى ۋە «تەڭرىتاغ» تۇرلۇك مالىلار سودا سارىيىنى تەكشۈردى ھەم قۇرۇلۇۋاتقان فۇكالىڭ دۆلەت زاپاس ئاشلىق ئامبىرى ئىش ئورنىنى تەكشۈردى، بايرام كۈنىمۇ دەم ئالماي ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ھال سورىدى.

10 - ئاينىڭ 1 — 4 - كۈنلىرى جالىڭ يۈنچۈەن بايىنغولىن ئوبلاستى، تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەتلىرىنى تەكشۈردى. يەنە ئۇلۇغئاتا سۇ ئىنشائاتى، قەشقەر ئايرودرومى ئۇچۇش رايونىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، جەنۇبىي شىنجاڭ يېزىلىرىدا سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋە سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

10 - ئاينىڭ 4 — 11 - كۈنلىرى ئابدۇقادىر ئەسىردىن ئاقچى، ئۇلۇغچات، پەيزاۋات، قەشقەر قاتارلىق جايلارغا بېرىپ ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈردى، ئاپەتكە ئۇچرىغان كادىرلار ۋە ئاممىدىن ھال سورىدى، ئاپەتتىن كېيىنكى قايتا قۇرۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى.

10 - ئاينىڭ 6 — 7 - كۈنلىرى دەلىلقان ماسقان ساۋەن، شىخولارغا بېرىپ، ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىش ئەھۋالىنى ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

10 - ئاينىڭ 14 — 18 - كۈنلىرى دەلىلقان ماسقان قۇمۇل ۋىلايىتىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

10 - ئاينىڭ 16 — 20 - كۈنلىرى ۋالىڭ خۇەييۇ ئاۋات، ئۇچتۇرپان، ئاقچى ناھىيىلىرىنىڭ ئاساسىي ماۋارىپ خىزمىتىنى تەكشۈردى، يەنە باغراش كۆلىنىڭ يىلىكەن ئۆستۈرۈش - مۇھىت ئاسراش قۇرۇلۇشىنى تەكشۈردى.

10 - ئاينىڭ 27 - كۈندىن 11 - ئاينىڭ 11 - كۈنگىچە ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۆمەك باشلاپ خېبىلۇڭجيالىڭ، جىلىن، ئىچكى موڭغوللارنى كۆزدىن كەچۈردى، شيۇڭ خۇيىين بىللە بولدى.

10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى دەلىلقان ماسقان ش ئۇ ئا ر پاختا - چىگە شىركىتىدە ئاپتونوم رايونلۇق پاختا سېتىۋېلىش - سېتىش خىزمىتى ئىش بېجىرىش يىغىنى ئاچتى.

10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى دەلىلقان ماسقان شىنجاڭ ئەنگالىڭ «جىنيۈەن» پولات تۇرۇبا چەكلىك شىركىتى ۋە شىنجاڭ «جۇڭجى» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنى تەكشۈرۈپ

تەنقىد قىلدى، سودا نازارىتىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى، سودا نازارىتىگە قاراشلىق قىسمەن كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت مەسلىسى ئۈستىدە نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش يىغىنى ئاچتى.

10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى دەلىللەن مامىقان ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىغا بېرىپ نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ، يۆلەش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈردى.

11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئەسقەت كەرىمباي بىلەن دەلىللەن مامىقان ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىغا كېلىپ ئىش بېجىردى، خىمىيىۋى ئوغۇتنى سېتىشقا دائىر مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلدى.

11 - ئاينىڭ 9 — 11 - كۈنلىرى ۋاڭ خۇەييۇ تۈرپان، پىچانلارنىڭ ئاساسىي ماتارىپ خىزمىتىنى تەكشۈردى.

12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئاشلىق ئوبوروت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى تەكشۈردى. شىمىگو رايونلۇق ئاشلىق ئىدارىسى قارىمىقىدىكى «ئاشلىق بۇلىقى» خەلقە قولايلىق زەنجىرسىمان دۇكىنى، ئۇرۇمچى «ئاممىۋى» ئاساسىي يېمەكلىكلەرنى سېپلەپ يەتكۈزۈپ بېرىش مەركىزى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك «1 - ئاۋغۇست» ئۇن زاۋۇتىنى تەكشۈردى.

12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جالاڭ يۇنچۈەن كورلا، لوپنۇردىكى 2 پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنى تەكشۈردى.

12 - ئاينىڭ 7 — 9 - كۈنلىرى مەمتىمىن زاكىر كۆچا، باي ناھىيىلىرىگە بېرىپ، قۇمتۇرا، قىزىل مىكۈيلىرىدىكى مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش مەسلىسىنى ھەل قىلىش يۈزىسىدىن نەق مەيداندا ئىش بېجىردى.

12 - ئاينىڭ 14 — 15 - كۈنلىرى خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شۇي پېڭ بىلەن ۋاڭ خۇەييۇ ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى ۋە ئۇنى تۈزەش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى.

12 - ئاينىڭ 21 — 25 - كۈنلىرى ۋاڭ خۇەييۇ قاغىلىق، مەكىت، قەشقەر يېڭىشەھەر، قەشقەر كونا شەھەر، قەشقەر شەھىرى قاتارلىق جايلارنىڭ ئاساسىي ماتارىپ خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى، قەشقەر ۋىلايەتلىك يەر تەۋرەش ئىستانسا توري پونكىتىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ھال سورىدى.

شىي شۈەنئەن

ھۆكۈمەتنىڭ قانۇن چىقىرىش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇنچىلىق ئىدارىسى يەرلىك نىزامدىن 9 نى تەۋزىدى، بۇنىڭدىن 5 نى خ ق دائىمىي كومىتېتى ماقۇللاپ، يولغا قويۇش ئۈچۈن ئېلان قىلدى. («يەرلىك نىزاملار» غا قارالسۇن) ھۆكۈمەت قائىدىسىدىن 17 نى تۈزدى ۋە تۈزەتتى، بۇنىڭدىن 9 نى خەلق ھۆكۈمىتى قاراپ چىقىپ ئىجرا قىلىش ئۈچۈن ئېلان قىلدى («ھۆكۈمەت بۇيرۇقلىرى» غا قارالسۇن).

ئاپتونوم رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ۋە قائىدە خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى تۈزۈش خىزمىتىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكى شۇكى: 1) يىللىق قانۇن چىقىرىش پىلانى ئىستايىدىل تۈزۈلدى ۋە تەشكىلاتچىلىق قىلىپ يولغا قويۇلدى. تەكرار سىلىشتۇرۇش ۋە تاللاش ئارقىلىق قانۇن چىقىرىش تۈرىدىن 84 ى بەلگىلەندى. 2) كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ تەكشۈرۈش تۈزۈمى قەتئىي يولغا قويۇلۇپ، قانۇن چىقىرىشنىڭ سۈپەت ئۆتكىلى چىڭ ئىگىلەندى. 3) قانۇن چىقىرىش تۈرلىرىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش، دەلىللەش، يېتەكچىلىك قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. 30 قېتىمدىن ئارتۇق دەلىللەش يىغىنى ئېچىلدى، دۆلەتنىڭ 20 دىن ئارتۇق قانۇن، مەمۇرىي نىزام لايىھىسى ئۈستىدە پىكىر ئېلىندى.

جالاڭ يۈكمېي

قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ قانۇنچىلىق ئاپپاراتلىرى يەرلىك نىزام، قائىدىلەرنى ۋە قائىدە خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى ھەم مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش سۈبېيكتلىرىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇپ، «ئىككىنى ئېنىقلاش» خىزمىتىنى ئوڭۇشلۇق تاماملىدى، «ئىككىنى ئېنىقلاش» نەتىجىسىنى ئۇز جايىدىكى ئاخبارات ۋاستىسى ئارقىلىق جەمئىيەتكە ئېلان قىلدى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇنچىلىق ئىدارىسى «مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى» بىلەن «قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش كىنىشكىسى» نى ئىلتىماس قىلىش - تارقىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايون بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسىدىن 49 مىڭ 395 ى، قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش كىنىشكىسىدىن 8262 سى تارقىتىلدى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بۇ «ئىككى كىنىشكا» نى 1999 - يىل 2 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ رەسمىي ئىشلىتىشنى بېكىتتى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇنچىلىق ئىدارىسى مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ۋە جەرىمانە قويۇش بىلەن جەرىمانە ئېلىشنى ئايرىۋېتىش تۈزۈمىنى پەيدىنپەي يولغا قويدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇنچىلىق ئىدارىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار نازارەت - ئىدارىلىرىنى

ئويۇشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئورۇمچى شەھەرلىك 10 مەمۇرىي ئورگانىنىڭ مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىشقا دائىر 500 دىن ئارتۇق مۇجمىتىنى تەكشۈرۈپ، باھالاپ چىقتى، ساقلانغان مەسىلىلەر ئۈستىدە توزىتىش پىكىرلىرىنى بېرىپ، ئوبدان ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

جالال يۈكمبي

مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىش دېلوسىدىن 9 نى قوبۇل قىلىپ، ھەممىسىنى ئاياغلاشتۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە ئەسلىدىكى بىر تەرەپ قىلىش قارارى ساقلاپ قېلىنغان دېلو 2، ئەسلىدىكى بىر تەرەپ قىلىش قارارى بىكار قىلىنغان دېلو بىر، دەۋالاشقۇچى دەۋاسىنى بىكار قىلغان دېلو 2، باشقا جايغا يۆتكەپ بېرىلگەن دېلو بىر، قوبۇل قىلىنمايدىغان دېلو 3، مەمۇرىي جازا بېرىشتىكى ئىسپات ئاشلاش ۋە قايتا قاراپ چىقىش خىزمىتىگە پائال پېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن، ئالاقىدار نازارەت - ئىدارىلەردىكى يولداشلار ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، ئورۇمچى شەھەرلىك ئونتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىسپات ئاشلاش يىغىنىنى ۋە مەمۇرىي دەۋا دېلولىرى سوتىنى سىرتتىن ئاشلاشقا، كۆرۈشكە ئويۇشتۇرۇلدى.

جالال يۈكمبي

كەنت ئاھالىسىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىشى بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق ئىلغار ناھىيە (شەھەر) لەر

ش ئۇ ئا ر كەنت ئاھالىسىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتى گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن 11 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە ئاۋات، ساۋەن، ئورۇمچى ناھىيىسى ۋە شىخەنزە شەھىرىنىڭ كەنت ئاھالىسىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋالدى.

بۇلار كەنت ئاھالىسىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىش بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش ئىلغارلىرىنىڭ ئۇلچىمىگە يەتكەن. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى شىخەنزە شەھىرى، ساۋەن ناھىيىسى، ئاۋات ناھىيىسى، ئورۇمچى ناھىيىسىگە ئاپتونوم رايون بويىچە كەنت ئاھالىسىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىشىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر) دەپ نام بەردى.

جيا دۇڭشېڭ

مەملىكەتلىك مەھەللە مۇلازىمىتى بويىچە ئۈلگە شەھەر رايونى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئورۇمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونىغا خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەھەللە مۇلازىمىتى بويىچە تۇنجى تۈركۈمدىكى مەملىكەتلىك ئۈلگە رايون دەپ نام بېرىلدى. 1998 - يىلغىچە يېڭىشەھەر رايونىنىڭ مەھەللە مۇلازىمەت كەسپىدە 14 يۈرۈش مۇلازىمەت تۈرى شەكىللەندى، مۇلازىمەت تور - نۇقتىسىدىن 1093 ى قۇرۇلدى، يىللىق مەھسۇلات قىممىتى ئومۇمىي سوممىسى 11 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 419 مىڭ 800 يۈەن پايدا يارىتىلدى. 5854 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، مەھەللە پىدائىيلىرى مۇلازىمەت ئەترىتىدىن 17 سى، مۇلازىمەت پونكىتىدىن 90 ى قۇرۇلدى، بۇلاردىكى پىدائىيلار 2876 گە يەتتى.

جيا دۇڭشېڭ

تەزكىرىچىلىك خىزمىتى

1. تەزكىرىچىلىك خىزمىتىدە يېڭى پىكىر يولى ئېچىلىپ، يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى.

1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر داۋاملاشتۇرۇپ تەزكىرە توزۇش ۋە يەرلىك تارىخ يېزىش سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى. يىغىندا داۋاملاشتۇرۇپ تەزكىرە توزۇش ۋە يەرلىك تارىخ يېزىش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1996 — 1997 - يىللىق تەزكىرىچىلىك خىزمىتىدىكى 38 ئىلغار كوللېكتىپ، 105 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى.

7 -، 8 - ئايلاردا ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتى ئورۇمچىدە يەرلىك تارىخ يېزىش كۇرسى ئاچتى.

9 - ئايدا ئاقسۇ شەھىرىدە ئاپتونوم رايون بويىچە تەزكىرىدىن پايدىلىنىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىلدى. جۇڭگو تەزكىرە يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى قوشۇمچە ئىشخانا مۇدىرى خو لىجىن يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

2. تەزكىرە كىتابلىرىنى توزۇش - نەشر قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى 12 توم يېڭى تەزكىرە كىتابى رەسمىي نەشر قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى» گە تەۋە كەسپىي تەزكىرىدىن 5 كىتاب بار، بۇلار: «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار تەزكىرىسى»، «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى. تاۋار تەكشۈرۈش تەزكىرىسى»، «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى. سۇچىلىق تەزكىرىسى»، «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى. قاتناش تەزكىرىسى»، «شىنجاڭ ئومۇمىي تەزكىرىسى. ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى تەزكىرىسى» دىن

ئىبارەت. ۋىلايەت (ئوبلاست)، ناھىيە (شەھەر) تەزكىرىسىدىن 7 كىتاب بار، بۇلار: «قورغاس ناھىيىسى تەزكىرىسى»، «قۇمۇل ۋىلايىتى تەزكىرىسى»، «قاراماي شەھىرى تەزكىرىسى»، «مارالبېشى ناھىيىسى تەزكىرىسى»، «يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى تەزكىرىسى»، «جىڭ ناھىيىسى تەزكىرىسى»، «تارباغاتاي ۋىلايىتى تەزكىرىسى» دىن ئىبارەت. يەنە «چەرچەن ناھىيىسى تەزكىرىسى» ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىنىپ نەشر قىلىندى.

ھازىر 23 تەزكىرە كىتابى تەكشۈرۈپ بېكىتىلىۋاتىدۇ ۋە بېسىلىۋاتىدۇ.

3. «شىنجاڭ يىلنامىسى» (1998 - يىللىق) نىڭ خەنزۇچە نەشرى 1998 - يىل 8 - ئايدا رەسمىي نەشر قىلىندى. «شىنجاڭ يىلنامىسى» (1997 - يىللىق) نىڭ ئۇيغۇرچە نەشرى 1998 - يىل 4 - ئايدا رەسمىي نەشر قىلىندى. «شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى» ژۇرنىلىنىڭ خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە نەشرلىرىنىڭ ھەر قايسىسىدىن 4 سانىدىن نەشر قىلىندى.

1998 - يىلى تەزكىرە كومىتېتى 247 نۇسخا كىتاب سېتىۋالدى، 314 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتەرى بولدى، يىل ئاخىرىدىكى ساقلانغان كىتاب 12 مىڭ 151 نۇسخىغا يەتتى.

4. شىنجاڭ تەزكىرىچىلىك ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتى. شىنجاڭ تەزكىرىچىلىك ئىلمىي جەمئىيىتى 1998 - يىل 5 - ئايدا دائىمىي كېڭەش ئەزالىرى يىغىنى ئاچتى، يىغىندا بەي يۈشى شىنجاڭ تەزكىرىچىلىك ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ باشلىقلىقىغا سايلاندى، ساببر ئەلى، ژاڭ چېڭداۋلار جەمئىيەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى. 12 - ئايدا بىر قېتىم ئىلمىي دوكلات يىغىنى ئۆيۈشتۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تەزكىرە خادىملىرى ئارىسىدا تەزكىرىچىلىك نەزەريىسى بويىچە تەتقىقات خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، تەزكىرە كومىتېتى ئورگىنىدىكى كەسپىي خادىملار 21 پارچە ئىلمىي ماقالە، 15 پارچە باھا ئېلان قىلدى.

5. رەھبەرلەر ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تەزكىرە تۈزۈش سالمىقىنى ئاشۇردى. تەزكىرە كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى 7 نازارەت - ئىدارە، 15 ۋىلايەت (ئوبلاست)، ناھىيە (شەھەر) گە ۋە بىكتۈەن 7 - شىسىغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

زېلىك نەزۈبي

ش ئۇ ئا ر مەسلىھەتچىلەر ئىشخانىسى، تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

1. ھۆكۈمەتنىڭ مەسلىھەتچىلىرى، تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيىنىڭ خادىملىرى ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىشقا، ھاكىمىيەت ئىشلىرى ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشقا پائال ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ مەسلىھەت بېرىش رولى جارى قىلدۇرۇلدى.

1) 1 - ئايدا مەسلىھەتچىلەر بىلەن تەتقىقات سارىيىنىڭ خادىملىرى «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات» (بىكىر ئېلىش نۇسخىسى) نى مۇزاكىرە قىلىپ، بەزى ئىجابىي تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

2) ھۆكۈمەتنىڭ مەسلىھەتچىلىرى ۋە ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ئەقىل كۆرسىتىش سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى. 11 - ئاينىڭ ئاخىرىدا مەسلىھەتچىلەر ۋە ئالاقىدار يېزا ئىگىلىك مۇتەخەسسىسلىرى مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، «15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا بىكىر ۋە تەكلىپ» نى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىلمىي تەدبىر كۆرۈشى ئۈچۈن مەسلىھەتچىلىك قىلدى.

3) گوۋۈيۈەن مەسلىھەتچىلەر ئىشخانىسى تۈزگەن «ھۆكۈمەت مەسلىھەتچىلىك نىزامى» (بىكىر ئېلىش نۇسخىسى) غا تۈزىتىش كىرگۈزۈلۈپ، يۇقىرىغا 5 ماددىلىق تۈزىتىش پىكرى يوللاندى.

4) مەسلىھەتچىلىك ئىشخانىسى ئۈرۈمچىدىكى يېڭىدىن تەكلىپ قىلىنغان 10 مەسلىھەتچىنى، قاراماي، شىخەنزىدىكى 2 مەسلىھەتچىنى يوقلاپ، ئۇلارغا ئەھۋال تونۇشتۇردى ۋە ئۇلار بىلەن مەسلىھەتچىلىك خىزمىتىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا مۇزاكىرە ئېلىپ باردى.

5) بىر يىلدا 6 نۇسخا مەسلىھەتچىلىك تەكلىپى تاماملاندى.

2. مەركىزىي تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيىدىكى مەشھۇر ئەربابلارنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خادىملىرىنىڭ ھۆسنىخەت - رەسىم كۆرگەزمىسى ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، 250 ئەسەر كۆرگەزمىگە قويۇلدى.

1) 7 - ئاينىڭ 20 — 25 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە مەركىزىي تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيىدىكى مەشھۇر ئەربابلارنىڭ ھۆسنىخەت - رەسىم كۆرگەزمىسى ئۇيۇشتۇرۇلۇپ 150 نۇسخا ئەسەر كۆرگەزمە قىلىندى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم شۇجىسى ژاڭ لېچۈەن، مەركىزىي تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ژاڭ چۈگۈاڭ، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ دائىمىي ئەزاسى، بىكتۈەننىڭ سىياسىي كومىسسارى ژاڭ چۈەنيۈلار ئېچىلىش مۇراسىمىدا لېنتا كەستى، ئابدۇقادىر ئەسىردىن سۆز قىلدى.

10 - ئاينىڭ 8 — 10 - كۈنلىرى بېيجىڭدا تۇنجى قېتىم

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر مىللەتنىڭ ھۆسنىخەت رەسىم كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى. 11 مىللەت، 60 تەن ئارتۇق مەشھۇر شەخسنىڭ 136 پارچە نادىر ئەسىرى كۆرگەزمىگە قويۇلدى. دۆلەت كومىتسارى ئىسمائىل ئەھمەد قاتارلىق رەھبەرلەر ۋە كانادا، ئىران، مىسىر، ۋېيتنام قاتارلىق 30 نەچچە دۆلەتنىڭ ئەلچىلىرى كۆرگەزمىنى كۆردى.

2) خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ تارىخىدىن تەرجىمەر» ژۇرنىلى نەشر قىلىنىپ، تەخمىنەن 60 مىڭ خەتلىك 15 پارچە ماقالە بېسىلدى.

5 - ئاينىڭ 7 - كۈنى يېڭى مەسلىھەتچىلەر ۋە ساراي خادىملىرىغا تەكلىپنامە بېرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى، مۇراسىمدا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇلارغا تەكلىپنامە تارقىتىپ بەردى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى. بۇ قېتىم 12 مەسلىھەتچى، 8 تارىخىي ماتېرىياللار تەتقىقات سارىيى خادىمى تەكلىپ قىلىندى، 4 مەسلىھەتچى داۋاملىق تەكلىپ قىلىندى، 3 مەسلىھەتچى، بىر ساراي خادىمى بوشىتىلدى.

لى شەنشەن

«شىنجاڭ ھۆكۈمەت ئاخباراتى»

بۇ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نەشر ئەپكارى (ئايلىق ژۇرنال) بولۇپ، مەمۇرىي بۇيرۇقلارنى يەتكۈزۈش، سىياسەتلەرنى تەشۋىق قىلىش، خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلىش، جەمئىيەت ئۇچۇن مۇلازىمەت قىلىش ۋۇنكسىيەسىنى ئۆتەيدۇ. 1950 - يىل 4 - ئايدا نەشر قىلىنىشقا باشلىغان، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە تەك چىقىدۇ. 1995 - يىل 7 - ئايدىن باشلاپ مەملىكەت بويىچە ئاشكارا تارقىتىلىدىغان بولدى. 1998 - يىل 4 - ئايدا رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت، مۇئاۋىن رەئىس جاڭ يۈنچۈەن ژۇرنال نەشر قىلىنغانلىقىنىڭ 48 يىللىق مۇناسىۋىتى بىلەن بېغىشلىما يېزىپ، بۇ ژۇرنالنىڭ رولىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى.

سۇ گۇاڭفېڭ

يەر نامىلىرى خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يەر نامىلىرى خىزمىتى يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايون زېمىنىدىكى دۆلەت ئاشيولىنىڭ ئىككى ياقىسىدىكى كەنت - بازارلاردا يەر نامى بەلگىسى ئورنىتىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، تۇرپان شەھىرىدە نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى، يىل ئاخىرىغىچە تۇرپان ۋىلايىتى، ئۇرۇمچى، قاراماي شەھەرلىرى، بايىنغولىن ئوبلاستى، سانجى ئوبلاستى دۆلەت ئاشيولى ۋە ئۇلكە ئاشيولىنىڭ ئىككى ياقىسىدىكى كەنت - بازارلاردا يەر نامى بەلگىسى ئورنىتىش خىزمىتىنى تاماملىدى.

1998 - يىل 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «شەھەر - يېزىلاردا يەر نامى بەلگە تاختىسى ئورنىتىش ۋە ئىمارەتلەرنىڭ نامىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، ئاپتونوم رايون دائىرىسىدىكى شەھەر - يېزىلاردا يەر نامى بەلگە تاختىسى ئورنىتىش، كوچا، يول، بىنا، قورۇلارنىڭ ۋۇنسكىلىرىنى تەكشۈرۈش، تۇرلۇك ئىمارەتلەرنىڭ نامىنى ئېنىقلاش ۋە ۋۇنسكا گۇۋاھنامىسى تارقىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنى، شەھەر - يېزىلاردىكى ۋۇنسكىلار ۋە ئۇي - ئىمارەت نامىلىرىدا بىر ۋۇنسكا، بىر گۇۋاھنامە تۇزۇمىنى يولغا قويۇشنى تەلەپ قىلدى. بۇ خىزمەت 2 ~ 3 يىل ئىچىدە تاماملىنىدۇ. خەلق ئىشلىرى نازارىتى بىلەن قۇرۇلۇش نازارىتى يېتەكچى خاراكتېرلىك ھۆججەت ۋە بەلگىلىمە چىقاردى. يىل ئاخىرىغىچە سانجى ئوبلاستىدىكى قىسمەن ناھىيىلەر تەكشۈرۈپ تىزىملاش خىزمىتىنى تاماملىدى.

1998 - يىلى قاراماي، شىخەنزە شەھەرلىرى يەر - جاي نامىلىرىنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى ۋە ۋۇنسكا باشقۇرۇش چارىسىنى تۇزۇپ ئېلان قىلدى. «بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەر - جاي نامىلىرى خەرىتىلىك تەزكىرىسى» نەشر قىلىندى. يىل ئاخىرىغا قەدەر يەر - جاي نامىلىرى خەرىتىلىك تەزكىرىسى نەشر قىلىنغان ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەر 76 گە يەتتى.

تۇردى ناسىر

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باشقا جايلاردا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىلىرى

بېيجىڭ ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لى شىلې
ئادرېسى: بېيجىڭ شەھىرى شۇەي سەنلىخې يولى 7 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 100044
تېلېفون نومۇرى: 68332266 (010)
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 68313040
تېلېگراما نومۇرى: 7465
شاڭخەي ئىش باشقارمىسى
شۇجى: جاڭ يىڭ
ئادرېسى: شاڭخەي شەھىرى چۈياڭ يولى 777 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 200437
تېلېفون نومۇرى: 65532387 (021)
فوتوتېلېگراف نومۇرى: 65541474
تېلېگراما نومۇرى: 85705
تيەنجىن ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: چەي بېنچۇ

ئادرېسى: تېەنجىن شەھرى ئەنجىك يولى 305 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 300052
تېلېفون نومۇرى: 27313707 (022)
فوتوتېلېگراف نومۇرى: 27313708
تېلېگراممۇ نومۇرى: 3123
شەنشى ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لېۋ لىرۇي
ئادرېسى: شىئەن شەھرى دۇڭگۇەنجېك كوچىسى 129 ـ نومۇرلۇق قورۇ 2 ـ بىنا 2 ـ بۆلەك 1 ـ ئۆي
پوچتا نومۇرى: 710048
تېلېفون نومۇرى: 2496600 (029)
شېنجېن ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لى خوجۇ
ئادرېسى: شېنجېن شەھرى ۋېنجىندۇ «لېەنچېك» بىرلەشمە بىناسى 7 ـ قەۋەت
پوچتا نومۇرى: 518002
تېلېفون نومۇرى: 5104186(0755)
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 5104186 (0755)
خەينەن ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: ۋاڭ چېۋېۋەن
ئادرېسى: خەيكۇ شەھرى شەرقىي ئايرودروم يولى 8 ـ نومۇرلۇق «خۇاشىن» بىناسىنىڭ 7 ـ قەۋىتى
پوچتا نومۇرى: 57003
تېلېفون نومۇرى: 5351606(0898)
شەندۇڭ ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لۇي شېەنچى
ئادرېسى: جىنەن شەھرى لىشيا رايونى دۇڭگۇەن كوچىسى جەنۇبىي چاڭشېك مەھەللىسى 39 ـ نومۇرلۇق شاڭلېەن بىناسى
پوچتا نومۇرى: 250013
تېلېفون نومۇرى: 6963548 (0531)
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 6980847
گۇاڭدۇڭ ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: ياڭ جوجۇن
ئادرېسى: گۇاڭجۇ شەھرى شىمالىي تېەنخي يولى 76 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 510620
تېلېفون نومۇرى: 87537082 (020)

باشقا ئۆلكە ـ شەھەرلەرنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىلىرى

سىچۇەن ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لېۋ جاۋسەي
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى «شىنمىن» يولى 85 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830002
تېلېفون نومۇرى: 2614062، 2614110، 2614127، 2614103
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2614112
گۈيجۇ ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لېۋ دېيۈك
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى غەربىي شىمال يولى 232 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830091
تېلېفون نومۇرى: 4832115، 4838164
شەنشى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: جۇ سىمىڭ
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى شىمالىي «بەش يۈلتۈز» يولى 8 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830063
تېلېفون نومۇرى: 2621865، 2621866
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2639034، 2621865
جياڭسۇ ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: جاۋ گوگاڭ
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى شىمالىي سەي يولى 5 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830002
تېلېفون نومۇرى: 4524354
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 4516020
گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لى شېڭيۈك
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى جەنۇبىي «بېيجىڭ» يولى 7 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830011
تېلېفون نومۇرى: 3821375، 3821331
خېبېي ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: شۇ گوۋېن
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى شىمالىي «بەش يۈلتۈز»

يولى 14 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830063
تېلېفون نومۇرى: 2617520
شەنشى ئۇلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: تيەنكەي
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى «غەربىي شىمال» يولى 263 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830006
تېلېفون نومۇرى: 4813342
شەندۇڭ ئۇلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: سۇن يۈەنچۈەن
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى «ئىتتىپاق» يولى 45 - نومۇر ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد - سودا شىركىتىنىڭ بىناسى
پوچتا نومۇرى: 830001
تېلېفون نومۇرى: 2882219، 2881129
تيەنجىن شەھىرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: سۇن فۇخەي
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى تيانشان رايونى ئوتتۇرا ئايلانما يولىدىكى 198 - نومۇرلۇق خۇجا بەخت باغچىسى شەرقىي رايونى 18 - بىنا
تېلېفون نومۇرى: 2624769
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2641944
چوڭچىڭ شەھىرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: لياۋ خۇەي
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى «ئالتاي» يولى 30 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830054
تېلېفون نومۇرى: 3836376
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 3836284
شىنجىن شەھىرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى
مۇدىر: جاڭ چۈەنلىن
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى «ئەدەبىيات - سەنئەت» يولى 2 - نومۇر «خۇڭيۈەن» بىناسىنىڭ 15 - قەۋەت 1502 - ئۆيى
پوچتا نومۇرى: 830002
تېلېفون نومۇرى: 2845645، 2301857
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 2301857

ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش

سىياسىي كېڭەش ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرى، باش كاتىپى، مۇئاۋىن باش كاتىپلىرىنىڭ ئىسىملىكى

رەئىس: جانابىل (قازاق).

مۇئاۋىن رەئىسلەر: ۋاڭ يۈسەن، ماۋ دېخۇا، لى دۈڭخۇي، يۈسۈپ ئەيسا، بېكمۇقەمەت مۇسا (قازاق)، شيې جىچياڭ، ۋاڭ خەنرۇ، جاڭ گۈيتاڭ، ھارۇنخان ھاجى، پاشا ئىشان، سېرجي (موڭغول)، ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىن، جۇ جېنجۇڭ.

باش كاتىپ: قاسىم ھىممەت.

مۇئاۋىن باش كاتىپلار: ۋاڭ جياگۈي، دەي دېجىن، روزى مامۇت، ئەنۋەر (قازاق).

ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشىنىڭ يېڭىدىن سايلانغان رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرىنىڭ تەرجىمھالى

جانابىل ئەر، قازاق، 1934 - يىل 4 - ئايدا تۇغۇلغان، شىنجاڭ قابا ناھىيىسىدىن، 1951 - يىل 6 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1953 - يىل 8 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى بولغان. قابا ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ كادىرى، تەشكىلات بۆلۈم باشلىقى، جىڭ ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شۇجىسى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى شىنجاڭ نەزەرىيە سىنىپى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، ئالتاي مەمۇرىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى، مەركىزىي مىللەتلەر نەشرىياتى «ماۋزېدۇڭ تاللانما ئەسەرلىرى» ئۇيغۇرچە، قازاقچە تەرجىمە گۇرۇپپىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، گۇرۇپپا باشلىقى، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ناھىيىلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە ئىلى ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ 1 - شۇجىسى، ۋىلايەتلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن شۇجىسى،

شۇجىسى، مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. ھازىر سىياسىي كېڭەش ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ ئەزاسى.

ۋاڭ يۈسەن ئەر، 1935 - يىل 7 - ئايدا تۇغۇلغان، شەنشىنىڭ خەنچىڭ ناھىيىسىدىن، 1949 - يىل 1 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1953 - يىل 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، ئالىي ئىقتىسادچى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. شەنشىنىڭ خەنچىڭ ناھىيىسى چاۋىي سودا شىركىتىدە، دالى شۆبە ھەربىي رايونىدا، غەربىي شىمال يەر ئىسلاھاتى چوڭ ئەترىتىدە، ش ئۇ ئا ر باج ئىدارىسىدە كادىر بولغان، جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبە بانكىسىدا بۆلۈم ئەزاسى، مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى، بۆلۈم باشلىقى، پارتكۇر ۋىپپىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مۇئاۋىن بانكا باشلىقى، بانكا باشلىقى، جۇڭگو خەلق بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبە بانكىسى پارتكۇر ۋىپپىنىڭ شۇجىسى، بانكا باشلىقى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

ماۋ دېخۇا ئەر، 1935 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، جياڭسۇنىڭ تەيسالە ناھىيىسىدىن، 1957 - يىل 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1956 - يىل 1 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، تەتقىقاتچى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسى ئۇنىۋېرسال تەتقىقات ئورنى گېئولوگىيە - جۇغرافىيە ئىشخانىسىنىڭ كاتىپى، دالا تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ يەر تەۋرەش چوڭ ئەترىتى دالا تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ مەسئۇلى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسى جۇغرافىيە تەتقىقات ئورنى شىنجاڭ بىنەم يەر بايلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، جۇغرافىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ باشلىقى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

لى دۇخۇي ئەر، 1941 - يىل 1 - ئايدا تۇغۇلغان، شەندۇڭنىڭ يەنتەي شەھىرىدىن، 1967 - يىل 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1973 - يىل 9 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. قەشقەر شەھەرلىك ئۇرۇقچىلىق مەيدانىدا تېخنىك، شەھەرلىك ئىنقىلابىي كومىتېت ئىشلەپچىقىرىش قوماندانلىق گۇرۇپپىسىدا ئىشلەپچىقىرىش كادىرى، كاتىپ بولغان. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئىشخانىسىنىڭ كاتىپى، مۇئاۋىن مۇدىرى، باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، پارتكۇر ۋىپپىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلار مەكتىپىنىڭ مۇدىرى، ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قوشۇمچە ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

يۈسۈپ ئەيسا 1939 - يىل 7 - ئايدا تۇغۇلغان، پىچان ناھىيىسىدىن، 1955 - يىل 10 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. 1958 - يىل 12 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. پىچان ناھىيىلىك پاختا - يېپ - گەزمال شىركىتىدە قوغداش كادىرى، لەمجەن گۈڭشي ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىدە كادىر، ناھىيىلىك ناشقى سودا ئىدارىسى پارتكۇر ۋىپپىنىڭ شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى، ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، پارتكۇر ۋىپپىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شۇجىسى، ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى، ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قوشۇمچە پىچان ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى، شەھەرلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

بېكمۇقەممەت مۇسا ئەر، قازاق، 1939 - يىل 12 - ئايدا تۇغۇلغان، تېكەس ناھىيىسىدىن، 1965 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1971 - يىل 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. ئىلى ۋىلايەتلىك سوتسىيالىستىك تەربىيە خىزمىتى ئەترىتىدە مۇئاۋىن ئەترەت باشلىقى، ئىلى ئوبلاستلىق سانائەت - قاتناش ئىدارىسىدە كادىر، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى بولغان، كۈيتۈك شەھەرلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، شەھەرلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر خەلىيە سانائىتى ئىدارىسى پارتكۇر ۋىپپىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى، ش ئۇ ئا ر خەلىيە سانائىتى باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى، ش ئۇ ئا ر خەلىيە سانائىتى ئىدارىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىدارە باشلىقى، ئىلى ئوبلاستىنىڭ باشلىقى، ئوبلاستلىق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن

شۇجىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

شيې جىنچياك ئەر، 1941 - يىل 8 - ئايدا ئۇغۇلغان، شەنشىنىڭ شىئەن شەھىرىدىن، 1963 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1966 - يىل 7 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، ئالىي ئىنژېنېر. شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قۇدۇق بۇرغىلاش باشقارمىسىدا گېئولوگىيە خادىمى، خەت - ئالاقىچى، كاتىپ بولغان، قۇدۇق بۇرغىلاش باشقارمىسى مەمۇرىيەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، سىياسىي باشقارما كاتىبات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، سىياسىي باشقارمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قۇدۇق بۇرغىلاش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىدارە باشلىقى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى (قاراماي شەھىرى) پارتكومىنىڭ شۇجىسى، قاراماي شەھەرلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتوتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىنىڭ قوماندانى، پارتكوم شۇجىسى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

ۋاڭ خەنرۇ ئەر، 1938 - يىل 4 - ئايدا تۇغۇلغان، گۇچۇڭ ناھىيىسىدىن، 1954 - يىل 3 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1958 - يىل 12 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئالىي تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە. گۇچۇڭ ناھىيىلىك پارتكومىدا ئالاقىچى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاتلىق 1 - تۆەندە جەڭچى، خەت - ئالاقىچى، پەيجاڭ، خەنكۇ ئالىي پىيادە ئەسكەرلەر مەكتىپىدە ئوقۇغۇچى، ئىلى ھەربىي رايونى قوماندانلىق شتابى مەشىق باشقارمىسىدا مەسلىھەتچى بولغان، شىنجاڭ ھەربىي رايونى چېگرا مۇداپىئە 8 - تۆەنى 1 - يېڭىنىڭ مۇئاۋىن يېگجاڭى، شىمالىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ باشلىقى، ئۈرۈمچى ھەربىي رايونى گارنىزون 2 - شىسىنىڭ باش شتاب باشلىقى، شجاڭى، ئالتاي شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى، دۆلەت مۇداپىئە ئۇنۇشۇرستېتىنىڭ ئوقۇغۇچىسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن باش شتاب باشلىقى (شاۋجياك ئۇنۇئانلىق)، بېگتۆەننىڭ مۇئاۋىن قوماندانى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

جاك گۇيتىك ئەر، خۇيزۇ، 1940 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، خېنەننىڭ بىياك ناھىيىسىدىن، 1965 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1973 - يىل 10 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، ئاسپىرانت، ئۇرۈمچى شەھەرلىك تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، ئىلمىي مۇدىرى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۇرۈمچى شەھەرلىك 25 - ئوتتۇرا مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى، 27 - ئوتتۇرا مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۇرۈمچى شەھەرلىك ماتارىپ ئىدارىسى سىياسىي باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۇرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، بىرلەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم ماتارىپ - پەن - تېخنىكا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپلەر خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

ھارۇنخان ھاجى 1923 - يىل 6 - ئايدا تۇغۇلغان، قەشقەر شەھىرىدىن، قەشقەر شەھىرىدە ئىمام، قەشقەر شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ دائىمىي ئەزاسى، شەھەرلىك ئىسلام جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر ئىسلام جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى، قەشقەر شەھەرلىك ھېيتكار مەسچىتىنىڭ ئىمامى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

پاشا ئىشان 1939 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، غۇلجا شەھىرىدىن، 1952 - يىل 5 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك ئارتىس. غۇلجا شەھەرلىك ئىتتىپاق سەنئەت ئۆمىكىدە ئارتىس بولغان؛ شىنجاڭ سەنئەت ئۆمىكى، شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكىدە ئارتىس بولغان؛ ش ئۇ ئا ر ئايالالار بىرلەشمىسىنىڭ ئىجرائىيە ئەزاسى، مەملىكەتلىك مۇزىكانتلار جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي كېڭەش ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەملىكەتلىك 4 -، 5 -، 6 -، 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

سەرجي ئەر، موڭغۇل، 1942 - يىل 11 - ئايدا

تۇغۇلغان، خوشۇت ناھىيىسىدىن، 1959 - يىل 11 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. 1960 - يىل 7 - ئايدا پارتىيىسىگە كىرگەن، تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە. خوشۇت ناھىيىسىدە «قىزىلبايراق» گۈڭشىسىنىڭ قاچى چوڭ ئەترىتىدە كاسسىر، «قىزىلبايراق» گۈڭشى ماشىنىسازلىق زاۋۇتىدا بوغالتىر، خوشۇت ناھىيىلىك تراكتور پونكىتىدا ستاتىستىكىچى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش - ياساش زاۋۇتىنىڭ سېخ مۇدىرى، ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ھاكىم، بايىنغولىن ئوبلاستلىق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقى، ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئوبلاست باشلىقى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىن قەشقەر شەھىرىدىن، 1943 - يىل 3 - ئايدا تۇغۇلغان، 1962 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە، ئالىي بوغالتىر، جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ شۆبە بانكىسىدا خىزمەتچى، بوغالتىرلىق باشقارمىسى ئۈنۈمۈبرسال گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، بوغالتىرلىق باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، مۇئاۋىن باش بوغالتىر، ئۇرۇمچى شەھەرلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى، ش ئۇ ئا ر مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ پەخرىي رەئىسى، مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودا ئۈيۈشمىسى) نىڭ باشلىقى، جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ شۆبە بانكىسىنىڭ باش بوغالتىرى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

جۇ جېنجۇڭ ئەر، جىياڭسۇنىڭ نەنتۇڭ شەھىرىدىن، 1937 - يىل 5 - ئايدا تۇغۇلغان، 1962 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1984 - يىل 9 - ئايدا جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقىغا كىرگەن، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، تەتقىقاتچى. شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلىرى ئاكادېمىيىسى دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى تەتقىقات ئورنىدا كادىر، تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، تەتقىقاتچى، دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، دائىمىي ئەزاسى، دېموكراتىيە ئىتتىپاقى شىنجاڭ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك خ ق دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى بولغان. ھازىر ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى.

ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ 1 - يىغىنى

1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 8 — 15 - كۈنلىرى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىنغا 431 ئەزا قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل ش ئۇ ئا ر 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمىتىدىن دوكلات بەردى. يىغىندا بۇ خىزمەت دوكلاتى توغرىسىدىكى قارار ۋە سىياسىي قارارنى ھەم تەكلىپلەرنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى؛ ئەزالار ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىغا سىرتتىن قاتناشتى. كېڭەشنىڭ ئارقىلىق سىياسىي كېڭەش ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرى، باش كاتىپى ۋە دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى سايلاپ چىقىلدى. جانابىل رەئىسلىككە، ۋالۇ يۈسەن، ماۋ دېخۇا، لى دۆڭخۇي، يۈسۈپ ئەيسا، بېكمۇقەممەت مۇسا، شيي جىچياڭ، ۋالۇ خەنرۇ، جالۇ گۈيتىڭ، ھارۇنخان ھاجى، پاشا ئىشان، سەرجي، ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىن، جۇ جېنجۇڭلار مۇئاۋىن رەئىسلىككە، قاسىم ھىممەت باش كاتىپلىققا، 82 كىشى دائىمىي ئەزالىققا سايلاندى.

يىغىندا 633 تەكلىپ تاپشۇرۇۋېلىندى، بۇنىڭ 583 ى رەسمىي تەكلىپ قىلىپ بېكىتىلدى.

يىغىن مەزگىلىدە ئەزالار «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات» (لايىھە)، پىلان، مالىيە توغرىسىدىكى دوكلات ۋە سوت مەھكىمىسى بىلەن تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى (لايىھە) مۇزاكىرە قىلدى.

ۋالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر ئېچىلىش مۇراسىمى بىلەن بىپىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى. ۋالۇ لېچۈەن بىلەن جانابىل بىپىلىش مۇراسىمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

سۆن يەنلىك.

سىياسىي كېڭەش ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنلىرى

دائىمىي كومىتېت 1998 - يىلى 4 قېتىم يىغىن ئۆتكۈزدى (1 - سانلىقتىن 4 - سانلىققىچە).

1 - سانلىق يىغىن 1 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يىغىنغا 86 دائىمىي ئەزا قاتناشتى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ 1998 - يىللىق خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى، دائىمىي كومىتېتنىڭ مەخسۇس كومىتېتلارنى قۇرۇش توغرىسىدىكى بېكتىمى، كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش

توغرىسىدىكى بىكتىمە قارار چىقىپ ماقۇللاندى. ۋاڭ جياگۇي، دەپ دېچىن، روزى ماموتلارنى مۇئاۋىن باش كاتىپلىققا، جاڭ خېيۇنى بەنگۈتتىڭنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا تەينىلەش، شۇي سيې، سېرغازىلارنى مۇئاۋىن باش كاتىپلىققىتىن قالدۇرۇش؛ مەخسۇس كومىتېتلارنىڭ ئەسلىدىكى كۆلىمى ۋە نامىنى ساقلاپ قېلىش، ياڭ گۈچېننى ئىقتىساد ۋە پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ، چەي زېچائنى مائارىپ - مەدەنىيەت - سەھىيە - تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ، ھىسامىدىن ھېيتنى مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى ۋە قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ، گاۋ شىنمېينى ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە «ئۈچ قېرىنداش» بىرلەشمە دوستلۇق كومىتېتىنىڭ، ئەركىن ھوشۇرنى تارىخىي ماتېرىياللار ۋە ئۆگىنىش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا تەينىلەش قارار قىلىندى. سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل 1998 - يىللىق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئالاقدار مەسىلىلەر ئۈستىدە سۆز قىلدى. يىغىنغا مۇئاۋىن رەئىس ۋاڭ يۈسەن رياسەتچىلىك قىلدى.

2 - سانلىق يىغىن 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنگىچە ئورۇمچىدە ئوتكۈزۈلدى. يىغىنغا 76 دائىمىي ئەزا قاتناشتى. يىغىندا 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش 1 - يىغىنىنىڭ روھىي يەتكۈزۈلدى ۋە ئۆگىنىلدى؛ كېڭىشىش ئارقىلىق «ئىقتىساد ۋە پەن - تېخنىكا كومىتېتى» نىڭ نامىنى «ئىقتىساد - پەن - تېخنىكا - مۇھىت كومىتېتى» غا، «ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە ئۈچ قېرىنداش، بىرلەشمە دوستلۇق كومىتېتى» نى «ئاممىۋى تەشكىلاتلار ۋە شياڭگاڭ - ئاۋمېن - تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، مۇھاجىرلار بىلەن ئالاقە باغلاش كومىتېتى» غا، «تارىخىي ماتېرىياللار ۋە ئۆگىنىش كومىتېتى» نى «تارىخىي ماتېرىياللار كومىتېتى» غا ئۆزگەرتىش قارار قىلىندى؛ ھەرقايسى مەخسۇس كومىتېتلارنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرىنىڭ ئىسملىكى ماقۇللاندى؛ ئەنۋەرنى مۇئاۋىن باش كاتىپلىققا تەينىلەش ۋە 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا تولۇقلاش قارار قىلىندى؛ سىياسىي كېڭەش ئىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن جاڭ بىڭجيا قاتارلىق 9 كىشىنى ۋەزىپىگە تەينىلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارار ماقۇللاندى. يىغىنغا ۋاڭ يۈسەن رياسەتچىلىك قىلدى، جانابىل يىغىن ئاخىرلاشقاندا خەلق قۇرۇلتىيى ۋە سىياسىي كېڭەش يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدا سۆز قىلدى.

3 - سانلىق يىغىن 6 - ئاينىڭ 10 — 12 - كۈنلىرى ئورۇمچىدە ئوتكۈزۈلدى. يىغىنغا 71 دائىمىي ئەزا قاتناشتى. يىغىندا دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى ۋە ئۆگىنىلدى؛ سىياسىي كېڭەشنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئالاقدار مەسىلىلەر قارار قىلىندى. يېڭىدىن تۈزىتىلگەن «سىياسىي كېڭەش ش ئۆ ئا ر كومىتېتىنىڭ سىياسىي مەسلىھەت ئىلىپ بېرىش، دېموكراتىك نازارەتچىلىك قىلىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش تەپسىلي قائىدىسى» ماقۇللاندى. يىغىنغا رەئىس جانابىل رياسەتچىلىك قىلدى ھەمدە سۆز قىلدى.

4 - سانلىق يىغىن 12 - ئاينىڭ 28 — 29 - كۈنلىرى ئورۇمچىدە ئوتكۈزۈلدى. يىغىنغا 67 دائىمىي ئەزا قاتناشتى. يىغىندا سىياسىي كېڭەش ش ئۆ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 2 - يىغىنىنى 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئورۇمچىدە ئېچىشنى قارار قىلىندى. يىغىندا دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتى، تەكلىپ كومىتېتىنىڭ تەكلىپ خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى ۋە مەخسۇس كومىتېتلارنىڭ 1998 - يىللىق خىزمەتلىرىنىڭ خۇلاسىسى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى. يىغىندا يەنە 2 - يىغىنىنىڭ ئىش تەرتىپ (لايىھە)، كۈنتەرتىپى، سىرتتىن قاتنىشىش دائىرىسى، گۇرۇپپىلارغا ئايرىش ئۆسۈلى، گۇرۇپپا رياسەتچىلىرىنىڭ ئىسملىكى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى، تولۇقلىنىدىغان ئەزالارنىڭ ئىسملىكى ۋە ۋەزىپىگە تەينىلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇشقا دائىر ئىشلار كېڭىشىپ قارار قىلىندى. ۋاڭ جياگۈينى سىياسىي كېڭەش بەنگۈتتىڭنىڭ مۇدىرلىقىنى قوشۇمچە ئۈتەشكە، سۈن شۈرېننى تەكلىپ كومىتېتىنىڭ مەخسۇس مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا، ئابلا ئاپپاقنى سىياسىي كېڭەش ئاقسۇ ئۆلكىلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، توختىخان ئىسمائىلنى قۇمۇل ئۆلكىلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا تەينىلەش، ئاتىكە قۇربانىنى خوتەن ئۆلكىلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىدىن، يۈسۈپ ھاپىزنى ئاقسۇ ئۆلكىلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىدىن قالدۇرۇش قارار قىلىندى. ئابلەت ھاجى، خې جيې، سۈن شۈرېن، لىن تەيەنشى، مۇھەممەت باغراش، ۋاڭ يۈنخې، ۋاڭ چاڭشۇن، بې شىنجيالار ش ئۆ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا تولۇقلاندى، تاڭ يىچې 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسىلىق سالاھىيىتىدىن قالدۇرۇلدى.

سۈن يەنلىك

تەكلىپلەرنى بېجىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى سىياسىي كېڭەشنىڭ تەكلىپ كومىتېتى 645 تەكلىپ تاپشۇرۇۋالدى. بۇنىڭ 592 سى رەسمىي تەكلىپ

قىلىپ بېكىتىلدى، 53 ى ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ پايدىلىنىشىغا يوللاپ بېرىلدى. 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە 556 تەكلىپ بېجىرىلىپ جاۋاب قايتۇرۇلدى، بۇ ئومۇمىي تەكلىپنىڭ 93.92% نى ئىگىلەيدۇ. بېجىرىلىپ جاۋابى بېرىلگەن تەكلىپلەردە ئوتتۇرىغا قويۇلغان پىكىر، تەۋسىيەردىن قويۇل قىلىنغىنى، ھەل قىلىنغىنى ياكى خىزمەت پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپ ھەل قىلىنىش ئالدىدا تۇرغىنى 281، بۇ جاۋابى بېرىلگەن تەكلىپنىڭ 50.54% نى ئىگىلەيدۇ؛ ئىزاھات بېرىلگىنى ياكى شارائىتنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن تەدرىجىي ھەل قىلىشقا قالدۇرۇلغىنى 247، بۇ جاۋابى بېرىلگەن تەكلىپنىڭ 44.42% نى ئىگىلەيدۇ؛ ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەۋسىيە مۇزاپىق بولمىغۇ، ھازىرچە ھەل قىلىشقا بولمايدىغىنى 28 بولۇپ، 5.04% نى ئىگىلەيدۇ.

جاك شياۋدۇك

ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرنى كۆزدىن كەچۈردى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 9 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 6 تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللىدى، ئۇلار مۇئاۋىن رەئىسلەردىن ژاك يۈسەن، ماۋ دېخۇا، لى دۆڭخۇي، يۈسۇپ ئەيسا، ژاك خەنرۇ، ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىنلارنىڭ باشچىلىقىدا 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە بېرىپ، ساناشەت، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئەھۋالى، جەمئىيەت ئەھۋالى، خەلقنىڭ ئىرادىسى، ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىيات ئەھۋالى ئوستىدە 20 كۈن ھەر تەرەپلىمە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

6 - ئاينىڭ 17 — 18 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس بېكمۇقەمەت مۇسا مىللەتلەر - دىنىي ئىشلار ۋە قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، ئۇرۇمچى رايونىنىڭ دىن ئىشلىرى ۋە قىسمەن كارخانىلارنىڭ قانۇنچىلىق خىزمىتى ئوستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

6 - ئاينىڭ 23 — 25 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس پاشا ئىشان ماۋارپ - مەدەنىيەت - سەھىيە - تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، ئالاقىدار ئورۇنلار بىلەن بىرلىكتە، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ «مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى قانۇنى» نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى.

سۈن يەنلىك

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاش ئەھۋالى ئوستىدىكى تەكشۈرۈش

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 22 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 16 - كۈنگىچە مۇئاۋىن رەئىس يۈسۇپ ئەيسا 5 كىشىلىك تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ، خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇدا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ھەمدە خوتەندە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاش مەسىلىسى ئوستىدە بىرنەچچە تەكلىپ بەردى.

1) ھازىر خوتەندە 350 مىڭ دېھقان - چارۋىچى يەنىلا پاكىز سۇ ئىچەلمەيدىكەن، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاش ژۇرنىسى يەنىلا ئېغىر ئىكەن، بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون مەركەزدىن ياردەم سوراپ، 3 - باسقۇچلۇق قۇرۇلۇش پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرسا. 2) ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، توك بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنىڭ نورماللىقى ۋە دائىمىيلىقىنى ئىلگىرى سۈرسە. ئامما سۇ، توك ئىشلىتىش ساۋاتلىرىنى ئۆگىتىش لازىم. 3) سۇ، توك پۇلى قىممەت بولۇپ، ئامما كۆتۈرەلمىگەن. يۇنىك ئۈچۈن مەبلەغ غەملىنىپ جەددىي ئېھتىياجغا ئىشلىتىلسە. 4 مىليون يۇەن مەبلەغ چىقىرىپ، 30 كىلوۋاتلىق 88 دىزىل گېنېراتور سەپلەپ بېرىلسە. سۇ زاۋۇتى (سۇ بىلەن تەمىنلەش پونكىتى) نىڭ سۇ چىقىرىشقا ئىشلىتىدىغان توكى ئۈچۈن دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان توكنىڭ باھاسى بويىچە ھەق ئېلىنسا؛ دېھقان - چارۋىچىلار ئىچىدىغان سۇ ئۈچۈن دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان سۇنىڭ باھاسى بويىچە ھەق ئېلىنسا. 4) باشقۇرۇش يىرىك، ئۇنۇم ناچار بولۇۋاتقان مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئاۋۋال نۇقتىدا سىناق قىلىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش، ئاساسىي قاتلامدىكى سۇ - توك خادىملىرىنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم.

سۈن يەنلىك

ئۇرۇمچى دەريا سىنىڭ سۇ بايلىقى ئەھۋالى ئوستىدىكى تەكشۈرۈش ۋە تەكلىپ

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 25 — 28 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس يۈسۇپ ئەيسا ئىقتىساد - پەن - تېخنىكا - مۇھىت كومىتېتى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ، ئالاقىدار تارماقلاردىكى خادىملارنىڭ ھەمراھلىقىدا، ئۇرۇمچى دەريا سىنىڭ سۇ بايلىقى ۋە سۇ مەۋرۇي باشقۇرۇش ئەھۋالى ئوستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئەمەلىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان ۋە دوكلات ئاڭلىغاندىن سىرت، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى. ئەزالار تۆۋەندىكى پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى:

1) ئاپتونوم رايونلۇق، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ھۆكۈمەتلەر «سۇچىلىق قانۇنى» تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، خەلقنىڭ سۇ كىرىزىسى ئېڭىنى ئۆستۈرسە ۋە پۈتۈن جەمئىيەتتە سۇ تېجەش

پائالییەتنىڭ پائال ئالغا سۈرسە. 2) ئاپتونوم رايون «سۈچىلىق قانۇنى» غا ياندىشىدىغان يەرلىك نىزام سىستېمىسىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، سۇ بايلىقى ھەققى ئېلىشنى باشقۇرۇش چارىسىنى تېزدىن تۈزۈپ چىقسا ھەمدە سۇ بايلىقى ھەققى ئېلىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتسە، سۇ بايلىقى ھەققىنى سۇ مەمۇرىيىتى تارمىقى بىر تۇتاش يېغىش، ھەممىنى مالىيەگە تاپشۇرۇش، كىرىم - چىقىم ئىككى لىنىيە بويىچە مېڭىش، مەخسۇس پۇلنى مەخسۇس ئورۇنغا ئىشلىتىشتىن ئىبارەت باشقۇرۇش چارىسى يولغا قويۇلسا. 3) دەريا ئېقىنى رايوندىكى شەھەرگە ئىشلىتىلىدىغان سۇ بىلەن يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان سۇنىڭ تەقسىمات نىسبىتىنى ئىقتىسادىي ۋاستىلەر بىلەن تەڭشەپ، سۇنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش لازىم. 4) دەريانىڭ ئەسلىدىكى «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» پولات زاۋۇتى بۆلىكىدىكى بۇلغىنىشنى تۈپتىن تىزگىنلەش چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىش لازىم. ئەسلىدىكى بۇلغىشى ئېغىر بولغان سېمونت زاۋۇتىغا ئوخشاش تۈرلەرنى تېز تاقاش، توختىتىش كېرەك. زاۋۇت رايونى ۋە ئاھالىلەر رايوندىكى «ئۇچ كېرەكسىز» نى ۋە ئەخلەت - گەندىلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، بەلگىلىك مۇددەتتە چىقىرىۋېتىش ئۈچۈنگە يەتكۈزۈش كېرەك. 5) كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش - خەۋپ - خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك ھۆكۈمەتلەر ساي يولىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكى مۇداپىئە قېشىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىشى، بېشىل كارىدور قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ، ساي يولىدىكى قانۇنسىز ئىمارەتلەرنى ئۈزۈل - كېسىل تازىلاپ، ساي يولىدا كەلكۈننىڭ راۋان ئاققۇزۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

سۈن يەنلىك

ئۈرۈمچى رايونىدىكى قىسمەن ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى توغرىسىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 7 — 9 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس ۋاڭ خەنرۇ، ئابدۇرېھىم ئىمىن ھاجىلار ئامېرىكا تەشكىلاتلار ۋە شياڭگاڭلىق - ئاۋمېنلىق - تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، مۇھاجىرلار بىلەن ئالاقە باغلاش كومىتېتى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلاپ، «مېيىك» كارخانا گۇرۇھى، شىنجاڭ «دېلۇك» خەلقئارا ئوقەتچىلىك باش شىركىتى، شىنجاڭ پېۋا چەكلىك شىركىتى قاتارلىق 6 كارخانىغا بېرىپ، ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە قىيىنچىلىقى ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى ھەمدە بىرقانچە پىكىر ۋە تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى.

1) ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا قىلدۇرۇش خىزمىتىگە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىش لازىم. (1) ھۆكۈمەت مەسئۇل تارماقنىڭ ۋە ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلار ۋەكىللىرىنىڭ پىكىر - تەكلىپلىرىنى قەرەللىك ئاڭلاپ تۇرۇشى لازىم. (2) تېزدىن ھەم ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە ئاساس بولىدىغان، ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى گەۋدىلەندۈرىدىغان، ھەم ئىجرا قىلىش قولاي بولغان ھۆججەت چىقىرىپ، ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئازادە مۇھىت يارىتىپ بېرىش لازىم. (3) تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ سودىگەر چاقىرىش - مەبلەغ جەلپ قىلىشقا دائىر سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى ئۈستىدە ۋاقتىدا خەۋەر بېرىپ، جەمئىيەتتە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىپ، كارخانىلارنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. 2) ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تاشقى ئىقتىساد - سودا نازارىتى، ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئىشخانىسى، پۇل مۇئامىلە ئورۇنلىرى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنى ئۈيۈشتۈرۈپ ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنى ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ تەرەققىياتىغا يارىدەم بېرىش ۋە يار - يۆلەك بولۇشنىڭ چارە - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئۇلارنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئازادە مۇھىت يارىتىپ بېرىشكە تىرىشىش لازىم. (1) سىياسەت مۇھىتى: ئېتىبار بېرىش سىياستىنىڭ ئەملىيلىشىشى ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئۈيغۇن بولمىغان سىياسەتلەرنى تېگىشلىك دەرىجىدە تەڭشەش لازىم. (2) پۇل مۇئامىلە مۇھىتى: پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى ئىناۋەتلىك قەرز پۇل مىقدارىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىشى ھەم قەرز پۇل بېرىشنىڭ سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشى لازىم. (3) مۇلازىمەت مۇھىتى: ش ئۇ ئا ر ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلار (ياكى غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكى) نى تەڭشەش ئاپپاراتى قۇرۇلسا. (4) تىجارەت مۇھىتى: بازار قۇرۇلۇشىنى ئوبدان تۇتۇپ، قانۇنچىلىقنى كۈچەيتىپ، ئارىلاشتۇرۇپ ھەق ئالىدىغان ۋە قالايمىقان ھەق ئالىدىغان ئەھۋاللارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلار (خۇسۇسىي ئىگىلىك) نىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش نىزامى» نى تېزدىن تۈزۈپ چىقىش لازىم؛ ھۆكۈمەتتە ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلاردىن ھەق ئېلىش ۋە ئۇلار ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش ئىشلىرىغا مەسئۇل بولىدىغان فۇنكسىيىلىك ئورگان قۇرۇش، بىر كۆزنەكتە ھەق ئېلىش ياكى ھەق ئېلىش كارتوچكىسى تۈرىگۈزۈش تۈزۈمىنى

ئورنىتىش لازىم. 4) مەركەزنىڭ ئىقتىساد ئارقىلىق سىياسەتكە تۈرتكە بولۇش ئاڭچىنىدا چىڭ تۇرۇپ، تەيۈەنلىك سودىگەرلەرنىڭ مەبلەغ سېلىشىنى ئۇستىدە ئوخشاش تېپتىكىلەرگە ئالدىن ئېتىبار بېرىش، مۇۋاپىق تەڭ بولۇش پرىنسىپىنى داۋاملىق يولغا قويۇش لازىم. 5) ئۇچ خىل شەكىلدىكى كارخانىلارنىڭ ئۆزىگە قارىتىلغان تەشۋىقات ۋە يېتەكلەشنى كۈچەيتىش لازىم.

سۆن يەنلىك

ئاپتونوم رايوندىكى ئىختىساسلىق خادىملار ھەققىدىكى تەكلىپ

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 2 — 28 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس ماۋ دېخۇا ماۋارىپ - مەدەنىيەت - سەھىيە - تەنتەربىيە كومىتېتى بىلەن دېموكراتىيە ئىتتىپاقى شىنجاڭ رايونلۇق كومىتېتىدىكىلەردىن تەشكىل تاپقان تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ ھەمدە ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى ئالاقىدار خادىملارنى قاتناشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايوندا ئىختىساسلىق خادىملارنى ئىشلىتىش، تەربىيەلەش، باشقۇرۇش مەسىلىسى ئۈستىدە ئالتاي ۋىلايىتى، ئۈرۈمچى شەھىرىدە ۋە ش ئۇ ئا ر ئوقۇتۇش پەن تەتقىقاتى ئورنى قاتارلىق ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 21 مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇندا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى مۇنداق دەپ قارىدى: ئاپتونوم رايوندىكى ئىختىساسلىق خادىملار قوشۇندا نۇرغۇن مەسىلەر ساقلانغان: بىرىنچىدىن، زىيالىيلارنىڭ سانى بىلەن سۇپىتى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ئىنتايىن گەۋدىلىك. ئىككىنچىدىن، كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ قۇرۇلمىسى تەڭپۇڭسىز. ئۈچىنچىدىن، ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ سۇپىتىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. تۆتىنچىدىن، زىيالىيلارنىڭ تۇھپىسى بىلەن ئالغان بەھرى ئوتتۇرىسىدىكى تەتۇر پەرق بىرقەدەر چوڭ، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تۆۋەندىكىدەك تەكلىپلەرنى بەردى:

1) چېگرا رايونىنى قىزغىن سۆيۈش، چېگرا رايونغا بەخت يارىتىش، چېگرا رايونغا ئۆزىنى ئاتاشتەك تۇھپىكارلىق روھىنى داۋاملىق تەشەببۇس قىلىش لازىم. 2) ئىختىساسلىق خادىملارنى باشقۇرۇشقا دائىر مۇۋاپىق سىياسەت تۈزۈش لازىم. (1) ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى تۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، تۇھپىسى گەۋدىلىك مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەرگە قارىتا مايىللىق سىياسىتىنى يولغا قويۇش لازىم. ئۈي، داۋالىنىش تۈزۈمى ئىسلاھاتىغا بىرلەشتۇرۇپ، كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ قىممىتى بىلەن تۇھپىسىنى پۈللاشتۇرۇش، ئۇنۇقان دەرىجىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى كىرىم پەرقىنى كېڭەيتىش لازىم. (2) ئەسىر ھالقىيدىغان ئىختىساسلىق خادىملارنى ئۈستۈرۈش، تەربىيەلەش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئوبدان تۇتۇپ، پەنلەر بويىچە ئوتتۇرا ياش، ياش باشلامچىلارنى تېز يېتىشتۇرۇش لازىم. (3) چەت - ياقا، نامرات رايونلاردىكى كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىغا ئېتىبار بېرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش لازىم. (4) كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى ئۈستىدە تەكلىپ قىلىپ باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش، ئىلاھات ئېلىپ بېرىش ياكى ئۇنۇقان باھالاشنىڭ ئالاقىدار مادىدىلىرىنى تۈزىتىش ئارقىلىق، ئۇنۇقان باھالاش - تەكلىپ قىلىش ئىشىنى ئەملىي نەتىجىسى، تۇھپىسى بار كەسپىي خادىملارغا مايىللاشتۇرۇش لازىم. (5) كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى بىرقەدەر توپلاشقان ئورۇنلاردا كادىر باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى كۈچەيتىپ، رىقابەت مېخانىزمى، رىغبەت مېخانىزمى، كاپالەت مېخانىزمى ئىسلاھاتنى بۈسۈش نۇقتىسى قىلىپ، تايانچلار قوشۇنىنى تۇراقلاشتۇرۇش لازىم. 3) ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنىڭ ئاچقۇچى مەمۇرىيەتنى ئىخچاملاپ، ھوقۇقنى تۆۋەنگە بېرىپ، مەكتەپلەرنىڭ ئۆز ئالدىغا مەكتەپ باشقۇرۇش ھوقۇقىنى كېڭەيتىشتە. ماۋارىپقا مەسئۇل تارماقلار كۆز قاراش ۋە فۇنكسىيىنى ئۆزگەرتىپ، ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەش - تىزگىنلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ھوقۇقىنى مەكتەپلەرگە چۈشۈرۈپ بېرىشى كېرەك. 4) ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. بۇ ھەقتە ئاپتونوم رايون مەخسۇس تېمىلىق تەتقىقات ئۈيۈشتۇرۇپ، مۇناسىپ سىياسەتلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇشى لازىم. 5) سىستېما بويىچە ياردەم بېرىشنىڭ سالمىقىنى زورايتىش لازىم. 6) مەركەزدە كونا ئىنقىلابىي تايانچ بازىلار، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى، چېگرا رايونلار، نامرات رايونلار ئىختىساسلىق خادىملىرى تەرەققىيات فوندى تەسىس قىلىنسا. خراجەت 3 قۇرۇلۇشقا نۇقتىلىق ئىشلىتىلسە: (1) كەسپىنى قەدىرلەش قۇرۇلۇشى. (2) «غەرب نۇرى» ئىختىساسلىق خادىملارنى تەربىيەلەش قۇرۇلۇشى (ياكى ئەسىر ھالقىيدىغان ئىختىساسلىق خادىملار قۇرۇلۇشى). (3) «قۇياش نۇرى» قۇرۇلۇشى: بىر قىسىم ياش، ئوتتۇرا ياش ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا تايانچلىرىنى نۇقتىلىق تاللاپ، ئىچكىرىدىكى مەشھۇر ئالىي مەكتەپ، چوڭ كارخانىلارغا ئەۋەتىپ، 2 — 3 يىل تەربىيەلەپ، ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىدىن قىلىپ يېتىشتۇرۇپ چىقىش لازىم. فوند مەبلىغىنى دۆلەت يۆلەش، ئۇلكە (ئاپتونوم رايون) يۆرۈشلەشتۇرۇش، جەمئىيەت ياردەم بېرىشكە ئوخشاش كۆپ خىل يول بىلەن ھەل قىلىش لازىم.

سۆن يەنلىك

خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى ئۈستىدىكى تەكشۈرۈش

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 6 — 8 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس يۈسۈپ ئەيسا ئىقتىساد - پەن - تېخنىكا - مۇھىت كومىتېتىدىكىلەرنى باشلاپ، ئاپتونوم رايوندىكى خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە سىياسەت مۇھىتى ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى، خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات ئىدىيىسى ۋە ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە قىسمەن كارخانىلارنىڭ ۋە مەسئۇل مەمۇرىي تارماقنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەت ئۇتتكۈزدى ھەمدە شىنجاڭ 4 - كەسىپ چەكلىك شىركىتى قاتارلىق 3 كارخانىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرگە قارىتا 6 ماددىلىق پىكىر ۋە تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويدى: 1) ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە ئالاقىدار تارماقلار كۆز قاراشنى يېڭىلاپ، خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسى يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ تونۇشى، تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتىپ، ئالاقىدار سىياسەتلەرنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، بۇ كارخانىلارنىڭ ساغلام تەرەققىياتىغا پائال يار - يۆلەك بولۇشى لازىم. 2) ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى تۇزۇپ چىقىپ، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى بىلەن خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ ھەمكارلىشىپ، بىرلىشىپ تىجارەت قىلىشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىشى، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدا خىراجەت كەمچىل بولۇۋاتقان، پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى ئىشلەپچىقىرىش ۋە بازاردىن ئايرىلىپ قالغان ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش لازىم. 3) ھۆكۈمەت ھازىرقى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى تاللاپ، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىسى بولۇپ قېلىشىدىن ئۈمىد بار بىر تۈركۈم تۈرلەرنى بېكىتىپ، پائال ئومۇملاشتۇرۇپ، تېزراق كەسىپلەشكەن كۆلەم بەرپا قىلسا. 4) خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى تەرەققىيات فوندى تەسىس قىلىنسا، بۇنى مالىيە ياكى ھۆكۈمەتنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بانكا مەركەزلىك باشقۇرسا، بۇ فوند كارخانىلارغا قەرز بېرىشتە مەخسۇس كېپىللىك مەبلىغى قىلىنسا، مەبلەغ سېلىش جەھەتتىكى خەۋپ - خەتەردىن ۋە مەبلەغ سېلىش تەدبىرىنى بەلگىلەشتىكى سەۋەنلىكتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، كارخانىلار ئىلتىماس قىلغان مەبلەغ سېلىش تۈرىنى ياھالايدىغان مۇتەخەسسىلەر مەسلىھەتچىلىك ئاپپاراتى تەسىس قىلىنسا. 5) ھۆكۈمەت خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى پىلانىغا كىرگۈزۈپ، تەرەققىيات پىلانىنى بىر تۇتاش تۈزۈپ، نىشان ۋە ۋەزىپىلەرنى ئوتتۇرىغا قويسا، مۇۋاپىق پەيتته خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى خىزمىتى يېغىنى چاقىرىلسا. 6) ھەقسىز ئاقسىدغان تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كارخانا خادىملىرىنى پىلانلىق تەربىيىلەپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. كارخانىلار تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈرغۇزۇپ، باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى، ئۆز ئۆستۈنلۈكى ۋە ئەقلىي مۇلۈك ئۆستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كاپىتال جۇغلانمىسىنى كۆپەيتىپ، ياخشى سۈپەتلىك تەرەققىيات ئىزىغا چۈشۈشى لازىم.

سۈن يەنلىڭ

ئورمان بايلىقىنى قوغداش ئەھۋالى ئۈستىدىكى تەكشۈرۈش ۋە تەكلىپ

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 7 — 15 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس بېكمۇقەمەت مۇسا سىللەتلەر - دىن ئىشلىرى ۋە قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، جىمسار ناھىيىلىك ياۋا ئات بېقىش - كۆپەيتىش تەتقىقات ئورنى، قارىمايلى تۈياقلىق ھايۋانلار تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، بۇلغىن قوندۇز تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، قاناس تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، ئالتاي تاغ ئورمانچىلىق مەيدانى، قۇتۇبى ئورمانچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئورمان بايلىقىنى قوغداش ئەھۋالى، «ئورمان قانۇنى»، «ئورماندا ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش نىزامى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ۋە ساقلانغان مەسىلىلەر ئۈستىدە تۆۋەندىكى تەكلىپلەرنى بەردى:

1) ئورمان بايلىقىنى قوغداش خىزمىتىنى ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنى سىجىل تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلىش لازىم. 1996 - يىلى ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتى مەبلىغىنى ئوبدان ھەل قىلىش لازىم. ياۋا ئات بېقىش - كۆپەيتىش تەتقىقات مەركىزىنىڭ مەبلەغ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ئوتلىتىپ بېقىش بىلەن قوتاندا بېقىشنى

بىرلەشتۈرۈش پىلانىنى تېزراق ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. 2) ئاپتونوم رايون بىر قېتىم ماسلاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، قاناس تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، قارسايلى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىنى باشقۇرۇش ھوقۇقى تەۋەلىكى ۋە پاسىل ئايرىش ماجىراسىنى ئۆزۈل - كېسىل ھەل قىلسا. 3) ھۆكۈمەت نازارەت قىلىش، پاي تۈزۈمى ئارقىلىق ھەربىرىكە سېلىش، كۆپ يول بىلەن مەبلەغ كىرگۈزۈپ ئېچىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بىر تۇتاش پىلانلاش، ئىلمىي يول بىلەن مۇڭاپىق پايدىلىنىش لازىم. 4) قەتئىي نىيەتكە كېلىپ كانلارنى پېچەتلەپ، قۇتۇبى ئورمانچىلىق مەيدانىدىكى ئوت ئاپىتىنىك يوشۇرۇن خەۋپىنى ئۆزۈل - كېسىل تۇگىتىش لازىم. 5) ئورمانچىلىق رايونىنىك تەرەققىياتىغا باب كېلىدىغان بۇغا، ھەسەل ھەرىسى بېقىشقا ئوخشاش كەسىپلەرنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، يەرلىك دېھقان، چارۋىچىلارنى بازار ئىگىلىكى يولىغا باشلاش لازىم. بولۇپمۇ قاناس تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدا سايامەتچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا، شۇ جايىنىڭ ئۆزىگە خاس بولغان ئېتنوگرافىيىلىك مەنزىرىلەرنى ئېچىپ ۋە ئۇنىڭدىن ئوبدان پايدىلىنىپ، يەرلىك ئاھالىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا، ياشاش ئەھۋالى ۋە روھىي قىياپىتىنى ياخشىلىشىغا ياردەم بېرىش لازىم. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئالاقىدار تارماقلارنى ماسلاشتۇرۇپ، قۇمقاناس يېزىسىنىڭ مەدەنىيەت، ماارىپ، سەھىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا سىستېمىلار بويىچە بۇاستە يار - يۆلەك بولۇشى لازىم.

سۈن يەنلىك

يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈشنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى توغرىسىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى

1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 13 — 16 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس يۈسۈپ ئەيسا، جۇ جېنجۇڭلار ئىقتىساد - پەن - تېخنىكا - مۇھىت ئاسراش كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، سانجى، ماناس، قۇتۇبى، مىچۈەنلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈشنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەمدە بىرقانچە پىكىر ۋە تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى:

1) ئاپتونوم رايون مەخسۇس ئاپپارات تەشكىل قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش مەسىلىسى ئۈستىدە مەخسۇس تەتقىقات ئېلىپ بېرىشى، پىلان تۈزۈشى لازىم. 2) بايلىق ئۇسۇلۇكىگە تايىنىپ باشلامچى كارخانىلارنى يېتىلدۈرۈش لازىم. 3) يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈشتە بازارنى باشلامچى قىلىش لازىم. ھۆكۈمەتنىڭ كارخانىلارنىڭ بازار ئېچىشىغا ياردەم بېرىش، يول كۆرسىتىش مەسئۇلىيىتى بار. 4) ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسىنى كۆچەيتىش، مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. 5) يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈشنى كاپالەتلەندۈرىدىغان سىياسەت ۋە نىزام بولۇشى كېرەك. 6) يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن مۇقىم بولغان ئاساسىي قاتلام رەھبەرلىك بەنزىسى ۋە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى بولۇشى كېرەك.

سۈن يەنلىك

كۆمۈرلۈكلەردە ئوت ئۆچۈرۈش ئەھۋالى ئۈستىدە تەكشۈرۈش

1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 28 — 29 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس جۇ جېنجۇڭ ئىقتىساد - پەن - تېخنىكا - مۇھىت ئاسراش كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، لیۇ خۇاڭگۇ، بەييانخې، شياۋلۇڭكۇلارنى تەكشۈرگەن ھەمدە شىنجاڭ كۆمۈرلۈكتە ئوت ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇشى باشقارمىسىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى ئۈستىدىكى تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، كۆمۈرلۈكلەردە ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتى ئۈستىدە پىكىر ۋە تەكلىپ بەردى. 1) تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتىپ، بايلىق ئۇستۇنلۇكى ئېڭىنى كۈچەيتىش، كۆمۈرلۈكلەردە ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ سىجىل تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى پىلانىغا كىرگۈزۈپ، 2020 - يىلدىن بۇرۇن شىنجاڭنىڭ كۆمۈرلۈكلىرىدە ئوت ئاپىتىنى تولۇق تۈگىتىش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم. 2) ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر كىچىك كۆمۈر قۇدۇقلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، گۈۋاھنامىسىز ئاچقان خۇسۇسىي كۆمۈر قۇدۇقلىرىنى قەتئىي تاقىشى، گۈۋاھنامىلىق كۆمۈر قۇدۇقلىرىغا قارىتىلغان ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش - ئوت ئۆچۈرۈش جەھەتتىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قالايمىقان ئېچىش ۋە قېزىشنى قەتئىي توسۇپ، يېڭى ئوت ئاپىتى پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى لازىم. 3) ئوت ئۆچۈرۈش مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم. 8 نۆۋەتلىق ئوت ئۆچۈرۈش رايونىغا كېتىدىغان 389 مىليون 981 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغنى دۆلەت پىلان كومىتېتى چۈشۈرگەن مەخسۇس مەبلەغدىن ھەل قىلغاندىن باشقا، 27 ئاەتتىكى ئوت رايونىغا كېرەكلىك 226 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغنى ئاپتونوم رايون ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ھەل قىلىشى لازىم: ئۇنىڭدىن باشقا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئىلگىرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان ئوت ئۆچۈرۈش فوندىنى ئامال بار ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ھەم دۆلەتنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئوت ئۆچۈرۈش ۋەزىپىسىنىڭ ۋاقتىدا ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم: 4) باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. 5) ھۆكۈمەت كۆمۈرلۈكلەردە ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىگە ئېتىبار بېرىشى كېرەك. ئوت

ئۆچۈرۈش خىزمىتى بىلەن ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسراشنى بىرلەشتۈرۈشنى سىياسىي كېڭەشنىڭ بۈنگدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدىكى ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش خىزمىتىنىڭ بىر مۇھىم مەزمۇنى قىلىش لازىم.

سۈن يەنلىك

قەشقەر ئۇيغۇر ئاپتونوم ئوبلاستى ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى ۋە نادىر ئەسەرلەر ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 2 — 13 - كۈنلىرى مۇئاۋىن رەئىس پاشا ئىشان ماۋارىپ - مەدەنىيەت - سەھىيە - تەنتەربىيە كومىتېتى مەدەنىيەت گۇرۇپپىسىدىكىلەرنى باشلاپ، قەشقەر ئۇيغۇر ئاپتونوم ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى ۋە نادىر ئەسەرلەر ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەمدە ساقلانغان مەسىلىلەر ئۈستىدە تۆۋەندىكى تەكلىپلەرنى بەردى:

1) نۇقتىلىق مەدەنىيەت مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىنى، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم. 2) ئاممىنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى داۋاملىق بېيىتىش لازىم. ئۆزگىچە مەدەنىيەت، ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتنى ئوبدان تۇتۇش بىلەن بىللە، كارخانا مەدەنىيىتى، مەكتەپ مەدەنىيىتى، كەنت مەدەنىيىتى، مەھەللە مەدەنىيىتى قۇرۇلۇشىنىمۇ ئوبدان تۇتۇش، كىنو قويۇش ئەترەتلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، كىنو كۆرۈش قىيىن بولۇۋاتقان مەسىلىنى ھەل قىلىش، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى چىڭ تۇرۇپ قانات يايدۇرۇش لازىم. 3) ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەت ۋە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرى، تەشۋىقات تارماقلىرى ماسلىشىپ، نادىر ئەسەرلەرنى كۆپلەپ چىقىرىشى لازىم. 4) مەدەنىيەت سەلىنمىسى سىياسىتىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەدەنىيەت ئىشلىرى سەلىنمىسىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. مەدەنىيەت خراجىتىنى يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ 0.8% نگە، كەم بولغاندا 0.5% نگە يەتكۈزۈش لازىم.

سۈن يەنلىك

قىزىلسۇ ئوبلاستى، قەشقەر ئۇيغۇر ئاپتونوم ئوبلاستى مۇھاجىرلار ئىشلىرىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 20 — 30 - كۈنلىرى ئاممىۋى تەشكىلاتلار ۋە شىياڭگاڭلىق - ئاۋمېنلىق - تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، مۇھاجىرلار بىلەن ئالاقە باغلاش كومىتېتىنىڭ 8 كىشىلىك تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قىزىلسۇ، قەشقەرلەرگە بېرىپ ئوتتۇرا، غەربىي ئاسىيا رايونىدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلار ۋە ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلارنىڭ ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەم پىكىر - تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. 1) ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، كۆز قاراشنى يېڭىلاپ، يېڭى دەۋرە مۇھاجىرلار ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنى ئۈستۈرۈش لازىم. 2) «ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلارنىڭ ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى يەنىمۇ ئەملىيلەشتۈرۈش ھەمدە يېڭى ئەھۋالغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونىنىڭ يولغا قويۇش چارىسىنى ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە تۈزىتىش لازىم. 3) مۇھاجىرلار ئارىسىدىكى نامراتلارنى يۆلەشنىڭ سالمىقىنى ھەقىقىي زورايتىش لازىم. 4) خېرىدار چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزۈش ۋە دۆلەت سىرتىدىكىلەردىن ئىئانە ئېلىش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇرۇش لازىم. 5) غەربىي، جەنۇبىي، ئوتتۇرا ئاسىيادىكى مۇھاجىرلارنىڭ ئەھۋالى ئۈستىدىكى تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش، تاشقى تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇش لازىم. 6) مۇھاجىرلار خىزمىتى خراجىتىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىش لازىم. 7) مۇھاجىرلار ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مۇھاجىرلار ئىشلىرىنىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى بەرپا قىلىش لازىم.

سۈن يەنلىك

ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئاقسۇ يېزىسىنىڭ ئۇلار بېقىش - كۆپەيتىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى

1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى مۇئاۋىن رەئىس بېكمۇقەمەت مۇسا سىياسىي كېڭەشنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى باشلاپ، ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ ئاقسۇ يېزىسىغا بېرىپ، ئۇلار بېقىش - كۆپەيتىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەم تۆۋەندىكى تەكلىپلەرنى بەردى: 1) قوغداشنى ئالدىنقى شەرت قىلىش، تەتقىقات ۋە ئېچىش ئىشىنى ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداشقا دائىر نىزام بويىچە ئېلىپ بېرىش، كەلمە - كەلمەس تۇتۇش، ئوۋلاش ئەھۋالىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئوندىق قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇش لازىم. 2) شىنجاڭدا ياۋا ئۇلارنى بېقىش، كۆپەيتىش ۋە ئونگدىن پايدىلىنىشنى ئۆزگىچە ئىقتىسادىي ساھەنىڭ بىرى قىلىش لازىم، ئونگغا ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلار ئېتىبار بېرىشى كېرەك. 3) ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىش - يېتىشتۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش، تەتقىقات مەبلىغى سەلىنمىسىنى كۆپەيتىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر

ۋاقىتتا، سايامەتچىلىكنى ئېچىشقا بىرلەشتۈرۈپ كۆپ ساھەنى مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلىش، «كىم مەبلەغ سالسا، شۇ نەپ ئېلىش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئۇلارغا ئالاقىدار كەسىپلەرنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىكىنى يولغا قويۇش لازىم. 4) ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى ئۇلارنى ئاساس قىلغان كۆپ خىل كەسىپنىڭ چوڭقۇر قاتلىمى ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىشقا ئۈيۇشتۇرۇپ، ئۇلاردىن ئىبارەت ئۇزگىچە بايلىقنىڭ ئىقتىسادىي قىممىتىنى نامايان قىلىپ، ئۇنى ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتىغا ئايلاندۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىغە بەخت يارىتىش لازىم.

سۈن يەنلىك

قىسمەن ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ تەكشۈرۈش ئۆمەكلىرى شىنجاڭغا كېلىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە گۈاڭجۇ شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى ژۇ مېڭبىي 8 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

7 - ئاينىڭ 7 — 14 - كۈنلىرى خېنەن ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇ يەنجى 10 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، ئىلى، قەشقەر، تۇرپان، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

8 - ئاينىڭ 11 — 20 - كۈنلىرى بېيجىڭ شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لۇ سۇڭخۇا 12 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، تۇرپان، ئىلى، شىخەنزە قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

8 - ئاينىڭ 13 — 20 - كۈنلىرى شاڭخەي شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ شېڭخۇڭ 12 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، بايىنغولىن، تۇرپان، ئىلى، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

8 - ئاينىڭ 14 — 22 - كۈنلىرى سەنشى ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇڭ شاۋخۇا 10 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، بورتالا، تۇرپان، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

8 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە يۇننەن ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خې جەنجۇن 5 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، تۇرپان، ئىلى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

9 - ئاينىڭ 3 — 10 - كۈنلىرى گۈاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چېن لىيچىن 7 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، تۇرپان، ئىلى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

9 - ئاينىڭ 7 — 13 - كۈنلىرى گۈاڭدۇڭ ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى پەن جىنپىڭ 14 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، تۇرپان، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

9 - ئاينىڭ 14 — 19 - كۈنلىرى شاڭخەي شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جېڭ لىجى 9 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، قەشقەر، تۇرپان قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

9 - ئاينىڭ 17 — 25 - كۈنلىرى يۇننەن ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاۋ يەنگۇاڭ 2 كىشى تۇرپان، بوغدا كۆلى، ئىلى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

9 - ئاينىڭ 18 — 26 - كۈنلىرى فۇجيەن ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جۇ چاڭ شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق ئەزالاردىن تەركىب تاپقان 37 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ ئىلى، قەشقەر، تۇرپان، ئۈرۈمچى، شىخەنزە قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

10 - ئاينىڭ 9 — 13 - كۈنلىرى گۇيجۇ ئۆلكىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ژۇ جيابۇ 17 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ، تۇرپان، بوغدا كۆلى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى.

سۈن يەنلىك

تارىخىي ماتېرىياللار خىزمىتى

1998 - يىلى تارىخىي ماتېرىياللار كومىتېتى «ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ تارىخىي ماتېرىياللار خىزمىتى پىلانى (1998 — 2002 - يىل)» نى تۈزۈپ چىقتى. 7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ تارىخىي ماتېرىياللار خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى مايتاغدا ئېچىلدى. 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى تارىخىي ماتېرىياللار خىزمىتىدىن دوكلات قىلىش يىغىنى كۇيتۇڭدا ئېچىلدى. بۇ 2 يىغىندا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش چاقىرغان تارىخىي ماتېرىياللار كومىتېتى مۇدىرلىرى

يغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئەھۋال ۋە تەجرىبە ئالماشتۇرۇلدى، «شىنجاڭنىڭ نېفىت ۋە نېفىت خىمىيە سانائىتىنىڭ تەرەققىيات تارىخى»، «بايازاندىكى يېڭى شەھەر — كۆيتۈك» قاتارلىق مەخسۇس تېمىدىكى تارىخىي ماتېرىياللارنى ھەمكارلىشىپ تۈزۈش ۋە نەشر قىلىش ۋەزىپىسى مۇزاكىرە قىلىپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى.

1998 - يىلى «شىنجاڭ تارىخىي ماتېرىياللىرىدىن تاللانما»، «شىنجاڭدىكى تارىخىي شەخسلەرنىڭ رەسىملىك توپلىمى»، «شىنجاڭنىڭ نېفىت ۋە نېفىت خىمىيە سانائىتىنىڭ تەرەققىيات تارىخى»، «بايازاندىكى يېڭى شەھەر — كۆيتۈك»، «شىنجاڭدىكى خۇيزۇلار»، «جىمسارداۋاھار» قاتارلىق مەخسۇس تارىخىي ماتېرىياللارنى توپلاش خىزمىتى نۇقتىلىق ئېلىپ بېرىلىپ، تەخمىنەن 1 مىليوندىن ئارتۇق خەتلىك 90 نەچچە پارچە ھەرخىل تارىخىي ماتېرىيال توپلاندى.

يەنە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش رىياسەتچىلىك قىلغان «باندىت تازىلاش - زومىگەرلەرگە قارشى تۇرۇش خاتىرىلىرى»، «جۇڭگونىڭ 100 يىللىق تارىخىغا دائىر مەشھۇر ئابدىلەر» قاتارلىق مەخسۇس تېمىدىكى ھەمكارلىق تۈزلىرىنى ماقالە بىلەن تەمىنلەش ۋە «مۇسابايوف جەمەتى»، «شىنجاڭنىڭ مىللىي سانائىتى» (ئۇيغۇرچە نەشرى) نى تەھرىرلەش ۋەزىپىسى تاماملاندى. «شىنجاڭ تارىخىي ماتېرىياللىرىدىن تاللانما» (ئۇيغۇرچە نەشرى، 41 -، 42 - توپلام)، «شىنجاڭ تارىخىي ماتېرىياللىرىدىن تاللانما» (خەنزۇچە، 1 -، 2 -، 3 -، 4 - توپلام) «قەشقەردە بوزيەر ئاچقان 30 يىل» (ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە) رەسمىي نەشر قىلىندى. «ئاسىيا كىندىكى» گېزىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، تارىخىي ماتېرىياللار مەخسۇس بېتىنى تەھرىرلەشكە رىياسەتچىلىك قىلىندى، مەخسۇس بەتتىن 6 سان ئېشىلىپ، 60 مىڭ خەتلىك ماقالە ئېلان قىلىندى.

يۇ جۇنشېڭ

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە سودا - سانائەت-چىلەر بىرلەشمىسى

ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۇيۇشمىسى) مەسئۇللىرىنىڭ ئىسىملىكى

جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: جالاڭ جىلاڭ.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: سۈلۈك داچىلاڭ، جالاڭ گۇفېلاڭ، خوشۇمبې (ئايال)، شۇ جاۋ.

جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: جۇ جېنجۇلۇك.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: لى شياڭرۇي، يەن خۇجۇلۇك، خوشۇخوا، جۇ جىشېلاڭ، ۋاڭ جېڭرۇي (ئايال).

جۇڭگو دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: شيې شېڭرۇي.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: جاۋ خۇەيگۇي، جۇاڭ جىگو.

جۇڭگو دېموكراتىيىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: جۇ جىڭباۋ.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: شى جيەنشىن، تۇڭ جاۋلىلاڭ (ئايال).

جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: لىيۇ چېڭجى.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: لىيۇ خۇڭچۇەن، لىيۇ جىزۇ، لىيۇ بياۋ.

«3 - سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى

مۇدىر: گۇلۇك جېندۇلۇك.

مۇئاۋىن مۇدىرلار: ۋاڭ خەنشېڭ، چې ۋېنگۇلۇك، ۋاڭ دىجى.

ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۇيۇشمىسى)

رەئىس: ئابدۇرېھىم ھاجى ئىمىن.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: ماچاڭفا (خۇيزۇ)، يالاڭ شېڭىلاڭ، ئابلىز جۇمە، گوچاڭچىلاڭ، گۇ كەيپۇەن، سۇن گۇاڭشىن، جالاڭ يې، مۇقان (قازاق)، يالاڭ مىندې (ئايال)، تالاڭ ۋەنلى، تۇرسۇن ئىمىن.

ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار تەشكىلاتىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار يېڭىدىن 87 ئەزا قوبۇل قىلدى. يىل ئاخىرىغىچە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئەزاسى 3717 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى 11 ئەزا قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئومۇمىي ئەزاسى 704 كە يەتتى؛

دېموكراتىيە ئىتتىپاقى 28 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئومۇمىي ئەزاسى 1233 كە يەتتى؛ دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى 18 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئومۇمىي ئەزاسى 356 گە يەتتى؛ دېموكراتىيىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى 6 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئومۇمىي ئەزاسى 553 كە يەتتى؛ دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى 6 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئومۇمىي ئەزاسى 324 كە يەتتى؛ «3 - سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى 18 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئومۇمىي ئەزاسى 547 گە يەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئەزالىرى ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 944 بولۇپ، %25.4 نى؛ ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 1768 بولۇپ، %47.6 نى تەشكىل قىلدى.

جاۋ يۈلەن

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ ئەزالىرىنىڭ ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەشلىرىدە ۋەزىپە ئۆتەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، سىياسىي كېڭەشلەر نۆۋىتى ئالماشتۇرغاندا، ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ ئەزالىرىدىن 43 كىشى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىدا ۋەزىپە ئۆتەيدىغان بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە 3 كىشى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، 2 كىشى ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، 4 كىشى ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، بىر كىشى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولدى؛ 228 كىشى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەشلەردە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىر كىشى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، 5 كىشى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، بىر كىشى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، 16 كىشى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، 32 كىشى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، بىر كىشى شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولدى.

جاۋ يۈلەن

جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

1998 - يىلى جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 5 قېتىم مۇدىرلار مەمۇرىيەت يىغىنى، 2 قېتىم دائىمىي كومىتېت يىغىنى ئاچتى، بۇ يىغىنلارنىڭ ئاساسلىق قارالمىلىرى مۇنۇلاردىن ئىبارەت بولدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش؛ جۇئېنلەي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش؛ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇھىمەت يىغىنى؛ مەملىكەتلىك 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنى ۋە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 1 - يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش؛ ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 2 - يىغىنىغا تەكلىپ تەييارلاش ۋە جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىغا مۇئاۋىن مۇدىرلارنى كۆپەيتىپ سايلاش.

4 - ئاينىڭ 15 - ، 16 - كۈنلىرى گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 2 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلدى، يىغىندا مۇدىر جاڭ جىڭ «نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، ئىنتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، تىرىشىپ ئىشلەيلى» دېگەن تېمىدا خىزمەت دوكلاتى بەردى. 9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلدى، جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى تۇڭ فۇ، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى فېڭ جيېلار يىغىنغا كېلىپ يېتەكچىلىك قىلدى. يىغىندا سۆڭ داچېڭ، شۇ جاۋلار جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى. 4 - ئايدا، جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شيۈڭ جۇڭخوا جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەتلىرىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى. 3 - ئايدا ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خۇ شىمېي مەركىزىي سوتسىيالىزم ئىنستىتوتى ئاچقان 9 - قارارلىق دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ كادىرلىرى كۆرسىگا قاتناشتى. 10 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنلىرى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خۇ شىمېي ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك ئايالالار قۇرۇلتىيىغا قاتناشتى. 10 - ئايدا جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ ش ئۇ ئا ر كومىتېتى جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە تارىخى بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىگە 400 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. 11 - ئايدا، جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ

دائىمي ئەزاسى جالاڭ جىلاڭ جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش گۇرۇپپىسىغا باشلامچىلىق قىلىپ، بورتالا ئوبلاستىدىكى ئېيىنۇر كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى كۆزدىن كەچۈردى ۋە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.

1998 - يىلى جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىغا 11 ئەزا قوبۇل قىلىندى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 41.3، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى مەلۇماتلىقلار 91% نى، ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 73% نى ئىگىلەيدۇ. يىل ئاخىرىدا جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئاپتونوم رايون بويىچە 704 كە يەتتى، بۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 58.4، ئۇلار ئىچىدە ئايال ئەزا 184. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن بىر كىشى تەكلىپلىك مەمۇرىي تەپتىش، بىر كىشى تەكلىپلىك تەپتىش، بىر كىشى مۇپەتتىش بولدى، 73 كىشى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ ئەزاسى بولدى. 1998 - يىلى جۇڭگو گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ ئاقسۇ شەھەرلىك كومىتېتىغا دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى.

جۇ گولىن

دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

ئىدىيىۋى قۇرۇلۇش ئەھۋالى 1998 - يىلى، دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ئەزالىرىنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى، باش شۇجى جيانگ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى، ج ك پ 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئىستايىدىل تەشكىللىندى. شۇنىڭدەك شەھەرلىك، سانجى شەھەرلىك كومىتېتلىرى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ئەزالىرى ئۆگىنىش كۆرسى ۋە مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئەھۋالى 1998 - يىلى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىدىن 67 كىشى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى ۋە سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ ئەزاسى بولۇپ سايلاندى. ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جۇ جېنجۇڭ ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلاندى.

1998 - يىلى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ئەزالىرى 9 مۇھىم پىكىر ۋە تەكلىپ بەردى. سىياسىي كېڭەشكە كوللېكتىپ نامىدا 24، شەخسلەر نامىدا 34 تەكلىپ بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە «ئالىي ماۋارىپ ئىسلاھاتى توغرىسىدا»، «پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى توغرىسىدا»، «ئەمگەك قانۇنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئاق بۇلغىنىشتىن ساقلىنىش توغرىسىدا»، «شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىقىنى داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرۇشتا يولۇقىدىغان مەسىلىلەر ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرى توغرىسىدا»، «ئاممىۋى قاتناش ئىسلاھاتى توغرىسىدا» قاتارلىق تەكلىپلەر ئالاقىدار تارماقلارنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشىگە ئېرىشتى.

7 - ئايدىن 8 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مەدەنىيەت - سەھىيە - تەنتەربىيە كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈش ئۇيۇشتۇردى. تەكشۈرگۈچىلەر ئالتاي ۋىلايىتىگە بېرىپ ئېلىپ بارغان دۆلەتنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئوستىدىكى مەخسۇس تەكشۈرۈشتە ئىختىساسلىق خادىملار مەسلىسىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ تۈزگەن «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىختىساسلىق خادىملار مەسلىسى ھەققىدە تەكلىپ» دېگەن دوكلاتى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشتى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ 1999 - يىللىق خىزمەت كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈلدى.

2 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مەدەنىيەت - ماۋارىپ كومىتېتى شىنجاڭنىڭ ئالىي ماۋارىپ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدا ماۋارىپ ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى، يىغىندا 15 پارچە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى. بۇ ئىلمىي ماقالىلەر «شىنجاڭ دېموكراتىيە ئىتتىپاقى خەۋەرلىرى» نىڭ مەخسۇس سانىغا تاللاپ بېرىلدى.

3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى تەكلىپلىك مەمۇرىي مۇپەتتىش، تەپتىش، ئىقتىسادىي مۇپەتتىش، ماۋارىپ مۇپەتتىشلىرىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى توغرىسىدا سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەتلىرى ھەققىدە «ئەھۋالدىن ئىنكاس» بېرىپ، دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ۋە ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىگە يوللىندى.

ئىجتىمائىي مۇلازىمەت ئەھۋالى 1998 - يىلى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى شىخەنزە شەھەرلىك كومىتېتى شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىدا تۇر قىلىپ تۇرغۇزغان مەخسۇس تۇر «ZT-1» بېرىم ئۆتكىزگۈچ ئىستانسىسى ۋە قوللىنىش» بىكىتۈەن يېزا ئىگىلىك 8 - شىستىنىڭ پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ۋە

باھالاشتىن ئۆتتى. بۇ تۈر شىخەنزە رايونىدا 5 يىلدىلا 100 مىڭ گېكتار يەرگە كېگەيتىلىپ، 77 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىنىدى.

دېموكراتىيە ئىتتىپاقى سانجى شەھەرلىك كومىتېتى «سانجى ،يەلكەن، مۇلازىمەت ئورنى» قۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا ھەقسىز يېتەكچىلىك قىلدى ۋە مەسلىھەت بەردى.

دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كومىتېتى ئۈرۈمچى ناھىيىسى بەنقاڭگۇ يېزىسى بىلەن بىرلىكتە قۇرغان 2 باشلانغۇچ مەكتەپ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى بويىچە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولدى ھەمدە يېزا بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. 5 - ئاينىڭ 23 - كۈنى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ئەۋەتكەن تېببىي داۋالاش مۇتەخەسسىسلىرى دېموكراتىيە پارتىيە - گۈرۈھلار داۋالاش ئەترىتىگە قاتنىشىپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ لېۋداۋان كۆمۈر كېنىدا خالىسانە كېسەل كۆردى. مۇئاۋىن مۇدىر خو شۇخۇا يەنە ئاز سانلىق مىللەت بىمارلىرىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ خالىسانە كېسەل كۆردى.

تەشكىلىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى 8 - ئاينىڭ 13 — 17 - كۈنلىرى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىدىن 5 كىشى شىنجاڭ ئېچىلغان غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) نىڭ 10 - قېتىملىق دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ئىشلىرى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى. يىغىندا جايلاردىكى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى خىزمىتىگە دائىر ئەھۋاللار ئالماشتۇرۇلدى.

11 - ئاينىڭ 3 — 6 - كۈنلىرى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ئورگىنىغا قاراشلىق تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ مەملىكەتلىك خىزمەت يىغىنىغا قاتناشتى، دېموكراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتى تەشكىللىگەن ئۇچۇر تورىغا قاتناشتى.

1998 - يىلى دېموراتىيە ئىتتىپاقى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 28 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 21. 39، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار %10.7 نى ئىگىلەيدۇ. يىل ئاخىرىدا دېموكراتىيە ئىتتىپاقىنىڭ ئەزاسى 1233 كە يەتتى، ئىتتىپاق قاربىمقىدا شەھەر دەرىجىلىك 3 تەشكىلات، بۆلۈمىستە قاراشلىق 30 ياچېيكا ۋە گۇرۇپپا تەسىس قىلىنىدى.

ساۋ شياۋيەن

دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئەھۋالى 1998 - يىلى دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك كومىتېتى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرگە يوللاپ بەرگەن تەكشۈرۈش دوكلاتى ۋە تەكلىپ، كېڭىشىش سۆھبەت يىغىنى ۋە سىياسىي كېڭەش يىغىنىدا قىلغان سۆزلىرىدە بەرگەن تەكلىپ 30 غا يەتتى.

5 - ئايدا دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار تېببىي داۋالاش ئەترىتىگە قاتناشقان كومىتېت ئەزالىرى ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ شۇيشىگۇ يېزىسى ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ لېۋداۋان كۆمۈر كېنىغا بېرىپ خالىسانە كېسەل داۋالاش پائالىيىتىگە قاتناشتى، ئۇلار ئاز سانلىق مىللەت ئاممىسىنى ھەقسىز داۋالىدى ۋە ئۇلارغا دورا يەتكۈزۈپ بەردى. 590 نەچچە ئادەم(قېتىم) كېسەل كۆردى.

9 - ئايدا دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مەسئۇللىرى دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى گۇاڭشى ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن تۇرپان شەھەرلىك ھۆكۈمەت ۋە كېچىك باغۋەنچىلىك مەيدانغا بېرىپ، ئۇزۇم ھارىقى ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ۋە ئىگىلەپ، گۇاڭشىنىڭ لېۋ جۇ شەھىرى بىلەن تۇرپاننىڭ ھەمكارلىشىپ مېۋە ھارىقى ئىشلەپچىقىرىپ، جەنۇبىي جۇڭگو ۋە شىياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىغا سېتىش مۇمكىنچىلىكىنى تەتقىق قىلدى.

1998 - يىلى دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىدىن 6 كىشى ئاپتونوم رايون، شەھەر دەرىجىلىك مەمۇرىي مۇپەتتىشلىك، تەپتىشلىك ۋە ئىستىل تۇزىتىشنى باھالىغۇچىلىققا تەكلىپ قىلىندى. ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مەمۇرىي مۇپەتتىش شى تيې ش ئۇ ئا ر مەمۇرىي مۇپەتتىشلىك نازارىتىگە 5 پارچە ماتېرىيال يوللىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە مەمۇرىي مۇپەتتىشلىك نازارىتىگە «خۇسۇسىي كارخانىلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ھەققىدە» تەكلىپ» ۋە «خۇسۇسىي كارخانىلاردىكى پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھەرىكىتىنى پارتىيە قائىدە- تۈزۈملىرى ۋە پارتىيە ئىنتىزامى ئارقىلىق قاتتىق چەكلەش ھەققىدە تەكلىپ» كە ئوخشاش يازما تەكلىپلەرنى يوللىدى. بۇ تەكلىپلەر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشتى.

ئۇز قۇرۇلۇشى ئەھۋالى 1998 - يىلى دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇلۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 8 قېتىم مۇدىرلار مەمۇرىيەت يىغىنى ئاچتى، بۇ يىغىنلاردا دېلا شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، 15 - قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، باش شۇجى جيالڭ

زېمىنلىق شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان سۆزىنى ئۆگىنىش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا دائىر ئالاقىدار خەۋەر، ماقالىلەرنى ئۆگىنىش، ئاپتونوم رايونلىق ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە تۈرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈشكە دائىر بەلگىلىمىلەرنى ئۆگىنىش مەزمۇن قىلىندى ھەمدە دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ ھەرقايسى باسقۇچلاردىكى خىزمەتلىرى مۇھاكىمە قىلىندى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

4 - ئايدا دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش خىزمىتى كومىتېتى قۇرۇلدى. 10 - ئايدا، ئىقتىساد ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى، يىغىندا 16 پارچە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، «خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش سوتسىيالىزم قۇرۇشقا پايدىلىق — يولداش لىيۇ شاۋچى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەيمىز»، «ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققىدە» گە ئوخشاش ئىلمىي ماقالىلەر كۆپچىلىكنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

تەشكىلىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى 1998 - يىلى دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 18 ئەزا قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار %83 نى ئىگىلەيدۇ، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 43.3. يىل ئاخىرىدا ئومۇمىي ئەزاسى 356 گە يەتتى. دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتىنىڭ ئۆلكە دەرىجىلىك تەشكىلاتى بىر، شەھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتى بىر، ئاساسىي قاتلام ياچېيكىسى 24، بۇاستە قاراشلىق گۇرۇپپا 6.

ساۋ شياۋيەن

دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

1998 - يىلى دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ھۆكۈمەت، خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەش قاتارلىق ئورۇنلار ئۈيۈشتۇرغان سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشى يىغىنى، سۆھبەت يىغىنى ۋە ئەھۋال مەلۇم قىلىش يىغىنىغا كۆپ قېتىم قاتناشتى. ئۇلار ئاپتونوم رايونلۇق، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، سىياسىي كېڭەشلەرگە 20 دىن ئارتۇق تەكلىپ ۋە تەۋسىيە بەردى. بۇلار ئالاقىدار تارماقلارنىڭ يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشتى.

دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پۈتۈن پارتىيەدە دېلىك شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشى» ۋە ج ك پ 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ھۆججەتلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئىزچىللاشتۇردى، 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇردى.

3 - ئايدا دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جۇ جىڭباۋ مەركىزىي سوتسىيالىزم ئىنستىتوتى ئاچقان كۇرسقا قاتناشتى.

5 - ئايدا دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ ئەزالىرى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار داۋالاش ئەترىتىگە قاتنىشىپ، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ نەشەن كان رايونىغا بېرىپ خالىسانە كېسەل كۆردى.

كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش مەزگىلىدە، جەمئىيەت ئەزالىرى مەركەزنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا بېرىپ پۇل ۋە مادىدي بۇيۇم ئىئانە قىلدى.

1998 - يىلى دېموكراتىينى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 6 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 41، ھەممىسىنىڭ ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار. يىل ئاخىرىدا ئاساسىي قاتلام ياچېيكىسى 43 كە، ئاساسىي قاتلام گۇرۇپپىسى 7 گە، ئومۇمىي ئەزاسى 553 كە يەتتى.

جېلىڭ ۋېن

دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

1998 - يىلى دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 3 قېتىم دائىمىي كومىتېت يىغىنى ۋە 3 قېتىم ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىن ئېچىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىنلىق شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئۆگەندى، ج ك پ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى دۇنياغا كەلگەنلىكىنىڭ 77 يىللىقىنى ھەمدە زۇڭلى جۇ ئېنلەي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. ئۇ ئىگىلىش ئارقىلىق ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلار ۋە ئەزالارنىڭ ساپاسى ۋە ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش سەۋىيىسى ئۆستى.

1998 - يىلى دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى

ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئۆيۈشتۇرغان كېڭەش يىغىنى، سۆھبەت يىغىنى، دوكلات يىغىنى ۋە ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتى يىغىنىغا كۆپ قېتىم قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 1 - يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويغان «ئاپتونوم رايونلۇق ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدە تەكلىپ» ى ۋە ئېدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، جەنۇبىي شىنجاڭدا كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاشنىڭ ئۇنۇمىگە دائىر تەكشۈرۈش دوكلاتلىرى ۋە تەكلىپلىرى يىغىنىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق 16 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى مەزگىلىدە، ش ئۇ ئا ر كومىتېتى تەشكىللىگەن تېببىي داۋالاش مۇتەخەسسىسلىرى ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ شۇيشىگۇ يېزىسى ۋە ئۇرۇمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ لېۋداۋان كۆمۈر كېنىغا بېرىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېسىلىنى خالىسانە كۆردى. خەلقئارا ئىلىم - پەن، تىنچلىق ھەپتىلىكى مەزگىلىدە، ش ئۇ ئا ر كومىتېتى يېڭە بىلەن داۋالاش ئىلمىي دوكلات يىغىنى ئاچتى.

1998 - يىلى، دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى 6 ئەزا قوبۇل قىلدى. يىل ئاخىرىدا ئەزاسى 324 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە، ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 77% نى ئىگىلەيدۇ، ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ئاستىدىكى شەھەرلىك كومىتېت 3، بۈاستە قاراشلىق ياچېيكا ۋە گۈرۈپپا 25.

خي جۇڭ

«3 - سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

ئىدىيىۋى قۇرۇلۇش ئەھۋالى 1998 - يىلى «3 - سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى جەمئىيەت ئەزالىرىنى دېڭ شىياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە، ج ك پ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش قاتارلىق چوڭ ئىشلار توغرىسىدا سۆھبەت يىغىنى، ۋەزىيەتتىن دوكلات بېرىش يىغىنى ئاچتى، خاتىرىلەش ماقالىلىرىنى ئېلان قىلىش ئارقىلىق تەشۋىقات خىزمىتى ۋە ئىدىيىۋى خىزمەتنى قانات يايدۇرۇپ، خېلى ياخشى ئىجتىمائىي ئونۇمگە ئېرىشتى.

تەشكىلىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى «ئوچىنى ئاساس قىلىش» تىن ئىبارەت تەشكىلىي تەرەققىيات پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئەزالىرى قېرىپ كېتىۋاتقان تارماق جەمئىيەتلەرنىڭ تەشكىلىي تەرەققىيات خىزمىتىنى كۈچەيتتى، قىسمەن تارماق جەمئىيەتلەرنى تەڭشىدى، يېڭىدىن «جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ ئىسمىلىكى» نى تۈزۈپ نەشر قىلدۇردى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر كومىتېتى يېڭىدىن 18 ئەزا قوبۇل قىلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 43.5. يىل ئاخىرىدا ئەزاسى 547 گە، شەھەرلىك كومىتېت 2 گە، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى 38 گە يەتتى. ئەزالار ئاربسىدا ئالىي تېخنىكۇمدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگىلەر 100% نى، ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 98% نى ئىگىلىدى، 8 كىشى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، 44 كىشى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ ئەزاسى بولدى، 6 كىشى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەكلىپلىك مەمۇرىي مۇپەتتىش، تەپتىش، ئىقتىسادىي مۇپەتتىش ۋە ماتارىپ مۇپەتتىشى بولدى.

ئۆز قۇرۇلۇشى ئەھۋالى يىل بېشىدا «ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش تەدبىرلىرى» نى تۈزۈپ چىقتى. مەركىزىي ئۆگىنىش يىغىنلىرىنى قەرەللىك ئېچىپ تۇردى، ش ئۇ ئا ر كومىتېتى ئورگىنىمۇ سىياسىي ئۆگىنىش تۈزۈمىنى تۈزۈپ چىقتى؛ ئاساسىي قاتلام تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىپ، «ئاساسىي قاتلام تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ھەققىدە بىرقانچە پىكىر» نى تۈزۈپ چىقتى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئۆگىنىش كۈرسلىرىنى ئەستايىدىل ياخشى ئاچتى؛ جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ پائالىيەت كۈنىنى ئايدا بىر قېتىم ئۇيۇشتۇرۇپ تۇردى؛ تەكلىپلىك خادىملار سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ تۇردى؛ 16 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئېيى پائالىيىتىگە ماسلىشىپ، تېببىي داۋالاش مۇتەخەسسىسلىرى گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ شۇيشىگۇ يېزىسى ۋە ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ لېۋ داۋان كۆمۈر كېنىغا بېرىپ داۋالىنىش مەسلىھەتى بەردى ۋە خالىسانە كېسەل كۆردى؛

ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېت ئورگىنىدىكى كادىرلار «دۆلەت مەمۇرلىرى ۋاقىتلىق نىزامى» نى ئۆگىنىشكە قاتناشقاندىن كېيىن، ئەزالارنىڭ ھەممىسى مەمۇرلار ئىمتىھانىدىن ئۆتتى. ئورگان كادىرلىرى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا 1440 يۈەن ئىئانە قىلدى.

ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئەھۋالى ئۆز ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، مۇتەخەسسىس ۋە ئالىملارنى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلىپ، پائال چارە - تەدبىر كۆرسىتىشكە ئۈيۇشتۇردى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ۋە سىياسىي كېڭەش ئەزالىرى تەكشۈرۈش پائالىيىتى ۋە ئەھۋال مەلۇم قىلىش يىغىنىغا قاتنىشىش ئارقىلىق ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىشقا دائىر بىرمۇنچە يۇقىرى مۇپەتتىلىك تەكلىپلەرنى بەردى.

شۇي خۇلۇك

ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) نىڭ خىزمەت ئاھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە، رايونلاردا سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى تەشكىلاتىدىن 75 نى، يېزا - بازارلىق شۆبە جەمئىيەت، كەسىپداشلار ئۈيۈشمىسى (گۇرۇپپىسى) دىن 41 نى قۇردى، ئومۇمىي ئەزا 17 مىڭ 769 غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كارخانا ئەزا 3789، كوللېكتىپ ئەزا 151، يەككە ئەزا 13 مىڭ 829.

1 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) ئورگان كادىرلىرى، ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، شىنجاڭ «دېلوك» خەلقئارا ئوقەت چەكلىك شىركىتىنى قىيىنچىلىقتى ئېغىر كارخانا — شىنجاڭ چارۇچىلىق سودا - سانائەت باش شىركىتىگە بېرىپ، نامرات‌لارغا ياردەم بېرىش، ئۇلاردىن ھال سوراش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئۈيۈشتۇردى، قىيىنچىلىقى ئېغىر 137 ئائىلىلىك ئىشچى - خىزمەتچىگە 30 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى.

2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئىسمائىل تىلىۋالدى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) نىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى يوقلىدى، بىرلەشمىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. 4 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) كادىرلار نازارىتى بىلەن بىللە ئاپتونوم رايونلۇق غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك كارخانىلىرىدىكى ئىختىساسلىق خادىملار مۇلازىمەت سۇھبەت يىغىنى ئاچتى. خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنىڭ 50 ۋەكىلى يىغىنغا قاتناشتى. يىغىننىڭ ئاساسلىق مەقسىتى غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك كارخانىلىرىدىكى كەسىپىي تېخنىكا خادىملىرىغا قارىتا كادىر باشقۇرۇش سىياسىتى جەھەتتە دۆلەت كارخانىلىرى، كەسىپىي ئورۇنلار بىلەن ئوخشاش سىياسەتنى يولغا قويۇش، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ ئىختىساسلىق خادىملارنى جەلپ قىلىش، تەربىيىلەش، ئارخىپ باشقۇرۇش، ئۇنۇڭان باھالاش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىگە ياردەم بېرىش بولدى.

6 - ئاينىڭ 23 - كۈنى باربكۇل ناھىيىسىدە سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيى ئۆتكۈزدى، جۈمەبېك جەمئىيەت باشلىقلىقىغا سايلاندى. 21 كىشى ئىجرائىيە كومىتېتى ئەزالىقىغا، 7 كىشى دائىمىي كومىتېت ئەزالىقىغا سايلاندى.

7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەر ئۈيۈشمىسى) ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى بىلەن بىرلىشىپ ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك زاۋۇت باشلىقى (دىرېكتور) لارنىڭ سۈپەت نازارەتچىلىكى كۇرسى ئاچتى. كۇرسانتلار ئاساسلىقى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەھسۇلات سۈپىتى قانۇنى»، «ئۆلچەم قانۇنى»، «ئۆلچەملەشتۈرۈش قانۇنى» ۋە ئۇلارنىڭ ماددىلىرىنىڭ يەشمىسى ھەمدە «ئاپتونوم رايونىنىڭ مەھسۇلات سۈپىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى» نى ئۆگەندى.

7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى بورتالا ئوبلاستلىق سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ تۇنجى قۇرۇلتىيىنى ئۆتكۈزدى، قۇرۇلتايدا تۈرغۇن مۇھەممەت رەئىسلىككە، 21 كىشى ئىجرائىيە كومىتېتى ئەزالىقىغا، 9 كىشى دائىمىي كومىتېت ئەزالىقىغا سايلاندى.

8 - ئاينىڭ 5 — 8 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا كارخانا — شىنجاڭ «خۇالىك» سودا - سانائەت (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتىدە 98 جۇڭگونىڭ غەربىي قىسىم بىناكارلىق بېزەكچىلىك ماتېرىياللىرى يەرمەنكىسى ئۈيۈشتۇردى. مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى باۋ يۈجۇن كېلىپ تەبرىكلىدى. بۇ يەرمەنكىگە 580 كارخانا قاتناشتى. ئۇلار ئىچىدە سىرتتىن كەلگىنى 12، مەملىكەت ئىچىدىن كەلگىنى 568. يەرمەنكىگە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەملىكەت

ئىچى ۋە سىرتىدا ئىشلەنگەن داڭلىق، سۈپەتلىك يېڭى، ئالاھىدە بىناكارلىق ماتېرىياللىرى قويۇلدى، يەرمەنكىدە پۈتۈشۈلگەن سودا سوممىسى 860 مىليون يۈەن بولدى.

8 - ئاينىڭ 23 - كۈنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى جىڭ شۈپىڭ ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە بىر قىسىم خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنىڭ خوجايىنلىرى بىلەن سۆھبەت ئۇتكۈزدى. ئۇ غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا تېخمۇ تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ پەخرىي مۇئاۋىن رەئىسى مۇن فۇلىڭ ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە بىر قىسىم خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنىڭ خوجايىنلىرى بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىدىن ئۆز ئەۋزەللىكىنى تېخمۇ جارى قىلدۇرۇپ، شىنجاڭدىكى غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتىسادنىڭ ساغلام ۋە تېز راۋاجلىنىشىغا تېخمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

8 - ئاينىڭ 15 — 25 - كۈنلىرى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) 6 - قارار سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى كادىرلىرى كۆرسى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى سىستېمىسىدىن كەلگەن 39 جەمئىيەت رەھبىرى كۆرسقا قاتناشتى. كۆرستا سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) نىڭ يېڭى دەۋردىكى خىزمەت ۋەزىپىسى ۋە فۇنكسىيىسى كۆزدە تۇتۇلغان ھالدا 8 تېما بويىچە لېكسىيە ئۈيۈشتۇرۇلدى.

8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىگىلىكنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا قاتناشتۇرۇش يىغىنى ۋە سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) نىڭ 7 - نۆۋەتلىك ئىجرائىيە كومىتېتى 2 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنى ئاچتى. يىغىندا خىزمەت دوكلاتى قاراپ چىقىلدى ھەم ماقۇللاندى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئىسمائىل تىلۋالدى يىغىنغا قاتناشتى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى مادى ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەلىلقان مامىقانغا ۋاكالىتەن يىغىنغا كېلىپ سۆز قىلدى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى جىڭ شۈپىڭ 127 ۋەكىلنى قوبۇل قىلدى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى.

8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى تارباغاتاي ۋىلايەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ 1 - قۇرۇلتىيى ئۆتكۈزۈلدى، قۇرۇلتايدا يېڭى رەھبەرلىك بەنزىسى سايلاپ چىقىلدى.

9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى چاقىلىق ناھىيىلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ 1 - قۇرۇلتىيى ئۆتكۈزۈلدى، قۇرۇلتايدا يېڭى رەھبەرلىك بەنزىسى سايلاپ چىقىلدى.

11 - ئاينىڭ 26 - كۈنى جۇڭگو شەرىپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى 1 - نۆۋەتلىك كېڭىشنىڭ 3 - قېتىملىق دائىمىي ئەزالار يىغىنىدا ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شىنجاڭ «خۇاللىق» سودا - سانائەت (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى مى ئېنخۇا ۋە ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شياڭگاڭ «يىدا» گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى، «گاۋمىڭ - گاۋفېڭ» توقۇمچىلىق، بوياقچىلىق بىرلەشمە كارخانىسىنىڭ باش مۇدىرى يالڭ مىندې كېڭەش ئەزالىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى.

12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) نىڭ ئىشقا تونۇشتۇرۇش ئورنى 7000 دىن ئارتۇق ئىش ئىزدىگۈچىنى قوبۇل قىلدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 1000 دىن ئارتۇق كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

دېڭ تېپىمبې

خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلۇشى مۇھاكىمە يىغىنى

ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۈيۈشمىسى) 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 16 - كۈنى خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلۇشى مۇھاكىمە يىغىنىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونغا بېۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپى، ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە ئۇنىڭغا ئەزا كارخانىلاردىن بولۇپ 50 تىن ئارتۇق ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى. يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلاردا پارتىيە تەشكىلاتى قۇرۇشقا بولغان تونۇش مەسلىسى، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تەسىس قىلىنىشى، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ مەسئۇللىرىنى سايلاش، سەپلەش، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ رەھبەرلىك

مۇناسىۋەتنى، رەھبەرلىك ئۇسۇلى ۋە قابىلىيەتلىكلەرنى ئىشقا قويۇش قانارلىق 6 جەھەتتىكى مەسىلىنى مۇھاكىمە قىلدى ۋە بىردەك تونۇشقا كەلدى.

دىلك تېيمېي

غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلىپ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» نى يولغا قويۇشىغا ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىلىرىگە «قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پائال قاتنىشىش ھەققىدە جىددىي ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىشىغا پائال كۆڭۈرۈك سېلىپ بەردى ھەمدە كۆپ قېتىم خۇسۇسىي كارخانىلارغا بېرىپ، تەكتىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى ۋە مۇكۈمەتنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا دائىر ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلدى. غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلىشى، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە 4 قېتىم ئىختىساسلىق خادىملارنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن 18 مىڭ 800 نى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە ش ئۇ ئا ر سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا 185 كارخانا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىدىن 10 مىڭ 300 نى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

دىلك تېيمېي

مەملىكەتلىك سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسى سىستېمىسى بويىچە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتىكى ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەر

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى مەملىكەتلىك سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسى سىستېمىسى بويىچە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ش ئۇ ئا ر سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۇيۇشمىسى) نىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شياڭگاڭ «يىدا» گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى، «گاۋسىڭ - گاۋفېڭ» توقۇمىچىلىق - بويا‌قچىلىق بىرلەشمە كارخانىسىنىڭ باش مۇدىرى ياڭ مىندې ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

دىلك تېيمېي

ياڭ مىندې شەرەپلىك ئىشلار مېدالىغا ئېرىشتى

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سودا - ساناقچىلەر بىرلەشمىسى (سودىگەرلەر ئۇيۇشمىسى) نىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شياڭگاڭ «يىدا» گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى، «گاۋسىڭ - گاۋفېڭ» توقۇمىچىلىق - بويا‌قچىلىق بىرلەشمە كارخانىسىنىڭ باش مۇدىرى ياڭ مىندې جۇڭگو شەرەپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى بەرگەن شەرەپلىك ئىشلار مېدالىغا ئېرىشتى.

دىلك تېيمېي

ئاپپارات ئىسلاھاتى

ئاپپارات ئىسلاھاتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار) لارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى يەنمۇ تېزلىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ مۇنداق كۆرسەتتى: ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر، ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار) لارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈنلەي ئاياغلاشتۇرۇش كېرەك ئىدى، لېكىن جايلارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتى ئانچە تەكشى بولمىدى، بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتى دېگەن ۋاقىتتا تاماملانمىدى،

جايلار ئاپپارات ئىسلاھاتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) لەر، يېزا (بازار) لارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى يەنمۇ تېزلىتىشى لازىم.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئاپپارات شتاتىنى تەستىقلاشنى توختىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ مۇنداق كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتى ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار ۋە تارماقلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا مەلۇم ئۈنۈمگە ئېرىشتى، لېكىن ئاپپارات كېلەڭسىز بولۇش، ئىشتىن ئادەم كۆپ بولۇش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىۋەتمەسلىك مەسىلىلىرى تېخى تۈپتىن ھەل بولمىدى. پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋە 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، يېڭى بىر نۆۋەتلىك ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئاپپارات شتاتىنىڭ يەنە كېلەڭسىزلىشىپ كېتىشىدىن ساقلىنىپ، مالىيە يۈكىنى ھەقمقي يېنىكلىتىشكە توغرا كېلىدۇ.

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتى 1998 - يىل 6 - ئايغىچە ئاساسىي جەھەتتىن ئاياغلاشتى، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھى بويىچە يېڭى بىر نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ئورگان شتات كومىتېتى ئىشخانىسى ئۆتكەن 5 يىللىق ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنى ئەستايىدىل خۇلاسىلىدى. ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، بۇ قېتىمقى ئاپپارات ئىسلاھاتىدا مەلۇم نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. ئاساسىي قاتلام ئۆل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەھەتتە، يۇقىرى قاتلامنى ئىخچاملاش، ئاساسىي قاتلامنى تولۇقلاش پرىنسىپى بويىچە، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ شتاتى ئىخچاملانغان ئەھۋالدا، يېزا - بازارلارنىڭ ئەسلىدىكى شتاتىغا 2862 شتات قوشۇپ بېرىلدى. ئورگان ئىستىلىنى ياخشىلاش جەھەتتە، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار بۇ قېتىمقى ئاپپارات ئىسلاھاتىدا «ئۈچىنى بىكىتىش» نى ئەملىيلەشتۈرۈشنى دۆلەت مەمۇرلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ۋە مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، فۇنكسىيىنى ئۆزگەرتىش، مۇناسىۋەتنى راۋانلاشتۇرۇش، كونكرېت ئىشلارنى ئازايتىش، خادىملار قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە ياخشىلاش، خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئورگانلىنىڭ ئومۇمىي ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى، لېكىن تارىخىي شارائىت ۋە ئوبېكتىپ مۇھىتنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن نۇرغۇن مەسىلىلەر تۈپتىن ھەل بولمىدى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىشى بىلەن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ كۈندىن - كۈنگە گەۋدىلەندى. بۇ مەسىلىلەرنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا تەدرىجىي ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

شىي گۇاڭدې، دا جيەنمىن

ئاپپارات ئىسلاھاتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلىش خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر ئاپپارات شتاتى كومىتېتى ئىشخانىسى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە ئۈيۈشتۇرغان تەكشۈرۈش گۇرۇپپىلىرى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنگىچە 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، 39 ناھىيە، شەھەر، 333 يېزا - بازار ۋە 24 دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسىدا ئاپتونوم رايوندىكى 3 -، 4 - خىلدىكى يېزا - بازار مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلىرىدىكى خادىملار ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، بۇ رايونلاردا خادىملارنىڭ شتاتىنى ئېشىپ كېتىش ئەھۋالىنىڭ ئېغىرلىقىنى، يېزا - بازار شتاتىنىڭ ئوشۇق بولۇش نىسبىتىنىڭ 30.7% كە يېتىدىغانلىقىنى، بۇنداق ئەھۋالنىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر، شىپاخانىلار ۋە يېزىلىق، بازارلىق ھۆكۈمەتلەردە كۆپلۈكىنى بايقىدى. بۇنىڭغا ئاساسەن، بۇ يېزا، بازارلارنىڭ چەت، يىراق جايلارغا جايلاشقانلىقى، ئىقتىسادىي ئاساسنىڭ ناچارلىقى، ئىشقا ئورۇنلىشىش يوللىرىنىڭ ئازلىقى تۈپەيلىدىن، ھەر يىلى ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكۇملارنى پۈتتۈرۈپ بۇ رايونلارغا تەقسىم قىلىنغان ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن قايتقان، كەسىپ ئالماشتۇرغان ھەربىيلەرنىڭ ئاساسەن مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغانلىقى سەۋەب بولغان. بۇنىڭدىن باشقا ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ۋاقتىلىق ئىشچىلار، تەكلىپ قىلىنغان خادىملارنى باشقۇرۇشى چىڭ بولمىغان. بۇ رايونلاردا يېزا - بازار ئاپپاراتلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىشى خىلمۇ خىل بولۇپ، باشباشتاقلىق ناھايىتى ئېغىر بولغان. مەلۇماتقا قارىغاندا، يېزا - بازارلاردا تەسىس قىلىنغان ئاپپاراتلار دوختۇرخانا، مەكتەپ، «يەتتە پونكىت، سەككىز ئورۇن» بولۇپ، كۆپ بولغاندا 35 كە، ئاز بولغاندا 20 گە يېتىدىكەن. خادىملارنىڭ شتاتتىن كۆپلەپ ئېشىپ كېتىشى ئەسلىدىنلا ئىنتايىن قىيىن بولغان ناھىيە، يېزا مالىيىسىنى تېخىمۇ قىيىنلاشتۇرۇۋەتكەن. پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋە 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 1 - يىغىنىنىڭ روھى بويىچە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك

هۆکۈمەتلەرنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك ئاپپارات ئىسلاھاتىنى باشلىنىش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە، ش ئۇ ئا ر ئاپپارات شتاتى كومىتېتى ئىشخانىسى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بىر تۈتاش ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئاساسەن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك شتات تارماقلىرىدىن جايلارنىڭ خىزمەت ئەھلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنۇملۇق ئىقتىسادىي تارماقلار، كەسپىي ئىگىلىك باشقۇرۇش تارماقلىرى، قانۇن ئىجرائىسىنى نازارەت قىلغۇچى تارماقلار، ئىجتىمائىي كاپالەت ئاپپاراتلىرى، مەمۇرىيەت فۇنكسىيىسىنىڭ «ئورگانىزم سىرتىدا ئايلىنىشى» قاتارلىق 5 جەھەتتىن مەخسۇس تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى ھەمدە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاپپارات تەسىس قىلىش، خادىملار شتاتى ۋە خادىملارنى تارقاقلاشتۇرۇش يولى ۋە تەدبىرلىرى قاتارلىق ئەھۋاللىرىنى نۆقتىلىق تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

دا جيەنمىن

ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر ئاپپارات شتاتى كومىتېتى 1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «مەركەز ئاپپارات شتاتى كومىتېتىنىڭ ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە ئالاقىدار نۆۋەتتىكى مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» نى تارقاتتى. ھەم ئاپتونوم رايوندا نۆۋەتتىكى ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇ خىزمەتنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا تۆۋەندىكى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى: 1) ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى لايىھىسىنى تەستىقلاپ چۈشۈرۈپ بولدى، جايلار تەلەپ بويىچە ئەستايىدىل ئەھۋالىنى تەتقىق قىلىپ، ئاپپاراتلارنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاپ، ئۆز مەيلىچە تەڭشەشتىن ساقلىنىپ، ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇشنىڭ سۈرىنى قوغدىشى لازىم. 2) جايلاردىكى ئاپپارات شتاتى تارماقلىرى «مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئاپپارات شتاتىنى تەستىقلاپ بېرىشنى توختىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» نىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئاپپارات شتاتىنى خالىغانچە كۆپەيتىش ۋە ئاپپارات ئۆلچىمىنى خالىغانچە ئۆستۈرۈش، رەھبەرلىك ۋەزىپىسى سانىنى خالىغانچە كۆپەيتىش ھادىسىلىرىنىڭ يەنە يۈز بېرىشىنى توسۇشى لازىم. يېڭىدىن كۆپەيتىلىدىغان ئاپپارات كەسپىي ئورۇن بولىدىغان بولسىمۇ قاتتىق تىزگىنلەش، كۆپەيتىپ تەسىس قىلىشقا تېگىشلىك بولمىسا بىرىنىمۇ تەسىس قىلماسلىق، كۆپەيتىشكە تېگىشلىك بولسا، بىرىنىمۇ تەستىقلىماسلىق لازىم. شتاتى توشقان، ئېشىپ كەتكەن ئورۇنلارنىڭ ئادەم قوبۇل قىلىشىغا بىردەك يول قويۇلمايدۇ، شتاتى كەم ئورۇنلارغا ئادەم قوبۇل قىلىش توغرا كەلسە، شتاتى ئوشۇق ئورۇنلاردىن تەڭشەش ئارقىلىق ھەل قىلىش لازىم. سىياسەت بويىچە تەقسىم قىلىنغان ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، سىياسەت بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇلمىغان ھەربىي سەپتىن قايتقان، كەسپ ئالماشتۇرغان ھەربىيلەرنىمۇ ئازايغان خادىملار بوش شتاتى ئىچىدە ھەل قىلىش لازىم، ئاپپارات شتاتىنىڭ يەنە كېلەڭسىزلىشىپ كېتىشىدىن قاتتىق ساقلىنىپ، مالىيە يۇكىنى ھەقىقىي تۈردە يېنىكلىتىش لازىم. 3) جايلاردىكى ئاپپارات شتاتى تارماقلىرى مەركەزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى بىر تۈتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، گۇۋاھلىقنامىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى يولىيۇرۇقىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەھلىيەشتۈرۈشكە بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايوندىكى جايلارنىڭ ئەھلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئۆز رايونىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى ئۈي - پىكرىنى، مۇھىم نۇقتىسىنى يەنى ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىشنى، خادىملارنى تارقاقلاشتۇرۇش سىياسىتى ۋە يوللىرىنى تەتقىق قىلىپ، كېيىنكى قەدەمدىكى ئاپپارات ئىسلاھاتىغا ياخشى تەييارلىق كۆرۈشى لازىم.

شيې گۇاڭدي، دا جيەنمىن

ئاپپارات شتاتى سىستېمىسىنىڭ مەملىكەتلىك تەشۋىقات - تارقىتىش خىزمىتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى

ئاپپارات شتاتى سىستېمىسىنىڭ مەملىكەتلىك تەشۋىقات - تارقىتىش خىزمىتى يىغىنى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 11 — 14 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆلۈستە قاراشلىق شەھەرلەر، بىڭتۈەن، مۇئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىك شەھەرلەر، ئۆلكە مەركەزلىرى ۋە شەھەر (ۋىلايەت)، ناھىيە (شەھەر) ئاپپارات شتاتى تارماقلىرىنىڭ ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان رەھبەرلىرى ۋە تەشۋىقات خىزمىتىگە مەسئۇل خادىملىرى بولۇپ 110 كىشى قاتناشتى. مەركىزىي ئاپپارات شتاتى كومىتېتى ئىشخانىسى مۇدىرلىرى كېڭىشىنىڭ ئەزاسى، «جۇڭگو ئاپپاراتلىرى» ژۇرنىلى تەھرىراتىنىڭ باشلىقى چېن چىجى يىغىنغا قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ژۇ دۇنفۇ، شەھەر باشلىقى نۇربەكرى قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا كېلىپ تەبرىكلىدى. يىغىندا «جۇڭگو ئاپپاراتلىرى» ژۇرنىلىنىڭ 1998 - يىلى دېڭ شياۋپىڭنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى، ئاپپارات ئىسلاھاتى، ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى

نەزەرىيىلىرىنى تەشۋىق قىلىش نەتىجىلىرى ۋە خىزمەت تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى، 1998 - يىللىق تارقىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئۇلكە، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) لەر تەقدىرلەندى، 1999 - يىللىق تارقىتىش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

دا جيەنمىن

تاشقى ئىشلار

ئاپتونوم رايوننىڭ ئۆمەك تەشكىللەپ چەت ئەلگە چىقىرىش ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىغا ئەۋەتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى چەت ئەللەرگە چىققان ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىغا بارغان ئۆمەك - گۇرۇپپا 3748 گە، ئادەم 17 مىڭ 86 كىشى (قېتىم) گە يەتتى، ئۇلار 66 دۆلەت ۋە رايونغا باردى، ئومۇمىي ئادەم (قېتىم) سانى 1997 - يىلدىكىدىن 2786 كىشى (قېتىم)، %19.48 كۆپ بولدى، چېتىشلىق دۆلەت جەھەتتە 1997 - يىلدىكىدىن 2 دۆلەت ئازايدى. مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرگە بارغانلار 7591 كىشى (قېتىم) ئۇلار ئىچىدە ئادەم كۆپرەك بارغىنى قازاقىستان بولۇپ، 4221 كىشى (قېتىم)، قىرغىزستانغا 3040 كىشى (قېتىم) باردى. مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەردىن باشقا چەت ئەلگە چىققانلار كۆپرەك بارغان دۆلەتلەردىن ياپونىيىگە 274 كىشى (قېتىم)، موڭغۇلىيىگە 362 كىشى (قېتىم)، پاكىستانغا 459 كىشى (قېتىم)، سۇدانغا 375 كىشى (قېتىم)، گېرمانىيىگە 225 كىشى (قېتىم)، فرانسىيىگە 105 كىشى (قېتىم)، سەئۇدى ئەرەبىستانغا 106 كىشى (قېتىم) باردى.

1998 - يىلى ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن چەت ئەلگە چىقىپ ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىغا بېرىپ ئىقتىساد - سودا پائالىيىتىدە بولغانلار 11 مىڭ 199 كىشى (قېتىم) بولۇپ، چەت ئەلگە چىققان ئومۇمىي كىشى (قېتىم) نىڭ %65.54 نى ئىگىلىدى. چەت ئەلگە چىقىپ ئەمگەك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللانغانلار ۋە قۇرۇلۇش ھۆددە ئېلىپ ئىشلىگەنلەر 481 كىشى (قېتىم) بولۇپ، %2.82 نى ئىگىلىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن چەت ئەلگە چىققان نازارەت (ئىدارە) دەرىجىلىك كادىر 173 كىشى (قېتىم) بولۇپ، چەت ئەلگە چىققان ئومۇمىي ئادەم (قېتىم) نىڭ %1.01 نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 313 كىشى (قېتىم) ئازايدى؛ ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن ئۇلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلاردىن 8 ى چەت ئەلگە چىقتى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 5 كىشى (قېتىم) ئاز بولدى.

شىنخۇا

پورت خىزمىتىنىڭ قىسقىچە ئەھۋالى

1. چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچىلار ۋە قاتناش ۋاستىلىرىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ پورتلىرىدا تەكشۈرۈلگەن چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 434 مىڭ 838 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرا ئاھالىسىنىڭ ئۆز ئارا بازار ئېچىشىغا ۋە سايادەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىشقا قاتناشقانلار 164 مىڭ 777 ئادەم (قېتىم) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %23.1 ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 219 مىڭ 503 ئادەم (قېتىم)، چىققىنى 215 مىڭ 335 ئادەم (قېتىم).

ئاپتونوم رايوندىكى پورتلاردا تەكشۈرۈلگەن چېگرادىن كىرگەن - چىققان قاتناش ۋاستىسى (ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلان) قېتىم سانى بويىچە 105 مىڭ 86 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.2 ئازايدى؛ ئۇلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى 163 مىڭ 840 ئادەم (قېتىم) بولۇپ، %52 كۆپەيدى.

پورتلارنىڭ ئەھۋالى مۇنداق:

قورغاس پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 189 مىڭ 228 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 94 مىڭ 431 ئادەم (قېتىم)، چىققىنى 94 مىڭ 797 ئادەم (قېتىم)، چېگرا ئاھالىسى ئۆز ئارا ئاچقان بازارغا قاتناشقىنى 72 مىڭ 51 ئادەم (قېتىم).

ئالاتاۋ ئېغىزى پورتى ئارقىلىق تۆمۈريول بىلەن چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 21 مىڭ 562 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 9918 ئادەم (قېتىم)، چېگرادىن چىققىنى 11 مىڭ 644 ئادەم (قېتىم)؛ تاشيول بىلەن چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 4811 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 1771 ئادەم (قېتىم)، چىققىنى 3040 ئادەم (قېتىم).

جىمىنەي پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 2189 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 1054 ئادەم (قېتىم)، چېگرادىن چىققىنى 1135 ئادەم (قېتىم).

باقتۇ پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 22 مىڭ 384 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرادىن كىرگىنى 10 مىڭ 353 ئادەم (قېتىم)، چىققىنى 11 مىڭ 431 ئادەم (قېتىم).

تورغات پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرگەن - چىققان يولۇچى 11 مىڭ 453 ئادەم (قېتىم)، بۇنىڭ ئىچىدە

چېگرىدىن كىرگىنى 5726 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 5727 ئادەم (قېتىم) .

ئەركەشتام پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 1483 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 741 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 742 ئادەم (قېتىم) .

خۇنجىراپ پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 17 مىڭ 906 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 9146 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 8760 ئادەم (قېتىم) .

تېمىرتام پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 2210 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 1105 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 1105 ئادەم (قېتىم) .

ئۇلاستاي پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 2066 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 1046 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 1020 ئادەم (قېتىم) .

تايكېشكېن پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 23 مىڭ 526 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 11 مىڭ 508 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 12 مىڭ 18 ئادەم (قېتىم) .

قىزىلتاغ ئېغىزى پورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 3557 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 1822 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 1735 ئادەم (قېتىم) .

ئۈرۈمچى ئايروپورتى ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگەن - چەققان يولۇچى 132 مىڭ 463 ئادەم (قېتىم) ، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگىنى 67 مىڭ 114 ئادەم (قېتىم) ، چەققىنى 65 مىڭ 349 ئادەم (قېتىم) .

2 . مال ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىش ئەھۋالى. ئاپتونوم رايوندىكى پورتلاردىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 3 مىليون 63 مىڭ 435 تونا (بۇنىڭ ئىچىدە چېگرا ئاھالىسى ئۆز ئارا ئاچقان بازار مېلى 86 مىڭ 70 تونا، سايامەت قىلغاچ سېتىۋېلىنغان مال 255 مىڭ 257.4 تونا) غا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10.74 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 2 مىليون 281 مىڭ 913 تونىغا يېتىپ، %16.9 ئاشتى، ئېكسپورت قىلىنغىنى 781 مىڭ 522 تونا بولۇپ، %4 ئازىيىپ كەتتى. سودا سوممىسى 1 مىليارد 532 مىليون دوللارغا يېتىپ، %6.2 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سودا سوممىسى 808 مىليون دوللارغا يېتىپ، %21.4 ئاشتى، ئىمپورت سودا سوممىسى 724 مىليون دوللار بولۇپ، %7.3 ئازىيىپ كەتتى.

پورتلارنىڭ ئەھۋالى مۇنداق:

ئالاتاۋ ئېغىزى پورتىدىن تۆمۈرىيول ئارقىلىق ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 2 مىليون 365 مىڭ 971 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 2 مىليون 130 مىڭ 469 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 235 مىڭ 502 تونا. تاشيول ئارقىلىق ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 72 مىڭ 820 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 6650 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 66 مىڭ 170 تونا.

قورغاس پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 360 مىڭ 634 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 37 مىڭ 129 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 323 مىڭ 505 تونا.

جېمنەي پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 4977 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 3907 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 1070 تونا.

باقتۇ پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 119 مىڭ 299 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 43 مىڭ 241 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 76 مىڭ 58 تونا.

تورغات پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 58 مىڭ تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 42 مىڭ تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 16 مىڭ تونا.

ئەركەشتام پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 21 مىڭ 832 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 11 مىڭ 594 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 10 مىڭ 238 تونا.

خۇنجىراپ پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 18 مىڭ 62.8 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 2695.5 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 15 مىڭ 367.3 تونا.

تېمىرتام پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 10 مىڭ 94.8 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 2757.7 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 7337.1 تونا.

ئۇلاستاي پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 2002.5 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 286.5 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 1716 تونا.

تايكېشكېن پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 9220 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 1135 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 8085 تونا.

قىزىلتاغ ئېغىزى پورتىدىن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 96 تونا، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت قىلىنغىنى 48 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 48 تونا.

ئۈرۈمچى ئايروپورتى ئارقىلىق ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مال 20 مىڭ 425.4 تونا، ئېكسپورت قىلىنغىنى 20 مىڭ 425.4 تونا.

3. تەكشۈرۈش، پېرىيوم قىلىش ئورۇنلىرىنىڭ قانۇن بويىچە ئۆتكەلنى ئىگىلەش ئەھۋالى. تامۇژنا بىر يىلدا ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان 2 مىليون 648 مىڭ تونىنا مالنى نازارەت قىلىپ باشقۇردى، ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مالنىڭ قىممىتى 1 مىليارد 297 مىليون 320 مىڭ دوللارغا يەتتى. چېگرىدىن كىرگەن - چىققانلارنى 522 مىڭ 108 ئادەم(قېتىم)، چېگرىدىن كىرگەن - چىققان قاتناش ۋاستىلىرى (ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلان) نى 151 مىڭ 107 دانە(قېتىم)، كونتېينېرنى 5795 ساندۇق(قېتىم)، سايامەت قىلغاچ سېتىۋېلىنىپ ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان 296 مىليون 600 مىڭ دوللارلىق مالنى، چېگرا ئاھالىسى ئۆز ئارا ئاچقان بازار ئۆچۈن ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان 37 مىليون 800 مىڭ دوللارلىق مالنى، ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان 162 مىڭ 317 دانە نەشر ۋە ئۇن - سىن بۇيۇمىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈپ، 772 مىليون 220 مىڭ يۈەن باج ئالدى. 62 ئەتكەسچىلىك دېلوسىنى تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈردى، ئۇلارنىڭ قىممىتى 23 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ.

چېگرا مۇداپىئەسى بويىچە تەكشۈرۈش تارماقلىرى چېگرىدىن كىرگەن - چىققانلارنى 566 مىڭ 55 ئادەم(قېتىم) (بۇنىڭ ئىچىدە يولۇچى 409 مىڭ 31 ئادەم - قېتىم، ئىشچى - خىزمەتچى 157 مىڭ 24 ئادەم - قېتىم) نى، قاتناش ۋاستىلىرى يەنى ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلاندىن 96 مىڭ 64 دانە(قېتىم) نى تەكشۈردى.

ھايۋانات، ئۆسۈملۈك كارانتىن، پېرىيوم قىلىش تارماقلىرى ھەرخىل ھايۋانات، ئۆسۈملۈك مەھسۇلاتىدىن 9459 تۇركۈم(قېتىم) نى كارانتىن، پېرىيوم قىلدى، قاتناش ۋاستىلىرى (ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلان) نى 125 مىڭ 630 دانە (قېتىم) كارانتىن قىلدى، چېگرىدىن كىرگەن - چىققان 245 مىڭ 49 يولۇچى(قېتىم) نى تەكشۈردى.

سەھىيە كارانتىن تارماقلىرى 2 مىليون 419 مىڭ 892 تونىنا مالنى، 89 مىڭ 376 دانە(قېتىم) قاتناش ۋاستىسى (ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلان) نى كارانتىن قىلدى، چېگرىدىن كىرگەن - چىققان 416 مىڭ 602 ئادەم(قېتىم) نىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈپ، يۇقۇمنى كارانتىن قىلدى.

تاۋار تەكشۈرۈش تارماقلىرى 49 مىڭ 205 تۇركۈم (قېتىم) دە ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان 980 مىليون 80 مىڭ دوللارلىق تاۋارنى تەكشۈرۈپ، 1315 تۇركۈم(قېتىم) دىكى 46 مىليون 410 مىڭ دوللارلىق تاۋارنى لايقەتسىزگە چىقاردى.

دولقان

شىنجاڭ ئۇتتۇرا ئاسىيا بازىرىنى ئېچىش مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر تاشقى ئىشلار(مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى بىلەن تاشقى ئىقتىساد - سودا نازارىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 -، 29 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئۇتتۇرا ئاسىيا بازىرىنى ئېچىش مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

يىغىنغا ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي قاتناشتى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ جۇ ئۇتتۇرا ئاسىيا بازىرىنى يەنمۇ ئېچىش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆخۇي ئۇتتۇرا ئاسىيا بازىرىنى ئېچىشنىڭ يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى مۇھىم ئەھمىيىتى ۋە رولى توغرىسىدا سۆز قىلدى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ياۋروپا - ئاسىيا مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ كەيۋېن خەلقئارا ۋەزىيەتتىن دوكلات بەردى. ش ئۇ ئا ر تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى، تاشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى نازارىتى، سايامەتچىلىك ئىدارىسى، پۈل مۇئامىلە تارمىقى قاتارلىق ئالاقىدار كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلەر، تاشقى سودا كارخانىلىرى، ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ 96 ۋەكىلى يىغىنغا قاتناشتى.

تەن بوجۇن

جۇڭگو - قازاقستان، جۇڭگو - روسىيە دۆلەتلىرى يىللىق چېگرا تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى

جۇڭگو - قازاقستان دۆلەتلىرىنىڭ چېگرا تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە تەكشۈرۈپ بېكىتىپ بولغان دۆلەت چېگرىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1006.3 كىلومېتىرغا يېتىپ، تەكشۈرۈپ بېكىتىشكە تېگىشلىك ئۇزۇنلۇقنىڭ 61.2% نى ئىگىلىدى؛ ئورنىتىلغان چېگرا قوزۇقى 305 كە يېتىپ، پىلانىدىكىدىن 65 ى كۆپ ئورنىتىلىپ، ۋەزىپە 27.1% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. 1997 -، 1998 - يىللىرى ئورنىتىلغان ئاساسلىق چېگرا قوزۇقى 429 غا يېتىپ، ئورنىتىشقا تېگىشلىك ئاساسلىق چېگرا قوزۇقىنىڭ 84.3% نى ئىگىلىدى.

جۇڭگو بىلەن روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ غەربىي بۆلەك خىزمەت گۇرۇپپىسى 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە تەكشۈرۈپ بېكىتكەن دۆلەت چېگرىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى تەخمىنەن 7.54 كىلومېتىر، ئورناتقان چېگرا قوزۇقى 2 بولۇپ، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ غەربىي چېگرىسىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش

ۋەزىپىسىنى %100 ئورۇندىدى.

شېن شۇخۇك

شىخەنزە شەھىرى كانادانىڭ شەرقىي گۈيلىنرۇي شەھىرى بىلەن دوست شەھەر مۇناسىۋىتى ئورناتتى

جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق شىخەنزە شەھىرى بىلەن كانادانىڭ ئونتارىئو ئۆلكىسىدىكى شەرقىي گۈيلىنرۇي شەھىرىنىڭ دوست شەھەر مۇناسىۋىتى ئورنىتىش كېلىشىمى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى رەسمىي ئىمزالاندى. ئىككى تەرەپ يەنە شەھەر قۇرۇلۇشى، تەشكىلىك گۈل يېتىشتۇرۇش، زىرائەت سورتى، چارۋا نەسلىنى ياخشىلاش، كۆكتاتچىلىق تەتقىقاتى ۋە يېمەكلىك پىششىقلاش قاتارلىق جەھەتلەردە ئالماشتۇرۇش - ھەمكارلىشىش كېلىشىمى ۋە مۇددىئانامىسى ئىمزالىدى.

تېن جيائلى

7 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن چەت ئەلگە چىقىشنى ۋە چەت ئەللىكلەرنى جۇڭگوغا كېلىشكە تەكلىپ قىلىشنى قىسمەن تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ھوقۇقىغا ئېرىشتى

ئاپتونوم رايوندىكى ئىلى ئوبلاستى، بايىنغولىن ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، تۇرپان ۋىلايىتى، قۇمۇل ۋىلايىتى، خوتەن ۋىلايىتى، قاراماي شەھىرى 1998 - يىلى گۇۋۇيۈەن بەرگەن، باشقۇرۇش رايوندىكى ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن دەرىجىلىك ئىقتىساد - سودا، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ قوشنا دۆلەتلەرگە زىيارەتكە چىقىشنى ۋە قوشنا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد - سودا، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى جۇڭگوغا كېلىشكە تەكلىپ قىلىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئىشلىرىنى بىجىرىش ھوقۇقىغا ئېرىشتى.

لى نا

چەت ئەللىك مۇتەخەسسىسلەرنى تەكلىپ قىلىش ۋە چەت ئەللىك ئوقۇغۇچىلارنى قوبۇل قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون تەكلىپ قىلغان ۋە كۆتۈرۈلگەن چەت ئەللىك مۇتەخەسسىس 511 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىساد - تېخنىكا مۇتەخەسسىسى 459 ئادەم (قېتىم)، مەدەنىيەت - مائارىپ مۇتەخەسسىسى 52 ئادەم (قېتىم). چەت ئەللىك ئوقۇغۇچىدىن 113 ئادەم (قېتىم) كۆتۈرۈلىندى.

لى نا

ئاپتونوم رايون شىنجاڭدا ئىشلەۋاتقان مۇنەۋۋەر چەت ئەللىك مۇتەخەسسىسلەرنى تەقدىرلىدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 10 - ئايدا شىنجاڭدا ئىشلەۋاتقان چەت ئەللىك 8 مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسنى 97' «جۇڭگو تەڭرىتاغ مۇكاپاتى» بىلەن مۇكاپاتلاپ، ئۇلارنىڭ شىنجاڭغا قوشقان كۆزۈنەرلىك تۆھپىسىنى تەقدىرلىدى. مۇكاپاتقا ئېرىشكەن چەت ئەللىك مۇتەخەسسىسلەر: ئىۋان مارتىن (فرانسىيەلىك)، رازاكوۋىچ (يوگوسلاۋىيەلىك)، كارروي توپانۇ (فىنلاندىيەلىك)، شىنداۋ جىگىشيۇك (ياپونىيەلىك)، دانو ئاندېسېن (كانادالىق)، تامارا (قازاقىستانلىق)، مېيتيەن شېگىيەن (ياپونىيەلىك)، نايجو (يېڭى زېلاندىيەلىك).

لى نا

«خويما ياخشى — جۇڭگو» نامىلىق فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە جۇڭگو ئايال فوتوگرافلار جەمئىيىتى بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن ياپونىيەلىك فوتوگراف لىگۇجيەننىڭ «خويما ياخشى — جۇڭگو» نامىلىق فوتو سۈرەتلىرى كۆرگەزمىسى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 21 — 27 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. بۇ فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى جۇڭگو - ياپونىيە تونچىلىق - دوستلۇق شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەم كۆرگەزمىنى كۆردى. كۆرگەزمىگە قويۇلغان 58 پارچە ئەسەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنىڭ ماتېرىيالى شىنجاڭدىن ئېلىنغان بولۇپ، ئۇلارغا لىگۇ جىيەن ئەپەندىنىڭ جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونىغا بولغان سەمىمي مۇھەببىتى ۋە چوڭقۇر ھېسسىياتى سىڭگەن، ئۇ كۆرگەزمە قېلىنغان ئەسەرلىرىنىڭ ھەممىسىنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىگە ئىئانە قىلدى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى لىگۇ جىيەن ئەپەندىگە «شىنجاڭغا مۇھەببەت باغلىغۇچى» نامىلىق مىس مېدال گۈۋاھنامىسى بەردى.

جىن يۈيۈەن

ياپونىيەلىك دوست دۇبىيەن خەنئۇۋنىڭ 8 - قېتىملىق ھۆسنىخەت كۆرگەزمىسى

جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى، شىنجاڭ خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى، ياپونىيە خەتتاتلار جەمئىيىتى بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن ياپونىيەلىك دوست دۇبىيەن

خەنزۇڭنىڭ 8 - قېتىملىق مۇسنخەت ئۇرۇمچى كۆرگەزمىسى 9 - ئاينىڭ 26 — 30 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ كۆرگەزمە زالىدا ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى، ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۈمىتى تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى ۋە خەتتاتلاردىن بولۇپ 100 نەچچە كىشى ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

جاڭ تاۋ

قىرغىزستاننىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

قىرغىزستان دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئىمانالىيېۋ ۋە ئۇنىڭ مەمراھلىرى بولۇپ 8 كىشى جۈڭگو گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چىچېننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن بېيجىڭغا بېرىپ دوستانە زىيارىتىنى ئىياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 13 — 16 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى.

ئىمانالىيېۋ ۋە ئۇنىڭ مەمراھلىرى ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، ش ئۇ ئا ر مۇزېينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەمدە ناشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىق نازارىتى، قاتناش نازارىتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيەسى ئىدارىسى، تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى.

ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 2 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئىمانالىيېۋ ۋە ئۇنىڭ مەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

تۇرسۇن

لىۋكسېمبۇرگنىڭ جۈڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

لىۋكسېمبۇرگنىڭ جۈڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لو شانلۇ باشچىلىقىدىكى 2 كىشى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 26 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە تۇرپاندا زىيارەتتە بولدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر باش ئەلچى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھى بىلەن كۆرۈشتى.

پولات

قازاقىستان پاۋلودار ئوبلاستىنىڭ باشلىقى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

قازاقىستان پاۋلودار ئوبلاستىنىڭ باشلىقى زاقىيانوف يېتەكچىلىكىدىكى پاۋلودار ئوبلاستى ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدىكى 16 كىشى جۈڭگو ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 27 - كۈنىگىچە دوستانە زىيارەتتە بولدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن ئايرىم - ئايرىم كۆرۈشتى.

پولات

قازاقىستان زۇڭلىسى سەپىرىدە شىنجاڭغا چۈشۈپ ئۆتتى

قازاقىستان زۇڭلىسى نۇرلان بالدىنباييېۋ جۈڭگودىكى رەسمىي زىيارىتىنى ئىياغلاشتۇرۇپ ۋەتىنىگە قايتىپ كېتىۋېتىپ، جۈڭگونىڭ قازاقىستاندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى خۈيىنىڭ ھەمراھلىقىدا 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى شىنجاڭدا قىسقا ۋاقىت توختاپ ئۆتتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن نۇرلان بالدىنباييېۋ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى. ئاندىن قازاقىستان زۇڭلىسى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ۋەتىنىگە قايتتى.

ۋاڭ شىنگې

تايلاند پارلامېنتىنىڭ رەئىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

تايلاند پارلامېنتىنىڭ رەئىسى، قوشۇمچە تۆۋەن پالاتانىڭ باشلىقى ژان مۇسىد نۇ ماتا باشچىلىقىدىكى تايلاند پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدىكى 21 كىشى جۈڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۈڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى داۋيۈنىڭ ھەمراھلىقىدا 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 13 — 15 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز 14 - كۈنى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى ۋە ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

ۋاڭ شىنگې

ئاۋمېننىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەمۇرلىرى ۋەكىللىرى ئۆمىكى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ ئاۋمېن شۆبىسى گوۋۇيۈەننىڭ ماقۇللىقىنى ئېلىپ تەشكىللىگەن ئاۋمېننىڭ 25 كىشىلىك يۇقىرى دەرىجىلىك مەمۇرلىرى زىيارەت ئۆمىكى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 14 — 17 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى جالاڭ يۈنچۈەن 5 - ئاينىڭ 15 - كۈنى شىنجاڭ خەلق سارىيىدا زىيارەت ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى. زىيارەت ئۆمىكى تۇرپان، ئۈرۈمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىنى، بوغدا ۋە نەسەن قاتارلىق مەنزىرە رايونلىرىنى ئېكسكۇرسىيە ۋە تاماشا قىلدى.

پولات

ئىسرائىلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

ئىسرائىلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى نەئىۋىڭ خانىم يېتەكچىلىكىدىكى 38 كىشىلىك ئىسرائىلىيە ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 17 — 24 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە، باش ئەلچى نەئىۋىڭ خانىم ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت ۋە ئۇرۈمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى نۇر بەكرى بىلەن كۆرۈشتى. جۇڭگو شىنجاڭ - ئىسرائىلىيە ئىقتىساد - سودا مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى، ئىككى تەرەپ تېمىتېپ سۆغرىتىش، پۈرکۈپ سۆغرىتىش تېخنىكىسى ۋە ئۈسكۈنىلىرىنى كىرگۈزۈش، ئۇرۇقلۇقنى ياخشىلاش، كۆن نۇرى پارنىكى ياساش، نېفىت خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش، سودىدا ئۇلگىلىك دېھقانچىلىق مەيدانى قۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇددىئانامە خاراكتېرلىك كېلىشىم ئىمزالىدى. ۋەكىللەر ئۆمىكى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ قۇملۇق تەتقىقات ئورنى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى چىڭگىداخۇ يېزىسىدىكى يېزا ئىگىلىك تېخنىكا پونكىتى، ش ئۇ ئا ر مۇزىي قاتارلىق ئورۇنلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ياڭ جيې

نورۇبگىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

نورۇبگىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى ئېۋېنسمو ئەپەندى باشچىلىقىدىكى 10 كىشىلىك نورۇبگىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 7 - ئاينىڭ 15 — 24 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا دوستانە زىيارەتتە بولدى.

ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۈرۈمچى، قەشقەر، غۇلجا، تۇرپان قاتارلىق جايلارنى زىيارەت قىلدى.

ئاپتونوم رايون رەئىسى، شىنجاڭ خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ پەخرىي باشلىقى ئابلەت ئابدۇرېشت 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۆمەك ئەزالىرى شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

جالاڭ تاۋ

ياپونىيە يەرلىك ھۆكۈمەتلىرىنىڭ شاڭخەيدىكى ئىقتىسادىي ئىشلار ئورنى تەكشۈرۈش ئۆمىكى زىيارەتكە كەلدى

ياپونىيە يەرلىك ھۆكۈمەتلىرىنىڭ شاڭخەيدىكى ئىقتىسادىي ئىشلار ئورنىنىڭ 7 كىشىلىك تەكشۈرۈش ئۆمىكى ش ئۇ ئا ر تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 2 — 5 - كۈنىگىچە زىيارەتتە بولدى، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت چەت ئەللىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى بىلەن ياپونىيە ۋە يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ئارا ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى. تەكشۈرۈش ئۆمىكى تۇرپان ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

تېمەن جياڭلى

سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى يۈسۈق ئامادانى 2 كىشى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى.

باش ئەلچى يۈسۈق ئامادانى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھى 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەم قەشقەر، بوغدا كۆلى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى باش ئەلچى يۈسۈق ئامادانى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

تۇرسۇن

ئەزەربەيجاننىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

ئەزەربەيجاننىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ت. قارايېۋ 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى.

باش ئەلچى قارايېۋ شىنجاڭدا تۇرغان

مەزگىلدە 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا ۋە باشقا ئالاقىدار پائالىيەتلەرگە قاتناشتى ھەم قەشقەر، ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، ش ئۇ ئا ر مۇزبىي قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى باش ئەلچى ت. قارايېۋ بىلەن كۆرۈشتى ھەم مېھمانغا شىنجاڭنىڭ تارىخ، ئىقتىساد، مەدەنىيەت جەھەتتىكى ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

تۆرسۇن

تۈركمەنىستانىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

تۈركمەنىستانىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئو. ئەردوگادىيېۋ يېتەكچىلىكىدىكى 38 كىشىلىك تۈركمەنىستان سەنئەت ئۆمىكى جۈملىدە مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 3 — 8 - كۈنلىرى ئۈرۈمچى ۋە تۇرپان قاتارلىق جايلاردا زىيارەتتە بولدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 5 - كۈنى ئو. ئەردوگادىيېۋ ۋە ئۇنىڭ ئاساسلىق ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى. سەنئەت ئۆمىكى 5 - كۈنى ئۈرۈمچىدە، 6 - كۈنى تۇرپاندا تاللانغان مىللىي ناخشا - ئۇسۇل نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى.

ۋاڭ شىنگې

ئۆزبېكىستانىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

ئۆزبېكىستانىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى يۇنۇسوف يېتەكچىلىكىدىكى 21 كىشىلىك ئۆزبېكىستان قاتناش ۋەكىللەر ئۆمىكى جۈملىدە قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 22 -، 23 - كۈنلىرى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 22 - كۈنى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

ۋاڭ شىنگې

دانىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

دانىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى بەيمۇشىن يېتەكچىلىكىدىكى 10 كىشىلىك دانىيە ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 9 — 14 - كۈنلىرى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. باش ئەلچى بەيمۇشىن زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ جۇ بىلەن كۆرۈشتى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىساد - سودا-سىنىڭ تەرەققىياتى، مەبلەغ سېلىش مۇھىتى قاتارلىق ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى، جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى بىلەن دانىيىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈستىدە مۇھاكىمە يېغىنى ئېچىلدى.

يالڭ جيې

گېرمانىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

گېرمانىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سايكاندى قاتارلىق 3 كىشى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 22-29 - كۈنلىرىدە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. باش ئەلچى سايكاندى زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى نۇربەكرى بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ سەمىمىي، دوستانە سۆھبەتلەشتى. باش ئەلچى يەنە تاشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى نازارىتىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى، ئۈرۈمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، بوغدا كۆلى، تۇرپان ۋە قەشقەر قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە ۋە سەيلى قىلدى.

يالڭ جيې

تۈركىيە تاشقى سودا مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى

تۈركىيە تاشقى سودا مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى كولشاد تۈزمان قاتارلىق 4 كىشى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 4 — 7 - كۈنلىرىدە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى. زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە، كولشاد ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ ئېنلياڭ بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ تۈركىيە بىلەن جۇڭگو شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋەتىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودا جەھەتتە ھەمكارلىشىش پۈرسىتىنى تېپىش ئۈستىدە سۆھبەتلەشتى ھەم تاشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى نازارىتى ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك تاشقى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئىدارىسىنىڭ ۋە ئالاقىدار شىركەتلەرنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ۋەكىللەر ئۆمىكى يەنە ئۈرۈمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، ش ئۇ ئا ر مۇزبىي، تۇرپان قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

يالڭ جيې

چەت ئەللىك ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق مۇخبىرلارنىڭ شىنجاڭغا كېلىپ مۇخبىرلىق قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى 13 دۆلەت ۋە رايونىنىڭ 35 تۈركۈمدە 107 مۇخبىر (قېتىم) ى شىنجاڭغا كېلىپ مۇخبىرلىق قىلدى.

ئامېرىكا «لوس - ئانژېلېس ۋاقىت گېزىتى» نىڭ 2 مۇخبىرى 3 - ئاينىڭ 23 — 28 - كۈنىگىچە شىنجاڭنىڭ يەرنى ئىجارىگە بېرىش ئەھۋالى ۋە ئېتىبار بېرىش سىياسىتى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

ئامېرىكا رادىئو شىركىتى (ABC) نىڭ 5 مۇخبىرى 4 - ئاينىڭ 6 — 11 - كۈنىگىچە قەشقەردە قۇربان ھېيتنى ئۆتكۈزۈش ئادەتلىرى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

ياپونىيە «يومىئۇرى خەۋەرلىرى» گېزىتىنىڭ مۇخبىرى 5 - ئاينىڭ 2 — 8 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى - ئالاتاۋ ئېغىزى تۆمۈر يول لىنىيىسىدە مۇخبىرلىق قىلىپ، ئاسىيا - ياۋروپا قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالى ۋە شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى ئېگىلدى.

ئىسرائىلىيە ژۇرنالچىلىق جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى يۇسۇف ۋىلانكىر ئەپەندى يېتەكچىلىكىدىكى 6 كىشىلىك ئاخبارات ۋەكىللەر ئۆمىكى 5 - ئاينىڭ 8 — 15 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى، تۇرپان ۋە شىھەنزىدە زىيارەتتە بولدى.

ئامېرىكا «ئىزدىنىش» ماگازىنى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن 7 كىشى 5 - ئاينىڭ 15 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە «قەدىمىي يىپەك يولى مەدەنىيىتى» ناملىق تېلېۋىزىيە ساياھەت فىلىمىنى سۈرەتكە ئالدى.

ياپونىيە رادىئو جەمئىيىتى (NHK) نىڭ 3 مۇخبىرى 6 - ئاينىڭ 15 — 20 - كۈنىگىچە شىھەنزىدە شەرقنىڭ ئۈرچۈقىنى غەربكە يۆتكەش ئەھۋالىنى ئېگىلىدى ھەم شاڭخەيدىن چېگرا رايونغا يارداەم بېرىشكە كېلىپ، شىھەنزىدىكى توقۇمچىلىق ساھەسىدە ئىشلەۋاتقان ياشلارنى زىيارەت قىلدى.

ئەنگلىيە جېربىي ئىزاك مۇستەقىل فىلىم شىركىتىنىڭ 4 ئادەمى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈندىن 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا شىنجاڭدىكى قەدىمىي يىپەك يولىنىڭ ئۇزاق، شانلىق تارىخىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان «1000 يىلنىڭ ئالدى - كەينىدە» ناملىق فىلىمنى سۈرەتكە ئالدى.

بىر پاكىستانلىق موخبىر 7 - ئاينىڭ 16 — 19 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە مىللەت، دىن سىياسەتلىرى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

مالايسىيا 3 - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ 8 مۇخبىرى 7 - ئاينىڭ 20 — 25 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى ۋە قەشقەردە جۇڭگونىڭ تارىخى، مەدەنىيىتى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتى تونۇشتۇرۇلىدىغان چاتما تېلېۋىزىيە فىلىمىنى سۈرەتكە ئالدى.

ياپونىيە تېلېۋىزىيە تورى NTV نىڭ 4 مۇخبىرى 7 - ئاينىڭ 31 - كۈندىن 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنىگىچە ئالتايدا «تۆگە ئۈستىدىكى سەييارە دوختۇرخانا» نى ۋە قازاق شىپاخانىسىنى زىيارەت قىلدى.

فرانسىيە ساياھەت قانۇنلى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرلىرى 8 - ئاينىڭ 1 — 10 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا مەنزىرىلىك ساياھەت نۇقتىلىرى فىلىمىنى سۈرەتكە ئالدى.

ياپونىيە چىن تۆمۈر شىركىتىنىڭ 3 ئادەمى 8 - ئاينىڭ 12 - كۈندىن 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە تارىم دەرياسى بويىدا يۇرۇپ، شىنجاڭ خەلقىنىڭ ناچار تەبئىي مۇھىتقا قارشى كۈرەش قىلىش روھىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان «قۇملۇقتىكى چوڭ دەريا» فىلىمىنى سۈرەتكە ئالدى.

شىاڭگاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، «مەجمۇئە» گېزىتى قاتارلىق ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ 11 مۇخبىرى 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

«ئاۋمېن گېزىتى» نىڭ بىر مۇخبىرى 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 9 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

«ياۋروپا ۋاقىت گېزىتى» نىڭ بىر مۇخبىرى 8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگىچە 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

فرانسىيە 2 - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ 3 مۇخبىرى 9 - ئاينىڭ 9 — 14 - كۈنىگىچە شىھەنزە ۋە تۇرپاندا شىنجاڭدا پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ۋە ئۈزۈم ھارۋىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش ئەھۋالى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

«ئاۋستىرالىيىلىكلەر» گېزىتىنىڭ 2 مۇخبىرى 9 - ئاينىڭ 22 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە پاختا بازارلىرى ۋە تارىم نېفىتلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئېچىلىش ئەھۋالى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

كورىيە ئىندىكام تېلېۋىزىيە شىركىتىنىڭ 3 ئادەمى 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنى پەيزاۋاتقا كېلىپ، يەر تەۋرىگەن جايلارنى سۈرەتكە ئالدى.

ئامېرىكا بىرلەشمە ئاگېنتلىقى، ئامېرىكا مەملىكەتلىك ئاممىۋى رادىئو ئىستانسىسى قاتارلىق ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ 3 مۇخبىرى 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە بىكتۆەننىڭ ئەھۋالى، چارۋىچىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش ئەھۋالى ۋە چېگرا سودىسى ئەھۋالى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بىر مۇخبىرى 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ 8 - كۈنىگىچە ئار سانلىق مىللەتلەر ماگارىپى، دىن ئەھۋالى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

فرانسىيە «فىگارو گېزىتى» نىڭ 2 مۇخبىرى 12 - ئاينىڭ 14 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ 18 - كۈنىگىچە شىھەنزە

شەھری ۋە بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 8 - شى كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ئەھۋالى ئۈستىدە مۇخبىرلىق قىلدى.

سۈن رۇيخۇڭ

مۇھاجىرلار ئىشلىرى

ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا مۇلازىمەت قىلىش ئەھۋالى

شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى ۋە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىلىرى 1998 - يىلى ئۆزلىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقى ۋە ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشىگە قارىتا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى، شىنجاڭنىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ۋە مول تەبىئىي بايلىقىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن چەت ئەلگە تونۇشتۇردى.

شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چېن لەنتۇڭ شاڭخەي شەھەرلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى ۋە شەنشى خۇاشىڭ گۈرۇھىدىكىلەرنى باشلاپ كېلىپ 98 ' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتى. خۇاشىڭ گۈرۇھى 9 ھەمكارلىق كېلىشىمى ئىمزالىدى، كېلىشىم سوممىسى 50 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ. ئۇلارنىڭ مۇھىملىرى شىنجاڭنىڭ يەل - يېمەك ئىشلەپچىقىرىشىنى ھەمكارلىشىپ راۋاجلاندۇرۇش، يەل - يېمەكلەرنى يېڭى پېتى ساقلاش، يېڭى تىپتىكى PVC بىناكارلىق ماتېرىيالىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش ھەم قازاقىستانغا يەنمۇ چوڭقۇر پىششىقلانغان يەل - يېمەكلەرنى ئېكسپورت قىلىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. چېن لەنتۇڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى يەنە ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، گۇچۇڭدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ تەجرىبە دېھقانچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ۋە كۆزدىن كەچۈردى. ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى مەزگىلىدە، شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى يەنە قىرغىزىستان جۇڭگولۇقلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ جىمىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى، ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى ۋە ھەمكارلىشىش مۇددىئاسىنى ئالماشتۇرۇشتى ھەم مېھمانلارنىڭ مەملىكىتىمىزدە ئىشلەنگەن رەڭلىك سۈرەت چوڭايتىش ئۇسكۇنىلىرىنى سېتىۋېلىشىغا ياردەملەشتى.

شياۋ يۈجېن

مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشتە ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىش ئورنى رەسمىي تۈرغۇزۇلدى. مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ ۋەكىللىرى 1 - ئايدا ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىغا 3 تەكلىپ ۋە بىر تەۋسىيە سۇندى؛ ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ 1 - يىغىنىدا، مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىدىن بولغان سىياسىي كېڭەش ئەزاسى «شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىنى تېرىشىپ يېڭى پەللىگە كۆتۈرەيلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى. مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىدىن بولغان ۋە مۇھاجىر سالاھىيىتىگە ئىگە سىياسىي كېڭەش ئەزالىرى 43 تەكلىپ بېرىپ، مۇھاجىر سىياسىي كېڭەش ئەزالىرى ۋە ۋەكىللەرنىڭ دېموكراتىك ھوقۇقىنى تولۇق يۈرگۈزدى. شىنجاڭ مۇھاجىرلار جەمئىيىتى 1 - ئايدا «خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى، سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىنىڭ تەكلىپ بېرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر» نى تۈۋەنگە چۈشۈرۈپ، «مۇھاجىرلار ئىشلىرىنى ياخشى تۇتۇپ، ئېچىۋېتىش سۇرئىتىنى تېزلىتىپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش» توغرىسىدىكى مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى ۋە 9 تارماق مۇھاكىمە تېمىسىنى ئونتۇرىغا قويۇپ، جايلاردىكى ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇندى.

شياۋ يۈجېن

ئاۋسترالىيەدىكى مۇھاجىرلارنىڭ ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر ئاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسىنىڭ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى بويىچە 1998 - يىل 2 - ئايىنىڭ 18 - كۈنى تۇنجى قېتىم ئاۋسترالىيەگە بېرىپ 3 - ئايىنىڭ 2 - كۈنىگىچە مۇھاجىرلارنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى، شىنجاڭلىق جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە جۇڭگولۇقلاردىن ھال سورىدى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى مېلبۇرن، ئادېلائىدە، كانبېررا، سىدنېي قاتارلىق شەھەرلەرگە بېرىپ، 50 نەچچە جۇڭگولۇقنىڭ ئائىلىسىنى يوقلىدى، شىنجاڭدىن كەتكەن 300 نەچچە جۇڭگولۇق بىلەن سۆھبەتلەشتى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ھەرمىللەت شىنجاڭ خەلقىنىڭ ئۇلارغا بولغان سەمىمي سالىمىنى يەتكۈزدى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ياشلانغاندىن بۇيان شىنجاڭدا بارلىققا كەلگەن غايەت زور ئۆزگىرىشلەرنى تونۇشتۇردى، ئۇلارنى ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان دۆلەتنىڭ قانۇنلىرىغا رىئايە قىلىپ، جۇڭگو - ئاۋسترالىيە دوستلۇقىغا تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

شىنجاڭدىن ئاۋسترالىيەگە بېرىپ ئولتۇراقلىشىپ قالغان

جۇڭگولۇق تەخمىنەن 40 مىڭغا يېتىدۇ، ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن 80 - يىللارنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئاۋسترالىيىگە كۆچۈپ كەتكەن. ئۇلار ئىچىدە رۇس، ئۇيغۇر، خەنزۇ، خۇيزۇ، شىبە، داغۇر، قازاق، مانجۇ قاتارلىقلار بار.

شى رۇي

نامرات رايونلار، ۋەتەنگە قايتقان نامرات مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىلىرى ۋەتەنگە قايتقان نامرات مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى نامراتلىقتىن بالدۇرراق قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، ھۆكۈمەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە پائال ماسلاشتى. شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، 20 ناھىيە - شەھەرگە 3 قېتىم ئادەم ئەۋەتىپ، شۇ جايلارنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە ھەيدەكچىلىك، يېتەكچىلىك قىلىش ۋە ئۇنى ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئىشلىدى. جايلارنى مۇھاجىرلار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى زور كۈچ بىلەن قوللاشقا ئىلھاملاندۇردى، ياخشى تېپلارنى يەكۈنلەپ ۋە ئومۇملاشتۇرۇپ، نامرات مۇھاجىرلار ئائىلىلىرىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلەتتى. شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى يەنە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى دوختۇر، دورا كەمچىل نامرات رايونلارغا 14 مىڭ يۈەنلىك دورا ۋە سايمان ئىئانە قىلدى. شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى يەنە شىنجاڭ مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى رەھبىرلىكى خىزمەت ئەترىتىگە يېتەكچىلىك قىلىپ شايار ناھىيىسىدە مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىگە قاتناشۇاتقانلىقىغا بىرلەشتۈرۈپ، شايار ناھىيىسىنىڭ «قىزىلبايراق» يېزىسىغا «شەرق شامىلى» ماركىلىق بىر يۈك ئاپتوموبىلى، 10 تېلېۋىزور، سۇنئىي ھەمراھ يەر ئوستى پونكىتىنىڭ بىر سايمىنى، 10 بالىلار ژېلىسىپىتى، 10 نەچچە مىڭ پارچە كىتاب، 600 نەچچە قوزا كىيىم - كېچەك، 3000 يۈەنلىك دورا ۋە باشقا بۇيۇملارنى ئىئانە قىلدى.

شياۋ يۈجېن

شىنجاڭلىق جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلار بېيجىڭ، تيەنجىن شەھەرلىرىگە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتكە باردى

گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسىنىڭ بىرلىكتە تەكلىپ قىلىشى بىلەن شىنجاڭلىق نۇقتىلىق جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلارنىڭ ۋەكىللىرى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭغا قايتىپ كېلىپ، 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە بېيجىڭ، تيەنجىنلەردە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 49 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىگە قاتناشتى.

جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلار ۋەكىللەر ئۆمىكى شىنجاڭدا تۇرغان مەزگىلدە، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋالى لىچۈەن، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئىسمائىل تىلىۋالدى قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىمىز ئۇلار بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى ۋە سۆھبەتلەشتى.

ۋەكىللەر ئۆمىكى بېيجىڭدا تۇرغان مەزگىلدە، دۆلەت كومىسسارى ئىسمائىل ئەھمەد گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىنىڭ گو دۆچېڭ، لىيۇ زېيېك قاتارلىق رەھبەرلىرى ئۇلار بىلەن كۆرۈشتى؛ ۋەكىللەر ئۆمىكى يەنە گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى، شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسى، تەيۋەن خىزمىتى ئىشخانىسى ئۆتكۈزگەن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 49 يىللىقىنى تەبرىكلەش زىياپىتىگە ۋە دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىگە قاتناشتى، جۇڭگو ئىسلام جەمئىيىتىنى يوقلىدى، سەددىچىن سېپىلى، خان سارىيى قاتارلىق مەشھۇر جايلارنى سەيلە قىلدى.

ۋەكىللەر ئۆمىكى تەيەنجىندە تۇرغان مەزگىلدە تيەنجىن يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا تەرەققىيات رايونىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئېكسكۇرسىيە قىلىش ئارقىلىق جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلارنىڭ دۆلەتنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش باشلانغاندىن بۇيان ھەرقايسى ساھەلەردە قولغا كەلتۈرگەن تەرەققىياتىغا بولغان چوڭقۇر ئىشەنچىسى چوڭقۇرلاشتى. بۇ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

شى رۇي

سەئۇدى ئەرەبىستانى تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق مەكتەپ سېلىشقا مەبلەغ ئىئانە قىلدى

سەئۇدى ئەرەبىستانى تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق قۇربان ئابدۇللا ئېھتىياجلىق 1 مىليون 450 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى ئىئانە قىلىشى بىلەن سېلىنغان قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى 1998 - يىل

9 - ئاينىڭ 9 - كۈنى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. ئوقۇتۇش بىناسىنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 2070 كۋادرات مېتىر بولۇپ، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتى شۇنىڭ بىلەن ئاساسىي جەھەتتىن ياخشىلاندى.

گۇۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لیۇ زېپىڭ گۇۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىغا ۋاكالىتەن تېلېگراممىما ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى، ش ئۇ ئا ر ناشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسىمۇ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىگە ئادەم ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى.

شى رۇي

ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق چىۋچېڭتۇڭ شىنجاڭدا ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى

ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق، مەشھۇر ماتېماتىك، خەلقئارا ئالىي ماتېماتىكا مۇكاپاتى — فىللىز مۇكاپاتىغا ئېرىشكۈچى، ئامېرىكا خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى چىۋ چېڭتۇڭ قاتارلىق 7 كىشى گۇۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى، ش ئۇ ئا ر ناشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ 16 - كۈنگىچە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى.

چىۋ چېڭتۇڭ ئەپەندى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شىنجاڭدا تۇرغان مەزگىلدە، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار ئۇلار بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى ھەم مېھمانلارغا شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، مىللىي ماۋارىپ، بايلىقلارنىڭ تارقىلىشىغا ئوخشاش ئەھۋاللىرىنى تونۇشتۇردى، چىۋ چېڭتۇڭ ئەپەندىنىڭ شىنجاڭنىڭ پەن - تېخنىكا، ماۋارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا چارە - تەدبىر كۆرسىتىپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

چىۋ چېڭتۇڭ ئەپەندى تەكلىپكە بىنائەن شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەم شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدا «21 - ئەسىردىكى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا نەزەر» دېگەن تېمىدا ئىلمىي لېكسىيە سۆزلىدى.

شى رۇي

گۇۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لیۇ زېپىڭ شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

گۇۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىنىڭ كوندىلىك ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن مۇدىرى لیۇ زېپىڭ قاتارلىق 4 كىشى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 19 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 28 - كۈنگىچە مۇھاجىرلار ئىشلىرى خىزمىتىنى تەكشۈردى.

شۇ مەزگىلدە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر نەسىردىن لیۇ زېپىڭ بىلەن سۆھبەتلەشتى.

لیۇ زېپىڭ يەنە ش ئۇ ئا ر ناشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى، ئالاقىدار ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق ناشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىلىرى، بېكتۇەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىنىڭ خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلىدى، ئۇرۇمچى شەھىرى، سانجى ئوبلاستى، ئىلى، قەشقەر، تۇرپان ۋىلايەتلىرى، بېكتۇەن، شىخەنزە شەھىرىگە بېرىپ، مۇھاجىرلار ئىشلىرى خىزمىتىنى تەكشۈردى، مۇھاجىرلار كارخانىلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ئائىلىلىرىدىن ھال سورىدى، «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە كىتاب ئامبىرى قۇرۇشقا پۇل ئىئانە قىلدى، ۋەتەنگە قايتقان نامرات مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ئائىلىلىرىگە ھال سوراش بۈيۈمى تەقدىم قىلدى.

شى رۇي

تەيۋەنگە قارىتىلغان خىزمەت

تەيۋەنگە قارىتىلغان خىزمەت ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن 75 كىشى تەيۋەن رايونىغا بېرىپ، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، ئىلىم قاتارلىق ساھەلەردىكى 13 تۈر بويىچە ئالماشتۇرۇشقا قاتناشتى.

شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلىسى تەيۋەن «چۈندا سەنئەت چەكلىك شىركىتى» نىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 4 - ئاينىڭ 12 — 21 - كۈنگىچە تەيۋەندە ئويۇن قويدى.

ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسى، شىنجاڭ جۇڭگو ساياھەتچىلىك كوپېراتىپى، ئۇرۇمچى تۈمۈرىول ئىدارىسى، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار تەيۋەن ساياھەت بۈيۈملىرىنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئەۋەتكەن 4 كىشى 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 30 - كۈنگىچە تەيۋەننى كۆزدىن كەچۈردى.

ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسىدىن بىر كىشى تەيۋەن جۇڭخۇا مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، دۆلەت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى ئۈيۈشتۇرغان چوڭ قۇرۇقلۇق رايونى

مۇزىي ئىشلىرى ۋە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىلمىي ئالماشتۇرۇش زىيارەت ئۆمىكى بىلەن 5 - ئاينىڭ 15 5 — كۈنىگىچە تەپۈندە ئىلىم ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىدە بولدى.

شىنجاڭ «گۈڭخۇي» گۇرۇھىدىن بىر كىشى تەپۈن «كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ياشنى تاللاشقا تەييارلىق كۆرۈش ھەيئىتى» نىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ۋەتەن چولۇق قۇرۇقلۇقىدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ياش زىيارەت ئۆمىكى بىلەن بىللە 6 - ئاينىڭ 11 — 18 - كۈنىگىچە تەپۈندە ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىدە بولدى.

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇمچى رەسەتخانىسىدىن بىر كىشى تەپۈن گاۋشيۇڭ شەھەرلىك ئاستىرونومىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو ئاستىرونومىيە ئىلمىي جەمئىيىتى ئۆمىكى بىلەن بىللە 7 - ئاينىڭ 21 - كۈندىن 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە تەپۈندە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى. تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىدىن بىر كىشى 1 - ئاينىڭ 12 - كۈنى تەكلىپكە بىنائەن تەپۈنگە بېرىپ، 26 - كۈنىگىچە «ADEC يەرمەنكىسى» گە قاتناشتى.

شىنجاڭ تىببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدىن بىر كىشى تەپۈن رېھاتسزمغا گىرىپتار بولغانلارنىڭ سالامەتلىكىنى كۆرۈپ بىلەن ئەسلىگە كەلتۈرۈش تىببىي ئىلىم جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن سەھىيە مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان ئۆمەك بىلەن بىللە 9 - ئاينىڭ 27 - كۈندىن 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە تەپۈندە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر بردۋ جەمئىيىتىدىن 10 كىشى تەپۈن گاۋشيۇڭ شەھەرلىك تەنتەربىيە جەمئىيىتى بردۋ ئويناش تېخنىكىسى كومىتېتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان ئۆمەك بىلەن بىللە 11 - ئاينىڭ 13 — 23 - كۈنىگىچە تەپۈندە بردۋ تەكلىپ مۇسابىقىسىغا قاتناشتى.

بىكتۇن ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكىدىن 17 كىشى تەپۈن شىكتەي كىنو - تېلېۋىزىيە تارقىتىش شىركىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 11 - ئاينىڭ 17 - كۈندىن 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنىگىچە تەپۈندە ئويۇن قويدى.

ش ئۇ ئا ر زېمىن - بايلىق ماتېرىيال مەركىزىدىن بىر كىشى تەپۈن «جۇڭخۇا» جۇغراپىيە ماتېرىيال ئالاقىسى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو ئالەم قاتنىشى ساناقىتى باش شىركىتى ئۇيۇشتۇرغان ئۆمەك بىلەن بىللە 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى تەپۈنگە بېرىپ 10 - كۈنىگىچە دېڭىز بوغىزىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكىلەرنىڭ ماتېرىيال ئالاقىسى ۋە ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش پەن - تېخنىكا مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى.

شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىن بىر كىشى تەپۈن «مالىيە گۇرۇھى قانۇنىي ئىگىلىرىنىڭ دېھقانلار دوستى جەمئىيىتى پاراۋانلىق فوندى جەمئىيىتى» نىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 12 - ئاينىڭ 3 — 9 - كۈنىگىچە تەپۈندە «يېزا ئىگىلىك ئىلىم ئالماشتۇرۇش يىغىنى» غا قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر مېيىپلار جەمئىيىتىدىن 5 كىشى تەپۈن پوت - قولى كېسىۋېتىلگەن ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش بىرلەشمىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو مېيىپلار جەمئىيىتى ئۇيۇشتۇرغان ئۆمەك بىلەن بىللە 12 - ئاينىڭ 5 — 15 - كۈنىگىچە تەپۈن رايونىدا ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىدە بولدى.

ئاپتونوم رايونغا بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خەتتاتلار جەمئىيىتىدىن 13 كىشى تەپۈن ئۆلكىلىك مەتبۇئات جەمئىيىتى ۋە خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 12 - ئاينىڭ 21 - كۈندىن 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگىچە تەپۈندە ھۆسنىخەت كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى ۋە سەنئەت ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىدە بولدى.

1998 - يىلى تەپۈنلىك قېرىنداشلاردىن شىنجاڭغا كەلگەنلەر 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. ئۇلاردىن سەيلە - ساياھەتكە كەلگەنلەر ئاز كەم 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يېتىدۇ، ئىقتىساد - سودا پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنلەر تەخمىنەن 500 ئادەم (قېتىم) دىن ئاشىدۇ، مەدەنىيەت، ئىلىم ساھەلىرىدىكى 10 نەچچە تۈرلۈك ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنلەر ئاز كەم 100 ئادەم (قېتىم) گە يېتىدۇ. 3 تەپۈنلىك قېرىنداش شىنجاڭغا كېلىپ ئولتۇراقلىشىپ قالدى. ئاپتونوم رايوندىكى تەپۈنلىكلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن 260 كىشى تەپۈن رايونغا بېرىپ تۇغقان يوقلاپ، ئۆلۈم ئۇزىتىپ كەلدى.

تەپۈنلىك قېرىنداشلار 2 قېتىمدا بەرگەن 110 مىڭ يۈەن ئىئانە قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى تەپۈن «گۈڭخۇا» فوندى جەمئىيىتى بەرگەن 100 مىڭ يۈەن ئوقۇش مۇكاپاتى پۇلىنى قوبۇل قىلدى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى تەپۈن چېڭگۈڭ ئۇنىۋېرسىتېتى «ياغاچ كالا ئاقار ئات» تەتقىقات ئورنى بەرگەن 10 مىڭ يۈەن ئىئانىنى قوبۇل قىلدى.

ۋۇ چۈەنفۇ

جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە

جامائەت خەۋپسىزلىكى

قاتناشنى باشقۇرۇش

1998- يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ج خ قاتناش باشقۇرۇش تارماقلىرى شەھەر - يېزا قاتناش تەرتىپىنى زور كۈچ بىلەن تەرتىپكە سېلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

1. مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش بويىچە مەخسۇس تۈزەش ئىشى قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ج خ قاتناش ساقچى تارماقلىرى قاتناش تەرتىپىنى 2 قېتىم بىر تۈتاش تەرتىپكە سېلىپ، قىش ۋە ئەتىياز پەسىللىك بىخەتەر قاتناشنى ۋە ئەتىيازلىق ترانسپورت بىخەتەرلىكىنى باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. ئۇرۇمچى قاتناش توسۇلۇپ قېلىش ۋە قالايمىقان بولۇشنى تۈزەشنى مۇھىم ۋەزىپە قىلدى، قاتناشنىڭ مىقدارىغا قاراپ ساقچى كۈچىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، ئاپتوموبىللار تازا كۆپ قاتنايدىغان مەزگىلدە قاتناش قائىدىسىگە خىلاپ ئەھۋاللارنى تۈزەش ۋە قاتناشنى راۋانلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتتى، 26 يول بۆلىكى ۋە يول ئېغىزىدا قاتناش توسۇلۇپ قېلىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق تۈزەتتى؛ شىخەنزە شەھىرى قاتناش ھادىسىلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى مەركەز قىلغان 100 كۈن بىخەتەر قاتناپ، ھادىسىلەردىن ساقلىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ بايىنغولىن ئوبلاستى 60 كۈن راسا ئىشلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ ئالتاي، تارباغاتاي، ئاقسۇ قاتارلىق ۋىلايەتلەر نومۇرسىز، كىنىشكىسىز ئاپتوموبىللارنى تۈزەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ فۇكالا، تۇرپان شەھەرلىرى سايامەت رايونلىرىنىڭ قاتناش تەرتىپىنى مەخسۇس تۈزەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

2. كۆپ خىل شەكىلدىكى بىخەتەرلىك تەربىيىسى پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر قاتناش ساقچى باش ئەترىتى چوڭ تېپتىكى يول قاتناش بىخەتەرلىكى تەربىيىسى كۆرگەزمىسى ئاچتى، قىسمەن ۋىلايەتلەردە سەييارە كۆرگەزمە ئويۇشتۇردى ۋە كىچىكلىتىلگەن نۇسخىسىنى ئىشلەپ تارقاتتى، كۆرگەزمىنى كۆرگەن ئامما 3 مىليون 700 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. جايلاردىكى قاتناش ساقچى تارماقلىرى تەشۋىقات، ماۋارىپ تارماقلىرىغا ھەمكارلىشىپ مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى بىخەتەرلىك تەلىم - تەربىيە كۇنى، مەملىكەت بويىچە قاتناش بىخەتەرلىكى تەشۋىقات ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، مەدەنىيەتسىز قاتناش قىلمىقلىرى بىلەن خوشلىشىش بويىچە 10 مىڭ كىشىلىك ئىمزا قويۇش مۇراسىمى ئويۇشتۇردى، قاتناش بىخەتەرلىكى بويىچە نۇتۇق سۆزلەش، ماقالە توپلاش مۇسابىقىسى ئۇتكۇزدى، يەنە رادىئو، تېلېۋىزىيە، گېزىت - ژۇرناللاردىن تولۇق پايدىلىنىپ قاتناش بىخەتەرلىكى پروگراممىسىنى كۆرسەتتى، قاتناش بىخەتەرلىكى سىن لېنتىلىرىنى قويدى.

3. قاتناش ھادىسىلىرى ئىستاتىستىكا بىر تەرەپ قىلىندى. جايلاردىكى ج خ قاتناش ساقچى تارماقلىرى قاتناش قائىدىسىگە خىلاپ قىلمىشلارنى بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى، ئاساسلىق يول بۆلەكلىرى ۋە ھادىسە كۆپ يۈز بېرىدىغان بۆلەكلەردە كېچە - كۈندۈز چارلاشنى كۈچەيتىپ، قائىدىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلىش ھادىسىلىرىنى قانۇن بويىچە قاتتىق باشقۇردى ۋە جازالىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، قاتناشنى بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىدە ھوقۇقنى پارچىلاش، پۈتۈن جەريانىنى نازارەت قىلىش، ئاشكارا - ئادىل ئىش كۆرۈشتەك چارە ۋە تۈزۈملەرنى يولغا قويۇپ، قاتناش ھادىسىلىرى دېلوسىدا ماتېرىيال تولۇق بولۇش، دەلىل - ئىسپاتلار مۇكەممەل بولۇش، تەتبىق قىلىنغان قانۇن - قائىدىلەر مۇۋاپىق بولۇش تەلىپى ئومۇميۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، قانۇن بويىچە دېلو بېجىرىشكە كاپالەتلىك قىلىندى.

4. تاشيوللاردىكى جەمئىيەت ئامانلىقى پائال قوغدالدى. ھەر دەرىجىلىك ج خ قاتناش ساقچى تارماقلىرى تاشيوللاردىكى جەمئىيەت ئامانلىقىنى، جەمئىيەت تەرتىپىنى قوغداش بىلەن بىللە، ئامانلىقنى ساقلاش، رازۋېد تارماقلىرىغا ئاكتىپ ماسلىشىپ، يارىدەملىشىپ تەكشۈرۈش، قوغلاپ تۇتۇش، توسۇش خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە چېكىدىن ئاشقان دىنىي كۈچلەرنىڭ جىنايى ھەرىكەتلىرىگە كۈچلۈك زەربە بەردى.

5. تاشيول چارلىغۇچى خىلق ساقچىلىرىنىڭ رولى تولۇق

جارى قىلدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز ھەر قايسى ئاساسلىق شەھەرلىرىدە ۋە «312»، «314» دۆلەت يوللىرىدا تاشيول چارلىغۇچى خىلق ساقچى ئەترەتلىرى ئومۇميۈزلۈك قۇرۇلۇپ، بىر ساقچى كۆپكە ماھىر بولۇش، قانۇننى ئۇنىۋېرسال ئىجرا قىلىش رولىنى خېلى ياخشى جارى قىلدۇردى.

خۇ بو

قاتناش ھادىسىلىرى

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلى 6984 قېتىم قاتناش ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 2294 ئادەم ئۆلدى، 5131 ئادەم يارىلاندى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان پۈلغا سۇندۇرغاندا 39 مىليون 488 مىڭ يۈەن بولدى. 1997 - يىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 2.79% تۆۋەنلىگەندىن سىرت، قاتناش ھادىسىسى 13.03%، ئۆلگەنلەر 7.70%، يارىلانغانلار 23.76% ئۆرلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە پەۋقۇلئاددە چوڭ ھادىسە 124 قېتىم بولۇپ، 333 ئادەم ئۆلدى، 314 ئادەم يارىدار بولدى، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 7 مىليون 686 مىڭ يۈەن بولدى؛ چوڭ ھادىسە 1933 قېتىم بولۇپ، 1960 ئادەم ئۆلدى، 1070 ئادەم يارىدار بولدى. پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 11 مىليون 751 مىڭ يۈەن بولدى.

ئۆلگەن 2294 ئادەم ئىچىدە شوپۇرلارنىڭ مەسئۇلىيىتى سەۋەبىدىن ئۆلگىنى 1674 كىشى بولۇپ، ئۆلگەنلەر ئومۇمي سانىنىڭ 73%نى تەشكىل قىلىدۇ، يولۇچىلارنىڭ سەۋەنلىكىدىن ئۆلگىنى 269 كىشى بولۇپ، 11.73%نى، زاپچاسلارنىڭ كاشىلىسى سەۋەبىدىن ئۆلگىنى 168 كىشى بولۇپ، 7.32%نى، شوپۇر ئەمەسلەرنىڭ ماشىنا ھەيدەشى بىلەن ئۆلگىنى 57 كىشى بولۇپ، 2.48%نى، ۋېلىسىپىت مىنگۈچىلەرنىڭ مەسئۇلىيىتى سەۋەبىدىن ئۆلگىنى 43 كىشى بولۇپ، 1.87%نى، يول سەۋەبىدىن ئۆلگىنى 5 كىشى بولۇپ، 0.22%نى، باشقا سەۋەبلەردىن ئۆلگىنى 76 كىشى بولۇپ، 3.31%نى ئىگىلەيدۇ. شوپۇرلارنىڭ مەسئۇلىيىتى سەۋەبىدىن 1674 كىشىنىڭ ئۆلۈشىگە، ماشىنىنى بەك تېز ھەيدەش، قائىدىگە خىلاپ ھالدا ياناڭ ئۆتۈش، ھاراق ئىچىپ ماشىنا ھەيدەش، تەتۈر يول مېڭىش، قائىدىگە خىلاپ مەشغۇلات قىلىش، قائىدىگە خىلاپ يۈك بېسىش قاتارلىقلار ئاساسىي سەۋەب بولدى.

ئادەم ئۆلۈش ھادىسىسى كېلىپ چىققان ئورۇندىن قارىغاندا: توز يولدا ئۆلگىنى 1865 كىشى بولۇپ، ئومۇمي سانىنىڭ 81.3%نى، يول ئۆتۈشمىلىرىدە ئۆلگىنى 228 كىشى بولۇپ، 9.94%نى، جەددي ئايلىنىشلاردا ئۆلگىنى 34 كىشى بولۇپ، 1.48%نى، تىك بەللەردە ئۆلگىنى 11 كىشى بولۇپ، 0.48%نى، باشقا يەرلەردە ئۆلگىنى 155 كىشى بولۇپ، 0.76%نى تەشكىل قىلىدۇ.

خۇ بو

ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ج خ ئوت ئۆچۈرۈش قىسمى قانۇن بويىچە ئوت ئۆچۈرۈشنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشنى قانات يايدۇرۇپ، ئوت كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئوت ئۆچۈرۈش ۋە ھەرخىل ئوت خەتىرىدىن قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئۈتۈقلۇق ئورۇندىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ج خ ئوت ئۆچۈرۈش قىسمى 30 مىڭ 762 ئوقتىبىر - ئەسكەر (قېتىم)، 5281 ئوت ئۆچۈرۈش ماشىنىسى (قېتىم) چىقىرىپ، ھەرخىل ئوت ئاپىتىدىن 2020 نى ئۆچۈردى، بۇ، ئوت ئاپىتى ئومۇمي سانىنىڭ 86.8%نى تەشكىل قىلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئوت ئاپىتى ئېلىپ كېلىدىغان زىيانىنى ئۈنۈملۈك تۆۋەنلەتتى.

خۇ بو

ئوت ئاپىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 2327 قېتىم ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، 62 ئادەم ئۆلدى، 263 ئادەم يارىلاندى، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 47 مىليون 286 مىڭ يۈەن بولدى. 1997 - يىلدىكىگە قارىغاندا، ھادىسە 18.79%، ئۆلگەنلەر 11.42% تۆۋەنلىگەن بولىدۇ، يارىدار بولغانلار 91.97%، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 24.53% ئۆرلەپ كەتتى. ئوت ئاپىتىدە 45 مىڭ 317 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى بىنا كۆيۈپ خاراب بولدى. 1581 ئائىلە ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە پەۋقۇلئاددە ئېغىر ئوت ئاپىتى 9 قېتىم بولۇپ، بىر كىشى ئۆلۈپ، 154 كىشى يارىدار بولدى، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 16 مىليون 43 مىڭ يۈەن بولدى؛ ئېغىر ئوت ئاپىتى 18 قېتىم بولۇپ، 14 كىشى ئۆلۈپ، 10 كىشى يارىدار بولدى، پۈلغا سۇندۇرۇلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 6 مىليون 623 مىڭ يۈەن بولدى.

ئوت ئاپىتىنىڭ سەۋەبلىرى: ئوت قالاشتا ئېھتىياتسىزلىق قىلىش سەۋەبىدىن بولغان ئوت ئاپىتى 870 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 12 مىليون 620 مىڭ يۈەن بولدى؛ ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئوت ئاپىتى 444 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان ئىقتىسادىي زىيان 7 مىليون 948 مىڭ يۈەن بولدى؛ سەۋەبى ئېنىقسىز ئوت ئاپىتى 194 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 1 مىليون 953 مىڭ يۈەن بولدى؛ قائىدىگە خىلاپ ھالدا مەشغۇلات قىلىش سەۋەبىدىن تۈتۈلغان ئوت ئاپىتى 182 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 4 مىليون 195 مىڭ يۈەن بولدى؛ تاماكا

چېكىشتىن كېلىپ چىققان ئوت ئاپىتى 161 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 1مىليون 263 مىڭ يۈەن بولدى؛ ئوت قويۇش بىلەن كېلىپ چىققان ئوت ئاپىتى 142 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 1 مىليون 286 مىڭ يۈەن بولدى؛ ئوت ئۆچۈرۈش نەتىجىسىدە كېلىپ چىققان ئوت ئاپىتى 135 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 714 مىڭ يۈەن بولدى؛ تەبىئەت كەلتۈرۈپ چىقارغان ئوت ئاپىتى 31 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 295 مىڭ يۈەن بولدى؛ چېقىن چۈشۈشتىن كېلىپ چىققان ئوت ئاپىتى 2 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 6000 يۈەن بولدى؛ باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتى 166 قېتىم بولۇپ، پۈلغا سۇندۇرۇلغان زىيان 17 مىليون 6000 يۈەن بولدى.

خۇ بو

نوپۇس باشقۇرۇش

1998 - يىل 5 - ئايدا ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى لىۋ تىكتىكىنىڭ 22 يىلغىچە نوپۇسىنى ئالدۇرالمىغانلىقى ئاخبارات ۋاستىلىرى تەرىپىدىن ئاشكارىلانغاندىن كېيىن جەمئىيەتتە ناھايىتى زور ئەكس تەسىر قوزغىدى. ج خ نازارىتى ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى بىلەن تېزلىكتە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ ئەھۋال توغرىسىدا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى ۋە «نوپۇس باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشىلاش ۋە كۆچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نوپۇسقا دائىر سىياسەت ۋە بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن «تۇرلۇك نوپۇس ئىلتىماسلىرىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تۈزۈپ تارقاتتى، نوپۇس بېجىرىش سىياسىتى ۋە بەلگىلىمىلىرى، نوپۇس ئورنىتىش پرىنسىپى، ئىلتىماس قىلىش تەرتىپى، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى قاتارلىقلار توغرىسىدا ئېنىق بەلگىلىمە چىقاردى.

7 - ئايدا جايلار ج خ مىنىستىرلىكى ۋە ج خ نازارىتىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، نوپۇس باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئاتونوم رايون بويىچە نوپۇسقا ئېلىشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلاردىن 58 مىڭ 544 كىشى بارلىقىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقتاپ چىقتى، پەقەت ئۈرۈمچى، شىخەنزە، قاراماي، بايىنغولىن، تۇرپان، خوتەن قاتارلىق 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىلا 6589 كىشىنىڭ نوپۇسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى.

8 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر نوپۇس باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىدە، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى 3472 كىشىنىڭ نوپۇس ئىلتىماسىنى تەكشۈرۈپ، 2095 كىشىنىڭ نوپۇسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى. 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى نوپۇس باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى، 15 ئاخبارات ئورنىنىڭ مۇخبىرى يىغىنغا كېلىپ زىيارەت قىلدى، نەق مەيدان يىغىنىغا يەنە نوپۇسى تەستىقلانغان ئاممىنىڭ 100 نەپەر ۋەكىلى قاتناشتۇرۇلدى ھەمدە ئۇلارغا كۆچۈپ كېلىشكە رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. يىغىندىن كېيىن ئالاقىدار رەھبەرلەر قېرى، مېيىپ، ئاغرىق ئاھالىنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ ئۇلارغا كۆچۈپ كېلىشكە رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسىنى يەتكۈزۈپ، كەڭ شەھەر ئاھالىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

خۇ بو

شەھۋانىي بۇيۇم، قىمار، زەھەرگە ئائىت دېلولار قاتتىق تەكشۈرۈپ تەقىب قىلىندى

1998 - يىلى ھەرقايسى ج خ ئورگانلىرى قاتتىق باشقۇرۇش بىلەن بىللە شەھۋانىي بۇيۇم، قىمار، زەھەرگە ئائىت دېلولارنى تۈزۈش ۋە تەكشۈرۈپ تەقىب قىلىشنىڭ سالمىقىنى ئاشۇردى، بىر يىل ئىچىدە 4766 ئادەمگە چېتىلىدىغان 2059 پاھىشىۋازلىق دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى؛ 13 مىڭ 511 ئادەمگە چېتىلىدىغان 3469 قىمار ئويناش دېلوسىنى، 903 كىشىگە چېتىلىدىغان 457 شەھۋانىي بۇيۇم ئىشلەش، سېتىش، تارقىتىش دېلوسىنى، 5337 كىشىگە چېتىلىدىغان 3691 زەھەر ئىشلىنىدىغان زىرائەت تېرىغان، زەھەر ئىستېمال قىلغان دېلونى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ج خ نازارىتى ئامما تەرىپىدىن پاش قىلىنغان ئىلى، ئالتاي ۋىلايەتلىرى ۋە بورتالا ئوبلاستىدا يۈز بەرگەن قىمارۋازلىق، پاھىشىۋازلىق دېلولىرى ئۈستىدە مەخسۇس تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى، خادىملارنى ئەۋەتىپ ئىلى، سانجى قاتارلىق يەرلەردە ئېچىلغان 21 قىمارخانىنى بىكار قىلدى.

خۇ بو

سېرىق، قانۇنسىز نەرسىلەرگە زەربە بېرىش يولىدىكى مەركەزلىك ھەرىكەت

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ئاخبارات - نەشرىيات، مەدەنىيەت، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى كىتاب - گېزىت - ژۇرنال بازىرى بىلەن ئۇن - سىن بۇيۇملىرى بازىرىنى كەڭ كۆلەمدە تەكشۈرۈپ، بىر تۈركۈم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. پەقەت ئۈرۈمچى شەھىرىدىلا شەھۋانىي VCD پلاستىنكىسىدىن 22 مىڭ 130 نى، سىن لېنتىسىدىن 669نى، كىتاب - ژۇرنالدىن 287 نى،

شەۋانىي سۈرەتتىن 3800نى كۆيدۈرۈۋەتتى. ج خ نازارىتى ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسىغا ماسلىشىپ باجيناغۇ، جۇجياۋەن، ئەنزىگۈدىكى يەر ئاستى نەشر بۆيۈملىرى، ئۇن - سىن بۆيۈملىرى ئۆۋىسىنى بىت - چىت قىلىپ، بىر دانە سوفىت مەتبەئە ماشىنىسى، 6 دانە نۇسخىئالغۇ، 30 مىڭ قاپتىن ئارتۇق ئۇن لېنتىسى ۋە ئاز كەم 10 مىڭ نۇسخىسى ئوغرىلانغان ئۇن لېنتىسى، 5000 دىن ئوشۇق قانۇنسىز ژۇرنالنى مۇسادىرە قىلىپ، 3000 دىن ئوشۇق سىن ۋە ئۇن لېنتىسىنى كۆيدۈردى.

خۇ بو

مىللىتى، ئوق - دورا ۋە پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلدى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى مۇقىملىق خىزمىتىنى مەركەز قىلىپ، مىللىتى، ئوق - دورا ۋە پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى باشقۇرۇشنى كۆچەيتىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى. قوللىنىلغان تەدبىرلەر مۇنۇلار: 1) ئاپتونوم رايوندىكى ھۆكۈمەت ئىشى يولىدا مىللىتى - تاپانچا ئىشلىتىدىغان ئاز كەم 30 مىڭ خادىم تەربىيىلەندى ۋە ئۇلاردىن ئىمتىھان ئېلىندى. 2) مىللىتى - تاپانچا ئىشلىتىدىغان ئورۇنلار رەتلەپ تىزىملاندى ۋە مىللىتى - تاپانچىغا ئالاقىدار دېلولار نازارەت قىلىپ بىر تەرەپ قىلىندى، پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرىدىكى مىللىتى - تاپانچىلارنى رەتلەش - تىزىملاش خىزمىتىنى ئورۇندالدى، قائىدىگە خىلاپ سەپلەنگەن 40 مىللىتى - تاپانچا يىغۇۋېلىندى. 3) پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى باشقۇرۇش سالمىقى ئاشۇرۇلدى، ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ئاپتونوم رايوننىڭ نېفىت تەكشۈرۈش سىستېمىسىدا ئىشلىتىلىدىغان پارتلىتىش بۆيۈملىرى كۆپ قېتىم ئوغرىلانغان، يوقىلىپ كەتكەن ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، تەكشۈرۈش تارماقلىرىنىڭ تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى بەرپا قىلىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلدى ھەمدە قاتلامۇ قاتلام بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، تۈزۈملەرنىڭ ئەملىيلىشىشىنى چىڭ تۇتۇپ، باشقۇرۇش قالايمىقان بولۇش ۋە مەسئۇلىيەت ئېنىق بولماسلىقتەك كاۋاكلارنى ئېتىپ، بىر قەدەر ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. 4) ئېنىقلاش، يىغۇۋېلىشنى ئاساس قىلغان مەخسۇس تۇزەش خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز قانات يايدۇردى. ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ئاپتونوم رايون مىقياسىدا خەلق ئىشلىتىدىغان پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى 3 ئايلىق مۇددەت بىلەن مەخسۇس تۇزەشنى داغدۇغىلىق قانات يايدۇردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، بېيجىڭدىكى «ئۇچ كىچىك» كارخانىلارنىڭ پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى باشقۇرۇشىدىكى قالايمىقانچىلىقنى ئۈنۈملۈك توختاتتى، پارتلىتىش ۋەزىپىسى بار ئورۇندىن 4072نى تەكشۈرۈپ، بىخەتەر بولمىغان 245 جايىنى تېپىپ، 235 پارچە تۇزىتىش ئۇقتۇرۇشنامىسى تارقاتتى، 225 جايىنى ھەيدەكچىلىك قىلىپ تۇزەتتى، خەلق ئىشلىتىدىغان پارتلىتىش بۆيۈملىرىنى ئىشلىگۈچى 6 قانۇنسىز ئۇۋىنى بىكار قىلىپ، قانۇنغا خىلاپ ھالدا پارتلىتىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 265 ئادەمنى بىر تەرەپ قىلدى، 4525 ھەرخىل مىللىتى، تاپانچا، 19 مىڭ 967 كىلوگرام مىللىتى دورىسى، 174 مىڭ 352 كاپسۇل، 167 تال تەۋرىتىش بومبىسى، 26 مىڭ 223 مېتىر پىلتىنى يىغۇالدى.

خۇ بو

ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى ئەتكەسچىلىككە، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى ئوغرىلاشقا، بۇلاشقا زەربە بېرىش بويىچە مەخسۇس كۈرەش

ج خ ئورگانلىرى مەملىكەتلىك ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى ئەتكەسچىلىكى قىلىش، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى ئوغرىلاش، بۇلاش جىنايى ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش ئۆچۈن، 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن ئېتىبارەن مەخسۇس كۈرەشنى بىر تۇتاش قانات يايدۇردى. 12 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگە قەدەر ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى ئوغرىلاش گۇرۇھىدىن 29 (چېتىلىدىغان ئادەم 100) نى تارمار قىلدى؛ 267 ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى ئەتكەسچىلىكى قىلىش، ئوغرىلاش، بۇلاش دېلوسى (چېتىلىدىغان ئادەم 222) نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، دېلوغا چېتىلىدىغان 388 ئاپتوموبىلنى يىغۇالدى.

خۇ بو

لۇك فېينىك ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش ئۈمىكى ئاپتونوم رايوننىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا بېرىپ سەييارە نۇتۇق سۆزلىدى

لۇك فېي ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ ئىدارىسى زوراۋانلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماق ئەترىتىنىڭ ساقچىسى بولۇپ، 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى زوراۋان تېررورچىلارنى قورشاپ يوقىتىش ۋاقتىدا مەرتلەرچە قۇربان بولغان، ئۇنىڭغا ج خ مىنىستىرلىكى 1 - دەرىجىلىك قەھرىمان - نەمۇنىچى دەپ نام بەرگەن، ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۆمىتى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ تەستىقلىغان. ئىنقىلابىي قۇربان لۇك فېينىك قەھرىمانلىق ئىش - ئىزلىرىنى جارى قىلدۇرۇش ئۆچۈن، ج خ نازارىتى لۇك فېينىك ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش ئۈمىكى تەشكىللىدى، بۇ ئۈمەك ئاپتونوم رايون بويىچە ج خ

سىستېمىسىدا 22 مەيدان سەييارە نۇتۇق سۆزلىدى، نۇتۇقنى 10 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم ئاڭلىدى.

خۇ بو

پەۋقۇلئاددە چوڭ دېلو — «11 ـ سېنتەبىر» بانكا بۇلاش دېلوسى

1998 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 11 ـ كۈنى سائەت 21 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە ئۈرۈمچى سودا بانكىسى ئالتۇنتاغ تارماق بانكىسىنىڭ شياۋشىمىن تىجارەت ئورنىدا پەۋقۇلئاددە چوڭ دېلو — قوراللىق بانكا بۇلاش دېلوسى يۈز بەردى. تىجارەت ئورنىدىكى ئىقتىسادىي ساقچى جيا دېيەنكي لىق پۇل قاچىلانغان پۇل ساندۇقىنى پۇل توشۇش ماشىنىسىغا ئېلىپ كېتىۋاتقان چاغدا، قارانىيەت زۇ لىلۇن (ئەر، 23 ياش، ئۈرۈمچى شەھىرى سودا شەھەرچىسىدىكى بەككە تىجارەتچى) ئاكىسى زۇ جىجۇن بەرگەن «54» تىپلىق تاپانچىنى چىقىرىپ جيا دېيەنكىنى ئېتىپ يارىلاندۇرۇپ، بىر تەرەپتە تۇرغان بانكا خىزمەتچىسى شۇي يۈڭشىننى ئېتىپ ئۆلتۈرۈپ، 693 مىڭ 644 يۈەن نەق پۇلنى بۇلاپ قاچتى.

ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جەددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، 116 نەپەر جىنايى ئىشلار ساقچىسىنى يىغىپ نەق مەيدانىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، قوغلاپ تۇتۇش خىزمىتىگە كىرىشىپ كەتتى. جىنايەت گۇماندارى تاكسىغا ئولتۇرۇپ قاچقاندى، تاكسى شوپۇرىنىڭ دېلو مەلۇم قىلىپ يارەملىشىپ ئارقىسىدا، جىنايى ئىشلار ساقچىلىرى قايتا ـ قايتا تىنىتىش ئېلىپ بېرىپ، 41 سائەتتىن كېيىن ئاخىر دېلونى پاش قىلىپ، جىنايەت گۇمانداركىرى زۇ لىلۇن، زۇ جىجۇن، زۇ لىجۇن (قىز) لەرنى تورغا چۈشۈرۈپ، 680 مىڭ يۈەندىن ئوشۇق پۇلنى قايتۇرۇۋالدى.

خۇ بو

تەپتىشلىك

ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مەسئۇللىرىنىڭ ئىسملىكى

باش تەپتىش: مۇھەممەت يۈسۈپ.

مۇئاۋىن باش تەپتىشلەر: لى گۈيماۋ، تۆلەۋقان ئۆمەنباي (ئايال، قازاق)، قاسىم مامۇت، دۇڭ جيەن، ژاڭ يىشيەن.

خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق تەپتىشلىكى

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق جىنايىتى دېلولىرى يىپ ئۇچىدىن 2446نى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭدىن 638 نى دېلو تۈرغۈزۈپ تەھقىقلىدى، 596 ئادەمگە چېتىلىدىغان 511 دېلونى تەھقىقلەپ ئاخىرلاشتۇردى. بىر يىلدا 46 ناھىيە ـ باشقارما دەرىجىلىك كادىر، 3 نازارەت دەرىجىلىك كادىرنى دېلو تۈرغۈزۈپ تەھقىقلىدى. دېلو بېجىرىش ئارقىلىق دۆلەت ۋە كوللېكتىپنى 215 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىياندىن قۇتقۇزۇپ قالدى.

لى يۈلىەن

جىنايى ئىشلار تەپتىشلىكى

1998 ـ يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قولغا ئېلىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تارماقلىرى ج خ ۋە خەۋپسىزلىك ئورگانلىرىنىڭ 13 مىڭ 783 جىنايەت گۇماندارىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش توغرىسىدىكى ئىلتماسىنى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭدىن بېجىرىپ بولۇنغىنى 13 مىڭ 157 كىشى بولۇپ، قوبۇل قىلىنغان سانىنىڭ 95.5% نى تەشكىل قىلىدۇ، تەكشۈرۈش ئارقىلىق 10 مىڭ 986 كىشىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىدى، 2171 كىشىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىمىدى. بىر يىلدا دېلو تۈرغۈزۈپ نازارەت قىلىش يىپ ئۇچىدىن 111نى قوبۇل قىلدى، ج خ ئورگانلىرىدىن 77 دېلونى دېلو قىلىپ تۈرغۈزمىغانلىقىنىڭ سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشنى تەلەپ قىلدى، ج خ ئورگانلىرى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن ئۆزلۈكىدىن دېلو تۈرغۈزغىنى 22 بولدى، ج خ ئورگانلىرىغا دېلو تۈرغۈزۈشنى ئۇقتۇرغىنى 38 كىشىگە چېتىلىدىغان 30 دېلو بولۇپ، دېلو قىلىپ تۈرغۈزۈلگىنى 26 كىشىگە چېتىلىدىغان 19 دېلو بولدى.

1998 ـ يىلى ھەردەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئەيىبلەشنى تەكشۈرۈش تارماقلىرى تەكشۈرۈشكە يوللانغان 15 مىڭ 69 كىشىگە چېتىشلىق 10 مىڭ 75 ئەيىبلەش دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، 12 مىڭ 255 كىشىگە چېتىشلىق 8443 دېلونى تەكشۈرۈپ ئاخىرلاشتۇردى، 8127 دېلودىكى 11 مىڭ 778 كىشىنى سوت مەھكىمىسىگە ئەيىبلىدى؛ 316 دېلوغا چېتىشلىق 477 كىشىنى ئەيىبلىمىدى، بۇ، تەپتىش ئورگانلىرى تەكشۈرۈپ ئاخىرلاشتۇرغان سانىنىڭ 3.9% نى (ئادەم سانى بويىچە 4.5%نى) تەشكىل قىلىدۇ. سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئاخىرلاشتۇرغىنى 7758 كىشىگە چېتىشلىق 5155 دېلو بولۇپ، جىنايىتى بار دەپ ھۆكۈم قىلىنغىنى 7702 كىشى، جىنايىتى يوق دەپ ھۆكۈم قىلىنغىنى 56 كىشى؛ 233 كىشىگە چېتىشلىق 170 دېلوغا ئېتىراز بىلدۈرۈلدى، ئەملىيەتتە ئېتىراز بىلدۈرۈلگىنى 147 دېلو بولۇپ، سوت مەھكىمىسى بۇنىڭ 40نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، 35 كىشىگە چېتىشلىق 28 دېلو ئۈستىدىكى

ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش نىسبىتى 70% بولدى.

لى يۈلىەن

تۈرمە، قاماقخانا تەپتىشلىكى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ تۈرمە، قاماقخانا تەپتىشلىكى تارماقلىرى 267 دېلوغا چېتىشلىق 329 كىشىنىڭ تۈرمىدە يېگۈزاشتىن جىنايەت سادىر قىلغان دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، 232 دېلوغا چېتىشلىق 278 كىشىنى ئەيىبلىدى، سوت مەھكىمىسى 206 دېلوغا چېتىشلىق 239 كىشىنى جىنايىتى بار دەپ ھۆكۈم قىلدى. 126 ئادەمگە چېتىلىدىغان ھوقۇقنا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، خىزمەتتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالماي جىنايەت ئۆتكۈزۈش دېلوسىدىن 23نى دېلو قىلىپ تۈرغۇزۇپ تەھقىقلىدى، 11 ئادەمگە چېتىلىدىغان 10 دېلونى تەھقىقلەپ ئاخىرلاشتۇردى ۋە ئەيىبلىدى، سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭدىن 5 دېلودىكى 6 كىشىگە جىنايىتى بار دەپ ھۆكۈم چىقاردى. 516 كىشىگە چېتىلىدىغان 498 ئەرز، شىكايەت دېلوسىنى قوبۇل قىلدى، 189 كىشىگە چېتىلىدىغان 179 دېلونى ئۆزى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بۇنىڭدىن باشقا، ئاپتونوم رايون بويىچە 1163 ئىقتىسادىي جىنايەتچى ئۈستىدىكى ھۆكۈمنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى ۋە نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ تۈرمە سىرتىدا داۋالىنىشقا كېپىللىككە بېرىشنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى مەخسۇس تەكشۈردى ۋە تەرتىپكە سېلىش - ئۆزگەرتىشكە دائىر تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

لى يۈلىەن

قانۇن - ئىنتىزام تەپتىشلىكى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قانۇن - ئىنتىزام تەپتىشلىكى تارماقلىرى 347 پارچە قانۇن - ئىنتىزام دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، 234 نى دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈردى، 108 كىشىگە چېتىلىدىغان 72 دېلونى دېلو قىلىپ تۈرغۇزۇپ تەكشۈرۈپ بېجىردى (24 كىشىنى قولغا ئېلىشنى قارار قىلدى). 1997 - يىلى يىغىلىپ قالغان 7 دېلو بولۇپ، جەمئىي 149 دېلونى بېجىردى، بۇنىڭدىن 120 كىشىگە چېتىلىدىغان 83 دېلونى ئاخىرلاشتۇردى، دېلو ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتى 55.7% بولدى. 56 كىشىگە چېتىشلىق 35 دېلونى ئەيىبلەشكە يوللاپ بەردى. دېلو تۈرغۇزۇپ بىر تەرەپ قىلىنغان دېلولار ئىچىدە زور، ئالاھىدە، چوڭ دېلو 9، نەپسانىيەتچىلىك دېلوسى 23 كىشىگەچېتىشلىق 16، قىستاپ سوراق قىلىپ مەجبۇرىي ئىقرار قىلدۇرۇش دېلوسى 16 ئادەمگە چېتىشلىق 10، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش دېلوسى 22 كىشىگە چېتىشلىق 18، خىزمەت ھوقۇقىدىن قالايمىقان پايدىلىنىش دېلوسى 7 كىشىگە چېتىشلىق 7 بولدى. تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغانلار ئىچىدە ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىر 4، ئەدلىيە خادىمى 86.

لى يۈلىەن

ئەرز - شىكايەت تەپتىشلىكى ۋە پاش قىلىش، مەلۇم قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئەرز - شىكايەت تەپتىشلىكى تارماقلىرى ئامما‌نىڭ 9303 ئەرزىنى قوبۇل قىلدى، 94 كوللېكتىپ ئەرزىنى بىر تەرەپ قىلدى. ھەر دەرىجىلىك تەپتىش مەھكىمىلىرىنىڭ باش تەپتىشلىرى 1645 كىشىنى قوبۇل قىلدى، 1214 دېلونى بىر تەرەپ قىلىپ، 205 دېلونى ئاخىرلاشتۇردى. ھەردەرىجىلىك تەپتىش مەھكىمىلىرى پاش قىلىش - مەلۇم قىلىش تەشۋىقاتىنى قانات يايدۇرۇشقا 1996 كادىر - ساقچى، 49 تەشۋىقات ماشىنىسى چىقاردى، ئاز كەم 10 مىڭ كىشىنى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش ۋە ھەرخىل ئەرز - شىكايەت بويىچە قوبۇل قىلىنغىنى 6767 ئادەم (قېتىم)، قوبۇل قىلىنىپ بىر تەرەپ قىلىنغان قىممىتى بار پاش قىلىش يىپ ئۇچى 209 بولدى، 231 مىڭ 135 نۇسخا تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلىپ، 250 مىڭ كىشى تەربىيىگە ئىگە قىلىندى. ھەر دەرىجىلىك ئەرز - شىكايەت تارماقلىرى مەلۇم قىلىنغان 7403 ئەرز - شىكايەتنى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدىكىسى 5993، مەلۇم قىلىپ خىزمەت كۆرسەتكەن خادىملاردىن 27 سى مۇكاپاتلاندى، مۇكاپات سوممىسى 51 مىڭ 500 يۈەن بولدى. جىنايى ئىشلار بويىچە ئەرز دېلوسىدىن 1422 نى بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دېلو تۈرغۇزۇپ قايتا قاراپ چىققىنى 148، قايتا قاراپ چىقىش ئارقىلىق ئەسلى قارار ساقلاپ قېلىنغىنى 50، ئەسلى قارار ئۆزگەرتىلگىنى 21، ئېتىراز بىلدۈرۈلگىنى بىر، قايتا قاراپ چىقىش تەكلىپ قىلىنغىنى 7 بولدى. جىنايى ئىشلار تۆۋەن دېلوسىدىن 20سى بېجىرىلىپ، 12 سى ئۈستىدە تۆۋەن تۆلىمەسلىك قارار قىلىندى (بۇنىڭ ئىچىدە سوت مەھكىمىسى تەپتىش ئورگانلىرى تۆۋەن تۆلەيدۇ دەپ كېسىم قىلغىنى 2)، 5 ى ئۈستىدە تۆۋەن تۆلەش قارار قىلىندى، 3ى يەنە تەكشۈرۈلمەكچى.

لى يۈلىەن

ھەق تەلەپ ئىشلىرى ۋە مەمۇرىي ئىشلار تەپتىشلىكى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ھەق تەلەپ ئىشلىرى ۋە مەمۇرىي ئىشلار تەپتىشلىكى

تارماقلىرى ئەرز دېلوسىدىن 1364 نى قوبۇل قىلدى، 384ى ئۇستىدە دېلو تۈرغۈزدى، 109 ى ئۇستىدە ئېتىراز بىلدۈردى، خەلق سوت مەھكىمىسى ئېتىراز دېلوسىدىن 81نى قايتا تەكشۈردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئەسلى ھۆكۈم ئۆزگەرتىلگەن، ئەسلى ھۆكۈم ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ يېڭىۋاشتىن تەكشۈرۈشكە، مۇرەسسە قىلىشقا قايتۇرۇلغىنى 66 بولۇپ، ھۆكۈمنىڭ ئۆزگەرتىلىش نىسبىتى 81.5% بولدى.

لى يۇلىەن

تەپتىشلىك تېخنىكىسى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ تېخنىكىلىق تەپتىش تارماقلىرى 1868 ئىشنى تەكشۈرۈپ باھالاشنى تۈگەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە قانۇن دوختۇرلۇقى 1492، ماتېرىيال تەكشۈرۈش 125، ئەدلىيە بوغالتېرلىقى 16 بولدى، 128 ئىشنى ئاڭلاش - كۆرۈش تېخنىكىسى بويىچە نەق مەيداندا تەكشۈرۈشكە قاتناشتى.

لى يۇلىەن

سوت خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى مەسئۇللىرىنىڭ ئىسىملىكى

مۇۋەققەت مەھكىمە باشلىقى: مۇھەممەت روزى.

مۇئاۋىن مەھكىمە باشلىقلىرى: چېن جىنچى، چېن جياڭ (ئايال)، ياۋ ياۋژېن، ھېزىم ئەزىز، خەن دېچېڭ (موڭغۇل).

جىنايى ئىشلار سوتى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى 1 - سوتتا قارىلىدىغان 12 مىڭ 561 جىنايى ئىشلار دېلوسىنى قوبۇل قىلدى، بۇ، 1997 - يىلدىكىگە قارىغاندا 48.04% كۆپ بولدى. 11 مىڭ 780 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇردى، دېلو ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتى 93.78% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان جىنايەت دېلوسى 109 بولۇپ، 473 ئادەمگە چېتىلىدۇ؛ باج تاپشۇرۇشقا قارشى چىقىش - باج ئالدامچىلىقى قىلىش، پۇل مۇئامىلە ئالدامچىلىقى قىلىش قاتارلىق سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي تەرتىپكە بۇزغۇنچىلىق قىلغان جىنايەت دېلوسىدىن 182 نى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇرۇپ، 281 جىنايەتچى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقاردى؛ زەھەرلىك بۇيۇم سېتىش، توشۇش، ئىشلەش، شەھۋانىي بۇيۇملارنى سېتىش قاتارلىق جىنايەتلەرگە دائىر 321 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇرۇپ، 517 جىنايەتچى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقاردى؛ خىيانەتچىلىك، ھۆكۈمەت پۇلىنى يۆتكەپ ئىشلىتىۋېلىش قاتارلىق ۋەزىپە تۈرىدىكى ئىقتىسادىي جىنايەت دېلوسىدىن 471 ئادەمگە چېتىلىدىغان 397 دېلونى سوتلاپ ئاخىرلاشتۇردى، ھۆكۈم قانۇنىي ئۈنۈم ھاسىل قىلغان دېلولار ئىچىدە 267 ئادەمگە جىنايى ئىشلار بويىچە جازا بېرىلدى. تۈرلۈك ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرىنى سوتلاپ ئاخىرلاشتۇرۇش ئارقىلىق، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئۈچۈن 22 مىليون 681 مىڭ 600 يۈەن ئىقتىسادىي زىياننىڭ ئورنى تولدۇرۇۋېلىندى. سوتلاپ ئاخىرلاشتۇرۇلغان باشقا ھەرخىل ئاساسلىق جىنايى ئىشلار دېلولىرى ئىچىدە ئوغرىلىق جىنايىتى (3604 دېلو) ۋە قەستەن زىيان - زەخمەت يەتكۈزۈش جىنايىتى (3757 دېلو) نىڭ سالمىقى بىر قەدەر زور بولدى.

ژېي ژېي

ھەق تەلەپ سوتى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى 1- سوتتا قارىلىدىغان 112 مىڭ 794 ھەق تەلەپ دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭدىن 104 مىڭ 962نى سوتلاپ ئاخىرلاشتۇردى، سوتلاپ ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتى 93.06% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە نىكاھ، ئائىلە مۇجرالىق دېلوسىدىن 44 مىڭ 563 نى، قەرز مۇجرالىق دېلوسىدىن 44 مىڭ 142نى، تۆلەم مۇجرالىق دېلوسىدىن 8656 نى، ئۆي مۇجرالىق دېلوسىدىن 2302 نى، باشقا كۆچمەس مۈلۈك مۇجرالىق دېلوسىدىن 581 نى، ۋاراسلىق مۇجرالىق دېلوسىدىن 920 نى، جىسمانىي ھوقۇقنى دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش دېلوسىدىن 669 نى سوتلاپ ئاخىرلاشتۇردى.

ژېي ژېي

ئىقتىسادىي سوت

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى 1 - سوتتا قارىلىدىغان 32 مىڭ 7 ئىقتىسادىي مۇجرا دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، بۇنىڭدىن 28 مىڭ 792 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇردى، دېلو ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتى 89.96% بولدى. دېلو ئاخىرلاشتۇرۇلغان دەۋا ئوبيېكتىنىڭ سوممىسى 6 مىليارد 151 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 41.11% ئاشتى. بىر يىلدا يېزىلاردىكى ھۆددىگەرلىك مۇجرالاسقا دائىر 1871 دېلو، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشىنى ھۆددىگە بېرىش، ئىجارىگە بېرىش توختامى مۇجرالاسقا دائىر 587 دېلو، كارخانىلارنىڭ ۋەيران بولۇشىغا دائىر 103 دېلو (بۇنىڭ ئىچىدە ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ ۋەيران بولۇشىغا دائىر 59 دېلو) سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇرۇلدى.

ژېي ژېي

مەمۇرىي سوت

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى 1 - سونتا قارىلىدىغان 682 مەمۇرىي دېلونى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭدىن 631 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇردى، دېلو ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتى %92.52 بولدى. سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇرۇلغان دېلو ئىچىدە، مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ قارارى ساقلاپ قېلىنغىنى 161، بىكار قىلىنغىنى ۋە ئۆزگەرتىلگىنى 200، دەۋاگەرنىڭ ئۆزى ئەرزىنى قايتۇرۇۋالغىنى 167، ئەرز رەت قىلىنغىنى 46، باشقىلىرى 57 بولدى. ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى يەنە دۆلەتنىڭ تۆلەم تۆلىشىگە دائىر 77 دېلونى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭدىن 64 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە 18 دېلوغا تۆلەم تۆلەش قارار قىلىندى، 960 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەش بېكىتىلدى؛ 18 دېلوغا تۆلەم تۆلىمەسلىك قارار قىلىندى.

ژېي ژېي

ھال - ئەھۋال ئېيتىش، ئەرز سۇنۇش ۋە سوت نازارەتچىلىكى خىزمىتى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى 34 مىڭ 273 پارچە خەتنى بىر تەرەپ قىلدى. ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەن ئاممىدىن 194 مىڭ 145 ئادەم (قېتىم) نى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دەۋاغا ياتمايدىغان 8104 پارچە خەت بىر تەرەپ قىلىندى، دەۋاغا ياتمايدىغان ئىشلار ئۈستىدە ھال ئېيتىپ كەلگەن 55 مىڭ 352 ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋېلىندى، 29 مىڭ 666 ئادەم (قېتىم) گە قانۇندىن مەسلىھەت بېرىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سوت مەھكىمىلىرى سوت نازارەتچىلىكىگە دائىر ھەرخىل دېلودىن 2271 نى قاراپ چىقىپ بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭدىن 675 دېلو ئۈستىدىكى ھۆكۈمنى ئۆزگەرتتى، بۇلار قايتا سوتلانغان دېلولارنىڭ %29.72 نى ئىگىلىدى.

ژېي ژېي

ئىجرا قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى ئىجرا قىلىشنى ئىلتىماس قىلىش دېلوسىدىن 68 مىڭ 473 نى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېغىلىپ قالغان دېلو 18 مىڭ 600. دېلولارنىڭ يېغىلىپ قېلىش ئەھۋالى ئېغىر بولۇش، ئىجرا قىلىش تەس بولۇشتەك ئەھۋاللارنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى 7 - ئايدا كۆيتۆكدا مەخسۇس ئىجرا قىلىش خىزمىتى يېغىنى ئېچىپ، كېيىنكى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە سوت مەھكىمىلىرىنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. بىر يىلدا ئىجرا قىلىپ ئاخىرلاشتۇرغان دېلو 37 مىڭ 801، ئىجرا قىلىنغان دېلو ئوبيېكتىنىڭ سوممىسى 1 مىليارد 472 مىليون يۈەن بولدى، بۇنىڭ بىلەن دەۋالاشقۇچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى قوغدىلىپ، ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرتىپنىڭ مۇقىملىقى قوغداپ قېلىندى.

ژېي ژېي

تېپىك دېلولاردىن مىسال

زۇ لىلۇن، زۇ لىچۈنلەرنىڭ بۇلاڭچىلىق قىلىش، قەستەن ئادەم ئۆلتۈرۈش دېلوسى

ئەيىبلىگۈچى ئورگان: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى.

جاۋابكار زۇلىلۇن، ئەر، خەنزۇ، 1975 - يىل 2 - ئاينىڭ 27 - كۈنى تۇغۇلغان، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا، سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ رېنشو ناھىيىسىدىن، كەسپى يوق.

زۇ لىچۈن، ئايال، خەنزۇ، 1969 - يىل 12 - ئاينىڭ 12 - كۈنى تۇغۇلغان، باشلانغۇچ مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ رېنشو ناھىيىسىدىن، دېھقان ئىشچى، شىنجاڭ بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 6 - شى ۋۇجياچۇي 101- تۈەن - مەيدانىنىڭ 11 - لىيەندە ئولتۇرۇشلۇق.

جاۋابكار زۇ لىلۇن، زۇ لىچۈن ۋە زۇجىجۈن (ئايرىم دېلو تۈرغۇزۇپ بىر تەرەپ قىلىندى) بۇلاڭچىلىق قىلىشنى پىلانلىغاندىن كېيىن، جاۋابكار زۇ لىلۇن بىلەن زۇ لىچۈن ئىككىسى كۆپ قېتىم ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا بانكىسىنىڭ ئالتۇنتاغ تارماق بانكىسى شياۋشىمىن تىجارەت ئورنىغا (تۇۋەندە قىسقارتىپ شياۋشىمىن تىجارەت ئورنى دېيىلىدۇ) كىرىپ باققان. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى كەچ سائەت 20 لەردە جاۋابكار زۇ لىلۇن زۇ جىچۈن بەرگەن «54» تېلىق تاپانچىنى ئېلىپ، زۇ لىچۈن بىلەن بىرلىكتە شياۋشىمىنغا كەلگەن. زۇ لىلۇن شياۋشىمىن تىجارەت ئورنىنىڭ يېنىدا بۇلاشقا پەيت كۈتۈپ تۇرغان، زۇ لىچۈن مەسلىھەتلىشىپ كېلىشكىنى بويىچە، ئۈرۈمچى شەھىرى «خۇاخې» كوچىسىنىڭ ئوتتۇرا كۆۋرۈك 1 - كوچىسىدا ساقلاپ تۇرۇپ ماسلاشماقچى بولغان. كەچ سائەت 21 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە شياۋشىمىن تىجارەت بۇلۇمىنىڭ پۇلنى مۇھاپىزەت قىلىپ ماڭغۇچى خادىمى جيا دېيەنكي ۋە بانكا خىزمەتچىلىرىدىن شۇي يۈڭشىن، يۇ جىگلار بىردىن پۇل قاچىلانغان ساندۇقنى كۆتۈرۈپ تىجارەت بۇلۇمىدىن چىقىپ پۇل توشۇش ئاپتوموبىلىنىڭ يېنىغا كېلىشىگە زۇ لىلۇن تاپانچا بىلەن جيا دېيەنكېنى ئېتىپ يارىلاندۇرىدۇ، بانكا خىزمەتچىسى شۇي يۈڭشىن بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، قولىدىكى پۇل ساندۇقى بىلەن زۇ لىلۇننى ئۇرىدۇ، زۇلىلۇن يەنە شۇي يۈڭشىنغا

قارىتىپ ئوق چىقىرىدۇ، شۇي يۈكشىن ئوق تېگىپ يىقىلغاندىن كېيىن زۇ لىلۈن 693 مىلك 644 يۈەن 44 پۈلك قاچىلانغان ساندۇقنى ئېلىپ، ئوپۇل - توپۇل - توتۇرا كۆۋرۈك 1 - كوچىغا قاراپ قاچىدۇ، يول ئۈستىدە ئۇنى قوغلىغان ئاممىغا قارىتىپ يەنە 2 پاي ئوق ئاتىدۇ. ئوتتۇرا كۆۋرۈك 1 - كوچىدا زۇ لىچۈن توسۇپ تۇرغان تاكسىغا ئولتۇرغاندىن كېيىن تاكسى شوپۇرىغا تاپانچا تەڭلەپ، ئۇنىڭ شەھەر رايونىدىكى «خۇاكخې» كوچىسىدىكى تەرەپكە ھەيدەشكە مەجبۇرلايدۇ، تاكسى شوپۇرى قاچقان چاغدا، زۇ لىلۈن ئۇنىڭغا قارىتىپ بىر پاي ئوق ئاتىدۇ (ئوق تەگمەيدۇ) ۋە پۇل ساندۇقىنى ئېلىپ تاكسىدىن چۈشۈپ زۇ لىچۈن بىلەن ئۆز ئالدىغا قاچىدۇ. جاۋابكار زۇ لىلۈن ئۇرۇمچى شەھىرى ساقچاڭگۇ ئاشلىق - ياغ توشۇش شىركىتىنىڭ ئائىلىلىكلەر قورۇسىدىكى ئۆزى ئىجارىگە ئېلىپ ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيىگە كىرىۋالغاندىن كېيىن بۇ يەردە ئۇنى ساقلاپ تۇرغان زۇ جىجۈن ھەم قېچىپ يېتىپ كەلگەن زۇ لىچۈنلەر بىلەن پۇلنى ئۈچكە بۆلىدۇ. جاۋابكار زۇ لىلۈن، زۇ لىچۈن، زۇ جىجۈنلەر بۆلۈشۈۋالغان ھارام پۇللىرىنى ئېلىپ قېچىپ كېتىشىدۇ. پۇلنى مۇھاپىزەت قىلىپ ماكغۇچى خادىم جيا دېنكې يېنىك يارىلىنىدۇ، خىزمەتچى خادىم شۇي يۈكشىن ئېتىپ يارىدار قىلىنغاندىن كېيىن ئۆلىدۇ.

تەپتىش ئورگىنى مۇنداق شكايەت قىلدى: جاۋابكار زۇ لىلۈن، زۇ لىچۈن بانكىنىڭ پۇل توشۇغۇچى ئاپتوموبىلىدىكى نۇرغۇن پۇلنى قوراللىق بۆلاپ كەتكەن ھەمدە جاۋابكار زۇلىلۈن بۆلاكچىلىق قىلىش جەريانىدا قەستەن ئادەم ئۆلتۈرگەن، قىلمىشى ئىنتايىن قەبىھ بولغانلىقى، ئاقىۋىتى ئىنتايىن ئېغىر بولغانلىقى ئۈچۈن قاتتىق جازالىنىشى كېرەك.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى قاراپ چىقىپ: جاۋابكار زۇ لىلۈن، زۇ لىچۈنلەر تەلۈپلىك قىلىپ، قانۇننى كۆزگە ئىلماي، شەھەرنىڭ ئاۋات كوچىسىدىلا بانكىنىڭ پۇل توشۇغۇچى ئاپتوموبىلىنى قوراللىق بۆلاپ، نۇرغۇن پۇلنى بۆلاپ كەتكەن، جاۋابكار زۇ لىلۈن قوراللىق بۆلاكچىلىق قىلىش جەريانىدا بىر كىشىنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەن، بىر كىشىنى يارىلاندۇرغان، 693 مىلك 644 يۈەن 44 پۈلك نەق پۇلنى بۆلاپ كەتكەن، ئۇنىڭ قىلمىشى بۆلاكچىلىق قىلىش جىنايىتى، قەستەن ئادەم ئۆلتۈرۈش جىنايىتىگە توشىدۇ. جاۋابكار زۇ لىچۈن بانكىنى بۆلاشنى پىلانلاشقا قاتناشقان، بۆلاش ئورنىغا ئالدى بىلەن بېرىپ كۆرۈپ قويغان، بۆلاكچىلىق جەريانىدا تاكسى كىرا قىلىپ ساقلاپ تۇرغان. ئۇنىڭ قىلمىشى بۆلاكچىلىق جىنايىتىگە توشىدۇ. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جىنايى ئىشلار قانۇنى» غا ئاساسەن تۆۋەندىكىدەك ھۆكۈم چىقىرىلدى:

جاۋابكار زۇ لىلۈن بۆلاكچىلىق جىنايىتى ئۈتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىپ، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىنىشى ھەمدە 10 مىلك يۈەن جەرىمانە قويۇلسۇن؛ قەستەن ئادەم ئۆلتۈرۈش جىنايىتى ئۈتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىپ، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىنىشى ھەمدە 10 مىلك يۈەن جەرىمانە قويۇلسۇن؛ بۇ ھۆكۈمگە ئاساسەن، ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش ھەمدە 10 مىلك يۈەن جەرىمانە قويۇش قارار قىلىندى. جاۋابكار زۇ لىچۈن بۆلاكچىلىق قىلىش جىنايىتى ئۈتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىپ، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىنىشى ھەمدە 5000 يۈەن جەرىمانە قويۇلسۇن.

1 - سوتتا ھۆكۈم ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن جاۋابكار زۇ لىلۈن بىلەن زۇ لىچۈن ش ئۇ ئا ر يۈقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلدى. ش ئۇ ئا ر يۈقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قاراپ چىقىپ، ئەسلىدىكى ھۆكۈمدە قارالغىنىدەك پاكىتلار ئېنىق ھەم تولۇق، بېكىتىلگەن خاراكتېرى توغرا، جازا ئۆلچىمى مۇۋاپىق، سوتلاش تەرتىپى قانۇنغا ئۇيغۇن دەپ قاراپ، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جىنايى ئىشلار قانۇنى» 263 - ماددىسىنىڭ 3 -، 4 - ، 7 - تارماقلىرى، 232 - ماددا، 57 - ماددىنىڭ 1- تارمىقى، 25 - ماددا ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى» نىڭ 189 - ماددا 1 - تارمىقىدا بەلگىلەنگەن بەلگىلىمە بويىچە تۆۋەندىكىدەك كېسىم قىلدى:

يۇقىرىغا سۇنۇلغان ئەرز رەت قىلىنىپ، ئەسلىدىكى ھۆكۈم ساقلاپ قېلىنسۇن.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بەرگەن بىر قىسىم ئۆلۈم جازاسى بېرىش دېلولىرىنى تەھقىقلەش ھوقۇقىغا ئاساسەن، ش ئۇ ئا ر يۈقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قەستەن ئادەم ئۆلتۈرۈش جىنايىتى، بۆلاكچىلىق قىلىش جىنايىتى ئۈچۈن زۇ لىلۈنگە بېرىلگەن ئۆلۈم جازاسىنى، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جىنايىتى ئۈچۈن بېرىلگەن ئۆلۈم جازاسىنى، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىشنى تەھقىقلىدى؛ زۇ لىچۈنگە بۆلاكچىلىق قىلىش جىنايىتى ئۈچۈن بېرىلگەن ئۆلۈم جازاسىنى، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىشنى تەھقىقلىدى.

ۋېي ۋېي

خاۋ پېكشۇ، خاۋ شاۋيىڭلار ئەرز قىلغان ئۇرۇمچى ناھىيىلىك شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى - مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ ھوقۇقىدىن ھالقىپ بەر ئىشلىتىشنى تەستىقلاشتىن كېيىن چىققان زىيانغا مەمۇرىي

تۆلەم تۆلەش دېلوسى

دەۋاگەر: خاۋ پېكشۆ، ئەر، 60 ياش، خەنزۇ، ئۇرۇمچى ناھىيە ئەرگۈلۈك يېزا باجيانخۇ كەنتى 4 - ئەترەتتىكى دېھقان، مۇشۇ ئەترەتتە ئولتۇرۇشلۇق.

دەۋاگەر: خاۋ شاۋيالۇ، ئايال، 38 ياش، خەنزۇ، يەككە سودا - سانائەتچى، ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭچۇەن كوچىسى 6 - نومۇرلۇق قورۇدا ئولتۇرۇشلۇق.

جاۋابكار: ئۇرۇمچى ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى (تۆۋەندە ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى دېيىلىدۇ).

قانۇنىي ۋەكىل: ما شىنمىن، ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

جاۋابكار: ئۇرۇمچى ناھىيىلىك شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى - مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى (قىسقارتىپ ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى دېيىلىدۇ).

قانۇنىي ۋەكىل: جالۇ شىنيۇ، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

جاۋابكار: ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئەرگۈلۈك يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى (تۆۋەندە يېزىلىق ھۆكۈمەت دېيىلىدۇ).

قانۇنىي ۋەكىل: ما يەنزۇلۇ، ئەرگۈلۈك يېزىسىنىڭ باشلىقى.

3 - كىشى: ئۇرۇمچى ناھىيە ئەرگۈلۈك يېزا باجيانخۇ كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى (قىسقارتىپ كەنت كومىتېتى دېيىلىدۇ).

قانۇنىي ۋەكىل: خەن جىشۇ، كەنت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى.

1995 - يىل 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى ئىلتىماس قىلىپ ھەمدە ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ، ئۇرۇمچى شەھىرى سۈجۇ يولىنىڭ شىمالىي تەرىپىدىكى بىر پارچە بوش يەرنىڭ بىر كۆتىرات مېتىرىنى 200 يۈەن باھادا ئۇرۇمچى ناھىيە ئەرگۈلۈك يېزا باجيانخۇ كەنتى 4 - ئەترەتتىكى دېھقانلارنىڭ 3 - كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئۈي سېلىشنى سېتىپ بەرگەن. خاۋ پېكشۆ، خاۋ شاۋيىگلار كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى بىلەن يېزىلىق ھۆكۈمەتكە يەر ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلىپ، كەنت ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ ماقۇللۇقى ۋە يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ تەستىقىنى ئالغان. شۇنىڭدىن كېيىن كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى 2 دەۋاگەردىن 8000 يۈەن ئۈي سېلىش - كۆلەمنى ئاشۇرۇش پۇلى، يېزىلىق ھۆكۈمەت 12 مىڭ يۈەن يەر تولۇقلىما پۇلى ئالغان. 1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 3 - كۈنى يېزىلىق يەر باشقۇرۇش ئورنى 2 دەۋاگەرگە ئۇرۇمچى ناھىيىسىدىكى دېھقانلارنىڭ ئۈي سېلىشى ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان يەرنىڭ 1996 - يىللىق ئاشۇرۇپ بېرىلگەن كۆرسەتكۈچ جەدۋىلىنى بەرگەن ھەمدە ئۇلارغا 200 كۋادرات مېتىردىن يەر بۆلۈپ بەرگەن. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، يېزىلىق يەر باشقۇرۇش ئورنىمۇ ھەر 2 دەۋاگەردىن 5500 يۈەندىن ۋاقتىلىق يەر ئىشلىتىش باشقۇرۇش پۇلى، ئۈي سېلىش زالۇكى ئالغان. شۇ يىلى 6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ۋە 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى يېزىلىق قۇرۇلۇش پونكىتى 2 دەۋاگەرگە ئۈي سالىدىغان يەرنى پىلانلاپ بەرگەن ھەمدە ئۇلارغا ئۇرۇمچى ناھىيىسىدىكى شەخسلەر قۇرۇلۇش قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان يەر پىلانى رۇخسەت قەغىزىنى، ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ شەخسلەرنىڭ ئۈي سېلىشى بويىچە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش رۇخسەت گۇۋاھنامىسىنى بەرگەن. ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى، يېزىلىق قۇرۇلۇش پونكىتى 2 دەۋاگەردىن ئۈي سېلىش زالۇكى، كۆلەمنى ئاشۇرۇش پۇلى دەپ يەنە 2940 يۈەن ئالغان. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇزاق ئۆتمەي خاۋ پېكشۆ بىلەن خاۋ شاۋيىگلار بىرلىشىپ بىر بىنا سېلىشقا كىرىشكەن. شۇ يىلى 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى 2 دەۋاگەرنىڭ قۇرۇلۇش ئورنىنىڭ رەسمىيىتى يوق ئىكەن دېگەن سەۋەبنى كۆرسىتىپ، قۇرۇلۇشنى توختىتىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش چۈشۈرگەن. 2 دەۋاگەر ئۈي سېلىش رەسمىيەتلىرىمىز تولۇق، قانۇنغا خىلاپ ئىشلار مەۋجۇت ئەمەس دەپ داۋاملىق قۇرۇلۇش قىلغان. شۇ يىلى 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك پىلانلاش ئىدارىسى خاۋ پېكشۆ بىلەن خاۋ شاۋيىگلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ تەستىقىنى ئالماي شەھەرنىڭ «سۈجۇ» يولىنىڭ شىمالىي تەرىپىگە ئۈي سېلىشۇاتقانلىقىنى بىلىپ، 2 دەۋاگەرنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شەھەر پىلانلاش قانۇنى»، «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەھەر باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى» دېكى مۇناسىۋەتلىك ماددىلارنىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلدى دەپ ھېسابلاپ، 2 دەۋاگەرنىڭ قۇرۇلۇشنى توختىتىشى ھەققىدە ئۇقتۇرۇش چۈشۈرگەن، 2 دەۋاگەر ئۇقتۇرۇشقا ئىنكاس قويۇشنى رەت قىلغان. شەھەرلىك پىلانلاش ئىدارىسى ئاخىر 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى (1996) 060 - نومۇرلۇق مەمۇرىي جازا بېرىش قارارىنى چىقىرىپ، يېزىلىق قۇرۇلۇش پونكىتىنىڭ 2 دەۋاگەرگە قۇرۇلۇش قىلىش ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش رۇخسەت قەغىزىنى بېرىشى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شەھەر پىلانلاش قانۇنى» دېكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ رۇخسەت قەغىزى ئىناۋەتسىز، دەپ قارىغان. شۇنىڭ بىلەن 2 دەۋاگەرنى بەلگىلەنگەن مۇلەت ئىچىدە قانۇنسىز ئىگىلىۋالغان 400 كۋادرات مېتىر يەرگە سالغان ئۆيلەرنى ئۆزلىرى چېقىۋەتسۇن دەپ بۇيرۇغان. 2 دەۋاگەر قايىل بولماي، قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ قايتىدىن قاراپ چىقىشىنى ئىلتىماس قىلغان. قۇرۇلۇش نازارىتى قاراپ چىقىپ، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پىلانلاش ئىدارىسىنىڭ جازالاش

قارارىنى ساقلاپ قېلىشنى قارار قىلغان، 2 دەۋاگەر يەنىلا قايىل بولماي، ئۇرۇمچى ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەمۇرىي ئەرز سۇنغان. ئەرز داۋامىدا 2 دەۋاگەر يەنە ئەرزىنى قايتۇرۇۋېلىشنى ئىلتىماس قىلغاندا، سوت مەھكىمىسى ئەرزىنى قايتۇرۇۋېلىشقا رۇخسەت قىلىشنى كېسىم قىلغان. ئاخىردا، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پىلانلاش ئىدارىسى ئۇرۇمچى شەھىرى بېگىشەھەر رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسىدىن 2 دەۋاگەرنىڭ بىناسىنى مەجبۇرىي چاقتۇرۇۋېتىشنى ئىلتىماس قىلغان. 2 دەۋاگەر يېزىلىق ھۆكۈمەتكە زىيىنىنى تۆلەپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلغان، يېزىلىق ھۆكۈمەت 1997 - يىل 6- ئاينىڭ 10 - كۈنى تۆلىمەيدىغانلىقى ھەققىدە ھۆججەت چۈشۈرگەن. شۇڭا 2 دەۋاگەر ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەمۇرىي ئەرز سۇنغان.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بۇ دېلونى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن ئايرىم تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغان. 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ھۆججەت چۈشۈرۈپ 2 دەۋاگەر ئۈچ سېلىشقا ئىشلەتكەن يەرنى دۆلەت ئىشلىتىشكە ئالغان، يېزىلىق يەر باشقۇرۇش ئورنىنىڭ دۆلەت ئىشلىتىشكە ئالغان يەرنى كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى يەر دەپ 2 دەۋاگەرگە ئۈچ سېلىشقا تەستىقلىشى ھوقۇقتىن ھالقىغان تەستىق بولۇپ، ئۇ تەستىق ئىناۋەتسىز، دەپ ئېنىق كۆرسەتكەن. شۇ يىلى 9- ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ئۇرۇمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىرلىشىپ ھۆججەت چۈشۈرۈپ، 2 دەۋاگەرنىڭ «سۈجۇ» يولىنىڭ شىمالىغا ئۈچ سېلىش ئۈچۈن ئىشلەتكەن يېرى دۆلەت يېرى دەپ مۇئەييەنلەشتۈرگەن.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش جەريانىدا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا 2 دەۋاگەر بىنا سېلىش جەريانىدا ئىشلەتكەن ئادەم، ماتېرىياللارغا كەتكەن پۇلنى ھېسابلاپ چىقىشقا ھاۋالە قىلغان، ھېسابلاش ئارقىلىق ئۇلار بىنا سېلىش ئۈچۈن كەتكەن تەننەرخ باھا 525 مىڭ 300 يۈەن، دەپ مۇئەييەنلەشتۈرگەن.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى مۇنداق ھېسابلىدى: ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ 2 دەۋاگەرنىڭ ئۈي سېلىشى ئۈچۈن يەر تەستىقلاپ بېرىشى قانۇنىنىڭ دۆلەت يېرى ۋە شەھەر پىلانلاش ھوقۇق دائىرىسى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسىدىن ھالقىپ كەتكەن بولۇپ، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ كېتىشتىن ئىبارەت قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەت، يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنى ھەق دەپ تونۇغان، شۇڭا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، يېزىلىق ھۆكۈمەت ئەنە شۇ سەۋەبتىن 2 دەۋاگەرنىڭ ئىقتىسادىي زىيىنىنى تۆلەپ بېرىش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك ھەمدە ئۆزلىرى ئالغان پۇلنى قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى ئۈي سېلىش رەسمىيىتىنى ئۆتەيدىغان ھەم تەستىقلايدىغان ئاساسلىق مەمۇرىي ئورگان بولغاچقا، كېلىپ چىققان زىيانىنى تۆلەشنىڭ ئاساسلىق مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك؛ يېزىلىق ھۆكۈمەت يەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىمىغان ئەھۋال ئاستىدا 2 دەۋاگەرگە ئۈي سېلىشنى تەستىقلىغان، شۇڭا كېلىپ چىققان زىيانغا نىسبەتەن 2 - ئورۇندىكى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى، يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ زىيانىنى تۆلەش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئالماسلىق توغرىسىدىكى سەۋەبلىرى پۈت دەسسەپ تۇرالمايدۇ، ئۇنى مەھكىمىمىز قوللىمايدۇ. شەھەرلىك پىلانلاش ئىدارىسى 2 دەۋاگەرگە ئېنىق قىلىپ ئۇلار ئىگىلىگەن يەر ھوقۇقتىن ھالقىغان ھالدا تەستىقلانغان يەر ئىكەنلىكىنى، گۇۋاھنامىلەر ئىناۋەتسىز ئىكەنلىكىنى ئېيتقان ۋە ئىش توختىتىش ئۇقتۇرۇشىنى چۈشۈرگەندىن كېيىنمۇ داۋاملىق قۇرۇلۇش قىلىپ، زىيانىنى كېڭەيتكەن. بۇنىڭغا 2 دەۋاگەر ئۇزلىرى مەسئۇل. كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى گەرچە قۇرۇلۇش قىلىدىغان يەرنى تەستىقلايدىغان مەمۇرىي ئورگان بولمىغانلىقى ئۈچۈن مەمۇرىي تۆلەم مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئالمىسىمۇ، بىراق ئۇلارنىڭ قانۇن بويىچە ئۈي سېلىشقا يەر ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلىش جەريانىدا سەۋەنلىكى بار. شۇنىڭ ئۈچۈن، 2 دەۋاگەردىن ئالغان سومىسىنى قايتۇرۇش مەسئۇلىيىتى بار. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەمۇرىي دەۋا قانۇنى» نىڭ 67 - ماددىسىنىڭ 1 -، 2 - تارمىقى ۋە 68 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقى ھەمدە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەق تەلەپ دەۋا ئىشلىرى قانۇنى ئومۇمىي پرىنسىپى» نىڭ 106 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقى، 134 - ماددىسىنىڭ 1 - تارماق 4 - ئورۇندىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن تۆۋەندىكىدەك ھۆكۈم چىقىرىلدى:

1. جاۋابكار ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى دەۋاگەر خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋېڭلارنىڭ ئىقتىسادىي زىيىنى ئۈچۈن 210 مىڭ 120 يۈەن تۆلىسۇن ھەمدە 2 دەۋاگەردىن ئالغان ۋاقىتلىق يەر ئىشلىتىش باشقۇرۇش پۇلى، ئۈي قۇرۇلۇش زالۇكى دەپ ئالغان 5500 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن.

2. جاۋابكار ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى دەۋاگەر خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋېڭلارنىڭ ئىقتىسادىي زىيىنى ئۈچۈن 210 مىڭ 120 يۈەن تۆلىسۇن ھەمدە 2 دەۋاگەردىن قۇرۇلۇش زالۇكى ۋە كۆلەمنى كېڭەيتىش پۇلى دەپ ئالغان 2940 يۈەننى

قايتۇرۇپ بەرسۇن.

3. جاۋابكار پىزىلىق ھۆكۈمەت دەۋاگەر خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارنىڭ ئىقتىسادىي زىيىنى ئۈچۈن 105 مىڭ 60 يۈەن تۆلەپ بەرسۇن ھەمدە خاۋ پېڭشۇ بىلەن خاۋ شاۋيىڭلاردىن يەرگە تولۇقلاش پۇلى دەپ ئالغان 12 مىڭ يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن.

4. 3 - شەخس كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى دەۋاگەر خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلاردىن ئۆي سېلىش ئىشىدا كۆلەمنى كېڭەيتىش پۇلى دەپ ئالغان 8000 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن.

خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭ ۋە ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى ھۆكۈمگە قايىل بولماي، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز سۇندى. ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قاراپ چىقىپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى، پىزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ دۆلەت يېرىنى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شايىڭلارغا ئۆي سېلىشقا تەستىقلاپ بېرىشى ھوقۇقتىن ھالقىغان قانۇنسىز قىلمىش، شۇڭا خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارنىڭ ئىقتىسادىي زىيىنىنى تۆلەش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك ھەمدە ئۇلاردىن ئالغان پۇللىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك. ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى ئۆي سېلىشنى تەستىقلىغۇچى ھەمدە رەسمىيەتلىرىنى ئۆتەپ بەرگۈچى ئاساسلىق مەمۇرىي ئورگان بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئورۇننى پىلانلاشتا، قانۇننى قانۇنغا خىلاپ ھالدا ئىجرا قىلغان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ھوقۇق بېرىلمەي تۇرۇپلا ھوقۇقىدىن ھالقىغان ھالدا تەستىقلىغان، شۇڭا كېلىپ چىققان زىيانىنى ئاساسلىق تۆلەپ بەرگۈچىلىك مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. پىزىلىق ھۆكۈمەت بىلەن ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرمىگەن ئەھۋال ئاستىدا ئۆي سېلىشنى تەستىقلاپ، يەر ئىشلىتىش رەسمىيەتلىرىنى بېجىرىپ بەرگەن، شۇڭا كېلىپ چىققان زىيانىنى تۆلەشتە 2 - ئورۇندىكى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭ ۋە ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ يۇقىرىغا ئەرز سۇنۇشتىكى سەۋەبلىرىنى مەھكىمىمىز قوللىمايدۇ. ئەسلىدىكى سوتتا مۇئەييەنلەشتۇرۇلگەن پاكىت ئېنىق، بىراق 3 ھۆكۈمەت فۇنكسىيىلىك ئورنىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىشتا يېتەرسىزلىكلەر بار ئىكەن، شۇڭا تۆۋەندىكى توغرا كەلدى. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەمۇرىي دەۋا قانۇنى» نىڭ 61 - ماددىسىنىڭ 1 - ، 2 - تارمىقى، 67 - ماددىسىنىڭ 1 - ، 2 - تارمىقى، 68 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىنىڭ ئومۇمىي پرىنسىپى» نىڭ 106 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقى، 134 - ماددىسىنىڭ 1 - تارماق 4 - تۆۋەندىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنى مۇنداق ھۆكۈم قىلىندى:

1. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ (1997 - يىللىق) 1 - نومۇرلۇق مەمۇرىي ھۆكۈمنىڭ 3 - ، 4 - تۆۋرىنى ساقلاپ قېلىش يەنى پىزىلىق ھۆكۈمەت خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارنىڭ ئۆي سېلىشتىكى زىيىنىنى ئۈچۈن 105 مىڭ 60 يۈەن (قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تەننەرخى بولغان 525 مىڭ 300 يۈەننىڭ 20% ى) تۆلەپ بەرسۇن، يەرگە تولۇقلاش پۇلى دەپ ئالغان 12 مىڭ يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن؛ كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلاردىن ئۆي سېلىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش پۇلى دەپ ئالغان 8000 يۈەننى، خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارنىڭ مەبلەغنىڭ ئىشلىتىۋالغان 34 مىڭ 416 يۈەن ئۆسۈمىنى قايتۇرۇپ بەرسۇن.

2. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ (1997 - يىللىق) 1 - نومۇرلۇق مەمۇرىي ھۆكۈمنىڭ 1 - ، 2 - تۆرى يەنى ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارغا قۇرۇلۇشتا تارتقان زىيىنىنى ئۈچۈن 210 مىڭ 120 يۈەن (قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تەننەرخ باھاسىنىڭ 40%ى) تۆلەپ بەرسۇن، ۋاقتىلىق يەر ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش پۇلى، قۇرۇلۇش زالۇكى دەپ ئالغان 5500 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن؛ ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارغا ئۆي سېلىشتا تارتقان زىيىنى ئۈچۈن 210 مىڭ 120 يۈەن (قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تەننەرخ باھاسىنىڭ 40% ى) تۆلەپ بەرسۇن، قۇرۇلۇش زالۇكى، كۆلەمنى كېڭەيتىش پۇلى دەپ ئالغان 2940 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن دېگەن ھۆكۈملىرى بىكار قىلىنسۇن.

3. ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارغا ئۆي سېلىشتا تارتقان زىيىنى ئۈچۈن 105 مىڭ 60 يۈەن (قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تەننەرخ باھاسىنىڭ 20%ى) تۆلەپ بەرسۇن، ۋاقتىلىق يەر ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش پۇلى، قۇرۇلۇش زالۇكى دەپ ئالغان 5500 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن؛ ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى خاۋ پېڭشۇ، خاۋ شاۋيىڭلارغا ئۆي سېلىشتا تارتقان زىيىنى ئۈچۈن 315 مىڭ 80 يۈەن (قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ تەننەرخ باھاسىنىڭ 60%ى)، قۇرۇلۇش زالۇكى، كۆلەمنى كېڭەيتىش پۇلى دەپ ئالغان 2940 يۈەننى قايتۇرۇپ بەرسۇن.

ۋېي ۋېي

ئەدلىيە

قانۇن ساۋاتلىرىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۈزەش خىزمىتى

1998 - يىل 1 - ئايدا ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق كەسپىي ساھەدە قانۇن بويىچە تۈزەش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. شۇنىڭ بىلەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كەسپىي ساھە بويىچە قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۈزەش خىزمىتى ئۆلچىمى (سىناق تەرىقىسىدە ئىجرا قىلىنىدۇ)» مەيدانغا كەلدى. 3 - ئايدىن 6 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىچكى ئىشلار - ئەدلىيە كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى قانۇنچىلىق ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر ئەدلىيە نازارىتى بىلەن بىرلىشىپ، 3 قېتىم كۆچ ئۈيۈشتۇرۇپ، جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭدىكى 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى 30 ناھىيە (شەھەر)، 50 كەسىپتىكى سىناق نۇقتىسى ئورۇنلىرىنىڭ 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۈزەش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ چىقتى ھەمدە مەخسۇس تېمىدا ئايرىم - ئايرىم تەكشۈرۈش دوكلاتى يازدى.

يىل بېشىدا ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، كادىرلار نازارىتى، ئەدلىيە نازارىتى بىلەن بىرلىشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە كادىرلاردىن قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىش بويىچە بىر تۈتاش ئىمتىھان ئېلىش تۈزۈمى ۋە كادىرلارنىڭ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسىنى بىر تۈتاش يولغا قويۇش تۈزۈمىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئۆلكە دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن، نازارەت - ئىدارە دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن ھەم ھەر قايسى نازارەت - ئىدارە ئورگانلىرىدىكى كادىرلاردىن قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىمتىھانى ئالدى. ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىشىپ 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ۋە 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانا باشقۇرغۇچى خادىملار بىلەن يەككە سودا - سانائەتچىلەردىن قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىمتىھانى ئېلىپ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى بېرىش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى نازارەت - ئىدارە دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا 2 قېتىم قانۇنچىلىق ھەققىدە لېكسىيە ئۈيۈشتۇردى. ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى بىلەن بىرلىشىپ، ئۇرۇمچى رايونىدىكى ھەر قايسى ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملاردا ئۇيغۇر ۋە خەنزۇ تىلىدا قانۇنچىلىقتىن لېكسىيە ئۈيۈشتۇردى.

ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى 8 — 11 - ئايغىچە ج خ نازارىتى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئۇرۇمچى تاموژنىسى، مەدەنىيەت نازارىتى، ئايالار بىرلەشمىسى بىلەن بىرلىشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، قانۇن بويىچە تۈزەش نەتىجىلىرىنى سەييارە كۆرگەزمە قىلدى، 160 كۆرگەزمە تاختىسى ۋە نۇرغۇن ئەھلي بۇيۇملارنى تەييارلىدى. بۇ قېتىم 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردە سەييارە كۆرگەزمە قىلىندى، 100 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم كۆرگەزمىنى كۆردى.

ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى بىلەن شىنجاڭ قانۇن ئىلمىي جەمئىيىتى 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۇرۇمچىدە دۆلەتنى قانۇن بويىچە تۈزەشنى ئىزچىل يولغا قويۇش ئىستراتېگىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئەدلىيە نازارىتى 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۇرۇمچىدە قانۇنچىلىقنى ئاخبارات، كىنو، ئەدەبىيات - سەنئەت ژانىستىسى بىلەن تەشۋىق قىلىش خىزمىتى بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق تۈنجى قېتىملىق تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئۆتكۈزدى، يىغىنغا ھەر قايسى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرىنىڭ، ئەدلىيە باشقارما (ئىدارە) لىرى تەشۋىقات بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقلىرى، خىزمەتتە ئىلغار ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرى، ئاپتونوم رايوندىكى كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارە، ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكۇملارنىڭ، خەلق تەشكىلاتلىرى، چوڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىلىرىنىڭ مۇدىرلىرى بولۇپ 200 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇنچىلىق

دەرسلىكى تەسىس قىلغان ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتىپى 200گە، ئىنتىپاق مەكتىپى 55كە، كادىرلار مەكتىپى 15كە يەتتى. ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە كادىرلارنىڭ قانۇن - نىزام ساۋاتلىرى ئوقۇشلۇقىنى تۈزۈش خىزمىتىنى تاماملىدى.

فېڭ جيەنجياڭ

ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورنى 129غا، ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى خادىمى 384كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 - دەرىجىلىك ھۆكۈمەت گۇۋاھچىسى 10، 3 - دەرىجىلىك ھۆكۈمەت گۇۋاھچىسى 67، 4 - دەرىجىلىك ھۆكۈمەت گۇۋاھچىسى 95. ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورگانلىرى بىر يىلدا 104 مىڭ 33 پارچە گۇۋاھلىق بېرىش ئىشىنى بېجىردى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىچىدىكى ھەق - تەلەپ دەۋا ئىشى، ئىقتىساد توغرىسىدىكى گۇۋاھلىق 93 مىڭ 90 پارچە، چەت ئەللەر شۇنىڭدەك شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنگە چىتىلىدىغان گۇۋاھلىق 10مىڭ 943 پارچە. ئىلىنغان گۇۋاھلىق سوممىسى 8 مىليون 240 مىڭ يۈەن بولدى. ھال ئېيتىپ كەلگەن 43 مىڭ 673 ئادەم (قېتىم) قوبۇل قىلىندى، 818 پارچە خەت بىر تەرەپ قىلىندى، ئەدلىيە بويىچە مەسلىھەت بېرىلگىنى 326 پارچە بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە قوبۇل قىلىنغىنى 287 پارچە، گۇۋاھلىق بېرىش رەسمىيىتى ئۆتەش ئارقىلىق قانۇنسىز ئىقتىسادىي قىلمىشتىن 154ى ئاشكارىلاندى ۋە چەكلەندى. بۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك سومما 34 مىليون 410 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 5 - قېتىملىق يىغىنىدا «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى نىزامى» قاراپ چىقىپ ماقۇللىنىپ، 1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلدى. «ش ئۇ ئا ر ئەدلىيە نازارىتىنىڭ گۇۋاھچىلارنى تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش ھەققىدىكى باشقۇرۇش چارىسى» تۈزۈپ چىقىلىپ، گۇۋاھچىلارنى تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش شەرتلىرى، ھەققى، ئىمتىھان ئېلىش، شۇنىڭدەك تەستىقلاش تەرتىبى قاتارلىقلار ئۈستىدە قاتتىق بەلگىلىمىلەر چىقىرىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر قايسى ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورۇنلىرى يېزا ئىگىلىكىدە يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامى گۇۋاھلىقىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن گۇۋاھلىق ھەققىنى ئومۇميۈزلۈك كېمەيتتى ۋە كەچۈرۈم قىلدى. ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ قاتتىق تەلىپى ۋە بەلگىلەپ بەرگەن نومۇر چېكى بويىچە گۇۋاھچىلىق سالاھىيىتى ئىمتىھان ئېتىبىنگە ئىگە بولغان 121 لاياقەتلىك گۇۋاھچى قوبۇل قىلىندى ھەمدە گۇۋاھلىق ئورۇنلىرىدا ئىشلەيدىغان 48 كىشىگە گۇۋاھچى لاياقىتى بېرىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە گۇۋاھچىلارنى يىللىق رويخەتكە ئېلىش خىزمىتى تاماملاندى، 321 گۇۋاھچى رويخەتكە ئېلىندى ھەمدە كەسىپ كىنىشكىسى تارقىتىلدى، خاتا گۇۋاھلىق بەرگەن 2 گۇۋاھچىغا كېچىكتۈرۈپ رويخەتكە ئېلىش چارىسى كۆرۈلدى، بىر گۇۋاھچىنىڭ سالاھىيىتى ئېلىپ تاشلاندى. گۇۋاھلىق بېرىش سۈپىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاش پائالىيىتى داۋاملىق قانات يايدۇرۇلدى. 33 ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى ئورنىدا ئارىلاپ سۈپەت تەكشۈرۈلدى. 10 خادىم ئەدلىيە مىنىستىرلىكى ئاچقان ئالىي گۇۋاھچىلار كۇرسىغا ۋە چەت ئەللەرگە چېتىشلىق گۇۋاھچى سالاھىيىتىگە ئىگە گۇۋاھچىلار كۇرسىغا بىلىم ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئەۋەتىلدى ھەمدە ئاپتونوم رايون بويىچە گۇۋاھچىلىق كەسپىي كۇرسى ئېچىلىپ، 160 گۇۋاھچى خىزمەت ئورنىدا تەربىيىلەندى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر گۇۋاھچىلار جەمئىيىتى تەيۋەندىكى دېڭىز بوغىزىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكىلەر فوندى جەمئىيىتىگە 168 پارچە گۇۋاھنامىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى ئەۋەتىپ بەردى. دېڭىز بوغىزىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكىلەر فوندى جەمئىيىتى ئەۋەتكەن 40 پارچە گۇۋاھنامىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى تاپشۇرۇۋالدى.

جياڭ جېن

خەلق مۇرەسسە خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون (بىڭتۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بويىچە مۇرەسسە ھەيئىتى 21 مىڭ 435 كە، مۇرەسسە خادىمى 98مىڭ 221 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كەنت ئاھالىلەر كومىتېتلىرىدىكى مۇرەسسە ھەيئىتى 9153كە، ئاھالىلەر كومىتېتلىرىدىكى مۇرەسسە ھەيئىتىنى 2394كە، زاۋۇت - كان - كارخانا (كەسپىي) ئورۇنلىرىدىكى مۇرەسسە ھەيئىتى 5129غا، بىرلەشمە مۇرەسسە ھەيئىتى 167گە، ئەركىن بازار مۇرەسسە ھەيئىتى 115كە، ئېقىپ يۈرگەنلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون مۇرەسسە ھەيئىتىنى 28 گە، باشقا مۇرەسسە ھەيئىتى 4449 غا يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، 1855 كارخانا خەلق مۇرەسسە خىزمىتىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى تەسىس قىلدى، 8377 خىزمەتچى قويدى، يەنە 1695 كارخانا 2503 مەخسۇس خەلق مۇرەسسە كادىرى قويدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھەرخىل شەكىلدىكى مۇرەسسە تەشكىلاتلىرى خەلق ئىچىدىكى ھەرخىل ماجىرادىن 85 مىڭ 895 نى مۇرەسسە قىلدى، ئۇنىڭدىن 80 مىڭ 180ى مۇڭۇپپەقىيەتلىك بولدى، مۇڭۇپپەقىيەتلىك بولۇش

نسبەتى 93.3% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 22 مىڭ 184 نىكاھ ماجىراسى مۇرەسسە قىلىندى، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 93.3%؛ مىراس ماجىراسىدا 3243 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 86.3%؛ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش - بېقىش ماجىراسى 3493 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 94.1%؛ نىكاھ، ئائىلە ماجىراسىغا مۇناسىۋەتلىك ماجىرا 7002 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 99.3%؛ قولۇم - قوشنىلار ماجىراسى 13 مىڭ 434 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 94.3%؛ تۇرالغۇ ئۆي - زېمىن ماجىراسى 5047 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 92.9%؛ قەرز ماجىراسى 7543 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 92.5%؛ ئىشلەپچىقىرىش تىجارەت خاراكتېرىدىكى ماجىرا 9863 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 91.6%؛ تۆلەم ماجىراسى 4797 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 96.8%؛ باشقا ماجىرالار 9289 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 90.6% بولدى. بىرلەشمە مۇرەسسە ھەيئىتى مۇرەسسە قىلغان ماجىرا 962 بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نسبەتى 94.6% بولدى. خەلق ئىچىدىكى ماجىرالارنى مۇرەسسە قىلىش، ئالدىنى ئېلىش ئارقىلىق خەلق ئىچىدىكى 2158 ئادەمگە چېتىشلىق 1784 ماجىرانىڭ جىنايى ئىشلار دېلوسىغا ئايلىنىپ كېتىشى توسۇپ قېلىندى؛ خەلق ئىچىدىكى 792 ئادەمگە چېتىشلىق 626 ماجىرادا ئۆلۈۋېلىش ۋەقەسى كېلىپ چىقىشىنىڭ ئالدى ئېلىندى؛ ئاممىۋى خاراكتېرلىك 253 ئۇرۇش توسۇپ قېلىندى؛ 12 مىڭ 345 ئادەمگە چېتىشلىق 731 ئاممىۋى خاراكتېرلىك ئەرزىيەتنىڭ ئالدى ئېلىندى. خەلق ئىچىدىكى ماجىرالارنى تەكشۈرۈش - توزۇتىش خىزمىتى جەريانىدا ھەر قايسى ناھىيە، شەھەر، رايون (شى، تۇمەن) لاردا 1853 ماجىرا تەكشۈرۈلدى. مەخسۇس توزۇتىلگەن ماجىرا 1094، جىنايەت ئۆتكۈزۈش يىپ ئۆچىدىن 739 ى پاش قىلىنىپ، 425 ى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا تاپشۇرۇلدى.

1998 - يىلى 6782 خەلق مۇرەسسە ھەيئىتى تەرتىپكە سېلىندى، 52 مىڭ 948 مۇرەسسە خادىمى تەربىيىلەندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 12 مىڭ 491 مۇرەسسە ھەيئىتى 1 - تۈردىكى ھەيئەت، 7073 مۇرەسسە ھەيئىتى 2 - تۈردىكى ھەيئەت، 1871 مۇرەسسە ھەيئىتى 3 - تۈردىكى ھەيئەت بولدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت، ئەدلىيە مەمۇرىي ئورگانلىرى 1978 ئىلغار كوللېكتىپنى، 3591 ئىلغار خادىمنى مۇكاپاتلىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا، بازار مەھەللە ئىش باشقارمىلىرىغا 1970 ئەدلىيە يارەمچىسى سەپلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس خادىم 1501. ئاپتونوم رايون بويىچە 943 ئەدلىيە ئورنى قۇرۇلدى، خىزمەتچى خادىمى 2200 گە يەتتى. بىر يىل جەريانىدا ئەدلىيە ئورۇنلىرى ۋە ئەدلىيە يارەمچىلىرى ھەرخىل تۈردىكى خەلق ئىچىدىكى ماجىرادىن 27 مىڭ 5نى قوبۇل قىلىپ، 22 مىڭ 258 ماجىرانى مۇرەسسە قىلدى، مۇرەسسە ھەيئىتىگە يارەملىشىپ 12 مىڭ 20 ماجىرانى مۇرەسسە قىلدى. 101 مىڭ 496 مەيدان (قېتىم) قانۇندىن لېكسىيە سۆزلەپ، 14 مىليون 294 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىگە ئىگە قىلدى. 643 قېتىملىق ئاممىۋى خاراكتېرلىك ئەرزىيەتنى، 692 قېتىملىق ئاممىۋى خاراكتېرلىك ئورۇش - تالاشنى توسۇپ قالدى، 3389 يېزا، بازار، مەھەللىنى قانۇن بويىچە تۈزىدى، ئاساسىي قانلام ھۆكۈمەتلەرگە 2478 ئەدلىيە تەكلىپ بەردى، ئۇنىڭدىن ئاساسىي قانلام ھۆكۈمەتلەر 1602 نى قوبۇل قىلدى، ئاساسىي قانلام ھۆكۈمەتلەرگە 1238 پارچە قائىدە خاراكتېرلىك ھۆججەت تۈزۈشۈپ بەردى، 4739 ئادەم (قېتىم) مەخسۇس تۈزەش - قانتىق زەربە بېرىش خىزمىتىگە قاتناشتى، 254 كوللېكتىپ، 467 شەخس تەقدىرلەندى.

جېن گوخۇلۇ

ئاساسىي قانلام قانۇن مۇلازىمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا، بازار، مەھەللە، دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە تۈرلەردىكى قانۇن مۇلازىمەت ئورنى 989غا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 96 سى كۆپەيدى، ئاساسىي قانلام قانۇن خىزمەتچىلىرى 3229غا يېتىپ، 197 سى كۆپەيدى، بۇلارنىڭ ئىچىدە ئالىي تېخنىكۇمدىن يۇقىرى مەلۇماتلىقلار 23.50%نى ئىگىلەيدۇ. ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ ئادۋوكاتلىق سالاھىيىتىگە ئىگە بولغىنى 119 ئادەم، 1298 ئادەم ھەرخىل تەلىم - تەربىيە كۇرسلىرىغا قاتناشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاساسىي قانلام قانۇن مۇلازىمىتى ئورۇنلىرى 21 مىڭ 153 ھەرخىل ماجىرانى مۇرەسسە قىلدى. 11مىڭ 107 پارچە دەۋا ئىشىنى، 6375 غەيرىي دەۋا ئىشىنى ۋاكالىتەن بېجىردى، 45 مىڭ 888 ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقىنى بېجىرىشىپ بەردى، 39 مىڭ 124 شاھىتلىقنى بېجىردى، قانۇنغا دائىر 30 مىڭ 601 پارچە ھۆججەتنى ۋاكالىتەن يېزىپ بەردى، قانۇندىن سورالغان 90 مىڭ 778 پارچە سوئالغا جاۋاب بەردى. 3966 قېتىم قانۇندىن يارەم بېرىش ئىشىنى قىلدى، 5384 قېتىم ئەدلىيە مەمۇرىي

خىزمىتىگە قاتناشتى، 6121 ئورۇنغا، 1987 ھەرخىل كارخانىغا، 2282 باشقا تەشكىلاتقا قانۇن مەسلىھەتچىسى بولدى. تۇرلۈك شەكىلدىكى قانۇندىن مۇلازىمەت قىلىش ئارقىلىق دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە پۇقرالارنىڭ 615 مىليون 799 مىڭ 400 يۈەنلىك زىيىنىنىڭ ئورنىنى تولدۇردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈنجى قېتىم ئاساسىي قانۇن مۇلازىمىتى ئورۇنلىرىنى ۋە ئاساسىي قانۇن مۇلازىمىتى خادىملىرىنى يىللىق تەكشۈرۈپ بىر تۈتاش رويخەتكە ئېلىپ تىزىملاش خىزمىتى ئېشىلەندى. 657 قانۇن مۇلازىمىتى ئورنى ۋە 2197 ئاساسىي قانۇن خىزمەتچىسى رويخەتكە ئېلىپ تىزىملاندى. 14 ئاساسىي قانۇن مۇلازىمىتى ئورنىغا ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر قانۇن مۇلازىمىتى ئورنى دەپ نام بېرىلدى.

1998 - يىلى «148» قانۇن مۇلازىمىتى مەخسۇس تېلېفونىدىن 26 سى تەسىس قىلىندى، تېلېفوندا قانۇنغا دائىر 2000 قېتىمدىن ئارتۇق سوئالغا جاۋاب بېرىلىپ، مەملىكەت بويىچە 3 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

لیۇ رۇي

ئادۋوكاتلىق خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلىق قاراپ چىقىش بىلەن 13 ئادۋوكاتلىق ئورنى، 196 كەسپىي ئادۋوكات يېڭىدىن تەستىقلاندى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئادۋوكاتلىق ئورنى 207گە يېتىپ، 6.7%، كەسپىي ئادۋوكات 1640 قا يېتىپ، 8.5% كۆپەيدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئادۋوكاتلار 2937 ئورۇنغا تەكلىپ بويىچە قانۇن مەسلىھەتچىسى بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە خەلق ھۆكۈمىتى قانۇن مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ياكى مەسلىھەتچىلەر گۇرۇپپىسى 35، دۆلەت ئورگانلىرى ۋە ھۆكۈمەت مەسئۇللىرىغا قانۇن مەسلىھەتچىلىكىگە تەكلىپ قىلغان ئورۇن 104؛ كارخانا 1711، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ، ئوتتۇرا كارخانا 974؛ چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانا 38 (شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن مەبلەغ سالغان كارخانا 13)؛ مەملىكەت سىرتىدا مەبلەغ سېلىنغان تۇر 40؛ يېزا - بازار كارخانىسى 319؛ ئىجتىمائىي گۇرۇھ ۋە ئاممىۋى تەشكىلات 69؛ كەسپىي ئورۇن 330؛ پۇقرا 134؛ مەسلىھەتچى ئادۋوكات تەكلىپ قىلغان تەرەپكە 23 مىڭ 26 پارچە قانۇن ئىشلىرى ھۆججىتى (قائىدە خاراكتېرلىك ھۆججەت، تەكشۈرۈلگەن، تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن توختام) نى يېزىپ بەردى؛ 82 مىڭ 855 ئادەم (قېتىم) گە قانۇندىن مەسلىھەت بەردى. 7055 جىنايى ئىشلار دەۋاسىغا ئاقلىخۇچى ۋە ۋاكالەتچى بولدى؛ 16 مىڭ 558 ھەق تەلەپ دەۋاسىغا ۋاكالەتچى بولدى، بۇنىڭ مال - مۈلۈك نىشانىغا چېتىشلىق سوممىسى 643 مىليون 530 مىڭ يۈەن؛ 11 مىڭ 723 ئىقتىسادىي دېلو دەۋاسىغا ۋاكالەتچى بولدى؛ بۇنىڭ مال - مۈلۈك نىشانىغا چېتىشلىق سوممىسى 2 مىليارد 819 مىليون 890 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1 مىليارد 298 مىليون 50 مىڭ يۈەن قەرز پۇلنى قايتۇرۇپ ئېلىپ بەردى؛ 504 مەمۇرىي دەۋاغا ۋاكالەتچى بولدى؛ دەۋاغا ياتايدىغان قانۇن ئىشىدىن 4498 نى بېجىردى، بۇلارنىڭ مال - مۈلۈك نىشانىغا چېتىشلىق سوممىسى 1 مىليارد 821 مىليون 700 مىڭ يۈەن.

ئادۋوكاتلىق ئورۇنلىرىنى يىللىق تەكشۈرۈش ۋە ئادۋوكاتلارنى رويخەتكە ئېلىش تاماملاندى ھەمدە 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى «شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى» دە ئېلان قىلىندى. خوتەن «تىەنجاۋ» ئادۋوكاتلىق ئورنى، شىخەنزە لى خاۋلىن ئادۋوكاتلىق ئورنى ۋە سانجى «يۈەنخۇ» ئادۋوكاتلىق ئورنى يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلمىدى. 1567 ئادۋوكات رويخەتكە ئېلىنمىدى، 14 ئادۋوكات سەۋەبلىك رويخەتكە ئېلىنمىدى. ئادۋوكاتلىق سالاھىيىتىگە ئىگە بولۇش بويىچە 1998 - يىللىق مەملىكەتلىك بىر تۈتاش ئىمتىھانغا 4229 ئادەم قاتناشتى، 291 ئادەم 240 تىن يۇقىرى نومۇر ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇ تىلىدا ئىمتىھان بەرگەنلەر 228، ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدا ئىمتىھان بەرگەنلەر 63، قوبۇل قىلىش نىسبىتى 9% بولدى (ئىمتىھان بەرگەنلەر سانى بويىچە ستاتىستىكا قىلىندى).

1998 - يىل 5 - ئايدا مالىيە نازارىتى بىلەن باھا ئىدارىسى بىرلىشىپ «ئادۋوكاتلارنىڭ رويخەتكە ئېلىش قاتارلىقلارغا پۇل ئېلىش ئۆلچىمى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش» ۋە «ئادۋوكاتلارنىڭ جىنايى ئىشلار دېلوسى كەسپى بويىچە پۇل ئېلىش ئۆلچىمى ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇش»نى تارقاتتى.

32 ئادۋوكات مەملىكەتلىك پىلان كومىتېتى، ئەدلىيە مىنىستىرلىكى بىرلىشىپ ئاچقان دۆلەت ئاساسىي قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى تۈرلىرىگە خېرىدار چاقىرىش - خېرىدار چىقىش بويىچە قانۇن كەسپى كۇرسىغا ئەۋەتىلدى، ئۇلار ئىمتىھاندا لاياقەتلىك بولۇپ، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئالدى. ئەدلىيە نازارىتى، ش ئۇ ئا ر ئادۋوكاتلار جەمئىيىتى يېڭىدىن خىزمەت ئورنىغا كەلگەن 251 ئادۋوكاتنى 2 قېتىمغا بۆلۈپ خىزمەت ئورنىغا كېلىشتىن ئاۋۋالقى كەسپىي تەلىم - تەربىيە كۇرسىغا قاتناشتۇردى. 4 ئادۋوكاتنى مەملىكەتلىك ئوتتۇرا، ئالىي ئادۋوكاتلار، گۇۋاھچىلار

كۆرسىغا ئەۋەتتى.

1998 - يىلى ئەدلىيە نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قانۇن جەھەتتىن ياردەم قىلىش سىناق چارىسى»نى تۈزۈپ چىقتى.

فېلىك جيەنجياڭ

تۈرمە خىزمىتى

1. تۈرمە - قاماقخانىلارنىڭ مۇقىملىقى چىڭ تۇتۇلۇپ، تۈرمە باشقۇرۇش خىزمىتى قېلىپلاشتۇرۇلۇشقا قاراپ ماڭدى. 1998 - يىلى تۈرمە - قاماقخانىلاردا تەربىيەلەش - تۈزگەرتىش خىزمىتىنىڭ قارىتامىلىقى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىلىپ، تۈرمىگە كىرىش تەربىيىسى، ئايرىم تەربىيەلەش خىزمىتى نۇقتىلىق ياخشى ئىشلەندى. ھۆكۈم ئىجرا قىلىنىۋاتقان جىنايەتچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى تەربىيىسى، مەدەنىيەت - تېخنىكا تەربىيىسى قاتارلىق 4 يولغا قويۇش تەپسىلىي پىرىنسىپى ۋە 54 كەسپىي ھېساب ئېلان قىلىندى. تۈزگەرتىش مۇھىتىنىڭ تازىلىقىنى تەكشۈرۈپ تۈرۈش ۋە يۇقۇملۇق كېسەلگە گىرىپتار بولۇپ قالغان بىمارلارنى ئايرىپ داۋالاش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىلدى. ئۈرۈمچى تۈرمە - قاماقخانا مەركىزىي دوختۇرخانىسىنىڭ قۇرۇلۇشىغا تەييارلىق كۆرۈش خىزمىتى باشلىنىپ كەتتى. ئاپتونوم رايون تۈرمە سىستېمىسىدىكى 14 ئوتتۇرا ئەترەتكە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئارقىلىق «ئا»، «ب» دەرىجىلىك زامانىۋى، مەدەنىي تۈرمە ئۆلچىمىگە يەتكەن ئوتتۇرا ئەترەت دەپ نام بەردى.

2. تۈرمە باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى داۋاملىق ياخشى بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۈرمە سىستېمىسىدا جىنايەتچىلەرنىڭ قېچىش نىسبىتى 1997 - يىلىدىكىدىن 17.6% تۆۋەنلىدى؛ غەيرىي نورمال ئۆلۈش نىسبىتى 1997 - يىلىدىكىدىن 50% تۆۋەنلىدى. 1998 - يىلى تۈرمە ئىچىدە جەمئىي 20 چوڭ - كىچىك قەستلەش دېلوسى پاش قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر پەۋقۇلئاددە چوڭ قەستلەش دېلوسى 4 بولۇپ، تۈرمە ئىچىدە قايتىدىن جىنايەت ئۆتكۈزگەن جىنايەتچىلەرگە كۆچلۈك زەربە بېرىلدى. تەربىيەلەش، ئۈزگەرتىش سۈپىتى ئۈزلۈكسىز ئۆستى. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگە قەدەر، 7157 جىنايەتچى ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم، ئوتتۇرا مەكتەپ ياكى باشلانغۇچ مەكتەپ پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىغا ۋە ھەرخىل تېخنىكا دەرىجىسى گۇۋاھنامىسىغا ئېرىشتى.

3. تۈرمە ئىقتىسادى داۋاملىق تەرەققىي قىلدى. 1998 - يىل 12- ئاينىڭ 25 - كۈنىگە قەدەر، تۈرمە سىستېمىسىنىڭ ساناۋەت، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۈزگەرمەس مەھسۇلات قىممىتى 205 مىليون 25 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 17.33% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ساناۋەتنىڭ ئۈزگەرمەس مەھسۇلات قىممىتى 86 مىليون 195 مىڭ يۈەن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۈزگەرمەس مەھسۇلات قىممىتى 118 مىليون 830 مىڭ يۈەن.

4. كادىر - ساقچىلار قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ئۆستى. 1998 - يىلى تۈرمە سىستېمىسىدا مەركەزلىك تەربىيەلەش - تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. 1997 - يىلدىن بۇيانقى 7175 جىنايەتچىنىڭ ھۆكۈم مۇددىتىنىڭ قىسقارتىلغانلىقى، 388 جىنايەتچىنىڭ شەرتلىك قويۇپ بېرىلگەنلىكى، 416 جىنايەتچىنىڭ داۋالىنىش ئۈچۈن كېيىنلىككە بېرىلگەنلىكى قاتارلىق قانۇننى ئىجرا قىلىش پائالىيەتلىرى تەكشۈرۈلدى، پاش قىلىنغان، ئاشكارىلانغان مەسىلىلەرگە نىسبەتەن بىر قاتار تەرتىپكە سېلىش تەدبىرلىرى قوللىنىلدى. تۈرمە - قاماقخانا ياشلىقلىرى كۆرسى ئېچىلىپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆستۈرۈلگەن تۈرمە ياشلىقلىرى تەربىيەلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تۈرمە - قاماقخانىلارنىڭ ئوتتۇرا قاتلام رەھبەرلىك بەنزىسى تولۇقلىنىپ ۋە تەرتىپكە سېلىنىپ، زور بىر تۈركۈم ياش، غەيرەتلىك، ئىقتىدارلىق كادىر - ساقچىلار رەھبەرلىك ئورنىغا ئۆستۈرۈلدى ھەمدە زاپاس كادىرلار ئىچكى ئۆلكىلەرگە ۋەزىپە بىلەن چېنىقتۇرۇلدى ھەمدە ئۆزىتىلدى. 1998 - يىلى تۈرمە سىستېمىسىدا 56 قارار سىياسىي - نەزەرىيە كۆرسى، 32 قارار ئىش ئورنى كۆرسى، 36 قارار كەسپىي كۆرس ئېچىلىپ، 2167 كادىر ساقچى تەربىيەلەندى.

فېلىك جيەنجياڭ

ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش سىستېمىسى بويىچە ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش ئورۇنلىرىدا پەۋقۇلئاددە ئېغىر ۋەقە، غەيرىي نورمال ئۆلۈم ۋەقەسى يۈز بەرمىدى، دېلو سادىر بولمىدى، ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلارنىڭ قېچىش نىسبىتى 0.29% بولۇپ، 0.02 پىرسەنت پوئىنتى چۈشتى. سانجى ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش ئورنى، غۇلجا ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش ئورنى «بەشىنچى ئالدىنى ئېلىش» تا بىخەتەر بولۇش، ۋەقە چىقماسلىق تەلىپىنى ئىشقا ئاشۇردى. 1998 - يىلى تەربىيەلەش - ئۈزگەرتىش خىزمىتى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتى. ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەش ئورۇنلىرىنىڭ ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلارنى تۈرگە ئايرىپ تەربىيەلەشنى يولغا قويۇش دائىرىسى 80% تىن ئاشتى، ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلارغا قارىتا پسىخولوگىيە جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىش ۋە ئوڭلاش

خىزمىتى باشلىنىپ كەتتىسى ۋە پائال قانات يايدۇرۇلدى. ئۈرۈمچى، سانجى، شىخۇ قاتارلىق جايلاردىكى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورۇنلىرىدا، دەسلەپكى قەدەمدە ئېلېكترلەشكەن تەلىم - تەربىيە توري قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلاردىن 3000 ئادەم (قېتىم) ھەرخىل مۇكاپاتقا ئېرىشتى، زەھەر چەككەنلىكى ئۈچۈن ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلارنىڭ زەھەر تاشلاش نىسبىتىسى 100% بولدى. ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان ئېدىز كېسىلى، تاناسىل كېسەللىكلىرىدىن ساقلىنىش ۋە داۋالاش بىلىملىرى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان تېلېۋىزىيە مۇكاپاتلىق زېھىن سىناش مۇسابىقىسىدە، ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسى كوماندىسى 2 - لىككە ئېرىشتى.

1998 - يىلى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسى يېزا ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 13 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 400 گېكتار بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈپ ئېتىز قىلدى. يارانقان سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 75 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئالدىنقى قاتاردىكى بەنزە قۇرۇش، ئالدىنقى قاتاردىكى قوشۇن يارىتىش، ئالدىنقى قاتاردىكى نەتىجە يارىتىش نىشاندا چىڭ تۇرۇلۇپ، قوشۇن قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلدى. تولۇقسىز مەلۇماتلارغا قارىغاندا، سىستېما بويىچە 281 ئادەم چاقىرىلغان مېھماندارچىلىققا بارمىغان، 110 ئادەم پارە ئېلىشنى رەت قىلغان، بۇنىڭ سوممىسى 150 مىڭ يۈەن. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسىدىن 6 ئورۇن ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، شەھەر دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن بولۇپ باھالانغان، 10 ئورۇنغا، 6 شەخسكە تۆھپە يېزىلغان. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسى بويىچە 8 ئورۇن ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالانغان.

1998 - يىلى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسى قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغان قۇرۇلۇش كۆلىمى 33 مىڭ 778 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 46 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغانىدى، پۈتۈش كۆلىمى 19 مىڭ 25 كۋادرات مېتىر بولدى. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش خادىملىرى ئۆچۈن زور بىر تۇرکۇم ياتاق، ئاشخانا، داۋالاش بۆلۈملىرى يېڭىدىن سېلىنىدى، ئۆزگەرتىپ ياكى كېڭەيتىپ سېلىنىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە بىر تۇرکۇم كادىر - ساقچىلارغا يېڭىدىن تۇرالغۇ ئۆي سېلىپ بېرىلدى، يول يۈزى ئوڭلاندى، قورۇق تام سېلىندى، پارقىرازلار ئۆزگەرتىلدى، بۇنىڭغا 28 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1998 - يىل 6 - ئايدا سانجى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنىغا ئاپتونوم رايون (ئۆلكە) دەرىجىلىك زامانىۋى، مەدەنىي ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنى دەپ نام بېرىلدى، ئۈ 11 - ئايدا ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە مىنىستىرلىك دەرىجىلىك زامانىۋى، مەدەنىي ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنى دەپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى؛ ئۈرۈمچى ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنىغا ئاپتونوم رايون (ئۆلكە) دەرىجىلىك زامانىۋى، مەدەنىي ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنى دەپ نام بېرىلدى. بورتالا ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنى زامانىۋى، مەدەنىي ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ئورنى بەرپا قىلىش بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش سىستېمىسىدا 4 ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش چوڭ ئەترىتىگە مەدەنىي چوڭ ئەترەت دەپ، 4 ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش چوڭ ئەترىتىگە ئىلغار چوڭ ئەترەت دەپ نام بېرىلدى.

فېلىك جيەنجيالىك

ئاممىۋى تەشكىلاتلار

ئاپتونوم رايوندىكى ئاممىۋى تەشكىلاتلار مەسئۇللىرىنىڭ ئىسىملىكى

ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى

رەئىس: مۇھەممەتجان ئەمەت.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: لى جىمىن (ئايال)، ئابدۇراخمان رەخمىباي (قازاق)، تاۋ مۇلەن (ئايال، 7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ئۆمەر بەكرى، جەي چاڭلى، ۋاڭ لىپىڭ، خۇاڭ ياجۇن (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى

شۇجى: شاۋكەت ئىمىن.

مۇئاۋىن شۇجىلار: سۇڭ ئەيرۇڭ (ئايال)، ئەركىنجان تۇراخۇن، لياۋ يۈنجيەن، جاڭ ۋېنچۈەن، تالغات ئوسۇن (قازاق)، زۇڭ جيەن.

ش ئۇ ئا ر ئاياللار بىرلەشمىسى

رەئىس: رىزۋان ئەبەي.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: جىڭ خەيپەن، سەدەپقان شاقىتاي (قازاق)، تۇ فېڭيىڭ، گۈلشات ئابدۇقادىر.

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى

رەئىس: شۇ پىڭ.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: ۋېي لىيۈگېن، ئابدۇرېھىم ئابدۇكېرىم، ماقسۇت كۆمەك (قازاق).

قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان مۇئاۋىن رەئىسلەر: خوجىخان ھاكىموف، بوتاي كوپىن (قازاق)، سادىرقادىر، جاڭ يۈجى، خې خۇڭيىڭ، جۇجۇنلىن، جاڭ لياڭچېن، تاشپولات تىيىپ، خەمىت ھاكىموف، خۇاڭ شيۇفاڭ (ئايال).

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى

رەئىس: فېڭ داجېن.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: جاۋجېنمىڭ، نۇربەك (قازاق)، جاڭ خۇڭچاۋ.

قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان مۇئاۋىن رەئىسلەر: تۆلەۋقان ئىمىراي (قازاق)، باۋ دۇنچۈەن، داڭ يۈلىن.

شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى

رەئىس: غازى ئەمەت.

مۇئاۋىن رەئىسلەر: لىيۇ بىڭ، ھېيتەم ھوسەيىن، شامس قۇمار (قازاق)، ۋاڭ جۇڭمىڭ، ئابلىمىت سادىق، جۇ تاۋ، پاتىخە مالىك (قازاق)، مەمتىمىن ھوشۇر، تۈيغۇن ئەخمىدى، خۇ لېيۈەن، دورجى ناداي (موڭغۇل)، ئادىل جۈمەتۈردى (قىرغىز).

شىنجاڭ ياشلار بىرلەشمىسى

رەئىس: ئەركىنجان تۇراخۇن.

شىنجاڭ ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى

رەئىس: ئالىم ئابدۇراخمان.

شىنجاڭ ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى

رەئىس: لياڭ رىمىڭ.

شىنجاڭ تەيۋەنلىك قېرىنداشلار دوستلۇق بىرلەشمىسى

رەئىس: جاڭ شياۋلى.

خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپى شىنجاڭ ساۋاقداشلار ئۇيۇشمىسى

ئۇيۇشما باشلىقى: شى جىگيۇ.

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى

ئومۇمىي ئەھۋالى

1998- يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 10 مىڭ 624 كە، ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىراجىتىنى تەكشۈرۈش ھەيئىتى 5196گە، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر ھەيئىتى 5989غا، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مەخسۇس كادىرى 8123كە، مەخسۇس ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى رەئىسى (مۇدىرى) 2084كە يەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئىشچى - خىزمەتچى 2 مىليون 960 مىڭ 200گە، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتى قۇرۇلغان ئورۇنلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچى 2 مىليون 204 مىڭ 600گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئايال ئىشچى - خىزمەتچى 938 مىڭ 400. ئاپتونوم رايوندىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئەزاسى 2 مىليون 48 مىڭ 900، بۇنىڭ ئىچىدە ئايال ئۇيۇشما ئەزاسى 881 مىڭ 400.

ۋاڭ جىگخۇا

ئاپتونوم رايونلۇق «1 - ماي» نى تەبرىكلەش ۋە تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاپتونوم رايونلۇق «1 - ماي»

نى تەپرىكلەش ۋە تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. ئاپتونوم رايونلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ۋە بىخەتەرلىك رەھبەرلىرىدىن ۋالى لىپجۇەن، جاناپىل، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، خۇ جيايەن، ۋالى گۈيجېنلار يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە ئىلغار، نەمۇنچىلار ۋەكىللىرىگە مۇكاپات تارقاتتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋالى لىپجۇەن يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى.

يىغىندا مەملىكەتلىك «1 ـ ماي ئەمگەك مېدالى» غا ئېرىشكەن 21 كىشى، مەملىكەتلىك «1 ـ ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشكەن 7 ئورۇن، «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى» غا ئېرىشكەن 99 كىشى، «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشكەن 51 ئورۇن ۋە جان ـ دىل بىلەن ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرگە تاينىنىپ كارخانىنى ياخشى باشقۇرغان پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ياخشى رەھبەرلىرى تەقدىرلەندى.

ۋالى جىڭخۇا

قوشۇمچە (1):

1998 ـ يىلى «1 ـ ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسىغا ئېرىشكەن ئورۇنلارنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى نېفىت ئېلىش 2 ـ زاۋۇتى بۇ زاۋۇت شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە مەھسۇلاتى ئەڭ يۇقىرى، ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى تايانچ كارخانا، غەربىي شىمال رايونى بويىچە ئەڭ چوڭ نېفىت ئېلىش زاۋۇتى. ئۇ 1995 ـ يىلدىن 1997 ـ يىلغىچە 5 مىليون 462 مىڭ 600 تونىنا نېفىت، 687 مىليون 760 مىڭ كۇب مېتىر تەبىئىي گاز ئالدى، مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد يۈەندىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشقان مەھسۇلات 92 مىڭ 600 تونىنا، تېجەلگەن تەننەرخ 43 مىليون 46 مىڭ 200 يۈەن، بۇ زاۋۇت 8 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 329 پەن تەتقىقات نەتىجىسىنى تاماملىدى، بۇنىڭ 252 سى مۇكاپاتقا ئېرىشتى. پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتىغا دائىر تەتقىقات تېمىسىدىن 183 نى تاماملىدى، بۇنىڭ 32 سى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك، 6 سى مىنىستىرلىك دەرىجىلىك، 25ى ئىدارە دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 ى دۆلەت پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى. بۇ زاۋۇتنىڭ تەكشۈرۈش ۋە ئۆزلەشتۈرۈش ئىشلىرىدا يىلمۇيىل بۆسۈش بولۇپ تۇردى. ئېلىشقا بولىدىغان نېفىت زاپىسى 8 مىليون 997 مىڭ تونىنا ئاشتى، نېفىتنىڭ ئېلىنىش نىسبىتى 5.4% ئۆستى. 1995 ـ يىلدىن 1997 ـ يىلغىچە 110 تۇر بويىچە ئەمگەك مۇسابىقىسى قانات يايدۇرۇلۇپ، 2964 چارە ـ تەدبىر كۆرسىتىلدى، بۇنىڭ 820 سى قوللىنىلىپ، 140 مىليون يۈەن ئۈنۈم يارىتىلدى. بۇ زاۋۇت 1995 ـ يىلدىن بۇيان شەھەر، ئىدارە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى «ئىلغار نېفىت ئېلىش زاۋۇتى»، «كارخانا باشقۇرۇشتا ئىلغار ئورۇن»، «بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئىسمېنا ـ گۇرۇپپا»، «مەنۇى مەدەنىيەتكە ئۈلگىلىك كىچىك رايون»، «ئىككى مەدەنىيەتكە نەمۇنە ئورۇن» دېگەندەك ئاز كەم 70 ئىلغار، شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. 1998 ـ يىلى مەملىكەت بويىچە «1ـ ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» غا ئېرىشتى.

شىنجاڭ شىخۇ پۈتا زاۋۇتى بۇ زاۋۇت 1986 ـ يىلى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەن شەھەر باشقۇرۇشىدىكى دۆلەت كارخانىسى بولۇپ، 11 يىلدىن بېرى 245 مىڭ تونىنا سۇپەتلىك پۈتا ئىشلەپ مەھسۇلات قىممىتىنى 258 مىليون يۈەنگە، سېتىش كىرىمىنى 488 مىليون يۈەنگە، پايدا ـ باجنى 140 مىليون يۈەنگە يەتكۈزدى. شىخۇ پۈتا زاۋۇتى پۈتا يىلبويى ئۈزلۈكسىز قالماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى، ئۈنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەتنىڭ جاي ـ جايلىرىدا بازار تاپتى. 1997 ـ يىلى 46 مىڭ 481 تونىنا پۈتا ئىشلەپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 23.3%، سېتىش كىرىمىنى 121 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 24.6%، مەھسۇلات قىممىتىنى 55 مىليون 758 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 2.6%، يۇقىرىغا 23 مىليون 633 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇپ، 44%، 12 مىليون 108 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىپ 859% ئاشۇرۇپ، زاۋۇت قۇرۇلغاندىن بۇيان ئەڭ ياخشى نەتىجە يارىتتى. بۇ زاۋۇت «توختامغا ئەمەل قىلىپ، ئىناۋەتنى ساقلايدىغان ئورۇن» ۋە «ئاپتونوم رايونلىق 3 ـ نۆۋەتلىك كەشپىيات ۋە يېڭى تېخنىكا نەتىجىسى»، «بانكوك خەلقئارا يەرمەنكىسى ئالتۇن مېدالى»، «كەسپىي بىخەتەرلىك، تازىلىق خىزمەتلىرىدە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئورۇن»، «يېمەكلىكلەر ساھەسىدىكى مەملىكەت بويىچە ئېسىل مەھسۇلات»، «شىنجاڭدىكى 100 كۆچلۈك كارخانىلىق بىرى»، «يېمەكلىك ئىشلەش ساھەسىدىكى شىنجاڭ بويىچە 10 كۆچلۈك كارخانىلىق بىرى»، «جۇڭگودا ئەڭ ياخشى كارخانا ئوبرازىنى يارىتقان AAA دەرىجىلىك كارخانا»، «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى»، «جۇڭگو سايامەتچىلىكىدىكى داڭلىق پۈتا»، «ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىي ئورۇن» دېگەنگە ئوخشاش شان ـ شەرەپلەرگە ئېرىشتى. 1998 ـ يىلى مەملىكەت بويىچە «1 ـ ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ئېلېكتر ئىدارىسى چوڭچەك توك بىلەن تەمىنلەش شىركىتىنىڭ ترانسفورماتور پونكىتى بۇ پونكىت 110 كىلوۋولتلۇق ترانسفورماتور پونكىتى بولۇپ، چوڭچەك رايونى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى، تۈەن ـ مەيدانلارنى توك بىلەن تەمىنلەيدۇ. بۇ پونكىت ئىشچى ـ خىزمەتچىلىرىنىڭ ئەملىي مەشغۇلات ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 100 كۈننى بىر دەۋر قىلىپ، 100 كۈن ئىچىدە

ھادىسە، غەيرىي نورمالسىزلىق، كاشىلا، خاتالىق سادىر قىلماسلىقتىن ئىبارەت «تۆتنى سادىر قىلماي، تۆھپە يارىتىش مۇسابىقىسى» نى قانات يايدۇردى. 1000 قېتىم خاتاسىز مەشغۇلات قىلىش قاتارلىق خىزمەت نىشانلىرىنى بېكىتىپ، باھالاپ مۇكاپاتلاش - جازالاشنى يولغا قويدى.

1993 - يىلدىن بۇيان ئەتىياز، كۈز پەسىللىرىدە تارباغاتاي ۋىلايىتى ئېلېكتر سىستېمىسى بويىچە قانات يايدۇرۇلغان «بىخەتەرلىك بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى» دا كۆپ قېتىم 1 - ۋە 2 - بولدى. 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە ئۇدا 1760 كۈن بىخەتەر مەشغۇلات قىلىشتەك ياخشى نەتىجە ياراتتى. 1991 - يىلدىن بۇيان ترانسفورماتور پونكتى ئىدارە سىستېمىسى ۋە شىركەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ، 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. 1998 - يىلى مەملىكەتلىك «1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

قەشقەر پاختا توقۇمچىلىق زاۋۇتى 1 - ئارقاق ئېگىرىش مەيدانى ئارقاق ئېگىرىش سېخنىڭ «ئا» ئىسمىنا 5 - گۇرۇپپىسى بۇ گۇرۇپپىدا 13 ئادەم بولۇپ، 5ى خەنزۇ، 8 ى ئۇيغۇر، ھەممىسى ياش ئايال ئىشچىلار بولۇپ، ئوتتۇرىچە يېشى 24 ياش، بۇ گۇرۇپپا 9 ئىنچىكە يىپ ئېگىرىش ماشىنىسى، 3600 ئۇرچۇقنى باشقۇرۇپ ئاساسلىقى 21 لىك ئارقاق يىپ ئېگىرىدۇ. بۇ گۇرۇپپا كۆپ يىللاردىن بېرى ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئۆگىنىشتە باشقا ئىسمىنا، گۇرۇپپىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىپ، زاۋۇتنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە زور تۆھپە قوشتى. 1997 - يىلى ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىلىرىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. پاختا يىپ مىقدارى 144. 237 توننىغا يەتتى، 1000 ئۇرچۇق بويىچە پاختا توزۇندىسى 0.90%، ئۇرچۇقلارنىڭ يىللىق بوش قېلىش نىسبىتى 0.90% بولدى، ئۈزۈلگەن يىپلارنىڭ لايىقەتلىك ئۇلىنىش نىسبىتى 99%كە، گۇرۇپپا بويىچە ئىشقا چىقىش نىسبىتى 100%كە يەتتى. گۇرۇپپا بويىچە كېچىكىپ توي قىلىش، كېچىكىپ پەرزەنت كۆرۈش زور كۇچ بىلەن تەشەببۇس قىلىنىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، بىرمۇ ئادەم پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلمىدى. بۇ گۇرۇپپا «ئاپتونوم رايون بويىچە 8 - مارت قىزىل بايراقدارى»، «ئاپتونوم رايون بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، «مەملىكەت بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، «ئاپتونوم رايون بويىچە ئۈستۈنلۈك تالىشىش مۇسابىقىسىدا ئىلغار گۇرۇپپا»، «مەملىكەت بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتىدىكى ئىلغار گۇرۇپپا»، «ئاپتونوم رايون بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتىدىكى ئۈلگىلىك ئىلغار گۇرۇپپا» قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە «1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

سانجى ئوبلاستلىق «تېخنىكا» سېمونت زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇش ماشىنىلىرى ئىسمىنىسى بۇ ئىسمىنا 1981 - يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، ھازىر ZL50 تىپلىق قاچىلاش، توشۇش ئاپتوموبىلىدىن 5ى، يەل تاپان توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىدىن بىرى بار. بۇ ئىسمىنا زاۋۇتنىڭ يېقىلغۇ، پىششىق ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش، توشۇش، قاچىلاش ۋە باشقا مەشغۇلات ۋەزىپىلىرىنى ئۈستىگە ئالغان. 1997 - يىلى 9738 سائەت ئىشلەپ، تەمىنلەش، توشۇش، قاچىلاش ئومۇمىي توننا ژىنى 1 مىليون 78 مىڭ 663.8 توننىغا يەتكۈزۈپ، 1996 - يىلدىكىدىن 340 مىڭ توننا ئاشۇردى؛ تەننەرخنى 826 مىڭ 181.56 يۈەنگە چۈشۈرۈپ، 38 مىڭ 439.34 يۈەن؛ ماي سەرپىياتىنى 96 مىڭ 395 كىلوگرامغا چۈشۈرۈپ، 4745 كىلوگرام؛ ماتېرىيال سەرپىياتىنى 208 مىڭ 755.77 يۈەنگە چۈشۈرۈپ، پىلاندىكىدىن 21 مىڭ 244.23 يۈەن تېجەپ قالدى؛ كىرىمنى 1 مىليون 331 مىڭ 338.11 يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 287 مىڭ 626.87 يۈەن ئاشۇردى. پايدىنى 347 مىڭ 927.01 يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 287 مىڭ 626.87 يۈەن ئاشۇردى. ئۈسكۇنىلەرنىڭ ساق تۇرۇش نىسبىتىنى 95% تىن ئاشۇردى، 6 ماشىنىنىڭ ئاسان بۇزۇلۇپ قالىدىغان زاپچاسلىرىنى پۈتۈنلەي ئالماشتۇرۇپ، ماشىنىلارنىڭ يىللىق ئىشقا چىقىش نىسبىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. بۇ ئىسمىنا كۆپ قېتىم زاۋۇت، ئوبلاست، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ئىلغار ئىسمىنا - گۇرۇپپا» بولدى. 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە «1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى تىجارەت بۆلۈمى بولۇچى توشۇش ئورنى بېكەت - تاق ئىشخانىسىنىڭ بېكى - تاق ئايرىش گۇرۇپپىسى بۇ گۇرۇپپىدا رەسمىي ئىشچى - خىزمەتچىدىن 28ى، ۋاقىتلىق ئىشچى - خىزمەتچىدىن 17 سى بار بولۇپ، ئۇرۇمچى ئايرودرومىدىن ئۈچىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلانلارغا بېسىلىدىغان يۈك - تاقلارنى ئايرىش خىزمىتىگە مەسئۇل. 1996 - يىلى 379 مىڭ 45 دانە يۈك - تاق ئايرىدى، خاتا ئايرىلىپ قېلىش نىسبىتىنى 10 مىڭدە 0.26 گە چۈشۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە يۈك - تاقلارنىڭ خاتا ئايرىلىپ قېلىش نىسبىتى ئەڭ تۆۋەن بولۇش رېكورتىنى ياراتتى. مەملىكەتلىك سۆيەت باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا، بۇ گۇرۇپپىغا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، ئىتتىپاق مەركىزي كومىتېتى قاتارلىق 4 ئورۇن «سۆيەت باشقۇرۇشتا

دۆلەت دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر گۇرۇپپا» دەپ نام بەردى. 1997 - يىلى 421 مىلگ 825 دانە يۈك - تاق ئايرىدى. خاتا ئايرىلىپ قېلىش نىسبىتىنى 10 مىڭدە 0.18 گە چۈشۈرۈپ، مەملىكەتلىك ئاۋىئاتسىيە سىستېمىسى بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. 1998 - يىلى بۇ گۇرۇپپا مەملىكەت بويىچە «1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

ئىلى هاراق باش زاۋۇتى 2 - شۆبە زاۋۇتنىڭ 19 - ئىسمېنىسى ئىسمېنىنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون 800 مىلگ يۇەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن پايدا - باج 210 مىلگ يۇەنگە يەتتى. 7 كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ هاراق ئىشلەش ئىسمېنىسى 1997 - يىلى 10 قېتىم بىخەتەرلىك، پاكىزلىق مۇكاپاتىغا، 8 قېتىم سۈپەت مۇكاپاتىغا، 5 قېتىم يۇقىرى مەھسۇلات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 1992 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە زاۋۇت دەرىجىلىك «ئىككى مەدەنىيلىكتە ئىلغار كوللېكتىپ» ۋە «بىخەتەر ئىشلىگۈچى ئىسمېنا - گۇرۇپپا» دېگەن نام‌لارنى قولدىن بەرمىدى. 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە ئۈدا 3 يىل زاۋۇت دەرىجىلىك «ئىلغار ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى گۇرۇپپىسى» دېگەن نامغا، 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە «1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» گە ئېرىشتى.

قوشۇمچە (2):

1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە «1 - ماي ئەمگەك مېدالى»غا ئېرىشكەنلەرنىڭ ئىسىم - ئىزلىرى (مۇشۇ يىلنامىنىڭ «شەخسلەر» قىسمىغا قارالسۇن).

قوشۇمچە (3):

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى»گە ئېرىشكەن ئورۇنلار

ئىلغار كوللېكتىپلار شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» تۈرلۈك ماللار گۇرۇھى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك «تەڭرىتاغ» تۈرلۈك ماللار سودا بىناسى، شىنجاڭ «چاڭخۇا» ئايغ كىيىم سانائىتى شىركىتى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق فارفور - ئوتقا چىداملىق ماتېرىيال زاۋۇتى، ئاقسۇ ۋىلايىتى كۆچا — شايار — توقسۇ ئېلېكتر ئېنېرگىيە شىركىتى، توققۇزتارا ناهىيىلىك ئېلېكتر ئىستانسىسى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 8 - شىسى 142 - تۈەن - مەيدانى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى، چۆچەك شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى.

ئىلغار ئىسمېنا - گۇرۇپپىلار چۆچەك شەھەرلىك سۇ يېغى زاۋۇتنىڭ پارقازان ئىسمېنىسى، شىنجاڭ «شىنخۇا» باسما زاۋۇتنىڭ بەت ياساش گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «7220» زاۋۇتنىڭ ئوفىسېتلىق بېسىش گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ كاۋچۇك زاۋۇتى 2 - سېخىنىڭ بالونغا گۈل چمقىرىش گۇرۇپپىسى، قۇمۇل ئېلايەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچمقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتىنىڭ يېزا ئىگىلىك ۋاستىلىرى — خىمىيىۋى ئوغۇت ئامبىرى، شىنجاڭ ماناس ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىسقىلىق شۆبە مەيدانىنىڭ تۈراقسىز بېسىم ئىسمېنىسى، ئۈرۈمچى توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى (گۇرۇھى) 1 - پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى ئالدىنقى ئېگىرىش سېخىنىڭ «ئا» ئىسمېنىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك دەپنە ئىشلىرى ئورنىنىڭ كۆيدۈرۈش ئىسمېنىسى، شىنجاڭ «تۇنخي» قەغەزچىلىك چەكلىك شىركىتى ئېنېرگىيە شۆبە زاۋۇتنىڭ مەشغۇلات 4 - ئىسمېنىسى، ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى تۈراقلىق بېسىم - كېمەيتىلگەن بېسىم سېخىنىڭ مەشغۇلات 2 - ئىسمېنىسى، قەشقەر بېڭىشەھەر ناهىيىلىك ماي خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى ئۇنۇمۇبرسال سېخىنىڭ پارقازان ئىسمېنىسى، شىنجاڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى سۇ تۈرۈبىسى سېخىنىڭ «ئا» ئىسمېنىسى، شىنجاڭ سۇچىلىق - سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشى 1 - قۇرۇلۇش باشقارمىسى خوتەن تۈر بۆلۈمىنىڭ قېلىپ قۇراشتۇرۇش زەربىدار ئىسمېنىسى، قاراماي شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا ئۇنۇمۇبرسال تىجارەت زالى، شىنجاڭ 2 - توقۇمىچىلىق فابرىكىسى توقۇش سېخىنىڭ دەستگاھ ئۇچاستىكىسى، شىنجاڭ «1 - ئىيۇل» 3 - پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى ئىنچىكە ئېگىرىش سېخى پۈتۈن كۇنلۇك ئىسمېنىسىنىڭ ئامانلىق ساقلاش گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى نېفىت ئېلىش 3 -زاۋۇتى نېفىت ئېلىش 9 - ئەترىتىنىڭ 24 - نومۇرلۇق پونكتى، ئالتاي دۆلەت ئاشلىق ساقلاش ئامبىرىنىڭ ساقلاش - توشۇش بۆلۈمى، ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى لېيۇداۋان كۆمۈر كېنىنىڭ ئادىل مەخسۇم گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ سانائەت ئۆسكۈنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش شىركىتى 1 - شۆبە شىركىتىنىڭ سېلىسارلىق 2 - گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «قىزىل يۇلتۇز» ماشىنا - سايمان زاۋۇتى ئوراش - قاچىلاش بۇيۇملىرى شۆبە زاۋۇتىنىڭ قەغەز يەشىك ئىسمېنىسى، شىنجاڭ «جۇجياڭ» سۈلياۋ زاۋۇتى 1 - سېخىنىڭ 4 - ئىسمېنىسى، ئونسۇ ناهىيىلىك يەرلىك ئېلېكتر ئېنېرگىيە شىركىتى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى مەشغۇلات سېخىنىڭ 2 - دېجورنىلىك ئورنى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر كوكس كۆيدۈرۈش چەكلىك شىركىتى كوكس كۆيدۈرۈش شۆبە زاۋۇتىنىڭ ئوت تەڭشەش گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ كان - مېتاللورگىيە ئىدارىسى 731 - كان 512 - چىلاپ ئايرىش سېخىنىڭ رېمونت ئىسمېنىسى، شىنجاڭ «جۇڭخي» چەكلىك پاي شىركىتى ئالىيۇمىن ئېلېكترولىزلاش زاۋۇتى 2 -

سېخىنىلىق 3 - ئىش ئۇچاستىكىسى، خوتەن ژىلايەتلىك ئېلېكتر ئىدارىسى لاسكۇي ئېلېكتر ئىستانسىسى پارقازان تەكشۈرۈش - رېمونت قىلىش سېخىنىلىق قوشۇمچە ماشىنا ئىسمېنىسى، قاتناش بانكىسى ئۈرۈمچى شۆبىسى تىجارەت بۆلۈمىنىلىق كاسسىرلىق گۇرۇپپىسى، ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى كورلا پاراۋوز ئىشلىرى ئۇچاستىكىسى يۈنبەرگو پاراۋوز ئىشلىرى ئۇچاستىكىسى توشۇش سېخىنىلىق 5004 - نومۇرلۇق پاراۋوز ھۆددىگەرلىك گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ رەڭلىك مېتال سانائىتى شىركىتى مىس - نىكېل تاۋلاش سېخىنىلىق شامالدۇرغۇچلۇق ئوچاق «ب» ئىسمېنىسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى باش شىركىتىنىلىق دېھقانچىلىق سايمانلىرى شۆبىسى، قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسىنىلىق قەشقەر كونا‌شەھەر تاشيول ئۇچاستىكىسىنىلىق سايباغ داۋبەنى، شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكترون ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىلىق ئاپتوموبىل شىركىتى، غۇلجا شەھەرلىك ئاپتوبۇس شىركىتىنىلىق 78 - نومۇرلۇق ئاپتوبۇس گۇرۇپپىسى، موڭغۇلكۆرە ناھىيىلىك ئۇن - ياغ زاۋۇتى چەككىلەش سېخىنىلىق 1 - ئىسمېنىسى، تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى (شەھەرلىك كۆمۈركان) نىلىك كۆمۈر قېزىش ئىسمېنىسى، بىڭتۈەن قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى «خۇاڭتيەن» دېھقانچىلىق مەيدانى ھاراق زاۋۇتى ئوراش - قاچىلاش 2 - سېخىنىلىق 2 - ئىسمېنىسى، بىڭتۈەن ئۈرۈمچى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 104 - تۈەن - مەيدان «تەڭرىتاغ» مەدەنىيەت بۇيۇملىرى زاۋۇتىنىلىق سىياھ سېخى، ئاقتۇ ناھىيىلىك تۇرۇبا سۇيى شىركىتىنىلىق قۇراشتۇرۇش گۇرۇپپىسى، بورتالا شەھەرلىك چىڭدالا ياغ زاۋۇتىنىلىق باقمىچىلىق سېخى، ئىلى ئوبلاستلىق سېمونت زاۋۇتى كۆيدۈرۈش سېخىنىلىق 1 - ئىسمېنىسى.

قوشۇمچە (4) :

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى»غا ئېرىشكەنلەر ما يۇفاڭ (ئايال)، شيۇڭ دېڭشۇن، خۇاڭ تىڭچەن، كۆلەمقان (قازاق)، جيا شيۇفېڭ، يۈەن زۇڭشۇن، شاڭ شيائيۇڭ، روزى يۈسۈپ، يەن شۇن، ئابدۇللا باقى، لۇ شېڭخۇ، دۇلەت باۋۈدۇن، خەلچەم سىدىق، زېڭ شياۋمىڭ، شاكېجا (موڭغۇل)، دۇڭ چيەنگۇاڭ، لى كېشىن، لىيۇ يۈجېن (ئايال)، نۇردۇن (قازاق)، جياڭ لىغۇ، لى جەنلياڭ، سۇڭ يىچېڭ، قادىر ھوشۇر، خۇ فېڭ، رەيھان قۇربان، جاڭ كەيىيىڭ، شايەن (خۇيزۇ)، رۇەن خەيگېن، نۇرىمان ئەبەيدۇللا، لى لەنيىڭ (ئايال)، خەن فېڭگۇاڭ، نۇراش تۇراپ، يۈەن گوخۇي، مياۋ ۋېنگې، جاۋ تاڭجۇن، ۋاڭ چېڭيى، گېڭ چىڭ (ئايال)، رۇقىيە غوپۇر، جاڭ يەن (ئايال)، ھىمىت جۇمە، مەخسۇت ھوشۇر، جياڭ جىرۇڭ، لۇ خەيچۇەن، ئىلغار مامۇت، قاسىم ئىمىن، بەي ۋېنيى (خۇيزۇ)، جارقىن (قازاق)، جاڭ شىنبو، ئابلا ھەمدۇل، سۇن جېنگۇاڭ، لياڭ يىڭ، شا شياۋخۇڭ (ئايال، خۇيزۇ)، ھەلىمە بەختى، ئەنۋەر روزى، مېڭ شيەنجياڭ، شۇ شەنجۇي (ئايال)، بەلىقان (قازاق)، جۇ چاڭجياڭ، چېن يىنچياۋ، ئايتۇرسۇنگۇل ئىمىن، دۇ جاۋچۇەن، لو شىفاڭ، مەريەم، لىيۇ چۇڭشيەن، ۋاڭ جۇن، شېن دېخۇ، ئايىم ئەرشىدىن، كۆلچىرا (قازاق)، گو شياڭ، سۇڭ ۋېلىڭ (ئايال)، زۇلپىيە قاھار، جاۋ يۈمېي (ئايال)، مەمەتكېرىم، چياۋگاڭ (موڭغۇل)، ۋاڭ شىمىن، چېڭ شۇن، پاتىگۇل تۇرغۇن، مۇسا ھېلىم، جياڭ سەنچياڭ، دىلشات تاتلىق، نيۇ مەنرۇڭ (خۇيزۇ)، ۋەن يۈڭمىڭ، ئەركىن ئۆمەر، جاۋئەيجۇي (ئايال)، تۇردى روزى، پۇ تىڭگۇي، ئابلا قادىر، چېن تيەن، لى يۈڭچاۋ، جەي گۇيبىڭ (ئايال)، جياڭ خۇا (موڭغۇل)، چېن گېڭ، لى يۇنشېن، نۇرشاربەن (قازاق)، گۇەن شۇجېن (ئايال)، شيا لىخۇي، مەمەت نۇر (قىرغىز)، ئايگۇل، ۋاڭ شىمىن.

ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىلىق 8 - قۇرۇلتىيى

بۇ قۇرۇلتاي 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 24 — 27 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. قۇرۇلتايغا 482 ۋەكىل، 50 تەكلىپلىك ۋەكىل قاتناشتى. قۇرۇلتاينىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇش، ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىلىق 7 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيانقى خىزمەتلەرنى ئەسلەپ ئۆتۈش ۋە يەكۈنلەش، ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىلىق بۇندىن كېيىنكى 5 يىلدىكى مۇھىم ۋەزىپىلىرىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت بولدى. ۋاڭ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جانابىل، جاڭ ۋېنيۈ، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، جاڭ يۈنچۇەن، ئابدۇرېھىم ھامىد، چېن دېمىن، خۇ جيايەن، ئىسمائىل تىلىۋالدى، جاڭ شيۇمىڭ، خەلچەم ئىسلام قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى قۇرۇلتايغا قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن قۇرۇلتاينى تەبرىكلىدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۇەن مۇھىم سۆز قىلدى.

قۇرۇلتايدا ئەتراپلىق غۇلغۇلا قىلىش ئارقىلىق ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتقا 69 ئەزا،

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك كومىتېتىغا 13 ئەزا، جۈملىدىن ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ 13 - قۇرۇلتىيىغا 34 ۋەكىل سايلاپ چىقىلدى. 8 - نۆۋەتلىك دائىمىي كومىتېتقا 13 ئەزا سايلاپ چىقىلدى. مۇھەممەتجان ئەمەت ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك رەئىسلىكىگە، لى جىمىن، ئابدۇراخمان رەخمىباي، ئۈمەر بەكرى، جەي چاڭلى، ژالۇ لىپىڭ، خۇالۇ ياجۈنلەر مۇئاۋىن رەئىسلىككە سايلاندى.

قۇرۇلتايدا نەمۇنە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى ئۈلگىسىدىن 17 سى، كوللېكتىپ توختامنى يولغا قويۇشتا ئىلغار كوللېكتىپتىن 23 ى، كوللېكتىپ توختام بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتىدە مۇنەۋۋەر تەشكىلاتچى ئورۇندىن 4 ى، كوللېكتىپ توختامنى يولغا قويۇش خىزمىتىدە مۇنەۋۋەر شەخسىتىن 19ى، كوللېكتىپ توختام بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتىدە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىدىن 6 سى، مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى خىزمەتچىسىدىن 100ى، مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئاكتىپىدىن 100ى ۋە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغىنىغا 30 يىل بولغان پېشقەدەم بولداشتىن 27 سى تەقدىرلەندى.

ژالۇ جىڭخۇا

باراۋەرلىك ئاساسىدا مەسلىھەتلىشىش ۋە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش تۈزۈمى داۋاملىق يولغا قويۇلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى باراۋەرلىك ئاساسىدا مەسلىھەتلىشىش ۋە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش خىزمىتىنى داۋاملىق يولغا قويۇشنى مۇھىم خىزمەتلەرنىڭ بىرى قىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە كوللېكتىپ توختام ئىمزالىغان كارخانا 3177 گە يېتىپ، توختام ئىمزالاشقا تېگىشلىك كارخانىلارنىڭ 65% نى ئىگىلىدى.

ژالۇ جىڭخۇا

تېخنىكا جەھەتتە ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، ئىش ئورنىدا تەربىيىلىنىش، ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىلىرىنى قانات يايدۇردى. ئېلېكتر قۇۋۋىتى، توقۇمىچىلىق، ماشىنىسازلىق، پۇل مۇئامىلە قاتارلىق كەسىپلەرنى 6 مۇسابىقە رايونى 15 ئىش تۈرى بويىچە تېخنىكا جەھەتتە ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىگە ئۈيۈشتۇردى، مۇسابىقىگە 30 نەچچە مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى قاتناشتى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تېخنىكا ماھىرىدىن 15ى باھالاپ چىقىلدى.

ژالۇ جىڭخۇا

مەدەنىي ئائىلە قۇرۇش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى سىستېمىسىدىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر خىزمىتى كومىتېتلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا مەدەنىي ئائىلە قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىق، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ۋە مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاكتىپ رول ئوينىدى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ئائىلە ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچى ئائىلىسىنىڭ 70% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 57 ئائىلە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى «مەدەنىي ئائىلە» دېگەن نامغا، 40 مىڭدىن كۆپرەك ئائىلە ناھىيە دەرىجىلىك «مەدەنىي ئائىلە» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ژالۇ جىڭخۇا

مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى خىزمىتى تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. قېينىچىلىقى بار كارخانىدىن 1100 ى، قېينىچىلىقى ئېغىر ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 143 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى ئائىلىسىدىن ھال سورالدى، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈشكە ئىشلىتىلگەن مەبلەغ 17 مىليون 859 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئاجراتقان خىراجەت 5 مىليون 543 مىڭ 600 يۈەن.

ژالۇ جىڭخۇا

ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۈيۈشمىلىرى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلەپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونلىق ئالاقىدار سىياسەتلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. ئاپتونوم رايوندىكى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ئىشچىلار ئۈيۈشمىلىرى ھۆكۈمەتنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىغا قاتناشتى، ش ئۇ ئا ر باش

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش رەھبەرلىك مەركىزى قۇردى؛ 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىللە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بازىرى ۋە ئىش تونۇشتۇرۇش ئورنى قۇردى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۇچۇن مۇلازىمەت قىلىدىغان ئىستېمال كوپېراتىپىدىن 402 سى قۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى شۇنداقلا سانائەت ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆزىنى ئۆزى قۇدرەت تاپقۇزۇش، ئۆز ئالدىغا ياشاش يېڭى يولىنى تېپىش جەھەتتىكى تىپىك ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش يىغىنلىرىنى ئاچتى، ئۇلار قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش تەرتىپىنى نازارەت قىلىش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش لايىھىسىنى تۈزۈش قاتارلىق خىزمەتلەرگە قاتنىشىپ، تېگىشلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

ۋالك جىڭخۇا

«10، 100، 1000، 10 مىڭ» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «10، 100، 1000، 10 مىڭ» پائالىيىتى (يەنى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ كارخانا باشقۇرۇپ، زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرغان 10 تىپ تىكلەش؛ قىيىنچىلىقى بار كارخانىدىن 100نى تاللاپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا ياردەم بېرىشدە ئالاقىلىشىش نۇقتىسى قىلىش؛ تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ۋە يېڭى تېخنىكا تۇرىدىن 1000 نى كىرگۈزۈش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش؛ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 10 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچىنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش) نى نۇقتىلىق خىزمەت قاتارىدا تۇتتى. ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى شۇ جايىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە كارخانا تەرەققىياتىنىڭ ئەھۋالىنىتىنى دەۋرىي قىلىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تېخنىكا يېڭىلاش، تېخنىكا مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، مۇڭاپىق تەۋسىيىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا تەشكىللىدى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى، سانائەت ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆزىنى ئۆزى قۇدرەت تاپقۇزۇش، ئۆز ئالدىغا ياشاش يېڭى يولىنى تېپىش جەھەتتىكى تىپىك ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش يىغىنلىرىنى ئاچتى، ئۇلار قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش تەرتىپىنى نازارەت قىلىش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش لايىھىسىنى تۈزۈش قاتارلىق خىزمەتلەرگە قاتنىشىپ، تېگىشلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

ۋالك جىڭخۇا

«10، 100، 1000، 10 مىڭ» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «10، 100، 1000، 10 مىڭ» پائالىيىتى (يەنى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ كارخانا باشقۇرۇپ، زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرغان 10 تىپ تىكلەش؛ قىيىنچىلىقى بار كارخانىدىن 100نى تاللاپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا ياردەم بېرىشدە ئالاقىلىشىش نۇقتىسى قىلىش؛ تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ۋە يېڭى تېخنىكا تۇرىدىن 1000 نى كىرگۈزۈش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش؛ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 10 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچىنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش) نى نۇقتىلىق خىزمەت قاتارىدا تۇتتى. ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى شۇ جايىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە كارخانا تەرەققىياتىنىڭ ئەھۋالىنىتىنى دەۋرىي قىلىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تېخنىكا يېڭىلاش، تېخنىكا مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، مۇڭاپىق تەۋسىيىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا تەشكىللىدى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى، سانائەت ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ كارخانا باشقۇرۇپ، زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرغان تىپلارنى باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى زىيانىنى تۈگىتىشىدە ئۈمىد بار كارخانىدىن 100نى تاللاپ، ياردەم بېرىشتە ئالاقىلىشىش نۇقتىسى قىلدى. تېخنىكا، مەبلەغ جەھەتلەردىن يۆلەش، تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە كارخانا باشقۇرۇشقا قاتنىشىش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، 8 كارخانىنى زىيان تارتىمايدىغان ياكى پايدا ئالمىدىغان، 20 كارخانىنى زىيانىنى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە كېمەيتىدىغان ھالغا كەلتۈردى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بېكىتكەن يېڭى تېخنىكىنى كېڭەيتىشكە دائىر 1000 تۈرنى 1067 تۈرگە يەتكۈزۈپ ئورۇندىدى.

ۋالك جىڭخۇا

كەسپىي ئەخلاق قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا كەسپىي ئەخلاق قۇرۇلۇشى يادرو قىلمىغان مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى قانات يايدۇردى. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى، سانائەت ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ كۆرسىتىشى بىلەن ئاپتونوم رايون ۋالك زېجۇ قاتارلىق 10 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئەخلاقتا كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ئۇلگە» دەپ، سانجى ئوبلاستلىق «خەلق» دوختۇرخانىسى قاتارلىق 10 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئەخلاقتا كۆزگە كۆرۈنگەن ئورۇن» دەپ، كالك لىپىك قاتارلىق 32 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئەخلاقتا ئىلغار شەخس» دەپ، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى شىنجالك شۇبىسى كۇيتۇك تارمىقى قاتارلىق 31 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ئەخلاقتا ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بەردى.

ۋالك جىڭخۇا

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنى تەربىيىلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تۈرلۈك ئۇسۇللار ئارقىلىق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرىدىن 28 مىڭ 607 (قېتىم) نى تەربىيىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىش ئورنى لايىقىتى بويىچە تەربىيىلەنگىنى 1020 (ئاز سانلىق مىللەت كادىرى 243) بولۇپ، پىلان %124 ئورۇندالدى؛ كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەنگىنى 2038 (ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ماۋاش، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا كۇرسلىرىدا تەربىيىلەنگىنى 70، ئەمگەك ماجىرالىرىنى مۇرەسسە قىلغۇچىلار، ئەمگەك قانۇنىنىڭ ئىجرا قىلىنىشى نازارەت قىلغۇچىلار كۇرسلىرىدا تەربىيىلەنگىنى 1951، ئوقۇتقۇچىلار كۇرسىدا تەربىيىلەنگىنى 17)، ماسلىشىچانلىق جەھەتتە

تەربىيىلەنگىنى 25 مىڭ 423. بۇنىڭ ئىچىدە ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاچقان ناھىيىلىك، شەھەرلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى رەئىسلىرىنىڭ ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كۇرسىدا تەربىيىلەنگىنى 102، ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئورگىنى كەسپىي بۆلۈملىرىدە كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەنگىنى 3628، باشقا شەكىللەر بىلەن تەربىيىلەنگىنى 21 مىڭ 693؛ ئوقۇش تارىخى ئۇقتىسىدىن 126 كىشى تەربىيىلەندى.

ژالە جىڭخوا

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كارخانا، كەسپىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچەئاپتونوم رايوندىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىغا قاراشلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇن 1532 گە، كەسپكارى 9511گە، مۇلكىنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 83 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە، پايدا سوممىسى 17 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىدىغان ئىستېمال كوپېراتىپى 402.

ژالە جىڭخوا

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قانۇن خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «كوللېكتىپ توختام نىزامى»، «ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» ۋە «چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سېلىپ قۇرغان كارخانىلاردىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتى نىزامى» قاتارلىق نىزاملارنى يېزىپ، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇندى. بۇندىن باشقا يەنە مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە ئەمگەك نازارىتى تۈزگەن «ئەمگەك ماجىرالىرىنى قاراپ چىقىشقا دائىر بىر قانچە مەسىلە» نىڭ شەرھىسى، «ئەمگەك توختامىنى باشقۇرۇشقا دائىر بەلگىلىمە» ۋە «ئەمگەكنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش نىزامى» قاتارلىق نىزاملارنى مۇزاكىرە قىلىش، تۈزگەرتىش خىزمەتلىرىگە قاتناشتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك ئەمگەك ماجىرالىرىنى كېسىم قىلىش كومىتېتىدىن 80ى، كارخانىلاردىكى ئەمگەك ماجىرالىرىنى مۇرەسسە قىلىش كومىتېتىدىن 2409ى قۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئەمگەك ماجىراسى دېلولىرىنى قاراپ چىقىپ كېسىم قىلىش خىزمىتىگە 5 قېتىم، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ۋاكالىتەن ئەمگەك ماجىراسى دېلولىرىنى بىر تەرەپ قىلىشقا 29 قېتىم قاتناشتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ دەۋادا ئۇتۇش نىسبىتى %80تىن يۇقىرى بولدى. ئەمگەك ماجىراسى مۇرەسسەچىسىدىن 987سى، ئەمگەك قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلغۇچىدىن 907 سى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ قانۇنىي ئىگىلىك لاياقىتىنى تەكشۈرغۇچىدىن 416سى تەربىيىلەندى.

ژالە جىڭخوا

ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ تاشقى ئىشلار خىزمىتى

1998 - يىل 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى شياڭگاڭ ئەمگەكچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى، شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش كېڭىشىنىڭ ئەزاسى لى چىمىڭ باشچىلىقىدىكى شياڭگاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنى كۈتۈۋالدى. 10 - ئايدا شياڭگاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىرلەشمىسىنىڭ باش كاتىپى چېن شېنگۈي باشچىلىقىدىكى شياڭگاڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 13 كىشىلىك ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى شىنجاڭغا كېلىپ ئېكسكۇرسىيە ۋە تەكشۈرۈشتە بولدى. ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 10 - ئايدا يەنە سەي تيەن باشچىلىقىدىكى ياپونىيە ئەمگەك - پاراۋانلىق جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى كۈتۈۋالدى. بۇ ئۆمەك پائال ۋە قانائەتلىنەرلىك زىيارەت ئۈنۈمىگە ئېرىشتى.

ژالە جىڭخوا

كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى

ئىتتىپاق تەشكىلىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ياش (14 — 28 ياشقىچە) 3 مىليون 48 مىڭ 372. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ئەزاسى 1 مىليون 19 مىڭ 780 بولۇپ، ياشلارنىڭ %45.33 نى ئىگىلىدى؛ ئايال ئىتتىپاق ئەزاسى 417 مىڭ 475، ئاز سانلىق مىللەت ئىتتىپاق ئەزاسى 487 مىڭ 970. يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان ئىتتىپاق ئەزاسى 155 مىڭ 317. ئىتتىپاق ئەزالىرىدىن پارتىيىگە كىرگىنى 20 مىڭ 482، ئىتتىپاق تەشكىلىي مۇناسىۋىتى ساقلاپ قېلىنغان پارتىيە ئەزاسى (يېشى 28گە توشمىغان ياش پارتىيە ئەزالىرى) 16 مىڭ 928. ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق كومىتېتى 2738، ئىتتىپاق باش ياچېيكىسى 4076، ئىتتىپاق ياچېيكىسى 43 مىڭ 284.

تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى 1 - ئايدا ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا مەخمۇت خېلىل قاتارلىق 15 كىشى ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا، مەخمۇت خېلىل، رۇي پېڭ

(ئايال)، چېن خۇنيك (ئايال) قاتارلىق 3 كىشى ش ئۇ ئا ر 8 - نۆۋەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا كۆپەيتىپ سايلاندى.

كادىر تەربىيىلەش 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى ئاساسىي قاتلام ئاز سانلىق مىللەت ئىتتىپاق كادىرلىرىدىن 4 كىشىنى بېيجىڭ، شەندۇڭ، فۇجيەنلەرگە يېرىم يىل ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتتى. ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى ئورگىنىدىن بىر كادىرنى جېمىنەي ناھىيىسىگە ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتتى. 1998 - يىلى مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئورگان كادىرلىرىدىن 5 كىشى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىغا يۆتكەپ بېرىلدى.

كادىر يېتىشتۇرۇش 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى مەۋقەنى شىنجاڭ ئىتتىپاق مەكتىپىگە قويۇپ، قېرىنداش ئۆلكىلىك، شەھەرلىك ئىتتىپاق مەكتەپلىرى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كېڭەيتىپ، كادىر يېتىشتۇرۇش سالمىقىنى زورايتتى. شىنجاڭ ئىتتىپاق مەكتىپى ئۈلايەت، ئوبلاست ۋە ئالىي مەكتەپلەردىكى كەسپىي ئىتتىپاق كادىرلىرى كۇرسى ئاچتى، كۇرستا 70 تىن ئارتۇق ئادەم تەربىيىلەندى. ئىتتىپاق مەكتىپى يەنە گۇاڭجۇ شەھەرلىك ئىتتىپاق مەكتىپى، سۇجۇ شەھەرلىك ئىتتىپاق مەكتىپى، يۇننەن ئۆلكىلىك ئىتتىپاق مەكتىپى بىلەن ھەمكارلىشىپ، 120 دىن ئارتۇق ئىتتىپاق كادىرنى تەربىيىلىدى. ئۈلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لاردىكى ۋە نازارەت، ئىدارە، ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىتتىپاق كومىتېتلىرىنىڭ 60 قېتىمدىن كۆپرەك كۇرس ئاچتى، كۇرستا ئاز كەم 4000 ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق كادىرى تەربىيىلەندى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى يەنە ئورگان كادىرلىرىدىن 2 نى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى، تەنجەن ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئەۋەتىپ، بىر يىل تەربىيىلىدى.

شۇي جيالك

ياشلار بىرلەشمىسى خىزمىتى

1. 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى بىرلىكتە شىنجاڭ بويىچە 3 - قېتىملىق «ئون نادىر ياش» نى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. يىغىندا قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسى خونجىراپ داۋېنىنىڭ باشلىقى دولقۇن جانى، شىنجاڭ سېرىك ئۆسمىكىنىڭ دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك ئارتىسى ئادىل ھوشۇر، تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئۇزلەشتۈرۈش قوماندانلىق شتابىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش قوماندانى، ئالىي ئىنژېنېر لياڭ يۈگىيۈەن، شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قىسىم 8 - لىيەنىنىڭ سىياسىي بېتەكچىسى جاۋ يۈشەن، قۇمۇل تۆمۈرىيول دوختۇرخانىسى يىگىنە سانجىپ داۋالاش بۆلۈمىنىڭ ۋراچى زۇلپىيە قاھار، شىنجاڭ «گۈلخوي» ئۇيغۇر - زېمىن تەرەققىيات باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى شياۋ يۈشەن، قورغاس چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋۇ شىيۈن، خوتەن ئۈلايەتلىك يولۇچى تىرانسپورت باش بېكىتىنىڭ باشلىقى ئوبۇل ھاشىم، شىنجاڭ «يىتۈك» ئوقەتچىلىك گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى، ئۇيغۇمچى كابىل زاۋۇتىنىڭ باشلىقى چېن جىننەي، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسى كرېدىت باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شاقۇان قاتارلىق 10 كىشىگە شىنجاڭ بويىچە «ئون نادىر ياش» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى.

2. 3 — 10 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى شىنجاڭدىكى چوڭ ئاخبارات - نەشرىيات ئورۇنلىرى بىرلىكتە 3 - قېتىملىق «شىنجاڭ بويىچە نادىر (مۇنەۋۋەر) ياشلار پەن - تېخنىكا ئىجادىيىتى مۇكاپاتى» نى باھالاش پائالىيىتىنى ئۇيۇشتۇردى. بۇ باھالاشتا شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى يېڭى مەھسۇلات تەتقىقات يۈرتىنىڭ باشلىقى لى شاۋخۇا، شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى يېزا ئىگىلىك ئىنستىتوتى باغۋەنچىلىك، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى فاكۇلتېتى مۇئەسسەسە كافېدراسىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ جېنلى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى باش دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قاباش (قازاق)، سانجى ئوبلاستلىق ئوتلاق پونكىتىنىڭ ئالىي زوئولوگى رېن يۈپىڭ، لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۇيغۇمچى باش دوختۇرخانىسى جۇڭگو تېبابىتى بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىر ۋراچ باۋ لى، خوتەن ئۈلايەتلىك ئۇيغۇر تېبابىتى دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى روشەنگۈل سابىر، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى قارىمىقدىكى 1 - دوختۇرخانىنىڭ تاشقى كېسەللىكلەر پروفېسسورى ۋېن خاۋ، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى قوشۇمچە باش دىرېكتورى جاڭ شىن، شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتوتىنىڭ پروفېسسورى دىڭ يۈچاۋ، ئۇيغۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى پەن تەتقىقات ئورنىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى ۋاڭ رۇگاڭ قاتارلىق 10 ئادەم «نادىر ياشلار پەن - تېخنىكا ئىجادىيىتى مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە لى چاۋبىن قاتارلىق 30 ئادەم «مۇنەۋۋەر ياش پەن - تېخنىكا ئىجادىيەت مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

3. ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى 5 - ئاينىڭ 24 — 29 - كۈنىگىچە قەشقەر،

ئاقسۇ، خوتەن، قىزىلسۇدىن ئىبارەت 4 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى بېزا ياشلىرىدىن ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلارنى تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى. 40 نەپەر ۋەتەنپەرۋەر ياش دىنىي زات پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ھۆججەتلىرى، دىن بىلەن ئالاقىدار قانۇن، قائىدە - نىزاملار، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر، دىن سىياسەتلىرى، مەركەزنىڭ 7 - نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ 5 - نومۇرلۇق ھۆججىتى، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ شىنجاڭغا كەلتۈرىدىغان ئاساسىي خەۋپى، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە ئىكەنلىكى، قانداق قىلغاندا دىننى سوتسىيالىزمغا ماسلاشتۇرغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا خېلى سىستېمىلىق ئۇگىنىش قىلدى، كونسۇلتاتسىيە ئاڭلىدى ۋە تەربىيىلەندى.

4. مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى، جۇڭگو ژېلىسىپت تەنھەرىكىتى جەمئىيىتى ۋە «جۇڭگونى ئايلىنىپ ساياھەت قىلىش» نى يولغا قويۇش كومىتېتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 20 — 25 - كۈنىگىچە 98' «جۇڭگونى ئايلىنىپ ساياھەت قىلىش» يېپىك يولى خەلقئارا تاشيول ژېلىسىپت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. جۇڭگو، ياپونىيە، قازاقىستان، ئۆزبېكستان، قىرغىزستان، جۇڭگو شياڭگاڭ كوماندىسى قاتارلىق 11 كوماندىنىڭ 56 ئەزاسى 4 كۈنلۈك مۇسابىقىگە قاتناشتى. ئومۇمىي نەتىجىدە قازاقىستان كوماندىسى 1 -، ياپونىيە كوماندىسى 2 -، جۇڭگو كوماندىسى 3 - بولدى. جۇڭگو دۆلەت كوماندىسىدىن تاڭ شۆجۈڭ قۇملۇقتا ئېلىپ بېرىلغان ئەڭ جاپالىق 180 كىلومېتىرلىق مۇسابىقىدە چېمپىيون بولدى.

5. ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن تەشكىللەنگەن ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى ئەركىنجان تۇراخۇن باشچىلىقىدىكى 12 كىشىلىك شىنجاڭ ئۇسمۇرلەر ۋەكىللەر ئۆمىكى 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە قىرغىزستاندا ئۆتكۈزۈلگەن «كېچىك تالانت ئىگىلىرى» خەلقئارا سەنئەت يازلىق لاگېرى پائالىيىتىگە جۇڭگوغا ۋەكىل بولۇپ قاتناشتى.

6. 8 - ئاينىڭ 8 — 13 - كۈنىگىچە جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، تەۋەندىكى كۆزگە كۆرۈنگەن 10 شەخسنى تاللاشقا تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ 9 ئادىمى ياش خادىم لېيەن جىندېنىڭ يېتەكچىلىكىدە شىنجاڭغا كېلىپ ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى. ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن تەۋەنلىك مېھمانلارنى سەمىمىي قوبۇل قىلدى.

ما يەن

ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 4 — 6 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ما جيەنگو قاتارلىق رەھبەرلەر ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئالىم ئابدۇراخمان خىزمەت دوكلاتى بەردى. قۇرۇلتايدا ئالىم ئابدۇراخمان ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسىنىڭ يېڭى رەئىسلىكىگە سايلاندى.

5 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى ئۈرۈمچىدە «4 - ماي» ھەرىكىتىنىڭ 79 يىللىقىنى تەبرىكلەش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىتتىپاق كادىرلىرى، ئوقۇتقۇچىلار، ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى «4 - ماي» روھىغا ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

5 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى شىنجاڭ سانائەت ئىنىستىتوتىدا شىنجاڭدىكى قېينىچىلىقى ئېغىر ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا ئوقۇش ياردەم پۇلى تارقىتىش يىغىنى ئېچىپ، قېينىچىلىقى ئېغىر 60 ئوقۇغۇچىغا بىر قېتىمدىلا 36 مىڭ يۈەن ياردەم پۇلى بەردى. ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى پارتكوزۇپپىسىنىڭ شۆجىسى جاڭ گۈيتىڭ قاتارلىق رەھبەرلەر ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇش مۇكاپات پۇلى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھەققىدە مۇھىم يولىورۇق بەردى.

5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپلەر خىزمىتى كومىتېتى «ئۆچتە ياخشى ئوقۇغۇچى»، «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلار كادىرى»، «ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى» بولۇش پائالىيىتى داۋامىدىكى ئىش - ئىزى كۆرۈنەرلىك 193 «ئۆچتە ياخشى

ئوقۇغۇچى»، 105 «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلار كادىرى» ۋە 51 ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپىنى تەقدىرلىدى.

11 - ئايدا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر تىل - ئەدەبىياتى ماگىستىرى ئەۋرەتخان سەمەت، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ كىلىنىكىلىق داۋالاش دوكتورى جېڭ خۇڭ، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ كىلىنىكىلىق داۋالاش تولۇق كۆرس ئوقۇغۇچىسى دىلشات قادىرلار «جۇڭگو ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئەسىر هالقىش تەرەققىيات فوندى - جيەن خاۋ ئوقۇش مۇكاپات پۇلى» مۇنەۋۋەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپلەر خىزمىتى كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ماارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى 12 - ئاينىڭ 8 — 16 - كۈنىگىچە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى خور ئېيتىش بايرىمى ئۆتكۈزدى. شىنجاڭ سەنئەت ئىنستىتۇتى «ئالاھىدە مۇكاپات» قا، شىنجاڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتى «1 - دەرىجىلىك مۇكاپات» قا، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى «2 - دەرىجىلىك مۇكاپات» قا، شىنجاڭ ج خ ئەدلىيە باشقۇرۇش كادىرلار ئىنستىتۇتى قاتارلىق 6 مەكتەپ «3 - دەرىجىلىك مۇكاپات» قا ئېرىشتى.

ژالڭ جۇەن، مۇھەممەت ئىلى

«ئۈمىد» قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىل 2 - ئايدا شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى جۇڭگو ياشلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە تەلىپىگە ئاساسەن 98' «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى پىدائىيلىرىنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشانە توپلاش ھەرىكىتىنى ۋاقتىدا ئورۇنلاشتۇردى. شىنجاڭ 98' «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى پىدائىيلىرىنىڭ ئىشانە توپلاش ھەرىكىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى شاۋكەت ئىمىن رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى بولدى. شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت پونكتى بولدى. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، رايون دەرىجىلىك ئورگانلار، ئالىي مەكتەپلەر ۋە تېخنىكۇملار، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، قوراللىق ساقچى قىسىم باش ئەترىتىدە 2 - دەرىجىلىك خىزمەت پونكتى قۇرۇلدى، شارائىتى بار بىر قىسىم ناھىيە، شەھەر، تېخنىكۇملاردا 3 - دەرىجىلىك خىزمەت پونكتى تەسىس قىلىندى. ئاز كەم 6000 پىدائىي ئىشانە توپلاش گۇۋاھنامىسىنى ئېلىپ، ئىشانە توپلاشقا ئاتلاندى. يىل ئاخىرىغىچە 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىشانە توپلاندى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى شىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، كارخانا، كەسىپي ئورۇنلار، ئالىي مەكتەپلەر بىلەن بىرلىكتە «ئۈمىد» قۇرۇلۇشىغا 100 دۆكاندا ئىشانە توپلاش ھەرىكىتى، «ئۈمىد» قۇرۇلۇشىغا ئاتالغان 19 - سېنتەبىر ئويۇن قويۇش پائالىيىتى قاتارلىق ئىشانە توپلاش تەشۋىقات پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى. بىر يىلدىن بۇيان 4 مىليون 220 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئىشانە توپلىنىپ، «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى ئوقۇش ياردەم پۇلى، «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى قۇرۇلۇشى، «ئۈمىد يۇلتۇزى» ئوقۇش مۇكاپات پۇلى ۋە باغۋەن مۇكاپاتى ئۈچۈن 2 مىليون 544 مىڭ يۈەن چىقىم قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپىدىن 13ى، «ئۈمىد» كىتاب ئامبىرىدىن 25 ى، «سەنچېن» كىنو ئامبىرىدىن 14ى قۇرۇلدى. نامرات رايونلارنىڭ يېزا - كەنت باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدىكى 42 مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى باغۋەن مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

جالڭ شىنپىڭ

«ئىككى بولۇش» پائالىيىتى

1998 - يىلى ئىش ئورنى ياش ماھىرى بولۇش، ياشلار مەدەنىي ئورنى بولۇش پائالىيىتىنىڭ دائىرىسى يەنىمۇ كېڭەيتىلدى، مەزمۇنى چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى. «ئىككى بولۇش» پائالىيىتى تەشكىلىي ھەيئىتىگە ئەزا ساھەلەر، نازارەت، ئىدارىلەر 20گە يەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئاممىۋى تەشكىلات ئورگانلىرىدا ياشلار مەدەنىي ئورنى بولۇش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى، ياشلار مەدەنىي ئورۇنلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ياشلار مەدەنىي ئورۇنلىرىنى نازارەت قىلىش كومىتېتى ئاپتونوم رايوندىكى 11 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 100 دىن كۆپرەك ياشلار مەدەنىي ئورنى كوللېكتىپىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، ياشلار مەدەنىي ئورنى كوللېكتىپلىرىنى ئىلغارلىقنى ساقلاپ قېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئاپتونوم رايون بويىچە ياش ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىش ئورنى ياش ماھىرلىرى سۈپىتىگە ئەھمىيەت بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. كارخانىلاردىكى ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى سۈپەتنى ئۆستۈرۈش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ماھارەت يېتىلدۈرۈش، ئۇنۇم يارىتىش، ماھىر بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىن 40 ياش مەملىكەتلىك ياشلار ئىش ئورنى ماھىرى،

320 ياش ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ياشلار ئىش ئورنى ماھىرى، ئاز كەم 10 مىڭ ياش ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، كارخانا دەرىجىلىك ياشلار ئىش ئورنى ماھىرى بولدى، 50 ئورۇنغا «مەملىكەت دەرىجىلىك ياشلار مەدەنىي ئورنى» دەپ، 501 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ياشلار مەدەنىي ئورنى» دەپ، 10 مىڭدىن ئارتۇق ئورۇنغا «ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە دەرىجىلىك ياشلار مەدەنىي ئورنى» دەپ نام بېرىلدى.

فېلىك يى

ياش پىدائىيلار ھەرىكىتى

ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 3 - ئاينىڭ 7 - كۈنگىچە مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش بويىچە ياش پىدائىيلار ھەرىكىتى ئۆيۈشتۈردى.

1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، شىنجاڭ قوراللىق ساقچى قىسمى، ئالىي مەكتەپلەردىن بولۇپ 10 مىڭ ياش پىدائىينى قار تازىلاشقا ئۆيۈشتۈردى.

1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياشلار ۋە سىرتتىن كەلگەن ياش ئىشلەمچىلەرگە چاغانلىق چاي ئۈتكۈزۈپ، كۆمۈر، بىناكارلىق، پاختا توقۇمىچىلىق قاتارلىق 5 ساھەدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلار ۋە سىرتتىن كەلگەن ياش ئىشلەمچىلەردىن 50نى تەكلىپ قىلدى. ئۇرۇمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى قۇرسىاي كۆمۈر كېنىنىڭ «جۇڭگودىكى 100 مۇنەۋۋەر ياش ئىشلەمچى» دېگەن نامغا ئېرىشكەن دېھقان ئىشچىسى شۇ شۇشۇن ئۇزىنىڭ سىچۈەن تاغلىق رايونىدىن شىنجاڭغا كېلىپ ئىشلەپ، كۆمۈركان ئېچىش رايونىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولۇش جەريانىنى ياش دوستلارغا تونۇشتۇردى.

ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لياۋ يۈنجيەن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياشلارنى كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىپ، توغرا كەسىپ تاللاش قارىشىنى تىكلەپ، ياشلار، ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ بازار ئىگىلىكى دولقۇنىدىكى نەمۇنلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا چاقىردى.

3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى 100 ئورگان كادىرى، ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ 100 ئەزاسىنى قىمىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 200 ياشقا چېتىپ، ئۇلارنى ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن مۇلازىمەت قىلىشقا ئۈيۈشتۈردى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى ياش ئورگان كادىرلىرى، ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ ئەزالىرى ۋە جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىكى ئوقۇمۇشلۇق زاتلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارنىڭ كەسىپ تاللاش قارىشىنى ئۆزگەرتىشىگە پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەم بېرىشنى ھەم ئۇلارنى كەسىپى ماھارەت جەھەتتىن تەربىيىلەپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارغا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى تەشەببۇس قىلدى.

3 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە 100 مىڭ ياش پىدائىي كوچىلارغا چىقىپ تېببىي داۋالاش، ساقلىق ساقلاش، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش، كوچا رېشاتكىلىرىنى، قانۇنسىز چاپلانغان ئېلانلارنى تازىلاش قاتارلىق مۇلازىمەت پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى.

1998 - يىل 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى 1 - نېفىت ئېلىش زاۋۇتى ياش پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتى قاتارلىق 10 ياش پىدائىيلار مۇلازىمەت كوللېكتىپىغا «شىنجاڭ بويىچە نادىر ياش پىدائىيلار كوللېكتىپى» دەپ نام بېرىپ تەقدىرلىدى؛ ئۇرۇمچى شەھىرى تىيانشان رايونى شىمالىي ئازادلىق يولى مەھەللە ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق 20 ياش پىدائىيلار مۇلازىمەت كوللېكتىپىغا «شىنجاڭ بويىچە ئىلغار ياش پىدائىيلار كوللېكتىپى» دەپ نام بەردى. ئۇرۇمچى ياش پىدائىيلار جەمئىيىتى قاتارلىق 10 ياش پىدائىيلار جەمئىيىتىگە شىنجاڭ ياش پىدائىيلىرىنى تەشكىللەش مۇكاپاتى بەردى. يۇجۇەن قاتارلىق 10 ياش پىدائىيغا «شىنجاڭدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن ياش پىدائىي» دەپ نام بەردى؛ ياك ژېنجيەن قاتارلىق 20 ياش پىدائىيغا «شىنجاڭ بويىچە ياش پىدائىي» دەپ نام بەردى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 1994 — 1998 - يىلغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە پىدائىيلار مۇلازىمىتىگە قاتناشقان ياش 1 مىليون 360 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتكەن. 120 نەچچە مىڭ ياش پىدائىيدىن تەركىب تاپقان مۇلازىمەت ئەترەتلىرى جۇپ - جۇپ بولۇپ ئۆزاققىچە «بىرى بىرىگە ياردەم بېرىش» ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، جەددىي ياردەم بېرىشكە تېگىشلىك نامرات ئائىلىلەر، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى ئائىلىلىرى، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ئىگە -چاقسىز ياشانغانلار، مېيىپلارغا ھەقسىز مۇلازىمەت قىلدى.

فېلىك لى

ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشى ۋە ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپلەر خىزمىتى

كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 14 — 30 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايوندىكى 20 مىڭدىن كۆپرەك ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىنى تەشكىللەپ، جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭدىكى نامرات رايونلار ۋە ئاپتونوم رايون مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىدە نۆقتا قىلىنغان ناھىيىلەردە ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتى ۋە مەدەنىيەت، پەن -تېخنىكا، سەھىيە قاتارلىق ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

ئوقۇغۇچىلار يېزا - كەنت، ئېتىز - ئېرىق ۋە دېھقان ئائىلىلىرىگە بېرىپ، ماۋارىپقا ياردەم بېرىپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش، ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىش، پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى ياردەم قىلىش، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى تەشۋىق قىلىش، ئەمەلىي تېخنىكىلارنى ئۆگىتىش، ساقلىق ساقلاش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە كېسەل داۋالاش قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش مۇلازىمىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، ماۋارىپ مىنىستىرلىكى، ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭ يېزىلىرىغا مەدەنىيەت يەتكۈزۈش مۇلازىمەت ئەترىتى قاتارلىق 6 پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتىگە «جۇڭگو ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچى پىدائىيلىرىنىڭ يازلىق تەتىل مەزگىلىدە مەدەنىيەت، پەن -تېخنىكا، سەھىيە بويىچە 1998 - يىللىق «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش، پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەر پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتى» دەپ نام بەردى؛ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق 8 ئورۇنغا «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق يازلىق تەتىللىك ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتىدە ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بەردى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپلەر خىزمىتى كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى بىرلىشىپ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق 12 ئورۇنغا «شىنجاڭ ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتى ۋە مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيە بويىچە «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش، پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەر تەشكىلاتچىلىق مۇكاپاتى» بەردى؛ شىنجاڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتى قاتارلىق 7 ئورۇنغا شىنجاڭ ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتى ۋە مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيە بويىچە ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى تەشكىللەش خىزمىتى مۇكاپاتى بەردى؛ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى سىياسىي - ماۋارىپ فاكۇلتېتىنىڭ قۇمۇل شەھىرىگە ئەۋەتىلگەن پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتى قاتارلىق 43 پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتىگە «شىنجاڭ ئالىي، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پىدائىيلىرىنىڭ 1998 - يىلى يازلىق تەتىلدە مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، سەھىيە بويىچە «ئۆچىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش، پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەر پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتى» دەپ نام بەردى.

غەيرەت سەئىدى

پىئونېرلار خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنى بىرلىكتە «1 - ئىيۇن» قول تۆتۈشۈپ، قىيىنچىلىقنى تۈگىتىپ، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى ئۈيۇشتۇردى، بۇ پائالىيەتتە قىيىنچىلىقى ئېغىر 100 ئوقۇغۇچى ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلىسى 100 مۇنەۋۋەر پىئونېر ۋە پىئونېر پىدائىيلار ئائىلىسى بىلەن جۈپ بولۇپ، قول تۆتۈشۈپ، ياردەم بېرىپ مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ش ئۇ ئا ر پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى قىيىنچىلىقى ئېغىر 100 ئوقۇغۇچىنىڭ ھەربىرىگە 100 يۈەندىن ئوقۇش ياردەم پۇلى بەردى. 100 پىدائىيلار ئائىلىسى ئۆزلىرىگە جۈپلەنگەن قىيىنچىلىقى ئېغىر ئوقۇغۇچىلارنى ئائىلىسىدە كۆتۈۋېلىپ، ئۇلارنىڭ «1 - ئىيۇن» بالىلار بايرىمىنى خۇشال ئۆتكۈزۈشىگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

7 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى 10 قارار پىئونېرلار ئەترىتى خىزمەتچىلىرى ۋە تەربىيىچىلىرى كۆرسى ئاچتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 298 تەربىيىچى ۋە پىئونېرلار ئەترىتى خىزمەتچىسى كۆرسقا قاتناشتى.

10 - ئايدا بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى 133 - تۈەن - مەيدانىنىڭ سىياسىي كومىسسارى ما تېەنشىن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى فاڭ چياڭ ۋە قۇمۇل ئۆلكەتلىك پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لىيۇ يىڭ (ئايال) كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى تارقاتقان «مەشئەل» مېدالغا ئېرىشتى.

11 - ئايدا قاراماي شەھەرلىك ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپى، سانجى شەھەرلىك 3 - باشلانغۇچ مەكتەپ

قارىمقەدىكى ئۆسمۇر ساقچىلار مەكتىپى، بىشكۆتۈن يېزا ئىگىلىك 7 - شى 124 - تۈەن - مەيدان ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپى، شىخەنزە 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ قارىمقەدىكى ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىگە كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، ماۋارىپ مىنىستىرلىكى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆلۈمى ۋە مەملىكەتلىك پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى «ئىلغار ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپى» دەپ نام بەردى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 9 - ئوتتۇرا مەكتەپ قارىمقەدىكى ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى دۇ شيۇجېن، قاباتاھىيلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ قارىمقەدىكى ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىنىڭ يېتەكچىسى فېك يۇك، بىشكۆتۈن يېزا ئىگىلىك 7 - شى 124 - تۈەن - مەيدان ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى چېن جاۋدۇك، شىخەنزە شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ قارىمقەدىكى ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى خې خۇيمىن «ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتەپلىرىنىڭ مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر خىزمەتچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

خۇك شيا

ياش - ئۆسمۈر پىدائىيلارنىڭ يېشىللىق بەرپا قىلىش ۋە ئۇنى قوغداش ھەرىكىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ۋە ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاپ، ھەر مىللەت خەلقىگە بەخت يارىتىش، غەربىي شىمالنى باغۇ - بوستانغا ئايلاندۇرۇش مەقسىتىدە، كۆچەت تىكىپ، ئورمان بەرپا قىلىپ، ۋەتەننى كۆكەرتىش پائالىيىتىگە پائال قاتناشتى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت ياش - ئۆسمۈر پىدائىيلار يېشىللىق بەرپا قىلىپ ۋە ئۇنى قوغداش ھەرىكىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىندى ۋە تەشكىللەندى. ئۇلار 3 مىليون 600 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكتى، 2700 گېكتاردىن كۆپرەك ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئورمانلىقى بەرپا قىلدى.

ئاپتونوم رايوندا ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ يېشىللىق بەرپا قىلىش ۋە ئۇنى قوغداش ھەرىكىتىنى داۋاملىق ساغلام راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر كۆكەرتىش كومىتېتى 47 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 65 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى.

پەرھات جالال

يېزىلاردا مىليون ياشقا پەن - تېخنىكا بىلىملىرى ئۆگىتىش پائالىيىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە دېھقانچىلىق نازارىتى بىلەن بىللە يېزىلاردا مىليون ياشقا پەن - تېخنىكا بىلىملىرى ئۆگىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى بۇ پائالىيەتكە پائال ئاۋاز قوشتى. يېزا، قىشلاقلاردا 700 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئەمەلىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەندى. ياشلار پەن - تېخنىكا قىرائەتخانىسى ۋە پونكىتىدىن 100ى قۇرۇلدى. يېزا ئىگىلىك رادىئو مەكتىپىدە ياشلار ئوقۇتۇش سىنىپىدىن 70ى ئېچىلدى.

بۇ پائالىيەت ئارقىلىق، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا بازىسى قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىپ، ياش ئىختىساس ئىگىلىرى بايلىقىدىن تولۇق پايدىلىنىلدى.

پەرھات جالال

پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى پاختا، نېفىت ئىستراتېگىيىسى ۋە يېزا ئىگىلىكىنى پەن - ماۋارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى دەۋرىي قىلىپ، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش جەھەتتە تەشكىلاتچىلىق، سەپەرۋەرلىك، باشلامچىلىق خىزمىتىنى پائال ئىشلەپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئىلغار، ئەمەلىي تېخنىكىنى تېز، ئۈنۈملۈك كېڭەيتتى، بىر تۈركۈم ياش ئۈچقۇن باشلامچىلىرىنى يېتىشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ياشلار مۇلازىمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ۋە مۇكەممەللەشتىنى ئىلگىرى سۈردى، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ياشلارنىڭ ئۈنۈمنى، كىرىمنى ئاشۇرۇشى، ئىختىساس ئىگىلىرىدىن بولۇپ ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش قابىلىيىتىنى ئۆستۈردى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ھەرخىل پەن - تېخنىكىدىن 28 نى ئومۇملاشتۇرغان، ئۇلارنىڭ باشلامچىلىق قىلىشى ۋە ئىجادىي ئىنتىلىشى بىلەن ئومۇملاشتۇرغان پەن - تېخنىكا تۈرى 530غا يەتكەن، كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە مۇلازىمەت قىلىش تۈرلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە 70 نەچچە ناھىيە (شەھەر) نى قاپلاپ، بۇ ناھىيە (شەھەر) لەردە ئاشلىق، كېۋەز، باقمىچىلىق رايونىدىن 1100 ى قۇرۇلغان، ياش ئۈچقۇن باشلامچىلىرىدىن ئازكەم 3000 ى يېتىشتۇرۇلگەن.

پەرھات جالال

ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارنىڭ ئىگىلىك تىكلەش ھەرىكىتى باشلاندى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ئەمگەك

نازارىتى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارنىڭ ئىگىلىك تىكلەش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان، قىينىچىلىقى ئېغىر ياش ئىشچىلار پەرزەنتلىرىنىڭ ئەھۋالى ۋە ئىگىلىكنى گۈللەندۈرگەن ياش باشلامچىلارنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەم 2 قارار كۆرس ئېچىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 200 ياشنى كومپيۇتېر، مالىيە بوغالتېرلىقى كەسپلىرى بويىچە ھەقسىز تەربىيىلىدى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈر مۇلازىمەت مەركىزى ۋە تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇشقا پائال تەييارلىق كۆردى. ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە سىرتتىن كەلگەن ياش ئىشلەمچىلەر ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ياش ئىشچىلار سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى يەنە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان قىينىچىلىقى ئېغىر ياش ئىشچىلار ئائىلىلىرىگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇردى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان قىينىچىلىقى ئېغىر ياش ئىشچىلار ئائىلىسى پەرزەنتلىرىنىڭ مەكتەپكە كىرىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

فېلك يى

1000 ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىنى گۈللەندۈرۈش ھەرىكىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ياش كارخانچىلار جەمئىيىتى 1000 ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىنى گۈللەندۈرۈش ھەرىكىتىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، مۇنەۋۋەر كارخانىلار بىلەن قىينىچىلىقى بار ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ سۆھبەت، كېڭىشىش يىغىنلىرىنى ئېچىپ، مۇنەۋۋەر ياش كارخانچىلارنى قىينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ قىينىچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا چارە - تەدبىر كۆرسىتىشكە ئۈيۇشتۇرۇپ، مەلۇم ئونۇمگە ئېرىشتى. كارخانىچىلار جەمئىيىتىگە ئەزا ئورۇنلار «گۈللەندۈرۈش ھەرىكىتى» گە پائال قاتنىشىپ، سېتىۋېلىش، قوشۇۋېلىش، پاي قوشۇش، بىرلىشىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق زىيان تارتقان 10 نەچچە كارخانىنى قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان نۇرغۇن ئىشچى - خىزمەتچىنى قايتىدىن ئىش ئورنىغا ئىگە قىلدى. جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى، قوشۇمچە باش دىرېكتورى جاڭ شىن، جەمئىيەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ پېۋا (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى، قوشۇمچە باش دىرېكتورى شەن چى، جەمئىيەتنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، شىنجاڭ «نەنخۇ» كارخانا گۈرۈھىنىڭ باش مۇدىرى قوشۇمچە باش دىرېكتورى يې جەنلىن، جەمئىيەتنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، شىنجاڭ «تۇنخي» گۈرۈھى چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش مۇدىرى لىيۇ گوشەن قاتارلىق 4 كىشى «1000 ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىنى گۈللەندۈرۈش ھەرىكىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار شەخس» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

فېلك يى

مۇتەللىپ خوجىنىياز مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش دېھقان بولۇپ باھالاندى

ئاقسۇ شەھىرىدىكى پەن - تېخنىكىغا، ھالال ئەمگىكىگە تايىنىپ بېيىغان، پاراۋانلىق ئىشلىرىغا پائال قاتناشقان ياش دېھقان مۇتەللىپ خوجىنىياز 1998 - يىلى 11 - ئايدا كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى، سۇچىلىق مىنىستىرلىكى، ئورمانچىلىق باش ئىدارىسى ۋە مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى تەرىپىدىن 3 - نۆۋەتلىك مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش دېھقان بولۇپ باھالاندى.

پەرھات جالال

شىنجاڭ ياشلىرىغا تۇنجى قېتىم 4 - ماي مېدالى بېرىلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى بىرلىكتە تۇنجى قېتىم 4 - ماي مېدالى بېرىلىدىغان شىنجاڭ ياشلىرىنى باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. مۇھەممەت تۇرسۇن، لى جىجۇڭ، لىيۇفۇ (داغۇر) تۇنجى نۆۋەتتە 4 - ماي مېدالىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ ياشلىرى 4 - ماي مېدالى — شىنجاڭ ياشلىرىنىڭ ئالىي شەرىپى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتىنىڭ شىنجاڭ ياشلىرىنى تەقدىرلىشىنىڭ ئالىي شەكلى.

شۇي جياڭ

«شىنجاڭ بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش قوغدىغۇچىلار» نىڭ 2 - قېتىم باھالىنىش ئەھۋالى

1998 - يىل 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى ش ئۇ ئا ر جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزەش كومىتېتى ئىشخانىسى قاتارلىق 13 ئورۇن بىلەن بىرلىكتە «شىنجاڭ بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش قوغدىغۇچىلار»نى 2 - قېتىم باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇ پائالىيەتتە «شىنجاڭدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن ياش

قوغدىغۇچى» دىن 10ى ۋە «شىنجاڭدىكى مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى» دىن 20 سى باھالاپ چىقىلدى. 10 ياش «شىنجاڭدىكى مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى دەپ ئاتاش مۇكاپاتى» غا كۆرسىتىلدى.

لى جيالڭ

قوشۇمچە

2 - قېتىمدا «شىنجاڭدىكى مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى» بولۇپ باھالانغانلار: شۇ يىلى، لىيۇجەنيۈن، كې رۈبىن (شىۋە)، ئەنۋەر، دۇمۇ يى، ۋاڭ سەيشيا (ئايال)، ھېلىمجان، جيالڭ رۇي، شيې جۈن، ئابدۇسمجت ھىممەت.

2 - قېتىمدا «شىنجاڭدىكى مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى» بولۇپ باھالانغانلار: ۋاڭ رۇڭگۇ (خۇيزۇ)، ۋاڭ گۈيبىن، ۋاڭ دېجى، شى لەنشىن، فۇ يەنلىن، قاسىم ھاشىم، مەريەم نىياز، تۇرسۇن رەۋەيدۇللا، نۇرمۇھەممەت، لى شۇجۈن، سۇڭ ئەيچاڭ، ئابلەت ۋەلى، ئابدۇغېنى، ئابدۇقادىر (قازاق)، ئايگۈل قادىر، شۇ يجيەنمىن، يىلى يەنخەي، گاۋ جىشېڭ، گې شياۋچىڭ، فەن خۇا.

كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىش ئەھۋالى

كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ مەملىكەتلىك 14 - قۇرۇلتىيى 1998 - يىل 6 - ئايدا بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايوندىن 14 - قۇرۇلتايغا 32 ۋەكىل (شىنجاڭ بىڭتۈەننىڭ 4 ۋەكىلىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) قاتناشتى. شاۋكەت ئىمىن، سۇڭ ئەيرۇڭ (ئايال)، جاۋ جيەندۇڭ، مۇتەللىپ توختى قاتارلىق 4 كىشى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا، كۆلەن ساپقان (ئايال، قازاق)، چېن خۇڭۈ ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كاندىدات ئەزالىقىغا سايلاندى. شاۋكەت ئىمىن ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلاندى.

شۇي جيالڭ

ئايالار بىرلەشمىسى

ئايالار خىزمىتى ئەھۋالى

تەشكىلىي قۇرۇلۇشى 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا كەنت، ئاھالىلەر كومىتېتى ئايالار قۇرۇلتىيىدىن 10 مىڭ 991 ى، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە قاتارلىق كەسىپىي ئورۇنلاردىكى ئايالار كومىتېتىدىن 2300 ى، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر كومىتېتىدىن 1357سى، كەسىپىي ساھەلەردىكى ئايالار جەمئىيىتى، بىرلەشمە دوستلۇق جەمئىيىتى، تەتقىقات جەمئىيىتىدىن 1405ى بارلىققا كېلىپ، ئوچۇق، ستېرېئولۇق ئايالار تەشكىلاتى تورى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

تەشۋىقى تەربىيە خىزمىتى ھەر مىللەت ئايالىرى ئارىسىدا دېلك شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىش پائالىيىتى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم، كوللېكتىۋىزملىق ۋە پارتىيىنىڭ مىللەتلەر - دىن سىياسىتى تەربىيىسى داۋاملىق قانات يايدۇرۇلدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ۋە «تۆت بولۇش»، «تۆت ئۆز» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىلدى. مەملىكەت مىقياسىدا قانات يايدۇرۇلغان «ئايالار، ئائىلە، مۇھىت» باش تېما قىلىنغان تەشۋىقى تەربىيە پائالىيىتىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە 3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ھەر مىللەت، ھەرساھە ئايالىرىنىڭ مۇھىت ئاسراش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. ئۇرۇمچى رايوندىكى مۇھىت مەسلىسىگە قىزغىن كۆڭۈل بۆلىدىغان ئايال مۇتەخەسسىس، ئايال ئالىم ۋە ئايالار خىزمەتچىلىرىدىن 60 نەچچە كىشى سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى. 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «5 -ئىيۇن» دۇنيا مۇھىت كۈنىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت ئاسراش ساھەسىدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن 20 ئايال تۈنجى قېتىم تەقدىرلەندى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر تەتقىقاتچىسىە كومىتېتى «8 - مارت» مەرگىلىدە، تۈنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭ ئايالار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. ئۇرۇمچى رايوندىكى 40 نەچچە ئورۇندىن 300 نەچچە ئايال مۇسابىقىگە قاتناشتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئايالار 8 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىغا ماسلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىللە 10 - ئايدا ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق تىللىرىدا «21 - ئەسىرگە قاراپ ئىلگىرىلەۋاتقان شىنجاڭ ئايالىرى» ناملىق تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلىمى ئىشلەپ كۆرسەتتى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى چەمبرىپ كېلىۋاتقان «شىنجاڭ ئايالىرى» ژۇرنىلى (ئۇيغۇرچىسى) نىڭ تراژى 1998 - يىلى 90 مىڭدىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئۇيغۇرچە ژۇرناللار ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

ئايال كادىرلارنى يېتىشتۇرۇش ۋە تالالاپ ئۆستۈرۈش 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئايال كادىر 280 مىڭغا

يېتىپ، ئومۇمىي كادىرنىڭ 43.7% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆلكە دەرىجىلىك ئايال كادىر 6 بولۇپ، شۇ دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ 10% نى، نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك ئايال كادىر 59 بولۇپ، شۇ دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ 5.99% نى، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك ئايال كادىر 1208 بولۇپ، شۇ دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ 11.42% نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 14 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك ئايال رەھبەر سەپلەندى، 64 ناھىيە (شەھەر)، 849 يېزا (بازار) نىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىك بەنزىسىگە ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار) دەرىجىلىك ئايال رەھبەر سەپلەندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئايال پارتىيە ئەزاسى 200 مىڭ 400 بولۇپ، ئومۇمىي پارتىيە ئەزاسىنىڭ 20.4% نى ئىگىلىدى.

ئايال كادىرلارنى تەربىيىلەش «ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ 1997 — 2000 - يىللىق كادىر تەربىيىلەش پىلانى» دىكى تەلەپكە ئاساسەن، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئايال كادىرلار مەكتىپى 1998 - يىلى 4 قارار ئايال كادىرلارنىڭ ئىش ئورنى تەلىم - تەربىيە كۆرسى ئېچىپ، ئاساسىي قاتلام ئايال كادىرلاردىن 317 نى تەربىيىلىدى. ش ئۇ ئا ر ئايال كادىرلار مەكتىپى ئىشىك ئالدىغا بېرىپ تەربىيىلەش چارىسىنى قوللىنىپ، قۇتۇبى، ماناس، فۇكاڭ، ئۈرۈمچى قاتارلىق ناھىيە (شەھەرگە قاراشلىق رايون) لەردە كۆپ قېتىم ئايالار خىزمىتىگە دائىر بىلىم لېكسىيىسى ئۈيۇشتۇردى. لېكسىيە ئاڭلىغۇچىلار 1660 قا يەتتى. ئايالار بىرلەشمىسى سىستېمىسىدىكى كاتىبات خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسىنى، ھۆججەت - ئالاقىلەرنىڭ يېزىلىش، بىر تەرەپ قىلىنىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى 4 - ئايدا ئاساسىي قاتلام ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ 30 نەچچە ئادىمىنى گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ئايال كادىرلار مەكتىپىگە ئەۋەتىپ، كاتىبات خىزمەتچىلىرىنى ئىش ئورندا تەربىيىلىدى.

ما ژىيخۇڭ

ئاپتونوم رايونلۇق ئايالار 8 - قۇرۇلتىيى

بۇ قۇرۇلتاي 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنىگچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى، قۇرۇلتايغا 400 رەسمىي ۋەكىل، 30 تەكلىپلىك ۋەكىل قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس ئايالار خىزمەتچىسى 191 بولۇپ، رەسمىي ۋەكىلنىڭ 47.75% نى ئىگىلىدى؛ سانائەت، يېزا ئىگىلىكى، دۆلەت مۇداپىئەسى، سىياسىي - قانۇن، مالىيە - سودا، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت - مائارىپ، سەھىيە، تەنتەربىيە، خەلق تەشكىلاتى قاتارلىق ساھەلەردىكى ئايالار 209 بولۇپ، 52.25% نى ئىگىلىدى؛ ئاز سانلىق مىللەت ۋەكىللىرى 260 بولۇپ، 65% نى ئىگىلىدى. قۇرۇلتايغا ئاپتونوم رايوندىكى 13 ئاساسلىق مىللەتنىڭ ھەممىسىدىن ۋەكىل قاتناشتى. مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى تېمەن شۇلەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە بىكتۇەن رەھبەرلىردىن ۋالۇ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جۇ شېكتاۋ، ۋالۇ چۇەنيۇ، ئابدۇرېھىم ھامىد، چېن دېمىن، خۇ جيايەن، ئىسمائىل تىلىۋالدى، جالۇ شيۇمىڭلار ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى. مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى تېمەن شۇلەن ۋە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېكتاۋ ئېچىلىش مۇراسىمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى رىنزۇان ئەبەي ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى 7 - نۆۋەتلىك ئىجرائىي كومىتېتىغا ۋاكالىتەن «دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئايالىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلايلى» دېگەن تېمىدا خىزمەت دوكلاتى بەردى. قۇرۇلتاي ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئايالىرىدىن ئىگىلىك يارىتىش روھى بىلەن ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ھەممە ئىشتا تىرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇش - ئىجادكارلىق روھى بىلەن ئەقىل - پاراسىتىنى، يوشۇرۇن ئىجادىيەت ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئوخشىمىغان ساھە، ئىش ئورۇنلىرىدا تۆھپە يارىتىپ، يېتىلىپ، ھەر جەھەتتىن ئىلگىرىلەش ۋە يۇكسىلىش، يېڭىلىق يارىتىش روھى بىلەن ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشنى يېڭىلاش، يېڭى روھىي قىياپەت بىلەن دۆلەتنىڭ گۈللىنىشى ۋە مىللەتنىڭ روناق تېپىشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

21 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاسىتە قاراشلىق شەھەردىكى ئايالار بىرلەشمىلىرى قۇرۇلتايغا تەبرىك خېتى ۋە تېلېگراممىسى ئەۋەتتى.

قۇرۇلتايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ 55 كىشىلىك 8 - نۆۋەتلىك ئىجرائىي كومىتېتى سايلاپ چىقىلدى. 8 - نۆۋەتلىك ئىجرائىي كومىتېتىنىڭ 1 - يىغىنىدا 17 دائىمىي كومىتېت ئەزاسى سايلاپ چىقىلدى. رىنزۇان ئەبەي رەئىسلىككە، جالۇ خەيپەن، ساتىپقان سەكىتاي، تۇ فېڭيىلۇ، گۈلشات ئابدۇقادىرلار مۇئاۋىن رەئىسلىككە سايلاندى.

ما ژىيخۇڭ

تۆھپىكار ئايال بولۇش مۇسابىقە پائالىيىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى شەھەر،

بازارلاردىكى ئايالار ئارىسىدا تۆھپىكار ئايال بولۇش مۇسابىقە پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە 868 مىڭ 810 ئايال مۇسابىقىگە قاتناشتى، بۇ شەھەر، بازار ئايالليرىنىڭ %90نى ئىگىلەيدۇ. ئۇرۇمچى، شىخەنزە، قۇمۇل، قاراماي قاتارلىق ژىلايەت، شەھەرلەرنىڭ كۆزىنەك كەسىپلىرىدە قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان ئايالارنىڭ مەھسۇلىكتە ئۆلگىلىك ئىش ئورنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىدىكى ئىلغار ئىش - ئىزلىرىنى تەشۋىق قىلدى. 1998 - يىلى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايالارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ ئىشلەپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئىش ئورنىدىن قالغان ئايال ئىشچىلارنىڭ ئەھۋالىنى سوئال چىقىرىپ تەكشۈردى. ئايال ئىشچىلارنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى يېزىپ، مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى ۋە ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلارغا يوللىدى، 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ئەمگەك نازارىتى، سودا - سانائەت ئىدارىسى، يەرلىك باج ئىدارىسى بىرلىكتە «ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققىدە ۋاقىتلىق نىزام» چىقىرىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا يەنمۇ سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۈيۇشتۇرۇش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، ھەر قايسى ساھەلەردىن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈشنى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشنى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى، ئۇلارنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشغا شارائىت يارىتىپ بېرىشنى ھەمدە ئۇلارغا سىياسەت جەھەتتە ئېتىبار بېرىشنى تەلەپ قىلدى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى يەنە «ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى» نى تارقىتىپ، ھەر دەرىجىلىك ئايالار بىرلەشمىلىرىدىن پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىگە پائال ھەمكارلىشىپ، ياردەم بېرىش - يۆلەش سالمىقىنى زورايتىپ، ھەر مىللەت ئايالىرىنى قىينىچىلىقى بار ئايالارغا ياردەم بېرىش پائالىيىتىگە پائال قاتنىشىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش قىينىچىلىقىدىن قۇتۇلۇشىغا، مۇمكىنقەدەر تېز قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا يار-دەم بېرىشكە چاقىرىشنى تەلەپ قىلدى. 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭ ئايالىرى نەزەرىيە تەتقىقات جەمئىيىتى بىلەن ئايال كارخانىچىلار جەمئىيىتى بىرلىكتە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققىدە مۇھىبەت يىغىنى ئاچتى، يىغىندا جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىن كەلگەن ئايال كارخانىچىلار، ئايال نەزەرىيە خىزمەتچىلىرى، ئايال كادىرلار، ئايال زىيالىيلار ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان لىغان ئايال ئىشچىلاردىن قايتا ئىشقا ئورۇنلاشقان ئىلغار تېپلار بولۇپ 60 نەچچە كىشى ئۇزۇمچى شەھىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇش ھادىسىسىنى توغرا تونۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشنىڭ قىيىن بولۇشىنىڭ، سۇبيېكتىپ، ئوبيېكتىپ سەۋەبلىرى ۋە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ئۈستىدە سۆھبەتلەشتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە 535 قارار كۆرس ئېچىلىپ، 22 مىڭ 185 ئايال تەربىيىلەندى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئايال ئىشچىلارنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش نىسبىتى %60 تەن ئاشتى.

ما ژىيخۇڭ

ئۇچىنى ئۆگىنىش، ئۇچىنى سېلىشتۇرۇش مۇسابىقە پائالىيىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 2 مىليون 150 مىڭ ئايال سىياسىينى ئۆگىنىش، مەھەنىيەت ئۆگىنىش، تېخنىكا ئۆگىنىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، نەتىجىنى، تۆھپىنى سېلىشتۇرۇش مۇسابىقە پائالىيىتىگە قاتناشتى. پائالىيەتكە قاتناشقانلار دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئايال ئەمگەك كۈچىنىڭ %95 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت ئايال 1 مىليون 290 مىڭ.

1. ئايالار دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى تىرىشىپ ئۆگەندى. 1998 - يىلى نۆقتىلىق كېڭەز تېرىلىدىغان رايونلاردىكى ئايالار ئارىسىدا «8 - مارت» كۈمۈش گۈل مۇسابىقىسى داۋاملىق قانات يايدۇرۇلدى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا قەشقەر، خوتەن، ئاقسۇ، بايىنغولىن، قۇمۇل، تۇرپان قاتارلىق ژىلايەت، ئوبلاستلاردا 21 قارار پاختىكار ئايال تايانچىلارنى تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي تېخنىكا ئۆگىتىش كۇرسىدىن 15 مىڭ 326 قارار ئېچىلىپ، 1 مىليون 550 مىڭ 370 ئايال

تەربىيىلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختىكار ئايال 13 مىڭ. 1 مىليون 395 مىڭ 333 ئايال بىردىن 2 گىچە ئەمەلىي تېخنىكا ئىگىلىدى؛ 98 مىڭ 233 ئايال ساۋات چىقىرىش كۇرسىغا قاتنىشىپ، 68 مىڭى ساۋات چىقاردى. 14 مىڭ 44 ئايال سىرتتىن ئوقۇش يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى، يېزا ئىگىلىك رادىئو مەكتەپلىرىدە ئوقۇدى؛ ئايال پەن - تېخنىكا ئۇلگىسىدىن 53 مىڭ 673 ى بارلىققا كەلدى. 5500 دېھقان ئايال كەسپىي تېخنىكا ئۇنۇانىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە باشلانغۇچ دەرىجىلىك ئۇنۇانى بارلار 3231، ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۇانى بارلار 1707، ئالىي دەرىجىلىك ئۇنۇانى بارلار 562.

2. ئايالارنىڭ نامراتلارنى يۆلەش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 9 — 13 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى بىرلىكتە ئاز سوممىلىق كرېدىت مەبلىغىدىن ۋە ئايلانما مەبلەغدىن پايدىلىنىپ نامراتلارنى يۆلەش كۇرسى ئاچتى، ئاساسىي قاتلام ئايالار بىرلەشمىلىرىنىڭ 53 كادىرى كۇرسقا قاتناشتى. 4 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ ئايتونوم رايونلۇق شۆبىسى، مالىيە نازارىتى بىرلىكتە قەشقەر، خوتەن، تارباغاتاي ۋىلايەتلىرى ۋە قاراقاش، خوتەن، لوپ، قەشقەر كوناشەھەر، جېمىنەي، قوبۇقسار قاتارلىق ناھىيىلەردىكى ئايالار بىرلەشمىلىرىنىڭ رەئىسلىرىنى شەنشىنىڭ شاڭجۇ شەھىرىدە گۇۋۇيۈەن نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى ئاچقان مەملىكەتلىك تۇنجى قارار ئاز سوممىلىق كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كۇرسقا قاتناشقا ئۇيۇشتۇردى ھەمدە يۇقىرىقى ناھىيىلەردە سىناق قىلدى. 1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ئايالار بىرلەشمىلىرى نامراتلارنى يۆلەش ئالاقىلىشىش ئۇقتۇسىدىن 6694نى قوزدى، نامراتلارنى يۆلەش بويىچە 38 مىڭ 478 ئايالنى جۇپ قىلدى. مۇساپىقىگە قاتناشقان ئايالارنىڭ نامراتلارنى يۆلەش ئالاقىلىشىش ئائىلىسىنى 17 مىڭ 88 گە يەتكۈزدى، 110 مىڭ ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، بۇ ئومۇمىي نامرات ئائىلىنىڭ 22%نى ئىگىلىدى.

3. «8 - مارت» كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى پائالىيىتى داۋاملىق قانات يايدۇرۇلدى. ئايتونوم رايون بويىچە 2 مىليون 300 مىڭ 784 ئايال «8 - مارت» كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى پائالىيىتىگە قاتنىشىپ، «8 - مارت» ئورمىنى (ياكى ئورمان بەلۋېغى) دىن 24. 925 گېكتار، «8 - مارت» بېغىدىن 77. 903 گېكتار، «8 - مارت» كۆكەرتىش بازىسىدىن 86. 287 گېكتار بەرپا قىلدى.

ما ۋېيخۇڭ

ئايالار - بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش خىزمىتى

1. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئايالارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش قانۇنى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «ئايالار قانۇنى» دەپ ئېلىندى) ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئايتونوم رايونىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئايالارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش قانۇنى»نى يولغا قويۇش چارىسى» داۋاملىق تەشۋىق قىلىندى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇلدى. «8 - مارت» مەزگىلىدە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «يۇقىرا ۋە قانۇن» پروگراممىسى گۇرۇپپىسىغا ماسلىشىپ ئىش كۆرۈلۈپ، ئايالار، بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەن تېما دېلولار ئاشكارىلىنىپ، «ئايالار قانۇنى» تەشۋىقاتى ۋە تەربىيىسى ئېلىپ بېرىلدى. 10 — 12 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى ش ئۇ ئا ر قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى تەشكىللىگەن قانۇنغا تايىنىپ تۈزەش نەتىجىلىرىنى سەييارە كۆرگەزمە قىلىش پائالىيىتىگە پائال قاتنىشىپ، 15 تەشۋىقات تاختىسى ئىشلىدى ھەمدە بىر خىزمەتچىسىنى جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭ رايونلىرىغا ئەۋەتىپ، قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش سەييارە كۆرگەزمە پائالىيىتىگە قاتناشتۇردى. ئايتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئايالار بىرلەشمىلىرى جايلاردىكى پارتكوملارغا پائال ماسلىشىپ، جەمئىيەتنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش ۋە مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمەتلىرىگە قاتنىشىپ مۇھىم رول ئوينىدى. 1998 - يىل 7 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى ئىلى ئوبلاستلىق خەلق سوت مەھكىمىسى قاتارلىق 30 ئورۇنغا «ئايتونوم رايون بويىچە ئايالارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش خىزمىتىدە ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ، زىيانكەشلىكى ئابدۇللا قاتارلىق 61 كىشىگە «ئايتونوم رايون بويىچە ئايالارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداشتا ئىلغار خىزمەتچى» دەپ نام بەردى.

2. دۆلەتنىڭ ئەر - ئايالار باراۋەر دېگەن تۈپ سىياسىتىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇپ يولغا قويۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى، نەزەرىيە تەتقىقاتى كۈچەيتىلدى. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى «دۆلەتنىڭ ئەر - ئايالار باراۋەر دېگەن تۈپ سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئايالارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش نەزەرىيىۋى تەتقىقات يىغىنى» ئاچتى، يىغىندا 151 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 29 ئىلمىي ماقالە مۇنەۋۋەر ماقالە بولۇپ باھالاندى.

3. تەربىيىلىنىش سالمىقى زورايتىلدى، 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. 1998 - يىل 4 — 8 - ئايغىچە

ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى خىزمەتچىلىرىنى قەشقەر، خوتەن، قىزىلسۇ، بايىنغولىن، تارباغاتاي، بورتالا قاتارلىق ئۆلكەت، ئوبلاستلارغا ئۆەتىپ ئاساسىي قاتلام ئايال كادىرلىرىنىڭ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىشى بويىچە 8 قارار ئاساسىي كۇرس ئاچتى. كۇرسقا 800 دىن ئارتۇق ئايال قاتناشتى. 4 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى يەنە ئاساسىي قاتلام ئايال كادىرلىرىدىن 100نى چىڭداۋ شەھىرىگە قانۇن بىلىملىرى ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى.

4 . ئەرزىيەت خىزمىتى كۇچەيتىلىپ، ئايالارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە قوغدالدى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى 804 پارچە ئەرز، ھال ئېيتىپ كەلگەن 2486 ئادەم (قېتىم) نى كۇتۇۋالدى، ئەرزدىن 262 نى بىر تەرەپ قىلدى. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 13 - كۇنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئايالار بىرلەشمىسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بىرلىكتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئايالار، بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشنى مەقسەت قىلغان تۇنجى مەخسۇس تېخنىكىلىق باھالاش ئاپپاراتى — ئۇرۇمچى ئائىلە ماجىراسىدىن كېلىپ چىققان زەخمىلىنىشنى باھالاش مەركىزى قۇردى، بۇ مەركەز ئائىلە ماجىراسىدا، ئائىلىدىكى زوراۋانلىق قىلىپ زەخمىلەندۇرۇش ۋەقەسىدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلارنىڭ جاراھەتىنى ئەدلىيە جەھەتتىن باھالاپ، دېلو بېجىرىشكە ئاساس يارىتىپ بېرىدۇ.

ما ژىيخۇڭ

بالىلار، ئۆسمۈرلەر خىزمىتى ئەھۋالى

1. ئائىلە تەربىيسى ھەققىدىكى تەشۋىقات ۋە تەتقىقات داۋاملىق قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىل 3 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئائىلە تەربىيسى تەتقىقات جەمئىيىتى يىللىق يىغىن ۋە ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى، يىغىندا 1997 - يىللىق خىزمەتلەر خۇلاسىلەندى. 1998 - يىللىق خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى. يىغىندا 103 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 7 ئىلمىي ماقالە (4 پارچىسى خەنزۇچە، 2 پارچىسى ئۇيغۇرچە، بىر پارچىسى قازاقچە) مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 4 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئائىلە تەربىيسى تەتقىقات جەمئىيىتى مەملىكەتلىك ئائىلە تەربىيسى بويىچە نەق مەيدانداا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئائىلە تەربىيسى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىس، پروفېسسورلارنى يىغىپ، مەخسۇس سۆھبەت ئۇتكۇزدى. ئۇلار 10 تۈرلۈك تەۋسىيىنى ئوتتۇرىغا قويدى.
5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئائىلە تەربىيسى جەمئىيىتى 7 ئۇيلايەت، ئوبلاست، شەھەردە بىلىمنى ئاتا - ئانىلارغا يەتكۇزۇش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى. ئائىلە تەربىيسى تەتقىقات جەمئىيىتىدىكى مۇتەخەسسىسلەر شىخەنزە، سانجى، ئۇكالق، ئۇرۇمچى قاتارلىق جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە بېرىپ ساپا ماۋارىپى توغرىسىدا مەخسۇس لېكسىيە سۆزلەپ، ئالقىشقا ئېرىشتى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا - سەھىيە نەشرىياتى «ياش ئانىلارغا» دېگەن كىتابنى ئۇيغۇرچىگە، قازاقچىغا تەرجىمە قىلىپ 5000 پارچىدىن نەشر قىلىپ، ئائىلە تەربىيسى خىزمىتى تەشۋىقاتىنى كېڭەيتتى ۋە چوڭقۇرلاشتۇردى.

2. جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى تەرەپلىرىنى ماسلاشتۇرۇش خىزمىتى كۇچەيتىلىپ، ئائىلە تەربىيسى خىزمىتىنىڭ ئىجتىمائىيلىشىش سۇرئىتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 9 - كۇنى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ بالىلار بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى ئاساسىي ماۋارىپ باشقارمىسى، ش ئۇ ئا ر ئائىلە تەربىيسى تەتقىقات جەمئىيىتىدىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر باش قوشۇش يىغىنى ئېچىپ، «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر، بالىلار باغچىلىرىدا بالىلىرى بار ئاتا - ئانىلارغا ئائىلە تەربىيسى جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش پروگراممىسى»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئائىلە تەربىيسىنى قانات يايدۇرۇشقا يېتەكچىلىك، مۇلازىمەت قىلىش ھەققى ئۆلچىمى»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئائىلە تەربىيسى خىزمىتىنى باھالاش لايىھىسى» قاتارلىق 3 مۇججەتنى تۈزۈپ ئېلان قىلدى، بۇ، ئاپتونوم رايوندىكى ئائىلە تەربىيسى خىزمىتىدە ئايالار بىرلەشمىلىرى باشلامچى بولۇش، جەمئىيەت ماسلىشىش، ماۋارىپ كومىتېتى باش بولۇشتەك ياخشى ۋەزىيەتنىڭ شەكىللەنگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

3. «غۇنچىلار» پىلانى داۋاملىق يولغا قويۇلدى. 1998 - يىلى 323 مىڭ يۇەن يىغىلىپ، غۇنچە قىزلار سىنىپىدىن 11ى ئېچىلدى. 3 -، 8 - ئايلاردا تەيىنجىن «تەيەنشى» گۇرۇھى، TCL ئېلېكتر سايمانلىرى تىجارىتى چەكلىك شىركىتى ئىشانە قىلغان 38 مىڭ 800 يۇەن تاپشۇرۇۋېلىندى. «1 - ئىيۇن» مەزگىلىدە ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر بالىلار - ئۆسمۈرلەر فوندى جەمئىيىتى «غۇنچىلار» پىلانى خىزمىتىنىڭ قانات يېيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايوندا «غۇنچىلار» پىلانى خىزمىتىنى يولغا قويۇش بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى، يىغىندا قاتناش نازارىتى قاتارلىق 4 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون بويىچە «غۇنچىلار» پىلانىنى يولغا قويۇشتا ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ، مىران جۇمابېك قاتارلىق 11 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە «غۇنچىلار» پىلانىنى يولغا قويۇشتا ئىلغار خىزمەتچى» دەپ، گۇلنار ئەمەت قاتارلىق 9 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە «غۇنچىلار» پىلانىنى يولغا قويۇشتا

مۇنەۋۋەر باغۇمن» دەپ، ۋاڭ جىنلىيەن قاتارلىق 20 ساۋاقداشقا «ئاپتونوم رايون بويىچە «غۇنچىلار» پىلانىنى يولغا قويۇشتا مۇنەۋۋەر قىز» دەپ نام بېرىلدى. 7 - ئاينىك 8 - كۈنى جۇڭگو بالىلار - ئۆسمۈرلەر فوندى جەمئىيىتى، مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ بالىلار خىزمىتى بۆلۈمى نىلقا ناھىيىسىنىڭ كىچىك قاراسۇ كەنت مەكتىپىدىن باقىت (قازاق) قا 2 - نۆۋەتلىك «مەملىكەت بويىچە 10 نادىر غۇنچە باغۇنى» دەپ، چىرا ناھىيىسى چىرا بازارلىق مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپتىن بۇسارىخان، نىلقا ناھىيىسى قاراسۇ يېزىسى كىچىك قاراسۇ كەنت مەكتىپىدىن بايان (قازاق) غا، غۇلجا ناھىيىسى دادامتۇ يېزىسى نوغا كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىن ئامىنەگە، يېڭسار ناھىيىسى ساغان يېزىسى بازار باشلانغۇچ مەكتەپىدىن بۇخەلچەمگە 2 - نۆۋەتلىك «مەملىكەت بويىچە 100 مۇنەۋۋەر غۇنچە قىز» دەپ نام بەردى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى بالىلار خىزمىتى بۆلۈمىنىڭ باشلىقى گۈلبوستانغا «غۇنچىلار، پىلانىنى يولغا قويۇشتا مەملىكەت بويىچە ئىلغار شەخس» دەپ نام بەردى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ بالىلار خىزمىتى بۆلۈمى مەملىكەتلىك «غۇنچىلار» پىلانىنى يولغا قويۇشتا تەشكىللەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ما ۋېيخۇڭ

ھەمكارلىق تۈرلىرى خىزمىتى

1. شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى 1998 - يىلى مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى، جۇڭگو بالىلار تەرەققىيات مەركىزى ئارقىلىق ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى، ئەنگلىيە بالىلارنى قوتقۇزۇش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش جەمئىيىتى بىلەن يېتىشتۇرۇش، تەشۋىقات، ئايلانما مەبلەغ قاتارلىق تۈرلەردە ھەمكارلاشتى. 1) يېتىشتۇرۇش تۈرلىرى: 1998 - يىلى ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتىدىن يېتىشتۇرۇش تۈرى خىراجىتى ئۈچۈن 57 مىڭ 600 يۈەن ئېلىندى. 8 - ئاينىڭ 4 — 7 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە نامرات ناھىيىلەرنىڭ NPA تايانچلىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى ئېچىلدى. 30 نامرات ناھىيىنىڭ پارتكوم شۇجىسى، ھاكىمى، پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ۋە ئايالار بىرلەشمىسى، سەھىيە، ماۋارىپ سىستېمىلىرىنىڭ رەھبەرلىرىدىن بولۇپ 115 كىشى كۇرسقا قاتناشتى. كۇرستا NPA نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىش، 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى، «بالىلار ھوقۇقى ئەھدىنامىسى»، ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىپ پاكىز تۇتۇش، بىخەتەر ئېچىملىك سۇ، ئېيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق مەزمۇنلاردا دەرس ئۆتۈلۈپ، NPA نى يولغا قويۇش مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ۋە بۇرچ تۇيغۇسى كۈچەيتىلدى، ئۆلچەمگە يېتىش ئىشەنچىسى چىڭىتىلدى. 11 - ئايدا ئەنگلىيە بالىلارنى قوتقۇزۇش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش جەمئىيىتى بىلەن ئۆتىنچى قېتىم ھەمكارلىشىپ، ئۆنىڭدىن ھەمكارلىشىپ تەربىيىلەش، تەكشۈرۈش خىراجىتى ئۈچۈن 66 مىڭ يۈەن ئېلىندى. 11 - ئاينىڭ 16 — 21 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى ئۇرۇمچىدە «بالىلار ھوقۇقى ئەھدىنامىسى» تەربىيىسىگە قاتناشقۇچىلار كۇرسى ئاچتى، كۇرستا ئەنگلىيە بالىلارنى قوتقۇزۇش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش جەمئىيىتىنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى جېي، مۇشۇ تۇرگە مەسئۇل ۋاڭ فالڭ، لى پىڭ قاتارلىق ئەملىدارلار دەرس ئۆتتى، 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ماۋارىپ كومىتېتى، سەھىيە نازارىتى، خەلق ئىشلىرى نازارىتى، مېيىپلار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرىنى قاتناشتۇرۇپ قېيىن ئەھۋالدا تۇرۇۋاتقان بالىلار مەسىلىسى ھەققىدە سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، ئەنگلىيە بالىلارنى قوتقۇزۇش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش جەمئىيىتىنىڭ جۇڭگو تۇرگە مەسئۇل باش خادىمى ۋېجىر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى تەكلىپ بىلەن يىغىنغا قاتناشتى. ۋېجىر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قەشقەر، تۇرپانلاردا بالىلارنىڭ ھايات، تەرەققىيات ئەھۋالى ۋە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ئەملىي تەكشۈردى. ئەنگلىيە بالىلارنى قوتقۇزۇش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش جەمئىيىتى شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى بىلەن تۇنجى قېتىم ھەمكارلىشىپ خېلى قاناتلىنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشىپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ھەمكارلىشىش ئىشغا ئاساس سالدى. 2) تەشۋىقات تۈرلىرى: 3 - ئايدا ئۇيغۇر، قازاق تىللىرىدا ئىشلەنگەن «NPA نىشانى مەخسۇس ئەدەبىيات - سەنئىتى» (1 -، 2 - قىسىم) نامى 2444 قاپ ئۇنئالغۇ لېنتىسى جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭدىكى ئۇيغۇر، قازاقلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلارغا ھەقسىز تارقىتىپ بېرىلدى. 10 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىڭ بىر قىسىم جايلىرىغا «بالىلار ھوقۇق - مەنپەئىتى ئەھدىنامىسىغا دائىر چۈچەك» تىن 3000 نۇسخا تارقىتىلدى. «1 - ئىيۇن» ھارپىسىدا شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى ئۇرۇمچى شەھىرىدە «بالىلار ھوقۇق - مەنپەئىتى ئەھدىنامىسى» غا دائىر تەشۋىقات، مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. 3) «ئايالارنى تەرەققىياتقا قاتناشتۇرۇش» ئايلانما مەبلىغى تۇرى: 1998 - يىلى شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى ئايالارنى تەرەققىياتقا قاتناشتۇرۇش ئايلانما مەبلەغ تۇرى خىراجىتىدىن 928 مىڭ يۈەننى قولغا كەلتۈردى. 3 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ساتىپقان ساقىتاي ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىگە بېرىپ، ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ تۇنجى قارارلىق قوي بورداش ئايلانما مەبلەغ تۇرىنى ئاخىرقى مەزگىللىك تەكشۈرۈپ باھالىدى، تەكشۈرۈپ باھالاش نەتىجىسىدىن 300 مىڭ يۈەن ئايلانما

مەبلەغنىڭ ۋاقتىدا قايتۇرۇلۇش نىسبىتىنىڭ %100كە يەتكەنلىكى، 300 تۇر ئائىلىسى ساپ كىرىمنىڭ 1 مىليون 62 مىڭ يۈەنگە يەتكەنلىكى، مەبلەغ قىممىتىنىڭ مەبلەغ سېلىنىشتىن بۇرۇنقىغا قارىغاندا 762 مىڭ يۈەن ئاشقانلىقى مەلۇم بولدى. شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك ھۆكۈمەت بىلەن 2 - قارارلىق ئايلانما مەبلەغ تۇرىدە ھەمكارلىشىش كېلىشىمى ئىمزالىدى، 5 - ئايدا 2 - قارارلىق ئايلانما مەبلەغ تۇرىگە بېرىلگەن 300 مىڭ يۈەن قەرز پۇل بۇرۇلتوقاي ناھىيە جەتئارال يېزىسىدىكى نامرات ئايال ئائىلىلىرىگە تارقىتىپ بېرىلدى. 6 - ئاينىڭ 23 — 26 - كۈنگىچە ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ موڭغول رايونى تۇرىگە مەسئۇل ئەمەلدارى جاڭ يالى قاتارلىق 3 كىشى بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىدىكى تۇرنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئايلانما مەبلەغ تۇرنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىدىن ئىنتايىن مەمنۇن بولدى ھەمدە بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىگە يەنە 300 مىڭ يۈەن كۆپ خىل تىجارەت تۇرى ئايلانما مەبلىغى كۆپەيتىپ بېرىشكە قوشۇلدى. 11 - ئايدا 300 مىڭ يۈەن تۇر ئايلانما مەبلىغى نەقلەشتى، شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى كۆكتاغاش يېزىسىدىكى 150 ئائىلىگە (ھەربىر ئائىلىگە 2000 يۈەندىن) پۇل تارقىتىپ بەردى. 4 - ئايدا شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى گۈما ناھىيىسىنىڭ پاختىچىلىق ئايلانما مەبلىغى تۇرنى ئالدىنقى مەزگىللىك تەكشۈرۈشنىڭ تەييارلىق خىزمىتىنى ئىشلىدى. 8 - ئايدا گۈما ناھىيىلىك ھۆكۈمەت بىلەن ئايلانما مەبلەغ تۇرنى ئىجرا قىلىش كېلىشىمى ئىمزالىدى ھەمدە 328 مىڭ يۈەن پاختىچىلىق ئايلانما مەبلىغى قەرز پۇلىنى گۈما ناھىيىسى كۆكتېرەك يېزىسىدىكى 345 نامرات ئايال ئائىلىسىگە تارقىتىپ بەردى. 4) نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تۇرى: 3 - ئاينىڭ 7 -، 8 - كۈنلىرى شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزى جۇڭگو ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتى 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا نامراتلارنى يۆلەشكە ئاجراتقان 60 مىڭ يۈەن مەبلەغنى پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى 100 نامرات ئايال ئائىلىسىگە (ھەربىر ئائىلىگە 600 يۈەندىن) تارقىتىپ بەردى. شىنجاڭ بالىلار تەرەققىيات مەركىزىنىڭ خىزمەتچىلىرى نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تۇرىدە ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئېرىشىش ئۈچۈن، پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى 100 نامرات ئايال بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئۇلار يەنە پەيزاۋات ناھىيىلىك ھۆكۈمەت بىلەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئۇسۇلىنى بىرلىككە كەلتۈردى. مۇشۇ 60 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى ئايلانما مەبلەغ قىلىپ، مەبلەغنىڭ ئۈنۈمىنى زورايتىپ، كىرىمنى ئاشۇردى.

2. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى كانادا - جۇڭگو ھەمكارلىق مۇلازىمەت گۇرۇپپىسى ئارقىلىق كانادا باش ئەلچىسى فوندى تۇرنىنى يولغا قويدى. 1997 - يىلى تەستىقلاشقا بوللانغان 6 تۇر 1998 - يىل 6 - ئايدا ئەملىيلەشتى، 6 — 10 - ئايغىچە يەكەن ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا زىرائەت شاخ - شۇمبىسى بىلەن مال بېقىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى، قاغلىق ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا ياڭاق ئۆلاش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى، پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا يۇقىرى ھوسۇللۇق كېۋەز يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى، خوتەن شەھىرىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا قىزىلگۈل ئۈستۇرۇش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى، خوتەن شەھىرىنىڭ يېزا - كەنتلىرىدە تۇغۇت ئانىلىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى، گۈما ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا ئانار ئۈستۇرۇش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى قاتارلىق 6 تەربىيىلەش تۈرى يولغا قويۇلدى. بۈنىڭدىن باشقا يەنە قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىدە مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مىللەتلەر ئىشلىرى باشقارمىسى ئالاھىدە تەستىقلىغان يېزا، كەنتلەردە يېڭى ئۇسۇلدا تۇغۇت قوبۇل قىلىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى ئاچتى. 10 - ئايدا 1998 - يىلى تەستىقلانغان بورتالا شەھىرىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا سىير بېقىش ۋە بازاردا سېتىشنى ئۆگىتىش كۇرسى، چىرا ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا يېڭى ئۇسۇلدا تۇغۇت قوبۇل قىلىش، ساقلىق ساقلاش بىلىملىرىنى ئۆگىتىش كۇرسى، تولى ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا گۆش توخۇسى بېقىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسى، چىڭگىل ناھىيىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىغا ئىلمىي ئۇسۇلدا قوي بورداش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىش كۇرسىدىن ئىبارەت 4 تۇر يولغا قويۇلدى. 1998 - يىلى يولغا قويۇلغان 11 تۇردە 4150 ئاز سانلىق مىللەت ئايال تەربىيىلەندى. بۇ تۇرلەرگە 720 مىڭ يۈەن مەرپ قىلىندى.

1998 - يىل 7 - ئايدا، كانادا باش ئەلچىسى فوندى تۇرىگە مەسئۇل ئەمەلدار لۇ خۇجۇن ئەپەندى ۋە كانادا باش ئەلچىسىنىڭ 2 - دەرىجىلىك كاتىپى بەي جىڭمىڭ خانىم ئىلى، تۇرپان، سانجى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، 1998 - يىلى مەلۇم قىلىنغان تۇرلەرنى كۆزدىن كەچۈردى. 1997 - يىللىق تۇرلەرنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 — 10 - كۈنگىچە جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ پەن تەتقىقات ئىدارىسى نامراتلىق مەسىلىسى تەتقىقات مەركىزىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئىلمىي كاتىپ دۇ شياۋشەن كانادا باش ئەلچىسى فوندى تۇرىگە مەسئۇل ئەمەلدارىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن شىنجاڭغا كېلىپ، قەشقەر ۋىلايىتىدە يولغا قويۇلغان 3 تۇرنى، بايىنغولىن ئوبلاستىدا يولغا قويۇلغان 3 تۇرنى تەكشۈرۈپ باھالىدى، بۇ

تۇرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىغا يۇقىرى باھا بەردى.

ما ژىيخۇك

مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق «8 - مارت» قىزىل بايراقدارلىرى، «8 - مارت» قىزىل بايراقدار كوللېكتىپلىرى

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 24 - كۈنى مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى خوتەن ۋىلايەتلىك مىللىي شىپاخانىسىدىن خەلچەم ئەمەت، بىگتۇەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى 111 - تۇەن - مەيدان 3 - لىيەندىن فۇ تاڭبى، ئاقسۇ شەھىرى توپلۇق يېزىسىدىن ئايشەم سامساق، بۇرچىن ناھىيىسى ئويماق يېزىسىدىن كامىلە (قازاق)، ئىلى 2 - يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسىدىن پەرىدە، دۆلەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن ئەن لىشىن، بىگتۇەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى 12 - تۇەن - مەيداندىن پېك جۇاڭيۈلەرگە «مەملىكەت بويىچە «8 - مارت، قىزىل بايراقدارى» دەپ، باينىغولىن مېھمانخانىسىغا «مەملىكەت بويىچە «8 - مارت، قىزىل بايراقدار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى.

ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى خەلچەم ئەمەت قاتارلىق 100 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە «8 -مارت، قىزىل بايراقدارى» دەپ، باينىغولىن مېھمانخانىسى قاتارلىق 30 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون بويىچە «8 - مارت، قىزىل بايراقدار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى.

ماژىيخۇك

ھەر مىللەت ئايالىرىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتىدا مەملىكەت بويىچە نەمۇنىچى بولغانلار ۋە نەمۇنىچى ئورۇنلار

مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 24 - كۈنى بىرلىكتە ھەر مىللەت ئايالىرىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتىدا مەملىكەت بويىچە ئىلغار بولغانلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. ئاپتونوم رايوندىن روشەنگۈل ساۋۇر (خوتەن ئۇيغۇر شىپاخانىسىنىڭ باشلىقى)، ئېدىبا مۇزلىتتقان (قازاق، ئىلى ئوبلاستلىق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى)، دېلەك خۇا (ئاۋات ناھىيىلىك شېكەر - تاماكا - ھاراق - قوشۇمچە يېمەكلىكلەر شىركىتىنىڭ دىرېكتورى)، گۈلجامال مەمەتكېرىم (قىرغىز، ئاقچى ناھىيىلىك ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى)، گاۋ جىبىك (ئۇرۇمچى شەھىرى سايباغ رايونى دوستلۇق سودا - سانائەتنى مەسئۇرى باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ يېتەكچىسى)، رائىسا ئالىكساندروفنا (رۇس، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ يارەمچى سوتچىسى)، دۆلەت سۇلتان (تاجىك، تاشقورغان ناھىيىلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى)، پەزىلىيە ئاقموللا (تاتار، گۇچۇك ناھىيىلىك داچۇەن تاتار يېزىسى مەركىزىي مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى)، خالنۇر ئابدۇرېشىت (ئۇزبېك، غۇلجا شەھەرلىك 21 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 1 - دەرىجىلىك ئوقۇتقۇچىسى) قاتارلىق 9 ئايالغا «ھەرمىللەت ئايالىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتىدا مەملىكەت بويىچە نەمۇنىچى شەخس» دەپ، خوتەن ۋىلايەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى، بىگتۇەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى دوختۇرخانىسىنىڭ ئايالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىگە «ھەر مىللەت ئايالىرىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتىدا مەملىكەت بويىچە نەمۇنە ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى.

ما ژىيخۇك

2 - نۆۋەتلىك «جۇڭگودىكى 10 مەشھۇر ئايال» دەپ ئاتاش مۇكاپاتى

ھاۋا ئارمىيىسى ئۇرۇمچى دوختۇرخانىسىنىڭ سىياسىي كومىسسارى ئارزۇگۈل ئايۇپ، بىگتۇەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى 12 - تۇەن - مەيدانى پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تۇەننىڭ مۇئاۋىن باشلىقى پېك جۇاڭيۈلۈك 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى 2 - نۆۋەتلىك «جۇڭگودىكى 10 مەشھۇر ئايال» دەپ ئاتاش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ما ژىيخۇك

☆ ☆ ☆

خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپىي ساۋاقداشلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1. 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 5 -كۈنى ش ئۇ ئا ر خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۇيۇشمىسى جۇنبەلەي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، «جۇنبەلەي ۋە خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپى» دېگەن تېمىدا سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ساۋاقداشلار زۇڭلى جۇنبەلەينىڭ تۆھپىلىرىنى ئەسلىدى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، ئىنقىلابىي خۇاڭچۇ روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، چەت ئەلدىكى ساۋاقداشلار بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بالدۇرراق تولۇق بىرلىككە كېلىشى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۇيۇشمىسى 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 74 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، شۇ كۈنى جايلاردىكى ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىلىرىمۇ خاتىرىلەش پائالىيىتى ئوتكۈزدى. 30 - كۈنى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنىڭ بىر يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئاچتى.

مۇئاۋىن ئۇيۇشما باشلىقى فەن چاۋ 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى بېيجىڭغا بېرىپ، خۇاڭچۇ ھەربىي مەكتىپىي ساۋاقداشلار ئۇيۇشمىسى (باش ئۇيۇشما) نىڭ 2 - نۆۋەتلىك

كېڭەشمىنىڭ 2 - يىغىنىغا قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپىدە ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش، تاۋۇز چاغنىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، ئۈرۈمچى رايونىدىكى 100 دىن ئارتۇق ئۈيۈشما ئەزاسى يىغىنغا قاتناشتى.

مۇئاۋىن ئۈيۈشما باشلىقى فەن چاۋ، مۇئاۋىن باش كاتىپلىرى ۋۇ گومېي، سۈن گاڭلار 12 - ئاينىڭ 3 - كۈنى شىنخەدە ئېچىلغان غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكىدىكى خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىلىرىنىڭ 2 - قېتىملىق ھەمكارلىشىپ ئىشلەش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتناشتى.

2. ش ئۇ ئا ر خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسىنىڭ 2 - قۇرۇلتىيى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 14 — 15 - كۈنلىرى ئۆتكۈزۈلدى. قۇرۇلتايدا ج ك پ 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ دوكلاتى ۋە باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلدى، 1 - نۆۋەتلىك كېڭەشنىڭ خىزمەت دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە مۇھاكىمە قىلىندى، يېڭى بىر نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى. ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى مىجىت ناسىر، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالڭ جۇ، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋالڭ خەنرۇ، خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسى (باش ئۈيۈشما) نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى لىيۇ چاڭشىنلار ۋە شىنجالڭ ھەربىي رايونى ئالاقە باغلاش باشقارمىسى، بېكتۈەن پارتكومى بىرلىك سەپ بۆلۈمى، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى، تەيۋەنلىك قېرىنداشلار دوستلۇق بىرلەشمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى قۇرۇلتاينىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەمدە قۇرۇلتاينى تەبرىكلىدى. شى جىڭيۇ يەنە ئۈيۈشما باشلىقلىقىغا سايلاندى، گارشا، فەن چاۋ، سى بەيشۈلار مۇئاۋىن ئۈيۈشما باشلىقلىقىغا سايلاندى، يىغىندا 2 كېڭەش ئەزاسى تولۇقلاندى.

3. تەشكىلىي قۇرۇلۇشى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسى بىر مەخسۇس ۋەزىپىدىكى كادىرنى بېيجىڭدا ئېچىلغان خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسىنىڭ 3 - قارارلىق كادىرلار كۇرسىغا ئەۋەتىپ ئوقۇتتى. 1 - ئاينىڭ 22 - كۈنى بايىنغولىن خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى ساۋاقداشلار ئۈيۈشمىسىنىڭ ئالاقە باغلاش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالاقە باغلاش گۇرۇپپىسى 9 غا يەتتى. 1998 - يىلى ئۈيۈشمىغا 3 ئەزا قوبۇل قىلىندى، ئۈيۈشما ئەزاسى 1118 گە يەتتى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 77 ياش.

4. دوستلۇق ئورنىتىش پائالىيىتى. ئۈيۈشما 1998 - يىللىق باھار بايرىمى، روزا ھېيت، قۇربان ھېيت ھارپىلىرىدا، مەملىكەت بويىچە 80 ياشتىن ھالقىغان 200 نەچچە ساۋاقداشتىن ھال سورىدى ھەمدە تەبرىكلەش كارتىسى باستۇرۇپ چەت ئەللەردىكى ۋە مەملىكەتنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ساۋاقداشلارغا تارقاتتى، يۇنىڭ بىلەن ساۋاقداشلار ئارا دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈردى، سىرت بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتتى. تەيۋەن، قىرغىزستاندا تۇرۇۋاتقان ساۋاقداشلاردىن 8 نى كۈتۈۋالدى.

جالڭ خۇلڭ

شىنجالڭ چەت ئەللەردىكىلەر بىلەن دوستلۇق ئورنىتىش ئۈيۈشمىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر چەت ئەللەردىكىلەر بىلەن دوستلۇق ئورنىتىش ئۈيۈشمىسىنىڭ ئەزاسى 122 گە يەتتى، يۇنىڭ ئىچىدە چەل ئەلدىكى ئەزا 21. 1998 - يىلى چەت ئەللەردىكىلەر بىلەن دوستلۇق ئورنىتىش ئۈيۈشمىسى ئىتتىپاقلىق ۋە دوستلۇقنى دەۋرىي قىلىپ، ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىشىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

تەيۋەن جۇڭگونىڭ تىنچ بىرلىككە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى، چوڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى چېن شىگلىياڭ قاتارلىق 20 كىشى 4 - ئايدا شىنجاڭغا كېلىپ ئېكسكۇرسىيىدە بولدى ھەمدە تويىن دىنى يوسۇندا بوغدا ئومياي ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلدى.

5 - ئايدا ئۈيۈشما ئاۋمېن ئىمپورت - ئېكسپورت سودىگەرلىرى باش ئۈيۈشمىسىنىڭ باشلىقى ۋۇ رۇڭكې قاتارلىق 3 كىشىنى كۈتۈۋالدى.

8 - ئايدا ئۈيۈشما شياڭگاڭ جۇڭخۇا ياشلار - ئۆسمۈرلەر تارىخ، مەدەنىيەت، ماۋارىپ ئالماشتۇرۇش ئۆمىكىدىكى 121 كىشىنى كۈتۈۋالدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ۋالڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىيازلار ئۆمەك ئەزالىرىنى قوبۇل قىلدى.

ئۈيۈشمىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى چېن گوشۇ 12 - ئايدا جۇڭخۇا چەت ئەللەردىكىلەر بىلەن دوستلۇق ئورنىتىش ئۈيۈشمىسى ئاچقان ئىقتىسادىي مۇھاكىمە كۇرسىغا قاتناشتى. ئۇ يەنە شېنجېن، شياڭگاڭ، ئاۋمېنلارغا بېرىپ كۆزدىن كەچۈرۈش ۋە ئۆگىنىشتە بولدى.

1998 - يىلى ئۈيۈشما چەت ئەلدىن كەلگەن مېھماندىن 3 تۈركۈمدە 144 ئادەمنى كۈتۈۋالدى.

لى بېكشياڭ

هەربىي ئىشلار

شىنجاڭ هەربىي رايونى

شىنجاڭ هەربىي رايونى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسىملىكى

قوماندان: لى لياڭخۇي (جۇڭجياڭ).

پارتكومنىڭ 1 - شۇجىسى: ۋاڭ لىچۈەن (ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەيدۇ).

سىياسىي كومىسسار: جۇ يۈڭشۈن (جۇڭجياڭ).

مۇئاۋىن قوماندانلار: فاڭ دېڭخوا (شاۋجياڭ)، قۇربان ئەرشىدىن (شاۋجياڭ)، يەن چۈڭخۇ (شاۋجياڭ).

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلار: روزى ھوشۇر (شاۋجياڭ، 10 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن قالدى)، لى شىڭپىڭ (شاۋجياڭ) 4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋاڭ ۋېيجېن (شاۋجياڭ)، جاڭ جىيېڭ (شاۋجياڭ)، يۈبىڭلىي (شاۋجياڭ، 4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ئىبراھىم سۇلايمان (شاۋجياڭ، 10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

هەربىي تەلىم - تەربىيە

ئاساس تەلىم - تەربىيىسى شىنجاڭ هەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملارنىڭ 1998 - يىلدىكى يېڭى ئەسكەرلەر تەلىم - تەربىيىسى تۈرلىرىنىڭ نەتىجىسى ياخشىدىن يۇقىرى بولدى، ئالالىق نىسبىتى 80% كە يەتتى. يەككە ئەسكەر، يەككە ئاپتوموبىل، يەككە زەمبىرەك، يەككە ئىستانسا، يەككە ماشىنا بويىچە تەلىم - تەربىيە پۈختا بولدى. يەككە ئەسكەرلەرنىڭ ئاساسىي ماھارىتى روشەن يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. هەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار تۈرلۈك مەشىق مەزمۇنلىرى بويىچە 98 قېتىم مۇسابىقە ئۆتكۈزدى. پەيدىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ تەلىم - تەربىيىسى 90 قارار ئۆيۈشتۇرۇلۇپ، 8600 دىن ئارتۇق ئادەم تەربىيىلەندى.

ئاكتىكا تەلىم - تەربىيىسى 5 شى (لۇي)، 18 تۈەن، 316 لىيەن، 2200 نەچچە ئاپتوموبىل 30 — 55 كۈن دالا مەشىقى قىلىپ، ناچار شارائىتتا ۋە تەقلىدىي جەڭ مۇھىتىدا ئەسكەرلەرنى جاپالىق مەشىق قىلدۇردى. هەربىي رايونغا قاراشلىق دالا ئارمىيە قىسىملىرى باش ئورگاننىڭ بىر قىسىم ئەسكەرنى ئېلىپ يۈرۈش مانېۋىرىنى ئورۇنلىدى. كۆپ سانلىق قىسىملار باش ئورگاننىڭ شاھمات تاختىسىدىكىدەك قارشىلىشىش مانېۋىرىنى ۋە شۆبە ئەترەتلەرنىڭ تاكتىكا مانېۋىرىنى ئۆتكۈزدى. چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرى چېگرىغا يارىدەم بېرىش ئورۇشى مانېۋىرىنى ئۆتكۈزۈپ، تاكتىكا تەلىم - تەربىيىسىنىڭ سۈپىتىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈردى.

ئۇرۇش تەلىم - تەربىيىسى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ «ئىككىگە قاتتىق دىققەت قىلىش» توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش يۈزىسىدىن، هەربىي رايون باش ئورگىنى ئۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىپ، ئۇرۇش نەزەرىيىسى تەتقىقاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كەلگۈسىدىكى ئۇرۇشنىڭ چارە - ئۈسۇل ۋە ۋاستىلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى. باش ئورگان ھاۋا مۇجۇمىغا قارشى ئۇرۇش مانېۋىرى ئۆتكۈزدى. هەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار هەربىي پەن تەتقىقاتىنى كەڭ قانات يايدۇردى، 1200 پارچە ئىلمىي ماقالە يېزىپ چىقىلدى، بۇنىڭ 320 سى ئارمىيىنىڭ ئىلمىي ژۇرناللىرىدا ئېلان قىلىندى.

قوماندانلىق شتابىنىڭ تەلىم - تەربىيىسى هەر دەرىجىلىك قوماندانلىق شتابلىرى، يېڭىدىن ئېلان قىلىنغان «قوماندانلىق شتاب نىزامى» ۋە يېڭى بىر ئەۋلاد هەربىي مەشىق پروگراممىسى شۇنداقلا هەربىي ئىشلارغا ئائىت يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى قاتارلىقلارنى نۇقتىلىق ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇلدى. شتاب ئوفىتسېرلىرىنى كەسپىي جەھەتتىن مەركەزلىك تەربىيىلەش كۇرسىدىن 25 قارار ئېچىلىپ، 468 كىشى تەربىيىلەندى. جەنۇبىي شىنجاڭ هەربىي رايونى ۋە 3 شى ئۆزىگە قاراشلىق قىسىملارنى قوماندانلىق شتاب مەشىقى بويىچە سىناش ۋە مۇسابىقە ئېلىپ بېرىشقا ئۇيۇشتۇردى. شىنجاڭ هەربىي رايونى ۋە جەنۇبىي شىنجاڭ هەربىي رايونى قوماندانلىق شتابىنىڭ يېڭى بىلىم، يېڭى ماھارەت جەھەتتىكى مەشىق سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يېڭى دەۋردە باش ئورگاننىڭ مەشىقىنى كۆچەيتىشىنىڭ ئۈنۈملۈك چارىسى ئۈستىدە ئىزدەندى.

ئەسكىرىي تۈرلەر، ئارقا سەپ تەمىنات كەسپىي تەلىم - تەربىيىسى هەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار «كىچىك مەشىقنى چەسكىرىي تۈرلەر بويىچە ئېلىپ بېرىش، چوڭ مەشىقنى مەركەزلىك ئېلىپ بېرىش» ئۇسۇلىنى قوللىنىپ،

قىسمەن تېخنىكىلىق شۆبە قىسىملار ۋە تېخنىكا تايانچلىرىنى بىر تۇتاش يېغىپ تەربىيىلىدى. توپچى قىسىملار، بىرونېۋىك قىسىملار، قۇرۇلۇش قىسىملىرى، خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرگۈچى قىسىملار، ئالاقىلىشىش قىسىملىرى (شۆبە قىسىملار) مەشىق مۇسابىقىسى، باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيەتلىرىنى كەلگ قانات يايدۇردى. بىر توپچىلار لۇيى توپچى قىسىملار توپىنىگ تاكتىكا مانېۋىرىنى تاماملىدى؛ بىر زېنت توپچىلار لۇيىنىگ قۇرۇلغاندىن بۇيانقى مەشىقى مۇنتىزىم ۋە تەرتىپلىك بولدى. قۇرۇلۇش قىسىملىرى تۆمنى باش شتاب تەشكىللىگەن مەشقىنى دەرىجىگە ئايرىپ بېكىتىشتە ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى؛ قۇرۇقلۇق ئارمىيە ئاۋىئاتسىيە قىسىملىرى يىللىق مەشق ۋەزىپىسىنى نورمىدىن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى ھەمدە مەلۇم ئارمىيىگە ماسلىشىپ، «غەربىي قىسىم — 98» ئۇرۇش مانېۋىرىنى تاماملىدى. ھەربىي رايون رازۋېدكا قىسىم (شۆبە قىسىم) لىرىنى «تېررورلۇققا قارشى مەشق نەق مەيدان كۆرىكى» ئۆتكۈزۈشكە تەشكىللىدى ۋە بۇ ئارقىلىق تېررورلۇققا قارشى مەشقىنىگ ئۇسۇلى ئۇستىدە ئىزدەندى. ئارقا سەپ - تەمىنات قىسىم (شۆبە قىسىم) لىرى تېخنىكىلىق قوراللار بىلەن قوراللىنىش مەشقى ۋە جىددىي ئەھۋالغا ماقابىل تۇرۇش لۇيىنىگ ئەمەلىي قوراللىنىش مەشقىنى چىگ تۇتتى؛ قوراللىنىش تېخنىكىلىق تارماقلىرى كەسپىي تەلىم - تەربىيىنى چىگ تۇتتى.

ئالىي مەكتەپ، تەلىم - تەربىيە ئەترىتى تەلىم - تەربىيىسى ئۇرۇمچى قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆبە ئىنستىتۇتى چېگرا مۇداپىئەسى ۋە مىللىي، كەسپىي ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، دەرسلىك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، تۇرلۇك ئوقۇتۇش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىدى. 6 ئەترەتتىكى 673 ئوقۇغۇچىنى تەشكىللەپ، 145 كىلومېتىرلىق پىيادە دالا مەشقى بويىچە ئۇنۇمبرسال مەشققە قاتناشتۇردى، قۇتۇبى سەھىيە تەلىم - تەربىيە ئەترىتى ۋە ھەربىي رايون ئاپتوموبىل، ھەربىي سايمان تەقسقات ئىشخانىسى ئەمەلىي ئوقۇتۇش ھالقىسىنى زورايتىپ، قىسىملار ئۇچۇن لايىقەتلىك سەھىيە ئارقا سەپ كاپالىتى خادىملىرى ۋە ئىختىساسلىق كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى يېتىشتۇرۇپ بەردى. چېگرا مۇداپىئە شۆبە ھەربىي رايونى تەلىم - تەربىيە ئەترىتى قۇرۇلۇشى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى. ھەر دەرىجىلىك تەلىم - تەربىيە ئەترەتلىرى بىر قولدا ئوقۇتۇشنى، بىر قولدا ئومۇمىي قۇرۇلۇشنى تۇنقانلىقتىن، تەربىيىلەش سۇپىتى كۆرۈنەرلىك ئۆستى، قىسىملار ئۇچۇن نۇرغۇن لايىقەتلىك بەنجاگ تايانچلىرىنى تەربىيىلەپ بەردى.

جاگ ياڭشىگ

ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى

1998 - يىلىنگ بېشىدا ھەربىي رايون مەشىق ئالماشتۇرۇش مەزگىلىدىن پايدىلىنىپ، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئاساسىي قاتلام تايانچ كادىرلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەشكىللەپ، «پروگراممما»، «سىياسىي خىزمەت نىزامى»، 3 چوگ ئۇستاب ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان تەلىم - تەربىيىنى يولغا قويدى، تەربىيىلەش نىسبىتى 90% تىن كۆپرەككە يەتتى. تۆەندىن يۇقىرى پارتكوم ئورگانلىرى «پروگراممما» نى مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىنىگ ئۆگىنىش مەزمۇنىغا ئومۇمىيۈزلۈك كىرگۈزدى. ئۆگىنىش ۋە تەربىيىلەش ئارقىلىق، پارتكوم ئورگانلىرى ئاساسىي قاتلامغا «پروگراممما» بويىچە يېتەكچىلىك قىلىدىغان بولدى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىگ لىيەننى «پرگراممما» بويىچە قۇرۇش ئېگى يەنمۇ كۆچەيدى. ھەربىي كومىتېتنىگ 8 - نومۇرلۇق ھۆججىتى تارقىتىلغاندىن كېيىن، ھەربىي رايون مەخسۇس ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار ئىچىدە چېگدۇ ھەربىي رايونى مەلۇم توپچىلار تۆەندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. «36175» قىسمىنىگ ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلۇش تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلىدى، 27 شتاتلىق تۆەننىگ قۇرۇلۇشىغا نۇقتىلىق يارەم بەردى. 9 - ئاينىگ ئاخىرىدا، ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىنى خۇلاسلاش - تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ھەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملارنىگ 5 يىلدىن بۇيان «پروگراممما» نى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىش ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك خۇلاسىلىدى ۋە تەھلىل قىلدى، بۇندىن كېيىنكى ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىش ھەققىدە يېتەكچى خاراكتېرلىك پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مېگ شيەنفېگ، خۇ بىگ

باش سىياسىي بۆلۈمنىگ مۇدىرى يۇ يۈكبو شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىگ ئەزاسى، باش سىياسىي بۆلۈمنىگ مۇدىرى يۇ يۈكبو شاڭجياگ لەنجۇ ھەربىي رايونىنىگ قوماندانى گو بوشيۇگ جۇڭجياگ، سىياسىي كومىسسارى ژېن زۇڭرېن جۇڭجياگ، شىنجاگ ھەربىي رايونىنىگ قوماندانى لى لياڭخوي جۇڭجياگ، سىياسىي كومىسسارى جۇ يۈڭشۈن جۇڭجياڭلارنىگ ھەمراھلىقىدا، خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ باشلاپ، 1998 - يىل 7 - ئاينىگ 1 — 10 - كۈنىگىچە شىنجاگ ھەربىي رايونىنى كۆزدىن كەچۈردى. مۇدىر يۇ يۈكبو شىنجاگ ھەربىي رايونىنىگ خىزمەت خۇلاسە ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسمىنى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاگ باش

ئەترىتىنى، پىيادە ئەسكەرلەر مەلۇم شىسىنى كۆزدىن كەچۈردى، ئۇرۇمچىدىكى دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنى يوقلىدى ھەمدە 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنى رەئىس جيالىڭ زېمىنغا ھەمراھ بولۇپ شىنجاڭ ھەربىي رايونى قىسىملىرىنى كۆزدىن كەچۈردى.

چې پىڭۈبې، دۈەن ژېنبو

قىسىم تۈزۈلىرى خىزمىتى

توپچى قىسىملار، ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرى 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ توپچى قىسىملىرى، ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرىنىڭ ھەممىسى تەلىم - تەربىيە ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى. ھەرقايسى قىسىملار 1400 نەچچە تاياڭ كادىرنى تەربىيىلىدى. 3 - ئايدا ھەربىي رايون «36326» قىسىم ۋە «36328» قىسمىنىڭ يېڭى ئەسكەرلەر تەلىم - تەربىيە ئەھۋالىنى ئارىلاپ تەكشۈردى، 5 - ئايدا ھەربىي رايون ئۇرۇمچى، كۆچا، شىخۇ، قەشقەر قاتارلىق جايلاردا پۈتۈن ھەربىي رايوندىكى توپچى قىسىم، ھاۋا مۇداپىئە قىسمى لۇيجاڭلىرى، تۆەنجاڭلىرى، شتاب باشلىقلىرىنى «بىلىش ۋە چۈشىنىش» بويىچە سىناپ چەتتى. 6 - ئايدا ھەربىي رايون ھاۋا مۇداپىئە رادار پونكتى، قوماندانلىق ئەسۋابلىرى پونكتى، ماي ماشىنىلىرى پونكتى قاتارلىق 48 پونكت، 260 ئادەمنى قاتناشتۇرۇپ، كۆچەيتىش تەلىم - تەربىيىسى ئېلىپ باردى. 7 - ئايدا ھەربىي رايون چۆچەك 789 - زاۋۇتنىڭ تېخنىك خادىملىرىنى تەكلىپ قىلىپ، «36101» ، «36220» قىسىملاردا توپچىلار يىغ - لىيەنلىرى تارماق سىستېمىسى كۆرسى ۋە ھاۋا مۇداپىئە قىسمى ئاددىي ئاخبارات قوماندانلىق سىستېمىسى كۆرسى ئاچتى؛ نەنجىڭ توپچى قىسىملار ئىنستىتۇتىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، 53 كادىر قاتناشقان توپچى قىسىملار 92A كۆپ مەنبەلىك ھېسابلىغۇچ بويىچە يېغىپ تەربىيىلەش كۆرسى ئاچتى. 7 - ئايدا ھەربىي رايون توپچى قىسىم، ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرىنى «ھازىرقى زامان قىسىم تۈزلىرى» ژۇرنىلى نەشرىياتى ئۈتكۈزگەن يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇردى، دەي خۇڭبىڭ قاتارلىق 12 كىشى يەككە تۈر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 9 - ئايدا توپچى قىسىم، ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرى يىللىق تاكتىكا مەشق ۋەزىپىسى ۋە ئەملىي مانېۋىرىنى تاماملىدى، توپچى قىسىملار بەندىن ئەسكەرلەر توپىغىچە بولغان ھەر دەرىجىلىك تاكتىكا مانېۋىرى ۋە نەتىجە باھالاشنى ئۆتكەتتى. ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرى (شۆبە قىسىملار) ئەملىي تاكتىكا مانېۋىرى ئۈتكۈزدى. 10 — 11 - ئايلاردا ھەربىي رايون «ھەربىي مەشق دەرىجىسىنى باھالاپ بېكىتىش بەلگىلىمىسى» بويىچە توپچى قىسىم، ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرى ئۈستىدە دەرىجە بېكىتىش، تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى؛ لەنجۇ ھەربىي رايونى بىلەن بىرلىشىپ، «36101» قىسمىغا قاراشلىق توپچى قىسىم، ھاۋا مۇداپىئە قىسىم(شۆبە قىسىم) لىرنىڭ جىددىي ئەھۋالغا يولۇققاندا ھەربىكەتچان ئۇرۇش قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ سىنىدى. يىل ئاخىرىدا «36109» قىسىم ھەربىي تەلىم - تەربىيىدە 1 - دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى، باشقا لۇي (تۈەن) لەر 2 - دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. شۇ يىلى ھاۋا مۇداپىئە قىسمى شىنجاڭ ھەربىي رايونى تاپشۇرغان «ئۇرۇش رايونىدا بولىدىغان مۇستەقىل يۆنىلىشلىك ئورۇشلاردا ھاۋا مۇجۇمىغا قارشى جەڭ قىلىش ئۇسۇلى» نىڭ قىسمەن ئۇرۇش ئۇسۇللىرىنى يېزىپ چىقىش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى.

برونېۋىك قىسىملىرى 3 - ئايدا «36110» ، «36178» ، «36146» قىسىملار 300 نەچچە تاياڭ تېخنىكنى تانكا ۋە برونېۋىكنى ئىشلىتىش ۋە ھەيدەشنى ئۆگىنىش ئۈچۈن ئىچكىرىگە ئەۋەتتى. «36127» ، «36221» قىسىملار يېڭى برونېۋىك شوپۇرلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى. «36110» قىسىم ئالىي مەكتەپ ۋە زاۋۇت تېخنىكلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، كەسىپلەر بويىچە يېڭى قورال - ياراغ تايانچلىرىنى يىغىپ تەربىيىلىدى. 3 — 5 - ئايلاردا ھەربىي رايون خىزمەت گۇرۇپپىسى «36110» قىسمىغا بېرىپ نۆۋەتتىدا تۇرۇپ، قىسىم قۇرۇلۇشىغا ياردەملەشتى ھەمدە بۇ قىسمىنىڭ يېڭى ئەسكەرلەر تەلىم - تەربىيىسى، ئورتاق تەلىم - تەربىيە ۋە يېڭى قورال - ياراغلارنى ئىشلىتىش تەلىم - تەربىيىسىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ئىگىلىدى، شۇنداقلا قىسمىغا 12 قېتىم ئالىي مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى ۋە تېخنىك خادىملارنى تەكلىپ قىلىپ، 36 كۈن دەرس ئۆتكۈزۈپ بەردى، قىسمىغا 300 نەچچە يېڭى قورال - ياراغ دەرسلىك ماتېرىيالى ۋە مەشق سايمىنىنى ئىلتىماس قىلىپ ئېلىپ بەردى. 5 — 6 - ئايلاردا ھەربىي رايون ھەربىي رايون برونېۋىك قىسىملىرىنىڭ تۆەنجاڭ، شتاب باشلىقلىرى ئارىسىدا «بىلىش ۋە چۈشىنىش» بويىچە سىناق ئېلىپ باردى. 7 — 10 - ئايلاردا ھەربىي رايون برونېۋىك - ماشىنىلاشقان قىسمى قاتلام، بۆلەكلەر بويىچە باش ئورگان ۋە شۆبە قىسىملارنىڭ قارشىلىشش مەشقىنى ئۆتتى. «36146» قىسىم تانكىچىلار لىيەنىنىڭ كېچىدە راست ئوق بىلەن قىلىدىغان تاكتىكا مانېۋىرىنى تاماملىدى. يىل ئاخىرىدا، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ سىناش گۇرۇپپىسى برونېۋىك قىسمىنىڭ تاكتىكىلىق قارشىلىشش مەشق دەرسىنى ئۇقتىلىق ئارىلاپ سىنىغاندا، نەتىجىسى ئەلا بولدى. 8 - ئايدا «36146» ، «36178» قىسىملاردىن 8 شوپۇر لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۈيغۇشتۇرغان برونېۋىكچى ئەسكەرلەرنىڭ تانكا كەسپى بويىچە ئالاھىدە دەرىجىلىك تېخنىكا ماھىرلىرىنى باھالاپ

بېكىتىش مۇساپىسىگە قاتنىشىپ، ئالاقىلىشىش كەسپى بويىچە كوللېكتىپ 1 ـ ، ئېتىش كەسپى بويىچە كوللېكتىپ 2 ـ بولدى ھەمدە 3 كىشى شەخسلەر يەككە تۈردە ئىسملىككە ئېرىشىشتەك ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. 9 ـ ئايدا ھەربىي رايون بىرونبۇك پىيادە قىسمىنىڭ كەسپىي تېخنىكىلىق ئوقۇتۇش نەمۇنىسىدىكى تەلەپكە ئاساسەن، «36211» قىسمىنىڭ 1 ـ دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا دەرىجىسىنى سىنىدى. 10 ـ ئايدا، لەنجۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونلىرىنىڭ سىناق گۇرۇپپىلىرى «36110» قىسمىدا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش يۈزىسىدىن سىناق ئېلىپ باردى. شىنجاڭ ھەربىي رايونى بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى «36146» ، «36127» ، «36178» قىسىملارنى دەرىجە بېكىتىش بويىچە سىناپ باھالىدى، نەتىجىدە بۇ قىسىملار ھەربىي مەشىق بويىچە 1 ـ دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. شۇ يىلى، بىرونبۇك قىسمى ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ باش شتاب، لەنجۇ ھەربىي رايونى تاپشۇرغان 3 تېمىدىكى تەتقىقات ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ، 30 نەچچە پارچە ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ھەربىي رايون ئورگىنى بىلەن «36127» قىسىم بىرونبۇك قىسىملىرىنىڭ كوئېنلۇن تېغىدىكى ماسلىشىش خاراكتېرلىك مەشقىگە بىرلەشتۈرۈپ تەتقىق قىلىپ رەتلەپ چىققان بىر تۈركۈم نەتىجىلەر پۈتۈن ئارمىيە بىرونبۇك قىسىملىرىنىڭ ئېگىز، سوغۇق رايونلاردا ئۇرۇش قىلىشىغا دائىر تەتقىقاتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى.

قۇرۇلۇش قىسىملىرى قىرغىزستان دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى قوشۇمچە باش شتاب باشلىقى قاتارلىق 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان ھەربىي ۋەكىللەر ئۈمىكى 4 ـ ئاينىڭ 14 ـ كۈنى «36007» قىسمىنى ۋە بىر قىسىم قورال ـ ياراغلارنى كۆرەك قىلدى ھەمدە قىسمەن ھەربىي مەشق ماھارەتلىرىنى كۆردى. 5 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى گو بوشيۇك جۇڭجياڭ «36007» قىسمىنى كۆرەك قىلدى، ئاساسىي قاتلامدىكى ئوفىتسېر ـ ئەسكەرلەرنى يوقلىدى، قىسىم قۇرۇلۇشى ھەققىدە مۇھىم يولىيورۇقلارنى بەردى. 6 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى قازاقىستان باش شتاب باشلىقى ئۈمەك باشلاپ «36007» قىسمىنى ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلدى. 7 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن «36007» قىسمىنى كۆزدىن كەچۈردى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق توپچى قىسمى، ھاۋا مۇداپىئە قىسمى، بىرونبۇك قىسمى، قۇرۇلۇش قىسمى قاتارلىق قىسمەن قىسىم تۇرلىرىگە تەۋە قىسىملارنى كۆرەك قىلدى. 8 ـ ئايدا «مەملىكەتلىك زاپاس خەلق ئەسكەرلىرىنى ھەربىي ئوقۇتۇش ئۈسۈلى بويىچە يېغىپ تەربىيىلەش كۇرسى» «36007» قىسمىدا قىسمەن دەرسلەر بويىچە ماھارەت كۆرسىتىش ۋە يېغىپ تەربىيىلەش ئېلىپ باردى. 10 ـ ئايدا، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت كومىسسارى قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چى خاۋتيەن قازاقىستان دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بىلەن غەيرىي رەسمىي ئۇچرىشىش مەزگىلىدە، چەت ئەللىك مېھمانلار بىلەن بىرلىكتە «36007» قىسمىنى ۋە قىسمەن قورال ـ ياراغلارنى كۆزدىن كەچۈردى. يەل ئاخىرىدا، ھەربىي رايون باش شتاب قىسىم تۇرلىرى بۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە «36007» قىسمىدا ھەربىي مەشق دەرىجىسى ئۆستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى، بۇ قىسىم ئارىلاپ تەكشۈرۈلگەن 8 تاكتىكا تۇرنىڭ ھەممىسىدە ئەلا بولدى. مۇشۇ يىلى مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى ۋە دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشلىرىنى ئۆلچەش ـ لايىھەلەش ئىشخانىسى ھەربىي رايونىنىڭ مۇداپىئە قۇرۇلۇشى تېخنىكىلىرىدىن 20 نەچچە كىشىنى تەشكىللەپ، 30 كۈن كەسپىي جەھەتتىن يېغىپ تەربىيىلىدى. ھەربىي رايونىنىڭ جۇن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۈپىتى، ئىچكى ئەسلىھەلىرىنىڭ تېخنىكىلىق ئىقتىدارى ۋە قۇرۇلۇشلارنىڭ بۈزغۇنچىلىقىغا ئۆچراش ئەھۋالى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى، چېگرا مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پىلانى تۈزىتىپ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. بىر ئىسىق قاراۋۇلخانىنىڭ ئورنىنى ئۆلچەش ـ لايىھەلەش، تېخنىكىلىق تەكتىنى ئېنىقلاش ۋە 3 ئىسىق قاراۋۇلخانىنىڭ قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش خىزمىتى تاماملاندى. ھەربىي رايون مۇداپىئە قۇرۇلۇشىنى نورمال ئاسراش ـ باشقۇرۇش ۋە نۆۋەتلىك قۇرۇلۇشلارنى رېمونت قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىندى. «قۇراشتۇرما ئىسىق قاراۋۇلخانا» تۈرى 2 ـ دەرىجىلىك ھەربىي پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش قىسىملىرى

6 ـ ئايدا ھەربىي رايون 32 كىشى قاتناشقان خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى قوشۇمچە تۇتىدىغان شتاب ئوفىتسېرلىرى كۆرسى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. 7 ـ ئايدا «36101» قىسمىنىڭ خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش شۆبىسى ۋە «36042» قىسىم نۆۋەتلىك رايونلاردا خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش كاپالىتى بويىچە جەددىي قۇتقۇزۇش ـ يارىدەم بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. يەل ئاخىرىدا، «36042» قىسىم ھەربىي رايونىنىڭ كونا ـ يېڭى ئەسكەرلەرنى ئايروپىلاندا توشۇش داۋامىدا خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈشكە كاپالەتلىك قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. 9 ـ ئايدا «36141» قىسمىنىڭ خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش شۆبە قىسمى بۆلۈملەرنىڭ

مەلۇم ئالاقىچىلار تۈەنى دالىدا يەككە ئىستانسا تەلىم - تەربىيسى ئېلىپ بارماقتا.

قېي لىيو فوتوسى

لىيەندىكى ئەسكەرلەرنى يېتەكلىشى بويىچە ئۇنىۋېرسال مانېۋىرنى تاماملىدى، ئۇلارنىڭ ئۈسۈلى لەنجۇ ھەربىي رايونى قىسىم تۇرلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇئەييەنلەشتۈرۈشىگە ئېرىشتى. 10 - ئايدا، لەنجۇ ھەربىي رايونى قىسىم تۇرلىرى بۆلۈمى ئۈيۈشتۇرغان «خەلقئازادلىق قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش قىسمىلىرىنى ئىشقا سېلىش» مۇھاكىمە يىغىنىدا، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ «يۇقىرى تېخنىكا شارائىتىدىكى قىسمەن ئۇرۇشلاردا خەلقئازادلىق قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش كاپالىتىگە يېتەكچىلىك قىلىشتا ئىگىلەشكە تېگىشلىك مەسىلىلەر» ناملىق ماقالىسى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ۋاڭ شاۋخۇا، جاڭ نەيشۇ

ئالاقىلىشىش خىزمىتى

ئۇرۇش تەييارلىقى ۋەزىپىسىنى ئۆتەش 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ئالاقىلىشىش قىسىم (شۆبە قىسىم) لىرى 26 قېتىم زور ئالاقىلىشىشقا كاپالەتلىك قىلىش ۋەزىپىسىنى، 6 قېتىم مۇھىم تېلېفون يىغىنى ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. سىمسىز رادىئونىڭ ئۇلىنىش نىسبىتى، ئاپتوماتىك قوماندانلىق قىلىش تورىنىڭ تورغا كىرىش نىسبىتى، تېلېفونلارنىڭ ئۇلىنىش نىسبىتى، پروگراممىلىق تېلېفونلارنىڭ ئىشلىتىلىش نىسبىتى بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچ ئىچىدە ئورۇندالدى. ھەربىي رايون ئالاقىلىشىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئاساسەن، تور تەشكىللىرىنى يەنمۇ تەكشىدى ھەمدە توك يوللىرىنى جىددىي تەكشەش، ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون يوللىرىنى ئۇلاش، سىمسىز رادىئونى جىددىي ئىشقا سېلىش مانېۋىرلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، ئۇرۇش تەييارلىقى ئۇزۇمىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئەملىيلىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئىنشائات قۇرۇلۇشى ھەربىي رايون باش شتاب بۆلۈمى چۈشۈرگەن 2 يىللىق چېگرا مۇداپىئە ئالاقىلىشىش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى. بوشلۇقتا تارتىلغان ئاشكارا تېلېفون لىنىيىسىنى رېمونت قىلىش، چېگرا مۇداپىئە تارماق كابېلىنى كۆمۈش، كىچىك نىپتىكى سۈنئىي ھەمراھ پونكىتلىرىنى قۇرۇش، پروگراممىلىق كومموتاتور ئۈسكۈنىلىرىنى ئورنىتىش ۋە ئىشقا سېلىش قاتارلىق قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرى ئورۇندالدى، بۇنىڭ بىلەن چېگرا مۇداپىئە ئالاقە ئىشلىرىنىڭ قالاقلىق قىياپىتىدە زور ئۆزگىرىش بولدى. شى، تۈەنلەر ئارىسىدىكى تارماق لىنىيىلەرنى رېمونت قىلىش - ئۆزگەرتىش بويىچە 3 يىللىق قۇرۇلۇشنىڭ 47 تۈرى تاماملاندى، بۇ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ ھەممىسى باش شتاب تەرىپىدىن ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش دەپ باھالاندى. ئۇرۇمچى شەھەر تېلېفون تورىنىڭ سىغىمچانلىقىنى كېڭەيتىش بويىچە 3 - قارارلىق ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، باش ئىدارە ۋە ھەرقايسى بۆلەك ئىدارىلەرنىڭ پروگراممىلىق كومموتاتور ئۈسكۈنىسى يەڭگۈشلەندى. «08» تېلېفون ئۈسكۈنىنىڭ 8000 دىن ئارتۇق سىمى تەڭشەلدى ھەمدە پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىگە ھەمكارلىشىپ، ھەربىي رايوندىكى باش ئىدارىگە تۇتىشىدىغان 5 سىستېما ئېچىلدى. 4000 نومۇر مەنبەسى يېڭىدىن كۆپەيدى. ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىم (شۆبە قىسىم) لارنىڭ ئالاقە لىنىيىسى يېڭىلاندى.

ئالاقىلىشىش تەلىم - تەربىيسى مۇشۇ بىر يىلدا قىسىملار 105 قارار ھەرخىل ئالاقىلىشىش كۇرسى ئېچىپ، ھەرخىل تايانچىلاردىن 4000 دىن ئارتۇق كىشىنى تەربىيىلىدى. 6 - ئايدا لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۆتكۈزگەن كەسپىي تاكتىكا دەرس پىلانلىرىنى باھالاپ سىلىشتۇرۇشتا، «36012» قىسىم ۋە «36171» قىسىم كوللېكتىپ 1 - بولدى، 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، لەنجۇ ھەربىي رايونىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇقىم ئالاقىلىشىش ئىستانسا - پونكىتلىرىنىڭ ئالاقىلىشىشقا كاپالەتلىك قىلىش بويىچە ئومۇمىي ئىقتىدارىنى باھالاپ سىناشتا، «36014»، «36018»، «36020» قىسىملار پۈتۈنلەي ئەلا نەتىجىگە ئېرىشتى. 11 - ئايدا لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۆتكۈزگەن ھەربىي مەشق دەرىجىسىنى باھالاپ سىناشتا، بىر تۈەن، 2 يىلىك ھەربىي مەشقتە 1 - دەرىجىلىك

ئورۇن، 3 پونكىت ھەربىي مەشقىتە 2 - دەرىجىلىك ئورۇن، 8 تۈن دەرىجىلىك كوماندىر ھەربىي مەشقىتە ئەلا شەخس بولۇپ باھالاندى. ھەربىي رايون قوماندانلىق شتابىنىڭ ئالاقىلىشىش باشقارمىسى ئۈدا 14 يىل ئارمىيە بويىچە ھەربىي ئالاقە ئىلمىي تەتقىقاتىدا ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 42 پارچە ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىندى، بۇلاردىن 6 سى «پۈتۈن ئارمىيە پەن تەتقىقاتىدىكى مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى، سوئاك فۇباۋ، جاڭ خۇنگو، خۇاڭ گولياڭ، ژۇ شىنيىلار ئارمىيە بويىچە ئىلمىي تەتقىقاتتىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

ئالاقىلىشىش جابدۇقلىرىنى باشقۇرۇش تېخنىكىلىق كۆچ ئۈيۈشتۇرۇلۇپ، ئالاقىلىشىش جابدۇقلىرىنى يىللىق رېمونت قىلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، ھەر خىل ئالاقىلىشىش ئۈسكۈنىسىدىن 294 ى رېمونت قىلىندى؛ چېگرا مۇداپىئە 1 - مېپىدىكى قىسىملارنىڭ ئالاقىلىشىش جابدۇقلىرى تەڭشەلدى، بىرنەچچە خىل يېڭى تىپلىق ئالاقىلىشىش جابدۇقى سېپلەپ بېرىلدى؛ لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۆتكۈزگەن ئالاقىلىشىش جابدۇقلىرىنى نۇقتىلار بويىچە تەكشۈرۈشتە 11 ئورۇن تەقدىرلەندى.

ژۇ شىنيى، لىۋ يۈك

قۇرۇقلۇق ئارمىيە ئاۋىئاتسىيە قىسمىنىڭ خىزمىتى

ئۈچۈش تەلىم - تەربىيىسى 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى قۇرۇقلۇق ئارمىيە ئاۋىئاتسىيە قىسمى يىللىق ئۈچۈش ۋاقىت كۆرسەتكۈچىنى 102.8% ئورۇندىدى. بىر يىلدا 11 ئۈچۈش كوماندىرى، 10 ئۈچۈش ئوقۇتقۇچىسى، 4 ئايروپىلان باشلىقى يېڭىدىن تەربىيىلەندى. 5 پىشقەدەم ئۈچقۇچى قىسمەن قىيىن تۈرلەر بويىچە تەربىيىلەندى. باش شتاب ئۆتكۈزگەن ھەربىي مەشقىنى يىللىق سىناشتا، ئۈچۈش كوماندىرلىقى، ئۈچۈش تېخنىكىسى ۋە ئاۋىئاتسىيە ئەزەرىيسى جەھەتلەردىكى نەتىجە ئەلا بولدى.

ئۈچۈش ۋەزىپىسى بۇ قىسىم 28 قېتىم ئۈچۈش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، 477 سائەت 37 مىنۇت، 552 ئايروپىلان (قېتىم) ئۈچتى. 7 - ئايدا، چاقىلىققا جىددىي ئۈچۈپ بېرىپ، ياپونىيىلىك 3 سايامەتچىنى قۇتقۇزدى. 8 - ئايدا بۇ قىسىم تىك ئۇچار ئايروپىلان چىقىرىپ، شياڭگاڭ تاغقا چىقىش ئەترىتىنىڭ بوغدا چوققىسى ئەتراپىدا غايىپ بولغان ئەزالىرىنى قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلدى.

ئايروپىلان ئىشلىرى خىزمىتى مۇشۇ يىلدا ئايروپىلانىنىڭ 53 دانە (قېتىم) چوڭراق زاپچاسلىرى چۈۋۈپ قۇراشتۇرۇلدى ۋە ئالماشتۇرۇلدى، 37 چوڭراق كاشىلا، 377 كىچىك كاشىلا بىر تەرەپ قىلىندى، 17 پارچە تېخنىكىلىق مەلۇمات ئەملىيلەشتۈرۈلدى، 3 تىك ئۇچار ئايروپىلان رېمونتقا بېرىلدى، 21 ئايروپىلان (قېتىم) قەرەللىك تەكشۈرۈلدى، 172 دانە ئاساسلىق ۋە قوشۇمچە دېتال، ئۈسكۈنە، ئەسۋاب رېمونت قىلىندى، 209 دانە سەپلىمە زاپچاس ياسالدى، ئاۋىئاتسىيە ماتېرىياللىرىنىڭ تاپشۇرۇۋېلىنىش - ئەۋەتىلىشىنىڭ توغرىلىق نىسبىتى 100% بولدى. مۇشۇ يىلدا تىك ئۇچار ئايروپىلانلارنىڭ ساق تۇرۇش نىسبىتى 80% تىن يۇقىرى بولدى.

ئورۇش ۋەزىپىسىنى ئۈتەشكە كاپالەتلىك قىلىش

تېخنىكىلىق مۇلازىمەت ۋە ئارقا سەپ تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلغۇچى شۇبە قىسىملار 144 ئايرودروم (قېتىم)، 2358 سائەت 14 مىنۇت، 7424 ئايروپىلان (قېتىم) ئۈچۈشقا كاپالەتلىك قىلدى، 1357 دانە (قېتىم) ئۈچۈشقا كاپالەتلىك قىلىش ئاپتوموبىلى چىقىرىپ، 1270 تونىنا ئاۋىئاتسىيە مېيى توشۇدى، 2.7 تونىنا ئاۋىئاتسىيە قوشۇمچە مېيى ئالدى، ئۈچۈشقا كاپالەتلىك قىلىش ئايرودروم (قېتىم) نىڭ ئەلا سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتى 98% كە يەتتى.

ژاڭ يۈ

برونېۋۇك قىسىملىرىنىڭ تېخنىكا خىزمىتى

برونېۋۇك باشقۇرۇش 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى برونېۋۇك قىسىملىرى بىر قىسىم يېڭى تېپتىكى برونېۋۇك جابدۇقلىرىنى تاپشۇرۇۋېلىش، بىر قىسىم كونا جابدۇقلارنى تاپشۇرۇپ بېرىش خىزمىتىنى تاماملىدى؛ «36110» قىسمىدا ئورگان ۋە قىسمىنىڭ تايانچ كادىرلىرىدىن 37 كىشى قاتناشقان يېڭى جابدۇقلارنى ئىشلىتىش بىلىملىرى مۇھاكىمە كۇرسى ئاچتى؛ برونېۋۇك جابدۇقلىرى تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەرنى، ئۇلۇچەمگە يەتكەن تانكىلارنى باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. «36110»، «36178» قىسىملار شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن جابدۇق باشقۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن، «36027»، «36146» قىسىملار برونېۋۇك رېمونت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن، «36178»، «36040» قىسىملار برونېۋۇك سايمانلىرى خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى؛ 4 تانكا يېڭى، 5 تانكا (برونېۋۇك) لىيەنى ھەربىي رايون تەرىپىدىن ئۇلۇچەملىك تانكا (برونېۋۇك) يېڭى ياكى لىيەنى، 18 تېخنىك كادىر برونېۋۇك تېخنىكىسى خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

برونېۋۇك رېمونتچىلىقى برونېۋۇك قىسىملىرى تانكا، برونېۋىكلارنى چولۇق، ئوتتۇرا، كىچىك رېمونت قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى، 46 تۈر، 1935 دانە زاپچاسنى

رېمونت قىلدى، 57 تۇر، 4638 دانە زاپچاسنى ياسىدى؛ ھەربىي رايون بىرونېۋنك جابدۇقلىرىنى رېمونت قىلىش تېخنىكىدىن 63نى، يېڭى رېمونتچىدىن 118 نى تەربىيىلىدى. باش قوراللىنىش بۆلۈمىدىكى زاۋۇت تېخنىك خادىملىرىنىڭ قوللىشى ۋە ياردىمىدە، ھەربىي رايون بويىچە تانكىلاردىكى يېڭى راتسىيىلەرنى سەييارە رېمونت قىلىش ۋەزىپىسى ۋە يېڭى جابدۇق بويىچە تېخنىكا مۇلازىمىتى ئورۇندالدى، ئالاقىدار زاۋۇت ۋە تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى تەكلىپكە بىنائەن 7 قېتىم قىسمىغا كېلىپ يېتەكچىلىك قىلدى ھەمدە نەق مەيداندا تېخنىكا مۇلازىمىتى ئېلىپ باردى.

برونېۋنك سايمانلىرى 2 مىليون 20 مىڭ يۈەن قىممەتتىدىكى 770 نەچچە تۈرلۈك، 82 مىڭ دانىدىن ئارتۇق سايمان تاپشۇرۇۋېلىندى؛ قىسمىلار 1 مىليون 10 مىڭ يۈەن قىممەتتىدىكى 693 تۈرلۈك، 18 مىڭ دانىدىن ئارتۇق سايمان بىلەن تەمىنلەندى.

پەن تەتقىقات جىددىي ئەھۋالغا ماسلىشىپ ھەربىكەتچان ئۇرۇش قىلغۇچى قىسمىلارنىڭ برونېۋنك تېخنىكا كاپالىتى قۇرۇلۇشى ئۈستىدىكى تەتقىقات كۈچەيتىلدى، خي شىلەن، ما شيۇپىڭلار يازغان «جىددىي ئەھۋالغا ماسلىشىپ ھەربىكەتچان ئۇرۇش قىلىشنىڭ تېخنىكىلىق كاپالىتى قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچەيتىش ھەققىدە» قاتارلىق 2 ئىلمىي ماقالە «ھازىرقى زامان قىسىم تۈرلىرى» ژۇرنىلىدا ئېلان قىلىندى، خي شىلەن «مۇنەۋۋەر ئاپتور» بولۇپ باھالاندى.

خي شىلەن، يۈەن چاڭفۇ

چېگرا مۇداپىئە خىزمىتى

ئۇرۇش تەييارلىقى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرى چېگرا مۇداپىئە ئۇرۇش تەييارلىقى ۋە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇرۇش تەييارلىقى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش لايىھىسىنى تۈزدى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى، ۋەزىپە ئىجرا قىلىش مەشىقىگە بىرلەشتۈرۈپ مانېۋىر ئۇتكۈزۈپ، ئۇرۇش تەييارلىقى خىزمىتى سەۋىيىسىنى ۋە چېگرا مۇداپىئەسى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش سۈپىتىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى. 3 - ئايدا ھەربىي رايون چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرىنىڭ ئاساسلىق ھەربىي، سىياسىي ئوفتسېرلىرىنى «بىلىش ۋە چۈشىنىش» بويىچە سىنىدى. 5 - ئاينىڭ باشلىرىدا، شىمەن قۇرۇقلۇق ئارمىيە ئىنستىتۇتىنىڭ ئۇرۇمچى شۆبىسىدە «چېگرا مۇداپىئە ئاساسىي بىلىملىرى زېھىن سىناش مۇسابىقىسى» ئۇتكۈزۈلدى. 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، ئىلى شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ مەلۇم چېگرا مۇداپىئە تۈمىنىدە چېگرا مۇداپىئە لېيىنلىرىنىڭ تۈيۈقسىز ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرۇشى بويىچە نەق مەيدان مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى. 10 - ئايدا بورتالا شۆبە ھەربىي رايونىدا چېگرا مۇداپىئە ئۇرۇش تەييارلىقى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلىپ، چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرى خىزمىتىنىڭ ئۆلچىمى قىلىپلاشتۇرۇلدى ۋە بىرلىككە كەلتۈرۈلدى، يېڭى ۋەزىيەتتە چېگرا باشقۇرۇش - تىزگىنلەشنىڭ يولى ۋە چارىسى مۇھاكىمە قىلىپ تۈزۈپ چىقىلدى. يىل ئاخىرىدا، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ «چېگرا مۇداپىئەسى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش بەلگىلىمىسى» قايتىدىن تۈزۈپ تارقىتىلدى. ھەربىي رايون چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرى 16 مىڭ 800 نەچچە قېتىم چېگرا مۇداپىئە ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلدى، 396 مىڭ كىلومېتىردىن كۆپرەك يول يۈردى.

چېگرا باشقۇرۇش چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرى يەرلىكتىكى ئالاقىدار تارماقلارغا ماسلىشىپ، ھەر دەرىجىلىك بىرلەشمە مۇداپىئە قوماندانلىق ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىرلىكتە مۇداپىئە كۆرۈش، بىرلىكتە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇردى. ھەرقايسى مۇداپىئە رايونلىرىنىڭ يەر شەكلى، كىلىمات ئۆزگىرىشى، ئەسكەرلەرنىڭ چېگرىغا يېتىپ بېرىش پائالىيىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە قانۇنىيىتىگە ئاساسەن، قىسمىلارنىڭ ۋەزىپە ئىجرا قىلىش ئۈسۈلى ۋاقتىدا تەڭشىلىپ ۋاقتىلىق ۋەزىپە ئۆتەش قېتىمى كۆپەيتىلىپ، كېچىدە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش سالمىقى ئاشۇرۇلدى، چېگرىنىڭ 1 - لىنىيىسىدىكى رايونلار، بولۇپمۇ پورتلار، يوللار، سىرتقا ئۆتىشىدىغان تاغ ئېغىزلىرى، تالاش - تارتىشتىكى رايونلار قاتارلىق مۇھىم بۆلەكلەر ۋە سەزگۈر رايونلارنى باشقۇرۇش - تىزگىنلەش سالمىقى يەنمۇ زورايتىلدى.

چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرى 2 تەرەپتىن 45 قېتىمدا چېگرىدىن ئۆتكەن 61 ئادەمنى، 67 قېتىمدا چېگرىدىن ئۆتكەن 1393 تۈياق چارۋىنى بىر تەرەپ قىلدى، 620 قېتىمدا چېگرىغا يېقىنلاشقان 26 مىڭ 667 تۈياق چارۋىنى توسۇپ قالدى. 714 قېتىمدا چېگرىغا يېقىنلاشقان 8376 ئادەم (قېتىم) نى نەسىھەت قىلىپ قايتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە بىخەتەرلىكىنى قوغداپ، چېگرا رايونىنىڭ نورمال تەرتىپىنى ساقلىدى.

چەت ئەلگە چېتىلىدىغان چېگرا مۇداپىئە خىزمىتى 1998 - يىلى چېگرا مۇداپىئە قىسمىلىرىنىڭ چېگرا سۆھبىتى - ئۇچرىشىش پونكىتلىرى موڭغۇلىيە، قازاقىستان، قىرغىزستان، تاجىكستان، پاكىستان، ھىندىستاننىڭ چەت ئەلگە چېتىلىدىغان چېگرا مۇداپىئە خىزمەت ئاپپاراتلىرى بىلەن 554 قېتىم سۆھبەتلەشتى ۋە ئۇچراشتى، بۇنىڭدىن 54 قېتىملىق سۆھبەتتە چەت ئەلگە چېتىلىدىغان نۇرغۇن چېگرا

ئىشلىرى بىر تەرەپ قىلىنىپ، دۆلەت مەنپەئىتىنى قوغداپ قېلىندى. جۇڭگو - قازاقستان، جۇڭگو - روسىيە چېگرا چارلىشى ۋە چېگرا مۇداپىئە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئۆچرىشىش ۋە ئالاقە باغلاشقا ماسلىشىلىپ، يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىنى ۋە چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇشتا كۆزۈرۈكلۈك رول ئويناندى.

چېگرا مۇداپىئەسى ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى دۆلەت ھەربىي رايونىغا چوشۇرگەن 165 كىلومېتىر ئاپتوموبىللىق چارلاش يولى، 213 كىلومېتىر پىيادە چارلاش يولى، 148 كىلومېتىر چېگرا سىم توسمىق ۋە بىر يۈرۈش چېگرا نازارەتچىلىك - كونتروللاش مۇئەسسەسىسى قۇرۇش ۋەزىپىسى ۋە 1998 - يىللىق ئومۇمىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنىڭ 80% ى سۈپەتلىك ئورۇندالدى. 28 مىليون 500 مىڭ يۈەن قۇرۇلۇش خىراجىتى چوشۇرۇپ بېرىلدى.

يۈەن دېغۇ، شيا خۇي

ھەربىي قورال - ياراغ خىزمىتى

ھەربىي قورال - ياراغ باشقۇرۇش شىنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملار «ھەممىباب قورال - ياراغلار تېخنىكىسى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش بەلگىلىمىسى» ۋە لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئۆچەشتۇرۇش (ئىلمىيلاشتۇرۇش، تۈزۈملەشتۇرۇش، قېلىپلاشتۇرۇش) نى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈشنىڭ تەپسىلىي قائىدىسىگە ئاساسەن، ھەربىي قورال - ياراغلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ئارىلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، 13 تۈەننىڭ ئۆلچەمگە يەتكەنلىكى ئىسپاتلاندى. پىيادە ئەسكەرلەر مەلۇم شىسى، ئىلى شۆبە ھەربىي رايونىدا ئوق - دورىلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى ئۆتۈلدى. پۈتۈن ھەربىي رايون قىسىملىرىدىكى ئىشلىتىشتىن قالغان، كېرەكتىن چىققان قورال - ياراغلار يىغىپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، قىسىملارنىڭ قورال - ياراغ قۇرۇلمىسى سەرخىللاشتۇرۇلدى.

ھەربىي قورال - ياراغ رېمونتچىلىقى باش شتاب قىسىم تۈرلىرى بۆلۈمى «7324» زاۋۇتىنىڭ ھەربىي بۇيۇملارنى رېمونت قىلىش شۆبىسى ۋە جەنۇبىي شىنجاڭ ئۈنۈمۈرسال رېمونتخانىسى ئاساسىدا، 3 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ؛ يېڭىدىن 1700 نەچچە كۋادرات مېتىرلىق رېمونتخانا سالدۇردى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى قورال - ياراغلارنى رېمونت قىلىش مەركىزى قۇردى. 6 خىل رادارنىڭ چوڭ رېمونتىنى «شىنجاڭدىن چىقارماسلىق» تىن ئىبارەت باش شتاب قىسىم تۈرلىرى بۆلۈمى ئۇيۇشتۇرغان ياھالاپ بېكىتىشتىن ئوتكۈزۈلۈق ئوتتى ۋە تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىندى. ھازىرقى پايدىلىق كۈچ ۋە شارائىت ئاساسىدا، 68 زەمبىرەك، 346 ئوپتىكىلىق ئىسۋاب چوڭ رېمونت قىلىندى، 2 رادار، 3 قوماندانلىق ئەسۋابى ئوتتۇراھال رېمونت قىلىشقا، 3 ماي ماشىنىسى چوڭ رېمونت قىلىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بىر قېتىملىق تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 98% تىن يۇقىرى بولدى.

ئوق - دورا كاپالىتى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇن تولۇقلاپ بەرگەن 1000 تونىدىن ئارتۇق ئوق - دورا تاپشۇرۇۋېلىندى؛ ئىشلىتىشتىن قالغان، كېرەكتىن چىققان 700 تونىدىن كۆپرەك ئوق - دورا يۇقىرىغا تاپشۇرۇلدى؛ 5100 تونىدىن كۆپرەك يىغۇۋېلىنغان ئوق - دورا تەڭشەلدى؛ 165 ئاپتوموبىل ئوق - دورا بۇيۇمى يىغۇۋېلىندى، بۇ بۇيۇملارنىڭ قىممىتى 100 مىڭ يۈەندىن ئاشىدۇ.

خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ قورال - ياراغلىرى خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ قورال - ياراغ ئامبىرى ۋە تەلىم - تەربىيە مەيدانى قاتارلىق ئورۇنلارغا 100 مىڭ تالدىن كۆپرەك ئوق، 2000 دىن ئارتۇق سايمان تولۇقلاپ بېرىلدى.

خادىملارنى تەربىيىلەش 1998 - يىلى ھەربىي قورال - ياراغ تېخنىكىلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن 9 قارار ئېچىلىپ، ھەرخىل ھەربىي قورال - ياراغ تېخنىكىسىدىن 374 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى.

پەن تەتقىقات خىزمىتى «زەمبىرەكنىڭ تېپىش كۈچىگە قارشى قۇرۇلمىنى تىنچ ھالەتتە تەكشۈرۈش ئەسۋابى»، «81، تىپلىق 122، كاتيۇشانىڭ توك مەنبە سىستېمىسى»، «59، تىپلىق قوماندانلىق ئەسۋابىنى ئىشلىتىش قوللانمىسى»، «378، تىپلىق رادارنى رېمونت قىلىش ئۇسكۇنىسى»، «رادار ئۇسكۇنىلىرىنىڭ ئېلېكترون مۇتەخەسسىسلىرى ۋە كاشىلىلارغا دىئاگنوز قويۇش سىستېمىسى»، «قىزىل پۇپۇك — 5، تىپلىق باشقۇرۇلىدىغان بومبا مەشىق ئۇسكۇنىسىنى ئۇنۇمۇرسال ياھالاپ بېكىتىش ئەسۋابى» دىن ئىبارەت 6 ئىلمىي تەتقىقات تۈرى باش شتاب قىسىم تۈرلىرى بۆلۈمى ئۇيۇشتۇرغان تېخنىكىلىق بېكىتىشتىن ئوتتى. 3 پارچە ئىلمىي ماقالە ھەربىي رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلىندى.

لیۇ فېڭلىن، چېن زۇجياك

قۇرۇلۇش قىسمى ۋە خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش قىسمىنىڭ قورال - ياراغ خىزمىتى

1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 17 - كۈنىگە قەدەر 5 يىل ئىچىدە، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ۋاقتى ئوتكەن پارتلىتىش سايمانلىرىنى كۆيدۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاخىرلاشتى. يۇقىرىنىڭ يولىيورۇقى ۋە تەلىپىگە ئاساسەن، 5 يىلدىن بۇيان 3 تۈردىكى 10 خىل تىپلىق

ۋاقتى ئۆتكەن مىنا، پارتلاتقۇچ تۇرۇبىدىن 580 مىڭدىن كۆپرەكى كۆيدۈرۈۋېتىلدى، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلدى ۋە بىر تەرەپ قىلىندى، ئېغىرلىقى 4500 تونىنىدىن ئاشىدۇ. بۇ خىزمەتنى ئورۇنداش ئۈچۈن 1200 دىن ئارتۇق ئەسكىرىي كۈچ سەرپ قىلىنىپ، 1600 قېتىمدىن كۆپرەك پارتلىتىش مەشغۇلاتى ئېلىپ بېرىلدى، 800 نەچچە قېتىم ماشىنا ئىشلىتىلىپ، 700 مىڭ كىلومېتىردىن كۆپرەك يول يۇرۇلدى. 7 ئورۇن، 17 ئىلغار شەخس لەنجۇ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن ئومۇمىي ئۈقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلەندى، 11 كىشى شەرەپ بىلەن 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

باش قوراللىنىش بۆلۈمىنىڭ ھەممىباب جابدۇقلار كاپالىتى بۆلۈمى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 8 — 10 - كۈنىگىچە ھەربىي رايونىنىڭ خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش ئامبىرى كەسپىنى مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى 6 جەھەتتىن ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى، ھەربىي رايون ئۈنۈۋېرسال تەكشۈرۈپ باھالاشتا 953 نومۇر (تولۇق نومۇر 1000) ئېلىپ، ئارمىيە بويىچە خىمىيىۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش ئامبارلىرى كەسپىنى مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالىنىپ، باش قوراللىنىش بۆلۈمىنىڭ ئومۇمىي ئۈقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

دۇمەن جەچىڭ، جىڭ يەنبياۋ

پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىلى ھەربىي رايون ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيەۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرى، 7 - ئاينىڭ باشلىرىدا مەركەزلىك ھالدا 6 كۈن «ئۈچنى تەكىتلەش» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىلىپ، تۆمەندىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ ئىدىيە، ئىستىل، ئىنتىزام قاتارلىق جەھەتلەردە ساقلىنىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلىرى بىر قەدەر ياخشى ھەل قىلىندى. رەئىس جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «كوللېكتىپ رەھبەرلىك قىلىش، دېموكراتىيە ئاساسىدا مەركەزلەشتۈرۈش، ئايرىم مەسىلىمۇتلىشىش، يىغىندا قارار چىقىرىش» تىن ئىبارەت 16 خەتلىك فاكىجېنغا ئاساسەن، پارتىيىنىڭ 3 ئۆلاد رەھبەرلىك يادروسىنىڭ دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى ھەققىدىكى مۇھىم بايانلىرى ئۇقتىلىق ئۆگىنىلدى. ھەربىي رايون «دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى قۇرۇلۇشىغا دائىر ئۆگىنىش ماتېرىياللىرى» نى تۈزۈپ تارقاتتى. ھەرقايسى ئورۇنلار پارتكوم شۇجىلىرىنى تەربىيىلەپ، ئۆلارنىڭ دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىگە بولغان چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ھەربىي رايون 3 يىلدىن بۇيانقى يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلارنى تەربىيىلەش - ھاشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى مەركەزلىك تەھلىل قىلغاندىن كېيىن، مۇھاكىمە قىلىش ئارقىلىق، كادىرلارنى تەربىيىلەش - ھاشقۇرۇش ھەققىدە 5 تۈرلۈك پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدى. باش سىياسىي بۆلۈمىنىڭ «ياچېيكىغا ياردەم بېرىش، مەسئۇل خادىمنى تۆتۈش» پىكرى بويىچە، بۇ يەر ئۆزلەشتۈرۈش قىسىملىرى، خەلق قوراللىق بۆلۈملىرىنىڭ مۇستەقىل لېينلىرى قاتارلىق كىچىك، تارقاق ئورۇنلارنى ۋە ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى بويىچە 3 يىل ئۇدا ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالانغان لېيەندۇيلەرنى نۆۋەتلىق تۆتۈپ، 700 ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ تەرتىپكە سېلىنىشىغا ياردەم بەردى. ھەربىي رايون 100 ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ئەھۋالىنى مەخسۇس تەكشۈرۈپ تەھلىل قىلغاندىن كېيىن، تەربىيىلەش، تەرتىپكە سېلىش ئاساسىدا، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلىدى، قىسىملار پارتىيىگە 9230 ئەزا قوبۇل قىلدى. باش سىياسىي بۆلۈم ۋە لەنجۇ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ يولبورۇقىغا ئاساسەن، ھەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى، «پارتىيە نىزامنامىسى» ۋە «ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى» گە بېسىلغان مەخسۇس تېمىدىكى 8 كونسۇلتاتسىيە ماتېرىيالىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولۇش تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. تۆمەندىن يۇقىرى دەرىجىلىك 1517 كادىر مۇنبەرگە چىقىپ دەرس سۆزلىدى ۋە ئاساسىي قاتلامغا چۈشۈپ يېتەكچىلىك قىلدى. «1 - ئىيۇل» نىڭ ئالدى - كەينىدە، ھەربىي رايونغا قاراشلىق قىسىملار پارتىيەۋىلىك ئېڭىنى كۈچەيتىش، ياخشى ئوبراز تىكلەش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك ياھالاش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى، 50 مىڭدىن كۆپرەك پارتىيە ئەزاسى ياھالاشقا قاتناشتى. لەنجۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونلىرى ياھالاپ چىقىلغان 22 تۆمەن دەرىجىلىك پارتكوم، 42 ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى، 50 پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسىنى ئومۇمىي ئۈقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلىدى.

لېيۇ دۆلۈك

كادىرلار خىزمىتى

شى، تۆمەن رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە تۆمەندىن يۇقىرى كادىرلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ئورگان كادىرلىرىنى باشلاپ، 28 شى، لۇي دەرىجىلىك ئورۇنىنىڭ پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىسىنى سىنىدى ۋە ئۆلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى. شى، تۆمەن دەرىجىلىك كادىردىن 970 نەچچىسى سەپلەندى، 35 كادىر ھەربىي ئالىي مەكتەپ،

تېخنىكۇملىرىغا ۋە مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىي، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىگە بىلىم ئاشۇرۇش، ئۆگىنىشكە ئەۋەتىلدى، 25 ئورگان كادىرى ئاساسىي قاتلامغا ۋەزىپىلىك چېنىقىشقا ئەۋەتىلدى. ھەربىي رايون بويىچە شتاتلىق تۆۋەن رەھبەرلىك بەنزە ئەزالىرىنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 37.8 ياش بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.5 ياش تۆۋەنلىدى، ئۇرۇش قىلغۇچى شى، لۇيلەرنىڭ رەھبەرلىك بەنزە ئەزالىرى ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەربىيە كۆرگەن كادىرلارنىڭ نىسبىتى 38.2% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.2 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى.

كادىرلارنى پىلانلىق باشقۇرۇش 1998 - يىلى ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ تۇزۇلمە شتاتىنى تەڭشەشكە بىرلەشتۇرۇپ، ئارتۇق شتات بىلەن كەم ئورۇننى تولۇقلاش ئۈسۈلى قوللىنىلىپ، تەقسىمات كۆتۈپ تۇرغان كادىردىن 300 نەچچىسى تەڭشەپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ھەربىي رايون زېنىت توپ لۇيىنى قۇرۇش ۋە بەزى قىسىملاردىكى ئىخچاملاش - قىسقارتىشقا دۇچ كەلگەن كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى ئورۇندالدى. «مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ئاساسىي قاتلامغا يۇزلىنىش، كەسپىنى توغرىلاش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئوقۇش پۈتتۈرگەن 1800 دىن كۆپرەك ئوقۇغۇچىنىڭ ھەممىسى ئاساسىي قاتلامغا تەقسىملەندى، مۇنەۋۋەر ئەسكەرلەر ئىچىدىن 250 نەچچىسى ئۈستۈرۈلىدىغان ئوفىتسېرلىققا تاللىنىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بېتىشمەيۋاتقان ئەھۋال ئۈنۈملۈك ھەل قىلىندى. 3800 دىن ئارتۇق كادىر، جەڭچى ئارمىيىدىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ بىر تۇتاش ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇرۇلۇپ، 998 جەڭچى، 60 كادىرلار پەرزەنتى قوبۇل قىلىندى. دەرىجىمۇ دەرىجە كۆرسىتىش - تەكشۈرۈش ئاساسىدا، ھەربىي - سىياسىي ساپاسى ياخشى، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۆچىگە ئىگە مۇنەۋۋەر ياش كادىردىن 320 نەچچىسى ئالىي مەكتەپ ياكى كۆرسىلارغا ئەۋەتىپ تەربىيىلەندى.

پەن - تېخنىكا كادىرلىرى قوشۇنى قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى ھەربىي رايون 2000 دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا كادىرىنى ئارمىيە بويىچە تۈنجى قېتىملىق چەت ئەل تىلى بىر تۇتاش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇردى. 15 - دوختۇرخانىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىدە سىناش خىزمىتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىشتىن ھاسىل قىلغان تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، 23 كەسىپنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىدىكى سىناش ئۇلچىمىي تۈزۈلدى، 2400 نەچچە كەسىپي تېخنىك كادىر 1998 - يىللىق سىناشقا قاتناشتى. شۇ يىلى ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن 121 ئوقۇغۇچى قىسمىغا قوبۇل قىلىنىپ، چەت، يېراق، جاپالىق رايونلاردىكى قىسىملاردا پەن - تېخنىكا كادىرى كەمچىل بولۇش، ئىختىساسلىق كەسپىي خادىم ئاز بولۇشتەك ھالەت خېلى ياخشىلاندى. ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە ئۆستۈرۈلىدىغان 64 كادىر باھالىنىپ يۇقىرىغا يوللاندى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە ئۆستۈرۈلىدىغان 198 كادىر باھالىنىپ ۋەزىپىگە تەينىلەندى، 15 كىشى پۈتۈن ئارمىيىگە «پەن - تېخنىكا چولپىنى» سۈپىتىدە تەقدىرلىنىدىغان ئوبيېكت قىلىپ كۆرسىتىلدى.

كادىرلارنىڭ كەسىپ ئالماشتۇرۇشى، ھەربىي سەپتىن بوشىنىش 1998 - يىلى ھەربىي رايون كەسىپ ئالماشتۇرىدىغان، ھەربىي سەپتىن بوشىنىدىغان 1396 كادىرنى ېكىتتى. ئارمىيە ۋە يەرلىكنىڭ ئورتاق تەرىشىشى نەتىجىسىدە، ئۈزۈن مەزگىل چەت، يېراق، نامرات رايونلاردا ئىشلىگەن 128 كادىر ئورۇنلاشتۇرۇش يۆنىلىشى، تەقسىملىنىدىغان ئورۇن، ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشتۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە ئېتىبار بېرىشكە ئېرىشتى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە سىياسىي ئورگانلار كەسىپ ئالماشتۇرىدىغان، ھەربىي سەپتىن بوشىنىدىغان كادىرلارغا قارىتا تەربىيە ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بەردى، كەسىپ ئالماشتۇرغان، ھەربىي سەپتىن بوشىنىدىغان كادىرلارنىڭ قىينىچىلىقىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھەل قىلىپ بەردى، كەسىپ ئالماشتۇرىدىغان كادىرلارنىڭ قىسمىدىن ئايرىلىش نىسبىتى 97% كە يەتتى.

كادىرلارنىڭ پاراۋانلىق خىزمىتى 1998 - يىلى ھەربىي رايون ھەربىيلەرنىڭ قىسىم بىلەن بىللە يۈرىدىغان ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى نۇقتىلىق تۇتتى، ھەربىيلەرنىڭ قىسىم بىلەن بىللە يۈرىدىغان ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى. 5 مىليون يۈەن پۇل چىقىرىپ، ئائىلە تاۋابىئاتلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش فوندى تەسىس قىلدى، ئەمگەك نازارىتى بىلەن بىرلىكتە «شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى رەسمىي ئوفىتسېرلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقاتتى؛ ھەربىي رايون بويىچە ھەربىيلەرنىڭ قىسىم بىلەن بىللە يۈرىدىغان ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى يېغىنى ئاچتى، خىزمىتى يوق ئائىلە تاۋابىئاتلاردىن 370 نەچچە كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. يەككە تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 100 دىن كۆپرەك ئائىلە تاۋابىئاتنىنى باجنى ئازايتىش، كەچۈرۈم قىلىشقا ئوخشاش ئېتىبارلاردىن بەھرىمەن قىلدى. ھەربىي رايون 100 مىڭ يۈەن پۇل چىقىرىپ، چاڭجىياڭ، سۇڭخۇاجىياڭ ۋادىلىرىدىن ھەربىي سەپكە قاتناشقان كادىرلارنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلىلىرىنى قۇتقۇزۇشقا

ئىشلەتتى؛ 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قىسىملار ئۆزى قۇرغان مەكتەپ، يەسلىلەرنىڭ ئويۇنچۇق، ئوقۇتۇش سايمانلىرىنى تولۇقلاپ بەردى، قىينىچىلىقى كۆپرەك بولغان 6 يەسلىنى ئۇقتىلىق يۆلىدى.

موقالى، لى ئىنمىن

ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتى

ئىنتىزامغا خىلاپ دېلولارنى بىر تەرەپ قىلىش

1998 - يىلى ھەربىي رايون ئامىددىن كەلگەن 393 پارچە (قېتىم) ئەرزنى تاپشۇرۇۋالدى، ئىنتىزامغا خىلاپ دېلو ۋە مەسىلىدىن 207 نى دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، 251 پارتىيە ئەزاسى ۋە كادىرغا پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە شى دەرىجىلىك كادىر 15، تۆەن دەرىجىلىك كادىر 26. پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بېرىلگەن 27 شى، تۆەن دەرىجىلىك كادىر ئىچىدە پارتىيەدىن چىقىرىلغىنى 3، پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىنىلىدىغىنى 4، قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش بېرىلگىنى 7، ئاگاھلاندۇرۇش بېرىلگىنى 13؛ پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بېرىلگەن 41 شى، تۆەن دەرىجىلىك كادىر ئىچىدە بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ شەخسىي ئۈچۈن سالغان، ئومۇمىنىڭ پۇلىغا تاۋار ئۈچۈن سېتىۋالغان ھەمدە ئۆيىنى ھەشەمەتلىك بېزەۋالغىنى 11، بيۇروكراتلىق قىلىپ ۋەزىپىسىنى ئادا قىلماي، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغىنى 11، تەشكىلىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغىنى 11، ئومۇمىنىڭ پۇلىغا خىيانەت قىلغان، ئومۇمىنىڭ مۈلكىنى ئىگىلىۋالغىنى 4، شەھۋانىي سورۇنلارغا بارغىنى 2، مالىيە ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغىنى 1، باشقىلارغا قارا چاپلاپ زىيانكەشلىك قىلغىنى بىر.

ھەشەمەتچىلىك - ئىسراپچىلىقنى توسۇش 1998 - يىلى ھەربىي رايون ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئالاقىدار كەسپىي باشقارما (ئىشخانا) لارنى تەشكىللەپ، ئۈچ سېلىش، ماشىنا سېتىۋېلىش ۋە ئىشلىتىش، يىغىنلارنى تىزگىنلەش، ئومۇمىنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىشنى توسۇش، ئالاقىلىشىش سايمانلىرىنى ئورنىتىش ۋە سېتىۋېلىش ھەمدە تەكشۈرۈش - نازارەتچىلىك قىلىش قاتارلىق 8 جەھەتتە 32 ماددىلىق كونكرېت بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقتى؛ ھەرقايسى ئورۇنلار ھەربىي رايونىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، مەخسۇس ئېنىقلاش ئېلىپ باردى. بۇ قېتىمقى ئېنىقلاشتا، بەلگىلىمىگە خىلاپ ئورنىتىلغان ۋە سېتىۋېلىنغان يەرلىكىنىڭ پروگراممىلىق تېلېفونىدىن 121 ى، يان تېلېفونىدىن 44 ى، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا سېتىۋېلىنغان پىكاپتىن 20 سى، مەبلەغ توپلاپ كۆلەمىنى ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ ئۈچ سالغان 37 ئائىلە ئېنىقلاپ چىقىلىپ، يۇقىرىنىڭ تەلىپى بويىچە ئەستايىدىل تۈزىتىلدى. 181 قېتىملىق ھەرخىل يىغىن 31 قېتىملىق تەبرىكلەش پائالىيىتى، 66 تەكشۈرۈپ باھالاش ۋە ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش پائالىيىتى قىسقارتىلىپ ياكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، 1 مىليون 750 مىڭ يۈەن خىراجەت تېجەپ قېلىندى. ھەربىي رايون ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى ھەربىي رايون ئورگىنىنىڭ مالىيە باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىش تەدبىرلىرىنى ۋە ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ يىغىن خىراجىتى، كۈتۈۋېلىش خىراجىتىنى چەك قويۇپ باشقۇرۇش چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى، نەتىجىدە كۈتۈۋېلىش خىراجىتى، يىغىن خىراجىتى 1997 - يىلدىكىدىن 3 مىليون 300 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئازايدى. ھەربىي رايون قوماندانلىق شتابىنىڭ ئالاقىلىشىش باشقارمىسى ئورۇمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىملار ۋە شەخسلەرنىڭ تېلېفون ئورنىتىش ئۆلچىمى، ئىشلىتىش دائىرىسى، پۇل تۆلەش ئۇسۇلى قاتارلىقلارغا دائىر بەلگىلىمىلەرنى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مەخسۇس ئېنىقلاشنىڭ نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملىدى.

تېلارنى يەكۈنلەش ۋە تەشۋىق قىلىش «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا، ھەربىي رايون پارتكومى پارتىيە ئىستىلى پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى 28 ئىلغار ئورۇننى ۋە مۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولغان 27 مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىرنى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلىدى؛ ھەربىي رايون ۋە ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى كۈچا ئۇنىۋېرسال ئامبىرىنىڭ ئۇدا 28 يىل پارتىيە ئىنتىزامغا خىلاپ دېلو سادىر قىلمىغانلىق تەجرىبىسىنى ئۇقتىلىق يەكۈنلىدى ۋە تەشۋىق قىلدى. ھەربىي رايون ئاخبارات ۋاستىلىرى ۋە سىياسىي خىزمەت خەۋىرى قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق مەلۇم توپچى قىسىم لۇيى، مەلۇم چېگرا مۇداپىئە تۈەنى، مەلۇم ئالاقىلىشىش تۈەنى ۋە 23 - دوختۇرخانا پارتكومىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلدى ۋە خەۋەر قىلدى.

جاڭ ۋەننېڭ

سىياسىي تەربىيە

ھەربىي رايون 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ بېشى ۋە ئوتتۇرىلىرىدا پىيادە ئەسكەرلەر مەلۇم شىسىنىڭ تانكا تۈەندە «ئومۇمىيەتتە تۇرۇپ ئىلاھاتقا نەزەر سېلىش، ساپانى ئۆستۇرۇپ سىناقنى كۈتۈۋېلىش، ئۆز خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ تۆھپە يارىتىش» ئاساسىي تېما قىلىنغان ئارمىيەنىڭ تۇزۇلمە - شتات ئىسلاھاتىنى ھىمايە قىلىش تەربىيىسى ئۇستىدە سىناق ئېلىپ بېرىپ، ھەربىي رايون قىسىملىرىدا تەربىيىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ يولى ئۈستىدە ئىزدەندى. 4 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا، «كادىرلارنى ھۆرمەتلەش، ئەسكەرلەرنى سۆيۈش تەربىيىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش ئېلىپ بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ ۋاقىتنى مەركەزلەشتۇرۇپ، كادىرلارنى ھۆرمەتلەش، ئەسكەرلەرنى

سۆيۈش تەربىيسى بويىچە تەرتىپكە سېلىشنى قانات يايدۇرۇشنىڭ يېتەكچىلىك قىلىدى. 5 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر، قىسىملارنىڭ ئىدىيىۋى ئىنكاسىنى تەكشۈرۈپ ئىگىلەش ئاساسىدا، ئارمىيىنىڭ تۈزۈلمىسىنى، شتاتىنى تەڭشەش ئىسلاھاتى بويىچە ئومۇميۈزلۈك تەربىيە ئېلىپ بېرىلدى. 7 - ، 8 - ئايلاردا ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ تۈزۈلمىسى، شتاتىنى تەڭشەش ئىسلاھاتىنى ۋەزىپىسىگە ۋە ئوفىتسېر - ئەسكەرلەرنىڭ ئىدىيىۋى ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا تەڭشەش - قىسقارتىش ۋەزىپىسى بار قىسىملارنىڭ ۋاقتىنى مەركەزلەشتۈرۈپ چوڭقۇر تەربىيە ئېلىپ بېرىشنىڭ يېتەكچىلىك قىلىندى، ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر پايدا - مەنپەئەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەڭشىلىشىگە تۇغرا مۇئامىلە قىلىشقا يېتەكلەندى. 10 - ئاينىڭ بېشىدا «ئىسلاھاتنىڭ 20 يىللىقىنى مەدھىيىلەپ، ئۆز خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ تۆھپە يارىتىش، تەربىيسى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى، 12 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ھەربىي رايون 11 - نۆۋەتلىك مەركەزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبىتە يىغىنى ئاچتى. 11 - ئاينىڭ بېشى ۋە ئوتتۇرىلىرىدا چېگرا مۇداپىئە مەلۇم تۈرىنىڭ «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش، قىسمىدىن مەدەنىي يول بىلەن بىخەتەر چېكىنىش» تەربىيسى ئېلىپ بېرىشتىكى تەجرىبىلىرى ۋە كونا ئەسكەرلەرنى ئۇزىتىش يولىدا ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئۈسۈلى خۇلاسىلاپ ئومۇملاشتۇرۇلدى. 12 - ئايدا ھەربىي رايون ئورگىنىدا نۆۋەتتىكى خەلقئارا ۋەزىيەت ھەققىدە دوكلات يىغىنى ئېچىلدى، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە دائىر سوئال - جاۋابلار» ناملىق كىتاب تۈزۈپ تارقىتىلدى.

شۇي يەنلى

ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى قىسىملىرى ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايلاردىكى كەنت - بازار، زاۋۇت، كارخانا، مەكتەپ قاتارلىق 1056 ئورۇن بىلەن مەنىۋى مەدەنىيلىكنى بىرلىكتە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلارنىڭ %80 گە ئاھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورگان تەرىپىدىن مەدەنىي ئورۇن دەپ نام بېرىلدى. يىل ئاخىرىدا مەملىكەتلىك ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر (ناھىيە) دىن 9 ى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر (ناھىيە) دىن 37 سى بارلىققا كېلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەممە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردە ئىككىنى ھىمايە قىلىش بويىچە نەمۇنە شەھەر (ناھىيە) بولۇش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى قىسىملىرى 890 مىڭدىن كۆپرەك ئەمگەك كۈنى سەرپ قىلىپ، 4160 تىن كۆپرەك ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىپ، تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى، خوتەن ئۈلۈغئاتا سۇچىلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق 52 تۈرلۈك نۇقتىلىق قۇرۇلۇشقا ياردەم بەردى. ھەربىي رايون قىسىملىرى 41 قېتىم خەتەر ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە قاتناشتى، بۇنىڭ ئۈچۈن 210 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئوفىتسېر - ئەسكەر، 1100 نەچچە ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىلدى، خەتەرگە يولۇققان 150 مىڭدىن كۆپرەك ئادەم (قېتىم) قۇتقۇزۇۋېلىندى، دۆلەت ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ نەچچە 10 مىليون يۈەنلىك مال - مۈلكى قۇتقۇزۇۋېلىندى. ھەربىي رايون پارتكومى قىسىملاردا «100 كەنتتە نامراتلارنى يۆلەش» قۇرۇلۇشىنى باشلىدى، ھەرقايسى قىسىملار 174 ئاز سانلىق مىللەتلەر كەنتى بىلەن نامراتلارنى يۆلەش، قېينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىش مۇناسىۋىتى ئورناتتى، چاڭجياڭ، نىنجياڭ، سۇڭخۇاجياڭ ۋادىلىرىدا ئالاھىدە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندە، ھەربىي رايون قىسىملىرى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا 3 مىليون 700 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل، 50 مىڭ دانە مادىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى. ھەربىي رايون ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە 10 مىڭ چاقىرىملىق مەدەنىي چېگرا مۇداپىئە لىنىيىسى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چەك تۇتۇپ، چېگرا مۇداپىئە 1 - لىنىيىسىدە ئارمىيە - خەلق بىرلەشمە مۇداپىئەسىنىڭ «ئارمىيە لىنىيىنى باشقۇرۇش، ساقچىلار نۇقتىلارنى باشقۇرۇش، بىكەتنى قوغداش، خەلق ئەسكەرلىرى بۆلەكلەرنى ھۆددىگە ئېلىش» تىن ئىبارەت يېڭى تۈزۈلمىسىنى شەكىللەندۈردى. «36129» قىسىم بىلەن قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى بارىن يېزىسىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلىغانلىق ئىش - پائالىيەتلىرى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆلۈمى، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئەييەنلەشتۈرۈشىگە ئېرىشتى. «36129» قىسمىنىڭ سىياسىي كومىسسارى لىيۇ ۋەنشياڭ قاتارلىق 5 كىشى بىلەن قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ ۋېي بو قاتارلىق 2 كادىرنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈشتىكى 10 ياخشى ھەربىي» ۋە «ۋەتەننى سۆيۈپ، تۆھپە يارىتىشتىكى 10 ياخشى ھەربىي ئائىلە تاۋابىتاى» دەپ نام بېرىلدى.

ياڭ چۈەنپىڭ، لياڭ شۇاڭ، چۈەنبىڭ

ئەدلىيە مەمۇرىيىتى خىزمىتى

ھەربىي رايون ئەدلىيە مەمۇرىيىتى ۋە قانۇن مۇلازىمىتى خادىملىرى بىر يىلدىن بۇيان رەھبەرلىكىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشى

ئۇچۇن 18 قېتىم قانۇن مۇلازىمىتى قىلدى، 600 دىن كۆپرەك ئادەم(قېتىم) گە قانۇندىن مەسلىھەت بەردى ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنغا چېتىلىدىغان سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى، 36 ئىقتىسادىي توختامنى يېزىپ، تەكشۈرۈپ، تۈزىتىپ بەردى، 66 قانۇن ھۆججىتىنى ۋاكالىتەن يېزىپ بەردى، 15 ئورۇننىڭ دائىملىق قانۇن مەسلىھەتچىلىكىنى ئۈستىگە ئالدى. 215 دېلو بېجىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي ماجىرا 154، ھەق تەلەپ دېلوسى 21، مەمۇرىي دېلو 7، جىنايى ئىشلار بويىچە ئاقلاش 21، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ۋاكالەتچىلىكى 2، غەيرىي دەۋا دېلوسى 10، قىسىملارنىڭ تەخمىنەن 20 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيىنىنىڭ ئورنى تولدۇرۇلىندى، تەخمىنەن 10 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىياننىڭ ئالدى ئېلىندى، ئاساسىي قاتلامدىكى قىسىملار ئۇچۇن 17 مەيدان(قېتىم) قانۇنچىلىق تەربىيىسى دەرسى ئۆتۈلدى، ئاكتىغۇچىلار تەخمىنەن 20 مىڭ ئادەم(قېتىم) گە يەتتى. 2 قارار كۇرس ئېچىلىپ، ئاساسىي قاتلام تايانچ قانۇن مۇلازىمەتچىلىرىدىن 188 كىشى تەربىيىلەندى.

نىڭ دۇنخۇي، ۋەن خۇي

پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتى

1. شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتى ۋە «ئۇچ خىل ئىلغار» لارنى تەقدىرلەش يىغىنى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 22 — 24 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا 5 ئىلغار كادىرلار دەم ئېلىش ئورنى، پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتىدىكى 14 ئىلغار ئورۇن، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 67 ئىلغار كادىر، 31 ئىلغار پېشقەدەم كادىرلار خىزمەتچىسى تەقدىرلەندى. يىغىندا «دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 10 ياخشى كادىر»، «10 ياخشى پېشقەدەم كادىرلار خىزمەتچىسى» نۇقتىلىق تەقدىرلەندى.

2. 1998 - يىلى ھەربىي رايون ئۈرۈمچى كادىرلار 5 - دەم ئېلىش ئورنى، شۇنىڭ كادىرلار 2 - دەم ئېلىش ئورنى ئارمىيە بويىچە ئىلغار كادىرلار دەم ئېلىش ئورنى بولۇپ تەقدىرلەندى؛ پېشقەدەم كادىرلاردىن پالۋاك لۇك، ئەرشىدىن، ياڭجۇ كادىرلار دەم ئېلىش ئورنىنىڭ باشلىقى جالۋاك خېكېيۇنلەر ئارمىيە بويىچە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىلغار كادىر ۋە ئىلغار پېشقەدەم كادىرلار خىزمەتچىسى بولۇپ تەقدىرلەندى.

3. 1998 - يىلى پېشقەدەم كادىرلار چاڭجياڭ، نىنجياڭ، سۇڭخۇاجياڭ ۋادىلىرىدىكى ئاپەت رايونلىرىغا 370 مىڭ يۈەن پۇل، 2000 دانە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 30 پېشقەدەم كادىرنىڭ ھەر بىرى 1000 يۈەندىن كۆپ ئىئانە قىلدى، ئالۋاك كۆپ ئىئانە قىلغانلىرىنىڭ 3000 يۈەنگە يەتتى.

4. دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 37 ئائىلىلىك كادىر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، قۇربان بولغان، قازا تاپقان 40 پېشقەدەم كادىرغا ئالاھىدە نەپىقە پۇلى ئىلتىماس قىلىندى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 98 كادىرنىڭ كۆتۈنۈش خىراجىتى ئىلتىماسى ۋە تەستىق جاۋاب بېجىرىلدى، كېسەل بىلەن ئۆلۈپ كەتكەن 28 پېشقەدەم كادىرنىڭ دەپنە ئىشلىرى بېجىرىلدى، 2 پېشقەدەم كادىر ئۇچۇن چەت ئەلگە تۇغقان يوقلاشقا چىقىش رەسمىيىتى بېجىرىپ بېرىش ئىلتىماس قىلىندى.

5. كادىرلار دەم ئېلىش ئورۇنلىرى مۇلازىمەتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كىرىم مەنبەلىرىنى ئېچىپ، چىقىمنى تېجەپ، ئۆزلىرى 10 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ توپلاپ، ئۆل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىپ، پېشقەدەم كادىرلار ئۇچۇن 170 نەچچە ياخشى ئىش قىلىپ بەردى. ھەربىي كومىتېتنىڭ قىزىل ئارمىيە مەزگىللىدە جۇن دەرىجىلىك ۋەزىپە ئۆتىگەن ۋە ياپون باشقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە جۇن دەرىجىلىك ۋەزىپە ئۆتىگەن دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارغا پىكاپ سەپلەپ بېرىش توغرىسىدىكى قارارغا ئاساسەن، ھەربىي رايون يۇقىرىقى شەرتكە ماس كېلىدىغان 44 پېشقەدەم كادىرغا پىكاپ سەپلەپ بەردى.

ساۋ باۋچىڭ

ئەسكەر ئېلىش خىزمىتى

ئاپتونوم رايون، ھەربىي رايونىنىڭ 1998 - يىللىق قىش پەسىللىك ئەسكەر ئېلىش خىزمىتى 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنى باشلىنىپ، 12 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئاخىرلاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە قۇرامىغا يەتكەن 25 مىڭ 390 ياش ئەسكەر بولۇشقا تىزىمغا ئالدۇردى. ناھىيىدىن يۇقىرى ئورۇنلاردا 338 ئەسكەر ئېلىش ئىشخانىسى قۇرۇلدى؛ 4132 تېببىي خادىم ئاجرىتىلىپ، ئەسكەر ئېلىش سالامەتلىك تەكشۈرۈش پونكىتىدىن 321 ى تەسىس قىلىندى. 15 مىڭ 194 ئادەمنىڭ سالامەتلىكى تەكشۈرۈلدى، %65 ى لايىقەتلىك بولدى؛ سىياسىي تەكشۈرۈشكە 3524 ئادەم ئاجرىتىلىپ، 9876 ئادەم تەكشۈرۈلدى، %90 ى لايىقەتلىك بولدى. ئېلىنغان يېڭى ئەسكەرلەر ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت %17 نى، ئايال ئەسكەر %5.2 نى، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزاسى %49.9 نى، تولۇق ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەلۇماتى بارلار %70 نى، غەيرىي يېزا ئېگىلىك نوپۇسىدىكىلەر %48.6 نى ئىگىلىدى. 4132 يېڭى ئەسكەر قايتا تەكشۈرۈلۈپ، لايىقەتسىز 98 كىشى شاللىۋېتىلدى، شاللىۋېتىلىش نىسبىتى %2.37 بولدى.

ما شياۋجۇن

خەلق ئەسكەرلىرى زاپاس قىسىملىرى خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ خەلق ئەسكەرلىرى زاپاس قىسىملىرى خىزمىتىدە مۇقىملىق بىلەن تەرەققىيات ۋە

چېگرىنىڭ ئامانلىقى دەۋرىي قىلىنىپ، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىلىپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى گەۋدىلەندۈرۈلۈپ، خەلق ئەسكەرلىرى زاپاس قىسىملىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايون، شىنجاڭ ھەربىي رايونى 1998 - يىل 8 - 9 - ئايلاردا جەددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرغۇچى خەلق ئەسكەرلىرى شۇبە ئەترەتلىرىنىڭ ھەربىي، مەمۇرىي ئەمەلدارلىرىنى يىغىپ تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى، خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ نۇقتىلىق قوشۇن قۇرۇلۇشى سۇھبەت يىغىنى ئاچتى، باش شتابقا ماسلىشىپ، جەددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرغۇچى خەلق ئەسكەرلىرى شۇبە ئەترەتلىرىنىڭ ئوقۇتۇش مېتودى بويىچە يىغىپ تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، خەلق قوراللىق بۆلۈملىرى سىستېمىسىنىڭ نۇقتىلىق قوشۇن قۇرۇلۇشىدىكى خاھىش خاراكتېرلىك مەسىلىسىنى بىر قەدەر ياخشى ھەل قىلدى. 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ ئاخىرىدا، خەلق ئەسكەرلىرىنى تەڭشەش ئىسلاھاتى ۋەزىپىسى تاماملاندى، تەڭشەش ئىسلاھاتى ئارقىلىق خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلمىسى سەرخىللاشتۇرۇلۇپ، ئومۇمىي ۋەزىپە ئىجرا قىلىش ئىقتىدارى ئاشۇرۇلدى. «خەلق ئەسكەرلىرى زاپاس قىسىملىرىنىڭ ھەربىي مەشىق پروگراممىسى» غا ئاساسەن، شۇبە ھەربىي رايونلىرى، خەلق قوراللىق بۆلۈملىرى، تايانچ خەلق ئەسكەرلىرى، خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ جەددىي ئەھۋاللارغا تاقابىل تۇرغۇچى شۇبە ئەترەتلىرى ۋە زاپاس قىسىملارنىڭ ھەربىي ئىشلار نەزەرىيىسى ۋە تاكتىكا دەرسى بويىچە ئۆگىنىش، تەلىم - تەربىيە چىلىڭ تۇتۇلدى. 23 مىلڭ 950 كىشى تايانچ خەلق ئەسكەرلىرى تەلىم - تەربىيىسىگە، 9743 كىشى كەسپىي تېخنىكا ئەسكەرلىرى تەلىم - تەربىيىسىگە، 26 مىلڭ 530 كىشى جەددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرغۇچى خەلق ئەسكەرلىرى شۇبە ئەترىتى تەلىم - تەربىيىسىگە قاتناشتى. 19 ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇم ۋە 62 ئوتتۇرا مەكتەپتىكى 1279 ئوقۇغۇچىغا ھەربىي تەلىم - تەربىيە ئېلىپ بېرىلدى. يىل ئاخىرىدا، لەنجۇ ھەربىي رايونى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ بىر شۇبە ھەربىي رايونى، 3 خەلق قوراللىق بۆلۈمىدىن 18 تۈر بويىچە ئارىلاپ ئىمتىھان ئالغاندا، 17 تۈردە ئەلا، بىر تۈردە ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. 1998 - يىلى خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ قورال - ياراغلىرىنى باشقۇرۇشتا، جەددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرغۇچى خەلق ئەسكەرلىرى شۇبە ئەترىتىنى كۈچادىكى ئامبارىدا تۇرۇش، ئامبارنى قوغداشقا ئەۋەتىش، نۇقتىلارنى قەرەللىك تەكشۈرۈش ۋە ھەر ۋاقىت ئارىلاپ تەكشۈرۈش قاتارلىق تەدبىرلەر قوللىنىلىپ، بىخەتەر باشقۇرۇش چىلىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، يىل ئاخىرىغا قەدەر بىخەتەرلىك جەھەتتە تۇنجى قېتىم ئۇدا 4 يىل ھادىسە كۆرۈلمەسلىك نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 1998 - يىلى ھەربىي رايونىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلىرىدا دۆلەت مۇداپىئە سەپەرۋەرلىك كومىتېتى ئاپپاراتلىرى قۇرۇلدى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. شۇبە ھەربىي رايون، خەلق قوراللىق بۆلۈملىرىدە ئىش بېجىرىدىغان مەخسۇس ئورۇن تەسىس قىلىنىپ، خىزمەت مەسئۇلىيىتى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلدى. بىر يىلدىن بۇيان، رايون بويىچە 400 مىڭدىن ئارتۇق خەلق ئەسكىرى سەپەرۋەر قىلىنىپ، ج خ تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش، يۇتكىلىپ يۈرۈپ لۇكچەكلىك قىلغانلارغا زەربە بېرىش، ئوغرىلىققا قارشى تۇرۇش، زەھەر چەكلەش كۈرەشلىرى قانات يايدۇرۇلدى. 690 نەچچە ئۇچۇر توپلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە قىممىتى زور ئۇچۇر 18، جىنايى ئىشلار ۋە ئامانلىق ساقلاش دېلوسىدىن 6800 ى پاش قىلىندى، جىنايەتچىلەر گۇرۇھىدىن 117 سى بىتچىت قىلىندى، 2100 دىن كۆپرەك جىنايەت گۇمانداری قولغا چۈشۈرۈلدى.

دىلىك زۇڭجىن، شۇي پىلىك

خېيىمخەتەر ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى قىسىملىرى 5190 ئادەم (قېتىم) ئاجرىتىپ، يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، قار ئاپىتىدىن قۇتقۇزۇش، كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئورمانلىقتا ئوت ئۆچۈرۈش قاتارلىق خېيىمخەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمەتلىرىگە قاتناشتۇرۇپ، 401 ئادەم، 591 تۈياق چارۋىنى قۇتقۇزۇۋالدى. 4 - ئاينىڭ 16 - كۈنى خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي ئاچال جىلغىسىدىكى 2 چارۋىچى چاي قاينىتقاندا چىدىرغا ئوت تۇتۇشۇپ، ئاندىن ئوتلاقتا، ئاخىرىدا ئورمانغا ئوت كەتكەن. ھەربىي رايوننىڭ يولبورۇقى بىلەن بايىنغولىن شۇبە ھەربىي رايونى بايىنغولىن ئوبلاستى تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق قىسىملار ۋە خېجىڭ، يەنجى ناھىيىلىرىدىكى خەلق ئەسكەرلىرىدىن 11 مىڭ 493 ئادەم (قېتىم) نى تەشكىللەپ، 709 ماشىنا (قېتىم) ئاجراتتى، بۇلار 8000 مېتىرلىق ئايرىش بەلۋېغى ھاسىل قىلدى، تاغقا 100 تونىدىن كۆپرەك سۇ توشۇدى. ئارمىيە، ساقچى، خەلق ئەسكەرلىرى ئىتتىپاقلىشىپ جەڭ قىلىپ، 10 كۈن ئىچىدە ئوتنى ئۆچۈرۈۋالدى. 8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى نىيە ناھىيىسىدە ۋە ئاقسۇ، ئونسۇ، بايدىن ئىبارەت 3 ناھىيە (شەھەر) نىڭ شىمالىدىكى تاغلىق رايونلاردا ئۇدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ كەلكۇن كەلدى، ئاپەتكە ئۇچرىغان كۆلەم 40 نەچچە كۆادرات كىلومېتىرغا يەتتى، 400 نەچچە ئائىلىنىڭ ئۆيىنى سۇ بېسىپ كەتتى، 33. 273 گېكتار يەردىكى ئىقتىسادىي زىرائەت ئاپەتكە

ئۇچرىدى. ئاقسۇ شەھىرىنىڭ شەرقىدىكى رايونلار ۋە شەھەر رايونىدىكى 20 نەچچە ئورۇن ئاپەتكە ئۇچرىدى. جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى ۋە شۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىملار 1300 ئادەم (قېتىم) ، 100 ماشىنا (قېتىم) ئاجرىتىپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىگە ئاتلاندى. ئۇلار 3600 نەچچە مېتىر توغان ياسىدى، 15 مىڭ كۇب مېتىر توپا - تاش قازدى، قاپسىلىپ قالغان 276 ئادەمنى قۇتقۇزدى، 114 ئائىلىنى كۆچۈردى. بۇنىڭ بىلەن 20 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

پېڭ گاڭ، لىيۇ دېشياڭ

ئارقا سەپ - تەمىنات خىزمىتى

ئارقا سەپ تەلىم - تەربىيسى 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئورگان كادىرلىرى ئارىسىدا يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى ۋە يېڭى نىزامنى ئۆگىنىشنى كۆچەيتتى، ھاۋا ھۇجۇمىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ ئارقا سەپ - تەمىنات كاپالىتى تەلىم - تەربىيسى ئېلىپ باردى، ھەرقايسى شى، تۈەنلەرنىڭ ئارقا سەپ تەمىناتقا مەسئۇل ئوفىتسېرلىرى ئارىسىدا «بىلىش ۋە چۈشىنىش» مەشقى ۋە سىنىقى ئېلىپ باردى. ئارقا سەپ - تەمىنات كادىرلىرى، كەسپىي ئەسكەرلەر كۆرسىدىن 40 نەچچە قارار ئاچتى، بۇ كۆرسىلارغا 4183 ئادەم قاتناشتى. قىسىملاردىكى مۇئاۋىن يېڭجاڭ، مۇئاۋىن لىيەنجاڭ، زاپخوزلار باشلىقلىرىنىڭ تەربىيىلىنىش نىسبىتى %92 تەن ئاشتى. تۇنجى قېتىم 569 شوپۇر ئالى ئېگىزلىكىدە بىر ئايلىق تەجرىبە خاراكتېرلىك تەلىم - تەربىيىگە قاتناشتۇرۇلدى.

ئارقا سەپ تەمىناتى ھەربىي رايون 22 مىليون يۈەن خىراجەتنى تەڭشەپ، ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نۇقتىلىق ھەل قىلدى، خىراجەتكە كاپالەتلىك قىلىنىش نىسبىتى %103 كە يەتتى. ھەربىي ئاشلىق بىلەن تەمىنلەش دەل ۋاقتىدا سۈپەتلىك، تولۇق بولدى، قىسىملار پىلان بويىچە 102 مىڭ تونىنا ماي بىلەن تەمىنلەندى، 11 مىڭ تونىنا پولات ماتېرىيال، سېمونت، ياغاچ ماتېرىيال قاتارلىق ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلەندى. ئېگىزلىكتە، چېگرا مۇداپىئە سېپىدە تۇرۇۋاتقان قىسىملار ھەر خىل ماددىي ئەشيالار بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلەندى. ھەربىي ئاۋىئاتسىيە، تۆمۈريول، تاشيول تىرانسپورتىنىڭ ئىقتىدارى يەنمۇ كۆچەيدى. قىسىملارغا 12 مىڭ 422 ئادەم (قېتىم) ، 70 مىڭ تونىنا ماددىي ئەشيا توشۇلدى. ئېگىزلىكتىكى 1 - سەپ قىسىم (شۆبە قىسىم) لىرى يېڭى، ئالاھىدە دورىلار بىلەن ۋە ئېگىزلىكتىكى قىسىملارغا خاس 182 يەشىك، 420 مىڭ يۈەنلىك دورا - سايمان بىلەن تەمىنلەندى، ئېگىزلىككە، چېگرا مۇداپىئە سېپىگە، ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ سەيياھ كېسەل كۆرۈشكە 48 تۈركۈمدە 586 تېببىي خادىم ئەۋەتىلدى. 1450 چەدىر جىددىي يۆتكەپ كېلىنىپ، ئىچكى موڭغۇل ۋە جىلىندىكى ئاپەت رايونلىرىغا ئەۋەتىپ بېرىلدى.

ئارقا سەپ - تەمىنات باشقۇرۇشى 1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ - تەمىناتنى ماكرولۇق باشقۇرۇشنى گەۋدىلىك تۇنۇلمىتىن، %95 شتاتلىق شى، تۈەن خام چوتتىكى خىراجەت كىرىم - چىقىم تەڭپۇڭلۇقىنى ئىشقا ئاشۇردى. ئورگانلارنىڭ سەرپىيات خاراكتېرلىك 2 مىليون 680 مىڭ يۈەن مەمۇرىي چىقىمى قىسقارتىلدى، 14 مىليون 759 مىڭ يۈەن قۇرۇلۇش خىراجىتى كېمەيتىلدى، 2 مىليون 130 مىڭ يۈەنلىك زىيان ۋە ئىسراپچىلىقنىڭ ئالدى ئېلىندى. 6مىليون يۈەندىن كۆپرەك خىراجەت ئاجرىتىلىپ، تۈەندىن تۆۋەن ئۇرۇش قىلغۇچى قىسىملاردىكى 438 كادىر ئائىلىسىگە يېڭىدىن ئۆي سېلىپ بېرىلدى، 365 ئائىلىنىڭ ئۆيى ئوڭشاپ بېرىلدى. ھەربىي رايون بويىچە شىدىن يۇقىرى ئورۇنلارنىڭ %90 تىن كۆپرەكى، تۈەندىن يۇقىرى ئورۇنلارنىڭ %85 تىن كۆپرەكى پاكىز گازارما ئۇلچىسىگە يەتتى، 15 ئورۇن باش ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى تەرىپىدىن «ئا» دەرىجىلىك پاكىز ئورۇن بولۇپ باھالاندى. قىسىملارنى ماي بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى باشقۇرۇشنى مۇنتىزىملاشتۇرۇشنى ئۇلچەمگە يەتكۈزۈش ۋە بازا ئامبىرىنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش پائالىيىتى ناھايىتى ئۈنۈملۈك بولدى، بىر شى، 23 تۈەن دەرىجىلىك ئورۇن ئۇلچەمگە يەتتى، قىسىملارنىڭ 29 ماي ئامبار (پونكىت) ى «ئىككىدە ئەلا» ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 7 ئامبارداا ماي تارقىتىشنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئارمىيىگە كېرەكلىك يەرلەرنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، ئارمىيىگە كېرەكلىك 33. 1333 گېكتار يەر ۋە ئوتلاق قايتۇرۇۋېلىندى، قىسىملارنىڭ يەر ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى ئېلىش نىسبىتى %92 كە يەتتى.

ئارقا سەپ - تەمىنات ئىسلاھاتى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ «ئارمىيە، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ۋە سىياسىي قانۇن ئورگانلىرىنىڭ سودا پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا بىردەك يول قويماسلىق توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» نىغا ئاساسەن، 1998 - يىلى ھەربىي رايون 16 كارخانىنى ئەمەلدىن قالدۇردى، 12 كارخانا، 321 ئادەم، 200 مىليون 260 مىڭ 400 يۈەن قىممىتىدىكى مال - مۈلۈكنى يەرلىككە ئۆتكۈزۈپ بەردى، 174 ئىشچى - خىزمەتچىنى تارقاقلاشتۇردى. ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان كارخانىلارنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئومۇمىيۈزلۈك تەپتىش قىلىپ، مەبلەغنى ئېلىپ قېچىش، يوشۇرۇش، مال - مۈلۈكنى يۆتكەپ كېتىش، سېتىۋېلىشقا ئوخشاش

مەسىلەرنىڭ بۇز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ زىيانغا ئۇچرىماسلىقىغا مەقسەتكە كاپالەتلىك قىلىدۇ.

دۇ داۋلۇن، لۇ يەنتاۋ

ئاپتوموبىللارنى رېمونت قىلىش ۋە سايمانلارغا كاپالەتلىك قىلىش خىزمىتى

ئاپتوموبىللارنى رېمونت قىلىش ۋە ئاسراش 1998 - يىلى 3415 ئاپتوموبىل (قېتىم) 2 - دەرىجىلىك، 2386 ئاپتوموبىل (قېتىم) 3 - دەرىجىلىك ئاسرالدى، 510 ئاپتوموبىل چولۇك، 305 ئاپتوموبىل ئوتتۇراھال رېمونت قىلىندى. كوچ ئۈيۈشتۇرۇلۇپ شىنجاڭدىكى 4 شۆبە ھەربىي رايون، 7 چېگرا مۇداپىئە تۈرمى ۋە ئۈرۈمچىدىكى 8 كادىرلار دەم ئېلىش ئورنىغا بېرىپ، سەييارە رېمونتچىلىق مۇلازىمىتى ئېلىپ بېرىلدى، 700 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ، 270 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى سايمان سەرپ قىلىنىپ، ھەرخىل ئاپتوموبىللاردىن 291 ى رېمونت قىلىندى. 1 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، رېمونتچىلىق شۆبە ئەترەتلىرىنىڭ كەسپىنى مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلدى. ھەربىي رايونىنىڭ ئاپتوموبىل جابدۇقلىرى تېخنىكىسىنى ستاتىستىكىلاش، بىرلەشمە تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملىنىپ، ئاپتوموبىللارنى رېمونت قىلىش - ئاسراش خىزمىتى ئاساس بىلەن تەمىن ئېتىلدى.

سايمان تەييارلاش - تەمىنلەش ھەربىي رايون 8 تۈرلۈك 1323 خىل ھەممىباب ئاپتوموبىل جابدۇقلىرى رېمونت سايمىنى تەييارلىدى، بۇنىڭ قىممىتى 11 مىليون يۈەن. قىسىملار 9 مىليون 40 مىڭ يۈەنلىك سايمان بىلەن تەمىنلەندى، 570 مىڭ يۈەنلىك سايمان ئۆز باھاسىدا تەمىنلەندى، چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرىنىڭ 680 مىڭ يۈەنلىك قىيىنچىلىقى ھەل قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا 200 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى بېسىلىپ قالغان براك سايمان بىر تەرەپ قىلىندى، 30 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى پۈچۈق سايمان يىغۇۋېلىندى. ئاپتوموبىل رېمونتچىلىق سايمانلىرىنى باشقۇرۇش يېڭى سىستېمىسىنى ئاسراش، تەكشەش خىزمىتى تاماملىنىپ، 19 مىڭ تۈرلۈك، 31 مىليون 330 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاپتوموبىل سايمانلىرى قايتىدىن كومپيۇتېرغا كىرگۈزۈلدى. ئۇرۇش تەييارلىقى ئامبىرىنى ئېنىقلاش ھېساباتىنى توغرىلاش خىزمىتى ئىشلىنىپ، سايمانلار رەتلىك قويۇلغان بولۇش، ھېسابات، مال، كارتا بىردەك بولۇش تەلىپى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

ئۇرۇش تەييارلىقى سايمانلىرى قۇرۇلۇشى جىددىي ئېھتىياجغا تاقابىل تۇرغۇچى قىسىملارغا 1 مىليون 10 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى رېمونتچىلىق سايمان - ئۈسكۈنىلىرى سەپلەپ بېرىلدى، 730 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى زاپاس ئۇرۇش تەييارلىقى سايمىنى تەڭشەلدى، باش ئارقا سەپ بۆلۈمى تارقاتقان يېڭى زاپاس ساقلاش ئۆلچىمى بويىچە، جىددىي ئېھتىياجغا تاقابىل تۇرغۇچى قىسىملارغا 2 مىليون 150 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاپتوموبىل ئۇرۇش تەييارلىقى سايمىنى تولۇقلاپ سەپلەپ بېرىلىپ، قىسىملارنىڭ ئۇرۇش تەييارلىقى قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى.

كەسپىي تېخنىكا تەلىم - تەربىيىسى 210 ئاپتوموبىل تېخنىك ئىشچىسى، 30 ئامبارچى تەربىيىلەندى. ھەربىي رايوندىكى ئاپتوموبىل رېمونتچىلىق شۆبە ئەترەتلىرىنىڭ 4 - دەرىجىدىن يۇقىرى كادىرلىرى ۋە كەسپىي ئەسكەرلىرى ئارىسىدا بىر قېتىم خەت ئارقىلىق سىناش مەشغۇلاتى ئېلىپ بېرىلدى، ئەلا نەتىجىگە ئېرىشىش نىسبىتى 87% بولدى.

ۋاڭ يەن، جاڭ ياڭچىڭ

ھەربىي ئىشلار نەزەرىيە تەتقىقاتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ھەربىي ئىشلار نەزەرىيە تەتقىقات خىزمىتىدە ئۇرۇش تەييارلىقى خىزمىتى، نۇقتىلىق قىسىملار قۇرۇلۇشى، چېگرىدا بىرلەشمە ئۇرۇش قىلىش، ھاۋا ھۇجۇمىغا قارشى جەڭ قىلىش، پروگراممىا بويىچە مەشىق قىلىش، تەلىم - تەربىيە ئىسلاھاتى، چېگرا مۇداپىئەسى بويىچە ۋەزىپە ئۆتەش، دۆلەت مۇداپىئە سەپەرۋەرلىكى، زاپاس كۈچ قۇرۇلۇشى شۇنىڭدەك يېڭى تۈرۈلگەن قوماندانلىق شتابى نىزامىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۇرۇش قاتارلىق تۆپ مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىلدى. مۇشۇ يىل ئىچىدە 375 پارچە ئىلمىي ماقالە ئارمىيە دەرىجىلىك ژۇرناللاردا، 875 پارچە ئىلمىي ماقالە ھەربىي رايون دەرىجىلىك ژۇرناللاردا ئېلان قىلىندى، 40 نەچچە پارچە ئىلمىي ماقالە مەملىكەت، ئارمىيە، لەنجۇ ھەربىي رايونى بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن تۇرلۇك ئىلمىي پائالىيەتلەردە مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە بولۇپ باھالاندى. 8 ھەربىي ئىشلار نەزەرىيىسىگە دائىر 8 ئەسەر تەتقىق قىلىپ يېزىپ چىقىلدى ۋە نەشر قىلدۇرۇلدى، ئارمىيىنىڭ 9 - بەش يىللىق پەن تەتقىقات تېمىسىدىن 3 نى تەتقىق قىلىش ۋە يېزىش ۋەزىپىسى تاماملاندى.

شاۋ شياڭ

پەن - تېخنىكا خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ 22 تۈرلۈك ھەممىباب قورال - ياراغ پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى ئارمىيە بويىچە پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە «زەمبىرەكلەرنىڭ ئارقىغا تېپىلىشكە قارشى قۇرۇلمىسىنى تىنچ ھالەتتە ئۆلچەش ئەسۋابى»، «$H-L-V_x$

مۇرەككەپ زەھەر چارلاش ئەيچىسى» ، «ئېگىزلىك، قۇملۇق كىلىماتىنىڭ ئوق - دورىلارنىڭ ئېتىلىش مۇقىملىقىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى ھەققىدە تەتقىقات» لار 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «FJC—97 سىگنال تارقاتقىش ئۈسكۇنىسىنى مەركەزلىك ئۆلچەش سىستېمىسى» ، «زەھەردىن ساقلىنىش كىيىمىنى تېز ئوخشاشقا ئىشلىتىلىدىغان پلاستر تەتقىقاتى» ، «XD—96 تىپلىق باتارېيىنىڭ ئىقتىدارىنى سىناش ئەسۋابى» ، «ئوتتۇرا سۇرئەتتىكى سانلىق مەلۇماتلىق قايتىلانما سىگناللىق چارلاش ئۈسكۇنىسى» ، «قوماندانلىق تورىنىڭ ئاخىرقى ئۈچى ۋە ئىككىلەمچى ئەقلىي ئىقتىدار توري سىستېمىسى» ، «رادار جابدۇقلىرى ئېلېكترون مۇتەخەسسىس ۋە كاشىلىلارغا دېئاگنوز قويۇش سىستېمىسى» ، «70/140MHZ ئوتتۇرا چاستوتىلىق يول ئايرىغۇچ» ، «CQ—1 جىددىي قۇتقۇزۇش دورىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش» ، «HN—5 باھالاپ بېكىتىش ئەسۋابىنى ئۇنىۋېرسال سىناق قىلىش سۇپىسى» ، «زەھەرلەنگەن سۇنى بېرىم ئۆتكۈزگۈچ نۇر ئارقىلىق كاتالىزلاش ۋە ئوكسىدلاش ئۇسۇلى بىلەن بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى» ، «378 رادار رېمونت قىلىش ئۈسكۇنىسى» ، «ۋاقىت — 1» ناملىق پىستانىنى تەجرىبىخانىدا تەجرىبە قىلىش ئۇسۇلى» ، «81 تىپلىق 122 كاتېۋشانىڭ توك مەنبە سىستېمىسى» 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «LE98002 سىستېمىسى» ، «يۇمشاق دىسكىغا مەخپىي شىفىر قوشۇش - يېشىش سىستېمىسى» ، «زەھەرلىك رايوندا نۇر چاقنىتىپ بەلگە بېرىش ئەسۋابى» ، «شىمالىي لىنىيە تەيۋەنگە مۇناسىۋەتلىك ئاخباراتلار سانلىق مەلۇمات شۆبە ئامبىرى قاراۋۇللۇق خىزمىتى پونكتىنىڭ تېخنىكا ئىلھاتى» ، «59 تىپلىق قوماندانلىق ئەسۋابىنى ئىشلىتىش قوللانمىسى» ، «63 تىپلىق برونېۋىك توشۇش ماشىنىسىنىڭ ئاپتول قىزىتىش قۇرۇلمىسى» 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

چياۋ رۇبىاك

ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت، ماۋارىپ

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى پايتەخت پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى بىلەن بىرلىشىپ، ئىدېيۇي - سىياسىي تەربىيە ۋە باشقۇرۇش كەسپى بويىچە 2 يىللىق ماگىستىر ئاسپىرانتلىق سىنىپى ئېچىپ، 153 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلدى؛ 2781 كادىرنى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى، شىئەن سىياسىي ئىنستىتۇتى تولۇق كۇرسىنىڭ سىرتتىن ئوقۇتۇشىغا قاتناشتۇردى، لېيەن، پەي كادىرلىرى، پىدائىي ئەسكەرلەر، ئائىلە تاۋابىئات - پەرزەنتلەردىن 2063 كىشىنى چاڭشا سىياسىي ئىنستىتۇتى، ئۈرۈمچى قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆبە ئىنستىتۇتىنىڭ سىياسىي - قانۇن ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش قاتارلىق كەسىپلىرىدە ئالىي تېخنىكۇم بويىچە سىرتتىن ئوقۇشقا تەشكىللىدى، 1500 كادىر ئارمىيىنىڭ ھەربىي ئىشلار يۇقىرى پەن - تېخنىكا ئالىي ماۋارىپى بويىچە ئۈزلۈكسىز ئۆگىنىپ ئىمتىھان بېرىشنىڭ ئالىي تېخنىكۇم بۆلىكىدىكى ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ، تولۇق كۇرس بۆلىكىگە ئوقۇشقا كىردى. 1520 كادىر ئالىي تېخنىكۇم ۋە تولۇق كۇرس ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولدى، 2000 جەڭچى رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تېخنىكۇم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولدى، 8000 جەڭچى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ دەرسلىكلىرىنى تولۇقلاپ ئۆگەندى ھەمدە شۇنىڭغا مۇناسىپ سەۋىيىگە يەتتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 11 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ھەربىي رايون كادىرلىرى ئىچىدە ئالىي تېخنىكۇمدىن يۇقىرى مەلۇماتقا ئىگە بولغانلارنىڭ نىسبىتى 63% كە يەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە تۆۋەندىن يۇقىرى كادىرلار 90.1% نى، ئاساسىي قاتلام (يىلغا، لېيەن) كادىرلىرى 57% نى ئىگىلىگەن. «ئەسكەرلەرنى پەن - تېخنىكا بويىچە مەشىق قىلدۇرۇش» پائالىيىتىدە، ھەرقايسى ئورۇنلار ئىختىساسلىقلارنى يېتىشتۇرۇش بازىلىرى، بىرلىكتە يېتىشتۇرۇش نۇقتىسىدىن 156 نى ئىسلاھ قىلدى ۋە ياخشىلىدى، تۈرلۈك كۇرستىن 250 نى ئاچتى، 20 مىڭدىن كۆپرەك كادىر ۋە جەڭچى كومپيۇتېر، ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونتچىلىقى، ئاشپەزلىك قاتارلىق كەسىپلەردە دۆلەت ئېتىراپ قىلىدىغان دەرىجە كەسپىي گۇۋاھنامىسى ۋە ئىشقا چىقىش گۇۋاھنامىسى ئالدى؛ ھەربىر جەڭچىدە 10 دىن كۆپ كىتاب بولىدىغان، ھەر بىر جەڭچى يىلىغا 5 كىتاب ئوقۇيدىغان بولدى؛ ھەربىي رايون 104 مىلۇ يۇەن مەبلەغ سېلىپ تۈزگەن «خەنزۇ تىلىدىن ئاساس» دەرسلىكى ھەربىر ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇتقۇچىر - ئەسكىرىنىڭ قولىغا يەتكۈزۈلدى؛ «شىنجاڭ ئارمىيىگىمۇ، يەرلىككىمۇ ياراملىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى» قىسمىلار ۋە يەرلىك ھۆكۈمەتلەرنى ئىختىساسلىقلارنى يېتىشتۈرۈش، ئىشلىتىشكە دائىر 8000 دىن ئارتۇق ئۈچۈر بىلەن تەمىنلىدى، ھەربىي سەپتىن بوشاتقان 3000 ھەربىينى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ياردەم بەردى.

جاۋ شياۋپىڭ

ئاخباراتچىلىق خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ 1566 پارچە ماقالىسى «خەلق» گېزىتى، شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى، «جۇڭگو ياشلىرى» گېزىتى، «نۇر» گېزىتىدىن ئىبارەت 7 مەركىزىي ئاخبارات ئورنى تەرىپىدىن ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - بەتنىڭ باش تەرىپىگە بېرىلگىنى 16 پارچە. «خەلق ئارمىيىسى» گېزىتىگە 2800 پارچە ماقالە ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - بەتنىڭ

باش تەرىپىگە بېرىلگىنى 34 پارچە، مەركەز دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللاردا 300 پارچىدىن كۆپرەك رەسىم ئىشلىتىلدى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرىپىدىن 139 خەۋەر ۋە مەخسۇس خەۋەر ئىشلىتىلدى. ئازادلىق ئارمىيە گېزىتىدە تەسىس قىلىنغان ياخشى خەۋەرلەر مۇسابىقىسى ۋە پەسىللىك ياخشى ماقالىلەرنى باھالاش پائالىيىتىدە ھەربىي رايونلىق 11 پارچە ماقالىسى ۋە 8 گۈرۈپپا فوتو خەۋىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى، مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ماقالە 1997 - يىلدىكىدىن ئۇچتىن بىر قىسىم كۆپەيدى.

جالاڭ نەيزىچۇن

سەھىيە خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى دوختۇرخانىلارنىڭ داۋالاش مۇلازىمەت سۇپىتى، قىسىملارنىڭ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ۋە سەھىيە ئۇرۇش تەييارلىقى، دورا ماتېرىيالىلىرىنى ئاساسلىق يوللار ئارقىلىق تەمىنلەش قاتارلىق خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ، تۇرلۇك سەھىيە ئىشلىرى كاپالىتى ۋەزىپىلىرىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىدى.

يىل ئاخىرىغا قەدەر 4 شى دوختۇرخانىسىنى دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇشنى باھالاش تاماملاندى، بۇ دوختۇرخانىلارنىڭ ھەممىسى 2 - «ئا» دەرىجىلىك دوختۇرخانا ئۇلچىمىگە يەتتى. باش ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمىگە ھەمكارلىشىپ، دېڭىز يۈزىدىن 3000 مېتىر ئېگىزلىكتە تۇرۇۋاتقان قىسىملارغا 39 دانە كىچىك تىپلىق ئوكسىگېن ئىشلەش ماشىنىسى ۋە 50 دانە دىنام سەپلەپ بېرىلدى ھەمدە باشقۇرۇش چارىسى بېكىتىلدى. 15 ئورۇنغا باش ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى تەرىپىدىن «ئارمىيە بويىچە «ئا» دەرىجىلىك سەھىيە ئورنى» دەپ، 18 ئورۇنغا لەنجۇ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «ھەربىي رايون دەرىجىلىك سەھىيە ئورنى» دەپ نام بېرىلدى. قىسىملاردا يۇقۇملۇق كېسەل تارقىلىش نىسبىتى 3.44%، كېچە - كۈندۈز كېسەل تارقىلىش نىسبىتى 0.23% بولدى. دوختۇرخانىلار 56 مىك 721 ئادەم (قېتىم) نى قوبۇل قىلىپ داۋالىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەربىي 13 مىك 464 ئادەم (قېتىم)؛ ئامبۇلاتورىيىدە 880 مىك ئادەم (قېتىم) نى داۋالىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەربىي 200 مىك ئادەم (قېتىم). ھەربىي ياردىم - كېسەللەرگە 12 مىليون يۈەن سەھىيە ياردەم پۇلى بېرىلدى، بۇ ئومۇمىي خىراجەتنىڭ 50% نى ئىگىلەيدۇ.

9 - ئايدا ھەربىي رايون لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسىدا دوختۇرخانا قۇرۇلۇشى بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە دوختۇرخانىلارنىڭ ئىلھاتى ۋە قۇرۇلۇشى مەسلىسىنى مۇھاكىمە قىلدى. 273 - دوختۇرخانا باش ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى سەھىيە بۆلۈمى تەرىپىدىن «ھەربىيلەر ئۆچۈن خىزمەت قىلىشتىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى، ھەربىي رايون دوختۇرخانىلىرىنىڭ ئوچتىن بىر قىسمىدا بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن ئوچۇر باشقۇرۇش يۇمشاق دېتالى ئىشلىتىلدى، ئارمىيىنىڭ يېڭى ستاتىستىكىلىق سەھىيە مەلۇمات جەدۋىلى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «قان تەقدىم قىلىش قانۇنى» رەسمىي يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى، ھەربىي رايون ھەقسىز قان تەقدىم قىلىش بويىچە 10 مىڭ كىشىلىك ئىمزا قويۇش پائالىيىتى ئۇتكۈزدى. 23 كىشى بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىلدى، 7 كىشى كاندىدلىق تەبىبىي ئىلىم بويىچە ماگىستىرلىق ئۇنۋانى دەرسلىكلىرى سىنىپىدا ئوقۇدى، يېڭىدىن 600 سانىتار تەربىيىلەندى، قۇتۇبى سەھىيە تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىدە 314 كىشى ئوقۇش پۈتتۈردى. يىل ئاخىرىغا قەدەر ھەربىي رايون بويىچە 3 تەبىبىي پەنلەر دوكتورى، 60 ماگىستىر بار بولدى.

1998 - يىلى ھەربىي رايونىڭ سەھىيە سىستېمىسىدىن 2 تۇرلۇك نەتىجە ئارمىيىنىڭ 2 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 15 تۇرلۇك نەتىجە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 27 تۇرلۇك نەتىجە 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسىنىڭ سۇڭدەك كېسەللىكلىرى مەركىزىنىڭ مۇدىرى شى جېنمەننىڭ «يوتا سۇڭكى چوڭ ئايلانمىسىنىڭ يوتا سۇڭكى بېشىنى ئالماشتۇرۇش تېخنىكىسى ۋە ئۇنى كلىنىكىدا قوللىنىش تەتقىقاتى» ئاپتونوم رايونلىق 1 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايون، ھەربىي رايونلىق داۋالاش - سەھىيە تۈرىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن نەتىجە بولماسلىقتەك بوشلۇقنى تولدۇردى.

ئاساسلىق يوللار ئارقىلىق 17 مىليون 700 مىڭ يۈەنلىك دورا ماتېرىيالى كىرگۈزۈلدى، ئېگىزلىكتىكى چېگرا مۇداپىئە 1 - سېپىدە تۇرىدىغان 98 لىيەنگە ۋە 2 - سەپتە تۇرىدىغان بىر قىسىم لىيەندۇيلەرگە 420 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى 182 يەشىك يېگى ئالاھىدە دورا ۋە ئېگىزلىكتە ئىشلىتىلىدىغان مەخسۇس دورا ھەل قىلىپ بېرىلدى، پىشقەدەم كادىرلارنىڭ ئالاھىدە ئامبۇلاتورىيە ياردەم پۇلى سۇپىتىدە 800 مىڭ يۈەن پۇل بېرىلدى. ھەربىي رايون سەھىيە جابدۇقلىرىنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 160 مىليون يۈەنگە يەتتى، CT، ماگنىتلىق رېزوناتور قاتارلىق بىر تۇركۈم چوڭ تېپتىكى نازۇك داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. ھەربىي رايون داۋالاش سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش ئورنى قىسىملارغا بېرىپ، 4 مىليون 600 نەچچە مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى 620 نەچچە داۋالاش ئۈسكۈنىسىنى رېمونت قىلىپ بەردى.

36 تۇركۈمدە 69 كىشىلىك داۋالاش - ساقلىق ساقلاش

گۇرۇپپىسى تۆۋەنگە ئەۋەتىلدى، 505 كادىر دەم ئالغاچ داۋالىنىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 158 كىشىگە «ئىنقىلابىي مېيىپ ھەربىيلەر كىنىشكىسى» بېجىرىپ بېرىلدى. كوماندا تەشكىللەپ ئاپتونوم رايونلىق «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرى بويىچە تېلېۋىزىيە مۇسابىقىسى» گە قاتناشتۇرۇلدى. بۇ كوماندا 17 كوماندا ئىچىدە 2 - بولدى. پىلان ئىچىدىكى 2 - تۇغۇتتىن 43 ى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى، لەنجۇ ھەربىي رايونلىق ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسىدا «يېڭى تۇغۇلغان بوۋاقلاردا بولىدىغان كېسەللىكلەرنى تەكشۈرۈش مەركىزى» قۇرۇلدى، پىلانلىق تۇغۇتلىق 6 كۆرسەتكۈچىدە باش ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى ۋە لەنجۇ ھەربىي رايونلىق تەلىپى تولۇق ئورۇندالدى.

لىيۇ جيەنجۇن، لىيۇ يۈتاك

يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملار (ھەربىي ئات فېرمىلىرى بۆلۈك سىرتىدا) 14 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ھەرخىل زىرائەت تېرىدى. 19 مىڭ 500 تونىا ئاشلىق، 3015 تونىا ياغلىق دان، 14 مىڭ 200 تونىا چىگىتلىك پاختا، 3016 تونىا قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە، 37 مىڭ تونىا كۆكتات ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا 33 مىڭ تۈياق چوشقا، 85 مىڭ تۈياق كالا - قوي، 210 مىڭ ئۈي قۇشى قولدا قالدى؛ 172 گېكتار كۆلەمدە بېلىق بېقىلدى، 9 مىليون 800 مىڭ بېلىجان قويۇپ بېرىلدى. 4020 تونىا گۆش، 3030 تونىا بېلىق، ئۈي قۇشى، تۇخۇم ئېلىندى. ھەربىي رايون قىسىملىرىنىڭ %90 شىتاتلىق (لۇي) تۇغقىدە مەلۇم كۆلەمگە ئىگە بولغان قوشۇمچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇلدى، قىسىملارنىڭ گۆش بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەش نىسبىتى %88.4 كە، كۆكتات بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەش نىسبىتى %88.3 كە، بېلىق، تۇخۇم بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەش نىسبىتى %71.4 كە يەتتى. يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 210 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %6.1 ئاشتى. پايدا 68 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %11.38 ئاشتى. مەكىت بازىسىنىڭ يىللىق پايدىسى 10 مىليون يۈەن بولدى، كۆيتۇلۇق دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ پايدىسى 5 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يەتتى، شىخەنزە بازىسى، گۈچۈك، شىخۇ، خېجىك، شىياباخۇ، ئارال، قىزىل بايراق قاتارلىق 13 دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ يىللىق پايدىسى 1 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

1998 - يىلى ھەربىي رايون قىسىملىرىدىن 15 ئورۇن، تۆۋەنلەر قۇرغان 16 قوشۇمچە يېمەكلىك بازىسى، 5 دېھقانچىلىق مەيدانى (چارۋىچىلىق فېرمىسى)، 10 تۈرمۇش مۇلازىمەت مەركىزى، 50 شەخس ۋە 47 تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ماھىرى لەنجۇ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلەندى؛ 10 ئورۇن، 10 تۆەن قۇرغان قوشۇمچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش بازىسى، 5 دېھقانچىلىق مەيدانى (چارۋىچىلىق فېرمىسى)، 10 تۈرمۇش مۇلازىمەت مەركىزى، 50 شەخس ۋە 50 تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ماھىرى شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلەندى.

ۋاڭ ئەنرۇڭ، گو جۈن

ھەربىي سانائەت كارخانىلىرى

1998 - يىلى لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۇرۇمچى زاۋۇت باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قاراشلىق زاۋۇتلار، ھەربىي ئات فېرمىلىرى يارانقان سانائەت - يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 280 مىليون 183 مىڭ 200 يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرغان بېجى 14 مىليون 749 مىڭ 700 يۈەنگە، پايدا - زىيىنى بالانس قىلىنغاندىن كېيىنكى ئەملىي پايدىسى 6 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئاساسلىق مەھسۇلاتلىرىدىن «غەربىي يۈرت» ماركىلىق سېمونت، «ئارمىيە تاجى» ماركىلىق ئۈي جاھازلىرى، ياسما زاۋۇتىنىڭ ياسما بۇيۇملىرى، پولات ئىشىك - دېرىزە زاۋۇتىنىڭ ئىشىك - دېرىزىلىرى قاتارلىقلارنىڭ مەھسۇلات مىقدارى 1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقاندىن باشقا قالغان مەھسۇلاتلارنىڭ مىقدارى بىر قەدەر زور ھەجىمدە ئازىيىپ كەتتى. 4 ھەربىي ئات فېرمىسى قار، قۇرغاقچىلىق، بوران، كەلكۇن ۋە مۇلدۇر قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ زىيىنىغا ئوخشىمىغان دەرىجىدە ئۇچراپ، 5 مىليون 659 مىڭ يۈەن بۇاستە ئىقتىسادىي زىيان تارتتى. ئېغىر ئاپەت يىلىدا، كەڭ كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر جان تىكىپ ئېلىشىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان جايلارنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، 8961.83 گېكتار يەرگە زىرائەت تېرىپ 28 مىڭ 460.03 تونىا ئاشلىق، ياغلىق دان ئېلىپ، مەھسۇلات قىممىتىنى 68 مىليون 903 مىڭ 200 يۈەنگە يەتكۈزدى.

1998 - يىلى زاۋۇت باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئىدارىنىڭ كارخانا ئىسلاھاتى لايىھىسى» نى ئونتۈرىغا قويدى، ئىسلاھاتتا دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت ئاساسىي پرىنسىپ گەۋدىلەندۈرۈلدى. موڭغۇلكۆرە ھەربىي ئات فېرمىسىنىڭ غۇلجا پىۋا زاۋۇتىنى شىنجاڭ شىخۇ پىۋا گۇرۇھىغا ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بېرىش ئىشى ئۈز قەرەلىدە

تاماملاندى، «7009» زاۋۇتنى پاي ھەمكارلىق توزۇمىنىڭ سىناق نۇقتىسى قىلىش لايىھىسىنى دەللەلەش دوكلاتى ۋە ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك يۇرۇشلەشمە ھۆججەتلەر رەسمىي يۇقىرىغا يوللاندى؛ 4 ھەربىي ئات فېرمىسى قەدەممۇ قەدەم مۇلۇك تىجارىتى بولغا ئۆتۈشكە باشلىدى. ئىدارىگە بىۋاسىتە قاراشلىق كارخانىلار باشقىدىن تەشكىللەندى ۋە بىرلەشتۈرۈلدى، شىنجاڭ «سەنلى» ئوقەتچىلىك باش شىركىتى، شىنجاڭ ھەربىي سانائەت بىزەكچىلىك قۇرۇلۇشى شىركىتى بىكار قىلىندى.

1998 - يىلى «1 - ئاۋغۇست» سىمونت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بارلىق مەھسۇلات، تارماق، مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش جەريانى بويىچە نىشانلىق تەننەرخ ئىقتىسادىي مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى، «تەننەرخنى بىر ئاۋاز بىلەن بىكار قىلىش» تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ھەر تونىا سىمونتنىڭ تەننەرخىنى 1997 - يىلدىكىدىن 6 يۈەن ئازايتتى. بۇ زاۋۇت 350 مىڭ تونىا سىمونت ئىشلەپچىقىرىپ، زاۋۇت تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى رېكورت ياراتتى. «7220» زاۋۇت «خىزمەتدارلار قەلبىمىزدە، سۈپەت قولۇمدا» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مەملىكەت، ئارمىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا مەھسۇلاتتىن 57 نى ياراتتى، بۇ زاۋۇت قۇرۇلغان 50 يىلدىن بۇيان يارىتىلغان ئەلا مەھسۇلاتلار يىغىندىسىنىڭ 2.3 ھەسسىسىگە تەڭ. «7324» زاۋۇت يېڭىدىن PVC سۇلياۋ يالتىلغان پولات ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنى ئىشقا سالدى، بۇنىڭ بىلەن پولات، ئالیۇمىن، سۇلياۋ يالتىلغان پولات، ئوغرىلىقتىن ساقلىنىش ئىشكىدىن ئىبارەت 4 يۇرۇش پولات ئىشىك - دېرىزە مەھسۇلاتىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈردى. «7009» زاۋۇتنىڭ ئۆي جاھازلىرى قازاقستان بازارلىرىغا كىردى. ھەربىي ئات فېرمىسى سىتېمىسىنىڭ 2 -، 3 - كەسپىلىرىدە 100 مىڭ تونىا كۆمۈر، 1367 تونىا بۇغداي ئۇندۇرمىسى ئىشلەپچىقىرىلدى. ئىدارىگە بىۋاسىتە قاراشلىق تىجارەت ئورنى بولغان شىنجاڭ ھەربىي سانائەت ئاپتوموبىل ئىمپورت زاپچاسلىرى تىجارەت شىركىتى سېتىشتىن 31 مىليون 978 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى، يۇقىرىغا 996 مىڭ 400 يۈەن باج تاپشۇردى، يارانقان پايدىسى 1 مىليون 217 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى.

نېفىن شېڭگۈي

قىسىملارنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتى

1998 - يىلى ھەربىي رايون قىسىملارغا 97 رەتلىك تېلېۋىزور، 13 كىنو قويۇش ئاپپاراتى، 117 سىنتويغۇ، 50 نەچچە يۈرۈش چالغۇ، 5000 نەچچە توپ سەپلەپ بەردى، چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرىغا 15 يۈرۈش سۈنئىي ھەمراھ يەر يۈزى قوبۇللاش ئەسلىھەسى ئورنىتىپ بەردى ۋە رېھونت قىلىپ بەردى ھەمدە 200 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، جەددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرىدىغان ھەربىكەتچان ئۇرۇش قىلىش قىسىملىرىنىڭ مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىپ، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ مەدەنىيەت پائالىيەت شارائىتىنى ياخشىلاپ بەردى. سەنئەت ئۆمىكىنىڭ چېگرا مۇداپىئە مەدەنىيەت خىزمىتى ئەترىتى قىسىملارغا بېرىپ 112 مەيدان ئويۇن قويدى. مەدەنىيەت خىزمىتى پونكتى قارىمىقىدىكى مەدەنىيەت مۇلازىمەت ئەترىتى قىسىملارنىڭ 500 نەچچە مەدەنىيەت، تەتقىربىيە سايمىنىنى رېھونت قىلىپ بەردى. ھەربىي رايون سەنئەت ئۆمىكى ئىجاد قىلغان «ئەشۇ يىراق جايدا — غەربىي قىسىم خەلق ناخشىلىرى ۋە ۋاك لوبنىڭ» ناملىق مۇزىكا كېچىلىكى دۆلەت بايرىمى مەزگىلىدە شياڭگاڭدا ئورۇندىلىپ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. ھەربىي رايون سىياسىي بۆلۈمى بىلەن لەنجۇ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمى بىرلىشىپ ئىشلىگەن كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى « كوئېنلۇندىكى ئىلاھە» ئارمىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك «ئالتۇن يۇلتۇز» ئۆتتۇراھال تېلېۋىزىيە تىياتىرى مۇكاپاتىنىڭ 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئىشتىن سىرتقى ناخشىچىلار ۋە دراما - ئېتوتلىرى مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىن 3 كوماندا (جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى كوماندىسى، بۇۋاستە قاراشلىق شىلار كوماندىسى، ھەربىي رايون ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى كوماندىسى) مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، 4 بىرىنچى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 13 ئىككىنچى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 12 ئۈچىنچى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئارمىيە بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئىشتىن سىرتقى ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكىدە شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىن 7 نومۇر، 5 ئارتىس مۇكاپاتلاندى، بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭ ھەربىي رايونى لەنجۇ ھەربىي رايونى بويىچە ئېرىشكەن مۇكاپات سانى ئەڭ كۆپ، دەرىجىسى ئەڭ يۇقىرى بولغان ئورۇن بولۇپ قالدى.

چۈەن ۋەنسەڭ

سودا پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللانماسلىق

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي كومىتېت ئارمىيە ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ سودا پائالىيەتلىرى بىلەن بىردەك شۇغۇللانماسلىقى توغرىسىدا قارار چىقارغاندىن كېيىن، ھەربىي رايون پارتكومى كارخانىلارنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئەمەلدىن قالدۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە ئىشخانىسى قۇردى. 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى 12 كارخانا

ئاپتونوم رايونغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى، ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن مۇلۇك قىممىتى 200 مىليون 260 مىڭ يۈەن، ساپ مۇلۇك قىممىتى 23 مىليون 950 مىڭ يۈەن، رەسمىي ئوفىتسېر، مۇلكىي كادىر 19، پىدائىي ئەسكەر 16، ئىشچى - خىزمەتچى 268، ھەرخىل ئاپتوموبىل 121. ھەربىي رايون كارخانىلىرىنى يەرلىككە ئۆتكۈزۈپ بېرىش خىزمىتى مۇۋاپىقلىشىلغان ئورۇندىلىپ، ھەربىي رايون تىجارەت خاراكتېرلىك كارخانىلاردىن تولۇق قول ئۈزۈش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ھەربىي رايون 16 كارخانىنى بىكار قىلدى. بۇ كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي مۇلۇك قىممىتى 66 مىليون 780 مىڭ يۈەن، ساپ مۇلۇك قىممىتى 13 مىليون 470 مىڭ يۈەن، كەسىپكار 396. 120 رەسمىي كادىر، ئەسكەر، 276 ئىشچى - خىزمەتچى تەڭشەپ تارقاقلاشتۇرۇلدى ياكى كەسىپ ئالماشتۇردى.

جالاڭ خۇڭيىڭ

خىزمەت كۆرسىتىپ، نەمۇنىچى بولۇش ئەھۋالى

شىنجاڭ ھەربىي رايونى 1998 - يىل 9 - ئايدا ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى 24 ئۈلگىلىك ئورۇنغا ۋە 30 ئۈلگىلىك شەخسكە تۆھپە يازدى، بۇنىڭ ئىچىدە «36234»، «36175»، «36012» قىسىملارغا ۋە ئازادلىق ئارمىيە 273 - دوختۇرخانىسىغا كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يېزىلدى؛ «36172» قىسمىنىڭ 1 - لىەنى «36110» قىسمىنىڭ برونېۋىك 3 - لىەنى، «36232» قىسمىنىڭ 1 - لىەنى، «36175» قىسمىنىڭ 1 - لىەنى، «36110» قىسمىنىڭ برونېۋىك 3 - لىەنى، «36232» قىسمىنىڭ 1 - لىەنى، «36175» قىسمىنىڭ 4 - لىەنى، «36007» قىسمىنىڭ 4 - لىەنى، «36318» قىسمىنىڭ 7 - لىەنگە كوللېكتىپ 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يېزىلدى؛ «36921» قىسمىنىڭ سىمخانا چېگرا مۇداپىئە لىەنى، ئالتى شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ بولىن چېگرا مۇداپىئە لىەنى، «36923» قىسمىنىڭ 5 - لىەنى، «36212» قىسمىنىڭ 2 - لىەنى، «36107» قىسمىنىڭ 4 - لىەنى، «36107» قىسمى 57 - يىگىنىڭ 1 - لىەنى، «36149» قىسمىنىڭ يېتەكچى 1 - لىەنى، «36330» قىسمىنىڭ قوماندانلىق 1 - لىەنى، «36915» قىسمىنىڭ بايموزا چېگرا مۇداپىئە لىەنى، «36917» قىسمىنىڭ قازان چېگرا مۇداپىئە لىەنى، «36918» قىسمىنىڭ قورغاس چېگرا مۇداپىئە لىەنى، «36211» قىسمىنىڭ 2 - لىەنى، «36014» قىسمىنىڭ 5 - لىەنى، «36313» قىسمىنىڭ 9 - لىەنگە كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يېزىلدى؛ چۇ يۈگتاۋ، شۇ جۈن، ۋەن شۇجىڭ، لىيۇ جىجيې، نيۇ جىجۈن، جاۋ يۈڭ، چىن شىنيۇڭ، گو بەييۇڭ، جۇڭ جىدې، يۈەن سەيلىەن، خې شىگجۈن، ۋاڭ خەي، لۇ شىنجۇڭ، لى جۈنلىن، لىڭ جۈنمىن، تاڭ يۈڭخۇا، شې يۈگجۈن، چېن لى، جياۋ يۈگچۈن، ئابلىمىت، جىن بىگچى، ما توگلۇڭ، جاڭ خۇي، ياڭ جىخۇڭ، شياڭ چېگبىڭ، چې زۇگمۇ، لىيۇ گېگشىڭلارغا 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يېزىلدى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى نىيە ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى، «36107» قىسىم، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى قوماندانلىق شتابىنىڭ ئۇرۇش تەلىم - تەربىيسى باشقارمىسى، چاپچال ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى، «36194»، «36007»، «36342» قىسىملار، «36430» قىسمىنىڭ ھەربىي ھازىرلىقلار بۆلۈمى، قوغداش بۆلۈمى، ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسىنىڭ قان - ئېچكى ئاجراتما بۆلۈملىرىگە كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يازدى؛ «36110» قىسمىنىڭ 2 - لىەنى، «36106» قىسىم 37 - يىگىنىڭ 1 - لىەنى، «36179» قىسمىنىڭ يېتەكچى 2 - لىەنى، «36219» قىسمىنىڭ سۇغۇبەي چېگرا مۇداپىئە لىەنى، «36007» قىسمىنىڭ 1 - لىەنلىرىگە 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يازدى؛ «36145» قىسمىنىڭ 1 - يىگى، ئالتاي شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ تەلىم - تەربىيە ئەترىتى، «36429» قىسمىنىڭ جاڭ ئەسكەر پونكتى، «36336» قىسمىنىڭ ئامبارچىلىق ئەترەتلىرىگە كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ بىر قېتىم تۆھپە يازدى.

1998 - يىلى ھەربىي رايون قىسىملىرى ھەربىي مەشق، ئۇرۇش تەييارلىقى بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش قىلىش، تېببىي تەنتەربىيە ۋە خېيىمخەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئوخشاش زور ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداش جەريانىدا 9 كىشى شەرەپ بىلەن 1 -، 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ۋاڭ ۋېيفېڭ، گاۋ يەنچاۋلار شەرەپ بىلەن بىر قېتىم بىر دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى؛ ئوۋ ياخرۇجىيەن، لۇ جېن، ۋاڭ جاۋيۈڭ، جاڭ لىنشى، سۇن گاڭ، شېن جېگۈېن، ۋۇ خۇگۈېيلار شەرەپ

بىلەن بىر قېتىم 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسىتىش.

1998 - يىلى لەنجۇ ھەربىي رايونى «36912» قىسمىنىڭ سىمغانا چېگرا مۇداپىئە لىيەنىسىگە «ھەربىي چېگرىنى قوغداشتىكى نەمۇنىچى لىيەن» دەپ شەرەپلىك نام بەردى.

جاۋ دېيەنجاۋ

گارنىزون خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەربىي رايونى 31 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەكشۈرگۈچى ئەسكەر، 2600 نەچچە ماشىنا (قېتىم) چىقىرىپ، ئۇتكەن - كەچكەن ئەسكەردىن 90 نەچچە مىڭ ئادەم (قېتىم) نى، ھەربىي ئاپتوموبىلدىن 26 مىڭنى تەكشۈردى. بۇ جەريانداا 16 يالغان ھەربىي، 3 يالغان ھەربىي ئاپتوموبىلى قولغا چۈشۈرۈلدى، ساختا ھەربىي كىيىم، ھەربىي ئۇنۇقان بەلگىسىدىن 28 يۈرۈش يىغىۋېلىندى، 10 يالغان گۇۋاھنامە، 2 يالغان ئاپتوموبىل نومۇر تاختىسى تارتىۋېلىندى؛ ئارمىيە بىلەن يەرلىك ئوتتۇرىسىدىكى 26 قېتىملىق ماجىرا، 10 نەچچە قېتىملىق قاتناش ھادىسىسى بىر تەرەپ قىلىندى. يالغان ھەربىيلەرنىڭ قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىلىپ، ھەربىيلەرنىڭ ئىناۋىتى ۋە قانۇنىي ھوقۇق مەنپەئىتى قوغدالدى.

ژېي يادۇڭ، ژاڭ جياشىن

تاشقى ئىشلار ئالاقىسى

قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ باش شتاب باشلىقى توپيېۋ باشچىلىقىدىكى 5 كىشى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 13 — 14 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە زىيارەتتە بولدى، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى ئۈرۈمچىگە كېلىپ مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۇلارغا زىياپەت بەردى.

قازاقىستان جۇمھۇرىيىتى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ باش شتاب باشلىقى ئېرتايېۋ باشچىلىقىدىكى 11 كىشى 6 - ئاينىڭ 23 — 24 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە زىيارەتتە بولدى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى لى لياڭخۇي قازاقىستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى، مۇئاۋىن قوماندان فالڭ دېڭخۇا، شتاب باشلىقى مادىيەنكۇيلار قازاقىستان باش شتاب باشلىقىغا ھەمراھ بولۇپ ئۈرۈمچىدە تۈرۈشلۇق مەلۇم قىسمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى فالڭ دېڭخۇا جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى لەنجۇ ھەربىي رايونى ژەكسىلەر ئۆمىكىگە قاتناشىپ، 8 - ئاينىڭ 7 — 18 - كۈنىگىچە قازاقىستان، تاجىكستان، قىرغىزستانلاردا زىيارەتتە بولدى.

ياپونىيە شىجۇەن ياڭپىڭ دوستلۇق فوندى جەمئىيىتىنى ژەكسىلەر ئۆمىكىدىكى 8 كىشى 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۈرۈمچىگە كېلىپ ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى، ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى يەن چۈڭخۇ ژەكسىلەر ئۆمىكىدىكىلەرگە زىياپەت بەردى.

مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت كومىسسارى قوشۈمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چى خاۋتيەن شاڭجياڭ قازاقىستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى ئالتۇنبايېۋ شاڭجياڭ بىلەن 10 - ئاينىڭ 5 — 7 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە تۇنجى قېتىم غەيرىي رەسمىي ئۇچراشتى. مۇئاۋىن رەئىس چى خاۋتيەن ئالتۇنبايېۋغا ھەمراھ بولۇپ ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەمدە ھەربىي ماھارەت ئويۇنلىرىنى كۆردى. شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى لى لياڭخۇي جۇڭجياڭ پائالىيەتلەرگە قاتناشتى.

قازاقىستان جۇمھۇرىيىتى دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى ئارچىمچىك باشچىلىقىدىكى 5 كىشى تەكلىپكە بىنائەن 10 - ئاينىڭ 27 — 30 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە زىيارەتتە بولدى ھەمدە لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ئۈرۈمچى باش دوختۇرخانىسى ۋە ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، تۇرپان يارغول قەدىمىي شەھىرى قاتارلىق ئاسار ئەتىقەلەرنى سەيلە قىلدى. ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى قۇربان ئەرشىدىن مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۇلارغا زىياپەت بەردى.

ئاۋسترالىيە دۆلەت مۇداپىئە ئىستراتېگىيە تەتقىقات ئىنستىتۇتىنىڭ باشلىقى فىننەر باشچىلىقىدىكى 78 كىشى 11 - ئاينىڭ 8 — 9 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى. ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى يەن چۈڭخۇ ژەكسىلەر ئۆمىكىدىكىلەرگە زىياپەت بەردى، ژەكسىلەر ئۆمىكى ئاپتونوم رايونلۇق مۇزېيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەمدە ھەربىي رايون سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئويۇنىنى كۆردى.

لى يۈبىڭ، خەن شىڭداڭ

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسىملىكى

كوماندىر: فالڭ دېيەنرۇڭ (شاۋجياڭ).

سىياسىي كومىسسار: لى ئېن (شاۋجياك).

مۇئاۋىن كوماندىرلار: جياك شىكاك (شاۋجياك)، ۋاك يوڭسەي (داشياۋ).

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسار: جۇ گۈاڭفۇ (داشياۋ).

ھەربىي تەلىم - تەربىيە

ئاۋئاتسىيە قىسىملىرىنىڭ تەلىم - تەربىيىسى 1998 - يىلى ئاۋئاتسىيە قىسىملىرى يىللىق ئۇچۇش ۋاقىت كۆرسەتكۈچىنى 106.8% ئورۇندىدى. ھەرقايسى قىسىملار كېچىلىك مەشىققە قاتنىشىپ، قىيىن مەشق تۈرلىرىنى تاماملىدى. ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلغان يېڭى ئايروپىلانلارنىڭ ئۇچقۇچىلىرى پىلان بويىچە ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇش مەشىقىنى تاماملىدى. بىر قىسىم يۇقىرى تېخنىكىلىق، قىيىن مەشق تۈرلىرىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە ئايروپىلان باشلىقلىرى يېتىشتۈرۈلدى. «39484» قىسىم ھاۋا ئارمىيىسى ئۈيۈشتۈرغان قانۇن - نىزام ئىمتىھاندا 1 - بولدى. «39484» ۋە «39491» قىسىملار ئۇدا 17 يىل ئۇچۇش بىخەتەرلىكسىز كاپالەتلىك قىلغانلىقتىن، ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن شەرەپ بىلەن كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىندى.

يەر ئۈستى قىسىملىرىنىڭ تەلىم - تەربىيىسى 1998 - يىلى يەر ئۈستى قىسىملىرى يىللىق تەلىم - تەربىيە پىلانى بويىچە بەلگىلەنگەن مەشق مەزمۇنى ۋە ۋاقتىغا كاپالەتلىك قىلىپ بەلگىلىمىدىكى ئۆلچەمگە يەتتى. يەردىن ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا قىسمى ئۆز قىسىملىرىنىڭ يېڭى قورال - ياراغلارنى ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇش ۋە راست ئوق بىلەن قارىغا ئېتىش مەشقىنى چىڭ تۇتتى؛ رادار قىسمى ۋە باشقا كەسپىي شۇبە قىسىملار كەسپىي تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ئىش ئورنى مەشق پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇلدى، رادار ئاخباراتلىرىنىڭ ئەلا سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتى 98.1% كە يەتتى. مۇھاپىزەتچى شۇبە قىسىم ۋە جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرىدىغان كىچىك ئەترەتلەر تۈيۈقسىز يۈز بەرگەن ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان راست ئوق بىلەن ئېتىش مەشقى ۋە مانېۋىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئېلىپ بارىدى.

چىڭ يەنپىڭ

ئۇرۇش تەييارلىقى خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى قىسىملارنى ھازىرقى زامان شارائىتىدا ھەرىكەتچان ئۇرۇش قىلىش ئىقتىدارى جەھەتتىن چىنىقتۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. يەردىن ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا مەلۇم قىسمى مەلۇم بازىغا بېرىپ، مەشىقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە راست ئوق بىلەن قارىغا ئېتىش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىپ، ئېتىلغان ئوقلارنىڭ ھەممىسىنى نىشانغا تەككۈزۈشتەك ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. مەلۇم ئاۋئاتسىيە قىسمى سىرتقا بېرىپ مەشق قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداشتا بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلدى. شىنجاڭ، شىزاڭنىڭ مەلۇم رايونلىرىنى ھاۋادىن ئۇلچەش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. شىمالىي شىنجاڭنىڭ تەڭرىتاغ ئەتراپلىرىدا تۈيۈقسىز ئاز كۆرۈلىدىغان قۇم بوران چىققاندا، قىسىملار يەرلىكنىڭ خېيىمخەتەر ۋە ئاپەتتىن قوتقۇزۇش ئىشلىرىغا ياردەم بېرىشكە ۋاقتىدا تەشكىللىنىپ، ۋەزىپە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندالدى.

نىڭ مەنچاڭ

ئاۋئاتسىيە ئايروپىلان ئىشلىرى كاپالىتى خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قوراللاندۇرۇش تارماقلىرى ئۇچۇش مەشقى بويىچە ئايروپىلان ئىشلىرى كاپالىتى خىزمىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىدى. ئاۋئاتسىيە ئايروپىلان ئىشلىرى خادىملىرىنىڭ تېخنىكىلىق ماھارىتىنى ئۆستۈرۈش ئۇچۇن، خىزمەت ئورنىدىكى ئايروپىلان خادىملىرىغا سۈپەت، بىخەتەرلىك تەربىيىسى ۋە مەخسۇس تېمىلىق تەربىيە ئېلىپ باردى. شۇبە ئەترەتتىن يۇقىرى 88 ئايروپىلان ئىشلىرى كادىرى كەسپىي تېخنىكا بويىچە تولۇقلاپ تەربىيىلەندى. ئۇچقۇچىلار ساناتوريىدە دەم ئېلىۋاتقان مەزگىلدە چوڭ، ئوتتۇرا ئەترەت ئايروپىلان ئىشلىرى كادىرلىرى بىر قارار يېغىپ تەربىيىلەندى. ئايروپىلان ئاسرىغۇچىلار ئارىسىدا «دائىملاشتۇرۇش، تۈزۈملەشتۇرۇش، قېلىپلاشتۇرۇش، ئومۇملاشتۇرۇش» بويىچە ئەسكەرلەرنى ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. ھەر دەرىجىلىك قوراللاندۇرۇش ئورگانلىرى 413 ئادەم (قېتىم) نى ئايروپىلان رېمونتچىلىقىنىڭ 1 - سېپىگە 1097 كۈن ئۆتۈپ، تېخنىكا يېتەكچىلىكى ۋە نەق مەيدانىدا ئۆتكەلنى ئىگىلەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، پۈتۈن يىللىق ئۇچۇشنىڭ بىخەتەرلىكىگە ۋە تەلىم - تەربىيە ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

جاۋ شياۋبىڭ

ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى مەلۇم توپچىلار تۈەندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى. 3 ئورۇنلىق ئومۇمىي گەۋدە بويىچە ئىلگىرى سۇرۇش خىزمىتى گەۋدىلىك ھالدا تۇتۇلۇپ، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان ئىلغار بولۇپ باقمىغان 36 ئاساسىي قاتلام

ئورۇنغا نۆقتىلىق ياردەم بېرىلدى ۋە ئۇلار تەرتىپكە سېلىندى. مۇناسىۋەت باغلاپ نۆقتىدا تۇرۇپ ژاكالىستەن ۋەزىپە ئۆتەش مەسئۇلىيىتى تۇزۇمى بولغا قويۇلۇپ، ھەر بىر ئاساسىي قاتلام ئورۇندا تۆەندىن يۇقىرى بىر رەھبىرىي كادىر ئورگان كادىرلىرى بىلەن مۇناسىۋەت باغلىدى، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار 4 تۇركۈمدە 1086 ئادەم (قېتىم) نى ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ نۆقتىدا تۇرۇپ ژاكالىستەن ۋەزىپە ئۆتەشكە ئەۋەتتى، 3 تۇركۈمدە 28 ئادەم (قېتىم) ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ ئەسكەر بولۇپ چېنىقتى. «ئىككى لىيەندۇي بەرپا قىلىش، مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇش» پائالىيىتى تۇرلۇك خىزمەتلەرگە سىڭدۈرۈلدى. ئاساسىي قاتلامدىكى ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر ئارىسىدا «بىر جۇپ ياخشى مەسئۇل ئوفىتسېر بولۇش»، «ئۇچنى قىزغىن سۆيۈش، بىرنى تالىشىش»، «ئاساسىي قاتلامدا چاك تۇرۇپ، ئۆز ئورنىنى سۆيۈپ، كەسپىنى قەدىرلەش» ۋە «بىرى بىرىگە ياردەم بېرىش» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، ئاساسىي قاتلامنىڭ ئومۇمىي قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، بىر تۇركۈم ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەر مەيدانغا كەلتۈرۈلدى. «ئىككىنچى قولغا كەلتۈرۈش» بويىچە باھالاپ سېلىشتۇرۇشقا قاتناشقان ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ 30% ى ئىلغار ئورۇنلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى، ياخشى ۋە بىرقەدەر ياخشى بولغان ئورۇنلار 93% نى ئىگىلىدى. 10 ئاساسىي قاتلام ئورۇن، 5 مەسئۇل ئوفىتسېر، 56 كىشى ھاۋا ئارمىيىسى، ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن «پروگرامما» نى ئەملىيلەشتۈرۈش بويىچە ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئۈلگە ئورۇن، مۇنەۋۋەر ئاساسىي قاتلام مەسئۇل ئوفىتسېر ئۈلگىسى ۋە مۇنەۋۋەر خادىم دەپ ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلەندى. 1572 ئادەم مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇپ باھالاندى؛ «39481» قىسىم ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنى تۇتۇشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 2 كىشى مەنىۋى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى بويىچە 10 ياخشى ئۈلگە ۋە لېي فېڭدىن ئۆگىنىش ئۈلگىسى قىلىپ تىكلەندى.

سۈن جيەن

پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەكشەش - سىپلەش ۋە بەنزە ئەزالىرىنىڭ، بولۇپمۇ شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلارنىڭ ئىقتىدارى ۋە ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئىشىنى ئەستايىدىل چاك تۇتتى. پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۇزۇمى بويىچە قېلىپلاشتۇرۇشتا چاك تۇرۇپ، نۆقتىلىق بەنزىلەرگە قارىتىلغان يېتەكچىلىك قىلىش ۋە ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇردى، پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈردى. ھاۋا ئارمىيىسىگە قاراشلىق قىسىملار پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ياخشى ۋە بىرقەدەر ياخشىلىرى 95% تىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى، 9 ئورۇن پارتكومى ئىلغار پارتكوم بولۇپ باھالاندى. پارتىيەۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى، لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولۇش تەربىيىسى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك ئۇسۇلدا باھالاش پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى. بارلىق ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىغا تۇرکۈم، قاتلامغا بۆلۈپ ياردەم بېرىلدى ۋە ئۇلار تەرتىپكە سېلىندى. ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلىرى بۆلەكلەر بويىچە يىغىپ تەربىيىلەندى. ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىدىن بىرقەدەر ياخشىلىرى 90% تىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى. 65 ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى، پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ 74 شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىسى ۋە 328 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلەندى.

لياك ئەيمىن، لىك گاك

سىياسىي تەربىيە

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى تۆەندىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ دېك شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشىنى چىڭ تۇتتى. ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار 15 قارار كىتاب ئوقۇش كۆرسى ئېچىپ، تۆەندىن يۇقىرى كادىردىن 213 نى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. پارتكوم مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 21 قېتىم ئۆگىنىشكە تەشكىللەندى، ئۇلار 26.5 ئۆگىنىش كۈنىنى تاماملىدى. بۇ ئۆگىنىشلەر جەريانىدا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 42 مىك خەتلىك تەسىرات يېزىلدى، خىزمەتكە بىرلەشتۈرۈپ يېزىلغان 16 پارچە ئىلمىي ماقالە يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن ژۇرنالدا ئېلان قىلىندى. «39481» قىسمىنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنىپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش تەربىيىسى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى، «39481» قىسمىنىڭ تەربىيە ئۇسۇلى پۈتۈن ئارمىيە بويىچە كېڭەيتىلدى. «86673» قىسمىنىڭ تەربىيە ئۇسۇلى ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن كېڭەيتىلدى. «87083» قىسمىنىڭ كادىرلار تەربىيىسى ئىلغاتى توغرىسىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتى ۋە دەللىلەش خاراكتېرلىك تەربىيە ئۇسۇلى ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. «39491» ۋە «87141» قىسمىلارنىڭ ئىلغاتىنى ھىمايە قىلىش ۋە قوللاش تەربىيىسى ھاۋا ئارمىيىسى ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. «86456» قىسمىنىڭ كەسپىي

ئەخلاق تەربىيىسى سىنىقى ھاۋا ئارمىيىسى، ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى ھەمدە كېڭەيتىلدى. ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر ئارىسىدا «ئومۇمىيەت قارىشىنى كۈچەيتىپ، ئىسلاھاتنى پائال ھىمايە قىلىش ۋە قوللاش» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىلدى. ئۇچقۇچىلار ئارىسىدا «3 خىل ناچار خاھىشقا قارشى تۇرۇپ، ئۇچقۇچىلىق كەسپىي ئىستىلىنى كۈچەيتىش» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىلدى. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار قىسىملارنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە ئۇنۇمىنى كۈچەيتىشنى دەۋرىي قىلىپ، كەڭ كۆلەمدە تەكشۈرۈش - تەنقىقات ئېلىپ باردى، 27 پارچە ئىلمىي ماقالە باش سىياسىي بۆلۈم، ھاۋا ئارمىيە سىياسىي بۆلۈمى ۋە ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى سىياسىي بۆلۈمى تەرىپىدىن تارقىتىلدى ۋە تاللاپ ئىشلىتىلدى.

جالاڭ گۈيياڭ

كادىرلار خىزمىتى

شى، تۆمۈر رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرى پارتكومى «شى، تۆمۈر رەھبەرلىك بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ 1997 - يىلدىن 1999 - يىلغىچە بولغان 3 يىللىق قۇرۇلۇش پىلانى» نى پۈختا قەدەم بىلەن يولغا قويدى، يىل بېشىدا شى، تۆمۈر رەھبەرلىك بەنزە ئەزالىرىدىن 78 نى تەكشىدى ۋە سەپلىدى، 27 مۇنەۋۋەر زاپاس كادىرنى ئارمىيە ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ ئوتتۇرا دەرىجىلىك كوماندىرلىق سىنىپىغا ئوقۇشقا ئەۋەتتى، مۇنەۋۋەر زاپاس ئىختىساسلىق خادىملار ئامبىرىنى تەكشەپ ۋە تولۇقلاپ، شى، تۆمۈر كادىرلار قوشۇنىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى. شى، تۆمۈر كادىرلىرىنىڭ ئىقتىدارى ۋە ساپاسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، شى، تۆمۈر رەھبەرلىك بەنزە ئەزالىرىدىن بىلىش ۋە چۈشىنىشكە دائىر بىلىملەردىن 2 قېتىم ئىمتىھان ئېلىندى، نۆۋەتلىق بەنزىلەرگە ۋە يېڭى بەنزە ئەزالىرىغا ئىز قوغلاپ يارەدەم بېرىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. يىل ئاخىرىدا ھاۋا ئارمىيىسىگە قاراشلىق قىسىملاردا ئومۇمىيۈزلۈك يىللىق تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلدى، 8 ئورۇنلىق رەھبەرلىك بەنزىسى ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئىلغار پارتكوم بولۇپ باھالاندى.

ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى تاللاپ تەربىيىلەش ئەھۋالى

ھەربىي ئالىي مەكتەپلەردە ئۆسكەن 220 كادىر، يەرلىكتىكى ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن 24 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىندى. مۇنەۋۋەر باش سېرژانت، كەسپىي سېرژانتلار ئارىسىدىن 25 ى ئاساسىي قاتلام ئوفىتسېرلىقىغا ئۆستۈرۈلۈپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلار قوشۇنى تولۇقلاندى. ھەربىي مەكتەپكە ئىمتىھان بەرگەن 260 ئەسكەر تەكشۈرۈلۈپ، ئەلالىرىدىن 175 ى مەدەنىيەت ئۆگىنىشىگە ۋە ھەربىي ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش بويىچە بىرتۇتاش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇرۇلدى، ئۇلاردىن 101 ى قوبۇل قىلىندى. ئاساسىي قاتلامدىكى مەسئۇل ئوفىتسېرلارنىڭ يۆتكىلىشى ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى ۋە تەڭشەش نىسبىتىنى بەلگىلەش يولى بىلەن تىزگىنلەندى، ئاساسىي قاتلام مەسئۇل ئوفىتسېرىدىن 71 ى تەڭشىلىپ ۋە سەپلىنىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ مۇقىملىقى ئىلگىرى سۈرۈلدى، 56 ئاساسىي قاتلام كادىرى ئالىي مەكتەپلەرگە ئەۋەتىپ تەربىيىلەندى. ئاساسىي قاتلام ھەربىي، مەمۇرىي مەسئۇل ئوفىتسېر ۋە مۇئاۋىن ۋەزىپىدىكى ئوفىتسېرىدىن 210 نەچچىسى قىسقا كۇرستا تەربىيىلىنىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ئۆستۈرۈلدى.

پەن - تېخنىكا كادىرلىرى قوشۇنى قۇرۇلۇشى

قىسىملاردا غوللۇق كەسپىلەر ۋە ئىلمىلەر بويىچە باشلامچىلارنى ۋە تېخنىكا تايانچىلىرىنى تاللاپ يېتىشتۈرۈش ئىشى كۈچەيتىلىپ، 471 پەن - تېخنىكا كادىرى ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىدە سىنالدى. ئۇنۇڭى ئۆستۈرۈلىدىغان 128 كەسپىي تېخنىكا كادىرى ئارمىيە بويىچە ئېلىنىدىغان چەت ئەل تىلى ئىمتىھانىغا قاتناشتۇرۇلدى. سىناق ۋە مۇئەھەسسىملەرنىڭ باھالاپ تەكشۈرۈشى ئارقىلىق 5 كىشى يۇقىرى دەرىجىلىك، 27 كىشى ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە ئۆستۈرۈلدى، 8 كىشى ھاۋا ئارمىيىسىدە نۆۋەتلىق ئېپقالىدىغان تېخنىكا تايانچىلىقىغا تاللاندى. 46 پەن - تېخنىكا كادىرى ئالىي مەكتەپلەر ۋە داۋالاش، پەن تەنقىقات ئورۇنلىرىغا بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىلدى، 33 پەن - تېخنىكا كادىرى ئاسپىرانتلىققا ئىمتىھان بېرىشكە كۆرسىتىلدى.

كادىرلارنىڭ كەسىپ ئالماشتۇرۇش، ھەربىي سەپتىن بوشىنىش خىزمىتى كەسىپ ئالماشتۇرۇش، ھەربىي سەپتىن بوشىنىشقا بېكىتىلگەن كادىر 190 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭدا قېلىپ ئورۇنلىشىدىغىنى 64. كەسىپ ئالماشتۇرۇپ يەرلىككە بارىدىغان كادىرلارنىڭ ھەممىسى زاپاس ئەسكەرلىككە ئالماشتى، ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيە سىياسىي بۆلۈمى رەھبەرلىرى كورلا شەھىرىگە بېرىپ، 35 كاندىدات شتاتلىق زاپاس ئوفىتسېرغا زاپاس ھەربىيلەر ئۇنۇڭى بەردى.

كادىرلار قوشۇنىنى تەربىيىلەش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلنىڭ بېشىدا، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە پارتكومى «تەربىيىلەش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ 3 تۈرلۈك ساپاسىنى ئۆستۈرۈش توغرىسىدا پىكىر» نى تۈزۈپ تارقاتتى ھەمدە بۇ «پىكىر» نى ئەملىيلەشتۈرۈش بويىچە چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇردى. بارلىق كادىرلارنى بىر - بىرلەپ ھەر تەرەپلىمە سىناپ باھالاپ چىقتى. ئەلا باھالانغان 25 كادىر ۋەزىپىسى، ھەربىي ئۇنۇڭىنى

مۇددەتتىن بۇرۇن ئۇستۇرۇش ياكى ماۋاش دەرىجىسىنى ئۇستۇرۇش يولى بىلەن مۇكاپاتلاندى؛ لاياقەتسىز ياكى ئاساسەن لاياقەتلىك دەپ باھالانغان كادىرلارغا قارىتا تەنقىدىي تەربىيە بېرىش، يارىدەم بېرىپ يېتەكلەيدىغان ئادەم بەلگىلەش، چەكلىك مۇددەتتە تۇزىتىشكە بۇيرۇش، ئەز قوغلاپ نازارەت قىلىش تەدبىرلىرى قوللىنىلىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ئۇنۇملۇك ئۇستۇرۇلدى.

ما شاۋسىڭ، ۋاڭ خەيشىڭ

باشقۇرۇش تەربىيىسى خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ۋە ھەربىي كومىتېت باشلىقلىرىنىڭ «ئارمىيىنى جەزمەن قاتتىق باشقۇرۇش كېرەك» دېگەن مۇھىم يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، قىسىملارنىڭ يۇكسەك مۇقىملىقىغا ۋە مەركەزلەشكەن بىرلىككە كاپالەتلىك قىلدى. يېڭى ئورتاق ئۇستابنى ئۆگىنىشنى ئاساسىي يىپ قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، «ئۇستابنى ئۆگىنىش، ئۇستابقا رىئايە قىلىش، ئۇستابنى ئىشلىتىش» مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، قىسىملارنىڭ ئۇرۇش تەييارلىقى، مەشقى، خىزمەت ۋە تۇرمۇش تەرتىپىنى ئۇستاب بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك قېلىپلاشتۇرۇپ، قىسىملارنىڭ مۇنتىزىملىشىش قۇرۇلۇشىنىڭ مەۋجۇدىيىتىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈردى. يىل ئاخىرىدىكى تەكشۈرۈپ سىناشتا بىر ئورۇن ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئورتاق ئۇستابنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن، 6 ئورۇن ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئىلغار ئورۇن، قالغان قىسىملار ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ئارمىيىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇلۇپ، قائىدە - نىزامغا، ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەر قاتتىق بىرتەرەپ قىلىندى، ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەر 1997 - يىلدىكىدىن 32% ئازايدى؛ ھاۋا ئارمىيىسىگە قاراشلىق قىسىملاردا ئۇدا 3 يىل جىنايى ئىشلار دېلوسى سادىر بولمىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 8 ئورۇن ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ھەر تەرەپلىمە تۇزىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 6 ئورۇننىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى تۇتۇشتىكى تىپىك تەجرىبىلىرى ھاۋا ئارمىيىسى ۋە ھەربىي رايون ھاۋا ئارمىيىسى تەرىپىدىن خۇلاسىلاپ كېڭەيتىلدى. ھاۋا ئارمىيىسى سىياسىي بۆلۈمى قانۇن ساۋاتلىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسىدە ۋە بىخەتەرلىك بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكەن 9 ئورۇننى، 32 شەخسنى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەقدىرلىدى. مۇھىم نىشانلارنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ۋە پەسىل خاراكتېرلىك ھادىسىلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش چىڭ تۇتۇلۇپ، «ھاۋا ئارمىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە ئورگانلارنىڭ يەر ئۈستى مەمۇرىي مەسئۇلىيىتە ھادىسىلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەسئۇلىيىتە تۈزۈمى» قاتتىق ئەملىيلەشتۇرۇلۇپ، قىسىملارنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقى ساقلاندى. باش ئورگان قىسىملارغا بولغان تەكشۈرۈش - يېتەكچىلىك قىلىش سالمىقىنى زورايتتى، باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، خاھىش خاراكتېرىدىكى مەسىلىلەرنى دەل ۋاقتىدا بايقىدى ۋە ھەل قىلدى.

پېي يۈفېي، تېەن ۋېيجۇڭ

ئارقا سەپ - تەمىنات خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى تۇرلۇك ئارقا سەپ - تەمىنات خىزمىتى ۋەزىپىلىرىنى تولۇق ئورۇندىدى، ئۇرۇش تەييارلىقى تەلىم - تەربىيىسى، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ئايروپىلانلىرىنىڭ قونۇشىغا ياردەملىشىش، سۇنئىي ئۇسۇلدا قار ياغدۇرۇش قاتارلىق تۇرلۇك ئۇچۇش ۋەزىپىلىرىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى، ئەلا ئايرودروم (قېتىم) نىسبىتى 100% كە يەتتى.

مەركەزنىڭ مۇھىم يوليورۇقى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، 4 كارخانىنى بىكار قىلىش خىزمىتى تاماملاندى. مالىيە باشقۇرۇش چىكتىلىپ، چىقىم ئازايتىلدى، 84% تىن كۆپرەك تۇەندىن يۇقىرى ئورۇندا يىللىق ئۇلچەملىك خراجەتنىڭ ھەر تەرەپلىمە تەڭپۇڭلۇقى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئاۋىئاتسىيە قىسىملىرىنىڭ قوشۇمچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش بازىسى، تۇرمۇش مۇلازىمەت مەركىزى ۋە بىر قىسىم لېيەندۇيلەرنى ئۇلچەمگە يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى پىلان بويىچە تاماملاندى. 124 يەرگە 31 مىڭ 680 كۋادرات مېتىرلىق پارنىك، 358 ئېغىز 7300 كۋادرات مېتىر ئىسسىق چوشقا قوتىنى ياسالدى. 80% لىيەندوي يىل بويى ئۆزى ئىشلەپچىقارغان يېڭى كۆكتات ۋە گۆش يېيەلەيدىغان بولدى. ئىشلەپچىقىرىشتىن ھەر بىر ئادەمگە كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 0.45 يۆەندىن تاماق يارىدەم پۇلى قوشۇپ بېرىلدى. 39 قارار ھەرخىل كۆرس ئېچىلىپ، 614 ئادەم تەربىيىلەندى. 16 ئورۇكۇمدە 165 ئادەم (قېتىم) پەن - تېخنىكا تايانچ خادىمى ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ تېخنىكا يېتەكچىلىكى ۋە مۇلازىمىتى قىلدى.

قىسىملارنىڭ يۆتكىلىشىگە بىرلەشتۈرۈلۇپ، ھەقمقىي ئۇرۇشقا ئوخشاپ كېتىدىغان ئاپتوموبىللاردا سۆرەش، دالىدا غىزالىنىش، مۇھاپىزەت - قوتقۇزۇش قاتارلىق ئارقا سەپ كاپالىتى مەشقى ئۇيۇشتۇرۇلدى. بىر يىلدىلا يېتىلدۇرۇش نىشانى بويىچە يېڭى شوپۇرلار تەلىم - تەربىيىسى ئىسلاھاتى

نۆقتىدا سىناق قىلىندى. ئارقا سەپ - تەمىنات نەزەرىيىسى ۋە ئىلمىي تەتقىقات بويىچە 254 پارچە ئىلمىي ماقالە ئارمىيە ئىچى - سىرتىدىكى مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلىندى. بىر تۈر دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى. بىر تۈر ئارمىيىلىك 3 - دەرىجىلىك، 4 تۈر 4 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

چى سۈيسالك

ئاخباراتچىلىق خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرىنىڭ 1399 ماقالىسى ئۆلكە - شەھەر دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرنال، رادىئو ئىستانسىلىرىدا ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال، رادىئو ئىستانسىلىرىدا ئىشلىتىلگىنى 51، «ھاۋا ئارمىيە گېزىتى» دە ئېلان قىلىنغىنى 224، باشقا ئۆلكە - شەھەر دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال، رادىئو ئىستانسىلىرىدا ئىشلىتىلگىنى 1124. يىل ئاخىرىدا شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرى ئاخباراتچىلىق خىزمىتىدىكى 3 ئىلغار ئورۇن، ئاخباراتچىلىق خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلگەن ۋە قوللىغان 3 رەھبىرىي كادىر، 17 مۇنەۋۋەر ئىختىيارىي مۇخبىرنى تەقدىرلىدى.

خۇ شاۋنىك

ئاممىۋى خىزمەت

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى ئورۇنچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، تۈرلۈك شەكىللەرنى قوللىنىپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرىنىڭ چەت، يىراق ئاساسىي قاتلام لېيەندۇيلىرىدىكى مۇنەۋۋەر ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر، ئائىلە تاۋابىئاتلار ۋە پەرزەنتلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ، «2 - يۇرتقا قايتىش» نامىلىق يۇرۇشلۇك پائالىيەتنى قانات يايدۇردى ھەمدە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرىنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىپ، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى ئەكس ئەتتۈرۈش ئاساسىي تېما قىلىنغان «غەربىي يۇرت ئۇنۇۋېرسال سەنئىتى» پروگراممىسىنى ئىشلىدى. «1 - ئاۋغۇست» ھارپىسىدا، ھاۋا ئارمىيىسىگە قاراشلىق قىسىملار 6 شەھەر نۆقتا قىلىنغان، ئاپتونوم رايونلۇق ھەرقايسى جايلىرىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان، «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىپ، خەلقنى سۆيۈپ، 2 - يۇرتنى ئورتاق قۇرۇش» پائالىيىتى ئۆتكۈزدى. چاڭجياك، سۇڭخۇاجياك، نىنجياك دەريا ۋادىلىرىدا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندە، قىسىملار ئاپەت رايونىدىكى خەلقتە 496 مىلك 680 يۈەن پۇل، 16 مىلك 336 قۇر كىيىم - كېچەك ئىشانە قىلدى. خوتەن ۋىلايىتىدە قاتتىق يەر تەۋرىگەندە، ۋىلايەتتە تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسمى ئاپەت رايونىدىكى خەلقتە 2000 قۇردىن ئارتۇق كىيىم - كېچەك ئىشانە قىلدى. ئوفىتسېر - ئەسكەرلەر يەنە ئوقۇشسىز قالغان قىزلارغا 10 مىلك يۈەن ئىشانە قىلىپ، ئۇلارنىڭ مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ياردەم بەردى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك 57 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى خەتەرلىك بىنا دەپ بېكىتىلگەندىن كېيىن، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى ئورگىنى بۇ مەكتەپنى ئاز كەم 1000 كۋادرات مېتىرلىق سىنىپ بىلەن تەمىنلىدى ھەمدە مەكتەپنىڭ كۆچۈش خىزمىتىگە ياردەملەشتى. ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ 1000 دىن ئارتۇق ئوفىتسېر - ئەسكىرى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئارىشاق، يامالىق تاغلىرىنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى، 148 ئاپتوموبىل چىقىرىپ، 1000 كۇب مېتىر توپا - تاش قازدى، 1.67 گېكتار قاقاس يەرنى تەكشىلەپ، 15 مىلك توپ كۆچەت تىكتى.

لىۋ يەنلى

مەدەنىيەت خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى سىرتتىن ئوقۇش، دەرس ئۆتۈش، سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرۈش، ئۇزلۇكسىدىن ئۆگىنىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق، يۇقىرى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتتى. ئارمىيە ئىچى - سىرتىدىكى مۇتەخەسسىس، پروفېسسورلاردىن 8 ئادەم (قېتىم) دەرس ئۆتۈپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىندى، 468 ئادەم (قېتىم) ئۆگىنىشكە قاتناشتى. 877 كىشى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى، ھاۋا ئارمىيە شاڭخەي سىياسىي ئىنستىتۇتىنىڭ سىرتتىن ئوقۇتۇشىغا ۋە يەرلىكىنىڭ ئۇزلۇكسىدىن ئۆگىنىش ئىمتىھانىغا قاتنىشىپ، 127 كىشى ئوقۇش پۈتتۈردى. ئىش ئورنىدا ئىختىساسلىق خادىم يېتىشتۇرۇش فاكۇلتېتى بويىچە، شەنبىلىك كۆرس ياخشى باشقۇرۇلۇپ، ھەربىي سەپتىن بوشىنىدىغان 1000 دىن ئارتۇق ئەسكەر بىردىن ئىككىنچە يەرلەشتە ئىشلىتىلىدىغان تېخنىكىنى ئۆگىنىۋالدى. ئاز كەم 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ مەدەنىيىتى، تۇرمۇش مۇئەسسەسلىرىنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلدى. ئاساسىي قاتلام ئورنىنىڭ 27 مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى، تارقاق لېيەندۇيلەرنىڭ 50 كۇلۇبى، تاينىشچان لېيەندۇيلەرنىڭ 94 كۇلۇبى تۈزگەرتىپ ياسالدى. ئويۇن قويۇش ئەترىتى قۇرۇلۇپ، قىسىملاردا سەييارە ئويۇن قويدى، ئۇلارنىڭ ئۇزى يېزىپ، ئۇزى رېژىسسورلۇق قىلىپ، ئۇزى ئورۇندىغان «تاللاش» نامىلىق ئېتوتى ھاۋا ئارمىيە ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكىدە 3 - دەرىجىلىك ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا

ئېرىشتى. شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى ئۈيۈشتۈرغان سەنئەت كۆرىكىدە 8 ئورۇن، 24 نومۇر مۇكاپاتلاندى.

جالاڭ گۈيياڭ

شىنجاڭ قوراللىق ساقچى قىسىملىرى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسىملىكى

باش ئەترەت باشلىقى: مېي شىگۇن (شاۋجياڭ).

1 - سىياسىي كومىسسار: جاڭ شيۇمىڭ (ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېت ئەزاسى، چ خ نازارىتىنىڭ نازىرلىقىنى قوشۇمچە ئۈتەيدۇ).

سىياسىي كومىسسار: جاڭ ژۇ (شاۋجياڭ).

مۇئاۋىن باش ئەترەت باشلىقلىرى: جاڭ خۇيسۈن (داشياۋ)، ئېزىز ھېيىت (داشياۋ)، سۇي شياڭرۇڭ (داشياۋ، قوشۇمچە جەنۇبىي شىنجاڭ قوماندانلىق ئورنىنىڭ مۇدىرى)، لى ياڭ (داشياۋ).

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلار: جاڭ دايىڭ (داشياۋ)، ژاڭ جېنياۋ (داشياۋ)، جاۋ فۇدۇڭ (داشياۋ، قوشۇمچە جەنۇبىي شىنجاڭ قوماندانلىق ئورنىنىڭ سىياسىي كومىسسارى).

ئۇرۇش تەييارلىقى ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى 4199 ئادەم (قېتىم) ئەسكىرىي كۈچ چىقىرىپ، 54 قېتىم قولغا ئېلىش، قورشاپ تىزگىنلەش، چازا قۇرۇپ توسۇش، قوغلاپ تۇتۇپ يوقىتىش ۋەزىپىلىرىنى ئىجرا قىلىپ، 10 جىنايەتچىنى ئېتىپ تاشلىدى، 175 زوراۋان، تېررورچىنى تۇتتى، 8 دانە قورال، 5000 پايدىن كۆپرەك ئوق، 5 دانە گىرانات قولغا چۈشۈردى. زوراۋان، تېررورچىلارنىڭ بىر مەشىق مەيدانى، بىر پارتلاتقۇچ دورا ئامبىرى، بىر يوشۇرۇن قورال ياساش نۇقتىسىنى بىتچىت قىلىپ، بىرمۇنچە پارتلاتقۇچ بۇيۇم ۋە مەشىق سايمانىنى قولغا چۈشۈردى. 2 تارماق ئەترەت، 250 ئادەم شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، كۆچا ناھىيىلىرىگە بېرىپ مەشىق قىلىشقا ئەۋەتىلدى، 49 كىشى ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزەش خىزمىتى ئەترىتىگە قاتناشتۇرۇلدى. قاماقتىكى جىنايەتچىدىن 18 قېتىمدا 42 كىشىنىڭ قېچىشى، تۇرمىدىكى جىنايەتچىلەردىن 2 قېتىمدا 26 كىشىنىڭ مەقسەتلىك ھالدا قېچىشقا ئۇرۇنۇشى، بىر قېتىمدا بىر كىشىنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشقا ئۇرۇنۇشى توسۇپ قېلىندى. 225 قېتىمدا 2464 جىنايەتچى يالاپ ئېلىپ مېڭىلدى. شەھەرلەردە قوراللىق چارلاشقا چىقىشقا 33 مىڭ 531 ئادەم (قېتىم) ئاجرىتىلدى. باش ئەترەت تۇنجى قېتىم ۋەزىپە ئىجرا قىلىشتا يىل بويى ھادىسە تۇغدۇرماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى.

دىلاڭ رۇنسەي

ھەربىي تەلىم - تەربىيە

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى ھەربىي تەلىم - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، مەخسۇس ۋەزىپە ئىجرا قىلىش، مەخسۇس مەشىق ئېلىپ بېرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، باش ئورگاننىڭ ۋە تايانچ كادىرلارنىڭ تەلىم - تەربىيىسىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، كادىرلارنىڭ تەشكىللەش، قوماندانلىق قىلىش ئىقتىدارىنى ۋە قىسىملارنىڭ تېز ئىنكاس قايتۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. بىرىنچىدىن، 2 قاتار ھەربىي تېرىنىرلار كۇرسى ئېچىلىپ، 271 كىشى يىغىپ تەربىيىلەندى. ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەر 37 قاتار ھەرخىل كۇرس ئېچىپ، 1625 ئادەمنى تەربىيىلىدى. بۇلار نۇقتىلىق ھالدا «سەپ تۈزۈش ئۇسۇلى» دېگەن يېڭى ئۇزگەرتىلگەن سەپ تۈزۈش ھەرىكىتى، دۈشمەن تۇتۇش ماھارىتى، ئۇرۇش تاكتىكىسى، زوراۋانلىقتىن مۇداپىئەلىنىش سايمانلىرىنى ئىشلىتىش شۇنداقلا شۇبھە ئەترەت، بەنلەرنىڭ ئۇرۇش تاكتىكىسى ئوقۇتۇش ئۇسۇلى قاتارلىقلار بويىچە تەربىيىلەندى. ئىككىنچىدىن، تاكتىكا ئارقا كۆرۈنۈشىنى ئالغان تارماق ئەترەت باشلىقلىرى، شتاب باشلىقلىرى، مەشق بۆلۈمچىسىنىڭ باشلىقلىرى بىر قاتار يىغىپ تەربىيىلەندى. تارماق ئەترەت، چوڭ ئەترەتلەرنىڭ تاسادىپىي ۋەقەلەرنىي بىرتەرەپ قىلىشقا تەشكىلاتچىلىق، قوماندانلىق قىلىش تەرتىپى ۋە ئۇسۇلى، توپىلاڭ، قانۇنسىز نامايىش قىلىش - يىغىن ئۇتكۈزۈش ۋەقەلىرىنى بىرتەرەپ قىلىش ۋە تۇرمىدە توپىلاڭ كۆتۈرۈش، تۇرمىدىكىلەرنى بۆلاپ ئېچىقىشقا قارشى تۇرۇش قاتارلىق تۇرلەر بويىچە ئۇرۇش قىلىش ئۇسۇلى ئۇستىدە چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى. ئۇچىنچىدىن، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار بىلەن ماسلىشىپ مەشق ئېلىپ بېرىشقا ئەھمىيەت بېرىلدى، قېرىندىش قىسىملار بىلەن بىرلىكتە باش ئورگاننىڭ ئالاقىلىشىش سايمانلىرىنى ئېلىپ يۇرۇپ تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىرتەرەپ قىلىش مانېۋىرى ئېلىپ بېرىلىپ، قىسىملارنىڭ ھەمكارلىشىپ ئۇرۇش قىلىش ئىقتىدارى ئۆستۈرۈلدى. تۇتىنچىدىن، نىشانلىق مەشق ئەستايىدىل

ئېلىپ بېرىلدى، باش ئەترەت ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق 4 تارماق ئەترەت بىلەن سانجى تارماق ئەترىتىدە قاراۋۇللارنىڭ ئۇشتۇمتوت ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرۇشى، گازارما رايونىدا ئۇشتۇمتوت ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرۇش، يارىلانغاندا ئۇزۇنى ئۇزى قوتقۇزۇش، مۇھىم جىنايەتچىلەرنى يىراقتا يالاپ ئېلىپ ماڭغان چاغدىكى بۇلاپ كېتىشكە قارشى تۇرۇش، ئەمگەك - مەشغۇلات رايونىدا توپىلاڭ كۆتۈرۈش - تۇرمىدىكىلەرنى ئېچىۋېتىش ھەرىكىتىگە قارشى تۇرۇش، مۇھاپىزەت نىشانلىرىدا ئۇشتۇمتوت ھۇجۇمغا تاقابىل تۇرۇش ھەرىكىتى، دالىدا قوغلاپ يوقىتىش جېڭى قىلىش قاتارلىقلار بويىچە نىشانلىق مەشق ئېلىپ باردى. قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى شىنجاڭ باش ئەترىتىدە كۆرەك پائالىيەتلىرىنى ئۈيۇشتۇردى ھەمدە ئۇنى شىنجاڭ رايونىدا كېڭەيتتى. بەشىنچىدىن، بىلىم يۈرتلىرى، تەلىم - تەربىيە ئەترەتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىلىپ، ئوقۇتۇش مەزمۇنى ۋە ئۇسۇلى تىرىشچان ئىسلاھ قىلىنىپ، ئوقۇتۇش، تەربىيىلەش سۈپىتى ئۆستۈرۈلدى، 105 كىشى ئوقۇش پۈتتۈردى.

لەي گۈيچىڭ

ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى

بىرىنچى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەش ياخشى تۈتۈلدى. ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەر تۇرلۇك شەكىللەر ئارقىلىق ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئارىسىدىكى باشقۇرۇشقا ماھىر بولماسلىق، باشقۇرۇشنى بىلمەسلىك مەسىلىسىنى بىرقەدەر ياخشى ھەل قىلدى. ئىككىنچى، ئارقىدا قالغان ئوتتۇرا ئەترەتلەرگە يارەدەم بېرىش چىڭ تۇتۇلدى. باش ئەترەت دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى يېتەكچىلىكىدىكى خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى ئاساسىي قاتلامغا نۇقتىدا تۇرۇپ تەكشۈرۈشكە ئەۋەتىپ كونكرېت يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەر كۆچلۈكلەرنى مۇستەھكەملەش، ئاجىزلارغا يارەدەم بېرىش، ئوتتۇرىدىكىلەرنى يېتەكلەش، يارەدەم بېرىش - يۆلەش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن ئارقىدا قالغان ئوتتۇرا ئەترەتلەرگە ئۇنۇملۇك يارەدەم بەردى. ئاپتونوم رايوندىكى قىسىملار 25 ئوتتۇرا ئەترەتكە يارەدەم بەردى، يىل ئاخىرىدا سىناش ئارقىلىق بۇ ئوتتۇرا ئەترەتلەرنىڭ قىيىاپىتىدە ئاساسىي جەھەتتىن ئۆزگىرىش بولغانلىقى مەلۇم بولدى. 15 ئوتتۇرا ئەترەت ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. باش ئەترەت پارتكومى دائىمىي ئەزالىرىنىڭ قىسىملارغا چۈشكەن ۋاقتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بىر ئايدىن ئاشمىدۇ، نۇقتىدا تۇرغان ۋاقتى 15 كۈندىن ئاشمىدۇ، كۆپ ساندىكى تارماق ئەترەت پارتكوم ئەزالىرىنىڭ قىسمىغا چۈشكەن ۋاقتى 3 ئايدىن، نۇقتىدا تۇرغان ۋاقتى 2 ئايدىن ئاشمىدۇ.

ئۇچىنچى، ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت بولۇش، مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇش پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى. باش ئەترەت قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن بولغان ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترەتنىڭ غۇلجا ناھىيىلىك ئوتتۇرا ئەترىتى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ئىچىدە تۇنجى قېتىم «جۇڭگو قوراللىق ساقچىلىرى ئىچىدىكى 10 سادىق قوغدىغۇچى» نامى بىرى بولغان رەھىمجان، باشقىلارنى قوتقۇزۇش يولىدا مەردلەرچە قۇربان بولغان ياخشى جەڭچى ۋۇ خۇڭخۇلار ۋەكىللىكىدىكى بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلارنى تىكلەپ، ئىككىنى قولغا كەلتۈرۈش پائالىيىتىنىڭ كەڭ، چوڭقۇر قانات يېيىشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. 86 ئوتتۇرا ئەترەت (ئورۇن) ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت (ئورۇن)، 3500 جەڭچى مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇپ باھالاندى.

دىلىك رۇنىمەي

پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى پارتكومى پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ باشلامچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت 2 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بەردى. بىرىنچىدىن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ئەزالىرىنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشىگە ئەھمىيەت بېرىپ، 2 قارار تۈزۈلۈپ يۇقىرى كادىرلارنىڭ كىتاب ئوقۇش كۈرسىنى ئاچتى، بۇ كۈرسلارغا 200 پارتكوم ئەزاسى قاتناشتى، شۇنچى، مۇئاۋىن شۇجىلارنىڭ تەربىيىلىنىش نىسبىتى 98% كە يەتتى. ئىككىنچىدىن، پارتكومنىڭ 5 دائىمىي ئەزاسىنىڭ يېتەكچىلىكىدىكى خىزمەت گۇرۇپپىلىرى تۆۋەنگە بېرىپ، تارماق ئەترەتتىن يۇقىرى پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى ۋە ئۇلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا يارەدەم بەردى؛ بۇ پارتكوملارنىڭ 148 دائىمىي ئەزاسى ياكى ئەزاسى ئۆز خىزمىتىدىن دوكلات بەردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى يەنە، لىيەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 522 كادىرنىڭ بەنزىلەرنىڭ ئومۇمىي قۇرۇلۇشى ۋە بەنزە ئەزالىرىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى باھاسىنى ئاڭلىدى، ئورگان ۋە شۇبە ئەترەت كادىرلىرى بولۇپ 1174 كادىرنى پارتكوم بەنزىسى ۋە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاشقا ئۈيۈشتۇردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىلىرى يەنە 58 ئاساسىي قاتلام ئوتتۇرا ئەترىتىگە بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، مەسىلە بىرقەدەر كۆپ بولغان 2 بەنزىنىڭ قۇرۇلۇشىغا نۇقتىلىق يارەدەم بەردى. باش ئەترەتكە قاراشلىق تارماق ئەترەت پارتكوم بەنزىلىرىنىڭ ئىچىدە ياخشىلىرى 32% نى، بىرقەدەر ياخشىلىرى 60% نى، بىرقەدەر ئاجىزلىرى 8% نى ئىگىلىدى. ئۇچىنچىدىن، باش

ئەترەت جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭ ئۇلۇكلىرى بويىچە 2 قارار ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچەيكا شۇجىلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، 235 ئادەمنى تەربىيىلىدى. باش ئەترەت پارتكومى «1 - ئىيۇل» دا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، 43 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچەيكىسىنى، 122 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنى تەقدىرلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى 8 - ئاينىڭ 24 — 27 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە 2 - نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيى ئاچتى، قۇرۇلتايغا 242 ۋەكىل قاتناشتى، قۇرۇلتاي قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك پارتكومىنى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنى سايلاپ چىقتى. ھەرقايسى تارماق ئەترەت پارتكوم بەنزىلىرى ئۆز قەرىلىدە نۆۋەت ئالماشتۇردى.

دىلىك رۇنسەي

ئامانلىقنى قوغداش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى تۇرلۇك زور ۋە ۋاقىتلىق ۋەزىپە ئىجرا قىلىش داۋامىدىكى ئامانلىقنى قوغداش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىدى، ج غ ئورگانلىرىغا ماسلىشىپ، پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەن چاغدا ۋە باشقا چوڭ - چوڭ ئىشلاردا 21 قېتىم ۋاقىتلىق مۇھاپىزەت ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلدى. بۇ جەريانda 30 مىڭ 63 ئەسكەر (قېتىم) نى ئىشقا سالدى. ھەرقايسى قىسىملار جەمئىيەت ئامانلىقىنى ساقلاش، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش، شەھەرلەردە قوراللىق چارلاشنى كۈچەيتىش ۋەزىپىلىرىگە ئاكتىپ قاتناشتى، 4367 (ئەسكەر قېتىم) چىقىرىپ، 78 قېتىم ئوچۇق سوت يىغىنىنىڭ مۇھاپىزەت ۋەزىپىسىگە قاتناشتۇردى. شەھەرلەردە قوراللىق چارلاش ئۈچۈن 33 مىڭ 531 ئەسكەر (قېتىم) چىقاردى.

لەي گۇيچىڭ

ئارقا سەپ - تەمىنات كاپالىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى ئارقا سەپ - تەمىنات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي كۈچەيتىپ، قىسىملارنىڭ ئۇنۇملۇق كاپالەتلەندۈرۈش ئىقتىدارىنى يەنىمۇ ئۆستۈردى. بىرىنچى، خىراجەت - ماددىي ئەشيا باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. مەخسۇس خىراجەت ۋە چوڭ - چوڭ خىراجەت چىقىملىرى ئۇستىدىكى تەپتىشلىك، نازارەتچىلىك سالمىقى زورايتىلىپ، 330 مىليون يۇەن پۇل تەپتىش قىلىندى، 1 مىليون 809 مىڭ 200 يۇەن خىراجەت تەكشۈرۈپ كېمەيتىلدى، 34 مىليون 580 مىڭ يۇەن خىراجەت ئېنىقلاپ قايتۇرۇپ كېلىندى. خام چوت تەپتىشلىكى گەۋدىلىك ھالدا تۆتۈنلۈپ، قاپلاش نىسبىتى 67% كە يەتكۈزۈلدى. ئىككىنچى، ئاساسىي قاتلام قىسىملىرىنىڭ تۇرمۇش مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. باش ئەترەت، تارماق ئەترەتلەر 4 مىليون 797 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، قىسىملارنىڭ ئۆل مۇئەسسەلىرىنى ياخشىلاشقا ئىشلەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى قىسىملار يەرلىكنىڭ 12 مىليون 350 مىڭ يۇەنلىك ھەرخىل يارەدەم پۇل خىراجىتىگە ئېرىشتى. 50% ئوتتۇرا ئەترەتتە كىشى بېشىغا بىر پۇڭدىن كۆكتات يېرى توغرا كەلدى. 10 مىليون 580 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، قىسىملارنىڭ ئىسىنىش ۋە تۇرمۇش مۇئەسسەسلىرى ھەل قىلىندى. 60% ناھىيە (شەھەر) دىكى ئوتتۇرا ئەترەتلەر پار ئارقىلىق ئىسسىندىغان بولدى. ئۇچىنچى، 135 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 69.4 گېكتار يەر سېتىۋېلىنىپ، قىسىملارنىڭ گازارما قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى. تۆتىنچى، تىجارەت خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىشنى ئېنىقلاش ۋە بىكار قىلىش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى. باش ئەترەت قارىمىقىدىكى 2 مېھمانخانا، بىر ئورۇن - كۆرپە، كىيىم - كېچەك زاۋۇتى باشقا مەھسۇلات ئىشلەشكە ئۆزگەرتىلدى. باش ئەترەت ماددىي ئەشيا تەمىنات پونكىتى، «لەندۇن» ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتىدىن ئىبارەت تىجارەت خاراكتېرلىك 2 تۇر بىكار قىلىندى.

دىلىك رۇنسەي

يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىغا 1 مىليون يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، باش ئەترەتكە قاراشلىق دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە نۆۋەتلىق ئىشلەتتى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىقنىڭ ئۈنۈمى بىرقەدەر ياخشى بولدى. ئاپتونوم رايوندىكى قىسىملارنىڭ قوشۇمچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش بازلىرىدا 3624 تونىنا كۆكتات، 184 تونىنا گۆش، 70.5 تونىنا بېلىق، ئۆي قۇشى ۋە تۇخۇم ئىشلەپچىقىرىلدى. يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىدىن قىلىنغان كىرىم كىشى بېشىغا 402 يۇەندىن توغرا كەلدى. گۆش، كۆكتات بىلەن ئۆزىنى تەمىنلەشنى ئىشقا ئاشۇرغان ئوتتۇرا ئەترەتلەر 75% نى ئىگىلىدى. يىل ئاخىرىدا باش ئەترەت 200 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ، يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇنلارنى تەقدىرلىدى.

لەي گۇيچىڭ

كادىرلار خىزمىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش

ئەترىتى سەپلىنىش نسبىتى، كونا - يېڭى كادىرلار نسبىتى، تەربىيىلىنىش نسبىتى، ئىش ئورنىدا بولۇش نسبىتى، لاياقەتلىك بولۇش نسبىتىنى دەۋرىي قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى زور دەرىجىدە كۆچەيتتى. بىرىنچىدىن، ئاساسىي قاتلام كادىرلار قوشۇنىنى تولۇق سەپلەش ۋە كۆچەيتىش يېتەكچى ئىدىيە قىلىنىپ، يەرلىكتىكى ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى قوبۇل قىلىش ۋە يېڭى ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەش سالمىقى زورايتىلىپ، كادىرلار قوشۇنى كېڭەيتىلدى. ئاساسىي قاتلامدىن 53 ئەسكەر تاللىنىپ، ئوفىتسېرلىققا ئۆستۈرۈلىدىغانلار كۇرسىغا قاتناشتۇرۇلدى، 543 كىشى بىرتۇتاش ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇرۇلدى، ئۇلاردىن 200 نەچچىسى قوبۇل قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا باشقا قىسىم تۇرلىرىدىن 119 كادىر يۆتكەپ كېلىنىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلار قوشۇنى تولۇقلاندى. ئىككىنچىدىن، كادىرلارنى ئىشقا چىقىشتىن ئاۋۋال ۋە ئىشلەۋاتقان چېغىدا تەربىيىلەش كۆچەيتىلدى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىدىن 2 قېتىمدا 300 نەچچىسى تەربىيىلەندى، ئارمىيىنىڭ چەت ئەل تىلى ئىمتىھانى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابىنىڭ ۋەزىپە ئۆستۈرۈش ئىمتىھانىغا ۋە ئونۋان ئېلىش ئۈچۈن دىسىپرتاتسىيە ياقلاشقا 3 قېتىمدا 362 كىشى قاتناشتى، 700 كىشى سىرتتىن ئوقۇش ئىمتىھانى ۋە مەكتەپكە كىرىش ئىمتىھانىغا قاتناشتى. ئۇچىنچىدىن، كادىرلارنىڭ غەم - ئەندىشىسى تۈگىتىلىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ مۇقىملىقى ئىلگىرى سۈرۈلدى. قىسىم بىلەن يۈرىدىغان 480 كادىر ئائىلە تاۋابئاتىغا تۇرمۇش قىيىنچىلىقى يارىدىم پۇلى بېرىلدى، 530 كادىر ئائىلە تاۋابئاتىغا ئەر - خوتۇن ئايرىلىپ تۇرغانلىق پۇلى بېرىلدى. 860 ئائىلىگە ئېغىر قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش پۇلى بېرىلدى. كادىرلار ئائىلە تاۋابئاتىدىن ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ قالغان 100 نەچچە كىشىگە تۇرمۇش يارىدىم پۇلى بېرىلدى. ئىش ئورنىدىن ئايرىلىش ئالدىدا تۇرغان 20 كىشى ئىش ئورنىدىن ئايرىلىش غېمىدىن خالاس قىلىندى. تۇتىنچىدىن، كەسىپ ئالماشتۇرغان، قىسمەن بوشانغان كادىرلارنىڭ خىزمىتى كۆچەيتىلدى. كەسىپ ئالماشتۇرغان، قىسمەن بوشانغان 141 كادىرنىڭ ئارخىپىنى رەتلەش خىزمىتى ئىشلەندى. كەسىپ ئالماشتۇرغان، قىسمەن بوشانغان كادىر ۋە قىسىم بىلەن يۈرگەن ئائىلە تاۋابئاتىدىن 252 كىشى 11 ئۆلكە - شەھەر - ئاپتونوم رايونغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى. 38 كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىر كۇرىتا تەربىيىلەندى. بەشىنچىدىن، كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. ئالتىنچىدىن، پېشقەدەم كادىرلار خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى.

لەي گۈيچىڭ

خىزمەت كۆرسىتىپ نەمۇنىچى بولۇش

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى سىياسىي بۆلۈمى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 4 - كۈنى شىنجاڭ باش ئەترىتى 8 - تارماق ئەترىتىنىڭ ئالاھىدە ۋەزىپە ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتىنى «لېي فېڭدىن، قەھرىمان نەمۇنىچىلاردىن ئۆگىنىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» ؛ شىنجاڭ قوراللىق ساقچى باش ئەترىتى ئۈرۈمچى شەھەرلىك تارماق ئەترىتىنىڭ 5 - ئوتتۇرا ئەترىتىدىكى بەنجاڭ ۋۇ شاۋدۇڭنى «لېي فېڭدىن، قەھرىمان نەمۇنىچىلاردىن ئۆگىنىشتىكى ئىلغار شەخس» دەپ تەقدىرلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ قوماندانى يالڭ گوپىڭ، 1 - سىياسىي كومىسسارى جيا چۈنۋاڭ، سىياسىي كومىسسارى شۇ يۈڭچىڭلار 6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنامە ئىمزا قويۇپ، شىنجاڭ باش ئەترىتى قەشقەر ۋىلايەتلىك تارماق ئەترىتى قەشقەر كونائىھەر ناھىيىلىك ئوتتۇرا ئەترىتىنىڭ باشقىلارنى قۇتقۇزۇش يولىدا قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان مۇئاۋىن بەنجاڭى ۋۇ خۇڭخۇغا 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۇھپە يازدى ھەمدە ئۇنى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ تەستىقلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى پارتكومى 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنى شىنجاڭ باش ئەترىتى ئۈرۈمچى تارماق ئەترىتىنىڭ سىياسىي كومىسسارى لېۋ چېڭلىننى «مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى» دەپ تەقدىرلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى پارتكومى 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شىنجاڭ باش ئەترىتى ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترىتى سىياسىي باشقارمىسى قوغداش بۆلۈمچىسىنىڭ باشلىقى رەھىمجاننى تۈنجى نۆۋەتلىك «جۇڭگو قوراللىق ساقچىلىرى ئىچىدىكى 10 سادىق قوغدىغۇچى» نىڭ بىرى دەپ تەقدىرلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ قوماندانى يالڭ گوپىڭ، 1 - سىياسىي كومىسسارى جيا چۈنۋاڭ، سىياسىي كومىسسارى شۇ يۈڭچىڭلار 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنامە ئىمزا قويۇپ، شىنجاڭ باش ئەترىتى 7 - تارماق ئەترىتىنىڭ 1 - چوڭ ئەترىتىگە كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، 5 - تارماق ئەترەت توپچىلار ئوتتۇرا ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى مېڭ شىنۋېي، 5 - تارماق ئەترەت ئالاھىدە ۋەزىپە ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتىنىڭ بەنجاڭى چېن يۈڭجىلارغا 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، 5 - تارماق ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن شتاب باشلىقى گۇ خەيجۇنگە 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، بايىنغولىن ئوبلاستلىق تارماق ئەترەتنىڭ باشلىقى شۇي لاچۇغا 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۇھپە يازدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ قوماندانى يالڭ گوپىڭ،

1 - سىياسىي كومىسسارى جيا چۈنۋالگ، سىياسىي كومىسسارى شۇي يۈگچىگلار 7 - ئاينىمگ 21 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنا ئىمزا قويۇپ، شىنجاگ باش ئەترىتى ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترىتى سىياسىي باشقارمىسى قوغداش بۆلۈمچىسىنىگ باشلىقى ھەممجانغا 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاگ باش ئەترىتىنىگ باشلىقى مېپى شىگرۈن، 1 - سىياسىي كومىسسارى جاگ شيۇمىگ، سىياسىي كومىسسارى جاگ ژۇلار 10 - ئاينىمگ 22 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنا ئىمزا قويۇپ، 3 - تارماق ئەترەت ئالاھىدە خىزمەت ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتىنىگ بەنجاڭى تاگ شۇجىيەن، 5 - تارماق ئەترەت ئالاھىدە ۋەزىپە ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتىنىگ بەنجاڭلىرىدىن جاۋ چىگ، خۇ شېنلىن، مۇئاۋىن بەنجاڭى لى پېگ، جەڭچى ژاگ شىخۇا، ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترەت غۇلجا ناھىيىلىگ ئوتتۇرا ئەترىتىنىگ باشلىقى لىيۇ جەنيۇن، پەيجاگ ئادىلجان، جەڭچى جۇ پېگ، تارباغاتاي ژىلايەتلىگ تارماق ئەترىتى تەلىم - تەربىيە ئەترىتىنىگ جەڭچىسى دۇ شىگمەن قاتارلىق 9 كىشىگە 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، 3 - تارماق ئەترەت قوماندانلىق شتابى باشقۇرۇش بۆلۈمچىسىنىگ باشلىقى گۈگ يۈگچى قاتارلىق 18 كىشىگە 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىگ قوماندانى ياگ گوپىگ، 1 - سىياسىي كومىسسارى جياگ چۈنۋالگ، سىياسىي كومىسسارى شۇي يۈگچىگلار 11 - ئاينىمگ 24 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنا ئىمزا قويۇپ، شىنجاگ باش ئەترىتى 3 - تارماق ئەترەت 1 - چوگ ئەترىتىنىگ باشلىقى لى ژېيغا 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى پارتكومى 12 - ئاينىمگ 27 - كۈنى شىنجاگ باش ئەترەت ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمىنىگ مۇئاۋىن باشلىقى ئەنۋەر ھوسەن، 5 - تارماق ئەترەتىنىگ باشلىقى تېمەن گۈگيى، قەشقەر ژىلايەتلىگ تارماق ئەترەتىنىگ سىياسىي كومىسسارى ما رۇگخۇيلارنى «مۇنەۋۋەر شى، تۆمەن كادىرى» دەپ تەقدىرلىدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىگ قوماندانى ياگ گوپىگ، 1 - سىياسىي كومىسسارى جيا چۈنۋالگ، سىياسىي كومىسسارى شۇي يۈگچىگلار 12 - ئاينىمگ 31 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنا ئىمزا قويۇپ، شىنجاگ باش ئەترىتى قەشقەر ژىلايەتلىگ تارماق ئەترىتىنىگ 3 - چوگ ئەترىتىگە كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى.

قوراللىق ساقچى شىنجاگ باش ئەترىتىنىگ باشلىقى مېپى شىگرۈن، 1 - سىياسىي كومىسسارى جاگ شيۇمىگ، سىياسىي كومىسسارى جاگ ژۇلار 12 - ئاينىمگ 31 - كۈنى ئومۇمىي بۈيرۇقنا ئىمزا قويۇپ، 1 - تارماق ئەترەتىنىگ 3 - ئوتتۇرا ئەترىتى قاتارلىق 86 ئوتتۇرا ئەترەت (ئورۇن) نى ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت (ئورۇن) دەپ تەقدىرلىدى؛ 5 - تارماق ئەترەتىنىگ ئالاھىدە ۋەزىپە ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتى، توپچىلار ئوتتۇرا ئەترىتى، ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترەتىنىگ غۇلجا ناھىيىلىگ ئوتتۇرا ئەترىتىگە كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى؛ 5 - تارماق ئەترەت ئالاھىدە ۋەزىپە ئۆتىگۈچى ئوتتۇرا ئەترىتىنىگ بەنجاڭى لى جيەنخۇا، مۇئاۋىن بەنجاڭى خىزمۇللارغا 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى؛ 5 - تارماق ئەترەت ئارقا سەپ - تەمىنات باشقارمىسىنىگ باشلىقى لياگ دۆگجيې قاتارلىق 44 كىشىگە 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ تۆھپە يازدى.

دىگ رۇنسەي

«جۈگگو قوراللىق ساقچىلىرى ئىچىدىكى 10 سادىق قوغدىغۇچى» نىگ بىرى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاگ باش ئەترىتى ئىلى ئوبلاستلىق تارماق ئەترىتى سىياسىي باشقارمىسى قوغداش بۆلۈمچىسىنىگ باشلىقى رەھمجان 1998 - يىل 7 - ئاينىمگ 23 - كۈنى شەرەپ بىلەن قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىگ تۇنجى نۆۋەتلىگ «جۈگگو قوراللىق ساقچىلىرى ئىچىدىكى 10 سادىق قوغدىغۇچى» نىگ بىرى بولۇپ سايلىنىپ، مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىگ مۇئاۋىن رەئىسى جاگ ۋەننېەن، ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ۋە قوراللىق ساقچى قىسمى رەھبەرلىرىنىگ قوبۇل قىلىشىغا مۇيەسسەر بولدى، جۈگگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىگ 71 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن ئۈيۇشتۇرۇلغان بىرلەشمە كۆگۈل ئېچىش كېچىلىكىگە قاتناشتى ھەمدە بېيجىڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملارغا ئۆزىنىگ خىزمەت، ئۆگىنىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

رەھمجان خىزمەتكە قاتناشقان 10 يىلدىن ئارتۇق ۋاقىتتىن بۇيان سىياسىنى، ھەربىي كەسپىي بىلىم ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆزلۇكسىز ئۆگەندى، ئۇنىگ مەيدانى مۇستەھكەم، ئۇ پارتىيە ۋە خەلقە سادىق، قوراللىق ساقچى قىسمى ئىشلىرىنى قىزغىن سۆيىدۇ، ئەسكەرلەرگە كۆيۈنىدۇ. بولۇپمۇ ئۇ 1997 - يىل 2 - ئاينىمگ 8 - كۈنى جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش جېڭىدە 7 جەڭچىنىڭ يېتەكلەپ، ج خ كادىر - ساقچىلىرىغا ئەگىشىپ جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ ۋە ئۇلار بىلەن ئېلىشىپ، ھاياتىنىگ خەۋپىگە ئۇچرىشىغا قارىماي ۋەزىپىنى غەلىبىلىگ ئورۇندىغاچ، 4 جىنايەتچىنى ئېتىپ، 3 جىنايەتچىنى تىرىگ تۇتۇپ، ياخشى جەگ نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈردى.

قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ باش ئەترىتى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ھەر ئاينىڭ ئاخىرقى ھەپتىسىنىڭ شەنبە كۈنى ئاپتونوم رايونىدىكى قىسىملاردا «پۈقرالار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش كۈنى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. سۈرەتتە: ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىملار قار تازىلىمافتا.

لى گويۇ فوتوسى

رەھىمجان ئوتتۇرا ئەترەتتە ۋەزىپە ئۆتىگەن مەزگىلدە بۇ ئوتتۇرا ئەترەت ئۈدا 8 يىل ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت بولۇپ باھالاندى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، باش سىياسىي بۆلۈم، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى تەرىپىدىن ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىپ، خەلقنى سۆيۈشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى ھەمدە 2 قېتىم شەرەپ بىلەن 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، بۇ ئوتتۇرا ئەترەتتىن 2 جەڭچى شەرەپ بىلەن 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 3 ئوفىتسېر - ئەسكەر شەرەپ بىلەن 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى. رەھىمجان قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى تەرىپىدىن «ئاساسىي قاتلامدا ئەسكەر يېتەكلەيدىغان مۇنەۋۋەر كادىر» بولۇپ باھالاندى، تۇنجى نۆۋەتلىك «جۇڭگودىكى مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى»، تۇنجى نۆۋەتلىك «شىنجاڭ بويىچە 10 نادىر ياش قوغدىغۇچى»، ش ئۇ ئا ر 9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى بولۇپ سايلاندى ھەمدە شەرەپ بىلەن بىر قېتىم 1 - دەرىجىلىك، بىر قېتىم 2 - دەرىجىلىك، بىر قېتىم 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

لەي گۈيچىڭ

مەدەنىيەت - تەشۋىقات خىزمىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى گازارمىلارنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى قىسىملارنىڭ دائىملىق ئىدىيىۋى خىزمىتى ۋە شەنبىلىك ئىختىساسلىقلارنى تەربىيىلەش پائالىيىتىنى يىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلامدا تېلېۋىزىيە خەۋەرلىرىنى كۆندە باھالاش، بىر ئىشنى بىر مۇھاكىمە قىلىش، تەسىرات ئالماشتۇرۇش، خەت، كۈندىلىك خاتىرە باھالاش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۇتكۇزدى ھەمدە ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغا 26 سۈنئىي ھەمراھ يەر يۈزى قوبۇللاش ئەسۋابى، 70 بۇرۇش ياڭراتقۇ، 6 تېلېۋىزور، 18 دىنام، 60 گار، 63 تىكتاك توپ ئۇستىلى، 5 تېلېكامېرا، 32 ئېلېكترونلۇق چالغۇ ۋە گارمون، 2200 دانە توپ سەپلەپ بېرىپ ئاساسىي قاتلامنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ھەرخىل ئاخبارات ۋاستىلىرىدا 2170 ماقالە ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز دەرىجىلىك ئاخبارات ۋاستىلىرىدا ئىشلىتىلگىنى 58، «خەلق ساقچىلىرى گېزىتى» دە ئىشلىتىلگىنى 120، ئۆلكە دەرىجىلىك ئاخبارات ۋاستىلىرىدا ئىشلىتىلگىنى 539، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك ئاخبارات ۋاستىلىرىدا ئىشلىتىلگىنى 1453. ئاخبارات خەۋەرچىلىكىدە 2 ئىلغار كوللېكتىپ، 47 مۇنەۋۋەر ئىختىيارىي مۇخبىر باھالاپ چىقىلدى.

لەي گۈيچىڭ

خېيىمخەتەر ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى خېيىمخەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى 131 قېتىم ئىجرا قىلدى. 7781 ئەسكەر (قېتىم)، 805 ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ، 822 تونىنا ھەرخىل ماددىي ئەشيا توشۇدى، ئاز كەم 10 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى مال - مۈلۈك، 4270 ئادەمنى قۇتقۇزدى. پەيزاۋات ناھىيىسىدە يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاقسۇدا كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش ۋە باينغولىن ئوبلاستىدا ئورماندىكى ئوتنى ئۆچۈرۈش ۋەزىپىلىرىنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا، باش ئەترەتنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرى تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، ئادەم كۈچى ۋە ماددىي ئەشيا، خىراجەت جەھەتتىن زور كۈچ بىلەن ياردەم بەردى، دۆلەت مۇلكىنى قۇتقۇزۇپ، يەرلىك ئاممىنىڭ يۈرت ماكانىنى قايتىدىن قۇرۇۋېلىشىغا ياردەملەشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا چاڭجياڭ، سۇڭخۇاجياڭ ۋادىلىرىدا كەلكۈن ئاپىتى بولغاندا ئاپەت رايونىدىكى خەلقە 460 نەچچە مىڭ يۈەن پۇل، 20 مىڭ 266 بۈيۇم (قىممىتى 440 مىڭ يۈەن) ئىئانە قىلدى.

دىلىك رۇنسەي

ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ باش ئەترىتى قىسىملارنى يەرلىك ئورۇنلار يولغا قويغان مەدەنىي شەھەر، مەدەنىي كەنت - بازار، مەدەنىي كەسىپ بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە قاتناشتۇردى، «پۇقرالار ئۆچۈن خىزمەت قىلىش كۈنى» پائالىيىتىنى يولغا قويۇپ، پۇقرالارغا ئەملىي ئىش، ياخشى ئىش قىلىپ بەردى. ئاپتونوم رايوندىكى قىسىملار 111 نۆقتىلىق قۇرۇلۇش ۋە پاراۋانلىق ئىشلىرى قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى، بۇنىڭغا 127 مىڭ 30 ئەمگەك كۈنى، 4031 ئاپتوموبىل (قېتىم) چىقاردى. 437 مىڭ 625 تۇپ كۆچەت تىكتى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە نامراتلارنى يۆلەش، قىينىچىلىقى ئېغىرلارغا ياردەم بېرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر شىركىتى بىلەن بىرلىكتە 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، نامراتلارنى يۆلەش نۆقتىسى بولغان نىلقا ناھىيىسىدە 10 گېكتار يەردە 200 ئائىلىلىك كۆچمەن ئۆچۈن كۆكتاتچىلىق بازىسى قۇرۇپ بەردى.

دىلىك رۇنسەي

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسىملىكى

مۇدىر: ۋاڭ شياۋلۇك (داشياۋ).

1 - سىياسىي كومىسسار: ياڭ سى (قوشۇمچە).

سىياسىي كومىسسار: ۋاڭ جۈڭشياۋ (داشياۋ).

مۇئاۋىن مۇدىرلار: ياڭ جېڭچىك (داشياۋ)، چى باۋژېن (داشياۋ، 8 - ئايدا يۆتكەلدى)، جاڭ شىنرۇي (داشياۋ، 8 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينەلەندى).

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلار: ۋاڭ گۈاڭبىن (داشياۋ)، خاۋ ۋېنشياڭ (داشياۋ)، ۋاڭ جيەنشن (داشياۋ).

ئۇرۇش تەييارلىقى ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى مەۋقەنى ۋەزىپە ئىجرا قىلىش ۋە تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىشقا قويۇپ، تۈيۈقسىز ھۇجۇمدىن، بۇلاڭچىلىقتىن، تۇرمىدىن ئېلىپ قېچىشتىن ساقلىنىشتىن ئىبارەت «ئۈچتىن ساقلىنىش» خىزمىتىنى گەۋدىلىك ھالدا تۇتتى. 2 دەرىجىلىك تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىرتەرەپ قىلىش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، زاپاس ئوتتۇرا ئەترەتنىڭ ئەسكىرىي كۆچىنى شتات بويىچە تولۇق سەپلىدى، ۋەزىپە ئىجرا قىلىشتا «يوشۇرۇن قاراۋۇل قويۇش»، «جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرغۇچى 3 كىشىلىك گۇرۇپپا قۇرۇش» ۋە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى بىر قېتىم تەكشۈرۈش، نىشان قىلىنغان ئورۇننى بىر قېتىم يوقلاش، ۋەزىپە ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى بىر قېتىم تەھلىل قىلىش تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈردى. «ۋەزىپە ئىجرا قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش - تەرتىپكە سېلىش ئېيى» پائالىيىتى ۋە ۋەزىپە ئىجرا قىلىش سۈپىتىنى دەرىجە بويىچە باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. قوراللىق ساقچىلارنىڭ مەسئۇلىيەتسىزلىكى سەۋەبىدىن جىنايەتچىلەر قېچىپ كېتىدىغان ئەھۋال كۆرۈلمىدى، 8 قېتىمدا 9 جىنايەتچىنىڭ قېچىپ كېتىشى مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇپ قېلىندى، 2 كىشى ئېتىلىپ، 7 كىشى تىرىك تۇتۇلدى. ۋەزىپە ئىجرا قىلىشتا ئېغىر ۋەقەلەرنىڭ سادىر بولۇشىغا خاتىمە بېرىلدى، ئادەتتىكى ۋەقە تۇغۇلۇش نىسبىتى زور دەرىجىدە ئازايدى. 150 ئەسكەر چىقىرىپ، رەئىس جياڭ زېمىن بىڭتۈەن ئورگىنىنى كۆزدىن كەچۈرگەن چاغدىكى 1 - دەرىجىلىك مۇھاپىزەت ۋەزىپىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندالدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا شىنجاڭغا ماڭدۇرۇلغان جىنايەتچىلەرنى قوراللىق يالاپ مېڭىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى.

كاڭ يۈگەن

ھەربىي مەشىق

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىمالىي شىنجاڭ قىسىملىرىنى 2 دەرىجىلىك باش ئورگانىنىڭ قىسمەن ئەسكەرنى ئېلىپ يۇرۇشى بويىچە تەكشۈرۈش خاراكتېرلىك يېغىلىش مانېۋىرىغا تەشكىللىدى. قوماندانلىق شتاب 4 - ئاينىڭ 27 — 29 - كۈنىگىچە 18 - يانۋار مانېۋىرىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، قىسمەن ئەسكىرىي كۈچ، 42 ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ، ئۇرۇش تەييارلىقى يېغىلىشى، موتورلاشقان قىسمىنىڭ تاغلىق رايونلاردا يۇرۇش قىلىشى، پىيادە ھەربىي يۇرۇش قىلىش، تۈيۈقسىز ھۇجۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۇرىشى، قورشاپ تۇتۇش - يوقىتىش جېڭى ۋە دالا ئۇرۇشى شارائىتىدىكى سىياسىي خىزمەت، ئارقا سەپ - تەمىنات كاپالىتى قاتارلىق تۈرلەر بويىچە مەشىق ئېلىپ باردى. 2 دەرىجىلىك باش ئورگانىنىڭ تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى تەشكىلىي تەرتىپ ۋە قوماندانلىق ئۇسۇلى شۇنداقلا

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى ئۈرۈشلۇق جايدىكى لېۋداۋان كۆمۈر كېنى بىلەن ساقچىلار بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش بويىچە جۇپ بولدى، ئوقتەبر - ئەسكەرلەر كۆمۈركان ياشانغانلار سانا توربىسىدىكى 10 نەچچە قارانچۇقسىز ياشانغان كىشىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ، ئۇلارنى ئۆمرىنىڭ ئاخىرىدا بەختلىك ياشاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

لېۋ شياۋلىن فوتوسى

زاپاس شۆبە ئەترەتلەرنىڭ تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىرتەرەپ قىلىشتىكى ماسلىشىش ھەرىكىتى ۋە ئۇسۇلى مەركەزلىك ھالدا مۇھاكىمە قىلىندى.

كالك يۆئىن

كەسپىي جەھەتتىن يېغىپ تەربىيىلەش

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 13 — 27 - كۈنگىچە تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىدە تارماق ئەترەت باشلىقى، شتاب باشلىقى، بۆلۈمچە باشلىقى، چوڭ ئەترەت باشلىقى شۇنداقلا قوماندانلىق شتابى ئورگىنىنىڭ ئالاقىدار كەسپىي باشقارما (بۆلۈم) لىرىنىڭ باشلىق (مۇدىر) لىرى قاتارلىق 60 كىشىنى ھەربىي ئىشلار كەسپى بويىچە يېغىپ تەربىيىلىدى. يېغىپ تەربىيىلەشتە باش ئورگاننىڭ مەشقى، قىسىملارنىڭ ئاساسىي مەشقىدىن ئىبارەت بۇ ئاساسىي تېما دەۋرىي قىلىنىپ، يېغىپ دەرس ئۆتۈش، نەزەرىيىۋى مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىش، سىنىپتا مەشغۇلات قىلىش، نۆۋەتلىك سىناق قىلىپ يول باشلاش قاتارلىق ئۇسۇللار قوللىنىلىپ، ئۇستاب - نىزاملار نۆۋەتلىك ئۆگىنىلدى. ۋەزىپە ئۆتەش، باشقۇرۇش، ئۇرۇش تەييارلىقى، تەلىم - تەربىيە شۇنداقلا تارماق ئەترەت (چوڭ ئەترەت) لەرنىڭ قوغلاپ يوقىتىش جېڭى قاتارلىق ئاساس تۈرلەر جەھەتتە نۆۋەتلىك مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى. 4 - ، 6 - تارماق ئەترەتلەرنىڭ مەشق سىناق نۆۋەتلىرىدا ماھارەت كۆرسىتىش كۆرىكى ئۆتكۈزۈلدى.

كالك يۆئىن

ھەربىي ماھارەت مۇسابىقىسى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 16 — 18 - كۈنگىچە 2 - تارماق ئەترەتنىڭ تەلىم - تەربىيە ئەتىرىتىدە زاپاس شۆبە ئەترەتلەرنىڭ ھەربىي ماھارەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەرنىڭ زاپاس ئوتتۇرا ئەترەتلىرى، تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ ئۇلگە كۆرسىتىش شۆبە ئەترەتلىرى ۋە قوماندانلىق شتاب مۇھاپىزەتچىلەر ئوتتۇرا ئەترىتىدىن بولۇپ 408 كىشى بۇ قېتىمقى ماھارەت كۆرسىتىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. مۇسابىقىنىڭ مەزمۇنى ئاساسلىقى سايمانلارنى ئىشلىتىش، 400 مېتىرلىق توساقتىن ئۆتۈش، دالىدا قوراللىق 5000 مېتىر يۈرۈش قىلىش، ياش ئاققۇزۇش بومبىسى تاشلاش، ئاپتوماتىك مىلتىق، پېنىك پىلىموت، تاپانچىنى مەشق قىلىپ ئېتىش، قارشىلىتىپ ئېتىش، يەككە ئەسكەرنىڭ تاكتىكا ھەرىكىتى، دۈشمەن تۇتۇش تېخنىكىسى، مۇداپىئە سايمانلىرىنى ئىشلىتىش قاتارلىق 9 تۈردىن ئىبارەت بولدى. كەسكىن ئېلىشىش ئارقىلىق 2 - تارماق ئەترەت كوللېكتىپ ئۇمۇمىي نومۇردا 1 - بولدى، قوماندانلىق شتابى مۇھاپىزەتچىلەر ئوتتۇرا ئەترىتى كوللېكتىپ ئۇمۇمىي نومۇردا 2 - بولدى، 1 - تارماق ئەترەت كوللېكتىپ ئۇمۇمىي نومۇردا 3 - بولدى.

كالك يۆئىن

ئاساسىي قۇرۇلۇش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى ئاساسىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىتىنى قەرەللىك تەھلىل قىلىش تۈزۈمى ئورناتتى، رەھبەرلەر ۋە ئورگان كادىرلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلامغا چۈشۈپ نۆۋەتىدا تۇرۇش، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش تۈزۈمىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۈردى. «ئاساسىي قاتلامدىكى ئوفىتسېر -

ئەسكەرلەر بىلىشكە تېگىشلىك ئىشلار» ۋە «ئاساسىي قانۇنلار سىياسىي تەربىيە قوللانمىسى» نى تۈزۈپ تارقىتىپ، خىزمەت بېتەكچىلىكى جەھەتتىكى ئالدىن كۆرەرلىكنى ۋە قارائىملىقنى كۈچەيتىپ، ئورگان بېتەكچىلىكى كۈچلۈك بولماسلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. «بىرنى ئۆگىنىش، ئىككىگە يارداەم بېرىش، ئۆچنى تۈزەش» بويىچە ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئاساسەن، ئاساسىي قانۇنلار پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ئىدىيىۋى، تەشكىلىي ۋە ئىستىلىي قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. كۆچ تەشكىللەپ، 4 تارماق ئەترەت پارتكومى ۋە ئارقىدا قالغان 11 ئاساسىي قانۇنلار پارتىيە ياچېيكىسىغا يارداەم بەردى ۋە ئۇلارنى تەرتىپكە سالدى. ئاساسىي قانۇنلار مەسئۇل ئوفىتسېرلار كۇرسى 2 قارار ئېچىلىپ، 211 كىشى تەربىيىلەندى. ئاساسىي قانۇنلار پارتىيە ياچېيكىسى شۇجىلىرىنىڭ 4 نى بىلىدىغان (ئىدىيىنى تەھلىل قىلىشنى، تەربىيە مەزمۇنىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى، تەربىيىنىڭ ئاساسلىق ۋاستىلىرىنى قوللىنىشنى، پارتىيە - ئىتتىپاق تايانچلىرىغا تايىنىپ دائىملىق ئىدىيىۋى خىزمەت ئىشلەشنى بىلىدىغان) بولۇش ئىقتىدارى يەنمۇ ئۆستۈرۈلدى. ئىلغار، مۇنەۋۋەر بولۇش پائالىيىتى پائال قانات يايدۇرۇلدى، 14 ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، 11 ئىلغار ئىتتىپاق ياچېيكىسى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش بويىچە 9 ئىلغار كوللېكتىپ، بىر ئىلغار تارماق ئەترەت، 2 كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن ئوتتۇرا ئەترەت، بىر ئۆلگىلىك ئوتتۇرا ئەترەت، 26 ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت، 16 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، 27 مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق ئەزاسى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش بويىچە 11 ئىلغار شەخس، شەرەپ بىلەن 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن 3 كىشى، 3 -دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن 168 كىشى، 1362 مۇنەۋۋەر ئەسكەر مەيدانغا كەلدى. 7 - تارماق ئەترەتنىڭ 1 - ئوتتۇرا ئەترىتىگە بىكتۇەن تەرىپىدىن «ياشلار مەدەنىي ئورنى» دەپ نام بېرىلدى. قوماندانلىق شتابى سەنئەت ئەترىتىنىڭ ئارتىسى ئامىنە ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل بولۇپ سايلىنىپ قۇرۇلتايغا قاتناشتى.

كالك يۈكۈن

سىياسىي تەربىيە

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى بىكتۇەن قىسىملىرىنىڭ قۇملۇقتا يىلتىز تارتىدىغان توغراق روھىنى جارى قىلدۇرۇش ۋە كۆتۈرەڭگۈ روھىي ھالەتنى تەربىيىلەشتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ سادىق قوغدىغۇچىسى بولۇش ئاساسىي تېما قىلىنغان 4 تەربىيىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كەڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلەرگە ئىلھاماتلىنىش يېڭى ۋەزىيىتىگە ماسلىشىپ، ئىلھاماتلىنىش چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ كېلىۋاتقان مەنپەئەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەڭشىلىشىگە توغرا مۇئامىلە قىلىپ، «ئىلھاماتنى قوللاپ، ئومۇمىيەتكە بويسۇنۇپ، مۇقىملىقنى ساقلاش» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ چېرىتىشنى چەكلەش، ئۆزگىرىپ كېتىشتىن ساقلىنىش ئىقتىدارىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەرلىك پارتكوم ۋە رەھبەرلەرنى ھۆرمەتلەش، خەلقنى سۆيۈش؛ چ خ ئورگانلىرى ۋە نىشان ئورۇنلارنى ھۆرمەتلەش، قاراۋۇللۇق ئورنىنى سۆيۈش؛ كادىرلارنى ھۆرمەتلەش، ئەسكەرلەرنى سۆيۈشتىن ئىبارەت 3 نى ھۆرمەتلەش، 3 نى سۆيۈش تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ساقچىلار بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ساقچىلار بىلەن خەلقنىڭ، تۇرمە بىلەن قوراللىق ساقچى ئەترىتىنىڭ، ئوفىتسېرلار بىلەن ئەسكەرلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ قويۇقلاشتۇردى.

كالك يۈكۈن

خەۋەر ئاخباراتچىلىقى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى 630 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ تېلېۋىزىيە ئاخبارات خىزمىتى پونكىتىنىڭ ئۈسكۈنىلىرىنى يەكۈنلەپ بەردى، خەۋەر ئاخباراتچىلىق تايانچىدىن 38 نى تەربىيىلىدى. مەملىكەت خاراكتېرلىك ئاخبارات ئورۇنلىرى 206 پارچە ماقالە ئىشلەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە «خەلق قوراللىق ساقچىسى گېزىتى» ئىشلەتكىنى 98 پارچە، «ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى»، «خەلق جامائەت خەۋپسىزلىكى گېزىتى»، «خەلق قوراللىق ساقچىسى گېزىتى» نىڭ 1 - بېتىنىڭ بېشىغا بېرىلگىنى 4 پارچە. خەۋەر ئاخباراتچىلىقى خىزمىتىدە قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ئىچىدە ئالدىنقى 10 - لەر قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى تەرىپىدىن ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى ھەمدە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەقدىرلەندى.

كالك يۈكۈن

ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىكتۇەن قوماندانلىق شتابى ئورگىنى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق قىسىملار يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي پاراۋانلىق پائالىيەتلىرىگە ئاكتىپ قاتناشتى. 7000 ئەسكەر (قېتىم)، 510 ئاپتوموبىل (قېتىم) چىقىرىپ ئۇرۇمچىنىڭ شىمىگۈ رايونىدىكى 7 چوڭ كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىدا 56 مىڭ 310 تۇپ مەجبۇرىيەت كۆچەتنى تىكتى؛ چاڭجياڭ، نىنجياڭ، سۇڭخۇاجياڭ ۋادىلىرىدىكى ئاپەت رايونىغا 86 مىڭ يۈەن پۇل،

8000 قۇر كىيىم ئىشانە قىلدى، بۇنىڭ خەلق پۇلىغا سۈندۈرغاندا 180 مىڭ يۈەنگە توغرا كېلىدۇ. نامراتلارنى يۆلەش - ماتارىپقا ياردەم بېرىش قۇرۇلۇشىغا 90 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ئىشانە قىلدى؛ ئاقسۇ، بورتالالاردا كەلكۈن قاتارلىق ئاپەتلەر يۈز بەرگەندە قىسىملار خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جەريانىدا دۆلەتنى 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى.

كالك يۆنۈەن

تارىخ - تەزكىرە ئىشخانىسى قۇرۇلدى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى تەزكىرىچىلىك خىزمىتىنى يغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى مۇئاۋىن تۈەن دەرىجىلىك تارىخ - تەزكىرە ئىشخانىسى قۇردى. بۇ ئىشخانىغا بىر مۇدىر، 2 كادىر قويۇلدى. بۇ ئىشخانا ئاساسلىقى قوماندانلىق شتابىنىڭ 1984 - يىلدىن بۇيانقى قوماندانلىق شتابى تەزكىرىسى، تەشكىلات تارىخى، چوڭ ئىشلار، قەھرىمان - نەمۇنىچىلار شەجەرىسى قاتارلىق يۇرۇشلۇق تارىخ - تەزكىرە مەجمۇئەلىرىنى توزۇش ۋە «شىنجاڭ بىڭتۈەن جامائەت خەۋپسىزلىكى تەزكىرىسى»، «جۇڭگو قوراللىق ساقچىلىرى يىلنامىسى»، «شىنجاڭ يىلنامىسى»، «شىنجاڭ بىڭتۈەن يىلنامىسى» نىڭ قوماندانلىق شتابىغا مۇناسىۋەتلىك مەزمۇنلىرىنى يېزىشقا مەسئۇل بولىدۇ.

كالك- يۆنۈەن

ئارقا سەپ - تەمىنات كاپالىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى «بىرىنچىدىن، تۇرمۇشقا، ئىككىنچىدىن، ۋەزىپە ئىجرا قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىش» نى مۇھىم نۇقتا قىلدى. 800 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەمۇرىي چىقىمنى قىسقارتتى، ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەرنىڭ كىرىم - چىقىمى تەڭپۇڭلاشتى. بەلگىلىمە بويىچە، تارماق ئەترەتتىن خام چوت ئورۇنلىرى ئۈستىدە 2 قېتىم ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى، تەپتىشلىكنىڭ قاپلاش كۆلىمى 90% كە يەتتى. بۇ قېتىمقى تەپتىشلىك خىزمىتى چېتىلىدىغان سومما 52 مىليون يۈەن بولۇپ، 98 مىڭ 200 يۈەنلىك ئىنتىزامغا خىلاپ پۇل ۋە نامۇۋاپىق چىقىم ئېنىقلاندى. 6 - تارماق ئەترەت 8 - ئوتتۇرا ئەترىتىنىڭ تاماقنى ئۆلچەملىك باشقۇرۇش مىنىقىنىڭ ئەندىزىسى بويىچە، ھەرقايسى تارماق ئەترەتلەر 300 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، ئاساسىي قاتلام ئاشخانىلىرىنىڭ مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ياخشىلىدى. ئاشخانىلارنى ماشىنىلاشتۇرۇش، ئېلېكترلەشتۈرۈش نىسبىتىنى 35% كە يەتكۈزدى. ئاپتوموبىللارنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلدى، ئاپتوموبىللارنىڭ ساق تۇرۇش نىسبىتى 95% كە يەتتى. سەھىيە خىزمىتى كۆچەيتىلدى. 341 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئاساسىي قاتلام ئوتتۇرا ئەترەتلەرگە داۋالاش سايمانلىرى سەپلەپ بېرىلدى، 9 چوڭ ئەترەتتە داۋالاش ئورنى قۇرۇلدى. 1 - سەپكە سەييارە داۋالاش ئۈچۈن 2 داۋالاش ئەترىتى ئۆەتىلدى. قىسىملارنىڭ سوتكىلىق كېسەل بولۇش نىسبىتى 1.5‰ ئىچىدە تىزگىنلەندى. پىلانلىق تۇغۇتنىڭ 6 تۈرلۈك نىسبىتى 100% كە يەتتى.

كالك يۆنۈەن

قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش قۇرۇلۇشى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق ئورنى 1998 - يىلى 2 مىليون 266 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى باش شتابى 30 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، شىنجاڭ بىڭتۈەنى 21 مىليون 650 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قىسىملارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتتى. ئەمەلىيەتتە 47 مىليون 896 مىڭ يۈەن سېلىنما ئىشلىتىلدى. يېڭىدىن 40 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسى قۇرۇلدى، 27 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسى رېمونت قىلىندى، سەھىيە ئەترىتى ۋە ئارقا سەپ ئۇنىۋېرسال ئامبىرىدىن 6 سى تولۇقلاپ سېلىندى، 6 - تارماق ئەترەت ئورگىنى ۋە تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتى قاتارلىق ئورۇنلارغا 56 مىڭ 276 كۋادرات مېتىر گازارما سېلىپ بېرىلدى؛ 182 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسىنىڭ يورۇتۇش، 45 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسىنىڭ ئىسىنىش، 85 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسىنىڭ يۇيۇنۇش، 84 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسىنىڭ ئىچىملىك سۇ مەسلىسى ھەل قىلىندى.

كالك يۆنۈەن

يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى باقمىچىلىق، تېرىقچىلىقنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرنى 7.16 گېكتار كۆپەيتتى. يېڭىدىن 120 ئىسىق قوتان، 103 چوشقا قوتىنى سالدى، 3.286 تونىنا ئاشلىق، 20 مىڭ 630 تونىنا كۆكتات، 220 تونىنا گۆش، تۇخۇم ئالدى. 86% ئوتتۇرا ئەترەتتە كىشى بېشىغا بىر پۇڭدىن يەر، 50% ئوتتۇرا ئەترەتتە 3 كىشىگە بىر دىن چوشقا، 2 كىشىگە بىردىن قوي توغرا كەلدى، 70% ئوتتۇرا ئەترەت گۆش، كۆكتات بىلەن ئۆزىنى تولۇق ياكى يېرىم

تەسىلىيەلەيدىغان بولدى. يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ پايدىسى 1997 - يىلىدىكىدىن 66% ئاشتى.
كالك يۈكتەش

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسىملىكى

باش ئەترەت باشلىقى: جۇ دېياۋ (داشياۋ).
سىياسىي كومىسسار: ۋاڭ جىگۇاڭ (داشياۋ).
مۇئاۋىن باش ئەترەت باشلىقلىرى: لى جىنيې (داشياۋ)، خۇ خەنشېڭ (داشياۋ)، شۇ ماۋ (داشياۋ).
مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلار: گو يىڭ (داشياۋ)، جاڭ جېن (داشياۋ).
باش ئىنژېنېر: ما سەنشەن (داشياۋ).

قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتىگە قاراشلىق 6 تارماق ئەترەت (2 قوماندانلىق ئورنىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 18 ئۆلكە - ئاپتونوم رايونغا تارقىلىپ، تاشيول قاتارلىق 58 تۈرلۈك قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى.

باش ئەترەت قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتىنى 1 مىليارد 10 مىليون 420 مىڭ يۈەن ئورۇندىدى. ئورۇندالغان ئاساسلىق ناتۇرال قۇرۇلۇش مىقدارى مۇنۇلار: قېزىلغان تاش - توپا 25 مىليون 369 مىڭ كۇب مېتر، ياسالغان ئاسفالت يول 153.9 كىلومېتىر، شېغىل يول 116 كىلومېتىر، سېمونت يول 92.6 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 899، ئۈزۈنلۇقى 22 مىڭ 163 مېتىر، كۆۋرۈك 189، ئۈزۈنلۇقى 7420 مېتىر، قېزىلغان تونېل 4، ئۈزۈنلۇقى 1757 مېتىر.

4 - تارماق ئەترەت ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 146 مىليون 820 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 4 مىليون 344 مىڭ كۇب مېتر، ياسالغان ئاسفالت يول 124 كىلومېتىر، شېغىل يول 116 كىلومېتىر، سېمونت يول 13.5 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 307، ئۈزۈنلۇقى 6572 مېتىر، كۆۋرۈك 55، ئۈزۈنلۇقى 1663 مېتىر.

5 - تارماق ئەترەت ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 116 مىليون 630 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 1 مىليون 404 مىڭ كۇب مېتر، ياسالغان ئاسفالت يول 3.4 كىلومېتىر، سېمونت يول 1.1 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 19، ئۈزۈنلۇقى 542 مېتىر، كۆۋرۈك 13، ئۈزۈنلۇقى 1103 مېتىر، تونېل 4، ئۈزۈنلۇقى 1757 مېتىر.

6 - تارماق ئەترەت ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 246 مىليون 640 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 5 مىليون 726 مىڭ كۇب مېتر، ياسىغان سېمونت يول 69.7 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 214، ئۈزۈنلۇقى 6232 مېتىر، كۆۋرۈك 84 ئۈزۈنلۇقى 3092 مېتىر.

7 - تارماق ئەترەت ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 217 مىليون 640 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 6 مىليون 290 مىڭ كۇب مېتر، ياسىغان سېمونت يول 8.3 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 224، ئۈزۈنلۇقى 5120 مېتىر، كۆۋرۈك 14، ئۈزۈنلۇقى 749 مېتىر.

پورت قۇرۇلۇشى قوماندانلىق ئورنى ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 100 مىليون 640 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 4 مىليون 30 مىڭ كۇب مېتر، ياسىغان سۇئۆتكۈچ 68، ئۈزۈنلۇقى 1969 مېتىر، كۆۋرۈك 9، ئۈزۈنلۇقى 331 مېتىر.

شىنجاڭ - شىزاڭ تاشيولى قوماندانلىق ئورنى ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 163 مىليون 950 مىڭ يۈەن، قازغان تاش - توپا 3 مىليون 575 مىڭ كۇب مېتر، ياسىغان ئاسفالت يول 26.5 كىلومېتىر، سۇئۆتكۈچ 67، ئۈزۈنلۇقى 1728 مېتىر، كۆۋرۈك 14، ئۈزۈنلۇقى 482 مېتىر.

باش ئەترەت قۇرۇلۇش بۆلۈمى ئورۇندىغان قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 18 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى 1998 - يىلى جۇڭگو كېمىسازلىق دەرىجە بېكىتىش جەمئىيىتى سۈپەت ئېتىراپ قىلىش شىركىتىنىڭ «ISO9002» سۈپەت سىستېمىسى بويىچە ئېتىراپ قىلىشىدىن رەسمىي ئۆتتى.
ۋۇ جېڭگۇاڭ

ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى «مەمنۇن قىلارلىق ئىش ئورنى، مەدەنىي قوشۇن بەرپا قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، قىسىملارنىڭ ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈردى.
6 - ئايدا باش ئەترەت دالىيەندە مۇشۇ پائالىيەت بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، پورت قۇرۇلۇشى قوماندانلىق ئورنىنىڭ تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتتى. 11 - ئايدا شېنجېندا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ تەجرىبىسىنى بارلىق قىسىملاردا كېڭەيتتى. 3 - ئايدا باش ئەترەت ئۈزەتمىسىدىكى ئورۇنلارنىڭ باشقۇرۇش كادىرلىرىدىن 60 نەچچە

كىشى قاتناشقان يېڭى ئۇستابنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى. 5 - ئايدا 20 كىشى قاتناشقان ئاخبارات خەۋەرچىلىكى كۇرسى ئاچتى. ئارقا سەپ - تەمىنات كەسپىي خادىمىدىن 60 نەچچە كىشىنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلىدى. «ئاساسىي قاتلام لىيەندۇيلەرنىڭ خىزمەتتە پايدىلىنىش ماتېرىيالى» ناملىق كىتابنى تۈزۈپ تارقاتتى. قىسىملار خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ۋە يەرلىكنىڭ قۇرۇلۇشىغا پائال قاتناشتى، بۇنىڭغا 120 ئاپتوموبىل (قېتىم)، 500 نەچچە ئادەم (قېتىم) چىقاردى؛ ئاپەت رايونلىرىغا ئاز كەم 300 مىڭ يۈەن پۇل، 100 نەچچە مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى. ھەرخىل ئاخبارات ۋاستىلىرىدا 505 پارچە ماقالە ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئىشلىتىلگىنى 25 پارچە.

شېن چۈنلى، لىيۇ جۇنمىن

مەمۇرىي باشقۇرۇش - بىخەتەرلىك خىزمىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى قىسىملارنى باشقۇرۇش ۋە ھادىسە يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇردى. باش ئەترەت، تارماق ئەترەت، يىلىك، لىيەنلەرنىڭ مەسئۇل ئوفىتسېرلىرى بىلەن قاتلاممۇ قاتلام مەمۇرىي باشقۇرۇش - بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىنىپ، ئۇستاب، نىزامنى ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈش ۋە قىسىملارنى مۇنتىزىملاشتۇرۇپ باشقۇرۇش چىلىك تۈزۈلدى. يىل بېشىدا، باش ئەترەت ئورتاق ئۇستابنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، قىسىملارنىڭ ئىش توختاتقان، ئورۇن ئالماشقان پەيتلىرىدىن پايدىلىنىپ، ئوفىتسېر - ئەسكەرلەرنى ئۇستاب، نىزامنى قايتا ئۆگىنىشكە ئۈيۈشتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۇستاب، نىزام قارىشىنى ئۆزلۇكسىز كۈچەيتتى. يېڭى دەۋرە قىسىملاردا كېلىپ چىققان يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەر ئۈستىدىكى تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش نۇقتىلىق كۈچەيتىلدى. ھادىسە يۈز بېرىشنىڭ قانۇنىيەتلىرى خۇلاسىلىنىپ ۋە ئىگىلىنىپ، تۈزۈملەر مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، تەكشۈرۈش سالمىقى ۋە ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرى كۈچەيتىلدى. قۇرۇلۇش مەشغۇلات ھادىسىسى يۈز بېرىشنىڭ ئالدى ئېلىندى، ئاپتوموبىل ھادىسىسى ۋە باشقا ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى 1997 - يىلىدىكىدىن 40% ئازايدى، 96% لىيەندۇيەد ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلە كۆرۈلمىدى؛ تارماق ئەترەت دەرىجىلىك 4 ئورۇن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇن تەرىپىدىن مەمۇرىي باشقۇرۇش ۋە بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ئۈلچەمگە يەتكۈزۈشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

ۋاڭ چياڭيى، جېڭ جىنشۇي

ۋەزىپە ئىجرا قىلىش تەلىم - تەربىيىسى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى بەلگىلەنگەن ھەربىي تەلىم - تەربىيە ۋەزىپىسىنى تاماملىدى. باشقۇرۇش كادىرلىرى، تېخنىكا كادىرلىرى، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرى، رېمونتچىلار، ھەرخىل ماشىنىلارنىڭ مەشغۇلاتچىلىرى، «ISO9000» سۈپەت سىستېمىسى بويىچە 15 قارار كۇرس ئېچىلىپ، 600 نەچچە كىشى تەربىيىلەندى، سىناش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ نەتىجىسى ياخشىدىن يۇقىرى بولدى. باش ئەترەتنىڭ سۈپەت سىستېمىسى ئاپتونوم رايوندا تۇنجى بولۇپ دۆلەتلىك ئېتىراپ قىلىش شىركىتىنىڭ سىنىقىدىن ئوڭۇشلۇق ئۆتۈپ، «ISO9000» ئۇلچىمىگە يەتتى، بۇنىڭ بىلەن قىسىملارنىڭ سۈپەت باشقۇرۇشى قانۇن - نىزاملاشتۇرۇش ئىزغا سېلىندى. قۇرۇلۇش قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداش بىلەن بىر ۋاقىتتا تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىش مەشقى ئېلىپ بېرىلدى. 2000 دىن كۆپرەك ئادەم (قېتىم) ئاجرىتىلىپ، قىسىملار تۈرۈشلۇق جايلارنىڭ چوڭ بايراملىق پائالىيەتلىرىدە ۋەزىپە ئىجرا قىلىندى. ئاپتوموبىل مەخسۇس لىنىيىلىرىدە ۋەزىپە ئىجرا قىلىدىغان قىسىملار پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىنى ئېلىپ ماڭغان ماشىنا ئەترىتىنىڭ مۇھاپىزەت ۋەزىپىسىنى كۆپ قېتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىدى.

ۋاڭ چياڭيى، جېڭ جىنۇي

ئارقا سەپ - تەمىناتى كاپالىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى قۇرۇلۇشقا خېرىدار چىقىشقا 470 مىليون يۈەنلىك بانكا كاپالەت خېتى چىقىرىپ بەردى. 115 ھەرخىل ئاپتوموبىل سەپلەندى. قۇرۇلۇشقا 12 مىڭ 257 تونىنا پولات ماتېرىيال، 107 مىڭ 643 تونىنا سېمونت سەرپ قىلىندى. ھەربىي ئاشلىقتىن 2800 تونىنا يۆتكەپ كېلىنىپ ۋە سېتىلىپ، يېڭىدىن ئىش باشلانغان 8 تۈر نۇقتىسىغا كېرەكلىك ھەربىي ئاشلىق ئۈزۈ ۋاقتىدا تاپشۇرۇۋېلىندى ۋە تەمىنلەپ بېرىلدى. ئارقا سەپ - تەمىنات باشقارمىسىنىڭ باشلىقلىرى، قورال - ياراغ، ماددىي ئەشيا كادىرلىرى، مالىيە خادىملىرى، ھەربىي سەھىيە خادىملىرى ئۈچۈن 32 قارار كۇرس ئېچىلىپ، 895 كىشى تەربىيىلەندى.

دىلىك جىيەنشىن

خىزمەت كۆرسىتىپ نەمۇنىچى بولۇش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتى ئىلغار - نەمۇنىچى بولۇش پائالىيىتىنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇردى، نەتىجىدە زور بىر تۈركۈم ئىلغار

كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر مەيدانغا كەلدى. 3 - ئايدا 5 - تارماق ئەترەتنىڭ 6 - لىيەنى قاتناش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، 6 - تارماق ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى گو شۇيتاڭ ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. 4 - ئايدا 5 - تارماق ئەترەتنىڭ يېڭاڭ قوماندانلىق ئورنى سەنشيا باش شىركىتى تەرىپىدىن ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. 3 - لىيەنىڭ پەيجاڭ دىڭ گېخۇا «مۇنەۋۋەر سەنشيا قۇرغۇچىسى» بولۇپ باھالاندى. 5 - ئايدا باش ئەترەت قوماندانلىق شتابىنىڭ مەخپىيەتلىك ساقلىغۇچىسى ۋاڭ لىيەنخەي قوراللىق ساقچى قىسملىرى باش شتابى تەرىپىدىن «مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى؛ 4 - تارماق ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شاۋ چۈەنشى قاتارلىق 9 كىشى قاتناش مىنىستىرلىكىگە بۇيرۇق قارشىلىق ئورگانلار پارتكومى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. يەتتىيەنگاڭ قوماندانلىق ئورنى پارتكومى ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى بولۇپ باھالاندى. 7 - ئايدا 4 - تارماق ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، قوشۇمچە ئىنتىزام تەكشۈرۈش شۇجىسى ۋاڭ ۋېيجياڭ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش خەلقنى سۆيۈشتىكى 10 ياخشى ھەربىي» نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 10 - ئايدا 7 - تارماق ئەترەتنىڭ جياڭشى قوماندانلىق ئورنى مەركىزىي دۆلەت ئورگىنى ۋە قاتناش مىنىستىرلىكىگە بۇيرۇستە قارشىلىق ئورگانلار پارتكومى تەرىپىدىن «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ياردەم بېرىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، 7 - تارماق ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى فېڭ يۇ «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ياردەم بېرىشتىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى. 11 - ئايدا باش ئەترەتنىڭ مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر مەخپىيەتلىكنى ساقلاش كومىتېتى تەرىپىدىن «مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى، مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خادىمى ۋاڭ لىيەنخەي «مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى. باش ئەترەتتىن 153 كىشى شەرەپ بىلەن 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 24 بەن، 17 پەي، 5 لىيەن ۋە يېڭاڭ قوماندانلىق ئورنى شەرەپ بىلەن كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 4 لىيەن ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئۆلگە لىيەندۇي، 787 كىشى مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: قوراللىق ساقچى قىسملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتىدىكىلەر تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاغشەن ئالىي تاشيولىنى ياسىماقتا.
ۋاڭ خۇڭبىن فوتوسى

شېن چۈنلى، لىيۇ جۇنمىن

ئاممىۋى خىزمەت

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسملىرى قاتناش 2 - باش ئەترىتىدە تۇەندىن يۇقىرى ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش تەشكىلىدىن 12 سى، لىيەندىن يۇقىرى ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش تەشكىلىدىن 89 ى بارلىققا كېلىپ، قىسىملار تۇرۇشلۇق بارلىق جايلارغا تارالغان مۇلازىمەت تورى شەكىللەندى. باش ئەترەت يەرلىكىنىڭ 42 نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرىگە قاتناشتى، 42 ئورۇن بىلەن بىرلىكتە مەنۇى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش مۇناسىۋىتى ئورناتتى. كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا 22 قېتىم قاتناشتى، 1400 ئوفىتسېر - ئەسكەر (قېتىم) چىقىرىپ، 5150 ئادەمنى قۇتقۇزدى، 20 تونىنا پولات تۇرۇبا، 380 نەچچە تونىنا سېمونت، 17 مىڭ 120 دانە تاغار، 250 نەچچە كۇب مېتىر ياغاچ ماتېرىيال يۆتكەپ بەردى، 50 نەچچە ماشىنا - ئاپتوموبىل ئاجراتتى. چاڭجياڭ، نىنجياڭ، سۈچخۇاجياڭ ۋادىلىرىدىكى ئاپەت رايونلىرىغا 300 مىڭ يۈەن پۇل، 100 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى. باش ئەترەتنىڭ چىنلىك تۇر بۆلۈمىدىكى ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جاي — يۈەنجياجۇاڭ

بازىرىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپكە 4000 يۇەن پۇل ئىئانە قىلىپ كىتابخانا قۇرۇپ بەردى. قىسمىلار ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايلارغا 5200 تۇپ كۆچەت تىكىپ بەردى. تازىلىق قىلىشقا 12 مىلك 634 ئادەم (قېتىم) ئاجرىتىپ، 1300 تونىنا ئەخلەتنى ئادالىدى؛ ئاممىدىن 1800 ئادەم (قېتىم) نىلك كېسىلىنى داۋالىدى.

لى خۇڭبىلك

قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى

قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى رەھبەرلىرىنىڭ ئىسمىلىكى

باش ئەترەت باشلىقى: سۇن چۈەنلىيۇ (داشياۋ).

سىياسىي كومىسسار: لى چاڭشۇي (داشياۋ).

مۇئاۋىن باش ئەترەت باشلىقلىرى: قادىر ئاۋۇت (داشياۋ)، شىن گوباۋ (داشياۋ، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، جاۋ شجۇڭ (داشياۋ، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، لى فېڭخەي (داشياۋ، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، لىيۇ شۇيىن (داشياۋ، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسار: لى تەبيۇن (داشياۋ، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

چېگرىنى باشقۇرۇش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى چېگرا باشقۇرۇش خىزمىتىدە «زەربە بېرىش بىلەن مۇداپىئە كۈرۈشىنى بىرلەشتۇرۇش، مۇداپىئە كۈرۈشىنى ئاساس قىلىش» ئاڭچىنىدا چىڭ تۇرۇپ، قانۇنلۇق كىنىشكىسى، مۇقىم تۇرالغۇسى، يوللۇق ئىقتىسادىي مەنبەسى بولمىغان كىشىلەرنى قاتتىق ئېنىقلىدى. باشقۇرۇش رايونىدىكى نۇقتىلىق سورۇنلار ۋە مۇرەككەپ رايونلارنىڭ باشقۇرۇشنى چىڭىتىپ، قىسمىغا تەۋە جايلارنىڭ ئىجتىمائىي ئەھۋالىنى تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىپ، چېگرا رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقىنى قوغدىدى. چېگرا باشقۇرۇش رايونىدا 653 جىنايى ئىشلار دېلوسى يۈز بەردى، بۇنىڭ 509 ى پاش قىلىندى، پاش قىلىنىش نىسبىتى 78% بولدى. ئامانلىق ساقلاش دېلوسىدىن 1297 سى قوبۇل قىلىنىپ، 1128 ى بىرتەرەپ قىلىندى، بىرتەرەپ قىلىنىش نىسبىتى 87% بولدى.

چېگرىنىڭ 1 - لىنىيىسىدە 54 ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۇقتىسى تەسىس قىلىنىپ، شۇ نۇقتىلاردا مۇقىم تۇرۇپ چارلاش ئېلىپ بېرىلدى. چېگرا باشقۇرۇش رايونىغا كىرگەن - چىققانلاردىن 975 مىلك ئادەم (قېتىم)، 264 مىلك ئاپتوموبىل (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، كىنىشكىسى يوقلار ياكى كىنىشكىسى ئۈيغۇن كەلمەيدىغانلاردىن 12 مىلك 358 ئادەم (قېتىم) تەكشۈرۈپ تېپىلدى، مىللىي بۆلگۈنچىلىك گۇماندارىدىن 14 ئادەم تۇتۇلدى، 2400 نەچچە ئادەم 477 قېتىم تاغ تازىلاشقا تەشكىللىنىپ، چېگرىغا يېقىنلاشقان 2700 ئادەم ئېنىقلاندى. قوشنا دۆلەتلەرنىڭ چېگرىسىزدىن 3 قېتىم قانۇنسىز ئۆتكەن 6 ئادەمنى تۇتۇلدى.

ما جىنجۇڭ

چېگرىدىكى نۇقتىلىق رايونلارنى مەركەزلىك تۇزەش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى «تەكشۈرۈش، قوراشاش، توسۇش، قوغلاش، زەربە بېرىش» قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، زوراۋانلىق - تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتتىق زەربە بەردى. ھەرقايسى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلار ئۆزلىرىگە قاراشلىق رايونلاردىكى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە دىنىي خادىملارنى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاپ، باشقۇرۇش رايونىدىكى 568 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرى ۋە 1700 دىنىي خادىمنى تىزىملاپ، ئارخىپ تۈرغۇزۇپ، باشقۇرۇش - تىزگىنلەش تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈردى. 48 مىللىي بۆلگۈنچىنى قولغا چۈشۈردى، قانۇنسىز دىنىي ئوقۇتۇش نۇقتىسى ۋە دىنىي پائالىيەت سورۇنىدىن 23 نى بىكار قىلدى. 31 يوشۇرۇن تالىپ، 107 قاپ ئەكسىيەتچى ئۇنئالغۇ لېنتىسى، 267 كىتاب - ژۇرنالنى قولغا چۈشۈردى؛ توپلىشىپ ماجىرا تۇغدۇرۇش ئالامىتىدىن 19 نى ۋاقتىدا بايقاپ، مۇۋاپىق بىرتەرەپ قىلدى، 21 زوراۋان تېررورچىنى تۇتتى، 5 مىللىي بۆلگۈنچىلىك تەشكىلاتىنى قولغا چۈشۈردى. قانۇنسىز 189 قورال - ياراغ (بۇنىڭ ئىچىدە ھەربىي مىلتىق 5)، 1468 پاي ئوق، 722 كىلوگرام پارتلاتقۇچ دورا، 7769 تال كاپسۇل، 6878 مېتىر پىلتە، 2 تەۋرىنىش مەنبەلىك بومبىسى يېغىۋالدى؛ زەھەرگە چېتىشلىق دېلودىن 7 نى ئېنىقلاپ، 11 مىلك 50 گرام نەشە، 1586 گرام كۆكنار ئۇرۇقىنى يىغىۋالدى، 20 مىلك 167 تۇپ كۆكنار، 1871 تۇپ كەندىرنى يۇلدۇرۇۋەتتى.

يالقۇ چياڭۋا

چېگرا مۇداپىئەسىنى تەكشۈرۈش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتىنىڭ ھەرقايسى پورت چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكتلىرى چېگردىن كىرىپ - چىققان 556 مىڭ 55 ئادەم (قېتىم) نى، 96 مىڭ 64 قاتناش - ترانسپورت قورالى (قېتىم) نى تەكشۈرۈپ، چېگردىن كىرىش - چىقىشنى باشقۇرۇش نىزامىغا خىلاپلىق قىلغان 1596 ئادەمنى بىر تەرەپ قىلدى، چېگرا مۇداپىئەسى بويىچە تىزگىنلەش ئوبيېكتىدىن 37 نى قولغا چۈشۈردى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي بۆلگۈنچى 15. چېگردىن ئوغرىلىقچە ئۆتۈش دېلوسىدىن 68 نى، 203 ئادەمنى قولغا چۈشۈردى، 150 يەشىك ئەتكەس تاماكىنى قولغا چۈشۈردى. قورغاس چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكتى 4 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چەت ئەلنىڭ چېگردىن كىرگەن ئاپتوموبىلىدىكى قوي يۈڭى بولاقلىرىنى تەكشۈرۈپ، سوۋېت ئىتتىپاقىدا ئىشلەنگەن تاپانچىدىن 6 نى، سوۋېت ئىتتىپاقىدا ئىشلەنگەن 91 تىپلىق قاتلىنىدىغان ئاپتوماتتىن بىرنى، گرانانتتىن 82 نى، گرانات پىلتىسىدىن 85 نى، نوغۇچ شەكىللىك پارتلىتىش قۇرۇلمىسىدىن 2 نى، ئوقتىن 19 مىڭ پايدىن كۆپرەكنى قولغا چۈشۈردى. قارشى تەرەپنىڭ چېگرا تەكشۈرۈش (كۆچمەنلەر ئىشلىرى) ئورگانلىرى بىلەن 35 قېتىم سۆھبەت ئۆتكۈزدى، 99 قېتىم ئۇچراشتى، 2 قېتىم يۇقىرى قاتلام سۆھبىتى ئۆتكۈزدى. 1998 - يىلى خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىپ، چېگرا مۇداپىئە يېڭى ئىستىلىنى بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ئۇرۇمچى ئايرودرومى چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكتىنىڭ يېڭى ئىستىل بەرپا قىلىش پائالىيىتى يۇقىرىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

ما جىنجۇڭ

قانۇننى ئىجرا قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش ۋە تەرتىپكە سېلىش

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى 1998 - يىل 4 -، 5 - ئايلاردا ئاپتونوم رايوندىكى قىسىملاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش تەربىيىسىنى ۋە تەرتىپكە سېلىش ئىشىنى قانات يايدۇردى. ئاساسىي قاتلامدىكى ئوزۇنلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش بويىچە ئىش ئورنىغا چىقىش ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىش، دېلو بېجىرىش كۇرسىدىن 15 قاتار ئېچىپ، 1000 دىن ئارتۇق كىشىنى تەربىيىلىدى، قانۇننى ئىجرا قىلىدىغان ساقچى - ئوفىتسېردىن 1630 كىشىگە «مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسى»، 180 رەھبەر ۋە كەسپىي شتاب ئوفىتسېرىغا «مەمۇرىي قانۇن ئىجراسىنى نازارەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» بەردى. باش ئەترەت 5 - ئايدا ئاساسىي قاتلام ئوزۇنلىرىغا 11 خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملاردىكى ئايرىم كادىر - ساقچىلارنىڭ دېلو بېجىرىش سۈپىتى تۆۋەن بولۇش، قانۇن ھۆججەتلىرى قېلىپسىز بولۇشقا ئوخشاش مەسىلىلەرنى بىرقەدەر ياخشى ھەل قىلدى. ئۇزى تەكشۈرۈپ ئۇزى تۈزىتىش، مۇددەت بەلگىلەپ تۈزىتىش يولى بىلەن قانۇننى ئىجرا قىلىش مېخانىزمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى.

يالۇ چياڭۇا

باشقۇرۇش - تەلىم - تەربىيە

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى تۈيۇقسىز ھۇجۇم قىلىش ۋە ئوغرىلىقچە قورال يۆتكەشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىرتەرەپ قىلىش مانېۋىرىنى چىڭ تۇتۇپ، قىسىملارنىڭ تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى. تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىش بويىچە تۆۋەن دەرىجىلىك كادىرلار كۇرسىنى ئاچتى. ھەر دەرىجىلىك ئوزۇنلار 13 قاتار كۇرس ئېچىپ، 262 تايانچنى تەربىيىلىدى، 1400 ئەسكەرنى يېغىپ تەربىيىلەش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. ھەرقايسى چېگرا مۇداپىئە ساقچىخانا (پونكىت) لىرىنىڭ «تۈيۇقسىز ھۇجۇمغا قارشى تۇرۇش جېڭى» ۋە «ئوغرىلىقچە قورال يۆتكەشكە قارشى تۇرۇش جېڭى» گە يېتەكچىلىك قىلىش لايىھىسى تۈزۈپ تارقىتىلىپ، تاسادىپىي ۋەقەلەرنى بىرتەرەپ قىلىش مەشقى خىزمىتى قېلىپلاشتۇرۇلدى. ھەرقايسى قىسىملار 73 قېتىم ئالدىن بېكىتىلگەن لايىھە بويىچە مانېۋىر قىلدى، 27 قېتىم ئەملىي جەڭدە تۇتۇش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلدى، يېڭى ئۇسۇتاب، يېڭى نىزامنى 450 نەچچە سائەت ئۆگەندى ۋە مەشق قىلدى.

ما جىنجۇڭ

پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى كادىرلارنى باھالاش تۈزۈمىنى داۋاملاشتۇرۇپ، 11 تارماق ئەترەت، پونكىتنىڭ پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەڭشىدى، پارتكوملارنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن شۇجىلىرى ۋە ئەزالىرىدىن 28 كىشىنى تەڭشىدى ۋە تولۇقلىدى. ئاساسىي قاتلام ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسىدىن 35 نى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىدىن 44 نى تەقدىرلىدى.

يالۇ چياڭۇا

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ

چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتىدىن 5 كىشى ج خ مىنىستىرلىكى تەربىيىدىن جامائەت خەۋپسىزلىكى رەسمىي قىسمىلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ئاساسىي قاتلام كادىرى، مۇنەۋۋەر بەنجاڭ دەپ تەقدىرلەندى. بىر كىشى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئون كۆزگە كۆرۈنگەن ياش» نىڭ بىرى بولۇپ، بىر كىشى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئون كۆزگە كۆرۈنگەن ياش قوغدىغۇچى» نىڭ بىرى بولۇپ، بىر كىشى ئاپتونوم رايون بويىچە «مۇنەۋۋەر ياش قوغدىغۇچى» بولۇپ باھالاندى، 124 كىشى خىزمەت كۆرسەتتى، 925 كىشى تەقدىرلەندى؛ 10 تارماق ئەترەت (پونكت)، 28 باشقارما (بۆلۈم)، 15 چوڭ ئەترەت، 128 چېگرا مۇداپىئە ساقچىخانىسى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 5 يىلدىن بۇيان ئىلغار بولالماي كەلگەن ئورۇنلارنىڭ 44% ى ئىلغار ئورۇنلار قاتارىغا كىردى، 10 ئاساسىي قاتلام ئورۇن ئۈلگىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 10 كىشى ئۈلگىلىك كادىر بولۇپ، 8 كىشى ئۈلگىلىك بەنجاڭ بولۇپ باھالاندى.

ما جىنجۇڭ

ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن 17 مىڭ 750 ئادەم (قېتىم)، 1533 ئاپتوموبىل (قېتىم) ئاجرىتىپ، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا 351 قېتىم قاتنىشىپ، 69 مىليون 630 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدىنى ئالدى؛ ئاپەت رايونىغا 395 مىڭ يۈەن قىممىتىدە پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى. باش ئەترەتنىڭ ئويۇن قويۇش ئەترىتى ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، 48 قېتىم ئويۇن قويدى. باش ئەترەت دوختۇرخانىسىنىڭ داۋالاش ئەترىتى 10 نەچچە قېتىم نامرات رايونلارغا بېرىپ خالىسانە كېسەل كۆرۈپ، ئاساسىي قاتلام ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى ۋە كەلگۈسىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

يالقۇن چياڭۋا

ئارقا سەپ - تەمىنات كاپالىتى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى خام چوت سىرتىدا 8 مىليون 663 مىڭ يۈەن خىراجەت تەييارلاپ قىسمىلارنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئاجىز بولۇش ۋە ئۇلۇچەمدىكى خىراجەت يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. ئاساسىي قۇرۇلۇش، ئىچىملىك سۇ، ئىسسىنىش، گازارمىلارنى رېمونت قىلىش، يېڭىدىن قۇرۇش - كۆچۈرۈش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئائىت 158 تۈرنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، 14 مىليون 962 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 2 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قۇتقۇزۇش ئاپتوموبىلى ۋە داۋالاش سايمانلىرى سېتىۋالدى. ھەرقايسى ئورۇنلار يەرلىك ھۆكۈمەتلەرگە ئىلتىماس قىلىپ، يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىلىدىغان 200 گېكتار يەر ئالدى. باش ئەترەت 2 مىليون 400 مىڭ يۈەن سېلىنما چىقىرىپ، 8 تارماق ئەترەتنىڭ يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا ۋە ئاساسىي قاتلام 1 - سەپتىكى 50 ساقچىخانا، پونكتنىڭ ئىسسىق لاپاس قۇرۇلۇشىغا نۇقتىلىق مەدەت بەردى. يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشىدىن 3 مىليون 951 مىڭ 900 يۈەن پايدا يارىتىلدى.

ما جىنجۇڭ

ئورگانلارنىڭ تەسىس قىلىنىشى

1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسمىلىرى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقى بىلەن قەشقەر شەھىرىدە جەنۇبىي شىنجاڭ قوماندانلىق شتابىنى قۇردى. بۇ شتاب ئاساسلىقى ئۇرۇش مەزگىلىدە باش ئەترەتكە ھەمكارلىشىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى چېگرا رايونلىرى ۋە پورتلاردىكى ئۇرۇشقا قوماندانلىق قىلىدۇ، تىنچ مەزگىللەردە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئورۇنلارنىڭ خىزمەتلىرىنى ماسلاشتۇرىدۇ ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

يالقۇن چياڭۋا

خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى

خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتىدە ئاساسەن مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش قۇرۇلۇشى خىزمىتى تۇتۇلدى. بۇ خىزمەتنى ئىزچىل يولغا قويۇش ئۈچۈن ش ئۇ ئا ر ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى ئاپتونوم رايوندىكى خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى بويىچە 13 نۇقتىلىق شەھەر - بازاردا 3 قېتىم كەڭ كۆلەملىك تەشۋىقات ئېلىپ باردى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ھاۋا مۇداپىئە سىستېمىسىدا «خەلق ھاۋا مۇداپىئە قانۇنى» نى ئۆگىنىشكە تەشكىلاتچىلىق قىلدى ھەمدە 122 كىشىلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش قوشۇنى قۇردى، نەتىجىدە ئۇزاقتىن بۇيان ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى چوڭقۇر كېلىۋاتقان مەسىلىلەر ھەل بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 936 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى،

بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن قۇرۇلغان قۇرۇلۇش بىر (كۆيتۇڭ «980» قۇرۇلۇشى) بولۇپ، 3 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 1580 كۋادرات مېتىر. پۈتۈپ بولغان 165 مىڭ كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش ئاسرالدى ۋە باشقۇرۇلدى، 1970 كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش مۇستەھكەملەندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، 2 قۇرۇلۇشنىڭ ئېغىزى بىر تەرەپ قىلىندى. كېرەكلىك چىققان 2050 كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش ئوڭشالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 144 مىڭ 380 كۋادرات مېتىرلىق خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئېچىپ ئىشلىتىلدى، ئىشلىتىلىش نىسبىتى 33% كە يەتتى. بۇ قۇرۇلۇشلاردىن يارىتىلغان يىللىق مەھسۇلات قىممىتى (تىجارەت سوممىسى) 27 مىليون 714 مىڭ 200 يۈەن، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان پايدا ۋە باج 1 مىليون 967 مىڭ 900 يۈەن بولدى. خەلق ھاۋا مۇداپىئە تارماقلىرى خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشلىرىنىڭ ئىشلىتىلىش ھەققى ئۈچۈن 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن پۇل يىغدى، خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشلىرىدىن پايدىلىنىپ 1300 نەچچە كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

ژېن جىمىڭ

خەلق ھاۋا مۇداپىئە تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئېچىلدى. يىغىندا لەنجۇ ھەربىي رايونى دۆلەت مۇداپىئە سەپەرۋەرلىك كومىتېتى 6 - يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى ھەمدە شىنجاڭنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتىنىڭ ئەملىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتى ۋە كېلىپ چىققان يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەر شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى قانداق قىلىپ تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىندى. يىغىنغا ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ھاۋا مۇداپىئەسىدىكى 13 نۇقتىلىق شەھەرنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتى خادىملىرى، خەلق ھاۋا مۇداپىئەسىدىكى نۇقتىلىق شەھەرلەرنىڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتىگە مەسئۇل ۋالىي، ئوبلاست باشلىقى، ھاكىملىرى ۋە ھەرقايسى شۆبە ھەربىي رايونلار (خەلق قوراللىق بۆلۈملىرى) نىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۇنچۈەن، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى يەن چۈڭخۇالار مۇھىم سۆز قىلدى. بۇ يىغىنىنىڭ ئېچىلىشى بىلەن بەزى كىشىلەردىكى مۇجىمەل تونۇش ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، شىنجاڭ خەلق ھاۋا مۇداپىئە خىزمىتىنىڭ تەرەققىيات ۋەزىيىتىگە ئېنىق تونۇشلۇق بولدى، ئاپتونوم رايوندىكى خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشى يەنمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈلدى.

ژېن جىمىڭ

مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشى

ش ئۇ ئا ر ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 24 - كۈنىدىن 12 - ئاينىڭ 7 - كۈنىگىچە 140 نەچچە كىشىنى قاتناشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ھاۋا مۇداپىئە سىستېمىسىدىكىلەرنىڭ مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىشى بويىچە 2 قارار كۇرس ئاچتى، كۇرسانتلار «خەلق ھاۋا مۇداپىئە قانۇنى»، «مەمۇرىي جازا قانۇنى»، «مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىش نىزامى»، «مەمۇرىي دەۋا قانۇنى»، «تۆلەم قانۇنى» قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملارنى ئۆگەندى، مەملىكەتلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە سىستېمىسىنىڭ «خەلق ھاۋا مۇداپىئە قانۇنى» نى ئىجرا قىلىش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىنىڭ ئاساسلىق ھۆججەتلىرى ۋە يىغىن روھى توغرىسىدىكى يەتكۈزمىنى ئاڭلىدى، دۆلەت خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى تۈزگەن «خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش بەلگىلىمىسى» نى مۇھاكىمە قىلدى. ئۆگىنىش ئارقىلىق 122 كىشى «مەمۇرىي قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ياكى «مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئالدى.

ژېن جىمىڭ

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش

1998 - يىلى لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە سەپەرۋەرلىك كومىتېتى خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى خىزمىتىدە نەتىجە يارىتقان بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە غۇلجا شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى ئالاقىلىشىش پونكتى، قاراماي شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى تىنچ ۋاقىت بىلەن ئۇرۇش ۋاقتىنى بىرلەشتۈرۈشنى باشقۇرۇش پونكتى ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ جاڭ گوۋېن (قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ نازىرى)، شارىپقان سەيىتقان (ش ئۇ ئا ر خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى)، رەھمەت مەمەت (غۇلجا شەھەرلىك ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى)، بەي يەنرۇي (بايىنغولىن ئوبلاستلىق خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى) ئىلغار شەخس دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئىگىلىك باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىك

ئومۇمىي بايان

ئاپتونوم رايونلۇق پىلان يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق ئىقتىسادىي پىلان خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانى مۇنداق بولدى: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1997 - يىلدىكىدىن تەخمىنەن 10.5% ئاشۇرۇلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 6.5%، 2 - كەسىپنىڭ 12.6%، 3 - كەسىپنىڭ 11% ئاشۇرۇلىدۇ؛ جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنمىدىغان مەبلەغ كۆلىمى 52 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتكۈزۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 15.9% ئاشۇرۇلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىكنىڭ جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سالىدىغان مەبلەغ كۆلىمى 26 مىليارد يۈەنگە يېتكۈزۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18% ئاشۇرۇلىدۇ؛ تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 4% ئىچىدە، ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 6% ئىچىدە تىزگىنلىنىدۇ؛ مالىيە كىرىمى 11 مىليارد 400 مىليون يۈەنگە يېتكۈزۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14% ئاشۇرۇلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك مالىيە كىرىمى 6 مىليارد 550 مىليون يۈەنگە يېتكۈزۈلۈپ، 15% ئاشۇرۇلىدۇ؛ تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 1 مىليارد 500 مىليون دوللارغا يېتكۈزۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6% ئاشۇرۇلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 700 مىليون دوللارغا يېتكۈزۈلۈپ، 10.2% ئاشۇرۇلىدۇ؛ نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 16.5‰ ئىچىدە تىزگىنلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى مۇنداق بەلگىلەندى: 1) يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسىدە چىڭ تۇرۇش، سۇنى تېجەش ۋە كۆپەيتىش، ئېتىز - ئېرىقلارنى ياخشىلاش ۋە تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىش، ئاشلىقنى مۇقىملاشتۇرۇپ، پاختىنى كۆپەيتىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈپ، كىرىمنى كۆپەيتىش پرىنسىپى بويىچە، يېزا ئىگىلىك مەبلىغى ۋە پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، سۈچىلىق مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سۈپەتلىك ۋە يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى ئوبدان پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىش، يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشى ۋە دېھقانلار كىرىمىنىڭ تېزرەك كۆپەيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش. 2) سانائەت قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش سالمىقىنى زورايتىپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ، چوڭ شىركەت، چوڭ گۇرۇھلارغا نۇقتىلىق يار - يۆلەك بولۇپ، كىچىك كارخانىلارنى قويۇۋېتىپ، جانلاندۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ بازاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، سانائەتنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش. 3) مەبلەغ جۇغلاش يوللىرىنى پائال كادىرى)، گو شۆجۈن (قاراماي شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ خىزمەتچىسى)، جۇڭ خۇڭمېي (قۇمۇل شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ كادىرى)، شۇي لىڭ (قەشقەر شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ كادىرى)، لو جۇڭكې (بايىنغولىن ئوبلاستلىق خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ كادىرى) لار ئىلغار خىزمەتچى دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ۋېن جىمىڭ

1998 - يىلى لەنجۇ ھەربىي رايونى خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسى بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە ۋاڭ خۇڭبىڭ (ش ئۇ ئا ر خەلق ھاۋا مۇداپىئەسى ئىشخانىسىنىڭ خىزمەتچىسى)، گې شېن (ش ئۇ ئا ر يەر ئاستى قۇرۇلۇشلارنى لايىھىلەش يۈرتىنىڭ ئىنژېنېرى)، ۋاڭ يۈجياڭ (شىخەنزە شەھەرلىك خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ

كېڭەيتىپ، قۇرۇلۇش مەبلىغىنى كۆپ تەرەپلەردىن توپلاپ، مەبلەغ سېلىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ ۋە سەرخىللاشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق، سۇچىلىق، قاتناش، ئېنېرگىيە قاتارلىق ئۇل كەسىپلەر ۋە ئۇل مۇھىم سەۋەب قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، مەبلەغ سېلىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش. 4) مۇھىم تاۋارلار بىلەن تەمىنلەش ۋە ئۇنىڭغا بولغان تەلەپنىڭ ئومۇمىي مىقدار جەھەتتىن تەڭپۇڭ بولۇشىنى داۋاملىق ياخشىلاپ، بازار سىستېمىسى پېتىلدۇرۇشنى ۋە بازار ئۇل مۇھىم سەۋەب قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، تىجارەت قارىشى ۋە باشقۇرۇشنى كۆچەيتىپ، ئوبوروت تۈزۈلمىسىنى يەنمۇ ئىلاھ قىلىپ، سېتىش پوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، بازارلارنى، بولۇپمۇ يېزا بازارلىرىنى زور كۆچ بىلەن ئېچىپ، بازارلارنىڭ ئاۋات ۋە مۇقىم بولۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش. 5) چېگرا ئېغىزلىرى، ئاسىيا - ياۋروپا قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنى بويلاش، سىرتتىن كىرگۈزۈپ، ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش، شەرق بىلەن بىرلىشىپ غەربكە چىقىرىش فاكتورلىرىنى داۋاملىق چىڭ تۇرۇش، ئىمپورت قىلىش بىلەن ئېكسپورت قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش، ئىمپورت ئارقىلىق ئېكسپورتنى تولۇقلاش پرىنسىپى بويىچە، سۈپەت ئارقىلىق ئۈتۈپ چىقىش ۋە بازارنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يەنمۇ يولغا قويۇش، ئېكسپورت قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، تاشقى سودىنىڭ ئېشىش شەكلىنىڭ ئۈزگىرىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تاشقى سودا كۆلىمى بىلەن ئۈنۈمنىڭ ئېشىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش؛ تاشقى مەبلەغدىن پائال، مۇڭاپىق، ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، ئېچۇۋېتىش سەۋىيىسىنى تېرىشىپ ئۆستۈرۈش. 6) شىنجاڭنى يەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، يەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسى ئىلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئەملىي پەنلەرنى تەتقىق قىلىش ۋە كېڭەيتىشنى كۆچەيتىپ، يەن - تېخنىكا نەتىجىسىنىڭ رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلىتىش؛ ماتارىپ تۈزۈلمىسى ئىلاھاتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ماتارىپ مەبلىغىنى مۇڭاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ماتارىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، ماتارىپ سۈپىتى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش. 7) سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىتىنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەتقىقات، ئاخبارات، نەشرىيات، رادىئو - تېلېۋىزىيە قاتارلىق تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئىشلارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلقنىڭ تۈرمۇش سەۋىيىسىنى تېرىشىپ ئۆستۈرۈش. 8) دۆلەت كارخانىلىرى، ھاۋالە - پۇل مۇئامىلە كاپىتالى، ئوبوروت، باھا، ئىجتىمائىي كاپالەت جەھەتتە تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە قۇرۇلمىنى تەڭشەشنى

ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ ۋە كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىش.
يالڭ يىبو

1998 - يىلدىكى ساناقەت ئىقتىسادى ھەرىكىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ساناقەت ئىشلەپچىقىرىشى مۇسىسز قىممىنچىلىقلارغا يولۇقتى، ئالدىنقى يېرىم يىلدا بىر مەزگىل تۆۋەنلەپ كېتىش كۆرۈلۈپ، كېيىنكى يېرىم يىلدا ئايمۇ ئاي ئۆرلىدى. ساناقەت مەھسۇلاتىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 30 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا، 1997 - يىلدىكىدىن 3.2% ئاشتى. ئاساسىي ئالاھىدىلىكى مۇنۇلار:

1. دۆلەت ساناقىتى تۆۋەن سۈرئەتتە ئاشتى. كوللېكتىپ ساناقەت تۆۋەنلىدى، پاي تۈزۈمىدىكى، چەت ئەل سودىگەرلىرى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىكلەر مەبلەغ سالغان ھەم باشقا ئىقتىساد تېپىدىكى ساناقەتتە بىر قەدەر ياخشى ئۆسۈش ۋەزىيىتى كۆرۈلدى. دۆلەت ساناقىتى 1.5% ئاشتى، كوللېكتىپ ساناقەت 1.5% تۆۋەنلىدى، پاي تۈزۈمىدىكى ساناقەت 41%، چەت ئەل سودىگەرلىرى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىكلەر مەبلەغ سالغان ساناقەت 18%، باشقا ئىقتىساد تېپىدىكى ساناقەت 46% ئاشتى.

2. ئېغىر ساناقەت ئىشلەپچىقىرىشى كېيىنكى يېرىم يىلدا بىرئاز ياخشىلاندى، يېنىك ساناقەت ئىشلەپچىقىرىشى يەنىلا راۋاج تاپالمىدى. ئېغىر ساناقەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1997 - يىلدىكىدىن 3.7%، يېنىك ساناقەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى ئاران 0.8%، چوڭ، ئوتتۇرا ساناقەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1.8% ئاشتى.

3. نېفىت، توقۇمىچىلىق قاتارلىق يېتەكچى ساناقەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى تۆۋەنلەپ كەتتى، ئادەتتىكى بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، پولات - تۆمۈر ۋە يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىلىدىغان بىر قىسىم مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى يەنىلا ئاشتى. خام نېفىت 0.1%، يېپ 10.8%، رەخت 10.7%، يۇڭ توقۇلما 20.2%، يېپەك توقۇلما 28.8%، كىيىم - كېچەك 34.6% تۆۋەنلەپ كەتتى؛ سېمونت 16.1%، تاختا ئەينەك 3.1 ھەسسە، كىچىك تراكتور 28.4%، پىششىقلانغان نېفىت 9.5%، تارقىتىلغان توك 4.8% ئاشتى.

4. ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش ئەھۋالى نىسپىي ھالدا بىر قەدەر ياخشى بولدى، ئېغىر ساناقەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش - سېتىلىش نىسبىتى يېنىك ساناقەتنىڭكىدىن يۇقىرى بولدى. 1 - ئايدىن 12 - ئايغىچە ساناقەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش - سېتىلىش

نىسبەتى 97.3%، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر سانائەتنىڭ 98.8%، يېنىك سانائەتنىڭ 93% بولدى.

5. قىيىنچىلىقتىن نۇقتىلىق قوتۇلدۇرۇلىدىغان كارخانىلار ئىلگىرىلىدى، ئومۇمى سانائەت ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى تۆۋەنلەپ كەتتى. 3 يىلدا قىيىنچىلىقتىن قوتۇلدۇرۇش نىشانى بويىچە، ئاپتونوم رايوندىكى نۇقتىلىق يېتەكچىلىك قىلىنىدىغان زىيان تارتىدىغان 20 چوڭ، ئوتتۇرا يەرلىك دۆلەت كارخانىسىدىن 3 ى پايدا ئالىدىغان بولدى، 10 ى زىيانىنى ئازايتتى. ئومۇمى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرىلىمىدى. بۇنىڭ ئاساسلىق ئىپادىلىرى مۇنۇلار: بىرىنچىسى، تەكشۈرۈلگەن 7 تۈرلۈك ئىقتىسادىي ئۈنۈم كۆرسەتكۈچى ئىچىدە، پەقەت 2 تۈر 1997 - يىلىدىكىدىن ياخشى بولۇپ چىقتى، قالغان 5 تۈرنىڭ 1997 - يىلىدىكىگە يېتەلمىگەنلىكى مەلۇم بولدى. 1997 - يىلىدىكىدىن ياخشى بولغان 2 تۈرنىڭ ئەھۋالى مۇنداق: ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئوتتۇرىچە ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى 20 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، 9% ئاشقان؛ مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 97.3% كە يېتىپ، 1.98 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىگەن. 1997 - يىلىدىكىدىن تۆۋەن بولغان 5 تۈرنىڭ ئەھۋالى مۇنداق: ئومۇمىي مۇلۇكنىڭ تۆھپە يارىتىش نىسبىتى 5.73% بولۇپ، 1.74 پىرسەنت پوئىنتى؛ مۇلۇك قىممىتىنى ساقلاشنىڭ ئېشىش نىسبىتى 107.29% بولۇپ، 3.28 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن؛ كىرىم - چىقىم نىسبىتى 72.15% بولۇپ، 0.56 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىگەن؛ تۇراقسىز مەبلەغنىڭ ئوبوروت نىسبىتى 1.04 يىل (قېتىم) بولۇپ، 0.25 قېتىم ئازايغان؛ تەننەرخ خىراجىتىدىن پايدا ئېلىش نىسبىتى 1.81% بولۇپ، 1.91 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ ئۈنۈمبىرسال ئىندېكسىدىن قارىغاندا، 1 - ئايدىن 12 - ئايغىچە ئاپتونوم رايوندا مۇستەقىل ھېسابات قىلىنىدىغان سانائەت كارخانىلىرى ئاران 62.54% بولۇپ، 12.18 پىرسەنت پوئىنتى ئازىيىپ كەتكەن. ئىككىنچى، كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىشى ئېغىر. ئاپتونوم رايون بويىچە ستاتىستىكا قىلىنغان 1655 سانائەت كارخانىسى ئىچىدە، زىيان تارتقان كارخانا 709، زىيان كۆلىمى 42.8% بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىگەن؛ 205 چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىنىڭ 109 ى زىيان تارتقان. زىيان كۆلىمى 53.2% كە يېتكەن. ئاپتونوم رايون بويىچە مۇستەقىل ھېسابات قىلىندىغان، پايدا ئالىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ پايدا سوممىسى 21.8% تۆۋەنلەپ، زىيان تارتىدىغان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 34.6% ئۆرلەپ، پايدا - زىيانىنى بالانس قىلغاندىن كېيىنكى ساپ زىيان 969 مىليون يۈەنگە يېتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ساپ زىيىنى 432 مىليون يۈەن؛ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ساپ زىيىنى 1 مىليارد 149 مىليون يۈەن. ئۆچىنچى، 2 تۈردىكى مەبلەغنىڭ ئىگىلىنىشى ئېشىپ كەتكەن. ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 53 مىليارد 653 مىليون يۈەن بولۇپ، 5% تۆۋەنلەپ كەتكەن، سېتىش خىراجىتى 1 مىليارد 311 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 19.3% ئۆرلىگەن. يىل ئاخىرىدا تەييار مەھسۇلاتلار ئىگىلىگەن مەبلەغ 7 مىليارد 830 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 15.6% ئېشىپ كەتكەن؛ يىغىۋېلىشقا تېگىشلىك نېسى پۇل ساپ سوممىسى 13 مىليارد 906 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 35.9% ئۆرلىگەن؛ 2 تۈردىكى جەمئىي مەبلەغ 21 مىليارد 736 مىليون يۈەن بولۇپ، تۇراقسىز مەبلەغنىڭ ئوتتۇرىچە قالدۇق سوممىسىنىڭ 42.1% نى ئىگىلىگەن.

سانائەت ئىقتىسادى ھەرىكىتى سۈپىتىنىڭ يۇقىرى بولماسلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئاساسلىق سەۋەبلەر مۇنۇلار: بازار چەكلىمىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان بىۋاستە ئامىل، سېتىۋالغۇچىلار بازىرىنىڭ شەكىللىنىشى، تەمىنلەش بىلەن تەلەپ مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆزگىرىشى، ئۈنۈمنىڭ ئۆستىگە ئاسىيا پۇل مۇئامىلە كرىزىسىنىڭ تەسىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى تۈپەيلىدىن بازارلاردىكى رىقابەت بارغانسېرى كەسكىنلىشىپ كەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ ئۈنۈمگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى كەمچىل بولدى. خېلى بىر قىسىم كارخانىلارنىڭ رىقابەت كۈچىگە ئىگە مەھسۇلاتلىرى كەمچىل بولغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەتتە قەدەم بېسىشى قىيىن بولدى. تۆۋەنلۈك كەسىپ ھېسابلىنىدىغان نېفىت - نېفىت خىمىيە سانائىتى كارخانىلىرى بازار سەۋەبىدىن، پايدا ئېلىشتىن زىيان تارتىدىغان بولۇپ قالدى؛ توقۇمىچىلىق قاتارلىق ساھەلەردىمۇ ئىشقا تولۇق كىرىشەلمەسلىك، ئىقتىدارنى ئىشقا سالالماسلىق، باھا چۈشۈرۈش رىقابىتى قاتارلىق مەسىلىلەر كۆرۈلدى، بۇ بىۋاسىتە ھالدا كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشى، ئۈنۈمنىڭ ئازلاپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە تەسىر يەتكۈزىدىغان چوڭقۇر قاتلامدىكى سەۋەب — قۇرۇلمىنىڭ مۇزاپىق بولماسلىقى. پولات - تۆمۈر، كۆمۈر قاتارلىق ئەنئەنىۋى كەسىپلەر تۆۋەن سەۋىيىدە نىسپىي تويۇندۇرۇلدى، نېفىت، توقۇمىچىلىق قاتارلىق يېتەكچى كەسىپلەر ۋە يېڭىدىن بارلىققا كەلگەن كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتى ئاستا بولدى؛ ئادەتتىكى مەھسۇلاتلار ۋە تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلار بەك كۆپ، نۇسخىسى كونا، ئىقتىسادى ئاددىي بولدى، بەزى مەھسۇلاتلارنى

ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى زور مىقداردا بوش قالدى، بازاردا كۆپلەپ سېتىلىۋاتقان ئالاھىدە مەھسۇلاتلارغا بولسا يېتەرلىك ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ھازىرلانمىدى. كارخانىلاردىكى تەشكىلىي قۇرۇلمىدىن قارىغاندا، چوڭ كارخانىلار كۆپ ۋە كۆچلۈك ئەمەس، كىچىك كارخانىلار كۆپ ئەمما خىل ئەمەس.

كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان تۆپ سەۋەب مېخانىزمنىڭ جانلىق ئەمەسلىكى. تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىش جەريانىدا، بەزى كونا مېخانىزم يەنىلا رول ئويناپ، ئۆزگەرتىش توختاپ قالدى، بۇ ھال بىۋاستە ھالدا، كارخانىلاردا بولۇشقا تېگىشلىك ھاياتىي كۈچنىڭ كەم بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

دىڭ شۈچى

نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن 28 نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرى ئۆڭۈشلۈق ئىلگىرىلىدى. 26 تۈرگە دائىر مەلۇماتقا قارىغاندا، بۇ تۈرلەرگە 17 مىليارد 270 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالغان.

يىل ئاخىرىدا پۈتۈنلەي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش پىلانلانغان 12 تۈردىن تۈرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى، قەشقەر ئايرودرومىنىڭ ئۆچۈش رايونىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، شىنجاڭنىڭ چېگرىدىن چىقىرىلىدىغان 2 - ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشى، ئۈرۈمچى ساي يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، تېكەس دەريا‌سى ئېغىزىدىن سۇ باشلاپ سۇغىرىش قۇرۇلۇشى، ئىلى 2 - ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى، ئاقسۇ ئىشخىلا سۇ باشلاش تۈگۈنى قۇرۇلۇشى، شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىش - كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، «تەڭرىتاغ» قەغەز زاۋۇتى ۋە دۆلەت يولى «312» لىنىيىسىنىڭ تۈرپان - پىچان بۆلىكىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت 10 تۈر پۈتتۈرۈلۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، ئۈرۈمچى ئۆزۈن يوللۇق 2 - تېلېگراف تۈگۈنلۈك قۇرۇلۇشى، داۋانچىڭ شامال كۈچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3 - قارارلىق كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى قىسمەن ئۈسكۈنىلەرنىڭ ۋاقتىدا يېتىپ كەلمەسلىكى ۋە چەت ئەلدىن قەرز ئېلىش توختامىنىڭ كۆچكە ئىگە بولۇشىنىڭ كېچىكىشى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئۆز قەرىلىدە پۈتۈپ ئىشقا كىرىشەلمىدى. يەككە تۈر بويىچە ياكى قىسمەن ئىشقا كىرىشتۈرۈش پىلانلانغان 6 تۈردىن جەنۈبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىدا 449 كىلومېتىر يول ئۆلى پۈتكۈزۈلدى، 560.1 كىلومېتىر يولغا رېلىس يېتىۋېلىپ، كورلىدىن ئاقسۇغىچە بولغان بۆلىكىدە ۋاقتلىق قاتناشنى يولغا قويۇش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى؛ شىنجاڭ پاختا بازىسى قۇرۇلۇشىدا 107 مىڭ گېكتار بوز يەر ئېچىلىپ، 110 مىڭ گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلىپ. ئالدىن بېكىتىلگەن نىشان ئىشقا ئاشۇرۇلدى؛ شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قارىمىقىدىكى نېفىتلىك، تارىم نېفىتلىكى ۋە تۈرپان - قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۆزلەشتۈرۈشتە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولۇپ، يېڭىدىن 1 مىليون 702 مىڭ تونىنا خام نېفىت ئېلىش ئىقتىدارى كۆپەيتىلدى؛ ئۈرۈمچى تۈرۈبىلىق تەبىئىي گاز قۇرۇلۇشىدا يەككە تۈر بويىچە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. تارىم يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى، پوسكام نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت سېخىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى دەسلەپكى قەدەمدە لايىھىلىنىپ تەستىقلاندى. ئۈلۈغئاتا سۇچىلىق تۇغونلۇك قۇرۇلۇشى، ئۈرۈمچى - كۈيتۇك ئالىي تاشيولى، خۇڭيەنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى، ئۈرۈمچى ئايرودرومىنى ئۆزگەرتىش - كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق داۋاملاشتۇرۇلىدىغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە يىل بېشىدا بېكىتىلگەن نىشان ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ يېڭىدىن ئاشقان ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى مۇنداق بولدى: 107 مىڭ گېكتار بوز يەر ئېچىلدى، 110 مىڭ گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلدى، تاشيول مۇساپىسى 363.5 كىلومېتىر، تۆمۈر يولدا قاتناش باشلانغان مۇساپە 507.1 كىلومېتىر، 3200×45 مېتىرلىق ئايرودروم ئۆچۈش - قونۇش يولى بىر، تەبىئىي گاز تۈرۈبىسى 91 كىلومېتىر، ئوپتىكىلىق كابېل غول لىنىيىسى 932.18 كىلومېتىر، ئېلىنغان نېفىت 1 مىليون 702 مىڭ تونىنا، توك تارقىتىش گېنېراتورلىرىنىڭ سىغىمى 128 مىڭ كىلوۋات، شەھەرلەردىكى تېز سۈرئەتلىك يول 22.38 كىلومېتىر، شەھەرلەردىكى ئۆتۈشمە كۆۋرۈك 11، بىرىكمە ئاممىياك 40 مىڭ تونىنا، ئورىيە 30 مىڭ تونىنا.

ياڭ يىبو

كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئىچكى تەلەپنى كېڭەيتىش ئاچقۇچ، سۇپەت، تۈر، ئۈنۈم نىشان قىلىنىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا جەھەتتىكى تەرەققىياتى تېزلىتىلىپ، قۇرۇلمىنىڭ

تەڭشىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

1. تېخنىكا ئۇزگەرتىش تۈرلىرىنىڭ ئىلگىرىلەش قەدىمى تېزلىتىلدى. تېخنىكا ئۇزگەرتىش تۈرلىرى ۋە ئونتۈرا - غەربىي قىسمىنىڭ ئۈستۈنلۈكسىز جارى قىلدۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەشكىللەش، يولغا قويۇش ۋە ئومۇمىي پىلانغا ئېلىپ بېتەكچىلىك قىلىش، شۇنىڭدەك قۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەرنى يولغا قويۇش ۋە يېڭىدىن ئىش باشلىنىدىغان تۈرلەرنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىقى نۇقتىلىق ھالدا ئالاھىدە ياخشى تۇتۇلدى. بىرىنچىدىن، مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، مالىيىدىن ئورۇنلاشتۇرۇلىدىغان مەخسۇس تۈردىكى تېخنىكا ئۇزگەرتىش مەبلىغى ئازايتىلمىدى. ئىككىنچىدىن، پۈل مۇئامىلە تارماقلىرى مەبلەغ سېلىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، نۇقتىلىق تېخنىكا ئۇزگەرتىش تۈرلىرىگە سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىندى. ئۈچىنچىدىن، نۇقتىلىق تۈرلەرنى نازارەت قىلىش كۈچەيتىلىپ، تۈرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشى تېزلىتىلدى. تۆتىنچىدىن، تۈر مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىندى. تەدبىرلەر ئەمەلىيلەشكەچكە، شۇ يىلى داۋاملاشتۇرۇلىدىغان 13 نۇقتىلىق تۈر پۈتكۈزۈلۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. بۇ تۈرلەر مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۈستۈرۈش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە رول ئويناندى. 27 يېڭى تۈردە 4 - پەسلەە كەينى - كەينىدىن ئىش باشلاندى. 1998 - يىلى جەمئىيەت بويىچە تېخنىكا ئۇزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 8 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.6% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرى تېخنىكا ئۇزگەرتىشكە سالغان مەبلەغ 1 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 10% ئاشتى.

2. كارخانىلارنىڭ تېخنىكا يېڭىلىشى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش، ئۇگىنىش، تەتقىقاتنى بىرلەشتۈرۈش سالمىقى زورايتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 100 يېڭى مەھسۇلات كەشپ قىلىندى، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان يېڭى تېخنىكىدىن 30 ى كېڭەيتىلدى؛ تېخنىكا ئۇزلەشتۈرۈش ئاپپاراتلىرى بەرپا قىلىندى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك كارخانا تېخنىكا مەركىزىدىن 11 ى ئېتىراپ قىلىندى؛ ئاپتونوم رايونلۇق يېڭىلانغان تېخنىكا تۈرلىرى ئامبىرى قۇرۇلدى، تېخنىكا تەرەققىي قىلدۇرۇش قەرز پۇلى ۋە يېڭى مەھسۇلات كەشپ قىلىش فوندىدىن پايدىلىنىلىپ، ئونتۈرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تېخنىكا يېڭىلاش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشىغا مەدەت بېرىلدى؛ ئىشلەپچىقىرىش، ئۇگىنىش، تەتقىقات، خەۋەرلىشىش نۇقتىسىدىن 20 سى قۇرۇلۇپ، پەن - تېخنىكا نەتىجىسىنىڭ مەھسۇلاتقا ئايلىنىشىنى تېزلىتىلدى. توقۇمىچىلىق، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى قاتارلىق ساھەلەردە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان توك ئالماشتۇرۇش - سۇرئەت تىزگىنلەش، مۇھىت ئاسراش ۋە كومپيۇتېر ئارقىلىق تىزگىنلەش تېخنىكىسى كېڭەيتىلىپ، ئېنېرگىيە تېجەش - سەرپىيات تۆۋەنلىتىش تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، ئەنئەنىۋى كەسىپلەر ئۇزگەرتىلدى. «سۇيەت ئۈستۇرۇش پروگراممىسى» ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، داڭلىق مەھسۇلات ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، بايلىق مەنبەسى ئۈستۈنلۈكسىز تايىنىدىغان، مۇئەييەن ئىقتىسادىي كۆلەم ۋە بىر قەدەر يۇقىرى بازار ئىگىلەش نىسبىتىگە ئىگە داڭلىق مەھسۇلاتلار پائال بارلىققا كەلتۈرۈلدى. 1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتىدىن 15 ى تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايوننىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى 108 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە «گۈاڭخۇي» تاش ماتېرىيالى، «ئالتاي» خۇرۇم كېسىمى، «ئىلى ئالاھىدە ھارىقى» قاتارلىق داڭلىق مەھسۇلاتلار ئاپتونوم رايون ئىچى - سىرتىدىكى بازارلاردا بىر قەدەر مەشھۇر.

3. تېخنىكا يېڭىلاش بىلەن قۇرۇلمىنى تەڭشەش بىرلەشتۈرۈلدى، نۇقتىلىق ساھەلەردە قۇرۇلمىنى تەڭشەشتە ئىلگىرىلەش بولدى. توقۇمىچىلىق ساھەسىدە ئۈرچۇقلارنى ئازايتىپ، خادىملارنى قىسقارتىشنىڭ يىللىق كۆرسەتكۈچى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى؛ نۇقتىلىق كۆمۈرچىلىك كارخانىلىرىنى يەرلىكە چۈشۈرۈش ۋە كىچىك كۆمۈر كانلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى. 1998 - يىلى گوۋۇيۈەن تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى ۋە جۇڭگو خەلقارا قۇرۇلۇش مەسلىھەتچىلىكى شىركىتىدىكى مۇتەخەسسىسلەر توقۇمىچىلىق، نەپىت، نەپىت خىمىيە ساھەسىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، پىلانلاشنى دەللەللەشكە ياردەم بېرىشكە تەكلىپ قىلىندى. ئۇلار تېخنىكا يېڭىلاشنى تېزلىتىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش جەھەتتە دەسلەپكى پىكىر ۋە لايىھىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. كارخانا قۇرۇلمىسىنى تەڭشەيدىغان «قۇدىلىشىش قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلۇپ، شەرقىي قىسمىدىكى تەرەققىي تاپقان ئۆلكە، رايونلارنىڭ بىر قەدەر كۆچلۈك ئەمەلىي ئىقتىسادىي كۆچكە ئىگە چوڭ كارخانا (گۇرۇھ) لىرى ياكى داڭلىق مەھسۇلاتى بار كارخانىلىرى بىلەن بىرلىشىش، قايتا تەشكىللىنىش، پاي قاتناشتۇرۇش ياكى مەبلەغ سېلىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق 12 ھەمكارلىق تۈرى ئىمزالاندى ھەمدە يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

4. بايلىق مەنبەسىدىن ئۇنۇمۇبرسال پايدىلىنىش خىزمىتى

يەنمۇ كۈچەيتىلدى. «ئاپتونوم رايونىنىڭ بايلىق مەنبەسىدىن ئونۇپرسال پايدىلىنىشنى يەنمۇ قانات يايدۇرۇشقا دائىر بىرقانچە پىكرى» ۋە «بايلىق مەنبەسىدىن ئونۇپرسال پايدىلىنىش تۈزلىرىنى ئېتىراپ قىلىش، باشقۇرۇش چارىسى» تۈزۈپ چىقىلدى. ئېنېرگىيە تېجەش - سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىش، ئونۇپرسال پايدىلىنىش ۋە مۇھىت ئاسراش تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىش بويىچە ئولكە كۆرسەتىش تۈرىدىن 5 ى ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، كارخانىلارنىڭ ئېنېرگىيە تېجىشى، سەرپىيات تۆۋەنلىتىشى، ئونۇمنى ئۆستۈرۈشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

دېلىك شۇچى

قۇرۇلۇش مەسلىھەتچىلىكى ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ قۇرۇلۇش مەسلىھەتچىلىكى شىركىتى 83 تۈرگە ھەرخىل مەسلىھەت بەردى، بۇ تۈرلەرگە 22 مىليارد 800 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۈر تەكلىپنامىسى، ئىمكانىيەت تەتقىقات دوكلاتى تۈر، تۈر تەكلىپنامىسى، ئىمكانىيەت تەتقىقات دوكلاتى باھالانغىنى 20 تۈر، قۇرۇلۇش باھاسى تەكشۈرۈپ بېكىتىلگىنى 3 تۈر، مال - مۇلۇكنى باھالاپ مۇلچەرلەش دوكلاتى پىزىلغىنى 3 تۈر، ئىقتىسادقا باھا بېرىلگىنى بىر تۈر، ئومۇمىي پىلان تۈزۈلگىنى 2 تۈر، باشقىلىرى 5 تۈر.

گاۋ شياۋشياڭ

ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنىڭ ئىسلاھ قىلىنىش ئەھۋالى

1. چوڭ شىركەت، چوڭ گۇرۇھ ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىش قەدىمى تېزلىتىلدى.

1) 1998 - يىلى چوڭ ۋە ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىسىدىن 20 سىنىڭ تۈزۈلمىسىنى قېلىپلاشتۇرۇلغان شىركەت تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىشى بېكىتىلگەنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 10 كارخانا تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىپ ھەمدە ژۇسكا ئېسىپ ئىشقا چۈشتى، 2 كارخانا تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىۋاتىدۇ، 8 كارخانىنىڭ تۈزۈلمە ئۆزگەرتىش لايىھىسى ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، دەسلەپكى ۋە تەكشۈرۈپ تەستىقلاشقا يوللاش باسقۇچىغا كىردى.

2) 1998 - يىلى 8 چوڭ كارخانا گۇرۇھى يېڭىدىن تەشكىللەندى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە ھەرخىل يەرلىك كارخانا گۇرۇھى 113 كە، گۇرۇھلارنىڭ تىجارەت قىلىدىغان ئومۇمىي كاپىتالى 6 مىليارد يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. مەملىكەت بويىچە سىناق ئۇقتىسى قىلىنغان 120 كارخانا گۇرۇھى قاتارىغا كىرگۈزۈلگەن شىنجاڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى گۇرۇھىنى سىناق ئۇقتىسى قىلىش لايىھىسى كۆپ قېتىم دەسلەپكى ئارقىلىق دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىغا يوللاندى. شىنجاڭ توقۇمىچىلىق گۇرۇھىسى خادىملارنىسى قىسقارتىپ ئونۇمنى ئاشۇرۇش ۋە ئۈرچۈقلارنى ئازايتىپ ئۆزگەرتىشنى پائال يولغا قويۇپ، زىيانىنى تۈگىتىپ، قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇش جەھەتتە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى، خەمىيە سانائىتى گۇرۇھى، «تەڭرىتاغ» سېمونت گۇرۇھى قاتارلىق بىر قاتار نۇقتىلىق كارخانا گۇرۇھلىرى ئانا - بالا تۈزۈلمىسىنى راۋانلاشتۇرۇش، ئىچكى قۇرۇلمىنى تەڭشەش جەھەتتە خېلى زور دەرىجىدە ئىلگىرىلەپ، بالا شىركەتلەرنى قايتا تەشكىللەپ بازارغا چىقىرىشقا مەبلەغ جۇغلاش ئۈچۈن ئاساس سالدى. «ئالتاي» خۇرۇم گۇرۇھى سېتىۋېلىش، قوشۇۋېلىشنىڭ بىر قاتار يېڭى پىلانلىرىنى يولغا قويغاندىن كېيىن، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ۋە بازارلاردىكى ئۈلۈشى يەنمۇ كېڭەيدى، گۇرۇھنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە كۆن - خۇرۇم ساھەسىدىكى باشلامچىلىق ئورنى مۇستەھكەملەندى.

3) 1998 - يىلى يەنە شىنجاڭدىكى يەرلىك 2 كارخانا («تەڭرىتاغ» توقۇمىچىلىق شىركىتى، «تەڭرىتاغ» پاي شىركىتى) بازارغا كىردى، «تەڭرىتاغ» توقۇمىچىلىق شىركىتى جەمئىيەتكە 47 مىليون يۈەنلىك ئوبوروت قىلىشقا بولىدىغان پاي تارقىتىپ، 214 مىليون يۈەن مەبلەغ جۇغلىدى، «تەڭرىتاغ» پاي شىركىتى جەمئىيەتكە 45 مىليون يۈەنلىك ئوبوروت قىلىشقا بولىدىغان پاي تارقىتىپ، 250 مىليون يۈەن مەبلەغ جۇغلىدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە شىنجاڭدا بازارغا كىرگەن يەرلىك كارخانا 9 غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە «تۇنخې»، «دوستلۇق» ۋە ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتىدىن ئىبارەت 3 شىركەت پاي تەقسىم قىلىشنى تاماملىدى. بازارغا كىرگەن شىركەتلەر پاي چېكى تارقىتىش ۋە پاي تەقسىملەش ئارقىلىق 1 مىليارد 468 مىليون يۈەن مەبلەغ جۇغلاپ، ئۆز تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىنى يېتەكلەشتە مۇھىم رول ئوينىدى. دۆلەت چوڭ‌ئورگەن بازارغا كىرىش پىلانىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك كارخانىلاردىن يەنە «كۇنخۇالۇن» پاي گۇرۇھىسى، «گۈاڭخۇي» تاش ماتېرىياللىرى كارخانىسى، چارۋىچىلىق گۇرۇھى ۋە خەلقئارا سودا - سانائەت شىركىتى قاتارلىق 4 كارخانا تاللىنىپ بازارغا كىرىشكە كۆرسىتىلدى، ئۇلارنىڭ ئالدىن يولالغان ماتېرىياللىرى جۇڭگو ئاكسىيە نازارەتچىلىكى كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتتى، ئۇلار ھازىر قېلىپلاشتۇرۇلۇش، تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش جەريانىدا تۇرماقتا. شىنجاڭدىكى بازارغا كىرگەن يەرلىك شىركەتلەرنىڭ ئالغان پايدا سوممىسى

ئونتۇرا ھېساب بىلەن %25 ئەتراپىدا ئاشتى، 1998 - يىلى شىنجاڭدىكى يەرلىك ئىقتىسادنىڭ ئېشىش نىسبىتى %7.3 بولدى، ئەمما بازارغا كىرگەن شىركەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش نىسبىتى %32.1 كە يەتتى. شىنجاڭدا ئاكسىيە تجارىتى قىلمىدىغان (مەخسۇس ياكى قوشۇمچە) ئاپپاراتتىن 5ى، ئاكسىيە تجارىتى بۆلۈمىدىن 23 ى بولۇپ، يىللىق سودا مىقدارى 80 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %25.4 ئاشتى. قەرەللىك مال ۋاستىچىلىكى قىلمىدىغان شىركەتتىن 4 ى، ئاكسىيە كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش سالاھىيىتى بار بوغالتىرلىق، ئادۋوكاتلىق، مال - مۇلۈك باھالاش ئاپپاراتى ۋە يەر باھالاش ئاپپاراتىدىن 12 سى بار. ئاكسىيىگە مەبلەغ سېلىشقا قاتنىشىپ ھېساب ئاچقان ئادەم 200 مىڭدىن ئېشىپ كەتتى.

2. قوشۇۋېلىشقا ئىلھاملاندۇرۇش، ۋەيران بولۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش، كاپىتال قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش پىلانى داۋاملىق يولغا قويۇلۇپ، چوڭ، ئونتۇرا دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مال - مۇلۈكىنى قايتىدىن تەشكىللىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

1997 — 1998 - يىللىرى 92 كارخانا مەملىكەت بويىچە كارخانىلارنى قوشۇۋېتىش، ۋەيران قىلىش ۋە خادىملارنى ئازايتىپ ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش خىزمىتى پىلانىغا كىرگۈزۈلگەندى، بۇنىڭ ئىچىدە ۋەيران قىلىنغان كارخانا 17، قوشۇۋېتىلگەن كارخانا 46، خادىملىرى ئازايتىلىپ ئۈنۈم ئۆستۈرۈلگەن كارخانا 29، بۇ كارخانىلار مال - مۇلكىنىڭ سوممىسى 13 مىليارد 300 مىليون يۈەن، قەرزى 13 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولۇپ، ئونتۇرىچە كىرىم - چىقىم نىسبىتى %97 بولغاندى. پىلان يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، بانكىلارنىڭ ھېسابتا تۇرۇپ قالغان قەرز پۇلىدىن 1 مىليارد 870 مىليون يۈەن كۆتۈرۈۋېتىلدى، 26 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى (ۋەيران بولغان كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر مۇشۇنىڭ ئىچىدە) ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلدى ۋە تارقاقلاشتۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن كارخانىلارنىڭ كىرىم - چىقىم قۇرۇلمىسى ۋە تجارەت مۇھىتى ياخشىلىنىپ، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشكە ھەيدەكچىلىك قىلىنىپ، زىيانىنى توگىتىپ، پايدىنى كۆپەيتىشكە شارائىت يارىتىلدى. ئىگىلىنىشچە، 1997 - يىللىق پىلانغا كىرگۈزۈلگەن 48 كارخانىنىڭ پىلان يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرىكى زىيىنى 680 مىليون يۈەنگە يەتكەن، پىلان يولغا قويۇلۇشنىڭ ئالدىنقى بىر يىلىدىكى ئەملىي زىيىنى 400 مىليون يۈەن بولۇپ، پىلان يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، زىيانىنىڭ ھەممىسى پايدىغا ئۆزگەرگەن. 1998 - يىللىق پىلانغا كىرگۈزۈلگەن 44 كارخانىدا پىلان يولغا قويۇلۇپ ئەملىيلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، توگىگەن زىيان ۋە كۆپەيگەن پايدا 1 مىليارد يۈەنگە يەتكەن. ئونىڭدىن باشقا، كاپىتال قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشىمۇ ئېشىنچە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى شاللاش، ئاپتونوم رايونىنىڭ كەسىپ ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، ئۇستۇنلۇككە ئىگە كارخانىلارنىڭ تۆۋەن تەننەرخنى كېڭەيتىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئەلالىرىنى تاللاش، ناچارلىرىنى شاللاشتىن ئىبارەت بازار مېخانىزمىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈشتە كۆچلۈك تۈرتكىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

3. كىچىك كارخانىلار كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق قويۇۋېتىلىپ جانلاندۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا كىچىك كارخانىلار ئىسلاھاتىنىڭ سالمىقى زورايتىلىپ، سۈرئىتى تېزلىتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي خەلق مۇلۈكچىلىكىدىكى تۈرلۈك كىچىك كارخانا 7000 دىن ئاشىدۇ، يىل ئاخىرىغىچە %60 كارخانىدا كۆپ خىل شەكىلدە توزۇلمە ئۆزگەرتىلدى، سۈرئىتى تېزرەك بولغان رايونلاردا %80 — %70 كە يەتتى. توزۇلمە ئۆزگەرتىش شەكلىدىن قارىغاندا، چەكلىمە مەسئۇلىيەت شىركىتىگە ئۆزگەرتىلگىنى %28.3 نى، پاي ھەمكارلىق توزۇمىگە ئۆزگەرتىلگىنى %25.4 نى، قوشۇۋېتىلگەن، بىرلەشتۈرۈۋېتىلگىنى %11.2 نى، ئىگىلىك باشقۇرۇشى ئىجارىگە بېرىلگىنى %17.8 نى، ۋەيران قىلىنغىنى %8.5 نى، سېتىۋېتىلگىنى %6.4 نى، توزۇلمىسى باشقا شەكىلدە ئۆزگەرتىلگىنى %2.4 نى ئىگىلەيدىكەن. تەكشۈرۈلگەن ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى كىچىك كارخانىلار ئىسلاھاتى تۆۋەندىكىدەك ئالاھىدىلىككە ئىگە بولغان: بىرىنچىسى، رەھبەرلىك ئەھمىيەت بەرگەن، تەشكىلىي تەدبىر، سىياسەت تەدبىرى قاتارلىقلار بىر قەدەر كۆچلۈك بولغان ۋە ئەملىيلەشكەن، خىزمەتلەر بىر قەدەر پۈختا ئىشلەنگەن. ئىككىنچى، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇلۇپ، ئاممىۋى چوڭ مۇھاكىمە قانات يايدۇرۇلۇپ، ناھايىتى كۆچلۈك ئىسلاھات كەيپىياتى ۋە كەڭ ئاممىۋى ئاساس يارىتىلغان. ئۈچىنچى، مۇلۈك ھوقۇقىنى ئايدىڭلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئاچقۇچ چىڭ تۇتۇلۇپ، ئىسلاھاتنىڭ نىشانى ۋە تەسەۋۋۇرى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلغان. تۆتىنچى، ئەملىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇلۇپ، كۆپ خىل شەكىل يولغا قويۇلغان، ھەيۋە قىلىنمىغان، ھەممە بىر تاياقتا ھەيدەلمىگەن. بەشىنچى، جايلاردا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشقا ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان خادىملارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت

بېرىلىپ، ھەم ئىجتىمائىي مۇقىملىق ساقلاپ قېلىنغان، ھەم كەلگۈسى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىسلاھات جەھەتتىكى ئاكتىپلىقى قوزغىتىلغان. ئىسلاھات سالمىقىنىڭ زورىيىشىغا ۋە كۆپ يىللىق ئىسلاھات تەجرىبىسىنىڭ جۇغلىنىشىغا ئەگىشىپ، كىچىك كارخانىلار ئىسلاھاتىنىڭ ئۈنۈمى نامايان بولۇشقا باشلىدى. ئىسلاھات بۇرۇنراق ئېلىپ بېرىلغان سانجى ئوبلاستىدا ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك شىركىتى، «تۇنخي» گۇرۇھى ۋەكىللىكىدىكى بىر تۈركۈم ئۈستۈنلۈككە ئىگە باشلامچى كارخانىلار بارلىققا كېلىپلا قالماستىن، بەلكى كارخانىلارنىڭ پۈتكۈل ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، ئوبلاست بويىچە يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ پايدا - زىيانىنى بالانس قىلغاندىن كېيىنكى ساپ پايدىسى 14 مىليون يۈەنگە يەتتى. نۇقتىلىق نازارەت قىلىپ كونترول قىلىنىدىغان 60 كارخانىنىڭ ئالغان پايدىسى 110 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇننى ئىگىلىدى. قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى توزۇلمىسى نۇقتىلىق ئۆزگەرتىلگەن 31 كارخانىنىڭ پايدىسى 1997 - يىلىدىكىدىن 57.3% ئاشتى، زىيىنى 30% ئازايدى، پايدا - زىيانىنى بالانس قىلغاندىن كېيىنكى ساپ پايدىسى 18 مىڭ 3 يۈەن بولدى.

4. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى ئوبدان ئىشلەندى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 169 مىڭ 400 ئادەم (شۇ يىلى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغىنى 130 مىڭ، 1997 - يىلدىن قېپقالغىنى 39 مىڭ 400) يەرلىكتە ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ھەرخىل يوللار ئارقىلىق 93 مىڭ 800 ئادەم قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئورۇنلار تەشكىللىك ھالدا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغىنى 47 مىڭ 200، ئۆزى ئىش تاپقىنى 46 مىڭ 600، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش نىسبىتى 55.3% بولدى؛ ئىش ئورنىدىن قېلىپ ئىشقا ئورۇنلىشالمىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر كارخانىنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش پۇلىنى ۋاقتىدا ئالىدىغان بولدى، بۇنىڭ بىلەن مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان «ئۈچ يۈز پىرسەنت» تەلىپى ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

5. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش، داۋالىنىش قاتارلىق ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلدى.

دۆلەتنىڭ بىر تۈتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، شىنجاڭنىڭ ئەھۋالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، بىرىنچىدىن، نۇقتىدا سىناق قىلىش ئاساسىدا، ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈشتىكى ئاساسىي كاپالەت تۈزۈمى ئورنىتىلىپ، ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى ۋىلايەت دەرىجىلىكلەر بىر تۈتاش پىلانلاشتىن ئاپتونوم رايون بىر تۈتاش پىلانلاشقا ئۆتۈشىنىڭ تەييارلىق خىزمىتى ئورۇندالدى. ئىككىنچىدىن، ياشانغاندا كۆتۈنۈش، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىنىڭ قاپلاش كۆلىمىنى كېڭەيتىش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلۇپ، «ئاپتونوم رايونىنىڭ يەككە ئىگىلىك، خۇسۇسىي كارخانىلار ۋە ئۇلارنىڭ خادىملىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىغا قاتنىشىشنى سىناق قىلىش چارىسى» ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەمدە بىر قىسىم خۇسۇسىي كارخانا ۋە يەككە سودا - سانائەتچىلەر ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتا خىراجىتىنى جەمئىيەتتىن بىر تۈتاش توپلاشقا قاتناشتۇرۇلدى. ئۈچىنچىدىن، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا فوندىنى يىغىش ۋە قەرزنى ئۆتىنىلاش خىزمىتى كۇچەيتىلىپ، ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي فوندىنى بىر تۈتاش پىلانلاش ۋە يىغىش نىسبىتىنى 90% تىن ئاشۇرۇلدى. ئۈنىڭدىن باشقا، داۋالىنىش سۇغۇرتىسى تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش تۇرپان شەھىرىدە 1998 - يىل 1 - ئايدا، سانجى شەھىرىدە 9 - ئايدا يولغا قويۇلغان بولۇپ، ئىلگىرىلەش ئەھۋالى ئاساسىي جەھەتتىن تەكشى ۋە مۇقىم بولدى؛ شەھەر - بازارلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى، تۇرالغۇ ئۆيى جامائەت فوندى تۈزۈمى ئومۇميۈزلۈك ئورنىتىلدى، جامائەت فوندىنىڭ كوللېكتىپقا مەنسۇپ بولۇش نىسبىتى 70% تىن ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇم ئىگىدارلىقىدىكى ئۆيلەرنى سېتىش نىسبىتى 70% تىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈرۈمچى قاتارلىق شەھەرلەرنىڭ 90% كە يەتتى.

6. مەملىكەت بويىچە بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن، مەركەزلەشتۈرۈلگەن ئاكسىيە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇلدى.

«گوۋۈيۈەننىڭ جۇڭگو ئاكسىيە نازارەتچىلىكى كومىتېتى ئاپپاراتىنى ئىسلاھ قىلىش لايىھىسى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» غا ئاساسەن، جۇڭگو ئاكسىيە نازارەتچىلىكى كومىتېتى ھەرقايسى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون، بۆلۈستە قاراشلىق شەھەرلەردىكى ئاكسىيە باشقۇرۇش

ئىشخانىلىرىنى ئۇتتكۇزۇۋېلىپ، تىك لىنىيىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويدى. جۇڭگو ئاكسىيە نازارەتچىلىكى كومىتېتى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ئەسلەتمە ئىمزالاپ، شىنجاڭ ئاكسىيە باشقۇرۇش ئىشخانىسىنى جۇڭگو ئاكسىيە نازارەتچىلىكى كومىتېتىنىڭ رەسمىي ۋاكالەت ئاپپاراتى قىلىپ ئۆتكۈزۈۋالدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئەسلىدىكى خىزمەتچى خادىملارنىمۇ ئۆتكۈزۈۋالدى. ئۆتكۈزۈۋېلىنغاندىن كېيىن، شىنجاڭ ئاكسىيە باشقۇرۇش ئىشخانىسى شىنجاڭ تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىدىن ئايرىلىپ چىقىپ، مۇستەقىل ئاپپارات بولدى.

جاڭ شۇ

كارخانا ئىسلاھاتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا دۆلەت كارخانىلىرىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتىن ئىبارەت 2 چوڭ نىشان زىج دەۋرىي قىلىنىپ، كارخانا ئىسلاھاتى خىزمىتىنىڭ سالمىقى يەنىمۇ زورايتىلدى.

1. كاپىتال قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشتا يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بولدى. قوشۇۋېلىشقا ئىلھاملاندۇرۇش، ۋەيران بولۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش، خادىملارنى ئازايتىپ ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش فاكتورى بويىچە، 1998 - يىلى بانكىنىڭ ھىسابتا تۇرۇپ قالغان قەرز پۇلىنىڭ كۆتۈرۈۋېتىلىش كۆلىمى 1 مىليارد 160 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 51.2% ئاشتى، بۇ 70 كارخانىغا چېتىلىدۇ. تۇرۇپ قالغان ھىساباتنى سېلىشتۇرۇش پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن، ئاپتونوم رايون بويىچە قوشۇۋېلىش ۋە خادىملارنى ئازايتىپ ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن كارخانىلارنىڭ مالىيە خىراجىتى 670 مىليون يۈەن ئازايتىلىپ، قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلارنىڭ تۆۋەن تەننەرخنى كېڭەيتىش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، مال - مۇلۇك يەنىمۇ ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلارغا مەركەزلەشتۈرۈلدى. «شەرق» گۇرۇھىنىڭ «تەڭرىتاغ» پار قازىنى زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىشى، شىنجاڭ كاۋچۇك زاۋۇتىنىڭ ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىشى، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى پاي شىركىتىنىڭ شىنجاڭ ئېلېكتر سىمى، كابېل زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىشى قاتارلىق 27 تۈرنىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن 3 مىليارد 100 مىليون يۈەنلىك مال - مۇلۇك قايتىدىن تەشكىللەندى، قايتا تەشكىللەنگەندىن كېيىنكى كارخانىلارنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسى ۋە تىجارەت ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ئىلى كاناپ زاۋۇتى قاتارلىق 8 كارخانىنى ۋەيران قىلىش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئورۇندالدى. ئۈرۈمچى، شىخەنزىدىن ئىبارەت سىناق نۇقتىسى قىلىنغان 2 شەھەردە 6000 دىن ئارتۇق ئېشىنچا خادىم تارقاقلاشتۇرۇلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالغان 70 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرىپ، مەركەز تەلەپ قىلغان مەركەز قۇرۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەركەزگە كىرىش ۋە ئاساسىي تۇرمۇش كاپالەت پۇلىنى تارقىتىشتىن ئىبارەت «ئۈچ يۇز پىرسەنت» نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

2. چوڭ كارخانىلارنى نۇقتىلىق تۇتۇش، كىچىك كارخانىلارنى يۆلەش سالمىقى زورايتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ 17 كارخانا گۇرۇھىنى تەشكىللەش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئىلگىرىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ خىمىيە سانائىتى گۇرۇھى، «تەڭرىتاغ» بىناكارلىق ماتېرىياللىرى گۇرۇھى قاتارلىق 9 كارخانا ۋۇنسكا ئېسىپ ئىش باشلىدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 60 چوڭ ۋە ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىسى قېلىپلاشتۇرۇلغان شىركەت تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىشنى تاماملىدى ياكى جىددىي ئېلىپ باردى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭراق بولغىنى ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق گۇرۇھى شىركىتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى شىركىتى، «تۇنخې» گۇرۇھى قاتارلىقلاردۇر.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا كىچىك كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش تېزلىتىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كىچىك كارخانىلارنى يۆلەش خىزمىتىنىڭ سالمىقى كۆچەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش نۇقتىدىن دائىرىگە قانات يايدى، سانجى ئوبلاستى، شىخەنزە شەھىرى، قۇمۇل، تۇرپان، ئىلى ۋىلايەتلىرى، بورتالا ئوبلاستى، قەشقەر ۋىلايىتى قاتارلىق جايلاردا كىچىك كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش دائىرىسى 50% تىن ئېشىپ كەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى 7000 دىن ئارتۇق ھەرخىل كىچىك كارخانىنىڭ ئاز كەم 3000 ىدا تۈرلۈك شەكىلدىكى ئىسلاھاتلار ئېلىپ بېرىلدى. تۈزۈلمە ئۆزگەرتىشنىڭ كۆپ خىل شەكىللىرى ئىچىدە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 28.3% نى، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكىسى 25.4% نى، قوشۇۋېلىنغان، بىرلەشتۈرۈۋېتىلگىنى 11.2% نى، ئىجارىگە بېرىلگىنى 17.8% نى، ۋەيران قىلىنغىنى 8.5% نى، سېتىۋېتىلگىنى 6.4% نى، باشقا شەكىلدىكىسى 2.4% نى

ئىگىلەيدۇ. ساۋەن سېمونت زاۋۇتى، قورغاس ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى قاتارلىق بىر تۈركۈم كىچىك كارخانىلار مېخانىزمنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ھاياتىي كۈچىنى جارى قىلدۇردى.

3. ئومۇمىي مۇلۈكچىلىكتە بولمىغان ئىقتىسادتا يېڭى تەرەققىياتلار بارلىققا كەلدى. «مېڭ» گۇرۇھى، «گۈاڭخۇي» گۇرۇھى، «خۇالىك» گۇرۇھى، «دېلۇك» گۇرۇھى، «جۇنلۇي» گۇرۇھى قاتارلىق بىر تۈركۈم بىر قەدەر چوڭ كۆلەمدىكى خەلق باشقۇرۇشىدىكى ۋە ئارىلاشما تېپتىكى كارخانىلار مەيدانغا كەلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، ئاپتونوم رايوندىكى سانائەت كارخانىلىرى ئىچىدە خەلق باشقۇرۇشىدىكى 3 خىل شەكىلدىكى كارخانا قاتارلىق ئىقتىسادىي تەركىبلىك سانائەت جەھەتتە ئورۇندالغان قوشۇلما قىممەت ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت قوشۇلما قىممىتىنىڭ 5.6% نى ئىگىلىدى.

4. ئاشلىق ئوبوروت تۈزۈلمىسى قاتارلىقلارنى ئىلاھ قىلىش يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى. دۆلەتنىڭ ئاشكارا سېتىۋېلىش، باھاسى بويىچە سېتىش، بېكىتىلمە ھالەتتە ھەرىكەت قىلىش سىياستى بويىچە، ئاپتونوم رايونىنىڭ بازارلىرىدىكى ئاشلىق باھاسى پەيدىنپەي ئەمەلىيلەشتى، ئاشلىق زىيىنى جەھەتتىكى يېڭىدىن تۈرۈپ قالغان ھېساب بىر ئاز ئازايدى. 1998 - يىلى سودا - سانائەت - يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلىدى، شىنجاڭ لوپنۇر توقۇمىچىلىق گۈرۇھى شىركىتى قاتارلىق سىناق نۇقتىسى قىلىنغان كارخانىلار ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمنى يەڭگۈشلەش؛ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇش ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە پايدىلىق ئىزدىنىشلەرنى ئېلىپ بېرىپ، دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

دېلك شۈچى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا تەكشۈرۈپ بېكىتىلگەن شىنجاڭنىڭ 15 داڭلىق مەھسۇلاتى

مەھسۇلات نامى	تاۋار ماركىسى	كارخانا نامى
مايغا چىلانغان ئېلېكتر ئېنېرگىيىلىك ترانسفورماتور	يېڭى، ئالاھىدە	شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك شىركىتى
توك سىمى - كابېل سىستېمىسى مەھسۇلاتى	يېڭى، ئالاھىدە	شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك شىركىتى
زەنجىرسىمان ئوچاق تىزمىلىق سانائەت پار قازىنى	مۇقەددەس ئوت	ئۈرۈمچى پار قازان باش زاۋۇتى
ھاۋا ئالماشتۇرغۇچ	شىنفېك	شىنجاڭ «1 - ئىيۇل» يەل ماشىنىسى زاۋۇتى
سېمونت	شىنگۈك	شىنجاڭ كازىۋەن سېمونت زاۋۇتى
پەمدۇر قېيامى	تىڭيۇ	شىنجاڭ «جاڭتۇك» پەمدۇر ياسالمىلىرى ئىشلەش چەكلىك شىركىتى
«شۆبەيجېن» ماركىلىق تەڭرىتاغ مۇزلۇقى سۈيى، ساپ سۇ	شۆبەيجېن	شىنجاڭ «شۆبەيجېن» سودا - سانائەت چەكلىك شىركىتى
ئالاھىدە ئېچىتقۇلۇق، ئۇزاق ساقلانغان ھاراقلار	ئاقتېرەك	شىخەنزە «ئاقتېرەك» ھاراق زاۋۇتى
ئارىلاشما ئوغۇت	نۇلۇك نۇلۇكنۇلۇك	شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى مەخسۇس خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى
ئېتىلېن گلىكول	لاچىن	شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى
پولات چۈۋىلىق بېتونىنى قىزىتىپ بېسىلاش ئاسمىسى، تومۇرلۇق پولات چۈۋىق، دىئافراگما، پولات چۈۋىق، كەپشەر چوكىلىق پولات	خۇلى	شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

يەم - خەتكە	تەيكۇن	شىنجاڭ «تەيكۇن» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى
ترانسفورماتور مېيى ۋە سوۋۇتۇش ماشىنىسى ئاپتولى	يىلۇك	شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قاراماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى
پولئۇنىل خلوربدلىق سمولا	ياشى	شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» چەكلىك پاي شىركىتى
دىزېل ماتور ۋە يول ئاسفالتى	تەڭرىتاغ	شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

دۆلەت مال - مۇلكىنى باشقۇرۇش

مۇلۇك ھوقۇقىنىڭ تىزىملىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاش خىزمىتى تۈزۈمى تولۇقلاندى ۋە مۇكەممەللەشتى. تۈرلۈدى، يىللاردىن بۇيانقى مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاشقا ئائىت ئارخىپ ماتېرىياللىرى رەتلەندى، بىرقەدەر مۇنتىزىم بولغان مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاش ئارخىپى تۈزۈلدى، مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاش خىزمىتىنى يەنىمۇ قېلىپلاشتۇرۇلۇپ، تۈزۈملەشتۈرۈلۈپ، مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاشنى يىللىق تەكشۈرۈش ۋە مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاشنى تەھلىل قىلىش دوكلاتى بىر قەدەر ياخشى ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە مۇلۇك ھوقۇقى تىزىملانغان كارخانا 4053 (پۈل مۇئامىلە كارخانىلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇن، ئىجتىمائىي تەشكىلات 10 مىڭ 401.

لىيۇ جيەنگو

مال - مۇلۇكنى باھالاپ باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر دۆلەت مال - مۇلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتلىرىنى 1997 - يىللىق تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردى، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتلىرىنىڭ دەرىجىسىنى تەكشۈرۈش چارىسى» نى تۈزۈپ چىقىپ، ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتلىرىنىڭ دەرىجىسىنى قايتىدىن باھالاپ بېكىتتى، باھالاشتا 15 ئورۇن A دەرىجىلىك مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى، 28 ئورۇن B دەرىجىلىك مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى، 13 ئورۇن C دەرىجىلىك مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى بولدى، 34 مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى تەلەپكە يېتەلمىگەنلىكى ئۈچۈن دەرىجىسى بېكىتىلمىدى. بۇ ئىدارە يەنە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مال - مۇلۇك باھالاشتا تۈر تۈرغۇزۇش، ئېتىراپ قىلىشنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ چوڭ - چوڭ مال - مۇلۇك باھالاش تۈرلىرىنى مۇتەخەسسىسلەر باھالاش تۈزۈمى (سىناق نۇسخىسى)» نى تۈزۈپ چىقتى، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ «بوستان» ئۈزۈن تالالىق پاختا چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ تاشقى سودا (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ۋە شىنجاڭ تاشقى سودا كۆن - خۇرۇم شىركىتى قاتارلىقلارنىڭ چوڭ - چوڭ مال - مۇلۇك باھالاش خىزمىتىگە قاتناشتى. 1998 - يىلى تۈرغۇزۇلغان تۈر 1794 بولۇپ، 1627 تۈر تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئېتىراپ قىلىندى، باھالىنىدىغان تۈرلەرنىڭ دەپتەردىكى ئەسلى قىممىتى 14 مىليارد 987 مىليون يۈەن، ساپ قىممىتى 13 مىليارد 748 مىليون يۈەن ئىدى، باھالانغان قىممىتى 15 مىليارد 194 مىليون يۈەن، قوشۇلما قىممەت نىسبىتى 10.52% بولدى. رويخەتكە ئېلىنىدىغان مەسئۇل مال - مۇلۇك باھالىغۇچىنى رويخەتكە ئېلىپ باشقۇرۇش خىزمىتى تاماملاندى. 1997 - يىللىق رويخەتكە ئېلىنىدىغان مەسئۇل مال - مۇلۇك باھالىغۇچىلار لايىقىتىنى سىناشقا قاتناشقان خادىم 211 بولۇپ، بۇنىڭدىن مەسئۇل باھالىغۇچى شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان 186 كىشىگە جۇڭگو رويخەتكە ئېلىنىدىغان مەسئۇل مال - مۇلۇك باھالىغۇچى گۇۋاھنامىسى بېرىلدى ھەمدە رويخەتكە ئېلىندى. شىنجاڭ دائىرىسىدە رويخەتكە ئېلىنىدىغان مال - مۇلۇككە مەسئۇل باھالىغۇچى ئىمزا قويۇش تۈزۈمى تۇنجى قېتىم يولغا قويۇلۇپ، ئومۇمەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى، ۋىلايەت دەرىجىلىك مال - مۇلۇك باھالاش ئاپپاراتى بەرگەن باھالاش دوكلاتنامىسى 2 دىن ئارتۇق مەسئۇل مال - مۇلۇك باھالىغۇچى ئىمزا قويغاندىن كېيىن ئېتىراپ قىلىنىدىغانلىقى ئېنىق بەلگىلەندى. ئاپتونوم رايون بويىچە مال - مۇلۇك باھالاش

ساھەسىنىڭ ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش، ئۆزىنى ئۆزى تەكشۈرۈش ياسقۇچىدىكى خىزمەتلىرىنى ئاخىرلاشتۇردى. مالىيە سىستېمىلىكىنىڭ «مەملىكەت بويىچە مال - مۈلۈك باھالاش ساھەسىدە ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى ئاساسەن، شىنجاڭنىڭ مال - مۈلۈك باھالاش ساھەسىدىكى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى پلانىنى تۈزۈپ چىقتى، ش ئۇ ئا ر مال - مۈلۈك باھالاشنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى، شۇنداق قىلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 92 مال - مۈلۈك باھالاش ئاپپاراتىنىڭ ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش، ئۆزىنى ئۆزى تەكشۈرۈش جەدۋىلىنى ئومۇملاشتۇرۇپ يۇقىرىغا يوللاش خىزمىتىنى تاماملىدى.

لیۇ جیەنگو

مۈلۈك ھوقۇقى دائىرىسىنى بېكىتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى بىر قىسىم ۋاستىچى ئاپپاراتلارنىڭ مۈلۈك ھوقۇقى دائىرىسىنى بېكىتتى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئۈي - زېمىن مۈلۈك ھوقۇقى ۋە شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى «تېبىغبلىك» دورا زاۋۇتىنىڭ مۈلۈك ھوقۇقى ماجىراسى مەسىلىسى ئۈستىدە دائىرە بېكىتىش ۋە مۇرەسسە ئېلىپ باردى. ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ «شىنكېلك» شىركىتى، شىنجاڭ «كوئېنلۇن» يۇك توقۇمچىلىق فابرىكىسى، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» مېھمانخانىسى قاتارلىق كارخانىلار ئوتتۇرىسىدىكى دۆلەت مۈلكىنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

لیۇ جیەنگو

دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇشنىڭ تەكشۈرۈلۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 2281 كارخانىنىڭ دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يىللاردىن بۇيانقى مال - مۈلۈك قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇشنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، مالىيە نازارىتى، ئەمگەك نازارىتى بىلەن بىرلىكتە «كارخانىلارنىڭ دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇش كۆرسەتكۈچىنى ئورۇنداش ئەھۋالىنى كارخانىلاردىكى ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلارنىڭ دارامىتى بىلەن چېتىشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» ۋە «دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئۇنى ئاشۇرۇشنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» نى تۈزۈپ چىقتى. 1998 - يىللىق دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇشنى تەكشۈرۈش كۆرسەتكۈچىنى ئورۇنلاشتۇردى.

لیۇ جیەنگو

دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ ستاتىستىكا قىلىنىش ئەھۋالى

ستاتىستىكا قىلىنىشچە 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى 49 مىليارد 580 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1996 - يىلىدىكىدىن 1.5% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت مەبلەغ سالغان كارخانىلاردىكى دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى 21 مىليارد 310 مىليون يۈەن، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلاردىكى دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى 22 مىليارد 400 مىليون يۈەن، باشقا تارماقلاردىكى دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى 5 مىليارد 870 مىليون يۈەن ئىكەن. تىجارەت خاراكتېرىدىكى دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ (دۆلەت مەبلەغ سالغان كارخانا، پۈل مۇئامىلە كارخانىلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) قىممىتى 21 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 3.1% ئاشقان. تىجارەت خاراكتېرىدە بولمىغان دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ (مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلار، ئۆي - زېمىن تارماقلىرى، قۇرۇلۇش ئورۇنلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) قىممىتى 28 مىليارد 80 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 0.4% ئاشقان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى نۇقتىلىق كارخانىلارنىڭ پەسىللىك ھېساباتىنى كۆزىتىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك سانائەت كارخانىلىرىدىن ۋەكىللىك خاراكتېرلىك ئىگە 50 كارخانا نۇقتىلىق كۆزىتىش ئوبيېكتى قىلىپ تاللىنىپ، پەسىللىك ھېساباتنى كۆزىتىش خىزمىتى دەسلەپكى قەدەمدە قانات يايدۇرۇلدى.

لیۇ جیەنگو

شەھەر - بازارلاردىكى كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ مال - مۈلكى ئېنىقلىنىپ، مەبلىغى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر - بازارلىرىدىكى 1526 كوللېكتىپ كارخانىدا مال - مۈلۈكنى ئېنىقلاش، مەبلەغ تەكشۈرۈش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلدى، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشچە، كارخانىلار مال - مۈلكىنىڭ قىممىتى

12 مىليارد 80 مىليون يۈەن، قەرزى 9 مىليارد 975 مىليون يۈەن، ئىگىدارلىق قىلغۇچىنىڭ مەنپەئىتى 2 مىليارد 105 مىليون يۈەن بولۇپ، ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 82.57% بولغان، ئېنىقلانغان مەبلەغ زىيىنى 408 مىليون يۈەن بولۇپ، بۇنىڭدىن كۆتۈرۈۋېتىلگىنى 193 مىليون يۈەن، ھېسابتا ئېسىپ قويۇلغان مەبلەغ 583 مىليون يۈەن ئىكەن.

لیۇ جیەنگو

مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلاردىكى مال - مۈلۈك بىلەن بايلىق خاراكتېرىدىكى مال - مۇلۇكنىڭ باشقۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ دۆلەت مال - مۈلكىنى بىر تەرەپ قىلىشىغا بولغان تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي گۇرۇھلارنىڭ سېتىۋېلىش كۈچىنى تىزگىنلەش ئىشخانىسى بىلەن بىرلىكتە «ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ مۈلۈك ھوقۇقىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىپ، مەمۇرىي ئورگانلار، ئىجتىمائىي تەشكىللاتلار شۇنىڭدەك كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ھەقلىق سېتىپ بېرىش، ھەقسىز ئۆتكۈزۈش، بىراكقا چىقىرىش، رەسمىي قويۇش، تەقدىم قىلىش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ مۈلۈك ھوقۇقىنى بىر تەرەپ قىلىش قىلمىشى ئۈستىدە كونكرېت بەلگىلىمە چىقىرىپ، ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىدىن ئىبارەت دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. مالىيە نازارىتى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتى، ئورگان ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلار ئاپپاراتى ئۆزگەرگەندە دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى» نى تارقىتىپ، ئاپپارات ئىسلاھاتى جەريانىدا دۆلەت مال - مۈلكىنىڭ مۇكەممەل بولۇشى ۋە بىخەتەر ئىشلىتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىشنى ئۆچەملىك ھۆججەت بىلەن تەمىنلىدى. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ۋاستىچى ئاپپاراتلارنىڭ مۈلۈك ھوقۇقى دائىرىسىنى بېكىتىش ۋاقتىلىق چارىسى» نى تۈزۈپ چىقىپ، ۋاستىچى ئاپپاراتلارنىڭ مۇناسىۋەت ئايرىپ تۈزۈلمە ئۆزگەرتىشى جەريانىدا مۈلۈك ھوقۇقى دائىرىسىنى بېكىتىشنى ئاساس بىلەن تەمىنلىدى، «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك كەسپىي ئورۇنلارنىڭ يۇقىرىغا تاپشۇرغان يانفوننى بىر تەرەپ قىلىش چارىسى» نى تۈزۈپ چىقىپ، يانفوننى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

لیۇ جیەنگو

ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى

چەت ئەللەر بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق

قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىكى ۋە ئەمگەك مۇلازىمىتى ھەمكارلىقى ئەھۋالى ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى چەت ئەللەر بىلەن 3 تۈرە، قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىكى ۋە ئەمگەك مۇلازىمىتى توختامى تۈزدى، ئۇنىڭ سوممىسى 916 مىڭ دوللار بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 27% تۆۋەنلەپ كەتتى، تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 763 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 103.2% ئاشتى. شۇ يىلى چەت ئەلگە ئەمگەك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا 312 ئادەم چىقىرىلدى، يىل ئاخىرىدا 287 ئادەم قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئاساسلىقى سۇدان، سەئۇدى ئەرەبىستانى، قازاقىستانلارغا ئەۋەتىلدى. قازاقىستاننىڭ ئاكتىيۇبىنسكى نېفىتلىكىدە قۇدۇق بۇرغىلاش قۇرۇلۇشى، سۇدان خارتوم نېفىت ئايرىش زاۋۇتى قۇرۇلۇشىنىڭ توپا - تاش قۇرۇلۇشى ھۆددىگە ئېلىندى.

سىرتقا ئىقتىساد، تېخنىكا جەھەتتە يارەدەم بېرىش 1998 - يىلى ھۆددە ئېلىنغان سىرتقا يارەدەم بېرىش تۈرى 4 بولۇپ، سوممىسى 118 مىليون يۈەن خەلق پۇلى. يارەدەم ئالىدىغان دۆلەت ۋە رايونلار: ئوكرائىنا، ئۆزبېكىستان، قازاقىستان، پاكىستاندىن ئىبارەت. يارەدەم بېرىش چېتىلىدىغان ساھەلەر: يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق، ماي قاچىلاش پونكىتى، كومپيۇتېر. بۇ 4 تۈرنىڭ ھەممىسى قۇرۇلۇۋاتىدۇ.

ئىقتىسادىي يارەدەم قوبۇل قىلىش 3 تۈرگە چەت ئەل ھۆكۈمىتى ۋە خەلقئارادىن ئىقتىسادىي يارەدەم قوبۇل قىلىندى، قوبۇل قىلىنغان ئىقتىسادىي يارەدەم سوممىسى (سۇندۇرۇپ ھېسابلىغاندا) 2 مىليون 958 مىڭ دوللار، بۇنىڭ ئىچىدە ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىك مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سايمان - ئۈسكۈنىلىرى تۈرى ئۈچۈن بەرگەن ھەقسىز يارەدمى 120 مىليون ياپونىيە يېنى؛ ئاۋسترالىيە ھۆكۈمىتىنىڭ تارىم دەريالىق ۋادىسىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى تۈرىگە بەرگەن ھەقسىز يارەدمى 3 مىليون ئاۋسترالىيە دوللىرى؛ كانادانىڭ جۇڭگودىكى ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى خوتەن شەھىرىگە قاراشلىق يېزىلارداكى ئايالار پائالىيىتى مەركىزىگە قىلغان ئىئانسى 350 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى.

چەت ئەلگە مەبلەغ سېلىش 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون چەت ئەللەردە 5 كارخانا قۇرۇشنى تەستىقلىدى، بۇلارغا

سېلىنمىدىغان مەبلەغ 1 مىليون 822 مىڭ دوللار، بۇنىڭدىن جۇڭگو تەرەپ سالمىدىغان مەبلەغ 1 مىليون 432 مىڭ دوللار، بۇ كارخانىلار ئاساسلىقى قازاقستان، قىرغىزستان، تاجىكستانلارغا جايلاشقان.

گۈن چۈن

چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش توختامىدىن 46 سى تەستىقلىنىپ ئىمزالاندى، بۇنىڭ سوممىسى 138 مىليون 270 مىڭ دوللار بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىرلىشىپ مەبلەغ سېلىنمىدىغان كارخانا 28، سېلىنمىدىغان مەبلەغ 59 مىليون 430 مىڭ دوللار؛ ھەمكارلىق كارخانىسى 5، سېلىنمىدىغان مەبلەغ 20 مىليون 870 مىڭ دوللار؛ چەت ئەل مەبلىغى كارخانىسى 13، سېلىنمىدىغان مەبلەغ 57 مىليون 970 مىڭ دوللار. ئەمەلىيەتتە پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى 21 مىليون 670 مىڭ دوللار.

چەت ئەل سودىگەرلىرى بىۋاستە مەبلەغ سالغان 46 تۈر ئىچىدە، ئىشلەپچىقىرىش-خاراكتېرىدىكى تۈر 41 بولۇپ، 89.13%نى؛ غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرىدىكى تۈر 5 بولۇپ، 10.87% نى ئىگىلەيدۇ. ساھەلەر بويىچە ئايرىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق تۈرى 3، سانائەت تۈرى 38، مۇلازىمەت تۈرى 4، باشقا تۈر بىر.

بىۋاسىتە مەبلەغ سالغان سودىگەرلەر 13 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن. ئاساسلىقى شىياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى 13 تۈرگە 65 مىليون دوللار؛ ئاۋمېن بىر تۈرگە 4 مىليون دوللار؛ تەيۋەن ئۆلكىسى 2 تۈرگە 530 مىڭ دوللار؛ تايلاند 3 تۈرگە 1 مىليون 520 مىڭ دوللار؛ مالايسىيا 4 تۈرگە 5 مىليون دوللار؛ سىنگاپور 3 تۈرگە 1 مىليون 140 مىڭ دوللار؛ كورىيە 4 تۈرگە 3 مىليون 910 مىڭ دوللار؛ سېررالېئون بىر تۈرگە 2 مىليون دوللار؛ ئەنگلىيە بىر تۈرگە 510 مىڭ دوللار؛ ۋىرگىن تاقىم ئاراللىرى 3 تۈرگە 30 مىليون 630 مىڭ دوللار؛ كانادا بىر تۈرگە 80 مىڭ دوللار؛ ئامېرىكا 6 تۈرگە 16 مىليون 790 مىڭ دوللار؛ ئاۋسترالىيە 4 تۈرگە 7 مىليون 160 مىڭ دوللار مەبلەغ سالدى.

چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلار ئېكسپورت قىلىش ئارقىلىق يارانقان تاشقى پېرېۋوت 109 مىليون 224 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 45.17% ئېشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 13.52% نى ئىگىلىدى.

گۈن چۈن

تېخنىكا كىرگۈزۈش ۋە چىقىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا تېخنىكا ۋە ئۈسكۈنە كىرگۈزۈش توختامىدىن 6 سى ئىمزالىنىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2 سى كۆپەيدى؛ توختامىدىكى سومما 32 مىليون 522 مىڭ 100 دوللارغا يېتىپ، 1.55 ھەسسە كۆپەيدى.

گۈن چۈن

تۇغرا لىنىيىلىك بىرلىشىش ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدىن 548 ى بېكىدىن ئىمزالاندى، توختامىدىكى سومما 6 مىليارد 738 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 35.8% ئاشتى. ئەمەلىيلەشكەن ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى 530 تۈر بولۇپ، توختامىدىكى سومما 3 مىليارد 923 مىليون يۈەنگە يەتتى. باشقا ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندىن كىرگۈزۈلۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەن مەبلەغ 928 مىليون يۈەن بولدى. بۇ تۈرلەر ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ ئىجرا قىلىنغاندىن كېيىن، بېكىدىن ئاشۇرۇشقا بولىدىغان مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 228 مىليون يۈەنگە، بېكىدىن ئاشۇرۇشقا بولىدىغان پايدا - باج 389 مىليون يۈەنگە، بېكىدىن كۆپەيتىشكە بولىدىغان مەھسۇلات تۈرى 257 گە يېتىدۇ، 3594 ئادەمنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغىلى بولىدۇ. تاينىشقا بولىدىغان داڭلىق مەھسۇلاتتىن 40 ى بارلىققا كېلىدۇ. ئورۇندالغان ماددىي ئەشيا ھەمكارلىق كېلىشىمىنىڭ سوممىسى 2 مىليارد 654 مىليون يۈەنگە يەتتى.

1. ھەمكارلىق سۈپىتى، ھەمكارلىق ئۇنۇمى داۋاملىق ياخشىلاندى. ھەمكارلىق مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىشىگە ۋە سېلىنىشى دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتى ۋە قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنىڭ ئېھتىياجىغا تېخىمۇ ئۇيغۇن كېلىدۇ. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۈستۈنلۈككە ئىگە بايلىق مەنبەسىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشقا تېخىمۇ پايدىلىق بولىدۇ. ھەمكارلىق تۈرىنىڭ ئورۇندىلىش نىسبىتى 96% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە، 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان تۈر 320، 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان تۈر 64. كىرگۈزۈلگەن مەبلەغنىڭ كۆپ قىسمى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇرسال ئېچىش ۋە كان قېزىشقا ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرىدىن 59ى ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، ئېچىلغان بوز يەر 31 مىڭ گېكتار، بۇنىڭغا 359 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

2. ئۆلكە ۋە رايونلار ئارا ھەمكارلىق كۆلىمى كېڭەيدى، كېڭىشىش كۆپەيدى. 1998 - يىلى چوڭچىڭ، جياڭسۇ، شەنزۇڭ، شەنشى قاتارلىق ئۆلكە، شەھەر، رايونلاردىن كەلگەن

10 نەچچە ۋەكىللەر ئومىكى كۇنتۇرۇلىنىدى، ئاپتونوم رايوندىن قېرىنداش ئۇلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەرگە 50 نەچچە تەكشۈرۈش ئومىكى (گۇرۇپپىسى) ئاردى. ئۇنتۇرا ۋە شەرقىي قىسمدىكى رايونلار بىلەن ئەمەلىيەشتۈرۈلگەن تۇرلۈك ھەمكارلىق تۈرى 199 بولۇپ، توختامدىكى سومما 1 مىليارد 596 مىليون يۈەنگە يەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونىڭ خۇاڭخې ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى ۋە غەربىي شىمالدىكى 5 ئۇلكە، ئاپتونوم رايون بىلەن بولغان بىرلىشىشى ۋە ھەمكارلىقى پۈختا قەدەم بىلەن تەرەققىي قىلىپ، ئەمەلىيەشتۈرۈلۈپ ئىجرا قىلىنغان ھەمكارلىق تۈرى 33 كە، سېلىنغان مەبلەغ 138 مىليون يۈەنگە يەتتى.

3. كارخانىلار ئارا بىرلىشىش سالمىقى زورايدى، ئىچكى جەھەتتە بىرلەشكەن كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ئىجارىگە بېرىش، ھۆددىگە ئېلىش، كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش، داڭلىق مەھسۇلاتقا تايىنىش، تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش ۋە كىرگۈزۈش، شېرىك مەبلەغ سېلىش، پاي تىزگىنلەش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىل قوللىنىلىپ، باشقا ئۇلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەردىكى كارخانىلار بىلەن بولغان بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىق كۆچەيتىلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى كارخانىلارنىڭ زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى كۆپەيتىشى ۋە يېڭى مەھسۇلاتلارنى كەشپ قىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئىچكى جەھەتتە بىرلەشكەن كارخانىدىن 100 نەچچىسى بارلىققا كەلدى. ئۇزاقتىن بۇيان زىيان تارتىپ كېلىۋاتقان بورتالا شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى جېجياڭ ئۇلكىسىنىڭ لەنشى شەھىرىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى 1 - سېمونت زاۋۇتى بىلەن بىرلىشىپ ۋە ھەمكارلىشىپ، مەبلەغ، تېخنىكا ۋە باشقۇرۇش ئۈسۈلى كىرگۈزۈپ، بىردىنلا زىيانىنى پايدىغا ئۆزگەرتتى. بۇ زاۋۇت 1998 - يىل 4 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن بۇيان، ھەر خىل ئۇلۇچەمدىكى سېمونتنى 40 مىڭ تونىدىن كۆپ ئىشلەپچىقىرىپ، 1 مىليون يۈەندىن كۆپ پايدا ئالدى، زاۋۇتتىكى 300 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچىدىن بىرسىمۇ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلمىدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە ئايلىق مائاشى 350 يۈەندىن 570 يۈەنگە كۆپەيدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايوندىكى ئەمەلىي كۆچى بار بىر تۈركۈم كارخانىلار پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، شىنجاڭ سىرتىغا چىقىپ، كۆلەمنى كېڭەيتىپ، بازار ئاچتى. شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى «تيېنشەڭ» دورا زاۋۇتى 2 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، ئەنجىڭ 4 - دورا زاۋۇتىنى پۈتۈنلەي سېتىۋالدى. شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتى 15 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، %51 پاينى كونترول قىلىش ئارقىلىق سىچۈەن «دېيالڭ» كابېل زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىپ، غەربىي جەنۇبتا بازار ئاچتى.

4. بىر تۈركۈم خۇسۇسىي كارخانا، خۇسۇسىيلار شىنجاڭنى ئېچىشقا مەبلەغ سالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تارماقلىرى قېرىنداش ئۇلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندىكى خۇسۇسىي كارخانا، خۇسۇسىيلارنى شىنجاڭنى ئېچىشقا، شىنجاڭدا كارخانا قۇرۇشقا جەلپ قىلدى. خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ شىنجاڭدا مەبلەغ سالغان تۈرى 54 كە، سالغان مەبلىغى 107 مىليون يۈەنگە يەتتى.

5. ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى بىرلىشىشتە ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى داۋاملىق ساقلاپ قېلىندى. 1998 - يىلى ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر بىلەن مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۈرۈشلۇق كارخانىلىرى، بىڭتۈەن، شۇنىڭدەك ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر تارىمدىكى بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىق ئۇزلۇكسىز راۋاجلاندى. ئاپتونوم رايون ئىچىدە ئەمەلىيەشكەن ھەمكارلىق تۈرى 331 بولۇپ، توختامدىكى سوممىسى 2 مىليارد 327 مىليون يۈەنگە يەتتى.

يۈەن جەنلىياڭ

قوشۇمچە (1)

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى باشقا ئۇلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلاردىن 5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ كىرگۈزگەن تۈرلەر:

ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ 4 تۈر

1. شىنجاڭ «خۇاچېڭ» ئۆي - زېمىن تەرەققىيات شىركىتى گۇاڭجۇ شەھەرلىك تاشقى سودا شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ، ئۇرۇمچى «يۈشىن گۇاڭخۇە» شىركىتى قۇرۇپ، 18 مىليون 660 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. گۇاڭجۇ تەرەپ سالغان مەبلەغ 13 مىليون 60 مىڭ يۈەن.

2. فۇجيەن ئۇلكىسى پۈتيەن شەھەرلىك خىمىيە سانائىتى بىناكارلىق ماتېرىياللىرى شىركىتى 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىدا ئۇز ئالدىغا شىنجاڭ «مېنشېڭ خاۋخۇا» بىناكارلىق ماتېرىياللىرى شىركىتى قۇردى، بۇ شىركەت گرانىت تاش تاختاي ئىشلەپچىقىرىدۇ.

3. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئەرگۈك يېزىسىدىكى «خۇاليەن» شىركىتى جېجياڭ ئۇلكىسىنىڭ خاڭجۇ شەھىرىدىكى «ۋەنسلى» شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ، يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈمۈرسال ئېچىشنى يولغا قويدى، بۇنىڭغا 16 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جېجياڭ تەرەپ سالغان مەبلەغ 5 مىليون يۈەن.

4. گۇاڭدۇڭ ئۇلكىسى جۇخەي شەھىرىدىكى «چىشەن

خۇاشيالك» پىمەكلىكلەر چەكلىك شىركىتى 15 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۇرۇمچى شەھىرى تۈدۈڭخابا ساناەت رايونلۇق كومىتېتى بىلەن ھەمكارلىشىپ شۇبە زاۋۇت قۇردى، بۇ زاۋۇتنا «خۇاشيالك» ماركىلىق بىر يۈرۈش قۇلايلىق چۈچ ئىشلەپچىقىرىلىدۇ.

قاراماي شەھىرىنىڭ بىر تۇر

1. خېبېي «باۋشۇ» گۈرۈھى شىنجالك «خۇايۇ» كارخانا گۈرۈھى بىلەن بىرلىشىپ 20 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قاراماي «باۋشۇ» تۇرۇبا ماتېرىياللىرى شىركىتى قۇرۇپ، چولك دېئامېتىرلىق VPVC تۇرۇبا ماتېرىيال ئىشلەپچىقاردى. بۇ تۇرگە خېبېي تەرەپتىن 10 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ 3 تۇر

1. جېجياڭ ئۇلكىسىدىكى شەرقىي جېجياڭ تاش ماتېرىياللىرى ھۇنەر - سەنئەت چەكلىك شىركىتى 7 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، توقسۇن ناھىيىسىدە گرانىت تاش ۋە مەرمەر قازدى.

2. چىڭخەي ئۇلكىلىك ئېلېكتر قۇۋۇتىنى مۇلازىمەت شىركىتى توقسۇن ناھىيىسىدىكى «خۇادىەن» تۇزچىلىق چەكلىك شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ يودلۇق تۇز ئىشلەپچىقاردى، بۇ تۇرگە 11 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، چىڭخەي تەرەپ سالغان مەبلەغ 8 مىليون يۈەن.

3. «جۇڭچى» گۈرۈھ شىركىتى پىچان ناھىيىسى بىلەن بىرلىشىپ 150 مىڭ تونناىلىق تۆمۈر جەۋھىرى پاراشوكى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى قۇردى، بۇ تۇرگە 13 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 7 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ 2 تۇر

1. جياڭسۇ ئۇلكىسىنىڭ ۋۇشى شەھىرىدىكى «جېندۇڭ» ئېنېرگىچى رېئاكتىپ زاۋۇتى «قىزىلتاغ» دېھقانچىلىق مەيدانى بىلەن ھەمكارلىشىپ P — ئانىزىدىنلىق ناترىي گىپوسۇلفىت ئىشلەپچىقاردى، بۇ تۇرگە 17 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ۋۇشىنىڭ سالغان مەبلىغى 13 مىليون يۈەن.

2. گۇاڭجۇدىكى «شەنتۇ جېڭدى» شىركىتى قۇمۇلدىكى ساقا پاراۋانلىق زاۋۇتى بىلەن بىرلىشىپ زاۋۇت قۇرۇپ، سۇلياۋ ياسالمىلىرى ئىشلەپچىقاردى، بۇ تۇرگە 11 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 7 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

سانجى ئوبلاستىنىڭ 5 تۇر

1. سىچۈەن ئۇلكىسىدىكى «ئومىد» گۈرۈھى 25 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سىچۈەن شەھىرىنىڭ گۈمۈدى بازىرىدا ئۇز ئالدىغا 100 مىڭ تونناىلىق يەم - خەشەك پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇردى.

2. جېجياڭ يېنىك ساناەت - توقۇمچىلىق ساناەتى گۈرۈھى ساۋەن ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، 7 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، جېجياڭنىڭ خۇارۋي شىركىتى 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قۇتۇبى ناھىيىسىدە 333.3 گېكتار بوز يەر ئاچتى.

3. سانجى شەھىرىنىڭ ئېرلىيۇگۈك يېزىسى گەنسۇدىكى مەلۇم كارخانا بىلەن بىرلىشىپ، بىر قېتىملىق ئاناق قاچىسى ئىشلەپچىقاردى، بۇنىڭغا 18 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 12 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

4. شىنجاڭ «جىنسەي تېخنىيۇەن» شىركىتى جۇخەيدىكى «خېگېبېك» گۈرۈھى بىلەن ھەمكارلىشىپ، نەسىللىك قوي - كالا يېتىشتۇردى، بۇ تۇرگە جۇخەيدىن 18 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

5. سانجى شەھىرىدىكى «يېشىل دۇنيا» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى شەنشىدىكى «مېيلې» شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ زىغىر يېلىمى ئىشلەپچىقاردى، بۇ تۇرگە 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 8 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ بىر تۇر

1. خېنەننىڭ جۇكۇ ۋىلايىتىدىكى «رۇڭشېك» سودا - ساناەت چەكلىك شىركىتى 60 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، خوشۇت ناھىيىسىدە 4000 گېكتار يەرنى ئۇنۇمۇرسال ئاچتى، بۇ تۇرگە 5 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ بولدى.

ئىلى ۋىلايىتىنىڭ بىر تۇر

1. سىچۈەننىڭ زىگۇڭ شەھىرى 40 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قورغاس ناھىيىسىدىكى چېگسخوزا ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايوندا ئۇزۇمزارلىق بەرپا قىلدى.

ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ 2 تۇر

1. خۇنەن لېيۇياڭدىكى يېزا كارخانىلىرى شىركىتى 9 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك ئالتۇن باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ ئالتۇن كان ئاچتى.

2. جېجياڭنىڭ يۈڭجيا شەھىرىدىكى «مىنېرال» شىركىتى ئۇز ئالدىغا 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك ئالتۇن باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ ئالتۇن كان ئاچتى.

تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ 2 تۇر

1. بېيجىڭ «جياتەيكې» سودا - ساناەت چەكلىك شىركىتى شىخۇ شەھەرلىك خەلق قوراللىنىش بۆلۈمىنىڭ يېزا ئىگىلىك بازىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، 7.666 گېكتار بوز يەر ئاچتى. بۇ تۇرگە 11 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

2. جېجياڭ يېنىك ساناەت - توقۇمچىلىق ساناەتى گۈرۈھى ساۋەن ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، 7 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ،

3.3333 گېكتار يەر ئاچتى.

قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ 4 ناھىيىسى

1. شەندۇكدىكى «يۇدا» ئوقەتچىلىك شىركىتى قەشقەر يېگىشەھەر ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، قەشقەر يېگىشەھەر ناھىيىلىك «يۇدا» سېمونتچىلىق چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇردى، 100 مىڭ تونناللىق سېمونت زاۋۇتى سالدى. بۇ تۈرگە 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ. 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ بولدى.

2. بېيجىڭ «يىگات» مېتاللورگىيە تېخنىكىسى شىركىتى 15 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قەشقەر «كوبۇنلۇن» كانچىلىق تەرەققىيات شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، ئېلېكترولىزلانغان مىس ئىشلەپچىقاردى.

3. فۇجيەن ئۇلكىسىنىڭ فۇجۇ شەھىرىدىكى لىن شياڭمىڭ 6 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قەشقەر شەھىرىدە ماي قاچىلاش پونكىتى، كىچىك پولات تاۋلاش زاۋۇتى ۋە سايامەت باغچىسى قۇردى.

4. سىچۈەن ئۇلكىسىنىڭ شىفاڭ شەھىرىدىكى «باۋفېڭ» ئوقەتچىلىك شىركىتى قەشقەر ۋىلايىتىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ سەمەن خىمىيىۋى ئوغۇت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇردى، بۇ تۈرگە 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 7 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

قوشۇمچە (2)

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق سىستېمىسىنىڭ باشلامچىلىقىدا 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق چەت ئەل مەبلىغى (شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن رايونلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) كىرگۈزۈلگەن تۈرلەر

شياڭگاڭ «يىدا» شىركىتى بېگتۈەن يېزا ئىگىلىك 3 - شى 43 - تۈەن - مەيدانى بىلەن بىرلىشىپ، 2666.7 گېكتارلىق ئۈزۈن تالالىق پاختا بازىسى قۇردى. بۇ تۈرگە 129 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، «يىدا» شىركىتىنىڭ سالغان مەبلىغى 19 مىليون 900 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى.

2. بېگتۈەن يېزا ئىگىلىك 5 - شى ئاپتوموبىل ئۈزگەرتىپ قۇراشتۇرۇش زاۋۇتى شياڭگاڭ «شېڭدا» شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ، ئوتتىن مۇداپىئەلىنىدىغان بېزىك ماتېرىياللىرى ئىشلەپچىقاردى، بۇ تۈرگە 30 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، شياڭگاڭ تەرەپنىڭ سالغان مەبلىغى 15 مىليون 350 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى.

3. بېگتۈەننىڭ 102 - تۈەن - مەيدانى ئىتالىيەنىڭ ئارتېمىكى شىركىتى بىلەن تولۇقلىما سودا شەكلىنى قوللىنىپ پەمىدۇر قىيامى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى كىرگۈزدى، بۇ تۈرگە 33 مىليون 440 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى مەبلىغى سېلىندى، ئىتالىيە تەرەپنىڭ سالغان مەبلىغى (ئۈسكۇنە) 20 مىليون 290 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى.

4. قۇمۇل شەھىرىدىكى دۆلەت مال - مۈلكىگە مەبلەغ سېلىش شىركىتى شياڭگاڭنىڭ «شىنتەيجى» شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، شىنجاڭ «شىنتەيجى» پاي شىركىتى قۇردى. شياڭگاڭ «شىنتەيجى» شىركىتى 29 مىليون دوللار (خەلق پۇلىغا سوندۇرۇلغاندا 239 مىليون 250 مىڭ يۈەن بولىدۇ) مەبلەغ سالدى.

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك خىزمىتى

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك خىزمىتى ھەققىدە ئومۇمىي بايان

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى 1998 - يىلى 2876 ئورۇن ئوستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ، توزۇمگە خىلاپ ئىشلىتىۋېلىنغان 5 مىليارد 835 مىليون 860 مىڭ يۈەن ھەر خىل پۇلنى ئېنىقلاپ، مالىيە قانۇن - نىزامىغا خىلاپ مەسىلىلەرنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. مالىيەگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك 181 مىليون 150 مىڭ يۈەندىن 113 مىليون 970 مىڭ يۈەننى مالىيەگە تاپشۇرۇپ، مالىيەدىن ئاجرىتىلىدىغان ۋە قوشۇمچە يارەم بېرىلىدىغان 3 مىليون 280 مىڭ يۈەننى ئازايتتى، ئىگىلىۋېلىنغان ۋە يوقىكەپ ئىشلىتىلگەن 171 مىليون 540 مىڭ يۈەننى قايتۇرۇۋالدى، ئاپتونوم رايون ئوچۇن 288 مىليون 790 مىڭ يۈەن (يۇقىرىدىكى سانلىق مەلۇمات ئاشلىقنى تەكشۈرۈش، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش سانلىق مەلۇماتىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ) كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەپ بەردى. ئەدلىيە ئورگانلىرىغا 6 دېلو يوللىدى. 7 ئادەمگە مەمۇرىي جازا بېرىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئۇنۇمىنى دوكلاتى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش ۋە تەكشۈرۈش دوكلاتى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئۇچۇرى ۋە قىسقا خەۋەر قاتارلىق 1384 پارچە ماقالە تاپشۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە 499 پارچىسىنى جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، يۇقىرى دەرىجىلىك ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئورگانلىرى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرى تەستىقلاپ ئىشلەتتى ۋە ئېلان قىلدى. ئىشلىتىلىش نىسبىتى 36% بولدى.

لىۋ تيې

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتى مالىيە مۇيەنتىشلىك باشقارمىسى قارامايدا مالىيە مۇيەنتىشلىكى ئېلىپ باردى.
شۆ لىغۇ فوتوسى

ئۆز خام چوتنىڭ ئىجراسى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ۋە 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، شىخەنزە شەھىرى ھەم 80 ناھىيە (شەھەر) نىڭ ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى ئۆز خام چوتنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ، 97 مالىيە تارمىقى، 87 يەرلىك باج تارمىقى، 69 دۆلەت خەزىنىسى ئورنى ۋە خام چوتنى ئىجرا قىلىدىغان 543 ئورۇن ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەتىجىسىدىن ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرگە 94 پارچە دوكلات سۇندى، ھۆكۈمەتنىڭ ھاۋالىسى بىلەن شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى، دائىمىي كومىتېتىغا 82 پارچە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك خىزمەت دوكلاتى سۇندى. نۆۋەتتىكى مەبلەغنى ئىشلىتىش داۋامىدىكى زىيان، ئىسراپچىلىق ۋە ھەشەمەتچىلىك مەسىلىسىنى پاش قىلىشنى تەپتىشلىكنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. ئاساسەن خام چوتنىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى تەشكىللەيدىغان ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىدىغان، مەبلەغ يۆتكەش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغان ۋە مەبلەغ باشقۇرىدىغان، مالىيە خاراكتېرلىك نۇرغۇن مەبلەغ، فوند، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ، شۇنىڭدەك غەيرىي باج كىرىمىنى ئىشلىتىدىغان باج ئىشلىش، ئۇنى باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئورۇنلار ئۈستىدىن تەپتىشلىك قىلدى ھەمدە ماتارىپ مەخسۇس مەبلىغى ۋە كىچىك ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق مەخسۇس مەبلىغىنى تەپتىش قىلىشنى تەڭ دەرىجىلىك تەپتىشلىككە بىرلەشتۇرۇپ ئىشلىدى. تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق تۆرلۈك ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 3 مىليارد 798 مىليون 700 مىڭ يۈەن تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۈزىتىشكە تېگىشلىك دەپ كۆرسىتىلگىنى 3 مىليارد 635 مىليون 860 مىڭ يۈەن، بىر تەرەپ قىلىپ، جازا بېرىش قارار قىلىنغىنى 162 مىليون 840 مىڭ يۈەن. ئېنىقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ 7 مىليون 540 مىڭ يۈەن خام چوت تەقسىملەن، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ 27 مىليون 40 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمى كېمەيتىلگەن، كەچۈرۈم قىلىنغان ۋە كېچىكتۈرۈلگەن، 760 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمى كام يىغىلغان، يۇقىرىنىڭ خام چوت كىرىمىدىن 17 مىليون 780 مىڭ يۈەن قىسىپ قېلىنغان، 35 مىليون 570 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمى يوشۇرۇلغان، يۆتكىۋېتىلگەن، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ 116 مىليون 300 مىڭ يۈەن خەزىنىدىن قايتۇرۇلغان. مالىيە خەزىنىسىنىڭ 8 مىليون 510 مىڭ يۈەن پۇلىنى تاپشۇرۇش كېچىكتۈرۈلگەن، ئىگىلەپ بېسىۋېلىنغان، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك 165 مىليون 820 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمى تاپشۇرۇلمىغان، 64 مىليون 580 مىڭ يۈەن خام چوت مەبلىغى يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن، بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ خام چوتتىن 120 مىليون 790 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلغان، 65 مىليون 680 مىڭ يۈەن چىقىم يالغان مەلۇم قىلىنغان، 38 مىليون 330 مىڭ يۈەن مالىيىدە قائىدىگە خىلاپ راسچوت قىلىنغان. مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىكى 103 مىليون 330 مىڭ يۈەن، كېمەيتىشكە تېگىشلىك مالىيە چىقىمى 1 مىليون 330 مىڭ يۈەن، كۆپەيتىشكە تېگىشلىك مالىيە قالدۇقى 80 مىڭ يۈەن. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر مالىيىگە تاپشۇرۇلغىنى 64 مىليون 580 مىڭ يۈەن.

لىۋ تيې

تەڭ دەرىجىلىك مالىيە ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى مالىيە نازارىتى ئۈيغۇشتۇرغان 1997 - يىللىق ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوتنىڭ ئىجرا قىلىنىشى ۋە باشقا مالىيە كىرىم - چىقىم ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق مالىيە تۈزۈمىگە خىلاپ ئىشلىتىلگەن 3 مىليارد 834 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ

ئېنىقلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە شۇ دەرىجىلىكنىڭ خام چوتنى باشقۇرۇش ۋە ئىجرا قىلىش، ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند، خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغ (فوند، قوشۇمچە خراجەت) نى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش ئەھۋالى جەھەتتىكى تۈزۈمگە خىلاپ ئىشلىتىلگەن مەبلەغ 3 مىليارد 820 مىليون 800 مىڭ يۈەن. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك مالىيە تارماقلىرى مالىيىنىڭ «باج تۈرلىرىنى ئايرىش تۈزۈمى» تۈزۈلمىسىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ پىرسەنت ئايرىۋالىدىغان 14 مىليون يۈەن كىرىمنى ئىگىلىۋالغان ۋە تۇتۇپ قالغان. ئاساسلىق مەسىلىلەر تۆۋەندىكىچە: خام چوت كۆرسەتكۈچىنى چۈشۈرۈش ۋە خام چوتتىن پۇل ئاجرىتىش تەرتىپى قېلىپلاشمىغاچقا، 961 مىليون 520 مىڭ يۈەنلىك خام چوتتىن ئاجرىتىلغان مەبلەغ بىلەن خام چوت كۆرسەتكۈچى ئۈز ئارا ماس كەلمىگەن. يۇقىرىغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك 67 مىليون 820 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمى تاپشۇرۇلمىغان. 168 مىليون يۈەن خام چوت چىقىمى بەلگىلىمە بويىچە ئاجرىتىپ بېرىلمىگەن ۋە مەلۇم قىلىنمىغان، مەخسۇس ھېسابات بويىچە باشقۇرۇلىدىغان خام چوت مەبلىغى ۋاقتىدا ئاجرىتىپ ئىشلىتىلمەي، يىل ئاخىرىدىكى دوسلىما ئامانەت قالدۇقى 921 مىليون يۈەنگە يېتىپ، مالىيە مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئۇنۇمىگە تەسىر يەتكۈزگەن. 3 مىليون 400 مىڭ يۈەن مالىيە مەخسۇس مەبلىغى دائىرىدىن ھالقىپ ئاجرىتىلغان. 238 مىليون يۈەن چوت قالدۇقى ھېسابقا قۇرۇق يۆتكەلگەن. يالغان مەلۇم قىلىنغان 36 مىليون 870 مىڭ يۈەن كان بايلىقى خراجەت چىقىمى، 1 مىليارد 409 مىليون 870 مىڭ يۈەن تاشيول ئاسراش خراجىتى ۋە ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى قۇرۇلۇش فوندى بەلگىلىمە بويىچە خام چوت ئارقىلىق باشقۇرۇشقا كىرگۈزۈلمىگەن. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك مالىيە تارماقلىرى يۇقىرىنىڭ 5 مىليون 390 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمىنى قىسىپ قالغان. 8 مىليون 610 مىڭ يۈەن خام چوت كىرىمىنى يوشۇرغان ۋە يۆتكۈەتكەن. يۇقىرىقىدەك بەلگىلىمە ۋە ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىنى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مالىيىگە ئالاقىدار قانۇن - نىزاملىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. 15 تۈرلۈك تۈزىتىش پىكرى بېرىلدى، ۋىلايەت، ناھىيىلىك مالىيە تارماقلىرى تۆتۇپ قالغان، ئىگىلەپ ئىشلىتىۋالغان ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 14 مىليون يۈەن مالىيە كىرىمى يىغۇۋېلىنىپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلدى.

دەي جۈن

تۆۋەن دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ مالىيە نەق چوتى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ۋە 13 ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لىق ئىقتىسادىي تەپتىش ئىدارىسى 1998 - يىلى ۋىلايەت دەرىجىلىك 2 شەھەر ۋە 20 ناھىيە (شەھەر، رايون) نىڭ مالىيە نەق چوتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 486 مىليون 90 مىڭ يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ئالتاي ۋىلايىتى، قاراماي شەھىرى ئۈستىدىن تەپتىشلىك قىلىش داۋامىدا ئېنىقلاپ چىققان قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن پۇل 355 مىليون 370 مىڭ يۈەن) پۇلىنى ئېنىقلاپ چىقتى. بۇ ئاساسەن تۆۋەندىكىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: سىياسەتتىن يوچۇق ئېچىپ ئىشلىتىۋېلىنغان پۇل 4 مىليون 270 مىڭ يۈەن، قائىدىگە خىلاپ كېمەيتىلگەن، كەچۈرۈم قىلىنغان باج 2 مىليون 180 مىڭ يۈەن، خەزىنىگە كىرگۈزۈش دەرىجىسى ئاربىلاشتۇرۇۋېتىلگەن پۇل 4 مىليون 420 مىڭ يۈەن، يوشۇرغان، يۆتكەپ كېتىلگەن مالىيە كىرىمى 48 مىليون 390 مىڭ يۈەن، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇلغان قىزىل رەقەم خام چوتى 44 مىليون 100 مىڭ يۈەن، ئېلىشقا ياكى كەچۈرۈم قىلىشقا تېگىشلىك باج 1 مىليون 140 مىڭ يۈەن، خام چوت ئورۇنلىرى مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بولۇپ تاپشۇرمىغان كىرىم 17 مىليون 870 مىڭ يۈەن، تارماق، ئورۇنلار تۆتۇپ قالغان، ئىشلىتىۋالغان، خام چوت باشقۇرۇشىغا كىرگۈزۈشكە تېگىشلىك غەيرى باج كىرىمى 15 مىليون 150 مىڭ يۈەن، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ خەزىنىدىن قايتۇرۇلغان پۇل 5 مىليون 830 مىڭ يۈەن، يالغان كۆرسىتىلگەن مالىيە چىقىمى 51 مىليون 530 مىڭ يۈەن، يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن مەخسۇس مالىيە مەبلىغى ۋە خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغ 17 مىليون 720 مىڭ يۈەن، ئۆز ئالدىغا تەسىس قىلىنغان خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغ 6 مىليون 610 مىڭ يۈەن، يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن مالىيە ئوبوروت سوممىسى 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن، قائىدىگە خىلاپ ئۈستۈرۈلگەن خراجەت ئۆلچىمى 660 مىڭ يۈەن، باشقا قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن مەبلەغ 264 مىليون 420 مىڭ يۈەن. يۇقىرىقى مەسىلىلەرنى ھەر دەرىجىلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى مالىيىنىڭ ئالاقىدار قانۇن - نىزاملىرىغا ئاساسەن بىر تەرەپ قىلدى ۋە جازالىدى.

دەي جۈن

دۆلەت خەزىنىسى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت خەزىنىسىنىڭ 1997 - يىلى بېجىرگەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوت مەبلىغىنى يىغىش، بۆيرۇق بېرىش (قايتۇرۇپ چىقىم قىلىش)، ئايرىش، ئۆزىگە

قالدۇرۇش، يۇقىرىغا تاپشۇرۇش ۋە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئۆز جايىدا تەپتىشلىك قىلدى ھەم ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوت مەبلىغىنى يىغىش، بۇيرۇپ بېرىشنى ببجىرىدىغان 19 ئاساسىي قانۇن دۆلەت خەزىنىسى تارماقلىرى ۋە ئىقتىسادىي كىرىم باشقارمىسىنى ھەم 5 شۆبە يەرلىك باج ئىدارىسىنى داۋاملاشتۇرۇپ تەكشۈردى. بەلگىلىمىگە خىلاپ ئىشلىتىلگەن 59 مىليون 147 مىڭ يۈەن مەبلەغنى ئېنىقلاپ چىقتى. ئېنىقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت خەزىنىسى كىرىمىنى قايتۇرۇپ بېرىش ئىسپاتىنى قانۇنسىز تەكشۈرمەي ۋە ھۆججەت ئاساسى بولمىسىمۇ 46 مىليون 860 مىڭ يۈەننى خەزىنىدىن قايتۇرغان؛ 8 مىليون 545 مىڭ يۈەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوت كىرىمىنى تۆۋەن دەرىجىلىك دۆلەت خەزىنىسىگە ئارىلاشتۇرۇپ كىرگۈزۈۋەتكەن؛ دەرىجىنى ئارىلاشتۇرۇۋېتىپ، 3 مىليون 742 مىڭ يۈەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوت كىرىمىنى مەركەز دەرىجىلىك خەزىنىگە خاتا كىرگۈزگەن. يۇقىرىدىكى مەسىلىلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت خەزىنە تارماقلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ تۈزەتتى.

لى چېك

باج ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ 1997 - يىللىق باج پىلانىنى ئورۇندىش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى ھەم 9 ئوبلاست، ناھىيىدىكى يەرلىك باج تارماقلىرىنىڭ نېفت بايلىقى ببجىنى يىغىش ۋە يۇقىرىغا تاپشۇرۇش ئەھۋالىنى داۋاملاشتۇرۇپ ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش نەتىجىسىدە مۇنۇلار بايقالدى: 1. ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى باج ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ، 7 مىليون 997 مىڭ يۈەنلىك تىجارەت ببجى، كارخانا تاپاۋەت ببجى، تۇراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشىنى تەكشەش ببجىنى كەچۈرۈم قىلىش (كەچىكتۇرۇپ ئېلىش) نى تەستىقلىغان. 2. 163 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇش ۋە مۇسادىرە قىلىش كىرىمى، قالدۇق جەرىمانە ئۈتكۈنچى ھېسابى ۋاقتىدا خام چوت كىرىمى قىلىنىپ، خەزىنىگە تاپشۇرۇلمىغان. 3. ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسىگە بېۋاستە قاراشلىق باج يىغىش ئىدارىسى شەخسلەر تاپاۋەت ببجى خىراجىتىدىن بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا 857 مىڭ يۈەن پىرسەنت ئالغان ۋە باج قايتۇرغان. 4. 9 ئوبلاست، ناھىيىنىڭ مالىيە، باج تارماقلىرى 56 مىليون 460 مىڭ يۈەن نېفت بايلىقى ببجىنى تۆتۈپ قېلىپ، ئىگىلەپ ئىشلىتىۋېلىپ، كەچىكتۇرۇپ، بېسىۋېلىپ، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا خەزىنىدىن قايتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە كىرىمىنى 39 مىليون 520 مىڭ يۈەن كېمەيتىۋەتكەن. يۇنىڭ ئىچىدە 4 ناھىيە (شەھەر) لىك يەرلىك باج تارمىقى خەزىنىگە كىرگۈزۈلىدىغان باجنىڭ تۇرى ۋە دەرىجىسىنى ئۆزگەرتىۋېتىپ ياكى مالىيە تارماقلىرى باج پۇلى ئۆتكۈنچى ھېسابىدىن نېفت بايلىقى ببجىنى بېۋاستە چىقىم قىلىپ، ئىشلىتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 20 مىليون 160 مىڭ يۈەنلىك مالىيە كىرىمىنى شۇ جايدىكى مالىيە تارماقلىرى قىسۋېلىش ئەھۋالىنى پەيدا قىلغان؛ 2 ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى ئۆز ئالدىغا باج پۇلى ئۆتكۈنچى ھېسابى تەسىس قىلىپ، يىل ئاخىرىدا 9 مىليون يۈەن نېفت بايلىقى ببجىنى كېچىكتۇرۇپ بېسىۋالغان؛ 6 ناھىيە (شەھەر) لىك يەرلىك باج ئىدارىسى نېفت بايلىقى ببجىدىن قالدۇرۇلغان پىرسەنت ۋە ژاكالىتەن ئالغان، ژاكالىتەن تۇتۇۋالغان رەسمىيەت ھەققى بولۇپ 4 مىليون 131 مىڭ يۈەننى قائىدىگە خىلاپ ھالدا پىرسەنت قاتاردا ئېپقالغان ۋە باج قايتۇرغان؛ بايىنغولىن ئوبلاستلىق يەرلىك باج ئىدارىسى مەسلىھەت بېرىش ئورنى باج ژاكالەتچىلىكى دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، يىل ئاخىرىدا باج پۇلى ئۆتكۈنچى ھېسابتا 14 مىليون 527 مىڭ يۈەن نېفت بايلىقى ببجىنى كېچىكتۇرۇپ، بېسىۋالغان. 5. ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق رايون، ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىلىرى ش م خ [1997] 4 - نومۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن، باج خىراجىتىدىن پىرسەنت ئېلىش ۋە باج قايتۇرۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، باج خىراجىتىدىن 39 مىليون 734 مىڭ يۈەننى ئارتۇق پىرسەنت ئايرىغان ۋە باج قايتۇرغان. 6. پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ تاپاۋەت ببجى بەلگىلىمە بويىچە يىغىپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلمىغان، بۇنىڭ ئىچىدە باج يىغىش ئورگانلىرى 5 مىليون 170 مىڭ يۈەننى ئارىلاشتۇرۇپ خەزىنىگە كىرگۈزگەن؛ تۆۋەن دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ 10 مىليون 370 مىڭ يۈەن باجنى كېمەيتكەن ۋە كەچۈرۈم قىلغان؛ باج تۈرىنى ئۆزگەرتىپ 2 مىليون 510 مىڭ يۈەننى خەزىنىگە كىرگۈزگەن؛ ناھىيە (شەھەر) لىك مالىيە، باج تارماقلىرى باشقا شەكىللەر بىلەن كارخانىلاردىن 4 مىليون يۈەن «تاپاۋەت ببجى» ئايرىۋالغان؛ كارخانىلار 60 مىليون 10 مىڭ يۈەننى يۇقىرىغا تاپشۇرماي، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مالىيىنىڭ 1997 - يىللىق 39 مىليون 830 مىڭ يۈەن تاپاۋەت باج كىرىمىگە دەخلى يەتكۈزگەن. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەتىجىسىگە ئاساسەن، ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسىدىن قەتئىي ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە يەرلىك باجنى ئېلىپ - باشقۇرۇش، خەزىنىگە كىرگۈزۈشنى تەلەپ قىلدى. داۋاملاشتۇرۇپ تەپتىشلىك قىلىنىدىغان ئوبلاست، ناھىيىلەرگە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش توغرىسىدا 10 قارار

چۈشۈرۈپ، باج پۇلى «ئۆتكۈنچى هېسابات» نى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ئىنتىزامغا خىلاپ كېلىدىغان 25 مىليون 990 مىڭ يۈەن مەبلەغنى، 876 مىڭ يۈەن جەرىمانە پۇلىنى يىغىۋالدى. باجنى يىغىش، باشقۇرۇشنى چىڭىتىپ، باجدىن پىرسەنت ئېلىش، باج قايتۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش هەققىدە 4 تۈرلۈك كونكرېت تەكلىپ بەردى. ئوندىن باشقا، ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى تۆۋەن دەرىجىلىك هۆكۈمەتلەرنىڭ نەق چوتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش جەريانىدا، ئالتاي ۋىلايەتلىك ۋە قاراماي شەهەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىكنىڭ نەتىجىسى مۇنداق بولدى: ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ تۆۋاقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشىنى تەكشەش بېجىنى ئېلىش ۋە باشقۇرۇش كۈچلۈك بولمىغانلىقتىن، باج ئوغرىلاش، باج يوشۇرۇش ئەھۋالى ئېغىر بولغان؛ بۇرچىن ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى ئۆي - زېمىن بېجى ۋە يەر ئىشلىتىش بېجىنى كېچىكتۈرۈپ ئېلىشنى ئۆز ئالدىغا قارار قىلغان؛ ئالتاي شەهەرلىك، كۆكتوقاي ناھىيىلىك يەرلىك باج تارماقلىرى قائىدىگە خىلاپ هالدا خىراجەتتىن 65 مىڭ يۈەن پىرسەنت ئايرىغان ۋە باج قايتۇرغان. قاراماي شەهەرلىك كارخانىلارغا ئارتىلىپ قالغان باج ناھايىتى كۆپ بولۇپ ئازايمىغان، بۇ ئەھۋال باج قانۇنىنىڭ سۈرىگە ۋە هەر دەرىجىلىك مالىيە كىرىمىنىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا تەسىر يەتكۈزگەن؛ قاراماي شەهەرلىك مەسئۇل باجگىرلار ئىش ئورنى ئۈز ئالدىغا باج پۇلى ئۆتكۈنچى هېسابى تەسىس قىلىپ، يىل ئاخىرىدا 790 مىڭ يۈەن باج پۇلىنى كېچىكتۈرگەن ۋە بېسۋالغان، قاراماي، مايتاغ رايونلىرىدىكى مالىيە باج تارماقلىرى باج خىراجىتىدىن قائىدىگە خىلاپ هالدا 3 مىليون 929 مىڭ يۈەن پىرسەنت ئايرىغان ۋە باج قايتۇرغان هەم شەخسى تاپاۋەت بېجىنى ۋاكالىتەن ئېلىش، ۋاكالىتەن تۆتۈپ قېلىش رەسمىيەت خىراجىتىدىن 130 مىڭ يۈەن ئارتۇق پىرسەنت ئايرىغان ۋە باج قايتۇرغان. ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى يۇقىرىدىكى مەسئۇلەرگە قارىتا يەرلىك باج تارماقلىرىدىن كۈچ تەشكىللەپ قەرز قالغان، ئوغرىلانغان ۋە يوشۇرۇلغان باجلارنى ئېنىقلاپ، يەر ئىشلىتىش بېجى، ئۆي - زېمىن بېجى ئېلىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىلگىرىكى يىللىرى ئېلىشقا تېگىشلىك باج پۇلىنى ئېنىقلاپ تولۇقلاپ ئېلىشنى، يەرلىك باجنى خەزىنىگە تولۇق كىرگۈزۈشنى هەم ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن تۈزۈمگە خىلاپ ئىشلىتىلگەن 133 مىڭ يۈەن مەبلەغنى، 393 مىڭ يۈەن جەرىمانە پۇلىنى يىغىپ، يۇقىرىغا تاپشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

دۇلۇ يۈخۇا

ئاكسىيە ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 1998 - يىلى شىنجاڭ ئاكسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ 1997 - يىللىق ئاكتىپ - پاسسىپ ئەھۋالى ۋە پايدا - زىيانىنىڭ ھەقىقىيلىكى هەم قانۇنىيلىقى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ، تۆرلۈك قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 254 مىليون 950 مىڭ يۈەن پۇلنى ئېنىقلاپ چىقتى. تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق مۇنداق مەسىلىلەر بايقالدى: 1. باشقىلارنىڭ نامىدا پايچىك ۋە مەبلەغ هېساباتى تەسىس قىلىپ، ئۆز ئالدىغا تىجارەت قىلغان. 2. خېرىدارلارنىڭ كاپالەت پۇلىنى يۆتكەپ، يېڭى پاي سېتىۋالغان. زايومنى قايتۇرۇپ سېتىۋېلىش هەم قەرز قايتۇرۇش ۋە تۆراقلىق مۇلۇك جەھەتتىكى چىقىمنى تۆلەش بىلەن شۇغۇللانغان. 3. شىركەت قارىمىقىدىكى ئايرىم تىجارەت ئورۇنلىرى قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ، خېرىدارلارنىڭ كاپالەت پۇلىنى ئۆتنىگە بەرگەن. 4. ئۆز ئالدىغا تىجارەت قىلىش بىلەن ۋاكالىتەن باشقۇرۇش كەسپى ئاكسىيە باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى بويىچە ئايرىپ باشقۇرۇلمىغان. 5. ئۆز ئالدىغا تىجارەت قىلغان پاينىڭ بىر قىسىم باھا پەرقى كىرىمى بىلەن ئۈسۈم كىرىمىنى ۋاقتىدا شۇ يىللىق پايدا - زىيان هېسابىغا يۆتكىمىگەچكە، كىرىم - چىقىم ئەمەلىي بولمىغان. ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى دۆلەت ئىقتىسادىي تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ «ئاكسىيە شىركەتلىرىنىڭ قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىنى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ، بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى پىكرى» گە ۋە ئالاقىدار سىياسەت - بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن ئۇلارغا جازا بەردى، شىركەتلەرنىڭ ئاكسىيە قانۇن - نىزاملىرىغا خىلاپلىق قىلغان مەسىلىلىرىنى دۆلەت ئاكسىيىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا يوللىدى.

جالاڭ شۆجۇڭ

نۆقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ۋە شىخەنزە شەهەرلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئىدارىسى 1998 - يىلى ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 2 - خىمىيەۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە شىخەنزە شەهەرلىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتۈش نەق چوتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. بۇ 2 تۈرگە 1 مىليارد 976 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغاندى، تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 286

مىليون 740 مىلك يۇەن ئېنىقلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە 13 مىليون 470 مىلك يۇەن تەخمىن چوت كۆپ كۆرسىتىلگەن، 272 مىليون 640 مىلك يۇەن كاپىتال مەبلىغى ئەقلەشمىگەن، ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلغان 520 مىلك يۇەنلىك مۇلۇك ئەمەلىي بولمىغان، 110 مىلك يۇەن قۇرۇلۇش مەبلىغى تاز ھېسابلانغان.

جۇ لىشيا

شەھەر قۇرۇلۇشى مەبلىغى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئۈلگەت، ئوبلاست دەرىجىلىك 13 ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگىنى ئۈلگەت دەرىجىلىك 2 شەھەر، ناھىيە دەرىجىلىك 12 شەھەر ۋە 4 ناھىيە بازىرىنىڭ 1996 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە شەھەر قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى يىغىش، توپلاش، ئىشلىتىش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ماتېرىياللىرى مەلۇماتىغا قارىغاندا، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغان 18 ناھىيە، شەھەر 1996 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە شەھەر قۇرۇلۇشىغا 2 مىليارد 496 مىليون 312 مىلك 700 يۇەن مەبلەغ (ئىلگىرىكى يىللارنىڭ قالدۇقى 294 مىليون 208 مىلك يۇەننى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ) سالغان، بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرى ئاجرىتىپ بەرگەن مەبلەغ 171 مىليون 885 مىلك 700 يۇەن، شۇ دەرىجىلىك خام چوتتىن ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 887 مىليون 30 مىلك 800 يۇەن، خام چوت سىرتىدا تەييارلانغىنى 682 مىليون 87 مىلك 400 يۇەن، باشقا تۈرلەرنىڭ مەبلىغىدىن ئىشلىتىۋالغىنى 239 مىليون 88 مىلك 100 يۇەن، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرگە سېلىق سېلىنغىنى 252 مىليون 100 مىلك يۇەن، باشقا كىرىم 264 مىليون 120 مىلك 700 يۇەن. بۇ قېتىم مەبلەغنى باشقۇرىدىغان تارماق ۋە مەبلەغنى ئىشلىتىدىغان 113 ئورۇن ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 2 مىليارد 987 مىليون 725 مىلك يۇەن، ئېنىقلانغان قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن مەبلەغ 158 مىليون 151 مىلك 500 يۇەن. شەھەر قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى يىغىش ۋە باشقۇرۇپ ئىشلىتىش داۋامىدا ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر تۆۋەندىكىچە: 1. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەردىن مەبلەغ توپلاش ۋە سېلىق سېلىش خاراكتېرلىك قەرز ئېلىش ئەھۋالى بىر قەدەر ئومۇمىيۈزلۈك بولغان. 2. باشقا مەخسۇس مەبلەغلەر ئىگىلەپ ئىشلىتىۋېلىنغان. 3. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى تەييارلاشتا يۇقىرىغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بولسىمۇ يۇقىرىغا تاپشۇرمای، يوشۇرۇپ تۇتۇپ قېلىش، كېچىك خەزىنە قۇرۇلۇش، كىرىمنى ھېساباتقا كىرگۈزمەسلىك قاتارلىق ئەھۋاللار ئېغىر دەرىجىدە ساقلانغان. 4. شەھەر قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى ئىشلىتىپ خىزمەت ۋە ئائىلىلىكلەر بىناسى سېلىش، خادىملار خىراجىتى، كەسپىي خىراجەت ئۇچۇن ئىشلىتىش قاتارلىق ئەھۋاللار بىر قەدەر ئومۇمىيۈزلۈك بولغان. 5. مەبلەغنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماقلارنىڭ ئۆز ئالدىغا قالايمىقان مەبلەغ توپلاش ۋە قالايمىقان جەرىمانە قويۇش ئەھۋالى يەنىلا مەۋجۇت. 6. قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئىچىدە قۇرۇلۇش پۇلى كۆپ ھېسابلانغان.

ژۇ دامىن

تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغى مەخسۇس تۇرى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ئاپتونوم رايوندىكى ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرىنى تەشكىللەپ، ش ئۇ ئا ر تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغىنى باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغىنى توپلاش، باشقۇرۇش، ئىشلىتىش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتىدىن 13 ى، ناھىيە (شەھەر) لىك تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتىدىن 62 سى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغىنى 1993 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە تاپشۇرغان ئورۇن 8024، سېتىلغان ئومۇمىنىڭ ئۆيى 258 مىلك يۇرۇش، كۆلىمى 17 مىليون 750 مىلك كۋادرات مېتىر. تايشۇرۇلغان تۇرالغۇ ئۆي مەبلىغى 4 مىليارد 600 مىليون يۇەن بولۇپ، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك مىقدارنىڭ 85% دىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. 1997 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە جامائەت فوندىنى تاپشۇرغان ئادەم 694 مىلك، تاپشۇرغان مەبلەغ 806 مىليون يۇەن بولۇپ، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ئادەم سانىنىڭ 66.2% دىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر قايسى ئىدارىلەرنىڭ ئۆي سېلىشى ئۈچۇن قايتۇرۇلغان مەبلەغ 2 مىليارد 194 مىليون يۇەن، يېڭىدىن سېلىنغان تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 7 مىليون 12 مىلك كۋادرات مېتىر، ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 106 مىليون يۇەن قەرز بېرىلىپ، 819 مىلك كۋادرات مېتىر تۇرالغۇ ئۆي سېلىنىپ، ئۆي قېيىنچىلىقى بار ياكى ئۆيى يوق 11 مىلك 700 ئائىلىنىڭ ئۆي مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش داۋامىدا تۇرلۇك ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 31 مىليون 120 مىلك يۇەن ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە 24 مىليون 480 مىلك يۇەن پۇل

ئىگىلىۋېلىنغان ۋە يوقىتىپ ئىشلىتىلگەن، 3 مىليون 30 مىڭ يۈەن پۇل مۇكاپات پۇلى ۋە قوشۇمچە ياردەم پۇلى قىلىنىپ قالايمىقان تارقىتىلغان، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغاندىن كېيىن 26 مىليون 380 مىڭ يۈەن پۇل ئۆز ئورنىغا قايتۇرۇلدى.

گې ئېنرالى

غەيرىي باج كىرىمى ۋە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ ئۇستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 1998 - يىلى شۇ دەرىجىلىك خام چوتنىڭ ئىجراسىنى تەپتىشلىك قىلىشتا، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 38 نازارەت، ئىدارە ۋە 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ دەرىجىلىك خام چوت قىلىدىغان 219 ئورۇننىڭ جەرىمانە، مۇسادىرە كىرىمى، مەمۇرىي خاراكتېرلىك ھەقنى مالىيىگە تاپشۇرۇش ۋە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى مالىيىنىڭ مەخسۇس ھىسابتا باشقۇرۇشىغا تاپشۇرۇش ئەھۋالى ئۈستىدىن نۆۋەتلىك تەپتىشلىك قىلدى ۋە تەكشۈردى، تەپتىشلىك قىلغان ئومۇمىي پۇل 778 مىليون 657 مىڭ يۈەن. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش جەريانىدا قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 334 مىليون 644 مىڭ يۈەن ئېنىقلاندى، بۇ تەپتىشلىك قىلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 42.98% نى ئىگىلەيدۇ. ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر تۆۋەندىكىچە: 1. خام چوتقا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بولۇپ تاپشۇرۇلمىغان، جەرىمانە، مۇسادىرە كىرىمى ۋە مەمۇرىي خاراكتېرلىك ھەق كىرىمىنى تۆتۈپ قېلىش، يوقىتىپ ئىشلىتىۋېلىش مەسىلىسى بىر قەدەر گەۋدىلىك. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغان جەرىمانىنى ئىجرا قىلغۇچى 15 ئورۇن، قائىدە بويىچە ھەق ئالغۇچى 5 ئورۇن شۇ يىلى ئالغان جەرىمانە، مۇسادىرە كىرىمى ۋە مەمۇرىي خاراكتېرلىك ھەقنى خەزىنىگە ۋاقتىدا تاپشۇرمىغان. شۇ يىلى خەزىنىگە تاپشۇرۇلمىغان جەرىمانە، مۇسادىرە كىرىمى 20.9% نى، مەمۇرىي خاراكتېرلىك ھەق 17.6% نى ئىگىلىگەن. 2. خام چوت سىرتىدىكى كىرىمنى بەلگىلىمە بويىچە مالىيىنىڭ مەخسۇس ھىسابتا باشقۇرۇشىغا تاپشۇرماسلىق مەسىلىسى بىر قەدەر ئومۇميۈزلۈك ساقلانغان. ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 38 نازارەت، ئىدارە، مەسئۇل تارماقلار ۋە ئۇلارنىڭ قارىمىقىدىكى 219 ئورۇننىڭ خام چوت سىرتىدىكى كىرىمدىن مالىيە مەخسۇس ھىسابىغا بەلگىلىمە بويىچە تاپشۇرمىغان پۇلى 242 مىليون 626 مىڭ يۈەن بولۇپ، مۇشۇ يىلدا مالىيە مەخسۇس ھىسابىغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بولغان خام چوت سىرتىدىكى كىرىمنىڭ 43.1% نى ئىگىلەيدۇ. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغان 219 ئورۇن ئىچىدە پەقەت 2 سىلا بارلىق خام چوت سىرتىدىكى كىرىمنى مالىيە مەخسۇس ھىسابىغا تاپشۇرغان. 3. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش قېلىپلاشمىغان، كىرىم - چىقىمى نامۇۋاپىق بولۇپ، ئىدارە، تارماقلار ئوتتۇرىسىدىكى جاپا بىلەن راھەتتە تەكشىسىزلىك كېلىپ چىققان. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتى ئېنىقلانغان مەسىلىلەرنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى.

ماۋ دېجۇن

سۇچىلىق مەبلىغى ئۇستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ۋە ھەر دەرىجىلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ۋە 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، 57 ناھىيە، شەھەرنىڭ سۇچىلىق مەخسۇس مەبلىغى ئۇستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ماتېرىياللىرى ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، 1996 — 1997 - يىللىرى ئاپتونوم رايون ئەمەلىي سالغان سۇچىلىق مەخسۇس مەبلىغى 1 مىليارد 310 مىليون 510 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە خام چوت ئىچىدىكى مەبلەغ 377 مىليون 190 مىڭ يۈەن، باشقا مەبلەغ 874 مىليون 930 مىڭ يۈەن، سۇ تېجەش، قۇدۇق قېزىش، سۇغىرىش قەرز پۇلى 58 مىليون 390 مىڭ يۈەن. بۇ قېتىم مەبلەغنى ئاساسلىق باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە مەبلەغ ئىشلىتىش ئورنىدىن 269 ى ئۇستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنغان مەبلەغنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 257 مىليون 348 مىڭ يۈەن، قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 119 مىليون 972 مىڭ يۈەن تەكشۈرۈپ تېپىلدى. تەپتىشلىك قىلىش داۋامىدا، سۇچىلىق مەبلىغىنى توپلاش ۋە باشقۇرۇپ ئىشلىتىشتە يەنىلا بىر قىسىم مەسىلەرنىڭ ساقلىنىۋاتقانلىقى بايقالدى. ئۇلار ئاساسەن: 1. سۇچىلىق مەبلىغىنى توپلاش سىياسىتى نەق ئەمەلىيلەشمىگەن، توپلاشقا تېگىشلىك سۇچىلىق مەبلىغى تولۇق يىغىلمىغان. بۇنداق بولۇشتا، ئاساسەن سۇچىلىق فوندىنى توپلاش ئەمەلىيلەشمىگەن، بىر قىسىم ناھىيە، شەھەرلەر سۇ بايلىقى ھەققىنى ئېلىشنى باشلىمىغان. سۇچىلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۇ ھەققىنى تارقىغا سۈرۈش ئەھۋالى بىر قەدەر ئومۇميۈزلۈك ساقلانغان. 2. سۇچىلىق مەخسۇس مەبلىغى ئىگىلىۋېلىنىپ ۋە يوقىتىۋېلىنىپ، خىراجەتنىڭ كېمىنى تولدۇرۇپ، ماتاش تارقىتىشقا ئىشلىتىلگەن؛ خام چوت ئىچى ۋە سىرتىدىكى سۇچىلىق مەبلىغى ئۆي سېلىش، ئاپتوموبىل سېتىۋېلىشقا ئىشلىتىلگەن؛

قەرز بېرىلگەن؛ كىرىم يوشۇرۇلغان ۋە يۆتكىۋېتىلگەن؛ چېقىم يالغان كۆرسىتىلىپ، بۇيرۇپ بېرىلگەن پۇل چېقىمغا ئورۇلغان؛ مالىيە مەخسۇس هېسابقا كىرگۈزۈپ باشقۇرۇشقا تېگىشلىك مەبلەغ ئۇنىڭغا كىرگۈزۈلمىگەن؛ 3. مالىيە هېساباتى تۈزۈم بويىچە هېسابلانمىغان، چېقىم قىلىش رەسمىيىتى مۇكەممەل بولمىغان، تەننەرخ خىراجىتى يالغان ۋە كۆپەيتىپ هېسابلانغان.

جالاق شۇپىلاق

كىچىك ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق مەخسۇس مەبلىغى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 6 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ (بايىنغولىن، سانجى، قەشقەر، قۇمۇل، خوتەن، ئالتاي) ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرىنى تەشكىللەپ، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون مالىيىسى ئاجراتقان كىچىك ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق مەبلىغى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى، ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى سۇچىلىق نازارىتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. تەپتىشلىك قىلىنغان مەبلەغ 36 مىليون يۈەن بولۇپ، ئاپتونوم رايونلىق شۇ يىللىق كىچىك ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق خام چوتىنىڭ 80% نى ئىگىلىدى، قائىدە - ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 19 مىليون 933 مىڭ يۈەن تەكشۈرۈپ تېپىلدى. ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر تۆۋەندىكىچە: 1. ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەبلەغ غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك چېقىمغا ئىگىلەپ ۋە يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن. 2. بەزى ۋىلايەت، ئوبلاستلار مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشىنى ئۆزگەرتىپ، مەخسۇس مەبلەغنى بۇيرۇپ بېرىشنى كېچىكتۈرگەن. 3. بىر قىسىم سۇچىلىق تارماقلىرى چېقىمنى يالغان كۆرسىتىپ، مالىيە نەق چوتىنى ساختىلاشتۇرغان.

مۇنىرە ئەلى

نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس مەبلىغى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 30 نامرات ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرىنى تەشكىللەپ، 1997 - يىللىق نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس مەبلىغىنىڭ (تەرەققىي قىلمىغان رايونلارنىڭ تەرەققىياتىغا ياردەم بېرىلگەن مەبلەغ، كۆپەيتىپ بېرىلگەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى، پۇل ئورنىغا ئىش تېپىپ بېرىپ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى ۋە نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس قەرز پۇلى شۇنىڭ ئىچىدە) سېلىنىش، باشقۇرۇلۇش ۋە ئىشلىتىلىش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. 1997 - يىلى 30 نامرات ناھىيىگە مالىيىدىن ئاجراتىلغان 113 مىليون 570 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى. 147 مىليون 125 مىڭ 700 يۈەن پۇل ئورنىغا ئىش تېپىپ بېرىپ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى (67 مىليون يۈەن سۇنى ياخشىلاش مەبلىغى بۇنىڭ سىرتىدا) ئەقلەشتى، ئەمەلىيەتتە نامراتلارنى يۆلەشكە بېرىلگەن قەرز پۇل 331 مىليون 620 مىڭ يۈەن. 666 مىليون 974 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ تەپتىشلىك قىلىندى، 34 مىليون 660 مىڭ 100 يۈەن مەسىلە بار مەبلەغ تەكشۈرۈپ تېپىلدى.

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك شۇنى ئېنىق كۆرسەتتىكى، نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس مەبلىغىنىڭ ئەقلىشى نامرات رايونلارنىڭ قىياپىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىغان، لېكىن بىر قىسىم مەسىلىلەرمۇ بايقالدى: 1. پۇل ئورنىغا ئىش تېپىپ بېرىپ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ يۇرۇشلەشكەن مەبلىغى ئاساسەن ئەمەلىيلەشمىدى. 2. بىر قىسىم ناھىيە (شەھەر) لەر تۇر مەبلىغىنى باشقا تۇر ياكى ماۋاش تارقىتىشقا ئۆزى خالىغانچە ئۆزگەرتىپ، يۆتكەپ، قەرز بېرىپ ئىشلەتكەن. 3. مەبلەغ ئومۇمىيۈزلۈك كېچىكىپ ئەقلىشىپ، تۇرلەرگە تولۇق، ۋاقتىدا ئاجراتىپ بېرىلمىگەن.

مۇنىرە ئەلى

ماۋارىپ مەخسۇس خىراجىتى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 8 ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) ۋە ئۇلارنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئورگانلىرى 1998 - يىل 2 - ئايدىن 6 - ئايغىچە 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان ماۋارىپ مەخسۇس خىراجىتىنىڭ ئاجراتىلىشى، باشقۇرۇلۇشى ۋە ئىشلىتىلىش ئەھۋالى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئەھۋالى شۇنى ئېنىق كۆرسەتتىكى، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايونلىق مالىيىسىدىن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ماۋارىپ باشقۇرۇش تارمىقى ۋە 8 ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لىك مالىيە تارماقلىرىغا 979 مىليون يۈەن ماۋارىپ مەخسۇس خىراجىتى ئاجراتىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ مەسئۇل تارمىقىغا 59 مىليون 760 مىڭ يۈەن ئاجراتىلغان. ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر)، ناھىيە دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرىنىڭ ماۋارىپ مەسئۇل تارماقلىرى ياكى پۇل ئىشلىتىدىغان ئورۇنلارغا ئاجراتىپ بېرىشكە تېگىشلىك ماۋارىپ مەخسۇس خىراجىتى 42 مىليون 475 مىڭ يۈەن (1996 - يىلدىن هېسابقا يۆتكەلگەن پۇلنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) بولۇپ، ئەمەلىيەتتە 58 مىليون 756 مىڭ يۈەن ئاجراتىلغان. هەر دەرىجىلىك ماۋارىپ

مەسئۇل تارماقلىرى پۇل ئىشلىتىدىغان ئورۇنلارغا ئايرىتىپ بېرىشكە تېگىشلىك ماتارىپ مەخسۇس خراجىتى 71 مىليون 800 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئەمەلىيەتتە 58 مىليون 756 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلغان. ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر)، ناھىيىلەردىكى پۇل ئىشلىتىدىغان 155 ئورۇن ئەمەلىيەتتە مالىيە ياكى ماتارىپ مەسئۇل تارماقلىرى ئاجرالتقان 26 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەخسۇس خراجەتنى تاپشۇرۇۋالغان. 1997 - يىللىق ئەمەلىي چىقىم 26 مىليون 555 مىڭ يۈەن بولغان. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق ئېنىقلانغان ئاساسىي مەسىلىلەر تۆۋەندىكىچە: 1. ماتارىپ مەخسۇس مەبلىغىنىڭ نەقلىشىش نىسبىتى تۆۋەن، 15 مىليون 936 مىڭ يۈەن پۇل ماتارىپ مەسئۇل تارماقلىرىدا ۋە 11 مىليون 655 مىڭ يۈەن پۇل ۋىلايەت، ناھىيىلىك مالىيە تارماقلىرىدا توختاپ قالغان. 2. 5 مىليون 995 مىڭ يۈەننى ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى قىسۋېلىپ، كۆپ قىسمىنى ماتاش تارقىتىشقا ئىشلىتىۋالغان. 3. ماتارىپ مەخسۇس مەبلىغى خام چوتنى باشقۇرۇش قېلىپلاشمىغان، ئايرىم رايونلاردا دەرىجىدىن ھالقىپ پۇل ئاجرىتىش ئەھۋالى ساقلانغان.

گاۋ سۈيىمىڭ

ئېسىپ قويۇلغان ئاشلىق مالىيە ھېسابى ئېنىقلىنىپ، تەپتىشلىك قىلىندى

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتى باشلامچى بولۇپ، مالىيە نازارىتى، پىلان كومىتېتى، ئاشلىق نازارىتى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى، باھا تارماقلىرى ئادەم قاتناشتۇرۇپ، 659 كىشىدىن 84 ئېنىقلاش، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ (بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي تەپتىش تارماقلىرىنىڭ ئادىمى 448)، 1998 - يىل 6 - ئايدىن 9 - ئايغىچە 94 مالىيە تارمىقى، 107 مەسئۇل ئاشلىق تارمىقى، 94 يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى (ياكى ۋاكالەتچى بانكا)، 524 ئاشلىق كارخانىسى بولۇپ، جەمئىي 819 ئورۇننىڭ 1992 - يىل 4 - ئايدىن 1998 - يىل 5 - ئايغىچە يېڭىدىن كۆپەيگەن، ئېسىپ قويۇلغان مالىيە ھېسابى ۋە باشقا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى نامۇۋاپىق ئىگىلىۋېلىش ئەھۋالىنى ئېنىقلاپ، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى (ياكى تەكشۈردى).

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەتىجىسى شۇنى كۆرسەتتىكى: ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق سىستېمىسى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئاشلىق - ياغنى سېتىۋېلىش، سېتىش، يۆتكەش، ساقلاشنى ياخشىلاش قاتارلىق جەھەتلەردە نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇدا مۇقىم تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى. لېكىن، ئاشلىق ئوبوروت تۇزۇلمىسى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ماس كەلمىگەچكە، شۇنىڭدەك، ئاشلىق سىستېمىسىنىڭ تىجارەت باشقۇرۇشىدا يەنىلا بەزى مەسىلىلەر ساقلانغاچقا، ئاشلىق سىستېمىسىنىڭ زىيان تارتىش، ھېسابى ئېسىلىپ قېلىش، باشقۇرۇش ياخشى بولماسلىق ۋە قانۇن - نىزامغا خىلاپلىق قىلىش ھادىسىلىرى يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر ساقلانغان. 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ بوغالتېرلىق مەلۇمات جەدۋىلىدە كۆرسىتىلىشىچە، 3 مىليارد 490 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئېسىپ قويۇلغان مالىيە ھېسابى يېڭىدىن كۆپەيگەن، تەپتىشلىك قىلىش ئارقىلىق يېڭىدىن كۆپەيگەن ئېسىپ قويۇلغان 2 مىليارد 940 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مالىيە ھېسابى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، 550 مىليون يۈەن تەكشۈرۈپ كېمەيتىلدى؛ 1 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك سېتىۋېلىش مەبلىغى نامۇۋاپىق قىسۋېلىنغان ۋە يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك داۋامىدا بىر قىسىم كارخانىلار يالغانچىلىق قىلغان، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، ئىنتىزامنى بۇزغان ۋە ئومۇمنىڭ پۇلىنى شەخسلەر خىيانەت قىلغان، ئىگىلىۋالغان، يۆتكەپ ئىشلەتكەن نۇقتىلىق دېلولارمۇ بايقالدى. ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى 10 نەچچە نۇقتىلىق دېلونى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ يەنمۇ ئىلگىرىلەپ دېلو تۈرغۈزۈپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىشنى قارار قىلدى.

جاڭ شۈيىڭ

يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرى ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى ئۈرۈمچى شەھەرلىك، سانجى ئوبلاستلىق، قۇمۇل ۋىلايەتلىك، تۇرپان ۋىلايەتلىك، ئالتاي ۋىلايەتلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرىنى تەشكىللەپ، شىنجاڭ «جۇڭخې» چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ «لىيەندا» ئوقەتچىلىك چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ «تۇنخې» گۇرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، قۇمۇل «جۇلۇن» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، ئالتاي كۆن - خۇرۇم گۇرۇھى شىركىتى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى ۋە ئۇلارنى تەكشۈردى. پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ 3 مىليارد 108 مىليون 910 مىڭ يۈەن مەبلىغى ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى (تەكشۈردى)، بۇ كارخانىلارنىڭ قەرزى 2 مىليارد 161 مىليون 70 مىڭ يۈەن بولۇپ، قەرزدارلىق نىسبىتى 69.5% بولغان، ئومۇمىي پاي دەسمىيىسى 517

مىليون 770 مىڭ پاي، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت پېيى 424 مىليون 40 مىڭ پاي بولۇپ، 81.9% نى ئىگىلەيدۇ. 1997 - يىلى يارانقان پايدا 97 مىليون يۈەن. كارخانىلارنىڭ تۈزۈمىنى ئۆزگەرتىش ۋە تىجارەتنى يۈرۈشتۈرۈش ئەھۋالى ئاساسىي جەھەتتىن ياخشى بولغان، لېكىن، ساقلانغان مەسىلىلەرمۇ خېلى كۆپ، ئۇلار: 1. پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ تاپاۋەت بېجىنى يىغىش، باشقۇرۇش دائىرىسى ئېنىق ئايرىلمىغان، دۆلەت باج تارماقلىرى مەسئۇل بولۇپ يىغىدىغان، مەركەزگە قاراشلىق پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ تاپاۋەت بېجىنى بىر قىسىم يەرلىك باج تارماقلىرى يىغقان. پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ تاپاۋەت بېجىنىڭ خەزىنىگە كىرگۈزۈلىدىغان خام چوت دەرىجىسى قالايمىقان، مەركەز خام چوت كىرىمى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ خام چوت كىرىمى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك خام چوت قىلىنىپ خەزىنىگە كىرگۈزۈلگەن. 2. ھېساباتنى ئۆز ئالدىغا تەڭشەپ، پايدىنى يالغان كۆپەيتكەن ھەم تاپاۋەت بېجى تاپشۇرىدىغان چاغدا پاي ئۆسۈمىنى تەقسىملەپ، ئوخشاش پايغا ئوخشاش ئۆسۈم بەرمەي دۆلەت ئىلكىدىكى مەبلەغكە ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالغان. 3. پاي دەسمىيىسىدە ئۆزگىرىش بولغاندا، بەلگىلىمە بويىچە پاي دەسمىيىسىنى ۋاقتىدا كۆپەيتمىگەچكە، ئومۇمىي پاي دەسمىيىسىنىڭ ئەكس ئېتىشى ئەمەلىي بولمىغان. 4. ئاساس خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ، تۈزۈلگەن بوغالتىرلىق مەلۇمات جەدۋىلى كارخانىنىڭ ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك توغرا ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرەلمەيدۇ. 5. مەسئۇل بوغالتىرلار ئورنى كارخانىلارنىڭ يىللىق مەلۇمات جەدۋىلىنى تەكشۈرگەندە كارخانىنىڭ تىجارەت نەتىجىسىنى ھەقىقىي ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرەلمىگەن.

تۇ شىنمىن

خەلقئارا پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتلىرى قەرز بەرگەن ۋە ياردەم قىلغان تۈرلەر ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلىق ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى دۇنيا بانكىسى قەرز پۇل بەرگەن تارىم يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، شىنجاڭ تاشيولى، ئۈرۈمچى - كۇيتۇڭ تاشيولى، يۇقۇملۇق كېسەل ۋە يەرلىك كېسەللىكلەرنى تىزگىنلەش، جۇڭگو مۇھىت تېخنىكىسى ياردىمى، نامرات رايونلار ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئاساس مائارىپى، يېزىلارنى سۇ بىلەن تەمىنلەش ۋە مۇھىت تازىلىقى، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئاسىيا تەرەققىيات بانكىسى يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا 2 - قارارلىق قەرز بېرىش تۈرى قاتارلىق 9 تۈر ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. 9 تۈرگە 10 مىليارد 784 مىليون يۈەن خەلق پۇلى مەبلەغ سېلىنغان، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلانغان قەرز پۇل 624 مىليون دوللار. جەمئىي سېلىنغان مەبلەغ 4 مىليارد 236 مىليون يۈەن خەلق پۇلى، بۇنىڭ ئىچىدە ھېسابىنى ئۆتكۈزۈپ، ئېلىنغان پۇل 245 مىليون دوللار.

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەتىجىسىدىن مەلۇم بولدىكى: ئاپتونوم رايوننىڭ خەلقئارا پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتلىرى قەرز بەرگەن تۈرلەرنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى ياخشى بولغان، تۈرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشى سانائەت، يېزا ئىگىلىكى، مائارىپ، مۇھىت، سەھىيە قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم بەرگەن. لېكىن بەزى مەسىلىلەرمۇ ساقلانغان. 1. يانداشما مەبلەغ پىلان بويىچە، ۋاقتىدا، تولۇق نەقلەشمىگەن. 2. تۈر مەبلىغى ۋاقتىدا ئاجرىتىلمىغان، تۈر مەبلىغىنى تۇتۇپ قېلىش، يۆتكەپ ئىشلىتىش، قىسىۋېلىش، ئۆتنە بېرىش ئەھۋاللىرى ساقلانغان. 3. بىر قىسىم تۈرلەرنىڭ ماددىي ئەشيالىرىنى باشقۇرۇش قالايمىقان. 4. تۈر ماددىي ئەشيالىرى ئۆز ئارا ئالماشتۇرۇۋېلىنغان ۋە ھايىنىغا سېتىلغان. 5. تۈر قۇرۇلۇشىدا يۇقىرى مۆلچەرلەپ، قارىغۇلارچە ھېسابلاش، نورمىنى يۇقىرى قىلىش، قۇرۇلۇش پۇلىنى كۆپ ھېسابلاش قاتارلىق مەسىلىلەر ساقلانغان. ئىقتىسادىي تەپتىش نازارىتى يۇقىرىدىكى مەسىلىلەر ئۈستىدە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نۇقتىسىدىن تەكلىپ بەردى ھەم ئىمپورت قىلىنغان ماددىي ئەشيا، ئۈسكۈنىلەرنى ھايىنىغا ساتقان ئالاقىدار ئورۇنلارنى قەرەل بەلگىلەپ ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى، يەنە ئۇلارغا جەرىمانە قويدى ۋە بۇ ھەقتە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى.

ليۇ ۋېنخۇا

جۇڭگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدىكى كارخانىلار ئۈستىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھەرلىك، ئالتاي ۋىلايەتلىك، سانجى ئوبلاستلىق، شىخەنزە شەھەرلىك ۋە تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى شۇ جايلاردىكى جۇڭگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدىكى 5 كارخانا ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلدى. بۇ 5 كارخانىنىڭ رويخەتكە ئالدۇرغان كاپىتالى 112 مىليون 810 مىڭ يۈەن بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە جۇڭگو تەرەپنىڭ رويخەتكە ئالدۇرغان كاپىتالى 82 مىليون 882 مىڭ يۈەن، چەت ئەل تەرەپنىڭ رويخەتكە ئالدۇرغان كاپىتالى 29 مىليون 928 مىڭ يۈەن. ئومۇمىي مەبلەغ 244 مىليون 772 مىڭ 600 يۈەن، ئومۇمىي قەرز

151 مىليون 570 مىڭ 700 يۈەن، پايدىسى 9 مىليون 956 مىڭ 800 يۈەن. ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەتىجىسىدىن مەلۇم بولدىكى: 5 كارخانىنىڭ بوغالتىرىيە ھېسابىي ئاساسەن بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن، شېرىكلەشكەن تەرەپلەر باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلغان، دۆلەتنىمىزنىڭ قانۇن - نىزاملىرىغا ۋە ئىككى تەرەپ ئىمزالىغان شېرىكلىشىش توختامى ياكى كېلىشىمگە ئەمەل قىلىپ، قانۇنلۇق تىجارەت قىلىپ، بەلگىلىك ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇم يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن بەلگىلىك تۆھپە قوشقان. لېكىن بىر قىسىم مەسىلىلەرمۇ ساقلانغان. 1. مەلۇم قىلغان پايدا - زىيىنى ھەقىقىي ئەمەس، كۆپ ئاغدۇرۇلغان ياكى كەم ئاغدۇرۇلغان تەننەرخ 1 مىليون 103 مىڭ 400 يۈەن. 2. يوشۇرغان، قەرز بولۇپ قالغان تۇرلۇك باج 3 مىليون 225 مىڭ يۈەن. 3. بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان باھا قويۇپ، يالغاندىن كۆپەيتىلگەن ئەمەلىي كىرىم كاپىتالى 608 مىڭ 500 يۈەن. 4. جۈڭگو تەرەپ ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغان، مەسلەن، ئۇرۇمچى «شىنجۇڭ» ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنى سىناش مۇلازىمەت چەكلىك شىركىتى قۇرۇلۇپ تا بۈگۈنگىچە جۈڭگو تەرەپ ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىش كۈتۈش سۇغۇرتا پۇلىنى تاپشۇرمىغان. «خەتىيەن» تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى ياشانغاندا كۆتۈنۈش، ئىشسىزلىق سۇغۇرتا پۇلىدىن 21 مىڭ 800 يۈەننى تاپشۇرمىغان.

ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگانلىرى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى ھەم ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قارارىنى چىقاردى، مەسىلەرنى تۈزەتتى.

زو پېيلاڭ

ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە قۇرۇلغان ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش ئاپپاراتى 500 دىن، سەپلەنگەن ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش خادىمى 1600 دىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەمۇرىي، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردا قۇرۇلغان ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش باشقارما (ئىشخانا) سى 65، ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش خادىمى 300 نەچچە، قارىمىقىدىكى 2 - 3 - دەرىجىلىك ئورۇنلاردا قۇرۇلغان ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش بۆلۈمى (بۆلۈمچىسى) 400 نەچچە، ئىچكى ئىقتىسادىي تەپتىش خادىمى 1300 نەچچە. مۇشۇ يىلى 5000 دىن ئارتۇق ئورۇن ئۈستىدىن ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى. زىيانغا ئۇچرىغان، ئىسراپ قىلىنغان 200 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئېنىقلاندى، چىقىم تېجىلىپ، 250 مىليون يۈەن كىرىم ئاشۇرۇلدى، ئوتتۇرىغا قويۇلغان 2000 دىن ئارتۇق ياخشىلاش تەكلىپى ۋە تەدبىرى قوبۇل قىلىندى.

سۈن چاۋشەن

باھا خىزمىتى

باھا خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسى 1997 - يىلدىكىدىن 0.3% (شەھەرلەردە 0.4%، يېزىلاردا 0.2%) تۆۋەنلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.1 پىرسەنت پائىزلىق چۈشتى، دېمەك، ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن مال باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى 3% ئىچىدە تىزگىنلەش نىشانىدىن 3.3 پىرسەنت پائىزلىق تاز بولدى؛ ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسى 1997 - يىلدىكىدىن 0.2% (شەھەرلەردە 0.1% تۆۋەنلىدى، يېزىلاردا 0.8% ئۆرلىدى) ئۆرلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.5 پىرسەنت پائىزلىق چۈشتى، دېمەك، ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى 6% ئىچىدە تىزگىنلەش نىشانىدىن 5.8 پىرسەنت پائىزلىق تاز بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا باھا ھەرىكىتى مۇنداق ئاساسىي ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولدى: 1) مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، باھا تۆۋەن، ئوتتۇرا سەۋىيىدە يۇقىرى بولدى. 1 - ئايدىن 12 - ئايغىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ چۈشۈش ھەجمى مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن 2.3 پىرسەنت پائىزلىق تاز بولدى، ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى تۆۋەنلەش ئۇياقتا تۇرسۇن، ئەكسىچە ئۆرلەپ، مەملىكەتنىڭكىدىن 1.1 پىرسەنت پائىزلىق يۇقىرى بولدى. باھانى ئۆرلەش ھەجمىگە قاراپ يۇقىرىدىن تۆۋەنگە رەتكە تۇرغۇزغاندا، مەملىكەت بويىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 1 - ئورۇندا، ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ باھاسى 5 - ئورۇندا تۇردى. 2) ئاپتونوم رايوندىكى رايونلار ئارا تەكشى بولمىدى، تاز ساندىكى جايلاردا ئۆرلەش ھەجمى بەك يۇقىرى بولدى. مۇشۇ يىلدا تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولغان جايلار قارامىقى شەھىرى (2.3%)، تۇرپان شەھىرى (2.2%)، سانجى شەھىرى (1.4%)، بورتالا شەھىرى (1.3%)، غۇلجا شەھىرى (0.4%)، شىخەنزە شەھىرى (0.3%) بولدى؛

ئۆرلەش ھەجمى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولغان جايلار ئانۇش شەھىرى (3.5%—)، قەشقەر شەھىرى (2.5%—)، ئاقسۇ شەھىرى (2.1%—)، قۇمۇل شەھىرى (1.8%—)، چۆچەك شەھىرى (1.6%—) بولدى. 3) ئاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى بىلەن ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسى ئوتتۇرىسىدىكى پەرق خېلى زور بولۇپ، ئالدىنقىسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىدە مەنپىي ئېشىش، كېيىنكىسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىدە مۇسبەت ئېشىش كۆرۈلدى، پەرق 0.5 پىرسەنت پوئىنتى بولدى. ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسى ئىچىدە تۇرالغۇ ئۈي ۋە مۇلازىمەت باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى خېلى يۇقىرى بولدى، يەنى تۇرالغۇ ئۆيىنىڭ 3.4%، مۇلازىمەتنىڭ 6.7% ئۆرلىدى. 4) يېمەكلىك باھاسى جەھەتتە، ئاشلىق باھاسى ئىلگىرىكى ۋە كۆكتات بىلەن تەمىنلەشنىڭ يېتەرلىك بولماسلىقى تۈپەيلىدىن داۋالغۇش خېلى زور بولدى، ئاشلىق باھاسى 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە 1997 - يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 5.1% چۈشتى، 8 - ئايدا 0.4%، 10 - ئايدا 1% ئۆرلىدى، 11 - ۋە 12 - ئايلاردا يەنە چۈشۈشكە باشلاپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1.4% چۈشتى؛ مۇشۇ يىلدا كۆكتات باھاسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 9.5% ئۆستى، بۇ ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسىنى ئۆستۈرۈۋېتىكەن مۇھىم سەۋەبلەردىن بىرى بولدى. 5) خەلق ئىگىلىكىنىڭ بازارلىشىش قەدىمىنىڭ تېزلىشىشى ۋە تەمىنلەش - تەلەپنىڭ باھانى شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنىڭ رولى ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىدا كۆلەملىك ئېشىش بارلىققا كەلدى، بۇ، باھانىڭ چۈشۈشىگە سەۋەب بولدى. بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي ئومۇمىيىتىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان، قىزىلچا ۋە چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرى باھاسىنىڭ ھەددىدىن كۆپ چۈشۈپ كېتىشى يېزا ئىگىلىكىدە ھوسۇل ئاشىمۇ، كىرىم ئاشىماسلىق ئەھۋالىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، نەتىجىدە ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش نىشانى ئورۇندالمىدى. باھانىڭ چۈشۈپ كېتىشىنىڭ تەسىرىدە، نۇرغۇن سانائەت كارخانىلىرىنىڭمۇ ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ، زىيان كۆرۈلدى ياكى زىيىنى ئاۋۇپ كەتتى، بۇ ھال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىم سەۋىيىسىگە ئېغىر تەسىر كۆرسىتىپ، تەلەپنىڭ تۆۋەنلىشىنى جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى.

جالاڭ دېشېڭ

باھا باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى باھا تارماقلىرى باھانىڭ پىشاڭلىق رولىنى تىرىشىپ جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچكى تەلەپنى كېڭەيتىپ، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ئىشىنى تېزلىتىپ، ئىقتىسادىي مۇھىتنى ياخشىلاپ، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنىڭ سىجىل، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىجابىي تۆھپە قوشتى.

1. باھانى تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇلۇپ، باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىم بولۇشى ساقلاپ قېلىندى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە باھا تارماقلىرى 1998 - يىلى باھانى تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانىغا مەۋزۇي باشلىق مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاشلىق، كۆك - تاق ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە بازارنى ئاشلىق، كۆك - تاق بىلەن تەمىنلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۆزۈندىن بۇيان مال باھانىڭ مۇقىم بولۇشىغا تەسىر يەتكۈزۈپ كېلىۋاتقان يېمەكلىكلەر باھاسىنىڭ قاتقىشىدىن ساقلاندى. ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ باھاسىنى تەڭشەشتە، ئومۇمەن ھۆكۈمەت بەلگىلىگەن باھا بازار باھاسىدىن يۇقىرى بولمىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ باھاسى ئاساسىدا بازاردىكى تەمىنلەش - تەلەپكە قاراپ بەلگىلەندى؛ بازار باھاسىدىن تۆۋەن بولمىدىغانلىرىغا قارىتا ئاممىنىڭ بەرداشلىق بېرىش كۈچىنى تولۇق ھېسابقا ئالغان ھالدا تاختاي باھاسى ياكى يېتەكچى باھا يولغا قويۇلدى. كۆكتات قاتارلىق ئاساسلىق قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بەك يۇقىرى بولغاندا، باھا تارماقلىرى باھاغا ئارىلىشىپ، ئەڭ يۇقىرى باھا چېكىنى يولغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بازار باھاسىنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈپ تۇرۇش ۋە باھانى يېزىپ قويۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ مۇقىملىق ئىچىدە تۆۋەنلىشىنى، نىسپىي مۇقىم بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى.

2. باھانىڭ قۇرۇلما خاراكتېرلىك تەڭشىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، باھا مۇناسىۋىتى ياخشىلاندى. 1998 - يىلى چوڭراق باھا تەڭشەش تۈرىدىن 11 ى ئېلان قىلىندى. باھا تارماقلىرى باھانى قۇرۇلما خاراكتېرلىك تەڭشەشتە بازاردىكى تەمىنلەش - تەلەپنى ئاساس قىلىش، ئىشلەپچىقارغۇچىلار، تىجارەت قىلغۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلار مەنپەئىتىنىمۇ ئېتىبارغا ئېلىپ، ئۆستۈرۈشىمۇ، چۈشۈرۈشىمۇ بولۇش، چۈشۈرۈش سالمىقى ئۆستۈرۈشتىن چوڭ بولۇش دېگەن پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، باھا تەڭشەشنىڭ ئەكسى تەسىرىنى ئەڭ زور دەرىجىدە يېنىكلەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، باھانى قۇرۇلما خاراكتېرلىك تەڭشەشنى بازارنىڭ باھا شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنى ياخشىلاش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، باھا پىشاڭنىڭ ئىگىلىكنى تەڭشەش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش جەھەتتىكى ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇردى. ئاشلىق، پاختا، نېفىت، تەبىيار ماي، سۈچىلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلىشى قاتارلىقلارنىڭ باھاسىنى ئىسلاھ قىلىش

بۇغداينىڭ 1998 - يىللىق توختام بويىچە سېتىۋېلىش باھاسى ۋە قوغداش باھاسى

بىرلىكى: يۈەن/كىلوگرام

باھا رايونى	دەرىجىسى	توختام بويىچە سېتىۋېلىش باھاسى		قوغداش باھاسى	
		كۆزگى بۇغداي	يازغى بۇغداي	كۆزگى بۇغداي	يازغى بۇغداي
1 - باھا رايونى	1	1.52	1.47	1.30	1.26
	2	1.47	1.43	1.27	1.23
	3	1.43	1.39	1.23	1.19
	4	1.39	1.35	1.19	1.15
	5	1.34	1.31	1.16	1.12
2 - باھا رايونى	1	1.46	1.42	1.25	1.21
	2	1.42	1.38	1.22	1.17
	3	1.38	1.34	1.18	1.14
	4	1.34	1.30	1.14	1.11
	5	1.30	1.26	1.11	1.07
3 - باھا رايونى	1	1.33	1.28	1.11	1.08
	2	1.29	1.25	1.08	1.05
	3	1.25	1.21	1.05	1.02
	4	1.21	1.17	1.02	0.99
	5	1.18	1.14	0.99	0.96

قۇرۇقلۇق پاختىسى (تۆلۈقلۈق چىغرىق بىلەن چېگىتى ئايرىلغان پاختا) نىڭ 1998 - يىللىق سېتىۋېلىش باھاسى

بىرلىكى: يۈەن/50 كىلوگرام

تۆلچىمى / دەرىجىسى	1 -	2 -	3 -	4 -	5 -	6 -	7 -
31MM	592.80	587.10	581.40	575.70			
29MM	587.10	581.40	575.70	570			
27MM	581.40	575.70	570	541.50	484.50		
25MM	564.30	552.90	541.50	518.70	461.70		
23MM	535.80	524.40	513	490.20	433.20	376.20	319.20

ئەسكەرتىش: 1. دەرىجە ئىچىدىكى ھەرە چىشلىك تۆلۈقلۈق چىغرىق بىلەن چېگىتى ئايرىلغان پاختىنىڭ ھەر 50 كىلوگرامىغا يەنە 22.80 يۈەن پاخوت قوشۇمچە پۇلى قوشۇلدى.

2. ئۇزۇن تالالىق پاختىنىڭ سېتىۋېلىش باھاسى قۇرۇقلۇق پاختىسىنىڭ سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن 1.2:1 نىسبەتتە ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

لايىھىلىرىنى ئوڭۇشلۇق ئېلان قىلدى؛ پاغلىق دان، قىزىلچا، پىلە فوزىسى، قوي يۇڭىنىڭ سېتىۋېلىنىش بېتەكچى باھاسىنى تەڭشىدى؛ يان تېلېفونىنى تورغا كىرگۈزۈش ھەققى ۋە شەھەر ئىچى تېلېفونى ھەققى ئۆلچىمىنى ھەم ئۆزگەرتىپ شەھىرىدە تاكسىنىڭ كىرا ھەققىنى چۈشۈردى؛ دورا باھاسىنى باشقۇرۇش چارىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، بىر قىسىم دورىلارنىڭ باھاسىنى چۈشۈردى.

3. باھا نازارەتچىلىكى يەنىمۇ كۈچەيتىلدى ۋە ياخشىلاندى. بازارنىڭ ۋە تەمىنلەش - تەلەپنىڭ ئۆزگىرىشىگە قاراپ، باھاسى نازارەت قىلىنىدىغان تاۋارلارنىڭ تىزىمى ۋاقتىدا تەڭشەلدى. باھاسى نازارەت قىلىنىدىغان تاۋارلار تەڭشەلگەندىن كېيىن 21 خىلدىن 12 خىلغا ئازايتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇخۇم، سۈت، سويۇن، سويۇن پاراشوكى، سېمونت، يېغاچ ماتېرىيالدىن ئىبارەت 6 خىل تاۋار ئاپتونوم رايون نازارەت قىلىدىغان تاۋارلار تىزىملىكىدىن چىقىرىۋېتىلدى؛ ئاممىۋى قاتناش بېلىتى باھاسى، خەلق ئىشلىتىدىغان يېقىلغۇلار باھاسى، يەسلى ھەققى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون نازارەت قىلىدىغان تىزىملىكتىن چىقىرىۋېتىلدى.

4. قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باھاسىنى تەڭشەش فوندى تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، مۇكۈمەتنىڭ باھا تەڭشەش - تىزگىنلەش ئىقتىدارى كۈچەيتىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ئۇلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئورگان جايلاشقان 15 شەھەر ھەم 32 ناھىيە (شەھەر) دە باھا تەڭشەش فوندى تۈزۈمى ئورنىتىلدى، بۇ ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ %54 نى ئىگىلەيدۇ. 1994 - يىل 10 - ئايدىن 1998 - يىل 9 - ئايغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 150 مىليون يۈەن قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باھاسىنى تەڭشەش فوندى يىغىلدى، بۇنىڭ 96 مىليون يۈەنى ئىشلىتىلدى. جايلار كۆك - تاق ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە دۆلەت سودىسىنىڭ زاپاس توپلۇۋېلىشىغا مەدەت بېرىشنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، باھا تەڭشەش فوندىنى ھېيىت - بايراملاردا باھا قوشۇمچە يارىدىمگە مۇڭاپىق ئىشلىتىپ، باھا تەڭشەش فوندىنىڭ بازارنى ئۇنۇملۇك تەمىنلەش، بازاردىكى باھانى مۇقىملاشقا مەدەت بېرىش رولىنى جارى قىلدۇردى، تەڭشەش فوندى ئۆز نۆۋىتىدە ھەر دەرىجىلىك مۇكۈمەتلەرنىڭ بازاردىكى باھانى تەڭشەپ، تىزگىنلەپ تۇرۇشىنىڭ مۇھىم ۋاستىسى بولدى.

5. ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. ھەر دەرىجىلىك باھا تارماقلىرى ھەر خىل ھەقلەرنى ئېنىقلاش، قالايمىقانچىلىقنى تۈزەش، سېلىقنى يېنىكلىتىشنى ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، بۇ خىزمەتنى بوشاشماي داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ، ئۆز رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

1) ھەر دەرىجىلىك مۇكۈمەتلەرنىڭ سېلىقنى يېنىكلىتىش ئىشخانىلىرىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە قانات يايدۇرۇلغان دۆلەت ئورگانلىرى ئالدىغان ھەقلەرنى ئېنىقلاش خىزمىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانىلارغا چېتىلىدىغان ھەق تۈرىدىن 144 نى ئېنىقلاپ چىقتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە، باھا تارماقلىرى تەستىقلىغان ھەق تۈرى 97، بۇنىڭغا چېتىشلىق سومما 250 مىليون يۈەن، ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۈمىتىگە تەستىقلىتىش ئارقىلىق 2 تۈركۈمدە 80 ھەق تۈرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، بىر يىلدا كارخانىلارنىڭ 200 مىليون يۈەن سېلىقنى يېنىكلەتتى، ئاپتونوم رايوندىكى ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرمۇ ئۆز ئالدىغا بەلگىلىگەن ھەق تۈرىدىن 408 نى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، بىر يىلدا كارخانىلارنىڭ تەخمىنەن 110 مىليون يۈەن سېلىقنى يېنىكلەتتى.

2) تاكسىلاردىن ھەق ئېلىشنى مەخسۇس تۈزەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تاكسىلاردىن ئېلىنىدىغان 65 خىل نامۇۋاپىق ھەقنى ئەمەلدىن قالدۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك مۇكۈمەتلەر ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ بەلگىلىگەن ھەق تۈرى 8، تارماقلار ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ بەلگىلىگەن ھەق تۈرى 35، ھەق ئالغۇچى ئورۇنلار ئۆز ئالدىغا بەلگىلىگەن ھەق تۈرى 12، كارخانىلار مەمۇرىي ھوقۇقىغا تايىنىپ يولغا قويۇۋالغان ھەق تۈرى 10. تۈزەش، تەرتىپكە سېلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە تاكسى كەسپىنىڭ 180 مىليون يۈەن سېلىقى يېنىكلىتىلدى.

3) ھەقلەرنى ئېنىقلاپ، قالايمىقانچىلىقنى تۈزەشكە ماسلاشتۇرۇپ، ھەق ئېلىش ئىجازەتنامىسىنى يىللىق تەكشۈرۈش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يىللىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى جاكارلىغان ھەق تۈرلىرى ۋە ھەق ئۆلچەملىرىنى بىكار قىلىپ، ھەق ئالغۇچى ئورۇنلارنىڭ ھەق ئېلىش ئىجازەتنامىسىنىڭ بىكار قىلىنمىغانلىقىنى باھانە قىلىپ داۋاملىق ھەق ئېلىشنى توستى، ئىجازەتنامە ئالماي تۇرۇپ ئۆز ئالدىغا ھەق تۈرى بەلگىلۈۋېلىش ۋە ئىجازەتنامىدە تەستىقلانغان دائىرە ۋە ئۆلچەمدىن ھالقىپ ھەق ئېلىش قىلمىشلىرىنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يىللىق تەكشۈرۈشكە تېگىشلىك 14 مىڭ 108 ئورۇندىن 13 مىڭ 892 سى يىللىق تەكشۈرۈشكە قاتناشتى، يىللىق تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى %47.98 كە يەتتى. يىللىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق 178 نامۇۋاپىق ھەق تۈرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، 55 خىل ھەق ئۆلچىمى تۆۋەنلىتىلىپ، جەمئىيەتنىڭ 120 مىليون يۈەن سېلىقى يېنىكلىتىلدى.

4) ئىگىلىك باشقۇرۇش، مۇلازىمەت ھەقلىرىنى ئىنقىلاپ قېلىپلاشتۇردى. بۇنىڭدا ئاساسەن پوچتا - تېلېگراف، تۆمۈريول، ساياھەتچىلىك، چەتكە چېتىشلىق تاشيول ترانسپورتى، شەھەرلەردىكى كىچىك رايونلار ئۆي - زېمىن خوجىلىقى قاتارلىقلارغا دائىر مۇلازىمەت ھەقلىرى ۋە ئېلېكتر قۇۋۋىتى كارخانىلىرى، سۇ باشقۇرۇش تارماقلىرى قوشۇۋالغان باھا (ھەق) نى تۈۋەنلىتىپ ياكى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ھەق ئېلىش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇردى.

5) نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش فۇنكسىيىسىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، قالايمىقان ھەق ئېلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان قالايمىقان ھەق ئېلىش دېلوسى 2490 گە يېتىپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىك دېلونىڭ %14.18 نى ئىگىلىدى، قانۇنغا خىلاپ سومما 22 مىليون 990 مىڭ 200 يۈەنگە يېتىپ، باھا ئىنتىزامىغا خىلاپ ئومۇمىي سوممىنىڭ %44.54 نى ئىگىلىدى.

جاڭ دېشېڭ

باھا ئىسلاھاتى

ئاپتونوم رايوندىكى باھا تارماقلىرى 1998 - يىلى باھانى تىزگىنلەش بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ نىسپىي مۇقىملىقىنى ساقلاش شەرتى ئاستىدا، باھانى قۇرۇلما خاراكتېرلىك تەڭشەشنى پائال، سالماق ئىلگىرى سۈرۈپ، باھا شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىر قىسىم باھا تەڭشەش تەدبىرلىرىنى پىلانلىق ئوتتۇرىغا قويۇپ، بازاردىكى تەمىنلەش - تەلەپكە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان باھا زىددىيىتىنى پەسەيتىپ، باھا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلىدى.

1. 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى دۆلەت نېفىت، تەييار ماينىڭ باھا تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، ھۆكۈمەتنىڭ تاختاي باھاسىنى ھۆكۈمەتنىڭ يېتەكچى باھاسىغا ئۆزگەرتتى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا نېفىت ۋە تەييار ماينىڭ باھاسىنى تەڭشەش فوندى ئېلىشنى توختاتتى. ئاپتونوم رايوندا تەييار ماينى سېتىشتا ئاپتونوم رايون بويىچە بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن پارچە سېتىش باھاسى يولغا قويۇلدى، نېفىت، تەييار مايدىن ئېلىنىپ كېلىۋاتقان باشقۇرۇش ھەققى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنى تەييار ماينى توشۇش قوشۇمچە ھەققى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، ھەم ماي ئىشلىتىدىغان كارخانىلار ۋە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى چەت، نامرات رايونلاردىكى كارخانىلار ۋە ئاممىنىڭ ئېلىنقى يېنىكلىتىلدى، ھەم بازار مېخانىزمى كىرگۈزۈلۈپ، كارخانىلارغا باھانى ئۆزى تۇراقسىزلاندۇرۇش ھوقۇقى بېرىلدى.

2. ئاشلىق باھاسىنى شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمى ئىسلاھ قىلىندى، ئاشلىقنىڭ توختام بويىچە سېتىۋېلىنىش باھاسى ۋە قوغداش باھاسى تەڭشەلدى، رايونلار ئارا باھا پەرقى ۋە سۈپەت باھا پەرقى يولغا قويۇلدى، ئاشلىقنى ئاكتىپ باھادا سېتىش باھاسىنى بەلگىلەش چارىسى تۈزۈپ چىقىلىپ، ئاشلىقنى ئاكتىپ باھادا سېتىش پائال ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق تېرىش ئاكتىپلىقى قوغدالدى، ئاشلىق ئوبوروت كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى ئازايتىلدى، ھاياتىي كۈچى ئاشۇرۇلدى.

3. 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاپتونوم رايون بىۋاسىتە باشقۇرىدىغان ماناس، قورغاس، شىمگو، قەشقەر، تودۇڭخابا، كۆيتۇڭ دەريالىرى، «635» قۇرۇلۇشى، تارىم دەرياسى قاتارلىق سۇ ئىنشائاتلىرىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش باھاسى ئۆستۈرۈلدى، ئۆستۈرۈلۈش ھەجمى %12 تىن %97.91 كىچە بولۇپ، سۇ تېجەش مېخانىزمىنىڭ شەكىللىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

4. پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى چۈشۈرۈلدى، سېتىلىش باھاسى قويۇۋېتىلدى، باھانى پاختا - چىگىت كارخانىلىرى ئۆزلىرى بەلگىلەيدىغان بولدى.

5. 1 - ئاينىڭ 20 - كۈنى چۈچۈكبۇيا ۋە چۈچۈكبۇيا ياساملىرىنىڭ باھاسى ئۆستۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەر كىلوگرام 1 - دەرىجىلىك چۈچۈكبۇيا يىلتىزىنىڭ سېتىۋېلىش باھاسى ھازىرقى 1.70 يۈەندىن 2.30 يۈەنگە، توپ سېتىلىش باھاسى 2.73 يۈەندىن 3.80 يۈەنگە، ھەر توننا چۈچۈكبۇيا مەلھىمىنىڭ زاۋۇت باھاسى 12 مىڭ يۈەندىن 13 مىڭ يۈەنگە، ھەر توننا چۈچۈكبۇيا شەربىتىنىڭ زاۋۇت باھاسى 12 مىڭ 800 يۈەندىن 15 مىڭ يۈەنگە، ھەر توننا چۈچۈكبۇيا ئىشقارلىق تالقىنىنىڭ زاۋۇت باھاسى 3500 يۈەنگە، ھەر توننا چۈچۈكبۇيا تالقىنىنىڭ زاۋۇت باھاسى 1500 يۈەندىن 4800 يۈەنگە ئۆستۈرۈلدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بايلىق ھەققى ئېلىش چارىسى ۋە ئۆلچىمى چۈشۈرۈلدى.

6. 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى پىلە غوزىسىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى تەڭشىلىپ، ھەر 50 كىلوگرام ئۈچەملىك پىلە غوزىسىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 700 يۈەن (باجمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) قىلىندى؛ 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ياغلىق دان (ياغ) نىڭ سېتىۋېلىنىش يېتەكچى باھاسى تەڭشەلدى. 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى قىزىلچىنىڭ سېتىۋېلىنىش يېتەكچى باھاسى تەڭشىلىپ، ھەر توننا قىزىلچا (قەنت تەركىبى %16 لىكى) نىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتتۇرىچە سېتىۋېلىنىش باھاسى 280 يۈەندىن 266 يۈەنگە چۈشۈرۈلدى؛ يېڭى يۇڭ بازارغا كىرگەندىن باشلاپ، قوي يۇڭىنىڭ يېتەكچى باھاسى تەڭشىلىپ، ھەر كىلوگرام ئىنچىكە يۇڭ (ساپ يۇڭ نىسبىتى %40 لىك) نىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 13.50 يۈەن قىلىندى.

7. دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى قوش لىنىيىلىك لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈر يولىدا ھەر توننا (كىلومېتىر) كىرا ھەققىگە قوشۇپ ئېلىنىدىغانلىقى 2.5 پۇلۇق قوشۇمچە ھەق ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، مەملىكەت بويىچە بىرلىككە كەلگەن كىرا ھەققى ئىجرا قىلىنىپ، كىرا ھەققى بەك يۇقىرى بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىنىپ، ئاپتونوم رايون مەھسۇلاتلىرىنىڭ مەملىكەت بازارلىرىدىكى رىقابەتلىشىش ئىقتىدارى ئۆستۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تۆمۈريول ترانسپورتىدىكى ئۈزۈرتېپ مۇلازىمەت قىلىش ھەققى ئېنىقلىنىپ ۋە تەڭشىلىپ، تۆمۈر يول ئارقىلىق يولغا سېلىش - يەتكۈزۈش ئۇنۇمۇبرسال مۇلازىمەت ھەققى ۋە چەتكە چىتىشلىق ساياھەت قىلغاچ سېتىۋېلىنغان مالنىڭ كىرا ھەققى چۈشۈرۈلدى، ترانسپورت باشقۇرۇش تارماقلىرى ئالىدىغان چەتكە چىتىشلىق ترانسپورت مۇلازىمىتى ھەقلىرى قېلىپلاشتۇرۇلدى.

8. 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى شەھەر ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىش ھەققى تەڭشەلدى، ئۇرۇمچىدە 2500 يۈەندىن 2000 يۈەنگە چۈشۈرۈلدى؛ ۋىلايەت، ئوبلاست ئورگىنى جايلاشقان شەھەرلەردە ۋە كۆيتۇلۇق شەھسىردە 1800 يۈەندىن 1500 يۈەنگە چۈشۈرۈلدى؛ 800 ۋە 900 مېگالىق تەقلىدىي يان تېلېفوننىڭ تورغا كىرگۈزۈلۈش ھەققى 2000 يۈەندىن 1000 يۈەنگە چۈشۈرۈلدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يېزا تېلېفونىنىڭ سىممىدىن ئۆتۈش ھەققىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، تېلېفون ئالاقىسىنىڭ قاپلاش كۆلىمى كېڭەيتىلدى.

9. 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھسىردە تاكسىنىڭ كىرا ھەققى تەڭشەلدى، ئادەتتىكى تاكسىلار (شارادى[شيالى] قاتارلىقلار) نىڭ قوزغىلىش كىرا ھەققى 10 يۈەنگە 5 كىلومېتىر ئولتۇرۇشتىن 6 يۈەنگە 3 كىلومېتىر ئولتۇرۇشقا ئۆزگەرتىلدى؛ ئۈلچەملىك تاكسىلار (سانتاناغا ئوخشاش) نىڭ قوزغىلىش كىرا ھەققى 10 يۈەنگە 4 كىلومېتىر ئولتۇرۇشتىن 8 يۈەنگە 3 كىلومېتىر ئولتۇرۇشقا ئۆزگەرتىلدى؛ ھەشەمەتلىك تاكسىلار (خان تاجى [خۇاڭگۈن] غا ئوخشاش) نىڭ قوزغىلىش كىرا ھەققى 10 يۈەنگە 3 كىلومېتىر ئولتۇرۇشتىن 10 يۈەنگە 4 كىلومېتىر ئولتۇرۇشقا ئۆزگەرتىلدى، ئۇنىڭدىن كېيىنكى ھەر كىلومېتىرىنىڭ كىرا ھەققى 1.3 يۈەن، 1.7 يۈەن، 2 يۈەن بولۇش بىرلىككە كەلتۈرۈلۈپ 1.3 يۈەن قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن تاكسىلارنىڭ ئومۇمىي سانى تىزگىنسىز قېلىش، تىجارەت ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كېتىش زىددىيىتى پەسەيتىلدى.

10. 1998 - يىلى يېڭى ئوقۇش يىلى باشلانغاندىن تارتىپ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ھەق ئۈلچىمى ئۈستۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي پەن تېپىدىكىلەرنىڭ يىللىق ھەق ئۈلچىمى 2300 يۈەن، ئىجتىمائىي پەن تېپىدىكىلەرنىڭ 2100 يۈەن، تېببىي پەن تېپىدىكىلەرنىڭ 2700 يۈەن، سەنئەت تېپىدىكىلەرنىڭ 4200 يۈەن قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرى، تېخنىكومىلىرى ۋە كەسپىي مەكتەپلىرىنىڭ ھەق ئۈلچىمىنى تەڭشەلدى، ھەق ئېلىش ھەرىكىتى قېلىپلاشتۇرۇلۇپ، ئالىي ماۋارىپ ھەقلىرىنى بىرخىللاشتۇرۇش قەدىمى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

11. دورا باھاسىنى باشقۇرۇش چارىسى ئىلاھ قىلىندى، بىر قىسىم دورىلارنىڭ باھاسى چۈشۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون باشقۇرىدىغان دورىلارنىڭ زاۋۇت باھاسى، ئىشلەنگەن جايدىكى توپ ۋە پارچە سېتىش باھاسى 4 تۈركۈمگە بۆلۈپ ئېلان قىلىندى، باھاسى چۈشۈرۈلگەن دورىلار جەمئىي 69 خىل 98 ئۈلچەملىك خىمىيىۋى دورا ۋە 26 خىل 34 ئۈلچەملىك تەييار جۇڭچى دورىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا باشقۇرۇش ھاۋالىسى قوبۇل قىلىنغان ياكى جايلارغا ھوقۇق بېرىلگەن ئېلېكتر قۇۋۋىتى، تۆرۈبا سۇيى، سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى قاتارلىقلارنىڭ باھاسىمۇ ئاپتونوم رايوننىڭ قوشۇلۇشى ۋە تەستىقلىشى بىلەن مۇناسىپ تەڭشەلدى.

جالال دىشىلاق

مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى ھەققى ئۈلچىمى تەڭشەلدى

ش ئۇ ئا ر باھا ئىدارىسى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى ھەققى ئۈلچىمى» نى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن باشلاپ رەسمىي ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىدى.

يېڭى قوشۇلغان ھەق تۈرلىرىنىڭ مۇھىملىرى تۆۋەندىكىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: 1) مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرى بېرىش - سوراشقا ئىشلىتىلىدىغان «121»، «221» ئاپتوماتىك تېلېفونلىرى؛ 2) كومپيۇتېر تېرمىنالى مېتېئورولوگىيىلىك ئۇچۇر مۇلازىمىتى ۋە كومپيۇتېر رېمونت قىلىش، قۇراشتۇرۇش قاتارلىقلار؛ 3) مېتېئورولوگىيە سۈنئىي ھەمراھ خەۋەرلىشىش مۇئەسسەسلىرىنى ئىجارىگە ئېلىپ ئىشلىتىش، ئاپتوماتلاشقان مېتېئورولوگىيە پونكتى قۇرۇش قاتارلىقلارغا دائىر تېخنىكا مۇلازىمىتى ھەم خەۋەرلىشىش ئۇسكۇنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش، تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىپ بېرىش قاتارلىقلار؛ 4) تېلېۋىزىيە ھاۋارايىدىن ئالىدىن مەلۇمات پروگراممىسىنى كۆركەملەشتۇرۇش مۇلازىمىتى قاتارلىقلار ھەم ئامما ئۈچۈن تەشۋىقات ۋاستىلىرى قاتارلىقلارنىڭ ئالاھىدە مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرى يەتكۈزۈش مۇلازىمىتى؛ 5) رەڭلىك شار بىلەن تەبرىك مۇراسىملىرىغا

مۇلازىمەت قىلىش قاتارلىقلار؛ 6) يامغۇر، شامال كۆزىتىدىغان رادارلارنى ئورنىتىش، تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىش قاتارلىقلار؛ 7) سۇنئىي ئۆسۈلدا يامغۇر، مۆلدۈر ياغدۇرۇشقا ئىشلىتىلىدىغان 37 تېپلىق زىنىت توپ، سىناراد جازىسىنى تەكشۈرۈش ۋە رېمونت قىلىش قاتارلىقلار؛ 8) ئۇچۇرلاشقان ماتېرىياللار بىلەن AO، AI مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى، ئاتموسفېرا ئايلانمىسىغا قاراپ مېتېئورولوگىيىگە باھا بېرىلگەن ماتېرىياللارنى باھالاپ دەللىلەش قاتارلىقلار؛ 9) چاقماقتىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشىنى لايىھەلەش، قۇراشتۇرۇش، نازارەت قىلىش ۋە چاقماقتىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشىغا تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلغۇچى گەۋدىلەر، تېخنىكا خادىملىرىنىڭ لاياقىتىنى دەللەش.

قايتا تەكشەلگەن ھەق تۆلىرىنىڭ ئاساسلىقلىرى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت: 1) ئاۋئاتسىيە ھاۋارايى مەلۇماتى ھەققى ۋە خەتەرلىك ھاۋا رايى مەلۇماتى ھەققى؛ 2) كەسپىي ھاۋا رايى مەلۇماتى ھەققى، يېزا ئىگىلىك مېتېئورولوگىيە ئاخباراتى مەلۇماتى ھەققى؛ 3) مېتېئورولوگىيە ماتېرىياللىرى بىلەن مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى ھەققى؛ 4) مېتېئورولوگىيە ئۇلچەش ئەسۋابلىرىنى تەكشۈرۈش، ئۇلچەم سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش ھەققى؛ 5) چاقماقتىن ساقلىنىش قۇرۇلمىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە ئىقتىدارىنى تەكشۈرۈش ھەققى.

چى جياشىن

باھا ۋەزىيىتى ئۇستىدە تەھلىل

1998 - يىلى شىنجاڭدا باھا ئومۇمىي سەۋىيىسى جەھەتتە تۆۋەنلەش يۆزلىنىشى كۆرۈلدى. ش ئۇ ئا ر شەھەر ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئىگىلىگەن سانلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، 1998 - يىلى شىنجاڭدا ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى 1997 - يىلدىكىدىن 0.2% ئۆرلىگەن، ئۆرلەش ھەجمى 3.5 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن؛ تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى 0.3% چۈشۈپ، 2.1 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن؛ ئاھالىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش خىراجىتى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 0.7% بولۇپ، 2.2 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن؛ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 0.8% بولۇپ، 5.7 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن. 1998 - يىلى باھا ھەرىكىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى مۇنداق بولدى:

1. بازاردىكى باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمى تۆۋەن، ئۆرلەش ھەجمى جەھەتتىكى داۋالغۇش كىچىك بولدى. ئايلاردىكى ئۆزگىرىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى 5 - ئايدا 1997 - يىلى شۇ ئايدىكى بىلەن ئوخشاش بولغاندى، 6 -، 7 - ۋە 10 - ئايلاردا ئازراق ئۆرلىگەننى ھېسابقا ئالمىغاندا، قالغان ئايلاردا چوڭۇش يۆزلىنىشى كۆرۈلدى. ئۆرلەش ھەجمىنىڭ ئۆزگىرىشى جەھەتتىكى پەرقلەردىن قارىغاندا، تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسى 1997 - يىلنىڭ ھەرقايسى ئايلىرىدىكى ئۆرلەش ھەجمىگە قارىغاندا، بىردەك 1.6% — 1.7% ئارىلىقىدا داۋالغۇپ تۇردى، ئۆرلەش ھەجمى چوڭ بولمىدى. بازاردىكى باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمىدە يىل بېشىدا تۆۋەن بولۇش، پۈتۈن يىلدا ئۆرلەش ھەجمىدىكى داۋالغۇش نورمال بولۇش ئالاھىدىلىكى كۆرۈلدى، بۇنداق ئەھۋال يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان.

2. يېمەكلىكلەر باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى خېلىلا چۈشتى، بۇ مال باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەنلىشىگە تەسىر كۆرسەتكەن مۇھىم ئامىل بولدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسى ئىچىدە يېمەكلىكلەرنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 99.4 بولۇپ، 0.6% چۈشتى. تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ئىچىدە يېمەكلىكلەرنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 99.7 بولۇپ، 0.3% چۈشتى. تۇرگە ئايرىپ قارىغاندا، 1) ئاشلىق باھاسى داۋاملىق چۈشتى. 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە ئاشلىقنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىدا لەرزان چۈشۈش يۆزلىنىشى كۆرۈلدى. 1 - ئايدىن 6 - ئايغىچە ئاشلىقنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 94.4 بولۇپ، ئۆرلەش ھەجمى 5.6% چۈشتى. بۇنى 1997 - يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا 18.4 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. 8 - ۋە 11 - ئايلاردا ئاشلىق باھاسى سەل ئۆرلىگەن بولسىمۇ، داۋالغۇش كىچىكرەك بولدى. مۇشۇ بىر يىلدا ئاشلىقنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 97.2 بولۇپ، ئۆرلەش ھەجمى 2.8% چۈشتى، يەنى 1997 - يىلدىكىدىن 6.9 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى ئىچىدە ئاشلىقنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 96.9 بولۇپ، ئۆرلەش ھەجمى 3.1% چۈشتى، يەنى 1997 - يىلدىكىدىن 8.5 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، بۇ ئاپتونوم رايون بويىچە يېمەكلىك باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشىدە بەلگىلىك رول ئوينىدى. 2) گۆش، ئۇي قۇشلىرى ۋە تۇخۇم باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىدە تۆۋەن ئايلىنىش يۆزلىنىشى كۆرۈلدى، پارچە سېتىلغان يېمەكلىكلەر ئىچىدە گۆش، ئۇي قۇشلىرى، تۇخۇم باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىدە ئايمۇ ئاي مەنپىي ئېشىش كۆرۈلدى، شۇ يىلى ئۆلارنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى 93.8 بولۇپ، ئۆرلەش ھەجمى 6.2% چۈشتى، يەنى 1997 - يىلدىكىدىن 0.9 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. 3) يېڭى كۆكتاتلارنىڭ باھاسى

پەسىلىنىڭ ئۆزگىرىشىگە قاراپ داۋالغۇپ تۇردى، باھا كۆرسەتكۈچى سەل ئۆرلىدى. يېڭى كۆكتاتلار باھا كۆرسەتكۈچىنىڭ ھەرقايسى ئايلاردىكى ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئۆرلەش ھەجمى يىل بېشىدىكى 1.12% تىن ئايمۇ ئاي ئۆرلەپ، 7 - ئايغا بارغاندا 37.7% كە ئۆرلىدى، كېيىنكى ئايلاردا تەدرىجىي تۆۋەنلىدى، شۇ يىلى پارچە سېتىلغان تاۋارلار ئىچىدە يېڭى كۆكتاتلارنىڭ باھاسى 10.2% ئۆرلىدى، ئاھالىلەر ئىستېمال قىلىدىغان يېڭى كۆكتاتلار باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 9.9% بولدى. 1997 - يىلدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، يېڭى كۆكتاتلارنىڭ باھاسى 19.1 پىرسەنت پوئىنتى، ئۆرلەش ھەجمى 17.2 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

3. ساناقەت ئىستېمال بۇيۇملىرى خېرىدارلار بازىرىغا كىردى، ئىستېمال تەمىنلەش تىزگىنلەپ تۇرۇش تېپىدىن بازار تىزگىنلەپ تۇرۇش تېپىغا ئۆتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ساناقەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ زاۋۇت باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسىدە مەنپىي ئېشىش كۆرۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.4 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. خام ئەشيا - ماتېرىيال سېتىۋېلىنىش باھاسى ماس قەدەمدە تۆۋەنلەپ، 4.4 پىرسەنت پوئىنتى چۈشتى. پارچە سېتىلغان تاۋارلار ئىچىدە 13 خىل ساناقەت ئىستېمال بۇيۇمىدىن 7 خىلىنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى ئۆرلىدى، 6 خىلىنىڭ تۆۋەنلىدى. مەسىلەن: كىيىم - كېچەك، ئاياغ - باش كىيىملىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 0.6%، توقۇلمىلارنىڭ 0.4%، جۇڭچى دورىلىرى ۋە غەرب تېبابىتى دورىلىرىنىڭ 1.4%، گىرىم بۇيۇملىرىنىڭ 2.5%، كىتاب، گېزىت، ژۇرناللارنىڭ 2.6%، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە بۇيۇملىرىنىڭ 1.1%، يېقىلغۇلارنىڭ 1.6% ئۆرلىدى. ئىچىملىك، تاماكا، ھاراق - شاراب، كۇندىلىك ئىستېمال بۇيۇملىرى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، زىننەت بۇيۇملىرى، يېقىلغۇلار، بىنا بىزەش ماتېرىياللىرى، ماشىنا - ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى چۈشتى. تۆۋەندىكىلەرنىڭ چۈشۈش ھەجمى چوڭراق بولدى: ئائىلە - ئېلېكتر سايمانلىرىنىڭ 3.6%، زىننەت بۇيۇملىرىنىڭ 8.7%، ماشىنا - ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرىنىڭ 4.5% چۈشتى. 1997 - يىلدىكى ئۆرلەش ھەجمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، گىرىم بۇيۇملىرىنىڭ باھاسىلا ئۆرلىدى، كىتاب، گېزىت، ژۇرنال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى ئەڭ كۆپ تۆۋەنلەپ، 13.7 پىرسەنت پوئىنتى چۈشتى، ئۇنىڭدىن قالسا يېقىلغۇنىڭ 12.5 پىرسەنت پوئىنتى چۈشتى. ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنىڭ كونكرېت تۆرلىرىدىن قارىغاندا، رەڭلىك تېلېۋىزور باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 17.2%، سىنتالغۇ - سىنقويغۇنىڭ 4.6%، تېلېكامېرانىڭ 8.6%، توڭلاتقۇنىڭ 4.7%، توڭلىتىش ئىشكاپىنىڭ 3.5%، ھاۋا تەڭشىگۈچنىڭ 6.1% چۈشتى.

4. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى مۇقىملىق ئاساسىدا تۆۋەنلىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى 0.8% ئۆرلىدى. ئۆرلەش ھەجمى 1997 - يىلدىكىدىن 5.7 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. 10 خىل يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىسى ئىچىدە ئۆي قۇشلىرى ۋە ئۆي ھايۋانلىرى باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 6%، چوڭ ھايۋانلار باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 9.4%، ماشىنىلاشقان يېزا ئىگىلىك سايمانلىرىنىڭ باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 2.1% چۈشتى. ئۆرلەش ھەجمى چوڭراق بولغانلىرىدىن ئۇششاق دېھقانچىلىق سايمانلىرى ۋە دېھقانچىلىق دورىلىرىنىڭ باھاسى 9%، دېھقانچىلىق دورىسى چېچىش سايمانلىرىنىڭ باھاسى 10% ئۆرلىدى.

5. جايلاردا باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى ئاپتونوم رايونىنىڭكى بىلەن ئوخشاش بولدى. 1998 - يىلى 10 شەھەر، ناھىيىدە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى تۆۋەنلىدى. ئۇلار: ئۈرۈمچى، قەشقەر، قۇمۇل، كورلا، ئاقسۇ شەھەرلىرى، يەنجى ناھىيىسى، چۆچەك، ئاتۇش شەھەرلىرى، يەكەن ناھىيىسى ۋە كۇيتۇك شەھىرى.

6. شىنجاڭدا تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن يۇقىرى بولدى. 1998 - يىلى شىنجاڭدا تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى ئومۇمىي سەۋىيىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 99.7 بولۇپ، ئۆرلەش ھەجمى 0.3% چۈشتى، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن 3.2 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى. باشقا ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر) لەر بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاپتونوم رايون مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى جەھەتتە 30 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، شەھەر) ئىچىدە1 - ئورۇندا تۇردى، ئۆرلەش ھەجمى ئەڭ تۆۋەن بولغان گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭكىدىن 3.4 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى، باھا ئومۇمىي سەۋىيىسىدە تۆۋەنلەش يۈزلىنىشىنىڭ كۆرۈلۈشى باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىكى بىلەن بىردەك بولدى، لېكىن ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشى توغرا لىنىيە بويىچە سېلىشتۇرغاندا، يەنىلا كىچىكرەك بولدى.

تويا

باھا نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش

ئاپتونوم رايوندىكى باھا تەكشۈرۈش تارماقلىرى 1998 -

يىلى دۆلەتنىڭ باھا نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش خىزمىتىدە مونوپول ساھەلەر ۋە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش ھوقۇقى بار تارماقلارنى مۇھىم نۇقتا قىلىش توغرىسىدىكى تەلىپى بويىچە، تۆمۈرىيول، تېببىي دورا، سودا - سانائەت، باج، ئەمگەك، ئاشلىق، ئۇي - زېمىن ۋە ئۇي - زېمىن خوجىلىقى قاتارلىقلارنىڭ باھاسى ۋە ھەقلىرىنى تەكشۈردى. ئاپتونوم رايون بويىچە باھا قانۇنىغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 15 مىڭ 80 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 48 مىليون 135 مىڭ 300 يۈەن قانۇنسىز تاپاۋەت تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 21 مىليون 921 مىڭ 300 يۈەن ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزۈلدى، بۇنىڭ 11 مىليون 362 مىڭ يۈەنى مالىيەگە تاپشۇرۇلدى، 10 مىليون 559 مىڭ 300 يۈەنى ھاجەتمەنلەرگە قايتۇرۇلدى، 1 مىليون 468 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر باھا نازارەت قىلىش پونكىتلىرى ۋە مەھەللە ئاممىۋى باھا نازارەت قىلىش پونكىتلىرى خىزمەتنى ئەستايىدىل ئىشلەپ، نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى، 2 پونكىت باھا قانۇنىغا خىلاپ قىلمىش ۋە دېلودىن 19 مىڭ 134 نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، 875 مىڭ 800 يۈەن ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزدى، بۇنىڭ 140 مىڭ 100 يۈەننى ئىستېمالچىلارغا قايتۇرۇپ بەردى، 735 مىڭ 700 يۈەننى مالىيەگە تاپشۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك باھا مەلۇم قىلىش مەركەزلىرى پاش قىلىش مەلۇماتىدىن 3815 نى قوبۇل قىلدى، 1332 نى دېلو قىلىپ تۇرغۇزدى، 1057 دېلونى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان قانۇنغا خىلاپ سومما 4 مىليون 932 مىڭ 100 يۈەنگە يېتىدۇ.

1. ئەمگەك سىستېمىسى ئالىدىغان ھەقلەر تەكشۈرۈلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك باھا نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرى ئەمگەك سىستېمىسى ئالىدىغان ھەقلەرنى تەكشۈرۈش جەريانىدا، ئەمگەك سىستېمىسىنىڭ ھەق ئېلىش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇردى، بۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ۋە ئەمگەك بازىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاكتىپ رول ئوينىدى.

2. دورىلارنىڭ باھاسى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 881 ئورۇن تەكشۈرۈلۈپ، 3 مىليون 23 مىڭ 700 يۈەن ئىنتىزامغا خىلاپ سومما ئېنىقلاندى، بۇنىڭ 842 مىڭ 500 يۈەنى خەزىنىگە تاپشۇرۇلدى، تەكشۈرۈش جەريانىدا تەكشۈرۈش بىلەن ئېنىقلاشنى بىرلەشتۈرۈش، تەكشۈرۈش بىلەن قائىدە - تۈزۈم ئورنىتىشنى بىرلەشتۈرۈش ئۇسۇلى قوللىنىلىپ، سەھىيە تارماقلىرى بىلەن ماسلىشىش كۈچەيتىلىپ، دوختۇرخانىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدا دورا باھاسىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەش مېخانىزمى چىڭىتىلىپ، تەكشۈرۈش خىزمىتىدە خېلى ياخشى ئۇنۇم قولغا كەلتۈرۈلدى.

3. ئاشلىق باھاسى مەخسۇس تەكشۈرۈلدى. جايلاردا ئاشلىق باھاسىنى تەكشۈرۈش ئىشخانىلىرى، 40 نەچچە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى، ئاشلىق باھاسىنى تەكشۈرۈشكە 110 كىشى قاتناشتۇرۇلۇپ، 70 نەچچە ئاساسىي قاتلام ئاشلىق پونكىتىنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش باھا سىياسىتىنىڭ ئىجراسى تەكشۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قىسمەن شەھەر، ناھىيىلەرنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش جەريانىدا «سۇغۇرتا پۇلى» ھەم دېھقانچىلىق بېجىدىن باشقا پۇللارنى ۋاكالىتەن تۇتۇپ قېلىش مەسىلىسى بەرلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلارغا ۋاقتىدا ئىنكاس قىلىنىپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتى قوغدالدى، دۆلەتنىڭ ئاشلىق تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىغا دائىر سىياسەتلىرىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ۋە ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىندى.

4. باج تارماقلىرى ئالىدىغان ھەقلەر تەكشۈرۈلدى. تەكشۈرۈشتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 123ى، 23 مىليون 856 مىڭ 300 يۈەن قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەت ئېنىقلاندى، 23 مىليون 290 مىڭ 100 يۈەن ئىقتىسادىي جازا يۈرگۈزۈلدى، بۇنىڭ بىلەن كارخانىلار ۋە دېھقانلارنىڭ نامۇۋاپىق سېلىقى ئۇنۇملۇك پېنىكلىتىلدى.

5. ئاشيول يولۇچى تىرانسپورتى باھاسى تەكشۈرۈلدى. 12 خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىنىپ، جايلاردىكى ئاپتوموبىل بېكەتلىرى، نۇقتىلىرى تەكشۈرۈلۈپ، مۇلازىمەت قىلماي تۇرۇپ ھەق ئېلىش، ئۆلچەمدىن ئارتۇق ھەق ئېلىش، تەننەرخ ھەققى ئېلىش ۋە ئاپتوموبىل ئىگىسى ئاپتوموبىل بېلىتىنىڭ باھاسىنى خالىغانچە ئۆستۈرۈۋېلىش قاتارلىق مەسىلىلەر تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى.

6. ھەق تۇرلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، ھەق ئۆلچىمىنى تۆۋەنلىتىش ئەھۋالىغا مەخسۇس تەكشۈرۈلدى. ئاپتونوم رايونلۇق باھا تەكشۈرۈش ئورنى 2 گۇرۇپپا تەشكىللەپ، 28 نازارەت ۋە ئىدارىنى بىرمۇ بىر تەكشۈرۈپ، بايقالغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا توزەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 35 تارماق، 767 ئورۇننى تەكشۈرۈپ، بىر تۈركۈم قالايمىقان ھەق ئېلىش قىلمىشلىرىنى توزەتتى. 1 مىليون 991 مىڭ 600 يۈەن قانۇنغا خىلاپ پۇلنى ئېنىقلىدى، بۇنىڭ بىلەن دۆلەت سىياسىتىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى، كارخانىلار ۋە تىجارەتچىلەرنىڭ نامۇۋاپىق سېلىقى پېنىكلىتىلدى.

7. پورتلارنىڭ ھەق ئېلىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى. ئۈرۈمچى ئايرودرومى، تورغات، قورغاس، ئالاتاۋ

ئېغىزلىرىدىكى 21 ئورۇن تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاتاۋ ئېغىزىدىكى چەتكە چىقىشلىق ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 12 ئورۇندا نامۇۋاپىق ئېلىنغان 37 تۈرلۈك ھەق ئېنىقلاندى، بۇلارغا چېتىلىدىغان سومما 40 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ. شۇنىڭ بىلەن قالايمىقان ھەق ئېلىش قىلمىشى ئۇنۇملۇك توسۇلۇپ، تىجارەتچىلەرنىڭ سېلىقىسى پەنىكلىتىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا 130 مىڭ پارچە، خۇسۇسىي كارخانىلار ياكى يەككە سودا - سانائەتچىلەرگە 170 مىڭ پارچە ھەق تىزىملاش كىنىشكىسى تارقىتىلىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ۋە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ ھەق ئېلىش ھەرىكىتى قېلىپلاشتۇرۇلدى.

جالاڭ دېشىڭ

فۇنكسىيىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك باھا تارماقلىرى باھا خىزمىتىنىڭ چېقىش نۇقتىسى، مۇھىم نۇقتىسىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە ياخشىلاشقا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشكە، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى كۆچەيتىشكە، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە خىزمەت قىلىشقا يۆتكەپ، باھا باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى پائال ئۆزگەرتىپ، باھا باشقۇرۇش مۇلازىمىتىنى ئەستايىدىل ياخشىلىدى. 1) باھاغا مەمۇرىي جەھەتتىن ئارىلىشىشنى ئازايتىپ، باھانى تىجارەتچىلەرنىڭ ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلدى. شەرت - شارائىت يار بەرسىلا باھا بەلگىلەش ھوقۇقىنى كارخانىلارغا بەردى، پۈل پاخاللىقىنى تۇزەش مەزگىلىدە قوللىنىلغان ئارىلىشىش تەدبىرلىرىنىڭ بەزىلىرىدىن ۋاز كەچتى، بەزىلىرىنى تەڭشىدى. باھاسى نازارەت قىلىنىدىغان ۋە ئەنگە ئالدۇرۇلىدىغان بىر قىسىم تاۋارلارنىڭ باھاسىنى قويۇۋېتىپ، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش سىگنالى بېرىپ تۇردى، بۇ بازارنىڭ باھا شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنى رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولدى. 2) باھاغا خىزمەت قىلىش ساھەسىنى كېڭەيتىپ، بازاردىكى باھانى تەكشۈرۈش ئۈچۈرلىرىنى تېك ۋە توغرا لىنىيىلىك يەتكۈزىدىغان كومپيۇتېر تورىنى بەرپا قىلىپ، باھانى نازارەت قىلىش ئۇچۇرىنىڭ ۋاقتىت ئۇنۇمى ۋە توغرىلىقىنى ئۆستۈردى. باھانى ئېلان قىلىش تۈزۈمىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈردى ۋە ياخشىلىدى، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ باھا ئاخباراتى» (شىنجاڭ بېتى) ۋە «شىنجاڭ باھا ئۇچۇرى» ژۇرنالىرىنىڭ سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. تارقىلىش كۆلىمىنى يەنىمۇ كېڭەيتتى. 1998 - يىلى 2 ژۇرنالغا 12 مىڭ مۇشتەرى قوبۇل قىلىنىپ، 180 مىڭ پارچە ژۇرنال تارقىتىلدى. 3) باھاغا ۋاستىلىك مۇلازىمەت قىلىش ساھەسىنى كېڭەيتتى ۋە مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈردى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تاۋارلارنىڭ قىممىتىنى بەلگىلەپ بېرىشكە چېتىشلىق 12 مىڭ دېلو بىر تەرەپ قىلىندى، بەلگىلەپ بېرىلگەن قىممەت سوممىسى تەخمىنەن 500 مىليون يۈەن بولدى، بەلگىلەپ بېرىلگەن قىممەت سانى 1997 - يىلدىكىدىن 30% ، سوممىسى 60% كۆپەيدى. باھا باھالاش دائىرىسىنى قەدەممۇ قەدەم كېڭەيتتى. ئاپتونوم رايوندىكى جايلارنىڭ كۆپ قىسمىدا يەر، ئۆي، ئائىلە مۈلكى، ئىقتىسادىي ماجىرا، سۈغۇرتا تۈلىمى، قەرز رەنىسى، يېزا ئىگىلىكى قاتارلىقلارنىڭ قىممىتى باھالاندى، بۇ ئىقتىسادىي ئەدلىيە كېسىمىنىڭ ئادىل بولۇشىغا ۋە ھۆكۈمەتنىڭ باھا بەلگىلەش ھەرىكىتىنىڭ ئادىل بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشتا ئاكتىپ رول ئوينىدى. 4) باھا تەننەرخىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ھۆكۈمەتنىڭ باھا تەدبىرلىرىنى تۈزۈشىگە ئاساس يارىتىپ بەردى. 1998 - يىلى 6 مەخسۇس تېما ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلىپ، ئاشلىق، پاختا، تاماكىلارنىڭ تەننەرخى ۋە پايدىسى ھەم ئاشلىق باھاسى بىلەن پاختا باھاسىنىڭ سېلىشتۇرمىسىنى مۇلچەرلىدى ۋە تەھلىل قىلدى. تەھلىل قىلىنىپ بولغان، سىياسەت خاراكتېرلىك تەكلىپ بېرىلگەن مەخسۇس تېمىدىكى تەكشۈرۈش دوكلاتىدىن 10 نەچچىسىنى پۈتتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىگە ۋە باھا باشقۇرۇشقا ئەمەلىي ئاساس يارىتىپ بەردى. تەكشۈرۈلگەن 2547 ئورۇن (نۇقتا) نىڭ 31 مۇھىم يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتىنىڭ تەننەرخى ۋە پايدىسى تەكشۈرۈلدى ھەم ئومۇملاشتۇرۇلۇپ يۇقىرىغا يوللاپ بېرىلدى.

جالاڭ دېشىڭ

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش

ئومۇمىي بايان

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسىنىڭ ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىنىڭ رېئاللىشىش شەكلىنى كۆپ خىللاشتۇرۇش، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدە بولمىغان ئىگىلىكنى تېز راۋاجلاندۇرۇش، بازارنى نازارەت قىلىش فۇنكسىيىسىنى ۋايىغا يەتكۈزۈپ ئورۇنداش، قوشۇننىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى

ئۇستۇرۇش ۋە كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش خىزمەتلىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئالغا سىلجىتتى. ساھەنى قانۇن بويىچە تۈزەشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قازاندى، ش ئۇ ئا ر ساھەلەرنى قانۇن بويىچە تۈزەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئۈيۈشتۇرۇشى بىلەن، تارماقلار ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق ساھەلەرنى قانۇن بويىچە تۈزەش نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلىدى ۋە كېڭەيتتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇن - قائىدىگە خىلاپ ھەر خىل ئىقتىسادىي دېلودىن 4091 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، دېلولارنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 399 مىليون يۈەنگە يەتتى، 17 مىليون 200 يۈەن جەرىمانە قويۇلدى، بۇ ئارقىلىق بازار تەرتىبى ئۇنۇملۇك قوغدالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 103 سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار ئورۇن بولدى.

دەي جىچى

كارخانىلارنى تىزىملاپ باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى كارخانىلارنىڭ يىللىق تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى 97.6% كە يەتتى. يىللىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق 406 كارخانىنىڭ تىجارەت كىنىشكىسى قانۇن بويىچە بىكار قىلىندى. داۋاملىق تىجارەت قىلىش لايىقىتى يوق 1316 كارخانا رويخەتتىن ئۆچۈرۈۋېتىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تىزىملاپ رويخەتكە ئېلىنغان ھەر خىل كارخانا 85 مىڭ 398 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13.1% ئازىيىپ كەتتى، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 119 مىليارد 980 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 11.9% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە رويخەتكە ئېلىنغان دۆلەت كارخانىسى 39 مىڭ، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 85 مىليارد 320 مىليون يۈەن؛ كوللېكتىپ كارخانا 37 مىڭ، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 15 مىليارد 520 مىليون يۈەن، بىرلىشىپ باشقۇرۇلىدىغان كارخانا 490، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 620 مىليون يۈەن؛ پاي تۆزۈمىدىكى كارخانا 7000، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 17 مىليارد 660 مىليون يۈەن.

دەي جىچى

چەت ئەللىك سودىگەرلەر قۇرغان كارخانىلارنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېڭىدىن تىزىملاپ رويخەتكە ئېلىنغان چەتكە چىقىتىلىق ھەر خىل كارخانا 111، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالغان كارخانا 37، سالغان ئومۇمىي مەبلىغى 168 مىليون 651 مىڭ 600 دوللار، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 123 مىليون 393 مىڭ 300 دوللار، چەت ئەل تەرەپ تاپشۇرغىنى 101 مىليون 499 مىڭ 800 دوللار. چەت ئەل تەرەپ چىقارغان مەبلەغنىڭ رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالدا ئىگىلىگەن نىسبىتى 27.36 پىرسەنت پوتىنتى ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شېرىكسىز شىركەتلەردە ئېشىش يۈزلىنىشى كۆرۈلدى. كۆلىمى كېڭىيىش سەۋەبىدىن 8 كارخانىنىڭ كاپىتالى ئاشتى، ئاشقان كاپىتال 13 مىليون 371 مىڭ 500 دوللارغا يەتتى. يېڭى ئېچىلغان كارخانىلار ئىچىدە 1 - كەسىپكە كىرىدىغانلىرى 11.8%، 2 - كەسىپكە كىرىدىغانلىرى 79.4%، 3 - كەسىپكە كىرىدىغانلىرى 8.8% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە بايلىق ئېچىش ۋە ئۇل مۇئەسسەسە تۈرلىرىگە مەبلەغ سالغانلارنىڭ نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن كۆپەيدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى چەتكە چىقىتىلىق ھەر خىل كارخانا 1084 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالغان كارخانا 594، سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 1 مىليارد 505 مىليون دوللار، رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 1 مىليارد 30 مىليون دوللار، چەت ئەل تەرەپنىڭ تاپشۇرغىنى 557 مىليون دوللار.

دەي جىچى

توختام باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا توختام ماجىرالىرىنى مەمۇرىي جەھەتتىن كېلىشتۇرۇش مەركىزىدىن 112 سى قوزۇلدى، 281 توختام ماجىراسى كېلىشتۇرۇلدى، بۇنىڭغا چېتىشلىق سومما 813 مىليون يۈەن. بانكا قاتارلىق تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ، كارخانىلارنىڭ كۆچمە مۈلۈك رەنىسىنى تىزىملاش خىزمىتى پائال قانات يايدۇرۇلۇپ، كارخانىلارنىڭ رەنىسىدىن 1093 ى رويخەتكە ئېلىندى، ئۇلارنىڭ قىممىتى 3 مىليارد 839 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 60.4% ئاشتى. 75 مىڭ 304 توختام تەكشۈرۈلدى، ئۇلارنىڭ سوممىسى 17 مىليارد 303 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئالاقىدار تەرەپلەر 810 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قېلىندى. 23 مىڭ 131 توختامغا گۇۋاھلىق بېرىلدى، ئۇلارنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 9 مىليارد 140 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 77% ئاشتى. «ئىقتىسادىي توختام قانۇنى» ئاساس قىلىنىپ، توختام ئالدامچىلىقى دېلوسىدىن 171 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، ئۇلارنىڭ سوممىسى 74 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ.

1998 - يىلى 50 كارخانىغا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك توختامغا ريئايە قىلغان، ئىناۋەتنى ساقلىغان كارخانا دەپ نام بېرىلىپ تەقدىرلەندى.

دەي جىچى

يەككە ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىك

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھىرىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى قوماندان بولغان يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە ئىشخانىسى قۇرۇلۇپ، ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاسىتە تۇتىدىغان، مەسئۇل رەھبەر كونكرېت تۇتىدىغان، ماسلاشتۇرۇش ئىشخانىسى كونكرېت باشقۇرىدىغان خىزمەت ۋەزىيىتى شەكىللەندى. فۇنكسىيە ئۆزگەرتىلىپ، ھەر جەھەتتىن ماسلاشتۇرۇلۇپ، قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەت قوغدالدى. يەككە سودا - سانائەت كارخانىلىرى ۋە خۇسۇسىي كارخانىلاردىن ئېلىنىدىغان ھەق تۇرلىرىنى ئېنىقلاش، ئاپتونوم رايون بويىچە بىرلىككە كەلگەن ھەق كارتىسىنى يولغا قويۇش لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تىزىملاپ رويخەتكە ئېلىنغان يەككە سودا - سانائەتچى 387 مىڭغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 14.9%؛ كەسپكارلار 572 مىڭغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 11.9% كۆپەيدى؛ رويخەتكە ئېلىنغان مەبلىغى 4 مىليارد 515 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 23.5%، مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 222 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 21.2%، تىجارەت سوممىسى 12 مىليارد 920 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 13.1%، تاۋارلارنى پارچە سېتىش سوممىسى 7 مىليارد 345 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 4.1% ئاشتى. تىزىملاپ رويخەتكە ئېلىنغان خۇسۇسىي كارخانا 1264 كە يېتىپ، 19.6%، مەبلەغ سالغانلار 34 مىڭ 759 غا يېتىپ، 16.7%، يوللىنىپ ئىشلىگەنلەر 112 مىڭغا يېتىپ، 17.1% كۆپەيدى؛ رويخەتكە ئېلىنغان كاپىتالى 8 مىليارد 867 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 22.9%، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 366 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 24.4%، سېتىش ئومۇمىي سوممىسى 2 مىليارد 879 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 16.1%، تاۋارلارنى پارچە سېتىش سوممىسى 1 مىليارد 969 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 26.8% ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە رويخەتكە ئېلىنغان مەبلىغى 1 مىليون يۈەندىن 5 مىليون يۈەنگىچە بولغان خۇسۇسىي كارخانا 386 گە، 500 دىن ئارتۇق ئادەمنى يوللاپ ئىشلەتكەن كارخانا 3 كە، تەرەققىي قىلىپ گۈرۈھ، شىركەتكە ئايلانغان كارخانا 6 گە، ئېكسپورت قىلىپ تاشقى پىرېۋوت كىرىم قىلىدىغان كارخانا 4 كە يەتتى. يەككە، خۇسۇسىي كارخانىلار مۇشۇ يىلدا دۆلەتكە تاپشۇرغان باج 960 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يەرلىك باج كىرىمىنىڭ 27.3% نى ئىگىلىدى. ئۇلار جامائەت ئىشلىرىغا 55 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلدى.

دەي جىچى

بازارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى ۋاستىچىلەر، ئۆي - زېمىن، پۇل مۇئامىلە ئاكسىيىسى قاتارلىق ئامىللار بازىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ۋاستىچىلەرنىڭ لايىقىنى بېكىتىش خىزمىتىنى ئالاھىدە چىڭ تۇتتى، 200 كىشى قاتناشقان 3 قارار ۋاستىچىلىك لايىقىنى بويىچە تەربىيىلەش، ئىمتىھان ئېلىش پائالىيىتى ئۆيۈشتۇرۇپ، ۋاستىچى تەشكىلاتلار ۋە ۋاستىچىلارنى دەسلەپكى قەدەمدە قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشنى يولغا قويدى. ناھىيىلىك (شەھەرلىك) سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىلىرىنىڭ ھەممىسى ئۆي ئىجارە بازىرى، پوكەي ئىجارە بازىرى ۋە ترانسپورت بازىرىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشقا قاتناشتى، ئاپتونوم رايون بويىچە 4270 ئورۇنغا ئۆي ئىجارىسى تىجارەت كىنىشكىسى بېجىرىپ بەردى. ئۆي ئىجارىسى توختامىدىن 3840 نى دەللەلەپ بەردى. ئاشلىق، پاختا مۇھىم نۇقتا قىلىنغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە مۇھىم تاۋارلارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. كۆپ قېتىم ئاشلىق، پاختا بازارلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئىشىنى ئۈيۈشتۈردى. ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى قاتلامۇ قاتلام تەكشۈرگۈچىلەر قوشۇنى قۇرۇپ، ئاشلىقنىڭ نورمال سېتىۋېلىنىشىغا ۋە پاختىنىڭ نورمال يۆتكىلىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. 11 - ئايدا ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە بازارلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى ئاشلىق پىششىقلاش كارخانىلىرىنىڭ ئاشلىق مەنبەسىنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئاشلىق بازىرىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سالمىقىنى زورايتتى، مەلۇماتنا قارىغاندا، سىستېما بويىچە 26 مىڭ 166 نەپەر (قېتىم) تەكشۈرگۈچى، 4533 دانە (قېتىم) ئاپتوموبىل ئىشقا سېلىنىپ، ھەر خىل تىجارەت ئورنىدىن 46 مىڭ 833 ى تەكشۈرۈلۈپ، قانۇنسىز تىجارەت قىلغان 1445 ئورۇن ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان، قانۇنغا خىلاپ تىجارەت قىلىش دېلوسىدىن 258 ى ئېنىقلانغان، ئۇلارنىڭ قىممىتى 41 مىليون 33 مىڭ يۈەنگە يەتكەن. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى، تەييار ماي

بازىرى، ئاپتوموبىل بازىرىنى باشقۇرۇش داۋاملىق كۈچەيتىلدى. جايلاردا ئىستېمال تاۋارلىرى بازىرىنى باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، بازارلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش، ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇلدى، بازارنى تىزىملاش تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، ئەتىگەنلىك بازار، كەچلىك بازار، پوچتا ماركىسى بازىرى ۋە تاۋار يەرمەنكىسى قېلىپلاشتۇرۇلدى. مەدەنىيەت، ساياھەتچىلىك، پەن - تېخنىكا، ئۇچۇر، رادىئو، خاتىرە پۇل، چېگرا رايونلاردا سېتىلىدىغان چاي بازارلىرىنى باشقۇرۇشقا پائال قاتنىشىش ئارقىلىق، بازارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش فۇنكسىيىسى يەنمۇ ۋايىغا يەتكۈزۈلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تىزىملىنىپ كىنىشكا بېرىلگەن ھەرخىل تاۋار بازىرى 1422 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىستېمال بۇيۇملىرى بازىرى 1322، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى 67، ئىشلەپچىقىرىش ئاممىلىرى بازىرى 33. 1998 - يىلى بازارلاردا پۈتۈشۈلگەن سودا سوممىسى 17 مىليارد 313 مىليون يۈەنگە يەتتى.

دەي جىچى

تاۋار ماركىسى ۋە ئىلان باشقۇرۇش ئىدارىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ماركا تىزىملاتىش ئىلتماسىدىن 568 ى، ئىشلىتىش ئىجازەتنامىسىدىن 10 ى، ئۆتۈنۈپ بېرىش رەسمىيەتىدىن 33 ى، رويخەتتىن ئۆچۈرۈش رەسمىيەتىدىن 15 ى بېجىرىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە رويخەتكە ئېلىنغان تاۋار ماركىسى 5236 گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 10.1% كۆپەيدى. تۇنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭدىكى داڭلىق ماركىلارنى سېلىشتۇرۇپ بېكىتىش ۋە ماركىلارنى دەلىللەش ھەم ماركا كاتالوگىغا تۇزىتىش كىرگۈزۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، 1998 - يىللىق كارخانىلارنىڭ داڭلىق ماركا يارىتىش ئىستراتېگىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى چاقىرىلىپ، كارخانىلارنىڭ ماركا ئېڭى يەنمۇ كۈچەيتىلدى.

«ئىلان قانۇنى» كەلگە تەشۋىق قىلىنىپ، كارخانىلار ئىلاندىن پايدىلىنىپ بازار ئېچىش، ئوبراز تىكلەش، ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشكە پائال يېتەكلەندى. ئىلان تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلار ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىلان ھەپتىلىكى، گانا خەلقئارا ئىلان ھەپتىلىكى ۋە 4 - نۆۋەتلىك ئېسىل ئىلان ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسىگە پائال قاتنىشىشقا ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، ئىلان ئىجادىيىتى سەۋىيىسى ئۆستۈرۈلدى. جامائەت ئىلان پائالىيىتى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە جامائەت ئىلانىدىن 8 مىليون 776 مىڭ پارچە (قېتىم) دىن ئارتۇق ئىشلەندى ۋە ئىلان قىلىندى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلان تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن 818 گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 24.9%، كەسىپكارلار 6494 كە يېتىپ، 5.3%، ئىلان تىجارىتى سوممىسى 310 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 31.4% كۆپەيدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تاۋار ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش دېلوسىدىن 163 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار قانۇنىغا خىلاپ ئادەتتىكى دېلو 55، تاۋار ساختىپەزلىكى قىلىپ، تاۋار ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش دېلوسى 108 بولۇپ، بۇ دېلولارنىڭ 55 ى ئايىغلاشتۇرۇلدى. تاۋار بەلگىسىدىن 3 مىليون 555 مىڭى يىغىۋېلىندى، ئالاقىدارلارغا 26 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان تۆلىتىپ بېرىلدى؛ 261 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى. قانۇنغا خىلاپ ئىلان بېرىش دېلوسىدىن 607 سى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. 600 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق جەرىمانە قويۇلدى، ئىلان تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇنلارنىڭ يىللىق تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى 96.6% كە يەتتى، ئىلان تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەن 40 ئورۇننىڭ ئىجازەتنامىسى بىكار قىلىندى.

دەي جىچى

ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ئىدارىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى يېزا ئىستېمالچىلىرى يىلى دېگەن تېمىنى چىڭ تۇتۇپ، تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتىپ، يېزا - قىشلاقلاردا تەشۋىقات، مەسلىھەت بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «15 - مارت» قىزىق لىنىيىلىك مەسلىھەت بېرىشنى يولغا قويدى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «15 - مارت» مەخسۇس پروگراممىسىنى ئىشلىدى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە قانۇننى دېلو مىساللىرى بىلەن چۈشەندۈرۈش ئىستونى ئاچتى. 3 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئاپتونوم رايون مىقياسىدا ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتى كۈنى مۇناسىۋىتى بىلەن داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىش، مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى، تەشۋىق قىلىش - مەسلىھەت بېرىش پونكىتىدىن 100 نەچچىسى تەسىس قىلىنىپ، 10 مىڭدىن ئارتۇق ئىستېمالچى كۆتۈۋېلىندى. ئەرز قىلىش تۈرلىرى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر، يېزىلىرىدا ئىستېمالچىلار ئەرز قىلىش

پونكتى 1364 كە پېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 835 ى كۆپەيدى. ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرزلىرى پائال قوبۇل قىلىندى، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ھەر خىل ئەرزدىن 20 مىڭ 25 نى قوبۇل قىلىپ، 11 مىڭ 158 نى ھەل قىلدى؛ ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش دېلوسىدىن 137 نى دېلو تۈرغۈزۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ئىستېمالچىلارنى 16 مىليون 844 مىڭ 600 يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قالدى.

دەي جىچى

ئىقتىساد تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھېيىت - بايراملىق بازار، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى، يېمەك - ئىچمەك، يودلۇق بۇيۇملار بازىرى ۋە ھاراق - شاراب بازىرىنى مەركەزلىك تۈزۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ساختا تاۋار ياساش، سېتىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىش سالمىقىنى زورايتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان ساختا، ناچار تاۋار دېلوسى 627 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 19.9% كۆپەيدى. ئاپتونوم رايونلىق سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسى ساختا، ناچار تاۋارلارنى سېتىشقا زەربە بېرىش كۈنىدە 30 نەچچە چوڭ تۈرگە كىرىدىغان، قىممىتى 15 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان 130 نەچچە خىل ساختا، ناچار تاۋارنى يىغىپ كۆيدۈرۈۋەتتى. شاخلىما سودا پائالىيىتى قەتئىي توسۇلدى ۋە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە شاخلىما سودىغا دائىر 38 دېلو تۈرغۈزۇلۇپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 29 قېتىملىق شاخلىما سودا توسۇلدى، 80 نەچچە شاخلىما سودا سورۇنى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى، قانۇنسىز شاخلىما سودا ئۈسكىنىدىن 90 نەچچىسى پاچاقلاپ تاشلاندى، شاخلىما سودىغا سېلىنغان 4 مىليون 780 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات مۇسادىرە قىلىندى، 5 مىليون يۈەنلىكتىن ئارتۇق شاخلىما سودا بۇيۇمى قولغا چۈشۈرۈلدى. ناتوغرا رىقابەت دېلوسىدىن 164 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، جەرىمانە، مۇسادىرە پۇلى 1 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 36 ئەتكەسچىلىك دېلوسى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 50 نەچچە ئەتكەس ئاپتوموبىل قولغا چۈشۈرۈلدى؛ قانۇنسىز پاختا تىجارىتى قىلمىش دېلوسىدىن 83 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ قىممىتى 24 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ؛ قانۇنسىز خىمىيىۋى ئوغۇت تىجارىتى قىلمىش دېلوسىدىن 107 سى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. بۇنىڭ قىممىتى 19 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ؛ ئالاقىدار تارماقلار بىلەن ماسلىشىپ، ئوغرىلىقچە نەشر قىلىنغان 40 مىڭدىن ئارتۇق VCD،CD پلاستىنكىسى، 1000 دىن ئارتۇق شەھۋانىي VCD پلاستىنكىسى ۋە سىن لېنتىسى قولغا چۈشۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان قانۇن - قائىدىگە خىلاپ ھەر خىل ئىقتىسادىي دېلو 4091 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 65.7%، جەرىمانە، مۇسادىرە سوممىسى 17 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 46.5%، دېلولارنىڭ ئومۇمىي قىممىتى ئاز كەم 400 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 10.5% كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئارخىپ تۈرغۈزۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان دېلو 3046، قىممىتى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان چوڭ دېلو 232، ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش دېلوسى 250، ھايانكەشلىك دېلوسى 1276، ساختا، ناچار تاۋار ياساش، سېتىش دېلوسى 891.

دەي جىچى

تېخنىكا نازارەتچىلىكى

ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى بېرىلگەن مەھسۇلاتلارنى باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، «ئاپتونوم رايونلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئېلىنغان مەھسۇلاتلارنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۈرۈش پىلانى» نى تەييارلاپ باستۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى ئىشلەتكىلى - دېرىزە ياسايدىغان 175 كارخانىنى، ئەينەكلىك تام ياسايدىغان 8 كارخانىنى نەق مەيداندا تەكشۈردى، بۇ كارخانىلاردىن 111 سىنى مۇۋەپپەقىيەتسىز دەسلەپكى تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولدى. ۋاقتىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىغا ئېلىتماس قىلغان 74 كارخانىنى تەكشۈردى ۋە ئۇلارغا ۋاقتىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى بەردى. خەمىيە ساناقتى نازارىتى بىلەن بىرلىكتە ئىجازەتنامىسىز بىرىكمە ئوغۇت ئىشلەپچىقارغان 30 كارخانىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، سۈچىلىق نازارىتى بىلەن بىرلىكتە سۈچىلىق قۇرۇلۇشىدا ئىشلەيدىغان مېتال قۇرۇلمىلىق مەھسۇلاتلارنى ئىجازەتنامىسىز ئىشلەپچىقىرىش قىلمىشىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىيالى بولغان رېزىنكا پولات، ماي قەغەز قاتارلىقلارنى ئىجازەتنامىسىز ئىشلەپچىقىرىش قىلمىشىنى تەكشۈردى، مىچۇەن شەھىرىدىلا 110 تونىنا، 5500 يۈگەم لايىقەتسىز ماي قەغىزىنى مۇسادىرە قىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجازەتنامىسىز ئىشلەپچىقىرىلغان 17

مىليون 383 مىڭ 400 يۈەن قىممىتىدىكى مەھسۇلات تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. جەرىمانە - مۇسادىرە سوممىسى 1 مىليون 57 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

مەھسۇلات سۈپىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارمىقى 6 قارار مەھسۇلات سۈپىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش - مەھسۇلات سۈپىتىنى تەكشۈرۈش خادىملىرى كۆرسى ئېچىپ، 223 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى، ئۇلارنىڭ 212 سى ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ، دۆلەتلىك تەربىيىلەش ئورگىنى تارقاتقان سالاھىيەتنامىگە ئېرىشتى. 2 سى دۆلەت ئۈيغۇشتۇرغان ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ، رويخەتكە ئېلىنغان دۆلەت تەكشۈرگۈچىلىك ۋەزىپىسىنى ئۈتەش سالاھىيىتىگە ئىگە بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق مەھسۇلات سۈپىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىنىڭ ئىشلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش، تەشۋىق قىلىش پائالىيەتلىرى ئۈيۈشتۇرۇلۇپ، كارخانىلاردا مەھسۇلات سۈپىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىنىڭ قانات يېيىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. 1998 - يىلى يەنە 28 كارخانا (قوشۇمچىگە قارالا) نىڭ سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىق بېرىشتە لايىقەتلىك بولدى. شۇنىڭ بىلەن سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىق بېرىشتە لايىقەتلىك بولغان كارخانا 38 گە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

قوشۇمچە

1998 - يىلى سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىق بېرىش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشكەن كارخانىلار

ئىلى ھاراق باش زاۋۇتى، شىخو پىۋا (گۈرۈھى) چەكلىك شىركىتى، ئۈرۈمچى «خۇەنپېڭ» چەكلىك شىركىتىنىڭ ئېلېكترو تېخنىكا ئۈسكۈنىلىرى زاۋۇتى، شىنجاڭ خىمىيە سانائىتى ئېكلىيوچاتىل زاۋۇتى، ش ئۇ ئا ر 3 - ئىستانوك زاۋۇتى، ش ئۇ ئا ر سانائەت ئۈسكۈنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش قۇرۇلۇش شىركىتى، شىنجاڭ «شۇاڭشىن» ئېلېكتر باشقۇرۇش ئۈسكۈنىلىرى چەكلىك شىركىتى، جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسمى قاتناش 4 - تارماق ئەترىتى، شىنجاڭ - ئەنشەن پولات - تۆمۈر شىركىتى «جىنيۈەن» پولات تۇرۇبا چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ خەۋەرلىشىش كابېلى زاۋۇتى، شىنجاڭ پىۋا چەكلىك شىركىتى، جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسمى قاتناش 2 - باش ئەترىتى، ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، شىنجاڭ «تىەنيې» چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ «جۇڭفا» خىمىيە سانائىتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىخەنزە خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، شىخەنزە سۇلياۋ بۇيۇملار باش زاۋۇتى، «جۇڭيۈ» تارىم نېفىت (گاز) تىرانسپورت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ نېفىت تىرانسپورت شۆبە شىركىتى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈش - لايىھىلەش تەتقىقات يۈرتى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى ماشىنىسازلىق باش شىركىتىنىڭ ماشىنىسازلىق زاۋۇتى، قاراماي «مەرۋايىت» ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش باش شىركىتى، قاراماي «يۇڭشېڭ» ئوقەتچىلىك سودا تەرەققىيات باش شىركىتى، ئىلى شېكەر زاۋۇتى، شىنجاڭ «تۇنخي» پولىئېستېر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ «تۇنخي» يېڭى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ «تۇنخي» پاي چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «تۇنخي» سانائەت - سودا (گۈرۈھى) شىركىتى، شىنجاڭ سانجى پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، شىنجاڭ «چاڭلۇڭ» ئالمي دەرىجىلىك سىلىقلاش مېيى ئىشلەش شىركىتى.

مەھسۇلات سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرى ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىدىكى 8533 كارخانىنىڭ 10 مىڭ 424 تۈركۈم (قېتىم) مەھسۇلاتىنى نازارەت قىلدى ۋە تەكشۈردى، مەھسۇلاتلارنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 66.73% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.42 پىرسەنت يوقىرى تۇۋەنلەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 82.87% بولۇپ، 1997 - يىلدىكى بىلەن ئوخشاش بولدى؛ يېمەكلىك ۋە ئىچىملىكلەرنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 60.68% بولۇپ، 2.25 پىرسەنت پوئىنتى تۇۋەنلەپ كەتتى؛ ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنىڭ ھەممىسى لايىقەتلىك بولدى؛ يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 65.60% كە يېتىپ، 3.23 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىمىلار، ئايلاغ كىيىملىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 76.07% كە يېتىپ، 0.4 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى. خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 70.29% بولۇپ، 4.71 پىرسەنت پوئىنتى تۇۋەنلەپ كەتتى؛ بىناكارلىق ماتېرىياللىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 71.27% بولۇپ، 6.16 پىرسەنت پوئىنتى تۇۋەنلەپ كەتتى؛ ماشىنا - ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 64.29% بولۇپ، 12.98 پىرسەنت پوئىنتى تۇۋەنلەپ كەتتى؛ مېتال مەھسۇلاتلار، مېتال ياسالمىلارنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 86.49% كە يېتىپ، 8.05 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى؛ ئېنېرگىيە مەنبەسى مەھسۇلاتلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85.42%

بولۇپ، 12.38 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلەپ كەتتى.

جاۋ شاۋشۇالق، ژالق سۇيىپىلق

بىر تۇتاش نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى دۆلەت سۇپەت تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى مۇرەككەپ ئوغۇت ۋە جيانگيۇنى مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش ئىشىنى ئورۇنلاشتۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە 18 كارخانا ئىشلەپچىقارغان 18 تۈركۈم (قېتىم) مۇرەككەپ ئوغۇت ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 14 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 77.80% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85.7%، كوللېكتىپ كارخانىلىرىنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 77.8%، يەككە كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 50% بولدى؛ 10 كارخانا ئىشلەپچىقارغان 12 تۈركۈم (قېتىم) جيانگيۇ تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 6 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 50% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 62.50%، كىچىك كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 25% بولدى. ئاپتونوم رايون تەييار بېتون قۇرۇلما، بوتۇلكىلىق ئىچىملىك سۇ، سىلىقلاش مېيى، سېمونت، ئۇن ۋە سۇ يېغىنى بىر تۇتاش نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈشنى ئورۇنلاشتۇردى، 12 ژىلايەت، ئوبلاست ۋە شەھەردە 322 كارخانا ئىشلەپچىقارغان تەييار بېتون قۇرۇلما 339 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 244 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 71.97% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 62.35%، كوللېكتىپ كارخانىلىرىنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 74.80%، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 91.30%، يەككە كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 66.26% بولدى؛ 53 كارخانا ئىشلەپچىقارغان بوتۇلكىلىق ئىچىملىك سۇ 54 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 33 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 61.10% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە بوتۇلكىلىق تەبئىي سۇنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 53.80%، بوتۇلكىلىق تەبئىي مۇزلۇق سۇيىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100%، بوتۇلكىلىق پاكىز سۇنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 59.50% بولدى؛ 17 كارخانا ئىشلەپچىقارغان سىلىقلاش مېيى 20 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بېنزىن ماتور مېيى (ئاپتول) نىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100%، سالياركا ماتور مېيىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85.70% بولدى؛ 98 كارخانا ئىشلەپچىقارغان سېمونت 98 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 86 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 87.80% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 30 مىڭ تونىدىن يۇقىرى كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 93.5%، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 30 مىڭ تونىدىن تۆۋەن كارخانىلارنىڭكى لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 66.70% بولدى؛ 65 ناھىيە (شەھەر)، 27 تۈمەن - مەيداندىكى 186 ئۇن، ياغ كارخانىسى ئىشلەپچىقارغان ئۇن، سۇ يېغى 182 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 86 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 88.78% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇننىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85.31%، سۇ يېغىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 96.77% بولدى.

جاۋ شاۋشۇالق، ژالق سۇيىپىلق

بازارغا كىرگەن تاۋارلارنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىندى ۋە تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرى 5619 سودا كارخانىسىنىڭ تاۋارلىرىنى 43 مىڭ 849 تۈركۈم (قېتىم) نازارەت قىلدى ۋە تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە 34 مىڭ 132 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 77.84% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان مەھسۇلاتلار 22 مىڭ 256 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 17 مىڭ 7 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 76.42% كە يەتتى؛ پىششىقلانغان يېمەكلىك ۋە ئىچىملىكلەر 16 مىڭ 712 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 13 مىڭ 722 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى. لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 82.11% كە يەتتى؛ ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى 57 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 39 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 68.42% كە يەتتى؛ يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى 1028 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 841 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 81.81% كە يەتتى؛ توقۇلمىلار، ئاياغ كىيىملەر 408 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 276 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 67.65% كە يەتتى؛ خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرى 29 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 20 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 68.97% كە يەتتى؛ بىناكارلىق

ماتېرىياللىرى 210 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 74 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 35.24% كە يەتتى؛ ماشىنا - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى 1149 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 647 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 56.31% كە يەتتى؛ مېتال مەھسۇلاتلىرىدىن مېتال ياسالمىلار 96 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 42 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 43.75% كە يەتتى؛ ئېنېرگىيە مەنبەسى مەھسۇلاتلىرى 821 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 558 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 67.97% كە يەتتى؛ تېببىي داۋالاش سايمانلىرى بىر تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە لايىقەتسىز بولۇپ چىقتى؛ باشقىلار 1082 تۈركۈم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 906 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 83.73% كە يەتتى. تەكشۈرۈشتە 9717 تۈركۈم (قېتىم) تاۋار لايىقەتسىز بولۇپ چىقتى، تۈلارنىڭ قىممىتى 11 مىليون 554 مىڭ 300 يۈەنگە يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ساختا، ناچار تاۋار 1634 تۈركۈم (قېتىم)، تۈلارنىڭ قىممىتى 8 مىليون 70 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىدۇ.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

تالا تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تالا تەكشۈرۈش ئورنى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى 7 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ تالا تەكشۈرۈش باش پونكىتلىرىنى نىشانلىق تەكشۈردى ھەم 180 تەكشۈرگۈچىنى سىناپ كۆردى. جۈملىدە تالا تەكشۈرۈش ئىدارىسىغا تەستىقلىتىش ئارقىلىق ساپ تەبىئىي تالا مىقدارى بەلگىسى ژاكالەت ئورگىنى قوبۇل قىلىپ، ھەم 10 زاۋۇت (شىركەت) نىڭ ئىلتماسىنى قوبۇل قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى ۋە سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىش سىستېمىسىنى تەكشۈرگەن، مەھسۇلاتلىرىنى ئەۋرىشكە ئېلىپ تەكشۈرگەندە لايىقەتلىك بولۇپ چىققاندىن كېيىن 6 خىل مەھسۇلات، 23 مىڭ قۇر كىيىمگە ساپ تەبىئىي تالا بەلگىسىنى ئېسىپ بەردى. 10 ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) نىڭ ۋە بىڭتۈەنگە قاراشلىق 9 شى (ئىدارە) نىڭ پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرى، پاختا زاۋۇتلىرىنىڭ مەخسۇس تالا تەكشۈرۈشكە ئىشلىتىلىدىغان 1324 ئۇلۇچەش ئەسۋابىنى باھالاپ بەردى، بىر قېتىملىق باھالاشتا لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85% كە يەتتى ھەم لايىقەتسىز بولۇپ چىققان سايمانلارنى ئالماشتۇرۇپ ۋە رېمونت قىلىپ بەردى. 28 پاختا زاۋۇتىنىڭ پاختا پىششىقلاش دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش سالاھىيىتىنى تەستىقلاپ بېرىش توغرىسىدىكى ئىلتماسىنى قوبۇل قىلىپ، تەكشۈرۈش ئارقىلىق سالاھىيەتنامە بەردى، شۇنىڭ بىلەن پاختا پىششىقلاش دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش سالاھىيەتنامىسىغا ئېرىشكەن پاختا زاۋۇتى 270 كە يەتتى. پاختا سورتى دەرىجىسىنىڭ 1625 يۈرۈش، 9975 قاپ ناتۇرال ئۇلچەمنى تەقلىدىي ياسىدى ۋە تارقاتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چىگىتلىك پاختىنىڭ 250 يۈرۈش، 1800 قاپ؛ چىگىتسىز تۇلۇقلۇق چىغرىق بىلەن ئايرىلغان ئىنچىكە تۈتىلىق پاختىنىڭ 600 يۈرۈش، 3600 قاپ؛ چىگىتى ھەرە چىتلىق چىغرىق بىلەن ئايرىلغان ئىنچىكە تۈتىلىق پاختىنىڭ 700 يۈرۈش، 4200 قاپ؛ ئۇزۇن تالالىق پاختىنىڭ 75 يۈرۈش، 375 قاپ (بۇنىڭ ئىچىدە «430» نومۇرلۇقىنىڭ 30 يۈرۈش، 150 قاپ، «شىنخەي - 5» نىڭ 25 يۈرۈش، 125 قاپ؛ «شىنخەي - 9» نىڭ 20 يۈرۈش، 100 قاپ). 302 تۈركۈم، 5152.02 تونا پاختا ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى نۇقتىسىدىن تەكشۈرۈلدى؛ 302 تۈركۈم، 7759.15 تونا پاختا نازارەت قىلىندى ۋە تەكشۈرۈلدى، تۈركۈم (قېتىم) لەرنىڭ ئۇلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 84.11%، ئېغىرلىقىنىڭ ئۇلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 97.47% بولدى، بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي پەرق 1 مىليون 585 يۈەن بولۇپ، 533 مىڭ 400 يۈەن تۆلىتىپ بېرىلدى؛ 487 تۈركۈم، 7325 تونا پاختا ماجىراغا كېسىم قىلىش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈلدى، تۈركۈم (قېتىم) لەرنىڭ ئۇلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 38.4% بولدى، بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي پەرق 1 مىليون 350 مىڭ يۈەن بولدى؛ 1448 تۈركۈم، 22 مىڭ 503.32 تونا پاختىنىڭ سۈپىتى چىگىت ئايرىش ھالقىدا تەكشۈرۈلدى، سورت دەرىجىسىنىڭ ئۇلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 72.28%، تالا ئۇزۇنلۇقىنىڭ ئۇلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 100% بولدى، دەرىجىسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى ۋە چۇشۇرۇلۇشىدىن كېلىپ چىققان 3 مىليون 590 مىڭ 800 يۈەن ئىقتىسادىي پەرقنىڭ ئالدى ئېلىندى. قوي يۇڭى ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى نۇقتىسىدىن تەكشۈرۈلدى ۋە 1574 تۈركۈم، 9244.62 تونا ساپ يۇڭنىڭ باھاسى بەلگىلەپ بېرىلدى، تەكشۈرۈشتە ئوتتۇرىچە دەرىجىسى 1.51، ئوتتۇرىچە ساپلىقى 47.94% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە 26 تونا يۇڭ قايتا تەكشۈرۈلۈپ، كارخانىلار 60 نەچچە مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قېلىندى. 1916 تۈركۈم، 766 تونا ئۇچقە تۈتىنى ھۆكۈمەت گۇۋاھلىقى نۇقتىسىدىن تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە ئوتتۇرىچە تۈتنىڭ نىسبىتى 63.06% بولدى. 1580 تۈركۈم، 530 تونا پىلە غوزىسى نازارەت قىلىندى ۋە تەكشۈرۈلدى؛ 8 تۈركۈم، 25 مىڭ تونا خىمىيىۋى تالا نازارەت قىلىندى ۋە تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قىسمەن تالالىق

تېرىلغان 4 تۇرکۈم، 15 مىڭ تونىنا، ئۇزۇن تالالىق تېرىلغان 4 تۇرکۈم، 10 مىڭ تونىنا. ئاپتونوم رايون پاختا سېتىۋېلىش مەزگىلىدە ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ پاختا سېتىۋېلىنغان چاغدىكى نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش ئەھۋالىنى قىسقا خەۋەر گېزىتى شەكلىدە 10 كۈندە بىر قېتىم خەۋەر قىلىپ تۇردى ھەم ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 8 خىزمەت گۇرۇپپىسى ئۈيۈشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 48 ناھىيىدىكى 138 پاختا زاۋۇتىنى نازارەت قىلدى ۋە تەكشۈردى، سېتىۋالغىنى ئېغىر دەرىجىدە ئۆلچەمگە لايىق بولمىغان، دەرىجىسىنى، پاخوتنى چۈشۈرۈپ سېتىۋالغان 13 پاختا زاۋۇتىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى ھەم قانۇنغا خىلاپ ھالدا ئېرىشكەن 110 مىڭ يۈەن تاپاۋەتنى مۇسادىرە قىلدى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا 19 مىڭ 53. 364 يۈەن، مۇناسىۋەتلىك جاۋابكارلارغا 17 مىڭ 200 يۈەن جەرىمانە قويدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تالا قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 193 ى قوبۇل قىلىنىپ، 169 ى ئايانغلاشتۇرۇلدى. جەرىمانە ۋە مۇسادىرە پۇلى 899 مىڭ يۈەنگە يەتتى، سوت مەھكىمىسىگە 2 دېلو ئوستىدىن چىقىرىلغان قارارنى ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىش ئىلتىماس قىلىندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىش، سۈپەتلىك تاۋارلارنى قوغداش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرى 1998 - يىلى دۆلەتنىڭ «ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىپ، سۈپەتلىك تاۋارلارنى قوغداش» توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدىكى سۈپەتلىك مەھسۇلات ئىشلەيدىغان نەچچە 10 كارخانا بىلەن بىرلىكتە ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىش بويىچە مۇقىم تور بەرپا قىلدى، سۈپەتلىك مەھسۇلات ئىشلەيدىغان كارخانىلارنىڭ ۋەكىللىرىنى قاتناشتۇرۇپ داڭلىق مەھسۇلاتلارنىڭ راست - يالغىنىنى پەرق ئېتىش كۆرسى ئېچىپ، 80 نەچچە كىشىنى تەربىيىلىدى. 6 - 7 - ئايلاردا ئاپتونوم رايون مىقياسىدا «خۇڭتاشەن» ماركىلىق پاپىرۇس، «ۋۇلياڭيې» ماركىلىق ھاراق، «پالۋان» ماركىلىق يۇز سوپۇنلار، «ئۇچ بۇغا» ماركىلىق سوت پاراشوكى، «سەددىچىن» ماركىلىق سىلىقلاش مېيى، «سانتانا» ماركىلىق پىكاپنىڭ سەپلىمىلىرى، «چېيەنجاۋ» ماركىلىق كاردان، «شاڭلىيەن» ماركىلىق تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكتر سايمىنى، ئائىلىلەردە ئىشلىتىلىدىغان «ئەنجى» ماركىلىق ئېچىتقۇ، «تاياڭ كارولى» ماركىلىق قان تولۇقلىغۇچ، چاچ يۇيۇش، چاچ ئاسراشقا، كىر يۇيۇشقا ئىشلىتىلىدىغان «باۋجيې» ماركىلىق سوپۇنلار، «قوش خۇشاللىق» ماركىلىق بېسىملىق كورا قاتارلىق 12 خىل داڭلىق، سۈپەتلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ساختىلىرىغا زەربە بېرىپ، سۈپەتلىكلىرىگە يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرى 11 - 12 - ئايلاردا يەنە ئاپتونوم رايون مىقياسىدا ساختا تاۋارلارغا زەربە بېرىش، داڭلىق، سۈپەتلىك مەھسۇلاتلارنى قوغداش بويىچە 2 - قېتىملىق مەركەزلىك زەربە بېرىش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇردى، بۇ ھەرىكەتكە 1 - قېتىملىق ھەرىكەتكە مەملىكەت بويىچە قاتناشتۇرۇلغان 12 داڭلىق، سۈپەتلىك مەھسۇلاتتىن باشقا ئاپتونوم رايونىنىڭ «سەنتەي» ماركىلىق تىنما، ئالاھىدە ھاراقلىرى، «ئەپەندىم» ماركىلىق سوپۇن پاراشوكى، «بوستان» ماركىلىق چاقماق قەنت، «غەربىي يۈرت» ماركىلىق ئالاھىدە 1 - دەرىجىلىك بۇغداي ئۇنى، «بىڭزى» ماركىلىق پەشمەت قاتارلىق 5 خىل داڭلىق مەھسۇلاتنىمۇ قوشتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان ساختا، ناچار تاۋار دېلولىرىنىڭ قىممىتى 178 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ساختا تاۋار ياسايدىغان 46 قارا ئۆۋا پاچاقلاپ تاشلاندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۆلچەم بىكىتىش ۋە ئەنگە ئىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى «دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى ئۇرۇقلىرىنىڭ ئۆلچىمى»، «قۇرۇقلۇق كېۋىزنى كەلگە ئەلىنىڭ سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بالدۇر ئېچىلىدىغان، يۇقىرى سۈپەتلىك ھوسۇل بېرىدىغان قىلىپ ئۇنىۋېرسال يېتىشتۇرۇش تېخنىكا قائىدىسى» قاتارلىق 9 يەرلىك ئۆلچەمنى ئېلان قىلدى. ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئېلان قىلىنغان ئاپتونوم رايونىنىڭ 613 يەرلىك ئۆلچىمىنى رەتلەپ چىقتى. تەكشۈرۈپ بېكىتىش ئارقىلىق 137 ئۇنۇملۇك ئۆلچەمنى ساقلاپ قالدى، 476 ئۆلچەمنى بىكار قىلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك ئۆلچىمى 137 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلات ئۆلچىمى 30، ھەمىسباب ئۆلچەم 107؛ مەجبۇرىي ئۆلچەم 30 بولۇپ، 21.9% نى، تونۇشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى ئۆلچەم 107 بولۇپ، 78.1% نى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانا ئۆلچىمىدىن 1031 ى قوبۇل قىلىنىپ ئەنگە ئېلىندى. يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ئۆلچىمىدىن 1139 ى رويخەتكە ئېلىندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەنگە ئېلىنغان كارخانا ئۆلچىمى 4120 گە، يۇقىرىنىڭ رويخەتكە ئېلىنغان ئۆلچىمى 3998 گە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

خەلقئارا ئۆلچەمنىڭ قوللىنىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا خەلقئارا ئۆلچەمنى ئوخشاش دەرىجە، ئوخشاش ئۇنۇم بويىچە قوللىنىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە خەلقئارا ئۆلچەمنى تەڭ بولمىغان ئۇنۇم بويىچە قوللىنىش خىزمىتىمۇ قانات يايدۇرۇلدى، «خەلقئارا ئۆلچەم قوللىنىلغان مەھسۇلاتلارنى باھالاپ بېكىتىش چارىسى» تۈزۈپ چىقىلىپ، خەلقئارا ئۆلچەمنى تەڭ بولمىغان ئۇنۇم بويىچە قوللىنىشنى ئېتىراپ قىلىش ھەم مەلۇم قىلىش، قاراپ چىقىش، ئېتىراپ قىلىش تەرتىپى بەلگىلەندى. مۇشۇ يىلى ئاپتونوم رايوندا يەنە 36 كارخانىنىڭ 64 خىل مەھسۇلاتى خەلقئارا ئۆلچەم قوللىنىلغان مەھسۇلات بەلگىسىنى ئىشلىتىش شەرتىنى ھازىرلاپ، خەلقئارا ئۆلچەمنى تەڭ دەرىجە، تەڭ ئۇنۇم بويىچە قوللىنىشتا خەلقئارا ئۆلچەملىك مەھسۇلات بەلگىسىنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىغا ئېرىشتى (قوشۇمچە — 1 گە قارالسۇن). يىل ئاخىرىغا قەدەر، ئاپتونوم رايون بويىچە خەلقئارا ئۆلچەم بەلگىسىنى ئىشلىتەلەيدىغان مەھسۇلات 133 كە يەتتى؛ 19 كارخانىنىڭ خەلقئارا ئۆلچەم تەڭ بولمىغان ئۇنۇم بويىچە قوللىنىلغان 45 خىل مەھسۇلاتى خەلقئارا ئۆلچەملىك مەھسۇلات بەلگىسىنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىغا ئېرىشتى (قوشۇمچە — 2 گە قارالسۇن).

جاۋ شاۋشۇالسۇن، ژالسۇ سۈيىمىك

قوشۇمچە — 1

خەلقئارا ئۆلچەم بەلگىسى ئىشلىتەلەيدىغان مەھسۇلاتلار

تولۇق ئۈپرايدىغان سىستېمىلارغا ئىشلىتىلىدىغان «L—AN100» بەلگىلىك ماي، پۈركۈلىدىغان 3 - نومۇرلۇق يېقىلغۇ (قارامماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى)، پۈركۈلىدىغان 3 - نومۇرلۇق يېقىلغۇ، خىمىيۋى تالا چېقىرىلىدىغان ئېتىل ئالكوگول (مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى)، مۇرەككەپ سۈلياۋ تاغار (ئېتىپلىق)، تور توقۇشتا ئىشلىتىلىدىغان سوزۇلۇشچان تېرىلىن يىپ، قىسقا تالالىق تېرىلىن، ئېلاستىكسىلىقى تۆۋەن تېرىلىن يىپ، پارابېنزول دىمېتىل كىسلاتاسى (ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى)، لەيلىتىش ئۈسۈلى بىلەن ئېلىنىدىغان پولى ۋىنىل خلورىدلىق ماي، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان خلور سۈيۇقلۇقى، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان گۈڭگۇرت كىسلاتاسى، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان كالتسىي خلورىد (شىخەنزە خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى)، ئالكوگوللۇق فارفور سىرى، ئالكوگوللۇق لاك (ئۇرۇمچى شەھەرلىك سىر زاۋۇتى)، لەيلىتىش ئۈسۈلى بىلەن ئېلىنىدىغان پولى ۋىنىل خلورىدلىق ماي، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان خلور سۈيۇقلۇقى (شىنجاڭ خلورلۇق ئىشقار زاۋۇتى)، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان تېرىمېر ئامۇنىي سىتاند (شىنجاڭ خىمىيۋى ئوغۇت زاۋۇتى)، بېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان بالون (شىنجاڭ «كوئېنلۇن» پاي چەكلىك شىركىتى)، ساپ ھىدروگېن (شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ كىسلورود زاۋۇتى)، ئاق قۇم شېكەر (ئىلى شېكەر زاۋۇتى)، ئاق قۇم شېكەر، قىزىلچا دانىچە ئارزىنى (شىنجاڭ شېكەر زاۋۇتى)، 12 گرادۇسلۇق سۇس رەڭلىك پۇۋا (شىخو پۇۋا گۈرۈھى چەكلىك شىركىتى)، پۇۋا بوتۇلكىسى (شىنجاڭ ئەينەك بۇيۇملار زاۋۇتى)، سۈلياۋ تاغار، مۇرەككەپ سۈلياۋ تاغار (شىنجاڭ «كوئېنلۇن» سۈلياۋ زاۋۇتى)، ماقالە قەغىزى (شىخەنزە قەغەز زاۋۇتى)، نور قەغىزىدىن ياسالغان يەشىك (شىنجاڭ تاشقى سودا ئۇراش - قاچىلاش بۇيۇملىرى زاۋۇتى)، «قارلەيلىسى» ماركىلىق قاچا يۇيۇش سۈيۇقلۇقى (ئۇرۇمچى خىمىيۋى بۇيۇملار زاۋۇتى)، ماقالە قەغىزى (ئالتاي شەھەرلىك قەغەز زاۋۇتى)، ساپ يۇڭ گۇڭسىجن (مىترو)، ساپ يۇڭ سىپتا لوسىجن (سىپتا مىترو)، يۇڭ - تېرىلىن چاقماق رەخت (شىنجاڭ 2 - يۇڭ توقۇمچىلىق فابرىكىسى)، ساپ يۇڭ گۇڭسىجن (مىترو)، ساپ يۇڭ بىجى، ساپ يۇڭ گابارديون (شىنجاڭ «غەربىي يۇرت» يۇڭ توقۇمچىلىق فابرىكىسى)، 14.5tex لىك سىلىق يىپ، 18.2tex لىك ساپ پاختىدىن ئېگىرىلگەن سىلىق يىپ، 18.2tex لىك ساپ پاختىدىن ئېگىرىلگەن ئادەتتىكى يىپ، (سانجى پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى)، 27.8tex لىك ساپ پاختا يىپ، 18.2tex لىك ساپ پاختا يىپ (قۇمۇل «شېلى» پاختا يىپ ئېگىرىش چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى)، «كېپىنەك شاھى» ماركىلىق پاختا ئىلمە توقۇلما ئىچ كىيىم (شىنجاڭ ئىلمە توقۇمچىلىق فابرىكىسى)، ئېلېكتر قۇۋۋەتتى ترانسفورماتورى (شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور ساناۋىتى چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ ترانسفورماتور زاۋۇتى)، ئەشمە ئالىيۇمىن سىم، پولات ئۆزەكلىك ئەشمە ئالىيۇمىن سىم، نورمىلىق توك بېسىمى 450/750 ۋولت ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن بولغان، رېزىنكە بىلەن ئىزولياتسىيىلەنگەن يۇمشاق كابېل، نورمىلىق توك بېسىمى 35 كىلوۋولت ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن بولغان، سۈلياۋ بىلەن ئىزولياتسىيىلەنگەن مىس، ئالىيۇمىن ئۆزەكلىك كابېل، نورمىلىق توك بېسىمى 450/750 ۋولت ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن بولغان، پولى ۋىنىل خلورىد بىلەن ئىزولياتسىيىلەنگەن ئېلېكتر قۇۋۋەتتى كابېلى (شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور ساناۋىتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ كابېل زاۋۇتى)، ياتما شەكىللىك ئادەتتىكى ئىستانوك (شىنجاڭ 3 - ئىستانوك زاۋۇتى)، زەي چېقىرىلغان يوغان باش ۋىنتا (شىنجاڭ ئۆلچەملىك دېتال باش زاۋۇتى)، توز كىسلاتالىق چاكاندا ئىشقارى، توز كىسلاتالىق ساختا

چاكاندا ئىشقارى (توقسۇن ناھىيىلىك «تەڭرىتاغ» بىرلەشمە ئېغىدىرىن زاۋۇتى)، تۇز كىسلاتالىق چاكاندا ئىشقارى، تۇز كىسلاتالىق ساختا چاكاندا ئىشقارى (شىنجاڭ ئالتاي دورا چەكلىك شىركىتى)، تۇز كىسلاتالىق ساختا چاكاندا ئىشقارى (كۇچا ناھىيىلىك بىرلەشمە ئېغىدىرىن زاۋۇتى)، تۇز كىسلاتالىق چاكاندا ئىشقارى، تۇز كىسلاتالىق ساختا چاكاندا ئىشقارى (خوشۇت ئېغىدىرىن زاۋۇتى)، تام ۋە پولغا ئىشلىتىلىدىغان چاڤچۇق (شىنجاڭ بىناكارلىق فارفور زاۋۇتى)، 525 - نومۇرلۇق ئادەتتىكى سىلىكاتلىق سېمونت، 425 - نومۇرلۇق ئادەتتىكى سىلىكاتلىق سېمونت، 425 - نومۇرلۇق ئاق سىلىكاتلىق سېمونت (شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى)، 425 - نومۇرلۇق ئادەتتىكى سىلىكاتلىق سېمونت (ئاقسۇ دولان سېمونت چەكلىك شىركىتى)، 525 - نومۇرلۇق ئادەتتىكى سىلىكاتلىق سېمونت (شىنجاڭ كازىۋەن سېمونت زاۋۇتى)، 425 - نومۇرلۇق ئادەتتىكى سىلىكاتلىق سېمونت (ساۋەن ژوگۇك سېمونت چەكلىك شىركىتى).

قوشۇمچە — 2

خەلقئارا ئۇلچەم ئىشلىتىشى ئېتىراپ قىلىنغان مەھسۇلاتلار

بىناكارلىقتا ئىشلىتىلىدىغان 10 - نومۇرلۇق ئاسفالت، سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى، تولۇق ئۇپرايدىغان سىستېمىلارغا ئىشلىتىلىدىغان L—AN32 ماي، كېچىكتۇرۇپ كوكسلاشتۇرۇش قۇرۇلمىسىدىن ئىشلەنگەن I A بەلگىلىك نېفىت كوكسى، كىرسىن، تولۇق ئۇپرايدىغان سىستېمىلارغا ئىشلىتىلىدىغان L—AN68 ماي (قاراماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى)، L—HL بەلگىلىك سۇيۇق بېسىم مايلىرى، SD،SC بەلگىلىك بېنزىن ماتور مايلىرى، 25 - نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى (مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى)، 6 - نومۇرلۇق ئېرىتكۈچسىز ماي، ماتور تەكشۈرۈشتە ئىشلىتىلىدىغان ئۇلچەملىك يېنىك سالياركا، كىرسىن، نېفىت بېنزولى (ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى)، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان بىرىكمە تۇز كىسلاتاسى، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان ناترىي ھىدروكسىد، ئاقارتىش سۇيۇقلۇقى (شىخەنزە خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى)، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان بىرىكمە تۇز كىسلاتاسى، ناترىي ھىپو خلورىد كىسلاتاسى (شىنجاڭ خلورلۇق ئىشقار زاۋۇتى)، سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان ناترىي سۇلفىد (قۇمۇل «قىزىل يۇلتۇز» خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى)، زەي چىقىرىلغان پولات، يان بۇلۇڭلىرى تەڭ پولات، چەمبەر پولات چۈشۈق، ساپ ئارگون (شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۇمۇر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى)، تېببابەتچىلىكتە ئىشلىتىلىدىغان كىسلورود (شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۇمۇر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ كىسلورود زاۋۇتى)، كۆكس مېيى (شىنجاڭ پولات - تۇمۇر گۇرۇھى كوكس چەكلىك شىركىتى)، ئىچىملىك ئىسپىرت (ئىلى شېكەر زاۋۇتى)، ئىچىملىك ئىسپىرت (شىنىنىڭ شېكەر زاۋۇتى)، سۇلياۋ ساندۇق (شىنجاڭ «جۇجيالۇ» سۇلياۋ زاۋۇتى)، ئوفىسېتلىق مەتبەئە قەغىزى، كىتاب - ژۇرنال بېسىشقا ئىشلىتىلىدىغان ئوفىسېتلىق مەتبەئە قەغىزى (شىخەنزە قەغەز زاۋۇتى)، يۇلۇڭ ئىچ كېيىم (شىنجاڭ ئىلمە توقۇلما زاۋۇتى)، تالا ئوراپ ئىسسىقلا چىدامليقى كۇچەيتىلگەن دېۋىرقاي بېسىملىق تۇرۇبا (شىنجاڭ قاتتىقلاشتۇرۇلغان ئەينەك ياساملىرى چەكلىك شىركىتى)، نورمىلىق توك بېسىمى بىر كىلوۋولت ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن بولغان، بوشلۇقتا تارتىلىدىغان ئىزولياتسىيىلەنگەن كابېل (شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ كابېل زاۋۇتى)، سانائەت پار قازىنى (ئۈرۈمچى شەھەرلىك پار قازىنى باش زاۋۇتى)، سانائەت پار قازىنى (ئۈرۈمچى شەھەرلىك سانائەت پار قازىنى باش زاۋۇتى)، C دەرىجىلىك 6 قىرلىق بولتا، C دەرىجىلىك تولۇق بۇرمىلىق 6 قىرلىق بولتا، A.B دەرىجىلىك 6 قىرلىق بولتا، A.B دەرىجىلىك تولۇق بۇرمىلىق 6 قىرلىق بولتا، A.B دەرىجىلىك ئىنچىكە چىشلىق 6 قىرلىق بولتا، A.B دەرىجىلىك ئىنچىكە چىشلىق تولۇق بۇرمىلىق 6 قىرلىق بولتا، B دەرىجىلىك ئىنچىكە 6 قىرلىق بولتا، ئىچى 6 قىرلىق يۇمىلاق ئۇنتا، C دەرىجىلىك، I تىپلىق 6 قىرلىق گايكا، A.B دەرىجىلىك I تىپلىق 6 قىرلىق گايكا (شىنجاڭ ئۇلچەملىك دېتال باش زاۋۇتى).

يېزا ئىگىلىكىنى ئۇلچەملەشتۇرۇش خىزمىتى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى «ئاپتونوم رايوندا يېزا ئىگىلىكىنى ئۇلچەملەشتۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدا پىكىر» تەييارلاپ، ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيىلەرنىڭ 60% دە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇلچەملەشتۇرۇشنى پىلانلىق يولغا قويۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى، 8 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇلچەملەشتۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇلچەملەشتۇرۇش توغرىسىدا دۆلەت چۈشۈرگەن 3 نۇقتىلىق تۇردىن «كورلا ناھىپۇتىنى ئۇنۇمۇبرسال ئۇلچەملەشتۇرۇش» تۇرىنى 1997 - يىلى تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋالغاندىن تاشقىرى، 1998 - يىلى يەنە «قوغۇنىنى ئۇنۇمۇبرسال ئۇلچەملەشتۇرۇش»، «مېرىنوس قويىنى ئۇنۇمۇبسال ئۇلچەملەشتۇرۇش» تۇرلىرىنمۇ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋالدى. دۆلەت سۇپەت - تېخنىكا نازارەتچىلىكى

ئىدارىسىنىڭ ھاۋالىسىگە ئاساسەن بىكىتىلگەن 103 - تۈمەن - مەيدانى قوغۇنىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى، دۆربىلجىن ناھىيىسى قوينى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى، مەكىت كېۋەزنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى، گۈچۈڭ ناھىيىسى ئاشلىقنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى قاتارلىقلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈڭالدى، مۇتەخەسسىسلەرنى ئويۇشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بىكىتكەن لوپنۇر، ئاقتۇ، تولى، فۇكاڭ، مىچۈەن، دۆربىلجىن، مەكىت، گۈچۈڭ، ئولاستاي، 103 تۈمەن - مەيدان قاتارلىق 10 ناھىيە (شەھەر، تۈمەن - مەيدان) دا يېزا ئىگىلىكىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش ناھىيىلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈڭالدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈڭبلىنغان يېزا ئىگىلىكىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش ناھىيىسى 16 گە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

«15 - مارت» تەشۋىقات پائالىيىتى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 15 - كۈنى «زامانىۋى جۇڭگو» سودا سارىيى بىلەن بىرلىكتە ئىزۇرۇمچىدە «15 - مارت» ئىستېمالچىلار ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش كۈنى تەشۋىقات پائالىيىتى ئۆتكۈزدى. ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرى بىر يىلدىن بۇيانقى ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىش ھەرىكىتىدە يىغىۋېلىنغان بىر قىسىم تاۋارنى كۆرگەزمە قىلىپ، ئىستېمالچىلارغا ساختا، ناچار تاۋارلارنى پەرق ئېتىش ساۋاتلىرىنى تونۇشتۇردى، 3000 پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتتى، ئاز كەم 1000 ئادەم(قېتىم) نى كۈتۈڭالدى ۋە مەسلىھەت بەردى، 304 قول سائىتى، ھەر خىل بىلىيارت، ئۈنچە - مەرۋايىت، ئالتۇن - كۈمۈش قول زىبۇزىننەت بۇيۇمى، 150 تىن ئارتۇق قاشتېشى بۇيۇمى، 80 نەچچە كۆزەينەكنى ھەقسىز تەكشۈرۈپ بەردى، ئەرزدىن 26 نى قوبۇل قىلىپ، 5 ئەرزنى شۇ يەرنىڭ ئۆزىدىلا ھەل قىلىپ بەردى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

98' تەخرىتاغ ئەتراپلىرىنى ئارىلاپ سۈپەت تەكشۈرۈش پائالىيىتى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ ئىقتىساد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ رادىئو ئىستانسىسى، شىنجاڭ ئىقتىساد رادىئو ئىستانسىسى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىدارىسى، «بىڭتۈەن گېزىتى» ئىدارىسى قاتارلىق 12 ئاخبارات ئورنى قاتناشقان شىنجاڭدا تەخرىتاغ ئەتراپلىرىنى ئارىلاپ سۈپەت تەكشۈرۈش پائالىيىتى گۈرۈپپىسى، دۆلەت سۈپەت - تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، «ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى» ئىدارىسى، «ئىشچىلار گېزىتى» ئىدارىسى، «قانۇنچىلىق گېزىتى» ئىدارىسى، «جۇڭگو ياشلىرى» گېزىتى ئىدارىسى، «جۇڭگو سۈپەت گېزىتى» ئىدارىسى، «جۇڭگو ئىستېمالچىلىرى» گېزىتى ئىدارىسىدىن ئىبارەت 7 ئاخبارات ئورنى قاتناشقان جۇڭگودا ئارىلاپ يۇرۇپ سۈپەت تەكشۈرۈش پائالىيىتى شىنجاڭ گۈرۈپپىسى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئۈرۈمچىدىن يولغا چىقتى. 98' جۇڭگودا ئارىلاپ يۇرۇپ سۈپەت تەكشۈرۈش پائالىيىتى شىنجاڭ گۈرۈپپىسى بىلەن 98' شىنجاڭدا تەخرىتاغ ئەتراپلىرىنى ئارىلاپ سۈپەت تەكشۈرۈش پائالىيىتى گۈرۈپپىسى بايىنغولىن ئوبلاستى، ئاقسۇ ئۆلايىتى ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىدە، 5 ناھىيە(شەھەر) دە، 35 كارخانىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى ۋە مۇخبىرلىق قىلدى. 63 ئەرزنى قوبۇل قىلىپ، شۇ يەرنىڭ ئۆزىدىلا 45 ئەرزنى ھەل قىلدى، بۇ ئارقىلىق كارخانىلار ۋە ئىستېمالچىلارنى 5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى، سۈپەتكە تاپىنىپ ئۈنۈم ھاسىل قىلىش يولىغا ماڭغان 4 كارخانىنى تەشۋىق قىلدى، مەركەز ۋە شىنجاڭدىكى ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق 100 پارچىدىن ئارتۇق ماقالە ئېلان قىلدى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

مەمۇرىي قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى سىستېمىسى 1998 - يىلى چاغان، روزا ھېيتىنىڭ ئىلگىرى قانۇن ئىجرا قىلغۇچىدىن 3653 ئادەم(قېتىم) نى سەپرۋەر قىلىپ، 65 مىليون 973 مىڭ يۈەنلىك تاۋارنى تەكشۈردى، 616 دۇكان، 229 ھەر خىل بازارنى تەكشۈرۈپ چىقتى. تەكشۈرۈشتە 65 مىڭ 715 تۈركۈم (قېتىم) تاۋارلىق 52 مىڭ 744 تۈركۈم (قېتىم) ى لاياقەتلىك بولدى، لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 80.3% كە يەتتى؛ تەكشۈرۈلگەن 3463 خىل يېمەكلىك ماركىسىنىڭ 2816 سى لاياقەتلىك بولدى، لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 81.3% كە يەتتى؛ ئەق مەيدانداتەكشۈرۈلگەن 12 مىڭ 465 ئۈلچەم سايمىنىڭ 11 مىڭ 649 ى لاياقەتلىك بولدى، لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 93.5% كە يەتتى؛ مىقدارلىق قاچىلانغان تاۋار 6958 تۈركۈم(قېتىم) تەكشۈرۈلدى، 5288 تۈركۈم(قېتىم) ى لاياقەتلىك بولدى،

لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %76 كە يەتتى. 1 مىليون 51 مىڭ يۈەنلىك ساختا، ناچار تاۋار قولغا چۈشۈرۈلدى، سۈپىتى ناچار ئۇلچەم سايمىنىدىن 535 ى مۇسادىرە قىلىندى، نەق مەيداندا 1111 ئورۇن جازالاندى، جەريانە ۋە مۇسادىرە سوممىسى 718 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ساختا، ناچار تاۋار ياسايدىغان 7 ئۈۋا پاچاقلاپ تاشلاندى، چاغان مەزگىلدە سەنئى ئۇلكىسىدە ساختا ھاراق ئىشلەش دېلوسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ھاراق - شاراب ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش ئىشلىرىدا قانۇنىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشنى ئورۇنلاشتۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاق ھاراق سېتىش تور - نۇقتىسىدىن 3962 سى، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسىدىن 45 ى تەكشۈرۈلۈپ، ساختا ئىلى ئالىي ھارىقى، ۋۇلياڭيې ھارىقى قاتارلىقلاردىن 8984 بوتۇلكا، سۈپىتى ئۇلچەمگە توشمايدىغان ناچار ھاراقتىن 18 مىڭ 462 بوتۇلكا قولغا چۈشۈرۈلدى، بۇلارنىڭ قىممىتى 772 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى جەھەتتە قانۇنىنىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، 1117 ئادەم (قېتىم) چىقىرىلىپ، 213 مىليون 184 مىڭ يۈەنلىك تاۋار تەكشۈرۈلدى، 1300دىن ئارتۇق دۇكان، 30 ھەر خىل بازار، 160 ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈلگەن 36 مىڭ 93 تۈركۈم (قېتىم) تاۋارنىڭ 31 مىڭ 496 تۈركۈم (قېتىم) ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %87.3 كە يەتتى؛ 4 مىليون 493 مىڭ يۈەنلىك ساختا، ناچار تاۋار تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈلدى، 1 مىليون 85 مىڭ يۈەن نەق پۇل مۇسادىرە قىلىندى، ساختا، ناچار تاۋار ئىشلەيدىغان قارا ئۇۋدىن 8 ى پاچاقلاندى. مۇشۇ يىلدا قانۇن ئىجرا سىلەن مۇناسىۋەتلىك 13 مىڭ 139 دېلو قوبۇل قىلىنىپ، 11 مىڭ 136 سىگە مەمۇرىي جەھەتتىن جازا بېرىلدى، 11 مىڭ 913 دېلو ئايلاشتۇرۇلدى، 2212 ماجىرا دېلوسى كېلىشتۈرۈلدى، 4 دەۋا دېلوسى قوبۇل قىلىنىپ، 2 دەۋادا ئۈتۈپ چىقىلدى، جەريانە ۋە مۇسادىرە سوممىسى 14 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇ ئارقىلىق ئىستېمالچىلار 37 مىليون 790 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قېلىندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ۋاڭ سۈيپىڭ

كارخانىلارنىڭ ئۇلچەم خىزمىتى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى 2 قارار كارخانا ئۇلچەمنى ئىچكى جەھەتتە تەكشۈرۈش خادىملىرى كۇرس ئېچىپ، 120 كىشىنى تەربىيىلىدى، سىناقتا ئۇلارنىڭ ھەممىسى لايىقەتلىك بولدى ھەم ئۇلارغا گۇۋاھنامە بەردى. كارخانىلارنىڭ ئۆزى ئىختىيار قىلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» سېمونت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ كۆمۈركان خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، شىنجاڭ كومبايىن (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدىن ئىبارەت 3 كارخانىنىڭ ئۇلچەم تەكشۈرۈش - سىناش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈردى، ئۇلار تەكشۈرۈش - باھالاشتىن ئۆتكەندىن كېيىن، دۆلەت سۈپىتى - تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى تەرىپىدىن ئۇلچەم تەكشۈرۈش - سىناش سىستېمىسىنى ياخشىلاشتا لايىقەتلىك كارخانا بولۇپ تەستىقلاندى ھەم ئۇلچەم سىستېمىسىنى ياخشىلاشتا لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى بېرىلدى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندا ئۇلچەم سىستېمىسىنى ياخشىلاشتا لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى ئالغان كارخانا 13 كە يەتتى. غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى 2 كارخانىنىڭ ئۇلچەم تەكشۈرۈش - سىناش سىستېمىسى قۇرۇشىغا ياردەم بېرىلدى ھەمدە ئۇلچەمنىڭ لايىقەتلىكلىكى ئېتىراپ قىلىندى. يىل ئاخىرىدا ئۇلچەمنىڭ لايىقەتلىكلىكى ئېتىراپ قىلىنغان كارخانا 90 گە يەتتى. شىنجاڭ «تۇنخې» چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ ئۇلچەمنى تەكشۈرۈش - سىناش، ئېنېرگىيە تېجەش، مەرپىيالنى تۇتۇنلىتىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىلىپ، ئېنېرگىيە تېجەشتە ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ۋاڭ سۈيپىڭ

ئىجتىمائىي ئادىل ئۇلچەم ۋاستىچى ئاپپاراتلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ «چۈەنيى» ئۇي - زېمىننى ئادىل ئۇلچەش پونكتى، سانجى شەھەرلىك «فاڭجىك» ئۇي - زېمىننى ئادىل ئۇلچەش پونكتى قۇرۇلدى، قۇمۇل ئۆلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى «راكېتا» دېھقانچىلىق مەيدانى بىلەن بىرلىكتە ئېغىرلىقنى ئادىل ئۇلچەش پونكتى قۇرۇپ، ئۇلچەم گۇۋاھلىقى بېرىش ھەم لايىقەتلىك گۇۋاھلىقى بېرىش خىزمىتىنى ئىشلىدى. ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئاپتونوم رايوندا ئىجتىمائىي ئادىل ئۇلچەش ئورۇنلىرى (پونكتلىرى) نىڭ خىزمىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن «ئىجتىمائىي ئادىل ئۇلچەش ئورۇنلىرى (پونكتلىرى) نى باشقۇرۇش چارىسى» نى تۈزۈپ چىقتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ۋاڭ سۈيپىڭ

ئۇلچەم سايمانلىرىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى ئورۇمچى تۈرۈبا سۇيى شىركىتىنىڭ سۇ سائىتى زاۋۇتى ياسىغان قاناتلىق پىرقىرىغۇچلۇق سوغۇق سۇ سائىتىنى

ئەۋرىشكە ئېلىپ تەجرىبە قىلدى ۋە «ئۆلچەم سايمىنى ياساش ئىجازەتنامىسى» بەردى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك «ئۇمىد» ئېلېكترون چەكلىك شىركىتى ياسىغان پۇلى ئالدىن تۆلىنىدىغان، توك مىقدارىنى ئۆلچەيدىغان ئىسچوتچىكنى ئەۋرىشكە ئېلىپ تەجرىبە قىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ھەرخىل يېڭى ئۆلچەم سايمىنىدىن 43 ى ئەۋرىشكە ئېلىپ تەجرىبە قىلىندى، 54 كارخانا ئاپتونوم رايونلۇق «ئۆلچەم سايمىنى ياساش ئىجازەتنامىسى» غا ئېرىشتى. ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ ئۆلچەم باھالاش پونكىتى، ش ئۇ ئا ر ئۆلچەملەرنى سىناش - تەتقىق قىلىش ئورنىنىڭ تەجرىبە زاۋۇتىنىڭ تەكشۈردى ھەم «ئۆلچەم سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش ئىجازەتنامىسى» بەردى. «ئاپتونوم رايونلۇق مەجبۇرىي باھالىنىدىغان ئۆلچەم سايمانلىرىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى بېسىپ تارقاتتى، 73 ئورۇنلۇق مەجبۇرىي باھالىنىدىغان 200 ئۆلچەم سايمىنى نازارەت قىلدى ۋە تەكشۈردى؛ 31 ئورۇنلۇق 387 ئۆلچەم سايمىنى تەكشۈرۈش ئۆسۈلىنى تەكشۈرۈپ ئەنگە ئالدى؛ ئىمپورت قىلىنغان 38 ئۆلچەم سايمىنى تەكشۈردى ۋە تەكشۈرتتى ھەم ئۆلچەم باھالانغانلىق گۇۋاھنامىسى بەردى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۆلچەملەرنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى ئۆلچەملەرنى تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچىلەر كۇرسىدىن 6 قارار ئېچىپ، 395 ئۆلچەم بېكىتكۈچىنى تەربىيىلىدى. ش ئۇ ئا ر ئۆلچەملەرنى سىناش - تەتقىق قىلىش ئورنى ئارىلىق ئۆلچىگۈچ، پولات سىملىق چىداملىلىقىنى تەكشۈرۈش قۇرۇلمىسىدىن ئىبارەت جامائەت ئۆلچەم ستاندارتلىرىنى يېڭىدىن تۈزۈپ چىقتى، يىل ئاخىرىغىچە تۈزۈپ چىققان جامائەت ئۆلچەم ستاندارتى 110 غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي ئۆلچەم ستاندارتى 44، 2 - ئورۇندىكى ئۆلچەم ستاندارتى 66. ئۇلار بىلەن 391 خىل ئۆلچەش سايمىنىنى سىناپ، تەكشۈرۈپ بېكىتكىلى بولىدۇ. 1998 - يىلى مەجبۇرىي باھالىنىدىغان 23 تۈر بويىچە 39 خىلدىكى 16 مىڭ 684 ئۆلچەم سايمىنى، 3181 ئۆلچەملىك ئۆلچەش سايمىنى، 20 مىڭ 383 ئىش ئۆلچەش سايمىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ بېكىتىلگەن مەجبۇرىي باھالىنىدىغان ئۆلچەش سايمىنى 38 تۈر، 67 خىل بويىچە 421 مىڭ 602 گە، ئۆلچەملىك ئۆلچەش سايمىنى 8610 غا، ئىش ئۆلچەش سايمىنى 20 مىڭ 732 گە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۆلچەم نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى 43 ماي قاچىلاش پونكىتىنىڭ 191 ماي قاچىلاش ماشىنىسىنى تەكشۈردى، ئۇرۇمچى رايونىدىكى 33 كۆزەينەك دۇكىنىدىكى كۆزەينەكلەرنى، 2 مەكتەپتە ئوقۇغۇچىلار تاقىۋالغان كۆزەينەكلەرنى نەق مەيدانda سىنىدى، تەكشۈرۈشتە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى تاقىۋالغان يىراقنى كۆرۈش كۆزەينەكلىرىنىڭ 88 ى لايىقەتلىك بولدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 48.1 % كە يەتتى. سەھىيە نازارىتى بىلەن بىرلىكتە داۋالاش ئورۇنلىرى ئىشلىتىدىغان، مەجبۇرىي باھالىنىدىغان ئۆلچەش سايمانلىرىنى تەكشۈرۈشنى ئورۇنلاشتۇردى، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق 5 دوختۇرخانىنى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە ئۆلچەش سايمانلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى ۋە ئارىلاپ تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 90 % تىن يۇقىرى بولۇپ چىقتى. ئىستېمالچىلار كۆڭۈل بۆلۈپ كېلىۋاتقان ئاممىۋى تېلېفونلارنىڭ ئاپتوماتىك ھەق ھېسابلىغۇچى، تاۋار ئۆيلەرنىڭ كۆلىمى ۋە مىقدارلىق ئورالما تاۋارلارنى مەخسۇس تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە مىقدارلىق ئورالما تاۋارلىرى لايىقەتلىك بولۇپ چىققان كارخانىلارنى تەقدىرلىدى ۋە 1997 - يىلى لايىقەتسىز بولغان كارخانىلارنى ئاگاھلاندۇردى، شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايوندا مىقدارلىق ئورالما تاۋارلارنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 72 % تىن 87 % كە ئۆستى. تاۋار ئۆيلەرنىڭ كۆلىمىنى قانۇن ئىجرا قىلىشتىن توقتىتىشتىن تەكشۈرۈشنى تۈنجى قېتىم ئۇيۇشتۇردى. 4 ئۆي - زېمىن شىركىتىنىڭ 6 كىچىك تۇرالغۇ ئۆي رايونىدىكى 10 بىنا ئۆلچەپ كۆرۈلگەندە كۆلىمى كىچىك چىقتى، نەتىجىدە ئۆي - زېمىن سودىگەرلىرىنىڭ 8 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئۆي پۇلىنى ئارتۇق ئالغانلىقى ئېنىقلاندى، بۇ مەسىلە دېلو تۈرغۈزۇپ بىر تەرەپ قىلىندى. ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتى بىلەن بىرلىكتە 8 گېزىتخانا، 4 رادىئو ۋە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ قانۇندا بەلگىلەنگەن ئۆلچەم بىرلىكلىرى ۋە دۆلەت بەلگىلىگەن «مىقدار ۋە بىرلىك» ستاندارتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى ئاپتونوم رايونغا ئۇقتۇرۇدى، ئۆلچەم خىزمىتىنىڭ 3 يىللىق پىلانىنى ئورۇنداپ، قانۇندا بەلگىلەنگەن ئۆلچەم بىرلىكلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا، ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى دۆلەت سۇپىتى - تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى تەرىپىدىن «ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

تەكشۈرۈش - ئۆلچەش تەجرىبىخانىلىرىنىڭ باشقۇرۇلۇش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى «مۇپەت تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ ئۆلچەم گۇۋاھلىقىنى تەكشۈرۈش تېخنىكىسىنى قوبۇلقىلىشتۇرۇپ مەشغۇلات قىلىش مۇھىم نۇقتىلىرى» نى تۈزۈپ چىقىپ، ئۆلچەم گۇۋاھلىقىنى باھالاش ئۆلچىمىنى يەنمۇ بىرلىككە كەلتۈردى. شۇ يىلى 29 تەكشۈرۈش - ئۆلچەش تەجرىبىخانىسى ئۆلچەم گۇۋاھلىقىدىن ئۆتكۈزۈلدى (قوشۇمچىگە قارالسۇن). «ئۆلچەم قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايون بويىچە 304 تەكشۈرۈش - ئۆلچەش تەجرىبىخانىسى ئۆلچەم گۇۋاھلىقىدىن ئۆتكۈزۈلدى. تەجرىبىخانىلارنىڭ ئۆلچەم گۇۋاھلىقىنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، قەرەلى توشقان 17 تەجرىبىخانا قايتا تەكشۈرۈپ باھالىنىپ، گۇۋاھنامىسى يېڭىلىنىدى؛ 3 ى قايتا ئېتىراپ قىلىندى؛ 6 سى ئايرىم ئېتىراپ قىلىندى؛ قايتا تەكشۈرۈشتە لايىقىتسىز بولۇپ چىققان 3 تەجرىبىخانىنىڭ ئۆلچەم گۇۋاھلىقى كېنىكىسى بىكار قىلىندى.

ئاپتونوم رايون قانۇن بويىچە ھوقۇق بەرگەن كەسىپىي سىستېمىلارنىڭ مەھسۇلات سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنى كەسىپىي جەھەتتىن باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى، سىناش ۋەزىپىسى چۈشۈرۈلدى ھەم بىر ئورگان قايتا تەكشۈرۈلدى. يىل ئاخىرىدا تەكشۈرۈپ ئېتىراپ قىلىنغان ۋە ھوقۇق بېرىلگەن سۈپەت تەكشۈرۈش ئورگىنى يەنىلا 22 بولدى.

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى خوتەن ۋىلايەتلىك، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك، شىخەنزە شەھەرلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىلىرى قانۇن بويىچە تەسىس قىلغان سۈپەت تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى، يىل ئاخىرىدا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنغان سۈپەت تەكشۈرۈش ئورگىنى 15 كە يەتتى. فۇكاك شەھەرلىك، يەنجى ناھىيىلىك، ساۋەن ناھىيىلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىلىرىنىڭ سۈپەت تەكشۈرۈش ئورگانلىرىغىمۇ ئۆلچەم گۇۋاھلىقى بېرىلدى ۋە ئۇلار تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى.

خوتەن ۋىلايەتلىك، ئىلى ۋىلايەتلىك، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ئۆلچەم باھالاش ئورۇنلىرى ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىك ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى، يىل ئاخىرىدا تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن ئۆلچەم باھالاش ئورنى 15 كە يەتتى. 48 ناھىيىلىك (شەھەرلىك) ئۆلچەم باھالاش ئورنى تەكشۈرۈلۈپ، تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولغان 27 ئۆلچەم باھالاش ئورنىغا لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى بېرىلدى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيىمىڭ

قوشۇمچە

1998 - يىلى ئۆلچەم گۇۋاھلىقىدا لايىقەتلىك بولغان ئورۇنلار

شىنجاڭ ساناقەت ئۈسكۈنىلىرىنى قوراشتۇرۇش قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ مەركىزىي تەجرىبىخانىسى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش تەرەققىيات ئىدارىسى 1 - رايون گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتىنىڭ تەجرىبىخانىسى، تۇرپان ۋىلايەتلىك دورا تەكشۈرۈش ئورنى، ساۋەن ناھىيىلىك مۇھىت ئاسراش - كۆزىتىش پونكىتى، قاراماي شەھەرلىك «يۇڭشېڭ» ئوقەت - تەرەققىيات باش شىركىتىنىڭ تەجرىبىخانىسى، بېگتۈەن 1 - بىناكارلىق قۇراشتۇرۇش شىركىتىنىڭ تەجرىبىخانىسى، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش - تەكشۈرۈش - لايىھەلەش يۈرتىنىڭ تەجرىبىخانىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق مۇھىت كۆزىتىش پونكىتى، تارىم نېفتلىكى مۇھىت كۆزىتىش مەركىزىي پونكىتى، گۈچۈڭ ناھىيىلىك بىناكارلىق - قۇرۇلۇش سۈپىتىنى نازارەت قىلىش پونكىتى، كۇنەس ناھىيىلىك ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، شىنجاڭ سۈچىلىق، سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش مەركىزى، مايتاغ نېفت خىمىيە ساناقتى باش زاۋۇتىنىڭ خىمىيە ساناقتى مەھسۇلاتلىرىنى تەكشۈرۈش مەركىزى، ئىلى ۋىلايەتلىك ئاپتوموبىللارنىڭ ئۇنۇمۇبرسال تېخنىكا ئىقتىدارىنى تەكشۈرۈش مەركىزى، ش ئۇ ئا ر بىناكارلىق لايىھەلەش، تەتقىق قىلىش. يۈرتى قۇرۇلۇش تەكشۈرۈش يۈرتىنىڭ سىناقخانىسى، ئۈرۈمچى نېفت خىمىيە ساناقتى باش زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇش ئۈسكۈنىلىرىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش مەركىزى، ئۈرۈمچى نېفت خىمىيە ساناقتى باش زاۋۇتىنىڭ سۈلياۋ ياسالمىلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش پونكىتى، ئۈرۈمچى نېفت خىمىيە ساناقتى باش زاۋۇتىنىڭ نېفت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش پونكىتى، ئۈرۈمچى نېفت خىمىيە ساناقتى باش زاۋۇتىنىڭ پەن تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ تاشيول قۇرۇلۇشىغا مەسلىھەت بېرىش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچى تاشيول سىناش - تەكشۈرۈش مەركىزى، مىچۇەن شەھەرلىك ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، فۇكاك شەھەرلىك ساقلىق ساقلاش - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، تۇرپان ۋىلايەتلىك مۇھىت ئاسراش - كۆزىتىش پونكىتى، ساۋەن ناھىيىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش ئورنى، تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىدە قۇدۇق بۇرغىلاش يارەمچى سۈيۇقلۇقى، نېفتتلىك

خىمىيىسىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش پونكتى، فۇكالك شەھەرلىك مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ئورنى، مىچۈەن شەھەرلىك مۇھىت ئاسراش - نازارەت قىلىش پونكتى.

تۈرغۇزۇلغان ئۇلۇچەملەرنى تەكشۈرۈش ۋە باھالاشقا ھوقۇق بېرىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى 45 ئورۇننىڭ 181 ئۇلۇچەم ستاندارتىنى ئۇلۇچەم تۈرغۇزۇش نۇقتىسىدىن تەكشۈردى ۋە قەرەلسىز توشقانلارنى قايتا تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە 162 ستاندارت لاياقەتلىك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن تۈرغۇزۇلغان ئۇلۇچەم ستاندارتى 38، قايتا تەكشۈرۈلگەن ستاندارت 124، ئۇلۇچەم ستاندارتى لاياقەتلىك بولغانلارغا لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى ۋە جەمئىيەت ئۇلۇچەم ستاندارتى گۇۋاھنامىسى بېرىلدى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈشىدە لاياقەتلىك بولغان، كۆچكە ئىگە مۇددەتتى ئىچىدە تۈرۈۋاتقان ئۇلۇچەم ستاندارتى 1084 كە يەتتى، ئۇلۇچەم تۈرغۇزۇشقا ھوقۇق بېرىلگەن ئورۇنلار ئېنىقلىنىپ ۋە تەرتىپكە سېلىنىپ، تەلەپكە لايىق بولغان 21 ئورۇنغا تەكشۈرۈش ھوقۇقى بېرىلدى ھەم ئۇلۇچەم تۈرغۇزۇش ھوقۇقى گۇۋاھنامىسى بېرىلدى؛ تەلەپكە ئۈيغۇن بولمىغان 4 ئورۇننىڭ ھوقۇق گۇۋاھنامىسى كۆچتىن قالدۇرۇلدى. يىل ئاخىرىدا ھوقۇق بېرىلگەن ئورۇن 29 غا يەتتى. 139 تۈر بويىچە چەتكە چېتىشلىق ئۇلۇچەملەرنى باھالاش خىزمىتى ئىشلەندى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۇلۇچەم ئۇچۇرى خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر تەشكىلاتلار ۋە ئورگانلارنىڭ كودىنى باشقۇرۇش مەركىزى 1998 - يىلى «كود ئامبىرىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى توزۇپ چىقىپ، ئاپتونوم رايوندىكى كود ئامبارلىرىنى ئېنىقلىدى، بېكتۇەننىڭ كودلىرىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، سودا - سانائەت، باج، بانكا، خەلق ئىشلىرى قاتارلىق تارماقلارغا كود مۇلازىمىتى قىلىش ساھەسىنى كېڭەيتتى، ئۇرۇمچى، سانجى، قاراماي، كۈيتۇڭ شەھەرلىرىدە IC كارتوچكىسى قۇرۇلۇشىنى سىناق قىلدى، مۇشۇ بىر يىلدا كود كىنىشكىسىدىن 22 نۇسخا 558 ى يەڭگۈشلەپ، بېجىرىپ بېرىلدى، يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تارقىتىلغان كود كىنىشكىسى 131 نۇسخا 893 كە يەتتى. ئوبوروت ساھەسىدە 4000 خىل تاۋارنىڭ نەرەت نومۇرى سۈپىتىنى بازاردا تەكشۈرۈش ئورۇندالدى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى تۈزىتىش پىكرى ئوتتۇرىغا قويولدى. دۆلەتنىڭ «تاۋار نەرەت نومۇرىنى باشقۇرۇش چارىسى» نىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ماسلىشىش ئۈچۈن، قانۇن ئىجرا قىلغۇچىدىن 24 ى تەربىيىلەندى. تاۋار نەرەت نومۇرى سىستېمىسىغا 72 ئەزا قوبۇل قىلىندى، يىل ئاخىرىغىچە تاۋار نەرەت نومۇرى سىستېمىسىنىڭ ئەزاسى 409 غا يەتتى. مۇشۇ بىر يىلدا قايتا تەكشۈرۈلگەن كارخانا 84 بولۇپ، قايتا تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى 69% كە يەتتى.

مۇشۇ بىر يىلدا 3171 ئۇلۇچەم يېڭىدىن كىرگۈزۈلدى، ھەرخىل جىددىي، زۇرۇر ئۇلۇچەمدىن 79 ى يېغىلدى، 1479 ئورۇن، 1698 ئادەم (قېتىم) كۇتۇۋېلىندى، 5775 تۈرلۈك ئۇلۇچەم مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەندى. تورغا ئەزا ئورۇندىن 130 ى كۆپەيتىلىپ، ئەزا ئورۇن 248 گە يەتكۈزۈلدى. يىل ئاخىرىغىچە ساقلانغان ئۇلۇچەم 133 نۇسخا 144 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەتنىڭ ئۇلۇچىمى 65 نۇسخا 349، تەيۋەننىڭ ئۇلۇچىمى 5092.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۇلۇچەم نازارىتىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى 1998 - يىلى دۆلەت مەجبۇرىي تۈرغۇزىدىغان ئۇلۇچەم1995—3 .GB5296— «ئىشلىتىلىش ئۇسۇلى يېزىلغان گىرىم بۇيۇملىرىنىڭ ھەممىباب بەلگىسى» ، 94—GB7718 «يېمەكلىك بەلگىسىنىڭ ھەممىباب ئۇلۇچىمى» نىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈشنى ئۇيۇشتۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە 1600 تەكشۈرگۈچى (قېتىم) نى ئىشقا سېلىش ئارقىلىق يېمەكلىك بەلگىسى 32 نۇسخا تۇرکۇم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تۇرکۇم (قېتىم) لەرنىڭ ئۇلۇچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 88% كە يەتتى؛ گىرىم بۇيۇمى بەلگىسى 35 نۇسخا 200 تۇرکۇم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، تۇرکۇم (قېتىم) لەرنىڭ ئۇلۇچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 89.6% كە يەتتى. تەكشۈرۈش ئىياغلاشقاندىن كېيىن، ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىگە ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى قاراماي، كۈيتۇڭ، شىخەنزە شەھەرلىرىگە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ ئارىلاپ تەكشۈردى، تەكشۈرۈش نەتىجىسى ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لارنىڭ تەكشۈرۈش ئەھۋالىنى ئەمەلىيەتكە ئۈيغۇن ئىكەنلىكىنى، ئاپتونوم رايوندىكى يېمەكلىك ۋە گىرىم بۇيۇملىرى بەلگىلىرىدىن ئىبارەت مەجبۇرىي تۇرغۇزۇلىدىغان دۆلەت ئۇلۇچەملىرىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش ۋە ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن ئەكس ئەتتۇرۇلگەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

ئۇلۇچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى توڭگىتىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى «ئاپتونوم رايون بويىچە

ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى يولغا قويۇش لايىھىسى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش چارىسى» نى تۈزۈپ چىقتى. يىل بېشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە 21 ناھىيىدە ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇشنى بەلگىلىدى. 5 - ئايدا يەنجى ناھىيىسىدە ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى. 10 - ئايدىن 12 - ئايغىچە دۆربىلجىن، بۇرۇلتوقاي، لوپ، خوشۇت، بۇگۇر ناھىيىلىرى ۋە ئاقسۇ شەھىرى ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. يىل ئاخىرىغىچە ئۆلچەمسىز ئىشلەپچىقىرىشنى تۈگىتىش خىزمىتى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنغان ناھىيە (شەھەر) 8 گە يەتتى.

جاۋ شاۋشۇاڭ، ژاڭ سۈيپىڭ

تاموژنا

تاموژنا بويىچە نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش ئەھۋالى

ئۇرۇمچى تاموژنىسى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تاموژنىلار 1998 - يىلى نازارەت قىلغان ۋە باشقۇرغان ئىمپورت - ئېكسپورت مال‌لىرى 2 مىليون 648 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 23.3% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت مال‌لىرى 2 مىليون 258 مىڭ تونناغا يېتىپ، 23.9% ئاشتى، ئېكسپورت مال‌لىرى 390 مىڭ تونناغا يېتىپ، 19.6% ئاشتى. ئىمپورت - ئېكسپورت مال‌لىرىنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليارد 297 مىليون دوللارغا يېتىپ، 57.6% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت مال‌لىرىنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 812 مىليون دوللار، ئېكسپورت مال‌لىرىنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 485 مىليون دوللار. نازارەت قىلىنغان ۋە باشقۇرۇلغان چېگرىدىن ئۆتكەن ترانسپورت قوراللىرى (ئاپتوموبىل، پويىز، ئايروپىلان) 207 مىڭ دانە (قېتىم) بولۇپ، 7.3% كۆپەيدى.

مۇشۇ يىلدا چېگرىدىن ئۆتكەن ئادەم 522 مىڭ 100 نەپەر (قېتىم) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13.4% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كىرگەنلەر 267 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم)، چىققانلار 254 مىڭ 800 ئادەم (قېتىم).

مۇشۇ يىلدا نازارەت قىلىنغان ۋە باشقۇرۇلغان چېگرىدىن ئۆتكەن پوچتا يوللانمىسى 272 مىڭ 961 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 22.1% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە باسما بۇيۇم، ئون - سىن بۇيۇمى 162 مىڭ 317 بولۇپ، 20.1% ئازىيىپ كەتتى.

مۇشۇ يىلدا ھېجىرلىگەن ئىمپورت - ئېكسپورت مال‌لىرىنى تاموژنىغا مەلۇم قىلىش جەدۋىلى 56 مىڭ 700 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 77.2% كۆپەيدى. تاموژنا تەرىپىدىن ئەنگە ئالغان 3 خىل ئەكىلدىكى كارخانا 609 بولۇپ، 5.7% كۆپەيدى. ھېجىرلىگەن پىششىقلاپ ئىشلەش سودىسى قوللانمىسى 452، ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان پىششىقلاپ ئىشلەش سودا قوللانمىسى 247، بىكار قىلىنغان تولۇقلىما باج 1 مىليون 353 مىڭ يۈەن بولدى.

مبك ژېپىڭ

تاموژنا ھېجى ئېلىش، باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئۇرۇمچى تاموژنىسى بويىچە 772 مىليون يۈەن باج ئېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تاموژنا ھېجى 216 مىليون يۈەن، ئىمپورت ھالقىلىرى ھېجى 556 مىليون يۈەن، باھاسىنى تەكشۈرۈش تارقىتىق تولۇقلاپ ئېلىنغان باج 33 مىليون 320 مىڭ يۈەن، تاپشۇرۇلغان نېسى باج 10 مىليون 957 مىڭ يۈەن. مۇشۇ بىر يىلدا 132 مىليون 600 مىڭ يۈەن تاموژنا ھېجى ۋە ئىمپورت ھالقىلىرى ھېجى ئازايتىلدى ھەم كەچۈرۈم قىلىندى.

مبك ژېپىڭ

ئەتكەسچىلەرنى تۇتۇش خىزمىتى

ئۇرۇمچى تاموژنىسى 1998 - يىلى نۇقتىلىق رايونلار، نۇقتىلىق پورتلاردا ئەتكەسچىلەرگە زەربە بېرىش بويىچە مەخسۇس مەركەزلىك كۈرەشنى قانات يايدۇردى، ئەتكەسچىلىك قىلىش، بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 709 ى تەكشۈرۈپ چىقىلدى، ئۇنىڭ قىممىتى 425 مىليون دوللارغا يېتىدۇ، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان جەريمانە - مۇسادىرە كىرىمى 22 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەملىكەتلىك تاموژنا سىستېمىسى بويىچە تۇنجى قېتىم قولغا چۈشۈرۈلگەن پەۋقۇلئاددە چوڭ دېلو — قورال - ياراغ، ئوق - دورىنى چېگرىدىن ئوغرىلىقچە ئېلىپ كىرىش دېلوسى، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ دېلو — نېرۋا دورىسىنى چېگرىدىن يوشۇرۇن ئېلىپ كىرىش دېلوسى بار، بىر قېتىمدا ئامپىلاتون تابلېتكىسىدىن 720 مىڭ تال قولغا چۈشۈرۈلدى، دۆلەت باشقۇرىدىغان نېرۋا دورىسىدىن 753 مىڭ 371 تال قولغا

تاۋار تەكشۈرۈش خادىملىرى ئېكسپورت قىلىنىدىغان پاختا يىپىنىڭ سۈپىتىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ كۆرمەكتە.

لى فۇتيەن فوتوسى

تاۋار تەكشۈرۈش

ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈرۈش

شىنجاڭ تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى ۋە ئۈنىڭ قارىمىقىدىكى تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىلىرى 1998 - يىلى تەكشۈرگەن ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋىرى 49 مىڭ 197 تۈركۈمگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 61.69% قىممىتى 980 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 10.86% كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرا سودىسى بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرى 44 مىڭ 784 تۈركۈم بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 72.42%، قىممىتى 671 مىليون 830 مىڭ دوللار بولۇپ، 32.81% ئاشتى. ئادەتتىكى سودا بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرى 4413 تۈركۈم بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.88%، قىممىتى 308 مىليون 250 مىڭ دوللار بولۇپ، 18.51% ئازىيىپ كەتتى.

1998 - يىلى تەكشۈرۈلگەن ئىمپورت تاۋارلىرى 39 مىڭ 68 تۈركۈمگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 95.29%، قىممىتى 671 مىليون 830 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 10.79% ئاشتى. 1032 تۈركۈم بويىچە 36 مىليون 780 مىڭ دوللارلىق لايىھەتسىز ئىمپورت تاۋارلىرى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى، تەكشۈرۈلگەن ئىمپورت تاۋارلىرى تۈركۈمىنىڭ لايىھەتلىك بولۇش نىسبىتى 97.36% بولۇپ، 1.39 پىرسەنت پوئىنتى، مال قىممىتىنىڭ لايىھەتلىك بولۇش نىسبىتى 94.69% بولۇپ، 4.47 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. لايىھەتسىز ئىمپورت تاۋارلىرىغا تىجارەت چۈشۈرۈلدى؛ 84 ئەتكەس لاچىن قولغا چۈشۈرۈلدى ھەمدە بىر لاچىن ئەتكەسچىلىرى گۇرۇھى پاش قىلىندى؛ ئەتكەسچىلىك يولى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەنلىكى گۇمان قىلىنغان 96 ئاپتوموبىل، 710 مىڭ دوللار پۇل، زەھەر ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان 22.3 تونىنا سىركە كىسلاتالىق ئانھىدرىد تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈلدى.

مىڭ ۋېيپىڭ

سودا خاراكتېرىدىكى مالىلار ۋە سودا خاراكتېرىدە بولمىغان مالىلارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئۇرۇمچى تاموژنىسى ۋە ئۈنىڭ قارىمىقىدىكى تاموژنىلار نازارەتچىلىك - باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىپ، يۇك توشۇشنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش جەريانىدا ئىجازەتنامە بولۇش، نورمىلىق بولۇشقا دائىر بەلگىلىمىنى ۋە ئىمپورت - ئېكسپورتنى باشقۇرۇشقا دائىر باشقا بەلگىلىمىلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلدى، نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش كۈچىنى تولۇقلاپ، تەكشۈرۈش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، نۆقتىلىق، سەزگۈر تاۋارلارنى ئۈنۈملۈك نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى ۋە ئىمپورت - ئېكسپورت مالىلىرىنىڭ ئېقىش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىش ۋە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. مۇشۇ يىلدا يەنە 51 كارخانىنى نورمال ۋە مەخسۇس تەكشۈردى، تەكشۈرۈش ئارقىلىق 28 مىليون 270 مىڭ يۈەن باجنى تولۇقلاپ ئېلىپ، باش مەھكىمە چۈشۈرگەن تەكشۈرۈپ، باجنى تولۇقلاپ ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

مۇشۇ بىر يىلدا ئەكسىيەتچى، شەھۋانىي ۋە پارچە - پۇرات دىنىي باسما بۇيۇمى ھەم ئۇن - سىن بۇيۇمىدىن 1.1 مىڭ 299 نى تەكشۈرۈپ تۇتۇپ قالدى. چەتكە چىتىلىدىغان تىرانسپورت كارخانىلىرىنى تەرتىپكە سالدى، ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش پائالىيىتىنى قېلىپلاشتۇردى. «تاموژنا رايونىدىكى يۈك - تاق، پوچتا يوللانمىلىرى- نىڭ باجىدىن كېيىنكى ياھاسى» نى مۇۋاپىق تەڭشىدى ھەم ھەج - تاۋاپ قىلغۇچى 1080 ولۇچىنىڭ يۈك - تاق، ئەرسە - كېرەكلىرىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئوڭۇشلۇق ئورۇندىدى.

مىڭ ۋېيپىڭ

1997 - يىلى شىنجاڭدا ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى

سومما بىرلىكى: تۆمەن دوللار

تۈرلەر / ئورۇنلار	ئېكسپورت		ئېكسپورتتا لايىقەتسىزلىرى		ئېكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈرۈشكە رۇخسەت قىلىنغان	ئىمپورت		ئىمپورتتا لايىقەتسىزلىرى	
	تۈركۈم	سومما	تۈركۈم	سومما	تۈركۈم	تۈركۈم	سومما	تۈركۈم	سومما
ئىدارە بويىچە جەمئىي	10128	28763	283	963	3228	39068	69245	1032	3678
ئادەتتىكى سودا	3687	12363	111	331	562	726	18461	200	833
چېگرا سودىسى	6441	16400	172	652	2666	38342	50784	832	2845
شىنجاڭ تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	5708	18119	219	830	868	4857	18846	510	1308
ئالاتاۋ ئېغىزى تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	83	238	1	8	213	27078	35505	437	216
كورلا تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	570	1833	3	7		52	2992	9	155
ئاقسۇ تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	36	169	2	8					
قەشقەر تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	834	1207	6	7	53	486	1314	4	15
خوتەن تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	85	52							
تورغات تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	1601	4362	26	45	312	1978	4070	17	16
ئىلى تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	215	527	20	26	15				
قورغاس تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	104	68	15		803	1676	2101	2	2
تارباغاتاي تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	610	2025		23	422	1801	3857	31	15
ئالتاي تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى	282	163	2	2	542	1140	560	22	2

تارماقلىرىنىڭ چەت ئەلدىن تۇلەم تۆلىتىۋېلىشىنى تۆچۈن تەكشۈرۈش ئىسپاتى چىقىرىپ بېرىلىپ، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدالدى. تەكشۈرۈلگەن ئېكسپورت تاۋارلىرى 10 مىڭ 129 تۈركۈم بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.80% ئازىيىپ كەتتى، قىممىتى 287 مىليون 630 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 11.02% ئاشتى. تەكشۈرۈشتە 9 مىليون 630 مىڭ دوللارلىق 283 تۈركۈم ئېكسپورت تاۋارلىرى لايىقەتسىز بولۇپ چىقتى، تەكشۈرۈلگەن مال تۈركۈمىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 97.20% بولۇپ، 0.36 پىرسەنت پۇتىنتى، قىممىتىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 96.65% بولۇپ، 1.32 پىرسەنت پۇتىنتى تۆۋەنلەپ كەتتى. تەكشۈرۈشتە لايىقەتسىز بولۇپ چىققان ئېكسپورت تاۋارلىرى ئالاقىدار تارماقلار تەرىپىدىن رەتلىنىپ ياكى ئالماشتۇرۇلۇپ قايتا تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولغاندىن كېيىن ئېكسپورت قىلىندى.

لى فۇتيەن

نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى ۋە ئۇنىڭ

قارىمىقىدىكى ئىدارىلەر 1998 - يىلى ئېكسپورت مىقدارى كۆپ ۋە بىخەتەرلىك، تازىلىققا چېتىشلىق پاختا يىپ، پاختا رەخت، سۇلياۋ يوپۇق، سىر، سىرتقى ئورۇ، پەمىدۇر قىيامىسى قاتارلىق تاۋارلارنى ئىشلەيدىغان كارخانىلارغا ئادەم ئەۋەتىپ، زاۋۇتتا تۇرۇپ تەكشۈرۈشنى ھەم مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىگە قاراپ تۇرگە بۆلۈپ باشقۇرۇشنى يولغا قويدى، ئېكسپورت مىقدارى كۆپ، سۈپىتى تۇراقسىز مەھسۇلاتلارنى تۇرکۈملەر بويىچە تەكشۈرۈشنى داۋاملاشتۇردى؛ سۈپىتى بىرقەدەر مۇقىم مەھسۇلاتلارنى بەلگىلىك مىقدار، بەلگىلىك مۇددەت بويىچە ئارىلاپ تەكشۈردى؛ مەھسۇلات مىقدارى مۇقىم ھەم خەلقئارا بازاردا بەلگىلىك نامغا ئىگە مەھسۇلاتلارنى بەلگىلىك مىقدار بويىچە خالىغان چاغدا ئارىلاپ تەكشۈردى. ئىشلىنىدىغان يېرى تارقاق، يولغا سېلىنىش نۇقتىلىرى كۆپ تاۋارلارنى كۆچ تەشكىللەپ سەييارە تەكشۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە تۇرکۈم (قېتىم) نى باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. تۇرى، تۈلچىمى، دەرىجىسى ياكى ئىشلەپچىقىرىلغان ۋاقتى ئوخشاش تاۋارلارنىڭ تۇرکۈم (قېتىم) نى بېكىتىپ، خاتا تارقىلىپ، خاتا توشۇلۇپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنىڭ

ئىسپاتلىنىشىچە ئوخشاش بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ: ساياھەت قىلغاچ سېتىۋېلىنىپ چېگرىدىن ئېلىپ ئۆتۈلىدىغان تاۋارلارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشتا، مال سېتىۋېلىنغان جاي بىلەن پورتنىڭ ئىمزالىرى 2 ئۆتكەلنى تۇتۇش تەدبىرىدە چىڭ تۇرىدۇ، ساياھەت قىلغاچ سېتىۋېلىنىپ چېگرىدىن ئېلىپ ئۆتۈلىدىغان تاۋارلار بېسىلغان ئاپتوموبىللارنى تىزىملاش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ، پورت تاۋار تەكشۈرۈش ئورگانلىرى تەكشۈرگەن ماللارنىڭ يولغا سېلىنغان جايىدىكى تاۋار تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنىڭ تىزىملىكىگە ئوخشاش چىققاندىن كېيىن چېگرىدىن چىقارىدۇ. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق تاۋار تەكشۈرۈش سىستېمىسى تەكشۈرگەن ساياھەت قىلغاچ سېتىۋېلىنىپ چېگرىدىن ئېلىپ ئۆتۈلىدىغان تاۋارلار 18 مىڭ 927 ئاپتوموبىل (قېتىم) بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 0.62% ئازىيىپ كەتتى، قىممىتى 4 مىليارد 511 مىليون 106 مىڭ 360 يۈەنگە يېتىپ، 14.05% ئاشتى. 27 مىليون 758 مىڭ 710 يۈەن قىممىتىدىكى 53 مىڭ 311 بولاق ساختا - ناچار تاۋار تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ساياھەت قىلغاچ سېتىۋېلىنغان ماللارغا ئادەتتىكىچە ئېتىبار بېرىش تۈزۈمى بويىچە 712 گۇۋاھنامە بېرىلدى، ئۇلارنىڭ سوممىسى 10 مىليون 60 مىڭ دوللارغا يېتىدۇ. ئىمپورت تاۋارلىرىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشتا، تېببىي داۋالاش، توقۇمىچىلىق، نېفىت خىمىيە سانائىتى، مۇچىلىق، ئېلېكتر، مېتاللورگىيە، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان تارماقلاردىكى چەت ئەل مەبلىغىدىن كۆپ پايدىلىنىدىغان ۋە ئۈسكۈنىلەرنى كۆپ كىرگۈزىدىغان ئورۇنلار ئارىلاپ تەكشۈرۈلۈپ، تەكشۈرۈشتىن قاچۇرۇلغان ۋە چوڭچوپ قالغان 45 مىليون دوللارلىق 300 تۈركۈم ئىمپورت تاۋارلىرى ئېنىقلاپ چىقىلدى. ئىمپورت قىلىنىدىغان تۆمۈر - تەرسەكلەرگە قارىتا قاچىلاپ توشۇشتىن ئىلگىرى تەكشۈرۈش ۋە مال كەلگەندىن كېيىن تەكشۈرۈشتە چىڭ تۇرۇلۇپ، رادىئوئاكتىپلىقى چەكتىن ئېشىپ كەتكەن تۆمۈر - تەرسەكلەرنىڭ دۆلىتىمىزگە كىرىشى توسۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى تاۋار تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرى 1998 - يىلى ئىمپورت قىلىنغان 6959 تۈركۈمدىكى 292 مىڭ تونىنا تۆمۈر - تەرسەكنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈشتە رادىئوئاكتىپلىقى ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەنلىكى بايقالغان 66 تۈركۈمدىكى 1453.3 تونىنا تۆمۈر - تەرسەكنى قايتۇرۇپ چېگرىدىن چىقىرىۋەتتى. ئىمپورت قىلىنغان نېفىتنى مېتىر سېلىپ مىقدارىنى ئۆلچەش، ھېسابلاش، قايتا تەكشۈرۈش ئارقىلىق تەكشۈرۈش ۋاقتىنى قىسقارتىپ، نېفىت ئىشلىتىدىغان تارماقلارنىڭ نورمال ئىشلەپچىقىرىشىغا كاپالەتلىك قىلىدى. ئىمپورت قىلىنغان 357 مىڭ تونىنا، 6476 تۈركۈم نېفىتنى تەكشۈرۈپ، ئېغىرلىقى كەم چىققان ۋە سۇ مىقدارى ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن 248 تۈركۈمدىكى 7038 تونىنا نېفىتنىڭ ئېنىقلاپ چىقىپ، تىجارەت تارماقلىرىنىڭ چەت ئەلدىن تۆلىتىۋېلىشى ئۈچۈن ۋاقتىدا تەكشۈرۈش ئىسپاتى چىقىرىپ بېرىپ، مۇشۇ يىلى 5 مىليون 824 مىڭ 300 يۈەنلىك مال تۆلىتىۋېلىندى. ئوبوروت ساھەسىدىكى ئىمپورت تاۋارلىرىنى باشقۇرۇشتا شۇ تاۋارلار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلارنىڭ سېتىش ئىجازەتنامىسىنى تىزىملاپ باشقۇرۇشنى ھەم قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇشنى يولغا قويىدى. 130 مىليون يۈەنلىك تاۋارنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، ئىمپورت قىلىنغان تاۋارلارغا بىخەتەرلىك، سۈپەت جەھەتلەردىن ئىجازەتنامە بېرىش تۈزۈمىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ بولغان، تاۋار تەكشۈرۈش بەلگىسى ياساپ ۋە ئوغرىلاپ ئىشلىتىلگەن «تاۋار تۇرلىرى جەدۋىلى» گە كىرگۈزۈپ تەكشۈرتۈلمىگەن ۋە پىرىوم قىلىنمىغان ھەم ساختا تاۋار بولغان 1369 توپ ئىمپورت تاۋارلىرىنى ئېنىقلاپ چىقتى، ئىستېمالچىلارنىڭ 12 پارچە ئەرزىنى قوبۇل قىلىپ تەكشۈرۈپ، ئەرز قىلىنغۇچىلارنى قانۇن بويىچە جازالىدى.

لى فۇتيەن

باھالاش كەسپى

شىنجاڭ تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى 1998 - يىلى ئىمپورت قىلىنغان 102 مىڭ 277.479 تونىنا خىمىيۋى ئوغۇتنىڭ ئېغىرلىقىنى، ئېكسپورت قىلىنىدىغان 653 تۈركۈم تاۋارنىڭ 3 مىليون 613 مىڭ 877 دانە ئورۇسنى، ئېكسپورت قىلىنىدىغان 50 تۈركۈم خەتىرلىك بۇيۇمنىڭ 334 مىڭ 884 ئورۇسنى باھالىدى. چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان 10 تۈركۈم مۇلۇكنىڭ قىممىتىنى باھالىدى. باھالاش ئارقىلىق چەت ئەل سودىگەرلىرى 10 مىليون 124 مىڭ دوللارلىق دەپ مەلۇم قىلغان ماشىنا - ئۈسكۈنە قاتارلىق ماددىي مەبلەغنىڭ ئەملىي قىممىتىنى 9 مىليون 882 مىڭ دوللارغا چۈشۈردى، چۈشۈرۈلگەن مەبلەغ قىممىتى 242 مىڭ دوللار بولۇپ، چۈشۈرۈلۈش نىسبىتى 2.4% بولدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 7.6 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەن.

لى فۇتيەن

گۇۋاھلىق بېرىش كەسپى

شىنجاڭ تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسى 1998 - يىلى 35 كارخانىنىڭ تازلىق نۇقتىسىدىن تىزىملاش توغرىسىدىكى ئىلتىماسىنى، 10 كارخانىنىڭ سۈپەت ئىجازەتنامىسى بېرىش ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلىپ، ئىستايىدىل سىناش ۋە قايتا - قايتا تەكشۈرۈش ئاساسىدا، سىناش ۋە قايتا تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن ئېكسپورت پىمەكلىكلىرىنى ئىشلەپچىقىرىدىغان

كارخانىلارغا تازىلىق نۇقتىسىدىن تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلىپ، 15 نى، سۈپەت جەھەتتىن ئېكسپورت ئىجازەتنامىسىدىن 12 نى بەردى. چەت ئەللەرگە قارىتا گۇۋاھلىق بېرىش، تەكشۈرۈش ئەتىجىسىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، كارخانىلارنىڭ يوللارنى كېڭەيتىشگە ياردەم بېرىپ، كەلگۈسىدە تەشۋىق قىلىپ، ISO9000 سۈپەت گۇۋاھلىقىنى پائال ئومۇملاشتۇردى. 1998 - يىلى 18 كارخانىنىڭ ئىلتماسىنى قوبۇل قىلدى ۋە ISO9000 سۈپەت سىستېمىسى بويىچە مەسلىھەت بېرىش ۋە باھالاش كېلىشىمى ئىمزالىدى، تەكشۈرۈش ئارقىلىق 7 كارخانا باھالاشتىن ئۆتتى.

لى فۇتيەن

ھايۋانات ۋە ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش

چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن ۋە چىقىرىلغان ھايۋانات، ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىشنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ تەۋەلىكىدىكى 1 - خىلدىكى 16 پورت ۋە 2 - خىلدىكى 9 پورت ئارقىلىق چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن ۋە چىقىرىلغان ماللارنىڭ تۈركۈم (قېتىم) ى، مىقدارى 1997 - يىلدىكىدىن ئازلاپ كەتتى.

ھايۋانات كارانتىنى كارانتىن قىلىنىپ چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن ۋە چىقىرىلغان ھايۋانلار ۋە ئۇلاردىن ياسالغان مەھسۇلاتلار 4955 تۈركۈم (قېتىم)، 5 مىليون 992 مىڭ 749 پارچە، 16 مىڭ 355 تونا بولۇپ، كارانتىن قىلىنغان مال تۈركۈم (قېتىم) ى 1997 - يىلدىكىدىن 52.8% ئازلاپ كەتتى. كارانتىن قىلىنغان ماللارنىڭ مىقدارىدىن ئالغاندا، سەل كۆپەيگەندىن سىرت، باشقا ماللار 54.6% ئازلاپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن قوي تېرىسى 5 مىليون 891 مىڭ 325 پارچە، كالا تېرىسى 85 مىڭ 726 پارچە، سۇ كالىسى تېرىسى 5242 پارچە، قوتاز تېرىسى 6246 پارچە، ئات تېرىسى ۋە باشقا تېرىلەر 4210 پارچە، قىل، يۇڭ، تىۋىت 8636.114 تونا، سۆڭەك، تۇياق، مۇڭگۈز 35.22 تونا، تۈلكە 100، ئۈي ھايۋىنى (پاكار ئات) 2، ئۇرۇقلانغان تۇخۇم 202 مىڭ 500 دانە، سۇ مەھسۇلاتى 33.05 تونا، باشقا ھايۋانات مەھسۇلاتلىرى (پىلە غوزىسى، مەشئە، ئۇچەي، بېلىق مېيى قاتارلىقلار) 3081.568 تونا؛ چېگرىدىن چىقىرىلغان چوشقا 108 تۇياق، ياۋا قوش 20، ئۆيدە بېقىلغان چوڭ چارۋا 261 تۇياق، كالا گۆشى 433.659 تونا، چوشقا گۆشى 1103.348 تونا، ئۇچەي 144 مىڭ 502 تال، تۇخۇم مەھسۇلاتلىرى 804.81 تونا، كونسېرۋا 178.902 تونا، سورتلۇق تۇخۇم 43 مىڭ 935 دانە، سۈت ياسالمىسى 50.47 تونا، سۇ مەھسۇلاتلىرى 16.77 تونا، تېرە 9.5 تونا، قىل، يۇڭ 111.101 تونا، سۆڭەك، تۇياق، مۇڭگۈز 0.9 تونا، باشقىلار 0.03 تونا.

ئۇسۇملۇك كارانتىنى كارانتىن قىلىنىپ چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن - چىقىرىلغان يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى 4505 تۈركۈم (قېتىم) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 47%، مىقدارى 201 مىڭ 8.337 تونا بولۇپ، 46% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن چىقىرىلغان ئاشلىق 11 مىڭ 92.69 تونا، پۇرچاق 96.1238 تونا، ياغاچ ماتېرىيال 42.114 تونا، بامبۇك، تال، ئوت - چۆپ قاتارلىقلار 352.348 تونا، يەم - بوغۇز 143 تونا، پاختا - چىگە 58.4881 تونا، تاماكا 017.5440 تونا، قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە 548.8512 تونا، كۆكتات 093.2487 تونا، دورا ماتېرىيالى 88.268 تونا، ئورۇ ماتېرىيالى 41.17 تونا، ئۇرۇق 30 مىڭ 5.243 تونا، شېكەر 2400 تونا، سامساق، چاي، بەدىيان، زەنجۈۋىل 866.6585 تونا؛ ئىمپورت قىلىنغان پاختا - چىگە 90 مىڭ 68.568 تونا، پۇرچاق 62.39 تونا، ياغاچ ماتېرىيال 637.1260 كۇب مېتىر، قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە 1514 تونا، كۆكتات 38 تونا، دورا ماتېرىيالى 168.171 تونا، ئورۇ ماتېرىيالى 1040 دانە، ئۇرۇق 8.1893 تونا، كۆچەت 467 تۈپ، قارىغاي ئۇرۇقى، خورما، بادام، ئارپىبەدىيان قاتارلىقلار 390 تونا.

پاكىستاندىن كىرگۈزۈلگەن ماش ئۇرۇقىدىن 1 - خىلدىكى كارانتىن ئوبيېكتى بولغان بۇغداي قارا باشاق كېسىلى بايقالدى، فرانسىيىدىن ئىمپورت قىلىنغان مايلىق ئاپتاپپەرەس ئۇرۇقىدىن 3 - خىلدىكى كارانتىن ئوبيېكتى — ئاپتاپپەرەسنىڭ قىروسىمان پاختىلىشىش كېسىلى، ئامېرىكىدىن ئىمپورت قىلىنغان قىزىلچا ئۇرۇقىدىن 3 - خىلدىكى كارانتىن ئوبيېكتى — قىزىلچا ئال كېسىلى باكتېرىيىسى قىشلىق سېپورىسى بايقالدى.

چېگرىدىن كىرگەن يولۇچىلار ئېلىپ يۈرگەن نەرسىلەر ۋە چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن پوچتا يوللانمىلىرىنى كارانتىن قىلىش چېگرىدىن كىرگەن 125 مىڭ 342 يولۇچى (قېتىم)، 284.71 كىلوگرام كېلىدىغان 16 تۈركۈم (قېتىم) پوچتا يوللانمىسى كارانتىن قىلىندى.

ترانسپورت ۋاستىلىرىنى كارانتىن قىلىش چېگرىدىن كىرگەن 1214 ئايروپىلان (قېتىم)، 24 مىڭ 913 ئاپتوموبىل (قېتىم)، 41 مىڭ 87 ۋاگون (قېتىم)،

چېگرىدىن كىرگەن - چىققان 174 خەلقئارا پويىز (قېتىم) كارانتىن قىلىندى.

ئايرودرومدا 96 تۈركۈم (قېتىم) دە 19 خىل كېسەللىك ۋە ھاشارات زىياندا شلىقى تۇتۇپ قېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - خىلدىكى كارانتىن ئوبيېكتى — ئالما مېغىز قۇرتى 15 تۈركۈم (قېتىم). يولۇچىلار ئېلىپ ماڭغان نەرسە - كېرەك 426 تۈركۈم (قېتىم) كۆيدۈرۈۋېتىلدى ۋە قايتۇرۇۋېتىلدى.

كونتېينېرلارنى كارانتىن قىلىش 18 ئۆلچەملىك كونتېينېر كارانتىن قىلىندى. تۈركۈم (قېتىم) ى ۋە مىقدارى ئاز بولسىمۇ، ئەمما ئۇلارنىڭ كېسەللىك ۋە ھاشارات زىياندا شلىقىنى ئېلىپ يۇرۇش ئېھتىمالى ناھايىتى يۇقىرى، كارانتىن قىلىش جەريانىدا كۆپ قېتىم كۆپ خىل كارانتىن ئوبيېكتى ۋە تىرىك زىيانداش ھاشاراتلار بايقالدى.

كارانتىن قىلىشنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

ئىجازەت ئالغان 68 ئورۇن كارانتىن قىلىش نۇقتىسىدىن نازارەت قىلىندى ۋە باشقۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە چېگرىدىن كىرگۈزۈلگەن تېرە، يۇڭلارنى مەخسۇس پىششىقلايدىغان ئورۇن 42، قۇشخانا 2، ئۇچەي زاۋۇتى 2؛ چېگرىدىن چىقىرىلىدىغان ئۆسۈملۈك مەھسۇلاتلىرىنى مەخسۇس ئىشلەيدىغان ئورۇن 20؛ ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش بويىچە تەكشۈرگۈچىلەردىن 50 ى تەربىيىلەندى؛ چېگرىدىن كىرگۈزۈلىدىغان، چىقىرىلىدىغان ھايۋانات، ئۆسۈملۈكلەر ۋە ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەش - پىششىقلاش، ساقلاش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 42 ئورۇن تىزىملاپ باشقۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش بويىچە تىزىمغا ئالدۇرغان 300 نەچچە ئورۇن ۋە ئۇلارنىڭ تەكشۈرگۈچىلىرى يىللىق تەكشۈرۈلدى.

ۋۇ لەشەن

پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش ئىدارىسى 1998 - يىلى تاماملىغان «ياڭيۇ قوڭغۇزىنى كارانتىن قىلىش جەھەتتىكى نازارەت قىلىش، ئۇلچەش، بىر تەرەپ قىلىش تېخنىكىسى ئۆستىدە تەتقىقات» دۆلەتنىڭ پورتتا ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش پەن - تېخنىكىسى تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، «ئالما مېغىز قۇرتىنىڭ جىنسىي سىگنال ھورمونىنى ئېكسپورت قىلىندىغان نەشپۈتنى كارانتىن قىلىشتا قوللىنىش تەتقىقاتى» 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، «ئالما مېغىزى قۇرتىنى كارانتىن قىلىپ بىر تەرەپ قىلىش» 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

1998 - يىلى 490 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئالاتاۋ ئېغىزى ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش ئىدارىسىنىڭ كومپيۈتېر تور قۇرۇلۇشى پۈتكۈزۈلۈپ، ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

ۋۇ لەشەن

يەر باشقۇرۇش خىزمىتى

تېرىلغۇ يەر ئومۇمىي مىقدار ھالىتىنىڭ تەكشۈرۈلۈشى ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىش ۋە قايتا ئۆزلەشتۈرۈش ئارقىلىق 66 مىڭ 927 گېكتار تېرىلغۇ يەر كۆپەيدى، لېكىن قۇرۇلۇشلارغا 956 گېكتار تېرىلغۇ يەر، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قىسمىدا قۇرۇلمىنى تەڭشەش جەريانىدا 4019 گېكتار تېرىلغۇ يەر ئىگىلەپ كېتىلدى، تەبىئىي ئاپەت 448 گېكتار تېرىلغۇ يەرنى ۋەيران قىلىۋەتتى. ئىگىلەپ كېتىلگەن تېرىلغۇ يەرلەرنى چىقىرىۋەتكەندە، ئاپتونوم رايون بويىچە 61 مىڭ 504 گېكتار تېرىلغۇ يەر ساپ كۆپەيدى.

لياۋ ژېنسى، خۇاڭ شۆژېي

قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرنى تەستىقلاش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى 1998 - يىلى قۇرۇلۇش ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش تۇرىدىن 24 مىڭ 666 نى، بۇ تۇرلەرگە 9201 گېكتار يەر ئىشلىتىشنى تەستىقلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىگىلەنگەن تېرىلغۇ يەر 956 گېكتار. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىشكە تەستىقلىغان يەر كۆلىمى ئىچىدە، گۇۋژيۈەن تەستىقلىغىنى 9% نى، ئاپتونوم رايون تەستىقلىغىنى 56% نى، ۋىلايەت (شەھەر) لەر تەستىقلىغىنى 16% نى، ناھىيە (شەھەر) لەر تەستىقلىغىنى 15% نى، يېزا (بازار) لار تەستىقلىغان يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئۆيلۈك يېرى 4% نى ئىگىلىدى. قۇرۇلۇش تۇرلىرىگە دۆلەتنىڭ 7091 گېكتار يېرى، كوللېكتىپنىڭ 2110 گېكتار يېرى ئىشلىتىلدى.

لياۋ ژېنسى، خۇاڭ شۆژېي

دۆلەت يېرىنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنىڭ ئۆتۈنۈپ بېرىلىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى 315 گېكتار، 3247 پارچە دۆلەت يېرىنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بەردى، بۇ قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىشكە تەستىقلانغان يەرنىڭ 3.4% نى ئىگىلەيدۇ، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى

ھەقلىق ئۇتۇنۇپ بېرىش ئارقىلىق 145 مىليون 410 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. 1997 - يىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ئىشلىتىش ھوقۇقى ئۇتۇنۇپ بېرىلگەن يەر 1804 پارچە، 55 گېكتار كۆپەيدى. ئىشلىتىش ھوقۇقى كىم ئارتۇق سودىسى شەكلى بويىچە ئۇتۇنۇپ بېرىلگەن يەر 1997 - يىلىدكى بىر پارچىدىن 25 پارچىگە يەتتى.

لياۋ ژېنسى، خۇالۇ شۇڭبي

يەرلەرنىڭ دەرىجىسىنى بېكىتىپ، باھاسىنى مۇلچەرلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 6 ناھىيە يەرلەرنىڭ دەرىجىسىنى بېكىتىپ باھاسىنى مۇلچەرلەش خىزمىتىنى تاماملىدى ھەم بۇ خىزمەت ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، بۇ 6 ناھىيە: يەكەن، مارالبېشى، توقسۇن، قورغاس، قاغىلىق، پوسكام. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 46 ناھىيە (شەھەر) يەرلەرنىڭ دەرىجىسىنى بېكىتىپ باھاسىنى مۇلچەرلەش خىزمىتىنى تاماملىدى.

لياۋ ژېنسى، خۇالۇ شۇڭبي

يەر باھاسىنى مۇلچەرلەش ئاپپاراتلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون يەرلەرنىڭ باھاسىنى مۇلچەرلەيدىغان ۋاستىچى مۇلازىمەت تەشكىلاتلىرى ۋە خادىملىرىنىڭ ئەقلىي ئىقتىدارىنى تەكشۈردى ۋە سالاھىيىتىنى دەلىللىدى. ئاپتونوم رايوندىكى يەرلەرنىڭ باھاسىنى مۇلچەرلەيدىغان 40 ئاپپاراتنىڭ 4 ى A دەرىجىلىك، 19 ى B دەرىجىلىك، 17 سى C دەرىجىلىك بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 303 ئادەم يەر باھاسىنى مۇلچەرلىگۈچى سالاھىيىتىگە ئېرىشتى.

لياۋ ژېنسى، خۇالۇ شۇڭبي

يەردىن پايدىلىنىش ئۇمۇمىي پىلانىنى تۈزۈش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر)، ناھىيە (شەھەر) دىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك يەردىن پايدىلىنىش ئۇمۇمىي پىلانىنى تۈزۈش خىزمىتىنى كۆچەيتتى، ئاپتونوم رايون بويىچە يەردىن پايدىلىنىش ئۇمۇمىي پىلانىنى تۈزۈشكە تېگىشلىك 99 ناھىيە (شەھەر) نىڭ 94 ى بۇ خىزمەتنى قانات يايدۇردى، ئۇلار ئىچىدە 73 ناھىيە (شەھەر) پىلانىنى ئاساسەن تاماملىدى، ئۇلار ئۇمۇمىي پىلان تۈزۈشكە تېگىشلىك ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ 73.7% نى ئىگىلىدى، بۇ خىزمەتلەر يېڭى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇشنى، يەر ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنى تۈپ كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

لياۋ ژېنسى، خۇالۇ شۇڭبي

يەر باشقۇرۇش قانۇنىغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى 1998 - يىلى 27.1817 گېكتار يەرگە چېتىلىدىغان يەر باشقۇرۇش قانۇنىغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 1736 نى دېلو تۇرغۇزۇپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قانۇنغا خىلاپ يەر تەستىقلاش دېلوسى 47، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 89.499 گېكتار؛ قانۇنغا خىلاپ ھالدا باھا بەلگىلەپ يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ئۇتۇنۇپ بېرىش دېلوسى 3، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 0.5 گېكتار؛ قانۇنسىز ھالدا يەر ئىگىلىۋېلىش دېلوسى 996، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 1011.04 گېكتار؛ يەر ئېلىپ سېتىش ياكى قانۇنسىز ئۇتۇنۇپ بېرىش دېلوسى 253، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 133.18 گېكتار؛ تېرىلغۇ يەرنى بۇزۇۋېتىش دېلوسى 75، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 7.71 گېكتار؛ يەر باشقۇرۇش قانۇنىغا خىلاپ باشقا دېلولار 362، چېتىشلىق يەر كۆلىمى 164.95 گېكتار. دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان يەر باشقۇرۇش قانۇنىغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىدىن جازالاش (بىرتەرەپ قىلىش) قارارى چىقىرىلغىنى 1588 بولۇپ، يەكۈن چىقىرىلىش نىسبىتى 91.5% كە يەتتى.

لياۋ ژېنسى، خۇالۇ شۇڭبي

مالىيە، پۇل مۇئامىلە

مالىيە

مالىيە كىرىم - چىقىمىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1. مالىيە كىرىمىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ مالىيە كىرىمى 6 مىليارد 656 مىليون 740 مىڭ يۈەن (ئادەتتىكى خام چوت كىرىمى 6 مىليارد 539 مىليون 280 مىڭ يۈەن، فوند خام چوت كىرىمى 117 مىليون 460 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، تەڭشەلگەن خام چوتىنىڭ %102.03 نى تەشكىل قىلىپ، %15.53 ئاشتى. ئاساسلىق كىرىم تۈرلىرىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى مۇنداق بولدى:

1) قوشۇلما قىممەت بېجى 1 مىليارد 204 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %10.93؛ تىجارەت بېجى 1 مىليارد 650 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %8.94؛ شەخسلەر تاپاۋەت بېجى 506 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %28.58؛ تەبىئىي بايلىق بېجى 271 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %38.11؛ تۇراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش يۇنىلىشىنى تەڭشەش بېجى 275 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %43.53؛ شەھەر ئاسراش قۇرۇلۇشى بېجى 450 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %13.76؛ ئۆي - زېمىن بېجى 268 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يېتىپ؛ %27.85 ئاشتى.

2) دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق جەھەتتىكى 5 خىل باج 539 مىليون 380 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %6.93 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بېجى 371 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %6.01 ئاشتى؛ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى بېجى 125 مىليون 70 مىڭ يۈەن بولۇپ، %4.58 تۆۋەنلىدى.

3) كارخانا كىرىمى 359 مىليون 460 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %33.83 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كارخانا تاپاۋەت بېجى 473 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %16.17 ئاشتى؛ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ پىلاندىكى زىيىنى ئۆچۈن تولۇقلاپ بېرىلگەن پۇلدىن خەزىنىگە قايتۇرۇلغىنى 107 مىليون 950 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.33 تۆۋەنلىدى.

4) مەمۇرىي ھەق ۋە جەرىمانە قويۇش، مۇسادىرە قىلىشتىن كىرگەن كىرىم 463 مىليون 760 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %18,48 ئاشتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون مەمۇرىي ھەق ئېلىشنى خام چوتقا كىرگۈزۈپ باشقۇرۇش داۋامىدا ساقلانغان كونكرېت مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ كونكرېت چارە تۈزۈپ، كىرىمنى يىغىش، باشقۇرۇش ۋە قانۇن ئىجراسىنى نازارەت قىلىشنى كۈچەيتكەنلىكتىن كىرىم بىر قەدەر تېز ئاشتى.

5) فوند كىرىمى 117 مىليون 460 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، سېلىشتۇرۇشقا بولىدىغان ئۇلچەم بويىچە %41.5 ئاشتى.

2. مەركەزگە تاپشۇرۇلىدىغان «ئىككى خىل باج» نىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركەزگە تاپشۇرىدىغان «ئىككى خىل باج» كىرىمى 4 مىليارد 654 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %7.64 ئاشتى.

3. 1998 - يىلدىكى مالىيە چىقىمىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ مالىيە چىقىمى (ئادەتتىكى خام چوت چىقىمى بىلەن فوند خام چوت چىقىمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) 14 مىليارد 737 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، تەڭشەلگەن خام چوتىنىڭ %90.58 نى تەشكىل قىلىپ، %16.21 ئاشتى.

1) ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش چىقىمى 3 مىليارد 618 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %24.55 نى ئىگىلەپ، %22.39 ئاشتى. بۇنىڭدىن كۆچەيتىپ تارقىتىلغان زاپاس قوشۇمچە ياردەم پۇلى 400 مىليون 100 مىڭ يۈەن چىقىرىۋېتىلسە، %8.81 ئاشقان بولىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇش چىقىمى 1 مىليارد 317 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %43.52 ئاشتى (كۆچەيتىپ تارقىتىلغان زاپاس قوشۇمچە ياردەم پۇلى 368 مىليون 100 مىڭ يۈەن چىقىرىۋېتىلسە %3.41 ئاشىدۇ)؛ كارخانىلارنىڭ يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش مەبلىغى 259 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولۇپ، %4.57 تۆۋەنلىدى؛ پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى 3 خىل

خىراجەت 79 مىليون 90 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 14.19%؛ يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش چىقىمى ۋە يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق ئەرەققىي قىلدۇرۇش چىقىمى 440 مىليون 460 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 1.98%؛ شەھەر ئاسراش خىراجىتى 549 مىليون 770 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 17.79%؛ ئەرەققىي ئاپەتلەن رايونلارنىڭ ئەرەققىياتىغا ياردەم بېرىش مەبلىغى چىقىمى 600 مىليون 190 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 25.62%؛ مەخسۇس تۇر چىقىمى 268 مىليون 50 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 7.96% ئاشتى.

2) كەسپىي - مەمۇرىي خىراجەت چىقىمى 9 مىليارد 773 مىليون 550 مىلك يۇەنگە يېتىپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ 66.32% نى ئىگىلەپ، 15.07% ئاشتى. ئۇزگىرىشچان ئامىللارنى چىقىرىۋەتكەندە، 13.39% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، سۇچىلىق، مېتېئورولوگىيە كەسپىي خىراجىتى 667 مىليون 280 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 8.52%؛ مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، رادىئو كەسپىي خىراجىتى 454 مىليون 530 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 4.2%؛ ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى 2 مىليارد 512 مىليون 50 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 11.72%؛ سەھىيە كەسپىي خىراجىتى 889 مىليون 30 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 8.62%؛ باج، ستاتىستىكا، مالىيە، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قاتارلىقلارغا دائىر كەسپىي خىراجەت 562 مىليون 340 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 28.43%؛ نەپىقە ۋە ئىجتىمائىي پاراۋانلىق، قۇتقۇزۇش خىراجىتى 260 مىليون 720 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 13.7%؛ مەمۇرىي باشقۇرۇش خىراجىتى 1 مىليارد 781 مىليون 770 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 4.82%؛ ج خ، تەپتىش، سوت چىقىمى 1 مىليارد 5 مىليون 460 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 2.6%؛ مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلارغا سەرپ قىلغان خىراجىتى 1 مىليارد 226 مىليون 480 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 72.36%؛ ئىجتىمائىي كاپالەت چىقىمى 178 مىليون 730 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 2.94% ئاشتى.

3) سىياسەت خاراكتېرلىك قوشۇمچە ياردەم ۋە باشقا چىقىملار 1 مىليارد 207 مىليون 570 مىلك يۇەنگە يېتىپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ 19.8% نى ئىگىلەپ، 6.58% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە سىياسەت خاراكتېرلىك قوشۇمچە ياردەم چىقىمى 851 مىليون 150 مىلك يۇەن بولۇپ، 31.07% ئاشتى.

4) فوند چىقىمى 138 مىليون 500 مىلك يۇەنگە يېتىپ، 40.54% ئاشتى.

مالىيە چىقىمىنىڭ 1997 - يىلدىكىدىن 2 مىليارد يۇەندىن كۆپرەك ئېشىپ كېتىشىدىكى ئاساسلىق سەۋەب مۇنۇلار:

1) خادىملار خىراجىتى جەھەتتە ئېشىپ كەتكەن چىقىم 800 مىليون يۇەندىن كۆپ بولۇپ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ 38.9% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مالىيە ئورۇنلىرى ماتاشقا كاپالەتلىك قىلىش پرىنسىپىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە مەبلەغ توپلاپ، دۆلەت ئوتتۇرىغا قويغان ماتاش خاراكتېرلىك سىياسەت تاسىللىرى تۈپەيلىدىن ئاشقان چىقىم ۋە نورمال ئادەم كۆپىيىشى تۈپەيلىدىن ئاشقان چىقىم، شۇنىڭدەك دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىملارغا كۆپەيتىپ بېرىلگەن چىقىملارغا كاپالەتلىك قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئىچكى ئۆلكىلەردىن شىنجاڭغا ياردەمگە كەلگەن كادىرلار ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزۇش مەخسۇس كۇرىشىگە قاتناشقان خادىملارنىڭ چىقىمىمۇ بىر ئاز كۆپەيدى.

2) ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مالىيە ئورۇنلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي، مەمۇرىي ئورۇنلارنىڭ نورمال ئىشلىشىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئومۇمىنىڭ چىقىمىغا كاپالەتلىك قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، جامائەت ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىدىغان ئاساسىي خىراجەت ۋە كەسپىي خىراجەت چىقىمىنى 250 مىليون يۇەندىن ئارتۇق كۆپەيتىپ ئورۇنلاشتۇردى، بۇ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ 12.2% نى ئىگىلىدى.

3) كۆپەيتىپ تارقىتىلغان زايومدىن پايدىلىنىپ قوشۇمچە ياردەم بېرىشتە كۆپەيگەن چىقىم 450 مىليون يۇەندىن ئېشىپ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ 21.9% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى مەركەز مالىيىسى كۆپەيتىپ تارقىتىلغان 100 مىليارد يۇەنلىك زايومدىن پايدىلىنىپ، ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى، ئىجتىمائىي كاپالەت، ج خ، تەپتىش، سوت ئورۇنلىرى، نامراتلارنى يۆلەش قاتارلىق مەخسۇس تۇرلەرگە 540 مىليون يۇەندىن ئارتۇق قوشۇمچە ياردەم بەردى، ئاپتونوم رايون ئەمەلىيەتتە 450 نەچچە مىليون يۇەن ئورۇنلاشتۇردى.

4) نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 110 مىليون يۇەندىن ئېشىپ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ 5.4% نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدا ئاساسلىقى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون نامراتلارنى يۆلەش سالمىقىنى زورايتىپ، ئەرەققىيات مەبلىغى، ئىش تېپىپ بېرىش ئارقىلىق يۆلىنىدىغان نامرات ناھىيە، يېزىلارغا ئورۇنلاشتۇرغان تۇرلۇك مەخسۇس چىقىملارنىڭ ئېشىشى بىر قەدەر كۆپەيدى.

5) ئالدىنقى يىلدىكى ھېسابتىن ئاغدۇرۇلغان مەركەزنىڭ مەخسۇس تۇر مەبلىغى 300 مىليون يۇەندىن كۆپ بولۇپ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ 14.6% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مالىيە

ئور ۇنلىرى تۇرلۇك ئاماللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، مەركەزنىڭ مەخسۇس تۇر مەبلىغىنىڭ ۋاقتىدا، تولۇق سوممىسىنى نەقلىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، ئىجرا قىلىش داۋامىدا 1997 - يىلدىكى ھېسابتىن ئاغدۇرۇلغان، مەركەز چۇشۇرۇپ بەرگەن مەخسۇس تۇر مەبلىغىنىڭ نەقلىشىگە ئىشكاندەر كاپالەتلىك قىلدى.

6) باشقا جەھەتلەردىكى مەخسۇس تۇر خراجىتى 150 نەچچە مىليون يۇەن كۆپەيمەپ، ئېشىپ كەتكەن چىقىم سوممىسىنىڭ %7نى ئىگىلىدى.

4. ئاپتونوم رايون مالىيە كىرىم - چىقىمنىڭ 1998 - يىلدىكى تەڭپۇڭلىشىش ئەھۋالى

1) ئادەتتىكى خام چوت كىرىم - چىقىم ئەھۋالى:

ئومۇمىي كىرىم 14 مىليارد 290 مىليون 400 مىڭ يۇەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شۇ يىللىق كىرىم 6 مىليارد 539 مىليون 280 مىڭ يۇەن، مەركەز بەرگەن قوشۇمچە ياردەم كىرىمى 7 مىليارد 575 مىليون يۇەن (نورمىلىق قوشۇمچە ياردەم، مەخسۇس تۇر قوشۇمچە ياردەمى، قايتۇرۇلغان باج، يۆتكەلگەن چىقىم، تەڭشەلگەن كىرىم ۋەزىپىسى، پاي چېكى سېتىش كىرىمى، راسچوت قوشۇمچە ياردەمى ۋە باشقا قوشۇمچە ياردەملەرنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ)، قەرزگە ئۆزگەرتىلگەن زايوم كىرىمى 105 مىليون 50 مىڭ يۇەن، 1997 - يىلنىڭ قالدۇق كىرىمى 7 مىليون 530 مىڭ يۇەن، يۆتكەپ كېلىنگەن مەبلەغ 63 مىليون 540 مىڭ يۇەن.

جەمئىي چىقىم 14 مىليارد 935 مىليون 660 مىڭ يۇەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شۇ يىللىق چىقىم 14 مىليارد 599 مىليون 330 مىڭ يۇەن، مەركەزگە تاپشۇرۇلغان چىقىم 206 مىليون 580 مىڭ يۇەن، كۆپەيتىپ تەسىس قىلىنغان خام چوت ئوبوروت مەبلىغى 24 مىليون 700 مىڭ يۇەن، قەرزگە يۆتكەلگەن زايوم كىرىمىدىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان چىقىم 31 مىليون 100 مىڭ يۇەن، قەرزگە يۆتكەلگەن زايوم كىرىمىنىڭ قالدۇقى 73 مىليون 950 مىڭ يۇەن.

كىرىم - چىقىم بالانسى قىلىنغاندىن كېيىن يىل ئاخىرىدا قېپقالغان دوملىما قالدۇق مىنۇس 645 مىليون 260 مىڭ يۇەن، بۇنىڭ ئىچىدە كېيىنكى يىلغا ئاغدۇرۇلغان تۇرلۇك چىقىم 1 مىليارد 522 مىليون 320 مىڭ يۇەن، ساپ قالدۇق 2 مىليارد 167 مىليون 580 مىڭ يۇەن، قىزىل رەقەم (1997 - يىلى ھېسابتا قالغان قىزىل رەقەم 2 مىليارد 353 مىليون 350 مىڭ يۇەن، شۇ يىللىق قالدۇق 185 مىليون 770 مىڭ يۇەن). قىزىل رەقەمنىڭ 1997 - يىلدىكىدىن ئازىيىشىدا ئاغدۇرۇلغان چىقىمنىڭ 1997 - يىلدىكىدىن بىر قەدەر كۆپ ساندا تۆۋەنلىگەنلىكى ئاساسىي سەۋەب بولدى.

2) فوند خام چوتىنىڭ كىرىم - چىقىم ئەھۋالى:

ئومۇمىي كىرىم 148 مىليون 140 مىڭ يۇەن، بۇنىڭ ئىچىدە، شۇ يىللىق كىرىم 117 مىليون 460 مىڭ يۇەن، 1997 - يىلدىكى قالدۇق كىرىم 21 مىليون 680 مىڭ يۇەن، مەركەز بەرگەن قوشۇمچە ياردەم كىرىمى 9 مىليون يۇەن.

ئومۇمىي چىقىم 138 مىليون 500 مىڭ يۇەن.

كىرىم - چىقىم بالانسى قىلىنغاندىن كېيىن، يىل ئاخىرىدا قېپقالغان دوملىما قالدۇق 9 مىليون 640 مىڭ يۇەن.

5. 1998 - يىلى مالىيە خام چوتىنى ئىجرا قىلىش داۋامىدا ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر:

1) يەرلىك مالىيە كىرىمى بىلەن مەركەزگە تاپشۇرۇلىدىغان 2 خىل باج مۇقىم ئاشتى، ئەمما ئېشىش ھەجمى ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن تۆۋەنرەك بولدى. مەركەزگە تاپشۇرۇلىدىغان 2 خىل باجدا مەركەز چۇشۇرگەن ۋەزىپە ئورۇندالغان بولسىمۇ، لېكىن كارخانىلارنىڭ تاشقى پېرېۋوت قەرز ئالغاندا، «باج ئارقىلىق قەرز قايتۇرۇش» سىياسىتى ئىجرا قىلىنغانلىقتىن، يەرلىك ئورۇنلارنىڭ مالىيە كۈچىگە خېلى زور تەسىر كۆرسەتتى، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورۇنلارغا ۋە قەرز قايتۇرىدىغان كارخانا بىر قەدەر مەركەزلەشكەن قىسمەن ۋىلايەتلەرگە مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرۇشقا خېلى زور تەسىر كۆرسەتتى. بۇ سىياسەت ئىجرا قىلىنغاندىن كېيىن، مەركەزگە تاپشۇرۇلىدىغان 2 خىل باجنىڭ ئېشىشى تۆۋەنرەك، كىرىمنىڭ كۆپەيىشى ئازراق بولدى.

2) مالىيە كۈچىنىڭ جىددىيلىكى ۋە مەبلەغ تەڭشەش جەھەتتىكى قىيىنچىلىقنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، مالىيە چىقىمى ئاستا ئاشتى، مالىيە كىرىم - چىقىمى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت كۈندىن - كۈنگە گەۋدىلەندى.

3) جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى تەكشىسىز، مالىيە كۈچىنىڭ تارقىلىشى ئوخشاش بولماسلىق ئەھۋالى بارغانسېرى گەۋدىلەندى. ئاپتونوم رايوندىكىسى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھەرىنىڭ يەرلىك مالىيە كىرىمى 6 مىليارد 218 مىليون 180 مىڭ يۇەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە كىرىمنى يۇقىرىغا تاپشۇرىدىغان 3 شەھەر بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتى نىسپىي تېزرەك بولغان 3 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ كىرىمى %70.95 نى، قالغان 10 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ كىرىمى ئاران %29.05نى ئىگىلىدى؛ كىرىمنىڭ ئېشىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ كىرىمى 1997 - يىلدىكىدىن 744 مىليون 40 مىڭ يۇەن ئاشقان، يۇقىرىقى 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ئاشقان كىرىمى %73.93نى، قالغان 10 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭكى ئاران %26.07نى ئىگىلىگەن. كىرىمنىڭ تەكشىسىزلىكى، مۇقىمسىزلىقى ۋە مالىيە كۈچىدىكى پەرق تۈپەيلىدىن مالىيە

چىقىمىنىڭمۇ تەكشىسىز ئېشىشى كېلىپ چىقىپ، پۈتكۈل چىقىم كۆلىمى ۋە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە چىقىم سەۋىيىسىمۇ ئېگىز - پەس بولدى، نۆرمۇن ناھىيە، شەھەرنىڭ بارلىق مالىيە كۆچى ئۆلارنىڭ ماڭاش خاراكتېرلىك چىقىمىنىڭ ئاساسىي ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلالمىسىدى، تەرەققىياتنىڭ تەكشىسىزلىكى بىر قىسىم ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ مالىيىدە قىيىنچىلىقتا ئۇچرىشىدىكى بىر مۇھىم سەۋەب بولۇپ قالدى.

ۋالى جىيەنجيالىك

خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىم - چىقىمى ۋە ئۇنىڭ باشقۇرۇلۇشى

ئاپتونوم رايونىمىز 1998 - يىلىدىكى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىمى 4 مىليارد 344 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆزگىرىمىس ئۇلچەم بويىچە 1997 - يىلدىكىدىن 14.99% ئاشتى. بۇ شۇ يىللىق مالىيە كىرىمىنىڭ 65.26%گە توغرا كېلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئۈنۈملۈك ئىجكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىنىڭ 3.89%نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي ھەق كىرىمى 3 مىليارد 265 مىليون 520 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 15.14%؛ فوند ۋە قوشۇمچە كىرىم 391 مىليون 520 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 26.88%؛ مەسئۇل تارماقلار مەركەزلەشتۈرگەن كىرىم 46 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 37.73%؛ باشقا كىرىملەر 550 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 7.3% ئاشتى؛ يېزا - بازارلار ئۆزى توپلىغان، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان مەبلەغ كىرىمى 82 مىليون 840 مىڭ يۈەن بولۇپ، 13 مىليون 740 مىڭ يۈەن كېمەيىپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونىمىز 1998 - يىلىدىكى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ چىقىمى 4 مىليارد 137 مىليون 580 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، سېلىشتۇرغىلى بولىدىغان ئۇلچەم بويىچە 1997 - يىلدىكىدىن 22.29% ئېشىپ، شۇ يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ 28.07%گە توغرا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي چىقىم 2 مىليارد 876 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 35.96%؛ ئاساسىي قۇرۇلۇش چىقىمى 660 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 25.13%؛ مەخسۇس تۇردىكى چىقىم 307 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 40.16% ئاشتى؛ باشقا چىقىملار 212 مىليون 870 مىڭ يۈەن بولۇپ، 161.6% كېمەيدى؛ يېزا - بازارلار بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان ۋە ئۆزى توپلىغان مەبلەغ چىقىمى 80 مىليون 60 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16 مىليون 360 مىڭ يۈەن ئازايدى.

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇش سالمىقىنى تېخىمۇ زورايتىپ، پائال ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

1. يىل بېشىدا مالىيە نازارىتى «1998 - يىللىق ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك خام چوت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەبلەغ قىسىپ ئىشلىتىلىدىغان چىقىم خام چوتىنى تۈزۈش سىناق چارىسى» نى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلاردا خام چوت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەبلەغنى قىسىش سىناق قىلىنغان چىقىم خام چوتىنى يولغا قويدى ھەم خام چوت ئىچى ۋە سىرتىدىكى چىقىملاردا ئوخشاش ھېساب تۈرى، ئوخشاش ئۇلچەم قوللىنىش چارىسىنى يۈرگۈزدى. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىمۇ ئوخشاشمىغان دەرىجىدە ئۇنۇمۇبرسال مالىيە خام چوتىنى باشقۇرۇش چارىسى يولغا قويۇلۇپ، ئۇنۇمۇبرسال خام چوت باشقۇرۇش سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈلدى.

2. «خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىم - چىقىم سېچوتىنى باشقۇرۇش چارىسى»، «پۇل تاپشۇرۇش، ئاجرىتىش، بۇيرۇپ بېرىش دوكومېنتىنى ئىشلىتىشكە ئالاقىدار ئىشلار توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»، «مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ چىقىمىنى مالىيىدە باشقۇرۇشنى تېخىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا بەلگىلىمە»، «ئاپتونوم رايونىمىز خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى تەپتىش قىلىش چارىسى» تۈزۈپ چىقىلىپ، كىرىم - چىقىمىنى باشقۇرۇش تېخىمۇ قېلىپلاشتۇرۇلدى، نازارەتچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈش سالمىقى زورايتىلدى.

3. مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئىلىنىش ۋە ۋېكسېل باشقۇرۇش داۋاملىق كۈچەيتىلدى. «ئاپتونوم رايونىمىز 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان مەمۇرىي، كەسپىي ھەق، فوند تۇرلىرى مۇندەرىجىسى» ئىلان قىلىنىدى ھەم مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارغا «مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئىلىشنى باشقۇرۇشنى تەكشۈرۈپ باھالاش ئىسپاتى» چىقىرىپ بېرىلدى؛ ئاپتونوم رايونىمىز مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئىلىش نىزامىنى ئىزچىللاشتۇرۇش بويىچە قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى؛ ھەق ئىلىش تۈرلىرىنى تۈرغۇزۇش ئۆتكىلى قاتتىق ئىگىلىنىپ، ۋېكسېل باشقۇرۇش چارىسى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، ۋېكسېل سېتىۋېلىش، سېتىش بىلەن مەبلەغ باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلۈپ، مالىيە مەخسۇس سېچوتىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى.

لى جىنپېڭ

مەمۇرىي، كەسپىي ھەقلەرنىڭ باشقۇرۇلۇشى

1. 1998 - يىلى مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ۋە ھۆكۈمەت

خاراكتېرلىك فوندلارنىڭ كىرىم - چىقىم ئەھۋالى

كىرىم ئاپتونوم رايونىمىز 1998 - يىلدىكى مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ۋە ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند ئومۇمىي كىرىمى 6 مىليارد 36 مىليون 420 مىڭ يۈەن. بۇنىڭ ئىچىدە، مەمۇرىي، كەسپىي ھەق 3 مىليارد 657 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولۇپ، ھەق ۋە فوند ئومۇمىي كىرىمىنىڭ %59.60نى، ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند كىرىمى 2 مىليارد 378 مىليون 920 مىڭ يۈەن بولۇپ، ھەق، فوند ئومۇمىي كىرىمىنىڭ %41.39نى ئىگىلىدى. تەكشۈرۈپ، تەستىقلاش دەرىجە قاتلىمىدىن قارىغاندا، مەركەز تەستىقلىغان ھەق، فوندلار ئومۇمىي كىرىمىنىڭ %63.82نى، ئۆلكە دەرىجىلىك ئورۇن تەستىقلىغان ھەق، فوندلار ئومۇمىي كىرىمىنىڭ %37.17نى ئىگىلىدى. ھەق كىرىمى ئىچىدە، مەركەز تەستىقلىغان ھەق كىرىمى 2 مىليارد 765 مىليون 360 مىڭ يۈەن بولۇپ، ھەق كىرىمىنىڭ %61.75نى؛ ئۆلكە دەرىجىلىك ئورۇن تەستىقلىغان ھەق كىرىمى 892 مىليون 140 مىڭ يۈەن بولۇپ، ھەق كىرىمىنىڭ %39.24نى ئىگىلىدى. فوند كىرىمى ئىچىدە، مەركەز تەستىقلىغان فوند كىرىمى 2مىليارد 222 مىليون 120 مىڭ يۈەن بولۇپ، فوند كىرىمىنىڭ %41.93نى؛ ئۆلكە دەرىجىلىك ئورۇن تەستىقلىغان فوند كىرىمى 156 مىليون 800 مىڭ يۈەن بولۇپ، فوند كىرىمىنىڭ %59.6نى ئىگىلىدى.

چىقىم 1998 - يىلدىكى مەمۇرىي، كەسپىي ھەق، ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند چىقىمى 5 مىليارد 461 مىليون 990 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي ھەق چىقىمى 3 مىليارد 556 مىليون 820 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %65.12نى؛ ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند چىقىمى 1 مىليارد 905 مىليون 170 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %34.88نى ئىگىلىدى.

پۇل چىقىم قىلىنغان تۈرلەردىن قارىغاندا، ئاساسىي قۇرۇلۇش چىقىمى 1 مىليارد 906 مىليون 280 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %34.90نى؛ شەھەر ئاسراش چىقىمى 192 مىليون 290 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %3.52نى؛ كەسپىي، مەمۇرىي خراجەت چىقىمى 2 مىليارد 779 مىليون 630 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %50.89نى؛ باشقا چىقىملار 583 مىليون 790 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي چىقىمنىڭ %10.69نى ئىگىلىدى.

مەبلەغ مەنبەسىدىن قارىغاندا، مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئىچىدە، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلگىنى 467 مىليون 60 مىڭ يۈەن بولۇپ، مەمۇرىي، كەسپىي ھەقنىڭ %13.2.78نى، كەسپىي، مەمۇرىي خراجەت چىقىمى 2 مىليارد 632 مىليون 330 مىڭ يۈەن بولۇپ، %74.01نى، باشقا چىقىملار 358 مىليون 400 مىڭ يۈەن بولۇپ، %10.08نى ئىگىلىدى. ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند چىقىمى ئىچىدە، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلگىنى 1 مىليارد 439 مىليون 220 مىڭ يۈەن بولۇپ، ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند چىقىمىنىڭ %75.54نى، شەھەر ئاسراش چىقىمى 93 مىليون 260 مىڭ يۈەن بولۇپ، %4.90نى، كەسپىي، مەمۇرىي خراجەت چىقىمى 147 مىليون 300 مىڭ يۈەن بولۇپ، %7.73نى، باشقا چىقىملار 225 مىليون 390 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.83نى ئىگىلىدى.

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، تەڭشىگەن مەبلەغ 189 مىليون 210 مىڭ يۈەن بولۇپ، شۇ يىلدىكى ھەق ۋە فوند كىرىمىنىڭ %3.13نى ئىگىلىدى.

يىل ئاخىرىدا قېپقالغان دوملىما قالدۇق 1998 - يىلى مەمۇرىي، كەسپىي ھەق، ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوندنىڭ يىل ئاخىرىدا قېپقالغان دوملىما قالدۇقى 1 مىليارد 767 مىليون 370 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي ھەق قالدۇقى 743 مىليون 690 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي قالدۇقنىڭ %42.08نى ئىگىلىدى، بۇ ھەق كىرىمىنىڭ %20.33نگە توغرا كەلدى؛ ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك فوند قالدۇقى 1 مىليارد 23 مىليون 680 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي قالدۇقنىڭ %57.92نى ئىگىلەپ، فوند كىرىمىنىڭ %43.03نگە توغرا كەلدى.

2. مەمۇرىي، كەسپىي ھەقنىڭ باشقۇرۇلۇشى

ش ئۇ ئا ر سىلىقنى يېنىكلىتىش ئىشخانىسىغا ماسلاشتۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ سىلىقنى يېنىكلىتىش جەھەتتىكى قالايمىقانچىلىقنى تۈزەش، سىلىقنى ئازايتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. مالىيە مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلان كومىتېتى 2 تۈركۈمدە مەملىكەت خاراكتېرلىك 49 تۈرلۈك مەمۇرىي، كەسپىي ھەقنى ئەملدىن قالدۇرۇشنى ئىلان قىلدى؛ ئاپتونوم رايونىمىز مالىيە، باھا تارماقلىرى كارخانىلارغا ئالاقىدار 65 تۈرلۈك مەمۇرىي، كەسپىي ھەقنى ئېنىقلاپ، ئەملدىن قالدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ھەر يىلى كارخانىلارنىڭ تەخمىنەن 200 مىليون يۈەنلىك سىلىقنى يېنىكلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، كارخانىلارغا ئالاقىدار، ھەقنەتىن ساقلاپ قېلىش زۆرۈر بولغان 14 خىل ھەق تۈرى توغرىسىدا دۆلەتكە ئىلتىماس سۇنۇلدى.

مەمۇرىي، كەسپىي ھەقتىن تىجارەت بېجى ئېلىش سىياسىتى توغرىسىدا، ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى بىلەن مەسلىھەتلىشىش ئارقىلىق، دۆلەت تىجارەت بېجى كەچۈرۈم

قىلىندۇ، دەپ ئېلان قىلغان 347 تۈرلۈك مەمۇرىي، كەسپىي ھەق تىزىملىكى ۋاقتىدا تارقىتىلدى ھەم ئاپتونوم رايون تەستىقلاپ تەسىس قىلغان تىجارەت بېجى كەپچۇرۇم قىلىنىدىغان 114 تۈرلۈك مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئېلىش تۈرى 2 تۈرگىمگە بۆلۈپ ئېلان قىلىندى.

جيالك ئەيلىك

مەمۇرىي باشقۇرۇش خىراجىتىنىڭ چىقىم قىلىنىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى 1 مىليارد 908 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، شۇ يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ 12.95%نى ئىگىلەپ، 1.93% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەرگە مۇناسىۋەتلىك خىراجەت چىقىمى 946 مىليون 160 مىڭ يۈەن بولۇپ، چىقىمىنىڭ 49.57%نى، ئومۇمىنىڭ خىراجەت چىقىمى 946 مىليون 410 مىڭ يۈەن بولۇپ، 49.58%نى، باشقا چىقىملار 16 مىليون 100 مىڭ يۈەن بولۇپ، 0.85%نى ئىگىلىدى. ئومۇمىنىڭ خىراجەت چىقىمى ئىچىدە ئىشخانا خىراجىتى 60 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 2.58% ئاشتى، يىغىن خىراجىتى 74 مىليون 240 مىڭ يۈەن بولۇپ، 5.32%، كاماندىروپكا خىراجىتى 72 مىليون يۈەن بولۇپ، 7.32%، پوچتا - تېلېگراف خىراجىتى 42 مىليون 760 مىڭ يۈەن بولۇپ، 3.37% كېمەيدى، يېقىلغۇ، رېمونت خىراجىتى 84 مىليون 480 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 9.12% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مەمۇرىي باشقۇرۇش ھەققى چىقىم قىلىنغان ئوتتۇرىچە ئادەم سانى 111 مىڭ 772 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3065 ئادەم كۆپەيدى.

جالك يەنلىك

ئىلىم - پەن كەسپىي خىراجىتىنىڭ چىقىم قىلىنىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئىلىم - پەن كەسپىي خىراجىتى چىقىمى 202 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، شۇ يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ 1.37%نى ئىگىلەپ، 13.32% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە، شەخسلەرگە مۇناسىۋەتلىك خىراجەت چىقىمى 74 مىليون 250 مىڭ يۈەن بولۇپ، چىقىمىنىڭ 36.75%نى، ئومۇمىنىڭ خىراجەت چىقىمى 120 مىليون 710 مىڭ يۈەن بولۇپ، 59.75% نى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئىلىم - پەن كەسپىي خىراجىتى چىقىمى ئىچىدە تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجىتى چىقىمى 178 مىليون 350 مىڭ يۈەن، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ كەسپىي خىراجەت چىقىمى 14 مىليون 810 مىڭ يۈەن، ئىجتىمائىي پەن كەسپىي خىراجىتى چىقىمى 8 مىليون 870 مىڭ يۈەن بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە ئىلىم - پەن كەسپىي خىراجىتى چىقىمى 27 مىڭ 31 يۈەنگە يېتىپ، 3209 يۈەن كۆپەيدى.

زۇلپىقار

ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى تۈرلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلدىكى ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى تۈرلىرىدىكى كىرىمى 2 مىليارد 979 مىليون 710 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 17.91% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە ياردەم كىرىمى 2 مىليارد 380 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 16.13%؛ يۇقىرىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە ياردەم كىرىمى 10 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1.93 ھەسسە؛ كەسپىي كىرىم 520 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 16.05%؛ تىجارەت كىرىمى 11 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 84.14%؛ قاراشلىق ئورۇنلار تاپشۇرغان كىرىم 19 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 5.44 ھەسسە؛ باشقا كىرىملەر 38 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1.29 ھەسسە ئاشتى. ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى تۈرلىرىنىڭ ئەھلي چىقىمى 2 مىليارد 943 مىليون 680 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 17.15% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي چىقىم 2 مىليارد 875 مىليون 270 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16.26%؛ تىجارەت چىقىمى 9 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1.11 ھەسسە؛ قاراشلىق ئورۇنلارغا قوشۇمچە ياردەم بېرىش چىقىمى 4 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 60.38%؛ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان چىقىم 13 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1.54 ھەسسە؛ ئوزى ئورۇنلاشتۇرغان ئاساسىي قۇرۇلۇش ھېسابىغا يۆتكەلگىنى 41 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 50.76% ئاشتى.

1998 - يىلى ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى تۈرلىرىنىڭ كەسپىي چىقىمى ئىچىدە، شەخسلەرگە مۇناسىۋەتلىك خىراجەت چىقىمى 2 مىليارد 67 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 12.9%؛ شەخسلەرگە مۇناسىۋەتلىك خىراجەتنىڭ ئوتتۇرا ھېسابتا كىشى بېشىغا توغرا كەلگىنى 8324 يۈەنگە يېتىپ، 7.25% ئاشتى؛ ئومۇمىنىڭ خىراجىتى 808 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 25.85%؛ ئومۇم خىراجىتىنىڭ ئوتتۇرا ھېسابتا كىشى بېشىغا توغرا كەلگىنى 3254 يۈەنگە يېتىپ، 19.58% ئاشتى.

1998 - يىلى «دۆلەتنىڭ نامرات رايونلار مەجبۇرىيەت ماتارىپى قۇرۇلۇشى»غا مەركەز بەرگەن مەخسۇس قوشۇمچە ياردەم 70 مىليون يۈەن، ئاپتونوم رايون ئورۇنلاشتۇرغىنى 69

مىليون يۈەن بولدى. مۇشۇ يىلى ئاپتونوم رايون ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلار مەخسۇس پۇلسى ئۈچۈن 15 مىليون يۈەن، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ توك خراجىتى قوشۇمچە ياردەمى ئۈچۈن 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ قىشتىن چىقىش رېمونتى قوشۇمچە ياردەمى ئۈچۈن 5 مىليون يۈەن، ئاسپىرانتلار خراجىتى ئۈچۈن 2 مىليون يۈەن ئورۇنلاشتۇردى.

جالاڭ پۈجياڭ

ناھىيە (شەھەر) مالىيىسىنىڭ كىرىم - چىقىم ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە دەرىجىلىك مالىيىنىڭ كىرىم - چىقىمى (فوند كىرىم - چىقىمى بۇنىڭ سىرتىدا، تۆۋەندىمۇ ئوخشاش) 3 مىليارد 112 مىليون 390 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە كىرىمىنىڭ %47.6نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.93 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ مالىيە چىقىمى 5 مىليارد 935 مىليون 390 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە چىقىمىنىڭ %40.96نى ئىگىلەپ، 2.93 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. شۇ يىلدىكى مالىيە كىرىم - چىقىمى بويىچە ھېسابلىنىغاندا، ناھىيە دەرىجىلىك مالىيىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى تەمىنلەش نىسبىتى %52.44كە يېتىپ، 1.54 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى، ئەگەر ئۇنىڭغا باجدىن قايتۇرۇلغان كىرىم قوشۇلسا، ناھىيە دەرىجىلىك مالىيىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى تەمىنلەش نىسبىتى %64.13كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.87 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى، ئاپتونوم رايوندىكى 85 ناھىيە، شەھەر ئىچىدە، ئۆز - ئۆزىنى تەمىنلەش سەۋىيىسى %50تىن يۇقىرى بولغىنى 27؛ %30 — %50 كىچە بولغىنى 19؛ %30 تىن تۆۋەن بولغىنى 39.

1998 - يىلى 85 ناھىيە، شەھەردىن مالىيە كىرىمى 100 مىليون يۈەندىن ئاشقىنى 7گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن بىرى كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە كورلا شەھىرىنىڭ 274 مىليون 130 مىڭ يۈەن، شىخەنزە شەھىرىنىڭ 171 مىليون 500 مىڭ يۈەن، پىچان ناھىيىسىنىڭ 134 مىليون 160 مىڭ يۈەن، غۇلجا شەھىرىنىڭ 128 مىليون 900 مىڭ يۈەن، ئاقسۇ شەھىرىنىڭ 128 مىليون 230 مىڭ يۈەن، ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ 116 مىليون 20 مىڭ يۈەن، قۇمۇل شەھىرىنىڭ 100 مىليون 200 مىڭ يۈەن. مالىيە كىرىمى 50 مىليون يۈەندىن يۇقىرىلار 22، 30 مىليون يۈەندىن 50 مىليون يۈەنگىچە بولغىنى 5، 10 مىليون يۈەندىن 30 مىليون يۈەنگىچە بولغىنى 16، 10 مىليون يۈەندىن تۆۋەن بولغىنى 42 (بۇنىڭ ئىچىدە 1 مىليون يۈەنگە يەتمەيدىغىنى 2)، ھەربىر ناھىيىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىم كۆلىمى 36 مىليون 620 مىڭ يۈەن بولۇپ، 60 ناھىيە، شەھەرنىڭ كىرىمى ئوتتۇرىچە ساندىن تۆۋەن. ناھىيە دەرىجىلىك مالىيە كىرىمىنىڭ قۇرۇلمىسى مۇنداق: سودا - سانائەت بېجى مالىيە كىرىمىنىڭ %1.68نى، 5 خىل يېزا ئىگىلىك بېجى %16.41نى، كارخانا كىرىمى %6نى، باشقا تۈرلەردىكى كىرىملەر %9.49نى ئىگىلەيدۇ. ناھىيە دەرىجىلىك مالىيىنىڭ 5 مىليارد 935 مىليون 390 مىڭ يۈەن چىقىمى ئىچىدە، كەسپىي، مەمۇرىي خراجەت چىقىمى 5 مىليارد 236 مىليون 480 مىڭ يۈەن بولۇپ، %88.22نى؛ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش خاراكتېرلىك چىقىم، سىياسەت خاراكتېرلىك قوشۇمچە ياردەم چىقىمى ۋە باشقا چىقىملار 698 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.78نى ئىگىلەيدۇ. ھەربىر ناھىيىنىڭ ئوتتۇرىچە چىقىمى 69 مىليون 830 مىڭ يۈەن، ئوتتۇرىچە چىقىم سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولغان ناھىيە، شەھەر 55 بولۇپ، %64.71 نى ئىگىلەيدۇ.

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ يۇقىرىغا يوللىغان نەق چوت ئىنكاسىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 77 ناھىيە، شەھەرنىڭ مالىيىسىدە قىزىل رەقەم كۆرۈلدى، بۇ ئومۇمىي ناھىيە، شەھەرنىڭ %90.6نى ئىگىلەيدۇ. قىزىل رەقەم سوممىسى 1 مىليارد 552 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يەتكەن. كىرىم - چىقىمى تەڭپۇڭلىشىپ، ئېشىنغان ناھىيە، شەھەر 8 بولۇپ، ئۇلارنىڭ شۇ يىلدىكى ساپ قالدۇقى 30 مىليون 40 مىڭ يۈەن. قىزىل رەقەم سوممىسى (جەمئىي سان) 20 مىليون يۈەندىن ئاشقان ناھىيە، شەھەر 32، قىزىل رەقەم سوممىسى 10 مىليون يۈەندىن 20 مىليون يۈەنگىچە بولغىنى 26، 10 مىليون يۈەندىن تۆۋەن بولغىنى 19. 15 ناھىيە، شەھەرنىڭ قىزىل رەقەم سوممىسى شۇ يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ يېرىمىدىن ئېشىپ كەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە كۆكتوقاي ناھىيىسىنىڭ مالىيە قىزىل رەقەمى شۇ يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ %79 نى، مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ %76 نى ئىگىلىگەن.

ۋالاڭ جيەنچياڭ

يېزا - بازار مالىيىسىنىڭ كىرىم - چىقىم ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار مالىيىسىنىڭ 1998 - يىلدىكى 3 تۈرلۈك مەبلەغ كىرىمى 516 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %16.19 ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن سەل يۇقىرى بولدى؛ 3 تۈرلۈك مەبلەغ چىقىمى 1 مىليارد 375 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %17.97 ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك مالىيە چىقىمىدىن 1.76 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى.

خام چوت ئىچىدىكى كىرىم - چىقىم ئەھۋالى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىزا - بازار مالىيىسىنىڭ خام چوت ئىچىدىكى كىرىمى 376 مىليون 680 مىڭ يۈەن (فوند كىرىمىسىز ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) گە پىتىپ، %42.6 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسلىق باج تۆرلىرى بولغان قوشۇلما قىممەت پېجى %34.11 كېمەيدى، تىجارەت پېجى %72.10 ئاشتى، كارخانا تاپاۋەت پېجى %48.11 كېمەيدى، شەخسلەر تاپاۋەت پېجى %34.8، دېھقانچىلىق پېجى %38.8 ئاشتى، دېھقانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى پېجى %71.3 كېمەيدى، چارۋىچىلىق پېجى %82.3 ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە پىزا - بازار مالىيىسىنىڭ 1998 - يىلدىكى خام چوت ئىچىدىكى چىقىمى 1 مىليارد 232 مىليون 740 مىڭ يۈەن (فوند چىقىمىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) گە پىتىپ، %67.14 ئاشتى. ئاساسلىق تۆرلەرگە قىلىنغان چىقىم مۇنداق: پىزىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا يارەم بېرىش چىقىمى 27 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %39.63؛ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، مۇچىلىق، مېتېئورولوگىيە قاتارلىق تارماقلارنىڭ كەسپىي خىراجىتى 94 مىليون 970 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %81.20؛ ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى 572 مىليون 780 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %77.4؛ سەھىيە خىراجىتى 91 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %97.12؛ مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلاردىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلار خىراجىتى 145 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %61.71؛ مەمۇرىي باشقۇرۇش خىراجىتى 187 مىليون 140 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %70.6 ئاشتى. 1998 - يىلدىكى خام چوت ئىچىدىكى كىرىم - چىقىمنىڭ تەڭپۇڭلىشىش ئەھۋالى مۇنداق بولدى: شۇ يىللىق كىرىم 351 مىليون 110 مىڭ يۈەن، يۇقىرىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە يارەم كىرىمى 929 مىليون 520 مىڭ يۈەن، 1997 - يىلدىن قېپقالغان قالدۇق كىرىم مىنۇس 4 مىليون 700 مىڭ يۈەن، جەمئىي كىرىم 1 مىليارد 275 مىليون 930 مىڭ يۈەن؛ شۇ يىللىق چىقىم 1 مىليارد 203 مىليون 920 مىڭ يۈەن، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان چىقىم 100 مىليون 510 مىڭ يۈەن، جەمئىي چىقىم 1 مىليارد 304 مىليون 430 مىڭ يۈەن بولۇپ، كىرىم - چىقىم بالانس قىلىنغاندىن كېيىن يىل ئاخىرىدا قېپقالغان دومىلما قالدۇق قىزىل رەقەم ھېسابىدا 28 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولدى، كېيىنكى يىلنىڭ ھېسابىغا يۆتكەلگەن چىقىم 100 مىڭ يۈەن بولۇپ، ساپ قالدۇق قىزىل رەقەم ھېسابىدا 28 مىليون 600 مىڭ يۈەن بولدى.

خام چوت سىرتىدىكى كىرىم - چىقىم ئەھۋالى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىزا - بازار مالىيىسىنىڭ خام چوت سىرتىدىكى كىرىمى 140 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %54.17 ئېشىپ، 3 تۈرلۈك مەبلەغنىڭ %27.14نى ئىگىلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلار كىرىمى 63 مىليون 550 مىڭ يۈەن بولۇپ، خام چوت سىرتىدىكى كىرىمنىڭ %30.45نى؛ پىزا، بازارلار ئۆزى توپلىغان، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان مەبلەغ كىرىمى 73 مىليون 130 مىڭ يۈەن بولۇپ، %13.52نى؛ يەرلىك مالىيە كىرىمى 3 مىليون 600 مىڭ يۈەن بولۇپ، %57.2نى ئىگىلىدى. خام چوت سىرتىدىكى چىقىمى 142 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %02.57 ئېشىپ، 3 تۈرلۈك مەبلەغ چىقىمنىڭ %35.10نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي، كەسپىي چىقىم 71 مىليون 820 مىڭ يۈەن بولۇپ، خام چوت سىرتىدىكى چىقىمنىڭ %46.50نى؛ ئاساسىي قۇرۇلۇش چىقىمى 3 مىليون 60 مىڭ يۈەن بولۇپ، %14.2نى؛ پىزا، بازارلار ئۆزى توپلىغان بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان مەبلەغ چىقىمى 62 مىليون 100 مىڭ يۈەن بولۇپ، %63.43نى؛ باشقا چىقىملار 5 مىليون 360 مىڭ يۈەن بولۇپ، %77.3نى ئىگىلىدى. خام چوت سىرتىدىكى كىرىم - چىقىم بالانس قىلىنغاندىن كېيىن، يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى مىنۇس 2 مىليون 60 مىڭ يۈەن بولدى.

ئۆزى توپلىغان مەبلەغ كىرىمى ئەھۋالى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىزا، بازار مالىيىسىنىڭ ئۆزى توپلىغان مەبلەغ كىرىمى 31 مىليون 710 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %77.160 ئاشتى. پىزا - بازار مالىيىسىنىڭ چىقىمى 18 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە پىتىپ، %48.6 ئاشتى. ئۆزى توپلىغان مەبلەغ كىرىم - چىقىمى بالانس قىلىنغاندىن كېيىن، يىل ئاخىرىدىكى قالدۇق 12 مىليون 980 مىڭ يۈەن بولدى.

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى 856 پىزا - بازارنىڭ 682 سىدە پىزا - بازار مالىيە پونكىتى قۇرۇلدى، بۇ ئومۇمىي پىزا - بازارنىڭ %67.79نىسىنى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە 85 ناھىيە، شەھەر ئىچىدە پىزا - بازار مالىيىسى ئومۇميۈزلۈك قۇرۇلغىنى 84 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18ى كۆپەيدى. مالىيە پونكىتى قۇرۇلۇپ بولغان 682 پىزا - بازار ئىچىدە، باجنى ئايرىش توزۇلمىسىنى يولغا قويغىنى 191، ئەسلىدىكى توزۇلمىنى يولغا قويغىنى 491؛ يۇقىرىغا كىرىم تاپشۇرغان پىزا - بازار 32، قوشۇمچە يارەم ئالغان پىزا - بازار 650؛ ئېشىنچىسى بار پىزا - بازار 163، قىزىل رەقەم كۆرۈلگەن پىزا - بازار 377؛ پىزا - بازارلىق دۆلەت خەزىنىسى قۇرۇلغان ناھىيە، شەھەر 3، پىزا - بازار 22 بولۇپ، بۇلار ئاساسەن سانجى ئوبلاستى بىلەن قۇمۇل ئىلايىتىدە. ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى پىزا - بازار مالىيە خادىمى 3902 گە پىتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 232 ئادەم كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە

مەمۇرىي شتاتتىكىسى 1002، كەسپىي شتاتتىكىسى 2390، كادىر ئورنىدا ئىشلىتىلمۇاتقان ئىشچى 256، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى مالىيە خادىمى 254.

ۋالىك خەيىۋەن

يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈمۈرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرلىرىگە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دۆلەت تۈر قىلىپ تۈرغۇزغان يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈمۈرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرلىرىگە 452 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيە مەبلىغى 158 مىليون 30 مىڭ يۈەن، يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن ئېلىنغان مەخسۇس قەرز پۇل 47 مىليون 190 مىڭ يۈەن، ئۆزى توپلىغان مەبلەغ 226 مىليون 390 مىڭ يۈەن، باشقا مەبلەغ 20 مىليون 590 مىڭ يۈەن.

يەر رەتلەش تۈرىگە 339 مىليون 680 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى؛ بۇنىڭ ئىچىدە مالىيە مەبلىغى 121 مىليون 50 مىڭ يۈەن، يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن ئېلىنغان قەرز 36 مىليون 990 مىڭ يۈەن، ئۆزى توپلىغان مەبلەغ 165 مىليون 380 مىڭ يۈەن، باشقا مەبلەغ 16 مىليون 260 مىڭ يۈەن.

كۆپ خىل ئىگىلىك تۈرىگە 112 مىليون 520 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيە مەبلىغى 36 مىليون 980 مىڭ يۈەن، يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن ئېلىنغان قەرز پۇل 10 مىليون 200 مىڭ يۈەن، ئۆزى توپلىغان مەبلەغ 61 مىليون 10 مىڭ يۈەن، باشقا مەبلەغ 4 مىليون 330 مىڭ يۈەن.

شى شياڭچېەن

يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مالىيە ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق نەق چوت مەلۇمات جەدۋىلىدە ئىنكاس قىلىنىشىچە، مالىيىنىڭ ئومۇمىي ھەرىكەت ئەھۋالى مۇنداق بولغان: سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئۈدا ئاشقان، مەھسۇلات سېتىش كىرىمى سەل - پەل ئاشقان، سېتىش تەننەرخى سەل - پەل ئۆرلىگەن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ تۆۋەنلەش ھەجمى بىر قەدەر زور بولغان، زىيان كۆلىمى كېڭەيگەن، زىيان سوممىسى ئۈدا كۆپەيگەن، يوشۇرۇن زىيان ئېغىرلاشقان، كارخانىلارنىڭ مەبلىغى جەددىيلەشكەن، ئوبوروت ئاستىلاشقان، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى كۆپەيگەن.

1. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىسى 605 بولۇپ، ئۇلار پايدا - زىيان چېقىشتۇرۇلغاندىن كېيىن 250 مىليون يۈەن ساپ زىيان تارتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا ئالغان كارخانا 355 بولۇپ، ئالغان پايدا سوممىسى 450 مىليون يۈەن؛ زىيان تارتقان كارخانا 250 بولۇپ، تارتقان زىيان سوممىسى 700 مىليون يۈەن، ئۇلارنىڭ ئىلكىدىكى مۇلكنىڭ قىممىتى 39 مىليارد 830 مىليون يۈەن، زىممىسىدىكى قەرز 29 مىليارد 100 مىليون يۈەن، ساپ مۇلكنىڭ قىممىتى 10 مىليارد 730 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە تۈراقسىز مۇلۇك قىممىتى 15 مىليارد 460 مىليون يۈەن، تۈراقلىق مۇلۇك قىممىتى 22 مىليارد 180 مىليون يۈەن، تۈراقسىز قەرزى 17 مىليارد 830 مىليون يۈەن، ئۈزاق مۇددەتلىك قەرزى 11 مىليارد 270 مىليون يۈەن، ئەمەلىي كىرىم بولغان مەبلىغى 7 مىليارد 490 مىليون يۈەن. ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى مۇنداق: سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) 10 مىليارد 290 مىليون يۈەن، سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 4 مىليارد 560 مىليون يۈەن، مەھسۇلات سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 14 مىليارد 90 مىليون يۈەن، مەھسۇلات سېتىش تەننەرخى 11 مىليارد 350 مىليون يۈەن. ھازىر خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 249 مىڭ بولۇپ، بىر يىلدا ئۇلارغا 1 مىليارد 770 مىليون يۈەن مائاش تارقىتىلدى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە ئايلىق كىرىمى 595 يۈەن؛ يىل ئاخىرىدىكى دەم ئېلىشتا، پېنسىيەگە چىققان ئىشچى - خىزمەتچى 82 مىڭ، ئۇلارغا بىر يىلدا تارقىتىلىدىغان مائاش 380 مىليون يۈەن، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئايلىق دەم ئېلىش، پېنسىيە پۇلى 392 يۈەن.

2. سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئۈدا ئاشتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 10 مىليارد 288 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.58% ؛ ھازىرقى باھا بويىچە 14 مىليارد 550 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 4.85% ؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 4 مىليارد 557 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 18.46% ئاشتى. ئېشىش نىشانى ئورۇندالغان بولسىمۇ، لېكىن سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى كىچىكرەك بولدى.

3. سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات سېتىش كىرىمى بىر ئاز ئاشتى، مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش تەننەرخى ئازراق ئۆرلىدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات سېتىشتىن قىلغان كىرىمى 14

مىليارد 87 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە بېتىپ، 1.24%؛ مەھسۇلات سېتىش تەننەرخى 11 مىليارد 353 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە بېتىپ، 1.43% ئاشتى. كىرىم بىلەن تەننەرخنىڭ ئېشىش نىسبىتىنى ئاساسەن تەڭپۇڭ بولدى. مەھسۇلات سېتىش تەننەرخىنىڭ ئېشىشىدىكى ئاساسلار مۇنۇلار: (1) بىۋاستە ماتېرىيالنىڭ كېمەيگەن تەننەرخى 159 مىليون 170 مىڭ يۈەن بولدى. بۇنى ئاساسەن خام ئەشيا باھاسىنىڭ چۈشۈپ كېتىشى كەلتۈرۈپ چىقاردى. (2) بىۋاستە مۇنئىي تەسىر (ماشاش ۋە ماشاشنىڭ كۆپىيىش خىراجىتى) تۆپەيلىدىن تەننەرخ 42 مىليون 610 مىڭ يۈەن ئېشىپ كەتتى. (3) ياشاش خىراجىتىنىڭ كۆپىيىشى تۆپەيلىدىن تەننەرخ 276 مىليون 420 مىڭ يۈەن ئېشىپ كەتتى، ياشاش خىراجىتىنىڭ كۆپىيىشى مەھسۇلات سېتىش تەننەرخىنىڭ ئېشىشىدىكى ئاساسلىق ئامىل بولۇپ قالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش نىسبىتى 96.82% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.59 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى، سېتىش پايدىسى ھەر 100 يۈەنلىك مىنۇس 1.76 يۈەن بولۇپ، ھەر 100 يۈەندە 0.34 يۈەن تۆۋەنلىدى.

1998 - يىلى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى 10 مىليارد 162 مىليون 770 مىڭ يۈەن بولۇپ، 4.9% تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە سەرپ قىلىنغان بىۋاستە ماتېرىيال پۇلى 715 مىليون 940 مىڭ يۈەن بولۇپ، 9.83% تۆۋەنلىدى، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى ئىشچىلارنىڭ ماشاش چىقىمى 1 مىليارد 27 مىليون 260 مىڭ يۈەن بولۇپ، 4.33% ئېشىپ، 1997 - يىلدىكى ئېشىش ھەجمىدىن تۆۋەن بولدى؛ ياشاش خىراجىتى 1 مىليارد 946 مىليون 930 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16.55% ئاشتى. ژاستىلىك خىراجەت چىقىمى 3 مىليارد 144 مىليون 860 مىڭ يۈەن بولۇپ، 2.74% ئاشتى، ئاشقان سوممىسى 83 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلاتنى سېتىش خىراجىتى چىقىمى 455 مىليون 570 مىڭ يۈەن، كارخانا باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى 1 مىليارد 795 مىليون 990 مىڭ يۈەن، مالىيە خىراجىتى چىقىمى 893 مىليون 300 مىڭ يۈەن.

4. كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى داۋاملىق تۆۋەنلىدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 605 دۆلەت سانائەت كارخانىسىنىڭ پايدا سوممىسى مىنۇس 248 مىليون 240 مىڭ يۈەن بولۇپ، زىيىنى 1997 - يىلدىكىدىن 51 مىليون 250 مىڭ يۈەن كۆپەيىپ، 26.07% ئاشتى؛ بۇنىڭ ئىچىدە پايدا ئالغان كارخانا 355، ئالغان پايدىسى 456 مىليون 150 مىڭ يۈەن بولۇپ، 12.42% ئاشتى؛ زىيان تارتقان كارخانا 250، زىيان كۆلىمى 41.32%، ئومۇمىي زىيان سوممىسى 704 مىليون 390 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16.88% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى پايدا ئالغان 355 يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىسىدىن 55ى 1997 - يىلى زىيان تارتقان كارخانا بولۇپ، بۇ يىل زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدا ئالدى.

1) پايدىنى ئاشۇرۇش ئامىللىرىنىڭ تۇرتكىسىدە 797 مىليون 960 مىڭ يۈەن پايدا ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلات سېتىش كىرىمى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن پايدا 580 مىليون 280 مىڭ يۈەن، باشقا كەسىپلەردىكى پايدا كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن پايدا 46 مىليون 870 مىڭ يۈەن، مالىيە خىراجىتى ئازايغانلىقتىن كۆپەيگەن پايدا 105 مىليون 50 مىڭ يۈەن، سىلىنغان مەبلەغنىڭ پايدىسى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن پايدا 12 مىليون 830 مىڭ يۈەن، قوشۇمچە ياردەم كىرىمى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن پايدا 22 مىليون 920 مىڭ يۈەن، تىجارەت سىرتىدىكى كىرىم كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن پايدا 13 مىليون 110 مىڭ يۈەن، تىجارەت سىرتىدىكى چىقىم ئازايغانلىقتىن كۆپەيگەن پايدا 3 مىليون 20 مىڭ يۈەن، 1997 - يىللىق زىيان بىلەن پايدا تەڭشەلگەنلىكتىن كۆپەيگەن پايدا 13 مىليون 880 مىڭ يۈەن. كۆپەيگەن سېتىش كىرىمى كۆپەيگەن ئومۇمىي پايدا سوممىسىنىڭ 72.27%نى، كېمەيگەن مالىيە خىراجىتى ئاشقان ئومۇمىي پايدا سوممىسىنىڭ 16.13%نى ئىگىلىدى.

2) پايدىنى كېمەيتىش ئامىللىرى تۆپەيلىدىن 621 مىليون 320 مىڭ يۈەن پايدا كېمەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلات سېتىش تەننەرخى ئاشقانلىقتىن كېمەيگەن پايدا 404 مىليون 420 مىڭ يۈەن، مەھسۇلات سېتىش خىراجىتىنىڭ ئاشقانلىقىدىن كېمەيگەن پايدا 45 مىليون 630 مىڭ يۈەن، مەھسۇلات سېتىش بېجى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كېمەيگەن پايدا 51 مىليون780 مىڭ يۈەن، باشقۇرۇش خىراجىتى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كېمەيگەن پايدا 119 مىليون 490 مىڭ يۈەن. كۆپەيگەن مەھسۇلاتنى سېتىش تەننەرخى كېمەيگەن ئومۇمىي پايدىنىڭ 65.09%نى، كۆپەيگەن باشقۇرۇش خىراجىتى كېمەيگەن ئومۇمىي پايدىنىڭ 19.23%نى ئىگىلىدى.

1998 - يىلى پايدىنى كۆپرەك ئاشۇرغان كارخانىلار مۇنۇلار: «تۇنخې» گۇرۇھى پايدىنى 47 مىليون 880 مىڭ يۈەن؛ شەرقىي شىخەنزە تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى پايدىنى 33 مىليون 840 مىڭ يۈەن؛ قەشقەر پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى پايدىنى 27 مىليون 960 مىڭ يۈەن؛ قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنى پايدىنى 9 مىليون 990 مىڭ يۈەن؛

شىنجاڭ شارىك باش زاۋۇتى پايدىنى 8 مىليون 740 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ پىۋا زاۋۇتى پايدىنى 7 مىليون 380 مىڭ يۈەن ئاشۇردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى زىيان تارتقان 250 يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىسىنىڭ زىيىنى 1997 - يىلدىكىدىن 239 مىليون 480 مىڭ يۈەن كۆپەيدى.

1) پايدىنى كېمەيتىۋېتىدىغان ئامىللارنىڭ كۆپىيىشى تۆپەيلىدىن زىيان 503 مىليون 370 مىڭ يۈەن كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلات سېتىش كىرىمى كېمەيگەنلىكتىن كۆپەيگەن زىيان 408 مىليون 230 مىڭ يۈەن، مەھسۇلات سېتىش خىراجىتى كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن زىيان 17 مىليون 320 مىڭ يۈەن، باشقا كەسىپى پايدىلار ئازىيىپ كەتكەنلىكتىن كۆپەيگەن زىيان 19 مىليون 610 مىڭ يۈەن، تىجارەت سىرتىدىكى چىقىمنىڭ كۆپەيگەنلىكى تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن زىيان 10 مىليون 370 مىڭ يۈەن. 1997 - يىلدىكى زىيان بىلەن پايدىنى تەڭشەش تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن زىيان 26 مىليون 160 مىڭ يۈەن، باشقا ئامىللار تۆپەيلىدىن كۆپەيگەن زىيان 21 مىليون 680 مىڭ يۈەن.

2) پايدىنى ئاشۇرۇش ئامىللىرىنىڭ كۆپىيىشى بىلەن 263 مىليون 890 مىڭ يۈەن زىيان ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەھسۇلات سېتىش تەننەرخىنىڭ تۆۋەنلىشى تۆپەيلىدىن ئازايغان زىيان 244 مىليون 610 مىڭ يۈەن، باجنىڭ ئازىيىشى تۆپەيلىدىن ئازايغان زىيان 510 مىڭ يۈەن، قوشۇمچە ياردەم كىرىمىنىڭ كۆپىيىشى تۆپەيلىدىن ئازايغان زىيان 10 مىليون 950 مىڭ يۈەن، تىجارەت سىرتىدىكى كىرىمنىڭ كۆپىيىشى تۆپەيلىدىن ئازايغان زىيان 7 مىليون 820 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى كۆپرەك زىيان تارتقان كارخانىلار مۇنۇلار: شىنجاڭ توقۇمىچىلىق گۈرۈھىنىڭ زىيىنى 58 مىليون 920 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ سىمونت زاۋۇتى يېڭى لىنىيىسىنىڭ زىيىنى 26 مىليون 180 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ خىلورلۇق ئىشقار زاۋۇتىنىڭ زىيىنى 21 مىليون 940 مىڭ يۈەن؛ ئىلى يۈك توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ زىيىنى 19 مىليون 430 مىڭ يۈەن؛ جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيە شىركىتى ئېلېكتر قۇۋۋىتى سىستېمىسىنىڭ زىيىنى 19 مىليون 360 مىڭ يۈەن؛ بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك شېكەر زاۋۇتىنىڭ زىيىنى 14 مىليون 520 مىڭ يۈەن؛ كۇنەس ناھىيىلىك شېكەر زاۋۇتىنىڭ زىيىنى 13 مىليون 190 مىڭ يۈەن؛ ئاقسۇ ئالتۇن كېنىنىڭ زىيىنى 12 مىليون 900 مىڭ يۈەن؛ ئىلى ۋىلايەتلىك يۈك توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ زىيىنى 10 مىليون 550 مىڭ يۈەن كۆپەيدى.

5. كارخانىنىڭ ئاكتىپ - پاسسىپ ئەھۋالى

دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئومۇمىي مۇلۇك قىممىتى 39 مىليارد 830 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3 مىليارد 750 مىليون يۈەن ئاشتى. ئومۇمىي قەرز 29 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 3 مىليارد 200 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ھېسابتا ئېسىپ قويۇلغان زىيان 2 مىليارد 190 مىليون يۈەن بولۇپ، 400 مىليون يۈەن كۆپەيدى. باشقا مۇلۇكدارلار مەنپەئىتى 12 مىليارد 880 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 930 مىليون يۈەن كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمىلي كىرىم بولغان كاپىتال 470 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلى كۆپەيگەن 3 مىليارد 750 مىليون يۈەن مۇلكى ئىچىدە، 3 مىليارد 200 مىليون يۈەنى بانكىدىن قەرز ئېلىش ئارقىلىق كۆپەيگەن، 470 مىليون يۈەنى سېلىنمىدىن ئىمىلي كىرىم بولغان كاپىتالدىن كۆپەيگەن، 400 مىليون يۈەنى ھېسابتا ئېسىپ قويۇلغان زىيان سەۋەبىدىن كېمەيگەن، 440 مىليون يۈەنى دۆلەتنىڭ ئېتىبار بېرىش سىياسىتى سەۋەبىدىن كۆپەيگەن. كارخانىلارنىڭ ئۆز جۇغلانمىسى مەنپەئ 400 مىليون يۈەن.

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى تۇراقسىز مۇلكى 15 مىليارد 460 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە زاپاس مال 5 مىليارد 940 مىليون يۈەن بولۇپ، تۇراقسىز مۇلۇكنىڭ %38.42 نى، يەغۇلىشقا تېگىشلىك نېسى پۇل 4 مىليارد 10 مىليون يۈەن بولۇپ، %25.94نى، يەغۇلىشقا تېگىشلىك باشقا پۇللار 2 مىليارد 670 مىليون يۈەن بولۇپ، %17.27نى ئىگىلەيدۇ. زاپاس مال ئىچىدە، تەييار مەھسۇلات 2 مىليارد 560 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 460 مىليون يۈەن ئاشتى.

1998 - يىلى تۇراقسىز مۇلۇكنىڭ ئومۇمىي مۇلۇكتە ئىگىلىگەن نىسبىتى %38.8كە يېتىپ، 1.16 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى، بۇ ئەھۋال غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك سېلىنما بىلەن ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ تۇراقسىز مەبلەغنى ئىگىلىۋېلىش ھادىسىسىنىڭ بىر ئاز ياخشىلانغانلىقىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. 1998- يىلى ئومۇمىي مۇلۇكتىكى ھەق نىسبىتى %1.62 بولۇپ، 0.59 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. كاپىتالنىڭ پايدا نىسبىتى مەنپەئ %4.54 بولۇپ، 0.49 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى.

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى زاپاس مالىلىرىنىڭ ئوبوروت بولۇش نىسبىتى %190.98 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 20.72 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ يەغۇلىشقا تېگىشلىك نېسى پۇلنىڭ ئوبوروت بولۇش نىسبىتى %351.61 بولۇپ، 59.85 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، مەبلەغنىڭ ئوبوروت بولۇش ئەھۋالى 1997 - يىلدىكىدىن ياخشى بولدى. خىمىيە سانائىتى،

تېببىي دورىگەرلىك، يېنىك سانائەت ساھەلىرىنىڭ مەبلەغ ئوبوروتى تېزرەك؛ كۆمۈرچىلىك، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، توقۇمىچىلىق ساھەلىرىنىڭ مەبلەغ ئوبوروتى ئاستىراق بولدى.

مەبلەغنىڭ ئېغىر دەرىجىدە كەم بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئاساسلىق سەۋەب مۇنۇلار: يىغۇۋېلىشقا تېگىشلىك نېسى پۇل قالدۇقى 4 مىليارد 10 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 630 مىليون يۈەن ئېشىپ كەتتى، يىغۇۋېلىشقا تېگىشلىك باشقا پۇل قالدۇقى 2 مىليارد 670 مىليون يۈەن بولۇپ، 150 مىليون يۈەن كۆپەيدى؛ ئىشلەپچىقىرىلغان تەييار مەھسۇلات قالدۇقى 2 مىليارد 560 مىليون يۈەن بولۇپ، 460 مىليون يۈەن كۆپەيدى؛ بۇ 3 تۈرگە دائىر يىللىق مەبلەغ 1 مىليارد 240 مىليون يۈەن بولدى.

دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 73.06% كە يېتىپ، 1.28 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى.

قەرزنى قايتۇرۇش ئىقتىدارى جەھەتتىن تەھلىل قىلغاندا، 1998 - يىلى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ تۇراقسىزلىق نىسبىتى 86.67%كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.81 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى. بۇ ئاپتونوم رايوندىكى كارخانىلارنىڭ قەرز قايتۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ بىر ئاز كۆچەيگەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ.

6. دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مالىيە كىرىمىگە قوشقان تۆھپىسى

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلى مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بولغىنى 1 مىليارد 80 مىليون 140 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئوبوروت بېجى 978 مىليون 900 مىڭ يۈەن؛ تاپاۋەت بېجى ۋە پايدا 101 مىليون 240 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە خەزىنىگە كىرگىنى 1 مىليارد 78 مىليون 650 مىڭ يۈەن بولۇپ، خەزىنىگە كىرىش نىسبىتى 99.86% بولدى.

1) كارخانا كىرىمىنىڭ مالىيىگە تاپشۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك كىرىمى 101 مىليون 240 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك تاپاۋەت بېجى 92 مىليون 20 مىڭ يۈەن، مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك پايدا 9 مىليون 220 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە خەزىنىگە كىرگىنى 136 مىليون 710 مىڭ يۈەن بولۇپ، خەزىنىگە كىرىش نىسبىتى 135.03%كە يەتتى.

2) ئوبوروت بېجىنىڭ تاپشۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مالىيىگە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ئوبوروت بېجى 978 مىليون 900 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە خەزىنىگە كىرگىنى 941 مىليون 940 مىڭ يۈەن بولۇپ، خەزىنىگە كىرىش نىسبىتى 96.22% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك قوشۇلما قىممەت بېجى 805 مىليون 410 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئەمەلىيەتتە خەزىنىگە 777 مىليون 560 مىڭ يۈەن كىردى.

7. دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ جەمئىيەتكە قوشقان تۆھپىسى ۋە جۇغلانمىسى

1998 - يىلى 605 دۆلەت سانائەت كارخانىسىنىڭ جەمئىيەتنىڭ چەمبى ئۈچۈن قوشقان تۆھپە سوممىسى 4 مىليارد 390 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مائاش ۋە پاراۋانلىق سوممىسى 2 مىليارد 20 مىليون يۈەن، ئەمگەك سۇغۇرتا خىراجىتى 630 مىليون يۈەن، ئۆسۈم چەمبى 890 مىليون يۈەن. جەمئىيەتكە قوشقان تۆھپە نىسبىتى 11.02% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.29 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلەپ كەتتى. دۆلەت مالىيىسىگە تاپشۇرۇلغان ئومۇمىي سومما 1 مىليارد 80 مىليون 140 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ئىجتىمائىي جۇغلانما نىسبىتى 25.47%كە يېتىپ، 1.18 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

ياڭ لىن

چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالغان كارخانىلار مالىيىسىنىڭ باشقۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى مالىيىدە تىزىمغا ئېلىنغان چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىدىن 92سى كۆپىيىپ، بۇ خىل كارخانا 400گە يەتتى. مەجمۇئىگە كىرگۈزۈلگەن كارخانا 304 كە يېتىپ، 102 كارخانا كۆپەيدى. مەجمۇئىگە كىرگۈزۈلگەن 304 كارخانا ئىچىدە، جۇڭگو بىلەن چەت ئەل شېرىكلەشكەن كارخانا 261 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 77 سى، جۇڭگو بىلەن چەت ئەل ھەمكارلاشقان كارخانا 8 بولۇپ، بىرى، شېرىكسىز كارخانا 35 بولۇپ، 24ى كۆپەيدى، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەن كارخانىلار ئىچىدە، مەھسۇلاتى ئېكسپورت قىلىنىدىغان كارخانا 4، ئىلغار تېخنىكا قوللانغان كارخانا 4، تاپاۋەت بېجى تاپشۇرغان كارخانا 34، قالغانلىرى ئادەتتىكى كارخانا ۋە باجنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقان كارخانا ياكى زىيان تارتقان كارخانا.

1997 - يىلدىن بۇيان چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلىنغان سومما ۋە ئەمەلىي سېلىنغان مەبلەغ گەرچە 1996 - يىلدىكىدىن تۆۋەنلەپ كەتكەن بولسىمۇ، ئەمما چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىش شەكلى، كەسىپ قۇرۇلمىسى قاتارلىق جەھەتلەردە روشەن ياخشىلىنىش بولدى.

(1) چەت ئەللىك سودىگەرلەرنىڭ مەبلەغ سېلىش شەكلىدىن قارىغاندا، توختامىدىكى چەت ئەل مەبلىغى يالىق ئەمەلىي سېلىنما 1997 - يىلىدىكىدىن 58.7%، 2.4 ھەسسە ئاشتى. (2) كەسىپ قۇرۇلمىسىدىن قارىغاندا، 1997 - يىلى چەت ئەللىك سودىگەرلەر 1 - كەسىپكە سالغان ئەمەلىي مەبلەغ كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى. ئەمەلىي سېلىنما 3 مىليون 490 مىڭ دوللارغا يېتىپ، سالمىقى 1996 - يىلدىكى 0.03% تىن 14.12%كە كۆپەيدى. 3 - كەسىپكە ئەمەلىي جەلپ قىلىنغان مەبلەغ 8 مىليون 150 مىڭ دوللارغا يېتىپ، ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 32.97%نى ئىگىلەپ، 1996 - يىلدىكىدىن 12.11 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. (3) مەبلەغ سالغان دۆلەت، رايونلاردىن قارىغاندا، شياڭگاڭ مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ ئەمەلىي سالغان مەبلىغى 17 مىليون 740 مىڭ دوللار بولۇپ، ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 42.99%نى ئىگىلەپ، 1996 - يىلدىكىدىن 22.46 پىرسەنت پوئىنتى كېمەيدى. ئۇنىڭدىن قالسا، ئامېرىكا سالغان مەبلەغ 3 مىليون 480 مىڭ دوللار بولۇپ، 14.08%نى ئىگىلىدى. ئەنگلىيە 3 - ئورۇندا بولۇپ، 2 مىليون 490 مىڭ دوللار مەبلەغ سېلىپ، 10.07%نى ئىگىلىدى. (4) جايلارنىڭ چەت ئەل مەبلەغدىن پايدىلىنىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئۇرۇمچىنىڭ پايدىلانغىنى ئەڭ كۆپ، توختاملاشقان چەت ئەل مەبلىغى 21 مىليون 410 مىڭ دوللار بولۇپ، چەت ئەللىك سودىگەرلەر سالغان مەبلەغنىڭ 51.9%نى ئىگىلىدى؛ ئۇنىڭدىن قالسا، ئىلى ۋىلايىتى پايدىلانغىنى 12 مىليون 50 مىڭ دوللار بولۇپ، 29.2%نى ئىگىلىدى؛ تۇرپان ۋىلايىتى پايدىلانغىنى 4 مىليون 750 مىڭ دوللار بولۇپ، 11.5%نى ئىگىلىدى.

چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ 1997 - يىللىق جەملەنگەن نەق چوتىغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلاردىن پايدا سومىسى جەھەتتە ئالدىنقى 5 ئورۇندا تۇرىدىغانلىرى مۇنۇلار: شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇلما چەكلىك شىركىتى، پايدىسى 65 مىليون 230 مىڭ يۈەن؛ گۇاڭخۇي «چېنخۇي» گرانىت تاش ماتېرىيال تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى، پايدىسى 41 مىليون 670 مىڭ يۈەن؛ ئۇرۇمچى «جېڭدا» چارۋا چەكلىك شىركىتى، پايدىسى 20 مىليون 480 مىڭ يۈەن؛ «مېيمەك» ئوي جاھازلىرى چەكلىك شىركىتى، پايدىسى 11 مىليون 120 مىڭ يۈەن؛ ئىلى ئاپتوموبىل بازىرى چەكلىك شىركىتى، پايدىسى 10 مىليون 730 مىڭ يۈەن. چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلاردىن زىيان سومىسى جەھەتتە ئالدىنقى 5 ئورۇندا تۇرىدىغانلىرى مۇنۇلار: شىنجاڭ «بوستان» ئۇزۇن تالالىق پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى، زىيىنى 24 مىليون 410 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ «تۇڭيى» كارخانىسى پىمەكلىك چەكلىك شىركىتى، زىيىنى 15 مىليون 610 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ پۇڭا چەكلىك شىركىتى، زىيىنى 13 مىليون 610 مىڭ يۈەن، شىنجاڭ «شىنفۇ» پەمىدۇر ياسالمىلىرى چەكلىك شىركىتى، زىيىنى 13 مىليون 520 مىڭ يۈەن؛ شىنجاڭ «جىنچياڭ» ئىلمە - توقۇلما كىيىم - كېچەك چەكلىك شىركىتى، زىيىنى 11 مىليون 920 مىڭ يۈەن.

1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلاردىكى تۇرلەرگە 4 مىليارد 800 مىليون يۈەن خەلق پۇلى مەبلەغ سېلىنىدى، پىلانداكى چەت ئەل مەبلىغى 2 مىليارد 70 مىليون يۈەن بولۇپ، 1996 - يىلدىكىدىن 52% ئاشتى، ئەمەلىي سېلىنغان مەبلەغ 3 مىليارد 200 مىليون يۈەن بولۇپ 300 مىليون يۈەن كۆپەيدى، ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىلگىنى 1 مىليارد 700 مىليون يۈەن بولۇپ، 560 مىليون يۈەن كۆپەيدى. قۇرۇش تەستىقلانغان كارخانىنىڭ كۆپىيىشى ۋە مەبلەغنىڭ نەقلىشىش نىسبىتىنىڭ يۇقىرى بولۇشى مەبلەغنىڭ كۆپىيىشىدىكى ئاساسىي سەۋەب بولدى. 1997 - يىلى چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ سېتىشتىن قىلىنغان كىرىمى 2 مىليارد 680 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن 23% كۆپەيدى، ئۇلارنىڭ تاپشۇرغان تۇرلۇك بېجى 120 مىليون يۈەن بولۇپ، 10 مىليون يۈەن ئازايدى، ئىمپورت ھالقىسىدا قوشۇلما قىممەت بېجىنىڭ ئازايغانلىقى بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەب بولدى. يىل ئاخىرىدا تەقسىم قىلىنمىغان ئومۇمىي پايدا مىنۇس 470 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 690 مىليون يۈەن ئازايدى، بۇنى شىنجاڭ «بوستان» ئۇزۇن تالالىق پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى قاتارلىق زىيان تارتقان بىر نەچچە چوڭ كارخانىنىڭ زىيىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

زۇ باۋجۇي

غەيرىي سودا، غەيرىي تىجارەت خاراكتېرلىك تاشقى پېرىۋوت ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى مالىيە مىنىستىرلىكى ئاپتونوم رايونلىق غەيرىي سودا، غەيرىي تىجارەت خاراكتېرلىك تاشقى پېرىۋوت سېتىۋالىدىغان خەلق پۇلىنىڭ چەكلىمە كۆرسەتكۈچىنى 20 مىليون يۈەن قىلىپ بېكىتكەندى، ئەمەلىيەتتە، بۇيرۇپ بېرىلگىنى 10 مىليون يۈەن، 1997 - يىلى قايتۇرۇلغان پېرىۋوت قالدۇقى چەكلىمە سومىسى 980 مىڭ يۈەن، ئىشلىتىلگەن پېرىۋوت 10 مىليون 160 مىڭ يۈەن، پېرىۋوت قالدۇقى چەكلىمە سومىسى 820 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى

بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون چەت ئەلگە چىقىش خىراجىتىنى قانۇنلۇق تىزگىنلەپ، چەت ئەلگە چىقىدىغان ئۆمەك، گۈزۈپپىلارنى قىسقارتىپ، مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ۋاقىتلىق چەت ئەلگە چىقىش ۋە تەربىيىلىنىشكە ئالاقىدار ئۇلۇچەم ۋە بەلگىلىمىسى بويىچە پېرېۋوت سېتىۋېلىشنى قانۇنلۇق ئىجرا قىلىپ، ھەم ناشقى ئىقتىساد، تاشقى ئىشلار پائالىيىتىنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى، ھەم نامۇۋاپىق چىقىملارنى قىسقارتىپ، مالىيە چىقىمىنى تېجىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئاساسەن، ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن ۋاقىتلىق چەت ئەلگە چىقىش، چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىراجىتى، ھەجگە بارىدىغانلارنىڭ خىراجىتى، خەلقئارا تەشكىلاتلارغا تاپشۇرىدىغان يىغىن خىراجىتى قاتارلىقلارغا تاشقى پېرېۋوت ئىشلەتتى.

يالۇ خەيلىك

ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى تور - نۇقتىلىرىنى ئۆزگەرتىشكە مەبلەغ سېلىنىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە دەرىجىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى مەبلەغ قېيىنچىلىقى تۇپەيلىدىن كىتاب دۇكانلىرى ئاددىي بولغانلىقى ئۈستىگە بەكمۇ كونىراپ كەتكەنىدى. بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون مالىيىسى 1988 - يىلدىن باشلاپ ناھىيە دەرىجىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىلىرىنىڭ تور - نۇقتىلىرىنى ئۆزگەرتىشكە مەبلەغ سالدى.

ناھىيە دەرىجىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىلىرىنىڭ تور - نۇقتىلىرى قۇرۇلۇشىدا «ئاپتونوم رايون مالىيىسى ئازراق تولۇقلاپ بېرىش، مەسئۇل تارماق ئازراق چىقىرىش، كىتابخانا ئۆزى ئازراق توپلاش» چارىسى قوللىنىلىپ، تور - نۇقتىلار ئۆزگەرتىلدى. 1998 - يىلغىچە ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن 19 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە دەرىجىلىك 82 «شىنخۇا» كىتابخانىسى ئۆزگەرتىپ ياسالدى، يۇنىڭ ئىچىدە 1988 - يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 8 كىتابخانا؛ 1989 - يىلى 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 كىتابخانا؛ 1990 - يىلى 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 كىتابخانا؛ 1991 - يىلى 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 6 كىتابخانا؛ 1992 - يىلى 1 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 كىتابخانا؛ 1993 - يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 كىتابخانا؛ 1994 - يىلى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 6 كىتابخانا؛ 1995 - يىلى 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 10 كىتابخانا؛ 1996 - يىلى 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 10 كىتابخانا؛ 1997 - يىلى 2 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 11 كىتابخانا؛ 1998 - يىلى 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 11 كىتابخانا ئۆزگەرتىپ ياسالدى.

10 يىل مەبلەغ سېلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە دەرىجىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىلىرىنىڭ تور - نۇقتىلىرى ئاساسىي جەھەتتىن ئۆزگەرتىلىپ بولدى.

جىڭ بىن

ئالاھىدە ئىستېمال ئاشۇرمىسى ۋە مەدەنىيەت كەسىپىي قۇرۇلۇش خىراجىتىنىڭ يىغىلىشى ۋە باشقۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون جايلارغا 23 مىليون يۈەن ئالاھىدە ئىستېمال ئاشۇرمىسى يىغىش ۋەزىپىسىنى چۈشۈردى، ئەمەلىيەتتە 33 مىليون 599 مىڭ 800 يۈەن يىغىلدى. ئاپتونوم رايونغا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىكى 21 مىليون 571 مىڭ 500 يۈەن بولۇپ، ئەمەلىيەتتە، 19 مىليون 555 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇلدى، جايلارغا قالدۇرۇشقا تېگىشلىك كىرىم 12 مىليون 28 مىڭ 300 يۈەن بولدى. جايلارغا قالدۇرۇلغان كىرىمدىن شۇ جاينىڭ ماتارىپ ئىشلىرىغا مەدەت بېرىشكە 968 مىڭ 100 يۈەن ئىشلىتىلدى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ «211» قۇرۇلۇشىغا 14 مىليون 900 مىڭ يۈەن (1999 - يىل 1 -، 2 - ئايلاردا داۋاملىق بۇيرۇپ بېرىلگەن 1 مىليون يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) مەبلەغ سېلىنىپ، 1997 - يىلدىكى ئەمەلىي بۇيرۇپ بېرىلگىنىدىن 5 مىليون 900 مىڭ يۈەن كەم بولدى. 1994 — 1998 - يىلغىچە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ «211» قۇرۇلۇشىغا 75 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، خىراجەت تىزگىنلەش ئىشخانىسى سالغان 30 مىليون يۈەننى قوشقاندا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 105 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «مەدەنىيەت كەسىپىي قۇرۇلۇش خىراجىتى يىغىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»نىڭ ئاساسەن، 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە ئېلان كەسپى، كۆڭۈل ئېچىش كەسپى (ئالماشتۇرۇپ ئېلىنىدۇ) بىلەن شۇغۇللانغۇچىلاردىن تىجارەت سومىمىسىنىڭ 3%ى بويىچە مەدەنىيەت كەسىپىي قۇرۇلۇش خىراجىتى ئېلىندى. بۇ مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزۈپ باشقۇرۇلۇپ، مەخسۇس مەبلەغ قىلىنىپ، مەدەنىيەت كەسىپىي قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى. 1998 - يىلى

ئاپتونوم رايون بويىچە 4 مىليون 748 مىڭ 700 يۈەن مەدەنىيەت كەسپىي قۇرۇلۇش خراجىتى يىغىلىپ، ئاپتونوم رايونغا 977 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇلدى.

مىڭ يۈكتىمىڭ

سېتىۋېلىشنى تىزگىنلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي گۇرۇھلارنىڭ سېتىۋېلىش كۈچى چەكمىگەن 781 مىليون 493 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %34.73 تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس تۇر بويىچە تىزگىنلىنىدىغان تاۋارلارغا قىلىنغان چەكمە 620 مىليون 894 مىڭ 100 يۈەن بولۇپ، %31.24 تۆۋەنلىدى. مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان تاۋارلار چەكمىسىدا، مەمۇرىي ئورۇنلارنىڭ چەكمىسى 231 مىليون 43 مىڭ 100 يۈەن، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ چەكمىسى 69 مىليون 776 مىڭ 900 يۈەن، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنىڭ چەكمىسى 400 مىڭ 500 يۈەن، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ چەكمىسى 319 مىليون 673 مىڭ 600 يۈەن؛ ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ يېقىلغۇ مايى خراجىتى چەكمىسى 109 مىليون 535 مىڭ 200 يۈەن؛ يېمەكلىك، سوۋغات، مۇكاپات بۇيۇمى، خاتىرە بۇيۇمى چەكمىسى 25 مىليون 288 مىڭ يۈەن؛ مەدەنىيەت - تەنتەربىيە بۇيۇملىرى چەكمىسى 25 مىليون 775 مىڭ 700 يۈەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان تاۋارلار 658 مىليون 531 مىڭ 600 يۈەنلىك بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %32.39 ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەستىقلانغان پىكاپ 3480 بولۇپ، %29.73 ئازايدى، سوممىسى 601 مىليون 382 مىڭ 100 يۈەن بولۇپ، %31.75 تۆۋەنلىدى (بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي ئورۇنلارنىڭ 1356، سوممىسى 234 مىليون 147 مىڭ 800 يۈەن، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 398، سوممىسى 60 مىليون 570 مىڭ 600 يۈەن، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنىڭ بىر، سوممىسى 180 مىڭ يۈەن، كارخانىلارنىڭ 1725، سوممىسى 306 مىليون 483 مىڭ 700 يۈەن)؛ تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان سىمسىز چاقىرغۇ ۋە يان تېلېفون 4838، سوممىسى 8 مىليون 804 مىڭ 200 يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە سىمسىز يان تېلېفون 694، سوممىسى 3 مىليون 728 مىڭ 800 يۈەن).

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان تاۋارلار 270 مىليون 947 مىڭ 700 يۈەنلىك بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %106.25 ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەستىقلانغان پىكاپ 1410 بولۇپ، %190.12 ئازايدى، سوممىسى 134 مىليون 576 مىڭ 700 يۈەن بولۇپ، %176.18 تۆۋەنلىدى؛ تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان ئاپتوبۇس 1094، سوممىسى 129 مىليون 199 مىڭ 100 يۈەن؛ تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان موتسىكلىت 25، سوممىسى 182 مىڭ 600 يۈەن.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا بار بولغان مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان تۇرلۇك قاتناش ۋاستىلىرى 78 مىڭ 549، بۇنىڭ ئىچىدە غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان ئاپتوموبىل 42 مىڭ 925، مەمۇرىي ئورۇنلارنىڭ 13 مىڭ 808، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 9124، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنىڭ 533، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ 19 مىڭ 460 بولۇپ، ساپ كۆپەيگىنى 2854، بار بولغان ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان ھەرخىل ئاپتوموبىل 35 مىڭ 624، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي ئورۇنلارنىڭ 1791، كارخانا ئورۇنلىرىنىڭ 33 مىڭ 833 بولۇپ، ساپ كۆپەيگىنى 2399.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تىزگىنلەش ئىشخانىسى 57 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان تاۋارلار ئاشۇرما خراجىتى يىغۇالدى. بۇنىڭدىن 54 مىليون 780 مىڭ يۈەن چەكمە قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ماتارىپ چەكمىسى 20 مىليون 930 مىڭ يۈەن، پەن - تېخنىكا چەكمىسى 2 مىليون 100 مىڭ يۈەن، سەھىيە چەكمىسى 11 مىليون 330 مىڭ يۈەن، پىلانلىق تۇغۇت چەكمىسى 3 مىليون 10 مىڭ يۈەن، مەدەنىيەت - تەنتەربىيە چەكمىسى 1 مىليون 990 مىڭ يۈەن، كارخانىلارنىڭ قىيىنچىلىقىغا ياردەم بېرىش مەبلىغى 3 مىليون 750 مىڭ يۈەن، باشقا چەكمىلار 11 مىليون 670 مىڭ يۈەن.

ۋۇ لەنشياڭ

زايوم خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مالىيە تارماقلىرىنىڭ دوكومېنت شەكىللىك (1 - قارارلىق) زايوم تارقىتىش خىزمىتى ئورۇندىلىپ، 193 مىليون 751 مىڭ 600 يۈەنلىك زايوم تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 3 يىللىقى 115 مىليون 89 مىڭ 400 يۈەن، 5 يىللىقى 7 مىليون 866 مىڭ 200 يۈەن. ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە، پوچتا تارماقلىرى ھەر قايسى يىللاردا تارقىتىلغان، قەرەلى توشۇپ، تېگىشىپ بېرىلمىغان زايوملارنىڭ دەرى ۋە ئۆسۈمى ئۈچۈن 124 مىليون 614 مىڭ 271.6 يۈەن چەكمە قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە نىشانلىق زايومنىڭ ئۆسۈمى ئۈچۈن 9 مىليون 421 مىڭ 280 يۈەن، 1995 - يىللىق دوكومېنت شەكىللىك زايومنىڭ دەرى ۋە ئۆسۈمى ئۈچۈن 45 مىليون 440 مىڭ يۈەن چەكمە قىلىندى. تېگىشىپ بولۇنغان ھەر قايسى يىللىق زايوملارنىڭ 117 مىليون 632 مىڭ 381 يۈەنلىك دەسمايىسى كۆيدۈرۈۋېتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن

ئىلگىرى تېگىشىپ بېرىلگەن ھەر قايسى يىللىق زاپومىنىڭ قىممىتى 29 مىليون 407 مىڭ 615 يۈەن؛ 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن ئىلگىرى تېگىشىپ بېرىلگەنلىنىڭ قىممىتى 37 مىليون 673 مىڭ 86 يۈەن؛ 1997 - يىلى تېگىشىپ بېرىلگەن ئالاھىدە زاپومىنىڭ 221 پارچە، 2 مىليون 136 مىڭ 680 يۈەنلىك پۇل تاپشۇرۇۋېلىش دوكومېنتى، مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن تاپشۇرۇۋېلىنىپ، شىنجاڭ ئاكسىيە تىزىملاش شىركىتىنىڭ ۋاكالىتەن باشقۇرۇش خەزىنىسىدە ساقلانغان 48 مىليون 515 مىڭ يۈەنلىك زاپوم كۆيدۈرۈۋېتىلدى.

جاڭ جاۋشياڭ

پاختا سېتىۋېلىش باھا پەرقى تولۇقلىمىسى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دۆلەت بەلگىلىگەن باھا تەڭشەش پرىنسىپى (شىنجاڭدا پاختىنىڭ ھەر 50 كىلوگرامىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىنى 1997 - يىلدىكى 630 يۈەندىن 600 يۈەنگە چۈشۈرۈش، لەيلىمە ھەجمىنى شىنجاڭ ئۆزى بەلگىلەش) غا ئاساسەن، پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىنى مۇڭاپىق تۆۋەنلىتىپ، ھەر 50 كىلوگرام پاختىنىڭ باھاسىنى 600 يۈەن ئاساسىدا 5% يۇقىرى - تۆۋەن قىلىپ تەڭشىدى، يەنى ئۆلچەملىك ساپ پاختىنىڭ ھەر 50 كىلوگرامىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى 570 يۈەن بولدى. پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى چۈشۈرۈلگەنلىكتىن، مالىيە مىنىستىرلىكى شىنجاڭنىڭ 1998 - يىلى پاختا سېتىۋېلىش سىياسىتىنىڭ تەسىرىدە ئۆچرىغان باھا پەرقى زىيىنىغا قارىتا نورمىلىق تولۇقلاپ بېرىش چارىسىنى قوللاندى، ئۇنىڭ مۇھىم مەزمۇنى مۇنداق:

1. تولۇقلاپ بېرىش دائىرىسى. تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ پاختا يىغىپ ساقلاش كارخانىلىرى بىۋاستە ۋە توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن دېھقانلاردىن سېتىۋالغان ياكى ۋاكالىتەن سېتىۋالغان، 1998 - يىلى ئىشلەپچىقىرىلغان دەرىجە ئىچىدىكى پاختىلار؛ سورتلۇق پاختا پىششىقلاش زاۋۇتلىرى ۋە دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانلىرى سېتىۋېلىپ پىششىقلىغان، سورتلۇق پاختا يېتىشتۇرۇش رايونلىرى ئىشلەپچىقارغان ۋە ئۆزلىرى ئىشلەپچىقارغاندىن كېيىن «بىر تۇتاش سېتىۋېلىش، بىر تۇتاش پىششىقلاش، بىر تۇتاش تىجارەت قىلىش» بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ پاختىنى يىغىپ ساقلاش كارخانىلىرىغا سېتىپ بەرگەن، 1998 - يىلى ئىشلەپچىقىرىلغان دەرىجە ئىچىدىكى پاختىلارغا مەركەز مالىيىسى بەلگىلىمە بويىچە باھا پەرقى تولۇقلاپ بېرىش.

2. تولۇقلاپ بېرىش ئۇلچىمى. تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ پاختىنى يىغىۋېلىپ ساقلاش كارخانىلىرى سېتىۋالغان يۇقىرىقىدەك تولۇقلاپ بېرىش دائىرىسىگە كىرىدىغان دەرىجە ئىچىدىكى پاختىلارنىڭ دەرىجىسى ۋە تالا ئۇزۇنلۇقىغا قارىماي ھەر 50 كىلوگرام پاختا ئۈچۈن مەركەز مالىيىسى 5 يۈەندىن نورمىلىق تولۇقلىما بېرىش.

3. پاختىنى يىغىپ ساقلاش كارخانىلىرىنىڭ تەننەرخ ھېسابات ۋە پايدا - زىيىنىنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىشى. پاختىنى يىغىپ ساقلاش كارخانىلىرى سېتىۋالغان، يۇقىرىقى تولۇقلاپ بېرىش دائىرىسىگە كىرىدىغان دەرىجە ئىچىدىكى ھەر 50 كىلوگرام ئۆلچەملىك ساپ پاختىغا 570 يۈەن بويىچە، بېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىدىن قەرز ئېلىپ دېھقانلارغا بېرىلىدۇ، مالىيىدىن بېرىلىدىغان باھا پەرقى تولۇقلىما پۇلى «يىغىۋېلىشقا تېگىشلىك باشقا پۇل — يىغىۋېلىشقا تېگىشلىك مالىيە تولۇقلىمىسى» سۈپىتىدە ھېسابات قىلىنىدۇ؛ مالىيىدىن بېرىلگەن باھا پەرقى تولۇقلىمىسى سېتىۋېلىش باھاسىدىن چېقىرۋېتىلىپ، ئاساسىي ھېسابلاش تەننەرخى قىلىنىدۇ. مەركەز مالىيىسى باھا پەرقىنى تولۇقلاپ بەرگەندىن كېيىن، پاختىنى يىغىۋېلىپ، ساقلاش كارخانىلىرى پايدا - زىيانغا ئۆزلىرى ئىگە بولۇپ ياراتقان تىجارەت پايدىسىنى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بىر تەرەپ قىلغاندىن كېيىن، ئالدى بىلەن مالىيە قەرزىنى قايتۇرۇشقا ئىشلىتىدۇ.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى پاختىنى يىغىپ ساقلاش كارخانىلىرى يۇقىرىقى تولۇقلاپ بېرىش دائىرىسىگە كىرىدىغان دەرىجە ئىچىدىكى پاختىدىن 978 مىڭ 726.80 تونىنا سېتىۋالدى، ئاپتونوم رايون ھەر 50 كىلوگرامىغا 57 يۈەندىن تولۇقلىما بېرىش بويىچە ھېسابلاپ، مەركەز بۇيرۇپ بەرگەن 1 مىليارد 115 مىليون 748 مىڭ 552 يۈەن پاختا سېتىۋېلىش باھا پەرقى تولۇقلىمىسىنى تاپشۇرۇۋالدى.

دۇ چياڭ

پاختا سېتىش تولۇقلىمىسى

1998 - يىلى ئاسىيا پۇل مۇئامىله كىرىزىسىنىڭ تەسىرىدە خەلقئارا بازاردا پاختا باھاسى يەنە چۈشۈپ كېتىپ، دۆلەت ئىچىدىكى پاختا بازىرىدا تەمىنلەش ئېھتىياجدىن ئېشىپ كېتىپ، شىنجاڭنىڭ پاختىسىنى سىرتقا سېتىش قىيىنلاشتى. شىنجاڭنىڭ پاختىسىنىڭ يېتەرلىك سېتىلىشىنى تېزلىتىپ، پاختا تىجارىتى قىلىدىغان تارماقلارنىڭ ئامبار قالدۇقىنى بىسىمىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، مالىيە مىنىستىرلىكى 1997 - يىللىق شىنجاڭ پاختىسىنى سېتىشقا نورمىلىق تولۇقلىما بېرىشنى قارار قىلدى ھەم «شىنجاڭنىڭ 1997 - يىللىق پاختىسىنى سېتىشقا مالىيىدىن نورمىلىق تولۇقلىما

بېرىش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى، بىكتۇەن، جۇڭخوا پاختا باش شىركىتى سانتان، 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن ئىلگىرى ئامباردا ساقلانغان شىنجاڭنىڭ 1997 - يىللىق پاختىسىغا دەرىجىسىگە، تالا ئۈزۈنلۇقىغا قارىماي مەركەز مالىيىسىدىن ھەر تونناسىغا 1500 يۈەن (50 كىلوگرامغا 75 يۈەندىن) ئۆلچەملىك تولۇقلىما بېرىشنى بەلگىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەمىنلىگۈچى كارخانىلار ئارا سېتىلغان پاختىلارغا بىردەك تولۇقلىما بەرمەسلىكنى؛ تەمىنلىگۈچى كارخانىلار نېسى سانتان پاختىلارنىڭ پۈلىنى يىغىۋالغاندىن كېيىن، ئاندىن تولۇقلىما بېرىشنى بەلگىلىدى. شىنجاڭ پاختىسىنى ساتىدىغان كارخانىلاردىن مەركەزنىڭ سېتىلغان شىنجاڭ پاختىسىغا مالىيەدىن تولۇقلىما بېرىش سىياسىتىدىن بەھرىمەن بولغاندىن كېيىن، مۇلازىمەت سۇپىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، خىراجەتنى تېخىمۇ تۆۋەنلىتىپ، پاختا سېتىش باھاسىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىپ، شۇ ئارقىلىق بازاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى.

مالىيە نازارىتى مالىيە مىنىستىرلىكى تارقاتقان «شىنجاڭنىڭ 1997 - يىللىق پاختىسىنى سېتىشقا مالىيەدىن نورمىلىق تولۇقلىما بېرىش چارىسى»گە ئاساسەن، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، «شىنجاڭنىڭ 1997 - يىللىق پاختىسىنى سېتىشقا مالىيەدىن نورمىلىق تولۇقلىما بېرىشنى يولغا قويۇش چارىسى توغرىسىدا»نى تۈزۈپ تارقىتىپ، تولۇقلىما بېرىش دائىرىسى، ئوبيېكتى ۋە تولۇقلىما ئېلىشنى ئىلتىماس قىلىش تەرتىپىنى كونكرېت بەلگىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە مۇنداق قوشۇمچە بەلگىلىمە چىقاردى: 1996 — 1997 - پاختا يىلىدا شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى، ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرى ئاپتونوم رايوندىكى 10 دۆلەت پاختا توقۇمچىلىق كارخانىسىغا نېسى سانتان پاختىلار ۋە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ (1998) 50 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنى ئىجرا قىلىپ 3 ئايلىق مۆھلەت بىلەن نېسى سانتان پاختىلار شۇنىڭدەك پاختا تىجارىتى قىلىدىغان تارماقلار 1997 - يىل 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە بولغان مەزگىلدە ئاپتونوم رايوندىكى پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىلىرىنى تەمىنلىگەن، لېكىن تېخىچە راسچوت قىلىنغان پاختىلارنىڭ پۈلىنى پاختا بىلەن تەمىنلىگۈچى كارخانىلار بەلگىلەنگەن مۆھلەتتە يىغىۋالالمىسا، 50 كىلوگرامغا 75 يۈەن ئۆلچەمدە بېرىلىدىغان تولۇقلىمىدىن بەھرىمەن بولالايدۇ. بۇ چاردە يەنە مۇشۇ سىياسەتتىن بەھرىمەن بولىدىغان پاختىنىڭ سېتىلىش باھاسى توغرىسىدا مۇناسىپ بەلگىلىمە چىقىرىلدى، يەنى شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى ئىچكى ئۆلكە، رايونلارغا سېتىپ، 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن ئىلگىرى ئامباردا ساقلىغان پاختىلارنىڭ باھاسى جەھەتتە شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى مۇلازىمەتنى ياخشىلاش، خىراجەتنى تۆۋەنلىتىش، رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇش، سېتىشنى تېزلىتىش پرىنسىپى بويىچە خېرىدارلار بىلەن كېلىشىدۇ؛ شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى، ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرى ئاپتونوم رايوندىكى پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنى تەمىنلىگەن پاختىنىڭ باھاسى جەھەتتە تەمىنلىگۈچى ئورۇن بىلەن ئېھتىياجلىق ئورۇن ئۆزلىرى كېلىشىدۇ، دەپ بەلگىلەندى.

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى پاختا - چىگە كارخانىلىرى يۇقىرىقى تولۇقلىما بېرىش دائىرىسىگە كىرىدىغان 136 مىڭ 12. 176 تونىنا پاختا سېتىپ، مەركەز مالىيىسى بۇيرۇپ بەرگەن 204 مىليون 261 مىڭ 181 يۈەن پاختا سېتىش تولۇقلىما پۇلىنى تاپشۇرۇۋالدى.

دۇ چياڭ

«دۆلەتنىڭ نامرات رايونلار مەجبۇرىيەت ماتارىپى قۇرۇلۇشى» مەبلىغىنىڭ بۇيرۇپ بېرىلىشى

«دۆلەتنىڭ نامرات رايونلار مەجبۇرىيەت ماتارىپى قۇرۇلۇشى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «قۇرۇلۇش» دېيىلىدۇ) دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى بىلەن مالىيە مىنىستىرلىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئوتتۇرىغا قويغان «دۆلەتنى پەن - تېخنىكا، ماتارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش» ئىستراتېگىيىسىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، 1995 - يىلدىن 2000 - يىلغىچە بولغان مەزگىلدە يولغا قويۇلىدىغان نامرات رايونلارنىڭ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ياردەم بېرىشنى مەقسەت قىلغان ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇش.

مەركەزنىڭ «قۇرۇلۇش» ئومۇمىي پىلانىغا ئاساسەن، بۇ قۇرۇلۇش مەملىكەت بويىچە ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنى «1 - 2 - 3 - بۆلەك» ئىسىن ئىمبارەت 3 قاتلامغا بۆلۈپ، قەدەم - باسقۇچ بويىچە يولغا قويۇلىدۇ، شىنجاڭنى ئۈز ئىچىگە ئالغان 9 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىن تەركىب تاپقان «3 - بۆلەك»تە 1998 - يىلدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭدا دۆلەت دەرىجىلىك 25 نامرات ناھىيە، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 5 نامرات ناھىيە «قۇرۇلۇش» ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە موري، ئۇچتۇرپان، پەيزاۋات ناھىيىلىرى شىنجاڭنىڭ «قۇرۇلۇش» سىناق نۇقتىسى قىلىندى.

دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى بىلەن مالىيە

مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە «قۇرۇلۇش» مەبلىغى ئومۇمىي سېلىنمىسى ئىچىدە، ھەر دەرىجىلىك يەرلىك مالىيە بۆلۈمى بېرىدىغان ۋە مەركەز مەخسۇس بەرگەن مەبلەغ 1:1.5 نىسبەتتە تۆۋەن بولمىغان نىسبەت بويىچە ئەملىيلەشتۈرۈلىدۇ ۋە باناداشتۇرۇلىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ئۆلكە دەرىجىلىكتە باناداشتۇرۇلغان مەبلەغ بىلەن مەركەز بەرگەن مەخسۇس پۇلنىڭ نىسبىتى 1:0.8 دىن تۆۋەن بولۇشقا بولمايدۇ. شىنجاڭ بۇ تۈرگە سېلىشنى پىلانلىغان مەبلەغ 656 مىليون 55 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز سالغان مەخسۇس تۈر مەبلىغى 256 مىليون يۈەن (نۆقتىدا سىناق قىلىش مەبلىغى بولغان 13 مىليون يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولۇپ، سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ %39نى ئىگىلەيدۇ، نۆقتىدا سىناق قىلىش مەبلىغى بولغان 13 مىليون يۈەنلىك ئالدىنئالا بۇيرۇپ بېرىلگەنلىكىنى ھېسابقا ئالمىغاندا قالغان مەبلەغ 3 يىلغا بۆلۈپ، يەنى 1998 - يىلى 70 مىليون يۈەن، 1999 - يىلى 90 مىليون يۈەن، 2000 - يىلى 83 مىليون يۈەن بۇيرۇپ بېرىلىدۇ؛ ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن باناداشتۇرۇلغان مەبلەغ 207 مىليون 400 مىڭ يۈەن (نۆقتىدا سىناق قىلىش مەبلىغى 13 مىليون يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولۇپ، سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ %31.6نى ئىگىلەيدۇ، بۇ مەبلەغ 3 يىلغا بۆلۈپ، يەنى 1998 - يىلى 69 مىليون يۈەن (نۆقتىدا سىناق قىلىش مەبلىغى 13 مىليون يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1999 - يىلى 72 مىليون يۈەن، 2000 - يىلى 66 مىليون 400 مىڭ يۈەن بۇيرۇپ بېرىلىدۇ؛ ئالايەت، ناھىيىلەر مالىيىسىدىن باناداشتۇرۇلغان مەبلەغ 183 مىليون 100 مىڭ يۈەن بولۇپ، سېلىنغان مەبلەغنىڭ %27.9نى ئىگىلەيدۇ؛ باشقا غەيرىي مالىيە يوللىرى ئارقىلىق توپلاپ باناداشتۇرۇلغان مەبلەغ 9 مىليون 555 مىڭ يۈەن بولىدۇ.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈرگە كىرگۈزۈلگەن 30 ناھىيىگە 207 مىليون 979 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغانىدى، ئەملىيەتتە 184 مىليون 699 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئەقلەشتۈرۈلۈپ، پىلان %88.8 تۇرۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز سالغان 70 مىليون يۈەن ۋە ئاپتونوم رايون باناداشتۇرغان 69 مىليون يۈەن تولۇق ئەقلەشتى؛ «قۇرۇلۇش» تۈرىنى يولغا قويۇش پىلانلانغان 402 مەكتەپنىڭ 355 دە ئىش باشلاندى، يېڭىدىن سېلىش ۋە ئۆزگەرتىپ سېلىش پىلانلانغان مەكتەپ ئۆيى كۆلىمى 285 مىڭ 309 كۋادرات مېتىر بولۇپ، ئەملىيەتتە 267 مىڭ 210 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇشتا ئىش باشلاندى، يىل ئاخىرىدا پۈتكەن قۇرۇلۇش كۆلىمى 171 مىڭ 986 كۋادرات مېتىر بولۇپ، پۈتۈش نىسبىتى %64.4كە يەتتى؛ سېتىۋېلىش پىلانلانغان يالغۇز كىشىلىك پارتا - ئورۇندۇق 89 مىڭ 32 پۈرۈش بولۇپ، ئەملىيەتتە 34 مىڭ 550 پۈرۈش سېتىۋېلىنىدى؛ 1998 - يىلى 12 مىڭ 721 مەكتەپ مۇدىرى ۋە ئوقۇتقۇچىنى تەربىيىلەش پىلانلانغان بولۇپ، ئەملىيەتتە 2171 مەكتەپ مۇدىرى، ئوقۇتقۇچى تەربىيىلەندى.

جالاڭ پۈجياڭ

مالىيە نازارەتچىلىكى ۋە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك خىزمىتى

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا دۆلەت ئورۇنلىرى، كوللېكتىپ ئورۇنلار، مەمۇرىي، كەسىپىي ئورۇنلار، يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە باشقا كارخانا ئورۇنلىرىدىن بولۇپ، 126 مىڭ 555 ئورۇن تەكشۈرۈلۈپ، ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىتىلگەن 284 مىليون 30 مىڭ يۈەن پۇل ئېنىقلاپ چىقىلدى، بۇنىڭدىن خەزىنىگە كىرگۈزۈشكە تېگىشلىك بولغىنى 254 مىليون 550 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئەملىيەتتە، خەزىنىگە 224 مىليون 280 مىڭ يۈەن كىرگۈزۈلدى.

1998 - يىلى مالىيە نازارەتچىلىكى خىزمىتىدە خام چوتنى ئىجرا قىلىش ۋە مالىيە باشقۇرۇش دەۋر قىلىنىپ، ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇشتىن مەخسۇس تۈر بويىچە نىشانلىق تەكشۈرۈشنى يولغا قويۇش يولىغا قاراپ بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىندى. مەخسۇس تۈر بويىچە تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە ئالاقىدار تارماقلارغا پائال ماسلىشىپ نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاپتونوم رايون ئۈيۇشتۇرغان ئاشلىقنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىگە ۋە 9 - ئايدىكى ئاپتونوم رايونىنىڭ ج خ، تەپتىش، سوت، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ كىرىم - چىقىمدىن ئىبارەت 2 لىنىيىنى ئەملىيلەشتۈرۈشنى تەكشۈرۈش خىزمىتىگە ئىشتىراك قىلىندى.

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ مالىيە خام چوتنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، شۇ جايدىكى مالىيىنىڭ ماڭاشنى ئايمۇ ئاي تارقىتىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن مالىيە نازارىتى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرگە شۇ يەردە تۇرۇشلۇق مالىيە تەكشۈرگۈچى ئالاھىدە خادىملىرىنى ئەۋەتتى.

ياڭ خۇ

رويخەتكە ئېلىنغان مەسئۇل بوغالتىرلار-دىن ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن رويخەتكە ئېلىنغان مەسئۇل بوغالتىرلاردىن مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش ئېلىنمىدىغان ئىمتىھانغا قاتنىشىدىغانلارنىڭ شىنجاڭ ئىمتىھان

رايوندا 7773 ئادەم تىزىملاتتى، مەلۇم قىلىنغان ئومۇمىي ھېساب تۇرى 19 مىڭ 996 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 75% كۆپەيدى. ئەمەلىيەتتە يەككە ھېساب تۇرى بويىچە ئىمتىھانغا قاتناشقانلار 8228 ئادەم (قېتىم) بولۇپ، ئوتتۇرىچە ئىمتىھان بېرىش نىسبىتى 40.26% بولدى. ئىمتىھان نەتىجىسىدە: بوغالتىرلىقتا لايىقەتلىك بولغانلار 159 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 5.97%، ئىقتىسادىي تەپتىشلىكتە لايىقەتلىك بولغانلار 45 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 6.66%؛ مالىيە باشقۇرۇشتا لايىقەتلىك بولغانلار 87 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 7.8%؛ ئىقتىسادىي قانۇن جەھەتتە لايىقەتلىك بولغانلار 107 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 5.3%؛ باج قانۇنى جەھەتتە لايىقەتلىك بولغانلار 151 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 8.59% بولدى. 1994 — 1998 - يىلغىچە ھەمسە تۇردە لايىقەتلىك بولغانلار 38.

جاۋ شياۋژېن

باج

يەرلىك باج خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ يەرلىك باج سىستېمىسى تاپقان كىرىم 4 مىليارد 245 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 19.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە سودا - سانائەت بېجى كىرىمى 3 مىليارد 865 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 20.5% ئاشتى؛ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ تاپاۋەت بېجى كىرىمى 157 مىليون 790 مىڭ يۈەن؛ پاي شىركىتى بىرلەشمە تىجارەت كارخانىلىرىنىڭ تاپاۋەت بېجى كىرىمى 16 مىليون 750 مىڭ يۈەن؛ باشقا كىرىملەر 205 مىليون 440 مىڭ يۈەن.

1. كىرىم تېپىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك ھەققىي كۆچەيتىلدى. ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە «باج يىغىش خىزمىتىگە ئاساسلىق رەھبەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمى» يولغا قويۇلۇپ، دائىرىگە بۆلۈپ ھۆددىگە ئېلىنىپ، مەسئۇلىيەت شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. جايلارغا خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتىلىپ، كىرىم تېپىش خىزمىتىگە ھەيدەكچىلىك، يېتەكچىلىك قىلىنىپ، كىرىم تېپىش ۋەزىپىسىنىڭ ھەققىي ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىندى.

باج پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش، سىناق سالمىقى يەنمۇ كۆچەيتىلدى. باج يىغىش پىلانى ۋاقتىدا تەڭشەپ، بۆلۈپ چۈشۈرۈلدى ھەم باج كىرىمىنىڭ سۈرئىتىنى ئانالىز قىلىش، سىناش كۆچەيتىلىپ، 5 كۈندە بىر قېتىم مەلۇمات يوللاش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى؛ باج مەنبەسىنى ئانالىز قىلىش، نازارەت قىلىش سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە ئورنىتىلىپ، باج مەنبەسىنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئۇنۇملۇك نازارەت قىلىش، تىزگىنلەش سالمىقى كۆچەيتىلىپ، باج پىلانىنى باشقۇرۇش تېخىمۇ ئىلمىيلەشتۈرۈلدى، توغرا ئىزغا سېلىندى.

2. دۆلەت كارخانىلىرى، كوللېكتىپ كارخانىلاردىن باج ئېلىشنى باشقۇرۇش سالمىقى تېخىمۇ كۆچەيتىلدى. «كارخانا تاپاۋەت بېجىنى مەلۇم قىلىشنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى»، «كارخانا تاپاۋەت بېجىنىڭ نۆقتىلىق باج مەنبەسىنى نازارەت قىلىش، تىزگىنلەپ باشقۇرۇش چارىسى»، «يېغىپ ھېسابلاپ تولۇق تاپشۇرۇش خىزمىتىنى باھالاش چارىسى» قاتارلىق بىر قاتار تۈزۈملەر تۈزۈلۈپ تاپاۋەت بېجى باشقۇرۇشنى يۇقىرىغا مەلۇم قىلىش، زور باج مەنبەسىنى نازارەت قىلىپ، تىزگىنلەش، يېغىپ ھېسابلاپ تولۇق تاپشۇرۇش خىزمىتىنى سىناق قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە رىشايە قىلمىدىغان قائىدە بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇشقا قاراپ قەدەم تاشلاندى. يېغىپ ھېسابلاپ تولۇق تاپشۇرۇش خىزمىتى يولغا قويۇلۇپ، باج تاپشۇرغۇچىلار ئۆزى يېغىپ ھېسابلاش، باج ئورگانلىرى نۆقتىلىق تەپتىش قىلىشتىن ئىبارەت، يېغىپ تاپشۇرۇش ئىسلاھاتى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 27 مىڭ 474 كارخانا يېغىپ ھېسابلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا ئالغان كارخانا 10 مىڭ 99، زىيان تارتقان كارخانا 17مىڭ 375. كارخانىلار ئۆزى جەملەپ، تەڭشەش ئارقىلىق ئاشۇرغان تاپاۋەت بېجى 132 مىليون 950 مىڭ يۈەن، تولۇقلاپ تاپشۇرغان تاپاۋەت بېجى 43 مىليون 180 مىڭ يۈەن، باشقا تۈرلۈك بەرلىك باج 43 مىليون 480 مىڭ يۈەن بولدى؛ 3762 كارخانا نۆقتىلىق تەكشۈرۈلۈپ، 2647 كارخانىدىكى مەسىلىلەر تەكشۈرۈپ تېپىلدى، تەكشۈرۈپ تولۇقلانغان تاپاۋەت بېجى 20 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە، باشقا تۈرلۈك يەرلىك باج 43 مىليون يۈەنگە، جەرىمانە 11 مىليون يۈەنگە يەتتى.

3. تاپشۇرۇلمىغان باج زور كۈچ بىلەن ئېنىقلاندى. دۆلەت باش باج ئىدارىسى ئوتتۇرىغا قويغان «1998 - يىلى پېڭدىن تاپشۇرۇلماي قالغان باجلارنى پۈتۈنلەي يىغىۋېلىش، كونىراپ كەتكەن باجلارنى 20% قىسقارتىش ئاساسىدا يەنە 50%نى ئېنىقلاش» تەلىپىگە ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك يەرلىك باج تارماقلىرى نۆقتىلىق باج تۈرلىرى ۋە باج تاپشۇرمىغان نۆقتىلىق مۇئامىلىدارلارنى ئېنىقلاش سالمىقىنى زورايتىپ، قاتتىق ئېنىقلاش تەدبىرىنى بەلگىلىدى ۋە قوللاندى؛ باجنى باشقۇرۇش ھوقۇق دائىرىسىنى چىڭىتىپ،

بارلىق كېمەپتىش، كەچۈرۈم قىلىش، كېچىكتۈرۈشنىڭ دەستىقلاش ھوقۇقىنىڭ ئەمەلدىن قالدۇرىدى؛ جەرىمانە ۋە كېچىكتۈرۈش پۇلى قوشۇپ ئېلىشنى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، قايتا - قايتا سۆيلىنىۋىرىپ تاپشۇرمىغان، قىلمىشى ئېغىرلاردىن باجنى قەتئىي تولۇق ئېلىش تەدبىرىنى يولغا قويۇپ، ئېلىشقا تېگىشلىك باج پۇلىنى ئۆز قەرىلىدە تولۇق خەزىنىلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلدى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يەرلىك باج سىستېمىسى يېڭىدىن تاپشۇرۇلماي قالغان باجنىڭ تولۇق ئېنىقلاپ يىغىۋېلىش ئاساسىدا يەنە كونىراپ كەتكەن 180 مىليون يۈەندىن كۆپرەك باجنى ئېنىقلاپ، كونىراپ كەتكەن باجنىڭ %54تىن كۆپرەكىنى قىسقارتتى.

4. تەپتىش قىلىش سالمىقى زورايتىلىپ، باج جەھەتتە قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرى قاتتىق، تېز تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك يەرلىك باج تەپتىشلىك تارماقلىرى دېلو تەكشۈرۈشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، كۈندىلىك تەپتىش قىلىش، مەخسۇس تۈر بويىچە تەپتىش قىلىش ۋە مەخسۇس دېلونى تەپتىش قىلىشنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، چوڭ دېلو، مۇھىم دېلولارنى ۋە نۇقتىلىق ساھە، نۇقتىلىق باج مەنبەلىرىنى تەپتىش قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، پاش قىلىنغان دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى. 1998 - يىلى تۆرلۈك باج تاپشۇرغۇچىلاردىن 144 مىڭ 953 ى تەكشۈرۈلۈپ، مەسىلە بار 51 مىڭ 194 ئورۇن تېپىپ چىقىلدى، 48 مىڭ 520 ئورۇنلىق دېلوسى ئاخىرلاشتۇرۇلدى، تەكشۈرۈپ، تولۇقلاپ خەزىنىلەشتۈرۈلگەن باج كىرىمى 407 مىليون 380 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

5. باج يوشۇرغان، باشقۇرۇشتىن قاچقان ئورۇنلار ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاندى. 1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك يەرلىك باج تارماقلىرى كۈچ تەشكىللەپ، دۆلەت بېجى، سودا - سانائەت، تېخنىكا نازارەتچىلىكى، ئۆلچەم قاتارلىق تارماقلار بىلەن ماسلىشىپ، ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە باج يوشۇرغان، باشقۇرۇشتىن قاچقانلارنى ئومۇمىيۈزلۈك، تور سېلىش شەكلىدە ئېنىقلىدى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە باج يوشۇرغان، باشقۇرۇشتىن قاچقان 17 مىڭ 975 ئورۇن ئېنىقلىنىپ، 19 مىليون 740 مىڭ يۈەن باج پۇلى، كېچىككەن باج پۇلى، جەرىمانە تولۇقلاپ يىغىۋېلىندى.

6. شەخسىي تاپاۋەت بېجىنى يىغىش ۋە باشقۇرۇش چىڭ تۇتۇلدى. ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى جايلاردا ئەسلىدىكى تۆرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى داۋاملىق ئىجرا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئويۇن قويۇش بازىرىدىكى شەخسىي تاپاۋەت بېجىنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى»، «شەخسىي مۇكاپات تاپاۋەت بېجىنى تاپشۇرۇش ۋە باشقۇرۇش توغرىسىدا بەلگىلىمە»لەرنى تۈزۈپ چىقىپ، شەخسىي تاپاۋەت بېجى ئېلىش ۋە باشقۇرۇشنى تېخىمۇ قېلىپلاشتۇردى. مەخسۇس تۈر بويىچە تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىش ۋە قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش پائال قانات يايدۇرۇلۇپ، يەككە سودا - سانائەتچىلەر، خۇسۇسىي كارخانىلار، ئالاھىدە كەسىپلەر، يۇقىرى كىرىملىك ئامما ئۈزلۈكسىز گۇرۇھلار قاتارلىق باج مەنبەلىرىنى نازارەت قىلىش، تىزگىنلەش، ئۆلاردىن باج ئېلىش نۇقتىلىق كۈچەيتىلدى. ۋاكالەتەن تۇتۇپ قېلىپ، ۋاكالەتەن تاپشۇرۇش خىزمىتىنى تەكشۈرۈش ۋە يەككە، خۇسۇسىي تىجارەتچىلەرگە ھېساب ئېچىپ بېرىش، تۈزۈم تۈزۈپ بېرىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، شەخسىي تاپاۋەت بېجىنى يىغىش خىزمىتى ئۈزلۈكسىز يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە شەخسىي تاپاۋەت بېجى كىرىمى 506 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يەتتىپ (بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت بېجى ئىدارىسى ۋاكالەتەن يىغقىنى 19 مىليون 900 مىڭ يۈەن)، 1997 - يىلدىكىدىن %28.2 ئاشتى.

7. باج قانۇنى ئىجراسىنى تەكشۈرۈش چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى. جايلارغا قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش بىرلەشمە خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتىلىپ، باج سىياسىتىنىڭ ئىجرا قىلىنىشى، يىغىلغان باجنىڭ باشقۇرۇلۇشى، دېلولارنىڭ تەكشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىنىشى، ۋېكسېللارنىڭ باشقۇرۇلۇشى، قانۇننى ئىجرا قىلىشقا ئائىت ھۆججەتلەر قاتارلىق جەھەتلەردە ئەتراپلىق ھەيدەكچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلدى، جايلار ئۆز - ئۆزىنى %100 تەكشۈرۈش ئاساسىدا، نۇقتىلىق ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى، ئارىلاپ تەكشۈرۈش نىسبىتى %30 تىن ئاشتى، يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ئۆز ئالدىغا تۈزۈپ چىققان، باج قانۇن - نىزاملىرىغا، سىياسەتكە خىلاپ بولغان 5 پارچە ھۆججەت چەكلەندى ۋە تۈزىتىلدى، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلارنىڭ جازالاش مۇڭاپىق بولماسلىق قىلمىشىدىن 3ى تۈزىتىلدى.

جۇ زىشياڭ

دۆلەت بېجى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت بېجى سىستېمىسى 1998 - يىلى تاپقان تۆرلۈك باج كىرىمى 7 مىليارد 184 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتىپ، %13.7 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىچكى سودا - سانائەت بېجى 6 مىليارد 760 مىليون 860 مىڭ يۈەنگە يەتتىپ، %17.8؛ قوشۇلما قىممەت بېجى، ئىستېمال بېجى

6 مىليارد 436 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 17.9% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى يەنىلا ئانچە ياخشى بولمىدى، بازار ئىستېمالى سۇسلاشتى، كارخانىلارنىڭ زىيىنى بىر ئاز كۆپەيدى، ئىقتىساد باج مەنبەسى بەكلا كەمچىل بولدى، ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت بېجى سىستېمىسىدا يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە رەھبەرلىك دائىرە بويىچە ھۆددىگە ئېلىپ، كىرىمنى تۇتۇش، قاتلامۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاش، تاپشۇرۇلمىغان باجلارنى زور كۈچ بىلەن ئېنىقلاپ تاپشۇرغۇزۇش خىزمىتى يولغا قويۇلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىدا تاپشۇرۇلمىغان باجلارنى ئېنىقلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، تاپشۇرۇلمىغان باجنى ئېنىقلاش ۋەزىپىسى تەقسىملىنىپ، ئېنىقلاش مەسئۇلىيىتى ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، يالغۇز شۇ يىلدىكى يېڭىدىن باج تاپشۇرماسلىق ئەھۋالى توسۇلۇپلا قالماستىن، ئىلگىرىكى يىللاردا تاپشۇرۇلمىغان باجلارمۇ 60% تىن كۆپرەك ئازايتىلدى، ئېنىقلانغان تاپشۇرۇلمىغان باج 570 مىليون يۈەن بولۇپ، بىر يىللىق باج كىرىمىنىڭ 7.9% نى، باجنىڭ كۆپىيىش نىسبىتىنىڭ 10% نى ئىگىلىدى. نېفىت، نېفىت خىمىيە سانائىتى، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، سودا، تاماكا، ھاراق ساھەلىرىنىڭ مەخسۇس تۈر بېجىنى تەكشۈرۈش ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى؛ دۆلەتنىڭ سودا كارخانىلىرىنىڭ بېجىنى تەكشەش سىياسىتى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى؛ 530 مىليون يۈەن قەرز باج ئارقىلىق قايتۇرۇلدى؛ باج يوشۇرغان، باشقۇرۇشتىن قاچقانلارنى ئېنىقلاش خىزمىتى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇلۇپ، باج يوشۇرغان، باشقۇرۇشتىن قاچقان 12 مىڭ 363 ئورۇن ئېنىقلاندى؛ 20 مىڭدىن ئارتۇق باج تاپشۇرغۇچى كارخانا تەپتىش قىلىنىپ، 930 مىليون يۈەن باج پۇلى تەكشۈرۈپ تولۇقلاندى.

1998 - يىلى دۆلەت بېجى خىزمىتىدە باج يەڭگۈش، باشقۇرۇش ئىسلاھاتى ۋە كادىرلار تۈزۈمى ئىسلاھاتىدا مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت بېجى سىستېمىسى باشقۇرىدىغان 200 مىڭدىن ئارتۇق باج تاپشۇرغۇچىنىڭ 88% ى باج بېجىرىش مۇلازىمەت زالىغا يەغىپ باشقۇرۇلىدىغان، يەغىپ باج ئېلىنىدىغان بولدى؛ يەغىپ ئېلىنغان باج پۇلى ئومۇمىي باج كىرىمىنىڭ 95% ىدىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى؛ شەھەر - بازارلاردىكى كارخانىلارنىڭ ئۆز قەرىلىدە مەلۇم قىلىش نىسبىتى 95% كە، يەككە سودا سانائەتچىلەرنىڭ مەلۇم قىلىش نىسبىتى 90% كە يەتتى؛ يېزىلاردىكى كارخانىلارنىڭ ئۆز قەرىلىدە مەلۇم قىلىش نىسبىتى 90% كە، يەككە سودا - سانائەتچىلەرنىڭ مەلۇم قىلىش نىسبىتى 85% تىن كۆپرەككە يەتتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت بېجى سىستېمىسىدا تەسىس قىلىنغان باج بېجىرىش مۇلازىمەت زالى 130 دىن ئاشتى؛ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 85% ناھىيە دەرىجىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىدا باج ئېلىش - باشقۇرۇش ئىدارىسى ياكى تورى تەسىس قىلىندى، باج يەغىش ئىشىدا كومپيۇتېر كەلكە قوللىنىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت بېجى سىستېمىسىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ئىدارىلىرىدا تەسىس قىلىنغان ئاپپاراتلار ئاز كەم 50%، باج پونكىتى 75% تىن كۆپرەك قىسقارتىلدى، ۋىلايەت دەرىجىلىك ئىدارىلار ئورگىنىدىكى بۆلۈم، ئىشخانىلار 30% تىن كۆپرەك قىسقارتىلدى، ش ئۇ ئا ر دۆلەت باج ئىدارىسى ئورگىنىنىڭ باشقارما، ئىشخانىلىرى ئىلگىرىكى 23 تىن 16 گە قىسقارتىلدى.

شيې جۈن

خەلق بانكىسى

پۇل مۇئامىلە خىزمىتى ھەققىدە ئومۇمىي بايان

1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ پۇل مۇئامىلە سىستېمىسى پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋە مەملىكەتلىك پۇل مۇئامىلە خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىلە ئىسلاھاتىغا دائىر تۈرلۈك قانۇن، سىياسەتلەرنى پائال ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پۇل مۇئامىلە خېيىمخەتەرلىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ ۋە ئۇنى پەسەيتىپ، پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتىنى ياخشىلاپ، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۈدا راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشتى.

1. دۆلەتنىڭ پۇل كرېدىت سىياسىتى توغرا ئىجرا قىلىنىپ، مەركىزىي بانكىنىڭ «كۆزنەكلىك يېتەكچىلىكى» كۈچەيتىلىپ، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا مەدەت بېرىش بىلەن كرېدىت خېيىمخەتەرلىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشقا ھەيدەكچىلىك ۋە يېتەكچىلىك قىلىندى.

خەلق بانكىسىنىڭ ھەر دەرىجىلىك بانكىلىرى ئاپتونوم رايونىمىز ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئىستراتېگىيىلىك نىشانىنى زىچ دەۋر قىلىپ، دۆلەتنىڭ ماكرولۇق ئىقتىسادىي سىياسىتىنى تەكشىشىگە پائال ماسلىشىپ، «مۇڭلۇپىق قىسىش» تىن ئىبارەت پۇل سىياسىتىنى يولغا قويۇشنىڭ كۈچ مەركىزىنى كرېدىت قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەكشەشنى

ئىلگىرى سۈرۈشكە قارىتى؛ مەركىزىي بانكىنىڭ فونكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ھەر قايسى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا مەدەت بېرىش بىلەن كرېدىت خېيىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ىسر تەرەپ قىلىشىغا توغرا يېتەكچىلىك قىلىپ، كرېدىت يۆنىلىشىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، سودا بانكىسىنىڭ كرېدىت مەبلىغىنى مۇۋاپىق تەڭشىشىگە ھەيدەكچىلىك قىلدى، ھەر قايسى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئاساس كەسىپلەرگە، ئاساس مۇئەسسەسىلەرگە، شۇنىڭدەك ئۇستۇنلۇككە ئىگە كارخانىلار ۋە مەھسۇلاتلارغا بېرىدىغان كرېدىت مەبلىغىنى سېلىشنى كۆزەيتىشكە مەدەت بەردى؛ پۇل كرېدىت خىزمىتىنىڭ يېتەكچى پىكرىنى ۋاقتىدا توزۇپ ھەم تۆۋەنگە تارقىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە دائىر تۈرلۈك كرېدىت سىياسىتى تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانىنىڭ ئەملگە ئېشىشىغا ئۈنۈملۈك مەدەت بەردى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىدىكى تۈرلۈك ئامانەت پۇل قالدۇقى 133 مىليارد 660 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 14 مىليارد 720 مىليون يۈەن ئاشتى؛ پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ تۈرلۈك قەرز پۇل قالدۇقى 131 مىليارد 840 مىليون يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 10 مىليارد 290 مىليون يۈەن ئاشتى.

2. پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتى ياخشىلىنىپ، ئۈنۈملۈك كرېدىت سېلىنمىسى كۆزەيتىلىپ، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنىڭ ماس قەدەمدە راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

بىرىنچىدىن، نېفىتلىك، تېلېگراف، يېزا ئېلېكتر توري، شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسىلىرى، ئاشلىق ئامبارلىرى سىغىمى، باھاسى مۇۋاپىق تۈرالغۇ ئۆي قاتارلىق قۇرۇلۇۋاتقان تۈراقلىق مۇلۈك تۈرلىرىنىڭ قەرز پۇلغا بولغان ئېھتىياجىغا ھەقمقي كاپالەتلىك قىلىندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاساسىي قۇرۇلۇش قەرز پۇلى 12 مىليارد 930 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈلۈپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 740 مىليون يۈەن كۆپەيتىلدى. ئىككىنچىدىن، بېكىنمە قەرز پۇل، بانكا پېرېۋوت چېكى يولغا قويۇلۇپ، بانكا گۇرۇھلىرى قەرز پۇلى سىناق تەرىقىسىدە بېجىرىلىپ، سانائەت، تاشقى سودا ئېكسپورتى، چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارىتىدىكى كرېدىت مەبلىغىگە بولغان ئېھتىياجىغا ئۇمۇمىيۈزلۈك مەدەت بېرىلىپ، سانائەت ئىقتىسادىنىڭ ۋە ئېكسپورت ۋەزىيىتىنىڭ ئۈزلۈكسىز ياخشىلىنىشى پائال ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئۈچىنچىدىن، دۆلەتنىڭ كرېدىت ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش سىياسىتى ئەستايىدىل ئىزچىل ئىجرا قىلىنىپ، يېزا ئىگىلىكىگە ۋە ئۈنۈمگا ئالاقىدار كەسىپلەرگە سېلىنمىدىغان كرېدىت سېلىنمىسى ھەقمقي كۆپەيتىلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا يېزا ئىگىلىك قەرز پۇلى 8 مىليارد 340 مىليون يۈەنگە، يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن قىسقا مۇددەتلىك يېزا ئىگىلىك قەرز پۇلى 1 مىليارد 325 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈلۈپ، 18.8% كۆپەيتىلدى؛ يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش قەرز پۇلى 31 مىليارد 350 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈلۈپ، 200 مىليون يۈەن كۆپەيتىلدى. تۆتىنچىدىن، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا ئاكتىپ مەدەت بېرىلدى. تۈرلۈك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئارقىلىق شەھەر، يېزا بازارلىرىنى ئېچىشتىكىسى كرېدىت ئېھتىياجىغا مەدەت بېرىلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغچە پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنى ئاساس قىلغان يېزا - بازار كارخانىلىرى ۋە يەككە، خۇسۇسىي كارخانىلارغا 3 مىليارد 407 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. بەشىنچىدىن، تۈرالغۇ ئۆي كرېدىت مۇلازىمەت سىستېمىسى ئورنىتىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، تۈرالغۇ ئۆي، ئاپتوموبىل قاتارلىق شەخسىي ئىستېمال كرېدىت كەسپى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغچە پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن ھەرخىل ئۆي - زېمىن قەرز پۇلى 516 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئىستېمال كرېدىتى كەسپىنى ئۈنۈملۈك قوزغاتتى. ئالتىنچىدىن، ئاپتونوم رايون بويىچە 5 سۈغۇرتا شىركىتى 270 مىليارد 889 مىليون يۈەنلىك ھەرخىل خېيىمخەتەر مەسئۇلىيىتىنى بىرلىكتە ئۈستىگە ئېلىپ، 2 مىليارد 326 مىليون يۈەن سۈغۇرتا ھەققى كىرىم قىلدى، 869 مىليون يۈەن ھەرخىل تۆلەم (قايتۇرۇش) پۇلى چېقىم قىلىپ، سۈغۇرتىنىڭ ئىقتىسادىي تولۇقلىما رولىنى خېلى ياخشى جارى قىلدۇردى. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن ئىلگىرى تەۋەلىكتە بار بولغان قانۇنىي ئىگە ئاكسىيە ئاپپاراتى 5 بولۇپ، يىل ئاخىرىدىكى سودىلىشىش مىقدارى 80 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ ھاۋالە مەبلەغ شىركىتى، پۇل مۇئامىلە ئىجارىكەشلىكى، گۇرۇھكەشلىك قاتارلىق غەيرىي بانكا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئۆلچەملىك ۋە قانۇن - نىزام بويىچە تىجارەت قىلىش ئېڭى تېخىمۇ ئۈستى، تىجارەت ئەھۋالى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى.

3. پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش قانۇن بويىچە كۈچەيتىلىپ، تەۋەلىكىنىڭ پۇل مۇئامىلە بىخەتەرلىكىگە ھەقمقي كاپالەتلىك قىلىندى.

1998 - يىلى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنى نازارەت

قىلىش - باشقۇرۇش تېخنىكا كۆچەيتىلىپ، قانۇن - نىزامغا خىلاپ پۇل مۇئامىلە قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلدى.

بىرىنچىدىن، تەدبىر بەلگىلىنىپ، نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت توزۇمى ئەملىيلەشتۈرۈلدى. ھەر دەرىجىلىك پۇل مۇئامىلە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى تەكشىلدى ۋە تولۇقلاندى، «بانكا ئاپپاراتىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىلىپ، ئۇزۇنگە قاراشلىقلارنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش پرىنسىپى بويىچە ھەر دەرىجىلىك خەلق بانكىلىرىنىڭ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئوبيېكتى، مەزمۇنى ۋە مۇھىم نۇقتىسى ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش خىزمىتى يېغىنى توزۇمى ئورنىتىلدى، پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت توزۇمى ئورنىتىلدى، ھەر قايسى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى بىلەن پۇل مۇئامىلە تەرتىپىنى قوغداش بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاندى، شۇ ئارقىلىق نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ۋەزىپىسى قاتلاملىق قاتلام ئەملىيلەشتۈرۈلدى.

ئىككىنچىدىن، نۇقتىلىق ھالدا شەھەر، يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ چەمئى خېيىمخەتىرىنىڭ ئالدى ئېلىندى. يېزا ئامانەت قەرز كوپىراتىپلىرى قېلىپلاشتۇرۇش نىشانىنى دەۋر قىلىپ قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇپ، يېزا ئامانەت - قەرز ھەمكارلىقىنى باشقۇرۇش توزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ مەبلەغ ئەملىي كۆچىنى ئاشۇردى، مەبلىغى قەرزگە چىقىشايدىغان يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنى ئۈنۈمۈرسال توزۇمىنى يېزا ئامانەت قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ تىجارەت خېيىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى پەسەيتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، ئۈنۈمۈرسال توزۇش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە ئۇنىڭ مۇناسىپ ئىش بېجىرىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، ئۈنۈمۈرسال توزۇش ۋەزىپىسى ئېغىر رايونلارغا خىزمەت گۇرۇپپىسى ۋە ۋەزىپىلىك كادىر ئەۋەتىپ، نۇقتىلىق ياردەم بېرىپ، خېلى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. شەھەر ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ چەمئى خېيىمخەتىرىنى پەسەيتىش خىزمەت لايىھىسى توزۇپ چىقىلىپ، نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت توزۇمى ئەملىيلەشتۈرۈلدى، شەھەر ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ مەبلىغىنى، كىرىمىنى ئېنىقلاش ۋە تولۇق سۈغۇرتىلاش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى، يۇقىرى خېيىمخەتەرلىك كوپىراتىپلارنىڭ توزۇمىنى ئۈزۈگەرتىش سۈرئىتى تېزلىتىلدى، يۇقىرى خېيىمخەتەرلىك كوپىراتىپلارنىڭ مەبلەغنى كۆپەيتىپ، پايىنى كېڭەيتىشگە پول قويۇلدى، شۇ ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنىڭ چەمئى ئەھۋالىدا تۇپتىن ياخشىلىنىش بارلىققا كەلتۈرۈلدى.

ئۈچىنچىدىن، غەيرىي نەق مەيدانداً نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشقا دائىر تۈرلۈك خىزمەت توزۇملىرى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، نەق مەيدانداً تەپتىشلىك قىلىش بويىچە تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلدى، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى كەسپىنىڭ قائىدىگە ئۇيغۇنلۇقىنى ۋە تىجارەت خېيىمخەتىرىنىڭ پۈتۈن جەريانىنى نازارەت قىلىپ تىزگىنلەش ئىقتىدارى تەدرىجىي يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4283 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى يىللىق تەكشۈرۈلدى. غەيرىي نەق مەيدانداً نازارەت قىلىپ تىزگىنلەشنىڭ كۆرسەتكۈچ سىستېمىسى ۋە مەلۇمات يوللاش تەلىپى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، غەيرىي نەق مەيدانداً نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشتىكى قايتما ئۆچۈر توزۇمى قېلىپلاشتۇرۇلدى، تۇراقسىز خاراكتېرلىك كۆرسەتكۈچنىڭ مەشغۇلات ئورنى ھېسابى ۋە كىرىم سۈپىتىنىڭ مەشغۇلات ئورنى ھېسابى ئورنىتىلىپ، غەيرىي نەق مەيدانداً نازارەت قىلىپ، تىزگىنلەش بىلەن نەق مەيدانداً تەكشۈرۈپ توغرىلاشنى بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، غەيرىي نەق مەيدانداً نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ نازارەت قىلىپ كۆزنىتىش ۋە ئالدىن سىگنال بېرىش رولى بىر قەدەر ياخشى جارى قىلدۇرۇلدى. 320 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىنىڭ كرېدىت باشقۇرۇش ئەھۋالى ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى تور - نۇقتىلىرىنىڭ نەق پۇل باشقۇرۇشى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلدى، نەق پۇل باشقۇرۇش بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلغان ئاپپاراتلار ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەنقىد قىلىندى ياكى جازالاندى. ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى مەخسۇس تەكشۈرۈلۈپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش قەرز پۇلىنى باشقۇرۇشنى كۆچەيتىشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. خەلق بانكىسى سىستېمىسىنىڭ ھېساب سىرتىدىكى ھېسابى ۋە قائىدىگە خىلاپ تىجارەت ئەھۋالى ئوستىدە ئۇز - ئۈزىنى تەكشۈرۈش ئورۇنلاشتۇرۇلدى، دۆلەت ئىلكىدىكى 4 سودا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تارقىتىش ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى.

تۆتىنچىدىن، بانكا ئاپپاراتلىرىنىڭ بازارغا كىرىشىگە رۇخسەت قىلىش ۋە يېڭى كەسىپ تۈرلىرىنى ئېچىشنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش كۆچەيتىلدى، «ئاپتونوم رايوندا سودا بانكىسى تەسىس قىلغان تارماق ئاپپاراتلارنى باشقۇرۇشنى كۆچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلىپ، ھەر قايسى سودا بانكىلىرىنىڭ شۆبە، تارماق ئاپپاراتلارنى تەسىس قىلىش

توغرىسىدىكى ئىلتىماسى ھەر قايسى سودا بانكىلىرىنىڭ ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى، قانۇن - نىزام بويىچە تىجارەت قىلىش ئەھۋالى ۋە خەلق بانكىسىنىڭ نازارەت قىلىپ، باشقۇرۇش ئىقتىدارى ئەھۋالىنى ئومۇملاشتۇرۇپ ئويلىنىش ئاساسىدا قاتتىق ئىگىلەندى. شەھەر ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭ خەلق بانكىسىغا تەستىقلاتماي تەسىس قىلغان 41 شۆبە، تارماق ئاپپاراتى ئېنىقلىنىپ ئەملدىن قالدۇرۇلدى ۋە قوشۇۋېتىلدى، 20 شەھەر ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىغا ئۆزگەرتىلمەكچى. سودا بانكىلىرى يولغا قويغان بانكا كارتىسى كەسپى ۋە ئۇقتۇرۇشلۇق ئامانەت پۇل كەسپىنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش كۆچەيتىلدى. تەۋەلىكتىكى پۇل مۇئامىله ئاپپاراتىنىڭ يېڭى كەسىپ تۈرىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، ئۆزى بىلگەنچە بانكا يېڭى كەسىپ تۈرىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى توسۇلدى.

بەشىنچىدىن، راسچوتنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، راسچوت خېيىمخەتىرىنىڭ ئالدى ئېلىندى ۋە ئۇ پەسەيتىلدى. چېقىم راسچوت چارىسىنى تەشۋىق قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى ئەستايىدىل، ياخشى ئىشلەندى، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىندى، گۇرۇپپا خادىملىرى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك شۆبە بانكىلار ۋە ئالاقىدار ناھىيىلىك تارماق بانكىلارغا تەكشۈرۈشكە، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ئەۋەتىلىپ، چېقىم راسچوت چارىسىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى ئىگىلىنىپ، چېقىم راسچوت چارىسىنى ئىزچىل يولغا قويۇش داۋاملىدىكى كونكرېت مەسىلىلەر كۆزدە تۇتۇلۇپ، ئۇنى ھەل قىلىش چارىسى ۋە ياخشىلاش توغرىسىدىكى تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. «راسچوتنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلىپ، ۋېكسېل ئالماشتۇرۇش، سچوت باشقۇرۇش، بانكىلار ئارا ھېسابات تۈزۈمى ۋە سودا بانكىسىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى راسچوت باشقۇرۇش تۈزۈمى قەتئىي قېلىپلاشتۇرۇلدى، راسچوتنىڭ تۈرلۈك ئاساسىي خىزمەتلىرى كۆچەيتىلدى، راسچوت يوللىرى راۋانلاشتۇرۇلۇپ، راسچوت باشقۇرۇشتىكى يوچۇقلار ئېتىلدى. مۇكەممەل بولغان ئىچكى چېكلەش، ئىجتىمائىي نازارەتچىلىك مېخانىزمى ئورنىتىلدى، راسچوت توغرىسىدا 1200 قېتىم مەسلىھەت بېرىش، پاش قىلىش ماتېرىيالى تاپشۇرۇۋېلىندى.

ئالتىنچىدىن، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ تۈرلۈك قىلمىشلار قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، پۇل مۇئامىله تەرتىپى ھەقىقي قوغدالدى. «شەخسىي ھاۋاله پۇل ئامانىتى» نى يولغا قويۇش نامىدا ئاھالىلەرنىڭ شەخسىي پۇل ئامانىتىنى يۇقىرى ئۆسۈم بىلەن جەلپ قىلىشتەك قانۇن - نىزامغا خىلاپ قىلمىشلار قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. سۇغۇرتا بازىرىنىڭ تەرتىپى ئومۇميۈزلۈك رەتكە سېلىنىپ، سۇغۇرتا ئاپپاراتلىرىنىڭ قائىدىگە خىلاپ ھالدا تىجارەت ۋاكالەتچىلىك ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلىش، كەسىپ دائىرىسىدىن ھالقىپ تىجارەت قىلىش، قائىدىگە خىلاپ ھالدا يېڭى سۇغۇرتا تۈرىنى يولغا قويۇش، ھەق نىسبىتىنى خالىغانچە ئۆستۈرۈش ياكى چۈشۈرۈش، شۇنىڭدەك پاكىتنى يوشۇرۇش، ھۆججەت، ئىسپاتلارنى ئۆزگەرتىش قاتارلىق قانۇن - نىزامغا خىلاپ قىلمىشلارغا قاتتىق جازا بېرىلدى. باشلامچىلىق بىلەن پۇل مۇئامىلىدىكى «ئۆچ قالايمقان» نى تەرتىپكە سېلىش خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىنىپ، تۈرلۈك قانۇنسىز شاخلىتىپ سېتىش، قانۇنسىز شەكلى ئۆزگەرگەن لاتارىيە بېلىتى سېتىش، قانۇنسىز مەبلەغ توپلاش قاتارلىق ھەرىكەتلەر ئۇنۇملۇك چەكلەندى. ج خ ئورگانلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىنىپ، ئۆز تەۋەلىكىدىكى گۇرۇپكەشلىك ساھەسى ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىندى ۋە قېلىپلاشتۇرۇلدى؛ ئاپتونوم رايوندىكى 38 فوند جەمئىيىتى ئېنىقلىنىپ، تەرتىپكە سېلىنىپ، فوند جەمئىيىتىنىڭ قېلىپلاشقان ھالدا خىزمەت ئىشلىشى ۋە ساغلام راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، تەۋەلىكتىكى پۇل مۇئامىله تەرتىپى قوغدالدى.

4. تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تاشقى ئىقتىسادىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

بىرىنچىدىن، تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇشقا بەلگىلەنگەن بانكىنىڭ مۇناسىۋەتى كۆچەيتىلىپ، تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكىلارنىڭ تاشقى پېرېۋوت كەسپى بويىچە ئىچكى قىسمىدا ئۆزىنى ئىدارە قىلىش تۈزۈمى ۋە قاتتىق كەسپىي مەشغۇلات قائىدىسى تۈرغۇزۇشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىندى. ئىككىنچىدىن، تاشقى پېرېۋوت جەھەتتىكى قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلىپ، ئۇرۇمچى رايوندىكى تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن رايون، شەھەردىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك بانكىلارنىڭ تاشقى پېرېۋوت كەسپى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، بانكىنىڭ تاشقى پېرېۋوت تىجارەت كەسپى قېلىپلاشتۇرۇلدى. ئۈچىنچىدىن، خەلقارا كىرىم - چىقىمنى ستاتىستىكىلاش، ئانالىز قىلىش ۋە ئالدىن مۆلچەرلەش سەۋىيىسى تېخىمۇ ئۆستۈرۈلۈپ، ئاپتونوم رايوندىكى تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكىلارنىڭ پېرېۋوت سېتىش سومما سىنىڭ بىر مەزگىل شىددەت بىلەن ئېشىشتەك ئەھۋالى

ۋاقتىدا تەكشۈرۈلۈپ، دوكلات قىلىنىپ، كارخانىلارنىڭ ئاشقى پىرىبۇوتنى قاچۇرۇش، ئاشقى پىرىبۇوت ھايانكەشلىكى قىلىش قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، دۆلەتنىڭ ئاشقى پىرىبۇوتىنىڭ ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئاساس يارىتىپ بېرىلدى. تۆتىنچىدىن، ئاشقى پىرىبۇوتنى قاچۇرۇش، ئاشقى پىرىبۇوت ھايانكەشلىكى دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلىپ، خەلقئارا كىرىم - چىقىمنىڭ تەڭپۇڭلۇقى ۋە خەلق پۇلىنىڭ پىرىبۇوت نىسبىتىنىڭ مۇقىملىقى قوغدالدى.

بەشىنچىدىن، ئىمپورت - ئېكسپورتقا تۆلىنىدىغان پىرىبۇوتنى تەكشۈرۈپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىش خىزمىتى ئىستايىدىل ياخشى ئىشلىنىپ، نورمال تۈرلەرنى نازارەت قىلىش كۈچەيتىلدى. ئالتىنچىدىن، چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنى بىرلىشىپ يىللىق تەكشۈرۈش خىزمىتى پائال ياخشى ئىشلىنىپ، تاشقى پىرىبۇوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكا ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ تاشقى پىرىبۇوت كەسپى پائالىيىتى قېلىپلاشتۇرۇلدى. يەتتىنچىدىن، چەت ئەللەرگە مەبلەغ سېلىشتىكى تاشقى پىرىبۇوت خېيىمخەتىرى ۋە مەبلەغنىڭ كېلىش مەنبەسىنى تەكشۈرۈش كۈچەيتىلىپ، ھەر دەرىجىلىك تاشقى پىرىبۇوت شۆبە ئىدارىلىرىنىڭ چەت ئەللەرگە مەبلەغ سېلىشنى بېجىرىشتىكى تاشقى پىرىبۇوت خېيىمخەتىرى، تاشقى پىرىبۇوتنىڭ كېلىش مەنبەسىنى تەكشۈرۈشنىڭ قېلىپلاشقان تەرتىپى ۋە كەسپىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى بەلگىلىنىپ، چەت ئەللەرگە مەبلەغ سېلىشتىكى تاشقى پىرىبۇوت باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يايدۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى. سەككىزىنچىدىن، چەت ئەل كاپىتالى ۋە تاشقى قەرزنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى، « تاشقى قەرزنى ستاتىستىكا قىلىپ نازارەت قىلىشتا يولغا قويۇلىدىغان تەپسىلىي پرىنسىپ، ۋە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان يۆمشاق دېتالغا ئالاقدار بەلگىلىمىلەرنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلىپ، تاشقى قەرز كەسپىنىڭ مەشغۇلات تەرتىپى تېخىمۇ قېلىپلاشتۇرۇلدى. توققۇزىنچىدىن، پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، تاشقى پىرىبۇوت تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى.

5. مەملىكەتلىك پۇل مۇئامىلە خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، خەلق بانكىسىنىڭ يېڭى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىندى.

باش بانكىنىڭ «جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىش» تەلىپىگە ۋە بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، خەلق بانكىسىنىڭ ۋىلايەت، شەھەرلەردە تەكرار تەسىس قىلىنغان 13 شۆبە، تارماق ئاپپاراتى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى؛ ناھىيىلىك تارماق بانكىلارنىڭ فۇنكسىيىسى تەڭشىلىپ، يېزا ئامانەت - قەرز كوپىراتىپلىرىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش نۇقتىلىق كۈچەيتىلدى ھەم نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمەت مەسئۇلىيىتى ئادەملەرگىچە كونكرېت ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى؛ ئۇلار باشقۇرغان بارلىق ئىقتىسادىي ئەمەلىي گەۋدىلەر، جۈملىدىن، پۇل مۇئامىلە تۈرىدىكى 42 ئەمەلىي گەۋدە ۋە 55 غەيرىي پۇل مۇئامىلە ئەمەلىي گەۋدە ئادەم، مالىيە، ماددىي ئەشيا جەھەتتە ئۈزۈل - كېسىل ئايرىۋېتىلدى؛ جۇڭگو خەلق بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، جۇڭگو خەلق بانكىسى شىئەن شۆبىسىنىڭ ئۈرۈمچى پۇل مۇئامىلىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئىش ئورنى ۋە ئۈرۈمچى مەركىزىي تارماق بانكىسى تەشكىل قىلىنىپ، بىر قاتار مۇھىم ئىسلاھات ۋەزىپىسى ئورۇندالدى.

1999 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى خەلق بانكىسى ئۈرۈمچى مەركىزىي تارماق بانكىسى يېڭى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى بويىچە ئىشقا كىرىشىپ، خەلق بانكىسى باش بانكىسى بىلەن شىئەن شۆبە بانكىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئەسلىدىكى خەلق بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ دۆلەت خەزىنىسىنى باشقۇرۇش، چېگىنى ئېنىقلاش، نەق پۇل تارقىتىش، پۇل مۇئامىلە ستاتىستىكىسى، بىخەتەرلىك، قوغداش قاتارلىق پۇل مۇئامىلە مۇلازىمەت فۇنكسىيىسىنى ۋە تاشقى پىرىبۇوت، تاشقى قەرزنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۈستىگە ئالدى؛ ئۆز تەۋەلىكىنى باشقۇرۇش پرىنسىپى بويىچە، تەۋەلىكىدىكى بانكا ئاپپاراتلىرى ۋە غەيرىي بانكا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى (سۇغۇرتا ئاكسىيە بۇنىڭ سىرتىدا) نى قانۇن بويىچە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

لۇ شىگۈەي

دۆلەت خەزىنىسى خىزمىتى

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك دۆلەت خەزىنىسى تارماقلىرى دۆلەت ۋە يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش ۋە مۇلازىمەت قىلىش مەقسىتىدە، مالىيە، باج تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، 1998 - يىلدىكى تۈرلۈك دۆلەت خەزىنىسى ۋەزىپىسىنى، شۇنىڭدەك ئاپپارات ئىسلاھاتى داۋامىدىكى كەسپىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش خىزمىتىنى ئورۇندىدى. خەزىنىگە كىرگۈزۈلگەن مەركەز خام چوتى كىرىمى 5 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەزگە يوللانغان خام چوت كىرىمى 1 مىليارد 840 مىليون يۈەن، مەركەز ئاپتونوم رايونغا قايتۇرۇپ بەرگەن باج كىرىمى 3 مىليارد 860 مىليون يۈەن. بېجىرىلگەن مەركەزنىڭ قوشۇمچە يارداەم كىرىمى 7 مىليارد 570 مىليون يۈەن، بۇنىڭ

ئىچىدە نورمىلىق قوشۇمچە يارىدەم كىرىمى 1 مىليارد 940 مىليون يۈەن. خەزىنىگە كىرگۈزۈلگەن يەرلىك خام چوت كىرىمى 6 مىليارد 660 مىليون يۈەن. يەرلىككە ئاجرىتىپ بېرىلگەن خام چوت چىقىمى 14 مىليارد 740 مىليون يۈەن. ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى يەرلىك مالىيە قالدۇقى 380 مىليون يۈەن. سودا بانكىسى ماسلاشتۇرۇپ ۋە تەشكىللەپ تارقاتقان دوكومېنت شەكلىدىكى زايوم 2 مىليارد 603 مىليون يۈەن، ئىلگىرىكى يىللاردىكى ھەرخىل زايوملارنىڭ دىرى بىلەن ئۆسۈمىدىن تېگىشىپ بېرىلگىنى 255 مىليون يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە ئورۇنلار زايومىنىڭ دىرى بىلەن ئۆسۈمى 31 مىليون يۈەن، شەخسلەر زايومىنىڭ دىرى بىلەن ئۆسۈمى 224 مىليون يۈەن).

ما شياۋيۈن

ئالتۇن، كۈمۈش سېتىۋېلىش ئەھۋالى

جۇڭگو خەلق بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبېسىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئالتۇن سېتىۋېلىش پىلانى 5519 كىلوگرام، بۇنىڭ ئىچىدە كان ئالتۇنى 5500 كىلوگرام، زالتاي ئالتۇن 19 كىلوگرام ئىدى. ئەملىيەتتە 6472 كىلوگرام ئالتۇن سېتىۋېلىپ، مەملىكەت بويىچە 8 - ئورۇندا تۇردى، 2526 كىلوگرام كۈمۈش سېتىۋالدى. 725 كىلوگرام ئالتۇننى، 539 كىلوگرام كۈمۈشنى سېتىشقا سەپلەپ بېرىپ، سېتىشنى باش بانكا چۈشۈرگەن پىلان دائىرىسىدە تىزگىنلىدى. ئالتۇن سېتىۋېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئالتۇن ئىدارىسىگە ۋاكالىتەن 13 مىليون 104 مىڭ يۈەن ئالتۇن تەرەققىيات فوندى يىغىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئۈدا، مۇقىم راۋاجلىنىشىغا ئاساس سالدى. باش بانكا چۈشۈرگەن ئالتۇن - كۈمۈش يۆتكەش ۋەزىپىسىنى بىخەتەر ئورۇنداپ، باش بانكىنىڭ ئالتۇن تاۋلاش زاۋۇتىغا 6000 كىلوگرام ئالتۇن تاپشۇرۇپ، تاۋلاش زاۋۇتىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ساپ ئالتۇندىن 500 كىلوگرام، يۇقىرى دەرىجىلىك ساپ كۈمۈشتىن 1000 كىلوگرام قايتۇرۇپ كېلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ ئالتۇن، كۈمۈشكە بولغان ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلدى.

جىن پىڭ

سۇغۇرتا بازىرى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى چەكلىك شىركىتى، جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ ئۆمۈر سۇغۇرتىسى چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ بىڭتۈەن سۇغۇرتا شىركىتى، جۇڭگو «تىنچ ئوكيان» سۇغۇرتا شىركىتى، جۇڭگو «ئامانلىق» سۇغۇرتىسى چەكلىك پاي شىركىتىدىن ئىبارەت 5 سۇغۇرتا شىركىتى ئاپتونوم رايون بويىچە 373 شۆبە، تارماق سۇغۇرتا ئاپپاراتى تەسىس قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە جۇڭگو خەلق باش بانكىسىنىڭ تەستىقى بىلەن 1998 - يىلى جۇڭگو «ئامانلىق» سۇغۇرتىسى چەكلىك پاي شىركىتى سانجى، غۇلجا، تۇرپان، كورلا شەھەرلىرىدە تەسىس قىلغان 4 تارماق شىركەتمۇ بار.

1998 - يىلى سۇغۇرتا شىركەتلىرى خېيىمخەتەر ئېگىنى كۆچەيتىپ، سۇغۇرتا تۈرى قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېڭى كەسىپ ساھەسىنى ئېچىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى كەسىپىنىڭ مۇقىم ئىلگىرىلەش، جىسمانىي سۇغۇرتا كەسىپىنىڭ تېز ئېشىشتەك ياخشى ۋەزىيىتىنى ساقلىدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى سۇغۇرتا ئاپپاراتلىرى ئۈستىگە ئالغان خېيىمخەتەر مەسئۇلىيىتى 270 مىليارد 889 مىليون يۈەنلىك بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.71% ئاشتى، سۇغۇرتا ھەققىدىن قىلغان كىرىمى 2 مىليارد 326 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 29.37% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى كەسىپىنىڭ سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 1 مىليارد 83 مىليون يۈەن بولۇپ، 12.22%، جىسمانىي سۇغۇرتا كەسىپىنىڭ سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 1 مىليارد 242 مىليون يۈەن بولۇپ، 49.1% ئاشتى. مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى بازار ئىگىلىرى سوممىسىنىڭ 46.6%نى؛ جىسمانىي سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 53.4%نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايوندىكى سۇغۇرتا شىركەتلىرى 869 مىليون يۈەن تۆرلۈك تۆلەم پۇلى چىقىم قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تۆلەم پۇلى 611 مىليون يۈەن بولۇپ، تۆلەم بېرىش نىسبىتى 42.56%، جىسمانىي سۇغۇرتىنىڭ تۆلەم (قايتۇرۇش) بېرىش چىقىمى 258 مىليون يۈەن بولدى.

سۇغۇرتا بازىرىنىڭ ئاساسىي ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، خەلق بانكىسىنىڭ ش ئۇ ئا ر شۇبېسى ئاپتونوم رايون بويىچە سۇغۇرتا بازىرىنىڭ تەرتىپىنى ئومۇميۈزلۈك رەتكە سېلىپ، ئاۋئاتسىيە كۆتۈلمىگەن خېيىمخەتەر سۇغۇرتىسى قاتارلىق سۇغۇرتا كەسىپلىرىنى مەخسۇس تەكشۈرۈپ، ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، قائىدىگە خىلاپ قىلمىشلارنى جازالىدى؛ سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىرىدىن 2 قېتىم سالاھىيەت ئىمتىھانى ئېلىپ، سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىرى گۇۋاھنامە بىلەن ئىش ئورنىغا چىقىش تۈزۈمىنى تەدرىجىي يولغا قويدى؛ سۇغۇرتا شىركەتلىرى ئەمدى «تۆلەم بەرمەي، سۇغۇرتا ھەققىنى قايتۇرۇش» ئىشىنى قىلمايدىغان بولدى.

لى چىڭ

تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا راسچوت

قىلىنغان، سېتىلغان تاشقى پىرېۋوت سوممىسى 2 مىليارد 26 مىليون 870 مىڭ دوللارغا يېتىپ، %11. 22 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە راسچوت قىلىنغان تاشقى پىرېۋوت 599 مىليون 150 مىڭ دوللار، سېتىلغان تاشقى پىرېۋوت 1 مىليارد 427 مىليون 720 مىڭ دوللار، راسچوت قىلىنغان تاشقى پىرېۋوت بىلەن سېتىلغان تاشقى پىرېۋوتنىڭ تەتۇر پەرقى 828 مىليون 570 مىڭ دوللار بولدى.

1. دائىملىق تۇرلەرنى نازارەت قىلىش كۇچەيتىلىپ، تاشقى پىرېۋوت كەسپى خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى.

1) ئىمپورتقا تۆلەنگەن تاشقى پىرېۋوتنى تەكشۈرۈپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىش ئىشى تېخىمۇ كۇچەيتىلىپ، تاشقى پىرېۋوتنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتى پۈتۈن كۇچ بىلەن قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىلنىڭ بېشىدا، ش ئۇ ئا ر تاشقى پىرېۋوت ئىدارىسى ئىمپورتقا تۆلەنگەن تاشقى پىرېۋوتنى تەكشۈرۈپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىشنى كۇچەيتىپ، تاشقى پىرېۋوتنى قاچۇرۇۋېتىش، تاشقى پىرېۋوت ئالدامچىلىقىنى قىلىش يوچۇقلىرىنى ئېتىش ئۈچۈن، «ئىمپورتقا تاشقى پىرېۋوت تۆلەيدىغان كارخانىلار تىزىملىكى» ۋە تاشقى پىرېۋوت ئىدارىسى راستلىقىنى تەكشۈرگەن ئورۇنلار ئىسملىكىنى ۋاقتىدا ئېلان قىلىپ، بەلگىلىمە بويىچە تۆلىگەن تاشقى پىرېۋوت سوممىسى 500 مىڭ دوللاردىن ئاشقان تاموژنىغا مەلۇم قىلىش ھۆججىتىنى بەلگىلىمە بويىچە قەتئىي «2 قېتىم سېلىشتۇرۇش» تىن ئۆتكۈزۈش، 500 مىڭ دوللاردىن تۆۋەنلىرىنى ئوخشىمىغان دەرىجىدە ئارىلاپ تەكشۈرۈشتە چىڭ تۇردى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، بانكا چىقىم قىلغان تاشقى پىرېۋوت سوممىسى 878 مىليون 549 مىڭ 600 دوللارغا، ئىمپورت كارخانىلىرى چىقىم قىلغان تاشقى پىرېۋوتنىڭ تەكشۈرۈپ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن سوممىسى 818 مىليون 715 مىڭ 400 دوللارغا يەتتى. 7 - ئايدا، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش تارماقلىرى ج خ، تاموژنا، تاشقى سودا قانارلىق تارماقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ، تاشقى پىرېۋوتنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ساختا ۋاكالەتچىلىك قىلىش قىلمىشىنىڭ ئاپتونوم رايوندا داۋاملىق يۈز بېرىشىنى چەكلىدى، دۆلەت تاشقى پىرېۋوتنىڭ قولدىن چىقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

2) ئېكسپورتتىن كىرىم قىلىنغان تاشقى پىرېۋوتنى تەكشۈرۈپ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئېكسپورتتىن كىرىم قىلىنغان تاشقى پىرېۋوتنى تەكشۈرۈپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىش تالوندىن 5987سى تارقىتىلدى، 6149ى تاپشۇرۇۋېلىندى، 5949 ى تەكشۈرۈپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلدى، تەكشۈرۈپ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن سوممىسى 407 مىليون 197 مىڭ 600 دوللار بولدى. 1 - تۇرکۈمدىكى ئىشەنچلىك كارخانىلار ئىسملىكى ئېلان قىلىنىدى، قەرەلدىن ئۆتۈپ كەتكەن تەكشۈرۈپ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىش تالونىنىڭ سانى جەمئى، شۇنداقلا قەرەلى ئۆتۈپ كېتىشكە ئورۇنلۇق سەۋەب كۆرسىتىپ بېرەلمىگەن ئېكسپورت كارخانىلىرىغا قارىتا تارقىتىپ بېرىلمىغان تالون سانىنى تىزگىنلەش قانارلىق ئۇسۇللار قوللىنىلىپ، قەرەلى ئۆتۈپ كەتكەن، سوممىسى 37 مىليون 380 مىڭ دوللارلىق 470 تالون ئېنىقلاپ چىقىلدى.

3) تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكىنىڭ تاشقى پىرېۋوت كەسپى ئۇستىدىكى نازارەتچىلىك، باشقۇرۇش كۇچەيتىلدى. تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكىلارنىڭ تاشقى پىرېۋوت سىياسىتىنى ئىجرا قىلىش، تاشقى پىرېۋوت كەسپىنى قانات يايدۇرۇش، ئىچكى قىسمىدا تەڭپۇڭ بولۇش، كەسپىي مەشغۇلات تەرتىپىنى چىڭىتىش قانارلىق ئەھۋاللىرىنى دائىملىق تەكشۈرۈش ۋە مەخسۇس تەكشۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، بانكىلارنىڭ تاشقى پىرېۋوت كەسپىنى يولغا قويىدىغان 198 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى، چەت ئەل پۇلى تېگىشىش نۇقتىلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىشى، تارقىلىشىغا ئوخشاش ئاساسىي ئەھۋالى ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاندى، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ بازارغا كىرىش، بازاردىن قايتىپ چىقىش، گۇۋاھنامە ئالماشتۇرۇش ئىشلىرىنى تەكشۈرۈپ، تەستىقلاش خىزمىتى چىڭىتىلدى. 12 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 97 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى يولغا قويغان تاشقى پىرېۋوت كەسپى، ۋاكالەتەن بېجىرىلىدىغان تاشقى پىرېۋوت كەسپىلىرىنى بىۋاسىتە تىجارەت قىلىشقا ئۆزگەرتىش تەستىقلاپ بېرىلدى، 17 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىنىڭ تاشقى پىرېۋوت كەسپىنى ۋاكالەتەن بېجىرىش سالاھىيىتى ئېلىپ تاشلاندى، 4 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىنىڭ تاشقى پىرېۋوت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش سالاھىيىتىنى ئېلىپ تاشلاش توغرىسىدا يۇقىرىغا پىكىر يوللاندى.

4) تاشقى پىرېۋوت قارىغۇ بازىرىغا زەربە بېرىلىپ، نورمال پۇل مۇئامىلە تەرتىپى قوغدالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش شۆبە ئىدارىلىرى ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، رادىئودا ئاڭلىتىش، تېلېۋىزوردا كۆرسىتىش، تەشۋىقات ماتېرىياللىرىنى تارقىتىش، ج خ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىش قانارلىق كۈچ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، تاشقى پىرېۋوت قارىغۇ بازىرى ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، تاشقى پىرېۋوت ھايانكەشلىرىنى خېلى زور ۋەسۋەسگە سېلىپ، جەمئىيەتنىڭ

هەر قايسى ساھەلىرىدە خەلى ياخشى تەشۋىقات رولىنى ئويناپ، ناشقى پىرىۋوت پۇل مۇئامىله تەرتىپىنىڭ مۇقىملىقىنى قوغدىدى.

2. كاپىتال تۈرلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، چەت ئەل كاپىتالى ۋە ناشقى قەرز خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى.

1) چەت ئەللەرگە مەبلەغ سېلىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئۇنتكىلى قانتىق ئىگىلەندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك ناشقى پىرىۋوت باشقۇرۇش شۇبە ئىدارىلىرىنىڭ چەت ئەلگە مەبلەغ سېلىش كەسپىنى بېجىرىش تەرتىپى ۋە ھوقۇق دائىرىسى بەلگىلىنىپ، ناشقى پىرىۋوت خىيىمخەتىرى ۋە ناشقى پىرىۋوت مەنبەسىنى تەكشۈرۈش ئىشى قەتئىي ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بېجىرىلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە چەت ئەللەرگە مەبلەغ سالىدىغان 13 كارخانىنىڭ خىيىمخەتىرى تەكشۈرۈلۈپ، 37 مىليون 638 مىڭ دوللار مەبلەغ سېلىندى.

2) ناشقى قەرزنى ستاتىستىكا قىلىش، نازارەت قىلىش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەندى. ھەربىر قەرزنىڭ ئېلىنىشى ۋە قايتۇرۇلۇشى ۋاقتىدا تىزىملىنىپ، توغرىلىنىپ سانلىق مەلۇماتنىڭ ئەتراپلىق، توغرا ۋە مۇكەممەل بولۇشى كاپالەتلەندۈرۈلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تۈرلۈك ناشقى قەرز قالدۇقى 2 مىليارد 147 مىليون 561 مىڭ 800 دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە بۇاستە ناشقى قەرز 212 مىليون 452 مىڭ 200 دوللار، ناشقى پىرىۋوتتىن قەرزگە ئۆزگەرتىلگىنى 986 مىليون 343 مىڭ 900 دوللار، شەخسىي تىجارەتنىڭ ناشقى پىرىۋوت قەرزى 948 مىليون 765 مىڭ 700 دوللار.

3) چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنى بىرلىشىپ يېللىق تەكشۈرۈش خىزمىتى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەندى. ناشقى ئىقتىساد - سودا، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇشى، تاموژنا قاتارلىق تارماقلار بىلەن زىچ ماسلىشىپ، يېللىق بىرلەشمە تەكشۈرۈش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمەلىيەتتە تەكشۈرۈشكە قاتناشقان كارخانا 469 بولۇپ، يېللىق تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى 80.3% بولدى. تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولغان كارخانا 353، ئۇلارنىڭ سالغان مەبلىغى 959 مىليون دوللار، رويخەتكە ئالدۇرغان مەبلىغى 648 مىليون 700 مىڭ دوللار بولۇپ، ئەمەلىي چىقارغان مەبلىغى 571 مىليون 190 مىڭ دوللار.

3. خەلقئارا كىرىم - چىقىمنى ستاتىستىكىلاش، ئانالىز قىلىش ۋە مۇلچەرلەش سەۋىيىسى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. 1998 - يىل 5 - ئايدىن باشلاپ ھەر ئايدا ناشقى پىرىۋوت كىرىم - چىقىم ئانالىزى دوكلاتى يۇقىرىغا يوللاندى؛ كۆپ قېتىم يۇمشاق دېتاللارنىڭ دەرىجىسى ئۆستۈرۈلۈپ، بانكىلارنىڭ ناشقى پىرىۋوتنى راسچوت قىلىش، سېتىش ئەھۋالىنى يوللاش يېڭى سىستېمىسى ئىشقا سېلىندى. 12 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە خەلقئارا كىرىم - چىقىم 7308 قېتىم مەلۇم قىلىندى، بۇلارغا چېتىلىدىغان سومما 4 مىليارد 750 مىليون 235 مىڭ 330 دوللار؛ ناشقى پىرىۋوت سېچوتى 325 مىليون 710 مىڭ دوللار، بۇنىڭ ئىچىدە دائىملىق تۈرلەرنىڭ سېچوت قالدۇقى 188 مىليون 550 مىڭ دوللار، كاپىتال تۈرى سېچوت قالدۇقى 103 مىليون 510 مىڭ دوللار، چىقىم كاپالەت سوممىسى قالدۇقى 33 مىليون 650 مىڭ دوللار.

ۋاڭ شۇنپىڭ

پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئەھۋالى

خەلق بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبەسى 1998 - يىلى تۈرلۈك نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش خىزمەت تۈزۈمىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ ۋە قېلىپلاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىله خىيىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى رايون خاراكتېرلىك پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرىنىڭ چىقىم خىيىمخەتىرىنى نازارەت قىلىپ تىزگىنلەش ۋە تۇغما تۈگىتىشكە قارىتىپ، پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرىنىڭ قائىدىگە خىلاپ قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرىنىڭ تىجارەت باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ۋە خىيىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىقتىدارىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈردى.

1. غەيرىي نەق مەيداندا نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. پۈتۈن ھېسابات تۈرى بويىچە مەلۇمات يوللاش سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي سانلىق مەلۇماتلار ئامبىرىدىن غەيرىي نەق مەيداندا نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش مەلۇمات جەدۋىلىگە كىرەكلىك ئاساسىي سانلىق مەلۇمات يۇمشاق دېتاللىرىنى يېغىش خىزمىتى يولغا قويۇلۇپ، غەيرىي نەق مەيداندا نازارەت قىلىش - تىزگىنلەش كۆرسەتكۈچى سىستېمىسى ۋە مەلۇمات يوللاش تەلىپى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، غەيرىي نەق مەيداندا نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئۇچۇرىنى قايتۇرۇش تۈزۈمى قېلىپلاشتۇرۇلدى، تۇراقسىز كۆرسەتكۈچنىڭ مەشغۇلات ئورنى ھېسابى ۋە مەبلەغ سۈپىتىنىڭ مەشغۇلات ئورنى ھېسابى تۇرغۇزۇلدى ھەم ئايمۇ ئاي ستاتىستىكىلاپ ئانالىز قىلىنىپ، غەيرىي نەق مەيداندا نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنىڭ كۆزىتىش ۋە ئالدىن سىگنال بېرىش رولى تولۇق جارى قىلدۇرۇلدى.

2. راسچوت باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى.

ۋېكسېل ئالماشتۇرۇش، سچوت باشقۇرۇش، بانكىلار ئارا

هېسابات قىلىش تۈزۈملىرى ۋە سودا بانكىسىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى راسچوت باشقۇرۇش تۈزۈمى راۋۇرۇس قىلىپلاشتۇرۇلدى؛ تەۋەلىكتىكى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى ۋە نۇقتىلىق كارخانىلارنىڭ پېرېۋوت چېكى ئۇچۇر ئارخىپى تۈرغۈزۈلدى؛ يىللىق تەكشۈرۈش، يېڭى گۇۋاھنامە ئالماشتۇرۇش ۋە غەيرىي ئاساسىي ئامانەت پۇل سېچوتىنى ئېنىقلاش كەسپى ئورۇندالدى؛ پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ سچوت ئېچىش ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلۈپ، قائىدىگە خىلاپ ئېچىلغان سچوتلار ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى ۋە قوشۇۋېتىلدى؛ راسچوت توغرىسىدىكى 1200 پارچىدىن ئارتۇق مەسلىھەت بېرىش، پاش قىلىش ماتېرىيالى بىر تەرەپ قىلىندى، بىر قېتىملىق 3 مىليون يۈەنلىك ساختا بانكا پېرېۋوت چېكى دېلوسى مۇۋەپپەقىيەتلىك توسۇپ قېلىندى، بىر قىسىم رايونلاردا يۇز بەرگەن بىرقاتار پۇل چېكى ئالداملىقى دېلولىرى توغرىسىدا ۋاقتىدا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىلدى.

3. قېلىپلاشتۇرۇپ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش كۆچەيتىلدى. ئۆسۈم نىسبىتى سىياسىتىنىڭ ئىجرا سىنى ئادەتتىكىدەك تەكشۈرۈش ۋە مەخسۇس تەكشۈرۈش خىزمىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇپ، 13 مىڭ 804 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى ۋە ئۇلارنىڭ تىجارەت تور - نۇقتىلىرى ئادەتتىكىدەك تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى قائىدىگە خىلاپلىق قىلغان 152 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەنقىد قىلىندى، 53 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىغا 1 مىليون 514 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى، 1214 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىنىڭ يۈقىرى ئۆسۈملۈك ئارىلاشما ئامانەت توپلاش قىلمىشىغا 690 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى ھەم ئۇنىڭ ئىچىدىكى 5 بانكا باشلىقى ۋە 4 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى مەسئۇلىغا گۇناھ يېزىش، ئاگاھلاندۇرۇش بېرىش قاتارلىق جازا بېرىلدى؛ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كرېدىت كارتىسى، بانكا كارتىسىدىن پايدىلىنىپ قانۇنغا خىلاپ ھالدا نەق پۇلنى ئالداپ ئېلىۋېلىشنى مەنئى قىلىش توغرىسىدىكى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» تۈزۈپ چىقىلىپ ھەمدە يولغا قويۇلۇپ، كۆپ سوممىلىق نەق پۇل چېقىمىنى تىزىملاپ ئەنگە ئېلىش تۈزۈمى قەتئىي ئىجرا قىلىندى، 36 مىڭ 495 پۇل مۇئامىلە تىجارەت تور - نۇقتىسى ۋە كارخانىنىڭ نەق پۇلنى باشقۇرۇشى تەكشۈرۈلۈپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى قائىدىگە خىلاپلىق قىلغان 465 ئورۇن ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەنقىد قىلىندى، 64 ئورۇنغا جەرىمانە قويۇلدى؛ كۆپ سوممىلىق پۇل ئامانىتىنى ئەنگە ئېلىشقا مەلۇم قىلىش تۈزۈمى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىنىپ، 111 مىڭ 340 قېتىملىق پۇل ئامانىتى تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى پۇل ئامانەت قويۇش بەلگىلىمىسىگە خىلاپ قىلمىشلارغا 118 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ كرېدىتىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، 320 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىنىڭ كرېدىت باشقۇرۇش ئەھۋالى ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى؛ بانكىلارنىڭ ھېساب سىرتىدىكى ھېسابى ۋە قائىدىگە خىلاپ تىجارىتىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇلدى.

4. پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنى باشقۇرۇش چىڭىتىلىپ، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ قانۇن - نىزام بويىچە تىجارەت قىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4283 پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى يىللىق تەكشۈرۈلدى، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مەزگىلىدە قائىدىگە خىلاپ قىلمىشى بولغان يۇقىرى دەرىجىلىك باشقۇرغۇچىلىرىغا جازا بېرىلدى؛ شەھەر ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭ خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي تەسىس قىلىنغان 41 شۆبە تارماق ئاپپاراتى ئېنىقلىنىپ، ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى ۋە قوشۇۋېتىلدى؛ تەۋەلىكىدىكى پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ يېڭى كەسىپ تۈرلىرىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي ئۆزى بىلگەنچە يېڭى كەسىپلەرنى يولغا قويۇش ئەھۋالى توسۇلدى.

5. شەھەر - يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ چىقىم خېتىمخەتىرىنىڭ نۇقتىلىق ئالدى ئېلىندى. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ چىقىم خېتىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش ۋاقتىلىق چارىسى» تۈزۈلدى ھەم ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، ئۆز تەۋەلىكىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، شەھەر - يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى تېخىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى.

6. غەيرىي بانكا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى ئېنىقلىنىپ تەرتىپكە سېلىندى. قائىدىگە خىلاپ تىجارەت قىلغان سۈغۇرتا شىركەتلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، سۈغۇرتا ۋاكالەتچىلىرىنىڭ قوش گۇۋاھنامىلىق باشقۇرۇشى قېلىپلاشتۇرۇلدى، سۈغۇرتا جەمئىيىتى قۇرۇلدى؛ ج خ ئورگىنى بىلەن بىرلىكتە بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىنىپ، گۇۋاھنامىسىز تىجارەت قىلغان گۇرۇپكەشلىك كەسپى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى؛ ئاپتونوم رايوندىكى 38 فوند جەمئىيىتى ئېنىقلىنىپ، تەرتىپكە سېلىندى، غەيرىي پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ پۇل مۇئامىلە كەسپىنى قانۇنسىز بېجىرىش ھادىسىلىرى ئېنىقلاندى ۋە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، قانۇنسىز مەبلەغ توپلاش ۋە قانۇنسىز لاتارىيە بىلەتى سېتىش ھەرىكەتلىرى چەكلەندى،

قانۇنسىز شاخلىتىسىپ سېتىش ھەرىكەتلىرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى.

7. تاشقى پېرېۋوتنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش كۇچەيتىلىپ، تاشقى پېرېۋوتنى قاچۇرۇۋېتىش، تاشقى پېرېۋوت ھايانكەشلىكى قىلىش قىلمىشلىرىغا ۋە تاشقى پېرېۋوت قاراڭغۇ بازار سودىسىغا زەربە بېرىلدى. تاشقى پېرېۋوت باشقۇرۇش بەلگىلەنگەن بانكىلارنىڭ تاشقى پېرېۋوت كەسپىدە ئىچكى جەھەتتە ئىنتىزاملىق بولۇش تۈزۈمى ۋە قاتتىق كەسپىي مەشغۇلات قائىدىسىنى ئورنىتىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىندى؛ تاشقى پېرېۋوت جەھەتتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلىپ، 500 مىڭ دوللاردىن يۇقىرى تاشقى پېرېۋوت چېقىمىنى تاموژنىغا مەلۇم قىلىش تالونى قەتئىي 2 قېتىم سېلىشتۇرۇلدى؛ تاشقى پېرېۋوتنى قاچۇرۇۋېتىش، تاشقى پېرېۋوت ھايانكەشلىكىگە زەربە بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان تاشقى پېرېۋوتنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، 4 كارخانا ئۈستىدە دېلو تۇرغۇزۇلۇپ، ئۇلارنىڭ بەلگىلەنگەن مۇھلەتتە ئالداپ سېتىۋالغان تاشقى پېرېۋوتنى قايتۇرۇشى تەلەپ قىلىندى ھەم ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەنبىھلەش، قانۇنسىز تاپاۋەتنى مۇسادىرە قىلىش، جەرىمانە قويۇش قاتارلىق ئۆسۈللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىندى.

8. پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىدىكى ئىقتىسادىي دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقى زورايتىلدى. تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسى 75 بولۇپ، ئۇنىڭغا چېتىشلىق سومما 132 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە سوممىسى 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان چوڭ دېلو 7، دېلودىكى ئادەم سانى 79. يىل ئاخىرىغىچە 49 دېلو ئاخىرلاشتۇرۇلۇپ، 8 مىليون 577 مىڭ 900 يۈەن پۇل قايتۇرۇۋېلىندى.

يەن جاڭشيۇ

سودا - سانائەت بانكىسى

سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبىسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىدىكى تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقى 40 مىليارد 967 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 4 مىليارد 168 مىليون يۈەن كۆپەيدى. بۇنىڭغا زايوم سېتىلغان 820 مىليون يۈەننى قوشقاندا 4 مىليارد 988 مىليون يۈەن بولۇپ، باش بانكا تەكشۈرۈپ ئەملىيلەشتۈرگەن ۋەزىپە 127.9% ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت ئىلكىدىكى 5 سودا بانكىسىنىڭ يېڭىدىن كۆپەيگەن تۇرلۇك ئامانەت پۇلىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى 39.67% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.02 پىرسەنت پوكىنتى ئۆسۈپ، ئېشىش مىقدارى جەھەتتە 1 - بولدى؛ تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 32 مىليارد 236 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 3 مىليارد 23 مىليون يۈەن كۆپەيىپ، قەرز پۇل تارقىتىش كۆلىمى باش بانكا تەكشۈرۈپ تەستىقلىغان پىلان ئىچىدە تىزگىنلەندى؛ ئامانەت پۇل بىلەن قەرز پۇلنىڭ قالدۇق نىسبىتى 78.69% بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 3.01 پىرسەنت پوكىنتى تۆۋەنلىدى؛ ئامانەت پۇل بىلەن قەرز پۇلنىڭ ئېشىش نىسبىتى 72.55%، بانكا بويىچە چېقىم زاپاس پۇلنىڭ نىسبىتى 5.68% بولۇپ، خەلق بانكىسىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن بولدى؛ تىجارەتتىن 5 مىليون 50 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلىپ، باش بانكا چوشۇرگەن ۋەزىپە 105.88% ئورۇندالدى.

دۇ خەيتاڭ

سانائەت تۇراقسىز مەبلىغى ھېسابىدىكى قەرز پۇل

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە، سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبىسىنىڭ سانائەت تۇراقسىز مەبلىغى ھېسابىدا تارقاتقان قەرز پۇلنىڭ قالدۇقى 18 مىليارد 18 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 654 مىليون يۈەن كۆپەيدى. قەرز پۇل نەپىسە، پوچتا - تېلېگراف، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، پولات - تۆمۈر، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى قاتارلىق ئاساسىي كەسىپلەر بىلەن تۇتۇرۇك كەسىپلەرگە نۇقتىلىق تارقىتىلىپ، مەھسۇلاتى بازارلىق، ئۇنۇملۇك، شۇنداقلا يۇكسەك ئىشەنچلىك بولغان چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى ۋە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى سىناق نۇقتىسى قىلىنغان كارخانىلار ھەم پاي گۇرۇھ شىركەتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا؛ بازاردىكى يوشۇرۇن كۈچى زور، يۇقىرى پەن - تېخنىكىغا ئىگە، تەرەققىيات ئىستىقبالى ياخشى بولغان يېڭى، يۇقىرى تېخنىكىلىق كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىلدى. يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن قەرز پۇلنىڭ 85%تىن كۆپرەكى ئۇنۇمى ياخشى، ئىشەنچىلىك دەرىجىسى «ئا» دىن يۇقىرى كارخانىلارغا تارقىتىلدى.

دۇ خەيتاڭ، ژاڭ كېشۇن

سودا تۇراقسىز مەبلىغى ھېسابىدىكى قەرز پۇل

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبىسىنىڭ 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە تارقاتقان سودا قەرز پۇلى قالدۇقى 6 مىليارد 625 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 79

مىليون 340 مىڭ يۈەن كۆپەيدى. سودا قەرز پۇلى ئاساسەن نېفىت قاتارلىق ئالاھىدە، تېز مۇلازىمەت ئوبيېكتلىرى ۋە نۇقتىلىق كارخانىلارغا بېرىلىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقىغا كېرەكلىك نېفىتنى سېتىۋېلىشقا ئىشلىتىلدى؛ تىجارەت ئۇنۇمى ياخشى سودا كارخانىلىرىنىڭ بازارلىق تاۋارلارنى سېتىۋېلىشى، تاۋار ئوبوروتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى، بازارنىڭ تەمىنلەش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشىغا مەدەت بېرىلدى؛ قوي، كالا گۆشى، چارۋا سېتىۋالىدىغان كارخانىلارنىڭ، ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشىغا مەدەت بېرىلدى؛ بىگتۆڭگە، يېزىلاردىكى تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق كەسىپلىرىگە، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا مەدەت بېرىلدى. 1998 - يىلى ئاشلىق، ياغ قوشۇمچە تجارىتى بىلەن شۇغوللىنىدىغان كارخانىلار ئىگىلەپ تۇرغان كرېدىت مەبلىغىنى ئاجرىتىپ يۆتكەش، تاپشۇرۇۋېلىش خىزمىتى ئورۇندالدى.

دۇ خەيتاق، پەرھات

تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى

سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ش ئۇ ئا ر شۇبېسىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە تۇراقلىق مۇلۇككە تارقاتقان قەرز پۇلى 1 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 200 مىليون يۈەن كۆپەيدى. تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى ئارقىلىق (1) ئېلېكتر قۇۋۋىتى تۇرىدىن 6 گە مەدەت بېرىلدى، 415 مىليون يۈەن تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى تارقىتىلىپ، شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى شىركىتى ژېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 - قارارلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ۋە ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەھەر ئېلېكتر تورى قاتارلىق تۇرلەرگە مەدەت بېرىلدى؛ (2) پوچتا - تېلېگراف تۇرىدىن 7گە مەدەت بېرىلدى، ئۇلارغا 271 مىليون يۈەن تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى بېرىلدى؛ (3) شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسە تۇرىدىن 3 كە مەدەت بېرىلدى، ئۇلارغا 25 مىليون 550 مىڭ يۈەن تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى بېرىلدى؛ (4) خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نۇقتىلىق سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 17 تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۇرىگە مەدەت بېرىلدى، ئۇلارغا 332 مىليون يۈەن تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى بېرىلدى.

دۇ خەيتاق، جالىڭ شياۋيەن

ئۇي - زېمىن كرېدىت كەسپى

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبېسىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان تۇرلۇك تۇرالغۇ ئۇي ئامانەت پۇل قالدۇقى 2 مىليارد 186 مىليون يۈەنگە (سىياسەت خاراكتېرلىك تۇرالغۇ ئۇي ئامانەت پۇلىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 253 مىليون يۈەن كۆپەيدى. 1998 - يىلى بانكا بويىچە دۆلەت تۇرالغۇ ئۇي ئىسلاھاتىنى تېزلەتكەن پۇرسەت چىڭ تۇتۇلۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇي ئىسلاھاتىغا ئومۇمىي جەھەتتىن يۇرۇشلۇشكەن پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتى قىلىنىپ، تۇرالغۇ ئۇي كرېدىت كەسپى تېرىشىپ راۋاجلاندۇرۇلۇپ، جامائەت فوندى ۋە جۇغلانما ئۇي پۇلىنى يىغىۋېلىش سالمىقى زورايتىلىپ، تۇرالغۇ ئۇي ئامانەت پۇلىنىڭ زور ھەجىمدە ئېشىشى ۋە تۇرالغۇ ئۇي كرېدىتى كەسپىنىڭ تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

دۇ خەيتاق، جالىڭ خۇگيۇەن

ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلى

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبېسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىدىكى ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلى قالدۇقى 16 مىليارد 706 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 505 مىليون يۈەن كۆپەيىپ، ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت ئىلكىدىكى 5 سودا بانكىسىنىڭ ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلىنىڭ ئېشىش مىقدارى ئىچىدە %31.39نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.49 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. بانكا بويىچە ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلى خىزمىتىدە ئاساسلىقى مۇنداق بىر نەچچە خىزمەت چىڭ تۇتۇلدى: (1) چوڭ سىستېما، چوڭ كارخانىلارنىڭ ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلى چىڭ تۇتۇلدى؛ (2) مەۋرىي جەھەتتىكى جەرىمانە پۇل، ئىجتىمائىي سۇغۇرتىنىڭ تۇرلۇك مەخسۇس سېچوتى، ئاساسىي قۇرۇلۇش مەخسۇس سېچوتى، ئۇي ئىسلاھاتى مەخسۇس سېچوتى، دۇنيا بانكىسىدىن ئېلىنغان قەرز پۇل تۇرى مەخسۇس سېچوتى، نامرات رايونلارنىڭ ماۋارىپ فوندى مەخسۇس سېچوتى قاتارلىق سېچوتلارنى ئېچىش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلۇپ، ئامانەت پۇلىنىڭ مۇقىم ئېشىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

دۇ خەيتاق، جالىڭ رۇك

خەلق پۇل ئامانىتى

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبېسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىدىكى خەلق پۇل ئامانىتى قالدۇقى 24 مىليارد 261 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 663 مىليون يۈەن كۆپەيدى، بۇنىڭغا زايوم سېتىلغان 820 مىليون يۈەننى قوشقاندا، 3 مىليارد 483 مىليون يۈەنگە يېتىپ، باش بانكا چۈشۈرگەن ۋەزنىچە %98.128 ئورۇندالدى. بۇ ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت ئىلكىدىكى 5 سودا بانكىسىنىڭ خەلق پۇل

ئامانەتنىڭ ئېشىش مىقدارى ئىچىدە 39.98% نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.41 پىرسەنت پوئىنتى ئېشىپ، 1 - ئورۇنغا ئۆتتى. 1998 - يىلى بانكا بويىچە پۈكەي خادىمى تۇرۇمىدىكى 101 خەلق پۇل ئامانىتى پونكتى كۆپەيتىلىپ، تىجارەت تور - نۇقتىلىرىنىڭ رىقابەت كۈچى ئاشۇرۇلدى؛ خەلق پۇل ئامانىتىنىڭ يېڭى مەنبەلىرى پائال ئېچىلىپ، ئارىلاشما ئامانەت توپلاش گۇرۇپپىلىرى تەشكىللىنىپ، خەلق پۇل ئامانىتى مەنبەسى مول بولغان توپ سېتىش بازىرى، يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا ئامانەت توپلاشقا ئەۋەتىلىپ، خېلى ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى؛ شەخسلەرنىڭ ئۇقتۇرۇشلۇق پۇل ئامانىتى كەسپى يېڭىدىن يولغا قويۇلۇپ، يېڭى كەسىپ تۈرى كۆپەيتىلدى.

دۇ خەيتاق، يۈەن پىڭ

خەلقئارالىق كەسىپ

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىدىكى تاشقى پىرېۋۇت ھېسابىدىكى ئامانەت پۇل قالدۇقى 53 مىليون 190 مىڭ دوللارغا يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 24 مىليون 180 مىڭ دوللار كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت ئامانەت پۇلى 28 مىليون 820 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 16 مىليون 130 مىڭ دوللار كۆپەيدى؛ خەلق پۇل ئامانىتى 24 مىليون 370 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 8 مىليون 50 مىڭ دوللار كۆپەيىپ، باش بانكا چوشۇرگەن ۋەزىپە 179% ئورۇندالدى؛ تاشقى پىرېۋۇت ھېسابىدىكى قەرز پۇل قالدۇقى 56 مىليون 630 مىڭ دوللارغا يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 24 مىليون 960 مىڭ دوللار كۆپەيدى. بانكا بويىچە ئۆز پۇلىمىز بىلەن چەت ئەل پۇلىغا تەڭ ئېتىبار بېرىش فاكتورىدا چىڭ تۇرۇلۇپ، تاشقى پىرېۋۇت كەسپى ھەر تەرەپلىمە قانات يايدۇرۇلدى، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ «بوئىڭ 757» تىپلىق 3 ئايروپىلانىنى مەبلەغ يۇرۇشتۇرۇپ ئىجارىگە ئېلىش ۋە بىرىنى تىجارەت قىلىشقا ئىجارىگە ئېلىش كەسپى بېجىرىلدى، «تارىم 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى» نىڭ دۇنيا بانكىسىدىن قەرز ئېلىش تۈرى ھۆددىگە ئېلىنىدى.

دۇ خەيتاق، بېي چاڭنىڭ

ۋاستىچىلىك كەسپى

1998 - يىلى سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى ۋاكالىتەن ماڭاش تارقىتىپ بېرىدىغان 651 ئورۇن، 57 مىڭ 213 ئادەم يېڭىدىن كۆپەيدى، 3 مىليارد 912 مىليون يۈەن ماڭاش ۋاكالىتەن تارقىتىلىپ، ماڭاش تارقىتىلىدىغان پۇلنىڭ 26.1% نى ئىگىلىدى، ۋاكالىتەن تارقىتىلىدىغان ماڭاش سومىمىسىنىڭ ماڭاش خاراكتېرلىك تارقىتىلغان پۇلدا ئىگىلىگەن نىسبىتى 1997 - يىلىدىكىدىن 7.4 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. ۋاكالەتلىك قىلىنىدىغان 14 تۈر كۆپەيدى. ۋاستىچىلىك كەسپى ئاساسەن مۇنداق ئالاھىدىلىككە ئىگە بولدى: (1) ۋاكالىتەن ماڭاش تارقىتىش كەسپى ۋاكالىتەن ماڭاش تارقىتىشنى ئاساس قىلغان ئۇنۇمۇبرسال سېچوتقا قاراپ راۋاجلاندۇرۇلدى، ماڭاش تارقىتىش ئاساس قىلىنىپ، بىر كىنىشكىنى كۆپ خىل ئىشلىتىپ، كارتا بىلەن كىنىشكىنى بىرلەشتۈرۈپ، سۇغۇرتا ھەققى، باج پۇلى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ھەققى ئېلىش قاتارلىق 25 تۈرلۈك كەسپىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش يولغا قويۇلدى؛ (2) پۇل بىلەن ئاكسىيىدە ھېساب ئاغدۇرۇش كەسپى يولغا قويۇلدى؛ (3) ئىجتىمائىي سۇغۇرتا كەسپىنى ۋاكالىتەن بېجىرىشتە يېڭى يۇكسىلىش بولدى؛ (4) ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆپ قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىرىدە مەمۇرىي جەرىمانە كەسپىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى.

دۇ خەيتاق، جاڭ رۇڭ

ئېلېكترونلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى

سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىدىكى ئېلېكترونلاشقان تور - نۇقتىسى 1104كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيگەن ئېلېكترونلۇق تور - نۇقتىسى 53، ئېلېكترونلاشقان تور - نۇقتىلارنىڭ قاپلاش نىسبىتى 38.94% كە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 8.3 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شەخەنزە شەھىرىدىكى 405 ھۆكۈمەت تىجارەت تور - نۇقتىسى ۋە ئورۇمچى شەھەرلىك شۆبە بانكىنىڭ 131 خەلق پۇل ئامانىتى پونكتىنىڭ كەسپىي ئىشلىرىنى چوڭ ئاپپاراتقا ئالماشتۇرۇش خىزمىتى تاماملىنىپ، باش بانكا 1998 - يىلى چوشۇرگەن چوڭ ئاپپاراتنىڭ سىغىمىنى زورايتىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى.

دۇ خەيتاق

ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى

1998 - يىلى سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىگە قاراشلىق ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق شۆبە بانكىلار بىلەن ئۇلار تۇرۇشلۇق شەھەرلەردىكى بانكىلارنى قوشۇۋېتىش خىزمىتى تاماملاندى؛ سودا - سانائەت باش بانكىسىنىڭ تەستىقى بىلەن سىستېما پارتكومى قۇرۇلدى ھەم 15 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك شۆبە بانكىلار ۋە ش ئۇ ئا ر شۆبە بانكىدا تىجارەت بۆلۈمى پارتكومى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى قۇرۇلدى؛ ئورۇمچى شەھەرلىك شۆبە بانكا بىلەن

ش ئۇ ئا ر شۆبە بانكا قوشۇۋېتىلىپ، يېڭىدىن ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا تىجارەت بۆلۈمى تەشكىل قىلىندى؛ شۆبە بانكا ئورگىنىنىڭ باشقارما، ئىشخانىلىرىنى تەسىس قىلىش ۋە كادىرلارنى سەپلەش خىزمىتى تاماملاندى؛ كادىرلار خىزمىتى تۈزۈمى ۋە ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىلاھ قىلىنىپ، 2 - دەرىجىلىك شۆبە بانكىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى سەپلەش ۋە بانكا بويىچە خادىملار ئەمگەك توختامى ئىمزالاش خىزمىتى تاماملاندى.

دۇ خەيتاڭ، شياۋشېڭ

قۇرۇلۇش بانكىسى

خىزمەت ئەھۋالىدىن ئومۇمىي بايان

جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى ئىچكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىلە ساھەسىدىكى خېيىمخەتەردىن تىرىشىپ ساقلىنىپ ۋە ئۆنۈمى پەسەيتىپ، تۇرلۇك كەسىپي خىزمەتلەرنى مۇقىم، ساغلام راۋاجلاندۇردى. يىل ئاخىرىغا كەلگەندە، ئومۇمىي ئۆلچەملىك ئامانەت پۇل قالدۇقى 28 مىليارد 533 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1 مىليارد 411 مىليون يۈەن كۆپەيدى؛ تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 19 مىليارد 311 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 587 مىليون يۈەن ئاشتى؛ ئۆزگەرمەس ئۆلچەم بويىچە ھېسابلىغاندا، 244 مىليون يۈەن ئەملىي پايدا يارىتىلدى. سودا بانكىسىغا قاراپ بۇرۇلۇش ياساشتا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى.

جاڭ لى

تىجارەت باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ مەبلەغ مەنبەسىنى ئورۇنلاشتۇرۇشى جەھەتتە، ئۇنۇم مۇھىم ئورۇنغا قويۇلۇپ، پايدىنى مەركەز قىلغان ئومۇملاشتۇرۇپ سىناش، مۇكاپاتلاش چارىسى يولغا قويۇلۇپ، مەبلەغنى پىلانلاش بىلەن مالىيە ئاپپاراتلىرىنى بىرلەشتۇرۇش ئوڭۇشلۇق تاماملاندى، مەبلەغنى مەركەزلىك باشقۇرۇش ۋە جانلىق ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى تېخىمۇ كۈچەيدى. ئاپپارات ئىلاھاتى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، 10 ناھىيىدىكى تارماق بانكا ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ ۋە بىرلەشتۇرۇلۇپ، ئەسلىدە بەلگىلەنگەن 1999 - يىلغىچە بولغان 3 يىللىق ئاپپارات ئىلاھاتى پىلانى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى، 520 ئىشچى -خىزمەتچى ئازايتىلىپ، تۈجۈپلەنگەن ئىگىلىك باشقۇرۇش دەرىجىسى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. مەبلەغ توپلاش تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىشكە ئەھمىيەت بېرىلىپ، يۇقىرى ئۈسۈملۈك ئامانەت پۇل جەلپ قىلىش ئىلەن قەتئىي شۇغۇللىنىلماي، ئامانەت پۇلغا ئۈسۈم بېرىش نىسبىتى 4.03% كە چۈشۈرۈلدى، قەرز پۇل ئۈسۈمىنىڭ ئەملىي يىغۇۋېلىنىش نىسبىتى 69.52% كە يەتتى. مالىيە خام چوتنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، تىجارەت كىرىمى ۋە خراجەت چىقىمى قەتئىي پىلان بويىچە سىناق قىلىندى، مەۋقە يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، ئۆنۈمنى ئاشۇرۇشقا قويۇلۇپ، كىرىم ئاشۇرۇلۇپ، چىقىم تېجەلدى، تۇرلۇك خراجەتلەر باش بانكا تەكشۈرۈپ بېكىتكەن كۆرسەتكۈچ ئىچىدە تىزگىنلەندى، 1997 - يىلدىكى ئوخشاش ئۆلچەم بىلەن سېلىشتۇرغاندا، مۇئۇ بىر يىلدا ھېساب يۆزدە 224 مىليون يۈەن، ئەملىيەتتە 244 مىليون يۈەن پايدا يارىتىلدى. ئادەتتىكى 2 ئىقتىسادىي دېلو تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، بۇ دېلولارغا چېتىشلىق 334 مىڭ يۈەن مەبلەغ پۈتۈنلەي قايتۇرۇۋېلىندى، 3 ئادەم ئەدلىيە ئورۇنلىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى، ئىقتىسادىي دېلولارنىڭ يۇز بېرىش نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 66% تۆۋەنلىدى. بىر قېتىملىق ئوغرىلىق دېلوسى پاش قىلىندى، 14 قېتىملىق ئالدامچىلىق دېلوسى توسۇپ قېلىندى، 18 نەپەر جىنايەت گۇماندارى تۇتۇلۇپ، 40 مىليون 930 مىڭ يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

جاڭ لى

كرېدىت باشقۇرۇش

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى كرېدىت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قەرز پۇلنى جانلىق بىرلەشتۇرۇش ئۈسۈلىنى قوللىنىپ، خېيىمخەتەرنى ئازايتتى. قەرز پۇل بېرىش يۆنىلىشىنى تەڭشەشكە ئەھمىيەت بېرىلىپ، «چوڭ ساھە، چوڭ كارخانا» مۇئامىلىدارلارغا داۋاملىق تايىنىلدى، چوڭ ساھە ۋە چوڭ كارخانىلارغا 4 مىليارد 302 مىليون يۈەن قەرز پۇل بېرىلدى، بۇ، بېرىلگەن قەرز پۇلنىڭ 45% نى ئىگىلىدى. ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ كرېدىت خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇرۇلۇپ، نەتىجىسى ياخشى ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار تەكشۈرۈلۈپ، تاللاپ چىقىلىپ، ئۇلارغا 3 مىليارد 533 مىليون يۈەن قەرز پۇل بېرىلدى. بازارغا كىرىدىغان شىركەتلەرگە ئاكتىپلىق بىلەن كرېدىت مۇلازىمىتى قىلىندى، شەخسلەر تۇرالغۇ ئۆيى قەرز پۇلى، ئاپتوموبىل ئىستېمال قەرز پۇلى ۋە پوچتا - تېلېگراف ئارقىلىق سېتىۋالغۇچىلار كرېدىتى ۋاقتىدا يولغا قويۇلدى. تۇرلۇك قەرز پۇلدىن 8 مىليارد 800 مىليون يۈەن يىغۇۋېلىنىپ، 9 مىليارد 590 مىليون يۈەن تۇرلۇك قەرز پۇل تارقىتىلىپ، مۇلۇكنىڭ تۇراقسىزلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. قەرز پۇل ئومۇمىي قالدۇقى ئىچىدە، تۇراقلىق مۇلۇك قەرز

پۇلى 9 مىليارد 666 مىليون يۈەن، تۇراقسىز مەبلەغ قەرز پۇلى 9 مىليارد 615 مىليون يۈەن بولدى، ھەر قايسىسى ئاساسىي جەھەتتىن تەلەپ بېرىسىنى ئىگىلىدى، كرېدىتنىڭ تۈرى، مۇھلەت قۇرۇلمىسى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. باش بانكىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، قەرز پۇلىنى ئېنىقلاپ، تۇرگە ئايرىش خىزمىتى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىدا تاماملاندى.

تۇرلەرنىڭ سۈپىتىنى باھالاپ باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، باھالاش ئۇنۇمى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، باش بانكىغا پائال ماسلىشىپ ئىش كۆرۈلۈپ، ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر ساھەسىنىڭ 100 مىليون يۈەنلىكتىن يۇقىرى چوڭ، ئوتتۇرا تۇرلىرىنى باھالاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. تۇراقلىق مۇلۇك قەرز پۇلى تۇرىدىن 66 سى باھالاندى ۋە تەكشۈرۈلدى، باھالاش ئارقىلىق 39 تۇرگە 1 مىليارد 380 مىليون يۈەن قەرز پۇل بېرىشكە ۋەدە بېرىلدى، 3 تۇرنى ئاخىرىدا باھالاش ۋە ساھەلەرگە مەخسۇس تېما بويىچە مەبلەغ سېلىش ئۇچۇرىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى ئورۇندىلىپ، كرېدىت مەبلىغىنى سېلىش يۇنىلىشىنى تاللاش، خېيىمخەتەرنى تىزگىنلەش جەھەتتە ئاكتىپ رول ئويناندى.

ئۇنۇمسىز قەرز پۇلىنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە كېلىپ چىقىش سەۋەبى ئىستايىدىل تەھلىل قىلىنىپ، كارخانىلار چوڭقۇر تەكشۈرۈلۈپ، دۆلەتنىڭ سىناق نۇقتىسى قىلىنغان شەھەرلەرگە قارىتان سىياسەتلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىلىپ، تۇرۇپ قالغان ھېساباتنى تەكشۈرۈش سالمىقى زورايتىلدى، كارخانىلارنىڭ مال - مۇلۇكىنى قايتا تەشكىللىشىگە ياردەم بېرىش، قوشۇمچىلىشقا رىغبەتلەندۈرۈش، ۋەيران بولۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش، خادىملارنى قىسقارتىپ، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. 1998 - يىلى 18 كارخانىنىڭ قوشۇلۇشىغا ياردەم بېرىلىپ، ئۇلارنىڭ گەدىنىگ ئارتىلىپ قالغان 122 مىليون يۈەن ئۆسۈم پۇلى كېمەيتىلىپ ۋە كەچۈرۈم قىلىنىپ، 430 مىليون يۈەنلىك مۇلۇك ساقلاپ قېلىندى ھەمدە قەتئىي ھالدا ۋەيران قىلىش قانۇنى ۋە سىناق نۇقتىسى قىلىنغان شەھەرلەرگە قارىتىلغان سىياسەت بويىچە، كارخانىلارنىڭ ۋەيران بولۇشىنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئىشتىراك قىلىنىپ، باش بانكىنىڭ تەستىقى بىلەن تۇرۇپ قالغان 179 ھېسابتىكى 579 مىليون يۈەن خەلق پۇلى، 2 مىليون 590 مىڭ دوللار تەكشۈرۈپ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلىپ، كارخانىنىڭ يۈكى يېنىكلىتىلدى.

جالۇ لى

ئۈي - زېمىن كرېدىت كەسپى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى ئۈي - زېمىن كرېدىتىدە «سىستېمىلار بويىچە باشقۇرۇش، بىر گەۋدىلەشتۈرۈپ تىجارەت قىلىش، تۈرگە ئايرىپ ھېسابات قىلىش» تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىپ، سىياسەت خاراكتېرلىك ئامانەت پۇلىنى ئادەتتىكى ئامانەت پۇلغا يۆتكەپ، مالىيە بوغالتىرلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ باشقۇردى. يىل ئاخىرىغا كەلگەندە سىياسەت خاراكتېرلىك ئامانەت پۇل قالدۇقى 3 مىليارد 418 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۈي جامائەت فوندى ھېسابىدىكى ئامانەت پۇل 1 مىليارد 537 مىليون يۈەن، جامائەت فوندى بويىچە شەخسلەر سېچوتى 1 مىليوندىن ئېشىپ، بازاردىكى باشلامچىلىق ئورنىنى داۋاملىق ساقلىدى.

جالۇ لى

ھۆكۈمەت پۇل ئامانىتى ۋە خەلق پۇل ئامانىتى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ 1998 - يىلدىكى كارخانىلار ئامانەت پۇلى زور دەرىجىدە ئازىيىپ كەتتى، يالغۇز نېفىت ساھەسىنىڭ ئامانەت پۇلىلا 1997 - يىلدىكىدىن 2 مىليارد 180 مىليون يۈەن ئازايدى. بانكا بويىچە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ئامانەت پۇلىنى كۆپەيتىشنىڭ يېڭى نۇقتىلىرى ئاكتىپ ئىزدەلدى، چوڭلىرى تۇتۇلۇپ، كىچىكلىرى قويۇۋېتىلمەي، ئومۇمىي ئەۋزەللىك جارى قىلدۇرۇلدى، كارخانا ئامانەت پۇلى يوللىرى ئېچىلىپ، ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى مەبلىغى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈلدى، قەرزى يوق مۇئاملىدارلار خىزمىتىنى ئىشلەشكە ئەھمىيەت بېرىلىپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ ۋە ئورگان، ئاممۇۋى تەشكىلاتلارنىڭ ئامانەت پۇللىرى جەلپ قىلىندى، تۇرلۇك ئىجتىمائىي فوندلارنى ۋاكالىتەن باشقۇرۇش ۋە ئاكسىيە مەبلىغىنى ئېنىقلاش كەسپىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش پائال يولغا قويۇلدى، شۇ ئارقىلىق، كارخانا ئامانەت پۇلى ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 1997 - يىل ئاخىرىدىكى قالدۇق بىلەن تەڭلىشىشى ساقلاپ قېلىندى. چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردىكى بانكىلار نۇقتا قىلىنىپ، خەلق پۇل ئامانىتى چىڭ تۇتۇلدى، ئامانەت مەنبەسى جەھەتتە، خەلق پۇل ئامانىتى ئارقىلىق ماۋاشنى ۋاكالىتەن تارقىتىش، سۇغۇرتىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش، پايچىكلار مەبلىغىنى ۋاكالىتەن ئېنىقلاش قاتارلىق كەسىپلەر تۇتۇلدى، يەنە پۈرسەت قولدىن بېرىلمەي ئۇنۇپرسال پارچە سېتىش كەسپى كېڭەيتىلىپ، شەخسلەرنىڭ ئېلېكترونلۇق پۇل پېرېۋوتى تۇتاشتۇرۇلۇپ، ئۇقتۇرۇشلۇق پۇل ئامانىتى قاتارلىق خەلق پۇل ئامانىتى تۈرلىرى يولغا قويۇلۇپ، مۇلازىمەت سۈپىتى تىرىشىپ ئۆستۈرۈلۈپ، خەلق پۇل ئامانىتى بويىچە قويۇلغان ئامانەت پۇل 1 مىليارد 248

مىليون يۈەن كۆپەيتىلدى.

جالاڭ لى

كرېدىت كارتوچكىسى كەسپى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى كارتوچكىلىق مۇلازىمەت ساھەسىنى پائال كېڭەيتىپ، كارتوچكىدىن پايدىلىنىش مۇھىتىنى ياخشىلاپ، كرېدىت كارتوچكىسى كەسپىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، بانكا بويىچە 71 مىڭ 200 كارتوچكا تارقاتتى، ئامانەت پۇل قالدۇقى 143 مىليون يۈەنگە، سودا سوممىسى 1 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يەتتى.

جالاڭ لى

خەلقئارالىق پۇل مۇئامىلە كەسپى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ خەلقئارالىق پۇل مۇئامىلە كەسپى مۇقىم راۋاجلاندى. تاشقى پىرېۋوت ئامانەت قالدۇقى 43 مىليون دوللارغا، تاشقى پىرېۋوت قەرز قالدۇقى 25 مىليون 410 مىڭ دوللارغا، قەرزگە ئاغدۇرۇلغان تاشقى پىرېۋوت 12 مىليون 980 مىڭ دوللارغا، راسچوت قىلىنغان ۋە سېتىلغان تاشقى پىرېۋوت 121 مىليون دوللارغا، خەلقئارالىق راسچوت قىلىنغىنى 137 مىليون دوللارغا، تاشقى پىرېۋوت پايدىسى 340 مىڭ دوللارغا يېتىپ، تاشقى پىرېۋوت كەسپىدە زىيان پايدىغا ئايلاندۇرۇلدى.

جالاڭ لى

ۋاستىچىلىك كەسپى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ 1998 - يىلى ۋاكالىتەن بېجىرگەن تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 15 مىليارد يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تەرەققىيات بانكىسىغا ۋاكالىتەن بېجىرىلگەن قەرز پۇل قالدۇقى 12 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، ئېشىش ھەجمى %52 بولۇپ، تەرەققىيات بانكىسى شىنجاڭدا تارقاتقان قەرز پۇلىنىڭ %85 نى ئىگىلىدى. ئورۇندالغان باھا تەكشۈرۈش، مەسلىھەتچىلىك كەسپى مىقدارى 5 مىليارد 240 مىليون يۈەنگە، تەكشۈرۈپ كېمەيتىلگەن ساپ سېلىنما 180 مىليون يۈەنگە يەتتى. 2 - دەرىجىلىك 7 شۆبە بانكىدا سۈغۇرتىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش كەسپى يولغا قويۇلدى، 2 - دەرىجىلىك 2 شۆبە بانكا داۋالىنىش سۈغۇرتىسى فوندىنى ۋاكالىتەن باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولدى. رەنە بۇيۇمىنى باھالاش، مال - مۈلۈكنى باھالاش، كارخانىلارنىڭ ئىناۋەت دەرىجىسىنى باھالاپ بېكىتىش ۋە تۇرلۇك ۋاكالىتەن كىرىم - چىقىم قىلىش كەسىپلىرىنىڭ ھەممىسىدە يېگى تەرەققىيات بولدى.

جالاڭ لى

سىستېما پارتكومى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى قۇرۇلدى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى باش بانكىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە پارتكۇر ۋېپىسىنى پارتكومغا ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى تاماملاپ، قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى پارتكومى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى قۇردى ھەم پارتىيىنىڭ خىزمەت تارماقلىرىنى تەسىس قىلدى، 2 - دەرىجىلىك 13 شۆبە بانكا ۋە ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا تىجارەت بۆلۈمى پارتكومىلىرى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تەستىقلىدى.

جالاڭ لى

ئېلېكترونلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى

قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى شەھەرنى مەركەز، تور - نۇقتىلارنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، كۆلەملەشكەن، دەرىجىلەشكەن ئېلېكترونلاشتۇرۇش، تورلاشتۇرۇشنىڭ ئەملىي سەۋىيىسىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈردى. بانكا بويىچە 475 رەسمىي تور - نۇقتىنىڭ شەھەردىكى ئۇنۇمۇبرسال كەسپىي تورىنى بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى تاماملىدى. ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە ئالاقە تورى سىستېمىسىنىڭ سغغمىنى چوڭايتىش ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، زاپاس ۋاستىلەرنى كۆپەيتتى. «2000 - يىلى مەسلىسى»نى ھەل قىلىش خىزمىتىنى تەرتىپلىك ئىشلىدى. سۈغۇرتا ھەققىنى ۋاكالىتەن يىغىش، پۇل بىلەن ئاكسىيىنى مېۋرىئال قىلىش، ياشانغانلار كۆتۈنۈش سوممىسىنى باشقۇرۇش، داۋالىنىش سۈغۇرتىسى سوممىسىنى باشقۇرۇش، كۆپ ۋاستىلىك سۈرۈشتۇرۇش سىستېمىسى قاتارلىق يېگى يۈمشاق دېتاللارنى لايىھىلەپ ئۆزلەشتۈردى. شۆبە بانكا ئۆزى ئىجاد قىلغان ھەم بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىغا ئېرىشكەن «پۇكەي خادىملىرى كەسپى تورى ئۇنۇمۇبرسال سىستېمىسى»نى مۇۋەپپەقىيەتلىك يولغا قويۇپ، باش بانكىنىڭ 1 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئېنىقلاش مەركىزىنىڭ ئىشلىشى ياخشى بولدى، 516 مىڭ 300 ئۇچۇر قوبۇل قىلىندى ۋە تارقىتىلدى، پىرېۋوت قىلىنغان سومما 74 مىليارد 81 مىليون يۈەنگە يېتىپ، سۈرۈشتۇرۇش نىسبىتى %39.0 كە چۈشتى.

جالاڭ لى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى

ئومۇمىي ئەھۋالى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ 1998 - يىلدىكى تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقى 18 مىليارد 667 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 587

مىليون يۈەن كۆپەيتىپ، باش بانكا چوشۇرگەن ئامانەت پۇلنىڭ يېتەكچى خاراكتېرلىك پىلانى %105.5 117 ئورۇندالدى؛ تۇرلۈك قەرز پۇل قالدۇقى 14 مىليارد 802 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل ېشىدىكىدىن 1 مىليارد 599 مىليون يۈەن ساپ كۆپەيدى، خەلق پۇلىنىڭ ئامانەت ۋە قەرز سېلىشتۇرمىسى %61.82 بولۇپ، قەرز پۇل تارقىتىش كۆلىمى باش بانكا چوشۇرگەن تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانى ئىچىدە تىزگىنلەندى؛ بىر يىللىق پايدا پىلانى ئىجرا قىلىنىش نەتىجىسىدە باش بانكا چوشۇرگەن ۋەزىپە نىشانى ئورۇندالدى. باشقا بانكىلارنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك تارماق بانكىلىرىنىڭ 12 كەسپى تاللاپ قوبۇل قىلىندى، قوبۇل قىلىنغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 399 مىليون 147 مىڭ يۈەن بولدى. يىل ئاخىرىغىچە، پۈتۈن تەۋەلىكتىكى ھەر دەرىجىلىك بانكىلار 174 قېتىم ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار بەرگەن «مەنىۋى مەدەنىيەتكە ئۇلگىلىك ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ 242 ئورۇنغا ناھىيە، ئىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىي ياشلار ئورنى» دەپ نام بېرىلدى. 18 ئورۇنغا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى؛ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا ئورگىنى ئۈدا 2 يىل ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەنىۋى مەدەنىيەتكە ئۇلگىلىك ئورۇن» بولدى.

دۇڭ شياۋجۇەن

كرېدىت ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش ئەھۋالى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى ئۇقتىلىق ھالدا يېزا ئىگىلىكى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىۋېلىش، يېزا - ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىشقا ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىغا مەدەت بەردى. 3 مىليارد 533 مىليون يۈەن يېزا ئىگىلىك قەرز پۇلى، 1 مىليارد 898 مىليون يۈەن ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى قەرز پۇلى، 1 مىليارد 217 مىليون يۈەن يەرلىك يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىش مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش قەرز پۇلى، 611 مىليون يۈەن يېزا - بازار كارخانىلىرى قەرز پۇلى تارقىتىلدى. گوۋۈيۈەنئىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، 5 - ئايدا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىدىن مەركەزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە ئورمان ئارقىلىق قۇمنى تىزگىنلەشكە دائىر مەخسۇس قەرز پۇللارنى ئۇتكۇزۇۋالغاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىك بانكىسى دەرھال پىلان چوشۇرۇپ مەخسۇس قەرز پۇلغا كېرەكلىك مەبلەغنى يۆتكەشنى كۆچەيتىپ، مەخسۇس پۇلنى مەخسۇس ئىشقا ئىشلەتتى. يىل ئاخىرىغىچە مەخسۇس تۇرلەردىكى كرېدىت كەسپى بويىچە تارقىتىلغان قەرز پۇل قالدۇقى 5 مىليارد 816 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۈيرۇپ بېرىلگەن سوممىدىن 527 مىليون 780 مىڭ يۈەن كۆپەيدى. يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرىدىن 46 سى يولغا قويۇلدى، ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇش تۈرىدىن 3 ى، تاغلىق رايونلارنى ئۆزلەشتۇرۇش ئۇنۇملۇق تۈرىدىن 6 سى، ئورمان ئارقىلىق قۇمنى تىزگىنلەش تۈرىدىن 17 سى، تېجەشلىك سۇغىرىش تۈرىدىن 19 ى يولغا قويۇلدى.

دۇڭ شياۋجۇەن

يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ بىر قىسىم مەخسۇس كەسپى تاپشۇرۇۋېلىندى

گوۋۈيۈەنئىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، 1998 - يىل 5 - ئايدا يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى مەخسۇس كەسپىنى ئۇتكۇزۇۋېلىشنى تاماملاپ، ئۇز قەرىلىدە ئىش باشلىدى. يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى، خەلق بانكىلىرىنىڭ مەخسۇس تۇر قەرز پۇلىدىن 5 مىليارد 298 مىليون 280 مىڭ يۈەن ئۇتكۇزۇۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ 2 مىليارد 296 مىليون 920 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش، رونىق تاپقۇزۇش قەرز پۇلى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ خەلق بانكىسىغا ئاغدۇرغان 1 مىليارد 792 مىليون 170 مىڭ يۈەن مەخسۇس قەرز پۇلى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ 61 مىليون 710 مىڭ يۈەن باشقا قەرز پۇلى تاپشۇرۇۋېلىندى. 4 - پەسلىدە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ ئاشلىق قوشۇمچە تىجارەت كەسپى ۋە پىششىقلاش كەسپىگە ئىشلىتىلىدىغان 1 مىليارد 147 مىليون 480 مىڭ يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق قوشۇمچە تىجارەت كەسپىنىڭ 887 مىليون 430 مىڭ يۈەن، پاختا قوشۇمچە تىجارەت كەسپىنىڭ 67 مىليون 960 مىڭ يۈەن، 2 قېتىمدا ئۇتكۇزۇۋېلىنغان كارخانا ئامانەت پۇلى 103 مىليون 470 مىڭ يۈەن) تاپشۇرۇۋېلىندى.

دۇڭ شياۋجۇەن

ئېلېكترونلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى ئىلى ۋىلايەتلىك، بايىنغولىن ئوبلاستلىق، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك شۆبە بانكىلارنىڭ كىچىك تىپتىكى ئۇنۇملۇق ئېلېكترونلاشتۇرۇش كەسپىي تور سىستېمىسىنىڭ تېخنىكا لايىھىسىنى ئوڭۇشلۇق تاماملىدى؛ 2 - دەرىجىلىك 9 شۆبە بانكا، 20 ناھىيىلىك تارماق بانكىنىڭ يېڭى خەلق پۇل ئامانىتى تور سىستېمىسىنى تاماملىدى؛ كرېدىت كارتوچكىسىنىڭ ئاخىرقى ئۇچتا ئاپتوماتىك ھوقۇق بېرىش، خەلق پۇل ئامانىتىنىڭ ماگنىتلىق كارتوچكىسى يۈمشاق دېتالىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئىلايەت، ئوبلاستلارنى

تورلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تاماملىدى؛ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكىنىڭ ئېلېكترونلۇق پوچتا يوللانمىلىرى بىلەن ھۆكۈمەت ھۆججەتلىرىنى يىراق مۇساپىلىك يوللاش خىزمىتى پونكتىنى تورغا كىرگۈزۈش خىزمىتىنى تاماملىدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبە بانكىنىڭ ھۆكۈمەت مۇئامىلىسى كەسپى شەھەر بويىچە تورلاشتۇرۇلدى؛ 11 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا IC كارتوچكىسى ئارقىلىق مەملىكەت بويىچە دەل ۋاقتىدا ئېلېكترونلۇق پېرېۋوت قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبە بانكىنىڭ ھۆكۈمەت مۇئامىلىسى بويىچە بىر تۈتاش ئامانەت جەلپ قىلىش، بىر تۈتاش نەقلەشتۇرۇش سىستېمىسى باش بانكىنىڭ 3 - دەرىجىلىك ئىلغار ئەملىي مۇۋاپىقلاشتۇرۇش مۇكاپاتىغا، ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكىنىڭ ئىش بېجىرىشنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش تور سىستېمىسى ئاپتونوم رايون بويىچە 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇنىڭدىن باشقا، كومپيۇتېرنىڭ «2000 - يىلى» مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كومپيۇتېر سىستېمىسىدىكى Y2K مەسىلىسى قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش لايىھىسى تەقسىملىنىپ تۇرۇپ چىقىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كومپيۇتېر قاتتىق، يۇمشاق دېتاللىرى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاندى ۋە سىناق قىلىندى. يىل ئاخىرىغىچە، بانكا تەۋەلىكىدىكى ئېلېكترونلاشقان تور نۇقتا 779 غا يېتىپ، ئومۇمىي تىجارەت تور نۇقتىسىنىڭ %78 نى ئىگىلىدى؛ شەھەر بويىچە تورغا كىرگەن تور - نۇقتا 391؛ يېڭىدىن يىراق مۇساپىلىك ئاخىرقى ئوچتا تورغا كىرگەن ناھىيىلىك، شەھەرلىك، رايونلۇق بانكا 29 بولدى، 2 - دەرىجىلىك 9 شۆبە بانكا شەھەر بويىچە تورغا كىردى؛ ئېلېكترونلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 41 مىليون يۈەن مەبلەغ ئىشلىتىلدى.

دۇلۇ شياۋجۇەن

تىجارەت باشقۇرۇش كۇچەيتىلدى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى باشتىن - ئاخىر كەسپىي تىجارەتتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى چۆرىدەپ، زور كۆچ بىلەن مەبلەغ تەشكىللەپ، كرېدىت قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇردى. كرېدىت مەبلىغىنى باشقۇرۇش جەھەتتە، پۇل مۇئامىلە مەبلىغىنى ئېنىقلاش ۋە كرېدىت مۇئامىلىدارلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئەستايىدىل قانات يايدۇردى، كىرىمنى نۇقتىلىق ئېنىقلاش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتتى. مەبلەغ ئېنىقلاش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پۈتۈن تەۋەلىكتىكى كرېدىت مۇئامىلىدارلىرى قۇرۇلمىسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈردى. ھەر دەرىجىلىك بانكىلار كارخانىلارنىڭ تۇزۇلمە ئىسلاھاتى قەدىمىنىڭ تېزلىشىۋاتقانلىقى، كارخانىلار قايتۇرۇشتىن قېچىۋاتقان قەرزلەرنىڭ كېمەيمەستىن، داۋاملىق كۆپىيىۋاتقانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، تۇرلۇك ئۇنۇملۇك ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، بىر قىسىم ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولغان ئېنىقلاش خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا «ئىككىگە ئېتىبار بېرىش» ئىستراتېگىيىسىنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئەملىيلەشتۇردى. (1) ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئېلېكتر تورى قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش ۋە ئۇنى ئۆزگەرتىشنى ئاساسىي قۇرۇلۇشقا مەدەت بېرىش ۋە «ئىككىگە ئېتىبار بېرىش» تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. يېزا ئىگىلىك بانكىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئىدارىسى تەكشۈرۈپ ئەملىيلەشتۇرۇش ئارقىلىق 10 ناھىيە، 83 تۈرنى تاللاپ چىقتى، يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۈلارغا 204 مىليون يۈەن قەرز بېرىدىغان بولدى، بۇنى باش بانكا مەركەزلەشتۈرۈپ، تەستىقلاپ، يولغا قويۇشقا رەسمىي چۈشۈرۈپ بەردى. (2) يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى پاختا بىلەن نېفتىنى ئاساس قىلىش ئىستراتېگىيىسى بويىچە، مايىللىق سىياسىتىنى قوللىنىپ، مەبلەغ بىلەن كۆلەمنى مەركەزلەشتۈرۈپ، قاراماي، كورلا، ئۇرۇمچىدىكى نېفت خىمىيە سانائىتى كارخانىلىرىغا ئازكەم 400 مىليون يۈەن قەرز پۇل بەردى. (3) ۋاقتىدا 75 مىليون يۈەن قەرز پۇل ئورۇنلاشتۇرۇپ، خەلق باشقۇرغان كارخانىلار بىلەن يەككە، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا ئۇنۇملۇك مەدەت بەردى. (4) ئۇي - زېمىن كرېدىتى كەسپىنى پائال كېڭەيتتى. بانكا بويىچە تارقىتىلغان ئۇي - زېمىن قەرز پۇلىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 81 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 33 مىليون 550 مىڭ يۈەن كۆپەيدى. مەبلەغ تەشكىللەش ۋە يېگى كەسىپلەرنى يولغا قويۇش جەھەتتە، بىرىنچىدىن، تاشقى پېرېۋوت كەسپىنى پائال راۋاجلاندۇردى، تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، خەلقئارا راسچوت كەسپى مىقدارىنى %145.5 ئاشۇردى، قالدۇقنى 280 مىليون 427 مىڭ 200 دوللارغا يەتكۈزدى، تۇرلۇك تاشقى پېرېۋوت ئامانەت قالدۇقىنى 2 مىليون 960 مىڭ دوللارغا يەتكۈزۈپ، %61.74 ئاشۇردى، خەلقئارا راسچوت رەسمىيەت ھەققىدىن 4 مىليون 242 مىڭ 500 دوللار كىرىم قىلدى. ئىككىنچىدىن، تارماقلار بويىچە كرېدىت كارتوچكىسى بېجىرىشنى بانكا بويىچە بېجىرىشكە ئۆزگەرتىشتىن ئىبارەت ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرنى پەيدىنپەي ئەملىيلەشتۈرۈپ، كرېدىت كارتوچكىسى بازىرىنى ئېچىش سالمىقىنى زورايتتى، بانكا بويىچە يېگىدىن 10 مىڭ دانە كرېدىت كارتوچكىسى

تارقىتىپ، ئومۇمىي كارتوچكىنى 75 مىڭغا، ئامانەت پۇل قالدۇقىنى 57 مىليون 330 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. ئۇچىنچىدىن، «مەۋقەدىكى يېزىلارغا قارىتىش، شەھەرگە كېڭىيىش، شەھەر بىلەن يېزىنى بىرلەشتۈرۈش» تەلىپى بويىچە، شەھەر رايونىدىكى تور - نۇقتىلارنى ئۇلىچىملەشتۈرۈش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. تۆتىنچىدىن، ۋاكالەتچىلىك كەسپىدە يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلدى، دۆلەت تەرەققىيات بانكىسىغا ۋاكالىتەن كورلىنىڭ «كۆمۈر، نېفىت» تۈرىگە 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى، «تىنچ ئوكيان» سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبىسى بىلەن ۋاكالەتچىلىك كېلىشىمى ئىمزالىدى، ئاپتونوم رايون ئىچىدە تۇنجى بولۇپ ئۇرۇمچى شەھەرلىك «خۇجىلىك» ئالاقىلىشىش تېخنىكىسى شىركىتى بىلەن چاقىرغۇ ھەققىنى ۋاكالىتەن بېجىرىش كەسپى بويىچە توختام تۈزدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيىدىن تۆۋەن (ناھىيىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ئورۇنلارغا ۋاكالىتەن مەمۇرىي جەرىمانىنى يىغىش كەسپىنى يولغا قويدى.

دۇڭ شياۋجۇەن

تۈزۈلمە ئىسلاھاتى

يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى كادىرلار خىزمىتىدىكى باشقۇرۇش قاتلىمىنى قىسقارتىش، تىجارەت تور - نۇقتىلىرىنىڭ ئورۇنلىشىشىنى سەرخىللاشتۇرۇش، ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش ئاساس قىلىنغان 3 تۈرلۈك ئىسلاھات خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن يولغا قويدى. 1997 - يىلى 4 ئۆلىيەت، ئوبلاستتىكى 2 - دەرىجىلىك شۆبە بانكىلار بىلەن ئۆلار تۈرۈشلۇق شەھەرلەردىكى تارماق بانكىلارنى بىرلەشتۈرۈش ئىشىنى تاماملىغان ئاساستا، 1998 - يىلى يەنە 10 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 2 - دەرىجىلىك شۆبە بانكىلار بىلەن ئۆلار تۈرۈشلۇق شەھەر (ناھىيە) لىك تارماق بانكىلارنى بىرلەشتۈرۈش خىزمىتىنى تاماملىدى. ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا بىلەن ئۇ تۈرۈشلۇق شەھەردىكى يېزا ئىگىلىك بانكىسىنى بىرلەشتۈرۈش خىزمىتىنى ئورۇنلىدى، ئەسلىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا تىجارەت بۆلۈمى، بۈاسىتە قاراشلىق تارماق بانكا بىلەن ئۇرۇمچى شەھەرلىك شۆبە بانكىنى يېڭىدىن ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا تىجارەت بۆلۈمى قىلىپ بىرلەشتۈردى. پىلان بويىچە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان پۇلى 500 مىڭ يۈەنگە يەتمەيدىغان 99 تىجارەت پونكىتى، 14 خەلق پۇل ئامانىتى پونكىتىنى ئەمەلدىن قالدۇردى ۋە قوشۇۋەتتى. 395 خەلق پۇل ئامانىتى ۋاكالەتچىسىنى، 63 باشقا كەسىپكارنى ئېنىقلاپ قايتۇردى، 203 كىشىنى ئىش ئورنىدىن قالدۇردى، شۇنداق قىلىپ باش بانكا چۇشۇرگەن ۋەزىپىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىدى. ياشانغانلار كۈتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتا فوندىنى بەرلىكىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى ئورۇنداپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر تولۇقلىمىسى ۋە خەلق پۇل ئامانىتى خاراكتېرلىك ياشانغانلار كۈتۈنۈش سۇغۇرتىسى فوندىنىڭ مەشغۇلات ئورنى ھېسابى ۋە سېچوتىنى ئورنىتىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى.

دۇڭ شياۋجۇەن

سىستېما پارتكومى قۇرۇلدى

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش توغرىسىدىكى تەلىپىگە ئاساسەن، يېزا ئىگىلىك بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىدە 1998 - يىلى ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا پارتكۇرۇپپىسىنى پارتكومغا ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى ئورۇندىلىپ، ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكا پارتكومى ئىشخانىسى ۋە تەشكىلات بۆلۈمى قۇرۇلدى، تەۋەلىكتىكى 2 - دەرىجىلىك 15 شۆبە بانكىنىڭ سىستېما پارتكومى ۋە فۇنكسىيىلىك تارماقلىرىنى تەشكىللەش، خادىملارنى سەپلەش تاماملاندى، پارتىيە باش ياچېيكىسى ۋە پارتىيە ياچېيكىسى قۇرۇش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى. پۈتۈن تەۋەلىكتىكى 4391 رەسمىي پارتىيە ئەزاسىنىڭ تەشكىلىي مۇناسىۋىتى يەرلىكتىن يۆتكۈۋلىنىدى.

دۇڭ شياۋجۇەن

يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى

يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ شۆبە، تارماق بانكىسى 91 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق شۆبە بانكا 16، ناھىيە، شەھەرلىك تارماق بانكا ۋە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق شۆبە بانكىلارنىڭ تىجارەت ئورنى 74، خىزمەت قىلىۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچى 1710.

شۆبە بانكا قۇرۇلۇپ تاكى 1998 - يىل 4 - ئايغىچە شۇغۇللانغان ئاساسلىق كەسىپ: گوۋۇيۈەن بەلگىلىگەن، جۈملىگو خەلق بانكىسى مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرغان ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىش، زاپاس ساقلاش، يۆتكەپ سېتىش قەرز پۇلى؛ ئاشلىق، پاختا، ياغ پىششىقلاش قەرز پۇلى؛

نامراتلارنى يۆلەش، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش، يېزا ئىگىلىك ئاساسىي قۇرۇلۇشى ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەرز پۇلىنى تارقىتىش ۋە باشقۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى.

1998 - يىل 4 - ئايدىن باشلاپ، ئەسلىدە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ئۈستىگە ئالغان نامراتلارنى يۆلەش، رونىاق تاپقۇزۇش قاتارلىقلارغا بېرىلىدىغان مەخسۇس قەرز پۇل ۋە ئاشلىق، پاختا، ياغ كارخانىلىرىنىڭ قوشۇمچە تىجارىتىگە ئىشلىتىلىدىغان قەرز پۇللارنىڭ ھەممىسى ئالاقىدار سودا بانكىسىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى، يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى ئۆتكۈزۈپ بەرگەن نامراتلارنى يۆلەش، رونىاق تاپقۇزۇش قاتارلىقلارنىڭ مەخسۇس قەرز پۇلى 5 مىليارد 738 مىليون يۈەنگە يەتتى، يىل ئاخىرىغىچە ئۆتكۈزۈپ بەرگەن ئاشلىق، پاختا، ياغ كارخانىلىرى قوشۇمچە تىجارىتىگە ئىشلىتىلىدىغان قەرز پۇل 1 مىليارد 510 مىليون يۈەن بولدى. يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ئاساسەن، گوۋۇيۈەن بەلگىلىگەن، جۇڭگو خەلق بانكىسى مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرغان ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىش، زاپاس ساقلاش، يۆتكەپ سېتىش قەرز پۇلى؛ گۆش، قەن - شېكەر، كۆك تاماكا، قوي يۇڭى قاتارلىق دۆلەت مەخسۇس باشقۇرىدىغان ئەشيالار زاپىسى قەرز پۇلىنى تارقىتىش ۋە باشقۇرۇش؛ مەركەز مالىيىسىدىن يۇقىرىقى ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىغا قوشۇمچە يارەم بېرىلگەن مەبلەغنى ئاجرىتىپ بېرىشنى بېجىرىش؛ مەركەز ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر بىرلىكتە تەسىس قىلغان ئاشلىق خېيىمخەتىرى فوندىغا مەخسۇس سېچوت ئېچىش ۋە ئۇنى ئاجرىتىپ بېرىش؛ پۇل مۇئامىلە زايومى تارقىتىش؛ كەسىپ دائىرىسىدە سېچوت ئاچقان كارخانا، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ ئامانەت پۇلىنى بېجىرىش؛ سېچوت ئاچقان كارخانا، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ راسچوتىنى بېجىرىش؛ گوۋۇيۈەن ۋە جۇڭگو خەلق بانكىسى تەستىقلىغان باشقا كەسىپلەرنى بېجىرىش قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىدىغان بولدى. جۇڭگو يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسىنىڭ نۆۋەتتىكى ئەڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى: ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىش مەبلىغىنىڭ ئۇدا، مۇقىم ۋە يېپىق ھالەتتە ھەرىكەت قىلىشىغا ھەمقىمي كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت.

1998 - يىل 4 - ئايدىن بۇيان يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى سېتىۋېلىش مەبلىغىنى يېپىق ھالەتتە ھەرىكەتكە سېلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشىپ، ھەم سېتىۋېلىش مەبلىغى بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى، ھەم كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىپ قەرزدار بولۇپ قېلىش، قىسۇبلىپ يۆتكەپ ئىشلىتىش ئەھۋالىنى ئۈنۈملۈك چەكلىدى.

سېتىۋېلىش مەبلىغى بىلەن ۋاقتىدا، تولۇق تەمىنلەشكە ھەقمقىي كاپالەتلىك قىلىندى. 1998 - يىلى 26 مىليارد 435 مىليون يۈەن ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىش قەرز پۇلى تارقىتىلىپ، 1 مىليارد 725 مىليون كىلوگرام ئاشلىق، 88 مىليون كىلوگرام ياغلىق دان، 154 مىڭ 100 كىلوگرام پاختا سېتىۋېلىشقا مەدەت بېرىلدى، سېتىۋېلىش مەبلىغى نەقلەشمەسلىك سەۋەبىدىن دېھقانلارغا ئاق ھۆججەت بېرىش ھادىسىسى كۆرۈلمىدى، دېھقانلارنىڭ ئېشىندى ئاشلىقىنى بىمالال سېتىۋېلىش سىياسىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە دېھقانلارنىڭ ئاساسىي كىرىمىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى كۆچلۈك كېرەكىت كاپالىتى بىلەن تەمىن ئېتىلدى.

يېپىق ھالەتتە ھەرىكەتكە سېلىش نىشانى ئاساسىي جەھەتتىن ئەمەلگە ئاشتى. 1998 - يىل 4 - ئايدىن بۇيان يېپىق ھالەتتە ھەرىكەتكە سېلىش ئەھۋالى ياخشى نىشانغا قاراپ راۋاجلاندى، بولۇپمۇ 6 - ئايدىن كېيىن كۆزلەنگەن نىشان تەلپىگە يېتىپ، ساغلام، مۇقىم ھەرىكەتلىنىش يولىغا چۈشتى. 7 — 12 - ئايغىچە يېگىدىن سېتىۋېلىنغان ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دانلىك قىممىتى بىلەن يېگىدىن تارقىتىلغان سېتىۋېلىش قەرز پۇلىنىڭ سېلىشتۇرما نىسبىتى %100كە، سېتىپ چىقىرىش قەرز پۇلىنىڭ يىغۇلىنىش نىسبىتى %103.45كە، يىغۇلىنىغان سېتىپ چىقىرىش قەرز پۇلىنىڭ بانكىغا قايتىش نىسبىتى %100كە، يىغۇلىنىدىغان سېتىپ چىقىرىش قەرز پۇلىنىڭ يىغۇلىنىش نىسبىتى %100كە يەتتى، باشقا، نامۇۋاپىق ئىگىلەنگەن قەرز پۇل %11.16 ئازايدى.

سېتىۋېلىش مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. سېتىۋېلىش مەبلىغىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىپ قەرزدار بولۇپ قېلىشى ۋە قىسۇبلىپ يۆتكەپ ئىشلىتىش چەكلەنگەنلىكتىن، 1998 - يىلى ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان سېتىۋېلىشقا 1 مىليارد يۈەن قەرز پۇل تارقىتىلدى، دېمەك، 1997 - يىلدىكىدىن 4 مىليارد 200 مىليون يۈەن ئاز تارقىتىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەر دەرىجىلىك بانكىلار مەبلەغنى مۇۋاپىق يۆتكەپ، ئۆسۈم كىرىمىنى ئېنىقلاپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، باش بانكىدىن ئالغان قەرز 1997 - يىلدىكىدىن 900 مىليون يۈەن ئازايدى.

جيا خۇينەن

جۇڭگو بانكىسى

كرېدىت باشقۇرۇش ئەھۋالى

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى كرېدىت باشقۇرۇشتا ئىناۋەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى

ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، خېيىمىخەتەر باشقۇرۇش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈردى. يىل ئاخىرىغىچە پۈتۈن تەۋەلىكتىكى 993 مۇئامىلىدارلىنىش ئىناۋەت ۋە ئىشەنچ دەرىجىسىنى تەكشۈرۈپ ئېتىراپ قىلدى ھەم ئىگىلىك باشقۇرۇشى ياخشى بولمىغان، كاپىتالى قەرزگە چىقىشمايدىغان، ئەرز قىلىنغان ياكى ئەرز قىلىنىش ئالدىدا تۇرغان، ئىناۋەتسىز بىرلىككە كەلتۈرۈشكە بولمايدىغان 562 مۇئامىلىدارنى بىر - بىرلەپ جەدۋەللەشتۈرۈپ ستاتىستىكا قىلىپ، مۇئامىلىدارلارنىڭ ئىناۋىتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى بىرقەدەر ياخشى ئورۇندىدى. ئېتىراپ قىلىش ئارقىلىق ئىناۋەت دەرىجىسى «ئا» دىن يۇقىرى («ئا» دەرىجىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولغانلار 62 بولۇپ، 6.24%نى؛ «ب» دەرىجىدىن يۇقىرى («ب» دەرىجىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولغانلار 176 بولۇپ، 17.73%نى؛ «س» دەرىجىدىن يۇقىرى («س» دەرىجىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولغانلار 99 بولۇپ، 9.97%نى؛ «D» دەرىجىلىك بولغانلار 656 بولۇپ 66.06%نى ئىگىلىدى. مۇشۇ ئاساستا 13 نۇقتىلىق يادرو مۇئامىلىدار، 5 نىشانلىق مۇئامىلىدار، بىر كاندىدات نۇقتىلىق مۇئامىلىدارنى بېكىتتى، بۇلار كېيىت ئارقىلىق مەدەت بېرىلمىغان نۇقتىلىق ئوبيېكت بولدى.

دۆلەتنىڭ ماكرولۇق ئىقتىسادىي سىياسىتى ۋە باش بانكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئۆي - زېمىن قەرز پۇلى ۋە ئۇل مۇئەسسەسە قەرز پۇلى كېيىت خىزمىتىنىڭ نۇقتىلىق كەسپى قاتارغا كىرگۈزۈلدى. 5 - ئايدا ئۆي - زېمىن قەرز پۇلى كەسپى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان ئوخشاشمىغان مۇئامىلىدارلارنىڭ ئېھتىياجى كۆزدە تۇتۇلۇپ، ئىدارە مەبلەغ توپلاپ ئۆي سالسا قەرز بېرىش، ئىدارە ئۆي ئىسلاھاتى قىلسا، ئەخلەرگە قەرز بېرىش، ئەخلەر ئۆي سېتىۋالسا رەنىلىك قەرز بېرىش ۋە ئەخلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆيىگە ئالدىن كېلىشىپ قەرز بېرىش قاتارلىق كەسىپ تۈرلىرى يولغا قويۇلدى ھەم ئۆي سېتىۋېلىش، پۇل قەرز بېرىش، سۇغۇرتا، رەسمىگە قويۇش بىر گەۋدىلەشكەن مۇلازىمەت يولغا قويۇلدى. يىل ئاخىرىغىچە 97 مىليون 940 مىڭ يۈەن ھەرخىل تۇرالغۇ ئۆي فوندى ئامانەت پۇلى جەلپ قىلىندى؛ 184 مىليون يۈەن ھەرخىل ئۆي - زېمىن قەرز پۇلى تارقىتىلدى، بۇنىڭدىن 171 مىليون يۈەن قالدۇق قالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئەخلەر تۇرالغۇ ئۆي قەرز پۇلىنىڭ قالدۇقى 15 مىليون 740 مىڭ يۈەن. 37 ئۇل مۇئەسسەسە قەرز پۇلى تۇرمىگە 420 مىليون يۈەن خەلق پۇلى، 190 مىليون دوللار تاشقى پېرىۋوت تەستىقلاندى. چەت ئەلگە 10 تۇر بويىچە 250 مىليون يۈەن قىممىتىدە مۇددەتلىك مۇددەتنامە چىقىرىلدى. قەرز پۇل تۈرلىرى ئاساسەن ئۇنۇمى ياخشى، پۇلنى قايتۇرۇش، ئۆسۈمنى تۆلەشكە كاپالەتلىك قىلالايدىغان قاتناش، پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، ئىسقىلىق ئېنېرگىيىسى قاتارلىق ساھەلەرگە مەركەزلەشتى. ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كرېدىت كەسپى مۇقىم راۋاجلاندى. يىل ئاخىرىغىچە خەلق پۇلى ھېسابىدىكى تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 6 مىليارد 830 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 13.74% ئاشتى. تاشقى پېرىۋوت ھېسابىدىكى تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 1 مىليارد 656 مىليون دوللار بولۇپ، 11.73% تۆۋەنلىدى.

1998 - يىلى باش بانكىنىڭ تەستىقى بىلەن 29 ھېسابتىكى 97 مىليون 440 مىڭ يۈەن تۇرۇپ قالغان قەرز پۇل ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەملىكەت بويىچە قوشۇۋېتىش، ۋەيران قىلىش، خادىملارنى قىسقارتىپ، ئۇنۇمىنى ئاشۇرۇش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن 4 كارخانىنىڭ ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن قەرز پۇلىنىڭ دېرى بىلەن ئۆسۈمى 33 مىليون 550 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى ۋە 3 مىليون 740 مىڭ دوللار بولۇپ، ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن ئومۇمىي سوممىنىڭ 66.25%نى ئىگىلىدى؛ پىلان سىرتىدىكى ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن قەرز پۇلىنىڭ دېرى بىلەن ئۆسۈمى 32 مىليون 890 مىڭ يۈەن بولۇپ، 33.75%نى ئىگىلىدى. بۇ يىل تارىختىن بۇيان قەرزى ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلگەن مۇئامىلىدار ۋە كۆتۈرۈۋېتىلگەن سوممىنىڭ ئەڭ كۆپ بولغان بىر يىل بولدى.

تەن سۆڭلىۋ

تاشقى پېرىۋوت قەرز پۇلى

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبەسىنىڭ 1998 - يىل ئاخىرىغىچە تارقاتقان قەرز پۇلىنىڭ قالدۇقى 1 مىليارد 656 مىليون دوللار بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 11.73% تۆۋەنلىدى. تاشقى پېرىۋوت قەرز پۇلى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كېتىش ۋەزىيىتىنى توسۇش ئۈچۈن، بۇ يىل ئىچىدە بازارنى كېڭەيتىش سالمىقى زورايتىلىپ، ئۇل مۇئەسسەسە تۇرلىرى قۇرۇلۇشىغا نۇقتىلىق مەدەت بېرىلدى. تەستىقلانغان ئاساسلىق قەرز پۇل تۇرلىرى مۇنۇلار: «خۇچېنچى» 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا 100 مىليون دوللار؛ پوسكام نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىغا 46 مىليون 540 مىڭ دوللار؛ شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ «بوئىڭ — 737» ئايروپىلان سېتىۋېلىشىغا 37 مىليون 520 مىڭ دوللار. دېمەك، بىر يىلدا 116 مىليون دوللار تاشقى پېرىۋوت قەرز پۇلى تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قىسقا مۇددەتلىك قەرز پۇل 47 مىليون 50 مىڭ دوللار، ئوتتۇرا، ئۇزاق مۇددەتلىك قەرز پۇل 68 مىليون 730 مىڭ دوللار. تاشقى پېرىۋوت ئىشلەتكەن

ئاساسلىق ئورۇنلار مۇنۇلار: ئۇرۇمچى شەھىرى ساي يولى قۇرۇلۇش شىركىتى ساي يولى قۇرۇلۇشىغا 39 مىليون 910 مىڭ دوللار؛ ش ئۇ ئا ر ئاپتى ئىقتىساد - سودا ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى ئىمپورت سودىسىغا 21 مىليون دوللار؛ شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى شارسىمان كاللەك رۇدا ئىمپورت قىلىشقا 13 مىليون 720 مىڭ دوللار ئىشلەتتى، شىنجاڭ ئاۋتاتسىيە شىركىتى ئايروپىلان سېتىۋېلىش ئۈچۈن 11 مىليون 580 مىڭ دوللار زاكالەت بەردى.

ئۇنۇمسىز ئاشقى پېرېۋوت قەرز پۇلى بىر ئاز كۆپەيدى. يىل ئاخىرىغىچە ئۇنۇمسىز قەرز پۇل قالدۇقى يىل بېشىدىكىدىن 39.17% كۆپەيىپ، ئۇنۇمسىز قەرز پۇل نىسبىتى 1.04 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

تەن سۆزلىيۇ

تاشقى سودا قەرز پۇلى

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى تاشقى سودىغا 900 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى، قەرز پۇل قالدۇقى 1 مىليارد 747 مىليون يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 227 مىليون يۈەن ئازايدى. سۇپىتىلىك تاشقى سودا كارخانىلىرىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت كەسىپگە ئاۋۋال مەدەت بېرىلگەندىن سىرت، زىيان تارتقان تاشقى سودا كارخانىلىرىنىڭ بازارلىق، تاشقى پېرېۋوت يارىتالايدىغان، پايدا ئالغىلى بولىدىغان تاۋارلىرىنى ئېكسپورت قىلىشقا «بىرمۇبىر تەكشۈرۈپ قەرز بېرىش، مەخسۇس سېۋت بويىچە باشقۇرۇش، يىغۇپلىش بىلەن قەرز بېرىشنى بىر - بىرىگە باغلاش» تىن ئىبارەت يېپىق شەكىللىك قەرز بېرىش ئارقىلىق مەدەت بېرىلدى. 270 مىليون يۈەن يېپىق شەكىللىك قەرز پۇل تارقىتىلدى، بۇ، زىيان تارتقان تاشقى سودا كارخانىلىرىنىڭ زىيانىنى ئازايتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇشىدا ناھايىتى ياخشى تۈرتكىلىك رول ئوينىدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ 5 كان ماشىنىسازلىق - خىمىيە سانائىتى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىگە 106 مىليون يۈەن يېپىق قەرز پۇل بېرىلىپ، كوكس، ئېغىدرىن، ۋېرمىكۇلىت، خىمىيىۋى ئوغۇت قاتارلىق بازىرى، پايدىسى بار بىر تۈركۈم ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرىنى سېتىۋېلىشقا نۇقتىلىق مەدەت بېرىلدى. بۇ شىركەت 103 مىليون يۈەن ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى يارىتتى ھەم گەدىنىگە ئارتىلىپ قالغان 2 مىليون يۈەندىن ئارتۇق بانكا ئۆسۈمىنى قايتۇردى. شىنجاڭ بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش توقۇمچىلىق مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىگە 80 مىليون يۈەن يېپىق قەرز پۇل بېرىلدى، بۇ شىركەت دەسلەپكى قەدەمدە 300 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتتى ھەم ئىلگىرىكى يىللاردىن قالغان 5 مىليون يۈەن زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇپ بولدى.

ئۇنۇمسىز تاشقى سودا قەرز پۇلى داۋاملىق كۆپەيدى. يىل ئاخىرىغا كەلگەندە ئۇنۇمسىز تاشقى سودا قەرز پۇلى قالدۇقى يىل بېشىدىكىدىن 367 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ئۇنۇمسىز قەرز پۇل نىسبىتى 27.13 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى. ئۇنۇمسىز تاشقى سودا قەرز پۇلى خەلق پۇلى ھېسابىدىكى ئۇنۇمسىز قەرز پۇل سوممىسىنىڭ 63.31%نى ئىگىلىدى.

تەن سۆزلىيۇ

چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارغا قەرز پۇل بېرىش

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلار ئىچىدىن «مېيكې» ئۆي جاھازلىرى، «شىنجيې» نېفىت خىمىيە سانائىتى، «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇمچىلىق پاي شىركىتى، «يىدا» يۇڭ توقۇمچىلىق شىركىتى قاتارلىق 4 نۇقتىلىق مۇئامىلىدارنى قەرز پۇل جەھەتتە ئاۋۋال مەدەت بېرىش ئوبيېكتى قىلىپ، بۇ 4 كارخانىغا 394 مىليون يۈەن قەرز پۇل بەردى، يىل ئاخىرىدىكى قەرز پۇل قالدۇقى 550 مىليون يۈەنگە يېتىپ، تەۋەلىكتىكى چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالغان كارخانىلارغا بېرىلگەن قەرز پۇل قالدۇقىنىڭ 75.55%نى ئىگىلىدى. «مېيكې» ئۆي جاھازلىرى شىركىتى 28 مىليون 600 مىڭ دوللار، «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇمچىلىق پاي شىركىتى 22 مىليون دوللار، «يىدا» يۇڭ توقۇمچىلىق شىركىتى 16 مىليون 830 مىڭ دوللار تاشقى پېرېۋوت يارىتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 3 خىل شەكىلدىكى كارخانىلار ئىچىدە ئېكسپورتتىن تاشقى پېرېۋوت يارىتىشتىكى ئالدىنقى 3 كارخانا بولۇپ قالدى. ئۇدا زىيان تارتىپ كېلىۋاتقان، ئەمما كارخانا باشقۇرۇشتا ئېھتىياتچان، مەھسۇلات سۈپىتى ياخشى، ئۇنىڭ ئۈستىگە چەت ئەلگە سېتىشتا كاپالەتكە ئىگە بولغان شىنجاڭ «تۆڭيې» يېمەكلىكلەر شىركىتىگە 9 مىليون يۈەن يېپىق قەرز پۇل بىلەن مەدەت بېرىلدى، بۇ كارخانا شۇ يىلىلا 5 مىليون يۈەن زىيانىنى ئازايتتى، بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ باش شىركىتى بولغان تەيۈەن «تۆڭيې» گۇرۇھىنىڭ ئىشەنچىسى ئەل - پەل ئەسلىگە كېلىپ، بۇ شىركەتكە 3 مىليون دوللار مەبلەغ كۆپەيتىپ بېرىش قارار قىلىندى، ھازىر كارخانىنىڭ يېڭى ھاياتىي كۈچى ئۇرغىدى. يىل ئاخىرىغىچە چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارغا خەلق پۇلى ھېسابىدا 717 مىليون يۈەن قىسقا مۇددەتلىك قەرز پۇل بېرىلدى، ئۇنىڭ قالدۇقى 589 مىليون يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 41.23% تۆۋەنلىدى. بۇنىڭغا «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇمچىلىق پاي شىركىتىنىڭ بازارغا كىرگەندىن كېيىن، 190 مىليون

يۈەن قەرز پۇلنى قايتۇرغانلىقى ئاساسلىق سەۋەب بولدى. 80 مىليون يۈەن كونتۇرا، ئۇزاق مۇددەتلىك قەرز پۇل تارقىتىلىپ، قالدۇق 139 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %111.45 ئاشتى.

تەن سۆزلىيۇ

پۇل ئامانەت كەسپى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسىنىڭ تۇرلۇك خەلق پۇل ھېسابىدىكى ئامانەت پۇلىنىڭ قالدۇقى 9 مىليارد 319 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 379 مىليون يۈەن ساپ ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كارخانىلارنىڭ ئامانەت پۇلى قالدۇقى 4 مىليارد 302 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 330 مىليون يۈەن ساپ كۆپەيمەي، ساپ ئاشقان ئومۇمىي سوممىنىڭ %23.86نى ئىگىلىدى؛ خەلق پۇل ئامانىتى قالدۇقى 4 مىليارد 675 مىليون يۈەن بولۇپ، 702 مىليون يۈەن ساپ ئېشىپ، ساپ ئاشقان ئومۇمىي سوممىنىڭ %50.91نى ئىگىلىدى. تۇرلۇك ئاشقى پېرېۋوت ھېسابىدىكى ئامانەت قالدۇقى 201 مىليون دوللارغا يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 87 مىليون دوللار كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەرنىڭ چەت ئەل پۇلى ئامانەت قالدۇقى 138 مىليون دوللارغا يېتىپ، 51 مىليون دوللار كۆپەيدى. ئۇنىڭدىن باشقا «تەڭرىتاغ» يۇڭ توقۇمىچىلىق پاي شىركىتىنىڭ پاي چېكىنى ئاساسلىق ۋاكالەتەن تارقىتىش ھوقۇقى قولغا كەلتۈرۈلۈپ، بۇ پاي چېكىنى تورلار بويىچە ۋاكالەتەن تارقىتىش خىزمىتى ئورۇندالدى، پاي چېكى سېتىۋېلىش ئىلتىماس قىلىنغان مەبلەغ 36 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتتى.

تەن سۆزلىيۇ

خەلقئارا راسچوت ئەھۋالى

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانىلارنىڭ (خەلق پۇلى ھېسابىدىكى) ئۇزاق مۇددەتلىك ئاشقى پېرېۋوتىنى راسچوت قىلىش، سېتىش ۋە شەخسىي مۇئامىلىدارلارغا ۋاكالەتەن ئاشقى پېرېۋوت سودىسى قىلىش قاتارلىق ئاشقى پېرېۋوتنىڭ قىممىتىگە كاپالەتلىك قىلىش كەسپىنى ئۆز ئالدىغا يولغا قويۇپ، ئاشقى پېرېۋوت بازىرىدىكى ئۇلۇشىنى كېڭەيتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئاپتونوم رايونىنىڭ كوكس، پاختا، پەمىدور قىيامى قاتارلىق كۆپ مىقدارلىق تاۋارلىرىنى ئېكسپورت قىلىش ۋە شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، «يىدا» پاختا توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتى، قاراماي نېفتلىكى قاتارلىق كارخانىلارنىڭ ئىمپورت كەسپىنى ئۆتۈپ، راسچوت، كرېدىت، پۇل ئامانىتىنى بىر - تۇتاش ھەرىكەتلەندۈرۈش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كارخانىلارغا ئەترapلىق، ئەلا مۇلازىمەت قىلىپ، ئىمپورت - ئېكسپورت كەسپىنىڭ مۇقىم ئۆرلەش ۋەزىيىتىنى ساقلاپ قالدى ھەم بىر قەدەر يۇقىرى بازار ئۈلۈشىنى ئىگىلىدى. 1 مىليارد 40 مىليون دوللارلىق پېرېۋوت سېتىش، راسچوت قىلىش كەسپىنى بېجىرىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %35.07 ئاشۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە راسچوت قىلىنغان ئاشقى پېرېۋوت 331 مىليون دوللار، سېتىلغان ئاشقى پېرېۋوت 706 مىليون دوللار. 91 مىليون 830 مىڭ دوللار قىممەتلىدىكى 581 ئېكسپورت ئىجازەتنامىسى تاپشۇرۇۋېلىنىپ، %13.46 ئاشۇرۇلدى، مەسلىھەتلىشىش ئارقىلىق 515 قېتىمدا 58 مىليون 740 مىڭ دوللار چىقىم قىلىندى، بۇ %19.02 كۆپ؛ 6 مىليون 890 مىڭ دوللار قىممەتلىدىكى 78 ھاۋالە تاپشۇرۇۋېلىنىپ، تۆۋەنلىگەن باھاسى %3.2 بولدى؛ 1118 قېتىمدا 12 مىڭ 600 دوللارلىق ئاشقى پېرېۋوت كىرگۈزۈلۈپ، %62.07 ئاشتى؛ ئېكسپورتتىن 183 مىليون دوللار ئاشقى پېرېۋوت كىرىم قىلىنىپ، %37.29 ئاشتى. 127 مىليون دوللار قىممەتلىدە 396 پارچە ئىمپورت ئىجازەتنامىسى بېجىرىلىپ، %9.14 ئاشتى؛ 7 قېتىمدا 1مىليون 320 مىڭ دوللار ۋاكالەتەن كىرىم قىلىنىپ، %169.38 ئاشتى؛ 1113 قېتىمدا 119 مىليون دوللارلىق ئاشقى پېرېۋوت چىقىم قىلىنىپ، %59.93 ئاشتى؛ ئىمپورتقا چىقىم قىلىنغىنى 256 مىليون دوللار بولۇپ، %59.89 ئاشتى. 58 قېتىمدا 5 مىليون 520 مىڭ دوللارلىق رەنە پېرېۋوتى بېجىرىلىپ، %49 تۆۋەنلىدى؛ 48 قېتىمدا 1 مىليون 740 مىڭ دوللارلىق سۇغۇرتا ئالاقىسى بېجىرىلدى؛ 3 قېتىمدا 5 مىليون 490 مىڭ دوللارلىق ئۇزاق مۇددەتلىك ئاشقى پېرېۋوت راسچوت قىلىش ۋە سېتىش ئىشى بېجىرىلدى؛ 169 قېتىمدا مۇئامىلىدارلارغا ۋاكالەتەن 9 مىليون 330 مىڭ دوللار قىممەتلىدە ئاشقى پېرېۋوت سودىسى قىلىندى.

تەن سۆزلىيۇ

«سەددىچىن» كرېدىت كارتوچكىسى كەسپى

جۇڭگو بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى 1998 - يىلى بارلىق ناھىيە دەرىجىلىك بانكىلار ۋە بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك بانكىلارنىڭ مۇستەقىل كارتوچكا تارقىتىش ھوقۇقىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە مەركەزلەشكەن كرېدىت كارتوچكىسى كەسپىنى بىر تەرەپ قىلىش ئەندىزىسىنى يولغا قويۇپ، كرېدىت كارتوچكىسى كەسپىدە ئۆلكە، شەھەرلەرنى بىرلەشتۈرۈش ئىشىنى تاماملىدى. كرېدىت كارتوچكىسى مۇلازىمەت ساھەسىنى

كېڭەيتىش ئۇچۇن، ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى بىلەن داۋالاش ھەققىنى كربىدت كارتوچكىسى ئارقىلىق ۋاكالىتەن تاپشۇرۇش كېلىشىمى ئىمزالىدى. يىل ئاخىرىغىچە 168 مىڭ 600 دانە كارتوچكا تارقىتىلىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 34.56% ئاشتى؛ كارتوچكا ئارقىلىق قىلىنغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 304 مىليون يۈەن بولۇپ، 21.65% تۆۋەنلىدى؛ ئىستېمال سودىسى سوممىسى 89 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ ئالاھىدە تىوختاملاشقان سودىگەر 1400 گە يېتىپ، 10.85% كۆپەيدى؛ ئونكول قىلىنغان پۇل 3 مىليون 720 مىڭ يۈەن بولۇپ، 13.08% ئازايدى.

تەن سۈكلىيۇ

سۇغۇرتا

مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى توغرىسىدا ئومۇمىي بايان

كەسىپنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتى مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى شىنجاڭ شۆبە شىركىتىنىڭ 1998 - يىلدىكى سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 775 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلان 64.% 100 ئورۇندىلىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 12.93% ئاشتى. 169 مىڭ 380 ھەرخىل تۈلەم دېلوسى بىر تەرەپ قىلىنىپ، 415 مىليون 250 مىڭ يۈەن تۈلەم بېرىلدى، ئۇنىڭ بىرسال تۈلەم بېرىش نىسبىتى 55.53% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.66 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى. سۇغۇرتا ھەققى كىشى بېشىغا 540 مىڭ يۈەندىن توغرا كېلىپ، 93 مىليون 780 مىڭ يۈەن باج - پايدا يارىتىلدى.

ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالى - بىرىنچىدىن، ئاممىۋى مۇناسىۋەت پائال پىلانلىنىپ، «كونىلىرىنى مۇستەھكەملەش، يېڭىلىرىنى كۆپەيتىش، چوڭلىرىنى تۇتۇش، كىچىكلىرىنى نەزەردىن ساقىت قىلماسلىق؛ چوڭىنى تۇتقاندا، كىچىكىنى قويۇۋەتمەسلىك» قاتارلىق كەسىپنى كېڭەيتىش ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، كۆپ خىل شەكىلدىكى ئىلغارلىقنى قولغا كەلتۈرۈش مۇسابىقە پائالىيەتلىرى قانات يايدۇرۇلدى. ئىككىنچىدىن، كىشى بېشىغا توغرا كەلتۈرۈش ئېڭى كۈچەيتىلدى. 1998 - يىلى سۇغۇرتا ھەققى كىشى بېشىغا 540 مىڭ يۈەندىن توغرا كېلىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن ئېشىپ، پايدا كۆرسەتكۈچى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇ شىركەتكە قاراشلىق خەلقئارا سۇغۇرتا باشقارمىسى (بۆلۈمى)، ئىچكى سۇغۇرتا باشقارمىسى (بۆلۈمى)، تۇرپان، ئاقسۇ، بايىنغولىن، قاراماي، قەشقەر، كۇيتۇك شۆبە سۇغۇرتا شىركەتلىرىنىڭ، 56 ناھىيىلىك تارماق سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە سۇغۇرتا ھەققى ئاپتونوم رايونىنىڭكىدىن ئېشىپ كەتتى. 34 ناھىيىلىك تارماق شىركەتنىڭ 800 مىڭ يۈەندىن، 19 ناھىيىلىك تارماق شىركەتنىڭ 1 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئۈچىنچىدىن، تىجارەت بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى سىناق قىلىش سالمىقى زورايتىلدى، ئىراجەت بىلەن سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى، پايدا بىۋاسىتە باغلىنىپ، 10 مىڭ يۈەنلىك سۇغۇرتا ھەققى، 10 مىڭ يۈەنلىك پايدا ئېچىدە ماڭاش تەركىبى بولىدىغان نەتىجە - ئۇنۇم ماڭاش تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ جانجان مەنپەئىتى شىركەت كەسپىنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىزىس تۇيغۇسى ۋە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى كۈچەيتىلدى. تۆتىنچىدىن، سىستېما بويىچە باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش يولغا قويۇلدى، بۆلۈم دەرىجىلىك كادىرلارنى رىقابەت ئارقىلىق تەكلىپ قىلىپ، ئىش ئورنىغا قويۇش سىناق قىلىندى. ئەمگەك توختامى ئارخىپى تۈرغۇزۇلۇپ، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى بويىچە باشقۇرۇش تېخىمۇ كۈچەيتىلدى ۋە قېلىپلاشتۇرۇلدى.

يېزا سۇغۇرتىسى خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى ئاپتونوم رايون بويىچە كېۋەز تېرىلىدىغان جايلار يۈزدە يۈز سۇغۇرتىغا قاتناشتى، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 130 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئەمما 1998 - يىلى ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەرگەنلىكتىن، بولۇپمۇ كۆپ قېتىم قۇم - توپا يېغىپ، كېۋەز قاتارلىق زىرائەتلەردىن مەھسۇلات ئالغىلى بولمىغانلىقتىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە پاختا باھاسى چۈشۈپ كېتىپ، پاختا سېتىلمايى ئامباردا بېسىلىپ قالغانلىقتىن، دېھقانلار بىلەن ئورۇنلارنىڭ مەنپەئىتى ناھايىتى زور زىيانغا ئۇچرىدى. شۇ سەۋەبتىن ش ئۇ ئا ر مال - مۈلۈك سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ يېزا ئىگىلىك خېيىمخەتىرىگە چېقىم قىلغان تۆلەم پۇلى 108 مىليون 509 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم بېرىش نىسبىتى 82.47% كە يەتتى.

تىجارەت خېيىمخەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئەھۋالى مۇددەتكە، تۇرکۈمگە، قاتلامغا بۆلۈپ 14 قارار ھەرخىل كۆرس ئېچىلدى، كۆرسقا 717 ئادەم قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 200 دىن ئارتۇق ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىر ئىش ئورنىدىن ئايرىلىش خېيىمخەتىرى كۆرسىغا قاتناشتى.

تۆرلۈك باشقۇرۇش تۈزۈمىدىن 88ى ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇنۇملۇك بولۇپ ساقلاپ قېلىنغىنى 49، تۈزىتىش كىرگۈزۈپ تولۇقلانغىنى 17، بىكار قىلىنغىنى 7، يېڭىدىن ئورنىتىلغىنى 15. 85 ھېسابات بىرلىكى ئۇستىدە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىنىپ، 13 ئىقتىسادىي تەپتىشلىك تۈرى ئورۇندالدى. ئۈزى تەكشۈرۈپ ئۈزى تۈزىتىپ، ئېنىقلاپ،

يۇقىرىغا بوللىغان سۇغۇرتا قائىده - بەلگىلىمىلىرى 142، ئېنىقلاپ، تۈزىتىپ، مۇكەممەللەشتۈرۈلگەن كەسپىي باشقۇرۇش چارىسى 29، كەملي مەشغۇلات قائىدىسى 4. مەبلەغنى ئېنىقلاپ تاپشۇرۇۋېلىش ۋە ئىقتىسادي كەملىي گەۋدىلەرنى ئايرىش خىزمىتى كۆچەيتىلدى. 13 مىليون 900 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ يىغىۋېلىندى. 55 ئىقتىسادي كەملي گەۋدە ئېنىقلىنىپ، باش شىركەتنىڭ تەلىپى بويىچە، ھەمىسى ئايرىلىپ ئىشتىن توختىتىلدى.

ئۇنىڭدىن باشقا كۆپ قىسىم قوشۇمچە ۋەزىپىلىك سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىرى خەلق بانكىسىنىڭ سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىك ئىمتىھانىغا قاتنىشىپ، سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىك توختامى ئىمزالاشقا، سۇغۇرتا ۋاكالەتچىلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش گۇۋاھنامىسى ئېلىشقا ئۈيۇشتۇرۇلدى ھەمدە قوشۇمچە ۋەزىپىلىك ۋاكالەتچى ئورۇنلارنىڭ تىجارەت سۇغۇرتىسى ۋاكالەتچىلىك كەسپى ئىجازەتنامىسى بېجىرىشنى ئىلتىماس قىلىشىغا ھەمكارلىشىلدى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە پۈتۈن سىستېمىدىكى 104 ئاپپاراتنىڭ ھەممىسى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەدەنىي ئورۇن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 25، ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 48. دېلو مەلۇم قىلىش بويىچە 24 سائەتلىك نۆۋەتچىلىك تۈزۈمى ئورنىتىلدى، دېلو مەلۇم قىلىشتا نۇر چوشۇرۇپ بەلگە بېرىلمىدىغان نۇرغۇن ماندۇق ياسالدى، دېلو مەلۇم قىلىش مۇلازىمەت كارتوچكىسى بېسىپ تارقىتىلدى، بېكىتىلگەن ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتى كەملدىن قالدۇرۇلدى، ئەينەك چېقىلىش سۇغۇرتا دېلوسىنى بىر قېتىمدىلا ئاخىرلاشتۇرۇش تەدبىرى يولغا قويۇلدى.

ئازات نىياز

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلى يۇز بەرگەن يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتىسىدىكى چوڭ تۆلەم دېلولىرى (1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق)

بىرلىكى: تۈمەن يۈەن

ئورۇن نامى	زىيان سەۋەبى	زىيان كۆرۈلۈش جەريانى	تۆلەم سوممىسى
لوپنۇر ناھىيىسى	بوران، قىرو ئۇششۇكى	5 - ئاينىڭ 14 — 19 - كۈنىگىچە يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى 8 بال بوران، قىرو ئۇششۇكىنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىدى	983
بايىنغولىن ئوبلاستى	بوران، كەلكۈن، مۆلدۈر	5 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە 3 ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ كېۋىزى بوران، مۆلدۈر، كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	973
كورلا شەھىرى	بوران، مۆلدۈر	5 - ئاينىڭ 14 — 19 - كۈنىگىچە يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى بوران، مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	719
ئونسۇ ناھىيىسى	بوران، مۆلدۈر	5 - ئاينىڭ 13 — 14 - كۈنلىرى يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى بوران، مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	409
ئاۋات ناھىيىسى	بوران، مۆلدۈر	6 - ئاينىڭ 8 - كۈنى يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى بوران، مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	270
ئاۋات ناھىيىسى	بوران، مۆلدۈر	5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى يېزا، بازارلارنىڭ كېۋەزلىرى بوران، مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	200
تۈرپان ۋىلايىتى	چوڭ كەلكۈن	8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى تۈيۈقسىز چوڭ كەلكۈن كېلىپ، 2 ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ سۇچىلىق قۇرۇلۇش مۇئەسسەسىلىرىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى	190
ئاقسۇ شەھىرى	كەلكۈن	5 - ئاينىڭ 13 — 19 - كۈنىگىچە يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى چوڭ كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	187
شىخەنزە	بوران، قىرو ئۇششۇكى	4 - ئاينىڭ 18 — 22 - كۈنىگىچە تۈەن - مەيدانلارنىڭ كېۋەزلىرى 8 — 9 بال بوران، قىرو ئۇششۇكىنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىدى	167
شىخو شەھىرى	بوران، مۆلدۈر	5 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە يېزىلارنىڭ كېۋەزلىرى بوران، كەلكۈن، مۆلدۈرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى	158

يەكەن ناھىيە-سى	قۇم، بوران	4 - ئاينىك 21 - كۈندىن 5 - ئاينىك 14 - كۈنگىچە 22 يېزا - بازارنىك كېۋەزلىرى قۇم، بوراننىك ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى	146
پەيزاۋات ناھە-يىسى	مۇلدۇر، قارا يامغۇر، بوران	6 - ئاينىك 16 - كۈنى يېزىلارنىك كېۋەزلىرى مۇلدۇر، قارا يامغۇر، بوراننىك ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى	123
ئۇرۇمچى ناھە-يىسى	بوران ئاپىتى	4 - ئاينىك 18 - كۈنى ئەتىگەنچۈي قاتارلىق يېزىلاردىكى پارنىكلار بوراننىك ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى	118
شىخو شەھىرى	قارا يامغۇر، قىرو ئۇششۇكى	يېزىلارنىك كۈزگى بۇغدايلىرى سوغۇق ھاۋا ئېقىمىنىك تەسىرىگە ئۇچراپ كەلگ دائىرىلىك نابۇت بولدى	117
شىخو شەھىرى	مۇلدۇر، قارا يامغۇر، قىرو ئۇششۇكى	4 - ئاينىك 20 - كۈندىن 5 - ئاينىك 22 - كۈنگىچە يېزىلارنىك كېۋەزلىرى مۇلدۇر، قارا بوران، قىرو ئۇششۇكىنىك ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى	106
ماناس ناھىيە-سى	ئۇششۇك	5 - ئاينىك 18 — 19 - كۈنلىرى بىر قىسىم جايلاردىكى كېۋەزلەرگە قىرو ئۇششۇكى تەگدى	101

ئازات نىياز

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلى يۇز بەرگەن مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىدىكى چوڭ تۆلەم دېلولىرى (1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق)

بىرلىكى: تۈمەن يۈەن

ئورۇن نامى	زىيان سەۋەبى	زىيان كۆرۈلۈش جەريانى	تۆلەم سوممىسى
ئۇرۇمچى نەغمەت خىمىيە ساناۋىتى باش زاۋۇتى	پارتلاش	سېخىتكى ماي ئايرىش قۇرۇلمىسى پارتلاپ، ئۇسكۇنىلەر زىيانغا ئۇچرىدى	295
مايتاغ نەفىت خىمىيە ساناۋىتى باش زاۋۇتى ئېتىلبەن زاۋۇتى	كۆتۈلمىگەن ھادىسە	پولى ئېتىلبەن سېخىنىك قىسىپ دانچىلاش ماشىنىسىنىك چىشلىق چاقى تۆيۈقسىز ئۇزۇلۇپ، ئېتىلبەن ئۇسكۇنىلىرى بۇزۇلدى	218
شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» يۇلۇق توقۇمىچىلىق فابرىكىسى	بۇزۇلۇش	خاتا مەشغۇلات قىلىنغانلىقتىن پار قازىنى تېشىلىپ كەتتى	209
تارىم 2 - بۇر-غىلاش شىركىتى	ماي ئېتىلىش	6011 - ئېتىرەت مەشغۇلات قىلىۋاتقاندا قۇدۇقتىن ماي ئېتىلىپ چىقىپ بورۇاي ئۇسكۇنىلىرى بۇزۇلدى	171
تۇرپان - قۇمۇل نەفتىلىكى پىچان بىرلەشمە پونكتى	ئوت ئاپىتى	پونكىت ئىچىدە ئوت كېتىپ، ئۇسكۇنىلەر زىيانغا ئۇچرىدى	166
شىنجاڭ شامال كۈچى ئېلېكتر ئىستانسىسى	قارا بوران	قارا بوران چىقىپ شامال كۈچى بىلەن توك چىقىرىش ئۇسكۇنىلىرىنى بۇزۇۋەتتى	133

ئازات نىياز

1998 - يىل 4 - ئايىنىڭ 18 - كۈنى ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ 4 يېزىسىدىكى لاپاسلىق پارچىنىڭ بوراسىنىڭ ھۆجۈمىغا ئۇچرىدى، سۇغۇرتا شىركىتى تۆلەمنى ۋاقتىدا ئەقلەشتۈردى.

سۈرەتنى ئۈرۈمچى ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى بەرگەن

ئۇمۇر سۇغۇرتىسى كەسپى توغرىسىدا ئومۇمىي بايان

كەسپىنىڭ ئەھمىيىتى ئەھۋالى 1998 - يىلى جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتى ئۇمۇر سۇغۇرتىسى شىنجاڭ شۆبە شىركىتىنىڭ سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 976 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 62.63% ئاشتى، بۇ، مەملىكەت بويىچە ئېشىش سەۋىيىسىدىن 27 پىرسەنت يۇقىرى. كىشى ېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرچە سۇغۇرتا ھەققى 1 مىليون 154 مىڭ 800 يۈەنگە يېتىپ، ئۇمۇر سۇغۇرتىسى بازىرىنىڭ 80% ئولۇشىنى ئىگىلىدى. 16 مىليون يۈەن پايدا يارىتىلىپ، باش شىركەت چوشۇرگەن پايدا كۆرسەتكۈچى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇ شىركەت 6 مىليون 280 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى سۇغۇرتىلاپ، 84 مىليون 700 مىڭ يۈەن خېيىمخەتەر كاپالەت سوممىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، تۇرلۇك چىقىملار ئۈچۈن 260 مىليون يۈەن چىقىم قىلدى، چىقىم نىسبىتى 52.6% كە يەتتى.

تىجارەت ئەھۋالى بىرىنچىدىن، كەسىپ باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، ئەمەلىي مەشغۇلات تەرتىپى قېلىپلاشتۇرۇلدى، تەكشۈرۈپ سۇغۇرتىلاش، تەكشۈرۈپ تۆلەش تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، 1 - باسقۇچلۇق سۇغۇرتىلاش تالونلىرىنى ئېنىقلاش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئورۇندالدى، خىزمەتلەرنى ئېلېكترونلاشتۇرۇش كۈچەيتىلدى، چەت ئەلنىڭ ئۇمۇر سۇغۇرتىسى تىجارەت تۈزۈلمىسىنىڭ ئىلغار سېتىش ئۇسۇلى كىرگۈزۈلدى ۋە قوللىنىلدى، شەخسلەر ۋاكالىتەن سېتىش مېخانىزمى كىرگۈزۈلۈپ، ئەنئەنىۋى كەسىپ قانات يايدۇرۇش ئۇسۇلى ئۆزگەرتىلدى. ئىككىنچىدىن، 3 تۈرلۈك تۈزۈمنى ئىملاھ قىلىش سالمىقى زورايتىلىپ، ئۇنىۋېرسال خىراجەت نىسبىتى سۇغۇرتا تۈرلىرى خىراجىتى نىسبىتىگە ئۆزگەرتىلدى، ئاساسىي قاتلام تىجارەت ئورۇنلىرىدا 100 يۈەن سۇغۇرتا ھەققى تەركىبلىك تەقسىم قىلىش تۈزۈمى، كادىرلارنى تەكلىپ بىلەن ئىشلىتىش تۈزۈمى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلدى. ئۈچىنچىدىن، «شەخسىي ۋاكالەتچىلەرنى باشقۇرۇش چارىسى» يولغا قويۇلۇپ، ۋاكالەتچىلەرنى باشقۇرۇش چارىسى توغرىسىدا 13 سىناق لايىھىسى ئېلان قىلىندى. ماركېتىنگ قوشۇننىڭ خادىملىرىنى كۆپەيتىش، تەربىيىلەش، دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، سىناش، مۇكاپاتلاش قانارلىق باشقۇرۇش خىزمەتلىرى كۈچەيتىلدى. تۆتىنچىدىن، مالىيە باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى، «شەخسلەر ۋاكالەتچىلىك قىلغان ماركېتىنگ كەسپىنىڭ بوغالتىرىيلىك ھېساباتى ۋە مالىيىسىنى باشقۇرۇش چارىسى»، «مەبلەغ باشقۇرۇش چارىسى»، «بوغالتىرىيلىك مەلۇمات جەدۋىلىنى تەكشۈرۈش، باھالاپ سېلىشتۇرۇش چارىسى» قاتارلىق 11 تۈرلۈك تۈزۈم تۈزۈلۈپ يولغا قويۇلدى. «بىر دەرىجىلىك ئورۇن ھېسابات قىلىش، دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇش، دەرىجە بويىچە تەكشۈرۈش»تىن ئىبارەت مالىيە تۈزۈلمىسى ئورنىتىلدى. مەبلەغ جەھەتتە «نىسپىي مەركەزلەشتۈرۈش، 2 دەرىجە بويىچە باشقۇرۇش، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ ئىشلىتىش» قۇرۇلمىلىق تىزگىنلەش ئۇسۇلى قوللىنىلدى.

1998 - يىلى سىتىما بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، مەدەنىي ياشلار كوللېكتىپى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپتىن 78ى، مەملىكەت بويىچە پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىدىكى نەمۇنىلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسىدىن بىرى، جۇڭگو سۇغۇرتا گۇرۇھى بويىچە «ئىككى مەدەنىيلىك» قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپتىن بىرى، شىنجاڭ پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىدىكى 12 نادىر ياشتىن بىرى، ئىش ئورنى ماھىرىدىن 8ى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار شەخس، پۇل مۇئامىلە قىزىل بايراقدارى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخستىن 85 ى مەيدانغا كەلدى. مۇتلەق كۆپ ساندىكى شۆبە، تارماق شىركەتلەر ئاپتونوم رايون، ئوبلاست، ئۇلايەت، شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

ئازات نىياز

يېزا ئىگىلىكى

يېزا خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتى يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 2 — 4 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىننىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى — پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، دېڭىز بويىدىكى ۋە ئىچكى جايلاردىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆرنەك قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، پىكىر يوللىرىنى كېڭەيتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بۈگۈندىن كېيىنكى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ئەسىر هالقىيدىغان 12 يىللىق تەرەققىيات نىشانىنى، ۋەزىپىسىنى ۋە مۇهىم تەدبىرلىرىنى مۇهاكىمە قىلىپ بېكىتىش، ئاپتونوم رايوندىكى هەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق هۆكۈمەتلىرى، كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە هەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىپ، ئەسىر هالقىيدىغان ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت بولدى. يىغىنغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەهەرلىك، ناهىيىلىك (شەهەرلىك) پارتكوملارنىڭ شۇجىلىرى، ئوبلاست باشلىقلىرى، ۋالىيلار، شەهەر باشلىقلىرى، هاكىملار (شەهەر باشلىقلىرى)، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەهەرلىك يېزا خىزمىتى ئىشخانىلىرىنىڭ مۇدىرلىرى، ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماق ۋە ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 340 تىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى.

يىغىندا ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋالك لىچۈەن «پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى» دېگەن تېمىدا مۇهىم دوكلات بەردى، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابدۇرېشىت خوجاسە سۆزى قىلدى. يىغىندا خىزمەتلەرنى ئىزچىللاشتۇرۇش هەققىدە مۇنداق 12 تۈرلۈك پىكىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى:

(1) پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى قارارنىڭ روهىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشنى يېڭىلاش؛ (2) يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۇسۇللىرىدا چىڭ تۇرۇپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلغان هالدا يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنى تېزلىتىش؛ (3) يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزىلارنىڭ ئەسىر هالقىيدىغان تەرەققىيات نىشانى ۋە يېتەكچى ئىدىيەسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش؛ (4) پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتان تۈپ سىياسەتلىرىنى هەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ دېهقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوغداش ۋە قوزغاش؛ (5) بازارغا يۈزلىنىپ، يېزا ئىقتىسادي قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە ياخشىلاش؛ (6) يېزا ئىگىلىكىدە كەسىپلەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇشنى پائال يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىقتىسادي ئۈنۈمى ۋە بازارلىشىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش؛ (7) سۇچىلىق مۇهىم نۇقتا قىلىنغان يېزا ئىگىلىك ئۇل مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۈنۈمۈبرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش؛ (8) يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيەسىنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىكىدىكى پەن - تېخنىكا ئىنقىلابىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ (9) يېزا ئىگىلىك مەهسۇلاتلىرى ئوبوروتى تۈزۈلمىسى ئىسلاهاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەهسۇلاتلىرىنىڭ بازار سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش؛ (10) نامراتلارنى يۆلەش بويىچە ئۈنۈملۈك هۆجۇم قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يېزىلارنىڭ هاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ (11) يېزىلاردىكى ئاساسىي قاتلام دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى ۋە مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزىلاردىكى ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ماس تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ (12) پارتىيىنىڭ يېزا خىزمىتىگە بولغان رەهبەرلىكىنى هەقىقىي كۈچەيتىش.

جىن چاڭخۇ

ئەتىيازلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى

ۋ يىغىن 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئېچىلدى. يىغىننىڭ ئاساسىي تېمىسى مەركەزنىڭ يېزا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەتىيازلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق جەھەتتە سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۇنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شېۋاڭ خوجىيېن يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، دائىمىي كومىتېت ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىدلار مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىندا يەنە ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش بويىچە ئومۇملاشتۇرۇلغان مۇنەۋۋەر تۈرلەر ۋە 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالىشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئالغار ئورۇنلار تەقدىرلەندى.

يىغىندا تۆۋەندىكى 6 تۈرلۈك خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى: 1. مەركەزنىڭ يېزا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ۋەزىيەتنى توغرا تەھلىل قىلىپ ۋە ئىگىلەپ، تەلەپلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇش؛ 2. دەرھال تەشكىللەپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، ئەتىيازلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى زىچ چۆرىدەپ خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەش؛ 3. ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ مول ھوسۇل ئېلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكلەپ، سۇنى تېجەش، سۇنى كۆپەيتىش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان سۇچىلىق قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش، كېۋەزلىكتە بولىدىغان كېۋەز پىتى ۋە غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش خىزمىتىدىكى تەدبىرلەرنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈش؛ 4. پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسىدە چىڭ تۇرۇش، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قەتئىي بوشاشتۇرماسلىق، ئاشلىقنى پىششىق يىمەكلىككە ئايلاندۇرۇشنى تىرىشىپ ياخشى تۇتۇش، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش؛ 5. يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشىنى كۆچەيتىش؛ 6. رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، سىياسەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇلازىمەتنى ياخشىلاپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش.

جىن چاڭخۇ

يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مەركەزنىڭ يېزىلاردا يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى 30 يىل ئۇزارتىش توغرىسىدىكى سىياسىتى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلىنىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش ئاكتىپلىقى يەنمۇ قوغدالدى، ئۆلىيەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ھەممىسىدە پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشقان يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلۇپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىگە قاتتىق ئەمەل قىلىنغان ھالدا ھەممە كەنت، ھەممە ئائىلىلەردە يەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامى ئىمزالاندى، ئاپتونوم رايون بويىچە 83% دېھقان ئائىلىسى كەنت كوللېكتىپى بىلەن يەرنى ھۆددىگە ئېلىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش توختامى ئىمزالىدى، يېزىلاردا يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى 30 يىل ئۇزارتىش خىزمىتى كۆپ قىسىم جايلاردا ئاخىرلاشتى. قالغان جايلاردىمۇ 1999 - يىلى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئورۇندالماقچى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە جايلاردىكى يېزىلاردا يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش توختامى ئىمزالاش ۋە يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش ھوقۇقى گۇۋاھنامىسى تارقىتىش خىزمىتىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى مۇنداق بولدى: قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ 98%، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ 98%، قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ 95%، بورتالا ئوبلاستىنىڭ 95%، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ 90%، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ 89%، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ 85%، قىزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ 80%، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ 80%، بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ 78.2%، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ 58.5%، سانجى ئوبلاستىنىڭ 50%. ش ئۇ ئا ر يېزا ئىقتىسادى باش پونكىتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا يېزا - كەنتتىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئۆتكۈزۈلگەن، بەزى ۋىلايەتلەرنىڭ 1 - قارارلىق يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنىڭ توشۇش ۋاقتى كېچىككەن، بەزى ۋىلايەتلەر 2 - نۆۋەتلىك يەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامى ئىمزالاش ۋاقتىدا، ئالدى بىلەن دېھقانلارنىڭ قەرزىنى ئېنىقلاشنى تەلەپ قىلغان، شۇنىڭ بىلەن بەزى ۋىلايەتلەردە يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتىنىڭ قانات يېيىشى ئاستا بولۇپ قالغان.

فەن شياۋلىن

يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىدە،

مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلۇپ، ئۆسۈملۈك كارانتىن قىلىش، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى باشقۇرۇش، ئۇرۇق باشقۇرۇش، كوللېكتىپ مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش، دېھقانلارغا سېلىنمىدىغان سېلىقنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش، يەرنىي ھۆددىگە بېرىش توختامىنى باشقۇرۇش قاتارلىق قانۇن - نىزاملارنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىنغان دېلولار قانۇن بويىچە قاتتىق تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلىندى.

1. يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىدە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى خادىملارغا گۇۋاھنامە تارقىتىش ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىلىپ، ئازكەم 1000 كىشىگە گۇۋاھنامە تارقىتىلدى. دېھقانچىلىق نازارىتى يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش بويىچە 9 قارار كۆرسى ئېچىپ، 560 تىن ئارتۇق خادىمنى تەربىيىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلغۇچى 140 تىن، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى باشقۇرغۇچى 110 دىن، ئۆسۈملۈك كارانتىن قىلغۇچى 160 تىن، ئۇرۇق باشقۇرغۇچى 150 تىن ئاشىدۇ. كۆرسانتلار ئىمتىھاندا لاياقەتلىك بولۇپ كۆرسنى تاماملاش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى.

2. يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاش ھەرىكىتى قەتئىي قېلىپلاشتۇرۇلدى. دېھقانچىلىق نازارىتى ئالاقىدار يەرلىك قانۇن - نىزام، ھۆكۈمەت قائىدە - نىزامى ھەمدە قېلىپلاشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى ھۆججەتلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاپ، قانۇن ئىجرا قىلىش سۈبيېكتلىرىنى، جازا ئۆلچىمىنى قانۇن بويىچە قېلىپلاشتۇردى. يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ «يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاش تەرتىپى توغرىسىدىكى بەلگىلىمە» سىدىكى تەلەپكە ئاساسەن، يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاش تەرتىپى قەتئىي قېلىپلاشتۇرۇلۇپ، يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاشنىڭ 16 نۇسخىلىق ھۆججىتى تۈزۈپ چىقىلدى ھەمدە ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە بېسىپ تارقىتىلدى.

3. قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش كۆچەيتىلدى. 1998 - يىلى دېھقانچىلىق نازارىتى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىگە دائىر قانۇنلارنىڭ ئىجراسىنى كەڭ كۆلەمدە تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردى، تەكشۈرۈشتە ئۆزى تەكشۈرۈش بىلەن ئارىلاپ تەكشۈرۈشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش ئۇسۇلى قوللىنىلدى. دېھقانچىلىق نازارىتى 2 خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭلارغا ئارىلاپ تەكشۈرۈشكە ئەۋەتتى. ئۇلار جەنۇبىي شىنجاڭدا بايىنغولىن ئوبلاستى ۋە ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى 5 ناھىيە، شەھەرنى، شىمالىي شىنجاڭدا سانجى ئوبلاستى ۋە تارباغاتاي ۋىلايىتىدىكى 6 ناھىيە، شەھەرنىي ئارىلاپ تەكشۈردى. تەكشۈرۈشتە ئۇرۇق، دېھقانچىلىق دورىسى، دېھقانلارنىڭ سېلىقى، كوللېكتىپ مال - مۈلكى، يەرنىي ھۆددىگە ئېلىش توختامى قاتارلىق جەھەتلەردىكى قانۇن - نىزاملارنىڭ تەشۋىق قىلىنىش ۋە ئىزچىل ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق شۇ بايقالدىكى، ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك تارماقلىرى قانۇننى ئىجرا قىلىش خىزمىتىگە بىرقەدەر ئەھمىيەت بېرىپ، مۇئەييەن نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بەزى مەسىلىلەرمۇ سېزىلگەن: بىرىنچىدىن، قىسمەن جايلارنىڭ قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشى يۇقىرى بولمىغان، بۇ خىزمەتكە يېتەرلىك ئەھمىيەت بەرمىگەن، يېزا ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن - نىزاملارنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشتا زۆرۈر كاپالەتلەندۈرۈش تەدبىرلىرى كەمچىل بولغان. ئىككىنچىدىن، قانۇن ئىجرا قىلىش تۈزۈلمىسى راۋان بولمىغان، ئاپپارات، خادىم، ۋاستىلەر ئېھتىياجنى قامدىيالمىغان، قانۇن ئىجرا قىلىش سۈبيېكتى ئۆستۈرۈشكە تېگىشلىك بولۇپ قالغان. ئۈچىنچىدىن، قانۇن ئىجرا قىلىشقا لازىملىق خراجەت قىس بولغان، يېزا ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن - نىزاملارنى تەشۋىق قىلىش سالمىقى يېتەرلىك بولمىغان. تۆتىنچىدىن، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقى يېتەرلىك بولمىغان. بىر تەرەپتىن، يېزا ئىگىلىكىگە دائىر بەزى قانۇن - نىزاملارنىڭ ئۆزىدىمۇ جازالاش سالمىقى كەمچىل بولغان، قانۇن - نىزاملار يۈرۈشلەشمىگەن، مۇكەممەللەشمىگەن، قوللىنىشچانلىقى ناچار بولغان. يەنە بىر تەرەپتىن، يېزا ئىگىلىكىگە دائىر قانۇنلارنى ئىجرا قىلىدىغان تارماقلارمۇ قانۇننى مەردانىلىق بىلەن ئىجرا قىلىشقا جۈرئەت قىلالمىغان، قانۇن ئۆزلىرىگە يۈكلىگەن مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلمىغان، قانۇن تۈرۈقلۇق ئۇنىڭغا تايانمىغان، قانۇننى ئىجرا قىلىشى قاتتىق بولمىغان.

4. يېزا ئىگىلىكىدە قانۇننى ئومۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى تەدرىجىي قانات يايدۇرۇلدى. يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش ئاپپاراتلىرىدىكى خادىملار تارقاق بولۇش، كۆچ ئاجىز بولۇش ھالىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇننى ئومۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش لايىھىسى تۈزۈلۈپ، شىخو شەھەرلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى يېزا ئىگىلىكىدە مەمۇرىي قانۇننى ئومۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىش سىناق نۇقتىسى قىلىپ بەلگىلەندى.

يېزا ئىگىلىكىدىكى ھۆددىگەرلىك توختامىنىڭ باشقۇرۇلۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا ئائىلىلەر بويىچە ھۆددىگە ئېلىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش يولغا قويۇلغان كەنت 8845 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە، 1 - نۆۋەتلىك يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتى توشقان كەنت 8795 بولۇپ، مۇددەت توشۇش نىسبىتى 99.4% بولدى، يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتى ئۇزارتىلغان كەنت 8044 بولۇپ، 90.9% نى ئىگىلىدى. 30 يىللىق ھۆددىگەرلىك توختامى ئىمزالىغان كەنت 8002 بولدى.

1998 - يىلى ئىمزالانغان يېزا ئىگىلىكىدە يەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامى 1 مىليون 984 مىڭ نۇسخا بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە، قېلىپلاشتۇرۇلغان توختام 1 مىليون 834 مىڭ بولۇپ، 92.4% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى 1 مىليون 520 مىڭ 300 نۇسخا توختامغا گۇۋاھلىق بېرىلدى، بۇ يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىك توختامىنىڭ 76.6% نى ئىگىلىدى. 3795 قېتىم ھۆددىگەرلىك توختامى ماجىراسى يۈز بېرىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 189 قېتىم ئازايدى، بۇنىڭدىن 2595 قېتىملىقىنى يېزا (بازار) لار، 198 قېتىملىقىنى ناھىيىلەر مۇرەسسە قىلىپ ھەل قىلدى، ناھىيە، يېزىلاردىكى توختام باشقۇرۇشنى كېسىم قىلىش ئاپپاراتلىرى مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق بىرتەرەپ قىلىپ ئاخىرلاشتۇرغان دېلو 2793 بولۇپ، دېلونىڭ ئاخىرلاشتۇرۇلۇش نىسبىتى 73.6% بولدى. كېسىم قىلىنغان توختام ماجىراسى 2034 بولۇپ، توختام ماجىراسىنىڭ 53.6% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەسئۇلاتلىرىنىڭ باھاسى تەكشىلەشلىكى، يېزا ئىگىلىك مەسئۇلاتلىرىنى سىنتەۋېلىش سىياسىتى ۋە توختامغا ئەمەل قىلىش ۋاستىلىرىنىڭ ئۆزگەرگەنلىكى تۆپەيلىدىن، يېزا ئىگىلىكىدىكى ھۆددىگەرلىك توختاملىرىغا ئەمەل قىلىنىش نىسبىتى تۆۋەنلەپ كەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمەل قىلىنغان يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىك توختامى 1 مىليون 380 مىڭ 400 نۇسخا بولۇپ، ئەمەل قىلىنىش نىسبىتى 69.6% بولدى، قىسمەن ئەمەل قىلىنغان يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىك توختامى 405 مىڭ 400 نۇسخا بولدى.

ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىك توختاملىرىنى كېسىم قىلىنغان ئاپپارات 733، توختام باشقۇرغۇچى خادىم 21 مىڭ 981.

ئەركىن ھوسەن

دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقان، چارۋىچىلار بىۋاستە ئۈستىگە ئالغان سېلىقلاردىن كەنتكە قالدۇرۇلغىنى ۋە يېزا بىر تۈتاش باشقۇرىدىغىنى 565 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولۇپ، كىشى بېشىغا 64.3 يۈەندىن توغرا كەلدى، بۇ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ 1997 - يىلدىكى ئوتتۇرىچە سان كىرىمىنىڭ 4.45% نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.15 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. ھەر بىر ئەمگەك كۈچى ئۈستىگە ئالغان ئوتتۇرىچە مەجبۇرىيەت ئەمگەك كۈنى 13 كۈن بولۇپ، 1997 - يىل بىلەن تەڭلەشتى؛ ھەر بىر ئەمگەك كۈچىگە توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە جۇغلانما ئەمگەك كۈنى 21 كۈن بولۇپ، 4.5% تۆۋەنلىدى. دېھقان، چارۋىچىلار ئۈستىگە ئالغان ئىجتىمائىي سېلىق سوممىسى 181 مىليون 940 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16% تۆۋەنلىدى؛ كىشى بېشىغا 20.7 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 4.2 يۈەن ئازايدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش جەھەتتىكى سىياسەت، قانۇن - نىزاملارنىڭ ئەملىيلىشىش ئەھۋالى 8 قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىگە خىلاپلىق قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى زىيانغا ئۇچرىتقان قىلمىشلار ۋاقتىدا تۈزىتىلدى ۋە بىرتەرەپ قىلىندى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سېلىق يېنىكلىتىش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك تارماقلىرى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىغا چېتىلىدىغان دېلودىن 150 نەچچىنى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلغان.

جېك جېەنجۇن

كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بەنگۈتىگى بىلەن ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتىگى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى «يېزىلار ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تارقاتتى. جايلار ئاپتونوم رايوننىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى پائال يولغا قويدى. بۇ خىزمەتنى يولغا قويۇش داۋامىدا، بىرىنچىدىن، كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە ئىشخانىسى ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلدى. ئىككىنچىدىن، قائىدە - تۈزۈم ئورنىتىلىپ، باشقۇرۇش قېلىپلاشتۇرۇلدى. جايلار «يېزا مالىيىسىنى باشقۇرۇش چارىسى»، «كوللېكتىپ مەبلەغنى باشقۇرۇش چارىسى»، «دېھقانلارنىڭ يەرنى ھۆددىگە ئېلىشىنى باشقۇرۇش چارىسى»، «يېزا مالىيىسىنى

ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش چارىسى»، «كەنت كادىرلىرىنىڭ خىزمەت تۈپەيلىدىن ئىشتىن قالغانلىقىغا قوشۇمچە ياردەم بېرىشنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى» قاتارلىق ئالاقىدار تۈزۈم ۋە قائىدە - نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىپ، كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇشقا بىرقەدەر ياخشى ئاساس سالدى. ئۇچىنچىدىن، سىناق نۇقتىسى چىڭ تۇتۇلۇپ، تىپلار تۈرغۇزۇلدى.

يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى 8934 مەمۇرىي كەنتتىن كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش، دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويغانلىرى 7810 غا يەتتى، قالغان 1124 كەنتمۇ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلەرنى پائال ئىشلەپ، قىشتىكى بوش ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ تاماملىماقچى. كەنت ئىشلىرىدا ئاشكارا بولۇش ۋە دېموكراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويغان جايلار كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، يېزىلاردا كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى يەنمۇ قويۇقلاشتى، يېزا ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ پاك - ئىنتىزاملىق بولۇش ئاڭلىقلىقى كۆچەيدى، يېزىلاردا ئۈزۈندىن بۇيان ساقلىنىپ كېلىۋاتقان ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى كوللېكتىپ ۋە ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان، ئادىل ئىش قىلمايدىغان، خىزمەت ئىستىلى ئاددىي، قوپال بولۇش قاتارلىق مەسىلىلەر كۆرۈنەرلىك ھالدا ئۆزگەردى؛ يەرنى ھۆددىگە بېرىشنى باشقۇرۇش، كەنتكە قالدۇرۇلدىغان، يېزا بىر تۇتاش باشقۇرىدىغان ھەقلەرنى يېغىش، پىلانلىق تۇغۇتنى باشقۇرۇش قاتارلىق قىيىن نۇقتا، قىزىق نۇقتىلىق مەسىلىلەرنىڭمۇ ئېنىقلىق دەرىجىسى ئاشتى ۋە ياخشىلاندى.

بۇ خىزمەتنى يولغا قويۇشتا ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: بەزى جايلاردا ئاشكارىلاش مەزمۇنى، ئاشكارىلاش تەرتىپى قېلىپلاشمىغان، ئاشكارىلاشقا تېگىشلىك مەزمۇن ئاشكارىلانمىغان، ئاشكارا بولغان كەنت كىرىم - چىقىم ئەھۋالى قاتارلىقلار بەلگىلىمە بويىچە كەنت ئاھالىسى مالىيە باشقۇرۇش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكۈزۈلمىگەن، ئايرىم يېزا - كەنتلەردە شەكىلۋازلىق قىلىش، يالغان ئاشكارىلاش قاتارلىق مەسىلىلەر ساقلانغان.

فەن شياۋلىن

ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە بىردىنبىر دۆلەت دەرىجىلىك ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىكى سىناق قىلىنىدىغان ناھىيە — ساۋەن ناھىيىسىنىڭ تۈرلۈك قۇرۇلۇش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق بولدى، ئىقتىساد - ئېكولوگىيە - ئىجتىمائىي ئۈنۈمنىڭ ياخشى سۈپەتتە ماس قەدەملىك دەۋرىي قىلىشىدا ئىلگىرىلەش بولدى، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق - ئورمانچىلىق - پىششىقلاش سانائىتىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ دەۋرىي قىلىش ئەندىزىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك، ئۈنۈملۈك بولغان ئېكولوگىيىلىك ئەندىزە بولۇپ قالدى. ساۋەن ناھىيىسى ئېكولوگىيىلىك ئىقتىسادشۇناسلىق ۋە ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىك قائىدىسىنى ئاساس قىلىپ، 1 - كەسىپنىڭ نىسبىتىنى %44.3، 2 - كەسىپنىڭ نىسبىتىنى %29.3، 3 - كەسىپنىڭ نىسبىتىنى %26.4 قىلىپ، مۇۋاپىق تەڭشەپ، ئۈنۈمۈرسال ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، كەسىپلەرنىڭ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى. 1998 - يىلى ناھىيە بويىچە كىشى بېشىغا بىر توننا ئاشلىق، 175 كىلوگرام پاختا، 65 كىلوگرام گۆش توغرا كېلىپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3500 يۈەنگە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن ئېشىپ كەتتى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ساۋەن ناھىيىسىدە ئېتىزلارنىڭ ئورمان بىلەن تورلىشىش نىسبىتى %80 تىن كۆپرەككە، دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %8 كە، زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرىنى ئېتىزغا باستۇرۇپ قايتا پايدىلىنىش نىسبىتى %48 كە، ئېتىزلاردىكى سۈلياۋ يوپۇقلارنى يېغىۋېلىش نىسبىتى %50 تىن كۆپرەككە يەتتى، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى پۈركۈش 4 — 6 قېتىمغىچە ئازايدى، ئېتىزلاردىكى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ تەبىئىي كۆشەندىسى كۆپەيدى، ئېتىزلارنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ئۈنۈملۈك ياخشىلاندى.

لى جىڭتيەن، ياقۇپجان تۈرسۇن

يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنىڭ كېڭەيتىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكىتى زىرائەتلەردىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بويىچە 22 تەرەققىيات تۈرىنى يولغا قويدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى چۈشۈرگىنى 7، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى چۈشۈرگىنى 3، ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى چۈشۈرگىنى 5، ش ئۇ ئا ر سۇ، تۇپراق ئۇزلاشتۇرۇش ئىشخانىسى چۈشۈرگىنى بىر، پونكىت ئۈزى چۈشۈرگىنى 6. يولغا قويۇش پىلانلانغان كۆلەم 2 مىليون گېكتار (قېتىم)، ئەمەلىيەتتە يولغا قويۇلغىنى 2 مىليون 376 مىڭ گېكتار (قېتىم). بۇ تۈرلەرنىڭ قاپلىما كۆلىمى ئاپتونوم رايون بويىچە زىرائەت تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ %65 نى ئىگىلىدى، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات مىقدارى 1

مىليون 260 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 886 مىليون يۈەنگە، يېڭىدىن ئاشقان ساپ ئونۇم 1 مىليارد 262 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆمىسقوناق تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن كۆلەم 159 مىلك گېكتار (ئاق يەرگە تېرىلغىنى 91 مىلك گېكتار، ئېگىز ئورنىغا تېرىلغىنى 68 مىلك گېكتار) بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 319 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 323 مىليون يۈەنگە، تونىنىلىق ئاشلىق ئېتىزى 177 مىلك گېكتارغا يەتتى؛ سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن بۇغداي كۆلىمى 14 مىلك 200 گېكتار (كۆزگى بۇغداي 9800 گېكتار، يازغى بۇغداي 4400 گېكتار) بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 19 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 29 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ سۇنى تېجەپ، مايسا تىكىپ ھوسۇل ئاشۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن شال كۆلىمى 24 مىلك گېكتار بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 15 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 31 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ كەلك ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن كېۋەز كۆلىمى 462 مىلك گېكتار بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 67 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 771 مىليون يۈەنگە، مو بېشى ھوسۇلى 100 كىلوگرامغا يەتكەن كېۋەز ئېتىزى 522 مىلك گېكتارغا يەتتى؛ ھوسۇل ئاشۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن ياغلىق دان كۆلىمى 26 مىلك گېكتار بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 13 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 34 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ قىزىلچا ئۇستۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 13 مىلك 500 گېكتار بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان ھوسۇل 183 مىلك تونىنغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 44 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ ئۇسۇملۇقنىلىك ئۇسۇشنى تەڭشەيدىغان يېڭى دورا، مىكرو ئورگانىزملىق ئوغۇت كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 1 مىليون 145 مىلك گېكتار (قېتىم) بولۇپ، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 613 مىليون يۈەنگە يەتتى.

جالك ياۋچۈەن

شىنجاڭنىلك باغۋەنچىلىك تەرەققىياتىنىلك ئومۇمىي پىلانى

1998 - يىلى دېھقانچىلىق نازارىتى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق ئورۇنلار ۋە تارماقلارنى ئۈيۈشتۇرۇپ، شىنجاڭنىلك باغۋەنچىلىك تەرەققىياتىنىلك 2010 - يىلغىچە بولغان ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە بۇ پىلان ئالاقىدار ئورۇن ۋە مۇتەخەسسىسلەرنىلك دەلىللىشىدىن ئۆتتى.

خىزمەتنىلك مۇھىم نۇقتىسى: ئادەتتىكىدەرەخ تۈرلىرىنى تىزگىنلەش، ھازىر بار بولغان دەرەخ تۈرلىرىنىلك قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىش، بازار گېھتىياجىغا ئاساسەن، ئالدى بىلەن ئۇرۇك، ئۈزۈم، نەشپۈت، ياڭاقتىن ئىبارەت 4 چوڭ مېۋىلىك دەرەخ تۈرىنى ۋە قوغۇننى، قوغدىلىدىغان يەردىكى يېڭى، ئۇششاق كۆكتات، تاللانغان كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، شاپتۇل، ئانار، پىستە، چوڭ چىلان، ئالۇچا قاتارلىق ئالاھىدە ئاز مېۋىلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش.

پىلان كۆرسەتكۈچى

مېۋىلىك دەرەخ: 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمى 167 مىلك گېكتار بولۇپ، ھەر يىلى 13 مىلك گېكتار يەرگە يېڭىدىن كۆچەت تىكىلىدۇ، 2000 - يىلغا بارغاندا مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمى 193 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 1 مىليون 740 مىلك تونىنغا؛ 2010 - يىلى مېۋىلىك باغ كۆلىمى 533 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 5 مىليون 600 مىلك تونىنغا يەتكۈزۈلىدۇ. ئاساسلىق تەرەققىي قىلدۇرۇلىدىغان دەرەخ تۈرلىرىنىلك كۆلىمى مۇنداق بولىدۇ: كورلا نەشپۈتى 67 مىلك گېكتار؛ قۇرۇتىلىدىغان ۋە ھۆل ئىستېمال قىلىنىدىغان ئۈزۈم 100 مىلك گېكتار؛ ئۇرۇك 100 مىلك گېكتار؛ ياڭاق 100 مىلك گېكتار؛ ئالما 47 مىلك گېكتار؛ شاپتۇل 33 مىلك گېكتار؛ ئانار 33 مىلك گېكتار؛ چىلان، ئالۇچا، قارا ئۇرۇك قاتارلىق ئالاھىدە ئاز مېۋىلىك دەرەخ ئۈستۈرۈلگەن يەر كۆلىمى 53 مىلك گېكتار.

كۆكتات: 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كۆكتات كۆلىمى 84 مىلك گېكتار بولۇپ، ھەر يىلى 3.1333 گېكتار كۆپەيتىلىپ، 2000 - يىلغا بارغاندا 87 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 3 مىليون 250 مىلك تونىنغا (بۇنىڭ ئىچىدە قوغدىلىدىغان يەردىكى كۆكتات 6000 گېكتارغا، ھوسۇلى 500 مىلك تونىنغا)؛ 2010 - يىلى 107 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 4 مىليون 160 مىلك تونىنغا (بۇنىڭ ئىچىدە قوغدىلىدىغان يەردىكى كۆكتات 13 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 1 مىليون تونىنغا) يەتكۈزۈلىدۇ.

قوغۇن - تاۋۇز: 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قوغۇن - تاۋۇز كۆلىمى 27 مىلك گېكتار بولدى، 2000 - يىلغا بارغاندا 32 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 960 مىلك تونىنغا؛ 2010 - يىلى 52 مىلك گېكتارغا، ھوسۇلى 1 مىليون 560 مىلك تونىنغا يەتكۈزۈلىدۇ.

گۈللەر: 2000 - يىلغا بارغاندا كۆركەم گۈلى تۈرلىرىنى يېتىشتۇرۇش بازىسى 6.7 گېكتارغا، گۈل سانى 1 مىليون تۈپكە، 2010 - يىلغا بارغاندا كۆلىمى 33.3 گېكتارغا، گۈل

سانى 5 مىليون تۇپكە يەتكۈزۈلىدۇ.

باغۋەنچىلىك مەھسۇلات قىممىتى: 2000 - يىلى 8 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە، 2010 - يىلى 18 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈلىدۇ.

تاۋار بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى

مېۋىلىك دەرەخ: جەنۇبىي شىنجاڭدا قۇرۇق مېۋە، شىمالىي شىنجاڭدا ھۆل مېۋىنى، تۆمۈرىول بويلىرىدا ھۆل مېۋىنى ئاساس قىلىش، چەت، يىراق رايونلاردا قۇرۇق مېۋىنى ئاساس قىلىشتىن ئىبارەت ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇش ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، يۇرۇشلەشكەن مېۋە - چېۋە ئىشلەپچىقىرىش بازىسى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈلىدۇ. (1) نەشپۈت بازىسى بايىنغولىن ئوبلاستى، ئاقسۇ، تۇرپان ۋىلايەتلىرى بولىدۇ؛ (2) يۇرۇشلەشكەن قۇرۇق ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاپ ئىشلەش بازىسى تۇرپان، خوتەن، قۇمۇل ۋىلايەتلىرى بولىدۇ؛ (3) سۇپەتلىك ئۈرۈك ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاپ ئىشلەش بازىسى جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭنىڭ تەڭرىتاغ ئېتراپىدىكى تەتۇر تېمپېراتۇرىلىق بەلۋاغ رايونلىرى بولىدۇ؛ (4) تاۋار ئالما بازىسى ئىلى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرى، بايىنغولىن ئوبلاستى بولىدۇ؛ (5) دانىسى چوڭ، ساقلاش - توشۇشقا چىداملىق ھۆل تاۋار ئۈزۈم بازىسى قۇمۇل، تۇرپان ۋىلايەتلىرى، سانجى ئوبلاستى، ئاتۇش، ئۈرۈمچى شەھەرلىرى، قەشقەر ۋىلايىتى بولىدۇ؛ (6) ئانار، ئالۇچا، ئەنجۇر قاتارلىق مىقدارى ئاز مېۋىلەرنى پىششىقلاپ ئىشلەش بازىسى قەشقەر، خوتەن ۋىلايىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستى بولىدۇ؛ (7) ياڭاق، چىلان، بادام قاتارلىق ئۈستۈنلۈككە ئىگە قۇرۇق مېۋە بازىسى خوتەن، قەشقەر، ئاقسۇ، قۇمۇل ۋىلايەتلىرى بولىدۇ. 2000 - يىلغا بارغاندا، تاۋار بازىلىرىنىڭ كۆلىمى %60 تىن كۆپرەكنى، 2010 - يىلى %80 تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدۇ.

كۆكتات: بۇنىڭدا ئۈرۈمچى ئاساس قىلىنىپ، ۋىلايەت، ئوبلاستلار ۋە نېپىت بازىسى قاتارلىق مەركىزىي شەھەرلەرگە ئېتىبار بېرىلىدۇ، شۇ جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈلۈپ، يېقىن شەھەر ئېتراپى ئاساس قىلىنغان، يېقىن، ئوتتۇرا، يىراق شەھەر ئېتراپى ئۈزئارا بىرلەشتۈرۈلۈپ 3 لىنىيە يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن تاۋار بازىسى قۇرۇلىدۇ.

قوغۇن - تاۋۇز: تۇرپان ۋىلايىتى، پىچان ناھىيىسى، قۇمۇل ۋىلايىتى، سانجى ئوبلاستى، شىخەنزە شەھىرى، بايىنغولىن ئوبلاستى، پەيزاۋات ناھىيىسى قاتارلىق تۆمۈرىول بويلىرىدا يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۇپەتلىك، ساقلاش - توشۇشقا چىداملىق، بالدۇر، ئوتتۇرا، كەنجى پىشىدىغانلىرى يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن تاۋار قوغۇن - تاۋۇز بازىسى قۇرۇلىدۇ.

گۈللەر: ئۈرۈمچىنىڭ جەنۇبىي شەھەر ئېتراپىدا يېڭى گۈل بازىسى، ئىلىدا كۆركۈم گۈل سورتى بېتىشتۈرۈش بازىسى قۇرۇلىدۇ.

ساۋ شياۋلىي

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە ئاپتونوم رايون سىستېمىلار بويىچە ياردەم بەردى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 28 نازارەت، ئىدارە خوتەن ۋىلايىتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىشتە مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يېزىلىرىدىكى ھەربىر ئادەمگە يېرىم مو يەر كۆپەيتىپ بېرىپ، يېزىلاردىكى نامرات كىشىلەرنىڭ كىيىنىش، تويۇنۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىشتىن ئىبارەت مۇشۇ نىشانلىق ۋەزىپىنى داۋاملىق چۆرىدەپ، يۆلەش سالمىقىنى زورايتىپ، نامراتلارنى يۆلەپ رونақ تاپقۇزۇش خىزمىتىدە يېڭى، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇملەرنى قولغا كەلتۈردى. بۇ خىزمەتنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكى مۇنداق بولدى:

1. ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامراتلارنى يۆلەشكە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بەردى. ئاپتونوم رايونلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىدىغان ئورۇنلار سۆھبەت يىغىنىنى ئېچىپ، خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامراتلارنى يۆلەشكە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلدى، شۇنداقلا ئۆلار خوتەن ۋىلايىتىگە بىۋاسىتە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى ۋە خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلدى. 10 - ئاينىڭ 9 — 13 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر يېزا خىزمىتى ئىشخانىسىنىڭ باشچىلىقىدا خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى نەق مەيدانا كۆزدىن كەچۈرۈش، تەكشۈرۈش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىدىغان 28 ئورۇننىڭ 3 يىلدىن بۇيان خوتەن ۋىلايىتىدىكى 7 ناھىيە، بىر شەھەردە نامراتلارنى يۆلەشكە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالى، يۆلەش سالمىقى، خىزمەت ئۇنۇمى تەكشۈرۈلدى، تەجرىبىلەر ئالماشتۇرۇلدى.

2. سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىدىغان ئورۇنلارنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمەت سالمىقى داۋاملىق ئاشۇرۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىدىغان 28 ئورۇن ئادەم كۆچمە، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچى قاتارلىق جەھەتلەردە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىش سالمىقىنى

داۋاملىق ئاشۇردى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى سىستېمىلار بويىچە باردەم بېرىدىغان 28 ئور ۇننىڭ خوتەن ۋىلايىتىگە بېرىپ سىستېمىلار بويىچە باردەم بېرىلمىدىغان ناھىيە (شەھەر) لەردە خىزمەت كادىرى 280 ئادەم (قېتىم) غا يەتتى، بۇلارنىڭ ئىچىدە نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك كادىر 32 ئادەم (قېتىم)، باشقارما دەرىجىلىك كادىر 113 ئادەم (قېتىم)، ئادەتتىكى كادىر 93 ئادەم (قېتىم)، ۋەزىپە بىلەن نۆقتىدا تۇرغان كادىر 42 ئادەم (قېتىم). نامراتلارنى يۆلەشكە بېرىلگەن مەبلەغ، ماددىي ئەشيا سوممىسى 70 مىليون 817 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەقسىز بېرىلگەن مەبلەغ 27 مىليون 501 مىڭ 900 يۈەن، ھەقسىز بېرىلگەن ماددىي ئەشيا قىممىتى 6 مىليون 615 مىڭ 900 يۈەن، ھەقلىق بېرىلگەن مەبلەغ 36 مىليون 700 مىڭ يۈەن. 3 يىلدىن بۇيان باردەم بېرىلگەن مەبلەغ، ماددىي ئەشيا سوممىسى 339 مىليون يۈەنگە يەتتى.

3. «سۇ تېجەش، سۇنى ۋە يەرنى كۆپەيتىش» تېما ئىبارەت نامراتلارنى يۆلەش فاكتورىنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتى. ئاپتونوم رايوندىكى سىستېمىلار بويىچە باردەم بېرىدىغان 28 ئورۇن «سۇ تېجەش، سۇنى ۋە يەرنى كۆپەيتىش» تېما ئىبارەت نامراتلارنى يۆلەش فاكتورىنىدا باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ۋە سۇ، تۇپراقنى ئېچىش سالمىقىنى داۋاملىق ئاشۇرۇپ، زور بىر تۈركۈم سۇ ئىنشائاتى، ئېلېكتر ئىستانسىسى، ماشىنىلاشقان قۇدۇق قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسىلەرنى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تولۇقلاش ئىقتىدارىنى يەنمۇ كۈچەيتتى. 1998 - يىلى خوتەن ۋىلايىتىدىكى نامراتلارنى يۆلەشكە سىستېمىلار بويىچە باردەم بېرىلگەن مەبلەغ، ماددىي ئەشيالاردىن سۇ تېجەش، سۇنى ۋە يەرنى كۆپەيتىشكە بېۋاستە ئىشلىتىلگىنى 77% تەن كۆپرەكنى ئىگىلەپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 8 پىرسەنت يوقىتى ئاشتى. يېڭىدىن 951 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، يېڭىدىن 208 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 94ى، 137 ماشىنىلاشقان قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 73ى كۆپەيتىلدى، بۇ ئارقىلىق يىللىق سۇ كۆپەيتىش ئىقتىدارى 50 مىليون 160 مىڭ كۇب مېتىرغا يەتتى؛ يېڭىدىن ياسالغان، خەۋپ - خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن مۇستەھكەملەنگەن، سىغىمى كېڭەيتىلگەن سۇ ئامبارلىرىنىڭ يىللىق سۇ كۆپەيتىش ئىقتىدارى 3 مىليون 200 مىڭ كۇب مېتىرغا يەتتى، بۇز يەر ئېچىپ يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن تېرىلغۇ يەر 3.8113 گېكتارغا يېتىپ، خوتەن ۋىلايىتىدىكى تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 173 مىڭ 100 گېكتارغا يېتىپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 0.13 گېكتار تېرىلغۇ يەر توغرا كېلىپ، 1994 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكىدىن 0.02 گېكتار كۆپەيدى.

4. پەن - تېخنىكا، مائارىپ، ساھىيە، مەدەنىيەت جەھەتلەردە نامراتلارنى يۆلەش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. سىستېمىلار بويىچە باردەم بېرىدىغان 28 ئورۇن پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساھىيە جەھەتلەردە نامراتلارنى يۆلەشنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، كەسپىي تارماقلارنىڭ ئۆزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ ئاشۇردى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت، ئىلىم - پەن ساپاسىنى ۋە بېيىش ماھارىتىنى ئۆستۈردى.

جېڭ جيافا

يېزا ئىقتىسادى

يېزا ئىقتىسادى ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىدا داۋاملىق ئېشىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى، لېكىن كۆپ خىل تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچراش ۋە ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشىدىن ئىبارەت قوش ياقلىمىلىق تەسىر تۈپەيلىدىن، يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش ۋەزىيىتى روشەن ھالدا ئاجىزلىشىپ كەتتى. يېزا ئىگىلىك ستاتىستىكا تېز خەۋىرلىرى گېزىتىدىكى مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىقتىسادى كىرىمى 36 مىليارد 644 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 9.9% ئاشقان، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 1612 يۈەنگە يېتىپ، 11.6% ئاشقان.

1. يېزا ئىقتىسادى كىرىمىنىڭ ئېشىش ئاممىللىرى ئۆستىدە تەھلىل

1) يېزىلاردىكى ھەرقايسى كەسىپلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ كىرىمى ئاشتى. يېزا ئىقتىسادى كىرىمى ئىچىدە، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق، سانائەت، سودا، تىرانسپورت، بىناكارلىق، مۇلازىمەت ۋە باشقىلاردىن ئىبارەت 10 كەسىپنىڭ كىرىمى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئاشتى. تەرەققىياتى بىرقەدەر تېز بولغان كەسىپلەر ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق، بىناكارلىق، سودا، يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىمەت بولۇپ، بۇلارنىڭ ئېشىش ھەجمى ئومۇمىي كىرىمنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن يۇقىرى بولدى. 1 - كەسىپ يەنىلا يېتەكچى ئورۇندا بولۇپ، ئومۇمىي كىرىمنىڭ 66% نى ئىگىلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق، پاختا كىرىمى 45.3% نى ئىگىلىدى. چارۋىچىلىق كىرىمى

1997 - يىلىدىكىدىن 19.7% ئېشىپ، ئومۇمىي كىرىمدە ئىگىلىكىنىڭ نىسبىتى 1997 - يىلىدىكى 8.1% تىن 8.9% كە كۆتۈرۈلدى. 2 ،. 3 - كەسىپلەرنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن تېزلەشتى، 1 - كەسىپنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن 0.5 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى.

2) ئاساسلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات مىقدارى ئاشتى. 1998 - يىلى، ئاپتونوم رايوندا دېھقانلار كىرىمىنىڭ ئاساسلىق مەنبەسى بولغان پاختا ۋە ئاشلىقنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى تۆۋەنلەپ كەتتى. پاختىنىڭ ئۇلچەملىك دەرىجە بويىچە ھەر 50 كىلوگرامىنىڭ باھاسى 60 يۈەن تۆۋەنلىدى، بۇغداينىڭ ھەر كىلوگرامىنىڭ 1 - باھا رايوندىكى 1 - دەرىجىلىكىنىڭ ئۇلچەملىك باھاسى 0.09 يۈەن تۆۋەنلىدى. پاختىدا تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، ئومۇمىي ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا تايىنىش ئارقىلىق كىرىم كۆپەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردىكى پاختا 1997 - يىلىدىكىدىن 202 مىڭ تونىنا ئېشىپ، كىرىم 930 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ئاشلىقتا تېرىلغۇ كۆلىمى خېلى كۆپ ئازايغان بولسىمۇ، ئەمما بىرلىك ھوسۇل سەۋىيىسى ئۆسۈپ، ئاشلىقنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردىكى ئاشلىق 1997 - يىلىدىكىدىن 143 مىڭ تونىنا ئاشتى، ئەمما باھانىڭ تۆۋەنلىشى تۆپەيلىدىن كىرىم 1997 - يىلىدىكىدىن 490 مىليون يۈەن ئازايىپ، ھوسۇل ئېشىش، كىرىم ئاشىماسلىق كېلىپ چىقتى. ياغلىق دان، قىزىلچا، قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە ھوسۇلى ۋە قولدا قالغان چارۋا ئېشىپ، يېزا ئىقتىسادى كىرىمىنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

3) يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىي سەرپىياتى نىسپىي ھالدا تۆۋەنلەپ، تاپاۋەت ئاشتى. 1998 - يىلى يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش تولۇق بولدى، باھاسى مۇقىملىق ئاساسىدا تۆۋەنلىدى، ئورۇنلاشقان ھەر تونناسىنىڭ باھاسى 100 يۈەن تۆۋەنلەپ، يېزا ئىگىلىكىدە تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىقتىسادى جەھەتتىكى سەرپىيات 20 مىليارد 88 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 7.4% ئاشتى، ئېشىش ھەجمى ئومۇمىي كىرىمنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن 2.5 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەن بولۇپ، ئومۇمىي كىرىمدە ئىگىلىكىنىڭ سالمىقى 1997 - يىلىدىكى 56.1% تىن 54.8% كە تۆۋەنلىدى. سېلىنغان ھەر بىر يۈەن مەبلەغنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى 5.3% ئۆستى. ئومۇمىي سەرپىيات نىسپىي ھالدا ئازايىپ، تەقسىم قىلىنىدىغان ساپ كىرىم سوممىسى 13.1% كۆپەيىپ، كىرىمنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن 3.1 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى.

4) يېزىلارنىڭ دۆلەتكە تاپشۇرىدىغان باج پۇلىنىڭ مۇتلەق سوممىسى ئازىيىپ، دېھقانلارنىڭ تاپاۋەت سوممىسى كۆپەيدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلارنىڭ دۆلەتكە تاپشۇرغان باج پۇلى 759 مىليون 210 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.3% ئازايدى، باج پۇلىنىڭ ئازىيىشى نەتىجىسىدە دېھقانلارغا تەقسىم قىلىنىدىغان قىسمى كۆپەيدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانلارنىڭ تاپاۋەت سوممىسى 14 مىليارد 186 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 12.9% ئاشتى.

2. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمىنىڭ شەكىللىنىشى ئۈستىدە تەھلىل

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1612 يۈەن، شىمالىي شىنجاڭدا 2209 يۈەن، جەنۇبىي شىنجاڭدا 1239 يۈەن بولۇپ، شىمالىي شىنجاڭنىڭكى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭكىدىن 970 يۈەن يۇقىرى بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭ بىلەن شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىم پەرقى يەنىلا يىلدىن - يىلغا زورايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 85 ناھىيە، شەھەر ئىچىدە ماناس ناھىيىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 4469 يۈەن بولۇپ، 1 - ئورۇننى، تاشقورغان ناھىيىسىنىڭ 626 يۈەن بولۇپ، ئاخىرقى تۆۋەن ئورۇننى ئىگىلىدى. نامرات يېزا، كەنت، ئائىلە 1997 - يىلىدىكىدىن ئازايغان بولسىمۇ، لېكىن ئىگىلىگەن سالمىقى يەنىلا بىرقەدەر چوڭراق بولدى. ھازىر ئاپتونوم رايون بويىچە 12.9% نى ئىگىلەيدىغان 241 مىڭ ئائىلە، 13% نى ئىگىلەيدىغان 1 مىليون 141 مىڭ دېھقان، چارۋىچى تېخى كېيىنىش، تويۇنۇش جەھەتتىكى ئۇلچەمگە يەتمىدى، يىللىق كىرىمى 500 يۈەندىن تۆۋەن قېيىنچىلىقى ئېغىر ئائىلە 132 مىڭ بولۇپ، 7% نى ئىگىلەيدۇ.

ئوتتۇرىچە كىرىمنى كەسىپلەر بويىچە ئايرىغاندا ئۇنىڭ شەكىللىنىشى مۇنداق: (1) تېرىقچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارنىڭ يىللىق كىرىمى 1128 يۈەن بولۇپ، 70% نى ئىگىلەيدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە پاختىدىن قىلىنغان كىرىم 526 يۈەن بولۇپ، 32.6% نى، ئاشلىقتىن قىلىنغان كىرىم 480 يۈەن بولۇپ، 29.8% نى؛ ياغلىق داندىن قىلىنغان كىرىم 46 يۈەن بولۇپ، 2.9% نى؛ قىزىلچىدىن قىلىنغان كىرىم 46 يۈەن بولۇپ، 2.9% نى ئىگىلەيدۇ؛ قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە، كۆكتات ۋە باشقىلاردىن قىلىنغان كىرىم تەخمىنەن 30 يۈەن. (2) چارۋىچىلىقتا ئوتتۇرىچە كىرىم 190 يۈەن بولۇپ، 11.8% نى ئىگىلەيدۇ. (3) ئورمانچىلىق، بېلىقچىلىقتا ئوتتۇرىچە كىرىم 15 يۈەن بولۇپ، 0.9% نى ئىگىلەيدۇ. (4) 2 - كەسىپ (سانائەت، بىناكارلىق) تە ئوتتۇرىچە كىرىم 91 يۈەن بولۇپ،

5.6% نى ئىگىلەيدۇ. (5) 3 - كەسىپ (سودا، تىرانسپورت، مۇلازىمەت كەسپى قاتارلىق) تە ئوتتۇرىچە كىرىم 188 يۈەن بولۇپ، 11.7% نى ئىگىلەيدۇ.

3. يېزا ئىقتىسادىدا ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر

1) يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئۆزىشى ئاستا، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىم سەۋىيىسى تۆۋەن بولدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىنغان، يېزا ئىقتىسادى يىلدىن - يىلغا ئاشقان بولسىمۇ، لېكىن بۇنى مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە تەرەققىيات سەۋىيىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئېشىشى ئاستا بولدى. 1998 - يىلى ئومۇمىي كىرىمنىڭ ئېشىش سۈرئىتى 1997 - يىلدىكىدىن 5.9 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلەپ كەتتى، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمىنى مەملىكەت بويىچە رەتكە تۇرغۇزغاندا يىلدىن - يىلغا تۆۋەنلەپ كېتىۋاتىدۇ. 1987 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى مەملىكەت بويىچە 12 - ئورۇندا ئىدى، 1997 - يىلى 23 - ئورۇنغا چۈشۈپ، بۇندىن 10 يىل ئىلگىرىكى ئوتتۇراھال سەۋىيىدىن ھازىرقى تۆۋەن سەۋىيىگە چۈشۈپ قالدى.

2) يېزا ئىقتىسادىنىڭ قۇرۇلمىسى دېگەندەك مۇۋاپىق ئەمەس، غەيرىي يېزا ئىگىلىك كەسپىنىڭ تەرەققىياتى ئارقىدا قالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىقتىسادىدا، 1 - كەسىپ 66% نى، 2 - كەسىپ 17.7% نى، 3 - كەسىپ 16.3% نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئەمگەك كۆچى 87.1% نى، 2 - 3 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئەمگەك كۆچى 12.9% نى ئىگىلەيدۇ. ھازىر بار بولغان غەيرىي يېزا ئىگىلىك كارخانىلىرىنىڭ كۆپ قىسمىدا مەبلەغ يېتىشمەيدۇ، ئىختىساسلىق خادىملار كەمچىل، تىجارەت روناق تاپمىدى. دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئاساسلىقى يەر بىلەنلا چەكلىنىپ قالدى. كۆپلىگەن ئەمگەك كۆچمۇ يەرگە باغلىنىپ قالدى. ئۆشۈشاق دېھقان ئىگىلىكى كۆزقارىشى ۋە ئېڭىنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، ئەمگەك كۆچلىرى بىكار بولۇپ قالسىمۇ، ئۆز يۇرتىدىن ئايرىلىپ باشقا جايلارغا بېرىپ تىجارەت قىلىشنى خالىمىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانلارنىڭ باشقا جايلاردا ئەمگەك قىلىپ تاپقان كىرىمى ئارانلا 162 مىليون يۈەن بولۇپ، كىشى بېشىغا 18.4 يۈەندىن توغرا كەلدى، ئەمما باشقا جايلاردىكى دېھقانلارنىڭ ئاپتونوم رايوندىن ئېلىپ كەتكەن ئەمگەك كىرىمى 625 مىليون يۈەن بولۇپ، كىشى بېشىغا 71 يۈەن توغرا كەلدى. غەيرىي يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئارقىدا قېلىشى دېھقانلار كىرىمىنىڭ يەنە خىلىشىپ قېلىشىنى، كىرىم سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى بولماسلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، يېزا ئىگىلىك ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقىنىڭ يەنمۇ ئۆسۈشىگە تەسىر يەتكۈزدى ۋە ئۇنى چەكلەپ قويدى، بۇ ھال دېھقانلارنىڭ سېلىنما سېلىش

1998 - يىللىق يېزا ئىقتىسادى ئەھۋالى

(بىرلىكى: تۈمەن يۈەن)

تۈرلەر	1997 - يىلى	1998 - يىلى	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقان، كېمەيگىنى (%)
1. ئومۇمىي كىرىم	3335864	3664481	9.9
بۇنىڭ ئىچىدە: مەھسۇلات سېتىشتىن قېلىنغان كىرىم	1808863	2045371	13.1
(1) دېھقانچىلىق كىرىمى	1909748	2062167	8
بۇنىڭ ئىچىدە: دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشتىن قېلىنغان كىرىم	1215016	1319925	8.6
(2) ئورمانچىلىق كىرىمى	18772	25515	35.9
(3) چارۋىچىلىق كىرىمى	271116	324537	19.7
(4) بېلىقچىلىق كىرىمى	6437	7195	13.4
(5) 2 - كەسىپ كىرىمى	621748	647962	4.2
(6) 3 - كەسىپ كىرىمى	508043	597069	17.5
2. ئومۇمىي خىراجەت	1870910	2008856	7.4
3. ساپ كىرىم	1464954	1655625	13
4. دېھقانلار باشقا جايلاردا ئەمگەك قىلىپ تاپقان كىرىم	12185	16217	33.1

5. تەقسىم قىلىشقا بولىدىغان ساپ كىرىم	1478124	1672216	13.1
بۇنىڭ ئىچىدە: (1) دۆلەت بېجى	77747	75921	-2.3
(2) يېزا - كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ تاپاۋىتى	78825	93462	18.6
(3) دېھقانلارنىڭ تىجارەت تاپاۋىتى	1240936	1402311	13
6. دېھقانلار تاپاۋىتىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى	1256391	1418645	12.9
كىشى بېشىغا توغرا كەلگىنى (يۈەن)	1445	1612	11.6
ئومۇملاشتۇرۇلغان نوپۇس (ئادەم)	8696383	8800650	1.2

ئىقتىدارى، شۇنىڭدەك تەبىئىي ئاپەتكە ۋە بازار خەۋپ - خەتىرىگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاجىزلىتىۋەتتى.

3) يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىشى راۋان بولماي، دېھقانلار كىرىمىنى نەقلەشتۇرۇشكە تەسىر يەتتى. ئىگىلىنىشىچە، 1998 - يىلى بازار كاساتلىشىپ، ئاشلىق، قوي يۇڭى قاتارلىق مەھسۇلاتلار ئېغىر دەرىجىدە بېسىلىپ قالغان. بولۇپمۇ دۆلەت بىر قىسىم ئاشلىقنى زاكاز بويىچە سېتىۋالغاندىن سىرت، قالغان ئاشلىق دېھقانلارنىڭ قولىدا بېسىلىپ قالغان. مەلۇماتقا قارىغاندا، دېھقانلار تاپاۋىتىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى ئىچىدە، ناتۇرال خاراكتېرلىك كىرىم 5 مىليارد 516 مىليون 730 مىڭ يۈەن بولۇپ، 38.9% نى، پۇل خاراكتېرلىك كىرىم 8 مىليارد 669 مىليون 720 مىڭ يۈەن بولۇپ، 61.1% نى ئىگىلىگەن. بۇ، ئۆچتىن بىر قىسمىدىن كۆپرەك مەھسۇلاتتىن كىرىم قىلىنماي، دېھقانلارنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىگە ۋە كېيىنكى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسىغا بىۋاستە تەسىر يەتكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

4) كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ ئەمەلىي كۆچى ئاجىزلىشىپ كەتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ ئەسلى قىممىتى 9 مىليارد 176 مىليون 860 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە، كەنت، گۇرۇپپىلار ئىگىلىكىدىكىسى 1 مىليارد 872 مىليون 580 مىڭ يۈەن بولۇپ، 20% نى ئىگىلىدى، كۆپ قىسمى دېھقانلار ئىلكىدە بولدى. كەنت كوللېكتىپىنىڭ شۇ يىللىق كىرىمى 1 مىليارد 223 مىليون 40 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تىجارەت خاراكتېرلىك كىرىم پەقەت 24.5% نىلا ئىگىلىدى، باشقىلىرى ھۆددىگە بېرىش ۋە كەنتكە قالدۇرۇشتىن قىلىنغان كىرىم بولۇپ، يىللىق چىقىمنى چىقىرىۋەتكەندە، شۇ يىللىق تاپاۋەت ئاران 459 مىليون 970 مىڭ يۈەن بولدى. خېلى بىر قىسىم كەنت ئىقتىسادي جەھەتتە قۇرۇقدىلىپ قالغان كەنت بولۇپ قالدى. ئاپتونوم رايوندىكى 8954 مەمۇرىي كەنت ئىچىدە دارامىتى يوق كەنت 1179 بولۇپ، 13.2% نى ئىگىلىدى. 50% تىن ئارتۇق كەنتنىڭ تاپاۋىتى 50 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا بولدى، دېھقانلارنىڭ كوللېكتىپ دارامەتتىن ئېرىشكەن كىرىمى كىشى بېشىغا 20 يۈەندىن توغرا كەلدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇنىڭ كۆپ قىسمى كەنت كادىرلىرىنىڭ ئەمگەك ھەققى قىلىندى. كوللېكتىپ ئىقتىسادي كىرىمىدە ئاساسلىقى دېھقانلار يۈقىرىغا تاپشۇرغان قالدۇرۇلما پىرىمىنت، ھۆددىگە بېرىش كىرىمىگە تايىنىلىدۇ، تىجارەت خاراكتېرلىك كىرىم ناھايىتى ئاز. يەنە بىر قىسىم كەنتلەرنىڭ كىرىمى چىقىمغا يەتمەيدۇ، كىرىمى بار كەنتلەرنىڭ كۆپ قىسمى تۆۋەن سەۋىيىدە بولۇپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادنىڭ ئەمەلىي كۆچىنى تېزدىن كۆچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ.

لىۋ يەنپىڭ، غالىپ

يېزا - كەنت ھەمكارلىق ئىقتىسادىنىڭ ئىقتىسادي تەپتىشلىك قىلىنىشى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە 48 ناھىيە (شەھەر)، 595 يېزا (بازار) دا يېزا - كەنت ھەمكارلىق ئىقتىسادى تەپتىشلىك ئاپپاراتى قۇرۇلۇپ، 2815 تەپتىش خادىمى سەپلەندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 6776 ئورۇن ئىقتىسادي تەپتىشلىك قىلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 42.26% كۆپەيدى، ئىقتىسادي تەپتىشلىك قىلىنغان سومما 4 مىليارد 347 مىليون يۈەن بولۇپ، 33.07% كۆپەيدى. ئىقتىسادي تەپتىش قىلىش ئارقىلىق ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان 845 ئورۇن ئېنىقلاپ چىقىلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.56%، ئېنىقلانغان ئىنتىزامغا خىلاپ سومما 77 مىليون 490 مىڭ يۈەن بولۇپ، 252.71%، ئېنىقلانغان خىيانەتچىلىك دېلوسى 308 بولۇپ، 31.62% كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە 10 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى خىيانەتچىلىك دېلوسى 51 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن

5.89%، خىيانەت قىلىنغان سومما 3 مىليون 110 مىڭ يۈەن بولۇپ، 31.22% كۆپ بولدى. ئېغىر ئىقتىسادىي مەسىلىسى بار 296 ئادەمگە چارە كۆرۈلۈپ، ئۇلار خىيانەت قىلغان 2 مىليون 260 مىڭ يۈەن قايتۇرۇۋېلىنىدى.

دىڭ ژېيچياڭ

يەرلىك دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 46 يەرلىك دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (هازىرقى باها، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) 853 مىليون 390 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 3.8% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 618 مىليون 640 مىڭ يۈەن بولۇپ، 0.9%؛ 2 - كەسىپنىڭ 117 مىليون 700 مىڭ يۈەن بولۇپ، 23.3%؛ 3 - كەسىپنىڭ 117 مىليون 50 مىڭ يۈەن بولۇپ، 3.4% ئاشتى.

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى دېھقانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 66 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 3.8% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىق كەسىپنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 900 مىليون 920 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 2.1%؛ چارۋىچىلىقنىڭ 144 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 11.9%؛ ئورمانچىلىقنىڭ 13 مىليون 920 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 28.6%؛ بېلىقچىلىقنىڭ 6 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 21.5% ئاشتى.

دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى كۆلىمى 65 مىڭ 400 گېكتار بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق زىرائىتى كۆلىمى 28 مىڭ 500 گېكتار بولۇپ، هوسۇلى 166 مىڭ تونا، كېۋەز كۆلىمى 25 مىڭ 300 گېكتار بولۇپ، هوسۇلى 36 مىڭ 900 تونا، شېكەر ماتېرىياللىرى كۆلىمى 3100 گېكتار بولۇپ، هوسۇلى 137 مىڭ 600 تونا، ياغلىق دان كۆلىمى 3400 گېكتار بولۇپ، هوسۇلى 7821 تونا.

يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چوك چارۋا 67 مىڭ 400 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4200 ى كۆپەيدى. 7673 تونا گۆش، 5425 تونا سۈت، 9524 تونا تۇخۇم ئىلىندى. مۇ مەھسۇلاتلىرى بېقىلىدىغان مۇ كۆلىمى 1400 گېكتار بولۇپ، مەھسۇلاتى 862 تونا بولدى.

1168 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 2 مىليون 68 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى، يىل ئاخىرىدا ئەملىي بار كۆچەتزارلىق كۆلىمى 110 گېكتارغا يەتتى. مېۋىلىك باغ كۆلىمى 9312 گېكتار بولۇپ، 48 مىڭ 654 تونا مېۋە ئىلىندى.

سانائەت ۋە ھۈنەرچىلىك كەسپى يىل ئاخىرىدا سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 298 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 16 مىليون 600 مىڭ يۈەن ئاشتى. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلات مىقدارى: كۆمۈر 334 مىڭ 24 تونا، بۇغداي ئۇنى 16 مىڭ 699 تونا، گۈرۈچ 3748 تونا، مۇ يېغى 5893 تونا، ھېرىكىمە يەم - خەشەك 1184 تونا، ئارىلاشما يەم - خەشەك 6130 تونا، كونسېرۋا 6888 تونا، ئىچىملىك، هاراق 1919 تونا، پەنەركە تاختا 1980 تونا، تالالىق تاختا 2232 تونا، خىش 172 مىليون 200 مىڭ دانە.

يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش يىل ئاخىرىدىكى ماشىنىلارنىڭ قۇۋۋىتى 214 مىڭ 808 كىلوۋاتقا يەتتى. چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 1362، كىچىك تراكتور 4689، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتورغا چېتىلىدىغان دېھقانچىلىق سايمىنى 3799، كىچىك تراكتورغا چېتىلىدىغان دېھقانچىلىق سايمىنى 42 مىڭ 408، دىزىل ماتور 678، دۆگاتىل 396، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان مۇ ناسوسى 604، كومبايىن 141، ماتورلۇق ئورۇش ماشىنىسى 76، توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى 169، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان يۈك ئاپتوموبىلى 320، ئۆسۈملۈك ئاسراش ماشىنىسى 1141، چارۋىچىلىق ماشىنىسى 108؛ دېھقانچىلىق مەيدانلىرىدا ئىشلىتىلگەن توك 95 مىليون 280 مىڭ كىلوۋات - سائەت؛ ماشىنىلاشقان قۇدۇق 559، بۇنىڭ ئىچىدە يۇرۇشلەشتۈرۈلگىنى 501.

تۇراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى تۇراقلىق مۇلۇككە 75 مىليون 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 49 مىليون 390 مىڭ يۈەن بولۇپ، 65.8% نى، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 25 مىليون 690 مىڭ يۈەن بولۇپ، 34.2% نى ئىگىلىدى. يېڭىدىن ئاشۇرۇلغان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى مۇنداق بولدى: تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 3400 گېكتار، ئۈنۈملۈك سۈغىرىلىدىغان يەر 2600 گېكتار؛ بەرپا قىلىنغان ئورمان كۆلىمى 1200 گېكتار؛ تىكىلگەن مېۋىلىك كۆچەت كۆلىمى 70 گېكتار؛ چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 81، كىچىك تراكتور 320، كومبايىن 4، ئۆسۈملۈك ئاسراش ماشىنىسى 80، چارۋىچىلىق ماشىنىسى 13؛ سېمونتلانغان قۇرۇتۇش مەيدانى 7800 كۋادرات مېتىر؛ توك يېتكۈزۈش لىنىيىسى 224 كىلومېتىر؛ توك بېسىمىنى ئۆزگەرتىش ئۈسكۈنىسى 18 دانە، 2557 كىلوۋولت ئامپېر؛ يېڭىدىن ياسالغان يول 112 كىلومېتىر؛ تېلېفون سىمى 90 كىلومېتىر؛ ئېغىل، كاتەك 5700 كۋادرات مېتىر؛ ئامبار 24، كۆلىمى 2400 كۋادرات مېتىر؛ مەكتەپتىكى ئورۇن 1786، مەكتەپ ئۆيى كۆلىمى 11 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر؛ دوختۇرخانىدىكى كارىۋات 40، دوختۇرخانا كۆلىمى 1900 كۋادرات مېتىر؛ تۇرالغۇ ئۆي 104 مىڭ كۋادرات مېتىر.

شى ژېيشىاڭ

يېزا ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى 126 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كەنت دەرىجىلىك ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى 68 بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي كەنتنىڭ 0.75% نى، يېزا (بازار) ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى 58 بولۇپ، 7.16% نى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتىنىڭ مۇلۈك سوممىسى 87 مىليون 880 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە قەرز بېرىلگەن سوممىسى 57 مىليون 883 مىڭ 100 يۈەن، ئامانەت قويۇلغان سوممىسى 10 مىليون 474 مىڭ 200 يۈەن، نەق بار پۇل 607 مىڭ 400 يۈەن، سېلىنغان مەبلەغ 68 مىڭ يۈەن، ئېسىلىپ قالغان ھېسابتىكى زاپاس پۇل 101 مىڭ 400 يۈەن، ئۆتنە بېرىلگەن مەبلەغ 10 مىليون 373 مىڭ يۈەن، ئېلىشقا تېگىشلىك ئۆسۈم 4 مىليون 77 مىڭ يۈەن، تۇراقلىق مۇلۈكنىڭ ساپ قىممىتى 673 مىڭ 100 يۈەن، ۋاقىتلىق چىقىم قىلىنغان، يىغىۋېلىشقا تېگىشلىك پۇل 3 مىليون 229 مىڭ 300 يۈەن. ئامباردا ساقلانغان ماددىي ئەشيا قىممىتى 344 مىڭ يۈەن، قىلىنمۇاتقان قۇرۇلۇش پۇلى 50 مىڭ يۈەن.

ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتىنىڭ كىرىمى 6 مىليون 378 مىڭ 400 يۈەن بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆسۈم كىرىمى 5 مىليون 238 مىڭ 600 يۈەن، سېلىنغان مەبلەغ كىرىمى 737 مىڭ 600 يۈەن، باشقا كىرىم 402 مىڭ 200 يۈەن. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتىنىڭ چىقىمى 3 مىليون 364 مىڭ 900 يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي چىقىم 766 مىڭ 100 يۈەن، ئۆسۈم چىقىمى 2 مىليون 150 مىڭ 800 يۈەن، تىجارەت بېجى ۋە ئاشۇرما باج 40 مىڭ يۈەن، باشقا چىقىم 408 مىڭ يۈەن.

گۈلپىيە ئابدۇغوپۇر

يېزا ئىگىلىكىدە چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئەھۋالى

ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ شىنجاڭنىڭ زىرائەت ھوسۇلىنى ئۆستۈرۈشىگە ياردەم بېرىدىغان تۇنجى 1998 - يىل 11 - ئايدا تاماملاندى. بۇ تۇر ئېرىشكەن ياردەم سوممىسى 3 مىليون 500 مىڭ ياۋروپا پۇل بىرلىكى بولۇپ، تەخمىنەن 4 مىليون 500 مىڭ دوللار بولىدۇ. 1993 — 1998 - يىلغىچە 1000 دىن ئارتۇق زىرائەت سورتى كىرگۈزۈلۈپ، بىرقاتار سېلىشتۇرما سىنىقى ئېلىپ بېرىلىپ، خۇسۇسىيەت ھالىتىنىڭ ئىپادىلىنىشى ياخشىراق بولغان بەزى زىرائەت سورتلىرى تاللىۋېلىندى.

1998 - يىل 3 - ئايدا دۇنيا بانكىسى قەرز بېرىدىغان تارىم يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىش - مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تۈرىنى ئىجرا قىلىش باشلاندى. تۇرنىڭ ئىجرا قىلىنىش مۇددىتى 1998 — 2003 - يىلغىچە، سېلىنىدىغان مەبلەغ 300 مىليون دوللار، بۇنىڭ ئىچىدە دۇنيا بانكىسى بېرىدىغان قەرز پۇل 150 مىليون دوللار. بۇ ئاساسلىقى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 5 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 22 ناھىيە - شەھەردە قۇرۇلىدىغان سۇچىلىق، دېھقانچىلىق (چارۋىچىلىق) ۋە مۇھىت ئاسراشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان سۇ، تۇپراقنى ئۇنۇمۇپرسال ئۆزلەشتۈرۈش تۈرىدىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق قىسمىغا دۇنيا بانكىسىدىن بېرىلىدىغان قەرز پۇل تەخمىنەن 21 مىليون دوللار.

گو خۇا

دېھقانچىلىق

دېھقانچىلىقنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىقىدا ئاشلىقنى مۇقىم ئاشۇرۇش، پاختىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىش يېتەكچى ئىدىيىسى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، نۇقتىلىق رايونلار گەۋدىلەندۈرۈلۈپ، ھالقىلىق تېرىقچىلىق پەيتى ۋە زور تېخنىكا تەدبىرلىرىنى كېڭەيتىش چىڭ تۇتۇلۇپ، ئاشلىق، پاختىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، دېھقانچىلىقنىڭ ئۇنۇمۇپرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىسادارى داۋاملىق ئۆستۈرۈلۈپ، بوران، تۇڭەن تېمپېراتۇرا، قۇرغاقچىلىق، كەلكۈن، يەر تەۋرەش، كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتى قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلبە قىلىنىپ، ئاشلىق، پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى تۇڭەنلەپ كېتىش ئامىلىنىڭ تەسىرى تۈگىتىلىپ، دېھقانچىلىق ۋە يېزا ئىقتىسادى مۇقىم تەرەققىي قىلىشتەك ياخشى ۋەزىيەت ساقلاپ قېلىندى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق زىرائىتى كۆلىمى 1 مىليون 573 مىڭ 400 گېكتار بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 100 مىڭ 300 گېكتار ئازايغان بولسىمۇ، ئومۇمىي ھوسۇل 8 مىليون 300 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 0.6% ئاشتى؛ كېۋەز كۆلىمى 999 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىپ، 115 مىڭ 600 گېكتار كۆپەيدى، ھوسۇلى 1 مىليون 375 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 19.6% ئاشتى؛ ياغلىق دان كۆلىمى 212 مىڭ 100 گېكتارغا يېتىپ، 36 مىڭ 100

گېكتار كۆپەيدى، ھوسۇلى 360 مىڭ تونىغا يەتتى، 20.2% ئاشتى؛ قىزىلچا كۆلىمى 110 مىڭ 800 گېكتارغا يەتتى، 18 مىڭ 500 گېكتار كۆپەيدى، ھوسۇلى 4 مىليون 960 مىڭ تونىغا يەتتى، 27.6% ئاشتى؛ كۆكتات كۆلىمى (مەي كاۋىسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 82 مىڭ 600 گېكتار، ھوسۇلى 3 مىليون 217 مىڭ 900 تونىنا بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە قوغدىلىدىغان يەردە ئۆستۈرۈش كۆلىمى 6000 گېكتار، قىش پەسىللىك تۇرلۇك يېڭى كۆكتات ھوسۇلى 380 مىڭ تونىنا؛ قوغۇن - تاۋۇز كۆلىمى 31 مىڭ 900 گېكتار (بۇنىڭ ئىچىدە بالدۇر پىشىدىغان قوغۇن كۆلىمى 3333.3 گېكتار)، ھوسۇلى 883 مىڭ 200 تونىنا؛ مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمى 151 مىڭ 800 گېكتار، ھوسۇلى 1 مىليون 214 مىڭ 800 تونىنا؛ تارقىتىلغان پىلە ئۇرۇقى 220 مىڭ قۇتا، ئېلىنغان پىلە غوزىسى 3800 تونىنا؛ ھەسەل ھەرىسى 55 مىڭ توپ، ئېلىنغان ھەسەل 2800 تونىنا بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىقتىسادى كىرىمى 36 مىليارد 645 مىليون يۈەنگە يەتتى، 1997 - يىلدىكىدىن 9.9% ئاشتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1612 يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدا ئالدىن بېكىتىلگەن نىشانغا يەتمىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانچىلىق تارماقلىرى ئاساسلىقى مۇنۇ بىرنەچچە جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئىشلىدى: بىرىنچى، دېھقانچىلىققا بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى ۋە ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەۋرىي فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى، دېھقانچىلىق نازارىتى، دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى، يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتتى، مۇتەخەسسىلەر مەسلىھەتچىلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، پەن - تېخنىكىنى تەشۋىق قىلىش، ئۇچۇر مۇلازىمىتى قىلىش ۋە يېزىلارنى تەكشۈرۈپ تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ئىككىنچى، يېزا ئىگىلىكنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ۋە يېزا ئىگىلىكى سىلىنمىسى سالمىقىنى ئاشۇردى، نورمالسىز ھاۋا كىلىماتى ۋە دېھقانچىلىق ئەمەلىيىتىنى كۆزدە تۇتۇپ، مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ تېخنىكا تەدبىرىنى دەل ۋاقتىدا تەڭشەپ، ئاشلىق، پاختىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش قۇرۇلۇشى ۋە ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى، ئۈچىنچى، زىرائەتلەردىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنى يوقىتىش سالمىقىنى ئاشۇردى، مەملىكەت بويىچە 1 - بولۇپ 13 ئىلايەت، ئوبلاستتا كۆزىتىش - مەلۇمات بېرىش پونكتى قۇردى ۋە قىسمەن نۇقتىلىق كېۋەز تېرىلىدىغان ناھىيىلەردە كومپيۇتېر تورىنى يولغا قويۇپ، كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنى كۆزىتىپ مەلۇمات بېرىش، ئۇچۇر يەتكۈزۈش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. تۆتىنچى، پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان تۇرلۇك فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى يەنمۇ ئەمەلىيلەشتۈردى، يېزىلاردا يەرنى 2 - نۆۋەتلىك ھۆددىگە بېرىش خىزمىتىنى ۋە يېزا مالىيە ئىشلىرىنى ئاشكارا، دېموكراتىك باشقۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى، 85% ناھىيە، شەھەردە يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى 30 يىل ئۇزارتىش توختامى ئىمزالاش خىزمىتىنى تاماملىدى ۋە يەر ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى بەردى. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى، ئۈلايەت، ئوبلاستلار بىلەن دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش ئاساس قىلىنغان كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىش مەسئۇلىيەتناممىسى ئىمزالىدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشنى مەخسۇس تۈر بويىچە ئىدارە قىلىش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى ۋە يولغا قويدى. بەشىنچى، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتتى. ئاشلىق، پاختا، قىزىلچىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىش، سۇ ھەققى قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى باھاسىنىڭ ئۆرلىشى قاتارلىق نۇرغۇن پايدىسىز ئامىللارنى كۆزدە تۇتۇپ، ئىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەر ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ھوسۇلنى ۋە كىرىمنى ئاشۇرۇشنىڭ تەپسىلىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئىلمىي، مۇۋاپىق ھالدا سېلىنما سېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تۆۋەنلەتتى. ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، بازاردا يوشۇرۇن كۆچكە ئىگە، بازىرى ئىنتىلىك زاراڭزا، تۆۋەن كىسلاتالىق مايلىق قىچا، سېرىق پۇرچاق، چىپار پۇرچاق قاتارلىق ساقلىق ساقلاش، ئۇزۇقلۇق تېمىدىكى زىرائەتلەرنى تەرەققىي قىلدۇردى، بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن، تەتۈر پەسىللىك كۆپ خىل كۆكاتاتنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، تۇرلۇك چارە - ئامالالار ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇردى. ئالتىنچى، يېزا ئىگىلىكىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ۋە گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە يېزا ئىگىلىكىگە دائىر قانۇنلارنىڭ ئىجراسى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، ساختا، ناچار ئۇرۇق، دېھقانچىلىق دورىسى، خىمىيىۋى ئوغۇتلار ئارقىلىق دېھقانلارغا زىيان سالغان ۋەقەلەرنى قاتتىق بىرتەرەپ قىلىپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

چى جۇنمىن، ۋېن جىڭمىن

دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق

بويىچە مول هوسۇل ئېلىش پىلانى تۈزىدىن 6 نى ئۈستىگە ئالدى، بۇنىڭ كۆلىمى 367 مىڭ گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە 1997 - يىلدىكىدىن داۋاملاشتۇرۇلغىنى 3 تۈر بولۇپ، كۆلىمى 200 مىڭ گېكتار. بۇلار: «بۇغداي ئۇرۇقىنى قاپلاپ ۋە ئۇنۇمۇبرسال يۇرۇشلەشتۈرۈپ هوسۇلنى ئاشۇرۇش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 53 مىڭ گېكتار، «چىگىتنى قاپلاپ ۋە ئۇنۇمۇبرسال يۇرۇشلەشتۈرۈپ هوسۇلنى ئاشۇرۇش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 134 مىڭ گېكتار، «ياغلىق دان زىرائەتلىرىنى سۇپەتلىك، يۇقىرى هوسۇللۇق قىلىپ ئۇنۇمۇبرسال ئۈستۈرۈش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 13 مىڭ گېكتار؛ 1998 - يىلى 3 تۈر يېڭىدىن يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ كۆلىمى 167 مىڭ گېكتار. بۇلار: «بۇغداي ئۇرۇقىنى قاپلاش ۋە ئۇنۇمۇبرسال يۇرۇشلەشتۈرۈش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 47 مىڭ گېكتار، «كېۋەزگە كەك ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ، هوسۇلنى ئۇنۇمۇبرسال ئاشۇرۇش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 100 مىڭ گېكتار، «قىزىلچىنىڭ سورتىنى ياخشىلاپ ۋە يۇرۇشلەشتۈرۈپ هوسۇلنى ئاشۇرۇش تېخنىكىسى»، بۇنىڭ كۆلىمى 20 مىڭ گېكتار. ئاپتونوم رايون دېهقانچىلىقتىن مول هوسۇل ئېلىش پىلانى تۈزىدىن 5 نى ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ كۆلىمى 460 مىڭ گېكتار. بىر يىل يولغا قويۇش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايون بويىچە تۈرلۈك مول هوسۇل ئېلىش پىلانى تۈزىدىن 11 ى ئەملىيلەشتۈرۈلدى، بۇلارنىڭ كۆلىمى 989 مىڭ گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە بۇغداينىڭ 292 مىڭ گېكتار، كۆممىقوناقنىڭ 117 مىڭ گېكتار، كېۋەزنىڭ 514 مىڭ گېكتار، قىزىلچىنىڭ 39 مىڭ گېكتار، ياغلىق دانىنىڭ 19 مىڭ گېكتار، كۆكتاتنىڭ 8000 گېكتار.

ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىپ ستاتىستىكا قىلىشچە، ئاپتونوم رايون بويىچە دېهقانچىلىقتىن ول هوسۇل ئېلىش پىلانىدا ئەملىيلەشتۈرۈلگەن ئاشلىق زىرائەتلىرى كۆلىمى 408 مىڭ گېكتارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق زىرائەتلىرى كۆلىمىنىڭ 25.93% نى، ئۇنۇمىي ئاشلىق 2 مىليون 679 مىڭ 900 تونىنغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇنۇمىي ئاشلىقنىڭ 32.29% نى ئىگىلىگەن، هەر بىر گېكتار يەرنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 4.6568 كىلوگرامغا يەتكەن؛ ئەملىيلەشتۈرۈلگەن كېۋەز كۆلىمى 514 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە كېۋەز كۆلىمىنىڭ 51.40% نى، ساپ پاختا هوسۇلى 760 مىڭ 300 تونىنغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ساپ پاختىنىڭ 55.29% نى ئىگىلىگەن، هەر بىر گېكتار يەرنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ پاختا بىرلىك هوسۇلى 1479.2 كىلوگرامغا يەتكەن؛ ئەملىيلەشتۈرۈلگەن قىزىلچا كۆلىمى 39 مىڭ گېكتار، هوسۇلى 1 مىليون 942 مىڭ 300 تونىنا، هەر بىر گېكتار يەرنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 49 مىڭ 431 كىلوگرام بولغان؛ ئەملىيلەشتۈرۈلگەن ياغلىق دان كۆلىمى 19 مىڭ گېكتار، هوسۇلى 38 مىڭ 900 تونىنا، هەر بىر گېكتار يەرنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 2047.4 كىلوگرام بولغان.

1998 - يىلى جايلار هەر تەرەپتىن 5 مىليون 287 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، دېهقانچىلىقتىن مول هوسۇل ئېلىش پىلانى تۈزىنى يولغا قويۇشقا سەرپ قىلدى. 432 مىڭ 500 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 39 مىڭ 400 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، 2137 تونىنا دېهقانچىلىق دورىسى ئىشلەتتى هەمدە 2300 دىن ئارتۇق كادىر ۋە هەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا خادىملىرى تۈرلەرنى يولغا قويۇش خىزمىتىگە قاتناشتى. 1835 قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى، يىغىنغا 128 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى، 4867 قارار تۈرلۈك كۆرس ئېچىلىپ، 743 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. پەن - تېخنىكىغا دائىر ماتېرىيالدىن 655 مىڭ پارچە بېسىپ تارقىتىلدى.

لىيۇ يۈڭزې

يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇبرسال ئېچىش تۈرى پىلانىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يەرلەرنى تىزگىنلەش تۈرى بويىچە دېهقانچىلىق قىلىشقا باب كېلىدىغان بوز يەردىن 12 مىڭ 400 گېكتار ساپ تېرىلغۇ يەر شەكىللەندۈرۈش، 29 مىڭ 700 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتىش، 7700 گېكتار سۇنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىش، 2400 گېكتار ئىمارەت ئورمىنى (20 گېكتار كۆچەتخانىسىنى شۇنىڭ ئىچىدە) بەرپا قىلىش ئىشى تاماملاندى.

تۈر رايوندا ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساس قىلىنغان مۇندا‌ق بىر تۈركۈم ئۇل مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلدى؛ 3030.8 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق - ئۆستەك چېپىلدى ۋە راۋانلاشتۇرۇلدى، 874.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئۆستەڭگە تاش يانتۇزۇلدى، 58 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تۈرۈبا كۆمۈلدى، كۆۋرۈك، سۇڭگۇچ، چۈشۈرگە، كۆچۈرمە قاتارلىق سۇ ئىنشائاتىدىن 4679 ى ياسالدى، سۇ چىقىرىۋېتىش، سۇغىرىش پونكىتىدىن بىرى قۇرۇلدى، يېڭىدىن 436 ماشىنىلاشقان (يۇرۇشلەشكەن) قۇدۇق قېزىلدى، 1900 گېكتار يەرنى پۈركۈپ، تامچىلىتىپ سۇغىرىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. 417.6 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى توك يەتكۈزۈش، توك بېسىمىنى ئۆزگەرتىش لىنىيىسى يۇرۇشلەشتۈرۈلدى، 1092.6 كىلومېتىر

ئۇزۇنلۇقتا ماشىنا بىلەن تېرىقچىلىق قىلىش بولى ياسالدى، 31 مىڭ 100 گېكتار يەر ياخشىلاندى، 6500 گېكتار يەردە يېڭىدىن سورتلۇق ئۇرۇق بازىسى قۇرۇلدى، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتوردىن 138 ى، يۇرۇشلەشكەن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنا - سايمانلىرىدىن 613 ى، ئۆسۈملۈك ئاسراش ماشىنىسىدىن 187 سى، تەجرىبە ئوسكۇنىسىدىن 53 ى سېتىۋېلىندى؛ دېھقان، چارۋىچى 150 مىڭ 864 ئادەم (قېتىم) تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەندى، پەن - تېخنىكىدا ئولگە كۆرسىتىش بويىچە كېڭەيتىلگەن يەر 37 مىڭ گېكتارغا يەتتى، 74.8 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئوتلاق قاشاسى ياسالدى. 6300 گېكتار يەر ئاغدۇرۇلۇپ ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك تېرىلدى، ئاساسا بۇلارغا 3 مىليون 57 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئورۇندىغان كۆپ خىل ئىگىلىك تۈر ۋەزىپىسى (1997 - يىلى تۈر قىلىپ تۈرغۇزۇلۇپ داۋاملاشتۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) مۇنۇلار: يېڭىدىن 1300 گېكتار يەردە ئىقتىسادىي ئورمان بەرپا قىلىندى، يېڭىدىن 3.293 گېكتار يەردە كۆكتات پارنىك لايىسى ياسالدى، 1500 گېكتار يەرگە باشقا ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى (چاكاندا تېرىلغان 7.466 گېكتار، قارا گازىر تېرىلغان 7.666 گېكتار، تاماكا تېرىلغان 200 گېكتار، زاراڭزا تېرىلغان 3.133 گېكتار يەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)؛ باقسىچىلىق تۈرىدە تاتلىق سۇدا بېلىق بېقىلىدىغان سۇ يۈزى 100 گېكتار كېڭەيتىلدى، يىللىق قولدىن چىقىش چارۋا، ئۆي قۇشلىرىدىن 88 مىڭ كۆپەيدى، يىل ئاخىرىدا قولدا 34 مىڭ 300 چارۋا، ئۆي قۇشى قالدى، پىشىقلاش مۇلازىمىتى تۈرىدىن 3 ى يېڭىدىن قۇرۇلدى، 4 ى ئۆزگەرتىلدى ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلدى.

شى شياڭچيەن

كۆك - تاق قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كۆكتات تېرىلغۇ كۆلىمى 84 مىڭ گېكتارغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.6%، ھوسۇلى 2 مىليون 900 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1.8% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە پارنىك - لاپاس كۆلىمى 6000 گېكتار بولۇپ، 5.9% كۆپەيدى، ئىشلەپچىقىرىلغان تۈرلۈك يازلىق كۆكتات 380 مىڭ تونناغا يېتىپ، 5.6% ئاشتى. قولدىن چىقىرىلغان كالا، قوي 19 مىليون 160 مىڭغا يېتىپ، 9.5% كۆپەيدى، ئېلىنغان گۆش 708 مىڭ تونناغا يېتىپ، 9.1%؛ تۇخۇم 158 مىڭ 200 تونناغا يېتىپ، 31.8%؛ سۈت 756 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، 15%؛ مۇ مەھسۇلاتلىرى 53 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1.9% ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە كىشى بېشىغا 165.7 كىلوگرام كۆكتات، 40.5 كىلوگرام گۆش، 43.2 كىلوگرام سۈت، 9 كىلوگرام تۇخۇم، 3 كىلوگرام سۇ مەھسۇلاتى توغرا كەلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە كۆكتاق ھوسۇلىنىڭ سۈپىتى يۇقىرى، مانى تولۇق، تۇرى مول بولدى، ئاپتونوم رايون بويىچە كۆكتاتنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 19.1 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى، گۆش، ئۆي قۇشلىرى، تۇخۇمنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 0.9 پىرسەنت پوئىنتى، سۇ مەھسۇلاتلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 6.1 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشىدىكى سەۋەب شۇكى: 1998 - يىلى ئەتىيازدىكى سوغۇقنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتىنىڭ ئۇزۇن بولۇشى، بوران، قارابوران، شۇنىڭغان قاتارلىق تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ يۈز بېرىشى تۇپەيلىدىن، كۆكتات ئۆستۈرۈش ۋاقتى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن 15 — 20 كۈنگىچە كېچىكتى، ئەتىياز، ياز پەسىللىرىدە يامغۇر ياغقان، ھاۋا تۇتۇق بولغان كۈن كۆپرەك بولدى، بۇ ئەھۋال كۆكاتاتنىڭ بازارغا سېلىنىش ۋاقتىنىڭ 20 كۈن ئەتراپىدا كېچىكشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

گۈلنار

يېڭى سورتلار تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر زىرائەت سورتلىرىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش كومىتېتى ئاپتونوم رايون بويىچە 5 كەسپىي گۇرۇپپا مەلۇم قىلغان 34 سورتنى قاتتىق تەكشۈرۈپ، 28 سورتنى ماقۇللىدى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆممىقوناق سورتى 3: شىنجاڭ كۆممىقونىقى — 9 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى شىخەنزە كۆممىقونىقى — 901)، شىنجاڭ كۆممىقونىقى — 10 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى ئوتتۇرا جەنۇب — 2)، يېدەن — 22. ياغلىق دان سورتى 4: شىنجاڭ ياغلىق دېنى — 10 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 4 — 2)، شىنجاڭ ياغلىق دېنى — 11 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 331)، شىنجاڭ ئاپتاپپەرىسى — 7 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 9317)، شىنجاڭ ئاپتاپپەرىسى — 8) (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 936). سىرىق پۇرچاق سورتى بىر: شىنجاڭ سىرىق پۇرچىقى — 1 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 9077A — 107). بۇغداي سورتى بىر: شىنجاڭ قارا قىلتىرىقلىق بۇغدىيى — 1 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى قارا قىلتىرىقلىق بۇغداي). كېۋەز سورتى 4: شىنجاڭ - خەينەن — 14 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 430 — 86)، خېنەن كېۋەزى — 15، جۇڭمىيەنسو — 17، شىيۇەن — 321. قۇلماق سورتى 2: جا — 1 (AS—)، ماركوپولو. كاۋا، كۆكتات تۇرىدە پەسىدۇر سورتى 3: شىنجاڭ پەسىدۇرى — 7

(ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى پەمىدۇر — 2)، شىنجاڭ پەمىدۇرى — 8 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى پەمىدۇر — 3) شىنجاڭ پەمىدۇرى — 9 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى شىنجاڭ — 2). پېدىگەن سورتى 2: شىنجاڭ پېدىگىنى — 2 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 2 — 97)، شىنجاڭ پېدىگىنى — 3 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى 5 — 97). ئۇرۇقسىز تاۋۇز سورتى 2: شىنجاڭ ئالا سۇپەتلىك — 13 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى يۇنۇڭ — 15)، شىنجاڭ ئالا سۇپەتلىك — 14 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى قىزىل ياقۇت). سۇپەتلىك تاۋۇز سورتى 2: شىنجاڭ ئالا سۇپەتلىك — 15 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى: شيامسكالك)، شىنجاڭ ئالا سۇپەتلىك — 16 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى: 4 — W_{94}). قوغۇن سورتى 4: شىنمى — 20 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى يېشىل ياقۇت)، شىنمى — 21 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى ئالتۇن قار لەيلىسى)، شىنمى — 22 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى خۇا شىمى — 2)، شىنمى — 23 (ئەسلىدىكى ۋاكالەت نومۇرى جىنمىباۋ).

تەن لىلى

ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشى تۈرىنىڭ بەرپا قىلىنىشى

9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايوندىن (بىڭتۈەن بۇنىڭ سىرتىدا) دۆلەتنىڭ ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇش تۈرىگە 43 تۈر كىرگۈزۈلدى. بۇنىڭ ئىچىدە، 8 ى غەيرىي تىجارەت خاراكتېرىدىكى تۈر (يەنى مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ئۇرۇق سۈپىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش مەركىزى، دۆلەت ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش - قەھەتچىلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۇرۇق زاپاس ئامبىرى، دۆلەت دەرىجىلىك ئىپتىدائىي ئۇرۇقچىلىق مەيدانى، 5 زىرائەت سورتى رايونى تەجرىبە پونكتى)، 28 ى تىجارەت خاراكتېرلىك تۈر، 7 سى ئۇرۇق ئىشلەپچىقىرىش بازا تۈرى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشى تۈرىنى بەرپا قىلىشتا ئىجابىي ئىلگىرىلەش بولدى، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ئۇرۇق سۈپىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش مەركىزى ئومۇمىيۈزلۈك ئاساسىي قۇرۇلۇش باسقۇچىغا قەدەم قويدى، ئۇنىڭ قۇرۇلىدىغان ئورنى ئۇرۇمچى شەھىرىدە بولۇپ، قۇرۇلۇشقا 5 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ دۆلەت ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش - قەھەتچىلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۇرۇق زاپاس ئامبىرى يەر ئېلىش، پىلانلاش، لايىھىلەش باسقۇچىدا تۇرماقتا، تاللانغان ئورنى ئۇرۇمچى شەھىرى ئەتراپىدا بولۇپ، قۇرۇلۇشقا 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، دۆلەت دەرىجىلىك ئىپتىدائىي ئۇرۇقچىلىق مەيدانى توغرىسىدا دېھقانچىلىق نازارىتى بىلەن كورلا شەھەرلىك ھۆكۈمەت كېلىشىم ئىمزالىدى، كېلىشىمگە ئاساسەن كورلا شەھىرىگە قاراشلىق قاراسۇ دېھقانچىلىق مەيدانى دۆلەت دەرىجىلىك ئىپتىدائىي ئۇرۇقچىلىق مەيدانى قۇرۇش ئۈچۈن دېھقانچىلىق نازارىتىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلىدىغان بولدى، بۇ قۇرۇلۇش تەكشۈرۈش - ئۇلچەش، پىلانلاش، لايىھىلەش باسقۇچىغا قەدەم قويدى، بۇنىڭغا 19 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ. تىجارەت خاراكتېرلىك ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇش تۈرى 28 بولۇپ، ئاساسلىقى ئۇرۇق پىششىقلاش مەركىزىي تۈرى ھېسابلىنىدۇ، بۇنىڭدىن دېھقانچىلىق مىنىستىرلىكى ئالدىنقى قارارلىق پىلانغا كىرگۈزۈشنى تەستىقلىغىنى 15 بولۇپ، بۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ مۇكەممەللىك تەقەززاسى دوكلاتى يېزىلىپ بولدى، قىسمەن ناھىيىلەر قەرز پۇلىنى ئەمەلىيلەشتۈردى ھەمدە قۇرۇلۇش قىلىشقا تۇتۇش قىلدى.

تەن لىلى

تۇپراقنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاش تېخنىكىسى

تۇپراقنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاش تېخنىكىسى يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق كېڭەيتىدىغان 10 چوڭ تېخنىكا تەدبىرىنىڭ بىرى. ئاپتونوم رايون ئازكەم 10 يىل تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، پۈتۈن خىزمەت تېخنىكىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن پىشىپ يېتىلدۇرۇپ، كۆزۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرنىڭ تەجرىبە قىلىپ ستاتىستىكا قىلىشچە، تۇپراقنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلىغاندا، ئادەتتىكى ئوغۇتلاشقا قارىغاندا ھوسۇلنى 25% — 15% كىچە ئاشۇرغىلى بولىدىكەن. تۇپراقنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلىغاندا، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بىر كىلوگرام ئۆلچەملىك خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىش ئارقىلىق بۇغداي ھوسۇلىنى 2.24 كىلوگرام، كۆممىقوناق ھوسۇلىنى 4.86 كىلوگرام، شال ھوسۇلىنى 7.4 كىلوگرام، ساپ پاختىنى 0.74 كىلوگرام، قىزىلچىنى 23.6 كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە ئازوتلۇق خىمىيىۋى ئوغۇتتىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى 15.6 پىرسەنت پوتىنتىدىن 16.1 پىرسەنت پوتىنتىغىچە ئۆستۈرگىلى؛ فوسفورلۇق خىمىيىۋى ئوغۇتتىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى 2.2 پىرسەنت پوتىنتىدىن 3.9 پىرسەنت پوتىنتىغىچە ئۆستۈرگىلى بولىدىكەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يەرلىك سىستېمىلار 340 مىڭ گېكتار يەرنىڭ تۇپرىقىنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلىدى. بۇ 1997 - يىلدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك

ئارنۇق. 7316 تۇپراق ئەۋرىشكىسى توپلىنىپ، 36 مىڭ 580 تۇر (قېتىم) تەھلىل قىلىندى ۋە خىمىيىلىك تەكشۈرۈلدى.

گو شىنجياڭ

زىرائەتلەردە بولىدىغان كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ يۇز بېرىش ۋە ئۇنىڭدىن مۇداپىئەلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئاساسلىق زىرائەت كېسەللىكى، ھاشارات، ياۋا ئوت - چۆپ، چاشقان ئاپىتى ئومۇميۈزلۈك كۆرۈلدى. ئاپەت يۈز بەرگەن كۆلەم 2 مىليون 868 مىڭ 200 گېكتار (قېتىم) غا يەتتى. (بىكتۇەننىڭ يۇنىڭ سىرتىدا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق)، يۇنىڭ ئىچىدە كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتى كۆرۈلگەن ئاشلىق زىرائىتى كۆلىمى 749 مىڭ 600 گېكتار (قېتىم)، كېۋەز پىتى يۈز بەرگەن كۆلەم 782 مىڭ 900 گېكتار (قېتىم)؛ ياۋا ئوت - چۆپ ئاپىتى كۆرۈلگەن ئېتىز كۆلىمى 880 مىڭ 900 گېكتار (قېتىم)؛ چاشقان ئاپىتى كۆرۈلگەن ئېتىز كۆلىمى 242 مىڭ 900 گېكتار (قېتىم). كېۋەز غوزا قوزىتى، كۆك پىت ئاپىتى ئېغىر دەرىجىدە يۈز بەرگەن كېۋەز كۆلىمى 332 مىڭ 400 گېكتار (قېتىم)، يۇنىڭ ئىچىدە، قەشقەر، تۇرپان ۋىلايەتلىرىدە كېۋەز غوزا قوزىتى ئاپىتى ئېغىر، خوتەن ۋىلايىتىدە كۆك پىت زىيىنى ئېغىر بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە زىرائەتلەردىكى كېسەللىك، ھاشارات، چاشقان ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈلگەن يەر كۆلىمى 2 مىليون 347 مىڭ 700 گېكتار (قېتىم) غا يېتىپ، ئاپەتنى ئازايتىش ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولدى.

1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ئۆسۈملۈك ئاسراش تارماقلىرى «ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش، ئۇنۇمۇبرسال مۇداپىئە كۆرۈش» فائىجىنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، بىرتۇتاش ئالدىنى ئېلىش، بىر تۇتاش يوقىتىش يولىنى تۇتۇپ، پەن - تېخنىكا سېلىنمىسى ۋە ماددىيلاشقان سېلىنمىنى كۆپەيتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 17 رايون خاراكتېرلىك زىرائەتلەردىكى كېسەللىك، ھاشاراتنى كۆزىتىپ مەلۇم قىلىش پونكتى ۋە نۆقتىلىق ۋىلايەت، ناھىيىلەردىكى كۆزىتىپ مەلۇم قىلىش پونكتلىرى كومپيۇتېر تورىنى يولغا قويدى، يېزا - كەنتلەردە زىرائەتلەردىكى كېسەللىك، ھاشاراتلارنى كۆزىتىش نۆقتىسىدىن 500 نى يېگىدىن كۆپەيتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 73 كۆزىتىپ مەلۇم قىلىش پونكتى 1002 سان ئاخبارات ئېلان قىلدى، «يېشىل كرېستلىق ئالدىن كۆزىتىش دوكتورى» ۋە كومپيۇتېر ئارقىلىق دىئاگنوز قويۇش تېخنىكىسى ئومۇملاشتۇرۇلدى، ئونتۇرا، قىسقا مەزگىللىك ئالدىن مەلۇمات بېرىشنىڭ توغرىلىق نىسبىتى 95% تىن كۆپرەككە، ئۇزۇن مەزگىللىك ئالدىن مەلۇمات بېرىشنىڭ توغرىلىق نىسبىتى 80% كە يەتتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كېۋەز غوزا قوزىتى، كېۋەز كۆك پىتىنى ئۇنۇمۇبرسال يوقىتىشنىڭ يۇرۇشلۇشكەن تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 400 مىڭ گېكتارغا يەتتى؛ 26 خىل بىئولوگىيىلىك دېھقانچىلىق دورىسى، ئۇنۇمى يۇقىرى، زەھىرى، قالدۇقى ئاز دېھقانچىلىق دورىسى كىرگۈزۈلۈپ ۋە تاللاپ قوللىنىلىپ، خىمىيىۋى دېھقانچىلىق دورىلىرىنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارى زور دەرىجىدە ئازايتىلدى.

جىلىڭ پىلىڭ

كېرەكسىز سۈلياۋ يوپۇقنىڭ بۇلغىشى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى قۇمۇل ۋىلايەتلىك، ئىلى ۋىلايەتلىك، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك، بورتالا ئوبلاستلىق، بايىنغولىن ئوبلاستلىق، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق ئىدارىلىرى كېرەكسىز سۈلياۋ يوپۇقنىڭ بۇلغاش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش خىزمىتىگە قۇمۇل، غۇلجا، شىخۇ، جىڭ، كورلا، ئاتۇش قاتارلىق 16 ناھىيە - شەھەر قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك مۇھىتنى نازارەت قىلىپ كۆزىتىش پونكتى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىنى ئومۇملاشتۇرۇپ يېزىش - مەلۇم قىلىشقا مەسئۇل بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سۈلياۋ يوپۇق يېپىلغان ئېتىز كۆلىمى 1 مىليون 227 مىڭ گېكتارغا، ئىشلىتىلگەن سۈلياۋ يوپۇق 86 مىڭ تونناغا يېتىپ، مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى رېكورت يارىتىلدى. 1979 — 1998 - يىلغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىزلارغا يېپىلغان سۈلياۋ يوپۇق 560 مىڭ تونناندىن ئېشىپ كەتتى. 16 ناھىيە - شەھەرنىڭ 152 ئەۋرىشكە نۆقتىسىنى تەكشۈرۈشىدىن قارىغاندا، كېرەكسىز سۈلياۋ يوپۇقنىڭ ھەر مو يەردە قېپقالغان قالدۇقى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2.52 كىلوگرام بولغان، سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقنىڭ قېپقېلىشى ئەڭ كۆپ بولغان بىر ئەۋرىشكە نۆقتىسىدا، ھەر مو يەردە قېپقالغان سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقى 17.86 كىلوگرامغا يەتكەن بولۇپ، بۇ يەرلەر ئۇدا 13 يىل كېۋەز تېرىلغان قۇمسائىغۇ يەرلەر ئىكەن. سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقى ئەڭ ئاز بولغان بىر ئەۋرىشكە نۆقتىسىدا، ھەر مو يەردە قېپقالغان سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقى 0.06 گرام بولۇپ، بۇ يەرلەرگە كۆكتات تېرىلغانىكەن. ھەر مو يەردە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن قېپقالغان سۈلياۋ قالدۇقى كېۋەزلىكتە 3.52 كىلوگرامغا، كۆممىقوناقلىقتا 3.06 كىلوگرامغا، قىزىلچا ئېتىزىدا 0.89 كىلوگرامغا، قوغۇنلۇقتا 1.53

كىلوگرامغا، كۆكتاتلىقتا 1.98 كىلوگرامغا يەتكەن. 16 ناھىيە - شەھەر سۇلياۋ يوپۇقنىڭ بۇلغىشى تۈپەيلىدىن 15 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي زىيان تارتقان. ش ئۇ ئا ر بېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش پونكتىسى كېرەكسىز سۇلياۋ يوپۇقنىڭ ئېتىزلارنى بۇلغاش ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇپ، كېرەكسىز سۇلياۋ يوپۇقنى يىغىۋېلىش ۋە ئادالاش خىزمىتىگە دائىر 9 تۈرلۈك تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئېتىزلىقتىكى كېرەكسىز سۇلياۋ يوپۇقلارنىڭ يىغىۋېلىنىش نىسبىتىنى 95% كە يەتكۈزۈشنى، ھەر مو يەردىكى كېرەكسىز سۇلياۋ يوپۇقنىڭ ئېتىزلىقتا قېپقېلىش نىسبىتىنى 0.5 كىلوگرام ئىچىدە تىزگىنلەشنى تەلەپ قىلدى.

ئادىل، شېن يۈشى

چارۋىچىلىق

چارۋىچىلىق ھەققىدە ئومۇمىي بايان

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلى قولدا قالغان چارۋا 42 مىليون 239 مىڭ 900 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.39% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ چارۋا 6 مىليون 67 مىڭ 900 بولۇپ، 1.11% ؛ چوشقا 1 مىليون 698 مىڭ 200 بولۇپ، 16.53% ؛ قوي 34 مىليون 473 مىڭ 800 بولۇپ، 5.69% ، چوڭ چارۋا ئىچىدە كالا 3 مىليون 642 مىڭ 900 بولۇپ، 1.25% ، ئۈي قۇشلىرى 28 مىليون 588 مىڭ 900 بولۇپ، 4.25% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنغان گۆش 751 مىڭ 904 تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16.75% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كالا گۆشى 191 مىڭ 889 تونناغا يېتىپ، 16.98% ؛ چوشقا گۆشى 135 مىڭ 988 تونناغا يېتىپ، 18.06% ؛ قوي گۆشى 324 مىڭ 863 تونناغا يېتىپ، 17.19% ؛ ئۈي قۇشلىرى گۆشى 60 مىڭ 707 تونناغا يېتىپ، 14.08% ئاشتى؛ قوي يۇڭى 62 مىڭ 147 تونناغا يېتىپ، 3.40% ئاشتى؛ ئۈچكە تېشىتى 36.811 تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكى بىلەن تەڭ بولدى؛ كالا سۈتى 599 مىڭ 625 تونناغا يېتىپ، 10.66% ؛ قوي سۈتى 50 مىڭ 608 تونناغا يېتىپ، 10.12% ؛ تۇخۇم 133 مىڭ 378 تونناغا يېتىپ، 9.66% ؛ كالا - قوي تېرىسى 15 مىليون 18 مىڭ 900 پارچە بولۇپ، 5.50% ئاشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلى چارۋىچىلاردىن 8780 ئائىلە ئولتۇراقلاشتى ۋە يېرىم ئولتۇراقلاشتى، ئولتۇراقلاشقان ۋە يېرىم ئولتۇراقلاشقان چارۋىچى 113 مىڭ 800 ئائىلىگە يەتتى، ئاپتونوم رايوندىكى ساپ چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ 71.1% نى ئىگىلەيدۇ؛ يېڭىدىن 36 مىڭ 800 گېكتار سۈنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 69 مىڭ 700 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى. 498 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتىكى چېكەتكە تىزگىنلەندى، 761 مىڭ گېكتار ئوتلاقتىكى چاشقان ئۆلتۈرۈلدى. يېڭىدىن 33 مىڭ 763 قوتان ياسالدى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق قوتان 28 مىڭ 161 بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق قوتان 49 مىڭغا يەتتى. 1 مىليون 10 مىڭ كالىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە توڭلىتىلغان ئېچىپرما بىلەن نەسىلەندۈرۈلگىنى 400 مىڭ. 9 مىليون قوينىڭ نەسلى ياخشىلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇلغىنى 2 مىليون 600 مىڭ؛ 2 مىليون 100 مىڭ ئۈچكىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇلغىنى 550 مىڭ. 1998 - يىلى چارۋىلاردا بولىدىغان كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە كارانتىن قىلىش، قۇرت يوقىتىش ۋە داۋالاش 145 مىليون تۈياق (قېتىم) غا يەتتى. يەم - خەشەك پىششىقلاشتا «ئۇچىنى سىلوسلاش، بىرنى ئاممىياكلاشتۇرۇش» بويىچە تەييارلانغان يەم - خەشەك 4 مىليون تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 500 مىڭ تونىنا ئاشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە يېڭىدىن 6252 ئوت توغراش، ئۇۋېتىش ماشىنىسى سېتىۋېلىندى، ساقلاپ قېلىنغان ماشىنا 47 مىڭ 733 كە يەتتى، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا مال بېقىشتا ئوت - چۆپنى توغراپ بېقىش ئەھمىگە ئاشۇرۇلدى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىمۇ قىشلىق يەم - خەشەكنى پىششىقلاش مىقدارى تەييارلانغان ئوتنىڭ 70% گە يەتتى.

شى رۇيجى

ئوتلاق قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتلاق قۇرۇلۇشىنىڭ كۆلىمى 106 مىڭ 500 گېكتارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈنئىي يول بىلەن ئوت تېرىلغان يەر 36 مىڭ 800 گېكتار، 69 مىڭ 700 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى. 498 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتىكى چېكەتكە، 671 مىڭ گېكتار ئوتلاقتىكى چاشقان يوقىتىلدى. يېڭىدىن 8780 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، يېڭىدىن 33 مىڭ 763 قوتان سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق قوتان 28 مىڭ 161. ئاپتونوم رايون بويىچە 10 مىليارد 200 مىليون كىلوگرام قىشلىق ئوت - چۆپ تەييارلاندى، بۇ ھەر بىر چارۋىغا 6.244 كىلوگرامدىن توغرا كېلىدۇ، 850 مىليون كىلوگرام يەم - خەشەك تەييارلاندى، بۇ ھەر بىر چارۋىغا 20.4 كىلوگرامدىن توغرا كېلىدۇ.

ھاجى

ئوتلاق نازارەتچىلىكى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتلاقلا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ئوتلاقنى ئىگىلىۋېلىش، بۇلغاشقا دائىر 733 قېتىملىق قىلمىش تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلىنىپ، 80 مىڭ گېكتاردىن ئارتۇق ئوتلاق ئۇنۇملۇك قوغداپ قېلىندى، 60 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى. 1998 - يىلى 106 قېتىم ئوت ئاپىتى ئەھۋالىدىن مەلۇم قىلىش تېلېفونى قوبۇل قىلىندى، تەكشۈرۈش ئارقىلىق 68 قېتىملىق ئوت ئاپىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرىدە ئوت ئىشلىتىشكە ياتىدىغانلىقى، 38 قېتىملىق ئوت ئاپىتىنىڭ ئوتلاقتىكى ئوت ئاپىتى ئىكەنلىكى ئېنىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت ئۆچۈرۈشكە چاقىرىلغىنى 17 قېتىم، ئادەتتىكى ئوت ئاپىتى 19 قېتىم، چوڭ ئوت ئاپىتى 2 قېتىم، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئوتلاق كۆلىمى 5172 گېكتار، ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليون 550 مىڭ يۈەن بولدى.

دولقۇن

ئوتلاقنى ئائىلىلەرگە ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش ئەھۋالى

مەلۇمانغا قارىغاندا 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى ھۆددىگە بېرىلگەن ئوتلاق كۆلىمى 38 مىليون 667 مىڭ گېكتار ئىكەن، بۇنىڭدىن تالاش - تارتىشتا قالغان ۋە سۈسىز، سۈ كەم ئوتلاقلارنى چىقىرىۋەتكەندە ھۆددىگە بېرىلگەن ئوتلاق ھۆددىگە بېرىشكە تېگىشلىك ئوتلاق كۆلىمىنىڭ 93.5% نى ئىگىلىگەن، بۇ ئاپتونوم رايوندىكى پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمىنىڭ 80.6% نى تەشكىل قىلىدىكەن. ئوتلاق ھۆددىگە بېرىش ئەمەلىيلەشكەن چارۋىچى ئائىلىسى 110 مىڭدىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ 70% تىن كۆپرەكىنى تەشكىل قىلىدىكەن. ئىلى، تارباغاتاي، مانجى، ئاقسۇ، ئۈرۈمچى قاتارلىق 5 ۋىلايەت، ئوبلاستتا ھۆددىگە بېرىش ئىشى ئاخىرلاشىپ قالغان، تۇرپان، قۇمۇل ۋىلايەتلىرىدە ئاخىرلاشقاندىن كېيىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئالدىدا تۇرغاندىن سىرت، باشقا ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا پۈتۈنلەي ئاخىرلاشقان ھەمدە ئاپتونوم رايون تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالغان.

گاۋ نىڭ

ئوتلاقلاردىكى ھاشارات، چاشقان ئاپىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتلاقلاردا ھاشارات، چاشقان ئاپىتى ئومۇميۈزلۈك يۈز بەردى، بولۇپمۇ بۇ يىل شىمالىي شىنجاڭدا چېكەتكە ئاپىتى بولۇپ تۇرغان يېقىنقى 10 يىلدىن بۇيانقى ئەڭ ئېغىر چېكەتكە ئاپىتى بولغان يىل بولدى. بۇ يىل 1 مىليون 696 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتا ھاشارات ئاپىتى يۈز بەردى، ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 679 مىڭ 400 گېكتارغا يەتتى؛ چاشقان ئاپىتى يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 3 مىليون 58 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 754 مىڭ 300 گېكتارغا يەتتى.

1998 - يىلى ھاشارات ئاپىتى ئاساسىي جەھەتتىن شىمالىي شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ۋە جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بايىنبۇلاق ئوتلاقلىرىدا يۈز بەردى. ئىلى ۋىلايىتىدە 6 - ئاينىڭ باشلىرىدا زور كۆلەمدە چېكەتكە ئاپىتى يۈز بەردى، قورغاس ناھىيىسىنىڭ نەسىللىك قوي فېرمىسى بىلەن نىلقا ناھىيىسىنىڭ ئاقتاش چارۋىچىلىق فېرمىسىدا ئىتالىيە چېكەتكىسى ئاپىتى ئېغىر بولدى. چېكەتكىنىڭ يېغىلىپ كۆپىيىش زىچلىقى بىر كۈادرات مېتىر يەرگە 1500 — 2000 دىن توغرا كەلدى. ۋىلايەت بويىچە چېكەتكە ئاپىتى يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 267 مىڭ گېكتار يەر بولۇپ، ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 122 مىڭ گېكتار؛ بورتالا ئوبلاستىنىڭ سايرام كۆلى ئەتراپىدىكى يېشىل ئوتلىقىدا سىبىرىيە چېكەتكىسى تارقالغان كۆلەم 60 مىڭ گېكتارغا، ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن كۆلەم 24 مىڭ گېكتارغا يەتتى، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بىر كۈادرات مېتىر يەرگە تارقالغان چېكەتكىنىڭ زىچلىقى 30 — 40 بولدى؛ تارباغاتاي ۋىلايىتىدە چېكەتكە ئاپىتى يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 73 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئاساسلىقى قوبۇقسار، تولى، شىخۇ، ساۋەن، چۆچەك قاتارلىق ناھىيە، شەھەرلەردە يۈز بەردى؛ ئالتاي، بۇرچىن، قابا، بۇرۇلتوقاي، جېمىنەي قاتارلىق ناھىيە، شەھەرلەردە چېكەتكە ئاپىتى ئېغىر بولدى. ئاساسلىق زىيانلىق چېكەتكە تۈرى ئاغىل قاناتلىق چېكەتكە، قىيغۇچىلۇق ئاغىل چېكەتكە، كىچىك قاناتلىق دوك چېكەتكە، سىبىرىيە چېكەتكىسىدىن ئىبارەت. ۋىلايەت بويىچە چېكەتكە ئاپىتى يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 98 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر كۈادرات مېتىر يەرگە 18 — 20 گىچە چېكەتكە توغرا كەلدى. مانجى ئوبلاستىنىڭ موري، گۈچۈڭ، فۇكاڭ، مىچۈەن، مانجى، قۇتۇبى، ماناس قاتارلىق تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي باغرى ئالدىدىكى تاغلىق ناھىيە - شەھەرلىرىدە چېكەتكە ئاپىتى ئىنتايىن ئېغىر بولدى؛ خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بايىنبۇلاق چوڭ - كىچىك يۇلتۇز ئويمانلىقىدا چۈمۇلىسىمان چېكەتكە ناھايىتى زىچ پەيدا بولۇپ، ئاپەتكە ئايلاندى؛ زىيان كەلتۈرگەن ئوتلاق كۆلىمى 66 مىڭ 700 گېكتاردىن ئېشىپ كەتتى، خوشۇت ناھىيىسى چۆقۇ يېزىسىنىڭ بىر قىسىم جايلىرىدا ئاسىيا چېكەتكىسى پەيدا بولۇپ قالدى، زىچلىقى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بىر كۈادرات مېتىر يەرگە 10 دىن توغرا كەلدى؛ قۇمۇل، بارىكۆل قاتارلىق جايلارنىڭ بەزى

جايلىرىدىمۇ چېكەتكە زىج تارقالدى؛ تارقىلىش دائىرىسى 56 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئېغىر دەرىجىدە تارقىلىش كۆلىمى 27 مىڭ گېكتارغا يەتتى؛ ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئونسۇ ناھىيىسىدە مالاكوزىمان يوپۇرماق تۆكلۈك پەرۋانىسى 23 مىڭ گېكتار ئوتلاقتا تارقالدى، قەشقەر ۋىلايىتىدە يېپىشقاق قۇرت 2300 گېكتار ئوتلاقتا تارقالدى.

1998 - يىلى چاشقان ئاپىتى ئاساسلىقى چىڭگىل، كۆكتوقاي ناھىيىلىرى، سانجى ئوبلاستىنىڭ بېيشاۋۇ دېگەن يېرى ۋە ئارئاتۇرۇك ناھىيىسى قاتارلىق جايلاردا يۈز بەردى، ئەتىيازدا، ئالتاي ۋىلايىتىدە 387 مىڭ گېكتار ئوتلاقتا ئېغىر چاشقان ئاپىتى يۈز بەردى. ئاساسلىق زىيانداش چاشقان تۈرى توشقان قۇيرۇق سېرىق چاشقان؛ سانجى ئوبلاستىنىڭ شەرقتىكى 4 ناھىيىسىدە چاشقان ئاپىتى يۈز بەرگەن ئوتلاق كۆلىمى 140 مىڭ گېكتارغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە گۈچۈك، مورى، بېيشاۋۇلاردا چاشقان ئاپىتى ئېغىر بولۇپ، تۆتتىن بىر گېكتار يەرگە 75 چاشقان ئۆۋىسى توغرا كەلدى، زىيانداش چاشقانلىنىڭ تۈرى چوڭ قۇملۇق چاشقىنى، قارا قۇيرۇق چاشقاندىن ئىبارەت بولدى؛ ئارئاتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ قىشلاقلىرىدا چوڭ قۇملۇق چاشقىنى، قارا قۇيرۇق چاشقان، ئۈچ پەنجىلىك لەڭمەنتاقتاق قاتارلىقلارنىڭ زىيىنى ئىنتايىن ئېغىر بولۇپ، تۆتتىن بىر گېكتار يەرگە 123 تىن چاشقان ئۆۋىسى توغرا كەلدى. ئۇنۇملۈك چاشقان ئۆۋىسى 677 گە يەتتى، قۇمۇل ۋىلايىتىدە 60 مىڭ گېكتار ئوتلاقتا چاشقان ئاپىتى يۈز بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 498 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتىكى زىيانداش قۇرت يوقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئايروپىلان بىلەن چېكەتكە يوقىتىلغان كۆلەم 101 مىڭ گېكتارغا، يەر يۈزىدە ماشىنا ۋە ئادەم كۆچى بىلەن، خىمىيىۋى ئۇسۇلدا زىيانداشلىنىڭ ئالدى ئېلىنغان ئوتلاق 209 مىڭ 400 گېكتارغا يەتتى، قارغوجا ئارقىلىق چېكەتكە تىزگىنلەنگەن كۆلەم 186 مىڭ 600 گېكتارغا، توخۇ ئارقىلىق چېكەتكە يوقىتىلغان كۆلەم 1200 گېكتارغا يەتتى؛ چاشقان يوقىتىلغان كۆلەم 671 مىڭ گېكتار بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىئولوگىيىلىك زەھەر چېچىلغان ئوتلاق كۆلىمى 266 مىڭ 700 گېكتار، خىمىيىۋى ئۇسۇل بىلەن مۇداپىئە كۆرۈلگەن ئوتلاق كۆلىمى 222 مىڭ گېكتار، قاپقان، تاختىموشۇك ئارقىلىق چاشقان زىيانداشلىقى تىزگىنلەنگەن ئوتلاق كۆلىمى 171 مىڭ 800 گېكتار، ئۇنىڭ ئىچىدە ئۇسۇلدا چاشقان يوقىتىلغان ئوتلاق كۆلىمى 10 مىڭ 500 گېكتار بولدى.

شېۋىك لىك

ئوت ئۈرۈقىنى تەكشۈرۈش

1998 - يىلى ئۈرۈمچى ئوت ئۈرۈقىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش - سىناش مەركىزى ھەرخىل ئوت ئۈرۈقلىرىدىن 28 خىلنى 420 تونىنا ئۈرۈققا ۋەكىل بولىدىغان دەپ ئۆزىشكە سۈپىتىدە ئۆي ئىچىدە تەكشۈردى؛ شىنجاڭ ئۈرۈقچىلىق شىركىتى ئاتۇش شەھەرلىك ئۈرۈقچىلىق شىركىتىدىن يۆتكەپ كېلىپ سانقان 5 تونىنا چوڭ يوپۇرماقلىق بېدە ئۈرۈقىنى تەكشۈرۈپ بېرتەرەپ قىلدى، 1350 يۈەن قانۇنسىز تاپاۋەتنىنى مۇسادىرە قىلدى، 16 مىڭ 222.5 يۈەن جەرىمانە قويدى، مەسئۇل كىشىگە 2000 يۈەن جەرىمانە قويدى؛ ئوت ئۈرۈقىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلغۇچىلارنى تەربىيىلەش بويىچە 4 قارار كۆرس ئېچىپ، 43 ئادەمنى تەربىيىلىدى ھەمدە كۆرسقا قاتناشقۇچىلارغا مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى.

ھاجى

يەرلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يەرلىك چارۋىچىلىق فېرمىسى 176 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3 ى ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا يارىتىدىغىنى 113، زىيان تارتىدىغىنى 63، ئومۇمىي پايدا سوممىسى 4 مىليون 90 مىڭ يۈەن؛ پايدا يارانقان كارخانىلارنىڭ پايدا سوممىسى 15 مىليون 340 مىڭ يۈەن، زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 11 مىليون 250 مىڭ يۈەن. ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 53%. 1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (مازىرقى باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) 762 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.4% ئۆستى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 565 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 81 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 116 مىليون يۈەن بولدى. ئىشچى - خىزمەتچى بېشىغا يارىتىلغان ئوتتۇرىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 4850 يۈەن بولۇپ، 6.8% ئاشتى. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقتىن يارىتىلغان قىممەت 1 مىليارد 391 مىليون يۈەن بولۇپ، 11.7% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 767 مىليون يۈەن بولۇپ، 2.68% ئۆستى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يەرلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرى تۇراقلىق مۇلۇككە 66 مىليون 750 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 26% ئاز، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 42 مىليون 700 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 19 مىليون 550 مىڭ يۈەن. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىققا سېلىنغان مەبلەغ 36 مىليون 860 مىڭ يۈەن بولۇپ، 55.2% نى ئىگىلىدى.

1998 - يىلى يەرلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنىڭ نوپۇسى 426 مىڭ 600، ئىشچى - خىزمەتچىسى 157 مىڭ 300 بولۇپ، ېىر يىلدا 771 مىليون يۆەن مائاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 4558.17 يۆەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.9% ئاشتى، ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1681 يۆەن بولۇپ، 6.86% ئاشتى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلار 12 مىڭ 500 بولۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 7.9% نى ئىگىلىدى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلارغا ئىشلىتىلگەن سومما 40 مىليون 735 مىڭ يۆەن بولدى.

1998 - يىلى يەرلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرى ئىشلەپچىقارغان ئاشلىق 251 مىڭ 100 تونىا بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.3% كېمەيىپ كەتتى. ياغلىق دان 23 مىڭ تونىغا يېتىپ، 33.7%، پاختا 24 مىڭ تونىغا يېتىپ، 128.6%، شېكەر 166 مىڭ تونىغا يېتىپ، 41.4% ئاشتى.

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا 4 مىليون 817 مىڭ 400 تۇياقا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 0.2% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ چارۋا 621 مىڭ 800، قوي 3 مىليون 333 مىڭ 800 تۇياق، ئۆچكە 830 مىڭ 700 تۇياق. سۈت 57 مىڭ 800 تونىا بولۇپ، 28.8% كېمەيىپ كەتتى، قوي يۇڭى 7516 تونىغا يېتىپ، 7.1%، گۆش 51 مىڭ 300 تونىغا يېتىپ، 1.2% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كالا گۆشى 15 مىڭ 200 تونىا، قوي گۆشى 32 مىڭ تونىا.

جۇي پىڭ

نامرات يەرلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنى يۆلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى دۆلەت 15 نامرات چارۋىچىلىق فېرمىسىغا 2 مىليون يۆەن مەبلەغ سالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىش تېپىپ بېرىش يولى بىلەن قۇتقۇزۇش مەبلىغى 1 مىليون يۆەن، ياردەم ئۈسۈلۇك قەرز پۇل 1 مىليون يۆەن، ژىلايەت، ئوبلاستلار يانداشتۇرغان مەبلەغ 952 مىڭ يۆەن، ئومۇمىي مەبلەغ 2 مىليون 952 مىڭ يۆەن. بۇ پۇل 5 تۈرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى.

1998 - يىلى 15 نامرات چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 40 مىليون 843 مىڭ يۆەنگە يېتىپ (1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باها)، 4.8% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 31 مىليون 229 مىڭ يۆەن بولۇپ، 4.6% ئاشتى؛ 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 4 مىليون 842 مىڭ يۆەن بولۇپ، 18.21% كېمەيىپ كەتتى؛ 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 4 مىليون 772 مىڭ يۆەنگە يېتىپ، 50.06% ئاشتى. پاېدا 1 مىليون 421 مىڭ يۆەن بولۇپ، 9% كېمەيىپ كەتتى. ئاشلىق 9274 تونىغا يېتىپ، 4.81%، پاختا 1421.8 تونىغا يېتىپ، 9.03% ئاشتى. يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا 518 مىڭ 300 تۇياققا يېتىپ، 7.22% كۆپەيدى. گۆش 4641.7 تونىا بولۇپ، 10.44% كېمەيىپ كەتتى. چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1072 يۆەنگە يېتىپ، 47.46% ئاشتى.

لىيۇ گاۋجيەن

چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە ئۈلگە قۇرۇلۇشلار

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە 1 - تۈركۈم ئۈلگە قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى ئورۇندىاپ بولدى. موڭغۇلكۈرە، بۈرچىن، چاغانتوقاي، گۈچۈڭ، بارىكۆلدىن ئىبارەت 5 ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە ئۈلگە قۇرۇلۇش تۈرى 3 يىللىق قۇرۇلۇشتىن كېيىن پۈتۈنلەي پۈتتى، 12 مىڭ 507 گېكتار ئوت - بوغۇز يېرى ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، 7504 گېكتار يەر تېرىلدى، 9760 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، 380 گېكتار ئۇرۇقچىلىق بازىسى قۇرۇلدى، 312 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. 447.77 كىلومېتىر ھەرخىل ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 305 ھەرخىل سۇچىلىق ئىنشائاتى ياسالدى. 84 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. 79.2 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 1.179 كىلومېتىر يول ياسالدى. 1850 تۇياق يانتۇزۇلدى، 68.83 كىلومېتىر يول ياسالدى. 1850 تۇياق نەسىللىك چارۋا كەلتۈرۈلدى، 109 نەسىللەندۈرۈش ۋە سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى، 13 دورىلىق كۆلچەك، 276 سىلوسلاش ئورنى ياسالدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتۈپ، دۆلەت دەرىجىلىك تەكشۈرۈشنى كۈتمەكتە.

1998 - يىلى چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە 2 - تۈركۈم ئۈلگە قۇرۇلۇش تۈرىمۇ ئاساسەن ئاخىرلىشاي دەپ قالدى. كۇنەس، قابا، جەمبار، خېجىك، نىيە ناھىيىلىرى ۋە خوتەن ژىلايەتلىك چارۋىچىلىق باشقارمىسى بولۇپ 6 تۈر بويىچە 3320.4 گېكتار يەردە يېڭىدىن سۈنئىي ئوتلاق - يەم خەشەك بازىسى قۇرۇلدى، 7866 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، سۈپەتلىك ئوت ئۇرۇقى يېتىشتۈرۈش بازىسى 161.33 گېكتارغا يەتتى، 1108 چارۋىچى ئائىلىسى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. 166.92 كىلومېتىر ھەرخىل ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 248 ھەرخىل سۇچىلىق ئىنشائاتى

ياسالدى، يېڭىدىن 8 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 20.9 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 15.5 كىلومېتىر يول ياسالدى. 563 تۈياق ھەرخىل ئەسلىلىك چارۋا كەلتۈرۈلدى، يېڭىدىن 17 ئۈرۈقلاندۇرۇش پونكتىسى ۋە سۈنئىي ئۈرۈقلاندۇرۇش نۇقتىسى قۇرۇلدى، 6 دورىلىق كۆلچەك ياسالدى، 4 يېزا دەرىجىلىك مال دوختۇرخانىسى قۇرۇلدى. ئۇنىڭدىن باشقا ھەرخىل خىزمەتلەر مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، يۇرۇشلۇشتۇرۇلمەكتە ۋە ئۆزلىرى تەكشۈرۈپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشقا تەييارلىق كۆرمەكتە.

1998 - يىلى چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە 3 - تۈركۈم ئۇلگە قۇرۇلۇش تۈرلىرى (كۆكتوقاي، بۇرۇلتوقاي، تېكەس، دۆربىلجىن، ئارىشاڭ، موري، ئاقتۇ ناھىيىلىرى) ئوتۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ، بۇنىڭغا 11 مىليون 777 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى (بانكىدىن ئېلىنغان قەرز پۇلىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە، چارۋىچىلار تەييارلىغان سومما ۋە سەرپ قىلىنغان ئەمگەك بۇنىڭ سىرتىدا)، 2360 گېكتار سۈنئىي ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بازىسى يېڭىدىن قۇرۇلدى، 2700 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، 1200 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 46.67 گېكتار ئوت - چۆپ ئۈرۈقلۇق بازىسى قۇرۇلدى، 497 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. 166.03 كىلومېتىر ھەرخىل ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 121 ھەرخىل سۇچىلىق ئىنشائاتى ياسالدى، 21 قۇدۇق قېزىلدى، 3 ناسوس ئىستانسىسى قۇرۇلدى، 13.7 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى يانقۇزۇلدى، 41.8 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 9.2 كىلومېتىر يول ياسالدى، 91.67 گېكتار يەرگە جىرىم تىكىلدى. 753 نەسىللىك چارۋا كەلتۈرۈلدى، 34 نەسىللەندۈرۈش پونكتى ۋە سۈنئىي يول بىلەن ئۈرۈقلاندۇرۇش نۇقتىسى، 6 دورىلىق كۆلچەك، 3 يېزا دەرىجىلىك مال دوختۇرخانىسى قۇرۇلدى. چارۋىچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا قىشى پائالىيىتى، پەن - تېخنىكا يېزى پائالىيىتى قاتارلىق پائالىيەتلەر ئارقىلىق 6145 دېھقان - چارۋىچى (قېتىم) تەربىيىلەندى. ھەرخىل قۇرۇلۇشنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى پۈتتى.

1998 - يىلى چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى بويىچە 4 - تۈركۈم ئۇلگە قۇرۇلۇش تۈرلىرى بەلگىلەندى، بۇنىڭدا 8 يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان تۈر، 3 داۋاملاشتۇرۇلىدىغان تۈر بار. جېمىنەي، چىڭگىل، جىلگە، لوپنۇر ناھىيىلىرى، قۇمۇل ئاقتاش چارۋىچىلىق فېرمىسى، گۇما ناھىيىسى، سانجى شەھىرى، باي ناھىيىسىدە يېڭى قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئېلىپ بېرىلىدۇ، كۇنەس، چاغانتوقاي ۋە خېجىلگە ناھىيىلىرىدە تۈرلەر داۋاملىق قۇرۇلىدۇ.

گاۋنىلگە، فەن ۋېي

زامانىۋىلاشقان ئۇلگە چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ چارۋىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش فوند جەمئىيىتى يۆلەپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغان شىخو شەھىرى گورتۇ ۋە ماجىك زامانىۋىلاشقان ئۇلگە چارۋىچىلىق فېرمىلىرىغا 7 مىليون 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 34.6 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئۆستەڭ ياسالدى ۋە رېمونت قىلىندى، 6.9 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى. 11 سۇغىرىش قۇدۇقى قېزىلدى، بىر كىچىك سۇ ئامبىرى، 43 كۆۋرۈك، سۇئېگىز، چۇشۇرگە، 34 كىلومېتىر يول ياسالدى، بىر نەسىللەندۈرۈش پونكتى قۇرۇلدى، ئۇچىنى سىلوسلاش، بىرنى ئاممىياكلاشتۇرۇش كۆلچىكىدىن 11 ى ياسالدى، 166.7 گېكتار سۈنئىي ئوتلاق، 30 قوتان، سۈلياۋ يېپىلغان 7 ئىسسىق قوتان ۋە فېرما، 2.07 كىلومېتىر فېرما (بازار) بېتون يولى ياسالدى، بىر پاختا پىششىقلاش لىنىيىسى قۇرۇلدى، 565 كۋادرات مېتىر ئىشخانا سېلىندى، يېڭىدىن بىر باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىندى، 2 باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيى رېمونت قىلىندى، 89.3 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، يەنە 50 چارۋىچى ئائىلىسى ئولتۇراقلاشتى. گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىدا 100% چارۋىچى، ماجىك چارۋىچىلىق فېرمىسىدا 48% چارۋىچىسى ئولتۇراقلاشتىي ۋە يېرىم ئولتۇراقلاشتى.

2 فېرمىدا 3600 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم) پەن - تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەندى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش ئومۇملاشتۇرۇلدى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈلىدىغان كۆممىقوناق يېرى ۋە بۇغداي تېرىلمىدىغان يەر كۆلىمى كېڭەيتىلدى، ئىسسىق قوتاندا قىشلىق تۇل ئېلىش باشلاندى، 63 مىڭ قوي، ئۆچكىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى. گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىدا 40 مىڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي يېتىشتۇرۇش - نەسلىنى ياخشىلاش تۈرى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

1998 - يىلى 2 فېرما 7000 تونىدىن ئارتۇق ئاشلىق، يەم - خەشەك ئالدى، 8337 تونىنا پاختا سېتىۋالدى، بۇ ئارقىلىق 2500 تونىدىن كۆپرەك پاختا قوشۇمچە مەھسۇلاتى ۋە يەم - خەشەك بىلەن تەمىنلەشكە بولىدۇ. يىل ئاخىردا قولدا 112 مىڭ 700 تۈياق چارۋا قالدى، بۇنىڭ ئىچىدە گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ 77 مىڭ 700 تۈياق. 49 مىڭ

700 تۈياق چارۋا قولدىن چىقىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ 34 مىڭ 700 تۈياق، ئېلىنغان گۆش 1015 توننا بولۇپ، ئۇدا 2 يىل 1000 تونىنا گۆش ئالغان يېزا (فېرما) بولۇپ قالدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 80 مىليون 521 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ 74 مىليون108 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10 مىليون 108 مىڭ يۈەن، ماجىك چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ 6 مىليون 413 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 235 مىڭ يۈەن ئاشتى. گورتۇ چارۋىچىلىق فېرمىسىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىسى 3386 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 564 يۈەن، ماجىك چارۋىچىلىق فېرمىسىدا 1790 يۈەنگە يېتىپ، 130 يۈەن ئاشتى.

لى ژېنجى

شاخ - سامان بىلەن چارۋا بېقىش بويىچە ئۇلگە ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ تۇر قۇرۇلۇشى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندا شاخ - سامان بىلەن كالا بېقىشتا دۆلەت دەرىجىلىك 3 ئۇلگە ناھىيە بارلىققا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە غۇلجا ۋە يەكەن ناھىيىلىرىنىڭ قۇرۇلۇش مۇددىتى توشتى، غۇلجا ناھىيىسى دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوتتى. قورغاس يېڭىدىن تۇر ناھىيىسى قاتارغا ئوتتى؛ شاخ - سامان بىلەن قوي بېقىش بويىچە دۆلەت دەرىجىلىك 4 ئۇلگە ناھىيە (شەھەر) بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە سانجى شەھىرى يېڭىدىن تۇرگە كىردى؛ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك شاخ - سامان بىلەن چارۋا بېقىش بويىچە ئۇلگە ناھىيىدىن 5 ى بار. دۆلەت دەرىجىلىك ئۇلگە ناھىيىنىڭ قۇرۇلۇش مۇددىتى 3 يىل، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكىنىڭ بولسا، مەبلەغنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىغا قاراپ بەلگىلىنىدۇ.

1998 - يىلى شاخ - سامان بىلەن چارۋا بېقىشتىكى 12 ئۇلگە ناھىيە (شەھەر) نىڭ قولدا قالغان چارۋىسى 7 مىليون 969 مىڭ 400 تۇياقتا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.03% (1997 - يىلى 11 ناھىيە بويىچە ئىدى، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قولدا قالغان كالا 789 مىڭ 700 تۇياق بولۇپ، 2%؛ قوي 6 مىليون 475 مىڭ تۇياق بولۇپ، 12.07% ئاشتى. قولدىن چىققان چارۋا 4 مىليون 129 مىڭ 500 تۇياقتا يېتىپ، 32.47% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قولدىن چىققان كالا 329 مىڭ 800 گە يېتىپ، 27.88%؛ قوي 3 مىليون 787 مىڭ 300 تۇياقتا يېتىپ، 21.49%؛ گۆش 153 مىڭ 800 تونىنغا يېتىپ، 24.23% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كالا گۆشى 46 مىڭ 900 تونىنغا يېتىپ، 27.1%؛ قوي گۆشى 63 مىڭ 100 تونىنغا يېتىپ، 9.55% ئاشتى. 1 مىليون 332 مىڭ 500 تونىا شاخ - سامان پىششىقلاندى. 12 ناھىيە (شەھەر) ئالغان گۆش ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنغان گۆشنىڭ 23.38% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە كالا گۆشى 25.67% نى، قوي گۆشى 21.26% نى ئىگىللىدى. پىششىقلانغان شاخ - سامان 33.88% نى ئىگىلىدى.

لىۋ جۇنجيەن

چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئېكولوگىيە لىك مۇھىت قۇرۇلۇشى باشلاندى

1998 - يىلىدىن باشلاپ، ئاپتونوم رايون دۆلەت ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشى ئۈستىدە ئىزدىنىشكە كىرىشتى، يەنى ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش بىلەن مۇھىتنى ئاسراش بىرلەشتۈرۈلگەن، داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشنى نىشان قىلغان باشقۇرۇش شەكلىنى ئوتتۇرىغا قويدى. «ئىلى دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، يۇقىرى ئېقىملىرىدىكى ئوتلاقنىڭ ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقىنى ئۇنۇمۇبرسال تۇزەش تۈرى»، «مورىنىڭ قۇملىشىپ كېتىشىنى ئۇنۇمۇبرسال تۇزەش تۈرى» ۋە «قۇتۇبى تاشپەلەمپەي تەجرىبە - ئۇلگە كۆرسىتىش تۈرى» باھالىنىپ، دەللەندى ۋە ئىش باشلاندى.

فەن ژېي

ئىش تېپىپ بېرىش يولى بىلەن قۇتقۇزۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە چارۋىچىلىق كەسپىگە ئىش تېپىپ بېرىش يولى بىلەن قۇتقۇزۇش تۈرى پىلانى ئۈچۈن 2 مىليون 175 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 110 كىلومېتىر چارۋىچىلىق رايونى يولى ياسالدى، ئوتلاقنى سۇغىرىش ھەم ئادەم، چارۋىنىڭ سۇ ئىچىشى ئۈچۈن 43 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 2384 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى، ئوت - چۆپ يېرى 10 مىڭ 900 گېكتارغا يەتتى، 2 چارۋا كۆزۈركى، 165 قوتان ياسالدى، ھەرخىل ئوسكۇنە 1600 گە يەتتى، 2 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، بىر نەسىللەندۈرۈش پونكىتى قۇرۇلدى.

فەن ژېي

قوي يۈڭى، ئۈچكە تېۋىتى ۋە چارۋا ئوبوروت ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قوي يۈڭى 62 مىڭ 174 تونىنغا يېتىپ، 3.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىنچىكە قوي يۈڭى 29 مىڭ 199 تونىا بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن سەل كېمەيىپ كەتتى. ئۈچكە تېۋىتى 846.43 تونىنغا

يېتىپ، 14.4% ئاشتى. بازار كاسات ۋە ئۆچكە تېۋىتىنىڭ باھاسى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتكەنلىكى تۈپەيلىدىن، ھەر كىلوگرام ئىنچىكە، 1 - دەرىجىلىك قوي يۇڭىنىڭ باھاسى 7 — 10 يۈەنگىچە بولدى. دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنىڭ سۈپەتلىك ئىنچىكە قوي يۇڭىنىڭ بىر كىلوگرامىنىڭ باھاسى 12 يۈەن ئەتراپىدا بولدى، ئىنچىكە قوي يۇڭىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 5 يۈەن ئەتراپىدا چۈشۈپ كەتتى. ئۆچكە تېۋىتى يېڭىلا بازارغا چىقىقاندا بىر كىلوگرامى 150 يۈەن ئەتراپىدا ئىدى، 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن كېيىن 100 — 120 يۈەنگە چۈشۈپ قېلىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 60 — 100 يۈەنگىچە چۈشۈپ كەتتى. بىر يىللىق ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئىنچىكە قوي يۇڭى ۋە ئۆچكە تېۋىتىنىڭ باھاسى زور دەرىجىدە چۈشۈپ كەتكەن، سېتىلىشىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان بولسىمۇ، لېكىن كۆپ مىقداردا يېسىلىپ قېلىش ئەھۋالى يۈز بەرمىدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاساسىي جەھەتتىن سېتىلىپ بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قولدىن چىقىقان چارۋا 22 مىليون 227 مىڭ 200 تۇياققا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار چارۋا 16 مىليون 76 مىڭ 400 تۇياققا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.5% ئاشتى. بازارغا سېلىنغان چارۋا ۋە گۆش بىلەن تەمىنلەش يېتەرلىك بولدى، باھاسى مۇقىملىق ئىچىدە چۈشتى. تىرىك كالا، قوينىڭ ھەر كىلوگرامىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 1997 - يىلىدىكىدىن 0.5 يۈەن چۈشتى، كالا گۆشىنىڭ باھاسى ئاساسەن 1997 - يىلدىكى بىلەن ئوخشاش بولدى. ھەر بىر كىلوگرامىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 13 يۈەن ئەتراپىدا بولدى، ھەر بىر كىلوگرام قوي گۆشىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 13 يۈەن ئەتراپىدا بولۇپ، مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى باھا بىلەن ئاساسەن ئوخشاش بولدى.

سىراجىدىن

نەسىللىك قوي ۋە يېقىشنى يۇرۇشلەشتۈرۈش تېخنىكىسى

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى 1995 - يىلى ئىنچىكە قوي يۇڭىنىڭ مىقدارىنى ۋە ئىنچىكە قوي يۇڭىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت مول ھوسۇل پىلانى تۈرىنى چۈشۈردى. بۇ تۈر ئىلى ۋىلايىتىنىڭ 8 ناھىيە - شەھىرىدە يولغا قويۇلدى، 3 يىل تىرىشىش ئارقىلىق، ھۆددىگە ئېلىنغان پىلان كۆرسەتكۈچى ئۈمۈمىيۈزلۈك ئورۇندالدى، 1998 - يىل 5 - ئايدا مەملىكەتلىك مال دوختۇرخانىسى باش پونكىتى ئۈيۈشتۈرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ نەق مەيدانda تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

بۇ تۈرنى يولغا قويۇش جەريانىدا، نەسىللىك قوشقارنىڭ كەلتۈرۈلۈشى ۋە يېتىشتۈرۈلۈشى، سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش تېخنىكىسى، ئىسسىق قوتاندا بېقىش تېخنىكىسى، يەم - خەشەكنى پىششىقلاپ بېقىش تېخنىكىسى، قىشلىق تۇل ئېلىش تېخنىكىسى ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۈرۈش ئارقىلىق، تۈر بولغا قويۇلغان رايونلاردىكى 851 مىڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قوينىڭ ھەر بىرىدىن چىقىدىغان ئىنچىكە يۇڭ 3 كىلوگرامدىن 4.4 كىلوگرامدىن كۆپرەككە يەتتى، بۇ پىلانلانغان ۋەزنىدىكى 800 مىڭ قوينىڭ 106.4% گە باراۋەر بولدى، تۈر رايونىدىكى كۇندىس، چاپچال، قورغاستىن ئىبارەت 3 ناھىيە، 5 يېزا - فېرمىدىكى 41 قورۇ 5308 ھەرخىل ياشتىكى ئەركەك - چىشى قوي نەق مەيدانda تەكشۈرۈپ كۆرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 23 قورۇدىكى 211 يېشىغا يەتكەن ۋە بىر ياشلىق ساغلىق تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 21 ساغلىق نەق مەيدانda قىرقىلىپ يۇڭى تۆلچەنگەندە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن پاسكىنا يۇڭ مىقدارى 4.8 كىلوگرام، يۇڭىنىڭ تۈزۈنلۇقى 7.9 سانتىمېتىر، ساپ يۇڭ نىسبىتى 55% بولۇپ، توختامدىكى پىلان كۆرسەتكۈچى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندالدى. 3 يىلدا ئاشۇرۇپ ئىشلەپچىقىرىلغان ئىنچىكە قوي يۇڭى 829 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، بېكىتىلگەن قوشۇلغان مەھسۇلات قىممىتى 20 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 6388 تېخنىكا خادىمى (قېتىم) تەربىيىلەندى، ئىجتىمائىي ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك بولدى.

شېۋلۇك بىن

شىنجاڭ ئاق تېۋىتلىق ئۆچكە نەسلى (جەنۇبىي شىنجاڭ تىپى) يېتىشتۈرۈلدى

بۇ ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى چۈشۈرگەن ئاپتونوم رايوننىڭ 8 - بەش يىللىق پىلاندىكى پەن - تېخنىكا بويىچە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىنىدىغان نۇقتىلىق تۈر بولۇپ، ئۇنى ئاقسۇ ۋىلايىتى ئۆچكە تەتقىقات مەركىزى ۋە شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى چارۋىچىلىق تەتقىقات ئورنى بىرلىكتە ئۇستىگە ئالغان، كۆپ يىل تىرىشىش ئارقىلىق، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ قاقاسلىق، يېرىم قاقاسلىق ئوتلاقلىرىغا ماس كېلىدىغان تېۋىتلىق ئۆچكىنىڭ يېڭى نەسلى يېتىشتۈرۈلدى. بۇ تۈر 1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۈرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، ئومۇمىي تەتقىقات سەۋىيىسى خەلقئارالىق ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. 8 - ئايدا ش ئۇ ئا ر چارۋا - قوش سورتلىرى كومىتېتىنىڭ سورتلارنى تەكشۈرۈپ بېكىتىشىدىن ئۆتتى، ئۇنىڭغا «جەنۇبىي شىنجاڭ تېۋىتلىق ئۆچكىسى» دەپ نام بېرىلدى.

يېڭى نەسىللىك ئۆچكە توپ ياشاش ئېرسىيەت ئىلمى

قالدىسىدىن پايدىلىنىلىپ 6 - بەش يىللىق، 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە لياۋنىڭدىن كەلتۈرۈلگەن تۇغۇتلۇق ئۆچكە بىلەن يەرلىك تۇغۇتلۇق ئۆچكىنى چېتىشتۇرۇپ ياخشىلانغان تەتقىقات مۇۋەپپەقىيىتى ئاساسىدا، توغرا لىنىيىلىك نەسىللەندۈرۈپ مۇقىملاشتۇرۇش ئۇسۇلى ئارقىلىق يېتىشتۈرۈلگەن. 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، يېڭى نەسىللىك تۇغۇتلۇق ئۆچكە 76 مىڭ 116 غە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە 1 - دەرىجىلىكى 46 مىڭ 271 تۇياق بولۇپ، 60.8% نى تەشكىل قىلدى. يېڭى نەسىللىك تۇغۇتلۇق ئۆچكىنىڭ جۈغى بىلەن تاشقى كۆرۈنۈشى بىردەك بولۇپ، ئىرسىيەتچانلىقى مۇقىم، تۇغۇت مىقدارى يۇقىرى، تۇغۇت سۈپىتى ياخشى، ماسلىشىشچانلىقى كۈچلۈك، ئوتتۇرىچە تۇغۇت ئېرىش مىقدارى جەھەتتە، يېتىلگەن سەركىنىڭ 593.4 گرام، چۈشىنىڭ 287 گرام، بىر يىللىق سەركىنىڭ 269 گرام، چۈشىنىڭ 248.5 گرام بولغان، ھەرخىل تىپتىكى ئۆچكىلەرنىڭ تۇغۇت تالاسىنىڭ تەبىئىي ئۇزۇنلۇقى 47.2 مىللىمېتىردىن ئاشقان، ئىنچىكىلىكى 15.27 دېتسىممىللىمېتىردىن تۆۋەن بولغان. بۇ تۈر يولغا قويۇلۇپ 7 يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە يېڭى سورتلۇق تۇغۇتلۇق ئۆچكىدىن 17 مىڭ 478 ى يەتكۈزۈپ بېرىلدى، شۇنىڭ بىلەن ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى 1 مىليون 100 مىڭ تۇياق تۇغۇتلۇق ئۆچكىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 175.6 گرامدىن (تۈر يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 140 گرام تۇغۇت ئېلىنغان) تۇغۇت ئېلىنىپ، 7 يىلدا 142.62 توننا تۇغۇت ئاشۇرۇلۇپ، مەھسۇلات قىممىتى 41 مىليون 837 مىڭ 400 يۈەن ئاشۇرۇلدى.

شيۇلى بىن

كالا نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون 1997 - يىلدىكىدىن 90 مىڭ تۇياق كالىنى كۆپەيتىپ، 1 مىليون 10 مىڭ تۇياق كالىنىڭ نەسلىنى ياخشىلاپ نەسىللەندۈردى، بۇنىڭ ئىچىدە توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن نەسىللەندۈرۈلگىنى 400 مىڭ 990 تۇياق بولۇپ، 49 مىڭ 900 تۇياق ئاشۇرۇلدى.

ش ئۇ ئا ر چارۋا - ئۆي قۇشلىرى يېتىشتۈرۈش، نەسلىنى ياخشىلاش باش پونكىتى ئاپتونوم رايوننى 776 مىڭ ئامپۇل لاياقەتلىك توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن تەمىنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىنچىكە نەيچىدە توڭلىتىلغان 592 مىڭ ئامپۇل ئىسپېرما، دانچىلاپ توڭلىتىلغان 184 مىڭ ئامپۇل ئىسپېرما بار، 459 مىڭ مىللىلىتىر سۇيۇقلاندۇرۇلغان ئازوت، 245 قۇتا سۇيۇق ئازوت يەتكۈزۈپ بېرىلىپ، كالا نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنىڭ كەڭ كۆلەمدە ئومۇملاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

چەت ئەلدىن ياخشى كالا نەسلىنى كەلتۈرۈش جەھەتتە، ئاپتونوم رايون دۆلەتنىڭ «948» تۈر ئىشخانىسىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، ئامېرىكىدىن بىر تۈركۈم نەسىللىك قوڭۇر بۇقا، تۆرەلمە ۋە ئىسپېرما؛ يېڭى زېلاندىيىدىن بىر تۈركۈم ئانگۇس ۋە سىممېنتال نەسىللىك بۇقىسى، تۆرەلمىسى ۋە ئىسپېرمىسىنى كىرگۈزدى.

فالڭ گۇاڭشىن

چوشقا بېقىش - سېتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە چوشقا 1 مىليون 698 مىڭ 200 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16.53% ئاشتى؛ 1 مىليون 973 مىڭ 900 ى قولدىن چىقىپ، 14.06% ئاشتى؛ 136 مىڭ توننا گۆش ئېلىنىپ، 18.06% ئاشتى، ھەرخىل كۆرسەتكۈچلەردە تارىخىي رېكورت يارىتىلدى، يەنە كېلىپ 2000 - يىلىغا بېكىتىلگەن پىلان كۆرسەتكۈچلىرى 2 يىل ئىلگىرى ئورۇندالدى. 1998 - يىلى ھەربىر كىلوگرام بورداق چوشقا 8 — 10 يۈەندىن، كۈچۈكى 15 يۈەندىن سېتىۋېلىندى. ئۆستىخانلىق يېڭى چوشقا گۆشىنىڭ ھەر بىر كىلوگرامىنىڭ بازاردىكى پارچە باھاسى 13 — 16 يۈەندىن، لوق گۆشىنىڭ ھەر كىلوگرامى 14 — 16 يۈەندىن، سان 15 — 17 يۈەندىن، پەش 10 — 14 يۈەندىن، قاراگۆش 18 — 20 يۈەندىن بولدى. چوشقىچىلىق گەرچە ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلغان بولسىمۇ، لېكىن چوشقىلارنى سويىدىغان، پىششىقلايدىغان ۋە توشۇپ ساتىدىغان باشلامچى كارخانا بولماسلىق، تېخنىكا يۇقىرى بولماسلىق ۋە ئوبوروت، سېتىش، سېتىۋېلىش راۋان بولماسلىقتەك مەسىلىلەر يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرماقتا.

جىيەڭ جياڭپىڭ

ئۆي قۇشلىرىنى بېقىش - سېتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆي قۇشلىرى 28 مىليون 588 مىڭ 900 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.26% ئاشتى؛ قولدىن چىقىرىلغىنى 37 مىليون 880 مىڭ 600 گە يېتىپ، 15.27% ئاشتى؛ قۇش گۆشى 60 مىڭ 700 تونناغا يېتىپ، 14.1%؛ تۇخۇم 133 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، 9.7% ئاشتى. 1998 - يىلى بىر كىلوگرام يېڭى تۇخۇمنىڭ فىرما باھاسى ئەڭ يۇقىرىسى 7 يۈەن، ئەڭ تۆۋىنى 5.5 يۈەن بولدى. ھەر كىلوگرامىنىڭ بازار باھاسى 6.3 — 7.5 يۈەن ئارىلىقىدا بولدى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا گۆش توخۇچىلىقى ئىزچىل تۆۋەن ھالەتتە بولۇپ، بىر چۈجىنىڭ باھاسى 1 — 2 يۈەن بولغانىدى، كېيىنكى يېرىم يىلدىن باشلاپ ۋەزىيەت ياخشىلىنىپ، چۈجىنىڭ باھاسى 3 — 3.5 يۈەن بولدى. بازاردا توخۇنىڭ بىر كىلوگرامى 8 — 12

يۈەندىن، ئادالاپ قويۇلغان توخۇنىڭ بىر كىلوگرامى 8.5 — 12 يۈەنگىچە بولدى.

جېڭ جيانچېڭ

نەسىللىك قوش فېرمىلىرى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى

1998 - يىلى چارۋىچىلىق نازارىتى بىر قىسىم چارۋىچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى بىلەن مال دوختۇرلۇق ساھەسىدىكى مۇتەخەسسىسلەرنى ئۈيۈشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايوندىكى تايانچ نەسىللىك توخۇ فېرمىلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى ئىشلىدى، ئەجدادىمۇ، ئەۋلادىمۇ نەسىللىك بولغان 2 توخۇ فېرمىسى، 6000 يۇرۇش نەسىللىك توخۇ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە بىرى تۇخۇم بويىچە ئەجدادىمۇ، ئەۋلادىمۇ يېتىشتۇرۇلىدىغان فېرما، يەنە بىرى گۆش بويىچە ئەجدادىمۇ، ئەۋلادىمۇ يېتىشتۇرۇلىدىغان فېرما؛ ئاتلىق - ئانىلىق ئەۋلادى بويىچە 42 نەسىللىك گۆش توخۇسى فېرمىسى، 313 مىڭ يۇرۇش نەسىللىك توخۇ؛ ئاتلىق - ئانىلىق ئەۋلادى بويىچە 21 نەسىللىك تۇخۇم توخۇسى فېرمىسى، 115 مىڭ 800 يۇرۇش نەسىللىك توخۇ بار بولدى. تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولغان توخۇ فېرمىسى 32 بولۇپ، يېزا ئىگىلىك مۇنىستىرلىكى بىر تۈتاش ئىشلىگەن نەسىللىك چارۋا مال ۋە ئۇي قۇشلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش لايىقەتنامىسى تارقىتىپ بېرىلدى.

جېڭ جيانچېڭ

مال دوختۇرلۇق دورا ئىشلىرىنىڭ باشقۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ مال دوختۇرلۇق دورا تارماقلىرى ئاپتونوم رايوندىكى 48 چارۋا مال دورىسى ئىشلەيدىغان كارخانىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 22 كارخانا ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىغا ئىگە بولمىغانلىقتىن، چارۋا مال دورىسى ئىشلەش ئىجازەتنامىسى بىكار قىلىندى ھەمدە چارۋا مال دورا مەسئۇلاتلىرىنىڭ تەستىق نومۇرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. ھەرخىل چارۋا مال دورىلىرىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا 826 تۇركۇم (قېتىم) ۋەزنىچە ئورۇندالدى، لايىقەتلىك بولغىنى 583 تۇركۇم (قېتىم) بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 70.6% بولدى؛ ھاۋالە قىلىنغان چارۋا مال دورىلىرىدىن 108 تۇركۇم (قېتىم) تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلمىدى، ئۇنىڭ لايىقەتلىك بولغىنى 80 تۇركۇم (قېتىم) بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 74.1% بولدى؛ چارۋا مال دورىلىرىنىڭ تەستىق نومۇرىنى ئالماشتۇرۇش - چارۋا مال دورىلىرىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشقا يوللانغىنى 374 تۇركۇم (قېتىم) بولۇپ، لايىقەتلىك بولغىنى 326 تۇركۇم (قېتىم)، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 87.2% بولدى؛ باشقا ئۇلكىلەر (رايونلار) سېتىشتا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىپ بېرىشنى مەلۇم قىلغان چارۋا مال دورىلىرى 586 تۇركۇم (قېتىم) بولۇپ، لايىقەتلىك بولغىنى 393 تۇركۇم (قېتىم) بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 67.1% بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ساختا، ناچار چارۋا مال دورىسى ئىشلەش، سېتىش دېلوسىدىن 54 ى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلىندى، ئۇنىڭدىن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچى ۋە تېشىدىكى چارۋا مال دورىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارغا چېتىلىدىغىنى 33، چوڭراق دېلو 3، بۇلار ساختا كانا يوقىتىش دورىسى دېلوسى، ساختا سۇلفات 3 - دورىسى دېلوسى ۋە گۇۋاھنامىسىز سېتىلغان ئامىنلاشتۇرۇلغان فوسفور دورىسى دېلوسىدىن ئىبارەت. 50 تۇركۇم (قېتىم)، 53 خىل، 2000 يەشىك (بولاق) ھەرخىل ساختا، ناچار چارۋا مال دورىسى مۇسادىرە قىلىندى، دېلوغا چېتىشلىق دورا قىممىتى 350 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ژىلايەت (ئوبلاست)، شەھەر دەرىجىلىك چارۋا مال دورىلىرىنى نازارەت قىلغۇچىلارنىڭ نازارەت قىلىشى، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش، نۇسخا ئېلىپ يېتىشتۇرۇش كۆرسى ۋە چارۋا مال دورىلىرىنى ساتقۇچىلارنىڭ ئىش ئورنى تەلىم - تەربىيە كۆرسى 2 قارار ئېچىلدى، كۆرسقا 450 كىشى قاتناشتى.

جۇ زىنۇ

ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە نازارەتچىلىك قىلىش، باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا «ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇنى» نى ئىزچىللاشتۇرۇش تەشۋىقات تەلىم - تەربىيە پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قانۇنى» دىن 3000 نۇسخا بېسىلدى، رادىئو ئونئالغۇ لېنتىسىدىن 60 قاپ ئىشلەندى، 5000 نۇسخا ساۋات خاراكتېرلىك سوئال - جاۋاب بېسىپ تارقىتىلدى، 1000 نۇسخا سۇلياۋ يالتىلغان ئاسما سۈرەت ئىشلەندى، 700 تەشۋىق قىلىش - مەسلىھەت بېرىش نۇقتىسى تەسىس قىلىندى، 125 تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىلدى، 30 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 7 قارار ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنى نازارەت قىلغۇچىلارنىڭ قانۇنىنى ئىجرا قىلىش تەلىم - تەربىيە كۆرسى ئېچىلدى، 992 كىشى تەلىم - تەربىيىگە قاتناشتى، چارۋىچىلىق نازارىتى بىر تۈتاش مەمۇرىي

قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسى، نازارەتچىلەرنىڭ ئىش ئورنى گۇۋاھنامىسى، كۆرسىنى تاماملاش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. ئاپتونوم رايوندا بۆلەكلەر بويىچە 8 قارار قوشخانا خادىملىرىنىڭ ئىش ئورنى كۆرسى ئېچىلدى، چارۋىچىلىق نازارىتى نۆقتىلىق قوشخانىلاردا كارانتىن قىلغۇچىلارغا ئىش ئورنى گۇۋاھنامىسى ۋە كۆرسىنى تاماملاش گۇۋاھنامىسىنى بىرتۇتاش تارقىتىپ بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 403 مىڭ 700 نۇسخا ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش لايىقەتنامىسى، مال چىققان جايدا كارانتىن قىلىش گۇۋاھنامىسى، چارۋا مالنى ۋە ئۇي قوشلىرىنى توشۇغاندا كارانتىن قىلىش گۇۋاھنامىسى، چارۋا مال ۋە ئۇي قوشلىرى مەسئۇلاتلىرىنى كارانتىن قىلىش - تەكشۈرۈش گۇۋاھنامىسى، چارۋا مال ۋە ئۇي قوشلىرى ھەم چارۋا مال ۋە ئۇي قوشلىرى مەسئۇلاتلىرىنى توشۇش قوراللىرىنى دېزىنفېكسىيە قىلىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىلدى. 10 مىڭ 449 يۈرۈش ھەرخىل بەلگە، 120 قوشخانا كارانتىن تامغىسى تارقىتىلدى. 17 مىڭ پارچە چارۋا مال دوختۇرلۇقى، تازلىق نازارەتچىلىكى دەرسلىك ماتېرىيالى، 9800 نۇسخا كونسېپت تارقىتىلدى.

جۇ زىغۇ

ھايۋانات يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ پەيدا بولۇش ۋە تارقىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدى ئېلىنغان، كارانتىن قىلىنغان، قوزا چۇشۇرۈلگەن، دورىلىق كۆلچەككە چۇشۇرۈلگەن، داۋالانغان چارۋا 163 مىليون تۇياق (قېتىم) قا يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە چارۋىلاردا جەددىي، تۈتكۈر يۇقۇملۇق كېسەل كۆرۈلمىدى. چارۋىنىڭ ئېغىز، تۇياق يۇقۇملۇق كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش جەھەتتە، چېگرىدىكى ئىممۇنىستېتلاش بەلۋاغلىرىدا مۇداپىئە ئوكۇلى سېلىندى. 4 مىليون 550 مىڭ تۇياق قوي، كالا ئىممۇنىستېتلاندى، لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولى لىنىيىسى، «312» ۋە «314» دۆلەت يولى ئەتراپلىرىدىكى مەركەزلىك چوشقا باقىدىغان رايونلاردا ۋە كونا يۇقۇملۇق كېسەللىك رايونلىرىدا يۇكسەك زىچ دەرىجىدە مۇداپىئە ئوكۇلى سېلىنىپ، 920 مىڭ چوشقا (قېتىم) ئىممۇنىستېتلاندى. بروتسېللىيوز تاياقچە باكتېرىيىسى كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش جەھەتتە چارۋىلار ئارا ياش ماللارنىڭ ئىممۇنىستېتلىنىشى ۋە بروتسېللىيوز باكتېرىيىسى كېسەللىكىنى نازارەت قىلىپ كۆزىتىش خىزمىتى نۆقتىلىق تۇتۇلۇپ، 4 مىليون 244 مىڭ تۇياق ياش مال ئىممۇنىستېتلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە S19 نومۇرلۇق ۋاكسىنا بىلەن ئىممۇنىستېتلانغان موزاي 445 مىڭ، M5 نومۇرلۇق ۋاكسىنا بىلەن ئىممۇنىستېتلانغان قوزا 3 مىليون 799 مىڭ تۇياق. بروتسېللىيوز تاياقچە باكتېرىيىسى يۇقۇملۇق كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان كالا، قوي، ئۆچكە، چوشقا 148 مىڭ 600 بولۇپ، 580 تۇياق كېسەل چارۋا مال تەكشۈرۈپ چىقىلدى، ئوتتۇرىچە كېسەل چىقىش نىسبىتى 0.39% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە كارانتىن قىلىنغان كالا 34 مىڭ 677 بولۇپ، 247 كېسەل كالا تەكشۈرۈپ تېپىلدى، كېسەل چىقىش نىسبىتى 0.71% بولدى؛ كارانتىن قىلىنغان قوي 107 مىڭ 231 تۇياق بولۇپ، 313 تۇياق كېسەل قوي تەكشۈرۈپ تېپىلدى، كېسەل چىقىش نىسبىتى 0.29% بولدى، 510 تۇياق چوشقا، 30 تۆگە كارانتىن قىلىندى، بۆلاردىن كېسەل مال چىقمىدى. يىرىك تېپىلىق بروتسېللىيوز تاياقچە باكتېرىيىسى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان 1152 تۇياق قوي كۆزىتىپ تەكشۈرۈلۈپ، 20 كېسەل قوي تېپىپ چىقىلدى، كېسەل چىقىش نىسبىتى 1.7% بولدى. ئانتىكى يۇقۇملۇق كەم قانلىق كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش جەھەتتە، 20 ناھىيە (شەھەر) ۋە بىر دۆلەت دەرىجىلىك نەسىللىك چارۋا فېرمىسىدا ئانتىكى يۇقۇملۇق كەم قانلىق كېسىلىنى كارانتىن قىلىش - پاكلاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، ئات ئائىلىسىگە كىرىدىغان ھايۋانلاردىن 22 مىڭ 138 ى كارانتىن قىلىندى، 48 كېسەل چارۋا تەكشۈرۈپ تېپىلدى، كېسەل چىقىش نىسبىتى 0.21% بولۇپ، يۇقۇملۇق كېسەل مەنبەسىنى يوقىتىش ئۈچۈن، كېسەل ھايۋانلارنىڭ ھەممىسى ئۇلتۇرۇپ بىر تەرەپ قىلىندى. ئانتىكى ماڭقا كېسىلىنى كۆزىتىپ تەكشۈرۈش جەھەتتە، 29 ناھىيە (شەھەر) دە ئانتىكى ماڭقا كېسىلىنى كۆزىتىپ تەكشۈرۈش خىزمىتى ئىشلەندى، ئات ئائىلىسىگە ياتىدىغان 8750 ھايۋان ئۇلاق ئېلىپ تەكشۈرۈلگەندە، كېسەل مال چىقمىدى؛ كالا ئۆپكە كېسىلى جەھەتتە، 37 ناھىيە (شەھەر) ، 2 دۆلەت دەرىجىلىك نەسىللىك كالا فېرمىسىدا كالا ئۆپكە كېسىلىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش خىزمىتى ئىشلەندى، 30 مىڭ 166 ھەرخىل كالا كارانتىن قىلىندى، 404 كېسەل كالا بايقالدى، ئوتتۇرىچە كېسەل چىقىش نىسبىتى 1.34% بولدى؛ پارازىت قۇرتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش جەھەتتە، ئىچكى پارازىتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا مەددە قۇرت، يىپچە قۇرتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئاساس، تاشقى پارازىتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا قوي قىچىشقىقى ئاساس قىلىندى. 1998 - يىلى تېرە ئىچىدىكى ۋە تېشىدىكى پارازىت قۇرتتىن 79 مىليون 650 مىڭ چارۋا (قېتىم) تازىلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە تېرە ئىچىدىكى پارازىت قۇرتتىن 41 مىليون 889 مىڭ چارۋا (قېتىم) تازىلاندى، 37 مىليون 761 مىڭ چارۋا (قېتىم) دورىلاپ يۇيۇلدى. ترانسپورت كارانتىنى

جەھەتتە، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق قۇمۇل، ئۈرۈمچى، كورلا، كۇيىتۈگدىن ئىبارەت 4 تۈمۈرىيول چارۋا مال دوربىگەرلىك - كارانتىن پونكىتىدا شىنجاڭ چېگرىسىدىن چىقىدىغان 5600 ھايۋان، 820 مالغا نەسىللىك تۇخۇم، 26 مالغا تونىنا توڭلىتىلغان گۆش بىمەكلىكلىرى، 17 مالغا تونىنا توڭلىتىلغان سۈ مەھسۇلاتى، 8000 يەشىك ھەسەل كارانتىن قىلىندى، 9 مىليون 356 مالغا تونىنا قوي يۇڭى، 8700 پارچە ھەرخىل تېرە، 10 مالغا تونىنا باشقا چارۋا مەھسۇلاتىنى دېزىنفېكسىيە قىلىندى. ئاپتونوم رايوندا 1 مىليون 10 مالغا تۇياق مال سويۇلۇپ كارانتىن قىلىندى، مال بازىرىدا 1 مىليون 467 مالغا تۇياق ھايۋان كارانتىن قىلىندى.

جۇ زىغۇ

چارۋىچىلىقتىكى ئاپەت ئەھۋالى

1998 - يىلى ئەتىيازدا، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاۋا كىلىماتىدا غەيرىي نورمالللىق كۆرۈلدى، كۆپ يىللاردىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان قاتتىق قار، تۆۋەن تېمپېراتۇرا، بوران، كەلكۇنگە ئوخشاش كۆپ خىل تەبىئىي ئاپەتلەر ئارقا - ئارقىدىن يۈز بېرىپ، چارۋىچىلىققا خېلى زور تەسىر يەتكۈزدى. 3 - ئاينىڭ 6 — 10 - كۈنىگىچە ئاراتۇرۇك، بارىكۆل، قۇمۇل، پىچان، مورى ناھىيىلىرىدە چارۋىچىلىق قاتتىق قار ئاپىتىگە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاراتۇرۇك ناھىيىسىدە ئاپەت ئەڭ ئېغىر بولدى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يىغىندى قارنىڭ قېلىنلىقى 50 سانتىمېتىرغا يەتتى، قاتناش ئۇزۇلۇپ قېلىپ، 45 مالغا تۇياق چارۋا، 616 ئادەم قاردا قاپسىلىپ قالدى، ياش مالنىڭ 29% ى زىيانغا ئۇچرىدى. 3 - ئاينىڭ 15 — 19 - كۈنىگىچە شىمالىي شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرى يەنە بىر قېتىم تېمپېراتۇرا تۆۋەنلەپ كېتىش، قار، بوران ئاساس قىلغان ئاپەت خاراكتېرلىك ھاۋارايىغا دۇچ كەلدى، شەرقىي شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىدا تېمپېراتۇرا ℃20— قا چۈشۈپ، چارۋىلارنى بېقىشقا ۋە ئوتلاققا كۆچۈرۈشكە ئامال بولمىدى. بايىنبۇلاق چارۋىچىلىق رايونىدا تېمپېراتۇرا ℃26— قا چۈشۈپ قالدى، 300 قوتانىنى بوران ئۇرۇۋەتتى. 3 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئاتۇش شەھىرىنىڭ قوي فېرمىسى قاتارلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىدا قاتتىق يەر تەۋرەپ، 388 ئېغىز ئۇيغۇر، 1835 قوتان ئۇرۇلۇپ چۈشتى. 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىمالىي شىنجاڭنىڭ كۆپچىلىك چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كۆپ يىللاردىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان قارا بوران چىقتى، ئوتتۇرىچە بوران كۆچى 8 بالغا يەتتى، قىسقا ۋاقىتتىكى بوران كۆچى 12 بالدىن ئېشىپ كەتتى، بوران ئۈدا 20 نەچچە سائەت داۋام قىلدى، 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، 20 ناھىيە - شەھەر ئاپەتكە ئۇچرىدى. ئىلى، تارباغاتاي، سانجى قاتارلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىدا قار - شۈرغان بولۇپ، ئارقا - ئارقىدىن ئاپەت يۈز بەردى. بوران ئاپىتىدە ئاپتونوم رايون بويىچە 10 مالغا 700 تۇياق چولغا، ئۇششاق چارۋا زىيانغا ئۇچرىدى، 3131 ئېغىز تۈرالغۇ ئۆي، 8592 كىگىز ئۆي، 6904 سۈلياۋ بېھىلغان قوتان ئۈرۈلۈپ چۈشتى ياكى بۈزۈلۈپ كەتتى، 610 تونىنا ئوت زىيانغا ئۇچرىدى. 5 - ئاينىڭ 18 — 20 - كۈنىگىچە، ئىلى، تارباغاتاي، سانجى، قۇمۇل، بايىنغولىن، ئاقسۇ قاتارلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يەنە يامغۇر، قار، تۆۋەن تېمپېراتۇرىلىق ھاۋارايى كۆرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىلى ۋىلايىتىنىڭ كۈنەس، قاش، پىلىچى دەريالىرىدا كەلكۈن يامراپ كەتتى، كۈنەس دەريالىرى بويىدىكى كۈنەس ناھىيىسى بىلەن توققۇزتارا ناھىيىسىنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرى ئاپەتكە ئۇچرىدى، كەلكۈندە 13 ئادەم قازا قىلدى، 2 ئادەم يارىلاندى، 16 مالغا 700 چارۋا تۇنجۇقۇپ ئۆلدى، 1187 ئېغىز ئۆي، 456 قوتان، 6 كۆۋرۈكنى سۇ ئېلىپ كەتتى. 1998 - يىلى ئەتىيازدا ئاپتونوم رايونىنىڭ چارۋىچىلىقى ئاپەت تۇپەيلىدىن 490 مىليون يۈەن بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيانغا ئۇچرىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋىنى ئاسراپ قېلىشتا 9 مىليارد 184 مىليون كىلوگرام ئوت، 821 مىليون كىلوگرام يەم - خەشەك سەرپ قىلدى، يېگىدىن 20 مالغا 861 سۈلياۋ قوتان تەييارلىدى، 443 مىليون يۈەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش مەبلىغى سالدى، بۇنىڭ ئىچىدە چارۋىچىلار جۇغلىغىنى 90% بولدى.

ۋاڭ جۇن

يەم - خەشەك سانائىتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا سائىتىگە بىر تونىنىدىن كۆپرەك يەم - خەشەك پىششىقلايدىغان كارخانا 344 كە، يىللىق 2 ئىسمىنا بويىچە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 1 مىليون 976 مالغا تونىنىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سائىتىگە 5 تونىنىدىن كۆپرەك بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلىيەلەيدىغان كارخانا 17، سائىتىگە بىر تونىنىدىن كۆپرەك ئىشلىيەلەيدىغان كارخانا 316، پرىسلانغان يەم - خەشەك پىششىقلايدىغان كارخانا 2، خورۇچ قوشۇپ يەم - خەشەك پىششىقلايدىغان كارخانا 9. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 871 مالغا 400 تونىنا ھەرخىل يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم - خەشەك 844 مالغا 500 تونىنىغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.38%، پرىسلانغان يەم - خەشەك 21 مالغا 300 تونىنىغا يېتىپ، 46.9%، خورۇچ قوشۇپ تەييارلانغان يەم - خەشەك 5600 تونىنىغا يېتىپ، 27.27% ئاشتى. بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىچىدە بىرىكمە يەم - خەشەك 742 مالغا 200 تونىنىغا يېتىپ، بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم -

خەشكىنىڭ 87.89% نى تەشكىل قىلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.37 پىرسەنت پوكىنتى ئاشتى؛ بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىچىدە چوشقا يېمى 41.1% نى، تۇخۇم قۇشلىرى يېمى 29% نى، گۆش ئۈچۈ قۇشلىرى يېمى 16%نى، بېلىق يېمى 6.8% نى، باشقا يەم 7.1% نى ئىگىلەيدۇ. بېقىش سەۋىبىسىدىن قارىغاندا، بېلىق ۋە راك يېمىدە ئاساسىي جەھەتتىن پۈتۈن باھالىق بىرىكمە يەم ئىشلىتىلدى، گۆش توخۇسى يېمىنىڭ سەۋىبىسىمۇ بىرقەدەر يۇقىرى بولدى، ئاندىن قالسا تۇخۇم توخۇسىنىڭ يېمى ۋە چوشقا يېمى بولدى. تارماقلاردىن قارىغاندا، بېكىتىۋىنىڭ يەم - خەشىكى ھەممىدىن كۆپ بولۇپ، بىرىكمە ۋە ئارىلاشما يەم - خەشەك ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي يەم - خەشەكىنىڭ 30.19% نى، پرىسلانغان يەم - خەشەك 79.48% نى، خۇرۇچ قوشۇپ تەييارلانغان بىرىكمە يەم - خەشەك 27.96% نى ئىگىلىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يەم - خەشەكنىڭ باھاسى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن يۇقىرى بولدى، ئاساسلىقى چوڭ يەم - خەشەك كارخانىلىرى بىرقەدەر ياخشى پايدا ئېلىش ھالىتىنى ساقلاپ قالدى. يەم - خەشەك كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدا چوڭ كارخانىلارغا قاراپ مەركەزلىشىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى، «جېگدا»، «تەيكۇن»، «تيەنكاڭ»، «ئۇمىد» قاتارلىق كارخانىلار تېز كېڭىيىش ھالىتىدە، گۇرۇھلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلىش ھالىتىدە تۇرماقتا. بىر قىسىم ئوتتۇرا، كىچىك دۆلەت يەم - خەشەك كارخانىلىرىنىڭ ئەھۋالى بىرقەدەر قىيىن بولماقتا.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىششىقلانغان يەم - خەشەك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 647 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 58 مىليون 18 مىڭ يۈەن ئاشتى، يەم - خەشەك كارخانىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 3891 گە يەتتى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يەم - خەشەك مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش پونكىتى ھەرخىل يەم - خەشەكلەرنى تەكشۈرۈشنى 478 تۈركۈم (قېتىم) ئورۇندىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 48 تۈركۈم (قېتىم) قەرەللىك نازارەت قىلىپ تەكشۈردى، لايىقەتلىك بولغىنى 46؛ 8 تۈركۈم (قېتىم) ئىمتىھان ئېلىپ گۇۋاھنامە تارقاتتى، لايىقەتلىك بولغىنى 17؛ بازارنى 20 تۈركۈم (قېتىم) نازارەت قىلدى، لايىقەتلىك بولغىنى 8؛ كېسىم قىلغىنى بىر قېتىم بولۇپ، لايىقەتلىك بولدى؛ 401 تۈركۈم (قېتىم) توختام ۋە ھاۋالىنى تەكشۈردى.

لېۋ جۇنجيەن

يەم - خەشەك پىششىقلاش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون (بىڭتۈەن بۇنىڭ سىرتىدا، تۈۋەندىمۇ شۇنداق) بويىچە 3 مىليون 933 مىڭ 500 تونا شاخ - سامان سىلوسلاندى، ئاممىياكلاندى، مىكروجانلىقلار بىلەن ئېچىتىلدى، بۇ، 655 مىڭ 900 تونا ئاشلىق تېجىگەنگە باراۋەر بولۇپ، بىۋاستە ئىقتىسادىي ئۈنۈم 236 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭدىن باشقا يەنە ئارزاق، قىزىلچا تېرىپىغا ئوخشاش دېھقانچىلىق قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىدىن 536 مىڭ تونا سىلوسلاندى. شاخ - سامان ۋە دېھقانچىلىق قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بولۇپ سىلوسلانغان، ئاممىياكلانغان، مىكروجانلىقلار بىلەن ئېچىتىلغان مەھسۇلات 4 مىليون 469 مىڭ 500 تونىغا يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 7 مىليون 573 مىڭ تونا يەم - خەشەك (ئوت - چۆپ، شاخ - سامان) توغرالدى ۋە ئۈۋىتىلدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 83.25% كۆپ، بۇنىڭ بىلەن ئۈزۈن ئوت - چۆپ بىلەن چارۋا باققانغا قارىغاندا ئوت - چۆپ ئىسراپچىلىقى 1 مىليون 514 مىڭ تونا ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 56 مىڭ 411 ئوت توغراش ماشىنىسى، ئوت يۇمشىتىش ماشىنىسى ۋە كۆپ ئىقتىدارلىق ئۈۋىتىش ماشىنىسى قاتارلىق ماشىنا - سايمان بار، بۇنىڭ ئىچىدە 9925 ھەرخىل ماشىنا - سايمان يېڭىدىن سېتىۋېلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 150 قېتىم ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك سىلوسلاش، ئاممىياكلاشتۇرۇش كۇرسى، نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى، قاتناشقۇچىلار 8300 دىن ئاشتى.

شاخ - سامان سىلوسلاش سىلوسلانغان شاخ - سامان 3 مىليون 604 مىڭ 200 تونىغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 36.09% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بېشى بىلەنلا سىلوسلانغان كۆممىقونىاق 932 مىڭ 600 تونا بولۇپ، 25.88% نى ئىگىلىدى. سانجى، تارباغاتاي، قەشقەر، ئالتاي، تۇرپان، ئىلى، ئاقسۇ، خوتەن، قىزىلسۇدىن ئىبارەت 9 ۋىلايەت، ئوبلاست ۋەزىپىنى ئورۇندىدى ياكى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سىلوسلانغان يەم - خەشەك ئىچىدە قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ 27.76% نى، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ 18.73% نى، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ 17.4% نى، سانجى ئوبلاستىنىڭ 11% نى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ 9.02% نى ئىگىلىدى. پىششىقلانغان يەم - خەشەك 100 مىڭ تونىنلىق چوڭ ئۆتكەلدىن ئۆتكەن ناھىيىلەر ئىچىدە لوپ، كېرىيە، قەشقەر يېڭىشەھەر، قەشقەر كونا شەھەر، يەكەن، قاغىلىق، پەيزاۋات، باي، كۇچا قاتارلىق ناھىيىلەر بار.

شاخ - سامانىنى ئاممىياكلاشتۇرۇش 81 مىڭ 900 تونا ئاممىياكلاشتۇرۇلغان يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى. پەقەت سانجى ئوبلاستى بىلەن تارباغاتاي ۋىلايىتىلا ۋەزىپىنى

ئورۇندىدى. سانجى، ئىلى، قەشقەردىن ئىبارەت 3 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ مەھسۇلاتى ئاپتونوم رايون بويىچە %58.61 نى ئىگىلىدى، تەرەققىيات تولمۇ تەكشىسىز بولدى.

شاخ - سامانلىق مىكروجانلىقلار ئارقىلىق ئېچىتىش

247 مىڭ 400 تونىنا شاخ - سامان ئېچىتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي مەھسۇلات ئىچىدە قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ %24.25 نى، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ %20.21 نى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ %18.11 نى، بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ %9.3 نى، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ %6.31 نى تەشكىل قىلدى.

لېۋ جۇنجيەن

2 - قارارلىق سۈت تەرەققىيات تۈرى

1998 - يىل ياۋروپا ئىتتىپاقى 2 - قارارلىق جۇڭگو ھەرخىل سۈتكە ياردەم بېرىش تۈرىنىڭ 1 - يىلى، تۈر قۇرۇلۇشىغا خەلق پۇلى ھېسابىدا 8 مىليون 464 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مەبلىغى 3 مىليون 290 مىڭ يۈەن، جۇڭگو تەرەپنىڭ ياندائىتۇرغان مەبلىغى 5 مىليون 174 مىڭ يۈەن. ئەمەلىي ئىجرا قىلىنغان پىلان دېھقانلارنىڭ سېغىن كالىلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا ۋە كوپېراتىپ مۇلازىمىتىگە مەدەت بېرىشتىن ئىبارەت 2 تۈر بولۇپ، بۇنىڭغا خەلق پۇلى ھېسابىدا 7 مىليون 346 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مەبلىغى 2 مىليون 694 مىڭ يۈەن، جۇڭگو تەرەپنىڭ ياندائىتۇرغان مەبلىغى 4 مىليون 652 مىڭ يۈەن. تۈر مەزمۇنى كالا سېتىۋېلىش، كالا ئېغىلى، سىلوسلاش ئورنى ياساش، مال دوختۇرلۇق - ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى سېلىش، مال دوختۇرلۇق - ئۇرۇقلاندۇرۇش ئۇسكۇنىلىرى سېتىۋېلىش، سۈت سېتىۋېلىش پونكىتى سېلىش، چارۋا مال دورىلىرى ۋە ئىسپېرما سېتىۋېلىش، مال دوختۇرلىرىنىڭ قاتناش قورالى، خەۋەرلىشىش قورالى سېتىۋېلىش ۋە دۆلەت ئىچى ھەم دۆلەت سىرتىدىكى ھەرخىل كۆرسىلاردا خادىم تەربىيىلەشتىن ئىبارەت بولدى. يىل ئاخىرىدا خەلقئارادا خېرىدار چاقىرىلغان چارۋا مال دورىلىرى، مال دوختۇرلۇق ئۇسكۇنىلىرى تۈرلىرىدىن باشقا، ئومۇمەن شۇ يەردە ئۆزلىرى قۇرىدىغان تۈرلەرنىڭ ھەممىسى پىلان بويىچە ئورۇندالدى، ئەمەلىي سېلىنغان مەبلەغ 7 مىليون 789 مىڭ يۈەن بولۇپ، بىر يىللىق مەبلەغنىڭ %92.03 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مەبلىغى 2 مىليون 513 مىڭ يۈەن، جۇڭگو تەرەپنىڭ ياندائىتۇرغان مەبلىغى 5 مىليون 276 مىڭ يۈەن. 1998 - يىلى 184 مۇتەخەسسىس (قېتىم) كۇتۇۋېلىندى، مەملىكەت سىرتىدا 114 ئادەم (قېتىم)، مەملىكەت ئىچىدە 317 ئادەم (قېتىم)، شۇ يەردە 508 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى ھەمدە بىر ناھىيە دەرىجىلىك سۈتچى دېھقانلار جەمئىيىتى، 2 يېزا دەرىجىلىك سۈتچى دېھقانلار جەمئىيىتى تەشكىل قىلىندى.

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا تۈر ئېلىپ بېرىلىشىغا ئالقان رايونلاردا قولدا قالغان سېغىن كالا 15 مىڭ 160 قا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %9، سۈت 36 مىڭ 927 تونىغا يېتىپ، %10.5، يېتىلگەن سېغىن كالىنىڭ بىرلىك سۈتى 5.04 تونىغا يېتىپ، %1.94، تاۋار سۈت 36 مىڭ 264 تونىغا يېتىپ، %11، تۈر رايوندا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان سۈت 14.6 كىلوگرامغا يېتىپ، 7.37 كىلوگرام، سۈتنىڭ ئوتتۇرىچە سېتىۋېلىنىش باھاسى ھەر كىلوگرامى 1.65 يۈەنگە يېتىپ، 0.08 يۈەن ئاشتى. بىر كىلوگرام سۈتنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش تەننەرخى 1.2 يۈەن بولۇپ، 0.2 يۈەن چۈشتى، تۈر رايونىنىڭ سۈتچىلىك مەھسۇلات قىممىتى 108 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى، كارخانا ۋە دېھقانلار 2 مىليون 800 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ كىرىم قىلدى.

گاۋ چىڭچاۋ

ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي خىزمىتى يېغىنى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىل 5 - ئايدا كۇنەس ناھىيىسىدە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي خىزمەت يېغىنى ئاچتى. يېغىننىڭ مەركىزي تېمىسى ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق خىزمەت يېغىنىنىڭ روھىنى يەنمۇ ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي كاساتچىلىقىنىڭ سەۋەبلىرىنى تەھلىل قىلىش ھەمدە كاساتچىلىق ۋەزىيىتىنى ئوڭلاش تەدبىرلىرىنى مۇزاكىرە قىلىپ تۇزۇپ چىقىش، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىق تەرەققىياتىنىڭ يۆنىلىشىنى ۋە ۋەزىپىلىرىنى ئېنىقلاشتىن ئىبارەت بولدى.

يېغىنغا ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي چىقىدىغان رايونلارنىڭ ئاساسلىق باشقۇرغۇچى رەھبەرلىرى ۋە چارۋىچىلىق ئىدارىلىرىنىڭ باشلىقلىرى، ئىنچىكە يۇڭلۇق نەسىللىك قوي فېرمىسىنىڭ رەھبەرلىرى، شۇنىڭدەك بىڭتۈەن دېھقانچىلىق ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ چارۋىچىلىق ۋە مال دوختۇرلۇق مەھكىمىسى، مەملىكەتلىك چارۋىچىلىق، مال دوختۇرلۇق باش پونكىتىمۇ تەكلىپنامە بىنائەن يېغىنغا ۋەكىل ئەۋەتىپ قاتناشتۇردى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شېۋك خۇيېن ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىق ۋە چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا يازما سۆز قىلدى، چارۋىچىلىق نازارىتى ۋە شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى مەخسۇس تېمىدا پىكىر بايان قىلدى، يېغىنغا قاتناشقان

ۋەكىللەر «ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىقتىكى كاساتچىلىقنى توسۇپ، ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىقنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدىكى پىكىر» (پىكىر ئېلىش نۇسخىسى) ئۈستىدە ئەستايىدىل مۇزاكىرە ئېلىپ بارىدى ۋە تۈزىتىش پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بىغىن مەزگىلىدە ۋەكىللەر ئەق مەيداندا دۆلەت دەرىجىلىك ئىنچىكە يۇڭلۇق ئەسىللىك قوي فېرمىسى — كۆنەس ئەسىللىك قوي فېرمىسى بېتىشتۇرگەن ئىنچىكە يۇڭلۇق ئەسىللىك قوينى، شۇنىڭدەك ماشىنا بىلەن يۇلۇق قىرقىش، دەرىجىگە ئايرىپ رەتلەش، پرىيوم قىلىپ ئوراش قاتارلىق زامانىۋىلاشقان باشقۇرۇش تېخنىكىسىنى كۆردى، يىغىندا يەنە ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي تەرەققىياتىنى يۇنىلىشىدە چىلۋا تۇرغان ھەمدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتقان قورغاس، چۆچەك، ئارىشاق، سانجى، يەنجى، بايدىن ئىمارەت 6 ناھىيە (شەھەر) ۋە كونەس ئەسىللىك قوي فېرمىسىدىن ئىمارەت 7 ئىلغار ئورۇن (كوللېكتىپ) ۋە 23 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

يىغىندا مۇھاكىمە قىلىش ئارقىلىق، 1998 - يىلدىن باشلاپ 2005 - يىلغىچە شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىق ئەسلىگە كەلتۈرۈلىدىغان، تەرەققىي قىلدۇرۇلىدىغان دەۋر بولىدۇ، ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي ھازىرقى 9 مىليوندىن 12 مىليوندىن كۆپرەككە يەتكۈزۈلىدۇ، ئىنچىكە يۇڭ 30 مىڭ تونىدىن 50 مىڭ تونىغا يەتكۈزۈلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قوي يۇڭىنىڭ ئۈنۈمىرسال سۈپىتى تېرشىپ ئۆستۈرۈلىدۇ، قوي يۇڭىنى زامانىۋىلاشقان باشقۇرۇش تېخنىكىسى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتىلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئىنچىكە قوي يۇڭىنىڭ بازاردىكى رىقابەت كۈچى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۆستۈرۈلىدۇ، دەپ قەيت قىلىندى.

ۋېي شىنپۇ

ئورمانچىلىق

ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش

ئورمانىنى مۇھاپىزەت قىلىپ، ئوت ئاپتونوم ئالدىنقى ئېلىش 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 13 قېتىم ئورمان ئوت ئاپىتى يۈز بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە يانغىن تېرىۋوگىسى 12 قېتىم، زور ئوت ئاپىتى بىر قېتىم. ئوت كەتكەن ئورمانلىق كۆلىمى 41.251 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە زىيانغا ئۇچرىغان ئورمانلىق 38.108 گېكتار. ئاپتونوم رايون بويىچە ئورمان ئوت ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى 0.5 قېتىم (ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 100 مىڭ گېكتار بويىچە)، ئورمانىنىڭ زىيانغا ئۇچراش نىسبىتى ‰0.04 بولدى. زىيانغا ئۇچرىغان ھەجمىگە سۈندۈرۈلغان دەرەخ 11 مىڭ 84.136 كۇب مېتىرغا، يۇمران دەرەخ 560 مىڭ تۈپكە يەتتى. جايلار ۋە ئورۇنلار ئورمانلىقتا ئوت ئۇچۇرۇش ئۇچۇن 9 مىليون 600 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالدى. ش ئۇ ئا ر ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش - ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قوماندانلىق شتابى ئورمانىنى مۇھاپىزەت قىلىپ، ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۇچۇن، 4 - ئاينىڭ بېشىدا ئورمانچىلىق نازارىتى بىلەن بىرلىكتە «ئەتىياز، ياز پەسىللىرىدە ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش - ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا جىددىي ئۇقتۇرۇش» تارقىتىپ، ھەر دەرىجىلىك ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش - ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئاپپاراتلىرىنىڭ خىزمەتلەرنى تەييارلىق ھالىتىگە كىرگۈزۈشنى تەلەپ قىلدى. 5 - ئايدا جايلاردىن ئورمان ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئەھۋالىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئەڭ يوشۇرۇن ئوت ئاپىتىنى ئەڭ زور دەرىجىدە ئازايتىش تەلەپ قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئورمانچىلىق نازارىتى تەشكىللىگەن 3 تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەڭرىتاغنىڭ ئوتتۇرا، شەرقي قىسمى، غەربىي قىسمى ۋە ئالتاي تېغى نۇقتىلىق ئورمانچىلىق رايونلىرىدا ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى. 1998 - يىلى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مەخسۇس تۇرگە 400 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىشى، جايلارنىڭ 3 مىليون 500 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ تەييارلىشى بىلەن 19 ئورمانلىقتا ئوت ئۇچۇرۇش ئاپتوموبىلى سېتىۋېلىندى، بىر قىسىم سىمسىز رادىئو ئىستانسىلىرى يېڭىلاندى.

ئورمانلىقتىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تۇغۇتىش، كارانتىن قىلىش 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 131 مىڭ 150 گېكتار ئورمانلىقتا كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتى يۈز بەردى، 104 مىڭ 250 گېكتار ئورماندا كېسەللىكلەرنىڭ ئالدى ئېلىندى ۋە كېسەللىكلەر يوقىتىلدى. تۈزلەڭلىك رايونلاردا ئورمانلىقتىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى 23%، ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش نىسبىتى 75%، كۆزىتىش - ئۆلچەش نىسبىتى 76%، كارانتىن قىلىش نىسبىتى 9% بولدى؛ تاغلىق رايونلاردىكى تەبىئىي ئورمانلىقلاردا كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى 1%، ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش نىسبىتى 65.5%، كۆزىتىش - ئۆلچەش نىسبىتى 63.5%، كارانتىن قىلىش نىسبىتى 95% بولدى. 3 - ئايدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «ئورمانلىقتىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش

خىزمىتىنى كۆچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» نى ھەمدە «باھار موچى قوزىتى، تېرەك زىياندىن كېپىنكى قاتارلىق ئورمان زىياندىن ھاشاراتلىرىنىڭ ۋە ئېتىز چاشقىنىنىڭ ئونۇبرسال ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش تېخنىكىسىنى يولغا قويۇش لايىھىسى» نى قوشۇمچە قىلىپ تارقاتتى. ئورمانچىلىق نازارىتى تەشكىللەپ ئەۋەتكەن 3 خىزمەت گۇرۇپپىسى ئورمانلىقتىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش جەھەتتە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسىدىكى تەلەپ بويىچە 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ ئونتۇرىلىرىدىن 11 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە 13 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە ۋە غەربىي تەڭرىتاغ، ئالتاي تېغى ئورمانچىلىق ئىدارىسىغا بېرىپ، نەق مەيدانىنى ئارلاپ تەكشۈردى. 1998 - يىلى 26 ناھىيىگە 26 يۇرۇش دورا پۈركۈش ئۇسكۇنىسى سەپلەپ بېرىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمانلىقتىكى كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىشقا سالغان مەبلىغى 560 مىڭ يۈەنگە، ۋىلايەت، ناھىيىلەر سالغان مەبلەغ 1 مىليون 425 مىڭ يۈەنگە، ئامما ئۇزى تەييارلىغىنى 6 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ياۋايى ھايۋان ۋە ئۆسۈملۈك مۇھاپىزەت قىلىش - باشقۇرۇش 1998 - يىلى قۇرۇقلۇقتا ياشايدىغان ياۋايى ھايۋان بايلىقىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلدى، تارىم ئويمانلىقى، تەڭرىتاغنىڭ ئونتۇرا، شەرقىي قىسمىدىكى ئورمانلىق رايونلىرى، تەڭرىتاغنىڭ غەربىي قىسمىدىكى بىر قىسىم ئورمانلىق رايونلىرىدىكى ئورمان، چانگال ئورمىنى، چۆل ئورمىنى قاتارلىق 1200 نەچچە تەكشۈرۈش ئەۋرىشكە بەلۋىغى تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈلگەن ئەۋرىشكە بەلۋىغىنىڭ كۆلىمى 3648 كۋادرات كىلومېتىر، تەكشۈرۈشكە چېتىشلىق رايونلارنىڭ كۆلىمى 284 مىڭ 871 كۋادرات كىلومېتىر بولدى. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنىڭ پىلانى» نى تۈزۈش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى. دۆلەت دەسلى قۇرۇپ كېتەي دەپ قالغان ياۋايى ھايۋانلارنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى، بېيجىڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، بېيجىڭ «خۇيخىڭ» ياۋروپا - ئاسىيا كىنو - تېلېۋىزىيە سودا شىركىتىگە ماسلىشىپ «ئېكولوگىيە، مۇھىت، سايا‌ھەت» نامىلىق مەخسۇس چاتما تېلېۋىزىيە فىلىمى سۈرەتكە ئېلىنىپ بولدى. ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى، سۈرىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 3 تۈركۈمدىكى خان جەمەتى لاچىن ئۇۋلاش ئەترىتى بىلەن ئامېرىكا، ئىسپانىيە، مېكسىكا قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 6 تۈركۈم ئوۋ ھەۋەسكارلىرى كۆتۈۋېلىندى.

ئورمانچىلىق جامائەت خەۋپسىزلىكى 1998 - يىلى ئورمانغا دائىر ھەر خىل دېلودىن 1574 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئورمانغا دائىر جىنايى ئىشلار دېلوسى 15 (چوڭ دېلو 10، پەۋقۇلئادە چوڭ دېلو 5)؛ جەمئىيەت ئامانلىقىغا دائىر دېلو 99؛ بېرىلگەن ھوقۇق بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان ئورمانچىلىق مەمۇرىيىتىگە دائىر دېلو 1460. قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان 1856 جىنايەتچىگە زەربە بېرىلىپ، بىر تەرەپ قىلىندى، 28 مىڭ 346 كۇب مېتىر ياغاچ، 7232 ياۋايى ھايۋان قولغا چۈشۈرۈلۈپ، 2 مىليون 710 مىڭ 400 يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى. ئۈرۈمچى تامۇژنىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، ئايرودرومدا خۇسۇسىي لاچىن ئوۋلاش ئەتكەسچىلىكىگە دائىر دېلودىن 4 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. ئوۋلانغان لاچىندىن 204 ى قولغا چۈشۈرۈلۈپ، بۇنىڭدىن 185 ى قويۇۋېتىلدى. 1998 - يىلى ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق ج خ تارماقلىرىغا 26 ساقچى ماشىنىسى، 80 تاپانچا، 40 ئورمان ئۇلىقىش ساندۇقى، 17 كومپيۇتېر، ساقچىلار ئىشلىتىدىغان باشقا ئۇسكۇنىلەردىن نەچچە 100ى سەپلەپ بېرىلدى. خىزمەت كۆرسىتىپ مۇكاپاتلىنىش، مۇنەۋۋەر بولۇش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، بىر كىشى مەملىكەت بويىچە ئىلغار خەلق ساقچىسى دېگەن نامغا ئېرىشتى، 2 كىشى 2 - دەرىجىلىك، 21 كىشى 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 2 ئورۇن كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، بىر ئورۇن كوللېكتىپ مۇكاپاتلاندى.

سەي لىشىن

ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈزلەڭلىكتە 70 مىڭ 650 گېكتار (بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىكىنىڭ بەرپا قىلغىنى 55 مىڭ 590 گېكتار، بېكىتۈلگىنىڭ بەرپا قىلغىنى 15 مىڭ 60 گېكتار) ئورمان بەرپا قىلىنىپ، يىللىق پىلان 112.74% ئورۇندالدى. بۇنىڭ ئىچىدە ماتېرىيال ئورمىنى 2880 گېكتار، ئىقتىسادىي ئورمان 21 مىڭ 330 گېكتار، ئىھاتە ئورمىنى 40 مىڭ 980 گېكتار (دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى ئىھاتە ئورمىنى 6480 گېكتار)، ئوتۇن ئورمىنى 4850 گېكتار، باشقا ئورمان 610 گېكتار. 68 مىليون 700 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى. بۇنىڭغا 7 مىليون 690 مىڭ تۈدەم (قېتىم) قاتناشتى. پارچە - پۈرات يەرلەرگە 42 مىليون 10 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. تاغلىق رايوندا 33.1973 گېكتار ئورمان سۈنئىي ئۈسۈلدا يېتىلاندى ۋە بەرپا قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۈزلەڭلىك رايونلاردا 4680 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. بۇنىڭ ئىچىدە يېڭى يېتىشتۇرۇلگىنى 3020 گېكتار؛ تاغلىق رايوندا 1.80 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. بۇنىڭ ئىچىدە يېڭى

بېتىشتۇرۇلگىنى 4.1 گېكتار. مىنىستىرلىك (ئۆلكە) ئاپتونوم رايون بىرلىكتە 351.65 گېكتار ئەلا سۈپەتلىك ئورمان بەرپا قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كۆچەتخانىدىكى 264 مىليون تۈپ ھەر خىل كۆچەت لايىقەتلىك بولدى (بۇنىڭ ئىچىدە تۈزلەڭلىكتىكىسى 222 مىليون تۈپ، تاغلىق رايوندىكىسى 42 مىليون تۈپ). قۇملۇق رايوندىن 154 مىڭ 870 گېكتار يەر ئېچىلىپ، ئۇنۇمۇپرسال تىزگىنلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە 13 مىڭ 200 گېكتار يەردە قۇمنى تىزگىنلەش ئورمىنى بەرپا قىلىندى، 133 مىڭ 330 گېكتار يەردە قۇمنى قامال قىلىش ئورمىنى ۋە ئوت - چۆپ بەرپا قىلىندى، 6800 گېكتار يەردە قۇم تىزگىنلىنىپ، ئېتىز بەرپا قىلىندى. 1540 گېكتار يەرگە دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر ۋە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. 138 مىڭ گېكتار تۈزلەڭلىك تەبىئىي ئورمىنى ئىزچىل مۇھاپىزەت قىلىندى، 66 مىڭ 660 گېكتار تۈزلەڭلىك تەبىئىي ئورمىنى كەلكۈن سۈيى بىلەن سۇغىرىلدى، 400 گېكتار توغراقلىق ئۆزگەرتىلدى.

1998 - يىلى يەنە پىچان، مىچۇەن، ئارىشاڭ، شىخەنزە، چاغانتوقاي، قابا ناھىيە (شەھەر) لىرىدە ئېتىز - ئېرىقلار ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلدى. ئاتۇش، يەنجى، نىلقا، بۆگۈر، شىخو، ئونىۇ، ئاۋات ناھىيە (شەھەر) لىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىش بويىچە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

1998 - يىلى تاغلىق رايون ئورمانچىلىق مەيدانلىرىدا كېسىلگەن ياغاچ 281 مىڭ 600 كۇب مېتىر بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.8% ئازايدى. سېتىلغان ئەن ياغاچ 287 مىڭ 900 كۇب مېتىر بولۇپ، 2.5% ئازايدى. تىلىنغان ياغاچ ماتېرىيالى 51 مىڭ 500 كۇب مېتىرغا يېتىپ، 27.1% ئاشتى؛ بۇنىڭدىن سېتىلغىنى 46 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىپ، 21.1% ئاشتى. ئىشلەپچىقىرىلغان قىرىندا پەنەركە 8294 كۇب مېتىرغا يېتىپ، 2.9% ئاشتى؛ بۇنىڭدىن سېتىلغىنى 6434 كۇب مېتىرغا يېتىپ، 4.6% ئاشتى. ياغاچ جابدۇقلار (سېپتا ئۆي جاھازلىرى) نىڭ مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون 737 مىڭ يۈەن بولۇپ، 34.2% ئازايدى. توشۇلغان ياغاچ 122 مىڭ 466 تونىنىغا، ياغاچ ئوبوروت مىقدارى 318 مىليون 650 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. خام چوت ئېچىدىكى كارخانىلارنىڭ يارانقان پايدىسى 10 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 9 مىليون 950 مىڭ يۈەن كۆپەيدى.

سەي لىشىن

ئورمان بايلىقى ۋە ئورمان مەمۇرىيىتىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا تۈزلەڭلىكتىكى ئورمان بايلىقىنى 2 - خىلدىكى دالىدا تەكشۈرۈش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى. 1998 - يىلى شىمالىي شىنجاڭدا تۈزلەڭلىكتىكى سۈنئىي ئورمان تەكشۈرۈلدى. جەنۇبىي شىنجاڭدا دەريا جىلغىسىدىكى ئورمان ۋە چۆل، چانقال ئورمىنى تەكشۈرۈلدى.

مەلۇماتلارغا قارىغاندا، 1994 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئورمان بۈزۈلۈپ 38 مىڭ 161.74 گېكتار بوز يەر ئېچىلغان. بۇنىڭ ئىچىدە ئورمانلىق 2948.83 گېكتار بولۇپ، 7.73% نى، شالاڭ ئورمانلىق 3767.88 گېكتار بولۇپ، 9.87% نى، چانقال ئورمىنى 31 مىڭ 391.61 گېكتار بولۇپ، 82.26% نى، باشقا ئورمانلىق 53.41 گېكتار بولۇپ، 0.14% نى ئىگىلىگەن. قانۇنغا خىلاپ ئىگىلىۋېلىنغان ئورمانغا دائىر دېلو 234، كۆلىمى 4372.1 گېكتار.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 1800 قېتىم ئورمان مەمۇرىيىتىگە دائىر دېلو يۈز بەردى، بۇنىڭ 1707 سى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. 89.5 گېكتار يەردىكى ئورمان زىيانغا ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە زىيانغا ئۇچرىغان دەرەخ 94 مىڭ 292.6 كۇب مېتىر، نوتا دەرەخ 39 مىڭ 700 تۈپ، يىغىۋېلىنغان ياغاچ 541 كۇب مېتىر، 2744 ئادەم (قېتىم) گە مەمۇرىي جازا بېرىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 91 ياغاچ ماتېرىيال تەكشۈرۈش پونكىتىدا 450 قېتىم ياغاچ ماتېرىيالىنى قانۇنسىز توشۇش دېلوسى بايقالدى. بۇنىڭ 421 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 468 ئادەم (قېتىم) جازالاندى، ئاپتونوم رايون بويىچە ياغاچ ماتېرىيال تەكشۈرۈش پونكىتلىرىدا تاشيولدىكى «ئۈچ قالايمىقان» ھادىسىسى كۆرۈلمىدى. قورغاس ناھىيە كەڭسايى ياغاچ ماتېرىيال تەكشۈرۈش پونكىتى بىلەن بۇرچىن ناھىيە بۇرچىن ياغاچ ماتېرىيال تەكشۈرۈش پونكىتى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن قانۇننى ئىجرا قىلىشتا مەدەنىي ئۆلكە (كۆزنەك) ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا چەكتىن ئاشۇرۇپ دەرەخ كېسىش ھادىسىسى كۆرۈلمىدى، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمان كۆلىمى ۋە زاپىسى ئۈدا 6 - يىلمۇ ئاشقان يىل بولدى.

چى جىنشەن

تەبىئىي ئورمانلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلدى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون «شىنجاڭنىڭ تاغلىق رايونلىرىدىكى تەبىئىي ئورمان بايلىقىنى مۇھاپىزەت قىلىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش لايىھىسى»نى تۈزۈپ،

قاناس تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى

چېن يۈەن فوتوسى

دۆلەت ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ تەستىقلىشىغا يوللىدى. «يولغا قويۇش لايىھىسى»دە تەكرىتاغ، ئالتاي تېغى ۋە كوئېنلۈن تېغىدىكى تاغلىق رايون تەبىئىي ئورمانلىقلىرى تەبىئىي ئورمانلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش قوزغۇلۇش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلدى. شىنجاڭنىڭ تاغلىق رايونلىرىدىكى 1 مىليون 255 مىڭ گېكتار ئورمانلىق سۇ مەنبەلىرىنى ساقلاش ئورمانلىقى بولۇپ، نۆۋەتتىلىق ھالدا ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداشقا پايدىلىق ئورمان قىلىپ ئايرىلىپ، ئورمان كېسىش مەنئىي قىلىندى، بۇ ئورمانلىق تەبىئىي ئورمان كۆلىمىنىڭ 71%نى ئىگىلەيدۇ؛ 513 مىڭ گېكتار ئورمانلىق ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداشقا پايدىلىق ئادەتتىكى ئورمان قىلىپ ئايرىلىپ، مۇھاپىزەت قىلىش ئاساس قىلىندى، بىراق ئىشلەپچىقىرىشقا بولىدىغان ياغاچ ماتېرىيال ۋە باشقا ئورمان مەھسۇلاتلىرى تەبىئىي ئورمان كۆلىمىنىڭ 29% نى ئىگىلىدى.

تەبىئىي ئورمانلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش قوزغۇلۇشىنى يولغا قويۇشتا تاغلىق رايونلاردىكى يىللىق ياغاچ ماتېرىيال 280 مىڭ كۇب مېتىردىن 2000 - يىلغا بارغاندا 80 مىڭ كۇب مېتىرغا ئازايتىلىدۇ. ئورمانچىلىق سانائەت كارخانىلىرى ئورمان مۇھاپىزەت قىلىدىغان ۋە ئېكولوگىيىلىك ئورمان قوزغۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان، ئاساسلىق ئورمان تىجارىتى قىلىدىغان ئورۇنغا ئۆزگەرتىلىدۇ. كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئورمان باشقۇرۇش، مۇھاپىزەت قىلىش، مۇھىت ئاسراشقا پايدىلىق ئورمان قوزغۇلۇشى كەسىپلىرىگە ۋە 3 - كەسىپكە يۆتكەپ تارقاقلاشتۇرۇلىدۇ. دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان بارلىق خادىملار جەمئىيەتنىڭ بىر تۇتاش پىلانلىشىغا قاتناشتۇرۇلۇپ، دۆلەتنىڭ سىياسىتى ۋە مەبلەغىدىن بەھرىمەن قىلىنىدۇ.

شېي جۈن

ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق فوندىنى باشقۇرۇش چارىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 8 - ئايىنىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق فوندىنى باشقۇرۇش چارىسى» نى ئېلان قىلدى ھەمدە بۇ چارە ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلدى.

«چارە»دە ئاساسلىقى ئورمانچىلىق فوندىنىڭ خاراكتېرى، كېلىش مەنبەسى، ئىشلىتىلىش دائىرىسى ۋە شەكلى بەلگىلەندى. مەبلەغنى باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىش ئۈسۈلى قېلىپلاشتۇرۇلدى ھەمدە ئورمانچىلىق فوندىنى بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا خالىغانچە ئىشلىتىش، ئىگىلىۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىش قىلمىشلىرىدا تېگىشلىك مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش بەلگىلەندى.

لى شيۇمىڭ

ئورمانچىلىق تەشۋىقاتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىق تەشۋىقات خىزمىتى دۆلەتنىڭ تەبىئىي ئورمانلىقنى مۇھاپىزەت قىلىش قوزغۇلۇشىنىڭ باشلىنىشى ۋە ئاپتونوم رايونىمىز «ئورمانچىلىق ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى قارار»نى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى دەۋر قىلىپ قانات يايدۇرۇلدى.

يېڭى «ئورمان قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، جايلاردا ھەر خىل شەكىلدىكى تەشۋىقات پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا، ئىشقا سېلىنغان تەشۋىقات ماشىنىسى 100 نەچچە ماشىنا (قېتىم) غا، ئېسىلغان لوزۇنكا 300 نەچچىگە يەتكەن.

1998 - يىلى ئورمانچىلىق نازارىتى شىنجاڭ گېزىتى بىلەن بىرلىكتە «ئورمانچىلىق ئەھۋالى» بويىچە ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، 114 ماقالىنى ئىشلەتتى. شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئورمانچىلىق توغرىسىدا 60 نەچچە خەۋەر ئاڭلاتتى. شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «بۈگۈنكى سۆھبەت» پروگراممىسى گۈرۈپپىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ 11 قىسىملىق مەخسۇس تېلېۋىزىيە فىلىمى سۈرەتكە ئېلىندى. مەركەز دەرىجىلىك ئاخبارات

ئورۇنلىرىدا 40 نەچچە ماقالە ئېلان قىلىندى.

1998 - يىلى جۇڭگو كۆكەرتىش گېزىتىدە شىنجاڭنىڭ ئورمانچىلىق خىزمىتى 1.5 بەت، شىنجاڭ گېزىتىدە مەخسۇس خەۋەر سۈپىتىدە 2.5 بەت بېرىلىپ، ياخشى تەشۋىقات ئۇنۇمى قولغا كەلتۈرۈلدى. ھەرخىل ئاخبارات ئورۇنلىرىدا ئورمانچىلىققا دائىر 700 نەچچە پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. ېىر ماقالە مەملىكەتلىك ئورمانچىلىققا دائىر 2 - دەرىجىلىك ياخشى خەۋەرلەر مۇكاپاتىغا، ېىر ماقالە 3 - دەرىجىلىك ياخشى خەۋەرلەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

چېن شۈەن

خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي بازىرىدا ئېغىر ئورمان ئوت ئاپىتى يۈز بەردى

خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي بازىرىدا 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 16 — 26 - كۈنىگىچە ئېغىر ئورمان ئوت ئاپىتى يۈز بەردى. ئوت كەتكەن كۆلەم 250 گېكتاردىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە زىيانغا ئۇچرىغان ئورمانلىق 3.104 گېكتار، قالغىنى ئوتلاق ۋە ئاق يەر. ئوت ئاپىتى كەلتۈرۈپ چىقارغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 10 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

بۇ قېتىمقى ئوت ئاپىتىنى ئادەم كەلتۈرۈپ چىقارغان. 4 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سائەت 14 تە خېجىڭ ناھىيىلىك كالا فېرمىسىدىكى چارۋىچى يىرىدەن (موڭغۇل) چاي قاينىتىش ئۈچۈن چېدىر سىرتىدا ئوت ياققان، ئوت ئوتلاققا تۇتىشىپ كەتكەن، شۇ چاغدا شامال چىقىۋاتقان بولغاچقا ئوت ناھايىتى تېزلا ئەتراپتىكى ئورمانلىققا كېڭەيگەن. 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بوران چىققانلىقتىن ئوت تېخىمۇ ئۇلغىيىپ، پۈتۈن جىلغىنى قويۇق تۇس - تۈتەك قاپلاپ، كۆچلۈك ئوت يالقۇنى پەلەككە كۆتۈرۈلگەن، ئوت ئۈچۈرۈش خادىملىرى ئوت كەتكەن جايغا يېقىنلىشالماي، پەقەت تۆت ئەتراپىنى ئايلىنىپ تاشلاش ئارقىلىقلا، ئوتنىڭ ئەتراپقا كېڭىيىپ كېتىشىنى توساپ قالغان.

بۇ قېتىمقى ئېغىر ئورمان ئوت ئاپىتىدە 2000 نەچچە ئادەم ئوت ئۈچۈرۈشكە قاتناشتى، ئوت ئۈچۈرۈش ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن خىراجەت 5 مىليون يۈەندىن ئاشتى (ئوت ئۈچۈرۈش ئۈسكۈنىلىرى ۋە ماددىي ئەشيالار سەرپىياتىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). ئوت ئاپىتىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان بىۋاسىتە جاۋابكار يىرىدەن تۈتۈپ تۇرۇلۇپ، جىنايى جاۋابكارلىقىغا سۈرۈشتۈرۈلدى.

سۈن جىجيەن

4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىسىنى چېگىرىدىن قانۇنسىز كىرگۈزۈش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ پاش قىلىندى

1998 - يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمانچىلىق ج خ ئورگىنى قەشقەر شەھەرلىك تاشقى سودا شىركىتىنىڭ «يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ياۋايى ھايۋان، ئۆسۈملۈكلەر توغرىسىدا كېلىشىم» قوشۇمچە I تۈرى (جۇڭگودا دۆلەت تەرىپىدىن 1 - دەرىجىلىك نۇقتىلىق قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋان) گە كىرىدىغان 4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىسىدىن 6000 دىن ئارتۇقىنى چېگىرىدىن قانۇنسىز كىرگۈزۈش زور دېلوسىنى تەكشۈرۈپ پاش قىلدى. تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈلگەن بۇ 4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىلىرى قوشنا دۆلەت قىرغىزىستاندىن ئېلىپ كېلىنگەن، بۇ قىرغىزىستان جۇمھۇرىيىتى يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ھايۋانات تۈرلىرىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى تەكشۈرۈپ بەرگەن ئېكسپورت ئىسپاتى، ئېلىمىز يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ھايۋانات تۈرلىرىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى تەكشۈرۈپ بەرگەن كىرگۈزۈشكە رۇخسەت قىلىش ئىسپاتىمۇ بولمىغان قانۇنسىز ئەلگىلارا سودىغا كىرىدۇ. ئاپتونوم رايونلىق ئورمانچىلىق ج خ ئورگىنى بۇ قانۇنسىز سودا قىلىنغان 4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىسىنىڭ ھەممىسىنى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلدى ھەمدە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن تىرىك تاشپاقىلارنىڭ ھەممىسىنى دۆلەت يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ھايۋانات تۈرلىرىنى باشقۇرۇش ئىشخانىسىنىڭ ئۇرۇمچى ئىش باشقارمىسىغا تاپشۇرۇپ بەردى. باشقارما دۆلەت يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ھايۋانات تۈرلىرىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى ۋە يوقىلىش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان ھايۋانات تۈرلىرى ئىلمىي ئاپپاراتىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن بۇ 4 پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىلىرىنىڭ تىرىكلىرىنى قورغاس 4پەنجىلىك قۇرۇقلۇق تاشپاقىسى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىغا ئورۇنلاشتۇردى.

يۈەن خۇلك

غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ئورمانچىلىق بىرلەشمە يىغىنى ئۆتكۈزدى

غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) ئورمانچىلىق نازارەتلىرىنىڭ نازىرلىرى ۋە ئىشخانا مۇدىرلىرى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 18 — 28 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا بىرلەشمە يىغىن ئاچتى. يىغىندا ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) لەرنىڭ بىر يىلدىن بۇيان يولداش جياڭ زېمىن بىلەن لى پېڭنىڭ «تاغ - دەريالىرى گۈزەل غەربىي شىمال رايونى بەرپا قىلىش» توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ۋە گۈزەل تاغ - دەريا بەرپا قىلىشتىكى تەجرىبە - تەدبىرلەرنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇش ئەھۋالىنى ئەسلەپ ئۆتۈلدى. ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى يېڭى ئەھۋال، يېڭى تەجرىبە ۋە

يېڭى مەسىلىلەر ئالالىز قىلىنىپ يەكۈنلەندى ۋە، بۇ ھەقتە پىكىر ئالماشتۇرۇلدى، غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىدا دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە ئۇنى ھەل قىلىشنىڭ چارىلىرى مۇھاكىمە قىلىندى.

سەي لىشن

ئورمانچىلىق ساھەسىدىكى مەملىكەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر

دۆلەت ئورمانچىلىق ئىدارىسى ئورمان ئوت ئاپتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش - ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قوماندانلىق شتابى ئىشخانىسىغا 1998 - يىللىق ئورمان ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىچكى قۇرۇلۇشىدا مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن، دەپ نام بەردى.

دۆلەت ئورمانچىلىق ئىدارىسى ش ئۇ ئا ر ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكىتى ۋە گۈما ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىغا 1998 - يىللىق يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، دەپ نام بەردى.

دۆلەت ئورمانچىلىق ئىدارىسى 1998 - يىلى مەھەممەت تۇردى (ئورمانچىلىق نازارىتى پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى)، نيۇ شېڭمىڭ (سانجى ئوبلاستلىق ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنىدىن)، مامۇت ئىمىن (قەشقەر ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق باشقارمىسىدىن) لەرگە مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش يىلى پائالىيىتىدە ئىلغار شەخس، دەپ نام بەردى.

خې رۇي

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە (بىڭتۈەن بۇنىڭ سىرتىدا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 6 مىليون 99 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىپ، 1997 - يىلىكىدىن % 5.14 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە دىزېل ماتورىنىڭ قۇۋۋىتى 4 مىليون 954 مىڭ 200 كىلوۋاتقا يېتىپ، % 7.08 ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان تراكتور 254 مىڭ 920 گە يېتىپ، % 7.45 كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 42 مىڭ 369 غا يېتىپ، % 5.49؛ كىچىك تراكتور 212 مىڭ 551 گە يېتىپ، % 7.85؛ تراكتورغا سۈرتىلىدىغان چوڭ دېھقانچىلىق سايمانلىرى 93 مىڭ 122 گە يېتىپ، % 12.4؛ تراكتورغا سۈرتىلىدىغان كىچىك دېھقانچىلىق سايمانلىرى 238 مىڭ 586 گە يېتىپ، % 10.86؛ كومبايىن 2225 كە يېتىپ، 145 ى؛ ماتورلۇق ئورۇش - قۇرۇتۇش ماشىنىسى 5742 گە يېتىپ، 83 ى؛ ماتورلۇق دان ئايرىش ماشىنىسى 25 مىڭ 615 كە يېتىپ، % 12.57؛ دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان ماتورلۇق سۇ چىقىرىۋېتىش - سۇغىرىش ماشىنىسى 24 مىڭ 287 گە يېتىپ، % 9.85؛ چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 51 مىڭ 110 كىلوۋاتقا يېتىپ، % 27.56 ئاشتى؛ دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 328 مىڭ 635 كىلوۋات بولۇپ، % 8.1 ئازايدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات مىقدارى 34 مىليون 870 مىڭ 800 گېكتارغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن % 8.12 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ماشىنا بىلەن تېرىلغان يەر كۆلىمى 2 مىليون 128 مىڭ 900 گېكتارغا يېتىپ، % 5.77؛ ماشىنا بىلەن ئۇرۇق سېلىنغان يەر كۆلىمى 1 مىليون 943 مىڭ 400 گېكتارغا يېتىپ، % 3.22؛ ھوسۇلى ماشىنا بىلەن يىغىۋېلىنغان يەر كۆلىمى 643 مىڭ 700 گېكتارغا يېتىپ، % 2.3؛ ماشىنا بىلەن سۈلياۋ يوپۇق يېپىلغان يەر كۆلىمى 821 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىپ، % 2.3 ئاشتى؛ ماشىنا بىلەن ئورۇلغان ئوت - چۆپ 2 مىليون 482 مىڭ 400 تونا بولۇپ، 600 مىڭ 900 تونا ئازايدى؛ ماشىنا ئارقىلىق پىششىقلانغان يەم - خەشەك 7 مىليون 791 مىڭ 200 تونىغا يېتىپ، % 28.69؛ ماشىنا ئارقىلىق ئاسرالغان ئۆسۈملۈك كۆلىمى 1 مىليون 270 مىڭ 700 گېكتارغا يېتىپ، % 4.58؛ ماشىنا ئارقىلىق دېنى ئايرىلغان ئاشلىق 5 مىليون 511 مىڭ 300 تونىغا يېتىپ، % 7.32 ئاشتى؛ 19 دېھقانچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش يېڭى تېخنىكىسى ئومۇملاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاغدۇرۇلماي تېرىلغان يەر كۆلىمى 33 مىڭ 700 گېكتار؛ خىللاپ ئاز مىقداردا ئۇرۇق سېلىنغان يەر كۆلىمى 527 مىڭ 600 گېكتار؛ خىمىيىۋى ئوغۇت ماشىنا ئارقىلىق چوڭقۇر بېرىلگەن كۆلەم 1 مىليون 384 مىڭ 300 گېكتار؛ شاخ - شۇمبىسى ئۇۋىتىلىپ ئۆزىگە كۆمۈلگەن يەر كۆلىمى 268 مىڭ 700 گېكتار؛ ماشىنا ئارقىلىق تەييارلانغان سىلوس 3 مىليون 109 مىڭ 800 تونا؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلاتىغا

سەرپ قىلىنغان ماي 342 مىڭ 34 تونىنا، بۇنىڭ ئىچىدە تراكتور مەشغۇلاتىغا سەرپ قىلىنغان ماي 279 مىڭ 789 تونىنا.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تۇراقلىق مۇلكىنىڭ قىممىتى 4 مىليارد 819 مىليون 28 مىڭ 300 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14.07% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكىلىرىنىڭ 117 مىليون 342 مىڭ 300 يۈەن بولۇپ، 2.43% نى، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكىلىرىنىڭ 715 مىليون 785 مىڭ يۈەن بولۇپ، 14.85% نى، دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئىگىدارلىقىدىكىلىرىنىڭ 3 مىليارد 985 مىليون 900 مىڭ 800 يۈەن بولۇپ، 82.72% نى ئىگىلىدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئەسلى قىممىتى 4 مىليارد 220 مىليون 213 مىڭ 400 يۈەنگە يېتىپ، 13.48% ئاشتى. چوڭ، ئوتتۇرا تراكتورلارنىڭ يۈرۈشلىشىش نىسبىتى 1:2.12، كىچىك تراكتورلارنىڭ يۈرۈشلىشىش نىسبىتى 1:1.12 بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىگىلىكىنىڭ كىرىمى 4 مىليارد 188 مىليون 216 مىڭ 600 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.43% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلاتى كىرىمى 3 مىليارد 790 مىليون 669 مىڭ 200 يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي كىرىمنىڭ 90.51% نى ئىگىلىدى؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى رېمونتى كىرىمى 69 مىليون 754 مىڭ 500 يۈەن بولۇپ، 11.25%؛ كۆپ خىل ئىگىلىك كىرىمى 207 مىليون 162 مىڭ 300 يۈەنگە يېتىپ، 1.28%؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتىنىڭ ساپ كىرىمى 1 مىليارد 530 مىليون 999 مىڭ 800 يۈەنگە يېتىپ، 12.77% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 114 مىڭ 658 تراكتورچى ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلات خادىمى تەربىيىلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن تەربىيىلىنىشكە كەلگىنى 19 مىڭ 722. 267 نەپەر يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش كادىرى تەربىيىلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي تېخنىكا كادىرى 234.

دۇ خۇڭ

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ۋىلايەت(ئوبلاست)، ناھىيە(شەھەر)، يېزا (بازار)، كەنتتىن ئىبارەت 4 دەرىجىلىك باشقۇرۇش، مۇلازىمەت قىلىش، تىجارەت قىلىش فۇنكسىيىلىرى بىر گەۋدىلەشكەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى تورى بەرپا قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئورنى 10، ئادەمى 208؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى 7، ئادەمى 116؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بويىچە يېتەكلەش ئومۇمىي سىنىپى بىر، ئادەمى 5؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى نازارەت قىلىش پونكتى (ئورنى) 13، ئادەمى 184، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي مەكتەپ 5، ئادەمى 513. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پونكتى (ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئورنى) 67، ئادەمى 504؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش پونكتى (ئورنى) 83، ئادەمى 759؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەكتەپ (تەربىيىلەش سىنىپى) 82، ئادەمى 757. ناھىيىدىن تۆۋەن يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشنى باشقۇرۇش مۇلازىمەت ئورنى 758 بولۇپ، ئادەمى 8200 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 431 ئادەم كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە رايونلۇق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش - مۇلازىمەت پونكتى بىر، ئادەمى 126؛ يېزا(بازار) لىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش - مۇلازىمەت پونكتى 747، ئادەمى 8057 (بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - بازارلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش پونكتى 63، ئادەمى 351)؛ كەنت دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش - مۇلازىمەت ئەترىتى (گۇرۇپپىسى) 10، ئادەمى 17. ناھىيىدىن تۆۋەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىشلەپچىقىرىش مۇلازىمەت ئورنى 4251 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 905ى، ئادەمى 12 مىڭ 181 گە يېتىپ، 1363 ى كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا (بازار) يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى پونكتى 20، ئادەمى 130؛ كەنت يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئەترىتى 1374، ئادەمى 5929؛ كەنت ئاھالىلەر گۇرۇپپىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى گۇرۇپپىسى 713، ئادەمى 1149؛ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى كەسپىي مۇلازىمەت تەشكىلاتى 1652، ئادەمى 4081؛ تېرىپ بېرىش تەشكىلاتى 11، ئادەمى 30، تۆسۈملۈك ئاسراش تەشكىلاتى 184، ئادەمى 465، تىرانسپورت تەشكىلاتى 224، ئادەمى 686، سۇ چىقىرىۋېتىش - سۇغىرىش تەشكىلاتى 215، ئادەمى 253، يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش تەشكىلاتى 681، ئادەمى 1885، يەم - خەشەك پىششىقلاش تەشكىلاتى 110، ئادەمى 343؛ باشقا كوللېكتىپ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت ئورنى 492، ئادەمى 892. ناھىيىدىن تۆۋەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى رېمونتچىلىق تور - نۇقتىسى 2044، ئادەمى 4388، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك

رېمونتچىلىق نۇقتىسى 41، ئادىمى 165؛ 2 - دەرىجىلىك رېمونتچىلىق نۇقتىسى 181، ئادىمى 501؛ 3 - دەرىجىلىك رېمونتچىلىق نۇقتىسى 1510، ئادىمى 3065. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلاتىنى بىلەن شۇغوللىنىدىغان ئائىلە 248 مىڭ 108، ئادەم 278 مىڭ 786، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى كەسپىي مۇلازىمەت ئائىلىسى 34 مىڭ 11، ئادەم 39 مىڭ 363.

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتى كىرىمى 4 مىليارد 188 مىليون 216 مىڭ 600 يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتى ساپ كىرىمى 1 مىليارد 530 مىليون 999 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇش ۋە تۈنجى نۆۋەتلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئېتىز مەشغۇلاتى سۈپىتىنى يىللىق باھالاش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى. ئىلى، قەشقەر ۋىلايەتلىرى، سانجى ئوبلاستى ۋە ئاقسۇ ۋىلايىتىدىن ئىبارەت 4 ئورۇن يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا ئىلغار ئورۇن بولۇپ؛ قاباا، جېمىنەي ناھىيىلىرى، شىخۇ شەھىرى قاتارلىق 20 ناھىيە، شەھەر تۈنجى نۆۋەتلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئېتىز مەشغۇلاتى سۈپىتىنى يىللىق باھالاش پائالىيىتىدە ئىلغار ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

جېڭ شىجۈن

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باھالاش

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىلەر باھالاش گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 10 - ئايدا شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باھالاش پونكتى قۇرغان يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ ماشىنىلارنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش - سىناش مەركىزىنى مىنىستىرلىك دەرىجىلىك سۈپەت تەكشۈرۈش ئاپپاراتىنى تەكشۈرۈپ ئېتىراپ قىلىش ۋە دۆلەت ئۆلچىمىنى ئېتىراپ قىلىش نۇقتىسىدىن باھالىدى. تەكشۈرۈشتە بۇ مەركەز «يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى مەھسۇلات سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش - سىناش مەركىزىنىڭ ئاساسىي شەرتلىرى» دىكى تەلەپكە ئۇيغۇن بولۇپ چىققانلىقتىن، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ئۇنى مىنىستىرلىك دەرىجىلىك تەكشۈرۈش مەركىزى قىلىپ تەستىقلىدى. بۇنىڭدىن كېيىن يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پاختا ماشىنىلىرىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش-تەكشۈرۈش - سىناش مەركىزى مەملىكەت دائىرىسىدە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى يۈكلىگەن پاختا ماشىنىلىرىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئۈتەيدۇ.

ش ئۇ ئا ر ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى بىلەن ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى بىرلىكتە 3 - ئايدىڭ 26 - كۈنى ھۆججەت تارقىتىپ، ش ئۇ ئا ر ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى قارىمىقىدا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ سۈپىتى بويىچە ئەرز قىلىش - نازارەت قىلىش پونكتىنى قۇردى. بۇ پونكىت يېزىلاردىكى ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشنى مەقسەت قىلغان بولۇپ، ئالاقىدار قانۇن - نىزاملار بويىچە ئىستېمالچىلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سۈپىتىگە دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ئەرزلىرىنى قوبۇل قىلىدۇ.

1998 - يىلى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باھالاش پونكتى شىنجاڭ كومبايىن گۈرۈھى تەتقىق قىلىپ ياسىغان شىنجاڭ «MZ-3» تېپلىق ئاپتوماتىك پاختا تېرىش ماشىنىسى، «4LD-3.0» تېپلىق ئاپتوماتىك دانلىق زىرائەت كومبايىنى، شىنجاڭ «ئۆكتەبىر» تراكتور گۈرۈھى شىركىتى تەتقىق قىلىپ ياسىغان «XJ-170» تېپلىق تراكتور قاتارلىق 62 يېڭى مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى.

باۋ ژىبې

يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئەھۋالى

پاختىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش، ھوسۇلنى ھەر تەرەپلىمە ئاشۇرۇش بويىچە ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ يۈرۈشلەشكەن تېخنىكىسى بۇ تېخنىكىنى 33 مىڭ 300 گېكتار يەردە قوللىنىش پىلانلانغانىدى. ئەمەلىيەتتە 113 مىڭ 300 گېكتار يەردە قوللىنىلىپ، پىلان %356 ئورۇندالدى، ھەربىر گېكتار يەردىن ئېلىنغان ھوسۇل 1997 - يىلدىكىدىن 75 كىلوگرام كۆپ بولدى، بۇنى ئادەتتىكى ئۇسۇل بىلەن تېرىغاندىكىگە سېلىشتۇرغاندا بىر گېكتار يەردىن ئېلىنغان ھوسۇل 247.5 كىلوگرام كۆپ بولدى، يېڭىدىن كۆپەيگەن ساپ پاختا 29 مىڭ 370 تونناغا، يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 300 مىليون يۈەن (1998 - يىلدىكى تۆۋەنلىتىلگەن باھا) گە، تېجەلگەن تەننەرخ 22 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تۆر رايونىدىكى ئاساسىي ھالقىلارنىڭ ماشىنىلىشىش سەۋىيىسى مۇنداق بولدى: ماشىنا بىلەن تېرىش %100، ماشىنا بىلەن يەر تۈزلەش %96، ماشىنا بىلەن سۈلياۋ يوپۇق يېپىش %100 (ھەممىسى كەڭ ئىنلىك سۈلياۋ يوپۇق)، ماشىنا بىلەن تېرىش (پۈتۈنلەي يېرىم تۇجۇپىلەپ تېرىش) %100، خىمىيىۋى ئوغۇتنى ماشىنا بىلەن چوڭقۇر بېرىش %100، ماشىنا بىلەن ئۆسۈملۈك ئاسراش ۋە خىمىيىۋى ئۆسۈلدا تىزگىنلەش %80 بولدى.

ماشىنا بىلەن توجۇپىلەپ، يېرىم توجۇپىلەپ تېرىش تېخنىكىسى بۇ تېخنىكا 890 مىڭ 800 گېكتار يەردە قوللىنىلىپ، پىلان 120% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە بۇغداي 247 مىڭ گېكتار، كېۋەز 418 مىڭ 800 گېكتار، كۆممىقوناق 191 مىڭ 700 گېكتار، باشقا زىرائەتلەر 33 مىڭ 300 گېكتار. بۇغدايىنى توجۇپىلەپ تېرىش سېپىلكىسى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش سېپىلكىسى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناقنى ئۇۋلاپ تېرىش سېپىلكىسى قاتارلىق ماشىنا - سايمانلار 30 مىڭ ئەتراپىدا سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن ھەرخىل ماشىنا - سايمان 4200. بۇ تېخنىكىنى قوللىنىش ئارقىلىق ئونتۇزا ھېساب بىلەن ھەر مو يەردىن 2 — 3 كىلوگرام چىگىت، 1.5 — 2 كىلوگرام كۆممىقوناق، 5 — 10 كىلوگرام بۇغداي تېجەپ قېلىندى، ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ ھوسۇلى 10% تىن كۆپرەك ئاشتى، 300 مىليون يۈەندىن كۆپرەك دەسمايە تېجىلىپ، ئۇنۇم ئاشتى. بۇ تېخنىكا تۇنجى 1998 - يىل 11 - ئايدا يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

خىمىيىۋى ئوغۇتنى ماشىنا بىلەن چوڭقۇر بېرىش تېخنىكىسى 1 مىليون 349 مىڭ 900 گېكتار يەرگە خىمىيىۋى ئوغۇت ماشىنا بىلەن چوڭقۇر بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بۇغداي 563 مىڭ گېكتار، كۆممىقوناق 274 مىڭ 500 گېكتار، كېۋەز 452 مىڭ 400 گېكتار، باشقا زىرائەتلەر 60 مىڭ گېكتار. بۇنىڭ بىلەن خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ ئىشلىتىلىنىش نىسبىتى 15% — 10% ئۆستى. ئونتۇزا ھېساب بىلەن ھەر بىر گېكتار يەردىن 75 كىلوگرام ساپ پاختا، 450 كىلوگرام كۆممىقوناق، 300 كىلوگرام بۇغداي كۆپ ئېلىندى. دېمەك، 168 مىڭ 520 تونىنا بۇغداي، 123 مىڭ 351 تونىنا كۆممىقوناق، 38 مىڭ 340 تونىنا پاختا كۆپ ئېلىندى، بۇ 3 خىل زىرائەتتىن دەسمايە تېجەش، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش بويىچە يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 500 مىليون يۈەنگە يەتتى.

قۇرغاق يەرگە زىرائەت تېرىش مەشغۇلاتىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ۋە سۈنى تېجەپ سۇغىرىش تېخنىكىسى يېڭىچە ماشىنا - سايمانلارنى كىرگۈزۈش، سىناق قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئىشلىتىش ئارقىلىق، يەرنى چوڭقۇر ھەيدەش، چوڭقۇر يۇمشىتىش، شاخ - شۇمبىلارنى ئېتىزغاباستۇرۇش، سۈلياۋ يوپۇق يېپىش، تەك ئېگىزلىك سىزىقى بويىچە چۇنەكلەپ تېرىش، قاتتىق چىگىداش، ئاز مىقداردا پۈركۈپ سۇغىرىش قاتارلىقلارنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكا تەدبىرلىرىنى ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي، سانجى قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلار 234 مىڭ 700 گېكتار يەردە قوللاندى، ھوسۇل ئونتۇزا ھېساب بىلەن 20% ئاشتى.

دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ شاخ - شۇمبىلىرىدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى 9 مىليون 8000 تونىنا شاخ - شۇمبا بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 مىليون 801 مىڭ تونىنا يەم - خەشەك سىلوسلاندى، 207 مىڭ تونىنا مىكرو ئورگانىزم ئارقىلىق ئېچىتىلغان يەم - خەشەك تەييارلاندى، 6 مىليون تونىنا شاخ - شۇمبا توغرالدى.

ئۇنىڭدىن باشقا سۈلياۋ يوپۇقنى تەكشى يېپىپ چۇنەكلەپ تېرىش تېخنىكىسى 25 مىڭ 300 گېكتار، ماشىنا ئارقىلىق كەك ئەلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش تېخنىكىسى 401 مىڭ 200 گېكتار، تونىلىق ئاشلىق ئېتىزلىرىنى ماشىنىلاشتۇرۇش، يۇرۇشلەشتۇرۇش تېخنىكىسى 158 مىڭ 300 گېكتار، ماشىنا ئارقىلىق سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش تېخنىكىسى 146 مىڭ 900 گېكتار يەردە كېڭەيتىلدى، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ھەر تەرەپتىن يۇمشىتىش، كۆكتات لاپاسلىرىنى ياساشنى ماشىنىلاشتۇرۇش، سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يىغىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش قاتارلىق دېھقانچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇشتىكى ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلار كىرگۈزۈلدى، تەجرىبە قىلىندى ۋە ئۇلگە كۆرسىتىلدى.

جو لىگىتۇ

يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش پەن - تېخنىكىسىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشقا دائىر 21 تۈر يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى ۋە ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا پىلانىغا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 3 تۈر تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى. بىر تۈر باھالاش سىنىقىدىن ئۆتتى، 2 تۈرلۈك مۇۋەپپەقىيەت يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، 15 تۈرلۈك مۇۋەپپەقىيەت ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش جەھەتتىكى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش جەھەتتىكى تەكشۈرۈپ باھالىشىدىن ئۆتتى.

«پاختىنىڭ ئونۇمىنى ئاشۇرۇش بويىچە ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى ھەر تەرەپلىمە يېتىشتۇرۇش» تىن ئىبارەت مول ھوسۇل پىلانى ش ئۇ ئا ر مول ھوسۇل پىلانى ئىشخانىسىنىڭ

باھالاپ، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى؛ «خىمىيىۋى ئوغۇتنى ماشىنا ئارقىلىق چوڭقۇر بېرىش تېخنىكىسى» ۋە «بۇغداينىڭ دېنىنى ئايرىپ، غولىنى يۇمشىتىش ماشىنىسىنى ياساش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش» ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەشكىللىگەن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش ماشىنىسى باھالاش سىنىقىدىن ئۆتتى.

«ZBMJ—4A تىپلىق كەلگە ئەلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىش سېيالكىسى» تۇرىدىكى مۇۋەپپەقىيەت يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، «ئىلى ۋىلايىتىدە يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېخنىكىسى بويىچە ئۆلگە رايون قۇرۇش» تۇرىدىكى مۇۋەپپەقىيەت يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ «شىنجاڭ يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئۇچۇر توري قۇرۇلۇشى» تورى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، «كۆممىقوناقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى» قاتارلىق 3 تۈردىكى مۇۋەپپەقىيەت 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 5 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 6 تۈر 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

لۇ دۇڭ

سۇچىلىق

سۇچىلىق - سۇ ئېلېكتر ئىشلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ سۇچىلىق - سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشىغا 2 مىليارد 903 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1 مىليارد 84 مىليون يۈەن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سالغىنى 889 مىليون يۈەن، ئاپتونوم رايون سالغىنى 229 مىليون يۈەن، ئۇلايەت، ناھىيىلەر تەييارلىغىنى 646 مىليون يۈەن، ئامما توپلىغىنى 1 مىليارد 41 مىليون يۈەن، ئېلىنغان قەرز 98 مىليون يۈەن. سۇچىلىق - سۇ ئېلېكتر ئاساسي قۇرۇلۇشىدا 87 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىمگىزا سۇ ئامبىرى، يۇقارقى مىگئۆۋي ئېلېكتر ئىستانسىسى، شياكۇ سۇ ئامبىرى، يۇشۇگۇ سۇ ئامبىرى قاتارلىق 36 تۈرنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى، يېڭىساق ئېلېكتر ئىستانسىسى قاتارلىق بىر تۈركۈم سۇچىلىق - سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشلىرى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. سۇچىلىق ئۇلۇغئاتا تۈگۈنى قۇرۇلۇشىغا 405 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغاندى، 281 مىليون يۈەن مەبلەغ ئەقلەشتى، بۇ قۇرۇلۇشقا 340 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 4 مىليون 430 مىڭ كۇب مېتىرلىق توپا - تاش قۇرۇلۇشى، 66 مىڭ كۇب مېتىرلىق بېتون قۇرۇلۇشى، 1538 تونىا مېتال قۇرۇلما پۈتكۈزۈلدى. 8 - ئايدا تاقاق چۈشۈرۈلۈپ سۇ قاچىلىنىپ، مۇددەتتىن بۇرۇن مەنپەئەت ئېلىندى، ھازىر قاچىلانغان سۇ 16 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىپ، ئۇنۇمىنى جارى قىلدۇرۇشقا باشلىدى؛ شىمالىي شىنجاڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا 470 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغاندى، 361 مىليون يۈەنى ئەقلەشتى، بۇ قۇرۇلۇشقا 465 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 18 مىليون 690 مىڭ كۇب مېتىرلىق توپا - تاش قۇرۇلۇشى، 140 مىڭ كۇب مېتىرلىق بېتون قۇرۇلۇشى تاماملاندى. قىزىل سۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشىدا قىزىل سۇ ئامبىرى باشقۇرۇش ئىدارىسى قۇرۇلدى، 10 - ئايدا سۇچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە پۈتكەن بۇ قۇرۇلۇش تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى، قۇرۇلۇش ئىلا دەرىجىلىك بولۇپ باھالاندى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە سۇ ئامبىرى 472 گە، سۇ سىغىمچانلىقى 667 مىليون كۇب مېتىرغا، ماشىنىلاشقان قۇدۇق 34 مىڭغا، سۇچىلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ يىللىق سۇ بىلەن تەمىنلەش مىقدارى 44 مىليارد 190 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىپ، 8 مىليون 792 مىڭ 700 ئادەم، 25 مىليون 55 مىڭ 200 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل بولدى. غول ئۇستەلگە، تارماق ئۇستەلگە ئوق ئېرىق ۋە سۇغىرىش ئېرىقىدىن ئىبارەت 4 دەرىجىلىك سۇ سىغىمى ئېرىق - ئۇستەڭنىڭ ئۇزۇنلۇقى 91 مىڭ 900 كىلومېتىرغا يەتتى.

شاگ ژېن

يەرلىك ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى يېزىلىرى ئېلېكترلەشكەن 18 ناھىيە بەرپا قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلغان ھالدا يەرلىك ئېلېكتر قۇۋۋىتى قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنى باشقۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتتى، يېڭىدىن كۈچەيتىلگەن گېنېراتور سىغىمچانلىقى 50 مىڭ كىلوۋاتقا يەتتى، 950 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى ۋە تۆۋەن بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، شۇنىڭ بىلەن گېنېراتور سىغىمچانلىقى 1 مىليون 140 مىڭ كىلوۋاتقا، يىللىق توك تارقىتىش مىقدارى 3 مىليارد 500 مىليون كىلوۋات سائەتكە يەتكۈزۈلۈپ، توكى يوق 8 يېزا، 52 كەنت، 17 مىڭ 400 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچىنىڭ توك ئىشلىتىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. يەرلىكنىڭ 46 ئېلېكتر قۇۋۋىتى كارخانىسى توك بىلەن تەمىنلەش تىجارىتى

قىلىدىغان رايونلارنى ئايرىش خىزمىتى تاماملاندى. شامال كۈچىدىن پايدىلىنىپ توك ھاسىل قىلىشتا يېڭى تەرەققىياتلار بولدى. 600 كىلوۋاتلىق شامال كۈچى گېنېراتورىنى دۆلىتىمىزدە ئىشلەپچىقىرىشتا يېڭى بۆسۈش بارلىققا كەلدى.

شالۇ ژېن

سۇچىلىق تۈرلىرىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق خىزمەتلىرىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە شىمالىي شىنجاڭدىكى دەريالارنىڭ سۇ بايلىقىنى ئېچىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، ئاپتونوم رايونىمىز سۇچىلىق ئومۇمىي پىلانى بويلىغا قويۇلۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە سۇ، تۇپراقنى ساقلاش ئومۇمىي پىلانى پروگراممىسى ۋە پوپونا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى تۇرغۇزۇلۇشنىڭ تەكلىپنامىسى تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئومۇمىي پىلانى ۋە 6 ۋىلايەت (ئوبلاست)، 20 ناھىيە (شەھەر) نىڭ يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئومۇمىي پىلانى پۈتتى. زەرەپشان دەريالىق، ئىلى دەريالىق ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىرىنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش پىلانى، تۇرپان شەھەرلىكى 5 دەريا ھەۋزىسىنى پىلانلاش دوكلاتى، توقسۇن ناھىيىسىدىكى 2 دەريا ھەۋزىسىنى پىلانلاش پروگراممىسى، دىنار دەريالىق ھەۋزىسىنى پىلانلاش قاتارلىقلار تەكشۈرۈلدى.

شالۇ ژېن

سۇ ئىنشائاتلىرىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سۇ ئىنشائاتى ۋە سۇ باشقۇرۇش تارماقلىرى 1998 - يىلى قۇرۇلۇشنى ۋە مۇغدىرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھازىر بار قۇرۇلۇشلارنىڭ ئۈنۈمىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئادەتتىكى سۇ تېجەپ مۇغدىرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، مۇغدىرىش نورمىسىنى تىرىشىپ تۆۋەنلىتىپ، ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولغان يىلدىمۇ دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ ۋاقتىدا، مۇۋاپىق مۇغدىرلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە مۇغدىرىش كۆلىمى 3 مىليون 727 مىڭ گېكتارغا، يىللىق سۇ باشلاش مىقدارى 45 مىليارد 730 مىليون كۇب مېتىرغا، مۇغدىرلىغان يەر 18 مىليون 223 مىڭ گېكتار (قېتىم) غا، ھەر گېكتار يەرنى مۇغدىرىشقا كەتكەن سۇ 12 مىڭ 270 كۇب مېتىرغا، سۇلياۋ يوپۇق ئارقىلىق نەملىك ساقلانغان كۆلەم 1 مىليون 277 مىڭ گېكتارغا، سۇلياۋ يوپۇق ئۇستىدىن مۇغدىرلىغان كۆلەم 651 مىڭ گېكتارغا، چۆنەكلەپ، تاختىلاپ مۇغدىرلىغان كۆلەم 2 مىليون 598 مىڭ گېكتارغا، ئەتىيازدا سۇ ئامبارلىرىدا ساقلانغان سۇ 4 مىليارد 370 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 20 دەچچە نۇقتىلىق خەتەرلىك سۇ ئامبىرى ۋە بىر قىسىم ئۆستەڭلەر ئەق مەيدانىدا تەكشۈرۈلدى. 10 نەچچە خەتەرلىك سۇ ئامبىرىنىڭ خەتىرىنى تۈگىتىپ، مۇستەھكەملەش لايىھىسى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى ھەم مۇستەھكەملەش قۇرۇلۇشى داۋامىدا ئەملىي يېڭى تېخنىكا، يېڭى ماتېرىياللار ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، قۇرۇلۇشنىڭ باھاسى تۆۋەنلىتىلدى ۋە قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىندى.

1998 - يىلى جايلاردا سۇنىڭ باھاسى ئومۇمىيۈزلۈك تەڭشەلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان بىر كۇب مېتىر سۇنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى 31.75 لى بولدى، بۇ، سۇ بىلەن تەمىنلەش تەننەرخىنىڭ %70گە توغرا كېلىدۇ. نازارەتكە بۇاسىتە قاراشلىق 5 ئېغىن باشقۇرۇش باشقارمىسى، بايىنغولىن، قىزىلسۇ، بورتالا ئوبلاستلىرىدىكى يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىدىغان سۇنىڭ باھاسى تەننەرخ باھاسىغا يەتتى؛ ئۈرۈمچى، ئىلى، قۇمۇل، ئاقسۇ، خوتەنلەردە يېزائىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان سۇنىڭ باھاسى تەننەرخىنىڭ %70دىن ئاشتى؛ تۈرپاندا سۇ باھاسى تەننەرخىنىڭ %60دىن ئاشتى؛ سانجى، ئالتايلاردا %50گە يەتتى. قەشقەر ۋىلايىتىدە تەننەرخىنىڭ %35گە يەتتى.

شالۇ ژېن

سۇ مەمۇرىيىتى ۋە سۇ بايلىقىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ھەرقايسى جايلىرىدا دۇنيا سۇ كۈنى، جۇڭگو سۇ ھەپتىلىكى ۋە «سۇ قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 10 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى قانات يايدۇرۇلۇپ، «سۇ قانۇنى»، «سۇ - تۇپراقنى قوغداش قانۇنى»، «كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قانۇنى» قاتارلىقلار كەڭ تەشۋىق قىلىندى؛ «ئاپتونوم رايونىمىز سۇ باھاسىنى بېكىتىش، سۇ ھەققىنى ھېسابلاپ ئېلىش ۋە ئۇنى باشقۇرۇشتا قوللىنىلىدىغان چارىسى»، «ئاپتونوم رايونىمىز كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قانۇنى»نى يولغا قويۇش تۇغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمىسى»، «ئاپتونوم رايونىمىز سۇچىلىق كەسىپىگە دائىر سىياسەتلەرنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» تۈزۈلۈپ، سۇچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنى باشقۇرۇشنىڭ بىر يۈرۈش قېلىپلاشقان ھۆججەتلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ سۇ ئېلىش ئىجازىتىنى يىللىق تەكشۈرۈش، سۇنى پىلانلىق، تېجەپ ئىشلىتىش، سۇ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش خىزمىتى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى، يېڭىدىن ئۈزگەرتىپ ۋە

كېڭەيتىپ قۇرۇلىدىغان سۇ ئېلىش تۇرلىرى قاتتىق تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى، قۇدۇق قېزىشنى ئىجازەتلىك باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تارقىتىلغان سۇ ئېلىش ئىجازەتنامىسى 20 مىڭ 197 پۈرۈش بولۇپ، ئېلىشقا تەستىقلانغان سۇ مىقدارى 23 مىليارد 853 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن تارقىتىلغان سۇ ئېلىش ئىجازەتنامىسى 1835 پۈرۈش، يېڭىدىن ئېلىشقا تەستىقلانغان سۇ مىقدارى 7 مىليارد 25 مىليون كۇب مېتىر. سۇ مەنبەسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «شىنجاڭنىڭ سۇ بايلىقى ئاخباراتى» پۈتتۈرۈلدى. سۇ بايلىقى ھەققى قانۇنلۇق رەسمىيەت ھەلقىلىنى يېغىش كۆچەيتىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 11 مىليون يۈەن سۇ بايلىقى ھەققى يىغىلدى. سۇ مەمۇرىيىتى ئۇستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى، 3 - نۆۋەتلىك سۇ مەمۇرىيىتى ئۇستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلغۇچىلارنى ئىش ئورنى بويىچە تەربىيىلەش ۋە كېيىنكى نۆۋەتلىك ۋەزىپىگە تەيىنلەش خىزمىتى ئايلاشتى، ئاپتونوم رايون بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسىدىن 1200 ى تارقىتىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى تۇدۇڭخابا دەريالىق قانارلىق 5 بىۋاستە قاراشلىق دەريا باشقارمىسىدا سۇ مەمۇرىيىتى ئۇستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش شۆبە ئەترىتى قۇرۇش تەستىقلاندى، تۇدۇڭخابا، ماناس دەريالىرى، قۇمۇل ئېلايتى، ساۋەن ناھىيىسىدە باشلامچىلىق بىلەن سۇ مەمۇرىيىتى ئۇستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىش ئەترىتى قۇرۇلدى. سۇ بايلىقىغا، سۇ - تۆپراقنى ساقلاشقا ۋە سۇ قۇرۇلۇشىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشتەك قانۇنغا خىلاپ دېلودىن 279 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، دېلونىڭ ئاياغلىشىش نىسبىتى 88.4% بولدى، سۇ ئىشلىرى ماجىراسىدىن 18 ى ھەل قىلىندى.

شالۇ ژېن

كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاۋا كىلىماتى نورمالسىز بولدى، ھاۋا سەل ئىسسىق، ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى، جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدا كەلكۈن ۋە قۇرغاقچىلىق ئاپەتلىرى گىرەلىشىپ كەتتى، قىسمەن جايلاردا قاتتىق يامغۇر يېغىپ، كەلكۈن كۆپ كېلىپ، ئېغىر ئاپەت بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 13 ئېلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ 14 ناھىيە (شەھەر) سى كۆلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى. ئەتىيازدا جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ئېلايەت، ئوبلاستنىڭ 14 ناھىيە، شەھەرنىڭ قۇرغاقچىلىق بولدى. كەلكۈن ۋە قۇرغاقچىلىقنىڭ كەلتۈرگەن زىيىنى 1 مىليارد 343 مىليون يۈەنگە، بۇنىڭ ئىچىدە كەلكۈن كەلتۈرگەن زىيان 1 مىليارد 311 مىليون يۈەنگە يەتتى. سۇچىلىقتىكى زىيان 314 مىليون يۈەنگە يەتتى، 406 مىڭ ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 67 ئادەم ئۆلدى؛ 127 مىڭ گېكتاردىن كۆپرەك يەردىكى زىرائەت قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە ئۇچرىدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپەت شەكىللەنگەن كۆلەم 44 مىڭ گېكتار، ھوسۇل چىقمىغان يەر 2773.3 گېكتار، ئىقتىسادىي زىيان 32 مىليون يۈەنگە يەتتى.

كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون شىخو شەھىرىدە شىمالىي شىنجاڭ بويىچە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى يېغىنى ئېچىپ، ئەتىيازلىق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى، ماددىي ئەشيالارنى مۇددەتتىن بۇرۇن تەقلەپ قويدى. ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە مەسئۇل مەمۇرىي باشلىقلىرى ۋە مۇھىم سۇ ئامبىرى، شەھەر، خەتەرلىك سۇ ئامبىرى، نۇقتىلىق ئۇستەڭلەرنىڭ مەسئۇللىرىنىڭ ئىسىملىكى ئېلان قىلىندى، جايلار جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرۇشنىڭ تەييارلىق لايىھىسىنى ئەستايىدىل تۈزۈپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش قوشۇننىنى ئەملىيلەشتۈردى، خەتەردىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرىنى يېتەرلىك ئەملىدى، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش مەزگىلىدە 24 سائەت نۆۋەتچىلىك قىلىش تۈزۈمىنى قاتتىق يولغا قويدى. مېتېئورولوگىيە، گىدرولوگىيە تارماقلىرى يامغۇر ۋە سۇ ئەھۋالىغا ئائىت ئۇچۇرلارنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ، ئىلمىي تەدبىر كۆرۈشنى ئىشەنچلىك ئاساس بىلەن تەمىنلىدى. كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئامما سەپەرۋەر قىلىپ، پۈتۈن كۈچى بىلەن كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇپ، كەلكۈن ئاپىتىنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈردى. ھازىر بار بولغان سۇچىلىق قۇرۇلۇش مۇئەسسەسىلىرىنىڭ رولى تولۇق جارى قىلدۇرۇلۇپ، 5 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش خىزمىتى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىدىكى ئەتىيازلىق قۇرغاقچىلىق ئەھۋالىغا يۈكسەك ئېتىبار بەردى، 4 - ئاينىڭ ئېشىدا كورلا شەھىرىدە جەنۇبىي، شەرقىي شىنجاڭ بويىچە قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش خىزمىتى يېغىنى ئېچىلىپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، تۇرلۇك تەدبىرلەر ئەملىيلەشتۈرۈلدى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش خىزمىتىدە مەمۇرىي باشلىق مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلدى. ھەر دەرىجىلىك سۇچىلىق تارماقلىرى

قۇرۇلۇش ۋە سۈغىرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، قىشلىق سۇ ساقلاش ۋە قىشلىق سۈغىرىشنى چاك تۇتۇپ، ئەتىيازلىق سۈغىرىشنى ئىلگىرى سۈردى، دەريا، قۇدۇق، سۇ ئامبارلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، قۇدۇق قېزىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، يەر ئاستى سۈيىدىن زور كۆچ بىلەن پايدىلاندى. خوتەن ۋىلايىتى ئېتىزدا سۇ تېجەش تەدبىرىنى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتىپ، سۈغىرىش سۈپىتىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈردى؛ قەشقەر ۋىلايىتى 64 مىليون 250 مىك يۆن مەبلەغ تەييارلاپ، «مىك قۇدۇق» قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى؛ مورى، بورتالا، قۇمۇل، پوسكام، تۇرپان قاتارلىق ناھىيە (شەھەر) لەر ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، پۈركۈپ سۈغىرىش، تامچىلىتىپ سۈغىرىش، سىڭدۈرۈپ سۈغىرىش قاتارلىق سۇ تېجەش يېڭى تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتىپ، سۇ تېجەش - قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جايلاردا ئادەتتىكى سۇ تېجەپ سۈغىرىش تېخنىكىسى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلۇپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش مۇلازىمىتى قوشۇنىنىڭ رولى تولۇق جارى قىلدۇرۇلدى. قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشقا 37 مىليون 770 مىك يۆن مەبلەغ سېلىنىپ، 11 مىك 500 قۇدۇق قېزىلىپ، 226 مىك 700 گېكتار يەر سۈغىرىلىپ، 54 مىك 200 ئادەم، 250 مىك تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىملىك سۈيى ۋاقتىنچە ھەل قىلىندى، 124 مىليون يۆنلۈك ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

شالاڭ ژېن

ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليارد 932 مىليون يۆن مەبلەغ سېلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ئاشتى. ئامما 96 مىليون 70 مىك ئىش كۈنى ئەمگەك قىلدى، بۇنىڭ بىلەن 258 مىليون كۈب مېتىر توپا - تاش قۇرۇلۇشى ئورۇندالدى، يېڭىدىن 9356 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 4217 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 114 مىك گېكتار ئوتتۇرا - تۆۋەن سوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، يېڭىدىن 99 مىك 500 گېكتار سۈغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 282 مىك گېكتار يەرنىڭ سۈغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 10 مىك 300 گېكتار يەردە يۇقىرى، يېڭى سۇ تېجەش تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، بىر يىلدا 800 مىليون كۈب مېتىر سۇ تېجەلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت دەرىجىلىك سۇنى تېجەپ، ھوسۇللىنى ئاشۇرىدىغان 15 نۇقتىلىق ناھىيە قەرز پۇلدىن پائال پايدىلىنىپ، كۆپ تەرەپتىن مەبلەغ يۇرۇشتۇرۇپ، پۈركۈپ سۈغىرىش، تامچىلىتىپ سۈغىرىش قاتارلىق ئۈنۈملۈك سۇ تېجەپ سۈغىرىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارىدى، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىياتى ياخشى بولۇپ، ئۈنۈملۈك رول ئويناندى.

1998 - يىلى «تەكلىماكان لوكۇمىسى» بويىچە چولاق باھالاش يىلى بولغاچقا، ئاپتونوم رايون 13 ۋىلايەت، ئوبلاست، 44 ناھىيە، شەھەرگە 3 خىزمەت گۇرۇپپىسىنى تەكشۈرۈپ باھالاشقا ئەۋەتتى ھەم قۇمۇل شەھىرىدە باھالاشنى خۇلاسىلەش يىغىنى ئاچتى. چىرا، پوسكام، بۈگۈر، قۇمۇل، ساۋەن، بورتالا، مورى قاتارلىق 7 ناھىيە، شەھەر 1 - دەرىجىلىك، غۇلجا، تۇرپان، كېرىيە قاتارلىق 15 ناھىيە، شەھەر 2 - دەرىجىلىك، شىخو، فۇكاڭ، ئۈلۈغچات قاتارلىق 22 ناھىيە، شەھەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 1996 — 1998 - يىلغىچە 5 مىليارد 517 مىليون يۆن مەبلەغ سېلىنىپ، 267 مىليون ئىش كۈنى ئەمگەك قىلىنىپ، 635 مىليون كۈب مېتىر توپا - تاش قۇرۇلۇشى ئورۇندالدى، يېڭىدىن 25 مىك 600 كىلومېتىر ئۈزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەك ياسالدى. 287 مىك گېكتار ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 8170 ماشىنىلاشقان - ئېلېكترلەشكەن قۇدۇق قېزىلدى، 26 مىك گېكتار يەر پۈركۈپ سۈغىرىلىدىغان، تامچىلىتىپ سۈغىرىلىدىغان تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئارقىلىق سۇ يەتكۈزۈلىدىغان قىلىندى، يېڭىدىن 25 مىك گېكتار سۈغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 727 مىك گېكتار يەرنىڭ سۈغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى.

شالاڭ ژېن

سۈنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 —2000 - يىلىغىچە بولغان سۈنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئومۇميۈزلۈك باشلاندى. 1998 - يىلى 146 مىليون يۆن مەبلەغ سېلىپ، 602 مىك 600 ئادەم، 2 مىليون 385 مىك 800 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ھەل قىلىش پىلانلانغاندى، يىل ئاخىرىغىچە 55 مىليون 990 مىك يۆن مەبلەغ نەقلەشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سالغان مەبلەغ 42 مىليون يۆن، ۋىلايەت، ناھىيىلەر ياندۇرۇلغان مەبلەغ 5 مىليون 540 مىك يۆن، ئامما توپلىغىنى 8 مىليون 400 مىك يۆن؛ 29 مىليون 800 مىك يۆن مەبلەغ سېلىنىپ، 34 سۇ زاۋۇتى قۇرۇلۇپ، ماشىنىلاشقان 55 قۇدۇق قېزىلىپ، 15 سۇ مۇنارى ياسىلىپ، 15 يۇقىرى گورىزونتلۇق كۆلچەك، 15 سۇ قاچىلاش كۆلچىكى ياسىلىپ، 583 كىلومېتىر تۇرۇبا يانتۇزۇلۇپ، 61 مىك 500 ئادەم ۋە 378 مىك تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل قىلىندى.

شالاڭ ژېن

سۇ - تۇپراقنى ساقلاش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز سۇ - تۇپراقنى ساقلاش خىزمىتى باشلاندى. جايلاردا سۇ - تۇپراقنى ساقلاشنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىك خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. قاپا ناھىيىسى، غۇلجا شەھىرى قاتارلىق 10 ناھىيە، شەھەر ۋە شىمىگو، تۆدۆڭخابا دەريالىق قاتارلىق 3 دەريا ھەۋزىسىدە سۇ - تۇپراقنى ساقلاشنى پىلانلاش خىزمىتى تاماملاندى. شىمالىي شىنجاڭنى سۇ بىلەن تەمىنلەش، ئۇلۇغئاتا، چاغانئوسۇ قاتارلىق 15 چوڭ سۇچىلىق، سۇ - ئېلېكتر قۇرۇلۇشىنىڭ سۇ - تۇپراقنى ساقلاش لايىھىسىنى تۈزۈش، تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملاندى، ئاپتونوم رايون بويىچە 100 كۆلدرات كىلومېتىر كۆلەمدىكى سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى تىزگىنلەندى.

شالۇ ژېن

سۇچىلىق پەن - تېخنىكىسى ۋە ماشىنىپ ئىشلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز سۇچىلىق تارماقلىرىدا «شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش جەھەتتىكى كۆتۈرۈش ئىقتىدارى ئۈستىدىكى تەتقىقات»، «تۈرۈبىسىز چۆكمە سۇ ناسوسى ئارقىلىق سۇنى كۆپەيتىپ، توكنى تېجەش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش»، «سۇ تېجەپ سۇغىرىش ئۇنۇمۇبرسال تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ۋە ئۇلگە رايونى قۇرۇش» قاتارلىق تۈرلەرنى تەتقىق قىلىش ۋە قوللىنىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. «قۇرغاق رايونلاردىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ پارلىنىشى ۋە سۇ چىقىرىۋېتىشنىڭ قانۇنىيىتى توغرىسىدىكى تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يوغانباش بىلىق بايلىقىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنى قوغداش تەدبىرى توغرىسىدىكى تەتقىقات» تېمىسى دۆلەتلىك سۇچىلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، «لاي، قۇملارنى ئۇنۇمۇبرسال بىر تەرەپ قىلىش تېخنىكىسىنىڭ قوللىنىلىشى»، «تۆدۆڭخابا ھەۋزىسىنى سۇ بىلەن تەمىنلەشنى باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى ۋە ئۇز ۋاقتىدا سۇ بىلەن تەمىنلەشنى تەكشۈرۈش - تىزگىنلەش توغرىسىدىكى تەتقىقات» قاتارلىق تېمىلار دۆلەتلىك سۇچىلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سۇچىلىق تارماقلىرى سۇچىلىق مېنىستېرلىكىنىڭ 100 مىڭلىغان سۇچىلىق پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ تېخنىكىسىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش تەلىپىگە ئاساسەن، تېخنىكىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇردى، ئۇلار ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، دېھقانلار ئامما‌سىغا يۆزلىنىپ، ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلارنى ئۆگەتتى، ئىلغار سۇ تېجەپ سۇغىرىش تېخنىكىسى، سۇ ۋە نەملىكنى ساقلاش تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى، سۇنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق كۆپەيتىش، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلەتتىپ، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش سالمىقىنى كۆچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىشى ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بەردى. تۇرلۇك ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى تاماملاندى، 780 نەچچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدى. يېزا - بازارلارنى سۇ بىلەن تەمىنلەش، سۇ قانۇنىنى ئىجرا قىلىش، ئېتىز - ئېرىقلاردا سۇ تېجەش تېخنىكىسى، سۇ - تۇپراقنى ساقلاش قانۇنلىقلار بويىچە 100 نەچچە قارار كۇرس ئېچىلىپ، 3000 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى.

شالۇ ژېن

تارىم ھەۋزىسى سۇچىلىق كومىتېتى قۇرۇلدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7 - ئايدا تارىم ھەۋزىسى سۇچىلىق كومىتېتى قۇرۇشنى تەستىقلىدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالۇ يۈنچۈەن مۇدىرلىققا، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شېۋۇك خۇيىيەن مۇئاۋىن مۇدىرلىققا تەينىلەندى. كومىتېتنىڭ قارىمىقىدا ئىجرائىيە كومىتېتى ۋە ئىجرائىيە كومىتېت ئىشخانىسى تەسىس قىلىنىدى. 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى كومىتېتنىڭ 1 - قېتىملىق يىغىنى ئېچىلىپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى تارىم ھەۋزىسى سۇچىلىق كومىتېتىنىڭ 5 يىللىق خىزمەت پىلانى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى تارىم ھەۋزىسى سۇچىلىق كومىتېتىنىڭ نىزامنامىسى» ۋە «شىنجاڭ تارىم ھەۋزىسىدىكى ھەرقايسى مەنبە ئېقىملارنىڭ يەر ئۈستى سىرغىما مىقدارى توغرىسىدىكى دوكلات» قاتارلىق ھۆججەتلەر مۇھاكىمە قىلىنىپ ماقۇللاندى. تارىم ھەۋزىسى سۇچىلىق كومىتېتىنىڭ قۇرۇلغانلىقى تارىم ھەۋزىسىدە سۇنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، قانۇن بويىچە تىزگىنلەش، قانۇن بويىچە سۇ ئىشلىتىشنى ئەملگە ئاشۇرۇش ۋە ئىقتىساد، ئىجتىمائىيەت، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سېلىپ بەردى.

شالۇ ژېن

يېزا - بازار كارخانىلىرى

يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار

كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى 24 مىليارد 556 مىليون يۈەنگە (بىگتۈەننىڭ يۇنىڭ سىرتىدا، تۆۋەندەمۇ شۇنداق) يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.09 ئاشتى؛ مەھسۇلات قىممىتى 24 مىليارد 574 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %3.43 ئاشتى، يۇنىڭ ئىچىدە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليارد 121 مىليون يۈەن بولۇپ، %0.24 تۆۋەنلىدى؛ قوشۇلما قىممەت 6 مىليارد 33 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %7.04 ئاشتى، يۇنىڭ ئىچىدە سانائەت قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 596 مىليون يۈەن بولۇپ، %3.75 تۆۋەنلىدى؛ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان باج 824 مىليون يۈەن بولۇپ، %2.12 ئازىيىپ كەتتى؛ باج تاپشۇرۇلغاندىن كېيىنكى ساپ پايدا 1 مىليارد 566 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %1.90 ئاشتى؛ تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ ئەسلى قىممىتى 9 مىليارد 243 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %4.96؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاشى 2 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %3.61 ئاشتى. كارخانا 269 مىڭ 48 گە يېتىپ، 17 مىڭ 645 ى ئازايدى؛ كەسىپكارلار 712 مىڭ 490 بولۇپ، 76 مىڭ 642 ئادەم ئازلىدى.

ېېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ قۇرۇلما نىسبىتىدە، ېېزا ئىگىلىك كارخانىسى 1053 بولۇپ، %0.39نى، كەسىپكارى 20 مىڭ 127 بولۇپ، %2.82 نى، تىجارەت كىرىمى 301 مىليون 440 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.23نى، مەھسۇلات قىممىتى 300 مىليون 610 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.22 نى، قوشۇلما قىممىتى 77 مىليون 880 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.29 نى ئىگىلىدى؛ سانائەت كارخانىسى 50 مىڭ 172 بولۇپ، %18.65 نى، كەسىپكارى 252 مىڭ 639 بولۇپ، %35.46 نى، تىجارەت كىرىمى 10 مىليارد 868 مىليون 20 مىڭ يۈەن بولۇپ، %44.26 نى، مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليارد 120 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولۇپ، %45.25 نى، قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 595 مىليون 830 مىڭ يۈەن بولۇپ، %43.03 نى ئىگىلىدى؛ قۇرۇلۇش قىلىش كارخانىسى 5359 بولۇپ، %1.99 نى، كەسىپكارى 79 مىڭ 703 بولۇپ، %11.19 نى، تىجارەت كىرىمى 2 مىليارد 917 مىليون 160 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.88 نى، مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 872 مىليون 780 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.69 نى، قوشۇلما قىممىتى 672 مىليون 360 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.15 نى ئىگىلىدى؛ قاتناش - تىرانسپورت كارخانىسى 71 مىڭ 930 بولۇپ، %26.74 نى، كەسىپكارى 94 مىڭ 792 بولۇپ، %13.30 نى، تىجارەت كىرىمى 3 مىليارد 808 مىليون 210 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.51نى، مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 817 مىليون 190 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.53 نى، قوشۇلما قىممىتى 944 مىليون 230 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.65 نى ئىگىلىدى؛ توپ ۋە پارچە ساتىدىغان سودا كارخانىسى 78 مىڭ 59 بولۇپ، %29.01 نى، كەسىپكارى 129 مىڭ 923 بولۇپ، %18.24 نى، تىجارەت كىرىمى 3 مىليارد 805 مىليون 610 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.50 نى، مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 632 مىليون 480 مىڭ يۈەن بولۇپ، %14.78 نى، قوشۇلما قىممىتى 974 مىليون 850 مىڭ يۈەن بولۇپ، %16.16 نى ئىگىلىدى؛ ساياھەتچىلىك، يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمەتچىلىك كەسىپىدىكى ئورۇن 52 مىڭ 896 بولۇپ، %19.66 نى، كەسىپكارى 116 مىڭ 64 بولۇپ، %16.29 نى، تىجارەت كىرىمى 2 مىليارد 477 مىليون 700 مىڭ يۈەن بولۇپ، %10.09نى، مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 425 مىليون 220 مىڭ يۈەن بولۇپ، %9.78 نى، قوشۇلما قىممىتى 668 مىليون 200 مىڭ يۈەن بولۇپ، %11.08 نى ئىگىلىدى؛ باشقا كارخانا 9579 بولۇپ، %3.56 نى، كەسىپكارى 19 مىڭ 242 بولۇپ، %2.70 نى، تىجارەت كىرىمى 378 مىليون 150 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.54 نى، مەھسۇلات قىممىتى 404 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.65 نى، قوشۇلما قىممىتى 99 مىليون 370 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.65 نى ئىگىلىدى.

كۆپرەك ئاشقان ئاساسلىق مەھسۇلاتلار تۆۋەندىكىلەر: مۇ يېغى 146 مىڭ 500 تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %93.78؛ سۇت ياسالمىلىرى 36 مىليون 670 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، %55.24؛ رەخت 29 مىليون 87 مىڭ 700 مېتىرغا يېتىپ، %62.46؛ كىيىم - كېچەك 3 مىليون 546 مىڭ 600 قۇرغا يېتىپ، %67.01؛ سېمونت - بېتون قۇيۇلما 803 مىڭ 200 كۇب مېتىرغا يېتىپ، %44.05؛ خىش 6 مىليارد 159 مىليون دانىگە يېتىپ، %33.40؛ ئوتتۇرا، كىچىك دېھقانچىلىق سايمىنى 461 مىڭ 500 گە يېتىپ، %143.54 ئاشتى. كۆپرەك تۆۋەنلىگەن مەھسۇلاتلار تۆۋەندىكىلەر: گۈڭگۇرتلۇك ئىشقار 179 مىڭ 200 تونا بولۇپ، %41.30؛ كونىرۇا 8900 تونا بولۇپ، %89.65؛ يىپەك 110 تونا بولۇپ، %45.97؛ فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەندىكە 34 مىڭ 100 تونا بولۇپ، %37.20؛ تارقىتىلغان توك 118 مىليون كىلوۋات سائەت بولۇپ، %36.90 تۆۋەنلىدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ېېزا - بازار كارخانىلىرى تەرەققىياتنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكلىرى:

1. مۇلۇك ھوقۇقى تۈزۈمى يادرو قىلىنغان تۇرلۇك ئىگىلاھاتلار تىك لىنىيە بويىچە چوڭقۇرلىشىشقا قاراپ تەرەققىي قىلدى. ېېزا ۋە كەنت دەرىجىلىك كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى 1659 كارخانا تۇرلۇك شەكىلدىكى ئىگىلاھاتلارنى يولغا قويدى،

بۇنىڭ ئىچىدە چەكلىك پاي شىركىتى ۋە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 120، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكىسى 254، ئىجارىگە ئېلىپ باشقۇرۇلغىنى 136، ھۆددىگە ئېلىپ باشقۇرۇلغىنى 509، كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىلغىنى 169، قوشۇۋېتىلگىنى 119 (قوشۇۋېتىلگەن، سېتىۋېلىنغان 39 دۆلەت كارخانىسى ۋە شەھەر - بازاردىكى كوللېكتىپ كارخانىلار شۇنىڭ ئىچىدە). ئىش ئورنىدىن قالغان 1439 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، ھەرخىل كۆلەمدىكى بىر تۈركۈم كارخانا گۈرۈھى قۇرۇلدى. لوپنۇر پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى ۋە كورلا پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى بىرلىشىپ شىنجاڭ لوپنۇر توقۇمىچىلىق(گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى بىلەن دۆلەت كارخانىلىرى ئىچىدىكى «كۆچلۈكلەر بىلەن كۆچلۈكلەر بىرلىشىش»نى ئەمەلىي ھەرىكەت باسقۇچىغا ئېلىپ كىردى.

2. تۈزۈلمىنى تەڭشەش سالمىقى يەنمۇ كۆچەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق بىرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشقا كۈچ خىل شەكىل ئارقىلىق پائال قاتناشتى. خام ئەشيا بازىسى قۇرۇش ئىشى كۆچەيتىلدى. يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش، ئوبوروت قىلىش ساھەسىدە بىر تۈركۈم باشلامچى كارخانا بارلىققا كېلىپ، بازار رىقابىتى ئىقتىدارى ئۈزلۈكسىز كۈچەيدى. كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى يېنىك سانائەت ئىچىدە، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى خام ئەشيا قىلىدىغان يېنىك سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 21 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى يېنىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 82.76% نى ئىگىلىدى. يېزا - بازار كارخانىلىرى يەنە نېفىت بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى، 91 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان يەنجى قارامەشۇت رومال چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ پولىسېرۇپلىن ئىنچىكە تالالىق دېنىرلىق مەشۇت ئىشلەش تۈرىدە قۇرۇلۇش باشلاندى.

3. تۈر قۇرۇلۇشلىرى يەنىلا ئىلگىرىلىدى. ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىدىن 307 سى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن قۇرۇلغىنى 205، كېڭەيتىپ قۇرۇلغىنى 19، تېخنىكىسى ئۆزگەرتىلگىنى 52، داۋاملاشتۇرۇلغىنى 31، سېلىنغان مەبلەغ 690 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە تۈراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 502 مىليون يۈەن. تۈراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىشتا، ئۆزلىرى تەييارلىغان مەبلەغ قەرز پۇلدىن كۆپ بولۇشتەك ئەھۋال تۇنجى قېتىم كۆرۈلدى.

4. كارخانا باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، كارخانىنى پەن - ماۋارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت تەرەققىيات يولىدا مېڭىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىچىدە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ ئومۇميۈزلۈك سۈپەت باشقۇرۇش ئۆلچىمىگە يەتكەن كارخانا 93، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇميۈزلۈك سۈپەت باشقۇرۇش ئۆلچىمىگە يەتكەن كارخانا 56 بولدى. مۇنەۋۋەر QS گۇرۇپپىسىدىن 25 ى كۆپەيىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا - بازار كارخانىلىرىدىكى مۇنەۋۋەر QS گۇرۇپپىسى 474 كە يەتتى. 3000 دىن ئارتۇق ھەر خىل خادىم(قېتىم) تەربىيىلەندى، 26 پەن - تېخنىكا تۈرى كېڭەيتىلدى.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسو

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا - بازار كارخانىلىرى خىزمىتى يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 5 — 7 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، يىغىنغا ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيە(شەھەر) لەرنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزا ئىقتىساد خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇنۇملۇرسال تارماقلىرى، يېزا ئىگىلىك سىستېمىسى ۋە يېزا ئىگىلىكىگە چېتىلىدىغان تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە(شەھەر)، بىڭتۈەننىڭ شى، ئىدارىلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىدىن بولۇپ، 309 ئادەم قاتناشتى.

يىغىندا ئىلھامات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى، بولۇپمۇ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن بۇيانقى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجە ۋە ئاساسىي تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى، ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىياتىنى ئەملگە ئاشۇرۇش جەھەتتىكى كۆرەش نىشانى، يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە كونكرېت سىياسەت، تەدبىرلىرى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىندى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىندا «ئەۋزەللىكنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلمىنى تەڭشەپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تېز سۈرئەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك تەرەققىياتىنى تېرىشىپ ئىشقا ئاشۇرايلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى؛ يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ باش مەسئۇل ئىقتىسادچىسى، دۆلەت يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جيالاڭ يۈكتاۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالاڭ يۈنچۈەنلەر يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى؛ ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ دائىمىي ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىت يىغىندا خۇلاسە سۆزى سۆزلىدى. سانجى ئوبلاستى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى، قەشقەر شەھىرى نەزەرباغ يېزىسى،

يەنجى ناھىيىسىدىكى «يەتتە يۇلتۇز» گۈرۈھى قاناتلىق 12 ئورۇننىڭ ۋەكىلى يىغىندا سۆز قىلىپ تەجرىبە ئالماشتۇردى؛ يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر سانجى، مىچۈەن شەھەرلىرى، ئۈرۈمچى ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تېپىك ئورۇنلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى؛ يىغىندا يەنە ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى بويىچە 10 كۆچلۈك ناھىيە (شەھەر) ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرغان ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) لەر تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسو

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمىدە 1 — 10 - گىچە ناھىيە (شەھەر)، يېزا(بازار)، كەنت ۋە كارخانىلار

ناھىيە(شەھەر)لەر: ئۈرۈمچى ناھىيىسى(3 مىليارد 353 مىليون 120 مىڭ يۈەن، مىچۈەن شەھىرى (2 مىليارد 483 مىليون 250 مىڭ يۈەن)، سانجى شەھىرى (974 مىليون 610 مىڭ يۈەن)، قۇتۇبى ناھىيىسى (949 مىليون 840 مىڭ يۈەن)، ماناس ناھىيىسى (919 مىليون 450 مىڭ يۈەن)، غۇلجا شەھىرى (886 مىليون 490 مىڭ يۈەن)، كورلا شەھىرى (772 مىليون 70 مىڭ يۈەن)، ساۋەن ناھىيىسى (713 مىليون 400 مىڭ يۈەن)، فۇكاڭ شەھىرى (687 مىليون 600 مىڭ يۈەن)، لوپنۇر ناھىيىسى (672 مىليون 250 مىڭ يۈەن).

يېزا(بازار)لار: ئۈرۈمچى ناھىيە ئەرگۈڭ يېزىسى (1 مىليارد 214 مىليون 30 مىڭ يۈەن)، مىچۈەن شەھىرى گۈمۈدى بازىرى (1 مىليارد 78 مىليون 760 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسى (939 مىليون 230 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە داۋان يېزىسى (596 مىليون 240 مىڭ يۈەن)، غۇلجا شەھىرى قارادۆڭ يېزىسى(475 مىليون 500 مىڭ يۈەن)، مىچۈەن شەھىرى ياڭماۋگۈڭ بازىرى (418 مىليون 710 مىڭ يۈەن)، مىچۈەن شەھىرى سەنداۋبا بازىرى (327 مىليون 690 مىڭ يۈەن)، مىچۈەن شەھىرى چاڭشەنزى بازىرى (321 مىليون 120 مىڭ يۈەن)، قورغاس ناھىيە چېگسىخوزا بازىرى (308 مىليون 760 مىڭ يۈەن)، مىچۈەن شەھىرى تېيچاڭگۇ بازىرى (272 مىليون 970 مىڭ يۈەن).

كەنتلەر: ئۈرۈمچى ناھىيە ئەرگۈڭ يېزىسىنىڭ باجيا خۇ كەنتى (629 مىليون 30 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە ئەرگۈڭ يېزىسىنىڭ جۇجيا ۋەن كەنتى (287 مىليون 650 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە داۋان يېزىسىنىڭ ساڭفاڭگۇ كەنتى (280 مىليون 30 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە ئەرگۈڭ يېزىسىنىڭ ئەرگۈڭ كەنتى (151 مىليون 190 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسىنىڭ لىيۈداۋان كەنتى (128 مىليون 850 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسىنىڭ ژاڭجيالياڭ كەنتى(115 مىليون 350 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسىنىڭ كازىۋەن كەنتى (114 مىليون 610 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسىنىڭ چىداۋان كەنتى (103 مىليون 910 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە داۋان يېزىسىنىڭ باخۇلياڭ كەنتى (100 مىليون 60 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيە چىداۋان يېزىسىنىڭ قىزىلتاغ كەنتى (79 مىليون 710 مىڭ يۈەن).

كارخانىلار: باينىغولىن ئوبلاستلىق «تەيچاڭ» سانائەت باش شىركىتى (316 مىليون 230 مىڭ يۈەن)، باينىغولىن ئوبلاستلىق «يەتتە يۇلتۇز» بىناكارلىق گۈرۈھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى (148 مىليون يۈەن)، لوپنۇر ناھىيىلىك ئۈي - زېمىن تەرەققىيات شىركىتى (120 مىليون يۈەن)، قۇتۇبى ناھىيىلىك «تەڭرىتاغ» پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى (112 مىليون 950 مىڭ يۈەن)، كورلا شەھەرلىك «فۇشىڭ» بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى گۈرۈھى شىركىتى (105 مىليون 850 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك باجيا خۇ پولات تۇرۇبا زاۋۇتى (103 مىليون 800 مىڭ يۈەن)، لوپنۇر ناھىيىلىك 2 - بىناكارلىق باش شىركىتى (78 مىليون 760 مىڭ يۈەن)، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك «سەنياڭ» شىركىتى (73 مىليون 910 مىڭ يۈەن)، ماناس ناھىيىلىك لىيۈخۇدى پاختا زاۋۇتى (71 مىليون 280 مىڭ يۈەن)، ئاقسۇ شەھەرلىك «توفىڭ» پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى(70 مىليون 210 مىڭ يۈەن).

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ يىڭلەن

يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەتقىقات تېمىسى تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى

ئاپتونوم رايونلۇق پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەنلەر تەتقىقات پىلانلىنىڭ 9 - بەش يىللىق مەزگىلىدىكى نۆۋەتلىق تەتقىقات تېمىسى «شىنجاڭدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىقتىسادىنىڭ ئېچىش شەكلىنى ئالماشتۇرۇش ۋە ئېچىش سۈپىتى مەسىلىسى توغرىسىدىكى تەتقىقات» 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى تەشكىللىگەن باھالاشتىن ئۆتتى. بۇ تەتقىقات تېمىسىدا ئىلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات مۇساپىسى، مۇھىم ئالاھىدىلىكى ۋە ساقلانغان مەسىلەلەر يەكۈنلەندى، 2 تۈپ ئۈزگىرىشنى ئەملگە ئاشۇرۇش يېزا -

بازار كارخانىلىرىنىڭ سىجىل، ساغلام تەرەققىي قىلىشىدىكى مۇقەررەر تاللاش ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت بۇ ئاساسىي قاراش ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەم ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيەتكە ئېشىشتۇرۇلگەن ھالدا مۇناسىپ سىياسەت ۋە تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ تەتقىقات بەلگىلىك نەزەرىيەۋى چوڭقۇرلۇققا ۋە ئېنىق كۆچلۈك مەشغۇلاتچانلىققا ئىگە بولۇپ، ئوخشاش خىلدىكى تەتقىقاتلار ئىچىدە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسۇ

98' مەملىكەتلىك يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ شەرق - غەرب ھەمكارلىشىشى بويىچە ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسىگە قاتنىشىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا - بازار كارخانىلىرى سىستېمىسى ئۆمەك تەشكىللەپ، 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 4 — 7 - كۈنىگىچە ئۈتكۈزۈلگەن 98' مەملىكەتلىك يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ شەرق - غەرب ھەمكارلىشىشى بويىچە ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇردى، يەرمەنكىگە 208 ئادەم قاتناشقان بولۇپ، 13 شۆبە ئۆمەك تەشكىل قىلىندى، 45 تۇرە، ئەھدىنامە تۈزۈلدى، بۇ تۈرلەرگە سېلىنىدىغان مەبلەغ 410 مىليون 527 مىڭ 500 يۈەن بولۇپ، سىرتتىن كىرگۈزۈلىدىغان مەبلەغ 206 مىليون 875 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە توختاملاشقان تۈر بىر، بۇ تۈرگە سېلىنىدىغان مەبلەغ 64 مىليون 800 مىڭ يۈەن بولۇپ، سىرتتىن كىرگۈزۈلىدىغان مەبلەغ 16 مىليون 20 مىڭ يۈەن، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ئاپتونوم رايونىنىڭ باش ئۆمىكىگە مۇئەۋۈەر تەشكىللەش مۇكاپاتى بەردى.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسو

ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئاساسىي ئەھۋالى

رايونلار	كارخانا سانى	كارخانىلاردىكى ئادەم سانى	ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى هازىرقى باھا بويىچە (تۇمەن يۈەن)	ساناقەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى هازىرقى باھا بويىچە (تۇمەن يۈەن)	قوشۇلما قىممەت هازىرقى باھا بويىچە (تۇمەن يۈەن)	تىجارەت كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	ياجدىن كېيىنكى ساپ پايدا (تۇمەن يۈەن)	تاپشۇرۇلغان باج (تۇمەن يۈەن)	تۇراقلىق مۇلۇك-نىڭ ئەسلى قىممىتى (تۇمەن يۈەن)
ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي	301838	782764	2713449	1247001	673420	2709793	170572	98549	1111998
يەرلىكنىڭ جەمئىي	269048	712490	2457410	1112091	603272	2455629	156578	82365	924349
ئۈرۈمچى شەھىرى	15014	54420	386108	188640	86666	351987	30638	12406	130761
قاراماي شەھىرى	50	953	3259	1343	1300	2621	109	118	1441
تۇرپان ۋىلايىتى	19675	38950	93938	41897	27267	92802	8710	4755	52782
قۇمۇل ۋىلايىتى	9330	22104	41322	18860	10810	43115	2655	1094	21568
سانجى ئوبلاستى	38271	108739	645283	307028	154613	685651	34301	20396	207062
شىخەنزە شەھىرى	729	2967	8613	7330	2583	8400	596	343	3130
ئىلى ئوبلاستىغا بېۋاستە قاراشلىق رايونلار	3	702	2864	438	451	2309	—2	94	555
ئىلى ۋىلايىتى	35175	80832	296734	117120	73118	309826	16860	8569	96639
تارباغاتاي ۋىلايىتى	18337	45139	213779	96797	49040	198556	13583	7380	66497
ئالتاي ۋىلايىتى	16137	35514	154548	67220	34628	148034	8240	3496	42509

بورتالا ئوبلاستى	6123	18432	69302	33198	13384	65851	1656	1463	26366
بايىنغولىن ئوبلاستى	13289	51896	213344	98114	55410	227901	10218	8892	138193
ئاقسۇ ئوبلاستى	29088	74920	122893	53175	38346	119111	10511	5157	59969
قىزىلسۇ ئوبلاستى	12533	22170	18438	5651	5172	20118	2015	971	7329
قەشقەر ئوبلاستى	36137	98997	125029	52133	32005	117610	12085	5159	49245
خوتەن ئوبلاستى	19157	55755	61956	23147	18479	61737	4403	2072	20303
بىڭتۈەن	32790	70274	256039	134910	70148	254164	13994	16184	187649

جالاڭ يىڭلەن

يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرغان 10 كۆچلۈك ناھىيە، شەھەر تەقدىرلەندى

ش ئۇ ئا ر خەلق مۇخبىرىمىز 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى «يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرغان 10 كۆچلۈك ناھىيە، شەھەر ۋە ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار» چىقىرىپ، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن بۇيان يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرغان 10 كۆچلۈك ناھىيە، شەھەرگە نام ۋۈسكىسى بەردى. 4 ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، 14 ئىلغار ناھىيە، شەھەرنى تەقدىرلىدى. 10 كۆچلۈك ناھىيە، شەھەرلەر: ئۈرۈمچى ناھىيىسى، مىچۈەن، سانجى شەھەرلىرى، قۇتۇبى، ماناس ناھىيىلىرى، كورلا، غۇلجا شەھەرلىرى، گۈچۈڭ، لوپنۇر ناھىيىلىرى، فۇكالاڭ شەھىرى. ئىلغار ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر: ئۈرۈمچى شەھىرى، سانجى ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى، بايىنغولىن ئوبلاستى. ئىلغار ناھىيە، شەھەرلەر: بورتالا شەھىرى، قورغاس، ساۋەن ناھىيىلىرى، شىخو شەھىرى، قاباڭ، پىچان، بارىكۆل، خوشۇت، يەنجى ناھىيىلىرى، ئاقسۇ، ئاتۇش، قەشقەر شەھەرلىرى، پوسكام، قارىقاش ناھىيىلىرى.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسو

11 ئادەم مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر يېزا - بازار كارخانا باشلىقى (دىرېكتور، باش مۇدىر) دېگەن نامغا ئېرىشتى

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى 1000 ئادەمگە مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر يېزا - بازار كارخانىسى باشلىقى (دىرېكتور، باش مۇدىر) دەپ نام بەردى. ئاپتونوم رايوندىن جالاڭ شىنيې (ئۈرۈمچى ناھىيە ساڭغاڭگو يېزا ئىگىلىك - سانائەت - سودا باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى)، چېن تيەن (پىچان ئالتۇن كېنىنىڭ باشلىقى)، جالاڭ لىشياڭ (كورلا شەھەرلىك «شەرق» ئوقەت گۈرۈھى شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى)، دورجى (شىخو شەھىرى خاتۇبۇغ بازىرى يېزا ئىگىلىك - سانائەت - سودا باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى)، لى جىنچاڭ (ئۈرۈمچى ناھىيە داۋان ئۆي - زېمىن تەرەققىيات چەكلىك شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى)، جالاڭ رېنجى (يەنجى مۇخەي ئوقەت گۈرۈھى، باش شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى). شياۋ يۈەنۇېن (قەشقەر شەھەرلىك قەغەز زاۋۇتىنىڭ باشلىقى)، ئەخمەت پازىل (كۆچا ناھىيە دۆڭقوتان يېزا كۆمۈر كېنىنىڭ باشلىقى)، جى دونيەن (سانجى شەھەرلىك «رۇيشاڭ» چەكلىك شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى)، زو رۇكۇي (مۇڭغۇلكۇرە ناھىيىلىك خۇڭناخەي بىناكارلىق شىركىتىنىڭ دىرېكتورى)، ئەن ياڭشاۋ (ئالتاي شەھەرلىك سوت ياسالمىلىرى چەكلىك شىركىتىنىڭ دىرېكتورى) قاتارلىق 11 ئادەم بۇ نامغا ئېرىشتى. ئۇنىڭدىن باشقا، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ قايتا تەكشۈرۈشى ئارقىلىق، ئۈرۈمچى باجياخۇ يېزا ئىگىلىك سانائەت - سودا باش شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى خې جەنشەن مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر يېزا - بازار كارخانىچىسى دېگەن نامنى، لى يەنجې، جالاڭ كېيىن، رازاق رەۋەيدۇل، راخمان قۇربان، يې جەنلىن، جۇ دېنپېي قاتارلىق 6 كىشى مەملىكەت بويىچە يېزا - بازار كارخانىچىسى دېگەن نامنى داۋاملىق ساقلاپ قالدى.

جالاڭ گوخۇا، جالاڭ جيەنسو

بېلىقچىلىق

بېلىقچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سۇ مەھسۇلاتى 54

مىلك 923 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 4.9% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە، يەرلىكىنىڭ 43 مىلك 657 تونىنغا يېتىپ، 6.3% ئاشتى؛ بىكتۇەننىڭ 11 مىلك 266 تونىنا بولۇپ، 0.3% كېمەيدى.

سۇ مەھسۇلاتى ئىچىدە، باقمىچىلىقنىڭ 45 مىلك 712 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 6.2% ئاشتى؛ دەريا - كۆللەردىن تۇتۇلغىنى 9211 تونىنا بولۇپ، 1.4% كېمەيدى.

باقمىچىلىق مەھسۇلاتى ئىچىدە، كۆلچەك باقمىچىلىقنىڭ 33 مىلك 300 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 7.1% ئاشتى؛ كۆل باقمىچىلىقنىڭ 453 تونىنا بولۇپ، 5.8% كېمەيدى؛ سۇ ئامبارلىرى باقمىچىلىقنىڭ 8534 تونىنغا يېتىپ، 1.9%؛ كىچىك كۆلچەك باقمىچىلىقنىڭ 2705 تونىنغا يېتىپ، 12.5%؛ باشقا باقمىچىلىقنىڭ 720 تونىنغا يېتىپ، 15.9% ئاشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى سۇ مەھسۇلاتلىرى بېقىلىدىغان سۇ كۆلىمى 71 مىلك 144 گېكتار بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3714 گېكتار كېمەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆلچەك كۆلىمى 10 مىلك 542 گېكتار بولۇپ، 262 گېكتار كېمەيدى؛ كۆل كۆلىمى 7397 گېكتارغا يېتىپ، 69 گېكتار كۆپەيدى؛ سۇ ئامبىرى كۆلىمى 46 مىلك 472 گېكتار بولۇپ، 3103 گېكتار كېمەيدى؛ كىچىك كۆلچەك كۆلىمى 5860 گېكتارغا يېتىپ، 2384 گېكتار كۆپەيدى؛ باشقا سۇ كۆلىمى 873 گېكتار بولۇپ، 2802 گېكتار كېمەيدى. سۇ كۆلىمى ئىچىدە، يەرلىكىنىڭ 44 مىلك 390 گېكتارغا يېتىپ، 2274 گېكتار كۆپەيدى، بىكتۇەننىڭ 26 مىلك 745 گېكتار بولۇپ، 5988 گېكتار كېمەيدى.

1998 - يىلى بىر گېكتار سۇ يۈزىنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتى 640 كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 44 كىلوگرام ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەر گېكتار كۆلچەكتىن 3159 كىلوگرام مەھسۇلات ئېلىنىپ، 280 كىلوگرام ئاشتى؛ ھەر گېكتار كۆلدىن 61 كىلوگرام مەھسۇلات ئېلىنىپ، 13 كىلوگرام كېمەيدى؛ ھەر گېكتار سۇ ئامبىرىدىن 184 كىلوگرام مەھسۇلات ئېلىنىپ، 14 كىلوگرام ئاشتى؛ ھەر گېكتار كىچىك كۆلچەكتىن 462 كىلوگرام مەھسۇلات ئېلىنىپ، 230 كىلوگرام كېمەيدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە بېلىقچىلىق كەسىپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 197 مىليون 693 مىلك 300 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگىرىمەس باھا) بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3 مىليون 959 مىلك 500 يۈەن كېمەيدى، ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلىغاندا، 349 مىليون 329 مىلك 300 يۈەنگە يېتىپ، 2 مىليون 642 مىلك 300 يۈەن كۆپەيدى.

سۇ مەھسۇلاتى ئاپتونوم رايون بويىچە كىشى بېشىغا 3.23 كىلوگرامدىن توغرا كەلدى.

يەرلىكتە، مەھسۇلاتى 3000 تونىدىن ئاشقان ئۆلكەت، ئوبلاستلار مۇنۇلار: سانجى ئوبلاستىنىڭ 12 مىلك 870 تونىنا، ئىلى ئۆلكەتىنىڭ 7775 تونىنا، ھېيىنغولىن ئوبلاستىنىڭ 4285 تونىنا، ئالتاي ئۆلكەتىنىڭ 3764 تونىنا، قەشقەر ئۆلكەتىنىڭ 3477 تونىنا، ئاقسۇ ئۆلكەتىنىڭ 3366 تونىنا، تارباغاتاي ئۆلكەتىنىڭ 3140 تونىنا؛ 1000 تونىدىن ئاشقان ناھىيە(شەھەر) لەر مۇنۇلار: سانجى شەھىرىنىڭ 7000 تونىنا؛ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ 3500 تونىنا؛ باغراش ناھىيىسىنىڭ 3228 تونىنا؛ بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىنىڭ 2940 تونىنا؛ قۇتۇبى ناھىيىسىنىڭ 2410 تونىنا؛ مىچۇەن شەھىرىنىڭ 1429 تونىنا؛ ماناس ناھىيىسىنىڭ 1334 تونىنا؛ ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ 1630 تونىنا؛ يەكەن ناھىيىسىنىڭ 1232 تونىنا؛ غۇلجا شەھىرىنىڭ 1185 تونىنا؛ ساۋەن ناھىيىسىنىڭ 1200 تونىنا؛ قورغاس ناھىيىسىنىڭ 1295 تونىنا؛ شىخۇ شەھىرىنىڭ 1094 تونىنا.

يالقۇن شياۋلىي

ئاممىۋى بېلىقچىلىق ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاممىۋى بېلىقچىلىق بويىچە مەھسۇلات 30 مىلك 370 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 4% ئېشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە بېلىق مەھسۇلاتىنىڭ 55.3% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاممىۋى باقمىچىلىق مەھسۇلاتى 25 مىلك 800 تونىنا بولۇپ، 56.4% نى ئىگىلىدى، ئاممىۋى دەريا - كۆللەردىن تۇتقان بېلىق 4750 تونىنا بولۇپ، 49.6% نى ئىگىلىدى، ئاممىۋى بېلىقچىلىق كەسىپىنىڭ باقمىچىلىق كۆلىمى 14 مىلك 196 گېكتار بولۇپ، 1131 گېكتار كېمەيدى، باقمىچىلىقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى بىر گېكتارغا 2139 كىلوگرامدىن توغرا كەلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 3743 بېلىقچى ئائىلە بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 83 ئائىلە كۆپەيدى، بېلىق باقىدىغان ئەمگەك كۈچى 9592 گە يېتىپ، 463 ى كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس ئەمگەك كۈچى 6070 بولۇپ، 98ى، قوشۇمچە ئەمگەك كۈچى 3522 بولۇپ، 365ى كۆپەيدى.

يالقۇن شياۋلىي

بېلىقچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى بېلىقچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش باغراش ناھىيىسىدە دەسلەپكى كۆلەمگە ئېرىشتى. ناھىيىلىك سۇ مەھسۇلاتلىرى ئىدارىسى كۆلچەك، سازلىقتىكى ئەركەك بېلىقلارنى ئىنچىكە پىششىقلاشنى باشلامچى قىلىپ، گېرمانىيەدىن ئەلكىلغار يۇرۇشلەشكەن مۇلازىمەت

ئوسكۇنىسىنى كىرگۈزدى، كۆلچەك، سازلىقتىكى ئەركەك بېلىقتىن ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەنگەن مەھسۇلات پايونىيە بازارلىرىغا كىردى. 490 تونىنا كۆلچەك، سازلىق ئەركەك بېلىقى پىششىقلىنىپ، پايونىيىگە 339 تونىنا ئېكسپورت قىلىنىپ، 4 مىليون 194 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى، 1 مىليون 425 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلدى، نەتىجىدە باغراش ناھىيىسى شىنجاڭنىڭ بېلىق مەھسۇلاتلىرىنى چەت ئەلگە ئېكسپورت قىلىش بازىرىنىڭ بوشلۇقىنى تولدۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىڭقى كۆلچەك، سازلىق ئەركەك بېلىقىنى پىششىقلاش، ئېكسپورت قىلىش بازىسى بولۇپ قالدى.

يالقۇن شياۋلېي

پەن - تېخنىكىنى كېڭەيتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى سۇ مەھسۇلاتلىرى ساھەسىدە كېڭەيتىلمەكچى بولغان 4 تۈرنى چوڭقۇرلۇق بەردى. سانجى ئوبلاستلىق سۇ مەھسۇلاتلىرى تېخنىكا كېڭەيتىش پونكتى «سۇ ئامبارلىرىدا بېلىقنى يۇقىرى مەھسۇلاتلىق بېقىش، 10 مىڭ مو سۇ ئامبىرىدا بېقىلغان بېلىقنىڭ مو بېشى مەھسۇلاتىنى 3 يىلدا 300 كىلوگرامغا يەتكۈزۈش، ھەر يىلى ئۇنۇمنى 3 مىليون يۈەن ئاشۇرۇش» تۈرىنى يولغا قويۇپ، 1998 - يىلى ھەر مودىن 259 كىلوگرام مەھسۇلات ئېلىپ، مۇشۇ يىلىلا ئۇنۇمنى 2 مىليون 620 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ، بۇ تۈرنىڭ 2 - يىلدا ئورۇندالماقچى بولغان كۆرسەتكۈچىگە يەتتى. قەشقەر ۋىلايەتلىك سۇ مەھسۇلاتلىرى تېخنىكا كېڭەيتىش پونكتىنى يولغا قويغان «كۆلچەكلەردە باقمىچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېخنىكىسى بويىچە ئۇلۇغ كۆرسەتىش ،3111، قۇرۇلۇشى» (1000 مو كۆلچەكنىڭ مو بېشى مەھسۇلاتىنى 3 يىلدا 1000 كىلوگرامغا، مو بېشى ساپ پايدىسىنى 1000 يۈەنگە يەتكۈزۈش) تۈرىدە 1998 - يىلى بېلىجان قويۇپ بېرىلىپ، بېقىلغان ئەملي كۆلدم 1647 موغا، مو بېشى مەھسۇلاتى 863 كىلوگرامغا، پايدىسى 1295 يۈەنگە يېتىپ، تېما گۇرۇپپىسى بەلگىلىگەن تېخنىكا كۆرسەتكۈچىگە يەتتى. ش ئۇ ئا ر سۇ مەھسۇلاتلىرى تېخنىكا كېڭەيتىش باش پونكتى يولغا قويغان ئالاھىدە ئىقتىسادي ئۈنۈملۈك بېلىق سورتىنى تەرەققي قىلدۇرۇش ۋە كېڭەيتىش تۈرىدىمۇ مۇئەييەن ئۇنۇم ھاسىل بولدى: بۇ تۈرنىڭ بىرى بولغان ئېرتىش دەرياسىدىكى كۆمۈش رەڭ كاراس بېلىقنى تەرەققي قىلدۇرۇش ۋە كېڭەيتىش، ئېرتىش دەرياسىدىكى كۆمۈش رەڭ كاراس بېلىقنى بىئولوگىيىلىك ئېنىقلاش، تۈرەلمىدىن يېتىلدۇرۇش، بېلىجان يېتىشتۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردە ئەتراپلىق ئانالىز ئېلىپ بېرىلدى. ئېرتىش دەرياسىدىكى كۆمۈش رەڭ كاراس بېلىقنى كېڭەيتىشتە يالغۇز شىنجاڭغا يۈزلىنىپلا قالماستىن، بەلكى «ئۇچ شىمال» رايونى ۋە دۆلەت ئىچىدىكى باشقا رايونلارغىمۇ كېڭىيىپ، ئاپتونوم رايونىمىڭ ئۆزىگە خاس بېلىق سورتىنى يارىتىش مەقسەت قىلىنىدۇ. يەنە بىر تۈر ئامېرىكا قىتئەسىنىڭ چوڭ ئېغىزلىق ئەڭلىك بېلىقىنىڭ بېلىچىنىنى كىرگۈزۈش ۋە كۆپەيتىشتىن ئىبارەت، بۇ بېلىق 150 كۈن مۇز توڭلايدىغان قاتتىق سوغۇق رايوندا قىشتىن بىخەتەر ئۆتەلەيدۇ. پەقەت سۇ سۈپىتىنىلا تەڭشەپ، لاقا بېلىق، خاپانباش بېلىقلارغا ئوخشاش بېقىلسا، مەخسۇس يەم سېلىپ بېرىلمىسىمۇ بولىۋېرىدۇ، تەجرىبىلەر بۇ خىل بېلىقنىڭ سوغۇق رايونلاردا قىشتىن تامامەن ئۆتەلەيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. بۇ تۈر يولغا قويۇلۇشى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىڭ باقمىچىلىقىدىكى نوقۇللۇق ئەندىزىسى ئۆزگىرىپ، كۆلچەك باقمىچىلىقى ئوتتۇرا، ئالي دەرىجىلىك بېلىق سورتلىرىنى بېقىشقا قاراپ بۇرالغۇسى. شىنجاڭ ئالاھىدە سورتلۇق سۇ مەھسۇلاتلىرىنى بېقىش مەيدانى ئۇستىگە ئالغان چوڭ ئېغىزلىق ئامۇرسوم بېلىقنى كىرگۈزۈپ، كېڭەيتىش تۈرىدە مۇئەييەن نەتىجىلەر قولغا كەلدى، سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ يىبىن شەھەرلىك ئالاھىدە سورتلۇق سۇ مەھسۇلاتلىرىنى بېقىش مەيدانىدىن ئايروپىلان ئارقىلىق 55 مىڭ دانە بېلىجان كەلتۈرۈلدى ھەم جايلارنىڭ بېقىشىغا تارقىتىپ بېرىلىپ، مۇئەييەن ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى، ئىقتىسادي ئۇنۇمى ئىنتايىن ياخشى بولدى.

سوغۇق سۇ رايونى بايلىقنى ئېچىپ، بېقىلمىدىغان يېڭى سورتلارنى كۆپەيتىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر بېلىق باشقۇرۇش باش پونكتى مەسئۇل بولۇپ، روسىيىدىن ئېگىز ئاق پاقا ۋە ئۇراكۆز ئاق پاقىدىن ئىبارەت 2 ئەلا سورتىنىڭ ھەر بىرىنىڭ 1 مىليون داندىن تۇخۇمنى كىرگۈزۈپ، سايرام كۆلىگە سىناق قىلىپ قويۇپ بەردى.

چوڭ كۆمۈش بېلىق مۇۋەپپەقىيەتلىك كۆچۈرۈلۈپ، كېڭەيتىلىپ، 1998 - يىلى 82 مىليون 500 مىڭ دانە ئۇرۇقلانغان تۇخۇم ئىشلەپچىقىرىلدى، 2200 كىلوگرام بېلىق تۇتۇلدى.

يالقۇن شياۋلېي

نامراتلارنى يۆلەش، رونىق تاپقۇزۇش

نامراتلارنى يۆلەش، رونىق تاپقۇزۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار يىرىك يېزا

ئىگىلىكى ئارقىلىق نامرات ئاھالىنىڭ كىرىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش يېتەكچى ئىدىيىسىدە ۋە نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش فائىجىنىدا چىڭ تۇرۇپ، نامراتلارنى يۆلەشنى كەنتلەرگىچە، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويدى. ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئامما بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، جاسارەت بىلەن جەڭ قىلىپ، ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسى چۈشۈپ كېتىشىنىڭ تەسىرىنى يېڭىپ، ھەرخىل تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، نامراتلارنى يۆلەش جېڭىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

1. نامراتلارنى يۆلەش جېڭى پىلانى ئوڭۇشلۇق ئىجرا قىلىنىپ، نامرات رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى مەۋىسى خېلى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 380 مىڭ ئادەم كىرىنىش - تويۇنۇش چېكى قىلىپ بېكىتىلگەن 670 يۈەنلىك چەكتىن ئۆتۈپ، يىللىق پىلان %101 ئورۇندالدى، ئومۇملاشتۇرۇپ ھېسابلىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى كىرىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل بولمىغان نامرات ئاھالە 1995 - يىلدىكى 1 مىليون 430 مىڭدىن 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا 520 مىڭ (قايتا نامراتلاشقانلارنى ۋە مۇقىم نامراتلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) غا ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە پىلانلىنىڭ %76ى ئورۇندىلىپ، ئەسلىدىكى پىلاندىن 4 پىرسەنت پونكىتى تېز بولدى. بورتالا ئوبلاستى، نىيە، بۇرۇلتوقاي، قوبۇقسار ناھىيىلىرى نامراتلارنى يۆلەش جېڭى پىلانىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىدى. 1998 - يىلى 30 نامرات ناھىيە (شەھەر) دىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1023 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %12.9 ئاشتى. ئېشىش سۈرئىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تېز بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت بېكىتكەن 25 نامرات ناھىيە (شەھەر) دىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1003 يۈەنگە، ئاپتونوم رايون بېكىتكەن 5 نامرات ناھىيە (شەھەر) نىڭ 1192 يۈەنگە يەتتى. خوتەن شەھىرى، نىيە، قەشقەر يېڭىشەھەر، پەيزاۋات ناھىيىلىرى، ئاتۇش شەھىرى، ئاقتو، ئۈچتۇرپان، ئۈلۇغچات، ئاقچى، نىلقا، قوبۇقسار، تولى، بارىكۆل، مورى، بۇرۇلتوقاي، چىڭگىل، جېمىنەي، بۇرچىندىن ئىبارەت 18 ناھىيە (شەھەر) نىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1000 يۈەندىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مورى، بۇرچىن، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600 يۈەندىن يۇقىرى بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە مۇتلەق نامراتلىق نىسبىتى 1995 - يىلدىكى %16.9 تىن %6 كە چۈشتى.

2. نامرات رايونلاردىكى يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىدا ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. مەلۇمانغا قارىغاندا، 30 نامرات ناھىيە (شەھەر) نىڭ يېزا ئىگىلىكى مەھسۇلات قىممىتى 1997 - يىلدىكىدىن %7.19 ئاشقان، ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولغان. ئاشلىقنىڭ 4 پىرسەنت پونكىتى، پاختىنىڭ 2.2 پىرسەنت پونكىتى، گۈشنىڭ 0.6 پىرسەنت پونكىتى يۇقىرى بولغان. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نامرات ۋىلايەت (ئوبلاست)، ناھىيە (شەھەر) لەر يېزا - بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ نامرات رايونلاردىكى يېزا ئىقتىسادىنىڭ يېڭى ئېشىش نوقتىسى بولۇشتىكى ھايات-ي كۈچىنى نامايان قىلغان. 1994 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 31 ناھىيىنىڭ يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ھالقىپ، بىرمۇ نامرات ناھىيە قالمىغانىدى، ئەمما 1998 - يىلىغا كەلگەندە نامرات ناھىيە (شەھەر) لەردىن قارىقاش، خوتەن، لوپ ناھىيىلىرى، ئاتۇش شەھىرى، نىلقا، بارىكۆل، بۇرۇلتوقاي، بۇرچىن، مورى ناھىيىلىرى 100 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان ناھىيە قاتارىغا كىردى.

3. نامرات ناھىيىلەرنىڭ ئۇل مۇئەسسەسىلىرى تېخىمۇ ياخشىلاندى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى كۈچەيدى. مەلۇمانغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 30 نامرات ناھىيە (شەھەر) دە 6.2059 كىلومېتىر تاشيول ياسالغان، 7.959 كىلومېتىر توك يوللاش، بېسىم ئۆزگەرتىش سىم يولى كۆپەيگەن، 31 مىڭ 100 گېكتار ئاساس ئېتىز كۆپەيگەن. يىل ئاخىرىدا تاشيول تۇتاشمىغان يېزا 11 گە، كەنت 371 گە؛ توك بارمىغان كەنت 697 گە، پوچتا بارمىغان كەنت 242 گە؛ سۇ قىينىچىلىقى ھەل بولمىغان ئاھالە 729 مىڭ كىشىگە، چارۋا 3 مىليون 152 تۇياققا ئازايغان. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نامرات ناھىيە (شەھەر) لەر يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، مەلۇمانغا قارىغاندا، 30 نامرات ناھىيە (شەھەر) نىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 1 مىليون 267 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.5 ئاشقان، ئەمگەك ئۇنۇمدارلىقى %5.9 ئۆسكەن.

4. ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتى يېتەرسىز جايلاردا ئاھالىلەر باشقا جايلارغا ھەدەپ كۆچۈرۈلمەكتە. دۆلەتنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، ئالتاي، تارباغاتاي، ئاقسۇ، خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇ، قۇمۇل قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا ئۆز جايىنىڭ

شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، باشقا جايغا كۆچۈرۈش دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ، مەركەزلەشتۈرۈپ ئومۇمىي كەۋدە بويىچە كۆچۈرۈش، يەرلىك ئاھالىلەرگە ئارىلاشتۇرۇپ كۆچۈرۈش، باشقا جايلارغا تارقاقلاشتۇرۇپ كۆچۈرۈش قاتارلىق شەكىللەر قوللىنىلدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 7784 ئائىلىلىك، ئازكەم 40 مىڭ نامرات ئاھالە كۆچۈرۈلگەن. قۇمۇل ۋىلايىتى مەمۇرىي رايون چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ھەرقايسى جەھەتلەردىكى مەبلەغنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىشلىتىپ، ۋىلايەت بويىچە 1150 ئائىلىلىك نامرات دېھقان، چارۇچىنى كۆچۈرۈپ، يىللىق پىلانىنى %3.135 ئورۇندىدى. غۇلجا، چاپچال، توققۇزتارا ناھىيىلىرى 17 مىليون 186 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، تارقاق جايلاشقان 1061 ئائىلىلىك نامرات چارۇچىنى كۆچۈردى. ئاتۇش شەھىرى دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇل، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى، يەر تەۋرەشتىن كېيىن يۈرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش مەبلەغلىرىنى توپلاپ، ئېتىز، ئېرىق - ئۆستەڭ، يول، ئۇرمان بەلۋىغى، تۇرالغۇلارنى ياخشى ياساش تەلىپىگە ئاساسەن، تېخنىكا خادىملىرىنىڭ بىر تۇتاش قېلىپلاشتۇرۇشى بىلەن، بوز يەر ئېچىپ، ئۆستەڭ چېپىپ، 3.433 گېكتار ئۆلچەملىك سالا ئېتىز بەرپا قىلدى، 18 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 8 كىلومېتىر شېغىل يول ياسىدى. بۇنىڭغا 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە چارۇچىلار چىقارغان ئەمگەكنى باھاغا سۈندۈرغاندا 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولدى، 505 ئائىلىلىك چارۇچى ئولتۇراقلاشقان جايدا ئاساسىي جەھەتتىن 3 نى راۋانلاشتۇرۇش، 4 بولۇش، 5 نى يۇرۇشلەشتۈرۈش تەلىپى ئىشقا ئاشتى.

لىن كالك

نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى

1998 - يىلى دۆلەت ئاپتونوم رايونغا مەركەزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىدىن 759 مىليون يۈەن تەقسىم قىلىپ بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە تەرەققىي قىلمىغان رايونلارغا ياردەم بېرىش مەبلىغى 48 مىليون يۈەن، مالىيىدىن كۆپەيتىپ بېرىلگەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 72 مىليون يۈەن، ئىش تېپىپ بېرىش ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 247 مىليون يۈەن، پاي چېكى سېتىش كىرىمى 40 مىليون يۈەن، نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس قەرز پۇلى 352 مىليون يۈەن. ئاپتونوم رايون پىلانلاپ ئورۇنلاشتۇرغان ۋە ياناشتۇرغان نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 200 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيە ياناشتۇرغان مەبلەغ 120 مىليون يۈەن، يېزا ئىگىلىك بانكىسى، سودا - سانائەت بانكىسى، قۇرۇلۇش بانكىسى ياناشتۇرغان نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى 80 مىليون يۈەن. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون نامراتلارنى يۆلەشكە 959 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى.

يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون 892 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، چۈشۈرۈپ بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس قەرز پۇلى 352 مىليون يۈەن، تەرەققىي قىلمىغان رايونلارنىڭ تەرەققىياتىغا ياردەم بېرىش مەبلىغى، مالىيىدىن كۆپەيتىپ بېرىلگەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى، ئىش تېپىپ بېرىش ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى، مالىيىدىن ياناشتۇرۇلغان مەبلەغ 507 مىليون يۈەن (قالغان مەبلەغ 1999 - يىلى ھېسابقا يۆتكەپ ئورۇنلاشتۇرۇلدۇ)، يېزا ئىگىلىك بانكىسى، سودا - سانائەت بانكىسى، قۇرۇلۇش بانكىسى ياناشتۇرغان نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى 33 مىليون يۈەن.

1998 - يىلى 30 نامرات ناھىيە (شەھەر)، يەرلىك ئاھالىگە ئارىلاشتۇرۇپ كۆچۈرۈپ ئورۇنلاشتۇرۇلغان 19 نامرات يېزا ۋە قىمىنچىلىقى بار 20 يېزىغا 1023 تۇر ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، ئىش باشلاندى، بۇنىڭغا سېلىنغان مەبلەغنىڭ %90 تىن ئارتۇقى بىۋاستە تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق كەسىپلىرىگە ۋە سۇ، توك، يول قاتارلىق ئاساس مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىغا ئىشلىتىلدى. دۆلەت تەرىپىدىن بېكىتىلگەن 25 نامرات ناھىيىگە 884 تۇر ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، 665 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، مەبلەغنىڭ %62 ى تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، ئورمانچىلىق - باغۋەنچىلىككە ئىشلىتىلدى؛ %30 ى ئاساس مۇئەسسەسە ۋە تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلدى، %6.5 ى قاتناش - تىرانسپورت، مەدەنىيەت - سەھىيەگە ئىشلىتىلدى؛ پەقەت %1.08 لا سانائەت ۋە سودا، يېمەكلىكلەر مۇلازىمىتى كەسىپلىرىگە ئىشلىتىلدى.

ئادالەت

چەت ئەل مەبلىغى ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى نامراتلارنى يۆلەش ساھەسىدە خەلقئارا ھەمكارلىق داۋاملىق كېڭەيتىلىپ، ب د ت نىڭ تەرەققىيات پىلان مەھكىمىسى (VNDP) ياردەم بەرگەن شىنجاڭنىڭ قارىقاش، كېرىيە ناھىيىلىرىدە نامراتلارنى يۆلەش تورى، 3 يىلدا تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈپ، تۇرنى ئىجرا قىلىش پىلانى ۋە ئايلانما مەبلەغ تۇرنىنى ئىجرا قىلىش پىلانى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش باسقۇچىغا كىردى. ئۆتكەن يىلى ئىجرا قىلىنغان تۇرنى تەكشۈرۈپ باھالاش ۋە تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، تۇر بويىچە تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش بۇقتىلىق كۆچەيتىلدى. ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مەبلەغ سېلىنمىسى ۋە قەرەلى

توشقان مەبلەغنى قايتۇرۇپ يىغىۋېلىش ۋە قايتا تارقىتىش ئىشى كۆچەيتىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا تۇرنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە تۇرنى يولغا قويغان ئائىلىنىڭ ئۇنۇمىنى نازارەت قىلىش خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، تۇرنىڭ دەسلەپكى مەزگىلدىكى ئۇنۇمىنى قولغا كەلتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىندى. بىر يىلدىن بۇيان تۇر باشقۇرۇش بويىچە 9 قارار كۆرۈس ئېچىلىپ، ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ تۇر باشقۇرغۇچىلىرى 490 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. 19 قارار تەرىقچىلىق، باقمىچىلىق، باغۋەنچىلىك كۆرسى ئېچىلىپ، يېزا، كەنت تېخنىكا خادىملىرى 1522 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ 395 قارار دېھقانلار كۆرسى ئېچىلىپ، 10 مىڭ 242 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ 14 قارار دېھقانلار قول ھۈنەرۋەنچىلىك كۆرسى ئېچىلىپ، 806 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. كالا، قوي بېقىش ۋە بورداش ئايلانما مەبلىغىدىن 1 مىليون 602 مىڭ 300 يۈەن تارقىتىلىپ، 1352 نامرات ئائىلىگە مەدەت بېرىلدى. قەرەلى توشقان 1 مىليون 56 مىڭ 900 يۈەن مەبلەغ يىغىۋېلىنىپ، 1058 نامرات ئائىلىنىڭ كالا، قوي بېقىش ۋە بوردىشىغا مەدەت بېرىش ئۈچۈن تارقىتىپ بېرىلدى. 4051 ئائىلىدىكى 18 مىڭ 6 كىشىنىڭ كېسىنىش - توپۇنۇش مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولدى.

1998 - يىلى كانادانىڭ فوند يارەدەم پۇلىدىن 425 مىڭ 830 يۈەن خەلق پۇلى كىرگۈزۈلۈپ، يېڭىسار ناھىيىسى لومپا يېزىسىدا بادام ۋە تۇرۇك تۈستۈرۈش كۆرسى ئېچىلىپ، 400 ئايال تەربىيىلەندى؛ گۈما، لوپ ناھىيىلىرىدە ئۈيغۇر ئاياللىرىنىڭ قوي بېقىش ۋە چارۋىچىلىق كۆرسى ئېچىلىپ، 550 ئادەم تەربىيىلەندى؛ پەيزاۋات ناھىيىسىدە 350 ئايال تەربىيىلەندى، ئۇلار كېۋەزدىكى كېسەللىك، ھاشاراتلارنىڭ ئۇنۇمۇبرسال ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىش تېخنىكىسىنى ئىگىلىدى؛ پەيزاۋات ناھىيىسى شاپتۇل يېزىسىنىڭ قازانكۆل كەنتىدىكى 300 ئائىلىدىكى 1200 ئادەمنىڭ ئېچىدىغان سۇيى ھەل قىلىندى.

ۋالى لىجۇ

جەمئىيەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 5- ئايدا «نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى تېخىمۇ كۆچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقىتىپ، نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە، خادىملارنى ئۇزۇلدۇرمەسلىك، سالماقنى ئاجىزلاتماسلىقنى تەكىتلىدى. بۇ ئۇقتۇرۇشنىڭ روھىغا ئاساسەن ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى قايتا ئورۇنلاشتۇردى، ئاساسىي قاتلامنىڭ تەشكىللىي قۇرۇلۇشى، مەركەزلەشتۈرۈپ تۇزەش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، نۇقتا بەلگىلەپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. 1) ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلاردىن 120 ئورۇن نامراتلارنى يۆلەش، روناق تاپقۇزۇش ئىشىغا ئاكتىپ قاتنىشىپ، نامرات ئامىمغا ئەھلىي ئىش، ياخشى ئىش قىلىپ بەردى، بۇنىڭ ئۈچۈن ھۆاسىتە 86 مىليون 58 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، 50 مىليون 616 مىڭ يۈەن مەبلەغ، 250 ئىختىساس ئىگىسى، 23 تۇرلۇك تېخنىكا كىرگۈزدى، 268 خىل نامراتلارنى يۆلەش تۇرىنىي يولغا قويدى، بۇنىڭ ئىچىدە خوتەن ۋىلايىتىگە كەسىپلەر بويىچە نۇقتا بەلگىلەپ يارەدەم بېرىدىغان 20 نازارەت، ئىدارە 69 مىليون 36 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ ئىچىدە ھەقسىز بېرىلگەن مەبلەغ 29 مىليون 58 مىڭ 500 يۈەن، ھەقلىق بېرىلگەن مەبلەغ 32 مىليون 480 مىڭ يۈەن، ئىئانە قىلىنغان ۋە تەقدىم قىلىنغان تۇرلۇك ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ماددىي ئەشياسىنىڭ قىممىتى 7 مىليون 497 مىڭ 700 يۈەن. ۋىلايەت (ئوبلاست)، ناھىيە (شەھەر) لەر باشقارما، بۆلۈم دەرىجىلىك 2868 ئورۇننى سەپەرۋەر قىلىپ، يارەدەم بېرىش، يۆلەش خىزمەت ئۆمىكى (گۇرۇپپىسى) تەشكىللىدى، 77 مىڭ كادىر نامرات ئائىلەتلەرگە بېرىپ، تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىپ، يارەدەم بېرىش، يۆلەش خىزمىتىنى يېزا، كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئىشلىدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىدىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك ئورۇنلار سالغان ھەقسىز مەبلەغ 82 مىليون 290 مىڭ يۈەن، ھەقسىز ماددىي ئەشيانىڭ قىممىتى 32 مىليون 580 مىڭ يۈەن، ئومۇمىي مەبلەغ 120 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون سالغىنى 74.8% نى، ۋىلايەت (ئوبلاست) لەر سالغىنى 10.6% نى، ناھىيە (شەھەر) لەر سالغىنى 14.6% نى ئىگىلىدى. 2) ۋۇجۇدكا ئېسىپ يارەدەم بېرىش، يۆلەشتىكى «بىرگە بىر يارەدەم بېرىش» ھەرىكىتى تېخىمۇ كېڭەيدى. ئىلى، ئالتاي، تارباغاتايدىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايىتىمۇ ۋىلايەت بويىچە رەھبىرىي كادىرلارنى يېزىلارغا چۈشۈرۈپ، ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئالغان ۋىلايەت بولۇپ قالدى، تېخىمۇ كۆپ نامرات ئائىلە يۈز تۇرانە، قولمۇ قول يارەدەم بېرىش، يۆلەشكە ئېرىشىپ، نامراتلارنى يۆلەش جېڭى داۋامىدا ھالقىلىق رول ئوينىدى. 3) نامرات ئاھالە تارقاق جايلاشقان ۋىلايەت (ئوبلاست) لەر يارەدەم بېرىش، يۆلەش سالمىقىنى زورايتتى. 4) نامراتلارنى يۆلەش جېڭىدىكى قىيىن نۇقتىلارغا يارەدەم بېرىش، ئۆلارنى يۆلەش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. تاشقورغان ناھىيىسى — نامراتلارنى يۆلەش جېڭىدىكى ئەڭ قىيىن ناھىيە، قەشقەر ۋىلايىتى، قەشقەر،

يەكەن، پوسكام، مارالبېشى، مەكتتىن ئىبارەت نامرات بولمىغان 5 ناھىيە (شەھەر) نى تاشقورغان ناھىيىسىگە نۆقتا بەلگىلەپ ياردەم بېرىدىغان، يۆلەيدىغان ناھىيە قىلىپ بېكىتتى ھەم تۆرلەرنى بېكىتتى، مەسئۇلىيەتنى ئەملىيلەشتۈردى، يۆلەش سالمىقىنى زورايتتى.

لىن كالك

ئاز سوممىلىق كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئەھۋالى

ئاز سوممىلىق كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئەندىزىسى 1998 - يىلىدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىز نامرات رايونلىرىغا كىرگۈزۈلۈپ، نامراتلارنى يۆلەشنى ئاساسلىق ئىگىلىكى يەتكۈزۈش خىزمىتى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى. جېمىنەي ناھىيىسىدە ئاپتونوم رايون بويىچە ھەممىدىن ئاۋۋال نۆقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى ئىشلەندى. 7 - ئايدا ناھىيىلىك نامراتلارنى يۆلەش باش جەمئىيىتى قۇرۇلۇپ، يېزا (بازار) لىق نامراتلارنى يۆلەش شۆبە جەمئىيەتلىرى ۋە نامراتلارنى يۆلەش مەركەزلىرى تەشكىل قىلىنىپ، بىر تۈركۈم ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملارنى پۈتكۈزگەن ئوقۇغۇچىلار نامراتلارنى يۆلەش كادىرى قىلىپ تاللاندى، ئۇلار ناھىيە بويىچە ئاز سوممىلىق كرېدىت خىزمىتىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇپ، ناھىيە بويىچە نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى قەرز ئېلىشنى ھۆددىگە ئېلىپ باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولدى. 5 مىليون 229 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تارقىتىلدى، 19 مىڭ تۈياق نامراتلارنى يۆلەش چارۋىسى سېتىۋېلىندى، 355 بەش ئائىلىلىك ياردەم بېرىش - يۆلەش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىندى، ئۇنىڭغا 1788 ئائىلە، 8314 ئادەم قاتناشتى. خوتەن ناھىيىسىدىمۇ ئازسوممىلىق كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش كۇرسى ئېچىلدى، سىناق نۆقتىسى قىلىنغان يېزا، كەنتلەردە سۈپەتلىك تەشكىللىنىش، دېموكراتىك ئۇسۇلدا سايلاش ئارقىلىق، يېزىلىق نامراتلارنى يۆلەش شۆبە جەمئىيەتلىرى، كەنت نامراتلارنى يۆلەش مەركەزلىرى ۋە گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئەزالىرى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. سىناق نۆقتىسى قىلىنغان 2 كەنتتە 25 نامراتلارنى يۆلەش گۇرۇپپىسى تەشكىللەندى، نامراتلارنى يۆلەش شۆبە جەمئىيىتى، مەركىزى، گۇرۇپپىلىرىنىڭ خىزمەت نىزامى، تۈزۈمى ۋە مۇدىر، گۇرۇپپا باشلىقى قاتارلىقلارنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيىتى ۋە رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك پرىنسىپلىرى كەينى - كەينىدىن تۈزۈپ چىقىلدى ھەم ئىختىيارىي يوسۇندا بارلىققا كېلىش، ئىختىيارىي بىرلىشىش ئاساسىدا 150 ئائىلە تۇنجى تۈركۈم سىناق نۆقتىسى قىلىپ بېكىتىلىپ، دەسلەپكى مەزگىلدە تارقىتىش پىلانلانغان، ئائىلىلەرگىچە ئەملىيلەشتۈرۈلىدىغان 1 مىليون يۈەن مەبلەغ پۈتۈنلەي نەقلەشتى. ئۇنىڭدىن باشقا، خوتەن شەھىرى، قەشقەر كونىشەھەر، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىرىدىمۇ بۇ ئىشقا پائال تەييارلىق كۆرۈلدى.

شالىخار ئابدىش

تارقاق ئولتۇراقلاشقان ئاھالىلەرنى يۆلەش سالمىقى ئاشۇرۇلدى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى بىر قىسىم نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، نامرات بولمىغان ناھىيىلەردىكى بىر قىسىم نامرات يېزىلارنى قوشۇمچە ياردەم بېرىش خاراكتېرىدە يۆلەشكە ئىشلىتىپ، تارقاق جايلاشقان نامرات ئاھالىلەرنىڭ نامرات ناھىيە، شەھەرلەر بىلەن تەڭ ئۆز قەرىلىدە كىيىنىۋېلىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايون ئالدى بىلەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 550 يۈەندىن تۆۋەن بولغان، نامراتلارنىڭ نوپۇسى يېزا نوپۇسىنىڭ 30% تىن ئارتۇقراقىنى ئىگىلەيدىغان، قىيىنچىلىقى بار 20 يېزىنى بېكىتىپ، ھەر يىلى 7 مىليون يۈەن زۆرۈر قوشۇمچە ياردەم مەبلىغى ئورۇنلاشتۇرۇپ يۆلەپ، بۇ پۇلنى كىيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدىغان بىر - ئىككى ئاساسلىق قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىشقا مەركەزلىك ئىشلەتتى.

ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەردىن پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كارخانا، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ تەشكىللىنىپ تارقاق ئولتۇراقلاشقان نامرات ئاھالىلەرگە سىستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىشىنى نامرات ئاھالىلەر مەركەزلىك ئولتۇراقلاشقان يېزا - كەنتلەركە قارىتىپ، مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، چەكلىك مۇددەتتە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەلەپ قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كادىرلار، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، باي ئائىلىلەر نامرات ئائىلىلەر بىلەن چۆپقەت بولۇپ ياردەم بېرىش، يۆلەشكە، نامرات ئائىلىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا يۈز تۇرانە يېتەكچىلىك قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلمىغىچە بولدى قىلماسلىققا سەپەرۋەر قىلىندى.

بۇ قېتىم ئىلى، ئالتاي، تارباغاتاي، بورتالا، قۇمۇل، بايىنغولىن، قەشقەر، ئاقسۇدىن ئىبارەت 8 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 13 ناھىيە، شەھەرنىڭ قىيىنچىلىقى بار 20 يېزىنى قوشۇمچە ياردەم بېرىش خاراكتېرلىك يۆلىنىدىغانلار قاتارىغا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە چاغانتوقاي ناھىيىسىنىڭ

جاڭگىس يېزىسىدا نامرات ئاھالە %100 بولۇپ، يېزا بويىچە ئوتتۇرىچە كىرىمى ئاران 370 يۈەن.

لىن كالك

يەرلىك تۈزغا يود قوشۇپ يود كەملىك كېسىللىنىك ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش نامراتلارنى يۆلەش تۈرى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن باشلاپ، يەرلىك تۈزغا يود قوشۇپ يود كەملىك كېسىللىنىك ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش بويىچە 3 يىللىق نامراتلارنى يۆلەش تۈرىنى يولغا قويدى. ھەر يىلى 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يەرلىك تۈزغا يود قوشۇش ئۈسكۈنىسىدىن 300 مىڭنى سېتىۋېلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى نامرات يېزىلاردىكى نامرات ئائىلىلەرگە تارقىتىپ بېرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ساغلاملىق تەربىيىسىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، ئۇ ئۈسكۈنىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىشلىتىشكە يېتەكچىلىك قىلىدۇ. نامرات رايونلاردىكى ئاھالىنىڭ ساپاسىنى تۆپ ئاساسدىن يۇقىرى كۆتۈرۈپ، يود كەملىك تۇپەيلىدىن كېلىپ چىققان نامراتلىقنى تۈگىتىپ، ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

بۇ قېتىم يود كەملىك كېسىلى ئېغىر تارقالغان، يودلۇق تۈز ئىشلىتىشنى ئومۇملاشتۇرۇش بىر قەدەر قىيىن بولغان خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇ، ئاقسۇدىن ئىبارەت 4 ۋىلايەت، ئوبلاست تۈر رايونى قىلىپ تاللاندى، ئومۇملاشتۇرۇش كۆلىمى 23 ناھىيە، شەھەر بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە نامرات ناھىيە، شەھەر 21، نەپ ئالىدىغان ئاھالە 300 مىڭ ئائىلە، 1 مىليون 500 مىڭ ئادەم.

يەرلىك تۈزغا يود قوشۇش — ئالاقىدار كەسپىي خادىملار جەنۇبىي شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىش، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا تەدرىجىي راۋاجلاندۇرۇپ بارلىققا كەلتۈرگەن يەككە ئائىلىلەر ئىشلىتىۋاتقان تۈزغا يود قوشۇش لايىھىسىدىن ئىبارەت. بۇنىڭدا يود قاچىلانغان ئەسۋاب تۈزلۇققا سېلىپ قويۇلىدۇ. ئەتىجىدە تۈزلۇققا چىلانغان تۈزنى ئىشلىتىش داۋامىدا يود تولۇقلىنىدۇ. بۇنداق يود تولۇقلاش لايىھىسىنىڭ ئالاھىدىلىكى شۇكى، بۇ ئارقىلىق تۈزچىلىق بازىرى قاپلىيالمىغان، ئالدىنى ئېلىش قىيىن بولغان نامرات رايونلاردىكى يېزا ئاھالىسىنىڭ يود تولۇقلاش مەسلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

لىن كالك

نامرات رايونلاردا پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى 3 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەخسۇس كەسپىي خىراجەت ئورۇنلاشتۇرۇپ، 30 نامرات ناھىيە(شەھەر) دىكى دېھقان، چارۋىچىلار ۋە كادىرلارنى تەربىيىلەشكە ئىشلەتتى. ش ئۇ ئا ر نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىرلىشىپ، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى، مەركىزىي يېزا ئىگىلىكىنى باشقۇرۇش كادىرلىرى ئىنستىتۇتىدا شىنجاڭ نامرات رايونلار كادىرلىرىنى تەربىيىلەش مەركىزى قۇردى. بۇ مەركەز ئۇدا 4 قېتىم كۇرس ئېچىپ، يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 1931 كادىرنى تەربىيىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە دەرىجىلىك كادىر 44، نامرات ناھىيىلەردىن پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1 -، 2 - قول رەھبەرلىرى گۇرۇپپا باشلىقى بولغان پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى، يېزا، كەنتلەردە دېھقانلار تېخنىكا مەكتىپى ۋە پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ئۆيى تەسىس قىلىندى. 1998 - يىلى مەركەز، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە(شەھەر) لەردىكى نۆۋەتمۇ بەلگىلەپ نامراتلارغا ياردەم بېرىش، يۆلەش ئورۇنلىرى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش سىستېمىسى 6788 قارار ھەر خىل كۇرس ئېچىپ، نامراتلارنى يۆلەش كادىرى ۋە نامرات دېھقان، چارۋىچىدىن 1 مىليون 150 مىڭ ئادەم(قېتىم) نى تەربىيىلىدى. 34 كادىر ۋە كارخانا رەھبىرى مەملىكەتلىك نامرات رايون كادىرلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسىغا ئەۋەتىلدى. جۇڭگو تەبىئىي گاز گۇرۇھى شىركىتى ئاپتونوم رايوندىكى ياردەم بېرىپ، يۆلىنىدىغان 5 ناھىيىنىڭ 20 نەپەر ناھىيە دەرىجىلىك كادىرىنى، 40 نەپەر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسىنى تەربىيىلەپ بەردى.

لى ئۇڭشيا

سانائەت

نېفىت

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە نېفىتنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك زاپىسى 1 مىليارد 723 مىليون 150 مىڭ تونىنىغا، بارلىققا كەلتۈرۈلگەن يۇرۇشلەشتۈرۈپ نېفىت ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 9 مىليون 996 مىڭ تونىنىغا ۋە گاز قۇدۇقلىرىدىن تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 923 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى، قاراماي، مايتاغ، شەرقىي جۇڭغار ۋە پوسكامدىن ئىبارەت 4 ئاساسلىق نېفىت بازىسى قۇرۇپ چىقىلدى، بۇ ئىدارە 3 نېفىت خىمىيە سانائىتىنى زاۋۇتىغا ئىگە بولۇپ، ىىر قېتىمدا 9 مىليون 200 مىڭ تونىنا نېفىت پىششىقلاش ۋە 140 مىڭ تونىنا ئېتىلىن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى شەكىللەندۈرۈپ، دۆلىتىمىزنىڭ غەربىي شىمال رايونى بويىچە دۆلەت ئىلكىدىكى ئالاھىدە چوڭ نېفىت ۋە نېفىت خىمىيە سانائىتى بىرلەشمە كارخانىسى بولۇپ قالدى. بۇ ئىدارىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى تۇراقلىق مۇلكىنىڭ ئەسلى قىممىتى 37 مىليارد 189 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە، ساپ قىممىتى 21 مىليارد 833 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 10 مىڭ 219 يۇرۇش ئاساسلىق تەكشۈرۈش، ئۆزلەشتۈرۈش ئۇسكۇنىسى، 66 يۇرۇش ئاساسلىق نېفىت ئايرىش ۋە خىمىيە سانائىتى قۇرۇلمىسى بار. ئۆزى قۇرغان ئېلېكتر ئىستانسىسى 8 بولۇپ، گېنېراتورلار ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 402 مىڭ 500 كىلوۋات؛ ئۆزۈنلۇقى 25 1377 كىلومېتىر كېلىدىغان نېفىت، گاز ئاققۇزىدىغان 11 لىنىيە بولۇپ، يىلىغا 16 مىليون 450 مىڭ تونىنا نېفىت، 8 مىليارد 325 مىليون كۇب مېتىر گاز ئاققۇزۇلىدۇ؛ پروگراممىلىق كومپيۇتاتورلىرىنىڭ ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 96 مىڭ توچكىغا يەتتى؛ 3 سۇ ئامبىرى بولۇپ، ئومۇمىي سىغىمى 101 مىليون كۇب مېتىر.

1998 - يىلى نېفىتنىڭ يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك زاپىسى 87 مىليون 140 مىڭ تونىنىغا يېتىپ، نېفىتنىڭ يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك زاپىسى جەھەتتە جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز گۇرۇھ شىركىتى بويىچە ئالدىنقى ئورۇننى ئىگىلىدى، يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قازغىلى بولىدىغان زاپاس مىقدارى شۇ يىلدىكى زاپاس بىلەن قېزىشنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى كاپالەتلەندۈردى. 8 مىليون 710 مىڭ تونىنا نېفىت، 1 مىليارد 340 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىلىپ، 5 مىليون 681 مىڭ تونىنا نېفىت پىششىقلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەتنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 14 مىليارد 96 مىليون يۈەنگە، پايدا 15 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈلدى، 1 مىليارد 870 مىليون يۈەن باج تاپشۇرۇلدى.

جۇ ژېيىا

نېفىت - گاز تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت، گاز تەكشۈرۈشكە 1 مىليارد 470 مىليون 110 مىڭ يۈەن مەبلەغ (جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز گۇرۇھ شىركىتىنىڭ يېڭى رايون تەكشۈرۈش ئىشلىرى بۆلۈمى سالغان 277 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) سېلىپ، نېفىتنىڭ يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك زاپىسىنى 87 مىليون 140 مىڭ تونىنىغا، نېفىتنىڭ يېڭىدىن تىزگىنلەنگەن گېئولوگىيىلىك زاپىسىنى 92 مىليون 330 مىڭ تونىنىغا، تەبىئىي گازنىڭ يېڭىدىن تىزگىنلەنگەن گېئولوگىيىلىك زاپىسىنى 11 مىليارد 750 مىليون كۇب مېتىرغا يەتكۈزدى؛ ئومۇمىي مېتراژى 205 مىڭ 900 مېتىر كېلىدىغان 68 تەكشۈرۈش قۇدۇقى قېزىپ بولۇندى، 66 قۇدۇق بۇرغىلىنىپ كېرىن ئېلىندى، كېرىن ئېلىش ئومۇمىي مېتراژى 81. 1346 مېتىرغا، كېرىننىڭ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 61. 1282 مېتىرغا يېتىپ، ئوتتۇرىچە كېرىن ئېلىش ئۇنۇمى 2% 95. بولدى. تەكشۈرۈش قۇدۇقى بۇرغىلاش جەريانىدا توك بىلەن ئۆلچەش ئارقىلىق 45 قۇدۇقتا نېفىت ۋە گاز ئېقىمى بارلىقى ئىزاھلاندى؛ قۇدۇق تەكشۈرۈشتە يېڭىدىن 38 قۇدۇقتا سانائەت نېفىتى ۋە گاز ئېقىمى تېپىلدى، قۇدۇق تەكشۈرۈشنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى 4% 51. بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالدىن قۇدۇق تەكشۈرۈشنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش

نسبەتى 52.2%، قۇدۇق باھالاشنىڭ 50% بولدى.

يەر تەۋرىتىپ تەكشۈرۈش 1998 - يىلى ئىدارە بويىچە 2 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئارقىلىق 3850.5 كىلومېتىر، 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئارقىلىق 3046.27 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە تەكشۈرۈلدى. يەر تەۋرەتمەي فىزىكىلىق - خىمىيىلىك تەكشۈرۈشتە EMAP ئېلېكتر ئارقىلىق 347.6 كىلومېتىر دائىرە تەكشۈرۈلدى. 2 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئارقىلىق ئورۇندالغان كەسمە يۈزنىڭ لايەقەتلىك بولۇش نسبەتى 99.6% كە، ئالالىق نسبەتى 89% كە، 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئارقىلىق ئورۇندالغان كەسمە يۈزنىڭ لايەقەتلىك بولۇش نسبەتى 99.6% كە، ئالالىق نسبەتى 95.1% كە يەتتى. 2 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئارقىلىق تەكشۈرۈلگەن 6026.59 كىلومېتىر دائىرىنىڭ ماتېرىيالى بىر تەرەپ قىلىندى، بايقالغان 26 قورشالما ئىزاھلاندى، قورشالمىنىڭ كۆلىمى 273.7 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، 7 قۇدۇق قېزىشقا بولىدۇ.

نېفىت سىناش قۇرۇلۇشى 10 نېفىت سىناش ئەترىتى، 6 ئۆلچەپ سىناش شۆبە ئەترىتى، بىر رەقەملىك تىزگىنلەش ئەترىتى ئىشقا سېلىنىپ، ئەملىيەتتە 206 قاتلامدا نېفىت سىناش ئورۇندالدى. نېفىت سىنالغان 70 قۇدۇق تاپشۇرۇلدى، 60 قۇدۇق (قېتىم) بېسىم ئارقىلىق قاتلام پېرىلدى، يەر قاتلىمى 157 قۇدۇق (قېتىم) ئۆلچەپ سىنالدى، 38 تەكشۈرۈش قۇدۇقىدا يېڭىدىن سانائەت نېفىتى ۋە گاز ئېقىمى تېپىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن تېپىلغان سانائەت نېفىتى ئېقىمى بار قۇدۇق 35، سانائەت گازى ئېقىمى بار قۇدۇق 3. 58 مىڭ 600 تونىنا نېفىت مەھسۇلاتى سىنالدى، 4963 قېتىم ھۆنەر - سەنئەتلىك قۇرۇلۇش قىلىندى، ئۇنىڭ مۇۋاپىقسىزلىقى بولۇش نسبەتى 99.5% كە يەتتى، 1847 قېتىم ئالاھىدە ھۆنەر - سەنئەتلىك قۇرۇلۇش قىلىنىپ، ئۇنىڭ مۇۋاپىقسىزلىقى بولۇش نسبەتى 99.7% كە يەتتى.

قۇدۇق خاتىرىلەش - ئۆلچەش قۇرۇلۇشى ئىدارە بويىچە 32 گېئولوگىيىلىك قۇدۇق خاتىرىلەش قوشۇنى بار بولۇپ، ئۇلار جۈملىدىن ئويمانلىقىدىكى تەكشۈرۈش قۇدۇقى، باھالاش، ئۆزلەشتۈرۈش قۇدۇقى، گورىزونتال قۇدۇقلاردىن ئىبارەت ھەر خىل قۇدۇق خاتىرىلەش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان. مۇشۇ يىلدا 65 تەكشۈرۈش قۇدۇقى، 802 ئىشلەپچىقىرىش قۇدۇقى بولۇپ 867 قۇدۇق باشقۇرۇلدى. 84 مىڭ 915 مېتىر دائىرىنىڭ ماتېرىيالى خاتىرىلىنىپ، 42 مىڭ 617 بولاق جىنس ئۈڭقى، 68. 1467 مېتىر كېرىن ئېلىنىپ، 795 قۇدۇقنىڭ خۇلاسە دوكلاتى پۈتتۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەكشۈرۈش قۇدۇقى 54، ئۆزلەشتۈرۈش قۇدۇقى 741. قۇدۇق تەكشۈرۈش ماتېرىياللىرىنىڭ 1 - دەرىجىلىك بولۇش نسبەتى 90.7% كە، قۇدۇق ئۆزلەشتۈرۈش ماتېرىياللىرىنىڭ 1 - دەرىجىلىك بولۇش نسبەتى 100% كە يەتتى؛ 461 قاتلامدا نېفىت، گاز ئالامىتى بايقالدى؛ كەسمە يۈزنىڭ ماس كېلىش نسبەتى 91.4% كە؛ كېرىن قىسقۇچنىڭ ئۇنۇمدارلىق نسبەتى 98.2% كە؛ ماتېرىياللارنىڭ تامامەن توغرا بولۇش نسبەتى 100% كە يەتتى؛ قۇرۇلۇشنى نازارەت قىلىپ ئۆلچەشتە جەمئىي 406 قېتىم ئالدىن مەلۇمات بېرىلدى. ئىدارە بويىچە گېئوفىزىكىلىق ئۆسۈل بىلەن جەمئىي 3111 قۇدۇق (قېتىم) ئۆلچىنىپ، 7 مىليون 607 مىڭ 50 مېتىر ئۆلچەش مىقدارى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆلچىنىپ بولغىنى 1368 قۇدۇق، ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ئۆلچەپ سىنالغىنى 1104 قۇدۇق (قېتىم)، تېشىلگەن تۆشۈك 18 مىڭ 33 بولۇپ، توغرا تېشىلىش نسبەتى 99.99% بولدى.

جۇ ژېيىا

نېفىتلىك، گازلىقلارنىڭ ئۆزلەشتۈرۈلۈشى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە 8 مىليون 710 مىڭ تونىنا نېفىت، 1 مىليارد 340 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىلدى. 1188 قۇدۇق ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، مېتراژى 858 مىڭ 700 مېتىرغا يەتكۈزۈلدى. يىلىغا 1 مىليون 257 مىڭ 500 تونىنا نېفىت، 471 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى يېڭىدىن بارلىققا كەلتۈرۈلدى.

نېفىت ئېلىش 1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە 8 مىليون 710 مىڭ تونىنا نېفىت ئېلىندى، نېفىتلىكەرگە 29 مىليون 923 مىڭ كۇب مېتىر (تونىنا) سۇ (پار) بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇيۇق نېفىتلىكەرگە 19 مىليون 403 مىڭ كۇب مېتىر سۇ، قويۇق نېفىتلىكەرگە 10 مىليون 520 مىڭ تونىنا پار بېرىلدى. 12 مىڭ 203 قۇدۇق (قېتىم) بويىچە قۇدۇق ئاستى مەشغۇلاتى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇيۇق نېفىتلىكتە 5910 قۇدۇق (قېتىم)، قويۇق نېفىتلىكتە 6293 قۇدۇق (قېتىم)، نېفىتلىكەردە 10 مىڭ 731 قۇدۇق (قېتىم) ھەرىكەتچان كۆزنىتىپ ئۆلچەش ئېلىپ بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 9462 قۇدۇق (قېتىم) سىنالدى، ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ئۆلچەپ سىنالغىنى 1269 قۇدۇق (قېتىم). نېفىت سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 6 مىليارد 593 مىليون يۈەنگە، ئېلىنغان پايدا 597 مىليون يۈەنگە يەتتى. شۇنى نېفىتلىكىنىڭ نېفىت مەھسۇلاتى 1 مىليون 13 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 1 مىليون تونىنىق ئۆتكەل تۈنجى قېتىم بۇزۇپ تاشلىنىپ، نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە سەينەن نېفىتلىكىدىن قالسا 1 مىليون تونىنىق پۈتۈن

قۇراشتۇرۇلغان، كىشى بېشىغا يىلىغا 10 مىڭ تونىنا نېفىت توغرا كېلىدىغان يۇقىرى ئۈنۈملۈك 2 - نېفىتلىك بولۇپ قالدى.

تەبىئىي گاز ئىشلەش 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئىدارە بويىچە گاز قاتلاملىرىدىن 7 مىليارد 457 مىليون كۇب مېتر گاز ئېلىنىپ، ئېلىنىش دەرىجىسى 24.42% بولدى، قېپقالغان ئالغىلى بولىدىغان گاز مىقدارى 26 مىليارد 814 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئىدارە بويىچە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن سۇيۇق نېفىت قۇدۇقى 4530 بولۇپ، ئېرىگەن گاز قۇدۇقلىرىدىن 1 مىليارد 291 مىليون كۇب مېتر گاز ئېلىندى، تەبىئىي گاز مەھسۇلاتى 972 مىليون كۇب مېتىرغا، مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇشنىڭ مۇكەممەللىشىش دەرىجىسى 75% كە يەتتى؛ 55 گاز قۇدۇقى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ، 42 قۇدۇق ئېچىلىپ، 367 مىليون كۇب مېتر تەبىئىي گاز ئېلىندى. ئەملىيەتتە نېفىت، گاز قۇدۇقلىرىدىن ئېلىنغان تەبىئىي گاز 1 مىليارد 338 مىليون كۇب مېتر بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن ئاز كەم 100 مىليون كۇب مېتر ئاشتى. تەبىئىي گازدىن ئۈنۈمۈرسال پايدىلىنىش نىسبىتى 1997 - يىلدىكى 71.1% تىن 73.4% كە ئۆستى. ئىدارە بويىچە بار بولغان تەبىئىي گاز بىر تەرەپ قىلىش پونكىتى 10 بولۇپ، بۇلار كۇنىگە 3 مىليون 40 مىڭ كۇب مېتر تەبىئىي گازنى بىر تەرەپ قىلالايدۇ. تەبىئىي گازنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزىدىغان 544.65 كىلومېتر غول لىنىيىلىك تۇرۇبا توري بولۇپ، كۇنىگە 5 مىليون 700 مىڭ كۇب مېتر تەبىئىي گاز ئاققۇزالايدۇ. 44 قۇدۇق (قېتىم) گاز ئۈڭى بويىچە تەدبىر قوللىنىش خىزمەت مىقدارى ئورۇندالدى، 7 گاز قۇدۇقى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى، بۇلاردىن يىلىغا 45 مىليون 540 مىڭ كۇب مېتر تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىلدۇ، كونا قۇدۇقلاردا تەدبىر قوللىنىش ئارقىلىق 46 مىليون 980 مىڭ كۇب مېتر گاز كۆپ ئېلىنىدىغان بولدى، شۇنداق قىلىپ ئېلىش ئىقتىدارى 92 مىليون 520 مىڭ كۇب مېتر ئاشتى، گاز ئۈڭىسىدا ئەملىيەتتە 1836 قۇدۇق (قېتىم) بويىچە ھەرىكەتچان كۆزىتىپ ئۆلچەش ئېلىپ بېرىلدى، تەبىئىي گاز داۋاملىق ھالدا ئىقتىسادنى ئاشۇرۇشنىڭ يېڭى نۇقتىسى قىلىندى، تەبىئىي گازنى ئۇنۇمۈرسال ئېچىپ پايدىلىنىشتا زور ئىلگىرىلەش بولدى.

نېفىتلىكلەرنىڭ قېزىلىش سەۋىيىسى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئىدارە بويىچە نېفىت ئېلىنىدىغان قۇدۇق 9053، ئېچىلغان قۇدۇق 7330، ھەر بىر قۇدۇقنىڭ ئوتتۇرىچە كۇنلۈك نېفىت مەھسۇلاتى 3 تونىنا بولۇپ، قۇدۇقلارنىڭ كۇندىلىك نېفىت ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى 23 مىڭ 760 تونىنغا، ئامبارغا كىرىش سەۋىيىسى كۇنىگە 24 مىڭ 397 تونىنغا يەتتى، ئۈنۈمۈرسال سۇ تەركىبى سېلىشتۇرمىسى 68.5%، ئۈنۈمۈرسال نېفىت، گاز سېلىشتۇرمىسى ھەر بىر تونىنىدا 195 كۇب مېتر، نېفىت ئېلىش سۈرئىتى 0.86%، قېپقالغان ئالغىلى بولىدىغان نېفىت سۈرئىتى 9.11%، ئېلىش دەرىجىسى 15.5%، ئالغىلى بولىدىغان نېفىتنى ئېلىش دەرىجىسى 62.2% بولدى؛ ئىدارە بويىچە 2043 قۇدۇققا سۇ (پار) بېرىلدى، 1637 قۇدۇق ئېچىلدى، ھەربىر قۇدۇققا كۇنىگە 43 كۇب مېتر (تونىنا) سۇ (پار) بېرىلدى، كۇندىلىك سۇ (پار) بېرىش سەۋىيىسى 93 مىڭ 530 كۇب مېتر (تونىنا) غا يەتتى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئىدارە بويىچە نېفىت ئېلىش ئىقتىدارى 9 مىليون 996 مىڭ تونىنغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇيۇق نېفىت ئېلىش ئىقتىدارى 7 مىليون 264 مىڭ تونىنا، قۇيۇق نېفىت ئېلىش ئىقتىدارى 2 مىليون 732 مىڭ تونىنا؛ تەبىئىي گاز قاتلىمىنىڭ گاز بېرىش ئىقتىدارى 923 مىليون كۇب مېتر.

جۇ ژېيىا

نېفىتلىك ئاساسىي قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ تۇراقلىق مۇلۇككە سالغان مەبلىغى 7 مىليارد 150 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.07% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە نېفىت، گاز تەكشۈرۈش، ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئۈنۈمۈرسال پايدىلىنىشقا سېلىنغىنى 4 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىنغان مەبلەغنىڭ 63.3% نى ئىگىلىدى. ھەرقايسى تۇرلەرگە سېلىنغان مەبلەغلەرنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى مۇنداق: تەبىئىي گاز ۋە نېفىت تەكشۈرۈشكە سېلىنغىنى 1 مىليارد 448 مىليون 50 مىڭ يۈەن، تەبىئىي گاز ۋە نېفىت ئېلىشقا سېلىنغىنى 5 مىليارد 25 مىليون 900 مىڭ يۈەن، نېفىت ئايرىش - خىمىيە سانائىتىگە سېلىنغىنى 343 مىليون 700 مىڭ يۈەن، نېفىت (گاز) ئاققۇزۇش تۇرۇبا يولى قۇرۇلۇشىغا سېلىنغىنى 171 مىليون 450 مىڭ يۈەن، پەن تەتقىقاتقا سېلىنغىنى 13 مىليون 760 مىڭ يۈەن، مەدەنىيەت - مائارىپقا سېلىنغىنى 3 مىليون 280 مىڭ يۈەن، باشقا تۇرلەرگە سېلىنغىنى 141 مىليون 730 مىڭ يۈەن.

نېفىتلىك ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى 1188 قۇدۇق بۇرغىلىنىپ، مېتراژى 858 مىڭ 700 مېتىرغا يەتكۈزۈلدى، 1 مىليون 257 مىڭ 400 تونىنا ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى بارلىققا كەلتۈرۈلدى. ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى بويىچە يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىدا 3 بىرلەشمە پونكىت، 68 ئۆلچەش پونكىتى، 12 ئىسسىقلىق بىلەن تەمىنلەش پونكىتى، 139 ترانسفورماتور پونكىتىنىڭ

قۇرۇلۇشى تاماملاندى، 267.66 كىلومېتىر ئۈزۈنلۈقتا ھەرخىل تۈرۈبا ياتقۇزۇلدى. 2 قېتىملىق مەھسۇلاتقا چەك قويۇشنىڭ تەسىرى ئاستىدا، 931 قۇدۇق يېڭىدىن ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، يىل ئاخىرىدىكى كۈندىلىك مەھسۇلات سەۋىيىسى 3639 تونىنا بولدى، يېڭى قۇدۇقلاردىن جەمئىي 615 مىڭ 800 تونىنا نېفىت ئېلىندى. ئومۇمىيۈزلۈك گاز قاتلىمىدا 14 تەبىئىي گاز قۇدۇقى بۇرغىلاندى، ئۇنىڭ مېتراژى 43 مىڭ 900 مېتىرغا يەتتى، يىلىغا 471 مىليون كۇب مېتىر گاز ئالىدىغان ئىقتىدار يارىتىلدى. بۇ، 1998 - يىلدىن بۇرۇنقى يىللاردا يېڭىدىن كۆپەيگەن ئىقتىدارنىڭ ئومۇمىي يىغىندىسىنىڭ 93.6% گە تەڭ كېلىدۇ.

نېفىت ئايرىش - خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى نېفىت ئايرىش - خىمىيە سانائىتى ساھەسىدە كاتالىزلاش - پارچىلاش قۇرۇلمىسىنىڭ سىرتىدىن ئىسىقلىق ئېلىش، بۇلغانغان سۇنى بىر تەرەپ قىلىش، پوسكام چوڭ ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ 3 نى راۋانلاشتۇرۇش، بىرنى توزلەش قۇرۇلۇشى، سىلىقلاش مېيىغا يۇقىرى بېسىمدا ھىدروگېن قوشۇش زاۋۇتىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق قۇرۇلۇشى، كاتالىزلاشنى قايتا تەرتىپكە سېلىش زاۋۇتىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق قۇرۇلۇشى، شۇنىڭدەك سىستېمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەرنىڭ ئۆزگەرتىلىشى ۋە قۇرۇپ چىقىلىشى مازوتنى چوڭقۇرلاپ پىششىقلاش، مەھسۇلاتلارنىڭ قوشۇلما قىممىتىنى ئۆستۈرۈش ۋە مۇھىت سۇپىتىنى ياخشىلاشقا شارائىت يارىتىپ بەردى. 360 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە 280 مىليون يۈەن، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 80 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

سىستېما قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ زور ئۇنۇم قۇرۇلۇشى بولغان تەبىئىي گازدىن پايدىلىنىش بويىچە 3 تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئومۇميۈزلۈك پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. قۇتۇبى گازلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش، قۇتۇبىدىن قارامايغىچە بولغان دېتالىتىرى 529 لىق تۈرۈبا لىنىيىسىنى ماي ئاققۇزۇشتىن گاز ئاققۇزۇشقا ئۆزگەرتىش، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمال چېتى رايونىدىكى تەبىئىي گاز ئاققۇزۇش - تەقسىملەش سىستېمىسىنى تەڭشەشتىن ئىبارەت 3 تۈردىكى قۇرۇلۇش پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن، 11 - ئاينىڭ 26 - كۈنى مۇراسىم ئۇتكۈزۈلدى. بۇ قۇرۇلۇشلارغا 250 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، قۇرۇلۇشنى باشلانغان يىلى پۈتكۈزۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. قۇتۇبى گازلىقىغا 160 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، كۈنىگە 1 مىليون 500 مىڭ كۇب مېتىر گاز ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى بارلىققا كەلتۈرۈلدى؛ قۇتۇبى - قاراماي تۈرۈبا لىنىيىسىدە نېفىت ئاققۇزۇلدى؛ قۇتۇبى گاز ئاققۇزۇشقا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغا 40 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئىشلىتىلگىنىگە 16 يىل بولغان، ئۇزۇنلۇقى 220 كىلومېتىر كېلىدىغان نېفىت ئاققۇزۇش تۈرۈبا يولى تەبىئىي گاز ئاققۇزۇش تۈرۈبا يولىغا مۇۋاپىقلاشتۇرۇلۇپ ئۆزگەرتىلىپ، دۆلەت ئىچىدىكى ئۇزۇن مۇساپىلىك، چوڭ دېتالىتىرلىق تۈرۈبا يولى ئارقىلىق نېفىت ئاققۇزۇشنى گاز ئاققۇزۇشقا ئۆزگەرتىشتىكى بوشلۇق تولدۇرۇلدى ۋە تەبىئىي گاز ئاققۇزۇش لىنىيىسىنى يېڭىدىن قۇرغانغا قارىغاندا 200 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ تېجەپ قېلىندى، يېڭىدىن يىلىغا 600 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغان ئىقتىدار بارلىققا كەلتۈرۈلدى، 11 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن باشلاپ قارامايغا كۈنىگە 500 مىڭ كۇب مېتىر تەبىئىي گاز يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغان بولدى؛ جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمال چېتى رايونىدىكى تەبىئىي گاز ئاققۇزۇش - تەقسىملەش سىستېمىسىنى تەڭشەش قۇرۇلۇشىغا 50 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، گاز تەقسىملەش پونكىتىدىن 7 سى قۇرۇلدى. قاراماي — ئۈرۈمچى دېتالىتىرى 377 لىق تۈرۈبا لىنىيىسىنى ئۆزگەرتىش تاماملاندى. ژاڭجىياگۇ ماي ئامبىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا ماي تۈرلىرى بويىچە قاچىلاش - چۈشۈرۈش ئاسما كۆۋرۈكى ۋە بىخەتەرلىك بويىچە ئۆزگەرتىش قىسمى تاماملىنىپ، بىخەتەرلىك ۋە مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش شارائىتى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى؛ سەينەن - شىخەنزە - قاراماي نېفىت ئاققۇزۇش تۈرۈبا لىنىيىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، جۇڭغار ئويمانلىقىدىكى نېفىتنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش ھالقىسمان تورى شەكىللەندۈرۈلدى؛ شىشى تەبىئىي گاز بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى پۈتۈپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ قۇتۇبىدىن خۇڭچېنگىچە، سەينەندىن شىشىغچە، شىشىدىن قاراماي 9 - رايون قۇيۇق نېفىتلىكىگچە بولغان مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش سىستېمىسى ۋە ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ تەبىئىي گاز بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى.

تۇرالغۇ ئۈي قۇرۇلۇشى 3388 يۇرۇش ئۈي سېلىندى، ئۇنىڭ كۆلىمى 276 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 583 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 1997 - يىلدىكى 8.49 كۋادرات مېتىردىن 8.7 كۋادرات مېتىرغا كۆپەيدى.

جۇ ژىيىا

نېفت ئايرىش - خىمىيە سانائىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ نېفت ئايرىش - خىمىيە سانائىتىدە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليارد 551 مىليون 980 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باها بويىچە 4 مىليارد 306 مىليون 680 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. پىششىقلاپ ئىشلەڭگەن نېفت 5 مىليون 681 مىڭ 300 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.4% ئاشتى. نېفىتتىن ئايرىۋېلىنغان مەھسۇلات 5 مىليون 636 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 2% ئاشتى. ئىشلەپچىقىرىلغان ئېتىلېن 150 مىڭ تونىنا بولۇپ، 6.7% خىمىيىۋى ئوغۇت 132 مىڭ 300 تونىنا بولۇپ، 9.4% ئازايدى.

نېفت ئايرىش ساھەسىدە زىيان تارتىش ئاساسىي جەھەتتىن پايدا ئېلىشقا ئوزگەرتىلدى، نېفىتتىن ئايرىۋېلىنغان مەھسۇلاتلارنىڭ ئوندۇبرسال تاۋارلىشىش نىسبىتى 92.9% كە يەتتى. ئىشلەپچىقىرىلغان چوڭ 4 تۈردىكى مەھسۇلات 3 مىليون 814 مىڭ 300 تونىنا (بۇنىڭ ئىچىدە بېنزىن 1 مىليون 407 مىڭ 800 تونىنا، كېرسىن 138 مىڭ 700 تونىنا، دىزېلىن 1 مىليون 898 مىڭ 700 تونىنا، سىلىقلاش مېيى 369 مىڭ 200 تونىنا) غا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 6.1% ئاشتى. 172 مىڭ 200 تونىنا ئاساس ماي، 18 مىڭ 600 تونىنا ئېرىتكۈچى ماي، 495 مىڭ 200 تونىنا يېقىلغۇ ماي، 114 مىڭ 600 تونىنا سۈيۇقلاشتۇرۇلغان گاز، 223 مىڭ تونىنا ئاسفالت، 83 مىڭ 100 تونىنا كوكس مېيى، 432 مىڭ 300 تونىنا خىمىيە سانائىتى يېنىك مېيى، 66 مىڭ 300 تونىنا خام ئەشيا مېيى، 216 مىڭ 200 تونىنا باشقا خىلدىكى ماي ئىشلەپچىقىرىلدى. مايىتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 3 مىليون 28 مىڭ 900 تونىنا نېفت پىششىقلاپ ئىشلىدى (بۇنىڭ ئىچىدە قازاقستاندىن كىرگۈزۈلگەن نېفت 330 مىڭ تونىنا)، 150 مىڭ تونىنا ئېتىلېن ئىشلەپچىقاردى؛ قاراماي نېفت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى 2 مىليون 445 مىڭ 800 تونىنا نېفت پىششىقلاپ ئىشلىدى؛ پوسكام نېفت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى 206 مىڭ 600 تونىنا نېفت پىششىقلاپ ئىشلىدى، 132 مىڭ 300 تونىنا ئورىيا ئىشلەپچىقاردى. 90 - نومۇرلۇق بېنزىنغا بولغان بازار ئېھتىياجى كۆزدە تۇتۇلۇپ، 90 - نومۇرلۇق بېنزىن مەھسۇلاتى كۆپەيتىلدى، ئىشلەپچىقىرىلغان 90 - نومۇرلۇق بېنزىن 621 مىڭ تونىنا بولۇپ، بېنزىن ئومۇمىي مەھسۇلاتىنىڭ 44.14% نى ئىگىلىدى.

جۇ ژېيىيا

يارداەمچى ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىگىدارچىلىقىدىكى ئۇسكۇنىلەرنىڭ بېجىرىلىش نىسبىتى 92.5% كە، ئاساسلىق كەسىپلەردىكى ئۇسكۇنىلەردىن ئوندۇبرسال پايدىلىنىش نىسبىتى 71.63% كە يەتتى، ئاساسلىق كەسىپلەردىكى ئۇسكۇنىلەردىن كاشىلا چىقىپ توختاش نىسبىتى 0.47%، ئاساسلىق ئۇسكۇنىلەرنىڭ يىل ئاخىرىدىكى يېڭىلىنىش كوئېففىتسېنتى 0.56%؛ ئۇسكۇنىلەردىكى چوڭ ۋە پۈتۈنلەتتە مەسئۇلىيەت ھادىسىسىنىڭ يوز بېرىش نىسبىتى 0%؛ كارخانىلاردىكى ئىشلەپچىقىرىش ئۇسكۇنىلىرىنىڭ بىكار تۇرۇپ قېلىش نىسبىتى ئەسلى قىممىتى بويىچە ھېسابلىغاندا 0.5% بولدى.

ئىدارىگە بۇ‌ئاستە قاراشلىق ئاساسلىق ماشىنا رېمونت قىلىش كارخانىلىرى ئىستانوكتا ياسىغان مەھسۇلات 9427 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 13.4% ئاشتى، ئاساسلىق مەھسۇلاتلاردىن: 385 كاچالكا ئىشلىنىپ، 41%، 1293 يۇرۇش نېفت ئېلىش قۇدۇقى ئاغزى پۈتتۈرۈلۈپ، 0.3% ئاشۇرۇلدى، نېفتتىكى ئىشلىتىلىدىغان ئالاھىدە ئاپتوموبىلدىن 12 سى ئىشلەپچىقىرىلىپ، ئىدارىنىڭ ئالاھىدە ئاپتوموبىل ياساش كەسىپىدىكى بوشلۇق تولدۇرۇلدى. 441 ئۇسكۇنە چوڭ رېمونت قىلىنىپ، 45.3% ئازايدى. ئىدارە بويىچە 1 مىليارد 847 مىليون كىلوۋات سائەت توك ھاسىل قىلىنىپ، 15% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى 800 مىليون كىلوۋات سائەت، قاراماي نېفت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى 130 مىليون كىلوۋات سائەت، مايىتاغ 630 مىليون كىلوۋات سائەت، شەرقىي جۇڭغار شىركىتى 132 مىليون كىلوۋات سائەت، غەربىي - جەنۇبىي تارىم شىركىتى 155 مىليون كىلوۋات سائەت توك ھاسىل قىلدى، نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى تەۋەسىدىكى پروگراممىلىق كومپۇتاتور سىغىمچانلىقى 96 مىڭ توچكىغا يەتتى. نېفتتىكىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن سېيسمىك‌ئېلىنغان ماددىي ئەشيا قىممىتى 4 مىليارد 430 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئوبوروت بولغان ماددىي ئەشيا مىقدارى 710 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروتى 970 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

جۇ ژېيىيا

بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى بويىچە ئىشلەپچىقىرىش ئۈستىدە 15 قېتىم ھادىسە يوز بېرىپ، 9 ئادەم ئۆلدى، 1997 - يىلىدىكىگە قارىغاندا، ھادىسە يوز بېرىش 16.7%، ئادەم ئۆلۈش 52.6% ئازايدى، 12 ئادەم ئېغىر يارىلىنىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن سەل - پەل كۆپەيدى؛ 13 قېتىم قاتناش ھادىسىسى يوز بېرىپ، 16 ئادەم ئۆلۈپ، 12.5% ئازايدى. 5 - ئاينىڭ 9 - كۈنى مايىتاغ نېفت خىمىيە

سانائتى باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتىدا چوڭ رېمونت ئېلىپ بېرىلىۋاتقاندا، پەۋقۇلئادە زور نېفت - گاز پارتلاپ ئوت كېتىش ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 5 ئادەم ئۆلدى، بىر ئادەم ئېغىر يارىلاندى.

جۇ ژېيىا

نېفت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىشى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ نېفت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال تاۋارلىشىش مىقدارى 5 مىليون 402 مىڭ 100 تونىنغا، نېفتتىن ئايرىۋېلىنغان مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش مىقدارى 4 مىليون 812 مىڭ 300 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.3% ئاشتى، ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش نىسبىتى 89.1% بولدى. خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش مىقدارى 412 مىڭ تونىنغا يەتتى، مەھسۇلاتلارنىڭ تاۋارلىشىش مىقدارى 481 مىڭ تونىنغا يېتىپ، 17.4% ئازايدى، ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش نىسبىتى 85.7% بولدى. 8 مىليون 502 مىڭ 700 تونا نېفت سېتىلىپ، 1.6%؛ 888 مىليون 10 مىڭ كۇب مېتىر تەبىئىي گاز سېتىلىپ، 7.2% ئاشتى؛ 95 مىڭ 381 تونا نېفتلىك يېنىك نېفتتىن، 19 مىڭ 55 تونا سۈيۇقلاشتۇرۇلغان گاز سېتىلدى. ئىدارە بويىچە سېتىلغان نېفت خىمىيە مەھسۇلاتى 5 مىليون 224 مىڭ 500 تونىنغا، يېنىك نېفت مەھسۇلاتى 3 مىليون 421 مىڭ 700 تونىنغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە بېنزىن 1 مىليون 427 مىڭ تونا، دىزېلىن 1 مىليون 872 مىڭ تونا، كېرسىن 139 مىڭ تونا، سىلىقلاش (ئاساس) مېيى 565 مىڭ 200 تونا. ئىرقە 1 مىليون 897 مىڭ تونا نېفت يۆتكەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بېنزىن 828 مىڭ 600 تونا، دىزېلىن 1 مىليون 34 مىڭ 400 تونا، كۆمۈركان مېيى 34 مىڭ تونا.

جۇ ژېيىا

تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى جەھەتتە 37 تۈرنى كېرگۈزدى، ئۇسكۇنە كېرگۈزۈش توختامىدىن 57 نى ئىمزالىدى، توختام سوممىسى 21 مىليون 810 مىڭ 700 دوللارغا يەتتى.

نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى قازاقستان ئاقتۆپە نېفت - گاز پاي شىركىتىدە ئايرىم - ئايرىم جالايىبىر نېفت - گاز بىر تەرەپ قىلىش زاۋۇتىنى لايىھەلەش تۈرى، جالايىبىر نېفتلىكىنى ئۆزلەشتۈرۈش - تەڭشەش لايىھىسى تۈرى، جالايىبىر نېفتلىكىدىكى 2 گورىزونتال قۇدۇقنىڭ تېخنىكا مۇلازىمەت تورى، كەڭجىيەك نېفتلىكىنىڭ تۆز قاتلىمىدىكى قويۇق نېفتىنى پار ئارقىلىق ئېلىپ ئۆزلەشتۈرۈش تەجرىبىسى لايىھىسى تۈرىنى ئىشلەشكە خېرىدارلىقنى تاللاندى. يىل ئاخىرىغا قەدەر 36 كىشى چەت ئەلدە ئىشلەشكە ئەۋەتىلدى (تېخنىكا مۇلازىمىتى ۋە قۇرۇلۇش ھۆددە ئېلىش توختامىنى ئىجرا قىلىدىغان خادىملار بۇنىڭ سىرتىدا)، بۇنىڭ ئىچىدە 30 كىشى قازاقستانىنىڭ ئاقتۆپە نېفت - گاز پاي شىركىتىدە ئىشلەيدۇ، 6 كىشى سۇداندا ئىشلەيدۇ. 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى بۇ ئىدارە تونجى تۈركۈمدە تۆمۈرىول ئارقىلىق موڭغۇلىيەگە ئېكسپورت قىلغان 522.58 تونىنا تەييار ماي ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئېرلىيەنخوت ئېغىزى ئارقىلىق موڭغۇلىيە دۆلىتىگە ئوڭۇشلۇق يەتكۈزۈلدى.

جۇ ژېيىا

مۇھىت ئاسراش

1998 - يىلى قاراماي نېفت خىمىيە زاۋۇتىنىڭ بۇلغانما سۇيىنى، نېفت ئېلىش 1 - زاۋۇتى خۇڭچېن قويۇق نېفت ئورنىنىڭ بۇلغانما سۇيىنى ۋە خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ بۇلغانما سۇيىنى نۆۋەتلىق بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشلىرى ئۆز قەرەلىدە پۈتۈپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ نېفتلىكلەردە يەرگە تۆكۈلگەن نېفت يۇقۇندىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش سۇرئىتىدە پلان 110% ئورۇندالدى؛ نېفتلىكلەردە بۇلغىنىشسىز مەشغۇلات قىلىش نىسبىتى 90% كە يەتتى. قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى، سەينەن مەشغۇلات رايونى، شەرقىي جۇڭغارنىڭ شىمالىدىكى سەنتەي نېفتلىكى، كۆيۈكتاغ نېفت ئېلىش زاۋۇتى نېفت - تەبىئىي گاز گۈرۈھى شىركىتى ئۈيۈشتۈرغان پاكىز ھەم زىياندىشسىز ئىلغار ئورۇن بويىچە تەكشۈرۈشتە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈندى. قاراماي نېفت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى 1998 - يىل 10 - ئايدا سائىتىگە 600 كۇب مېتىر پاسكىنا سۇنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنى قۇرۇپ چىقتى ھەمدە بىر قېتىمدىلا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈشتە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. يەر ئاستى سۇيى، يەر ئاستى سۇيى، ئىچىدىغان سۇنىڭ سۇپىتىنى 27 تۈر بويىچە ئادەتتىكى تەرتىپتە كۆزىتىپ ئۆلچەش، 12 بۇلغاش مەنبەسىدىكى سۇنىڭ سۇپىتىنى نازارەت قىلىش خاراكتېرىدە تەكشۈرۈش تاماملاندى.

جۇ ژېيىا

نېفت پەن - تېخنىكىسى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى پەن - تېخنىكا تۈرىدىن 129 نى ئورۇنلاشتۇردى، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى قوللىنىش نىسبىتى 90% تىن كۆپرەككە، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ مەھسۇلاتقا ئايلىنىش نىسبىتى 65% كە يەتتى، پەن - تېخنىكىدىكى سېلىنما بىلەن ھاسىلات نىسبىتى 1:4

بولدى، يەن - تېخنىكىغا تايىنىپ نېفىت مەھسۇلاتى 148 مىلۇن تونىنا ئاشۇرۇلدى. 1998 - يىلى 17 تۇرلۇك دەتىجە ئاپتونوم رايونىمىز يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئىدارىنىڭ ئۆز ئالدىغا ئۆيۈشتۈرۈشى بىلەن 80 دىن ئارتۇق يەن - تېخنىكا نەتىجىسى باھالاپ چىقىلدى، 100 تۈر ئىدارە دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا نەتىجىسى بولۇپ مۇكاپاتلاندى، 176 تۈر ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ بولۇپ مۇكاپاتلاندى. شىمالىي موسۇۋەن رايونىدىكى تەبىئىي گازنىڭ شەكىللىنىشىدىكى گېئولوگىيىلىك شارائىت ئوستىدىكى تەتقىقاتنىي قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق، شىمالىي موسۇۋەن رايونىدىكى تەبىئىي گازنى تەكشۈرۈشتە بۈيۈش ھاسىل قىلىندى. «قاراماي شېغىللىقىدىكى نېفىت ئۆزىنى بىرلەشتۈرۈپ ھەيدەش ئارقىلىق نېفىت ئېلىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى» نى قوللىنىپ، 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ شىمالىدىكى قاراماي ئاستىنقى گۇرۇپپىسىدىكى باشلامچى تەجرىبە رايوندا تېخنىكا جەھەتتە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىش ئارقىلىق، تەجرىبە رايوندىكى ئۇنۇمۇپرسال سۇ تەركىبى 1997 - يىلدىكى 86.6% تىن 83.2% كە چۈشۈرۈلۈپ، نېفىت ئېلىش نىسبىتى 22.48% ئۆستۈرۈلۈپ، 6228 تونىنا نېفىت كۆپ ئېلىندى، مەركىزىي قۇدۇقنىڭ ئۇنۇمۇپرسال سۇ تەركىبى 80% كە چۈشۈرۈلۈپ، نېفىت ئېلىش نىسبىتى 23.55% ئۆستۈرۈلۈپ، 1036 تونىنا نېفىت كۆپ ئېلىندى. بۇنىڭ بىلەن كونا نېفىتلىكلەردە ئاخىرقى مەزگىللىك نېفىت ئېلىش، نېفىت ئېلىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە بىر مۇڭپىچەقىيەتلىك يول تېپىلدى. «شېغىللىقلاردىكى نېفىت ئۆڭىسىدا يان تەرەپتىن گورىزونتال قۇدۇق بۇرغىلاشتا بۇرغىلاش بىلەن مەھسۇلات ئېلىشنى يۇرۇشلاشتۇرۇش تېخنىكىسى» ئاقبۇلاق، شۇگەي، شىشى قاتارلىق نېفىتلىكلەردە سىناق قىلىنىپ، 8 قۇدۇق بۇرغىلىنىپ، 19 مىلۇن تونىنا نېفىت ئېلىندى. بۇ تېخنىكىنىڭ ئۆزلەشتۈرۈلۈپ قوللىنىلىشى بىلەن كونا قۇدۇقلاردا يوشۇرۇن كۆچلەرنى ئىشقا سېلىپ ئۆنۈمنى ئاشۇرۇش جەھەتتە گەۋدىلىك نەتىجە قازىنىلدى. «يود كىسلاتالىق تۇزدىن ئىشلەنگەن سىرتقى يۈزنى ئاكتىپلاشتۇرغۇچى خۇرۇچنىڭ يارەمچى ئىسمىقلىق كۆچىدىن پايدىلىنىپ نېفىت ئېلىش تېخنىكىسى» نىڭ قوللىنىلىشى نەتىجىسىدە پار بېرىپ نېفىت ئىشلەپچىقىرىۋاتقان 18 قويۇق نېفىت قۇدۇقىدا مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولدى، ھەربىر قۇدۇقتىن ئېيىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 60 تونىدىن كۆپرەك مەھسۇلات ئاشۇرۇپ ئېلىندى، يەككە قۇدۇقلارنىڭ دەۋرىيلىكى ئوتتۇرىچە 100 تونىدىن كۆپرەككە يەتتى، بۇ تېخنىكا قويۇق نېفىت قۇدۇقلىرىدا مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشتا مۇھىم رول ئويناندى. يېڭى تېخنىكا، يېڭى ھۈنەر - سەنئەت كېڭەيتىلىپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى. مىكرو ئورگانىزملار ئارقىلىق نېفىت ئېلىش، تۆۋەن چاستوتىلىق ئىمپۇلىس ئارقىلىق نېفىت ئېلىش، ئاپتوموبىل شەكلىدىكى كاچالكا ئارقىلىق يۈتكىلىپ يۈرۈپ نېفىت ئېلىش، قويۇق نېفىتلىكتە خىمىيىلىك ئۆسۈل ئارقىلىق يېپىشقاقلىقنى ئاجىزلىتىپ نېفىت ئېلىش قاتارلىق يېڭى تېخنىكا، يېڭى ھۈنەر - سەنئەت نېفىتلىكلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدا كەڭ قوللىنىلدى. «ئاپتوموبىل شەكلىدىكى كاچالكا ئارقىلىق يۈتكىلىپ يۈرۈپ نېفىت ئېلىش تېخنىكىسى» ئۈستىدە 118 قۇدۇق (قېتىم) سىناق ئېلىپ بېرىلدى، 4.542 تونىنا نېفىت ئاشۇرۇپ ئېلىندى؛ «مىكروئورگانىزملار ئارقىلىق نېفىت ئېلىش تېخنىكىسى» نۆ تەركىبى يۇقىرى نېفىتلىكلەردىكى نېفىت قۇدۇقلىرىدا مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشنىڭ ئاساسلىق تەدبىرلىرىدىن بىرى بولۇپ قالدى، 108 قۇدۇقتا 296 قۇدۇق (قېتىم) قۇرۇلۇشى قىلىنىپ، ئۇنۇملۇك بولۇش نىسبىتى 74% كە يەتتى. 12 مىلۇن 479 تونىنا نېفىت مەھسۇلاتى ئاشۇرۇپ ئىشلەپچىقىرىلدى، ئوتتۇرىچە ھەربىر قۇدۇقتا ئاشۇرۇلغان مەھسۇلات 102 تونىغا يەتتى.

جۇ ژېيىا

كۆپ خىل ئىگىلىك ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىدارە بويىچە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 115 كارخانىنىڭ مال - مۇلكىنى ئېنىقلاش، مۇلۇك ھوقۇقىنىڭ دائىرىسىنى بەلگىلەش، مەبلەغنى تەكشۈرۈپ ئەملىيلەشتۈرۈش، زىيىنىنى بىر تەرەپ قىلىش، مۇلۇك ھوقۇقىنى تىزىملاش، قانۇنىي رەسمىيەتلەرنى بېجىرىش قاتارلىق ئىشلارنى ئېلىپ بېرىپ، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ مال - مۇلۇك تەۋەلىكى مەسىلىسىنى ئايدىڭلاشتۇردى، سىرتتىن قانۇنىي ئىگە پەيىنى كىرگۈزۈپ، قارامای «باۋشو» تۇرۇبا ماتېرىياللىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بىلەن «يۇلۇك» پولات ئەينەك تۇرۇبا ئىشلەپچىقىرىش چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنى قۇردى. كۆپ خىل ئىگىلىك كارخانىلىرى ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن، ھەربىي قىسىمدىن قايتقان، كەسىپ ئالماشتۇرغان ھەربىيلەر ۋە تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەنلەردىن 1265 كىشىنى قوبۇل قىلىپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. مال - مۇلۇكنى ئېنىقلاش ئارقىلىق ئىدارە بويىچە كۆپ خىل ئىگىلىك كارخانىلىرىنىڭ مۇلۇك سوممىسى 213 مىليون يۈەنگە، ئورۇندىغان ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىممىتى 2 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە، پايدا ۋە باج 120 مىليون يۈەنگە

يەتتى، 30 مىليون يۈەن پايدا ئېلىنىدى.

جۇ ژىيىيا

نامراتلارنى يۆلەش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش

1998 - يىلى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى كۆپ تەرەپلەپ مەبلەغ توپلاپ نامراتلارنى يۆلەش - قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. تولى، بۇرۇلتوقاي، قاغىلىق، ئۈچتۇرپان، قوبۇقسار قاتارلىق ناھىيىلەرگە 10 قۇدۇق قېزىپ بەردى؛ جايلارنىڭ ئېتىز - ئېرىق - سۇچىلىق قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشىغا ياردەم بەردى؛ نېفىت «ئۈمىد» مەكتەپلىرىنىڭ يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشلىرىنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ 870 ئوقۇشسىز قالغان ئۆسمۈرنىڭ مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئىقتىسادىي ياردەم بەردى؛ 24 كادىر ۋە ئوقۇتقۇچىنى تەربىيەلەشكە ياردەم بەردى؛ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى.

جۇ ژىيىيا

تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى

ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى تارىم نېفىتلىكىدىكى بىرلەشمە جەڭ دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدا نېفىت باھاسى چۈشۈپ كېتىش، نېفىت ئىمپورتى كونترولسىز قېلىش ۋە ئەكەسىچىلىك يامراپ كېتىشكە ئوخشاش ئەھۋاللارنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىغانلىقتىن، تارىم نېفىتلىكى كۆپ قېتىم قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلاتنى زور ھەجمىدە ئازايتىشقا مەجبۇر بولدى؛ خەلقئارادا نېفىتنىڭ باھاسى بەك چۈشۈپ كەتكەچكە، نېفىت سېتىشتىن بولىدىغان كىرىم كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلەپ كەتتى؛ تۆلەش كېچىكتۈرۈلگەن نېفىت قەرز پۇلى كۆپەيىپ كېتىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى ئىنتايىن قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويدى. تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى (تۆۋەندە قىسقارتىپ تارىم قوماندانلىق شتابى دەپ ئېلىنىدى) سىرتتا بازار كېڭەيتىش، ئىچكى قىسمدا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، قىينىچىلىقتا قارشى ئىلگىرىلەپ، بازار ئۆتكىلىگە باتۇرلارچە يېپىسىپ كىرىش، ئومۇمىي پىكىر يولى بويىچە، مەبلەغنى زور كۈچ بىلەن قىسقارتىپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ، قەرزنى ئېنىقلاشنى چىڭ تۇتۇپ، پۈتۈن يىللىق تۇرلۇك ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. 2 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 8707 كىلومېتىر دائىرىنى، 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 864 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىنى تەكشۈردى، 59 قۇدۇق بۇرغىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەكشۈرۈش قۇدۇقى 33، مېترازى 250 مىڭ 100 مېترغا يەتتى؛ 3 مىليون 922 مىڭ 100 تونىا نېفىت ئىشلەپچىقاردى، 3 مىليون 597 مىڭ 200 تونىا نېفىت سېتىپ، پىلانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

خې شياۋچىڭ

نېفىت ۋە گاز تەكشۈرۈش

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابى 16 تەكشۈرۈش قۇدۇقىدىن سانائەت نېفىتى، گاز ئېقىمى تاپتى، قۇدۇق تەكشۈرۈشنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى 47% كە يەتتى، يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغان تەبىئىي گاز زاپىسىنى 62 مىليارد كۇب مېترغا، تىزگىنلەنگەن زاپاسىنى 185 مىليارد 600 مىليون كۇب مېترغا، ئالدىن مۆلچەرلەنگەن زاپاسنى 170 مىليارد 600 مىليون كۇب مېترغا، يېڭىدىن كۆپەيگەن تىزگىنلەنگەن نېفىت زاپىسىنى 100 مىليارد 800 مىليون تونىغا، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغاندىن كېيىن تىزگىنلەنگەن نېفىت، گازنىڭ ئېكۇنۇمالېنتلىق زاپىسنى 260 مىليون تونىغا يەتكۈزدى.

تەبىئىي گاز تەكشۈرۈشتە چوڭ بۇسۇش بولدى. كۇچادىكى قاراقاش قوتان - ئۆچكىلىك تۈزۈلمە بەلۋېغى ۋە مارالبېشى مازارتاغ تۈزۈلمە بەلۋېغىدا قاراقاش قوتان 2 - نومۇرلۇق، جەنۇبىي ئۆچكىلىك 2 - نومۇرلۇق، خوتەن دەرياسىدىن ئىبارەت 3 چوڭ گازلىق تېپىلدى ۋە ئېنىقلاپ چىقىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قاراقاش قوتان 2 - نومۇرلۇق گازلىقىدا تىزگىنلەنگەن زاپاس 185 مىليارد 600 مىليون كۇب مېترغا، گاز قاتلىمىنىڭ ئونۇملۇك قېلىنلىقى 268 مېترغا يەتتى، يەككە قاتلامدا گاز سىناشتا كۈنىگە 230 مىڭ كۇب مېتىردىن 710 مىڭ كۇب مېترغىچە گاز ئېلىنىپ، دۆلىتىمىزدىكى كۆلىمى چوڭ، يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە تەييار گازلىق بولۇپ قالدى. جەنۇبىي ئۆچكىلىك 2 - نومۇرلۇق گازلىقىدىكى گاز بار كۆلەم 98 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇرغىلاش جەريانىدا 126 مېتىر قېلىنلىقتا گاز قاتلىمى ئۇچرىدى، ئالدىن مۆلچەرلەنگەن زاپاس 163 مىليارد 500 مىليون كۇب مېترغا يېتىدۇ، 8 قۇدۇق ئارقىلىق يۇقىرى سۈرئەت، يۇقىرى ئونۇم بىلەن زاپاسى 62 مىليارد كۇب مېترغا يېتىدىغان خوتەن دەريا‌سى گازلىقى ئېنىقلاپ چىقىلدى، ئېنىقلاپ چىقىلغان زاپاس ئونتۇرىچە ھەر بىر قۇدۇقتا 7 مىليارد 750 مىليون كۇب مېتىردىن توغرا كېلىدۇ.

قاراماي تەكشۈرۈشتە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. شىمالىي مەنجۇر ھۇدسون تۈزۈلمىسىدىكى دۆڭقوتان قىيالىقىدا بۇسۇش بولدى، ھۇدسون 1 - قۇدۇقىدا سانائەت

نېفتى ئېقىمى تېپىلىپ، 10 مىليون 80 مىڭ تونىنا زاپاس تىزگىنلەنگەندىن كېيىن، ھۆدسون 4 - قۇدۇقىدا يەنە كۆنىگە 266 كۇب مېتىر گاز چىقىدىغان يۇقىرى مەھسۇلاتلىق نېفت ئېقىمى تېپىلدى، ئالدىن مۆلچەرلەنگەن زاپاس 20 مىليون تونىنىڧا يەتتى. جەنۇبىي بۇگۇردىكى يوشۇرۇن تاغدا يۇقىرى مەھسۇلاتلىق قۇدۇق «يېتىشتۇرۇش» تە يەنە يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، بۇگۇر - قەدىمكى ھايات 1 - قۇدۇقى، بۇگۇر - قەدىمكى ھايات 2 - قۇدۇقىدا يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش مۇڭپېقىيەتلىك بولۇپ، تېزلىكتە مەلۇم ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ھازىرلاشقا ئاساس سېلىندى. ئوتتۇرا تارىم رايونى ئوردوۋىك سىستېمىسىدىكى كاربوناتلىق جىنس ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان چارلاش نەتىجىسى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىلىپ، ئوتتۇرا تارىم 451 - قۇدۇقتا سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى.

سۈن مىڭشۇ

نېفتلىكنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابى 3 مىليون 922 مىڭ 100 تونىنا نېفت ئىشلەپچىقىرىپ، پىلاننى %102.4؛ 3 مىليون 597 مىڭ 200 تونىنا نېفت سېتىپ، پىلاننى %105 ئورۇندىدى. نېفتلىكتىكى ئۇنۇمبرسال سۇ تەركىبى ئۆزلەپ كېتىش ۋەزىيىتى تىزگىنلىۋېلىندى، ئۆزلەپ كېتىۋاتقان سۇ تۆۋەنلەشكە باشلىدى، ئاساسىي نېفتلىكنىڭ بېسىمى تېز سۈرئەتتە تۆۋەنلەپ كەتكەن ئەھۋال توسۇۋېلىندى، نېفتلىك پەللىمۇ پەللە ئازىيىۋاتقان ئەھۋال ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىملاشتى، ئېچىش مەشغۇلات خىراجىتى زور ھەجمىدە ئازايدى، نېفتلىك ئۆزلەشتۈرۈشتە ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى.

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابىنىڭ نېفت ئۇۋىسى تىجارىتىنى باشقۇرۇشى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى، گېئولوگىيىلىك ئانالىز توزۇمى ئورنىتىلىپ، ئىقتىسادىنى باھالاش تەرتىپى قېلىپلاشتۇرۇلدى، نېفت ئۇۋىسى تىجارىتىنى 3 دەرىجىلىك باشقۇرۇش ئەندىزىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈلدى، تەدبىرنىڭ مۇۋاپىقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى %75 كە يەتتى، تەدبىر كۆرۈش ئارقىلىق 170 مىڭ تونىنا نېفت ئارتۇق ئېلىندى. دومۇلىما ئۆزلەشتۈرۈشتە بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى، 3 رايون بۆلۈكدە 6 مىليون تونىنا گېئولوگىيىلىك زاپاس، 200 مىڭ تونىنا ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى كۆپەيدى. نېفتلىك ئۆزلەشتۈرۈش شەكلى ئۈستىدىكى ئىزدىنىشتە مۇۋاپىقىيەتلىك تەجرىبە ھاسىل قىلىندى، ئوتتۇرا تارىم 16 - نېفتلىكى، ياقا 1 - نېفتلىكى، داۋانچى نېفتلىكى قاتارلىق ئوتتۇرا، كىچىك نېفتلىكلەرنى جانلىق ئۆزلەشتۈرۈش ئۇسۇلى تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ، ئونۇمنى ئۈستۈرۈشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە بەردى.

خې شياۋچىڭ

پەن - تېخنىكىدا ئوتتەلگەن ھۆجۇم قىلىش

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابى چارلاش - ئۆزلەشتۈرۈشنى چەكلەپ تۇرغان قىيىن نۇقتا ۋە مۇھىم نۇقتىنى دەۋر قىلىپ، ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىشنى قانات يايدۇردى. ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىش جەھەتتىكى 28 تېمىنىڭ 9 دا زور بۆسۈش، 12 سىدە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. يەر تەۋرىتىپ تەسۋىر ھاسىل قىلىشتا پەرق كۆرۈلۈش، قۇدۇق بۇرغىلاشتا قىڭغىر كېتىشنىڭ ئالدى ئېلىنىپ، تېز بۇرغىلاش قىيىن بولۇش، يۇقىرى بېسىملىق گاز قاتلىمىدا نېفت سىناش قۇدۇقلىرىنى تاماملاش قىيىن بولۇشقا ئوخشاش قىيىن ئوتتەللەر بويىۇندۇرۇلدى، فىزىكىلىق تەكشۈرۈش تېخنىكىسى، گېئولوگىيىلىك تەتقىقات، قۇدۇق بۇرغىلاش تېخنىكىسى، نېفت سىناش قاتارلىق تەرەپلەردە زور بۆسۈش بولدى، قاراقاش قوتان 2 - قۇدۇقى، جەنۇبىي ئۆچكىلىك 2 - قۇدۇقىدىن ئىبارەت بۇ 2 چوڭ گازلىقنى بايقاش ۋە باھالاش خىزمىتى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى. كاربوناتلىق جىنس قاتلىمىدا نېفت، گاز تەكشۈرۈش - ئۆزلەشتۈرۈش تېخنىكىسىدا زور بۆسۈش بولدى. باغلىنىشلىق سانلىق مەلۇمات سىستېمىسى ۋە زاپاس قاتلىمىنى يەر تەۋرىتىپ ئالدىن مۆلچەرلەش تېخنىكىسىدا ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىش، تەڭپۇڭسىز بېسىمدا قۇدۇق بۇرغىلاش تېخنىكىسىدا ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىش، يانتۇلۇقى چوڭ قۇدۇقتا ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىشنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق، تەكشۈرۈش بىلەن ئۆزلەشتۈرۈش بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن 6 قۇدۇق مۇۋاپىقىيەتلىك ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى 2 قۇدۇقتىن مۇقىم يۇقىرى مەھسۇلاتلىق سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى. ياقا رايوندىكى قۇدۇق بۇرغىلاش سۈرئىتى ۋە تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش جەھەتتىكى ئوتتەلگە ھۆجۇم قىلىشتا بۆسۈش بولدى، يەر قاتلىمى بۇرغىلاشقا ماس كەلمەسلىك، كۆپ قەۋەتلىك يۇقىرى بېسىملىق تۇز سۇيى قاتلىمى چىقىپ قېلىش، قۇدۇق بۇرغىلاش دەۋرىيلىكى ئۇزۇن بولۇش قاتارلىق قىيىن ئوتتەللەر بويىۇندۇرۇلدى. قۇدۇق بۇرغىلاشتىكى قاپلىما تۇرۇبا 4 قەۋەتتىن 2 قەۋەتكە ئاددىيلاشتۇرۇلدى، قۇدۇق بۇرغىلاش دەۋرىيلىكى 200 نەچچە كۈندىن 60 كۈنگە قىسقارتىلىپ، سۈرئەت زور دەرىجىدە تېزلىتىلدى، تەننەرخ زور ھەجمىدە چۈشۈرۈلدى. ئوتتۇرا تارىم نېفتلىكىدىكى دوملىما تەكشۈرۈش - ئۆزلەشتۈرۈش تېخنىكىسىدا زور بۆسۈش بولدى. نېفت ئۈسۈنى ئىنچىكە تەسۋىرلەش

كۆچەيتىلىپ، يەر تەۋرىتىپ تەسۋىرلەش، گېئولوگىيىلىك تەسۋىرلەش، نېفىت ئۇڭۇسىنى تەسۋىرلەشتىن ئىبارەت 3 تەسۋىرلەشنى بىرلەشتۈرۈش ئۇتكىلىگە مۇجۇم قىلىش ئارقىلىق، ئوتتۇرا تارىم 16 - نېفىتلىكى ۋە ئوتتۇرا تارىم 4 - نېفىتلىكىدە ئارتۇق بايقالغان گېئولوگىيىلىك زاپاس 4 مىليون 500 مىڭ تونىنىدىن ئاشتى. جەنۇبىي بۇگۇر نېفىتلىكىدىكى گورىزونتال قۇدۇقلارنى تەڭشەپ، يوشۇرۇن كۆچلەرنى قېزىپ مەھسۇلاتنى مۇقىملاشتۇرۇش تېخنىكىسىدا زور بۆسۈش بولدى. تەڭشەش لايىھىسى ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ئىقتىسادىي جەھەتتىن باھالاش ئېلىپ بېرىلىپ، جەنۇبىي بۇگۇر نېفىتلىكىدە 10 يىل مۇقىم ھوسۇل ئېلىشقا تېخنىكا جەھەتتىن ياخشى تەييارلىق كۆرۈپ قويۇلدى.

سۇن مىڭشۇ

ئاساسىي قۇرۇلۇش

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابى 106 ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىنى ئىشلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە يىل ئاتلىغان تۈر 33، پۈتكىنى 73، جەمئىي 650 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئاساسلىق تۈرلەر مۇنۇلار: ئوتتۇرا تارىم 4 - نېفىتلىكىدىكى سۇ بېرىش قۇرۇلۇشى: بۇ تۈر 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 4 - كۈنى باشلىنىپ، 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ ئوتتۇرا تارىم 4 - تەبىئىي گاز سىستېما قۇرۇلۇشى، بۇ ئوتتۇرا تارىم 4 - نېفىتلىكىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشىغا ئەگىشىتۈرۈپ ئېلىپ بېرىلغان قۇرۇلۇش بولۇپ، 1998 - يىل 10 - ئايدا گازنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، 12 - ئايدا گاز بېرىش سىستېمىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ ياقا 1 - نومۇرلۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى، بۇ تۈر 1997 - يىل 12 - ئايدا باشلىنىپ، 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 18 - كۈنى تاماملاندى، 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا مۇۋاپىقلەشتۈرۈلدى، شەرقىي «تازادلىق» ئۇستىگىدىكى سۇ بېرىش قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدا پۈتتى؛ ئاقسۇ سۇيۇقلاشتۇرۇلغان گاز مەركىزى زاپاس ساقلاش پونكىتىنىڭ قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى باشلىنىپ، 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى پۈتتى. يىل ئاتلىغان قۇرۇلۇشلار ئاساسلىقى: بۇگۇر - كۇچا قوش تۈرۈبا لىنىيىسى بىللە ماڭىدىغان يولىنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، بازا بازىنى تەبىئىي گاز بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى، بازا ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىقلاردىن ئىبارەت.

خې شياۋچىڭ

باشقۇرۇشنى ئىسلاھ قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى تارىم قوماندانلىق شتابىنىڭ تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا ئىلگىرىلەش بولدى. 2 - دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ «كىچىك ئەما مۇكەممەل بولۇشى» بۇزۇپ تاشلىنىپ، تېخنىكا مۇلازىمىتى، سۇ - توك، ترانسپورت، ماددىي ئەشيا، تەجرىبە قىلىش - تەكشۈرۈپ ئۇلچەش، خەۋىرلىشىش، جامائەت ئىشلىرى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتتىن ئىبارەت 8 چوڭ كەسىپلەشكەن شىركەت قايتىدىن قۇرۇپ چىقىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش، تۈرمۇش، ئارقا سەپ تەمىناتى جەھەتتە كەسىپلەشكەن مۇلازىمەت، كۆلەملەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇش، تۈجۈپلەشكەن تەرەققىيات ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، بىر قەدەر قېلىپلاشقان نېفىت شىركىتى تۈزۈلمىسىنىڭ رامكىسى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندۈرۈلدى. مال - مۇلۇك باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتى تۈزۈمى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇپ، بۆسۈش خاراكتېرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى. يۇرۇشلەشتۈرۈش ئىسلاھاتىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. تۇرالغۇ ئۈي تۈزۈمى ئىسلاھاتى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلدى، يوشۇرۇن قوشۇمچە يارداەم بېرىشنى ئاشكارا تولۇقلىما بېرىشكە ئۆزگەرتىش، پاراۋانلىقنى پۈللاشتۈرۈش ئىسلاھاتىدا بۆسۈش بولدى. بولۇپمۇ، تەقسىمات تۈزۈمى ئىسلاھاتى جەھەتتە ناھايىتى زور ئىلگىرىلەش بولدى، ئۇنۇملۇك رىغبەتلەندۈرۈش - چەكلەش مېخانىزمى شەكىللەندۈرۈلدى.

كارخانا باشقۇرۇشتا زور ئىلگىرىلەش بولدى. قۇرۇلۇش قىلىش لايىھىسىنى سەرخىللاشتۇرۇش، مەبلەغ كۆلىمىنى قاتتىق تىزگىنلەش ئارقىلىق، سېلىنىدىغان ئومۇمىي مەبلەغ ئۇنۇملۇك كونترول قىلىندى. تەننەرخ باشقۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى، تەننەرخنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش، ئىقتىسادىي مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەملىيلەشتۈرۈش ئارقىلىق، تۈرلۈك تەننەرخ خىراجىتى ئۇلچەمدىن ئېشىپ كەتمىدى، قۇدۇق بۇرغىلاشتىكى ئۇنۇمۇپتىرسال تەننەرخ ھەر مېتىردا 199 يۈەن چۈشۈرۈلدى، ئۈزلەشتۈرۈش ئىشلەپچىقىرىش مەشغۇلاتى خىراجىتىدىن 300 مىليون يۈەندىن كۆپرەك تېجەپ قېلىندى. مالىيە باشقۇرۇش كۆرۈنەرلىك كۈچەيتىلدى. مۇلۇك باشقۇرۇشتا روشەن ئىلگىرىلەش بولدى، قىممەتنى ساقلاش - ئاشۇرۇش تۈيغۇسى كۈچەيتىلدى، قارىغۇلارچە مۇلۇك تەلەپ قىلىدىغان ئەھۋال ياخشىلاندى، قۇرۇلۇش قىلغۇچى تەرەپنىڭ ئىجارىگە ئالغان مۇلۇكنى باشقۇرۇشى پەيدىنپەي قېلىپلىشىۋاتىدۇ. يوشۇرۇن كۆچلەرنى قېزىپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش پائالىيىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى. ئالدىنقى سەپتىكى تايانچ نۇقتىلارنى ئەملدىن قالدۇرۇش ۋە بىرلەشتۈرۈۋېتىش، ئايروپىلان ئىجارىگە ئېلىشنى ئازايتىش قاتارلىق تەدبىرلەر ئارقىلىق نۇرغۇن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى، باشقۇرۇش خىراجىتى

ئۇنۇملۇك تىزگىنلەندى.

خې شياۋچىلاڭ

تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى

نېفت، گاز تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىدە نېفت، گاز تەكشۈرۈش خىزمىتى «نېفت بىلەن گازنى تەڭ تەكشۈرۈش، نېفت تەكشۈرۈشنى گەۋدىلەندۈرۈش؛ سۈيۇق نېفت بىلەن قويۇق نېفتنىڭ تەڭ تەكشۈرۈش، سۈيۇق نېفتنى گەۋدىلەندۈرۈش» خىزمەت پرىنسىپى ۋە «جەنۇبىي تەيزىدىكى تەكشۈرۈشنى كېڭەيتىش، شىمالىي تەيزىدىكى تەكشۈرۈشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، توقۇننىڭ جەنۇبىدا بۆسۈش ھاسىل قىلىش، قۇمۇلغا تەييارلىق كۆرۈش» تىن ئىبارەت ئۇرۇنلاشتۇرۇش پىكىر يولى بويىچە، «شىمالىي تەيزىدىكى ئويۇلمىدا سانائەت نېفتى تەكشۈرۈش»، «لۇكچۇن يايسىمان بەلۋېغىدا سانائەت نېفتى تەكشۈرۈش»، «تۇرپان - قۇمۇل ئويمانلىقىدىكى رايونلارنى باھالاش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈش» تىن ئىبارەت 3 چوڭ تەكشۈرۈش تۈرى بويىچە كۆڭۈل قويۇپ ئۈيۈشتۇرۇلۇپ، ئەستايىدىل يولغا قويۇلۇپ، يىللىق چارلاش ۋەزىپىسى ياخشى ئورۇندالدى.

2 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 2602 كىلومېتىر دائىرە، 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 2. 274 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە تەكشۈرۈلدى. 20 قۇدۇق تەكشۈرۈلدى، قۇدۇق تەكشۈرۈش مېتراژى 80 مىڭ 49. 736 مېتىرغا يەتتى (14 مىڭ 59 مېتىر دوملىما قۇدۇق تەكشۈرۈش مېتراژىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشىغا 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 6 قۇدۇقتىن سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلغان قۇدۇق 5، قۇدۇق تەكشۈرۈشنىڭ مۇۋاپىقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى 25% كە يەتتى؛ 17 قورشالما بۇرغىلاندى، 3 قورشالمىدا سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى، قورشالمىنى ئالدىن تەكشۈرۈشنىڭ مۇۋاپىقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى 17. 6% كە يەتتى. شەرقىي يوغانقىر 202-، شەرقىي يوغانقىر 203-، شەرقىي يوغانقىر 4-، لۇكچۇن 2-، پېچان (J2q)، شىمالىي سىڭگىم 3-، ئۈزۈمچىلىك 4-، يەمشى، شەرقىي ئېدىرلىق (J2x)، ئىلانلىق قاتارلىق نېفت، گاز تەركىبلىك 10 رايون بۆلۈكىدە 31 مىليون 340 مىڭ تونىنا گېئولوگىيىلىك نېفت زاپىسى، 1 مىليارد 24 مىليون كۇب مېتىر گېئولوگىيىلىك تەبىئىي گاز زاپىسى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شىمالىي تەيزىدىكى ئويۇلمىنىڭ چوڭقۇر قاتلىمى، توقۇن ئويۇلمىسى، قۇمۇل ئويۇلمىسى رايون قاتاردا ئۇلانما جەڭ مەيدانى ئىزدەيدىغان نۇقتىلىق رايون قىلىپ تاللىنىپ، چوڭقۇر قاتلامدا يەر تەۋرىتىپ ئۇتۇقلىقى مۇجۇم قىلىش ۋە ئويۇلما رايون بەلۋېغىنى باھالاش يۈزىسىدىن ئالدىن چارلاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، گېئولوگىيىلىك تونۇش ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى، ئويمانلىقتىكى بايلىقنىڭ يوشۇرۇن كۆچى ۋە تەكشۈرۈش نىشانى ئاساسىي جەھەتتىن ئايدىڭلاشتۇرۇلدى.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇڭ

نېفتلىك، گازلىقنى ئېچىش

1998 - يىلى تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىدىكى نېفتلىك، گازلىقنى ئېچىش خىزمىتىدە نېفتلىكتە سۇ تەركىبى ئۆرلەپ كېتىش، مەھسۇلات بالداقسىمان ئازىيىش، زاپاس مىقدار بىلەن ئېلىش نىسبىتى تەڭپۇڭ بولماسلىق قاتارلىق زىددىيەتلەر كۆزدە تۇتۇلۇپ، سۇ بېرىش باشتىن ئاخىر نېفتلىكنى ئېچىشتىكى يېتەكچى ئورۇنغا قويۇلۇپ، سۇ بېرىش ئىقتىدارى ئاشۇرۇلۇپ، يەر قاتلىمىنىڭ بېسىمى ساقلاپ قېلىندى ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، «قوش تۆۋەن» بولۇۋاتقان رايون بۆلەكلىرىنى تەڭشەش - تۈزەش باشتىن - ئاخىر يوشۇرۇن كۆچلەرنى ئىشقا سېلىپ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى قىلىنىپ، زاپاسقا تېگىش قىلىش دەرىجىسى ئۈزلۇكسىز ئۆستۈرۈلۈپ، نېفت، گاز ئېلىش ئۇنۇمدارلىقى تىرىشىپ ئۆستۈرۈلدى؛ دوملىما چارلاپ ئېچىش باشتىن - ئاخىر ئېچىش خىزمىتىدىكى ئىستراتېگىيىلىك ۋەزىپە قىلىنىپ، يېڭى زاپاس تىرىشىپ كۆپەيتىلدى. يۇقىرىقى تەدبىرلەر ئارقىلىق روشەن ئۇنۇمگە ئېرىشىلدى، 3 چوڭ ئاساسلىق نېفتلىكتە بىر قەدەر يۇقىرى ئېچىش سۈرىتىمى ساقلاپ قېلىندى، 3 مىليون تونىنا نېفت ئىشلەپچىقىرىلدى، نېفتنىڭ تاۋارغا ئايلىنىش نىسبىتى 92. 11% كە يەتتى؛ 659 مىليون كۇب مېتىر سانائەت تەبىئىي گازى ئىشلەپچىقىرىلدى، سىرتقى ئورۇنلار 358 مىليون كۇب مېتىر گاز بىلەن تەمىنلەندى.

سۇ بېرىپ مەھسۇلاتنى مۇقىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئاساسەن پېچان، يېڭىسارداىن ئىبارەت 2 نېفتلىكنىڭ ئوتتۇرا سۇ تەركىبلىك قېزىش مەزگىلىگە كىرگەنلىكى؛ ئېدىرلىق نېفتلىكىنىڭ سۇسىز نېفت قېزىش مەزگىلىدىن تۆۋەن سۇ تەركىبلىك قېزىش مەزگىلىگە ئۆتكەنلىكىدەك ئەھۋال كۆزدە تۇتۇلۇپ، سۇ بېرىپ نېفت، گاز ئېلىش نىسبىتىنى

ئۆستۇرۇشنى مەركەز قىلىپ، سۇ بېرىپ مەھسۇلاتنى مۇقىملاشتۇرۇش لايىھىسى يولغا قويۇلۇپ، سۇ بېرىپ ئۆزلەشتۇرۇلگەن زاپاسنىڭ تىزگىنلىنىش نىسبىتى 80% تەن كۆپرەككە يەتكۈزۈلدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا نېفتلىكلەرنى تۈزەش سالمىقى زورايتىلىپ، 685 قۇدۇق (قېتىم) نېفتلىك - سۇ قۇدۇقى مەشغۇلاتى ئېلىپ بېرىلىپ، بۇئاسته ئاشۇرۇپ ئىشلەپچىقىرىلغان نېفت 257 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈلدى، سېلىنما بىلەن ھاسىلات نىسبىتى 2:1 بولدى. سۇ بېرىپ مەھسۇلاتنى مۇقىملاشتۇرۇش لايىھىسى يولغا قويۇلۇش ئارقىلىق، يەر قاتلىمى بېسىمىنى ساقلاش سەۋىيىسى بىر قەدەر ئۆستۈرۈلدى، كەسمە يۈزگە تېگىش قىلىش دەرىجىسى 75% تەن يۇقىرى سەۋىيىدە ساقلاندى.

ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم نۇقتا تۈيۈق - ئىلاھ بۇلىقى - ئۈزۈمچىلىك نېفتلىكىنىڭ 250 مىڭ تونلۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى بىلەن شەرقىي ئېندىرلىق - يېڭىسار 8 يېنىك گازلىقىنىڭ يىلىغا 424 مىليون كۇب مېتىرلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بولۇپ، تۈيۈق - ئىلاھ بۇلىقى - ئۈزۈمچىلىك نېفتلىكىنىڭ 250 مىڭ تونلۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 8 - ئايدا پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، سۇندۇرۇپ ھىسابلىغاندا 1 مىليون تونا مەھسۇلات ئىقتىدارىغا 1 مىليارد 900 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شىمالىي ئۈزۈمچىلىك نېفتلىكىدە قوللىنىلغان ئارتىلاشما فاتسىيە ئارقىلىق ھەيدەپ قېزىش تېخنىكىسى دۇنياسىمىزنىڭ تېخنىكا جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇردى، ئۇنىڭ سۇ بېرىپ ئۆزلەشتۈرگەنگە قارىغاندا قېزىۋېلىنىش ئۈنۈمى 13% ئۆستى؛ ئىلاھ بۇلىقى نېفتلىكىدىكى مەيدان ئېچىش قۇرۇلۇشىدا ئىسلىدىكى 10 مىڭ تونلۇق يىللىق مەھسۇلات 100 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈلدى. شەرقىي ئېندىرلىق - يېڭىسار 8 يېنىك گازلىقىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 10 - ئايدا پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

دوسلىما چارلاش - ئېچىش قۇرۇلۇشىدا ئىلاھ بۇلىقى نېفتلىكى بىلەن پىچان يايسىمان تۈزۈلمە بەلۋېغى مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، كونا قۇدۇقلارنى قايتا تەكشۈرۈش، دوسلىما شەكىلدە كېڭەيتىش، ئەتراپتىكى نېفت تەركىبلىك رايون بۆلەكلىرىنى بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان نېفت گېئولوگىيىلىك زاپاسى 6 مىليون 630 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈلۈپ، يىللىق پىلان 110.5% تولۇقلىدى. تەبىئىي گاز، يېنىك ھىدرو كاربون ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشىدا شەرقىي ئېندىرلىق گازلىقىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىسلىدىكى تەبىئىي گازنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى بىلەن مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش لىنىيىسى ئۈزگەرتىلىپ، يېنىك ھىدروكاربون ئىشلەپچىقىرىشىدىكى «3 ئۈنۈمدارلىق» ئۈسكۈنىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنىڭ يېغۇېلىش ئۈنۈمدارلىقى ئېندىرلىقتا 89%، پىچاندا 60%، يېڭىساردا 80% كە يەتكۈزۈلدى.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇك

نېفت، گاز ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى تۇرپان - قۇمۇل نېفتلىكىدە 3 مىليون تونا نېفت، 148 مىڭ تونا يېنىك ھىدروكاربون ئېلىندى، سانائەت تەبىئىي گازى 659 مىليون كۇب مېتىرغا يەتكۈزۈلدى؛ سىرتقا 2 مىليون 731 مىڭ تونا نېفت، 136 مىڭ 700 تونا يېنىك ھىدروكاربون، 75 مىڭ 900 تونا تەبىيار ماي، 358 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز سېتىلدى.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇك

نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار

1998 - يىلى غەربىي قىسىم نېفتلىكتە يىلىغا 250 مىڭ تونا نېفت ئىشلەپچىقىرىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنىڭ يەر ئاستى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىپ، شىمالىي ئۈزۈمچىلىك، ئىلاھ بۇلىقى نېفتلىكلىرىنىڭ سۇ سىستېمىسى بىلەن ئارىلاشما فاتسىيىلىك ھەيدەپ يۇقىرى تېمپېراتۇرا ۋە يۇقىرى بېسىم ئارقىلىق سۇ بېرىش سىستېمىسى قۇرۇلۇشى تاماملاندى ھەمدە ئىشلەپچىقىرىشقا ئوڭۇشلۇق كىرىشتۈرۈلدى؛ شەرقىي ئېندىرلىق گازلىقىدىكى گاز يىغىش پونكىتى 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، پىچان - ئۈرۈمچى گاز ئاققۇزۇش تۈرۈبا لىنىيىسىنىڭ يۇقىرى پەللىدە تەڭشەش ئېھتىياجى كاپالەتلەندۈرۈلدى؛ يېڭىسار 500 مىڭ كۇب مېتىر گازنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىپ كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى، ئېندىرلىق گاز كۆتۈرۈش قۇرۇلۇشى، يېڭىسار گازنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش سىستېمىسىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، باققا بېسىم ئاشۇرۇش پونكىتى، شۇنىڭدەك يېڭىسار، پىچان، ئېندىرلىق، باققادىن ئىبارەت 4 چوڭ نېفتلىكتىكى سۇمۇرۇشكە، سۇ بېرىشكە ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. مېتىل ئالكوھول زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشىدا 1998 - يىلى تۈمۈر يول مەخسۇس لىنىيىسى، ئۇنۇمۇبرسال ئىشخانا بىناسى، ئامبار، زاۋۇت ئۆيلىرى ۋە ئوت ئۆچۈرۈش - ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش ياكى زاۋۇت رايونى بەر ئاستى تۈرۈبا تورى، زاۋۇت سىرتى تاشيولى، شۇنىڭدەك ئۆزگە كېرەكلىك سۇ قۇدۇقى قاتارلىق

قۇرۇلۇشلار پۈتتى؛ ماي ئامبىرىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش - ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش سىستېمىسىنى ئۆزگەرتىش، نېفتلىكتىكى ئوت ئۆچۈرۈش - ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش پونكىتلىرىنى كۆچەيتىش، 100 كىلوۋولتلۇق ۋېكلىيۇچاتېل پونكىتىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئامما ئۈي يۇرۇشلۇشتۇرۇش قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۆز قەرىلىدە پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، پېچان - ئۇرۇمچى گاز ئاققۇزۇش تۈرۈبا يولى قۇرۇلۇشى ئۆلكە (مىنىستىرلىك) دەرىجىلىك پۈتكەن قۇرۇلۇشلارنى تەكشۈرۈپ ئۈتكۈزۈۋې- لىشتىن ئۆتتى.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇك

پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى

1998 - يىلى تۈرپان - قۇمۇل نېفتلىكى پەن - تېخنىكا تېمىسىدىن 84 نى ئەملىيلەشتۈردى، تېمىلارنىڭ تۈتۈش قىلىنىش نىسبىتى %100، ئۆز قەرىلىدە ئىشلىنىش نىسبىتى %96 بولدى؛ پەن - تېخنىكىنىڭ ساپ سېلىنمىسى 21 مىليون 880 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۈرغىلاش - قېزىش ھۈنەر - سەنئىتى تەتقىقات ئاكادېمىيىسى، گېئوفىزىكا تەتقىقات ئورنى، تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئاكادېمىيىسى تەسىس قىلىندى. شىمالىي ئۆزۈمچىلىكتىكى ئارىلاشما فاتسىيىلىك ھەيدەش، تۆيۈق چوڭقۇر قاتلىمىدىكى قويۇق نېفت، ئېچىلغان ئاساسىي نېفتلىكلەرنى ئۆزلەشتۈرۈش قانۇنىيىتى ۋە ئۇنىڭ تەدبىرىنى مۇھاكىمە قىلىش قاتارلىق 4 چوڭ سىستېما بويىچە 13 پەن - تېخنىكا تۈرى قۇرۇلۇشى، 20 يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىش تۈرى ۋە «4 تېخنىكا» پائالىيىتى بويىچە 50 تۈر نۇقتىلىق ئۈيۇشتۇرۇلدى. پەن تەتقىقات بويىچە 82 تۈرده ئۆتكەلگە ھۆجۈم قىلىندى. 20 يېڭى تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇپ قوللىنىلدى، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق 139 مىليون يۈەن ئۇنۇم يارىتىلدى، سېلىنما - ھاسىلات نىسبىتى 1:6 بولدى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئارقىلىق تۆھپە يارىتىش نىسبىتى %71 بولدى. 3 تۈر گۈرۈھ شىركىتىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 7 تۈر ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شىمالىي ئۆزۈمچىلىك نېفتلىكىدىكى ئارىلاشما فاتسىيىلىك ھەيدەش تېخنىكىسى دۆلەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇردى؛ تۈرپان - قۇمۇل نېفتلىكىدىكى بىللە پەيدا بولغان گازنى بىر تەرەپ قىلىش تېخنىكىسى ئۇستىدىكى تەتقىقات ۋە ئۇنى قوللىنىشتىكى ھالقىلىق 10 تېخنىكا ئوخشاش كەسىپلەر ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرماقتا.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇك

يەرلىك ئورۇنلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش ۋە نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى

1998 - يىلى تۈرپان - قۇمۇل نېفتلىكى بارىكۆل ناھىيىسىنىڭ خۇاڭتۇچاڭ كەنتىدىكى چارۋىچىلارنى كۆچۈرۈپ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، نامراتلارنى يۆلەش - ئاپەتتىن قوتقۇزۇش، ماددىي ئەشيا ئىئانە قىلىپ ئوقۇشقا ياردەم بېرىش قاتارلىق سىستېمىلار بويىچە نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇردى. 47 مىليون يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، قۇمۇل ئېلايىتىدىكى ئېدىر مۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى، بۇ، چىقارغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ %70 نى ئىگىلەيدۇ؛ 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، چارۋىچىلارنى كۆچۈرۈش، ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتتى. ئۇلارغا 87 كورپۈس ئۈي سېلىپ بەردى، ماشىنىلاشقان 2 قۇدۇق قېزىپ بەردى، 133.3 گېكتار بوز يەر ئېچىپ بەردى، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 5 كىلومېتىر كېلىدىغان يۇقىرى بېسىملىق 2 توك لىنىيىسى تارتىپ بەردى، 3 كىلومېتىر يول ياساپ بەردى، 478 كىشىنى كۆچۈردى، 1998 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 957 كىلوگرامغا يېتىپ، شۇ يىلى كۆچۈش، شۇ يىلى ئۇزلەشتۈرۈش، شۇ يىلى تويۇنۇش، كىيىنىش مەسىلىلىرى ھەل قىلىندى؛ بارىكۆل ناھىيىسىگە 96.7 تونىا بېنزىن، دىزېلىن، 200 تونىا ئاسفالت ياردەم قىلدى، بۇلار ئاپەتتىن قوتقۇزۇش ۋە يول قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە بارىكۆل ناھىيىسىگە 50 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت ياردەم قىلدى، 10 مىڭ قۇردىن كۆپرەك كىيىم - كېچەك، 3300 دانە كىتاب، 4 يۈرۈش ئېلېكترلىك ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىسى تەقدىم قىلدى؛ بۇ نېفتلىك «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ 65 پارتىسىنى يېڭىلاپ بەردى ھەمدە 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 200 ئوقۇغۇچىنىڭ مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ياردەم بەردى.

زەي خۇڭگو، جۇ شياۋلۇك

غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى

نېفت ۋە گاز تەكشۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى نېفت ۋە گاز تەكشۈرۈشتە مەۋقەنى يەنىلا ھازىرقى 3 نېفىت، گاز سانائەت رايونى بەلۋېغىغا قويۇپ، تاشقى رايونلاردىكى نېفىت، گاز تەكشۈرۈشىنى پائال كېڭەيتىش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇپ مۇھاكىمە قىلىش فاكتىنى يولغا قويدى. نۇقتىلىق قىلىپ 9 تەكشۈرۈش قۇدۇقى (1997 - يىلدىن قالغان 3 قۇدۇقنى شۇنىڭ ئىچىدە)، 5 باھالاش قۇدۇقى ئورۇنلاشتۇرۇلدى ھەمدە

6 قۇدۇق، 8 رايوندا سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى. 3 قۇدۇق (قاتلام) بايقالدى. تارىم دەرياسى 3 ـ، 4 ـ نېفتلىك، گازلىق كۆلىمى باھالاپ چىقىلدى ۋە كېڭەيتىلدى، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان 60 مىليون 124 مىلك تونىنا ماي ئېكۋىۋالېنتىغا تەلۈك نېفت، گاز گېئولوگىيىلىك زاپىسى تاپشۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نېفت 45 مىليون 700 مىلك تونىنا، تەبىئىي گاز 5 مىليارد 424 مىليون كۇب مېتر. يىل ئاخىرىدا، تارىم دەريا‌سى نېفتلىكى رايونىدا تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان 75 مىليون 149 مىلك تونىنا ماي ئېكۋىۋالېنتىغا تەلۈك نېفت، گاز گېئولوگىيىلىك زاپىسى تاپشۇرۇلدى، تارىم دەريا‌سىدا 100 مىليون تونىنلىق چوڭ نېفت، گازلىق يېتىلدۇرۇش نىشانى مۇددەتتىن بۇرۇن رېئاللىققا ئايلانغۇسى. نېفت گېئولوگىيىسى ئۇنىۋېرسال تەتقىقاتىدا يېڭى تونۇش ھاسىل قىلىندى؛ يەر تەۋرىتىپ تەكشۈرۈشتە بىر تۈركۈم قورشالما بايقالدى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈلدى. كونا ماتېرىياللار- دىن قايتا پايدىلىنىش جەھەتتىمۇ مۇھىم نەتىجە ھاسىل قىلىندى، شايار 23 ـ قۇدۇقىدىكى ئوردوۋىك سىستېمىسىدا سىناق ئېلىپ بېرىلىپ، يۇقىرى مەھسۇلاتلىق نېفت، گاز ئېقىمى تېپىلدى.

1998 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى بويىچە 13 نېفتلىك ۋە گازلىق بايقالدى، بۇنىڭ ئىچىدە زاپىسى 10 مىليون تونىنىدىن ئاشىدىغان 7 نېفتلىك ۋە گازلىق، 4 سانائەت نېفتى، گاز تەركىبلىك توزۇلمە بار. تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان ھەم تىزگىنلەنگەن 185 مىليون 901 مىلك 750 تونىنا ماي ئېكۋىۋالېنتىغا تەلۈك نېفت، گاز گېئولوگىيىلىك زاپىسى تاپشۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نېفتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك زاپىسى 113 مىليون 879 مىلك 475 تونىنا، گاز 52 مىليارد 47 مىليون 280 مىلك كۇب مېتر؛ نېفتىنىڭ تىزگىنلەنگەن گېئولوگىيىلىك زاپىسى 5 مىليون 391 مىلك تونىنا، گازنىڭ 14 مىليارد 584 مىليون كۇب مېتر.

1998 ـ يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى 2 يۇنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ئەترىتىدىن 3 نى ئىشقا سېلىپ، 2 يۇنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 2579.097 كىلومېتر دائىرىنى تەكشۈردى، 3 يۇنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ تەكشۈرۈش ئەترىتىدىن 3 نى ئىشقا سېلىپ، 3 يۇنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 693.73 كۋادرات كىلومېتر دائىرىنى تەكشۈردى. بىر يەر ئۈستى خىمىيىلىك تەكشۈرۈش شۇبە ئەترىتىنى ئىشقا سېلىپ، 6300 كۋادرات كىلومېتر دائىرىنى تەكشۈردى. قۇدۇق ئىچىنى خىمىيىلىك تەكشۈرۈش ئەترىتىدىن 3 نى ئىشقا سېلىپ، 3 قۇدۇقنى تەكشۈرۈپ بولدى، VSP بىر شۇبە ئەترىتى بىر قۇدۇقنى تاماملىدى. 12 بۇرغا ئىشقا سېلىنىپ، 9 قۇدۇق بۇرغىلىنىپ بولدى، ئۇنىڭ مېتراژى 37 مىلك 202.79 مېتىرغا يەتتى، 5 قۇدۇق بۇرغىلىنىۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ھازىرقى مېتراژى 19 مىلك 209.32 مېتىرغا يەتتى، جەمئىي مېتراژ 56 مىلك 412.71 مېتىرغا يەتتى. ئېلىنغان ئومۇمىي كېرىن مېتراژى 666.94 مېتىرغا، كېرىن ئۈزۈنلۇقى 601.98 مېتىرغا يېتىپ، ئوتتۇرىچە كېرىن ئېلىش نىسبىتى 90.26% بولدى، جەمئىي ئېلىنغان نېفت تەركىبلىك كېرىننىڭ ئومۇمىي ئۈزۈنلۇقى 267.74 مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تەكشۈرۈش قۇدۇقى 9 (3 قوبۇل قىلىپ يوللاپ بېرىش قۇدۇقى، 4 ئالدىنقى يىلدىن قالغان قۇدۇقنىڭ ئۇنىڭ ئىچىدە) بولۇپ، بۇنىڭ 6 سى بۇرغىلىنىپ بولدى، مېتراژى 27 مىلك 219.58 مېتىرغا يەتتى، كېرىن ئېلىش مېتراژى 313.56 مېتىرغا، كېرىن ئۈزۈنلۈقى 299.25 مېتىرغا يېتىپ، ئوتتۇرىچە كېرىن ئېلىش نىسبىتى 95.44% بولدى. كېرىن ئېلىش مېتراژى قۇدۇق تەكشۈرۈش ئومۇمىي مېتراژىنىڭ 1.152% نى ئىگىلىدى. ئېلىنغان نېفت تەركىبلىك كېرىن ئومۇمىي ئۈزۈنلۇقى 97.67 مېتىر؛ باھالاش قۇدۇقى 5 بولۇپ، بۇنىڭ 4 ى بۇرغىلىنىپ بولدى، مېتراژى 27 مىلك 489.66 مېتىرغا، كېرىن ئېلىش مېتراژى 353.38 مېتىرغا، كېرىن ئۈزۈنلۈقى 302.34 مېتىرغا يېتىپ، ئوتتۇرىچە كېرىن ئېلىش نىسبىتى 85.56% بولدى، جەمئىي 170.07 مېتىر نېفت تەركىبلىك كېرىن ئېلىندى. 10 قۇدۇقتىكى 23 گېئولوگىيىلىك قاتلامدا نېفت سىنالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 7 قۇدۇقتىكى 10 قاتلامدا نېفت سىناش تاماملاندى، 7 قۇدۇقتىكى 13 گېئولوگىيىلىك قاتلام كۆز ئارقىلىق قىياس قىلىندى. 6 قۇدۇقتىكى 9 گېئولوگىيىلىك قاتلامدا سانائەت نېفتى، گاز ئېقىمى تېپىلدى. 4 قۇدۇق (قاتلام)، 4 گېئولوگىيىلىك قاتلام بايقالدى.

يۇ رېنلىيەن

قۇدۇق بۇرغىلاش ۋە ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى

1998 ـ يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى 13 بۇرغىنى ئىشقا سالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 9000 مېتىرلىق بۇرغا بىر، 7000 مېتىرلىق بۇرغا 2، 6000 مېتىرلىق بۇرغا 10؛ 9 تەكشۈرۈش قۇدۇقى بۇرغىلىنىپ بولدى (1997 ـ يىلدىن قالغان 3 قۇدۇقنىڭ ئىچىدە)، 5 تەكشۈرۈش قۇدۇقى بۇرغىلىنىۋاتىدۇ، تەكشۈرۈش قۇدۇقلىرىنىڭ ئومۇمىي مېتراژى 55 مىلك 7.99 مېتىرغا يەتتى، ئېيىغا 18.57 بۇرغا ئىشقا سېلىندى، بۇرغىلارنىڭ سائەتلىك ئوتتۇرىچە بۇرغىلاش سۈرئىتى 5.28 مېتىرغا، ھەربىر بۇرغىنىڭ ئايلىق ئوتتۇرىچە

ئۇنۇمدارلىقى 962 مېتىرغا يەتتى، ساپ بۇرغىلاشتىكى ماشىنا - سائەت 25.3 %، بارەمچى مەشغۇلاتتىكى ماشىنا - سائەت 35 %، ئالاھىدە مەشغۇلاتتىكى ماشىنا - سائەت 16.9 %، ھادىسە ۋە باشقا ئىشلاردىكى ماشىنا - سائەت 19.1 %، توختىتىپ قويۇلغان ماشىنا - سائەت 3.7 % نى ئىگىلىدى. 116 قېتىم كېرىن ئېلىندى، ئۇنىڭ جەمئىي مېترازى 666.94 مېتىرغا، جەمئىي كېرىن ئۇزۇنلۇقى 602.41 مېتىرغا يېتىپ، ئوتتۇرىچە كېرىن ئېلىش نىسبىتى 90.32 % بولدى. 45 قۇدۇق (قېتىم) مۇستەھكەملەندى، قۇدۇق مۇستەھكەملەشنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100 % كە يەتتى.

تالى شىجۇەن

يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان نېفتلىك، گازلىقلار

تارىم دەريالىق 3 - نومۇرلۇق نېفتلىك، گازلىقى بۇ نېفتلىك، گازلىق ئاقكۆل چوقچايمىسىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، ئوردوۋىك سىستېمىسى يوشۇرۇن تاغ (قالدۇق ئېدىرلىق) قورشالمىسىغا كىرىدۇ. 1990 - يىلى تاشكۆمۈر سىستېمىسىدىكى نېفت، گاز ئۇڭۇسى (شايار 23 - قۇدۇق) بايقالغاندىن كېيىن، 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىپ 198 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىنى تەكشۈرۈش ئورۇنلاشتۇرۇلغان ھەمدە تەكشۈرۈلگەن، 1996 - يىلى ئورۇنلاشتۇرۇلغان شايار 46 - قۇدۇقىدا 1997 - يىل 2 - ئايدا ئوردوۋىك سىستېمىسىغا تەۋە نېفت - گاز ئۇڭۇسى بايقالدى. 1997 - يىلى شايار 47- ، 1998 - يىلى T301 ، T302 دىن ئىبارەت 3 باھالاش قۇدۇقىدا، شۇنىڭدەك شايار 23 - كونا قۇدۇقىدا قايتا سىناق ئېلىپ بېرىلىپ ئېرىتىلگەن نېفت، گاز نەتىجىسى قاتارلىق ماتېرىياللار ھەمدە 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ماتېرىياللىرىدا نېفت ئۇڭۇسى تەپسىلىي تەسۋىرلەنگەن ئاساستا، تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ چىقىلغان نېفت تەركىبلىك كۆلەم 14.9 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتتى، نېفت، گازنىڭ گېئولوگىيىلىك زاپىسى 19 مىليون 577 مىڭ تونىا ماي ئېكۆنۋالېنتىغا باراۋەر كەلدى.

تارىم دەريالىق 4 - نومۇلۇق نېفتلىكى بۇ نېفتلىك ئاقكۆل چوقچايمىسىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، ئوردوۋىك سىستېمىسى يوشۇرۇن تاغ قورشالمىسىغا كىرىدۇ. 1997 - يىلى (شايار 48 - قۇدۇقى) بايقالغان، 1998 - يىلى T401، T402، T403 تىن ئىبارەت 3 باھالاش قۇدۇقى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، ئالدىنقى 2 قۇدۇقنىڭ ئوردوۋىك سىستېمىسىدا يۇقىرى مەھسۇلاتلىق سانائەت نېفتىنى، گاز ئېقىمى تېپىلدى. 1998 - يىلى 3 يۆنىلىشلىك يەر تەۋرىتىش ماتېرىياللىرى ئاساسىدا، بۇ 2 قۇدۇقتىكى ئوردوۋىك سىستېمىسىنىڭ مەھسۇلات قاتلىمىنى ئۆلچەپ باھالاش ۋە نېفت ئۇڭۇسىنى ئىنچىكىلەپ تەسۋىرلەش ئارقىلىق، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان نېفت تەركىبلىك كۆلەم 16.8 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتتى، نېفت، گازنىڭ گېئولوگىيىلىك زاپىسى 40 مىليون 547 مىڭ تونىا ماي ئېكۆنۋالېنتىغا باراۋەر كەلدى.

يۇ رېنلىيەن

نېفتلىك قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى بىرلەشمە بىر تەرەپ قىلىش پونكىتى، گاز يىغىش - تەقسىملەش پونكىتى، ئۆلچەپ قوبۇل قىلىپ يوللاپ بېرىش پونكىتى، ئۆز ئېلېكتر ئىستانسىسى، ئۆزۈن مۇساپىلىق ئاققۇزۇش تۇرۇبا يولى، نېفتلىك تاشيولىسى، ئاددىي نېفت ئېلىش ئىشلەپچىقىرىش ئىش لىنىيىسىنى ئۆزگەرتىش - كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق خىزمەتلەرنى تاماملىدى، بۇلارغا جەمئىي 121 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى.

يەككە قۇدۇقلاردىن نېفت ئېلىشنىڭ يەر ئاستى ئىش تەرتىپى يەككە قۇدۇق بويىچە نېفت ئېلىش ئىش تەرتىپى 4 قۇدۇقتا تاماملاندى، بۇنىڭ ئىچىدە TK103 قۇدۇقىدىن ئىبارەت بىر قۇدۇقتا نېفت ئېلىش ئىش تەرتىپى، S29، S46، S48 دىن ئىبارەت 3 قۇدۇقتا زاپاس ساقلاش سىغىمىنى ئاشۇرۇش ئىش تەرتىپى ئورۇندالدى، ئايرىغۇچتىن 4 ى، سۇ قاپلىمىلىق قازاندىن 12 سى، 500 كۇب مېتىرلىق ئېگىز جازىلىق ماي باكىدىن 46 سى قۇراشتۇرۇلدى.

ھەشەك — ساختام بىرلەشمە پونكىتى ھەشەك — ساختام تۈرى گۇرۇپپىسى مەسئۇل بولۇپ تەشكىللىگەن تارىم دەريالىق 1 -، 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقلىرىنىڭ يەر ئاستى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشىدا قۇرۇلۇشنى باشلانغان يىلى پۈتتۈرۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈش نىشانى ئەملگە ئاشتى. بۇنىڭدىكى ئاساسلىق تۈرلەر مۇنۇلار: شىمالىي جۇڭگو نېفت قۇرۇلۇشى 1 - شىركىتى تارىم دەريالىق نېفتلىكىنىڭ يىلىغا 500 مىڭ تونناق مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش پونكىتىنىڭ قۇرۇلۇشىنى؛ جۇڭگو نېفت تۇرۇبا يولى شىركىتى 130 مىڭ تونناق ئۆلچەپ قوبۇل قىلىپ يوللاپ بېرىش پونكىتىدىن بىرىنىڭ ۋە 120 مىڭ تونناق ئۆلچەپ قوبۇل قىلىپ يوللاپ بېرىش پونكىتىدىن بىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى، 20 كىلومېتىر نېفت، گاز ئاققۇزۇش تۇرۇبا يولى قۇرۇلۇشىنى، شىنجاڭ توك ئۇزىتىش - بېسىم ئۆزگەرتىش شىركىتى 500 × 4 كىلوۋاتلىق ماي يىقىلغۇلۇق ئېلېكتر ئىستانسىسىدىن بىرىنىڭ، ئۇزۇنلۇقى 20 كىلومېتىر كېلىدىغان 10 كىلوۋاتلىق قوش زەنجىرلىك ئېلېكتر قۇۋۇتى

لىنىيىسىنى؛ بىكتۇەن بىناكارلىق شىركىتى نېفتلىكىنىڭ 46.8 كىلومېتىر تاشيولىنى ئۇستىگە ئالدى.

ياسۇندى گازلىقىدىكى گازنى مەركەزلەشتۈرۈپ تەقسىملەش پونكتى مارالبېشى گۇرۇپپىسى بىلەن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى سىستېمىسىدىكى يۇقىرى پەللىدە تەڭشەش، چاستوتىنى تەڭشەش، ھادىسە كۆرۈلسە تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىشقا تەييار تۇرۇش جەھەتتىكى ئىقتىدار مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، 1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە مەبلەغ سېلىپ، مارالبېشى تەبىئىي گاز ئېلېكتر ئىستانسىسىنى قۇردى، گازلىقتىكى تەبىئىي گازنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە يەتكۈزۈپ بېرىشكە غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى مەسئۇل بولدى. قۇرۇلۇشنى غەربىي جەنۇب نېفت ئىدارىسىنىڭ تەرەققىيات شىركىتى زىممىسىگە ئېلىپ ئىشلىدى.

ياقلا گازلىقىدىن ياقلا بازىرىغا گاز يەتكۈزۈپ بېرىدىغان تۇرۇبا يولى قۇرۇلۇشى بۇ غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسىنىڭ يەر ئاستى قۇرۇلۇشىدىكى سىرتقا تەبىئىي گاز ئاققۇزىدىغان ئەڭ ئۇزۇن تۇرۇبا يولى، شۇنداقلا ياقلا يېنىك گازلىقىنى ئۆزلەشتۈرۈشتىكى ئىقتىدار قۇرۇلۇشىنىڭ بىر قىسمى بولۇپ، بۇ تۇرۇبا يولىنىڭ قۇرۇلۇشى ياقلا بازىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشقا ئىشلىتىدىغان گاز مەسلىسىنى كاپالەتلەندۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

غەربىي دەريا نېفتلىكىدىكى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش پونكتىنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىش خىزمىتى غەربىي دەريا نېفتلىكىدىكى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش پونكتىنى ئىشلەپچىقىرىشنى توختاتماي تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىشنى نېفت ئېلىش چوڭ ئەترىتى تەشكىللىگەن، جۈڭگو نېفت تۇرۇبا يولى قۇراشتۈرۈش شىركىتى ئۇستىگە ئالغان، بۇ قېتىمقى غەربىي دەريا نېفتلىكىدىكى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش پونكتىنى ئىشلەپچىقىرىشنى توختاتماي تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشىدا 14 تۇرلۇك خىزمەت ئورۇندالدى.

تارىم دەريالىق نېفتلىكىنىڭ 1 - قارارلىق يەر ئاستى قۇرۇلۇشى بۇ قۇرۇلۇش 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 28 - كۈنى پۈتتى، ئۇ، نېفت، گازنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاققۇزۇش، توك بىلەن تەمىنلەش، خەۋەرلىشىش، تاشيول ۋە سۇ بىلەن تەمىنلەشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، باشلانغان يىلى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

يالغ دۇڭمىنىڭ

نېفت سېتىش ۋە توشۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى 574 مىڭ 600 تونىنا نېفت ئېلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %49.36 ئاشۇردى. 538 مىڭ تونىنا نېفت سېتىپ، %47.2 ئاشۇردى. نېفتنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى %93.63 كە يەتتى؛ سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم (باجنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) 450 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ ئونتۇرىچە ھەر بىر تونىنا نېفتنىڭ قۇدۇق ئاغزىدىكى سېتىلىش باھاسى (باج شۇنىڭ ئىچىدە) 857.15 يۈەن بولدى.

شۇي چاڭشۇ

پەن - تېخنىكا خىزمىتى

1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى زىممىسىگە ئالغان دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پەن - تېخنىكا ئۈتكىلىگە ھۆجۇم قىلىش تۈرى بولغان «تارىم ئويمانلىقىدا نېفت، تەبىئىي گاز تەكشۈرۈش» تۈرىدە يەر تەۋرىتىلگەن 94 مىڭ 332 كىلومېتىر كەسمە يۈز ئىزاھلاندى، 38 مىڭ 200 تۇر (پارچە) ئەۋرىشكە لابوراتورىيىلىك ئانالىز قىلىندى، 420 كىلومېتىر قۇدۇق ئۆلچەش ماتېرىيالى ئىزاھلاندى، 1430 پارچىدىن ئارتۇق ھەر خىل چېرتيوژ سىزىپ چىقىلدى، ھەر خىل يۈمشاق دېتالدىن 50 نەچچىسى تۈزۈپ چىقىلدى. تارىم ئويمانلىقىنىڭ ئويمانلىق بولۇپ شەكىللىنىش جەريانى، نورماللىشىش جەريانى، ئۈۋا شەكىللىنىش جەريانى، شۇنىڭدەك كېيىنكى مەزگىلدىكى ئۆزگىرىش جەريانى چوڭقۇر تەنقىد قىلىنىش ئارقىلىق، شايار كۆتۈرۈلمىسى، مارالبېشى كۆتۈرۈلمىسى، چارتاغ كۆتۈرۈلمىسى، مەكىت يانتۈلۈقى قاتارلىق قەدىمكى كۆتۈرۈلمە ۋە قەدىمكى يانتۈلۈقلار قەدىمكى ھايات گۇرۇپپىسىدىكى نېفت، گازلىقنى ئىزدەيدىغان ئاساسلىق رايون ئىكەنلىكى، بولۇپمۇ ئوردوۋىك سىستېمىسى ۋە ئاشكۆمۈر سىستېمىسىدا شۇنداق بولىدىغانلىقى، كۆچا، قەشقەر قاتارلىق ئونتۈرا يېڭى ھايات ئىراسىدىن ئىلگىرىكى قۇرۇقلۇق ئويمانلىقى بولسا، ئونتۈرا يېڭى ھايات گۇرۇپپىسىدىكى نېفت، گازلىقنى ئىزدەيدىغان ئاساسلىق رايون ئىكەنلىكى كۆرسىتىلدى. سەرخىل تاللاش ئارقىلىق يەنمۇ ئىلگىرىلەپ تەكشۈرۈشكە بولىدىغان بىر تۈركۈم پايدىلىق رايون بەلۋېغى باھالاپ چىقىلدى. گىرۇەك يانتۈلۈق خىلىغا كىرمەيدىغان نېفت، گاز ئۆۋىسى توغرىسىدىكى تەتقىقاتنىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى، كۆچا ئويمانلىقى، تارىم دەرياسىنىڭ ئىككى قىرغىقى، مەكىت يانتۈلۈقى قاتارلىق رايونلاردا ئايرىم - ئايرىم بىر تۈركۈم بۇرا سىستېمىسى، ئاستىنقى بور سىستېمىسىنىڭ ئاستىنقى قىسىم يەر قاتلىمىدىكى يېڭى ياپمىدا ئۆچمىزلانغان قورشالما، تىرىئاس سىستېمىسى جىنس خۇسۇسىيەتلىك قورشالمىسى، سىلۇر سىستېمىسى، دېۋون سىستېمىسىغا مەنسۇپ يالىنىپ ئۆچمىزلانغان بەلۋاغ، شۇنىڭدەك ئاستىنقى 3 - سىستېما يەر

قاتلىمىدىكى قىرغاق خاراكتېرلىك قورشالما بايقالدى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈلدى. شايار كۆتۈرۈلمىسى، كۆچا ئويۇلمىسى، شۇلتاغول - مەنجىھار، مارالبېشى كۆتۈرۈلمىسى، قەشقەر - مەكىت، كۆنچى يانتۇلۇقىدىكى قارىغا ئېتىش مەيدانى تۈزۈلمىسىنىڭ ئۈزۈكسىز كېتىش ئالاھىدىلىكى، يەر قاتلىمىنىڭ چۆكۈندە قۇرۇلمىسى، چۆكۈندە جىنسىنىڭ تەسىر كۆرسىتىش تەرتىپى، نېفت ھاسىل بولۇشنىڭ گېئولوگىيىلىك شارائىتى، ئۈنۈملۈك ئۆڭا بولۇپ بىرىكىش، سلجىپ يغىلىش سىستېمىسى، تېپىك نېفت، گاز ئۆڭىسىنى ئىزاھلاش قاتارلىق ئۇنۇمۇبرسال تەتقىقاتلار ئارقىلىق، بۈرغىلاپ تەكشۈرۈشكە بولىدىغان بىر تۈركۈم پايدىلىق قورشالما تاللاپ چىقىلدى. 74 قورشالما بايقالدى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈلدى، چارلاشقا ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا 22 بۈرغىلىنىدىغان قۇدۇق ئورنى توغرىسىدا 12 تەكلىپ تاپشۇرۇلدى.

1998 - يىلى 3 -، 4 - ئايلاردا «تارىم ئويمانلىقىدا نېفت، تەبىئىي گاز چارلاش» تۈرى (سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىق مىنىستىرلىكى ئۈستىگە ئالغان قىسمى) گە تەۋە 1 -، 2 - دەرىجىلىك مەخسۇس تېمىلاردا سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىق مىنىستىرلىكى، «شىنشياڭ» نېفت شىركىتى تەشكىللىگەن ئۈزلەشتۈرۈش خاراكتېرلىك باھالاش قوبۇل قىلىندى، باھالاشتا، بۇ تۈرگە تەۋە 1 -، 2 - دەرىجىلىك مەخسۇس تېمىنى تەتقىق قىلىدىغان خادىملار تەق بولغان، خىراجەت مۇڭاپىق ئىشلىتىلگەن، ئالدىنقى قارارلىق ئۈتكەلگە ھۆجۈم قىلىش ۋەزىپىسى لايىھىدىكى تەلەپ، توختام بويىچە ئورۇندالغان ۋە قىسمەن ئاشۇرۇپ ئورۇندالغان، بىر تۈركۈم نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلگەن، ئۈتكەلگە ھۆجۈم قىلىش نىشانغا يېتىلگەن، بولۇپمۇ ئۈتكەلگە ھۆجۈم قىلىش جەريانىدا ئىشلەپچىقىرىش ئەملىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجە ۋاقتىدا ئۇنۇمگە ئايلاندۇرۇلغان، چارلاشنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا تەكلىپ بېرىلگەن دەپ قارالدى. 1 - دەرىجىلىك 11 مەخسۇس تېمىدىن 9 تېما A دەرىجىلىك، 2 تېما B دەرىجىلىك بولۇپ باھالاندى.

1998 - يىلى غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى «شىنشياڭ» شىركىتىنىڭ 7 تۈرلۈك تەتقىقات تۈرىنى زىممىسىگە ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە يىل ئاتلىغان تۈر 2 بولۇپ، بىرى، «شىنجاڭ تارىم ئويمانلىقىدىكى قەدىمكى دەريادا نېفت، گاز ئېچىش ھۆنەر - سەنئىتى تېخنىكا تەتقىقاتى»، يەنە بىرى، «غەربىي دەريا نېفتلىك، گازلىقىدكى تۈرىنىڭ سىستېمىسىدكى نېفت، گاز ئۆڭىسىنى ئېچىش، تەڭشەش لايىھىسى» . غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى تۆنجى ئورۇن سۈپىتىدە ئۈستىگە ئالغىنى 2 تۈر بولۇپ، ئۇلار «يۇقىرى بېسىملىق نېفت، گاز قۇدۇقىدا قۇدۇقنى باسماي تۈرۈپ رېمونت قىلىش تېخنىكىسىنى قوللىنىش توغرىسىدكى تەتقىقات» ۋە «تارىم ئويمانلىقىدكى ساڭتام - ھەشك تېرىئاس سىستېمىسىدكى زاپاس يغىش قاتلىمىنىڭ تەپسىلىي گېئولوگىيىلىك مودېلىنىڭ تۈرغۇزۇلۇشى» دىن ئىبارەت. غەربىي شىمال نېفت ئىدارىسى 2 - زىممىسىگە ئالغۇچى ئورۇن سۈپىتىدە ئىشلىگەن تۈر 3.

«غەربىي دەريا نېفتلىك، گازلىقىدكى تېرىئاس سىستېمىسىدكى نېفت، گاز ئۆڭىسىنى ئېچىش، تەڭشەش لايىھىسى» تۈرىدە ئىشلەپچىقىرىش، قۇدۇق ئۈلچەش ماتېرىياللىرىنى ئىزاھلاش ئارقىلىق، I_3 ، I_1 نېفت قاتلىمىنىڭ قايتىدىن ھېسابلاپ چىقىلغان گېئولوگىيىلىك زاپاسى ئەسلىدكى 12 مىليون 820 مىڭ تونىدىن 14 مىليون 820 مىڭ تونىغا كۆپەيدى؛ قايتىدىن بېكىتىلگەن قازغىلى بولىدىغان زاپاس مىقدار ئەسلىدكى 4 مىليون 7000 تونىدىن 5 مىليون 335 مىڭ تونىغا كۆپەيدى؛ تەقلىدىي رەقەم تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ قېپقالغان نېفتنىڭ تارقىلىش دائىرىسى ۋە كۆلىمى بېكىتىلدى؛ بۇ نېفتلىكنى ئېچىشتىكى ئوخشاشمىغان باسقۇچلارنىڭ ئەملىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ 4 يۈرۈش ئېچىش، تەڭشەش لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلىپ، غەربىي دەريا نېفتلىكىنى ئاخىرقى باسقۇچتىكى ئېچىش، تەڭشەشكە ئاساس سېلىندى ھەمدە يوشۇرۇن كۆچلەرنى قېزىش يۆنىلىشى كۆرسىتىپ بېرىلدى.

«مەنپىي بېسىمدا قۇدۇق بۇرغىلاش تېخنىكىسى تەتقىقاتى» ۋە «گورىزونتال قۇدۇق بۇرغىلاش ھۆنەر - سەنئەت تېخنىكىسى تەتقىقاتى» تۈرىدكى نەتىجە تارىم دەريالىق 1 - نومۇرلۇق، 4 - نومۇرلۇق نېفتلىك، گازلىقىدكى TK104 قۇدۇقى ۋە T401 قۇدۇقىنىڭ قۇرۇلۇشىدا مۇۋەپپەقىيەتلىك قوللىنىلدى.

ئىدارە كونترول قىلىپ يولغا قويغان تەتقىقات تۈرى 3، ئۇلار «تارىم ئويمانلىقىدكى شايار كۆتۈرۈلمىسى ئاقكۆل چوقچايىسىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدكى تېرىئاس سىستېمىسىغا مەنسۇپ چۆكۈندى مىكروفاتسىيە ئۈستىدكى تەتقىقات»، «يەر تەۋرىتىش ماتېرىياللىرىدىن پايدىلىنىپ شىمالىي تارىمدكى نىشانلىق قاتلامنىڭ نېفت، گاز تەركىبىنى ئالدىن ئۈلچەش ئەندىزىسىنى پەرق ئېتىش تېخنىكىسى ۋە ئۇنىڭ يۇمشاق دېتال سىستېمىسى توغرىسىدكى تەتقىقات»، شۇنىڭدەك «يۇقىرى بېسىملىق يېنىك گاز قۇدۇقىدا قۇدۇق سىناش تېخنىكىسى توغرىسىدكى تەتقىقات» تىن ئىبارەت.

ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئۈنۈم كۆرسەتكۈچى

1998 ـ يىلى ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 3 مىليون 474 مىڭ توننا نېفىت كىرگۈزۈپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 514 مىڭ توننا ئاشۇردى، 3 مىليون 389 مىڭ توننا نېفىت پىششىقلاپ ئىشلىدى، 2 مىليون 379 مىڭ توننا يېنىك ماي ئىشلەپچىقىرىپ، 313 مىڭ توننا ئاشۇردى. نېفىت پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە يېنىك ماي ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى بويىچە تارىختا ئەڭ ياخشى سەۋىيە ياراتتى. 890 مىڭ توننا ئورېيا ئىشلەپچىقىرىپ، 203 مىڭ توننا ئاشۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 ـ خىمىيىلىك ئوغۇت زاۋۇتى 540 مىڭ توننا ئورېيا ئىشلەپچىقاردى، قۇرۇلمىنىڭ مەھسۇلات مىقدارىنى ئۇدا 8 يىل ئۆلچەمگە يەتكۈزدى؛ 2 ـ خىمىيىلىك ئوغۇت زاۋۇتى 350 مىڭ توننا ئورېيا ئىشلەپچىقاردى؛ خىمىيىلىك ئوغۇتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى جەھەتتە مەملىكەتتىكى خىمىيىلىك ئوغۇت كارخانىلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇردى. 6000 توننا تېرىلېن ئۇزۇن تالاسى، 13 مىڭ توننا تېرىلېن قىسقا تالاسى، 70 مىڭ توننا پارابېنزول دىمېتىل كىسلاتا، 48 مىڭ توننا پولىئېتىلېن ئىشلەپچىقاردى. 23 مىليون 798 مىڭ خالتا توقۇدى، 631 مىليون كىلوۋات سائەت توك ھاسىل قىلدى، 33 مىليون 850 مىڭ توننا يېڭى سۇ چىقاردى.

سېتىلغان بېنزىن، كېروسىن، دىزېلىن 2 مىليون 243 مىڭ 300 توننا بولۇپ، 293 مىڭ 300 توننا ئاشتى. ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش نىسبىتى 99.85% بولدى؛ سېتىلغان ئورېيا 893 مىڭ 800 توننا بولۇپ، 234 مىڭ 800 توننا ئاشتى، ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش نىسبىتى 100.35% بولدى؛ سېتىلغان خىمىيىلىك تالا مەھسۇلاتلىرى 67 مىڭ 100 توننا، ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش نىسبىتى 88.23% بولدى.

يارىتىلغان سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 737 مىليون 480 مىڭ يۈەن (1990 ـ يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) بولۇپ، 221 مىليون 710 مىڭ يۈەن ئاشتى. تۇراقلىق مۈلۈككە 526 مىليون 460 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 276 مىليون 500 مىڭ يۈەن، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 249 مىليون 960 مىڭ يۈەن.

سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 4 مىليارد 760 مىليون يۈەن بولۇپ، چىقىم كۆپىيىپ، پايدا ئازىيىش ئامىلى بولغان 1 مىليارد يۈەننى ئۆز ئىچىدە تۈگەتكەن ئەھۋال ئاستىدا، 1998 ـ يىلى كۆرۈلگەن ئەمەلىي زىيان 196 مىليون 320 مىڭ يۈەن بولدى؛ تاپشۇرۇلغان باج 625 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 15 مىليون 580 مىڭ يۈەن كۆپەيدى.

670 مىليون يۈەن بانكا قەرزى ئۆز قەرەلىدە قايتۇرۇلۇپ، ئاكتىپ ـ پاسسىپ نىسبىتى 5 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى.

دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ جۇڭگو كەسپىي كارخانىلار ئۇچۇر ئېلان قىلىش مەركىزى تارقاتقان «جۇڭگودىكى ئالدىنقى 1000 چوڭ، ئوتتۇرا سانائەت كارخانىسىنىڭ 1996 — 1997 ـ يىللىق ستاتىستىكا نەتىجىسى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» قا ئاساسلانغاندا، ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى سېتىش كىرىمى ستاتىستىكىسىدا 86 ـ ئورۇندا، پايدا، باج سوممىسى ستاتىستىكىسىدا 108 ـ ئورۇندا، مۈلۈك سانى ستاتىستىكىسىدا 89 ـ ئورۇندا تۇرغان.

تيەن يۈڭ

تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 ـ يىلى ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 239 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى 48 بولۇپ، يىل ئاخىرىغا قەدەر 42 تۈرنى تاماملىدى. ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، 1 ـ خىمىيىلىك ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ ئورېيا قۇرۇلمىسى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 520 مىڭ توننىدىن 580 مىڭ تونناغا كۆپەيدى ھەمدە ئىلغار بولغان DCS بىلەن تىزگىنلىنىدىغان بولدى؛ ئىلگىرى ـ ئاخىر بولۇپ 1 ـ نورمال بېسىملىقتا بېسىم كېمەيتىش، موم كاتالىزلاش، تەكرار كاتالىزلاش، ئاروماتىك ھىدرو كاربون، گاز ئايرىش، ئاسفالت، كوكس خىمىيە قاتارلىق قۇرۇلمىلار ئۆزگەرتىلىپ ئىشلەپچىقىرىش سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىش، مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش مەقسىتىگە يېتىلدى. مۆلچەرىي ھېسابقا ئالغاندا، 1 ـ نورمال بېسىملىقتا بېسىم كېمەيتىلگەندىن كېيىن موم مېيى مەھسۇلاتى 3% ئاشقان، تەكرار كاتالىزلاشتا كاتالىزاتور سەرپىياتى 50% ئازايغان؛ گاز ئايرىش قۇرۇلمىسى ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن پولى پروپىلېننىڭ دەرىجىسى 4 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن؛ ئاسفالت قۇرۇلمىسى ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 80% ئاشقان.

تيەن يۈڭ

كارخانا باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئۇرۇمچى نەپىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇنى پۈتۈن زاۋۇتنىكى 48 ئورۇندا 7 خىل شەكىلدە ئەقلىدىي قانۇنىي ئىگە ھۆددىگەرلىك تۈزۈمىنى يولغا قويىدى، 2 - دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ مالىيە مەبلىغىنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى كېڭەيتتى، مەبلەغنى ھەقلىق ئىشلىتىشنى يولغا قويۇپ، ئومۇمىي ئەنئەنىۋى، ئىچكى قىسمىدىكى پايدا ۋە تۈزىتىلمىدىغان خىراجەتنى تىزگىنلەش كۆرسەتكۈچىنىلا چۈشۈردى؛ مائاش ئومۇمىي سومىمىسىنى ھۆددىگە بەردى، 2 - دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ تەقسىم قىلىش ھوقۇقىنى كېڭەيتتى، ئۇلۇك مائاشنى جانلىق تەقسىم قىلمىدىغان قىلدى؛ ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ كادىرلار ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھوقۇقى، ئەمگەك ۋە ئىشچى ئىشلىتىش ھوقۇقى ۋە بىر قىسىم قۇرۇلۇش تۈزلىرىدىكى ئۈز ئالدىغا باشقۇرۇش ھوقۇقىنىڭ دائىرىسىنى ئايرىدى؛ ئەقلىدىي بازار شەكىللىدە ھېسابات قىلىشنى، ئەنئەنىۋى ئارقىلىق رەت قىلىشنى يولغا قويدى. بىر يىل مۇشۇنداق ئىشلەش ئەتىجىسىدە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، قۇرۇلۇش شىركىتى، ئۇسكۇنىلەرنى قۇراشتۇرۇش شىركىتى، تىرانسپورت شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار ئىچكى قىسىمدا باشقۇرۇشنى كۆچەيتىپ، سىرتقا قارىتا بازار ئېچىپ، تۈنجى قېتىم پايدا ئالدى.

ئىشلەپچىقىرىش ئەنئەنىۋىنى تۈزۈتۈش ئۈچۈن، ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش، تېخنىكا كۆرسەتكۈچلىرىدە ساقلانغان پەرق ۋە يوشۇرۇن كۆچلەر كۆزدە تۇتۇلۇپ، يىل بېشىدا 11 تۈرلۈك تېخنىكىدا ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىش كۆرسەتكۈچىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە خېيىم - خەتەر رەنىسىنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەتنى ھەربىر ئادەمگە ئەمەلىيلەشتۈردى. يىل ئاخىرىدا بۇ 11 كۆرسەتكۈچ ئىچىدىكى 8 كۆرسەتكۈچ 1997 - يىلدىكى سەۋىيىدىن ياخشى بولۇپ، ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىشتىكى نىشان قىممىتىگە يېتىلدى، ئاساسلىقى نەپىت پىششىقلاپ ئىشلەشتىكى خوراش نىسبىتى، نەپىت ئايرىشتىكى ئۇنۇمۇبرسال ئېنېرگىيە سەرپىياتى، تەكرار كاتالىزلاشتىكى كاتالىزاتور سەرپىياتى، 2 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ تەبىئىي گاز بىرلىك سەرپىياتى قاتارلىقلاردا 64 مىليون 400 مىڭ يۈەن ئىشلەپچىقىرىش تەنئەرخى تېجەپ قېلىندى. مەگىلسىز خىراجەتنى ھېسابلىغاندا، بۇلغىنىشنى تازىلاش جەھەتتىكى پىششىقلاپ ئىشلەشنىڭ بىرلىك تەنئەرخى 1997 - يىلدىكىدىن ھەربىر تونىنىدا 81. 25 يۈەن تۆۋەنلىدى، 1 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشتىكى بىرلىك تەنئەرخى ھەربىر تونىنىدا 20 يۈەن، 2 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشتىكى بىرلىك تەنئەرخى ھەربىر تونىنىدا 381 يۈەن تۆۋەنلىدى.

مالىيەگە بولغان نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، چېگىنى ئازايتىش، سەرپىياتنى تىزگىنلەش ئارقىلىق تىزگىنلىگىلى بولىدىغان خىراجەت 1997 - يىلدىكىدىن 3 مىليون 280 مىڭ يۈەن تۆۋەنلەپ، تۆۋەنلەش نىسبىتى 15% كە يەتتى؛ مالىيە خىراجەت 66 مىليون 60 مىڭ يۈەن تۆۋەنلىدى، زاۋۇت بويىچە بانكا قەرزىنى ۋە تۈرمىنى ۋاقتىدا قايتۇرالمىغان ئەھۋال كۆرۈلمىدى، پۈل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى تەرىپىدىن ئۇدا 3 يىل AAA دەرىجىلىك لەۋزىدە تۇرىدىغان ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

مادىدي ئەشيا سېتىۋېلىش جەھەتتە، ئالغۇچىلار بازىرىدىن پايدىلىنىپ، سىرتتىن بىر تۇتاش سېتىۋېلىش يولغا قويۇلۇپ، خېرىدار چاقىرىش، باھالاش تۈزۈمى كۆچەيتىلىپ، مال سېتىۋېلىش تەنئەرخى 85 مىليون 840 مىڭ يۈەن تۆۋەنلىتىلدى؛ بايلىق تەقسىملەشنى سەرخىللاشتۇرۇش ئارقىلىق، نەپىتنىڭ زاۋۇتقا كىرىش تەنئەرخى 135 مىليون يۈەن تۆۋەنلىتىلىپ، باشقىلاردىن 2221 تونىنا نەپىت تۇلىتۇېلىنىپ، 2 مىليون 310 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

1998 - يىلى باش زاۋۇت ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ شتاتىنى قايتىدىن بېكىتىپ، ئەسلى شتاتتىكىدىن 2543 ئادەمنى قىسقارتتى، قىسقارتىش نىسبىتى 15% بولدى، 15 ئورۇنىنىڭ ئاپپارات شتاتىنى تەڭشەپ مۇكەممەللەشتۈردى. 2 - نورمال بېسىم، موم كاتالىزلاش، 2 - بىرىكمە، 2 - ئورېيا قاتارلىق 7 يۈرۈش ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىدا سىستېمىلىق مەشغۇلات يولغا قويۇلۇپ، خادىملارنىڭ 45% ى قىسقارتىلدى؛ 1998 - يىلى سىرتتىن قوبۇل قىلىپ ئىشلىتىلگەن ئىشچىلار قايتۇرۇلۇپ، ئادەم كىرگۈزۈش ئۆتكىلى قاتتىق ئىگىلىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىدا بىرمۇ ئادەم كۆپەيتىلمىدى. سىرتتىن قوبۇل قىلىپ ئىشلىتىلگەن ئادەم سانى 2 يىل بۇرۇنقى 3800 ئادەمدىن 1317 ئادەمگە ئازايتىلدى، ئەمگەك مۇلازىمىتى ھەققى يىلىغا 2 مىليون يۈەنلىك سۇرئەتتە ئازايدى، ئەمگەك مۇلازىمىتى ھەققى 1997 - يىلدىكىدىن 2 مىليون 400 مىڭ يۈەن ئازايدى؛ كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كوللېكتىپ ئورۇنلارنى تەشكىللەش، 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق شۇ يىلى 1541 ئادەم ئىش ئورنى ئالماشتۇرۇلۇپ تارقاقلاشتۇرۇلدى.

تېمەن يۈك

نامراتلارنى يۆلەش، قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىش ئەھۋالى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئۇرۇمچى نەپىت خىمىيە

سانائىتى باش زاۋۇتى نامراتلارنى يۆلەش، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىشكە 8 مىليون 29 مىڭ يۈەن قىممىتىدە مەبلەغ سالدى، بۇنىڭ ئىچىدە سېلىنغان مەبلەغ 6 مىليون 216 مىڭ يۈەن، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا بېرىلگەن ياردەم 540 مىڭ يۈەن، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسىپلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بېرىلگەن ياردەم 110 مىڭ يۈەن، ماتارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا سېلىنغىنى 1 مىليون 520 مىڭ يۈەن، ياردەم بېرىلگەن ھەرخىل ماددىي ئەشيا 551 تونىا، بېرىلگەن پۇل، ئوتتۇنلۇكەن پايدا 723 مىڭ يۈەن. ئاپەت رايونىغا 1 مىليون 563 مىڭ يۈەن پۇل، 647 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي ئەشيا، 13 مىڭ 800 دانە كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلىندى؛ 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلىنىپ، كەلپىن ناھىيىسى يۈرچى يېزا نېفىت خىمىيە «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى قۇرۇپ بېرىلدى، 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ھاراپ يېزىسىغا 2 چوڭقۇر سۇ قۇدۇقى قېزىپ بېرىلدى. 1998 - يىلى يازدا زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندە، پۈتۈن زاۋۇتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلە تاۋابئاتلىرى ۋە يەككە ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار 2 مىليون 300 مىڭ يۈەن قىممىتىدە پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە باش زاۋۇتنىڭ ئىئانە قىلغىنى 500 مىڭ دانە خالتا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىئانە قىلغىنى 1 مىليون 140 مىڭ 300 يۈەن پۇل، 800 دانە كىيىم - كېچەك، ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى مەملىكەت بويىچە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتا ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

تېمەن يۈك

جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز ترانسپورت شىركىتى

ئومۇمىي ئەھۋالى

جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز ترانسپورت شىركىتىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 6428، ترانسپورت ئاپتوموبىلى 1104، تۇراقلىق مۇلكىنىڭ ئەسلى قىممىتى 388 مىليون 860 مىڭ يۈەن. شىركەتتە 2 - شىركەت، تارىم ترانسپورت شىركىتى، قۇملۇق ترانسپورت شىركىتى، تارىم تەيىار ماي باش ئامبىرى، غەربىي شىمال ئاپتوموبىل زاۋۇتى، داۋالاش بۆيۈملىرى شىركىتى قاتارلىق 2 - دەرىجىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئورنىدىن 6 سى تەسىس قىلىنغان. ئۇلارنىڭ جايلاشقان رايونلىرى تۆۋەندىكىچە: 2 - شىركەت قاراماي، تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكىدىكى تەكشۈرۈش - ئېچىشقا مۇلازىمەت قىلىدۇ؛ تارىم ترانسپورت شىركىتى، قۇملۇق ترانسپورت شىركىتى، تەيىار ماي باش ئامبىرى تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىشقا مۇلازىمەت قىلىدۇ؛ غەربىي شىمال ئاپتوموبىل زاۋۇتى، داۋالاش بۆيۈملىرى شىركىتى ئۈرۈمچى شەھىرىدە.

شىركەتنىڭ 1998 - يىللىق تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئورۇندىغان ئەھۋالى مۇنداق:

ترانسپورت مىقدارى جەھەتتە يۈك ئوبوروت مىقدارى 404 مىليون 360 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك مىقدارى 2 مىليون 135 مىڭ تونىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە جەنۇبىي شىنجاڭغا توشۇلغان ئۇسكۇنە - سايمان 155 مىڭ 100 تونىا، جەنۇبىي شىنجاڭدىن توشۇلغان نېفىت 159 مىڭ 900 تونىا، تەيىار ماي 482 مىڭ 900 تونىا.

ترانسپورت سۇپىتى جەھەتتە بىخەتەر قاتنىغان مۇساپە 1 مىليون 880 مىڭ 300 كىلومېتىر.

سەرپىيات جەھەتتە ھەر 100 كىلومېتىر مۇساپىگە 28.44 كىلوگرام يېقىلغۇ ماي سەرپ قىلىندى، ھەربىر بالوننىڭ ئىشلەش مۇساپىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 88 مىڭ 400 كىلومېتىرغا يەتتى.

تەننەرخ جەھەتتە بىرلىك تەننەرخ ھەر 1000 تونىا - كىلومېتىرنىڭ 377.5 يۈەن بولدى.

ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى جەھەتتە ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 87 مىڭ تونىا - كىلومېتىردىن توغرا كەلدى.

ترانسپورت ئۈنۈمى جەھەتتە ئاپتوموبىللارنىڭ بېجىرىلىك نىسبىتى 91.56% كە، ئاپتوموبىللارنىڭ ئىشلەش ئۈنۈمى 81.90% كە يەتتى.

ترانسپورت تىجارىتى كىرىمى جەھەتتە 266 مىليون 650 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىپ، يۇقىرىغا 4 مىليون 840 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇلدى.

1998 - يىلى شىركەت ئۇسكۇنىلىرىنى يېڭىلاشقا 5 مىليون 920 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ھەرخىل ترانسپورت، قۇرۇلۇش قىلىش ئۇسكۇنىلىرىدىن 28 نى يېڭىلىدى ۋە سېتىۋالدى.

ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 17 مىليون 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش ئومۇمىي كۆلىمى 19 مىڭ 100 كۋادرات مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيى 322 يۈرۈش.

كۆپ خىل ئىگىلىكىنىڭ مەسئۇلات قىممىتى 111 مىليون 850 مىڭ يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان باج 1 مىليون 243 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 2189 كىشى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللاندى.

مو چىنيىڭ

كۆمۈر

كۆمۈر سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىشى ۋە سېتىش ئەھۋالى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشلەپچىقىرىلغان كۆمۈر 29 مىليون 269 مىڭ 100 تونىنا بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.23%، سېتىلغان كۆمۈر 28 مىليون 750 مىڭ 600 تونىنا بولۇپ، 5.66% ئازايدى. 4 مىليون 424 مىڭ 700 تونىنا كۆمۈر يۆتكەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ خېشى كاربىدورى قاتارلىق جايلارغا يۆتكەلگىنى 2 مىليون 68 مىڭ 600 تونىنا بولۇپ، 3.65% ئازايدى.

زىيانىنى توڭگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش كۆمۈر سانائىتى نازارىتىگە بېۋاستە قاراشلىق كارخانىلار زىيانىنى 4 مىليون 340 مىڭ يۈەن ئازايتتى، سانائەت قوشۇلما قىممىتىنى 487 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1.29% ئاشۇردى. كۆمۈرنى بىرلىشىپ سېتىشنى ئىشقا ئاشۇرغان قوبۇقسار، كۆچا، باي، ئىلى ۋىلايىتى قاتارلىق جايلاردىكى كۆمۈر سانائىتى كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى 1997 - يىلىدىكىدىن بىر ئاز ئاشتى. دۆلەت ئىلكىدىكى نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىدىن 2550 ئادەم قىسقارتىلدى، ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئىش كۈنى ئۇنۇمدارلىقى 2.165 تونىنغا يېتىپ، 4.3% ئۆستى.

كارخانا ئىسلاھاتى قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسى، ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى، ئىۋرغول كۆمۈر كېنى تۈزۈلمە ئۆزگەرتىشنىڭ ئاساس خىزمىتىنى ئورۇنداپ بولدى. كۆمۈر سانائىتى سىستېمىسىدا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىدىن 5 ى قۇرۇلدى، 964 كىشى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلار يۈزدە يۈز قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرىپ، يۈزدە يۈز ئاساسىي تۇرمۇش كاپالەت سوممىسى ئالىدىغان بولدى. پىچان ناھىيىسىدىكى كۆمۈر كېنى تۈزۈلمىسىنى پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى كارخانىغا ئۆزگەرتتى.

كۆمۈر سانائىتىنى يەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش دۆلەت ئىلكىدىكى نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىنىڭ كۆمۈر قېزىشتا ماشىنىلىشىش دەرىجىسى 63.8% كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇنۇمۇپرسال قېزىش دەرىجىسى 46.8% كە، ئۇنۇمۇپرسال ئېچىرلەپ قېزىش دەرىجىسى 9.4% كە؛ قاچىلاشنىڭ ماشىنىلىشىش دەرىجىسى 20.9% كە يەتتى؛ 10 مىڭ 234 مېتىر خالىي يولى بويلا قېقىلىپ، سېمونت پۈركۈلۈپ مۇستەھكەملەندى، خالىي يوللىرىنىڭ مۇستەھكەملەنىش نىسبىتى 29.5% كە يەتتى. تارباغاناي ۋىلايىتىنىڭ شىخۇ ناھىيىسىدىكى چېگىشور كۆمۈر كېنى تۈرۈسىنى تەرەكسىز قالدۇرماي، تۈرۈس كۆمۈرىنى تۇۋرۇك يۆتكەپ قويۇپ بېرىشتەك كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، كۆمۈر قېزىشنىڭ ماشىنىلىشىش دەرىجىسىنى 35% كە، قېزىش رايونىدىكى قېزىۋېلىش نىسبىتىنى 78% كە يەتكۈزدى. خوتەن ۋىلايەتلىك دۇۋا كۆمۈر كېنى تۇۋرۇك پۈتىنى كۆتۈرۈپ، تۈرۈس كۆمۈرىنى تۇۋرۇك يۆتكەپ قويۇپ بېرىپ كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلىدا يەنە يېڭى تەجرىبىگە ئېرىشتى. «ئۇنۇمى يۇقىرى، كۆپ مەھسۇلاتلىق كان قۇدۇقى قۇرۇپ چىقىش»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆمۈر بايلىقىنى ئالدىن ئۇلچەش ۋە باھالاش»، «قىيىپاش يانتۇ پەۋقۇلئاددە قېلىن كۆمۈر قاتلىمىنى قىيىپاش قاتلامغا بۆلۈپ تۈرۈسنى تەرەكسىز قالدۇرماي تۇۋرۇك يۆتكەپ تۈرۈس كۆمۈرىنى قويۇپ بېرىپ كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلى»، «يانتۇ كۆمۈر قاتلىمىنى گورىزونتال قاتلامغا بۆلۈپ تۇۋرۇك پۈتىنى كۆتۈرۈپ، تۇۋرۇك يۆتكەپ تۈرۈس كۆمۈرىنى قويۇپ بېرىپ كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلى» كۆمۈر سانائىتى نازارىتىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «ئۇپرىتىشقا قارشى - ئېنېرگىيە تېجەيدىغان خۇرۇچ ئىشلىتىشنى ئومۇملاشتۇرۇش»، «يېڭى تېپتىكىلىق ئوقلۇق ۋاگون چاقىنى ئىشلىتىشنى ئومۇملاشتۇرۇش»، «تاش قاتلىمىدا ئېچكىرىلەپ خالىي يولى قازغاندا سىلىق پارتلىتىپ سېمونت پۈركۈپ مۇستەھكەملەيدىغان 3 كېچىك مەشغۇلات لىنىيىسىنى قوللىنىشنى ئومۇملاشتۇرۇش»، «كاپىرلىغا ئاپتوماتىك پۈركۈپ نومۇر بېسىش تېخنىكىسى»، «شىنجاڭ پەۋقۇلئاددە تۆۋەن كۇل تەركىبلىك كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى ئۆزلەشتۇرۇش ۋە قوللىنىش توغرىسىدىكى تەتقىقات»، «كانلاردا ئىشلىتىلىدىغان شامالى يانتۇ ئۇرۇلىدىغان YBT — 5.5 تېپلىق جۈزئىي شامالدۇرغۇچ»، «ماددىي ئەشيا باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى» كۆمۈر سانائىتى نازارىتىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

كۆمۈر كانلىرىنى تەرتىپكە سېلىش ئەھۋالى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجازەتنامە ئالماي قانۇنسىز ئېچىلغان 172 كان قۇدۇقى تاقىۋېتىلدى، 318 كان قۇدۇقى ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىلىپ تەرتىپكە سېلىندى، 497 قۇدۇققا كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى بېرىلدى، ئىجازەتنامە ئېلىپ ئىشلەۋاتقان كان قۇدۇقلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە كان قۇدۇقلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ 34.3% نى، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتى ئىشلەۋاتقان كان قۇدۇقلىرى ئومۇمىي مەھسۇلاتىنىڭ 69.24% نى

ئىگىلەيدۇ.

يەرلىك كۆمۈر كانلار ئىشلەپچىقىرىلغان كۆمۈر 23 مىليون 803 مىڭ تونىنا بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.01% ئازايدى. ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن يەرلىك دۆلەت كۆمۈر كانلىرىغا «5 كىچىك ئەسۋاب ياردەم پۇلى» سۈپىتىدە 24 تۇر بويىچە 1 مىليون 710 مىڭ يۈەن ياردەم پۇلى ئاجرىتىپ بېرىلدى.

لیۇ جېنمىڭ

ئاپتونوم رايون كۆمۈر سانائىتىنىڭ 1998 - يىللىق ئاساسلىق مەھسۇلات مىقدارى

بىرلىكى: تۇمەن تونىنا

	1998 - يىل	1997 - يىلىدىكىنىڭ % نىگە تەڭ
ئاپتونوم رايون بويىچە كۆمۈر مىقدارى	2926.91	96.87
بۇنىڭ ئىچىدە: نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىنىڭ	546.61	95.98
يەرلىك كۆمۈر كانلىرىنىڭ	2380.30	97.08
بۇنىڭ ئىچىدە: ئۆلكە باشقۇرىدىغان كۆمۈر كانلىرىنىڭ	434.48	96.02
ۋىلايەت باشقۇرىدىغان كۆمۈر كانلىرىنىڭ	127.69	100.39
ناھىيە باشقۇرىدىغان كۆمۈر كانلىرىنىڭ	559.10	98.43
يېزا - بازار (كەنت) كۆمۈر كانلىرىنىڭ	1259.03	96.54

لیۇ جېنمىڭ

دۆلەت نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ باشقۇرۇشىغا چۈشۈرۈپ بېرىلدى

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى دۆلەت ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، دۆلەت كۆمۈر سانائىتى ئىدارىسى مالىيە مىنىستىرلىكى، ئەمگەك - ئىجتىمائىي كاپالەت مىنىستىرلىكى، خەلق بانكىسى قاتارلىق ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلار بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن شىنجاڭ تەۋەسىدىكى دۆلەت نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش مەسىلىسى ئۈستىدە بېيجىڭدا كېڭىشىش ئېلىپ باردى. ئىككى تەرەپ بۇنداق كۆمۈر كانلىرىنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ بېرىشكە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى.

گوۋۈيۈەننىڭ سابىق كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكىگە بۈاسىتە قاراشلىق ۋە شۇ مىنىستىرلىك بۈاسىتە باشقۇرۇپ كەلگەن دۆلەت نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرى، شۇنىڭدەك كۆمۈر كانلىرى بىلەن بىرلىكتە ئۆتكۈزۈۋېلىنغان، كۆمۈر كانلىرى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىدىغان تۈرلۈك كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنى كۆمۈر كانلىرىغا قوشۇپ يەرلىكنىڭ باشقۇرۇشىغا چۈشۈرۈپ بېرىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، بۇ قېتىم شىنجاڭدىكى 13 كارخانا، كەسپىي ئورۇن يەرلىككە چۈشۈرۈپ بېرىلىدىغانلار قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

مالىيە مىنىستىرلىكى تەستىقلىغان 1997 - يىللىق كارخانا مالىيە نەق چوتىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونغا يۆتكەپ بېرىلگەن مۇلۇك سوممىسى 2 مىليارد 868 مىليون 810 مىڭ يۈەن، قەرزدارلىق سوممىسى 1 مىليارد 587 مىليون 650 مىڭ يۈەن، ئىگىدارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتى 1 مىليارد 281 مىليون 160 مىڭ يۈەن، ئەمەلىي كىرىم قىلىنغان كاپىتال 736 مىليون 660 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كاپىتالى سوممىسى 732 مىليون 920 مىڭ يۈەن.

ئاپتونوم رايونغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن شتاتتىكى ئىشچى - خىزمەتچى 28 مىڭ 539 كىشى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققانلار 13 مىڭ 328؛ كارخانىلارنىڭ ئېلىشقا تېگىشلىك ماڭاشى 289 مىليون 760 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئەمەلىيەتتە ئالغىنى 251 مىليون 320 مىڭ يۈەن، تارقىتىلغان ماڭاش سوممىسى 244 مىليون 590 مىڭ يۈەن بولدى؛ كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ماڭاش سوممىسى 10 مىليون 320 مىڭ يۈەن، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا فوندى قالدۇقى 27 مىليون 850 مىڭ يۈەن.

سابىق كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكى ۋە مالىيە مىنىستىرلىكى زىيان تولۇقلىمىسى ئاساس سانىنى 44 مىليون 750 مىڭ يۈەن قىلىپ بېكىتكەنىدى، شىنجاڭدىكى دۆلەت

تۇقتىلىق كۆمۈر كانلىرىنىڭ ئەملىي قىيىنچىلىقى دەپ، دە تۇنۇلۇپ، زىيان تولۇقلىمىسى ئاساس سانى 7 مىليون يۈەن كۆپەيتىلدى. شۇنداق قىلىپ بۇ قېتىم ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن زىيان تولۇقلىمىسى ئاساس سانى 51 مىليون 750 مىڭ يۈەن بولدى.

مالىيە مىنىستىرلىكى چوشۇرگەن 1997 - يىللىق ئاساس سانغا ئاساسەن، كەسىپي ئورۇنلار ئۈچۈن 27 مىليون 180 مىڭ يۈەن خىراجەت كۆرسەتكۈچى ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى. تۆۋەنگە چوشۇرۇلگەن كارخانىلار ئىشلەتكەن سابىق كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكى سودا - سانائەت بانكىسىدىن «3 - كەسىپ» ئۈچۈن بىر تۇتاش ئېلىپ بەرگەن يارەم ئۆسۈملۈك قەرز پۇلىنىڭ قالدۇقى 211 مىليون يۈەن، كۆمۈرلۈك گېئولوگىيىسى ئىدارىسى تەرەققىياتىغا بانكىسىدىن بىر تۇتاش قەرز ئالغان 2 مىليون 80 مىڭ يۈەن كارخانىلار بىلەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايونغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى.

لىۋ جېنمىڭ

قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلات ئازايتىش ئەھۋالى

1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئاپتونوم رايون قانۇنسىز ئېچىلغان ۋە جايلىشىشى نامۇۋاپىق بولغان كۆمۈر كانلىرىنى تاقاش خىزمىتى يەغنى ئاچتى. گوۋۇيۈەننىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايون قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلاتنى ئازايتىشتا تۆۋەندىكىلەرنى ئوبيېكت قىلدى: بىرىنچى، ھەم كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى يوق، ھەم كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى يوق تۈرلۈك كىچىك كۆمۈر كانلىرىنى پۈتۈنلەي ئەمەلدىن قالدۇرۇش؛ 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى تۈزىتىلگەندىن كېيىنكى «قېزىلما بايلىق قانۇنى» رەسمىي يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، دۆلەت كۆمۈر كانلىرىنىڭ كان رايونىدا ئېچىلغان تۈرلۈك كىچىك كۆمۈر كانلىرىنى قانۇن بويىچە ئەمەلدىن قالدۇرۇش. ئىككىنچى، دۆلەت كۆمۈر كانلىرىنىڭ كان رايونى دائىرىسىدە 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن بۇرۇن ئېچىلغان، كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى ئالمىغان، ئەمما كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئالغان تۈرلۈك كىچىك كۆمۈر كانلىرىنى تاقۇۋېتىش؛ دۆلەت كۆمۈر كانلىرىنىڭ كان رايونىنىڭ سىرتىغا جايلاشقان، كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى ئالغان، ئەمما كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئالمىغان تۈرلۈك كىچىك كۆمۈر كانلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئىشلەپچىقىرىشنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىش، 1999 - يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئېلىش شەرتىگە يېتەلمىگەن تاقۇۋېتىش؛ گۇڭگۇرت تەركىبى، كۆل تەركىبى يۇقىرى كۆمۈرنى قازغان، گۇڭگۇرت ۋە كۆل تەركىبىنى تۆۋەنلىتىدىغان ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللانمىغان تۈرلۈك كۆمۈر كانلىرىنى تاقۇۋېتىش. ئۇچىنچى، دۆلەت كۆمۈر كانلىرىنىڭ كان رايونى دائىرىسىدە 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن بۇرۇن ئېچىلغان، كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى ۋە كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئالغان، ئەمما جايلىشىشى نامۇۋاپىق بولۇپ، دۆلەت كۆمۈر كانلىرىنىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان تۈرلۈك كىچىك كۆمۈر كانلىرىنى تاقۇۋېتىش ھەمدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن ئۇلارغا مۇۋاپىق تۆلەم بېرىش.

دۆلەت ئاپتونوم رايونغا چوشۇرگەن ۋەزىپە: 1999 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر قانۇنسىز ئېچىلغان ۋە جايلىشىشى نامۇۋاپىق بولغان 154 كىچىك كۆمۈر كانىنى تاقاش، كۆمۈر مەھسۇلاتىنى 3 مىليون 300 مىڭ تونىنا ئازايتىش، ئۈرۈمچى شەھىرى، سانجى ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋىلايىتى، ئىلى ۋىلايىتى، تۇرپان ۋىلايىتى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلات ئازايتىشتىكى مۇھىم نوقتا قىلىش.

ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلات ئازايتىشتىكى تەدبىرى مۇنداق بولدى: بىرىنچى، قۇدۇق تاقاپ مەھسۇلاتنى ئازايتىش مەزگىلىدە، كۆمۈر كۆپ چىقىدىغان رايونلاردا يېڭىدىن كۆمۈر كان ئېچىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاشنى بىردەك توختىتىش. ئىككىنچى، ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدىغان ۋە تاقۇۋېتىلىدىغان كۆمۈر كانلىرىغا كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى، كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ۋە تىجارەت كىنىشكىسى تارقاتماسلىق، ئالماشتۇرۇپ بەرمەسلىك، تولۇقلاپ بەرمەسلىك، ئۆلچەمدىكى تەلەپكە يەتمىگەن كان قۇدۇقلىرىنىڭ ئىجازەتنامىسىنى بىكار قىلىش. ئۇچىنچى، كۆمۈر چىقىدىغان ھەرقايسى رايونلاردا گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىق، تەپتىش، كۆمۈر، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش، چ خ، مۇھىت ئاسراش، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، يېزا - بازار كارخانىلىرى قاتارلىق تارماقلار قاتناشقان قۇدۇق تاقاپ، مەھسۇلات ئازايتىش بويىچە بىرلەشمە قانۇن ئىجرا قىلىش قوشۇنى قۇرۇپ، قۇدۇق تاقاش تەدبىرىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ۋە مەمۇرىي قانۇنىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى تەكشۈرۈشكە مەسئۇل قىلىش. ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان ۋە تاقۇۋېتىلگەن كان قۇدۇقلىرىنى تۆمۈر يول قاتناش تارمىقى ترانسپورت شارائىتى ۋە ۋاستىسى بىلەن تەمىنلىمەسلىك، سېتىش تارماقلىرى ئۇلارنىڭ كۆمۈرىنى سېتىۋالماسلىق ۋە ساتماسلىق؛ توك بىلەن تەمىنلىگۈچى تارماقلار توك بىلەن تەمىنلىمەسلىك، باشقا ئورۇنلار ئاستىرتتىن توك يەتكۈزۈپ بەرمەسلىك؛ بانكا ھېساب ئېچىپ بەرمەسلىك ۋە قەرز پۇل بەرمەسلىك؛ خىمىيە سانائىتى ماتېرىياللىرى بىلەن تەمىنلەش

تارماقلىرى خىمىيە سانائىتىدە مەھسۇلاتلىرى بىلەن تەمىنلىمەسلىك.

لىۋ جېنمىڭ

كۆمۈر كانلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈرلۈك كۆمۈر كانلىرىدا 245 قېتىم ئۆلۈم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 332 ئادەم ئۆلدى، بۇ، 1997 - يىلدىكىدىن %17.62 ئاز، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىدا 2 قېتىم ئۆلۈم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 9 قېتىم ئازايدى، 2 ئادەم ئۆلدى (11 ئادەم ئاز ئۆلدى)، 1 مىليون تونىنا مەھسۇلاتقا توغرا كەلگەن ئۆلۈش نىسبىتى 0.41 ئادەم بولدى؛ يەرلىك دۆلەت كۆمۈر كانلىرىدا 63 قېتىم ئۆلۈم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 28 قېتىم ئازايدى، 99 ئادەم ئۆلدى (35 ئادەم ئاز ئۆلدى)، 1 مىليون تونىنا مەھسۇلاتقا توغرا كەلگەن ئۆلۈش نىسبىتى 10.61 ئادەم بولدى؛ يېزا - بازار كوللېكتىپ كۆمۈر كانلىرىدا 170 قېتىم ئۆلۈم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 16 قېتىم كۆپەيدى، 218 ئادەم ئۆلدى (2 ئادەم ئاز ئۆلدى)، 1 مىليون تونىنا مەھسۇلاتقا توغرا كەلگەن ئۆلۈش نىسبىتى 16.77 ئادەم بولدى. دۆلەت ئىلكىدىكى نۆقتىلىق كۆمۈر كانلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ئەھۋالى مۇقىم ياخشىلانغاندىن سىرت، ئاقسۇ ۋىلايىتى، تۇرپان ۋىلايىتى، بايىنغولىن ئوبلاستى، قەشقەر ۋىلايىتى، شىنجاڭ بىناكارلىق باش شىركىتى قاتارلىق جايلارنىڭمۇ مۇقىم ياخشىلاندى.

لىۋ جېنمىڭ

كۆمۈر سانائىتى سىستېمىسىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك ئەھۋالى

1998 - يىلى كۆمۈر سانائىتى نازارىتى سىستېمىسىنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىكتىكى ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت ئومۇمىي سومىسى 553 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.37 ئاشتى. باج ۋە پايدىسى 31 مىليون 637 مىڭ 500 يۈەن بولۇپ، %23.67 ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا 9 مىليون 984 مىڭ 800 يۈەن بولۇپ، %58.77 ئازايدى. 128 مىڭ 700 تونىنا سېمونت، 26 مىڭ كۇب مېتىر فارفور دانىچىسىدىن ئىشلەنگەن 17 مىڭ كۇب مېتىر كېسەك، 670 مىڭ دانە كۆپ تۆشۈكلۈك خىش، 220 مىڭ كۋادرات مېتىر يۈزى سىرلانغان فارفور خىش، 48 مىڭ 600 مېتىر پاختا رەخت، 3060 تونىنا پاختا يىپ، 800 مىڭ كۇب مېتىر ئوكسىگېن، 1997 يۈرۈش مۇداپىئە ئىشكى ئىشلەپچىقىرىلدى. قانۇنىي ئىگە سالاھىيىتىگە ئېرىشكەن كارخانا 151 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تۈزۈمىدىكىسى 2، ئىجارىگە بېرىلگىنى 3، ھۆددىگە ئېلىپ باشقۇرۇلغىنى 96. كۆپ خىل ئىگىلىك زاۋۇتىسى 286، ئۇلاردىكى كەسىپكار 13 مىڭ 86 بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىم 6492 يۈەن بولدى.

لىۋ جېنمىڭ

ئېلېكتر قۇۋۋىتى

ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھاسىل قىلىنغان توك 15 مىليارد 775 مىليون 910 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %4.77 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت كۆچى بىلەن ھاسىل قىلىنغان توك 12 مىليارد 803 مىليون 290 مىڭ كىلوۋات سائەت، سۇ كۆچى بىلەن ھاسىل قىلىنغان توك 2 مىليارد 823 مىليون 300 مىڭ كىلوۋات سائەت. شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق ئېلېكتر توربىدا ھاسىل قىلىنغان توك 10 مىليارد 637 مىليون 150 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %4.66، شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى شىركىتىگە بۇ‌ئاستە قارىلىق توك ھاسىل قىلىدىغان كارخانىلار ھاسىل قىلغان توك 6 مىليارد 544 مىليون 90 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %1.94 ئاشتى.

1998 - يىلى پۈتكۈل جەمئىيەت ئىشلەتكەن توك 15 مىليارد 775 مىليون 910 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %4.47 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق، سۇچىلىق ئىشلىرىغا ئىشلىتىلگەن توك 2 مىليارد 105 مىليون 910 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %6.67 ئاشتى؛ سانائەتكە ئىشلىتىلگەن توك 10 مىليارد 5 مىليون 420 مىڭ كىلوۋات سائەت بولۇپ، %0.23 ئازايدى (بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتكە ئىشلىتىلگىنى %5.52 ئازايدى، ئېغىر سانائەتكە ئىشلىتىلگىنى %0.61 ئاشتى)؛ گېئولوگىيىلىك ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ۋە قېدىرىپ تەكشۈرۈشكە ئىشلىتىلگەن توك 87 مىليون 770 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %11.85؛ بىناكارلىققا ئىشلىتىلگەن توك 177 مىليون 400 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %35.88؛ قاتناش - تىرانسپورت ۋە پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى ئىشلىرىغا ئىشلىتىلگەن توك 361 مىليون 750 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %19.22؛ سودا، يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمىتى، ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلەش - سېتىش ۋە ئامبارداش ساقلاش ئىشلىرىغا ئىشلىتىلگەن توك 466 مىليون 170 مىڭ كىلوۋات

سائەنكە يېتىپ، 46.16%؛ باشقا كەسىپلەرگە ئىشلىتىلگەن توك 973 مىليون 520 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 19.18%؛ شەھەر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ تۇرمۇشىغا ئىشلىتىلگەن توك 1 مىليارد 597 مىليون 970 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 13.69% ئاشتى (بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - كەنتلەرنىڭ 1.2% ئازايدى، شەھەرلەرنىڭ 19.64% ئاشتى).

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىلىرىدىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 4392 سائەت بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 166 سائەت قىسقاردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىدىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 4639 سائەت، سۇ ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىدىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 3646 سائەت، شامال كۈچى ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرىدىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 2342 سائەت بولدى. شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق ئېلېكتر توربىدىكى توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىلىرىدىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 5200 سائەت بولۇپ، 303 سائەت قىسقاردى. شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتلىك شىركىتىگە بۇ‌ئاستە قاراشلىق توك ھاسىل قىلىدىغان كارخانىلاردىكى ئۈسكۈنىلەردىن يىللىق ئوتتۇرىچە پايدىلىنىش ۋاقتى 5734 سائەت بولۇپ، 431 سائەت قىسقاردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سىغىمچانلىقى 6000 كىلوۋات ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى ئوت كۈچى ئېلېكتر ئىستانسىلىرىدا بىر كىلوۋات سائەت توك ئۈچۈن 514 گرام ئۆلچەملىك كۆمۈر سەرپ قىلىنىپ، 11 گرام ئاشتى؛ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ توك ئىشلىتىش نىسبىتى 7.65% بولۇپ، 0.02 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى. شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق ئېلېكتر توربىدىكى ئوت ئېلېكتر ئىستانسىلىرىدا بىر كىلوۋات سائەت توك ئۈچۈن 469 گرام ئۆلچەملىك كۆمۈر سەرپ قىلىنىپ، 7 گرام كۆپەيدى؛ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ توك ئىشلىتىش نىسبىتى 8.13% بولۇپ، 0.03 پىرسەنت پوئىنتى ئازايدى. شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتلىك شىركىتىگە بۇ‌ئاستە قاراشلىق توك ھاسىل قىلىدىغان كارخانىلاردا بىر كىلوۋات سائەت توك ئۈچۈن 451 گرام ئۆلچەملىك كۆمۈر سەرپ قىلىنىپ، 7 گرام كۆپەيدى؛ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ توك ئىشلىتىش نىسبىتى 8.36% بولۇپ، 0.09 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە توكنىڭ توك يەتكۈزۈش لىنىيىلىرىدە خوراش نىسبىتى 7.84% بولۇپ، 0.48 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق ئېلېكتر توربىدىكى خوراش نىسبىتى 7.29% بولۇپ، 0.65 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتلىك شىركىتىنىڭ توكىنىڭ خوراش نىسبىتى 7.22% بولۇپ، 0.42 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق ئېلېكتر توري ئۈزۈمچى، شىخەنزە رايونى ۋە قاراماي شەھىرى، كۆيتۈڭ شەھىرى، تاربا‌غاتاي ۋىلايىتى، بورتالا ئوبلاستى، سانجى ئوبلاستى، تۇرپان ۋىلايىتىنى قاپلىدى، ئېلېكتر توربىدىكى گېنېراتورلارنىڭ سىغىمچانلىقى 2 مىليون 157 مىڭ 333 كىلوۋاتقا يەتتى.

فېڭ جيې

ئېلېكتر قۇۋۋىتى قۇرۇلۇشى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ گېنېراتور سىغىمچانلىقى 3 مىليون 957 مىڭ 252 كىلوۋات بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت كۆچى بىلەن توك ھاسىل قىلىدىغان گېنېراتور سىغىمچانلىقى 3 مىليون 101 مىڭ 105 كىلوۋات، سۇ كۆچى بىلەن توك ھاسىل قىلىدىغان گېنېراتور سىغىمچانلىقى 788 مىڭ 497 كىلوۋات، شامال كۆچى بىلەن توك ھاسىل قىلىدىغان گېنېراتور سىغىمچانلىقى 67 مىڭ 650 كىلوۋات. يېڭىدىن كۆپەيگەن توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى 453 مىڭ 625 كىلوۋات بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ 394 مىڭ 140 كىلوۋات، سۇ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ 26 مىڭ 485 كىلوۋات، شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ 33 مىڭ كىلوۋات؛ كېرەكتىن چىققان توك ھاسىل قىلىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى 150 كىلوۋات. ئاپتونوم رايوندا سىغىمچانلىقى 500 كىلوۋاتتىن يۇقىرى ئېلېكتر ئىستانسىسى 281 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى 119، سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى 159، شامال ئېلېكتر ئىستانسىسى 3. سىغىمچانلىقى 50 مىڭ كىلوۋاتتىن يۇقىرى ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى 15، سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى 3.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى 35 كىلوۋولتتىن يۇقىرى توك ئۈزىتىش لىنىيىسى 761 بولۇپ، ئومۇمىي ئۈزۈنلۇقى 20 مىڭ 102 كىلومېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە 220 كىلوۋولتلۇق 13 لىنىيە، 1208 كىلومېتىر، 110 كىلوۋولتلۇق 178 لىنىيە، 7171 كىلومېتىر، 35 كىلوۋولتلۇق 570 لىنىيە، 11 مىڭ 503 كىلومېتىر. 35 كىلوۋولتلۇقتىن يۇقىرى ترانسفورماتور پونكتىسى 397، ترانسفورماتور سىغىمچانلىقى 5 مىليون 509 مىڭ 900 كىلوۋولت ئامپېر، بۇنىڭ ئىچىدە 220 كىلوۋولتلۇق 8، سىغىمچانلىقى 1 مىليون 269 مىڭ كىلوۋولت ئامپېر، 110 كىلوۋولتلۇق 89، سىغىمچانلىقى 2 مىليون 926 مىڭ

كىلوۋولت ئامپېر، 35 كىلوۋولتلۇق 300، سىغىمچانلىقى 1 مىليون 314 مىڭ 900 كىلوۋولت ئامپېر.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليارد 983 مىليون 830 مىڭ يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە توك ھاسىل قىلىشقا سېلىنغىنى 1 مىليارد 353 مىليون 40 مىڭ يۈەن، توك ئۈزىتىش ۋە توك بېسىمىنى ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 301 مىليون 320 مىڭ يۈەن)، دۆلەت ئېلېكتر قۇۋۋىتى شىركىتىنىڭ تۇرنىگە 1 مىليارد 545 مىليون 370 مىڭ يۈەن، باشقا تۇرلەرگە 438 مىليون 460 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى.

قۇرۇلۇش كۆلىمى توك ھاسىل قىلىش قۇرۇلۇشىدا 74 گېنېراتورنىڭ ئومۇمىي سىغىمى 1 مىليون 230 مىڭ 500 كىلوۋاتقا، توك ئۈزىتىش قۇرۇلۇشىدا 110 كىلوۋولتلۇق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى 13 لىنىيە 831.1 كىلومېتىرغا، بېسىم ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا 110 كىلوۋولتلۇق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى 12 ترانسفورماتورنىڭ بېسىمى 650 مىڭ كىلوۋولت ئامپېرغا يەتكۈزۈلدى.

قىلىنۋاتقان قۇرۇلۇش كۆلىمى سىغىمى 830 مىڭ 500 كىلوۋات كېلىدىغان 72 گېنېراتورلۇق توك ھاسىل قىلىش قۇرۇلۇشى، 110 كىلوۋولتلۇق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى

ئاپتونوم رايوندىكى سىغىمچانلىقى 50 مىڭ كىلوۋاتتىن ئاشىدىغان ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق ستاتىستىكا جەدۋىلى

تۈرى	رەت نومۇرى	ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ نامى	گېنېراتور سىغىمچانلىقى (تۇمەن كىلوۋات)	ھاسىل قىلىنغان توك مىقدارى (100 مىليون كىلوۋات سائەت)	ئۆسكۈنىلەردىن پايدىلىنىش ۋاقتى (سائەت)
ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى	1	خۇڭيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسى	30	18.08	6025
	2	ماناس ئېلېكتر ئىستانسىسى	60	37.40	6234
	3	قۇمۇل ۋىلايەتلىك 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى	7.4	3.34	4518
	4	خۇڭيەنچى 4 - قارارلىق توك ھاسىل قىلىش چەكلىك شىركىتى	10	5.83	5827
	5	ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسى	17.3	4.32	4019
	6	مارالبېشى گاز يېقىلغۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى	5	0.04	
	7	ئىلى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى	5	0.23	
	8	تاشدەن ئېلېكتر ئىستانسىسى	10.5	3.79	3609
	9	باي ئېلېكتر ئىستانسىسى	8	3.25	4058
	10	قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى	18.9	8	4819
	11	ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى	11.2	5.71	5098
	12	مايتاغ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى ئېلېكتر ئىستانسىسى	13.9	5.7	4102
	13	شەرقىي شىنجاڭ نېفىتلىكى ئېلېكتر ئىستانسىسى	5.44	1.32	2431
	14	پوسكام نېفىتلىكى ئېلېكتر ئىستانسىسى	7.58	1.55	2759
	15	جەنۇبىي بۈگۈر نېفىتلىكى ئېلېكتر ئىستانسىسى	5.09	0.6	1185
سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى	1	چۇقان سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى	5.71	2.31	4050
	2	توقاي سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى	5	2.07	4144
	3	تاغ ئاغزى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى	8	3.39	4244

10 لىنىيە 8.752 كىلومېتىرلىق توك ئۆزىتىش قۇرۇلۇشى، يېسىي 380 مىڭ كىلوۋولت ئامپېر كېلىدىغان 110 كىلوۋولتلۇق ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى 10 ترانسفورماتور قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىلمۇاتىدۇ.

ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن تۈرلەر (1) توك ھاسىل قىلىشتا ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 237 مىڭ كىلوۋات كېلىدىغان 6 گېنېراتور ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۈرى مۇنۇلار: سانجى تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى (12000×1 كىلوۋات، 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، مارالبېشى گاز يېقىلغۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 -، 2 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى (25000×2 كىلوۋات، 12 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، ئىلى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 -، 2 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى (25000×2 كىلوۋات، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىلگەن 1 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى (25000×1 كىلوۋات، 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى). (2) توك ئۆزىتىش قۇرۇلۇشىدا ئۆزۈنلۇقى 427.8 كىلومېتىرلىق 7 لىنىيە. ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۈرى مۇنۇلار: خۇجەيىنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى — توقسۇن لىنىيىسى (220 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 141 كىلومېتىر، 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، خۇجەيىنچى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى — سانجى لىنىيىسى (220 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 61 كىلومېتىر، 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، «635» — كۆكتوقاي لىنىيىسى (110 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 106 كىلومېتىر، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، مارالبېشى — تۇمشۇق لىنىيىسى (110 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 59 كىلومېتىر، 11 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، مىچۇەن غەربىي شەھەر لىنىيىسى (110 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 0.3 كىلومېتىر، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، سانجى — لاۋلۇخې لىنىيىسى (110 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 40 كىلومېتىر، 11 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، چىڭ قوتان — شامال كۆچى ئېلېكتر ئىستانسىسى I لىنىيىسى (110 كىلوۋولتلۇق، ئۆزۈنلۇقى 20.5 كىلومېتىر، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى). (3) بېسىم ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا يېسىي 260 مىڭ كىلوۋولت ئامپېرلىق 9 ترانسفورماتور پونكىتى. ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى مۇنۇلار: توقسۇن ترانسفورماتور پونكىتى (220 كىلوۋولتلۇق، 90000×1 كىلوۋولت ئامپېر، 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، كۆكتوقاي ترانسفورماتور پونكىتى (110 كىلوۋولتلۇق، 10000×1 كىلوۋولت ئامپېر، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، مارالبېشى ترانسفورماتور پونكىتى (110 كىلوۋولتلۇق، 10000×2 كىلوۋولت ئامپېر، 11 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، مىچۇەن غەربىي شەھەر ترانسفورماتور پونكىتى (110 كىلوۋولتلۇق، 20000×2 كىلوۋولت ئامپېر، 12 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، لاۋلۇخې ترانسفورماتور پونكىتى (110 كىلوۋولتلۇق، 20000×1 كىلوۋولت ئامپېر، 11 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى)، بېيجىڭ يولى ترانسفورماتور پونكىتى (110 كىلوۋولتلۇق، 40000×2 كىلوۋولت ئامپېر، 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى).

فېڭ جيې

يېزىلاردىكى ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىش باشلاندى

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىز يېزىلاردىكى ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - تۈركۈمدىكى قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە ئىش باشلاندى، ئۇنىڭغا 255 مىليون 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان بولۇپ، 10 ناھىيە، شەھەرنىڭ 83 تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. قۇرۇلۇش كۆلىمى مۇنداق بولىدۇ: ئومۇمىي سىغىمى 46 مىڭ 300 كىلوۋولت ئامپېر، 110 كىلوۋولتلۇقتىن 3 ترانسفورماتور پونكىتى يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ، ئومۇمىي سىغىمى 48 مىڭ كىلوۋولت ئامپېرلىق 3 ترانسفورماتور پونكىتى ئۆزگەرتىلىدۇ؛ ئومۇمىي سىغىمى 117 مىڭ 800 كىلوۋولت ئامپېرلىق 35 كىلوۋولتلۇق 25 ترانسفورماتور پونكىتى يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ، ئومۇمىي سىغىمى 55 مىڭ 250 كىلوۋولت ئامپېرلىق 11 ترانسفورماتور پونكىتى ئۆزگەرتىلىدۇ؛ 110 كىلوۋولتلۇقتىن 45 كىلومېتىر لىنىيە يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ؛ 35 كىلوۋولتلۇق 387.8 كىلومېتىر لىنىيە يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ، 121 كىلومېتىر لىنىيە ئۆزگەرتىلىدۇ؛ 10 كىلوۋولتلۇق، 907 كىلومېتىر لىنىيە يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ، 1249 كىلومېتىرلىق لىنىيە ئۆزگەرتىلىدۇ؛ 405 كىلومېتىر تۆۋەن بېسىملىق لىنىيە يېڭىدىن قۇرۇلىدۇ، 1078 كىلومېتىر تۆۋەن بېسىملىق لىنىيە ئۆزگەرتىلىدۇ. يىل ئاخىرىغىچە قۇرۇلۇش مىقدارىنىڭ %90ى ئورۇندىلىدۇ. 2 - تۈركۈمدىكى يېزا ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىش تۈرلىرى تەكشۈرۈپ

بولۇندى، ئۇنىڭغا 830 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان بولۇپ، 71 ناھىيە، شەھەرنىڭ 300 گە يېقىن تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. گوۋۇيۈەننىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ۋە تەلىپىگە ئاساسەن، شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى يېزىلاردىكى ئېلېكتر تورلىرىنى ئۆزگەرتىش، يېزا توكىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش، بىر تۇردىكى توكنىڭ شەھەر بىلەن يېزىدىكى باھاسى ئوخشاش بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىپ يۇقىرىغا يوللىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزىلاردىكى ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىشكە 5 مىليارد 500 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش، 3 يىلدا شەھەر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ بىر تۇردىكى تۇرمۇشقا ئىشلىتىدىغان توك باھاسىنى ئوخشاش قىلىش، 5 يىلدا شەھەر، يېزىلاردا تۇرگە بۆلۈپ توك ئىشلىتىش، بىر تۇردىكى توك باھاسى ئوخشاش بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش پىلانلاندى. 11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى دۆلەت پىلان كومىتېتى بۇ لايىھىگە تەستىق سالدى.

كۆزاڭ لۇمىڭ

ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىلگەن 1 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايوندىكى يەككە گېنېراتور سىغىمچانلىقى ئەڭ چوڭ ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى — ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىلگەن 1 - گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، گېنېراتور سىغىمچانلىقى 125 مىڭ كىلوۋات، بۇ زاپاس بېسىم ئارقىلىق گاز مۇمۇرۇپ ئىسسىقلىق ئارقىتىدىغان گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى بولۇپ، پار قازىنى دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن، ئۇنىڭغا پار تۇربىنىلىق گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى ئىشلىتىلگەن بولۇپ، ئۇنى شۆبتسارىيە ABB شىركىتى بىلەن شاڭخەي پار تۇربىنىلىق گېنېراتور زاۋۇتى ھەمكارلىشىپ ئىشلەپچىقارغان. گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى 6 - ئاينىڭ 13 - كۈنى 72 سائەتلىك سىناقنى تاماملىغان ۋە ئوڭۇشلۇق تېگىشلىك جايلىرى ئوڭشالغاندىن كېيىن، 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

كۆزاڭ لۇمىڭ

ئېلېكتر قۇۋۋەتى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنىڭ ئىسلاھ قىلىنىشى

شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن باشلاپ ئالتاي ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنى ۋاكالىتەن باشقۇرىدىغان بولدى؛ بۇ شىركەت 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئالتاي ئېلېكتر قۇۋۋەتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىگە ئۆزگەرتىلدى، شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى پاينىڭ %90 نى كونترول قىلدى. 3 - ئاينىڭ 29 - كۈنى شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى قۇرۇلدى. 8 - ئايدا جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىگە ئۆزگەرتىلدى، بۇ شىركەت 5 - ئاينىڭ 11 - كۈنىدىن باشلاپ قەشقەر ۋىلايىتىدىكى مارالبېشى ئېلېكتر تورىنى، 5 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن باشلاپ خوتەن ۋىلايەتلىك ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنى، 8 - ئاينىڭ 10 - كۈنىدىن باشلاپ قەشقەر ۋىلايىتىدىكى يەكەن ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنى، 8 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن باشلاپ قەشقەر قىزىلسۇ ئېلېكتر تورىنى، 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىن باشلاپ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى، ياي ئېلېكتر ئىستانسىسى، كۇچا، شايار، توقسۇ يەرلىك ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنى ۋاكالىتەن باشقۇرىدىغان بولدى، 12 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئاقسۇ ئېلېكتر قۇۋۋەتى سىستېمىسى ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىنىپ، ئاقسۇ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى قۇرۇلدى ۋە يۇقىرىقى 3 كارخانىنى بىر تۇتاش باشقۇرىدىغان بولدى. 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدىن باشلاپ شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنىڭ كۇيتۇڭ ئېلېكتر ئىدارىسى تارباغاتاي ۋىلايىتى ساۋەن ئېلېكتر تورىنى ۋاكالىتەن باشقۇرىدىغان بولدى. 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن باشلاپ شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى ئىلى ئوبلاستلىق ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتىنى ۋاكالىتەن باشقۇرۇشنى يولغا قويدى. 12 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سانجى شەھىرىنىڭ يەرلىك ئېلېكتر توري شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى سانجى ئوبلاستىدىكى قۇتۇبى، ماناس ناھىيىلىرى ۋە سانجى شەھىرىنىڭ يەرلىك ئېلېكتر ئىدارىسىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى. 12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئېلېكتر قۇۋۋەتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇلدى، پاينىڭ %80 نى شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى كونترول قىلدى. 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى بورتالا ئوبلاستىدىكى جىڭ، ئارىشاڭ ناھىيىلىرى ۋە بورتالا شەھىرىنىڭ يەرلىك ئېلېكتر توري شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى بورتالا ئېلېكتر ئىدارىسىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى. شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى شىركىتى يۇقىرىقىدەك پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىش ۋە يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ماۋالىسىگە ئاساسەن تىجارەت قىلىش قانارلىق شەكىللەر ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېلېكتر قۇۋۋەتى سانائىتىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى راۋانلاشتۇرۇپ، ئېلېكتر تورىنى كۆپ تەرەپ باشقۇرۇش، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش ئىللەتلىرىنى توگىتىپ، ئېلېكتر قۇۋۋەتىگە بىر تۇتاش بازار

بېتىلدۇرۇشكە ئاساس سالدى.

كۆزالۋ لۇمان

توك بىلەن تەمىنلەش تىجارەت رايونلىرىنى ئايرىش خىزمىتى

1998 - يىل 9 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق توك بىلەن تەمىنلەش تىجارەت رايونلىرىنى ئايرىش خىزمىتى ئاخىرلاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك توك بىلەن تەمىنلەش تىجارەت رايونى بىر، ۋىلايەت دەرىجىلىك تىجارەت رايونى 23، ناھىيە دەرىجىلىك تىجارەت رايونى 117. ئېلېكتر توربىدا تىجارەت قىلىدىغان 141 كارخانا 4 تۈركۈمدە توك بىلەن تەمىنلەش تىجارىتى ئىجازەتنامىسى ئالدى، ئۇلار رۇخسەت قىلىنغان توك بىلەن تەمىنلەش تىجارىتى رايونى ئىچىدە قانۇن بويىچە تىجارەت قىلىدۇ.

كۆزالۋ لۇمان

ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 3 ترانسفورماتور پونكىتىدا ئادەم دىجورنىلىك قىلمايدىغان بولدى

شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچى ئېلېكتر ئىدارىسىگە قاراشلىق 110 كىلوۋولتلۇق شەن ترانسفورماتور پونكىتى، «بەخت» يولى ترانسفورماتور پونكىتى ۋە لىيۇداۋان ترانسفورماتور پونكىتى تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، يىراقتىن سىگنال بېرىش، يىراقتىن ئۇلۇقەش، يىراقتىن تىزگىنلەش، يىراقتىن تەڭشەش ئىقتىدارىنى ھازىرلىغانلىقى ئۈچۈن، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن باشلاپ ئادەم دىجورنىلىك قىلمايدىغان بولۇپ، %60 خادىم ئازايتىلدى.

كۆزالۋ لۇمان

توك بىلەن تەمىنلەش مۇلازىمىتىدە ۋەدە بېرىلدى

1998 - يىل 5 - ئايدا شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى شىركىتى توك بىلەن تەمىنلەش مۇلازىمىتى جەھەتتە جەمئىيەتكە مۇنداق ۋەدە بەردى: (1) توك ئىشلەتكۈچىلەر توك ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلسا، توك ئىشلىتىش قۇرۇلمىسى لايىقەتلىك بولغان ئەھۋالدا ھەق تاپشۇرغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە توك بېرىش، توك بىلەن تەمىنلەش ۋاقتى بىر سائەت كېچىكسە، توك ئىشلەتكۈچىگە 100 يۈەن تۆلەم بېرىش. (2) شەھەر رايوندا ھادىسە سادىر بولۇپ، جەددىي رېمونت قىلىشقا توغرا كەلسە، ئەق مەيدانغا يېتىپ بېرىش ۋاقتى بىر سائەتتىن ئېشىپ كەتمەسلىك، ئېشىپ كەتسە، رېمونت قىلىشنى مەلۇم قىلغان ئورۇنغا ھەر 10 مىنۇت ۋاقىتقا 10 يۈەن تۆلەم بېرىش. (3) تىجارەت زالىنىڭ ھەربىر پارچە ھەق يېغىش كەسپىنى بېجىرىش ۋاقتى 5 مىنۇتتىن ئېشىپ كەتمەسلىك، ئېشىپ كەتسە، ھەر بىر مىنۇت ۋاقىت ئۈچۈن توك ئىشلەتكۈچىگە بىر يۈەن تۆلەم بېرىش. (4) توك ئىشلەتكۈچىلەر ئەھۋال ئۇقۇش ياكى ھادىسە دوكلات قىلىش يۈزىسىدىن تېلېفون بەرگەندە، تېلېفون 5 قېتىم جىرىڭلىغۇچە تۇرۇپكىنى قولغا ئېلىپ بولۇش، پوزىتسىيە ياخشى بولماي ئەرز قىلىنسا، ھەر قېتىملىق ئۈچۈن ئەرز قىلغۇچىغا 5 يۈەن تۆلەم بېرىش. (5) توك توختىتىشقا توغرا كەلگەندە 3 كۈن بۇرۇن ئۇقتۇرۇش قىلىش ياكى ئېلان چىقىرىش، ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇش قىلمىسا، تۈنجى ئەرز قىلغۇچىغا 50 يۈەن تۆلەم بېرىش. (6) توك ئىشلەتكۈچى توك پۈلىنى توك ئۇزۇتۇلگەندىن كېيىن تۆلىگەن بولسا، بىر كۈن ئىچىدە توك بېرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، توك بېرىشنى كېچىكتۈرگەن ھەربىر كۈن ئۈچۈن توك ئىشلەتكۈچىگە 1000 يۈەن تۆلەم بېرىش.

كۆزالۋ لۇمان

تارباغاتاي ۋىلايىتى، سانجى ئوبلاستىدا ئېلېكتر قۇۋۋىتى مۇئەسسەسىلىرى كۆچلۈك بوران ۋە قۇم - توزانلىق قارا بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 11 دە چۆچەك شەھىرى، دۆربىلجىن ناھىيىسى، چاغانتوقاي ناھىيىسى ۋە تولى ناھىيىسى 10 بالدىن 11 بالغىچە بولغان كۆچلۈك بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، بوران 8 سائەت داۋاملىشىپ، 110 كىلوۋولتلۇق لىنىيىدە بىر ستولبا، 35 كىلوۋولتلۇق لىنىيىدە 5 ستولبا، 10 كىلوۋولتلۇق لىنىيىدە 58 ستولبا ئۈرۈلۈپ، توك سىمى 100 نەچچە جايدىن ئۈزۈلۈپ، 3 ترانسفورماتور بۇزۇلۇپ كەتتى، بۇنىڭ بىلەن ئېلېكتر تورى پارچىلىنىپ، توك بىلەن تەمىنلەش ئۈزۈلۈپ قالدى، 19 - كۈنى سائەت 17 دە توك بىلەن تەمىنلەش ئارقا - ئارقىدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 16 دە فۇكالك شەھىرى، جىمسار ناھىيىسى، گۈچۈڭ ناھىيىسى ۋە موري ناھىيىسى قۇم - توزانلىق قارا بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، قارا بوران 50 مىنۇت داۋاملاشتى. فۇكالك شەھىرىدە شامال كۈچى 10 بالغا، شامال سۈرئىتى 25 مېتىر/سېكۇنتقا يەتتى، جىمسار، گۈچۈڭ ناھىيىلىرىدە شامال كۈچى 12 بالدىن ئېشىپ كەتتى، شامال سۈرئىتى 38 مېتىر/سېكۇنتقا يەتتى. ئېلېكتر توربىدىكى 110 كىلوۋولتلۇق 3 لىنىيىدە رۇبلىنىڭ چۈشۈرگىسى سەكرەپ كەتتى، 3 ترانسفورماتور پونكىتىدا بېسىم يوقالدى، توك تەقسىملەش لىنىيىسىدە 700 دىن ئارتۇق ستولبا ئۈرۈلۈپ چۈشتى، فۇكالك

شەھەرىنىڭ 3 تىن 2 قىسىم رايونىدا، باشقا 3 ناھىيىنىڭ ھەممە يېرىدە توك توختىدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 3 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 25 - كۈنى توك بىلەن تەمىنلەش ئارقا - ئارقىدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

كۆڭلۈك

پولات - تۆمۈر

پولات - تۆمۈر سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) شىركىتى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، يامانسۇ كېنى، خېجىڭ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، قۇمۇل پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، ئىلى پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، سانجى «تىيەنلۇڭ» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، ئۈرۈمچى 2 - پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۈرۈھىغا قاراشلىق كارخانا شىركىتى، شىنجاڭ ئوتتا چىداملىق ماتېرىياللار سانائىتى باش شىركىتى قاتارلىق 12 پولات - تۆمۈر كارخانىسىنىڭ ستاتىستىكىسىغا ئاساسلانغاندا، ئۇلارنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 33 مىڭ 587، بۇنىڭ ئىچىدە ئايال ئىشچى - خىزمەتچى 12 مىڭ 140، تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ ئەسلى قىممىتى 4 مىليارد 378 مىليون يۈەن، ساپ قىممىتى 3 مىليارد 149 مىليون يۈەن، مۇلۇك ئومۇمىي سوممىسى 6 مىليارد 989 مىليون يۈەن؛ قەرزى 4 مىليارد 983 مىليون يۈەن، ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 71.29% ئىكەن. سانائەت مەسئۇلات قىممىتى (ھازىرقى باھا) 2 مىليارد 776 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 732 مىليون يۈەن) گە، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 685 مىليون يۈەنگە يەتكەن. 1 مىليون 588 مىڭ 700 تونىنا تۆمۈر رۇدىسى (798 مىڭ 100 تونىنا تەييار رۇدا) قېزىلغان، 1 مىليون 61 مىڭ 200 تونىنا كاللەكلەنگەن سۈنئىي رۇدا تەييارلانغان، بۇنىڭ ئىچىدە كۆيدۈرۈلگەن رۇدا 961 مىڭ تونىنا، كاللەك تۆمۈر رۇدىسى 100 مىڭ 200 تونىنا. 1 مىليون 4400 تونىنا چويۇن ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە پولات تاۋلاشقا ئىشلىتىلىدىغان چويۇن 922 مىڭ 600 تونىنا. 1 مىليون 76 مىڭ 700 تونىنا پولات ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە ئادەتتىكى پولات 966 مىڭ 900 تونىنا، ئالا سۈپەتلىك پولات 109 مىڭ 800 تونىنا. 1 مىليون 161 مىڭ 700 تونىنا پولات ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە ئادەتتىكى ئۇشتاق پولات ماتېرىيال 645 مىڭ 500 تونىنا، ئالا سۈپەتلىك پولات ماتېرىيال 41 مىڭ 100 تونىنا، كەپشەرلەپ ئۆلانغان پولات تۇرۇبا 90 مىڭ 100 تونىنا، 874 مىڭ 200 تونىنا كوكس ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە مېتالچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان كوكس 858 مىڭ 300 تونىنا. 41 مىڭ 600 تونىنا ئوتقا چىداملىق خىش ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە سېغىز توپىدىن ئىشلەنگەن خىش 9700 تونىنا. 14 مىڭ 300 تونىنا تۆمۈر قېتىشمىسى ئىشلەپچىقىرىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە كرېمنىيلىك تۆمۈر 3200 تونىنا. 7421.289 تونىنا ئاپتوموبىل رېسسورى، 37 مىڭ 97 دانە ساپان چىشى ئىشلەپچىقىرىلغان. مەھسۇلات سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 2 مىليارد 613 مىليون يۈەنگە، ئېلىنغان پايدا 13 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە يەتكەن. پايدا ئالغان كارخانىلارنىڭ پايدا سوممىسى 73 مىليون 830 مىڭ يۈەن، زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 60 مىليون 660 مىڭ يۈەن بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە خېجىڭ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى 12 مىليون 760 مىڭ يۈەن، ئىلى پولات - تۆمۈر زاۋۇتى 1 مىليون 80 مىڭ يۈەن، قۇمۇل پولات - تۆمۈر زاۋۇتى 5 مىليون 420 مىڭ يۈەن، «تىيەنلۇڭ» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى 3 مىليون 230 مىڭ يۈەن، ئۈرۈمچى 2 - پولات - تۆمۈر زاۋۇتى 33 مىليون 590 مىڭ يۈەن، شىنجاڭ ئوتقا چىداملىق ماتېرىياللار سانائىتى باش شىركىتى 1 مىليون 630 مىڭ يۈەن، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۈرۈھىنىڭ تۆمۈر قېتىشمىسى زاۋۇتى 2 مىليون 950 مىڭ يۈەن زىيان تارتقان.

لو يىڭپىڭ

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 22 مىڭ 273، يىللىق ئوتتۇرىچە ئادەم سانى 22 مىڭ 390، بۇنىڭ ئىچىدە ئىنژېنېر - تېخنىك خادىم 1263، باشقۇرۇش خادىمى 2282؛ ماڭاش سوممىسى 219 مىليون يۈەن، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ماڭاش 9786 يۈەن. ئومۇمىي خادىم بويىچە ئىشلەپچىقىرىلغان ئوتتۇرىچە مەھسۇلات قىممىتى 106 مىڭ 900 يۈەن، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە قوشۇلما قىممەت 26 مىڭ يۈەن، تۇراقلىق مۇلكنىڭ ئەسلى قىممىتى 3 مىليارد 836 مىليون يۈەن، ساپ قىممىتى 2 مىليارد 831 مىليون يۈەن.

1998 - يىلى 1 مىليون 35 مىڭ 800 تونىنا پولات (بۇنىڭ ئىچىدە ئارقىمۇ ئارقا قويۇلغان پىلىتە پولات 859 مىڭ تونىنا)؛ 980 مىڭ 200 تونىنا پولات ماتېرىيال، 917 مىڭ تونىنا چويۇن، 531 مىڭ 700 تونىنا كوكس ئىشلەپچىقارىدى.

ئورۇندالغان سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 584 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 613 مىليون يۈەن)، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 680 مىليون يۈەن بولدى. مەھسۇلات سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 2 مىليارد 460 مىليون يۈەنگە، ساپ پايدا 1 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى مۇلۇك سوممىسى 6 مىليارد 242 مىليون يۈەن، تۇراقسىز مۇلكى 2 مىليارد 348 مىليون يۈەن، قەرزى 4 مىليارد 305 مىليون يۈەن، يۈنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا ۋە ئۇزۇن مەزگىللىك قەرز 2 مىليارد 311 مىليون يۈەن، تۇراقسىز قەرزى 1 مىليارد 994 مىليون يۈەن. مەھسۇلات سېتىش تەننەرخى 2 مىليارد 140 مىليون يۈەن، مەھسۇلات سېتىش خىراجىتى 33 مىليون 743 مىڭ 700 يۈەن، سېتىش بېجى ۋە ئاشۇرما ھەق 18 مىليون 86 مىڭ يۈەن، باشقۇرۇش ھەققى 192 مىليون يۈەن، مالىيە خىراجىتى 120 مىليون يۈەن. گۇرۇھ شىركىتى، «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۇر زاۋۇتىدا 63 كۆپ خىل ئىگىلىك كارخانىسى بولۇپ، ئۇلارنىڭ 60 مىليون يۈەندىن ئارتۇق تۇراقلىق مۇلكى، 2578 ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. 1998 - يىلى سېتىش سوممىسى 251 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

لو يىڭچىڭ

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۇر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۇر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 10 مىڭ 612، تۇراقلىق مۇلكىنىڭ ئەسلى قىممىتى 2 مىليارد 391 مىليون يۈەن، ساپ قىممىتى 1 مىليارد 827 مىليون يۈەن. ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرى مۇنۇلار: دومناپېچ 3 (350 كۇب مېتىرلىق بىر، 310 كۇب مېتىرلىقى بىر، 380 كۇب مېتىرلىقى بىر)، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 840 مىڭ تونا؛ 12 تونناىلىق ئايلانما پېچ 2، ئىقتىدارى 800 مىڭ تونا، 5 تونناىلىق توك پېچ 2، ئىقتىدارى 100 مىڭ تونا، كىچىك چاسا پىلىتە پولاتنى ئارقىمۇ ئارقا قوبۇش ماشىنىسى 3، ئىقتىدارى 800 مىڭ تونا؛ پولات پروكاتلاش ماشىنىسى 5 بۇرۇش، پروكاتلاش ئىقتىدارى 1 مىليون 500 مىڭ تونا؛ ئۇۋىتىش ماشىنىسى 4، ئۇۋىتىش مىقدارى 800 مىڭ تونا؛ كۆيدۈرۈش ماشىنىسى 3، ئىقتىدارى 600 مىڭ تونا؛ كاللەك تۆمۈر رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان تىكلىمە پېچ بىر، ئىقتىدارى 300 مىڭ تونا. ئاساسلىق مەھسۇلاتلىرى: ئەلا سۈپەتلىك شەكىللىك پولات، پاپلاق پولات، قىرلىق پولات، يۇمىلاق پولات، قوۋۇزغىلىق پولات، نوكەش پولات، ئېلاستىك پولات، سىم ماتېرىياللىرى قاتارلىقلاردىن ئىبارەت.

1998 - يىلى ئىشلەپچىقىرىلغان چويۇن 917 مىڭ تونا، يۇنىڭ ئىچىدە پولات تاۋلاشقا ئىشلىتىلىدىغان چويۇن 909 مىڭ تونا، قۇيمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان چويۇن 7995 تونا؛ پولات 1 مىليون 22 مىڭ 700 تونا، يۇنىڭ ئىچىدە ئارقىمۇ ئارقا قۇيۇلغان پىلىتە پولات 859 مىڭ تونا؛ پولات ماتېرىيال 925 مىڭ تونا. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 321 مىليون يۈەنگە يېتىپ (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە)، 15.4% ئاشتى؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 498 مىليون يۈەن بولۇپ، 8.1% ئازايدى؛ سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 1 مىليارد 870 مىليون يۈەنگە (باجنى ئىچىگە ئالىدۇ)، سېتىش تەننەرخى 1 مىليارد 647 مىليون يۈەنگە، پايدا ۋە باج سوممىسى 168 مىليون يۈەنگە يەتتى، يۇنىڭ ئىچىدە پايدا 60 مىليون 90 مىڭ يۈەن. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى مۇلۇك سوممىسى 3 مىليارد 274 مىليون يۈەن بولۇپ، 59.68% ئاشتى؛ تۇراقسىز مۇلۇك 1 مىليارد 340 مىليون يۈەن، ساپ ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 270 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 98% ئاشتى؛ قەرز سوممىسى 2 مىليارد 107 مىليون يۈەن بولۇپ، 56.2% كۆپەيدى، ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 64.35%، مۇلۇكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇش نىسبىتى 166.38%، تۇراقسىزلىق نىسبىتى 136.33%، تېز ھەرىكەتلىنىش نىسبىتى 57.9% بولدى.

لو يىڭچىڭ

ئاساسىي قۇرۇلۇش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۇر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى تۇراقلىق مۇلۇككە 203 مىليون 170 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، يۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سالغىنى 8 مىليون 10 مىڭ يۈەن، تېخنىكا يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سالغىنى 195 مىليون 160 مىڭ يۈەن؛ كاللەك تۆمۈر رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلگىنى 48 مىليون 390 مىڭ يۈەن، پولات تاۋلايدىغان توك پېچقا ئىشلىتىلگىنى 54 مىليون 850 مىڭ يۈەن، كوكس خىمىيىسىگە ئىشلىتىلگىنى 1 مىليون 920 مىڭ يۈەن، باشقا تۇرلەرگە ئىشلىتىلگىنى 98 مىليون 10 مىڭ يۈەن. كاللەك تۆمۈر رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان تىكلىمە پېچ قۇرۇلۇشى 13 ئاي ئېلىپ بېرىلىپ، 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنى پۈتۈپ، بىر قېتىمدىلا ماتېرىيال سېلىپ سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى. بۇ

تۆردىكى قۇرۇلۇشتا 8 كۆادرات مېتىرلىق بىر تىكلىمە پىچ قوللىنىلىپ، پۈتكۈل سىستېمىنى كۆزىتىپ تۇلچەش ۋە سىگنال بىر تەرەپ قىلىش، شۇنىڭدەك تىزگىنلەش HONEWLL900 كومپيۇتېر سىستېمىسى ئارقىلىق ئورۇندىلىدۇ، يىلىغا 300 مىڭ تونىنا كاللەك تۆمۈر رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان قىلىپ لايىھىلەنگەن.

لو يىڭپىڭ

پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى) شىركىتىنىڭ پەن تەتقىقات تۈرىدىن «كوكس خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىدا DGS لىنك تۇلچەپ تىزگىنلەش سىستېمىسى»، «تۆزگەرتىلگەن كەسمە يۈزلۈك رېلىسور»، «ئارقىمۇ ئارقا كىچىك چاسا پىلتە پولات قۇيۇش تېخنىكا ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش تەتقىقاتى»، «لازېر نۇرى ئارقىلىق قىزىتىپ بىر تەرەپ قىلىش ماشىنىسى» قاتارلىق پەن تەتقىقات تۈرلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشتىن ئۆتتى ۋە پەن - تېخنىكا نەتىجىسى قىلىپ بېكىتىلدى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر تەتقىقات ئورنى ئېلىپ بارغان 13 پەن تەتقىقات تېمىسى ئىچىدە «خۇجىيۇنتەندىكى ئەسلى مىنېرالاردىن رۇدا تاللاش (گۇڭگۇرتسىزلاش) سىنىقى توغرىسىدىكى تەتقىقات»، «ئوكسىگېن - ئاتسېتىلېن يالقۇنى ئارقىلىق پۈركۈپ سىرلاش تېخنىكىسى»، «1، - ئاۋغۇست، پولات زاۋۇتى كاللەك تۆمۈر رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان تىكلىمە پىچتا ئېلىپ بېرىلىدىغان قاقلاپ قۇرۇتۇش سىنىقى ئۇستىدىكى تەتقىقات»، «1، - ئاۋغۇست، پولات زاۋۇتى ئۆزى ئىشلەپچىقىرىدىغان كاللەك تۆمۈر رۇدىسىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش توغرىسىدىكى تەتقىقات» تىن ئىبارەت 4 تېما شىركەت دەرىجىلىك تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى.

لو يىڭپىڭ

پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى

1998 - يىلى شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى تۆمۈر تاۋلاشتا تويۇنغان ئوكسىگېن بىلەن كۆمۈر پۈركۈشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۈرۈپ، دومىناپېچىنىڭ كۆمۈر پۈركۈش سۈپىتىنى يىل بېشىدىكى ھەر تونىنىدىكى 90 كىلوگرامدىن 124 كىلوگرامغا ئۆستۈردى، پېچقا سېلىنىدىغان كوكس نىسبىتىنى ھەر تونىنىدىكى 536 كىلوگرامدىن 492 كىلوگرامغا چۈشۈردى، بۇنىڭ نەتىجىسىدە بىر تونىنا تۆمۈرنىڭ تەننەرخى 1076 يۈەندىن 996 يۈەنگە چۈشتى. «دومنا پېچنى كۆمۈر گازى ئارقىلىق يۇغاندا چىققان پاسكىنا سۇنى بىر تەرەپ قىلىش ھۇنەر - سەنئىتى» ئاپتونوم رايونلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. پولات تاۋلاشتا ئارقىمۇ ئارقا پىلتە پولات قۇيۇش مەركەز قىلىنىپ، ئۇنۇمى يۇقىرى بولغان ئارقىمۇ ئارقا پىلتە پولات قۇيۇش تېخنىكىسىدا ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىندى، ئارقىمۇ ئارقا كىچىك چاسا پىلتە پولات قۇيۇش ماشىنىسىنىڭ يەككە ئېقىملىق مەھسۇلاتى يىلىغا 119 مىڭ تونىغا يەتتى، ئارقىمۇ ئارقا پىلتە پولات قۇيۇش نىسبىتى 78.6% تىن 84.01% كە كۆتۈرۈلدى ھەمدە تامامەن ئارقىمۇ ئارقا قۇيۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 12 تونىنىلىق ئايلانما پېچتىن پايدىلىنىش كوئېففىتسېنتى يىل بېشىدىكى كۆنىگە ھەر بىر تونىنىدا 79.4 تونىنىدىن 94.14 تونىنىغا يەتكۈزۈلدى، يىللىق پولات ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 680 مىڭ تونىنىدىن 820 مىڭ تونىنىغا يەتكۈزۈلدى. پولات پروكاتلاش سىستېمىسى بىر قېتىم قىزدۇرۇشتا پۈتتۈرۈشنى مەركەز قىلىپ، 2 قېتىم قىزدۇرۇپ پۈتتۈرۈشنى شاللىۋېتىپ، پولات ماتېرىياللارنىڭ ئۇنۇمۇبرسال ماتېرىيال بولۇپ چىقىش نىسبىتىنى ئۆستۈردى.

لو يىڭپىڭ

رېلىسور ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى رېلىسور چەكلىك شىركىتى 7421.289 تونا رېلىسور ئىشلەپچىقاردى، 7588.535 تونا رېلىسور، 37 مىڭ 97 دانە ساپان چىشى ساتتى. 45 مىليون 10 مىڭ يۈەن مەبلەغنى يىغىۋالدى. پايدا ۋە باجنى 3 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا 500 مىڭ يۈەن. ئۇسكۇنە ۋە قۇرۇلۇشتىن 13 تۈرى ئۆزگەرتىلدى، بۇنىڭغا 3 مىليون 600 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىندى.

لو يىڭپىڭ

رەڭلىك مېتال

رەڭلىك مېتال سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ رەڭلىك مېتال سانائىتى شىركىتىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 480 مىليون يۈەنگە يېتىپ، (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا)، يىللىق پىلانىنىڭ 98.5% ى ئورۇندالدى؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 144 مىليون يۈەنگە، سېتىلغان سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 499 مىليون يۈەنگە (ھازىرقى باھا) يەتتى، سانائەت ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش نىسبىتى 99.8% بولدى، سېتىش مەبلىغىنىڭ يىغىۋېلىنىش نىسبىتى 102.1% كە يەتتى،

سېتىشتىن قىلىنغان ئەملىي كىرىم 374 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 164 مىليون يۈەن ئازايدى؛ سىلىشتۇرغىلى بولىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش مىقدارى ئازايغانلىقتىن، سېتىش كىرىمى 83 مىليون 470 مىڭ يۈەن ئازايدى، سىلىشتۇرغىلى بولىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش باھاسى چۈشۈرۈلگەنلىكتىن، كىرىم 77 مىليون 940 مىڭ يۈەن ئازايدى. 30 مىليون 820 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇلدى، 167 مىليون يۈەن زىيان كۆرۈلدى.

شىركەت بازار ئەھۋالىغا قاراپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى ۋاقتىدا تەڭشىدى، بازىرى ئىتتىك، ئۈنۈمى بار مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىپ، ھېسابسىز قالغان، ئېغىر زىيان چەككەن مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا چەك قويدى. ئاساسلىق مەھسۇلاتلارنىڭ مىقدارىدا يىللىق پىلان ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى ياكى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى، ئاساسلىق تېخنىكا - ئىقتىساد كۆرسەتكۈچلىرى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن ياخشى بولدى، تەرەققىيات سالماق قەدەمدە داۋاملاشتى بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرى نۇقتىدا قاتىدىغان تىكىل 7554 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 12.8% كېمەيدى؛ ساپ ئانتال - نىئوبىي رۇدىسى 40 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 29.4% ئاشتى؛ ئېلېكترولىزلاشقان تىكىل 1521 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 0.7% ئازايدى؛ مىس داشقىلى 5096 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 18.8% ئاشتى؛ لىتىيلىق تۇز 4837 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 4.5% كېمەيدى؛ ئالىيۇمىن نۇكچىسى 2066 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 4.9% كېمەيدى؛ ساپ خروم رۇدىسى 19 مىڭ 836 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 11.7% كېمەيدى، ساپ لىتىي رۇدىسى 19 مىڭ 143 تونىنا ئىشلەپچىقىرىلىپ، 20.3% كېمەيدى.

1998 - يىلى سابىق رەئىلىك مېتال باش شىركىتىنىڭ تەستىقى بىلەن سابىق مىس - تىكىل شۆبە شىركىتىنىڭ باشقۇرۇش ئاپپاراتى ئەملدىن قالدۇرۇلدى. كۆكتوقاي ئاز ئۇچرايدىغان مېتال كېنى، قاراتۇڭكى مىس - تىكىل كېنى، فۇكاڭ مېتالچىلىق زاۋۇتى قاتارلىق ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ قانۇنىي ئىگە سالاھىيىتى پەيدىنپەي ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، رەئىلىك مېتال بىناكارلىق شىركەتلىرى قوشۇۋېتىلىپ، مۇستەقىل كارخانا قىلىنماقچى. كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك كۈچەيتىلدى، ئاساسىي قاتلامنىڭ 12 نەپەر رەھبىرى ۋەزىپىسىدىن ئايرىلىش ئالدىدا ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى، دېگىز بويىدىكى ۋە سىرتقا چېتىلىدىغان 9 «كۆزنەك» شىركەت ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىپ ئېنىقلاندى، باشقۇرۇش ياخشى بولماي ئېغىر زىيان تارتقان تەيشەن، شېنجېن، جۇخەي شىركەتلىرى ئىش توختىتىپ تەرتىپكە سېلىندى، سىرتقا سېلىنىپ ئۈنۈمى بولمىغان مەبلەغلەرنى ئېنىقلاش سالمىقى زورايتىلدى، بىر تۈركۈم كونا چىگىش تارىخىي مەسىلىلەر كۆبدان ھەل قىلىندى، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ۋە ماركان كانى بىلەن بولغان شېرىك تىجارەت توختىتىلدى، «دوستلۇق» شىركىتى «خەلقچىل» شىركىتى ئېنىقلاندى، «جىنشىن» پاي شىركىتىنىڭ پېيىنى ئۆتۈنۈپ نەق پۇلغا ئايلاندۇرۇش ئىشى تاماملاندى.

شىركەت بويىچە ماتاشنىڭ 20% دىن خېيىمخەتەر رەنىسىگە قويۇش ھەمدە زىيانىنى تۈگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش نىشانىغا بىرلەشتۈرۈپ تەكشۈرۈش يولغا قويۇلدى، مەبلەغنىڭ ئېغىر دەرىجىدە قىس بولۇشى كۆزدە تۇتۇلۇپ، پائال تۇردە جىددىي كېرەكلىك بۇيۇملارنى سېتىۋېلىش، ماتاشنى كېچىكتۈرۈپ تارقىتىش، كونا ئەرسىلەرنى رېمونت قىلىپ كېرەكسىز ئەرسىلەردىن پايدىلىنىش، يوچۇقلارنى ئېتىپ سەرپىياتنى تۆۋەنلىتىش قاتارلىق تەدبىرلەر قوللىنىلىپ، پىلاندىكى تەننەرخ چىقىمى 23 مىليون 80 مىڭ يۈەن تېجەپ قېلىنىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 28 مىليون 770 مىڭ يۈەن ئازايتىلدى، تەننەرخنىڭ تۆۋەنلەش نىسبىتى 8.45% بولدى؛ كاماندىروپكا پۇلى، ئىشخانا خراجىتى، كۆتۈۋېلىش پۇلى قاتارلىق خىراجەتلەر قاتتىق باشقۇرۇلدى، باشقۇرۇش خىراجىتى 1997 - يىلىدىكىدىن 5 مىليون 30 مىڭ يۈەن تېجەپ قېلىندى، تۆۋەنلەش نىسبىتى 4.53% بولدى.

ئادەم قىسقارتىپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇپ تارقاقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، «ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇپ تارقاقلاشتۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى» تۈزۈپ چىقىلدى، شىركەتتە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىش مەركىزى قۇرۇلدى، شىركەتكە قاراشلىق 18 ئورۇندا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى ياكى خىزمەت پونكىتى قۇرۇلدى. يىل ئاخىرىغىچە شىركەت بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىسى2965 بولۇپ، بۇنىڭدىن 1953ى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇش كىنىشكىسى ئالدى ھەمدە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مەركىزىگە كىرگۈزۈلدى، شۇنداق قىلىپ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر، بولۇپمۇ قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلاردا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش مەسىلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىندى.

فېلىك گوفۇ

كۆپ خىل ئىگىلىك ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ رەئىلىك مېتال سانائىتى شىركىتى

ئۆزىگە قاراشلىق كوللېكتىپ كارخانىلىرىنىڭ مال - مۈلكىنى ئېنىقلاپ، مەبلىغىنى ھېسابلاپ، ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ئۆزۈلمە ئۆزگەرتىش تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئاپتوموبىل ئەترىتى ئاپتوموبىللارنى ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بېرىش، مۈلۈك ھوقۇقىنى سېتىپ بېرىش، ئۆزۈمنى ئۆزگەرتىپ بىرلىشىپ توشۇشنى يولغا قويۇپ، شۇ يىل ئىچىدىلا زىيانىنى تۈگەتتى؛ ئۈي - زېمىن خوجىلىق شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ بازار ئاچتى، 100 گېكتاردىن ئارتۇق بوز يەر ئېچىپ، 1 - كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىش ئورنىدىن قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى، ئارتۇق خادىملارنى ئورۇنلاشتۇردى؛ شىنجاڭ لىتىيلىق تۆز زاۋۇتى بوش تۇرۇپ قالغان ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنى كالىي فوسفات ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىگە ئۆزگەرتتى؛ فۇكالك مېتالچىلىق زاۋۇتى كالتسىي ئوكسالات، نىكېل سۇلفات، نىكېل ھىدروئوكسىدى قاتارلىق پەن - تېخنىكا تەركىبى يۇقىرى، بازىرى ئىتتىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىپ، كارخانىنىڭ زىيىنىنى تولۇقلاشتا ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇردى.

1998 - يىلى ئاشلى مىس كان قۇرۇلۇشى تۈرىدىكى مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتى دوكلاتى ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتىنىڭ ئالدىن تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. قارا تۆمۈر مىس - نىكېل كېنىنىڭ 2 - قارارلىق كېڭەيتىپ قۇرۇش - ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا شامال قۇدۇقىنى ئۆزگەرتىش ۋە رۇدا تاللاش زاۋۇتىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشىنىڭ لايىھىسى تاماملاندى.

فېلىك گوفۇ

بىخەتەرلىك ۋە مۇھىت ئاسراش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ رەڭلىك مېتال سانائىتى شىركىتى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق كارخانىلار بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئۆلچەملەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەردى. 2 قېتىم ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك ئۆلۈم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 2 ئادەم ئۆلدى؛ 3 قېتىم ئېغىر يارىلىنىش ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 3 ئادەم ئېغىر يارىلاندى؛ ئاساسىي مەسئۇلىيەت چوشكەن قاتناش ھادىسىسى بىر قېتىم يۈز بېرىپ، 2 ئادەم ئۆلدى. شىركەت «ئۆچىنى قويۇۋەتمەسلىك» نى پرىنسىپ قىلىپ، قاتتىق تەكشۈرۈپ، چوڭقۇر سۈرۈشتۈرۈپ، ئۈزۈن دەۋرىيلىك بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى.

1998 - يىلى شىنجاڭ لىتىيلىك تۆز زاۋۇتى ISO14000 مۇھىت گۇۋاھلىقىدىن ئۆتۈپ، شىنجاڭ بويىچە گۇۋاھلىقتىن ئۆتكەن تۇنجى كارخانا بولۇپ قالدى.

فېلىك گوفۇ

ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى

ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىدىكى 98 كارخانىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 706 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.7 ئاشتى، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 636 مىليون 362 مىڭ يۈەنگە يەتتى، سېتىش كىرىمى 2 مىليارد 976 مىليون 633 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %9.6 ئاشتى، بۇ كارخانىلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىسى 47 مىڭ 943. ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقى (قوشۇلما قىممىتى) كىشى بېشىغا 13 مىڭ 200 يۈەندىن توغرا كەلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىدە ئىچكى قىسىمدىكى باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، زىيانىنى تۆگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش ئىشى چىڭ تۇتۇلۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياخشىلاندى، ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلار پۈتۈن ساھەنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا تۈرتكە بولدى، پايدا ئېلىشىغا يېتەكچىلىك قىلدى، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىشنى تۇتاشتۇرۇش سەۋىيىسى يەنمۇ ئۆستۈرۈلۈپ، سېتىش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئامبارداا بېسىلىپ قېلىشنى ئازايتىشنىڭ دەسلەپكى ئۈنۈمى كۆرۈلدى؛ سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى مۇقىم ئاشتى، ئىقتىسادىي ھەرىكەتنىڭ سۈپىتى ئۆستى، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياخشىلاندى، ئەمما ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈش كۈندىن - كۈنگە ئېغىرلاشماقتا، ئومۇمىي سەۋىيىنى ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ.

1998 - يىلى ساھە بويىچە نۇقتىلىق نازارەت قىلىنىدىغان، تىزگىنلىنىدىغان كارخانىلاردا 47 قېتىم ھادىسە سادىر بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4 قېتىم ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك يارىلىنىش 43 قېتىم بولۇپ، %17.3 ئازايدى، 3 قېتىم ئېغىر يارىلىنىش بولدى، بىر قېتىم ئۆلۈم ھادىسىسى كۆرۈلدى. ساھە بويىچە يارىلىنىش نىسبىتى %1.9 بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر يارىلىنىش نىسبىتى %0.12، ئۆلۈش نىسبىتى %0.04 بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ماشىنىسازلىق ساھەسىدە 1000 ئادەم بويىچە يارىلىنىش نىسبىتى %2.2، ئېغىر يارىلىنىش نىسبىتى %0.14؛ ھەربىي قورال - يارىغ ساھەسىدە 1000 ئادەم بويىچە يارىلىنىش نىسبىتى %1.09، ئۆلۈش نىسبىتى %0.22؛ يەرلىكتە

ئىشلەتكەندىغان پارتلىتىش ماتېرىياللىرى ساھەسىدە 1000 ئادەم بويىچە پارىلىنىش نىسبىتى %2.72، ئېغىر پارىلىنىش نىسبىتى %0.45 بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىدە ساقلانغان مەسىلەر مۇنۇلار: (1) ئۈستۈنلۈككە ئىگە كارخانىلارنىڭ خېلىمۇ - خەتەرگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى بىر قەدەر ئاجىز بولدى، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ قىيىنچىلىقى سەل - پەل ئېغىرلاشتى. (2) چوڭ شىركەت قۇرۇلۇشنى ئاساسىي گەۋدە قىلىپ، ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنى يارەملىشىدىغان قىلىپ يۈرۈشلەشتۈرۈپ ئورتاق تەرەققىي قىلىش ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر بولدى. (3) كەسىپنىڭ ئومۇمىي ساپاسى تۆۋەن بولۇپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ يېڭىلىق يارىتىش مېخانىزمى تېخى شەكىللەنمىدى، بازارغا ئەگىشىش ئىقتىدارى ۋە رىقابەت ئەملىي كۈچى كەمچىل بولدى. (4) خېلى بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرى مۇشەققەت كۈنگە قالدى، ئىسلاھات ۋە تەڭشەش تەدبىرىنى يەنىلا چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. (5) دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىشتىن ئادەم كۆپ، ئۇنۇم تۆۋەن بولۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلار بارغانسېرى كۆپەيىپ، ئىجتىمائىي بىخەتەرلىشىپ كەتتى. (6) ئىشلەپچىقىرىلغان كۆپ ساندىكى مەھسۇلاتلار ئېشىپ قېلىۋاتىدۇ، تەمىنلەش ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتتى، ئەمما يۇقىرى تېخنىكىلىق، ئاشۇرما قىممەتلىك مەھسۇلاتلارنى بازارلىقا كەلتۈرۈپ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئاجىز بولۇپ، بازار ئېھتىياجىنى قامداپ كېتەلمەيۋاتىدۇ.

دۇلۇك شۇجى

ئاساسىي قۇرۇلۇش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتى 18 تۈرگە مەبلەغ سېلىشنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، 204 مىليون 890 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانىنى چۈشۈرگەندى، ئەملىيەتتە 152 مىليون 820 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، پىلان %75 ئورۇندالدى.

9 - بەش يىللىق پىلان بويىچە، پىلانلاپ يېتەكلەش ۋە ساھە ئۈزى قوللانغان تۈرلۈك تەڭشەش - تىزگىنلەش تەدبىرلىرى ئارقىلىق، تۈراقلىق مۇلۈككە مەبلەغ سېلىش يۇنىلىشى مۇۋاپىق يېتەكلىنىپ، مەبلەغ سېلىشتىكى مۇھىم نۇقتا ئايدىڭلاشتۇرۇلۇپ، ئۈستۈنلۈككە ئىگە مەھسۇلاتلارنى يۆلەش سالمىقى زورايتىلدى، بولۇپمۇ ترانسفورماتور، ئېلېكتر مىسى، كابېل قاتارلىق داڭلىق مەھسۇلاتلارغا بولغان سېلىنما كۆپەيتىلىپ، مەھسۇلات قىممىتى يېڭىدىن ئاز كەم 200 مىليون يۈەن ئاشۇرۇلدى.

1998 - يىلى 4 تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى (1996 - يىلىدىن قالغان تۈرمۇشۇنىڭ ئىچىدە)، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن يولغا قويۇلغىنى 2 تۈر، داۋاملاشتۇرۇلغىنى 2 تۈر بولۇپ، 121 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغانىدى، بۇنىڭ ئىچىدە بانكىدىن ئالىدىغان قەرز 68 مىليون 700 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەملىيەتتە 117 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى.

دۇلۇك شۇجى

سۈپەت باشقۇرۇش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىدە نورمال بېجىملىق پار قازان كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات سۈپىتىنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش سالاھىيىتى ئەرتىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، 15 كارخانا تەكشۈرۈپ بولۇندى، ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئېلىشنى ئىلتىماس قىلغان 4 كارخانا ماشىنىسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتى قانات يايدۇرغان ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۇللەندۈرۈش پائالىيەتلىرىنىڭ نەتىجىلىرى يېغىلىپ ۋە رەتلىنىپ، سۈپەت يېغىنلىرى ئېچىلىپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجە ۋە ساقلانغان مەسىلەر ئەتراپلىق يەكۈنلەپ چىقىلدى، شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۇللەندۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ئالدىن تەكشۈرۈشى ۋە رەسمىي تەكشۈرۈشى قوبۇل قىلىندى، ئاپتونوم رايون بويىچە شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۇللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 5 كىشى شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۇللەندۈرۈش تۆھپە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «ماشىنىسازلىق سانائىتىدە ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداشنى كۈچەيتىش خىزمىتىگە دائىر بىر قانچە پىكىر توغرىسىدا» نى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» يېزىپ چىقىلىپ ۋە تۆۋەنگە تارقىتىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق ساھەسىدىكى ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقى خىزمىتىگە بولغان تەلەپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىدە داڭلىق مەھسۇلات ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، مەھسۇلات سۈپىتىنىڭ ئۆسۈشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. 1998 - يىلى 4 كارخانىلىق

شنجاڭ بويىچە داڭلىق مەھسۇلاتنى مەلۇم قىلىش خىزمىتىگە ياردەم بېرىلدى. شنجاڭ «1 - ئىيۇل» يەل ماشىنىسى زاۋۇتىنىڭ يەل ماشىنىسى ۋە ئۇرۇمچى پار قازىنىسى باش زاۋۇتىنىڭ سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان پار قازان ش ئو ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتى تەشكىللىگەن مۇتەخەسسىسلەرنىڭ دەسلەپكى تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى؛ شنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق گۇرۇھىنىڭ «شىنسەن» ، «شنجاڭ -2» ماركىلىق كومبايىنلىرىنى مىنىستىرلىك دەرىجىلىك داڭلىق مەھسۇلات قىلىش ماتېرىيالى يۇقىرىغا يوللاندى. 11 كارخانىنىڭ سۇپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىدىن ئۆتتى.

1998 - يىلى كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات ئۆلچىمىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى ئويۇشتۇرۇلۇپ، كارخانىلارنىڭ ئۆلچەم قوللىنىشى ۋە مەجبۇرلاش خاراكتېرلىك ئۆلچەملەرنى ئېتىراپ قىلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. شنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتى، شنجاڭ ترانسفورماتور زاۋۇتى ماشىنىسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مەجبۇرلاش خاراكتېرلىك ئۆلچەم ئېتىراپ قىلىش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى، 5 كارخانىنىڭ 19 مەھسۇلاتى دۆلەت ئۆلچىمى قوللىنىش بويىچە باھالاپ بېكىتىشكە ئېرىشتى.

ئاممۇي خاراكتېرلىك «QC» گۇرۇپپا پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى، 14 كارخانىنىڭ 1998 - يىللىق 19 «QC» گۇرۇپپىسى ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسى بويىچە 1 - ، 2 - ، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 3 كارخانىنىڭ 4 «QC» گۇرۇپپىسى مەملىكەتلىك «QC» گۇرۇپپىسى نەتىجىلىرىنى ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىدە 3 تۈر ئاپتونوم رايونلۇق 1997 - يىللىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 22 تۈر ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئاپتونوم رايونلۇق 1997 - يىللىق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىدىكى مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا نەتىجىسى بويىچە 1 - ، 2 - ، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

دۇك شۇجى

يېڭى مەھسۇلات يارىتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىدە يارىتىلغان يېڭى مەھسۇلاتلار مۇنۇلار: شنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ 110 كىلوۋولتلىق $SFZ_8-31500$ ئېلېكتر كۈچى ترانسفورماتورى، شنجاڭ ئېلېكتر ماشىنىلىرى - ئېلېكتر سايمانلىرى ياساش شىركىتىنىڭ QJ يۈرۈشلۈك سۇ ئاستى پومپىسى، شنجاڭ «شۇاڭشىن» ئېلېكترونلۇق تىزگىنلىنىدىغان ئۆسكۈنىلەر چەكلىك شىركىتىنىڭ GZSI-10 تىپلىق مېتال قاپلىمىلىق تارتىمان ۋېكلىيۇچاتىل ئۆسكۈنىسى، JQ ئۆزگىرىشچان توك ئارقىلىق ھەرىكەتلىنىدىغان يۆمشاق قوزغاتقۇچىسى، GGD تىپلىق تۆۋەن بېسىملىق توك تەقسىملەش ئىشكاپى، شنجاڭ كومبايىن گۇرۇھى شىركىتىنىڭ 92YG-0.9 تىپلىق ئوت - چۆپ پرېسلاش ماشىنىسى، بۇغداي پوستىنى ئاقلىغۇچتىپ ئۈن تارتىش ماشىنىسى، بۇغداي پوستىنى ئاقلايدىغان يۈرۈشلۈك ماشىنىلار (TP_1 ، TP_2 ، TP_3 ، TP_4) ، 4LD-3 ئۈزى يۈرەر كۆممە قوناق ئورۇش - يىغىش كومبايىنى، شنجاڭ «گۈاڭدا» ئېلېكتر ئۆسكۈنىلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ DZD(W)30-40 ماركىلىق يۈرۈشلۈك ئېلېكتر قۇۋۇتى سىستېمىسىدا بىر تۇتاش ئىشلىتىلىدىغان كومپيۇتېر تىپلىق تۇراقلىق توك مەنبەسى ئىشكاپى، شنجاڭ پوچتا - تېلېگراف سايمانلىرى زاۋۇتىنىڭ KL125، KL125A، KL125F، KL125T، KL125TA، KL125TB، KL150T تىپلىق 2 چاقلىق موتسىكلىتلىرى، شنجاڭ «تەڭرىتاغ» پار قازان زاۋۇتىنىڭ SZLT-1.25/150/90-AI تىپلىق ئىسسىق سۇ پار قازىنى، شنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل سەپلىمىلىرى زاۋۇتىنىڭ J376Q پولات پورشىن ھالقىسى (گاز ھالقىسى) ، شنجاڭ خىمىيە سانائىتى ۋېكلىيۇچاتىل زاۋۇتىنىڭ GCH-ABB تۆۋەن بېسىملىق ئىشكاپى، شنجاڭ ئېلېكتر ماشىنىلىرى زاۋۇتىنىڭ 300QJ تىپلىق قۇدۇقلاردا ئىشلىتىلىدىغان، يۈرۈشلۈك سۇ ئاستى پومپىسى، شنجاڭ مەخسۇس ئاپتوموبىل زاۋۇتىنىڭ SZC9230 تىپلىق يۈرۈشلۈك چاتما كوزۇپلۇق ئاپتوموبىللىرى، XZC5162CSN XZC5110CSN تىپلىق گاز ئارقىلىق خالتىسىز سىمونت چۈشۈرۈش ئاپتوموبىلى، XZC3161، XZC3140DFتىپلىق تۇز كابىنكىلىق موللاقچى ئاپتوموبىلى، XZC9190 TJZ، XZC9230TJZ ساندۇقلۇق چاتما كوزۇپلۇق ئاپتوموبىلى، XZC9190 تىپلىق چاتما كوزوپلۇق ئاپتومۇبىلى، شنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتى سىم - كابېل زاۋۇتىنىڭ كەلە دائىرىلىك پولات ئۈزەكلىك ئەشمە ئالىيۇمىن سىمى، مانتيورلار ئىشلىتىدىغان ئوكسىگېنسىزلاشتۇرۇلغان «∅8» ماركىلىق قۇيما يۇمىلاق مىس تاياقچە، مانتيورلار ئىشلىتىدىغان «∅95» ماركىلىق بۇرغا دەستىسى، ئېگىز بوشلۇققا تارتىلىدىغان نورمىلىق توك بېسىمى بىر كىلوۋولتلۇق ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن ئىزولياتورلانغان ئېلېكتر ئەسۋابى، نورمىلىق توك بېسىمى 0.6/1 كىلوۋولتلۇق كۆيمەس پولى ۋېنىل خلورىدلىق ئېلېكتر قوۋۇقتى كابېلى، شنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتىنىڭ TSY5121P ماركىلىق تۇز كابىنكىلىق سۇ چېچىش

ئاپتوموبىلى، TSY5040SGK ماركىلىق ئېگىز بوشلۇقتا مەشغۇلات قىلىش ئاپتوموبىلى، TSY5120GSN ماركىلىق ھالتسىز سېمونت ئاپتوموبىلى، TSY5090GXE ماركىلىق گەندە سۈمۈرۈش ئاپتوموبىلى، TSY3320 ماركىلىق موللاقچى ئاپتوموبىل، شىنجاڭ ترانسفورماتور زاۋۇتىنىڭ 100 كىلوۋولت دەرىجىلىك 8 تىپلىق 31500 — 6300 كىلوۋولت ئامپېرلىق چولۇق تېتىكى تۈۋەن سەرپىياتلىق ئېلېكتر كۆچمە ترانسفورماتورى، ئۈرۈمچى «شېنۇي» كران ترانسپورتى ماشىنىسازلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ QD تىپلىق 5 — 20 تونناىلىق كۆۋرۈكسىمان ھەمسباب ئىلمەكلىك كرانى، LX تىپلىق 1 — 3 تونناىلىق توك بىلەن ھەرىكەتلىنىدىغان توز لىملىق ئاسما كرانى، LD تىپلىق 1 — 10 تونناىلىق توك بىلەن ھەرىكەتلىنىدىغان توز لىملىق كىران، شىنجاڭ سۇ پومپىسى زاۋۇتىنىڭ 200QJ50 ، 250QJ80 ، 250QJ140 ، 300QJ200 تىپلىق سۇ ئاستى پومپىسى، ئۈرۈمچى «خۇنپېڭ» چەكلىك شىركىتىنىڭ «89 تىپلىق تۈۋەن سەرپىياتلىق يۈرۈشلۈك ئېلېكتر كۆچمە ترانسفورماتورى، «SM9» تىپلىق يۈرۈشلۈك تولۇق ھىملانغان ئېلېكتر كۆچمە ترانسفورماتورى، شىنجاڭ 3 - ئىستانوك زاۋۇتىنىڭ ئالدى تەرىپىگە تەڭشىلىدىغان ئۆزگىرىشچان سىزغۇچ ئورنىتىلغان يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئېنېرگىيە تېجەشچان كاچالكىسى، شىنجاڭ شىخەنزە «شىنشىڭ» ئېلېكتر ئۆسكۈنىلىرى شىركىتىنىڭ GGD تىپلىق ئۆزگىرىشچان تۈۋەن بېسىملىق توك تەقسىملەش ئىشكاپى، ئۈرۈمچى سايباغ رايونلۇق پاراۋانلىق ئېلېكتر سىمى زاۋۇتىنىڭ LJ ئەشمە ئالىيومىن سىمى، LQJ تىپلىق پولات ئۈزەكلىك ئەشمە ئالىيومىن سىمى، شىنجاڭ «سەددىچىن» ئېلېكتر ئۆسكۈنىلىرى ياساش چەكلىك شىركىتىنىڭ XSH—1600 ، GBL—11 تۈۋەن بېسىملىق توك تەقسىملەش ساندۇقى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك «ئۈچ ھالقا» ئېلېكتر ئۆسكۈنىلىرى ياساش زاۋۇتىنىڭ GGD2 تىپلىق تۈۋەن بېسىملىق ئېكرانى، شىنجاڭ خىمىيە ساناقتى ژېكلىۋچاتېل زاۋۇتىنىڭ MSD تىپلىق تۈۋەن بېسىملىق تارتمىسىمان يۈرۈشلۈك ژېكلىۋچاتېل ئۆسكۈنىسى، شىنجاڭ كۈيتۈك ژېكلىۋچاتېل زاۋۇتىنىڭ GGD ، GCK تىپلىق تۈۋەن بېسىملىق توك تەقسىملەش ئىشكاپى، GCS تۈۋەن بېسىملىق تارتمىسىمان توك تەقسىملەش ئىشكاپى.

دۇڭ شۇجى

ئاپتونوم رايون ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئۈنۈمۈبرسال ئەھۋالى

بىرلىكى: تۇمەن يۈەن

كەسىپلەر	كارخانا سانى	ساناقەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى (ئۆزگەرمەس باھا)	مەھسۇلات سېتىش كىرىمى	پىللىق پايدا ئومۇمىي سومما	يىل ئاخىرىدىكى ئۆراقلىق مۇلۇكنىڭ يىغىندىسى	ئومۇمىي خادىملارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن پىللىق ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى (قوشۇلما قىممەت)
جەمئىي	98	270683	297663.3	—8052.7	327819.1	13200
دۆلەت كارخانىلىرى	66	117632	141568.5	—18532.4	226459	7102
كوللېكتىپ كارخانلار	18	8279	9602.9	120.7	6513.4	15711
پاي ھەمكارلىق كارخانىسى	1	1833	1215.0	48	588	38063
شېرىكلەشكەن كارخانا	1	648	895.6	1.1	746.5	19894
چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى	7	98092	102828.3	4177.3	62929.7	33962
پاي چەكلىك شىركىتى	2	38310	38627.4	6000.1	29530.6	79330

خۇسۇسىي ئىگىلىك كارخانىسى	2	5645	2755.2	114.1	979.6	45311
جەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانا	1	244	170.4	18.4	72.3	24750
چولاق 2 - كارخانا	5	106717	120145.4	—626.6	83630.7	18579
ئوتتۇرا 1 - كارخانا	5	22692	29622.6	—2441.5	40402.5	9127
ئوتتۇرا 2 - كارخانا	23	74836	81431.5	—3063.8	141826.7	11249
كىچىك كارخانا	65	66438	66463.8	—1920.8	61959.2	13232
يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى كەسپى	20	114065	126274.4	—461.1	79090.7	17279
قۇرۇلۇش ماشىنىلىرى كەسپى	1	2314	2950.7	—636.9	3338.1	5088
نەپىت ھەممىباب ماشىنىلىرى كەسپى	4	1685	1963	—623.1	3786.7	5693
ئېغىر تىپتىكى كانچىلىق ماشىنىلىرى كەسپى	6	5552	5362.6	—589.7	25440.7	7963
ئىستانوك سايمانلىرى سانائىتى كەسپى	1	2132	2015.0	19.1	2264.8	20264
ئېلېكترون - ئېلېكتر سايمانلىرى سانائىتى كەسپى	22	86971	88187.6	5768.4	85491.7	27963
ماشىنىسازلىق ئۇل سايمانلىرى كەسپى	5	5644	6928.8	191.1	11918.2	13809
يېمەك - ئىچمەك ۋە ئوراش ماشىنىسازلىق كەسپى	1	211	139.7	—36.8	1479.7	829
ئاپتوموبىل سانائىتى كەسپى	18	33183	42813.9	—10164.7	90666.3	4403
ئاھالىلەرگە كېرەكلىك باشقا ماشىنىسازلىق كەسپى	10	4133	4864.3	—1477.2	12291.9	—1333
يەرلىكتە ئىشلىتىلىدىغان پارتلىتىش ماتېرىياللىرى ياساش كەسپى	4	7906	13206.7	333.3	8756.6	21927
ئېلېكترون كەسپى	6	5987	2956.6	—264.9	3293.4	5611

كارخانا ئىسلاھاتى ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ كومپايىن بىرلەشمە ماشىنىسازلىق گۇرۇھى تەرەققىي قىلىپ جۇڭگو يېغىم ماشىنىسازلىق گۇرۇھىنىڭ يادرولۇق ئەزاسىغا ئايلاندى، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتى چەكلىك پاي شىركىتى مۇلۇكنى قايتا تەشكىللىگەندىن كېيىن تېخمۇ كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ 2 كارخانا 1998 - يىلى سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنى 1 مىليارد 178 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، پۈتۈن ساھە سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 44% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىز ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىنى تەرەققىي قىلدۇرىدىغان باشلامچى كارخانا بولۇپ قالدى.

1998 - يىلى «شىنگاڭ» گۇرۇھى شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل سەپلىمىلىرى زاۋۇتىنى، جۇڭگو «شەرق» ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى گۇرۇھى شىركىتى شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» پار قازان زاۋۇتىنى، شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتى پاينى كونترول قىلىپ سىچۈەن «دېياڭ» كابېل زاۋۇتىنى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پار قازان باش زاۋۇتى شىنجاڭ سۇ پومپىسى زاۋۇتىنى قوشۇۋېلىشنى ئۇڭۇشلۇق ئورۇندىدى، ئوبوروت كارخانىسى بولغان شىمالىي شىنجاڭ ئېلېكترون ئەسۋابلىرى شىركىتى پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىشنى تاماملىدى. ئاپتونوم رايوندىكى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تۇنجى ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى بولغان شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ۋە ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى سودا سارىيى شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتىدا قۇرۇلدى.

ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى، بازار مەنبەسى پەيدىنپەي ئۇستۇنلۇككە ئىگە كارخانىلارغا مەركەزلىشىپ، قۇرۇلمىنى سەرخىللاشتۇرۇش مۇساپىسى تېزلىتىلدى، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز

ماشىنسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىدە 88 پېچىگ مەھسۇلات پارتلىپ، 60 پېچىگ مەھسۇلاتنى ياماملاندى، بۇنىڭ ئىچىدە مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ياماالاشتىن ئۆتكىنى 10 بولۇپ، پېچىگ مەھسۇلات قىممىتى نىسبىتى 35% كە يەتتى. كارخانىلاردىكى تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش خىزمىتىدىمۇ پېچىگ ئىلگىرىلەش بولدى، 52 تۈر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش قۇرۇلۇشى پىلانىغا، 3 تۈر ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن تەتقىقات پىلانىغا كىرگۈزۈلدى، 10 پېچىگ مەھسۇلات تۈرى دۆلەتنىڭ تېخنىكا تەرەققىيات پىلانىغا، بۇنىڭ ئىچىدە 8 تۈر پەن تەتقىقاتتا ئۆتكەلگە مۇجەسسەم قىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلدى.

دۇڭ شۇجى

ماشىنسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىنىڭ 1998 - يىللىق سانائەت بۇيۇملىرى مەھسۇلاتى ستاتىستىكىسى

مەھسۇلات نامى	ئۆلچەم بىرلىكى	يىللىق مەھسۇلات مىقدارى
چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور	دانە	820
كىچىك تراكتور (كىچىك 4 چاقلىق)	دانە	19017
تراكتورغا سۈرتىلىدىغان ساپان	دانە	382
تراكتورغا سۈرتىلىدىغان سېيالكا	دانە	1167
سۈلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسى	دانە	2732
كىچىك تراكتورغا يانداشتۇرۇلغان دېھقانچىلىق سايمانلىرى	دانە	5570
مېخانىك پۈركىگۈچ	دانە	542
ئوت ئوتاش ماشىنىسى	دانە	400
ئۆزى يۈرەر كومبايىن	دانە	13292
باشقا يىغىم ماشىنىسى	دانە	16
مېخانىك دان ئايرىش ماشىنىسى	دانە	100
خاماندا مەشغۇلات قىلىدىغان باشقا ماشىنىلار	دانە	52
يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان 4 چاقلىق ترانسپورت ئاپتوموبىلى	دانە	47
يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان پرىتسېپ	دانە	1192
ئوت - چۆپ يىغىش ماشىنىسى	دانە	160
پولات ئۆزەكلىك ئەشمە ئالىيومىن سىم	تونىا	7606.70
يالىڭاچ مىس سىم ۋە ئېلېكتر مىس سىمى	تونىا	9.63
ئېلېكتر ماگنىت سىمى	تونىا	40.10
ئېلېكتر كۆچى كابېلى	مىڭ مېتىر	1209.70
تىزگىنلىنىدىغان كابېل	مىڭ مېتىر	58.20
خەۋەرلىشىش كابېلى	مىڭ مېتىر	5525
لاتا كابېل	مىڭ مېتىر	15566.20
كەپشەر چوكىسى	تونىا	10679
ئاككۇمۇلياتور	تۈمەن كىلوۋولت ئامپېر	18.03

ئوق قازان	تۆمەن يۇرۇش	173
ئۆلچەملىك مۇستەھكەملەپ چىڭىتىش سەپلىمىسى	تۆمەن دانە	2015.97
ئۆلچەملىك مۇستەھكەملەپ چىڭىتىش سەپلىمىسى	تونىا	1330.61
يەم - خەشەك پىششىقلاش ماشىنىسى	دانە	511
چارۋىچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان باشقا ماشىنىلار	دانە	771
نېفىت قۇدۇقى بۇرغىلاش ۋە نېفىت ئېلىش ماشىنىلىرى	تونىا	2652
نېفىت ئايرىش خىمىيە سانائىتى ئۈسكۈنىلىرى	تونىا	996
يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان پومپا	دانە	6765
يەل ماشىنىسى	دانە	1553
تۆۋەن بېسىملىق ۋېكلىيۇچاتىل	تونىا	0.20
مۇھىت ئاسراش ئۈسكۈنىسى	تونىا	246
كانچىلىق ئۈسكۈنىلىرى	تونىا	647
پروكاتلانغان مېتال ئۈسكۈنىلەر	تونىا	342
توك بىلەن ھەرىكەتلىنىدىغان قوش لىملىق كۆۋرۈكسىمان كران	دانە	19
توك بىلەن ھەرىكەتلىنىدىغان تاق لىملىق كۆۋرۈكسىمان كران	دانە	74
كېشەكسىمان كىران	دانە	6
دامكرات	دانە	1534
ترانسپورت ئۈسكۈنىلىرى	تونىا	112
موتسكلىت	دانە	10
ئاپتوموبىل سەپلىمىلىرى	تۆمەن يۈەن	6204.90
كىچىك ھېسابلاش ماشىنىسى	دانە	1558
پېچىنە - پىرەنىك پىششىقلاپ ئىشلەش ماشىنىسى	دانە	13
سۈت مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ماشىنىسى	دانە	12
تېرمو قارشىلىق	تۆمەن دانە	60.01
چويۇن قۇيۇلمىلىرى (چويۇن تۇرۇبا بۇنىك سىرتىدا)	تونىا	332
سۇيۇقلاندۇرۇلغان گاز تۇڭى	دانە	113613
ماي تۇڭى	دانە	81401
ئوراش - قاچىلاش تۇڭى	دانە	37855
پولات تۇۋرۇكلۇك ئىسسىقلىق تارقاتقۇچ	پارچە	3029
ئارقىمۇ ئارقا ئۇلانغان پولات ئىسسىقلىق تارقاتقۇچ	مېتىر	5595
قۇرۇلۇش كران ماشىنىسى	دانە	8

چىگداش ماشىنىسى	دانە	361
بېتون ماشىنىسى	دانە	2896
قىرغوش ئىستانوكى	دانە	9
رەندىلەش ئىستانوكى	دانە	30
پار قازان قوشۇمچە ماشىنىلىرى	تونىا	614
سانائەت پار قازىنى	پار (تونىا)	1476.23
يېزىلاردا ئىشلىتىلىدىغان كىچىك كاتىر	تۆمەن كىلوۋات	0.41
كىچىك گېنېراتور	تۆمەن كىلوۋات	0.74
تراىسفورماتور	تۆمەن كىلوۋات	274.22
فازىدىن ئايرىپ ھىملانغان ئانا سىم	مېتىر	4455.54
يۇقىرى بېسىملىق ۋېكلىيۇچاتىل تاختىسى	دانە	353
تۆۋەن بېسىملىق ۋېكلىيۇچاتىل تاختىسى	دانە	9618
ئېلېكترلىك كەپشەرلىگۈچ	دانە	511
يالىڭاچ ئالىيۇمىن سىم	تونىا	6.10
ئامۇنىي گرادىنتلىك پارتلىتىش دورىسى	تونىا	16555.2
ئامۇنىي گىلىتسېرىنلىك پارتلىتىش دورىسى	تونىا	2473.16
قۇرۇلۇش كاپسۇلى	تۆمەن دانە	2006
مەنبەنى تەۋرىتىش دورا نوكچىسى	تونىا	5048
نېفىتلىكتە تۆشۈك تەشكۈچ ئوقى	تۆمەن دانە	20
ئىمولسىيىلىك پارتلىتىش دورىسى	تونىا	1246
يۈك ئاپتوموبىلى	دانە	328
ئۆزگەرتمە قۇراشتۇرۇلغان ئاپتوموبىل	دانە	2255
گازارما ئاپتوموبىلى	دانە	75
بىخەتەرلىك ئىشكاپى	دانە	53
پۈرژىنا	تۆمەن دانە	101.30
مايغا چىلاغلىق توك ئارقىلىق ئىسسىقلىق تارقاتقۇچ	دانە	682

تاشقى سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى ساھەسىنىڭ ئېكسپورت - ئېكسپورت سوممىسى 18 مىليون 260 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %33 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 12 مىليون 560 مىڭ دوللار بولۇپ، پىلان %12.163 ئورۇندىلىپ، %19 ئاشتى. ئىمپورت - ئېكسپورتتا يېتىپ بارغان مال قىممىتى 5 مىليون 700 مىڭ دوللارغا يەتتى. ئاساسلىقى ئامېرىكا، كانادا، ئاۋسترالىيە، چىلى، كۇۋەيت، سەئۇدى ئەرەبىستانى، مىسىر، ئىتالىيە، مالايسىيا، فىلىپپىن، يەمەن، سىنگاپور، پاكىستان، ھىندىستان، كورىيە، شىياڭگاڭ قاتارلىق 16 دۆلەت ۋە رايون بىلەن ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى ئېلىپ بېرىلدى.

دۇڭ شۇجى

شىنجاڭ ئېلېكترون تەتقىقات ئورنىنىڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئېلېكترون تەتقىقات ئورنى ھەرخىل تەتقىقات، تېخنىكا تۇرىدىن 25 نى ئۈستىگە ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە تىك لىنىيىلىك ئىشلىنىدىغىنى 2، توغرا لىنىيىلىك ئىشلىنىدىغىنى 17، پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ پەن تەتقىقاتى بىلەن چېتىشلىق بولغىنى 3، تەتقىقات ئورنىنى ئۆزى ئورۇنلاشتۇرغىنى 3. ھەرخىلدىكى پەن تەتقىقات، تېخنىكا ئۆزلەشتۈرۈش، تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا مۇلازىمەت تۈرى قاتارلىق 17 تۈر ئورۇندالدى، تېخنىكا توختامىنىڭ ئومۇمىي پۈتۈشۈش سوممىسى 2 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تېخنىكا سودىسى سوممىسى 710 مىڭ يۈەن.

«كۆپ ئىقتىدارلىق كومپيۈتېرلىق تېلېفون تەلەپپۈزىدا مەلۇم قىلغۇچى ئەسۋاب»، «كۆپ ۋاستىلىك كومپيۈتېر ئارقىلىق قوش يۆنىلىشلىك تىزگىنلىنىدىغان يېپىق يوللۇق تېلېۋىزوردا ئوقۇتۇش سىستېمىسى»، «ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ سۈيۇقلاشتۇرۇلغان گۈڭگۇرت كىسلاتاسى ئارقىلىق چىگىت تۇتىتى ئايرىش لىنىيىسىنىڭ ھۈنەر - سەنئەت ئىش تەرتىپىنى تەقلىدىي نامايەن قىلىش تاختىسى» قاتارلىق 3 نەتىجە تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى ۋە ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

لىۋ چى

بىناكارلىق ماتېرىياللىرى

بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ۋە بىر قىسىم ئاساسلىق بىناكارلىق ماتېرىياللىرى مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش ھەجمى بىر قەدەر زور بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) 3 مىليارد 48 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11 ئېشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ %6.74 نى ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايوندىكى سانائەت تارماقلىرى ئىچىدە 5 - ئورۇننى ئىگىلىدى. بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 730 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.3 ئاشتى. ستاتىستىكا قىلىنغان ئاساسلىق بىناكارلىق ماتېرىياللىرى مەھسۇلاتى ئىچىدە كۆپ ساندىكىسى بىر ئاز ئاشتى. سېمونت %16.16 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ - ئوتتۇرا سېمونت كارخانىلىرى 3 مىليون 387 مىڭ 200 تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىپ، %23.56 ئاشۇردى؛ ئىشلەپچىقىرىلغان خالتىسىز سېمونت 1 مىليون 179 مىڭ تونىنا بولۇپ، %11.23 ئاشتى. سېمونت ستولىبا %37.41، سېمونت تۇرۇبا %19.99، تاش تاختا ماتېرىيال- لىرى %75.94، فارفور تازىلىق قاچىسى %16.99، خىش %4.73، قارامايى قەغەز %17.68، تاختا ئەينەك %310.88، گەچ تاختا %143.99 ئاشتى.

1998 - يىلى ستاتىستىكا قىلىنغان ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى نۇقتىلىق 73 بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىسىنىڭ سېتىلغان سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 316 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.32 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ 1 مىليارد 349 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.86 ئاشتى. بىناكارلىق ماتېرىياللىرى مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش - سېتىلىش نىسبىتى %97.59 كە يېتىپ، 1.19 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە، چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش - سېتىلىش نىسبىتى %97.54 بولۇپ، 1.19 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى. ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى نۇقتىلىق 73 بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىسىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 309 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %16.14، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 993 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %15.21، سېتىش كىرىمى 2 مىليارد 206 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %14.79، مەھسۇلات سېتىش بېجى ۋە ئاشۇرۇلما ھەق 18 مىليون 710 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %24.15، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك قوشۇلما قىممەت بېجى 151 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.85 ئاشتى؛ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇق ماتېرىيال قىممىتى 729 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %3.13 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە تەييار مەھسۇلات قىممىتى 298 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.69 ئاشتى؛ تۇراقلىق مۇلۇك ساپ قىممىتىنىڭ ئوتتۇرىچە ئېشىندىسى 3 مىليارد 28 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.61 ئاشتى؛ پايدا سوممىسى بىلەن زىيان سوممىسى بالانس قىلىنغاندىن كېيىنكى پايدا 85 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %14.50 ئاشتى. ساھە بويىچە يىل بېشىدا بېكىتىلگەن پايدىنى %10 ئاشۇرۇش نىشانى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. 73 بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىسى ئىچىدە زىيان تارتقان كارخانا 20 بولۇپ، زىيان تارتىش دائىرىسى %27.4 بولدى، زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 52 مىليون 890 مىڭ يۈەن بولۇپ، %35.15

ئازايدى.

ژۇ ژېنجۇن

بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسىدە داۋاملىق پايدا ئالدى

ناھىيە ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى نۇقتىلىق 73 بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىسىنىڭ ستاتىستىكىسىغا ئاساسلانغاندا، 1998 - يىلى زىيان تارتقان كارخانا 20، زىيان تارتىش دائىرىسى 27.40% بولۇپ، زىيان تارتىش دائىرىسى 1997 - يىلدىكىگە تەڭلەشكەن؛ زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 52 مىليون 890 مىڭ يۇەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 35.15% ئازايغان؛ پايدا بىلەن زىيان بالانسى قىلىنغاندىن كېيىنكى پايدا سوممىسى 85 مىليون 600 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 14.50% ئېشىپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن پايدىنى 10% ئاشۇرۇش نىشانى ئاشۇرۇپ ئورۇندالغان.

شى گېچىڭ

تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسىدە نۇقتىلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرىدىن 8 ى يولغا قويۇلدى، بۇلارغا 468 مىليون 300 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغان بولۇپ، 86 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ 8 تۈر ئىچىدە ئۆتكەن يىلدىن قالغان تۈر 3 بولۇپ، بۇلارغا 34 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىندى، يېڭىدىن ئىش باشلانغان تۈر 5 بولۇپ، بۇلارغا 52 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈرنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ئىدارىسىگە بۇ‌ئاستە قاراشلىق ئورۇنلاردا نۇقتىلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرىدىن 3 ى يولغا قويۇلدى، بۇلارغا 92 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغاندى، ئەمەلىيەتتە 16 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ 3 تۈر: شىنجاڭ بىناكارلىق خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ چوڭ دىئامېتىرلىق سېمونت - بېتونلۇق سۇ تۈرۈبىسى ۋە قىستۇرما تاختا تۈرى، شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتىنىڭ 2 - نومۇرلۇق ئوراش - قاچىلاش ماشىنىسىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتىنىڭ سلانېتس چارلاش - كان ئېچىش تۈرى.

شى گېچىڭ

ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسلىق بىناكارلىق ماتېرىياللىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى مەھسۇلات مىقدارى

مەھسۇلات نامى	ئۆلچەم بىرلىكى	يىللىق مەھسۇلات مىقدارى
سېمونت	تۇمەن تونىا	728.94
سېمونت تۈرۈبا	تونىا	65470.33
بېسىملىق سېمونت تۈرۈبا	تونىا	20500
سېمونت ستولبا	تونىا	115720.74
سېمونت - بېتون قۇيۇلما	كۇب مېتىر	729430.36
خىش (ئۆلچەملىك خىشقا سۇندۇرۇلدى)	تۇمەن پارچە	783472.15
كاھىش	تۇمەن پارچە	2760.66
مەرمەر تاختاي	كۋادرات مېتىر	9197.10
گرانىت تاختاي	كۋادرات مېتىر	501902
كاۋاك بېتون	كۋادرات مېتىر	194095
گەچ تاختاي	كۋادرات مېتىر	926666
تاشپاختا	تونىا	75491
تاشپاختا ياسالمىلىرى	تونىا	810

سۈرمە تاش ۋە كاربونلۇق ياسالمىلار	تونا	7620
ماي قەغەز	يۈگەم	2021199
تاختا ئەينەك	ساندۇق	876034
كۇندىلىك تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان ئەينەك بۇيۇم	تونا	73144
ئىسسىق ساقلايدىغان ئەينەك قاچا	تۈمەن دانە	6.80
سىرلانغان چاقچۇق	تۈمەن كۋادرات مېتىر	3.17
تامغا، يەرگە چاپلايدىغان چاقچۇق	تۈمەن كۋادرات مېتىر	24.23
فارفور تازىلىق قاچىسى	تونا	1632
سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان فار فور	تونا	974
كۇندىلىك تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان فارفور	تۈمەن دانە	385.05
ئوتقا چىدامليق ياسالما	تونا	41631

ۋۇ ۋېنچۈن

سۈپەت باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسىدە 15 كارخانا ۋە 31 «QC» گۇرۇپپىسى مۇنەۋۋەر سۈپەت باشقۇرغۇچى دېگەن نامغا ئېرىشتى.

مەملىكەتلىك «QC» گۇرۇپپىسى پائالىيىتىدىكى مۇنەۋۋەر كارخانا بىر، ئۇ، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى.

مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر «QC» گۇرۇپپىسى 2، ئۇلار: شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى «چاڭلۇڭ» ئاق سېمونت چەكلىك شىركىتىنىڭ لابوراتورىيە «QC» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى ئالاھىدە سېمونت زاۋۇتى ئىشخانىسىنىڭ «QC» گۇرۇپپىسى.

مەملىكەتلىك «سۈپەتتە ئىشەنچلىك» ئىسمېنا - گۇرۇپپا بىر، بۇ، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى 3 - شۆبە زاۋۇتىنىڭ پارتلىتىش گۇرۇپپىسى.

مەملىكەتلىك بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسى بويىچە «QC» گۇرۇپپىسى پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەر كارخانا 2، ئۇلار: شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى.

مەملىكەتلىك بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسى بويىچە مۇنەۋۋەر «QC» گۇرۇپپىسى 6، ئۇلار: شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى 1 - شۆبە زاۋۇتىنىڭ رېمونت «QC» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى ئالاھىدە سېمونت زاۋۇتى ئىشخانىسىنىڭ «QC» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ قۇمۇل كۆۋرۈك زاۋۇتى مۇخ يېسىش «QC» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى 1 - شۆبە زاۋۇتىنىڭ كران «QC» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى «چاڭلۇڭ» ئاق سېمونت چەكلىك شىركىتىنىڭ لابوراتورىيە «QS» گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ كازىۋەن سېمونت زاۋۇتى سېمونت شىركىتىنىڭ «QC» گۇرۇپپىسى.

مەملىكەتلىك بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسى بويىچە «سۈپەتتە ئىشەنچلىك» ئىسمېنا - گۇرۇپپا 3، ئۇلار: شىنجاڭ بايىنغولىن ئوبلاستلىق سېمونت زاۋۇتى لابوراتورىيە سۈپەت باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى، شىنجاڭ «تېيەنلۇڭ» سېمونت زاۋۇتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ ئۆرە خۇمدان ئىسمېنا - گۇرۇپپىسى، ئاقسۇ «چىڭسۇڭ» بىناكارلىق خىمىيە سانائىتى سېمونت زاۋۇتىنىڭ لابوراتورىيىلىك تەكشۈرۈپ ئۆلچەش مەركىزى گۇرۇپپىسى.

مەملىكەتلىك بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسى بويىچە سۈپەت باشقۇرۇشتا نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك رەھبەر ۋە مۇنەۋۋەر يولغا قويغۇچى 2 نەپەر، ئۇلار: شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتىدىن ۋېي شۇجۇڭ، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتىدىن لى يارۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇنەۋۋەر «QC» گۇرۇپپىسى 17، ئاپتونوم رايوندىكى بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسى بويىچە مۇنەۋۋەر «QC» گۇرۇپپىسى 31، «ئىشەنچلىك» ئىسمېنا - گۇرۇپپا 9.

شى گېچىڭ

تاش ماتېرىيال مەھسۇلاتىدىن 8 ى مەملىكەت بويىچە داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلات دېگەن نامغا ئېرىشتى

1998 - يىل 3 - ئايدا دۆلەت بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ئىدارىسى تاش ماتېرىياللارنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش مەركىزى، جۇڭگو تاش ماتېرىيال سانائىتى جەمئىيىتى ئويۇشتۇرغان باھالاشتا تۆنجى تۈركۈمدە 83 مەھسۇلات «جۇڭگودىكى داڭلىق، ئالاھىدە تاش ماتېرىيال تۈرى» بولۇپ باھالاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىن باھالانغان تاش ماتېرىيال 8: ئۇلار: قۇمۇل «يېشىل كۇنجۇت» ى، «تەڭرىتاغ مۇزگۈلى»، «قوش قۇدۇق شەلپىرى»، «قوش قۇدۇق چېچىكى»، «تەڭرىتاغ كەتمەنى»، «تولى سېرىق جۇخار گۈلى»، «شىنجاڭ شەلپىرى»، «پىچان شەلپىرى» دىن ئىبارەت.

شى گېچىڭ

پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساھەسىدە يېڭى مەھسۇلات يارىتىش تۈرىدىن 8ى، يېڭى تېخنىكا ئومۇملاشتۇرۇش تۈرىدىن 11ى يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىر تۈر دۆلەتلىك پەن - تېخنىكىدا ئۆتكەلگە مۇجۇم قىلىندىغان نۇقتىلىق تۈرى قاتارغا، 2 تۈر ئاپتونوم رايونلۇق نۇقتىلىق پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە مۇجۇم قىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. 10 كارخانىنىڭ 11 مەھسۇلاتى ئاپتونوم رايونلۇق داڭلىق مەھسۇلاتى بولۇپ باھالاندى؛ 2 كارخانا ISO 9002 سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىقىدىن ئۆتتى؛ بىر كارخانىنىڭ بىر خىل مەھسۇلاتى سۈپەت گۇۋاھلىقىدىن ئۆتتى؛ 5 كارخانىنىڭ 7 خىل مەھسۇلاتى خەلقئارا ئۆلچەم ۋە خەلقئارا ئىلغار ئۆلچەم قوللىنىش سالاھىيەت بەلگىسىگە ئېرىشتى.

شى گېچىڭ

شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ پاي چېكى بازارغا سېلىندى

يېغىش قىلىش شەكلىدە قۇرۇلغان شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سېمونت چەكلىك پاي شىركىتى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، 1998 - يىل 10 - ئايدا ئىشقا كىرىشتى. بۇ شىركەتنى قۇرۇشنى شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتى 450 مىڭ تونناغا شۆبە زاۋۇتىنى تۈزۈم ئۆزگەرتىش ئاساسىي گەۋدىسى قىلىپ، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى، شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ پۈل مۇئامىلە ئىجارە چەكلىك شىركىتى، جۇڭگو بىناكارلىق ماتېرىياللىرى غەربىي شىمال شىركىتى، شىنجاڭ بىناكارلىق خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىن ئىبارەت 5 ئورۇن بىلەن بىرلىشىپ تەشەببۇس قىلغان. شىركەتنىڭ ئومۇمىي پاي دەسمايىسى 129 مىليون 460 مىڭ پاي، بۇنىڭ ئىچىدە تەشەببۇس قىلغۇچى قانۇنىي ئىگىنىڭ پېيى 79 مىليون 460 مىڭ پاي بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 61.38% نى؛ جەمئىيەتتىكى ئاممىنىڭ پېيى 50 مىليون پاي (شىركەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ 5 مىليون پاي) بولۇپ، ئومۇمىي پاي دەسمايىسىنىڭ 38.62% نى ئىگىلەيدۇ. 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى «تەڭرىتاغ» پېيىنىڭ چېكى شىنجىن بېرژىسىدا رەسمىي تورغا كىرگۈزۈلۈپ تارقىتىلىشقا باشلىدى.

شى گېچىڭ

شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» بىناكارلىق ماتېرىياللىرى گۇرۇھى شىركىتى قۇرۇلدى

1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 - كۈنى شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتى بىلەن شىنجاڭ بىناكارلىق خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئاساسىي گەۋدە قىلىنىپ تەشكىل قىلىنغان دۆلەت ئىلكىدىكى مۇستەقىل مەبلەغلىق شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» بىناكارلىق ماتېرىياللىرى (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى رەسمىي ۋۇجۇدقا ئېيىپ ئىشقا كىرىشتى. بۇ گۇرۇھ شىركەت دۆلەت ئىلكىدىكى مۇستەقىل مەبلەغلىق شىركەت بولۇپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىگە تەۋە. پايچىكلار كېڭىشى تەسىس قىلىنماي، گۇرۇھ شىركەت باش مۇدىرى، نازارەتچىلەر كېڭىشى ۋە دىرېكتورلار قاتلىمىدىن تەشكىل قىلىنغان، رىغبەتلەندۈرۈش بىلەن تىزگىنلەش بىرلەشتۈرۈلگەن قانۇنىي ئىگە باشقۇرۇش قۇرۇلمىسى تۈرغۇزۇلغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بۇ گۇرۇھ شىركەتكە گۇرۇھ كارخانىنىڭ دۆلەت ئىلكىدىكى مۇلكىگە مەبلەغ سېلىش سۈبېيكتىپى سۈپىتىدە، مەبلەغ چىقارغۇچىلارنىڭ ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش، ھوقۇق بېرىلگەن دائىرە ئىچىدە دۆلەت مۇلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىش توغرىسىدا ھوقۇق بەرگەن.

شى گېچىڭ

خىمىيە سانائىتى

خىمىيە سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى خىمىيە سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 393 مىليون يۈەن بولۇپ، 7.29% ئازايدى،

يەرلىك خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىنىڭ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 417 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 3.2% ئاشتى. مىناش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن 39 خىل ئاساسلىق خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتى ئىچىدە توز كىسلاتاسى، ئويغۇچى ناترىي، خرومات ئانگىد رىدى، بىرىكمە ئاممىياك، ئورېيا، خىمىيىۋى ئوغۇت، تېرى پولى سىتانامىن، پولى ۋېنىل خلورىد، پارا - دى مېتىل بېنزول قاتارلىق 9 خىل مەھسۇلات 1997 - يىلىدىكىدىن ئاشتى، قالغان 30 خىل مەھسۇلات ئوخشىمىغان دەرىجىدە ئازايدى. ناھىيىدىن يۇقىرى خام چوت ئىچىدىكى 24 كارخانا 49 مىليون 80 مىڭ يۈەن پايدا ۋە باج يارانتى (مەركەزگە قاراشلىق كارخانىلارنىڭكىسى بۇنىڭ سىرتىدا)، ئىقتىسادىي ئۈنۈم كېيىنكى يېرىم يىلدا ئۆرلەشكە باشلىدى. كارخانىلارنىڭ زىيىنى دەسلەپكى قەدەمدە تىزگىنلۈەلىندى، ئەمما پۈتۈن ساھەدە يەنىلا زىيان كۆرۈلدى.

1998 - يىلى خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىدا 1000 ئادەم بويىچە ئۆلۈش نىسبىتى 0.065‰، ئېغىر يارىلىنىش نىسبىتى 0.13‰ بولدى، چوڭ ئۆلۈم ھادىسىسى، پارتلاش ۋە چوڭ ئوت ئاپىتى ھادىسىسى كۆرۈلمىدى.

1998 - يىلى يەرلىك خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرى ئېكسپورتى ئازايدى، ئېكسپورت سوممىسى 7 مىليون 894 مىڭ يۈەن بولۇپ، دوللارغا سۈندۈرغاندا 952 مىڭ 600 دوللار بولدى. ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرى ئىچىدە ھەرخىل سىر 697.19 تونىنا بولۇپ، سوممىسى 587 مىڭ 300 دوللار، ئېغىر تېپتىكى ئاپتوموبىل بالونى 10 مىڭ 780 يۈرۈش بولۇپ، سوممىسى 365 مىڭ 300 دوللار.

ئاپتونوم رايون خىمىيە سانائىتىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسى

	كارخانا سانى	1998 - يىل		1997 - يىل	
		مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	نىسبىتى (%)	مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	نىسبىتى (%)
جەمئىي	254	439267	100	473800	100
تۈرى، تېپى بويىچە ئايرىغاندا					
چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ	20	379733	86.45	3843339	81.13
كىچىك كارخانىلارنىڭ	234	59534	13.55	89461	18.88
كەسىپلەر بويىچە ئايرىلغاندا					
ئاساسىي خىمىيە خام ماتېرىياللىرىنى ئىشلەپچىقىرىدىغانلىرىنىڭ	54	49009	11.16	58146	12.27
خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىدىغانلىرىنىڭ	37	102983	23.44	87000	18.36
ئورگانىك خىمىيە مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىدىغانلىرىنىڭ	52	133402	30.37	147430	31.12
بىرىكمە ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرىدىغانلارنىڭ	10	74498	16.96	86685	18.30
مەخسۇس خىمىيە مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىدىغانلىرىنىڭ	40	14623	3.33	15184	3.20
كاۋچۇك بۇيۇملىرى ئىشلەپچىقىرىدىغانلىرىنىڭ	22	57315	13.05	63431	13.39
باشقا كەسىپلەرنىڭ	39	7437	1.69	15924	3.36

گاز جۇنچاڭ

1998 - يىلى خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىدىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىسلاھات، تۈزۈلمە ئۆزگەرتىش خىزمىتىدە چوڭ ئىلگىرىلەش بولدى. 20 دىن ئارتۇق كارخانىدا مال - مۇلۇك قايتىدىن تەشكىللەندى، 18 كارخانىدا كۆپ خىل شەكىلدە تۈزۈلمە ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىلدى. خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىدا ۋەيران بولۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش،

قوشۇلىش ۋە ئادەمنى ئازايتىپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق تۇرۇپ قالغان بىر قىسىم ھېساب كۆتۈرۈۋېتىلدى، مالىيە خىراجىتى 45 مىليون يۈەن ئازايتىلدى، قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلارنىڭ قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇشى ۋە ئۇستۇنلۇككە ئىگە كارخانىلارنىڭ تۆۋەن تەننەرخنى كېڭەيتىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. 5 - ئاينىڭ 22 - كۈنى مال - مۇلكى قەرزىنى قاپلىيالمايدىغان، تىجارىتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان شىنجاڭ قۇمۇل شۇلتا زاۋۇتى قانۇن بويىچە قېلىپلاشتۇرۇلۇپ ۋەيران قىلىندى، 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىلغان كىم ئارتۇق سودىسىدا مۇۋەپپەقىيەتلىك سېتىۋېلىندى. 10 - ئاينىڭ بېشىدا شىنجاڭ قۇمۇل «شۇاڭخي» تۇزچىلىق چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قىلىپ قايتا تەشكىللەندى. قېلىپلاشتۇرۇلۇپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەن شىنجاڭ «كوئېنلۇن» چەكلىك پاي شىركىتى تۇزۇلمىسى رەسمىي ئۆزگەرتىپ رويخەتكە ئالدۇرۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئالدى بىلەن تۇزۇلمە ئۆزگەرتىپ ئاندىن بازارغا كىرگەن تۇنجى شىركەت بولۇپ قالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون خىمىيە سانائىتى ساھەسىدە ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: (1) تەرەققىيات سۈرئىتى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يىل بېشىدا بېكىتىلگەن نىشانغا يېتەلمىدى. (2) كارخانىلارنىڭ ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى يۇقىرىراق بولدى، قىيىنچىلىقتا قالغان كارخانىلار كۆپەيدى. (3) كۆپ ساندىكى خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازىرى ياخشى بولمىدى، باھاسى چۈشۈپ كەتتى، بېسىلىپ قالغان مال كۆپەيدى. (4) مەبلەغ قىسى بولۇپ، كارخانىلارنىڭ خىراجەت جەھەتتىكى قىيىنچىلىقى ئېغىرلىشىپ كەتتى. (5) بىر قىسىم كارخانىلارنىڭ ئاساس باشقۇرۇش خىزمىتى ئاجىز بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى ۋە باشقۇرۇش ھەققى ئۆرلەپ كەتتى.

گاۋ جۇنچاڭ

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى مىقدارى

مەھسۇلات نامى	بىرلىكى	مەھسۇلات مىقدارى	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (±%)
سۇلفات كىسلاتاسى	تونا	64836	—16
تۇز كىسلاتاسى	تونا	46285	7.62
ئويغۇچى ناترىي	تونا	39614	11.45
ساپ شۇلتا	تونا	30334	—48.54
ئىشقارىي سۇلفىد	تونا	74869	—31.87
سۇسىز ناترىي سۇلفات	تونا	120392	—46.71
كالىي نىترات	تونا	415	—91.14
ناترىي نىترات	تونا	1447	—37.70
ناترىيلىق قىزىل دالا شىپاتى	تونا	1199	—25.71
تاۋار سۇيۇق خلور	تونا	6479	13.93
بىرىكمە ئاممىياك	تونا	688069	18.34
ئاممۇنىي نىترات (ئەملي مىقدارى)	تونا	41644	19.24
ئورىيا (ئەملي مىقدارى)	تونا	1102906	22.46
خىمىيىۋى ئوغۇت (100% كە سۇندۇرۇلدى)	تونا	520681	21.45
دى ئاممۇنىي فوسفات	تونا	89318	25.18
ئېتىلېن	تونا	150038	6.70
پروپىلېن	تونا	74701	—31.19

بوتادىئېن	تونىا	21881	6.36
ئېروچان ئاتسېتىلېن	تونىا	678	—23.64
پارا - دى مېتېل بېنزول	تونىا	46005	5.28
ساپ مېتېل ئالكوگول	تونىا	9653	51.23
ئېتىل گىلىكول	تونىا	38864	—11.96
سىر	تونىا	14919	—8.17
پولى ۋېنىل خلورىدلىق سمولا	تونىا	15524	3.60
پولى ئېتىلېنلىق سمولا	تونىا	119895	—5.74
پولى پروپىلېنلىق سمولا	تونىا	103517	—2.41
پولى بوتادىئېن كاۋچۇك	تونىا	19298	52.12
ساپ پارافتالىك كىسلاتا	تونىا	70401	—7.67
پولېئىستېر	تونىا	48372	—10.71
قۇرۇم	تونىا	3881	—27.25
تاش كامېر	تۇمەن دانە	71.87	—17.83
ئىچ كامېر	تۇمەن دانە	73.79	—12.07
ئۇزىتىش تاسمىسى	كۋادرات مېتىر	2.83	—17.73
شىلانكا	تۇمەن مېتىر	94.56	—21.79
رېزىنكە ئاياغ	تۇمەن يۇەن	122.47	—34.84

ئاساسىي قۇرۇلۇش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرىتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز سانائىتى سىستېمىسىدىكى يەرلىك تۇرلەردە تۇراقلىق مۇلۇككە 399 مىليون 80 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىش، يۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 257 مىليون 500 مىڭ يۇەن، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 141 مىليون 580 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىش پىلانلاندى. ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرى مۇنۇلار: ئاپتونوم رايونىمىز نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرى بولغان شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ 100 مىڭ تونىلىق بىرىكمە ئاممىياك زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىغا 164 مىليون 360 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، يۇنىڭ ئىچىدە توپا - تاش قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلگىنى 6 مىليون 840 مىڭ يۇەن، قۇراشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلگىنى 41 مىليون 80 مىڭ يۇەن، ئۇسكۇنە سېتىۋېلىشقا ئىشلىتىلگىنى 63 مىليون 970 مىڭ يۇەن، باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىلگىنى 34 مىليون 470 مىڭ يۇەن. بۇ تۇرگە 1996 - يىل 6 - ئايدا قۇرۇلۇش باشلانغاندىن تارتىپ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر 422 مىليون 550 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ قۇرۇلۇشتا 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىكى بىر قېتىملىق ماتېرىيال سېلىپ ئېلىپ بېرىلغان سىناقتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى، 1999 - يىلى ئاخىرىنى يېغىشتۇرۇش باسقۇچىغا كىرىدۇ. ئۇرۇمچى كاربىد زاۋۇتىنىڭ 60 مىڭ تونىا كاربىد ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىش تۇرىگە 63 مىليون 220 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، 88 مىليون 220 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1 - قارارلىق 30 مىڭ تونىلىق قىسمى ماتېرىيال سېلىپ سىناق قىلىندى. شىنجاڭ «كوئېنلۇن» چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ 600 مىڭ يۇرۇش يانتۇ گۇللۇك بالون ئىشلەش قىسمىنى ئۆزگەرتىش تۇرىگە 10 مىليون 480 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، يۇنىڭغا جەمئىي 40 مىليون 910 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى بۇ قۇرۇلۇش پۈتۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى ھەمدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈشكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى، مەبلەغ پىلانداكىدىن 5 مىليون 920 مىڭ يۇەن تېجەپ قېلىندى. ئۇرۇمچى خىمىيە

سانائىتى زاۋۇتىنىڭ 40 مىڭ تونىنا سۇلفات كىسلاتاسى ئىشلەش تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىش تۈرىگە 2 مىليون 590 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، بۇ قۇرۇلۇشقا جەمئىي 29 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شىنجاڭ «كوئېنلۇن» چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ 800 مىڭ يۈرۈش يانتۇ گۇللۇك بالون ئىشلەش تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىش تۈرىگە 21 مىليون 980 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1999 - يىلى داۋاملاشتۇرۇپ قۇرۇلىدىغان تۇر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

ما يەنۇيې

يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىدىن دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىمىز تېخنىكا يېڭىلاش ۋە تېخنىكا كەشپ قىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن تۇر 25 بولۇپ، يېنىك يۈك ئاپتوموبىلى، كىچىك تىپتىكى ئاپتوموبىل، تراكتوردىن ئىبارەت 3 خىل ئۆلچەمدە ئىشلەپچىقىرىلغان يېڭى تىپتىكى بالون شۇنىڭدەك يالاتما قەۋەتلىك ئورىما ۋە «خانىش» 1 - نومۇرلۇق بىئولوگىيىلىك دېھقانچىلىق دورىسى ئاپتونوم رايونىمىز يېڭى مەھسۇلاتلارنى باھالىشىدىن ئۆتتى، «خانىش» 1 - نومۇرلۇق بىئولوگىيىلىك دېھقانچىلىق دورىسى ئاپتونوم رايونىمىز يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك، ئىئون پەردىلىك ئويغۇچى ناترې ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپانتا ئېرىتىشى. ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان بىر تۈركۈم يېڭى تېخنىكا خىمىيە سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، تېخنىكا جەھەتتىكى قوللىنىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، ئېنېرگىيە تېجەپ سەرپىياتنى تۆۋەنلىتىش قاتارلىق تەرەپلەردە مۇھىم رول ئوينىدى.

شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ 100 مىڭ تونىنا بىرىكمە ئاممىياك ئىشلەپچىقىرىش زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ بىرىكمە ئاممىياك سىستېمىسىدا ئىسسىقلىق ئالماشتۇرۇش شەكلىدە بىرىكمە گاز ھاسىل قىلىش تېخنىكىسى قوللىنىلدى، بۇ تېخنىكا سەۋىيە جەھەتتە دۆلەت ئىچىدىكى ئوتتۇراھال كۆلەمدىكى بىرىكمە ئاممىياك زاۋۇتلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ، ئىتالىيە GV شىركىتىنىڭ تازىلاپ كاربونسىزلاشتۇرۇپ قوش مۇنارادا قايتا ھاسىل قىلىش قاتارلىق تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىنكى بىرىكمە ئاممىياك ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىسىنىڭ بىر پۈتۈن ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ۋە قوللىنىش سەۋىيىسىدە زور يۈكسىلىش بولدى.

ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 1 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ پار قازىنىدا ماي يېقىلغۇ قىلىشنى كۆمۈر يېقىلغۇ قىلىشقا ئۆزگەرتىپ، 11 تۈرلۈك ئىلغار تېخنىكا تەدبىرنى قوللىنىپ، خىمىيىۋى ئوغۇت سىستېمىسى بىلەن نېفىت ئايرىش سىستېمىسىنى ئۆزگەرتتى، بۇنىڭ بىلەن بىر يىلدا 150 مىڭ تونىنا مازوت تېجەپ قېلىنىدۇ، 1 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ ئورېيا ئىشلەپچىقىرىشتىكى بىرلىك تەننەرخى ھەر تونىنىدا 7 يۈەن، نېفىت ئايرىشتا ھەر تونىنىدىكى بىرلىك تەننەرخ 8 يۈەن تۆۋەنلەپ، جەمئىي تەننەرخ 64 مىليون يۈەندىن كۆپرەك تۆۋەنلەيدۇ.

مايىتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى HD5010 ، EPF30R قاتارلىق مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان ئاناماتېرىيال يېڭى مەھسۇلاتىنى پارتىيە ھەر تونىنا مەھسۇلاتنىڭ قوشۇلما قىممىتىنى 300 يۈەندىن كۆپرەك ئۆستۈردى، خىمىيە سانائىتى سىستېمىسى بويىچە IS09001 سۈپەت سىستېمىسىنىڭ گۇۋاھلىقىدىن ئۆتتى، 1998 - يىلى يەن - تېخنىكىغا تايىنىپ 100 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئۇنۇم يارىتتى.

شىنجاڭ «كوئېنلۇن» چەكلىك پاي شىركىتى «كوئېنلۇن» ماركىلىق 10.00، 11.00 ئېغىر تىپتىكى يانتۇ گۇللۇك بالونىنىڭ يۇقىرى سۈرئىتى، چىداملىقلىق جەھەتتىكى سۈپىتىدە ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلدى، «كوئېنلۇن» ماركىلىق 9.00—20—16PR بالون چۆكچىك رايونىدا 19 خىل ماركىدىكى بالوننىڭ يول يۈرۈش مۇساپىسى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان سىناقتا قاتناشتۇرۇلغاندا ئالدىنقى ئورۇننى ئىگىلىدى. شىنجاڭ ئورگانىك خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى يېڭى تېخنىكا كىرگۈزۈپ، ھازىرقى تەبىئىي سىمولالىق سىرنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈردى ھەمدە تەننەرخ تۆۋەنلىتىشنىڭ بىر يۈرۈش يېڭى ئۇسۇلىنى تاپتى، بۇنىڭ بىلەن بىر يىلدا تەننەرخ 1 مىليون 300 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك تۆۋەنلەيدۇ.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز خىمىيە سانائىتى ساھەسىدىكى «QC» گۇرۇپپىلىرى جەمئىي 3125 تۈرلۈك تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، 5 مىليون 650 مىڭ يۈەنلىك ئۇنۇم يارىتتى، 4 گۇرۇپپا مىنىستېرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، 5 تۈردىكى نەتىجە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر نەتىجىگە كۆرسىتىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىدا كەسىپ تەربىيىسى كۆچەيتىلىپ، كومپيۇتېرنى قوللىنىش، مالىيە بوغالتېرلىقى، پۇل مۇئامىلە باشقۇرۇش، بازار ماركېتىنگى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان داۋاملىق تەربىيە قاتنات يايدۇرۇلدى، تەربىيىلەش دائىرىسى %50 كە؛ ئىش ئورنى بويىچە يېتىشتۇرۇش نەتىجىسى %60 كە يەتكۈزۈلدى. شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى مەملىكەت بويىچە خىمىيە سانائىتى ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى تەربىيىلەشتە ئىلغار

ئورۇن دېگەن نامغا، شىنجاڭ خەمىيە سانائىتى تېخنىكا ئىشچىلار مەكتىپى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار تېخنىكا ئىشچىلار مەكتىپى دېگەن نامغا، شىنجاڭ خەمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى تەربىيىلەش مەركىزى ئاپتونوم رايون بويىچە كەسىپتە ئىلغار تەربىيىلەش مەركىزى دېگەن نامغا ئېرىشى.

لىيۇ چۈنشېڭ

يېنىك سانائەت

يېنىك سانائەتنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېنىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد 130 مىليون يۈەنگە (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باها) يېتىپ، %7.68؛ يېنىك سانائەت قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 710 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %8.02؛ ئېكسپورتقا تاپشۇرۇلغان مال قىممىتى 488 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.17 ئاشتى؛ سىستېمىدىكى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان 488 كارخانا سېتىش كىرىمىنى 2 مىليارد 777 مىليون يۈەنگە، پايدا ۋە باجنى 79 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائىتىنى ئىشلەپچىقىرىش ئىنتايىن ئېغىر قىينىچىلىقتا قالغان ئەھۋالدىمۇ يەنىلا بىرقەدەر تېز تەرەققىي قىلدى، بولۇپمۇ نۇقتىلىق ساھەدىكى ئاساسلىق كارخانىلارنىڭ پايدا، بېجى ۋە ئاساسلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، پۈتكۈل ساھەنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىدا مۇھىم تۈرتكىلىك رول ئوينىدى.

جيا ژېنخاۋ

ئىشلەپچىقىرىلغان ئاساسلىق مەھسۇلاتلار

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشلەپچىقىرىلغان شېكەر 475 مىڭ 500 تونناغا يېتىپ، %12.46؛ پەمىدۇر قېيامى 129 مىڭ 900 تونناغا يېتىپ، %70.03؛ ئاق ھاراق 82 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، %4.3؛ پىۋا 181 مىڭ 100 تونناغا يېتىپ، %5.29؛ سۇلياۋ ياسالما 168 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، %17.03 ئاشتى.

جيا ژېنخاۋ

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەت ساھەسىدە سېتىش كىرىمى جەھەتتە ئالدىنقى ئورۇندىكى 10 كارخانا

كارخانا نامى	سېتىش كىرىمى (تۆمەن يۈەن)
ئىلى باش ھاراق زاۋۇتى	41066.7
شىنجاڭ پاپىرۇس زاۋۇتى	32430.1
شخەنزە «1 - ئاۋغۇست» شېكەر زاۋۇتى	19927.9
شخەنزە «ئاقتېرەك» ھاراق زاۋۇتى	15734
شخو پىۋا گۈرۇھى	15654.3
ئىلى شېكەر زاۋۇتى	14344.4
«خۇگۇاڭ» شېكەر زاۋۇتى	12860.9
«شىيۇ» شېكەر زاۋۇتى	12131.8
باغراش قەغەز زاۋۇتى	11959.9
دۆربىلجىن شېكەر زاۋۇتى	11253.3

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەت ساھەسىدە پايدا ۋە باج سوممىسى جەھەتتە ئالدىنقى ئورۇندىكى 10 كارخانا

كارخانا نامى	سېتىش كىرىمى(تۆمەن يۈەن)
ئىلى باش ھاراق زاۋۇتى	17684.6

شىنجاڭ پاپىرۇس زاۋۇتى	15434
شىخو پىۋا گۈرۈھى	4346.7
شىنجاڭ پىۋا گۈرۈھى	3031.2
شىخەنزە «ئاقتېرەك» ھاراق زاۋۇتى	2297.9
«چاڭتۇڭ» پەمىدۇر ياسالمىلىرى	2026.4
سەنتەي ھاراقچىلىق شىركىتى	1471.3
ئىلى شېكەر زاۋۇتى	1336.6
«تۇنخي» قەغەزچىلىك شىركىتى	1268.1
شىخەنزە «شىنئەن» ھاراق زاۋۇتى	1210.3

تاشقى ئىقتىساد - سودا خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك سانائىتىدە ئېكسپورت ۋەزىيىتى ياخشى بولدى. يېنىك سانائەت ئېكسپورتىدىكى يېتەكچى مەھسۇلات — پەمىدۇر قېيمامىدىن ئاز كەم 60 مىڭ تونىنا ئېكسپورت قىلىنىپ، 40 مىليون دوللار تاشقى پېرېۋوت يارىتىلدى. يېنىك سانائەت كارخانىلىرى 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇرۇلۇپ، 854 مىڭ دوللار قىممىتىدە ھەر خىل يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت توختامى، 2 ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تۈرى ئىمزالاندى، بۇ 2 تۈر ئىچىدە سۈلياۋ ئىشىك - دېرىزە تۈرىگە سېلىنمىدىغان مەبلەغ 22 مىليون 400 مىڭ يۈەن، ئېنېرگىيە ۋە توك تېجەيدىغان سۇ ئىسىتىش سايمىنى تۈرىگە سېلىنمىدىغان مەبلەغ 21 مىليون يۈەن. دۆلەت يېنىك سانائەت ئىدارىسى، تاشقى ئىقتىساد - سودا نازارىتى ۋە شىنجاڭ خەلقئارا كۆرگەزمە مەركىزى بىلەن بىرلىكتە 98' ئۈرۈمچى مەملىكەتلىك يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى كۆرگەزمىسى ئېچىلدى، خۇاڭخي دەريا‌سى بويى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونىمىز 9 - نۆۋەتلىك يېنىك سانائەت ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىقى يىغىنىدا قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن 19 تۈر بويىچە 15 ھەمكارلىق مۇددىئانامىسى ئىمزالىدى.

جيا ژېنخاۋ

تۈراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك سانائەت سىستېمىسىدا تۈراقلىق مۇلۇككە 63 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 10 مىليون 50 مىڭ يۈەن، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 51 مىليون 420 مىڭ يۈەن، باشقا تۈرلەرگە سېلىنغىنى 2 مىليون يۈەن. دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتىنىڭ تەڭشىلىشى ۋە مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشىدە غەربىي رايونلارغا مايىل بولۇش سالمىقىنىڭ زورايتىلىشىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك سانائەت جەھەتتە 9 - بەش يىللىق پىلانىنى تەڭشەش پىكرىنى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى ئومۇمىي پىلان تەسەۋۋۇرىنى تۈزۈش خىزمىتى ئاساسلاندى مەدە 10 - بەش يىللىق پىلان ۋە كېيىنكى 15 يىللىق تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈشنىڭ تەييارلىق خىزمىتى ئىشلەندى. يېزا ئىگىلىكى، سانائەت، سودىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىدا، ئاپتونوم رايون يېنىك سانائەتنىڭ تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانىدىكى تەلەپلەر بويىچە ئىلى شېكەر زاۋۇتى، «كەيزي» پەمىدۇر ياسالمىلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، خوتەن قىزىل گۈل ھاراقچىلىق شىركىتى، قاراشەھەر شېكەر زاۋۇتىدىن ئىبارەت 4 ئورۇننى سىناق نۇقتىسى قىلىش ئۈچۈن يۇقىرىغا مەلۇم قىلدى. داڭلىق، ئىلا، ئالاھىدە مەھسۇلاتلارغا شۇنىڭدەك دۆلەت ئىلكىدە بولمىغان ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىغا پائال يار - يۆلەك بولۇش جەھەتتە «رۇيغىنك» چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ مۇزلۇق مېنېرال سۇيى، «شەرق» ئوسما گىرىم بۇيۇملىرى، «بوستان» زاراڭزا مېيى، قۇلباق چەكلىك پاي شىركىتى، خوتەن قىزىل گۈل ھاراقچىلىق شىركىتى، «تۇنخي» پەمىدۇر ياسالمىلىرى گۇرۇھ شىركىتى، «كەيزي» پەمىدۇر ياسالمىلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قاتارلىق تۈرلەرگە نۇقتىلىق يارەم بېرىلدى ھەمدە بۇنىڭ ئىچىدىكى 11 تۈرگە مەخسۇس مەبلەغ پىلانى ئىلتىماس قىلىندى.

جيا ژېنخاۋ

پەن - تېخنىكا ۋە سۈپەت خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك سانائەت سىستېمىسىدا 20 پەن - تېخنىكا تۈرى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 7 تۈر باھالاپ ئۆتكۈزۈلدى. سۈپەت باشقۇرۇش

جەھەتتە، «ئاپتونوم رايونلۇق سۈپەتلىك ئۈستۈرۈش پروگراممىسىنى يولغا قويۇش پىكرى ۋە يېنىك سانائەتتە سۈپەتنى ئۈستۈرۈش پىلانى» ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇلدى، سۈپەت باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللىك پائالىيەتلەر ئارقىلىق، سۈپەت باشقۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ISO9000 سۈپەت سىستېمىسىغا گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتى تېزلىتىلدى. 9 كارخانا ISO9000 سۈپەت گۇۋاھلىقى بويىچە تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى. شىنجاڭ پىۋا گۇرۇھى، شىنجاڭ «تىەنيې» چەكلىك پاي شىركىتى، شىخەنزە «1 ـ ئاۋغۇست» شېكىر زاۋۇتىدىن ئىبارەت 3 كارخانىدىكى QC گۇرۇپپىسى دۆلەت يېنىك سانائەت ئىدارىسى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر QC گۇرۇپپىسى بولۇپ باھالاندى. داڭلىق مەھسۇلاتلارنى پائال يېتىلدۇرۇپ ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇپ، داڭلىق مەھسۇلاتلارنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇپ، بازارنى ئىگىلەش نىسبىتىنى ئۈستۈرۈش ئۈچۈن، «ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەتتە داڭلىق مەھسۇلاتلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئومۇمىي پىلانى» تۈزۈلۈپ يۇقىرىغا يوللاندى، «ئاقتېرەك» ئالاھىدە ھاراق تۈرلىرى، «تىگىئو» ماركىلىق پەمىدۇر قېيمىقى، «باغراش» ماركىلىق قىزىلمۇچ قېيمىقى، «شۆبەيجەن» مېنېرال سۈيى، ئوسما گىرىم بۇيۇملىرىدىن ئىبارەت 5 خىل مەھسۇلات دەسلەپكى تەكشۈرۈشتىن ئۆتۈپ ئاپتونوم رايونلۇق بېكىتىشىگە مەلۇم قىلىندى.

جيا ژېنخاۋ

توقۇمىچىلىق

توقۇمىچىلىق سانائىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمىچىلىق سانائىتىدە ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 117 مىليون يۈەن (1990 ـ يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) بولۇپ، 17.92% كېمەيمەپ كەتتى. سىستېما ئىچىدىكى سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 454 مىليون يۈەن بولۇپ، 2.54% كېمەيمەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا توقۇمىچىلىقىنىڭ 2 مىليارد 247 مىليون يۈەن بولۇپ، 11.36%؛ يۇڭ توقۇمىچىلىقىنىڭ 720 مىليون يۈەن بولۇپ، 0.06% كېمەيمەپ كەتتى. سانائەت قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 210 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 10% ئاشتى.

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمىچىلىق سانائىتى ساھەسى ئېكسپورتقا تاپشۇرغان مالىارنىڭ قىممىتى 987 مىليون يۈەن (خەلق پۇلى) گە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 5.22% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ماۋاستە قىلىنغان ئېكسپورت سومىسى 653 مىليون يۈەنگە يېتىپ (111.33% ئېشىپ)، ئېكسپورتقا تاپشۇرۇلغان مال قىممىتىنىڭ 66.16% نى ئىگىلىدى.

1998 ـ يىلى پايدا ۋە باج 97 مىليون 90 مىڭ يۈەن ئازلاپ كەتتى، زىيان 1997 ـ يىلدىكىدىن 750 مىڭ يۈەن كۆپەيدى، ساھە بويىچە 289 مىليون يۈەن زىيان كۆرۈلۈپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 110 مىليون يۈەن ئازايدى. زىيانىنىڭ ئازىيىش نىسبىتى 27.39% بولدى.

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمىچىلىق ساھەسى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا پۇل مۇئامىلە كرىزىسىنىڭ ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتلىرى ئومۇمىي مىقدارى ئوشۇقچىلىقىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىدى. توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتلىرى بازىرىدا رىقابەت تېخىمۇ كۈچەيدى. پۈتكۈل ساھەنىڭ ئىقتىسادىي پائالىيىتى بارغانسېرى قىيىنلاشتى، بولۇپمۇ ئالدىنقى يېرىم يىلدا بازار كاساتلىشىپ، ئىشلەپچىقىرىش، سېتىشتا مىسلىسىز قىيىنچىلىق تۇغۇلدى، ئىش باشلاش نىسبىتى 60% كىمۇ يەتمىدى، مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش ـ سېتىلىش نىسبىتى ئاران 84.64% بولدى، 1997 ـ يىلدىكىدىن 115 مىليون 430 مىڭ يۈەن ئازىيىپ، ئازىيىش نىسبىتى 43% كە يەتتى. يېتەكچى مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش باھاسى يىل بېشىدىكىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 18% تۆۋەنلەپ كەتتى، كېيىنكى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايون بىر قاتار يار ـ يۆلەك بولۇش سىياسەتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقتىن، توقۇمىچىلىق ساھەسىدە كۆرۈنەرلىك بۇرۇلۇش بولدى. زىيان تارتىش ھالىتى تىزگىنلەندى. تۇرلۇك كۆرسەتكۈچلەر ئالدىنقى يېرىم يىلدىكىگە قارىغاندا خېلى زور ھەجمىدە ئۆستى. زاۋۇتلارنىڭ ئىشقا كىرىشىش نىسبىتى 81% كە يەتتى. مەھسۇلات قىممىتى 24.62%، مەھسۇلات مىقدارى 14.44% ئاشتى، توقۇمىچىلىق سانائىتى، مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش ـ سېتىلىش نىسبىتى 109.42% كە يەتتى. 1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 91 مىڭ 500 دانە پاختا توقۇمىچىلىق ئۇرچۇقى ئازايتىلدى، 13 مىڭ كىشى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇپ تارقاقلاشتۇرۇلدى، 5900 كىشى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مەركەزلىرىگە كىردى، تارقاقلاشتۇرۇلغان 7100 كىشى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئىقتىسادىي مەركەزنىڭ سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

پاختا توقۇمىچىلىق سانائىتىدە يىل ئاخىرىغا كەلگەندە پاختا توقۇمىچىلىق ئۇرچۇقى 1 مىليون 938 مىڭ 900 گە، يەل ئارقىلىق توقۇش ماشىنىسى 41 مىڭ 800 گە يەتتى.

ئورۇندالغان كۆرسەتكۈچلەرنى تەھلىل قىلىش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، مەھسۇلات مىقدارى ئازىيىپ، ئامبار زاپىسى كۆپىيىپ، مەھسۇلات باھاسى تۆۋەنلەپ كەتكەن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئاستا بولغان.

1998 - يىلى يۇڭ توقۇمچىلىق ساھەسىدە مەسىلە ئىنتايىن گەۋدىلىك بولدى. يۇڭ رەختلەر مەھسۇلات مىقدارىدا ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشى ئاران 43% كە يەتتى، يىرىك توقۇلما مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئاساسىي جەھەتتىن توختاپ قېلىش ھالىتىگە چۈشۈپ قالدى. خام ئەشيا باھاسى ئۆرلەپ بازارلاردا مەھسۇلات باھاسى تۆۋەنلەپ كەتكەنلىكتىن، خىمىيىۋى تالا مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى داۋاملىق تۆۋەنلەپ كەتتى. يېپەك توقۇمچىلىق ساھەسىدە ئالدىنقى يېرىم يىلدا ياخشىلىنىش بولغانىدى، كېيىنكى يېرىم يىلدا بازار كاساتلاشتى، ئىشلەپچىقىرىشمۇ پەيدىنپەي سۇسلاشتى، زاۋۇتلارنىڭ ئىشلەش نىسبىتى ئاران 37% بولدى.

رېن شۈيخۇڭ

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتى ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالى

تۈرلەر	بىرلىكى	1998 - يىلدىكىسى	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى% ±
ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى (ساھە بويىچە)	100 مىليون يۈەن	44.17	—17.92
بۇنىڭ ئىچىدە: سىستېما ئىچىدىكى	100 مىليون يۈەن	34.54	—2.55
سانائەت قوشۇلما قىممىتى	100 مىليون يۈەن	12.10	10
خىمىيىۋى تالا	تونىا	—25983	—16.34
يىپ	تونىا	220332	—10.85
رەخت	تۈمەن مېتىر	26719	—10.53
بويالغان رەخت	تۈمەن مېتىر	979	—20.21
بۇنىڭ ئىچىدە: سىپتا توقۇلغىنى	تۈمەن مېتىر	906	—18.96
يىرىك توقۇلغىنى	تۈمەن مېتىر	73	—33.03
مەشۇت	تونىا	1361	—43.13
يۇڭ ئەدىيال	تۈمەن دانە	2.04	—79.76
پاختا ئىلمە توقۇلما (يىپقا سۈندۇرۇلدى)	تونىا	3904	1.46
خام يىپەك	تونىا	304	—13.64
يىپەك توقۇلما	تۈمەن مېتىر	131.10	—28.84
زىغىر تالا يىپ	تونىا	1058	161.23
كىيىم - كېچەك	تۈمەن قۇر	1193.20	—34.55
ئېكسپورتقا تاپشۇرۇلغان مال قىممىتى	100 مىليون يۈەن	9.87	5.22

تۇراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە توقۇمچىلىق سانائىتىدە تۇراقلىق مۇلۇككە 241 مىليون 530 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 15 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرى 6، تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى 9.

ئاساسىي قۇرۇلۇش بۇنىڭغا 111 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 6 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نۆقتىلىق سانائەت تۈرلىرى مۇنۇلار: تۈرپان «يىدا» توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ 20 مىڭ پاختا توقۇمىچىلىق ئۈرچۈقىنى كۆپەيتىش قۇرۇلۇشى. بۇ تۈرگە مەبلەغ سېلىش تولۇق ئورۇندالدى ۋە شۇ يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، ئىسلىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئاساسىدا 50 مىڭ ئۈرچۈقلۇق، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە پاختا توقۇمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى شەكىللەندۈرۈلدى. يەنجى پولىپروپىلىن تالاسى فابرىكىسىنىڭ 2000 تونىنا ئىنچىكە پولىپروپىلىن يىپ ئىشلەپچىقىرىش تۈرىدە 11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئىش باشلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى، بۇ تۈرنىڭ قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىنىڭ نېفىت قالدۇق مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزلەشتۈرۈشىگە يېنىمۇ تۈرتكە بولۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇرىدۇ.

تېخنىكا ئۆزگەرتىش بۇنىڭغا 129 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 9 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نۆقتىلىق تۈرلەر مۇنۇلار: كورلا پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ 40 مىڭ ئۈرچۈقلۇق سېپتا تېتىش ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، شىنجاڭ توقۇمىچىلىق گۇرۇھى 2 - فابرىكىسىنىڭ سېپتا تاراش - تېتىش ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، خوتەن يىپەكچىلىك فابرىكىسىنىڭ رەتلەش، تەكشىلەش، تولۇقلاش تۈرى، «تەڭرىتاغ» يۈك توقۇمىچىلىق چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ كومپيۇتېرلىق توغرا توقۇش ماشىنىسى كىرگۈزۈش تۈرى. 1998 - يىلى مەبلەغ سېلىنىپ بولغان ھەم ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن تۈرلەر مۇنۇلار: قۇمۇل «شىبلى» پاختا توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ سېپتا تېتىش ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، شىنجاڭ توقۇمىچىلىق گۇرۇھى 2 - فابرىكىسىنىڭ سېپتا تاراش - تېتىش ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، لوپنۇر پاختا - چىگە توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ سېپتا تېتىش - تاراش ماشىنىلىرىنى ئۆزگەرتىش تۈرى، «تەڭرىتاغ» يۈك توقۇمىچىلىق چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ توغرا توقۇش ماشىنىسى كىرگۈزۈش تۈرى، بۇ تۈرلەرنىڭ ھەممىسىگە خەلقئارا ۋە مەملىكەت ئىچىدىن ئىلغار ئۈسكۈنە ۋە تېخنىكا كىرگۈزۈلۈپ ھەم قوللىنىلىپ، مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتكۈزۈلدى، بۇ، مۇشۇ كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، مەھسۇلات سۈپىتى ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىشتا مۇھىم رول ئوينىدى. كارخانىلارنىڭ ئۈنۈمۈرسال ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، پۈتكۈل ساھەدە زىيانىنى ئازايتىشقا پائال تۈرتكە بولدى.

فەن جىخۇك

يېڭى مەھسۇلات يارىتىش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ توقۇمىچىلىق ساھەسىدە 10 يېڭى مەھسۇلات باھالاپ بېكىتىلدى، مەھسۇلات تەتقىقاتى يۈنىلىشىدە يۈك توقۇمىچىلىق، چىگە توقۇمىچىلىق، ئىلمە توقۇلما ۋە توقۇلمىلار توقۇلۇپ چىققاندىن كېيىنكى رەتلەش ئاساس قىلىندى. باھالاپ بېكىتىلگەن يېڭى مەھسۇلاتلار: شىنجاڭ «كېپىنەك پادىشاھى» ئىلمە توقۇلما چەكلىك شىركىتىنىڭ «ئالىي دەرىجىلىك سىدام يۈك مايكىسى»، «بىئوفېرمېنتلىق رەتلەش تېخنىكىسىنى قوللىنىش»، شىنجاڭ توقۇمىچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى تەتقىق قىلغان «يۇقىرى ئىقتىدارلىق، توقۇلمىغان، سۇ ئۆتمەيدىغان رەخت»، «زىغىر تالاسى بىلەن پاختا ئارىلاشتۇرۇپ ئىگىرىلگەن يىپ»، «يېڭىچە بوتقا ماتېرىيال تەتقىقاتى ۋە ئۇنى ئۆزلەشتۈرۈش»، «تۆگە تۈتىدىن سېپتا تاراپ توقۇلغان مەھسۇلات»، «بىئوفېرمېنتلىق رەتلەش تېخنىكىسى»، شىنجاڭ يۈك توقۇمىچىلىق فابرىكىسى ئىشلىگەن «ئۆچكە تۈتىدىن سېپتا توقۇلغان رەخت»، شىنجاڭ زىغىر تالا گۇرۇھى شىركىتىنىڭ «زىغىر تالاسىدىن ئۆزلەشتۈرۈلگەن يۇرۇشلىشكەن يېڭى مەھسۇلاتلىرى»، سانجى پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ «كومپيۇتېر تورى» قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. 12 تۈرلۈك مەھسۇلات ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر يېڭى مەھسۇلات، يېڭى تېخنىكىلارنى باھالاشقا قاتناشتۇرۇلدى. باھالاشتا كورلا پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى ئىشلەپچىقارغان «ئاممىياك ئۆزەك ئورايدىغان پاختا يىپ» 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، شىنجاڭ «كېپىنەك پادىشاھى» ئىلمە توقۇلما چەكلىك شىركىتى ئىشلەپچىقارغان پاختا يىپتىن توقۇلغان يۇمشاق ھەم ئىسسىق ئېچ كىيىم قاتارلىق 6 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، خوتەن يىپەكچىلىك فابرىكىسى ئىشلەپچىقارغان سىدام گرىپتېشىن قاتارلىق 2 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

جاڭ شياۋشۇەن

يۈك توقۇمىچىلىق كەسپى

1998 - يىلى مالىيە جەھەتتىن توقۇمىچىلىق سانائىتى نازارىتىگە قارايدىغان 11 يۈك توقۇمىچىلىق كارخانىسىنىڭ سېتىش كىرىمى 495 مىليون 510 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 23% كېمەيىپ كەتتى، پايدا، باج 28 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە يەتتى، مۇشۇ يىللىق زىيان سوممىسى 11 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولۇپ، زىيان 53 مىليون 190 مىڭ يۈەن ئازايدى، قەرز نىسبىتى 91% بولۇپ،

1997 - يىلدىكى بىلەن ئاساسىي جەھەتتىن تەڭ بولدى.

11 يۈك توقۇمچىلىق كارخانىسى ئىچىدە 5 كارخانا پايدا ئالدى ياكى كىرىم - چىقىمنى تەڭلەشتۈردى، بۇنىڭ ئىچىدە شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسى 2 مىليون 700 مىڭ يۈەن، شىنجاڭ 2 - يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسى 630 مىڭ يۈەن، شىنجاڭ 3 - يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسى 400 مىڭ يۈەن، «غەربىي يۈرت» يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسى 30 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى، بۈرچىن يۈك توقۇمچىلىق فابرىكىسىنىڭ كىرىم - چىقىمى تەڭلەشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يۈك توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرى سېتىلماي بېسىلىپ قالدى، باھاسى زور ھەجمدە چۈشۈپ كەتتى، 2 تۈرلۈك مەبلەغنىڭ ئىگىلىنىپ تۇرۇشى كۆپەيدى، كارخانىلارنىڭ مەبلەغ ئوبوروتى قىيىنلاشتى، ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كەتتى. پايدا كۆرسەتكۈچىدىن قارىغاندا، كۆپلىگەن كارخانىلارنىڭ پايدا ئالغانلىقى ياكى زىيانىنى ئازايتقانلىقى ئاساسەن بىرنەچچە يۈك توقۇمچىلىق كارخانىسىنىڭ 1998 - يىلى دۆلەتنىڭ ئادەمنى ئازايتىپ ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش ياكى ھېسابتا تۇرۇپ قالغان قايتۇرۇۋالغىلى بولمايدىغان قەرز پۇلىنى تەكشۈرۈپ كۆتۈرۈۋېتىش سىياسىتىدىن بەھرىمەن بولغانلىقىدىن بولدى.

يۈك توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ زىيان تارتقانلىقىنىڭ ئاساسىي سەۋەبى شۇكى، بىرىنچىدىن، يۈك توقۇمچىلىق مەھسۇلاتلىرى ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتتى، ئېكسپورت ئازايدى، مەملىكەت ئىچىدە بازار رىقابىتى كەسكىنلەشتى، مەھسۇلاتلار باھا چۈشۈرۈپ سېتىلدى. ئىككىنچىدىن، يۈك توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق بولمىدى، مەھسۇلات تۈرى نىسپىي ھالدا بىرخىلا بولدى، مەھسۇلات ئۆزلەشتۈرۈش بازار ئۆزگىرىشىگە يېتىشىپ ماڭالمىدى. ئۈچىنچىدىن، يۈك توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ كۆپىنچىسى دۆلەت كارخانىسى بولۇپ، قۇرۇلغىنىغا ئۇزاق بولغان، ئۇلارنىڭ ئادىمى كۆپ، يۈكى ئېغىر بولغاچقا، مەھسۇلات تەننەرخى بەك ئېشىپ كەتتى.

ما رۇي

پاختا توقۇمچىلىق كەسپى

1998 - يىلى مالىيە جەھەتتىن توقۇمچىلىق سانائىتى نازارىتىگە قارايدىغان 39 پاختا توقۇمچىلىق كارخانىسىنىڭ سېتىش كىرىمى 3 مىليارد 105 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، پۈتكۈل ساھەدىكى سېتىش كىرىمىنىڭ 6 .74% نى ئىگىلىدى، 1997 - يىلدىكىدىن 17% كېمەيىپ كەتتى، باج، پايدا 178 مىليون 630 مىڭ يۈەن ئازىيىپ، يىللىق زىيان 297 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 48 مىليون 180 مىڭ يۈەن كۆپەيدى، زىيانىنىڭ كۆپەيىش نىسبىتى 19% بولدى، ئاكتىپ - پاسسىپ نىسبىتى 44 .88% بولۇپ، 2 .25 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى. ئىقتىسادىي ئۇنۇمى جەملەپ كۆرۈلگەن 39 توقۇمچىلىق كارخانىسى ئىچىدە 10 كارخانا يىل ئاخىرىدا پايدا ئالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا توقۇمچىلىقنى ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ باھاسى بىرنەچچە قېتىم چۈشۈرۈلدى، كارخانىلار ئىچكى قىسمدىكى يوشۇرۇن كۆچلەرنى قېزىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، تەننەرخنى تېجەش ئارقىلىق، قىسمەن زىيان تارتىش ئامىللىرىنى تۈگەتتى، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايون نۆقتىلىق نازارەت قىلىپ كونترول قىلىدىغان 11 پاختا توقۇمچىلىق كارخانىسىنىڭ زىيانىنى ئازايتىش ھەجمى بىر قەدەر زور بولدى. ئاز ساندىكى كارخانىلار دۆلەتنىڭ ھېسابتا تۇرۇپ قالغان، قايتۇرۇۋالغىلى بولمايدىغان قەرز پۇلىنى تەكشۈرۈپ كۆتۈرۈۋېتىش، ئادەمنى ئازايتىپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش سىياسىتىدىن بەھرىمەن بولۇپ، يىل ئاخىرىدا پايدا ئالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ پاختا توقۇمچىلىق كەسپى زىيان تارتىش ھالىتىدىن قۇتۇلالمىدى، بۇنداق بولۇشى تاشقى مۇھىت بىلەن زور دەرىجىدە مۇناسىۋەتلىك. لېكىن ئىچكى جەھەتتىن قارىغاندا، پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ئېتىدائىي مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشى بەك كۆپ، خام ئەشيا تەننەرخىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىشى بىر قەدەر ئېغىر، مەھسۇلات ئاشۇرما قىممىتى تۆۋەن، سەرپىياتى يۇقىرى، باشقۇرۇشى قوپال، مەھسۇلات تىجارەت ئېڭى، بازار ئېڭى ئاجىز بولدى، كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات، تۈزۈمنى ئۆزگەرتىش سۈرئىتى ئاستا بولدى، بەزى كارخانىلارنىڭ ھۆكۈمەتكە تايىنىۋېلىشى ئېغىر بولۇپ، بازارغا كىرىشنى تېخىمۇ ئىشقا ئاشۇرالمىدى.

ما رۇي

كارخانىلاردىكى ئىسلاھات ئەھۋالى

1. كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش خىزمىتى ئىشلەندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ توقۇمچىلىق ساھەسىدە كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش خىزمىتى سىناق نۆقتىسى قىلىنغان شەھەرلەر، سىناق نۆقتىسى قىلىنمىغان شەھەرلەر ۋە پاختا توقۇمچىلىق ئۈرچۈقلىرىنى ئازايتىش تۈرى بويىچە قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ توقۇمچىلىق ساھەسىدىن دۆلەتنىڭ ھېسابتا تۇرۇپ قالغان، قايتۇرۇۋالغىلى بولمايدىغان قەرز پۇلىنى تەكشۈرۈپ كۆتۈرۈۋېتىش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن سومما 546 مىليون 680 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك كارخانىلارنىڭكى 457 مىليون 410 مىڭ يۈەن، بىڭتۈەن كارخانىلىرىنىڭكى 89

مىليون 270 مىلك يۇەن. قوشۇمچىلىش تۇرىگە كىرگۈزۈلگەن كارخانا 4: شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» يۇلك توقۇمچىلىق پاي شىركىتى شىخەنزە «يىچۇن» ئىلمە توقۇلما فابرىكىسى ۋە شىنجاڭ «غەرب» يۇلك توقۇمچىلىق فابرىكىسىنى؛ شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى شىخەنزە توقۇش - بويياش فابرىكىسىنى؛ شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر شىركىتى شىنجاڭ ئىلمە توقۇلما فابرىكىسىنى؛ كورلا «شېنلۇ» پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى كورلا «خۇگۈاڭ» ئىلمە توقۇلما فابرىكىسىنى قوشۇۋالدى. 3 كارخانا يەنى ئىلى زىغىر تالاسى بىرلەشمە شىركىتى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئىلمە توقۇلما فابرىكىسى، يەنجى رەخت توقۇش فابرىكىسى ۋەيران قىلىندى؛ شىنجاڭ 2 - يۇلك توقۇمچىلىق فابرىكىسى، شىنجاڭ 3 - يۇلك توقۇمچىلىق فابرىكىسى، شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» يۇلك توقۇمچىلىق فابرىكىسى، كورلا پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، خوتەن پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، قەشقەر پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، سانجى پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسىدىن ئىبارەت 7 كارخانىدا ئادەم ئازايتىلىپ، ئۇنۇم ئاشۇرۇلدى.

2. 5 پاختا توقۇمچىلىق كارخانىسى ئۇرچۇقنى ئازايتىشقا تەشكىللەندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلىك پاختا توقۇمچىلىق ساھەسىدە 50 مىلك ئۇرچۇق دۆلەتلىك ئۇرچۇق ئازايتىش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەندى، شۇڭا شىنجاڭ «1 - ئىيۇل» پاختا توقۇمچىلىق گۇرۇھىغا 2 - پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، سانجى پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، خوتەن پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، كورلا پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، قەشقەر پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسىلىق ھەر بىرى 10 مىلك قالاق ئۇرچۇقنى ئازايتتى، دۆلەت توقۇمچىلىق ساناڭتى ئىدارىسى ئەۋەتكەن ئۇرچۇق ئازايتىشقا نازارەتچىلىك قىلغۇچىلار شىنجاڭغا ئالايتەن كېلىپ نازارەتچىلىك قىلدى. ئۇرچۇق ئازايتىش خىزمىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى توقۇمچىلىق ساناڭتى نازارىتى كونكرېت پىلانلىدى ۋە تەشكىللىدى.

3. ساھە قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش خىزمىتى ئىشلەندى. توقۇمچىلىق ساناڭتى نازارىتى «شىنجاڭنىڭ توقۇمچىلىق ساھەسىدە قۇرۇلمىنى تەڭشەپ، زىياننى تۆگىتىش، قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش جەھەتتە يولغا قويۇش پىكرى» نى تۆزۈپ چىقىپ، ساھەلەر بويىچە نۆقتىلىق، تايانچ كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتىش، ئۇلارنى قايتا تەشكىللەش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىشلىرى توغرىسىدا يېتەكچى خاراكتېرلىك پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. جايلاردىكى كارخانىلار بۇ پىكىرنى كېيىنكى يېرىم يىلدىن باشلاپ پەيدىنپەي يولغا قويدى.

ۋۇ شياۋپىڭ

كەسپىي ماھارەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى

ئاپتونوم رايونلۇق 1998 - يىللىق كەسپىي ماھارەت مۇسابىقىسىنىڭ توقۇمچىلىق مۇسابىقە رايونى مۇسابىقىسى 9 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 18 - كۈنگىچە كۈيتۇڭ پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 19 چوڭ، ئوتتۇرا پاختا توقۇمچىلىق كارخانىسىنىڭ ماھىرلىرى ۋە تەربىيلىنىدىن بولۇپ 104 كىشى مۇسابىقىگە قاتناشتى ۋە تەجرىبە ئالماشتۇردى. يەنە يېڭى قۇرۇلغان يىراق كېچىك 5 كارخانىنىڭ ۋەكىللىرى مۇسابىقىنى كۆردى.

مۇسابىقىدە پاختا توقۇمچىلىقىدا ئىنچىكە يىپ ئىگىرىش نازارەتچىلىكى، رەخت توقۇش نازارەتچىلىكىدىن ئىبارەت 2 ئىش تۈرى بويىچە ماھارەت كۆرسىتىلدى، 39 ماھىر بىلىم ئىمتىھانىغا ۋە ئەملىيەت تەكشۈرۈشىگە قاتناشتى. توقۇمچىلىق ساناڭتى نازارىتى، توقۇمچىلىق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 19 كىشىگە «شىنجاڭ توقۇمچىلىق تېخنىكا ئۇلگىسى»، 19 كىشىگە «تېخنىكا ماھىرى» دەپ نام بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يۇقىرىدىكى 2 ئىش تۈرى بويىچە ئالدىنقى 6 - لىككىچە ئېرىشكەن ماھىرلارنى ۋە 1 - لىككە ئېرىشكەن ماھىرلارنىڭ تېرىنېرنى، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا ئالدىنقى 2 - لىكنى ئىگىلىگەن ئورۇنلارنى تەقدىرلىدى. ئالاقىدار بەلگىلىمىگە ئاساسەن، بىلىم ئىمتىھانى ۋە ئەملىيەت تەكشۈرۈشىنىڭ ھەر ئىككىسىدە لاياقەتلىك بولغان 38 ماھىر بىۋاستە ئالىي ئىشچىلىققا ئۆستۈرۈلدى.

ئەيساجان ھوشۇر

تاماكىچىلىق

تاماكىچىلىق ساھەسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون تاماكىچىلىق ساھەسىنىڭ سودا - سانائەت باج - پايدىسى 255 مىليون يۇەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %15.11 ئۆسۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدە باج كىرىمى 180 مىليون يۇەن بولۇپ، %14.69 ئۆسۈپ

كەتتى. شىنجاڭ تاماكا سۇپىتىنى نازارەت قىلىش پونكتى دۆلەت تاماكا مونوپول تىجارەت ئىدارىسى سۇپەت نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى ئېتىراپ قىلىش — تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدا لايىقەتلىك بولدى. بۇ پونكىت ئاپتونوم رايون ئىچىدە تاماكا، تاماكا ياسالمىلىرى ۋە ئاساسلىق پاپىرۇس خام ئەشيا، قوشۇمچە ماتېرىياللىرىنىڭ سۇپىتىنى نازارەت قىلىدۇ ۋە تەكشۈرۈپ ئۇزلىچەيدۇ.

جالال چىرېن

كۆك تاماكا ئىشلەپچىقىرىشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تاماكا مونوپول تىجارەت ئىدارىسى (شۆركىتى) ئاپتونوم رايونلىق كۆك تاماكا ئىشلەپچىقىرىشنى ئاپتونوم رايونلىق نۇقتىلىق تۇرلىرى قاتارىغا كىرگۈزگەنلىكىدەك پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتۇپ، كۆك تاماكا ئىشلەپچىقىرىشى جەھەتتە «كۆلەمنى مۇقىملاشتۇرۇش، سېتىشنى كېڭەيتىش، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش، زاپاسنى ئازايتىش» فاكتورلىرىدا چىڭ تۇرۇپ، قۇرۇق تاماكا ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىملاشتۇرۇپ، خۇش پۇراقلىق تاماكا ئىشلەپچىقىرىشنى تىرىشىپ تەرەققي قىلدۇردى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4669 گېكتار يەرگە تاماكا تېرىلدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن %12.5 ئاز، بۇنىڭ ئىچىدە 2001 گېكتار يەرگە قۇرۇتىلمىدىغان تاماكا تېرىلىپ، %28.5 ئازايتىلدى؛ سېتىۋېلىنغان قۇرۇق تاماكا 1750 تونىنا بولۇپ، %63.2 ئازايدى؛ 2668 گېكتار يەرگە خۇش پۇراقلىق تاماكا تېرىلىپ، %5.3 ئاشتى، سېتىۋېلىنغان خۇش پۇراقلىق تاماكا 2040 تونىنا بولۇپ، %49 ئازايدى. كۆك تاماكا سېتىۋېلىش يەنمۇ قېلىپلاشتۇرۇلۇپ، ئۇلچەملەشتۈرۈلۈپ، ئېكسپورت قىلىنىدىغان تاماكا سۇپىتىگە كاپالەتلىك قىلىندى. قۇرۇتۇلغان تاماكا ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىكى %0.38 نى، ئالىي - ئوتتۇرا دەرىجىلىكى %33.6 نى، خۇش پۇراق تاماكىنىڭ 1 — 2 - دەرىجىلىكى %2.5 نى، 1 — 3 - دەرىجىلىكى %63.9 نى ئىگىلىدى. كۆك تاماكىنىڭ سۇپىتىگە ھەقىقي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تاماكا تېرىلىدىغان رايونلاردا يېڭى تېخنىكا كېڭەيتىلدى ۋە قېلىپلاشتۇرۇلغان تېخنىكا قائىدىسى بويىچە تاماكا تېرىلدى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان قۇرۇتىلمىدىغان تاماكا كۆلىمى %10 نى ئىگىلىدى، تاماكا يىغىش، قۇرۇتۇش تېخنىكىسى يەنمۇ ياخشىلاندى. خوش پۇراق تاماكا ئۆستۈرۈش يەنە يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈلدى، ئامېرىكىنىڭ پى . مو شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ تاماكا تېرىلغان 333 گېكتار ئۇلگە ئېتىزىدىن 300 تونىنا خۇش پۇراق تاماكا سېتىۋېلىندى، تاماكىلارنىڭ يوپۇرمىقى زىچ بولدى، سۇپىتىمۇ ئومۇمەن ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن ياخشى بولدى، بۇنىڭ بىلەن خۇش پۇراق تاماكىنىڭ دۆلەت ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇشىدىن ئىبارەت ئورنى مۇستەھكەملەندى. دۆلەت ئىچىدىكى 10 نەچچە چوڭ زاۋۇت شىنجاڭنىڭ خۇش پۇراق تاماكىسىنى ئىشلەتتى. «تىەنخي» تاماكا پىششىقلاش زاۋۇتى ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىشنى ياخشى باشلىدى، كۆك تاماكىنى پىششىقلاش جەھەتتىكى خوراشنى بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچكە يېقىنلاشتۇردى، خوراش نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن %70 تۆۋەنلىدى.

جالال چىرېن

پاپىرۇس سانائىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ پاپىرۇس زاۋۇتى 135 مىڭ يەشىك پاپىرۇس ئىشلەپچىقىرىشنى پىلانلىغانىدى، 9 - ئاي يىللىق پىلان مەزگىلىدە تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە ئوزى مەبلەغ توپلاپ 10 مىڭ يەشىك پاپىرۇسنى ھەقلىق ئوتۇنۇپ بېرىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش مەقسىتىدە، دۆلەت تاماكا مونوپول تىجارەت ئىدارىسىنىڭ زاپاسقا چەك قويۇش توغرىسىدىكى ھۆججىتىنىڭ روھىغا ئاساسەن، مەھسۇلات مىقدارىنى 5000 يەشىك قىسقارتتى، ئەمەلىيەتتە 120 مىڭ يەشىك پاپىرۇس ئىشلەپچىقىرىلىپ، مەھسۇلات قىممىتىنى 307 مىليون 600 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) ئورۇندىدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن %24.2 ئاز بولدى، باج، پايدا 165 مىليون يۈەن بولۇپ، %10.3 ئاز بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە پايدا 2 مىليون 10 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى شىنجاڭ پاپىرۇس زاۋۇتى ئىچكى جەھەتتە ئاپپاراتنى تەڭشەش ۋە خادىملارنى قىسقارتىپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش يولىنى تۇتۇپ، ئەسلىدىكى 33 بۆلۈم - ئىشخانىنى 19 غا، ئوتتۇرا قاتلام كادىرىنى 53 تىن 39 غا، ئورگان كادىرىنى 247 دىن 167 گە، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى خادىملارنى 1012 دىن 699 غا قىسقارتتى. بۇ زاۋۇت تەنقىد قىلىپ ئىشلەپچىقارغان «كوئېنلۇن» ماركىلىق پاپىرۇس ئاپتونوم رايونلىق ئوتتۇرا دەرىجىلىك پاپىرۇس جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى. زاۋۇت زاپاس كۆك تاماكىنى ۋە زاۋۇتنىڭ تەكتىنى ئېنىقلىدى، تۈزۈملەرنى قېلىپلاشتۇردى، ئىنتىزامنى چىڭىتتى، يوچۇقلارنى ئەتتى. 9 - ئاي يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، تاماكا توغرالمىسى ئىشلەپچىقىرىدىغان ھالقىلىق ئىش تەرتىپىنى ئۆزگەرتتى، بىر تۈركۈم پاپىرۇس يۆگەش ئۈسكۈنىلىرىنى يېڭىلىدى،

ئۇسكۇنلەرنىڭ ئۇنۇملۇك مەشغۇلات قىلىش نىسبىتى %68.2 كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.2 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

جالاڭ چىربن

مونوپول تىجارەت باشقۇرۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدا مونوپول تىجارەت باشقۇرۇش خىزمىتىدە يەنىلا يالغان مەھسۇلاتلارغا، ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىپ، بازارنى تەرتىپكە سېلىشنىڭ ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پاپىروس ئەركىن بازىرى ۋە توپ تارقىتىش بازىرىنى ئېنىقلاش، ئەملدىن قالدۇرۇش پائالىيىتى مەركەزلىك قانات يايدۇرۇلدى، پاپىروسنى كىنىشكىسىز توشۇپ سېتىش ھەرىكىتىگە داۋاملىق قاتتىق زەربە بېرىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسىدىن 2739 ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىپ، 33 مىڭ 908 بولاق يالغان، ئەتكەس پاپىروس قولغا چۈشۈرۈلدى، 13 مىليون 379 مىڭ يۈەن جەرىمانە ئېلىندى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تارماق ئىدارىلەر تەكشۈرۈش ئەترىتى تەشكىللىدى، ئاپتوموبىل ۋە خەۋەرلىشىش قورال - سايمانلىرىنى تولۇقلىدى.

جالاڭ چىربن

پاپىروس سېتىش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭدا پاپىروسنىڭ سېتىلىشى ئاساسەن مۇقىم بولدى. 320 مىڭ 200 يەشىك پاپىروس سېتىۋېلىندى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن %4.4 ئاز، سېتىۋېلىنىش قىممىتى 1 مىليارد 728 مىليون يۈەن بولۇپ، %10.7 كېمەيىپ كەتتى؛ سېتىلغان پاپىروس 307 مىڭ يەشىك بولۇپ، %6.4، سېتىلىش قىممىتى 1 مىليارد 831 مىليون يۈەن بولۇپ، %14، يارىتىلغان پايدا ۋە باج 90 مىليون يۈەن بولۇپ، %12.6 تۆۋەنلەپ كەتتى. يىل ئاخىرىدىكى زاپاس پاپىروس 32 مىڭ 300 يەشىككە يېتىپ، 13 مىڭ 400 يەشىك كۆپەيىپ كەتتى. 1 - خىلدىكى پاپىروستىن 49 مىڭ 510 يەشىك، 2 - خىلدىكى پاپىروستىن 49 مىڭ 983 يەشىك، 3 - خىلدىكى پاپىروستىن 176 مىڭ 302 يەشىك، 4 - خىلدىكى پاپىروستىن 31 مىڭ 122 يەشىك، 5 - خىلدىكى پاپىروستىن 56 يەشىك، تۇرلۈك چەت ئەل پاپىروسىدىن 161 يەشىك سېتىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تاماكا ئاپپاراتى بار شەھەرلەر ئۆزى تۈرۈشلۇق ناھىيىدىن يۇقىرى ئورۇنلار ۋە مال بىلەن تەمىنلەش رايونىمىزدىكى تور قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىاپ بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار ئۆزلىرى قۇرغان توپ تارقىتىش تور - نۇقتىسى 54، بىرلەشمە تور - نۇقتىسى 109، شېرىك تور - نۇقتا 8، چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى بىر، جايلار ئۆزلىرى قۇرغان پارچە سېتىش مەخسۇس دۇكىنى 56. شۇ جايدا ئىشلەپچىقىرىلغان پاپىروس بىلەن ئوخشاش باھادىكى پاپىروسنىڭ ۋە ماركىسىنىڭ سېتىۋېلىنىش مىقدارى ئازايتىلدى، نەتىجىدە ئىلگىرىكى 178 ماركا 115 كە ئازايدى.

1998 - يىلى ئەتراپتىكى دۆلەتلەرگە 6842 تونىنا كۆك تاماكا (بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك كۆك تاماكا 2540 تونىنا)، 15 تونىنا موخۇركا، 30 تونىنا تاماكا توغرالمىسى ئېكسپورت قىلىندى، تاجىكستانغا 50 مىليون دانە پروپىلېنلىق سۇزگۈچ ئېكسپورت قىلىنىپ، 9 مىليون دوللار تاشقى پېرىۋوت يارىتىلدى، دېمەك 1997 - يىلدىكىدىن 4 ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى.

جالاڭ چىربن

قاتناش، پوچتا - تېلېگراف

تۆمۈرىول

ئومۇمىي بايان

1998 - يىلى ئۈرۈمچى تۆمۈرىول ئىدارىسى توشۇغان يۈك 29 مىليون 142 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.9%، يولۇچى 7 مىليون 769 مىڭ ئادەمگە يېتىپ، 14.6%، ئالماشتۇرۇپ ھېسابلانغان ئوبوروت مىقدارى 32 مىليارد 370 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 2.3% ئاشتى؛ ئىمپورت - ئېكسپورت مالىلىرىنىڭ توشۇلۇش مىقدارى 2 مىليون 366 مىڭ تونناغا يەتتى. ھەربىي ترانسپورت بويىچە پىلان 97% ئورۇندالدى. لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسىدە ترانسپورتتىن قىلىنغان كىرىم 3 مىليارد 270 مىليون يۈەنگە يەتتى، ترانسپورت ۋە سانائەت قوشۇمچە كەسىپلىرىدە زىيان پىلاندىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا 200 مىليون يۈەن ئازايدى، ترانسپورت، سانائەت قوشۇمچە كەسىپلىرى، كۆپ خىل ئىگىلىك جەھەتتە 1993 - يىلدىن بۇيانقى زىيان تارتىش ۋەزىيىتى ئۆزگەرتىلىپ ئازراق پايدا قالدى؛ جەنۇبىي شىنجاڭ لىنىيىسىنىڭ زىيىنى تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى بېكىتكەن پىلان ئىچىدە تىزگىنلەندى؛ لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسىنىڭ غەربىي بۆلىكىدە كىرىم بىلەن چىقىم تەڭپۇڭلاشتى. ترانسپورت جەھەتتە ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئونتۇرىچە يىللىق ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى 925 مىڭ ئالماشتۇرۇپ ھېسابلانغان تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. 1998 - يىلى ئۈرۈمچى تۆمۈرىول ئىدارىسى ترانسپورت كەسپىدە 4162 خادىمنى قىسقارتتى، 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە 1054 كۈن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە «ئالتىدىن خالىي» بىخەتەرلىك يىلىنى ئىشقا ئاشۇردى. ئەمگەك بىخەتەرلىكى جەھەتتە ئۈدا 24 ئاي مەسئۇلىيەتسىزلىك تۈپەيلىدىن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆلۈش ھادىسىسى يۈز بەرمىدى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 2 مىليارد 647 مىليون 630 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغا 491 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، پىلان ئوخشاشلا 100% ئورۇندالدى. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۆزارتىش قۇرۇلۇشىغا 2 مىليارد 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 12 - ئاينىڭ 29 - كۈنىگىچە شېكەركۆل ۋوگزالىغىچە رېلىس ياتقۇزۇپ بولۇندى، پۈتۈن لىنىيە بويىچە 826.9 كىلومېتىر يولغا رېلىس ياتقۇزۇلۇپ، يىللىق پىلان 101 كىلومېتىر ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى؛ كورلا — ئاقسۇ بۆلىكىدە 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ۋاقتلىق ترانسپورت باشلاندى، پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشلار ئومۇمىيۈزلۈك لاياقەتلىك بولدى، قۇرۇلۇشنىڭ ئەلا بولۇش نىسبىتى 80% تىن يۇقىرى بولدى. ئىدارە بويىچە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلارنىڭ سېتىشتىن قىلغان كىرىمى 811 مىليون يۈەنگە، يارانقان پايدىسى 63 مىليون يۈەنگە يەتتى؛ كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى كارخانىلار يارانقان مەھسۇلات قىممىتى 330 مىليون يۈەنگە، يارانقان پايدا 13 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش كۈتۈپ تۇرغان پەرزەنتىدىن 1246 سى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئىدارە بويىچە 186 ئىشچى - خىزمەتچى قۇمۇل تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدە 3 — 6 ئايغىچە قېلىپلاشتۇرۇلغان ئىش ئورنى بويىچە تەربىيىلەندى؛ 2611 ئىشچى - خىزمەتچى ئىدارىنىڭ ترانسپورت مەكتىپىدە ۋە قۇمۇل تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدە ئىشتىن ئايرىلىپ ئوقۇدى، ئازكەم 500 ئىشچى - خىزمەتچى جايلاردىكى ئالىي مەكتەپلەردە بىلىم ئاشۇردى؛ 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى يېڭىدىن تەقسىم قىلىنغان ھەربىي سەپتىن قايتقان ۋە كەسىپ ئالماشتۇرغان 573 خادىم، «ئالدى بىلەن تەربىيىلەش، ئاندىن ئىش ئورنىغا قويۇش» تەلىپىگە ئاساسەن، بىر يىل ئىش ئورنىدا تەربىيىلەندى؛ ئىدارە بويىچە ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىدىن ئۆتۈش نىسبىتى 58.9% كە يەتتى.

لى شياۋېن

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۆزارتىش قۇرۇلۇشى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۆزارتىش قۇرۇلۇشىغا 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە 2 مىليارد 400 مىليون يۈەن خەلق پۇلى مەبلەغ سېلىندى، شۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇش باشلانغاندىن بۇيانقى مەبلەغ 3 مىليارد 770 مىليون يۈەن خەلق پۇلىغا يېتىپ، ئومۇمىي تەخمىنىي ھېسابنىڭ 63.5% ى ئورۇندالدى. 1998 - يىلى 560.1 كىلومېتىر رېلىس ياتقۇزۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسلىق

لىنىيىگە يانتۆزۇلغىنى 523.7 كىلومېتىر، ژوگزال لىنىيىسىگە يانتۆزۇلغىنى 36.4 كىلومېتىر. 800 مىلگ كۆپ مېتىر شېغىل يانتۆزۇلدى، 111 گۇرۇپپا ئاچال لىنىيىسىگە رېلىس يانتۆزۇلدى، 307 كۆۋرۈك سېلىندى. يول ئۇلىغا 19 مىليون 960 مىلگ كۆپ مېتىر توپا - تاش يانتۆزۇلدى، ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 1908 مېتىر كېلىدىغان 8 چوڭ كۆۋرۈك، ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 2982.8 مېتىر كېلىدىغان 53 ئونتۇراھال كۆۋرۈك، ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 4048.8 مېتىر كېلىدىغان 189 كىچىك كۆۋرۈك سېلىندى، توغرىسىغا ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 15 مىلگ 776.9 مېتىر كېلىدىغان 1392 سۆڭگۈچ ياسالدى، دېمەك يۇقىرىدىكى تۈرلەردە يېللىق پىلان 100% ئورۇندالدى؛ 93 مىلگ 400.342 كۆادرات مېتىر ئۆي سېلىندى.

كورلا بىلەن ئاقسۇ ئارىلىقىدا 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ترانسپورت تىجارىتى باشلاندى. 58 مىلگ 254.6 كۆادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئۆي - ئىمارەت پۈتكۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلمىدىغىنى 46 مىلگ 827.5 كۆادرات مېتىر، تۇرمۇشقا ئىشلىتىلمىدىغىنى 11 مىلگ 418.1 كۆادرات مېتىر، 45 مىلگ 861.2 كۆادرات مېتىر ئۆي - ئىمارەت پۈتتى.

ئاقسۇدىن مارالبېشىغىچە بولغان 217 كىلومېتىر يولنىڭ ئۈلى، كۆۋرۈك - سۆڭگۈچ، رېلىس يانتۆزۈش ئىشى تاماملاندى، بۇنىڭ ئىچىدە توغرىسىغا ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 7005.57 مېتىر كېلىدىغان سۆڭگۈچ 649؛ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 1130.18 مېتىر كېلىدىغان چوڭ كۆۋرۈك 4؛ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 1543.8 مېتىر كېلىدىغان ئونتۇراھال كۆۋرۈك 26؛ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 1222.64 مېتىر كېلىدىغان كىچىك كۆۋرۈك 58؛ ئاساسىي لىنىيىگە 216.8 كىلومېتىر، ژوگزال لىنىيىسىگە 10.4 كىلومېتىر رېلىس يانتۆزۇلدى، 383 مىلگ كۆادرات مېتىر يولغا شېغىل يانتۆزۇلدى، 129 كۆۋرۈك سېلىندى. ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلمىدىغان 1836.42 كۆادرات مېتىر ئۆي قۇرۇلۇشى قىلىندى، بىر قىسىم ژوگزاللارنىڭ مەيدان ۋە باشقا مۇئەسسەسلەرنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى.

مارالبېشىدىن قەشقەرگىچە بولغان 243 كىلومېتىرلىق لىنىيىدە يول ئۇلىغا 8 مىليون 990 مىلگ 400 كۇب مېتىر توپا - تاش يانتۆزۇلدى، 232 كىلومېتىر يول ئۇلى شەكىللەندى، يول ئۇلىنىڭ قوشۇمچە مۇئەسسەسلەردىن تامچىلىتىپ سۇغىرىش، كۆچەت تىكىشتىن باشقا تۈرلەرنىڭ 93% ى تاماملاندى. توغرىسىغا ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 6441.15 مېتىر كېلىدىغان 673 سۆڭگۈچنىڭ ئاساسىي گەۋدە قىسمى پۈتتى، سۆڭگۈچلەرنىڭ قوشۇمچە مۇئەسسەسلەرنىڭ 75% ى پۈتتى؛ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 1730.32 مېتىر كېلىدىغان 4 چوڭ كۆۋرۈكنىڭ 3 ئىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى پۈتتى؛ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 2539.8 مېتىر كېلىدىغان 126 كىچىك كۆۋرۈكنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى پۈتۈنلەي تاماملاندى. شېكەر كۆلگىچە رېلىس يانتۆزۇلدى، بۇنىڭ ئومۇمىي ئۆزۈنلۇقى 107.4 كىلومېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي لىنىيىگە يانتۆزۇلغان رېلىس 104.138 كىلومېتىر، ژوگزال لىنىيىسىگە يانتۆزۇلغان رېلىس 3.262 كىلومېتىر. 346 مىلگ كۆادرات مېتىر يولغا شېغىل يانتۆزۇلدى، 75 گۇرۇپپا ئاچال لىنىيىسى يانتۆزۇلدى، 128 كۆۋرۈك سېلىندى، ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلمىدىغان 354.61 كۆادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئۆي - ئىمارەتنىڭ قۇرۇلۇشى قىلىندى.

مۇناسىۋەتلىك قۇرۇلۇشلاردىن كورلا ژوگزالنىڭ يەر ئاستى يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى؛ كورلا رايونىدا تۇرمۇشقا ئىشلىتىلمىدىغان 32 مىلگ 963.72 كۆادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئۆي - ئىمارەت پۈتكۈزۈلدى؛ كورلا پاراۋوز ئۆچاستىكىسىنىڭ ماي ئامبىرى ۋە ئوت ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن پۈتتى؛ تۇرپان — كورلا ئوپتىك تالا ئارقىلىق رەقەملىك ئالاقىلىشىش قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنىپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

لى شياۋژېن

ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىنىڭ 1998 - يىللىق ئاساسلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئورۇنداش ئەھۋالى

تۈرلەر	بىرلىكى	ئورۇندالغىنى	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى(+)
ئالماشتۇرۇپ ھېسابلانغان ئوبوروت مىقدارى	100 مىليون تونىا - كىلومېتىر	323.7	2.3
يولۇچى ئوبوروت مىقدارى	100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر	73.2	17.1

يۈك ئوبوروت مىقدارى	100 مىليون تونىا ـ كىلومېتىر	248.3	—2.2
توشۇلغان يولۇچى	تۈمەن ئادەم	776.9	14.6
توشۇلغان يۈك	تۈمەن تونىا	2914.3	3.9
كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يۈك قاچىلانغان ۋاگون	ۋاگون	1531	3.1
كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئىشلىتىلگەن ۋاگون	ۋاگون	7782	20.4
يۈك ۋاگونلىرىنىڭ ئوبوروت كۈن سانى	كۈن	3.88	0.56 كۈن كۆپەيدى
يۈك پويىزلىرىنىڭ كۈنلۈك يۈك توشۇش مىقدارى	تۈمەن تونىا ـ كىلومېتىر	107.4	—1.9
يۈك پاراۋوزلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە سۈرەش ئېغىرلىقى	تونىا	2268	—2.2
پاراۋوزنىڭ تۈمەن تونىا ـ كىلومېتىر ماڭغاندىكى ماي سەرپىياتى	كىلوگرام	30.7	—0.8
تىرانسپورت كىرىمى	تۈمەن يۈەن	326588	0.2
ئومۇمىي خادىملارنىڭ تىرانسپورت ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى	بىر ئادەم بىر يىلدا تۈمەن تونىا ـ كىلومېتىر	92.5	12.1
يولۇچى پويىزلىرىنىڭ ۋاقتىدا يولغا چىقىش نىسبىتى	%	99.6	0.1 پىرسەنت پوئىنتى
يولۇچى پويىزلىرىنىڭ ۋاقتىدا يۈرۈش نىسبىتى	%	99.1	0.1 پىرسەنت پوئىنتى
يۈك پويىزلىرىنىڭ ۋاقتىدا يولغا چىقىش نىسبىتى	%	99.1	0.7 پىرسەنت پوئىنتى
يۈك پويىزلىرىنىڭ ۋاقتىدا يۈرۈش نىسبىتى	%	97.5	2.9 پىرسەنت پوئىنتى
ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ	تۈمەن يۈەن	264763	86.85
يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ	تۈمەن يۈەن	49536	9

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كۆچا — ئاقسۇ بۆلىكىدە رېلىس تۇتاشتۇرۇلدى

1998 ـ يىل 6 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى ئاقسۇدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كۆچا — ئاقسۇ بۆلىكىدە رېلىس تۇتاشتۇرۇلغانلىق مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كېسىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ژاڭ يۈسەن، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە، شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى شۇنىڭدەك 1000 دىن كۆپرەك ئامما لېنتا كېسىش مۇراسىمىغا قاتناشى.

لى شياۋژېن

كورلىدىن ئاقسۇغىچە ۋاقىتلىق تىرانسپورت تىجارىتى باشلاندى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ كورلا — ئاقسۇ بۆلىكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 525.6 كىلومېتىر بولۇپ، تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشى ئارقىلىق، 1998 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلدى. 1998 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈندىن باشلاپ باشقۇرۇش دائىرىسى ئىچىدە ۋاقىتلىق 607/608 ـ قېتىملىق يولۇچىلار تېز پويىزى قاتنىدى. 607 ـ قېتىملىق پويىز كورلا ۋوگزالىدىن ھەر كۈنى سائەت 9 دىن 20 مىنۇت ئۆتكەندە يولغا چىقىپ، شۇ كۈنى سائەت 19 دىن 44 مىنۇت ئۆتكەندە ئاقسۇ ۋوگزالىغا يېتىپ بارىدۇ؛ 608 ـ قېتىملىق پويىز ئاقسۇ ۋوگزالىدىن ھەر كۈنى سائەت 9 دىن 52 مىنۇت ئۆتكەندە يولغا چىقىپ، شۇ كۈنى سائەت 20 دىن 14 مىنۇت ئۆتكەندە كورلا ۋوگزالىغا يېتىپ كېلىدۇ. يەنە ھەر كۈنى 4 جۈپ يۈك پويىزى قاتنايدۇ.

لى شياۋژېن

يولۇچىلار پويىزىنىڭ سۈرئىتى يەنە تېزلىتىلدى

1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى سائەت نۆلدىن باشلاپ، مەملىكەت بويىچە پويىزنىڭ سۈرئىتى يەنە بىر قېتىم تېزلىتىلدى ھەمدە پويىزلارنىڭ يېڭى يۈرۈش خەرىتىسى يولغا قويۇلدى. ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى ئىچىدىكى 1476 كىلومېتىرلىق لىنىيىدە پويىزنىڭ سۈرئىتى تېزلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسى 907 كىلومېتىر، لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسىنىڭ غەربىي بۆلىكى 446 كىلومېتىر، جەنۇبىي شىنجاڭ لىنىيىسى 123 كىلومېتىر. سۈرئىتى تېزلىتىلگەندىن كېيىن ئۈرۈمچىدىن بېيجىڭ غەربىي ۋوگزالىغا بارىدىغان 70 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 60 سائەت 33 مىنۇتتىن 35 مىنۇت قىسقارىدى، بېيجىڭ غەربىي ۋوگزالىدىن ئۈرۈمچىگە كېلىدىغان 69 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 60 سائەت 0.5 مىنۇتتىن 2 سائەت 35 مىنۇت قىسقارىدى؛ ئۈرۈمچىدىن شاڭخەيگە بارىدىغان 54 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 64 سائەت 46 مىنۇتتىن 2 سائەت 35 مىنۇت قىسقارىدى؛ شاڭخەيدىن ئۈرۈمچىگە كېلىدىغان 53 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 63 سائەت 54 مىنۇتتىن بىر سائەت 51 مىنۇت قىسقارىدى؛ ئۈرۈمچىدىن جېڭجۇغا بارىدىغان 198 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 51 سائەت 46 مىنۇتتىن 3 سائەت 11 مىنۇت قىسقارىدى؛ جېڭجۇدىن ئۈرۈمچىگە كېلىدىغان 197 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزىنىڭ پۈتۈن مۇساپىلىك يۈرۈش ۋاقتى 51 سائەت 37 مىنۇتتىن بىر سائەت 35 مىنۇت قىسقارىدى. ئورۇنلاشتۇرۇش سخېمىسىدا سۈرئەت تېزلىتىلگەندىن كېيىن 197/198 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزى ۋۇۋەيبىنىڭ جەنۇبىي ۋوگزالىدىن باۋجىغا قاتناشتىن باۋجى — ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك لىنىيىسىدە قاتناشقا ئۆزگەرتىلدى.

لى شياۋژېن

تۇنجى مەخسۇس يۈك - تاق توشۇش پويىزى قاتنىدى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى سائەت 14 تىن 43 مىنۇت ئۆتكەندە ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى ئۈرۈمچى ۋوگزالىدا مەخسۇس يۈك - تاق توشۇيدىغان پويىزنى يولغا سالدى. بۇ X256 - قېتىملىق مەخسۇس پويىز بولۇپ، ئۈرۈمچى ۋوگزالىدىن يولغا چىقىپ لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسى، گەنتاڭ — ۋۇۋېي لىنىيىسى، باۋتۇ — گەنسۇ لىنىيىسى، باۋجى — ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك لىنىيىسى، لىيەنيۈنگاڭ — گەنسۇ لىنىيىسى، بېيجىڭ — گۇاڭدۇڭ لىنىيىسى ئارقىلىق مېڭىپ ئاخىرقى ۋوگزال گۇاڭجۇنىڭ جەنۇبىي ۋوگزالىغا بارىدۇ، بۇ پويىز ھەر كۈنى قاتنايدۇ.

لى شياۋژېن

كۇيتۇڭ — شىئەن يولۇچىلار پويىزى قاتنىدى

1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئەسلىدىكى ئۈرۈمچىدىن شىئەنگە بارىدىغان 343/344 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزى كۇيتۇڭ ۋوگزالىدىن يولغا چىقىدىغان قىلىندى.

لى شياۋژېن

لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسىنىڭ غەربىي بۆلىكىدە مەملىكەت بويىچە توپتوغرا يەتكۈزۈلىدىغان تۆمۈريول يولۇچى ترانسپورت كەسپى يولغا قويۇلدى

تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق، 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ غەربىي بۆلىكىدە (ئۈرۈمچى غەربىي ۋوگزالىدىن ئالاتاۋ ئېغىزىغىچە) مەملىكەت بويىچە توپتوغرا يەتكۈزۈلىدىغان تۆمۈريول يولۇچى ترانسپورت كەسپى يولغا قويۇلدى. شۇنىڭ بىلەن لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ غەربىي بۆلىكىدە مەملىكەت بويىچە توپتوغرا يەتكۈزۈلىدىغان يۈك پويىزى، پارچە مال، يۈك ساندۇقى شۇنىڭدەك يولۇچى، يۈك - تاق ترانسپورتى قاتارلىق مۇكەممەل تۆمۈريول كەسپىنى يولغا قويۇشقا بولىدىغان بولدى.

لى شياۋژېن

1000 كۈن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى

ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 7 - كۈنى سائەت 18 گىچە 1000 كۈن چوڭ ھادىسە سادىر قىلماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى.

لى شياۋژېن

تۆمۈريول سىستېمىسىدىكى ئىلغار شەخس ۋە ئىلغار كوللېكتىپلار

1998 - يىلى لى جيەنۇبى (لېيۈيەن ئېلېكتر ئىشلىرى ئۆچاستىكىسىنىڭ باشلىقى)، مى فۇگاڭ (ئۈرۈمچى پاراۋوز ئۆچاستىكىسىنىڭ پويىز شوپۇرى) مەملىكەتلىك «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

زۇلپىيە قاھار (قۇمۇل تۆمۈريول دوختۇرخانىسىنىڭ مەسئۇل ۋراچى)، يۈژېن گۈيشېڭ (پىچان پاراۋوز

ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز شوپۇرى)، شۇھرەت نەسسىردىن (ئۇرۇمچى ۋاگون ئۇچاستكسسىنىڭ پارتكوم شۇجىسى)، ۋاڭ رۇيلىڭ (ئايال، ئۇرۇمچى يولۇچى توشۇش ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز خىزمەتچىسى)، سۇڭ شۇلىڭ (ئايال، كورلا ئېلېكتر ئىشلىرى ئۇچاستكسسىنىڭ باشلىقى)، چېۋ گۈيلەن (ئايال، قۇمۇل يولۇچى توشۇش ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز خىزمەتچىسى) گە تۇمۇريول مىنىستىرلىكى «ئەمگەك نەمۇنچىسى» دەپ نام بەردى.

ۋاڭ رۇيلىڭ (ئايال، ئۇرۇمچى يولۇچى توشۇش ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز خىزمەتچىسى)، شى لېي (ئۇرۇمچى پاراۋوز ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز شوپۇرى)، شۇھرەت نەسىردىن (ئۇرۇمچى ۋاگون ئۇچاستكسسىنىڭ پارتكوم شۇجىسى)، گاۋ شيا (ئۇرۇمچى ۋوگزالىنىڭ يۈك توشۇغۇچىسى)، جياڭ جۇن (قۇمۇل پاراۋوز ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز شوپۇرى)، سۇ لۇ (لىيۇ يۈەن پاراۋوز ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز شوپۇرى)، ۋاڭ يەسەي (كورلا يولۇچى توشۇش ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز خىزمەتچىلىرى باشلىقى)، تۇرغۇن ئىسلام (كورلا ۋاگون ئۇچاستكسسىنىڭ ۋاگون تەكشۈرگۈچىسى)، باستا (موڭغۇل، كۆيتۈك تۇمۇريول ھەربكتىنى باشقۇرۇش ئۇچاستكسسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى)، ۋېي مىڭبىن (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى باشقۇرۇش ئورنىنىڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى رەئىسى)، شى يۈفېڭ (پىچان يول ئۇچاستكسسىنىڭ باشلىقى)، جاڭ زىخەي (قۇمۇل يول ئۇچاستكسسىنىڭ باشلىقى)، جۇ ۋېنشۇ (خېجىڭ يول ئۇچاستكسسىنىڭ ئىش بېشى)، يەن جيەن (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى يول باشقارمىسىنىڭ باشلىقى)، گو مىنجيې (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسىنىڭ باشلىقى) لارغا مەملىكەتلىك تۇمۇريول باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «پاراۋوز مېدالى» بەردى.

تۇمۇريول مىنىستىرلىكى كۆيتۈك ۋاگون ئۇچاستكسسى ئالاتاۋ پويىز تەكشۈرۈش ئورنىغا ئىلغار كوللېكتىپ دەپ نام بەردى.

تۇمۇريول مىنىستىرلىكى ئۇرۇمچى يول ئۇچاستكسسى تۇزكۆل يول ئاسراش ئىش رايونىغا، قۇمۇل پاراۋوز ئۇچاستكسسىنىڭ يولۇچىلار پويىزى ئەترىتىگە ۋە قۇمۇل ۋاگون ئۇچاستكسسى لىيۈيۈەن پويىز تەكشۈرۈش ئورنىنىڭ «ب» ئىسمېنىسىغا «پاراۋوز لوكۇمىسى» بەردى.

تۇمۇريول مىنىستىرلىكى يېن يۈكشۈن (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى باش ئىنژېنېر ئىشخانىسىنىڭ ئىنژېنېرى) گە «جەن تيەنيۇ ئېختىساسلىقلار مۇكاپاتى» بەردى.

بەي شىنيۈەن (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ج خ باشقارمىسى پويىز ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتىنىڭ باشلىقى) مەملىكەتلىك «مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

«شىنجاڭ تۇمۇريول گېزىتى» مەملىكەتلىك «20 مۇنەۋۋەر گېزىتىنىڭ بىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

چېڭ شۇسى (قۇمۇل تۇمۇريول 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى)، لىيۇ خۇي (ئۇرۇمچى تۇمۇريول 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى) «مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ۋاڭ رۇيلىڭ (ئۇرۇمچى يولۇچى توشۇش ئۇچاستكسسىنىڭ پويىز خادىمى) مەملىكەتلىك تۇمۇريول سىستېمىسىدىكى «ۋوگزال - پويىز مۇلازىملىقىدىكى چولپان» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى ۋوگزالى مەملىكەتلىك «پاكىز ۋوگزال» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

قۇمۇل ۋوگزالى، ئۇرۇمچى شىمالىي ۋوگزالى، ئالاتاۋ ۋوگزالى مەملىكەتلىك تۇمۇريول سىستېمىسىدا «1000 كۈن بىخەتەر يۈك توشۇش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

زۇلپىيە قاھار (قۇمۇل تۇمۇريول دوختۇرخانىسىنىڭ مەسئۇل ۋاراچى) مەملىكەتلىك تۇمۇريولدا «پارتىيە ئەزالىرى ئاۋانگارتلار ئىش ئورنى، قىزىل بايراقدار مەسئۇلىيەت رايونى بەرپا قىلىش ئاۋانگارتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى ئىتتىپاق كومىتېتى مەملىكەتلىك تۇمۇريول سىستېمىسىدا «ياشلارنىڭ بىخەتەرلىك، يول ئىستىلى خىزمىتىدىكى مۇنەۋۋەر ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى خەۋەرلىشىش ئۇچاستكسسىنىڭ تېلېفون ئىشلىرى ئورنى مەملىكەتلىك تۇمۇريول سىستېمىسىدا «ئەلا مۇلازىمەت قىلغان مەدەنىي كوللېكتىپ ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى مەملىكەتلىك تۇمۇريول سىستېمىسىدا «ئەرزىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

لى دېچېڭ (ئۇرۇمچى تۇمۇريول ئىدارىسى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى) مەملىكەت بويىچە تۇمۇريول سىستېمىسىدىكى «مۇنەۋۋەر ئەرزىيەت خىزمەتچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

كورلا ئېلېكتر ئىشلىرى ئۇچاستكسسى تۇمۇريول مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «سىگنال ئوسكونىلىرىنى رېمونت قىلىشتىكى مۇنەۋۋەر ئۇچاستكا» بولۇپ باھالاندى.

پىچان ئېلېكتر ئىشلىرى ئۇچاستكسسى تۇمۇريول مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «سىگنال ئوسكونىلىرىنى رېمونت

قىلىشتىكى ئىلغار ئۇچاستىكا» بولۇپ باھالاندى.

ئۈرۈمچى ۋاگون ئۇچاستىكىسى تۆمۈريول مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «سۈپەتلىك خىزمەت قىلىش بويىچە ئۈلگە ۋاگون ئۇچاستىكىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

لى شياۋژېن

69/70 ـ، 53/54 (52/51) - قېتىملىق پويىزلار «قىزىل بايراقدار پويىز» دېگەن نامغا ئېرىشتى

1998 - يىلى تۆمۈريول مىنىستىرلىكى بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇلارغا قاتنايدىغان پويىزلارنىڭ باھالاشتا، ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى يولغا سالىدىغان 69/70 - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزى 14 - قېتىم مەملىكەتلىك تۆمۈريول سىستېمىسىدىكى «قىزىل بايراقدار پويىز» دېگەن نامغا ئېرىشتى. ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى يولغا سالىدىغان 53/54 (52/51) - قېتىملىق يولۇچىلار پويىزى 3 - قېتىم مەملىكەت بويىچە تۆمۈريول سىستېمىسىدىكى «قىزىل بايراقدار پويىز» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

69/70 ،. 53/54 (52/53) - قېتىملىق پويىزلار 1998 - يىلى تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ بېيجىڭ، شاڭخەيلەرگە قاتنايدىغان پويىزلارنى تەكشۈرۈپ رېمونت قىلىش سۈپىتىنى باھالاپ بېكىتىش ۋە سېلىشتۇرۇشتا، «ب» تۈردىكى پويىزدىن «ئا» تۈردىكى پويىزغا ئۆستۈرۈلدى.

لى شياۋژېن

ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى ئەمگەك بىخەتەرلىكى لوڭقىسىغا ئېرىشتى

ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە، ئۇدا 21 ئاي مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆلۈشىگە سەۋەبچى بولىدىغان ھادىسىلەرنى تۈگدۈرۈشتىن ساقلىنىپ، تۆمۈريول مىنىستىرلىكى تۈنجى قېتىم تارقاتقان ئەمگەك بىخەتەرلىكى لوڭقىسىغا ئېرىشتى.

لى شياۋژېن

دۆلەت 7 ياشلار كوللېكتىپىغا «مەدەنىي ياشلار كوللېكتىپى» دېگەن نام بەردى

كومپونىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، تۆمۈريول مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 8 - ئايدا ئۈرۈمچى يولۇچى توشۇش ئۇچاستىكىسى شاڭخەي پويىز ئەترىتىنىڭ 8 - گۇرۇپپىسى، ئۈرۈمچى تۆمۈريول ج خ باشقارمىسى پويىز ساقچىلىرى چوڭ ئەترىتى بېيجىڭ شۆبە ئەترىتى، تۇرپان ۋوگزالىنىڭ 2 - ئىسمېنا 1 - ئورۇنلاشتۇرۇش ئورنى، قۇمۇل يول ئۇچاستىكىسىنىڭ «قىزىل نۇر» يول ئاسراش ئىش رايونى، خېجىڭ تۆمۈريول ھەربىيلىرى ئۇچاستىكىسىنىڭ يۇقىرى «يېڭى نۇر» ۋوگزالى، ئالاتاۋ ئېغىزى ۋوگزالىنىڭ پويىز تەكشۈرۈش ئورنىدىن ئىبارەت 6 ياشلار كوللېكتىپىنى قايتىدىن «مەدەنىي ياشلار كوللېكتىپى» دەپ بېكىتتى؛ قۇمۇل ۋاگون ئۇچاستىكىسىنىڭ لىيۇيۈەن پويىز تەكشۈرۈش ئورنىغا يېڭىدىن «مەدەنىي ياشلار كوللېكتىپى» دەپ نام بەردى.

لى شياۋژېن

گو شيۇتىڭ «ئەيچيۇك لوڭقىسى» غا ئېرىشتى

مەملىكەتلىك قايتما ئىنكاس ئوقۇتۇش مېتودى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ 10 - قېتىملىق يىللىق يىغىنى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 26 — 30 - كۈنىگىچە خېبېي ئۆلكىسىنىڭ چېڭدې شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى، مەملىكەت بويىچە ئۆلكە، شەھەرلەردىن 1500 دىن ئارتۇق ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى. ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى 3 - باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى گو شيۇتىڭ شىنجاڭغا ۋاكالىتەن مۇسابىقىغا قاتناشتى، ئۇنىڭ ماتېماتىكا دەرسى «بۇلۇڭ توغرىسىدا دەسلەپكى تونۇش» «ئەيچيۇك لوڭقىسى» غا ئېرىشتى (ا - دەرىجىلىك مۇكاپات).

لى شياۋژېن

جۇڭگو — قازاقستان دۆلەتلىرى چېگرا تۆمۈريولى 7 - قېتىملىق يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 12 — 19 - كۈنىگىچە قازاقستاننىڭ پايتەختى ئالمۇتىدا ئېچىلدى، ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تېي چۈنلىن جۇڭگو ۋەكىللەر تۈركۈمىنىڭ باشلىقى، قازاقستان تۆمۈريول شىركىتىنىڭ 1 - مۇئاۋىن باش دىرېكتورى سارىقبايېف قازاقستان ۋەكىللەر تۈركۈمىنىڭ باشلىقى بولدى.

ئىككى تەرەپ 6 - قېتىملىق جۇڭگو — قازاقستان دۆلەتلىرى چېگرا تۆمۈريولى يىغىنىدىن بۇيان، 2 دۆلەت تۆمۈريولىدا پورت ئارقىلىق توشۇش ھەققارىنى ئاشۇرۇش جەھەتتە قوللىنىلغان تەدبىرلەردىن مەمنۇن ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈشتى. ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، خەلقئارا تۆمۈريول گۈرۈپپىسى بېكىتكەن 1998 - يىللىق توشۇش ۋەزىپىسىنى ئۈمۈمىيۈزلۈك ئورۇندىماقچى بولدى؛ ئىككى تەرەپ «جۇڭگو — قازاقستان دۆلەتلىرى چېگرا تۆمۈريولى كېلىشىمنامىسى» نى مۇزاكىرە قىلدى ۋە ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزدى؛ 2 دۆلەت تۆمۈريولىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان ترانسپورتنى تەشكىللەش، توشۇش مىقدارىنى ئاشۇرۇش، ۋاگونلارنىڭ ئىشلىتىلىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، چېگرىدىن ئۆتكۈزۈلىدىغان مالىلارنى تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇپ

ېېرىش ۋە تاپشۇرۇۋېلىش، خەلقئارا يولۇچىلار پويىزىغا ېېرىش - كېلىش بېلىتىنى بىراقلا سېتىش تۇرىنى كۆپەيتىش شۇنىڭدەك 2 دۆلەت تۆمۈريولى ۋەكىللەر باشقارمىسىنىڭ باشقۇرۇش نىزامى قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ بېكىتتى ھەمدە بۇ جەھەتتە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

لى شياۋېن

كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن يول ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى

1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسىدىكى سەنجاپار — لياۋدۇن ئارىلىقىدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ تۆمۈريولنى بۇزۇۋەتتى. يۇقىرى - تۆۋەن لىنىيە توسۇلۇپ قېلىپ، قاتناش ئۈزۈلۈپ قالدى. 43 كىلومېتىر دائىرە ئىچىدە 26 ئورۇننى كەلكۈن بۇزۇۋەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يولنىڭ 18 يېرى ئۈزۈلۈپ كەتتى، 6 ئورۇن ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلۇپ كەتتى، بولۇپمۇ 1461 — 1464 كىلومېتىر ئارىلىقىدىكى يول ئۆلى، ئېقىن باشلاش مۇئەسسەسلىرى پۈتۈنلەي بۇزۇلۇپ كەتتى، رېلىس ئۈزۈلۈپ كەتتى، 325 مېتىر رېلىس 12 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىكى دەريانىغا تېقىۋېتىلدى. كەلكۈن يول ئۈستىدىن 280 مىڭ كۇب مېتىر توپا - تاشنى ئېقىتىپ كەتتى، 2.1 كىلومېتىر رېلىسنى بۇزۇۋەتتى، 4200 شپالنى ئېقىتىپ كەتتى، 2.5 كىلومېتىر سىگنال كابېلىنى، 2.1 كىلومېتىر ئوپتىكىلىق كابېلنى بۇزۇۋەتتى، 9780 كۇب مېتىر شېغىلنى ئېقىتىپ كەتتى؛ 13 يولۇچىلار پويىزى، 14 مىڭدىن ئارتۇق يولۇچى خوشىبن، شونابۇلاق، قۇمۇل، لىيۈەن، شۇلىخې ۋوگزاللىرىدا تۇرۇپ قالدى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ 1 - قۇرۇلۇش ئىدارىسى، 15 - قۇرۇلۇش ئىدارىسى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر شىركىتى، تۇرپان — قۇمۇل ئېغىتلىكى، تۈزكۆل خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلار ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى بىلەن 2000 كىشىلىكتىن ئارتۇق ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش قوشۇنى تەشكىللەپ، 160 نەچچە ئاپتوموبىلنى ئىشقا سېلىپ، 85 سائەت جىددىي رېمونت قىلىش ئارقىلىق، 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئەتىگەن سائەت بەردىن 18 مىنۇت ئۆتكەندە لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىدا قاتناشنى ئەسلىگە كەلتۈردى. 8 - ئاينىڭ 12 - ۋە 13 - كۈنلىرى لەنجۇ — شىنجاڭ لىنىيىسىنىڭ كۆپ جايلىرىنى يەنە ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە كەلكۈن بۇزۇۋەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چىچان بىلەن سىڭگىم ئارىلىقىدىكى 10 ئورۇننى كەلكۈن بۇزۇۋەتتى، قاتناش 3 سائەت 50 مىنۇت ئۈزۈلۈپ قالدى. 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى سائەت 20 دىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە قاتناش ئەسلىگە كەلدى. 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى سائەت 5 تىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە لەنجۇ — شىنجاڭ قوش لىنىيىسىدە قاتناش پۈتۈنلەي ئەسلىگە كەلدى.

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 11 - ۋە 12 - كۈنلىرى جەنۇبىي شىنجاڭ لىنىيىسىدە ئۇمۇمىيۈزلۈك قاتتىق يامغۇر ياغدى. 8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سائەت 11 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە شاڭزىدىن شىگيۈەن ۋوگزالىغىچە بولغان ئارىلىقتىكى ئالغۇي 3 - نومۇرلۇق كۆۋرۈكىنىڭ يۆسلاق لىمىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى، كەلكۈن مىقدارى سېكۇنتىغا 100 كۇب مېتىرغا يەتتى. تۆمۈريولنىڭ 9 يېرى زىيانغا ئۇچرىدى، 152 كىلومېتىر 899+مېتىر جايدىكى كۆۋرۈك ئىڭ ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى، پويىز 31 سائەت توختاپ قالدى. 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى سائەت 19 دىن 05 مىنۇت ئۆتكەندە قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سائەت 22 دىن 35 مىنۇت ئۆتكەندە شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ چىگشوردىن كونا دەريانچە بولغان ئارىلىقتىكى 2175 كىلومېتىر 7.388+مېتىر يېرىنى كەلكۈن ئۈزۈۋەتتى. يول ئۇلىنىڭ 8 مېتىر يېرىنى كاۋاك قىلىپ قويدى، 160 نەچچە ئادەم 8 سائەتتىن ئارتۇق جىددىي رېمونت قىلىش ئارقىلىق، 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى سائەت 7 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە مەزكۇر لىنىيىدە قاتناش باشلاندى.

لى شياۋېن

لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولى قاتتىق قارىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى

1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 7 - ۋە 8 - كۈنلىرى لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ «100 چاقىرىملىق شامال رايونى» قاتتىق قارىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، خوشىبگدىن خوشتەيگىچە بولغان ئارىلىق ئىڭ ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىدى، 15 كىلومېتىرلىق رايون دائىرىسى ئىچىدە يەغىندى قارىنىڭ قېلىنلىقى 3 مېتىردىن ئاشتى، يول ئۇلىغا 50 مىڭ كۇب مېتىردىن ئارتۇق قار توپلىنىپ يولنى كۆمۈۋەتتى، نەتىجىدە لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ ئاساسىي لىنىيىسىدە 3 - ئاينىڭ 8 - كۈنى سائەت 8 دىن 20 مىنۇت ئۆتكەندە قاتناش ئۈزۈلۈپ قالدى، ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى نەچچە مىڭ كادىر ۋە ئىشچى - خىزمەتچىنى تەشكىللەپ قارنى ۋاقتىدا تازىلاپ يولنى ئاچتى، بۇنىڭ بىلەن قاتناش 21 سائەت 10 مىنۇت ئۈزۈلۈپ قالغان لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ ئاساسىي لىنىيىسىدە 3 - ئاينىڭ 9 - كۈنى سائەت 5 تىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە پۈتۈن

لىنىيە بويىچە قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

لى شياۋژېن

مىنىستىر فۇ جىخۇەن ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى فۇ جىخۇەن 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 3 — 9 - كۈنىگىچە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى ئىش ئورنى، ئۈرۈمچى ۋوگزالى، ئۈرۈمچى پاراۋوز ئۇچاستكىسى، ئۈرۈمچى شىمالىي ۋوگزالى، ئۈرۈمچى غەربىي ۋوگزالىنىڭ ۋاگون ئۇچاستكىسى، ئىدارە ترانسپورت باشقارمىسىنىڭ دىسپېتچېر بۆلۈمى، تۇرپان ۋوگزالى، ئىدارىگە قاراشلىق سەپلىمەلەر زاۋۇتى، ئۈرۈمچى غەربىي ۋوگزالى دوختۇرخانىسى قاتارلىق ئاساسىي قاتلام ئورۇنلاردا خىزمەتلەرنى تەكشۈردى ۋە مۇھىمەت ئۆتكۈزدى. 1 - سەپتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ھال سورىدى، ترانسپورت ئىشلىرىنى ئۈيۈشتۇرۇش ۋە يولۇچى، يۈك تىجارىتى ئەھۋالىنى، بازار ئەھۋالىنى ۋە سودا ترانسپورت ئىشلىرىنى ئۈيۈشتۇرۇش ئۈسۈلى قاتارلىقلارنى ئىگىلىدى. ئىدارىنىڭ زىيانىنى تۈگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش، خادىملارنى قىسقارتىپ ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردىكى خىزمەتلىرىگە قارىتا يېڭى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

لى شياۋژېن

مۇئاۋىن مىنىستىر سەي چىڭخۇا ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سەي چىڭخۇا قاتارلىقلار 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئۇرۇمچى ۋوگزالى، ئۈرۈمچى غەربىي ۋوگزالى، ئۈرۈمچى ۋاگون ئۇچاستكىسى قاتارلىق ئورۇنلارغا بېرىپ ئۇرۇمچى شۆبە ئىدارىسىنىڭ يازلىق توشۇش خىزمىتىنى تەكشۈردى.

لى شياۋژېن

چېن شياۋدا ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىغا كېلىپ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قوتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى

تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك تۆمۈرىول باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ رەئىسى چېن شياۋدا ئۇرۇمچىگە كېلىپ، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 14 — 19 - كۈنىگىچە، كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن ئەق مەيدانىدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قوتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى.

لى شياۋژېن

مۇئاۋىن مىنىستىر سۇن يۈڭفۇ جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى كۆزدىن كەچۈردى

تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۇن يۈڭفۇ تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ پىلان مەھكىمىسى، ئىقتىساد پىلانلاش يۇرتى، 1 - لايىھىلەش يۇرتى قاتارلىق ئورۇنلاردىكى مۇناسىۋەتلىك خادىملارنى باشلاپ، 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 5 — 8 - كۈنىگىچە، ئۈرۈمچى تۆمۈرىول ئىدارىسى ۋە قىزىلئۇ ئوبلاستىنىڭ رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا جۇڭگو — قىرغىزىستان — ئۆزبېكىستان تۆمۈرىولىنىڭ يۆنىلىش لايىھىسىنى نەق مەيدانda تەكشۈردى ھەمدە 1 - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ مەركۇر تۆمۈرىولىنىڭ يۆنىلىشى توغرىسىدىكى 2 لايىھىنى لايىھىلەش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئاقسۇ ۋوگزالى، كورلا ۋوگزالى، ئەركەشتام ئالماشتۇرۇپ قاچىلاش ۋوگزالى ۋە شىمالىي لىنىيەدىكى توپچاق ۋوگزالىسى، تورغات ئالماشتۇرۇپ قاچىلاش ۋوگزالىنىڭ ئورنىنى تەكشۈردى. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

لى شياۋژېن

تاشيول

ئومۇمىي ئەھۋال

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا تاشيول ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 3 مىليارد 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە غول لىنىيەدە ئاپتوموبىل قاتنايدىغان مۇساپە 32 مىڭ 701 كىلومېتىرغا يېتىپ، 1979 - يىلدىكىدىن 8883 كىلومېتىر كۆپەيدى، يوللارنىڭ ياخشىلىق نىسبىتى %53 بولدى، ناھىيە - يېزا تاشيوللىرىنىڭ ئاپتوموبىل قاتنايدىغان مۇساپىسى 50 مىڭ كىلومېتىردىن ئاشتى، ئۈرۈمچىنى مەركەز قىلغان، شەرقتە شىڭشىڭشيادىن غەربتە قورغاسقىچە، شىمالدا ئالتايدىن جەنۇبتا خوتەنگىچە تۇتاشقان گىرەلەشمە تاشيول تورى ئاساسەن شەكىللەندى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى خەلق ئاپتوموبىلى 320 مىڭغا يەتتى، بۇ، 1979 - يىلدىكىنىڭ 7.7 ھەسسىسىگە تەڭ، نۆۋەتلىك ئاپتوموبىللارنىڭ تاشيوللارنى قاپلاش نىسبىتى %95 تىن ئاشتى. تاشيول ترانسپورتىدا توشۇلغان يولۇچى 207 مىليون ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 14 مىليارد 960 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 255 مىليون تونناغا،

يۈك ئوبوروت مىقدارى 26 مىليارد 280 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. چېگرىدىن كىرىپ چىقىدىغان، بىۋاستە بولۇچى، يۈك توشۇلىدىغان لىنىيىدىن 42 سى ئېچىلدى.

جالاڭ پىك

تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى مۇددەتتىن بۇرۇن پۈتۈپ قاتناش باشلاندى. تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 283.3 كىلومېتىر بولۇپ، شەرقىي ۋە شىمالىي بۆلەككە بۆلۈنىدۇ، شەرقىي بۆلەك تۇرپاندىن شياۋشاۋخوغنچە 60 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى مەخسۇس ئاپتوموبىل قاتنايدىغان 2 - دەرىجىلىك تاشيول ۋە شياۋشاۋخوغدىن ئۈرۈمچىگىچە 116.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولدىن ئىبارەت؛ شىمالىي بۆلەك داخۇاڭشەندىن بوغدا كۆلى يول ئېغىزىغىچە 53.4 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى مەخسۇس ئاپتوموبىل قاتنايدىغان 2 - دەرىجىلىك تاشيول ۋە بوغدا كۆلى يول ئېغىزىدىن ئۈرۈمچىگىچە 53.7 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولدىن ئىبارەت. يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ تۈزلەك رايوندىكى يول ئۇلىنىڭ كەڭلىكى 26 مېتىر، تاغلىق رايوندىكى يول ئۇلىنىڭ كەڭلىكى 21.5 مېتىر، بۇ تاشيول تولۇق يېپىق، تولۇق ئۈتۈشمە، ئىككى يۈنىلىشتە 4 ئاپتوموبىل يولى بار قىلىپ ياسالغان؛ مەخسۇس ئاپتوموبىل قاتنايدىغان 2 - دەرىجىلىك تاشيول ئۇلىنىڭ كەڭلىكى 12 مېتىر، يول يۈزىنىڭ كەڭلىكى 9 مېتىر.

تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن تاشيولىدا 1995 - يىل 3 - ئايدا ئىش باشلانغاندى. 3 يىلدىن كۆپرەك تىرىشىش ئارقىلىق، شىنجاڭنىڭ تاشيوللىرىدا «4 تۈنجى قېتىم» يەنى تۈنجى قېتىم دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ يول ياساش، تۈنجى قېتىم خەلقئارا رىقابەت خاراكتېرلىك خېرىدار چاقىرىش، تۈنجى قېتىم فىدىك بەلگىلىمىسىدىن پايدىلىنىپ قۇرۇلۇش باشقۇرۇش، تاشيول قۇرۇلۇشىنى تۈنجى قېتىم جۇڭگو - چەت ئەل بىرلىكتە نازارەت قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. يۇقىرى ئۆلچەملىك، يۇقىرى سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئۆلگىلىك يول بەرپا قىلىنىپ، شىنجاڭدا يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول بولماسلىق تارىخىغا خاتىمە بېرىلدى.

8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئاپتونوم رايون تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن تاشيولىدا قاتناش باشلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى، قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى خۇ شىجيې، قورالللىق ساقچى قاتناش قوماندانلىق شتابىدىكى ۋۇ چېڭجې، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى قاتناش باشلاش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

شى جى

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلى پۈتكەن تاشيوللار

تۇر نامى	ئۇزۇنلۇقى	لايىھىلىگەن ئورۇن	قۇرۇلۇش قىلغان ئورۇن	نازارەت قىلغان ئورۇن	ئىش باشلانغان، پۈتكەن ۋاقتى
چۆچەك — چاغانتوقاي تاشيولى	3 - دەرىجىلىك 67.64 كىلومېتىر	تاشيول تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى	تارباغاتاي ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسئۇلىيەتچىلىك شىركىتى	1996.9—1998.10
لوتوجۇەنزە — شوتىنبۇلاق تاشيولى	2 - دەرىجىلىك 162.412 كىلومېتىر	تاشيول تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى	قۇمۇل تاشيول باش ئۇچاستىكىسى شۇبە ئۇچاستىكىسى	تاشيول تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى	1998.7—1998.11
دۆلەت تاشيولى «314» لىنىيىسىنىڭ بۇگۇر بۆلىكى	2 - دەرىجىلىك 4.21 كىلومېتىر	تاشيول تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى	يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسئۇلىيەتچىلىك شىركىتى	1998.4—1998.10
پوسكام — قارانتوس تاشيولى	3 - دەرىجىلىك 17 كىلومېتىر	ئورمانچىلىق لايىھىلەش يۇرتى	يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى 1 - قۇرۇلۇش باشقارمىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسئۇلىيەتچىلىك شىركىتى	1998.4—1998.10

قاراسۇ پورتى تاشيولى	3 - دەرىجىلىك 13.972 كىلومېتىر	قاتناش پەن تەتقىقات ئورنى	يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى 1 - قۇرۇلۇش باشقارمىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسلىھەتچىلىك شىركىتى	1997.7—1998.9
كۆچادىن ئۆتەدىغان تاشيول	1 - دەرىجىلىك 4 كىلومېتىر	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	1998.5—1998.10
شايارىدىن ئۆتەدىغان تاشيول	2 - دەرىجىلىك 3 كىلومېتىر	قاتناش پەن تەتقىقات ئورنى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	1998.5—1998.10
ئونسۇ — تۇمشۇق تاشيولى	3 - دەرىجىلىك 301 كىلومېتىر	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	1998.6—1998.11
چاقىلىق كۆۋرۈكى	121.05 مېتىر	تاشيول تەكشۈرۈش لايىھىلەش يۇرتى	كورلا تاشيول باش ئۇچاستىكىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسلىھەتچىلىك شىركىتى	1997.5—1998.5
تېرەكتى كۆۋرۈكى	67.54 مېتىر	قاتناش پەن تەتقىقات ئورنى	يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى	تاشيول ئىدارىسى مەسلىھەتچىلىك شىركىتى	1998.5—1998.10

ئىزاھات: لوتوجۇەنزە — شوتىبۇلاق تاشيولى ئىچكى بانكىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىلىپ ياسالدى، بۇ تاشيول پۈتكەندىن تارتىپ ھەق ئېلىش ئۇزۇمى يولغا قويۇلدى، ئۇ ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت تاشيوللىرىدا ئۇنىڭ ھەق ئېلىنىدىغان تاشيول ھېسابلىنىدۇ.

شۇ ۋېيشىڭ

يول تورلىرىنىڭ ئۆزگەرتىپ ياسىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 393 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى 14 بۆلەك تاشيول تورى قۇرۇلۇشى تاماملاندى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 949 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى تاشيول تورى ئۆزگەرتىپ ياسالدى، يولنىڭ ياخشىلىق نىسبىتى 53.2% كە يەتتى. ئۇنىڭدىن ئېيتقاندا نۇمۇر 5.63 بولدى، يولنىڭ ياخشىلىق نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 6.7% ئۆستى.

شۇ ۋېيشىڭ

كۆنچى دەريا سى كۆۋرۈكى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى

شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش - تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى لايىھىلىگەن، شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى ياسىغان، كورلا شەھرىنىڭ شىمالىغا جايلاشقان دۆلەت تاشيولى «314» لىنىيىسىنىڭ كورلىدىن ئۆتىدىغان بۆلىكىدىكى كۆنچى دەريا سى كۆۋرۈكى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى. كۆنچى دەريا سى كۆۋرۈكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 236.8 مېتىر، كەڭلىكى 24.5 مېتىر، يەككە سۈڭگۈچىنىڭ چات ئارىسى 150 مېتىر، ئۇنىڭ چات ئارىسى «غەربىي شىمال بويىچە 1 - چات ئارىسى» دەپ ئاتىلىدۇ. بۇ كۆۋرۈك ئاپتونوم

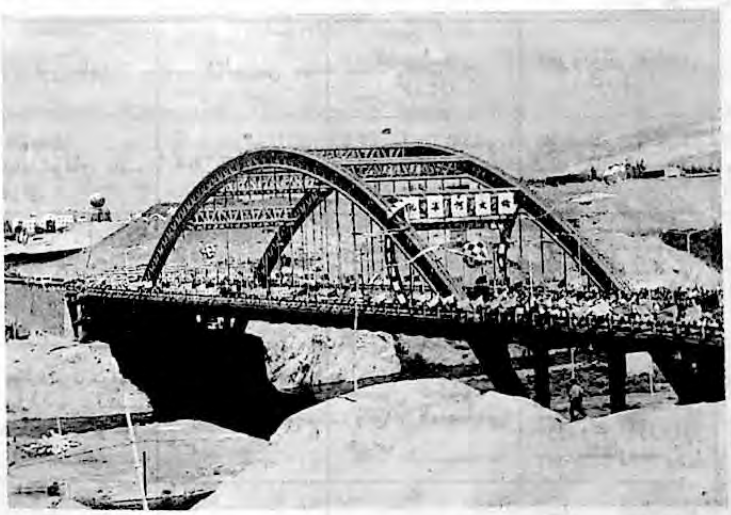

كۆنچى دەريا سى كۆۋرۈكى پۈتۈپ 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى قاتناش باشلاندى.

ۋېي شىنيى فوتوسى

رايون بويىچە تاشيولغا سېلىنغان چات ئارىسى 150 مېتىر كېلىدىغان تۇنجى پولات تۇرۇبىلىق ئوتتۇرا تۇۋرۇكلۇك بېتون ئەگمە كۆۋرۈك ھېسابلىنىدۇ.

جالاڭ پىلاك

ئۈرۈمچى - كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ ياسىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئۈرۈمچى — كۆيتۇك يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىدىكى يىللىق قۇرۇلۇش سۈرئىتى ۋە مەبلەغ سېلىش پىلانى ئورۇندالدى، پۈتۈن لىنىيىنىڭ يول ئۇلى ۋە كۆۋرۈك - سۇئېگۈچ قۇرۇلۇشى تاماملاندى، تۇرگە سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ %36.33 ى سېلىنىپ بولدى.

شى جى

شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى زىيان تارتىشتىن پايدا ئېلىشقا ئۆتتى

1998 - يىلى شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى مۇلۇكىنى ۋاستە، ئۇنۇمنى مەركەز قىلغان ھالدا مۇلۇكنى يېگىۋاشتىن تەشكىللەپ ۋە قۇرۇلمىنى تەرتىپكە سېلىپ، مۇلۇك ھوقۇقىنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈشنى يولغا قويۇپ، مۇلۇك قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پايدا ئالدى، شۇنىڭ بىلەن زىيان تارتىشتىن پايدا ئېلىشقا ئۆتتى.

جالاڭ پىلاك

چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بىلەن قوشنا 4 دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى بىۋاستە ترانسپورت لىنىيىسىدىن 42 سى ئېچىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يولۇچى ترانسپورت لىنىيىسى 22، يۈك ترانسپورت لىنىيىسى 20. توشۇلغان يولۇچى 122 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم) گە، توشۇلغان يۈك 609 مىڭ 600 توننىغا يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانا 99 غا يەتتى. 1998 - يىلى يەنە قىرغىزستان، ئۆزبېكستانلار بىلەن جۇڭگو، قىرغىزستان، ئۆزبېكستاندىن ئىبارەت 3 دۆلەتنىڭ ئاپتوموبىل ترانسپورت كېلىشىمىنى يولغا قويۇش تەپسىلي پرىنسىپى ۋە خەلقئارا ئاپتوموبىل ترانسپورت ئىجازەتنامىسى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش كېلىشىمى ئىمزالاندى. چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتىدا مۇقىم ئېشىش ھالىتى ساقلاپ قېلىنغان بولسىمۇ، ئەمما چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ياخشى بولمىدى. بۇنىڭ كونكرېت ئىپادىسى: (1) يۈك مەنبەسى يېتەرسىز بولغاچقا، چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلاردىكى قىسمەن ئاپتوموبىللار توختاپ قالدى؛ (2) ترانسپورت كۆچى ترانسپورت مىقدارىدىن ئېشىپ كېتىپ، ماكرولۇق تىزگىنلەش بۇزۇلۇپ كەتتى، چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتوموبىللار ھەدەپ ئېشىپ كەتتى، 1998 - يىلى ئۈرۈمچى رايونىدىلا چەتكە چېتىلىدىغان ئاپتوموبىل ترانسپورتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتوموبىل 1996 - يىلدىكى 290 دىن 555 كە يەتتى.

جالاڭ نەن

يول ئاسرىغۇچىلار گۈرۈپپىسى قۇرۇلۇشى

قاتناش نازارىتىنىڭ تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى ھازىرقى 500 دىن ئارتۇق يول ئاسرىغۇچىلار گۈرۈپپىسىنى يېگىۋاشتىن پىلانلىدى، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە بۇ يول ئاسرىغۇچىلار گۈرۈپپىلىرىنى 267 تاشيول ئاسراش پونكتى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش پىلانلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇنۇمۇبرسال پونكىت 139، ياتاق بىناسى خاراكتېرىدىكىسى 126، ئىش ئورنى تېپىدىكىسى 2. تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى 1998 - يىلى «تاشيول ئاسراش - باشقۇرۇش پونكىتلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي پىلانى» نى تۈزۈش خىزمىتىنى تاماملىدى، 91 تاشيول ئاسراش پونكىتى ئۆتكۈنچى خاراكتېردە تاشيول ئاسراش - باشقۇرۇش پونكىتى قىلىپ قۇرۇلىدىغان بولدى. يول ئاسرىغۇچىلار گۈرۈپپىسى قۇرۇلۇشى قېلىپلىشىش، ئۆلچەملىشىش ۋە ئىلمىيلىشىش ئىزىغا چۈشتى.

شۇ ۋېيشىڭ

ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتى

1998 - يىلىنىڭ بېشىدا قاتناش نازارىتى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىسى بىلەن «1998 - يىللىق ئىستىل تۈزىتىش نىشانلىق مەسئۇلىيەتنامىسى» نى ئىمزالىدى، 15 ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھەرلىك قاتناش ئىدارىسى بىلەن ھەم نازارەت قارىمىقىدىكى تاشيول ئىدارىسى، ھەق ئېلىش - تەكشۈرۈش ئىدارىسى، ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى بولۇپ 19 ئورۇن بىلەن «1998 - يىللىق ئىستىل تۈزىتىش نىشانلىق مەسئۇلىيەتنامىسى» ئىمزالىدى، قاتلامۇ قاتلام ئىستىل تۈزىتىش نىشانلىق مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاش ئارقىلىق ۋەزىپە ئايدىڭلاشتى، مەسئۇلىيەت ئەملىيلەشتى. 1998 - يىلى تاشيول لىنىيىسى 9 قېتىم ئاشكارا ۋە يوشۇرۇن تەكشۈرۈلۈپ، جايلار يول بويىدا ئۆز ئالدىغا تەسىس قىلغان پونكىت، چازىدىن 30 ى ئەملدىن قالدۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن تاشيولدىكى «ئۈچ قالايمىقان» نى تۈزەش نەتىجىلىرى

مۇستەھكەملەندى، گوۋژيۇەن ۋە ئاپتونوم رايون جەمئىيەتتە ئەملدىن قالدۇرۇشنى ئېلان قىلغان 6 خىل مەمۇرىي - كەسپىي ھەق ئېلىش توختىتىلدى.

گاۋ كې

ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يولۇچى توشۇش شىركىتى، قۇمۇل تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى باشقارمىسى «مەملىكەت بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ژاڭ ژېيشەن (شىنجاڭ 5 - ترانسپورت شىركىتىنىڭ شوپۇرى)، لىيۇ مىڭلياڭ («شىنتۇ» ترانسپورت چەكلىك شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى)، ئەخمەت نىياز (باي ناھىيىلىك تاشيول ئاسراش ئۇچاستىكىسى قىزىل يول ئاسرىغۇچىلار گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى)، لىيۇ بىگۈەن (سانجى ترانسپورت شىركىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، شىركەتنىڭ باش دىرېكتورى) لار «مەملىكەت بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى ئەمگەك نەمۇنچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ئەبەۋقان (قازاق، ئالتاي ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى)، چېن فامىڭ (شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش - تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ باش ئىنژېنېرى)، ما لىيې (تاشيول ئاسراش ھەققى ئېلىش - تەكشۈرۈش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى) لەر «مەملىكەت بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى خىزمەت ئىلغارى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

شى جى

قاتناش ساھەسىدىكى پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى

1998 - يىلى قاتناش نازارىتى پەن - تېخنىكا ئىشلىرىغا 3 مىليون 285 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىشنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا تۈرىدىن 14 نى چوڭۇردى، قاتناش نازارىتىنىڭ باھالىشى ئارقىلىق 8 پەن - تېخنىكا نەتىجىسى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلدى.

1998 - يىلى قاتناش نازارىتى بويىچە 2 پەن - تېخنىكا نەتىجىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، 9 نەتىجە مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كەشپىياتلىرى كۆرگەزمىسىگە قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 نەتىجە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا، 3 نەتىجە مەملىكەت بويىچە مىس مېدالغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى قاتناش نازارىتى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى تەشكىللىگەن ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئەھۋالىنى سىناش، سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا «ئاپتونوم رايون بويىچە ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئەھۋالىنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

«ئاپتوموبىلغا ئىشلىتىلىدىغان سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى قۇرۇلمىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش» بۇ قۇرۇلمىنى يارىتىشنىڭ شىنجاڭ «يېڭىبىك» شامال گېنېراتورى زاۋۇتى بىلەن شىنجاڭ قاتناش پەن تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئالغان. بۇ تۈر يېڭى مەھسۇلات دەپ باھالاندى، ئۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ۋە بېنزىن بىلەن نېفىت گازىنى ئالماشتۇرۇش قۇرۇلمىسىنى ئۆزىمىز يارىتىپ ئىشلەپچىقارغان بىرىنچى مۇھىت ئاسراش مەھسۇلاتى بولۇپ، ئاپتوموبىلدىن قويۇپ بېرىلىدىغان گاز بىلەن بۇلغىنىشنى ياخشىلاشتا كۆرۈنەرلىك رول ئوينايدۇ.

«KSDQ-A»، تىپلىق تېز سۈرئەتتە قوزۇق قېقىش ماشىنىسى» بۇ ماشىنا پاتېنت تېخنىكىسى بولۇپ، ئۇنى ياساشنى قاتناش نازارىتى ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى قارىمىقىدىكى نېفىت شىركىتى ئۇستىگە ئالغان. بۇ ماشىنا، ئاساسەن، ئالىي دەرىجىلىك تاشيوللارنىڭ مۇھاپىزەت سالاسۇنىغا قوزۇق قېقىشتا ئىشلىتىلىدۇ، بۇ ئارقىلىق ئەمگەك ئۇنۇمدارلىقىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

«توپا توسايدىغان تامنى ئۆزئارا لايىھەلەش سىستېمىسى» بۇ، قاتناش سىستېمىسى ئۆز ئالدىغا يارانقان «CAD» لايىھىلەش سىستېمىسى بولۇپ، ئۇنى شىنجاڭ تاشيول تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى ئۇستىگە ئالغان، تېما گۇرۇپپىسى ئەگىرى سىزىقنى بىرلىك قىلغان لايىھىلەش ئۇسۇلىنى ئىجادچانلىق بىلەن ئونتۇرىغا قويۇپ، توپا توسايدىغان تامنىڭ «CAD» لايىھىسىنى خېلى ئوبدان ھەل قىلغان. بۇ نەتىجە مەملىكەتلىك تاشيول ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئىلىم ئالماشتۇرۇش يىغىندا ياخشى باھاغا ئېرىشتى.

«تېمى نېپىز گۈندىنىڭ يېپرىقى ئۇستىدە تەتقىقات» بۇ تېمىنى شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى ئۇستىگە ئالغان. تېما گۇرۇپپىسى كۆپلەپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق شىنجاڭدىكى تاشيول كۆۋرۈكلىرىنىڭ تېمى نېپىز گۈندىسىدىكى يېپرىق مەسلىسى ئۇستىدە خېلى چوڭقۇر تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، بەزى ئىجادىي كۆزقاراشلارنى ئوتتۇرىغا قويغان.

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاپتوموبىل تېخنىكا دەرىجىسىنى باھالاپ بېكىتىش چارىسى» بۇ، قاتناش نازارىتىنىڭ ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۇستىگە ئالغان يۆمۈشاق تېما تەتقىقاتى. ئۇنىڭدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەملىيىتىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان مەشغۇلاتچانلىقى خېلى كۆچلۈك بولغان ئاپتوموبىل تېخنىكا دەرىجىسىنى باھالاپ

بېكىتىش چارىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

«CO_2» تاق يۇزلۈك كەپشەرلەش ھۇنەر - سەنئىتى»

بۇ، شىنجاڭ يولۇچىلار ئايتوموبىلى زاۋۇتى ئۈستىگە ئالغان يېڭى ھۇنەر - سەنئەت كىرگۈزۈش تۈرى، بۇ ئارقىلىق يولۇچىلار ئايتوموبىلى ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدىكى كەپشەرلەش سۈپىتى ئۈستۈرۈلگەن.

«يولۇچىلار ئايتوموبىلىنىڭ ئۈستىنى يېپىشنىكى پەس مەشغۇلات» بۇ، شىنجاڭ يولۇچىلار ئايتوموبىلى زاۋۇتى ئۈستىگە ئالغان يېڭى ھۇنەر - سەنئەت كىرگۈزۈش تۈرى، ئونىڭدا يولۇچىلار ئايتوموبىلىنىڭ ئۈستىنى يېپىش مەشغۇلاتى 3 مېتىر ئېگىزلىكتىكى جايدىن 0.8 مېتىر ئېگىزلىككە چۈشۈرۈلۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە خىزمەت سۈپىتى ئۈستۈرۈلگەن.

«ئىمۇلسىيىلەنگەن سۇيۇق ئاسفالت قەۋىتىنى بېكىتىشنى كېڭەيتىپ قوللىنىش» بۇ، ئىلمىي تاشيول باش ئۈچاستىكىسى ئۈستىگە ئالغان يېڭى تېخنىكىنى كېڭەيتىپ قوللىنىش تۈرى. ئۇنىڭ ئىمۇلسىيىلەنگەن سۇيۇق ئاسفالت قەۋىتىنى بېكىتىش ھۇنەر - سەنئىتى ئاددىي بولۇپ، مۇھىت ئاسراشقا پايدىلىق، ئۇ خېلى چوڭ ئىجتىمائىي ئۈنۈم ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئىگە.

جۇڭگو يۇڭ

قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى، مۇئاۋىن مىنىستىرلىرى شىنجاڭنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈردى

1998 - يىل 6 - ۋە 8 - ئايلاردا قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى خۇڭ جېندۇڭ، مۇئاۋىن مىنىستىرلىرى لىۋ ئې، خۇ شىجيېلەر شىنجاڭغا كېلىپ، تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈردى، ئۇلار شىنجاڭنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئۈمىدىنى ئوتتۇرىغا قويدى، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئۇزاق مەزگىللىك ئومۇمىي پىلاننى يېقىن مەزگىللىك پىلان بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ياساش بىلەن ئاسراشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، تاشيول تورلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۈستۈرۈش لازىملىقىنى كۆرسەتتى.

جاڭ پىڭ

خەلق ئاۋىئاتسىيىسى

ئومۇمىي ئەھۋال

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى تىرانسپورت ۋە مەشىق بويىچە 46 مىڭ 521 سائەت ئۇچتى، 35 مىڭ 982 ئايروپىلان (قېتىم) ئۇچتى ۋە قوندى؛ ئۇچۇش جەھەتتىكى ھادىسە ئالامىتىنىڭ نىسبىتى سائەت بويىچە ھېسابلىغاندا 10 مىڭدە 1.19 بولدى؛ ئايروپىلان رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشى بۆلۈمى TU—154M تىپلىق ئايروپىلان ماتورىنىڭ 53 ئاي، باشقا ھەرخىل تىپتىكى ئايروپىلانلار ماتورىنىڭ 37 ئاي بوشلۇقتا توختاپ قالماسلىقتەك رېكورتنى ئۇدا ساقلاپ كەلدى. تىرانسپورت جەھەتتىكى ئۇچۇش بىخەتەرلىكى ۋە ھاۋا مۇداپىئەسى بىخەتەرلىكىدە 44 يىل مەسىلە كۆرۈلمەسلىكنى، ئۇچۇش بىخەتەرلىكى جەھەتتە 19 يىل مەسىلە كۆرۈلمەسلىكنى ئوڭۇشلۇق ئىشقا ئاشۇردى. ئورۇندالغان تىرانسپورت ئوبوروت مىقدارى 298 مىليون 773 مىڭ 400 تونناغا يېتتى، 1997 - يىلدىكىدىن 2.9%، توشۇلغان يولۇچى 1 مىليون 340 مىڭ 572 ئادەم (قېتىم) گە يېتتى، 1997 - يىلدىكىدىن 4%، توشۇلغان يۈك ۋە پوچتا يوللانمىسى 26 مىڭ 862.4 تونناغا يېتتى، 8.1% ئاشتى؛ بۇنىڭ ئىچىدە خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسىدە توشۇلغان يولۇچى 61 مىڭ 465 ئادەم (قېتىم) گە يېتتى، 11.7% كۆپەيدى. ئاساسىي تىجارەت كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 1 مىليارد 920 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يېتتى، 4.32%، يۈكىرىغا تاپشۇرۇلغان تۈرلۈك باج 64 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە يېتتى، 15.7% ئاشتى. يۈكىرىغا تاپشۇرۇلغان ئاۋىئاتسىيە ئاساسىي قۇرۇلۇشى فوندى 134 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە، يارىتىلغان پايدا 109 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ 125 ئىسمىنا قوشۇپ ئىشلەشنى تەشكىللەپ، 23 مىڭ 870 يولۇچى (قېتىم) نى ئارتۇق توشۇدى؛ ھەج - تاۋاپ قىلىش بويىچە 8 ئايروپىلاننى ھۆددىگە بېرىپ، 2216 ئادەم (قېتىم) نى توشۇپ، 10 مىليون 812 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى؛ ATR—72 تىپلىق ئايروپىلاننى 191 ئىسمىنا ھۆددىگە بېرىش ئىشىنى ئۈيۈشتۇرۇپ، 16 مىليون 182 مىڭ 200 يۈەن كىرىم قىلدى؛ ھەربىيەلەرنى توشۇش بويىچە 58 ئايروپىلان (قېتىم) نى ھۆددىگە بېرىپ، يېڭى - كونا ئەسكەردىن 5500 ئادەم (قېتىم) نى توشۇپ، 5 مىليون يۈەن كىرىم قىلدى، يۈك تىرانسپورتى بويىچە ئايروپىلان ھۆددىگە بېرىش كەسپىدە 683 ئايروپىلان (قېتىم) غا كاپالەتلىك قىلدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 4.27% كۆپ؛ 38 مىليون 460 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 19.86% كۆپ.

B757 تىپلىق ئايروپىلاندىن 2 سى، ATR — 72 تىپلىق كىچىك ئايروپىلاندىن 3 ى كىرگۈزۈلدى؛ يېڭىدىن خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسىدىن بىرى، دۆلەت ئىچىدىكى غول،

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئەسكەر توشۇش بويىچە 58 ئايروپىلان (قېتىم) نى ھوددىگە بېرىپ، يېڭى، كونا ئەسكەردىن 5500 نى توشۇدى.

خېك ياپىك فوتوسى

تارماق لىنىيىدىن 7 سى ئېچىلدى، دۆلەت ئىچىدىكى 2 غول لىنىيە ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. يىل ئاخىرىدا ئاۋىئاتسىيە شىركىتى باشقۇرىدىغان ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسىدە تىرانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئايروپىلان 18 گە يەتتى (ئىجارە ئېلىنغىنى بۇنىڭ سىرتىدا)، بۇنىڭ ئىچىدە Il-86، TU-154M تىپلىق كەڭ گەۋدىلىك يولۇچىلار ئايروپىلانى 3، B757 تىپلىق يولۇچىلار ئايروپىلانى 3، ATR-72 تىپلىق ئايروپىلان 2، B737 تىپلىق ئايروپىلان 5، ئومۇمىي يولۇچى ئورنى 3058؛ تىرانسپورت تىجارىتى لىنىيىسى 59، بۇنىڭ ئىچىدە خەلقئارا لىنىيە 6، دۆلەت ئىچى لىنىيىسى 52، رايون لىنىيىسى بىر، ئومۇمىي تىرانسپورت تىجارىتى مۇساپىسى (يېرىش - كېلىش ئارىلىقى) 150 مىڭ 473 كىلومېتىر.

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە ۋە قازاقىستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۈئىلىسى بالجىنىايىق شىنجاڭغا كەلگەندە ئىشلىتىلگەن ئايروپىلان قاتارلىق 23 مەخسۇس ئايروپىلان (قېتىم) غا كاپالەتلىك قىلىش خىزمىتى تاماملاندى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 431 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن %26 كۆپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 350 مىليون 940 مىڭ يۈەن، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 80 مىليون 430 مىڭ يۈەن. 1 مىليارد 48 مىليون 840 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ئۇرۇمچى ئايرودرومىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدىكى 62 يەككە تۇر پۈتتى ھەمدە دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشتا ئىش باشلاندى، بۇنىڭغا يىل ئاخىرىغىچە 105 مىليون 260 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قەشقەر ئايرودرومىنىڭ ئۆچۈش رايونىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي تۈرى پۈتتى ھەمدە دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، بۇ تۈرگە 188 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا 66 مىليون 190 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 80 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ ئۇرۇمچى ئايرودرومىنىڭ كونا ئايروپىلان كۆتۈش بىناسىنى، غۇلجا، ئاقسۇ ئاۋىئاتسىيە پونكىتلىرىنىڭ مېتېئورولوگىيە مۇئەسسەسلىرىنى ئۆزگەرتىش ۋە ئۇرۇمچى ئايرودرومىنىڭ ئايروپىلانلىنىڭ قونۇشىغا لازىم نۇر ئارقىلىق قوماندانلىق قىلىش سىستېمىسى، ئايروپىلانلىنىڭ ئۇرلىشىنى ئاپتوماتىك مەلۇم قىلىش قۇرۇلۇشى ئاماملاندى.

1998 - يىلى خەلق ئاۋىئاتسىيىسى باش ئىدارىسى ئۇرۇمچى — بېيجىڭ — ئۇرۇمچى 9101/2 نۆۋەتچى ئايروپىلانغا بەرگەن «مەدەنىي نۆۋەتچى ئايروپىلان» دېگەن شەرەپلىك نام ۋە ئۇرۇمچى بېلەت سېتىش ئورنىغا بەرگەن «مەدەنىي بېلەت سېتىش ئورنى» دېگەن شەرەپلىك نام داۋاملىق ساقلاپ قېلىندى. ئۇرۇمچى — شاڭخەي — ئۇرۇمچى 9501/2 «مەدەنىي نۆۋەتچى ئايروپىلان» خەلق ئاۋىئاتسىيىسى باش ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۇلچىمىگە يەتتى؛ ئۇرۇمچى — قەشقەر — ئۇرۇمچى 9901/2 ۋە ئۇرۇمچى — غۇلجا — ئۇرۇمچى 9921/2 «مەدەنىي نۆۋەتچى ئايروپىلان» لار خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ئۇرۇمچى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۇلچىمىگە يەتتى.

جۇ جىنتىيەن

تىجارەت خاراكتېرلىك ئاۋىئاتسىيە لىنىيىلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ تىجارەت خاراكتېرلىك ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى 59 غا يەتتى، بۇنىڭ

ئىچىدە ئىچكىرىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەرگە باردىغان لىنىيە مۇنۇلار: ئۈرۈمچى — بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ، چېڭدۇ، خاربىن، خاڭجۇ، شىئەن، دالىيەن، جېڭجۇ، فۇجۇ، شيامېن، دۇنخۇاڭ، لەنجۇ، ژېنجۇ، چاڭشا، شېنجېن، شېنيالڭ، گۇيلىن، جىنەن، تيەنجىن، چىڭداۋ، كۇنمىڭ، چاڭجۇ، يەنتەي، چوڭچىڭ، نىڭبو.

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ چاڭجۇدىكى بازىدىن ئۇچىدىغان ئاۋىئاتسىيە لىنىيىلىرى: چاڭجۇ — بېيجىڭ، گۇاڭجۇ، ژۇخەن، كۇنمىڭ، شېنجېن، خەيكۇ، شيامېن، نىڭبو، چوڭچىڭ، فۇجۇ، جاڭجياجيې، چاڭشا، گۇيلىن، شىئەن.

ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى لىنىيىلەر مۇنۇلار: ئۈرۈمچى — ئالتاي، غۇلجا، قاراماي، كۆكتوقاي، خوتەن، ئاقسۇ، قەشقەر، كورلا، كۇچا، چۆچەك، چەرچەن.

خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى مۇنۇلار: ئۈرۈمچى — ئالمۇتا؛ ئۈرۈمچى — تاشكەن؛ ئۈرۈمچى — بىشكەك؛ ئۈرۈمچى — ئىسلامئاباد؛ ئۈرۈمچى — يېڭى سىبىرىيە — موسكۋا. رايون لىنىيىسى بىر، بۇ ئۈرۈمچى — چوڭچىڭ — شياڭگاڭ لىنىيىسىدىن ئىبارەت.

لو گۈيجيۇ

يېڭىدىن ئېچىلغان ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن ئاۋىئاتسىيە لىنىيىلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 8 لىنىيىنى يېڭىدىن ئاچتى، 2 لىنىيىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. بۇلار تۆۋەندىكىچە:

3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچى — بېيجىڭ — شېنيالڭ لىنىيىسىنى ئاچتى.

3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئۈرۈمچى — چوڭچىڭ — نىڭبو لىنىيىسىنى ئاچتى.

4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۈرۈمچى — دۇنخۇاڭ — شىئەن لىنىيىسىنى ئاچتى.

5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچى — دۇنخۇاڭ — لەنجۇ لىنىيىسىنى ئاچتى.

9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى چاڭجۇ — ژۇخەن — جاڭجياجيې لىنىيىسىنى ئاچتى.

9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى چاڭجۇ — چاڭشا — گۇيلىن لىنىيىسىنى ئاچتى.

9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چاڭجۇ — ژۇخەن — شىئەن لىنىيىسىنى ئاچتى.

11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۈرۈمچى — بىشكەك خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسىنى ئاچتى.

4 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئۈرۈمچى — جېڭجۇ — فۇجۇ لىنىيىسىنى ئەسلىگە كەلتۈردى.

4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچى — لەنجۇ — ژېنجۇ لىنىيىسىنى ئەسلىگە كەلتۈردى.

ساۋ ژېنچىڭ

ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 24 ئايروپىلان چىقىرىپ 17 گۇرۇپپا تەشكىللەپ، 6006 سائەت ئۇچتى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 2.2% كۆپ؛ ئايروپىلانلار 21 مىڭ 960 قېتىم ئۇچتى ۋە قوندى، مەشغۇلات دائىرسى 343 مىڭ گېكتارغا يەتتى، 16 مىليون يۈەنلىك ئىجتىمائىي ماكرو ئىگىلىك ئۈنۈمى يارىتتى.

1998 - يىلى شىنجاڭ ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى «بىخەتەرلىكنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش، ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، يىللىق ئاۋىئاتسىيە مەشغۇلاتىنىڭ بىخەتەر ۋە نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا، بىخەتەر ئۇچۇش جەھەتتە ئېغىر ھادىسە سادىر قىلماسلىققا كاپالەتلىك قىلدى.

10 - ئايدا شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە چەكلىك شىركىتى قۇرۇلدى. بۇ شىركەت «س» تۈردىكى ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە كارخانىسى بولۇپ، شىنجاڭ تەۋەسىدە يېزا ئىگىلىكىدە ئورۇق سېلىش، ئوغۇت چېچىش، ئوت ئوتاش، ھاشارات يوقىتىش ۋە ئورمانلىقتا مەشغۇلات قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندايدۇ.

لى داگۈەن

مۇلازىمەت كاپالىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئۇچۇشقا كاپالەتلىك قىلىش تارماقلىرى 62 مىڭ 628 ئايروپىلان (قېتىم) ھەرخىل ئۇچۇشقا كاپالەتلىك قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نۆۋەتچى ئايروپىلان 15 مىڭ 223 ئايروپىلان (قېتىم)، ئىسمېنا قوشۇپ ئۇچقىنى 864 ئايروپىلان (قېتىم)، ھۆددە بەرگىنى 93 ئايروپىلان (قېتىم)، مەخسۇس ئايروپىلان 23 ئايروپىلان (قېتىم)، خەلقئاراغا ئۇچقىنى 9862 ئايروپىلان (قېتىم)، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى مال توشۇش ئۇچۇن ھۆددە ئالغىنى 1236 ئايروپىلان (قېتىم)، ھەربىي ئايروپىلان 263 ئايروپىلان (قېتىم)، مەشىق ئۇچۇن ئۇچقىنى 8794 ئايروپىلان (قېتىم)، ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە بويىچە ئۇچقىنى 20 مىڭ 892 ئايروپىلان (قېتىم)، باشقىلار 1114 ئايروپىلان (قېتىم)؛ چەت ئەلگە ئۇچقىنى 488 ئايروپىلان (قېتىم)؛ ئارمىيە - خەلق ئېھتىياجى ئۇچۇن ئۇچقىنى 3776 ئايروپىلان (قېتىم). دۆلەت ئىچىدىكى

نۆۋەتچى ئايروپىلانلارنىڭ نورمال ئۇچۇش نىسبىتى 90.3% كە، خەلقئارا نۆۋەتچى ئايروپىلانلارنىڭ نورمال ئۇچۇش نىسبىتى 86.1% كە يەتتى.

ئاۋىئاتسىيە باشقۇرۇش، مېتېئورولوگىيە، ئاخبارات تۈپەيلىدىن ئۇچۇش ھادىسىسى ۋە ئېغىر خاتالىق يۈز بەرمىدى. مۇھىم ھاۋارايىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىشنىڭ توغرىلىق نىسبىتى 83.6% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.9 پىرسەنت يۇقىرى تۆۋەنلەپ كەتتى، كۆزىتىش بويىچە خاتا ئاخبارات يوللىنىش نىسبىتى 10 مىڭدىن 0.01 بولدى؛ ئۇچۇش ئاخباراتىغا دائىر تۈزىتىش ماتېرىيالىدىن 178 مىڭ 882 نۇسخا تاپشۇرۇۋېلىندى ۋە تارقىتىلدى.

ئايروپىلان رېمونت قىلىش قۇرۇلۇش بۆلۈمى 37 مىڭ 222 سائەت ئۇچۇشقا كاپالەتلىك قىلىپ، يىللىق پىلاننىڭ 97% نى ئورۇندىدى، ھەرخىل ئايروپىلانلارنى 183 ئايروپىلان (قېتىم) قەرەللىك تەكشۈردى؛ ئايروپىلانغا ئورنىتىلغان ئۇسكۇنىدىن 859 نى رېمونت قىلدى ۋە تەكشۈردى، بۆلۈمىدىن 300 نەچچە مىڭ يۆنگە، سەپلىمىلەرنى رېمونت قىلىش ۋە يەر يۈزى ئۇسكۇنىلىرىنى ياساش بويىچە مەھسۇلات قىممىتى 620 نەچچە مىڭ يۆنگە يەتتى.

خەۋەرلىشىش - يول ياشلاش ئۇچۇر باشقارمىسى 4 مىليون 137 مىڭ 699 پارچە تېلېگراممىنى بىر تەرەپ قىلدى، خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنىڭ نورمال يۈرۈشۈش نىسبىتى 99.99% كە، يول ياشلاشنىڭ نورمال يۈرۈشۈش نىسبىتى 99.99% كە، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ساق بولۇش نىسبىتى 99.96% كە يەتتى، تېلېگراممىنىڭ خاتالىق نىسبىتى نۆل بولدى.

ئايرودروم كاپالەت بۆلۈمى ئۇچۇش - قونۇش يولى، ئۇچۇشقا ياردەم بېرىش چىرىغى، توك بىلەن تەمىنلەش قاتارلىق جەھەتلەردە سۈنئىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن نۆۋەتچى ئايروپىلانلارنىڭ نورمال ئۇچۇشىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئەھۋاللارنى سادىر قىلمىدى. ئايرودروم ئاسراش ماشىنىلىرىنىڭ ساق بولۇش نىسبىتى 96% تىن يۇقىرى بولدى. ئۇچۇشقا ياردەم بېرىدىغان چىراغ - ئۇسكۇنىلەرنىڭ ساق بولۇش نىسبىتى ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسى بېكىتكەن كەسىپ ئۆلچىمىگە يەتتى. ئۇچۇشقا ياردەم بېرىش چىرىغى 884 قېتىم يورۇتۇلۇپ، 2941 سائەت چىراغ يورۇتۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى.

بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش ئورنى بىخەتەرلىك تەكشۈرۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش نىسبىتىنى، يولۇچىلارنىڭ جىسمانىي بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈشنىڭ ئىشەنچلىك بولۇش نىسبىتىنى، يۈك - تاق، ماللارنىڭ بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈش نىسبىتىنى ۋە ئورالمىلارنى ئېچىپ بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش نىسبىتىنى 100% كە يەتكۈزدى. 8424 ئايروپىلان (قېتىم) نى نازارەت قىلدى، ئايروپورتتىن چىقىدىغان جۈملىگولۇق ۋە چەت ئەللىك يولۇچىدىن 608 مىڭ 276 ئادەم (قېتىم) نى، مۇھىم يولۇچىلار مۇلازىمىتى بويىچە 3850 ئادەم (قېتىم) نى، يۈك - تاق ۋە نەرسە - كېرەكتىن 1 مىليون 722 مىڭ 476 نى، يۈك، پوچتا يوللانمىسىدىن 465 مىڭ 696 نى تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە ئاسان ئوت ئالىدىغان ۋە پارتلايدىغان بۇيۇمدىن 534 نى، مىلتىقتىن 13 نى، ئوقتىن 606 نى، باشقۇرۇشقا تېگىشلىك پىچاقتىن 2148 نى، باشقا خەتەرلىك بۇيۇمدىن 1076 نى، كىملىكى بىلەتكە ماس كەلمەيدىغان يولۇچىدىن 157 ئادەم (قېتىم) نى، ئۆزىنى باشقا بىرسى قىلىپ كۆرسەتكەن يولۇچىدىن 95 ئادەم (قېتىم) نى تاپتى، روھىي كېسەللەردىن ۋە ئايرىۋېتىش رايونىدا ئايروپىلانغا يېقىنلاشقان مۇناسىۋەتسىز خادىمدىن 5 قېتىمدا 6 نى توسۇپ قالدى.

جۇڭگو ئاۋىئاتسىيە مايى ماتېرىيال باش شىركىتىنىڭ شىنجاڭ شۆبە شىركىتى 91 مىڭ 630 تونىنا يېقىلغۇ ماتېرىيال سېتىپ، 9000 ئايروپىلان (قېتىم) نىڭ ئۇچۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى، 10 مىڭ ئايروپىلان (قېتىم) بويىچە كېچىكىش نىسبىتى 10 مىڭ تونىنا ماي جەھەتتىكى مەسئۇلىيەت خاتالىقى نۆل بولدى، خېرىدارلارنىڭ رازى بولۇش نىسبىتى 100% كە، ماي سۈپىتىنىڭ لايىقەتلىك نىسبىتى 100% كە، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ساق بولۇش نىسبىتى 95% تىن كۆپرەككە يەتتى. تاۋار سېتىشتىن قىلىنغان كىرىم 219 مىليون يۆنگە، باشقا كەسىپلەردىن قىلىنغان كىرىم 600 مىڭ يۆنگە يەتتى.

ساۋ ژېنچياڭ

يېڭى تىپتىكى ئايروپىلانلار كىرگۈزۈلدى

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 1998 - يىلى ئامېرىكىنىڭ بوئىڭ شىركىتى ئىشلەپچىقارغان B-757 تىپلىق ئايروپىلاندىن 2 نى كىرگۈزدى ھەمدە ئاۋىئاتسىيە لىنىيىلىرى بويىچە تىجارەتكە كىرىشتۈردى.

فرانسىيىنىڭ ATR شىركىتىدىن ATR-72 تىپلىق ئايروپىلاندىن 3 نى سېتىۋېلىپ، ئاۋىئاتسىيە لىنىيىلىرىدە ئارقا - ئارقىدىن تىجارەتكە كىرىشتۈردى.

لو گۈيجيۇ

ئۇرۇمچى خەلقئارا ئايرودرومىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى

ئۇرۇمچى دۆۋېۋ خەلقئارا ئايرودرومىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى پۈتۈپ 1998 - يىل

8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، 2 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىي باشلاندى، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، دۆلەت ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى باۋ پېيدېلار ئۆل سېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

1 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى 1994 - يىلى باشلانغانىدى، 62 يەككە تۇر بويىچە ئېلىپ بېرىلىدىغان قۇرۇلۇشقا 1 مىليارد 48 مىليون 840 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. ئۇچۇش رايونى 4E دەرىجىلىك لايىھەلەش ئۆلچىمى بويىچە لايىھەلەندى، ئاساسلىق ئۇچۇش - قونۇش يولىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 3600 مېتىر بولۇپ، 400 — B747 تىپلىق ۋە MD—11 تىپلىق كەڭ گەۋدىلىك چوڭ ئايروپىلانلار ئۇچالايدۇ ۋە قونالايدۇ؛ ئۇچۇشنى باشقۇرۇش بىناسىنىڭ ئۈسكۈنىلىرى ئىلغار، ئىقتىدارى مۇكەممەل؛ يېڭىدىن سېلىنغان ئايروپىلان ئامبىرىنىڭ ئۈستى ئەگمە لىممىنىڭ چات ئارىلىقى 115 مېتىر، ئېگىزلىكى 92 مېتىر، چوڭ ئايروپىلاندىن 2 نى، ئوتتۇرا، كىچىك ئايروپىلاندىن بىرنى بىرلا ۋاقىتتا قويغىلى بولىدۇ.

يېڭىدىن ئىش باشلانغان 2 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ئاۋىئاتسىيە پونكتى بىناسى، ماي بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى ئاساس قىلىنغان يۇرۇشلەشكەن ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىدىن ئىبارەت. يېڭىدىن سېلىنىدىغان ئاۋىئاتسىيە بىناسى 47 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 644 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلاندى؛ ماي بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىدا يېڭىدىن 5000 كۇب مېتىرلىق ماي ساقلاش باكىدىن 2 سى ياسىلىدۇ، بۇنىڭغا 60 مىليون 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلاندى، بۇ قۇرۇلۇشلار 2000 - يىل 10 - ئايدا پۈتكۈزۈلىدۇ.

لو گۈيجيۇ

پەن - تېخنىكا، مائارىپ ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 9 پەن - تېخنىكا تۈرىنى ئورۇندىدى، بۇنىڭ ئىچىدە «ئېلېكترو قۇرۇلمىنى ھەمماياب تەكشۈرۈش سىستېمىسى» مەملىكەتلىك ئاۋىئاتسىيە پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «ئايروپىلاننىڭ يەرگە قونۇشىغا يول باشلاشقا لازىم نۇر ئارقىلىق ياردەم بېرىش سىستېمىسى» نى مەملىكەت بويىچە ئاۋىئاتسىيە تەشكىلاتلىرى كېڭەيتتى ۋە يولغا قويدى. پەن - تېخنىكا، مائارىپ تارماقلىرى «ئايروپىلان چاقىنى كۆتۈرىدىغان دامكرات»، «ئالاھىدە يولۇچىلار ترانسپورتى مۇلازىمەت سۇپىتى ئۆلچىمى»، «ئاۋىئاتسىيە بىخەتەرلىكىدىكى ئېغىر خاتالىق»، «ئالىي دەرىجىلىك پىكاپنى 2 - دەرىجىلىك ئاسراش مەشغۇلاتى تۈرىنى بەلگىلەش» تىن ئىبارەت 4 تۈرلۈك كارخانا ئۆلچىمىنى تەھرىرلەپ بېكىتتى ۋە تارقاتتى. ئاۋىئاتسىيە باش شىركىتى تەستىقلىغان، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ئۈستىگە ئالغان «ماتورنىڭ تەۋرىنىشىنى تەكشۈرگۈچ»، «سىزىقلىق تېزلىتىش دانچىكىسى»، «ئايروپىلانغا ئورنىتىلغان ئارىلىق ئۆلچىگۈچنىڭ ئۆلچەش - سىناش ئەسۋابى» دىن ئىبارەت 3 تۈرنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش قائىدىسىنى تەكشۈرۈپ بېكىتتى ۋە ئېلان قىلدى.

46 قارار كەسپىي كۆرس ئېچىلىپ، 1380 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ كومپيۇتېر بويىچە 10 قارار باشلانغۇچ كۆرس ئېچىلىپ، 309 ئادەم تەربىيىلەندى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %95 بولدى. 438 ئادەم ئىچكىرىگە، 130 ئادەم چەت ئەلگە ئەۋەتىپ تەربىيىلەندى. 160 ئادەم ھەرقايسى چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىندى، 9 ئادەم ئەنجىلىك ئاۋىئاتسىيە - ئالىم قانتىشى ئۇنىۋېرسىتېتىدا ۋە بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئاسپىرانتلىققا ئوقۇدى.

جاڭ چاۋ

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە جەمئىيىتىگە قاتناشتى

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە شىركىتى IATA ھەيئەت رىياسىتىنىڭ تەستىقى بىلەن، شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە جەمئىيىتى IATA نىڭ رەسمىي ئەزالىققا قوبۇل قىلىندى. بۇ شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ IATA نىڭ مۇناسىۋەتلىك پائالىيەتلىرىگە رەسمىي ئەزا سالاھىيىتى بىلەن قاتنىشىدىغانلىقى ھەمدە ئاۋاز بېرىش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

لو گۈيجيۇ

ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر

1998 - يىلى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە سىستېمىسىدىن مەملىكەت بويىچە ئۆلكە - مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالانغانلار: مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ترانسپورت بۆلۈمى يۈك توشۇش ئىشخانىسى يۈك - تاق ئايرىش گۇرۇپپىسىغا «مەملىكەتلىك 1 - ماي ئەمگەك تەقدىرنامىسى» بەردى؛ غۇلجا ئاۋىئاتسىيە پونكتى «مەملىكەتلىك ئاۋىئاتسىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ مېتېئورولوگىيە باشقارمىسى ئاپتونوم رايونلۇق «ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئەخلاق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ئاپتوموبىل باشقۇرۇش ئورنىدىن شيۇلۇك دېڭشۇن، ترانسپورت بۆلۈمىدىن ما يۈفالۇ ئاپتونوم رايونلۇق «شىنجاڭنى تەرەققىي قىلدۇرۇش - گۈللەندۈرۈش مېدالى» غا ئېرىشتى؛ ئايروپىلان رېمونت قىلىش قۇرۇلۇش بۆلۈمىنىڭ

باش سۆپەت تەكشۈرگۈچىسى جالاڭ لىيۇلاڭ «مەملىكەتلىك ئاۋىئاتسىيە ئىمگەك نەمۇنىچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتكومىنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ئىدارە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى تېمەن چاڭفا مەملىكەت بويىچە ئاۋىئاتسىيە سىستېمىسىدىكى «مۇنەۋۋەر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كادىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

جالاڭ چاۋ

ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسى 7 ئۆچقۇچىنى تەقدىرلىدى

1998 - يىلى دۆلەت ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسى شىنجالاڭ ئاۋىئاتسىيە باش شىركىتىدىن يۈ رېنفاڭغا «تۆھپىكار ئۆچقۇچى» دەپ نام بەردى.

سۈن دېڭكې، جالاڭ جيې، لى چۈنۋالاڭ، زۇ خۇەنمىن، ساۋ ۋېندې، ساۋ شۈتيەنلەرگە «ئۆچۈش بىخەتەرلىكى ئالتۈن مېدالى» بەردى.

جۇ جىنتيەن

پوچتا - تېلېگراف

پوچتا - تېلېگراف خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليارد 506 مىليون 330 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باها) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %45.5 ئاشتى؛ پوچتا - تېلېگراف كەسىپىدىن قىلىنغان كىرىم 2 مىليارد 637 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %21.1 ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تەننەرخى 2 مىليارد 917 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %8.8 ئاشتى. ئاپتونوم رايوندىكى پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرىنىڭ كىرىم - چىقىم پەرق نىسبىتىدە چىقىم پەرقى 1 مىليارد 240 مىليون يۈەن بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا - تېلېگراف ساھەسىدە تۇراقلىق مۇلۇككە 2 مىليارد 780 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ ئەسلى قىممىتى 12 مىليارد 890 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئىمگەك ئۈنۈمدارلىقى، كەسىپىي كىرىم بويىچە 132 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %51.6 ئاشتى.

ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون ئاپتوماتىك كوممۇتاتورى 130 مىڭ 500 ئۇچ كۆپەيدى، سىغىمچانلىقى 228 مىڭ 500 ئۆچقا يەتتى؛ ئۆزۈن يوللۇق كەسىپىي تېلېفون يولى 8000 دىن كۆپرەك ئېشىپ، ئومۇمىي تېلېفون يولى 33 مىڭ 600 گە يەتتى. ئاممىۋى توردىكى تېلېفون كوممۇتاتور سىغىمچانلىقى 426 مىڭ 700 توچكا كۆپەيىپ، سىغىمچانلىقى 2 مىليون 76 مىڭ 700 توچكىغا يەتتى؛ يەرلىك توردىكى تېلېفون ئابونېنتىدىن 247 مىڭى كۆپەيىپ، تېلېفون ئابونېنتى 1 مىليون 194 مىڭغا يەتتى؛ ئاممىۋى تېلېفوندىن 14 مىڭ 400 ى كۆپەيىپ، 37 مىڭ 300 گە يەتتى. يان تېلېفون كوممۇتاتور سىغىمچانلىقى 95 مىڭ توچكا كۆپەيىپ، سىغىمچانلىقى 270 مىڭ توچكىغا، ئابونېنتى 157 مىڭغا يەتتى؛ ئاممىۋى توردىكى سىمسىز چاقىرغۇ سىستېمىسىنىڭ سىغىمچانلىقى 1 مىليون 710 مىڭغا، ئابونېنتى 459 مىڭغا يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 9.57 دىن توغرا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەرلەردە ھەر 100 ئادەمگە 22.13 تىن، يېزىلاردا ھەر 100 ئادەمگە 3.1 دىن توغرا كەلدى، يان تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 0.9 دىن توغرا كەلدى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 26.63 تىن توغرا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر رايونىدا ھەر 100 ئادەمگە 32.99 دىن توغرا كەلدى، يان تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 6.09 دىن توغرا كەلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا - تېلېگراف ئىدارە - پونكىتى 2203 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە جايلار ئۆزى قۇرغان ئىدارە - پونكىت 1564، ۋاكالىتەن ئىش بېجىرىدىغان ئىدارە - پونكىت 639.

مى جيەنفېي

پوچتا ئالاقىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 257 مىليون 412 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %17.3 ئېشىپ، پوچتا - تېلېگراف كەسىپىي تىجارەت سوممىسىنىڭ %10.3 نى ئىگىلىدى. مەملىكەت ئىچىدە يەتكۈزۈلگەن خەت - چەك 65 مىليون 821 مىڭ بولۇپ، %5.4 ئازايدى؛ يەتكۈزۈلگەن مەخپىي ھۆججەت 287 مىڭغا يېتىپ، %0.7 ئاشتى؛ مەملىكەت ئىچىدە يەتكۈزۈلگەن پوسۇلكا 1 مىليون 489 مىڭ بولۇپ، %1.7 ئازايدى؛ يەتكۈزۈلگەن ئالاھىدە تېز پوچتا يوللانمىسى 956 مىڭغا يېتىپ، %0.3 ئاشتى؛ يەتكۈزۈلگەن پېرېۋوت چېكى 6 مىليون 948 مىڭغا يېتىپ، %0.6 ئاشتى؛ پوچتا پۇل ئامانەت قالدۇقى 5 مىليارد 339 مىليون 262 مىڭ يۈەنگە يەتتى. خەلقئارالىغا ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېنغا ئەۋەتىلگەن خەت - چەك 226 مىڭ بولۇپ، %8.9 ئازايدى؛ خەلقئارالىغا ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېنغا ئەۋەتىلگەن پوسۇلكا 1935 بولۇپ،

17.1% ئازايدى؛ خەلقئارا ۋە شيائگائ، ئاۋمېنغا ئەۋەتىلگەن ئالاھىدە تېز يوللانما 8327 گە يېتىپ، 34.2% ئاشتى.

پوچتا كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 423 مىليون 460 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.7% ئازايدى. مەخسۇس پوچتا كەسپىنىڭ تەننەرخى 644 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 20.3% ئاشتى.

پوچتا ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىلىدىغان ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 160 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆپەيتىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 482 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى؛ پوچتا ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىلىدىغان ئاپتوموبىلدىن 149 ى يېڭىلاندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئومۇمىي ئاپتوموبىل 834 كە يەتتى؛ ئاۋئاتسىيە پوچتا يولىدىن 4 ى كۆپەيتىپ، جەمئىي 34 كە يەتتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا يولىنىڭ ئۆزۈنلۇقى 133 مىڭ كىلومېتىرغا يەتتى. قۇمۇل 2 - دەرىجىلىك مەركىزىي پوچتا ئىدارىسى ۋە قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پوچتا ئىشلەپچىقىرىش بىناسى سېلىنىشقا باشلىدى؛ شىنجاڭ پوچتا تىرانسپورت مەركىزى، كورلا پوچتا يوللانمىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش مەركىزى، خوتەن پوچتا تۈگۈنلۈك قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلدى. پوچتا ئالاقە تورلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەركىبى ئۆزلۇكسىز ئۆستى، كۆيتۇڭ، كورلىدىكى «پوچتا يېشىل كارتوچكىسى» راسچوت مەركىزى قۇرۇلۇشقا باشلىدى، ئاپتونوم رايون بويىچە «پوچتا يېشىل كارتوچكىسى» تور - نۇقتىسى 67 گە يەتتى ھەمدە مەملىكىتىمىزدىكى ئاساسلىق شەھەرلەر بىلەن بىر تۇتاش ئامانەت قويۇش، بىر تۇتاش ئەقلەشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى؛ ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك 10 پوچتا ئىدارىسىدا تېلېۋىزىيە ئارقىلىق نازارەت قىلىش - تىزگىنلەش سىستېمىسى ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى؛ ئېلېكترونلاشقان تارماق پوچتا ئىدارىسى 513 كە يەتتى، بۇلارنىڭ كۆپ قىسمىدا پوچتا تىجارىتىنى ئۇنۇمۇبرسال بىرتەرەپ قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى؛ پوچتا ھەققى تالونلىرى، گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش، تېز ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش، كومپيۇتېر ئارقىلىق پۇل ئامانەت قويۇش قاتارلىق كومپيۇتېر كەسپى بويىچە بىرتەرەپ قىلىش سىستېمىسى بەرپا قىلىندى؛ شىمالىي شىنجاڭ پوچتا تىرانسپورتىغا مۇنتىي ھەمراھ ئالاقىسى ئارقىلىق قوماندانلىق قىلىش دىسپېتچېر سىستېمىسى ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا ساھەسىدىكى 17 ئورۇن يەرلىك ھۆكۈمەت تەرىپىدىن ئىستېل تۈزىتىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا مۇلازىمەت سۇبىتىدىن ئۇنۇمۇبرسال قاناەتلىنىش نىسبىتى 81.2 نومۇرغا يەتتى.

سى جيەنجيې

تېلېگراف ئالاقىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليارد 248 مىليون 918 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 50.9% ئېشىپ، پوچتا - تېلېگراف كەسپىي تىجارەت سوممىسىنىڭ 89.7% نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون كەسپىنىڭ 853 مىليون 379 مىڭ يۈەن، يەرلىك تېلېفون كەسپىنىڭ 737 مىليون 359 مىڭ يۈەن، يان تېلېفون كەسپىنىڭ 546 مىليون 869 مىڭ يۈەن، سىمسىز چاقىرغۇ كەسپىنىڭ 110 مىليون 934 مىڭ يۈەن، يېزا تېلېفون كەسپىنىڭ 377 مىڭ يۈەن. مەملىكەت ئىچىدە بېجىرىلگەن ئاممىۋى تېلېگرامما 4 مىليون 357 مىڭ نۇسخا بولۇپ، 0.9% ئازايدى؛ مەملىكەت ئىچىدە بېجىرىلگەن ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون 298 مىليون 578 مىڭ قېتىمغا يېتىپ، 24%؛ مەملىكەت ئىچىدە بېجىرىلگەن فوتو تېلېگراف 230 مىڭ نۇسخىغا يېتىپ، 29.9%؛ يان تېلېفونىنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارى 395 مىليون 447 مىڭ مىنۇتقا يېتىپ، 56.9% ئاشتى؛ مەملىكەت ئىچىدە گۇرۇپپىلارغا ئايرىپ يەتكۈزۈلگەن سانلىق مەلۇمات ئالاقىسى 19 مىليون 761 مىڭ خەت - بۆلەككە، «169» ئاممىۋى كۆپ ۋاستىلىك تورى ئۈچۈر ئىستېمال تۇرىدىكى ئابونېنتلارنىڭ پايدىلىنىش ۋاقتى 30 مىليون 103 مىڭ مىنۇتقا، «160» تېلېفونى ئۈچۈر مۇلازىمەت مىقدارى 2 مىليون 162 مىڭ مىنۇتقا، «168» تېلېفونى ئاۋازلىق خەۋەر مۇلازىمەت مىقدارى 18 مىليون 309 مىڭ مىنۇتقا يەتتى. بېجىرىلگەن خەلقئارا ئاممىۋى تېلېگرامما 372 نۇسخا بولۇپ، 35.3% ئازايدى؛ بېجىرىلگەن خەلقئارا تېلېفون 750 مىڭ قېتىم بولۇپ، 6.8% ئازايدى؛ شيائگائ، ئاۋمېنلارغا بېرىلگەن تېلېفون 665 مىڭ قېتىمغا يېتىپ، 219.7% ئاشتى.

تېلېگراف كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 2 مىليارد 214 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 44% ئېشىپ، پوچتا - تېلېگراف كەسپىدىن قىلىنغان كىرىمنىڭ 83.9% نى ئىگىلىدى. تېلېگراف كەسپىنىڭ تەننەرخى 2 مىليارد 269 مىليون 630 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 11.4% ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭ ئايلانما يول ئوپتىك كابېلى، شىنجاڭ تەۋەسىدىن ھالقىغان 2 - ئوپتىك كابېل ۋە يېزا تېلېفونىغا ئىشلىتىلىدىغان كۆپلىگەن ئوپتىك كابېل لىنىيىلىرى تارتىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئوپتىك كابېلىنىڭ ئۆزۈنلۇقى

20 مىڭ كىلومېتىردىن ئاشتى، سۈنئىي ھەمراھ ئالاقە سىستېمىسىدىكى 3 - 4 - قارارلىق سغىمچانلىقنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى رەقەملىك مىكرو دولقۇنلۇق ئالاقە غول لىنىيىسىنى «SDH» (رەقەملىك ماس قەدەملىك سىستېما) بويىچە ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى؛ «GSM» رەقەملىك يان تېلېفوننىڭ 2 - قارارلىق سغىمچانلىقنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى، يېڭىدىن 100 مىڭ توچكىلىق يان تېلېفون كومۇتاتۇرى ئورنىتىلدى، 125 ئاساسىي پونكىت قۇرۇلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە سانلىق مەلۇمات ئالاقە توربىدا سانلىق مەلۇمات تورى ۋە ئاممۇي كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە تورىنىڭ سغىمچانلىقنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، ئاپتونوم رايون بويىچە سانلىق مەلۇمات ئالاقىسىنىڭ سغىمچانلىقى 11 مىڭ ئۆچقا يەتتى؛ تېلېگراف تورىنى باشقۇرۇش قۇرۇلۇشىدا 3 - قارارلىق قۇرۇلۇش ۋە يەرلىك تورنى نازارەت قىلىش - تىزگىنلەش سىستېمىسى تاماملاندى، ئاپتونوم رايون بويىچە يان تېلېفون سىستېمىسىدا مەركەزلەشتۈرۈپ ھەق ھېسابلاش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. تېلېگراف تورىنىڭ ئابلىنىش كۆرسەتكۈچى يەنمۇ ئۆستى، ئاپتونوم رايون بويىچە كەلگەن تېلېفوننىڭ ئۇلىنىش نىسبىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 49.68% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.22 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى، ئۇلۇكە مەركىزىدىكى ئىدارىدە 55.09% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.42 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى؛ ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى ئۈزۈن يوللۇق تېلېفوننىڭ ئۇلىنىش نىسبىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 40.42% كە يېتىپ، 3.22 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى. ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېگراف مۇلازىمەت سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز ئۆستى، تېلېفون ئورنىتىش، تېلېفون يۆتكەش ئىلتىماسىغا ۋاقتىدا جاۋاب بېرىش نىسبىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 98.29% كە؛ تېلېفوننىڭ ۋاقتىدا ئورنىتىلىش نىسبىتى 98.74% كە يەتتى، تېلېفون ئورنىتىشنىڭ پۈتۈن جەريانىغا كىرىشىدىغان ۋاقىت ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 12 كۈنگە قىسقاردى، تېلېفوننىڭ ۋاقتىدا يۆتكەپ بېرىلىش نىسبىتى 97.55% كە يەتتى. جۇڭگو تېلېگراف باش ئىدارىسى ئېلان قىلغان 1998 - يىلدا ئابونېنتلارنى قانائەتلەندۈرۈش نىسبىتى شىنجاڭ رايونىدا 87.91% كە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن يۇقىرى بولدى، 1997 - يىلدىكىدىن 3.36 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسۈپ، مەملىكەت بويىچە 17 - ئورۇنغا چىقتى.

سى جيەنفېي

يېزا تېلېفونى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا تېلېفونىغا 450 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يېڭىدىن 6800 كىلومېتىر ئۈزۈنلۈقتا تېلېفون ئوپتىك كابېلى يانقۇزۇلدى، ئوپتىك كابېلىنىڭ ئۈزۈنلۈقى 16 مىڭ 100 كىلومېتىرغا يەتتى، ئوپتىك كابېلىنىڭ كەنتلەرگە ئۇلىنىش نىسبىتى 30% كە يېقىنلاشتى؛ كومۇتاتورلارنىڭ سغىمچانلىقى 181 مىڭ توچكا ئاشتى، يېزا تېلېفونى كومۇتاتورلىرىنىڭ سغىمچانلىقى 642 مىڭ توچكىغا، كومۇتاتور ئۇقتىسى 818 گە يەتتى؛ يېزا تېلېفون ئابونېنتىدىن 91 مىڭى كۆپەيدى، بۇنىڭ بىلەن ئومۇمىي ئابونېنت 324 مىڭغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئائىلە تېلېفونىنىڭ نىسبىتى 85.8% بولدى، يېزىلاردا تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 3.1% بولدى؛ يېزا - بازارلارنىڭ 97.8% گە، بېكەتئەن تۈەن - مەيدانلىرىنىڭ 96.05% گە، مەمۇرىي كەنتلەرنىڭ 51.3% گە تېلېفون ئورنىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 99.8% ئابونېنت ئاپتوماتىك تېلېفون ئورناتتى. تېلېفون ئورنىتىلغان يېزا - بازار، تۈەن - مەيدانىدىن 33 ى، كەنت، لىيەندۇيدىن 626 سى بارلىققا كەلدى. سانلىق مەلۇماتلىق ئالاقە، كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە، يان تېلېفون، تېلېۋىزورلۇق تېلېفون قانارلىق يېڭى كەسىپلەر بىر قىسىم تەرەققىي تاپقان يېزا - بازارلاردا يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

سى جيەنفېي

يېزا تېلېفونى مەركەزنىك دۆلەت ئىلكىدە بىر تۇتاش باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى مەبلەغ سېلىش تۈزۈلمىسىنى راۋانلاشتۇرۇپ، يېزا تېلېفوننىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش يۈزىسىدىن 1998 - يىل 3 - ئايدا جايلاردىكى يېزا تېلېفونىنى مەركەزنىك بىر تۇتاش باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە قوشۇلدى، يېزا تېلېفونى مەركەزگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان تېلېفون ھەققى ئۈزگەرتىلمىدى. تېلېفون ھەققىنى تەكشەشنى يەنىلا ش ئۇ ئا ر باھا ئىدارىسى تەكشۈرۈپ بېكىتمەكتە.

سى جيەنفېي

سانلىق مەلۇمات ئالاقىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ سانلىق مەلۇمات ئالاقە توربىدا سانلىق مەلۇمات تورى (DDN) نىڭ ئۈچ ئېغىزلىرىنى كۆپەيتىش ۋە تۈگۈنىنىڭ سغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش ئىشى تاماملاندى، ئاممۇي كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە توربىدا 17 تۈگۈن قۇرۇلۇشى كۆپەيدى. ئاپتونوم رايوندا بىرقەدەر مۇكەممەل بولغان سانلىق مەلۇمات ئالاقە تورى ۋە CHINANET (ئىنتېرنېت تورى) ھەم ئاممۇي كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە تورى («169» تورى) بەرپا قىلىندى. سانلىق مەلۇمات توربىدىكى ئۈچ ئېغىزى 4500 گە يەتتى، گۇرۇپپىلاش كومۇتاتورىنىڭ سغىمچانلىقى 3100 ئۆچقا يەتتى، ئاپتونوم رايوندىكى 15

ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنى قاپلىغان «169» تورىنىڭ قوبۇل قىلىش ئۆيى، 7 ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ئۇچۇر ئۆيى، 1500 تېلېفون نومۇرىنى بېسىش ئۈچ ئېغىزى، 500 ئۇنىۋېرسال كەسىپ رەقەم توري (ISDN) ئۈچ ئېغىزى، 200 مەخسۇس لىنىيىلىك ئۈچ ئېغىزى دەسلەپكى قەدەمدە پۈتتى. 1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ سانلىق مەلۇمات ئالاقە كەسپى ئاساسلىق كەسپىدىكى گۇرۇپپىلاش كومپۇتاتورى ئابونېنتتىدىن 712 سى، سانلىق مەلۇمات توري كەسپىدىكى ئابونېنتتىن 1807 سى كۆپەيدى؛ «169» كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە ۋە «163» خەلقئارا ئالاقە تورىنى ئاساس قىلغان سانلىق مەلۇمات قىممىتى ئاشقان كەسىپلەرنىڭ ئابونېنتى 7338 گە يەتتى. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئامىۋى كۆپ ۋاستىلىك ئۇچۇر تورىنىڭ باش بېتى بولغان «يېڭى يىپەك يولى ئىنتېرنېت» پەيدىنپەي ئىتتىك تورغا ئايلاندى، تورغا كىرگەنلەر 900 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى.

سى جيەنفېي

يان تېلېفون ئالاقىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى 800 مېگالىق تەقلىدي تېلېفون، 900 مېگالىق تەقلىدي تېلېفون ۋە «GSM» رەقەملىك يان تېلېفوندىن ئىبارەت 3 سىستېمىنىڭ سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش ۋە ئۆزگەرتىشنى تاماملىدى، ئاساسىي پونكىت 210 غا، سىگنال يولى 700 گە يەتتى، يان تېلېفون كومپۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى ئېشىپ 270 مىڭ توپچىغا يەتتى، يان تېلېفون توري بىلەن قاپلىنىش دائىرىسى ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىن 95% تىن ئارتۇق ناھىيە ۋە بىر قىسىم تەرەققي تاپقان يېزا - بازارلارغا كېڭەيدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يان تېلېفون تورىنى تۈزەش، سەرخىللاشتۇرۇش خىزمىتى پائال قانات يايدۇرۇلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا رەقەملىك يان تېلېفونىنىڭ ئۇلىنىش نىسبىتى 52.47% كە يەتتى، يان تېلېفوندا ئوتتۇرىچە سۆز چىقماي قېلىش نىسبىتى 2.07% بولۇپ، مىنىستىرلىك ئېلان قىلغان ئۆلچەمگە يەتتى. يان تېلېفون ئابونېنتىدىن 82 مىڭى كۆپەيدى، ئومۇمي ئابونېنت 157 مىڭغا يەتتى، يان تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 1997 - يىلدىكى ھەر 100 ئادەمگە 0.5 تىن توغرا كېلىشتىن 0.92 گە يەتتى.

سى جيەنفېي

رادىئو باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەرخىل رادىئو ئىستانسىلىرى 193 مىڭ 728 گە يېتىپ (ھەربىي مىستېمىدىكىسى بۇنىڭ سىرتىدا)، 1997 - يىلدىكىدىن 70.3%؛ ھەرخىل رادىئو تارقىتىش ئۇسكۇنىسى 197 مىڭ 132 گە يېتىپ، 70.9% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەرە كۆنىكىسىمان يان تېلېفون 157 مىڭغا يېتىپ، 109.3% ئاشتى، سىمسىز چاقىرغۇ ئاساسىي پونكىتى 322 گە، چاقىرغۇ ئابونېنتى 750 مىڭغا يېتىپ، 44.2% ئاشتى. قىسقا دولقۇنلۇق رادىئو ئىستانسىسى 3704 كە يېتىپ، 12.7% ئاشتى؛ سۈنئىي ھەمراھ يەر ئۇستى پونكىتى 171 گە يېتىپ، 23% ئاشتى. ئاپتونوم رايوندىكى رادىئو باشقۇرۇش تارماقلىرى قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، قانۇنغا خىلاپ ھالدا قۇرۇلغان ئىستانسىلارنى قانۇن بويىچە قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 21 قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلىندى، 18 مىڭ يۆمن جەرىمانە قويۇلدى؛ رادىئوغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈشكە ئائىت 80 ئەرز قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭ 63 ى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى ۋە بىر تەرەپ قىلىندى، ھاۋادىكى ئېلېكتر دولقۇنى تەرتىپى ساقلاپ قېلىندى، قانۇنلۇق رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتى قوغداپ قېلىندى.

سى جيەنفېي

تېلېفون تورىنىڭ خانىسنى ئۆستۈرۈش - نومۇرىنى ئۆزگەرتىش خىزمىتى تاماملاندى

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى سەھەردە قاراماينىڭ يەرلىك توربىدىكى تېلېفون نومۇرى 6 خانىلىقتىن 7 خانىلىققا ئۆستۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن 3 يىلدىن كۆپرەك داۋاملاشقان ئاپتونوم رايوندىكى 16 يەرلىك تورنىڭ ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون رايون نومۇرىنى ئۆزگەرتىش ۋە تېلېفون نومۇرىنىڭ خانىسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتى (5، 6 خانىلىقنى 7 خانىلىققا ئۆستۈرۈش) تولۇق تاماملاندى. 7 خانىلىققا ئۆستۈرۈلگەندىن كېيىن، ھەر بىر يەرلىك توردىكى تېلېفون نومۇرى مەنبەسى بىرنەچچە مىليونغا يېتىپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق مەزگىل ئىچىدە تېلېفون كەسپىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىنى قاندۇرالايدىغان بولدى.

سى جيەنفېي

شەھەر تېلېفونىدىكى «97» قۇرۇلۇشى ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، ئاپتونوم رايوننىڭ 3 يىل داۋام قىلغان «97» قۇرۇلۇشى (يەنى شەھەر ئىچى تېلېفون كەسپىنى كومپيۇتېر ئارقىلىق ئۇنىۋېرسال باشقۇرۇش سىستېمىسى) ئاپتونوم رايوندىكى 16 يەرلىك تېلېفون توربىدا ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى ھەمدە ئاپتونوم رايوننىڭ پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇشىنى جۇڭگو تېلېگراف باش ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر - پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى ھەم 15 ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بىلەن تۇنىلىك تورلاشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. «97» قۇرۇلۇشى شەھەر تېلېفونى تىجارىتىنى باشقۇرۇش، لىنىيە ۋە نومۇر سەپلەش، ئاپپارات - لىنىيە

بايلىق مەنبەسى، خېرىدارلار توختام قەغىزى، ئۇنىۋېرسال تەكشۈرۈش - سۈرۈشتۈرۈش، ھەق ھېسابلاش، كاشىلىنى مەلۇم قىلىش، نومۇر تەكشۈرۈش، تېلېفون نومۇرى دەپتىرىدىن ئىبارەت 9 باشقۇرۇش سىستېمىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. شەھەر تېلېفونىدىكى «97» قۇرۇلۇشنىڭ يولغا قويۇلۇشى ۋە ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى نەتىجىسىدە شەھەر تېلېفونى تىجارىتى، تېلېفون ئورنىتىش ۋە يۆتكەش، ھەق ھېسابلاش قاتارلىق ئىشلارنى ئەنئەنىۋى قول بىلەن بىرتەرەپ قىلىش ئۇسۇلى ئېلېكترونلاشقان مەشغۇلات تەرتىپىگە ئۆزگەرتىلدى.

سى جيەنفېي

شىمالىي شىنجاڭ پوچتا ترانسپورتىغا رادىئو ئارقىلىق قوماندانلىق قىلىش دىسپېتچېر سىستېمىسى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى

1998 - يىل 9 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭ پوچتا ترانسپورتىغا رادىئو ئارقىلىق قوماندانلىق قىلىش دىسپېتچېر سىستېمىسى سابىق پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ پەن - تېخنىكا مەھكىمىسى تەشكىللىگەن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. بۇ سىستېمىدا «GPS» سۇنئىي ھەمراھ ئالاقىسىدىكى ئورۇن بەلگىلەش تېخنىكىسى، يۆتكىلىشچان ئالاقە تېخنىكىسى، سانلىق مەلۇمات ئالاقە تېخنىكىسى، ئېلېكترونلۇق خەرىتە تېخنىكىسى، كومپيۇتېر تور تېخنىكىسى يىغىنچاقلانغان بولۇپ، ئومۇمىيۈزلۈك ئۇنىۋېرسال چوڭ تېپتكى پوچتا ترانسپورتىغا قوماندانلىق قىلىش دىسپېتچېر سىستېمىسى ھاسىل قىلىنغان. بۇ سىستېما شىمالىي شىنجاڭ رايونىدا 4 پوچتا ترانسپورت ئىشلەپچىقىرىش دىسپېتچېر مەركىزى قۇردى، 100 پوچتا ئاپتوموبىلىغا ئالاقىلىشىش، ئىز قوغلاش، ئورۇن بەلگىلەش ئۇسكۇنىسى ئورناتتى، پونكىتلار ئوتتۇرىسىدا، پونكىتلار بىلەن ئاپتوموبىللار ئوتتۇرىسىدا ئالاقىلىشىش ۋە سانلىق مەلۇمات يەتكۈزۈش شەكىللەندۈرۈلۈپ، پوچتا ترانسپورت ئۇچۇرلىرىنى بىر قېتىمدىلا ھاسىل قىلىش، ئۇنىڭدىن كۆپ قېتىم پايدىلىنىش، پۈتۈن ئىش تەرتىپىدە تەڭ بەھرىمەن بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى، پوچتا ترانسپورتىنىڭ بىخەتەرلىكىگە، پوچتا يوللانمىلىرى ئۇچۇرلىرىنىڭ بىرتەرەپ قىلىنىش ۋاقتىنىڭ قىسقارتىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىنىپ، پوچتا يوللانمىلىرىنى ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش - سۈرۈشتۈرۈش، پوچتا ترانسپورتىنى ۋاقتىدا ئورۇنلاشتۇرۇش، پوچتا ترانسپورت سىستېمىسىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئۇنۇمىنى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت ئومۇمىي نىشانغا قولايلىق يارىتىلدى.

سى جيەنفېي

ئۈرۈمچى مەملىكەت ئىچى سۇنئىي ھەمراھ ئالاقىسى بىر ئۇستى پونكىتىنىڭ سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى دەسلەپكى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى

ئۈرۈمچى مەملىكەت ئىچى سۇنئىي ھەمراھ ئالاقىسى بىر ئۇستى پونكىتىنىڭ 3 -، 4 - قارارلىق سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 2 - ئايدا ئالاقىدار تارماقلار تەشكىللىگەن دەسلەپكى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. بۇ ئارقىلىق مەملىكىتىمىزدىكى 21 ئۆلكە، شەھەر بىلەن 1740 ئۈزۈن يوللۇق رەقەملىك بىۋاستە سۇنئىي ھەمراھ تېلېفون يولى كۆپەيدى. قۇرۇلۇشقا 20 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىندى، ئۇسكۇنىلەر پۈتۈنلەي ئامېرىكىدىن كىرگۈزۈلگەن بولۇپ، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە. شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايون بىلەن مەملىكىتىمىزدىكى 26 ئۆلكە، شەھەر ئوتتۇرىسىدا بىۋاستە سۇنئىي ھەمراھ تېلېفون يولى ئېچىلدى؛ ئاپتونوم رايون ئىچىدە ئۈرۈمچىنى مەركەز، قەشقەر، ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي، خوتەنلەرنى ئەزا قىلغان مەملىكەت بويىچە ئالقا چوڭ ئۆلكە دەرىجىلىك سۇنئىي ھەمراھ ئالاقە تورى بەرپا قىلىندى، ئېچىلغان تېلېفون يولى 3110 غا يەتتى.

سى جيەنفېي

پوچتا ماركىسى توپلاش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە توپلانغان پوچتا ماركىسى 64 مىليون 124 مىڭنا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 42.6% ئاشتى؛ پوچتا ماركىسى توپلاش كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 106 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 15.8% ئاشتى. ھەرخىل تېمىدىكى خاتىرە كونۋېرتتىن 50 مىڭى تارقىتىلدى ۋە ئىشلەندى، ئازكەم 50 مىڭ نۇسخا پوچتا بۈيۈمى يارىتىلدى ۋە ئىشلەندى، ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا بۈيۈملىرى ۋە پوچتا لازىمەتلىكلىرى توپلاشتىن كىرگەن كىرىم پوچتا ماركىسى توپلاش كەسپىدىن كىرگەن كىرىمنىڭ 46% نى ئىگىلىدى. 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا ھەققى تالونلىرىنى كومپيۇتېر ئارقىلىق باشقۇرۇش سىستېمىسى (1 - قارارلىق) بەرپا قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن شىنجاڭنىڭ پوچتىچىلىقىدا ئالدىن تىزىملىتىش خىزمىتىنى كومپيۇتېر ئارقىلىق بېجىرىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پوچتا ماركىسى توپلاش جەمئىيىتى ئەزالىرى 69 مىڭ 500 گە يېتىپ، 28.7% ئاشتى؛ پوچتا ماركىسى توپلاش ھەۋەسكارلىرى 300 مىڭدىن ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە دەرىجىلىك پوچتا ماركىسى توپلاش جەمئىيىتى 61 گە، ئاساسىي قاتلام پوچتا ماركىسى توپلاش جەمئىيىتى 444 كە يەتتى. ئۈرۈمچى، ئالتاي، كورلا، بورتالا، تۇرپان، قۇمۇل، قاراماي، سانجى

قاتارلىق 11 شەھەردە پوچتا ماركىسى توپلاش كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى. تېمىجىنده ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك پوچتا ماركىسى توپلاش كۆرگەزمىسىدە ئاپتونوم رايوندىن تاللىنىپ ئەۋەتىلگەن 4 ماركا ئالبومى مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتۇن يالتىلغان چوڭ مۇكاپات 3، ئالتۇن يالتىلغان مۇكاپات بىر؛ 3 ماركا ئالبومى 99' دۇنيا كۆرگەزمىسىگە قاتنىشىش ئىجازىتىگە ئېرىشتى.

سى جېنەنبې

گېزىت، ژۇرنال تارقىتىش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇشتەرى قوبۇل قىلىنغان ۋە سېتىلغان گېزىت 325 مىليون 964 مىڭ نۇسخىغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.4% ئاشتى؛ مۇشتەرى قوبۇل قىلىنغان ۋە سېتىلغان ژۇرنال 26 مىليون 917 مىڭ نۇسخىغا يېتىپ، 0.9% ئاشتى؛ مۇشتەرى قوبۇل قىلىنغان ۋە سېتىلغان گېزىتنىڭ قەرەللىك تارقىتىلىش سانى 1 مىليون 792 مىڭ نۇسخا بولۇپ، 2.3% ئازايدى؛ مۇشتەرى قوبۇل قىلىنغان ۋە سېتىلغان ژۇرناللىڭ قەرەللىك تارقىتىلىش سانى 1 مىليون 914 مىڭ نۇسخا بولۇپ، 0.9% ئازايدى؛ مۇشتەرى قوبۇل قىلىنغان ۋە سېتىلغان گېزىت، ژۇرناللارنىڭ ئوبوروت سوممىسى 222 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 13% ئاشتى. گېزىت، ژۇرنال تارقىتىشتىن قىلىنغان كىرىم 63 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 15.9% ئېشىپ، پوچتا كەسپىدىن قىلىنغان كىرىمنىڭ 15% نى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 100 ئادەم مۇشتەرى بولغان گېزىت، ژۇرنال 24.4 نۇسخىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەرلەردە 6.37 نۇسخىدىن، يېزىلاردا 12.3 نۇسخىدىن توغرا كەلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە گېزىت، ژۇرنال تارقىتىشنى كومپيۇتېر ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى يەنمۇ مۇكەممەللەشتى، ناھىيىدىن يۇقىرى گېزىت، ژۇرنال تارقىتىشتىكى جەملەنگەن ئاساسلىق سانلىق مەلۇماتلار كومپيۇتېر ئارقىلىق ئۆلكە دەرىجىلىك مەركەز توربىغا كىرگۈزۈلدى؛ ئۆلكە دەرىجىلىك گېزىت، ژۇرنال تارقىتىشتىكى سانلىق مەلۇماتلارنى بىر تەرەپ قىلىش مەركىزى بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇلاردىكى گېزىت، ژۇرنال سانلىق مەلۇماتلىرىنى ئالماشتۇرۇش مەركىزى ئارقىلىق مەلىكتىمىزدىكى چوڭ شەھەرلەرنىڭ توربىغا كىردى.

سى جېنەنبې

ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەردە پوچتا بىلەن تېلېگراف ئايرىش خىزمىتى تاماملاندى

ئۆچۈرچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ پوچتا بىلەن تېلېگراف ئايرىش خىزمىتى توغرىسىدىكى ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، 1998 - يىل 8 - ئايدا ئاپتونوم رايوندا پوچتا بىلەن تېلېگراف ئايرىش خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدى. 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ناھىيە دەرىجىلىك ئىدارىلەردە پوچتا بىلەن تېلېگراف ئايرىش خىزمىتى تاماملىنىپ، 177 ناھىيىلىك پوچتا ئىدارىسى، تېلېگراف ئىدارىسى رەسمىي ژۇشكا ئېسىپ ئىشقا كىرىشتى؛ 12 - ئاينىڭ 22 - كۈنى شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قاراشلىق 15 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىدا پوچتا بىلەن تېلېگراف ئايرىش خىزمىتى ئاياغلىشىپ، 15 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى، تېلېگراف ئىدارىسى رەسمىي قوزغالدى. ئايرىلغاندىن كېيىنكى پوچتا، تېلېگراف كەسپىدە مۇستەقىل ھېسابات قىلىش، كەسىپلەشكەن تىجارەت ۋە باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى.

سى جېنەنبې

شىنجاڭ «گوشىن» چاقىرغۇ چەكلىمىسى مەسئۇلىيەت شىركىتى ئىشقا كىرىشتى

جۇڭگو «گوشىن» چاقىرغۇ گۇرۇھى چەكلىمىسى مەسئۇلىيەت شىركىتىگە قاراشلىق شىنجاڭ «گوشىن» چاقىرغۇ چەكلىمىسى مەسئۇلىيەت شىركىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 6 - كۈنى رەسمىي ژۇشكا ئېسىپ ئىشقا كىرىشتى. شىنجاڭدىكى 23 چاقىرغۇ ئىستانسىسىنىڭ ئىتتىپاق تۈزۈشى بىلەن بېكىتىۋالىشتىن تەشكىللەنگەن شىنجاڭ «گوشىن» چاقىرغۇ چەكلىمىسى مەسئۇلىيەت شىركىتى 220 مىليون يۈەنلىك مۇلۇككە ئىگە، ئۇنىڭ تىزىملاتقان كاپىتالى 120 مىليون يۈەن، تۇراقلىق مۇلكى ئازكەم 100 مىليون يۈەن بولۇپ، قول ئاستىدا ئوبلاست، ۋىلايەت، شەھەر دەرىجىلىك شۆبە شىركەتتىن 16 سى بار، ئۇنىڭ تورى ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيىدىن يۇقىرى بارلىق شەھەرلەر ۋە بىر قىسىم دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنى قاپلىغان، ئابونېنتى 459 مىڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ سىمسىز چاقىرغۇ بازىرىنى ئىگىلەش نىسبىتى 70% كە يېتىدۇ.

سى جېنەنبې

مۇئاۋىن مىنىستىر لۇي شىنكۇي شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى

1998 - يىل 10 - ئايدا ئۆچۈرچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لۇي شىنكۇي شىنجاڭغا كېلىپ، ئاپتونوم رايون ئۆتكۈزگەن ئۆچۈرلاشتۇرۇش تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى، ئۇرۇمچى تېلېگراف ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر كومپيۇتېر ئىمتىھان مەركىزى ۋە ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ نوپۇسنى كومپيۇتېر ئارقىلىق باشقۇرۇش سىستېمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

سى جېنەنبې

قۇرۇلۇش، مۇھىت ئاسراش، كارتوگرافىيە

شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى

شەھەر قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا تەسىس قىلىنغان شەھەر 19، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە دەرىجىلىك شەھەر 17. شەھەر مەمۇرىيىتى جامائەت مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىدا تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 697 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %73.38 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 1 مىليارد 151 مىليون 830 مىڭ يۈەن بولۇپ، %53.6؛ يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 545 مىليون 470 مىڭ يۈەن بولۇپ، %15.2 ئاشتى. سېلىنغان مەبلەغنى كەسىپلەر بويىچە ئايرىغاندا، شەھەرلەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەشكە 339 مىليون 660 مىڭ يۈەن، ئاممىۋى قاتناش ئىشلىرىغا 39 مىليون 560 مىڭ يۈەن، يېقىلغۇ گاز بىلەن تەمىنلەشكە 66 مىليون 240 مىڭ يۈەن، ئىسسىتىشقا 171 مىليون 770 مىڭ يۈەن، يول قۇرۇلۇشىغا 627 مىليون 930 مىڭ يۈەن، كېرەكسىز سۇنى چىقىرىۋېتىشكە 73 مىليون 510 مىڭ يۈەن، كۆۋرۈك سېلىشقا 158 مىليون 270 مىڭ يۈەن، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە 1 مىليون 590 مىڭ يۈەن، باغۋارانلاشتۇرۇش - كۆكەرتىشكە 80 مىليون 690 مىڭ يۈەن، مۇھىت تازىلىقىغا 42 مىليون 230 مىڭ يۈەن، باشقا ئىشلارغا 95 مىليون 850 مىڭ يۈەن ئىشلىتىلدى. 1998 - يىلى كۆپەيتىلگەن تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 466 مىليون 720 مىڭ يۈەن بولۇپ، سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ %86.4 نى ئىگىلىدى.

شەھەرلەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالى سۇ بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى كۈنىگە 106 مىڭ تونىنا ئاشۇرۇلدى، 70.8 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى يېڭىۋېلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەشنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %98.1 كە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تۇرمۇشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇ 150.8 لېتىرغا يەتتى.

شەھەرلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش يېڭىدىن كۆپەيگەن ئىسسىتىش (ئىسسىق سۇ بىلەن تەمىنلەش) ئىقتىدارى 1470-مېگا ۋاتقا، يېڭىدىن يېتىۋېلىنغان ئىسسىتىش تۇرۇبىسى 35.3 كىلومېتىرغا يەتتى.

ئاممىۋى قاتناش ئىشلىرى 348 كوچا ئاپتوبۇسى كۆپەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇزۇنلۇقى كوچا ئاپتوبۇسى شەھەرلەردە ھەر 10 مىڭ كىشىگە 12.51 دىن توغرا كېلىدىغان بولدى.

شەھەر يوللىرى ئۇزۇنلۇقى 80 كىلومېتىر، كۆلىمى 2 مىليون 159 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان يول كېڭەيتىلىپ ياسالدى، ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر ئاھالىسىنىڭ ھەر بىرىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 9.4 كۋادرات مېتىردىن يول توغرا كېلىدىغان بولدى.

يۇندا چىقىرىۋېتىش ئەھۋالى كۆپەيتىلگەن (يېتىۋېلىنغان) كېرەكسىز سۇلار چىقىرىۋېتىلىدىغان تۇرۇبا 47.3 كىلومېتىرغا، تۇرۇبىنىڭ زىچلىقى 3.69 كىلومېتىر/كۋادرات كىلومېتىرغا، يۇندىنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىش ئىقتىدارى كۈنىگە 283 مىڭ تونناغا، يۇندىنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىش نىسبىتى %59.7 كە يەتتى.

شەھەرلەردىكى پۈختا كۆۋرۈك ۋە كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توسمىسى يېڭىدىن 18 پۈختا كۆۋرۈك سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇزۇنلۇمى كۆۋرۈك 2، ئاسما كۆۋرۈك بىر، كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توسمىسى 3900 مېتىر كۆپەيتىلدى.

يېقىلغۇ گاز سۈيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ساقلاش ئىقتىدارى 6320 تونناغا (سىستېما ئىچىدىكى) يەتتى، تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى 103 كىلومېتىر كۆپەيتىلدى. تەبىئىي گاز ئىشلىتىدىغان ئائىلىدىن 28 مىڭى كۆپەيدى. شەھەرلەردە گاز ئىشلىتىشنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %90.25 كە يەتتى.

شەھەرلەرنى باغۋارانلاشتۇرۇش ئەھۋالى شەھەرلەرنىڭ قۇرۇلۇش قىسمىنىڭ كۆكەرتىلىش نىسبىتى %26.28 كە، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كۆكالەمزەيدان كۆلىمى 5.79 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

شەھەر مۇھىت تازىلىقى تۇرلۇك مۇھىت تازىلىقى ماشىنىلىرى 739 غا يەتتى. ئەملىي تازىلاش كۆلىمى 25 مىليون 138 مىڭ 700 كۇادرات مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ماشىنا بىلەن تازىلانغان كۆلەم 2 مىليون 141 مىڭ 800 كۇادرات مېتىر. 2 مىليون 597 مىڭ 800 تونىنا ئەخلەت، 170 مىڭ 100 تونىنا گەندە توشۇلدى. ئامىۋى ھاجەتخانا 1527 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە گەندىنى سۇ بىلەن ئېقىتىپ چىقىرىدىغىنى 923.

لىياڭ يۆمېي

كەنت - بازار قۇرۇلۇشى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى ناھىيە بازارلىرىدىن باشقا، شتاتلىق بازار 103، سودا بولىدىغان بازار 728، كەنت 24 مىڭ 603. كەنت - بازارلار ئىگىلىگەن يەر كۆلىمى 1 مىليون 112 مىڭ 200 گېكتار، ئولتۇرۇشلۇق ئائىلە 2 مىليون 678 مىڭ 700، نوپۇسى 12 مىليون 85 مىڭ 300. ئومۇمىي تۇرالغۇ ئۈي قۇرۇلۇش كۆلىمى 174 مىليون 834 مىڭ 500 كۇادرات مېتىر، كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە توغرا كېلىدىغان ئۈي كۆلىمى 10.51 كۇادرات مېتىر، ئاپتونوم رايون بويىچە 75 مىڭ ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى يېڭىدىن تۇرالغۇ ئۈي سالدى، بۇلار ئومۇمىي ئائىلە سانىنىڭ 2.8% نى ئىگىلەيدۇ، يېڭىدىن سېلىنغان تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 4 مىليون 735 مىڭ 600 كۇادرات مېتىر، يېڭىدىن سېلىنغان جامائەت قۇرۇلۇشلىرىنىڭ كۆلىمى 682 مىڭ 300 كۇادرات مېتىر، ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرىدىكى قۇرۇلۇشلارنىڭ كۆلىمى 385 مىڭ 500 كۇادرات مېتىر. تۇرۇبا سۈيىدىن بەھرىمەن بولىدىغان كەنت - بازار 5075، تۇرۇبا سۈيى ئېچىدىغان ئادەم 5 مىليون 228 مىڭ 100 بولۇپ، تۇرۇبا سۈيىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 43.26% كە يەتتى. 14 مىڭ 253 كەنت - بازارغا توك سىمى تارتىلدى، كەنت - بازاردىكى يولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 73 مىڭ 110 كىلومېتىرغا يەتتى.

1998 - يىلى كەنت - بازار قۇرۇلۇشىغا 1 مىليارد 561 مىليون 537 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۈي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغىنى 1 مىليارد 51 مىليون 22 مىڭ يۈەن، جامائەت قۇرۇلۇشىغا سېلىنغىنى 265 مىليون 489 مىڭ 900 يۈەن، ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 79 مىليون 423 مىڭ يۈەن، جامائەت مۇئەسسەسلىرىگە سېلىنغىنى 165 مىليون 602 مىڭ 100 يۈەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون شتاتتىكى 83 بازارنىڭ ئومۇمىي پىلانىنى تۈزدى، شتاتتىكى 56 بازارنىڭ قۇرۇلۇش پىلانىنى تەڭشەپ مۇكەممەللەشتۈردى، شتاتتىكى سودا بولىدىغان 541 بازار (يېزا) نىڭ ئومۇمىي پىلانىنى تۈزدى، سودا بولىدىغان 234 بازارنىڭ قۇرۇلۇش پىلانىنى مۇكەممەللەشتۈردى، شتاتتىكى 13 مىڭ 968 كەنتنىڭ قۇرۇلۇش پىلانىنى تۈزدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كەنت - بازار قۇرۇلۇشىغا 1476 گېكتار يەر ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىگىلەنگەن تېرىلغۇ يەر 113 گېكتار. كەنت - بازار قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى 312 گە يەتتى، كەنت - بازار قۇرۇلۇشى يارەمچىسىدىن 487 سى سەپلەندى، كەنت - بازار قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش خادىمىدىن 1629 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى.

ئۆتكۇر

شەھەر - بازارلاردا تۇرالغۇ ئۈي تۇرۇمىسىنىڭ ئىسلاھ قىلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - بازارلاردا تۇرالغۇ ئۈي تۇرۇمىسى ئىسلاھاتى خىزمىتى تۇرالغۇ ئۈي جامائەت فوندى تۇرۇمىسىنى ئۇزلۇكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئىجارە ھەققى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ھۆكۈمەتنىڭ تۇرالغۇ ئۈيلىرىنى سېتىش ۋە ئۈي ئىسلاھاتى مەبلىغىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - بازارلاردا يىغىلغان تۇرالغۇ ئۈي جامائەت فوندى 1 مىليارد 813 مىليون 874 مىڭ 200 يۈەنگە (تۆمۈرىيول، نېفىت، كۆمۈر سىستېمىسى بۇنىڭ سىرتىدا)، يىغىلىش نىسبىتى 67% كە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرالغۇ ئۈي جامائەت فوندىدىن شەخسلەرنىڭ ئۈي سېتىۋېلىشى، ئۈي سېلىشى ئۈچۈن 103 مىليون 795 مىڭ 800 يۈەن قەرز بېرىلدى، ئولتۇرۇشقا مۇۋاپىق كېلىدىغان باھاسى ئەرزان ئۈي قۇرۇلۇشىغا 247 مىليون 765 مىڭ 400 يۈەن قەرز بېرىلدى، ئۇرۇنلارنىڭ ئۈي سېتىۋېلىشى، ئۈي سېلىشىغا 71 مىليون 734 مىڭ يۈەن قەرز بېرىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - بازارلاردا كۆلىمى 38 مىليون 130 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ھۆكۈمەت ئىلكىدىكى ئۈي سېتىلدى، يۇ، سېتىشقا بولىدىغان ھۆكۈمەت ئىلكىدىكى ئۆينىڭ 79.77% نى ئىگىلىدى. 9 مىليارد 873 مىليون 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ يىغىۋېلىندى، بۇنىڭدىن 7 مىليارد 476 مىليون 230 مىڭ يۈەن ئۇرۇنلارنىڭ تۇرالغۇ ئۈي قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى. ئۇرۇمچى شەھىرى قاتارلىق تاز ساندىكى شەھەرلەرنى ھېسابقا ئالمىغاندا، كۆپ قىسمىدىكى شەھەرلەردە يۇرۇشلەشكەن بىنا ئۆيلەرنىڭ ھەر كۋادرات مېتىرىنىڭ ئىشلىتىلىش كۆلىمىنىڭ ئايلىق ئىجارە ھەققى بىر يۈەندىن كۆپرەككە تەڭشەلدى. ئىجارە ھەققى ئەڭ كۆپ بولغان شەھەرلەردە ئىجارە ھەققى ئەر - خوتۇن

ئىككىسى ئىشلەيدىغان ئائىلىلەر كىرىمىنىڭ 8.76% نى ئىگىلىدى.

تۆيا

شەھەر - بازارلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازارلاردا سېلىنغان تۇرلۇك ئۆيلەرنىڭ ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 170 مىليون 34 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14 مىليون 54 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇش كۆلىمى 91 مىليون 808 مىڭ 900 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 10 مىليون 76 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر ئاشتى. پۈتۈن يۇرۇشلۇك تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇش كۆلىمى 47 مىليون 797 مىڭ 800 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 9 مىليون 193 مىڭ 300 كۋادرات مېتىر ئاشتى، بۇ، تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇش كۆلىمىنىڭ 52.06% نى ئىگىلىدى. كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە توغرا كەلگەن ئىشلىتىلىش كۆلىمى 12.38 مېتىرغا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 8.89 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

ژېي شياۋيۇ

ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن 6 شەھەر دۆلەتنىڭ ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلىدىغان شەھەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. يىل ئاخىرىغىچە، ئاپتونوم رايوندا دۆلەت ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويغان شەھەر 14 كە يەتتى، 16 ناھىيە دۆلەتنىڭ ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلىدىغان ناھىيە قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. دۆلەت ئاپتونوم رايونىنىڭ ماكانلاشتۇرۇش (ئولتۇرۇشقا مۇۋاپىق كېلىدىغان باھاسى ئەرزان ئۆي) قۇرۇلۇشىغا 1 مىليارد 843 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانى چوڭقۇرۇپ بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت بېرىدىغان قەرز پۇل 745 مىليون يۈەن، جايلار ئۆزى تەييارلايدىغىنى 1 مىليارد 98 مىليون يۈەن، ئەھلىيەتتە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 360 مىليون يۈەن بولۇپ، پىلاندىكىنىڭ 73.79% نى ئىگىلىدى. دۆلەت ئاپتونوم رايونىغا چوڭقۇرۇپ بەرگەن ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش كۆلىمى 3 مىليون 202 مىڭ كۋادرات مېتىر، ئەھلىيەتتە ئىش باشلانغىنى 2 مىليون 622 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، ئىش باشلاش نىسبىتى 81.89% كە يەتتى؛ پۈتكۈزۈلگەن كۆلىمى 1 مىليون 532 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، پۈتكۈزۈلۈش نىسبىتى 58.43% كە يەتتى. سېتىلغان (ئالدىن) ئۆي كۆلىمى 2 مىليون 200 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

دۆلەتنىڭ ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشنى جايلارنىڭ ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا جايلارنىڭ ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى 1 مىليارد 330 مىليون يۈەنگە، قۇرۇلۇش كۆلىمى 2 مىليون 100 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، پۈتكۈزۈلۈش كۆلىمى 1 مىليون 513 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

ژاڭ يۈفېڭ

ئۆي - زېمىن تەرەققىياتى ۋە تىجارىتى ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆي - زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 387 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 189 مىليون يۈەن ئازايدى. تاۋار ئۆي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 944 مىليون يۈەن بولۇپ، 215 مىليون يۈەن ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 930 مىليون يۈەن بولۇپ، 147 مىليون يۈەن ئاشتى. قۇرۇلۇش قىلىنغان تاۋار ئۆي كۆلىمى 2 مىليون500 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 273 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قۇرۇلۇش قىلىنغان تاۋار تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 1 مىليون 793 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 329 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر ئاشتى. تاۋار ئۆي قۇرۇلۇشىدا يېڭىدىن ئىش باشلانغان كۆلەم 1 مىليون 217 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 304 مىڭ 900 كۋادرات مېتىر ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىدا يېڭىدىن ئىش باشلانغان كۆلەم 1 مىليون 87 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 420 مىڭ كۋادرات مېتىر ئاشتى. تاۋار ئۆي قۇرۇلۇشىدا پۈتكۈزۈلگەن كۆلەم 930 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 62 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر ئاشتى. پۈتۈش قىممىتى 1 مىليارد 113 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىدا پۈتكۈزۈلگەن كۆلەم 703 مىڭ 200 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 16 مىڭ 700 كۋادرات مېتىر ئاشتى، پۈتۈش قىممىتى 686 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئەھلىيەتتە سېتىلغان تاۋار ئۆي كۆلىمى 778 مىڭ 200 كۋادرات مېتىر، سېتىلىش سوممىسى 1 مىليارد 161 مىليون يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە سېتىلغان تاۋار تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 711 مىڭ 400 كۋادرات مېتىر، سېتىلىش سوممىسى 938 مىليون يۈەن. شەھسلەرگە سېتىپ بېرىلگەن تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 431 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر، سېتىلىش سوممىسى 611 مىليون يۈەن بولدى. تاۋار ئۆيلەرنىڭ ھەر كۋادرات مېتىرىنىڭ ئوتتۇرىچە سېتىلىش

باھاسى 1492 يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ ھەر كۋادرات مېترىنىڭ ئوتتۇرىچە سېتىلىش باھاسى 1319 يۈەن. يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان ياڭ پۇلى ۋە قوشۇمچە ھەق 63 مىليون 970 مىڭ يۈەن، تاۋار ئۆيلەردىن بوش قالغان كۋلەم 329 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11 ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاۋار تۇرالغۇ ئۆيدىن بوش قالغان كۋلەم 243 مىڭ 400 كۋادرات مېتىر بولۇپ، %4.8 ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئۆي - زېمىن تەرەققىيات كارخانىسى 144، بۇ كارخانىلاردا ئىشلەيدىغانلار 8121.

خۇ شياۋچىڭ

ئۆي - زېمىن بازىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەردە ئۆي - زېمىن سودىسى خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سودا قىلىنغان ئۆي - زېمىن كۋلىمى 8 مىليون 32 مىڭ كۋادرات مېتىر، پۈتۈشۈلگەن سومما 2 مىليارد 690 مىليون يۈەن. شەھەر - بازارلاردا ئىجارىگە بېرىلگەن ئۆيلەرنىڭ ئومۇمىي كۋلىمى 858 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر، ئىجارە ھەققىدىن قىلىنغان كىرىم 146 مىليون يۈەن.

سۈن فېڭلى

كىچىك تۇرالغۇ ئۆي رايونلىرىنىڭ ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇش كارخانىسىدىن 70 ى قۇرۇلدى، ئۇلارغا 1262 نەپەر باشقۇرغۇچى سەپلەندى. ئۇلار ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۋلىمى 5 مىليون 557 مىڭ 900 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 184 كىچىك تۇرالغۇ رايون ۋە ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۋلىمى 491 مىڭ 400 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 25 بىنانىڭ خوجىلىقىنى باشقۇردى.

1998 - يىلى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان مەملىكەت بويىچە شەھەرلەرنىڭ ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر كىچىك تۇرالغۇ ئۆي رايونى (بىنا، سانائەت رايونى) لىرىنى باھالاش پائالىيىتىدە، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى يىكەنكۆل باغچىسى ۋە قۇمۇل شەھىرىدىكى تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكى قۇمۇل نېفىت بازىسى كىچىك تۇرالغۇ ئۆي رايونى مەملىكەت بويىچە شەھەرلەرنىڭ ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر ئۇلگە كۆرسىتىش كىچىك رايونى بولۇپ باھالاندى؛ ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ «شىخۇلۇ» كوچىسىدىكى كىچىك تۇرالغۇ ئۆي رايونى، «خۇڭيۈەن» بىناسى «خۇڭدا» ئېلېكتر ماياملىرى سارىيى مەملىكەت بويىچە شەھەرلەرنىڭ ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر كىچىك رايون (بىنا) بولۇپ باھالاندى؛ ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى گو يىكۈن، قۇمۇل شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابدۇرېھىم ئابلىز مەملىكەت بويىچە شەھەرلەرنىڭ ئۆي خوجىلىقىنى باشقۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر شەھەر باشلىقى بولۇپ باھالاندى.

ژېي شياۋيو

ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - يېزىلاردىكى تۇرالغۇ ئۆيلەرنى لايىھىلەش لايىھىسى مۇسابىقىسى ئوتكۇزۇلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق، قۇرۇلۇش نازارىتى، ش ئۇ ئا ر قۇرۇلۇش چارلاش - لايىھىلەش مۇتەخەسسىلەر كومىتېتى ۋە ش ئۇ ئا ر تەكشۈرۈش - لايىھىلەش جەمئىيىتى بىرلىكتە 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر - يېزىلاردىكى تۇرالغۇ ئۆيلەرنى لايىھىلەش لايىھىسى مۇسابىقە پائالىيىتىنى ئۆيۈشتۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە نەچچە 10 تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئورنى مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، 173 لايىھە، 432 چىرتيوژ ئەۋەتتى، باھالاپ بېكىتىش ئارقىلىق، شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، خوتەن ۋىلايەتلىك بىناكارلىق تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق بىناكارلىق چارلاش - پىلانلاش - لايىھىلەش يۇرتى، بېكتۇەن يېزا ئىگىلىك 4 - شىسى تەكشۈرۈش - ئۇلچەش - لايىھىلەش يۇرتىدىن ئىبارەت 6 ئورۇن مۇسابىقىگە قاتناشقان ئورۇنلار بويىچە ئالاھىدە ياخشى تەشكىللەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى ئەۋەتكەن «7 - 0071»، «7 - 0081»، جەنۇب، شىمال كىرىش ئېغىزى ئازادە تېپتىكى غەربىي شىمال تۇرالغۇ ئۆيى، «74 - 0061» شەھەر تۇرالغۇ ئۆيىنى لايىھىلەش لايىھىسى، ئۇرۇمچى رەئىلىك مېتال لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى ئەۋەتكەن يۇقىرى ماسلىشىشچانلىققا ئىگە يېزا تۇرالغۇ ئۆيى ۋە شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى ئەۋەتكەن غەربىي قىسىم يېزا تۇرالغۇ ئۆيى (10 — 1) دىن ئىبارەت 2 كەنت - بازار تۇرالغۇ ئۆيىنى لايىھىلەش لايىھىسى بۇ مۇسابىقىدا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 8 لايىھىلەش لايىھىسى (شەھەر 4، كەنت - بازار 4) 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 10 لايىھىلەش لايىھىسى (شەھەر 6، كەنت - بازار 4) 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

زو شۇشياڭ

يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى

1998 - يىلى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر

تەۋرەشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ ئاپەتنى ئازايتىش قانۇنى» نىڭ رەسمىي ئېلان قىلىنىپ ئىجرا قىلىنغانلىقى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى تۈرلۈك خىزمەتلەرنىڭ ئېلىپ بېرىلىشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇشتا مۇستەھكەملەنگەن قۇرۇلۇش كۆلىمى 189 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، بۇنىڭغا 14 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئاپتونوم رايونىمىڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش يېڭى تېخنىكىسىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، قۇرۇلۇش نازارىتى ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدا رېزىنكە قىستۇرما ئورنىتىپ تەۋرەشتىن ئايرىۋېتىش يېڭى تېخنىكىسىنى قوللىنىپ سىناق قىلىپ سالغان 11 تۇرالغۇ بىناسى پايدىلىنىشقا تاپشۇرۇلدى، بۇ بىنادا ئولتۇرغانلارنىڭ ئىنكاسى ياخشى بولدى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە سىناق قىلىنىپ ياسالغان بىر خىل خىش تام — پولات چۈنقلىق - بېتون قۇرۇلما سىستېمىلىق خىش - بېتون تۇرالغۇ ئۆي 8 دەرىجىلىك رايوندا ياسالغان 7 قەۋەتلىك تۇرالغۇ بىنانىڭ يەر تەۋرەشتىن مۇداپىئەلىنىش مەسلىسىنى ھەل قىلدى. بۇ يېڭى تېخنىكا تەتقىقات نەتىجىسى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يېڭىدىن ياسىلىدىغان قۇرۇلۇشنىڭ ئىش باشلاش چېرتىيوژنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، مۇداپىئەلىنىش سۈپىتى تەكشۈرۈلدى ياكى ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى، بۇنىڭدا، ئاساسلىقى، ھەر دەرىجىلىك يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇشنى باشقۇرۇش نازارىتىنىڭ «ب» دەرىجىلىكتىن يۇقىرى لايىھىلەش ئورۇنلىرىنىڭ تورلىرىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش، «ب» دەرىجىلىكتىن تۆۋەن لايىھىلەش ئورۇنلىرىنىڭ تورلىرىنى تەكشۈرۈش ئومۇمى قوللىنىلدى، تەكشۈرۈش ۋە ئارىلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايون قۇرۇلۇشلىرىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، مۇداپىئەلىنىش سۈپىتى ئومۇمىي يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش ۋە بىخەتەرلىك جەھەتتىكى يوشۇرۇن ئاپەت ۋاقتىدا تۈگىتىلدى. 2 مىليون كۋادرات مېتىر كېلىدىغان لايىھىلەش، ئىش باشلاش چېرتىيوژى تەكشۈرۈلدى. چەكتىن ئېشىپ چۈشىدىغان ئېگىز ئىمارەتلەرنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش - مۇداپىئەلىنىشنى تەكشۈرىدىغان مۇتەخەسسىلەر كومىتېتى قۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايوندا چەكتىن ئېشىپ چۈشىدىغان ئېگىز ئىمارەتلەرنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، مۇداپىئەلىنىشنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى ۋە بىرلىككە كەلتۈرۈلدى. 1998 - يىلى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇشتا مۇستەھكەملەنگەن قۇرۇلۇش تۇرلىرى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يەتتى. پەيزاۋات، يوپۇغا، ناشقورغان، مەكىت ناھىيىلىرى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈش خىزمىتىنى تاماملىدى. كۈيتۈك شەھىرىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، مۇداپىئەلىنىشنى رايونلارغا ئايرىشى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ باھالىشىدىن رەسمىي ئۆتتى، رەسمىي تەستىقلانغاندىن كېيىن يولغا قويۇلماقچى. قۇرۇلۇش نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇشتا مۇستەھكەملىنىدىغان قۇرۇلۇشنىڭ خام چوت نورمىسى»نى ۋە 1998 - يىلى ئۇرۇمچى رايونى بىرلىكى سىرتىدىكى مۆلچەر جەدۋىلىنى تۈزۈپ چىقتى، تۈزۈلۈپ بېسىلغان «يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، مۇستەھكەملەش قۇرۇلمىسى خەرىتىلىرى توپلىمى» جايلارنىڭ ئىجرا قىلىشى ئۈچۈن تارقىتىپ بېرىلدى.

سەي بىن

تۇرالغۇ ئۆيىنى لايىھىلەشنىڭ 4 تۈرلۈك لايىھىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى «21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن جۇڭگو تۇرالغۇسى»نى ئاساسىي تېما قىلىپ، مەملىكەت بويىچە 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تۇرالغۇ ئۆي لايىھىسى مۇسابىقىسىنى باھالاش پائالىيىتىنى ئۆيۈشتۇردى، جايلار 537 تۈرلۈك لايىھىنى تاللاپ باھالاشقا قاتناشتۇردى. 4 تۈر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 27 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 56 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 88 تۈر تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا باھالاندى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتىنىڭ «ND107» لايىھىسى، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى ئۇرۇمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى ئايرودروم لايىھىلەش ئورنىنىڭ «ND104» لايىھىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتىنىڭ «ND108» لايىھىسى، «ND112» لايىھىسى تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

زو شۇشياڭ

شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپى مۇكاپاتقا ئېرىشتى

قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 15 — 18 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا 98' مەملىكەت بويىچە شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپ ئىشلىرى تەتىبلىرى كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى، مەملىكەت بويىچە 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاسىتە قاراشلىق شەھەردىكى 200 نەچچە شەھەر كۆرگەزمىگە قاتناشتى. شىنجاڭ قۇرۇلۇش نازارىتى ئۇيۇشتۇرغان

ئۈرۈمچى، شىخەنزە، غۇلجا، قۇمۇل، قەشقەر شەھەرلىرى ئاپتونوم رايونغا ۋەكىل بولۇپ كۆرگەزمىگە قاتناشتى. باھالاش كومىتېتىنىڭ باھالىشى، تەشكىلىي كومىتېتنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق، شىنجاڭ قۇرۇلۇش نازارىتى كۆرگەزمىنىڭ مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتىغا، ئاپتونوم رايون مۇنەۋۋەر لايىھىلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسى، شىخەنزە شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسى، مەملىكەت بويىچە شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپى خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى؛ خې يۈشېن (قەشقەر شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسىدىن)، چېن شياۋماۋ (قۇمۇل شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسىدىن)، لى كېجيەن (ئايال، غۇلجا شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسىدىن)، ژېن شىنيۇ (ئايال، تۇرپان شەھەرلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئارخىپخانىسىدىن) خىزمەت ئىلغارى بولۇپ باھالاندى.

زو شۇشياڭ

ئىختىساسلىقلارنى تەربىيىلەش ماتارىپى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئىچى - سىرتىدىكى قۇرۇلۇش تۇرىدىكى ئىنستىتۇت، مەكتەپلەر ۋە سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكىتلىرى ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش ساھەسىدە تېخنىكۇمنى باشلىنىش نۇقتىسى قىلغان ھالدا تولۇق كۇرسقا 153 ئادەم، ئالىي تېخنىكۇمغا 627 ئادەم، تېخنىكۇمغا 1002 ئادەم قوبۇل قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش سىستېمىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ماتارىپى بويىچە تەربىيىلەش مەركىزى سانجى ئوبلاستلىق، بايىنغولىن ئوبلاستلىق تەربىيىلەش مەركىزى ۋە شىنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتى تەربىيىلەش مەركىزى قاتارلىق بىر تۈركۈم تەربىيىلەش ئىپپاراتلىرىنىڭ كەينى - كەينىدىن قۇرۇلۇشقا ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش ساھەسى بويىچە ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش ۋە ئىشچىلارنى ئەمگەك - مۇلازىمەت سالاھىيىتى بويىچە تەربىيىلەش، ياھالاپ بېكىتىش خىزمىتىنى يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. 12 مىڭ 390 ئادەم ئىش ئورنىدا تەربىيىلىنىشكە ئۈيۈشتۇرۇلدى، 15 مىڭ 89 ئادەم ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك - مۇلازىمەت سالاھىيىتى بويىچە تەربىيىلەندى ۋە ياھالاپ بېكىتىلدى. سانجى ئوبلاستى بىناكارلىق - قۇرۇلۇش باش شىركىتىنىڭ ئۈزدە بار ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ئەمگەك - مۇلازىمەت سالاھىيىتى بويىچە تەربىيىلەنگەن ۋە ياھالاپ بېكىتىلگەن ئىشچىلاردىن ئەمگەك - مۇلازىمەت سالاھىيىتى بويىچە تەربىيىلەنگەن ئادەم %50 تىن كۆپرەككە يەتتى.

جالاڭ لىنيەن

بىناكارلىق

بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي تىجارەت ئېھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 17 مىليارد 730 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %30.56 ئاشتى، بىناكارلىق ساھەسى بويىچە قوشۇلما قىممەت 4 مىليارد 640 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %20.5 ئاشتى؛ قوشۇمچە تىجارەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 530 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %14.2 ئاشتى، پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 14 مىليارد 360 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %40.5 ئاشتى. قۇرۇلۇش قىلىنغان ئۈي - ئىمارەت كۆلىمى 18 مىليون 687 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، %20.3 ئاشتى، ئۈي - ئىمارەت قۇرۇلۇشى بويىچە پۈتكۈزۈلگەن كۆلەم 10 مىليون 263 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، %23.3 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتكۈزۈلگەن تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 5 مىليون 577 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، %37.4 ئاشتى. يىل ئاخىرىدا بارلىق ئىشچى - خىزمەتچى 315 مىڭغا يېتىپ، %2.3؛ كەسىپكارلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە سانى 367 مىڭغا يېتىپ، %4.3 ئاشتى؛ قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى بويىچە ھېسابلىغاندا، بارلىق خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى 48 مىڭ 257 يۈەندىن توغرا كېلىپ، %26.5 ئاشتى؛ كەسىپكارلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 6578 يۈەنگە يېتىپ، %10.1 ئاشتى.

كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 17 مىليارد 960 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %27 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قۇرۇلۇشنى راسچوت قىلىش كىرىمى 15 مىليارد 970 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %28.6 ؛ پايدا سوممىسى 95 مىليون 920 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %1.28 ھەسسە؛ پايدا، باج سوممىسى 657 مىليون 780 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %43.7 ئاشتى؛ زىيان تارتقان كارخانا 157، زىيان تارتىش داۋىرىسى %19.3 بولۇپ، 5.1 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى؛ زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى 275 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %7.8 كۆپەيدى.

رېن سېنجى

بىناكارلىق ساھەسىدە ئەمگەك سۈغۇرتىسىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بىناكارلىق ساھەسىدىكى ئەمگەك سۈغۇرتىسىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە ھەق ئېلىشنى باشقۇرىدىغان 32 پونكىت ئالغان ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققى 188 مىليون 780 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 26.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭكى 90 مىليون 500 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭكى 36 مىليون 230 مىڭ يۈەن، باشقا ئۆلكىلەرنىڭ قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭكى 17 مىليون 690 مىڭ يۈەن، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇلمايدىغان قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭكى 39 مىليون 840 مىڭ يۈەن، كېيىنكى يىلغا كۆچۈرۈلۈپ تەقسىم قىلىنمىدىغىنى 4 مىليون 520 مىڭ يۈەن. بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىلىرىغا بۇيرۇپ بېرىلگىنى 151 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 40.25% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىغا 98 مىليون 725 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ كارخانىلارغا 9 مىليون 435 مىڭ يۈەن، باشقا ئۆلكىلەرنىڭ كارخانىلىرىغا 4 مىليون 454 مىڭ يۈەن، بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇلمايدىغان كارخانىلارغا 38 مىليون 706 مىڭ يۈەن بۇيرۇپ بېرىلدى.

بىناكارلىق ساھەسى بويىچە ئەمگەك سۈغۇرتا فوندىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش دائىرىسىدە ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققىنى چىقىم قىلىشتا ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار بىناكارلىق - قۇراشتۇرۇش كارخانىلىرىنىڭ ئەمەلىي قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققانلارنىڭ پۇلىنى تارقىتىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 1998 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، ش ئۇ ئا ر بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققىنى ساھەلەر بويىچە بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشنى باشقۇرۇش كومىتېتى 120 قۇرۇلۇش كارخانىسىغا 11 مىليون 384 مىڭ يۈەن قوشۇمچە ياردەم بەردى، كېيىنكى يېرىم يىلدا 57 كارخانىغا 27 مىليون 930 مىڭ 600 يۈەن قوشۇمچە ياردەم بەردى، بېرىلگەن قوشۇمچە ياردەم 39 مىليون 314 مىڭ 600 يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە شەنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتى قارىمىقىدىكى كارخانىلارغا بېرىلگەن قوشۇمچە ياردەم 29 مىليون 29 مىڭ 900 يۈەن) گە يېتىپ، 108.7% ئاشتى. كېيىنكى يېرىم يىلدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق، قۇرۇلۇش نازارىتى ساھەلەر بويىچە ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش ئاپپاراتلىرى توپلىغان ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققىدىن 67 مىليون 184 مىڭ 700 يۈەن ئاجرىتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى بىناكارلىق قۇرۇلۇش كارخانىلىرى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بېرەلمەي قالغان ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلىنى تولۇقلاپ تارقاتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتىگە 42 مىليون 687 مىڭ 600 يۈەن تولۇقلاپ تارقىتىپ بېرىلدى، بۇ، تولۇقلاپ تارقىتىلغان پۇلنىڭ 63.5% نى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق ساھەسى بويىچە ئەمگەك سۈغۇرتا ھەققىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشنى باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھىرىدىكى 16 بىرتۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇش پونكىتى ۋە بۇلارغا قاراشلىق 45 كارخانا رەسمىي ھەرىكەتكە كەلدى، ساھەلەر بويىچە بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشنى باشقۇرۇش پونكىتى ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلىنى ئاي بويىچە بەرگەن ئىشچى - خىزمەتچى 3489 غا، يىللىق ماتاشى 17 مىليون 566 مىڭ 200 يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە بىناكارلىق ساھەسىدە شەخسلەر تاپشۇرغان ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۈغۇرتا پۇلى 30 مىليون 159 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى.

لى باۋفېڭ

قۇرۇلۇشقا خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار چىقىشنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز قۇرۇلۇشقا خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار چىقىش خىزمىتى كۆچەيتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېڭىدىن ئېچىش باشلانغان قۇرۇلۇش تۈرى 3120 گە، قۇرۇلۇش كۆلىمى 9 مىليون 856 مىڭ كۇۋادرات مېتىرغا يەتتى (قىسمەن نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)، بۇنىڭ ئىچىدە خېرىدار چاقىرىشقا تېگىشلىك قۇرۇلۇش تۈرى 2912، كۆلىمى 9 مىليون 424 مىڭ 500 كۇۋادرات مېتىر، خېرىدار چاقىرىش يولغا قويۇلغان قۇرۇلۇش تۈرى 2865، كۆلىمى 9 مىليون 329 مىڭ 400 كۇۋادرات مېتىر بولۇپ، خېرىدار چاقىرىشقا تېگىشلىك قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ 98.4% نى ئىگىلەپ، 4.5 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى. خېرىدار چاقىرىلغان قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئىچىدە، ئاشكارا خېرىدار چاقىرىش يولغا قويۇلغىنى 203 تۈر، كۆلىمى 1 مىليون 154 مىڭ كۇۋادرات مېتىر بولۇپ، ئەمەلىيەتتە خېرىدار چاقىرىلغان تۈرنىڭ 7.1% نى ئىگىلىدى؛ تەكلىپ قىلىپ خېرىدار چاقىرىش يولغا قويۇلغىنى 1858 تۈر، كۆلىمى 5 مىليون 568 مىڭ 400 كۇۋادرات مېتىر بولۇپ، 64.9% نى ئىگىلىدى؛ كېڭىشىپ خېرىدار چاقىرىش يولغا

قويۇلغان قۇرۇلۇش تۇرى 804، كۆلىمى 2 مىليون 607 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، 28% ش ئىگىلىدى.

ئۇرۇمچى شەھىرى، بايىنغولىن، بورتالا ئوبلاستلىرىدا شەكىللىك بىناكارلىق بازىرى قۇرۇلدى.

خې لىياڭ

قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە قانۇننىڭ ئىجرا‌سى ئۈستىدىن مەمۇرىي تەپتىشلىك قىلىندى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بىناكارلىق بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بويىچە تېلېۋىزىيە، تېلېفون يىغىنى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى بويىچە ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى؛ «بىناكارلىق قانۇنى»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نىڭ ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەرقايسى جايلار، تارماقلار ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق كەڭ دائىرىدە تەشۋىقات ئېلىپ بارىدى، ئۆگىنىش، تەربىيىلەش كۈرسلىرىنى ئاچتى ۋە مۇكاپاتلىق زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «بىناكارلىق بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بىرقانچە پىكىر» ى ئىزچىللاشتۇرۇلدى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈلدى، قىسمەن كەسىپي نازارەت، ئىدارىلاردا تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى. قۇرۇلۇش نازارىتى، مەمۇرىي تەپتىشلىك نازارىتى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايون دائىرىسىدىكى ھازىر سېلىنىۋاتقان 500 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى ۋە 300 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى بېزەش قۇرۇلۇشىنى «تور يېغىش شەكلى» دە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، 1956 قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈردى، تۈرلۈك مەسىلە بار 33 قۇرۇلۇش تۈرىنى ئېنىقلاپ چىقتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 208 پارچە (قېتىم) پاش قىلىش خېتى، تېلېفونى تاپشۇرۇۋېلىنىدى ۋە ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەنلەر كۈتۈۋېلىنىدى، 120 دېلونىڭ يىپ ئۈچى ئىگىلەندى، 103 دېلو دېلو تۈرغۇزۇلۇپ بىرتەرەپ قىلىندى، 244 دېلو ئىياغلاشتۇرۇلدى (قېيقالغان دېلولارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، بۇ ئارقىلىق دۆلەت 11 مىليون 146 مىڭ 200 يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قېلىنىدى، تۈرلۈك باج پۇلىدىن 8 مىليون 958 مىڭ يۈەن سۈرۈشتە قىلىنىپ تاپشۇرغۇزۇلدى، 1 مىليون 949 مىڭ يۈەن مەمۇرىي جەرىمانە قويۇلدى. قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان 34 ئادەم بىرتەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈلگىنى 16، مەمۇرىي ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلگىنى 13، ئەدلىيە ئورگانلىرىغا ئەۋەتىپ بېرىلگىنى 11.

شياۋ خۇي

بىناكارلىقتا بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش نازارىتى ئاپتونوم رايون بويىچە بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىلىرىدا بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تەكشۈرۈشنى ئۈيۇشتۇردى ۋە قانات يايدۇردى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر ئۆزى تەكشۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، قۇرۇلۇش نازارىتى ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى 8 كارخانىنىڭ 13 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى، شىنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتى قارىمىقىدىكى 6 كارخانىنىڭ 14 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى ۋە بايىنغولىن ئوبلاستىدىكى 9 كارخانىنىڭ 10 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى نۆۋەتلىق ھالدا ئارىلاپ تەكشۈردى. تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن مەلۇم بولۇشچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى بىناكارلىق قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئېڭى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيگەن، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغان. بايىنغولىن ئوبلاستى قۇرۇلۇش قىلىشتا بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى، مەدەنىي قۇرۇلۇش قىلىشنى خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار چىقىش مەزمۇنى دائىرىسىگە كىرگۈزۈپ، بىر تۈتاش نومۇر قويۇش رىقابىتىنى يولغا قويغان. بۇ ئۇسۇلنى ئۈرۈمچى قىلىشقا ئەرزىيدۇ. تەكشۈرۈش داۋامىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدىكى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش خىزمىتىدە يەنىلا بەزى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنىڭ ساقلانغانلىقى بايقالغان، مەسىلەن: جايلاردىكى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش كەسىپي تارماقلىرى خىراجەت بولمىغانلىقتىن، بىخەتەرلىكنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ كەڭ، تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشقا ئامال قىلالمىغان، رايونلارنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتىمۇ تەكشى بولمىغان.

زو شۇشياڭ

بىناكارلىق تەكشۈرۈش - لايىھەلەش سۈپىتى ئارىلاپ تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش نازارىتى ئاپتونوم رايون بويىچە 566 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى تەكشۈرۈش - لايىھەلەش تۈرىنىڭ سۈپىتىنى ئارىلاپ تەكشۈردى، ياھالاشتا 23 تۈر ئەلا دەرىجىلىك تۈر بولۇپ ياھالاندى، بۇ، 4% نى ئىگىلىدى؛ 51 تۈر ياخشى دەرىجىلىك تۈر بولۇپ ياھالاندى، بۇ، 9% نى ئىگىلىدى؛ 392 تۈر لايىقەتلىك تۈر بولۇپ ياھالاندى، بۇ، 69.3% نى ئىگىلىدى؛ 81 تۈر لايىقەتسىز تۈر بولۇپ ياھالاندى، بۇ، 14% نى ئىگىلىدى؛ 19 تۈر سالاھىيەتسىز، ئىنتىزامغا خىلاپ تۈر بولۇپ ياھالاندى، بۇ، 3.4% نى

ئىگىلىدى. قۇرۇلۇش نازارىتى كىنىشكىسى يوق تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان 7 ئورۇننى قانۇنغا خىلاپ ھەرىكىتىنىسى توختىتىشقا بۇيرىدى ھەمدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن، قائىدە - نىزاملىرىغا ئاساسەن قاتتىق جازالىدى، سۈپەت باشقۇرۇشتا مەسىلە كۆپ، لايىھىلەش سۈپىتى ناچار، تېخنىكا خادىملىرى ئەھلىيلەشمىگەن ۋە شەخسى ئالاقە باغلاپ لايىھىلەشتە مەسىلە ئېغىر بولغان 8 لايىھىلەش ئورنىنى ۋە لايىھىلەش سۈپىتى لايىقەتسىز بولغان ئورۇنلارنى ئىستايىدىل تەرتىپكە سېلىپ ئۆزگەرتىپ، زۆرۈر تولۇقلاش تەدبىرى قوللىنىپ، قۇرۇلۇشنىڭ بىخەتەر، ئىشەنچلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا بۇيرۇدى ھەمدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار قانۇن، قائىدە - نىزاملىرىغا ئاساسەن بىرتەرەپ قىلدى.

زو شۇشياڭ

بىناكارلىقتا ئېنېرگىيە تېجەش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون %50 ئېنېرگىيە تېجىگەن ئۇلگىلىك 2 بىنا قۇرۇلۇشىنى بەرپا قىلدى. بۇلار: ش ئۈ ئا ر تام ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ تۇرالغۇ بىناسى (قۇرۇلۇش كۆلىمى 3350 كۋادرات مېتىر) ۋە جۇڭگو بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ ئېگىز قەۋەتلىك تۇرالغۇ بىناسى (قۇرۇلۇش كۆلىمى 5876.27 كۋادرات مېتىر) دىن ئىبارەت. پۈتكەندە %30 ئېنېرگىيە تېجەلگەن ئۇلگىلىك قۇرۇلۇشلار تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت: ش ئۈ ئا ر پاختا - چىگە شىركىتىنىڭ 3 كورپۇس ئېگىز قەۋەتلىك تۇرالغۇ بىناسى (قۇرۇلۇش كۆلىمى 31 مىڭ 289 كۋادرات مېتىر) ۋە ش ئۈ ئا ر خەلق ھاۋا مۇداپىئە ئىشخانىسىنىڭ تۇرالغۇ بىناسى (قۇرۇلۇش كۆلىمى 3140 كۋادرات مېتىر).

لى يىڭ

ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇشلار باھالاندى

1998 - يىل 8 - ئايدا ش ئۈ ئا ر ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇشلارنى باھالاش كومىتېتى 1997 - يىلى قۇرۇلۇش قىلغان ئورۇنلار مەلۇم قىلغان 27 تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئىچىدىن كەسىپىي باھالاش گۇرۇپپىسى دەسلەپكى باھالاش ۋە قۇرۇلۇشتىن پايدىلانغۇچىلاردىن كەڭ دائىرىدە پىكىر ئېلىش ئاساسىدا قاراپ چىقىش ئارقىلىق 18 تۈرلۈك قۇرۇلۇشنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش دەپ ماقۇللىدى، بۇلارنىڭ ئىچىدە، شىنجاڭ مېتاللورگىيە قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان قاتناش نازارىتى خەۋەرلىشىش - ئۇچۇر ئۇنۇشلاشتۇرۇش سالغان ئىشخانىسىنىڭ 1 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان شىنجاڭ سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ ئېگىز قەۋەتلىك تۇرالغۇ ئۆيى، جياڭسۇ ئۇلكىسى نەنتۇڭ 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى ياسىغان قاراماي شەھىرىدىكى سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ پۇل مۇئامىلە بىناسى، شىنجاڭ يول، كۆۋرۈك باش شىركىتى سالغان قارابۇرا تېمكەس دەريا سى كۆۋرۈكىدىن ئىبارەت 4 تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش كۆمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئىلى ئوبلاستلىق ئۈي - زېمىن تەرەققىيات شىركىتى بىناكارلىق قۇراشتۇرۇش شىركىتى سالغان ئىلى ئوبلاستلىق سودا - سانائەت بانكىسى قورغاس ئىش باشقارمىسىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال كەسپىي بىناسى قاتارلىق 14 تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش مىس مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

زو شۇشياڭ

ئۆيلەرنى چېقىش، كۆچۈرۈش ۋە خەتەرلىك ئۈي - ئىمارەتلەرنى بىخەتەرلىك جەھەتتىن باھالاش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 77 شەھەر - بازار (18 شەھەر، 59 ناھىيە بازىرى) دا ئۆيلەرنى چېقىش، كۆچۈرۈش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، جەمئىي چېقىلغان، كۆچۈرۈلگەن ئۈي كۆلىمى 1 مىليون 165 مىڭ كۋادرات مېتىر، كۆچۈرۈلگەن ئائىلە 10 مىڭ 547، چېقىش، كۆچۈرۈشنى باشقۇرۇش خىراجەت كىرىمى 22 مىليون 45 مىڭ يۈەن بولدى.

45 شەھەر - بازار (16 شەھەر، 29 ناھىيە بازىرى) دا خەتەرلىك ئۈي - ئىمارەتلەرنىڭ بىخەتەرلىكىنى باھالاش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، باھالانغان خەتەرلىك ئۈي - ئىمارەتلەرنىڭ كۆلىمى 515 مىڭ 900 كۋادرات مېتىرغا، باھالاشنى باشقۇرۇش خىراجەت كىرىمى 455 مىڭ 900 يۈەنگە.

سۇن فېڭلى

يېڭى مەھسۇلاتلارنى كېڭەيتىش تۈرلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 12 كارخانىنىڭ 10 تۈرلۈك مەھسۇلاتى قۇرۇلۇش نازارىتى تەرىپىدىن ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش سىستېمىسىدىكى يېڭى مەھسۇلات بويىچە كېڭەيتىلمىدىغان تۈرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. ئۇلار: ماگنىت ئارقىلىق تىزگىنلىنىپ ئېچىز پەردە يالىتىلغان ئەينەك، پولى ئامىنوئېستىر - پولى ئېتىلېنلىق بىرىكمە تۈرۈبا، پولى ئېتىلېنلىق سىرتىدىن قاپلايدىغان تۈرۈبا، ساپال شاخىرى - گەجلىك يېنىك ئارامام تاختىسى، پولات چۇڭقۇر پرىسلىق ئۇلىغۇچ ئورنىتىلغان كىيىدۈرمە تۈرۈبا. پولات سىم تورى رامكىسى ئارقىلىق پولى ئېتىلېنلىق كىرىن قىسمىش تاختىسى، ئالىيۇمىن - سۇلياۋلىق بىرىكمە تۈرۈبا، گۈڭگۇرتلەش

تۇرۇلمىگەن پولى ئېتىلىپ خىلوردە، ئىقتىدارى ئۆزگەرتىلگەن نېئوپرېن كاۋچۇكلۇق سۇ يۇقماس يۆگمە ماتېرىيال، كوكس مېيى تېپىدىكى پولى ئامىنو ئېستېرلىق سۇ يۇقماس سىر بويۇق ماتېرىيالى، «PVC» ئىلاستىكلىق پولات ئىشىك - دېرىزە، «JC» تېپىلىق نىئورگانىك، سۇ يۇقمايدىغان، نەم ئۆتمەيدىغان خۇرۇچ.

فېلىك يۈخۋا

شىنجاڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش باش شىركىتىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 546 مىليون 960 مىڭ يۈەن (قوشۇلما قىممەت 574 مىليون 940 مىڭ يۈەن) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 103 مىليون 610 مىڭ يۈەن، سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (ھازىرقى باھا) 272 مىليون 70 مىڭ يۈەن، تىرانسپورت مەھسۇلات قىممىتى 50 مىليون 150 مىڭ يۈەن، قۇرۇلۇش ماشىنلىرىنى ئىجارىگە بېرىش مەھسۇلات قىممىتى 28 مىليون 750 مىڭ يۈەن، سودا ۋە باشقا ئىگىلىك باشقۇرۇش قىممىتى 45 مىليون 570 مىڭ يۈەن. تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئىگىلىك باشقۇرۇش قىممىتى 46 مىليون 810 مىڭ يۈەن. ناشقى قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 20 مىڭ دوللار. قۇرۇلۇش قىلغۇچى كارخانىلاردىكى خا 50 مىڭ 800 يۈەن، سانائەت كارخانىلىرىدىكى خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى كىشى بېشىغا 31 مىڭ 348 يۈەن، تىرانسپورت كارخانىلىرىدىكى خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى كىشى بېشىغا 45 مىڭ 44 يۈەن. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 8322 يۈەن. باش شىركەت سىستېمىسىدىكى كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش قىممىتى 85 مىليون 260 مىڭ يۈەن. پوتكوزۇلگەن ئۈي - ئىمارەت كۆلىمى 1 مىليون 195 مىڭ كۋادرات مېتىر، قۇرۇلۇشلارنىڭ ياخشى بولۇش نىسبىتى (كۆلىمى بويىچە ھېسابلاندى) 42.3%، 98 قۇرۇلۇش ئاپتونوم رايون بويىچە ياخشى قۇرۇلۇش بولۇپ باھالاندى، 8 قۇرۇلۇش ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «قىزىلتاغ لوكۇسى» نى تالىشىش بويىچە ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش دەپ نامغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ 1 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان شىنجاڭ «خويتاك» رېستورانى، شىنجاڭ 4 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان ش ئۇ ئا ر پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ خەۋەرلىشىش - ئىشلەپچىقىرىش خىزمەت بىناسى ئاپتونوم رايون بويىچە كۆمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ 4 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكى ئۈرۈمچى گاز يەتكۈزۈش شىركىتى ئۈنۈمۈرسال بىناسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى بالىلار باغچىسى ئاپتونوم رايون بويىچە مىس مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، ئاپتونوم رايون ۋە قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ئۈيۇشتۇرغان مۇنەۋۋەر لايىھىلەش ۋە مۇنەۋۋەر تۇرالغۇ ئۆيلەرنى باھالاشتا، بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى 25 تۇرە مۇكاپاتلاندى، باش شىركەت قىلغان دۆلەت، ئاپتونوم رايونىمىز 13 تۇرلۈك نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا كېرىشتۇرۇلگەن تۇرلىرىدە سۈرئەت پىلانى ئورۇندالدى ياكى مۇددەتتىن بۇرۇن پايدىلىنىشقا تاپشۇرۇلدى ۋە قۇراشتۇرۇلدى، باش شىركەت سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ مۇقىم ئۆسۈش نىسبىتى 89.4% كە، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 96.1% كە يەتتى.

1998 - يىلى باش شىركەت ئىگىلىك باشقۇرۇشتا كۆلەملىك تەرەققىيات ۋەزىيىتىنى ساقلاپ قالغان بولسىمۇ، لېكىن ساھە بىلەن ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى تەرەققىيات تولىمۇ تەكشىمىز بولدى، پەرق زورىيىپ كەتتى. كارخانا ئىلاھاتى ئۆزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتى، شىنجاڭ بىناكارلىق، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، ئۇسكۇنە بىلەن تەمىنلەش باش شىركىتىدە قانۇن بويىچە ۋەيران بولۇش يولغا قويۇلدى، «بەش يۈلتۇز» يەملەش خۇرۇچى زاۋۇتى پۈتۈن گەۋدىسى بويىچە شىنجاڭ بىناكارلىق ترانسپورت شىركىتىگە قوشۇۋېتىلدى، شىنجاڭ بىناكارلىق پەن تەتقىقات يۇرتى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ئىلاھات سىناق نۇقتىسى قىلىنغان ئورون بولۇش سۈپىتى بىلەن ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى، كوللېكتىپ كارخانىلاردا پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويۇش كېڭەيتىلدى. باش شىركەت خادىم قىسقارتىپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كەڭ يولغا قويۇش ئۈچۈن، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش مەركىزى قۇردى، ھەرقايسى كارخانىلار قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىنى مۇكەممەللەشتۈردى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 1152 نەپەر ئىشچى - خىزمەتچى مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرىپ، 3 تە 100 پىرسەنت بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش مۇئامىلىسىنى بىرتۇتاش غەملەش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ساھەلەر بويىچە بىرتۇتاش غەملەش جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش غەملەشكە ئۆتتى. كارخانا قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. شىنجاڭ ياغاچ ماتېرىياللىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش باش زاۋۇتى سودىگەر چاقىرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، قولىدىكى مۇلۇكنى

جانلاندۇرۇپ، 2 - خىلدىكى پورت ئېچىپ، سودا مۇلازىمەت ئىقتىدارىنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ شىنجاڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش ترانسپورت شىركىتى مۇنتىزىم ترانسپورت قىلىشنى قىسقارتىپ، چوڭ - چوڭ يۈكلەرنى توشۇشنى، ئۇزۇن يوللۇق تراسپورتنى قانات يايدۇردى ۋە مۇستەھكەملىدى، چوڭ تېپتىكى تاش - توپا ۋە قاتناش يول - كۆۋرۈك بازىرى ئاچتى؛ شىنجاڭ بىناكارلىق تراسپورت شىركىتى تراسپورت ئاساسىي كەسپىنى قىسقارتىپ، سۇلياۋ تېپىدىكى ماتېرىيال ۋە ئىشك - دېرىزە مەھسۇلاتلىرىنى تەرەققىي قىلدۇردى؛ شىنجاڭ بىناكارلىق ماشىنىسازلىق زاۋۇتى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئورنى تەسىس قىلىپ، 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇردى. كارخانا تەشكىلىي قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش جەھەتتە، ھەرقايسى كارخانا ۋە ئورۇنلار ئاساسىي گەۋدىنى خىللاشتۇرۇپ، ئورگانىنى ئىخچاملاپ، خادىملارنى ئايرىپ چىقىپ، چوڭ شۆبە شىركەت ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، دوختۇرخانا، مەكتەپ، ئارقا سەپ تەمىنات يارەمچى تارماقلارنى ئايرىم قۇرۇش، لېكىن ئايرىۋەتمەسلىك، خىراجەتنى ھۆددىگە بېرىش ياكى ئۆز ئالدىغا تىجارەت قىلىش، پايدا - زىيانغا ئۆزى ئىگە بولۇشنى يولغا قويدى.

1998 - يىلى ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: ۋەزىپە يېتەرلىك بولمىدى، كارخانىلىق زىيان تارتىش دائىرىسى كېڭىيىپ كەتتى؛ مەبلەغنىڭ قىسى بولۇش ئەھۋالى تۈپتىن ياخشىلانمىدى، قۇرۇلۇش پۇلىنى بېرەلمەي كەينىگە سۈرەيدىغان ئەھۋال يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر بولدى؛ بەزى كارخانىلارنىڭ باشقۇرۇشى قوپال، ئۇل باشقۇرۇش خىزمىتى ئاجىزراق، تۇرلەرنى ھۆددىگە بېرىش ئەمەلىيلەشمىدى؛ كۆزقاراش كونا، پىلانلىق ئىگىلىك قارىشى كۈچلۈكرەك؛ زىيانىنى تۆگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش، مۇقىملىق بىلەن تەرەققىياتنى ساقلاپ قېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداش مۇشكۈل بولدى.

لى بىلگ

بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ قىسقىچە ئەھۋالى

1998 - يىلى بىناكارلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا 51 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى، بىناكارلىق قۇراشتۇرۇش كارخانىلىرى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 11 تۈرنى يولغا قويدى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئۈنۈم نىسبىتى 0.6% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بېكىدىن يارىتىلىدىغان مەھسۇلات 16 تۈرلۈك بولۇپ، بۇنىڭ 13 تۈرى ئورۇندالدى، يېڭى تېخنىكا، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى ئۇسكۇنە بويىچە 109 تۈر (قېتىم) كېڭەيتىلدى، 7 مىليون 837 مىڭ 300 يۈەنلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

1998 - يىلى باش شىركەت سىستېمىسىدىكى تۈر دىرېكتورلىرىنى تەربىيىلەشتە ئىلگىرىلەش بولدى، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا، كەسپىي خادىملىرىنى داۋاملىق تەربىيىلەش دائىرىسى كېڭەيتىلدى؛ 10 چوڭ تېخنىكا نۇقتىلىق كېڭەيتىلدى ۋە قوللىنىلدى، ئومۇملاشتۇرۇش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. مەملىكەت بويىچە يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىش جەھەتتە ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى بولغان جۇڭگو بانكىسى بىناسى قۇرۇلۇشىدا مۇلچەرلەنگەن نىشانغا يېتىلدى. شىنجاڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش تراسپورت شىركىتى 30 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۇسكۇنىلەرنى كۆپەيتىپ، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ئۇچۇن زاپاس كۈچنى كۆپەيتتى؛ شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتىنىڭ «CAD» چېرتيوژىنى سىزىش نىسبىتى 100% كە يەتتى ھەمدە چېرتيوژ سىزىش ئۇسكۇنىلىرى يېڭىلاندى؛ شىنجاڭ 1 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى ئىجارىگە بېرىش شىركىتى يارلىقان تۆشۈكلۈك پولات قېلىپ تاختىسىنى قاپلاپ رېمونت قىلىش يېڭى ھۈنەر - سەنئىتى 98' ئاپتونوم رايون بويىچە قانات يايدۇرۇلغان 1000 تۈرلۈك تېخنىكا پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەر تېخنىكا نەتىجىسى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، ئەمەلىي قوللىنىش جەريانىدا 320 مىڭ يۈەن مەبلەغ، 83 تونىا پولات ماتېرىيال تېجەپ قېلىندى.

لى بىلگ

يوشۇرۇن رامكىلىق ئەينەك پەردە تام ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى تەكشۈرۈلدى

قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى بىناكارلىق پەردە تامنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شىنجاڭ 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى ئالىيۇمىن ئىشىك - دېرىزە پەردىلىك تام شۆبە شىركىتىنىڭ يوشۇرۇن رامكىلىق ئەينەك پەردە تام ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى. مۇتەخەسسىسلەر يۇمشاق، قاتتىق ماتېرىياللارنى ۋە ئىش ئورنىنى ئېتراپلىق تەكشۈرگەندىن كېيىن، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ يوشۇرۇن رامكىلىق ئەينەك پەردە تام ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى تۈنجى بولۇپ بىر قېتىمدىلا تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى. بۇ شىركەت سالغان تۇرپان — قۇمۇل نېفتلىكى قوماندانلىق مەركىزى، ش ئۇ ئا ر خەلقئارا كۆرگەزمە مەركىزى، شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئىدارىسى خەۋەرلىشىش بىناسى ئاپتونوم رايون بويىچە سۈپەتلىك قۇرۇلۇش بولۇپ باھالاندى.

لى بىلگ

سانائەت ئۇسكۇنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش شىركىتىنىڭ «ISO9002» سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىقىنى ئۇتتى

شىنجاڭ سانائەت ئۇسكۇنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش شىركىتىنىڭ «ISO9002» سۈپەت سىستېمىسى جۈڭگو بىناكارلىق جەمئىيىتى سۈپەت سىستېمىسى گۇۋاھلىق مەركىزىنىڭ «ISO9002» ئۆلچىمىدىكى 19 مۇھىم ئامىل بويىچە كارخانا ئورگىنىدىكى بۆلۈم، ئىشخانا، شۆبە شىركەت، قۇرۇلۇش باشقارمىسى ۋە قۇرۇلۇش قىلىنغان ئىش ئورنىنى ئېتراپلىق، ئىستايىدىل تەكشۈرۈشى، باھالىشى ئارقىلىق، 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى بىر قېتىمدىلا گۇۋاھلىقنى ئۇتتى، بۇ شىركەت «ISO9002» سۈپەت ئىسپاتنامىسى ئالدى.

لى بىڭ

تاق تۈمشۇقلۇق ئېقىن ئۇتكۈزىدىغان غەيرىي شەكىلدىكى ئىسسىقلىق تارقاتقۇچ دۇنياغا كەلدى

شىنجاڭ سانائەت ئۇسكۇنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش شىركىتى «شەرق شامىلى» ئىسىتىش ماتېرىياللىرى زاۋۇتى بىلەن قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ئىسسىقلىق ئېلىش، تارقىتىش كومىتېتى ھەمكارلىشىپ يارىتقان ۋە ئىشلەپچىقارغان تاق تۈمشۇقلىق ئېقىن ئۇتكۈزىدىغان غەيرىي شەكىلدىكى ئىسسىقلىق تارقاتقۇچ سىناپ ياساش، تەجرىبە قىلىش، ياخشىلاش ئارقىلىق دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى بۇ مەھسۇلات تۈركۈمىلەپ ئىشلەپچىقىرىلدى ھەمدە بازارغا سېلىندى، يىلىغا 200 مىڭ دانە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولدى.

لى بىڭ

بىناكارلىق ساھەسىدىكى ئىلغار ئۇرۇن، ئىلغار شەخسلەر

1998 - يىلى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى شىنجاڭ 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىگە «مەملىكەت بويىچە بىناكارلىق ساھەسىدە يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى، ۋۇ گېننەن، ۋاڭ ياۋېن (شىنجاڭ 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىدىن)، ۋۇ كۈنۇبي (شىنجاڭ 1 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىدىن) لەرگە «مەملىكەت بويىچە بىناكارلىق ساھەسىدە يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشتىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بەردى.

1998 - يىلى 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن جۈڭگو تۇرالغۇسى ئاساسىي تېما قىلىنغان 9 - بەش يىللىق پىلاندىكى تۇرالغۇ ئۆي لايىھىسى مۇسابىقىسىنى باھالاشتا، شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى بىر تۈرده 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، 2 تۈر تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ئۆيۈشتۇرغان شەھەر - بازار قۇرۇلۇشىدىكى مۇنەۋۋەر تەكشۈرۈش - لايىھىلەشنى باھالاشتا شىنجاڭ ئۇنۋېرسال تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى بىر تۈرده 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى بىر تۈرده تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ 4 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىگە جۈڭگو قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش جەمئىيىتى «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر قۇرۇلۇش كارخانىسى» دەپ نام بەردى. شىنجاڭ «شىنخۇا» بىناكارلىق شىركىتىگە جۈڭگو كوللېكتىپ بىناكارلىق كارخانىلىرى جەمئىيىتى «ئالتۇن ئۆي مۇكاپاتى» بەردى، بۇ شىركەت يەنە جۈڭگو كوللېكتىپ بىناكارلىق كارخانىلىرى بويىچە ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتتىكى ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن نامغا ئېرىشتى.

لى بىڭ

تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ 10 ياخشى باشلىقى ۋە ياش، ئوتتۇرا ياش 10 ياخشى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ماھىرى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش نازارىتى ش ئ ا ر تەكشۈرۈش - لايىھىلەش جەمئىيىتىگە ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ 10 ياخشى باشلىقى ۋە ياش، ئوتتۇرا ياش 10 ياخشى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ماھىرىنى باھالاش پائالىيىتىنى ئۇيۇشتۇرۇپ ۋە قانات يايدۇرۇپ، 5 يىل ئىچىدە ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئىشلىرىدا تۆھپە قوشقان تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ باشلىقىنى ۋە ياش، ئوتتۇرا ياش تەكشۈرۈش - لايىھىلەش خادىملىرىنى تەقدىرلەشنى ماۋاللە قىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئورۇنلىرىنىڭ دېموكراتىك ئۇسۇلدا باھالاپ كۆرسىتىشى، جەمئىيەت كاتىبات باشقارمىسىنىڭ دەسلەپكى باھالىشى، قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى ئارقىلىق، ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ 10 ياخشى باشلىقى ۋە ياش، ئوتتۇرا ياش 10 ياخشى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ماھىرى باھالاپ چىقىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ 10 ياخشى باشلىقى: ۋېي پىڭ (ئايال)، ۋاڭ شياۋدۇڭ، ۋاڭ سۈڭشى، ۋاڭ جيائشىڭ، ۋۇ شىپىڭ، جاڭ ماۋشېڭ، جاڭ شياۋبەي، جېڭ رېنشيا، شيې جىلىيەن، سەي ئېرجيې.

ئاپتونوم رايون بويىچە ياش، ئوتتۇرا ياش 10 ياخشى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ماھىرى: ۋاڭ يۈخۇي، شى مىن،

غەيرەت ئىساق، جۇلۇك جيەن، سۇلۇك يى (ئايال)، جالۇ جيەن، خې يۇفېلۇ، زېلۇ چىڭفېلۇ، شۇ شاۋرۇي، ۋېي تۇڭباۋ.

زو شۇشيالۇ

تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ساھەسىدىكى 20 كۇچلۇك ئورۇن

1998 - يىل 10 - ئايدا قۇرۇلۇش نازارىتى 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قۇرۇلۇشنى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ساھەسىدىكى ئۇنىۋېرسال كۆرسەتكۈچنى ئورۇندىغان ئالدىنقى 20 ئورۇننى باھالاپ چىقتى ھەمدە بۇلارنى ئېلان قىلدى.

1997 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ساھەسىدىكى ئۇنىۋېرسال كۆرسەتكۈچنى ئورۇندىغان ئالدىنقى 20 كۇچلۇك ئورۇننىڭ رەتكە تۇرغۇزۇلۇش تەرتىپى تۆۋەندىكىچە: شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ سۇ ئىشلىرى، سۇ ئېلېكتر تەكشۈرۈش - ئۆلچەش - لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ بىناكارلىق لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، بىڭتۇەن تەكشۈرۈش - ئۆلچەش - لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ ئېلېكتر ئىنىرگىيىسى لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش - تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى، ئۇرۇمچى رەڭلىك مېتال لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسال تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، تۆمۈر يول مىنىستىرلىكى 1 - لايىھىلەش يۇرتى ئۇرۇمچى شۆبىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق بىناكارلىق تەكشۈرۈش - پىلانلاش - لايىھىلەش يۇرتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك سۇ ئىشلىرى، سۇ ئېلېكتر لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ يېنىك سانائەت لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، كۇيېتۇك شەھەرلىك بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، شىخەنزە بىناكارلىق پىلانلاش - لايىھىلەش يۇرتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك بىناكارلىق تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتى، بىڭتۇەن بىناكارلىق قۇرۇلۇش 1 - شۆبىسى بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ خىمىيە سانائىتى لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 3 - شۆبىسى تەكشۈرۈش - ئۆلچەش - لايىھىلەش يۇرتى.

زو شۇشيالۇ

بىر تۈرلۈك يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشتا ئۈلگە كۆرسەتكەن قۇرۇلۇش مۇكاپاتلاندى

1998 - يىلى قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ئۇيغۇرغان تۇنجى تۈركۈمدىكى دۆلەت دەرىجىلىك بىناكارلىق ساھەسىدە يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشتا ئۈلگە كۆرسەتكەن قۇرۇلۇش تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش، باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيىتىدە، شىنجاڭ 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى سالغان جۈڭگو بانكىسىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى «جۈڭيىن» زالى قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتۈپ، دۆلەت بويىچە ئىلغار سۈپىگە يەتتى، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ دۆلەت دەرىجىلىك بىناكارلىق ساھەسىدە يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشتا ئۈلگە كۆرسەتكەن قۇرۇلۇش بويىچە كۆمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

لى يېڭۇ

مۇھىت ئاسراش

مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاپتونوم رايوننىڭ مۇھىت ئاسراش خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆھبەت يىغىنىدا سۆز قىلىپ، مۇئاۋلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: ئاپتونوم رايون ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنىڭ ناچارلىشىپ كېتىش ئەھۋالىنى ھەقىقىي تۇردە چەكلەپ، «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكەت پىلانىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى ئىستايىدىل ئالغا سىلجىتىپ، نۇقتىلىق شەھەرلەرنىڭ مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك، 5 يىل ئىچىدە ئۇرۇمچى شەھىرى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش لازىم. 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر مۇھىت يىغىنى ئاچتى، 8 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر مۇھىت ئاسراش خىزمەت يىغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مۇھىت - بايلىق كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى قاتارلىق 21 تارماق ۋە نازارەت، ئىدارە ئۈيۈشتۇرغان 98' تەڭرىتاغ مۇھىت ئاسراش بويىچە ئەسىر سەپىرى پائالىيىتى مۇخبىرلار زىيارەت قىلىش ئۆمىكى دەريا، كۆللەرنىڭ سۇ بايلىقىنى قوغداپ، شەھەرلەر ئاتموسفېراسىنىڭ مۇھىتىنى ساپلاشتۇرۇشنى ئاساسىي تەشۋىقات تېمىسى قىلىپ، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شۇ يېڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەييۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە، تارىم دەرياسى ھەۋزىسىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىت مەسىلىسىنى، باغراش كۆلى سۇ مۇھىتىنى قوغداش ۋە ئۇرۇمچى شەھىرى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈزەش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى ۋە خەۋەر

قىلدى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «ئاپتونوم رايونىنىڭ 9 - بەش يىللىق مۇھىت ئاسراش پىلانىنى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى»نى تەستىقلاپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئاساسلىق بۇلغىمىلارنىڭ قويۇپ بېرىلىش ئومۇمىي مىقدارىنى تىزگىنلەشنى بېكىتتى؛ «ئاپتونوم رايونىنىڭ سانائەتتىكى ئاساسلىق بۇلغاش مەنبەسىنىڭ 2000 - يىلى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈلۈپ قويۇپ بېرىلىش پىلانى»نى تەستىقلىدى؛ «مۇھىتنى بۇلغىشى ئېغىر بولغان 15 خىل كارخانىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، تاقاش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىشنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقاتتى، ئاپتونوم رايون بويىچە تاقاش، ئىشتىن توختىتىش ۋەزىپىسى ئاساسەن ئورۇندالدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيىدىن يۇقىرى ئورۇنلارنىڭ سانائەت يېقىلغۇسىدىن چىققان كېرەكسىز گاز، ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزانلارنى تۇتۇش نىسبىتى 91.7%، ھۈنەر - سەنئەتتىكى كېرەكسىز گازنى تازىلاپ بىرتەرەپ قىلىش نىسبىتى 79.5% بولدى؛ گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ قويۇپ بېرىلىش مىقدارى 177 مىڭ 300 تونىنا بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.5% ئېشىپ كەتتى، ئىس - تۈتەكنىڭ قويۇپ بېرىلىش مىقدارى 116 مىڭ 900 تونىنا بولۇپ، 8.3% ئازايدى؛ چاڭ - توزانىنىڭ قويۇپ بېرىلىش مىقدارى 120 مىڭ 500 تونىنا بولۇپ، 5.8% ئېشىپ كەتتى؛ ناھىيىدىن يۇقىرى ئورۇنلارنىڭ سانائەتتىكى كېرەكسىز سۇنى چىقىرىۋېتىشتىكى ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 45.6% بولدى، خىمىيىدە سەرپ قىلىنغان ئوكسىگېن مىقدارىدىن قويۇپ بېرىلگىنى 132 مىڭ 800 تونىنا بولۇپ، 10.8% ئازايدى، ناھىيىدىن يۇقىرى ئورۇنلاردا سانائەتتىكى قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنىڭ پەيدا بولۇش مىقدارى 5 مىليون 470 مىڭ تونىنا، ئۇنىۋېرسال پايدىلىنىش نىسبىتى 48.8% بولۇپ، 8.5% ئېشىپ كەتتى. سانائەتتىكى 3 خىل كېرەكسىز نەرسىدىن ئۇنىۋېرسال پايدىلىنىشتىكى مەسئۇلات قىممىتى 351 مىليون 849 مىڭ يۈەن بولۇپ، 58 مىليون 260 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىندى. ئۇرۇمچى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشى يەنىلا ئېغىر بولماقتا. 1998 - يىل 11 - ئايدىن 1999 - يىل 2 - ئايغىچە ھاۋا سۈپىتىنى ئۆلچەشتىكى ھەپتىلىك مەلۇمات 89.4% كە يېتىپ، 4 ،، 5 - دەرىجىلىك بۇلغىنىش سەۋىيىسىدە تۇرۇپ كەلدى.

ۋالى كۆن، جالى جۇنلىن

ئۇرۇمچى شەھىرى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى شەھەر باشلىقى قوماندانلىق قىلىدىغان ئۇرۇمچى شەھىرى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى ھەمدە ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى بىلەن بىللە «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ قىش پەسلىدىكى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش لايىھىسى»نى بېسىپ تارقاتتى. بۇ لايىھىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان تىزگىنلەش نىشانى مۇنداق بولدى: 1998 - يىلى ئىس - تۈتەكنىڭ قويۇپ بېرىلىش مىقدارىنى 5000 تونىنا ئازايتىش؛ گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ قويۇپ بېرىلىش مىقدارىنى 1400 تونىنا ئازايتىش، ھاۋادا لەيلەپ يۈرگەن دانىچە نەرسىلەرنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۇندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتىنى 500 مىكروگرام/كۇب مېتىردىن تۆۋەن تىزگىنلەش؛ 2000 - يىلىغىچە قويۇپ بېرىلىدىغان ئىس - تۈتەك مىقدارىنى 15 مىڭ تونىنا ئازايتىش، گۇڭگۇرت ئوكسىدىنى 4400 تونىنا ئازايتىش، لەيلەپ يۈرگەن دانىچە ماتېرىياللارنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۇندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتىنى 400 مىكروگرام/كۇب مېتىردا تىزگىنلەش؛ 2002 - يىلى ئىس - تۈتەك مىقدارىنى 13 مىڭ تونىنا، گۇڭگۇرت ئوكسىدىنى 8000 تونىنا ئازايتىش، لەيلەپ يۈرگەن دانىچە نەرسىلەرنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۇندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتىنى 300 مىكروگرام/كۇب مېتىردا تىزگىنلەش. ئاساسلىق تەدبىر مۇنداق: كۆمۈر يېقىلغۇسىنىڭ بۇلغىشىنى تىزگىنلەپ، مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش ۋە تۇتاشتۇرۇپ ئىسسىقلىق بېرىش ئارقىلىق شەھەر رايونىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش كۆلىمىنى 25 مىليون 700 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتكۈزۈش، ئاز كەم 2000 تارقاق پار قازان تۈرخۈنىنى بۇزۇپ تاشلاش؛ يېقىلغۇ قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىش، تەبىئىي گازنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارىنى كۆپەيتىش، شامال ئېنېرگىيىسى بايلىقىنى ئېچىش، توك پارقازىنى، يېقىلغۇ گاز پارقازىنى ئىشلىتىش؛ سانائەتتىكى چاڭ - توزانىنى ۋە ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى چىقارغان گازدىن بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش؛ شەھەرنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ھاۋا سۈپىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاش، 1998 - يىلى «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ قىش پەسلىدىكى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش لايىھىسى»گە كىرگۈزۈلگەن 15 تۈرلۈك مۇھىت ئاسراش قۇرۇلۇشىنىڭ 11 تۈرى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى، 4 تۈرلۈك قۇرۇلۇش مۇشۇ يىلى تاماملىنىدۇ.

ۋالى كۆن، جالى جۇنلىن

شەھەر مۇھىتىنى ئۇنىۋېرسال تىزگىنلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا شەھەرلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش سۇرئىتى تېزلىتىلدى،

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق مۇھىت ئەھۋالىدىن ئاخبارات

1. مۇھىت ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا شەھەرلەر مەركەز قىلىنغان مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشى يەنىلا ئېغىرلاشتى، نۇقتىلىق شەھەرلەردە قىش پەسلىدە ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىنىشى ئالاھىدە گەۋدىلىك بولدى، ئېكولوگىيىنىڭ بۇزۇلۇش دائىرىسى يەنىلا كېڭەيمەكتە، قىسمەن دائىرىدە ياخشىلىنىش بولدى.

1) ئاتموسفېرا مۇھىتىنىڭ سۈپىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاتموسفېرا مۇھىتىنىڭ بۇلغىنىش ئالاھىدىلىكى يەنىلا چاڭ - توزان، كۆمۈر ئىسىدىن شەكىللىنىدىغان ئارىلاشما بۇلغىنىش بولۇپ ئىپادىلەندى، ئومۇمىي جەھەتتىن بۇلغىنىش دەرىجىسىنى 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولمىدى. شىمالىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەرنىڭ بۇلغىنىش مەنبەسى، ئاساسلىقى، كۆمۈر ئىسى ۋە ماي بۇسى بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەرنىڭ بۇلغىنىش مەنبەسى، ئاساسلىقى، چاڭ - توزان بولدى. ئاپتونوم رايوندىكى شەھەرلەرنىڭ ئىسسىنىش مەزگىلىدە كۆمۈر ئىسى ئاساسىي بۇلغاش مەنبەسى بولدى. ئىسسىنايدىغان مەزگىلدە چاڭ - توزان ئاساسىي بۇلغاش مەنبەسى بولدى. قىش، ئەتىياز پەسلىدىكى بۇلغىنىش روشەن ھالدا ياز، كۈز پەسلىدىكىدىن ئېغىر بولدى. ئاساسلىق بۇلغىمىلار ئومۇمەن لەيلەپ يۈرگەن دانىچە نەرسىلەر، گۈڭگۈرت ئوكسىدى ۋە ئازوتلۇق ئوكسىدلاردىن ئىبارەت بولدى. مەركىزىي شەھەر ئۇرۇمچى يەنىلا ئاپتونوم رايون بويىچە بۇلغىنىش ئەڭ ئېغىر شەھەر بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قويۇپ بېرىلگەن ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان مىقدارى 255 مىڭ 100 تونىنا بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەتتىن قويۇپ بېرىلگىنى 135 مىڭ 500 تونىنا بولۇپ، 53.1% نى ئىگىلىدى؛ تۇرمۇش مەنبەسىدىن قويۇپ بېرىلگىنى 119 مىڭ 600 تونىنا. قويۇپ بېرىلگەن گۈڭگۈرت ئوكسىدى مىقدارى 335 مىڭ 600 تونىنا بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت مەنبەسىدىن قويۇپ بېرىلگىنى 191 مىڭ 400 تونىنا بولۇپ، 57% نى ئىگىلىدى؛ تۇرمۇش مەنبەسىدىن قويۇپ بېرىلگىنى 144 مىڭ 200 تونىنا. سانائەتتە قويۇپ بېرىلگەن چاڭ - توزان مىقدارى 148 مىڭ 400 تونىنا بولدى. ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرى يەنىلا ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەتتىكى كېرەكسىز گازنى قويۇپ بېرىشتىكى مۇھىم مەنبە بولدى.

ئاپتونوم رايوندىكى 16 شەھەر ئىنكاس قىلغان شەھەرنىڭ ھاۋا سۈپىتى ئەھۋالىنى كۆزىتىش - ئۆلچەشتىن قارىغاندا، لەيلەپ يۈرگەن دانىچە نەرسىلەرنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 404 مىكروگرام/ئۆلچەملىك كۈب مېتىر بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە شىمالىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەرنىڭ 302 مىكروگرام/ئۆلچەملىك كۈب مېتىر، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەرنىڭ 629 مىكروگرام / ئۆلچەملىك كۈب مېتىر بولغان، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەرنىڭ شىمالىي شىنجاڭدىكى شەھەرلەردىن كۆرۈنەرلىك يۇقىرى بولغان؛ گۈڭگۈرت ئوكسىدىنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 24 مىكروگرام/ئۆلچەملىك كۈب مېتىر بولغان؛ ئازوتلۇق ئوكسىدلارنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 35 مىكروگرام/ئۆلچەملىك كۈب مېتىر بولغان. 3 تۈرلۈك بۇلغىما 1997 - يىلدىكىدىن ئازراق تۆۋەنلىگەن.

ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئاتموسفېراسىدا لەيلەپ يۈرگەن مەركەزلەشتۈرۈپ ئىستىش ئوسكۇنىسى 1598 گە، ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 7842.2 پار - تونىنغا يېتىپ، شەھەرلەرنى ئىستىش ئوسكۇنىسى ئومۇمىي سىغىمچانلىقىنىڭ 68.5% نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەرلەردىكى ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزاننى تىزگىنلەش رايونى 79 غا، ئومۇمىي كۆلىمى 227.56 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مۇشۇ يىلى پۈتكۈزۈلگىنى 3 بولۇپ، كۆلىمى 3.02 كۋادرات كىلومېتىر؛ شاۋقۇن ئۆلچەمگە يەتكۈزۈلگەن رايوندىن 64 ى پۈتكۈزۈلدى، بۇنىڭ كۆلىمى 29.152 كۋادرات كىلومېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە مۇشۇ يىلى پۈتكۈزۈلگىنى 3، كۆلىمى 2.24 كۋادرات كىلومېتىر. شەھەرلەرنىڭ مۇھىت فۇنكسىيەسىنى رايونلارغا ئايرىش خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك باشلاندى، 6 شەھەر مۇھىت فۇنكسىيەسىنى رايونلارغا ئايرىشنى باھالاش ۋە تەستىقلاشقا يوللاش خىزمىتىنى ئورۇنداپ بولدى، 6 شەھەر مۇھىت فۇنكسىيەسىنى رايونلارغا ئايرىشنىڭ تەستىقلىنىشىنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتىدۇ. شەھەرلەر ئوتتۇرىسىدىكى تەكشۈرۈش

دانىچە نەرسىلەرنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 470 مىكروگرام/ئۇلچەملىك كۇب مېتىر، گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 89 مىكروگرام/ئۇلچەملىك كۇب مېتىر، ئازوتلۇق ئوكسىدلارنىڭ بىر يىل ئىچىدىكى كۈندىلىك ئوتتۇرىچە قىممىتى 80 مىكروگرام/ئۇلچەملىك كۇب مېتىر بولدى، بۇلار 1997 - يىلدىكىدىن كۆپەيدى. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى ھاۋا سۈپىتىنى تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، شەھەر ھاۋاسىنىڭ بۇلغىنىش كۆرسەتكۈچ سانى 42.3 % لىك چاستوتا دەرىجىسى بويىچە IV دەرىجىلىك، V دەرىجىلىك بۇلغىنىش سەۋىيىسىدە تۇرغان؛ ئىسسىنىش مەزگىلىدە 79.2 % چاستوتا دەرىجىسى بويىچە IV دەرىجىلىك، V دەرىجىلىك بۇلغىنىش سەۋىيىسىدە تۇرغان، ئۇ، مەملىكەت بويىچە ھاۋانىڭ بۇلغىنىشى ئەڭ ئېغىر شەھەرنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ.

2) سۇ مۇھىتىنىڭ سۈپىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 91 مىليارد 430 مىليون كۇب مېتىر بولۇپ، كۆپ يىللاردىن بۇيانقى ئوتتۇرىچە قىممەتتىن 15.1 % ئاشتى، شۇ يىلى سۇ سەل مولراق بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە چىقىرىۋېتىلگەن كېرەكسىز سۇنىڭ ئومۇمىي مىقدارى 475 مىليون تونىنغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت مەنبەسىدىن چىقىرىۋېتىلگىنى 195 مىليون تونا بولۇپ، 41 % نى ئىگىلىدى؛ تۇرمۇش مەنبەسىدىن چىقىرىۋېتىلگىنى 281 مىليون تونا بولدى. كېرەكسىز سۇدا خىمىيە ئىشلىرىغا ئېھتىياجلىق ئوكسىگېن مىقدارى (COD) بويىچە چىقىرىۋېتىلگىنى 242 مىڭ تونا، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت مەنبەسىدىن چىقىرىۋېتىلگىنى 149 مىڭ 300 تونا بولۇپ، 61.7 % نى ئىگىلىدى، تۇرمۇش مەنبەسىدىن چىقىرىۋېتىلگىنى 92 مىڭ 700 تونا. سانائەتتىكى كېرەكسىز سۇ بويىچە COD نىڭ چىقىرىۋېتىلگىنى ئىچىدە، ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەتنىڭكى 88.9 % نى، يېزا - بازار سانائىتىنىڭكى 11.1 % نى ئىگىلىدى. ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرى يەنىلا ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەتتىكى كېرەكسىز سۇنىڭ بۇلغىشىدا مۇھىم مەنبە ھېسابلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايون 42 ئاساسلىق دەريا - ئېقىن، 7 كۆل ۋە سۇ ئامبىرى سۈيىنىڭ سۈپىتىنى كۆزىتىپ ئۇلچىدى، كۆپ ساندىكى دەريا - ئېقىن سۈيىنىڭ سۈپىتى ياخشى بولۇپ چىقتى. كۆزىتىلىپ ئۇلچەنگەن 5119 كىلومېتىر دەريا قىنىدا سۇنىڭ سۈپىتى يەر ئۈستى سۈيى بويىچە I ، II خىلدىكى ئۇلچەمگە يەتكەن دەريا بۇلىكى 61.1 % نى، II خىلدىكى ئۇلچەمگە يەتكەن دەريا بۇلىكى 31.2 % نى، بۇلغانغان دەريا بۇلىكى 7.7 % نى ئىگىلىدى. شىمىگۈ دەريالىرى، تارىم دەريالىرى ھەۋزىسىدىكى ئاز ساندىكى دەريا - ئېقىنلار يەنىلا بۇلغىنىش خېلى ئېغىر بولغان دەريا - ئېقىنلار ھېسابلىنىدۇ.

(2.1) سۇ سىستېمىسى

ئېرتىش دەريالىرى ھەۋزىسىنىڭ ئومۇمىي سۇ سۈپىتى ياخشى، كۆزىتىلىپ ئۇلچەنگەن 748 كىلومېتىر دەريا قىنىدا سۇ تارتىلغان مەزگىلدىكى سۇنىڭ سۈپىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن I خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۇلچىمىگە يەتتى، سۇ مول مەزگىلدىكى I خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۇلچىمىگە ئۇيغۇن بولغان دەريا بۇلىكى 39% نى ئىگىلىدى، II خىلدىكى ئۇلچەمگە ئۇيغۇن بولغىنى 61% نى ئىگىلىدى، سۇ تارتىلغان مەزگىلدىكى سۇنىڭ سۈپىتى سۇ مول بولغاندىكىدىن ياخشى بولدى، پۈتۈن ھەۋزىدە بۇلغانغان دەريا بۇلىكى كۆرۈلمىدى. چېگرىدىن چىقىدىغان دەريا بۇلىكى سۈيىنىڭ سۈپىتى I خىلغا تەۋە بولدى.

ئىلى دەريالىرى سۇ سىستېمىسى بويىچە كۆزىتىلىپ ئۇلچەنگەن ئۇزۇنلۇق 841 كىلومېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە سۇ تارتىلغان مەزگىلدىكى I خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۇلچىمىگە ئۇيغۇن كەلگەن دەريا بۇلىكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 52.2 % نى، سۇ مول مەزگىلدىكى I خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۇلچىمىگە ئۇيغۇن بولغان دەريا بۇلىكى 24.5 % نى ئىگىلىدى، ھەۋزە ئىچىدە ئۇلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن دەريا بۇلىكى كۆرۈلمىدى. ئىلى دەرياسىنىڭ غول ئېقىندىكى سۇنىڭ سۈپىتى سۇ مول، سۇ

نەتىجىسىنى ئۆزئارا تەكشۈرۈش قانات يايدۇرۇلدى، تەكشۈرۈلگەن شەھەر 19 غا يەتتى، بۇلارنىڭ ئىچىدە فۇكالا، مىچۇەن، شىخو سىناق تەرىقىسىدە مەلۇم قىلىنىدىغان شەھەر بولدى. تەڭشەلگەن 24 تۇرلۇك كۆرسەتكۈچنى تەكشۈرۈش نەتىجىسىگە ئاساسەن، شىخەنزە شەھىرى، ئۇرۇمچى شەھىرى، كورلا شەھىرى 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىگە ئايرىلدى، شىخەنزە شەھىرى 32.61 نومۇر، ئۇرۇمچى شەھىرى 93.60 نومۇر، كورلا شەھىرى 73.46 نومۇر ئالدى.

ۋالى كۇن، جالى جۇنلىن

قۇرۇلۇش تۇرلىرى بويىچە مۇھىتنىڭ باشقۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا تۇرغۇزۇلغان قۇرۇلۇش تۇرى 336، مۇھىت ئاسراش تارماقلىرىغا مەلۇم قىلىنغىنى 298 تۇر، بۇنىڭ ئىچىدە مۇھىتقا باھا بېرىش دوكلاتنامىسى تۇزۇلگىنى 20 تۇر، مۇھىتقا باھا بېرىش مەلۇمات جەدۋىلى تولدۇرۇلغىنى 222 تۇر، تىزىملاپ ئەنگە ئېلىنغىنى 56 تۇر

تارتىلغان مەزگىلدە I خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن كەلدى، چېگىردىن چىقىدىغان دەريا بۆلىكىنىڭ سۇ سۈپىتى II خىلدىكى ئۆلچەمگە ئۇيغۇن كەلدى.

تارىم دەريا سۇ سىستېمىسىدىكى يەكەن دەريا، ئاقسۇ دەريا، خوتەن دەريا، ئۆگەن دەريا قاتارلىق ئاساسلىق تارماق ئېقىنلارنىڭ سۇ سۈپىتى ياخشى، تارىم دەريا غول ئېقىنىنىڭ سۇ سۈپىتى ناچارراق، سۇ تارتىلغان مەزگىلدىكى V خىلدىكى سۇ سۈپىتىدىن ئېشىپ كەتكەنگە تەۋە بولدى، سۇ مول مەزگىلدە II خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن كەلگەن دەريا بۆلىكى 18.9% نى، V خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۆلچىمىدىن ئېشىپ كەتكەن دەريا بۆلىكى 81.1% نى ئىگىلىدى. ئاساسلىق بۆلغايدىغان كۆرسەتكۈچ خلورىدلار، سۈلفاتلار بولدى.

(2.2) شەھەرلەردىكى دەريا بۆلەكلىرى

شەھەرلەردىن ئېقىپ ئۆتىدىغان ئۇرۇمچى دەريا سى، كۆيتۈك دەريا سى، تۇمەن دەريا سى قاتارلىق دەريا - ئېقىنلارنىڭ سۇ سۈپىتى I ، II خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن بولۇپ، يېنىك بۆلغانغان سۇ سۈپىتىگە تەۋە. بۆلغىنىشى ئېغىرراق بولغان شىمگۈ دەريا سى V خىلدىكى ئېغىر بۆلغانغان سۇ سۈپىتىگە تەۋە. ھەرقايسى دەريالاردىكى ئاساسلىق بۆلغىمىلار ئومۇمىي قاتتىقلىق دەرىجىسى ۋە ئامموندىلىق ئازۇد ھېسابلىنىدۇ.

(2.3) شەھەرلەردىكى يەر ئاستى سۈلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەرلەرنىڭ يەر ئاستى سۇ ئورنى ئومۇمەن تۆۋەنلەشكە يۈزلەندى، ئايرىم شەھەرلەرنىڭ ئايرىم جايلىرىدىكى يەر ئاستى سۇ ئورنى ئازراق ئۆرلىدى. ئۇرۇمچى، سانجى، شىخەنزە، كۆيتۈك، شىخۇ، تۇرپان، قەشقەر قاتارلىق شەھەرلەرنىڭ يەر ئاستى سۇ ئورنى داۋاملىق تۆۋەنلىدى، ئوتتۇرىچە تۆۋەنلەش ھەجمى 0.06 مېتىردىن 0.59 مېتىرغىچە بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىسىملىق سۇ ئورنىنىڭ تۆۋەنلەش ھەجمى 0.06 مېتىردىن 0.95 مېتىرغىچە، سۇ ئاستى سۇ ئورنىنىڭ تۆۋەنلەش ھەجمى 0.06 مېتىردىن 1.26 مېتىرغىچە بولدى. كورلا شەھىرىنىڭ يەر ئاستى سۇ ئورنى 1997 - يىلدىكىدىن تۆۋەنلەشكە يۈزلەندى، تۆۋەنلەش ھەجمى 0.01 مېتىردىن 0.42 مېتىرغىچە بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 14 شەھەرنىڭ يەر ئاستى سۈيىنىڭ سۈپىتىنى كۆزىتىپ ئۆلچەش نەتىجىسىدىن مەلۇم بولۇشىچە، 8 شەھەرنىڭ يەر ئاستى سۈيىنىڭ سۈپىتى پاكىز بولغان ياكى يېنىكرەك بۆلغانغان، 6 شەھەرنىڭ يەر ئاستى سۈيىنىڭ سۈپىتى ئوتتۇراھال بۆلغانغان. كۆپ ساندىكى شەھەرلەرنىڭ قىسمەن جايلىرىدىكى يەر ئاستى سۈيىنى بۆلغايدىغان بۆلغىمىلارنىڭ تەركىبى ئومۇمىي سەۋىيە جەھەتتە 1997 - يىلدىكىدىن تۆۋەنلىگەن؛ بېسىملىق سۇنىڭ سۈپىتىنى 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولمىغان، سۇ سۈپىتى ياخشىراق بولغان. شەھەرلەردىكى يەر ئاستى سۈيىنىڭ ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن ئاساسلىق تۈرلىرى ئومۇمىي قاتتىقلىق، سۈلفات، نىتراتلار ۋە خلورىدلاردىن ئىبارەت. گېئولوگىيە تېمىدىكى ئامىللارنىڭ تەسىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، سانائەت، تۇرمۇشتىكى كېرەكسىز سۇنىڭ سىڭىشى كەلتۈرۈپ چىقارغان بۆلغىنىشمۇ يەر ئاستى سۇ سۈپىتىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان مۇھىم ئامىل ھېسابلىنىدۇ.

(2.4) كۆل، سۇ ئامبارلىرى

ئاپتونوم رايوندا كۆل، سۇ ئامبارلىرى سۇ سۈپىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى دەريا - ئېقىنلاردىكى سۇ سۈپىتىگە قارىغاندا ناچارراق، كۆزىتىپ ئۆلچەنگەن 7 كۆل، سۇ ئامبىرى ئىچىدە، 6 سىنىڭ سۇ سۈپىتى I ، II خىلدىكى سۇ سۈپىتى ئۆلچىمىدە بولۇپ، پاكىز سۇ سۈپىتى ياكى يېنىكرەك بۆلغانغان سۇ سۈپىتىگە تەۋە. 4 كۆل، سۇ ئامبىرىدىكى ئايرىم بۆلغىنىشنى كۆزىتىپ ئۆلچەش كۆرسەتكۈچىدە ئۆلچەمدىن ئېشىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلدى. كۆل، سۇ ئامبارلىرىدىكى ئاساسلىق بۆلغىمىلار PH قىممىتى، ئامموندىلىق ئازوت ۋە پېرمانگانات كۆرسەتكۈچ ساندىن ئىبارەت.

موگۇ كۆلىنىڭ پېرمانگانات كۆرسەتكۈچ سانى ۋە بىئوخىمىيىلىك ئېھتىياجلىق ئوكسىگېن مىقدارى ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن، سۇ سۈپىتى IV دەرىجىلىك بولۇپ، بولۇپ، مۇھىتقا باھا بېرىش تۈرۈمىنىڭ ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى 88.7% كە يەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى باشقۇرغان تۈر 21، بۇنىڭ ئىچىدە مۇھىتقا باھا بېرىش دوكلاتنامىسى تۈزۈلگىنى 12 تۈر (دۆلەت مۇھىت ئاسراش باش ئىدارىسى تەكشۈرۈپ تەستىقلىغىنى 3 تۈر)، مۇھىتقا باھا بېرىش مەلۇمات جەدۋىلى تولدۇرۇلغىنى 9 تۈر. مەلۇم قىلىنغان تۈرلەر بويىچە مۇھىت ئاسراشقا سېلىنغان مەبلەغ سېلىنغان مەبلەغ سوممىسىنىڭ 4.3% نى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 106 تۈر پوتكۈزۈلۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، ئىجرا قىلىشقا تېگىشلىك بولغان «ئۈچىنچى تەرەپ ئېلىپ بېرىش» (قۇرۇلۇش تۈرلىرىدىكى مۇھىت ئاسراش مۇئەسسەسىلىرى بىلەن ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەپ لايىھىلەش، تەرەپ قۇرۇلۇش قىلىش، تەرەپ ئىشقا كىرىشتۈرۈپ پايدىلىنىش) تۈرى 95 بولۇپ، ئەھلىيەتتە ئىجرا قىلىنغىنى 79، ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى 83.2%، لايىقەتلىك بولغان تۈر 76. ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى تەكشۈرۈپ

ئوتتۇراھال بۇلغانغان.

3) سانائەتتىن چىققان قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەر ۋە شەھەرلەردىكى شاۋقۇن ئەھۋالى

(3.1) سانائەتتىن چىققان قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەر

قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنىڭ بۇلغىشى مۇھىت سۈپىتىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان يەنە بىر ئېغىر مەسىلە بولۇپ قالدى، ئۇ يەرنى ئىگىلەپلا قالماستىن، بەلكى يەر ئاستى سۇلىرىنى ۋە سۇ مەنبەسى بار يەرلەرنى بۇلغاپ، زەھەرلىك، زىيانلىق گاز جىسىملىرىنى قويۇپ بېرىدۇ.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا سانائەتتىن چىققان قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنىڭ مىقدارى 6 مىليون 840 مىڭ تونىنغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە خەتەرلىك كېرەكسىز نەرسە 260 مىڭ تونىنا بولۇپ، تەخمىنەن 3.8% نى ئىگىلىدى. سانائەتتىن چىققان قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنىڭ چىقىرىلىش مىقدارى 1 مىليون 40 مىڭ تونىنغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە، يېزا - بازار سانائىتىدىن چىققان قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنىڭ مىقدارى 810 مىڭ تونىنا بولۇپ، 77.9% نى ئىگىلىدى.

(3.2) شەھەرلەردىكى شاۋقۇن

ئاپتونوم رايون بويىچە 14 شەھەردىكى مۇھىتنى قوغداش سىستېمىسى ئايرىلغان رايونلارنىڭ شاۋقۇن ئەھۋالى كۆزىتىلىپ تۇرۇلغاندى. شەھەرلەردىكى مۇھىت قوغداش سىستېمىسى ئايرىلغان رايونلارنىڭ كۈندۈزدىكى شاۋقۇنىنىڭ تۇرۇلچەمدىن ئېشىپ كېتىش نىسبىتى 31.7% بولدى، كېچىدىكى شاۋقۇنىنىڭ تۇرۇلچەمدىن ئېشىپ كېتىش نىسبىتى 50% بولدى، كېچىدىكى شاۋقۇنىنىڭ بۇلغىشى كۈندۈزگە قارىغاندا ئېغىر بولدى؛ ئالاھىدە تۇرالغۇ رايونىدا شاۋقۇنىنىڭ تۇرۇلچەمدىن ئېشىپ كېتىش نىسبىتى 80%، ئاھالىلەر، مەدەنىيەت، ماارىپ رايونىدا 53.8%، سودا - سانائەت گىرەلەشكەن رايونىدا 32.1%، سانائەت مەركەزلەشكەن رايونىدا 17.9% بولۇپ، بۇلغىنىش دەرىجىسى 1997 - يىلدىكى بىلەن تەڭلەشتى.

مۇشۇ يىللىق يول قاتنىشىدىكى شاۋقۇنىنىڭ تەڭ ئېغىرلىقتىن «ئا» دەرىجىلىك دائىرىسى 64.9 دېتسىبېلدىن 72.7 دېتسىبېلغىچە بولدى، ئەڭ يۇقىرى بولغىنى ئاقسۇ بولۇپ، ئوتتۇراھال بۇلغىنىشقا تەۋە؛ ئەڭ تۆۋەن بولغىنى ئالتاي بولۇپ، بىرقەدەر تىنچ شەھەرگە تەۋە.

4) يەر

ئاپتونوم رايون بويىچە ھازىر بار تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 4 مىليون 92 مىڭ گېكتار، ئورمان يېرى 6 مىليون 566 مىڭ گېكتار، پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 48 مىليون 6800 گېكتار.

(4.1) تېرىلغۇ يەر

ستاتىستىكا قىلىنىشىچە، ئاپتونوم رايوندا سۇ مەنبەسىگە كاپالەتلىك قىلىنىدىغان ۋە سۇغىرىش مۇئەسسەسىلىرى بار تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 4 مىليون 91 مىڭ 800 گېكتار بولۇپ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 99.9% نى ئىگىلىگەن. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە 62 ناھىيە (شەھەر) ئاساسلىق ئېتىزلارنى مۇھاپىزەت قىلىدىغان رايونلارنى ئايرىپ چىقىشنى تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى تاماملىغان، بۇنىڭ ئىچىدە 20 ناھىيىنىڭ ئاساسلىق ئېتىزلارنى مۇھاپىزەت قىلىدىغان رايون كۆلىمى 547 مىڭ گېكتارغا يەتكەن. ئاپتونوم رايون بويىچە يۇقىرى، مۇقىم ھوسۇل ئېلىشقا ۋە ئالاھىدە داڭلىق مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان 1 مىليون 648 مىڭ گېكتار يەر قوغداپ قېلىنغان.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىزلارغا 856 مىڭ تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ مىقدارغا سۇندۇرۇلدى)، 12 مىڭ 400 تونىنا دېھقانچىلىق دورىسى، 86 مىڭ 700 تونىنا سۈلياۋ يوپۇق ئىشلىتىلدى، 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇقنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارى ئاشتى، دېھقانچىلىق دورىسىنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارى ئازراق تۆۋەنلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سۇ، تۆپراق ئېغىپ كەتكەن يەر كۆلىمى 164 مىڭ گېكتارغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18 مىڭ گېكتار كۆپەيدى، كۆپىيىش ھەجمى 12.3% بولدى.

ئۇتكۈزۈۋېلىشقا مەسئۇل بولغان 4 تۈر «3 نى تەڭ ئېلىپ بېرىش» نى ئىجرا قىلىشتا لايىقەتلىك بولدى. ئەملىيەتتە ئىجرا قىلىنغان «ئۈچنى تەڭ ئېلىپ بېرىش» تۈرلىرى بويىچە مۇھىت ئاسراشقا سېلىنغان مەبلەغ 155 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىنغان مەبلەغ سوممىسىنىڭ 9.2% نى ئىگىلىدى. قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە كېرەكسىز سۇنى يىلىغا بىرتەرەپ قىلىش ئىقتىدارى 1 مىليون 667 مىڭ تونىنا كۆپەيتىلدى، كېرەكسىز گازنى يىلىغا بىرتەرەپ قىلىش ئىقتىدارى 6 مىليارد 887 مىليون 426 مىڭ ئۇلچەملىك كۇب مېتىر كۆپەيتىلدى.

ۋاڭ كۈن، جاڭ جۇنلىن

سانائەتتىكى بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى ئوخشاش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە بۇلغىمىلارنى قويۇپ بېرىش مىقدارىنى تىزگىنلەش ۋە سانائەتتىكى بۇلغىنىش مەنبەسىنى ئۇلچەمگە يەتكۈزۈپ قويۇپ بېرىش پىلانى يولغا قويۇلدى، 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر تىزگىنلىنىدىغان

(4.2) ئوتلاق

ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 57 مىليون 258 مىڭ 800 گېكتار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە يەر كۆلىمىنىڭ %34.4 نى ئىگىلەيدۇ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 3.33 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، 2.79 گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق توغرا كېلىدۇ.

1998 - يىلى بەرپا قىلىنغان سۈنئىي ئوتلاق 36 مىڭ 800 گېكتار، قوشۇلغان، ياخشىلانغان ئوتلاق 69 مىڭ 700 گېكتار بولۇپ، بەرپا قىلىنغان سۈنئىي ئوتلاق 825 مىڭ 900 گېكتارغا، ياخشىلانغان ئوتلاق 1 مىليون 43 مىڭ 400 گېكتارغا يەتتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 696 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتا ھاشارات زىياناداشلىقى يۈز بەردى، ئاپەت ئېغىررلىق بولغان ئوتلاق 679 مىڭ 200 گېكتار. 498 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاقتىكى ھاشارات يوقىتىلدى، بۇ، ئالدىنقى ئېلىشقا، يوقىتىشقا تېگىشلىك كۆلەمنىڭ %73.35 نى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە 3 مىليون 58 مىڭ گېكتار ئوتلاقتا چاشقان ئاپىتى يۈز بەردى، ئاپەت ئېغىررلىق بولغان ئوتلاق 754 مىڭ 300 گېكتار. 671 مىڭ گېكتار ئوتلاقتىكى چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدى ئېلىنىدى ۋە يوقىتىلدى. بۇ، ئالدىنقى ئېلىشقا ۋە يوقىتىشقا تېگىشلىك كۆلەمنىڭ %88.96 نى ئىگىلىدى. ئوتلاقتا 38 قېتىم ئوت ئاپىتى يۈز بەردى، بۇلاستە ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

5) ئورمان

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %1.68 كە يەتتى، ياغاچلىق يېغىندى مىقدارى 276 مىليون كۇب مېتىر، ئورمانلىق يىللىق ئۆسۈش مىقدارى 6 مىليون 500 مىڭ كۇب مېتىر، سەرپ قىلىنىش مىقدارى 3 مىليون 500 مىڭ كۇب مېتىر بولۇپ، ئۆسۈش مىقدارى سەرپ قىلىنىش مىقدارىدىن كۆپ بولدى.

131 مىڭ 100 گېكتار يەردىكى ئورماندا كېسەللىك، ھاشارات زىياناداشلىقى يۈز بەردى، كېسەللىك، ھاشارات زىياناداشلىقىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى %7.02 بولدى، 104 مىڭ 300 گېكتار ئورماندىكى كېسەللىك، ھاشارات زىياناداشلىقىنىڭ ئالدى ئېلىندى ۋە يوقىتىلدى. بۇ، كېسەللىك، ھاشارات زىياناداشلىقى يۈز بەرگەن ئورمان كۆلىمىنىڭ %79.56 نى ئىگىلەيدۇ؛ 6800 گېكتار ئورماندا چاشقان ئاپىتى يۈز بەردى، 5600 گېكتار ئورماندىكى چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدى ئېلىندى ۋە يوقىتىلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئورمانلىقتا 13 قېتىم ئوت ئاپىتى يۈز بەردى، 106 گېكتار ئورمان كۆيۈپ زىيانغا ئۇچرىدى.

6) كىسلىمانىڭ ئۆزگىرىشى ۋە تەبىئىي ئاپەت

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆپلىگەن رايونلىرىدا تېمپېراتۇرا يۇقىرىراق، ئىسسىقلىق بايلىقى تولۇق بولدى. 2 - ئايدا تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىراق بولۇش دەرىجىسى تارىختىكى شۇ مەزگىلدە 2 - ئورۇندا تۇردى. ئەتىياز پەسلىدە سوغۇق ھاۋا ئۆزاق داۋام قىلدى، تېمپېراتۇرىنىڭ ئۆزگىرىش دەرىجىسى چوڭ بولدى، ئەتىياز پەسلى جەنۇبىي شىنجاڭدا بۇرۇنراق، شىمالىي شىنجاڭدا كېيىنرەك باشلاندى.

يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن رايونلىرىدا كۆپرەك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىمالىي شىنجاڭدىكى كۆپرەك بولۇش دەرىجىسى تارىختىكى شۇ مەزگىلدە 2 - ئورۇندا تۇردى. يىللىق ھۆل - يېغىن ۋاقتىنىڭ تارقىلىشى تەكشى بولمىدى. شىمالىي شىنجاڭدا ئەتىيازدا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولۇشتەك ئەھۋال كۆرۈلدى، پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى تارىختىكى شۇ مەزگىلدە ھەممىدىن كۆپ بولدى.

شىنجاڭدىكى كۆپلىگەن رايونلار ھاۋارايى ئاپىتىنىڭ تۈرلۈكچە تەسىرىگە ئۇچرىدى. بايىنغولىن ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى بوران ئاپىتىگە ئۇچرىدى، كېۋەزلىكىنىڭ ئېغىر دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراش نىسبىتى %30 تىن %50 كىچە يەتتى؛ قاتتىق يامغۇردىن ھاسىل بولغان كەلكۇن ئاقسۇ شەھەر رايونىغا كىرىپ، 100 مىڭدىن ئارتۇق ئاھالە زىيانغا ئۇچرىدى ھەمدە ئادەم ئۆلۈش ئەھۋالى كۆرۈلدى. 1998 - يىلدىكى بوران ئەتىياز پەسلىدە قايتىلانما سوغۇق، سوغۇق ئېقىم پەيدا قىلدى، قىسمەن جايلاردا قاتتىق يامغۇر يېغىپ، كەلكۇن پىلانغا كىرگۈزۈلگەن 24 مۇھىت ئاسراش تۈرى ئىچىدە 13 تۈر ئورۇندالدى، 7 تۈر يولغا قويۇلۇۋاتىدۇ. بۇ تۈرلەرگە 467 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ ئورۇندالغان تۈرلەر ئىچىدە ئاتموسفېرا بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش تۈرى 7، مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش كۆلىمىدىن 2 مىليون 900 مىڭ كۋادرات مېتىر شەكىللەندۈرۈلدى، 2340 تونىنا گۈڭگۇرت ئوكسىدى، 1960 تونىنا ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان تازايتىلدى. 1998 - يىلى كۆرسەتكۈچنى پارچىلاپ تۆۋەنگە چۈشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى، 268 كارخانا تىزگىنلىنىدىغان كۆرسەتكۈچنى ئۇلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تاماملىدى، 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ئۆز رايونىدىكى ئاساسلىق سانائەتتىكى بۇلغىنىش مەنبەسىنى ئۇلچەمگە يەتكۈزۈپ قويۇپ ببرىش پىلانىنى تۆۋەنگە چۈشۈردى. بۇلغىنىش مەنبەسىنى ئۇلچەمگە يەتكۈزۈپ قويۇپ ببرىش پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن 24 كارخانىدىن 15 كارخانا ۋەزىپىنى ئورۇندىدى. مەملىكەتلىك «كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى

ئاپىتى پەيدا قىلدى، تەسىر يەتكۈزۈش دائىرىسىنىڭ كەڭ بولۇشى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاز كۆرۈلگەن.

7) مۇھىت بۇلغىنىش ھادىسىسى ۋە ئىقتىسادىي زىيان

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشى ۋە بۇزغۇنچىلىق ھادىسىسى 12 قېتىم يۈز بەردى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 401 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 8.75 گېكتار يەردىكى زىرائەت زىيانغا ئۇچرىدى. بۇلغىنىش ھادىسىسىگە 90 مىڭ يۈەن تۆلەم پۇل بېرىلدى.

8) ئېكولوگىيە مەسىلىسى

شىنجاڭ ۋەتىنىمىزنىڭ غەربىي شىمال چېگرىسىغا، ياۋروپا - ئاسىيا قۇرۇقلۇقىنىڭ ئوتتۇرىسىغا جايلاشقان، ئۇنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى تىپىك قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق، چۆل، بوستانلىق ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى بولۇپ ئىپادىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىنىڭ 1 مىليون 660 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرلىق يەر كۆلىمى ئىچىدە تاغلىق يەر 806 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرنى، تۈزلەڭلىك (ئويمانلىق شۇنىڭ ئىچىدە) 854 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرنى ئىگىلەيدۇ، تۈزلەڭلىكتىكى قۇملۇق 430 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر، چۆل 320 مىڭ كۋادرات مېتىر، بوستانلىق ئاران 70 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر، سۇ دائىرىسى 8000 كۋادرات كىلومېتىر.

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىت تۇرىنى ئۇمۇمەن تاغلىق رايوندىكى ئورمانلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى، تۈزلەڭلىكتىكى بوستانلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى ۋە بوستانلىقنى ئوراپ تۇرغان چۆل، قۇملۇق ئېكولوگىيە سىستېمىسىغا ئايرىشقا بولىدۇ.

ئاپتونوم رايوندىكى مۇھىم دەريا، كۆللەرنىڭ ئېكولوگىيە مەسىلىسى، ئاساسلىقى، تارىم دەرياسى غول ئېقىنىدىكى يېشىل كارىدورنىڭ يوقىلىش گىردابىغا بېرىپ قېلىش مەسىلىسى، باغراش كۆلى سۇيىنىڭ شورلىشىپ كېتىش، كۆل سۇيىنىڭ ئورگانىك ماددىلارنىڭ بۇلغىشىغا ئۇچراش مەسىلىسى ۋە ئېبنۇر كۆلىنىڭ كىچىكلەپ كېتىش مەسىلىسىدىن ئىبارەت.

تارىم دەرياسى — جۇڭگودىكى ئەڭ چوڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق دەرياسى، ئۇنىڭ غول ئېقىنىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1321 كىلومېتىر، ھەۋزە كۆلىمى 49 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر. ھازىر تارىم دەرياسىنىڭ ئېقىنى 320 نەچچە كىلومېتىر ئۇزۇلۇپ قالدى، تارىم دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمىدا دەريانىڭ ئىككى قىرغىقىنى بويلاپ ئۆسكەن تەبىئىي چۆل يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى يەنى «يېشىل كارىدور» كەڭ كۆلەمدە كىچىكلىمەكتە ياكى غايىب بولماقتا.

باغراش كۆلى — جۇڭگودىكى ئەڭ چوڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق تاتلىق سۇ كۆلى، ھازىر كۆل سۈيى شورلىشىپ، كۆل ساھىلىدىكى نەم يەر تەدرىجىي چېكىنىپ كەتتى، ئورگانىك ماددىنىڭ بۇلغىشىغا ئۇچراپ، ئېكولوگىيىلىك رولى تۆۋەنلىدى. تەكشۈرۈشكە قارىغاندا كۆلنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە جايلاشقان قاراشەھەر ئويمانلىقىدىكى 30 كارخانا ئۆلچەمدىن ئارتۇق چىقىرىۋەتكەن COD ۋە BOD5 قاتارلىق بۇلغىمىلار كۆل سۈيىنىڭ ئورگانىك بۇلغىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان.

ئېبنۇر كۆلى — شىنجاڭدىكى يەنە بىر مۇھىم كۆل. ھازىر كۆل كۆلىمى ئازادلىقنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى 1200 كۋادرات كىلومېتىردىن 500 نەچچە كۋادرات كىلومېتىرغا، سۇ زاپىسى 3 مىليارد كۇب مېتىردىن 700 مىليون كۇب مېتىرغا چۈشۈپ قالدى. كۆل كۆلىمى كىچىكلەپ، سۇ ئازلاپ كەتكەچكە، كۆل ئەتراپىدىكى يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەر ئېغىر دەرىجىدە زەئىپلىشىپ، قۇم چاڭ - توزانلىرى كۈندىن - كۈنگە كۆپەيدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ چۆللىشىپ كەتكەن يەر كۆلىمى 796 مىڭ گېكتار، يوشۇرۇن قۇملىشىپ كەتكەن يەر كۆلىمى 46 مىڭ 600 گېكتار. ئاپتونوم رايون بويىچە بوستانلىقنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىت سەل ياخشىلانغان بولسىمۇ، لېكىن تۆپراقنىڭ شورلىشىپ كېتىش مەسىلىسى يەنىلا ئىنتايىن گەۋدىلىك بولماقتا، ھازىر بار تېرىلغۇ يەرنىڭ قايتا شورلىشىپ كەتكەن كۆلىمى تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 3 تىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. ھازىر، ئاپتونوم رايوندىكى 22.3% ياۋايى ھايۋان تۈرى تەھدىتكە ئۇچرىماقتا.

ئۇمۇمەن قارىغاندا، ئالاھىدە جۇغراپىيىلىك ئورۇن ۋە يەر

ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەتتىكى بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش تۈرىدىن 123 ى يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ 111 ى پۈتكۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كېرەكسىز سۇنى تىزگىنلەش تۈرى 25، كېرەكسىز گازنى تىزگىنلەش تۈرى 69، قاتتىق جىسىملىق ئەرسىلەرنى تىزگىنلەش تۈرى 5، شاۋقۇننى تىزگىنلەش تۈرى 4، باشقىلىرى 8. تىزگىنلىنىدىغان تۈرلەر ئىچىدە ئاپتونوم رايون بۇيۇملاشتۇرغىنى 24، ئاجرىتىلغان تىزگىنلەش مەبلىغى 3 مىليون 640 مىڭ يۈەن. بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش تۈرلىرىگە 257 مىليون 341 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە كېرەكسىز سۇلارنى تىزگىنلەش تۈرىگە ئىشلىتىلگىنى 50 مىليون 695 مىڭ يۈەن، كېرەكسىز گازنى تىزگىنلەشكە ئىشلىتىلگىنى 55 مىليون 632 مىڭ يۈەن، قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنى تىزگىنلەشكە ئىشلىتىلگىنى 49 مىليون 264 مىڭ يۈەن، شاۋقۇننى تىزگىنلەشكە ئىشلىتىلگىنى 787 مىڭ يۈەن، باشقىلارغا ئىشلىتىلگىنى 100 مىليون 962 مىڭ يۈەن. پۈتكۈزۈلگەن

شەكلى قۇرۇلمىسى تۈپەيلىدىن، ئاپتونوم رايونلۇق ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ئىنتايىن زەئىپلىشىپ كەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنىڭ ناچارلىشىشى يەنىلا ئېغىرلاشماقتا. ئېكولوگىيىلىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراش دائىرىسى يەنىلا كېڭەيمەكتە، قىسمەن ياخشىلىنىش بولسىمۇ، لېكىن بۇلار يەنىلا ئاپتونوم رايونلۇق ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى دۇچ كەلگەن ئاساسلىق ۋەزىيەت ھېسابلىنىدۇ.

2. مۇھىت قۇرۇلۇشى ۋە مۇھىت ئاسراش

1998 - يىل 3 - ئايدا، ئاپتونوم رايون پىلانلىق تۈزۈمى ۋە مۇھىت ئاسراش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، شۇجى ۋاڭ لېچۈەن، رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا كېلىپ مۇھىم سۆز قىلىپ، 5 يىل ئىچىدە قۇرۇمچى شەھىرى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تۈزۈل - كېسىل تىزگىنلەشنى ئوتتۇرىغا قويدى. 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون ۋە قۇرۇمچى شەھىرىدىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى قۇرۇمچى شەھىرىنىڭ قىش پەسلىدىكى ئاتموسفېراسىنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى، بۇ لايىھە قۇرۇمچى شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ 1998 - يىلى شەھەر باشلىقلىرىنىڭ 10 - قېتىملىق دائىمىي يىغىنىدا مۇزاكىرە قىلىنىپ ماقۇللاندى، شەھەر باشلىقى گۇرۇپپا باشلىقى بولغان مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، تىزگىنلەش خىزمىتى رەسمىي باشلاندى. 9 - ئايدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «بۇلغىشى ئېغىر بولغان 15 خىل كارخانىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، تاقاش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىشنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى بۇلغىشى ئېغىر بولغان 15 خىل كارخانىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش، تاقاش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىش ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى.

1) تەبىئەتنى قوغداش ۋە ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى

ئاپتونوم رايون بويىچە «3 شىمال» ئىھاتە ئورمىنى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار يولغا قويۇلۇپ، كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىش زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇلدى. تۈزلەڭلىكتە بەرپا قىلىنغان سۈنئىي ئورمانلىق ساقلىنىش كۆلىمى 754 مىڭ 700 گېكتارغا يەتتى، 5 ئۆلچەت، ئوبلاست، 66 ناھىيە (شەھەر) ۋە بىڭتۈەننىڭ 3 شى، ئىدارىسى، 128 تۈەن - مەيدانى ئېتىز - ئېرىقنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى، 32 ناھىيە تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىشنى ئىشقا ئاشۇردى، %85 ئېتىز - ئېرىق ئورمان تورلىرى ئارقىلىق قوغدالدى.

تارىم دەرياسىنىڭ غول ئېقىنىدىكى يېشىل كارىدورنىڭ يوقىلىش گىردابىغا بېرىپ قېلىش مەسلىسى، باغراش كۆلى سۈيىنىڭ شورلىشىپ كېتىش، كۆل سۈيىنىڭ ئورگانىك ماددىلار تەرىپىدىن بۇلغىنىش مەسلىسى، ئېبنۇر كۆلى كۆلىمىنىڭ كىچىكلەپ كېتىش مەسلىسى قاتارلىق مۇھىم دەرىا - كۆللەرنىڭ ئېكولوگىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىش خىزمىتى باشلىنىپ كەتتى، ئومۇمىي پىلان تۈزۈلدى، تىزگىنلەش تەدبىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

سۈنئىي ئورمان بەرپا قىلىنغان يەر 50 مىڭ 700 گېكتارغا، تاغنى قورشاپ ئورمان يېتىشتۇرۇلگەن كۆلەم 153 مىڭ 400 گېكتارغا، ئورمان ئىزلىرى كۆكەرتىلگەن كۆلەم 2900 گېكتارغا، پارچە - پۈرات تىكىلگەن كۆچەت 40 مىليون 10 مىڭ تۈپكە، مەجبۇرىي تىكىلگەن كۆچەت 60 مىليون تۈپكە، تاغنى قورشاپ ئورمان يېتىشتۇرۇلگەن جەمئىي كۆلەم 540 مىڭ گېكتارغا يەتتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدىن 21 ى قۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى 3. مۇھاپىزەت قىلىنىدىغان رايونلۇق كۆلىمى 10 مىليون 463 مىڭ 900 گېكتار بولۇپ، ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ %6.3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئاپتونوم رايون بويىچە سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى تىزگىنلەنگەن يەر كۆلىمى 50 مىڭ 700 گېكتارغا يەتتى، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى تىزگىنلەنگەن كۆلەم تۇرلەردە يۇندىنى كۈنىگە بىرتەرەپ قىلىش ئېقتىدارى 13 مىڭ 325 توننا كۆپەيتىلىپ لايىھىلەندى، تىزگىنلەنگەن كېرەكسىز گاز 2 مىليون 69 مىڭ 609 ئۇلچەملىك كۇب مېتىر/سائەتكە، يىلىغا تىزگىنلەنگەن قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسە 20 مىڭ 941 تونغا يەتتى.

ۋاڭ كۈن، جاك جۇنلىن

تەبىئىي ئېكولوگىيىنىڭ قوغدىلىشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۈنۈمى تىزگىنلەش بىلەن ئېكولوگىيىنى قوغداشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىش فاكتورىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىندى، تەدبىر قوللىنىلىپ، تارىم دەرياسى ھەۋزىسىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشكە يۈزلىنىشى چەكلەندى.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تارىم دەرياسى ھەۋزىسىنى باشقۇرۇش كومىتېتى قۇرۇپ، «تارىم يېزا ئىگىلىكىدە سۇغۇرۇش، سۇ چىقىرىۋېتىش ۋە مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى» تۈرىنى يولغا قويدى. ئېكولوگىيىنى قوغداش ۋە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. ئاپتونوم رايون «ئاپتونوم رايونلۇق تەبىئىي مۇھاپىزەت

ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنىڭ ئەھۋالى

نامى	ئورنى
قاناس دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	بۈرچىن ناھىيىسى
بايىنبۇلاق ئاق قۇ دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	خەجىك ناھىيىسى
ئالتۇنتاغ دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	چاقىلىق ناھىيىسى
بوغدا كۆلى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	فۇكاك ناھىيىسى
تارباغاتاي ياۋا بادام تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	چاغانتوقاي ناھىيىسى
بۆلغىن دەريا سى قۇندۇز تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	چىڭگىل ناھىيىسى
تۆمۈرچوققا تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	ئونسۇ ناھىيىسى
ئىلى قارا ھەرە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	نىلقا ناھىيىسى
قارامايلى تېغى تۈياقلىق ھايۋانلار تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	كۆكتوقاي، گۈجۈك، جىمسار ناھىيىلىرى
گەنجياخۇ سۇك - سۇك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	شىخو، جىك ناھىيىلىرى
قورغاس تۆت پەنجىلىك تاشپاقا تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	قورغاس ناھىيىسى
تارىم توغراق تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	لوپنۇر، بۈگۈر ناھىيىلىرى
توققۇزتارا ياۋا ياڭاق تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	توققۇزتارا ناھىيىسى
توققۇزتارا تاغ شەمشادى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	توققۇزتارا ناھىيىسى
ئىلى كىچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	غۇلجا ناھىيىسى
تاشقورغان تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	تاشقورغان ناھىيىسى
ئالتۇنتاغ ياۋا تۆگە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	چاقىلىق ناھىيىسى
جىنتاس تاغلىق يەر ئوتلاق تۈرىدىكى ئوت - چۆپلۈك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	بۈرۈلتوقاي ناھىيىسى
كۈنەس ناھىيىسى تاغلىق يەر چىملىق تۈرىدىكى ئوت - چۆپلۈك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	كۈنەس ناھىيىسى
گۈجۈك چۆللۈك، يېرىم چۆللۈك تۈرىدىكى ئوت - چۆپلۈك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	گۈجۈك ناھىيىسى
ئارىشاك شىنجاڭ سالاماندراسى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى	ئارىشاك ناھىيىسى

رايونلىرىنىڭ تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانى» نى تۈزۈشنى ئۈيۈشتۈردى، ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ «يەر بايلىقىنى ئېچىش تۈرىدە مۇھىتنىڭ باھا بېرىشكە تەسىر كۆرسىتىش تۈزۈمىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى كۈچەيتىشنى تەكىتلەش توغرىسىدىكى پىكىر» نى تەتقىلاپ تارقاتتى، «باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى تىزگىنلەش ئومۇمىي پىلانى» نى ۋە «ئېبنۇر كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە تىزگىنلەش لايىھىسى» نى تۈزۈشنى ئۈيۈشتۈردى. ئارىشاك شىنجاڭ سالاماندراسى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىنىڭ باشقۇرۇش كۆلىمىنى 5. 694 گېكتار قىلىش تەتقىلاندى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىنىڭ كۆلىمى 10 مىليون 463 مىڭ 900 گېكتارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ 6. 3% نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېڭا - بازار سانائىتى چىقىرىۋەتكەن كېرەكسىز سۇ مىقدارى 12 مىليون 770 مىڭ تونىنا بولۇپ، سانائەتتىن چىقىرىۋېتىلگەن كېرەكسىز سۇ مىقدارىنىڭ 6. 6% نى؛ كېرەكسىز سۇدىكى قويۇپ بېرىلگەن

7200 گېكتار بولدى. شورى يوقىتىلغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 707 مىڭ 500 گېكتارغا يەتتى، مۇشۇ يىلىي شورى يوقىتىلغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 33 مىڭ 500 گېكتار بولدى.

2) ساناقتىكى بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون بويىچە ساناقتىن چىقىرىۋېتىلگەن كېرەكسىز سۇنى بىر تەرەپ قىلىش نىسبىتى 70% كە يېتىپ، 2 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ ساناقتىكى كېرەكسىز سۇنى چىقىرىۋېتىشنىڭ ئۇلچەمگە يېتىش نىسبىتى 42.7% كە يېتىپ، 0.3 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ساناقتىكى كېرەكسىز گازنى بىرتەرەپ قىلىش نىسبىتى 86.9% كە يېتىپ، 4.7 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ ساناقتىكى قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەرنى ئۇنۇمۇرسال بىرتەرەپ قىلىش نىسبىتى 50.5% كە يېتىپ، 5.7 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ساناقتىكى بۇلغىنىش تۇرىدىن 111 ى تىزگىنلەندى. پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇش تۇرلىرىدە («ئۈچىنى تەڭ ئېلىپ بېرىش» تۇرى شۇنىڭ ئىچىدە) لايىھىلەنگەن كېرەكسىز سۇنى يىلىق بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى 5 مىليون 665 مىڭ تونىنا، كېرەكسىز گازنى بىرتەرەپ قىلىش ئىقتىدارى يىلىغا 21 مىليارد 790 مىليون ئۇلچەملىك كۇب مېتىر كۆپەيتىلدى. «ئۈچ كېرەكسىز» دىن ئۇنۇمۇرسال پايدىلىنىش مەھسۇلات قىممىتى 368 مىليون يۈەن بولدى.

3) شەھەرلەرنىڭ ئۆل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى

1998 - يىلىي ئاپتونوم رايون بويىچە جامائەت كۆكۈلمەيدان كۆلىمى 1958.08 گېكتارغا يېتىپ، يېڭىدىن 58.08 گېكتار كۆپەيتىلدى، بۇ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 5.79 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 26.28% كە يەتتى.

شەھەرلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش ۋە تۇتاشتۇرۇپ ئىسسىتىش كۆلىمى 29 مىليون 337 مىڭ 800 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 2 مىليون 748 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر كۆپەيتىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى بىلەن تەمىنلەش مىقدارى 239 مىڭ تونىنا، شەھەرلەردە گاز ئىشلىتىدىغان ئاھالە 3 مىليون 53 مىڭ 900 گە، شەھەرلەردە گاز ئىشلىتىشنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 90.25% كە يەتتى.

شەھەرلەرنى كۇنىگە تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى 2 مىليون 729 مىڭ 600 تونىنغا يېتىپ، كۇنىگە تەمىنلەش ئىقتىدارى 106 مىڭ تونىنا كۆپەيتىلدى، شەھەرلەردە تۇرۇبا سۇيى ئىشلىتىدىغان ئاھالە 3 مىليون 913 مىڭ 900 گە، سۇ ئىشلىتىشنى ئومۇملاشتۇرۇش نىسبىتى 98.1% كە يەتتى، تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان سۇ كىشى بېشىغا كۇنىگە 150.79 لېتىردىن توغرا كەلدى. شەھەرلەردە يۇندا چىقىرىۋېتىدىغان تۇرۇبا 1831.18 كىلومېتىرغا يەتتى، شەھەرلەردە يۇندىنى بىرتەرەپ قىلىش نىسبىتى 1997 - يىلدىكى 46.9% تىن 59.71% كە ئۆستى، تۇرمۇشتىكى ئەخلەتلەرنىڭ يىللىق توشۇلۇش مىقدارى 2 مىليون 597 مىڭ 800 تونىنا بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان تىزگىنلىنىدىغان رايوندىن 79 ى قۇرۇلدى، ئۇنىڭ كۆلىمى 227.6 كۋادرات كىلومېتىر، شاۋقۇننى تىزگىنلەش بويىچە ئۇلچەمگە يەتكەن رايوندىن 64 ى قۇرۇلدى، ئۇنىڭ كۆلىمى 152.3 كۋادرات كىلومېتىر.

4) مۇھىتنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكەت پىلانىي ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلدى. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئاتموسفېرا مۇھىتى سۈپىتىنى ياخشىلاشقا پايدىلىق بولغان شەھەرنىڭ ئۆل ۋە مۇھىت ئاسراشتىكى بىر تۈركۈم قۇرۇلۇش تۈرىدە كەينى - كەينىدىن ئىش باشلاندى. 1998 - يىلغىچە، يولغا قويۇلۇۋاتقان 15 تۈرلۈك شەھەر قۇرۇلۇش مۇھىت ئاسراش قۇرۇلۇشىنىڭ 11 تۈرى ئىشقا كىرىشتى، 4 تۈرە قۇرۇلۇش سۈرئىتى ئورۇندالدى. قاراماي نېفىتلىكى كۆلىمى 600 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان كۆچمە قۇمنى تۇراقلاشتۇرىدىغان، بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈپ

ئوكسىگېنىنىڭ خىمىيىۋى سەرپىيات مىقدارى 16 مىڭ 519 تونىنا بولۇپ، ئومۇمىي مىقدارنىڭ 11.1% نى؛ قويۇپ بېرىلگەن گۈڭگۈرت ئوكسىدى 14 مىڭ 150 تونىنا بولۇپ، ساناقتە قويۇپ بېرىلگەن مىقدارنىڭ 7.4% نى؛ قويۇپ بېرىلگەن ئىس - تۈتەك 18 مىڭ 584 تونىنا بولۇپ، 13.7% نى؛ قويۇپ بېرىلگەن چاڭ - توزان 27 مىڭ 918 تونىنا بولۇپ، 18.7% نى؛ قويۇپ بېرىلگەن قاتتىق جىسىملىق كېرەكسىز نەرسىلەر 810 مىڭ تونىنا بولۇپ، قويۇپ بېرىلگەن ئومۇمىي مىقدارنىڭ 77.9% نى ئىگىلىدى.

ۋاڭ كۈن، چاڭ جۈنلىن

مۇھىتنى كۆزىتىش - ئۇلچەش ۋە ئىلمىي تەتقىقات

1998 - يىلى غۇلجا، شىخەنزە، سانجى، قاراماي

قۇمنى توراقلاشتۇرىدىغان كۈچلەر ئۆت - چۆپ ئۆسۈرۈش قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى، نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ يۇندىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. باغراش كۆلى سۇ مۇھىتىنى ئاسراش خىزمىتىدە «باغراش كۆلىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى قوغداش ئومۇمىي پىلانى» تۈزۈلۈپ، تەزگىنلەش تۈرلىرى يېكىتىلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 24 مۇھىت ئاسراش تۈرى مەملىكەتلىك «كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈلدى، 1998 - يىلى 13 تۈر ئورۇندالدى، 7 تۈر بولغا قويۇلۇۋاتىدۇ، بۇلارغا 467 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاتموسفېرا بۇلغىنىشىنى تەزگىنلەش تۈرىدىن 7 سى تاماملاندى، مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسىتىش كۆلىمىدىن 2 مىليون 900 مىڭ كۈادرات مېتىر شەكىللەندۈرۈلدى. 2340 تونىنا گۈڭگۇرت ئوكسىدى، 1960 تونىنا ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان ئازايتىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە مۇھىتقا باھا بېرىشنىڭ ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى 88.7% بولدى، ئىجرا قىلىشقا تېگىشلىك «ئۇچنى تەڭ ئېلىپ بېرىش» قۇرۇلۇش تۈرى 95، «ئۇچنى تەڭ ئېلىپ بېرىش» نىڭ ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى 83.2% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن سەل ئازايدى. «ئۇچنى تەڭ ئېلىپ بېرىش» نىڭ لايىھەتلىك بولۇش نىسبىتى 96.2% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئامىنىڭ مۇھىت مەسلىسى ئىنكاس قىلىنغان خەت - چېكى 2096 بولۇپ، بۇنىڭ 1724ى بىرتەرەپ قىلىندى، بىرتەرەپ قىلىنىش نىسبىتى 82.3% كە يەتتى. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ 167 تەۋسىيسى، تەكلىپى قوبۇل قىلىندى، بۇلارنىڭ 163 ى بىرتەرەپ قىلىندى.

5) مۇھىت ئاسراشتىكى تەشۋىقات - تەربىيە ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا «مەملىكەت بويىچە مۇھىت ئاسراش تەشۋىقات - تەربىيە ھەرىكەت پروگراممىسى» دىكى تۈرلۈك خىزمەتلەر يەنمۇ ئەملىيلەشتۈرۈلدى. مۇھىت قانۇنچىلىقى تەشۋىقات - تەربىيىسى ۋە رەھبىرىي كادىرلارغا، ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرگە، ئايالالارغا قارىتىلغان مۇھىتقا دائىر تەشۋىقات - تەربىيە كۆچەيتىلدى؛ «ئايالالار، ماكان، مۇھىت» تەشۋىقات پائالىيىتى ۋە «مۇھىت ئاسراشتا كىچىك قوغدىغۇچى بولۇش» تېمىسىدىكى ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى قېتىم مۇھىت ئاسراشتىكى 20 ياخشى ئايال ۋە مۇھىت ئاسراش پەن - تېخنىكىسىغا دائىر مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىلەر تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى؛ «5 - ئىيۇن» دۇنيا مۇھىت كۈنى مەزگىلىدە، شەكلى ھەرخىل، مەزمۇنى مول بولغان تەشۋىقات - تەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇلدى؛ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدە رەھبىرىي كادىرلارغا مۇھىت ئاسراش لېكسىيىسىنى سۆزلەندى؛ قاراماي شەھىرىدە «يېشىللىققا پۇركەنگەن مەكتەپ» بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى قۇرۇلدى، دەريا، كۆللەر بايلىقىنى قوغداش، شەھەر ئاتموسفېرا مۇھىتىنى ساپلاشتۇرۇش ئاساسىي تېما قىلىنغان 98' «تەڭرىتاغ» مۇھىت ئاسراش ئەسىر سەپىرى پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى؛ شىنجاڭ مۇھىت ئاسراش مەلۇمات ئامبىرىنىڭ تور - پونكىتلىرى شەھەرلەر ھاۋاسىنىڭ سۈپىتىگە دائىر ھەپتىلىك مەلۇماتنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۇردى. بۇ پائالىيەتلەر ئاپتونوم رايوندا ئومۇمىي خەلقنىڭ مۇھىت ئاسراش ئېڭىنى ئۆستۈرۈشتە پائال رول ئوينىدى.

شەھەرلىرىدە ئۇرۇنچى شەھىرىدىن كېيىنلا شەھەر ھاۋاسىنىڭ سۈپىتىنى داۋاملىق كۆزىتىش - ئۆلچەش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى ھەمدە ھاۋا سۈپىتى توغرىسىدىكى ھەپتىلىك مەلۇمات ئېلان قىلىندى. ش ئۇ ئا ر مۇھىتنى كۆزىتىش - ئۆلچەش مەركىزىي پونكىتى يىراقتىن كۆزىتىش - ئۆلچەش تېخنىكىسىنى قوللىنىش ئۆستىدە تۇنجى قېتىم ئىزدىنىپ، ئېيىنۇر كۆلى رايونىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى يىراقتىن كۆزىتىپ ئۆلچىدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 12 رايوندىكى كۆزىتىش - ئۆلچەش پونكىتى سىملىق يەتكۈزۈش ۋاستىسىنى قوللىنىپ، كۆزىتىپ ئۆلچىگەن سانلىق مەلۇماتلارنى پەسلى بويىچە مەلۇم قىلىشنى يولغا قويدى. رادىئوئاكتىپلىق مۇھىتنى كۆزىتىش - ئۆلچەش دۆلەت مۇھىت ئاسراش باش ئىدارىسىنىڭ تەلىپى بويىچە ئېلىپ بېرىلىپ، سىرتتىن نۇر چۈشۈرۈش، سۇ جىسىم، تۇپراق، جانلىقلار ئەۋرىشكىسى، رادون ۋە بالا جىسىملىق قويۇقلۇقى، چۆكمە ھاك، گازدا ئېرىيدىغان يېلىمدىن ئىبارەت 7 تۈر بويىچە ئادەتتىكى كۆزىتىش - ئۆلچەش قانات يايدۇرۇلدى؛ رادىئوئاكتىپلىق كېرەكسىز ماددىدىن 2 تۈلۈك 4 يەشىك جەمئىي 220 كىلوگرام يىغۇۋېلىندى. ئېلېكتروماگنىت رادىئو - ئاكتىپلىق بۇلغىنىش مەنبەسىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملاندى. «ئاپتونوم رايونىنىڭ رادىئوئاكتىپلىق مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ مەنبەسىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى» تۈزۈلۈپ، 2692 دانە ئېلېكتروماگنىتلىق رادىئوئاكتىپ ئۆسكۇنىسى تەكشۈرۈلدى. 7881 سانلىق مەلۇمات ئېلىندى. «قاراشەھەر ئويمانلىقىدىكى گېئولوگىيىلىك نېفىت تەكشۈرۈش، ئېچىش بىلەن سۇ مۇھىتىنى قوغداش ئۆستىدە تەتقىقات» تېمىسىنى تەكشۈرۈپ

ئۇتكۇزۇۋېلىش ئۈيۈشتۇرۇلدى؛ «ياۋا تۇگە ئوستىدە خەلقئارا ھەمكارلىق ئىلمىي تەكشۈرۈشى» دۆلەت مۇھىت ئاسراش باش ئىدارىسىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ۋالى كۇن، جالى جۇنلىن

مۇھىت ئاسراش كەسپى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت ئاسراش كەسپىنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى تاماملىدى. 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە مۇھىت ئاسراش كەسپىنى يولغا قويغان ئورۇن 235 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مۇھىت ئاسراش مەسئۇلاتى ئىشلەپچىقىرىدىغان ئورۇن 50، تىجارەت قىلىدىغان ئورۇن 16، تېخنىكا كەشپىياتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن 4، تېخنىكىدىن مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن 72، ئۇنۇمۇبرسال پايدىلىنىدىغان ئورۇن 56، تەبىئىي ئېكولوگىيىنى قوغدايدىغان ئورۇن 37. شىنجاڭ لىتىيلىق تۇز زاۋۇتى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىتنىڭ قۇرۇلۇش شىركىتى «ISO14000» ئۆلچەملىك تەكشۈرۈپ ئىسپاتلاش خىزمىتى ئېلىپ باردى.

ۋالى كۇن، جالى جۇنلىن

بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى ئېلىش

1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھىرى مەملىكەت بويىچە گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ بۇلغىشىنى تىزگىنلەش رايونى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ بۇلغىشىنى تۇتۇش ھەققى ئېلىش باشلاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنغان گۇڭگۇرت ئوكسىدىنىڭ بۇلغىشىنى تۇتۇش ھەققى سوممىسى 76 مىليون 240 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.85% ئاشتى، ھەق ئېلىنىدىغان ئورۇن 16 مىڭ 245 كە يېتىپ، 3533ى كۆپەيدى. بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى كۆپرەك ئېلىنغان ئورۇنلار: ئۈرۈمچى شەھىردە ئېلىنغان بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى 31 مىليون 690 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، 35.69% ئاشتى؛ قاراماي شەھىرى، ئېلىنغان ھەق 19 مىليون 115 مىڭ 900 يۈەن بولۇپ، 32% ئازايدى؛ سانجى ئوبلاستىدا، ئېلىنغان ھەق 10 مىليون 250 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، 0.58%؛ بايىنغولىن ئوبلاستىدا، ئېلىنغان ھەق 4 مىليون 143 مىڭ 400 يۈەنگە يېتىپ، 6.38% ئاشتى. 1998 - يىلى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونغا بېۋاستە قاراشلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردىن ئېلىنغان بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى سوممىسى 43 مىليون 704 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ، مۇشۇ يىلى ئېلىنغان بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى سوممىسىنىڭ 57.33% نى ئىگىلىدى؛ ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) دەرىجىلىك ئورۇنلارغا قاراشلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردىن ئېلىنغان بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى 24 مىليون 756 مىڭ 300 يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي سوممىنىڭ 32.47%نى ئىگىلىدى؛ ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىكتىن تۆۋەن ئورۇنلارغا قاراشلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردىن ئېلىنغان بۇلغىنىشنى تۇتۇش ھەققى 7 مىليون 779 مىڭ 200 يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي سوممىنىڭ 10.2% نى ئىگىلىدى. يۇندىنى چىقىرىۋېتىش ھەققى 34 مىليون 80 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي سوممىنىڭ 44.7% نى؛ كېرەكسىز گازنى تۇتۇش ھەققى 15 مىليون 923 مىڭ 400 يۈەن بولۇپ، 20.89% نى؛ شاۋقۇننى تۇتۇش ھەققى 3 مىليون 704 مىڭ 900 يۈەن بولۇپ، 4.86%نى؛ قاتتىق چىقىندىق كېرەكسىز نەرسىلەرنى چىقىرىۋېتىش ھەققى 2 مىليون 143 مىڭ 500 يۈەن بولۇپ، 2.81% نى؛ گۇڭگۇرت ئوكسىدىنى تۇتۇش ھەققى 4 مىليون 132 مىڭ 600 يۈەن بولۇپ، 5.42%نى؛ 4 بۆلەك (ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى ئۆستۈرۈش، ھەسسىلەپ ھەق ئېلىش، جەرىمانە ۋە تولۇقلىما جەرىمانە) تىن ئېلىنغان ھەق 16 مىليون 255 مىڭ 800 يۈەن بولۇپ، 21.32% نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش تۇرىدىن 313ى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قەرز ئېلىنىپ تىزگىنلىنىدىغان تۇر 56، قوشۇمچە ياردەم ئارقىلىق تىزگىنلىنىدىغان تۇر 257. تىزگىنلەشكە ئورۇنلاشتۇرۇلغان مەبلەغ 44 مىليون 535 مىڭ 900 يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە كرېدىت مەبلىغى 14 مىليون 532 مىڭ 500 يۈەن، مۇھىت ئاسراشقا بېرىلگەن قوشۇمچە ياردەم مەبلىغى 30 مىليون 3400 يۈەن.

ۋالى كۇن، جالى جۇنلىن

مۇھىت قانۇنچىلىقى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى مۇھىت ئاسراش سىستېمىسى مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىشقا ئائىت ئىسپاتتىن 691 نى تارقىتىشنى ئىلتىماس قىلدى؛ «ئاپتونوم رايون مۇھىت ئاسراش سىستېمىسىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىقات تەربىيىسى بويىچە 3 - بەش يىللىق پىلانى» نى تۈزۈپ تارقاتتى؛ مۇھىت ئاسراش قانۇن - نىزامى بويىچە 3 قاتار كۇرس ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارىلىرى باشلىقلىرى، مۇھىتنى نازارەت قىلىش باشقۇرۇش پونكىتلىرىنىڭ باشلىقلىرى، مۇھىت ئاسراش بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خادىملىرى ۋە مۇھىتنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خادىملىرىدىن 187 ئادەمنى تەربىيىلىدى. جايلار مەمۇرىي قانۇنغا ئاساسەن، مۇھىت ئاسراش قانۇنىغا خىلاپ

ھەربىكتە ئائىت دېلودىن 718 نى مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاپ بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئائىلاپ ئىسپاتلانغىنى 14، قوبۇل قىلىنىپ مەمۇرىي جەھەتتە قايتا قاراپ چىقىلغىنى 15، ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى بىۋاستە قوبۇل قىلغىنى 3، قايتا قاراپ چىققاندىن كېيىن ئەسلىدىكىسى كونكرېت مەمۇرىي ھەربىكەت ساقلاپ قېلىنغىنى 10. مۇھىتقا دائىر مەمۇرىي دەۋا دېلوسى 9 بولۇپ، شۇ يىلى دېلو ئايلاشتۇرۇلدى، مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى دەۋادا ئۇتۇپ چىقتى.

ۋاڭ كۇن، جاڭ جۇنلىن

مۇھىت ئاسراشقا دائىر تەشۋىقات - تەربىيە ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىرلىكتە «ئاپتونوم رايونىمىز ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدىكى ئاساسلىق سىنىپلىرىدا مۇھىت ئاسراش بويىچە مەخسۇس لېكسىيە سۆزلەش دەرسلىرىنى كۆپەيتىپ تەسىس قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدە «پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرىنىڭ مۇھىت ئاسراشقا ئائىت قىسقىچە ئوقۇشلۇقى» نى ئۆگىنىش قانات يايدۇرۇلدى؛ ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە «ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەت بويىچە مۇھىت تەشۋىقات - تەربىيە ھەربىكەت پروگراممىسى، نى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۈرۈشنى يولغا قويۇش پىكرى» تۈزۈلۈپ تارقىتىلدى؛ «ئايالار، ماكان، مۇھىت» تېمىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيە پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. بۇ ئاساسىي تېما قىلىنىپ، «8 - مارت» نى تەبرىكلەش سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى، «ئالتۇن گۈل لوڭقىسى» نى تالىشىش بويىچە ماقالە قوبۇل قىلىش مۇسابىقىسى قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 16 مىڭ ئايال سوتچىلىغا جاۋاب بېرىشكە قاتناشتى؛ داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە مۇھىت ئاسراش تېما قىلىنغان ياشلار، ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا يەتكۈزۈش ھەربكىتى ۋە پەننى ئومۇملاشتۇرۇش دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەت بويىچە 5 قارارلىق مۇھىت ئاسراش ئىدارە باشلىقلىرىنىڭ ئىش ئورنىدا تەربىيىلىنىش كۆرسىدا ھەر دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارە باشلىقىدىن 25 ئادەم تەربىيىلەندى، ئاپتونوم رايون بويىچە 4 ئۆلچەت «ISO14000» مۇھىت باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكى ئۈلگىلىك كارخانا كۆرسى ئېچىپ، 100 دىن ئارتۇق ئادەمنى تەربىيىلىدى.

ۋاڭ كۇن، جاڭ جۇنلىن

مۇھىت ئاسراش ئاپپاراتلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى سانجى، غۇلجا شەھەرلىرى، ماناس، قۇتۇبى، جىمسار، گۈچۈڭ، بۇرۇلتوقاي، پىچان، ئونئۈ ناھىيىلىرى ۋە ئۈرۈمچى شەھىرى تېيانشان رايونى مۇستەقىل تۈزۈلمىدىكى مۇھىت ئاسراشنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى قۇردى، قەشقەر شەھەرلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى 2 - دەرىجىلىك ئىدارىدىن 1 - دەرىجىلىك ئىدارىغا ئۆستۈرۈلدى، ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە (شەھەر، رايون) دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى 23 كە يەتتى.

ۋاڭ كۇن، جاڭ جۇنلىن

مۇھىتنىڭ ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىش ھادىسىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت بۇلغىنىش ھادىسىسى 12 قېتىم يۈز بەردى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 401 مىڭ 100 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر ھادىسە 3 قېتىم بولۇپ، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 206 مىڭ يۈەنگە يەتتى. سۇنىڭ بۇلغىنىش ھادىسىسى 7 قېتىم يۈز بەردى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 237 مىڭ 700 يۈەنگە يەتتى؛ ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىنىش ھادىسىسى 3 قېتىم يۈز بەردى، زىيان 45 مىڭ 400 يۈەنگە يەتتى. بۇلغىنىش ھادىسىسى يۈز بېرىش تۈپەيلىدىن زىيانغا ئۇچرىغان زىرائەت كۆلىمى 8.75 گېكتار، بۇلغانغان بېلىق كۆلچىكىنىڭ كۆلىمى 110.99 گېكتار، بېرىلگەن تۆلەم پۇل 90 مىڭ 500 يۈەن.

ۋاڭ كۇن، جاڭ جۇنلىن

ئاممىنىڭ ئەرزىيەتلىرىنى بىرتەرەپ قىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى تاپشۇرۇۋالغان ئاممىدىن كەلگەن خەت - چەك 2096 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 890 ى ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە شاۋقۇنىنىڭ بۇلغىشى ئىنكاس قىلىنغان خەت - چەك 1181 بولۇپ، خەت - چەك سانىنىڭ %56.35 نى؛ ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىنىشى ئىنكاس قىلىنغان خەت - چەك 643 بولۇپ، %30.68 نى؛ سۇنىڭ بۇلغىنىشى ئىنكاس قىلىنغىنى 181 بولۇپ، %8.4 نى ئىگىلىدى؛ بۇنىڭدىن باشقا، كەشپىيات، تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلغىنى 29. بۇ خەت - چەكلەرنىڭ 1724 ى بىر تەرەپ قىلىندى، بۇ، خەت - چەك سانىنىڭ %82.25 نى ئىگىلىدى. ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەنلەر 861 تۇركۈم، 987 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، ئادەم (قېتىم) سانى 1997 - يىلدىكىدىن %65 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شاۋقۇنىنىڭ بۇلغىشىنى ئىنكاس قىلغانلار 416 تۇركۈم

بولۇپ، ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەنلەر تۈركۈم (قېتىم) سانىنىڭ %48.3 نى؛ ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىشىنى ئىنكاس قىلغانلار 271 تۈركۈم بولۇپ، %31.5 نى؛ سۇنىڭ بۇلغىشىنى ئىنكاس قىلغانلار 97 تۈركۈم بولۇپ، %11.3 نى ئىگىلىدى؛ كەشپىيات ئىجاد قىلغان، تەكلىپ بەرگەنلەر 23 تۈركۈم. ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەنلەردىن 594 تۈركۈم (قېتىم) كۆتۈرۈلىندى، بۇ، %69 نى ئىگىلىدى.

ژالە كۆن، جالە جۇنلىن

كارتوگرافىيە

كارتوگرافىيە ئىدارىسى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسى تۈرلۈك خەرىتىدىن 282 نى تەكشۈردى. ش ئۇ ئا ر 5 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى، جىلە ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى، پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ قۇرۇلۇش قىلغاندا دۆلەتنىڭ ئۆلچەش بەلگىلىمىسىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق ئىشىنى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلدى؛ شۇنىڭ خەرىتە نەشرىياتى تۈزگەن ئاپتونوم رايوندا تارقىتىلغان خاتالىق بار «شىنجاڭنىڭ سايامەت خەرىتىسى» نى مۇسادىرە قىلدى؛ شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتى تۈزگەن، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتقان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش خەرىتىسى» نەشرىنىڭ ئوغرىلانغانلىق دېلوسىنى بىرتەرەپ قىلدى، قىمەن كىتابخانىلاردا سېتىلغان، نەشرى ئوغرىلانغان خەرىتىنى مۇسادىرە قىلدى؛ قەشقەر پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى قانۇنغا خىلاپ ھالدا تۈزگەن، ئېغىر خاتالىق بار 56 مىلە نۇسخا «جۇڭگو شىنجاڭ قەشقەرنىڭ سايامەت خەرىتىسى» نى پېچەتلەپ كۆيدۈردى؛ خەرىتە نەشر قىلىشتىكى 2 ماجىرانى مۇرەسسە قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 111 ئورۇننىڭ 1998 - يىللىق ئۆلچەش - سىزىش سالاھىيىتى يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى؛ شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ - تەمىنات بۆلۈمى بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى تەكشۈرۈش ئىشخانىسى، غەربىي شىمال نېفىت گېئولوگىيە ئىدارىسى 1 - فىزىكىلىق تەكشۈرۈش چوڭ ئېترىتى، شىنجاڭ خىمىيە ساناۋىتى لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى تەكشۈرۈش ئېترىتى ۋە شىنجاڭ خوتەن ۋىلايەتلىك ئوتلاق پونكىتىنىڭ ئۆلچەش - سىزىش سالاھىيىتى ئېلىپ تاشلاندى. ئاپتونوم رايوندىكى 3121 ئۆلچەش - سىزىش خىزمەتچىسىگە ئۆلچەش - سىزىش خىزمەت كىنىشكىسى بېرىلدى. شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش، تەكشۈرۈش، لايىھىلەش يۇرتى، شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار كارتوگرافىيە يۇرتى 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە مەملىكەت بويىچە ئۆلچەش - سىزىش سۈپىتى بويىچە تەقدىرلىنىدىغان ئورۇنلار قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. كارتوگرافىيە ئىدارىسىدىن 13 ئادەم كارتوگرافىيە بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمەت كىنىشكىسى ۋە كارتوگرافىيە مەمۇرىي قانۇن ئىجراسىنى نازارەت قىلىش كىنىشكىسى ئالدى. كارتوگرافىيە ئىدارىسى شىنجاڭ ئىقتىساد راديئو ئىستانسىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، «كارتوگرافىيە قانۇنى» بويىچە مەخسۇس لېكسىيەدىن 15 نى يېزىپ چىقتى، بۇ، راديئو ئىستانسىسىنىڭ «قانۇن كۆزنىكى» پروگراممىسىدا ئاڭلىتىلدى. كارتوگرافىيە ئىدارىسى ئورگىنىغا ئاپتونوم رايونغا بېۋاستە قاراشلىق ئورگانلار مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇش كومىتېتى تەرىپىدىن «مەدەنىي ئورگان» دەپ نام بېرىلدى. دۆلەت ئاساس جۇغراپىيە ئۇچۇر مەركىزىدىن 1:1000000، 1:500000، 1:250000 ئاساس جۇغراپىيە ئۇچۇر سانلىق مەلۇمات ئامبىرى قوبۇل قىلىندى، 1:250000 ئۇرۇمچى رەقەملەشتۈرۈلگەن خەرىتە سانلىق مەلۇمات ئامبىرى ۋە سايباغ رايونىنىڭ مۇھەت ئاسراش ئۇچۇر سىستېمىسى بەرپا قىلىنىپ، ئاپتونوم رايوندىكى سودا، ساناەت، شەھەر قۇرۇلۇشى، ج خ، قاتناش ساقچىسى، بىخەتەرلىك قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ تەرەققىيات كەسپى خەرىتە بىلەن تەمىنلەندى.

ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسىغا قاراشلىق ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى 99 مىلە 334 ئىش كۈننى تاماملىدى، بۇنىڭ ئىچىدە جايلارنىڭ تۈرى 7783 ئىش كۈنى، بازار تۈرى 91 مىلە 551 ئىش كۈنى؛ كارتوگرافىيە مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 272 مىلە 700 يۈەنگە يېتىپ (بۇنىڭ ئىچىدە باسما 118 مىلە 855 يۈەن)، %42.2 ئاشتى. ئورۇندالغان ناتۇرال خىزمەت مىقدارى: CPS (يەر شارىدىكى ئورۇننى بېكىتىش سىستېمىسى) 198 نۇقتا (بۇنىڭ ئىچىدە D دەرىجىلىك نۇقتا 146، E دەرىجىلىك نۇقتا 52)؛ 3 -، 4 - دەرىجىلىك نۇقتا 2024 كىلومېتر؛ تاشقى مەشغۇلاتتا تۈزۈلگەن تۈرلۈك ماشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى 922 نۇسخا، يەر تەۋەلىكى بويىچە ئۆلچەنگەن 21 كۋادرات كىلومېتر. تاشقى مەشغۇلاتتا ئايروپىلاندا ئۆلچەنگەن تۈرلۈك ماشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى بويىچە تىزگىنلەنگەن، تەكشىلەنلەرنىڭ ھەرقايسىسى 365 نۇسخا، ئايروپىلان ئارقىلىق ئۆلچەش ۋە ئىچكى جەھەتتە ئۆلچەش ئارقىلىق ئىشلەنگەن ھەرخىل ماشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى 360 نۇسخا، تۈزۈلگەن تۈرلۈك يەر شەكلى خەرىتىسى، ئاسما خەرىتە 170 نۇسخا، يەر

شەكلى خەرىتىسىدىن رەقەملەشتۈرۈلگىنى 601 نۇسخا، 4936.4 لىنىك رەقلىك باسما ۋەزىپىسى ئورۇندالدى؛ ئۇلچەپ سىزىش سۇپىتىنى نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈش پونكتى تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىدىن 19 تۈركۈم (قېتىم) نى ئورۇنداندى. تۈرلۈك ئۇلچەش ئۈسكۇنىسىدىن 543 ى تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى، رېمونت قىلىندى. بىكىتۈەن 1 - كارتوگرافىيە شۇبە يۈرتى، قۇمۇل سۇچىلىق، سۇ ئېلېكتر تەكشۈرۈش - لايىھەلەش يۈرتى، قاراماي نېفىت لايىھەلەش يۈرتى ئۇلچەش ئەترىتىنىڭ سۇپەتكە كاپالەتلىك قىلىش سىستېمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشى ۋە مۇكەممەللەشتۈرگەن يارەم بېرىلدى؛ CPS قوبۇللىغۇچ، پونكىت بويىچە كۆرسەتكۈچ بەلگىلىرىنىڭ ئورنىتىلىشىنى تەكشۈرۈش، ھوقۇق بېرىش ئىشى باھالاشتىن ئۆتۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇرۇلدى. كارتوگرافىيە ماتېرىياللىرى ئارخىپخانىسى جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنى گېئودېزىيە نەتىجىسى بىلەن تەمىنلىدى: ئورۇندالغان ئۈچبۇلۇڭ نۇقتىسى 613، نۇپلىر نۇقتىسى 554، تۈرلۈك ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى 8247 نۇسخا (8498 تاختا)، تۈرلۈك ئاسما خەرىتە 653 نۇسخا (1944 تاختا)، خەرىتە قوللانىسى 362 دانە.

شيا يىلىڭ

شىنجاڭ رايونىنىڭ 1:250000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسىنىڭ سانلىق مەلۇماتلىرى توپلاندى

مەملىكەت بويىچە 1:250000 سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى قۇرۇش خىزمىتى 1996 - يىلى باشلانغانىدى. ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسىنىڭ ئامبار قۇرۇش خىزمىتىدە 3 يىل كۆرەش قىلىش ئارقىلىق شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۈرتى ئۇستىگە ئالغان 1:250000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى سانلىق مەلۇماتلىرىنى توپلاشتا شىنجاڭ رايونىنىڭ 55 نۇسخا خەرىتىسىنى سىزىشتىكى سانلىق مەلۇماتلارنى توپلاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. بۇ خىزمەت 1998 - يىل 9 - ئايدا دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، ئورۇندالغان سان مىقدارى مەملىكەت بويىچە 5 - ئورۇندا تۇردى، سۇپىتى ياخشى بولغاچقا تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

1:250000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى سانلىق مەلۇمات ئامبىرى جۇڭگو قانۇنىدا بەلگىلەنگەن دۆلەت بوشلۇقى سانلىق مەلۇمات رامكىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. 1:250000 سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەركىبى يۇقىرى، قۇرۇلۇشنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى چوڭ، قوللىنىشچانلىقى كۆچلۈك بولۇپ، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە، سانلىق مەلۇمات ئامبىرىدىكى شىنجاڭ رايونىنىڭ سانلىق مەلۇماتلىرى شىنجاڭ كارتوگرافىيە ماتېرىياللىرى ئارخىپخانىسىغا كۆچۈرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىنى ئاساس جۇغراپىيە ئۇچۇر سانلىق مەلۇمات تىرىكى بىلەن تەمىنلىگىلى بولىدۇ.

شيا يىلىڭ

1:50000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى بېسىلدى

شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۈرتى ئۇستىگە ئالغان دۆلەت كارتوگرافىيە ئىدارىسى تاپشۇرغان ۋەزىپە — ئالتاي ئۇلچەش رايونىنىڭ 17 نۇسخا، گۇچۇڭ ئۇلچەش رايونىنىڭ 16 نۇسخا، قاراماي ئۇلچەش رايونىنىڭ 8 نۇسخا، يەنجى ئۇلچەش رايونىنىڭ 15 نۇسخا بولۇپ جەمئىي 56 نۇسخا 1:50000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسىنى بېسىش 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى تاماملاندى. تېخنىكا مەركىزى تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولغاندىن كېيىن، دۆلەت ئاساس جۇغراپىيە ئۇچۇرى مەركىزىگە تاپشۇرۇلدى.

شيا يىلىڭ

جىلىڭ — ئىلى تۈمۈرىولىنىڭ نۇپلىرلىق ئۇلچەندى

شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۈرتى ئۇستىگە ئالغان شىمالىي شىنجاڭ تۈمۈرىولىنىڭ جىلىڭ — ئىلى بۆلىكىنى 3 -، 4 - دەرىجە بويىچە نۇپلىرلىق كۆزىتىپ ئۇلچەش 1998 - يىل 9 - ئايدا تاماملاندى، ئۇلچەش رايونىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنىنىڭ ئوتتۇرىچە جۇغراپىيىۋى ئۇزۇنلۇقى 82°10′، ئوتتۇرىچە جۇغراپىيىۋى كەڭلىكى 44°10′، خىزمەت مىقدارى 3 -، 4 - دەرىجىلىك نۇپلىر نۇقتىسىنىڭ كۆمۈلۈشى 13 نۇقتا، 3 -، 4 - دەرىجىلىك نۇپلىرلىق كۆزىتىلىپ ئۇلچەنگىنى 279.6 كىلومېتىر. بۇ نەتىجە شىمالىي شىنجاڭ جىلىڭ — ئىلى — قورغاس تۈمۈرىيول قۇرۇلۇشىنى توغرا ئېگىزلىك سانلىق مەلۇماتى بىلەن تەمىنلىدى.

شۇ بياۋ

خەرىتە سىزىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ناھىيىلەرگە ئايرىلىش خەرىتىسى»نى، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش خەرىتىسى»نى، «شىنجاڭ ئېلېكتر تورلىرى بۆلۈنمە رايونىنىڭ جايلىشىش خەرىتىسى» نى ۋە ئاقسۇ، غۇلجا، سانجى، چۆچەك، قۇمۇل شەھەرلىرىنىڭ «شەھەر رايونى قاتناش - سايامەت خەرىتىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ باستۇردى.

شيا يىلىڭ

شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر 1998 - يىل 12 - ئايىنىڭ 5 - كۈنى ئالتاي ئۆلچەش رايونىدا (A رايون) نۆلدىن تۆۋەن 40 گرادۇسلۇق سوغۇقتا CPS (يولباشلىغۇچى يۇلتۇزلارنىڭ يەر شارىغا توغرا كېلىدىغان ئورنىنى بېكىتىش سىستېمىسى) نى ئۆلچىدى.

ۋاڭ جېڭ فوتوسى

ئالتاي ئۆلچەش رايونىنىڭ (A رايون) 1:10000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى ئۆلچەپ سىزىلدى

شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتى ئۈستىگە ئالغان تۇنجى قارارلىق ئاساسلىق ئۆلچەش - سىزىش ئىشى — ئالتاي ئۆلچەش رايونىنىڭ (A رايون) 1:10000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسىنى ئۆلچەپ سىزىش خىزمىتى 1998 - يىل 12 - ئايدا ئاياغلاشتى. ئۆلچەش رايونىنىڭ دائىرىسى: شەرقىي مېرىدىئان 88°00′ تىن 88°45′ قىچە، شىمالىي پاراللېل 46°45′ تىن 47°15′ قىچە. ئورۇندالغان ناتۇرال خىزمەت مىقدارى: D دەرىجىلىك CPS (يەر شارىدىكى ئورنىنى بېكىتىش سىستېمىسى) كۆزىتىش نۇقتىسى 54؛ 4 - دەرىجىلىك نۇپۇسلۇق كۆزىتىش ئۆزۈنلۇقى 291 كىلومېتىر؛ 1:10000 ماسشتابلىق، ئايروپىلان سۈرىتىدىن سۈرەتكە ئېلىنغان بىرلەشمە ئۆلچەش 58 نۇسخا، سۈرەت يۆتكەپ سىزىلغىنى 58 نۇسخا، رەقەملەشتۈرۈلگەن يەر شەكلى خەرىتىسى 42 نۇسخا. بۇ نەتىجە ئاپتونوم رايونىنىڭ شىمالىي شىنجاڭنى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى ۋە لىنىيە بويلىرىدىكى ئالتاي رايونىنىڭ ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشنى كارتوگرافىيە كاپالىتى بىلەن تەمىن ئەتتى.

شيا يىلىڭ

قەشقەر شەھىرى، ئاتۇش شەھىرىنىڭ 1:1000 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى سىزىلدى

1998 - يىل 12 - ئايدا شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتى ئۈستىگە ئالغان قەشقەر شەھىرى، ئاتۇش شەھىرىنىڭ 1:1000 ماسشتابلىق خەرىتىسىنى ئايروپىلاندا سۈرەتكە ئېلىپ ئۆلچەش خىزمىتى ئاياملاندى. ئۆلچەش رايونىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنى: قەشقەر ئۆلچەش رايونى شەرقىي مېرىدىئان 75°58′ تىن 76°04′ قىچە، شىمالىي پاراللېل 39°26′ تىن 39°30′ قىچە؛ ئاتۇش شەھىرى ئۆلچەش رايونى شەرقىي مېرىدىئان 76°08′ تىن 76°14′ قىچە، شىمالىي پاراللېل 39°43′ تىن 39°44′ قىچە، كۆلىمى 66 كۋادرات كىلومېتىر. ناتۇرال ئۆلچەش مىقدارى: E دەرىجىلىك CPS نۇقتىسى 43، 5″ تىزگىنلەش نۇقتىسى 26؛ 4 - دەرىجىلىك نۇپۇلىر 36 كىلومېتىر؛ ئايروپىلان سۈرىتىدا سۈرەتكە ئېلىنىپ تىزگىنلەنگىنى 262 نۇسخا، سۈرەت يۆتكىلىپ سىزىلغىنى 262 نۇسخا، ئىچكى مەشغۇلاتتا سىزىلغىنى 262 نۇسخا.

بۇ نەتىجىنىڭ قولغا كەلتۈرۈلۈشى قەشقەر شەھىرى، ئاتۇش شەھىرىدە شەھەرنى قېلىپلاشتۇرۇشنى، شەھەر مەمۇرىيىتى قۇرۇلۇشى ۋە شەھەر تەرەققىياتىنى كارتوگرافىيە كاپالىتى بىلەن تەمىنلىدى.

شۇ بياۋ

ئاساس كارتوگرافىيىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىل ئاساس كارتوگرافىيە يولغا قويۇلغان تۇنجى يىل. ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسىنىڭ ئىلتىماس قىلىشى ئارقىلىق، دۆلەت كارتوگرافىيە ئىدارىسى ئورۇنلاشتۇرغان ئاساس كارتوگرافىيە بويىچە ئايروپىلاندا سۈرەتكە ئېلىش پىلانى 6 - ئايدا تەستىقلاندى. 10 — 20 - كۈنىدىن 29 - كۈنىگىچە 20 مىلىڭ 348 كۋادرات كىلومېتىر كۆلەمنى (بۇنىڭ ئىچىدە ئالتاي ۋىلايىتىدە ئايروپىلاندا سۈرەتكە ئېلىنغان كۆلەم 17 مىلىڭ 29 كۋادرات كىلومېتىر) ئايروپىلاندا

سۈرەتكە ئېلىش تاماملاندى. ئورۇندالغان 1 - تۈركۈم پىلاندىكى 1:10000 ماسشتابلىق خەرىتىدىن ئايروپىلان سۈرىتىدا سۈرەتكە ئېلىنىپ بىرلەشتۈرۈلۈپ سىزىلغىنى 58 نۇسخا، سۈرەت يۆتكىلىپ سىزىلغىنى 58 نۇسخا، رەقەملەشتۈرۈلگەن خەرىتە 42 نۇسخا.

شيا يىلك

سانجى شەھىرىنىڭ 1:500 يەر تەۋەلىكى ئۇلچەندى

شىنجاڭ 1 - كارتوگرافىيە يۇرتى ئۈستىگە ئالغان سانجى شەھىرىنىڭ 1:500 يەر تەۋەلىكى خەرىتىسىنى ئۇلچەش قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسى، سانجى ئوبلاستلىق يەر ئىدارىسىنىڭ بىرلىكتە تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۇتتى، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتى ئەلا بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

قۇرۇلۇشتا ئورۇندالغان ناتۇرال خىزمەت مىقدارى: 1:500 ماسشتابلىق يەر شەكلى خەرىتىسى 511 نۇسخا، كۆلىمى 32 كۋادرات كىلومېتر؛ 1:500 ماسشتابلىق يەر تەۋەلىكى خەرىتىسى 337 نۇسخا، كۆلىمى 21.065 كۋادرات كىلومېتر؛ ئۇلچەنگەن دۆلەتلىك 4 - دەرىجىلىك ئۈچ بۇلۇڭ نۇقتا 25، "5 دەرىجىلىك تىزگىنلەش نۇقتىسى 204، "8 دەرىجىلىك تىزگىنلەش نۇقتىسى 90 دىن ئارتۇق؛ يەر تەۋەلىكى بويىچە 51 يەر تەۋەلىكى تارماق رايونى تەكشۈرۈلدى؛ 3138 پارچە يەر، 14 مىك 158 چېگرا نۇقتىسى ئۇلچەندى ۋە تەسىس قىلىندى.

شيا يىلك

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ رەقەملەشتۈرۈلگەن يەر تەۋەلىكىنىڭ 1 -، 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈلدى

بۇنى شىنجاڭ 1 - كارتوگرافىيە يۇرتى ئۈستىگە ئېلىپ ئورۇندىدى، بۇ قۇرۇلۇش 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 — 28 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر كارتوگرافىيە ئىدارىسى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بىرلىكتە تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۇتتى. ئورۇندالغان خىزمەت مىقدارى: ئىگىدارلىق بويىچە تەكشۈرۈلگەن يەر كۆلىمى 10.9 كۋادرات كىلومېتر، جەمئىي 41 كوچىنىڭ 2557 پارچە يېرى تەكشۈرۈلدى؛ تەكشۈرۈپ ئۇلچەنگەن چېگرا نۇقتىسى سىزىقى 13 مىك 303 تاناپ، تۈرلۈك بەلگە ئورنىتىلغان چېگرا نۇقتىسى 22 مىك 921؛ ئىگىدارلىق بويىچە تەكشۈرۈلۈپ شەكىللەندۈرۈلگەن ئارخىپ 2557 نۇسخا؛ ئېچكى - تاشقى مەشغۇلاتتا رەقەم بىر گەۋدىلەشتۈرۈلۈپ چېگرا نۇقتىسى ئۇلچەنگەن 1:500 ماسشتابلىق رەقەملەشتۈرۈلگەن يەر تەۋەلىكى خەرىتىسى، كۆلىمى ئۇلچىنىپ ھېسابلانغان 10.62 كۋادرات كىلومېترلىق يەر خەرىتىسى پۈتكۈزۈلدى. مۇنتىزىم نۇسخىغا ئايرىلغان يەر تەۋەلىكى خەرىتىسىدىن 149 نۇسخا، يەر خەرىتىسىدىن 2557 نۇسخا پۈتكۈزۈلدى. "5 دەرىجىلىك يولباشلىغۇچى لىنىيە توردىن 202 نۇقتا تەسىس قىلىندى، بۇنىڭ ئۇزۇنلۇقى 75.8 كىلومېتر، "8 دەرىجىلىك يولباشلىغۇچى لىنىيە توردىن 110 نۇقتا تەسىس قىلىندى، بۇنىڭ ئۇزۇنلۇقى 17.9 كىلومېتر؛ 4 - دەرىجىلىك يولباشلىغۇچى لىنىيە توردىن 1281 نۇقتا تەسىس قىلىندى، بۇنىڭ ئۇزۇنلۇقى 107.1 كىلومېتر؛ تايانچ تىزگىنلەش نۇقتىسىدىن 1127 سى كۆمۈلدى. شەكىللەندۈرۈلگەن نەتىجە ماتېرىيالى ئاقسۇ شەھىرىنىڭ يەر تەۋەلىكىنى باشقۇرۇش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن ئاساس سىلىپ بېرىدى.

شيا يىلك

ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر

1998 - يىلى شىنجاڭ 1 - كارتوگرافىيە يۇرتىنىڭ 1 - ئۇلچەش شۆبە يۇرتىغا كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت كارتوگرافىيە ئىدارىسى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە كارتوگرافىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بېرىلدى. شىنجاڭ 1 - كارتوگرافىيە يۇرتىدىن جېڭ شيەنچياڭ ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ «شىنجاڭنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، گۈللەندۈرۈش مېدالى» غا ئېرىشتى.

شيا يىلك

پەن - تېخنىكىغا دائىر ئىلمىي ماقالىلەر

1998 - يىلى شىنجاڭ كارتوگرافىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 18 ئىلمىي ماقالىسى مۇكاپاتلاندى. بۇنىڭ ئىچىدىكى «ۋېكتورلۇق مەيدانىدىكى پوتېنسىئال فۇنكسىيىسىنىڭ تەھلىل قىلىنىپ قوللىنىلىشى»، «فۇكاڭدا GPS (يەر شارىدىكى ئورنىنى بېكىتىش سىستېمىسى) ئورۇن بېكىتكۈچ ئەسۋاپ ئارقىلىق ئۇلچەنگەن مەيداننىڭ سانلىق مەلۇماتلىرىنى ئالماشتۇرۇش، نازۇكلۇق دەرىجىسىنى باھالاش» «ACAD نىڭ چوڭ ماسشتابلىق سانغا ئاساسەن خەرىتە سىزىش سىستېمىسى»، «ئاقسۇ شەھىرىدە ئېچكى - تاشقى مەشغۇلاتنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈپ يەر تەۋەلىكىنى ئۇلچەپ سىزىشنىڭ يولغا قويۇلۇشى»، «تەكرىتاغ رايونىدا نازۇك نۇقۇللار ئارقىلىق ئاتموسفېرا سۈنۇق نۇر تەسىرىنىڭ تەتقىق قىلىنىشى ۋە ئۇزۇنئېتىلىشى»، «شىنجاڭنىڭ يېزىلىرىدىكى يەر تەۋەلىكىنى كۇندىلىك باشقۇرۇش ئۈچۈر سىستېمىسىنىڭ تەتقىق قىلىنىشى ۋە قوللىنىلىشى»، «ئەملىي ئېلېكترونلۇق

سودا، سانائەتچىلىك

سودا

سودىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى بازارلاردا تاۋار مول بولدى، ئىستېمال ئېھتىياجى كۆچلۈك بولمىدى، ئىستېمال بۇيۇملىرى ۋە مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىدا تەمىنلەش ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتتى، سېتىۋالغۇچىلار بازىرى قۇرۇلمىسى يەنمۇ كۆچەيدى، كۆپلىگەن تاۋارلارنىڭ باھاسى داۋاملىق تۆۋەنلىدى، تاۋار قۇرۇلمىسىدىكى زىددىيەت يەنىلا گەۋدىلىك بولدى، لېكىن ئاز بىر قىسىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە داڭلىق ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى جەھەتتە تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئاساسىي جەھەتتىن تەڭپۇڭ بولدى. يېمەكلىك، كىيىم - كېچەكلەرنىڭ ئومۇمىي سېتىلىش مىقدارى تۆۋەنلەپ كەتتى، يېمەك - ئىچمەك، سودا ئورۇنلىرى باشقۇرۇشىدىكى سانائەتتىنىڭ ئەھۋالى تاۋار ئوبوروتى ساھەسىنىڭكىدىن ياخشى بولدى. چوڭ، ئوتتۇرا پارچە سېتىش كارخانىلىرى تەسىرگە ئۇچرىدى، بازار رىقابىتى تېخىمۇ كەسكىنلەشتى؛ سانائەت، سودا كارخانىلىرىنىڭ ئامباردىكى مال زاپىسى كۆپەيدى، سانائەت، سودا ئورۇنلىرى تاۋارلارنىڭ سېتىلىشىنى تېزلىتىش ئۈچۈن بەس - بەس بىلەن باھانى چۈشۈرگەنلىكتىن، بازارنىڭ نورمال يېتىلىشىگە تەسىر يەتتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ سودا سىستېمىسى بويىچە 5 مىليارد يۈەنلىك تاۋار سېتىۋېلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %34؛ 6 مىليارد 300 مىليون يۈەنلىك مال سېتىلىپ، %29 ئازايدى؛ ئامباردىكى تاۋارنىڭ سوممىسى 1 مىليارد 115 مىليون يۈەن بولۇپ، %26.8 ئازايدى؛ ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسى 67 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %17.5 ئاشتى؛ تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 2 مىليارد 530 مىليون يۈەن بولۇپ، %22.3 ئازايدى. سودا نازارىتىگە بېۋاستە قاراشلىق سودا كارخانىلىرىنىڭ مال سېتىۋېلىش سوممىسى 640 مىليون يۈەن بولۇپ، %19.7؛ تاۋارلارنى سېتىش سوممىسى 870 مىليون يۈەن بولۇپ، %10؛ ئامباردىكى تاۋارلارنىڭ سوممىسى 160 مىليون يۈەن بولۇپ، %43.2 ئازايدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال تاۋارلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 1997 - يىلدىكىدىن %5.5 ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 42 خىل ئاساسىي تاۋار ئىچىدە ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتكىنى %72 نى ئىگىلىدى، ئېھتىياجنى قاندۇرالمىغىنى يوق. ھەر خىل يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بىلەن تەمىنلەش يېتەرلىك بولدى، ئەمما سېتىلىشى راۋان بولمىدى، ئامبار زاپىسى سەل ئېشىپ كەتتى. ھەر ساھەنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئىگىلىك تەركىبلىرىدىكى ئوبوروت تارماقلىرىنىڭ باھانى بەسلىشىپ چۈشۈرۈشى ئوبوروت ساھەلىرىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا پايدىسىز تەسىر كۆرسەتتى.

مېنېز ۋلا ئارقىلىق ئايروپىلاندا ئۇلىنىش رەقەملەشتۈرۈلگەن يەر شەكلى خەرىتىسىنى يۆتكەپ سىزىش»، «CASS3.0 رەقەملەشتۈرۈلگەن خەرىتە سىزىش يۇمشاق ماتېرىيالىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈپ ئۇلىغىشتە قوللىنىلىشى توغرىسىدا» دېگەن ئىلمىي ماقالىلەر مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ «قۇرۇلۇشنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشتىكى ئۇلىغىش نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش توغرىسىدا»، «ئوتلاقنى ياخشىلاش ئومۇمىي پىلانى بويىچە تاناپ تارتىشقا دائىر بىرقانچە مەسىلە توغرىسىدا»، «شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور زاۋۇتى ئۆيلىرىنى ياساشتا ئىشلىتىلىدىغان پولات قۇرۇلما، بېتون ياسالمىلىرىنى كراندا كۆتۈرۈپ قۇراشتۇرۇشنى بىر قېتىمدىلا تاماملاش توغرىسىدا»، «شەھەر جۇغراپىيە ئۇچۇر سىستېمىسى ۋە ئۇنىڭ ئىستىقبالى»، «خەرىتىچىلىكنىڭ تەرەققىيات يۆزلىنىشى ئۇستىدە دەسلەپكى ئىزدىنىش»، «يېڭى تېخنىكىنىڭ شەھەرلەردە پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشنى ئۇلىغىشتە قوللىنىلىشى»، «سېتكىلىق سانلىق مەلۇمات سۇپىتىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان بىرنەچچە ئامىل»، «شەھەرلەرنىڭ ساياھەت ئىقتىسادى قىممىتىنى خەرىتىسىنى سىزىش ئۇسۇلى ھەققىدە»، «كوئوردىناتنىڭ ئىشلىتىلىدىغان يەرگە قىزىل سىزىق تارتىش ۋە بىناكارلىقتىكى قىزىل سىزىقنى قوللىنىلىشى توغرىسىدا» دېگەن ئىلمىي ماقالىلەر شەرەپ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچكى سودا سىستېمىسىدىكى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان 1086 كارخانا ئىچىدە 742 كارخانا توزۇلمىسىنى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئۆزگەرتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سودا نازارىتىگە بېۋاستە قاراشلىق 178 كارخانا ئىچىدە 97 كارخانا توزۇلمىسىنى ئۆزگەرتتى. توزۇلمىسىنى ئۆزگەرتكەن كارخانىلارنىڭ كۆپىنچىسى زىيانىنى ئازايتتى ياكى پايدا ئالدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى سودا كارخانىلىرى ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرى، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى يەنىلا ئوسال بولدى، خۇسۇسىي كارخانىلار، يەككە ئىگىلىك ۋە پاي كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادى بىر قەدەر جانلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 1.3%، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ 3.6% تۆۋەنلەپ كەتتى، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ 16.8%، يەككە ئىگىلىكنىڭ 12.2%، پاي توزۇمىدىكى ئىگىلىكنىڭ 49% ئاشتى. ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدە بولمىغان ئىگىلىكنىڭ بازاردا ئىگىلىگەن نىسبىتى 55.4% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.4 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى.

يالقۇ جەمەن

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت سودا كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى سېتىلغان، ئامبارىدا قالغان تاۋارلىرىنىڭ سوممىسى

بىرلىكى: تۇمەن يۈەن

تۈرى	توپ سېتىلغىنى		پارچە سېتىلغىنى	يىل ئاخىرىدا ئامبارىدا قالغىنى
	جەمئىي	بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتكە سېتىلغىنى		
جەمئىي	360963	81989	252526	111587
گۆش، ئۆي قۇشلىرى، تۇخۇم، سۈمەھسۇلاتلىرى	13404	683	11495	5687
يېڭى كۆكتات، تەمخۇرۇچ، تۇز	5216	368	4288	1801
شېكەر، تاماكا، ھاراق، ئىچىملىك	87250	1211	25643	17568
باشقا يېمەكلىكلەر	3447	1	5883	2129
ئىلمە توقۇلما بۇيۇملار	9705	281	14972	13558
كىيىم - كېچەك، ئاياغ كىيىم، باش كىيىم	2523	44	35866	11445
گىرىم بۇيۇملىرى	10847		6169	4664
ئۈستەل سائىتى، كۆزئەينەك	796		2921	1389
كۈندىلىك بۇيۇملار	15696	164	16097	12713
مېتال، ئېلېكتر بۇيۇملىرى	5269	1696	5322	10636
تۈرمۇش ئېلېكتر بۇيۇملىرى	10256	57	21376	10325
ئۇن - سىن بۇيۇملىرى	5941	29	14084	2369
ۋېلىسىپىت، موتسىكلىت	2209	18	2063	3241
تەنتەربىيە، تاماشا بۇيۇملىرى	950	38	3565	1963
مەدەنىيەت، ئىشخانا بۇيۇملىرى	2967	467	6395	5421
ئالتۇن - كۈمۈش، ئۇنچە - مەرۋايىت بۇيۇملار	132		7943	1607
ئۆي جاھازلىرى	345		2528	864

خەنبىە سانائىتى ماتېرىياللىرى ۋە مەھسۇلاتلىرى	9519	1113	944	1878
نېفىت ۋە نېفىت مەھسۇلاتلىرى	167119	71036	49746	
باشقىلار	7372	4783	15226	2329

سودا تۈزۈلمە ئىسلاھاتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىمىز سودا سىستېمىسىدا 7 گۇرۇھ شىركەت قۇرۇلدى، 97 كارخانا پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىغا ئۆزگەرتىلدى، 46 كارخانا قوشۇۋېتىلدى، 30 كارخانا سېتىۋېتىلدى، 58 كارخانا ئىجارىگە بېرىلدى، 126 كارخانا ھۆددىگە بېرىلدى، 351 كارخانا دۆلەت ئىلكىدە بولۇش، خەلق باشقۇرۇشقا ئۆزگەرتىلدى، 27 كارخانا قانۇن بويىچە ۋەيران قىلىندى، ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىش نىسبىتى 60% تەن ئاشتى. سودا نازارىتىگە بىۋاستە قاراشلىق مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان 179 تىجارەت ئورنى ئىچىدە 97 ئورۇن تۈزۈلمىنى ئوخشاشمىغان شەكىلدە ئۆزگەرتتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، پاي - ھەمكارلىق تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلگىنى 33، ئىجارىگە بېرىلگىنى 6، رەنە ئېلىپ ھۆددىگە بېرىلگىنى 32، باشقا شەكىلگە ئۆزگەرتىلگىنى 26 بولۇپ، تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىش نىسبىتى 54% كە يەتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون سودا سىستېمىسىنىڭ ئىسلاھاتى تۆۋەندىكىدەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولدى:

1. ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش قىلىنىپ، ئىسلاھاتتا مۇھىم نۇقتا گەۋدىلەندۈرۈلدى. ئاپتونوم رايونىمىز سودا سىستېمىسى كارخانا ئىسلاھاتىدا گۇرۇھ، چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى تەشكىللەش، پاي - ھەمكارلىق تۈزۈمى ۋە دۆلەت ئىلكىدە بولۇش - خەلق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش، سېتىۋېتىش، ۋەيران قىلىش، ئىجارىگە بېرىش، ھۆددىگە بېرىش، چەكلىك پاي شىركىتى قۇرۇش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللاندى. ئىلايەت، ئوبلاست كارخانىلىرىنىڭ كۆپىنچىسى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇش، بىرلىشىش، قوشۇۋېلىش قاتارلىق ئاساسىي ئىسلاھات شەكىللىرىنى قوللاندى. ناھىيە كارخانىلىرى مال - مۈلكى ئاز، كۆلىمى كىچىك بولغاچقا، ئىسلاھاتتا ئاساسەن دۆلەت ئىلكىدە بولۇش - خەلق باشقۇرۇش، سېتىۋېتىش، ۋەيران بولۇش، پاي - ھەمكارلىق تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىش شەكلىنى قوللاندى. سودا نازارىتىگە بىۋاستە قاراشلىق كارخانىلار چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇش، رەنە ئېلىپ ھۆددىگە بېرىشنى ئاساس قىلدى.

2. مۈلۈك ھوقۇقى تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش قەدىمى تېزلەشتى. سودا نازارىتى مۈلۈك ھوقۇقى تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، «سودا نازارىتى سىستېمىسىنىڭ كارخانا ئىسلاھاتى لايىھىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، سودا نازارىتى ئىسلاھات خىزمىتى بويىچە ئالاقىلىشىش تورى ۋە ئىسلاھات خىزمىتى بويىچە ئالاقىلاشقۇچىلار ئايلىق مەجلىس تۈزۈمى ئورناتتى، «سودا نازارىتىنىڭ كارخانا ئىسلاھاتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پېتەكچى پىكرى»نى ئونتۈرىغا قويدى. پاي تۈزۈمىنى يولغا قويغان كارخانا 1997 - يىلدىكى 51 دىن 97 گە، قوشۇۋېتىلگەن، ۋەيران بولغان، سېتىۋېتىلگەن كارخانا 54 تەن 101 گە يەتتى. سودا نازارىتىگە بىۋاستە قاراشلىق كارخانىلاردىن پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلگەن مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانا 1997 - يىلدىكى 10 دىن 33 كە، ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشقان پاي 16 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

3. قوشۇۋېلىش، بىرلىشىشنىڭ ئونۇمى كۆرۈنەرلىك بولدى. ئۇستۇنلۇكتىن پايدىلىنىپ تۆۋەن تەننەرخ ئاساسىدا كېڭىيىش، كۆچلۈكلەر بىرلىشىش، كۆچلۈكلەر بىلەن ئاجىزلار بىرلىشىش، ئاجىزلار بىرلىشىش ئارقىلىق، ئۇستۇنلۈك ۋە ئاجىزلىق بىر - بىرىنى تولۇقلاپ، كارخانا كۆلىمى كېڭەيتىلدى. ئۇرۇمچى «دوستلۇق» سودا سارىيى پاي گۇرۇھ شىركىتى ئۇرۇمچى «دوستلۇق» سودا دۇكىنى، «تەڭرىتاغ» تۈرلۈك مالالار سودا بىناسىنى قوشۇۋالدى، نەتىجىدە يىللىق سېتىش سوممىسى 700 مىليون يۈەنگە، پايدىسى 42 مىليون يۈەنگە يەتتى. شىنجاڭ قوشۇمچە بېمەكلىك گۇرۇھى شىنجاڭ بېمەكلىك شىركىتىنى قوشۇۋالدى، نەتىجىدە 11 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە سابىق شىنجاڭ بېمەكلىك شىركىتىنىڭ زىيىنى 40% تەن كۆپرەك ئازايدى، قوشۇمچە

يېمەكلىك گۇرۇھى پايدا ئالدى.

4. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇپ تارقاقلاشتۇرۇش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىدە دەسلەپكى ئونۇم ھاسىل قىلىندى. سودا نازارىتى سىستېمىسىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر بارلىكى كارخانىلاردا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىق مەركەزلىرى قۇرۇلدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇپ تارقاقلاشتۇرۇلغان 814 كىشىنىڭ ھەممىسى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىق مەركىزىگە كىرگۈزۈلدى، ئۇلارغا ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش پۇلى بېرىلدى.

1998 - يىلى سودا نازارىتىگە بېۋاستە قارايدىغان 21 كارخانا ئىچىدە 14 كارخانا زىيانىنى ئازايتتى، 4 كارخانا پايدا ئالدى، 2 كارخانا زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئالىدىغان بولدى، بىر كارخانىنىڭ زىيىنى كۆپەيىپ كەتتى.

گۈ چىڭ

گۆش تىجارىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت يېمەكلىك سودا تارماقلىرى ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىن سېتىۋالغان گۆش 8358 تونىنغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %1.4 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قوي گۆشى 5269 تونىنا (قويغا سۈندۈرغاندا 376 مىڭ تۇياق) بولۇپ، %7.30 ئاشتى؛ كالا گۆشى 1600 تونىنا (كالىغا سۈندۈرغاندا 16 مىڭ) بولۇپ، %7.1؛ چوشقا گۆشى 1489 تونىنا (چوشقىغا سۈندۈرغاندا 24 مىڭ 800) بولۇپ، %40.1 ئازىيىپ كەتتى. سېتىلغان گۆش 10 مىڭ 723 تونىنا بولۇپ، %28.1 تۆۋەنلەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە قوي گۆشى 3421 تونىنا بولۇپ، %36.6؛ كالا گۆشى 1471 تونىنا بولۇپ، %1.3؛ چوشقا گۆشى 5831 تونىنا بولۇپ، %27.4 تۆۋەنلىدى. جەمئىيەتتە تىجارەتكە سېلىنغان گۆش 205 مىڭ تونىنغا يېتىپ، %45.7 ئاشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە گۆش تىجارىتىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكى مۇنداق بولدى: 1) گۆش بازىرى مۇقىم بولدى، گۆش باھاسى مۇقىملىق ئاساسىدا تۆۋەنلىدى. گۆش ئىشلەپچىقىرىشى ۋە مال چارۋىلارنىڭ قوتانىدىن چىقىرىلىش نىسبىتى ئاشتى. 1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلار ساتقان چارۋا 16 مىليون 318 مىڭ 600 تۇياقنا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1 مىليون 501 مىڭ 600 تۇياق ئېشىپ، قوتانىدىن چىقىرىلغان چارۋىنىڭ %75.5 نى ئىگىلىدى يەنى 8.4 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. شەخسلەر ئۆلتۈرۈپ يىگەن چارۋا 5 مىليون 305 مىڭ 200 تۇياق بولۇپ، 844 مىڭ 500 تۇياق ئازايدى. بۇ قوتانىدىن چىقىرىلغان چارۋىنىڭ %24.5 نى ئىگىلىدى يەنى 4.8 پىرسەنت پوئىنتى ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كىشى بېشىغا 42.8 كىلوگرامدىن گۆش توغرا كېلىپ، 5.3 كىلوگرام كۆپەيدى. ئاپتونوم رايون بويىچە گۆش ۋە گۆشتىن ئىشلەنگەن يېمەكلىكلەرنىڭ باھاسى 1997 - يىلدىكىدىن %6.6 چۈشتى. يېڭى قوي گۆشىنىڭ ھەر كىلوگرامىنىڭ ئونتۇرىچە باھاسى 13 — 14 يۈەن (گۆش مول پەسىللەردە 10 — 11 يۈەن، گۆش كەمچىل پەسىللەردە 15 — 16 يۈەن) بولۇپ، 1.5 يۈەندىن 2 يۈەنگىچە تۆۋەنلىدى، ئونتۇرىچە تۆۋەنلەش نىسبىتى %10 ئۆزگەرمىدە بولدى. 2) دۆلەت يېمەكلىك سودا تارماقلىرىنىڭ گۆش بازىرىنى ئىگىلەش نىسبىتى تېخىمۇ تۆۋەنلەپ كەتتى. دۆلەت سودا ئورۇنلىرىنىڭ گۆش تىجارەت مىقدارى ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەتتە سېتىلغان ئومۇمىي گۆش مىقدارىنىڭ %5.2 نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.4 پىرسەنت پوئىنتى ئازىيىپ كەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەركىن بازاردا سېتىلغان گۆش جەمئىيەتتە سېتىلغان ئومۇمىي گۆشنىڭ %94.8 نى ئىگىلەپ، 5.4 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى. 3) ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋاستىلىرى كۆچەيتىلدى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى مولچىلىق پەسىللەردە، كالا، قوي سېتىۋېلىش - سېتىشتا ساقلانغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ۋاقتىدا ماسلاشتۇرۇپ ۋە ئورۇنلاشتۇرۇپ، سېتىۋېلىنمىغان ئومۇمىي كالا - قوي گۆشىنىڭ 7000 تونىنا بولۇشىغا، بۇنىڭ ئىچىدە كالا گۆشىدىن 1700 تونىنا، قوي گۆشىدىن 5300 تونىنا سېتىۋېلىشقا، ئاساسلىق سېتىلىدىغان رايون (ئورۇمچى، قاراماي شەھەرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) غا 4000 تونىنا يۆتكەپ كېلىشكە قوشۇلدى. ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە ئورۇمچىدىكى گۆش بازىرىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئۈچۈن، دۆلەت ئىچكى سودا ئىدارىسى، خۇاشاڭ زاپاس تاۋار باشقۇرۇش مەركىزى مەركەزگە ۋاكالىتەن 800 تونىنا چوشقا گۆشىنى، 500 تونىنا قوي گۆشىنى زاپاس ساقلاپ بېرىشكە قوشۇلدى، ئەمەلىيەتتە 960 تونىنا چوشقا گۆشى، 510 تونىنا قوي گۆشى ساقلاندى. ئاپتونوم رايون شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىك گۇرۇھىنىڭ يەرلىك ئۈچۈن 500 تونىنا كالا، قوي گۆشىنى زاپاس ساقلىشىنى ئورۇنلاشتۇردى.

لیۇ جېنيا، ساۋ شياۋلىڭ

كۆكتات تىجارىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسىي شەھەرلەرنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىك بازىرىدا مال مەنبەسى بېتەرلىك، سۇپىتى ياخشى، باھاسى مۇقىم بولدى. جايلاردىكى دۆلەت كۆكتات تىجارىتى تارماقلىرىنىڭ تىجارەت مىقدارى

سەل - پەل ئازىيىپ كەتكەن بولسىمۇ، مول - قىس پەسىللەردە تەڭشەش، كۆكتات باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇشتىكى يېتەكچىلىك رولى يەنىمۇ كۈچەيدى. دۆلەت سودا ئورۇنلىرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەرنى توپ سېتىش سوممىسى 7 مىليون 170 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %87.3، پارچە سېتىش سوممىسى 11 مىليون 200 مىڭ يۈەن بولۇپ، %83.6 ئازايدى؛ توپ سېتىلغان كۆكتات 3964 تونىغا يېتىپ، %7.6 ئاشتى، پارچە سېتىلغىنى 5361 تونىنا بولۇپ، %29.1 ئازايدى؛ سودا ئورۇنلىرىنىڭ ئامبىرىدا يىل ئاخىرىدا قالغان كۆكتات 2988 تونىغا يېتىپ، %7.1 كۆپەيدى.

جايلاردىكى سودا تارماقلىرى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى يېڭىدىن ئېلان قىلغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ‹تۇزغا يود قوشۇپ، يود كەمچىل بولۇشنىڭ زىيىنىنى تۈگىتىشنى باشقۇرۇش نىزامى›نى يولغا قويۇشقا دائىر بىر نەچچە بەلگىلىمىسى» گە ئاساسەن، تۇزچىلىق تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، يودلۇق تۇز باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئەتكەس تۇز، ناچار تۇز ئىشلەش - سېتىشقا زەربە بەردى، شەھەرلەردە يودلۇق ئاشتۇزى مول بولدى، باھاسىمۇ مۇقىم بولدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى سودا ئورۇنلىرى توپ سېتقان يودلۇق تۇز 34 مىڭ 385 تونىنا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %72، پارچە سېتقان يودلۇق تۇز 1763 تونىنا بولۇپ، %7.4 ئاشتى.

1998 - يىلى جايلاردىكى كۆكتات شىركەتلىرى ئۆزلىرى مەبلەغ جۇغلاپ، بىر تۈركۈم ئوتتۇرا، كىچىك ئونىۋېرسال قوشۇمچە يېمەكلىك سارايلىرىنى قۇردى، ئاساسلىق كەسىپي ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆكتات تىجارىتىنى پائال ئىسلىگە كەلتۈردى ۋە راۋاجلاندۇردى، جايلار يەنە كۆپ خىل تىجارەتنى يولغا قويۇپ، كۆكتات ئامبارلىرىدىكى بىكار قالغان يەرلەردىن پايدىلاندى، مۇلۇك تىجارىتىنى يولغا قويۇپ، ئامبارلارنى ئىجارىگە بېرىش، ۋاكالىتەن قاچىلاپ، چۈشۈرۈپ بېرىش كەسپىنى قانات يايدۇردى، پارنىك ياساپ، كۆكتات ۋە ئېقتىسادىي زىرائەت تېرىدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك كۆكتات شىركىتى مەبلەغ سېلىپ ياسىغان 10 مىڭ تونىلىق ئاچچىقسۇ - جاكىيۇ زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى.

پەن شياۋخۇا

يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق كەسپى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت سودا ئورۇنلىرىنىڭ يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق كەسپىدىكى تىجارەت كىرىمى 154 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.7 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېمەك - ئىچمەك كەسپىنىڭ كىرىمى 58 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %8.7 ئاشتى، مۇلازىملىق كەسپىنىڭ كىرىمى 68 مىليون 780 مىڭ يۈەن، باشقا تىجارەت كىرىمى 27 مىليون 350 مىڭ يۈەن بولۇپ، %16 ئازىيىپ كەتتى. تىجارەت زىيىنى 11 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولۇپ، 3 مىليون 340 مىڭ يۈەن زىيان ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېمەك - ئىچمەك كەسپىدە ئازايغىنى 510 مىڭ يۈەن، مۇلازىملىق كەسپىدە ئازايغىنى 3 مىليون 510 مىڭ يۈەن، باشقىلاردا كۆپەيگەن زىيان 680 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ سىستېمىسىدىكى يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق تىجارەت تور - نۇقتىسى 322 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %95، كەسىپكارلار 4426 بولۇپ، %9.6 ئازايدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق ساھەسىنى باشقۇرۇش تارماقلىرى «ئاپتونوم رايونىنىڭ يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق كەسپى ئۆلچىمى»، «‹شىنجاڭنىڭ قاۋاقخانا (ئاشپۇزۇل)، رېستوران (مېھمانخانا)› دەرىجە ئۆلچىمى» نى تۈزۈپ چىقتى، بۇ ئاپتونوم رايوندىكى قاۋاقخانا، رېستورانلارنى دەرىجىگە ئايرىپ، قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشقا تۈرتكە بولىدۇ.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈنجى تۈركۈمدە 9 كىشى «شىنجاڭ تاماق ئۇستىسى» دەپ، 23 كىشى «شىنجاڭ داڭلىق ئاشپىزى» دەپ باھالاندى. 9 تاماق ئۇستىسى تۆۋەندىكىچە: شىنجاڭ ئالىي مېھمانخانىسىدىن ژۇ كېمىڭ، «كوئېنلۇن» مېھمانخانىسىدىن ئابدۇراخمان، شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدىن جالاڭ يۈەنسۇڭ، ئۇرۇمچى ئىسلام كانتا مېھمانخانىسىدىن جۇ يۈنشېەن، دۇڭ چۈەنگېن، «خۇڭچۈنيۈەن» مېھمانخانىسىدىن خۇا فۈمىن، شىنجاڭ سودا ئىختىساسلىقلارنى تەربىيىلەش مۇلازىملىق مەركىزىدىن يالاڭ رۇيچۇ، ئۇرۇمچى شەھەرلىك يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىملىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدىن گاۋ زۇلياڭ، شىنجاڭ سودا تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدىن يۈنۈس ھەبدۇل.

پەن شياۋخۇا

شېكەر، ھاراق، قوشۇمچە يېمەكلىك تىجارىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون سودا سىستېمىسىنىڭ شېكەر، ھاراق، قوشۇمچە يېمەكلىك سېتىش سوممىسى 1 مىليارد 222 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن

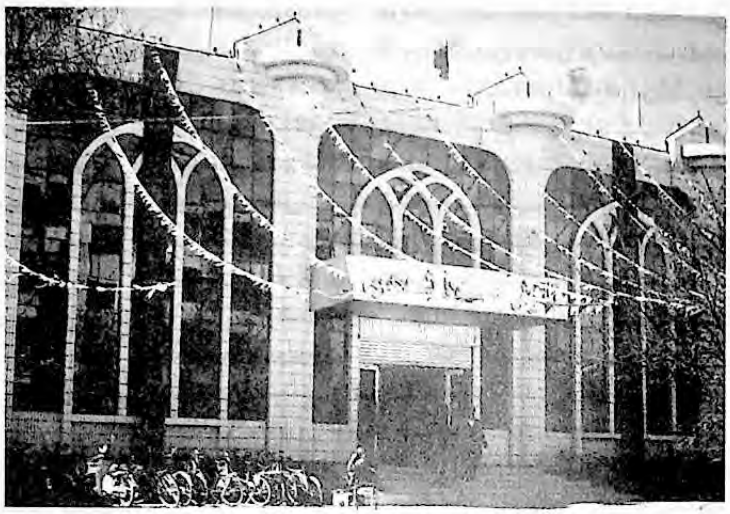

مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە ئاتوش سودا بازىرى
دەريا ھەسەن فوتوسى

9.95% ئازىيىپ كەتتى، بۇ ئاپتونوم رايون بويىچە سودا سىستېمىسىدىكى سېتىش سوممىسىنىڭ 19.4% نى ئىگىلىدى.

شېكەر 1997 — 1998 - ئىشلەپچىقىرىش يىلىدا مەملىكەت بويىچە 8 مىليون 110 مىڭ تونىا شېكەر ئىشلەپچىقىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭدىكى 16 شېكەر زاۋۇتى ئىشلەپچىقارغان شېكەر 457 مىڭ تونىغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 15.1% ئاشتى. شېكەر باھاسى زور نىسبەتتە چۈشۈپ كەتتى يەنى شېكەر ئىشلەپچىقىرىشقا باشلىغان دەسلەپكى مەزگىلدە ھەر تونىسى 3800 يۈەن بولغانىدى، كېيىن 2800 يۈەنگە چۈشۈپ قالدى، 7 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا شېكەر باھاسى ئۆرلەشكە باشلىدى، شېكەر سېتىلىدىغان رايونلاردا ھەر تونىا شېكەرنىڭ باھاسى 3700 يۈەنگە، شىنجاڭدا 3000 يۈەنگە چىقتى. شېكەرچىلىك كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتى ئامبارىدا بېسىلىپ قالدى، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى تۆۋەنلەپ، زىيان كۆپىيىپ كەتتى. سودا كارخانىلىرىنىڭ كۆپىنچىسى بىرلىشىپ تىجارەت قىلىش، بىرلىشىپ سېتىش شەكىللىرىنى قوللىنىپ، ناھايىتى ئاز پايدا ئېلىپ تىجارەت قىلدى. 1998 — 1999 - يىللىق شېكەر ئىشلەپچىقىرىش مەۋسۇمىدە دۆلەت شېكەر باھاسىنى ئۆزى تىزگىنلەش - بېكىتىش تەدبىرىنى يولغا قويدى، لېكىن مۇشۇ شېكەر ئىشلەپچىقىرىش مەۋسۇمىدە مەملىكەت ئىچىدە شېكەر يەنىلا ئېھتىياجدىن ئېشىپ كەتكەنلىكى، ئۇنىڭ ئۈستىگە زىددىيەت ئىنتايىن گەۋدىلىك بولغانلىقى ئۈچۈن، شېكەر باھاسىنى تىزگىنلەش تەس بولدى، شېكەرنىڭ ھەر تونىسى 2500 يۈەن چامىسىغا چۈشۈپ قالدى، سېتىۋېلىش، سېتىش سۈسلاشتى. 1998 - يىلى شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىك گۈرۈھى ساناقان شېكەر 15 مىڭ تونىنىغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 13.64% ئاشتى.

ھاراق سېتىۋېلىش - سېتىش مىقدارى ئومۇميۈزلۈك تۆۋەنلەپ كەتتى، بازاردا ئالىي دەرىجىلىك ئاق ھاراقنى بولغان ئېھتىياج ئاشتى، باھا زور نىسبەتتە تۆۋەنلىدى، توپ سېتىش كارخانىلىرى ئاز پايدا ئېلىپ تىجارەت قىلدى؛ ئوتتۇرا دەرىجىلىك يەرلىك ئاق ھاراقلار ئىچىدە ئىلى ھاراق باش زاۋۇتىنىڭ ھاراقلىرىدىن باشقىلىرىنىڭ سېتىلىش مىقدارى ئازىيىپ كەتتى. مېۋە ھاراقلىرى ئىچىدە «سەددىچىن»، «سۈلالە»، «جاڭيۇ»، «ۋېيلۇڭ»، «كرورەن» قاتارلىق داڭلىق ھاراقلارنىڭ سېتىۋېلىنىش - سېتىلىشى جانلاندى، ئىمپورت ھاراقلىرى ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن سەل - پەل كۆپەيدى. شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىك گۈرۈھى سىستېمىسى بويىچە سېتىۋېلىنغان ھاراق 5610 تونىا بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 41% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاق ھاراق 2810 تونىا، پۇا 2000 تونىا، مېۋە ھارىقى 800 تونىا. سېتىلغان ھاراق 5980 تونىا بولۇپ، 27% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاق ھاراق 2656 تونىا، پۇا 2304 تونىا، مېۋە ھارىقى 1020 تونىا.

قوشۇمچە يېمەكلىك تۇرى كۆپ، رىقابەت كەسكىن بولدى. دۆلەت ئاساسىي تىجارەت شىركەتلىرى داڭلىق تاۋارلار تىجارىتىنى چىڭ تۇتتى، تىجارەتتە باش تىجارەتچى، باش ۋاكالەتچى بولۇش شەكلىنى قوللىنىپ، كۆلەمنى كېڭەيتىپ، ئۇنۇم يارىتتى، بازارنى ئىگىلەش نىسبىتىنى ئۆستۈردى ۋە كېڭەيتتى. يىل ئاخىرىغىچە شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىك گۈرۈھىنىڭ سېتىش سوممىسى 89 مىليون 741 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 55.45% ئاشتى.

ژاڭ جۇن

ھاراق مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۇمىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاراق باشقۇرۇش چارىسى»نى ئوتتۇرىغا چىقىرىپ، ھاراقلارغا «ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق باشقۇرۇش، توپ سېتىشنى نازارەت قىلىش، پارچە سېتىشنى جانلاندۇرۇش، ساختىلىققا نۆقتىلىق زەربە بېرىش» پرىنسىپىنى يولغا قويدى، شىنجاڭغا كىرگۈزۈلىدىغان،

شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان ھاراقلارنىڭ سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى، ھاراق مونوپول تىجارىتىنى تەكشۈرۈشنى كۈچەيتتى، ھاراق تىجارىتى ئىجازەتنامىسى بېرىش تۈزۈمى ۋە شىنجاڭغا كىرگۈزۈلىدىغان، شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان ھاراقلارنى ماكرو جەھەتتىن باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ساختا، يالغان، ناچار ھاراق ئىشلەش - سېتىشقا زەربە بەردى ۋە مۇنداق قىلمىشلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. 60 نەچچە قېتىملىق ساختا، يالغان، ناچار ھاراق ئىشلەش - سېتىش دېلوسى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. دېلودىكى ھاراق قىممىتى ئاز كەم 1 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ؛ 42 مىڭ 180 يۈرۈش ھاراق تىجارىتى ئىجازەتنامىسى تارقىتىلدى.

ژالڭ جۇن

توقۇلما، ئىلمە توقۇلمىلار تىجارىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ توقۇلما، ئىلمە توقۇلما بازىرىدا مال مول، تۇرى كۆپ بولدى؛ توقۇلما، ئىلمە توقۇلمىلارنىڭ سېتىلىش سوممىسىنىڭ ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى داۋاملىق تۆۋەنلەپ كەتتى.

سودا نازارىتى سىستېمىسىنىڭ كېيىم - كېچەك سېتىش سوممىسى 630 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 30.16% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە توپ سېتىش سوممىسى 122 مىليون يۈەن بولۇپ، 50.7%، پارچە سېتىش سوممىسى 508 مىليون يۈەن بولۇپ، 22.2% ئازىيىپ كەتتى. توقۇلما، ئىلمە توقۇلما سېتىش سوممىسى 247 مىليون يۈەن بولۇپ، 36.5%، سېتىلغان ھەر خىل پاختا رەخت 6 مىليون 298 مىڭ مېتىر بولۇپ، 45.71% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ساپ پاختا رەخت 4 مىليون 714 مىڭ مېتىر بولۇپ، 30.53%؛ سېتىلغان يۇڭ رەخت 305 مىڭ مېتىر بولۇپ، 30.85%؛ سېتىلغان يىپەك رەخت 954 مىڭ مېتىر بولۇپ، 43.88%؛ سېتىلغان كېيىم - كېچەك 1 مىليون 129 مىڭ قۇر بولۇپ، 42.16% ئازىيىپ كەتتى؛ سېتىلغان ئىلمە توقۇلما ئېچ كېيىم 2 مىليون 847 مىڭ قۇرغا يېتىپ، 0.69% ئاشتى؛ سېتىلغان يۇڭ يىپ 1 مىليون 456 مىڭ تونىا بولۇپ، 70.17% ئازىيىپ كەتتى.

1998 - يىلى ئومۇمىي توقۇلما كىيىملىك رەختلەر ئىچىدە دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەنلىرىنىڭ سېتىلىش ئىمپورت قىلىنغانلىرىنىڭكىدىن ياخشى بولدى، ئوتتۇرا دەرىجىلىكلىرىنىڭ سېتىلىشى خېلى ياخشى بولدى، سىداملىرىنىڭ سېتىلىشى گۈللۈكلىرىنىڭكىدىن، ساپ پاختىدىن توقۇلغانلىرىنىڭ سېتىلىشى خىمىيىلىك تالادىن توقۇلغانلىرىنىڭكىدىن، كەڭ ئەنلىكلىرىنىڭ سېتىلىشى تار ئەنلىكلىرىنىڭكىدىن، ئارىلاش توقۇلغانلىرىنىڭ سېتىلىشى ساپ تۈرلىدىن توقۇلغانلىرىنىڭكىدىن ياخشى بولدى. سانائەتكە كېرەكلىك رەختلەر، بېزەك رەختلىرى، ئەمگەك مۇھاپىزىتى رەختلىرى، ئاق رەختلەرنىڭ سېتىلىشى ئاشتى، باشقا كۆپلىگەن كىيىملىك رەختلەرنىڭ سېتىلىش مىقدارى داۋاملىق چۈشۈپ كەتتى. سوكنونىڭ سېتىلىشى مۇقىم بولدى، قېلىن توقۇلمىلارنىڭ سېتىلىشى ئازايدى، يۇڭ رەختلەرنىڭ بازىرى ياخشى بولدى. پاختا ئىلمە توقۇلمىلارنىڭ سېتىلىشى سەل ئاشتى. كۆڭلەكلەر 4 پەسلىنىڭ ھەممىسىدە كىيگىلى بولىدىغان بولۇش، بالىلار ئېچ كىيىملىرى يۇرۇشلەشكەن بولۇش، كىيىم - كېچەكلەر مودىلاشقان بولۇش، ساقلىقنى ساقلىيالايدىغان ئىقتىدارغا ئىگە بولۇش، ھۈنەر - سەنئىتى زامانىۋى بولۇش، ئوراش - قاپلىنىشى سۈزغاتلىق بۇيۇملارنىڭكىدەك بولۇشقا قاراپ يۈزلەندى. سۈپەتلىك، ماتېرىيالى سېپتا، پاسونى ئۆزگىچە، كۆركەم، ئىقتىدارى ئەۋزەل يىپ - يۇڭ كۆڭلەك، مايكا، ئېچ مايكا، كالتە يەڭ مايكا، تۈتىلىق ئەدىيال، كىرلىك، يوتقان كىرلىكى، كارىۋات ياپقۇچ قاتارلىقلارنىڭ سېتىلىشى مۇقىم ئاشتى. قوي يۇڭىدىن توقۇلغان پوپايكىلار نېپىز، يۇمشاق بولۇشقا يۈزلەندى، لۆڭگە، پايپاقلارنىڭ سېتىلىشى مۇقىم بولدى، پاسونى كونا ساپ يۇڭ ئەدىيال، ئارىلاش توقۇلغان ئەدىيال، چىگلۇن ئەدىيال، خىمىيىلىك تالادىن توقۇلغان پايپاقلارنىڭ بازىرى كاساتلىشىشقا باشلىدى. ساپ پاختىدىن توقۇلغان ئېچ كىيىملەر تۈرلىدىن ئارىلاش پاختا ئېچ كىيىملەرنى بېسىپ چۈشتى. شىنجاڭدا ئىشلەنگەن «كېپىنەك پادىشاھى»، «فاڭتىلك» ماركىلىق ئېچ كىيىملەر ئىستېمالچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. باھاسى ئوتتۇراھال ھەرخىل پاسوندىكى كىيىم - كېچەكلەرنىڭ سېتىلىشى سەل - پەل ئازايدى، سۈپەتسىز، پاسونى كونا كىيىم - كېچەكلەرنىڭ بازىرى كاساتلاشتى. ئىستېمالچىلار بارا - بارا تاۋارلارنى ئىشلىتىلىش پەسلى بىلەن ھېسابلاشماي سېتىۋېلىشقا ئادەتلىنىشكە باشلىدى. ئەرەنچە كۆڭلەكلەرنىڭ دەرىجىسى ئۆسۈشكە باشلىدى، ساپ پاختا توقۇلما، يىپەك، چىگە توقۇلمىلاردىن تىكىلگەنلىرىنىڭ سېتىلىشى 1 - ئورۇندا تۇردى، ساپ يۇڭ كۆڭلەك، يىپ ئارىلاش يۇڭ كۆڭلەكلەرنىڭ سېتىلىشى تېز كۆپەيدى.

چىڭ چۈنئەن

تۈرلۈك مال تىجارىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تۈرلۈك مال باش شىركىتىنىڭ تاۋار سېتىش سوممىسى 181 مىليون 940 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.14%، چەمسى 47 مىليون 570 مىڭ يۈەن بولۇپ، 23.3%، ئامباردىكى تاۋارلارنىڭ سوممىسى

67 مىليون 700 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16.7% ئازايدى، تارتقان زىيىنى 29 مىليون 540 مىڭ يۈەن بولۇپ، زىيان 43.6% ئازايدى.

1998 - يىلى تۇرلۇك مال بازىرى كاساتلاشتى، رىقابەت كەسكىنلەشتى، تاللا بازار تەرەققىياتى تېزلەشتى، باش شىركەت كارخانا تەرەققىياتىنى ھەقىقىي كۆچەيتىپ ۋە كارخانا باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشىلاپ، زىيانىنى ئازايتتى. 1998 - يىلى باش شىركەت تەشكىللەي قۇرۇلما ۋە تىجارەت قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، 7 چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇپ، كارخانىلىق تىجارەت ئۇنۇمىنى ياخشىلىدى، تىجارەت تاكتىكىسىنى تەڭشىدى، تىجارەت ئەندىزىسىنى ئۆزگەرتتى. تاۋار قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يەككە گەۋدە بويىچە تىجارەت قىلىشنى يولغا قويدى؛ باش ساتقۇچىلىق، باش ۋاكالەتچىلىك كەسىپىنى قانات يايدۇردى، سودا - سانائەت ئورۇنلىرى بىرلىشىپ سېتىشنى زور كۆچ بىلەن يولغا قويدى. كەسىپ ئۇلىنى كۆچەيتتى، تىجارەت سوممىسىلىق ئېشىش يوللىرىنى يېڭىلىدى. تارىخىي يۈكلەرنى تىرىشىپ بىر تەرەپ قىلىپ، مال - مۇلۇك تىجارىتىنى يولغا قويۇپ، چىقىمنى تۆۋەنلەتتى.

بەي مېي

مېتال، قاتناش، ئېلېكتر، خىمىيە سانائىتى بۈيۈملىرى تىجارىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مېتال، قاتناش، ئېلېكتر خىمىيە سانائىتى بۈيۈملىرى شىركىتى سېتىلىدىغان سېتىش سوممىسى زور نىسبەتتە ئازايىپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى داۋاملىق تۆۋەنلەپ كەتتى، بازارنى ئىگىلەش نىسبىتى تېخىمۇ تۆۋەنلەپ كەتتى. تاۋار سېتىش سوممىسى 665 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 42.16% ئازايىپ كەتتى. يىل ئاخىرىدا ئامبارلا قالغان تاۋارلىق سوممىسى 266 مىليون يۈەن بولۇپ، 26.6% ئازايدى. مۇھىم تاۋارلارنىڭ سېتىلىش ئەھۋالى تۆۋەندىكىچە: مېخانىك توپ سېتىلىشى 26.4%، پارچە سېتىلىشى 5.2%؛ سىنىك يالتىلغان سىمىنىڭ توپ سېتىلىشى 30.9%، پارچە سېتىلىشى 10.4%؛ ژېلىسپىتنىڭ توپ سېتىلىشى 27.7%، پارچە سېتىلىشى 49.9% چۈشۈپ كەتتى؛ رەڭلىك تېلېۋىزورنىڭ توپ سېتىلىشى 13.3% كۆپەيدى، پارچە سېتىلىشى 7.1%؛ سىنتالغۇنىڭ توپ سېتىلىشى 80.2%، پارچە سېتىلىشى 64.8%؛ كىر ئالغۇنىڭ توپ سېتىلىشى 43.2%، پارچە سېتىلىشى 9%؛ توڭلاتقۇنىڭ توپ سېتىلىشى 17%، پارچە سېتىلىشى 7%؛ بۇستارتقۇنىڭ توپ سېتىلىشى 61.4%، پارچە سېتىلىشى 26.5% چۈشتى. خىمىيە سانائىتى تاۋارلىرى بازىرىدا تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئاساسىي جەھەتتىن تەڭپۇڭ بولدى.

لۇ ژېي

كىم ئارتۇق سودىسى ساھەسىنىڭ تىجارەت ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا كىم ئارتۇق سودىسى ساھەسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. يىل ئاخىرىغىچە سودا نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشى بىلەن 23 كىم ئارتۇق سودىسى كارخانىسى قۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 17 كارخانا ئالاھىدە كەسىپ بويىچە تىزىمغا ئېلىش رەسمىيىتى ئۆتىدى ھەم تىجارەت كىنىشكىسى ئالدى. 10 كارخانا خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ھۆكۈمەت مۇلكىنى كىم ئارتۇق قىلىپ ساتىدىغان كارخانا دەپ بېكىتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كىم ئارتۇق سودىسى كارخانىلىرىدىكى تىزىمغا ئېلىنغان كەسىپكار 177 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 78 كىشى كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي تېخنىكۇمدىن يۇقىرى مەلۇماتقا ئىگىلەر 134، كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش ئۇستىسى 15. ئاپتونوم رايون بويىچە 183 قېتىم كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 113 قېتىم كۆپەيدى، كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش سوممىسى 561 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 427 مىليون يۈەن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە سەنئەت بۇيۇملىرىنى كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش سوممىسى 3 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1 مىليون 820 مىڭ يۈەن، مۇكۆمەت مۇلكىنى كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش سوممىسى 20 مىليون 530 مىڭ يۈەن بولۇپ، 16 مىليون 160 مىڭ يۈەن ئاشتى.

چېن چاڭئەن

سودا ساھەسىنىڭ ئامبارلا ساقلاش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ سودا ساقلاش - توشۇش باش شىركىتىنىڭ تىجارەت كىرىمى 20 مىليون 226 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.2%، پايدا ۋە باج سوممىسى 1 مىليون 450 مىڭ يۈەن بولۇپ، 2.49% ئازايىپ كەتتى، يۇقىرىغا 1 مىليون 240 مىڭ يۈەن باج تاپشۇردى. ئالغان پايدىسى 208 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 181.1% ئاشتى. تاۋار سېتىش سوممىسى 909 مىڭ يۈەن بولۇپ، 82.2% ئازايىپ كەتتى، يېگىدىن قوشۇلغان تۇراقلىق مۇلۇك قىممىتى 4 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولدى.

گې گۈاڭخۇي

سودا ساھەسىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى سودا نازارىتى كارخانا، كەسىپ

ئورۇنلارنىڭ (سودا، ماددىي ئەشيا ئورۇنلىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) 34 ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى. بۇ تۈرلەرگە 32 مىليون 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش كۆلىمى 38 مىڭ كۋادرات مېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ قوشۇمچە يېمەكلىك گۈرۇھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى (شېڭجيا) 4 مىليون 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۈرۈمچىنىڭ ئاساسىي كوچىلىرىغا تىجارەت كۆلىمى 960 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 5 شاخلىتىپ سېتىش دۇكىنى سالدى.

1998 - يىلى «ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» بويىچە 2 تۈرلۈك ئۆي قۇرۇلۇشى تاماملاندى، بۇنىڭغا 16 مىليون 170 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش كۆلىمى 23 مىڭ كۋادرات مېتىر.

دۆلەتنىڭ كۆكتات توپ سېتىش بازىرى مەخسۇس تۈرنىڭ كىرگۈزۈلگەن سانجى «ئاسىيا كىندىكى» سودا بازىرى كۆكتات توپ سېتىش بازىرىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا 1998 - يىلى 13 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئۇنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 24 مىڭ كۋادرات مېتىر. 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى پۈتكەندىن كېيىن، «ئاسىيا كىندىكى» كۆكتات توپ سېتىش بازىرى ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىۋېلىش، ساقلاش، يېگى پېتى ساقلاش، توپ سېتىش، پارچە سېتىش بىر گەۋدە قىلىنغان، مۇئەييەن ئىلغار مۇئەسسەسە ۋە ئىلغار باشقۇرۇش سەۋىيىسىگە ئىگە بىردىنبىر ئۇنىۋېرسال كۆكتات، قوغۇن - تاۋۇز توپ سېتىش بازىرىدىن بولۇپ قالىدۇ.

جياڭ لىڭ

سودا ئورۇنلىرى باشقۇرۇشىدىكى سانائەت

1998 - يىلى سودا نازارىتى سېستېمىسىدىكى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىسى 95، بۇنىڭ ئىچىدە يېمەكلىك سانائىتى كارخانىسى 81. بۇ كارخانىلار ئاساسەن گۆش توڭلىتىش، پىششقلاپ ئىشلەش، جياڭيۇ، ئاچچىقسۇ، تەمخورۇچ، پېچىنە - پىرەنىك، قەنت - گېزەك، ئاق ھاراق، ئىچىملىك قاتارلىقلارنى ئىشلەپچىقىرىدۇ.

1998 - يىلى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (شۇ يىلدىكى باھا) 437 مىليون 600 مىڭ يۈەن، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 96 مىليون يۈەن، ئېكسپورتقا تاپشۇرۇلغان مال قىممىتى 42 مىليون يۈەن بولدى. مۇلۇك ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليارد 50 مىليون 900 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە تۇراقسىز مۇلۇك 481 مىليون 300 مىڭ يۈەن، تۇراقلىق مۇلۇك ساپ قىممىتى 527 مىليون 400 مىڭ يۈەن. مەھسۇلات سېتىش كىرىمى 536 مىليون يۈەن. يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان باج 45 مىليون 850 مىڭ يۈەن.

ئۇزۇمچى شەھەرلىك «1 - ئىيۇل» ئاچچىقسۇ گۈرۇھىنىڭ سابىق ئىچكى سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مەخسۇس تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەرز پۇلى بىلەن ياسالغان 10 مىڭ تونىنا جياڭيۇ - ئاچچىقسۇ ئىشلەش لىنىيىسىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا تاماملىنىپ سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىش باسقۇچىغا كىردى.

شۇ شۇڭباك

ماددىي ئەشيا

ئومۇمىي ئەھۋال

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ماددىي ئەشيا سېستېمىسىنىڭ تاۋار سېتىش كىرىمى 2 مىليارد 54 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 34.41% كېمەيدى، تىجارەت خىراجىتى 89 مىليون 50 مىڭ يۈەن بولۇپ، 19.77% كېمەيدى. تاۋار سېتىشتىن 53 مىليون 510 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىندى، ئومۇمىي پايدا مىنۇس 55 مىليون 440 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا ئالغان كارخانا 2، ئالغان پايدىسى 4 مىليون 310 مىڭ يۈەن. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ يېنىمۇ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، دۆلەت ماددىي ئەشيا كارخانىلىرىنىڭ تاۋار سېتىش كىرىمى يىلسېرى كېمەيدى، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئۆزى ساتىدىغان مەھسۇلاتلىرى يىلسېرى ئاشتى. ژىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەردىكى دۆلەت ماددىي ئەشيا كارخانىلىرى تۈزۈمنى ئىسلاھ قىلدى، كوللېكتىپ تۈزۈم، پاي تۈزۈمى، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى ئىقتىسادىي تەركىب كۆپەيدى، خۇسۇسىي ئىگىلىكمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. دۆلەت ماددىي ئەشيا كارخانىلىرىنىڭ تىجارىتىگە بېرىلگەن زەربە زور بولدى، دۆلەت ماددىي ئەشيا كارخانىلىرىنىڭ جەمئىيەت بويىچە ئىشلەپچىقىرىش ژاستىلىرىنى سېتىشتا ئىگىلىگەن سالمىقى ئازىيىپ كەتتى.

1998 - يىلى ئىشلەپچىقىرىش ژاستىلىرىنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى ئومۇمىيۈزلۈك تۆۋەنلەپ كەتتى، ئومۇمىي كۆرسەتكۈچ 6.89 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە پولات ماتېرىيال 21.75 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، سېمونت 0.34 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى، ئويغۇچى ناتىرى 8.5 پىرسەنت پوئىنتى، ساپ شۇلتا 4.75 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىدى، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى 3.2 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىدى.

نى گېپىڭ

ئاپتونوم رايوندىكى ماددىي ئەشيا سىستېمىسىنىڭ 1998 - يىللىق ماددىي ئەشيا مىقدارىنىڭ ئورۇندىلىنىش ئەھۋالى

ماددىي ئەشيا نامى	ئۆلچەم بىرلىكى	سېتىۋېلىنغىنى		سېتىلغىنى		مەۋسۇم ئاخىرىدىكى ئامبار قالدۇقى	
		ئەمەلىيەتتە سېتىۋېلىنغىنى	1997 - يىلى دېكابىرنىڭ ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%	ئەمەلىيەتتە سېتىلغىنى	1997 - يىلى دېكابىرنىڭ ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%	ئەمەلىي ئامبار قالدۇقى	1997 - يىلى دېكابىرنىڭ ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%
پولات مەتبرىيال	توننا	156780	—37.63	163908	—37.57	11684	—62.55
مىس	توننا	318	4.6	301	5.25	26	—10.34
ئالىيومىن	توننا	179	—30.62	214	—22.74	7	—72
قوغۇشۇن	توننا	74	—43.08	130	25	69	—11.54
سىنك	توننا	137	—23.89	120	—58.62	16	100
ئويغۇچى ناتۇرى	توننا	941	—63.6	2169	—19.36	183	—83.04
ساپ شۇلەتا	توننا	2571	—48.24	3428	—23.09	602	—56.19
رېزىنكە	توننا	5435	885.82	3591	742.96	1422	603.55
بالون	يۈرۈش	11159	—82.19	17591	—71.89	13727	—59.39
سېمونت	توننا	92507	—6.46	91296	—5.8	14597	—56.79
ياغاچ مەتبرىيال	كۇب مېتىر	451	—69.5	265	—68.71	389	—73.72
ئاپتومو-بىل	دانە	8822	—16.4	9108	—17.89	1669	80.04
بۇنىڭ ئۈچىدە بىرى ئاپتوموبىلى	دانە	3218	—10.26	3653	—1.22	199	—51.93

تەمىنات - سودا

تەمىنات - سودا كوپېراتىپى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسى بويىچە تاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىنىش سوممىسى 14 مىليارد 102 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %0.49 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىۋېلىنىش سوممىسى 11 مىليارد 779 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.29 ئاشتى؛ تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 13 مىليارد 628 مىليون يۈەن بولۇپ، %19.01 تۆۋەنلەپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن سېتىپ بېرىلگەن تاۋارلارنىڭ سوممىسى 5 مىليارد 53 مىليون يۈەن بولۇپ، %12.64، ئاپتونوم رايون ئىچىدە توپ - پارچە سېتىلغان تاۋارلارنىڭ سوممىسى 587 مىليون يۈەن بولۇپ، %4.76، ئېكسپورت قىلىشقا بېرىلگەن ۋە ئېكسپورت قىلىنغان تاۋار سوممىسى 860 مىڭ يۈەن بولۇپ، %94.98 تۆۋەنلەپ كەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئۆلايەت، ئوبلاستلار ئىچىدە

شەھەرنىڭ شەھەرنىڭ سېتىش سوممىسى %29.59، تارباغاتاي ئۆلايىتىنىڭ %36.67 ئاشقاندىن سىرت، باشقا ئۆلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لاردىكى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرىنىڭ سېتىش سوممىسى تۆۋەنلەپ كەتتى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 15 ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شەھەرنىڭ شەھىرى ئىچىدە ئىلىنى، سانجى ئوبلاستلىرى، قۇمۇل ئۆلايىتىدىكى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى پايدا ئالغاندىن سىرت، باشقىلىرى زىيان تارتتى. سىستېما بويىچە پايدا - زىيان بالانسى قىلىنغاندىن كېيىنكى ساپ زىيان 638 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 509 مىليون يۈەن كۆپەيىپ كەتتى، كۆپەيىپ كېتىش نىسبىتى ئاز كەم 4 ھەسسە بولدى. ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرىنىڭ پايدا - زىيان بالانسى قىلىنغاندىن كېيىنكى ساپ زىيىنى 5 مىليون 790 مىڭ يۈەن بولۇپ، %35.28 كۆپەيىپ كەتتى. يىل ئاخىرىدا سىستېما بويىچە زىيان تارتقان ئورۇن 419 غا يېتىپ، 37 سى كۆپەيدى. زىيان تارتىش كۆلىمى %38.9 كە يېتىپ، 6.28 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ زىيان سوممىسى 678 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1.65 ھەسسە ئاشتى؛ ئاساسىي قاتلام كوپىراتىپلىرىدىن زىيان تارتقان ئورۇن 156 گە يېتىپ، 12 سى كۆپەيدى. زىيان تارتىش كۆلىمى %29.43 كە يېتىپ، 4.12 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. زىيان سوممىسى 11 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 580 مىڭ يۈەن ئاشتى.

ئاپتونوم رايون تەمىنات - سودا كوپىراتىپى سىستېمىسىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ زور ھەجىمدە تۆۋەنلەپ كېتىشىدىكى ئاساسلىق سەۋەب مۇنۇلار: 1) خەلقئارادا ۋە مەملىكەت ئىچىدە پاختا بىلەن تەمىنلەش ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كېتىپ، پاختىنىڭ سېتىلىش باھاسى ئۇزلۇكسىز چۈشۈپ كېتىپ، پاختىنى سېتىش قىيىن بولدى، يىل ئاخىرىغىچە شىنجاڭ پاختا - چىگە شىركىتى سىستېمىسى سېتىۋالغان پاختا 978 مىڭ 700 تونىنا (بىڭتۈەن 1998 - يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش يىلىدا سېتىۋالغان 88 مىڭ تونىنا پاختىنىمۇ ئۇز ئىچىگە ئالىدۇ) بولۇپ، 96 مىڭ 400 تونىنىسىنىلا ساتالىدى (كالىندارىدىكى يىل بويىچە ھېسابلاندى). پاختا كۆپلەپ ببىسلىپ قېلىپ، نۇرغۇن مەبلەغ ئۇزۇنغىچە ئوبوروت بولماي، ئۇسۇمى ئېشىپ كەتتى. 2) پاختا قاتارلىق يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسى چۈشۈرۈلگەنلىكتىن، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئازىيىپ كېتىپ، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسى يېتەرلىك بولماي، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش مىقدارى ئازىيىپ كەتتى. ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسى بويىچە يىل ئاخىرىغىچە سېتىلغان خىمىيىۋى ئوغۇت 1 مىليون 31 مىڭ تونىنا بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %8.43، دېھقانچىلىق دورىسى 3965 تونىنا بولۇپ، %13.73، سۈلياۋ يوپۇق 31 مىڭ 100 تونىنا بولۇپ، %15.35 ئازىيىپ كەتتى. ئۇنىڭ ئۇستىگە ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپىراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسى باھانى چۈشۈرۈپ، پايدىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش تەدبىرىنى يولغا قويغانلىقى ۋە 1995 - يىلدىن بۇيان بېسىلىپ قالغان مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ فوسفورلۇق ئوغۇتىنىڭ سېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش سالمىقىنى زورايتقانلىقى ۋە باشقا ئامىللار تۈپەيلىدىن، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسىنىڭ سېتىش پايدىسى تۆۋەنلەپ، كىرىمى ئازىيىپ كەتتى. 3) يەرلىك مەھسۇلات، مىلچ مال، چاي، چارۋا مەھسۇلاتلىرى قاتارلىق ئەنئەنىۋى تاۋارلار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلار كارخانا تۈزۈلمىسىنى تۈزگەرتىش، بېسىلىپ قالغان تاۋارلارنى بىر تەرەپ قىلىش بىلەن بولۇپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، ئاساسلىق تىجارىتىنىڭ كۆپىنچىسى توختاپ قېلىش ھالىتىگە چۈشۈپ قالدى. بۇ پۈتۈن سىستېمىنىڭ سېتىش تىجارىتىگە مەلۇم تەسىر يەتكۈزدى. 4) كەسىپي چىقىم ئېشىپ كەتتى. كەسىپي چىقىم سەۋىيىسى %9.43 كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.38 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيدى، بۇنىڭ بىلەن چىقىم 96 مىليون يۈەن ئېشىپ كەتتى. 5) بىر قىسىم تاۋارلارنى باجدىن ئىلگىرى تۆكمە قىلىپ سېتىش، ئېنىقلاش، تەكشۈرۈشتىن كېلىپ چىققان زىيان ساپ كىرىمگە تەسىر يەتكۈزدى. 6) باشقا كەسىپلەرنىڭ پايدىسى 1997 - يىلدىكىدىن تۆۋەنلەپ كەتتى. 7) مەبلەغنىڭ ئىگىلىۋېلىنىش مىقدارى ئېشىپ، ئوبوروتى ئاستىلاپ، پايدىلىنىش ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتتى.

زىيان تارتقان ئورۇنلار كۆپىيىپ، زىيان ئېشىپ كەتكەنلىكتىن، يىل ئاخىرىدا پۈتۈن سىستېمىنىڭ پايدىسى 1 مىليارد 712 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %12.14 ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قاتلام كوپىراتىپلارنىڭ 289 مىليون يۈەن بولۇپ، %1.37 ئازىيىپ كەتتى.

1998 - يىلى سىستېما بويىچە دۆلەتكە تاپشۇرۇلغان باج 526 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 59 مىليون يۈەن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قوشۇلما قىممەت باجى 429 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 78 مىليون يۈەن ئاشتى.

ئاپتونوم رايوندىكى تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپى سىستېمىسى بويىچە ژىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ 1998 ـ يىللىق ئاساسلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرى

سومما بىرلىكى: تۇمەن يۈەن

كۆرسەتكۈچ / ئورۇنلار	تاۋار سېتىش كىرىمى	1997 ـ يىلدەكىدىن ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%	ساپ پايدا سوممىسى	1997 ـ يىلدەكىدىن ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%	زىيان تارتقان ئورۇنلىق زىيان سوممىسى	1997 ـ يىلدەكىدىن ئاشقىنى ۋە كېمەيگىنى ±%
ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي	2544838	—7.02	—63773	393.56	67759	163.97
ئىلى ئوبلاستى	32875	—13.87	152	—59.25	204	716
ئىلى ژىلايەتى	39627	—12.42	—124	—464.70	244	121.82
تارباغاتاي ژىلايىتى	104413	6.96	114	1325	303	—22.31
ئالتاي ژىلايىتى	8340	—15.95	—615	—55.95	630	—55.10
بورتالا ئوبلاستى	61124	—17.49	—3280	238.49	3284	201.56
قاراماي شەھىرى	5407	11.58	—160	966.67	164	137.68
شىخەنزە شەھىرى	5197	—33.99	—112	—76.42	112	—76.42
سانجى ئوبلاستى	119657	0.38	358	—274.60	252	—75.53
ئۈرۈمچى شەھىرى	11995	—8.18	—1663	—7.25	2000	—5.84
تۇرپان ژىلايىتى	34675	—31.77	—4349	413.46	4271	308.71
قۇمۇل ژىلايىتى	25068	2.28	162	—29.57	208	53.94
بايىنغولىن ئوبلاستى	82616	—29.68	—3715	—1173	3857	304.30
ئاقسۇ ژىلايىتى	334964	—12.15	—19310	474.19	19709	270.61
قىزىلسۇ ئوبلاستى	13319	—20.49	—944	424.44	953	345.33
قەشقەر ژىلايىتى	437569	—18.26	—25443	1734.30	25878	493.12
خوتەن ژىلايىتى	94481	—5.12	—1571	617.35	2187	114.83
ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك شىركەتلەرنىڭ جەمئىي	1133511	2.94	—3273	6.86	3503	—40.69

ژالك جيەنيىلك

ئاپتونوم رايوندىكى تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپ سىستېمىسىنىڭ 1998 ـ يىللىق ئاساسلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرى

سومما بىرلىكى: تۇمەن يۈەن

تۈرلەر	سىستېما بويىچە								بۇنىڭ ئىچىدە: ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلار
	جەمئىي	پاختا ـ چىگە	پېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى	چاي ـ چارۋا	سانائەت بۇيۇملىرى	يەر لىك مەھسۇلات ـ مېۋە ـ چېۋە	كىچىك سودا، ماددىي ئەشيا	يەرلىك سودا، چېگرا سودىسى	باشقىلار
تاۋار سېتىش كىرىمىنىڭ ساپ سوممىسى	2545419	1806276	506262	7918	22779	16084	14753	3965	167382	181075
تاۋارلارنىڭ سېتىلىش تەننەرخى	2381080	1703455	462622	8448	19822	15074	14046	3318	154295	173264
خىراجەت ئومۇمىي سوممىسى	240067	161664	43657	4814	5890	3542	1803	794	17903	10908
تىجارەت پايدىسى	78907	53518	19819	—1155	726	215	—52	133	5703	5518
ساپ پايدا سوممىسى	—63773	—52911	—905	—5210	—1834	—876	183	—18	—2202	—579
تاپشۇرۇلغان قوشۇلما قىممەت بېجى	42937	40512	128	182	277	174	438	—	1226	179
جەمئىي ئورۇن	1088	82	160	68	132	97	25	12	512	536
زىيان تارتقان ئورۇن	425	47	39	47	86	43	12	6	145	159
زىيان تارتقان ئورۇنلارنىڭ زىيان سوممىسى	67756	54603	1862	5147	2002	974	214	74	2880	1166
خىزمەتتىكى ئىشچى ـ خىزمەتچى	54683	21524	5441	2436	5018	3022	924	303	16015	11658

ۋاقى جىيەنيىڭ

پاختا سېتىۋېلىش ـ سېتىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىمىڭ 1998 ـ يىللىق پاختا ھوسۇلى 1 مىليون 500 مىڭ تونىنغا يېتىپ، ش ئۇ ئار پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بەلگىلىگەن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا پاختا ھوسۇلىنى 1 مىليون 500 مىڭ تونىنغا يەتكۈزۈش نىشانى بىر يىل بالدۇر ئەمەلگە ئاشتى. 1999 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنىگىچە ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىۋېلىنغان پاختا 1 مىليون 481 مىڭ 700 تونا (ئۇزۇن تالالىق پاختا 2.5874 تونا) غا يېتىپ، 1997 ـ يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 36.70% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك ئورۇنلار سېتىۋالغىنى 998 مىڭ 100 تونا (ئۇزۇن تالالىق پاختا 2.5874 تونا) غا يېتىپ، 30.47% ئاشتى. سېتىۋېلىنغان پاختىنىڭ ئوتتۇرىچە دەرىجىسى 3.51 دەرىجە بولۇپ، 1.19 دەرىجە، ئوتتۇرىچە تالا ئۇزۇنلۇقى 28.62

مىللىمبتىر بولۇپ، 0.26 مىللىمبتىر تۆۋەنلەپ كەتتى. ئوتتۇرىچە پاختا نىسبىتى 36.66% بولۇپ، 0.73 پىرسەنت پونكتى تۆۋەنلەپ كەتتى. 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ، 4 ـ دەرىجىلىك پاختىنىڭ ئىگىلىگەن سالمىقى 89.8% بولۇپ، سەل تۆۋەنلىدى. شۇ مەزگىلدە 168 مىڭ 500 تونىنا پاختا سىرتقا سېتىلدى (بۇنىڭ ئىچىدە 400 تونىنا ئېكسپورت قىلىندى)، ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرى 89 مىڭ 600 تونىنا پاختا بىلەن تەمىنلەندى.

بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتى تۆۋەندىكىدەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولدى: 1) پاختا سېتىۋېلىش 1997 ـ يىلدىكىدىن تېز بولدى. 2) ھەر دەرىجىلىك تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ پاختا ـ چىگە شىركەتلىرى سېتىۋېلىشقا تولۇق تەييارلىق كۆرۈپ، سېتىۋېلىش خىزمىتىنى رەتلىك ۋە تەرتىپلىك ئىشلىدى؛ 3) سېتىۋېلىش مەبلىغى بىلەن تەمىنلەش، سېتىۋېلىش مەبلىغىنى نەقلەشتۈرۈش ۋاقتىدا بولۇپ، دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بېرىلمىدى؛ 4) سېتىۋېلىش خىزمىتىدە دۆلەت بەلگىلىگەن پاختىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ئۇلچىمى قاتتىق ئىجرا قىلىنىپ، دەرىجىسىنى چۈشۈرۈپ باھاسىنى تۆۋەنلىتىدىغان، دەرىجىسىنى كۆتۈرۈپ باھاسىنى ئۆستۈرىدىغان ئەھۋال كۆرۈلمىدى؛ 5) پاختا بازىرىنى باشقۇرۇش داۋاملىق كۈچەيتىلىپ. سېتىۋېلىش ـ سېتىشنىڭ تەرتىپلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

1998 ـ يىلى خەلقئارا ۋە دۆلەت ئىچىدىكى پاختا بازارلىرى يەنىلا كاسات بولۇپ، پاختا باھاسى داۋاملىق تۆۋەنلەپ، پاختا سېتىش ۋەزىيىتىدە ئېغىر ئەھۋال كۆرۈلدى. 1999 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنىگىچە ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىلغان پاختا 258 مىڭ 100 تونىنا بولۇپ، پاختا ھوسۇلىنىڭ ئاران 16% نى ئىگىلىدى. دۆلەت پاختىنىڭ سېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونغا مالىيە قوشۇمچە ياردىمى بېرىش سىياسىتىنى بەلگىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايون پاكار تۇرغان بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، پاختىنىڭ سېتىلىشىنى تېزلەتتى، ئاپتونوم رايون سىرتىدا سېتىش تور ـ نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىپ تەسىس قىلدى، ئۇلار پوتۇننى پارچىلاپ سېتىشنى يولغا قويدى، جانلىق باھا قويۇش، پۇل تۆلەش ئۇسۇلىنى قوللاندى ھەمدە 24 سائەت ئىلا مۇلازىمەت قىلدى. دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىغا خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى ئەۋەتىپ، پاختىنىڭ سېتىلىشىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈردى.

لىيۇ شۇجيالڭ

پاختىچىلىققا مۇلازىمەت قىلىش ئەھۋالى

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پاختا ـ چىگە شىركەتلىرى «پەن ـ تېخنىكا قىشى»، «پەن ـ تېخنىكا باھارى» پائالىيەتلىرىگە پائال قاتناشتى، مۇناسىۋەتلىك گورۇنلار بىلەن ماسلىشىپ، زىرائەت دوختۇرخانىسى، دېھقانچىلىققا ياردەم بېرىش مۇلازىمەت ئەترىتى قۇردى، مۇناسىۋەتلىك تەشۋىقات ماتېرىياللىرىنى بېسىپ تارقاتتى؛ يېزا ئىگىلىك، پەن ـ تېخنىكا تارماقلىرى بىلەن پائال ھەمكارلىشىپ، سورتلۇق چىگىت يېتىشتۇرۇش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە تەمىنلەش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. پاختىچىلىقنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش پائالىيىتىدە، شىنجاڭ پاختا ـ چىگە شىركىتى «پاختىچىلىقنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى»نى تۈزۈپ چىقتى، پاختا ـ چىگە شىركەتلىرىنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ پاختىچىلىقنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئۇلگە ئېتىزلىرىنى بەرپا قىلىپ، پەن ـ تېخنىكا بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق سورتلۇق چىگىت يېتىشتۇرۇش ۋە ئىلغار كېڭەز يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، ياخشى ئۇلگە كۆرسەتكۈچى ۋە ئارقاتۇچى بولدى. 1998 ـ يىلى شىنجاڭ پاختا ـ چىگە شىركىتىنىڭ 52 مىليون 760 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىشى، ئورۇنلارنىڭ ماسلىشىپ مەبلەغ جۈغلىشى ئارقىلىق پاختا پىششىقلاش تۈرىدىن 31 ى ئۆزگەرتىلدى، كېڭەيتىلدى ۋە قۇرۇلدى. بىر قارار زاۋۇت باشلىقلىرى، دىرېكتورلارغا كارخانا باشقۇرۇشنى ئۆگىنىش كۇرسى ۋە بىر قارار «121» پاختا پىششىقلاش ۋە چىگىتنى يەنمۇ ئىنچىكە پىششىقلاشنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، سىستېما بويىچە تەكشۈرگۈچى، پىششىقلاپ ئىشلىگۈچى خادىمدىن 59 ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى ھەمدە چىگىت ئايرىش ماشىنىسى ۋە تايلاش ماشىنىسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ رېمونت قىلدى.

لىيۇ شۇجيالڭ

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش ۋە مۇلازىمەت قىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسى 1998 ـ يىلى دېھقانلارنى 2 مىليون 124 مىڭ ئۇلۇچەملىك تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئازوتلۇق ئوغۇت 1 مىليون 46 مىڭ ئۇلۇچەملىك تونىنا، فوسفورلۇق ئوغۇت 1 مىليون 78 مىڭ ئۇلۇچەملىك تونىنا. دېھقانچىلىق دورىسى 3965 تونىنا، سۇلياۋ يوپۇق 31 مىڭ 123 تونىنا.

1998 ـ يىلى مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىك

ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرىدا رىقابەت كۈنسېرى كەسكىنلەشتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتىنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى ۋە خەتىرى ئېشىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسىنىڭ تىجارەت ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كەتتى. ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسى ئاپتونوم رايون بويىچە خىمىيىۋى ئوغۇتتا «تۆتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش» ۋە «يېقىنىدىكى بىلەن يېراقتىكىنى تولۇقلاش» سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلدى، بازاردىكى ئۆزگىرىشنى ئىگىلەپ، تىجارەت تاكتىكىسىنى ۋە تاۋار قۇرۇلمىسىنى ۋاقتىدا تەڭشىدى. ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرىنى باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، خىمىيىۋى ئوغۇتنى ھاينىنغا سېتىش ۋە قانۇنسىز خىمىيىۋى ئوغۇت تىجارىتى قىلىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي يوللۇق ئورنىنى ۋە دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

6 - ئايدا ئىلى ۋىلايىتىدە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە پەن - تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلىش نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى. شىمالىي ۋە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەردىن كەلگەن 160 تىن ئارتۇق ۋەكىل ئىلى ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە پەن - تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلىشتىكى ئىلغار تەجرىبىلىرىنى كۆردى. شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى گۇرۇھى شىركىتى ئازكەم 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، يەكەن ناھىيىسىدە 67 مىڭ گېكتار يەرنىڭ تۆپرىقىنى تەكشۈرۈپ، يەكەن ناھىيىسىنىڭ تۆپرىقىدىكى ئوغۇتلۇق تەركىبلەرگە دائىر 1 - قول ماتېرىيال ئېلىپ، يەرنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاش، ئارىلاشما ئوغۇت بېرىشنى كېڭەيتىش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنىڭ تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ، خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ كىرىمنى كۆپەيتىش نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سالدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا زىرائەت دوختۇرلىرى ۋە ئاساسىي قاتلامدىكى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنىڭ كەسپىي تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون بويىچە 403 قارار كەسپىي كۇرس ئېچىلىپ، 150 مىڭ ئادەم (قېتىم) كەسپىي تايانچ ۋە دېھقان تەربىيىلەندى. پەننى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر كىتابلار ۋە كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىشقا دائىر خەرىتە قاتارلىق تەشۋىقات ماتېرىيالىدىن 120 مىڭ پارچە تارقىتىلدى.

لیۇ شۇجیاڭ

ئاساسىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 347 مىڭ 360 كۋادرات مېتىر بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز (باش كوپېراتىپ) نىڭ تورى 20 مىڭ كۋادرات مېتىر، يەرلىكنىڭ تورى 327 مىڭ 360 كۋادرات مېتىر (ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرىنىڭ 16 مىڭ 400 كۋادرات مېتىر) بولۇپ، 387 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز (باش كوپېراتىپ) سالمىغىنى 52 مىليون 240 مىڭ يۈەن، يەرلىك سالمىغىنى 322 مىليون 180 مىڭ يۈەن. ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى سالمىغىنى 12 مىليون 940 مىڭ يۈەن. ئەمەلىيەتتە 344 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز (باش كوپېراتىپ) سالغىنى 52 مىليون 240 مىڭ يۈەن، يەرلىك سالغىنى 284 مىليون 930 مىڭ يۈەن، ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى سالغىنى 7 مىليون 200 مىڭ يۈەن. يېڭىدىن ئاشقان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 112 مىڭ 153 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپىغا بۇ‌ئاستە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 205 مىڭ 363 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 271 مىليون 890 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغاندى، ئەمەلىيەتتە 229 مىليون 660 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 77 مىليون 940 مىڭ يۈەنى ئاقسۇدىكى ئۆتەك پاختا ئامبىرىغا سېلىنماقچى بولغاندى، ئەمەلىيەتتە 32 مىليون 640 مىڭ يۈەن نەقلەشتى؛ 57 مىليون 600 مىڭ يۈەنى مارالبېشىدىكى ئۆتەك پاختا ئامبىرىغا سېلىنماقچى بولغاندى، ئەمەلىيەتتە 9 مىليون 600 مىڭ يۈەن نەقلەشتى؛ شىنجاڭ پاختا توپ سېتىش بازىرى قۇرۇلۇشى ئۈيلەرنىڭ ئىچى - تېشىنى بېزەش ۋە ئۇسكۇنىلەرنى قۇراشتۇرۇش باسقۇچىغا كىردى؛ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى توپ سېتىش بازىرى قۇرۇلۇشى ئومۇمىيۈزلۈك بېزەش باسقۇچىغا كىردى؛ كېرەكسىز ماددىي ئەشيالار بازىرىنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتتى دەپ قالدى؛ ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ كۆچادىكى ئۆتەك خىمىيىۋى ئوغۇت ئامبىرىنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتتى، پوسكام، ئاقسۇ، قەشقەر، مارالبېشىدىكى ئۆتەك خىمىيىۋى ئوغۇت ئامبارلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ئالدىنقى مەزگىللىك تەييارلىق باسقۇچىغا كىردى؛ ئۇرۇمچى ئۆتەك پاختا

ئامبىرىنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋىلىندى ھەمدە ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلدى.

سەي جۇڭچياڭ

ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسى بىزلاردا رايونلاشقان، كەسىپلەشكەن ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ماسلىشىش ئۈچۈن، بازار مېخانىزمى ۋە ئۇنۇم پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ ئورۇنلىشىشىنى تەڭشىدى، چوڭ كوپېراتىپلارنى بازارلارنى مەركەز قىلغان ھالدا، ئىقتىسادىي رايونلار بويىچە قۇرۇپ، ئەسلىدىكى 570 ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپىنى 540قا قىسقارتىپ، خىراجەتنى ئازايتىپ، كۆلەملىك تىجارەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى. ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرىنىڭ ھازىرقى ئىشچى - خىزمەتچىسى 13 مىڭ 800، پارچە سېتىش تور - نۇقتىسى 4286، تۇراقلىق مۇلكىنىڭ قىممىتى 278 مىليون يۈەن، دۆلەتكە تاپشۇرۇلغان باج 5 مىليون يۈەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى پاختا قاتارلىق كۆپ مىقدارلىق بىزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى ئاساس قىلىنغان بىزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش - سېتىش، خىمىيۋى ئوغۇت قاتارلىق ئاساسلىق بىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ۋە بىزلارغا كېرەكلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى تىجارىتى خىزمىتىنى تېرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، بىزا سودىسىدىكى ئاساسىي يوللۇق رولىنى جارى قىلدۇردى.

ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى ئاساسلىق كەسىپىي تىجارەتنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كۆپ خىل تىجارەتنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇردى، شۇ جايىنىڭ بايلىق ۋە كەسىپ جەھەتلەردىكى ئۈستۈنلۈكىگە قاراپ تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە بىزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش سانائىتىنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، بىزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى، ئۇششاق ناۋارلار سودا بازارلىرىنى ۋە ھەر خىل تېپتىكى كەسىپىي كوپېراتىپلارنى پائال قۇرۇپ، دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق قىلىشقا يېتەكلىدى، دېھقانلارنىڭ ئۇششاق ئىشلەپچىقىرىش بىلەن بىرلىك بازارنى تۇتاشتۇرىدىغان كۆۋرۈكلۈك ۋە رىشتىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى، 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى «ئىككى خىل مەبلەغ» دىن 13 مىليون 382 مىڭ 200 يۈەن ئاجرىتىپ، نۇقتىلىق ھالدا ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرىنىڭ تىجارەت مۇئەسسەسلىرىنى ئۆزگەرتىشكە، بازار قۇرۇلۇشىغا ھەمدە تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بازلىرى قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتتى. ش ئۇ ئا ر تەمىنات سودا كوپېراتىپى ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش ۋەزىيىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ماسلىشىش ئۈچۈن «تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش قاتنىشىشى توغرىسىدا پىكىر» نى ۋاقتىدا تۈزۈپ تارقىتىپ، جايلاردىكى تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنى ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش تەرەققىياتىغا پائال قاتنىشىشقا يېتەكلىدى.

1998 - يىلى كادىرلار نازارىتى، ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى بىرلىكتە يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئەمگەك نەمۇنچىلىرى، خىزمەت ئىلغارلىرىنى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىگە مۇلازىمەت قىلىش خىزمىتىدە ئەلا نەتىجە يارىتقان 60 ئىلغار كوللېكتىپ، 136 ئەمگەك نەمۇنىچىسى ۋە خىزمەت ئىلغارىنى تەقدىرلىدى.

لىۋ فېڭ

«ئىككى كەسىپ»نى يولغا قويۇش ۋە كەسىپىي كوپېراتىپ قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسى 15 مىڭ گېكتار يەر سېتىۋېلىپ، 12 مىڭ 500 گېكتارنى تېرىدى، 200 مىڭ تۈياق (قولدا قالغىنى) كالا، قوي باقتى. ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئۈز سىستېمىدىكى پەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشتا ۋە ئۇنۇم يارىتىشتا خېلى ياخشى ئۇلگىلىك رول ئويناپ كېلىۋاتقان 28 تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىق تۈرىگە 1 مىليون 870 مىڭ يۈەن ئۈسۈمسىز پۇل بېرىپ، ئۇلارنى 1 مىليون 630 مىڭ يۈەن قوشۇمچە ئۈسۈمگە ئېرىشتۈرۈپ، «ئىككى كەسىپ» (تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق) تىجارىتىنى پۈختا تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنى تاياڭ، كوپېراتىپ پرىنسىپىنى ئاساس قىلىپ، دېھقانلارنى تەشكىللەپ، ئۇزۇم، ئالقات، ئانار، گازىر، كېۋەز قاتارلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىپ ساتىدىغان ۋە ئۇسۇملۇك ئاسراش، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى، ياغاچ تارتىش قاتارلىقلارغا مۇلازىمەت قىلىدىغان كەسىپىي كوپېراتىپتىن 31 نى قۇردى، ئۇلارغا 1238 ئائىلە

ئەزا بولۇپ، 948 مىڭ يۈەن پاي قوشتى. ئۇلار ئەزالىرىغا 8 مىليون 330 مىڭ يۈەنلىك دېۋىقانچىلىق قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى سېتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ كىرىمىنى 280 مىڭ يۈەن ئاشۇردى، كەسپىي كوپېراتىپلارمۇ 130 مىڭ يۈەن جامائەت جۇغلانمىسى جۇغلىۋالدى.

لیۇ فېڭ

تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ سانائەت كارخانىلىرى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىدىكى سانائەت كارخانىسى 397 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18ى ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانا 275، مۇستەقىل ھېسابات قىلمايدىغان كارخانا 118؛ پاختا پىششىقلاش كارخانىسى 334، يېمەك - ئىچمەك سانائىتى كارخانىسى 33، توقۇمىچىلىق، ئىلمە توقۇمىچىلىق كارخانىسى 5، ماشىنىسازلىق كارخانىسى بىر، مېتال بۇيۇملار كارخانىسى 2، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كارخانىسى 2، خىمىيىۋى ئوغۇت كارخانىسى4، كېرەكسىز ماددىي ئەشيالارنى پىششىقلاش كارخانىسى 3، باشقا سانائەت كارخانىسى 13. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليارد 608 مىليون يۈەن (ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى تۆۋەندىمۇ شۇنداق) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13.62% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا پىششىقلاش قىممىتى 7 مىليارد 399 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 13.79% ئاشتى؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 359 مىليون يۈەن بولۇپ، 13.89% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا پىششىقلاش قوشۇلما قىممىتى 324 مىليون يۈەن بولۇپ، 18.53% ئازىيىپ كەتتى. پاختا پىششىقلاش قوشۇلما قىممىتى ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى سانائەت ئىشلەپچىقىرىش قوشۇلما قىممىتىنىڭ 90.53% نى ئىگىلەپ، 5.14 پىرسەنت پوئىنتى چۈشۈپ كەتتى. سانائەتنىڭ باج - پايدىسى 87 مىليون يۈەن بولۇپ، 74.8% ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا 129 مىليون يۈەن ئازىيىپ كەتتى. پاختا پىششىقلاشنىڭ پايدا، ھېچى 73 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە پايدا 136 مىليون يۈەن ئازىيىپ كەتتى. 1998 - يىلى زىيان تارتقان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى 164 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 63.59% ئېشىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا پىششىقلاش كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى 160 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 112.03% ئېشىپ كەتتى.

سانائەت باشقۇرۇش خراجىتى 729 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 92.82% ئېشىپ كەتتى، مالىيە خراجىتى چىقىمى 549 مىليون يۈەن بولۇپ، 4.27% ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا پىششىقلاش كارخانىلىرىنىڭ باشقۇرۇش خراجىتى چىقىمى 744 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 100.13% ئېشىپ كەتتى، مالىيە خراجىتى چىقىمى 545 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 36.31% ئېشىپ كەتتى. يىل ئاخىرىدىكى قەرز 504 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 46.52% ئېشىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پاختا پىششىقلاش كارخانىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قەرزى 484 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 57.34% ئېشىپ كەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 18 مىڭ 482 بولۇپ، 5036 ئادەم ئازايدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى باشقۇرغان سانائەتنىڭ مۇلۇك تۈرىچە نىسبىتى 11.2%، سەرمايىسىنىڭ قىممىتىنىڭ ساقلاش نىسبىتى 119.1%، مۇلۇك قەرزى نىسبىتى 87.79%، سانائەت تەننەرخ چىقىم نىسبىتى مىنۇس 1.9%؛ تۇراقسىز مەبلەغنىڭ يىللىق ئوبوروتى 1.17 قېتىم، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 63.18% بولدى؛ ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئوتتۇرىچە ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى 21 مىڭ 605 يۈەن بولدى.

لیۇ لیۇ

پەن - تېخنىكا خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە پەن تەتقىقات خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئەملىي ئۈنۈمگە ئېرىشتۇردى. «يۇقىرى ھوسۇللۇق كېۋەز ئۈستۈرۈش يېڭى تېخنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنى ئومۇملاشتۇرۇش» جۈملىدىكى مەملىكەتلىك تەمىنات - سودا باش كوپېراتىپىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تۆۋەن ھوسۇللۇق كېۋەزلىكلەردە كېۋەز ئۈستۈرۈش ئۈستىدىكى ئۇنۇمۇبرسال تەتقىقات ۋە ئۇنى ئومۇملاشتۇرۇش» ، «مېۋە - چېۋىلەرگە مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان مۇرەككەپ (ئارىلاشما) ئوغۇت ئۈستىدىكى تەتقىقات» 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «تارىم ئويمانلىقىدىكى بوستانلىقلاردا 100 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش» دەسلەپكى قەدەمدە دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە (ئومۇملاشتۇرۇش تورى) 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا باھالاندى. ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالغان پەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشتا ئۇلگە كۆرسىتىش بازىلىرى قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى رەسمىي باشلاندى ھەمدە ئاۋات ناھىيىسىدە 3.709 گېكتار يەر ئېچىلدى. مۇناسىپ يانداشما قۇرۇلۇشلار ئېلىپ

بېرىلدى؛ ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى «خۇيدا» پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى شىركىتىنىڭ ھەمكارلىشىشى ئارقىلىق چېگىتلىك پاختا سېتىۋېلىشنى كومپيۇتېر بىلەن باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكى بىر كومپيۇتېر بىلەن باشقۇرۇش نۇسخىسى (شىنجاڭ پاختىسى 3.0—97)، تور بىلەن باشقۇرۇش نۇسخىسى (3.1—97)، چېگىتلىك پاختا سېتىۋېلىش ھېساباتىنى بوغۇش كومپيۇتېرى، پاختىنى تايلاش، جىڭلاش سىستېمىسى، ساپ پاختىنى يۆتكەشنى باشقۇرۇش سىستېمىسى، ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرىنىڭ ئۇنۇمۇرسال كەسپىي ئىشلىرىنى ئاپتوماتىك بېجىرىش سىستېمىسى قاتارلىقلار مۇۋەپپەقىيەتلىك يولغا قويۇلدى؛ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى گۇرۇھى شىركىتى يەكەندىكى 67 مىلك گېكتار ئېتىزلىنىڭ تۆپرىقىنى ئۆلچەپ، نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ئادەتتىكى تۆپراق ئەۋرىشكىسىدىن 3608نى، مىكرو ئېلېمېنتلىق تۆپراق ئەۋرىشكىسىدىن 401 نى يىغىپ ئانالىز قىلىپ ۋە پۈتۈن ناھىيىنىڭ يېزا - بازارلىرىدىكى تۆپراقنىڭ ھازىرقى قۇۋۋىتى سخېمىسىنى ئىشلەپ، كومپيۇتېرغا كىرگۈزۈش خىزمىتىنى تاماملىدى ۋە «يەكەن ناھىيىسىدە تۆپراقنى نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاش لايىھىسى»نى توزۇپ چىقتى؛ ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سۈپىتىنى تەكشۈرۈش - ئۆلچەش مەركىزى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۆلچەم گۇۋاھلىقىدىن ئۆتۈپ، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇق، تاغار قاتارلىق 3 چوڭ تۈر بويىچە 22 خىل تاۋار (مەھسۇلات) نى GB8946—88، GB2440—91 قاتارلىق ئۆلچەملەر بويىچە تەكشۈرۈش - ئۆلچەش ئىقتىدارىغا ئىگە بولدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئاپتونوم رايون بويىچە ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتە ئىلغار ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى، ۋالى ئەيشەن، قادىر ئىسمائىل، لىيۇ شىچۈەن، تېمەن شىرۇك، خاۋ يۈن قاتارلىقلار شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتە تۆھپىكار مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

خاۋ يۈن

ئاشلىق

ئاشلىق خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى ئاشلىق تارماقلىرىنىڭ ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئاپپاراتى 1566، خادىمى 47 مىڭ 745، تارماقلار بويىچە ئايرىغاندا، مەمۇرىي تارمىقى 117، خادىمى 2741؛ كەسپىي ئاپپارات 67، خادىمى 842؛ تىجارەت ئاپپاراتى 1382، خادىمى 44 مىڭ 162. تىجارەت ئاپپاراتلىرى ئىچىدە توپ سېتىش كارخانىسى 120، خادىمى 3172؛ پارچە سېتىش كارخانىسى 533، خادىمى 7488؛ سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىسى 314، خادىمى 6023، سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىلىرىدىن ئايرىلىپ چىققان قوشۇمچە تىجارەت كارخانىسى 531 (1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپپاراتى قۇرۇلۇپ، قانۇنىي ئىگىسى بەلگىلىنىپ بولدى، لېكىن ئەسلىدىكى ئورۇندىن تېخى ئۆزۈل - كېسىل ئايرىلمىدى)، خادىمى 7712؛ تىرانسپورت كارخانىسى 54، خادىمى 4179؛ پىششىقلاش كارخانىسى 158، خادىمى 15 مىڭ 588.

1998 - ئاشلىق يىلى (1998 - يىل 4 - ئايدىن 1999 - يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە) دا ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنغان ئاشلىق 8 مىليارد 300 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.6% ئاشتى. دۆلەت 1 مىليارد 722 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋالدى. ئۇرۇمچى، ئىلى، خوتەن، بىنجى، قەزىلسۇ ۋە بىڭتۈەننىڭ يېزا ئىگىلىك 6 -، 7 -، 8 -، 9 - شىلىرى، ئۇرۇمچى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى، قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى سېتىۋېلىش پىلانىنى ئورۇندىدى ياكى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

1998 - ئاشلىق يىلىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنغان ياغ (ياغلىق دان، چىگىت ياغقا سۈندۈرۈلدى) 457 مىليون 20 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 22.6% ئاشتى. دۆلەت سېتىۋالغىنى 98 مىليون 910 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1 مىليون 330 مىڭ كىلوگرام ئاز سېتىۋالدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىلغان ئاشلىق 1 مىليارد 4 مىليون كىلوگرام بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 494 مىليون كىلوگرام ئاز سېتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە توختام بويىچە سېتىۋېلىنغان ئاشلىقتىن سېتىلغىنى 768 مىليون كىلوگرام بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 331 مىليون كىلوگرام ئاز سېتىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىلغان ياغ 83 مىليون 800 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 19 مىليون 340 مىڭ كىلوگرام ئاز سېتىلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاشلىق ئوبوروتى خىزمىتى جەھەتتە، 1998 - يىلى ئاشلىق ئوبوروتى توزۇلمىسى ۋە ئاشلىق كارخانىلىرى ئىسلاھاتى پائال ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئاشلىقنى خام ئەشيا قىلىپ مەھسۇلات ئىشلەش، ئاشلىقنىڭ سېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش خىزمىتى ھەقىقىي

كۆچەيتىلسۇن، خىلى ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى.

1. ئاشلىق، ياغ بىلەن تەمىنلەش بېتەرلىك، ئاشلىق، ياغ باھاسى مۇقىم بولدى. 1) ئاپتونوم رايوندىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىلىرى ۋە تىجارەت خاراكتېرلىك ئاشلىق كارخانىلىرى ئالاقىدار سىياسەتلەرنى ۋە قانۇنلاردىكى بەلگىلىمىلەرنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئاشلىق، ياغ بازىرىنىڭ تەلىپىنى قاندۇرۇپ، ئاشلىق، ياغ باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ئاشلىق تارماقلىرى 1998 - يىلى تەخمىنەن 950 مىليون كىلوگرام ئاشلىقنى پىششىقلىدى ۋە ئاشلىقنى خام ئەشيا قىلىپ باشقا مەھسۇلات ئىشلىدى (150 مىليون كىلوگرام ئاشلىقتىن يەم - خەشەك، ھاراق، كراخمال قاتارلىقلارنى ئىشلىدى). 2) «شىنجاڭنىڭ ھەربىي ئاشلىق تەمىناتىنى قبلىپلاشتۇرۇپ مۇلازىمەت قىلىش نىزامى» ئېلان قىلىنىپ ۋە يولغا قويۇلۇپ، ھەربىي ئاشلىق تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلىندى، مۇلازىمەت سۈپىتى ياخشىلاندى ۋە ئۆستۈرۈلدى. 3) چارۋىچىلىق رايونلىرىنى ئوزۇقلۇق ئاشلىق ۋە يەم - خەشەك بىلەن تەمىنلەش خىزمىتى يەنمۇ ياخشى ئىشلەندى، بولۇپمۇ ئالتاي، تارباغاتاي قاتارلىق جايلاردا بوران، قار ئاپەتلىرى كۆرۈلگەندىن كېيىن، ئاپەت رايوندىكى ئاممىنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىقى ۋە چارۋىنىڭ يەم - خەشىكى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى. 4) شەھەر، بازار ۋە يېزىلاردىكى زەنجىرسىمان ئاشلىق، ياغ دۇكانلىرى تېز راۋاجلاندى، ئۇرۇمچى زەنجىرسىمان ئاشلىق چەكلىك شىركىتى ۋەكىللىكىدىكى شەھەر، بازار زەنجىرسىمان ئاشلىق، ياغ دۇكانلىرى ۋە چۆچەك شەھىرىدىكى چاشا ئاشلىق دۇكىنى ۋەكىللىكىدىكى يېزا زەنجىرسىمان ئاشلىق، ياغ دۇكانلىرى ھەر مىللەت ئاممىسىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش، تەمىنلىنىدىغان ئاشلىق، ياغ تۈرلىرىنى كۆپەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا ئاشلىق، ياغ بازىرىنى ئاۋاتلاشتۇردى، ئاشلىق، ياغ باھاسىنى مۇقىملاشتۇردى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان بىر تۈركۈم ئىشچى - خىزمەتچىنى ئورۇنلاشتۇردى. 5) باھار بايرىمى قۇربان ھېيت قاتارلىق بايراملاردا ئاشلىق، ياغ بىلەن تەمىنلەش ئەستايىدىل، ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

2. ئاشلىقنى بىخەتەر ساقلاش ۋە ئاشلىق يۆتكەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەندى، ئامبار، مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرى كۆچەيتىلدى. ئاشلىق ئامبىرى يېتىشمەسلىك ئېغىر بولۇۋاتقان، ئوچۇقچىلىقتا ساقلىنىۋاتقان ئاشلىق مىقدارى كۆپ بولۇۋاتقان جىددىي ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاشلىق سىستېمىسى ئىلمىي ئاشلىق ساقلاش پائالىيىتىنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، ئاشلىق ساقلاش تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلمىي ئۇسۇلدا ساقلانغان ئاشلىق تەخمىنەن 1 مىليارد 500 مىليون كىلوگرامغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە «تېگىنى قوش قەۋەت قىلىش» قاتارلىق تېخنىكىلار قوللىنىلىپ ساقلانغان ئاشلىق ئازكەم 1 مىليارد كىلوگرامغا يەتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلگەن ئاشلىق 4 مىليارد 100 مىليون كىلوگرامغا، بىر تەرەپ قىلىنغان سۇ تەركىبى يۇقىرى ئاشلىق 300 مىليون كىلوگرامغا يەتتى. «بىر دە ئۆلچەمگە لايىق، تۆتتىن خالىي» ئىلغار ئاشلىق ئامبىرى قۇرۇش پائالىيىتىدىمۇ يەنمۇ زور تەرەققىيات ۋە يېڭىلىقلار قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايوندا ئاشلىق ئامبارلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى جەھەتتىكى بېسىمنى پەسەيتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون 1998 - يىلى 39 مىليون يۈەن مەبلەغ ھەل قىلىپ، يېڭى ئاشلىق ئامبىرى، ئاددىي ئاشلىق ساقلاش لاپىسى قاتارلىق مۇئەسسەسىلەرنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتتى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق 500 مىليون كىلوگرام يەرلىك ئاشلىق ۋاقىتلىق زاپىسى بەرپا قىلىندى؛ دۆلەتنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق فۇكاك ئاشلىق ئامبىرى قاتارلىق 6 ئاشلىق ئامبىرى كېڭەيتىپ قۇرۇلۇپ، ئاشلىق ئامبارلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى 400 مىليون كىلوگرام كېڭەيتىلدى، 200 مىليون يۈەن ئەتراپىدا مەبلەغ سېلىنىپ، دۆلەت ئاشلىق زاپىسى ئامبىرى سېلىندى.

ئىلى، تارباغاتاي قاتارلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان مۇھىم رايونلارنىڭ ئاشلىق ئامبىرى بېسىمنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايوندىكى ئىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ئارا 1998 - ئاشلىق يىلىدا 41 مىليون 960 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق يۆتكەلدى. ئاشلىقنىڭ پىلانلىق يۆتكىلىشى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان رايونلاردىكى سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىلىرىنىڭ ئاشلىق ئامبىرى بېسىمنى يېنىكلىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا پوختا ئاساس سېلىندى.

3. ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ ئىچكى ئىلاھاتىدا يېڭى قەدەم تاشلاندى. 1) تىجارەت خاراكتېرلىك ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ «ئۆچنى ئۆزگەرتىش، بىرنى كۆچەيتىش» خىزمىتى ئەستايىدىل ئۈيۇشتۇرۇلدى ۋە يولغا قويۇلدى. 1998 - يىلى ئاشلىق تارماقلىرى قۇرغان سانائەت كارخانىلىرى ۋە قوشۇمچە تىجارەت كارخانىلىرى يەر شارائىتى، كارخانا شارائىتىغا قاراپ، پاي تۈزۈمى قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، كارخانىلارنى ئىسلاھ قىلدى، ئۆزگەرتىپ تەشكىللىدى ۋە كارخانا تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتتى، بۇنىڭ

ئىچىدە بورتالا ئوبلاستىدىكى كارخانىلارنىڭ تۈزۈلمىسىنى تۈزگەرتىش كۆلىمى 100% كە، سانجى ئوبلاستىدىكى كارخانىلارنىڭ 75% كە، قۇمۇل ژىلايىتىدىكى كارخانىلارنىڭ 70% كە يەتتى. ئاپتونوم رايوندا سانجى «تەيكۈن» گۈرۈھى، ئىلى «كاڭدا» گۈرۈھىغا ئوخشاش بىر تۈركۈم باشلامچى كارخانىلار بارلىققا كەلدى، بۇ كارخانىلار ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ۋە باشقۇرۇش ئەندىزىسىنى قوللىنىپ، كارخانا+بازا+ دېھقان ئائىلىسى ئورگانىك بىرلەشمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈپ، بىر تەرەپتىن ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈردى، يەنە بىر تەرەپتىن پۇقرالارنى بېيىتتى. 2) ئاشلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتى تەدرىجىي ئۆستۈرۈلدى، ئاپتونوم رايوندا ئاشلىق، ياغ مەھسۇلاتلىرى سۈپىتىنىڭ تەدرىجىي ئۆسۈش نىسبىتى 86.7% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.1 پىرسەنت يۇقىرى ئۆستى. «غەربىي يۇرت»، «تەڭرىتاغ» مارکىلىق ئۇنلار ۋە «تەيكۈن»، «ئالتۇن شىر» مارکىلىق يەم - خەشەكلەر كامالەتكە يەتكەن سۈپىتى بىلەن «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ 2 ناھىيىنىڭ بۇغدىيى ۋە ئۇنى دۆلەت تەرىپىدىن «يېشىل يېمەكلىك» دەپ بېكىتىلدى؛ 2 ئاشلىق، ياغ پىششىقلاش كارخانىسى دۆلەت تەرىپىدىن «سىرتقا چىقىرىلىدىغان ئۇن تارتقۇچى ئورۇن» قىلىپ بېكىتىلدى. 3) تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەدىمى تېزلىتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 32 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇش تۈرىدىن 8 ى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، يىل ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ 6 سى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى، بۇنىڭ 4 ى ئۇن تارتىش قۇرۇلۇشى، بىرى يەم - خەشەك قۇرۇلۇشى، بىرى ياغ تارتىش قۇرۇلۇشى.

جاڭ گۇاڭتەي، لى شياۋ

ئاپتونوم رايوندىكى ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ 1998 - يىللىق ئاشلىق، ياغ سېتىۋېلىش ۋە سېتىش ئەھۋالى

بىرلىكى: تۇمەن كىلوگرام

رايونلار	ئاشلىق			ياغ	
	سېتىۋېلىنغىنى		سېتىلغىنى	سېتىۋېلىنغىنى	سېتىلغىنى
	جەمئىي	بۇنىڭ ئىچىدە: دۆلەت توختام بويىچە سېتىۋالغىنى			
ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي	172191	122443	100403	9891	8380
ئۈرۈمچى شەھىرى	10061	635	14931	167	413
قاراماي شەھىرى	16	16	1058		161
تۇرپان ژىلايىتى	635	107	1289	47	150
قۇمۇل ژىلايىتى	3402	2527	2981	29	125
سانجى ئوبلاستى	33513	22360	21578	1718	1583
شىخەنزە شەھىرى	5628	4167	1935	1018	957
ئىلى ئوبلاستىغا بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلار	511	503	702	198	81
ئىلى ژىلايىتى	35436	25283	9807	1276	838
تارباغاتاي ژىلايىتى	21239	16904	2786	1127	579
ئالتاي ژىلايىتى	7921	6212	2859	424	275
بورتالا ئوبلاستى	3820	3326	2456	484	417
بايىنغولىن ئوبلاستى	10049	8952	8300	1244	721

ئاقسۇ ۋىلايىتى	17028	12231	10357	933	625
قىزىلسۇ ئوبلاستى	1486	1234	1099	6	34
قەشقەر ۋىلايىتى	13542	12788	11709	726	733
خوتەن ۋىلايىتى	7778	5198	6179	234	263
ش ئۇ ئا ر ئاشلىق ئىدارىسىگە بۇ‌ئاستە قاراشلىق ئورۇنلار	126		377	260	525

ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق ئوبوروتى تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنى

بۇ يىغىننى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 20 - ۋە 21 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئاچتى. يىغىنغا ئوبلاست باشلىقلىرى، شەھەر باشلىقلىرى، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيلىرى، ھاكىم، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى پىلان كومىتېتى، ئاشلىق، مالىيە، باھا، بېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى، بېزا ئىگىلىك بانكىسى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئىدارىسى ۋە ناھىيىلەردىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئىسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن جالاڭ يۈنچۈەن، دەلىللەر مامىقانلار سۆز قىلدى، يىغىندا مەملىكەتلىك ئاشلىق ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاشلىق ئىسلاھاتى خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، ئاشلىق ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى، بېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نازارىتىنىڭ مەسئۇللىرى يىغىندا سۆزگە چىقتى. بۇ قېتىمقى ئاشلىق ئوبوروتى تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ پېتەكچى ئىدىيىسى پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋە مەركەز خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق دۆلەتنىڭ ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشى ئاستىدا بولىدىغان، مەركەز بىلەن يەرلىكنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە ھوقۇقى ئېنىق ئايرىلغان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە، دۆلەتنىمىزنىڭ ئەھۋالىغا لايىق كېلىدىغان ئاشلىق ئوبوروتى تۇزۇلمىسىنى ھەقىقىي تۈردە ئورنىتىشتىن ئىبارەت بولدى. ئىسلاھاتنىڭ تۈپ پرىنسىپى «تۆتتىن ئايرىش، بىرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش» يەنى ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ھەقىقىي ئايرىش، زاپاس ساقلاش بىلەن تىجارەتنى ئايرىش، مەركەزنىڭ نەسۇلىيىتى بىلەن يەرلىكنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىش، ئاشلىق مالىيىسىدىكى بېگى نېسى ھېسابات بىلەن كونا نېسى ھېساباتنى ئايرىش، ئاشلىق باھاسىنى شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى. ئىسلاھاتنىڭ ئاساسىي نىشانى دۆلەت ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، ئاشلىق ساھەسىدىكى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاشلىق باھاسىنى شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمىنى راۋانلاشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ مالىيە يۇكىنى يېنىكلىتىپ، ئاشلىق ئوبوروتىنى يەنمۇ جانلاندۇرۇپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى.

ۋالاڭ يىمىن

ئاشلىق ئوبوروتى تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتى

ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاشلىق ئىسلاھاتى خىزمىتى 1998 - يىل 5 - ئايدىن 1999 - يىل 3 - ئايغىچە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

1. ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش ئەمەلىيلىشىپ بولدى. ئاپتونوم رايوندىكى 85 ناھىيە، شەھەر ئاشلىق ئىدارىسىنىڭ مەمۇرىي ئىشاتىنى بەلگىلەپ بولدى ھەم ئېھتىياجغا قاراپ قىسمەن كەسىپي ئىشاتنى بەلگىلىدى؛ ھەربىر ئىدارىنىڭ خادىمى 20 — 30 دىن 8 — 10 غا قىسقارتىلدى، ئىچكى ئايپاراتى 6 — 7 دىن 3 كە قىسقارتىلدى ھەم بېگى تۇزۇلمە بويىچە ئىشلەشكە باشلىدى.

2. ئاساسلىق تىجارەت بىلەن قوشۇمچە تىجارەتنى ئايرىش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش كارخانىلىرىدىن 535 قوشۇمچە تىجارەت كارخانىسى ئايرىلىپ چىقتى.

3. ئاشلىق مالىيىسىدىكى بېگى نېسى ھېسابات بىلەن كونا نېسى ھېسابات ئايرىپ بولۇندى. 1992 - يىل 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر بېگىدىن كۆپەيگەن ئاشلىق نېسى ھېساباتنى ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملاندى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى مۇئەييەنلەشتۈرگەندىن كېيىن، تەكشۈرۈش نەتىجىسى گۇۋاھنامىگە يوللاپ بېرىلدى.

4. ئاشلىق سېتىۋېلىشىدا كەسىپ بىلەن ھوقۇق دەرىجىلىك قەدەمدە ئايرىلدى، 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 15 ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە شەھەر، شىخەنزە شەھىرى، 76 ناھىيە، شەھەر، 521 يېزا، بازار يۇقىرى دەرىجىلىك ھۆكۈمەت بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ بولدى. ناھىيە، شەھەرلەر ئىچىدە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ بولغانلىرى ناھىيە، شەھەرنىڭ 89% نى، يېزا، بازارلار ئىچىدە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ بولغانلىرى يېزا، بازارنىڭ 65% نى ئىگىلىدى.

5. بازارنىڭ باھا شەكىللەندۈرۈش مېخانىزمى دەسلەپكى قەدەمدە رېئاللاشتى. بىر يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايوندا ئاشلىقنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىنى بەلگىلەش بازار يۈزلىنىشى، رايون پەرقى، سۈپەت پەرقى قاتارلىق بازار ئامىللىرىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئەسلىدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە بىر تۇتاش بەلگىلەش 3 رايون بويىچە بەلگىلەشكە ئۆزگەرتىلدى، ئاشلىق باھاسى ئىچكىرىدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىگە ئاساسىي جەھەتتىن يېقىنلاشتۇرۇلدى.

6. دېھقانلارنىڭ ئېشىنچا ئاشلىقى قوغداش باھاسى بويىچە كەڭتاشا سېتىۋېلىندى. 1998 - ئاشلىق يىلىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە ئۇدا 21 يىل مول ھوسۇل ئېلىندى، ئاشلىق زاپىسى كۆپ بولۇپ، ئامبارلارنىڭ سىغىمچانلىقى ۋە خىراجەتتە جىددىيلىك كۆرۈلگەن ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىلىرى ئالاقىدار نىزام، سىياسەتلەرنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، سېتىۋېلىشنى رەت قىلىش، سېتىۋېلىشقا چەك قويۇش، سېتىۋېلىشنى توختىتىپ قويۇش، دەرىجىسىنى، باھاسىنى ئۆستۈرۈش ۋە دەرىجىسىنى، باھاسىنى چۈشۈرۈش قىلمىشلىرىنى سادىر قىلىدى، قىسمەن جايلاردا يۈز بەرگەن دېھقانچىلىق ببجىدىن باشقا باجلارنى تۇتۇپ ببرىشنى ۋاقتىدا تۈزەتتى، «ئائىلىلەر تاپشۇرغان ئاشلىقنى ئائىلە بويىچە بوغۇش»، ئاق ھۆججەت بەرمەسلىكتە چەك تۇردى. 1998 - ئاشلىق يىلىدا ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليارد 722 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋېلىنىپ، يىللىق پىلان 101.3% ئورۇندالدى، دېھقانلارنىڭ ئېشىنچا ئاشلىقنى سېتىش تەلىپى ئاساسىي جەھەتتىن قاندۇرۇلدى.

7. ئاشلىق بازىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. 1998 - يىلى 11 - 12 - ئايلاردا ئاپتونوم رايون مىقياسىدا ئاشلىق بازىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش ھەرىكىتى قانات يايدۇرۇلدى، بۇ ھەرىكەتكە 26 مىڭ ئادەم (قېتىم)، 4533 ئاپتوموبىل (قېتىم) قاتناشتۇرۇلدى، ئاشلىق تىجارىتى، ئاشلىق پىششىقلاش كارخانىلىرىدىن 6541 نى تەكشۈرۈلدى، 554 دېلو تۈرغۇزۇلدى، 240 دېلو ئۈستىدىن يەكۈن چىقىرىلدى، 486 قانۇنسىز ئاشلىق كارخانىلىرى ئەملدىن قالدۇرۇلدى، 16 مىليون 460 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق مۇسادىرە قىلىندى، 2 مىليون 443 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلدى ۋە مۇسادىرە قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق تەكشۈرۈش ئەترىتىدىن 76 سى قۇرۇلدى، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاشلىق توپ سېتىش بازىرىدىن 88 ى بارلىققا كەلدى.

8. ئاكتىپ باھادا سېتىش سىياسىتى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىندى. جايلاردىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش - ساقلاش كارخانىلىرى 1998 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن باشلاپ ئاشلىقنى ئاكتىپ ھالدا سېتىشقا باشلىدى، بۇنىڭغا قارشى مەشغۇلات قىلىش ۋە باھاسىنى تۆۋەنلىتىپ سېتىش ئەھۋاللىرىنى سادىر قىلمىدى. باھا ئۆزگەرىك بولۇپ قالغانلىقتىن، ئاشلىقنىڭ سېتىلىش مىقدارى ئازىيىپ كەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىلغان ئاشلىق 1 مىليارد 4 مىليون كىلوگرام بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 33% ئاز سېتىلدى.

9. ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغىنى يېپىق ھالەتتە يۈرۈشتۈرۈش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 1998 - ئاشلىق يىلىدا ئاشلىق سېتىۋېلىشتا ئاشلىق ئامبىرى بىلەن قەرز پۇلىنى چېتىش، سېتىۋېلىش - سېتىش كارخانىلىرىنىڭ قەرزنى قايتۇرۇش نىسبىتى، ئاشلىق سېتىپ قەرز پۇلىنى خەزىنىگە قايتۇرۇش نىسبىتىدىن ئىبارەت 3 تەرەپنىڭ رېئاللاششى 100% كە يەتتى.

10. ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ ئىچكى ئىسلاھاتىدا يېڭى قەدەم تاشلاندى. ھازىرغا قەدەر ئاشلىق سىستېمىسىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان، تارقاقلاشتۇرۇلغانلار 10 مىڭدىن ئېشىپ، 3 يىللىق پىلاننىڭ 68% ى ئورۇندىلىپ بولدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە پاي تۈزۈمى قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ ئىسلاھ قىلىنغان كارخانا 385 كە يېتىپ، مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان تىجارەت كارخانىسىنىڭ 46.2% نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايوندىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى زور ھەجىمدە ئازايدى. 1998 - يىل 6 - ئايدىن 1999 - يىل 3 - ئايغىچە كۆرۈلگەن زىيان 82 مىليون يۈەن بولۇپ، ئىسلاھ قىلىنىشتىن ئىلگىرىكى 10 ئايلىق زىياندىن 1 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك ئازايدى.

ئاشلىق ئوبوروتى تۈزۈلمىسى ئىسلاھ قىلىنغاندىن كېيىن، بەزى گەۋدىلىك مەسىلىلەرمۇ كېلىپ چىقتى. 1) ئاشلىق زاپىسى تېز ئېشىپ، ئېغىر دەرىجىدە بېسىلىپ قالدى. ئاپتونوم رايوندا 1998 - ئاشلىق يىلىنىڭ ئاخىرىدا دۆلەت ئاشلىق زاپىسى 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى زاپاستىن بىردىن ئارتۇق قاتلاندى. 2) 1998 - يىلى مەركەز مالىيىسى ۋە يەرلىك مالىيىدىن بېرىلگەن ئاشلىق قوشۇمچە يارىدىمى 675

مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونلۇق مالىيىسىدىن بېرىلگىنى 391 مىليون يۈەن. 3) ئاشلىق ئامبارلىرى ئېغىر دەرىجىدە كەمچىل بولدى. ئاپتونوم رايوندىكى ئاشلىق ئامبارلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى 4 مىليارد 90 مىليون كىلوگرامغا، سىغىمچانلىقى 243 مىليون كىلوگرامغا يېتىدىغان كېرەكسىز ئامبارلارنى چېقىرىۋەتكەندە، ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 3 مىليارد 847 مىليون كىلوگرامغا يېتىدۇ (چوڭ رېمونت قىلىشقا تېگىشلىك ئامبارلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). ھازىر 1 مىليارد 5 مىليون كىلوگرام ئاشلىق ئوچۇقچىلىقتا، 260 مىليون كىلوگرام ئاشلىق جەمئىيەتتىن ئارىيەتكە ئېلىنغان ئامبارلاردا، يەنە بىر قىسىم ئاشلىق كېرەكتىن چىققان ئامبارلاردا ساقلىنىۋاتىدۇ. 4) دۆلەت ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ ئىلاھاتى يەنىلا ئارقىدا قالدى، بەزى جايلاردا ئىلاھات ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى شۇ جايلارنىڭ پىلانىغا تېخى كىرگۈزۈلمىدى. 5) بىر قىسىم ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىلىرىنىڭ مەمۇرىي خىراجىتى ۋاقتىدا ئومۇميلەشمىدى.

ۋاڭ يىمىن

ئاشقى ئىقتىساد - سودا

ئاشقى ئىقتىساد - سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 1 مىليارد 532 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.87% ئاشتى. ئېكسپورت سوممىسى 807 مىليون 897 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 21.29% ئېشىپ، ئاپتونوم رايون ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىنىڭ 6% نى، مەملىكەت بويىچە ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 0.44% نى ئىگىلىدى.

ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ قۇرۇلمىسى مۇنداق بولدى: دەسلەپكى مەھسۇلاتلارنىڭ ئېكسپورت سوممىسى 176 مىليون 929 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 21.9% نى ئىگىلىدى؛ سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئېكسپورت سوممىسى 630 مىليون 968 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 78.1% نى ئىگىلىدى.

ئېكسپورت تاۋارلىرى 79 دۆلەت ۋە رايونغا سېتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قىرغىزستانغا چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 171 مىليون 271 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 21.2% نى ئىگىلىدى؛ قازاقستانغا چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 166 مىليون 738 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 20.64% نى ئىگىلىدى؛ شىياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 156 مىليون 244 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 19.34% نى ئىگىلىدى؛ ياپونىيەگە چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 58 مىليون 371 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 7.23% نى ئىگىلىدى؛ ئامېرىكىغا چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 45 مىليون 967 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 5.69% نى ئىگىلىدى؛ روسىيە فېدېراتسىيىسىگە چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 25 مىليون 421 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 3.15% نى ئىگىلىدى؛ ئۆزبېكىستانغا چېقىرىلغان تاۋارلارنىڭ قىممىتى 23 مىليون 815 مىڭ دوللار بولۇپ، ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 2.95% نى ئىگىلىدى.

ئىمپورت سوممىسى 724 مىليون 246 مىڭ دوللار بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.29% كېمەيدى.

ئىمپورت تاۋارلىرىنىڭ قۇرۇلمىسى مۇنداق بولدى: دەسلەپكى مەھسۇلاتلارنىڭ ئىمپورت سوممىسى 118 مىليون 345 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 16.3% نى ئىگىلىدى؛ سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىمپورت سوممىسى 605 مىليون 901 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 83.7% نى ئىگىلىدى.

ئىمپورت تاۋارلىرى 37 دۆلەت ۋە رايوندىن كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قازاقستاندىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 393 مىليون 500 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 54.33% نى ئىگىلىدى؛ شىياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 72 مىليون 700 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 10.04% نى ئىگىلىدى؛ ئامېرىكىدىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 55 مىليون 510 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 7.66% نى ئىگىلىدى؛ روسىيىدىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 50 مىليون 750 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 7.01% نى ئىگىلىدى؛ ئۆزبېكىستاندىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 36 مىليون 360 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 5.02% نى ئىگىلىدى؛ قىرغىزستاندىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 30 مىليون 730 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 4.24% نى ئىگىلىدى؛ ياپونىيىدىن كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنىڭ قىممىتى 23 مىليون 320 مىڭ دوللار بولۇپ، ئىمپورت سوممىسىنىڭ 3.22% نى ئىگىلىدى.

گۈەن چۈن

ئاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدا

4 قېتىم چوڭ تېپتىكى تاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى ئۆتكۈزدى.

6 - ئاينىڭ 1 — 4 - كۈنىگىچە قازاقستاننىڭ ئاقمولا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن جۇڭگو شىنجاڭ ئېكسپورت تاۋارلىرى ۋە بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كۆرگەزمىسىدە 2 مىليون 400 مىڭ دوللارلىق سودا توختامى، 100 مىڭ دوللارلىق سودا كېلىشىمى ئىمزالاندى.

8 - ئاينىڭ 19 — 29 - كۈنىگىچە ئاۋسترالىيەنىڭ مېلبۇرن شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن شىنجاڭ ئېكسپورت تاۋارلىرى ئەۋرىشكىلىرى يەرمەنكىسىدە 6 مىليون دوللارلىق سودا توختامى ئىمزالاندى.

9 - ئاينىڭ 1 — 8 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلگەن 98' ئۈرۈمچى تاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسىدە سىرت بىلەن پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 287 مىليون دوللار بولدى.

9 - ئاينىڭ 24 — 28 - كۈنىگىچە قىرغىزستاننىڭ ئوش شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن جۇڭگو شىنجاڭ ئېكسپورت تاۋارلىرى يەرمەنكىسىدە 2 مىليون 816 مىڭ 100 دوللارلىق سودا توختامى، 6 مىليون دوللارلىق مۇددىتا توختامى ئىمزالاندى، 16 مىڭ دوللارلىق تاۋار پارچە سېتىلدى.

گۈەن چۈن

98' ئۈرۈمچى تاشقى ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى

بۇ يەرمەنكە 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 1 — 8 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. يەرمەنكىگە 40 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندىن ھەم مەملىكەت ئىچىدىكى 28 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەردىن كەلگەن ئاز كەم 10 مىڭ جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك سودىگەر ۋە ھۆكۈمەت ئەمەلدارى قاتناشتى. 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە سىرت بىلەن پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليارد 287 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 511 مىليون دوللار، ئىمپورت بويىچە زاكاز قىلىنغان مالنىڭ قىممىتى 467 مىليون دوللار، تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 309 مىليون دوللار. ئىچكى سودا ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 7 مىليارد 621 مىليون يۈەن خەلق پۇلىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سودىدا پۈتۈشۈش سوممىسى 3 مىليارد 565 مىليون يۈەن خەلق پۇلى، ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 4 مىليارد 56 مىليون يۈەن خەلق پۇلى.

98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدىكى يايما 1052 گە يەتتى. يەرمەنكىگە قاتناشقان 785 كارخانىنىڭ تىجارەت دائىرىسى 6 چوڭ تۈردىكى 33 تۈردىكى ئۇششاق تاۋارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېمەكلىك، يەرلىك مەھسۇلات، چارۋا تۈرىدىكىلەر 23% نى، يېنىك سانائەت، ھۈنەر - سەنئەت تۈرىدىكىلەر 18% نى، توقۇمىچىلىق، كىيىم - كېچەك تۈرىدىكىلەر 18% نى، تېببىي دورا، ساقلىق ساقلاش تۈرىدىكىلەر 4% نى، مېتال بۇيۇملار، قېزىلما بايلىقلار، خىمىيە سانائىتى تۈرىدىكىلەر 14% نى، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى تۈرىدىكىلەر 23% نى ئىگىلىدى.

98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدىكى سىرت بىلەن پۈتۈشۈش 43 دۆلەت ۋە رايونغا چېتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتۈشۈش سوممىسى چوڭراقلىرى قازاقستان، شىياڭگاڭ، روسىيە، كورىيە، قىرغىزستان قاتارلىقلار. ئوتتۇرا ئاسىيا رايونىدىكى بازارلار مۇقىملاشتى، غەربىي ياۋروپا، شىمالىي ئامېرىكا بازارلىرىدا يېڭىدىن كېڭىيىش بارلىققا كەلدى، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ۋە ياپونىيە، كورىيە قاتارلىق دۆلەتلەر يەنىلا مۇھىم ئورۇننى ئىگىلىدى. بۇ نۇۋەتلىك ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە، ئېكسپورت بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى ئىمپورت بويىچە زاكاز قىلىنغان مالنىڭ قىممىتىدىن تۆنجى قېتىم ئېشىپ كەتتى، ئېكسپورت بويىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 10 مىليون دوللاردىن ئېشىپ كەتكەن تۈر 10، بۇ، كابېل، پەمىدۇر قىيمىسى، پاختا، شېكەر، توقۇلتىلغان چوشقا گۆشى، ئىسپىرت، خۇرۇم ئاياغ كىيىم ۋە يىپەك قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىمپورت بويىچە زاكاز قىلىنغان مالنىڭ قىممىتى 10 مىليون دوللاردىن ئېشىپ كەتكەن تۈر 9، بۇ، شەكىللىك پولات، نېپىز پولات تاختا، تۆمۈر رۇدىسى، چىگىت تېشىتى، كېرەكسىز ئالىيومىن، كېرەكسىز مىس، ئەيلەنمىگەن كالا تېرىسى، قوي تېرىسى، قوي يۇڭى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى توختامىدىن 33 ى ئىمزالاندى، بۇنىڭ سوممىسى 308 مىليون 580 مىڭ دوللارغا يەتتى، چەت ئەل (رايون) مەبلىغىنىڭ يەككە تۈرلەر بويىچە ئوتتۇرىچە كۆلىمى 9 مىليون 350 مىڭ دوللار بولدى. چەت ئەل (رايون) سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىشى روشەن ھالدا ئۆل كەسىپلەر، بايلىق مەنبە ئۆستۈنلۇكىگە ئىگە مەھسۇلاتلارنى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەش ھەم شىنجاڭنىڭ كەسىپلەر، مەھسۇلاتلار جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇرۇش تۈرلىرىگە مايىل بولدى.

98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش ھەمكارلىق تۈرى 13% ئاشتى. ئىمزالانغان 300 ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئىچىدە يەككە تۈرگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 13 مىليون 520 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى مەبلەغ سېلىنىدىغان بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە 6 تۈرگە سېلىنىدىغان مەبلەغ 100 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، 72 تۈرگە

سېلىنمىدىغان مەبلەغ 10 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، بۇ، پۈتۈشۈلگەن تۈرلەرنىڭ 24% نى ئىگىلىدى. ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىشتە يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرلىرى ۋە كانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرلىرىگە داۋاملىق ئەھمىيەت بېرىلدى، ئىچكى سودىدا شىنجاڭنىڭ ئاشلىق، ياغ، شېكەر، ھاراق قاتارلىق كۆپ مىقدارلىق مۇھىم مەھسۇلاتلىرى ئاساس قىلىندى.

گۈەن چۈن

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېكسپورت سوممىسى 10 مىليون دوللاردىن ئاشقان تاۋارلار

سومما تۈرى	تاۋار نامى	ئېكسپورت سوممىسى (تۈەن دوللار)	ئېكسپورت سومما سودا ئىگىلىگەن نىسبەتى (%)
40 مىليون دوللاردىن ئاشقىنى 2 خىل	كۇندىلىك تۈرمۇش بۇيۇملىرى، پەمىدۇر قىيامى ۋە كونسېرۋىسى	11989	14.84
20 مىليون دوللاردىن 40 مىليون دوللارغىچە بولغىنى 7 خىل	ئۆي جاھازلىرى، خىمىيۋى تالالىق كىيىم - كېچەكلەر، تۇجۇپىلەپ تارالغان پاختا يىپ، ساپ تېرىلىن رەخت، ئۇچكە تېشىتىدىن توقۇلغان پوپايكا، كوكس، ئاياغ كىيىم	18299	22.65
10 مىليون دوللاردىن 20 مىليون دوللارغىچە بولغىنى 12 خىل	ئىسپىرت، سۇلياۋ يوپۇق، تەييار چۆپ، پاختا - يۇڭ كۆڭلەك - ئىشتان، يىرىك توقۇلغان پاختا رەخت، ئۇچەي، رەڭلىك پاختا رەخت، قاقلانغان كۆك تاماكا، نىلون كۆڭلەك - ئىشتان، شېكەر، پولىسېرلانغان ئالىيۇمىن قاتارلىقلار	15411	19.08
جەمئىي	21 خىل	45699	56.67

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت سوممىسى 1 مىليون دوللاردىن ئاشقان تاۋارلار

سومما تۈرى	تاۋار نامى	ئىمپورت سوممىسى (تۈەن دوللار)	ئىمپورت سوممىدا ئىگىلىگەن نىسبەتى (%)
10 مىليون دوللاردىن ئاشقىنى 16 خىل	پولات ماتېرىيال، خىمىيۋى ئوغۇت، ئالىيۇمىن، مىس، پاختا، باشقا خىمىيە سانائىتى خام ئەشيالىرى، ئالىيۇمىن ماتېرىيال، يۇرۇشلەشكەن نېفىت ئۇسكۇنىلىرى، ئاخبارات قەغىزى، كالا تېرىسى، مىس ماتېرىيال، چىگىت تېنىتى، شارسىمان رۇدا، كېرەكسىز پولات، قوي يۇڭى، ئاپتوموبىل	55845	77.11
5 مىليون دوللاردىن 10 مىليون دوللارغىچە بولغىنى 8 خىل	نېئورگانىك كىسلاتا، سىملىق ئالاقىلىشىش ئۇسكۇنىلىرى، قوي تېرىسى، كومپيۇتېر، نېفىت ماشىنىلىرى، تۇۋەن بېسىملىق ئېتىلىن، ئېستېرلاشقان خىمىيە سانائىتى بۇيۇملىرى، ناترىيلىق خىمىيۋى بىرىكمە	6241	8.62

1 مىليون دوللاردىن 5 مىليون دوللارغىچە بولغىنى 28 خىل	داۋالاش سايمانلىرى، پىلە غوزىسى، ياغاچ ماتېرىيال، باشقا تېلېگراف ئالاقىسى ئۈسكۈنىلىرى، تېببىي دورا خام ئەشيالىرى، لىتىي كاربونات، ئېنېرگىيە ماشىنىلىرى، زىغىر، سىر، يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش ئەسۋابلىرى، مىس داشقىلى، قەغەز بونقىسى، باشقا ھەرخىل ماشىنىلار، يۇرۇشلەشكەن ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئۈسكۈنىلىرى، سىمسىز ئالاقىلەش ئۈسكۈنىلىرى قاتارلىقلار	6104	8.43
جەمئىي	52 خىل	68190	94.16

گۈەن چۈن

چېگرا سودىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز چېگرا سودىسىدا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 869 مىليون 533 مىڭ دوللارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسىنىڭ %56.75 نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن %15.95 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 375 مىليون 993 مىڭ دوللار بولۇپ، %63.74 ئاشتى. ئېكسپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە ئىسپىرت، خىمىيىۋى تالالىق رەخت، كىيىم - كېچەك، ئايىغ كىيىم، سۈلياۋ خام ئەشياسى ۋە ياسالمىلىرى قاتارلىقلار بار. ئىمپورت سوممىسى 493 مىليون 540 مىڭ دوللار بولۇپ، %5.15 كېمەيدى. ئىمپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە پولات ماتېرىيال، خىمىيىۋى ئوغۇت، مىس، ئالىيومىن، پاختا، كالا تېرىسى قاتارلىقلار بار.

گۈەن چۈن

قازاقىستان بىلەن بولغان سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز قازاقىستان بىلەن بولغان ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسى 560 مىليون 235 مىڭ دوللارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسىنىڭ %36.57 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سودا سوممىسى 166 مىليون 738 مىڭ دوللار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئېكسپورت سوممىسىنىڭ %20.64 نى ئىگىلىدى. ئېكسپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە تەييار چۆپ، كىيىم - كېچەك، ئىسپىرت، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، ئايىغ كىيىم قاتارلىقلار بار. ئىمپورت سودا سوممىسى 393 مىليون 497 مىڭ دوللار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت سوممىسىنىڭ %54.33 نى ئىگىلىدى. ئىمپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە پولات ماتېرىيال، رەڭلىك مېتال، پاختا قاتارلىقلار بار.

گۈەن چۈن

قىرغىزىستان بىلەن بولغان سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز قىرغىزىستان بىلەن بولغان ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسى 202 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسىنىڭ %13.18 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سودا سوممىسى 171 مىليون 271 مىڭ دوللار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئېكسپورت سوممىسىنىڭ %21.2 نى ئىگىلىدى. ئېكسپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە تەييار چۆپ، خىمىيىۋى تالالىق رەخت، كىيىم - كېچەك، ئايىغ كىيىم، كۈندىلىك تۈرمۇش بۇيۇملىرى قاتارلىقلار بار. ئىمپورت سودا سوممىسى 30 مىليون 729 مىڭ دوللار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت سوممىسىنىڭ %4.24 نى ئىگىلىدى. ئىمپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە ئەيلەنمىگەن كالا تېرىسى، رەڭلىك مېتال قاتارلىقلار بار.

گۈەن چۈن

موڭغۇلىيە بىلەن بولغان سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز موڭغۇلىيە بىلەن بولغان ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسى 12 مىليون 813 مىڭ دوللار بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %28.53 كېمەيىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسىنىڭ %0.84 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سودا سوممىسى 6 مىليون 924 مىڭ دوللار بولۇپ، %28.61 كېمەيدى. ئېكسپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە ئۈن، ئىسپىرت قاتارلىقلار بار. ئىمپورت سودا سوممىسى 5 مىليون 889 مىڭ دوللار بولۇپ، %28.43 كېمەيدى. ئىمپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە قوي

يۇقى، ئۆچكە تىۋىتى بار.

گۈەن چۈن

پاكىستان بىلەن بولغان سودا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز پاكىستان بىلەن بولغان ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسى 21 مىليون 158 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %51.36 ئېشىپ، ئاپتونوم رايون ئىمپورت - ئېكسپورت سودا سوممىسىنىڭ %1.38 نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سودا سوممىسى 16 مىليون 304 مىڭ دوللار بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %32.8 ئاشتى. ئېكسپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە توقۇمىچىلىق بۇيۇملىرى، چامادان - سومكا، ئايغ كىيىم، باش كىيىم، ئائىلە ئىلېكتر سايمانلىرى قاتارلىقلار بار. ئىمپورت سودا سوممىسى 4 مىليون 854 مىڭ دوللار بولۇپ، %185.23 ئاشتى. ئىمپورت قىلىنغان ئاساسلىق تاۋارلار ئىچىدە ئاپتوموبىل ۋە ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى، قۇرۇق مېۋە-چىۋە ۋە ياسالمىلىرى بار.

گۈەن چۈن

شىنجاڭ سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش شۇبە كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

سىرت بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمىتى 1998 - يىلى جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ شۇبىسى فىنلاندىيە، پاكىستان، سەئۇدى ئەرەبىستانى، ئەزەربەيجان، تايلاند، شياڭگاڭ، ئاۋىمن، تەيۋەن قاتارلىق دۆلەتلەر ۋە رايونلاردىن 14 تۈركۈمدە قېتىم سانى بويىچە 80 دىن ئارتۇق ئىقتىساد - سودا ساھەسىدىكى زاتنى زىيارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدى ۋە ئۇلارنى كۈتۈۋالدى.

تاشقى سودا، سانائەت، سۇچىلىق، دېھقانچىلىق، پۇل مۇئامىلە، سۇغۇرتا، تاماكا قاتارلىق سىستېمىلاردىكى 40 نەچچە كارخانىدىن قېتىم سانى بويىچە 50 تىن ئارتۇق ئادەم ئۆمەك تەركىبىدە سىرتقا زىيارەتكە بېرىشقا ئۇيۇشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە، ئاساسلىقى، ئاۋىمىغا بارغان ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ ئاسىيادا مەبلەغ سېلىش شېرىك پىلانى ئۈستىدە كېڭىشىش ئۆمىكى، ئامېرىكىغا بارغان بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى تەرىبىلەش كۇرسى، ئامېرىكىغا بارغان تاماكىچىلىق كەسپى تەكشۈرۈش ئۆمىكى، ئامېرىكا، كاناداغا بارغان سۇچىلىق تەكشۈرۈش ئۆمىكى، غەربىي ياۋروپادىكى 5 دۆلەتكە (گوللاندىيە، گېرمانىيە، فرانسىيە، بېلگىيە، لىۋكسېمبورگقا) بارغان ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى قاتارلىقلار بار. ئۆمەكلەر ئېكسكۇرسىيە قىلىش، كېڭىشىش، تەكشۈرۈش مەزگىلىدە كەلگەن كۆلەمدە خېرىدار چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزۈش، سودا كېڭىشى ۋە سىستېمىلار بويىچە ئالماشتۇرۇش پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، خېلى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

1998 - يىلى شۇبە كومىتېت جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتى ۋە شياڭگاڭ، ئاۋىمن قاتارلىق ئالاقىدار ئاپپاراتلار ئارقىلىق شياڭگاڭ، ئامېرىكا قاتارلىق دۆلەتلەر ۋە رايونلاردىكى سودا ئاپپاراتلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىز 48 تۈر تۈرگۈزۈپ مەبلەغ كىرگۈزۈش تۈرى بىلەن تەمىن ئەتتى، ئاپتونوم رايونىمىز مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئىچىۋېتىش سىياسىتىنى پائال تەشۋىق قىلدى.

كۆرگەزمە خىزمىتى شۇبە كومىتېت 1998 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ھەرخىل ئۇسۇللار ۋە يوللاردىن پايدىلىنىپ مەملىكىتىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىكى سودىگەرلەرگە 350 نۇسخا تەكلىپنامە ئەۋەتىپ، پاكىستان ماشىنىسازلىق سودا - سانائەتچىلەر ئۇيۇشمىسى، شىمالىي پاكىستان سودا - سانائەتچىلەر ئۇيۇشمىسى، جياڭسۇ، شېنجېن قاتارلىق ئىچكى - تاشقى سودا - سانائەتچىلەر ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتلىرىدىن 4 تۈركۈمدە 40 نەچچە ئادەمنى 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتنىشىشقا تەكلىپ قىلدى، ئۇلارغا 9 يايما بۇيرۇتۇپ بەردى. ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى مەزگىلىدە پاكىستانلىق سودىگەرلەر ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى كارخانىلار بىلەن كەلگە داڭلىرىدە كېڭىشىپ، بىر تۈركۈم توختاملارنى ئىمزالىدى، بىر قىسىم مۇددەتئانامىلەرنى ھاسىل قىلدى.

شۇبە كومىتېت جۇڭگو كانچىلىق جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە ئۇتكۈزگەن 98' شىنجاڭ خەلقئارا ئۈنچە - مەرۋايىت ۋە ھۇنەر - سەنئەت بۇيۇملىرى يەرمەنكىسى مال بۇيرۇتۇش يىغىنىغا تايلاند، پاكىستان، تەيۋەن قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلار ھەم مەملىكەت بويىچە 20 نەچچە ئۆلكە (شەھەر)، ئاپتونوم رايوندىن كەلگەن 52 كارخانا قاتناشتى. كېڭىشىش ۋە مال سېتىۋېلىشقا كەلگەن سودىگەرلەر ھەم يەرمەنكە كۆرگۈچىلەر 20 مىڭدىن ئاشتى. سودىدا پوتۇشۇش سوممىسى 5 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

كومىتېت ئىشلىرى ۋە ئۇچۇر خىزمىتى شۇبە كومىتېت 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئۇچۇر مەركىزى بىلەن بىرلىكتە چىقارغان «شىنجاڭ ئۇچۇر گېزىتى» دىن 105 سان چىقىرىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىغا 1 مىليون 50 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. شۇبە كومىتېت «شىنجاڭ سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئەھۋالى» دىن 14 سان (بۇنىڭ ئىچىدە ئۇچۇر مەخسۇس بېتى 2 سان) توزۇپ، ئاز كەم 3000 نۇسخا تارقاتتى. شۇبە كومىتېت 1998 - يىلى مەملىكىتىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىكى كارخانىلارنى 60 قېتىمدىن ئارتۇق قانۇن مەسلىھەتى بىلەن تەمىن ئەتتى. 6 دىلونى قوبۇل قىلىپ

كېلىشتۈردى، بۇلار قەرز، سودا، تۇرنى ھۆددىگە ئېلىش، مەبلەغ تەكشۈرۈش، شېرىكلىشىش، ھېرلىشىپ تىجارەت قىلىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، پاكىستان، قىرغىزستان، قازاقستان قاتارلىق قوشنا دۆلەتلەرگە چېتىلىدۇ. «تاشقى ئىقتىساد - سودا قانۇنچىلىق ئىشلىرى» نىڭ 2 - سانى نەشر قىلىندى.

مۇشۇ يىلدا مەھسۇلاتنىڭ ئۆز جايىدا ئىشلەپچىقىرىلغانلىق گۇۋاھنامىسىدىن 300 نەچچىسى ئىمزا قويۇلۇپ تارقىتىلدى، 26 نۇسخا يەككە سودا گۇۋاھنامىسىگە گۇۋاھلىق بېرىلدى ھەمدە 8 - ئايدا 50 كارخانىدىكى 80 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشقان ئاپتونوم رايون بويىچە تاشقى ئىقتىساد - سودا ئىشلىرىدا گۇۋاھلىق بېرىش كۇرسى ئۆتكۈزۈلدى. جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭ رايونلىرىدىكى تاشقى ئىقتىساد - سودا كارخانىلىرىغا قۇلايلىق يارىتىپ بېرىش يۈزىسىدىن شۇبە كومىتېت ئىلى ئوبلاستلىق، بورتالا ئوبلاستلىق، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش تارماق كومىتېتلىرىدا گۇۋاھلىق بېرىش - ۋىزا بېجىرىش نۇقتىلىرى تەسىس قىلدى.

7 - ئايدا قاراماي كېسىم كومىتېتىدا شىنجاڭ خەلقارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتى ئالاقە باغلاش باشقارمىسى قۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭدىكى ئالاقىدار كارخانىلاردىن 90 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشقان «كېسىم قانۇنى» كۇرسى ئۆتكۈزۈلدى، تۇنجى تۇركۈمدە 15 كېسىمچى تەربىيىلەندى.

لىياڭ جيەنپىڭ

سايا ھەتچىلىك

ئاپتونوم رايونلۇق سايا ھەتچىلىك خىزمىتى يېغىنى

ئاپتونوم رايونلۇق سايا ھەتچىلىك خىزمىتى يېغىنى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 1 — 2 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك سايا ھەت ئىدارىلىرىنىڭ باشلىقلىرى، خەلقارا سايا ھەتچىلىك كوپېراتىپى ۋە دۆلەت ئىچىدىكى ئاساسلىق سايا ھەت كوپېراتىپلىرىنىڭ باش دىرېكتورلىرى، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 3 يۇلتۇز دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مېھمانخانىلارنىڭ باش دىرېكتورلىرى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار نازارەت (ئىدارە) لىرىنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 130 دىن ئارتۇق كىشى يېغىنغا قاتناشتى. يېغىندا مەملىكەتلىك سايا ھەتچىلىك خىزمەت يېغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، 1997 - يىللىق سايا ھەتچىلىك خىزمىتى خۇلاسىلاندى. 1998 - يىللىق سايا ھەتچىلىك خىزمەت ۋەزىپىلىرى مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئابلەت ئابدۇرېشىت، ئىسقەت كەرىمباي، جالاڭ جۇلار يېغىندا سۆز قىلدى. ژالاڭ لېجۇەن يېغىندا يازما سۆز قىلدى. يېغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: بىرىنچىدىن، ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، سايا ھەتچىلىكنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىش كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، ئەنئەنىۋى بايلىق مەنبەسى ۋە كەسىپ كۆز قارىشىنىڭ ئاساسىدىن قۇتۇلۇپ، سايا ھەتچىلىكنىڭ ۋاستىچىلىك تۈرتكىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، سايا ھەتچىلىكنى شىنجاڭدىكى مۇھىم ئىقتىسادىي تۈۋرۈككە ئايلاندۇرۇش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، خەلقارا ۋە دۆلەت ئىچىدىكى بازارلارنى يېتىلدۇرۇشكە ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، شىنجاڭنىڭ ئۆزگىچە سايا ھەت بايلىقىنى ئېچىش - تاشقى سايا ھەتچىلەر سەيلە - سايا ھەت قىلىدىغان كۆڭۈلدىكىدەك جايغا ئايلاندۇرۇش كېرەك؛ تۆتىنچىدىن، سايا ھەتچىلىك ساھەسىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سايا ھەتچىلىك مۇلازىمەتنىڭ سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش بىلەن بىللە، يۇقىرى قاتلاملىق ئىختىساسلىق باشقۇرغۇچى خادىملارنى يېتىشتۈرۈش ۋە كىرگۈزۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، شىنجاڭ سايا ھەتچىلىكنىڭ مۇلازىمەت سۈپىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك؛ بەشىنچىدىن، سايا ھەتچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيىلىك تەرەققىياتىنى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

دەي شىگۈەن

خەلقارا سايا ھەتچىلەرنى كۈتۈۋېلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 206 مىڭ 600 چەت ئەللىك سايا ھەتچى (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك 185 مىڭ 397 ئادەم (قېتىم)، جۈملە مۇھاجىرلىرى، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىك قېرىنداشلار 21 مىڭ 203 ئادەم (قېتىم). شىنجاڭغا كەلگەن چەت ئەللىك سايا ھەتچىلەرنىڭ كۈنلۈك قونۇش ئوتتۇرىچە خىراجىتى 148.91 دوللار بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىكلەرنىڭ 151.35 دوللار، جۈملە مۇھاجىرلىرىنىڭ 150.09 دوللار، شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلارنىڭ 139.18 دوللار، تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنىڭ 129.5 دوللار. دېمەك، ھەر يىلدا سايا ھەتچىلىكتىن 82 مىليون 459 مىڭ 500 دوللار تاشقى پېرىۋوت يارىتىلدى.

1998 - يىلى كۈتۈۋېلىنغان خەلقارا سايا ھەتچىلەر

ئاساسەن تۆۋەندىكى دۆلەتلەردىن كەلدى. مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەردىن 58 مىڭ 34 ئادەم (قېتىم)، ياپونىيەدىن 33 مىڭ 540 ئادەم (قېتىم)، پاكىستاندىن 8500 ئادەم (قېتىم)، ئامېرىكىدىن 7579 ئادەم (قېتىم)، گېرمانىيەدىن 4415 ئادەم (قېتىم)، فرانسىيەدىن 4007 ئادەم (قېتىم)، ئەنگلىيەدىن 3331 ئادەم (قېتىم)، سىنگاپوردىن 2366 ئادەم (قېتىم)، مالايسىيادىن 1952 ئادەم (قېتىم)، ئىتالىيەدىن 1851 ئادەم (قېتىم)، ئاۋسترالىيەدىن 1603 ئادەم (قېتىم)، كانادادىن 1440 ئادەم (قېتىم)، كورىيەدىن 1295 ئادەم (قېتىم)، گوللاندىيەدىن 1266 ئادەم (قېتىم)، شۋېتسارىيەدىن 928 ئادەم (قېتىم)، شۋېتسىيەدىن 305 ئادەم (قېتىم)، فىلىپپىندىن 91 ئادەم (قېتىم).

1998 - يىلى ساياھەتچىلەرنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا كۆتۈۋېلىنىش ئەھۋالى: ئۈرۈمچى شەھىرى 71 مىڭ 265 ئادەم (قېتىم)، 302 مىڭ 589 ئادەم (كۈن)، تۇرپان ۋىلايىتى 29 مىڭ 870 ئادەم (قېتىم)، 50 مىڭ 866 ئادەم (كۈن)؛ ئىلى ۋىلايىتى 55 مىڭ 471 ئادەم (قېتىم)، 103 مىڭ 844 ئادەم (كۈن)؛ قەشقەر ۋىلايىتى 24 مىڭ 661 ئادەم (قېتىم)، 71 مىڭ 465 ئادەم (كۈن)؛ قۇمۇل ۋىلايىتى 1026 ئادەم (قېتىم)، 1026 ئادەم (كۈن)؛ سانجى ئوبلاستى 82 ئادەم (قېتىم)، 82 ئادەم (كۈن)؛ بورتالا ئوبلاستى 1256 ئادەم (قېتىم)، 1256 ئادەم (كۈن)؛ بايىنغولىن ئوبلاستى 2477 ئادەم (قېتىم)، 2479 ئادەم (كۈن)؛ ئاقسۇ ۋىلايىتى 5328 ئادەم (قېتىم)، 7026 ئادەم (كۈن)؛ قىزىلسۇ ئوبلاستى 26 مىڭ 30 ئادەم (قېتىم)، 73 مىڭ 583 ئادەم (كۈن)؛ خوتەن ۋىلايىتى 1369 ئادەم (قېتىم)، 2118 ئادەم (كۈن)؛ تارباغاتاي ۋىلايىتى، 2908 ئادەم (قېتىم)، 16 مىڭ 591 ئادەم (كۈن)؛ ئالتاي ۋىلايىتى 4071 ئادەم (قېتىم)، 6534 ئادەم (كۈن).

دەي شىگۈەن

ئىچكى ساياھەتچىلەرنى كۆتۈۋېلىش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچكى ساياھەتچىدىن 5 مىليون 820 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋېلىنىپ، خەزىنىگە قايتۇرۇلغان پۇل 1997 - يىلدىكىدىن خېلى زور دەرىجىدە كۆپەيدى. جۈملىگو پۇقراسىدىن 3764 ئادەم (قېتىم) چەت ئەلگە چىقىپ ساياھەت قىلىشقا تەشكىللەندى، ئۇلار ئاساسەن سىنگاپور، مالايسىيا، تايلاند، شياڭگاڭ ۋە ئاۋمېن قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلارغا چىقتى. ئاپتونوم رايون پۇقراسىدىن 482 ئادەم (قېتىم) مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەرگە چىقىپ ساياھەت قىلىشقا تەشكىللەندى.

دەي شىگۈەن

ساياھەتچىلىكنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسى مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش ۋە ساياھەتچىلىكنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش ئورنىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايون ساياھەتچىلىكنىڭ مۇلازىمەت سۈپىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسىنى تېز ئۆستۈردى. مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خادىملىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسىدىن 2 قارار ئاچتى. 62 ئادەمگە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى ۋە قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش كىنىشكىسى بېرىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ساياھەتچىلىك جەھەتتە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش، دېلو بېجىرىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. ئۈرۈمچى قىزىلتاغ مېھمانخانىسىدا تارقاق ساياھەتچىلەرنىڭ سودا ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى ۋە ئەرز قىلىش ئۇقتۇسى تەسىس قىلىپ بازار مەشغۇلاتىنى نازارەت قىلىپ، ساياھەتچىلەرنىڭ ئەرزىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. يۇلتۇز دەرىجە باھالاش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىنى 3 قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە يۇلتۇز دەرىجىلىك مېھمانخانىلارنى قايتا تەكشۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، يۇلتۇز دەرىجىلىك مېھمانخانىلارنىڭ ساياھەتچىلەرنى يۇلتۇز دەرىجىگە مۇناسىپ مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى. ھەرخىل ئەرز دېلوسىدىن 31 نى قوبۇل قىلىپ 29 نى دېلو قىلىپ تۈرغۇزۇپ، ئۇنىڭ 28 نى ئايلاشتۇردى، 28 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى تۆلەم تۆلىدى، بۇ ئارقىلىق ساياھەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى ۋە ئاپتونوم رايون ساياھەت بازارلىرىنىڭ تەرتىپى قوغدالدى.

دەي شىگۈەن

ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش بازارلىرىنى باشقۇرۇش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسى ئۈرۈمچى چېگرا رايون مېھمانخانىسى، تەرەققىيات رايونى، سودا شەھەرچىسى، خۇالىك بازىرىدىكى بىرنەچچە 2 - دەرىجىلىك پورتتا ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش ئىشخانىسى قۇرۇپ، ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋالغۇچىلار يولۇققان قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ بەردى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسى رەھبەرلىرى رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن كۆپ قېتىم ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش بازارلىرىغا بېرىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ تەقسىق قىلدى ھەمدە ھەرقايسى تەرەپلەردىكى مۇناسىۋەتنى ماسلاشتۇرۇپ، ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىشتا ساقلانغان

مەسىلەرنى ھەل قىلدى، قائىدە - قانۇنغا خىلاپ تىجارەت قىلىش ھادىسىلىرىنى ئېنىقلاپ، سايامەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىشنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى، نەتىجىدە شىنجاڭنىڭ سايامەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش ئىشلىرىدا كۆپ يىللاردىن بۇيان ئىزچىل گەۋدىلىنىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىنىدى.

دەي شىگۈەن

سايامەتچىلىك ئۇچۇرلىرى سانلىق مەلۇمات ئامبىرى قۇرۇلدى

ئاپتونوم رايوندا سايامەتچىلىك ئۇچۇرلىرى سانلىق مەلۇمات ئامبىرى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە قۇرۇلۇپ بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شىخەنزە شەھىرىنىڭ سايامەتچىلىككە دائىر خەنزۇچە - ئىنگلىزچە ئۇچۇر ماتېرىياللىرى پۈتۈنلەي ئىنتېرنېت تورىغا كىرگۈزۈلدى، بۇ ماتېرىياللارنىڭ مەزمۇنى تاماق، ياتاق، يول يۈرۈش، سايامەت قىلىش، مال سېتىۋېلىش، كۆڭۈل ئېچىشتىن ئىبارەت 6 جەھەتتىكى مۇھىم سايامەت ئاممىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئۇچۇر مىقدارى كۆپ، جانلىق بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولۇپ، يېزىق، سۈرەت، سىن، مۇزىكا، چۈشەندۈرۈش، ئەھۋالغا دائىر سۈرەتلەر بىر گەۋدە قىلىنغان. خەلقئارا ئۇچۇر تېز سۈرئەتلىك تاشيولى (INTERNET) نىڭ ئىشلىتىلىشى ئاپتونوم رايون سايامەتچىلىكىدىكى تەشۋىقات بوشلۇقىنى ئۆزلۇكسىز كېڭەيتىپ، ئىلگىرىكى نوقۇل، قالاق تەشۋىقات ۋاستىسىنى ئۆزگەرتتى.

دەي شىگۈەن

سايامەتچىلىك بويىچە تەربىيىلەش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر سايامەتچىلىك ئىدارىسى 22 قارار ھەر خىل تەربىيىلەش كۆرسى ئاچتى، كۆرسلاردا 1500 نەچچە ئادەم تەربىيىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە قىسمەن سايامەتچىلىك كوپىراتىپلىرى، مېھمانخانىلارنىڭ باش دىرېكتورلىرى ۋە ئوتتۇرا قاتلامدىن يۇقىرى باشقۇرۇش خادىملىرى ئېچكىرىگە ئەۋەتىلىپ تەربىيىلەنگەندىن سىرت يەنە تۇنجى قېتىم مېھمانخانا باش دىرېكتورلىرى تەربىيىلەش كۆرسى ئېچىلىپ، سايامەتچىلىك ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ پروفېسسورلىرى دەرس ئوتۇشكە تەكلىپ قىلىندى، كۆرسقا 56 باش دىرېكتور قاتناشتى. 533 ئادەم سايامەت يول باشلىغۇچىلىرىدىن ئېلىنىدىغان سالاھىيەت ئىمتىھانىغا قاتناشتى، ئۇلاردىن 132 سى يول باشلىغۇچى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. باشلانغۇچ دەرىجىلىك يول باشلىغۇچىلىق سالاھىيىتىنى باھالاشقا تىزىملاتقان 142 كىشى باھالاشتىن ئۆتتى. ئوتتۇرا دەرىجىلىك يول باشلىغۇچىلىق سالاھىيىتىنى باھالاشقا ئىمتىھان بەرگەن 30 كىشىدىن 11 ى باھالاشتىن ئۆتتى. سايامەتتە يول باشلىغۇچى كەم بولۇش، سايامەت ئاۋات پەسلىدە يول باشلىغۇچى يېتىشمەسلىك ئەھۋالىنى تۈگىتىش ئۈچۈن، يەنە ۋاقىتلىق يول باشلىغۇچىلارنى تەربىيىلەش بويىچە بىر قارار كۆرس ئېچىلدى، 72 كىشى ئىمتىھانغا قاتنىشىپ، 66 كىشى ۋاقىتلىق يول باشلىغۇچىلىق گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى.

دەي شىگۈەن

98' مەملىكەتلىك چۈەنجۇ سايامەت يەرمەنكىسىگە قاتنىشىش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر سايامەتچىلىك ئىدارىسى 98' مەملىكەتلىك چۈەنجۇ سايامەت يەرمەنكىسىدە 15 كۆرگەزمە ئورنىنى ئىجارىگە ئېلىپ، 150 نەچچە كىشىلىك سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈمىكى تەشكىللەپ يەرمەنكىگە قاتناشتۇردى. يەرمەنكە مەزگىلىدە 100 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلدى، 20 مىڭدىن كۆپرەك سايامەتچى كۆتۈۋېلىندى، 500 نەچچە مۇددەتلا توختىمى ئىمزالاندى، ش ئۇ ئا ر سايامەتچىلىك ئىدارىسى دۆلەت سايامەتچىلىك ئىدارىسى تارقاتقان تەشكىللەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ «جىنلۇ» سايامەتچىلىك كوپىراتىپى بىلەن ئىلى خەلقئارا سايامەتچىلىك كوپىراتىپى دۆلەت سايامەتچىلىك ئىدارىسى تارقاتقان مۇنەۋۋەر كۆرگەزمە ئورنى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇرۇمچى كانتا مېھمانخانىسى ش ئۇ ئا ر سايامەتچىلىك ئىدارىسى تارقاتقان ئالاھىدە تۆھپە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يەرمەنكىدە ئۇرۇمچى شەھىرى 2000 - يىللىق مەملىكەت ئىچى سايامەت يەرمەنكىسىنى ئۆتكۈزۈش ھوقۇقىغا ئېرىشتى.

دەي شىگۈەن

كلاسسىك مىللىي ناخشا - ئۇسسۇل نومۇرلىرى ئورۇندالدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسى، مەدەنىيەت نازارىتى، سايامەتچىلىك ئىدارىسى بىرلىكتە ئويۇشتۇرغان، شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۇمىكى، كۆمۈش ئاستانە مېھمانخانىسى ئۇستىگە ئالغان شىنجاڭ كلاسسىك مىللىي ناخشا - ئۇسسۇللىرىنى ئورۇنداش پائالىيىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ھەر ھەپتىنىڭ 3 -، 6 - كۈنلىرى كەچتە ئۇرۇمچى كۆمۈش ئاستانە مېھمانخانىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى كلاسسىك مىللىي ناخشا - ئۇسسۇللارنى ئورۇندىغۇچىلار شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۇمىكىنىڭ دۆلەت ئىچى - سىرتىدا داڭق چىقارغان، دۇنيا

بويىچە كۆپ قېتىم مۇكاپاتلانغان، ئاسىيا، ئافرىقا، لاتىن ئامېرىكىسى، ئامېرىكا قىتئەلىرىنى ئايلانغان 10 مىللەتتىن بولغان سەنئەتكارلاردىن تەركىب تاپتى. بۇ ناخشا - ئۇسسۇللارنى ئۇرۇنداش ئارقىلىق «ناخشا - ئۇسسۇل ماكانى» نامى بەرپا قىلىنىپ، يېقىملىق مۇزىكىلىرى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىن كەلگەن ساياھەتچىلەرگە نامايەن قىلىنىپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىن كەلگەن ساياھەتچىلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشى ۋە كەچلىك كۆڭۈل ئېچىش تۇرمۇشى موللاشتۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە مەركىزىي شەھەرنىڭ مەدەنىيەت بازىرى جانلاندۇرۇلۇپ، بۇ خىل ناخشا - ئۇسسۇل ئۇزۇنچە ئالاھىدىلىككە ئىگە ساياھەتچىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ بىرىگە ئايلاندۇرۇلدى.

دەي شىگۈەن

ساياھەتچىلىك تەشۋىقاتى ئارقىلىق سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ساياھەتچىلىكنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن ھەرقايسى ساياھەتچىلىك كارخانىلىرى «98' خۇاشيا شەھەر - يېزا ساياھىتى، 99' ئېكىئولوگىيىلىك مۇھىت» تېما ئىبارەت 2 سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش تېمىسىنى زىچ چۈرىدەپ، خەلقئارا ساياھەتچىلەر بازىرىنى ئېچىشقا ئەھمىيەت بەردى، مەۋقەنى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۆزىگە قويۇپ، بازار جەھەتتە بۆسۈش ھاسىل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىپ، تەشۋىقات ئارقىلىق سېتىش سالمىقىنى ئاشۇردى، بىر قىسىم ساياھەتچىلىك كومپىراتىپلىرىنى دۆلەت ساياھەتچىلىك ئىدارىسى مىلان، ياپونىيە، سىنگاپور، كانادا، ئامېرىكا، شياڭگاڭلاردا ئويۇشتۇرۇلغان سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشقا تەشكىللەندى. ئۇمەك تەشكىللەپ شاڭخەيدە ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا ساياھەتچىلىك يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇردى. كۆپلىگەن ساياھەتچىلىك كومپىراتىپلىرى يەنە تۇرلۇك شەكىللەرنى قوللىنىپ، ساياھەتچى كۆپ كېلىدىغان دۆلەتلەر، رايونلارغا ۋە دېگىز بويىدىكى ئۆلكە - رايونلارغا بېرىپ، تەشۋىقات ئارقىلىق سېتىشنى ئىلگىرى سۈردى، ئىچكى - تاشقى ساياھەتچىلەرگە شىنجاڭنىڭ قويۇق قەدىمىي تۈس ئالغان مىللىي ئۇرۇپ - ئادەتلىرى ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى زور ئۆزگىرىشلىرىنى نامايەن قىلدى. شىنجاڭنىڭ بىر پۈتۈن ساياھەتچىلىك قىياپىتىنى تەشۋىق قىلدى. 98' شاڭخەي خەلقئارا ساياھەتچىلىك يەرمەنكىسىدە ئاپتونوم رايون كۆرگەزمە ئورنىدىن 20 نى ئېلىشنى ئىلتىماس قىلدى، كۆرگەزمىگە 90 كەسىپىي خادىم قاتناشتى. كۆرگەزمىگە قاتناشقىدىغان ساياھەت كارخانىلىرى كۆرگەزمىدىن بۇرۇن كۆرگەم تەشۋىقات بۇيۇملىرىنى باستۇردى. كۆرگەزمىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىنى كۆڭۈل قويۇپ لايىھىلىدى. كۆرگەزمە مەزگىلىدە كومپىيۇتېردا ئالدىن كېلىشىش، نەق مەيدانda ئالدىن كېلىشىش، نەق مەيداندا زىيارەت قىلىش ۋە ئاخبارات ئېلان قىلىش يەنىنى قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق ساياھەت سودىگەرلىرى بىلەن ئۇچرىشىپ، تەشۋىقات ئۇنۇمىنى كېڭەيتتى.

دەي شىگۈەن

ساياھەتچىلىك مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ساياھەتچىلىك ئىدارىسى 4 مىليون 910 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، چۆچەك مېھمانخانىسى، ئالتاي مېھمانخانىسى، ئاقسۇ «دوستلۇق» مېھمانخانىسى، قۇمۇل ئاقتاش مەنزىرە رايونى ۋە بايىنبۇلاق ئوتلاق كۆتۈۋېلىش پونكىتى، چاقىلىق كۆتۈۋېلىش پونكىتىنىڭ كۆتۈۋېلىش مۇئەسسەسىلىرىنى ئۆزگەرتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىمۇ ئاساسلىق مەنزىرە رايونلىرىنىڭ ئۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، قاناس كۆلى ۋە باغراش كۆلىنىڭ يوللىرىنى ھەم ئالاقىلىشىش مۇئەسسەسىلىرىنى ياسىدى، بورۇلتۇقاي ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى 11 مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ، ئۇلۇغكۆركۆلى ئالتۇن قىرغىقىنىڭ يول، ئالاقە، ئېچىملىك سۇ ۋە يوندا تۇرۇبىلىرى، رادىئو تېلېۋىزىيە قاتارلىق ئۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىنى پۈتتۈردى. قاناس، باغراش، ئۇلۇغكۆگۈر كۆلىدىن ئىبارەت بۇ 3 مەنزىرە رايونىنىڭ ئۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرى مەبلەغ سېلىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، نۇرغۇن مەبلەغ سالغۇچىلارنى جەلپ قىلدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا بۇ 3 ئاساسلىق مەنزىرە رايونغا 1998 - يىلى سودىگەر چاقىرىلىپ، 50 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ كىرگۈزۈلۈپ، مەنزىرە رايونىنىڭ كۆتۈۋېلىش مۇئەسسەسىلىرى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، كۆتۈۋېلىنغان ساياھەتچىلەرمۇ بارغانسېرى كۆپەيدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە چەت ئەلگە چېتىلىدىغان نۆقتىلىق مېھمانخانا 159 غا، مېھمانخانىلاردىكى كارىۋات 358 مىڭ 43 كە يەتتى، يۇلتۇز دەرىجىلىك بولۇپ باھالانغان مېھمانخانا 74 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە 4 يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا بىر، 3 يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا 74، 2 يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا 53، بىر يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا 10.

دەي شىگۈەن

گېئولوگىيە، يەر تەۋرەش، مېتېئورولوگىيە

گېئولوگىيە

«305» تەتقىقات تۈرىدە يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى

«305» تەتقىقات تۈرىنىڭ ئۈل گېئولوگىيىسى تەتقىقاتى ۋە گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار ئۇنۇمۇرسال تەتقىقات تېمىلىرىدا 1998 ـ يىلى كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلەش بولدى.

1. ئۈل گېئولوگىيىسى تەتقىقاتى

1) شىنجاڭنىڭ غەربىي قىسمىدىكى يەر شارى ئىلمى كەسىپلەر گېئولوگىيىسى، گېئوفىزىكىلىق ئۇنۇمۇرسال تەتقىقات تېمىلىرىدا 1998- يىلى كوئېنلۇن تېغىنىڭ باغرىدىكى 112.45 كىلومېتىر تەخمىنىي ۋېرتىكال چوڭقۇرلۇقتىكى رېنلېكتورلۇق يەر تەۋرەشنى تەكشۈرۈش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە كەڭ چاستوتا بەلۋىغىدا تەبىئىي يەر تەۋرەشتىن پايدىلىنىپ تەكشۈرۈش، گېئودېزىيىلىك ماگنىتلىق تەكشۈرۈشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، قەدىمكى يەر ماگنىتىدىن پايدىلىنىپ تەكشۈرۈشكە ئوخشاش گېئو فىزىكىلىق ئۇسۇللار ھەم يەر قاتلىمىدىكى قەدىمكى جانلىقلارنى تەتقىق قىلىش، تاغ جىنسلىرىنى تەتقىق قىلىش، گېئودېزىيىلىك تۈزۈلمىلەرنى تەتقىق قىلىش، گېئو خىمىيىسى تەتقىقاتى ئېلىپ بېرىش، چوڭقۇرە فاتسىيىلەرنى تەتقىق قىلىشقا ئوخشاش گېئولوگىيىلىك تەتقىقات ئۇسۇللىرى قانات يايدۇرۇلدى. ھەر جەھەتتىكى، ھەرخىل چوڭقۇرلۇقتىكى يەر شارى ئىلمىي ئۇچۇرلىرى قولغا كەلگەن ئاساستا، ئۇنۇمۇرسال تەتقىقات ئېلىپ بېرىلىپ ۋە ماتېرىياللار رەتلىنىپ، شىنجاڭ يەر پوستى تۈزۈلمىسىنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە دىنامىكىلىق ئۆزگىرىش مېخانىزمى توغرىسىدا قىممەتلىك يېڭى تونۇش ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

2) شىنجاڭنىڭ ۋە قوشنا رايونلارنىڭ گېئولوگىيە، گېئوفىزىكىسى، گېئوخىمىيىسى ۋە قېزىلما بايلىقلارغا دائىر ماتېرىياللىرىنى خۇلاسىلاش ھەم نۇقتىلىق رايونلارنى ئەملىي تەكشۈرۈش ئاساسىدا، شىنجاڭنىڭ ۋە قوشنا رايونلارنىڭ گېئودېزىيىلىك تۈزۈلمە رامكىسى دەسلەپكى قەدەمدە ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى، ئوتتۇرا ئاسىيادا قەدىمكى ھايات ئىراسىغا مەنسۇپ كۆپ ئاراللىق دېڭىز تېپلىرىنىڭ تاغ ھاسىل قىلىش رولى ھەققىدىكى قىياس ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

3) دالىدا گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش جەريانىدا يەنە بىر قىسىم مۇھىم بايقاش قولغا كەلتۈرۈلدى: مايتاغ ـ كۆچا تاشيولى بويىدىكى گرانىتلىق تاغ جىنسلىرىدىن مانتىل جىنسلىرى بىلەن ئورالغان جىسىملار ۋە چوڭ كرىستال بىرىكمىلىرى تېپىلدى؛ شىنجاڭ ـ شىزاڭ تاشيولى بويىدىكى يېڭى ھايات ئىراسىغا مەنسۇپ يانارتاغ جىنسلىرىدىن مانتىل جىنسلىرى بىلەن ئورالغان جىسىملار ۋە چوڭ كرىستال بىرىكمىلىرى تېپىلدى؛ جۇڭگو ـ پاكىستان تاشيولى بويىدىكى گرانىتلىق تاغ جىنسلىرىدىنمۇ مانتىل ئورالما جىسىملار ۋە

غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك ھەمكارلىق رايونى يىغىنى

شەنشى، گەنسۇ، نىڭشا، چىڭخەي، شىنجاڭدىن ئىبارەت 5 ئۆلكە ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك ئىدارىلىرى ۋە بىر قىسىم خەلقئارا ساياھەتچىلىك كوپېراتىپلىرىنىڭ 30 نەچچە ۋەكىلى غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك ھەمكارلىق رايونى 12 ـ نۆۋەتلىك يىللىق يىغىنىنى 1998 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 23 — 25 ـ كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئاچتى. يىغىندا 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون بىرلىشىپ سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى قانداق قانات يايدۇرۇش، يېپەك يولى ۋە قىش پەسىللىك ساياھەت مەھسۇلاتلىرىنى كەشپ قىلىش، ئاۋات پەسلىدە ساياھەتچىلىك ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش، 2000 يىللىق «مۇقەددەس زېمىن ئەسىر ساياھىتى» بويىچە بىرلەشمە سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى كۈچەيتىش، ئەسىر ھالقىيدىغان ساياھەتچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قاتارلىقلارغا دائىر مەسىلىلەر ئۈستىدە كەڭ كۆلەمدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى. ئالاقىدار مەسىلىلەر ئۈستىدە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىندى.

دەي شىڭشەن

ئاستىنقى يەر پوستىدىكى تاغ جىنسلىرى ئورالغان جىسىملار تېپىلدى. بۇ مائتىل ئورالما جىسىملارنىڭ گرانىتلىق تاغ جىنسلىرىدىن تېپىلغانلىقى يەر پوستىنىڭ چوڭقۇر قىسمىنى ھەتتا ئۈستۈنكى مائتىل ماددىلارنىڭ تەركىبىنى بىلىشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، ئۇ يەنە يېڭى چوڭ قۇرۇقلۇق دىنامىكا سىستېمىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈش ۋە ياخشىلاشمۇ كۆچلۈك ئاساس يارىتىپ بەردى.

4) شىنجاڭدا گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار سانلىق مەلۇمات ئامبىرى قۇرۇلغاندىن كېيىن، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار كۆپ مەنبەلىك ئوچۇر - مۇلچەر سىستېمىسى ئاساسىي جەھەتتىن پۈتتۈرۈلدى، كوئېنلۇن - ئالتۇنتاغ رايونىنى ئاۋىئاتسىيەلىك يېراقتىن سىزىپ ئۇلچەش ۋە غەربىي تەڭرىتاغ رايونىنى ھەسەن - ھۈسەندىن ئېگىز بوشلۇقتا ئاۋىئاتسىيەلىك يېراقتىن سىزىپ ئۇلچەش ھەم شەرقىي تەڭرىتاغ رايونىنىڭ گېئوفىزىكىسىنى ئاۋىئاتسىيەلىك ئۇنىۋېرسال ئۇلچەش تېخنىكىلىرىنى قېزىلما بايلىق تېپىلىدىغان نىشانلىق رايونلارنى مۇلچەرلەشتە قوللىنىش جەھەتتە دەسلەپكى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

2. قېزىلما بايلىق گېئولوگىيىسى تەتقىقاتى

1) نۇقتىلىق كونا كان رايونلىرى چوڭقۇر تەتقىق قىلىندى. ئاشلى كان رايونى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى 65 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چوڭ قۇۋۇەتلىك ۋە رەتلەش ئۇسۇلى ئارقىلىق گېئوفىزىكىلىق تەكشۈرۈلۈپ، 25 تۇرۇندىكى بىنورمال دائىرىگە ئېلىندى، تەكشۈرۈش ئارقىلىق كان تېپىلمىدىغان ئىستىقبالللىق بىنورمال 4 نىشانلىق رايون بېكىتىلدى. چوشاق قارا مىس - ئالتۇن كېنىدا ئۇنىۋېرسال گېئو فىزىكىلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق كان رايونىنىڭ جەنۇبىدىن ئۇنىۋېرسال فىزىكىلىق تەكشۈرۈشكە تېگىشلىك خېلى كەڭ بىنورمال نىشانلىق رايون بايقالدى. لاماسۇ مىس كېنىدا تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق بۇ كان ياتمىسى قاتلام تىزگىنىدىكى سكارن جىنسلىق كان ياتمىسىغا كىرىدۇ، دەپ قارالدى. 3 چاستوتىلىق ئېلېكترلىك قوزغىتىش ئۇسۇلىنى قوللىنىش ئارقىلىق دائىرىسى خېلى كەڭ بولغان ماگنىت قوزغاتقۇچى توكنىڭ بىنورمالللىقى بايقالدى، ئېنىقلىنىپ بولغان كان ياتمىسىنىڭ بىنورمالللىقى بىلەن سېلىشتۇرۇش ئارقىلىق بۇ كان ياتمىسىنىڭ پەيدا قىلىدىغان نورمالسىزلىق دەپ قارالدى. ساۋايارداىن ئالتۇن كېنىدا ئالتۇن تەركىبلىك كان ياتمىسىنىڭ يەر قاتلىمى دەۋرى ۋە كان شەكىللىنىش دەۋرىنى ئۇنىۋېرسال تەتقىق قىلىشتا خېلى ئىشەنچلىك ماتېرىيال قولغا كەلتۈرۈلدى.

2) نۇقتىلىق مېنېرالاشقان دائىرىلەرنى تەتقىق قىلىش ۋە ئۇ جايلاردىن كان تېپىش جەھەتتىمۇ يېڭى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ساردالا ئالتۇن كېنى، ئارچالى مىس - كۆپ مېتال كېنى، تېكەس ئالتۇن كېنى، توغراسۇ ئالتۇن كېنى، بەشتام مىس كېنى، شوقات قوغۇشۇن كېنى، شىدى (ھەربىي لاگېر) ئالتۇن كېنى، ئالتان ئالتۇن كېنى قاتارلىق 12 كانغا دەسلەپكى قەدەمدە باھا بېرىلىپ، ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ باھا بېرىلىدىغان يېڭى بازا شەكىللەندۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كان تېپىلمىدىغان 26 نىشانلىق رايون ۋە كان تېپىلمىدىغان مۇھىم يىپ ئۇچى يېڭىدىن بايقالدى.

ۋالىڭ يۇ

«305» تەتقىقات ئۇرۇنىڭ ئوتتۇرا مەزگىللىك تەكشۈرۈش دوكلاتى ماقۇللاندى

ئاكادېمىك تۆگۈڭچى گۈرۈپپا باشلىقى بولغان، گېئولوگىيە، باشقۇرۇش مۇتەخەسسىسلىرى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان 17 كىشىلىك تەكشۈرۈش گۈرۈپپىسى 1998 - يىلى 7 - ئاينىڭ 8 — 16 - كۈنىگىچە «305» تەتقىقات ئۇرۇنىڭ ئوتتۇرا مەزگىللىك ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

تەكشۈرۈش گۈرۈپپىسى دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە «915 - 96» تەتقىقات تۈرى (تېمىسى) نىڭ ئىجراسى ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى، تۈر (تېما) ۋە مەخسۇس تېمىلار بىلەن مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى كۆردى؛ بىر قىسىم مەخسۇس تېمىلار توغرىسىدىكى خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلىدى؛ غەربىي تەڭرىتاغ رايونىدىكى ئالاقىدار كان ياتمىلىرى ۋە گېئولوگىيىلىك تۈزۈلمىلەرنى ئەمەلىي تەكشۈردى. تەكشۈرۈش گۈرۈپپىسى تەتقىقات تۈرلىرىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى كېڭەيتىپ كەسىپلەشتۈرۈش يولىدا كۆرسەتمىلەرنى تەرىشچانلىقلار ۋە بۇ جەھەتتە قولغا كەلتۈرۈلگەن دەسلەپكى نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى.

ۋالىڭ يۇ

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 1998- يىلى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون چوڭ تۈرگەن گېئولوگىيە خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىدى.

1. يەنمۇ ئىلگىرىلەپ ئىشلىتىش قىممىتىگە ئىگە قېزىلما بايلىق (يەر ئاستى سۇيىنمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) بار 9 جاي بايقالدى. بۇنىڭ ئىچىدە مىس كېنى 2، ئالتۇن كېنى 2، كالىيلىق تۈز كېنى بىر، كالىيلىق سېلىترا كېنى بىر، يەر ئاستى سۇ مەنبەسى ئورنى 3.

2. ھەرخىل گېئولوگىيىلىك دوكلاتنىن 26سى تاپشۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە قاتتىق جىسىملىق كان بايلىقىنى تەكشۈرۈشكە دائىر دوكلات 4، گىدرولوگىيە، قۇرۇلۇش، مۇھىت تەكشۈرۈشكە دائىر دوكلات 10، فىزىكىلىق - خىمىيىلىك تەكشۈرۈشكە دائىر دوكلات 9، پەن - تەتقىقاتى ۋە باشقىلارغا دائىر دوكلات 3.

3. ئۇل گېئولوگىيىسى خىزمىتىنى ئورۇنداش ئەھۋالى مۇنداق بولدى: 1:50000 ماسشتابلىق خەرىتىگە رايونلار بويىچە گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈلگەن 4820 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:250000 ماسشتابلىق خەرىتىگە رايونلار بويىچە گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈلگەن 7928 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:100000 ماسشتابلىق خەرىتىگە گىدرولوگىيىلىك ئۇلچەنگەن 4039 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:50000 ماسشتابلىق خەرىتىگە خىمىيىلىك تەكشۈرۈلگەن 4376 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتىگە خىمىيىلىك تەكشۈرۈلگەن 8904 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتىگە يەرنىڭ تارتىش كۈچى تەكشۈرۈلگەن 6480 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى؛ 1:500000 ماسشتابلىق خەرىتىگە خىمىيىلىك تەكشۈرۈلگەن 20 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلدى.

4. ماشىنا ئارقىلىق كېرىن بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش مېتىراژى 88 مىڭ 168 مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە خام چوت ئىچىدىكىسى 26 مىڭ 409 مېتىر، ھەربىر بۇرغىلاش مۇپىسىنىڭ ئوتتۇرىچە ئايلىق ئىش ئۈنۈمى 367 مېتىرغا، تۆشۈكلەرنىڭ مۇپەتلىك بولۇش نىسبىتى 90.2%كە يەتتى.

5. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 57 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قۇرۇلۇش كۆلىمى 146 مىڭ 254 كۋادرات مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي 136 مىڭ 954 كۋادرات مېتىر؛ پۈتكەن قۇرۇلۇش كۆلىمى 55 مىڭ 760 كۋادرات مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي 55 مىڭ 412 كۋادرات مېتىر بولۇپ، 800 ئۆيلۈك ئىشچى - خىزمەتچى يېڭى ئۆيگە كۆچۈۋالدى.

6. ئۇمۇمىي ئىقتىسادىي كىرىمى 518 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئاجرىتىپ بەرگىنى 161 مىليون 590 مىڭ يۈەن، ئۇنۇمۇبرسال پايدا نىسبىتى 3.5%كە يەتتى. خام چوت ئىچىدە ئاجرىتىپ بېرىلگەن كىرىم بىلەن تاشقى كەسپىي پائالىيەتتىن كىرگەن كىرىمنىڭ نىسبىتى 37:63 بولدى.

گولەنزەي، تالڭ جيەنيۈن

شىنجاڭدىكى قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئەھۋالى

1997 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايوندىن تېپىلغان قېزىلما بايلىق 138 خىل بولۇپ، مەملىكەت بويىچە تېپىلغان قېزىلما بايلىق خىللىرىنىڭ 82.14%نى ئىگىلىدى. زاپىسى ئېنىقلىنىپ بولغان قېزىلما بايلىق 68خىلغا، كان رايونى 522گە يەتتى. ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى كان 2929 غا، ئۇلاردا ئىشلەيدىغانلار 164 مىڭ 320گە، قاتتىق قېزىلما بايلىقلارنىڭ يىللىق قېزىلغان رۇدا مىقدارى 67 مىليون 116 مىڭ 100 تونىغا، مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 654 مىليون 463 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يىللىق نېفىت مەھسۇلاتى 16 مىليون 293 مىڭ تونىغا، تەبىئىي گاز 1 مىليارد 880 مىليون كۇب مېتىرغا، مەھسۇلات قىممىتى 14 مىليارد 970 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللارنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 19 مىليارد 627 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ شۇ يىللىق سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 25.45%نى ئىگىلىدى، قېزىلما بايلىق قازىمچىلىقى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا تۆۋرۈك كەسىپ بولۇپ قالدى. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئىشلەپچىقىرىلغان مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىيالى ۋە ئۇنىڭ مەھسۇلات قىممىتى خېلى يۇقىرى بولغان قېزىلما بايلىق تۇرىدىن، نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، ئالتۇن، سېمونتقا قوشۇلىدىغان ھاك تاش، تۆمۈر، تاشپاختا، شور، تۇز، نىكېل، مىس، لىتىي، ۋېرمىكۇلىت، ئۇران، خروم، بېنتونىتتىن ئىبارەت 16 سى بولۇپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 19 مىليارد 248 مىليون 150 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە رۇدا مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 98.07%نى ئىگىلىدى، بۇ 16 خىل قېزىلما بايلىق شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى يۆكسەلدۈرۈش، كانچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئۈستۈنلۈككە ئىگە قېزىلما بايلىق تۈرى بولۇپ قالدى. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايوندا قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىشتا ئېنېرگىيە قېزىلما بايلىقى (نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر) نىڭ قېزىلىش مىقدارى ۋە مەھسۇلات قىممىتى ئالدى يۇقىرى بولۇپ، 18 مىليارد 138 مىليون 353 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون رۇدا مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 23.52%نى ئىگىلەپ، شىنجاڭنىڭ كانچىلىق ئىگىلىكىنى گۈللەندۇرۇشتە يېتەكچى قېزىلما بايلىق تۈرى بولۇپ قالدى. قارامېتال (تۆمۈر، مانگان، خروم) مەدەنلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 129 مىليون 981 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ئۇلار ئاساسەن يامانسۇ تۆمۈر كېنى (560 مىڭ تونىنا)، قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى

تۆمۈر كانلىرى (730 مىڭ تونىا)، تۆرپان ۋىلايىتىدىكى تۆمۈركانلىرى (326 مىڭ تونىا)، موتوسالا تۆمۈركېنى (100 مىڭ تونىا)، شىكېبۈتەي تۆمۈركېنى (70 مىڭ تونىا) ۋە ئۇلارنىڭ ئەترابىدىكى يېزا - بازار كانلىرى (30 مىڭ تونىا) دا ئىشلەپچىقىرىلدى. 1997 - يىلى ئۇنۇملۇك تۆمۈر رۇدىسىغا بولغان تەلەپ ئاشتى، پىچان ناھىيىسىدىكى ئۇنۇملۇك تۆمۈر رۇدىسىنىڭ مەھسۇلاتى ئازيىپ كەتتى. دۆلەت ئىلكىدىكى يامانسۇ تۆمۈر كېنى كانىنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتىش ئۈچۈن كۆپ يىللاردىن بۇيان قېزىش مىقدارىغا چەك قويۇپ كەلدى، يېڭىدىن ئېچىلغان ماگنىتلىق تۆمۈر كېنى مەبلەغ ئەمەلىيلەشمىگەنلىكى ئۈچۈن ئۈستى ئوچۇق قېزىش مەيدانىنى ئېچىشنى توختىتىپ قويدى. مانگان رۇدىسىنىڭ مەھسۇلاتى ئاران 13 مىڭ 500 تونىا بولدى، قۇمۇل تۆمۈر قېتىشمىسى زاۋۇتى ئاز بىر قىسمىنى ئىشلەتكەندىن تاشقىرى كۆپ قىسمى گەنسۇغا يۆتكەپ بېرىلدى. خروم رۇدىسىنىڭ مەھسۇلاتى 28 مىڭ تونىا بولۇپ، مەملىكەت ئېچىدىكى 2 چوڭ ئونقا چىداملىق ماتېرىياللار زاۋۇتىغا بېرىلگەندىن تاشقىرى، ياپونىيەنىڭ تەلىپى ئازيىپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، بازىرى ياخشى بولمايى خېلى كۆپ قىسمى بېھىلىپ قالدى. رەڭلىك مېتاللار (مىس، نىكېل، قوغۇشۇن، ۋولفرام، قەلەي، مولىبدىن) نىڭ مەھسۇلات قىممىتى تۆۋەنلەپ كەتتى، بۇنىڭغا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا باھانىڭ چۈشۈپ كەتكەنلىكى سەۋەب بولدى. قىممەتلىك مېتاللاردىن ئالتۇننىڭ مەھسۇلاتى يىلمۇ يىل ئاشتى، ئالتۇن رۇدىسىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 495 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە، ئېلىنغان ئالتۇن 9.6039 كىلوگرامغا، قىممىتى 534 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئاز ئۈچرايدىغان مېتاللار (نىئوبىي، تانتال، لىتىي) رۇدىسىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى شىددەت بىلەن تۆۋەنلەپ ئاران 38 مىليون 494 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭغا ئاساسەن مەملىكەت سىرتىدا لىتىي مەھسۇلاتلىرىغا كېرەكلىك خام ئەشيا باھاسى ئەرزان تۇزلۇق كۆللەردىن ئېلىنىۋاتقانلىقى سەۋەب بولدى. بۇ مەملىكەت ئېچىدىكى سىيردومىن خام ئەشيا قىلىنىدىغان لىتىيلىق تۇز سانائىتى ئۈچۈن قاتتىق زەربە بولدى. مېتالچىلىقنىڭ قوشۇمچە خام ئەشياسى قىلىنىدىغان مەدەنلەرنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئاران 6 مىليون 530 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭغا شىنجاڭدىكى ئونقا چىداملىق ماتېرىياللار زاۋۇتلىرىنىڭ تىجارىتى بازار رىقابىتىدە ياخشى بولمىغانلىقى سەۋەب بولدى. خىمىيە سانائىتىگە كېرەكلىك قېزىلما بايلىق خام ئەشيالىرىدىن تۇز، شور ۋە باشقا ئاساسلىق 6 خىل قېزىلما بايلىقنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 155 مىليون 790 مىڭ يۈەن بولدى، شىنجاڭدىن ئاران 40 مىڭ تونىا تۇز يۆتكەپ بېرىلدى. قۇرۇلۇش ماتېرىيالى قىلىنىدىغان مېتاللوئىد مەدەنلىرىنىڭ 51 خىلى قېزىلدى، ئۇلار ئېچىدە سېمونتقا قوشۇلىدىغان ھاك تېشى، خىش قۇيۇشقا كېرەكلىك سېغىز توپىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتىنى خېلى زور بولدى، ۋېرمىكۇلىت ۋە تاشپاختىنىڭ پايدىسى ياخشى بولدى.

لى شۇۋېن

گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىنىڭ تىزىمغا ئېلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈشنى تىزىمغا ئالدۇرۇش تۈرىدىن جەمئىي 1085 ى قوبۇل قىلىنىپ، 1040 ى تەكشۈرۈلدى. زېمىن بايلىقى مىنىستىرلىكىنى ھوقۇق بەرگەندىن كېيىن، تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن 853 تەكشۈرۈش تۈرىنىڭ ئىجازەتنامىسى «قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈشنى رايون - بۆلەكلەر بويىچە باشقۇرۇش چارىسى» دىكى بەلگىلىمە بويىچە يەكۈشلەپ بېرىلىپ، ئىجازەتنامە يەكۈشلەپ بېرىش خىزمىتى پىلان بويىچە ئورۇندالدى، تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسىدىن 638 ى تەكشۈرۈپ تەستىقلاپ تارقىتىلدى. بۇنىڭ ئېچىدە يېڭىدىن تۇرغۇزۇلغان تۇر بويىچە كان ئىزدەش ھوقۇقىنى ئالغانلارنىڭ تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسى 332 (ئىلتىماس قىلىنغىنى 356)، كان ئىزدەش ھوقۇقىنى ئالغانلارنىڭ ئۆزگەرتىپ بېرىلگەن تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسى 16 (ئىلتىماس قىلىنغىنى 16). كان ئىزدەش ھوقۇقىنى ئالغانلارنىڭ تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسىدىن 348ى تارقىتىلدى (ئىلتىماس قىلىنغىنى 372)، بۇنىڭ ئېچىدە قىممەتلىك مېتاللارنىڭ 237 (ئالتۇننىڭ 234، كۈمۈشنىڭ 3)، قارا مېتاللارنىڭ 15، رەڭلىك مېتاللارنىڭ 49 (مىسنىڭ 42، قوغۇشۇننىڭ 4، قەلەينىڭ بىر، سۇرمىنىڭ 2)، كەم ئۇچرايدىغان مېتاللارنىڭ 6؛ ئەيرىي مېتاللارنىڭ 24، ئېنېرگىيە مەنبەسى قىلىنىدىغان قېزىلمىلارنىڭ 10، سۇ، گاز بايلىقىنىڭ 7. تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسىدىن 38ى تارقىتىلدى. 1998 - يىللىق كان تەكشۈرۈشنى تىزىملاش سانلىق مەلۇمات ئامبىرى قۇرۇلۇپ، كان تەكشۈرۈش تىزىملىتىلغان رايون - بۆلەكلەر خەرىتىسى ئىشلىنىپ، كېلەر يىللىق كان تەكشۈرۈش ئىلتىماسلىرىنى تىزىملاش خىزمىتىگە ئاساس يارىتىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە باشقىلارنىڭ چەتكە قېقىش خاراكتېرىگە ئىگە تەكشۈرۈش رايونلىرىنىڭ كۆلىمى 8971 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتتى. تەكرار ۋە گىرەلەشمە تۈرىدىن 24ى بولۇپ ھەممىسى ھەل قىلىندى (بۇنىڭ ئېچىدە پىلان ئېچىدىكى تۇر 18، تەكشۈرۈش فوندى تۈرى 3، باشقىلار 3). 3 مىليون 480 مىڭ يۈەن مەبلەغ تەكرار سېلىنىشتىن ساقلاپ

قىلىندى.

تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسىگە ئېرىشكەن تۈرلەرنىڭ خاراكتېرىنى تەھلىل قىلغاندا، پىلان ئىچىدىكى تۈر 206 بولۇپ، تارقىتىلغان ئومۇمىي ئىجازەتنامىنىڭ %59.2نى ئىگىلىدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە بايلىق تولۇقلىما پۈلى تۈرىدىكى كان تەكشۈرۈش مەبلىغى تۈرى 93 بولۇپ، %26.72نى ئىگىلىدى؛ بازارغا دائىر تۈر 14 بولۇپ، %4.02نى ئىگىلىدى؛ چەت ئەلگە چېتىشلىق تۈر 16 بولۇپ، %4.6نى ئىگىلىدى؛ باشقا تۈرلەر 19 بولۇپ، %5.46نى ئىگىلىدى. تەكشۈرۈش باسقۇچلىرىدىن قارىغاندا، ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش باسقۇچى ئاساس قىلىنىپ تارقىتىلغان ئىجازەتنامە 318 بولۇپ، تارقىتىلغان ئومۇمىي ئىجازەتنامىنىڭ %91نى ئىگىلىدى؛ كان تەكشۈرۈش باسقۇچىغا دائىر ئىجازەتنامە 18، تەپسىلىي تەكشۈرۈش باسقۇچىغا دائىر ئىجازەتنامە 12. تەكشۈرۈلگەن قېزىلما بايلىق تۈرلىرى ئىچىدە قىممەتلىك مېتاللار ئاساس قىلىندى، رەڭلىك مېتاللار 2 - ئورۇنغا قويۇلدى. تەكشۈرۈش سىلىنمىسىنىڭ ئەڭ تۆۋەن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھەربىر تۈرنىڭ تەكشۈرۈشكە ئىلتىماس قىلىنغان رايون - بۆلەكلىرى كۆرۈنەرلىك ئازايتىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا قانۇن بويىچە كان ئىزدەش ھوقۇقىنى ئىشلىتىش ھەققى تاپشۇرۇش تەلەپ قىلىنغاندىن كېيىن تەكشۈرۈشنى تىزىملاش ئىلتىماس قىلىنغان تۈرلەرنىڭ سانى كۆرۈنەرلىك ئازايدى، ئىلگىرىكىدەك ئورۇن ئىگىلۈۋېلىش ھادىسىسى كۆرۈنەرلىك ئۆزگەرتىلدى. بازارنىڭ تەسىرىدە چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالىدىغان تۈرلەر 1997 - يىلدىكىدىن ئازايدى. لېكىن يەنە بىر قىسىم چەت ئەل كانچىلىق شىركەتلىرى خېلى ياخشى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش نەتىجىسىگە ئېرىشىپ، يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەكشۈرۈلىدىغان نىشانلىق رايونلىرىنى بەلگىلىدى.

ناجيا

قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىشنىڭ نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىشنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرتىپكە سېلىش ئاساسىدا، كانچىلىق تەرتىپىنى ياخشىلاش ۋە كانلارنى يىلدىك تەكشۈرۈش خىزمىتى جەريانىدا يولۇققان «قىزىق نۇقتا»، «قىيىن نۇقتا» مەسىلىلىرىنى ۋە نۇقتىلىق كان رايونلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇلۇپ، يېڭى ئىلگىرىلەش قولغا كەلتۈرۈلدى.

كانچىلىق تەرتىپىنى مەخسۇس تۈزەش، تەرتىپكە سېلىش ئارقىلىق شىنجاڭ بىناكارلىق ماتېرىيالى فارفور زاۋۇتى بىلەن ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ گەنگۈ يېزا كۆمۈركېنى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ سېغىز توپا كېنى بىلەن ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ سارداۋان كېنى، ئۇرۇمچى بىلەن سانجى رايونىدىكى كۆمۈر كانلار ئوتتۇرىسىدىكى ئۇزۇندىن بۇيان ھەل بولماي كېلىۋاتقان كان قېزىش ھوقۇقى ماجىرالىرى ھەل قىلىندى، بۇ خىزمەتنى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى مۇئەييەنلەشتۈردى. مۇشۇ يىلدا بىر تۈركۈم قانۇنسىز كان كارخانىلىرى ۋە قانۇنغا خىلاپ ھالدا كان قېزىش دېلولىرى قانۇن بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى. يىللىق تەكشۈرۈش جەريانىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجازەتنامىسى يوق كان رايونىدىن 42سى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، قانۇنسىز كان (قۇدۇق) دىن 64ى تاقىۋېتىلدى، كان قېزىش ئىجازەتنامىسىدىن 21ى كۆچتىن قالدۇرۇلدى، كان قېزىش ئىجازەتنامىسىدىن 42 سى تىزىملىكتىن ئۆچۈرۈۋېتىلدى، 110 كان ئىشتىن توختىتىپ تەرتىپكە سېلىندى، ئۆز دائىرىسىدىن ھالقىپ باشقا كانلارنىڭ ھوقۇقىغا چاڭ سالغان 39 كان تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 1 مىليون 960 مىڭ تۆلەم پۇلى ھەيدەكچىلىك قىلىپ يىغىۋېلىندى. جەرىمانە قويۇلغان ۋە مۇسادىرە قىلىنغان پۇل 89 مىڭ 400 يۈەن بولدى. قانۇنسىز ئالتۇن قازغان 145 كىشى ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلىندى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىپ پايدىلىنىش يىللىق مەلۇماتى ئىشلىنىپ بولدى. دۆلەت كان كارخانىلىرىنىڭ يۇقىرىغا مەلۇم قىلىنىش نىسبىتى %100كە، يېزا - بازار كوللېكتىپ، خۇسۇسىي كانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ يۇقىرىغا مەلۇم قىلىنىش نىسبىتى %99.2كە يەتتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىدىكى دۆلەت كان كارخانىسى 511، ئۇلاردىن ئىشلەۋاتقىنى 443؛ يېزا - بازارلاردىكى كوللېكتىپ، خۇسۇسىي كان 2704؛ ئۇلاردىن ئىشلەۋاتقىنى 2016. ئېچىپ پايدىلىنىلۇاتقان كان تۈرى 64. قېزىشتا يەنىلا نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، ئالتۇن ئاساس قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە يىللىق قېزىلغان قاتتىق قېزىلما رۇدىسى 64 مىليون 909 مىڭ 100 تونىنا، نېفىتنىڭ يىللىق مەھسۇلاتى 16 مىليون 285 مىڭ 500 تونىنا، تەبىئىي گازنىڭ 2 مىليارد 267 مىليون كۇب مېتىر بولدى. كانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 16 مىليارد 697 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ %22.03نى ئىگىلىدى.

مىجىت، فۇ جۇن

قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى بېرىلىدىغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ژىلايىت، ئوبلاست،

شەھەرلەر ئىلتىماس قىلغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرىدىن 125ى قاراپ چىقىلىپ، 47سى تۈر قىلىپ تۈرغۇزۇلدى، ئۇلارغا جەمئىي 21 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، 1998 - يىلى 19 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. ئۇلار ئىچىدە نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش تۈرى 8، ھەرخىل قېزىلما بايلىقلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرى 34، ئاپتونوم رايونىمىڭ يۈمشاق پەن تۈرى 5. كان تۈرى بويىچە ئايرىغاندا، ئالتۇن كېنىغا دائىر تۈر 21، مىس كېنىغا دائىر تۈر 4، كۆمۈر كېنىغا دائىر تۈر 5، گرانىت تاش كېنىغا دائىر تۈر 3، كالىيلىق تۈز كېنىغا دائىر تۈر بىر، غەيرىي مېتالغا دائىر تۈر 8، يۈمشاق پەنگە دائىر تۈر 5. رايونلار بويىچە ئايرىغاندا، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ تۈرى 2، شەرقىي شىنجاڭ رايونىنىڭ تۈرى 11، شىمالىي شىنجاڭ رايونىنىڭ تۈرى 18، جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ تۈرى 11، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تۈر 5.

شىنجاڭ رەڭلىك مېتال گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئىدارىسىنىڭ 706 - چوڭ ئەترىتى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 4 -، 9 - چوڭ ئەترەتلىرى، 11 - ئەترىتى، 1 - رايون تەكشۈرۈش ئەترىتى، 2 - رايون تەكشۈرۈش ئەترىتى قاتارلىق ئورۇنلار 1998 - يىلى مەبلەغ ئەملىيلەشتۈرگەن ئەھۋالدا قۇرۇلۇش قىلىش مەۋسۇمىنى قولدىن بېرىپ قويماسلىق ئۈچۈن، ئاۋۋال ئىش باشلاپ، مەبلەغنى سەپلەپ تۈرۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، تۈر لايىھىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش پىكرىدىكى تەلەپلەرنى خېلى ياخشى ئورۇندىدى. بۇلارنىڭ ئىچىدە بەزى تۈرلەرنىڭ نەتىجىسى خېلى ياخشى بولدى: ئالتاي شەھىرىدىكى سارقوبى ئالتۇن كېنىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىدىن 3 تۈشۈك تېشىلدى، ئۇچىلىسىدىن قېلىنلىقى 1.5 - 3 مېتىر، سورتى $1.67 \sim 68.32 \times 10^{-6}$ بولغان كان گەۋدىسى كۆرۈندى، شۇنىڭ بىلەن D دەرىجىلىك زاپاسى 2.539 تونىنا ئېشىپ، D + E زاپاسى 10.738 تونىنىڭ يېتىپ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كان گەۋدىسى ئىستىقبالىغا ئىگە بولدى. يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىشلەشكە بولىدىغان مىنېرالاشقان بەلۋاغدىن 2 سى يېڭىدىن بېكىتىلدى. گۈچۈڭ ناھىيىسىنىڭ بەلقۇدۇق رايونىدا ئالتۇن تەركىبلىك تەبىئىي ئېغىر قۇمنى تەكشۈرۈش، گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش تۈرىدە بىر مىس كان نۇقتىسى، 2 مىنېرالاشقان ئالتۇن نۇقتىسى، بىر ئۈزۈك - ئۈۋاق يالانما بەلۋاغ، بىر ئالتۇن تەركىبلىك تەبىئىي ئېغىر قۇم نورمالسىز نۇقتىسى تېپىلدى. قۇمۇل شەھىرىدىكى سەيشياشەن ئالتۇن كېنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈلگەندە بىر مىنېرالاشقان ئالتۇن بەلۋىغى تېپىلدى، ئۇنىڭ ئۈزۈنلۇقى 3000 مېتىر، كەڭلىكى 5 - 12 مېتىر كېلىدۇ. تېپىز قۇدۇق قېزىش جەريانىدا يەر يۈزىدىن چوڭقۇرلاشقانسېرى ئالتۇن سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقى بايقالدى. بارىكۆل ناھىيىسىدىكى سورباستاۋ ئالتۇن كېنىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرىدە خېلى چوڭ 6 كان گەۋدىسى دائىرىگە ئېلىندى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە 1 -، 2 - نومۇرلۇق كان گەۋدىلىرى مۇھىم بولۇپ، 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىدە رۇدا مول بۆلەككىچە تەكشۈرۈلگەن، ئۇنىڭ ئۈزۈنلۇقى 215 مېتىر، كەڭلىكى 5 - 21 مېتىر، ئوتتۇرىچە سۈپىتى 44.15 گرام/تونا، ئەڭ يۇقىرى بولغانda 68.153 گرام/تونىنغا يېتىدۇ. 2 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىدىن تېشىلگەن «ZK1301» تۆشۈكتىن كانىنىڭ چوڭقۇر قىسمىدا مول رۇدا بارلىقى مەلۇم بولدى. خېجىلىك ناھىيىسىدىكى ئەكسىن داۋان مىس - كۆمۈش كان نۇقتىسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئارقىلىق خېلى ياخشى غەيرىي نورمال قوزغاتقۇچى ئېلىكتر بايقالدى، ئۇنىڭ ئۈزۈنلۇقى 500 - 600 مېتىر، كەڭلىكى 100 - 200 مېتىر، قۇتۇبلىشىش نىسبىتى 30% بولۇپ، كان ياتمىسى پەيدا قىلىدىغان غەيرىي نورماللىق بولۇشى مۇمكىن دەپ قىياس قىلىندى.

لائ جىجۇن، جائ ژېنشېڭ

قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى بېرىلىدىغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرى

ئاپتونوم رايوندىكى قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى بېرىلىدىغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىنىڭ مەخسۇس پۇل بېرىلىدىغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىنى باشقۇرۇشنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىش ئۈچۈن، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى 1998 - يىلى مۇتەخەسسىلەر ھەيئىتى ۋە دالىدا نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، تۈرلەرنىڭ لايىھىلىرىنى ۋە مۇشۇ يىلدىكى دالا قۇرۇلۇشلىرىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈردى. نازارەت ئويۇشتۇرغان تۈرلەرنى تەكشۈرۈشكە مەسئۇل 4 گۇرۇپپا 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ ئاخىرىدا 10 ئۇلايەت، ئوبلاستقا بېرىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىكى 20 گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئورنى ئۈستىگە ئالغان 58 تۈردە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈردى.

قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى بېرىلىدىغان گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى نەتىجىسىنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق كۆپ ساندىكى تۈرلەرنىڭ لايىھىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش پىكىرىدە كۆزلەنگەن مەقسەتكە يەتكەنلىكى مەلۇم بولدى. ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتى ئارقىلىق تۈر خىزمەت رايونلىرىدىكى يەر قاتلىمى، تۈزۈلمە،

ماگما جىنسلار، يالىنىش قاتارلىق گېئولوگىيىلىك ئالامەتلەرنىڭ كان ھاسىل بولۇش بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلۇپ، مەلۇم بولغان كان گەۋدىسى ياكى كان قاتلاملىرىنىڭ كۆلىمى، ھالىتى، قېزىلىش ئەھۋالى، رۇدا تېپلىرى ۋە رۇدا سۈپىتى، شۇنىڭدەك ئېچىش شارائىتى ھەر خىل دەرىجىدە تىزگىنلىنىپ، كان ھاسىل بولۇش قانۇنىيىتى، مىنېرالليىشىش ئالامەتلىرى ۋە كان ئىزدەش نىشانىغا بولغان تونۇش چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، كېيىنكى خىزمەتلەر ئۈچۈن پايدىلىق شارائىت يارىتىلدى.

بىر تۈركۈم گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش تۈرلىرىدە كۆرۈنەرلىك كان ئىزدەش ئۇنۇمى قولغا كەلتۈرۈلدى. بۈرۈلتوقاي ناھىيىسىنىڭ قىزىلتاغ ئېغىزى رايونىدىكى غەيرىي نورماللىقنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ تەكشۈرۈش تۈرىدە ئۈزۈنلۇقى 150 مېتىر كېلىدىغان ئۈچبۇلاق ئالتۇن - مىس مىنېراللىق بەلۋاغ ۋە شەرقىي غول ياي مىس مىنېراللىق يالانما بەلۋاغ تېپىلدى ھەم تۈپرىقىنى خىمىيىلىك تەكشۈرۈش ئارقىلىق خېلى ياخشى بولغان 5 نورمالسىز جاي دائىرىگە ئېلىنىپ، خېلى ياخشى كان ئىزدەش ئۇنۇمى قولغا كەلتۈرۈلدى. جىڭ ناھىيىلىك گىدرولوگىيە پونكتى — دۆڭتۈجىڭ رايونىدىكى ئالتۇن كانلىرىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش تۈرىدە قۇسۇمسالادا ئالتۇن تەركىبى يۇقىرى 7 نۇقتا، 8 مىنېراللىق بەلۋاغ تېپىلدى، گىدرولوگىيە پونكتى رايونىدىن خېلى ياخشى نورمالسىز جاي دائىرىگە ئېلىندى، مىنېرالالاشقان 5 بەلۋاغ بېكىدىن تېپىلدى. كۇيتۈڭ دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش تۈرىدە مۇخۇرئارچىتادىن ئۈزۈنلۇقى 1500 مېتىر، كەڭلىكى 60 - 100 مېتىر كېلىدىغان، مىس تەركىبى 0.35% - 0.04كە يېتىدىغان مىس مىنېراللىق بەلۋاغ ۋە ئۈزۈنلۇقى 150 مېتىر، كەڭلىكى 0.2 - 1 مېتىر كېلىدىغان ئالتۇن تەركىبلىك كۋارتس تومۇرى تېپىلدى. چاپچال ناھىيىسىنىڭ ئالما ئالتۇن كېنىنى تەكشۈرۈش تۈرىدە تۈپراقنى خىمىيىلىك تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئالتۇن چىقىدىغان 15 نورمالسىز جاي دائىرىگە ئېلىندى. ئۈزۈنلۇقى 1100 مېتىر، كەڭلىكى 40 مېتىر كېلىدىغان 2 مىنېرالالاشقان تومۇر تېپىلدى. گۈچۈڭ ناھىيىسىنىڭ بەلقۇدۇق رايونىدىكى تەبىئىي ئېغىر قۇمىنى تەكشۈرۈش، گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش تۈرىدە 2 - نومۇرلۇق نورمالسىز رايوندىكى سۇلقارسۇدىن بىر مىس مىنېراللىق نۇقتىسى، 2 ئالتۇن مىنېراللىق نۇقتىسى ۋە بىر ئۇۋالغان بەلۋاغ تېپىلدى.

بىر قىسىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرلىرىدە خېلى ياخشى كان تېپىش نەتىجىسىگە ئېرىشىلدى. قۇمۇل خەنساۋخۇ ئالتۇن كېنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، 5 كان بەلۋىغىدىكى 5 - نومۇرلۇق كان بەلۋىغا نۇقتىلىق باھا بېرىلدى ھەم ئۇنىڭ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق 7 كىچىك كان گەۋدىسى تېپىلدى، كان گەۋدىلىرىنىڭ ئۈزۈنلۇقى 20 - 80 مېتىرغا يېتىدۇ، بولۇپمۇ 7 - نومۇرلۇق ئالتۇن كان گەۋدىسىنىڭ تېپىلغانلىقى مىنېراللىشىشنىڭ جەنۇبقا سوزۇلۇشى خېلى ياخشى بولغانلىقىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ، يېڭى كان تېپىش يېپ ئۇچى بىلەن تەمىنلەيدۇ. ئالتاي شەھىرىدىكى كۆمۈش دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىدىكى باسمىبرىق 19 -، 185 - نومۇرلۇق ئالتۇن كانلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرىدە بەسسالادىن ئۈزۈنلۇقى 2000 مېتىر، كەڭلىكى 50 - 100 مېتىرغىچە بولغان مىس مىنېراللىق بەلۋاغ تېپىلدى. قاراجۇغىيا سۈرمە كېنىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرىدە شۇ كانىنىڭ جەنۇبىدىن خېلى ياخشى نورمالسىز جاي دائىرىلەپ چىقىلدى، نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق 200 نەچچە مېتىرغا سوزۇلغان مىنېراللاشقان گەۋدە تېپىلىپ، كېيىنكى خىزمەتكە ئاساس يارىتىلدى. قۇمۇل شەھىرىدىكى سەيشياشەن ئالتۇن كېنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلگەندە ئۈزۈنلۇقى 3000 مېتىر، كەڭلىكى 5 - 12 مېتىر كېلىدىغان ئالتۇن مىنېراللىق بەلۋاغ تېپىلدى. لوتوفىلىك، پالگان - ژۇلۇڭگاك قاتارلىق كانلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش تۈرلىرىدە كۆلىمى كىچىكرەك، ئالتۇن سۈپىتى تۆۋەنرەك كۋارتس تومۇرى شەكلىدىكى ئالتۇن كان نۇقتىسىدىن بىر نەچچىسى تېپىلدى.

بىر قىسىم كونا كان رايونلىرىنى بۈرغىلاپ تەكشۈرۈشتىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. مەسىلەن، ئالتاي سارقۇبى كان رايونىدا ئوتتۇراھال چوڭقۇرلۇقتا بۈرغىلاپ يېپ ئۇچىنى قوغلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق كان گەۋدىسىنىڭ قىيپاش سوزۇلۇشىنىڭ مۇقىملىقى دەلىللىنىپ، كان ياتمىسىنىڭ كۆلىمى كېڭەيتىلدى. قابا ناھىيىسىدىكى دولانا ساي ئالتۇن كېنىنىڭ 3 - نومۇرلۇق كان رايونىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان 6 تۆشۈكنىڭ ھەممىسىدىن كان چىقىپ، بىلىنگەن كان گەۋدىسىنىڭ كۆلىمى كېڭەيدى ھەمدە چوڭقۇر قىسمىدىن 30 نەچچە مېتىر قېلىن ئالتۇن تەركىبلىك كۆمۈلمە كۋارتس - دىئورىت تومۇرى چىقتى. بارىكۆل ناھىيىسىدىكى سورباستاۋ كان رايونىدا يەر ئۈستى ئۈچىسزلىنىپ يەنە ئۈچلىنىپ قالىدىغان، ئۈزۈنلۇقى 10 مېتىر كېلىدىغان كىچىك كان گەۋدىلىرى بار ئىدى، ئىچكىرىلەپ بۈرغىلانغاندا ئۇلاردىن بىرىنىڭ ئۈزۈنلۇقى 215 مېتىر، يەنە بىرىنىڭ 130 مېتىر كېلىدىغان 2 تۆتاش، پۈتۈن كان گەۋدىسى ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى، ئاراتۈرۈك ناھىيىسىدىكى چوڭ خابا كان رايونىدا 3 ئۈپرىغان بەلۋاغ تېپىلدى، تېشىلگەن 3 تۆشۈكتىن كان گەۋدىسى

چوڭقۇرلىغانسېرى رۇدا كۆپەيىپ، قېلىنلىغانلىقى مەلۇم بولۇپ، كەلگۈسى زاپىسى كۆپەيدى.

بىر تۈركۈم مىنېرالاشقان بەلۋاغ ۋە نورمالسىزلىق بايقالغاندىن تاشقىرى بەزى تۈرلەرنىڭ زاپىسىمۇ مەلۇم مىقداردا ئېنىقلاندى. مەسىلەن، ساۋەن ناھىيىسىنىڭ يۇشۇگۇ كۆمۈر كېنىدا كۆمۈرنىڭ B+C+D دەرىجىلىك زاپىسى 121 مىليون 140 مىڭ تونىغا يەتتى، گۇما ناھىيىسىدىكى دۇڭا ئاچچىقىۇ تاغ كۆمۈركېنىدا پۈتۈن زاپاس بۆلەك كونترول قىلىندى، دۇڭشەن رايونى جىلغىسىدىكى ھاك تېشى كېنىدا ھاك تېشىنىڭ D+E دەرىجىلىك زاپىسى 8 مىليون 400 مىڭ تونىغا يەتتى. فۇكاڭ شەھىرىنىڭ نەنشەن شىپېڭگۇ ھاك تېشى كېنىدا ھاك تاشنىڭ C+D+E دەرىجىلىك زاپىسى 6 مىليون 219 مىڭ 800 تونىغا يەتتى، بورتالا شەھىرىدىكى دانچە فارفور سىلانىس تۇرى سىناقتىن ئۆتتى، يېنىك، ئادەتتىكى فارفور دانچىسى ئورنىدا ئىشلەتكىلى بولىدۇ، دەپ قارالدى، D+E دەرىجىلىك زاپىسىنىڭ 1 مىليون 777 مىڭ 100 تونىغا يېتىدىغانلىقى كۆرسىتىلدى، ئاتۇش شەھىرىدىكى ئىشمە ئالتۇن كېنىدا ئالتۇن رۇدىسىنىڭ C+D دەرىجىلىك زاپىسىنىڭ 144 كىلوگرام، مىس زاپىسىنىڭ 536 تونىا ئىكەنلىكى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ موردىكى تولاڭگالىق ئالتۇن كېنىدا ئالتۇنىنىڭ C+D+E دەرىجىلىك زاپىسى 106 كىلوگرامغا يەتتى.

تۈرلەرنى تەكشۈرۈش جەريانىدا تېز ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەرمۇ سېزىلدى.

لاك جىجۇن، جالك ژېنشېك

قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلىنىڭ يېغىۋېلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ بېشىدا 1997 - يىللىق كانچىلىق تەرەققىياتىنىڭ ئەھۋالىغا ۋە باشقا ئامىللارغا قاراپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ھەق يېغىش ئورگانلىرىغا ھەق يېغىپ خەزىنىگە تاپشۇرۇش ۋەزىپە كۆرسەتكۈچى چۈشۈرۈلۈپ، مەسئۇلىيەت، نىشان ئايدىڭلاشتۇرۇلدى؛ تۆلەم پۇلى ئېلىش مەخسۇس تالونىنى باشقۇرۇش چارىسى تۈزۈلدى ھەم 3 - ئايدىن باشلاپ ھەممە ئورگان يېڭى تالونىنى ئىشلەتتى، بۇندىن باشقا يەنە يېڭى تالونلار يىل ئاخىرىدا يىللىق تەكشۈرۈلدى. تۆلەم پۇلى يېغىش مالىيە جەھەتتىن ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلدى، مالىيە نازارىتى بىلەن بىرلىكتە 3 تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىنىپ، 103 ھەق يېغىش ئورگىنى تەكشۈرۈلۈپ، 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق تۆلەم پۇلى تاپشۇرتقۇزۇلدى. ئىنتىزامغا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان 4 ھەق يېغىش ئورگىنى بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىندى. ئاپتونوم رايونلۇق قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى يېغىش بويىچە مالىيە ئىشلىرى خىزمىتى يېغىنى چاقىرىلىپ، ھەق يېغىش مالىيە ئىشلىرىنى قىلىپلاشتۇرۇپ، تۈزۈملەشتۈرۈپ باشقۇرۇشقا قاتنىشىدىغان تەلەپ قويۇلدى. قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى يېغىدىغان خادىملارنىڭ ئىشقا چىقىش سالاھىيىتى بويىچە 8، 9 - قارارلىق كۆرس ئېچىلىپ 102 كىشى يېتىشتۇرۇلدى، ھەممىسى سىناقتىن ئۆتۈپ، ئىشقا چىقىش سالاھىيىتى گۇۋاھنامىسى ئالدى.

زېمىن بايلىقى مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، كانچىلىق كارخانىلىرىغا ئالدىنقى يىللاردا تاپشۇرمىغان تۆلەم پۇلىنى تاپشۇرتقۇزۇش خىزمىتى ئىشلەندى، تۆلەم ھەققىنى تاپشۇرۇپ بولمىغان كانچىلىق كارخانىلىرىغا كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى ئالماشتۇرۇپ بېرىلمىدى. ھەق تاپشۇرىدىغان چوڭ ئورۇنلارنىڭ تۆلەم پۇلىنى ئۆزۈندىن بۇيان تاپشۇرۇپ بولالماي كېلىۋاتقانلىق مەسىلىسى ئەمەلىي ھەل قىلىندى، ھەقىقەتەن قىيىنچىلىقى بار، ئۇنىڭ ئۈستىگە دۆلەتنىڭ كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسىگە ئويغۇن كېلىدىغان 16 كانچىلىق كارخانىسىنىڭ تۆلەم پۇلى بەلگىلىمە بويىچە كېمەيتىلدى ۋە كەچۈرۈم قىلىندى. مۇشۇ يىلدا ناھىيىلىك (شەھەرلىك) ھەق يېغىش ئورگانلىرىدىن 10نغا قاتناش قورالى، ژىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك ھەق يېغىش ئورگانلىرىدىن 30نغا كومپيۇتېر سەپلەپ بېرىلدى، تۆلەم ھەققى يېغىش خىزمىتىگە 8 مىليون 700 مىڭ يۈەن قوشۇمچە خىراجەت ئاجرىتىپ بېرىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېغىۋېلىنىپ خەزىنىگە تاپشۇرۇلغان قېزىلما بايلىق تۆلەم ھەققى 70 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، دۆلەت چۇشۇرگەن 70 مىليون يۈەن يېغىش ۋەزىپە كۆرسەتكۈچى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇنىڭ ئىچىدە ش ئۇ ئا ر ھەق يېغىش ئورگىنى بىۋاستە يىققان نېفىت - تەبىئىي گاز تۆلەم پۇلى 51 مىليون 180 مىڭ يۈەن، ژىلايەتلىك، ناھىيىلىك ھەق يېغىش ئورگانلىرى يىققان قاتنىق قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى 18 مىليون 920 مىڭ يۈەن، قاتنىق قېزىلما بايلىق تۆلەم پۇلى 1997 - يىلدىكىدىن 41% كۆپ بولدى.

مىجىت، فۇجۇن

«قابا ناھىيىسىنىڭ ئاشىلى مىس كان رايونىدىكى 1 - نومۇرلۇق مىس - سىنىك كان ياتمىسىنى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى» دۆلەت قېزىلما بايلىق كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتتى

ئاشىلى مىس كېنى 1984 - يىلى شىنجاڭ گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ 4 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى تەرىپىدىن تېپىلغان، 1985 - يىلدىن 1990 - يىلىغا قەدەر ئومۇمىيۈزلۈك

تەكشۈرۈلگەن، 1991 - يىلدىن 1993 - يىلغا قەدەر تېپىلغان تەكشۈرۈلگەن. 4 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى مۇشۇ ئاساستا ئالاقىدار توختام ۋە كېلىشىملەر بويىچە تەكشۈرۈش بىلەن قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىشنى بىرلەشتۈرۈش لايىھىسىنى قوللىنىپ، 1 - نومۇرلۇق مىس - سىنك كان ياتمىسىنى تەكشۈردى، 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 12 - كۈنى «قاپا ناھىيىسىنىڭ ئاشلى مىس كان رايونىدىكى 1 - نومۇرلۇق مىس - سىنك كان ياتمىسىنى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى»نى تاپشۇرغاندى. شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى ۋە ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى 4 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى 12 يىل ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش - تېپىلغى تەكشۈرۈش - گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئىشلەپ، چوڭ مىس كېنى ۋە گۈڭگۇرت - تۆمۈر كېنى، ئونتۇراھال سىنك كېنى ھەم ئۇلار بىلەن بىللە ھاسىل بولغان بىر قانچە خىل پايدىلىق مېتال تەركىبلىرى بولغان كاللەك سۇلفىدلىق بىرىكمىلەرنى ئېنىقلاپ، دۆلەتنى ئېچىپ پايدىلىنىش، قۇرۇلۇش قىلىشقا پايدىلىق چوڭ رەڭلىك مېتال بايلىق بازىسى بىلەن تەمىنلىگەن، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ رەڭلىك مېتال ساناۋاتىنىڭ يەنمۇ راۋاجلىنىشى، يەرلىك ئىگىلىكنىڭ گۈللىنىشىگە تۆھپە قوشقان.

مەملىكەتلىك قېزىلما بايلىق كومىتېتى ئىشخانىسى شىنجاڭ قېزىلما بايلىق كومىتېتى ئىشخانىسى بىلەن بىرلىكتە ئالاقىدار ساھەلەردىكى مۇتەخەسسىسلەرنى تەكلىپ قىلىپ 12 كىشىلىك مۇتەخەسسىسلەر باھالاش گۇرۇپپىسى ئۈيۈشتۈرۈپ، دوكلات ئۇستىدە ئەتراپلىق، ئوبيېكتىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. مەملىكەتلىك قېزىلما بايلىق كومىتېتى ئىشخانىسى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلەرنى قاتناشتۇرۇپ، 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 27 - 28 - كۈنلىرى ئۇرۇمچىدە تەكشۈرۈش يىغىنى ئاچتى، يىغىندا دوكلاتنىڭ مەزمۇنى ئەمەلىي، ماتېرىياللىرى تولۇق ۋە مۇكەممەل بولغان، ئۇل گېئولوگىيە خىزمىتى پۈختا ئىشلەنگەن، ئۇ سۈپەتى خېلى يۇقىرى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى ھېسابلىنىدۇ، ئۇنىڭ گېئولوگىيىلىك تەتقىقات سۈپىسى ۋە تەكشۈرۈپ تىزگىنلەش سۈپىسى تەكشۈرۈش باسقۇچىدىكى تەلەپلەرگە يەتكەن، تەكشۈرۈش نەتىجىسى ۋە تەكشۈرۈش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرۈلگەن كان زاپاسىنى كان قۇرۇلۇشىنى لايىھىلەشنىڭ ئاساسى قىلىشقا بولىدۇ دەپ قارالدى. بۇ دوكلاتنىڭ تەستىقلىنىشى 1 - نومۇرلۇق مىس - سىنك كان ياتمىسىنى ئېچىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى شەرتىنىڭ ھازىرلىنىپ بولغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ۋالى خوجا

غەربىي جەنۇبىي تەڭرىتېغىدا ئالتۇن ۋە رەڭلىك مېتال كانلىرىنىڭ ھاسىل بولۇش شارائىتى ھەم كان تېپىلىدىغان نىشانلىق رايونلار ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ نىشانلىق پەن تەتقىقات فوندى تۈرگە تەۋە بولۇپ، ئۇنى سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ كان ياتمىسى گېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش، ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 2 - ، 3 - ، 8 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترەتلىرى، جۈڭگو گېئولوگىيە پەنلەر ئاكادېمىيىسى رايونلارغا ئايرىش ئىشخانىسى، سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ 562 - ئۇنىۋېرسال چوڭ ئەترىتى بىرلىكتە ئورۇندىغان. بۇ تەتقىقات 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۈيۈشتۈرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈلۈشتىن ئۆتتى، باھالاش پىكرىدە بۇ تەتقىقات نەتىجىسى ھەم نەزىرىيىۋىلىككە، ھەم ئەمەلىي قوللىنىشچانلىققا ئىگە يۇقىرى سۈپەتلىك تەتقىقات دوكلاتى بولۇپ، مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

ئاساسلىق تەتقىقات نەتىجىلىرىنىڭ مەزمۇنى ۋە ئالاھىدىلىكى مۇنۇلار: غەربىي ۋە جەنۇبىي تەڭرىتاغ رايونلىرىدا كان ھاسىل بولۇشنىڭ گېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشى سىستېمىلىق تەھلىل قىلىنغان، ساۋىيارىدى ئالتۇن كېنى، چاغانسالا سۇرمە كېنى ۋە سارجازىق قەلەي كانلىرىنىڭ مىنېرالللىشىش ئالاھىدىلىكى ۋە زامان - ماكانغا تارقىلىشى بايان قىلىنغان؛ شۇ رايونلاردا كان ھاسىل بولۇشنىڭ گېئوفىزىكىلىق ۋە گېئوخىمىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشلىرى سىستېمىلىق تەھلىل قىلىنغان. تەتقىقات رايونىدا كان ھاسىل قىلغۇچى ئېلېمېنتلىق بىر ئۇنىۋېرسال نورمالسىز بەلۋاغ، 6 ئىككىنچى بەلۋاغ ئايرىپ چىقىلغان ھەم مۇھىم ئالتۇن، سۇرمە كانلىرىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش رايونىدىن 3ى، سىماب كېنىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش رايونىدىن بىرسى، مىس كېنىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش رايونىدىن 4ى، قوغۇشۇن - سىنك كېنىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش رايونىدىن بىرسى ۋە قەلەي كېنىنى گېئوخىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقىنى تەكشۈرۈش رايونىدىن 2 سى ئونتۇرىغا قويۇلغان؛ تەتقىقات رايونى 5 تۈزۈلمە - ماگما جىنسلىرىدىن كان ھاسىل بولغان بەلۋاغقا ئايرىلغان؛ غەربىي جەنۇبىي تەڭرىتاغ كان ياتمىلىرىدا

ھاسىل بولغان كان تۈرلىرى سىستېمىلىق ئايرىلغان؛ غەربىي ۋە جەنۇبىي تەكرىتاغ رايونلىرىدىكى ئالتۇن، سۇرمە، قوغۇشۇن - سىنك كان ياتمىلىرىنىڭ تىپلىرى ۋە ھاسىل بولۇش ئالاھىدىلىكلىرى تەھلىل قىلىنغان، ساۋاپاردى قاتارلىق تىپىك كان ياتمىلىرى خېلى چوڭقۇر ئانالىز قىلىنغان؛ بىر قىسىم گرافىك خىمىيىلىك تەكشۈرۈش سانلىق مەلۇماتلىرى كومپيۇتېر تېخنىكىسى ۋە ئومۇمىي گەۋدىنى پارچىلاش، GIS قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىنىپ، ئالتۇن تېپىلىدىغان نىشانلىق رايوندىن 16 سى، قەلەي تېپىلىدىغان نىشانلىق رايوندىن 10ى، مىس تېپىلىدىغان نىشانلىق رايوندىن 15ى تاللاپ چىقىلغان؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە 7 نىشانلىق رايون دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈرۈپ باھالىنىپ، سارتوقاي نىشانلىق رايونى كان ھاسىل بولۇش شارائىتى ھەممىدىن ياخشى، ئالدىدىن تاللاشقا تېگىشلىك نىشانلىق رايون دەپ قارىلىپ، بۇندىن كېيىنكى خىزمەتكە نىشان كۆرسىتىپ بېرىلگەن، بۇ دوكلاتنىڭ نەتىجىسى ۋە ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولدى.

گۈڭ شياۋپىڭ

شىنجاڭنىڭ تۈرپان رايونىدىكى كىچىك ئارىشاك مىس كېنىدا كان ھاسىل بولۇشنىڭ گېئولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى تەتقىق قىلىندى ۋە كۆمۈلمە كان مۆلچەرلەندى

بۇ سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىق مىنىستىرلىكىنىڭ نىشانلىق پەن تەتقىقات تۈرىگە تەۋە بولۇپ، ئۇنى چېڭدۇ سائائەت پەنلىرى ئىنستىتۇتى ئۇستىگە ئالغان. جۇڭگو گېئولوگىيە پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ گېئولوگىيىلىك دىنامىكا تەتقىقات ئورنى بىلەن شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 11 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى بىرلىكتە ئورۇندىغان. 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۈيۈشتۇرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى ھەمدە تەتقىقات نەتىجىسى خېلى يۇقىرى ئىلمىي ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپلا قالماي، بەلكى ناھايىتى يۇقىرى ئىشلەپچىقىرىش ئەملىي قىممىتىگە ئىگە، دەپ قارالدى.

تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ گەۋدىلىك بېرى شۈكى، كىچىك ئارىشاقنىڭ 1 - جىنسىلىق بۆلىكى تۆنجى قېتىم يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا جىنس خۇسۇسىيەتلىك 5قاتلامغا ئايرىلغان ھەم چۆكۈندىلەر ربتى تۈرغۇزۇلغان، بۇ، رۇدا تەركىبلىك يەرقاتلىمىنى تونۇشتا يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلغان؛ كان رايونىنىڭ ۋە 1 - نومۇرلۇق كان ياتمىسىنىڭ تۈزۈلمە شەكلى ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلانغان، كان رايوندا جەنۇبتىن شىمالغا سوزۇلغان ئەۋرىشىملىك دېفورماتسىيە بەلۋىغى ۋە 1 - گۇرۇپپىنىڭ جەنۇبتىن شىمالغا سوزۇلغان دەستىلەنگەن مۇستەقىل پۈرۈلمىسى بېكىتىلگەن، شۇنىڭ بىلەن كان رايونىدىكى مۇرەككەپ تۈزۈلمە ھادىسىلىرى مۇڭلۇق چوڭقۇر قىسمىنىڭ تېيىز قىسمى بىلەن چوڭقۇر قىسمىنىڭ مۇناسىۋىتى ۋە كان ياتمىسىنىڭ ئۈلىنىشىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، كان ياتمىسىنىڭ «ئۆتۈشمە كۆۋرۈكسىمان» يېيىلىش شەكلى ئوتتۇرىغا قويۇلغان، بۇ، كان ياتمىسىنىڭ ئۈلىنىشى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا مۇھىم يېتەكچى رولغا ئىگە؛ كان ياتمىسىنى گېئوخىمىيىلىك ئۆلچەش ئارقىلىق ئېلىنغان بىر تۈركۈم سانلىق مەلۇماتلارنى ئەتراپلىق مۇھاكىمە قىلىش ئاساسىدا، كىچىك ئارىشاق مىس كېنى ئارىلاش ئىسسىق سۇيۇقلۇقلارنىڭ دەستىلىنىشى بىلەن ھاسىل بولغان قاتلامنىڭ ئىلكىدە تۈرىدىغان كان ياتمىسىغا كىرىدۇ، دەيدىغان يېڭى تونۇش ئوتتۇرىغا قويۇلغان ھەمدە كان ياتمىسىنىڭ شەكىللىنىشى 4 دەۋر، 6 باسقۇچنى بېسىپ ئۆتكەن، دەپ قارالغان؛ تەتقىقات دوكلاتىدا دائىرىلىك كان ھاسىل بولۇش ئالدىن مۆلچەرلەنگەن 9 رايون دائىرىلەپ بېكىتىلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئالدىن مۆلچەرلەنگەن 5 رايون، كان رايونىدا ئالدىن مۆلچەرلەنگەن يوشۇرۇن 10 نىشانلىق رايون تاللاپ چىقىلغان، بۇلار ئىچىدىن ئاۋۋال 5 نىشانلىق رايون تاللانغان ھەمدە ئاۋۋال نىشانلىق رايوندا 5 تۆشۈك بۇرغىلاش لايىھىلەنگەن، كونكرېت كان ئىزدەپ، دەللەلەش ئورنى ئوتتۇرىغا قويۇلغان. كان رايونىدىكى ئاساسىي پۈرمە شەكلى، ئەۋرىشىملىك دېفورماتسىيە بەلۋىغى قاتارلىقلارنى تەتقىق قىلىش جەھەتتە مول ئىجادىيىلىققا ئىگە.

گۈڭ شياۋپىڭ، جاڭ ژېيجۇ

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ مۇھىم ئالتۇن كانلىرىنىڭ بايلىقىنى ئېچىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش

بۇ شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ يۆمشاق پەن تەتقىقات تۈرىگە تەۋە بولۇپ، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ ئېچىشنى ياشقۇرۇش ياشقارمىسى ئورۇندىغان. 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۈيۈشتۇرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى، باھالاش پىكرىدە بۇ نەتىجە گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ بۇندىن كېيىن ئالتۇن كانلىرىنى ئېچىشىدا مۇھىم پايدىلىنىش قىممىتىگە

ئىگە، دەپ قارالدى.

مۇھىم تەتقىقات نەتىجىلىرى: ئىدارىگە قاراشلىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ئورۇنلىرى ئۆز ئالدىغا ۋە ھەرلىشىپ باشقۇرۇپ كېلىۋاتقان مۇھىم ئالتۇن كانلىرىنىڭ گېئولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى، تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ئىشلىنىش سەۋىيىسى، قېزىش، تاللاش، تاۋلاش قاتارلىق ئېچىپ پايدىلىنىشقا دائىر ماتېرىياللارنى ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق توپلاش ۋە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئاساسىدا، ئۇلارنىڭ تەكشۈرۈش - ئېچىش ئەھۋالى چوڭقۇر، تەپسىلىي تەھلىل ۋە تەتقىق قىلىنىپ، بۇندىن كېيىنكى ئالتۇن كانلىرىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش مۇھىم ماتېرىيال بىلەن تەمىن ئېتىلدى؛ كۆكتوقاي ناھىيىسىدىكى ساربۇلاق ئالتۇن كېنى، قابا ناھىيىسىدىكى سايدۇ ئالتۇن كېنى قاتارلىق كانلارنىڭ ئىز باسىدىغان يېڭى بايلىق مەنبەسى بولمىغانلىقى ئۈچۈن ئىشتىن توختاپ قېلىش ياكى پات ئارىدا ئىشتىن توختاپ قېلىش ئەھۋالىغا دۇچ كېلىشى تەبىئىي ۋە مۇقەررەر، ئۇنى ئۆزگەرتكىلى بولمايدۇ، دەپ كۆرسىتىلدى؛ جىنشىن ئالتۇن كېنى، قابا ناھىيىسىدىكى 3 - ئالتۇن كېنى، كۆزارتىس ساھىلى ئالتۇن كېنى، ماتۇتەن ئالتۇن كېنىغا ئوخشاش مۇھىم كانلاردىكى پايدىلىنىشقا بولىدىغان كان زاپىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھېسابلاپ چىقىلدى ھەم ئۇلارنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى خېلى ئوبيېكتىپ تەھلىل قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئالتۇنچىلىقنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۆچىنى ساقلاش ئۈچۈن، ئالتۇن كانلىرىنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۆچەيتىش تەكلىپى بېرىلدى؛ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ ئالتۇن كانلىرىنى ئېچىش جەريانىدىكى مۇۋاپىقىيەتلىك تەجرىبىلىرى ۋە مەغلۇبىيەت ساۋاقلىرى دەسلەپكى قەدەمدە يەكۈنلەندى، ئالتۇن كېنىنى ھەرلىشىپ باشقۇرۇش ۋە ئالتۇن كانلىرىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشىدا ساقلانغان دەققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىر نەچچە مەسىلىلەر ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ ۋە بۇ ھەقتە پىكىر بېرىلىپ، بۇندىن كېيىن ئالتۇن كان ئېچىش ئۇرۇنىڭ تىكلەندى.

خۇ جىيەنژېي

غەربىي كوئىنلۇندىكى كاللەك سۇلفىدلىق (كۆپ مېتاللىق) كان ياتمىلىرىنىڭ ھاسىل بولۇش شەرتى ۋە كان ئىزدەش قىياسى ئۇسۇلىدىكى تەتقىقات

بۇ سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ نىشانلىق پەن تەتقىقات تۈرىگە تەۋە بولۇپ، شىمالىي گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئېلىپ، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 2 - رايون تەكشۈرۈش چوڭ ئەتراپىنىڭ قاتنىشىشى بىلەن ئورۇندالدى. 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۈيۈشتۈرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. باھالاش پىكرىدە بۇ تەتقىقات نەتىجىسىدە كان تېپىش جەھەتتە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولغان، ئۇ رايون دائىرىلىك كان ھاسىل بولۇش ئىستىقبالىنى كېڭەيتىش ۋە كان ئىزدەشكە يېتەكچىلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ قارالدى.

تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ گەۋدىلىك يېرى شۇكى، رايون دائىرىلىك كان ھاسىل بولۇشنىڭ گېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشى ۋە رايون دائىرىسىنىڭ گېئوخىمىيىلىك مۇھىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلانغان؛ غەربىي كوئىنلۇن رايونىدىكى ماگما جىنسلىق تاغ جىنسلىرىنىڭ تۈرلىرى، بىرىكىش ۋە شەكىللىنىش مۇھىتى تۈنجى قېتىم سىستېمىلىق تەتقىق قىلىنغان؛ تاغنىڭ كۆنگەي شىمالىي قاپتىلىدىكى تاش كۆمۈر دەۋرىگە تەۋەللۇق ماگما جىنسنىڭ سېپىلىتلىق كېراتوفىردىن ھاسىل بولغانلىقى قەيت قىلىنغان؛ غەربىي كوئىنلۇن رايونىدىكى كاللەك سۇلفىدلىق كان ياتمىلىرىنىڭ ھاسىل بولۇش شارائىتى تۈنجى قېتىم چوڭقۇر تەتقىق قىلىنىپ، تەتقىقات رايونىدىكى كاللەك سۇلفىدلىق كان ياتما (نۇقتا) لىرى كىسلاتالىق ماگما جىنس ئاساس بولغان كان ياتمىلىرى ۋە ئۇل ماگما جىنس ئاساس بولغان كان ياتمىلىرى دەپ 2 تۈرگە ئايرىلغان؛ بۇ رايوندا كاللەك سۇلفىدلىق كان ياتمىلىرىنىڭ ھاسىل بولۇش قانۇنىيىتى يەكۈنلەنگەن، ▮ دەرىجىلىك كان ھاسىل بولغان 5 بەلۋاغنى ئايرىپ چىقىش ئاساسىدا، كاللەك سۇلفىدلىق ياكى ماگما جىنس بىلەن مۇناسىۋەتلىك مىس (كۆپ مېتال) كېنى ھاسىل بولغان 2 - دەرىجىلىك بەلۋاغدىن 5ى، مىس، ئالتۇن ياكى كۆپ مېتال تېپىلىدىغان A، B، C ئىستىقباللىق رايونىدىن 12سى دائىرىلەپ چىقىلغان، يۇقىرىقى چىژغان، ئاقتاش، سالۇي، قاشقاسۇ ۋە تامچە قاتارلىق مىس كان تېپىلىدىغان 5 نىشانلىق رايون تاللاپ چىقىلغان؛ غەربىي كوئىنلۇن رايونىنىڭ كان ھاسىل بولۇش قانۇنىيىتى ۋە كان ھاسىل بولۇش قىياسى كۆرسىتىلگەن 1:1000000 ماسشتابلىق خەرىتىسى تۈنجى قېتىم سىزىلغان؛ دالدا قاتارلىق كان نۇقتىلىرى ۋە ئۇزۇنلۇقى 6 كىلومېتردەك كېلىدىغان، يەر ئوستىگە چىقىپ تۇرىدىغان قىسمىنىڭ كەڭلىكى 200 مېتىر كېلىدىغان دالدا - سالۇي مىس تەركىبلىك سېرىق تۆمۈر مىنېرالاشقان قاتلام ئورنى تېپىلغان.

گۇلۇك شياۋپىڭ، چىڭ جىيەنشىن

شىنجاڭ شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونىنىڭ 1:200000 ماسشتابلىق دائىرىلىك خەرىتىگە چۈشۈرۈش خىزمىتى پۈتۈنلەي تاماملاندى

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 2 - رايون دائىرىلىك گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتى تاپشۇرغان «شىنجاڭ قاپتىك تېغى رايونىنىڭ 1:200000 ماسشتابلىق گېئوخىمىيىلىك خەرىتىسىنى چۈشەندۈرۈش» 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىدىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىلەردىن تەشكىللەنگەن باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، بۇ شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونىنىڭ 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتىگە چۈشۈرۈش خىزمىتىنىڭ پۈتۈنلەي تاماملانغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى تۇنجى يېيىلما (كۆب يېيىلمىسى) خىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونىنى 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتىگە چۈشۈرۈش خىزمىتى 1985- يىلى باشلانغانىدى، دۆلەت «305» تۈر ئىشخانىسى ۋە شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 14 يىلدىن بۇيان بوشاشماي تىرىشچانلىقى تۈپەيلىدىن، شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونىنى 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتىگە چۈشۈرۈش خىزمىتى 1998 - يىلى ئومۇمىيۈزلۈك تاماملاندى، بۇ 1:200000 ماسشتابلىق خەرىتە 21 پارچە بولۇپ، ئۇلارغا تەخمىنەن 102 مىڭ 9.176 كۋادرات كىلومېتىر دائىرە چۈشۈرۈلگەن.

گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونىنى 1:200000 ماسشتابلىق دائىرىلىك خەرىتىگە چۈشۈرۈش ۋە گېئو خىمىيىلىك چارلاپ نورمالسىزلىقنى تەكشۈرۈپ دەلىللەش خىزمىتى ئارقىلىق، شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى رايون گېئولوگىيىسى، گېئو خىمىيىسى تەتقىقاتى ۋە تەكشۈرۈش سۈپىسى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈلۈش بىلەنلا قالماي، بەلقۇدۇق قەلەي كېنى، كۆپسۇ ئالتۇن كېنى ھەم مەلۇم قىممەتكە ئىگە زور بىر تۈركۈم ئالتۇن، قەلەي كان ياتمىلىرى ھاسىل بولغان بەلۋاغلار ۋە ئالتۇن، قەلەي، مىس، سۈرمە قاتارلىق ئېلېمېنتلارنى خىمىيىلىك تەكشۈرۈشتە نورمالسىزلىق بايقالدى، بۇ رايوندا بۇندىن كېيىن گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش، يېڭا ئىگىلىك تۈپرىقىنى تەكشۈرۈش، يايلاق تەكشۈرۈش ۋە مۇھىتقا باھا بېرىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى دائىرىلىك گېئوخىمىيىگە دائىر مول ماتېرىيال بىلەن ۋە يەنمۇ ئىلگىرىلەپ خىزمەت ئىشلەشنى مول ئاساس بىلەن تەمىنلىدى.

جۇاڭ داۋزې، لېيۇتو

شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىنىڭ 1:3000000 ماسشتابلىق گېئوخىمىيىلىك خەرىتىسىنىڭ ئىزاھاتى

بۇ دوكلاتنى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنى زېمىن بايلىقى مىنىستىرلىكىنىڭ گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئىدارىسى ۋە شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ ئالاقىدار مۇتەخەسسىلەردىن تەشكىل قىلىنغان باھالاش ھەيئىتى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى، بۇ دوكلات مۇنەۋۋەر دوكلات بولۇپ باھالاندى.

بۇ ئىزاھاتنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش يۆرتىنىڭ 5 - گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئۇرنى سۈنغان، بۇ تۈركۈم 3 يېرىم يىل ۋاقىت سەرپ قىلىنغان. بۇ تۈردە شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىنىڭ 1:200000، 1:500000 ماسشتابلىق دائىرىلىك گېئوخىمىيىلىك تەكشۈرۈش رايونى خەرىتىسىگە كېرەكلىك ماتېرىياللار تولۇق يىغىلغان ۋە تەھلىل قىلىنغان ئاساستا، مۇناسىپ كومپيۇتېر سائىلىق مەلۇماتلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە خەرىتە سىزىش يۇمشاق دېتاللىرى تەنقىق قىلىپ ياسالغان، شىنجاڭنىڭ دائىرىلىك خىمىيىلىك تەكشۈرۈش سائىلىق مەلۇمات ئاساس ئامبىرى قۇرۇلغان، خىمىيىلىك تەكشۈرۈش سائىلىق ئاساسلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش بىلەن خەرىتە سىزىش بىر گەۋدىگە ئايلاندۇرۇلغان. رەڭ بىلەن پەرقلەندۈرۈشتەك ئىلغار خەرىتە سىزىش تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، كۆرۈنۈشى كۆركەم، رەڭلىرى خىلمۇخىل، قاتلاملىرى ئېنىق چىقىرىلىپ، شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى ۋە ھەر قايسى رايونلاردىكى 39 خىل ئېلېمېنتنىڭ دائىرىلىك گېئوخىمىيىلىك ئۆزگىرىش ئالاھىدىلىكلىرى ۋە تارقىلىش قانۇنىيىتى تەپسىلىي ۋە ئېنەن ئەكس ئەتتۈرۈلگەن بولۇپ، مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن. ھەر تەرەپلىمە تەنقىق قىلىش ئاساسىدا، ئالتۇن ئېلېمېنتى ئاساس قىلىنغان ئۈنۈمۈبرسال نورمالسىز جايدىن 221 نىڭ، مىس ئېلېمېنتى ئاساس قىلىنغان ئۈنۈمۈبرسال نورمالسىز جايدىن 280نىڭ دائىرىسى كۆرسىتىلگەن؛ گېئو خىمىيىلىك دائىرىدىن 4ى، گېئوخىمىيىلىك بەلۋاغدىن 16سى، ئالتۇن، مىس ئاساس بولغان ئۈنۈمۈبرسال نورمالسىز بەلۋاغدىن 14ى، كان ھاسىل

بولۇش ئىستىقبالللىق رايوندىن 115ى ئايرىم كۆرسىتىلگەن. چۈشەندۈرۈشتىكى يەكۈنلەر توغرا، تەكلىپلەر ئەقىلگە مۇۋاپىق بولغان.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى ئاپتونوم رايونىمىز ھازىرقى كىچىك ماسشتابلىق گېئولوگىيىلىك خەرىتىچىلىكىگە ۋە رايون دائىرىلىك گېئولوگىيىسى تەتقىقاتىنىڭ سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. ئۇ خېلى يۇقىرى نەزەرىيە سەۋىيىسىگە ۋە خېلى زور ئەملىي پايدىلىنىش قىممىتىگە ئىگە بولۇپ، شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدا بۇندىن كېيىنكى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش، يېزا ئىگىلىك تۈپرىقىنى تەكشۈرۈش ۋە مۇھىتقا باھا بېرىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى بىر يۈرۈش مۇھىم گېئولوگىيىلىك ماتېرىياللار بىلەن ۋە خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسى بىلەن تەمىنلىدى.

جۇاڭ داۋزې، لېۋتو

شىنجاڭدىكى تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغلارنى 1:250000 ماسشتابلىق خەرىتىگە چۈشۈرۈش ئۇسۇلى ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ سابىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى «2 - نۆۋەتلىك خەرىتىگە چۈشۈرۈش پىلانى» غا كىرگۈزۈلگەن سىناق تۈرى بولۇپ، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 1 - دائىرىلىك تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتى ئۈستىگە ئالغان. 1996 - يىلى رەسمىي ئىش باشلانغان، 1998 - يىل 9 - ئايدا دالا خىزمىتى ئاياغلاشتى ھەم شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۈيۈشتۇرغان دالىدا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپ ئۆتتى. ئۆتكۈزۈلۈش پىكرىدە مۇنداق قارالدى: مەزكۇر تۈرنىڭ خىزمەت سۈپىتى مەملىكەتلىك تۈر ئىشخانىسىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسىدىكى تەلەپكە يەتكەن، بولۇپمۇ تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغلارنى خەرىتىگە چۈشۈرۈش ئۇسۇلى ئۈستىدىكى تەجرىبە ۋە تەتقىقاتنىڭ دالا باسقۇچىدىكى خىزمەتلىرى مۇۋاپىقىيەتلىك ئىشلەنگەن، ئۇ پات ئارىدا يولغا قويۇلىدىغان يېڭى بىر نۆۋەتلىك دۆلەت زېمىنى — قېزىلما بايلىقلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتىكى «ئۇل خاراكتېرلىك تەكشۈرۈش پىلانى» دا مۇھىم يېتەكچىلىك رول ئويناپدۇ.

ئۇنىڭدىكى مۇھىم نەتىجە شۇكى، ھازىرقى زامان يەر شارى ئىلمىي نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىپ، ئۇ شىمىس يەر قاتلىمى ئىلمى ۋە گېئودېزىيىلىك توزۇلمە فاتسىيىنى تەھلىل قىلىش ئۇسۇلى قوللىنىپ، شەرقىي جۇڭغار رايونىدىكى تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغنىڭ يەر قاتلام تىپلىرى ئومۇمىيۈزلۈك ئايرىپ چىقىلغان، ئۇنىڭدا كۆپ ئۇچرايدىغان ئۇ شىمىس يەر قاتلىمى ئۈستىگە، تەپسىلىي تەكشۈرۈلگەن ۋە تەتقىق قىلىنغان. ئۇ شىمىس يەر قاتلىمىنىڭ تىپلىرى ئايرىلىپ، تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغدىكى قاتلام بىرلىكلىرى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئايدىڭلاشتۇرۇلغان ۋە بېكىتىلگەن. تەتقىق قىلىنغان رايوننىڭ ئەملىي ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان خىلمۇ خىل ئارىلاش جىنس، قايتا رەتلەنگەن تاش قاتلام، تۈزۈلمە - يەر (جىنس) قاتلىمى ھەم ماگما جىنسلارنى خەرىتىگە چۈشۈرۈشنىڭ بىرلىك سىستېمىسى ئورنىتىلغان. تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغلارنىڭ ئېتىدائىي بوشلۇق قۇرۇلمىسى، ئۆزگىرىشى ۋە تاغ ھاسىل قىلىدىغان بەلۋاغلار تۈزۈلمىسىدىكى جىنسلارنىڭ يېرىلىش، پارچىلىنىش، قوشۇلۇش، بىرىكىشتىن ئىبارەت 4 ئۆلچەم بويىچە ئەسلىگە كېلىش قانۇنىيەتلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەتقىق قىلىشقا ئاساس سېلىنغان.

تەي ياۋچۈن

شىنجاڭنىڭ تاش بايلىقى ۋە ئۇلارنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئەھۋالى

شىنجاڭدا تاش بايلىقى مول، ئۇنىڭ ئۈستىگە خىللىرى تولۇق. مەرمەر ۋە گرانىت تاش كان ياتما (نۇقتا) لىرى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىغا كەڭ تارقالغان، شىنجاڭدىكى ۋىلايەت، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىدا تاش كان ياتما (نۇقتا) لىرى بار.

گرانىت تاش كانلىرى ئاساسەن ئالتاي تېغى، غەربىي جۇڭغار رايونى، تەڭرىتاغ ۋە غەربىي كۇئېنلۇن - ئالتۇنتاغ رايونىغا تارقالغان، بۇ رايونلاردىن كېسىلاتالىق تاشلاردىن تارتىپ ئولتىرا ئاساسلىق تاشلار، ئىشقارلىق تاشلارغىچە، يېراق قەدىمكى ئېرانىڭ دەسلەپكى دەۋرىگە مەنسۇپلىرىدىن تارتىپ يېڭى ھايات دەۋرى (ھىمالايا تېغى ھەرىكىتى دەۋرى) گە مەنسۇپلىرىغىچە بولغانلارنىڭ ھەممىسى تارقالغان. تاش كان ياتمىسى (نۇقتىسى) دىن 60 نەچچىسى تېپىلدى، ئومۇمىي تاش بايلىقىنىڭ 1 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى، ھازىر 36 خىل گرانىت تاش ئېچىپ پايدىلىنىلمۇاتىدۇ. جىنس خۇسۇسىيىتىدىن ئالغاندا، ئاساسەن كالىيلىق گرانىت تاش، گېنىسسىمان گرانىت تاش، ناترىيلىق شىپات پورفىر، جۇلاشىپات، دىئاباز، جۇلاتاشسىمان پېرىدوتىت قاتارلىق تاشلار بار. رەڭگىدىن ئالغاندا، ئاچ، توق رەڭلىكلىرىنىڭ ھەممىسى بار. مۇھىملىرىدىن قىزىل، سېرىق، كۆك، توق يېشىل، قارا، كۈلرەڭ رەڭلىكلىرى، شىنجاڭ قىزىل تېشى، تەڭرىتاغ كۆك تېشى، يۇلتۇز كۆك تېشى، تەڭرىتاغ مۇز چېچەك تېشى، جۇخار رەڭ سېرىق تاش، سەپكۈنلۈك توق يېشىل تاش، قوشقۇدۇق قىزىل تېشى،

قوشقۇدۇق گۇللۇك تېشى، پىچان قىزىل تېشى، خوشۇت قىزىل تېشى، تولى قىزىل تېشى، بورتالا قىزىل تېشى، تەڭرىتاغ يېشىل تېشى، تەڭرىتاغ قىزىل مېيخۇا گۇللۇك تېشى، قار گۇللۇك ھاۋارەڭ تاش، تەڭرىتاغ قىزىل تېشى، تەڭرىتاغ ئاق سەپكۇن تېشى، تاغىل گۇللۇك تاش، جۇڭخۇا توق يېشىل تېشى قاتارلىق ئۆزگىچە ۋە ھەممىگە تونۇشلۇق خىللىرى بار.

مەرمەر تاش كانلىرى ئاساسەن ئالتاي تېغىنىڭ جەنۇبى، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىي، كۇئېنلۇن، ئالتۇن تاغلىرىنىڭ جەنۇبى ۋە تاغ ئالدى رايونلىرىغا تارقالغان بولۇپ، قەدىمكى ھايات ئېراسىنىڭ كېمبېرى، تاش كۆمۈر دەۋرلىرىگە مەنسۇپ يەر قاتلاملىرى ۋە ھەر قايسى دەۋرلەرگە مەنسۇپ جىنسلارنىڭ ئۆزگىرىشىدىن ھاسىل بولغان يەر قاتلاملىرىدىن چىقىدۇ، ئۇلارنى ھاسىل بولۇش ئامىلىغا قاراپ تېنىما تىپلىقلار ۋە ئۆزگەرگەن جىنس تىپلىقلار دەپ 2 چوڭ تۈرگە ئايرىش مۇمكىن. ھازىرغىچە 50 نەچچە كان يانمىسى (نۇقتىسى) تېپىلدى، مەرمەر تاش بايلىقىنىڭ 800 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. ھازىر 11 خىل مەرمەر تاش ئېچىپ پايدىلىنىلىۋاتىدۇ. جىنس خۇسۇسىيىتىدىن ئالغاندا، ئاساسەن مەرمەر تاش، ھاكتېشى، دولومىت، دولومىت مەرمەر تاش قاتارلىقلار بار. رەڭگىدىن ئالغاندا، سۇس رەڭلىكلىرى ئاساسلىق ئورۇندا تۇرىدۇ، ئاق، كۇلرەڭ، سۇس گۈشرەڭ، ساغۇچ يېشىل، سۇس يېشىل، سۇرغارا قاتارلىق رەڭلەردىكىلىرى بار. ناۋاترەڭ مەرمەر تاش، تەڭرىتاغ ئاق مەرمەر تېشى، تەڭرىتاغ شەپەق رەڭ مەرمەر تېشى، چېكىم ئاق مەرمەر تاش، بۇلۇترەڭ مەرمەر تاش، يېشىل مەرمەر تاش، چوڭ ئاق چىكىم مەرمەر تاش، كىچىك ئاق چىكىم مەرمەر تاش، گۇللۇك مەرمەر تاش، قىزىل چېپار مەرمەر تاش قاتارلىق ئۆزگىچە مەرمەر تاش خىللىرى بار.

ھازىر قۇمۇل، تۇرپان، ئالتاي، تارباغاتاي، بورتالا، بايىنغولىن قاتارلىق ژىلايەت، ئوبلاستلاردا ھەرخىل كىچىك تاش كانلىرىدىن 60 نەچچىسى ئېچىلدى، تاش ماتېرىيال ئىشلەيدىغان كارخانىدىن 60 نەچچىسى بار، ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى يىلىغا 5000 كۇب مېتىردىن 20 مىڭ كۇب مېتىرغىچە تاش ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرالايدۇ، شىنجاڭ بويىچە يىلدا 300 نەچچە مىڭ كۇب مېتىر تاش تاختا ئىشلەپچىقىرىلىدۇ. تاش ماتېرىيال ئىشلەيدىغان زاۋۇتلار ئاساسەن ئۇرۇمچى، سانجى، كۇيىتۇن، قاراماي، تولى، بورتالا، غۇلجا، تۇرپان، پىچان، توقسۇن، قۇمۇل، كورلا، خوشۇت، خېجىڭ قاتارلىق جايلارغا جايلاشقان. ئۇلاردا چوڭ تاش تاختا، نېپىز تاش تاختا، ئۇلچەملىك تاش تاختا، بىناكارلىققا ئىشلىتىلىدىغان خىلمۇ خىل تاش تاختىلار، غەيرىي شەكىللىك تاش ماتېرىياللار، ئاز مىقداردا تاش ھەيكەل، تاش ئويما قاتارلىق تاش مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىلىدۇ. تاش ماتېرىيال مەھسۇلاتلىرى ئاپتونوم رايونىمىز ئېھتىياجىنى قاندۇرغاندىن تاشقىرى يەنە قىسمەنلىرى ئېچكى ئۆلكىلەر، شەرقىي، جەنۇبىي دېڭىز بويىدىكى شەھەرلەرگە سېتىلىدۇ، چەت ئەللەرگە ئېكسپورت قىلىنىدۇ.

سەي گوخۇا

شىنجاڭ كۆكتوقاي ناھىيىسى ۋۇسەيۋەن سېئولىت كېنى رايونىدىكى 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىنى گېئولوگىيىلىك تەپسىلىي تەكشۈرۈش دوكلاتى

جۇڭگو بىناكارلىق ماتېرىياللىرى ساناقىتى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش مەركىزىنىڭ شىنجاڭ باش ئەترىتى تاپشۇرغان «شىنجاڭ كۆكتوقاي ناھىيىسى ۋۇسەيۋەن سېئولىت كېنى رايونىدىكى 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىنى گېئولوگىيىلىك تەپسىلىي تەكشۈرۈش دوكلاتى» 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ش ئۇ ئا ر قېنىلما بايلىقلار كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىدىن ئۆتتى. 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈش خىزمىتى شىنجاڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى باش ئەترىتى ش ئۇ ئا ر دۆلەت زېمىنى ئىدارىسىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە 1997 - يىل 7 - ، 8 - ئايلاردا ئىشلىگەن، 1998 - يىل 6 - ئايدا تەپسىلىي تەكشۈرۈش دوكلاتى تاپشۇرغانىدى.

ۋۇسەيۋەن سېئولىت كېنى رايونىدىكى 1 - نومۇرلۇق كان گەۋدىسى كۆكتوقاي ناھىيىسىنىڭ ۋۇسەيۋەن رايونىدا بولۇپ، كان رايونى ئۈرۈمچىگە 220 كىلومېتىر كېلىدۇ. كان گەۋدىسى يەر ئۈستىگە چىقىپ قالغان بولۇپ، كېيىنكى يۇرا دەۋرى تاش دەرەخ گۈرۈپپىسىغا مەنسۇپ پىلاتفورما شەكىلدىكى قۇرۇقلۇق فاتسىيىلىك ئۆۋاق جىنس تىنغان يەر قاتلىمىدا ھاسىل بولغان، كان گەۋدىسى جەنۇبتىن شىمالغا سوزۇلغان بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 1.9 كىلومېتىر، كەڭلىكى 8.14 مېتىر كېلىدۇ. كان گەۋدىسىنىڭ يېتىش ھالىتى °8∠°270. رۇدا تەركىبىگە قاراپ ئۆۋاق جىنس قېتىشمىسلىق سېئولىت رۇدىسى، ئەينەك، كىرىستال ئۆۋاق جىنس قېتىشمىسلىق سېئولىت رۇدىسى دەپ 2 تەبىئىي تىپقا بۆلۈنىدۇ. رۇدا ئاق - ئاقۇش كۇلرەڭ بولۇپ، يۇزى يىرىك، قۇمدەك ئۆۋاق، ئۇششاق دانچىلاردىن كاللەكلەنگەن. مىكروسكوپتا ئۇيغان بولۇپ كۆرۈنىدۇ. كان گەۋدىسى ئەينەكسىمان ھاك قېتىشمىسى ۋە ئازراق كرىستال ئۆۋۈندىسىدىن تەركىب تاپقان، ئەينەكسىمان ماددا %40نى، ئۆل ماددا %50نى ئىگىلەيدۇ، پۈتۈنلەي ئۆزگىرىپ سېئولىتقا ئايلانغان، لېكىن

ئەينەكسىمان ماددىنىڭ گىرەلەشكەن شاخسىمان ھالىتى ۋە ئەگمە يۇز ھالىتى ساقلىنىپ قالغان، كان گەۋدىسى تەركىبىدىكى كرىستال ئۆۋۈندا 10% - 40%نى ئىگىلەيدۇ، تەركىبى كۋارتسلىق دالا شپاتىنى ئاساس قىلىدۇ، ئاز مىقداردا جىنس ئۆۋىقى ۋە چىرىمتال بار، دانچىلىرىنىڭ دىئامېترى ئومۇمەن 0.03 ~ 0.08 مىللىمېتىر كېلىدۇ. رۇدا تەركىبىدە ئاز مىقداردا كاللەك بېنتونىت بولۇپ، 5% — 30% كە يېتىدۇ.

رۇدىلار رېنتگېن نۇرى ئارقىلىق ئانالىز قىلىنغاندا، ئىسسىقلىق پەرقىنى ئانالىز قىلغاندا ۋە ئىنفرا قىزىل نۇر شوربۇچى سپېكترلىق ئانالىز قىلغاندا، مەدەن تەركىبىدىكى ئېلېمېنتلار ئىچىدە سېئولىت (كلىنوپتىكولىت + پىتلۇلىت) نىڭ ئاساسلىق ئورۇندا تۇرىدىغانلىقى، مونتمورىللونىتنىڭ ئونىڭدىن كېيىن تۇرىدىغانلىقى، ئاز مىقداردا كۋارتس، دالا شپاتى ۋە ئىللىت بارلىقى مەلۇم بولدى.

نۇر ئۆتكۈزگۈچى ئېلېكترونلۇق مىكروسكوپ بىلەن نۇر ئۆتكۈزۈپ ئانالىز قىلغاندا، كلىنوپتىكولىت شەكلىنىڭ تاختىسىمان، دانچىسىمان ۋە قىسقا تۇۋرۇكسىمان ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى، دانچىلىرىنىڭ دىئامېترى تەخمىنەن 40 نانومېتىردىن 400 نانومېتىرغىچە كېلىدۇ، تالالىق پارقىراق سېئولىت چاچىسىمان ۋە يىگنىسىمان ھالەتتە كېلىدۇ. ئونىڭ دىئامېترى تەخمىنەن 40 نانومېتىر، ئۇزۇنلۇقى 200 نانومېتىردىن 600 نانومېتىرغىچە كېلىدۇ، مەدەننىڭ كرىستاللىشىش دەرىجىسى خېلى ياخشى.

ئەۋرىشكە ئېلىپ خىمىيىلىك ئانالىز قىلىنغاندا، رۇدا مۇسبەت ئىئونلىرىنىڭ ئالمىشىپ تۇرۇش مىقدارى (CEC) 73.79 ~ 169.10mmol/100g، ئوتتۇرىچە قىممىتى 139.57mmol /100g بولۇپ چىقتى. رۇدىدىكى خىمىيىۋى تەركىبلەرنىڭ ئوتتۇرىچە مىقدارى مۇنداق بولۇپ چىقتى: $SiO_2$65.58%، $Al_2O_3$13.15%، $Fe_2O_3$2.3%، CaO2.54%، mgo0.87%، K_2O1.37%، Na_2O2.64%، H_2O5.06%، HO+9.29%، باشقا خىمىيىۋى تەركىبلەر: P_2O_5، MnO، TiO_2لەرنىڭ مىقدارى <1%.

تەكشۈرۈپ تەستىقلانغان C+D دەرىجىلىك رۇدىلارنىڭ زاپاسى 4 مىليون 31 مىڭ تونىنا، بۇنىڭ ئىچىدە C دەرىجىلىكنىڭ 1 مىليون 561 مىڭ تونىنا، D دەرىجىلىكنىڭ 2 مىليون 470 مىڭ تونىنا، I دەرىجىلىك رۇدا 3 مىليون 503 مىڭ تونىنا، II دەرىجىلىك رۇدا 528 مىڭ تونىنا.

سەي گوخۇا

شىنجاڭنىڭ يەر ئاستى سۇيى بايلىقى ۋە ئۇنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئەھۋالى

تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، شىنجاڭنىڭ ئومۇمىي يەر ئاستى سۇيى بايلىقى يىلىغا 57 مىليارد 200 مىليون كۇب مېتىرغا، تۇزلۇق رايونلىرىدا يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق تولۇقلىنىش مىقدارى 39 مىليارد 500 مىليون كۇب مېتىرغا، ئېچىشقا بولىدىغان يەر ئاستى سۇيى بايلىقى يىلىغا 25 مىليارد 200 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدىكەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن ماشىنىلاشقان قۇدۇق تەخمىنەن 30 مىڭ بولۇپ، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق چىقىرىلىش مىقدارى تەخمىنەن 4 مىليارد كۇب مېتىرغا يەتتى، ئۇنىڭغا تۇزلەشكەلىردىكى بۇلاقتىن باشلانغان 3 مىليارد 650 مىليون كۇب مېتىر ۋە كارىزدىن چىققان 380 مىليون كۇب مېتىر سۇنى قوشقاندا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئەمەلىي ئېچىپ پايدىلىنىش ئومۇمىي مىقدارى تەخمىنەن 9 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت، كانچىلىق ۋە شەھەر تۇرمۇشىغا ئىشلىتىلگەن سۇ 15.3%نى، يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلگەن سۇ 84.7% نى ئىگىلىدى، يىللىق ئېلىنىش مىقدارى 18 مىليون 100 مىڭ كۇب مېتىردىن كۆپ بولغان چوڭ يەر ئاستى سۇيى مەنبەسىدىن 18ى بارلىققا كەلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئېچىپ پايدىلىنىش مىقدارى ئېچىشقا بولىدىغان سۇ مىقدارىنىڭ ئاران 31.75%نى ئىگىلىدى، لېكىن پۈتۈن شىنجاڭدىكى يەر ئاستى سۇيى بايلىقىنىڭ تارقىلىشى تەكشى بولمىغاچقا، ئېچىپ پايدىلىنىشنىڭ تەرەققىياتىمۇ تەكشى بولمىدى، ھازىر يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىش سەۋىيىسى يۇقىرىراق رايونلارنىڭ كۆپ قىسمى يەر ئاستى سۇيى بايلىقى نىسپىي كەمچىل ياكى ئىقتىسادى خېلى تەرەققىي تاپقان رايونلار بولۇۋاتىدۇ، مەسىلەن، ئۇرۇمچى، شىخەنزە، قۇمۇل، تۇرپان شەھەرلىرى ھەم سانجى ئوبلاستىغا قاراشلىق ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ يەر ئاستى سۇيىنى چىقىرىش مىقدارى ئاپتونوم رايون بويىچە يەر ئاستى سۇيىنى چىقىرىش مىقدارىنىڭ 68.2%نى ئىگىلىدى، قىسمەن شەھەر، ناھىيىلەردە يەر ئاستى سۇيىنىڭ چىقىرىلىش مىقدارى ئېچىشقا بولىدىغان سۇ مىقدارىغا يېقىنلاشتى ياكى ئۇنىڭدىن ئېشىپ كەتتى، ئېچىش يوشۇرۇن كۈچى ئىنتايىن چەكلىك بولۇپ قالدى، ئىلى، ئالتاي ۋە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى كۆپ قىسىم رايونلاردا يەر ئۈستى سۇيى بايلىقى مول بولغانلىقى ياكى يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش سەۋىيىسى تۆۋەن بولغانلىقى ئۈچۈن، يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش يوشۇرۇن كۈچى يەنىلا ناھايىتى زور.

گو جۇن

لوپنۇر رايونىنى تەكشۈرۈپ سۇ ئىزدەش تۈرى

بۇ تۈر گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى كونترول قىلىدىغان تۈرگە تەۋە بولۇپ، ئۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 2 - گىدرولوگېئولوگىيە قۇرۇلۇشى گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى ئۇستىگە ئالغان. تەكشۈرۈش 1997 - يىلى باشلاندى، تەكشۈرۈشتە يەر ئاستى سۈيىنى تەكشۈرۈشنىڭ ھازىرقى ئاڭ يېڭى تېخنىكىسى Eh — 4 ئېلېكتر ماگنىتلىق تەسۋىر ھاسىل قىلىش سىستېمىسى ھەم تېيىز تەۋرىتىش، زەرەتلەش قاتارلىق كۆپ خىل فىزىكىلىق تەكشۈرۈش ئۇسۇللىرى قوللىنىلدى، يەر قاتلىمىدىكى ئاسان ئېرىيدىغان تۇز، مىكرو تاشقانات، ئىئونلاشقان تۇمۇر، قەدىمكى يەر ماگنىتى، ئىزوتوپ قاتارلىقلارنى كۆپ خىل تەھلىل قىلىش، سىناش ۋاستىلىرى ۋە بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش، فىزىكىلىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق قۇدۇق ئۆلچەش قاتارلىق ئۇنۇمۇبرسال تەكشۈرۈش، تەھلىل قىلىش ۋە نەتىجە قىلىشقا بىرلەشتۈرۈلۈپ، بۇ رايوندا تۇنجى قېتىم ئاڭ زور چوڭقۇرلۇقى 466 مېتىر كېلىدىغان 2 گىدرولوگېئولوگىيىلىك تۈشۈك بۇرغىلاندى. 1998 - يىل 2 - ئايدا لوپنۇر رايونىنىڭ ئاڭ قۇرغاق ئاچچىق جىلغا رايونىنىڭ 400 مېتىر چوڭقۇر قاتلىمىدىن مىنېرالىلىشىش دەرىجىسى ئاران 1.7 گرام/لىتىر كېلىدىغان چوڭقۇر قاتلاملىق تاتلىق بېسىملىق سۇ چىقتى.

لوپنۇر رايوندا يەر ئاستى سۈيى ئىلگىرى ئاران 1:1000000 ماسشتابلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلغان. يەر شارى ئىلمى نەتىجىلىك ئاساسىي جەھەتتىن قولغا ئېلىنمىغان ئىدى. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتە لوپنۇر رايونىنىڭ ئاچچىق جىلغىسىنىڭ 4 - دەۋرگە تەئەللۇق يەر قاتلىمى قۇرۇلمىسى، 4 - دەۋرگە تەئەللۇق قەدىمكى جۇغراپىيىلىك مۇھىتىنىڭ ئۆزگىرىش ئالاھىدىلىكى، يەر ئاستى سۈيى دەرىجىسى ۋە تىك يۆنىلىشلىك تارقىلىش قانۇنىيىتىگە ئىگە يەر ئاستى سۈيى سىستېمىسى ئالاھىدىلىكى قاتارلىقلار ئومۇمەن ئايدىڭلاشتۇرۇلدى ھەم زور بۆسۈش خاراكتېرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. دەسلەپكى تەتقىقاتتىن مەلۇم بولدىكى، ئاچچىق جىلغىسىنىڭ 4 - دەۋرگە تەئەللۇق قەدىمكى ھاۋا كىلىماتىدا سوۋۇش، ئىسسىش، قۇرغاقلىشىش، نەملىشىشتەك ئۆزگىرىشلەر بولغان، ئومۇمىي يۇزلىنىش تەدرىجىي قۇرغاقلىشىشقا قاراپ ئۆزگەرگەن؛ جىلغا كۆپ قېتىم دەريا بىلەن كۆل گىرەلىشىش ئۆزگىرىشىنى باشتىن كۆچۈرگەن، 4 - سىستېمىدا تولۇق يېتىلىپ، كۆپ خىل جىنس فاتسىيىلىرى بارلىققا كەلگەن، قېزىلتاش قۇدۇقىنىڭ شەرقىدىكى 4 - سىستېمىنىڭ ئاڭ زور قېلىنلىقى 350 — 400 مېتىرغا يېتىدۇ؛ سۇ تەركىبلىك 4 - جىنس گۇرۇپپىسى ساقلانغان، بۇ جىنس گۇرۇپپىلىرى كۆمۈلمە سۇ گۇرۇپپىسى، تېپىز قاتلام بېسىملىق سۇ گۇرۇپپىسى، ئوتتۇرا قاتلام بېسىملىق سۇ گۇرۇپپىسى، چوڭقۇر قاتلام بېسىملىق سۇ گۇرۇپپىسىغا بۆلىنىدۇ. كۆمۈلمە سۇ گۇرۇپپىسى ۋە تېپىز قاتلام، چوڭقۇر قاتلام بېسىملىق سۇ گۇرۇپپىلىرىدىن چىقىدىغان سۇ تۇزلۇق بولۇپ، مىنېرالىلىشىش دەرىجىسى 4 گرام/لىتىر ~ 5 گرام/لىتىرغا يېتىدۇ، سۇيۇقى ئىنتايىن ناچار بولۇپ، ئېچىشكە بولمايدۇ، لېكىن سانائەت (كالىيلىق تۇز سانائىتى) ئىشلەپچىقىرىشىغا ئىشلىتىشكە بولىدۇ. ئوتتۇرا قاتلام بېسىملىق سۇيى تاتلىق بولۇپ، مىنېرالىلىشىش دەرىجىسى 1.6947 گرام/لىتىرغا يېتىدۇ. بېسىم بېرىلمە ئۇزى ئېقىپ چىقىدۇ، سۇ بار قاتلام دەريا فاتسىيىلىك يېرىك قۇم، ئوتتۇرا دەرىجىلىك يېرىك قۇم قاتلامغا كىرىدۇ، سۇ مىقدارى خېلى كۆپ بولۇپ، بىرلىك سۇ چىقىش مىقدارى 14.36 كۇب مېتىر / سوتكىغا يېتىدۇ. بۇ قاتلامدىكى سۇنىڭ تېپىلىشى لوپنۇر رايونىدىكى كالىيلىق تۇزنى ئېچىش ۋە لوپنۇر ئويمانلىقىنىڭ ساياھەتچىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دەي ئېنفۇ

يادرو ماگنىتلىق رېزونانس ئارقىلىق فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ سۇ ئىزدەش ئۇسۇلىنىڭ ئۇستىدىكى تەجرىبە ۋە تەتقىقات

بۇ شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ چەت ئەل بىلەن ھەمكارلاشقان پەن تەتقىقات تۈرى. بۇنىڭ شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 1 - گىدرولوگىيىلىك قۇرۇلۇش گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى بىلەن روسىيە فېدېراتسىيىسى تاتارىستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ نېفىت چەكلىك پاي شىركىتى ھەمكارلىشىپ ئورۇندىغان. جۇڭگو تەرەپ يولغا قويۇش لايىھىسى، تەجرىبە رايونى ۋە زۇرۇر خىزمەت شارائىتى بىلەن تەمىنلىگەن، روسىيە تەرەپ ئۈسكۈنە ۋە تېخنىكا بىلەن تەمىنلىگەن، بۇ تەتقىقاتتا شىنجاڭ دائىرىسىدىن 16 فىزىكىلىق نۇقتا تاللىنىپ، تەكشۈرۈش ئۇسۇلى تەجرىبە قىلىندى. 1998- يىل 5 - ئاينىڭ 7 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈشلىشتىن ئۆتتى، باھالاش پىكرىدە يادرو ماگنىتلىق رېزونانس ئارقىلىق سۇ ئىزدەش ئۇسۇلى ئىنتايىن زور

ئەمەلىي ئىشلىتىش قىممىتىگە ۋە ئەمەلىي يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ بىۋاستە سۇ ئىزدەش ئۇسۇلىغا كىرىدۇ، تەجرىبە خىزمىتى مەملىكەت ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ، دەپ قارالدى.

مۇھىم تەجرىبە ـ تەتقىقات نەتىجىلىرى: يادرو ماگنىتلىق رېزونانس ئارقىلىق فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ سۇ ئىزدەش ئۇسۇلىنىڭ تۈپ قائىدىسى، خىزمەت ئۇسۇلى ۋە قوللىنىش شارائىتى سىستېمىلىق شەرھلەنگەن ھەم بۇ تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتى ۋاقتىدا ئىز قوغلاپ ئىلگىرى سۈرۈلگەن؛ يادرو ماگنىتلىق رېزونانس ئارقىلىق فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ سۇ ئىزدەش ئۇسۇلى بىۋاستە فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ سۇ ئىزدەش ئۇسۇلىغا كىرىدۇ. بۇ ئۇسۇل بىلەن شىنجاڭنىڭ ئوتتۇرا پاراللېل رايونىدا 120 مېتىر چوڭقۇرلۇقنى ئۈنۈملۈك تەكشۈرۈپ ئۆلچىگىلى بولىدۇ، گىدروگېئولوگىيىلىك شارائىتى ئاددىي رايونلارنىڭمۇ 120 ـ 150 مېتىرغىچە بولغان يەر ئاستى سۇلۇق قاتلاملىرىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالىنى ئالدىن ئېنىقلىغىلى بولىدۇ؛ گىدروگېئولوگىيىلىك شارائىتى ئاددىي رايونلارنىڭ 120 مېتىردىن چوڭقۇر سۇلۇق قاتلىمىدىكى سۇ ئورنىنىڭ كۆمۈلۈش چوڭقۇرلۇقىنى ۋە يۇقىرى بېسىملىق سۇلۇق قاتلام تېگىنىڭ كۆمۈلۈش چوڭقۇرلۇقىنى بىر قەدەر توغرا ئېنىقلىغىلى بولىدۇ؛ كۆپ قاتلاملىق سۇ بار رايونلاردا ئاساسلىق سۇلۇق قاتلام تېگىنىڭ كۆمۈلۈش چوڭقۇرلۇقىنى ئالدىن ئېنىقلىغىلى بولىدۇ. ھازىر ئىگىلەنگەن ماتېرىياللار شۇنى كۆرسەتتىكى، بۇ ئۇسۇلنىڭ ئۇل جىنس يوچۇقلىرىدىكى سۇنى ئالدىن ئېنىقلاش ئىقتىدارى، يەر ئاستى سۈيىنىڭ مىنېراللىشىش دەرىجىسىنى ئالدىن ئېنىقلاش ئىقتىدارى ناچارراق، بۇ ئۇسۇل بىلەن يەر ئاستى سۈيىنىڭ تېمپېراتۇرىسىنى تەكشۈرگىلى بولمايدۇ، كاششىلىغا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى ئاجىزراق، نوپۇس زىچ، ئىقتىساد تەرەققىي تاپقان، ماگنىت كاششىلىسى كۈچلۈكرەك رايونلاردا قوللىنىش چوڭراق چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ.

گۇڭ شياۋپىڭ، جاڭ ۋېيجۇ

لوپنۇر رايونىدا كالىيلىق تۇز بايلىقىنى ئېچىش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن، سۇ تېپىپ ئاچچىق جىلغىسىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش مەقسىتىدىكى گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش (AK1) تۆشۈك تېشىپ تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشىنىڭ نەتىجىسى

شىنجاڭ گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ـ ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 2 ـ گىدروگېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى ئۈستىگە ئالغان «لوپنۇر رايونىدا كالىيلىق تۇز بايلىقىنى ئېچىش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن، سۇ تېپىپ ئاچچىق جىلغىسىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش مەقسىتىدىكى گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش (AK1) تۆشۈك تېشىپ تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىش» تۈرى 1997 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنىدىن 1998 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 2 ـ كۈنىگىچە بولغان ئارىلىقتا مۇھىم نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

1. قۇرۇلۇش قىلىش ئىنتايىن قىيىن بولغان لوپنۇر قۇملۇقىنىڭ بويىدىكى رايوندىن تۇنجى قېتىم ئىچىملىك سۇ تازىلىقى ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن، مىنېراللىشىش دەرىجىسى ئاران 1.65 گرام/لىتىر بولغان ئارتېزىيان قۇدۇقى قېزىلدى، بۇ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكىلەرنىڭ دىققەت ـ ئېتىبارىنى قوزغىدى، سابىق گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى ئۇ يەرگە بېرىپ نەق مەيدان يىغىنى ئۆتكۈزدى.

2. بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشىدا مەملىكىتىمىزدە ئىشلەنگەن «XU ـ 1500» تىپلىق كېرىن بۇرغىلاش ئىستانوكلىرى قوللىنىلدى، دىئامېتىرى 150 مىللىمېتىرلىق كېرىن ئېلىش ئىستانوكى بىلەن 465.55 مېتىرغىچە بۇرغىلاندى، دىئامېتىرى 210 مىللىمېتىرلىق ئىستانوك بىلەن تۆشۈكنىڭ 380 مېتىر قىسمى كېڭەيتىلدى، دىئامېتىرى 280 مىللىمېتىرلىق ئىستانوك بىلەن تۆشۈكنىڭ 292.37 مېتىر قىسمى كېڭەيتىلدى. قۇدۇق بۇرغىلىنىپ بولغاندىن كېيىن 292 مېتىر قىسمىغىچە دىئامېتىرى 165 مىللىمېتىرلىق تۇرۇبا، 292 مېتىردىن 372 مېتىرغىچە قىسمىغا دىئامېتىرى 108 مىللىمېتىرلىق تۇرۇبا چۈشۈرۈلدى.

3. گىدرو گېئولوگىيىلىك بۇرغىلاپ كېرىن ئېلىش ئىستانوكىنىڭ ئايلىق ئىش ئۈنۈمى 801.1 مېتىر ۋە بۇرغىلاش سۈپىتىنىڭ ئايلىق ئىش ئۈنۈمى 1000.2 مېتىر بولدى. 8 سۈپەت كۆرسەتكۈچىدە پۈتۈنلەي ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى.

4. شۇ قۇدۇقتا 3 ـ قاتلام سۈنى توسۇش تېخنىكىلىك ئۇسۇلىنى ياخشىلاش ئۈستىدە يېڭىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىزدىنىش بولدى.

5. مەملىكىتىمىزدە ئىشلەنگەن كېرىن بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ 60.3 مىللىمېتىرلىق ئىستانوك بىلەن يۈرۈشلەشتۈرۈلۈشى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە ياخشىلاندى، سۈپەتلىك تۇزلۇق سېغىز پاتقاق بىلەن قۇم قاتلامدا قۇرۇلۇش قىلىشنىڭ تېخنىكىلىق ئۇسۇلى قوللىنىلدى.

ياڭ يۇمىڭ، گو خەيتاڭ

قۇمۇل شەھىرىنىڭ يەر ئاستى سۇيى بايلىقىنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىپ پايدىلىنىشنى رايونلارغا ئايرىش دوكلاتى

بۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 2 - گىدروگېئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى ئورۇندىغان بولۇپ، 1998- يىل 5 - ئاينىڭ 7 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئالاقىدار مۇتەخەسسىلەردىن ئۇيۇشتۇرغان باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

مۇنداق گېئولوگىيىلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى:

1. تەكشۈرۈلگەن رايونلاردىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھالىتى توغرىسىدا خېلى چوڭقۇر چۈشەنچە ھاسىل قىلىندى؛ يەر ئاستى سۇيى ئورنىدا يىللار ئارا تۆۋەنلەش يۈزلىنىشى كۆرۈلۈپ، ئوتتۇرىچە يىللىق تۆۋەنلەش سۈرئىتى 0.3 ~ 0.4 مېتىرغا يېتىدۇ. 2. توپلانغان ئەڭ يېڭى ماتېرىياللارغا ئاساسەن قۇمۇل شەھەر رايونىدىكى يەر ئاستى سۇيى بايلىقى قايتا ھېسابلاندى ۋە باھالاندى. قۇمۇل ئويمانلىقى (يەتتە قۇدۇقمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) دا يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق تولۇقلىنىشى 754 مىليون 269 مىڭ كۇب مېتىر بولىدىغانلىقى، يەر ئاستى سۇيى بايلىقىنى يىلغا 527 مىليون 70 مىڭ كۇب مېتىر قازغىلى بولىدىغانلىقى ھېسابلاپ چىقىلدى. 3. تەكشۈرۈلگەن رايونلاردىكى يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش يوشۇرۇن كۇچى تەھلىل قىلىندى، يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش يوشۇرۇن كۇچى كۆرسەتكۈچىگە ئاساسلىنىپ، ئېچىش يوشۇرۇن كۇچى بار رايون، ئېچىش بىلەن تولۇقلىنىشى تەڭپۇڭ بولغان رايون ۋە يوشۇرۇن كۇچىدىن ئارتۇق ئېچىلغان رايون ئايرىپ چىقىلدى. 4. شەھەرگە قاراشلىق يېزا (بازار) لار ۋە شەھەر تەۋەسىدىكى بىڭتۈەن تۈەن - مەيدانلىرىدا يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىش پىلانلاندى. ئېچىشنى كۇچەيتىشكە بولىدىغان رايون، ئېچىش تىزگىنلىنىدىغان رايون، ئېچىش ئازايتىلىدىغان رايون ۋە پىلانلاپ پايدىلىنىش تەس بولغان رايونلار ئايرىپ چىقىلدى.

دەي ئېنفۇ

كەلپىن ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە ئاچال رايونىنى سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش نۇقتىسىدا گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى

بۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 1 - گىدروگېئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى ئۈستىگە ئالغان بولۇپ، 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئالاقىدار مۇتەخەسسىلەردىن ئۇيۇشتۇرغان باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

مۇنداق گېئولوگىيىلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى:

1. يەر ئۈستىنى قىزىكلىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق كەلپىن ناھىيە بازىرىنىڭ شىمالىي قىسمىدا ۋە ئاچال بازىرىنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى تاغ ئېتىكىدە ئېلېكتر قارشىلىقى يۇقىرى 2 نورمالسىز رايون بارلىقى بايقالدى، بۇ رايونلاردا تۆۋەن مىنېرالللىق يەر ئاستى سۇيى بولۇشى مۇمكىن دەپ قىياس قىلىندى. 2. پۈتۈن ناھىيىدىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ سۇپىتىنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق مۇنداق يەكۈن چىقىرىلدى: كەلپىن ناھىيىسىنىڭ گىدرولوگىيىلىك گېئو خىمىيىلىك مۇھىت شارائىتى ناچار بولغاچقا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ سۇپىتىمۇ شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا ناچار، بۇ ئاساسەن مىنېرالللىشىشنىڭ يۇقىرىلىقىدا ئىپادىلىنىدۇ، مۇتلەق كۆپ قىسىم رايونلاردىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ مىنېرالللىشىش دەرىجىسى 2 گرام - كۇب لىتىردىن چوڭ بولۇپ، 3 -، 4 - خىلدىكى يەر ئاستى سۇيىگە كىرىدۇ، ئېچىشكە بولىدىغان 2 - دەرىجىلىك سۇ قىسمەن رايونلارغا تارقالغان، پۈتۈن ناھىيىدە تاتلىق يەر ئاستى سۇيى بايلىقى ئاز.

دەي ئېنفۇ

قاغىلىق ناھىيىسىدىكى تۇزلۇقلۇقنى سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە يېزا ئىگىلىكىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش نۇقتىلىرىدا گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى

بۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 3 - گىدروگېئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى ئۈستىگە ئالغان بولۇپ، 1998- يىل 11 - ئاينىڭ 6 -كۈنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئالاقىدار مۇتەخەسسىلەردىن ئۇيۇشتۇرغان باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

مۇنداق گېئولوگىيىلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى:

1. S_4نومۇرلۇق تۆشۈكنى بۇرغىلاش ئارقىلىق قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ شەرقىي شىمالىدىكى قۇملۇق بويىدا 80 مېتىر چوڭقۇرلۇقتىن دۆلەتنىڭ ئېچىملىك سۇ سۇپىتى ئۆلچىمىگە تامامەن ئۇيغۇن چوڭقۇر قاتلاملىق، يۇقىرى بېسىملىق سۇ تۇنجى قېتىم بايقالدى. 2. يەر ئاستى سۇيىنىڭ سۇپىتى، مىكرو ئېلېمېنتلارنىڭ تارقىلىش ئالاھىدىلىكى ئومۇمىيۈزلۈك

تەكشۈرۈلۈپ، يۇقىرى فتورلۇق، يۇقىرى مىنېراللىق يەر ئاستى سۇيى تارقالغان رايونلار ئايرىپ چىقىلدى. يەر ئاستى سۇيىنىڭ سۈپىتى باھالىنىپ، قاغىلىق ناھىيىسىدىكى تۈزلەڭلىكلەرنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىق سۇنىڭ سۈپىتى ئېچىدىغان، زىرائەت سۇغىرىلىدىغان سۇ سۈپىتى ئۇلچىمىگە ئومۇمىيۈزلۈك ئۈيغۇن، يەر ئاستى سۇيىنىڭ سۈپىتى ئونتۈرا، يۇقىرى ئېقىن رايونلىرىدا ياخشىراق، تۆۋەن ئېقىن رايونىدا ناچارراق، قىسمەن رايونلاردا — چارباغ بازىرىدا يەر ئاستى سۇيى تەركىبىدىكى فتور يۇقىرى، جاڭگلىلىكسىز ۋە قۇملۇق رايوندا سۇنىڭ مىنېرالللىشى يۇقىرى بولۇپ، يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىشكە بولمايدۇ، دەپ قارالدى. 3. يەر ئاستى سۇيى بايلىقى يېڭىۋاشتىن ھېسابلاپ چىقىلدى، ھېسابلاشقا قارىغاندا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق تولۇقلىنىش مىقدارى يىلىغا 607 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، يىلىغا 429 مىليون 100 مىڭ كۇب مېتىر قازغىلى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ يېقىن ۋە يىراق كەلگۈسىدىكى سۇ بايلىقىنىڭ تەمىنلەش بىلەن تەڭپۇڭلۇقى تەڭپۇڭلۇقى مۇلچەرلىنىپ، قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ تۈزلەڭلىكىدە سۇ بايلىقى مول، تەڭپۇڭى تامامەن قامدۇرالايدۇ دەپ قارالدى.

دەي ئېنفۇ

قۇمۇل 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى 3 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ سۇ مەنبەسىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش نۇقتىسىدا گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش دوكلاتى

بۇ دوكلات 1998 - يىلى 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر قېزىلما بايلىق كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىدىن ئۆتتى، 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى سۇ مەنبەسىدىكى B دەرىجىلىك يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ئېچىشقا رۇخسەت قىلىش مىقدارى 13 مىليون كۇب مېتىر قىلىپ تەستىقلاندى، بۇ سۇ مەنبەسىنى گۇللەندۇرۇش، ئېچىشنىڭ ئاساسى قىلىنىدۇ.

سۇ مەنبەسىنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى شىنجاڭ خۇاگۇاڭ گېئولوگىيىلىك چارلاش باش شىركىتى ئۇستىگە ئېلىپ بارغاندى. تەستىقنامىدە قۇمۇل شەھىرى ئىنتايىن قۇرغاق، ئېچىكى قۇرۇقلۇق ئويمانلىقىغا جايلاشقان بولۇپ، يەر ئاستى سۇيىنىڭ تولۇقلىنىش مىقدارى چەكلىك، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئېچىلىش دەرىجىسى يۇقىرىراق، يەر ئاستى سۇيى بىلەن تەمىنلەش ۋە يەر ئاستى سۇيىگە بولغان تەلەپ ئونتۈرىسىدىكى زىددىيەت گەۋدىلىك دەپ قارىلىپ، قۇمۇل شەھىرىدىكى ئالاقىدار تارماقلاردىن يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، يەر ئاستى سۇيىنى مۇۋاپىق ئېچىش ۋە ئەلا ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىش تەلەپ قىلىندى.

گوجۇن

سانجى شەھىرىدىكى يەر ئاستى سۇيى بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىشنى باشقۇرۇش ئەندىزىسى ئۈستىدىكى تەتقىقات دوكلاتى

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 2 - گىدرو گېئولوگىيە قۇرۇلۇش گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى تاپشۇرغان بۇ دوكلات شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. بۇ تەتقىقاتتا سىستېما قۇرۇلۇشى پېتەكچى ئىدىيە ۋە تەتقىقات ئۇسۇلى قىلىنىپ، تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان رايوندىكى يەر ئاستى سۇيى سىستېمىسىنىڭ قۇرۇلما ئالاھىدىلىكى، ئەتراپ شارائىتى، مۇھىت شارائىتى، بايلىقنىڭ يىغىلىش ئالاھىدىلىكى قاتارلىقلار تەپسىلىي تەھلىل قىلىندى، گىدرو گېئولوگىيىلىك ئۇقۇم ئەندىزىسى ۋە يەرئاستى سۇيى سىستېمىسىنىڭ سانلىق قىممەتلىك تەقلىدىي مودېلى ئورنىتىلدى؛ سانلىق قىممەت ئۇسۇلى ۋە تەڭپۇڭلاشتۇرۇش ئۇسۇلى بىلەن تەتقىق قىلىنىپ، بۇ رايوندىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ تولۇقلىنىش ۋە چىقىرىلىش مىقدارى دەللەندى؛ ماتېرىتسانى ئاساس قىلىش ئۇسۇلى تۇنجى قېتىم قوللىنىلىپ، تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان رايوندىكى يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىپ پايدىلىنىش مىقدارىنى باشقۇرۇش ئەندىزىسى تۈرغۇزۇلدى، باشقۇرۇش رايونلىرى ئايرىلدى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت، ئىجتىمائىي ئۇنۇم، ئىقتىساد، تېخنىكا شارائىتى كۆزدە تۇتۇلۇپ، باشقۇرۇش رايونلىرىدىكى يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش مىقدارى ھېسابلاپ چىقىلدى، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئېچىشقا بولىدىغانلىقىغا ياھا بېرىشنىڭ توغرىلىقى ئۇستۇرۇلدى؛ باشقۇرۇش رايونلىرىنىڭ ئېچىش مىقدارىنى ياخشىلاش ۋە ھازىرقى ئېچىش مىقدارىغا قاراپ، يەر ئاستى سۇيى مىقدارىنى ئېچىش يوشۇرۇن كۈچى رايونلارغا ئايرىلىپ، ئېچىشنى كېڭەيتكىلى بولىدىغان رايون، ئېچىشنى پەسەيتكىلى بولىدىغان رايون، ھازىرقى ئېچىش ھالىتى ساقلىنىدىغان رايون ۋە ئېچىشقا چەك قويۇلىدىغان رايونلار ئايرىپ چىقىلدى؛ ئەندىزىلەرنى ئورنىتىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش ئارقىلىق ھازىرقى يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىدا ساقلانغان مەسىلىلەر ۋە تەرەققىيات يۇزلىنىشىتەھلىل قىلىندى ۋە تەتقىق قىلىندى؛ يەر ئاستى سۇيى سۇپىتىنىڭ مۇۋاپىقلىقى ۋە يەر ئاستى سۇيى سۇپىتى رايونلار بويىچە باھالاندى. بۇ تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ ئورۇندىلىشى سانجى

شەھىرىدە يەر ئاستى سۈيى بايلىقىنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشتا مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

چېن بىلگە

كۆچا ناھىيىسىدە يەر ئاستى سۈيى بايلىقى تەكشۈرۈلدى

تارىم ئويمانلىقىغا جايلاشقان كۆچا ناھىيىسىنىڭ يېرى مۇنبەت، كۆن نۇرى، ئىسسىقلىق بايلىقى يېتەرلىك، قۇۋۋەت مەنبەسى بولىدىغان قېزىلما بايلىقلار مول، لېكىن بۇ رايون قۇرغاق بولۇپ، يامغۇر ئاز ياغىدۇ، سۇ بايلىقىنىڭ نىسپىي كەمچىل بولۇشى بۇ يەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تەسىر يەتكۈزۈپ كەلدى. شۇڭا ناھىيىلىك ھۆكۈمەت يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان نەچچە مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ ۋە كىرگۈزۈپ، يەر ئاستى سۈيى بايلىقىنى چارلاتقۇزدى، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ناھىيىنىڭ ئاساسلىق ئىقتىسادىي رايونلىرىدىكى يەر ئاستى سۈيى بايلىقى تەپسىلىي تەكشۈرۈلۈپ ۋە سۇ بىلەن تەمىنلەش بويىچە بىر نەچچە قېتىم مەخسۇس گىدروگېئولوگىيىلىك چارلاش ئېلىپ بېرىلىپ، ناھىيىدىكى ئاساسلىق ئىقتىسادىي رايونلارنىڭ C+B دەرىجىلىك يەر ئاستى سۈيى بايلىقىنى 186 مىليون كۇب مېتىر ئاچقىلى بولىدىغانلىقى ئېنىقلاندى. 1998 - يىلى نېفىتلىكنى سۇ بىلەن تەمىنلەش سۇ مەنبەسىدىن 2 سى ۋە چوڭ تېپتىكى خىمىيىۋى ئوغۇت قۇرۇلۇشىنى سۇ بىلەن تەمىنلەيدىغان سۇ مەنبەسىدىن بىرى بارلىققا كېلىپ، بۇ يەرنىڭ بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا شارائىت يارىتىلدى.

گوجۇن

شىنجاڭدىكى تەبىئىي مىنېرال ئىچىملىك سۇ بايلىقىنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىش تېخنىكىسىنىڭ ئىقتىسادىي قىممىتىگە باھا بېرىش دوكلاتى

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە، يېزىلغان بۇ دوكلات 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى، بۇ شىنجاڭدا تۇنجى قېتىم ئورۇندالغان تەبىئىي مىنېرال ئىچىملىك سۇ بايلىقى ۋە ئۇنى ئېچىش تېخنىكىسىنىڭ ئىقتىسادىي قىممىتىنى باھالاش جەھەتتىكى ئۇنىۋېرسال تەتقىقات نەتىجىسى بولۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتتى. مۇنداق مۇھىم نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى: 1. مىنېرال سۇ بايلىقى بار ئورۇندىن 15ى بايقىلىپ، چەت رايونغا جايلاشقان 12 ناھىيىدە مىنېرال سۇ بايلىقى بولماسلىقتەك بوشلۇق تولدۇرۇلدى. 2. بايقالغان 61 مىنېرال سۇ مەنبەسى شىنجاڭدىكى 3 چوڭ تاغ سىستېمىسى ۋە 2 چوڭ ئويمانلىققا جايلاشقان 37 شەھەر ۋە ناھىيىگە تارقالغان بولۇپ، كۆپ قىسمى قاتناش شارائىتى ئەپلىكراق ئىدىرلىق ۋە تاغ باغرى تۈزلەك بوستانلىقلىرىغا جايلاشقان، ھەممىسى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈشتە ياخشى شارائىتقا ئىگە. 3. شىنجاڭدا مىنېرال سۇ بايلىقىنىڭ شەكىللىنىش شارائىتى ۋە تارقىلىش قانۇنىيىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلىنىپ، 3 خىل شەكىللىنىش تىپى ئايرىپ چىقىلدى، تەتقىقات نەتىجىسى شىنجاڭدىكى ئىچكى قۇرۇقلۇق قۇرغاق رايونىنىڭ ئۆزگىچە تەبىئىي جۇغراپىيىسى ۋە گېئولوگىيىلىك، گىدروگېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشىنىڭ مىنېرال سۇ بايلىقىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە ساقلىنىشىغا پايدىلىق ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى. 4. ئاپتونوم رايوندا مىنېرال سۇ شەكىللىنىشنىڭ گىدرولوگىيىلىك، گېئوخىمىيىلىك ۋاستە شارائىتى ۋە پايدىلىق ئېلېمېنتلارنىڭ يۆتكىلىش قانۇنىيىتى تۇنجى قېتىم سىستېمىلىق ئىلمىي دەللىلەندى. شىنجاڭنىڭ تاغلىق رايونلىرى ۋە ئىچكى قۇرۇقلۇق ئويمانلىقلىرىغا تاق سترونتسىيلىق مىنېرال سۇنىڭ كەڭ تارقىلىشىنىڭ سەۋەبى ئاساسىي جەھەتتىن شەرھلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كۆپ مەنبەلىك ۋە ئەتراپ مىنېرال سۇنىڭ شەكىللىنىشىنى تىزگىنلەپ تۇرىدىغان تۆپ گىدرولوگىيىلىك گېئو خىمىيىلىك شارائىتلار دەسلەپكى قەدەمدە تەھلىل قىلىندى. 5. تەتقىقات شىنجاڭدىكى مىنېرال سۇ سۈپىتىنىڭ ياخشىلىقى، مىنېرال سۇ بايلىقى شەكىللىنىشىنىڭ ئىنسانلار پائالىيىتىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىمايدىغانلىقىنى، مىنېرال سۇنىڭ ياخشى تەبىئىي ئىچىملىك سۇ ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى. 6. مىنېرال سۇ بايلىقىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلاندى، ئېنىقلىنىپ بولغان يىللىق زاپىسى 25 مىليون 230 مىڭ كۇب مېتىرغا يەتتى، ئۇنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىسادىي قىممىتى ناھايىتى زور بولۇپ، ئۇ شىنجاڭدا تېخى ئېچىلمىغان چوڭ ئەۋزەل بايلىق ھېسابلىنىدۇ.

سۇن شياۋمىڭ

تەبىئىي مىنېرال ئىچىملىك سۇ مەنبەسىنىڭ سۇ سۈپىتى يىللىق تەكشۈرۈلدى

شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى 1998 - يىل 7 - ، 8 - ئايلاردا تەبىئىي مىنېرال ئىچىملىك سۇ ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ مىنېرال سۇ مەنبەسىنىڭ سۈپىتىنى يىللىق تەكشۈردى، 1998 - يىلى بوتۇلكىلىق سۇ بازىرىدا رىقابەت كەسكىن بولغانلىقتىن نۇرغۇن مىنېرال سۇ كارخانىلىرى ناقىلىپ قالدى ياكى ئىشلەپچىقىرىشنى توختاتتى، ھېلىمۇ مىنېرال سۇ ئىشلەۋاتقان كارخانىدىن ئاران

7 سى قالدى. يىللىق تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن مىنېرال سۇ ئىشلەپچىقىرىش كارخانا ئىشلىتىۋاتقان سۇ مەنبەسىدىكى سۇ سۈپىتىنىڭ خەلقئارا ئۆلچەم «تەبىئىي مىنېرال ئىچىملىك سۇيى» (1995 - 7358BG) تەلىپىگە پۈتۈنلەي ئۈيغۇنلىقى مەلۇم بولدى، يىللىق تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولغانلارنىڭ نىسبىتى %100كە يەتتى، بۇ مىنېرال سۇ بايلىقىنىڭ ياخشى قوغدالغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

چى مېي

ئاپتونوم رايوندا كەلكۈن مەزگىلىدىكى گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش لايىھىسى تۈنجى قېتىم ئىلان قىلىندى

ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۈستى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى تۈزگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق كەلكۈن مەزگىلىدىكى گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش لايىھىسى» نى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 15 - كۈنى تۈنجى قېتىم ئىلان قىلدى، بۇ ئاپتونوم رايوندا گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنىڭ نورمال باشقۇرۇش ئىزىغا چۈشكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. لايىھىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى مۇنداق: 1. 1997 - يىلدىن 1998 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە شىنجاڭدا كۆرۈلگەن گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ ئەھۋالى يەكۈنلەندى. 2. 1998- يىلى كەلكۈن مەزگىلىدە گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر ئاسان كۆرۈلىدىغان رايونلار ۋە مۇھىم يوشۇرۇن ئاپەت نۇقتىلىرىدىن 30 نەچچىسى قىياس قىلىندى، مەسىلەن، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ خېيجياسەن رايونى، نەنشەن ئالغۇي كان رايونى، «216» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇشيا بۆلىكى، ماناس دەرياسى يۇقىرى ئېقىندىكى كەڭ‌ۇۋات گىدرولوگىيە پونكىتىنىڭ شىمالىي قىرغىقى، كۈيتۈك دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنى، ئىلى ۋىلايىتى كونەس ناھىيىسىنىڭ شىمالىدىكى تاغلىق رايون، «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ كەڭ‌ۇاي بۆلىكى، توققۇزتارا ناھىيىسىنىڭ مۇخۇر يېزىسى، ئالتاي شەھەر رايونى، «314» دۆلەت تاشيولىنىڭ بويى، لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ تۇرپان - قۇمۇل بۆلىكى، مايتاغ - كۆچا تاشيولىنىڭ 78 كىلومېتىرلىق بۆلىكى، 84 كىلومېتىرلىق، 96 كىلومېتىرلىق بۆلىكى، 110 كىلومېتىرلىك بۆلىكى قاتارلىقلار گېئولوگىيىلىك ئاپەت ئاسان كۆرۈلىدىغان رايون ۋە يوشۇرۇن ئاپەت نۇقتىلىرى قىلىندى. 3. كەلكۈن مەزگىلىدىكى گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش لايىھىسىنى تۈزۈپ، مۆلچەرلەش - مەلۇم قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، كەلكۈن مەزگىلىدە خەتەر ئەھۋالىنى چارلاپ تۇرۇش تۈزۈمى ۋە ئاپەت ئەھۋالىنى تېز مەلۇم قىلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئاممىنىڭ مۆلچەرلىشى، ئاممىنىڭ مۇداپىئەلىنىشىنى قانات يايدۇرۇپ، گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنى تەكشۈرۈش - نازارەت - قىلىش قاتارلىق ئۇل خاراكتېرلىك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش، جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرۇش لايىھىسىنى تۈزۈش، تارماقلارنىڭ ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش قاتارلىق 7 جەھەتتە كونكرېت تەلەپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

چى مېي

كان ئاچقۇچىلارنى تىزىملاش ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە 83 كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى تەكشۈرۈلدى ۋە تارقىتىلدى. كانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ خاراكتېرىدىن ئالغاندا دۆلەت كانچىلىق كارخانىسى 38، كوللېكتىپ كانچىلىق كارخانىسى 25، پاي تۈزۈمىدىكى كانچىلىق كارخانىسى 18، شەرىك كانچىلىق كارخانىسى بىر، خۇسۇسىي كانچىلىق كارخانىسى بىر. كان خىللىرىدىن ئالغاندا، كۆمۈر كان كارخانىسى 12 (دۆلەت كارخانىسى 3، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا 6، كوللېكتىپ كارخانا 3)، رەڭلىك مېتال كارخانىسى 18 (دۆلەت كارخانىسى 7، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا 7، كوللېكتىپ كارخانا 4)، قارا مېتال ۋە مېتالچىلىق قوشۇمچە خام ئەشياسى كارخانىسى 11 (دۆلەت كارخانىسى 7، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا بىر، كوللېكتىپ كارخانا 3)، ئالتۇن كارخانىسى 19 (دۆلەت كارخانىسى 8، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا بىر، كوللېكتىپ كارخانا 9، خۇسۇسىي كارخانا بىر)، قۇرۇلۇش ماتېرىيالى قىلىندىغان مېتاللوئىد كارخانىسى 16 (دۆلەت كارخانىسى 10، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا 2، كوللېكتىپ كارخانا 4)، مىنېرال سۇ كارخانىسى 3 (دۆلەت كارخانىسى بىر، كوللېكتىپ كارخانا بىر، شەرىك كارخانا بىر)، باشقا قېزىلما بايلىق كارخانىلىرى 4 (دۆلەت كارخانىسى 2، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا بىر، كوللېكتىپ كارخانا بىر).

ساۋ جيەنجۇن

كانچىلىق ماجىرالىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى شىنجاڭ شىگىيا ئېنېرگىيە قۇرۇلۇشى خىمىيە ساناتىتى باش شىركىتى كۆمۈر كېنىنىڭ 6 يىل ئىشتىن توختاپ قېلىش

مەسلىسىنى بىر تەرەپ قىلدى. شىنجاڭ شىڭيا ئېنېرگىيە قۇرۇلۇشى خىمىيە سانائىتى باش شىركىتى (بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 6 - شى 102 - تۈەن كۆمۈر كېنىنىڭ سابىق 1 - شۆبە زاۋۇتى) 1986 - يىلى ئىش باشلاپ، كان قۇدۇقى قازغان. 1989 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سابىق ش ئۇ ئا ر گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى «شىنجاڭدا كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى يېزا ئىگىلىك (89)» بەلگىلىك 15 - نومۇرلۇق كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى بەرگەن، ئۇنىڭ كۆچكە ئىگە مۇددىتى 10 يىل ئىدى. لېكىن بۇ كان 1991 - يىلى مەلۇم سەۋەب بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى توختاتقان، ئۇدا ئىشتىن توختاش ۋاقتى 6 يىلغا يەتكەن، بۇ مەزگىلدە ئىجازەتنامە بەرگەن ئورگانغا ئەھۋالنى ۋاقتىدا مەلۇم قىلمىغان. 1994 - يىلى كارخانىنىڭ نامى ئۆزگەرتىلىدىغان چاغدىمۇ ئۆزگەرتىش رەسمىيىتىنى ۋاقتىدا بېجىرمىگەن. تەكشۈرۈپ دەلىل - ئىسپات ئېلىش ئارقىلىق قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش پاكىتلىرىنىڭ ئېنىقلىقى ئىسپاتلاندى، «ئومۇمىي خەلق مۇلۈكچىلىكىدىكى كانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ كان ئېچىشنى تىزىملاپ باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى» دىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، بۇ شىركەتكە كان ئېچىش ئىجازەتنامىسىنى كۆچتىن قالدۇرۇش جازاسى بېرىشكە تېگىشلىك ئىدى. بۇ ئورۇن ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىغا كىرىدىغانلىقى، خاتالىقىنى تۈزىتىش پوزىتسىيەسىنىڭ سەمىمىي بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئىلتىماسى ماقۇل كۆرۈلدى، بەلگىلىمە بويىچە ئۇنىڭدىن ئالاقىدار رەسمىيەتلەرنى ۋاقتىدا بېجىرىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش تەلەپ قىلىندى.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى بىڭتۈەن 105 - تۈەن كۆمۈر كېنىنىڭ هوقۇق دائىرىسىدىن هالقىپ كان قېزىش مەسلىسىنى تەكشۈردى ۋە بىر تەرەپ قىلدى. گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى سانجى شەھىرى ئەرلۇگۇك يېزىسى كۆمۈر كېنىنىڭ ئىنكاسىغا ئاساسەن، ئۇرۇمچى ناھىيىلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى، سانجى شەھەرلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسىنىڭ قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي خادىملىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ ئەمەلىي تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە 105 - تۈەن كۆمۈر كېنىنىڭ 2 خاتا هوقۇق دائىرىسىدىن هالقىپ كۆمۈر قازغانلىقى، ئەڭ چوڭ هالقىش دائىرىسىنىڭ 90 مېتىرغا يەتكەنلىكى بايقالدى، «قېزىلما بايلىقلار قانۇنى» نىڭ 40 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بۇ كانغا ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىلدى، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى تەستىقلىغان قېزىش دائىرىسىگە دەرھال قايتىش تەلەپ قىلىندى، بۇنىڭدىن كېيىنكى قېزىش پائالىيىتىدە دائىرىدىن داۋاملىق هالقىپ كېتىدىغان بولسا، قانۇن بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىنىدىغانلىقى ئوقتۇرۇلدى.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتىنىڭ ئۇلۇغچات ناھىيىلىك ئالتۇن شىركىتى بىلەن شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 2 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ ساۋايىردىكى كېنى ئۈستىدىكى ماجىراسىنى تەكشۈردى. كانچىلىق تەرتىپىنى تەكشۈرۈش جەريانىدا ئۇلۇغچات ناھىيىلىك ئالتۇن شىركىتى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئالتۇن تەنتىقات ئورنى بىرلىكتە شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 2 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ ساۋايىرىدىكى قانۇنىي كان تەكشۈرۈش هوقۇقى دائىرىسىگە كىرىدىغان شورېۋلاق رايونىدا قانۇنسىز كان ئاچقاچى بولغانلىقىنى بايقاپ، بۇ قانۇنسىز قىلمىشنى دەرھال توستى. كېڭىشىش ئارقىلىق بىردەك پىكىر هاسىل قىلىنىپ، كان تەكشۈرۈش هوقۇقىغا ئىگە تەرەپنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى قوغدالدى.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنى بىلەن قوراللىق ساقچى قىسىم ئالتۇن قېزىش قىسمى 15 - تارماق ئەترىتىنىڭ شىيۇۋېنقارا رايونىدىكى كان ماجىراسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. قوراللىق ساقچى قىسىم ئالتۇن قېزىش 15 - تارماق ئەترىتى شىيۇۋېنقارا رايونىنى تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسى ئېلىپ، تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسىدە بەلگىلەنگەن دائىرىدە قانۇنىي كان تەكشۈرۈش هوقۇقىغا ئېرىشكەن، لېكىن قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنى ئۇنىڭ قانۇنىي كان تەكشۈرۈش هوقۇقىغا ئەۋە رايونغا كىرىۋېلىپ، ئۇنى ئىشلىيەلمەس هالغا چۈشۈرۈپ قويغان، قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنى مۇنداق قىلىشتا مۇشۇ دائىرىدە قۇمۇل شەھەرلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى بەرگەن كان ئېچىش ئىجازەتنامىسىز بار دېگەننى ئاساس قىلىپ كۆرسەتكەن. ئالاقىدار قانۇن - نىزاملارغا ئاساسلانغاندا قۇمۇل شەھەرلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسىنىڭ ئالتۇن كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى بېرىش هوقۇقى يوق، ئۇنىڭ قىلمىشى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش نىزامى» ۋە گوۋۈيۈەن 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئېلان قىلغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ بايلىق ئېچىشنى تىزىملاپ باشقۇرۇش چارىسى» دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپ بولۇپ، ئۇنىڭ قىلمىشى ئېغىر هوقۇق دائىرىسىدىن هالقىش مەمۇرىي قىلمىشقا كىرىدۇ، ئۇلار بەرگەن ئالتۇن كان ئېچىش ئىجازەتنامىسى قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولمىغان ئىناۋەتسىز ئىجازەتنامە بولۇپ هېسابلىنىدۇ. تەكشۈرۈپ

ئېنىقلانغاندىن كېيىن قۇمۇل شەھەرلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ بەرگەن ئىناۋەتسىز كان ئېچىش ئىجازەتنامىسىنى دەرھال قايتۇرۇۋېلىشقا بۇيرۇلدى ھەم ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ ئىش قىلىش قىلمىشىدىن كېلىپ چىقىش ئېھتىمالى بولغان بارلىق قانۇنىي ئاقىۋەتلەرنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىشنى كۆرسەتتىلدى. قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنىدىن باشقىلارنىڭ قانۇنىي كان تەكشۈرۈش رايونى ئىچىدىكى كاشىلىسىنى دەرھال توختىتىپ، كان تەكشۈرۈش ھوقۇقىغا ئىگە تەرەپنىڭ قانۇنىي ھوقۇق مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىش تەلەپ قىلىندى.

لائ جىجۇن، جائ ژېنشېڭ

قېزىلما بايلىق مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش ۋە ئۇنىڭ بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە قېزىلما بايلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتى 39 مىليارد 223 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %17.01 ئاشتى، ئاپتونوم رايون سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ %50.86 نى ئىگىلىدى. كان مەھسۇلاتلىرى قىممىتى ئىچىدە مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 19 مىليارد 625 مىليون يۈەن بولدى. مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرى چىقىدىغان كان تۈرى 45 خىل، پىششىقلاپ ئىشلەشكە مۇناسىۋەتلىك مەھسۇلاتلار چىقىدىغان كان 21 خىل بولدى.

مۇشۇ يىلى مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرىنىڭ ئاپتونوم رايوندا سېتىلىش سوممىسى 13 مىليارد 187 مىليون يۈەنگە، پىششىقلاپ ئىشلەشكە مۇناسىۋەتلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئاپتونوم رايوندا سېتىلىش سوممىسى 14 مىليارد 718 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتىغا سېتىلغان مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرىنىڭ سوممىسى 6 مىليارد 286 مىليون يۈەن بولدى، ئۇلارنىڭ مۇھىملىرى نېفىت (%71.95 نى ئىگىلىدى)، كۆمۈر، ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتىدىن سېتىۋېلىنغان مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرىنىڭ سوممىسى 27 مىليون يۈەن بولدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتىغا سېتىلغان پىششىقلاپ ئىشلەشكە مۇناسىۋەتلىك مەھسۇلاتلارنىڭ سوممىسى 7 مىليارد 205 مىليون يۈەنگە، ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتىدىن سېتىۋېلىنغان پىششىقلاپ ئىشلەشكە مۇناسىۋەتلىك مەھسۇلاتلارنىڭ سوممىسى 1 مىليارد 3 مىليون يۈەنگە يەتتى. مۇشۇ يىلى مىنېرال خام ئەشيا ماتېرىياللىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتىغا چىقىرىلغانلىرىنىڭ سوممىسى 6 مىليارد 259 مىليون يۈەن كۆپ بولدى، چىقىرىلغىنى كىرگۈزۈلگىنىنىڭ 231.48 ھەسسىسىگە تەڭ بولدى.

شۇ يىلى ئېكسپورت قىلىنغان قېزىلما بايلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ سوممىسى 72 مىليون دوللار، ئىمپورت قىلىنغان قېزىلما بايلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ سوممىسى 337 مىليون دوللار، تەتۈر پەرق 265 مىليون دوللار بولدى.

جۇ لىشىن

1998 - يىلى شىنجاڭدا گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر ئېغىر بولدى

1998 - يىلى شىنجاڭدا 14 قېتىم گېئولوگىيىلىك ئاپەت يۈز بېرىپ، 14 ئادەم ئۆلدى، 20 ئادەم يارىلاندى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 22 مىليون 400 مىڭ يۈەندىن ئاشتى، ئاپەت ئەھۋالى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئېغىر بولدى. گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ ئالاھىدىلىكى مۇنداق: 1. تۇيۇقسىز يۈز بېرىش، داۋاملاشقان ۋاقتى قىسقا بولۇش، ئاپەتكە ئۇچراش مەركەزلىك بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولدى. كۈنەس، ئاقتۇ، قاغىلىق قاتارلىق ناھىيىلەر ئاپەتكە ھەممىدىن ئېغىر ئۇچرىدى. 2. ئاپەت خىللىرى ئاساسەن لاتقا - شېغىللىق ئېقىن، سېرىلىپ چۆشۈش، گۆمۈرۈلۈشتىن ئىبارەت بولۇپ، گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر ئاساسەن تۇيۇقسىز يامغۇر يېغىش ۋە قار ئېرىش تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان. گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ كۆپ قىسمى كەلكۈن مەزگىلىدە يۈز بەردى. 3. كان قېزىش، يول ياساش، قۇرۇلۇش قىلىشقا ئوخشاش ئىنسان پائالىيەتلىرىدىن كېلىپ چىققان گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر كۆرۈنەرلىك كۆپەيىپ كەتتى.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ خەلقنىڭ ھايات ۋە مال - مۈلكىگە كەلتۈرىدىغان زىيىنىدىن ساقلىنىش ۋە ئۇنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىنىڭ «1998 - يىل كەلكۈن مەزگىلىدە گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەردىن مۇداپىئەلىنىش لايىھىسى»نى تۈنجى قېتىم تۈزىدى ۋە ئېلان قىلدى؛ گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنى ئازايتىشقا دائىر تۈرلۈك باشقۇرۇش خىزمەتىنى كۈچەيتتى، گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنى كۈزىتىپ مەلۇم قىلىش، كەلكۈن مەزگىلىدە چارلاپ تەكشۈرۈپ تۈرۈش، جىددى تەكشۈرۈش ۋە ئاپەت ئەھۋالىنى تېز مەلۇم قىلىشقا ئوخشاش خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىدى، يەرلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمەتىنى ئوبدان ئىشلىشىگە يارەملەشتى؛ گېئولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداش ۋە گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تۈگىتىش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇردى، ئاممۇي خاراكتېرلىك كۆزىتىش، ئاممۇي خاراكتېرلىك ئالدىنى ئېلىش ۋە ھەر دەرىجىلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مەمۇرىي ئىشلىرىغا مەسئۇل

تارماقلارنىڭ گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى؛ ئىلى، ئۈرۈمچى شەھىرى قاتارلىق گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر كۆپ كۆرۈلىدىغان رايونلاردا تەكشۈرۈش ۋە باھالاش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ رايونلارنىڭ گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يوقىتىش پىلانىنى تۈزۈشنى ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىنلىدى.

سۈن شياۋمىن

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ نەنسەن كان رايونىدا لانتا - شېغىللىق ئېقىن ئاپىتىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى

بۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 1 - گىدروگېئولوگىيە قۇرۇلۇشى گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ شىنجاڭنىڭ گېئولوگىيىلىك مۇھىتىنى نازارەت قىلىش، ئۇلچەش باش پونكىتى ئۈستىگە ئېلىپ بارغاندىن، بۇ دوكلات شىنجاڭ بويىچە تۇنجى گېئولوگىيىلىك ئاپەتنى مەخسۇس تەكشۈرۈش دوكلاتى بولۇپ، 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ش ئۈ ئا ر پىلان كومىتېتى بىلەن شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى.

ئاساسلىق نەتىجىلەر مۇنۇلار: 1. ئاپتونوم رايونىنىڭ لانتا - شېغىللىق ئېقىن گېئولوگىيىلىك ئاپىتى توغرىسىدىكى تۇنجى مەخسۇس تەكشۈرۈش دوكلاتى بولغان بۇ دوكلاتتا لانتا - شېغىللىق ئېقىن ھەرىكىتىنىڭ تارىخى ۋە خەۋپ يەتكۈزۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئاساسىدا لانتا - شېغىللىق ئېقىننى شەكىللەندۈرىدىغان مېتېئورولوگىيە، گىدرولوگىيە، گېئولوگىيىلىك يەر قىياپىتى، ئۆسۈملۈك يېپىنچىسى، يەر تەۋرەشكە ئوخشاش مۇھىت ئامىلا كۆرۈنۈش شارائىتلىرى بايان قىلىنغان؛ لانتا - شېغىللىق ئېقىننىڭ شەكىللىنىش شارائىتى ئەتراپلىق تەھلىل قىلىنىپ، بوش، ئۆزاق ماددىلار، يەر قىياپىتى ۋە سۇ مەنبە شارائىتى قاتارلىق 3 تەرەپكە يىغىنچاقلانغان، بۇ كان رايونىدا لانتا - شېغىللىق ئېقىننىڭ يېتىلىش، تارقىلىش قانۇنىيىتى شەرھلەنگەن.

2. لانتا - شېغىللىق ئېقىن جىلغىلىرىنى پەرق ئېتىش ئاساسىدا كان رايونىدىكى لانتا - شېغىللىق ئېقىننىڭ كۆلىمى ۋە يۈز بېرىش نىسبىتىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، لانتا - شېغىللىق ئېقىن جىلغىلىرىنىڭ خەتەرلىك دەرىجىسى ۋە خەۋپ يەتكۈزۈش دائىرىسىگە باھا بېرىلگەن؛ لانتا - شېغىللىق ئېقىن ئاپىتى دەرىجىلەرگە ئايرىلغان ھەم لانتا - شېغىللىق ئېقىن ئاپىتىنىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشى ئالدىن ئېنىقلانغان.

3. كۆپلىگەن تەجرىبە ۋە سىناق نەتىجىلىرى ئاساس قىلىنىپ، لانتا - شېغىللىق ئېقىندا ئاقىدىغان ماددىلارنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە ھەرىكەت ئالاھىدىلىكى تەپسىلىي شەرھلىنىپ، ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش قۇرۇلۇشىنى پىلانلاشقا ئىلمىي ئاساس كۆرسىتىپ بېرىلگەن؛ لانتا - شېغىللىق ئېقىن ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تۈگىتىش پىلانىنى تۈزۈش پرىنسىپلىرى، نىشانى ۋە لانتا - شېغىللىق ئېقىن ئاپىتىنى يېنىكلىتىش لايىھىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

4. فىزىكىلىق تەكشۈرۈپ ئىزاھلاپ ھۆكۈم قىلىش ئارقىلىق بوش دۆۋىلەنمىلەر (لانتا - شېغىللىق ئېقىن ھاسىل قىلىدىغان چۆكمىلەر) نىڭ قېلىنلىقى، ئۆزگىرىشى، ئۆلى، يۈزىنىڭ شەكلى، ئېلېكترلىق خۈسۈسىيىتى دەسلەپكى قەدەمدە ئايدىڭلاشتۇرۇلغان.

چى مېي

«IGCP420» تۈر بويىچە خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ب د ت ماتارىپ - پەن - مەدەنىيەت تەشكىلاتى تەستىقلىغان «IGCP420» (خەلقئارا گېئولوگىيىلىك سىلىشتۇرما 420) تۈرى توغرىسىدىكى 1 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى 1998- يىل 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگە قەدەر ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى (بۇ يىغىننى ئۆتكۈزۈشنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ۋە دۆلەت «305» تۈر ئىشخانىسى ئۈستىگە ئالدى). مۇھاكىمە يىغىنىغا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى يەر شارى ئىلمىي ساھەسىدىكى 51 نەپەر پروفېسسور، ئالىم، مۇتەخەسسىس قاتناشتى. ئۇلارنىڭ 26 سى فرانسىيە، ئەنگلىيە، ئامېرىكا، گېرمانىيە، ئاۋسترالىيە، روسىيە، بېلگىيە، ياپونىيە، قازاقىستان، موڭغۇلىيە قاتارلىق دۆلەتلەر ۋە تەيۋەن، شياڭگاڭ قاتارلىق رايونلاردىن كەلگەن.

ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋ دېخۇا ئېچىلىش مۇراسىمغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى. يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئوتتۇرا ئاسىيادىكى تاغ ھاسىل بولغان بەلۋاغنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە چوڭ قۇرۇقلۇق يەر پوستىنىڭ يېتىلىشىدىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى چۆرىدىگەن ھالدا 53 پارچە ئىلمىي ماقالە ئوقىدى، ئوخشاش بولمىغان قاراشلارنى مۇزاكىرە قىلدى ۋە ئالماشتۇردى. بۇ يىغىن شىنجاڭ ۋە ئاسىيادا تاغ ھاسىل بولۇش ھەرىكىتى، گېئولوگىيىلىك ئۆزگىرىش ۋە كان ھاسىل بولۇش قانۇنىيىتىنى تەتقىق قىلىشتا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

يىغىن مەزگىلىدە ۋەكىللەر ئالتاي رايونىغا بېرىپ 6 كۈن دالدا گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

ۋاڭ بۇ

«شىنجاڭدا مىس ـ نىكېل كېنىنى چوڭقۇر تۆشۈك بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تېخنىكىسى»

«شىنجاڭدا مىس ـ نىكېل كېنىنى چوڭقۇر تۆشۈك بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تېخنىكىسى» سەرلەۋھىلىك ئىلمىي ماقالە 1998 ـ يىل 11 ـ ئايدا گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ پەن ـ تېخنىكا مەكتىپى تەرىپىدىن ئېلان قىلىنغان، يەر تەۋرەش نەشرىياتى نەشر قىلغان كان تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشىدىكى «پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتىغا دائىر 100 مىسال» دېگەن كىتابقا كىرگۈزۈلدى. بۇ ماقالىنى شىنجاڭ گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ـ ئېچىش ئىدارىسىنىڭ ئىنژېنېرلىق چارلاش قۇرۇلۇشى باشقارمىسى يازغان، ئۇنىڭدا شىنجاڭ گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ـ ئېچىش ئىدارىسى 1978 — 1989 ـ يىللىرى مىس ـ نىكېل كېنىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش تەلىپىگە ئاساسەن پۈتۈنلەي مەملىكەتلىمىزدە ئىشلەنگەن ئىلغار بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىلىرىدىن پايدىلىنىپ، گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ قوللىشى بىلەن قولغا كەلتۈرگەن پەن تەتقىقات ۋە ئىشلەپچىقىرىش نەتىجىلىرى تونۇشتۇرۇلغانىدى.

شىنجاڭدا مىس ـ نىكېل كېنىنى چوڭقۇر تۆشۈك بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تېخنىكىسى ئاساسەن قۇمۇل ژىلايىتىدىكى سېرىق تاغ كان رايونى، ئالتاي ژىلايىتى كۆكتوقاي ناھىيىسىدىكى قاراتۆگكى كان رايونى، قابا ناھىيىسىدىكى ئاشىلى كان رايونىدا قوللىنىلغان. مۇھىم يەر قاتلىمى ئالاھىدىلىكىدىن ئالغاندا، ئۈزۈلمە قاتلام، ئۈۋاق قاتلام، پۈرۈلمە قاتلام، بۆلەكلەنمە قاتلام، يېرىلما قاتلام، دەز يېتىلگەن قاتلام، تاغ جىنسلىرى قاتتىق ـ چۈرۈك ـ ئۈۋاق قاتلام قاتارلىق قاتلاملاردا قوللىنىلغاندا بۇرغىلاش ئىقتىدارى 6 ـ 10 دەرىجىگە يەتكەن، بۇنداق قاتلاملارنى بۇرغىلاپ چوڭقۇرلىغاندا بۇرغىلانغان تۆشۈك گۈمۈرۈلۈپ چۈشۈش، ئۆرۈلۈپ چۈشۈش، سۇ سىرغىپ قېلىش، ئەگرى تېشىلىپ قېلىش، كېرىن ئېلىش تەس بولۇشقا ئوخشاش مەسىلەر كۆرۈلەتتى. يۇقىرىقى كان رايونلىرىدا بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش مېتراژى 218 مىڭ 272 مېتىرغا، بۇرغىلانغان تۆشۈك 501 گە، ھەربىر بۇرغىلاش ئىستانوكىنىڭ ئايلىق ئىش ئۈنۈمى 38.702 مېتىرغا، بۇرغىلانغان تۆشۈكلەرنىڭ ئۆلچەمگە لايىق بولۇش نىسبىتى 1%.95كە يەتكەن، ھەر مېتىرنىڭ ئوتتۇرىچە بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تەننەرخى 320 يۈەن بولغان. بۇنىڭ ئىچىدە چوڭقۇرلۇقى 600 مېتىردىن يۇقىرى تۆشۈكلەرنىڭ مېتراژى 454.113 مېتىرغا، تۆشۈك 159 غا، سۈپەتلىك تۆشۈكلەرنىڭ نىسبىتى 7%.93كە، ھەر بۇرغىلاش ئىستانوكىنىڭ ئوتتۇرىچە ئايلىق ئىش ئۈنۈمى 1.571 مېتىرغا، تۆشۈكلەرنىڭ ئەڭ زور چوڭقۇرلۇقى 31.1506 مېتىرغا، ھەر تۆشۈكنىڭ ئايلىق ئەڭ يۇقىرى بۇرغىلىنىش سۈرئىتى 1202 مېتىرغا يەتكەن. گېئولوگىيىلىك بايلىق زاپاسىنىڭ ئېنىقلىنىش ئەھۋالى مۇنداق بولغان: CU نىڭ 1 مىليون 690 مىڭ تونىنا، Niنىڭ 928 مىڭ تونىنا، ZN نىڭ 420 مىڭ تونىنا، Au نىڭ 18 مىڭ 67 كىلوگرام، Ag نىڭ 1147 تونىنا.

«XU — 1000»، «XY — 5» تىپلىق كېرىن بۇرغىلاش ئىستانوكىلىرى، «BW—150»، «BW—250»، «BW—300»، تىپلىق سېغىز پانتاق ناسۇسلىرى، «S91»، «S75» ۋە «S56» تىپلىق ئالماس كېرىن دولتىلىرىغا ئوخشاش بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىلىرى ۋە بۇرغىلاش سايمانلىرى ئىشلىتىلگەن. دىئامېتىرى كىچىك ئادەتتىكى ئالماس ئىستانوك بىلەن بۇرغىلاش ۋە ئالماس دولتا بىلەن بۇرغىلاپ ئارغامچىلىق كېرىن ئېلىش ئۈسۈللىرى قوللىنىلغان. ئاشلى كان رايونىدا ئارغامچىلىق كېرىن ئېلىشتا زەربە بىلەن ئايلاندۇرۇپ بۇرغىلاش تېخنىكىسى ۋە بۇرما دەستىلىك ئىستانوك بىلەن نىشانلىق بۇرغىلاش تېخنىكىسى قوللىنىلغان. بۇ بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تېخنىكىسى چوڭقۇرلۇقى 2000 مېتىر دائىرىدىكى مۇرەككەپ يەر قاتلىمىنى بۇرغىلاش تەلىپىگە مۇۋاپىق كېلىدۇ.

چوڭقۇر تۆشۈك بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش تېخنىكىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك قوللىنىش ئارقىلىق جۇڭگوغا 8 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 3 مىليون تونىدىن ئارتۇق مىس ـ نىكېل بايلىقى ئېنىقلاپ بېرىلگەن، ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىر چوڭ كانىنىڭ ئېچىلغىنىغا خېلى يىللار بولۇپ قالدى ھەم ئۇ شىنجاڭ رەڭلىك مېتال شىركىتىنىڭ تايانچ كەسىپىگە ئايلىنىپ قالدى؛ مىس ـ نىكېلنى ئاساس قىلىدىغان يەنە بىر كۆپ مېتال كېنى جۇڭگو بويىچە سورتى ئەڭ پاي كان ياتىسى سۈپىتىدە ئېچىلىۋاتىدۇ.

يالڭ يۈسۈڭ، ژالڭ باۋخۇا

10 تۇر مۇۋەپپەقىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

شىنجاڭ گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ـ ئېچىش ئىدارىسىنىڭ 10 تۇرى 1998 ـ يىلى سابىق گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇلاردىن 5 تۇر گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش مۇۋەپپەقىيەت مۇكاپاتىغا، 4 تۇر گېئولوگىيىلىك كان ئىزدەش مۇۋەپپەقىيەت مۇكاپاتىغا، بىر تۇر پەن ـ تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

«شىنجاڭ تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرا تارىم رايونىدىكى «KT1» نومۇرلۇق تۆشۈكنى گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئۈنۈمۈرسال تەتقىقات دوكلاتى» تەكشۈرۈش بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «شىنجاڭ ئوتتۇرا تارىم نېفىتلىكىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش مەنبەسىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش بويىچە گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈشتىكى «KT1» نومۇرلۇق تۆشۈكنى بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش قۇرۇلۇشى تېخنىكىسى دوكلاتى» ، «شىنجاڭ پىچان ناھىيىسى شياۋساۋخۇ ناترىيلىق سېلىترا كان رايونى (شەرقىي كان رايونى) دىكى «W1 — V» نومۇرلۇق كان ياتمىسىنى گېئولوگىيىلىك تەپسىلىي تەكشۈرۈش دوكلاتى» ، «شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق شەھەر ۋە رايونلىرىدا يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتلىنىش ھالىتىنى 5 يىل (1991 - 1995) كۆزىتىش دوكلاتى» ۋە «شىنجاڭ غۇلجا ناھىيىسىدىكى ئاشى ئالتۇن كېنىنىڭ جەنۇبىي بۆلىكىنى تەكشۈرۈش دوكلاتى» تەكشۈرۈش بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «شىنجاڭ تۇرپاندىكى كىچىك ئارىشاق مىس كېنىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش» ، «شىنجاڭ توقسۇن ناھىيىسى قىزىل تاغ ئېغىزى گەج كېنىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش» ، «شىنجاڭ قابا ناھىيىسىدىكى توققۇزباي ئالتۇن كېنى رايونىدىكى I كان ياتمىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش» ۋە «شىنجاڭ موري ناھىيىسىنىڭ شىجىر - چوقپاراتاش رايونىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى سۇ بىلەن تەمىنلەش نۇقتىسىدىن گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش (1:100000 ماسشتابلىق)» كان ئىزدەش بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «شىنجاڭ ئۈيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رايون قېزىلما بايلىقلار قازمىچىلىقىنىڭ يەكۈنى» پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

فېلىك جىلىك، جالال ژېيجۇ

ئىلغارلار تەقدىرلەندى

1998 - يىلى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى 1 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىغا جۇڭخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى «مەملىكەت بويىچە ئۈلگىلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى» دەپ نام بەردى؛ 3 - گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتىنىڭ خىزمەتچىسى خۇالال لىجيالال (ئايال) غا مەملىكەتلىك كۆمۈر كېنى گېئولوگىيە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى «ئىش ئورنىدىن قېلىپ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش ئۈلگىسى» دەپ نام بەردى؛ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى گالال جىشېنگە ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى «مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى خىزمەتچىسى» دەپ نام بەردى؛ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىدارىسى گېئولوگىيە ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى قوشۇمچە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ رەئىسى لىيۇخېڭگۇاڭغا ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى «مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئاكتىپى» دەپ نام بەردى.

لەي دېۋۈن

يەر تەۋرەش

شىنجاڭ رايونىدىكى يەر تەۋرەش ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭدا ۋە شىنجاڭغا قوشنا رايونلاردا 160 قېتىم $Ms \geqslant 3.5$ بال يەر تەۋرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ تەۋەسىدە ۋە چېگرىغا يېقىن جايلاردا تەۋرىگىنى 136 قېتىم. شىنجاڭ تەۋەسىدە 84 قېتىم 3.5 ~ 3.9 بال، 40 قېتىم 4 ~ 6 بال، 8 قېتىم 5 ~ 5.9 بال، 4 قېتىم 6 ~ 6.9 بال يەر تەۋرىدى. 8 - ئاينىڭ 27 - كۈنى پەيزاۋاتتا يۈز بەرگەن 6.4 بال يەر تەۋرەش مۇشۇ يىل ئىچىدە شىنجاڭ تەۋەسىدە يۈز بەرگەن ئەڭ قاتتىق يەر تەۋرەش ھېسابلىنىدۇ.

1998 - يىلى شىنجاڭدا يەر تەۋرەش ھەرىكىتىنىڭ كۆچلۈكلۈكى ۋە چاستوتىسى ئۆتكەن 2 يىلدىكىدىن سەل - پەل تۆۋەنلىدى، لېكىن ئومۇمىي جەھەتتىن ئالغاندا ئىلگىرىكى يىللاردىكى ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن داۋاملىق يۇقىرى بولدى. مۇشۇ بىر يىلدا شىنجاڭ تەۋەسىدە يەر تەۋرەشتىن چىققان ئومۇمىي ئېنېرگىيە ئېنېرگىيە 0.58×10^{22} يەتتى.

مۇشۇ يىلدىكى يەر تەۋرەش ھەرىكىتىدە جەنۇبىي تەڭرىتاغنىڭ غەربىي قىسمىدىكى كەلپىن بۆلىكى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلار ئەڭ ھەرىكەتچان بۆلەك بولدى، شىنجاڭ تەۋەسىدە يۈز بەرگەن $Ms \geqslant 4$ بال يەر تەۋرەشلەرنىڭ %65ى مۇشۇ بۆلەككە مەركەزلەشتى. پەيزاۋات رايونىدا 1997 - يىلى 6 بالدىن يۇقىرى قاتتىق توپلاشما يەر تەۋرەش يۈز بەرگەندىن كېيىن، مۇشۇ يىلدا يەنە 3 قېتىم 6 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرىدى. تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇب قىسمى ۋە جەنۇبىي تەڭرىتاغنىڭ ئوتتۇرا بۆلەكلىرىمۇ يەر تەۋرەش ھەرىكىتى خېلى كۆپەيدى، گۇمىدا 6.2 بال يەر تەۋرىدى ۋە 5.5 بال قالدۇق يەر تەۋرىدى، ئاقسۇ ۋە باي رايونلىرىدىمۇ 5 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرىدى. شىمالىي تەڭرىتاغ يەر تەۋرەش بەلۋىغىنىڭ غەربىي بۆلىكى ۋە ئالتاي يەر تەۋرەش بەلۋىغى بىر قەدەر تىنچ بولدى، بىر قېتىملا 4 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرىدى؛ تەڭرىتاغ يەر تەۋرەش بەلۋىغىنىڭ شەرقىي بۆلىكى ۋە ئالتۇنتاغ يەرتەۋرەش بەلۋىغىدا مۇشۇ يىلدا 4 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرەش يۈز بەرمىدى.

چېگرا رايونلاردا 6 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرەش يۈز بەرمىدى، لېكىن 5 بالدىن 5.9 بالغىچە يەر تەۋرەش خېلى كۆپ بولدى. ئالتاينىڭ شەرقىي شىمالىدىكى موڭغۇلىيە تەۋەسىدە 5.4 بال يەر تەۋرىدى؛ قازاقىستاننىڭ زەيسان كۆلى رايونىدا 2 قېتىم 5 بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرىدى؛ ئاقچى ناھىيىسىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى قىرغىزستان بىلەن چېگرىلىنىدىغان جايدا 5.2 بال يەر تەۋرىدى؛ ئۈزەل تاغ ئېغىزىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى تاجىكستان تەۋەسىدە 5.5 بال يەر تەۋرىدى. شىنجاڭغا قوشنا شىزاڭ ئاپتونوم رايونىدىكى قارامەرەن تاغ ئېغىزىنىڭ جەنۇبىدا 5.6 ۋە 5.1 بال يەر تەۋرىدى.

لىيۇ چىخۇڭ

1998 - يىلى شىنجاڭدا ۋە قوشنا رايونلاردا يۈز بەرگەن Ms≥3.5 بال يەر تەۋرەش ئەھۋالى

رەت نومۇرى	يەر تەۋرىگەن ۋاقىت					تەۋرەش مەركىزى		تەۋرەش دەرىجىسى		چوڭقۇرلۇقى H (مىڭ مېتىر)	زېلزىلى	پايدىلىنىلىدىغان يەر نامى	ماتېرىيال مەنبەسى
	ئاي	كۈن	سائەت	مىنۇت	سېكۇنت	شىمالىي پاراللېل	شەرقىي مېرىدىئان	ML	Ms				
1	01	09	06	18	06	43°54′	85°14′	4.2	3.7	030	1	شىخو	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
2	01	10	19	50	46	38°26′	75°06′	4.3	3.8	128	2	قوڭۇرتاغ	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
3	01	13	17	59	22	35°08′	78°29′	4.1	3.6		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
4	01	13	20	04	56	35°08′	78°29′	4.8	4.3		4	قارا قۇرۇم	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
5	01	13	20	17	59	35°08′	78°29′	4.4	3.9		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
6	01	13	20	18	31	35°10′	78°32′	4.8	4.3		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
7	01	14	03	44	35	35°18′	86°50′		5.6		4	مانى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
8	01	15	00	55	51	35°17′	86°54′		5.1		4	مانى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
9	01	17	18	49	11	41°32′	80°59′	4.1	3.6	010	1	باي	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
10	01	18	10	14	05	36°44′	77°58′	4.6	4.1	038	2	قاغىلىق	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
11	01	21	07	03	30	42°13′	78°23′	4.4	3.9	028	1	ئۈچتۇرپاننىڭ غەربىي شىمالى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
12	01	23	00	54	6	48°43′	84°52′	6.1	5.8	014	2	بۇرچىننىڭ غەربى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
13	01	23	16	18	48	41°22′	77°57′	4.5	4.0	030	1	ئاقچى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
14	01	27	10	09	46	39°33′	77°04′	4.1	3.6	024	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
15	02	06	12	33	48	39°17′	81°02′	4.1	3.6	010	1	مارالبېشى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
16	02	06	18	01	50	46°07′	82°50′	4.1	3.6	027	1	ئالاتاغ تاغ ئېغىزى	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى
17	02	08	06	42	42	42°38′	86°01′	4.2	3.7	022	1	خېجىڭ	شىنجاڭ ئىلمى-تېخنىكا نەشرىياتى

شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئۇلۇغچات	2	014	3.8	4.3	74°02′	39°50′	04	42	08	12	02	18
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	قاراقۇرۇم	4		3.7	4.2	78°02′	35°12′	29	02	07	13	02	19
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پەيزاۋات	1	020	3.8	4.3	77°27′	40°13′	10	33	23	13	02	20
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئاقچى	1	020	3.8	4.3	77°41′	40°25′	13	26	09	25	02	21
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	قاغىلىق	1	020	3.8	4.3	77°27′	37°02′	57	59	15	28	02	22
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئارشاك	1	022	3.6	4.1	80°32′	45°07′	15	45	02	02	03	23
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پامىر	4		5.5		73°32′	38°30′	05	51	18	06	03	24
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئارشاك	1	023	4.0	4.5	80°57′	44°55′	20	47	18	08	03	25
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	چاقىلىق	2	027	3.9	4.4	88°18′	37°55′	31	54	01	13	03	26
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پەيزاۋات	1	015	6.0		76°49′	40°07′	33	51	21	19	03	27
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پەيزاۋات	1	021	3.7	4.2	76°47′	40°12′	56	32	00	20	03	28
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	سۇغان كۆل	4		4.3	4.8	93°50′	39°06′	31	56	11	22	03	29
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	قاراقۇرۇم	4		3.7	4.2	78°54′	35°06′	01	12	04	23	03	30
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئۈزبەل	4		3.8	4.3	73°53′	38°38′	24	35	03	25	03	31
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پەيزاۋات	1	015	3.9	4.4	76°52′	40°12′	15	18	05	05	04	32
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئۈرۈمچى	1	031	3.8	4.3	87°57′	44°08′	07	46	02	09	04	33
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	كەپرىيە	4		3.6	4.1	81°35′	36°26′	29	48	02	09	04	34
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	قاغىلىق	2	017	3.7	4.2	77°54′	37°48′	47	07	02	13	04	35
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	غۇلجا	1	027	3.7	4.2	81°11′	44°23′	41	23	13	16	04	36
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	پەيزاۋات	1	034	3.9	4.4	77°10′	39°43′	40	20	11	19	04	37
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	خوتەن	1	032	3.6	4.1	80°33′	35°41′	30	38	19	25	04	38
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئاقچى	1	015	3.8	4.3	78°15′	40°42′	26	52	05	13	05	39
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	قارامسەن	4		3.8	4.3	86°35′	36°32′	36	29	13	13	05	40
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	كەلپىن	1	019	3.6	4.1	78°47′	40°39′	16	38	15	17	05	41
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	ئاقچى	1	022	4.1	4.6	77°37′	40°47′	52	31	15	18	05	42
شىنجاڭ ئىس- تانسا توري	خوتەن	1	036	6.2		79°02′	37°34′	43	11	05	29	05	43

44	29	05	28	39	37°35′	79°00′		5.5	032	2	خوتەن	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
45	30	05	49	30	41°24′	75°38′	4.9	4.5		2	ئۇلۇغچاتنىڭ شەرقىي شىمالى	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
46	03	06	09	15	44°57′	79°39′	4.1	3.6	011	2	ئارىشاڭنىڭ غەربى	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
47	03	06	34	07	37°39′	78°48′	4.5	4.0	025	2	خوتەن	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
48	07	06	05	28	41°32′	77°51′	5.1	5.2	021	1	ئاقچىنىڭ غەربى	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
49	08	06	02	08	36°06′	80°43′	4.1	3.6	045	1	كېرىيە	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
50	15	06	32	16	39°40′	77°07′	4.7	4.2	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
51	15	06	51	23	39°31′	76°55′	4.4	3.9	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
52	18	06	12	43	43°22′	82°43′	4.2	3.7	017	1	كۇنەس	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
53	19	06	50	33	40°08′	76°51′	4.1	3.6	013	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
54	25	06	39	17	41°33′	80°15′	5.0	5.1	025	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
55	01	07	43	33	40°22′	76°57′	4.5	4.0	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
56	06	07	28	43	39°30′	76°56′	4.2	3.7	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
57	06	07	59	09	39°31′	76°56′	4.1	3.6	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
58	12	07	16	09	48°01′	82°38′		5.4	035	2	چۆچەكنىڭ غەربىي شىمالى	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
59	13	07	10	04	34°55′	78°55′	4.2	3.7		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
60	17	07	41	21	41°41′	79°12′	4.3	3.8	035	1	ئۇچتۇرپان	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
61	18	07	40	31	35°42′	81°27′	4.3	3.8	041	2	كېرىيە	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
62	18	07	21	18	35°39′	78°31′	4.9	4.5	027	2	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
63	20	07	56	39	34°59′	78°44′	4.8	4.3		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
64	20	07	19	15	35°06′	78°52′	4.1	3.6		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
65	28	07	36	05	41°39′	81°16′	4.2	3.7	026	1	باي	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
66	28	07	51	40	41°44′	81°32′	5.5	5.4	015	1	باي	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
67	28	07	56	58	41°48′	81°39′	4.1	3.6	003	1	باي	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
68	28	07	41	50	37°37′	91°42′	4.4	3.9		4	ماڭيا	شىنجاڭ ئىشتانسا توري
69	31	07	01	04	36°21′	73°47′	4.3	3.8		3	مەكتېكە تېغى	شىنجاڭ ئىشتانسا توري

70	07	31	03	00	56	41°04′	81°19′	4.3	3.8	030	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
71	07	31	21	39	15	46°06′	90°22′	4.1	3.6	021	2	بەيتىك تېغى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
72	08	01	22	35	01	41°04′	81°17′	4.1	3.6	022	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
73	08	02	05	56	37	41°05′	81°19′	5.0	4.9	021	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
74	08	02	12	40	40	39°43′	77°03′		6.1	022	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
75	08	02	12	53	30	39°39′	77°00′	4.3	3.8	025	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
76	08	02	13	48	39	39°42′	77°07′	4.6	4.1	022	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
77	08	03	23	15	21	39°40′	77°06′	4.8	4.3	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
78	08	05	05	38	48	41°06′	81°18′	4.4	3.9	024	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
79	08	05	21	46	31	41°06′	81°17′	4.5	4.0	024	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
80	08	07	23	56	41	39°44′	77°04′	4.5	4.0	019	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
81	08	07	20	58	45	35°11′	78°17′	4.4	3.9		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
82	08	07	21	06	39	39°39′	77°07′	4.5	4.0	023	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
83	08	09	02	06	07	36°35′	71°34′	4.5	4.0		4	مەكتېكە تېغى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
84	08	10	20	44	25	37°12′	72°09′	4.4	3.9		4	پامىر	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
85	08	11	15	34	48	41°08′	81°17′	4.8	4.3	024	1	باي	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
86	08	11	16	42	17	43°20′	94°12′	4.1	3.6		4	قۇمۇل	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
87	08	14	21	06	38	40°17′	77°05′	4.8	4.3	026	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
88	08	15	04	21	51	50°41′	89°52′	4.2	3.7		4	دوستلۇق چوققىسى-نىڭ شەرقى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
89	08	18	02	17	34	43°23′	82°42′	4.3	3.8	021	1	كۇنەس	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
90	08	19	20	26	20	43°58′	86°25′	4.4	3.9	013	1	قۇتۇبى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
91	08	21	14	22	42	46°50′	95°48′	4.5	4.0		4	بەيتىك تېغىنىڭ شەرقى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
92	08	21	14	37	05	40°35′	77°43′	4.5	4.0	020	1	ئاقچى	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
93	08	22	22	40	52	35°18′	78°35′	4.1	3.6		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
94	60	27	16	38	55	39°49′	77°18′	4.9	5.2	028	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري
95	60	27	16	44	46	39°50′	77°15′	4.1	3.6	024	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تاناسا توري

96	60	27	16	53	07	39°47′	77°21′	4.8	4.3	025	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
97	60	27	17	01	18	39°48′	77°16′	4.9	5.0	026	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
98	60	27	17	03	33	39°49′	77°08′		6.4	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
99	60	27	17	34	40	39°32′	77°04′	4.6	4.1	026	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
100	60	27	17	54	30	39°38′	77°01′	4.3	3.8	013	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
101	60	27	19	15	53	39°39′	77°10′	4.8	4.3	031	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
102	60	27	21	20	02	39°41′	77°23′	4.3	3.8	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
103	60	27	22	23	00	39°42′	77°11′	4.7	4.2	016	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
104	60	27	22	30	02	39°42′	77°21′	4.6	4.1	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
105	60	28	08	57	28	39°37′	77°13′	4.4	3.9	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
106	60	28	10	07	51	39°42′	77°23′	4.5	4.0	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
107	60	29	04	51	14	39°40′	77°09′	4.7	4.2	030	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
108	60	29	06	25	56	46°35′	90°58′	4.2	3.7	009	2	كۆكتوقاي	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
109	60	30	03	41	37	39°42′	77°22′	4.1	3.6	027	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
110	60	01	08	57	38	39°34′	77°06′	4.4	3.9	042	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
111	60	03	08	05	31	39°35′	77°18′	4.2	3.7	020	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
112	60	03	10	27	18	39°36′	77°15′	4.1	3.6	029	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
113	80	03	14	43	00	39°40′	77°16′	5.1	5.1	034	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
114	80	04	22	02	34	39°24′	77°05′	4.1	3.6	019	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
115	80	05	01	38	42	35°23′	78°11′	4.2	3.7		4	قاراقۇرۇم	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
116	80	06	13	41	17	38°23′	73°14′	4.1	3.6		4	پامىر	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
117	80	13	20	16	11	39°36′	77°20′	4.2	3.7	022	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
118	80	14	23	36	36	41°06′	81°19′	4.5	4.0	025	1	باي	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
119	80	18	06	02	21	47°34′	89°32′	4.1	3.6	019	1	كۆكتوقاي	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
120	80	18	10	51	27	40°58′	78°26′	4.8	4.3		1	ئاقچى	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري
121	80	18	11	53	11	40°59′	78°28′	4.8	4.3	017	1	ئاقچى	شىنجاڭ ئىسـ تانسا توري

شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئاقچى	1	007	3.9	4.4	78°31′	40°56′	15	19	19	18	80	122
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	018	3.8	4.3	77°10′	39°33′	22	58	19	19	80	123
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۆزبەل	2	040	4.1	4.6	73°59′	38°34′	06	43	11	24	80	124
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۇلۇغچات	1	031	3.6	4.1	74°55′	39°31′	00	49	11	25	80	125
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۇلۇغچات	1	019	3.8	4.3	74°50′	39°28′	10	37	14	25	80	126
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پامىر	4		3.7	4.2	72°38′	38°09′	03	04	13	28	80	127
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پامىر	4		3.7	4.2	73°03′	38°27′	29	48	13	29	80	128
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	020	4.0	4.5	77°26′	39°39′	51	51	08	30	09	129
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	027	5.1	5.0	77°27′	39°41′	55	10	01	03	10	130
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۆزبەل	4		4.0	4.5	72°45′	39°38′	45	06	09	17	10	131
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	020	3.9	4.4	77°16′	39°33′	43	26	21	18	10	132
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	025	4.0	4.5	77°05′	39°33′	43	29	00	20	10	133
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	خېجلىق	1	038	3.8	4.3	87°15′	42°32′	21	39	02	21	10	134
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	نىيە	1	033	3.7	4.2	82°25′	36°36′	21	36	06	23	10	135
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۈچتۇرپاننىڭ شەرقىي شىمالى	1	018	3.6	4.1	79°27′	41°51′	14	20	23	26	10	136
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	022	3.6	4.1	77°18′	39°31′	15	10	13	28	10	137
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پامىر	2	052	3.7	4.2	74°15′	38°16′	55	44	23	30	10	138
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	019	4.0	4.5	77°16′	39°35′	01	09	00	01	11	139
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	خانتەڭرى	1	028	3.7	4.2	80°01′	42°55′	57	42	12	01	11	140
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۆزبەل	2	034	3.8	4.3	73°52′	38°48′	15	21	14	02	11	141
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۆزبەل	2	0045	4.3	4.8	73°33′	39°29′	00	40	27	05	11	142
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	006	3.6	4.1	77°07′	39°22′	26	50	08	09	11	143
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	023	3.8	4.3	77°00′	39°38′	34	27	11	10	11	144
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	ئۆزبەل	4		3.8	4.3	75°18′	39°21′	43	13	22	10	11	145
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پامىر	2	027	4.0	4.5	73°28′	37°10′	26	32	22	11	11	146
شىنجاڭ ئىسپ تانسا توري	پەيزاۋات	1	024	3.7	4.2	77°10′	39°39′	55	16	17	15	11	147

148	11	17	05	46	57	39°30′	76°58′	4.1	3.6	021	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
149	11	22	00	59	49	49°08′	88°53′	5.3	5.4	027	2	دوستلۇق چوققىسى-نىڭ شەرقى	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
150	11	22	23	47	00	41°00′	79°49′	4.3	3.8	014	1	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
151	11	23	19	55	44	39°32′	77°09′	4.5	4.0	024	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
152	11	25	10	37	43	47°36′	89°34′	5.2	4.9	021	2	كۆكتوقاي	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
153	11	27	19	00	06	47°34′	89°29′	4.1	3.6	014	1	كۆكتوقاي	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
154	11	29	13	52	55	44°58′	93°16′	4.4	3.9	010	2	بارىكۆل	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
155	12	01	18	36	44	39°35′	77°14′	4.5	4.0	019	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
156	12	02	05	08	18	43°46′	85°05′	4.3	3.8	034	1	شىخو	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
157	12	06	05	59	02	41°24′	79°14′	4.7	4.2	013	1	ئۇچتۇرپان	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
158	12	06	19	57	26	41°23′	79°13′	4.3	3.8	018	1	ئۇچتۇرپان	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
159	12	24	03	23	36	39°57′	76°59′	5.0	4.6	018	1	پەيزاۋات	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري
160	12	26	12	19	02	35°54′	80°46′	4.1	3.6	042	1	كېرىيە	شىنجاڭ ئىز-تانسا توري

ئىزاھات: (1) 48 ـ، 54 ـ، 66 ـ، 73 ـ، 94 ـ، 97 ـ، 113 ـ، 130 ـ، 149 ـ، 152 ـ نومۇرلۇق يەر تەۋرەشلەر ۋە ML دەرىجىگە يەتمىگەن يەر تەۋرەشلەرنىڭ جەدۋەلدىكى Ms دەرىجىسى ئەمەلىي ئۆلچەش يۇزىنىڭ تەۋرەش دەرىجىسىدۇر.

(2) باشقا يەرتەۋرەشلەرنىڭ Ms تەۋرەش دەرىجىسى 1.08 ـ Ms1.13 ML = بويىچە ھېسابلاپ ئېرىشىلگەن.

لېۋ چىخۇڭ

ئاتوشتا 6 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەشنىڭ ئاساسىي پارامېتىرى

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 ـ يىل 3 ـ ئاينىڭ 19 ـ كۈنى سائەت 21 دىن 51 مىنۇت 33 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل 40°10′، شەرقىي مېرىدىئان 76°47′.

(ماكرو): (مىكرو تەۋرەش مەركىزىنىڭكىگە ئوخشاش)

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 6 بال.

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 19 كىلومېتىر

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: 7

2. يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش ئاتوش شەھرىنىڭ قاراجول يېزىسىدا يۈز بەردى، كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى جەنۇبتىن شىمالغا قاراپ سوقمچاق ھالەتتىن شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى 7°قا يەتتى. 12 مىڭ 720 ئادەم، 2544 ئائىلە ئاپەتكە ئۇچرىدى؛ يەر تەۋرەشتە ئۆلۈم يۈز بەرمىدى، 284 تۈياق چارۋا ئۆلدى، ئىقتىسادىي زىيان 22 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

7 ـ دەرىجىلىك رايون قاراجول بازىرى، باش سۇغەت كەنتى ۋە قوي خوجۇلۇق مەيدانى قاتارلىق جايلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى، كۆلىمى تەخمىنەن 207 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇ رايوندىكى خىش ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى يېنىك ۋە ئونتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز ساندىكىلىرى ئاساسەن ساق قالدى، ئايرىملىرى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى؛ كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئونتۇراھال ۋە ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز ساندىكىلىرى ۋەيران بولۇپ كەتتى.

6 ـ دەرىجىلىك رايون شېھىت، سۇغەت، ئاقمەت قاتارلىق جايلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى، بۇ رايوندىكى كېسەك ئۆيلەرنىڭ

كۆپىنچىسى يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى ۋە ئاساسەن ساق قالدى، بىر قىسمى ئوتتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

3. تەۋرەش قۇرۇلمىسى

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ تەڭ تەۋرەش سىزىقى ئۇزۇن ئوقى جەنۇبتىن شىمالغا قاراپ تارقالغان بولۇپ، يەر يۈزىدە كۆرۈلگەن شىمالدىن شەرققە يۆنەلگەن ئاساسىي قۇرۇلما ھالىتىگە ماس كەلمەيدۇ، شۇڭا، بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ قۇرۇلمىسىنى تېخىچە بېكىتكىلى بولمىدى.

لىيۇ جىگىيۇەن

گۇما ناھىيىسىدە 6.2 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەش پارامېتىرى

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى سائەت 5 تىن 11 مىنۇت 44 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل 37°39′، شەرقىي مېرىدىئان 79°04′.

(ماكرو): شىمالىي پاراللېل 37°31′، شەرقىي مېرىدىئان 78°42′.

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 6.2 بال

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 32 كىلومېتىر

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: °7

2. يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

يەر تەۋرەش تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇب چېتىدە يۈز بەردى، تەۋرەش مەركىزىدە تارىختا كۆچلۈكرەك يەر تەۋرەپ باقمىغان، بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە 26 كىشى زەخمىلەندى، 2 كىشى ئېغىر زەخمىلەندى؛ 1392 ئائىلىلىك، 5566 ئادەم ئۆي - ماكانسىز قالدى، ئىقتىسادىي زىيان 54 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى شىمال - غەربتىن شەرق - جەنۇب يۆنىلىشىدە تارقىلىپ سوقىچاق ھالەتتىنى شەكىللەندۈرگەن، 7 - دەرىجىلىك رايونىنىڭ كۆلىمى 466 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ، بۇ رايوندا كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپ قىسمى ئوتتۇراھال ۋە ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز ساندىكى خىش ئۆيلەر يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى؛ يەر يۈزىگە نۇرغۇن سۇ - قۇم ئېتىلىپ چىقتى، دەريا قىنلىرىدا نۇرغۇن يېرىق پەيدا بولدى.

6 - دەرىجىلىك رايونىنىڭ كۆلىمى 2397 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇ رايوندىكى ئايرىم خىش ئۆيلەر ئوتتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز بىر قىسىم كېسەك ئۆيلەر يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

5 - دەرىجىلىك رايوندا كونا كېسەك ئۆيلەرگە چاك كەتتى ياكى كونا چاكلار يوغىناپ كەتتى.

ۋالىك جېيەن

ئونسۇ ناھىيىسىنىڭ شىمالىدا 5.1 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەش ئاساسىي پارامېتىرى

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى سائەت 14 تىن 39 مىنۇت 19 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل 41°28′، شەرقىي مېرىدىئان 80°18′.

(ماكرو): (مىكرو تەۋرەش مەركىزىنىڭكىگە ئوخشاش).

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 5.1 بال.

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 25 كىلومېتىر.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: °5

2. يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى 5 بولۇپ، كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى شىمالدىن شەرققە قاراپ سوقىچاق ھالەتنى شەكىللەندۈرگەن، كۆلىمى تەخمىنەن 1143 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. ئونسۇ ناھىيە بازىرى كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى ئۈزگىچە رايون بولۇپ، كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى °6قا يەتتى. بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە بىۋاستە ئۆلۈم - يېتىم بولمىدى. ئىقتىسادىي زىيان 4 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئونسۇ ناھىيە بازىرىدا ئۈزگە خاس يەر شارائىتى تۆۋەيلى تەۋرەش داۋامىدا كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى تەۋرەش مەركىزىدىكى 6 - دەرىجىلىكتىن يۇقىرى بولغان ئۈزگىچە رايون شەكىللەندى، بۇ رايوندا خىش - بېتون ئىمارەتلەرنىڭ يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان كۆلىمى 4048 كۋادرات مېتىرغا، خىش ۋە كېسەك ئۆيلەرنىڭ ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان كۆلىمى 1775 كۋادرات مېتىرغا، ئوتتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان كۆلىمى 13 مىڭ 490 كۋادرات مېتىرغا، يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان كۆلىمى 57 مىڭ 865 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

5 - دەرىجىلىك رايون كۆكدەپسەن، توخۇلا، تېرەك دەريا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى، قىزىلقوتان قاتارلىق جايلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى، بۇ رايونىنىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 1143 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. يەر تەۋرىگەندە توپا - چاك كۆتۈرۈلۈپ تاغنى قاپلاپ كەتتى. بىر كۈب مېتىر چوڭلۇقتىكى 3 - دەۋرگە مەنسۇپ لاتقا جىنس غۇلاپ چۈشتى؛ بۇ رايون دائىرىسىدە خىش

ئىمارەتلەرنىڭ ئاز بىر قىسمى يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

3. تەۋرەش قۇرۇلمىسى

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ تەڭ تەۋرەش سىزىقى بۇ رايوندىكى يەر يۈزىنىڭ يېڭى ئېراديكى ھەرىكەت قۇرۇلمىسىغا ماس كەلمىدى، يوشۇرۇن يېرىلما يۇنىلىشىگىمۇ ماس كەلمىدى، شۇڭا، تەۋرەش قۇرۇلمىسى ئېنىق ئەمەس.

لىيۇ جىگيۇەن

بايدا 5.4 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەش ئاساسىي پارامېتىرى

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى سائەت 12 دىن 51 مىنۇت 42 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل ′81°36، شەرقىي مېرىدىئان ′41°48.

(ماكرو): شىمالىي پاراللېل ′81°42، شەرقىي مېرىدىئان ′41°46.

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 5.4 بال.

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 15 كىلومېتىر.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: 6

2. تەۋرەش كۆچلۈكلۈكىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش جەنۇبىي تەڭرىتاغ باي ئويمانلىقىدا يۈز بەردى، كۆچلۈك تەۋرەش رايونى قاقاس چۆل بولۇپ، يەر تەۋرەش زىيىنى ئاساسەن باي ناھىيە بازىرىغا ۋە ئۇنىڭغا يېقىن بىر نەچچە يېزىغا مەركەزلەشتى، بولۇپمۇ باي ناھىيە بازىرىدا زىيان ئېغىر بولدى، تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى شىمالىي شەرقتىن شەرقە قاراپ سوقمىچاق ھالەتنى شەكىللەندۈرگەن، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 9 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 545 ئائىلىلىك 2423 ئادەم ماكانسىز قالدى.

6 - دەرىجىلىك رايونىنىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 690 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، باي ناھىيە بازىرى، بۇلۇڭ، ياتۇر، مىچىڭ، تاختا قاتارلىق كەنتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى يېنىك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. ئايرىملىرى ئونتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئاز ساندىكى كونا كېسەك ئۆيلەر ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

5 - دەرىجىلىك رايونىنىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 1780 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، چوڭكۇزۇك يېزىسى، داۋانچى دېھقانچىلىق مەيدانى، ناھىيىلىك تۈز مەيدانى، ئونباش، تاتما، دۆڭمازار، ئاقتام قاتارلىق مەھەللىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدى.

بۇ رايوندا جەم تۈرغانلار يەر تەۋرىگەنلىكىنىڭ سەزگەن، ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى ساق قالدى، ئايرىملىرى ئونتۇراھال بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، ئىنتايىن ئاز ساندىكى كونا كېسەك ئۆيلەر ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

3. تەۋرەش قۇرۇلمىسى

يەر تەۋرەش 4 - سىستېما قاپلىغان رايوندا يۈز بەردى، تەۋرەش قۇرۇلمىسى ئېنىق ئەمەس. دائىرىلەنگەن تەڭ تەۋرەش سىزىقىنىڭ ئۇزۇن ئوقى تەۋرەش مەركىزىنىڭ جەنۇبىي قىسمىغا جايلاشقان 4 - دەۋر ھەرىكەتچان ئۇزۇلمىسى — چوڭتاغ ئۇزۇلمىسى بىلەن پاراللېل بولدى، بۇ ئۇزۇلمىدە تارىختا كۈچ قېتىم يەر تەۋرىگەن، يەنە كېلىپ ئۇنىڭ چوڭقۇر قىسمىدا ياتما ئورۇندۇقىمان ھالەت شەكىللەنگەن، يەر يۈزىدىكى تەۋرەش مەركىزى ئۇزۇلمە تەۋرەش مەنبەسىنىڭ يەر يۈزىدىكى پرويېكسىيىسى بولۇشى مۇمكىن.

يالڭ جىلىن، خۇۋېيخۇا

پەيزاۋاتتا 6.1 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەش ئاساسىي پارامېتىرى

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى سائەت 12 دىن 40 مىنۇت 40 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل ′39°36، شەرقىي مېرىدىئان ′77°02.

(ماكرو): شىمالىي پاراللېل ′39°36، شەرقىي مېرىدىئان ′76°58.

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 6.1 بال

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 22 كىلومېتىر.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: 7°

2. يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

يەر تەۋرەش جەنۇبىي تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي باغرىدىكى تاغ ئالدى تىنما تۈزلەڭلىكتە يۈز بەرگەن بولۇپ، بۇ يەردە يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئورنى تېپىزراق، يەر يۈزىنىڭ شورلىشىشى ئېغىر، يەر شارائىتى ناچار. تەۋرەش مەركىزى يەنىلا ئۆتكەن يىلدىكى پەيزاۋات كۆچلۈك توپلاشما يەر تەۋرەشنىڭ يۇقىرى كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى رايونى دائىرىسىدە بولغاچقا، ئىمارەتلەر تېخىمۇ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، 3 كىشى يېنىك يارىلاندى، 3400 ئائىلىلىك 16 مىڭ 610 كىشى ئۆي - ماكانسىز قالدى، بۇ ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ %12.06 نى ئىگىلەيدۇ؛ بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە 52 مىليون 177 مىڭ 100 يۈەن ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى ئۇچ 7 - دەرىجىلىك رايون بويىچە تارقالدى: شەرقىي جەنۇبتا لەمپە

كەنتىدىن باشلاپ، غەربىي شىمالدا قوشئاۋات يېزىسىغىچە شىمالدىن غەربكە قاراپ يۆزلەنگەن سوقىچاق ھالەتتىكى شەكىللەندۈرگەن، كۆلىمى 105 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ؛ غەربتە باغئېرىقتىن باشلاپ، شەرقتە تەڭلىچى كەنتىگە قاراپ شىمالىي شەرقتىن شەرققە يۆنەلگەن ئۇزۇن سوقىچاق ھالەتتىكى شەكىللەندۈرگەن، كۆلىمى 75 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ؛ شەرقىي شىمالدىكى بەشتۆپتىن باشلاپ، غەربىي جەنۇبتىكى قەشقەر دەرياسىغا قاراپ شىمالدىن شەرققە يۆزلەنگەن سوقىچاق ھالەتتىكى شەكىللەندۈرگەن، كۆلىمى 31 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. 7.0لۇق رايوندىكى تېخى قايتا سېلىنمىغان كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپ قىسمى ئېغىر دەرىجىدە، قالغانلىرى ئوتتۇراھال ۋەيران بولدى، ئايرىم ئۆي - ئىمارەتلەر پۈتۈنلەي ئۇرۇلۇپ چۈشتى، خىش قۇرۇلمىلىق ۋە يېڭى سېلىنغان ياغاچ جازىلىق ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ بەزىلىرى يېنىك بۇزۇلدى. بۇ رايون تەۋەسىدىكى كىشىلەرنىڭ كۆپچىلىكى يەرنىڭ قاتتىق تەۋرىگەنلىكىنى سەزدى.

6 - دەرىجىلىك رايون غەربىي شىمالدا ئاتۇش شەھىرىگە قاراشلىق كاتتايلاق يېزىسىنىڭ قورغان كەنتىدىن شەرقتە پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى غولتوغراق يېزىسىنىڭ غەربىي يېقىنچە، غەربىي جەنۇبتا پەيزاۋات ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىنچە، غەربىي شىمالدىن غەربكە قاراپ يۆزلەنگەن قېلىپسىز سوقىچاق ھالەتتىكى شەكىللەندۈرگەن، بۇ رايوننىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 5429 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. بۇ رايون تەۋەسىدىكى كونا كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپ قىسمى يېنىك - ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر يېنىك بۇزۇلدى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر ئاساسەن ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى. يېڭى سېلىنغان خىش - ياغاچ قۇرۇلمىلىق، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر يېنىك بۇزۇلدى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر ئاساسەن ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى. ئۇ ۋەيران بولدى. ئىمارەتلەرنىڭ بىر قىسمى چاك كەتتى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ ئاز بىر قىسمى سەل - پەل چاك كەتتى.

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە يەر يۈزى بۇزۇلۇش ۋە يەر تەۋرەش گېئولوگىيىلىك ئاپىتى كۆرۈلمىدى.

لى جۈن

پەيزاۋاتتا 6.4 بال يەر تەۋرىدى

1. يەر تەۋرەش ئاساسىي پارامېتىرى:

يەر تەۋرىگەن ۋاقىت (بېيجىڭ ۋاقتى): 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت 17 دىن 03 مىنۇت 35 سېكۇنت ئۆتكەندە.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ ئورنى (مىكرو): شىمالىي پاراللېل '39°49، شەرقىي مېرىدىئان '77°09.

(ماكرو): شىمالىي پاراللېل '39°39، شەرقىي مېرىدىئان '77°21.

تەۋرەش دەرىجىسى (Ms): 6.4 بال.

تەۋرەش مەنبەسىنىڭ چوڭقۇرلۇقى: 27 كىلومېتىر.

تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى: °8.

2. يەر تەۋرەش كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى ۋە يەر تەۋرەشتىن بولغان زىيان

بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش ئۆتكەن يىلدىكىسى پەيزاۋات كۆچلۈك توپلاشما يەر تەۋرەش رايوننىڭ شەرقىي شىمال بۆلىكىدە بۇز بەردى، كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ تارقىلىشى شىمالىي شەرقتىن شەرققە يۆزلەنگەن سوقىچاق ھالەتتىكى شەكىللەندۈرگەن، تەۋرەش مەركىزىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى 8 - گە يەتتى. بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە 120 مىڭدىن كۆپرەك ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 3 كىشى قازا قىلدى، 5 كىشى ئېغىر يارىلاندى، 13 كىشى يېنىك يارىلاندى، 1006 تۈياق چارۋا ئۆلدى. ئىقتىسادىي زىيان 127 مىليون 580 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى °8لۇق رايوننىڭ كۆلىمى تەخمىنەن 207 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇ رايون تەۋەسىدىكى كېسەك ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ كۆپ قىسمى ئوتتۇراھال بۇزۇلدى ياكى ۋەيران بولدى، خىش ئىمارەتلەر ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، قۇرۇق - قاتتىق جايلاردا يەر يېرىلدى ۋە كەڭ دائىرىدە سۇ، قۇم ئېتىلىپ چىقتى.

7 - دەرىجىلىك رايوننىڭ كۆلىمى 804 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇ رايوندا كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى يېنىك ۋە ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر يېنىك بۇزۇلدى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى. يېڭى سېلىنغان خىش - ياغاچ قۇرۇلمىلىق، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر ئاساسەن ئوتتۇراھال بۇزۇلدى، ئاز ساندىكىلىرى ئېغىر بۇزۇلدى. ئۇ ۋەيران بولدى. ئىمارەتلەرنىڭ بىر قىسمى چاك كەتتى، خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ ئاز بىر قىسمى سەل - پەل چاك كەتتى.

6 - دەرىجىلىك رايوننىڭ كۆلىمى 1853 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، بۇ رايوندىكى كېسەك ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسى يېنىك بۇزۇلدى. ئايرىملىرى ئېغىر دەرىجىدە ۋەيران بولدى. پەيزاۋات ۋە ئۇنىڭغا قوشنا رايونلار بۇ 2 يىلدا كۆپ قېتىم قاتتىق يەر تەۋرەشنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىغانلىقى ئۈچۈن، ئومۇمەن ئۆي - ئىمارەتلەر كۆپرەك قايتا سېلىنغان جايلاردا بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشنىڭ بۇزۇلۇنچىلىقى يېنىك، قايتا سېلىنغان ئۆيلەر ئازراق جايلاردا ئېغىرراق بولدى.

ۋالىڭ جيەن

قۇرۇلۇش بىلەن مۇناسىۋەتلىك يەر تەۋرەش تەتقىقاتى

1. «شىنجاڭ بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى قاراشوقىسى سۇ ئامبىرى توسما رايوننىڭ يەر تەۋرەشتىكى بىخەتەرلىكىگە باھا بېرىش دوكلاتى» 1998 - يىل 3 - ئايدا دۆلەت يەر تەۋرەشنىڭ

كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنى باھالاش كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى ۋە جۇڭگو يەر تەۋرەش ئىدارىسى ھۆججەت چۈشۈرۈپ، «ئا» تەرىپىنىڭ ئىشلىتىشىگە تاپشۇرۇپ بېرىلدى. بۇ دوكلاتنى سۈچىلىق نازارىتى سۈچىلىق، سۇ ئېلېكتر تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۈرتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن، شىنجاڭ تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش تەتقىقات ئورنى تاماملىغان. بۇ دوكلاتتا توسما رايونىنىڭ يەر تەۋرەش خەۋپىگە ئۇچراش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىنىپ، شىبىت كېچىكى، ئېرتىش دەريا سىستېمىسىدىكى 2 ھەرىكەتچان ئۆزۈلمىنىڭ ھەرىكەتچانلىقى تەتقىق قىلىنىپ، «شىمالىي شىنجاڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى»نى ئۇنۇملۇق بولغا قويۇشقا لايىھىلەش ئاساسى يارىتىپ بېرىلگەن.

2. «شىنجاڭ مارالبېشى ناھىيىسى ياسسىدى نېفىت - گازلىقى ۋە بارىنتو نېفىت - گازلىقى يەر يۈزىدە يىغىپ ئاققۇزۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يەر تەۋرەش بىخەتەرلىكىنى باھالاش خىزمىتىدىن دوكلات» 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنى باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. بۇ دوكلاتنى شىنجاڭ تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش تەتقىقات ئورنى غەربىي شىمال نېفىت گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ ھاۋالىسىگە بېنائەن تاماملىغان. بۇ دوكلات يەر تەۋرەش ھەرىكىتى، گېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشى، خەتەر تەھلىلى، يەر تەۋرەش رېئاكسىيە ئانالىزى قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان.

3. «شىنجاڭ كوئىنلۇن ھەسىدارلىق چەكلىك شىركىتى 1 مىليون يۈرۈش مېرىدىئان گۇللۇك بالون تۈرى قۇرۇلۇش ئورنىنىڭ يەر تەۋرەشتىكى بىخەتەرلىكىنى باھالاش دوكلاتى» تاماملاندى. بۇ دوكلاتتا سابىق ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتى ۋە تۇدۇڭخابا سانائەت رايونى قۇرۇلۇش ئورنىنىڭ بىخەتەرلىكىگە باھا بېرىلدى ھەم بۇ دوكلات 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ۋە 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنى باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. بۇ 2 پارچە دوكلاتنى شىنجاڭ تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش تەتقىقات ئورنى شىنجاڭ كوئىنلۇن ھەسىدارلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ ھاۋالىسىگە بېنائەن ئورۇندىغان. دوكلات 2 ئورۇن تەۋسىيىنىڭ يەر تەۋرەش

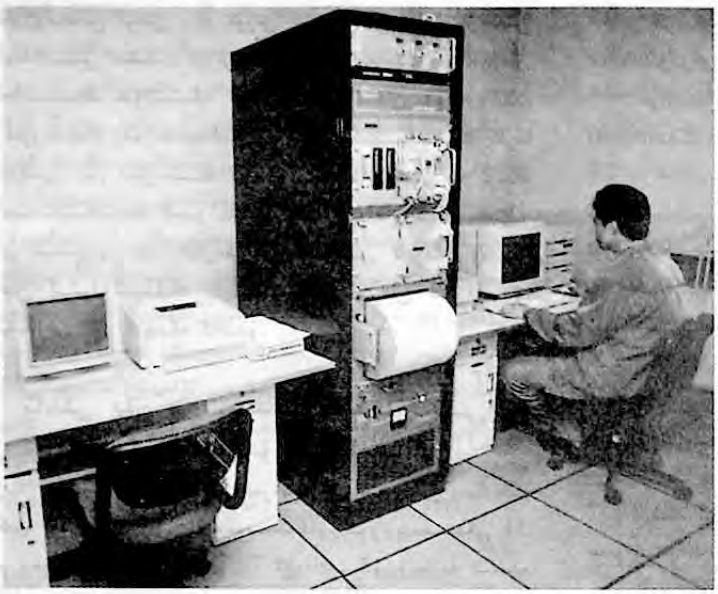

جۇڭگو رەقەملەشتۈرۈلگەن يەر تەۋرەش ئىستانسا تورى (ئۈرۈمچى يەر تەۋرەش ئىستانسىسى) نىڭ رەقەملىك سېيسموگرافى ئىشلىمەكتە.
ياۋ سۈڭمىن فوتوسى

ھەرىكەتچانلىقى، گېئولوگىيىلىك ئەھۋالى، قۇرۇلۇش ئورنىغا يېقىن رايونلار ۋە قۇرۇلۇش رايونلىرىنىڭ ھەرىكەتچان ئۆزۈلمە قاتلامىنىڭ تەسىرىگە ئۇچراش ئەھۋالى، يەر تەۋرەش خەتىرى ئانالىزى، قۇرۇلۇش ئورنى يەر يۈزىنىڭ يەر تەۋرىگەندىكى ئىنكاسى ئانالىزى قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

4. «بايىنغولىن ئوبلاستلىق گاز تۇربىنىلىق ئېلېكتر ئىستانسىسى ياسىلىدىغان جايىنىڭ يەر تەۋرەشتىكى بىخەتەرلىكىگە باھا بېرىش دوكلاتى» 1998 - يىل 8 - ئايدا ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنى باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. بۇ تەتقىقات تۇرىنى شىنجاڭ تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش تەتقىقات ئورنى بايىنغولىن ئوبلاستلىق گاز تۇربىنىلىق ئېلېكتر ئىستانسىسىنى ياساشقا تەييارلىق كۆرۈش باشقارمىسىنىڭ ھاۋالىسىگە ئاساسەن تاماملىغان. بۇ دوكلات يەر تەۋرەشنىڭ ھەرىكەتچانلىقى، گېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشى، يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى ۋە ئۇنىڭ يەرنىڭ سىلكىنىشىنىڭ ئاجىزلىشىشى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى، خەۋپ ئانالىزى، جاي شارائىتى ۋە يەر تەۋرەش ئىنكاسى ئانالىزى قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

5. «شىخەنزە شەھىرىنىڭ يەر تەۋرەش بويىچە رايونلارغا ئايرىلىشى» 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ش ئۇ ئا ر

يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنى باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. بۇ تۈرنى شىنجاڭ تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش تەتقىقات ئورنى شىخەنزە شەھەرلىك يەر تەۋرەش ئىشخانىسىنىڭ ھاۋالىسىگە ئاساسەن تاماملىغان. بۇ دوكلات يەر تەۋرەشنىڭ ھەرىكەتچانلىقى، گېئولوگىيىلىك ئارقا كۆرۈنۈشى، يەر تەۋرەشنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى ۋە ئۇنىڭ يەر سىلكىنىشىنىڭ ئاجىزلىشىش بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى، خەۋپ ئانالىزى، يەر تەۋرەش رايونلىرىنى ئايرىش ۋە يەر تەۋرەش گېئولوگىيىلىك ئاپىتىگە باھا بېرىش قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

يالۇ جالۇ

تاشقى پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە پەن - تېخنىكا ئالماشتۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسى زىيارەتكە كەلگەن 10 چەت ئەل مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسىدىكى 31 ئادەم (قېتىم) نى كۈتۈۋالدى؛ 7 ئۈمەك - گۇرۇپپا تەركىبىدە 22 ئادەم (قېتىم) نى چەت ئەلگە چىقاردى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىدىن تەتقىقاتچى بەي مېيشىياڭ 3 - ئاينىڭ 14 — 22 - كۈنىگىچە ياپونىيىدە زىيارەتتە بولدى ھەم جۈگگو - ياپونىيە ھەرىكەتچان ئۇزۇلمە قاتلاملىرىنى سىلىشتۇرۇپ تەتقىق قىلدى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىدىن كۈدابىڭ قاتارلىق 7 كىشى 4 - ئاينىڭ 6 — 13 - كۈنىگىچە قازاقستاندا يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش تېخنىكىسى ۋە يەر تەۋرەش ئىستانسا پونكىتلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە تەكشۈرۈشتە بولدى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى ۋاڭ خەيتاۋ قاتارلىق 4 كىشى 4 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە قىرغىزستاندا زىيارەتتە بولدى ۋە شىنجاڭ پەيزاۋات كۆچلۈك توپلاشما يەر تەۋرەشنىڭ پەيدا بولۇش سەۋەبلىرى ۋە پامىرنىڭ شەرقىي شىمال قىسمىدا كۆچلۈك يەر تەۋرەشنى ئالدىن ئۆلچەش تەتقىقاتىنى قانات يايدۇردى.

فرانسىيلىك گېئولوگ Joseph Canerot 4 - ئاينىڭ 17 — 29 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا دالىدا گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈشتە بولدى.

قازاقستان يەر تەۋرەش تەتقىقات ئورنىنىڭ يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش تېخنىكىسى بويىچە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى 7 كىشى 5 - ئاينىڭ 12 — 21 - كۈنىگىچە شىنجاڭ ئىستانسا تورى ۋە شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسى تەتقىقات ئىشخانىسى، تەتقىقات ئورۇنلىرىدا تەكشۈرۈشتە بولدى.

ئامېرىكا RENSSLAER ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى Steven William Roecker 6 - ئاينىڭ 1 — 17 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا جەنۇبىي تەڭرىتاغ رەقەملىك سېيسمولوگراف ئىستانسا تورىنى ئورناتتى.

فرانسىيە GEOSCOPE مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسىدىكى J. F. Karcezuski قاتارلىق 3 كىشى 6 - ئاينىڭ 11 — 23 - كۈنىگىچە شىنجاڭ ئۇچتۇرپان يەر تەۋرەش ئىستانسىسىنىڭ سانلىق مەلۇمات يەتكۈزۈش سىستېمىسىنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى.

فرانسىيە پارىژ گېئوفىزىكا تەتقىقاتخانىسى مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسىدىكى P. Tapponnier قاتارلىق 6 كىشى 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگىچە ئالتۇنتاغ ھەرىكەتچان ئۇزۇلمە بەلۋىغىنى تەكشۈردى.

ئامېرىكا كالفورنىيە ئۇنىۋېرسىتېتىدىن پروفېسسور DaVid Jaxson ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا دالا تەكشۈرۈشىدە بولدى ھەم شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىدە لېكسىيە سۆزلىدى.

ئامېرىكا كولورودا ئۇنىۋېرسىتېتىدىن Roger Bilham ۋە Rebecca Bendick 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 7 - كۈنىگىچە شىنجاڭدىكى ئالتۇنتاغ ئۇزۇلمىسىنى GPS لىنىك قايتا ئۆلچەپ چىقتى ھەم شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىدە لېكسىيە سۆزلىدى.

ب د ت ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي ئىشلار ئامما ئۇيۇشمىسىنىڭ مەسلىھەتچىلىرىدىن J. CO1 ھەمدە J. Chu 7 - ئاينىڭ 15 — 21 - كۈنىگىچە شىنجاڭنىڭ پەيزاۋاتتا يەر تەۋرەش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

ياپونىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ گېئولوگىيە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى 4 كىشى (شەنلى ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى جەنچۈەنجۇنۇبىن، چىيەنيې ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دوتسېنتى گۈشىيچۈگىيۇ، توكيو ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دوكتورى يۈەنكۇچياڭ، ياپونىيىدە ئوقۇۋاتقان جۈگگولۇق ئوقۇغۇچى مايۇڭ) 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 4- كۈنىگىچە شىنجاڭدا تەڭرىتاغ ھەرىكەتچان ئۇزۇلمە قاتلاملىرىنى تەكشۈردى ھەم شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىدە لېكسىيە سۆزلىدى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسى قەشقەر يەر تەۋرەش ئىستانسىسىنىڭ باشلىقى شېن شىنشيۈك 9 - ئاينىڭ 19 — 27 - كۈنىگىچە روسىيىدە يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش - ئۇلچەش بويىچە تەكشۈرۈشتە بولدى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جۇ لىگرېن باشچىلىقىدىكى 4 كىشىلىك شىنجاڭ يەر تەۋرەش ۋەكىللەر ئۈمىكى 11 - ئاينىڭ 3 — 13 - كۈنىگىچە ئۆزبېكىستاندا زىيارەتتە بولدى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى جۇ شىيۇڭ 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە ھىندىستاندا 98' ئاسىيا يەر تەۋرەش كومىتېتى يىغىنىغا ۋە يەر تەۋرەش كۆزىتىش - ئۇلچەش سانلىق مەلۇماتلىرىنى ئانالىز قىلىش ۋە ئالماشتۇرۇش خەلقئارا كۇرسىغا قاتناشتى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جۇ لىگرېن قاتارلىق 4 كىشى 12 - ئاينىڭ 12 — 18 - كۈنىگىچە ياپونىيىدە زىيارەتتە بولدى ۋە چوڭ شەھەرلەردە ۋەيران قىلىش خاراكتېرىدىكى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش ۋە يەر تەۋرەشتىن مۇداپىئەلىنىش بويىچە تەكشۈرۈشتە بولدى.

لىيۇ چىخۇڭ، ژېڭ روپىڭ

يەر تەۋرەش خىزمىتى سىستېمىسىنىڭ مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇكاپاتلىنىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر تەۋرەش خىزمىتى سىستېمىسى 1998 - يىلى تۆۋەندىكى تۈرلەردە مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇكاپاتلاندى:

ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسىدىن جۇلىگرېن قاتارلىق كىشىلەر تاماملىغان «1997 - يىلى شىنجاڭنىڭ پەيزاۋات ناھىيىسىدە يۈز بەرگەن 3 قېتىملىق يەر تەۋرەش توغرىسىدا مۇۋاپپەقىيەتلىك ھالدا ئالدىن مەلۇمات بېرىش» جۇڭگو يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ماشىگۇي قاتارلىقلار تاماملىغان «شىنجاڭ ئۇرۇمچى ئىستانسىسىنىڭ يەر ئېلېكترىنى كۆزىتىش - ئۇلچەش نەتىجىسى ۋە ئۇنىڭ قوللىنىلىشى (1992 - يىلدىن 1996 - يىلغىچە)» جۇڭگو يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ يې مىنچۈەن قاتارلىقلار تاماملىغان «ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاپەتنى ئازايتىش تەتقىقاتى» ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسىنىڭ «1998 - يىللىق يەر تەۋرەش يۈزلىنىشى تەتقىقاتى توغرىسىدىكى دوكلاتى» مەملىكەتلىك باھالاشتا 1 - بولدى؛ ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسى ئانالىز قىلىش - مەلۇمات بېرىش ئىشخانىسى تەييارلىغان «كۇندىلىك ئانالىز - ئالدىن مەلۇمات» كۆزىتىش - ئۇلچەش ئىشخانىسى تەييارلىغان «شىنجاڭ يەر تەۋرەش مۇندەرىجىسى» يەر تەۋرەش تەتقىقات ئورنى تاماملىغان «كۆچلۈك يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش - ئۇلچەش» قاتارلىق تۈرلەر مەملىكەتلىك باھالاشتا 2 - بولدى.

مەملىكەت بويىچە يەر تەۋرەشنى كۆزىتىش - ئۇلچەش ماتېرىياللىرىنى باھالاشتا، ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسى ئۇرۇمچى ئۇنىۋېرسال ئىستانسىسىنىڭ يەر ماگنىتسى، يەر ئاستى ئاقار جىسىملىرىنى ئۇلچەش ماتېرىيالى 1 - ، يەر پوستلىقى شەكلىنىڭ ئۆزگىرىش تۈرى 3 - بولدى. ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەش ئىدارىسى يەر ئاستى سۇيۇق ئىشخانىسىنىڭ سۇ ئورنىنى كۆزىتىش - ئۇلچەش ماتېرىيالى يەككە تۈرلەر بويىچە 1 - ، سۇ رادونى، سۇ سىماپىنى ئۇلچەش ماتېرىيالى 2 - بولدى، يەر ئىسسىقلىقىنى كۆزىتىش - ئۇلچەش ماتېرىيالى 3 - بولدى؛ ئۇرۇمچى يەر تەۋرەش ئىستانسىسى رەقەملىك ئىستانسا تورى، قىزىلتاغ يەر تەۋرەش ئىستانسىسىنىڭ ئېغىرلىق كۆچىسى، سۇنىڭ كۆتۈرۈلۈشى - پەسىيىشىنى ئۇلچەش ماتېرىيالى 2 - ؛ ئۇرۇمچى يەر تەۋرەش ئىستانسىسىنىڭ يەر ماگنىتسىنى ئۇلچەش ماتېرىيالى 3 - بولدى.

لىيۇ چىخۇڭ، شېن ژېنجۇاڭ

مېتېئورولوگىيە

شىنجاڭ كىلىماتىنىڭ 1998 - يىللىق ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا يۇقىرىراق بولدى، يۇقىرىراق تېمپېراتۇرا سىجىل 6 ئاي داۋاملاشتى. يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى كۆپرەك بولدى، قىسمەن جايلاردا ئادەتتىكىدىن كۆپرەك بولدى. ھەرخىل مېتېئورولوگىيە ئاپىتى ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن كۆرۈنەرلىك كۆپ بولدى، شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ئاپەت تەسىرىگە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە بوران، ئەتىيازدىكى جۇدۇن، قىسمەن جايلاردىكى قاتتىق يامغۇر، كەلكۈن ئاپىتىنىڭ ئېغىرلىقى، دائىرىسىنىڭ كەڭلىكى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا ئاز كۆرۈلگەن.

تېمپېراتۇرا

يىللىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 5℃ ~ 9℃؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا 10℃ ~ 13℃ بولدى. ئادەتتىكى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ئىلدا تېمپېراتۇرا نورمال بولغاندىن سىرت، شىمالىي شىنجاڭدىكى باشقا كۆپلىگەن جايلاردا 1℃ ئۆپچۈرىسىدە يۇقىرى بولدى؛ كۇچادا تېمپېراتۇرا نورمال بولغاندىن سىرت، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى باشقا كۆپلىگەن جايلاردا 1℃ ئۆپچۈرىسىدە يۇقىرى بولدى. كۆكتوقاي، بارىكۆل، بايىنبۇلاق قاتارلىق تاغلىق رايونلاردا تېمپېراتۇرا 2℃ ئۆپچۈرىسىدە يۇقىرى بولدى.

قىش پەسلى (1997 - يىل 12 - ئايدىن 1998 - يىل 2 - ئايغىچە): پەسىللىك ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 11.4℃ - ئۆچۈرىسىدە؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا 4.8℃ - ئۆچۈرىسىدە بولدى. ئادەتتىكى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىللىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆچۈرىسىدە يۇقىرى بولدى. قىش پەسلىدە تېمپېراتۇرىنىڭ ئۆزگىرىشى چوڭراق بولدى، قىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆچۈرىسىدە تۆۋەن بولدى، قىشنىڭ كېيىنكى مەزگىلىدە شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىن تاشقىرى يۇقىرى بولۇپ، مېتېئورولوگىيە خاتىرىلەنگەندىن بۇيانقى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى. ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا: 12 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭ رايونىدا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 2℃ ئۆچۈرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 1℃ ئۆچۈرىسىدە تۆۋەن بولدى. 1 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا 1℃ ~ 2℃، جەنۇبىي شىنجاڭدا 1℃ ئۆچۈرىسىدە تۆۋەن بولدى. 2 - ئايدا تېمپېراتۇرا روشەن ئۆرلىدى، شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا 1 - ئايدىكىدىن 5℃ ~ 10℃قىچە يۇقىرى بولدى. ئادەتتىكى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىللىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، 2 - ئايدىكى تېمپېراتۇرىمۇ پەۋقۇلئاددە يۇقىرى بولۇپ، مېتېئورولوگىيە خاتىرىلەنگەندىن بۇيانقى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە جېمىنەي، ئالتاي، ئۈرۈمچى، گۇچېڭ، كورلا، ئاقسۇلاردا تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرى ئۆرلىشى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى.

ئەتىياز پەسلى (3 - ئايدىن 5 - ئايغىچە): تېمپېراتۇرىنىڭ ئۆزگىرىش مۇقىم بولمىدى، 3 - ئاينىڭ 15 — 19 - كۈنىگىچە شىنجاڭ بويىچە داۋاملاشقان جۇدۇنلۇق، ھۆلچىلىك ھاۋارايى، 4 - ئاينىڭ 17 — 19 - كۈنىگىچە داۋاملاشقان شىنجاڭ بويىچە ھاۋانىڭ سوۋۇپ كېتىشى ۋە 5 - ئاينىڭ 18 — 20 - كۈنىگىچە داۋاملاشقان شىمالىي شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرى ۋە شەرقىي شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدا تېمپېراتۇرىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشى ئەتىياز پەسلىدىكى ھاۋانىڭ ئىسسىشىغا خېلى چوڭ تەسىر كۆرسەتتى. پەسىللىك ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 7.9℃ ئۆچۈرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 14.2℃ ئۆچۈرىسىدە بولدى. ئادەتتىكى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىللىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 1℃ ئۆچۈرىسىدە تۆۋەن بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭدا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى. ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا: 3 - ئايدا شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن سەل تۆۋەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە شىمالىي شىنجاڭدىكى كۆكتوقاي، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بايىنبۇلاقتا تېمپېراتۇرا 3℃ ~ 4℃ يۇقىرى بولدى؛ چۆچەك، چاغانتوقاي، ئىلى، موڭغولكۆرە، كۈنەس ۋە كۆچادا تېمپېراتۇرا 2℃ ~ 3℃ تۆۋەن بولدى. 4 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا نورمال ياكى سەل تۆۋەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە جىلىك، شىخو، بورتالا، چۆچەك، ئالتايدا تېمپېراتۇرا 1℃ ~ 2℃ تۆۋەن بولدى؛ جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا يۇقىرىراق بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاقسۇ، قەشقەر، خوتەن، چەرچەندە 2 يۇقىرى ئۆرلەپ، پەۋقۇلئاددە يۇقىرى دەرىجىگە مەنسۇپ بولدى. چەرچەندە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرى ئۆرلىشى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى. 5 - ئايدا شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆچۈرىسىدە تۆۋەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىخو، ئۈرۈمچى، گۇچېڭ، تۇرپان، كورلا، كۇچالاردا تېمپېراتۇرا 2℃ ~ 3℃ تۆۋەن بولدى، كورلىدا تېمپېراتۇرىنىڭ تۆۋەنلىشى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 3 - ئورۇنتا ئىگىلىدى.

ياز پەسلى (6 - ئايدىن 8 - ئايغىچە): شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا تېمپېراتۇرا يۇقىرىراق بولدى، شىمالىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا جەنۇبىي شىنجاڭدىكىدىن يۇقىرى بولدى، شىمالىي شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدا تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى شىنجاڭ بويىچە 1 - ئورۇندا تۇردى. پەسىللىك ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 23.2℃ ئۆچۈرىسىدە بولدى؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا 25.7℃ ئۆچۈرىسىدە بولدى، ئادەتتىكى يىللارنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىسىگە سېلىشتۇرغاندا، شىمالىي شىنجاڭدا 1℃ يۇقىرى بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭدا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە چۆچەك، بورتالا، شىخەنزىدە تېمپېراتۇرا ئادەتتىن تاشقىرى يۇقىرى بولدى. ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا: 6 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1℃ ~ 2℃ يۇقىرى بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بورتالا، جىلدا تېمپېراتۇرا 3℃ يۇقىرى بولۇپ، تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى، جېمىنەي، چاغانتوقاي، شىخو ۋە شىخەنزىدە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1℃ يۇقىرى بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بارىكۆل، يەنجى، چەرچەندە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 1 -، 2 - ئورۇندا تۇردى. 7 - ئايدا شىنجاڭنىڭ

كۆپلىگەن جايلىردا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى، لېكىن ئۆرۈمچى، گۈچۈڭدا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە تۆۋەن بولدى. 8 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 2℃ ~ 4℃ يۇقىرى بولدى، بۇنداق تېمپېراتۇرا ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدە ئاز كۆرۈلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە جېمىنەي، چۆچەك، چاپانتوقاي، كۆكتوقاي، بەيتىك تېغى، ئالاتاۋ ئېغىزى، بورتالا، جىلگە ۋە شىخەنزىدە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىشى تارىخىتىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ، 2 - ، ئالتاي 2 - ، شىخۇ 3 - ئورۇننى ئىگىلىدى؛ جەنۇبىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى. لېكىن كۇچا، قەشقەر قاتارلىق جايلاردا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى، تاغلىق رايونىدىكى بارىكۆلدە 2℃ يۇقىرى بولۇپ، تارىخىتىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى.

كۈز پەسلى (9 - ئايدىن 11 - ئايغىچە): دەسلەپكى مەزگىلدە سوغۇق ھاۋا ھەرىكىتى كۈچ بولۇش تۈپەيلىي، دەسلەپكى قىرو چۈشۈش مەزگىلى روشەن ھالدا ئىگىرى سۈرۈلدى، قىسمەن جايلاردا بالدۇر قىرو چۈشۈش تارىختا 1 - ئورۇندا تۇردى. پەسىللىك ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 6.8℃ ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 9.11℃ ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ، ئادەتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى، بۇ ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى بويىچە ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا بىر قەدەر يۇقىرى بولغان پەسىل ھېسابلىنىدۇ. ئايلىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا: 9 - ئايدا شىنجاڭ بويىچە تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى ھەم تېمپېراتۇرىنىڭ 10 كۈنلۈك ئۆزگىرىشى چوڭ بولدى. دەسلەپكى 10 كۈندە تېمپېراتۇرا 3℃ ~ 7℃ يۇقىرى بولدى، سانجىدا يۇقىرى تېمپېراتۇرا ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە ئەڭ يۇقىرى بولدى، ئاي ئوتتۇرىلىرىدا شىمالىي شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمى، تەكرىتاغ ئەتراپلىرىدا تېمپېراتۇرا 5℃ ~ 6℃ ئۆپچۆرىسىدە تۆۋەن بولدى. 10 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى. موڭغۇلكۇرەدە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 3 - ئورۇننى ئىگىلىدى. قۇمۇل، كورلا، كۇچادا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە تۆۋەن بولغانلىقى ھېسابقا ئالمىغاندا، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىردا تېمپېراتۇرا 1℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولدى، بايىنبۇلاقتا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 2℃ يۇقىرى بولۇپ، ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى. 11 - ئايدا ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا شىمالىي شىنجاڭدا 2℃ ~ 3℃، قىسمەن جايلاردا 5℃ يۇقىرى بولدى، ئۈرۈمچىدە، بەيتىك تېغىدا تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى. جەنۇبىي شىنجاڭدا تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 3℃ ئۆپچۆرىسىدە يۇقىرى بولۇپ، ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى. بۇنىڭ ئىچىدە كورلا، كۇچادا 2℃، باشقا جايلاردا 2℃ ~ 3℃ يۇقىرى بولدى. قەشقەردە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى. تۇرپان، يەنجى، خوتەن، چەرچەنلەردە تېمپېراتۇرىنىڭ يۇقىرىلىقى جەھەتتە ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى. تاغلىق رايونغا جايلاشقان بايىنبۇلاق، بارىكۆلدە تېمپېراتۇرا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1.5℃، 4.5℃ يۇقىرى بولۇپ، ئىگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 2 - ، 3 - ئورۇندا تۇردى.

ھۆل - يېغىن

يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى شىمالىي شىنجاڭدا 343 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 66 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولدى، ئادەتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، شىمالىي شىنجاڭدا 60% ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 40% ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. ھۆل - يېغىن مىقدارى ئالتاي، تاربىغاتاي، ئىلى، ئۈرۈمچى، گۈچۈڭ، قۇمۇل، كورلىدا ئالاھىدە كۆپ بولدى، شىخەنزە، ئاقسۇدا كۆپرەك بولدى، باشقا جايلاردا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى.

مۇشۇ بىر يىلدا ھۆل - يېغىن تەكشى بولمىدى، 10 - ئايدا شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا، 1 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدا، 6 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭنىڭ تەكرىتاغ ئەتراپلىرىدا ھۆل - يېغىن ئازراق بولدى. 4 - ، 5 - ، 8 - ئايلاردا شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى. شىمالىي شىنجاڭدا 2 - ، 7 - ، 11 - ، 12 - ئايلاردا، جەنۇبىي شىنجاڭدا 1 - ئايدا ھۆل - يېغىن ئازراق بولدى.

قىش پەسلى (1997 - يىل 12 - ئايدىن 1998 - يىل 2 - ئايغىچە): پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى شىمالىي شىنجاڭدا 43 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 4 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولدى، ئادەتتىكى يىللاردىكىگە سېلىشتۇرغاندا، شىمالىي شىنجاڭدا 50% ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭدا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى. ھۆل - يېغىن مىقدارى تاربىغاتايدا نورمالسىز كۆپ بولدى، ئالتاي، كورلىدا كۆپرەك بولدى، باشقا جايلاردا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى.

12 - ئايدا شمالىي شىنجاڭنىڭ شىمالىدىكى قىسمەن جايلاردا ھۆل - يېغىن ئالاھىدە كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاربا‌غاتاي، ئالتاي، جېمىنەيدە بىر ھەسسىدىن 2 ھەسسىگىچە كۆپ بولدى. شمالىي شىنجاڭنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئىلى قاتارلىق جايلار ۋە كۆكتوقاي، بەيتىك تېغى قاتارلىق ئېگىز تاغلىق جايلاردىمۇ ھۆل - يېغىن %50 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. ئايلىق ئومۇمىي ھۆل - يېغىن مىقدارى شمالىي شىنجاڭدا %70 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى، لېكىن ھۆل - يېغىننىڭ تارقىلىشى تەكشى بولمىغانلىقتىن، بورتالا، ئالاتاۋ ئېغىزى ۋە شمالىي شىنجاڭنىڭ تەڭرىتاغ ئەتراپلىرىدا ھۆل - يېغىن %40 ئۆپچۆرىسىدە ئاز بولدى. 1 - ئايدا شمالىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 8 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ، ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن %20 ئۆپچۆرىسىدە ئاز بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە شمالىي شىنجاڭنىڭ شمالىي قىسمى، غەربىي قىسمىدا %40 ئۆپچۆرىسىدە ئاز بولدى، شمالىي شىنجاڭنىڭ تەڭرىتاغ ئەتراپلىرىدا %30 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 3 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ، ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن بىر ھەسسە ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولۇپ، ئىلگىرىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىرى ئىچىدە 4 - ئورۇندا تۇردى. كۆچادا ھۆل - يېغىننىڭ كۆپلۈكى تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى. 2 - ئايدا شمالىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى، ئايلىق ھۆل - يېغىن مىقدارى 12 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىگە يېتىپ، ئاددىتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن %40 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاربا‌غاتاي، بورتالادا بىر ھەسسە ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ئاساسىي جەھەتتىن ھۆل - يېغىن بولمىدى.

1997 - يىل 12 - ئايدا شمالىي شىنجاڭنىڭ شمالىي قىسمىدا ئۇدا قاتتىق قار يا‌غدى، ئالتاي ۋىلايىتىدىكى 6 ناھىيە، بىر شەھەردە قار ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپ يا‌غدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتايدا قارنىڭ قېلىنلىقى 50 سانتىمېتىرغا، شەھەر رايونىدا 88 سانتىمېتىرغا يېتىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى رېكورت يارىتىلدى. 2 - ئايدا شمالىي شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا قار كۆپرەك يا‌غدى، تاربا‌غاتاي ئويمانلىقىدا قار ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن 10 سانتىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە قېلىن يا‌غدى. تۇرپان ئەۋرىسىدە 1 - ئايدا ئاز كۆرۈلىدىغان كەڭ دائىرىلىك قار يا‌غدى، بۇ 1972 - يىلدىن بۇيانقى ئەڭ قېلىن يا‌غقان قار بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئەتىياز پەسلى (3 - ئايدىن 5 - ئايغىچە): پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى شمالىي شىنجاڭدا 126 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 18 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولدى، ئاددىتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىللىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، شمالىي شىنجاڭدا بىر ھەسسە ئۆپچۆرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا %70 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. ئالتاي، تاربا‌غاتاي، ئىلى، شىخەنزە، ئۇرۇمچى، گۇچىڭدا ئاددىتتىن تاشقىرى كۆپ بولدى، قۇمۇل، تۇرپان، كورلىدا كۆپرەك بولدى، باشقا جايلاردا ئاددىتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى.

3 - ئايدا شمالىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 16 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ، ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن %20 ئۆپچۆرىسىدە كۆپەيدى، ھۆل - يېغىن تەكشى بولمىغانلىقتىن، ئالتايدا ھۆل - يېغىن 1.2 ھەسسە، ئىلىدا %40، شىخەنزەدە %30 كۆپ بولدى. بورتالا، جىڭ قاتارلىق جايلاردا بولسا %70 ~ %90 ئاز بولدى. شمالىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا ئاددىتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى. كورلا، قەشقەردە %80 ئۆپچۆرىسىدە ئاز بولغاندىن، تۇرپان، ئاقسۇدا ئاددىتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشقاندىن سىرت، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا %80 ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى. 4 - ئايدا شمالىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 49 مىللىمېتىر ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ، ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىلى، جىڭ، شىخۇ، ئالتايلاردا 1.4 ~ 1.9 ھەسسە كۆپ بولدى، شىخۇ ھۆل - يېغىننىڭ كۆپ بولۇشى جەھەتتە 1 - ئورۇندا تۇردى. ئالتاي، ئىلى، جىڭ تارىختىكى ئوخشاش مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى قۇمۇل، كورلا، كۆچادا بىر مىللىمېتىردىن 7 مىللىمېتىرغىچە ھۆل - يېغىن ياغقان چاغلار ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن %30تىن بىر ھەسسىگىچە كۆپ بولدى. تۇرپاندا ھۆل - يېغىن مىقدارى 9 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ھۆل - يېغىننىڭ كۆپلۈكى جەھەتتە تارىختىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى؛ يەنجىدە ھۆل - يېغىن مىقدارى 17 مىللىمېتىرغا يېتىپ، تارىختىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 3 - ئورۇندا تۇردى، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا ھۆل - يېغىن %60 ئۆپچۆرىسىدە ئاز بولدى. 5 - ئايدا شمالىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 64 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئاددىتتىكى يىللاردىكىدىن 2 ھەسسە ئۆپچۆرىسىدە كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە چۆچەك، شىخۇ، شىخەنزە، گۇچىڭ، ئۇرۇمچىدە ھۆل - يېغىن مىقدارى 2 ~ 3 ھەسسە كۆپ بولۇپ، تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى قىممەتتىن ئېشىپ، تارىختىكى شۇ مەزگىللەر بويىچە 1 - ئورۇندا تۇردى. شمالىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا ھۆل - يېغىن %20 كۆپ بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن تەكشى بولمىدى، خوتەندە ئاساسىي جەھەتتىن ھۆل - يېغىن ياغمىدى، چەرچەن، ئاقسۇدا %40 ئاز بولدى، قۇمۇلدا ئاددىتتىكى يىللاردىكىگە

يېقىنلاشتى، باشقا جايلاردا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە يەنجى، كورلىدا 3 ھەسسە، تۇرپاندا 8 ھەسسە كۆپ بولدى، كۆپ بولۇش دەرىجىسى تارىختىكى شۇ مەزگىللەر بويىچە 2 - ئورۇندا تۇردى.

ياز پەسلى (6 - ئايدىن 8 - ئايغىچە): پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى شىمالىي شىنجاڭدا 100 مىللىمېتىر ئۆچۈرىسىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 28 مىللىمېتىر ئۆچۈرىسىدە بولدى، ئادەتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسىگە سېلىشتۇرغاندا، شىمالىي شىنجاڭدا 60% ، جەنۇبىي شىنجاڭدا 20% كۆپ بولدى. پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى گۇچۇڭدا ئادەتتىكى تاشقىرى كۆپ بولدى، ئالتاي، تارباغاتاي، ئۈرۈمچى، ئاقسۇ، قەشقەردە كۆپرەك بولدى، باشقا جايلاردا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى.

6 - ئايدا جايلاردا ھۆل - يېغىن تەكشى بولمىدى، شىمالىي شىنجاڭدىكى ئالتاي ۋە ئىلى ۋىلايىتىدە ھۆل - يېغىن ئەڭ كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىلىدا ھۆل - يېغىن مىقدارى 71 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1.5 ھەسسە كۆپ بولۇپ، تارىختىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى. موڭغولكۈرەدە ھۆل - يېغىن تارىختىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 2 - ئورۇندا تۇردى. ئالتايدا ھۆل - يېغىن 80% كۆپ بولدى. لېكىن شىمالىي شىنجاڭنىڭ تەڭرىتاغ ئېتراپلىرىدا ھۆل - يېغىن كۆرۈنەرلىك ئاز بولدى، گۇچۇڭدا ئاران 5 مىللىمېتىرغا، ئۈرۈمچىدە 9 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 70% ~ 8% ئاز بولدى، باشقا جايلاردا 50% ئۆچۈرىسىدە ئاز بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭدىكى كۇچا، ئاقسۇدا ئايلىق ھۆل - يېغىن 27 مىللىمېتىرغا، خوتەندە 13 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 80% تىن بىر ھەسسىگچە كۆپ بولدى، ئاقسۇدا 2 ھەسسە كۆپ بولدى. تۇرپاندا شۇ بىر ئايدا يامغۇر ياغمىدى. چەرچەن، كورلىدا ھۆل - يېغىن مىقدارى ئاران بىر مىللىمېتىر ~ 5 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 60% - 90% ئاز بولدى. 7 - ئايدا ئىلىدا ھۆل - يېغىن 20% ئۆچۈرىسىدە ئاز بولغاندىن سىرت، شىمالىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ھۆل - يېغىن كۆپ بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتاي، تارباغاتايدا ئايلىق ھۆل - يېغىن مىقدارى 50 مىللىمېتىر — 70 مىللىمېتىرغا، ئۈرۈمچى، گۇچۇڭدا 74 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 1 ~ 2 ھەسسە كۆپ بولدى، شىمالىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا 10% ~ 60% كۆپ بولدى. ئاقسۇدا 30% كۆپ بولغاندىن سىرت، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا 20% ~ 60% ئاز بولدى. 8 - ئايدا شىخەنزە، شىخو، جېمىنەي، كۇچا قاتارلىق جايلاردا ھۆل - يېغىن 30% ~ 60% ئاز بولغاندىن سىرت، شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن جايلىرىدا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرپان، كورلا، ئاقسۇ ۋە ئۈرۈمچى، گۇچۇڭدا ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن بىر ھەسسىدىن 2 ھەسسىگچە كۆپ بولدى، گۇچۇڭدا ئايلىق ھۆل - يېغىن تارىختىكى شۇ مەزگىللەر ئىچىدە 1 - ئورۇندا تۇردى.

كۈز پەسلى (9 - ئايدىن 11 - ئايغىچە): پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى شىمالىي شىنجاڭدا 57 مىللىمېتىر ئۆچۈرىسىگە، جەنۇبىي شىنجاڭدا 9 مىللىمېتىر ئۆچۈرىسىگە يەتتى. ئادەتتىكى يىللارنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسىگە سېلىشتۇرغاندا، شىمالىي شىنجاڭدا ئادەتتىكى يىللارنىڭكىگە يېقىنلاشتى، جەنۇبىي شىنجاڭدا 20% كۆپ بولدى، جايلار بويىچە ئالغاندا پەسىللىك ھۆل - يېغىن مىقدارى ئىلىدا ئادەتتىن تاشقىرى كۆپ بولدى، قۇمۇل، تۇرپاندا كۆپرەك بولدى، ئۈرۈمچىدە ئادەتتىن تاشقىرى ئاز بولدى، شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى.

9 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ھەرقايسى جايلاردا ھۆل - يېغىن 20% ~ 90% ، شىخەنزەدە 20% كۆپ بولغاندىن سىرت، باشقا كۆپلىگەن جايلاردا ھۆل - يېغىن ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى، ئۈرۈمچىنىڭ شەرقىدىكى تەڭرىتاغ ئېتراپلىرىدا 20% ~ 60% ئاز بولدى. قەشقەر، تۇرپاندا ھۆل - يېغىن 2 ~ 3 ھەسسە كۆپ بولغاندىن سىرت، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ باشقا كۆپلىگەن جايلىرىدا 20% ~ 60% ئاز بولدى، خوتەندە ئاساسىي جەھەتتىن يېغىن ياغمىدى.

10 - ئايدا بورتالا، جىلگە، گۇچۇڭدا ھۆل - يېغىن 20% ~ 50% كۆپ بولغان، موڭغولكۈرەدە ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشقاندىن سىرت، شىمالىي شىنجاڭنىڭ باشقا جايلىرىدا 20% ~ 90% ئاز بولدى. جەنۇبىي شىنجاڭدا ھۆل - يېغىن ئاساسەن قۇمۇل، تۇرپان ئېتراپلىرىدا، باينىغولىن موڭغول ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ شىمالىي قىسمىدا ۋە كۇچا قاتارلىق جايلاردا يېغىپ، بىر مىللىمېتىر — 11 مىللىمېتىرغا يەتكەندىن سىرت، باشقا جايلاردا ئاساسەن يېغىن ياغمىدى.

11 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدىكى بورتالا، جىڭدا ئاساسەن يېغىن ياغمىدى، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردا 30% ئۆچۈرىسىدە ئاز بولدى، ئۈرۈمچى، شىخودا ئادەتتىكى يىللاردىكىگە يېقىنلاشتى، باشقا جايلاردا ھۆل - يېغىن 20% تىن 2 ھەسسىگچە كۆپ بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە جېمىنەيدە تارىختىكى شۇ مەزگىللەر بويىچە 1 - ئورۇندا، ئىلىدا 2 - ئورۇندا تۇردى. جەنۇبىي شىنجاڭدىن قۇمۇلدا 6 مىللىمېتىر ھۆل - يېغىن ياغقانلىق ھېسابقا ئالمىغاندا، باشقا جايلاردا ئاساسىي جەھەتتىن يېغىن ياغمىدى.

ۋالى يۈنى

1998 - يىلدىكى بىنورمال مېتېئورولوگىيىلىك ھادىسە

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 79 ئىستانسا — پونكىت بىنورمال مېتېئورولوگىيىلىك ھادىسە توغرىسىدا يىللىق مەلۇمات يوللىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 71 ئىستانسا - پونكىتىنىڭ خاتىرىسىدە بىنورمال مېتېئورولوگىيىلىك ھادىسە كۆرۈلۈپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5 ئىستانسا - پونكىت ئازايدى. شىنجاڭ بويىچە 16 تۈردە 320 قېتىم بىنورمال مېتېئورولوگىيىلىك ھادىسە خاتىرىلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن بىر تۈر كۆپەيدى، قېتىم سانى 172 قېتىم ئازايدى. ئايلىق، يىللىق ئەڭ كۆپ ھۆل - يېغىن مىقدارىنىڭ نورمالسىزلىق قېتىم سانى ئەڭ كۆپ بولۇپ، 43 ئىستانسا - پونكىتىنىڭ تارىخىدا خاتىرىلەنگەن ساندىن 69 قېتىم ئېشىپ كەتتى. ئۇنىڭدىن قالسا، ئايلىق، يىللىق مۇتلەق ماكسىموم تېمپېراتۇرا 2 - ئورۇندا تۇردى. يەنى 43 ئىستانسا پونكىتىنىڭ تارىخىدا خاتىرىلەنگەن ساندىن 56 قېتىم ئېشىپ كەتتى. 3 - ئورۇندىكى تۈر ئايلىق، يىللىق، بىر كۈنلۈك ئەڭ كۆپ ھۆل - يېغىن مىقدارى بولۇپ، 32 ئىستانسا - پونكىتىنىڭ تارىخىدا خاتىرىلەنگەن ساندىن 52 قېتىم ئېشىپ كەتتى.

1998 - يىللىق بىنورمال مېتېئورولوگىيىلىك ھادىسىنىڭ ئاساسىي تەسىرى تۆۋەندىكىچە بولدى:

1. ھۆل - يېغىن كەلكۈن پەيدا قىلدى

1998 - يىلى شىنجاڭ بويىچە ھۆل - يېغىنلىق ھاۋارايى كۆپ، ھۆل - يېغىن سىجىللىقى چوڭ، ھۆل - يېغىن مىقدارى ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن كۆپرەك بولدى، ئەڭ كۆپ ھۆل - يېغىن مىقدارى شىمالىي شىنجاڭدا 30 ئىستانسا - پونكىتتا، شەرقىي شىنجاڭدا 6 ئىستانسا - پونكىتتا، جەنۇبىي شىنجاڭدا 7 ئىستانسا - پونكىتتا كۆرۈلدى. بۇرۇلتوقاي، تارىشاڭ، چاقىلىق ناھىيىلىرىدە ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە قاتتىق يامغۇر ۋە پەۋقۇلئاددە قاتتىق يامغۇر ياغدى. قورغاس، نىلقا، كۇنەس، تاراتۇرۇك، پىچاندا ھۆل - يېغىن مىقدارى تارىختىكى رېكوردتتىن ئېشىپ كەتتى، قاتتىق يامغۇر يېغىش تۇپەيلى، 13 ۋىلايەت، ناھىيىگە كەلكۈن كەلدى. كەلكۈن ئاپىتى ئەڭ ئېغىر بولغىنى: (1) نىلقا ناھىيىسىدە يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى 8. 630 مىللىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن سەل كەم 80% كۆپ بولدى، ھۆل - يېغىنلىق كۆپ قىسمى 3 ~ 8 - ئايلارغا مەركەزلەشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر ئېغىر كەلكۈن 7 قېتىم بولۇپ، كەلكۈن نۇرغۇن ئېتىز، تاشيول، كۆۋرۈك، سۇچىلىق مۇئەسسەسلىرى ۋە ئاھالىلارنىڭ ئۆيلىرىنى ۋەيران قىلىۋەتتى، 45 مىليون يۈەندىن كۆپ بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈردى. (2) كۇنەس ناھىيىسىدە 5 - ئاينىڭ 17 - 19 - كۈنلىرى ئومۇميۈزلۈك قاتتىق يامغۇر يېغىپ، ئالاھىدە ئۇلۇغ كەلكۈن كەلدى، كەلكۈندە 11 كىشى ئۆلدى، بىر كىشى يوقاپ كەتتى، 2 كىشى يارىلاندى، 4459 تۇياق چارۋا ئۆلدى. 1440 گېكتار ئېتىز ئاپەتكە ئۇچرىدى، 34 كۆۋرۈك - سۇئۆگۈچ ۋەيران بولدى، 766.67 گېكتار ئوتلاق نابۇت بولدى، 127 ئائىلىنىڭ ئۆيى ئۇرۇلۇپ چۈشتى، 2 سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ۋەيران بولدى، 5333.33 گېكتار يەردىكى قايتا كۆكلىگەن ئورمان، 666.67 گېكتار يەردىكى سۈنئىي ئورمان نابۇت بولۇپ كەتتى. 23 ئېغىز سىنىپ - ياتاقلا سۇ كىرىپ كەتتى، ناھىيە بويىچە 6124 كىشى ئاپەتكە ئۇچرىدى. 8 كىلومېتىر پوچتا - تېلېگراف لىنىيىسى ۋەيران بولدى، 3 بازار، بىر يېزىنىڭ شىمالىدىكى تاغنىڭ 1000 دىن كۆپرەك جايىدا تاغ سىيرىلىپ چۈشۈش ھادىسىسى كۆرۈلدى. ناھىيە بويىچە بىۋاستە ۋە ۋاستىلىق ئىقتىسادىي زىيان 36 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يېقىنقى بىر قانچە 10 يىلدا يۈز بەرگەن ئەڭ ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى بولدى. (3) جەمئىسار ناھىيىسىدە 7 -، 8 - ئايلاردا ھۆل - يېغىن كۆپرەك بولدى، 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 21 - كۈنگىچە، 8 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىن 13 - كۈنگىچە، 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنى 3 قېتىم كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، يۇقىرالارنىڭ 7 ئېغىز ئۆيى، 50 مېتىر ئۆستەڭ ۋەيران بولدى، 71 گېكتار ئېتىزنى سۇ بېسىپ كەتتى 5.5 كىلومېتىر غول تاشيول ۋە باشقا ئىشلەپچىقىرىش ئۆسكۈنىلىرى ۋەيران بولدى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

2. يۇقىرى تېمپېراتۇرىنىڭ پايدىسى ۋە زىيىنى

1998 - يىلى شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن ۋىلايەت، ناھىيىلىرىدە كۈز، قىش پەسىللىرىدە تېمپېراتۇرا كۆرۈنەرلىك يۇقىرى بولۇپ، ئۇزاق داۋاملاشتى، جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن ۋىلايەت، ناھىيىلىرىدە مۇتلەق ماكسىمۇملۇق تېمپېراتۇرا تارىختا خاتىرىلەنگەن قىسمەتتىن ئېشىپ كېتىش ئەھۋالى 9 -، 11 - ئايلاردا كۆرۈلدى، شىمالىي شىنجاڭنىڭ ۋىلايەت، ناھىيىلىرىدە 4 - ئايدا كۆرۈلدى. ئوتتۇرىچە ئەڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرا تارىختا خاتىرىلەنگەن قىسمەتتىن ئېشىپ كېتىش ئەھۋالى ئاساسەن شىمالىي شىنجاڭدا 11 - ئايدا كۆرۈلدى. تېمپېراتۇرا يۇقىرى، ئىسسىقلىق مول، قۇياش نۇرى يېتەرلىك بولغاچقا، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ ئۆسۈش مەزگىلى كۆرۈنەرلىك ئۇزارىدى، بۇنىڭ پايدىلىق تەرىپى شۇ بولدىكى، كەچ كۈز زىرائەتلىرىنىڭ ئۆسۈشىگە، كۆزلۈك يېغىم، قۇرۇتۇش ئىشلىرىغا، ئوت - چۆپلەرنىڭ ئۆسۈشىگە، چارۋا مالىلارنى ئۇزۇرلاندۇرۇشقا، چارۋا مالىلارنى يايلاقتىن كۆچۈرۈشكە؛ كۈزگى بۇغداينىڭ ئۆسۈشىگە پايدىلىق بولۇپ، ئۇنۇمى ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن كۆپ بولدى. كېۋەزنىڭ ئاخىرقى

مەزگىلدە ئۆسۈشىگە، غوزىلىشىغا، ئېچىلىشىغا يېتەرلىك شارائىت ھازىرلاندى. قورغاستا 1400 گېكتار كېۋەزنىڭ ھەرموسىدىن 80 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىندى. خوتەن ۋىلايىتىدە پاختا ھوسۇلى تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىدىن ئېشىپ كەتتى. نېيە ناھىيىسىدە پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 105 كىلوگرامغا يەتتى، ئومۇمىي ۋە بىرلىك مەھسۇلات تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى رېكوردتىن ئېشىپ كەتتى. پايدىسىز تەرىپى شۇ بولدىكى، كېسەللىك، زىياندىاش ھاشاراتلارنىڭ قىشتىن ئۆتۈشىگە بەكمۇ پايدىلىق بولدى. بېڭسار ناھىيىسىدە 7 ـ 8 ـ ئايلاردا كېۋەز غوزا قۇرتى ئىنتايىن تېز كۆپەيىپ كېتىپ، 8933.33 گېكتار يەردىكى كېۋەز ھاشاراتنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ، پاختا ھوسۇلى كېمەيىپ كەتتى. بورتالادا 6 ـ 7 ـ ئايلاردا ئۇدا قاتتىق ئىسسىق بولدى، يازغى بۇغداي قاتتىق ئىسسىقنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ تولۇق دان ئالالمايى، بىرلىك مەھسۇلاتى تۆۋەنلەپ كەتتى، ھەر 1000 دانە بۇغداينىڭ ئېغىرلىقى ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 5 گرام ئۆپچۈرىسىدە تۆۋەن بولۇپ، ھەرموسىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى ئادەتتىكى يىللاردىكىدىن 30 كىلوگرام ئازىيىپ كەتتى.

3. بوران ئاپىتى

1998 ـ يىلى بوران 1997 ـ يىلدىكىدىن كۈچ، قاتتىق چىقتى، ئۇزاق سوزۇلدى، كەڭ دائىرىلىك چىقتى، شۇڭا 16 ۋىلايەت، ناھىيە بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىمالىي شىنجاڭ رايونىدىكىسى 11، شەرقىي شىنجاڭ رايونىدىكىسى 2، جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىدىكىسى 3. ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ تارتقان ئىقتىسادىي زىيىنى ئەڭ كۈچ بولۇپ، 29 مىليون 344 مىڭ يۈەنگە يەتتى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ 25 مىليون 287 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى. گۇچۇڭ ناھىيىسىمۇ 20 مىليون يۈەنلىك چوڭ زىيان تارتتى.

1998 ـ يىلى شىمالىي، شەرقىي شىنجاڭدا 4 ـ ئاينىڭ 17 ـ كۈنىدىن 19 ـ كۈنگىچە ئەڭ قاتتىق بوران چىقتى، جەنۇبىي شىنجاڭدا 5 ـ ئايدا بوران چىقتى، بوراننىڭ بىرەملىك تېزلىكى سېكۇنتىغا 40 مېتىرغا يەتتى.

چاغانتوقايدا 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى بوران ئۇدا 10 ساەتتىن كۆپرەك داۋاملىشىپ، بوراننىڭ ئەڭ يۇقىرى تېزلىكى سېكۇنتىغا 37 مېتىرغا يېتىپ، تارىختىكى رېكورت بۇزۇپ تاشلاندى. بوران بىر نەچچە مىڭ كورېۋىس ئۇي ـ ئىمارەتنىڭ ئۆگزىسىدىكى ماي قەغەزنى ئۇچۇرۇپ كەتتى، ناھىيىلىك پوچتا ـ تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ئېگىزلىكى 20 مېتىر كېلىدىغان سىمسىز تېلېگراف تۈمۈر جازىسىنى ئۇرۇۋەتتى، ناھىيە بويىچە 3 كۈن توك توختاپ قالدى. ناھىيە بازىرى ـ يېزىلاردا دەل ـ دەرەخ، ئېتىز ـ ئېرىقلار ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى، بىر نەچچە 10 مىڭ تۈياق كالا، قوي ئۆلدى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە خەلق ئىگىلىكىدە 240 مىڭ يۈەنلىك زىيان بولدى.

دۆربىلجىندە 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنىدىكى بوراننىڭ تېزلىكى سېكۇنتىغا 36 مېتىرغا يېتىپ، ماشارىپ، پوچتا ـ تېلېگراف ساھەلىرىگە 5 مىليون يۈەنلىك، سانائەتكە 700 مىڭ يۈەنلىك، دېھقانچىلىق ـ چارۋىچىلىققا 4 مىليون 347 مىڭ 800 يۈەنلىك زىيان سالدى.

چۆچەكتە 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنىدىكى بوراننىڭ ئەڭ يۇقىرى تېزلىكى 29.2 مېتىر ـ سېكۇنتقا يەتتى، بۇنداق ئاپەت خاراكتېرلىك ھاۋارايى چۆچەكتىنىڭ 30 نەچچە يىللىق تارىخىدا ناھايىتى ئاز كۆرۈلگەن، بوران توختىمايى 5 سائەتتىن كۆپرەك چىقىپ، خەۋەرلىشىش لىنىيىلىرىنى ئۈزۈۋەتتى، شەھەر ئىچىدە كۆپ جايلاردا توك توختاپ قالدى، كۆكتاتچىلىق، چارۋىچىلىق خېلى زور تەسىرگە ئۇچرىدى، ئىقتىسادىي زىيان 15 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

جېمىنەيدە 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى تارىختا كەم كۆرۈلىدىغان بوران چىقتى، بوراننىڭ تېزلىكى سېكۇنتىغا 35 مېتىرغا يەتتى، بوران گاھ پەسەيىپ، گاھ كۈچەيىپ، 20 ـ كۈنىگىچە داۋاملاشتى، 7 بالدىن يۇقىرى بوران 11 سائەت، 9 بالدىن يۇقىرى بوران 4 سائەت داۋاملاشتى، بوران 10 يىللىق دەل ـ دەرەخلەرنى يىلتىزىدىن قومۇرۇۋەتتى، يازغى بۇغدايىنى نابۇت قىلىۋەتتى. شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە خەۋەرلىشىش، ئېلېكتر ساھەسىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى، ئىقتىسادىي زىيان 11 مىليون 694 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 9 ـ ئاينىڭ 16 ـ كۈنى جۇدۇنلۇق بوران چىقىپ، 6 سانتىمېتىر قار يېغىپ، كۆكتاتلارنى تامامەن ئۇششۇتۇۋەتتى.

ئارىشاڭدا 4 ـ ئاينىڭ 17 ـ كۈنىدىن 19 ـ كۈنگىچە 3 كۈن چاڭ ـ توزانلىق بوران چىقتى، شامال تېزلىكى سېكۇنتىغا 37 مېتىرغا يەتتى، نەتىجىدە قىسمەن يېزا، كەنتلەردە كەينى ـ كەينىدىن ئېغىر ئوت ئاپىتى يوز بېرىپ، 23 ئائىلە 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىيان تارتتى، 6 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى 6 ~ 8 بال بوران چىقىپ، 31.2602 گېكتار زىرائەت زىيانغا ئۇچرىدى، 2.270 گېكتار يەردىن ھوسۇل چىقمىدى، 8 مىليون 819 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

موردا 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى سائەت 16 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە 10 بالدىن قاتتىق بوران چىقتى، شۇنىڭ بىلەن بىرلا ۋاقىتتا چاڭ ـ توزان يېغىپ، ئاسمانىنى قاراڭغۇلۇق قاپلاپ كەتتى، مۇنداق ھالەت 2 سائەت داۋاملاشتى، بوراننىڭ تېزلىكى سېكۇنتقا 36 مېتىرغا يەتتى.

گۇچۇڭدا 4 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى 12 بال بوران چىقىپ تېزلىكى سېكۇنتىغا 38 مېتىرغا يەتتى، يەر جاھانىنى چاڭ ـ توزان قاپلاپ 30 مىنۇتقىچە ئاسمان قاراڭغۇلىشىپ كەتتى.

قاتتىق بوران 3 سائەتتىن كۆپرەك داۋاملىشىپ، دېھقانچىلىق ۋە خەلق ئىگىلىكىنى 20 مىليون يۈەن زىيانغا ئۇچراتتى.

ئاراتۆرۈك ناھىيىسىنىڭ نوم دېگەن يېزىدە 4 - ئاينىڭ 19 - كۈنى 12 بال بوران چىقتى، بوراننىڭ بىرەمىلىك تېزلىكى سېكۇنتىغا 40مېتىرغا يەتتى، بىر سائەتچە توپا يېغىپ، بىر مېتىر ئارىلىقىنمۇ كۆرگىلى بولمىدى، بوراندا ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ 38 ئائىلىنىڭ ئۆيى كۆيۈپ كېتىپ، 1 مىليون 770 مىڭ يۈەنلىك مال - مۈلۈك زىيان بولدى. ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا 800 مىڭ يۈەنلىك بۇۋاستە زىيان بولدى، بىر ئادەم ئۆلدى.

نىيە ناھىيىسىدە مۇشۇ بىر يىلدا 8 كۈن 6 بالدىن يۇقىرى بوران چىقتى، بۇنىڭ ئىچىدە 8 بال بوران 5 كۈن چىقتى، چاڭ - توزان ياغقان ۋاقىت 34 كۈنگە يەتتى، بۇ يىل يېقىنقى يىللار ئىچىدە مۇشۇنداق ھاۋارايى كۆرۈلگەن يىل بولدى، بولۇپمۇ 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى 4 سائەتتىن كۆپرەك 8 بال بوران چىقتى، 2 كۈن توپا ياغدى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 2 مىليون 380 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئونسۇدا 5 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ۋە 19 - كۈنى 5 سائەت بوران چىقىپ، تېزلىكى سېكۇنتىغا 40 مېتىرغا يەتتى، بۇنداق ئەھۋال تارىختا كەم كۆرۈلگەن.

لى شياۋيەن

مېتېئورولوگىيە خىزمىتى

مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ش ئۇ ئا ر پارتكومى، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنى يىللىق مېتېئورولوگىيە ئەھۋالى تەھلىل قىلىنغان ۋە «نومۇر سىلىنغان مۇھىم ھاۋارايىدىن ئالدىن مەلۇمات ئاخباراتى» قاتارلىق سىياسەت بەلگىلەشكە مۇلازىمەت قىلىدىغان 10 سان ماتېرىيال، يېزا ئىگىلىكى ھاۋارايى ئاخباراتى، مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىگە دائىر 20 نەچچە سان دوكلات بىلەن تەمىنلىدى. ئوتتۇراھالدىن يۇقىرى كۆچلۈك ھاۋارايى جەريانى 21 قېتىم كۆرۈلدى، بۇلاردىن ئالدىن تولۇق مەلۇمات بېرىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى، قىسقا مۇددەتلىك ئالدىن مەلۇماتنىڭ كۆچكە ئىگە ۋاقتى 36 سائەتتىن ئاشتى، ئوتتۇرا مەزگىللىك ئالدىن مەلۇماتنىڭ كۆچكە ئىگە ۋاقتى 72 سائەتتىن ئاشتى. 1998 - يىلى شىنجاڭدا سوغۇق ھاۋا ئېقىمىنىڭ ھەرىكىتى كۈچ بولدى، جۈدۈن، سوغۇق ئېقىم، قاتتىق يېغىن، قىرو ئۇششۇكى، كەلكۈن ئاپىتى قاتارلىق ئاپەتلەر كۈچ يوز بەردى، ھاۋارايىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش بىر قەدەر مۇرەككەپلىشىپ ۋە قىيىنلىشىپ كەتتى. ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى 1997 - يىل 12 - ئايدا جەنۇبىي شىنجاڭدا، 1998 - يىل 1 - ئايدا شىمالىي شىنجاڭدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بويىچە يىللىق مېتېئورولوگىيە ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىش - مۇلچەرلەش يېغىنى ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكىنىڭ دېھقانچىلىقنى ئىلمىي ئورۇنلاشتۇرۇشى، تېرىقچىلىق كۆلىمىنى مۇۋاپىق بېكىتىشى ۋە زىرائەت قۇرۇلمىسىنى تەڭشىشىنى ئىلمىي ئاساسلار بىلەن تەمىن ئەتتى. بۇ ئىدارە يەنە 2 - ئاينىڭ بېشى ۋە ئوتتۇرىلىرىدا مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ يېغىنىنى ئېچىپ، ئاشلىق مەھسۇلاتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، پاختا مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشنى مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىنىڭ نىشانى قىلىپ بېكىتتى، 12 تۈرلۈك كونكرېت كاپالەتلەندۈرۈش تەدبىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم شىنجاڭ بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مېتېئورولوگىيە ئىدارىلىرى باشلىقلىرى يىغىنىدا 15 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى بىلەن نىشان مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش، بولۇپمۇ پاختىچىلىق ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىشنى يىللىق نىشان - ۋەزىپىلەر ئىچىدىكى مۇھىممىك مۇھىمى سۈپىتىدە گەۋدىلەندۈردى.

ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك مېتېئورولوگىيە تارماقلىرىدىن ئەتىيازلىق مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەت خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، قار ئاپىتى، ئەتىيازلىق كەلكۈن، تېرىلغۇ مەۋسۇمى، چارۋا مالالارنى يايلاققا كۈچۈرۈشكە ئالاقىدار ھاۋارايىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش قاتارلىق مۇلازىمەت خىزمەتلىرىنى نۇقتىلىق ئوبدان ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. پاختىچىلىق بويىچە يۇرۇشلەشكەن مۇلازىمەت، پاختىچىلىق مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، پاختىچىلىق مېتېئورولوگىيە ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى مۇھىم نۇقتا قىلىنغان 10 قۇرۇلۇش تۈرىنى ئورۇنلاشتۇردى، پاختىچىلىق مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى ئۇنۇمبرسال قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتىنى تېزلەتتى. ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ كەسپىي مەركىزى ۋە پاختىچىلىق مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى مەركىزى كېۋەز تېرىش مەزگىلىدىكى ھاۋارايىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىشنى ۋە كېۋەزنىڭ ئۆسۈش مەزگىلىدىكى ھاۋارايى شارائىتىنى مۇلچەرلەشنى كۈچەيتتى. مۇھىم مېتېئورولوگىيە ئاخباراتى ماتېرىياللىرىنى توزۇپ تارقىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە خوتەنگە دەرس سۆزلەشكە مۇتەخەسسىس ئەۋەتتى، تېلېۋىزىيە، رادىئودا 40 نەچچە قېتىم «مۇتەخەسسىسلەرنى زىيارەت» دېگەن تېمىدا ئاڭلىتىش بەردى. شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «پاختىچىلىق مېتېئورولوگىيىسى»، «مېتېئورولوگىيە مەسلىھەتچىسى» دېگەن پروگراممىلارنى

يولغا قويدى ھەم سۇنئىي ھەمراھ ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەتكە تارقاتتى، «شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە رادىئو ئىستانسىسى» 3 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن باشلاپ ئاساسىي دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئۈچۈن ئاخلىتىش بېرىش قېتىمىنى ۋە مەزمۇنىنى كۆپەيتتى. 24 سائەتلىك ھاۋارايىدىن خەۋەرچە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە ئالدىن مەلۇمات بېرىپ تۇردى. تېلېۋىزىيە ۋە مەتبۇئاتتا «كەچلىك مېتېئورولوگىيە»، «ھاۋارايى ۋە بازار ئەھۋالى» دېگەنگە ئوخشاش مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرى مۇلازىمەت پروگراممىلىرىنى يولغا قويدى. 7 - ئايدىكى كەلكۈن مەزگىلىدە، ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى قابىل خادىملارنى تەشكىللەپ، ئۇرۇمچى قاتارلىق 5 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ھاۋارايىدىن دوملىما ئالدىن مەلۇمات بېرىپ ش ئۇ ئا ر پارتكومىنى توغرا مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرى بىلەن تەمىنلەپ، ۋەزىپىنى قانائەتلىنەرلىك ئورۇندى.

جۇڭگو مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە كەسپى مەركىزى، ئاقسۇ مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىغا 1998 - يىل كەلكۈن مەزگىلىدىكى مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ماۋزېيىي (ئاقسۇ) غا ئىلغار شەخس، دەپ نام بەردى. دۆلەت سۇنئىي ھەمراھ مېتېئورولوگىيە مەركىزى ئۇرۇمچى مېتېئورولوگىيە سۇنئىي ھەمراھ يەر يۈزى پونكتىنىڭ ئارىلىق ئۇلىنىش قوشۇمچە پونكتىنى خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئالدى؛ ۋۇ جۇڭخۇيىنى چوڭ خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئالدى، گەن شياۋيىڭ قاتارلىق 6 كىشىنى خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئالدى.

ئۇل كەسىپ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يەر ئۈستىدىن ئۇلىنىپ بېرىلگەن مەلۇماتلارنىڭ خاتالىق نىسبىتى 0.5% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.1% تۆۋەنلىدى، 16 قېتىم ئېغىر خاتالىق كۆرۈلۈپ (بىر قېتىم يالغان خاتىرىلەش ۋەقەسى كۆرۈلدى)، 2 قېتىم ئازايدى؛ قۇياش رادىئاتسىيە سىنى كۈزىتىش - ئۇلىنىش مەلۇماتىنىڭ خاتالىق نىسبىتى 0.16% بولۇپ، 0.12% ئازايدى؛ يۇقىرى ھاۋا بوشلۇقىدا تەكشۈرۈشكە دائىر 6 خىل كەسپىي سۈپەت كۆرسەتكۈچىنىڭ ھەممىسى ئۇلىنىشقا يەتتى؛ مېتېئورولوگىيە سانلىق مەلۇماتلىرىنىڭ مەملىكەت ئىچىگە ۋاقتىدا تارقىتىلىش نىسبىتى 98% كە يەتتى، مەلۇمات بېرىلمەي قېلىش نىسبىتى 0.5% تىن تۆۋەن بولدى، دۇنيا بويىچە ئالماشتۇرۇلىدىغان سانلىق مەلۇماتنى ۋاقتىدا يوللاش نىسبىتى 100% كە يەتتى ھەم مەلۇمات بېرىلمەي قالىدىغان ئەھۋال كۆرۈلمىدى؛ 1998 - يىلى مېتېئورولوگىيە سۇنئىي ھەمراھى ئورىبىتىسىدىن 2381 پارچە بۇلۇت رەسىمى قوبۇل قىلىندى، رەسىمنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش قوبۇل قىلىشنىڭ نىسبىتى 99.1% كە يەتتى؛ ئۇرغۇن سۇنئىي ھەمراھتىن 1550 پارچە بۇلۇت رەسىمى قوبۇل قىلىنىپ، مۇۋاپىقلاشتۇرۇش قوبۇل قىلىش نىسبىتى 96.8% كە يەتتى. بىر ئادەم يەر يۈزىدە ئۇلىنىپ مەلۇمات بېرىشتە 250 ئېسىنا ئىشلەپ خاتالىق سادىر قىلمىدى، بىر ئادەم يۇقىرى ھاۋا بوشلۇقىدا ئۇلىنىش بويىچە 100 ئېسىنا ئىشلەپ خاتالىق سادىر قىلمىدى. 4 كىشى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئالدىن مەلۇمات بېرىش نۆۋەتچىسى دېگەن نامغا ئېرىشتى. قىسمەن مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى - پونكتلىرىنىڭ ئورنى ۋە ۋەزىپىسى تەڭشەلدى. ئاپتونوم رايون، ۋىلايەتتىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك ئورۇنلىق ئىچكى قىسمىدىكى «9210» قۇرۇلۇشى كومپيۇتېر تورى ئەسلىدىكى كومپيۇتېر تورى بىلەن تۇتاشتۇرۇلدى، مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرىنى قوبۇل قىلىشتا ماتېرىيالدىن تەلەپ بەھرىمەن بولۇش ئەھۋالى ئاشۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ئىدارە دائىرىسىدە تورنى تېز ئېغىر تورى قىلىپ ئۆزگەرتىپ، شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە تورىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلىپ، شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە خەۋىرى ۋە ئېلېكترونلۇق خەت ساندۇقى بىلەن تەمىنلىدى ھەم «169» دا خەلقئارالىق رايون نامى بېرىشنى رەسمىي ئىلتىماس قىلدى، تورغا كىرگەن ئابونتلارنى مېتېئورولوگىيە ئۇچۇر مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلىدى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن يېراق مۇساپىلىك خەۋەرلىشىش يولغا قويۇلدى. 5 پاختىچىلىق كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى، سانجى ئاشلىق، پاختا كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى.

رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەڭشەش جۇڭگو مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى پارتكۇرۇپپىسى 1997 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، شۇي گېڭخۇينى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىقىغا ۋە پارتكۇرۇپپا شۇجىلىقىغا تەيىنلىدى؛ 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شى يۈگۈاڭ، يۈشىنژىننى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى.

يەن تەنقىقات، ماۋارىپ 13 تەنقىقات تېمىسىغا تۆتۈش قىلىندى، 1997 - يىلدىن 8 تەنقىقات تېمىسى ئېشىپ قالدى، 5 تەنقىقات تۈرى باھالاش ۋە تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى، بىر تۈر دۆلەتلىك 3 - دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 3 تۈر ئاپتونوم رايونلىق 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 13 قارار ھەرخىل كۇرس ئېچىلىپ، 692 كىشى تەربىيىلەندى.

مېتېئورولوگىيە يەن - تېخنىكا كەسپى مۇشۇ يىلدا «121» تېلېفونى، چاقىرغۇ ئۇچۇر مۇلازىمىتى ۋە كىنو -

تېلېۋىزىيە ئېلان مۇلازىمىتى ئۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇلدى، 10 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى «121» تېلېفونى ئالاقىسىنى يولغا قويدى، 6 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى سىمسىز چاقىرغۇ مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇردى. شىنجاڭ بويىچە پەن - تېخنىكا كەسپى ساپ كىرىمى 1997 - يىلىدىكىدىن 75.% 15، پەن - تېخنىكا مۇلازىمىتى كىرىمى 19.6% ئاشتى.

يەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىشلىرى شىخەنزە، ئاقسۇ پاختىچىلىق كەسپى مېتېئورولوگىيە ئىستانسىلىرى، سانجى ئاشلىق - پاختا كەسپى مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى ۋە ئۇلانئۆسۈ پاختىچىلىق تەجرىبە بازىسى رەسمىي پۇتۇپ ئىشقا چۈشتى؛ جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك مېتېئورولوگىيە سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى، 14 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، 52 ناھىيە (شەھەر) قوش پىلان - مالىيە تۈزۈلمىسىنى ئورناتتى، 1997 - يىلىدىكىدىن ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ 13% ۋە ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ 5.5% كۆپەيدى، يەرلىك مالىيىدىن 13 مىليون 570 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلدى (مېتېئورولوگىيىنىڭ كەسپىي، مەخسۇس خراجىتى ۋە ئاساسىي قۇرۇلۇش خراجىتىنى تولۇقلاشقا ئىشلىتىلدى)، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن ئاجرىتىلغىنى 3 مىليون 700 مىڭ يۈەن، ۋىلايەت، ناھىيىلەر مالىيىسىدىن ئاجرىتىلغىنى 9 مىليون 870 مىڭ يۈەن. پاختىچىلىق قۇرۇلۇشى ئۈچۈن مۇشۇ يىلدا 3 مىليون يۈەن مەبلەغ ئەملىيلەشتۈرۈلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىدا ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 780 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، 2100 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان تۇرمۇش ۋە خىزمەت ئىمارىتى پۈتتۈرۈلدى، جۈڭگو مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى 2 كىچىك ئاپتوموبىل بەردى.

جۇ يۈنپىڭ

شىنجاڭدىكى 15 شەھەرنىڭ 1998 - يىللىق مېتېئورولوگىيىسىدىكى مۇھىم ئامىللار

شەھەر	تۈر / ئاي	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	يىللىق
تۇرپەنچە	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-13.5	-5.8	-1.7	9.7	15.1	23.2	23.5	23.6	17.6	8.9	1.0	-7.7	7.8
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	-1.8	6.4	13.0	30.1	26.6	35.4	35.5	33.7	36.0	29.4	18.3	4.1	36.0
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-23.6	-15.3	-14.7	-25	0.0	10.9	12.5	12.9	0.0	-1.4	-12.6	-18.2	-23.6
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	6.8	10.8	18.0	56.1	126.1	9.1	73.9	56.1	18.5	9.0	14.6	20.2	419.2
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	14	13	20	9	14	9	17	9	8	6	12	18	149
قاراشەھەر	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-17.8	-7.0	-0.5	11.3	18.9	27.5	27.7	28.4	20.1	10.8	1.3	.9.9	9.2
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	-5.7	4.1	12.3	27.5	33.0	39.6	38.6	39.8	37.6	26.3	20.2	-1.7	39.8
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-30.2	17.2	-15.5	-0.7	3.1	14.9	16.3	15.4	4.0	1.3	-17.8	-19.9	-30.2
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	5.8	4.5	4.3	11.2	2.5	7.6	47.0	5.8	16.2	1.5	14.9	2.2	123.5
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	16	9	10	13	11	16	17	9	10	3	10	21	145

شىخەنزە	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-17.4	-6.7	-0.4	11.2	17.4	25.3	25.6	25.3	18.3	9.1	1.0	-10.2	8.2
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	-2.8	4.7	15.3	32.6	30.5	38.1	37.8	37.5	26.5	17.5	-0.5	38.6	
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-31.1	-20.4	-17.8	-1.4	2.9	11.3	13.2	10.9	-0.3	-2.6	-13.1	-23.6	-31.1
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	9.7	9.9	20.9	40.7	82.6	11.6	19.8	11.8	19.6	9.3	11.1	19	266
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	14	11	11	11	14	10	18	12	8	7	8	18	142
غۇلجا	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-10.2	-3.6	0.5	11.9	15.6	21.5	23.4	23.4	18.3	9.8	2.7	-4.3	9.1
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	2.6	8.6	17	29.3	30.5	33.9	34.6	35.1	37.3	28.2	21.4	7.4	37.3
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-24.5	-15.7	-17.5	-0.9	1	11.1	12.8	10.3	1.4	-1.4	-11	-20.5	-24.5
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	10.5	21.3	37.5	72.3	43.7	70.5	18	18	27.4	17.4	56.9	55.6	449.1
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	11	8	12	15	13	15	15	11	7	2	9	17	135
تارباغاتاي	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-11.6	-5.3	-3.6	8.4	15.1	21.9	22.9	24	16.4	8.5	-0.1	-6.9	7.5
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	3.6	6.4	11.3	26.2	28.4	34.8	36.8	37	37.7	27.4	20.8	5.8	37.7
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-26.5	-17	-24.7	-3.8	0.6	10.9	13.3	10.7	-0.9	-2.7	-26.8	-27.1	-27.1
	ھۆل -يېغىن مىقدارى	8.5	35.2	11.1	58.3	84.2	18.6	69.8	14.5	14.3	7.2	51.2	29.6	402.5
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	11	14	17	12	17	15	21	8	10	6	14	16	161
ئالتاي	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-18.2	-8.1	-5.7	5.6	14.7	21.4	22.1	22.6	13.9	6.2	-2.5	-13	4.9
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	0.6	3.5	5.8	22	27	32.6	34.8	35	32.7	24.1	15	-0.3	35
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-33.6	-23.3	-25.8	-5.7	-0.7	8.4	11.3	9	-3	-5.4	-32.3	-30.8	-33.6
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	8.1	7	19.9	36.8	20.4	25.5	50.9	11.1	18.7	0.5	33.5	17.2	249.6
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	6	9	16	15	12	9	11	7	11	7	15	16	134
بورتالا	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	-17.6	-7.6	-0.7	9.6	16.2	24.1	23.8	24.1	16.8	8.3	-0.3	-10	7.2
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	-2.2	5.1	12.7	27	29.8	38.8	37.3	37.1	36.4	24.8	18	0.4	38.8
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	-30.6	-20.1	-12.5	-2.4	0.7	10.9	12.7	12.5	0.5	-0.6	-11.2	-20.4	-30.6
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	3.6	7.6	2.8	27.5	23.4	15.5	27.4	38.8	28.3	16.3	1.2	11.0	203.4
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	11	16	9	14	14	12	20	12	12	4	8	20	152

سانجى	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—14.9	—6.1	—0.1	11.5	17.4	25.5	25.9	25.6	19.3	10.2	1.4	—9.2	8.9
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	—3.9	4.3	13.8	33	29.5	38	39.4	37.1	38.2	27.4	18.4	0.0	39.4
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—24.5	—14.5	—14	0.3	2.6	13.3	14.5	14.5	1.7	—0.2	—12.8	—17.2	—24.5
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	5.4	7.7	20.2	32.8	89.6	6.8	34	46.3	11.4	5.4	11.2	12.9	283.7
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	17	14	16	9	13	11	18	9	7	7	10	25	156
تۇرپان	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	8.8	1.8	9.6	19.4	24.1	32.2	32.3	30.5	23.8	14.1	4.9	—1.8	15.2
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	—0.3	14.6	20.7	37.4	36	44.9	43.5	42.4	42.8	30.9	20.3	5.2	44.9
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—17.6	—12	—2.2	7.4	10.3	19.7	19.9	19.7	9.0	3.3	—4.2	—8.9	—17.6
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	2.9		1.6	8.7	4.5	0.3	2.2	5.3	5.8	2.1		0	33.4
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	6		8	4	6	9	14	10	6	2		3	68
قۇمۇل	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—11.8	—1.5	4.3	14.7	19.4	26.4	26.5	24.9	18.8	9.5	2	—5.2	10.7
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	1.2	14.2	18.2	33.3	32.3	37.5	40.3	38.2	37.3	29.1	19	4	40.3
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—26.1	—16.1	—12.2	—1.8	3.8	13.4	14	12	1.8	—2.8	—9.7	—13.5	26.1
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	2.2	4	14.8	3	3.3	6.3	5.7	8.4	10.9	1.2	5.5	0.6	65.9
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	4	4	10	8	5	8	14	10	6	4	2	5	80
كورلا	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—7.9	1.7	6.1	16	19.2	26	26.9	25.3	20.2	11.1	3.5	—2.7	12.1
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	2.1	12.2	19.1	32.1	30.5	37.6	37.5	35.5	36.2	26.9	18.5	6.8	37.6
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—19.4	—9.9	—6.2	1.4	3.4	11.4	13.7	13.5	1.9	—1	—7.9	11.2	—19.4
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	7.4		0.4	3.3	23.1	4.5	4.4	21.1	5.4	10.8		0	80.4
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	10		3	6	9	11	19	18	5	3		8	91
ئاقسۇ	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—8.1	0.8	5.6	16.1	18.8	23.2	24.6	22.6	18.6	11.1	3.2	—3.6	11.1
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	3	11.9	18.8	30.9	32.1	35.6	35.8	32.4	34.2	26.4	19.2	6.8	35.8
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—18.5	—10	—4.9	3.4	4.5	11.2	12.9	11.7	5.2	—0.5	—5.2	—12	—18.5
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	4.6		3.1	1.3	4.9	27.2	17.7	24.9	4.3			0.4	88.4
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	7		4	5	10	19	12	21	7			2	87

ئاۋۇش	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—5.4	2.1	7.6	18.6	20.3	23.8	27.9	24.9	21.7	14.0	6.6	—1.2	13.4
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	4.5	11.6	23.7	32.9	34.2	35.7	38.9	35.9	36.1	26.8	20.0	15.0	38.9
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—12.9	—7.9	—4.1	8.0	8.8	12.0	15.9	13.5	9.0	2.3	—3.6	—8.8	12.9
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	2.2	0.0	1.6	0.0	11.7	26.4	16.9	6.0	25.0	0.0		0.0	89.8
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	5	2	5	5	11	17	13	23	8	2		1	92
قەشقەر	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—5.3	1.7	7.4	17.5	18.9	22.8	26.4	23.7	20.3	13.3	6.3	—0.7	12.7
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	12.2	11.3	24.6	32.2	31.6	33.7	36.1	33.3	33.8	26.6	22.3	10.2	36.1
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—15.2	—8.6	—3.6	7.2	8.2	10.8	15.0	12.6	7.9	0.8	—4.6	—8.1	—15.2
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	3.1	0.0	0.5	0.1	14.9	15.9	4.2	14.0	14.2			0.0	66.9
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	5	1	3	6	10	16	15	23	6			3	88
خوتەن	ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا	—4.4	3.2	8.1	18.4	20.8	24.2	26.5	24.2	21.5	13.7	7.0	0.3	13.6
	يۇقىرى تېمپېراتۇرا	12.1	14.2	24.2	32.1	31.8	34.6	38.7	34.0	34.6	27.9	22.1	15.1	38.7
	تۆۋەن تېمپېراتۇرا	—12.2	—6.7	—2.5	7.8	12.5	14.1	16.0	14.5	11.0	1.8	—2.7	—9.6	—12.2
	ھۆل - يېغىن مىقدارى	1.8		9.4	0.0	0.0	12.5	1.5	5.9	0.1	0.0		1.4	32.6
	قار - يامغۇر- لۇق كۈن	2		2	1	5	11	9	12	7	1		2	52

جالاڭ خۇي

مېتېئورولوگىيە پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى

شىنجاڭ تېمپېراتۇرىسىنىڭ كىلىمات شاۋقۇنى تەتقىقاتى ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك ئالدىن مەلۇمات بېرىش كەسپىي سىستېمىسى بەرپا قىلىنىدى يۇنى شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى مېتېئورولوگىيە كەسپىي مەركىزى تاماملىغان. بۇ تەتقىقات تۈرىدە ئۇزاق مۇددەتلىك ئالدىن مەلۇمات بېرىش نەزەرىيىسى ۋە ئەمەلىيىتى جەھەتتە ھەل قىلىنمىغان يوشۇرۇن مەلۇمات بېرىش مۇمكىنچىلىكى مەسىلىسىنى، يەنى كىلىمات شاۋقۇنى، سىگنال - شاۋقۇن نىسبىتى ھازىرقى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى بىر قەدەر ئىلغار بولغان مىكرو دولقۇن

تەھلىلى، كەسىرلىك ئانالىز تەھلىلى قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق تەتقىق قىلىنىپ، شىنجاڭنىڭ يىللىق تېمپېراتۇرا ئۆزگىرىش نىسبىتى، تېمپېراتۇرا مەيدانىنىڭ زامان - ماكان بويىچە تارقىلىش ئالاھىدىلىكى، يىللىق شكالا قۇرۇلمىسى، كىلىمات شاۋقۇنى يوشۇرۇن مەلۇمات بېرىش مۇمكىنچىلىكىنىڭ زامان - ماكان بويىچە تارقىلىش ئالاھىدىلىكى ھەم ئىلىنىو ھادىسىسى، ئاتلانتىك ئوكيان، ھىندى ئوكيان، چىڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىنىڭ تۆۋەن چاستوتىلىق تەۋرىنىشى ۋە شىنجاڭنىڭ تېمپېراتۇرىسى جەھەتلەردە قوللىنىش قىممىتىگە ئىگە بېكىتى يەكۈن

چىقىرىلدى، چوڭ يېڭىلىق يارىتىلدى، ئۇزاق مۇددەتلىك مەلۇمات بېرىش يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە نەزەرىيىۋى ئاساس بىلەن تەمىن ئېتىلدى. بەرپا قىلىنغان ئۇزاق مۇددەتلىك مەلۇمات بېرىش كەسپى سىستېمىسىدا بۆلەكلەپ لايىھىلەش قۇرۇلمىسى قوللىنىلغاچقا، ئۇنىڭ كېڭەيتىلىشچانلىقى كۆچلۈك، ئاپتوماتلىشىش دەرىجىسى يۇقىرى بولۇپ، مەلۇمات بېرىشنىڭ توغرىلىق نىسبىتى ئۆستى، ئۇ كەسپىي جەھەتتە خېلى زور ئەھمىيلي قوللىنىش ئەھمىيىتىگە ۋە ئېتىبارغا ئېرىشتى. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى تەشكىللىگەن باھالاشتىن ئۆتتى ۋە ئومۇمىي جەھەتتىن مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپتۇ، قىسمەن تەتقىقات تۈرلىرى مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ، دەپ قارالدى.

شىنجاڭ ھاۋا رايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش سىستېمىسىنىڭ «711» رادارىنى رەھىملەشتۈرۈپ ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى بۇنى ش ئۇ ئا ر ھاۋا رايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش ئىشخانىسى تاماملىغان. بۇ تۈر ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىشتىن ئىبارەت جىددىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئىلمىيلىكنى ئۆستۈرۈپ، مۇلدۇردىن سۈنئىي مۇداپىئەلىنىش، يامغۇرنى سۈنئىي كۆپەيتىشتىكى قارىغۇلۇقنى ئازايتىش، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش مەقسىتىدە بېكىتىلگەن بولۇپ، چوڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ئىدى. بۇ تۈرده ئەملي مەشغۇلات بىرلىكى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش تارماقلىرى بىرلىكتە قاتتىق ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئۆزىنىڭ ۋە ئادەم كۈچىگە تايىنىپ ھاۋارايىغا تەسىر كۆرسىتىش مەشغۇلاتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئىقتىدار لايىھىلەش، تىپ تاللاپ دەللەش، تېخنىكا لايىھىسى تۈزۈش ۋە قىسمەن قاتتىق دېتاللارنى ئۆزگەرتىش ھەم نۇرغۇن تېخنىكا ئۆزلەشتۈرۈش ئىشلىرى ئىشلەندى، شۇنىڭدەك تېخنولوگىيىلىك جەريانلارنى لايىھىلەش، تېخنىكا قوللانمىسى يېزىش، تېخنىكىلىق تەربىيىلەش خىزمەتلىرىمۇ ئىشلەندى. ئىقتىدارى ياخشى، باھاسى ئەرزان، ئەسقېتىشچانلىقى كۆچلۈك، مەملىكەت بويىچە كۆلىمى ئەڭ چوڭ، تېخنىكىسى ئىلغار بولغان ھاۋا رايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش سىستېمىسى «711» سىنبرلاشقان رادار ياساپ چىقىلدى، بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھاۋا رايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىشنى كۆزىتىش - ئۇلچەش سىستېمىسىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى سەۋىيىگە يەتكەنلىكىدىن دېرەك بەردى. بۇ تۈرنىڭ تاماملىنىشى بىلەن، ناھىيە دەرىجىلىك ھاۋارايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش بويىچە كۆزىتىش - ئۇلچەش قوماندانلىق قىلىش مەشغۇلاتىنىڭ ئۈنۈمى ئۆستى، قارا تىنىلىقى كۆچەيدى، قارىغۇلۇق ئازايدى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، رادار ئارقىلىق سۈرەت قۇراشتۇرۇش، ئاپتوماتلاشقان قوماندانلىق سىستېمىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش ۋە رايونلار بويىچە يېتەكچىلىكنى ئاپتوماتلاشتۇرۇشقا ئاساس سېلىندى ھەم مۇلدۇردىن مۇداپىئەلىنىش، يامغۇرنى كۆپەيتىش، مۇلدۇر، يامغۇرنى كۆزىتىش - ئۇلچەش، قىسقا ۋاقىتلىق، ئۇلترا قىسقا ۋاقىتلىق مەلۇمات بېرىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇرۇشقا شارائىت يارىتىلدى. بۇ تۈر 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى تەشكىللىگەن باھالاشتىن ئۆتتى ۋە ئومۇمىي جەھەتتىن مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپتۇ، دەپ قارالدى.

شىنجاڭ «96. ئىيۇل» پەۋقۇلئاددە قاتتىق يامغۇرنى GMS - 5 سۈنئىي ھەمراھ ئىنفرا قىزىل نۇر يولى سانلىق مەلۇمات ماتېرىياللىرى ۋە پار يولى سانلىق قىممەت ماتېرىياللىرىدىن پايدىلىنىپ نەتىجە قىلىش بۇنى شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مېتېئورولوگىيە كەسپىي مەركىزى تاماملىغان. بۇ تەتقىقات تۈرى ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىگە غايەت زور تەسىر كۆرسەتكەن «96. ئىيۇل» پەۋقۇلئاددە قاتتىق يامغۇرلۇق ھاۋارايى جەريانىدىن تاللىۋېلىنغان بولۇپ، ئۇنىڭدا GMS - 5 پار يولى سانلىق قىممەت ماتېرىياللىرى ئارقىلىق قاتتىق يامغۇر ياغقان مەزگىلىدە شىنجاڭ ۋە ئۇنىڭغا قوشنا جايلاردىكى ئەركىن ئاتموسفېرا پار مەيدانىنىڭ ئۆزگىرىش ئالاھىدىلىكى تەتقىق قىلىندى، پار مەنبەسى ۋە پارنى شىنجاڭغا يەتكۈزىدىغان پار يولى تۈنجى قېتىم مىقدارلىق ۋە ئېنىق سىزىپ چىقىلدى ھەم ئاتموسفېرا سۈيى مىقدارى بىلەن سۈنئىي ھەمراھ ئىنفرا قىزىل نۇرلۇق 3 يولى سانلىق قىممەت ماتېرىيالى ئارىسىدىكى مۇناسىۋەت ئۆستىدە مۇھاكىمە يۈرگۈزۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە GMS - 5 ئىنفرا قىزىل نور يولى سانلىق مەلۇمات ماتېرىيالى ۋە ئەڭ ياخشى قىممەت قوشۇلغان فىزىكىلىق مىقدارلىق دېتاگنوز ئانالىز ماتېرىياللىرىدىن پايدىلىنىپ، شىنجاڭدىكى قىسقا ۋاقىتتا قاتتىق يېغىن ياغدىغان جايلار ھەققىدە مەلۇمات بېرىش مەسىلىسى تەتقىق قىلىندى. بۇ ئاپتونوم رايوندا قاتتىق يېغىن ياغدىغان جايلار ھەققىدە مەلۇمات بېرىشتە مۇھىم قىممەتكە ئىگە. بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998- يىل 10- ئاينىڭ 16 - كۈنى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەم ئومۇمىي جەھەتتە مەملىكەت ئىچىدە شۇ خىلدىكى تەتقىقات تۈرى بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپتۇ، دەپ قارالدى.

TOVS سۈنئىي ھەمراھ ئىنفرا قىزىل نۇر يولى سانلىق مەلۇمات ماتېرىياللىرىنى ئانالىز قىلىش ۋە قوللىنىش بۇنى شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە

ش ئۇ ئا ر ھاۋا رايى خىزمىتى يىغىنىنىڭ يىغىن مەيدانى پەن جەپىنىڭ فوتوسى

ئىدارىسىنىڭ مېتېئورولوگىيە كەسپىي مەركىزى تاماملىغان. بۇنىڭدا TOVS ماتېرىياللىرىدىن شىنجاڭدا پادىلىنىش مەسلىسى چوڭقۇر تەتقىق قىلىندى، بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مۇنتىزىم ماتېرىيال جەھەتتىكى يېتەرسىزلىكنى، بولۇپمۇ ئوتتۇرا ئاسىيا رايونىغا دائىر مەلۇمات كەمچىل بولۇش ۋە قوملۇقلارنىڭ ئېچىرىسىگە دائىر مېتېئورولوگىيىلىك ماتېرىيال بولماسلىقنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇشتا مۇھىم رول ئويناندى. TOVS ماتېرىياللىرىنى ئۆز ۋاقتىدا كۆرسىتىش سىستېمىسى لايىھىلەپ چىقىلدى ھەم كەسىپ جەريانىنىڭ ئۆزگىرىشىگە يارىشا ۋاقتىدا مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، مەلۇمات بەرگۈچىلەرنىڭ MICAPS سىستېمىسىدا يۇتكەپ قوللىنىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىلدى، بۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ ھاۋا رايىدىن مەلۇمات بېرىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ئۈيۈشتۈرغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەم ئومۇمىي جەھەتتىن مەملىكەت ئىچىدىكى شۇ خىلدىكى تەتقىقات نەتىجىسى بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپتۇ، دەپ قارالدى.

چيۇ زۇڭشۇ

ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 10- ئاينىڭ 20 — 22 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە مېتېئورولوگىيە خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد رياسەتچىلىك قىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لىچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتناشتى. يىغىندا شۇجى ۋاڭ لىچۈەن سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى شېۋۈك خۇيىيىن «پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ئارقىلىق مېتېئورولوگىيىنىڭ ئۇنۇمۇېرسال مۇلازىمەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا تۆھپە قوشايلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى. يىغىندا جۇڭگو مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ۋېن كېگاڭمۇ سۆز قىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، بىڭتۈەن ۋە ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېت، نازارەت، ئىدارىلارنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى، ۋىلايەت (ئوبلاست)، ناھىيە (شەھەر) لىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ مېتېئورولوگىيە خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە قىسمەن ناھىيە (شەھەر) لىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بولۇپ 160 نەچچە كىشى قاتناشتى. يىغىندا «شىنجاڭنىڭ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدا قارار» مۇزاكىرە قىلىندى ۋە ماقۇللاندى. مېتېئورولوگىيە خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش، مېتېئورولوگىيە پەن - تېخنىكىسىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشتا نەتىجە يارىتقان ئاقسۇ قاتارلىق 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) مېتېئورولوگىيە تارماقلىرىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق خىزمىتىدە نەتىجە يارىتقان 7 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە چەت - ياقا، جاپالىق جايلارغا جايلاشقان 6 پونكىت تەقدىرلەندى.

جۇ يۈنپىڭ

مېتېئورولوگىيە قانۇنىنى ئىجرا قىلىش قوشۇنى قۇرۇلۇشى

ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى چىقارغان ئالاقىدار ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقىغا ئىگە مەمۇرىي ئورگان، دەپ بېكىتىلدى. ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە شىنجاڭنىڭ مېتېئورولوگىيە سىستېمىسىدا مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش بويىچە 3 قارار كەسىپىي كۇرس ئېچىپ، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەرلىك)، ناھىيە

(شەھەرلىك) مېتېئورولوگىيە ئىدارىلىرىنىڭ مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خادىملىرى، نازارەتچى خادىملىرىدىن 220 كىشىنى تەربىيىلىدى، كۇرستا ئوقۇغانلارنىڭ ھەممىسى ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ، «شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە سىستېمىسى بويىچە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش كەسپى كۇرسىنىڭ لايىقەت گۇۋاھنامىسى» نى ئالدى. مۇشۇ ئاساستا 220 دانە مېتېئورولوگىيە قانۇن ئىجرا قىلىش، نازارەتچىلىك قىلىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىلدى. ش ئۈ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ش ئۈ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىدىن 25 دانە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش، نازارەتچىلىك گۇۋاھنامىسى ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدەمەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش گۇۋاھنامىسى 13، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش بويىچە نازارەتچىلىك گۇۋاھنامىسى 12؛ بۇ ئىدارە يەنە ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لىك ناھىيە (شەھەر) لىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىلىرىنىڭ 6 نەپەر مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىشىغا نازارەتچىلىك قىلىش خادىمىغا تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىن مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىشقا نازارەتچىلىك گۇۋاھنامىسى ئېلىپ بەردى.

شالۇ ۋېيخۇڭ

ش ئۈ ئا ر كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى قۇرۇلدى

يېڭىۋاشتىن تەشكىل قىلىنغان ش ئۈ ئا ر كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى (تۆۋەندە قىسقارتىپ كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى دېيىلىدۇ) 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى قۇرۇلدى. بۇ ئىستانسا ئەسلىدىكى كەسپىي مەركەزنىڭ مۇلازىمەت بۆلۈمى ۋە ئۇرۇمچى شەھەرلىك كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى ئاساسىدا قۇرۇلغان. ئۇنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى ئۇرۇمچى رايونىدا كەسپىي مېتېئورولوگىيىلىك مەلۇمات بېرىشنى ئاساس قىلغان مېتېئورولوگىيە پەن - تېخنىكا ئۇچۇرى بويىچە مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، خېرىدارلارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، مېتېئورولوگىيىلىك ئەملىي تېخنىكا، مېتېئورولوگىيە كەسپىي ئالدىن مەلۇمات بېرىش مەھسۇلاتلىرى، مېتېئورولوگىيە پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى ۋە مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرى توغرىسىدا مەسلىھەت بېرىش، ئۇچۇر دەللىلەش قاتارلىق كەسپىي مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلەش ھەم بازار ئېگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ يۇزلىنىشىگە ئاساسەن، مېتېئورولوگىيە تېخنىكا ئۇچۇرى مۇلازىمەت بازىرىنى يېتىلدۇرۇش، مېتېئورولوگىيە كەسپىي تېخنىكا - ئۇچۇرلىرى مۇلازىمەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، ئومۇملاشتۇرۇش ئارقىلىق، ئوخشاش بولمىغان ساھە - قاتلاملاردىكى خېرىدارلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش؛ شۇنداقلا ۋىلايەت، ئوبلاستلىق مېتېئورولوگىيە تارماقلىرىنىڭ كەسپىي مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىگە تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت.

كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى ئىستانسا باشلىقى مەسئۇل بولۇش، ئومۇمىي خادىمنى تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ، ھەممە خادىم ئارىسىدا ئىش ئورنىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئىككى تەرەپلىك تاللاش، رىقابەتلىشىپ ئىش ئورنىغا چىقىش يولغا قويۇلىدۇ. شتاتى ۋاقتىنچە 15 نەپەر بولىدۇ.

چى جياشىن

تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكى كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى قۇرۇلدى

تۇرپان ۋىلايەتلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى بىلەن قۇمۇل ۋىلايەتلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى بىرلىكتە تەشكىل قىلغان تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكى كەسپىي مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى 1998 - يىل 11- ئاينىڭ 8 - كۈنى پېچاندا رەسمىي قۇرۇلدى ۋە ئىشقا چۈشتى. بۇ ئىستانسىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى كومپيۇتېر تورى جەھەتتىكى ئۇستۇنلۇكىنى، ئىچكى بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇل كەسپىي سىستېمىسىغا تايىنىپ، نېفىت تارماقلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، كەسپىي، مەخسۇس مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى، ئۇچۇر مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش، مۇلازىملىق قىلىش، مېتېئورولوگىيە ئۇچۇرلىرىدىن تېلېفون ئارقىلىق ئاپتوماتىك مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى، چوڭ - چوڭ ئايەت خاراكتېرلىك، ئاچقۇچلۇق، بۇرۇلۇش خاراكتېرلىك ھاۋارايىدىن مەلۇمات بېرىش مۇلازىمىتى، كىلىمات ئانالىزى - دىئاگنوزى ۋە بايلىق مەنبەلىرىنى ئېچىپ پايدىلىنىش قاتارلىق ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. مۇلازىملىق دائىرىسى تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدىكى ھەممە ساھەنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

چى جياشىن

ئىلىم - پەن

شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئەھۋالى

شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى پىلانلىنىپ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى ۋە يولغا قويۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى پىلانى جەھەتتە 5 تۈركۈم پىلان ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېتەكچى خاراكتېردىكى تۈر پىلانىدىن 2 تۈركۈمى بار. 36 يېڭى تۈر يولغا قويۇلدى، 33 تۈر داۋاملاشتۇرۇلدى. شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرى ئۈچۈن 5 مىليون 565 مىڭ يۈەن خىراجەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بانكىدىن 160 مىليون يۈەن پەن - تېخنىكا قەرز پۇلى ئېلىشقا ئىلتىماس قىلىندى، تۈرنى تۈستىگە ئالغان ئورۇن، كارخانىلار (ياكى شىركەتلەر) 70 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ تەييارلىدى.

1998 - يىلى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى پەن - تېخنىكا تەرىكىبى يۈقىرى، ئۇلگە كۆرسىتىپ كېڭەيتىش ئەھمىيىتى زور، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمى ياخشى بولغان بىر تۈركۈم پەن - تېخنىكا تۈرلىرىنى تاللاپ نۇقتىلىق ئورۇنلاشتۇردى. يېڭىدىن يولغا قويۇلغان بۇ تۈرلەرنىڭ پىلاندىكى يولغا قويۇلۇش مۇھلىتى 3 يىلدىن 5 يىلغىچە قىلىپ بەلگىلەندى، مەسىلەن: شىنجاڭ «شەرق» ئوسما گىرىم بۇيۇملىرى چەكلىك شىركىتى ئۈستىگە ئالغان «يېڭى يۈرۈشلۈك ئوسما مەھسۇلاتلىرىنى كۆلەملىك ئىشلەپچىقىرىش» تۈرى؛ شىنجاڭ شىخەنزە قەغەز زاۋۇتى ئۈستىگە ئالغان «چىغ خام ئەشياسى بازىسى قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنى ئېچىپ پايدىلىنىش» تۈرى؛ شىنجاڭ ماشىنىسازلىق تەتقىقات يۈرتى ئۆز ئالدىغا تەتقىق قىلىپ ياسىغان چىگىت تۇتىتىنى ئايرىيدىغان چىشلىق چاق شەكلىدىكى يېڭىچە يۈرۈشلەشكەن ئوسكۇنە (تۈركۈملەپ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى شەكىللىنىپ، شىمالىي شىنجاڭ بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى چوڭ پاختىچىلىق ناھىيىلىرى ۋە يېزىلىرىغا كەينىدىن كېڭەيتىلدى، بۇنىڭدىن يىلىغا 200 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈم يارىتىلى بولىدۇ).

1998 - يىلى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشكە دائىر بىر تۈركۈم نۇقتىلىق تۈرلەر يەنى 333 مىڭ 300 گېكتار يەردە ئاشلىقتىن يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش ئۈنۈمبرسال تېخنىكىسىنى يارىتىش، شىنجاڭدا 6 مىليون تۇياق قويدىن گۆش، يۇڭ، تېرىت بويىچە ئەلا سۈپەتلىك يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش قۇرۇلۇشى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشى پىلانى (1 - قارارلىق) شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى ۋە ئالاقىدار مەسئۇل تارماقلار ئۇيۇشتۇرغان تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. بۇ تۈرلەرنىڭ باشلىنىشى ۋە يولغا قويۇلۇپ تاماملىنىشى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا بىۋاستە تۈرتكىلىك رول ئوينىدى.

لى يۈكالڭ

يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئىقتىسادىي خىزمەتلىنىڭ ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى بويىچە ئاشلىق، پاختىدىن يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش ئىستراتېگىيىسى ۋە 5 چوڭ بازا قۇرۇلۇش نىشانى دەۋر قىلىنىپ، ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك، پەن - تېخنىكا، ئوقۇتۇش تارماقلىرىدىكى كادىرلار، تېخنىكلارنىڭ تىرىشىشى ئارقىلىق تۈرلۈك ۋەزىپىلەر كۆڭۈلدىكىدەك ئورۇندالدى.

1998 - يىلى ئەستايىدىل تاللاش ئارقىلىق 2 تۈركۈم پىلان چوڭقۇرلۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە ماس كېلىدىغان تېخنىكا كېڭەيتىش تۈرىدىن 100 ى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە داۋاملاشتۇرۇلىدىغان تۈر 46، يېڭىدىن يولغا قويۇلغان تۈر 54؛ بۇ تۈرلەر ئۈچۈن 10 مىليون يۈەن مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرۇلدى (بۇنىڭ ئىچىدە 1 - تۈركۈمدىكى پىلان بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇلغان تۈر 53، مەبلەغ 3 مىليون يۈەن؛ 2 - تۈركۈمدىكى پىلان بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇلغان تۈر 47،

مەبلەغ 7 مىليون يۈەن).

كېڭەزدىن 200 جىلك ساپ پاختا ئالغان ناھىيىلەر قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغان تۇر رايونىدا 1998 - يىلى 18 ناھىيە (شەھەر) 200 جىلك ساپ پاختا ئالغان ناھىيە تەلىپىگە يەتتى (شايار ناھىيىسى، ئاۋات ناھىيىسى، ئاقسۇ شەھىرى، لوپنۇر ناھىيىسى، كورلا شەھىرى، چاقىلىق ناھىيىسى، چەرچەن ناھىيىسى، توقسۇن ناھىيىسى، قۇمۇل شەھىرى، ماناس ناھىيىسى، شىخو شەھىرى، ساۋەن ناھىيىسى، بورتالا شەھىرى، مەكىت ناھىيىسى، مارالبېشى ناھىيىسى، يوپۇغا ناھىيىسى، نىيە ناھىيىسى، خوتەن شەھىرى)؛ بۇغداي سۈلياۋ يوپۇق يېپىلىپ ئۆستۈرۈلىدىغان «345» قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايون بويىچە 14 مىلك 300 گېكتار يەردە ئورۇندالدى، ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 395.1 كىلوگرامغا يەتتى، مو بېشىدىن 100 كىلوگرام مەھسۇلات ئاشۇرۇش، 100 كۈپ مېتىر سۇ تېجەش، كىرىمنى 100 يۈەن ئاشۇرۇش نىشانىغا يېتىلدى؛ تونىلىق ئاشلىق ئېتىزىنى بەرپا قىلغان ناھىيە (شەھەر)لەر قۇرۇلۇش تۇرىدە 1998 - يىلى 3 ناھىيە (شەھەر) تونىلىق ئاشلىق ئېتىزىنى بەرپا قىلدى، شىمالىي شىنجاڭدىكى 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەرقىي شىنجاڭ ۋە بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ شىمالىدىكى ناھىيىلەردە كۆممىقوناقنىڭ بىر ھوسۇللۇق تونىلىق ئاشلىق ئېتىزى كۆلىمى 28 مىلك 100 گېكتارغا يەتتى، مو بېشى مەھسۇلاتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 268.1 كىلوگرام ئاشتى؛ يىلىغا 3 قېتىم پىشىدىغان تونىندىن ئارتۇق ھوسۇل بېرىدىغان دائىلىق زىرائەت يېتىشتۈرۈش تېخنىكىسىنى ئۇلۇغ كۆرسىتىپ كېڭەيتىش تۇرىدە 1998 - يىلى قەشقەر، خوتەن قاتارلىق جايلاردىكى 8 ناھىيىدە ئۇلۇغ كۆرسىتىش نۇقتىسى قۇرۇلدى، ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 1222.4 كىلوگرامغا يېتىپ، بۇ 2 جايدىكى ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتىدىن 515.8 كىلوگرام ئاشتى. يازغى بۇغداينىڭ يېڭى سورتى «شىنجاڭ يازغىسى — 6»نى ئۇلۇغ كۆرسىتىپ كېڭەيتىش تۈرى تۈرغۇزۇلغاندىن كېيىن، بۇ ئىش تېز تەرەققىي قىلىپ، ئۇنىڭ قاپلىنىش كۆلىمى ئاپتونوم رايون بويىچە يازغى بۇغداي كۆلىمىنىڭ %40نى ئىگىلىدى، بۇ تۇر 1998 - يىلى ئايغاقاشتى، 3 يىلدا كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 324 مىلك گېكتارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىرلىك مەھسۇلاتى 400 كىلوگرامدىن ئاشقان يەر كۆلىمى 27 مىلك گېكتار، بىرلىك مەھسۇلات 500 كىلوگرامغا يەتكەن يەر كۆلىمى 6000 گېكتار.

ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى، قۇرۇق مېۋىلىك ئىقتىسادىي ئورمان قۇرۇلۇشى جەھەتتە 1998 - يىلى 352 مىلك تۈپ تۇۋەن مەھسۇلاتلىق ياڭاق، ئۈرۈك دەرەخلىرى ئۇزگەرتىلدى، 100 گېكتار يەردىكى تۇۋەن مەھسۇلاتلىق ئانار، چىلان قاتارلىق مېۋىلىك دەرەخ ئۇزگەرتىلدى، 41 مىلك 500 تۈپ ياڭاق كۆچىتى تىكىلدى ۋە ئۇلاق ئۇلاندى؛ 3.113 گېكتار يەردە يۇقىرى ئۈنلۈچەملىك ياڭاق يېتىشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش بازىسى، 8.1 گېكتار يەردە سورتلۇق نوتىزارلىق قۇرۇلۇپ، كەسىپلەشكەن تەرەققىياتقا ئۇلگە تىكلەپ بېرىلدى؛ بادامنى يۇقىرى سۈپەتلىك، مول مەھسۇلاتلىق قىلىپ يېتىشتۈرۈش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تۇرىدە قەشقەردە 3.13 گېكتار يەردە بادامنى تۇجۇپىلەپ ئۆستۈرۈش يۇزىسىدىن ئۇلگە كۆرسىتىش بېغى، 7.66 گېكتار يەردە ئېتىز ئارىسىدىكى ئورمانلىق بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى بەرپا قىلىندى، 1998 - يىلى قەشقەردە ئېلىنغان بادام 420 تونىنمغا يېتىپ، 40% ئاشتى. جەنۇبىي شىنجاڭدا ئۈرۈك ۋە ئانار بايلىق مەنبەسىنى ئېچىپ كەسىپلەشتۈرۈش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىپ كېڭەيتىش تۇرىدە 1998 - يىلى قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىدىكى 5 ناھىيىدە 2733.3 گېكتار يەردىكى تۇۋەن مەھسۇلاتلىق، سۈپىتى ناچار ئۈرۈكزارلىق ئۇزگەرتىلىپ، 433.3 گېكتار يەرگە ئۈرۈقى چوڭ تاتلىق ئانار تىكىلدى ھەمدە خۇۋەينى ئۈرۈك، سەمەت ئۈرۈك، گۈمبىنىك چوڭ ئۈرۈكى قاتارلىق سۈپەتلىك سورتلار تاللاپ چىقىلدى.

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئەترگۈل تېرىقچىلىقى ۋە چاتما مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلىنىشى جەھەتتە 1998 - يىلى ئەترگۈل ئۈستۈرۈش كۆلىمى 666.7 گېكتار كېڭەيتىلدى، تۇتۇش نىسبىتى %90 تىن ئاشتى، 1600 تونا مەھسۇلات ئېلىندى، 150 مىلك بوتۇلكا ئەترگۈل قىيامى ئىشلەندى، بۇنىڭدىن 18 مىليون يۈەن كىرىم قىلىندى، پايدا ۋە باج 100 مىلك يۈەنگە يەتتى.

گۈش، يۇڭ قۇرۇلۇشى تۈرى كۆكتوقاي، ماناس، قەشقەر كونىشەھەر، قەشقەر يېڭىشەھەر، قاراقاش قاتارلىق ناھىيىلەردە يولغا قويۇلدى، 1998 - يىلى 3 مىليون 207 مىلك 200 تۇياق چارۋا قولدا قالدى، 33 مىلك 500 تونا گۈش، 1371 تونا يۇڭ ئېلىندى. تايغان بۇغىنى سۈنئىي بېقىش ئۇنۇمۇبرسال تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش - قوللىنىش تۇرىدە 1998 - يىلى 450 تۇياق تايغان بۇغا ئۇرۇقلاندۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىلى ۋىلايىتىدىكىسى 320 تۇياق، ئالتاي ۋىلايىتىدىكىسى 100 تۇياق.

جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تونىلىق ئاشلىق ئېتىزلىرىنى ماشىنىلاشتۇرۇشنى يۇرۇشلاشتۇرۇش تېخنىكىسى 135 مىلك گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى؛ سۈلياۋ يوپۇقىنى تەكشى يېپىپ چۈنەكلەپ تېرىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 18 مىلك گېكتارغا، سۈلياۋ يوپۇقىنى تەكشى يېپىپ چۈنەكلەپ تېرىش ماشىنىسى 463 كە يەتتى؛ زىرائەتلەرنىڭ

شاخ - پاخلىدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى بويىچە ھەر خىل چۆپ توغراش ماشىنىسى، ئۆڭىتىش ماشىنىسى، چۆپ غىجىملاش ماشىنىسىدىن 12 مىڭى ئىشقا سېلىنىپ، 2 مىليون 332 مىڭ 800 تونىنا سىلوس، 173 مىڭ 400 تونىنا ئۇششاق سىلوس، 5 مىليون 358 مىڭ 400 تونىنا توغرالغان چۆپ تەييارلاندى؛ كۆممىقوناقتىن يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 66 مىڭ گېكتارغا، كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېڭەز تېرىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 401 مىڭ 200 گېكتارغا، يەرنى بىرلەشمە تۇجۇپلەپ تەكشىلەشنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتكەن يەر كۆلىمى 5200 گېكتارغا، قالدۇق سۇلياۋ يوپۇقلارنى ماشىنا بىلەن تازىلاش تېخنىكىسى كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 79 مىڭ گېكتارغا يەتتى.

سۇچىلىقتىكى «سۇنىڭ سىڭىپ كېتىشىنىڭ تولۇق ئالدى ئېلىنغان ناھىيىلەر قۇرۇلۇشى ئەندىزىسىنى كېڭەيتىش» تۈرىدە 1 - باسقۇچتا 12 ناھىيىدە سۇنىڭ سىڭىپ كېتىشىنىڭ تولۇق ئالدىنى ئېلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، 1997 - يىلى باغراش ناھىيىسى، غۇلجا شەھىرى، جىمسار ناھىيىسى، مورى ناھىيىسىدە سۇنىڭ سىڭىپ كېتىشىنىڭ تولۇق ئالدىنى ئېلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالغاندىن كېيىن، 1998 - يىلى پوسكام، چىرا، چاغانتوقاي، پىچان ۋە گۇچۇڭ ناھىيىلىرىدە سۇنىڭ سىڭىپ كېتىشىنىڭ تولۇق ئالدىنى ئېلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. 1594 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسىلىپ، يىلىغا 87 مىليون 500 مىڭ كۇب مېتىر سۇ تېجەلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پۈركۈپ سۇغىرىش، تېمىتىپ سۇغىرىش، سىدۇرۇپ سۇغىرىش، تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئارقىلىق سۇغىرىش قاتارلىق يۇقىرى ۋە يېڭى تېخنىكىلىق سۇنى تېجەپ سۇغىرىش كۆلىمى 10 مىڭ 500 گېكتارغا يەتتى. «سۇنى تېجەپ سۇغىرىش ئۇنۇمۇپرسال تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ۋە ئۇلگە كۆرسىتىش رايونى قۇرۇلۇشى» تۈرىدە 61 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ سېمونت ئارقىلىق سۇ سىڭىمىس قىلىپ ياسالدى.

«كۆلچەكتە 20:80 ئەندىزىسى بويىچە بېلىق بېقىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش» تۈرىدە 1998 - يىلى سانجى ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى، قەشقەر ۋىلايىتى ۋە ئۈرۈمچىدە 233.3 گېكتار كۆلەمدە بۇ تېخنىكا كېڭەيتىلدى، ئومۇتۇرچە مو بېشى مەھسۇلاتى 690 كىلوگرامغا، مو بېشى مەھسۇلات قىممىتى 4776.2 يۈەنگە، مو بېشىدىن ئېلىنغان پايدا 883.4 يۈەنگە، ئومۇمىي پايدا 22 مىليون 85 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

«كۆممىقوناقتىكى «يىدەن» چاتما بېڭى سورتى بويىچە كەڭ كۆلەمدە ئۇلگە كۆرسىتىش ۋە ئەملى نەسلىنى كىرگۈزۈش» تۈرىدە 1998 - يىلى «يىدەن — 22» شالغۇت ئۈرۈقىدىن 60 مىڭ كىلوگرام كىرگۈزۈلۈپ، 8 ناھىيە، شەھەردىكى 7.1466 گېكتار يەردە ئۇلگە كۆرسىتىلىپ كېڭەيتىلدى، ئومتۇرچە مو بېشى مەھسۇلاتى 850 كىلوگرامغا، ئەڭ يۇقىرى بىرلىك مەھسۇلاتى 1170 كىلوگرامغا يەتتى، بۇ سورتنىڭ مەھسۇلاتى يۇقىرى، ماسلىشىچانلىقى كۈچلۈك، زىچلىقى مۇۋاپىق ئىكەنلىكى، ئۆزەتتە كۆممىقوناقتىكى «704 — SC» سورتىنىڭ ئورنىنى باسىدىغان كۆڭۈلدىكىدەك سورت ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى.

«ئالاھىدە ئىقتىسادىي ئونۇمى بار بېلىق سورتلىرىنى كىرگۈزۈش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، كېڭەيتىش» تۈرىدە ئامبرىكا قىتئەسىنىڭ ئاغزى يوغان مىكروتىسپرىنۇس بېلىقىدىن 50 مىڭى كىرگۈزۈلۈپ، ئاۋىيتان سۇ ئامبىرىدا بېقىلغاندىن كېيىن، ئومتۇرچە ئېغىرلىقى 320 گرامغا، ئەڭ چوڭىنىڭ ئېغىرلىقى 350 گرامغا يەتتى؛ ئۇزۇنچاچۇدىكى بېلىقچىلىق فېرمىسىدا ۋە ئاۋىيتان سۇ ئامبىرىدا كۆلەم كىرىشتۇرۇپ بېقىلغان بېلىقلارنىڭ ئومتۇرچە ئېغىرلىقى 500 گرامغا، ئەڭ چوڭىنىڭ ئېغىرلىقى 1000 گرامغا يەتتى. ئېمىل دەريالىسىدىكى كۆموش رەڭ كاراس بېلىقى كېڭەيتىلىپ، 280 مىڭ بېلىمجان بېقىلدى؛ «چوڭ ئاق بېلىقنى كۆچۈرۈپ كېڭەيتىش» تۈرىدە ئاۋىيتان سۇ ئامبىرى، قاراكۆل سۇ ئامبىرى، «1 - ئاۋغۇست» سۇ ئامبىرى، نەنداكېلىك سۇ ئامبىرىغا چوڭ ئاق بېلىقنى سۇنئىي يول بىلەن كۆپەيتىش يۈزىسىدىن 26 مىليون 800 مىڭ ئۇرۇقلانغان تۇخۇم قويۇپ بېرىلدى؛ قايتا قويۇپ بېرىش ئۇچۇن 99 مىليون 500 مىڭ ئۇرۇقلانغان تۇخۇم تەييارلاندى، 5970 كىلوگرام چوڭ ئاق بېلىق تۇتۇلدى، سۇ ئامبىرىدىكى چوڭ ئاق بېلىق بايلىق مەنبەسىنىڭ 100 تونىسىدىن كۆپرەكىكە يەتكەنلىكى مۇلچەرلەندى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، كۆچۈرۈش كۆلىمى 9533.33 گېكتار كۆپەيتىلدى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە تۇرلەرنى كېڭەيتىش خىزمىتىدە 4457 قارار كۇرس ئېچىلىپ، 817 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى، 793 مىڭ نۇسخا تېخنىكىلىق ماتېرىيال تارقىتىلدى.

لیۇ جىمىن

ۋىلايەت - ناھىيىلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۇرۇش خىزمىتى

1. پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئىلغار تېپلارنى بەرپا قىلىش خىزمىتى داۋاملىق چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى. شىنجاڭنى

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى 1998 - يىل 3 - ئايدا پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن 9 ۋىلايەت، ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى، شەھەرنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىنى تۈنجى تۈركۈمدە «مەملىكەت بويىچە ئىلغار» دېگەن نامغا ئېرىشكەن كورلا شەھىرى، ئۈرۈمچى ناھىيىسى، سانجى شەھىرى، خوشۇت ناھىيىسى ۋە كۇيتۇڭ شەھىردە ئىستايىدىل قايتا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشقا تەشكىللىدى. مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە، شەھەرلەرنى بەرپا قىلىش ئەتىجىلىرى مۇستەھكەملەندى. 4 - ئايدا ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلاردىكى رەھبەرلەر ۋە مۇتەخەسسىسلەر جىلغ ناھىيىسى، پىچان ناھىيىسى، فۇكاڭ شەھىرى، يەنجى ناھىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار تېپلارنى بەرپا قىلىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشقا ئۈيۇشتۇرۇلدى ھەمدە بۇ ئىش پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىگە يوللىنىپ، ھەمىسىگە «مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە، شەھەر» دېگەن نامنى بېرىش تەستىقلاندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر، رايون) 12 گە يەتتى. 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش كومىتېتى ماناس قاتارلىق 7 ناھىيە، شەھەرنىڭ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ناھىيە، شەھەرنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى تەكشۈرۈش، سېلىشتۇرۇپ باھالاشقا ئۈيۇشتۇردى. 1998 - يىلى 28 ناھىيە، شەھەرنىڭ رەھبىرى، ناھىيە، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى «ئاپتونوم رايون بويىچە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۆھپىكارى مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوندىكى 86 ناھىيە، شەھەرنىڭ پەن - تېخنىكىغا سەرپ قىلىنىدىغان 3 خىل خىراجىتى 1997 - يىلدىكى 14 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن 23 مىليون 798 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %62 ئاشقان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1997 - يىلدىكىدىن %7.3، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى %6.1، يەرلىك مالىيە كىرىمى %15، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى %6.4 ئاشقان.

2. شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى پىلانى داۋاملىق يولغا قويۇلدى. 1998 - يىلى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى پىلانى ۋە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى جەھەتتىكى يېتەكچى خاراكتېرلىك پىلان بويىچە 5 تۈركۈمدە 69 تۈرنى، 5 مىليون 565 مىڭ يۈەن شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى خىراجىتىنى، 160 مىليون يۈەن پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قەرز پۇلىنى ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە ئاساسىي قاتلام پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا 400 مىڭ يۈەن مەخسۇس يارىدەم خىراجىتى ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭغا 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىغا كومپىيۇتېر، نۇسخىئالغۇ، فاكس ئاپپارات قاتارلىق ئاپتوماتىك خىزمەت ئۈسكۈنىلىرى ئېلىپ بېرىلدى.

3. شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش توغرىسىدىكى تەشۋىقات خىزمىتى داۋاملىق ياخشى ئىشلەندى. ھەرخىل سورۇنلاردا كۆپ خىل شەكىللەر بىلەن «پەن - تېخنىكا 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۆچى» دېگەن ئىدىيە تەشۋىق قىلىندى. ئاساسلىق ئاخبارات ۋاستىلىرىدە «پەن - تېخنىكا مەيدانى»، «پەن - ماڭارىپ باغچىسى»، «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ھەققىدە لېكسىيە»، «پەن - تېخنىكا كۆزنىكى» قاتارلىق مەخسۇس سەھىپىلەر ئېچىلدى؛ شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش لېكتورلار ئۈمىكى تەشكىللىنىپ، قەشقەر، ئىلى، تۇرپان، قۇتۇبى قاتارلىق ۋىلايەت، ناھىيىلەرگە ئەۋەتىلدى، ئۈمەك 50 نەچچە قېتىم دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزدى، نەچچە 10 مىڭ ئادەم دوكلات ئاڭلىدى؛ مەملىكەتلىك ئىلىم - پەن يىغىنى چاقىرىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى، ئىلىم - ئىقتىساد مۇھاكىمە يىغىنى، شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش بويىچە ماقالە قوبۇل قىلىش، پەن - تېخنىكىغا دائىر ياخشى خەۋەرلەرنى سېلىشتۇرۇپ باھالاش، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بىلىملىرى مۇسابىقىسى، 100 نەپەر مۇتەخەسسىس قاتناشقان پەننى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر 100 قېتىملىق دوكلات يىغىنى قاتارلىق پائالىيەتلەر ئۈيۇشتۇرۇلدى. «غەربىي شىمال پەننى ئومۇملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» باشلاندى، پەن - تېخنىكىنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى، ۋىلايەت، ئوبلاستلارغا 400 دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكىغا ئائىت سىن لېنتىسى تەقدىم قىلىندى؛ «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشكە دائىر ماقالىلەر توپلىمى» (4 - كىتاب)، «ئۆلكىنى پەن - ماڭارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش» ژۇرنىلىنىڭ مەخسۇس سانى قاتارلىقلار تەھرىرلىنىپ نەشر قىلىندى. ئاپتونوم رايونلۇق 3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى، ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ 156 ۋەكىلى بۇ يىغىنغا قاتناشتى، يىغىندا بىر تۈركۈم ئىلغار ناھىيە، شەھەرلەر ۋە ئىلغار شەخسلەر مۇكاپاتلاندى.

4. تەرىبىيىلەش ۋە تەكشۈرۈش، ئۆگىنىشكە تەشكىللەندى. 1998 - يىل 6 - ئايدا شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى ئاقسۇ ژىلايىتى، كورلا شەھىرى، بۈگۈر ناھىيىسى، بورتالا شەھىرى قاتارلىق 30 نەچچە ژىلايەت، ناھىيىدىكى پەن - تېخنىكا كومىتېتى رەھبەرلىرى، كەسپىي تايانچلار ۋە پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۆلگىلىك پىزا (بازار) پارتكومىلىرىنىڭ شۇجىلىرى، پىزا (بازار) باشلىقلىرىنى دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتى باشقۇرۇش ئىنستىتۇتى كۈنمىڭدا ئاچقان مەملىكەتلىك پەن - تېخنىكا باشقۇرۇش كۇرسىغا قاتنىشىشقا تەشكىللىدى؛ 50 تىن ئارتۇق ژىلايەتلىك، ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى مۇدىرى قاتناشقان بىر قارار پەن - تېخنىكا باشقۇرۇش كۇرسى ئۆيۈشتۇردى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 108 قېتىم پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كېڭەيتىش كۇرسى ۋە ئىش ئورنى يىغىنى ئاچتى، بۇلارغا 41 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى؛ ئاپتونوم رايون ۋە شال ئۆستۇرۇلىدىغان 15 ناھىيە كەينى - كەينىدىن 154 قارار شالغا سۈنى تېجەپ ئىشلىتىش مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ۋە مايسا تاشلاش تېخنىكىسى كۇرسى ئاچتى، بۇ كۇرسلارغا 17 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى، 15 مىڭ 900 ئادەم (قېتىم) گە تېخنىكا جەھەتتە مەسلىھەت بېرىلدى؛ سانجى شەھىرى، پىچان ناھىيىسى قاتارلىق ناھىيە، شەھەرلەردىكى پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ 10 نەچچە مۇدىرىنى يۇنناندىن، كۈيجۇ قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، باشقا ئۆلكىلەرنىڭ ناھىيىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىدىكى ئىلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى.

پەن كېخۇا

ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشنى تەكشۈرۈش، سىلىشتۇرۇپ باھالاش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋ دېخۇانىڭ يېتەكچىلىكىدە ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ھۆكۈمەت، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ستاتىستىكا ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى قاتارلىق تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرىدىن تەشكىل قىلىنغان ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش كومىتېتى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، پىزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى، بېنىك سانائەت، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، ماشىنىسازلىق، پولات - تۆمۈر، نېفىت، رەڭلىك مېتال، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار، كۆمۈر، تەمىنات - سودا، پىزا - بازار كارخانىلىرى، قاتناش، خىمىيە سانائىتىدىن ئىبارەت 16 ساھەگە مەسئۇل تارماقنىڭ ساھەنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، خىزمەت ئەھۋالىيىتىنى ھەر تەرەپلىمە باھالاپ نومۇر قويۇپ، شىنجاڭنى نېفىت ئىدارىسى، دېھقانچىلىق نازارىتى قاتارلىق 9 ساھەگە مەسئۇل تارماقنى ئاپتونوم رايون بويىچە ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇن، دەپ باھالاپ چىقتى. ئاپتونوم رايون ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇنلارنى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى، گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان خادىملارغا «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۆھپىكارى» دەپ نام بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇنلارنىڭ تېپىك تەجرىبىلىرىنى تەشۋىق قىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 16 ساھەگە مەسئۇل تارماق پەن - تېخنىكا خىزمەت يىغىنى ئۆتكۈزدى ياكى ئاساسلىق رەھبەر گۇرۇپپا باشلىقى بولغان ساھەنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى، قەرەللىك ھالدا مەخسۇس يىغىن ئۆتكۈزۈپ، پەن - تېخنىكا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇردى. 4 - ئاينىڭ 9 - كۈنى شىنجاڭنىڭ پولات - تۆمۈر (كۆرۈھى) شىركىتى پەن - تېخنىكا خىزمەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، پولات - تۆمۈر سانائىتىدىكى تېخنىكا يېڭىلاش، نەتىجىلەرنى تاۋارغا ئايلاندۇرۇش، ساھەنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە چارە - تەدبىر كۆرسەتتى، بۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى قەرەللىك ھالدا پەن - تېخنىكا خىزمەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، شىركەت ئىچىدە پەن - تېخنىكا قەرەللىك يىغىنى تۈزۈمىنى شەكىللەندۈرۈشنى ئۈتتۈرىغا قويدى. ئورمانچىلىق نازارىتى ئورمانچىلىق ئىلمىي تەتقىقاتىغا ئىشلىتىشكە 300 مىڭ يۈەن پۇل ئورۇنلاشتۇردى ۋە پەن - تېخنىكا پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئىشلەپچىقىرىش خىراجىتى ئىچىدىن بەلگىلىك نىسبەتتە خىراجەت ئورۇنلاشتۇردى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار، قاتناش، پولات - تۆمۈر، نېفىت، مەھىيە قاتارلىق ساھەلەرنىڭ پەن - تېخنىكىغا سەرپ قىلغان مەخسۇس خىراجىتى 260 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %30 ئاشقان.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ دېھقانچىلىقىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىدە دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تۈرىدىن 20 نەچچە يولغا

قويۇلدى، ئاشلىق، كېۋەز، ياغلىق زىرائەت، قىزىلچا قاتارلىق ئاساسلىق زىرائەتلەر كۆلىمى 2 مىليون 375 مىڭ 500 گېكتارغا يېتىپ، زىرائەت تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ %65تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى، مەھسۇلات 1 مىليون 260 مىڭ تونىنا، مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 866 مىليون يۈەن، ساپ كىرىم 1 مىليارد 262 مىليون يۈەن ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئىگىلىكىدىن كىرگەن كىرىم 35 مىليارد 359 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.9 ئاشتى.

چارۋىچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتە گۆش، يۇڭ قۇرۇلۇشى، ئۇچ خىل سىلوسلانغان يەم - خەشەك، بىر خىل بىرىكمە ئوزۇقلۇق، ئىسسىق سۇلياۋ قوتان تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتىش نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇلدى. ئورمانچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتە سورتلۇق ئىقتىسادىي ئورمان ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى ۋە يېڭى سورتلار زور كۆچ بىلەن كېڭەيتىلىپ، داڭلىق، ئەلا، ئالاھىدە ئىقتىسادىي ئورمان مەھسۇلاتلىرى پېتىشتۇرۇلدى. سۇچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتە سۇنىڭ تېجەش تېخنىكىسىنى ئۇلگە كۆرسىتىپ كېڭەيتىش نۇقتىلىق تۇتۇلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1600 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 100 يۈەن ئاشتى.

تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 1998 - يىلى ساھەلەر يارلىقان ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك يېڭى مەھسۇلات 200 دىن كۆپرەككە يەتكەن، يېڭى مەھسۇلاتلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۇنۇمى %12 ئاشقان. شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى 10 چوڭ تۈر ۋە 20 نۇقتىلىق تۈردە پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىدىن ئۆتۈشنى قانات يايدۇرۇپ، 18 خىل يېڭى تېخنىكىنى نۇقتىلىق كېڭەيتىپ قوللاندى؛ نېفىت - گاز قىدىرىپ تەكشۈرۈشتە يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىندى، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان يېڭى نېفىت زاپىسى 87 مىليون 140 مىڭ تونىنا، تىزگىنلەنگەن يېڭى نېفىت زاپىسى 92 مىليون 330 مىڭ تونىنا، تىزگىنلەنگەن يېڭى تەبىئىي گاز زاپىسى 11 مىليارد 750 مىليون كۇب مېتىر ئاشتى؛ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى قوللىنىش ئۇنۇمى %90تىن كۆپرەككە، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى تاۋارغا ئايلاندۇرۇش ئۇنۇمى %60كە يەتتى، ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك سىلىقلىغۇچى ماينى ئاساس قىلغان 8 يېڭى چاتما مەھسۇلات ئىشلەندى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ كارخانىلار ئىقتىسادىنىڭ يۆكسىلىشىگە قوشقان تۆھپە ئۇنۇمى %50 تىن ئاشتى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ماشىنىسازلىق ساھەسىدە 1998 - يىلى يارىتىلغان يېڭى مەھسۇلات ۋە ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىسى 88 تۈر بولۇپ، يېڭى مەھسۇلاتلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۇنۇمى %26.8كە يەتتى، 55 مىليون يۈەن زىيان ئازايدى؛ 1998 - يىلغىچە ساھەلەر بويىچە 16 خىل داڭلىق مەھسۇلات يارىتىلدى، داڭلىق مەھسۇلاتلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۇنۇمى %40.54 كە يەتتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار تارماقلىرى 6 ئور ۇندىكى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن خىزمەت قىممىتى بار قېزىلما بايلىق ئورنىنى بايقىدى، يۇنىك ئىچىدە ئالتۇن كان 2 ئورۇندا، مىس كان 2 ئورۇندا، تۇز تېپىدىكى قېزىلما بايلىق 2 ئورۇندا، كان تېپىشتا زور ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىنغان كان رايونى 3.

1998 - يىلى كەسپىي تارماقلاردىكى پەن -تېخنىكا باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى كۈچەيتىش ۋە ئۆستۈرۈش يۈزىسىدىن ئاپتونوم رايون دۆلەت پەن - تېخنىكا باشقۇرۇش ئىنستىتۇتى بىلەن بىرلىكتە بىر قاتار ساھەلەر باشقۇرغۇچى كادىرلىرى كۆرسى ئاچتى، كۆرسقا 20 نەچچە ئادەم قاتناشتى.

خۇاڭ جيەن

3 - قېتىملىق شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمەت يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 18 — 20 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، ۋاڭ خۇەييۇ، شيۇاڭ خۇيبىن قاتارلىق كىشىلەر، ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى، ۋىلايەتلىك (ئوبلاستلىق، شەھەرلىك) پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ مۇدىرلىرى، قىسمەن ناھىيە (شەھەر، رايون) لەرنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن بولۇپ 156 ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى. پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى دۇەن رۇيچۇن يىغىنغا قاتنىشىپ، دۆلەتنىڭ پەن - ماتارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش توغرىسىدا دوكلات بەردى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەييۇ رىياسەتچىلىك قىلدى، يىغىندا ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن «يېڭى باشلىنىش نۇقتىسىدا شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىنى زور كۆچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرۇش يولىدا كۆرەش قىلايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى. شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ھەم شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جاڭ يۈجى «جاسارەت بىلەن ئالغا ئىنتىلىپ، قەدىمىمىزنى تېزلىتىپ، ئەسىر ئالمىشىش مەزگىلىدىكى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى» دېگەن تېمىدا خىزمەت

دوكلاتى بەردى.

يېغىندا «مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» دېگەن نامغا ئېرىشكەن پىچان ناھىيىسى، فۇكالك شەھىرى، جىلك ناھىيىسى، يەنجى ناھىيىسى؛ «ئاپتونوم رايون بويىچە ساھەلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغام ئېرىشكەن شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتى، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى، دېھقانچىلىق نازارىتى، بېنىك سانائەت نازارىتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتى؛ «ئاپتونوم رايون بويىچە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» دېگەن نامغا ئېرىشكەن ماناس ناھىيىسى، بورتالا شەھىرى، غۇلجا ناھىيىسى، باغراش ناھىيىسى؛ «مەملىكەت بويىچە ناھىيە (شەھەر) نى پەن - ماارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار شەخس» دېگەن نامغا ئېرىشكەن خۇاڭ جىجۇڭ قاتارلىق 11 يولداش؛ «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۆھپىكارى» دېگەن نامغا ئېرىشكەن ۋاڭ يىلىن قاتارلىق 76 يولداش تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

يېغىن مەزگىلىدە يەنە ۋىلايەت - ناھىيىلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە يېزىلاردىكى پەن -تېخنىكا خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى.

چېن يۈك

نامراتلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى سىستېما بويىچە قاراقاش ناھىيىسىگە ياردەم بېرىپ، نامراتلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەشتە يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. قاراقاش ناھىيىسىدە «تونىنىلق ئاشلىق كەتتىلىرىدە دانلىق زىرائەت ئەندىزىسى بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش»، «مو بېشىدىن 100 كىلوگرام پاختا (ساپ پاختا) چىقىدىغان كېۋەز تېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش»، «خوتەن قويىنىلق ئەسلىنى ياخشىلاش ۋە تېز سەمىرتىش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش»، «يۇقىرى ئۈنۈملۈك ھويلا - ئارام ئىگىلىكى ئەندىزىسى بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش» تۈرلىرى يولغا قويۇلدى، ئالدى بىلەن تەكشى بولمىغان ئېتىزلار ئۆزگەرتىلىپ، 33.49 گېكتار يەر تۈزلەندى. قاراقاش ناھىيىسى ئاقساراي يېزىسىنىڭ چىنارباغ كەنتى ۋە كۈيا يېزىسىنىڭ سايانتېرىق كەنتىدە يۇرۇشلەشكەن سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق نۇقتىلىق كېڭەيتىلدى. يىلىغا 3 قېتىم ھوسۇل ئېلىشتىن ئىبارەت تېرىقچىلىق ئەندىزىسى بويىچە 81.33 گېكتار يەرگە زىرائەت تېرىلدى، 1998 - يىلى ئاشلىقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 1996 - يىلدىكى 648 كىلوگرامدىن 784 كىلوگرامغا يېتىپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن %10تىن كۆپرەك بارىدى؛ 1998 - يىلى كېۋەزنىڭ تېرىلغۇ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، كەڭ ئەنىلىك سۈلياۋ يوۋۇق يېپىپ تېرىش، «ئارا — 16» نومۇرلۇق ئەلا سۈپەتلىك كېۋەز سورتىنى ۋە پاكار، قويۇق، بالدۇر يېتىلىدىغان قىلىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 1996 - يىلدىكى 53 كىلوگرامدىن 1.76 كىلوگرامغا يەتتى، بۇ 2 ئالاھىدە نامرات كەنتتە 1997 - 1998 - يىللىرى 175 ئائىلىدىكى 743 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلار سانى 226 ئائىلىدىكى 1003 كىشىگە ئازايدى. 1998 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1996 - يىلدىكى 508 يۈەندىن 754 يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن %21.8 تىن ئېشىپ بارىدى.

قاراقاش ناھىيىسىدە ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك بانكىسى، ش ئۇ ئا ر قۇرۇلۇش بانكىسى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن ئىبارەت 3 ئورۇنلىنىڭ سىستېما بويىچە نامراتلارنى يۆلىشى ۋە ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈشى ئارقىسىدا، 1998 - يىلى 11 مىڭ 220 ئائىلىدىكى 50 مىڭ 889 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، 1998 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1996 - يىلدىكى 531 يۈەندىن 780 يۈەنگە يېتىپ، %46.8 ئاشتى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە قاراقاش ناھىيىسىگە نامراتلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش تۈرلىرىدىن 6 تۈرنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بېرىپ، 890 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلدى.

ش ئۇ ئا ر پەن -تېخنىكا كومىتېتى خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇ، تارباغاتاي قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ تويۇنۇش، كىيىنىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش يۈزىسىدىن نامرات رايونلارغا مايىللىق سىياسىتىنى قوللىنىپ، ئاساسلىقى، ئىگىلىكنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى، شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈرلىرى، «ئۇچقۇن» پىلانى ۋە پەن - تېخنىكا ئەتىجىلىرىنى كېڭەيتىش تۈرلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە 15 پەن - تېخنىكا تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلغان، 1 مىليون 716 مىڭ يۈەن پەن - تېخنىكا خىراجىتى سەرپ قىلىنغان. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى قەشقەر، قىزىلسۇ، تارباغاتاي قاتارلىق نامرات رايونلارغا 5 پەن - تېخنىكا تۈرىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بەرگەن، پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى 3 خىل خىراجەتكە 650 مىڭ يۈەن

سەرپ قىلغان، 5 مىليون 550 مىڭ يۈەن قەرز پۇل ھەل قىلىپ بەرگەن.

ش ئۇ ئا ر پەن ـتېخنىكا كومىتېتى 1997 ـ، 1998 ـ يىللىرى تەشكىللىگەن ش ئۇ ئا ر نامراتلارنى يۆلەش ئىشخانىسى، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك ئىشخانىسى، قاراقاش ناھىيىسى، چىرا ناھىيىسى، جېمىنەي ناھىيىسى، شىنجاڭ شەھەرلىدىكى پەن ـ تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلەر ۋە ئالاقىدار خادىملار قاتناشقان تەكشۈرۈش ئۆمىكى پەن ـ تېخنىكا مىنىستىرلىكى مۇناسىۋەت باغلىغان نامراتلارنى يۆلەش ئۇقتىلىرىغا بېرىپ، شەنشى ئۆلكىسىدىكى يەتتە ۋىلايىتىنىڭ نامراتلارنى تەڭ كۈچ چىقىرىپ يۆلەش، رايون خاراكتېرلىك تۈزۈرۈك كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىسى ۋە ئۇسۇللىرى، جىياڭشى ئۆلكىسىدىكى جىڭگاڭشەن ۋىلايىتىنىڭ يېڭەكچىلىك، بامبۇكچىلىق، مېۋە ـ چېۋىچىلىك ۋە چايچىلىق، بېلىقچىلىق ۋە ئۆي قۇشلىرى باقمىچىلىقى قاتارلىق كەسىپلەرنى يولغا قويۇش تەجرىبىسى، خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ نۇقتىنى تۈتۈپ، دائىرىنى يېتەكلەپ، كەسىپلەشكەن يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىسى قاتارلىقلارنى ئۆگەندى ۋە تەكشۈردى، شۇنىڭ بىلەن نامرات ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرىنىڭ نەزەر دائىرىسى، ئوي ـ پىكرى كېڭەيدى. ش ئۇ ئا ر پەن ـ تېخنىكا كومىتېتى يەنە خوتەن ۋىلايىتىدىكى 8 ناھىيە (شەھەر) ۋە يېزا ـ بازار رەھبەرلىرىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ شىمالىي شىنجاڭ، جەنۇبىي شىنجاڭ، شەرقىي شىنجاڭ بۆلەكلىرىدىكى ئالاقىدار ناھىيە (شەھەر) لەرگە بېرىپ مۇددەت ۋە تۈركۈمگە بۆلۈپ تەكشۈرۈش، ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. 1994 ـ يىلى شياڭگاڭ ئالىملار جەمئىيىتى ۋە پەن ـ تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش ئىشخانىسى بىرلىكتە جېنخوا نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش مۇكاپات فوندى، ۋاڭ يىشى نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش مۇكاپات فوندى بويىچە مۇلازىمەت مۇكاپاتىنى تەسىس قىلغانىدى. 1998 ـ يىل 5 ـ ئاينىڭ 5 ـ كۈنى دۆلەت مۇتەخەسسىسلەر باھالاش كومىتېتىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق ئاپتونوم رايوندا 9 كىشى 1997 ـ يىللىق جېنخوا نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش مۇكاپات فوندى، ۋاڭ يىشى نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش مۇكاپات فوندى بويىچە مۇلازىمەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە 2400 دوللار شياڭگاڭ پۇلى مۇكاپات بېرىلدى. مۇكاپاتقا ئېرىشكۈچىلەر: خوتەن ۋىلايىتىدىن مەتيۇسۇپ بارات (كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئاچچان يېزىسىدىن)، ئەيسا جان (خوتەن شەھىرىنىڭ گۈجانباغ يېزىسىدىن)، فۇ شياۋ (ۋىلايەتلىك پەن ـ تېخنىكا كومىتېتىدىن)، مەھەممەتجان (گۈما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكا كېڭەيتىش پونكىتىدىن)؛ قەشقەر ۋىلايىتىدىن بولۋاس (ۋىلايەتلىك دېھقانچىلىق باشقارمىسىدىن)، جۇ شۇشېن (ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورنىدىن)؛ قىزىلسۇ ئوبلاستىدىن گو شۇشىن (ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ئوبتاغ بازىرىدىن)؛ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىدىن ھەبىبۇل كېرىم؛ شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى چارۋىچىلىق ـ مال دوختۇرلۇق ئورنىدىن قۇرماش. ئۇلارنىڭ ئىچىدە قۇرماشقا پەن ـ تېخنىكا مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «نامراتلارنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش ئۆلگىسى» دېگەن نام بېرىلدى.

چېن جيەنخۇا

ئاساسلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنى يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۇنۇملۇك قىلىپ ئۆستۈرۈش ئۇنۇمۇبرسال تېخنىكىسى ئۇستىدىكى تەتقىقات ۋە تەرەققىيات

بۇ، ئاپتونوم رايوننىڭ 9 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پەن ـ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىشتىكى چوڭ تۈرى بولۇپ، ئۇ يولغا قويۇلغان 3 يىلدىن بېرى خېلى زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى.

«ئاساسلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ ئادەتتىن تاشقىرى يۇقىرى ھوسۇللۇق يېڭى سورتىنى تاللاپ يېتىشتۇرۇش» تېمىسى بويىچە يېڭىدىن يېتىشتۇرۇلگەن كۈزگى بۇغداينىڭ ئازا، كەنجى پىشار سورتلىرى «89 (117)»، «91 (8)» يەرلەشتۈرۈلۈپ سىناپ كۆرۈلۈش داۋامىدا تۇپىنىڭ ئېگىزلىكى مۇۋاپىق، ئاينىشى تەكشى، ئاگرونومىيىلىك خۇسۇسىيىتى ياخشى ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى؛ يازغى بۇغداينىڭ يېڭى سورتى «90A167» سانجى ئوبلاستىدا 2 يىل يەرلەشتۈرۈش سىنىقى قىلىنغاندا ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتى 22.412 كىلوگرامغا يېتىپ، «شىنجاڭ يازغىسى — 6»گە قارىغاندا 3%.12 ئاشتى؛ شالىنىڭ يېڭى سورتى «342 — 91» بىكتۇرىنىڭ يېزا ئېگىلىك 1ـ شىمىدا يەرلەشتۈرۈش سىنىقى قىلىنغاندا ئۇدا 2 يىل ئالدىنقى قاتاردا تۇردى، ئوتتۇرىچە مو يېشى مەھسۇلاتى 923.3 كىلوگرامغا يېتىپ، «شىنجاڭ شالى — 5»تىن 14.2% ئاشتى، بۇ سورت دۆلەتلىك 2 ـ دەرىجىلىك ئەلا سۈپەتلىك گۈرۈچ ئۇلچىمىگە يەتتى. كۈزگى بۇغداينىڭ پەۋقۇلئاددە بالدۇر پىشار يېڭى سورتلىرى «104 — 96»، «J17»، «J49» لارنىڭ «كۈيتۇك كۈزگىسى — 5»تىن بالدۇر پىشىدىغانلىقىغا كۆز يەتتى؛ كۆممىقوناقنىڭ سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن پەۋقۇلئاددە بالدۇر پىشار سورتى «چېگدې يەككە — 3»، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى يېتىشتۈرگەن 1ـ، 2ـ، 3ـ، 4ـ نومۇرلۇق بالدۇر پىشار سورتلارنىڭ

شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئېگىز ئورنىغا تېرىلىدىغان كۆممىقوناق سورتلىرى بولۇپ قېلىشىدىن ئۈمىد بار. بۇغداي، كۆممىقوناقنىڭ بۇ بالدۇر پىشار، پەۋقۇلئاددە بالدۇر پىشار يېڭى سورتلىرى جەنۇبىي شىنجاڭدا يىلىغا 3 قېتىم، شىمالىي شىنجاڭدا يىلىغا 2 قېتىم ھوسۇل ئالىدىغان تېرىقچىلىق تۈزۈمىنى يولغا قويۇشقا مۇھىم سورت ئاساسى ھازىرلاپ بەرگۈسى.

«ئاساسلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنى يۇقىرى ھوسۇللۇق قىلىپ ئۆستۈرۈش ئۇنۇمىرسال تېخنىكىسى تەتقىقاتى ۋە بۇ جەھەتتە ئۇلۇغ كۆرسىتىش» تېمىسىدا جەنۇبىي شىنجاڭدا يىلىغا 3 قېتىم ھوسۇل ئېلىنىدىغان، مو بېشىغا تونىدىن ئارتۇق ئاشلىق توغرا كېلىدىغان قىلىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى سىستېمىسى خوتەن ۋىلايىتىدە نۇقتىدا سىناق قىلىنىپ ئۇلۇغ كۆرسىتىلگەندە، ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 1115.1 كىلوگرامدىن توغرا كەلدى؛ «شىمالىي شىنجاڭدا بۇغداي ئېگىزى ئورنىغا تېرىلغان كۆممىقوناقنى يۇقىرى ھوسۇللۇق قىلىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى» بويىچە بۇغداينىڭ «كۆيتۇڭ كۆزگىسى — 5» سورتى ئېگىزى ئورنىغا كۆممىقوناقنىڭ «چېڭدې يەككە — 3» سورتىنى تېرىش ئارقىلىق يىلىغا 2 قېتىم ھوسۇل ئېلىش ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى، 2 قېتىمقىسىنى قوشۇپ ھېسابلىغاندا، مو بېشى مەھسۇلاتى 921 كىلوگرامغا يەتتى (بۇنىڭ ئىچىدە بۇغداينىڭ 486 كىلوگرام، كۆممىقوناقنىڭ 435 كىلوگرام).

«ئاشلىق زىرائەتلىرىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۇنۇمىرسال تېخنىكىسىنى يارىتىش» تېمىسىدا ئىلا سورتلارنى ئۇلۇغ كۆرسىتىپ كېڭەيتىش، رېتسىپلىق ئوغۇتلاشنى مەرخىللاشتۇرۇش تېخنىكىسى، خىمىيىۋى ئۇسۇلدا تەڭشەش - تىزگىنلەش تېخنىكىسى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى قاتارلىقلار ئارقىلىق شىمالىي شىنجاڭنىڭ بىرلەن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 6 مىليون 667 مىڭ گېكتار يەردىكى ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 1997 - يىلىدىكىدىن 20 كىلوگرام، مەھسۇلاتى 200 مىڭ تونىنا ئاشتى.

جالال زۇكىيۇ

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە «1821» ئۇلۇغ يېزا - بازار قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى 1997 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن 1998 - يىلغىچە ئاپتونوم رايوندىكى 105 ئۇلۇغ يېزا (بازار) نى مۇددەتكە ۋە تۈركۈمگە بۆلۈپ ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى. تەكشۈرۈش نەتىجىسى مۇنداق بولدى: ئاپتونوم رايون بويىچە 105 ئۇلۇغ يېزا - بازاردىن 97 سى (92.3%نى تەشكىل قىلىدۇ) توختامدا بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچلەرنى ئورۇنداپ ياكى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، ئومۇمىي نومۇردا 80 دىن يۇقىرى نومۇر ئالغاچقا (تولۇق نومۇر 100) تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. قالغان 8 يېزا - بازار (تاشقورغان ناھىيىسىدىكى تاشقورغان يېزىسى، يېڭىسار ناھىيىسىدىكى ماڭشىن يېزىسى، قاراقاش ناھىيىسىدىكى قاراقاش بازىرى، لوپ ناھىيىسىدىكى يۇرۇڭقاش بازىرى، چىرا ناھىيىسىدىكى چىرا بازىرى، نىيە ناھىيىسىدىكى نىيە بازىرى، خوتەن ناھىيىسىدىكى باغچى بازىرى ۋە كېرىيە ناھىيىسىدىكى لەڭگەر يېزىسى) 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ئەمما ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەنلىكىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۈلچىمىگە يېتەلمىدى.

بۇ 105 ئۇلۇغ يېزا (بازار) دىن 1998 - يىلى ئېلىنغان مەلۇماتقا قارىغاندا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 66 مىليون 968 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن 86.5% ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 13.3% تىن ئېشىپ بارغان، بۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئېشىپ بېرىش سۈرئىتىدىن 6 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولغان. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق جەھەتتە، 1998 - يىلى ئېلىنغان ئاشلىق 1993 - يىلدىكىدىن 29.4% ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 6.7% تىن ئېشىپ بارغان؛ ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتى 470.4 كىلوگرامغا يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن 35.7% ئاشقان؛ ئاساسلىق زىرائەتلەرنىڭ سۈپەتلىك ئۇرۇق بىلەن قاپلىنىش دائىرىسى 90%كە يەتكەن، دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ تاۋارلىق نىسبىتى 60%تىن ئاشقان؛ ئېلىنغان ساپ پاختا 1993 - يىلدىكىدىن 35.8% ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 7.9% تىن ئېشىپ بارغان؛ قولدا قالغان چارۋا 1993 - يىلدىكىدىن 18.9% ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4.5% تىن ئېشىپ بارغان؛ چارۋا مال ۋە ئۈي قۇشلىرىنىڭ ئىلا نەسىل بىلەن قاپلىنىش دائىرىسى 70%كە يەتكەن. 1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2521.5 يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن 1.43 ھەسسە ئۆسكەن، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 19.4% تىن ئېشىپ بارغان، بۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمدىن 921.5 يۈەن، مەملىكەت بويىچە يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمدىن 361.5 يۈەن يۇقىرى بولغان. ئۇلۇغ يېزا - بازارلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن ئائىلە سانى 187 مىڭدىن كۆپرەككە يېتىپ، ئومۇمىي ئائىلە سانىنىڭ 60.6%نى ئىگىلىگەن. بۇنىڭ ئىچىدە سانجى شەھىرىنىڭ لىيۈگۇڭ

يېزىسىدا 4181 يۆەنگە يەتكەن.

چېن جيەنخۇا

كېۋەزدىن كەلگەن كۆلەمدە يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بويىچە ئۇنۇمۇبرسال يۈرۈشلەشكەن تېخنىكا تەتقىق قىلىنىپ بارلىققا كەلتۈرۈلدى ۋە ئۇلۇگە كۆرسىتىلدى

بۇ، دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە مۇجۇم قىلىشتىكى نۆقتىلىق تۈرى بولۇپ، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ئۈيۈشتۈرۈشى بىلەن يولغا قويۇلدى. بۇ تېمىنىڭ قارىمىقىدا كېۋەزنىڭ تېرىلىشتىن ئىلگىرىكى، ئۆستۈرۈلۈش داۋامىدىكى ۋە ھوسۇل ئېلىنغاندىن كېيىنكى تېخنىكىلىق تەدبىرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 6 مەخسۇس تەتقىقات تېمىسى، 40 نەچچە مەخسۇس تارماق تېما تەسىس قىلىندى. دۆلەت بۇ تېمىغا 12 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجراتتى، ئاپتونوم رايون 18 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ماسلاشماقچى بولدى. 1998 - يىلى بۇ تېما يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 3 - يىلى بولۇپ، نەزەرىيە ۋە تېخنىكا جەھەتتە بەلگىلىك بۆسۈش ۋە يېڭىلىنىش بولدى.

قۇرۇقلۇق كېۋىزنىڭ ئاپتونوم رايوندا يېتىشتۈرۈلگەن 4 يېڭى سورتى ۋە مەملىكەت ئىچىدىن كىرگۈزۈلگەن 6 سورتى شىنجاڭ زىرائەت سورتلىرىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى (ئېتىراپ قىلىشى) دىن ئۆتتى، 1998 - يىلى يېڭى سورتلارنىڭ كېڭەيتىلگەن كۆلىمى 439 مىڭ 500 گېكتارغا يېتىپ، تۈر رايونىدىكى كېۋەز كۆلىمىنىڭ %96تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. بالدۇر پىشىدىغان، سولىشپ قۇرۇپ كېتىشكە، سارغىيىپ سولىشىشقا چىداملىق بولغان «شىخەنزە — K1»، «شىخەنزە — K3»، «97145»، «9765»، «كۆچلۇك نەۋ 1»، 2 »، 3 - نومۇرلۇق يېڭى سورتلار ۋە ئارا، كەنجى پىشىدىغان، سولىشپ قۇرۇپ كېتىشكە، سارغىيىپ سولىشىشقا چىداملىق بولغان «9211»، «96519»، «9542»، «J521» دېگەن يېڭى سورتلار يېتىشتۈرۈلدى.

تۈپراقنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئاساسىدا، تۈپراقنىڭ ئوزۇقلۇق تەركىبىدىكى ئۆزگىرىشكە ئاساسەن، شىنجاڭدىكى كېۋەزلىكلەردە ئازوت، فوسفور، كالىي ۋە مىكرو ئوغۇت، بور، سىنك قاتارلىق تۈپراقتىكى ئوزۇقلۇق تەركىبىنىڭ مول - كەملىك كۆرسەتكۈچى يېڭىۋاشتىن ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ شىمالىي شىنجاڭدىكى كېۋەز ئۆستۈرۈلىدىغان رايونلاردا مو بېشىدىن 100 كىلوگرامدىن 120 كىلوگرامغىچە، جەنۇبىي شىنجاڭدا مو بېشىدىن 120 كىلوگرامدىن 140 كىلوگرامغىچە ھوسۇل ئېلىشقا باب كېلىدىغان تېجەشلىك ۋە مۇۋاپىق ئوغۇت بېرىش لايىھىسىنى بېكىتىش پىكرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ ھەرخىل رايونلاردا كېۋەزگە مەخسۇس بېرىلىدىغان 8 ئوغۇت رېتسېپى ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، 1998 - يىلى 46 مىڭ گېكتاردىن ئوشۇق يەردە قوللىنىلدى؛ تۈپراق جۇغراپىيە ئۇچۇر سىستېمىسى (GIS) ئارقىلىق تۈپراقنىڭ ئوزۇقلۇق تەركىبى تەكشۈرۈلدى، كېۋەزنى يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك قىلىپ ئۆستۈرۈشكە بېرىلىدىغان ئوغۇتنى تەۋسىيە قىلىدىغان مۇتەخەسسىسلەر مەسلىھەت بېرىش - مۇلازىمەت سىستېمىسى بەرپا قىلىندى.

تۈر رايونى ئىچىدە يېزىنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئوتتۇرا، تۆۋەن مەھسۇلاتلىق كېۋەزلىكلەردە تۈپراقتىكى توسالغۇ ئامىللىرىنى تەكشۈرۈپ تەھلىل قىلىش خىزمىتى تاماملاندى، تۆۋەن مەھسۇلاتلىق كېۋەزلىكلەرنى ياخشىلاش يۈزىسىدىن تەتقىقات خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، كېۋەزگە تەگىپۈنلاشتۇرۇلۇپ بېرىلىدىغان ئوغۇت پارامېتىرىنى ئاشۇرۇش، كالىي ئوغۇتنى قوشۇمچە بېرىش، ئورگانىك، نىئورگانىك ئارىلاشما ئوغۇتلارنى كۆپەيتىپ بېرىش قاتارلىق ياخشىلاش تېخنىكىلىق تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، شۇنىڭ بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تۆۋەن مەھسۇلاتلىق رايونلارنىڭ مەھسۇلاتىدا تېزدىن ئۆزگىرىش ھاسىل بولۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئاشتى.

شىنجاڭدىكى يۇقىرى مەھسۇلاتلىق كېۋەزلىكلەر توپىدا زىرائەتنىڭ ئوسۇپ يېتىلىش ھالىتى ۋە ھەرخىل ئوزۇقلۇق مادداىرىدىكى ھالەت ئۆزگىرىشى تونۇپ قېتىم سىستېمىلىق ئايدىڭلاشتۇرۇلدى. يۇقىرى مەھسۇلاتلىق كېۋەزلىك بەرپا قىلىشتا يېتىشكە تېگىشلىك كېۋەز تۈپىنىڭ ئوسۇپ يېتىلىش جەريانى، توپلارنىڭ فوتوسىنتېز ئىقتىدارى ۋە تاج قاتلىمىنىڭ قۇرۇلما كۆرسەتكۈچى قاتارلىقلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى. 1998 - يىلى 2 گېكتار يەردىن ئېلىنغان ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 2.198 كىلوگرام (جەنۇبىي شىنجاڭدا) ۋە 160 كىلوگرام (شىمالىي شىنجاڭدا) غا يېتىشتەك ئادەتتىن تاشقىرى يۇقىرى مەھسۇلات رېكورتى يارىتىلدى.

شىنجاڭدا شىمالىي شىنجاڭ بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى كېۋەزدىن ئالا سۈپەتلىك يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش كومپىيۇتېر مۇتەخەسسىسلەر سىستېمىسىنىڭ يۈمشاق ماتېرىياللىرىنى سىناق تېرىقىسىدا يۈرۈشتۈرۈپ نۆسخا چىقىرىش تەتقىق قىلىنىپ ئىشلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مۇتەخەسسىسلەر سىستېمىسىنىڭ ھاجەتلەنلەر قوللانمىسى تۈزۈپ چىقىلدى.

تېخنىكا تەتقىقاتىدىكى ئالقا يېڭى نەتىجىلەر ئۆزلەشتۈرۈلۈپ ۋە قوبۇل قىلىنىپ، پىششىق ئىگىلەنگەن ئەمەلىي تېخنىكىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، قۇراشتۇرۇش ۋە

يۇرۇشلەشتۈرۈش ئىلىپ بېرىلىپ، كېۋەزنى ئۇنۇملۇق ھوسۇل ئۈستۈرۈش تېخنىكىسىدىن ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، مو بېشىدىن 120 كىلوگرام، 135 كىلوگرام، 150 كىلوگرام ساپ پاختا ئىلىنىدىغان 3 تېخنىكا سۇپىسىدىن ئىبارەت تېخنىكا سىستېمىسى بەرپا قىلىندى. 1998 - يىلى تۈر رايونىدىكى مو بېشىدىن 150 كىلوگرامدىن ئارتۇق ھوسۇل ئىلىنىدىغان ئادەتتىن تاشقىرى يۇقىرى مەھسۇلاتلىق ئۇلگە ئېتىز كۆلىمى 6866 گېكتارغا، 135 كىلوگرامدىن ئارتۇق ھوسۇل ئىلىنىدىغان تەجرىبە رايون كۆلىمى 34 مىڭ 100 گېكتارغا، 120 كىلوگرامدىن ئارتۇق ھوسۇل ئىلىنىدىغان ئۇلگە كۆرسىتىش رايون كۆلىمى 110 مىڭ 100 گېكتارغا يەتتى.

بىئو تېخنىكىلىق نەسىل يېتىشتۈرۈش جەھەتتە ھاشارات زىياندا شلىقىغا قارشى گېن ۋە ياۋا كېۋەزدىكى چىدامليقلىق گېنى شىنجاڭ ئۈزىدە يېتىشتۈرۈلگەن سورتلارغا مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا كىرگۈزۈلۈپ، جانلىقلار ۋە مولېكۇلىلارنىڭ ئۆلچىشىدىن ئۆتكەن گېن ئالماشتۇرۇلغان غوزا قۇرتىغا قارشى كېۋەز تۇپىگە ۋە كېسەللىككە چىداشلىق ئۈسۈملۈك تۇپىگە ئېرىشىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، گۈل چېڭى نەيچىسىنى راۋانلاشتۇرۇش ئۈسۈلى ۋە زىرائەتلەردىكى تاياقچىسىمان باكتېرىيىنى چىقىرىۋېتىش ئۈسۈلى ئارقىلىق شىنجاڭ كېۋەزنىنى ياخشىلاش تېخنىكا سىستېمىسى بەرپا قىلىندى.

يېشىل جۇلالىق ئاقسىل (GFP) گېنى جۇڭگودا تۇنجى قېتىم گۈل چېڭى نەيچىسى ئارقىلىق كېۋەزگە ئۆتكۈزۈلدى، ئۆلچەش ئارقىلىق كېۋەز گېن گۇرۇپپىسىغا قوشۇلۇپ كەتكەنلىكى ۋە ئىنكاس قايتۇرغانلىقى مەلۇم بولدى.

تەتقىقات كېۋەز پېتى تۇخۇمىنىڭ شىمالىي شىنجاڭ رايونىدا ئۇي سىرتىدىكى نۇلدىن تۆۋەن 10℃ سوغۇقتا سېرىق كاتالپا ۋە چوكا دەرىخىدە قىشتىن بىخەتەر ئۆتىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى، شۇنىڭدەك تەكشۈرۈش ئارقىلىق كېۋەز پېتىنىڭ قىشتىن ئۆتۈشتىكى پارازىت ئىگىسى 32 خىل ئىكەنلىكى ئېنىقلاندى.

غوزا قۇرتىنىڭ ئاپتونوم رايونىدىكى كېۋەز ئۈستۈرۈلىدىغان رايونلاردا كۆرۈلۈش بوغۇن سانى، كۆرۈلگەن ۋاقتى ۋە دەۋرى ئاساسەن ئېنىقلاندى؛ تەتقىقات ئارقىلىق ئاپتونوم رايوننىڭ كېۋەز ئۈستۈرۈلىدىغان رايونلىرىدا 7 خىل يوپۇرماق كانىسى بارلىقى، بۇنىڭ ئىچىدە تۈركىستان يوپۇرماق كانىسى ۋە دۇنخۇاڭ يوپۇرماق كانىسى ئۈستۈنلۈككە ئىگە تۈر ئىكەنلىكى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى؛ شىنجاڭ كېۋەزىدىكى سولىشپ قۇرۇش كېسىلى باكتېرىيىسىدە روشەن ھالدىكى كېسەللەندۈرۈش خۇسۇسىيەتلىك بۆلۈنۈش مەۋجۇتلۇقى، ئەمما بۇنىڭدا 7 - نومۇرلۇق كىچىك تۈر ئاساس قىلىنىدىغانلىقى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى.

شىنجاڭدىكى ئاساسلىق كېۋەز ئۈستۈرۈلىدىغان رايونلاردىكى قىزىل كۆز ھەرە تۈرىگە ئېرىشىلدى ھەمدە ئۇنى كۆپەيتىشتە مۇۋاپىقىيەت قازىنىلدى، مەلۇم تېمپېراتۇرا داۋامىدىدە سوغۇق ساقلاش ئۇنىڭ يېتىلىشىگە تەسىر كۆرسەتمەيدىغانلىقى، سوغۇق ساقلاش ۋاقتى ئۇنىڭ ئۈسۈش مەزگىلىنىڭ ئۇزارغان ۋاقتى بىلەن ئوخشاش بولىدىغانلىقى مەلۇم بولدى.

سىناش، مۇلچەرلەش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونغا مۇۋاپىق كېلىدىغان 13 دېھقانچىلىق دورىسى سورتى تاللاپ چىقىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە خىمىيىلىك دېھقانچىلىق دورىسى سورتى 8، ئۈسۈملۈك خاراكتېرلىك ھاشارات يوقاتقۇچى دورا 3، جانلىقلاردىن ياسالغان دورا 2، بۆلار ئارقىلىق كېۋەز پېتى، غوزا قۇرتى، يوپۇرماق كانىسى ۋە كېۋەز مايىسىدا بولىدىغان قۇرۇپ قېلىش كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى ۋە ئۇنى داۋالىغىلى بولىدۇ. تەتقىق قىلىپ ياسالغان كېۋەزگە مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان ئۇزاق ۋاقىت ئۈنۈم بېرىدىغان ئوغۇت دۆلەتلىك پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى، بۇ ئوغۇت 1998 - يىلى 6000 گېكتار يەردە ئۇلگە كۆرسىتىلىپ كېڭەيتىلدى.

رايون خاراكتېرلىك ئۈسۈملۈك ئاسراشتىن ئۆلچەپ مەلۇمات بېرىدىغان 17 پونكىتتا مىكرو كومپىيۇتېرنى تورلاشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى، كۆزىتىپ ئۆلچەش ۋاستىسى ۋە ئۇچۇر يەتكۈزۈش تېخنىكىسى ھەم «يېشىل كرېست چاملاش دوكتورى» ۋە مىكرو كومپىيۇتېر ئارقىلىق تەھلىل قىلىپ دىئاگنوز قويۇشنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە قوللىنىلىشى ئارقىلىق ئۆلچەپ مەلۇمات بېرىش تېخنىكىسىدا خېلى چوڭ بۆسۈش بارلىققا كەلدى.

لى رۇڭ

ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۇممىكىنىڭ خىزمىتى

1. ئاپتونوم رايوننىڭ رايون ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىدىكى چوڭ - چوڭ ھەل قىلغۇچ تەدبىرلەر دەۋر قىلىنىپ، كەسىپ ھالقىغان مۇتەخەسسىسلەر 1998 - يىل 6 - ئايدا ۋە 8 - ئايدا «جەنۇبىي شىنجاڭنى ئۇمۇمىيۈزلۈك غەربكە ئۆزارتىلغاندىن كېيىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىدىغان تەدبىرلەر ئۈستىدە تەتقىقات» ۋە «شىمالىي شىنجاڭدا سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار رايونلاردىكى ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئاسراش ئۈستىدە تەتقىقات» تىن ئىبارەت 2 چوڭ ئىستراتېگىيىلىك تەدبىر ھەققىدىكى تەتقىقاتنى

تاماملاشقا ئويۇشتۇرۇلدى. تەنقىدات دوكلاتىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەسەۋۋۇر ۋە تەدبىرلەر ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى، كەسىپى تارماقلارنى ئۆزاق مۇددەتلىك ئومۇمىي پىلان ۋە تەرەققىيات سىياسىتىنى تۈزۈشتە ئىلمىي تەدبىر بەلگىلەش ئاساسى بىلەن تەمىن ئەتتى، بىر قىسىم تەنقىدات نەتىجىلىرى ئالاقىدار رايونلار تەرىپىدىن ئەملىدە يولغا قويۇشقا بولىدىغان سىياسەت - تەدبىر ۋە لايىھىگە ئايلاندۇرۇلدى. بۇ 2 ماكرولۇق ھەل قىلغۇچ تەدبىر ئۇستىدىكى تەنقىدات نەتىجىسى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ باھالاپ بېكىتىشى ئارقىلىق مەملىكەت ئىچىدىكى ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتتى.

2. ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىدىكى قىيىن نۇقتا، قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرىنى دەۋر قىلىپ مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى. پارتىيە 15 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش يۈزىسىدىن 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنى «يېڭى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا ئىنقىلابى» توغرىسىدا مۇتەخەسسىسلەرنىڭ مەخسۇس تېمىدا مەسلىھەت بېرىش يىغىنى ئويۇشتۇرۇلدى، يىغىندا دېھقانلار، يېزىلار ۋە يېزا ئىگىلىكىدىكى يېڭى پەن - تېخنىكا ئىنقىلابى مەسىلىسى دەۋر قىلىنىپ ئىجابىي پىكىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىگە ماسلىشىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتى توغرىسىدىكى مۇھاكىمە يىغىنىنى چاقىردى، يىغىندا مۇتەخەسسىسلەر «شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي پىلانى (1999 - يىلدىن 2005 - يىلغىچە)» (مۇزاكىرە قىلىنىدىغان نۇسخىسى) نى مۇزاكىرە قىلىشقا ئويۇشتۇرۇلدى. مۇتەخەسسىسلەر ئومۇمىي پىلانىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەكشۈش پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى؛ قانداق قىلىپ شىنجاڭنىڭ بايلىق مەنبە ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش قاتارلىق شىنجاڭنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىياتىغا چېتىلىدىغان ئىستراتېگىيىلىك ئىدىيە، نىشان ۋە چوڭ - چوڭ تەدبىرلەر ئۇستىدە مەسلىھەت - تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بەزى تەدبىر، تەكلىپلەر پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىندى.

مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ئىشخانىسى 1998 - يىل 3 - ئايدا ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك ئەزالار ئىسمىلىكىنى تۈزۈپ نەشر قىلدى، ئۇنىڭدا ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى رەھبەرلىرى ۋە كەسىپى گۇرۇپپىلار ئەزالىرىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى، ئاساسلىق نەتىجىلىرى، ئارتۇقچىلىقى ۋە مەسلىھەت بېرىش ساھەسى تەدبىر بەلگىلەشكە مەسلىھەت بېرىش خىزمىتى تۈرغۇسىدىن ئەكس ئەتتۈرۈلدى، ئۇ ئاپتونوم رايوندىكى ھەر ساھە، ھەر قايسى كەسىپلەر، ھەر قايسى ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەرنىڭ مەسلىھەت بېرىش دائىرىسىنى چۈشىنىشىگە يارىدەم بېرىدۇ، بۇ ئارقىلىق ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكىنىڭ ۋىلايەت، ناھىيىلەردىكى مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمەت ساھەسى كېڭەيتىلدى.

لى كېجيەن

ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى 3 ھەل قىلغۇچ تەدبىر ئۇستىدە مەسلىھەت بېرىش تەنقىداتىنى تاماملىدى

ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكى ۋە قوللىشى ئارقىسىدا، 1998 - يىلى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى چاقىرىپ 3 چوڭ ئۆل مۇتەسسەسە قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۇستىدە 3 چوڭ يۇمشاق پەن تەنقىداتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئويۇشتۇردى، بۇ تەنقىدات ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئويۇشتۇرغان نەتىجىلەرنى باھالاپ بېكىتىشتىن ئۆتۈپ، مەملىكەت ئىچىدىكى ئالدىنقى سەۋىيىگە ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

«جەنۇبىي شىنجاڭ تۈمۇرىولى غەربكە ئۇزارتىلغاندىن كېيىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىدىغان تەدبىرلەر ئۇستىدە تەنقىدات» تا جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ رايون ئەھۋالى ئالاھىدىلىكى رايون ئەھۋالى، مىللەت، مۇھىت، بايلىق مەنبەسى، ئىقتىساد، ھەربىكەت ھالىتىدىن ئىبارەت 6 جەھەتتىن ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلىنىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۈمۇرىولى غەربكە ئۇزارتىلغاندىن كېيىن، جەنۇبىي شىنجاڭ دۇچ كەلگەن چوڭ تەرەققىيات، ئىچىۋېتىش ۋە ئىچكى - تاشقى چوڭ بازارغا يۈزلىنىشتەك يېڭى ۋەزىيەت، كەم ئۇچرايدىغان تەرەققىيات پۈرسىتى ۋە جىددىي رىقابەت ئىبتىبار بىلەن تەھلىل قىلىنغان، يېڭى مەسىلىلەرگە دۇچ كېلىش داۋامىدىكى 9 ماسلىشالماسلىق كۆرسىتىپ بېرىلگەن، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى ئاساسىي ئوي - پىكىر ۋە 8 نۇقتىلىق يېڭى تونۇش، «4، 4، 5، 6» (4 چوڭ ئىستراتېگىيىلىك فاكتورنىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۈرۈش، 4 چوڭ ئاساسنى چىڭىتىش، 5 چوڭ بازار ۋە ئونىڭغا

ئالاقىدار ساھەلەر سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش، كەسىر ھالقىيدىغان 6 چوڭ ئىستراتېگىيىلىك قۇرۇلۇشنى يولغا قويۇش) ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشتىكى چوڭ تەسەۋۋۇر، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى ئۆز ئارا باغلىنىشلىق بولغان 10 چوڭ تەدبىر ۋە دۆلەت، ئاپتونوم رايونغا سۇنۇلىدىغان بىر نەچچە سىياسەت - تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلغان. «شىمالىي شىنجاڭدا سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار رايونلاردىكى ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئاسراش ئۇستىدە تەتقىقات» تا جەمئىيەتنى كەڭ تەكشۈرۈش ئاساسىدا، ئالاقىدار رايونلارنىڭ ئاساسىي شارائىتىغا ياھا بېرىلگەن، داۋاملىق راۋاجلىنىشىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك رامكىسى سىزىپ بېرىلگەن، كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش تەتقىق قىلىنغان، قۇرۇلۇشنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا بېرىدىغان ئىجابىي، سەلبىي تەسىرلىرى ۋە بۇنىڭغا ئالاقىدار تەدبىرلەر تەكشۈرۈلگەن ۋە مۇھاكىمە قىلىنغان، قۇرۇلۇشقا ئالاقىدار چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر توغرىسىدىكى بىر قاتار تەدبىر، تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان، بۇ تەتقىقات ئۇنۇمۇرسالىق، سىستېمىلىق، رايون خۇسۇسىيىتى قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولۇپ، ئالاقىدار رايونلارنى تەرەققىيات، مۇھىت ئاسراش ۋە قۇرۇلۇش باشقۇرۇش قاتارلىق چوڭ - چوڭ جەھەتلەردە ھەل قىلغۇچ تەدبىر، تەسەۋۋۇر بىلەن تەمىن ئېتىدۇ. بۇ تەتقىقاتتا ماكرولۇق تەسەۋۋۇر چېك ئىگىلىنىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىر قاتار كونكرېت تەسەۋۋۇرلار ئوتتۇرىغا قويۇلغان: بىرىنچى، رايون ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، سۇ بايلىق مەنبەسىنى ئېچىش بىلەن تەرەققىيات، مۇھىتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ماسلاشتۇرۇش ئۇستىدە تىرىشچانلىق كۆرسىتىلگەن بولۇپ، داۋاملىق راۋاجلىنىش ئىدىيىسى گەۋدىلەندۈرۈلگەن؛ ئىككىنچى، رايون ئىقتىسادىنىڭ يېڭى يۆكسىلىش نۇقتىسى دەۋر قىلىنىپ، بىر قاتار قىممەتلىك تەرەققىيات تەسەۋۋۇرى ۋە كونكرېت تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان؛ ئۈچىنچى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ماس كېلىدىغان بىر قاتار تەدبىر، تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

«شىنجاڭنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز خىمىيە سانائىتى ۋە ئونىڭغا ئالاقىدار كەسىپلەرنىڭ تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات» تا ئىچكى - تاشقى نېفىت، تەبىئىي گاز خىمىيە سانائىتىنىڭ تەرەققىيات يۆزلىنىشى، بازار ئېھتىياجى، دۆلەتنىڭ كەسىپلەر سىياسىتى ۋە شىنجاڭنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز خىمىيە سانائىتىدىكى پايدىلىق شەرت - شارائىتلار تەھلىل قىلىنىپ، ھازىر ساقلىنىۋاتقان ئاساسلىق قىيىنچىلىق ۋە پايدىسىز ئامىللار كۆرسىتىپ بېرىلگەن. مۇشۇ ئاساستا «بىرگەۋدىلەشتۈرۈش، يۆنىرى باشلىنىش نۇقتىسى، چوڭ گۈرۇھ» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى تەتقىق قىلىنىپ ئوتتۇرىغا قويۇلغان، نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىق مەنبەسىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، 1 مىليون تونناللىق ئاروماتىك ھىدرو كاربون ۋە چوڭ ئېتىلىن قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش، ئورگانىك ۋە بىرىكمە ماتېرىياللارنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، دۆلەت دەرىجىلىك ئازوت ئوغۇتى ۋە ئاروماتىك ھىدروكاربون بازىسى قۇرۇش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى تېزلىتىپ، ئالاھىدە چوڭ نېفىت خىمىيە سانائىتى گۈرۇھى ياكى دۆلەتنىن ھالقىغان شىركەت قۇرۇش، كېيىنكى ئەسىرنىڭ بېشىدا شىنجاڭنى نېفىت، تەبىئىي گازنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان ئۇنۇمۇرسال زامانىۋى خىمىيە سانائىتى بازىسىغا ئايلاندۇرۇش ئوتتۇرىغا قويۇلغان. تەتقىقات دوكلاتىدا تەدبىر بەلگىلىگۈچى تارماقلارنىڭ تاللىۋېلىشى ئۈچۈن نېفىت، تەبىئىي گاز خىمىيە سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى نۇقتىلىق تۈرلەر، بولۇپمۇ تەبىئىي گازدىن پايدىلىنىش، نېفىتلىكتىكى يېنىك ھىدرو كاربونلاردىن پايدىلىنىش، چوڭ ئېتىلىن، چوڭ ئاروماتىك ھىدروكاربون قۇرۇلۇشلىرىنىڭ ئىككىلەمچى مەھسۇلاتلىرىنى يارىتىش ھەم ئالاقىدار كەسىپلەرگە ئاز ئىست نۇقتىلىق تۈرلەر تەھلىل، تەتقىق قىلىنغان، شۇنىڭدەك شىنجاڭدا بىر تۇتاش پىلانلاش، بايلىق مەنبەسىنى تەقسىملەشنى سەرخىللاشتۇرۇش، قۇرۇلۇش مۇھىتىنى سەرخىللاشتۇرۇش ۋە خىمىيە سانائىتىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش قاتارلىق چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر ئۇستىدە پايدىلىنىش قىممىتىگە ئىگە تەدبىر، تەكلىپلەر ۋە ئومۇمىي جەھەتتىن تەرەققىي قىلدۇرۇش تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

سۇن شىنئەن

پەن - تېخنىكا خىزمىتى

ئاپتونوم رايوننىڭ پەن - تېخنىكا تەتقىقات پىلانىنىڭ تۈزۈلۈش ۋە يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

1. پەن - تېخنىكا پىلانىنىڭ تۈزۈلۈش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ 2 تۈركۈم پەن - تېخنىكا تەتقىقات پىلانى تۈزۈلۈپ چۈشۈرۈلدى، بۇنىڭدا 222 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 12 مىليون 500 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىش پىلانلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن يولغا قويۇلغان تۈر 116 بولۇپ، 7 مىليون 730 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىش پىلانلاندى؛ ھېسابقا يۆتكىلىدىغان تۈر 106 بولۇپ، 4 مىليون 690 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىش پىلانلاندى. پىلانداا ئورۇنلاشتۇرۇلغان پەن - تېخنىكا ئۇتكىلىگە ھۆجۈم قىلىش

تۈرى 105 بولۇپ، 9 مىليون 455 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىلدى؛ تەبىئىي پەن فوندى تۈرى 64 بولۇپ، 1 مىليون 5000 يۈەن پۇل ئاجرىتىلدى؛ نەتىجىلەرنى كېڭەيتىش تۈرى 19 بولۇپ 670 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىلدى؛ يۇمشاق پەن تۈرى 31 بولۇپ، 590 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىلدى؛ باشقا تۈر 3 بولۇپ، 700 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىلدى.

2. پەن - تېخنىكا پىلانى تۈرلىرىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ پەن - تېخنىكا پىلانىدىن 222 تۈر يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شۇ يىلى تاماملىنىشقا تېگىشلىك تۈر 51 بولۇپ، بۇنىڭدىن 31ى تاماملاندى، تاماملىنىش نىسبىتى %78.60 بولدى. 65 تۈر تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش تۈرى 43، تەبىئىي پەن فوندى تۈرى 6، نەتىجىلەرنى كېڭەيتىش تۈرى 3، يۇمشاق پەن تۈرى 13.

1) يېزا ئىگىلىك ئىلمىي تەتقىقاتىدا كۆرۈنەرلىك ئۇتۇق ھاسىل قىلىندى.

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك ئىلمىي تەتقىقات تۈرىدىن 42نى ئىجرا قىلىش پىلانلانغانىدى، بۇنىڭدىن 10 تۈر تاماملاندى.

ئاپتونوم رايوننىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتىكى چوڭ تۈرى «ئاشلىق زىرائەتلىرىنى يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك قىلىپ ئۆستۈرۈش ئۈنۈمۈبىرسال تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىش ۋە يارىتىش»تا يېڭى ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىندى. مۇشۇ تۈر بويىچە سورتلۇق ئۇرۇقنى كېڭەيتىش، رېتسىپلىق ئوغۇتلاشنى سەرخىللاشتۇرۇش تېخنىكىسى، خىمىيىلىك تەڭشەش - تىزگىنلەش تېخنىكىسى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى قاتارلىقلار ئارقىلىق شىمالىي شىنجاڭ بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭدا 666 مىڭ 700 گېكتار يەردىكى ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 1997 - يىلدىكىدىن 20 كىلوگرام، ئومۇمىي مەھسۇلات 200 مىليون كىلوگرام ئاشۇرۇلدى.

«كېۋەزدىن كەلگ كۆلەمدە يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بويىچە ئۈنۈمۈبىرسال يۈرۈشلەشكەن تېخنىكىنى تەتقىق قىلىپ يارىتىش ۋە ئۈلگە كۆرسىتىش ئۆستىدىكى تەتقىقات» تۈرىدە بۇسۇش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. (1) سولىشىپ قۇرۇش، سارغىيىپ سولىشىش كېسىلىگە چىدامىلىق بالدۇر پىشار «شىخەنزە — K1»، «شىخەنزە — K3»، «97145»، «97 — 65»، «كۇچلۇك نەۋ — 1»، «كۇچلۇك نەۋ — 2»، «كۇچلۇك نەۋ — 3» قاتارلىق يېڭى سورتلار ۋە سولىشىپ قۇرۇش، سارغىيىپ سولىشىش كېسىلىگە چىدامىلىق ئارا پىشار، كەنجى پىشار «9211»، «96519»، «J521»، «9542» قاتارلىق يېڭى سورتلار يېتىشتۈرۈپ چىقىلدى. (2) ئاساسىي ئوغۇت، ئۇرۇق ئوغۇتى، قوشۇمچە ئوغۇت، يوپۇرماق ئوغۇتى يۈرۈشلەشتۈرۈلگەن ئوغۇتلاش تېخنىكىسى سىستېمىسى بەرپا قىلىنىپ، تۇپراقنى ئۆلچەپ ئوغۇت بېرىش قىيىن بولۇش مەسىلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىندى. (3) شىمالىي شىنجاڭدىكى كېۋەز پىتى تۇخۇمىنىڭ ئۇۋى سىرتىدىكى (نۆلدىن تۆۋەن 10℃) سېرىق كاتالپا قاتارلىق پارازىت ئىگىسى ئۆسۈملۈكلىرىدە قىشتىن بىخەتەر ئۆتىدىغانلىقى ۋە كۆپىيىدىغانلىقى تۇنجى قېتىم ئىسپاتلىنىپ، قىشتىن ئۆتىدىغان كېۋەز پىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئېتىلدى. (4) پاكار، قويۇق، بالدۇر ئېچىلىدىغان بولۇشتىن ئىبارەت ئۆستۈرۈش ئەندىزىسى ئاساسىدا، ئەلگ يېڭى تەتقىقات نەتىجىلىرى ئۈزلۈكسىز ھەزىم قىلىنىپ ۋە قوبۇل قىلىنىپ، توپلاپ ۋە قۇراشتۇرۇپ يۈرۈشلەشتۈرۈش ئېلىپ بېرىلىپ، پاكار، قويۇق، بالدۇر ئېچىلىدىغان بولۇش ئاساسىدا مو بېشىدىن 120 كىلوگرام، 135 كىلوگرام، 150 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىشتىن ئىبارەت 3 سەۋىيىدىكى ئۈنۈمۈبىرسال ئۆستۈرۈش تېخنىكا سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈلدى.

«قىزىلچىنىڭ مول ھوسۇل بېرىدىغان كېسەللىككە چىدامىلىق يېڭى سورتىنى تاللاپ يېتىشتۈرۈش ۋە ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە شىنجاڭ بويىچە تۇنجى ئاتىلىقى يېتىلمەيدىغان يالغۇز دان تىپىدىكى كۆپ ھەسسىلىك تەنچە شالغۇت سورت «شىنجاڭ قىزىلچىسى — 8» يېتىشتۈرۈپ چىقىلدى، بۇ سورت 3 يىل يەرلەشتۈرۈپ سىناق قىلىنغاندىن كېيىن، ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 5722.59 كىلوگرامغا، قەنت نىسبىتى %16.89كە، مو بېشىدىن ئېلىنغان شېكەر مىقدارى 986.55 كىلوگرامغا يەتتى.

«شىنجاڭ تۆۋتىلىق ئاق ئۈچكىسىنىڭ نەسلىنى يېتىشتۈرۈش ۋە كۆپ تىۋىت بېرىدىغان نەسىل سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە جەنۇبىي شىنجاڭ تىپىدىكى ئالاھىدە 1 - دەرىجىلىك تۆۋتىلىق ئۈچكىدىن 35 مىڭ 313 تۇياق يېتىشتۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېتىلگەن تېكىدىن ئېلىنغان ئوتتۇرىچە تىۋىت مىقدارى 593 گرامغا يەتتى؛ شىمالىي شىنجاڭ تىپىدىكى كۆپ تىۋىت بېرىدىغان نەسىل سىستېمىسىدىكى ئۈچكىدىن 4223 تۇياق يېتىشتۈرۈلدى، ئۇلاردىن ئېلىنغان ئوتتۇرىچە تىۋىت مىقدارى 395 گرامغا يەتتى. «قارا گۆش تىپىدىكى شىنجاڭ چوشقىسىنىڭ يېڭى نەسلىنى يېتىشتۈرۈش ۋە مېتىسلاشتۇرۇپ يۈرۈشلەشتۈرۈش تېخنىكىسى» تۈرىدە قارا گۆش تىپىدىكى شىنجاڭ

چوشقىسىنىڭ يېگى نەسلى يېتىشتۇرۇلۇپ، يىلىغا 4 مىليون 351 مىڭ 600 يۆەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. «توخۇلاردا بولىدىغان ئۆچەي كېزىكى ئاق تولغاق سالمونېللا باكتېرىيىسى ۋاكسىنىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش» تۈرىدە باكتېرىيە سىرتقى پەردە ئاقسىل ئىممۇنىتېتلىق ماي - سۇت دورا ۋاكسىنىسى ۋە ئالىيۇمىنلىق دورا ۋاكسىنىسى تەتقىق قىلىنىپ ياسالدى، بۇلار تەكشۈرۈش ئارقىلىق %90تىن ئارتۇق قوغداش ئۈنۈمىگە ئېرىشتى. «ئىنەكىنىڭ تېنىدىن تۆخۈم ھۈجەيرىسىنى ئېلىپ بەدەن سىرتىدا ئۇرۇقلاندۇرۇش ئۇسۇلىدە تەتقىقات» تۈرىدە بەدەندىن تۆخۈم ھۈجەيرىسىنى ئېلىپ بەدەن سىرتىدا ئۇرۇقلاندۇرۇش ئۇسۇلى ئارقىلىق 281 ئىنەكنىڭ تېنىگە تۇرغىلىمە كۆچۈرۈلدى، بوغاز بولۇپ تۇل بېرىش نىسبىتى %38.8كە يېتىپ، 109 موزاي ئېلىندى.

«قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە، كۆكتاتلارنىڭ يېگى سورتلىرىنى تاللاپ يېتىشتۇرۇش ۋە ئۇسۇتۇرۇش تېخنىكىسى ئۇسۇلىدە تەتقىقات» تۈرىدە قوغۇننىڭ ئوچۇق يەردە توپىسىز ئۇسۇتۇرۇشكە مۇۋاپىق كېلىدىغان «چىلگەنلۇپەر»، «يېگى خانىش»، «چىلگە خانىش»تىن ئىبارەت 3 سورتىنى يېتىشتۇرۇپ چىقىلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يەككە ئېغىرلىقى 2.5 كىلوگرامغا، ئوتتۇرىچە مو بېشى مەھسۇلاتى 1.5 تونىنىغا يەتتى؛ «سۇيباۋ — 3»، «سۇيباۋ — 5»، «سۇيباۋ — 11» ۋە «ئامېرىكىنىڭ ئۇرۇقسىز تاۋۇزى» دىن ئىبارەت ئۇرۇقسىز تاۋۇزنىڭ 4 يېگى سورتىنىڭ بېخلىنىش نىسبىتى، ئۇنۇپ چىقىش نىسبىتى، ئۇرۇق ئېلىنىش نىسبىتى ئەسلىدىكى %60 — %70تىن ئۇسۇپ %90تىن كۆپرەككە يەتتى، ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇقسىز تاۋۇز يېتىشتۇرۇشتىكى بېخلىنىش نىسبىتى، ئۇنۇپ چىقىش نىسبىتى، ئۇرۇق ئېلىنىش نىسبىتى تۆۋەن بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. يېڭىدىن يېتىشتۇرۇلگەن «شىنجاڭ قىزىلمۇچى —2»، «شىنجاڭ قىزىلمۇچى — 3»، «شىنجاڭ قىزىلمۇچى — 6»، «سورتى ياخشىلانغان تىپ — 2» دىن ئىبارەت قىزىلمۇچىنىڭ يېگى سورتلىرى تارقىلىشچان چىرىش كېسىلىگە، ۋىرۇس كېسىلىگە چىداملىق بولۇش، 5 كۈندىن 7 كۈنگىچە بالدۇر پىشىش ئالاھىدىلىكىگە ئىگە بولۇپ، مەھسۇلاتى مو بېشىغا 4 — 5 تونىنىدىن توغرا كەلدى.

2) سانائەت تېخنىكىسىدىكى يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارى يەنمۇ كۈچەيدى.

1998 - يىلى سانائەت پەن - تېخنىكىسىدا ئۆتكەلگە ھۈجۈم قىلىش تۈرىدىن 37 نى ئىجرا قىلىش پىلانلانغانىدى. 31 تۈر تاماملاندى ۋە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلدى.

دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۈجۈم قىلىشتىكى نۆۋەتلىق تۈرى «(3) 2 — 4MZ تىپلىق ئاپتوماتىك پاختا يىغىش ماشىنىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش»تا 2 - قېتىملىق ئۆلگە ماشىنا ياساپ چىقىلىپ، 66.67 گېكتارغا يېقىن كېۋەزلىكتە ئىقتىدارى سىناپ كۆرۈلدى، ئۇنىڭ ھەرخىل ئىقتىدار كۆرسەتكۈچلىرى ئامېرىكىنىڭ شۇ خىلدىكى ماشىنا تىپلىرىنىڭكىدىن كۆرۈنەرلىك ئۈستۈن ئىكەنلىكى ئېنىق بولۇپ چىقتى.

«چوڭ شامال گېنېراتور گۈرۈپپىسىنى ئۇزىمىزدە ئىشلەپچىقىرىش ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنى يارىتىش» تۈرىدىكى تەتقىقاتنىڭ ئىلگىرىلىشى ئوڭۇشلۇق بولدى. 300 كىلوۋاتلىق شامال گېنېراتورنىڭ ئۆلگە ماشىنىسىدىن بىرى پۈتكۈزۈلدى، ئۇزىمىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتى %88كە يەتتى. ئۇنى ماڭغۇزۇش مەزگىلىدە 25 مېتىر / سېكۇنتلۇق بوران ۋە نۆلدىن تۆۋەن 17℃ تۆۋەن تېمپېراتۇرنىڭ سىنىقىدىن ئۆتكۈزۈلدى، ئالە زور كۆچى 310 كىلوۋاتقا يەتتى. بۇ گېنېراتور گۈرۈپپىسى 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە 210 سائەت توك بەردى، ھاسىل قىلىنغان توك 22 مىڭ كىلوۋاتقا يەتتى. 600 كىلوۋاتلىق شامال گېنېراتورنىڭ ئۆلگە ماشىنىسىدىن 5ى پۈتكۈزۈلدى، ئۇزىمىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا %33.4 (بىر ماشىنا)، %36.5 (بىر ماشىنا)، %53 (3 ماشىنا) بولدى. 5 ئۆلگە ماشىنىنىڭ نورمال ماڭغۇزۇلۇشى كېيىنكى قەدەمدە ئۇزىمىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتىنى %84كە يەتكۈزۈشكە ئاساس سېلىپ بەردى.

«بۇغداي پوستىنى ئايرىپ ئۇن تارتىش ماشىنا گۈرۈپپىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش» تۈرىدە «TP1»، «TP2»، «TP3»، «TP5» تىن ئىبارەت 4 خىل تىپتىكى پوست ئايرىپ ئۇن تارتىش ماشىنا گۈرۈپپىسى ۋە پوست ئايرىش ماشىنىسى بىلەن يۈرۈشلەشكەن 2 خىل پوست تازىلاش ماشىنىسى، سۇ بېرىش ماشىنىسىنى تەتقىق قىلىش، سىناق تەرىقىسىدە ياساش خىزمىتى تاماملاندى. پوست ئايرىش ماشىنىسى دېنى، قاتتىقلىقى ھەر خىل بولغان بۇغدايغا نىسبەتەن خېلى كۆچلۈك ماسلىشىش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە، ئۇنىڭ پوست ئايرىشتىكى پاكىزلىق نىسبىتى %95 تىن يۇقىرى، پارچىلىنىش نىسبىتى %1 تىن تۆۋەن بولۇپ، ئالاھىدە ئۇن چىقىش نىسبىتى %2 تىن %5 كىچە ئۆستى. پوست ئايرىش ماشىنىسىنىڭ مۇۋاپىقلىشىش تەتقىق قىلىنىپ ياسالغانلىقى مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇرۇپ، دۇنياۋى ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

«CAD» ئەمەلىي قۇرۇلۇش تېخنىكىسىنى يارىتىش ۋە قوللىنىپ ئۆلگە كۆرسىتىش» تۈرىنىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن شىنجاڭدا «مەملىكەتلىك CAD» ئەمەلىي قۇرۇلۇش تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەش تور - نۆۋەتىسى» دىن 11ى

پۈتكۈزۈلدى، كەسىپلەر بويىچە شىنجاڭ «CAD» تېخنىكىسى مەسلىھەتچىلىك - مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونلىق پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىش تۈرى «شىنجاڭدىكى كۆپ مىللەت تىل - يېزىقلىق كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكىسى ئۇستىدە تەتقىقات» تا ئېكراندا سول يۆنىلىشلىك تەھرىرلەش، كۇنۇپكا تاختىسى ئارقىلىق كىرگۈزۈپ ئاپتوماتىك شەكىل تاللاش، ھەرپ - بەلگىلەرنى كېڭەيتىپ بىر ياقلىق قىلىش ۋە سول - ئوڭ يۆنىلىش بويىچە ئارىلاش بىر ياقلىق قىلىشتىكى ئىتتىرىش - قىستاش قاتارلىق ئىقتىدارلار بارلىققا كەلتۈرۈلدى، بۇ، قوبۇل قىلىش خۇسۇسىيىتى كۆچلۈك بولۇش، كودلاشتۇرۇلۇشى ئۇزگىچە بولۇش، كىرگۈزۈش ئۈسۈلى ۋە ھەرپ شەكلى كۆپ خىل بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە، شۇنىڭدەك ئۇيغۇر تىلىدىكى تاۋۇشلارنى يېڭىچە پەرق ئېتىش سىستېمىسى يارىتىلدى، قاراتمىلىقى كۆچلۈك، ئۇنۇمى ياخشى بولغان بۇ سىستېما مەملىكەت ئىچىدىكى ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتتى.

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) شىركىتىنىڭ كوكس خىمىيە زاۋۇتى ئۈستىگە ئالغان «DCS» ئۇلچەش - تىزگىنلەش سىستېمىسى» تەتقىقات تۈرىدە «Honey WellR 150» ئۇلچەش - تىزگىنلەش سىستېمىسىنى قوللىنىلىپ، كوكس خىمىيە زاۋۇتىدىكى 1 - ، 2 - نومۇرلۇق كوكس مېشىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى، كۆمۈرگازىنى تازىلاش ئىشلەپچىقىرىشى ۋە خىمىيە سانائىتى بۆيۈملىرىنى دىستىللەش ھۇنەر - سەنئىتىنىڭ «DCS» ئۇلچەش - تىزگىنلەش تورىغا كىرگۈزۈلۈشى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۇ سىستېمىدا پارامېترلىق كۆزىتىش - ئۇلچەش، جەريانىنى تىزگىنلەش، تەسۋىر ئارقىلىق كۆرسىتىش، جەدۋەلنى بېسىپ چىقىرىش ۋە باشقۇرۇشتىن ئىبارەت 5 جەھەت بىرگەۋدىلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، بۇ مەملىكەت ئىچىدە ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. شىنجاڭ ئېلېكتر كۆچى تەجرىبە تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان «ئېلېكتر كۆچىنى قەدەملىك مىكرو كومپيۇتېر ئارقىلىق كۆزىتىش - تىزگىنلەش ۋە مۇھاپىزەت قىلىش سىستېمىسى» لىيۇخۇاڭگۇ توك تەقسىملەش ئورنىدا ئىشقا سېلىندى. بۇ سىستېمىدا دەرىجىگە ئايرىلغان قەدەملىك سىستېما قۇرۇلمىسى قوللىنىلغان بولۇپ، ئۇنىڭ لايىھىلىنىشى مۇڭاپىق، تېخنىكىسى ئىلغار، ئىشلىتى مۇقىم، ماسلىشىش سۈرئىتى تېز، ئۇنىڭدا توك تەقسىملەش پونكىتى ئېھتىياجلىق بولغان ئاساسلىق ئۆزگىرىشنى مۇھاپىزەت قىلىش، لىنىيىنى مۇھاپىزەت قىلىش، كۆزەتكۈچ گۈرۈپپىسىنى مۇھاپىزەت قىلىش، دەۋرنى تۆۋەنلىتىپ، يۈكلىمىنى كېمەيتىش، زاپاسنى ئۆزى غەملەش قاتارلىق مۇھاپىزەت قىلىش ئىقتىدارى بار، بۇ، ئاپتونوم رايونىمىز ئېلېكتر كۆچىنىڭ نورمال يۈرۈشۈشىنى ئىشەنچلىك تېخنىكا كاپالىتى بىلەن تەمىن ئېتتى.

3) ئىجتىمائىي تەرەققىيات ساھەسى ئۇستىدىكى تەتقىقات تۈرى پىلان بويىچە ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى.

دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلىق 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىشتىكى نۇقتىلىق تۈرى «شىنجاڭنىڭ ئۇستۇنلۇككە ئىگە مېتال قېزىلما بايلىق مەنبەسى ۋە چوڭ تېپتىكى كانلىرىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى ئۇنۇمبرسال تەتقىقات» تا كۆپ تەرەپلىمە ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىندى. 1998 - يىلى 6150 كىلومېتىرلىق گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش لىنىيىسى كەسمە يۈزى تاماملاندى؛ 233 ئورۇندىكى رۇدا نۇقتىسى ۋە نۇقتىلىق فىزىكىلىق، خىمىيىلىك تەكشۈرۈشتىكى ئادەتتىن تاشقىرى ئەھۋال تەكشۈرۈلۈپ، 966 كۋادرات كىلومېتىرلىق دائىرىنىڭ ھەرخىل ماسشتابلىق گېئولوگىيىلىك خەرىتىسى سىزىپ چىقىلدى، كان رايونىنىڭ يەر ئۈستىدە ئوچۇق كۆرۈنۈپ تۇرغان 5839 كۇب مېتىرلىق تاش - توپا تەكشۈرۈلدى؛ ھەرخىل ئۇلچەش - سىناش ئەۋرىشكىسىدىن 12 مىڭ 766 سى يىغىۋېلىندى؛ كان رايونىدىكى 500 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىدە گېئوفىزىكىسى بويىچە قىدىرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلدى؛ 45. 112 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىدە چوڭقۇر نۇر قايتىدىغان يەر تەۋرەش كەسمە يۈزى تەكشۈرۈلدى. نۇقتىلىق كونا كان رايونلىرىنى چوڭقۇر تەتقىق قىلىشتا ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىنغاندىن سىرت، 28 ئورۇندا كان تېپىلىدىغان نىشان رايونى ۋە مۇھىم كان ئىزدەش يېپ ئۇچى، 11 ئورۇندا شەكىللەنگەن ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ باھالاش بازىسى يېڭىدىن بايقالدى.

شىنجاڭ قىلىنىقىلىق دورىغەرلىك ئىلمىي تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونلىق يېڭى دورىلار تەتقىقاتى ۋە ئۇلارنى كەسىپلەشتۈرۈپ يارىتىش تۈرى «مەددە چوشۇرىدىغان قارا زىرىنىڭ ئاق كېسەلنى داۋالايدىغان ئۇنۇملۇك تەركىبى ۋە دورا ئۇنۇمى ئىلمى ئۇستىدىكى تەتقىقات» تا مەددە چوشۇرىدىغان قارا زىرىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىت شارائىتى تۇنجى قېتىم تەپسىلىي تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىنىپ، ئۇستۇرۇلگەن مەددە چوشۇرىدىغان قارا زىرە باھالىنىپ ۋە پەرقلەندۈرۈلۈپ، ئۇنىڭ خىمىيىلىك تەركىبى ئاجرىتىلىپ ۋە ساپلاشتۇرۇلۇپ، پىگمېنت سىستېمىسى ئۇستىدىكى تەھلىل مەملىكەت ئىچىدە تۇنجى قېتىم ئوتتۇرىغا قويۇلدى ۋە يولغا قويۇلدى، كۆپ كۆرسەتكۈچلۈك ئۇستۇنلۇكنى كۆپ تۈرغۇدىن چارى قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت تاللاش ئەندىزىسى ئارقىلىق دورىلارنىڭ پىگمېنتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىگە ھەر تەرەپلىمە باھا بېرىلىپ، دورىلارنىڭ ئۇنۇملۇك تەركىبى تاللىنىدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر تېبابىتى تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئالغان «شاھتەرە تابلېتكىسى ۋەمەلھەم دورىسى ئارقىلىق ئادەتتىكى تەڭگە تەمرەتكە كېسىلىنى داۋالاش توغرىسىدىكى كىلىنىكىلىق تەتقىقات» تۇرىدە تەتقىق قىلىنىپ ياسالغان شاھتەرە تابلېتكىسىغا شاھتەرە مەلھىمىنى قوشۇپ ئىشلەتكەندە تەڭگە تەمرەتكە كېسىلىگە گىرىپتار بولغۇچىلارنىڭ كىلىنىكىلىق كېسەللىك ھالىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقى، ئۇنىڭ ئۇستىگە، روشەن زەھەرلەش رولى بولمايدىغانلىقى ئىسپاتلاندى، ئۇيغۇر تېبابىتىدىكى تەڭگە تەمرەتكە كېسىلىنى داۋالاش ئۈسۈلى ئارقىلىق 106 بىمار كىلىنىكىدا داۋالانغاندا، ئومۇمىي شىپالىق نىسبىتى 77.6% كە يەتتى.

شىنجاڭ يەر تەۋرەش ئىدارىسى بىلەن جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ شىنجاڭ مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى ئۇستىگە ئالغان «يەر تەۋرەشىنىڭ خېيىمخەتىرى ۋە يەر تەۋرەش سۇغۇرتىسى ئۇستىدىكى تەتقىقات» تا ئۇرۇمچىنىڭ يەر تەۋرەش ئاپىتىنى ئالدىن كۆزىتىش جەھەتتىكى مول ماتېرىياللىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، يەر تەۋرەشنىڭ خەۋپ - خەتىرى ئىلمىي ئاساستا تەھلىل قىلىندى، يەر تەۋرەش سۇغۇرتىسىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى توغرىسىدىكى يېڭى ئۇقۇم ۋە تۈلەم ئىندىزىسى توغرىسىدىكى يېڭى تەسەۋۋۇر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

4) ئاساس تەتقىقاتىدا يېڭى ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىندى.

«شىنجاڭدا ئادەتتىن تاشقىرى چوڭ باشاقلىق كۆزگى بۇغداينىڭ شالغۇتلاشتۇرۇش يوشۇرۇن كۆچى، ماسلىشىش ئىقتىدارى ئۇستىدە تەتقىقات» تۇرىدە چوڭ بىدايانىڭ ئۆزگەرگەن ئەۋلادى ۋە شىنجاڭدىكى كۆزگى بۇغداينىڭ ئاساسلىق سورتلىرىنىڭ 36 شالغۇت گۈرۈپپىسىدىكى «F2» بوغۇنى يەككە تۆپ بويىچە تاللىنىپ ۋە ئۈستۈرۈلۈپ، 300 تۆپتىن ئارتۇق ئەلا سورتلۇق يەككە تۆپ قولغا كەلتۈرۈلدى، 892 تۆپ ئەۋلاد ئۈستۈرۈلدى.

«شىنجاڭ قىزىلچىسىدىكى گېن ئۆزگىرىشى ۋە قايتا يېتىلىش سىستېمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشى» تۇرىدە شىنجاڭ قىزىلچىسىنىڭ يۇقىرى چاستوتىلىق قايتا يېتىلگەن ئۈستۈرۈلمىسى تاللىنىپ، توقۇلما ئۈستۈرۈش تېخنىكىسى بەرپا قىلىنىپ، گېن ئالماشتۇرغان تۇپلەرنى كۆچۈرۈش سىنىقى ئېلىپ بېرىلدى.

«تالا پارچىلىغۇچى باكتېرىيە موكسمان سېپورا تاياقچە باكتېرىيىسى ئۇستىدىكى تەتقىقات» تۇرىدە ئايرىم - ئايرىم ھالدا قوي ۋە تايغان بۇغىنىڭ قېرىنىدىن قوشۇمچە تالاپارچىلىغۇچى باكتېرىيە ۋە زەمبۇرۇغ ئايرىپ چىقىلدى ھەمدە شاخ - پاخالغا پارچىلاش سىنىقى ئېلىپ بېرىلدى.

«ياساش سىستېمىسىنىڭ ھەرىكەت ھالىتىنى كۆپ سىنزور ئارقىلىق ئۇنىۋېرسال ئۇلۇچەش تېخنىكىسى ئۇستىدىكى تەتقىقات» تۇرىدە يونۇش جەريانىدىكى ئىش ئەھۋالىنى كۆپ سىنزور ئارقىلىق ئۇنىۋېرسال ئۇلۇچەيدىغان تەجرىبە سىستېمىسى بەرپا قىلىنىپ، سىنزور سىگنالىنى قوبۇل قىلىش ۋە سانلىق ئاساسلارنى تەھلىل قىلىشقا ئېھتىياجلىق كومپيۇتېر يۇمشاق ماتېرىيالى يېزىپ چىقىلدى، ئەمەلىي ئۇنىۋېرسال ئۇلۇچەش تەجرىبە تەتقىقاتى ئېلىپ بېرىلىپ، سۈنئىي نېرۋ توري مودېلىنىڭ قوللىنىلىشى ئۇستىدە ئىزدىنىلىپ، نورمال يونۇش، ئالدىنقى يونۇش ئىستانوكىنىڭ بىسما قىرىندا يىغىلىپ قېلىپ، غەيرىي نورمال قىرىندا ئۈزۈلۈپ قېلىش قاتارلىق تېمىك ئىش ئەھۋالىنى پەرقلەندۈرۈش تاماملاندى ھەمدە قىرىندىنىڭ ئۈزۈلۈپ قېلىش ھالىتى ۋە تەۋرىنىش بېشارىتىگە دىئاگنوز قويۇش توغرىسىدا يەنمۇ ئىلگىرىلەپ تەتقىقات ئېلىپ بېرىلدى.

«ئۇيغۇرچە، قازاقچە، قىرغىزچە تېكىستلىك كومپيۇتېردا قوشۇمچە كوررېكتورلۇق قىلىش ئۇستىدە تەتقىقات» تۇرىدە 100 مىڭ ئۇلۇچەملىك سۆزنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئامبار بەرپا قىلىندى، تېز سۈرئەتتە ئىزدەپ ھېسابلاش ئۈسۈلى تەتقىق قىلىنىپ ئىشلەپ چىقىلدى، ئاددىي تېكىستلىك تاۋۇشلارنى ئالماشتۇرۇش پروگراممىسى تۈزۈپ چىقىلدى.

5) پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كېڭەيتىپ قوللىنىشتا يېڭى ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى.

«شالچىلىقتا سۇنى تېجەپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشنىڭ يۇرۇشلىشىكەن تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش» تۇرى 1998 - يىلى 15 ناھىيە (شەھەر) دە كېڭەيتىلدى، كېڭەيتىلىش كۆلىمى 13 مىڭ 200 گېكتارغا يەتتى، مەھسۇلاتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 8.22% ئاشتى، شال 7821.1 تونىنا ئاشتى، ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 14 مىليون 829 مىڭ 700 يۈەنگە يەتتى.

چۆچەك شەھەرلىك ئۇرۇقچىلىق پونكىتى قاتارلىق ئورۇنلار يولغا قويغان «مايلىق ئاپتاپپەرەسنىڭ يېڭى سورتى «شىنجاڭ شالغۇت ئاپتاپپەرەسى — 4» نى كېڭەيتىش» تۇرىدە 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە بۇ سورت 51 مىڭ گېكتار يەردە كېڭەيتىلدى، مەھسۇلات قىممىتى 26 مىليون 870 مىڭ يۈەن ئاشتى. بۇ تۈرنىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن يەرلىك مايلىق ئاپتاپپەرەس سورتلىرىنى يېڭىلاش - ئالماشتۇرۇش ئىشى تاماملاندى، مايلىق ئاپتاپپەرەس تېرىلغۇ نىسبىتى كېڭەيتىلدى، ئۇرۇقلۇق ئىشلەيدىغان نۇرغۇن كەسپىي ئىشلىلەر تەربىيىلەندى.

«تۆپراقتىكى فوسفورنى ئاكتىپلاشتۇرغۇچى خۇرۇچ «PG» نى ئىشلەشنى كېڭەيتىش» تۇرىدە 1998 - يىلى بۇ خۇرۇچ 7000 گېكتار يەردە كېڭەيتىلىپ، بۇغداي 1046

تونىنا، كۆمىسقوناق 465 تونىنا، پاختا 5. 63 تونىنا ئاشۇرۇپ ئېلىندى، مۇشۇ 3 تۈردە ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 117 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

«خىمىيىۋى ئوغۇتنى ماشىنا ئارقىلىق ئاستىن بېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش» تۈرىدە 1998 - يىلى بۇ تېخنىكا 1 مىليون 708 مىڭ 400 گېكتار يەردە كېڭەيتىلدى، ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 270 مىليون يۈەنگە يەتتى، ھەر مو يەردىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 5 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت تېجەپ قېلىندى، تېجەلگەن چىقىم 130 مىليون يۈەنگە يەتتى.

6) يۇمشاق پەن تەتقىقاتىدا يېڭى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

«21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن شىنجاڭ چارۋىچىلىقى — شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىق ئىلاھاتى ۋە تەرەققىيات مەسىلىسى ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا چارۋىچىلىقنىڭ توختاپ قالغانلىقىدىن ئىبارەت شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئۈزاقتىن بېرى چوشەپ كېلىۋاتقان بۇ قېيىن نۇقتا ۋە قىزىق نۇقتا مەسىلىسى كۆزدە تۇتۇلۇپ، چوڭقۇر تەكشۈرۈش ئاساسىدا، شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتىدىكى ھازىرقى ھالەت ۋە مەسىلىلەر تەھلىل قىلىنىپ، 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن شىنجاڭ چارۋىچىلىقىدىكى ئىلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، تەرەققىيات نىشانى ۋە سىياسەت، تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇ، ئاپتونوم رايونىنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتى ئىستراتېگىيىسى، تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈشنى ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى.

«شىمالىي شىنجاڭدا سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئاساراش ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە ئالاقىدار رايونلارنىڭ ئاساسىي شارائىتىغا باھا بېرىلدى، داۋاملىق راۋاجلىنىشىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك رامكىسى سىزىپ بېرىلدى، كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش تەتقىق قىلىندى، قۇرۇلۇشنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا بېرىدىغان ئىجابىي، سەلبىي تەسىرلىرى تەكشۈرۈلدى ۋە مۇھاكىمە قىلىندى، قۇرۇلۇشقا ئالاقىدار چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر توغرىسىدىكى بىر قاتار تەدبىر، تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇ تەتقىقات ئالاقىدار رايونلارنى تەرەققىيات، مۇھىت ئاساراش ۋە قۇرۇلۇش باشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم ھەل قىلغۇچ تەدبىر، تەسەۋۋۇر بىلەن تەمىن ئەتتى.

«جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى غەربكە ئۇزارتىلغاندىن كېيىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىدىغان تەدبىرلەر ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە جەنۇبىي شىنجاڭ دوڭ كەلگەن يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى مەسىلىلەر ئومۇمىيۈزلۈك تەھلىل قىلىنىپ، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى ئاساسىي تەسەۋۋۇر ۋە 10 چوڭ تەدبىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

«تارىم دەريالىق ھەۋزىسىدىكى سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۇزەش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرىدە سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش جەھەتتە «يۇقىرى ئېقىننى ئاساسىي جەھەتتىن ساقلاپ قېلىش، ئوتتۇرا ئېقىننىي مۇۋاپىق ئازايتىش، تۆۋەن ئېقىننى كۆپرەك ئاشۇرۇش»، «قانۇن بويىچە سۇدىن پايدىلىنىش، سۇ باشقۇرۇش، سۇ ھەققىنى مۇۋاپىق ئېلىش، سۇنى ئارتۇق باشلىغانلارنى جازالاش، سۇ بايلىقى ئىسراپچىلىقىنى ئىقتىسادىي ژاستە ئارقىلىق ئازايتىش» پرىنسىپى ۋە تەدبىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇ، تارىم دەريالىق سۇ بايلىقىنى باشقۇرۇشنى ماكرولۇق جەھەتتىن تىزگىنلەش ھەم كونكرېت باشقۇرۇشتىكى يولغا قويۇشقا بولىدىغان ۋە ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈلگەن مۇھىم تەدبىر؛ تۆۋەن ئېقىندىكى يېشىل كارىدورنى قوغداش توغرىسىدا يۇقىرى ئېقىندا بوستانلىقنى قوغداشنى ئاساس قىلىش، ئوتتۇرا بۆلەكتە ئېكولوگىيىنى قوغداشنى ئاساس قىلىش، تۆۋەن بۆلەكتە يولنى قوغداشنى ئاساس قىلىش كۆز قارىشى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ تۈردىكى نەزەرىيە، كۆز قاراش، ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەدبىر، تەكلىپلەر تارىم دەريا سىستېمىسىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىنلىرىدىكى سۇ بايلىقىنى مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسراش، جەمئىيەت ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

فېڭ يۈن

تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتلىرىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلدىكى تارماقلار قارىمىقىدىكى ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدە بولغان مۇستەقىل پەن - تېخنىكا ئاپپاراتى 131، كەسپىي خادىمى 8933، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي تېخنىكا كادىرى 6547. بۇ ئاپپاراتلار قۇرغان ھەرخىل ئىقتىسادىي گەۋدە 96، كەسپىي خادىمى 1732، بۇلارنىڭ يىللىق ئومۇمىي كىرىمى 112 مىليون 793 مىڭ يۈەنگە، ئالغان ئومۇمىي پايدىسى 4. مىليون 172 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

1. ناھىيىدىن يۇقىرى تارماقلارغا قاراشلىق پەن - تېخنىكا ئاپپاراتلىرى

1) تەبىئىي پەن ۋە تېخنىكا ساھەسىدىكى تەتقىقات ۋە

تەرەققىيات ئاپپاراتلىرى. ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلدىكى تەمئىي پەن ۋە تېخنىكا ساھەسىدىكى تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتى 114، كەسپىي خادىمى 8226، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 5690. ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى (ۋەزىپىسى) بارلار 1197، ئوتتۇرا دەرىجىلىكلەر 2060، تۆۋەن دەرىجىلىكلەر 1636.

يىللىق خىراجەت كىرىمى 279 مىليون 6000 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت ئاجرىتىپ بەرگەن پۇل 157 مىليون 324 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.15% ئاشتى؛ توغرا لىنىيىلىك تېخنىكا كىرىمى 50 مىليون 678 مىڭ يۈەن بولۇپ، 12.58% ئازايدى. خىراجەت چىقىمى 250 مىليون 712 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە خادىملارنىڭ خىراجىتى 103 مىليون 461 مىڭ يۈەن، ئىلمىي تەتقىقات كەسپىي خىراجىتى 52 مىليون 845 مىڭ يۈەن.

1292 تېما تەتقىق قىلىندى، بۇ تېمىلارغا 2630 كىشى قاتناشتى، 62 مىليون 211 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى. تېمىلارغا سەرپ قىلىنغان خىراجەت ئىچىدە ئاساس تەتقىقات خىراجىتى 26.9%نى، ئەمەلىي تەتقىقات خىراجىتى 44.25%نى، تەجرىبە تەرەققىيات خىراجىتى 27.25%نى، تەتقىقات ۋە تەجرىبە تەرەققىيات نەتىجىلىرىنى قوللىنىش خىراجىتى 41.26%نى، پەن - تېخنىكا مۇلازىمەت خىراجىتى 97.12%نى، ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك پائالىيەت خىراجىتى 65.0%نى ئىگىلىدى.

تېخنىكا توختامى ئىمزالاشتىن كىرگەن ئەمەلىي كىرىم 2 مىليون 596 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پەن - تېخنىكىغا دائىر 1101 ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 25 ماقالە چەت ئەلدە ئېلان قىلىندى؛ 22 خىل مەخسۇس پەن - تېخنىكا ئەسىرى نەشر قىلىندى. 124 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى مۇكاپاتلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 6، ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 64، ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 54.

بۇ ئاپپاراتلار ئىچىدە شۇ ئورۇن ئۆز ئالدىغا تېخنىكا يارىتىشنى ھەمدە مۇشۇ ئاپپاراتتا ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش بىلەن شۇغۇللانغىنى 32، ھازىرقى تېخنىكىنى كىرگۈزگىنى ھەمدە مۇشۇ ئاپپاراتتا ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش بىلەن شۇغۇللانغىنى 23، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا يارىتىش تۈرىنى قوبۇل قىلغىنى 20، كارخانىلار بىلەن بىرلىكتە تېخنىكا يارىتىشنى 20، كارخانىلارغا تېخنىكا نەتىجىسىنى ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بەرگىنى 19، كارخانىلار بىلەن مۇقىم تەشكىلىي ئالاقە باغلىغىنى 20. بۇ ئاپپاراتلار 86 ئىقتىسادىي گەۋدە قۇردى، ئۇنىڭ خادىمى 1651. كىرىم 110 مىليون 623 مىڭ يۈەنگە، پايدا 4 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

2) ئىجتىمائىي پەن ۋە گۇمانىتار پەن ساھەسىدىكى تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتلىرى. ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلدىكى ئىجتىمائىي پەن ۋە گۇمانىتار پەن ساھەسىدىكى تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتى 5، كەسپىي خادىم 355، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 287.

يىللىق خىراجەت كىرىمى 8 مىليون 446 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت ئاجرىتىپ بەرگەن پۇل 7 مىليون 458 مىڭ يۈەن، توغرا لىنىيىلىك تېخنىكا كىرىمى 817 مىڭ يۈەن. خىراجەت چىقىمى 7 مىليون 731 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە خادىملارنىڭ خىراجىتى 4 مىليون 998 مىڭ يۈەن، ئىلمىي تەتقىقات كەسپىي خىراجىتى 966 مىڭ يۈەن.

44 تېما تەتقىق قىلىندى، بۇ تېمىلارغا 196 كىشى قاتناشتى، 707 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى. تېمىلارغا سەرپ قىلىنغان خىراجەت ئىچىدە ئاساس تەتقىقات خىراجىتى 88.40%نى، ئەمەلىي تەتقىقات خىراجىتى 47.38%نى، باشقا خىراجەتلەر 65.20%نى ئىگىلىدى.

424 ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىندى؛ 19 خىل پەن - تېخنىكا ئەسىرى نەشر قىلىندى.

3) پەن - تېخنىكا ئاخباراتى ئاپپاراتلىرى. ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلدىكى پەن - تېخنىكا ئاخباراتى ئاپپاراتى 8، كەسپىي خادىمى 267، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا ئاخباراتىغا دائىر ھۆججەت - ماتېرىيال پائالىيىتى بىلەنُ شۇغۇللىنىدىغان خادىم 232، ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 12.

خىراجەت كىرىمى 7 مىليون 465 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت ئاجرىتىپ بەرگەن پۇل 4 مىليون 714 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.11% ئازايدى؛ توغرا لىنىيىلىك تېخنىكا كىرىمى 1 مىليون 215 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 31.32% ئازايدى؛ يىللىق خىراجەت چىقىمى 7 مىليون 32 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە خادىملارنىڭ خىراجىتى 3 مىليون 747 مىڭ يۈەن، ئىلمىي تەتقىقات كەسپىي خىراجىتى 1 مىليون 210 مىڭ يۈەن.

10 تېما تەتقىق قىلىندى، بۇ تېمىلارغا 36 كىشى قاتناشتى، 1 مىليون 351 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى. تېخنىكا توختامى ئىمزالاشتىن كىرگەن ئەمەلىي كىرىم 2 مىليون 596 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پەن - تېخنىكىغا دائىر 68 ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىندى؛ بىر پەن - تېخنىكا

نەتىجىسى مۇكاپاتلاندى.

بۇ ئاپپاراتلار قۇرغان ئىقتىسادىي گەۋدە 9، كەسپىي خادىمى 70، بۇلارنىڭ يىللىق كىرىمى 1 مىليون 770 مىڭ يۈەنگە، پايدىسى 540 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

2. ناھىيە دەرىجىلىك تارماقلارغا قاراشلىق تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتلىرى

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلدىكى ناھىيە دەرىجىلىك تارماقلارغا قاراشلىق تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتى 7، كەسپىي خادىمى 85، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 70.

يىللىق خىراجەت كىرىمى 1 مىليون 542 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت ئاجرىتىپ بەرگەن پۇل 1 مىليون 192 مىڭ يۈەن، توغرا لىنىيىلىك تېخنىكا كىرىمى 143 مىڭ يۈەن، خىراجەت چىقىمى 1 مىليون 465 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە خادىملارنىڭ خىراجىتى 1 مىليون 139 مىڭ يۈەن، ئىلمىي تەتقىقات كەسپىي خىراجىتى 173 مىڭ يۈەن.

15 تېما تەتقىق قىلىندى، بۇ تېمىلارغا 23 كىشى قاتناشتى، 184 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى (بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا مۇلازىمىتى پائالىيىتى ئۈچۈن سەرپ قىلىنغان خىراجەتنىڭ نىسبىتى ھەممىدىن چوڭ بولۇپ، 66.85% نى ئىگىلىدى).

يۇ بىن

تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجەت خام چوتىنىڭ ئىجرا قىلىنىشى ھەم پەن - تېخنىكا سېلىنمىسى ۋە تەتقىقات يۆرتى، تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ ئىسلاھات ئەھۋالى

1998 - يىلى مالىيە نازارىتى ئەسلىدە تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجىتى ئىچىگە كىرگۈزۈلگەن دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىملار خىراجىتىنى ئايرىم ئاجرىتىپ، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىملارنىڭ خىراجىتى ئۈچۈن 18 مىليون 962 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايون مالىيەسىدىن تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجىتى ئۈچۈن 60 مىليون 590 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرى ئىلىم - پەن كەسپىي ئورۇنلىرىنىڭ يېڭى مالىيە تۈزۈمىنى ۋە بوغالتىرلىق تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىپ، ھېساباتنى قېلىپلاشتۇردى. ئەمەلىي چىقىم 190 مىليون 500 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس خىراجەت چىقىمى 32 مىليون 970 مىڭ يۈەن، كەسپىي چىقىم 147 مىليون 420 مىڭ يۈەن، باشقا چىقىملارنىڭ يىغىندىسى 800 مىڭ يۈەن. كەسپىي چىقىم ئىچىدە مالىيىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە يارەدەم پۇلى چىقىمى 70 مىليون 910 مىڭ يۈەن بولۇپ، 48% نى ئىگىلىدى، خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغ چىقىمى 6 مىليون 850 مىڭ يۈەن بولۇپ، 5% نى ئىگىلىدى؛ بارلىق كىرىم 233 مىليون 180 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە يارەدەم 79 مىليون 490 مىڭ يۈەن، كەسپىي كىرىم 62 مىليون 500 مىڭ يۈەن، يۇقىرىدىن بېرىلگەن قوشۇمچە يارەدەم كىرىمى 5 مىليون 580 مىڭ يۈەن، قاراشلىق ئورۇنلار تاپشۇرغان پۇل 960 مىڭ يۈەن، تىجارەتتىن كىرگەن كىرىم 9 مىليون 220 مىڭ يۈەن، ئاجرىتىپ بېرىلگەن مەخسۇس پۇل 70 مىليون 680 مىڭ يۈەن، باشقا كىرىملەر 4 مىليون 750 مىڭ يۈەن. كەسپىي كىرىم ئىچىدە ئىلمىي تەتقىقات كىرىمى 23 مىليون 20 مىڭ يۈەن، تېخنىكا كىرىمى 29 مىليون 690 مىڭ يۈەن، سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەنگەن مەھسۇلات كىرىمى 2 مىليون 150 مىڭ يۈەن، ئىلمىي پائالىيەت كىرىمى 150 مىڭ يۈەن، پەننى ئومۇملاشتۇرۇش پائالىيىتى كىرىمى 60 مىڭ يۈەن، خام چوت سېرتىدىكى مەبلەغ كىرىمى 7 مىليون 430 مىڭ يۈەن. تەقسىم قىلىشقا بولىدىغان كەسپىي قالدۇق 6 مىليون 500 مىڭ يۈەن، تاپشۇرۇلغان يىللىق ئايلانما باج 1 مىليون 720 مىڭ يۈەن، كېمەيتىلگەن ۋە كەچۈرۈم قىلىنغان ھەرخىل باج 200 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئىسلاھات سىناق نۇقتىسى قىلىنغان تەتقىقات يۆرتى ۋە تەتقىقات ئورۇنلىرىغا داۋاملىق نۇقتىلىق مەدەت بېرىپ، ئىلىم - پەن كەسپىي خىراجىتىگە مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشى ۋە سېلىنمىدىغان مەبلەغ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇردى؛ جامائەت پاراۋانلىقى تېمىدىكى ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرى مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرغاندا مۇھىم نۇقتىنى نۇقتىلىق تەتقىقات يۆرتى ۋە تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ ئىلمىي تەتقىقات ۋاستىلىرى ۋە تەجرىبىخانا جابدۇقلىرىنىڭ سەۋىيىسىنى ئۈستۈرۈش ئۈستىگە قويۇپ، مەخسۇس ئۈسكۈنە خىراجىتى ئۈچۈن 1 مىليون 880 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇردى (تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجىتى ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇلدى)؛ تېخنىكا كەشپىياتى تېمىدىكى ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرى تەبىئىي پەن كەسپىي خىراجىتى كېمەيتىپ ئورۇنلاشتۇرۇلىدىغان چېتىلما تۈرلەردە ياخشىلىرىنى تاللاپ نۇقتىلىق مەدەت بېرىش پرىنسىپىنى داۋاملىق قوللاندى، 17 چېتىلما تۈر (بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر تۈر داۋاملاشتۇرۇلىدىغان تۈر)، 3 مىليون 240 مىڭ يۈەن خىراجەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى ھەمدە تۈرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئىز قوغلاپ باشقۇرۇلدى. مەخسۇس ئۈسكۈنە خىراجىتى ئۈچۈن 1 مىليون 350 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇ

خىراجەت، ئاساسەن، تارىلىق سىناق بازلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىشكە سەرپ قىلىنىدى.

پەن - تېخنىكا ئوبوروت سوممىسىنى ئىشلىتىش ۋە باشقۇرۇشتا قۇرۇلۇش بانكىسى ئۇرۇمچى تۆمۈرىول كەسپىي تارماق بانكىسى بىلەن داۋاملىق ھەمكارلىشىلىپ، ھاۋالە بويىچە تارقىتىپ بېرىش يولغا قويۇلدى، پەن - تېخنىكا تەرەققىيات خىراجىتى ئۆچۈن تۇراقسىز مەبلەغ قەرز پۇلى بېرىش ئىشى بىرلىكتە بېجىرىلدى. مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشى جەھەتتە، ئاساسەن، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ مەھسۇلات يارىتىش، تەتقىقات نەتىجىلىرىنى تاۋارغا ئايلاندۇرۇش، تارىلىقتا سىناق قىلىپ ئىشلەپچىقىرىش ۋە پەن - تېخنىكا خىراجىتى تۇرلىرىگە مەدەت بېرىلدى. 14 مىليون 695 مىڭ يۈەن پەن - تېخنىكا قەرز پۇلى ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرى ئىلمىي تەتقىقات، كەشپىيات، كېڭەيتىشكە دائىر تېمىدىن 578نى يولغا قويدى، بۇلارغا 45 مىليون 270 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى. شۇ يىلى تاماملانغان ئىلمىي تەتقىقات تۈرلىرى ئىچىدە باھالاشتىن ئۆتۈپ تاۋارغا ئايلىنىپ قوللىنىلغان پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 33، يىللىق ئىقتىسادىي ئۈنۈمى 375 مىڭ 380 يۈەن بولدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون مالىيە تارماقلىرى دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان خادىملارنىڭ خىراجىتىنى ئايرىم ئاجرىتىپ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان خادىملارنىڭ ماتاشىنى تارقىتىشقا كاپالەتلىك قىلىشتا ۋە خىزمەتتىكى خادىملارنىڭ كىرىم قىلىش ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈرۈشتە بەلگىلىك رول ئوينىدى، ئەمما ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان نورمال مەخسۇس خىراجەتنىڭ كۆپ قىسمى ئۇدا 2 يىل نەقلەشتۇرۇلمىگەچكە، بۇنىڭ قانات يايدۇرۇلغان بىر مۇنچە پەن - تېخنىكا خىزمەتلىرىگە تەسىرى خېلى چوڭ بولدى.

جارقىن

دۆلەت تەبىئىي پەن فوندىنىڭ شىنجاڭغا بەرگەن مەدىتى

دۆلەت تەبىئىي پەن فوندى كومىتېتى چەت جايلار، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىدىكى پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ۋە ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ يېتىشتۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش يۈزىسىدىن 1998 - يىلدىن باشلاپ رايونلار ئىلىم - پەن فوندى بىرلەشمە ياردەم تۈرىنى تەسىس قىلىپ، تۆنجى تۈركۈمدە 4 تۈلكىنى سىناق نۇقتىسى قىلىپ تاللىدى، شىنجاڭ سىناق نۇقتىلىرىدىن بىرى قىلىپ تاللاندى. شۇ يىلى ئاپتونوم رايون دۆلەت تەبىئىي پەن رايونلار فوندى ياردەم تۈرىدىن 23 نەگە، 2 مىليون 650 مىڭ يۈەن ياردەم سوممىسىغا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە «شىنجاڭ ئەلا سۈپەتلىك ئىنچىكە يۈڭلۈق قويلىرىغا ئائىت «AFLP» گېن ئاتلاسىنىڭ بەرپا قىلىنىشى ۋە بۇ ھەقتىكى تەھلىلىي تەتقىقات» دۆلەت تەبىئىي پەن فوندى كومىتېتى بىلەن ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى بىرلىكتە ياردەم بەرگەن تۈر، بۇ تۈرگە دۆلەت 400 مىڭ يۈەن، ئاپتونوم رايون 120 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، بۇ، دۆلەت بىلەن جايلار تۇنجى تۈركۈمدە بىرلىشىپ ياردەم بەرگەن تۈر ھېسابلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايوندىن 1998 - يىلى دۆلەت تەبىئىي پەن رايونلار فوندى ياردەمىگە ئېرىشكەن تۈرلەر: دەسلەپكى تۈيغۇ ئۆچۈر قوزغىتىشقا ئۆتۈشتىن ئىلگىرىكى مودۇلياتسىيە ئۆستىدە تەتقىقات (شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى)، شىنجاڭنىڭ يۇقىرى مەھسۇلاتلىق سويا پۇرچىقىدىكى ئۆزلەشتۈرمە ماددىلارنىڭ تەقسىم قىلىنىش سغىمچانلىق ئېغىپكتى ھەم ئۇنىڭ ھورمونلارنى تەڭشەش - تىزگىنلىشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى)، كۆممىقوناق شەكلىنىڭ چېرتيوزلۇق بىر تەرەپ قىلىنىشى ۋە ئانالىز سىستېمىسى ئۇستىدە تەتقىقات (شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى)، يۇمشاق توقۇلمىلىق گۆش ئۆسمىسىنىڭ خرومۇسوما ئالتېراتسىيىسى ئۇستىدىكى مولېكۇلا دەڭگۈزتكا تەتقىقاتى (شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى)، ئىشقار مولېكۇلىسىدىكى قوزغىتىلما ھالەتنىڭ ئالدىن ئاجرىلىشى ۋە سوقۇلۇپ يۆتكىلىشى (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، نانومېتىر پاراشوكىنىڭ ئۆڭ ئىچى تېمپېراتۇرىسىدا مۇقىملاشتۇرۇلۇپ تەييارلىنىش ۋە ياساپ تەييارلىنىشنىڭ مېخانىكىلىق بىر تەرەپ قىلىنىشى (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، شېكەر قوشۇلغان گېتېروسكىللىق بىرىكمىلەرنىڭ ھاسىل بولۇشى ۋە خۇسۇسىيىتى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، شىنجاڭ غەربىي تەڭرىتاغ رايونىدىكى مۇڭ ئۆسۈملۈكلەرنىڭ تەكشۈرۈلۈشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، تارىم ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي رايونىدىكى بوستانلىق — چۆل گىرەلەشكەن جايلارنىڭ مۇھىتىدىكى تەدرىجي ئۆزگىرىشنى يىراقتىن سېزىش ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، «CDTE» رادىكال پولى كرىستاللىق پەردىسىمان قۇياش باتارىيەسىنىڭ ياسىلىپ تەييارلىنىشى ۋە خۇسۇسىيىتى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، كۆچلۈك ئىمپۇلس رادىئاتسىيە مەيدانى تەسىرىدە ھاسىل بولغان كرېمنىي ئوكسىدى — كرېمنىي قۇرۇلمىسىنىڭ ئىندۇكسىيىلىك كۆرۈنمە يۈز ھالىتى ۋە تەڭداش ئېغىپكتى (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى)، ئىچىملىك سۇدىكى ئارسېننىڭ

سالامەتلىككە زىيان يەتكۈزىدىغان مىقدار ئىنكاسى ۋە كېسەللىك كۆرۈلۈش كرىتىك قىممىتى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش تەتقىقات ئورنى)، جۇڭخارىدىكى دەسلەپكى تېرىئاس دەۋرىدىكى قەدىمكى كىلىماتنىڭ داۋاملىشىشى ۋە ئوتتۇرا - كېيىنكى تېرىئاس دەۋرىدىكى تەدرىجىي ئۆزگىرىش (شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار تەتقىقات ئورنى)، ئىئون كىرگۈزۈشنىڭ شىنجاڭدىكى قىزىلچا سورتلىرىنى ياخشىلاشقا ۋە جانلىقلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى)، شىنجاڭ لوپنۇر ئاھەتتىن تاشقىرى چوڭ تىپلىق ۋېرمىكۇلىت كان ياتمىسىنىڭ ھاسىل بولۇش ئەندىزىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى)، «OXY» گېنى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، قىزىلچىنىڭ قىزىتىپ ئاكتىپلاشتۇرۇلغان ئاقسىلى بىلەن يۇقىرى ھارارەتنىڭ ئىندۇكسىيىسى ئارقىسىدا مايسىلارنىڭ بويىغا زورلاپ كېتىشىنىڭ مۇناسىۋىتى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، پروبېكسىيە ئارقىلىق دېرىكسىيە ئېلىش رېگرېسسىيە تېخنىكىسىنىڭ يازغى بۇغدايدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئاگرونومىيىلىك تەدبىر ئەندىزىسىنى بەرپا قىلىشتا قوللىنىلىشى (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، توغراقنىڭ توز جەلپ قىلىش گېنىنى تاللاش ۋە جىنسسىز كۆپەيتىش سىستېمىسى (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، جۇڭگودىكى تۇپراق سىستېمىسىنىڭ تۈرلەرگە ئايرىلغان مۇتەخەسسىلەر سىستېمىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، ئىچكى قۇرۇقلۇق رايونلىرىدا سۇ بايلىقىنى داۋاملىق ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش سىستېمىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، گرانۇللىق ئېخنوكوكتىكى ھالاكەتلىك شوك ھالىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تەجرىبىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى)، شىنجاڭ ئەلا سۈپەتلىك ئىنچىكە يۇڭلۇق قويلىرىغا ئائىت «AFLP» گېن ئاتلاسىنىڭ بەرپا قىلىنىشى ۋە بۇ ھەقتىكى تەھلىل (شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى).

شۆ دېشيۇ

105 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا مۇزېيىقىيمەتى ئاپتونوم رايونلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىنى باھالاش ھەيئىتىنىڭ باھالىشى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 105 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا مۇزېيىقىيمەتى ئاپتونوم رايونلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇلاردىن 2 تۈر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 27 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 38 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 38 تۈر 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇلار تۆۋەندىكىچە:

1 - دەرىجىلىك مۇكاپات (2 تۈر)

قۇمنى ۋارونكسسىمان تولۇق ئېقىتىش تېخنىكىسى ۋە ئۇنىڭ قوللىنىشى (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى؛ جۇجۇ، خۇجيې، چيۇ شيۇيۈەن، تاھىر، ۋاڭ شۇنجيۇ، جېڭ زۇگو، خۇاڭ شياۋشىن، نيۇ يۈفا، يالۇ تيەنمىڭ، لىيۇ شىنپېڭ، خەن شيەنكۈن، يالۇ پېيۇۋ)، شىنجاڭ تۇتىلىق ئۆچكىسىنىڭ يېڭى نەسلى «جەنۇبىي شىنجاڭ تىۋىتلىق ئۆچكىسى»نى يېتىشتۇرۇش ۋە ئۇنى كېڭەيتىش (ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئۆچكىچىلىك تەتقىقات مەركىزى، شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى چارۋىچىلىق تەتقىقات ئورنى، ئونسۇ ناھىيىسى ساۋاپچى چارۋىچىلىق فېرمىسى، ئونسۇ ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى، باي ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى، شى بولې، لى يۈەنچاۋ، جاڭ فۇچۈەن، رەشىدە، بەي خاۋۋۇ، شياۋ گۇاڭژې، جىڭ يۈئىيۈەن، سۈدەن، جاڭ فاڭيۈەن، تۈردى ھەسەن، ۋاڭ جيەنجۇڭ، مۇمىن تۈرسۈن، ئابدۇرېھىم موللاتاۋۇت).

2 - دەرىجىلىك مۇكاپات (27 تۈر)

يازغى بۇغدايىنىڭ ئالاھىدە يۇقىرى ھوسۇللۇق يېڭى سورتى «شىنجاڭ يازغىسى — 6»نى تاللاپ يېتىشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىش (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى يادرو - بىئولوگىيە تەتقىقات ئورنى؛ ۋۇ جېنلۇ، جاڭ شىككۈي، پەن جېرۇ، چېن يۈكۈي، ۋاڭ شياۋكۈي، ۋاڭ گۇاڭچۈەن، يالۇ جيەنۇ، چېن شېڭلى، جيالۇ فۇچياۋ)، خوتەنىنىڭ ئۇزۇم بايلىقى مەنبەلىرىنى ئېچىپ پايدىلىنىش تېخنىكىسى ئۈستىدىكى تەتقىقات ۋە ئۇنى كېڭەيتىش (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ ئۇزۇم، مېۋە - چېۋە تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى، خوتەن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك باشقارمىسى، خوتەن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكا تەرەققىيات مەركىزى، خوتەن ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مەركىزى؛ يالۇ چېڭشى قاتارلىق 27 كىشى). 5 مىليون مو كۆلەمدىكى ئاشلىقلىق يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۇنۇمىرسال تېخنىكىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈش (ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى، ئىلى ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە، بورتالا موڭغۇل

ئاپتونوم ئوبلاستى، ئالتاي ژىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە؛ سۈلۈك چىۋباۋ قاتارلىق 27 كىشى). جىگەر قاپلىق قۇرۇت كېسىلىگە ئۇلترا ئاۋاز ئارقىلىق دىئاگنوز قويۇش ۋە ئۇنى تېپىلارغا ئايرىش (ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى؛ شۇ مىڭچېەن قاتارلىق 8 كىشى). شىنجاڭ 0139 خولېراسى ئۇستىدە ئېپىدېمىئولوگىيىلىك ۋە ئېتىئولوگىيىلىك تەتقىقات ۋە قان زەردابىغا دىئاگنوز قويۇپ، ئۇنى تەتقىق قىلىپ ئىشلەش ۋە كېڭەيتىش (شىنجاڭ سەھىيە - يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى؛ لىۋ جيې قاتارلىق 9 كىشى). ئاشى ئالتۇن كېنىنى كونترول قىلىپ قېزىش قانۇنىيىتى ۋە ئېتراپىدىكى نىشانلىق رايونلارنى باھالاش تەتقىقاتى (گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنېستىرلىكى شېنيالىق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى 1 - رايون تەكشۈرۈش ئېتريتى، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى 1 - گېئولوگىيە چوڭ ئېتريتى؛ تېمۇر چاڭلىي قاتارلىق 9 كىشى). شىنجاڭدىكى كانا، سالجا تۈرلىرىنىڭ تارقىلىشى ۋە تېبابەتچىلىكتىكى ئەھمىيىتى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تەتقىقات ئورنى؛ يې رۇيبۇ قاتارلىق 8 كىشى). خىش ۋە پولات چوڭقىلىق بېتون قۇرۇلمىلىق ئىمارەتلەرنىڭ يەر تەۋرەشكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ۋە ئۇنى لايىھىلەش ئۇسۇلى ئۇستىدە تەتقىقات (ئۇرۇمچى شەھەرلىك شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى كومىتېتى، جۇڭگو بىناكارلىق پەن تەتقىقات يۇرتى قۇرۇلۇشلارنىڭ يەر تەۋرەشكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى تەتقىقات ئورنى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك بىناكارلىق لايىھىلەش يۇرتى، ش ئۇ ئا ر يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش ئىشخانىسى؛ گاۋشياۋۋالىق قاتارلىق 9 كىشى). «شىشى نېفىتلىكى» تاش كۆمۈر سىستېمىسىدىكى نېفىت ئۇۋىسى (شەرقىي رايون) نىڭ گېئولوگىيىلىك نېفىت ئۇۋىسى قۇرۇلۇشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ تالىق جېڭفېڭ قاتارلىق 9 كىشى). قۇرۇلۇش بانكىسى ئۇنۇمۇبرسال پۈكەي خادىملىرىنىڭ كەسپىلەرنى بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى (جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبىسى؛ شۇەي چې قاتارلىق 27 كىشى). ئانا ۋە بوۋاقلارنىڭ قىزىل ئانىتېتلا سەۋىيىسىنى ئۆلچەش ۋە قىزىل تارقالغاندا ئىممۇنىتېتلاشنىڭ ئالدى - كەينىدىكى ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش ئۇستىدە تەتقىقات (ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى بالىلار كېسەللىكلىرى تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ شەرقىي جۇڭغار نېفىت بازىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەر دوختۇرخانىسى؛ سۈن خي قاتارلىق 6 كىشى). پىچاندىن ئۇرۇمچىگە گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى يانتۇزۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يۇرۇشلەشمە تېخنىكىسى ئۇستىدە تەتقىقات (تۇرپان — قۇمۇل نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى گاز يەتكۈزۈش شىركىتى؛ خۇ جاۋكې قاتارلىق 9 كىشى). قۇلماق مەلھەمدىكى ەكسىلاتاسىنىڭ ئىزومېرلىشىشى ۋە تېتراھىدروگېنلىق ئىزومېرلىشىشىنىڭ سانائەت تېخنولوگىيىسىنى ئېچىش ۋە قوللىنىش (شىنجاڭ ئۇنۇمۇبرستېتى، جياڭشى نەنچاڭ جۇڭگو — گېرمانىيە بىرلەشمە تەتقىقات يۇرتى، بېيجىڭ شۇاڭخېشىڭ بەشيۇلتۇز پۇڭا گۈرۈھى، بېيجىڭ «شىنخۇا» پۇڭا ئىلىم - پەن سودا چەكلىك شىركىتى؛ لىۋ گۈيفاڭ قاتارلىق 9 كىشى). يىلىك غەيرىي نورمال ئۆسۈش يىغىندا كېسىلىنى ئىز قوغلاپ تەتقىق قىلىش (شىنجاڭ تېببىي ئۇنۇمۇبرستېتى 1 - دوختۇرخانىسى؛ لى لىڭ قاتارلىق 6 كىشى). چوتكا چاقلىق چىگىتنى تۆتتىنزلاندۇرۇش ماشىنىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش (شىنجاڭ ماشىنىسازلىق تەتقىقات يۇرتى؛ جاڭ چېزىڭ قاتارلىق 9 كىشى). «چيۇلىڭ نېفىتلىكى» نى ئېچىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال يۇرۇشلەشمە تېخنىكىسى (تۇرپان — قۇمۇل نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ شى شىڭچۈن قاتارلىق 9 كىشى). تارىم ئويمانلىقىدا پەرقلەندۈرۈش ئۇنۇمى، ئېنىقلىقى يۇقىرى گېئوفىزىكىلىك نۇقۇلىر يۈزىنى بەلگىلەش ۋە سۇنئىي ھەمراھ ئارقىلىق يەر شارى بويىچە ئورۇن بەلگىلەش سىستېمىسى ئۇلچەملىك توري بەرپا قىلىش (تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى، نېفىت گېئو فىزىكىلىق تەكشۈرۈش ئىدارىسى 3 - گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى، ۋۇخەن كارتوگرافىيە پەن - تېخنىكا ئۇنۇمۇبرستېتى پەر ئىلمى ئۇلچەش قۇرۇلۇش ئىنستىتوتى؛ شيۇلك جۇ قاتارلىق 9 كىشى). چوڭقۇر قۇدۇقتا سىناق قىلىش تېخنىكىسىنىڭ تارىم نېفىتلىكىدە نېفىت گازى تەكشۈرۈش قوللىنىلىشى (تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ لىۋ دېخەي قاتارلىق 9 كىشى). 110 كىلوۋولتلۇق 9 تېپلىق چوڭ چاتما ئېلېكتر كۆچى ترانسفورماتورلىرىنى تەتقىق قىلىپ ياساش (شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتى ترانسفورماتور زاۋۇتى؛ يې جۇن قاتارلىق 9 كىشى). تۆۋەن ئىسسىقلىقتىكى زەررىلەرنىڭ خىمىيىلىك رېئاكسىيىسى ۋە ئۇنىڭ نانومېتىرلىق پاراشوك تەييارلاشتا قوللىنىلىشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنۇمۇبرستېتى؛ جياپەنزېڭ قاتارلىق 7 كىشى). ئۇلترا ئاۋازلىق تىترەتكۈچنىڭ قورساق بوشلۇقى ئەينىكى بىلەن كۆرۈپ تۇرۇپ قىلىنىدىغان ئۆت ئوپېراتسىيىسىدە قوللىنىلىشى (قوراللىق ساقچى قىسمى شىنجاڭ باش ئەترىتى دوختۇرخانىسى، ش ئۇ ئا ر يېنىك سانائەت نازارىتى؛ لى تۇڭ قاتارلىق 5 كىشى). تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىدىكى سىنئان - ئوردوۋۇك سىستېمىسىدا

نېفىت زاپىسىنىڭ قاپلىنىش شارائىتى ۋە نېفىت گازىنىڭ مول توپلىنىش شارائىتى ئۈستىدە تەتقىقات (جۈڭگو گېئولوگىيە ئۇنىۋېرسىتېتى «ۋۇخەن»، جۈڭگو «يېڭى يولتۇز» نېفىت شىركىتى غەربىي شىمال نېفىت ئىدارىسى پىلانلاش - لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى؛ جيا جېنيۇەن قاتارلىق 5 كىشى). 5700 مېتىر ھاسىل قىلىپ قۇدۇق ئۆلچەش سىستېمىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قۇدۇق ئۆلچەش شىركىتى؛ خې يىچېڭ قاتارلىق 9 كىشى). موسۇۋەن رايونىدىكى نېفىت گازى ئۆۋلىرىنىڭ شەكىللىنىش شەرتلىرىنى ئۇنىۋېرسال ئانالىز قىلىش ۋە تەكشۈرۈش نىشانى ئۈستىدىكى تەتقىقات (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ جاڭ نەيتۇ قاتارلىق 9 كىشى). شىنجاڭنىڭ دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مېتېئورولوگىيىلىك كاپالىتى ۋە مۇلازىمەت سىستېمىسى توغرىسىدا تەتقىقات (شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە پەن تەتقىقات ئورنى، ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى كەسپىي تەرەققىيات باشقارمىسى؛ سەي چېڭشيا قاتارلىق 9 كىشى). تارىم ئويمانلىقىدا قۇملىشىشنى تىزگىنلەش ۋە سۇ بايلىقىنى باشقۇرۇش ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىقتىسادى ۋە پەن - تېخنىكا ئۇچۇرلىرى تەتقىقات ئورنى، چىڭخۇا ئۇنىۋېرسىتېتى تېخنىكا ئىگىلىكى ۋە ئېنېرگىيە مەنبەسى سىستېما ئانالىزى تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى تۇپراق - ئوغۇت تەتقىقات ئورنى؛ خۇاڭ شۇنفاڭ قاتارلىق 8 كىشى). شاخ - شۇمبا ئېچىتقۇچى ئوكسىگېن خالىماس قۇرغاق باكتېرىيە ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنىڭ ئىشلىتىلىشى (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكرو ئورگانىزم تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكتى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى مەركىزىي تەجرىبىخانىسى، ش ئۇ ئا ز يەم - خەشەك سانائىتى ئىشخانىسى؛ ماۋ پېيخۇڭ قاتارلىق 9 كىشى).

3 - دەرىجىلىك مۇكاپات (38 تۈر)

ئۇتكۇزۇشچانلىقى تۆۋەن مۇرەككەپ نېفىت - گاز ئۆۋلىرىدا قۇدۇق سىناش ئانالىزى نەزەرىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە يۇمشاق ماتېرىياللارنى بارلىققا كەلتۈرۈش (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى جەرەنبۇلاق نېفىت ئىلىش زاۋۇتى؛ ياڭ شۇۋېن قاتارلىق 7 كىشى). قۇملۇق تاشيولىنىڭ مەنسىندىن نىينگچە بولغان قۇرۇلۇش بۆلىكىدە يېڭى تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ قاتناش پەن - تېخنىكا تەتقىقات ئورنى، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغرافىيە تەتقىقات ئورنى؛ ۋاڭ يۈخۇي قاتارلىق 7 كىشى). يىلىك كۆچۈرۈشتە كۆپ ئۇچرايدىغان ئەگەشمە كېسەللەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى 1 - دوختۇرخانا، شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى ئۈسمە كېسەللىكلەر دوختۇرخانىسى؛ ۋېن بىڭجاۋ قاتارلىق 7 كىشى). شىنجاڭ ھاۋا تېمپېراتۇرىسىنىڭ كىلىمات شارائىتى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ھاۋارايىدىن ئۇزۇن مۇددەت ئالدىن مەلۇمات بېرىش كەسپىي سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش (شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە كەسپى مەركىزى؛ جاڭ جيابار قاتارلىق 7 كىشى). كىچىك كۆزلۈك قۇدۇق بۇرغىلاش تېخنىكىسىنىڭ «خې - 4 قۇدۇقى» دا قوللىنىلىشى (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ جيا لىچياڭ قاتارلىق 7 كىشى). ماتېرىيال ۋە دېتاللارنىڭ لازىر نۇرىنى سۇمۇرۇۋېلىشى ۋە سىرتقى يۈزىنىڭ ئىئونلىشىپ زەخىملىنىشى ئۈستىدە تەتقىقات (جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى؛ جىن تاۋ قاتارلىق 6 كىشى). ھىدروگېنسىز ئادارامسان شۇلىتسىنىڭ يېڭى دورا تىپى، يېڭى ياسالمىسى ۋە ئۇنىڭ دورىلىق دىنامىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى دورىگەرلىك ئىنستىتۇتى؛ سۈن دېەنجيا قاتارلىق 7 كىشى). دومنا پېچكە پوركۇلىدىغان كۆمۈرنىڭ سۈپىتى، خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ پولات - تۆمۈر تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى تۆمۈر ئاۋلاش زاۋۇتى؛ لىيۇ تىيخەن قاتارلىق 7 كىشى). گۈرۈپپا تورىنىڭ ئېزومېرلىقى، ئوتاشلىقى، ھاملىتونلىقى ۋە ئۇنىڭ يەقىنلىشىش خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى؛ مېڭ جىشياڭ قاتارلىق 2 كىشى). چىيۇدۇڭ - ژىنجىياڭ رايونىنى ئۈچ ئۆلچەملىك يەر تەۋرىتىپ قىدىرىپ تەكشۈرۈش ۋە يوشۇرۇن نېفىت گازى ئۆۋلىرىنى تەتقىق قىلىش (تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى گېئوفىزىكا تەتقىقات ئورنى، تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى گېئو فىزىكىلىق تەكشۈرۈش شىركىتى؛ سۈن خاۋ قاتارلىق 7 كىشى). قاتتىق جىسىملىق مىكرو قۇرۇلما ئېلېكترونىكىلىق ۋە ئوپتىكىلىق ئىئون دەستىمىنىڭ خۇسۇسىيەت ئۆزگىرىشى ۋە رادىئاتسىيىلىك ئېغىپكتى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى؛ ما جۈڭچۈەن، لىيۇفېڭ). شىنجاڭدا كېۋەز زىياندىش ھاشاراتلىرىنىڭ ئۇنىۋېرسال ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش ھەمدە ئاپەت خاراكتېرلىك يوشۇرۇن زىياندىش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تېخنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنى

كېڭەيتىش (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇسۇلىۋك ئاسراش تەتقىقات ئورنى، يەكەن ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، قاغىلىق ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، قاراقاش ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى؛ يالاڭ خەيبەك قاتارلىق 21 كىشى) . تارىم دەريالىق ھەۋزىسىدىكى سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈزەش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات (جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى، ش ئۇ ئا ر سۇچىلىق نازارىتى تارىم دەريا باشقۇرۇش ئىدارىسى؛ فەن زىلى قاتارلىق 7 كىشى) . قۇرغاق رايونلاردا يەر ئاستى سۇلىرىنىڭ پارغا ئايلىنىشى ۋە سۇ چىقىرىش قانۇنىيىتى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ سۇچىلىق ۋە سۇ ئېلېكتر پەن تەتقىقات يۇرتى؛ لىۋ چېڭمىڭ قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭ كۆپ خىل تىل - يېزىق، كۆپ خىل مۇھىت تېخنىكىسى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، ئۈرۈمچى «شىنخىلى» ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر تېخنىكىسى تەتقىقات ئورنى؛ ۋۇ زوڭياۋ قاتارلىق 7 كىشى) . تارىم ئويمانلىقىنىڭ ئوتتۇرا رايون ئوردوۋىك سىستېمىسىدىكى كاربونات فاتسىيە زاپاس قاتلىمى ئۇستىدە تەتقىقات (تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ لىۋ شياۋزېك قاتارلىق 6 كىشى) . شىنجاڭ قۇرت ئوتى ۋە ئۇنى سۈنئىي ئۇسۇلدا ئۇستۇرۇش ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكرو بىئولوگىيە تەتقىقات ئورنى؛ جاۋخېك قاتارلىق 7 كىشى) . چوڭقۇر ۋە پۈتۈنلىتاددە چوڭقۇر قۇدۇقلارنى كىسلاتالاشتۇرۇش ھۈنەر - سەنئىتى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت ئېلىش ھۈنەر - سەنئىتى تەتقىقات يۇرتى؛ يۈەن شىنشېك قاتارلىق 6 كىشى) . ھەۋزىلەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەشنى باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى ۋە سۇ بىلەن ئۆز ۋاقتىدا تەمىنلەشنى تەكشەش - كونترول قىلىش ئۇستىدە تەتقىقات (سۇچىلىق نازارىتى تۇدۇنخابا باشقارمىسى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى جۇغراپىيە فاكۇلتېتى؛ يالاڭ تېمىنلىك قاتارلىق 7 كىشى) . بروتسېللىيۇز باكتېرىيىسىگە خاس دىئاگنوز قويۇش ئانتىگېنىنى ئاناللىز قىلىش ۋە قوللىنىش ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تەتقىقات ئورنى؛ ۋاڭ ۋېيداۋ قاتارلىق 7 كىشى) . تارماق زەنجىرلىك قەنتلەرنى سىنتېزلاش ۋە ئۇلارنىڭ توزۇلۇشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى؛ ساۋ لىڭخۇا قاتارلىق 4 كىشى) . تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنىڭ غەربىي قىسمىنى ئېچىش بويىچە قۇدۇق بۇرغىلاش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي لايىھىسى ئۇستىدە تەتقىقات ۋە بۇ لايىھىنى يولغا قويۇش (تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى بۇرغىلاش - نېفىت ئېلىش ھۈنەر - سەنئىتى تەتقىقات يۇرتى؛ تاڭ شىرۇڭ قاتارلىق 7 كىشى) . «ئوتتۇرا تارىم - 4» نېفىتلىكىدە نېفىت ئېلىش لايىھىسىنى تۈزۈش ۋە يولغا قويۇش (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى، جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتى نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش پەن تەتقىقات يۇرتى؛ جاڭ زېخۇا قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭدا ياڭاقنىڭ 5 خىل يېڭى، ئەلا سورتىنى يېتىشتۈرۈش (شىنجاڭ ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ ئورمانچىلىق ئۇرۇق - كۆچەت پەرۋىش قىلىش باش پونكىتى، ئونىۋ ناھىيىلىك ياغاچ غوللۇق ئاشلىق - ياغلىق دان ئورمانچىلىق مەيدانى؛ جاڭ شۇشىن قاتارلىق 7 كىشى) . كېۋەز تېرىش سىيالكىسى ۋە تازىلاش، پىششىقلاش ئۇسكۇنىلىرىنى كىرگۈزۈپ سىناق قىلىش ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى دېھقانچىلىقنى ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنى، شەندۇڭ پاختا - چىگە ماشىنىسازلىق زاۋۇتى، شىنجاڭ ماناس ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى، شىنجاڭ ماناس ناھىيىلىك دېھقانچىلىق تېخنىكا پونكىتى؛ تېمەن جۇڭنىۋ قاتارلىق 6 كىشى) . شىنجاڭدىكى ئاساسلىق زىرائەتلەرنى بۇزغۇچى زەمبۇرۇغ تۈرلىرىنى ئېنىقلاش (شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇسۇلىۋك ئاسراش تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى يېزا ئىگىلىك ئىنستىتوتى؛ ۋاڭ جىتېەن قاتارلىق 6 كىشى) . ئاڭلاش، سۈزلەش ئىقتىدارى توسۇنلۇققا ئۇچرىغان ئۇسمۇرلەرنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەتقىقاتى (شىنجاڭ گاس - گاچا ئۇسمۇرلەرنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەتقىقات مەركىزى؛ لىۋ چېڭيۇڭ قاتارلىق 7 كىشى) . شىشى نېفىتلىكىدىكى زىيادە چوڭقۇر گورىزونتال قۇدۇقلارنى مۇستەھكەملەش تېخنىكىسى (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قۇدۇق بۇرغىلاش شىركىتى؛ يالاڭ ۋەنشېك قاتارلىق 7 كىشى) . نېفىتلىكنى تەكشۈرۈش - باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت - گاز تەكشۈرۈش بۆلۈمى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ تەن يۈەنخۇا قاتارلىق 7 كىشى) . ئۇۋلىشچان دولوستلىق يەر قاتلىمى چۈشۈپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسى (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ جوجىنجى قاتارلىق 7 كىشى) . ئۇچ ئۆلچەملىك يەر تەۋرىتىش تېخنىكىسىنىڭ نېفىتلىكىنى ئېچىشتا قوللىنىلىشى (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قويۇق نېفىت ئېچىش شىركىتى؛ جۇاڭ شجىن

قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭدا چوڭ رەڭلىك مېتال كېنى تېپىلىدىغان نىشانلىق رايونلار ۋە ئۇنىڭ نورمالسىزلىقىغا تېز سۈرئەتتە باھا بېرىش ئۇسۇلىدە تەتقىقات (جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئۇنۇۋېرسىتېتى، جۇڭگو گېئولوگىيە ئۇنۇۋېرسىتېتى ،ۋۇخەن، ، چىڭخەي گېئوفىزىكىلىق تەكشۈرۈش تېخنىكا تەتقىقاتى يۇرتى، جياڭشى ئۆلكىلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى قىزىكا - خىمىيىلىك تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتى؛ مەن فاشېك قاتارلىق 7 كىشى) . كېۋەزنىڭ يېڭى سورتى «شىنجاڭ قۇرۇقلۇق كېۋىزى — 8» نى تاللاپ يېتىشتۈرۈش (شىنجاڭ شىخەنزە دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى؛ لى باۋچېك قاتارلىق 7 كىشى) . كۆكتات ئالاچىپار قۇرۇقى ۋە تېرەك قىزىل يوپۇرماق قوڭغۇزنىڭ 2 خىل كۆشەندىسى — كېپىنەك لىچىنكىسى، كۆك ئۈسۈرغاق قوڭغۇزنىڭ شىنجاڭدا بايقىلىشى (قورغاس ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى، قورغاس ناھىيىلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى؛ لى جىنجۇڭ قاتارلىق 4 كىشى) . شىنجاڭنىڭ تېخنىكا كىرگۈزۈش ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سىياسەت تەتقىقات ئورنى؛ يالۇ يىمىن قاتارلىق 7 كىشى) . جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولى غەربكە ئۇزارتىلغاندىن كېيىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش تەدبىرلىرى ئۈستىدە تەتقىقات (ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئومىكى؛ يالۇ سۇمىن قاتارلىق 7 كىشى) . سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قىزىلچا ئۈستۈرۈش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش (شىنجاڭ دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكتى؛ شۇجىيەن قاتارلىق 7 كىشى) . باركۆل شورىنى قۇياش نۇرى ئارقىلىق سۇسىزلاندۇرۇش تېخنىكىسى (شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتوتى، باركۆل ناھىيىلىك شور كېنى؛ يالۇ رۇلىلۇ قاتارلىق 7 كىشى) .

4 - دەرىجىلىك مۇكاپات (38 تۈر)

تۈرپان — قۇمۇل ئويمانلىقى تەيىپي ئويۇلمىسى ئوتتۇرا يۇرا سىستېمىسىنىڭ چۆكۈندە ئالاھىدىلىكى ۋە زاپاس نېفىت قاتلىمىنى باھالاش (تۈرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ يۇمەن مىڭشېك قاتارلىق 7 كىشى) . جۇڭگو مېرىنوس قويى (شىنجاڭ تىپى) نىڭ يېڭى سورت سىتېمىسىنى يېتىشتۈرۈش (شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى چارۋىچىلىق تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ كۆنەس ئەسىللىك قوي فېرمىسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنۇۋېرسىتېتى چارۋىچىلىق شۆبە ئىنستىتوتى؛ يالۇ ئېرجى قاتارلىق 7 كىشى) . جەنۇبىي بوغۇز نېفىتلىكىنىڭ گېئولوگىيىسىنى قايتا تونۇش ۋە نېفىت - گاز ئېچىشتىكى يوشۇرۇن كۆچمىنىڭ تارقىلىشى ئۈستىدە تەتقىقات (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ جيالۇ تۇڭۈېن قاتارلىق 7 كىشى) . فۇكالۇ مېتال تاۋلاش زاۋۇتىنىڭ نىكېل تاۋلاش ھۈنەر - سەنئىتىنى تېخنىكىلىق ئۆزگەرتىش (شىنجاڭ فۇكالۇ مېتال تاۋلاش زاۋۇتى؛ لىيۇ سىيې قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭدا چۆمانىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاشنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە تەدبىرلىرى ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تەتقىقات ئورنى؛ جالۇ خۇئىيۇ قاتارلىق 7 كىشى) . تۈرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىدە نېفىت ئېلىشتا كېرەكسىز سۇلارنى بىر تەرەپ قىلىش تېخنىكىسى (تۈرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى نېفىتلىكىنى ئېچىش 1 - كەسپىي بۆلۈم؛ خۇالۇ كەيلىن قاتارلىق 7 كىشى) . ئۇلترا ئاۋاز دولقۇنى ئارقىلىق ئارتېرىيە كاۋىكى ئۆسمىسىگە دىئاگنوز قويۇش ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي ئۇنۇۋېرسىتېتى 1 - دوختۇرخانا؛ مو يۈسۇلۇ قاتارلىق 3 كىشى) . قاراماي نېفىتلىكى 7 - نومۇر شەرقىي 2 - رايون قاراماي قاتلام گۇرۇپپىسىدىكى ماي ئۇۋىسىنى دوسىلىتىپ - ئېچىش ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت ئېلىش 2 - زاۋۇتى؛ ۋالۇ چىڭشيالۇ قاتارلىق 7 كىشى) . يەم - خەشەك تېرىكىنى كىرگۈزۈش ۋە كېڭەيتىش (ئىلى ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى؛ جې جىڭمىن قاتارلىق 12 كىشى) . قوغۇنلۇق يېڭى سورتى «شىنمى — 13 (يېڭى خانىش)» نى يېتىشتۈرۈش ۋە كېڭەيتىش (شىنجاڭ ئۈزۈم، مېۋە - چېۋە تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى؛ لى يۈلىلۇ قاتارلىق 7 كىشى) . كۇزگى بۇغداينىڭ شالغۇت ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىش ئۈستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى دانلىق زىرائەت تەتقىقات ئورنى؛ گۈەن شىن قاتارلىق 6 كىشى) . تۈرپان — قۇمۇل ئويمانلىقى تەيىپي ئويۇلمىسى غەربىي قىسمىنىڭ نېفىت گېئولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكىنى قايتا تونۇش ۋە تەكشۈرۈش نىشانىنى تاللاش (تۈرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ تۇ شياۋشيەن قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭنىڭ ئېچكى - تاشقى قاتناش - ترانسپورت ئالاقىسى ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات (ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، دۆلەت تەرەققىيات - پىلان كومىتېتى ئۇنۇۋېرسال ترانسپورت تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ تاشيول پىلانلاش - لايىھىلەش يۇرتى؛ خەن شۇچى قاتارلىق 7 كىشى) . شىنجاڭدا ھەۋزە ھالقىپ سۇ يۆتكەشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەتقىقاتى (جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغرافىيە تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ سۇ رايى ۋە سۇ بايلىقى ئىدارىسى؛ چېن شى قاتارلىق 7 كىشى) . HO8A تىپلىق پولاتنى ئوكسىدسىزلاش تېخنىكىسى (شىنجاڭ

پولات - تۆمۈر تەنتىقات ئورنى، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر گۈرۈھى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى پولات ئاۋلاش زاۋۇتى؛ لیۇ لیاڭیۈەن قاتارلىق 7 كىشى). جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 100 ياشتىن ئاشقان ئۇيغۇر مويسىپىتلىرىنىڭ ياشاش سۇپىتىنى ئۆلچەش (شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى؛ ۋۇ جىياۋ قاتارلىق 7 كىشى). جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى چېچەيزى - شياۋگۈەي رايونىنىڭ يەر تەۋرەش قۇرۇلمىسىنى ئىزاھلاش ۋە نېفىت - گاز تەركىبىنى باھالاش (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى؛ دالۇ يۈفالۇ قاتارلىق 7 كىشى). ئېدىرلىق نېفىتلىكىدە قۇدۇق بۇرغىلاشنىڭ ئۇنۇمۇبرسال بۇرۇشلەشكەن تېخنىكىسى (تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى قۇدۇق بۇرغىلاش، نېفىت ئېلىش ھۇنەر - سەنئىتى تەتقىقات يۇرتى؛ جاۋسىڭفالۇ قاتارلىق 7 كىشى). بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا شىنجاڭنىڭ ئەنئەنۋى كەسىپلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۇستىدە تەتقىقات (ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىساد تەتقىقات مەركىزى، توقۇمىچىلىق سانائىتى نازارىتى، ش ئۇ ئا ر ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق ئىشخانىسى، شىنجاڭ ئۇنۇمۇبرسىتېتى جۇغراپىيە فاكۇلتېتى؛ لى جوۋېي قاتارلىق 7 كىشى). قارا گۆشلۈك چوشقىنى يۇقىرى مەھسۇلاتلىق قىلىپ كۆپەيتىش تېخنىكىسى (شىنجاڭ شەنەنزە چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق پونكىتى، بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 8 - شىسى 148 - تۇەن، بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 8 - شى شەنەنزە باش مەيدانى، شىنجاڭ شەنەنزە شەھەرلىك دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق ئىدارىسى؛ يالۇ گوئەن قاتارلىق 7 كىشى). سېمونت بوتقىسىنىڭ نېفىتلىكتە تۆۋەن زىچلىقتىكى قۇدۇق بۇرغىلاشتا ئىشلىتىلىشى (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى؛ سۇلۇ جۇچېلۇ قاتارلىق 7 كىشى). يەرلىك كۆچمىنىشنى ئۆلچەش ئۇسۇلى ئۇستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنىڭ قوللىنىلىشى (شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى؛ لېي جىگشېڭ قاتارلىق 7 كىشى). شىنجاڭنىڭ زەمبۇرۇغ بايلىقىنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىش (شىنجاڭ بايىنغولىن ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى، شەرقىي شىمال پېداگوگىكا ئۇنۇمۇبرسىتېتى، شىنجاڭ ئۇنۇمۇبرسىتېتى؛ ژالۇ جۇنيەن قاتارلىق 7 كىشى). تەكرىتاغدىكى ئورمان بايلىقىنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ ئورمانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى؛ لى شىگېن قاتارلىق 21 كىشى). شىنجاڭنىڭ ئىنچىكە قوي يۇڭىدىن يۇقىرى نومۇرلۇق يىپ ئېگىرىش ھۇنەر - سەنئىتى ۋە يېڭى مەھسۇلاتلارنى بازارلىققا كەلتۈرۈش (شىنجاڭ ئىلى يۇلۇ توقۇمىچىلىق فابرىكىسى؛ لیۇ چىجى قاتارلىق 7 كىشى). تېرەك قويۇش، ئورەك كولاپ سىڭدۈرۈۋېتىش ئۇسۇلىنى بىرلەشتۈرۈپ، قانتىق سوغۇق بولىدىغان رايوندىكى يول ئۇلىنىلىق ئېرىپ گۆمۈرۈلۈپ چۈشۈشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش (ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى ۋاقىتلىق باشقۇرۇش باشقارمىسى خېجىلىق يول ئىشلىرى ئۆچاستىكىسى؛ ژالۇ زېڭشىن قاتارلىق 5 كىشى). شىنجاڭنىڭ كۆمۈر بايلىقىنى مۇلچەرلەش ۋە باھالاش (شىنجاڭ كۆمۈر گېئولوگىيە ئىدارىسى؛ لېي گۈەنخۇا قاتارلىق 7 كىشى). ياغ زىغىرى «ئىلى زىغىرى — 2»نى تاللاپ يېتىشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىش (ئىلى ژىلايەتلىك دېھقانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى؛ لى رۇيشيەن قاتارلىق 7 كىشى). خىتون - ئارسىن بىرلەشمە رولىنىڭ جىگەر ۋە بۆرەكنى زەخمىلەندۇرۇشى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى؛ لیۇ كەيتەي قاتارلىق 7 كىشى). تېببىي دورا تىجارىتىنى باشقۇرۇش ھەققىدە ئانالىز ۋە تەدبىر بەلگىلەش سىستېمىسى (شىنجاڭ يېڭى، ئالاھىدە دورا، مىللىي دورا شىركىتى؛ ژالۇ زېڭشىن قاتارلىق 4 كىشى). دوختۇرخانىلارنىڭ كىلىنىكىلىق پەن تەتقىقاتىنى باشقۇرۇش ئەندىزىسى قۇرۇش ۋە قوللىنىش (لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسى؛ جيا چىڭ قاتارلىق 7 كىشى). چوقان ئېلېكتر ئىستانسىسىدا سۇ تارتىپ مۇز ئېرىتىش تېخنىكىسى (شخەنزە ئېلېكتر ئېنېرگىيە سانائىتى شىركىتى، شىخەنزە چوقان سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى؛ جۇ زۇجۇن قاتارلىق 7 كىشى). ئىلى دەريا جىلغىسىدىكى بوستانلىق يەر بايلىقىنى ئېچىپ سەرخىللاشتۇرۇش ئەندىزىسى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنۇمۇبرسىتېتى؛ چېن يۈن قاتارلىق 5 كىشى). شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك ئۆلچەمنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش قائىدىسى «خىش ئۆلچەيدىغان ئىستانگىسىركۈل» (شىنجاڭ ئۆلچەش - سىناش تەتقىقات ئورنى؛ چېن شۈندې). تىك خۇمداندا سېمونت ئىشلەپچىقىرىشتا ئىس ۋە چاڭ - توزاننى يوقىتىش تېخنىكىسىنىڭ قوللىنىلىشى (ئاقسۇ شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى؛ يالۇ جاۋچى قاتارلىق 6 كىشى). 5000 مو كەنجى پىشار قوغۇن بازىسى قۇرۇلۇشى (قۇمۇل ژىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ئارا تۈرۈك ناھىيىلىك نوم يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى، ئارائۆرۈك ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى؛ سۇ جۇنمىن قاتارلىق 6 كىشى). يانباش بوغۇمىنىڭ مەركىزىدىن سۇنۇپ ئورنىدىن چىقىپ كېتىشىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ داۋالاش ئۇسۇلى ئۇستىدە تەتقىقات (شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى 2 - دوختۇرخانا؛ بەي جىگېڭ قاتارلىق 6 كىشى). قۇمۇل ژىلايىتىنىڭ ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر بايلىقىنى

تەكشۈرۈش ۋە ئۆزگەرتىش (قۇمۇل ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش ئىشخانىسى باركۆل ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى رايونلارغا ئايرىش ئىشخانىسى، قۇمۇل شەھەرلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، ئاراتۈرۈك ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى؛ نى كېڭەن قاتارلىق 6 كىشى).

سۇلۇق چۈنخۇلۇق

ئاپتونوم رايون بويىچە 5 - نۆۋەتلىك تەبىئىي پەنگە دائىر مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىلەر باھالاندى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك تەبىئىي پەنگە دائىر مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىلەرنى باھالاش ھەيئىتى دەسلەپكى قەدەمدە باھالىنىپ يوللانغان 362 ئىلمىي ماقالىنى ئاخىرقى قېتىم باھالاپ چىقتى. 177 ئىلمىي ماقالە باھالاپ چىقىلدى ۋە مۇكاپاتلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە 15 ئىلمىي ماقالە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 51 ئىلمىي ماقالە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 111 ئىلمىي ماقالە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى مۇكاپاتقا ئېرىشكەن بارلىق ماقالىلەرگە مۇكاپات تارقىتىپ بەردى. بۇلار تۆۋەندىكىچە:

1 - دەرىجىلىك مۇكاپات (15 پارچە)

قۇملۇقتىك ئۆستۈنكى قاتلىمىدىكى دانچىلار بىلەن سۇنىڭ ئىسسىقلىقتىن ئۆزگىرىش جەھەتتىكى مۇھىت ئېغىپكتى ئۇستىدە ئانالىز (ژېي ژېنشو)؛ ئۇل يەردىكى بىر يان تەرەپنىڭ تۇراقسىزلىنىشى ۋە لىمىتلىق كۆتۈرۈش كۈچى (يۇ شيۈڭفېي، شيې دىگىي)؛ تەسادىپىي يۆنىلىشلىك Cayley سخېمىسىنىڭ تۈتاشتۈرۈلۈش دەرىجىسى (مېڭ جىشياڭ)؛ تارىم دەريا ھەۋزىسىدىكى سۇ بايلىقىنى مۇڭاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشقا دائىر بىر نەچچە مەسىلە (ماۋ دېخۇا)؛ يېڭى تىپتىكى MnO_2 / MHزەرەتلىنىدىغان باتارىيە تەتقىقاتى (11) — مۇسبەت قۇتۇپنىڭ ئەك ياخشى ھاسىل بولۇشى ۋە ئۇنىڭ مېخانىزمى (شيا ماۋ، گو زەيېڭ)؛ شىمالىي يېرىم شارنىڭ قىش پەسلىدە 30 — 60 كۈنگىچە بولغان تۆۋەن چاستوتىلىق تەۋرىنىشنىڭ تارقىلىشى ۋە ئۇنىڭ مۇتەددىل ئىسسىق بەلۋاغدىكى غەرب شامىلىنىڭ تېزلىشىشىگە بولغان تەسىرى (شى يۈگۈاڭ، لى چىڭچۈەن)؛ نەقىللەرنى ئانالىز قىلىشتا تور سىستېمىسىنىڭ قۇرۇلمىسىنى مودېللاشتۇرۇش (داڭ ياگۇ)؛ قوي يۇڭنى چاچما بويۇق بىلەن بوياش يېڭى ھۆنەر - سەنئىتى ۋە يارەمچى ئاگېنتلار ئۇستىدە تەتقىقات (جيا لىشيا، سۇلۇق شنيۈەن)؛ كۆپ قاتلاملىق مۇجمەل ئۇنۇمۇپرسال ھۆكۈم قىلىش قائىدىسىدىن پايدىلىنىپ، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ 1:500 ماسشتاب بويىچە ھاۋادىن ئۇلۇچەپ رەقەملەشتۈرۈلگەن خەرىتىسىنىڭ سۈپىتىگە باھا بېرىش (جاۋ يۈچاڭ، ۋاڭ تىڭجى)؛ ھەۋزىلەردىكى سۇ بايلىقىنى پىلانلاشنىڭ سىستېما ئەندىزىسى — شىنجاڭدىكى ماناس دەريا ھەۋزىسىنى پىلانلاشقا دائىر مىساللار (دولۇڭ شىنگۈاڭ، گوشۈەن، دېڭ مىڭجياڭ)؛ مۇزلۇق توسمىلىرىنىڭ يار ئېلىپ كېتىشىدىن پەيدا بولىدىغان كەلكۈن ئېقىنلىرىنى لايىھىلەپ كەلكۈن پەللىگە چىققاندىكى ئېقىن مىقدارى چاستوتىسىنى گۇرۇپپىلاشتۇرۇش ئۇسۇلى ئۇستىدە مۇھاكىمە — شىنجاڭنىڭ يەكەن دەرياسىغا دائىر مىساللار (جاڭ شۇمىڭ، يۇ شياۋ، چېن چاۋ قاتارلىقلار)؛ شىمالىي شىنجاڭ بوستانلىق - چۆللۈك ئوتكۇنچى بەلۋاغلىرىدىكى ئوتلاقلارنىڭ ئۇرۇقداشلىق خۇسۇسىيىتى ۋە ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان ماسلىشىشچانلىقىغا باھا بېرىش ئۇستىدە تەتقىقات (مېڭ لىن، شۇ پېڭ، ئەن شاجو قاتارلىقلار)؛ كالىلاردىكى فوللىتروپىن β سۇب رادىكاللىق گېنىنى سۇت ئەمگۈچى ھايۋانلارنىڭ ھۈجەيرىسىگە كىرگۈزۈش ۋە ئۇنىڭ ئىپادىلىنىشى (يۇ خۇڭ، شى فېنگۈڭ، چېن شىنگو قاتارلىقلار)؛ تۈز كۆل سۇيىنىڭ خىمىيىلىك تىپى ۋە گالوگېنلىق قۇرت تۈركۈملىرىنىڭ مۇناسىۋىتىنى تەتقىق قىلىش ئۇستىدە دەسلەپكى ئىزدىنىش (گو يەن، لى شىگجۈڭ، لى خۇڭ)؛ جىگەر، قورساق قىسمى ئېخىنوكوك گرانۇلوز لېنتىسىمان قۇرت كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ھايۋانلارنى ئابېنتازول لىپوزومىسى بىلەن داۋالاش تەجرىبىسى ئۇستىدە تەتقىقات (شاۋ يېڭمېي، ۋېن خاۋ).

2 - دەرىجىلىك مۇكاپات (51 پارچە)

سىجىل تەرەققىيات ئىدىيىسىگە ئاساسەن، ناھىيە تەۋەسىدىكى شەھەر - بازارلارنى سىستېمىلىق پىلانلاش (جاڭ شياۋلېي، لى چۈنخۇا قاتارلىقلار)؛ مۇرەككەپ بوشلۇقتىكى PL، كۆپۈنكى خۇسۇسىيىتى ۋە ئانالىتىك تەڭسىزلىك (تۇردىبەك)؛ سۇيۇق، قاتتىق يېلىم ئۇسۇلى بويىچە PZT/PT نېپىز پەردىنىڭ سۈينى مىكرو دولقۇن بىلەن ياندۇرۇش ۋە ئۇنىڭ مىكرولۇق قۇرۇلمىسى ئۇستىدە تەتقىقات (سولۇ شىگېڭ، فۇ شياۋرۇڭ قاتارلىقلار)؛ جۇڭغار ئويمانلىقىدىكى غاجىلىغوچى ھايۋانات تۈركۈمىنىڭ خىلمۇ خىللىقى بىلەن تۇرلىرىنىڭ ئۆزگىرىشى ئۇستىدە ئانالىز (جاڭ دامىڭ، ئەنۋەر قاتارلىقلار)؛ ئۇزۇقلۇق بىلەن ھورموننىڭ ئۆڭ چۈشۈنلىرىنىڭ تۇخۇم سېرىقىغا بولغان تەسىرى (رېزۇئان، لوك خې قاتارلىقلار)؛ سۇ بايلىقى قىس بولغان شارائىتتا بوستانلىقلارنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش (لى فاڭ، فەن زېلى قاتارلىقلار)؛ Microcellobospotiagrisea داۋامىدا ئۆسمىنىڭ كۆچىگە كۆچلۈك تاقابىل تۇرالايدىغان پولىسا - خاربىدلىق تەكرارلىنىش بىرلىكى مەركىزىي بۇلكىنى بىرىكتۈرۈش (يۇ جيەنشىن، لىيۇ فاڭمىڭ قاتارلىقلار)؛

(2 — 3 رادىكال — 1،2،3 - تېرمىنازول - 4، — رادىكال) — 6 — ئالكىل/ئارىل رادىكالى - تېرمىنازولنو (3،4-b) —1، 3، 4 — تىتاترمىنازولنى بىرىكتۈرۈش (لېيۇ فاڭسىاڭ، يۇ جىيەنشىن قاتارلىقلار) ؛ توشقان زەدىكى فەيرىي قوزۇلمىسىنىڭ يېتىلىشىنى ئاناتومىيىلىك تەتقىق قىلىش (لى جىجۇن، لۇ چۈنشيا قاتارلىقلار) ؛ جۇڭگونىڭ غەربىي شىمال رايونلىرىدىكى ئۇرۇق ئۆسۈملۈكلىرىنى رايون سىستېمىسى بويىچە ماسلاشتۇرۇپ مىقدارىنى بېكىتىش ئۈستىدە تەتقىقات (فەن شياۋلىڭ، زو جيابۇ) ؛ بېيجىڭ رەسەتخانىسى 1997 - يىلى 4 دانە جىددىي ئۆزگىرىشچان يۇلتۇزنى بايقىدى (ھىساممىدىن ئىلى، چيۇ يۇلبي قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭدىكى قارا يامغۇرنىڭ بىر نەچچە خىل قانۇنىيىتى (ما شۇجياڭ، شى يۈەنۇبي) ؛ ئاتموسفېرانىڭ زىچلىق تەڭلىمىسى (جالڭ شۇڭبن) ؛ Climm ئۆسۈلىنىڭ كۆيۈش مودېلىدىكى پارتلاپ يېنىش دولقۇنىغا بولغان قورۇلۇشچانلىق خۇسۇسىيىتى (شېڭ ۋەنچېڭ، يەن پېڭ قاتارلىقلار) ؛ زىغىر، كۇنجۇت تالالىرىنىڭ خىمىيىلىك تەركىبى توغرىسىدا ئاناليز (يالڭ چۈنچياڭ، لولڭ دېشۇ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ ئىنچىكە قوي يۈڭىدىن ئالىي، سىلىق، نېپىز، سىپتا توقۇلما مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش (لېيۇ چىجى، جاۋ يۈلىن قاتارلىقلار) ؛ كوبالت قالدۇقىنى تاللاپ كىسلاتادا ئېرىتىپ مىس - تۆمۈرنى تىزگىنلەش ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنى ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈش (ۋالڭ پېڭۋېي، چېن فېڭ قاتارلىقلار) ؛ مېتال سوقا چىشىنى ئاپتوماتىك چاقلاپ شەكىلگە كەلتۈرۈش مېخانىزمى ئۈستىدە مۇھاكىمە (ۋالڭ پىن، شۇ لياڭچىڭ قاتارلىقلار) ئۇزۇم تاللىرىغا ئىشلىتىدىغان «1PKl» تىپلىق» چۆنەك ئېچىش ماشىنىسىنىڭ دېكسىدىكى توپا قېزىش زاپچاسلىرىنى لايىھەلەش ۋە ئۇنىڭ قۇۋۋىتىنى ھېسابلاش (يالڭ جۈن) ؛ «1 - ئاۋغوست» پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ دومنا پېچكە كۆمۈر پۈركۈپ ئىشلەتكەندە پارتلاپ كېتىش خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەتقىقات (جالڭ چۈن، لى تاۋ قاتارلىقلار) ؛ P^{mo1}دوزىمېتىرنىڭ تېمپېراتۇرا ئېغىپكتى ۋە ئۇنى تولۇقلاش ئۈستىدە مۇھاكىمە (فەن لولڭ، رېن دېيۈەن قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ ئۈستونلۇككە ئېگە قېزىلما بايلىقىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە مۇھاكىمە (چېن جېفۇ، كالڭ يۈجۇ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ ئالتاي رايونىدىكى كەم ئۈچرايدىغان مېتال (لىتىي، بېرىللىي، تانتال، نىئوبىي) قېزىلما بايلىقىنىڭ مىنېرالىلىشىش قانۇنىيىتى ئۈستىدە مۇھاكىمە (تەلىمەت ئابدۇراخمان) ؛ ئاپتوموبىللارنىڭ سۈيۈقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى قوزۇلمىسىنىڭ تۈزۈلۈش ئالاھىدىلىكى ۋە مەشغۇلات قائىدىسى (كېرەم روزى، خۇ شىنمىن) ؛ يېلىملىق دۇۋىلەنمە تاش ماتېرىيالالارنىڭ مېخانىكىلىق ئىقتىدارى ئۈستىدە دەسلەپكى ئىزدىنىش (ۋالڭ شىنجۇن، لۇ شۈيۈەن) ؛ باغراش كۆلىنىڭ تۈزلىشىش ۋە تۈزسىزلىنىشى (چېڭ جىڭمەي) ؛ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى سۇ باشلاش ئۈستىگىنىڭ باش تەرىپىدىكى سىپىرالىلىق لاتكا ئېقىتىدىغان قۇم چۆكتۈرۈش كۆلچىكى تەجرىبىسى ئۈستىدە تەتقىقات (لېيۇ خۇەنفاڭ، جالڭ كەيچۈەن) ؛ سۈيۈقلۇق بېسىم سىلىندىر ئىدىشلىرىنى ئادەتتىكى قېرىش ئىستانوكلىرىدا دومىلىتىپ پىششىقلاپ ئىشلەش (جى ياۋ، سۈن باۋجۈن) ؛ پەمىدۇر مايىسىلىرىنى سايىدا يېتىشتۇرۇشتە 3 خىل ئامىلنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ سەرخىللىرىنى تاللاش (لۇ شىندې، جىن ژېيلىڭ) ؛ تەڭرىتاغدىكى ئورمانلارنىڭ تۆكۈلمىلىرى بىلەن قۇرۇپ تۆكۈلگەن شاخ - يوپۇرماق قاتلىمى ئۈستىدە تەتقىقات (لى شۈيۈڭ، سۈن جىكۈن قاتارلىقلار) ؛ ئۇچ لىنىيىلىك شالغۇت كېۋەز تەتقىقاتىنىڭ تەرەققىياتى (چېن چاڭمىڭ، جۇ شۇشيا قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭ ئۇزۇن تالالىق كېۋەز تۇرەلمىسىنىڭ لەيلىمە ھۆجەيرە پروتوپلاستىنى ئۈستۈرۈش (لى رېنجىڭ، مېڭ چىڭيۇ قاتارلىقلار) ؛ فوسفور ئوغۇتى بىلەن ئوغۇتلاشنىڭ كېۋەز يىلتىزى فورماتسىيىسىگە ۋە ئۇنىڭ فوسفورنى سۈمۈرۈشىگە كۆرسىتىدىغان تەسىرى (سۈي شۈيلى، جالڭ يەن قاتارلىقلار) ؛ N^{15}ئىز قوغلاش تەتقىقاتىدىن پايدىلىنىپ سۇغۇرۇلغان تۇپراقتىكى كېۋەزگە بېرىلىدىغان خىمىيىۋى ئوغۇتنى تەقسىملەش ۋە ئۇنىڭدىن تېجەشلىك پايدىلىنىش (جالڭ خۇيۇبن، لولڭ جىڭجياڭ قاتارلىقلار) ؛ ئەلا يازغى بۇغداي سورتى «شىنجالڭ يازغىسى — 6» نىڭ كۆپەيىش ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇنى پەۋقۇلئاددە يۇقىرى مەھسۇلاتلىق قىلىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى (ژو جېنلۇ، ۋالڭ شياۋكۆەي قاتارلىقلار) ؛ P^{32}ئىز قوغلاش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ ھاكلىق تۇپراقتىكى فوسفورنىڭ فورماتسىيىسىنى ۋە ئۇنۇملۇك ئۆزگىرىشىنى تەتقىق قىلىش (فېڭ گۇ، يالڭ ماۋچېۋ قاتارلىقلار) ؛ شىمالىي شىنجاڭدىكى كېۋەز پىتىنىڭ جىنسلىق ئالاۋىدى ئۈستىدىكى تەتقىقات (ۋالڭ جەنتاڭ، سۈن خۇڭبو قاتارلىقلار) ؛ جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىدا يۇقىرى مەھسۇلاتلىق كېۋەزنىڭ فوتو سىنتېزلىق خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە دەسلەپكى تەتقىقات (شۇ باڭفا، يالڭ پېيىيەن قاتارلىقلار) ؛ شىمالىي شىنجاڭ رايونىدا كېۋەزنى كەلڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈشنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇنى يۇرۇشلەشتۇرۇش تېخنىكىسى (چېن گۈەنۇبن، ۋالڭ دېگۈبي قاتارلىقلار) ؛ سۇگەللىك شارسىمان قاسراقلىق قوڭغۇزنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تېخنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات (شى يۈلڭ، رېن لىلڭ قاتارلىقلار) ؛ ئۇيغۇر تېبابەتچىلىكىدە سۇيدۇك ئاجرىتىش سىستېمىسىدىكى تاشلارنى داۋالاشقا دائىر 120 مىسال (ئابدۇكېرەم سۇلتان) ؛ مېڭە توقۇلما كەسمىسىنى ئۆستۈرۈش

تېخنىكىسى ۋە ئۇنى قوللىنىش (جاۋ شەنيەن) ؛ شىنجاڭ قەشقەر رايونى يېزىلىرىدىكى سۇ زاۋۇتلىرىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەشتە بۇلغىنىشقا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللار ئۈستىدە ئانالىز (گۇ شياۋمىڭ، سوڭ شىنشىن قاتارلىقلار) ؛ پلۇتونىينىڭ مۇھىتنى بۇلغىشى ۋە يۆتكىلىشى (جاڭ جۇجىڭ، شۇخۇڭ قاتارلىقلار) ؛ جوزامىتسىن دورىسىنىڭ جۈڭگودىكى خەنزۇ، ئۇيغۇر، قازاق مىللەتلىرى ئارىسىدىكى دورىلىق دىنامىكىسىنى سېلىشتۇرۇش (لى گوچاڭ، چېن چۈنيەن قاتارلىقلار) ؛ يېرىلغان كۆز ئالمىسىنى سىلىكون مېيى تىقىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش (لىيۇ زىجياڭ، خۇي يەننيەن) ؛ خەنزۇ، قازاق Graves بىمارلىرىنىڭ سېۋوروتكىسى، COLIVI.N ۋە HA نى ئۆلچەپ بېكىتىش ئۈستىدە ئانالىز (جۇ جىنبىن، سۇي شىنخي قاتارلىقلار) ؛ كېچىلىرى زىققا كېسىلى قوزغىلىشنىڭ ئەركىن رادىكالى مېخانىزمى ئۈستىدە تەتقىقات (خالمۇرات، ئابدۇغېنى قاتارلىقلار) ؛ ئوكۇل سالغاندا ئىشلىتىلىدىغان ئىككىلەمچى مىكرو ئېمۇلسىيىلەشتۈرۈشنىڭ فىزىكىلىق - خىمىيىلىك خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەتقىقات (گاۋ شياۋلى، سۈن دېنجيا) ؛ بىرقەدەملىك كامېر تېمپېراتۇرىسى قاتتىق فازىسىنى خىمىيىلىك رېئاكسىيىلەشتۈرۈش ئۇسۇلى بويىچە CUO نانومېتىرلىق پاراشوكىنى سىنتېزلاش (جيا دېنزېك، يۇ جيەنچۈن قاتارلىقلار) ؛ ئادەمدىكى سىل شاخلانما تاياقچە باكتېرىيىسىنىڭ ئالاھىدە خۇسۇسىيىتىنى تەكشۈرۈشكە ئىشلىتىدىغان يادرو كىسلاتالىق تەكشۈرۈش يىغىنىسى تەييارلاش ۋە سىل كېسىلىنىڭ PCRنى تەكشۈرۈپ ئۇلچەش تېخنىكىسىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە كىلىنىكىدا قوللىنىلىشى (سەي خۇڭ، چېن دۇڭ قاتارلىقلار) .

3 - دەرىجىلىك مۇكاپات (111 پارچە)

غەربىي شىمالدىكى قۇرغاق رايونلارنى سىجىل تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە ئۇچۇرلارنى تەكشەش - تىزگىنلەش (ۋاڭ يۈكشىڭ) ؛ شىنجاڭنىڭ تەكرىتېغىدىكى تەبىئىي ئاپەت بولىدىغان تاغلىق ۋېرتىكال بەلۋېغىنىڭ سېپكترى ۋە ئۇنىڭ ئالاھىدىلىكى (شيۇڭ خېيگاڭ قاتارلىقلار) ؛ تولغىنىدىغان 4 قىرلىق پولات چۇۋقلىق بېتون لىم تەجرىبىسى ئۈستىدە تەتقىقات (لىيۇ چىڭ قاتارلىقلار) ؛ ئاپتاپپەرەس شادىسىدىن ياسالغان قىستۇرما پەنەركىنىڭ ستاتىكىلىق ئىقتىدارى ئۈستىدە تەتقىقات (ما چىڭئەن قاتارلىقلار) ؛ تەقلىدىي بىرىكتۈرۈلگەن BCT — ئالگېبرالىق ئەگەشمە يېرىم گۇرۇپپىلىق G - نىڭ ئاجرىلىشى (كۆرەش ساۋۈت قاتارلىقلار) ؛ نانومېتىرلىق TiO_2/Si نېپىز پەردىنى تەييارلاش ۋە ئوپتىكىلىق كاتالىز ئىقتىدارى ئۈستىدە تەتقىقات (فۇ شياۋرۇڭ قاتارلىقلار) ؛ يەكەن بۇغىسىنىڭ ئىشتىما خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەتقىقات (چياۋ جيەنخاڭ قاتارلىقلار) ؛ قارا كەتمەنقوڭغۇزنىڭ مورفولوگىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات (خۇاڭ رېنشىن قاتارلىقلار) ؛ تەكرىتاغ بايىنبۇلاق سازلىقىدىكى چوڭ ئاق قۇنىڭ تۇر توپى سانىنى مۆلچەرلەش (سەي دەي قاتارلىقلار) ؛ يېراقتىن سېزىش ۋە GIS دىن پايدىلىنىپ تارىم دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى ئارغان رايونىدىكى يەرلەرنىڭ قۇملىشىشىنى تەتقىق قىلىش (ۋاڭ راڭخۇي قاتارلىقلار) ؛ توشقانسىمانلار ئەترىتىدىكى خەۋپ ئىچىدە قالغان بىر تۈر — ئىلى چاشقانباش توشقىنى ئۈستىدە تەتقىقات (لى ۋېيدۇڭ) ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئالاھىدىلىكى ۋە ئۆزگىرىشى تەرەققىياتىنىڭ تۈپ ئامىللىرى ئۈستىدە ئانالىز (شيۇڭ شياۋشيا) ؛ ئوكسىگېن توشۇغۇچى ۋە ئۇنى ئوكسىدسىزلاپ قوللىنىش ئۈستىدە تەتقىقات، I ئېتىلبىن دىئامىن - CO تەڭشەلمىسىنىڭ ئوكسىدلىق سىنتېز رولى (ۋاڭ جىدي قاتارلىقلار) ؛ ساختا ئارىلاشتۇرۇش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ ئىككى تەرەپلىك ئىنچىكە دىستىللەنگەن ئالۇ كىچىك قايتما ئېقىنىنىڭ سېلىشتۇرمىسىنى ھېسابلاش (لى باۋزىڭ قاتارلىقلار) ؛ مونوساخارىد 2 - دەرىجىلىك گىدروكسىلنى ئوكسىدلاش ۋە ئوكسىدلىغۇچىنىڭ ئېلېكتروخىمىيىلىك ھەرىكىتى (ساۋ لىڭخۇا قاتارلىقلار) ؛ 1 - تەرتىپ بويىچە جايلاشتۇرۇلغان بىتەرەپ تەڭلىمىسى بويىچە غەيرى سىلكىنىشنى پەرقلەندۈرۈش ئۇسۇلى (جاڭ تيەنشىن) ؛ بۇغداي يىلتىزىدىكى توشۇغۇچى توقۇلما چېڭلىقىنىڭ قۇرغاقچىلىققا تاقابىلچانلىقى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى (چېمەن نۇرىس) ؛ شىنجاڭنىڭ كۇنەس تاغلىق يەرلىرىدىكى چىملىق ئوتلاق تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدىكى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ جۇغراپىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات (خەي يىڭ) ؛ جۇڭگونىڭ مۇتىدىل بەلۋاغ چۆللۈك رايونلىرىدىكى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ كۆپ خىللىقى ۋە ئۇنى باشقا جايدا مۇھاپىزەت قىلىش (يىن لىنكي) ؛ جۇڭگونىڭ قۇرغاق رايونلىرىدىكى يۇلغۇن ئائىلىسىگە تەۋە بولغان ئۆسۈملۈكلەر ئۇرۇقىنىڭ مورفولوگىيىلىك خۇسۇسىيىتى ۋە ئۇنىڭ سىستېما ئىلمىدىكى ئەھمىيىتى (جاڭ يۈەنسىڭ قاتارلىقلار) ؛ ئورگانىك بىرىكمىلەرنىڭ قۇرۇلمىسى — ئاكتىپچانلىق مۇناسىۋىتى ئۈستىدە تەتقىقات — يۇقىرى دەرىجىدە ئايرىلغان بىر خىل توپولوگىيىلىك كۆرسەتكۈچنىڭ قوللىنىلىشى (گو مىڭ قاتارلىقلار) ؛ كوشەگەن داۋىنىدىكى بۇلۇت مىقدارىنى ستاتىستىكىلاش ۋە ئاستروئومىيە ۋاقتىنى ستاتىستىكىلاپ خۇلاسىلەش (ئەركىن قاتارلىقلار) ؛ تارىم ئويمانلىقىدىكى لەيلىمە چاڭ - توزانلارنىڭ زامان - ماكانغا تارقىلىشى ۋە ئۇنىڭ مۇھىتقا بولغان تەسىرى ئۈستىدە تەتقىقات (خي چىڭ قاتارلىقلار) ؛ ئوچۇق ھالەتتىكى ئوخشاش بولمىغان قاينام ۋە ئىسسىقلىق كۆچى ئارقىلىق ئېنېرگىيە تارقىتىش ئالاھىدىلىكىنىڭ سانلىق قىممىتى ئۈستىدە تەتقىقات (ياڭ تو

قاتارلىقلار) ؛ ئۇرۇمچى دەريالىرىنىڭ تاغلىق رايون ھەۋزىسىدە 360 يىللىق ئېقىن مىقدارىنىڭ قايتا شەكىللىنىشى (لى جيانخۇا قاتارلىقلار) ؛ پۈتۈن يەر شارىدىكى ئاتموسفېرا پوتېنسىيال تېمپېراتۇرىسىنىڭ ئىككى تەڭسىز قىسمەتتە چەكلىنىشى ۋە ئۇنىڭ Gamma نىڭ تارقىلىشىغا بويسۇنۇشىنى ئىسپاتلاش (مالى قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ شامال مۇھىتىنى تەتقىق قىلىش ۋە شامال ئېنېرگىيىسىدىن پايدىلىنىش (خاۋ لىيۇلىڭ) ؛ ئوخشاش بولمىغان مېتېئورولوگىيىلىك پارامېتىردىن پايدىلىنىپ ئۇزاق مۇددەتلىك ئوتتۇرىچە قويۇقلۇق دەرىجىسىنى مۇلچەرلەش ئۇسۇلىنى سېلىشتۇرۇش (ۋاڭ رۇڭ) ؛ ئاھالىلەر ئارىسىدا شەكىللىك بېقىلغۇ كۆمۈر ئىشلىتىشنىڭ ئۇرۇمچىنىڭ ئاتموسفېرا بۇلغىنىشىنى ياخشىلاشقا بولغان رولى ئوستىدە ئانالىز (ژېن يۈ بياۋ) ؛ ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئاتموسفېرا مۇھىت سۇپىتىنى تۆپتىن ياخشىلاش ئۇستىدە مۇھاكىمە (سەي شىنلىڭ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ يېشىل يېمەكلىكى ۋە سۈ - تۇپراق شارائىتى (جاڭ شياۋلى قاتارلىقلار) ؛ شىخەنزە ياش - ئۆسمۈرلىرىنىڭ كومپيۇتېر تەرتىپىنى لايىھىلەش بويىچە دەرسىتىن سىرتقى پائالىيەتكە نەزەر (لىيۇ خوجېن قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭدا كەسىپ سىستېمىسىنىڭ ئالاھىدىلىكى ئۇستىدە ئانالىز (گاۋفېڭ قاتارلىقلار) ؛ ئومۇمىي ئوتتۇرىچە قىممەتنى رايونلار ئارا مۇلچەرلەشنىڭ غەيرىي پارامېتىر ئۇسۇلى (جاڭ خېگۇەن) ؛ پاي چېكى باھاسىنىڭ رېگرېسسىيسى — ماركوف زەنجىرسىمان تەھلىلى ۋە ئالدىن مۇلچەرلەش (خۇ شجيەن قاتارلىقلار) ؛ مۇتەخەسسىسلەرگە ۋە كەڭ پەن - تېخنىكا خادىملىرىغا تايىنىپ ئۆلكە (رايون) دەرىجىلىك مېتېئورولوگىيە ژۇرناللىرىنى ئوبدان چىقىرايلى (چېن شياۋمېي) ؛ ھازىرقى زامان ھەربىي ئارخېپلېرى شەكىلىنىڭ ئالاھىدىلىكى ئۇستىدە قىسقىچە مۇلاھىزە (سەي شاڭچۈن) ؛ يىپ كەسمە يۇزىدىكى قوي يۇڭى تالالىرىنىڭ تۆپ سانى (لياڭ خۇي قاتارلىقلار) ؛ لوپنۇر كەندىرى بىلەن پاختىنى ئارىلاشتۇرۇپ ئېگىرىش ئۇستىدە تەتقىقات (يىن شاۋدۇڭ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنىنى سەرخىلاشتۇرۇپ لايىھىلەش ئۇستىدە مۇلاھىزە (ۋېي تۇڭباۋ) ؛ ئاپتوماتىك سۈركەش ۋە سىولا ئارقىلىق ئالتۇن ئاجرىتىۋېلىش تېخنىكىسىنىڭ ئېلىمىزدە قوللىنىلىشى (خۇا جىنىڭ) ؛ 250 — 91WZ تىپلىق ئاپتوماتىك ئۇلترا تۆۋەن مىقدارلىق ئېلېكترونىستاتىك تۇمانلىتىش ماشىنىسىنى تەتقىق قىلىپ ياساش (چۇ يۈخۇي قاتارلىقلار) ؛ ستېرېئولۇق ئانالىز سىستېمىسىنىڭ يەر ئىلمىي مودېلى ۋە ئۇنىڭ قوللىنىلىشى (لىيۇ ما قاتارلىقلار) ؛ تېك تۆتېۋلۇتكىلۇق خىشنى ئۇدا قۇيۇش ئۇسۇلى ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ۋە ئۇنى ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈش (لى چيۈمىن) ؛ كوكس پېچىنى دومنا پېچكە ئۆزگەرتىپ، ئۇنى كۆمۈر گازى بىلەن قىزدۇرۇشنىڭ تېپلو تېخنىكىلىق پارامېتىرىنى تاللاش ۋە قوللىنىش ئۇنۇمىنى ئانالىز قىلىش (يىي خەيبېن قاتارلىقلار) ؛ جۇڭغار ئويمانلىقىدىكى تاش كۆمۈر سىستېمىسىدا نېفىت ھاسىل بولۇش مەسىلىسى (ۋاڭ شۇلۇڭ) ؛ جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ كۆمۈرلۈك قەۋىتىدىكى گازنى تەكشۈرۈشنىڭ ئىستىقبالى (لى شىبىڭ) ؛ چوڭ كۆزلۈك قۇدۇق قېزىش تېخنىكىسىنىڭ ئۇلترا قويۇق نېفىت ئۆۋىسىنى قىزدۇرۇپ نېفىت ئېلىش تەجرىبىسىدە قوللىنىلىشى (گوخۇئېبو قاتارلىقلار) ؛ AAA سىستېمىسىنى لايىھىلەش ۋە ئۇنى ئىشلىتىش (لى چىڭشيەن قاتارلىقلار) ؛ سەينەن نېفىتلىكىنىڭ ئاپتوماتىك سىستېمىسىنىڭ گېئولوگىيىلىك باشقۇرۇش ۋە نېفىت ئۆۋىسى قۇرۇلۇشىدا قوللىنىلىشى (لى شىڭشون قاتارلىقلار) ؛ COY ۵۰ نۇرىنىڭ چېگرا يۈزى ئەتراپىدىكى ئالتۇن تەركىبىدىكى مىقدارىنىڭ تارقىلىشى (خې چېڭفا قاتارلىقلار) ؛ تارىم ۋە ئۇنىڭغا قوشنا رايونلارنىڭ ئاخىرقى قەدىمكى ھايات ئېراسىنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىرىدىكى قەدىمكى ھاۋا كىلىماتى ۋە ئۇنىڭ تۇزۇلۇشى (لى شياڭدۇڭ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭدا سۇ - تۇپراق ئېقىپ كېتىشنىڭ يېزا ئىگىلىك - چارۋىچىلىق ئىشلىرىغا بولغان خەۋپى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرى (خۇ ژېيجۇڭ) ؛ شىنجاڭدىكى سۇ باشلىنىدىغان سۇ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىدا مۇز چىقىرىۋېتىش تەجرىبىسى ئۇستىدە تەتقىقات (خۇ جيې قاتارلىقلار) ؛ شاخ - شۇمبىلارنى يېپىپ نەملىكنى ساقلاشنىڭ ئۇنۇمى ئۇستىدە مۇھاكىمە (خۇدەن، تۇماربای) ؛ ئوخشاشمىغان شەكىللىك يۇكلىمە يۈزلۈك بېتوننىڭ ئەگرى دېتاللىق نورمال يۇكلىمە يۈزىنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىنى ئەملي ھېسابلاش ئۇسۇلى (دەي شۇچيەن) ؛ ئوچۇق ئۇستەڭلەرنى قىشتا مۇز قاپلاپ كېتىش ھەرىكىتى توغرىسىدا بىر نەچچە چۈشەنچە (ۋاڭ جىڭ قاتارلىقلار) ؛ ژېكتورنىڭ تاغ جىنس قاتلىمىنىڭ ھەقىقىي قېلىنلىقىنى ئىپادىلەشتە سىناق تەرىقىسىدە قوللىنىلىشى (شۇ بيەنيۈەن) ؛ NOAA/AVHRR فوتو ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىپ يىغىندا قار مىقدارىنى مۇلچەرلەش ئۇستىدە مۇھاكىمە (ۋاڭ شىجيې) ؛ سىرتقى يۇزىنىڭ قوپاللىق دەرىجىسىنى ئۇلچەشنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ئۇستىدە مۇھاكىمە (چېن شۇندې) ؛ يېڭى تېپتىكى يارامليق كونتاكتورنىڭ ئېلېكتر دۇغىكاتىل چاستوتىسىنى ئۈدا قوزغىتىشتا قوللىنىلىشى (ئەن شۇنخې قاتارلىقلار) ؛ 9976 تېپتىكى 6 قۇرلۇق سۆرىتىلمە پاختا تېرىش ماشىنىسىنىڭ قۇرۇلمىسى توغرىسىدا ئانالىز ۋە ئۇنىڭ ئەملي قوللىنىلىشى (ۋاڭ شۇنۇڭ قاتارلىقلار) ؛ بارىكۆلدىكى «7.96» قارا يامغۇرلۇق كەلكۈن ئۇستىدە ئانالىز (ساۋ شۈلەن قاتارلىقلار) ؛

بايىنغولىن ئوبلاستىدىكى ئاساسلىق ئېقىن سۇلىرىنىڭ ئازىيىپ كېتىشى ئۈستىدە ئانالىز (شا دېكالك) ؛ شىنجاڭدا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ كەسىپىي ئورنى (لى چۈندې) ؛ ئۇزۇمنىڭ يۇمران غول - يوپۇرماق پارچە توقۇلمىلىرىنى تېز كۆپەيتىش - زەھەرسىزلەندۈرۈش تېخنىكىسى (ئيۇ جيەنشىن قاتارلىقلار) ؛ ئاشئالمىنى مىكرولۇق كۆپەيتىش ئۈستىدە تەتقىقات (دولك شىنپىلك قاتارلىقلار) ؛ كۆلرەلك قوم تۈپراقلىق كۆكتاتلىقنى بىئولوگىيىلىك كالىي ئوغۇتى ۋە خىمىيىۋى كالىي ئوغۇتى بىلەن ئوغۇتلاشنىڭ سېلىشتۇرمىسى (شېن بىلك قاتارلىقلار) ؛ سىيىرلار مۇزايىلىغاندىن كېيىن بالىياتقۇ ئىچكى پەردىسىنىڭ ئەسلىگە كېلىشى ۋە بەز تەنچىلىرىنىڭ فورماتسىيىسىنى ھېسابلاش ئۈستىدە مۇھاكىمە (ۋاڭ شىنخۇا قاتارلىقلار) ؛ تارىم ئويمانلىقى — شىنجاڭدا بىئولوگىيىلىك كۆپ خىللىقنى ساقلايدىغان ئاچقۇچلۇق رايون (ليۇ جيەنگو قاتارلىقلار) ؛ ئورمان ئەھيا قىلىش ئەھۋالىنى باشقۇرۇش چارىسى توغرىسىدا (جۇ شۇيتاۋ) ؛ Acremonium celluloyticusY — 94 دىن ئېلىنغان ھۈجەيرە دېۋارىنى پارچىلىغۇچى فېرمېنتنى قوشۇشنىڭ سىلوس ماتېرىيالى ئېچىتقۇسىنىڭ سۈپىتىگە قۇرۇق ماددىلارنى يىغىۋېلىشنىڭ نىسبىتىگە ۋە ھۈجەيرە دېۋارىنىڭ تەركىبىگە كۆرسىتىدىغان تەسىرى (ئەنۋەر ھەسەن قاتارلىقلار) ؛ تۈرپاندا ئېنېرگىيە تېجىلىدىغان كۈن نۇرى پارنىكلىرىدا قىشلىق تەرخەمەك ئۆستۈرۈشتىكى مىكرو كىلىمات تەسىرى (چېلك چيەن قاتارلىقلار) ؛ ئىنچىكە قىستۇرمىلىق چېكەتكىنىڭ بىئولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى (مەھمەت ياسىن قاتارلىقلار) ؛ بادام ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى (مامۇت ئىمىن) ؛ قۇرغاق رايونلاردىكى ئوخشاش بولمىغان ئوتلاق تۈپراقتىكى ئۆسۈملۈك سىستېمىسى تۈزلۈق سۈيىنىڭ ئالاھىدىلىكى (شياۋ مىڭ قاتارلىقلار) ؛ كېۋەزلىكلەردىكى سۇلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرى ۋە ئۇنى تازىلاش تەدبىرلىرىنى سىناق قىلىش ئۈستىدە تەتقىقات (مى سۈيفاڭ قاتارلىقلار) ؛ قۇربانتۇغخوت قۇملۇقىدىكى قۇرغاق قۇمنىڭ يېڭىدىن تۈپراق بولۇپ شەكىللىنىش ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، ئۇنى مۇھاپىزەت قىلىش توغرىسىدا (لى فاڭ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭ تۈپراقلىرىدىكى ئونۇملۇك كالىينىڭ ئەھۋالى ۋە كېۋەزنى كالىي ئوغۇتى بىلەن ئوغۇتلاشنىڭ ئونۇمى (خۇ زوڭشېن قاتارلىقلار) ؛ كالىلاردىكى فوللىتروپىن a سۈب رادىكالى C^{DNA} كلونى بىلەن تەرتىپى ئۈستىدە ئانالىز (شى فېنگۈك قاتارلىقلار) ؛ فېرمېنت ئارىلاشقان ئىممۇنىتېتلىق ئادسوربېنت تەجرىبىسى بويىچە ئېخىنوكوككوز كېسىلىنىڭ ئايلانما ئانتىگېنىنى تەكشۈرۈش (ۋاڭ يۈڭخۇي قاتارلىقلار) ؛ مېڭە كۆپ باشلىق قۇرتى ھۈجەيرە سىستېمىسىنىڭ قويغا بولغان ئىممۇنىتېتلىق خۇسۇسىيىتى ئۈستىدە تەجرىبە (نۇسۇپ ئەلى قاتارلىقلار) ؛ بروتسىللىيوز تاياقچە باكتېرىيىسىنى شتاممىسىنى ساقلاش مۇددىتى (رەھىمجان قاتارلىقلار) ؛ PCR ئۇسۇلى ئارقىلىق توخۇنىڭ توخۇملىشىنىڭ تارتىلىپ كېتىش يېغىندا كېسىلى ۋىروسىنى كۈزىتىش (ۋېي ۋېنىي قاتارلىقلار) ؛ بۇرۇلتوقايدا لوتسىيوپېركا بېلىقىنى كۆلچەكتە كۆپەيتىش ۋە تۇرەلمىسىنىڭ يېتىلىشىنى كۈزىتىش (چياڭ جېڭيەن قاتارلىقلار) ؛ تۇرپاندا بېلىجانلارنى بالدۇر كۆپەيتىش (خۇا گۈيپىڭ) ؛ مىسىر كېۋىزى تالاسدىكى قەنت مىقدارى، تالانىڭ مىكرو قۇرۇلمىسى بىلەن سېلىشتۇرما كۆچلۈكلۈك دەرىجىسىنىڭ مۇناسىۋىتى ئۈستىدە تەتقىقات (شۇزۇن قاتارلىقلار) ؛ نۇل تېپلىق ۋە شاخلىق مىسىر كېۋىزنىڭ فوتوسىنتېزلىق پېگمېنت خۇسۇسىيىتىنى سېلىشتۇرۇش ئۈستىدە تەتقىقات (ليۇ مىڭ قاتارلىقلار) ؛ كۈزگى بۇغداي شالغۇتى F_1 ئەۋلادىنىڭ بىئولوگىيىلىك مەھسۇلاتى ۋە ئۇنىڭ ھوسۇل كۆرسەتكۈچى (گېلك تاۋ قاتارلىقلار) كېۋەزلىكتىكى كېۋەز پىتمىنىڭ تەبىئىي تۈر توپىنىڭ ھاياتلىق جەدۋىلى (يۇ جياڭتەن قاتارلىقلار) ؛ بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا يېزا ئىگىلىكىنى قوغداش سىياسىتى (جياڭ جېچيەن قاتارلىقلار) ؛ ئۇچلۇق لازىنى زەھەرسىزلەندۈرۈپ ئۈستۈرۈش ئۈستىدە تەتقىقات (جۇجۇن قاتارلىقلار) ؛ قەشقەرنىڭ 2 چولك دەريا سىستېمىسى دائىرىسىدىكى IDD نىڭ سۇ سۈپىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى تەكشۈرۈش ئۈستىدە تەتقىقات (ۋاڭ تىڭيۇ قاتارلىقلار) ؛ 1993 - يىلى پەيزاۋات ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىدا ئېچ سۇرۇش كېسىلىنى كۈرۈش جەريانىدا خولېرا كېسىلىنىڭ ئىپادىلىنىشى (جاڭ جېندۇڭ قاتارلىقلار) ؛ زەخىملىنىشتىن بولىدىغان جىگەر يېرىلىپ كېتىشكە دائىر 29 مىسال ئۈستىدە ئانالىز (ئابدۇشۈكۈر قاتارلىقلار) ؛ ۋىلايەتلىك - ئوبلاستلىق دوختۇرخانىلاردا تېرە ئارقىلىق شارىسمان خالتىلىق 2 قاناتلىق قاپقاقنى كېڭەيتىش ئۇسۇلىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا تەسىرات (ئاينۇر قاتارلىقلار) ؛ ئېغىر كېسەل شارائىتىدا تۆۋەنكى مۇچىنىڭ چوڭقۇر ۋېنا تومۇرىدا قان نۆكچىسى ھاسىل بولۇش يېغىندا كېسىلىنى ئوپېراتسىيە قىلىشتىن ئاۋۋالقى ۋە كېيىنكى پەرۋىش (ۋاڭ مېيشىن) ؛ سوغۇقتىن بولغان يۈتەلنى باسىدىغان دورىلارنىڭ فارماكولوگىيىسى ۋە كىلىنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات (دۇ يېچىن قاتارلىقلار) ؛ بۇرەكتىكى تاشنى زەربە دولقۇنى بىلەن يانچىپ چىقىرىۋەتكەندىن كېيىن تاش چۈشۈرىدىغان بىرىكمە دورىلارنىڭ - αi مىكرولۇق شارىسمان ئاقسىللارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى (يى ۋاڭفېڭ قاتارلىقلار) ؛ شىنجاڭنىڭ تۇرپان يارغۇل قەدىمكى شەھىرىدىكى قەبرىلەر ۋە

خارابىلىكتىن قېزىۋېلىنغان باش سۆڭەك ئۈستىدە دەسلەپكى تەتقىقات (سۈي جىلىك قاتارلىقلار)؛ جۇڭگو تېبابەتمىنىلىك مىقدارلىق مودېلىنى تۈرغۇزۇشنىلىك قان سىستېما ئەندىزىسى توغرىسىدا (جو تۆلەك قاتارلىقلار)؛ شىنجاڭنىلىك قەشقەر رايونىدىكى يېزىلاردا سۈنى ياغشىلاشنىلىك ئۇنۇمى توغرىسىدا ئومۇمىي ئانالىز (جاۋ خۇلەك قاتارلىقلار)؛ چېلىشچىلارنى مەشىق قىلدۇرۇپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش جەريانىدىكى بىئوخىمىيىلىك تىزگىنلەش ئۈستىدە تەتقىقات (ۋاڭ جېنلۇك)؛ سېرولوگىيىلىك مىكرو ئېلېمېنتلارنىلىك جەددىي خاراكتېرلىك مېڭە قان تومۇرى كېسەللىكى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ئۈستىدە مۇھاكىمە (قاباش قاتارلىقلار)؛ ئاشقازان 12 بارماق ئۆچەيدىكى ئارتېرىيە تومۇرنىنى يۇيۇپ داۋالاش ئارقىلىق ئاخىرقى مەزگىللىك ئاشقازان راكىنى داۋالاش (سۈن مىڭخۇي قاتارلىقلار)؛ دوختۇرخانىلاردا يۇقۇملىنىش پەرۋىشىنى كۈزىتىش دوكلاتىنى ئانالىز قىلىش ۋە تەسىرات (دۇلەك سەيخۇلەك قاتارلىقلار)؛ جىگەر يارىسىدا ئاشقازان ئېغىزى بۇرمىسىمان تاياقچە باكتېرىيىسى بىلەن يۇقۇملىنىش توغرىسىدا ئانالىز (جۇ شۇدۇلەك قاتارلىقلار)؛ ئاساسىي قاتلام ناھىيىلىك دوختۇرخانىلارغا سۈنئىي يۈرەك قوزغاتقۇچ سەپلەش توغرىسىدا تەسىرات (لىيۇ جىنپىلەك قاتارلىقلار)؛ خىمىيىلىك پاسسىپلاشتۇرغۇچ — ناترې گىدروكسىدنىلەك ASO نى تەكشۈرۈشتە قوللىنىلىشى ۋە ئۇنى تەتقىق قىلىش (ما جۇنلىلەك قاتارلىقلار)؛ ئۇيغۇر تېبابەتىدە كۆمۈشسىزلەندۈرۈش ئۇسۇلى بىلەن ئىممۇنىتېتنى تەكشەش ۋە ئوكسىدلىنىشقا قارشى تۇرۇشنىلەك مۇناسىۋىتى ئۈستىدە تەتقىقات (سىراپ ئەبەي قاتارلىقلار) شىنجاڭدىكى ئوخشاش بولمىغان مىللەتلەردىكى قېزىلئۈڭگەچ راكىنىلەك P53، PCNA دا ئىپادىلىنىشى ۋە +S—100 دەرىخىمان ھۈجەيرە ئىنفىلراتسىيىسىنى ئىممۇنىتېتلاپ گۈرۈپپىلاش ئۈستىدە تەتقىقات (جاۋ چۈنفالەك قاتارلىقلار).

شيې گوجىلەك، شيې شۈيەن

«CAD» تېخنىكىسىنى قوللىنىش قۇرۇلۇشى خىزمىتى

1998 - يىلىنلەك ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا «CAD» (كومپيۇتېرنىلەك قوشۇمچە لايىھىسى) تېخنىكىسىنى قوللىنىش قۇرۇلۇشى بويىچە 11 تەرىپىلەش تور - نۇقتىسى قۇرۇلدى، 30 قارار تەرىپىلەش كۆرسى ئېچىلىپ، ھەرخىل خادىمدىن 1600 (قېتىم)ى تەرىپىلەندى. ماشىنىسازلىق، بېنىلەك سانائەت ۋە توقۇمچىلىق سانائىتى، بىناكارلىق، نېفىتتىن ئىبارەت 4 ساھەدە «CAD» تېخنىكىسى بويىچە مەسلىھەتچىلىلەك - مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلۇپ، مەسلىھەتچىلىلەك - مۇلازىمەت خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى «CAD» تېخنىكىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىش ئۈچۈن ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى ئالاقىدار تارماقلار، ئورۇنلارنى «CAD» تېخنىكىسى بويىچە تەشۋىق قىلىش، كېڭەيتىش، تەرىپىلەش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشقا ئۈيۇشتۇردى. 7 - ئاينىلەك 29 - كۈنى CAPP/ CAD (كومپيۇتېرنىلەك قوشۇمچە ھۈنەر - سەنئەت لايىھىسى)/PDM (مەھسۇلات سانلىق مەلۇماتلىرىنى باشقۇرۇش) بىرگەۋدىلەشتۈرۈلگەن مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. 8 - ئاينىلەك 1 — 6 - كۈنگىچە يېنىك سانائەت ۋە توقۇمچىلىق سانائىتى بويىچە «CAD» يۇمشاق ماتېرىياللىرى كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى، شۇنىڭدىن شەھىرىدە يېنىلەك سانائەت ۋە توقۇمچىلىق سانائىتىدە «CAD» تېخنىكىسى بويىچە تەرىپىلەش كۆرسى ۋە يۇمشاق ماتېرىيال كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى. 12 - ئاينىلەك 18 - كۈنى 98' شىنجاڭ «CAD» تېخنىكىسى توغرىسىدا لېكسىيە ۋە ئۈستۈنلۈككە ئىگە يۇمشاق ماتېرىياللار كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى، بۇ بىر قاتار پائالىيەتلەر ئارقىلىق كارخانىلارنىلەك نەزەردائىرىسى كېڭەيدى، «CAD» تېخنىكىسىنى يولغا قويۇش ئاكتىپلىقى ئاشتى. 1998 - يىلىنلەك ئاخىرىدا شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتى دۆلەتنىلەك «863» پىلانى «CIMS» (كومپيۇتېرنىلەك توپلاشتۇرۇلغان ياساش سىستېمىسى) تېمىسىدىكى ئۈلگىلىلەك كارخانا تۇرىگە يوللاندى.

چالەك چۈن

«مەشئەل» پىلانىنىلەك يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 52 «مەشئەل» پىلانى تۇرىدە 546 مىليون 372 مىلەك يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى، سېتىش كىرىمى 515 مىليون 220 مىلەك يۈەنگە، پايدا 72 مىليون 135 مىلەك يۈەنگە، باج 28 مىليون 343 مىلەك يۈەنگە يەتتى. يۇنىلەك ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىلەك 20 «مەشئەل» پىلانى تۇرىدە شۇ يىلى 337 مىليون 565 مىلەك يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى، سېتىش كىرىمى 325 مىليون 438 مىلەك يۈەنگە، پايدا 53 مىليون 972 مىلەك يۈەنگە، باج 13 مىليون 774 مىلەك يۈەنگە يەتتى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىلەك 32 «مەشئەل» پىلانى تۇرىدە شۇ يىلى 208 مىليون 807 مىلەك يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى، سېتىش كىرىمى 189 مىليون 782 مىلەك يۈەنگە، پايدا 18 مىليون 163 مىلەك يۈەنگە، باج 14 مىليون 569 مىلەك يۈەنگە يەتتى.

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى «مەشئەل» پىلانى ئىشخانىسى 1998 - يىل 8 - ئاينىلەك 6 - كۈنى ئاپتونوم رايون

ئىجدىكى «مەشئەل» پىلانى تۈرىنى ئۈستىگە ئالغان 11 ئورۇننى «مەشئەل» پىلانى يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 10 يىللىقى ۋە يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن كۆرگەزمىگە قاتنىشىشقا ئۈيۇشتۇردى. كۆرگەزمە مەزگىلىدە شىنجاڭ كۆرگەزمە ئۆمىكى مۇنەۋۋەر كۆرگەزمە ئۆمىكى بولۇپ باھالاندى. «مەشئەل» پىلانى يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 10 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىندا شىنجاڭ رەڭلىك مېتال سانائىتى شىركىتىنىڭ لىتىيلىق تۈز زاۋۇتى ئۈستىگە ئالغان دۆلەت دەرىجىلىك «مەشئەل» پىلانى تۈرى «يېڭى ھۇنەر - سەنئەت بويىچە لىتىيلىق تۈز ئىشلەپچىقىرىش» پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇنەۋۋەر «مەشئەل» تۈرى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن ياڭ جىگۈاڭ، لى دۆڭفېڭلار «مەشئەل» پىلانى بويىچە مۇنەۋۋەر شەخسلەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئالاھىدە ترانسفورماتور سانائىتىدىكى «SC» قۇرۇق ترانسفورماتور تۈرى «مەشئەل» پىلانىنىڭ 10 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن تۈرلەر بويىچە تەقدىرلەشكە ئېرىشتى، شىنجاڭ «لۇجىن» قۇلاق ياساملىرى چەكلىك شىركىتى «مەشئەل» پىلانىنىڭ 10 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن كارخانىلار بويىچە تەقدىرلەشكە ئېرىشتى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى باشقۇرغۇچى ئورۇن يۇزىسىدىن تەقدىرلەشكە ئېرىشتى.

جالاڭ يۇ

«ئۇچقۇن» پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرلىرى، ئاساسەن، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت 2 جەھەتنى دەۋر قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. يېڭىدىن 20 تۈر يولغا قويۇلدى، بۇنىڭغا 1 مىليارد 49 مىليون 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش، بانكىدىن 471 مىليون 980 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىش پىلانلانغانىدى، يىل ئاخىرىدا 62% مەبلەغ ئەملىيلەشتى؛ تۈرلەر ئىچىدە يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى ئوبدان پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە يېزا ئىگىلىكىنى ئوبېيېكت قىلغان يېزا ئىگىلىكىگە چېتىلىدىغان مەھسۇلاتلار 70%نى ئىگىلىدى، بۇ تۈرلەرنىڭ 80%ى «ئۇچقۇن» تېخنىكىسى زىچراق جايلاشقان رايون ۋە «ئۇچقۇن» پىلانىنى غەربكە يۇرۇش قىلغۇزۇش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىلىدىغان ناھىيىلەرگە مەركەزلەشتى. يىللىق پىلان بويىچە 24 تۈر تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىنماقچى ئىدى، ئەملىيەتتە، 20 تۈر تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى، 10 تۈرده تۈر باشقۇرۇش توختاسىدا بەلگىلەنگەن تۈرلۈك كۆرسەتكۈچلەر ئاشۇرۇلۇپ ئورۇندالدى، 7 تۈرده كۆرسەتكۈچ ئاساسەن ئورۇندالدى، 3 تۈر ئاياغلاشقان تۈر سۈپىتىدە تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى. تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىنغان تۈرلەردىن ئاشقان يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 96 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، ئاشقان يىللىق پايدا، باج 18 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە «ئۇچقۇن» پىلانىنى غەربكە يۇرۇش قىلغۇزۇش قۇرۇلۇشىدا دەسلەپكى قەدەمدە 14 تۈرده كېلىشىلدى، بۇنىڭدىن 9 تۈر ئەملىيلەشتى، توختام بويىچە 330 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلمەكچى بولغانىدى، ئەملىيەتتە، 180 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى.

تۇڭ جۇڭخۇا

پاختا يىغىش ماشىنىسى ۋە 300 كىلوۋات/600 كىلوۋاتلىق شامال گېنېراتورىنى ئۇزۇنمىزده ئىشلەپچىقىرىش تۈرى

بۇ، دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا ئۇتكىلىگە مۇجۇم قىلىشتىكى نۇقتىلىق تۈرى. پاختا يىغىش ماشىنىسى تۈرى مەخسۇس تېما گۇرۇپپىسى 1 - قېتىملىق ئۇلگە ماشىنىنى سىناق قىلىپ ياساش ۋە ئېتىزدا سىناپ كۆرۈش تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، 2 - قېتىملىق ئۇلگە ماشىنىنىڭ ئومۇمىي لايىھىسىنى لايىھىلەشنى تاماملىدى، ماشىنا - سايمانلارنىڭ ئاساسلىق خۇسۇسىيەت كۆرسەتكۈچىلىرى جۈملىگونىڭ دېھقانچىلىق تېخنىكىسى ۋە سانائىتىنىڭ ھازىرقى ھالىتىگە ئاساسەن تەڭشەلدى. 8 - ئاينىڭ ئاخىرىدا 2 - قېتىملىق ئۇلگە ماشىنىنى ياساش تاماملاندى. 10 - ئايدا ماناس ناھىيىسى ۋە بىڭتۈەننىڭ يېزا ئىگىلىك 1 - شى 1 - تۈەنده كەلگ كۆلەمدىكى ئېتىزلاردا سىناپ كۆرۈلدى. ئەملىي سىناق پاختا يىغىش ماشىنىسىنىڭ قۇۋۋەت خۇسۇسىيىتى ياخشى ئىكەنلىكى، يۇرۇش قىسىملىرىنىڭ باسقۇچسىز سۈرئەت ئۆزگەرتىش ئىقتىدارىغا ئىگە ئىكەنلىكى، ئۇتۇش ئىقتىدارىنىڭ كۆچلۈك ئىكەنلىكىنى؛ پاختا يىغىش بېشىدا ئارىلىقنى تەڭشەش ئۇسۇلى قوللىنىلغاچقا، قۇر ئارىلىقى 60 + 30، 68 + 8 قاتارلىق پاختا تېرىش ئەندىزىسىگە مۇۋاپىق كېلىدىغانلىقى، بولۇپمۇ پەس ئورۇندىكى پاختىنى يىغىشقا مۇۋاپىق كېلىدىغانلىقى، ماسلىشىش ئىقتىدارى كۆچلۈك ئىكەنلىكىنى؛ ئاپتوماتىك پاختا يىغىش ماشىنىسىنىڭ كۆرۈش دائىرىسى كەڭ، مەشغۇلات قىلىشقا قۇلايلىق ئىكەنلىكى؛ پاكىز يىغىش نىسبىتى 93%كە يېتىدىغانلىقى، پاختىنى يەرگە چۈشۈرۈۋېتىش نىسبىتى 5% تىن تۆۋەن، ئەخلەت ئارىلاشتۇرۇۋېتىش نىسبىتى 8%تىن

تۆۋەن بولىدىغانلىقىنى كۆرسەتتى. بۇ ماشىنا ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باھالاش پونكتىنىڭ ئەملىي ئۆلچەپ بېكىتىشى ئارقىلىق توختامدا تەلەپ قىلىنغان تۇرلۇك كۆرسەتكۈچلەرگە يېتىپ، ئەملىي تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋې-لىشتىن ئۆتتى.

«300 كىلوۋاتلىق شامال گېنېراتورىنى ئۆزىسىزدە ئىشلەپچىقىرىش تۇرى» دېگى تۈنجى ئۇلگە ماشىنىلىق ئۆزىسىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتى %88كە يەتتى، بۇ ماشىنا ھازىر سىناق تەرىقىسىدە ئىشقا سېلىنىۋاتىدۇ. «600 كىلوۋاتلىق شامال گېنېراتورىنى ئۆزىسىزدە ئىشلەپچىقىرىش تۇرى» دېگى تۈنجى 2 ئۇلگە ماشىنىلىق ئۆزىسىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا %4. 33 ۋە %5. 36كەيەتتى. بۇ ماشىنىلارنىڭ تورلاشتۇرۇلۇپ ماڭغۇزۇلۇۋاتقانلىقىغا يېرىم يىل بولدى، ئۇلارنىڭ مېڭىشى نورمال بولماقتا، تۇرلۇك كۆرسەتكۈچلەر لايىھىدىكى تەلەپكە يەتتى؛ 2 - قېتىمدىكى 3 ئۇلگە ماشىنىلىق ئۆزىسىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش نىسبىتى %53كە يەتتى، بۇ ماشىنىلار 1998 - يىل 11 - ئايدا توك بېرىشكە باشلىدى.

چاڭ چۈن

«جۇڭگونىڭ 21 - ئەسىر قارالمىلىرى» ئالدىن بەھرىمەن بولۇش تۈرلىرى

بۇ — دۆلەت يولغا قويغان سىجىل تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىدىكى بىر مۇھىم ھەرىكەت. ئاپتونوم رايون بويىچە 5 تۈر ئالدىن بەھرىمەن بولۇش تۈر پىلانىغا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈر ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

يېڭى زېلاندىيىلىك مۇتەخەسسىس ۋە ئەملدارلاردىن تەركىب تاپقان 5 كىشىلىك گۇرۇپپا 1998 - يىل 6 - ئايدا ئاپتونوم رايونغا يەنە بىر قېتىم كېلىپ، قانات كۆلى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىنى باشقۇرۇش ئومۇمىي پىلانى رامكىسىنى بەلگىلەش ۋە سايامەتچىلىكنىڭ جايلارنىڭ مۇھىتىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى ئۈستىدىكى تەھلىلگە باھا بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار بىلەن بىللە كەلگەن يېڭى زېلاندىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ئەلچىخانىسىنىڭ ئەملدارى ماتتېۋس دازىلېر ئەپەندى تۇرنىڭ ئومۇمىي ئىلگىرىلەش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ۋە ئۇنىڭغا باھا بەردى.

كانادا ھۆكۈمىتى 7 مىليون 250 مىڭ كانادا دوللىرى ھەمسىز ياردەم بەرگەن «تارىم ئويمانلىقىنىڭ بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى ئاسراش ئۈستىدە تەتقىقات» تۈرى 1998 - يىل 2 - ئايدا ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلدى، تۈرنىڭ مۇھلىتى 3 يىل بولۇپ، ئومۇمىي نىشان ئاپتونوم رايونىنىڭ تارىم ئويمانلىقىدىكى نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى ئېكولوگىيىلىك داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت رايون ئىستراتېگىيىسىنى تۈزۈپ چىقىشىغا، بولۇپمۇ سۇ بايلىقىدىن ياخشى پايدىلىنىش ۋە قۇملىشىپ كېتىش مەسىلىسىگە ئەھمىيەت بېرىشىگە ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت. تۈرنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش يۈزىسىدىن 1998 - يىل 5 - ئايدا ئۇرۇمچىدە تۈر بىرلەشمە يېتەكچىلىك كومىتېتىنىڭ 1 - قېتىملىق يىغىنى ئوتكۈزۈلۈپ، شىنجاڭ تۈر باشقۇرۇش ئىشخانىسى قۇرۇلدى. تۈر باشلانغاندىن بېرى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرىلىدى، مۇشۇ يىل ئىچىدە 22 تۈركۈمدە 67 مۇتەخەسسىس (قېتىم) ئالماشتۇرۇلدى، ئىمپورت قىلىنغان ئالاقىدار ئەسۋاب - ئۈسكۈنىلەر ئۈز قەرىلىدە يەتكۈزۈپ كېلىندى ۋە ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، تۈرنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇملۇق رايونلىرىدا نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى داۋاملىق ئېچىش، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسراشتا ئۇلگە كۆرسىتىش رولىنى ئويناپدۇ.

جۇڭ جېيەن

ئۇلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ خىزمىتى باھالاندى

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى 1998 - يىل 2 - ئايدا ئۇلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە بولغان خىزمىتىنى باھالاش يېغىنى ئوتكۈزدى، يېغىندا پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن بىرى، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن 2 سى، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن 3ى، مەخسۇس خىزمەت بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتتىن 8ى باھالاپ چىقىلدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ بايىنغولىن ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى، سانجى ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ تۇرپان ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ئىلى ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، بورتالا ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. خوتەن ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى نامراتلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى پەن - تېخنىكا جەھەتتە تەربىيىلەش ۋە پەننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا، قۇمۇل ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ئالتاي ۋىلايەتلىك پەن -

تېخنىكا كومىتېتى پەن - تېخنىكا پىلانىنى باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا، ئىلى ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا كومىتېتى يېڭى مەھسۇلات يارىتىشنى باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا، قەشقەر ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كېڭەيتىش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

مەمتىمىن

دۆلەتلىك نۆۋەتلىك يېڭى مەھسۇلات پىلانى تۈرى يولغا قويۇلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 7 خىل يېڭى مەھسۇلات «دۆلەتلىك 1998 - يىللىق نۆۋەتلىك يېڭى مەھسۇلات پىلانى»غا كىرگۈزۈلدى. بۇ يېڭى مەھسۇلاتلار بازارغا سېلىنغاندىن كېيىن، يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 46 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، يىللىق پايدا 13 مىليون 523 مىڭ 400 يۈەنگە يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشى ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق يېڭى مەھسۇلاتى «ئېنېرگىيە تېجىلىدىغان تۆۋەن رادىئاتسىيىلىك پەردە يالتىلغان ئەينەك» دۆلەتتىن 200 مىڭ يۈەن ياردەم خىراجىتىگە ئېرىشتى.

تالىپ يۇنرۇك

ئاپتونوم رايوندىن دۆلەتتىن 1998 - يىللىق نۆۋەتلىك يېڭى مەھسۇلات پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن تۈرلەر

يېڭى مەھسۇلات نامى ۋە ئۇلۇچىلىك تىپى	ئۈستىگە ئالغان ئورۇن
قەغەز بوتقىسىدىن سۈلياۋغا تەقلىد قىلىنىپ ئىشلەنگەن بىر قېتىملىق قاچا - قۇچا	شىنجاڭ «بېيجىلي» قەغەز ياسالمىلىرى ئىشلەش چەكلىك شىركىتى
مىخ شەكلى چوشۇرۇلمىگەن تېپىلمايدىغان بالون	شىنجاڭ كاۋچۇك زاۋۇتى ئورۇمچى شۆبە زاۋۇتى
كۆپ تەرەپلىمە پايدىلانغىلى بولىدىغان ۋاكۇئۇم فازا ئۆزگىرىشلىك ئىسسىق سۇ پارقازان	ئورۇمچى «جيانخەي» پەن - سانائەت - سودا شىركىتى
ستارتېرنىڭ تېمپېراتۇرىنى تۆۋەنلەتكىلى بولىدىغان ئوغرىلىنىشتىن ساقلىنىش ساندۇقى	سانجى شەھەرلىك «يېڭى يۇلتۇز» ئېنېرگىيە تېجەش ئۈسكۈنىلىرى زاۋۇتى
ئېنېرگىيە تېجىلىدىغان تۆۋەن رادىئاتسىيىلىك پەردە يالتىلغان ئەينەك چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى	شىنجاڭ «خۇامېي» پەردە يالتىلغان ئەينەك چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى
مالت ئولىگو ساخارىد، ئىزومالت ئولىگو ساخارىد	شىنجاڭ «زۇڭخېك» چەكلىك پاي شىركىتى
مېۋە - چېۋىنى يېڭى پېتى ساقلايدىغان يېڭىچە ساندۇق	شىنجاڭ - جۇجياڭ سۈلياۋ زاۋۇتى

ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆۋەتلىك يېڭى مەھسۇلات پىلانى تۈرى يولغا قويۇلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈشى ۋە كۆرسىتىشى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇتەخەسسىسلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ باھالىشى ئارقىلىق 12 خىل يېڭى مەھسۇلات مۇشۇ يىلدىكى ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆۋەتلىك يېڭى مەھسۇلات پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. بۇ يېڭى مەھسۇلاتلارنىڭ يارىتىلىشى ئاپتونوم رايونىنىڭ شۇ ساھەدىكى بوشلۇقىنى تولدۇرۇپلا قالماي، بەلكى پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ تاۋارغا ئايلىنىشىنى تېلگىرى سۈرۈپ، تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، يېڭى مالىيە مەنبەسىنى يېتىلدۈردى.

تالىپ يۇنرۇك

پاتېنت خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلتىماس قىلىنغان پاتېنت 978گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 22.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 462سى پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى؛ 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلتىماس قىلىنغان پاتېنت 6170كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 2959ى پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى. پاتېنت ماجىراسىغا دائىر 22 دېلو قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 13 دېلو ياراشتۇرۇش ئۇسۇلى

ئاپتونوم رايونلۇق 1998 - يىللىق نۇقتىلىق يېڭى مەھسۇلات پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن تۈرلەر

يېڭى مەھسۇلات نامى ۋە ئۇلۇچەملىك تىپى	ئۇستىگە ئالغان ئورۇن
كۆپ تەرەپلىمە پايدىلانغىلى بولىدىغان ۋاكۇئوم فازا ئۆزگىرىشلىك ئىسسىق سۇ پارقازان	ئۈرۈمچى «جيانخەي» پەن - سانائەت - سودا شىركىتى
ستارتېرلىق تېمپېراتۇرىنى تۆۋەنلەتكىلى بولىدىغان ئوغرىلىنىشتىن ساقلىنىش ساندۇقى	سانجى شەھەرلىك «يېڭى يۈلتۈز» ئېنېرگىيە تېجەش ئۇسكۇنىلىرى زاۋۇتى
ئېنېرگىيە تېجەلىدىغان تۆۋەن رادىئاتسىيەلىك پەردە يالتىلغان ئەينەك	شىنجاڭ «خۇاميې» پەردە يالتىلغان ئەينەك چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى
ماگنىتلانغان مۇرەككەپ ئوغۇت	شىنجاڭ «دىفېك» ماگنىتلانغان مۇرەككەپ ئوغۇت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى
«GZSI» تىپلىق تارتىپ چىقىرىلىدىغان ئۆي ئىچى مېتال قاپلانغان ۋېكلىيوچاتېل ئۇسكۇنىلىرى	شىنجاڭ «شۇاڭشىن» ئېلېكترونلۇق تېزگىنلەش ئۇسكۇنىلىرى چەكلىك شىركىتى
مالت ئولىگو ساخارىد، ئىزومالت ئولىگو ساخارىد	شىنجاڭ «زۇڭخېك» چەكلىك پاي شىركىتى
«CWNG» ماي (گاز) يېقىلغۇ قىلىنمىدىغان نورمال بېسىملىق چاتما ئاپتوماتىك تۇرمۇش پار قازىنى	سىچۈەن شەھەرلىك «لىۋبې» پارقازان ياساش شىركىتى
دانىچە كالسي - ئاممونىي فوسفات	شىنجاڭ «يۈكشۈ» يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا تەتقىقات ئورنى، سىچۈەن ئۇلكە مەيدانلىق شەھەرلىك «كېشلىك» خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى
«DZB» تىپلىق ئائىلىدە ئىشلىتىلىدىغان يەر تەۋرەشتىن ئاپتوماتىك مەلۇمات بېرىش ئەسۋابى	شىنجاڭ ئۈرۈمچى ناھىيىلىك «چاڭشىلىق» ئېلېكتر سايمانلار زاۋۇتى
ئوسما - زاراڭزا لەۋ سۈرۈخى	ئوسما شىركىتى ئۈرۈمچى «يىپەك يولى» پەرداز بۈيۈملىرى زاۋۇتى
ئوسمىلىق خىنە	ئوسما شىركىتى ئۈرۈمچى «يىپەك يولى» پەرداز بۈيۈملىرى زاۋۇتى
رادىئوسى تەڭشىلىدىغان ئۆزگىرىشچان ماسسىلىق ئېنېرگىيە تېجەش كاچالكىسى	شىنجاڭ 3 - ئىستانوك زاۋۇتى

بىلەن ئايلاشتۇرۇلدى، دۆلەت بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى ئىدارىسى ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ پاتېنت ھوقۇقىنى ئىناۋەتسىز دەپ جاكارلاش توغرىسىدىكى ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلغانلىقتىن 5 دېلونى ياراشتۇرۇش ئۈسۈلى بىلەن بىر تەرەپ قىلىش توختىتىلدى؛ ساختا پاتېنت قىلمىشىغا دائىر 18 دېلو تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 16 دېلو ئايلاشتۇرۇلدى.

پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى، دۆلەت بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى ئىدارىسى، جۇڭگو كەشپىيات جەمئىيىتى ۋە مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى مەسئۇل بولغان، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئۈستىگە ئالغان 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 — 7 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى شەھىردە ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىگە 28 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون ۋە جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى باش ئارقا سەپ تەمىنات بۆلۈمى، باش قوراللاندۇرۇش بۆلۈمى ھەم مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، جۇڭگو نېفىت خىمىيە سانائىتى باش شىركىتى قاتارلىق چوڭ كۆرگەزمە ئۆمەكلىرى قاتناشتى، كۆرگەزمىگە 1799 تۈرلۈك كەشپىيات قاتناشتۇرۇلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشكىنى 95 تۈرلۈك، كۈمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشكىنى 148 تۈرلۈك، 43 كەشپىيات مەخسۇس تۈر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. كۆرگەزمە مەزگىلىدە 44 خىل تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش توختامى ئىمزالاندى، بۇنىڭ توختام سوممىسى 236 مىليون 246 مىڭ 500 يۈەن؛ 653 خىل مۇددىئا توختامى ئىمزالاندى، بۇنىڭ توختام سوممىسى 402 مىليون 960 مىڭ يۈەن؛

مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 14 مىليون 168 مىڭ يۈەن.

تېخنىكا

بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىنى قوغداش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسى ئۈرۈمچىدە 3 - قارارلىق بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىدىكى تايانچلار كۇرسى ئاچتى، ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار نازارەت، ئىدارىلەر، كارخانا، كەسىپي ئورۇنلاردىكى بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە بىلەن شۇغۇللىنىدىغان رەھبەرلەر ۋە كەسىپي تايانچىلاردىن 46 كىشى سىستېمىلىق تەربىيىلەشكە ۋە ئوقۇش پۈتتۈرۈش ئىمتىھانىغا قاتناشتى، كۇرسانتلار گوۋۇيۈەننىڭ بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى ئىشخانىسى تەرىپىدىن تارقىتىلغان بىر تۈتاش تەربىيىلەش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. ش ئۇ ئا ر پاتېنت ئىدارىسى شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى، ئۈرۈمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىلەن بىرلىكتە پاتېنت ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش دېلولىرى ئۈستىدە تەھلىل، جۈڭگو بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىنى قوغداش خىزمىتىنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە تەرەققىيات يۈزلىنىشى قاتارلىق مەخسۇس پروگراممىلارنى تەييارلىدى، «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» دە پاتېنت بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر ئىمزالىق ماقالىلەر ئېلان قىلىندى. ش ئۇ ئا ر نەشر ھوقۇقى ئىدارىسى ھەرخىل تەربىيىلەش كۇرسلىرى، مەخسۇس تېمىدىكى لېكسىيىلەردە ئاپتورلۇق ھوقۇقى قانۇنى توغرىسىدا دەرس ئۆتۈپ بەردى، تەربىيىلەنگۈچىلەر قېتىم سانى بويىچە 1100 دىن ئارتۇق ئادەمگە يەتتى.

ش ئۇ ئا ر پاتېنت ئىدارىسى 1998 - يىلى پاتېنت ماجىراسىغا دائىر 21 دېلونى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭدىن 12 دېلو ئايانغلاشتۇرۇلدى، 5 دېلو ھوقۇقنا دەخلى - تەرۇز قىلغۇچى تەرەپ پاتېنت ھوقۇقىنىڭ ئىناۋەتسىز ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى ئۈچۈن توختىتىلدى، قوبۇل قىلىنغان پاتېنت ماجىراسىغا دائىر دېلولارنىڭ سانى 1997 - يىلدىكىدىن بىر ھەسسىگە يېقىن ئاشتى. ساختا پاتېنت قىلمىشىغا دائىر 18 دېلو تەكشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭدىن 16 دېلو ئايانغلاشتۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەت ئىدارىسى تاۋار ماركىسى جەھەتتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىنغان 163 دېلونى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، بۇنىڭدىن 151 دېلو ئايانغلاشتۇرۇلدى، 260 مىڭ 700 يۈەن جەرىمانە قويۇلدى، قانۇنغا خىلاپ تاۋار ماركىسىدىن 3 مىليون 555 مىڭ نۇسخا يىغۋېلىندى ۋە كۆيدۈرۈۋېتىلدى. 1997 - يىلدىكىگە سېلىشتۇرغاندا تەكشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان دېلو 58.239%، جەرىمانە قويۇلغان ۋە مۇسادىرە قىلىنغان سومما 6.68% ئاشتى. ش ئۇ ئا ر نەشر ھوقۇقى ئىدارىسى مۇشۇ يىلدا 15 مىڭدىن ئارتۇق نەشر ھوقۇقى ئوغرىلانغان كىتاب، 14 مىڭ قاپتىن ئارتۇق نەشر ھوقۇقى ئوغرىلانغان ئۇن لېنتىسى، 4600 نۇسخىدىن ئارتۇق نەشر ھوقۇقى ئوغرىلانغان VCD ھېكايە فىلىمىنى يىغىۋالدى، بۇلارغا 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق جەرىمانە قويۇلدى. ئۈرۈمچى تامۇژىنسى بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىغا ئاساسەن ئىلتىماس قىلىپ مەلۇم قىلىپ، خونجىراپ تامۇژىنسىدا قىممىتى خەلق پۇلى ھېسابىدا 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز قىلىنغان ئېلېكترلىك سايمانلار ۋېكلىيۇچاتېلىنى قولغا چۈشۈردى، ئۈرۈمچى ۋە تورغات تامۇژىنسىدا قىممىتى خەلق پۇلى ھېسابىدا 120 مىڭ يۈەن كېلىدىغان، شىنجاڭ «گۈاڭسەي» سۇلياۋ ياسالمىلىرى چەكلىك شىركىتىنىڭ سىرتقى كۆرۈنۈش لايىھىسى پاتېنت ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىنغان سۇلياۋ ئوراۋنى قولغا چۈشۈردى.

ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنىگىچە شىخەنزە، قۇمۇل، تۇرپان، ئاقسۇ، قەشقەر، قىزىلسۇ، خوتەن، بايىنغولىن قاتارلىق ئۇيغۇرئاپتونوم رايونىدا بىلىم مۇلۈك ھوقۇقىنى قوغداش خىزمىتىدە ئەھۋالىنى تەكشۈردى؛ 18 كارخانا، كەسىپي ئورۇنغا بېرىپ تەكشۈردى، سۆھبەتلەشتى، قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى ئېلىپ باردى؛ بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى توغرىسىدا 6 قېتىم مەخسۇس تېمىدا دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزدى؛ دوكلات يىغىنلىرىغا 450 (قېتىم) تىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا 4 ئورۇن، 9 شەخس مەملىكەتلىك بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن، ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسى مەملىكەتلىك بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى لېكتورلار ئۆمىكى ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئەدلىيە ئىدارىسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى ئىقتىساد - سودا ئىنستىتۇتى، تارىم نېفىت قىدىرىپ تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى قاتارلىق ئورۇنلار ئۆتكۈزگەن بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى توغرىسىدىكى مەخسۇس لېكسىيىنى تەشكىللەش - ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىگە قاتناشتى ھەمدە تەكلىپكە بىنائەن ئالاقىدار مەخسۇس تېمىلاردا دەرس ئۆتۈشكە باشچىلىق قىلدى.

ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسى، ئەدلىيە نازارىتى، ئۇلۇچەش - سىزىش ئىدارىسى، قۇمۇل ۋىلايەتلىك دۆلەت مۇلكى ئىدارىسى، قاراماي شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، شىخەنزە شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى، مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، شىنجاڭ يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ ئورمانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيسى قاتارلىق ئورۇنلار ۋە لېۋ گوجۇن، ۋاڭ شياۋلەن، جاۋ مىڭجىڭ، يۇ جىنشۇ قاتارلىق شەخسلەرنى (28 تۈرە قېتىم سانى بويىچە 40 نەچچە ئادەمنى) بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى بويىچە قانۇن مەسلىھەتى بىلەن تەمىن ئەتتى. ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك مەشھۇر تاۋار ماركىلىرىنى باھالاش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنى تەشكىللىدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 300 نەچچە كارخانىنىڭ ئىلتىماسى دەسلەپكى قەدەمدە باھالىنىپ تاللاپ چىقىلغاندىن كېيىن، 138 كارخانىنىڭ 140 تاۋار ماركىسىنى ئېتىراپ قىلىش ئىلتىماسىنى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. شىنجاڭ تاۋار ماركىسى جەمئىيىتى 98 ' كارخانىلارنىڭ داڭلىق تاۋار ماركىلىرىنى يارىتىش ئىستراتېگىيىسى مۇھاكىمە يىغىنىنى ئۆتكۈزدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى، دۆلەت تاۋار ماركىسى ئىدارىسى، جۇڭخۇا تاۋار ماركىسى جەمئىيىتى، جۇڭگو «خەلق» ئۇنىۋېرسىتېتى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىس، رەھبەرلەر ۋە جۇڭگونىڭ داڭلىق تاۋار ماركىسىغا ئىگە بولغان 13 كارخانىنىڭ ۋەكىللىرى يىغىندا تاۋار ماركىسىنىڭ تەرەققىياتى ۋە باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇردى. 1 - ئايدىن 10 - ئايغىچە شىنجاڭ شەكىلسىز مۇلۈكنى باھالاش ئىشخانىسى شەكىلسىز مۇلۈكنى باھالاش ھاۋالىسىدىن 22نى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ 17 سى ئاياغلاشتۇرۇلدى، باھالاش قىممىتى 80 مىليون يۈەندىن ئاشتى، 150 نەچچە ئادەم (قېتىم) گە مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى قىلىندى. ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن تۇزۇلگەن «بىلىم مۇلۈك ھوقۇقى ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش دەرسلىكى»نىڭ ئۇيغۇرچىسى نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

يۈجيې

يۇمشاق پەنلەر تەتقىقاتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەتقىقات پىلانىغا 28 خىل يۇمشاق پەنلەر تۈرى كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭغا 590 مىڭ يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىندى.

ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلگەن يۇمشاق پەنلەر تەتقىقات تۈرلىرى تۆۋەندىكىچە: «مىللىي ئاپتونومىيىلىك رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئۇنۇمنى باھالاش كۆرسەتكۈچ سىستېمىسى ئۇستىدە تەتقىقات»، «بىكتۈن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈن - مەيدانلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىدىكى ئىلاھاتقا ماسلىشىش تەدبىرلىرى ئۇستىدە تەتقىقات»، «ئوتتۇرا، شەرقىي قىسمىدىكى قىسمەن ئەنئەنىۋى كەسىپلەرنى غەربكە يۆتكەش ۋە شىنجاڭنىڭ تەدبىرلىرى ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا كىرگۈزۈش ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرلىرى ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرى چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش تەسەۋۋۇرى ۋە تەدبىرلىرى ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ ناھىيە مالىيىسىدىكى قېينىچىلىقلارنى ھەل قىلىش تەدبىرلىرى ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز خىمىيە سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات»، «جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇرىولى قۇرۇلۇشى ۋە جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىمالىي شىنجاڭدىكى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى داۋامىدا رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى ئۆزگەرتىش ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ پەن - تېخنىكا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدىكى مەسىلىلەر ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۋېرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات»، «تارىم دەرياسى ھەۋزىسىدىكى سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈزەش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ تېخنىكا كىرگۈزۈش ئىستراتېگىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات».

1998 - يىلى يۇمشاق پەنلەر تەتقىقاتىغا دائىر 9 تۈر ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىر تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 5 تۈر 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

جاڭ چۈن

شىنجاڭنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقىدىكى ئەلا سورتلار كۆرگەزمىسى

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، دېھقانچىلىق نازارىتى، بىكتۈن پەن - تېخنىكا كومىتېتى بىرلىكتە مەسئۇل بولغان، ئورمانچىلىق نازارىتى، چارۋىچىلىق نازارىتى،

بىكتۆەن يېزا ئىگىلىك ئىدارىسى ۋە سانجى ئوبلاستى يارەملەشكەن بۇ كۆرگەزمە 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 11 — 13 - كۈنىگىچە سانجى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. كۆرگەزمىگە 144 ئورۇن قاتناشتى، 366 سورت كۆرگەزمىگە قويۇلدى. كۆرگەزمىگە ئاپتونوم رايون ۋە بىكتۆەندىكى تارماقلار، ئورۇنلاردىن سىرت، بېيجىڭ، تيەنجىن، خېنەن، گۇاڭشى، شەنشى، گەنسۇ، سىچۈەن، ئىچكى موڭغۇل قاتارلىق ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلار ھەم چەت ئەللەردىكى بەزى شىركەتلەر ۋە زاۋۇت، ماگىزىنلارمۇ قاتناشتى.

كۆرگەزمىگە قاتناشتۇرۇلغان تۈرلەر ئىچىدە ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان، شېكەر ماتېرىياللىرىنىڭ 86 خىل ئەلا سورتى، قوغۇن - تاۋۇز، كۆكتاتنىڭ 101 خىل ئەلا سورتى، مېۋە - چېۋىنىڭ 11 خىل ئەلا سورتى، چارۋا مال، ئۈي قۇشلىرىنىڭ 18 خىل ئەلا سورتى، ئوت - چۆپ ۋە چىمەننىڭ 38 خىل ئەلا سورتى، ئورمانچىلىقتىكى 58 خىل ئەلا سورت، سۇ مەھسۇلاتلىرىنىڭ 5 خىل ئەلا سورتى، گۈل - گىياھنىڭ 15 خىل ئەلا سورتى، يېڭىچە ئوغۇت ۋە دېھقانچىلىق دورىسىنىڭ 31 خىل ئەلا سورتى، باشقا 3 خىل ئەلا سورت بار. كۆرگەزمىدە ئامىمغا تېخنىكا جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىشكە قولايلىق بولۇشى كۆزدە تۇتۇلۇپ، مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلىندى. شۇ جايدا ئەملىي مەسلىھەت بېرىشكە كېۋەز، قوغۇن - تاۋۇز، كۆكتات، ئورمانچىلىق، ئوتلاقچىلىق، تۇپراق - ئوغۇت قاتارلىق كەسپىلەردىكى 7 مۇتەخەسسىس تەكلىپ قىلىندى، ئۇلار كۆرگەزمە كۆرگۈچىلەرنىڭ سورتلارنىڭ ئالاھىدىلىكى، ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىياندائىلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى توگىتىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

كۆرگەزمە مەزگىلىدە 5000 ئادەم (قېتىم) كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، 135 مىڭ 790 نۇسخا تېخنىكا ماتېرىيالى تارقىتىلدى، 72 مىڭ 510 ئادەم (قېتىم) گە مەسلىھەت بېرىلدى، مۇتەخەسسىسلەر گۈرۈپپىسىدىن 301 ئادەم (قېتىم) مەسلىھەتنى قوبۇل قىلدى. 70 تۈردە پۈتۈشۈلدى، بۇنىڭ سوممىسى 2 مىليون 963 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى؛ مۇددىتا خاراكتېرلىك 389 تۈردە كېلىشىم ھاسىل قىلىندى، بۇنىڭ سوممىسى 33 مىليون 846 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

· يالقۇن

پەن - تېخنىكا ئاخبارات خىزمىتى

1998 - يىلى شىنجاڭ پەن -تېخنىكا ئاخبارات تەتقىقات ئورنى خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ئەنئەنىۋى پەن - تېخنىكا ئاخبارات خىزمىتى ئۈسۈلىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇچۇر تېخنىكىسى تېز راۋاجلىنىۋاتقان ۋەزىيەتكە ۋە ھەر ساھەنىڭ ئۇچۇرغا بولغان ئېھتىياجىغا تىرىشچان ماسلىشىشتىن ئىبارەت بولدى. سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق كۆزىتىش - ئاڭلاش مەركىزى تەسىس قىلىنىپ، ھەپتىسىگە بىر سان «سۈنئىي ھەمراھ تېز خەۋەرلىرى» بىلەن تەمىنلەندى. ئىنتېرنېت تورى تۇتاشتۇرۇلۇپ، «شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ئۇچۇر تورى» نىڭ بېتى ئىشلەندى. «پەن - تېخنىكا كۆرگەزمىسى»، «نامراتلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يۆلەش»، «ئوتتۇرا ئاسىيا ئۇچۇرلىرى»، «قوشنا دۆلەتلەر بىلەن قىلىنغان سودا»، «سودىگەر چاقىرىپ، مەبلەغ كىرگۈزۈش»، «شىنجاڭ پەن - تېخنىكا كۆزنىكى»، «شىنجاڭ ئىقتىساد كۆزنىكى» قاتارلىق 12 ئىستون ئېچىلدى. بۇلار ئىنتېرنېت تورى ئارقىلىق تارقىتىلدى. شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ئۇچۇر سانلىق مەلۇمات ئامبىرى بويىچە «شىنجاڭدىكى پاختىچىلىق كەسپىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال سانلىق مەلۇمات ئامبىرى» نى تەتقىق قىلىپ ياساش خىزمىتى تاماملاندى، ئۇنىڭ قارىمىقىدا «شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىقىغا ئائىت ھۆججەتلەر ئامبىرى» ۋە «شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق ئاخبارات ئامبىرى» تارماق ئامبىرى تەسىس قىلىنىپ، مەملىكەت ئىچىدە پاختىچىلىق كەسپى سانلىق مەلۇمات ئامبىرى جەھەتتىكى بوشلۇق تولدۇرۇلدى، سانلىق مەلۇمات سانى 20 مىڭدىن كۆپرەككە يەتتى. «شىنجاڭنىڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى سانلىق مەلۇمات ئامبىرى» نى تور قىلىپ تۇرغۇزۇش ۋە سىستېما بويىچە ئىزدەپ تېپىش يۇمشاق ماتېرىياللىرىنى كىرگۈزۈش تاماملاندى، 1200 دىن ئارتۇق سانلىق مەلۇمات بەلگە قويۇلۇپ كىرگۈزۈلدى.

قازاقىستان جۇمھۇرىيىتى دۆلەت پەن - تېخنىكا ئاخبارات ئورنى بىلەن بولغان خىزمەت ئالاقىسى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، بۇ 2 ئاخبارات ئورنىنىڭ باشلىقلىرى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ ئۈز ئارا زىيارەت قىلىپ، 5 ھۆججەتكە ئىمزا قويدى؛ ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى يېڭى مەھسۇلات، يېڭى سورتلار ئۈستىدىكى ئىلمىي تەتقىقات تۈرلىرىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى توغرىسىدا ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش ۋە 60 نامرات يېزا، 40 يەرلىك كارخانىنىڭ ھازىرقى پەن - تېخنىكا ئەھۋالى توغرىسىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش تاماملاندى؛ «ئوتتۇرا ئاسىيا ئۇچۇرلىرى»، «قوشنا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد - سودا ئۇچۇرلىرى» نى ياخشى چىقىرىش ئاساسىدا، «پەن - تېخنىكا ئۇچۇرلىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلەشكە دائىر مەخسۇس سانى» (ئۇيغۇرچە 10 سان، خەنزۇچە 10 سان)، «ساقلانغان كىتابلارغا نەزەر» دىن ئىبارەت 2 ژۇرنال چىقىرىلدى؛ پەن - تېخنىكا تۈرلىرىنى تۇرغۇزۇش، نەتىجىلەرنى باھالاش ۋە يېڭى

مەھسۇلاتلارنى ئىلتىماس قىلىش يۈزىسىدىن 244 خىل ئاخبارات ئىزدەپ تېپىلدى ۋە سۈرۈشتە قىلىندى، 146 نۇسخا سۈرۈشتە قىلىش دوكلاتى يېزىلدى: «شىنجاڭ بىلەن ئوتتۇرا ئاسىيادىكى 5 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلما جەھەتتىكى پەرقلىرى ۋە ئوخشاشلىقلىرى ھەم كۆپ مەنبەلىك ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنىڭ مۇمكىنلىكى ئۈستىدە تەتقىقات» تېمىسى تاماملاندى؛ كەسپىي خادىملار بەلگە قويۇش دەرىجىسى ۋە ئەھمىيىتى ھەم ئىنتېرنېت توري مەشغۇلاتى جەھەتتىن تەرىپىلەندى؛ «شىنجاڭ ئۇيغۇرلىرىدىكى كەسىپلەر تەرەققىياتىنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە بۇ جەھەتتىكى تەدبىرلەر»، «شىنجاڭدىكى بىر قىسىم يەرلىك مەھسۇلاتلارنىڭ بازارنى ئىگىلەش نىسبىتى ۋە تېخنىكا ھالىتى توغرىسىدا تەكشۈرۈش»، «غەيرى دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلارنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيادا مەبلەغ سېلىپ ئىگىلىك باشقۇرۇشىنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك تەييارلىق خىزمەتلىرى توغرىسىدا يۈزە تەكلىپلەر»، «ئوتتۇرا ئاسىيا بازارلىرىنى ئېچىش ھەققىدىكى ئويلىنىشلار»، «شىنجاڭنىڭ ئۇيغۇر بايلىقىنى ئېچىشتىكى باشقۇرۇش مەسىلىلىرى توغرىسىدا پىكىرلەر»، «شەرقىي ياۋروپا، ئوتتۇرا ئاسىيا بازارلىرى ئۈستىدە تەتقىقات» قاتارلىق تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش دوكلاتلىرى ۋە ئىلمىي ماقالىلەردىن 58 ى يېزىپ چىقىلدى.

فۇ جيايى

تېخنىكا بازارلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېتىراپ قىلىشى بىلەن 1864 تۈرلۈك ھەرخىل تېخنىكا توختامى تىزىمغا ئېلىنىدى، توختامدىكى پۈتۈشۈش سوممىسى 306 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تېخنىكا سودا سوممىسى 250 مىليون يۈەن، يەككە تۈر تېخنىكا توختامىدىكى ئوتتۇرىچە پۈتۈشۈش سوممىسى 165 مىڭ يۈەن، توختامدىكى پۈتۈشۈش سوممىسى 300 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلدىن تۆنجى قېتىم بۆسۈپ ئۆتتى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى «تېخنىكا توختامى قانۇنى»، تېخنىكا بازىرىنىڭ تىجارەت ۋە باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ۋە لېكسىيىدىن 18 قارار ئاچتى، بۇلارغا 1000 غا يېقىن ئادەم قاتناشتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 900 دىن ئارتۇق كىشى «تېخنىكا بازارلىرىدىكى تىجارەت ۋە باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى» ئالدى، ئۇرۇمچى رايونىدىكى 210 دىن ئارتۇق ئورۇنغا «تېخنىكا سودىسى بويىچە لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى» بېجىرىپ بېرىلدى.

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ۋە ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر دۆلەت باج ئىدارىسى تېخنىكا بازارلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈپ، پەن - تېخنىكا ئەتىجىلىرىنىڭ رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىگە ئايلىنىشىنى كۈچەيتىپ، دۆلەتنىڭ ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىغا قارىتىلغان ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئوبدان ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، دۆلەت باج ئىشلىرى باش ئىدارىسىنىڭ «باج جەھەتتىكى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىدىن بەھرىمەن بولىدىغان ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىنى ئېتىراپ قىلىش مەسىلىسى توغرىسىدىكى تەستىق جاۋابى» ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئاپتونوم رايوندىكى ئىلمىي تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ سالاھىيىتىنى ئېتىراپ قىلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى، تېخنىكا توختامىنى ئېتىراپ قىلىپ تىزىملاش دائىرىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىپ، تېخنىكا توختامىنى ئېتىراپ قىلىپ تىزىملاش قاتارلىق باشقۇرۇش خىزمەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىدارىدىن چىقىپ ئاساسىي قاتلامغا يېرىش ئۈسۈلىنى قوللىنىپ، ئېتىراپ قىلىپ تىزىملاش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى.

ئەنۋەر

خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىسى 618 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1998 - يىلى ئىچىدە تەكشۈرۈپ تەستىقلانغىنى 63.

يۇقىرىغا يوللانغان «خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ ستاتىستىكا جەدۋىلى» دىكى 319 خەلق باشقۇرغان پەن - تېخنىكا كارخانىسىنىڭ ستاتىستىكا ئەھۋالى مۇنداق: دۆلەت كارخانىسى 46 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 14.4% نى ئىگىلەيدۇ، كوللېكتىپ كارخانا 97 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 30.4% نى ئىگىلەيدۇ، پاي ھەمكارلىق كارخانىسى 18 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 5.6% نى ئىگىلەيدۇ، بىرلىكتە باشقۇرۇلغان كارخانا 4 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 1.3% نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 102 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 32% نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك پاي شىركىتى 14 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 4.4% نى ئىگىلەيدۇ، خۇسۇسىي كارخانا 28 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 8.8% نى ئىگىلەيدۇ، باشقا ئىقتىسادىي كارخانا 10 بولۇپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 3.1% نى ئىگىلەيدۇ.

كارخانىلارنىڭ مۇلۇك سوممىسى 2 مىليارد 144 مىليون 317 مىڭ يۈەن. بۇنىڭ ئىچىدە مۇلۇك سوممىسى 1 مىليون

يۇنگە يەتمەيدىغان كارخانا 190، 1 مىليون يۇندىن 10 مىليون يۇنگىچە بولغان كارخانا 100، 10 مىليون يۇندىن 50 مىليون يۇنگىچە بولغان كارخانا 19، 50 مىليون يۇندىن 100 مىليون يۇنگىچە بولغان كارخانا 6، 100 مىليون يۇندىن يۇقىرى كارخانا 4. كارخانىلارنى ئىقتىسادىي تىپى بويىچە ئايرىغاندا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مۇلۈك سوممىسى 234 مىليون 325 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %11نى ئىگىلەيدۇ، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 321 مىليون 346 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %15نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنىڭ مۇلۈك سوممىسى 1 مىليارد 6 مىليون 952 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %47نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك پاي شىركەتلىرىنىڭ مۇلۈك سوممىسى 175 مىليون 567 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %8.2نى ئىگىلەيدۇ، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 110 مىليون 624 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %5.1نى ئىگىلەيدۇ، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 60 مىليون 44 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %2.8نى ئىگىلەيدۇ، چەت ئەل (رايون) سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 154 مىليون 78 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %7.1نى ئىگىلەيدۇ، بىرلىكتە باشقۇرۇلغان كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 60 مىليون 2000 يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %2.8نى ئىگىلەيدۇ، باشقا كارخانىلارنىڭ مۇلۈك سوممىسى 21 مىليون 379 مىڭ يۇەن بولۇپ، مۇلۈك سوممىسىنىڭ %1 نى ئىگىلەيدۇ.

كارخانىلاردىكى كەسپكارلار 7517، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 858، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 1263؛ ئاسپىرانت 137، ئۇنۋېرسىتېت پۈتكۈزگەنلەر 1426، ئالىي تېخنىكوم پۈتكۈزگەنلەر 1952؛ مۇقىم ئىشچى - خىزمەتچىسى 50كە يەتمەيدىغان كارخانا 249، 50 تىن 100 گىچە بولغان كارخانا 9، 100 دىن ئاشىدىغان كارخانا 16.

كارخانىلارنىڭ 1998 - يىلدىكى مەھسۇلات قىممىتى 778 مىليون 687 مىڭ يۇەن، تېخنىكا - سانائەت - سودا كىرىمى 877 مىليون 237 مىڭ يۇەن. بۇنىڭ ئىچىدە تېخنىكا خاراكتېرىدىكى كىرىم 79 مىليون 380 مىڭ يۇەن، سېتىلغان مەھسۇلات كىرىمى 566 مىليون 137 مىڭ يۇەن، سېتىلغان تاۋار كىرىمى 196 مىليون 423 مىڭ يۇەن، باشقا كىرىملەر 35 مىليون 297 مىڭ يۇەن. تېخنىكا - سانائەت - سودا كىرىمى 10 مىليون يۇندىن ئاشقان كارخانا 14. ئۇلار: شىنجاڭ «خەيىۋ» پەن - تېخنىكا ئەملىي تەتقىقات يۇرتى، شىنجاڭ «شۇاڭشىن» ئېلېكترلىك سايمان - ئۇسكۇنىلەر چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «خۇاشىدەن» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «شىلىك» ئېلېكترون تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ «جۇڭيىن» پەن - تېخنىكا تەرەققىيات شىركىتى، شىنجاڭ «گۈاڭخۇي چېنخۇي» گرانىت ماتېرىياللىرى چەكلىك شىركىتى، ئۈرۈمچى «لىدا» سۇنئىي ھەمراھ تېلېۋىزىيە شىركىتى، ئۈرۈمچى «خۇالېيەن» ئوقەتچىلىك شىركىتى، «مېيىك» خەلقئارا ئۆي جاھازلىرى چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ «ستۇلك» چەكلىك شىركىتى، قاراماي «كېلى» يېڭى تېخنىكا ئوقەتچىلىك چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى قىدىرىش - ئۇلچەش - لايىھەلەش يۇرتى قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئېلىش شىركىتى، قاراماي «جىنشىن» پەن - تېخنىكا ئوقەتچىلىك تەرەققىيات شىركىتى، شىنجاڭ سېرىق چىرىندى كىسىلاتا چەكلىك شىركىتى.

كارخانىلارنىڭ چېقىمى 742 مىليون 308 مىڭ يۇەن، بۇنىڭ ئىچىدە تەتقىقات - تەرەققىيات خىراجىتى 84 مىليون 255 مىڭ يۇەن بولۇپ، يىللىق تېخنىكا - سانائەت - سودا كىرىمىنىڭ %9.6نى ئىگىلەيدۇ. تەتقىقات - تەرەققىيات خىراجىتىنى كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي خاراكتېرى بويىچە ئايرىغاندا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ سېلىنمىسى 7 مىليون 534 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %9نى ئىگىلەيدۇ، كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ سېلىنمىسى 25 مىليون 896 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %30.8نى ئىگىلەيدۇ، پاي ھەمكارلىق كارخانىلىرىنىڭ سېلىنمىسى 3 مىليون 702 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %4.4نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنىڭ سېلىنمىسى 29 مىليون 380 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %34.8نى ئىگىلەيدۇ، چەكلىك پاي شىركەتلىرىنىڭ سېلىنمىسى 12 مىليون 694 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %15نى ئىگىلەيدۇ، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ سېلىنمىسى 3 مىليون 960 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %4.7نى ئىگىلەيدۇ، باشقا كارخانىلارنىڭ سېلىنمىسى 1 مىليون 89 مىڭ يۇەن بولۇپ، سېلىنمىنىڭ %1.3نى ئىگىلەيدۇ، خەلق ئىگىلىكى ساھەلىرى بويىچە ئايرىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقتا سەرپ قىلىنغان سېلىنما 15 مىليون 717 مىڭ يۇەن، ياساش كەسپىگە سەرپ قىلىنغان سېلىنما 31 مىليون 462 مىڭ يۇەن، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت كەسپىگە سەرپ قىلىنغان سېلىنما 22 مىليون 955 مىڭ يۇەن بولۇپ، تەتقىقات - تەرەققىيات خىراجىتىگە سېلىنغان سېلىنمىنىڭ %2.83نى ئىگىلەيدۇ.

يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان باج 56 مىليون 542 مىڭ يۇەن،

يارتىلغان تاشقى پېرىۋوت 28 مىليون 932 مىڭ دوللار، ئىلىنغان پايدا 30 مىليون 515 مىڭ يۈەن؛ كارخانىلارنىڭ ساپ مۇلۈك سوممىسى 993 مىليون 581 مىڭ يۈەن، كارخانىلارنىڭ ئوتتۇرىچە قەرزدارلىق نىسبىتى 54%.

كارخانىلار ئىلتىماس قىلغان پاتېنت 50، بۇنىڭ ئىچىدە پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشكىنى 41؛ يولغا قويۇلغان پاتېنت سانى 40.

شۆ فۇرۇڭ

4 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى دۆلەتنىڭ مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 4 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى دۆلەتنىڭ مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىر تۈر دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

2 - دەرىجىلىك مۇكاپات

تارىم ئويمانلىقىدىكى بوستانلىقلاردا 100 كىلوگرام ساپ پاختا ئېلىنىشىنىڭ يۈرۈشلەشكەن تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش (كېڭەيتىش تۈرى) (شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى، قەشقەر ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە، خوتەن ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە؛ جاڭ جېننەن ۋە ئۇنىڭ تەتقىقات كوللېكتىپى).

3 - دەرىجىلىك مۇكاپات

تارىم ئويمانلىقىنىڭ قۇرۇلما ئالاھىدىلىكى (جۈڭگو نېفىت — تەبىئىي گاز باش شىركىتى تارىمنى تەكشۈرۈش - گۇللەندۈرۈش قوماندانلىق شتابى، نېفىت قىدىرىپ تەكشۈرۈش - ئېچىش ئىلمىي تەتقىقات يۈرتىنىڭ لاڭفاڭ شۆبىسى، ئەنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، نېفىت گېئوفىزىكىلىق قىدىرىپ تەكشۈرۈش ئىدارىسى فىزىكىلىق قىدىرىپ تەكشۈرۈش گېئولوگىيە تەتقىقات يۈرتى، بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتى؛ جيا چېڭزاۋ، ژېي گوچى، ۋاڭ لياڭشۇ، گاۋ زېڭخەي، جيا دۇڭ).

«GW — QJ» تىپلىق ئېنېرگىيە تېجەيدىغان قوزغالماس تۈرۈبىسز چۆكمە پومپىنى تەتقىق قىلىش ۋە قوللىنىش (كېڭەيتىش تۈرى) (بىكتۈەن يېزا ئىگىلىك 8 - شىبى 121 - تۈەن - مەيدانى پومپېچىلىق شىركىتى؛ چېڭ شۇخۇا، يالڭ شىنجيەن، ۋۇ چۈەنجياڭ).

شورلۇق توپىنىڭ قۇرۇلۇش ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇنىڭ ئۈي - ئىمارەتلەرگە يەتكۈزىدىغان زىيىنى ھەم ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش تەدبىرلىرى (چىڭخەي نېفىت ئىدارىسى، مېتاللۇرگىيە مىنىستىرلىكى بىناكارلىق باش تەتقىقات يۈرتى، جۈڭگو نېفىت، تەبىئىي گاز تۈرۈبىلىرىنى تەكشۈرۈش لايىھەلەش يۈرتى، جۈڭگو نېفىت، تەبىئىي گاز باش شىركىتى قۇرۇلۇش تېخنىكىسى تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى؛ شۇ يۈزەي، لى يۈڭجىن، جۇ لياڭچېن، لى كاڭچى، خې ژېنجيې).

سۈڭ چۈنخۇڭ

دۆلەتنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر

كادىرلار مىنىستىرلىكى، پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 4 - ئايدا مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا مىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، خىزمەت ئىلغارلىرىنى تەقدىرلىدى. بىكتۈەن بىناكارلىق قۇرۇلۇش 1 - شىبى بىناكارلىق ئىلمىي تەتقىقات ئورنى ۋە گاۋ شياۋلى (پېچان ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن)، ۋۇ شۈگاۋ (فۇكاڭ شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن)، ھىمىت نامەت (قۇمۇل ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن)، زېڭ پېيجى (بىكتۈەن يېزا ئىگىلىك 10 - شىبىدىن) لار تەقدىرلەندى.

پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى 1997 - يىلى مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدە ئىلغار ناھىيە (شەھەر) بەرپا قىلىشتا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 11 كىشىگە «مەملىكەت بويىچە ناھىيە (شەھەر) نى پەن - ماۋارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار شەخس» دېگەن نام بېرىلدى. ئۇلار: پېچان ناھىيىسىدىن خۇاڭ جىجۇڭ، باھادىر ئابدۇھېلىم؛ جىڭ ناھىيىسىدىن پۇ فۇگۈي، گو شياڭيې؛ فۇكاڭ شەھىرىدىن لى ژېنغا، يىن گۈاڭلىڭ، يەنجى ناھىيىسىدىن جۇ چاڭجيې، ماچاڭجىڭ (خۇيزۇ)؛ ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىدىن نيې زېڭشياڭ، دۇەن شېڭرۇڭ، يەن كېخۇا.

كۈڭ شياڭ، يەن كېخۇا

ئۇچۇرلاشتۇرۇش خىزمىتى

1. تورنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە يۇرۇشىنىڭ باشقۇرۇلۇشى. ش ئۇ ئا ر ئۇچۇرلاشتۇرۇش ئىشخانىسى 1998 - يىلى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، «ئاپتونوم رايوندا خەلقئارا كومپيۇتېر ئالاقە توربىدىكى ئۇچۇرلارنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە ئەخلاق بولۇشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا بېكىرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى ھەمدە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىشخانىسى ئارقىلىق تارقاتتى. بۇ بېكىردە ئاپتونوم رايوندا خەلقئارا كومپيۇتېر ئالاقە توربىدىكى ئۇچۇرلارنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە قېلىپلاشتۇرۇلۇپ باشقۇرۇلۇشى توغرىسىدا ئېنىق تەلەپ قويۇلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايوندا كومپيۇتېر ئالاقە توربىدىكى دائىرە نامىنى

باشقۇرۇش قاتارلىق باشقۇرۇش چارىسى تۈزۈپ تارقىتىلدى، شىنجاڭ ئالاقە تور ئۇچۇرى مەركىزى (XJNIC) قۇرۇلدى، ئالاقە تورىغا ئالاقىدار باشقۇرۇش ۋە تېخنىكا مۇلازىمىتى خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى.

2. ئۇچۇرلاشتۇرۇش خىزمىتىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، بەزى يېڭى باشقۇرۇش چارىلىرى ۋە تەدبىرلىرى تۈزۈپ يولغا قويۇلدى. ش ئۇ ئا ر ئۇچۇرلاشتۇرۇش ئىشخانىسى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى، مالىيە نازارىتى ۋە باھا ئىدارىسى بىرلىكتە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلىق توپلاشتۇرۇلغان تېلېفون كارتوچكىسىنىڭ قوللىنىلىشىنى ۋاقىتلىق باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ تارقىتىپ، ئاپتونوم رايونىدا توپلاشتۇرۇلغان تېلېفون كارتوچكىسى (IC كارتوچكىسى) نىڭ قوللىنىلىشى ۋە بازارنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشنى يولغا قويدى؛ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلىق ئۇچۇر قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى»نى تۈزۈپ، ئۇچۇر قۇرۇلۇش سىستېمىسىنى توپلاشتۇرۇپ يارىتىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلاردا ئۇچۇر قۇرۇلۇشىنى لايىھەلەش - ياساش سالاھىيەت دەرىجىسىگە گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى.

3. كومپيۇتېرنى قوللىنىش تېخنىكىسى بويىچە ئىجتىمائىيلاشقان تەربىيەلەش خىزمىتى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈلدى. كومپيۇتېرنى قوللىنىش بويىچە دەسلەپكى قەدەمدە تەربىيەلەش ۋە ئىمتىھان ئېلىش تەدرىجىي چوڭقۇرلاشتى، مۇشۇ يىلدا 100 مىڭدىن ئوشۇق ئادەم تەربىيەلەندى ۋە ئۇلاردىن ئىمتىھان ئېلىنىدى، تەربىيەلەنگەن ۋە ئىمتىھان ئېلىنغانلار 300 مىڭدىن ئاشتى؛ كومپيۇتېرنى قوللىنىش بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىك تەربىيەلەش ۋە ئىمتىھان ئېلىش ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى، تەربىيەلەش ۋە ئىمتىھان ئېلىش تور سىستېمىسى پۈتۈپ، كومپيۇتېر ئارقىلىق يىراق جايدىن ئىمتىھان ئېلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

4. ئۇچۇرلاشتۇرۇشنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش تاماملاندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون مىقياسىدا «شىنجاڭدىكى ئۇچۇر كەسىپىنىڭ ئەھۋالى ئوستىدە تەكشۈرۈش» ۋە «كومپيۇتېرنىڭ يۇمشاق ماتېرىياللىرىنى يارىتىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ئەھۋالى ئوستىدە تەكشۈرۈش» خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «شىنجاڭدىكى ئۇچۇر كەسىپىنىڭ ئەھۋالىغا ئائىت سانلىق مەلۇمات ئامبىرى» ۋە «كومپيۇتېرنىڭ يۇمشاق ماتېرىياللىرىنى يارىتىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىگە ئائىت سانلىق مەلۇمات ئامبىرى» بەرپا قىلىندى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئاپتونوم رايوندىكى 169 ئۇچۇر مۇلازىمەت كارخانىسىنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 500 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغانلىقى، كومپيۇتېر يۇمشاق ماتېرىياللىرىنى قوللىنىش - يارىتىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنىڭ 1000 دىن ئاشىدىغانلىقى، تولۇق كۆرسىتىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگىلەر ئۇچېتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدىغانلىقى مەلۇم بولدى.

5. ش ئۇ ئا ر پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بىرلىكتە 21 - ئەسىرگە يۆزلەنگەن شىنجاڭنىڭ ئۇچۇرلاشتۇرۇش تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى توغرىسىدا مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزدى، ئۇچۇرچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستېرى لۇ شىنكۇي ۋە ئاپتونوم رايونلىق ئالاقىدار رەھبەرلىرى يىغىنغا قاتناشتى. مۇھاكىمە يىغىنىدىن كېيىن، ئۇچۇرلاشتۇرۇش تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى توغرىسىدىكى ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمى نەشر قىلىندى، بۇ ماقالىلەردە ئاپتونوم رايونلىق ئۇچۇرلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ناھايىتى مۇھىم ئىجابىي پىكىر ۋە تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

جالال دېشەن

تاشقى پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى، تەستىقلىشى بىلەن، 27 تۈركۈمدە 73 ئادەم (قېتىم) قاتناشقان پەن -تېخنىكا ئۆمەك - گۇرۇپپىسى چەت ئەلگە چىقتى؛ 40 تۈركۈمدە 193 ئادەم (قېتىم) قاتناشقان پەن - تېخنىكا ئۆمەك - گۇرۇپپىسى شىنجاڭغا زىيارەتكە كەلدى. 3 - ئاينىڭ باشلىرىدا شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ۋەكىللەر ئۆمىكى قازاقىستان، قىرغىزستان ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تارماقلىرىنى زىيارەت قىلدى. ئىككى تەرەپ قىزىقىدىغان ساھە ۋە تۈرلەر (غوزا قۇرتى ۋە كۆكتات زىيانداش ھاشاراتلىرىنى-بىئولوگىيىلىك دورىلار بىلەن ئالداپ تۇتۇش تېخنىكىسى، نېفىت ئېچىش ۋە تەبىئىي گازنى تازىلاش تېخنىكىسى، شورلۇق تۇپراقنى ياخشىلاش، قىزىلچا، بادام، ئانار، ئۈزۈك قاتارلىق مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى قاتارلىقلار) نى ھەمكارلىشىپ تەتقىق قىلىش - تەرەققىي قىلدۇرۇش ھەمدە ئۇنى كونكرېت يولغا قويۇش لايىھىسى ئوستىدە چوڭقۇر تەكشۈرۈش ۋە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىپ، ئورتاق پۇشەنچە ھاسىل قىلدى، ھەمكارلىق مۇددىئانامىسى ئىمزالىدى. كۆپ يىلدىن بۇيان ئۇزۇلۇپ قالغان پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. 3 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ۋەكىللەر ئۆمىكى روسىيىگە بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. ئۇنىڭدىن كېيىن روسىيە ئالتاي جۇمھۇرىيىتى ئالدىن يۈرەر ئۆمەكنى ئاپتونوم رايونغا زىيارەتكە ئەۋەتتى. 9 - ئايدا روسىيە فېدېراتسىيىسى

ئالتاي جۇمھۇرىيىتىنىڭ باشلىقى ئۆمەك باشلاپ ئاپتونوم رايونغا زىيارەتكە كەلدى ھەمدە ئالتاي ۋىلايىتى بىلەن بىر قاتار ھەمكارلىق مۇددىئانامىسى ئىمزالىدى. 9 - ئايدا شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سىياسىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى يەنە روسىيىگە زىيارەتكە باردى، روسىيە پەنلەر ئاكادېمىيىسى خەلقئارا ئىقتىساد ۋە سىياسەت تەتقىقات ئورنى بىلەن روسىيە ۋە جۇڭگونىڭ رايون تەرەققىياتى ۋە رايون ئىقتىسادىي سىياسىتى (روسىيىنىڭ مەلۇم بىر رايونى بىلەن جۇڭگونىڭ شىنجاڭ رايونى مىسال قىلىنىدى) ھەمكارلىق تەتقىقاتى رامكىسى ۋە تەتقىقات پىلانى توزدى. 9 - ئاينىڭ 23 — 27 - كۈنىگىچە جۇڭگو بىلەن ئوتتۇرا ئاسىيادىكى 5 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى مۇھاكىمە يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، ئوتتۇرا ئاسىيادىكى 5 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا مەسئۇل ئەمەلدارلىرى، پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ ۋەكىللىرى، جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا ئاسىيادىكى 5 دۆلەتتە تۇرۇشلۇق ئەلچىخانا ۋەكىللىرى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھەر قايسى ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ ۋەكىللىرى ھەمدە چېگرا بويلىرىدىكى قىسمەن ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ ۋەكىللىرى يىغىنغا قاتناشتى.

ياپونىيىنىڭ JICA (خەلقئارا ھەمكارلىق كەسپىي ئۆمىكى) يولى ئارقىلىق ياپونىيىلىك 2 مۇتەخەسسىس (كانچىلىق مۇتەخەسسىسى بىر، كان تەكشۈرۈشنى پىلانلاش مۇتەخەسسىسى بىر) ئاپتونوم رايونغا كېلىپ 3 ئاي خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلىشقا قوبۇل قىلىندى. JICA يولىدىن پايدىلىنىپ ئاپتونوم رايوندىن ياپونىيىگە 6 مۇتەخەسسىس ۋە ئاسپىرانت ئۈەتىلدى. دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى تۈرلىرىنى ئىجرا قىلىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئارگېنتىناغا چاڑچىلىق ئىشلىرىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكى ئەۋەتتى، ۋېيتنامنىڭ ئونئۇبرسال يېزا ئىگىلىكىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكى تەكشۈرۈش ئارقىلىق ۋېيتنامنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئۇنى كەسپىلەشتۈرۈشكە دائىر بىر قىسىم سىياسەتلىرىنى ئوقۇشتى. بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭنى ۋېيتنامغا تونۇشتۇرۇش ئۈچۈن پۈرسەت يارىتىلدى، بۇنىڭدىن كېيىن ھەر تەرەپلىمە ھەمكارلىشىش ۋە ئىلىم - پەن ئالماشتۇرۇش ئىشىنى قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن ئاساس سېلىندى. خوتەن دەريالىق ھەۋزىسىنى ئونئۇبرسال ئېچىش - توزەش ئىشىنى پىلانلاش ئۈچۈن، ئامېرىكىنىڭ بېلىتچىلىق ۋە سۈچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 3 — 14 - كۈنىگىچە شىنجاڭغا كېلىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشقا ۋە يېتەكچىلىك قىلىشقا ئالاھىدە تەكلىپ قىلىندى.

1998 - يىلنىڭ كېينىكى يېرىمىدا، ئوتتۇرا ئاسىيا تاغ ھاسىل بولۇش بەلۋېغى ۋە ئاشكارا ھايات ئىستونىسى يەر پوستىسىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى، خەلقئارا ئاخبىرقى چەككە يەتكەن مۇھىت يىغىنى، ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىزچىل تەرەققىي قىلدۇرۇش مۇمكىنچىلىكى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى.

ۋالك يىلك

10 - نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا قىشى پائالىيىتى

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 1998 - يىل 11 - ئايدىن 1999 - يىل 3 - ئايغىچە ئەملي تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش، كېڭەيتىش بويىچە تەربىيىلەش پائالىيىتىنىڭ كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ھەرخىل كۇرستىن 24 مىڭ 577 قارار ئېچىپ، دېھقان - چارۋىچىدىن 2 مىليون 109 مىڭ 900 ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە پارتىيىلىك ئاساسىي قاتلام كادىرى 225 مىڭ ئادەم (قېتىم)؛ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر ھەرخىل رەسىم، كىتاب - ماتېرىيالدىن 1 مىليون 502 مىڭ نۇسخا بېسىپ تارقاتتى، پەن - تېخنىكىغا دائىر سىنئالغۇ فىلىمىدىن 8500 قېتىم قويدى. بۇ نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا قىشى پائالىيىتىدە ئەملي تېخنىكىلارنى ئومۇملاشتۇرۇپ كېڭەيتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى دانلىق زىرائەت، ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، يۇقىرى مەھسۇلات يارىتىش، تەڭشەپ ئوغۇتلاش، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىياندىشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تۇتۇتىش، چارۋا مالىلاردىكى كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش، سۈچىلىق، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى قاتارلىق تېخنىكىلىق تەركىبى يۇقىرى، بازاردىكى يوشۇرۇن كۈچى زور، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى بولغان يېڭى تېخنىكا، يېڭى نەتىجىلەرنى كېڭەيتىشكە قارىتىلدى.

دەي جۇنخۇك

پەن - تېخنىكىنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 10 مىڭ 673 ئادەم (قېتىم) نى دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىغا ئەۋەتىپ، پەن - تېخنىكىنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. 571 قېتىم پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بازىرى ئاچتى. پەن - تېخنىكىغا دائىر 926 مىڭ 200 نۇسخا ماتېرىيال، 3258 سىن لېنتىسى يەتكۈزۈپ بەردى. پەن - تېخنىكىغا دائىر سىنئالغۇ قويۇپ بېرىش، پەن - تېخنىكىغا دائىر لېكسىيە سۆزلەش ئىشىنى 800 قېتىمدىن

كۆپرەك ئېلىپ باردى، 30 خىلدىن كۆپرەك يېڭى تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇپ كېڭەيتتى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى 8 خىل 65 مىڭ نۇسخا (ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە) «يېزىلاردا پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش» قا دائىر ئەملىي تېخنىكا قوللانمىسىنى تۈزۈشكە ئۈيۇشتۇردى؛ شىنجاڭ ئازسانلىق مىللەت پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى ئەترىتى ئىلگىرى كېيىن بولۇپ، 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىدىكى يېزىلارغا بېرىپ، ئەملىي تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇپ كېڭەيتتى، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر 20 مىڭ نۇسخىدىن كۆپرەك ماتېرىيال تارقىتىپ بەردى، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر ئازكەم 100 سىنتالغۇ فىلىمى قويۇپ بەردى، ئاپتونوم رايون بويىچە ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ پەن - تېخنىكا تارقىتىش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت بىلەن سىجىل تەرەققىيات ئاساسىي تېما قىلىنغان پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر دوكلات ۋە لېكسىيىدىن 90 قېتىمدىن كۆپرەك ئۈيۇشتۇردى، پەن - تېخنىكىغا دائىر 30 مىڭ نۇسخا ماتېرىيال تارقىتىپ بەردى، بۇنىڭدىن نەپ ئالغان ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەر 100 نەچچە مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى.

ژاڭ چاڭفۇ

شىنجاڭ بويىچە ياشلارنىڭ 3 - نۆۋەتلىك يىللىق ئىلمىي يىغىنى ۋە جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ياشلارنىڭ 3 - نۆۋەتلىك يىللىق ئىلمىي يىغىنىنىڭ «سۈنئىي ھەمراھ» يىغىنى

بۇ يىغىن ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 19 — 22 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 500 دىن كۆپرەك ھەر مىللەت ياش پەن - تېخنىكا خادىمى يىغىنغا قاتناشتى. ژاڭ لىچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، مۇئاۋىن ئاكادېمىيە باشلىقى يې چۈنلى، جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، پروفېسسور فېڭ چاڭگېن، ئامېرىكا NIH تەتقىقات ئورنىنىڭ دوكتورى جاڭ جى قاتارلىق 10 نەچچە مەشھۇر ياش ئالىم يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە ئىلمىي دوكلات بەردى.

بۇ نۆۋەتلىك يىللىق يىغىنىنىڭ ئاساسىي تېمىسى شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، ياشلار كەلگۈسىنى يارىتىشتا قولنى قولغا تۇتۇشۇپ 21 - ئەسىرگە قاراپ ئىلگىرىلەشتىن ئىبارەت بولدى. يىغىندا 1225 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 606 ئىلمىي ماقالە تاللىۋېلىنىپ، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلىدىغان يىللىق يىغىن ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمىغا كىرگۈزۈلدى. كارخانا ۋە ناھىيە، يېزىلار بىلەن پەن -تېخنىكا ھەمكارلىقىغا دائىر 5 كېلىشىم ئىمزالاندى.

شېي گوجېڭ، شېي شۈيەن

يېزا پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى ئەملىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بىرلىكتە باشقۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق يېزا پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى ئەملىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 13 — 15 - كۈنىگىچە ماناس ناھىيىسىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم تەشكىلات تارماقلىرى، پەن - تېخنىكا تەشكىلاتلىرى ھەمدە ئەملىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتى جەريانىدا بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنىڭ ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 100 دىن ئارتۇق كىشى يىغىنغا قاتناشتى. يىغىندا 5 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايوندا قانات يايدۇرۇلغان يېزا پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى ئەملىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى ۋە ئالماشتۇرۇلدى ھەمدە بۇنىڭدىن كېيىن بۇ خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش ئورۇنلاشتۇرۇلدى ۋە پىلانلاندى؛ ئەملىي تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتقان 17 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 51 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى. 5 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىدىن 1 مىليون 167 مىڭ 700 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى، تەربىيىلەش دائىرىسى %90تىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مۇتلەق كۆپ ساندىكىلەر بىردىن ئىككىنچە ئەملىي تېخنىكا ئىگىلىۋالدى.

لىۋ ژېگو

ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە ئۇلگە كۆرسىتىش بازىسى

خوتەن شەھىرى شورباغ يېزىسى — ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ سىستېما بويىچە نامراتلارنى يۆلەيدىغان يېزىسى، شۇنداقلا پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تۇنجان پەن -

تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە ئولگە كۆرسىتىش بازىسى. 1998 - يىلى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بۇ يېزىغا ئاز كەم 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، دېھقانلارنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش مەكتىپىدىن بىرنى قۇرۇپ چىقتى، سىنىپلارغا پارتا، ئورۇندۇق ۋە باشقا ئۈسكۈنىلەرنى سېپلەپ بەردى. 12 نەپەر پەن - تېخنىكا خادىمىنى مۇددەتكە ۋە تۇرکۈمگە بۆلۈپ، پەن - تېخنىكا كۆرسى ئېچىشقا ۋە تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلدى، 18 مىڭ ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بىلەن ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، سانجى شەھىرىنىڭ قازاقلارنى ئاساس قىلغان ئاشلى مىللىي يېزىسىدا ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكىنى كېڭەيتىش - تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇلدى، بۇ مەركەز 2 قارار تەربىيىلەش كۆرسى ئېچىپ، دېھقان - چارۋىچىدىن 300 نەچچە ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى.

لىيۇ ژېيگو

ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ كەشپىيات ئەسەرلىرى مەملىكەت بويىچە مۇكاپاتلاندى

پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، دۆلەت ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقى ئىدارىسى، جۇڭگو كەشپىياتچىلار جەمئىيىتى بىرلىكتە باشقۇرغان، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئۈستىگە ئالغان مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسى 1998 - يىل 8 - ئايدا ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ 10 كەشپىيات ئەسىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈر ئالتۇن مېدالغا، 4 تۈر كۈمۈش مېدالغا، 4 تۈر مىس مېدالغا ئېرىشتى. ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: بورتالا شەھەرلىك 4 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى لىيۇ شىك كەشپ قىلغان «چۆللۈكلەردە تېمىتىپ سۇغىرىشقا ئىشلىتىدىغان پۈركۈگۈچ» ۋە بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پېداگوگىكا مەكتىپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى گولى كەشپ قىلغان «يېڭى تېپتىكى نوغۇچ»؛ كۈمۈش مېدالغا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: كورلا شەھەرلىك كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى فېلىك شۆخەي كەشپ قىلغان «تىكمىسمۇ بولىدىغان توڭمە»، كورلا شەھەرلىك يۇقىرى دەرىجىلىك ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى شۇ جيا كەشپ قىلغان «ئۈزىرايدىغان - قىسقىرايدىغان ئېچىل توك داغمال»، كورلا شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى كې لىن كەشپ قىلغان «ئىككى خىل ئىشلىنىدىغان دورا پۈركۈش - ئوغۇتلاش سايمىنى»، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى جالك فەن كەشپ قىلغان «قۇياش ئېنېرگىيىلىك ئاپتوماتىك سۇ چىقىرىش ئۈسكىلىۋاتىلى»؛ مىس مېدالغا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: كورلا شەھەرلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى ژالك جۇن كەشپ قىلغان «ئېچىل پولات دېرىزە ئىلىغۇچ»، كورلا شەھەرلىك كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى فېلىك شۆخەي كەشپ قىلغان «ئېچىل تىكتاك توپ يىغقۇچ»، ئاۋات ناھىيە ئايباغ يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى زەينەپ كەشپ قىلغان «ئۆسۈملۈكلەرنىڭ توپ - غولىغا دورا سۈرتكۈچ»، كۈيتۈك شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى چېن لىگىەن كەشپ قىلغان «ئەمالار روزېتكىسى». بۇنىڭ ئىچىدە لىيۇ شىك كەشپ قىلغان «چۆللۈكلەردە تېمىتىپ سۇغىرىشقا ئىشلىتىدىغان پۈركۈگۈچ» «سۇك چىڭلىك كەشپىيات مۇكاپاتى» غا ئېرىشىپ، 7000 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى؛ گولى كەشپ قىلغان «يېڭى تېپتىكى نوغۇچ» «ۋاك دەنپىك مۇكاپاتى» غا ئېرىشىپ، 2000 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى؛ كې لىن كەشپ قىلغان «ئىككى خىل ئىشلىنىدىغان دورا پۈركۈش - ئوغۇتلاش سايمىنى» «گۈاك خۇا فوندى مۇكاپاتى» غا ئېرىشىپ، 2000 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى.

8 - ئايدا شياڭگاڭدا ئوتكۈزۈلگەن 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ كەشپىيات - ئىجادىيەت ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىدا، ئاپتونوم رايون بويىچە ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ 7 خىل كەشپىيات ئەسىرى مۇكاپاتلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 2 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: ئاۋات ناھىيىسى ئايباغ يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى زەينەپ كەشپ قىلغان «ئۆسۈملۈكلەرنىڭ توپ - غولىغا دورا سۈرتكۈچ»، بورتالا شەھەرلىك 4 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى لىيۇ شىك كەشپ قىلغان «چۆللۈكلەردە تېمىتىپ سۇغىرىشقا ئىشلىتىدىغان پۈركۈگۈچ»؛ 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: كورلا شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى لى لىن كەشپ قىلغان «ئىككى خىل ئىشلىنىدىغان دورا پۈركۈش - ئوغۇتلاش سايمىنى»، كۈيتۈك شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى چېن لىگىەن كەشپ قىلغان «ئەمالار روزېتكىسى»؛ 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەر: كورلا شەھەرلىك كەسپىي تېخنىكۇم ئوقۇغۇچىسى جالك شياڭخەي كەشپ قىلغان «كۆپ ئىقتىدارلىق ئېچىل يىپ سۈككۈچ»، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پېداگوگىكا مەكتىپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى گو لى كەشپ قىلغان «يېڭى تېپتىكى نوغۇچ»، كورلا شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى لى فەن كەشپ قىلغان «ئاددىي قۇنتۇزۇش كىيىمى». بۇنىڭ ئىچىدە

زېمىنىڭ كەشپ قىلغان «ئۆسۈملۈكلەرنىڭ تۈپ غولىغا دورا سۈرتكۈچ» يەنە «گۈڭگ خۇا فوندى مۇكاپاتى»غا ئېرىشىپ، 2000 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ياشلار - ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا مەركىزى مۇنەۋۋەر تەشكىللىگۈچى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ۋۇيىڭ

«ئالتۇن كۆۋرۈك» قۇرۇلۇشى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايون بويىچە «ئالتۇن كۆۋرۈك» قۇرۇلۇشىغا دائىر تۆرغۇزۇلغان 200 تۈردىن 19 مۇنەۋۋەر تۈر تاللاپ چىقىلىپ مۇكاپاتلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 5 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 12 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ مۇنەۋۋەر تەشكىللىگۈچى 4 ئورۇن ۋە 11 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى. جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى چاقىرغان 2 - نۆۋەتلىك «ئالتۇن كۆۋرۈك» قۇرۇلۇشى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىدا، ئاپتونوم رايونىنىڭ 4 مۇنەۋۋەر تۈرى مۇكاپاتلاندى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى «ئالتۇن كۆۋرۈك» قۇرۇلۇشى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ دەپ نامغا ئېرىشتى.

شيې شۇيەن

خەلق ئارىسىدىكى تاشقى پەن - تېخنىكا پائالىيەتلىرى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى روسىيە، ياپونىيە، ئەنگلىيە، شىياڭگاڭ، تەيۋەن قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلاردىن زىيارەتكە كەلگەن 11 تۈركۈمدە 128 ئادەم (قېتىم) قاتناشقان ئۆمەك - گۈرۈپپىنى كۈتۈۋالدى، 7 تۈركۈمدە 36 ئادەم (قېتىم) قاتناشقان چەت ئەلدە زىيارەتتە بولىدىغان ئۆمەك - گۈرۈپپىنىڭ رەسمىيەتلىرىنى بېجىرىپ بەردى. ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر بىلەن ياپونىيە توكيو ئۇنىۋېرسىتېتى «جۇغراپىيىلىك مۇھىت ئۆزگىرىش» تېما گۈرۈپپىسىدىكى 12 كىشى شىنجاڭغا دائىر تېما تەتقىقاتىنى بىرلىكتە تاماملىدى؛ شىنجاڭنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنى تەكشۈرۈش ۋە ئىلىم - پەن ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن كەلگەن شياڭگاڭ ئىنژېنېرلار جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 13 كىشىنى كۈتۈۋالدى. ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى مەزگىلىدە روسىيە ئالتاي چېگرا رايونى تاشقى ئىقتىساد - سودا ئىدارىسى بىلەن ھەمكارلىق كېلىشىمى ئىمزالىدى، ئىككى تەرەپنىڭ ئۆز ئارا زىيارەت قىلىشى بولۇپمۇ، 8 ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى ۋە ئالاقىدار كارخانا، ھۆكۈمەت تارماقلىرىدىكى خادىملار قاتناشقان پەن - تېخنىكا، ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ روسىيىنىڭ ئالتاي چېگرا رايونىنى زىيارەت قىلىشى ئارقىسىدا، ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىقىدا ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەش بولدى ۋە نەتىجە ھاسىل قىلىندى، 25 تۈر بويىچە مۇددىئانامە ۋە كېلىشىم ئىمزالاندى.

ۋاڭ چاڭفۇ

ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قارمىقىدىكى ئىلمىي جەمئىيەتلەرنىڭ 1998 - يىلى ئۆتكۈزگەن ئاساسلىق پائالىيەتلىرى

پائالىيەت نامى	ۋاقتى (ئاي)	ئورنى	ئۈيۇشتۇرغان ئورۇن	ئاساسلىق مەزمۇنى ۋە نەتىجىسى
شىنجاڭ ھايۋانات ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 8 - قۇرۇلتىي ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى	1	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ ھايۋانات ئىلمىي جەمئىيىتى	يىغىنغا 60 دىن كۆپرەك كىشى قاتناشتى. 39 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى. يىغىندا 19 ماقالە دوكلات قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 8 ئىلمىي ماقالە ياشلارنىڭ نادىر ئىلمىي ماقالىسى بولۇپ باھالاندى
شىنجاڭ ئاشپەزلىك ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 1998 - يىلى دائىمىي كېڭەيتىلگەن) يىغىنى	1	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ ئاشپەزلىك ئىلمىي جەمئىيىتى	يېمەك - ئىچمەك بازارلىرىنىڭ تەرەققىيات يۆزلىنىشى ۋە يېڭى سەيلەرنى تەييارلاش، زىياپەتنى ئىسلاھ قىلىش قاتارلىقلار مۇھاكىمە قىلىندى. ئادەتتىن تاشقىرى بازارلارنىڭ يېمەك - ئىچمەك ئىشلىرى تەكشۈرۈلدى
شىنجاڭ تۈپراقشۇناسلىق ناچارلىشىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، تاغ - دەريالارنى قايتىدىن گۈزەللەشتۈرۈش ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى	3	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ تۈپراقشۇناسلىق، تۈپراق - ئۇغۇتچىلىق، سۇچىلىق، جۇغراپىيە، ئورمانچىلىق، ئوتلاق-چىلىق، ئۆسۈملۈك، ئېكولوگىيەدىن ئىبارەت 8 ئىلمىي جەمئىيەت بىرلىكتە باشقۇرغان	89 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى؛ ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمى تۈزۈپ تارقىتىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە تۈپراق چىكىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىگە تەكلىپنامە سۇنۇلدى

شىنجاڭ ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئىلمىي ئۈچۈرلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئىلمىي جەمئىيىتى، ئاگرونومىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاتوم ئېنېرگىيىسى تەتقىقات ساھەسىدىكى ئالدىنقى تېخنىكىلار ۋە ئۇنى قوللىنىش ئۈستىدە مۇھاكىمە - تەتقىقات ئېلىپ بېرىلىپ، تەكلىپ بېرىلدى
شىنجاڭ پىلىچىلىك ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 5 - قېتىملىق كېڭەش (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى	3	خوتەن	شىنجاڭ پىلىچىلىك ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايوننىڭ پىچىلىك ئىشلىرىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە تەرەققىيات ئىستىقبالى مۇھاكىمە قىلىندى، ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ خىزمەتلىرى يەكۈنلەندى، پائالىيەت پىلانى تۈزۈلدى، 50 كىشى يىغىنغا قاتناشتى
98' «دۇنيا مېتېئورولوگىيە كۈنى» سۆھبەت يىغىنى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاساسلىق تېمىسى: ھاۋارايى، دېڭىز - ئوكيان ۋە ئىنسانلار پائالىيىتى، 100 كىشى يىغىنغا قاتناشتى
«دۇنيا سۇ كۈنى» دە سۇ باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن - نىزام تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ سۇچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى	100 مىڭ نۇسخا تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلدى
دۇنيا «يەر شارى كۈنى» ، «مۇھىت كۈنى» ، «ئاپەتنىڭ ئازايتىش كۈنى» پائالىيىتى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ گېئولوگىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	13 مىڭ نۇسخىدىن كۆپرەك تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلدى
تۆمۈرىول سىستېمىسى بويىچە سىستىرالىق كەسىپكە دائىر ئىلمىي ماقالىلەرنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ۋە مۇنەۋۋەر تېپىلغان ماقالىلەرنى باھالاش پائالىيىتى	5	ئاپتونوم رايون بويىچە	شىنجاڭ تۆمۈرىول ئىلمىي جەمئىيىتى	152 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى، 11 مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە تاللاپ چىقىلدى
«جۇڭخۇا داڭلىق يەمەكلىكلەر» ، «شىنجاڭ داڭلىق يېمەكلىكلىرى» گە گۇۋاھنامە بېرىش يىغىنى	5	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئاشپەزلىك ئىلمىي جەمئىيىتى	100 دىن كۆپرەك كىشى يىغىنغا قاتناشتى
مەملىكەتلىك 5 - نۆۋەتلىك تاغ ئۆسۈملۈكلىرى، قوملۇق ئۆسۈملۈكلىرى مۇھاكىمە يىغىنى	6	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئۆسۈملۈك ئىلمىي جەمئىيىتى	ۋەكىللەر جەنۇبىي - شىمالىي شىنجاڭ رايونلىرىدا ئىلمىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش ۋە سىياسەت خاراكتېرلىك تەكلىپلەرنى بېرىش پائالىيىتىگە ئۇيۇشتۇرۇلدى
ئالدى ياغشى ئۇيۇشتۇرغۇچى ئورۇنلار مۇكاپاتىدىن 6 سى باھالاپ چىقىلدى، لايىھىلەش پىلانى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن 2 تور، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن 8تور، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتتىن 10تور، تەقدىرلەش مۇكاپاتىدىن 8 تور باھالاندى.	6	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تەكشۈرۈش - لايىھىلەش جەمئىيىتى	
شىنجاڭ تاماكىسىنى سېتىش ۋە تور قۇرۇش خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى	6	ئۇرۇمچى، كورلا، قۇمۇل قاتارلىق شەھەر	شىنجاڭ كۆك تاماكا ئىلمىي جەمئىيىتى	60 تىن كۆپرەك ئىلمىي ماقالە يىغىۋېلىندى، 37 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى

شىنجاڭ دوربىگەرلىك ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 6 - قۇرۇلتىيى ۋە 98، ئىلىم ئالماشتۇرۇش يىغىنى	6	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ دوربىگەرلىك ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايون بويىچە دوربىگەرلىك پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ۋەكىللىرى ۋە ئىلمىي ماقالە ئاپتورلىرىدىن بولۇپ 200 كىشى يىغىنغا قاتناشتى
تاشيوللاردا تېز يۈك توشۇش مۇھاكىمە يىغىنى	7	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تاشيول ئىلمىي جەمئىيىتى	ئالىي تاشيوللارنىڭ توشۇغۇچىلارغا قويغان تەلىپى مۇھاكىمە قىلىندى ۋە تېز يولۇچى توشۇش ترانسپورتىنى باشقۇرۇش چارىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى
شىنجاڭ كۆتۈپخانا ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى	7	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ كۆتۈپخانا ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايون بويىچە 200 دىن كۆپرەك كۆتۈپخاناشۇناسلىق پەن - تېخنىكا خادىملىرى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ 19 - قېتىملىق مۇنەۋۋەر سۈپەت باشقۇرۇش گۇرۇپپىلىرى ۋەكىللىرى يىغىنى	7	ئۇرۇمچى	ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى، شىنجاڭ سۈپەت باشقۇرۇش جەمئىيىتى	180 ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 239 مۇنەۋۋەر QC گۇرۇپپىسى كۆرسىتىلدى
شىنجاڭ توقۇمىچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىلەرنى باھالاش پائالىيىتى	7	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ توقۇمىچىلىق قۇرۇلۇشى ئىلمىي جەمئىيىتى	ھەر قايسى ئورۇنلارنىڭ ژۇرناللىرىغا بېسىلغان 142 ئىلمىي ماقالە ئىچىدىن 35 ماقالە تاللاپ چىقىلىپ مۇكاپاتلاندى
شىنجاڭ تۇنجى نۆۋەتلىك «ئۈمىد لوكۇمىسى» بويىچە شەھەر چوت سوقۇش تەكلىپ مۇسابىقىسى	7	شەھەر	شىنجاڭ چوت جەمئىيىتى	200 دىن كۆپرەك كىشى يىغىنغا قاتناشتى؛ 10 ئەتراپتىن تەشكىللەنگەن 57 ماھىر مۇسابىقىگە قاتناشتى
«يولۇچى ۋە مال مارشرۇتكىسى» مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىلەرنى باھالاش پائالىيىتى	8	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تۆمۈريول ئىلمىي جەمئىيىتى، ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى	32 مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالىدىن 1 - دەرىجىلىك مۇكاپات بويىچە 4 ماقالە، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپات بويىچە 6 ماقالە، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپات بويىچە 8 ماقالە باھالاپ چىقىلدى
شىنجاڭ ئاناتومىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 7 - قۇرۇلتىيى ۋە 98، ئىلمىي يىغىنى	8	قۇتۇبى ناھىيىسى	شىنجاڭ ئاناتومىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	يىغىنغا 41 ۋەكىل قاتناشتى؛ 33 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 13 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى
شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ژۇرناللىرى تەھرىرات-لىرى ئىلمىي جەمئىيىتى-نىڭ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 10 يىللىقىنى تەبرىكلەش يىغىنى ۋە ئىلىم ئالماشتۇرۇش يىغىنى	9	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ژۇرناللىرى تەھرىرات-لىرى ئىلمىي جەمئىيىتى	يىغىنغا 130 كىشى قاتناشتى؛ ئىلمىي جەمئىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار تەھرىر بولۇمىدىن 15ى، ئىلمىي جەمئىيەت خىزمىتىدىكى ئاكتىپلاردىن 16 سى تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى؛ 80 دىن كۆپرەك ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
يېڭى ئالاقە تېخنىكا-سى، يېڭى مەھسۇلاتلار-نى ئالماشتۇرۇش يىغى-نى	9	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئالاقە ئىلمىي جەمئىيىتى	يىغىنغا 100 دىن كۆپرەك پەن - تېخنىكا خادىمى قاتناشتى؛ شاڭخەي بېئىر شىركىتىنىڭ S1240 تېخنىكا مۇتەخەسسىسى دوكلات بەردى

شىنجاڭ بويىچە «10 ياخشى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۈرتى باشلىقى» بىلەن «10 ياخشى ئوتتۇرا ياش ۋە ياش لايىھىلەش ماھىرى» تاللاپ چىقىلدى	9. 10	ئاپتونوم رايون بويىچە	شىنجاڭ تەكشۈرۈش - لايىھىلەش جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايون بويىچە 360 دىن كۆپرەك تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ئورۇنلىرىنىڭ ئونئۇبرسال ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچى رەتكە تورغۇزۇلۇپ سىلىشتۇرۇلدى، ئاپتونوم رايوندىكى تەكشۈرۈش - لايىھىلەش كەسپى بويىچە 20 كۆچلۈك ئورۇن باھالاپ چىقىلدى
شىنجاڭنىڭ 21 - ئەسىردىكى ئۆچۈرلاش-تۇرۇش تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئالاقە ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر ئۆچۈرلاشتۇرۇش ئىشخانىسى، ش ئۇ ئا ر پوچتا - تېلېگراف باش-قۇرۇش ئىدارىسى	بىر ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمى تۈزۈپ چىقىلدى؛ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۆچۈرلاشتۇرۇش تەرەققىياتى-نىڭ ئىستراتېگىيىلىك يۈنىلىشى مۇھاكىمە قىلىنىدى، ئۆچۈرلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى توغرىسىدا تەكلىپ بېرىلدى
پىشقەدەم پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ چارە - تەدبىر كۆرسىتىش پائالىيىتى	10	ئاپتونوم رايون بويىچە	شىنجاڭ ياشانغانلار پەن - تېخنىكا جەمئى-يىتى	ئاپتونوم رايون بويىچە 100 پىشقەدەم مۇتەخەس-سىس، ئالىم يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، پارتىيە ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە چارە - تەدبىر كۆرسىتىشكە ئۇيۇشتۇرۇلدى
شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ئاخبارات ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى ۋە 98 ئىلمىي يىغىن	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پەن -تېخنىكا ئاخبارات جەمئىيىتى	100 دىن كۆپرەك كىشى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ خەلقىيە سانائىتى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى	11	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ خەلقىيە سانائىتى ئىلمىي جەمئىيىتى	80دىن ئارتۇق كىشى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ مېتېئورولو-گىيە ئىلمىي جەمئىيى-تىنىڭ 6 - قۇرۇلتىيى	11	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ مېتېئورولو-گىيە ئىلمىي جەمئىيى-تى	100 دىن كۆپرەك كىشى يىغىنغا قاتناشتى
«ئاپەتنىڭ زىيانىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، شەپقەت يەتكۈزۈش» بويىچە كىتاب تەقدىم قىلىش پائالىيىتى	11	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش جەمئىيىتى	«9. 11» ئوت ئۆچۈرۈش بىخەتەرلىكى كۈنى پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئالاقىدار ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە جۇڭگو سۇغۇرتىسى مال - مۈلۈك سۇغۇرتا چەكلىك شىركىتى ئۇرۇمچى شەھەرلىك ماتارىپ كومىتېتى بىلەن قىسمەن ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە «ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش بىخەتەرلىك ساۋاتلىرى» گە دائىر 500 يۇرۇش ماتېرىيال ھەدىيە قىلىشقا ئۇيۇشتۇرۇلدى
شىنجاڭ يەر قاتلىمى پالېئونتولوگىيە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى	12	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ گېئولوگىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	كۆچا رايونىنىڭ پېرم سىستېمىسى، تېرتىاس سىستېمىسى، يۇرا سىستېمىسىدىكى يەر قاتلىمى پاسىلىنى بېكىتىش مەسىلىسى تەتقىق قىلىنىپ بېكىتىلدى

پىپي ئەنىسى، شېي شۇيەن

تەبىئىي پەن

ئېكولوگىيە، بايلىق مەنبەسى

شىنجاڭنىڭ تېپىك بوستانلىق ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشى

بۇ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق تۈرى بولغان «شىنجاڭنىڭ تېپىك بوستانلىق ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە

ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشى» بىلەن دۆلەت تەبىئىي پەن فوندى جەمئىيىتىنىڭ «تۇرپان بوستانلىقىدىكى سۇ بايلىقىدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىش ۋە رايونلار بويىچە سەرخىللاشتۇرۇپ ئىچىش مودېلى» دىن ئىبارەت 2 تەتقىقات تۈرىنىڭ نەتىجىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ تۈر جۈملىگە پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تاماملاندى. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ش ئۈ ئا ر پەن -تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ نەتىجىلەرنى باھالىشىدىن ئۆتتى.

تەتقىقات نەتىجىسى 3 قىسىمدىن ۋە قوشۇمچە قىسىمدىن تەركىب تاپقان، بىرىنچى قىسمى، بوستانلىق سىستېمىسى ۋە ئۇنى ماسلاشتۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش نەزەرىيىسى ھەمدە ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش؛ ئىككىنچى قىسمى، تېما بوستانلىق (تۇرپان ئويمانلىقى بىلەن پىچان بوستانلىقىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) نىڭ 2 قاتلاملىق بايلىق مەنبەسىنى ئېچىش، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىنى ئۆز ئارا ماسلاشتۇرۇشنىڭ سەرخىل مودېلى؛ ئۈچىنچى قىسمى، بوستانلىقنىڭ شەكىللىنىپ ئۆزگىرىش قانۇنىيىتى قاتارلىق 10 تېما تەتقىقاتىدىن ئىبارەت. تەتقىقات نەتىجىسىدە بوستانلىق تۈنجى قېتىم مەخسۇس پەن دەپ قارىلىپ، بوستانلىق سىستېمىسى ئەتراپلىق ئانالىز قىلىنغان ۋە بايان قىلىنغان، بوستانلىق ئىلمىگە تەبىر بېرىلگەن، بوستانلىق ئىلمىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن ئاساسىي رامكا تۈرغۇزۇلغان، بوستانلىق قۇرغاق رايونلاردىكى 3 چوڭ جۇغراپىيىلىك سىستېما (تاغلىق يەر، بوستانلىق، چۆللۈك) قاتارىغا قويۇلۇپ، سىستېمىلارنىڭ ئۆز ئارا باغلىنىش، بىر - بىرىنى تەقەززا قىلىش ۋە چەكلەش مۇناسىۋىتى ماددىلارنىڭ جۇغلىنىشى ۋە يۆتكىلىشى، ئېنېرگىيىنىڭ يەتكۈزۈلۈشى ۋە ئايلىنىشى نۇقتىسىدىن بايان قىلىنغان؛ مۇرەككەپ بوستانلىق سىستېمىسى بايلىق بىلەن مۇھىت، نوپۇس بىلەن جەمئىيەت، ئىقتىساد بىلەن ئۇنۇمدىن ئىبارەت بىر - بىرىگە بېقىنىپ، بىر - بىرىنى چەكلەپ تۇرىدىغان 3 كەنجى سىستېمىغا يىغىنچاقلانغان. بايلىق ئاساس، نوپۇس يېتەكچى، ئىقتىساد نىشان دېگەن كۆز قاراش ئاساسىدا، بوستانلىقنىڭ ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتىنىڭ يولى ۋە ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى ئوتتۇرىغا قويۇلغان. تېخنىكىلارنى تەتقىق قىلىش جەھەتتە سىستېما ئانالىزى ئۇسۇلى ۋە GIS تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، كۆپ نىشان بويىچە ماسلاشتۇرۇش مودېلى ۋە سەرخىللىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈش GIS مودېلى تۇرغۇزۇلۇپ، جۈملىگە بوستانلىق تەتقىقاتى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلگەن.

مۇتەخەسسىلەر شۇنداق ھېسابلىدىكى، تەتقىقات نەتىجىسىدە بوستانلىقنى تەتقىق قىلىشنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە تەتقىقات ئۇسۇلى جەھەتتە بۈسۈش خاراكتېرلىك كۆز قاراش بارلىققا كەلتۈرۈلگەن، بوستانلىق ئاساسىي نەزەرىيىسى تەتقىقاتىدا مەملىكەت ئىچىدە بوستانلىق تەتقىقاتى جەھەتتىكى بوشلۇق تولدۇرۇلغان، تەتقىقات نەتىجىسى بوستانلىق قۇرۇلۇشى ۋە شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا مۇھىم نەزەرىيىۋى ئەھمىيەتكە ۋە ئەمەلىي ئەھمىيەتكە ئىگە، بوستانلىق ئىلمىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم ئىلمىي قىممەتكە ئىگە. تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچىدىكى ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن.

يەن جىگيۈەن

شىنجاڭنىڭ تېپىك دەريا ھەۋزىلىرىدىكى جۇغلانما قارىنىڭ كۆپ سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق يېراقتىن سېزىلگەن ھەرىكەت ھالىتىنى كۆزىتىپ ئۆلچەش ئۇچۇر سىستېمىسى تۈرغۇزۇلدى

بۇ تۈرنى جۈملىگە پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئېلىپ تاماملىدى. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى جۈملىگە پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ ئىلمىي ھەيئىتى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى ۋە باھالاپ چىقتى.

تەتقىقات نەتىجىسىدە تەكرىتاغنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى قىسمەن رايونلار كۆزىتىپ ئۆلچەش كۆزنىكى، ئۇرۇمچى دەريا ھەۋزىسى تېپىك تەتقىقات رايونى قىلىنىپ، كۆپ سۈپىلىق، كۆپ ۋاقىت فازىلىق، كۆپ دولقۇن بۆلەكلىك ئالەم قاتنىشىدىكى يېراقتىن سېزىلگەن سانلىق مەلۇماتلاردىن پايدىلىنىلىپ، يۇلتۇز يىلىنىڭ SAR ۋە NOAA/AVHRR سانلىق مەلۇماتلىرى قوللىنىلىپ ۋە ئۈلار ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈلۈپ ۋە تولۇقلىنىپ ھەمدە كومپيۇتېر سۈرەتلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى ۋە جۇغراپىيىلىك ئۇچۇر سىستېمىسىنىڭ ياردىمىگە تايىنىلىپ جۇغلانما قارىنىڭ يېراقتىن سېزىلگەن ھەرىكەت ھالىتىنى كۆزىتىپ ئۆلچەش ئۇچۇر سىستېمىسى تۈرغۇزۇلغان. ئۇ، سۈرەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش، جۇغراپىيىلىك ئۇچۇر، سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى باشقۇرۇش ۋە كۆرگىلى بولىدىغان چېگرا يوزىدىن ئىبارەت 4 خىل يۇمشاق ماتېرىيال پارچىسىنىڭ بىرىكىشىدىن تەركىب تاپقان. بۇ سىستېما يېراقتىن سېزىپ تارتىلغان سۈرەتلەرنى، يەر شەكلىگە دائىر سانلىق مەلۇماتلارنى مېتېئورولوگىيىلىك، گىدرولوگىيىلىك ۋە باشقا ستاتىستىكىلىق سانلىق مەلۇماتلارنى بىر تەرەپ قىلالايدۇ ۋە ئانالىز قىلالايدۇ. تەتقىقات

نەتىجىسى شىنجاڭنىڭ قۇرغاق ۋە يېرىم قۇرغاق رايونلىرىدا خېلى ياخشى نەتىجە قىلىش ئىستىقبالىغا ئىگە، ئۇ ئېرىگەن قار ئېقىم مودېلىنى تۈرغۇزۇش، ھۆلچىلىك - قۇرغاقچىلىق ئاپىتىنىڭ ئالدىن مۆلچەرلەش، بۇ ھەقتە ئالدىن مەلۇمات بېرىش، سۇ تەقسىملەش پىلانى تۈزۈش، كەلكۈننىڭ ئالدىنى ئېلىپ قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

يىن جىگيۈەن

تارىم دەرياسى ۋادىسىدىكى سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈزەش ۋە ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسى ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئىمكانىيەتلىك سېجىل تەرەققىيات تەتقىقاتى تۈرى ۋە ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ يۆمشاق پەن تۈرى جۈملىسىگە كىرىدۇ، ئۇنى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىدى، بۇ تۈر 1998 - يىل 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىلەرنىڭ خەت ئارقىلىق باھالاپ بېكىتىشىدىن ئۆتتى.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسىدە ئاساسلىقى 4 تەرەپتىن تەھلىل ۋە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان: بىرىنچى، سۇ بايلىقىدىن پايدىلىنىش جەھەتتە: غول ئېقىنلارغا كەلگەن سۇ مىقدارى ئازىيىپ كېتىش ئەھۋالى ۋە ھەر قايسى بۆلەكلەردىكى سۇ مىقدارىنىڭ ئۆزگىرىش سەۋەبلىرى ئانالىز قىلىنغان؛ سۇ مىقدارىنىڭ سەرپ بولۇشى ۋە تەڭپۇڭلۇقسىز ھېسابلاپ چىقىلغان؛ بۇنىڭدىن كېيىن مەنبە ئېقىنلىرىنىڭ غول ئېقىنلارنى تەمىنلەيدىغان سۇ مىقدارى ئالدىن مۆلچەرلەنگەن؛ ئېكولوگىيىنى قوغداش ۋە ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا كېتىدىغان سۇ مىقدارى بىلەن ئىشلىتىلگەن سۇ مىقدارى نىسبەتلەشتۈرۈلگەن؛ يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىنلاردىكى ھەر قايسى بۆلەكلەرنىڭ سۇ مىقدارى مۇۋاپىق تەقسىم قىلىنغان؛ سۇ بايلىقىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىشنىڭ تەدبىرلىرى ۋە چارىلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن ھەمدە تارىم دەرياسىغا ھەۋز ئاتلاپ سۇ يۆتكەش ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان. ئىككىنچى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈزەش جەھەتتە: ئىنسانلار پائالىيىتىنىڭ تەسىرى ئارقىسىدا ھەۋز ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنىڭ ئۆزگىرىش يۆزلىنىشى، يېقىنقى مەزگىللەردە (70 - يىللاردىن كېيىن) تارىم دەرياسىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىدا يۈز بەرگەن پايدىلىق ۋە پايدىسىز ئۆزگىرىشلەر ئانالىز قىلىنغان؛ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈزەش تەدبىرلىرى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداش ۋە ياخشىلاشنىڭ ئاساسىي تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان ھەمدە تۆۋەن ئېقىنىدىكى يېشىل كارىدورنىڭ ھەر قايسى بۆلەكلىرىنىڭ ناچارلىشىپ كېتىۋاتقان مۇھىتىنى تۈزەش ۋە قوغداش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان. ئۈچىنچى، ئىمكانىيەتلىك سېجىل تەرەققىيات جەھەتتە: ھەۋزلەرنىڭ سېجىل تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان پايدىلىق شارائىت ۋە پايدىسىز ئامىللار ئانالىز قىلىنغان؛ سېجىل تەرەققىياتىنىڭ تۈپ پرىنسىپلىرى، مۇۋاپىق ئەندىزىسى، نىشانى ۋە قوللىنىشقا تېگىشلىك تەدبىرلەر كۆرسىتىپ بېرىلگەن. تۆتىنچى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسى جەھەتتە: ئاساسلىق تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي رايونلىرى تەتقىق قىلىنىپ، بۇ رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈكى ۋە ئالاھىدىلىكى، تەرەققىيات پۈرسىتى ۋە ساقلىنىۋاتقان مەسىلەر، بۇنىڭدىن كېيىن ئىقتىسادىي تەرەققىيات يۆزلىنىشىدىكى يېتەكچى كەسىپلەرنى تاللاش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئىستراتېگىيىلىك يۆنىلىشى، نىشانى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى ئانالىز قىلىنغان ھەمدە ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر ئۈستىدە تەدبىر - تەكلىپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان. مۇتەخەسسىلەر باھالاش ئارقىلىق شۇنداق دەپ ھېسابلىدىكى، بۇ تەتقىقات نەتىجىسى تارىم دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىنىدىكى سۇ بايلىقىنى مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى قوغداش، ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشتا مۇھىم ئىلمىي يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. تەتقىقات نەتىجىلىرىنىڭ قىسمەن مەزمۇنلىرى ئىلگىرىكى تەتقىقات جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇرغان، ئومۇمىي جەھەتتىن مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن.

يىن جىگيۈەن

شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈرىولى لىنىيىسى ۋە ئۇرۇمچى رايونى دائىرىسىنى ئۇنۇملۇق بىرسال ئېچىش ۋە تۈزەش

بۇ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلىپ تاماملىغان، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى قاتناشقان تەتقىقات نەتىجىسىدۇر. بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان باھالاشتىن ئۆتتى. بۇ تەتقىقات نەتىجىسىدە ئۇرۇمچى — شىخەنزە — ماناس —

كۆيتۆك — قاراماي — شىخو قاتارلىق نۆقتىلىق كىچىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات - قۇرۇلۇش رايونى تىپىك تەھلىل قىلىنغان. بۇ رايونىنى ئېچىش، تۈزەشنىڭ ئومۇمىي ئىستراتېگىيىلىك تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان. سۇ - تۇپراق بايلىقىنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىش ۋە ئۇنى قوغداش، نۆقتىلىق كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئورۇنلاشتۇرۇش، سىرتقا يۈزلەنگەن ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، شەھەرلەشتۈرۈش، مۇھىتنى تۈزەش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلغان، ئېچىش، پايدىلىنىش ۋە ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ تەجرىبىلىرى ۋە ئالاقىدار مەسىلىلەر خۇلاسىلەنگەن، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش يوللىرى ۋە تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

تەتقىقات نەتىجىسى «شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى لىنىيىسىدىكى رايونلارنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە تۈزەش»، «ئۇرۇمچى رايونىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە تۈزەش» تېن ئىبارەت 2 ئەسەردىن تەركىب تاپقان مۇتەخەسسىلەر تەتقىقات نەتىجىسى ئومۇمىي جەھەتتىن شۇ خىلدىكى تەتقىقاتلار ئىچىدە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەپتىكە يەتكەن، دەپ قارىدى.

يىن جىگۈەن

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىك، مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى شىنجاڭنى تەكشۈردى

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىئولوگىيە ئىلمىي بۆلۈمى ئۈيۈشتۇرغان غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق رايونلارنىڭ ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتىدىكى يېزا ئىگىلىك مەسىلىسى بويىچە مەسلىھەتچىلىك تۈرى ئۈزۈپىسىدىكى 18 كىشى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا تەكشۈرۈش ۋە مەسلىھەتچىلىك پائالىيىتى ئېلىپ باردى. مەسلىھەت بېرىشكە قاتناشقان جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكلىرىدىن جاڭ شىنشى، لىيۇ دۇڭشېڭ، جاڭ گۇاڭشۇ، چېڭ گودۇڭ، قۇرۇلۇش ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكلىرىدىن شى يۈلىن، گۈەن جۇنيۇ، شەن لۇنلەر بار؛ ئۇنىڭدىن باشقا يەنە گوۋۈيۈەن تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئەنجاڭ شۆبىسى، بېيجىڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، لەنجۇ ئۇنىۋېرسىتېتى، جۇڭگو ئورمانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى ۋە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىلمىي بۆلۈم بىرلەشمە ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلاردىن كەلگەن تەتقىقاتچىلار، پروفېسسورلار بار. تۈرلەرگە مەسلىھەت بېرىش گۇرۇپپىسى شىنجاڭدىكى مەزگىلدە، سۈچىلىق نازارىتى، يېزا خىزمىتى ئىشخانىسى ۋە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسى رىياسەتچىلىك قىلغان 3 سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى، جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى 5 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 12 ناھىيە، شەھەرنى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 2 شىتىنىڭ 4 تۈەن - مەيدانىدىكى 35 ئورۇننى ئەھلىي تەكشۈردى، 3600 كىلومېتىر يول يۈردى ھەمدە جايلارنىڭ دوكلاتلىرىنى ئاڭلىدى. مەسلىھەتچىلەر گۇرۇپپىسىدىكى ئاكادېمىكلار، مۇتەخەسسىسلەر ئۇرۇمچىگە قايتقاندىن كېيىن ئاپتونوم رايوندىكى نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ مەسئۇللىرىغا 2 قېتىم دوكلات بەردى.

ئاكادېمىك، مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر گۇرۇپپىسى 9 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە - ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىگە شىنجاڭ يېزا ئىگىلىكىنى سىجىل تەرەققىي قىلدۇرۇشقا دائىر مەسىلىلەرنى دوكلات قىلدى. ژاڭ لىچۈەن، جاڭ ژېنيۇ، جاڭ يۈنچۈەن، ژاڭ خۇەييۇ، بوتاي كوپەن قاتارلىقلار دوكلاتنى ئاڭلىدى.

خۇ ژېنكاڭ

پاختىچىلىق تۈرىگە ئالاھىدە ياردەم بېرىش بويىچە تۇنجى جەڭ غەلىبىلىك بولدى

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىگىلىك تۈر ئىشخانىسى بىلەن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسى ئۈيۈشتۇرغان «شىنجاڭدا كېۋەزنى ئىزچىل تۇرغۇ ئالا سۈپەتلىك، يۇقىرى ھوسۇللۇق قىلىپ ئۆستۈرۈش ئۇنۇمۇرسال تېخنىكىسى مۇجەسسەملەشكەن ئۇلگە قۇرۇلۇشى» تۈرى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى ھەمدە ئاكادېمىيە باشلىقىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئالاھىدە ياردەم بېرىدىغان تۈرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى، بۇ تۈرنىڭ يولغا قويۇلۇش ۋاقتى 1998 - يىلدىن 2001 - يىلغىچە بولۇپ، 5 مىليون يۈەن خىراجەت سەرپ قىلىنىدۇ. بۇ تۈرگە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلىدۇ، تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، تەتقىقاتچى سۈڭ يۈدۇڭ بۇ تۈرگە مەسئۇل باش ئالىم قوشۇمچە تۈر دىرېكتورى بولۇپ تەيىنلەندى. بۇ تۈرگە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ 10 تەتقىقات ئورنى ۋە يەرلىك 11 تەتقىقات ئورنى، تېخنىكا ئورۇنلىرى قاتنىشىدۇ.

بۇ تۈرنىڭ باش نىشانى: كۆلىمى 1 مىليون مو كېلىدىغان ئوخشاش بولمىغان 4 خىل تىپتىكى ئۇلگە رايونى بەرپا قىلىپ، ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتنى ھازىرقى سەۋىيە ئاساسىدا

20% ئۆستۈرۈش؛ ئوخشاش بولمىغان ئۇلۇغ رايونلاردا بىرلىك مەھسۇلاتى 100 كىلوگرام، 120 كىلوگرام، 150 كىلوگرام، 180 كىلوگرامدىن ئاشىدىغان كېۋەز ئۆستۈرۈش ئەندىزىسى ۋە يۇرۇشلەشكەن تېخنىكا سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈش؛ شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق رايونلىرىدا ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا دائىر مەخسۇس تەتقىقات نەتىجىسىنى تاپشۇرۇش؛ تەتقىق قىلىش ۋە يېڭىلىق يارىتىش ئارقىلىق شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى 2 خىلدىن 4 خىلغىچە يېڭى تېخنىكا زاپىسى بىلەن تەمىنلەش؛ كېۋەزنى يۇقىرى ھوسۇللۇق قىلىپ ئۆستۈرۈش - پەرۋىش قىلىش تەدبىرلىرىنى بەلگىلەشنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك سىستېمىلىق يۇمشاق ماتېرىيالىنى تۈرغۇزۇش. تۈر ئىشخانىسى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 — 12 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە خىزمەت يىغىنى ئېچىپ، تۈر پىلانىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن مەلۇم بولدىكى، ھەر قايسى ئۇلۇغ رايونلىرى يىللىق پىلانىنى ئەلا سۈپەتتە تاماملاپ، شۇ يەردىكى رايونلارنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ئىلگىرى سۈرگەن. بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇر دەريا سۇغىرىش رايونىدىكى ئۇلۇغ رايون — توقسۇ ناھىيىسىدە 250 مو كېۋەزلىكتە ساپ پاختىنىڭ مو بېشى مەھسۇلاتى 90 كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16%، 1996 - يىلدىكىدىن 38% ئاشقان؛ چېرىيە ناھىيىسىدىكى ئۇلۇغ رايوندا 62 مىڭ 500 مو كېۋەزلىكتە ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 82 كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 42% ئاشقان. ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 120 كىلوگرام، 150 كىلوگرام، 200 كىلوگرامدىن ئىبارەت يۇقىرى ھوسۇللۇق 3 خىل ئەندىزىدە تەجرىبە نىشانى ئاشۇرۇپ ئورۇندالغان ھەمدە 3.5 مو قۇم - بورانلىق تۇپراقتا ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 236.25 كىلوگرامغا يەتكۈزۈلۈپ، شىنجاڭ بويىچە يېڭى رېكورت يارىتىلغان؛ مۇسۇلمان بوزىير رايونىنىڭ 148 - تۈمەن - مەيدانى ئۇلۇغ رايونىدىكى 115 مىڭ 200 مو كېۋەزلىكتە ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 115 كىلوگرامغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.4% ئېشىپ، تارىختا يېڭى رېكورت يارىتىلغان؛ ساجىڭزا بوزىير رايونىنىڭ 1 - تۈمەن - مەيدانى ئۇلۇغ رايونىدا ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان كېۋەزلىكتە ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 100 كىلوگرامغا يەتكەن، ئاپەتكە ئۇچرىمىغان جايلاردا ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 160 كىلوگرامغا يەتكەن. 1998 - يىلى سىناقتا قاتناشتۇرۇلغان ئۇزاق ئۇنۇملۇك مۇرەككەپ ئوريە، كېۋەزگە مەخسۇس ئىشلىتىلمەيدىغان، ئۇزاق ئۇنۇملۇك بىرىكمە خىمىيىۋى ئوغۇت ۋە «شىيۇمەن — 321» قاتارلىق يۇقىرى ھوسۇللۇق سورت، گېنى كۆچۈرۈلگەن ھاشاراتكە چىداملىق كېۋەز، غوزا قۇرتىنىڭ جىنسىنى جەلپ قىلىش دورىسى، كېۋەز پىتى كۆشەندىسى خاتىرىنى كۆپەيتىش، قىزىلكۆزمەردىن پايدىلىنىپ كېۋەز پىتىنى يوقىتىش، ئۆرۈسلۇق ھاشارات يوقىتىش دورىسىنى ئىشلىتىش، سۇنى تېجەپ سۇغۇرىش تېخنىكىسى قاتارلىق يەككە تېخنىكىلار كېۋەزنى ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ھوسۇللۇق قىلىپ ئۆستۈرۈش جەريانىدا تېگىشلىك رول ئويناپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم بەردى.

خۇ ۋېنكاڭ

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى قۇرۇلدى

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ تەستىقى بىلەن 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئەسلىدىكى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ بىئولوگىيە - تۇپراق - قۇملۇق تەتقىقات ئورنى بىلەن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنى بىرلەشتۈرۈش ئاساسىدا تەشكىل قىلىنغان شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ قۇرۇلغانلىقى جاكارلاندى.

يېڭىدىن قۇرۇلغان شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ئورنى شۇكى، بۇ ئورۇن خەلقئارادا ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان مۇڭۈپپەقىيەتلەرنى نىشانلاپ ئىش كۆرىدىغان خەلقئارا سەۋىيىدىكى قۇرغاق رايون بوستانلىق ئېكولوگىيە تەتقىقات مەركىزى ۋە دۆلەت دەرىجىلىك مۇھىم تەتقىقات بازىسى بولۇپ قالىدۇ. تەتقىقات ئورنىنىڭ قارىسىقىدا بوستانلىق ئېكولوگىيە سىستېمىسى، چۆل مۇھىتى، سۇ - تۇپراق بايلىقى ۋە بوستانلىق يېزا ئىگىلىكى، بىئولوگىيە بايلىقى، رايونلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قاتارلىق 5 تەتقىقات ئىشخانىسى تەسىس قىلىندى. بۇ تەتقىقات ئورنىنى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى 2 - تۈركۈمدىكى پەن تەتقىقات بازىسى تېپىدىكى تەتقىقات ئورنى، دەپ ئېتىراپ قىلدى.

خۇ ۋېنكاڭ

ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ قۇرغاق رايون بايلىقى ۋە مۇھىتى بويىچە پەننىي ئومۇملاشتۇرۇش تەلىم - تەربىيە بازىسى قۇرۇلدى

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى بىلەن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ماتارىپ كومىتېتى، شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى بىرلىكتە قۇرغان ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ قۇرغاق رايون بايلىقى ۋە مۇھىتى بويىچە پەننىي ئومۇملاشتۇرۇش تەلىم - تەربىيە

بازىسىنىڭ ژۇسكا ئېسىش مۇراسىمى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۆتكۈزۈلدى.

شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى دۆلەت پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكىنىڭ بىلەن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى بېكىتكەن دۆلەتنىڭ پەننىي ئومۇملاشتۇرۇش تەلىم - تەربىيىسىدە قۇرغاق رايونلارنىڭ بايلىقى، مۇھىتى ۋە ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىيات ئاساسىي تېما قىلىنىدۇ، بوستانلىق ئېكولوگىيىسى، چۆللۈكلەرنىڭ مۇھىتى، بايلىقلارنى ئېچىش ۋە رايونلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت 3 نۇقتىلىق ساھە پەننى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ نۇقتىلىق مەزمۇنى قىلىنىدۇ، شىنجاڭنى ۋەكىل قىلغان جۇڭگونىڭ ئىچكى قۇرۇقلۇقىدىكى قۇرغاق رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئىزچىل تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىلىم - پەن ئۆگىنىش، ئىلىم - پەندىن پايدىلىنىش، ئىلىم - پەننى سۆيۈش، ئىلىم - پەنگە ئەھمىيەت بېرىش ئىشلىرى ئالغا سۈرۈلۈپ، دۆلەتكە ياراملىق خادىملار تەربىيىلەپ يېتىلدۇ. ياشلار - ئۆسمۈرلەر بازىسى جۇڭخۇانى سۆيۈش، شىنجاڭنى سۆيۈش، مۇھىتنى ئاسراش، ئىلىم پەنگە ئىشتىياق باغلاشنى ئاساسىي تەربىيە تېمىسى قىلىدۇ. پەننىي ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىخانىسى، پەن تەتقىقات كۆرگەزمىخانىسى، ھايۋانات - ئېكولوگىيە ئەۋرىشكە كۆرگەزمىخانىسى، سىن قويۇش ئۆيى قاتارلىق كۆرگەزمىخانىلار ئېچىلدى، ئۆسۈملۈك، تۇپراق، قۇملۇق، جۇغراپىيە قاتارلىق تارماق كۆرگەزمىخانىلار بىر - بىرلەپ ئېچىلماقچى. پەننى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىخانىسى پۈتۈنلەي ئېلېكترونلۇق مېڭە ئارقىلىق ئىشلەنگەن بولۇپ، ئۇنىڭدا شىنجاڭنىڭ بايلىق، مۇھىت ئەھۋالى سىستېمىلىق تونۇشتۇرۇلىدۇ.

خۇ ژېنكاڭ

ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىزچىل تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە 2 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى

ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىزچىل تەرەققىي قىلدۇرۇش كېڭىشى بىلەن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى بىرلىكتە باشقۇرغان ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىزچىل تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە 2 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 13 — 18 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. بۇ يىغىنغا فىنلاندىيە، دانىيە، شۋېتسارىيە، ئامېرىكا، فرانسىيە، ئاۋسترالىيە، گېرمانىيە، ئەنگلىيە، شۋېتسىيە، ياپونىيە، كانادا، ھىندىستان، ئافغانىستان، موڭغۇلىيە، نېپال، پاكىستان، تاجىكىستان، روسىيە، قازاقىستان، قىرغىزستان، ئۆزبېكستان ۋە جۇڭگو (جۈملىدىن شياڭگاڭ ئالاھىدە رايونى) قاتارلىق دۆلەتلەردىن 154 ۋەكىل قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك ۋەكىل 103. يىغىندا 100 دىن كۆپرەك ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى. ۋەكىللەر يىغىن مەزگىلىدە سۆزدىن پايدىلىنىش، ئېتىراز - ئېرىنقلاردىن پايدىلىنىش ۋە تۈپراقنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشى، دۆلەت ۋە ئورتاق تەشكىلاتلارنىڭ رولى، غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ قاتنىشىشى ۋە كوللېكتىپنىڭ پىكرى، پۇل مۇئامىلە ئىشلىرىنىڭ ئىزچىل تەرەققىياتىدىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى، يېڭىلاشقا بولىدىغان ئېنىرگىيە قاتارلىق مەخسۇس تېمىلار ئۈستىدە يىغىندا سۆزگە چىقتى ۋە گۈزەپىلار بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ باردى. يىغىندا «ئوتتۇرا ئاسىيا ئۇرۇمچى خىتابنامىسى» ماقۇللاندى.

خۇ ژېنكاڭ

تۈپراقنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، گۈزەل تاغ - دەريا بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىننى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 17 — 18 - كۈنىگىچە شىنجاڭ يەر ئىلمىي جەمئىيىتى، تۈپراق - ئوغۇتچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، سۈچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ئېكولوگىيە ئىلمىي جەمئىيىتى، جۇغراپىيە ئىلمىي جەمئىيىتى، ئورمانچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ئوتلاقچىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ئۆسۈملۈك ئىلمىي جەمئىيىتى بىرلىكتە ئاچتى. ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى شېۋلۇك خوجىيىن يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. ئالماشتۇرۇلغان 82 ئىلمىي ماقالىدە شىنجاڭدا تۈپراقنىڭ ناچارلىشىپ كېتىش مەسىلىسى ئوخشاش نۇقتىدىن ئىسپاتلىنىپ، مۇناسىپ تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان. يىغىندا باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ تاغ - دەريالىرى گۈزەل غەربىي شىمال رايونى بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، «شىنجاڭدا تۈپراقنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، گۈزەل تاغ - دەريا بەرپا قىلىش توغرىسىدا تەكلىپ» ماقۇللاندى ھەمدە ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەرىپىدىن ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىگە يوللاندى.

خۇ ژېنكاڭ

ئەنجۇدان كەسىپلەشكەن ئىشلەپچىقىرىش باسقۇچىغا كىردى

شىنجاڭ مورى ناھىيىسى، شىنجاڭ «تۇنخي» چەكلىك پاي شىركىتى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى بىرلىكتە باشقۇرىدىغان شىنجاڭ ئەنجۇدان كەسپى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى رەسمىي قۇرۇلدى.

شىنجاڭ ئەنجۇدان كەسپى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ قۇرۇلغانلىقى شىنجاڭنىڭ ئەۋزەل بايلىقى بولغان ئەنجۇدانىنى تەرەققي قىلدۇرۇش ئىشىنىڭ كەسىپ ئۇستۇنلۇكىگە، ئىقتىسادي ئۈستۇنلۇككە قاراپ ئۆزگىرىش ياسىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئەنجۇداننىڭ تەرەققي قىلدۇرۇش توري مورى ناھىيىسىنىڭ نامراتلارنى يۆلەپ بېيىتىش تۈرىگە كىرگۈزۈلدى.

ئەنجۇدان شىنجاڭنىڭ ئۆزگىچە بايلىقى بولۇپ، تەمى مېزىلىك، ئوزۇقلۇقى مول، بازار ئېھتىياجى زور، بولۇپمۇ خەلقئارا بازار ئىستىقبالى ياخشى. شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى 10 يىلدىن كۆپرەك تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، ئەنجۇداننىڭ سۈنئىي ئۇسۇلدا يەرلەشتۈرۈپ ئۈستۈردى ھەمدە مەھسۇلاتى، سۈپىتى ياخشى بولغان يېڭى شتاممىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىپ، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشىش ئۈچۈن كۆچلۈك پەن - تېخنىكا تىركى بىلەن تەمىن ئەتتى. بۇ تەتقىقات ئۈرىنىڭ نەتىجىسى شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ۋىلايەت - ناھىيىلەردە يولغا قويۇلغان كۆك - تاق قۇرۇلۇشىدا مۇھىم رول ئويناندى.

خۇ ژېنكاڭ

ئاسىيانىڭ ئوتتۇرا قىسمى تاغلىق جايلارنىڭ تۇز تەكشىلىكى ئۈستىدە تەتقىقات — تەجرىبە سىستېمىسى مىسال قىلىنغان

بۇ، دۆلەت تەبىئي پەن فوندى مەبلەغ يارەتكەن بەرگەن تۇر، ئۇنى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىغان، بۇ كىتابنى 1998 - يىل 6 - ئايدا ئىلىم - پەن نەشرىياتى نەشر قىلغان. بۇ، ئاساس خاراكتېرلىك مەخسۇس تەتقىقات ئەسىرى شۇنداقلا شىنجاڭ بويىچە تاغلىق جايلارنىڭ تۇز تەكشىلىكى مەخسۇس بايان قىلىنغان تەتقىقات نەتىجىسى ھېسابلىنىدۇ. پۈتۈن كىتاب 193 مىڭ خەتتىن تەركىب تاپقان بولۇپ، 11 باب، 26 پاراگرافقا بۆلۈنگەن.

تەتقىقات نەتىجىسى تەجرىبىگاھدىكى تاغ سىستېمىلىرىنىڭ تۇز تەكشىلىكى ئاساسىي تەتقىقات ئوبيېكتى قىلىنغان، دالادا ئەملي دالا تەكشۈرۈشى ئارقىلىق ماكرولۇق ئومۇمي تونۇش ھاسىل قىلىنغان ئۈرغۇن ئەملي بىرىنچى قول ماتېرىيالى توپلانغان، كۆپلىگەن ئەۋرىشكىلەر يىغىۋېلىنىپ، مەكرو جەھەتتىن ئۈرغۇن ئىلمىي مائىلىق مەلۇماتلار ۋە ئۇچۇرلار قولغا كەلتۈرۈلگەن؛ شۇنىڭ بىلەن بىرگە، چوڭ نىسبەتلىك يەر شەكلى خەرىتىسى ئالىنىپ قىلىنىپ دائىرىلەپ چىقىلغان. تەجرىبىگاھ سىستېمىسىدا ئاساسەن 3 باسقۇچلۇق تۇز تەكشىلىك ساقلىنىپ كەلگەن بولۇپ، ئۇ، دېگىز يۈزىدىن 4000 مېتىردىن يۇقىرى، 3200 مېتىردىن 2800 مېتىرغىچە، 2500 مېتىردىن 1800 مېتىرغىچە بولغان جايلارغا تارقالغان. جۇڭگونىڭ تەجرىبىگاھ رايونىنىڭ ھازىرقى تۇز تەكشى كۆلىمىنى تەخمىنەن ھېسابلىغاندا كۇادراتى 10×1 كىلومېتىر بولۇپ، جۇڭگو تەجرىبىگاھ رايونى ئومۇمي كۆلىمىنىڭ تەخمىنەن بەشتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. دەپ ئېيتىش ئوتتۇرىغا قويۇلغان. ئەسەردە ئاساسەن، ئاسىيانىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى تاغلىق جايلارنىڭ تۇز تەكشىلىكى (تەجرىبىگاھ سىستېمىسى مىسال قىلىنىدى) نىڭ تارقىلىشى، شەكىللىنىش جەريانى بىلەن ئۆزگىرىش مېخانىزمى ھەمدە تاغلىق جايلار تۇز تەكشىلىكىنىڭ ئاسىيانىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى تاغلىق جايلارنىڭ يەر تۈزۈلۈشىنىڭ يېتىلىشى جەريانىدىكى رولى بايان قىلىنغان.

يىن جىگيۈەن

چۆل بوستانلىقلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئېكولوگىيە سىستېمىسى

بۇ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى جۇڭگو ئېكولوگىيە سىستېمىسى تەتقىقات تۈرى مەجمۇئەسىدىكى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى فۇكاڭ چۆللۈك ئېكولوگىيە سىستېمىسىنى كۆزىتىش تەجرىبە پونكىتى قىسمى ھېسابلىنىدۇ. 1998 - يىل 5 - ئايدا مېتېئورولوگىيە نەشرىياتى نەشر قىلغان. بۇ كىتاب 240 مىڭ خەت بولۇپ، 8 باب، 27 پاراگرافقا بۆلۈنگەن.

بۇ مەخسۇس ئەسەردە ئۇزاق مۇددەت ئورۇن بەلگىلەپ تەجرىبە قىلىش - كۆزىتىش ئاساسىدىكى خىزمەتلەرنىڭ سەرخىل مودېلى ئوتتۇرىغا قويۇلغان، ئۇنىڭ ئېنېرگىيىسى ۋە ئوزۇنلۇق تەركىبىنىڭ ئايلىنىشى بايان قىلىنغان. سۈنئىي ئېكولوگىيە سىستېمىسىنىڭ مىقدارلىق يېڭى كۆرسەتكۈچى — ياخشى سۈپەتلىك ئوزۇقلۇق تەركىبىنىڭ ئايلىنىش كۆرسەتكۈچى تۈرغۇزۇلغان ھەمدە سۇ بىلەن ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۈستۈرۈش، شورغا چىداملىق سورتلارنى يېتىشتۈرۈش، ئىككىلەمچى شورلىشىشنىڭ تەرەققي قىلىشى، ئېغىر مېتاللارنىڭ بۇلغىشى ھەمدە چۆللۈكلەردىكى ھايۋانات - ئۆسۈملۈكلەرنىڭ تۈركۈمى قاتارلىقلار ئۈستىدە مەخسۇس تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان. بۇ، جۇڭگونىڭ ھاياتلىق مۇھىتىنى ياخشىلاش، تەبىئي بايلىقتىن

داۋاملىق پايدىلىنىش ۋە ئېكولوگىيىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم نەزەرىيىۋى قىممەتكە ۋە قوللىنىش قىممىتىگە ئىگە.

يىن جىگيۈەن

ياۋروپا - ئاسىيا قۇرۇقلۇقىنىڭ جۇغراپىيىلىك مەركىزىدىكى سايامەت بايلىقىنى ئېچىش ئۇستىدە تەتقىقات

بۇ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ياردىمىدە بېكىتىلگەن تۈر بولۇپ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى رياسەتچىلىكىدە تاماملانغان. تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 2 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ خەت ئارقىلىق باھالاپ بېكىتىشىدىن ئۆتتى.

تەتقىقات نەتىجىسى ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقى جۇغراپىيىلىك مەركىزىنىڭ سايامەت بايلىقىنى ئۇستىدە تەتقىقاتتىن كېيىن بارلىققا كەلتۈرۈلگەن. شىنجاڭنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنى، رايون ئالاھىدىلىكىنى دۇنيادا نامايان قىلىدىغان يەنە بىر تەتقىقات نەتىجىسى ھېسابلىنىدۇ. ياۋروپا - ئاسىيا قۇرۇقلۇقى يەر شارىدا 1 - چوڭ قۇرۇقلۇق ھېسابلىنىدۇ، ئۇنىڭ تۆت ئەتراپىنى 4 ئوكيان قورشاپ تۇرىدۇ. تەتقىقاتتا چوڭ قۇرۇقلۇق مەركىزى، دېگەن ئوقۇمنىڭ مەنىسى كۆزدە تۇتۇلۇپ، تۇنجى قېتىم چوڭ قۇرۇقلۇق مەركىزىنى ھېسابلاشنىڭ يېڭى قائىدىسى، يېڭى ھېسابلاش ئۇسۇلى تەتقىق قىلىنغان، خەرىتە ئاساس قىلىنىپ، مۇزاپىق پروپېكسىيىلىك خەرىتە تاللاپ چىقىلغان ھەمدە ئۇ رەقەملەشتۈرۈلگەن، سېتكاتارېلكىسى رەقەملىك سۈرىتىنى قەۋەتمۇ قەۋەت كېچىكلىتىپ ئاجرىتىش تەسۋىرىي ئېلېمېنت ئۇسۇلى قوللىنىلىپ، مەركىزىي نۇقتىنىڭ ئورنى ھېسابلاپ چىقىلغان. مەملىكەت ئىچىدە تۇنجى قېتىم ياۋروپا - ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇق كىندىكى، دېگەن ئۇقۇم ئوتتۇرىغا قويۇلغان، ياۋروپا - ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇق كىندىكىنىڭ ئورنى (46°14′N,83°36′E) ھېسابلاپ چىقىلغان. ئۇنىڭ نەق ئورنى جۇڭگونىڭ شىنجاڭ تارباغاتاي رايونىدىكى شامالئۆتەك ئەتراپىدا ئىكەنلىكى ئېنىق بېكىتىلگەن. ياۋروپا - ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقى كىندىكى ئورنىنىڭ ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىش ئارقىلىق شىنجاڭنىڭ مەملىكەت ئىچىدە سىرتىدىكى تەسىرىنى ۋە سايامەتچىلىك جەھەتتىكى جەلپ قىلىش كۈچىنى يەنمۇ كۈچەيتكىلى بولىدۇ، بۇ شىنجاڭنىڭ سايامەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم تۈرتكىلىك رول ئويناپدۇ. مۇتەخەسسىسلەر بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ ھېسابلىدى.

يىن جىگيۈەن

ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ جۇغراپىيىلىك مەركىزىگە جايلاشقان مەنزىرىلىك سايامەت رايونلىرىنى پىلانلاش ئۇستىدە تەتقىقات

بۇ، ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ يۈمشاق پەن تەتقىقاتى تۈرى، ئۇنىڭغا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى رياسەتچىلىك قىلغان، بۇ تۈر شىنجاڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىيات - ئالماشتۇرۇش مەركىزىنىڭ قاتنىشىشى بىلەن تاماملانغان. 1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ خەت ئارقىلىق باھالىشىدىن ئۆتتى.

تەتقىقات نەتىجىسىدە «ئاسىيا كىندىكى» سايامەت بايلىقىنىڭ ئالاھىدىلىكى ئاساس قىلىنىپ، بازارلار يوشۇرۇن كۆچى ئانالىز قىلىنغان، مۇھىت سىغىمچانلىقى بىلەن ئېچىش كۆلىمى مۇلچەرلەنگەن، مەنزىرىنى تەقسىملەش بىلەن ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشى پىلانلانغان، ئۇنۇم ئانالىزى ئېلىپ بېرىلىپ، مۇناسىپ قۇرۇلۇش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

تەتقىقات نەتىجىسىدە 11 تەرەپتىن تەتقىقات ۋە پىلانلاش ئېلىپ بېرىلغان، ئۇ خىلى بىر قەدەر كۆچلۈك ئىمكانىيەتچانلىققا ئىگە، پەن - تېخنىكا يېڭىلىقلىرىنى ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى ئۆچۈرلارنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق «ئاسىيا كىندىكى» دېگى مەنزىرىلىك رايونلارنى پىلانلاشنىڭ مەملىكەت ئىچىدە تۇنجى قېتىم ئوتتۇرىغا قويۇلغانلىقى، مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇق تولدۇرۇلغانلىقى ئېنىقلاندى. مۇتەخەسسىسلەر بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچىدە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارىدى.

يىن جىگيۈەن

ياپونىيە مالىيە گۈرۈھى جۇڭگو - ياپونىيە قۇملۇقلاردا بوراندىن مۇداپىئەلىنىش - قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش ئورمان بەلۋېغى قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سالدى

ياپونىيە كەلگۈسى دەۋر خەلقئارا مالىيە گۈرۈھىنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە بوراندىن مۇداپىئەلىنىش - قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش ئورمان بەلۋېغى قۇرۇلۇشىغا ئىشانە بېرىش مۇراسىمى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ تۇرپان قۇملۇق ئۆسۈملۈكلىرى باغچىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. ياپونىيە كەلگۈسى دەۋر خەلقئارا مالىيە گۈرۈھىنىڭ كېڭەش باشلىقى شى چىشېگېن مالىيە گۈرۈھىغا ۋاكالىتەن تۇرپان ئۆسۈملۈك باغچىسىغا باغچا رايونىنىڭ

غەربىي چېتىدە بوراندىن مۇداپىئەلىنىش - قۇمنى تىزگىنلەش ئىقتىسادىي ئورمىنى بەرپا قىلىشقا ئائىلىتىش ئۈچۈن 109 مىلۇ يۇەن ئىئانە قىلدى. ئىئانە بېرىش مۇراسىمىدىن كېيىن، جۇڭگو - ياپونىيە ئىككى تەرەپ ۋەكىللىرى قۇملۇقلارنى ئۆزگەرتىپ، ئەۋلادلارغا بەخت يارىتايلى — جۇڭگو - ياپونىيە بوراندىن مۇداپىئەلىنىش - قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش ئورمان بەلۋېغىنىڭ دېگەن خەتلەر يېزىلغان تاختىنى ئورمان بەلۋېغىنىڭ باش تەرىپىگە ئورناتتى ھەمدە جۇزغۇن، يۇلغۇن، سۆكسۇك، جىگدە، جىغانىنىڭ ئىلا سۈپەتلىك كۆچەتتىدىن 100 تۈپ تىكتى.

ئىئانە قىلىش مۇراسىمىدىن ئىلگىرى ياپونىيە كەلگۈسى دەۋر خەلقئارا مالىيە گۇرۇھى بىلەن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ ئېكولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى، ش ئۇ ئا ر تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ بىرلەشمە رىياسەتچىلىكىدە 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى مۇھىتنى ئاسراش، قۇملۇقنى كۆكەرتىش مۇھاكىمە يىغىنى شۇخەنزە ئۇنۇېرسىتېتىدا ئېچىلدى، يىغىندا كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، قۇملۇقلارنى كۆكەرتىش ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىنى ئۇنۇملۈك ئىلگىرى سۈرۈش، قۇم - بوران بىز بىلەن كەتسۇن، بوستانلىق ئەۋلادلارغا قالسۇن دەيدىغان تۆھپە ئەقىدىسىنى تەكلەش، كىشىلەرنىڭ مۇھىت ئېڭى ۋە ياخشى نىيىتىنى ئۇرغىتىش، 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن مۇھىت ئاسراشنىڭ يېپىيېڭى پەلسەپىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە قىزغىن مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى.

خۇ ۋېنكالڭ

«18 - ئاپرىل» پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزانلىق قۇم - بوران تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىنجاڭ بويىچە تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزان - قۇم - بورانلىق ھاۋارايى ھادىسىسى پەيدا بولدى، 10 ۋىلايەت، ئوبلاستىكى 52 ناھىيە، شەھەر ئاپەتكە ئۇچرىدى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئاپەتنىڭ تەسىر يەتكۈزگەن دائىرىسى ۋە سالغان زىيىنىنىڭ دەرىجىسى 1993 - يىل 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنى گەنسۇ ئۇلكىسىنىڭ خېشى كارىدورىدىن نىڭشىياغىچە بولغان جايلاردا كۆرۈلگەن پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزان، قۇم - بورانىنىڭ دەرىجىسىدىن ئېشىپ كەتتى.

پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزان - قۇم - بورانلىق ھاۋارايى جەريانىنى، ئۇنىڭ سىستېمىلىق شەكىللىنىش سەۋەبىنى ۋە زىيىنىنى ئېگىلەپ، چاڭ - توزان، قۇم - بوراندىن مۇداپىئەلىنىش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇش ئۈچۈن، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ بىئولوگىيە - تۇپراق - قۇملۇق تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنى ۋە شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە پەن تەتقىقات ئورنى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش گۇرۇپپىسى 4 - ئاينىڭ 27 - كۈندىن 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنگىچە تارباغاتاي، قاراماي، سانجى، قۇمۇل قاتارلىق جايلاردا كەملي تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ھەمدە مۇناسىپ تەكشۈرۈش دوكلاتىنى يېزىپ چىقتى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن مەلۇم بولدىكى، ئەتىياز كىرگەندىن بۇيان، ھاۋارايى جەريانى ئۇدا تەكرارلىنىپ، 4 - ئاينىڭ 14 — 17 - كۈنگىچە تېمپېراتۇرا تېز ئۆرلەپ، باشقا مېتېئورولوگىيىلىك ئامىللارنىڭ مۇناسىپ ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزان، قۇم - بوراننىڭ پەيدا بولۇشى ئۈچۈن مۇھىم يەرلىك تېرمودىنامىكىلىق شارائىت ھازىرلار بەرگەن؛ قۇم - بوراننىڭ پەيدا بولۇشىدىكى ئاستىنقى تەكلىك شارائىتى بولغان كەڭ قۇملۇقلارغا يەر يۈزى قۇرۇلۇشىنىڭ ئالاھىدە رولى يەنى تاغ ئېغىزى، سايلاردىكى تار جىلغىلارنىڭ تەسىرى قوشۇلۇپ، چاڭ - توزانلىق شتورووم كۆچىنى تېخىمۇ ئاشۇرۇۋەتكەن؛ ئورال تاغلىرىدىن كىرگەن كۆچلۈك سوغۇق ھاۋا ئېقىمىنىڭ تېز سۈرئەتتە جەنۇبقا يۆزلىنىپ شەرقە سۈرۈلۈشى پەۋقۇلئادە كۆچلۈك چاڭ - توزان، قۇم - بوراننىڭ پەيدا بولۇشىدا مۇھىم تاشقى شارائىت بولغان. تەكشۈرۈش دوكلاتىدا چاڭ - توزان، قۇم - بوراندىن ئالدىن سىگنال بېرىش، ئالدىن مەلۇمات بېرىش ۋە ئۇنىڭدىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۈستىدە مۇناسىپ تەكلىپ ۋە تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

خۇ ۋېنكالڭ

فىزىكا، خىمىيە

چېگرىلىنىش يۈزىدىكى دوزىنى كۆچەيتىش ئېھتىمالىقى ۋە ئۇنىڭغا قارشى تەدبىر ئۇستىدە تەتقىقات

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى با ۋېيجېن قاتارلىقلار ئۇستىگە ئالغان دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا ساناقتى كومىتېتىنىڭ ھەربىي ساناقتىگە دائىر تۈر. 1998 - يىل 11 - ئايدا دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا ساناقتى كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاش ھەيئىتى شۇنداق دەپ ھېسابلىدىكى، بۇ تۈردە، ئىئونلاش ئۇسۇلى تەجرىبە سىنىقى ۋە رادىئوس تەجرىبە مودېلى نەزەرىيىسى بويىچە تەقلىدىي ھېسابلاش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ، تۆۋەن

ئېنېرگىيىلىك X نۇرى بىلەن C^{6}r نۇرىنىڭ بىر قىسىم تېپىك ماتېرىياللارنىڭ تېگىشىش يۈزىدىكى دوزىسى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى دوزىنىڭ تارقىلىشى تەتقىق قىلىنغان، دوزىنى كۆچەيتىش ئېففېكتى بىلەن فوتون نۇرى چۈشكەن يۈنىلىش، ئېنېرگىيە ھەمدە ماتېرىياللارنىڭ ئاتوم نومۇرى قاتارلىقلارنىڭ مۇناسىۋىتى يەكۈنلەپ چىقىلغان. يېپىق ماتېرىياللارنى تاللاش ۋە قۇرۇلمىنى لايىھىلەش قاتارلىق تەرەپلەردە يېپىق دوزىنى كۆچەيتكۈچ ئېففېكتىنىڭ تەدبىرلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىدە تۇرىدۇ.

سۈي پىلك، چېن يەن

پارقازانغا خاس تېمپېراتۇرا تەكشۈرۈش ئەسۋابى

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان، شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» پارقازان زاۋۇتى ھاۋالە قىلغان تۈر. 1998 - يىل 4 - ئايدا ئۈرۈمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۈرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاش ھەيئىتى: بۇ تەتقىقات نەتىجىسى پارقازان ساھەسىدە تېمپېراتۇرىنى ئۆلچەپ تىزگىنلىگۈچى پرىبور جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇرغان، مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن دەپ ھېسابلىدى.

سۈي پىلك، چېن يەن

A_1 — 252» تىپلىق نازۇكلۇك دەرىجىسى، تۆۋاقلىق خۇسۇسىيىتى يۇقىرى بولغان NTC تېرمو قارشىلىق

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان، جۇڭگو سۇ مەھسۇلاتلىرى پەنلەر ئاكادېمىيىسى تاتلىق سۇ بېلىقچىلىق مەركىزى ھاۋالە قىلغان ئەمەلىي تەتقىقات تۈرى. 1998 - يىل 11- ئايدا جۇڭگو سۇ مەھسۇلاتلىرى پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۈيۈشتۈرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاپ بېكىتىش ھەيئىتى شۇنداق دەپ ھېسابلىدىكى، تەتقىقات نەتىجىسىدە خۇسۇسىيەت ئۆزگەرتىپ تەڭمۇ تەڭ چۈكتۈرۈش ھۇنەر سەنئىتى ئۇسۇلى ئارقىلىق ئوكسىدلىق نانومېتىر ئۆۋاقلىرى تەييارلانغان، ستاتىك بېسىم بىلەن شەكىللىگە كەلتۈرۈش، يۇقىرى تېمپېراتۇرىدا كۆيدۈرۈش، يالپاقلاپ كېسىش، ئۈستىنى ئېلېكترودلاش، پلاستىنكىلارغا ئايرىش ھەمدە كەپشەرلەپ ھىملەش ھۇنەر - سەنئىتىدىن پايدىلىنىپ، نازۇكلۇق دەرىجىسى، تۆۋاقلىق خۇسۇسىيىتى يۇقىرى بولغان تېرمو قارشىلىق ياساپ چىقىلغان. بۇ تېرمو قارشىلىقنى ئېنېرگىيىلىك ئوكسىگېنلىق ئۇلىچەپ بېكىتكۈچىنىڭ ئاپتوماتىك تولۇقلىما زاپچىسى ۋە تېمپېراتۇرا ئۆلچەش سېنزورى قىلىشقا بولىدۇ. ئۇنىڭ پارامېتىر ئۆلچىمى ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن مەھسۇلاتلارنىڭ پارامېتىر ئۆلچىمى بىلەن ئوخشاش بولۇپ، داۋالاشقا ئىشلىتىدىغان يۇقىرى بېسىملىق ئوكسىگېن ئامبىرى، كۆمۈركان يوللىرى، پاراخوت بۆلمىلىرى، پارقازانلارنىڭ ئىس - تۈتەك يوللىرى، بۇلغانغان سۇ ھەمدە ئاشلىق - مېۋىلەرنى ساقلاش قاتارلىق ساھەلەردە كەڭ كۆلەمدە ئىشلىتىلىدۇ. تەتقىقات نەتىجىسىنى ئىشلەپچىقىرىشتا بىۋاسىتە قوللىنىشقا بولىدۇ. دۆلەتكە كۆپ مىقدارىدا تاشقى پېرېۋوت تېجەپ بېرىپ، زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم بېرىدۇ.

سۈي پىلك، چېن يەن

ساھەلەردە ئىشلىتىلىدىغان ھەربىي تېخنىكا ئۆلچىمى بېكىتىلدى

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئالغان، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكى ئۆلچەملەشتۈرۈش تەتقىقات ئورنى ھاۋالە قىلغان ئەمەلىي تەتقىقات تۈرى. 1998 - يىل 4 - ئايدا ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكى مۇتەخەسسىسلەرنى ئۈيۈشتۈرۈپ ئېلىپ بارغان باھالاشتا شۇنداق دەپ ھېسابلاندىكى، بۇ تەتقىقات نەتىجىسىدە دۆلەتنىڭ ساھەلەردە ئىشلىتىدىغان ھەربىي تېخنىكا ئۆلچىمى تۈزۈپ چىقىلغان بولۇپ، ئۇ، «MF5602 تىپلىق ۋە MFV5604 تىپلىق تۈۋەن تېمپېراتۇرىلىق تېرمو قارشىلىقنىڭ تەپسىلىي قائىدىسى» بىلەن «MF18 تىپلىق تۈۋەن تېمپېراتۇرىدا تېمپېراتۇرا تولۇقلىغۇچى تېرمو قارشىلىق بىرىكمە دېتاللىرىنىڭ تەپسىلىي قائىدىسى»نى تۈز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ ئۆلچەمنى يېزىش جەريانىدا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى يېقىن مەزگىلدىكى ئالاقىدار ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىلغان، مەلۇم ئىلمىيلىككە، مۇۋاپىقلىققا ۋە ئىلغارلىققا، مەشغۇلاتچانلىققا ئىگە، بۇ ئۆلچەم مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇردى. باشقا ئالاقىدار ئاساسىي ئۆلچەملەر بىلەن بىردەك ماسلاشتۇرۇلسا، جۇڭگونىڭ ھەربىي ئىشلار ئۆلچىمى نۇسخىسىنى توپلاشقا دائىر فاكتېن، سىياسەتلىرىگە مۇۋاپىق كېلىدۇ، نۇۋەتتە يولغا قويۇلۇۋاتقان قانۇن - قائىدە - تۈزۈملەرگە زىت كېلىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلمەيدۇ. بۇ ئۆلچەمنىڭ تۈزۈلۈشى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش، ئەمەلىي قوللىنىش جەريانىدا ئۆلچەملەشتۈرۈپ، قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش، مەھسۇلاتلارنىڭ يۇقىرى دەرىجىدە سۈپەتلىك، يۇقىرى دەرىجىدە ئىشەنچلىك بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق ھەربىي ئىشلار قۇرۇلۇش

تۇرلىرىنىڭ ئوخشاشلىق يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

سۇي پىلگ، چېن يەن

سانجى پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ تورلاشتۇرۇلغان ئۇچۇر سىستېمىسى

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئالغان، ش ئۇ ئا ر ئىقتىسادىي كومىتېتىنىڭ تېخنىكا يارىتىشقا دائىر نۇقتىلىق تۈرى. 1998 - يىل 6 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىقتىسادىي كومىتېت مۇتەخەسسىسلەرنى ئويۇشتۇرۇپ ئېلىپ بارغان باھالاشتا شۇنداق دەپ ھېسابلاندىكى، بۇ سىستېمىدا تور ئالماشتۇرۇشقا دائىر ئىلغار تېخنىكا قوللىنىلىپ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىسىنىڭ تور شارائىتى بەرپا قىلىنغان، MIS سىستېمىسىنى لايىھىلەشتە ئوبيېكتلارغا يۈزلىنىدىغان ئىلغار ئۇسۇل قوللىنىلغان، ئومۇمىي لايىھىسىنىڭ پىتەكچىلىكىدە، پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى باشقۇرۇش، ئەسۋاب - ئۈسكۈنىلەرنى ھەر تەرەپلىمە باشقۇرۇش، سېتىش، سۈپەت تەكشۈرۈش، ئىپتىدائىي پاختىنى باشقۇرۇش، پاختىغا قوشۇلمىلارنى ئارىلاشتۇرۇش، ئەمگەك مائاشى، كارخانا باشقۇرۇش، نىشانلىق تەننەرخ ھېساباتى، رەھبەرلىك تەكشۈرۈشى قاتارلىق بالا سىستېمىلار تولۇق تۈرغۇزۇلغان. بۇ سىستېما 1998 - يىل 4 - ئايدا ئىشقا سېلىنغاندىن بۇيان، مۇقىم ۋە ئىشەنچلىك ئىشلەپ، كارخانىنىڭ خادىملارنى قىسقارتىپ، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇشى، مەسئۇلاتنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجىشى ۋە زامانىۋى باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىگە كۈچلۈك تېخنىكىلىق ياردەم بەرگەن. ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلغان. بۇ سىستېما مەملىكەت بويىچە توقۇمىچىلىق ساھەسىدە ئالدىنقى سەۋىيىدە تۇرىدۇ.

سۇي پىلگ، چېن يەن

ئوخشاش بولمىغان ئېنېرگىيىلىك لازېر نۇرى دوزىسىنىڭ غەيرىي ماددىلارنىڭ تېگىشىش يۈزىگە تارقىلىشى ھەمدە كۈچەيتىش كوئېففېنتسېنتى ئۇستىدە ئېلىپ بېرىلغان تەجرىبە

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئالغان، ئالەم قانۇنىنى مۇنەسىتىرلىكى ھاۋالە قىلغان ئەمەلىي ئاساسىي تەتقىقات تۈرى. 1998 - يىل 8 - ئايدا ئالەم قانۇنىنى مۇنەسىتىرلىكى ئويۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاشتا شۇنداق دەپ ھېسابلاندىكى، بۇ تەتقىقات تۈرىدە پۈتۈلىگەن نېپىز كۆپ قەۋەتلىك A1 ئىئونلىنىش كامېرى بىلەن CU ئىئونلىنىش كامېرى تەتقىق قىلىنىپ ياساپ چىقىلغان، ئىئونلىنىش كامېرىنىڭ قۇتۇپ تاختىسىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق، 60 كىلوۋاتتىن 100 كىلوۋاتقىچە بولغان ماس قەدەملىك رادىئاتسىيىنىڭ ئوخشاش بولمىغان ماتېرىياللارنىڭ تېگىشىش يۈزى ئەتراپىدا تارقالغان دوزىسى ئۆلچەپ چىقىلغان.

سۇي پىلگ، چېن يەن

Inp ماتېرىياللىرىنىڭ ماس قەدەمدە رادىئاتسىيە سۈمۈرۈشى ۋە رادىئاتسىيىلىك ئىئونلىنىشتىن بۇزۇلۇشى

بۇ، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى جىن تاۋ قاتارلىقلار ئۇستىگە ئالغان، دۆلەت تەبىئىي پەن فوندى ھەيئىتى چوشۇرگەن ئەمەلىي ئاساسىي تەتقىقات تۈرى. ئۇ 1998 - يىل 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاشتا شۇنداق دەپ ھېسابلاندىكى، بۇ تۈردە ئاساسەن X فوتون بىلەن بىرىكمە تەركىبىدىكى مەلۇم بىر ئالاھىدە ئېلېمېنت ئاتوملىرىنىڭ بىر - بىرىگە نازۇكلۇق بىلەن تەسىر كۆرسىتىشى ھەمدە ئاتومنىڭ ئىچكى قەۋىتىدە پەيدا بولىدىغان فوتو ئېلېكترلىق رېزونانسلىق سۈمۈرۈش كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئىئونلىشىش رادىئاتسىيىسىدىن بولىدىغان بۇزۇلۇش ئېففېكتى تەتقىق قىلىنغان. تەتقىقات نەتىجىسى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن.

سۇي پىلگ، چېن يەن

F — N قاتارلىق ئارىلاشما ماددىلار قوشۇلۇپ زاپچاسلارنىڭ ئىئونلىنىشتىن پەيدا بولىدىغان رادىئاتسىيە ئىقتىدارى كۈچەيتىلگەن مىكرو ماشىنىسىنىڭ ئىشەنچىلىكلىكى ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى يەن روگلياگ، رېن دېيۈەن قاتارلىقلار ئۇستىگە ئالغان، دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەييارلىق تەتقىقات فوندى جەمئىيىتى ئىشخانىسى ھاۋالە قىلغان ھەربىي سانائەت تۈرى. ئۇ 1998 - يىل 10 - ئايدا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۇبىسى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاش ھەيئىتى شۇنداق ھېسابلىدىكى، بۇ تۈردە F. NMOS سېتكادېئېلېكترىك ئېلېكترون، y نۇرى ۋە لازېر نۇرىنىڭ يورۇتۇش ئېففېكتى تەتقىق قىلىنغان، F.NMOS سېتكىلىق دېئېلېكترىك ئىئونلىنىشقا چىداملىق رادىئاتسىيىنىڭ خوراش

مېخانىزمى مودېلى تۈرغۇزۇلغان؛ يۇقىرى تېمپېراتۇرىدا سۇيىنى ياندۇرۇش قاتارلىق ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ، F.N يېڭى تىپلىق MOS زاپچاسلىرىنىڭ سېتكىدىكى ئوكسىدلىق كەمتۈكلىرىنىڭ ئۇسۇش ۋە سۇيىنى ياندۇرۇش ھەرىكىتىنىڭ قانۇنىيەتلىرى تەتقىق قىلىنغان، F نىڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرا شارائىتىدا زاپچاس توك يوللىرىنىڭ ئىشەنچىلىكلىكىنى ئۆستۈرۈش رولى بارلىقى ئېچىپ بېرىلگەن. تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇرغان، ئۇنىڭ نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىدە تۇرىدۇ. تەتقىقات نەتىجىسى جۇڭگونىڭ ئالەم ئاۋىئاتسىيە ۋە ھەربىي ئىشلار ساھەسىدە رادىئاتسىيەگە بەرداشلىق تەتقىقاتىنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتە، دۆلەت مۇداپىئەسىنىڭ زامانىۋىلىشىشىنى بالدۇرراق ئىشقا ئاشۇرۇشتا مۇھىم بېتەكچى ئەھمىيەتكە ھەمدە زور ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئىگە.

سۇي پىڭ، چېن يەن

PMOS دوزىمېتىر تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلدى

بۇ — جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ فىزىكا تەتقىقات ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى رېن دېيۈەن ئۈستىگە ئالغان، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئالەم بوشلۇقى مەركىزى چوڭ‌ئورگەن ئەمەلىي تەتقىقات تۈرى. ئۇ، 1998 - يىل 8 - ئايدا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئالەم بوشلۇق مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلار ئۈيۈشتۇرغان تەكشۈرۈپ ئۆلچەش ۋە باھالاشتىن ئۆتتى. باھالاشتا شۇنداق دەپ ھېسابلىدىكى، «PMOS دوزىمېتىر» ئىئونلۇق رادىئاتسىيىنىڭ ئومۇمىي مىقدارىنى ئۆلچەيدىغان يېڭى تىپتىكى قاتتىق جىسىملىق دوزىمېتىر. بۇ تېخنىكا ئاۋىئاتسىيىلىك ئۆلچەش ئىشلىرىغا ئالاھىدە ماس كېلىپلا قالماي، يەنە رادىئوئاكتىپلىق داۋالاش، يادرو سانائىتى قاتارلىقلارنىڭ تەلىپى بويىچە ئومۇمىي مىقدارنى بىراقتىن ۋاقتىدا ئۆلچەپ تۇرىدىغان ساھەلەرگىمۇ باب كېلىدۇ. بۇ تېخنىكا جۇڭگونىڭ ئومۇمىي رادىئاتسىيە مىقدارىنى ئۆلچەش ساھەسىدىكى بوشلۇقنى تولدۇرغان.

سۇي پىڭ، چېن يەن

ئاستىرونومىيە

ئەسەد يۇلتۇز تۈركۈمىدىكى ئاقار يۇلتۇز يامغۇرى كۆزىتىلدى

1998 - يىلى 33 يىلدا بىر قېتىم دەۋر قىلىدىغان تېمپل - تۇتل قۇيرۇقلۇق يۇلتۇز يەر شارىغا يېقىنلاشتى، بۇنىڭ بىلەن 1998 - يىلى ئەسەد يۇلتۇز تۈركۈمىدىكى ئاقار يۇلتۇز يامغۇرى پەيدا بولدى. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پونكىتى بىلەن شىنجاڭ ئاستىرونومىيە ئىلمىي جەمئىيىتى بۇ مۇناسىۋەت بىلەن 2 قارار ئاستىرونومىيە پېتەكچىلىرى كۆرسى ئاچتى ھەمدە 11 - ئاينىڭ 16 — 19 - كۈنلىرى تالاڭ سەھەر مەزگىلىدە ئۇرۇمچى، قۇمۇل قاتارلىق جايلاردا ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ۋە ئاستىرونومىيە ھەۋەسكارلىرىنى ئەسەد يۇلتۇز تۈركۈمىدىكى ئاقار يۇلتۇز يامغۇرىنى كۆزىتىشكە ئۇيۇشتۇردى. 18- كۈنى تالاڭ سەھەر سائەت بىردىن 30 مىنۇت ئۆتكەندىن تارتىپ ئەتتىگەن سائەت 7 دىن 20 مىنۇت ئۆتكەنگە قەدەر جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پونكىتىنىڭ نەسەن كۆزىتىش پونكىتى گۈرۈپپا ئېچىدىكى ئاز كەم 300گە يېقىن ئاقار يۇلتۇزنى، تاسادىپىي كۆچكەن 20 يۇلتۇزنى كۆزەتتى. بۇنىڭ بىلەن جۇڭگونىڭ شەرقىي جەنۇبىي دېڭىز بويلىرىدىكى رايونلار ئالالمىغان ماتېرىيالغا ئىگە بولدى. 50 نەچچە مەكتەپتىن ئاز كەم 20 مىڭ كىشى بۇ قېتىمقى كۆزىتىش پائالىيىتىگە قاتناشتى.

جالاڭ جىن، مالۇ

ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پەنلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش بازىسى ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى

1998 - يىل 12 - ئايدا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پونكىتىنىڭ نەسەن كۆزىتىش پونكىتىدا ئۇرۇمچى ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئاستىرونومىيە پەنلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەلىم - تەربىيە بازىسىنىڭ ئۆزۈسكىسى ئېچىلدى. بۇ تەلىم - تەربىيە بازىسىدا ئىلگىرىكى ئاساستا يېڭىدىن 200 كۋادرات مېتىرلىق ئاستىرونومىيە كۆرگەزمىخانىسى، بىر ئاستىرونومىيە سىنىمالىغۇ زالى، 50 كىشىلىك ياتاق سېلىندى، قەدىمكى ئاستىرونومىيە ئەسۋابلىرىنىڭ مودېلى ۋە ئاستىرونومىيىلىك تېلېسكوپ سېتىۋېلىندى. ئاستىرونومىيە پەنلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش بازىسىنىڭ قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىنىڭ شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشتا ئاكتىپ رول ئوينىغۇسى.

جالاڭ جىن، مالۇ

ئادەتتىن تاشقىرى يېڭى يۇلتۇز ۋە ئۇنىڭ ئىزلىرى توغرىسىدىكى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىن (13 - نۆۋەتلىك گو شۇجىلاڭ يازلىق تەتىل كۇرسى) 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 15 — 21 - كۈنىگىچە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پونكىتىنىڭ نەسەن كۆزىتىش پونكىتىدا ئېچىلدى. گېرمانىيە، ئامېرىكا، ياپونىيە، روسىيە، شۋېتسىيە قاتارلىق

دۆلەتلەردىن كەلگەن 10 ئالىم ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى مۇتەخەسسىس، ئالىملاردىن 35 كىشى مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى. بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك 4 ئاكادېمىك، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ بىر ئاكادېمىكى بار، بۇ قېتىمقى مۇھاكىمە يىغىنىدا ئاساسەن، ئادەتتىن تاشقىرى يېڭى يۇلتۇزنى كۆزىتىش ئالاھىدلىكى ۋە قوزغىلىش مېخانىزمى، ئادەتتىن تاشقىرى يېڭى يۇلتۇز ئىزىنىڭ ئوخشاش بولمىغان دولقۇن بۇلەكلىرىدىكى ئالاھىدلىكى، بولۇپمۇ يۇقىرى ئېنېرگىيىلىك دولقۇن بۇلۇكلىرىدىكى ئالاھىدلىكى، ئادەتتىن تاشقىرى يېڭى يۇلتۇزنىڭ ئالەمشۇناسلىق تەتقىقاتى جەھەتتىكى مۇھىم ئەھمىيىتى قاتارلىقلار مۇھاكىمە قىلىندى. مۇھاكىمە يىغىنىدا يەنە ئادەتتىن تاشقىرى يېڭى يۇلتۇزغا ئالاقىدار ئاسمان جىسىملىرى ۋە ئاسترونومىيىلىك ھادىسىلەر، مەسىلەن نېيترون يۇلتۇز ۋە قارا ئۇڭكۇر قاتارلىقلار مۇھاكىمە قىلىندى.

جالك جىن، ما لۇ

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق

شىنجاڭدا ئاساسلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ يېڭى سورتى يېتىشتۇرۇلدى

بۇنىڭغا شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئاشلىق زىرائەتلىرى تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلدى، بۇنىڭ شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يادرو تېخنىكا - بىئو تېخنىكا تەتقىقات ئورنى، بېكتۇەن يېزا ئىگىلىك 7 - شى دېھقانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ بوزىير ئۇزلەشتۇرۇش پەنلەر ئاكادېمىيىسى زىرائەت تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنۇمۇرسىتېتى يېزا ئىگىلىك شۆبە ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى گۈچۇڭ تەجرىبە پونكىتى ۋە شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى سورت بايلىقى ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە تاماملىدى.

تۈر گۈرۈپپىسى 5 يىل ئىچىدە بۇغداي، كۆممىقوناق، شالنىڭ 13 خىل يېڭى سورتىنى يېتىشتۇرۇپ چىقتى. بۇ سورتلار ئاپتونوم رايون ۋە ئالاقىدار ئۆلكەتلەردىكى سورت تەكشۈرۈش ھەيئەتلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى ۋە نام بېرىلدى ھەمدە ئىشلەپچىقىرىشتا كېڭەيتىلدى، 5 يىلدا 230 مىلىڭ 900 گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى. 70 مىلىڭ تونىنىدىن 140 مىلىڭ تونىنغىچە ئاشلىق، 84 مىليون يۈەندىن 168 مىليون يۈەنگىچە مەھسۇلات قىممىتى يېڭىدىن ئېشىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولدى.

بۇ تۈر 1998 - يىل 3 -ئاينىڭ 2 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار مەۋىسىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

لۇ چاۋخوي

5 مىليون مو يەردە ئاشلىقتىن يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش ئۈنۈمۈرسال تېخنىكىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈلدى

بۇ تۈرنى ش ئۇ ئا ر پەن -تېخنىكا كومىتېتى يېزا پەن - تېخنىكا باشقارمىسى، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى، ئىلى ۋىلايىتى، تارباغاتاي ۋىلايىتى، سانجى ئوبلاستى، بورتالا ئوبلاستى، ئالتاي ۋىلايىتى بىرلىكتە ئۈستىگە ئېلىپ ئورۇندىدى.

بۇ تۈردە تۈۋەندىكى نەتىجە ۋە تېخنىكا جەھەتتە يېڭىلاش ھاسىل قىلىندى: بىرىنچى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلدى ۋە كۆممىقوناق سورتىنىڭ قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى، بۇنىڭ بىلەن كۆممىقوناق شىمالىي (دېڭىز يۈزىدىن ئېگىز بولغان) رايونلارغا كېڭەيتىلىپ، مەھسۇلاتمۇ، كىرىسمۇ ئاشتى ھەمدە شىمالىي شىنجاڭ رايونلىرىدا بۇغداي، كۆممىقوناق ئېگىزغا تېرىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى. ئىككىنچى، مەرخىل ئوغۇتلاش تېخنىكا سىستېمىسى تۈرغۇزۇلدى. ئۈچىنچى، مو بېشىدىن 1000 كىلوگرام ھوسۇل ئېلىنىدىغان بالدۇر كۆممىقوناقنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈشكە دائىر ئۈنۈمۈرسال يۈرۈشلەشمە تېخنىكا مەرخىللاشتۇرۇلۇپ، كەڭ كۆلەمدە تونىلىق ئاشلىق ئېتىزى بەرپا قىلىندى ھەمدە مەملىكەت بويىچە يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش رېكورتى يارىتىلدى. تۆتىنچى، بۇغداي ئارىسىغا كۆممىقوناق تېرىپ بىر تونىنا ئاشلىق ئېلىش تېخنىكىسى راۋاجلاندۇرۇلۇپ، 2 قېتىم پىشۇرۇپ 3 قېتىم ھوسۇل ئېلىپ بىر تونىندىن ئاشۇرۇپ ئاشلىق ئېلىش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى ھەمدە مەملىكەت بويىچە يۇقىرى مەھسۇلاتلىق مەۋىيە يارىتىلدى. 1997 - يىلى بۇ تۈر 369 مىلىڭ 300 گېكتار يەردە يولغا قويۇلۇپ، ئۈتتۈرىچە بىرلىك مەھسۇلات 5. 436 كىلوگرامغا، ئومۇمىي مەھسۇلات 2 مىليون 417 مىلىڭ 900 تونىنغا يەتتى، بىرلىك مەھسۇلات يىلىغا 13.4% تىن ئاشتى، تۈر يولغا قويۇلغان رايونلارنىڭ سىرتىدىكى جايلاردا بىرلىك مەھسۇلاتنىڭ يىلىغا 3.1% ئېشىشىغا تۈرتكە بولدى. بۇ تۈر 3 يىلدا جەمئىي 892 مىلىڭ 300 گېكتار يەردە يولغا قويۇلۇپ، ئاشلىق مەھسۇلاتى يېڭىدىن 1 مىليون 235 مىلىڭ تونىنا، ئۈنۈم يېڭىدىن 1 مىليارد 527 مىليون يۈەن ئاشتى.

بۇ تۈر 1998 - يىل 11 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېلىپ بېرىلغان تەكشۈرۈپ

ئۆتكۈزۈۋېلىشتا باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە بۇ تۈرنىڭ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

لو مىڭيىڭ

VA زەمبۇرۇغ يىلتىزىنىڭ ئۆسۈملۈكنىڭ شورغا چىداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشى ھەمدە ئۇنىڭ مېخانىزمى ئۈستىدە تەتقىقات

بۇنى شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يادرو تېخنىكا - بىئو تېخنىكا تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىدى.

بۇ تۈردە دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئەملىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تەجرىبىخانىدا تەقلىد قىلىش، تەشتەكتە ئۆستۈرۈش ۋە ئېتىز - ئېرىقلاردا سىناق قىلىش ئۇسۇلى قوللىنىلىپ، 329 ئىزوتوپ ئارقىلىق ئىز قوغلاشقا ئوخشاش ئىلغار تېخنىكىلاردىن پايدىلىنىلىپ، VA زەمبۇرۇغ يىلتىزىنىڭ شىنجاڭدىكى ئاساسلىق زىرائەتلەرنىڭ ۋە ئوت - چۆپلەرنىڭ شورغا چىداملىقىغا بولغان تەسىرى، VA زەمبۇرۇغ يىلتىزىنىڭ ئۆسۈملۈكلەرنىڭ شورغا بەرداشلىق بېرىش جەھەتتىكى ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش مېخانىزمى ھەمدە ئۇنىڭ دېھقانچىلىقتا قوللىنىش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى، تۈپراقتىكى شور تەركىبىنىڭ AM زەمبۇرۇغىنى بىلەن ئۆسۈملۈكلەرنىڭ ئوزاق ياشاش مۇناسىۋىتىگە بولغان تەسىرى قاتارلىق مەسىلىلەر سىستېمىلىق تەتقىق قىلىنىپ، كۆپ تۈر بويىچە ئەلا تەتقىقات نەتىجىلىرى قولغا كەلتۈرۈلگەن.

بۇ تۈر 1998 - يىل 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېلىپ بېرىلغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، قىسمەن تەتقىقات نەتىجىسى خەلقارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

لو مىڭيىڭ

ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق تېخنىكا زەمبۇرۇغىنى مۇقىملاشتۈرۈپ ھۈجەيرە يېتىشتۈرۈش — L مېتئونىن ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكرو بىئولوگىيە تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىغان ئەملىي تېخنىكا تۈرى.

بۇ تۈردە ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق تېخنىكا زەمبۇرۇغىنى ۋە چەت ئەللەرنىڭ ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈش ئارقىلىق، ئۆزلەشتۈرۈش، يېڭىلىق يارىتىش ۋە قوبول قىلىش يولى بىلەن، مىكروبىئولوگىيىلىك ئېچىتىش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ، مېتئونىن (قىسقارتىلىپ L — Met دەيىلمۇ) كەلگ كۆلەمدە ئىشلەپچىقىرىلغان ھەمدە تۆۋەندىكى ئاساسلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلگەن: كىرگۈزۈلگەن ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق تېخنىكا زەمبۇرۇغىنىڭ تەجرىبىخانىدىكى ئۆزلۈكسىز ئېچىتىلىدىغان 7 لىتىرلىق كوزىدىكى فېرمېنتلىق ئاكتىپلىقى 5000 بىرلىك/مىللىلىتىردىن 6000 بىرلىك/مىللىلىتىرغا، ئەلگ يۇقىرى بولغاندا 10000 بىرلىك/مىللىلىتىرغا يەتكەن، ھازىرقى ماتېرىياللار ئېچىدە ئۇنىڭ ئاكتىپلىقى ئەلگ يۇقىرى بولغان ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق تېخنىكا زەمبۇرۇغى ھېسابلىنىدۇ، ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق تېخنىكا زەمبۇرۇغى ئارقىلىق ھۈجەيرىنى مۇقىملاشتۈرۈش ۋە راتسېمىزاتسىيىلەش ھۇنەر - سەنئىتى جەھەتتە مۇھىم يېڭىلىق يارىتىلغان، فېرمېنتنىڭ پارچىلىنىش نىسبىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن، ھۇنەر - سەنئەت ئاددىيلاشتۇرۇلغان، تەننەرخ تۆۋەنلىتىلگەن؛ سىناق قىلىش ئارقىلىق كرىستال — L مېتئونىن مەھسۇلاتى ھاسىل قىلىنغان، ش ئۇ ئا ر دورا تەكشۈرۈش ئورنىنىڭ تەكشۈرۈشىدە، ھەرخىل كۆرسەتكۈچلەر بەلگىلىمىدىكى تەلەپلەرگە ئۇيغۇن بولغان ھەمدە ئۇنىڭ تەجرىبىسى تەكرارلىنىشچانلىقتا ئىگە بولۇپلا قالماي، بەلكى بىر قەدەر مۇقىم بولغان.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى ھەمدە بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچىدىكى ئاتسىللاشتۈرغۇچى فېرمېنتلىق زەمبۇرۇغ ئارقىلىق ھۈجەيرىنى مۇقىملاشتۈرۈش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ، — L مېتئونىن ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتتى، بۇ تېبابەتچىلىكتە ئىشلىتىدىغان مېتئونىننىڭ مەملىكىتىمىزدە ئىشلەپچىقىرىلىش ئىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش جەھەتتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دەي جۇنشېڭ

يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، ئەلا سۈپەتلىك ئاقسىللىق كۆممىقوناقنىڭ شالغۇت سورتى «شىنجاڭ كۆممىقونىقى - 7» كېڭەيتىلدى

بۇ تۈرنى ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسى چۈشۈرگەن بولۇپ، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئاشلىق زىرائەت تەتقىقات ئورنىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئورۇندالدى.

بۇ تۈردە دېھقانلارنى تەربىيىلەش كۈرسى ئېچىش، تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى بېسىپ تارقىتىش، ئېتىز - ئېرىقلاردا

پېتەكچىلىك قىلىش، نەق مەيدانغا كۆرەك قىلىش ئارقىلىق مۇڭاپىق بولغان ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى قوللىنىش، ئۈرۈق يېتىشتۈرۈش سۇپىتىنى تازا چاڭ تۇتۇش قاتارلىق تەدبىرلەر تۈزۈپ چىقىلغان. بۇ تۈر 3 يىلدا جەمئىي 48 مىڭ 800 گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى، ئۇنىڭدىن مەھسۇلاتى 835 كىلوگرامغا يەتتى، 3 يىلدا جەمئىي 567 گېكتار يەردە ئۈرۈق يېتىشتۈرۈلدى، مو بېشى ئۈرۈقلۇق مەھسۇلاتى 300 كىلوگرامدىن ئاشتى، 110 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

بۇ تۈر 1998 - يىل 9 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن نەق مەيدانغا تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى.

لیۇ شیاۋیۈەن

كېۋەزلەردىكى خەۋپلىك يوشۇرۇن زىيانلىق ھاشاراتلار ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تېخنىكىسى ئۇلگە كۆرسىتىش يولى بىلەن كېڭەيتىلدى

يۇنى ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشخانىسى چۈشۈرگەن بولۇپ، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيسى ئۈسۈملۈك ئاسراش تەتقىقات ئورنى، يەكەن ناھىيىسى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى، قاغىلىق ناھىيىسى، قاراقاش ناھىيىسى ھەمكارلىشىپ ئورۇندىغان. 1998 - يىل 9 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى نەتىجە باشقارمىسىنىڭ ئويۇشتۇرۇشىدا تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى، تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە شۇ خىلدىكى تۈرلەر ئىچىدە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

ئاساسلىق تەتقىقات نەتىجىلىرى مۇنۇلار: بىرىنچى، شىنجاڭنىڭ تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كېۋەزدىكى زىيانلىق ھاشاراتلارنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش سىستېمىسى تۈزۈپ چىقىلغان. بۇ سىستېما 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە 333 مىڭ گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى؛ 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي ئۈنۈم جەمئىي 137 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئىككىنچى، كېۋەز يوپۇرماق قۇرتىنىڭ تۈرلىرى ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، ئۇنىڭ پەيدا بولۇپ زىيان سېلىش قانۇنىيىتى ئېنىقلاپ چىقىلىپ، ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئۈچىنچى، شىنجاڭدىكى كېۋەز پىتى، غوزا قۇرتى، كېۋەز يوپۇرماق كانسېرنىڭ دائىم ئىشلىتىلىدىغان دېھقانچىلىق دورىلىرىغا بەرداشلىق بېرىش خۇسۇسىيىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئايدىڭلاشتۇرۇلدى.

بۇ تۈر يولغا قويۇلغان مەزگىلدە جەمئىي 13 مىڭ 333 گېكتار ئۇلگە ئېتىزى بەرپا قىلىندى، 160 قېتىمدىن كۆپرەك ھەرخىل نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى، ھەرخىل قاتلاملار بويىچە 12 قارار كۇرس ئېچىلدى، 5 خىل تېخنىكا ماتېرىيالى يېزىپ چىقىلدى، 20 مىڭ نۇسخا تېخنىكا ماتېرىيالى كېۋەز سورتى ھېسابلىنىدۇ. بۇ تۈردە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر بۇنىڭدىن كېيىن ئاپتونوم رايونىمىز ئىلا سۇيەتلىك پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ۋە ئىلا سۇيەتلىك كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى.

لیۇ شیاۋیۈەن

كېۋەزلەردىكى خەۋپلىك يوشۇرۇن زىيانلىق ھاشاراتلار ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تېخنىكىسى ئۇلگە كۆرسىتىش يولى بىلەن كېڭەيتىلدى

يۇنى ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشخانىسى چۈشۈرگەن بولۇپ، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيسى ئۈسۈملۈك ئاسراش تەتقىقات ئورنى، يەكەن ناھىيىسى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى، قاغىلىق ناھىيىسى، قاراقاش ناھىيىسى ھەمكارلىشىپ ئورۇندىغان. 1998 - يىل 9 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى نەتىجە باشقارمىسىنىڭ ئويۇشتۇرۇشىدا تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىندى، تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە شۇ خىلدىكى تۈرلەر ئىچىدە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

ئاساسلىق تەتقىقات نەتىجىلىرى مۇنۇلار: بىرىنچى، شىنجاڭنىڭ تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كېۋەزدىكى زىيانلىق ھاشاراتلارنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش سىستېمىسى تۈزۈپ چىقىلغان. بۇ سىستېما 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە 333 مىڭ گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى؛ 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي ئۈنۈم جەمئىي 137 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئىككىنچى، كېۋەز يوپۇرماق قۇرتىنىڭ تۈرلىرى ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، ئۇنىڭ پەيدا بولۇپ زىيان سېلىش قانۇنىيىتى ئېنىقلاپ چىقىلىپ، ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئۈچىنچى، شىنجاڭدىكى كېۋەز پىتى، غوزا قۇرتى، كېۋەز يوپۇرماق كانسېرنىڭ دائىم ئىشلىتىلىدىغان دېھقانچىلىق دورىلىرىغا بەرداشلىق بېرىش خۇسۇسىيىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئايدىڭلاشتۇرۇلدى.

بۇ تۈر يولغا قويۇلغان مەزگىلدە جەمئىي 13 مىڭ 333 گېكتار ئۇلگە ئېتىزى بەرپا قىلىندى، 160 قېتىمدىن كۆپرەك ھەرخىل نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلدى، ھەرخىل قاتلاملار بويىچە 12 قارار كۇرس ئېچىلدى، 5 خىل تېخنىكا ماتېرىيالى يېزىپ چىقىلدى، 20 مىڭ نۇسخا تېخنىكا ماتېرىيالى

تارقىتىلدى. بۇ تۈر ئومۇمىيۈزلۈك كېڭەيتىپ ئومۇملاشتۇرۇش ئارقىلىق، ئۇلۇغ رايونلىرىدىكى ئاساسلىق زىياندا‌ش ھاشاراتلارنىڭ ۋە يوشۇرۇن زىياندا‌ش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەنىدى.

لىۋ شياۋيۈەن

كېۋەزنىڭ سارغىيىپ كېتىش ۋە سولىشىپ قۇرۇش كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان ۋە يوقىتىدىغان تېخنىكىلىق باكتېرىيىلىك تۈزۈلۈشى ۋە باكتېرىيىلىك دورىلارنىڭ كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش رولى ۋە مېخانىزمى ئۈستىدە تەتقىقات

بۇ — شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكرو ئورگانىزم تەتقىقات ئورنى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىغان ئەمەلىي تېخنىكا تۈرى.

تەتقىقات گۇرۇپپىسى كېۋەزنىڭ سارغىيىپ كېتىش، سولىشىپ قۇرۇش كېسىلىنىڭ ئۇنۇملۇك ئالدىنى ئالىدىغان ۋە يوقىتىدىغان بىئولوگىيىلىك ياسالمىلار، بىئولوگىيىلىك ياسالمىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر - سەنئىتى، ئۇنىڭ كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش مېخانىزمى ۋە ئۇنى قوللىنىش تېخنىكا قائىدىسى، كېۋەزنىڭ سارغىيىپ كېتىش، سولىشىپ قۇرۇش كېسىلىنىڭ زىيىنىنى تۆۋەنلىتىش، خىمىيىۋى دېھقانچىلىق دورىلىرىنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارىنى ئازايتىش قاتارلىقلار ئۈستىدە نۆۋەتلىق تەتقىقات ئېلىپ باردى. بۇ تۈردە تۆۋەندىكىدەك ئاساسلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى: كېۋەز تۈپى ۋە يىلتىز دائىرىسىدىكى تۈپراق تەركىبىدىن 600 دىن كۆپرەك مىكرو ئورگانىزم ئاجرىتىۋېلىندى ھەمدە ئۇنىڭدىن كېۋەزنىڭ سارغىيىش ، سولىشىپ قۇرۇش كېسىلىگە قارشى تۇرالايدىغان 12 تۈپ زەمبۇرۇغ تاللاپ چىقىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، ئامېرىكا، ئەنگلىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن 15 تۈپ ئانتى زەمبۇرۇغ كىرگۈزۈلۈپ، كېۋەزنىڭ سارغىيىپ كېتىش، سولىشىپ قۇرۇش كېسىلىگە قارشى تۇرالايدىغان زەمبۇرۇغ مەنبەسىگە دائىر ماتېرىياللار بېيىتىلدى؛ DNAنى قايتا گۇرۇپپىلاش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ، تېخنىكىلىق زەمبۇرۇغ تۈپىنى ھاسىل قىلىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى. ئۇنىڭ ئاخىرقى ھېسابتا كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈنۈمى %78تىن %97.7كە، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئۈنۈمى %22تىن كۆپرەككە يېتىدۇ.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئويۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى، بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، تېخنىكا مەھسۇلاتى ناھايىتى زور ئەمەلىي قىممەتكە ۋە ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە، ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمگە ئىگە بولۇپ، دەپ قارالدى.

دەي جۇنشياڭ، لوسىگىياڭ

جىڭ ناھىيىسىنى قوش 100 جىڭ ھوسۇل بېرىدىغان ساپ پاختىچىلىق ناھىيىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىندى

بۇ — شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىقتىسادىي زىرائەت تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلغان، بورتالا ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مەركىزى، جىڭ ناھىيىلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتى، ئۇرۇقچىلىق پونكىتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە تاماملىغان پەن - تېخنىكا كېڭەيتىش تۈرى. بېڭى سورتلارنى كىرگۈزۈپ كېڭەيتىش، چۆنەكلەپ تېرىپ تۈزلەش، كەڭ ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسى، خىمىيىۋى ئوغۇتنى چوڭقۇر بېرىش، رېتسىپلىق ئوغۇتلاش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىش، خىمىيىلىك تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋە بىئولوگىيىلىك دېھقانچىلىق دورىلىرى بىلەن ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش ئاساس قىلىنغان كېسەللىك ۋە ھاشارات زىياندا‌شلىقىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تېخنىكىسى ئارقىلىق، 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە جىڭ ناھىيىسىدە ساپ پاختىنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتى 75.7 كىلوگرامدىن ئېشىپ 103 كىلوگرامغا، مو بېشىدىن ئاشقان ساپ پاختا مەھسۇلاتى 27.3 كىلوگرامغا يەتتى، 3 يىلدا ئاشقان ساپ پاختا مەھسۇلاتى 12 مىڭ 857.2 تونىغا، بىڭدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 173 مىليون 448 مىڭ 700 يۈەنگە، بىڭدىن ئاشقان ساپ پايدا 120 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى قوش 100 جىڭغا يەتكۈزۈش ئىشى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

بۇ تۈر 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنىدى ھەمدە كۆرۈنەرلىك ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئۈنۈم بەرگەن، دەپ قارالدى.

لۇ چاۋخۇي

قوغۇننى تۈپراقسىز ئۈستۈرۈش تېخنىكىسى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە ئۇنىڭ مۇناسىپ سورتلىرىنى تاللاپ يېتىشتۇرۇش

بۇ — شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلغان، شىنجەن شەھەرلىك دېھقانچىلىق پەن تەتقىقات مەركىزى بىلەن شىنجاڭ نەفەن قوماندانلىق شتابى ھەمكارلىشىپ تاماملىغان ئەمەلىي تېخنىكا تۈرى.

تۈر گۈرۈپپىسى جەنۇبىي جۇڭگو رايونلىرىنىڭ كۆز، قىش پەسلىدىكى ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى بايلىقىدىن پايدىلىنىپ، قوغۇنىنى قوغدىلىدىغان يەردە تۈپراقسىز ئۇستۇرۇپ، قىش پەسلىدە بازارلاردا شىنجاڭ قوغۇنى قىس بولۇشتەك يېتەرسىزلىكنى تولدۇردى، ئاساسىي ماددىنى ئۇستۇرۇش، ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقىنى تەڭشەش ۋە ئاساسلىق كېسەللىك - هاشارات زىياندا شلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، تۈپراقسىز ئۇستۇرۇشكە باب كېلىدىغان كېسەلگە چىدامليق قوغۇن سورتىنى يېتىشتۇرۇپ چىقتى.

تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باهالىشىدىن ئۆتتى، بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى قوغۇننى تۈپراقسىز ئۇستۇرۇش جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى، بۇنىڭدا يېڭى تېخنىكا ساهەسى ئېچىلغان، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، قوللىنىش قىممىتى زور، دەپ قارالدى.

دەي جۇنشياڭ

خوتەننىڭ قىزىل ئۈزۈمىنى ئۈزگەرتىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىلدى

بۇ تۈرنى شىنجاڭ دېهقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك تەتقىقات ئورنى، خوتەن ۋىلايەتلىك دېهقانچىلىق باشقارمىسى، خوتەن ۋىلايەتلىك دېهقانچىلىق تېخنىكا مەركىزى، خوتەن ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مەركىزى بىرلىكتە ئۇستىگە ئېلىپ تاماملىغان. 1998 - يىل 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى هەمدە بۇ تۈر مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

بۇ تۈرده تۆۋەندىكى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى: بىرىنچى، كۆك شاخلارنى ئۆلاش ئارقىلىق خوتەن قىزىل ئۈزۈمىنى ئۈزگەرتىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلدى، ئۈزگەرتىلگەن كۆلەم 1338.8 گېكتار بولۇپ، ئۇلاقلارنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى يەككە بىخلىرىنىڭ 38.%86 كە، يەككە تۈپلىرىنىڭ 03.%95 كە يەتتى؛ تېز شەكىللەندۈرۈش، بالدۇر مېۋىگە كىرگۈزۈش، بالدۇر هوسۇل بېرىدىغان قىلىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، شۇ يىلى بېجىرىم تال كۆچىتى ئۇستۇرۇپ، 2 - يىلى مېۋىگە كىرگۈزۈپ، 3 - يىلى مو بېشىدىن 500 كىلوگرامدىن 600 كىلوگرامغىچە هوسۇل ئېلىپ، 4 - يىلى 1000 كىلوگرامدىن كۆپرەك بولغان سەۋىيىگە يەتكۈزۈپ، كۆزۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم هاسىل قىلىندى. ئىككىنچى، ئۈزۈم قۇرۇتۇش تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىپ، قۇرۇق ئۈزۈمنىڭ يېڭى تۈرلىرى بارلىققا كەلتۈرۈلدى. جازىلاردا شامالدىتىپ قۇرۇتۇش، تېز قۇرۇتۇش ئۈسۈلى كېڭەيتىلدى، بۇ ئۈسۈل كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى 1624 گېكتارغا يەتتى. ئۈزۈمنى رەڭسىزلەندۈرۈش دورىسى ۋە تېز قۇرۇتۇش ئۈسۈلى ئارقىلىق، قۇرۇتۇلغان ئۈزۈقلۇق سېرىق ئۈزۈمنىڭ يېڭى سورتى سىناق تەرىقىسىدە بارلىققا كەلتۈرۈلدى، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن ئەلا سۈپەتلىك ئۈزۈم سورتى كىرگۈزۈلۈپ، خوتەن رايونىدا ئۈزۈقلۇق ۋە ئۇزۇقسىز قارا قۇرۇق ئۈزۈمنىڭ يېڭى سورتى سىناق تەرىقىسىدە بارلىققا كەلتۈرۈلۈپ، خوتەن ۋىلايىتىدە قۇرۇق ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن يېڭى يول ئېچىلدى. ئۈچىنچى، خوتەن قىزىل ئۈزۈمىنى ئۈزگەرتىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش تېخنىكا قائىدىسى تۈزۈپ چىقىلدى. تۆتىنچى، بۇ تۈر 2960 گېكتار يەرگە كېڭەيتىلدى، تەربىيىلەنگەن دېهقانلار 11 مىڭ 335 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، 4000 نۇسخىدىن كۆپرەك تېخنىكا ماتېرىيالى تارقىتىلدى.

لو مىڭيىڭ

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ داڭلىق، ئالاهىدە باغ مەهسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنىڭ قۇرۇلۇش پىلانى لايىهىلەندى

بۇ — شىنجاڭ دېهقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك تەتقىقات ئورنى، خوتەن ۋىلايەتلىك دېهقانچىلىق باشقارمىسى، دېهقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى، ئورمانچىلىق باشقارمىسى، ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەركىزى ئۇستىگە ئېلىپ تاماملىغان يۈمشاق پەن تەتقىقات تۈرى.

تۈر گۈرۈپپىسى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ماتېرىيال ئۈچۈرلىرىنى كەڭ كۆلەمده توپلاش ۋە نۇرغۇن جەھەتلەردىن چوڭقۇر تەكشۈرۈش - تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ داڭلىق، ئالاهىده باغۋەنچىلىك بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئاساسىي تېما قىلىنغان، باغۋەنچىلىك تاۋارلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇش، مەهسۇلاتلاردىن كۆپ خىل شەكىللەر بىلەن پايدىلىنىش ئىشىنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساس قىلىنغان، ئالاهىده مەهسۇلات باغۋەنچىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈپ خوتەن ۋىلايىتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئاخىرقى نىشان قىلىنغان داڭلىق، ئالاهىده باغۋەنچىلىك مەهسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنىڭ قۇرۇلۇش پىلانىنى لايىهىلەپ چىقتى. «پىلان لايىهىسى» مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمىنى 2000 - يىلى 51 مىڭ 800 گېكتارغا، 2005 - يىلى 80 مىڭ 600 گېكتارغا، 2010 - يىلى 132 مىڭ 500

گېكتارغا يەتكۈزۈش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويغان.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى ھەمدە بۇ پىلان لايىھىسىنىڭ يۇنىلىشى توغرا بولغان، مۇھىم نۇقتىلار گەۋدىلەندۈرۈلگەن، بايلىق مەنبەسى، سۇ - تۇپراق، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى، بازار ئېچىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈم قاتارلىق تەرەپلەردىكى مۇلچەرلەر ئوبيېكتىپ، توغرا بولغان، ئۇ خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئويغۇن كېلىدۇ. يولغا قويۇلغاندىن كېيىن غايەت زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم بېرىدۇ، دەپ قارالدى.

دەي جۇنشېڭ، لىيۇ شياۋيۈەن

قۇرۇق ئۇزۇم يالاتمىسى ھۈنەر - سەنئىتى ۋە ئۇنىڭ ئۇسكۇنىسىنى سىناق قىلىش ئۇسۇلىدا تەتقىقات

بۇنى شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنى ئوستىگە ئېلىپ ئورۇندىغان، بۇ تەتقىقات تۈرىدە قۇرۇق ئۇزۇم ئاساسلىق خام ئەشيا قىلىنىپ كاكائو تالقىنى، سۈت پاراشوكى ۋە شېكەر ئارىلاشتۇرۇلۇپ، پۈرچاق ئۇنى - سۈت ئارىلاشمىلىق قۇرۇق ئۇزۇم ئىشلەپچىقىرىلغان، تەكرار سىناق قىلىش ئارقىلىق، يالتىلىدىغان ئارىلاشما ماتېرىياللارنىڭ مۇژاپىق رېئىسپى لايىھىلەپ چىقىلغان، خام ئەشيانى مۇژاپىق بىر تەرەپ قىلىش ھۈنەر - سەنئىتى ۋە بىر قەدەر تېجەشلىك مۇژاپىق بولغان ئۇسكۇنە شەكلى بېكىتىلگەن ھەمدە دۆلەتنىڭ تازىلىق تەلىپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان قۇرۇق ئۇزۇم يالاتا مەھسۇلاتىنىڭ تېخنىكىلىق شەرتلىرى تۈزۈپ چىقىلغان. بۇ مەھسۇلات چوڭچوڭەل، يېيىشلىك بولۇپ، سىناق تەرىقىسىدە سېتىلغاندا ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن -تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

لۇ چاۋخوي

قىزىلچىنىڭ قارىيىپ قۇرۇپ كېتىش كېسىلىنى تەكشۈرۈش تېخنىكىسى ئۇسۇلىدا تەتقىقات

بۇنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى چۈشۈرگەن، شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى مەركىزي تەجرىبىخانىسى ئوستىگە ئېلىپ تاماملىغان. بۇ تېمىدا تۆۋەندىكى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى:

بىرىنچى، BBSVنىڭ پارازىت ئىگىسى دائىرىسى ئۇلۇچەپ بېكىتىلدى. ئىككىنچى، شارىسىمان ۋىرۇسنى ساپلاشتۇرۇش ئۇسۇلى ياخشىلاندى، كۆپ مىقداردىكى ساپلاشتۇرۇلغان BBSV قولغا كەلتۈرۈلدى. ئۈچىنچى، BBSV نىڭ دىئامېتىرى 28 ملىلىمېتىر كېلىدىغان تەڭ ئوقلۇق سىممېترىك شارىسىمان ۋىرۇس ئىكەنلىكى دەللىلەندى. تۆتىنچى، ۋىرۇس ئاقسىلىنىڭ يەككە تەركىبلىك، RNAنىڭ 3 تەركىبلىك ئىكەنلىكى ئۇلۇچەپ چىقىلدى ھەمدە ئۇلارنىڭ مولېكۇلا ئېغىرلىقىنى ئۇلۇچەپ چىقىلدى. بەشىنچى، ئانتى سېۋورۇتكا تەييارلاندى ھەمدە فېرمېنتلىق بىرلەشمە ئىممۇنىتېتنى سۈمۈرۈش سىنىقى ۋە يېلىمسىز ئېلىكتىرونلۇق مىكروسكوپتا كۆزىتىش ئارقىلىق، پارازىت ئىگىسى BBSV بىلەن يۇقۇملانغاندىن كېيىن يوپۇرماق تەركىبىدە ۋىرۇسلارنىڭ مەۋجۇت بولىدىغانلىقى ئىسپاتلاندى. ئالتىنچى، تومۇرلىرى چىرىپ، سارغايغان ۋە سارغىيىپ قۇرۇغان قىزىلچا يىلتىزىنىڭ غۇزىمەكلىشىش كېسىلى ۋە قىزىلچىنىڭ قارىيىپ قۇرۇش كېسىلى قاتارلىق كېسەللىك مەنبەسىنى سېلىشتۇرۇپ ئانالىز قىلىش ئارقىلىق، ۋىرۇسنىڭ خۇسۇسىيىتى، تارقىلىش يوللىرى، كېسەللىك ئالامەتلىرى قاتارلىق تەرەپلەردىكى تۈپ پەرقلەر تېپىپ چىقىلدى ھەمدە بۇنىڭغا «قىزىلچىنىڭ قارىيىپ قۇرۇش كېسىلى» دەپ نام بېرىش مەسلىسى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. يەتتىنچى، كېسەللىك زىياناداشلىقىنى ئۇلچەش تېخنىكىسى سىستېمىلىق تۈرغۇزۇلدى.

تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېلىپ بېرىلغان باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە بۇ تۈردە زور دەرىجىدە بېكىلىق يارىتىلغان، قىممەن نەتىجىلىرى مەملىكەت بويىچە شۇ خىلدىكى تەتقىقاتلار ئىچىدە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

لىيۇ شياۋيۈەن

كېۋەزنىڭ مايسا مەزگىلىدە سۇلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يېغۇالىدىغان ئوتتۇرا تېپىتىكى ماشىنا

بۇ — يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى چۈشۈرگەن دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق نۇقتىلىق پەن - تېخنىكا تۈرى (ئۆتكەلگە مۇجۇم قىلىش) پىلانى مەخسۇس تېمىسىنىڭ 2 - دەرىجىلىك تارماق تېمىسى، ئۇنى شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنۇمپرىستېتى ماشىنىسازلىق شۆبە يۈرتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئوستىگە ئېلىپ ئورۇندىغان.

بۇ تۈردە كېۋەزنىڭ مايسا مەزگىلىدە سۇلياۋ يوپۇق

قالدۇقلىرىنى يەغۇالىدىغان تاق ئەنلىك، قوش ئەنلىك، 3 ئەنلىك ماشىنىلارنىڭ چاتما ئەۋرىشكىلىرى تەتقىق قىلىپ چىقىلدى. 3 ئەنلىك ماشىنىنىڭ سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يەغۇلاش نىسبىتى 85% ۋە 94%، مايسىلارنى زەخىملەندۈرۈش نىسبىتى 0 ۋە 2% بولغان، ئۇنۇمدارلىقى 0.53hm²/h دىن ئېشىپ كەتكەن. ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق ماشىنا مەسئۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش پونكتىنىڭ تەكشۈرۈشىدە، ئۇنىڭ سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يەغۇلاش نىسبىتى، مەشغۇلات سۈرئىتى، ئۇنۇمدارلىق كۆرسەتكۈچىنىڭ تەلەپكە ئويغۇن ئىكەنلىكى، ئۇنىڭ بىلەن شۇ يىلقى سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يەغۇلاش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدىغانلىقى ئىسپاتلاندى. سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى يەغۇلاش ماشىنىسى بىرلا ۋاقىتتا تۇپراقنى بوشىتىش، تېرىۋلاش، ئۇزىتىپ بېرىش، سۈلياۋنى ئاجرىتىش، يىغىش قاتارلىق كۆپ خىل مەشغۇلاتنى ئېلىپ بارالايدۇ. ئۇ 2 ئەنلىك تار يوپۇق، بىر ئەنلىك كەڭ يوپۇقنى كۆزدىن كېچىرىپ يەغۇلاش مەشغۇلاتى ئېلىپ بېرىشقا مۇۋاپىق كېلىدۇ، مەشغۇلات ئۈنۈمى يۇقىرى، ماسلىشىچانلىقى كۈچلۈك.

تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېلىپ بېرىلغان باھالاشتىن ئۆتتى.

لىۋ شياۋيۈەن

شاخ - سامان بىلەن چارۋا بېقىشنى ماشىنىلاشتۇرۇش بويىچە مىكرو ئورگانىزملىق سىلوس ياساش تېخنىكىسى كېڭەيتىلدى

بۇ — شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلغان، قاراقاش ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى ۋە چارۋىچىلىق ئىدارىسى، ئىلى ۋىلايەتلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى تەتقىقات ئورنى ھەمدە دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى باشقارمىسى، شىنجاڭ «قىزىل بايراق» ماشىنىسازلىق زاۋۇتى، مىچۇەن شەھەرلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىسى ۋە چەرچەن ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى ھەمكارلىشىپ تاماملىغان پەن - تېخنىكا كېڭەيتىش تۈرى. تەتقىقات نەتىجىسى 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ئۈيۈشتۇرۇشىدا مۇتەخەسسىسلەرنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. ھەمدە ئالغا ياخشى ئىقتىسادىي - ئىجتىمائىي ئۈنۈم بەرگەن، دەپ قارالدى.

تۈر گۈرۈپپىسى 3 يىل ئىچىدە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ناھىيە، شەھەردە 16 ئۇلگە نۇقتىسى قۇردى ۋە ئۇنى كېڭەيتتى، تېخنىكا خادىملىرىدىن 3543 ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى، كۆممىقوناق، بۇغداي، قومۇش، كېۋەز قاتارلىق ھەرخىل زىرائەتلەرنىڭ شاخ - سامانلىرىدىن مىكرو ئورگانىزملىق سىلوسلاندى 63 مىڭ 690 تونىنا يەم - خەشەك ئىشلەپچىقاردى ۋە ئۇنى كېڭەيتتى. ئوت - چۆپ ئۇۋۇتىش ماشىنىسىنى كىرگۈزۈش، ئۇزۇقەرتىش، ياساش ئىشنى ئېلىپ باردى ھەمدە دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى زاۋۇتلىرى بىلەن بىرلىكتە 2059 ماشىنا ئىشلەپچىقىرىپ، ئۇنى 34 ناھىيە - شەھەردە كېڭەيتىپ، ناھايىتى ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

لۇ چاۋخوي

شاخ - ساماندىن مىكرو ئورگانىزملىق سىلوس ياساش تېخنىكىسى ۋە ئۇنىڭ يۇرۇشلۇك ماشىنىلىرى ئۇلگە كۆرسىتىش يولى بىلەن كېڭەيتىلدى

بۇنى شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تەتقىقات ئورنى بىلەن شىنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكروئورگانىزم تەتقىقات ئورنى بىرلىكتە ئۇستىگە ئېلىپ تاماملىدى، بۇ تۇر1998- يىل 2 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پەن -تېخنىكا كومىتېتى بىلەن ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ئىشخانىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى.

بۇ تۇردە: بىرىنچى، چىگىتنى ئۇۋاقلاپ يەغۇلاش ماشىنىسى، كېۋەز شېخىنى تەكشى ئارىلاشتۇرۇپ مىكرو ئورگانىزملىق سىلوس ياساش تېخنىكىسى ۋە ھۆنەر - سەنئىتى، چىگىت تىرىپلىرىنى، چىگىت پوستىنى تولۇق ئارىلاشتۇرۇپ يەم - خەشەك ياساش تېخنىكىسى بارلىققا كەلتۈرۈلدى ۋە كېڭەيتىلدى، ئەسلىدىكى شاخ - ساماندىن مىكرو ئورگانىزملىق سىلوس ياساش تېخنىكىسى يېڭىلاندى ۋە ئۇزۇقەرتىلدى، تەكشۈرۈشتە مەسئۇلات سۈپىتى ئۆلچەمگە يەتتى. ئىككىنچى، جياڭيۇ زاۋۇتىنىڭ ئۇسكۇنىلىرىدىن پايدىلىنىپ، زەھەرسىزلەندۈرۈلگەن ئاقسىللىق يەم - خەشەك كۆلەملەشتۈرۈلۈپ ئىشلەپچىقىرىلدى، ئۇسكۇنىلەردىن ئۇنۇمبرسال پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش، لايىقەتلىك ئاقسىللىق يەم - خەشەكلەرنى تۈركۈملەپ ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن يېڭى يول ئېچىلدى. ئۈچىنچى، 9 ئۇلگە سىناق نۇقتىسى قۇرۇلۇپ، كېۋەز شېخى ئارىلاشما سىلوس ماتېرىيالىدىن 65 مىڭ تونىنا، باشقا زاپاس سىلوس ماتېرىيالدىن 80 مىڭ تونىنا كېڭەيتىلدى، كېۋەز شادىسى ئورۇش ماشىنىسى، يەم - خەشەك پىششىقلاش ماشىنىسىدىن 620سى كېڭەيتىلدى، 8 قارار تېخنىكا كۆرسى، 16 قېتىم

نەق مەيدان يەغنى ئېچىلدى.

لو مىڭيىلك

شىنجاڭدا قارا گۆشلۈك چوشقىنىلك يېڭى نەسلى يېتىشتۈرۈلدى ۋە مېتىسلاشتۈرۈپ يۇرۇشلەشتۈرۈلدى

يۇنى شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى چارۋىچىلىق تەتقىقات ئورنى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى چارۋىچىلىق شۆبە يۇرتى، شىخەنزە رايونى چارۋىچىلىق - مال دوختۇرلۇق پونكىتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىدى، 1998 - يىل 9 - ئاينىلك 24 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىلك رىياسەتچىلىكىدە باھالاشتىن ئۆتتى ھەمدە تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارالدى.

بۇ تۈردە شىنجاڭ ئاق چوشقىسى بىلەن شىنجاڭ قارا چوشقىسىنى يېتىشتۈرۈش ئاساسىدا، سىرتىدىن قان قوزۇش ئۈسۈلى ئارقىلىق ياكى سىرتىدىن قان قوزۇپ بىر قېتىم شالغۇتلاشتۈرۈش ئارقىلىق، توغرا لىنىيىلىك چېتىلدۇرۇپ مۇقىملاشتۈرۈپ، گېنېراتسىيە تۈرغۇزۇلغان، يېپىق ۋە ئاشكارا بولۇشنى بىرلەشتۈرۈش، جەمئى بويىچە تاللاش سالمىقىنى كۆچەيتىش چارىسى قوللىنىلىپ، ئۇزۇقلۇق باشقۇرۇشنى ياخشىلاشتىن ئىبارەت دائىملىق نەسىل يېتىشتۈرۈش ئۈسۈلى يارىمچى قىلىنىپ، بىر يىلدا بىر گېنېراتسىيە تۈرغۇزۇلغان، ھەربىر گېنېراتسىيە ئىچىدىن 10 قاۋان، 50 مېكىجىن تاللاپ چىقىلىپ، ئۇنىلىك كۆپەيتىش ئىقتىدارى، ئۈسۈپ يېتىلىشى، سەمىرىشى ۋە گۆشى ئۆلچەپ بېكىتىلگەن، تاللاپ يېتىشتۈرۈلگەن 3 گېنېراتسىيە ئىچىدە يۇرۇشلەشتۈرۈپ مېتىسلاشتۈرۈش ئۆلچەپ بېكىتىلگەن، كۆرسەتكۈچلەرنى تاللاش، قان تېپى، مۇسكۇل تالا توقۇلمىشۇناسلىقى، خرومۇسوما ئانالىزى سايىلاندۇرۇپ ئىز قوغلاپ (PP) نى قايتۇرۇش، بىئولوگىيىلىك ئېرسىيەت بەلگىسى، مىقدارلىق ھالەتتىكى ئېرسىيەت پارامېتىرىنى مۆلچەرلەش، ئۆلتىرا ئاۋاز دولقۇنى بىلەن تىرىك تەننىلىك ئەت ئېلىشنى ئۆلچەش ھەمدە فوسفاگېنلىق كىنازىنى ئۆلچەش قاتارلىق 9 خىل ئىلغار تېخنىكا كىرگۈزۈلگەن ۋە قوللىنىلغان ھەمدە مېتىسلاشتۇرۇش يولى بىلەن يۇرۇشلەشتۈرۈپ ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق شىنجاڭ قارا گۆشلۈك ئاق چوشقىسى بىلەن قارا چوشقىسىنىلك يېڭى نەسىل لىنىيىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك يېتىشتۈرۈلگەن. نەسىللىك پادىلار ئىچىدە ئاق مېكىجىن 1380 گ، قارا مېكىجىن 900گ ئەتكەن.

تۈر گۈرۈپپىسى 1991 - يىلدىن 1996 - يىلغىچە 4 - 5 گېنېراتسىيىدىن (ئەۋلادتىن) قارا گۆشلۈك ئاق چوشقىنىلك 4 نەسىل لىنىيىسىنى يېتىشتۈرۈپ چىقتى، ھۆلار تۇنجى قېتىم ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەربىر كاتەكتە 10.68 نى كۆچۈكلىدى، كېيىن ھەربىر كاتەكتە 12.8 نى كۆچۈكلىدى، ئېغىرلىقى كۇنىگە 681.25 گرام ئاشتى، 174.5 كۈنلۈك بولغاندا ئېغىرلىقى 90 كىلوگرامغا يەتتى، يەم - خەشەك بىلەن ئېغىرلىق نىسبىتى 1: 3.35 بولدى، گەۋدىسىدىكى قاراگۆش نىسبىتى 59.54% بولدى. قارا گۆشلۈك قارا چوشقىنىلك 3 يېڭى نەسىل لىنىيىسىدىكى چوشقىلار تۇنجى قېتىم ھەربىر كاتەكتە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 10.48 نى كۆچۈكلىدى، كېيىن 12.83 نى كۆچۈكلىدى. ئېغىرلىقى كۇنىگە 647.11 گرام ئاشتى. 171.33 كۈنلۈك بولغاندا ئېغىرلىقى 90 كىلوگرامغا، يەم - خەشەك بىلەن ئېغىرلىق نىسبىتى 1: 3.37 گە، گەۋدىسىدىكى قاراگۆش نىسبىتى 57.88% كە يەتتى.

شىنجاڭنىلك قارا گۆشلۈك ئاق چوشقىسى، قارا چوشقىسىنى سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن نەسىللەر بىلەن يۇرۇشلەشتۈرۈپ شالغۇتلاشتۈرغاندا، كۈندىلىك ئېغىرلىقى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 739.86 گرام ۋە 707.50 گرام ئاشتى.

100 كىلوگرام كېلىدىغانلىرىنىلك يېشى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 171.7 كۈن ۋە 174 كۈن بولدى، يەم - خەشەك بىلەن ئېغىرلىق نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالد 1: 3.21 ۋە 1: 3.29 بولدى، گەۋدىسىدىكى قاراگۆش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 62.24% كە ۋە 59.8% كە يەتتى. 5 يىل ئىچىدە نەسلىچىلىك فېرمىسىنىلك يېڭىدىن ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 50 مىليون 356 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى، يېڭىدىن ئاشقان ساپ پايدىسى 34 مىليون 812 مىڭ 700 يۈەنگە، يىللىق بىۋاستە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى 4 مىليون 351 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى.

گۈلزار

شىنجاڭدا چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشىنى لايىھىلەش ئۇسۇلىدە تەتقىقات

بۇ شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئوتلاق تەتقىقات ئورنى رىياسەتچىلىك قىلغان، ش ئۇ ئا ر چارۋىچىلىق نازارىتى ئوتلاقچىلىق باشقارمىسى، ش ئۇ ئا ر ئوتلاقچىلىق باش پونكىتى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق ئورۇنلار ھەمكارلىشىپ ئورۇندىغان ئاپتونوم رايونلىك 8 - بەش يىللىق پىلانىدىكى ئۆتكەلگە ھۆجۇم قىلىش تۈرى. بۇ تۈردە چارۋىچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش، سۈنئىي يەم - خەشەك بازىسى ئېچىش ۋە قۇرۇش، چارۋىچىلارنىلك ئولتۇراقلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، قىش

پەسلىدە ئوت - چۆپ ئىشلەپچىقىرىش، چارۋا بېقىشتا تايانچسىز قېلىشتەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، پەيدىنپەي ئوتلاق چارۋىچىلىقىدىكى ئەنئەنىۋى كۆچمەن چارۋىچىلىق ئۇسۇلىنى «ياز پەسلىدە تەبىئىي ئوتلاقلاردا بېقىش، قىش پەسلىدە سۇنئىي يەم - خەشەك بىلەن بېقىشتىن ئىبارەت ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىغا ئۆزگەرتىش ئىشقا ئاشۇرۇلغان. تاۋار ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ئېچىش تېپىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات يولىغا قەدەم قويۇلغان. ئەنئەنىۋى قالاق ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئۆزگەرتىپ ھەمدە ئۇنى داۋاملىق ئۆزگەرتىپ، زامانىۋىلاشقان، ئىلمىيلاشقان، تۈجۈپىلەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇشقا قاراپ چوڭ قەدەم تاشلانغان.

5 يىلدىن بۇيان تۇر گۇرۇپپىسى شىنجاڭدا چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشى لايىھىسىگە دائىر 470 مىڭ خەتلىك تەتقىقات دوكلاتىنى يېزىپ پۈتتۈردى ھەمدە مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا 13 ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى. خەنزۇچەFOXBASE سانلىق مەلۇمات باشقۇرۇش سىستېمىسىدىن پايدىلىنىپ، شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىرىنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشى سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى تۈرغۇزۇپ چىقتى. مىكرو كومپيۇتېر رەقەملەشتۇرگۈچ ۋە پۈركۈپ چېرتيوژ سىزىش ئەسۋابى قاتارلىق قانتىق ماتېرىيال مۇھىتىنى ۋە PCACE ۋە AUTOCADMICROSOFT WINDOWS يۇمشاق ماتېرىيال تېخنىكا سىستېمىسىنى قوللىنىپ، شىنجاڭدا چارۋىچىلارنىڭ يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشى تۈرلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇش خەرىتىسىنى ئىشلەپ چىقتى. بۇ تۈر 1998 - يىل 12 -ئاينىڭ 18 - كۈنى ش ئۈ ئا ر يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈمۈرسال ئېچىش ئىشخانىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلىندى.

گۈلزار

ئورمانچىلىق

تاغلاردىكى ئورمان بايلىقىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى تېزلىتىش ۋە ئۇنىڭ تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۇسۇلىدە تەتقىقات

بۇ — شىنجاڭ ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات يۇرتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئورۇندالغان تۈر، بۇ تۈر 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۈ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئۈيۈشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى، تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ ئۇنۇمۇرسال تېخنىكا سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى.

بۇ تەتقىقات ئالا سورتلارنى تاللاپ سافلام كۆچەت يېتىشتۇرۇش، تاغلاردا يېڭىلاپ ئورمان بەرپا قىلىش ۋە ئورمانلارنى ئاسراشتىن ئىبارەت 3 تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالغان. «شەمشادنىڭ سافلام كۆچىتىنى يېتىشتۇرۇش ئۇستىدە تەتقىقات» تا ئۇرۇق مەنبەسىنى تاللاش ۋە كۆچەتلىكنى ئارىلاش تاللاش ئۇستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان. كۆچەت يېتىشتۇرۇشتە كۆن نۇربدا كۆچەت يېتىشتۇرۇش، ئەگمە لاپاستا كۆچەت يېتىشتۇرۇش، قاچىدا كۆچەت يېتىشتۇرۇش ۋە جىرىم تىكىپ جىنسسىز كۆچەت يېتىشتۇرۇش ئىلغار تېخنىكىسى قوللىنىلغان، مۇناسىپ تېخنىكا تەدبىرلىرى قوشۇمچە قىلىنىپ، كۆچەتنىڭ يىلتىز تارتىش نىسبىتى، ئۇسۇش مىقدارى جەھەتتە ئادەتتىكى كۆچەت ئۇستۇرۇش تېخنىكىسىغا قارىغاندا خېلى زور ئىلگىرىلەش بولغان. ئۇستۇرۇلگەن جىرىم كۆچەتلىرىنىڭ قارشىلىق خۇسۇسىيىتى كۈچلۈك، ئۇسۇپ يېتىلىشى تېز بولۇپ، ئوتتۇرىچە يىلتىز تارتىش نىسبىتى %83.8كە، 5 يىلدا ئۇسكەن جىرىم كۆچىتىنىڭ ئوتتۇرىچە ئېگىزلىكى 44.57 سانتىمېتىرغا، يەر دىئامېتىرى 12.4 سانتىمېتىرغا يېتىپ، ئادەتتە چوڭ ئېتىزلارغا تىكىلىگەن كۆچەتلەرنىڭ ئېگىزلىكىدىن سېلىشتۇرغاندا %134.6 يۇقىرى بولغان، يەر دىئامېتىرى %136.2 يۇقىرى بولغان.

«تاغلاردا شەمشادنى يېڭىلاش تېخنىكىسى ئۇستىدە تەتقىقات» تا شەمشاد ئۇرۇقىنى ئارىلىقتا سىناق قىلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، شەمشاد - تاغ تېرىكى كېسۈپلىنغان جايلار ۋە تاغ تېرىكى كېسۈپلىنغان جايلار ھەمدە چاتاللىق جايلاردا ئوخشاش بولمىغان ئۇسۇلمۇلۇكلەرنى گۇرۇپپىلاشتۇرۇپ تىكىش ۋە يېڭىلاش ئۇسۇلى ھەمدە ۋاقتىدا پەرۋىش قىلىش تەدبىرلىرى قوللىنىلىپ، يېڭىلانغان كۆچەتلەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى ۋە ئۇسۇش مىقدارى ئۇستۇرۇلۇپ، تاغلىق رايونلاردا ئورمانلارنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۇستۇرۇش ئۈچۈن تېخنىكا ئاساسى بىلەن تەمىن ئېتىلگەن.

«شەمشاد ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش ئۇستىدىكى تەتقىقات» تۈرىدە شەمشاد كۆچىتىنى كۆچەتخانىدا يېتىشتۇرۇشتىن تارتىپ ياش ئورمانلىرىنى ئۇستۇرۇشكىچە بولغان پۈتكۈل جەريانىدىكى ئاساسلىق كېسەللىك ۋە ھاشارانلارنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش ئۇستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان. مەملىكەت ئىچىدە شەمشادنىڭ كۈلرەڭ پاختىلىشىش كېسىلى ۋە قارا قۇرۇپ كېتىش كېسىلىنىڭ تارقىلىشى، زىيىنى، پەيدا بولۇش قانۇنىيىتى ئۇنۇمۇرسال تەدبىر قوللىنىلىپ، يېڭىلانغان ئورمانلاردىكى قارا قۇرۇپ كېتىش كېسىلى، ھال كېسىلى

ۋە تاغ تېرىكىدىكى كۆلرەڭ داغ كېسىلىنىڭ بىخلىرى ئونۇملۇك تىزگىنلەنگەن.

لىن خۇيشېڭ

پەنەركە ياغىچى قىلىنىدىغان تېرەكنى نىشانلىق ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا تەتقىقات

بۇ تۈر ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن بېكىتىلىپ، شىنجاڭ ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات يۇرتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تاماملاندى، 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى ئويۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى، تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتتى.

بۇ تەتقىقات 6 يىل داۋاملاشتى. ئۇنىڭدا ئىشنى تىكىپ ئۆستۈرۈلگەن دەرەخلەرنىڭ فىزىئولوگىيىسى، بىئولوگىيىسىنى تەتقىق قىلىشتىن باشلاپ، سۈپەتلىك سورتلارنى تاللاش، كۆچەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش، ئورمانلارنىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسى، سۈغىرىش، شاخلىرىنى پۈتاش، ئوغۇتلاش، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلىپ، پەنەركە ياغىچى قىلىنىدىغان تېرەك سورتلىرىنى تىكىپ ئۆستۈرۈش، سۇ ۋە ئوغۇتنى باشقۇرۇش، شەكىلگە كەلتۈرۈپ پۈتاش، چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش قاتارلىق تەدبىرلەر ۋە ئاچقۇچلۇق تېخنىكا ئوتتۇرىغا قويۇلغان. 3 . 33 گېكتار يەردە ئۇلگە بازىسى بەرپا قىلىنغان، تېرەكلەرنىڭ تېز يېتىلىپ مول ھوسۇل بېرىش ئىقتىدارى ناھايىتى ياخشى بولغان، تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، نۆۋەتلەشتۈرۈپ چالا كېسىش مەزگىلىدە روسىيە تېرىكىنىڭ ئوتتۇرىچە كۆكرەك دىئامېتىرى 16 . 24 سانتىمېتىرغا، ئوتتۇرىچە ئېگىزلىكى 14 . 56 مېتىرغا؛ يىللىق ئىشلەپچىقىرىلغان ماتېرىيال مىقدارى ھەر موسسىنىڭ بىر كۇب مېتىرغا يەتكەن. بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يولى ئۆستىدە ئىزدىنىش ئۈچۈن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىر قەدەر ياخشى بولغان تۈزلەڭلىك ئورمانلىقلاردا كىچىك دىئامېتىرلىق، چوڭ دىئامېتىرلىق ياغاچ ئورمىنى تىكىش، دېھقانچىلىق - ئورمانچىلىقنى بىرلەشتۈرۈپ باشقۇرۇشتىن ئىبارەت 3 خىل ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلى ۋە ماتېرىيال ئورمىنى، ئىقتىسادىي ئورمان، دېھقانچىلىق يەرلىرى، چارۋىچىلىق يەرلىرىنىڭ نىسبىتى 0.8 : 0.2 : 1 : 0.5 : 0.5 بولغان ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىك قۇرۇلمىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغان، بۇ تۈزلەڭ ئورمانچىلىقى ئىشلەپچىقىرىشىدا مۇھىم قىممەتكە ئىگە.

لىن شىڭخۇي

شىنجاڭ ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنى رايونلارغا ئايرىش ئۇسۇلىدە تەتقىقات

بۇنى شىنجاڭ ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - يوقىتىش، كارانتىن قىلىش باش پونكىتى ئۆستىگە ئېلىپ بېرىلغان، 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئورمانچىلىق نازارىتى ئۇيۇشتۇرغان مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى.

بۇ تەتقىقات 4 يىل داۋام قىلدى. بۇنىڭدا تارىخىي ماتېرىياللار كەڭ كۆلەمدە توپلىنىپ ۋە رەتلىنىپ 10 خىل ئاساسلىق دەرەختىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ تۈرى، زىيىنى، كۆپىيىش - ئازىيىش قانۇنىيىتى، ئايەتكە ئايلىنىش سەۋەبى ۋە ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرى قاتارلىقلار ئۆستىدە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلغان، ئورمانلاردىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئايەتكە ئايلىنىشىغا باھا بېرىش كۆرسەتكۈچى، دەرىجىگە ئايرىش ۋە ئايرىش ئۆلچىمى قاتارلىقلار تۇنجى قېتىم ئوتتۇرىغا قويۇلغان، ئاپتونوم رايون يەر نامى، يەر شەكلى، كىلىمات، ئورمان تۈرلىرىنى بىرلەشتۈرۈپ بىرلەشمە نام بېرىش ئۇسۇلى بىلەن 7 ئۆلكە دەرىجىلىك رايونغا ۋە 14 ئىككىنچى دەرىجىلىك رايونغا ئايرىپ چىقىلغان ھەمدە شىنجاڭ ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئېكولوگىيىلىك جۇغرافىيەسىنى رايونلارغا ئايرىش خەرىتىسى، شىنجاڭ ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك - ھاشارات زىيانداشلىقى ئاپىتىنىڭ رايونلارغا تارقىلىش خەرىتىسى ئىشلەپچىقىرىلغان.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى شىنجاڭدىكى شۇ خىلدىكى تەتقىقاتلار ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇردى، بۇ بۇنىڭدىن كېيىن شىنجاڭ ئورمانلىرىدىكى كېسەللىك - ھاشارات زىيانداشلىقىنى تەتقىق قىلىش ۋە ئاپەتنى تىزگىنلەش خىزمىتىدە زور يېتەكچىلىك رول ئوينايدۇ، ئىلىم جەھەتتە مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن.

لىن شىڭخۇي

ئىجتىمائىي پەن

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيە سىنىڭ 1998 - يىللىق تەتقىقات نەتىجىلىرى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ پەن تەتقىقات خادىملىرى ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكى گېزىت - ژۇرناللاردا 359 ئىلمىي ماقالە ۋە

تەتقىقات دوكلاتى، 15 تەرجىمە ماقالىسىنى ئېلان قىلدى، «شىنجاڭدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشلەپچىقىرىشى 20 يىل»، «21 - ئەسىرگە يوزلەنگەن شىنجاڭنى تەرەققىي قىلدۇرۇش - ئېچىۋېتىش ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يېقىنقى مەزگىلدىكى دىن تەرەققىيات يوزلىنىشىنى تەكشۈرۈش ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭدىكى سوۋېتلار ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يەرلىك ئىجتىمائىي پەنگە دائىر ماتېرىيال - ھۆججەتلىرى مۇندەرىجىسى سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى قۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش»؛ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىقتىساد تەتقىقات ئورنى، مىللەتلەر تەتقىقات ئورنى زىممىسىگە ئالغان تېما: «تارىم ھەۋزىسىنى سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي جەھەتتىن باھا بېرىش دوكلاتى»، «شىمالىي شىنجاڭنى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە مۇھىت ئاسراش»، «شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئىشلىرى بىلەن يۇغۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش» قاتارلىق 8 تۈر ئارقا - ئارقىدىن ئاخىرلاشتى.

جۇ يىڭجېن

«شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئىشلىرى بىلەن يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش» تەتقىقات تېمىسى تاماملاندى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ باشلامچىلىقىدا ئۇيۇشتۇرۇلغان بۇ تېما ئاز كەم 3 يىل تىرىشىش ئارقىلىق، 1998 - يىلى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاخىرلاشتى. جەمئىي 14 مەخسۇس توپلام، 74 ئىلمىي ماقالە يېزىپ پۈتتۈرۈلدى، جەمئىي 1 مىليون 170 مىڭ خەتلىك تەتقىقات نەتىجىسى ھەم پارس قولتۇقى رايونى بىلەن شىنجاڭ نېفىتىنى ئېچىش ئۇستىدە ئېلىپ بېرىلغان سېلىشتۇرما تەتقىقاتنى ھەم شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىقتىسادى بىلەن يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى؛ ھەم مەخسۇس تەتقىقات دوكلاتىنى، ھەم ئۇنىۋېرسال تەتقىقات دوكلاتى ۋە ئىلمىي ماقالىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛ ھەم نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ ئۆز ئارا يارىدەم بېرىپ، بىرلىكتە راۋاج تاپقانلىقىنىڭ يەكۈنىنى، ھەم بۇنىڭدىن كېيىنكى يۇغۇرۇلما ئىقتىسادقا دائىر تەدبىر ۋە تەكلىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ، شىنجاڭدا مۇقىملىقنى ساقلاپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايوندا نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىنى يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

تېخنىكا ئومۇمىي پىلانىدىكى تۈر: «يېڭى ۋەزىيەتتە شىنجاڭدا سوتسىيالىستىك مىللىي مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر بىر نەچچە مەسىلە ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يېقىنقى مەزگىلدىكى دىن تەرەققىيات يوزلىنىشىنى تەكشۈرۈش ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭدىكى سوۋېتلار ئۇستىدە تەتقىقات»، «شىنجاڭنىڭ يەرلىك ئىجتىمائىي پەنگە دائىر ماتېرىيال - ھۆججەتلىرى مۇندەرىجىسى سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى قۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش»؛ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىقتىساد تەتقىقات ئورنى، مىللەتلەر تەتقىقات ئورنى زىممىسىگە ئالغان تېما: «تارىم ھەۋزىسىنى سۇغىرىش ۋە مۇھىت ئاسراش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي جەھەتتىن باھا بېرىش دوكلاتى»، «شىمالىي شىنجاڭنى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار رايونلارنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە مۇھىت ئاسراش»، «شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىقتىسادى بىلەن يۇغۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش» قاتارلىق 8 تۈر ئارقا - ئارقىدىن ئاخىرلاشتى.

جۇ يىڭجېن

«شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي ئىشلىرى بىلەن يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش» تەتقىقات تېمىسى تاماملاندى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ باشلامچىلىقىدا ئۇيۇشتۇرۇلغان بۇ تېما ئاز كەم 3 يىل تىرىشىش ئارقىلىق، 1998 - يىلى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاخىرلاشتى. جەمئىي 14 مەخسۇس توپلام، 74 ئىلمىي ماقالە يېزىپ پۈتتۈرۈلدى، جەمئىي 1 مىليون 170 مىڭ خەتلىك تەتقىقات نەتىجىسى ھەم پارس قولتۇقى رايونى بىلەن شىنجاڭ نېفىتىنى ئېچىش ئۇستىدە ئېلىپ بېرىلغان سېلىشتۇرما تەتقىقاتنى ھەم شىنجاڭدا نېفىت ئېچىشنى يەرلىكنىڭ ئىقتىسادى بىلەن يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى؛ ھەم مەخسۇس تەتقىقات دوكلاتىنى، ھەم ئۇنىۋېرسال تەتقىقات دوكلاتى ۋە ئىلمىي ماقالىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ؛ ھەم نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ ئۆز ئارا يارىدەم بېرىپ، بىرلىكتە راۋاج تاپقانلىقىنىڭ يەكۈنىنى، ھەم بۇنىڭدىن كېيىنكى يۇغۇرۇلما ئىقتىسادقا دائىر تەدبىر ۋە تەكلىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ، شىنجاڭدا مۇقىملىقنى ساقلاپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايوندا نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىنى يۇغۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

8 تەتقىقات تېمىسى ئارقا - ئارقىدىن تاماملاندى

1998 - يىلى شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىللەتلەر تەتقىقات ئورنى ئۇستىگە ئالغان دۆلەتلىك پەن - تېخنىكا فوندى ياردىمىگە ئېرىشكەن تۈر: «دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان شىنجاڭدىكى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتلىك مىللەت - دىن مەسىلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى تەجرىبىسى»؛ شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىللەتلەر تەتقىقات ئورنى، دىن تەتقىقات ئورنى، كۈتۈپخانا قاتارلىق ئورۇنلار ئۇستىگە ئالغان ئاپتونوم رايونلىك پەن -

مەملىكىتىمىزدىكى نېفىتلىك بىلەن يەرلىكىنىڭ يۇغۇرۇلما ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىمۇ تۇرتكىلىك رول ئويناپدۇ.

ئابدۇۋۇھىلى

بىرلىشىش ئاساسىدا ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىيات تەنقىقات ئورنى قۇرۇلدى

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىلەن بورتالا ئوبلاستى بىرلىشىپ 1998 - يىل 5 - ئايدا شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى بورتالا ئوبلاستلىق ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي تەرەققىيات تەنقىقات ئورنىنى قۇردى. بۇ تەنقىقات ئورنى بورتالا ئوبلاستلىق پارتكوم بىلەن ئوبلاستلىق ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىكىدە بولىدۇ ھەمدە شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ كەسپىي يېتەكچىلىكىنى قوبۇل قىلىدۇ. ئوبلاستلىق مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئومىكىنىڭ باش مەسلىھەتچىسى لى شيالىڭ تەنقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەنقىقات باشقارمىسىنىڭ باشلىقى شېن جۇنلى مۇئاۋىن باشلىقى بولدى. تەنقىقات ئورنى 4 تەنقىقات تېمىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەنقىقات خادىملىرىنى ئەۋەتىپ، «جىلغا ناھىيىسىدە دېھقانچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش ئۈستىدە تەنقىقات»، «ئارىشاڭ ناھىيىسىدە چارۋىچىلىقنى كەسىپلەشتۈرۈش ئۈستىدە تەنقىقات» تېمىسىنى ئىبارەت 2 تېمىغا قاتناشتۇردى، ئۇلار 2 ناھىيىگە بېرىپ، ئەملىي تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

جو يىڭجېن

ئاپتونوم رايوندا پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش نەزەريىسىۋى مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىغىن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلامچىلىق قىلىشى، ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى ۋە پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ باشقۇرۇشى بىلەن 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 22 — 23 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. ئابلەت ئابدۇرېشىت ئېچىلىش مۇراسىمىغا رياسەتچىلىك قىلدى، ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە - ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ ھەر قايسى بۆلۈم، كومىتېتلىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرى، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ھەم ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكى مۇتەخەسسىس، ئالىملاردىن بولۇپ 500 دىن ئارتۇق كىشى ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئېچىلىش مۇراسىمى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىن كەلگەن 120 دىن ئارتۇق ۋەكىل 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئۇلۇغ ئەھمىيىتى، دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە تارىخىي ئورنى، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن 20 يىلدىن بۇيانقى شانلىق نەتىجىلىرى ۋە تەجرىبە - ساۋاقلىرى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى بىلەن ئىجتىمائىي تەرەققىياتى دۇچ كەلگەن پۇرسەت، رىقابەت ۋە تەدبىر قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ باردى.

مۇھاكىمە يىغىنىدا 160 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 80 ئىلمىي ماقالە تاللانمىغا كىرگۈزۈلدى.

فاڭ ۋېنجېي

جۇ ئېنلەينىڭ ھاياتى ۋە ئۇنىڭ ئىدىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىن ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى، پارتكوم پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسى، پارتىيە مەكتىپى، «شىنجاڭ گېزىتى» رېداكسىيىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ بىرلىكتە باشقۇرۇشىدا، 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپىدە ئېچىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 60 تىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى، يىغىندا 40 پارچە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر جۇئېنلەينىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي ھاياتىدا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ قەد كۆتۈرۈشى، جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن، سىياسىي، ئىقتىسادىي، ھەربىي، دىپلوماتىيە، ئىدىيە - مەدەنىيەت، مىللىي مۇناسىۋەت قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرسەتكەن ئۇلۇغۋار تۆھپىسى ۋە تارىخىي تۆھپىسىنى ئەسلەپ ئۆتتى. ئۇلار بىر قاتار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى، جۇئېنلەينىڭ ئەمەلىيەتچى ۋە نەزەريىسى ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنىڭ شەكىللىنىشى ئۈچۈن ئاساس سېلىپ بەردى، ئۇنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇش، خالىس تۆھپە قوشۇش، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇشتەك خىسلىتى ۋە جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھى بىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىككى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشىمىزغا ئىلھام بېرىدىغان ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ.

ۋەكىللەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇئېنلەي ھەر ۋاقىت

شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ دەردىگە دەرمان بولغانىدى، شىنجاڭنىڭ قۇرۇلۇش ۋە تەرەققىيات ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلگەنىدى. ئۇ شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىنى تەھلىل قىلىش ئاساسىدا، ئاشلىقتا تەمىنلەش بىلەن تەلەپ ئوتتۇرىسىدىكى تەڭپۇڭلۇقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ۋە ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇش شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى، شىنجاڭدا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتا قاتناش شارائىتىنى زور كۈچ بىلەن ياخشىلاش، سۇ بايلىقىدىن ئۈنۈملىرەك پايدىلىنىشنى كۆچەيتىش، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، نېفىت، رەڭلىك مېتال ۋە پاختىچىلىقنى ئاۋۋال تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك، دېگەن قۇرۇلۇش تەپەككۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنىڭ رامكىسىنى سىزىپ بەرگەنىدى، بۇ بۈگۈنكى كۈندىمۇ مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

ۋەكىللەر مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بىز جۇ ئېنلەي زامانىدا تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى ئەسلىگىنىمىزدە، ئاساسلىقى، ئۇنىڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشىمىز، روھىنى جارى قىلدۇرۇشىمىز لازىم. پۈرسەت بىلەن رىقابەت تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، دېڭ شياۋپىڭ نەزەريىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن تىرىشىپ ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك.

فاڭ ژېنجيې

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشتا يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپتىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ ھەر تەرەپلىمە تۈزەش مۇھاكىمە يىغىنى

بۈ يىغىن ش ئۇ ئا ر ئىنتىزام تەكشۈرۈش - مەمۇرىي تەپتىشلىك ئىلمىي جەمئىيىتى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى» رېداكسىيىسى نەزەريە - ئەدەبىيات - سەنئەت بۆلۈمىنىڭ بىرلىكتە باشقۇرۇشىدا، 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايوندىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش - مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى ۋە نەزەريە ساھەسى، كارخانىچىلار ساھەسىنىڭ ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 30 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۆرۈشىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۆرۈشىدە يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپتىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىش، ھەر تەرەپلىمە تۈزەشتە چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت ئاساسىي تېما ئەتراپىدا مۇنبەر قىلىنىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە چوڭقۇر قاتلامدىكى مەسىلىلەرنى قانداق قىلىپ ياخشى ھەل قىلىش ئۈستىدە چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى.

ۋەكىللەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە، يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپتىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىش، ھەر تەرەپلىمە تۈزەشنى تېخىمۇ قاتلامدا چەكلەپ قويماي، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تۈزۈلمە، قانۇنچىلىق، سىياسەت ۋە باشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە پايدىلىق ئىشلارنى راۋاجلاندۇرۇپ، زىيانلىق ئىشلارنى توسقىتىش ئارقىلىق، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ سىستېما قۇرۇلۇشىنى تېرىشىپ بەرپا قىلىش لازىم، مۇشۇنداق قىلغاندىلا چىرىكلىكنى پەيدا قىلمىدىغان، يامرىتىۋېتىدىغان تۈپراق ۋە شارائىتنى تەلتۈكۈس توسقىلى بولىدۇ.

يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھوقۇقنى ئۇنۇملۇك نازارەت قىلىش ۋە چەكلەپ تۇرۇشنىڭ يېتەرسىز بولۇشىدىن تۇغۇلىدىغان ئايىنپ ئۆزگىرىپ كېتىش — چىرىكلىكنى پەيدا قىلىدىغان مۇھىم مەنبە. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇشتا ھەل قىلىشقا تېگىشلىك يادرولۇق مەسىلە ھوقۇقنى ئۇنۇملۇك نازارەت قىلىش ۋە چەكلەپ تۇرۇش، مۇھىم نۇقتىنى پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىك مېخانىزمى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە قارىتىشتىن ئىبارەت. شۇڭا ھوقۇقنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشتىكى چەكلەش مېخانىزمىنى كۈچ قاتلام، كۈچ تەرەپتىن بەرپا قىلىش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش — ھوقۇقتىن كەلسە - كەلمەس پايدىلىنىش، ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى تۈپ تەدبىر؛ پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ پاك - ئىنتىزاملىق بولۇپ، توغرا ھوقۇق قارىشىنى تىكلەپ، نازارەتنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىش ۋە ئۆز - ئۆزىنى چەكلەپ تۇرۇش ئېڭىنى كۈچەيتىشى — چىرىكلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تەلتۈكۈس توسقىتىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى.

فاڭ ژېنجيې

دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئىزچىل يولغا قويۇش بويىچە نەزەريە مۇھاكىمە يىغىنى

بۈ يىغىن شىنجاڭ قانۇنشۇناسلىق جەمئىيىتى بىلەن ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرۇشىدا، 1998 - يىل 10 -

ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى 10 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، بىكتۈەن، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار ۋە پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر ۋە 4 قېرىنداش ئۆلكە، شەھەردىن كەلگەن ماقالە ئاپتورلىرى مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشتى. يىغىندا جەمئىي 135 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 104 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر دېڭ شياۋپىڭنىڭ دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق ئىدىيىسى ۋە دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەدبىرى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنىڭ مەزمۇنى، ئالاھىدىلىكى، نىشانى، ۋەزىپىسى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش سىستېما قۇرۇلۇشىنىڭ نەزەرىيىسى ۋە ئەمەلىيىتى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ كونكرېت يولى ۋە قەدەم باسقۇچلىرى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش بىلەن پارتىيە رەھبەرلىكى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش بىلەن قانۇننى ئادىل يۈرگۈزۈش قاتارلىق چوڭ - چوڭ نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت مەسىلىلىرى ئۈستىدە تەتقىقات ۋە مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدى ھەمدە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ئىشىنى قانداق قىلىپ تېزلىتىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئامانلىقىنى قوغداش ۋە كاپالەتلەندۈرۈش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئىشلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ھەمدە مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىش، قانۇن بويىچە تۇزەشنى كۆچەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇناسىپ پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

گۈلشەن

يېڭى ۋەزىيەتتىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى بويىچە نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىننى ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى بىلەن شىنجاڭ دىن ئىلمىي جەمئىيىتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاچتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايوندىكى قىسمەن ئالىي مەكتەپلەر، نەزەرىيە تەتقىقات تارماقلىرى ۋە مىللەتلەر، دىن باشقۇرۇش تارماقلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەر، ئالىملاردىن بولۇپ 30 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

يىغىنغا قاتناشقان مۇتەخەسسىسلەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 20 يىلدىن بۇيان، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى، لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، كونا ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنىڭ پەيدىنپەي بۇزۇپ تاشلىنىشى ئەسلىدىكى مەنپەئەت ئەندىزىسىنى ئۆزگەرتىۋەتتى، شۇ سەۋەبتىن تۇغۇلغان نۇرغۇن ئىجتىمائىي زىددىيەتلەر مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدە مۇقەررەر ئەكس ئېتىدۇ، ئۇنىڭغا مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرنىڭ تەسىر ئامىللىرىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن يېڭى ۋەزىيەتتە ئاپتونوم رايونىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتى نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال ۋە يېڭى مەسىلىلەرگە دۇچ كېلىدۇ.

يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يېڭى ۋەزىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش — ئىدىيىۋى - سىياسىي ئاساس؛ يېڭى ۋەزىيەتنى ۋە مىللەتلەر مۇناسىۋىتى جەھەتتە ئەكس ئەتكەن يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى توغرا تونۇش — ئالدىنقى شەرت؛ كادىرلارنىڭ ساپاسىنى، بولۇپمۇ سىياسىي ساپاسىنى ئۈستۈرۈش — ئاچقۇچلۇق ھالقا؛ ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش — تۈپ مەۋقە؛ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قانۇن بويىچە قەتئىي زەربە بېرىش — مۇھىم كاپالەت. تەلىم - تەربىيە مەزمۇنى، شەكلى، ئۇسۇلى جەھەتتە يېڭىلىق يارىتىش، ھەم ئىجابىي تەشۋىقاتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇش، ھەم سەلبىي ئىشلارغا ئۈز ۋاقتىدا رەددىيە بېرىش لازىم؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى مەكتەپلەرنىڭ مۇنتىزىم تەلىم - تەربىيە دائىرىسىگە كىرگۈزۈش لازىم؛ ئەترابلىق تەربىيىلەشتە، ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان تۈزۈش، تۈرلۈك مىللەت، تۈرلۈك ئىجتىمائىي قاتلاملارنى نەزەردە تۇتۇپ كۆڭۈل قويۇپ تەشكىلاتچىلىق قىلىش، تۈرلەرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش، ئادەمگە قاراپ تەربىيە ئېلىپ بېرىش لازىم؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئىپى پائالىيىتىنى ئۈزلۈكسىز تۇرغۇزۇپ يېڭى مەزمۇن ئارقىلىق يېڭى ھاياتى كۆچكە ئىگە قىلىش لازىم.

فالك ژېنجيې

ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئۇرنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىننى ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئەمگەك ئىلمىي جەمئىيىتى بىرلىكتە 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئاچتى، يىغىنغا ئالاقىدار نازارەت - ئىدارە (شىركەت) لەردىكى ئەمگەك - ماڭاش

باشقارمىسىنىڭ باشلىقلىرى، قىسمەن دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ دىرېكتورلىرى، زاۋۇت باشلىقلىرى ھەمدە ئالاقىدار مۇتەخەسسىس، ئالىملاردىن بولۇپ جەمئىي 30 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى. يىغىندا ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە دۇچ كەلگەن ۋەزىيەت، ۋەزىپە ۋە ئالاقىدار مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى.

يىغىندىكىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى، ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىدە تۆۋەندىكى بىر نەچچە مەسىلىنى نۇقتىلىق ئوبدان ھەل قىلىش لازىم: بىرىنچى، پۈتۈن جەمئىيەتتىكىلەرنىڭ دۆلەت كارخانىلىرى يولغا قويغان خادىملارنى قىسقارتىپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى تارقاقلاشتۇرۇش تەدبىرىگە ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە بولغان تونۇشىنى كۈچ خىل شەكىل ۋە كۆپ خىل يوللار بىلەن ئۈستۈرۈش لازىم. ئىككىنچى، تۈزۈمنى يېڭىلاش، ئۇل كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش، ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى كۆپەيتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش ئارقىلىق، ئىشقا ئورۇنلىشىشنىڭ يېڭى يوللىرىنى ئېچىش ئۈچۈن پائال شارائىت يارىتىش لازىم. ئۈچىنچى، ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم. ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى تېخى مۇكەممەللىشىپ كەتمىگەن ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايون بىر قىسىم ئالاھىدە سىياسەتلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇپ تارقاقلاشتۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەندىشىسىنى تۈگىتىشى لازىم. تۆتىنچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر تارقاقلاشتۇرۇلغان، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇپ ئىش كۈتۈپ تۇرغان مەزگىلدە، بەزى سىياسەت - بەلگىلىمىلەردە قاتتىقلىق قىلماي، كەڭرەك بولۇش لازىم. بەشىنچى، ئالاقىدار تارماقلار ماسلىشىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەلىپىنى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئۈنۈملۈق ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر يەنە بۇ خىزمەتنى يولغا قويۇش جەريانىدىكى بەزى كونكرېت مەسىلىلەر ئۈستىدە نۇرغۇن تەدبىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

ۋاڭ شىنخي

ئاپتونوم رايونلۇق باھا نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى

بۇ يىغىننى شىنجاڭ باھا ئىلمىي جەمئىيىتى بىلەن ش ئۇ ئا ر باھا ئىدارىسى 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئاچتى، يىغىنغا ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ۋە ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلار، پەن تەتقىقات يۇرتى، ئالىي مەكتەپلەردىن بولۇپ 106 ۋەكىل قاتناشتى. مۇھاكىمە يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ باھا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، باھا سىستېمىسىنى راۋانلاشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش ئامىلى باھاسىنىڭ شەكىللىنىش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، مۇۋاپىق باھا سىياسىتىنى يولغا قويۇش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئاپتونوم رايوندا بايلىق ئۈستۈنلۇكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشتا، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى ھەقىقىي تەڭشەپ، باھانىڭ پىشاڭلىق رولىدىن پايدىلىنىپ، ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپلەر ۋە مەھسۇلاتلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم، دەپ ھېسابلىدى. ئۇلار ھازىرقى پاختا، ئاشلىق ۋە چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىدىن ئىبارەت مۇھىم يېزا ئىگىلىك - قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھا ئىسلاھاتى يۈنىلىشى ئۈستىدە تەكلىپ بەردى. ئۇلار يەنە مال باھاسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى بىلەن ئىشىمزلىق ۋە ئىقتىسادىي يوكسىلىشىنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسى، ئۇل كەسىپلەرنىڭ مال باھاسى ۋە مونوپول كەسىپلەرنىڭ مال باھاسى مەسىلىسى، مۇلازىمەت كەسىپلىرىنىڭ باھا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، باھانىڭ پىشاڭلىق رولىدىن پايدىلىنىپ، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە تەكلىپ بەردى.

لى جيەن

«شىنجاڭنىڭ يەرلىك ئىجتىمائىي پەن ھۆججەت - ماتېرىياللىرىنىڭ مۇندەرىجىسى سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى قۇرۇش ۋە ئۇنى قوللىنىش» تېمىسى ئۈستىدىكى تەتقىقات

بۇ تېمىنى شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى كۇتۇپخانىسى ئۈستىگە ئېلىپ تاماملىدى، بۇ، 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن پىلانلاش ئىشخانىسى بىلەن ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات باشقارمىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. باھالاشتا مۇنداق دەپ ھېسابلاندى: بۇ تېما شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتى ساھەسىدىكى بىر خىل

ئىزدەپ تەپىش قورالى بولۇپ، مۇئەييەن ئىلغارلىققا، ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ۋە نوپۇزغا ئىگە. ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بەرپا قىلىنىشى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىجتىمائىي پەنلەرگە دائىر ھۆججەت - ماتېرىياللىرى مۇندەرىجىسى جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى. شىنجاڭنىڭ يەرلىك ئىجتىمائىي پەن ھۆججەت - ماتېرىياللىرى مۇندەرىجىسىنىڭ سانلىق مەلۇمات ئامبىرىغا 1984- يىلدىن 1996 - يىلغىچە بولغان شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي پەن - ھۆججەت ماتېرىياللىرىنىڭ 30 مىڭدىن كۆپرەك مۇندەرىجىسى كىرگۈزۈلگەن، بۇ ھۆججەت - ماتېرىياللار «جۇڭگونىڭ كىتاب - ماتېرىياللارنى تۈرگە ئايرىش ئۇسۇلى» غا ئاساسەن، ئىجتىمائىي پەنلەرگە دائىر ئومۇمىي بايان، دىن، سىياسىي قانۇن، ھەربىي ئىشلار، ئىقتىساد، مەدەنىيەت - ئىلىم - پەن - ماۋارىپ - تەنتەربىيە، تىل - يېزىق، ئەدەبىيات، سەنئەت، تارىخ - جۇغراپىيە قاتارلىق 10 چوڭ تۈرگە ئايرىلغان. سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنىڭ تۈر قىلىپ بېكىتىلىشى ۋە ئىشلىنىشى شىنجاڭ بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ، ئۇنىڭ ئۈچۈر مەنبەسى شىنجاڭدىكى ھەر قايسى ۋىلايەت - ئوبلاست ۋە بىڭتۈەننىڭ ئاشكارا ۋە ئىچكى گېزىت -ژۇرنال، ماتېرىياللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئېلىپلا قالماي، بەلكى يەنە ھەر قايسى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون ھەتتا مەملىكەتلىك ئالاقىدار گېزىت - ژۇرناللارغا بېرىپ چېتىلىدۇ. بۇ سانلىق مەلۇمات ئامبىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدا زور رول ئويناپدۇ.

ژالە ژېنجۇ

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيە سىنىڭ ئىلمىي پائالىيەتلىرى

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى 1998 - يىل 10- ئاينىڭ 20 — 22 - كۈنىگچە 98' ئىلمىي يىغىن ئاچتى، يىللىق يىغىن تارىخ ۋە مەدەنىيەت تەتقىقاتى، مىللىي مەسىلە تەتقىقاتى، ئىقتىساد تەتقىقاتى، تىل تەتقىقاتى ۋە ئەدەبىيات تەتقىقاتى، قانۇنشۇناسلىق، سىياسىي نەزەرىيە، كىتاب - ھۆججەتشۇناسلىق تەتقىقاتى قاتارلىق 5 تارماق مەيدانغا بۆلۈپ ئېلىپ بېرىلدى. يىغىندا 78 ئىلمىي ماقالە تاللاندى. شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى شۇ يىلى 16 قېتىم ئىلمىي مۇھاكىمە - دوكلات يىغىنى ئۆيۇشتۇردى، ئاكادېمىيە سىرتىدا ئۆيۇشتۇرۇلغان 15قېتىملىق ئىلمىي مۇھاكىمە - دوكلات يىغىنىغا 33 ئادەم (قېتىم) قاتناشتۇردى. يەنە ھەققەتنىڭ تۆلچىمى مەسىلىسىگە دائىر مۇھاكىمە قانات يايدۇرۇلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى، باش شۇجى جيالە زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش مۇھاكىمە كۆرسى، پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى قاتارلىق ئىلمىي پائالىيەتلەرنى ئۆيۇشتۇردى.

ئامېرىكا، ياپونىيە، كانادا، قازاقستان، ئاۋسترالىيە، نورۋېگىيە، ئەنگلىيە، ژېنگىرىيە، شۋېتسىيە، برازىلىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئالىملىرىدىن 8 تۈركۈمدە 42 ئادەم (قېتىم) نى تەكلىپ قىلدى ۋە كۆتۈۋالدى. كۆتۈۋېلىش مەزگىلىدە 11 قېتىم سۆھبەت ئۆيۇشتۇردى، سۆھبەتنىڭ مەزمۇنى تارىخ، ئىقتىساد، تىل، مىللەت، ئىنسانشۇناسلىق، ئارخېئولوگىيە قاتارلىق پەنلەرگە چېتىلىدۇ. 3 ئالىمنى خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا ۋە ياكى ئىلمىي زىيارەتكە، تەكشۈرۈشكە قاتناشتۇردى.

ژالە ژېنجۇ

ئاساسىي قاتلامغا چوڭقۇر چۆكۈپ تەشۋىقات ئېلىپ بېرىلدى

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۆيۇشتۇرغان 2 تەشۋىقات ئۆمىكى 1998 - يىل 5 - ئاي ۋە 7 - ئايلاردا سانجى ئوبلاستى، ئالتاي ۋىلايەتلىرىگە بېرىپ 15 -قۇر ئولتاينىڭ روھىنى تەشۋىق قىلدى، ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، تارىخ قاراش، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى، مەدەنىيەت قارىشىنى تەشۋىق قىلدى، باش شۇجى جيالە زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان سۆزىنى تەشۋىق قىلدى، بۇ ئاستە ئاڭلىغانلار 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن كۆپرەككە يەتتى. بەزى ناھىيە (شەھەر) لەر تېلېۋىزىيە ئارقىلىق نەق مەيدان تەشۋىقاتىنى بۇ ئاستە ئاڭلىتىپ ۋە سىنئالغۇ ئارقىلىق تەكرار ئاڭلىتىپ، تەشۋىقات دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ياخشى تەشۋىقات ئۇنۇمىگە ئېرىشتى، شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى تارىخ، مىللەت، دىن، ئىقتىساد، ماركسىزم - لېنىنىزم قاتارلىق تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ قىسمەن پەن تەتقىقات خادىملىرى تەكلىپكە بىنائەن ئىدارە، مەكتەپ، قىسىم، زاۋۇتلارغا بېرىپ 120 قېتىمدىن كۆپرەك تەشۋىقات ئېلىپ بارىدى، تەشۋىقاتنى ئاڭلىغانلار 20 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن كۆپرەككە يەتتى. قىسمەن ئالىملار يەنە كىتاب ئورىگىنالى، كىنو - تېلېۋىزىيە ئەسەرلىرىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش، مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرگە قاتناشتى. ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىكى مەشھۇر مۇتەخەسسىسلەر كۆپ قېتىم نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك كادىرلار كۆرسىغا دەرس ئۆتۈپ، ئومۇمىيۈزلۈك ئالقىشقا ئېرىشتى.

ژالە ژېنجۇ

ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي پەن ئىلمىي جەمئىيەتلىرى، تەتقىقات جەمئىيەتلىرى، جەمئىيەتلەرنىڭ 1998 - يىلدىكى ئاساسلىق ئىلمىي پائالىيەتلىرى

ئىلمىي پائالىيەت نامى	ۋاقتى (ئاي)	ئورنى	تەشكىللىگەن ئورۇن	ئاساسلىق مەزمۇنى
شىنجاڭ كىتاب - گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش كەسپىي جەمئىيىتى- نىڭ 1998 - يىللىق يىغىنى	1	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ كىتاب - گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش كەسپىي جەمئىيىتى	1998 - يىللىق خىزمەت پىلانى مۇزاكىرە قىلىندى. مەملىكەتلىك كىتاب - گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش كەسپىي جەمئىيىتى يىللىق يىغىنىنىڭ ئاساسىي روھى يەتكۈزۈلدى، جەمئىيەتنىڭ 3 - قۇرۇلتىيىغا تەييارلىق كۆرۈش ئەھۋالى تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى
شىنجاڭ مالىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 1997 - يىللىق يىغىنى	1	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ مالىيە ئىلمىي جەمئىيىتى	مەملىكەتلىك مالىيە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 97' يىغىنى ھەمدە 13 - قېتىملىق مەملىكەتلىك مالىيە تەرەرىيە مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ كېڭەش ئەزاسى، مۇئاۋىن باش كاتىپى تولۇقلاندى، دۆلەت مالىيىسىنى گۇللەندۈرۈش ۋە مالىيە فۇنكسىيىسىنى ئۈزگەرتىش مەسىلىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنغا 60 تىن كۆپرەك كېڭەش ئەزاسى ۋە ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادىدا قانداق قىلىپ ئىككىدە تۆپ بۇرۇلۇش ياساشنى تېزدىن ئەملگە ئاشۇرۇش، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش ئۈسۈلى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسى، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى. ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش قارارى ماقۇللاندى، 5 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، يىغىنغا ئاز كەم 100 ۋەكىل قاتناشتى	2	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادى ئىلمىي جەمئىيىتى	شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادىنىڭ قانداق قىلىپ ئىككىدە تۆپ بۇرۇلۇش ياساشنى تېزدىن ئەملگە ئاشۇرۇش، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش ئۈسۈلى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسى، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈش تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى. ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش قارارى ماقۇللاندى، 5 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، يىغىنغا ئاز كەم 100 ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ ئەمگەك ئىلمىي 1997 - يىللىق يىغىنى	2	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ ئەمگەك ئىلمىي جەمئىيىتى	قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى مەسىلىسىنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، ئىشقا ئورۇنلىشىش، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش، ئەمگەك كۈچلىرىنى تەرتىپلىك يۆرۈشتۇرۇش، ساھەلەردە ئەمگەك باشقۇرۇش ۋە كارخانىلاردا ئەمگەك باشقۇرۇش، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا ۋە ماتاش تەقسىماتى قاتارلىق قىزىق نۇقتا، قىيىن مەسىلىلەر نۇقتىلىق مۇھاكىمە قىلىندى؛ 120 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى، 120 ئىلمىي ماقالە تەكشۈرۈش دوكلاتى تاپشۇرۇۋېلىندى، 60 ماقالە يىغىندا ئالماشتۇرۇشقا سۇنۇلدى، 1997 - يىللىق مۇنەۋۋەر پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى ۋە ئىلمىي جەمئىيەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ تەقدىرلەندى
شىنجاڭ ماركېتىنىڭ ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 1997 - يىللىق يىغىنى	2	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ ماركېتىنىڭ ئىلمىي جەمئىيىتى	ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ 1997 - يىللىق خىزمەتلىرى خۇلاسىلەندى، 1998 - يىللىق خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى. مۇئاۋىن كېڭەش باشلىقى، دائىمىي كېڭەش ئەزالىرى ۋە كېڭەش ئەزالىرى تولۇقلاندى، يىللىق يىغىنغا 80 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ سودا - سانائەت مەۋرىي باشقۇرۇش ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك 3 - قېتىملىق كېڭەش ئەزالىرى يىغىنى	3	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ سودا - سانائەت مەۋرىي باشقۇرۇش ئىلمىي جەمئىيىتى	ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ 1997 - يىللىق خىزمەت خۇلاسىسى ۋە 1998 - يىللىق خىزمەت پىلانى تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى، 1997 - يىلى مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن 132 ئىلمىي ماقالە مۇكاپاتلاندى

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك 8 - ئومۇمىي ھەيئەتلەر (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى	«ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسىنىڭ 1997 - يىللىق خىزمەت ھۆلاسىسى ۋە 1998 - يىللىق خىزمەتتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى» تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى. ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى ۋە ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ئىلمىي جەمئىيەتلىرى، تەتقىقات جەمئىيەتلىرى ۋە جەمئىيەتلىرىنىڭ باش كاتىپلىرىدىن بولۇپ 100 دىن كۆپرەك كىشى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ تۇرمە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 1 - نۆۋەتلىك 3 - ئومۇمىي يىغىنى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تۇرمە ئىلمىي جەمئىيىتى	ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ 1997 - يىللىق خىزمەت دوكلاتى ۋە 1998 - يىللىق خىزمەتلىرىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى، دائىمىي كېڭەش ئەزاسى، كېڭەش ئەزاسى تولۇقلاندى، 3 كەسىپىي ھەيئەت قۇرۇلدى، يىغىنغا 57 ۋەكىل قاتناشتى
ئاپتونوم رايونلۇق ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى تارقاقلاشتۇرۇپ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، شىنجاڭ «دوستلۇق» گۇرۇھى، «ئۇكتەبىر» تراكتور گۇرۇھى، «تەڭرىتاغ» يىمەكلىك زاۋۇتى، شىنجاڭ تېۋىت فابرىكىسى قاتارلىق چوڭ - ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ 30 دىن كۆپرەك ۋەكىلى يىغىنغا قاتناشتى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ كارخانىچىلار جەمئىيىتى، شىنجاڭ ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت ئىلمىي جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايونلۇق ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى تارقاقلاشتۇرۇپ قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، شىنجاڭ «دوستلۇق» گۇرۇھى، «ئۇكتەبىر» تراكتور گۇرۇھى، «تەڭرىتاغ» يىمەكلىك زاۋۇتى، شىنجاڭ تېۋىت فابرىكىسى قاتارلىق چوڭ - ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ 30 دىن كۆپرەك ۋەكىلى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ ئائىلە تەربىيىسى ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى	3	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئائىلە تەربىيىسى تەتقىقات جەمئىيىتى	ئائىلە تەربىيىسى ئىجتىمائىيلاشتۇرۇش، تۇرمۇلەشتۇرۇش، ئىلمىيلەشتۇرۇش، قېلىپلاشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر ئوستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنغا 60 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى، 8 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
چىرىكلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە تۇگىتىشتە يۇزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۇپتىن ھەل قىلىشنى تەڭ تۇتۇش تەدبىرلىرى مۇھاكىمە قىلىندى ۋە ئالماشتۇرۇلدى، يېڭى ۋەزىيەتتە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدىكى چوڭقۇر قاتلاملىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنىڭ پىكىر يولى ۋە تەدبىرلىرى مۇھاكىمە قىلىندى. مۇھاكىمە يىغىنغا 40 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك ئىلمىي جەمئىيىتى، «شىنجاڭ گېزىتى» رېداكسىيىسى نەزەرىيە - سەنئەت بۆلۈمى	چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا يۇزەكى تۇزەش بىلەن تۇپتىن تۇزەشنى تەڭ تۇتۇش، ھەر تەرەپلىمە تۇزەش نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى
شىنجاڭ پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى ۋە ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى	پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشىنى چۈرىدەپ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، تەربىيەلەپ يېتىشتۇرۇش ئىشىنى ياخشى ئىشلەش، مۇلازىمەت ئىقتىدارىنى گەۋدىلەندۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى، خىزمەت دوكلاتى ۋە نىزامنامىغا تۇزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسى ماقۇللاندى، 3 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر تەقدىرلەندى
«چېگرا رايون ئېڭى»نى «ئالدىنقى قاتار ئېڭى»غا ئۆزگەرتىپ، ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىن باشقا ئىگىلىك ۋە دۆلەت مۇلۇكچىلىكىدىن باشقا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك مەھسۇلەت بەرپا قىلىش، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، 120 ۋەكىل قاتناشتى، 110 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پارتىيە مەكتىپى سىستېمىسى ئوقۇتۇش تەتقىقات جەمئىيىتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتەپى	شىنجاڭ پارتىيە مەكتىپى سىستېمىسىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى

98، مەملىكەتلىك كارخانىچىلار پائالىيىتى كۇنى شىنجاڭ تارماق يىغىن مەيدانى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ كارخانىچىلار جەمئىيىتى	ش ئۇ ئا ر تۈزۈلمە ئىلاھاتى كومىتېتى، ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، پىلان كومىتېتى رەھبەرلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى، سىياسەت مەسلىسى توغرىسىدا بەرگەن دوكلاتى ئاخلاپ ئۇنتۇلدى، شىنجاڭ بويىچە 30 دىن كۆپرەك چوڭ - ئوتتۇرا كارخانىدىن كەلگەن زاۋۇت باشلىقى (دىرېكتور) ۋە كارخانا ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 70 تىن ئارتۇق كىشى پائالىيەتكە قاتناشتى
شىنجاڭ ماتارىپ ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 5 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى	4	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ماتارىپ ئىلمىي جەمئىيىتى	4 - نۆۋەتلىك كېڭەشنىڭ خىزمەت دوكلاتى ۋە «نىزامنامە» گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسى تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى، ئىلمىي جەمئىيەت پائالىيىتىنىڭ ئاكتىپلىرى ۋە مۇتەۋەزىر ئىلمىي ماقالە ئاپتورلىرى تەقدىرلەندى، يىغىنغا 100 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ چوڭلار ئالىي ماتارىپى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ 2- قۇرۇلتىيى	5	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ چوڭلار ئالىي ماتارىپى تەتقىقات جەمئىيىتى	يىرىك ماتارىپ سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، پۈتۈن جەمئىيەتتىكى كۆچلەرنى ماتارىپنى گۈللەندۈرۈشكە ۋە ئۇنۇر بويى تەربىيىلىنىشكە ئاكتىپ قاتنىشىشقا سەپەر قىلىش مەسلىسىنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، 2 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، يىغىنغا 90 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ ئىقتىساد ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 6 - قۇرۇلتىيى	5	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئىقتىساد ئىلمىي جەمئىيىتى	ئىلمىي جەمئىيەت ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ۋە ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، نۇرغۇن ئىلمىي تەتقىقات ۋە ئىلىم ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈستىدە كۆپ تەرەپتىن ئىزدەندى ۋە تەتقىقات ئېلىپ باردى، 6 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى
شىنجاڭدا پاختا سېتىۋېلىش - سېتىش باھاسى ۋە پاختىچىلىق كۇرۇمى قۇرۇش مەسىلىسىنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنلىق مۇھىم خاتىرىسى ئىشلىنىپ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە يوللاندى، مۇھاكىمە يىغىنغا 35 ۋەكىل قاتناشتى، 15 تەتقىقات دوكلاتى ۋە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى	5	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىقتىسادىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر تۈزۈلمە ئىلاھاتى كومىتېتى	پاختا بازارلىرىنى تەھلىل قىلىش، سېتىۋېلىش - سېتىش باھاسى ۋە پاختىچىلىق كۇرۇمى قۇرۇش مەسىلىسىنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنلىق مۇھىم خاتىرىسى ئىشلىنىپ ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە يوللاندى، مۇھاكىمە يىغىنغا 35 ۋەكىل قاتناشتى، 15 تەتقىقات دوكلاتى ۋە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
شىنجاڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىدېئولوگىيە - سىياسىي خىزمەت تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ 11 - قېتىملىق يىللىق يىغىنى	5	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىدېئولوگىيە - سىياسىي خىزمەت تەتقىقات جەمئىيىتى	قانداق قىلغاندا ئادەمنى ئاساس قىلىپ، ئادەمنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، كارخانىلارنى جانلاندۇرۇش ئىشىنى ياخشى ئېلىپ بارغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلىنى چۆرىدەپ چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، قىسمەن كارخانىلارنىڭ زامانىۋى كارخانا بەرپا قىلىش جەريانىدا كارخانىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە ئىدېئولوگىيە - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتكەنلىك تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى، يىللىق يىغىنغا 110 كېڭەش ئەزاسى ۋە كوللېكتىپ ئەزالارنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق پولات - تۆمۈر شىركىتىدىن ئۆگىنىش، ئاساس باشقۇرۇش بويىچە ئۆلچەمگە يېتىش ئەق مەيدان تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى	5	سانجى	شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش جەمئىيىتى	شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسفورماتور چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ تاشقى جەھەتتە بازارنى، ئىچكى جەھەتتە ئاساس باشقۇرۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، دۆلەت ماشىنىسازلىق ئىدارىسىنىڭ تۈنجى تۈركۈمدە باشقۇرۇشتا ئىلغار دېگەن باھاسىغا ئېرىشكەن تەجرىبىلىرى تونۇشتۇرۇلدى، ئەق مەيداندا تەجرىبە ئالماشتۇرۇلدى، ئەق مەيدان يىغىنىغا 86 ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ خەت - ئالاقە - شۇناسلىق تەنقىقات جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلۇش يىغىنى ۋە 1 - قارارلىق خەت - ئالاقە، يېزىقچىلىق كۇرسى	6	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ خەت - ئالاقە - شۇناسلىق تەنقىقات جەمئىيىتى	1 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، 100 دىن ئارتۇق ۋەكىل يىغىنىغا قاتناشتى، يىغىندىن كېيىن 40 تىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى بىر ئايلىق خەت - ئالاقە، يېزىقچىلىق كۇرسىغا قاتناشتى
دېڭ شياۋپىڭنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش تەسىراتلىرى توغرىسىدا سۆھبەت ۋە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىلدى، پارتىيە قۇرۇلۇشىدا قانداق قىلغاندا چىڭ تۇرغىلى ۋە ئونى كۆچەيتكىلى بولىدىغانلىقى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىندى، پارتىيە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 60 تىن ئارتۇق كىشى يىغىنىغا قاتناشتى	6	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقات جەمئىيىتى	
يېزا پۇل مۇئامىلە ئىلمىي جەريانىدىكى قىيىن نۇقتا، قىزىق نۇقتا مەسىلىسىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 44 ۋەكىل قاتناشتى، 63 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، يىغىندا 15 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى	7	تارباغاتاي	شىنجاڭ يېزا پۇل مۇئامىلە ئىلمىي جەمئىيىتى	
كۇتۇپخانا ئىشى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى	7	غۇلجا	شىنجاڭ كۇتۇپخانا ئىلمىي جەمئىيىتى	شىنجاڭ كۇتۇپخانا ئىشى ۋە تەتقىقاتىدىكى قىيىن نۇقتا، قىزىق نۇقتا مەسىلىسىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، ئىلمىي جەمئىيەتنىڭ «تىزىمانامىسى» غا تۇزىتىش كىرگۈزۈش دوكلاتى تەكشۈرۈپ ماقۇللاندى، 4 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى
شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادى، يېزا ئامانەت قەرزى، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۇرۇش ۋە يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاپپاراتلىرىنى ئىسلاھ قىلىش مەسىلىسىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، نۇرغۇن قىممەتلىك تەكلىپ بېرىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 46 ۋەكىل قاتناشتى، 46 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى	7	قەشقەر	شىنجاڭ يېزا پۇل مۇئامىلە ئىلمىي جەمئىيىتى	
ئاپتونوم رايونلۇق 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەجرىبىلىرى يەكۈنلەندى، نەزەرىيە ساھەسىدىكىلەر كۆكۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتا، قىيىن نۇقتا مەسىلىلىرى ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، 80 دىن ئارتۇق ۋەكىل، ئالىم قاتناشتى، 65 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 24 ئىلمىي ماقالە يىغىندا ئالماشتۇرۇلدى	7	ئۈرۈمچى	شىنجاڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم ئىلمىي جەمئىيىتى، شىنجاڭ پارتىيە مەكتىپى سىستېمىسى ئوقۇتۇش تەتقىقات جەمئىيىتى	

ئەسىر ئالمىشىدىغان پەيتتىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىي پىزىتسىيىلىق مۇھاكىمە يىغىنى	7	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پىزىتسىيىلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، جۇڭگو ئەمەلىي پىزىتسىيىلىق چىلىق ئىلمىي تەتقىقات جەمئىيىتى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى	ئەمەلىي پىزىتسىيىلىق قانداق قىلىپ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇرۇلۇشىنى ئوچۇن خىزمەت قىلىدۇرۇشنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا مەملىكەتنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن 62 مۇتەخەسسىس، ئالىم قاتناشتى، 48 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
شىنجاڭ ھەربىكەت يېنى 98' ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ۋە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى	9	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ھەربىكەت يېنى ئىلمىي جەمئىيىتى، ئۇرۇمچى تۇمۇرىيول شۇبە ئىدارىسى	ھەربىكەت يېنى نەزەرىيىسىنى ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئەمەلىيىتىدە قانداق قوللىنىش مەسىلىسىنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى؛ ئۇرۇمچى تۇمۇرىيول ئىدارىسى بۇ جەھەتتىكى نەتىجە ۋە تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇردى. يىغىنغا 60 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى، 40 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
شىنجاڭ تەرجىمانلار جەمئىيىتىنىڭ 4 - قۇرۇلتىيى	9	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تەرجىمانلار جەمئىيىتى	جەمئىيەتنىڭ خىزمەت دوكلاتى ۋە «نىزامنامە»گە تۈزىتىش كىرگۈزۈش دوكلاتى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى، 4 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 60 تىن ئارتۇق مىللىي تىل - يېزىق تەرجىمە خادىملىرى يىغىنغا قاتناشتى
شىنجاڭ تۇرپانشۇناسلىق- لىق جەمئىيىتىنىڭ 98' يىغىنى	9	تۇرپان	شىنجاڭ تۇرپانشۇناس- لىق جەمئىيىتى	تۇرپانشۇناسلىقنىڭ خەلقئارادىكى ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى تەتقىقات ئەھۋالى ئالماشتۇرۇلدى، تەتقىقات پىلانى تۈزۈپ چىقىلدى، 2000 - يىلى ئىچىلىدىغان تۇرپانشۇناسلىق خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا دائىر مەسىلىلەر نۇقتىلىق مۇھاكىمە قىلىندى، يىللىق يىغىنغا 40 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
ئاپتونوم رايونلۇق كەنت ئىشلىرىنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىش، دېموكراتىك باشقۇرۇشنى قانداق يولغا قويۇش مەسىلىسى ئانالىز ۋە تەتقىق قىلىندى، بىر قاتار تەپەككۇر ۋە تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 60 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى	9	ئاقسۇ	شىنجاڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش مەمۇرىي تەپتىشلىك ئىلمىي جەمئىيىتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى	كەنت ئىشلىرىنى ئاشكارا ئېلىپ بېرىش، دېموكراتىك باشقۇرۇشنى قانداق يولغا قويۇش مەسىلىسى ئانالىز ۋە تەتقىق قىلىندى، بىر قاتار تەپەككۇر ۋە تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 60 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
شىنجاڭ ئالىي مەكتەپ گېزىت - ژۇرناللىرىنى مۇھاكىمە يىغىنى 99' يىغىنى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئالىي مەكتەپ گېزىت - ژۇرنال ئىلمىي جەمئىيىتى	يىللىق يىغىندا ئالىي مەكتەپلەرنىڭ گېزىت - ژۇرناللىرىنى تېخىمۇ ياخشى باشقۇرۇش ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يېڭى نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى، يىغىنغا 16 ئالىي مەكتەپتىن 40 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى
دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئىزچىل يولغا قويۇش نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ قانۇنشۇناسلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر قانۇن ساۋاتىنى ئۆمۈملاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى	دېلك شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسى ۋە دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش تەدبىرى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنىڭ مەزمۇنى، ئالاھىدىلىكى، نىشانى، ۋەزىپىسى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنىڭ قۇرۇلمىسى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ كونكرېت يولى ۋە قەدەم باسقۇچى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشتا پارتىيەنىڭ رەھبەرلىكى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشتا قانۇن يۈرگۈزۈش ئادىل بولۇش قانارلىق چوڭ - چوڭ نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت مەسىلىلىرىنى چۆرىدەپ چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى ھەمدە قانداق قىلىپ ئاپتونوم رايونىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇزاق ئامانلىقىنى قوغداش ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئىشلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش

				ھەمدە مەمۇرىي ئىشلارنىي قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش، قانۇن بويىچە تۇزەش قانارلىق قىزىق نۇقتا ۋە قىيىن نۇقتا مەسىلىلىرى ئۈستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 135 ۋەكىل قاتناشتى، مۇھاكىمە يىغىندا 135 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 104 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى
شىنجاڭ قانۇنشۇناسلىق جەمئىيىتىنىڭ 5 - قۇرۇلتىيى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ قانۇنشۇناسلىق جەمئىيىتى	135 ۋەكىل ئاپتونوم رايوننىڭ قانۇنشۇناسلىق تەتقىقاتىنىڭ ئاسىر ھالقىدىغان ئېغىر ۋەزىپىسىنى بىرلىكتە مەسلىھەتلەشتى، كېڭەشنىڭ خىزمەت دوكلاتى ۋە نىزامنامىسىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسى ماقۇللاندى، 5 - نۆۋەتلىك كېڭەش سايلاپ چىقىلدى
شىنجاڭ باج ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 99' باج نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ باج ئىلمىي جەمئىيىتى	باج تەكشۈرۈشنى، باج قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، باج تۈزۈمى ۋە باج باشقۇرۇشنى ياخشىلاش ۋە ئىسلاھ قىلىش، باج ئېلىش - باشقۇرۇشنى ئىسلاھ قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەر نۇقتىلىق مۇھاكىمە قىلىندى. يىغىنغا 130 دىن كۆپرەك ۋەكىل قاتناشتى، 152 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 14 ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى
تەك دەرىجىلىك مالىيە تەپتىشلىكى نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى	10	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئىلمىي جەمئىيىتى	تەك دەرىجىلىك مالىيە تەپتىشلىكى ئۇقۇمى، ئاھمىيىتى ۋە ئونىك رولى، تەك دەرىجىلىك مالىيىنى تەپتىش قىلىشتا نۇقتىلىق مەسىلىلەرنى قانداق بېكىتىش، تەك دەرىجىلىك مالىيە تەپتىشلىكىنىڭ مەزمۇنى ۋە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇش ۋە ئىشلىتىش ئاھۋالى قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۈرىدەپ چوڭقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، مۇھاكىمە يىغىنىغا 40 تىن كۆپرەك ۋەكىل قاتناشتى، 14 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
ئاپتونوم رايونلۇق پاختىچىلىق ئوبوروت تۇزۇلمە ئىسلاھاتى سۆھبەت يىغىنى	11	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىقتىسادىي ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپىراتىپى	1998 - يىلى ۋە 1999 - يىلى شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق تۇزۇلمىسىنى مەبلەغتىنىڭ پاختىچىلىق تۇزۇلمىسى بىلەن تەك قەدەمدە ئىسلاھ قىلىش مەسىلىسى، باھانى قويۇۋېتىش مەسىلىسى، ئىگىلىك باشقۇرۇش يولىنى بەلگىلىمە بويىچە چەكلىك قويۇۋېتىش مەسىلىسى، پاختا بازارلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تۇزۇلمە ئىسلاھاتى مەسىلىسىنى چۈرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنغا 15 ۋەكىل قاتناشتى، 15 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
شىنجاڭ كارخانىچىلار جەمئىيىتىنىڭ 5 - نۆۋەتلىك 2 - قېتىملىق ئىجرائىيە كېڭەشى (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى	11	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ كارخانىچىلار جەمئىيىتى	يىغىندا جۇڭگو كارخانىچىلار جەمئىيىتى باش كاتىپلىرى خىزمەت يىغىنى ۋە ئەمگەك ماۋاش مۇناسىۋىتى مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ ئاھۋالى ۋە روھى، جەمئىيەت كاتىبات باشقارمىسىنىڭ 1998 - يىلى 1 - ئايدىن 10 - ئايغىچە بولغان خىزمەت ئاھۋالى، بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازغىچە بولغان خىزمەتلەرنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى توغرىسىدىكى دوكلاتى، كارخانىچىلار مۇنبىرى يىغىنى ئېچىشقا تەييارلىق كۆرۈش ئاھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش پارتىيە قۇرۇلۇشى نەزەرىيە سۆھبەت يىغىنى	12	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقات جەمئىيىتى	ئاپتونوم رايونلۇق ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايوندا پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى، ئىستىل قۇرۇلۇشى قاتارلىق تەرەپلەردە قولغا كەلتۈرۈلگەن يېڭى تەجرىبە، يېڭى نەتىجە، يېڭى تەرەققىيات ئەسلەپ ئۆتۈلدى، يىغىنغا پارتىيە قۇرۇلۇشى نەزەرىيىسى تەتقىقاتى ۋە ئەمەلىي خىزمەت بىلەن شۇغۇللانغان 30 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى
ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى	12	ئۇرۇمچى	ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي پەن ساھەسىدىكىلەر بىرلەشمىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسى	11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئۇلۇغ ئەھمىيىتى، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە تارىخىي ئورنى، شىنجاڭدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان 20 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر ۋە تەجرىبە - ساۋاقلار، دۇچ كەلگەن پۇرسەت، رىقابەت ۋە تەدبىر قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىندا 160 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، 80 ئىلمىي ماقالە تاللانمىغا كىرگۈزۈلدى
شىمالدىكى ئۆلكە (شەھەر، ئاپتونوم رايون) لەر بوغالتىرلىق ئىلمىي جەمئىيىتى ھەمكارلىق جەمئىيىتى- نىڭ 16 - قېتىملىق يىغىنى	8	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ بوغالتىرلىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر مالىيە نازارىتى	بوغالتىرلىق خىزمىتىنى قانداق قىلىپ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ كۆپ تەرەپتىن مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىنغا 16 ئۆلكە (شەھەر، ئاپتونوم رايون) دىن كەلگەن 60 تىن كۆپرەك ۋەكىل قاتناشتى، 32 ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى
مەملىكەت بويىچە 16 ئۆلكە (شەھەر) نىڭ ئۆلكە مەركىزى شەھەر- لىرىنىڭ يەرلىك باج خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى	8	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ باج ئىلمىي جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى	باج خىزمىتىدە ساقلانغان يېڭى مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ، تەدبىر ئۇستىدە مۇھاكىمە ۋە تەتقىقات ئېلىپ بېرىلدى، باج خىزمىتىنىڭ يېڭى تەجرىبىلىرى، يېڭى نەتىجىلىرى خۇلاسىلەندى ۋە كېڭەيتىلدى، يىغىنغا مەملىكەت بويىچە 16 ئۆلكە، شەھەردىن كەلگەن 70 تىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى

ماۋارىپ

ماۋارىپ خىزمىتى

ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ خىزمىتى تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى

ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپ خىزمىتى كومىتېتى، ماۋارىپ كومىتېتى 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ماۋارىپ خىزمىتى تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى ئاچتى. بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى 1997 - يىللىق ماۋارىپ خىزمىتىنى خۇلاسىلاش، 1998 - يىللىق ماۋارىپ خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر ئالىي مەكتەپ خىزمىتى كومىتېتى، ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ پارتكوم ۋېپا شۇجىسى جالاڭ گۇيتاڭ يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم ۋېپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى سادىر قادىر ئالىي مەكتەپ خىزمىتى كومىتېتى، ماۋارىپ كومىتېتىغا ۋاكالىتەن خىزمەت دوكلاتى بەردى.

ۋالاڭ جيەندې

«ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى يىغىنى

ئاپتونوم رايونلۇق «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى يىغىنى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 18 — 20 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن 115 ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋالاڭ خۇەييۇ يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سادىر قادىر 1998 - يىللىق «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى توغرىسىدا دوكلات بەردى.

يىغىندا 1997 - يىلى «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتكەن قاراماي قاتارلىق 11 ناھىيە (شەھەر) گە دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇكاپات تاختىسى بېرىلدى. 6 يىللىق ماۋارىپنى ئومۇملاشتۇرۇشتا قايتا تەكشۈرۈشتىن ئۆتكەن 18 ئورۇنغا دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى بەرگەن مۇكاپات تاختىسى بېرىلدى؛ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىدىكى 3 ئىلغار ناھىيە (شەھەر) ۋە بۇ خىزمەتتە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان 6 ھاكىم (شەھەر باشلىقى) غا مۇكاپات بېرىلدى؛ 17 ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار ماۋارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانا ۋە 34 ئىلغار مۇپەتتىشكە لەۋھە، شەرەپ گۇۋاھنامىسى ۋە مۇكاپات بېرىلدى؛ دۆلەتلىك «جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى» غا ئېرىشكەن 3 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 6 ئىلغار شەخسكە مۇكاپات تاختىسى ۋە مۇكاپات پۇل بېرىلدى.

ۋالاڭ جيەندې

ماۋارىپ خىراجىتى ئەھۋالى

1. ئاپتونوم رايون ماۋارىپ خىراجىتى چىقىمىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى

1) ماۋارىپ خىراجىتىنىڭ ئىشلىتىلىشى ۋە ئېشىشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ماۋارىپ خىراجىتى چىقىمى 4 مىليارد 375 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 342 مىليون 70 مىڭ يۈەن (بىگىتۈەننىڭ بۇنىڭ سىرتىدا) يەنى 8.48% ئاشتى؛ بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتنىڭ مالىيە خاراكتېرلىك ماۋارىپ خىراجىتى چىقىمى 3 مىليارد 739 مىليون 150 مىڭ يۈەن (بىگىتۈەننىڭ بۇنىڭ سىرتىدا) بولۇپ، 263 مىليون 840 مىڭ يۈەن يەنى 7.59% ئاشتى.

2) ھەر قايسى يوللاردىكى ماۋارىپ خىراجىتىنىڭ ئىشلىتىلىشى ۋە ئېشىشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ماۋارىپ خىراجىتىنىڭ كېلىش مەنبەسى ۋە يوللىرىغا ئاساسەن تۆرلەر بويىچە چىقىم قىلىنىشىنىڭ ئېشىش ئەھۋالى: 1) مالىيە خام چوتىدىن ئاجرىتىلغان چىقىم (ماۋارىپ كەسپىي خىراجىتى ۋە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا، پەن تەتقىقات ۋە باشقا ئىشلارغا ئاجرىتىلغان خىراجەتلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 2 مىليارد 928 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 299 مىليون 470 مىڭ يۈەن يەنى 11.39% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مالىيە خام چوتىدىن ئاجرىتىلغان خىراجەت چىقىمى 2 مىليارد 447 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 110 مىليون 670 مىڭ يۈەن يەنى 4.74% ئاشتى؛ 2) ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر يىغىپ ماۋارىپقا ئىشلەتكەن باج خىراجىتى چىقىمى 277 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 56 مىليون 310 مىڭ

يۇەن يەنى 25.48% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر ماتارىپ ئاشۇرما خىراجىتى 118 مىليون 470 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 4 مىليون 60 مىڭ يۇەن يەنى 3.55% ئاشتى؛ يېزا ماتارىپ ئاشۇرما خىراجىتى 107 مىليون 750 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 23 مىليون 900 مىڭ يۇەن يەنى 28.5% ئاشتى؛ يەرلىك ماتارىپ ئاشۇرما خىراجىتى 50 مىليون 680 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 27 مىليون 970 مىڭ يۇەن يەنى 123.61% ئاشتى؛ 3) كارخانىلارنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى 402 مىليون 610 مىڭ يۇەن بولۇپ، 71 مىليون 600 مىڭ يۇەن (بىكىتۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) يەنى 17.78% كېمەيدى؛ 4) مەكتەپ باشقۇرغان كەسىپلەر، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇلازىمەتتىن قىلىنغان كىرىمدىن ماتارىپ خىراجىتى ئۈچۈن قىلىنغان چىقىم 130 مىليون 290 مىڭ يۇەن بولۇپ، 15 مىليون 440 مىڭ يۇەن يەنى 10.66% كېمەيدى؛ 5) ئىجتىمائىي تەشكىلات ۋە شەخسلەرنىڭ مەكتەپ ئېچىش خىراجىتى ئۈچۈن قىلىنغان چىقىم 36 مىليون 970 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 17 مىليون 720 مىڭ يۇەن يەنى 92.05% ئاشتى؛ 6) جەمئىيەتتىن ئىئانە ۋە مەبلەغ توپلاپ مەكتەپ باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى 32 مىليون 460 مىڭ يۇەن بولۇپ، 15 مىليون 710 مىڭ يۇەن يەنى 32.61% كېمەيدى؛ 7) ئوقۇش بەدىل پۇلى ۋە باشقا ھەقلەر چىقىمى 325 مىليون 740 مىڭ يۇەن بولۇپ، 48 مىليون 340 مىڭ يۇەن يەنى 12.86% كېمەيدى.

2. «ئىككى نسبەت»نىڭ ئېشىش سەۋىيىسى (مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، مالىيە چىقىمى 1998 - يىللىق ستاتىستىكىلىق ئاخباراتتىكى سانلىق مەلۇمات بويىچە ھېسابلاندى)

1) دۆلەتنىڭ مالىيە خاراكتېرلىك ماتارىپ خىراجىتى چىقىمىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 85 مىليارد 150 مىليون يۇەن بولدى، شۇ يىللىق دۆلەتنىڭ مالىيە خاراكتېرلىك ماتارىپ خىراجىتى چىقىمى (ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ماتارىپقا ئاجرىتىپ بەرگەن خىراجەت، يىغىپ ماتارىپقا ئىشلەتكەن باج ۋە ھەقلەر، كارخانىلارنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى ۋە مەكتەپلەر باشقۇرغان كەسىپ، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش قاتارلىقلارنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە) 3 مىليارد 122 مىليون 840 مىڭ يۇەن، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 3.38% بولۇپ، 1997 - يىلدىكى 3.81% تىن 0.43 پىرسەنت پونكىتى كېمەيدى.

2) خام چوت ئىچىدىكى ماتارىپ خىراجىتى چىقىمىنىڭ مالىيە چىقىمىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە چىقىمى 14 مىليارد 450 مىليون يۇەن بولدى، خام چوت ئىچىدىكى ماتارىپ خىراجىتى چىقىمى 2 مىليارد 928 مىليون 980 مىڭ يۇەن بولۇپ، مالىيە چىقىمىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى 20.27% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكى 18.61% تىن 1.66 پىرسەنت پونكىتى ئاشتى.

شېلك دۇنجۇەن، جۇ شياۋچياڭ

ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 297 مىليون يۇەن مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون يارىدەم بەرگىنى 57 مىليون 500 مىڭ يۇەن، شاۋ يىغۇ ئەپەندى ئىئانە قىلغىنى 6 مىليون 600 مىڭ شياڭگاڭ پۇلى، دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇل 15 مىليون 70 مىڭ يۇەن، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر توپلىغان مەبلەغ 218 مىليون يۇەن.

ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە باشقا بىۋاسىتە قاراشلىق تۈرلەر 1998 - يىلى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ قۇرۇلۇش تۈرىدىن 26 سى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە داۋاملاشتۇرۇلىدىغان تۈر 6، قەرز قالغان تۈر 11، يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان تۈر 4، يېڭىدىن ئىش باشلىغان تۈر 4، يەر سېتىۋېلىش تۈرى بىر. بۇ تۈرلەرگە سېلىنىدىغان مەبلەغ 28 مىليون 100 مىڭ يۇەن، قۇرۇلۇش كۆلىمى 47 مىڭ 710 كۋادرات مېتىر، پۈتتۈرۈش پىلانلانغان قۇرۇلۇش كۆلىمى 16 مىڭ 310 كۋادرات مېتىر، ئەمەلىي پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇش كۆلىمى 14 مىڭ 735 كۋادرات مېتىر بولۇپ، قىلىنىۋاتقان قۇرۇلۇش كۆلىمىنىڭ 30.88% ىنى ئىگىلىدى.

ئوقۇتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيلىرىنى يۇرۇشلەشتۈرۈش ۋە باشقا قۇرۇلۇش تۈرلىرى 1998 - يىلى 76 مىليون 588 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغانىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون يارىدەم بېرىدىغىنى 14 مىليون 550 مىڭ يۇەن، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر توپلايدىغىنى 62 مىليون 38 مىڭ يۇەن. يېڭىدىن سېلىش، ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش پىلانلانغان مەكتەپ ئۆيى كۆلىمى 127 مىڭ 200 كۋادرات مېتىر. ئوقۇتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيلىرىنى 8 جەھەتتىن يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى ۋە تايانچ مەكتەپ قۇرۇلۇشلىرى ئۈچۈن ئورۇنلاشتۇرۇلغان مەبلەغ 70 مىليون 78 مىڭ يۇەن، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون يارىدەم بەرگىنى 11 مىليون 350 مىڭ يۇەن، ۋىلايەت،

ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر توپلىغىنى 58 مىليون 728 مىڭ يۈەن. ئوتتۇرا پېداگوگىكا مەكتىپى ۋە ماڤارىپ ئىنستىتۇتلىرى ئۇچۇن ئور ۇنلاشتۇرۇلغان قۇرۇلۇش تۇرى 9، سېلىش پىلانلانغان مەبلەغ 6 مىليون 510 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون يارىدەم بېرىدىغىنى 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن، جايلار ئۆزلىرى توپلايدىغىنى 3 مىليون 310 مىڭ يۈەن.

دۆلەت ماڤارىپتا نامراتلارغا يارىدەم بېرىدىغان قۇرۇلۇش تۇرلىرى 1998 - يىلى دۆلەت پىلان كومىتېتى ماڤارىپتا نامراتلارغا يارىدەم بېرىلىدىغان قۇرۇلۇش ئۇچۇن ئاپتونوم رايونغا 11 مىليون يۈەن مەبلەغ ئور ۇنلاشتۇرۇپ بەردى، بۇ مەبلەغ بىلەن يېڭىدىن 17مىڭ 920 كۇادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى سېلىش پىلانلاندى. بۇ مەبلەغ ئاساسەن ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۆزۇن مۇددەت نامراتلىقتا تۇرغان، ماڤارىپىنىڭ ئومۇملىشىش دەرىجىسى تۆۋەن بولغان دۆلەت دەرىجىلىك نامرات ناھىيىلەرنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدۇ. بۇ تۇرنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئاپتونوم رايوندا 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماڤارىپىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلى بىلەن نامرات رايونلارغا 2 - تۇركۇمدە يارىدەم بېرىش تۇرىنىڭ توپا - تاش قۇرۇلۇشى تۇرى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ تۇر يولغا قويۇلىدىغان 18 ناھىيە (شەھەر) دىكى 291 مەكتەپ ئۆيىنى يېڭىدىن سېلىش، كېڭەيتىش ۋە ئۆزگەرتىش تۇرى ئور ۇنلاشتۇرۇلدى، بۇ تۇرلەرنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 135 مىڭ كۇادرات مېتىر، بۇنىڭغا سېلىنىدىغان مەبلەغ 50 مىليون 720 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلى 15 مىليون 70 مىڭ يۈەن، ناھىيىلەر توپلايدىغىنى 35 مىليون 650 مىڭ يۈەن، شۇ يىلى بۇ تۇرلەرنىڭ 43.%22.نى ئور ۇنداش پىلانلاندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلى بىلەن قۇرۇلىدىغان تۇرلەر 102% ئور ۇندالدى، بۇ، تۇرگە كىرگۈزۈلگەن مەكتەپلەرنىڭ 115%نى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە 18 تۇر ناھىيە (شەھەر) ئىچىدە 12 ناھىيە (شەھەر) توپا - تاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملىدى، قالغان 6 ناھىيە (شەھەر) نىڭ توپا - تاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى 3500 كۇادرات مېتىر بولۇپ، بۇنىڭ كۆپ قىسمى رېمونت قىلىش ۋەزىپىسىدىن ئىبارەت.

شاۋ يىغۇ ئەپەندى پۇل ئىئانە قىلغان تۇرلەر 1998 - يىلى شاۋ يىغۇ ئەپەندى 12 - تۇركۇمدە 6 مىليون 600 مىڭ شياڭگاڭ پۇلى ئىئانە قىلدى، بۇ پۇل 9 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە ۋە ماڤارىپ كومىتېتىغا بۇۋاستە قاراشلىق 17 مەكتەپنىڭ مەكتەپ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا مەكتەپ 3، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ 6، كەنت باشلانغۇچ مەكتىپى 8، پىلاندىكى قۇرۇلۇش كۆلىمى 35 مىڭ 735 كۇادرات مېتىر، سېلىنىدىغان مەبلەغ 27 مىليون 450 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت، ناھىيىلەر توپلايدىغىنى 20 مىليون 850 مىڭ يۈەن. يىل ئاخىرىدا 80% تۇر پۈتكۈزۈلدى.

ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيى قۇرۇلۇشى خىزمىتى 1998 - يىلى ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا 71 مىليون 340 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئور ۇنلاشتۇرۇلۇپ، 81 مىڭ 212 كۇادرات مېتىر كۆلەمدە 1085 يۇرۇش ئۆي سېلىش پىلانلاندى. شەھەر، بازالاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى تۇرالغۇ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا 7 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئور ۇنلاشتۇرۇلۇپ، 97 مىڭ 598 كۇادرات مېتىر كۆلەمدە 1538 يۇرۇش ئۆي سېلىش پىلانلاندى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 8.44 كۇادرات مېتىرغا، يۇرۇشلەشكەن ئۆي نىسبىتى 89.5%كە؛ شەھەر - بازالاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 8.30 كۇادرات مېتىرغا، يۇرۇشلەشكەن ئۆي نىسبىتى 49.2%كە يەتتى.

ساقلانغان ئاساسلىق مەسىلىلەر مۇنۇلار: 1) ماڤارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشى سېلىنمىسى پېتەرلىك بولماسلىق زىددىيىتى گەۋدىلىك بولدى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن ئاپتونوم رايوننىڭ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماڤارىپى ئومۇمىي پىلانىدىكى نىشانغا ئاساسلانغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە يەنە 5 مىليون 700 مىڭ كۇادرات مېتىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيى كەمچىل، بۇنىڭ ئىچىدە نامرات ناھىيىلەرنىڭ كەم مەكتەپ ئۆيى 2 مىليون 200 مىڭ كۇادرات مېتىر، نامرات بولمىغان ناھىيىلەرنىڭ كەم مەكتەپ ئۆيى 3 مىليون 500 مىڭ كۇادرات مېتىر، بۇلارغا دەسلەپكى قەدەمدە 4 مىليارد 300 مىليون يۈەن مەبلەغ كېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى؛ 2) خام چوت ئىچىدىكى مەبلەغنىڭ ئەمەلىيلىشىش نىسبىتى تۆۋەن بولۇپ، ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ پىلان بويىچە نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا تەسىر يەتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونغا بۇۋاستە قاراشلىق ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ ئەمەلىيلىشىش نىسبىتى 83% بولدى؛ 3) ماڤارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىش يوللىرى ۋە سېلىنغان

مەبلەغ تارتىپ كەتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون خام چوت ئىچىدىكى ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇش مەبلىغىدىن 5 مىليون يۈەننى ۋە مەخسۇس تىزگىنلىنىدىغان ئاشۇرما خىراجەتتىن 4 مىليون 200 مىڭ يۈەننىڭ «مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى قۇرۇلۇشى»نى يۈرۈشلەشتۈرۈش پۈلى قىلدى. شۇنىڭ بىلەن نامرات بولمىغان ناھىيىلەر، بىۋاسىتە قاراشلىق تۈرلەرگە دائىر ئاساسىي قۇرۇلۇش مەبلىغىنىڭ مىقدارى كېمەيتىپ كەتتى، بۇ ھال ماتارىپ ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا تەسىر يەتكۈزدى.

ژالە جېەندې

ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك ھەرخىل مەكتەپلەرنىڭ 1998 - يىلدىكى ئاساسىي ئەھۋالى

بىرلىكى: نەپەر

مەكتەپ تۈرى	مەكتەپ سانى	قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى	مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچى	مەكتەپ پۈتۈرگەن ئوقۇغۇچى	مەخسۇس ئوقۇتقۇچى
1. ئاسپىرانت (تەربىيىلىگەن ئورۇن)	10	276	747	173	
2. ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەر	17	12604	51970	11228	7587
بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىككە قاراشلىق ئالىي مەكتەپلەر	14	9401	36155	8806	
3. ئادەتتىكى تېخنىكۇم مەكتەپلىرى	115	27497	82262	23090	7194
بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىككە قاراشلىق مەكتەپلەر	98	21770	67146	19491	
ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكا مەكتەپلىرى	94	20621	63118	16561	5473
ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرى	21	6876	19144	6529	1721
4. ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەر	1763	365234	958420	259910	69845
تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ	517	71302	183230	49702	15374
تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	1246	293932	775190	210208	54471
5. كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپلەر	121	19862	51458	18038	3641
تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ	114	13738	36288	13697	3215
تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	7	6134	15170	4341	426
6. باشلانغۇچ مەكتەپلەر	6837	429247	2502691	321044	123308
7. ئالاھىدە ماتارىپ مەكتەپلىرى	7	130	613	100	163
8. بالىلار باغچىسى	797	136301	221254	113819	8864
9. چوڭلار كەسپىي ئالىي مەكتەپلىرى	27	20279	51903	20301	2626
بۇنىڭ ئىچىدە ماتارىپ ئىنستىتۇتى	11	3067	6794	2994	1149
10. چوڭلار كەسپىي تېخنىكۇم مەكتەپلىرى	81	20478	54849	19090	2426
بۇنىڭ ئىچىدە ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتەپلىرى	49	1965	4465	2368	951
11. چوڭلار ئوتتۇرا مەكتەپلىرى	23	23663	25177	16843	117
12. چوڭلار تېخنىكا يېتىشتۈرۈش مەكتەپلىرى	3398	994042	1359193	1447208	1773

13. چوڭلار تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلىرى	727	71218	156541	167591	344
بۇنىڭ ئىچىدە ساۋات چىقىرىش سىنىپى		41711	64548	96510	252

ئىزاھات: 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەرخىل مەكتەپ 9788 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 158ى ئازايدى (ئاسپىرانت تەربىيىلەش ئورنى، چوڭلار تېخنىكا يېتىشتۇرۇش مەكتىپى، چوڭلار تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)؛ مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچى 3 مىليون 964 مىڭغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.2% كۆپەيدى (چوڭلار تېخنىكا يېتىشتۇرۇش مەكتەپلىرى ۋە چوڭلار تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى بۇنىڭ سىرتىدا).

مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ تەقسىم قىلىنىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى ۋە ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكۇملارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى، ئاسپىرانتلارنى تەقسىم قىلىش - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر» ىنىڭ روھىغا ئاساسەن، مەكتەپ پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە يېتەكچىلىك دەرىسى ۋە مەخسۇس لېكسىيىلەرنى تەسىس قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىپ، مەكتەپ پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى توغرا كەشىلىك قارىشى، قىممەت قارىشى ۋە كەسىپ تاللاش قارىشىنى تۈرغۇزۇش جەھەتتە تەربىيىلەپ ۋە يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ چېگرا رايونى، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش جەھەتتىكى مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى.

ھەر دەرىجىلىك ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرى ئالىي پىداگوگىكا مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ھەر دەرىجىلىك، ھەرخىل مەكتەپلەرگە ئوقۇتقۇچىلىققا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى نۇقتىلىق تولۇقلىدى. پىداگوگىكا مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارغا قارىتا مۇلازىمەت مەزگىلى تۈزۈمىنى يولغا قويدى، پىداگوگىكا كەسپى بويىچە ئوقۇش مۇكاپاتى (ياردەم پۇلى)غا ئېرىشكەن ئوقۇغۇچىلار مەكتەپ پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا قارىتا 5 يىل ئوقۇتقۇچىلىق مۇلازىمىتى قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، پىداگوگىكا كەسپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە ئوقۇتۇش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئىلھام بەردى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ ماتارىپ سىستېمىسى 1998 - يىلى مەكتەپ پۈتتۈرگەن 9995 ئوقۇغۇچىنى تەقسىم قىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاسپىرانت 176، پىداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرسىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 3055، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پىداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرسىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 208، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پىداگوگىكا مەكتەپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 6556.

ۋاڭ جيەندي

دەرسلىك قۇرۇلۇشى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى دەرسلىك قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتتى. مەلۇمانغا قارىغاندا، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ (ئوتتۇرا دەرىجىلىك پىداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە)لەرنىڭ ھەر قايسى پەنلەرگە دائىر ئوقۇتۇش پروگراممىسى، دەرسلىكى (ئۇن - سىن دەرسلىكىنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە)، ئوقۇتۇشتا پايدىلىنىش كىتابىدىن 100 خىلى تەكشۈرۈلۈپ، دەرسلىك سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىنغان.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكى ئۈچۈن 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەخسۇس پۇل ئاجرىتىپ، بۇنىڭ بىلەن ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكى ۋە جايلارنىڭ يەرلىك دەرسلىكىدىن 30 خىل بويىچە ئازكەم 100 مىڭ نۇسخا تۈزۈلۈپ، تەرجىمە قىلىنىپ، تەكشۈرۈلۈپ نەشر قىلىندى ۋە قايتا نەشر قىلىندى. ئاپتونوم رايون يەنە ئالاقىدار ئالىي مەكتەپلەرگە 540 مىڭ يۈەن مەخسۇس پۇل ئاجرىتىپ بەردى، بۇ پۇل ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى لېكسىيىلەرنى بېسىش قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش ئۈچۈن ئىشلىتىلدى.

شىنجاڭ ماتارىپ نەشرىياتى 1433 خىل ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكى نەشر قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇرچە دەرسلىك 364 خىل (يېڭىدىن نەشر قىلىنغىنى 68 خىل)، قازاقچە دەرسلىك 341 خىل (يېڭىدىن نەشر قىلىنغىنى 60 خىل)، قىرغىزچە دەرسلىك 188 خىل (يېڭىدىن نەشر قىلىنغىنى 23خىل)، موڭغۇلچە دەرسلىك 106 خىل (يېڭىدىن نەشر قىلىنغىنى 20 خىل)، شىبەچە

دەرسلىك 24 خىل (يېڭىدىن ئەشر قىلىنغىنى بىر خىل)، خەنزۇچە دەرسلىك 410 خىل (يېڭىدىن ئەشر قىلىنغىنى 32 خىل). بىر يىلدا جەمئىي 48 مىليون 537 مىلك نۇسخا كىتاب ئەشر قىلىندى.

مالىيە نازارىتى ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنى تۈزۈشكە 1998 - يىلى 1 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ بېرىپ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ دەرسلىكلىرىنىڭ ئەشر قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. 7 خىل ئۇيغۇرچە، قازاقچە ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرى دەرسلىكى تۈزۈلۈپ، تەرجىمە قىلىنىپ، تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى؛ 106 خىل ئۇيغۇرچە، قازاقچە دەرسلىك ئەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ «ئىككىدە نامرات» تۈر ناھىيىلىرىگە ئۇيغۇرچە كىتابتىن 89 مىلك 200 نۇسخا، خەنزۇچە كىتابتىن 1 مىليون 368 مىلك نۇسخا، قازاقچە كىتابتىن 78 مىلك 280 نۇسخا ئېلىپ بېرىدى، بۇلارنىڭ قىممىتى خەلق پۇلى ھېسابىدا 12 مىليون يۈەن.

ۋالك جېيەندې

ئېلېكترلەشكەن ماتارىپ خىزمىتى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ئېلېكترلەشكەن ماتارىپ يۈرتى 1998 - يىلى رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىگە ماسلىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 19 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىنىڭ ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنى يىللىق تەكشۈرۈش خىزمىتىنى دەسلەپكى قەدەمدە تاماملىدى، شىنجاڭ ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىخەنزە ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، فۇكالك ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، مورى ماتارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن ئىبارەت 5 لايىھەتلىك ئورۇنغا سابىق رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكى تارقاتقان «ئىستانسا باشقۇرۇش ئىجازەتنامىسى» بەردى.

ياك چۈخۈي

يىراق مۇساپىلىك ماتارىپ تور ئۇچۇر مەركىزى قۇرۇلدى

ش ئۇ ئا ر يىراق مۇساپىلىك ماتارىپ تور ئۇچۇر مەركىزى قۇرۇشقا 1998 - يىل 6 - ئايدا تەييارلىق كۆرۈلگەندى، 2 ئايدىلا تۆۋەندىكى تۈرلەر ئورۇندالدى: ئۇسكۇنە سېتىۋېلىش، قۇراشتۇرۇش - تەڭشەش، كېڭەيتىش - تولۇقلاش ئىشلىرى ئەملىيلەشتى؛ 200 مىلك يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلۈپ، كومپيۇتېر «كۆپ ۋاستىلىك سىنىپ» دىن بىرى قۇرۇلدى؛ پروگراممىا ئىشلەش تور بېتى 1000 دىن ئاشتى، ئۇچۇر مىقدارى 50M (تەخمىنەن 2 مىليون 500 مىلك خەنزۇچە خەت) بولدى، 12 - ئاينىڭ بېشىغىچە 4035 ئادەم (قېتىم) زىيارەت قىلىندى، ئالاقە مەنبەسى ئورنىدىن 2 سى قوبۇل قىلىندى؛ مۇناسىۋەتلىك باشقارما - ئىشخانىلارغا ماسلىشىپ، 98' ئالىي مەكتەپ ئىمتىھان نومۇرىنى سۈرۈشتە قىلىش، ئېلان چىقىرىش قاتارلىق پروگراممىلارنى ئىشلەشكە دائىر سانلىق مەلۇماتلارنى ئالماشتۇرۇش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى؛ بايلىق مەنبەسىنى ئالماشتۇرۇش ئارقىلىق 83 مىلك يۈەنلىك يۇمشاق دېتال قولغا كەلتۈرۈلدى، «كۆپ ۋاستىلىك سىنىپ» ئىشلىتىلىشكە باشلىدى؛ WWW، Ftp، Emil ئىقتىدارى ھازىرلىنىپ، سىملىق تېلېۋىزىيە توربىدا سىناق تەرىقىسىدە تارقىتىش ئىشى ئورۇندالدى، خادىملار ئاساسەن مۇستەقىل خىزمەت قىلالايدىغان دەرىجىگە يەتتى.

يىراق مۇساپىلىك ماتارىپ تور ئۇچۇر مەركىزىنىڭ قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايون ئېلېكترلەشكەن ماتارىپ ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ باشلىنىش نۇقتىسى بولۇپ، ئۇ ماتارىپنى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلەندۈرۈش ئۈچۈن دەسلەپكى قەدەمدە ئاساس سېلىپ بەردى.

ياك چۈخۈي

ئوقۇتۇش سايمانلىرى بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلىنىڭ بېشىدا ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش پونكتلىرى يېغىنى ئاچتى، يېغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ يېقىنقى 2 يىلدىن بۇيانقى ئوقۇتۇش سايمانلىرى بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالى خۇلاسىلاندى، تەجرىبە ئالماشتۇرۇلدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىللىق خىزمەت ۋەزىپىلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئامبارغا كىرگۈزۈلگەن ئوقۇتۇش سايمانلىرىنىڭ قىممىتى 544 مىليون 34 مىلك 721 يۈەنگە، ئامباردىن چىقىرىلغان ئوقۇتۇش سايمانلىرىنىڭ قىممىتى 7 مىليون 622 مىلك 86. 856 يۈەنگە، ئامبارغا كىرگۈزۈلۈش ۋە ئامباردىن چىقىرىلىش قىممىتىنى قوشۇپ ھېسابلىغاندا 10 نەچچە مىليون يۈەنگە يەتتى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى تەجرىبىلىك ئوقۇتۇشنى ئومۇملاشتۇرغان موڭغۇلكۆرە، ئۇلۇغچات، قوبۇقسار، ئۈرۈمچى، چەرچەن ناھىيىلىرىنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى؛ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنىپ بولغان كۇيتۇڭ، شىخەنزە، ساۋەن، ماناسلارنى قايتا تەكشۈردى.

ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك رايون) نىڭ %60نى ئىگىلىدى.
بولغان، تەجرىبىلىك ئوقۇتۇشنى ئومۇملاشتۇرغان ناھىيە
56 گە يېتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 93 ناھىيە (شەھەر،

ژالە جيەندي

ئاپتونوم رايونىنىڭ 1998 - يىللىق ماتارىپ ئاساسىي كۆرسەتكۈچىنىڭ 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرمىسى

كۆرسەتكۈچ	1997 - يىل	1998 - يىل	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنىسى ياكى كېمەيگىنى %±
1. ھەر تۆمەن ئادەم ئىچىدىكى مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچى (نەپەر)			
ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ	27.05	27.19	0.14
چوڭلار ئالىي مەكتىپى	31.15	30.21	—0.94
ئادەتتىكى تېخنىكۇم	46.08	47.88	1.80
2. ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي ماتارىپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تولۇق ئوتتۇرا باسقۇچىدىكى نىسبىتى (%)	41.13	39.28	—1.85
3. ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇش تارىخىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى (%)			
ئادەتتىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ	43.86	48.20	4.34
ئادەتتىكى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	79.59	83.59	4
باشلانغۇچ مەكتەپ	94.81	96.09	1.28
4. ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ باشلانغۇچ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى (%)	96.58	97.68	1.10
5. تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ يېشىدىكى بالىلارنىڭ ئوقۇلەپ ئوقۇش نىسبىتى (%)	69.28	74.17	4.89
6. باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەرنىڭ ئوقۇلەپ ئوقۇش نىسبىتى (%)	90.67	91.56	0.89
7. تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ئادەتتىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپكە چىقىپ ئوقۇش نىسبىتى (%)	33.82	33.92	0.10
8. باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 5 يىللىق ئوقۇتۇش تۈزۈمىنىڭ ساقلىنىپ قېلىش نىسبىتى (%)	78.52	82.83	4.31
9. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئوقۇشتىن قېلىش نىسبىتى			
باشلانغۇچ مەكتەپ	1.47	0.59	—0.88
تولوقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	3.35	2.37	—0.98
10. ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ نىسبىتى (نەپەر)			
باشلانغۇچ مەكتەپ	20.30	20.30	
تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ	13.36	14.23	0.87

ئىزاھات: ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي ماتارىپ بويىچە تەربىيىلەنگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ باسقۇچىدىكى نىسبىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ.

تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش خىزمىتىدە مەكتەپلەر باشقۇرغان كارخانا خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر كۆزدە تۇتۇلۇپ، ئىلى، سانجى، قۇمۇل قاتارلىق 20 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىندى، 7 قېتىم ھەرخىل يىغىن ئېچىلىپ، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشقا دائىر مەسىلىلەر مۇھاكىمە قىلىندى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون «مەكتەپ باشقۇرغان كارخانىلاردا تۇزۇلمە ئىسلاھاتىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىگە دائىر بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر»، «مەكتەپ باشقۇرغان كارخانا بويىچە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشنى باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر»، «مەكتەپ باشقۇرغان كارخانا بويىچە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشقا بېرىلىدىغان ياردەم ئۆسۈملۈك قەرز پۇلىنى باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر»، «مەكتەپ باشقۇرغان دېھقانچىلىق مەيدانلىرى (چارۋىچىلىق فېرمىسى، ئورمانچىلىق مەيدانى) نى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر (سىناق نۇسخا)» قاتارلىق 23 سىياسەت، قائىدە - نىزام خاراكتېرلىك ھۆججەت تۇزۇلۇپ، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش خىزمىتىنى ئاساسلىنىدىغان قانۇن بولۇش، ئىجرا قىلىدىغان قائىدە - نىزام بولۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئالىي مەكتەپلەر، تېخنىكۇملار ۋە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلارنى ئەمگەككە ئۈيۈشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارغا ئەمگەك تەربىيىسى، ئىدىيىۋى - ئەخلاق تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى مەكتەپنىڭ بىر تۈرلۈك مۇھىم خىزمىتى قىلىپ، ئادەم تەربىيىلەش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئالىي مەكتەپلەردىكى ھەرخىل كارخانا 80گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پەن - تېخنىكا - ئىشلەپچىقىرىش تىپىدىكى كارخانا 8. مەكتەپ باشقۇرغان كارخانىلار يارانقان پايدا 31 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغىنى 23 مىليون 60 مىڭ يۈەن. ئاپتونوم رايون بويىچە %96تىن ئارتۇق تولۇق، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ھەرخىل شەكىلدىكى مەكتەپ باشقۇرغان كارخانا بويىچە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ساپ كىرىمنى 238 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 91. 66 يۈەنگە يەتتى؛ ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشتىن قىلغان ساپ كىرىمى 3 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تولۇق، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەر باشقۇرغان كارخانىلار يارانقان ساپ كىرىمدىن ماۋارىپ خىراجىتىنى تولۇقلاشقا 182 مىليون 650 مىڭ يۈەن ئىشلىتىلدى.

ژالە جېيەندې

ئاساس ماۋارىپى

دۆلەتنىڭ نامرات رايونلارنىڭ مەجبۇرىيەت ماۋارىپى قۇرۇلۇشى ئۈمۈمىيۈزلۈك باشلاندى

ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، مالىيە نازارىتى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاپتونوم رايوندىكى 9 ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە 30 نامرات ناھىيىدىن كەلگەن مەسئۇل خادىملار بىلەن 3 يىللىق مۇددەتتىكى دۆلەتنىڭ نامرات رايونلارنىڭ مەجبۇرىيەت ماۋارىپى قۇرۇلۇشى (قىسقارتىلىپ «قۇرۇلۇش» دېيىلدى) تۈرى بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى. ئاپتونوم رايون رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايوندىكى 30 نامرات ناھىيە (يەنە نامرات قاتارىغا كىرگۈزۈلگەن 19 يېزىمۇ بار) نىڭ زېمىنى 1 مىليون 117 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ %70نى ئىگىلەيدۇ. تۇر ناھىيىلەرنىڭ نوپۇسى 4 مىليون 400 مىڭ، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 3 مىليون 930 مىڭ بولۇپ، %89نى ئىگىلەيدۇ. بۇ «قۇرۇلۇش»قا 646 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدۇ، مەركەز بىلەن يەرلىكنىڭ مەبلىغى 1:1.5 نىسبەتتە يانداشتۇرۇلىدۇ، مەركەز 256 مىليون يۈەن مەخسۇس تۇر مەبلىغى چۇشۇرۇپ بېرىدۇ، ئاپتونوم رايون مالىيىسى 207 مىليون 400 يۈەننى، يەرلىك مالىيە 183 مىليون 100 مىڭ يۈەننى يانداشتۇرىدۇ. 2001 - يىلىغا بارغاندا «قۇرۇلۇش» تامامىلانغاندىن كېيىن، تۇر ناھىيىلەرنىڭ ھەتەرلىك ئۆي نىسبىتى 1998 - يىلدىكى باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ %17.9، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ %11.57 بولۇشتىن ئوخشاشلا %1كە تۆۋەنلەيدۇ؛ 220 مىڭ كىشىلىك پارتا - ئورۇندۇق سېپلىنىپ، ھەربىر

ئوقۇغۇچىنىڭ پارتا ـ ئورۇندۇقى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلىدۇ؛ 3 مىليون 328 مىڭ نۇسخا كىتاب مېتىۋېلىنىپ، تۈر ناھىيىلەردىكى باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئوقۇغۇچىلارغا ئونتۈرىچە توغرا كېلىدىغان كىتاب 1.35 نۇسخىدىن 6.9 نۇسخىغا، تولۇقسىز ئونتۈرا مەكتەپلەردە ئوقۇغۇچىلارغا ئونتۈرىچە توغرا كېلىدىغان كىتاب 4.7 نۇسخىدىن 10.9 نۇسخىغا يەتكۈزۈلىدۇ؛ ئونتۈرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مەكتەپ مۇدىرلىرى ئومۇمىيۈزلۈك بىر قېتىم تەربىيىلىنىدۇ.

يالقۇن چۆكۈمى

ب د ت بالىلار فوند جەمئىيىتىنىڭ باشلانغۇچ ماڤارىپ تۈر خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى 1998 ـ يىلىنىڭ بېشىدا نامرات ناھىيىلەرنىڭ تۈر خىزمىتى پىلانىنى تۈزۈپ ۋە تارقىتىپ، تۈر خىزمىتىگە بولغان يېتەكچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى ھەمدە تۈر ئۆسكۈنىلىرىنى سانى بويىچە ۋاقتىدا تۈر ناھىيىلەرگە تارقىتىپ بەردى. تۈر پائالىيىتىدىن 18ى تاماملاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تۈر 11، ۋىلايەت دەرىجىلىك تۈر بىر، ناھىيە دەرىجىلىك تۈر 6، بۇنىڭغا ئاپتونوم رايون ۋە ناھىيىلەردىن مۇناسىۋەتلىك خادىملار قاتناشقان دۆلەت دەرىجىلىك تۈر پائالىيىتىنى قوشقاندا 1545 ئادەم (قېتىم) تۈرگە مۇناسىۋەتلىك يېغىن ۋە تەربىيىلەشكە قاتناشتى.

يالقۇن چۆكۈمى

يەسلى ماڤارىپى ۋە ئالاھىدە ماڤارىپ ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى 1998 ـ يىلى خادىم ئەۋەتىپ ئالاھىدە ماڤارىپ مەكتىپى ۋە سىنىپىدىن 10نى، يەسلىدىن 50نى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى. مۇشۇ ئاساستا «ئاپتونوم رايونىمىز بالىلار باغچىلىرىنىڭ باغچە باشقۇرۇش شارائىتىنى باھالاش ئۇلچىمى»، «ئاپتونوم رايونىمىز تەييارلىق سىنىپىنى باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقتى. 6 ـ ئاينىڭ بېشىدا غۇلجا شەھىردە ئاپتونوم رايونلۇق شەھەر بالىلار باغچىلىرىنىڭ باغچە باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. يىغىندا يېڭى ۋەزىيەتتە باغچە باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى قانداق ئىلىپ بېرىش، كۆپ مەنبەلىك تەييارلىق ماڤارىپى تەرەققىيات مېخانىزمىنى قانداق بەرپا قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىلدى. ش ئۇ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى كادىرلار نازارىتى، مالىيە نازارىتى، ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسى بىلەن بىرلىكتە «ئاپتونوم رايونىمىز ئالاھىدە ماڤارىپىنىڭ 9 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تەرەققىياتىنى ئىشقا ئاشۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى»نى تارقاتتى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاھىدە ماڤارىپىنى راۋاجلاندۇرۇش، بولۇپمۇ مېيىپ بالىلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ مەجبۇرىيەت ماڤارىپى بويىچە تەربىيىلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىشتىكى سىياسەت خاراكتېرلىك ھۆججەت.

يالقۇن چۆكۈمى

ماڤارىپ مۇپەتتىشلىكى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ماڤارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى 1998 ـ يىلى 13 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە، 32 ناھىيە، شەھەر، رايونغا، 200 نەچچە يېزا، بازار، مەيدانغا، ئاز كەم 1000 ئونتۈرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتەپلىرىگە خادىم ئەۋەتىپ مۇپەتتىشلىك قىلدى ۋە خىزمەتلەرنى تەكشۈردى. ئاپتونوم رايونىمىز «ئىككى ئاساسەن» پىلانىغا ئاساسەن، 1998 ـ يىلى ئاقسۇ، قۇمۇل، خوتەن شەھىرى، كۇنەس، تېكەس، قورغاس، چاپچال، باغراش، مەكىت، جىڭ، جىمسار، گۇچۇڭ، دۆربىلجىن ناھىيىلىرىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىز تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدا لاياقەتلىك بولدى. شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە 43 ناھىيە (شەھەر، رايون) دە «ئىككى ئاساسەن» ئەمەلگە ئاشتى، ئادەم 6 مىليون 881 مىڭ 200 گە يېتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك نوپۇسنىڭ 46.5%نى ئىگىلىدى. 1997 ـ يىلى 18 ناھىيە 6 يىللىق ماڤارىپنى قايتا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتكەنىدى، 1998 ـ يىلى يەنە خوتەن ناھىيىسى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لاياقەتلىك بولدى.

1998 ـ يىلىنىڭ بېشىدا تۈزۈلگەن «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك ماڤارىپ مۇپەتتىشلىك تۈزۈمى قۇرۇلۇشىغا باھا بېرىش لايىھىسى» ۋە كۆرسەتكۈچ سىستېمىسى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تەستىقى بىلەن يولغا قويۇلدى. 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە شەھەنزە شەھىردىن 12 سىدە ھۆكۈمەت (مەمۇرىي مەھكىمە) مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى قۇرۇلدى، بۇ 75%نى ئىگىلەيدۇ، 95 ناھىيە، شەھەر، رايوندىن 67 سىدە ھۆكۈمەت ماڤارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى قۇرۇلدى، بۇ 70.5%نى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ۋەزىپىدىكى مۇپەتتىشتىن 865ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس مۇپەتتىش 383، قوشۇمچە مۇپەتتىش 482. يىل بېشىدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ماڤارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى بارلىق مۇپەتتىشلەرنى «ئىككى ئاساسەن»نى باھالاش ئۆرسەتكۈچ سىستېمىسى ئەمەلىي مەشغۇلاتى بويىچە كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلىدى. 2 — 4 ـ ئايغىچە تۇرپان، ئالتاي،

ئاقسۇ، قەشقەر، خوتەن، قىزىلسۇ، بايىنغولىن قاتارلىق جايلاردا مۇپەتتىشلەر، «ئىككى ئاساسەن» مەخسۇس كادىرلىرى ۋە ناھىيىلىك، يېزىلىق ھۆكۈمەتلەر، ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرى، ئوقۇتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ مۇدىرلىرى قاتناشقان «ئىككى ئاساسەن» بويىچە كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەش كۇرسىدىن 10 قارار ئېچىپ، 1600 دىن ئارتۇق ئادەمنى تەربىيىلىدى. 20 مۇپەتتىشنى بېيجىڭ، شاڭخەيلەردىكى مۇپەتتىشلەرنى تەربىيىلەش مەركەزلىرىگە ئىش ئورنىغا چىقىش بويىچە تەربىيىلىنىشكە ئۇەتتى.

1998 - يىلىنىڭ بېشىدا ئاپتونوم رايوندا ماتارىپ مۇپەتتىشلىك تۈزۈمى ئىسلىگە كەلتۈرۈلگەن. 10 يىلدىن بۇيان نەتىجە يارلىقان مۇپەتتىش خادىملار باھالاندى ۋە تەقدىرلەندى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ماتارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسىدىن 17 سى، ئىلغار مۇپەتتىشتىن 34 ى مۇكاپاتلاندى. مۇشۇ ئاساستا 2 ئىلغار مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى ۋە 4 ئىلغار مۇپەتتىش دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ تەقدىرلىشىگە يوللاندى. ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى يەنە 1997 - يىللىق «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى يولغا قويۇشتىكى ئىلغار ناھىيە، شەھەر ۋە ھاكىم، شەھەر باشلىقلىرىنى تەقدىرلىدى ھەمدە دۆلەتكە ئاقسۇ، بورتالا شەھەرلىرى، ئۇرۇمچى ناھىيىسىنى «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە، شەھەر، موڭغۇلكۈرە، كۇچا ناھىيىلىرىنى 6 يىللىق ماتارىپنى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار ناھىيە قىلىشقا كۆرسەتتى.

يالقۇن چۆكۈي

ساپا ماتارىپى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا «ئاپتونوم رايوندىكى ئوقۇتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ساپا ماتارىپىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر» نى تۈزۈپ چىقتى، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ تىيانشان، يېڭىشەھەر، سايباغ رايونلىرى ۋە كورلا، قاراماي، شىخەنزە، كۇيتۇڭ شەھەرلىرى، ماناس ناھىيىسىنى ساپا ماتارىپى بويىچە تەجرىبە رايونى قىلىپ بەلگىلىدى ھەمدە ساپا ماتارىپىنى رايونلاردا تەجرىبە قىلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا پىكىر ئوتتۇرىغا قويدى. 4 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق ساپا ماتارىپى خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ساپا ماتارىپىنى يولغا قويۇش خىزمىتى مۇھاكىمە قىلىندى ۋە بۇ ھەقتە تەجرىبە ئالماشتۇرۇلدى. كېيىنكى يېرىم يىلدا ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى 200 نەچچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپكە خادىم ئۇەتىپ، ساپا ماتارىپى خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلدى ۋە ئەھۋالدىن دوكلات يېزىپ ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشكە دوكلات قىلدى. 10 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ماتارىپنى ئومۇملاشتۇرۇش كادىرلىرى، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مۇدىرلىرىدىن 34 كىشىنى تاللاپ، شىنجاڭ ساپا ماتارىپىنى تەكشۈرۈش ئومىكى تەشكىللەپ، بۇ ئومەكنى گۇاڭجۇ، شاڭخەي، بېيجىڭلارغا ئېكسكۇرسىيە ۋە تەكشۈرۈشكە ئەۋەتتى. «ساپا ماتارىپى ماتېرىياللار توپلىمى »نى ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە 2 خىل تىل - يېزىقتا نەشر قىلىپ ئاپتونوم رايون بويىچە تارقاتتى.

يالقۇن چۆكۈي

مەكتەپ تەنتەربىيىسى، گىگىنىسى ۋە سەنئەت ماتارىپى ئەھۋالى

1. تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن تەنتەربىيە ئىمتىھانى ئېلىش خىزمىتى. ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى «ئاپتونوم رايونلۇق تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن ئۇرلەپ ئوقۇش بويىچە تەنتەربىيە ئىمتىھانى ئېلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇش لايىھىسى»، «ئاپتونوم رايونلۇق تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن ئۇرلەپ ئوقۇش بويىچە تەنتەربىيە ئىمتىھانى ئېلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇشلۇق تەپسىلىي قائىدىسى»نى تۈزۈپ تارقاتتى، ھۆججەتتە تەنتەربىيە ئىمتىھانىدىكى نەتىجە 45 بولسا تولۇق نومۇر ھېسابلىنىپ ئومۇمىي نومۇرغا قوشۇلىدۇ، دەپ بەلگىلەندى. 4 - ئاينىڭ 3 — 5 - كۈنىگىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە مەكتەپ تەنتەربىيىسىنى باشقۇرۇش كادىرى ۋە ئوقۇتقۇچىدىن 100 نەچچە ئىمتىھان مۇلازىمىتى بويىچە تەربىيىلەندى.

2. كۆپ خىل شەكىلدىكى تەنتەربىيە، سەنئەت مۇسابىقە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايونلۇق 2 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ گۈزەل سەنئەت ئەسەرلىرىنى باھالاپ سېلىشتۇرۇش ۋە مەملىكەتلىك 2 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ رويال مۇسابىقىسى بويىچە تاللاش خىزمىتى ئىشلەندى. مەملىكەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكىدە قاراماي شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ بىلەن ئۇرۇمچى شەھەرلىك 22 - باشلانغۇچ مەكتەپ 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

3. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ گۈزەل - سەنئەت دەرسلىكىنى شىنجاڭنىڭ ئۆزىدە تۈزۈش بويىچە تەربىيىلەش خىزمىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى. 1 — 2 - ئايلاردا ئۇرۇمچى، سانجى، شىخەنزە، بورتالا قاتارلىق جايلاردا 400 نەچچە ئوقۇتقۇچى تەربىيىلەندى؛ كۇيتۇڭ، ئالتاي، قاراماي، تارباغاتاي، ئىلى، تۇرپان، قۇمۇل قاتارلىق جايلاردا گۈزەل

سەنئەت دەرسلىكىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈلۈپ تەكتى ئىگىلەندى.

4. تەنتەربىيە، گىگىنا، سەنئەت ماۋارىپى بويىچە تەتقىقات پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4 ئالىي مەكتەپتىكى تەنتەربىيە ئوقۇنتۇچىلىرى 34 پەن تەتقىقات تۈرى ۋە تەتقىقات تېمىسىنى ئۈستىگە ئالدى. ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى 5 - ئاينىڭ 25 — 28 - كۈنىگىچە 22 ئالىي مەكتەپتىن 40 نەچچە ۋەكىل قاتناشقان ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرى، تېخنىكومىلارنىڭ گۈزەل سەنئەت كەسپى ئوقۇتۇشى بويىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. يىغىن مەزگىلىدە «دەسلەپكى سىزىش بويىچە ئاساسىي ئوقۇتۇشقا دائىر ئەسەرلەر كۆرگەزمىسى» ئۈيۈشتۈرۈلدى ھەمدە ئىلمىي ماقالە ئالماشتۇرۇلدى.

شى لىيىڭ

ئوقۇتۇش بويىچە ئىلغارلارنى باھالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مۇنەۋۋەر ئوقۇنتۇچى، ئوقۇتۇش ماھىرلىرىنى باھالاشقا قاتناشىدىغانلارنى تاللاش پائالىيىتى ئۈيۈشتۈرۈلۈپ، بىر تۈركۈم ياش، ئىستىقباللىق ئىختىساسلىق ئوقۇتۇش خادىملىرى تەربىيىلەندى ۋە چېنىقتۇرۇلدى، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇنتۇچىلىرى ئارىسىدا يېتىشۈپلىش، ئۆگىنىش ئۇلگىلىرى تىكلەندى. مەملىكەتلىك باشلانغۇچ مەكتەپ تىل - ئەدەبىيات جەمئىيىتىنىڭ نەنجىڭ يىللىق ئىلمىي يىغىنىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىن لۇڭ لى مۇئەللىم سۆزلىگەن «بۇيلۇق» ۋە مەملىكەتلىك تەبىئەت ئوقۇتۇش تەتقىقاتى جەمئىيىتىنىڭ چاڭشا يىللىق ئىلمىي يىغىنىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىن لىن جىڭ مۇئەللىم سۆزلىگەن «ئەكس زەربە» مەملىكەت بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تۆنجى نۆۋەتلىك ئوتتۇرا مەكتەپ تىل - ئەدەبىيات ئوقۇتۇش ماھىرلىرىنى تاللاش پائالىيىتى ئۈيۈشتۈرۈلۈپ، ئېغىزچە ئىپادىلەش، يادلاش، ھۆسنىخەت، ئىلمىي ماقالە قاتارلىق يەككە تۈرلەر بويىچە مۇكاپاتلىنىدىغان كۆپ ئادەم باھالاپ چىقىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئوقۇتۇش ماھىرى 10. ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك مىللىيچە، خەنزۇچە نىشانلىق ئوقۇتۇش بويىچە خۇلاسىلەش، تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىلدى. ئوقۇنتۇچىلار باشلانغۇچ مەكتەپ تىل - ئەدەبىياتى، ماتېماتىكىسى، ئىدىيە - ئەخلاق، تەبىئەتتىن ئىبارەت 4 پەن بويىچە مىللىيلار ۋە خەنزۇلار يىغىنى مەيدانلىرىدا باھالاشقا قاتناشتى. باھالاشقا مىللىي، خەنزۇ بولۇپ 4000 دىن ئارتۇق ئوقۇنتۇچى قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈيغۇر، قازاق ئوقۇنتۇچى 1760 تىن ئاشىدۇ. نىشانلىق ئوقۇتۇش بويىچە ئىلغار كوللېكتىپتىن 28ى، ھەرخىل پەنلەر بويىچە مۇكاپاتلىنىدىغانلاردىن 155ى باھالاپ چىقىلدى. ش ئۇ ئا ر باشلانغۇچ مەكتەپ تىل - ئەدەبىيات جەمئىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 15 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتى ئۈيۈشتۈرۈلۈپ، مۇتەخەسسىسلەر يىغىندا لېكسىيە سۆزلەشكە ۋە دەرس ئوتتۇشكە تەكلىپ قىلىندى. مۇنەۋۋەر تىل - ئەدەبىيات دەرسىنى باھالاش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. ھەرخىل قاتلام، كۆپ خىل شەكىلدىكى ئوقۇتۇش پائالىيىتى ئارقىلىق، زور بىر تۈركۈم مىللىي، خەنزۇ ئوقۇنتۇچىلار يېتىشتۈرۈلۈپ، ئوقۇتۇش ساھەسىنىڭ ئىسلاھاتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

يالقۇن چۈڭخۇي

مۇزىكا، گۈزەل سەنئەت، تەنتەربىيە ماۋارىپى بويىچە ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى خەلق ماۋارىپ نەشرىياتىنىڭ مۇزىكا تەھرىر ئىشخانىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، «شىنجاڭنىڭ يەرلىك مۇزىكا دەرسلىكى»نى يېزىپ چىقتى. بۇ مەملىكەت بويىچە تېخى تۇنجى قېتىملىق ئىش. بىر قىسىم رايونلاردا تەجرىبە ئېلىپ بارغاندا، ئىنكاس بىر قەدەر ياخشى بولدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە مۇزىكا دەرسلىكى بويىچە كۆرس ئېچىلدى. شۇ يىلى مەملىكەتلىك ھۆسنىخەت - رەسىم (ئىشتىن سىرتقى) لەرنىڭ دەرىجىسىنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ تەكشۈرۈش رايونى ئىشخانىسى قۇرۇش ھەققىدە ئىلتىماس سۇنۇلدى. دېگىز بوغىزىنىڭ ئىككىي قىرغىقىدىكىلەرنىڭ گۈزەل سەنئەت ماۋارىپى جەھەتتىكى ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى تىرىشىپ ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، دەرسخانا ئوقۇتۇشى، ئوقۇتۇشقا دائىر ئىلمىي ماقالىلەر، ئوقۇنتۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ رەسىم كۆرگەزمىسى بويىچە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق 2 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ گۈزەل سەنئەت ئەسەرلىرى مۇسابىقىسى ئۈيۈشتۈرۈلۈپ، مىللىي، خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ 4000 دىن ئارتۇق گۈزەل سەنئەت ئەسىرى قوبۇل قىلىندى، 1350 ئەسەر مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بىر قىسىم ئەسەرلەر «جۇڭگو ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ گۈزەل سەنئىتى»، «گۈزەل سەنئەت گېزىتى»، «شىنجاڭ ماۋارىپ گېزىتى»، «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى»، «ئۇرۇمچى رادىئو - تېلېۋىزىيە گېزىتى»دە ئېلان قىلىندى.

يالقۇن چۈڭخۇي

لىن جىلۇ باشلانغۇچ مەكتىپىنى قايتا قۇرۇشقا ئۇل سېلىندى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى كۆچا ناھىيىسىدە لىن جىلۇ باشلانغۇچ مەكتىپىنى قايتا قۇرۇشقا ئۇل سېلىندى. لىن جىلۇ باشلانغۇچ مەكتىپىنى ئىنقىلابىي قۇربان لىن جىلۇ 1939 - يىلى قۇرغاندى. يېرىم ئەسىردىن بۇيان 20 مىڭ ئوقۇغۇچى مۇشۇ مەكتەپنى پۈتتۈردى. بۇ مەكتەپنىڭ تەرەققىيات تارىخى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ بۇرۇندىنلا ئاز سانلىق مىللەت رايونىدا ماتارىپىنى بەرپا قىلىشقا، ئاز سانلىق مىللەت ئۆسمۈر - بالىلىرىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە كۆڭۈل بۆلگەنلىكىنىڭ ھەقىقىي كارتىنىسى ھېسابلىنىدۇ.

ياڭ چۈڭخوي

كەسپىي ماتارىپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم ماتارىپى

ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي ماتارىپنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ئىلى ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى، غۇلجا ناھىيىسى، چاپچال ناھىيىسى، بايىنغولىن ئوبلاستى، خوتەن ۋىلايىتى، گۇما، لوپ، كېرىيە ناھىيىلىرىگە ئادەم ئەۋەتىپ، ش ئۇ ئا ر ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، سۈچىلىق نازارىتى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق بىر قىسىم كەسپىي نازارەت - ئىدارىلەر بىلەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايونلۇق كەسپىي ماتارىپ خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا نازارەتچىلىك، يېتەكچىلىك قىلدى ۋە ئۇنىڭ تەكشۈردى. سانجى، بورتالا ئوبلاستلىرى ئوبلاستتىكى ھەرخىل كەسپىي مەكتەپ ۋە تەربىيەلەش ئاپپاراتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، جايلىشىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنىڭ دەسلەپكى لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ھازىر ئوبلاستلىق ھۆكۈمەتنىڭ تەستىقلىشىنى كۈتۈپ تۇرماقتا. ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، سۈچىلىق نازارىتى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق كەسپىي نازارەت - ئىدارىلەر ئۆزلىرىگە قاراشلىق مەكتەپلەرنىڭ جايلىشىشنى تەڭشەش لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. قاراماي شەھىرى شەھەر ئۇنىۋېرسال ئىلاھاتى تەجرىبىسى ئېلىپ بېرىپ، تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتى، ماتارىپ ئىنستىتۇتى، پېداگوگىكا مەكتىپى، سەھىيە مەكتىپىنى بىرلەشتۈرۈپ مەھەللىۋى ئىجتىمائىي - تەبىئىي پەن ئىنستىتۇتى تەشكىل قىلدى، بۇ ئىنستىتۇت بىر يۈرۈش بەنزە، كۆپ قاتلام، كۆپ خىل شەكىل بويىچە مەكتەپ باشقۇرىدۇ.

ياڭ چۈڭخوي

ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوملارنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپپاراتلارنىڭ ئىسلاھ قىلىنغانلىقى، كەسىپ قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشەلگەنلىكى، دۆلەت كارخانىلىرىدا خادىم كۆپەيمەي، ئۇنۇم تۆۋەنلەپ كەتكەنلىكىگە ئوخشاش سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بەزى نازارەت - ئىدارىلەر ئۆزىگە قاراشلىق تېخنىكۇملاردىن ئادەتتىكى مىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى توختىتىپ، ئۆز ساھەسى ۋە كارخانىلىرىغا يۈزلىنىپ خىزمەتتىكى خادىملارنى تەربىيەلەشنى ئېنىق تەلەپ قىلدى. ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى پوچتا - تېلېگراف، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، مېتېئورولوگىيە، تۆمۈرىيول، نېفىت، بانكا قاتارلىق تارماقلار ۋە ئۇلارغا قاراشلىق تېخنىكۇملارنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن سۆھبەت ئۇيۇشتۇردى. دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ «ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى بىرئىزغا سېلىش ئىسلاھاتى توغرىسىدا پىكىر»ى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق كەسپىي ماتارىپ يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى بىر قىسىم تېخنىكۇملاردا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى بىر ئىزغا سېلىشنى (سىناق تەرىقىسىدە) يولغا قويۇشنى قارار قىلدى. تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئاساسىدا، «1998 - يىلى بىر قىسىم ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوملارنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى بىر ئىزغا سېلىشنى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر» ۋە «1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى بىر قىسىم ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوملارنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى بىر ئىزغا سېلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»نى تۈزۈپ چىقتى. 1998 - يىللىق ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكۇملارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. ئۇرۇمچى رايونىدىكى ئوتتۇرا تېخنىكۇملار ۋە بايىنغولىن، قىزىلسۇ ئوبلاستلىرىدىكى قىسمەن ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە بىر ئىزغا سېلىشنى نۆقتىدا سىناق قىلدى. سىناق ئوڭۇشلۇق بولدى، خىزمەت نورمال يۈرۈشتى. شىنجاڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى مەكتىپى، شىنجاڭ يېنىك سانائەت مەكتىپى، شىنجاڭ خىمىيە سانائىتى مەكتىپى، شىنجاڭ توقۇمىچىلىق مەكتىپى قاتارلىق ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرى مەكتەپ شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدا تەربىيەلەش كۇرسىنى ئېچىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەربىيەلەشكە تۆھپە قوشتى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى «شىنجاڭ

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنى تەسىس قىلىشنىڭ ۋاقىتلىق چارىسى» گە ئاساسەن، چوڭەك شەھەرلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، قۇمۇل شەھەرلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، ئىلى ۋىلايەتلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، جىڭ ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، مەكىت ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، گۇچۇڭ ناھىيىلىك كەسپىي ماڤارىپ مەركىزى، قاراماي شەھەرلىك كەسپىي مەكتەپنى ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكۇمغا ئۆزگەرتىشنى ئىلتماس قىلىش، باھالاش، تەستىقلاش خىزمىتىنى تامامлاپ، مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىنى تەرەققىي تاپقۇزۇشتىكى ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى.

ياڭ چۈڭخۇي

ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشى تەڭشەلدى

ش ئۇ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ ئوقۇتقۇچىغا بولغان ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشىنى ماكرولۇق تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، ئوقۇتقۇچى كەمچىل ۋىلايەتلەرگە پىلان جەھەتتە مايىل بولۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىنىڭ 1998 - يىللىق خىزمەت پىلانىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇردى. بىر ئىزغا سېلىنمىغان ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرىگە 4354 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىندى (مىللىي 2899)، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇيدىغانلار 1883 (مىللىي 1239)، ۋاكالىتەن تەربىيىلەپ بېرىلىدىغانلار 1426 (مىللىي 835)؛ بىر ئىزغا سېلىنغان 5 ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتېپىگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 1340 (مىللىي 456)؛ يۇقىرىدىكى قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى سانى كۆپەيتىلگەن ۋە تولۇقلانغان پىلانىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ. يېزىلار ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئوقۇتقۇچى كەمچىل بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارغا نىسبەتەن، ئومۇمىيۈزلۈك نىشانلىق قوبۇل قىلىش، نىشانلىق تەقسىم قىلىش، نىشانلىق يېزىغا ئەۋەتىش پرىنسىپى قوللىنىلدى.

ياڭ چۈڭخۇي

ئالىي ماڤارىپ

ئالىي مەكتەپلەرنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مەكتەپلەرنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، ئاپتونوم رايون بويىچە 24 ئالىي مەكتەپتىن كەلگەن 100 نەچچە ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە سۆز قىلدى. يىغىندا ئالىي مەكتەپلەرنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە قارىتا تۆۋەندىكى كۆرسەتمە نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلدى: 1) پارتىيە ئەزالىرىنى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇش ۋە ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىدە ماھىيەتلىك نەتىجە ھاسىل قىلىپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساپاسىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈش كېرەك. 2) ئالىي مەكتەپلەرنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، مەكتەپ پارتكومىنى كەڭ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە رەھبەرلىك قىلىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇستەھكەم رەھبەرلىك يادروسىغا، پارتكوم شۇجىسى ۋە مەكتەپ مۇدىرىنى سوتسىيالىزمنىڭ سىياسىئونلىرى ۋە ماڤاريېچىلىرىغا ئايلاندۇرۇش كېرەك. 3) پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ سىياسىي يادرولۇق، جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. 4) مەكتەپ پارتكومى مەكتەپنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىدىن ئىبارەت مەركەزنى چۆرىدەپ، باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ۋە تەلىم - تەربىيە ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، مەكتەپنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن ماسلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. 5) ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مۇقەملىقىنى داۋاملىق ساقلاپ، مەكتەپلەرنى مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرىدىغان بازىغا ئايلاندۇرۇش كېرەك.

يىغىندا پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارانغان 34 ئالىي مەكتەپ ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى تەقدىرلەندى ھەمدە ئۇلارغا «ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مەكتەپلەر بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» دەپ نام بېرىلدى. يىغىن مەزگىلىدە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى، شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ مالىيە ئىنستىتۇتى، قەشقەر پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىدىن ئىبارەت 6 ئالىي مەكتەپ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتىپ،

مەكتەپنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتىكى تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇردى.

شى لىيىڭ

ئالىي ماتارىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھاتى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ماتارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ ئالىي ماتارىپنىڭ ئومۇمىي ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىيات ھاجىتىنىڭ ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندىكى ئاددىتتىكى ئالىي مەكتەپ ماتارىپى تەرەققىياتىنىڭ ئوبيېكتىپ ئەھۋالىيىتىگە ۋە ئېھتىياجىغا بىرلەشتۈرۈپ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ئىشىنى نۇقتىلىق تۈزتتى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىل 2 - ئايدا «شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭگو تېبابىتى ئىنستىتۇتىنى بىرلەشتۈرۈپ شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى قىلىپ قۇرۇش لايىھىسى»نى ئوتتۇرىغا قويدى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوللىشى ۋە ماسلاشتۇرۇشى بىلەن، بۇ لايىھە ماتارىپ مىنىستىرلىكىدىن تەرىپىدىن تەستىقلاندى. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى ژۇسكا ئېسىش مۇراسىمى ۋە قۇرۇلۇش يىغىنى ئوتكۈزدى. شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدا كىلىنىكا تېبابىتى، مۇداپىئە تېبابىتى، دورىگەرلىك، جۇڭگو تېبابىتى بويىچە داۋالاش، جۇڭگو تېبابىتى بويىچە يىڭنە سانجىپ داۋالاش كەسپىلىرى تەسىس قىلىندى، بۇ ئۇنىۋېرسىتېتتا دوكتور، ماگىستىر، ئاددىتتىكى تولۇق كۇرس ۋە مەخسۇس كۇرستا، چوڭلار تولۇق كۇرسى ۋە مەخسۇس كۇرسىدا ئوقۇۋاتقانلار، چەت ئەلدە ئوقۇغانلار بولۇپ 6000 دىن ئارتۇق ئادەم بار. ئۇنىۋېرسىتېت قارمىقىدا 4 شۇبە دوختۇرخانا، بىر جۇڭگو تېبابىتى تەتقىقات ئورنى ۋە 2 سىبىستىرالار مەكتىپى، 2 ئوتتۇرا مەكتەپ بار، مەكتەپتىكى ئىشچى - خىزمەتچى 5200 دىن ئاشىدۇ، دېمەك بۇ كۆپ مىللەتلىك، كۆپ پەنلىك، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ ئىقتىدارلىق ئۇنىۋېرسال تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدۇر.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىل 9 - ئايدىن باشلاپ شىنجاڭ مالىيە ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ ئىقتىساد باشقۇرۇش كادىرلىرى ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ مالىيە مەكتىپىنى بىرلەشتۈرۈپ شىنجاڭ مالىيە ئۇنىۋېرسىتېتى قۇرۇشنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، ئەسلىلەش خىزمىتىنى ئېلىپ بارىدى ھەمدە شىنجاڭ مالىيە ئۇنىۋېرسىتېتى قۇرۇشنىڭ لايىھىسى ۋە بۇ ھەقتىكى پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدى؛ شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قانۇن ئىنستىتۇتى قۇرۇش لايىھىسى ۋە مەكتەپ، ئىنستىتۇت، فاكۇلتېتتىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك تۈزۈلمىنى بەرپا قىلىش پىكرىنى شۇنىڭدەك شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ شۇبە ئىنستىتۇتلىرىنىڭ نامىنى ئىنستىتۇتقا ئۆزگەرتىش پىكرىنى تەكشۈردى؛ مۇتەخەسسىسلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ سانجى پېداگوگىكا تېخنىكۇمى، ئىلى پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىدا تەنتەربىيە، سەنئەت فاكۇلتېتلىرىنى تەشكىل قىلىشنى تەكشۈرۈپ دەسلىلەش خىزمىتىنى تاماملىدى.

شى لىيىڭ

ئالىي ماتارىپ بويىچە ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ماتارىپ مىنىستىرلىكى تۈزگەن تولۇق كۇرسلارنىڭ يېڭى كەسپىي نىشانى توغرىسىدىكى پرىنسىپنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايوندىكى ئاددىتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ تولۇق كۇرس كەسپىلىرىنىڭ مۇندەرىجىسى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايوندىكى ئاددىتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس كۇرس كەسپىلىرىنىڭ مۇندەرىجىسى»نى ئېلان قىلدى. تولۇق كۇرس كەسپىلىرى مۇندەرىجىسىدە پەلسەپە پەنىنى كۆپەيتىلدى، باشقۇرۇش ئىلمى پەنلىرى ئايرىلدى، پەن تۈرى ئەسلىدىكى 9 دىن 11 گە كۆپەيتىلدى؛ كەسپ تۈرى ئەسلىدىكى 42 دىن 57 گە تەڭشەلدى، يەنى 15 كەسپ تۈرى كۆپەيتىلدى. كەسپ ئەسلىدىكى 142 خىلدىن 118 خىلغا ئازايتىلدى، يېڭىدىن 35 كەسىپ كۆپەيتىلدى. مەخسۇس كۇرس كەسپىلىرى مۇندەرىجىسىدىكى 120 خىل كەسىپ 10 پەن تۈرىگە، 51 كەسىپ تۈرىگە بۆلۈندى. ئاپتونوم رايوندىكى ئاددىتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ھازىرقى كەسىپ تەسىس قىلىش ئەھۋالىنى ئېنىقلاش خىزمىتى تاماملاندى، يېڭى كەسىپ بويىچە ئوقۇتۇش پىلانىنى تۈزۈش خىزمىتى باشلاندى. «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاددىتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى يولغا قويۇش لايىھىسى توغرىسىدىكى پىكرى» ئوتتۇرىغا قويۇلدى. پىلان پىشاڭىدىن پايدىلىنىش، ئىش تەقسىماتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، ئالاقىدار سىستېمىلارنى ماسلاشتۇرۇش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ كەسىپ جەھەتتىكى ھازىرقى كۆلەم قۇرۇلمىسى تەڭشىلىپ، كەسىپ تەرەققىياتىدا سانىنى كۆپەيتىشتىن سۈپەت قۇرۇلۇشىغا قاراپ بۇرۇلۇش ياسالدى، بۇنىڭ بىلەن ھازىرقى شارائىت ۋە كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئىلگىرى بار كەسىپلەرنى نۇقتىلىق گۈللەندۈرۈش، ئىلگىرى بار كەسىپلەر بويىچە يېتىشتۈرۈش، تەربىيىلەش سۈپىتىنى

ھەقمقي ئۆستۈرۈش ئىمكانىيىتى يارىتىلدى.

ئالىي مەكتەپلەرنىڭ كومپيۈتېر ئاساسىي ئوقۇتۇشى ۋە چەت ئەل تىلى ئوقۇتۇشى داۋاملىق كۈچەيتىلدى. كومپيۈتېر دەرىجە ئىمتىھانىنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش ۋە CET سوئال شەكلىگە قاراپ بۇرۇلۇشقا ئۈيغۇنلىشىش ئۆچۈن، كومپيۈتېر دەرىجە ئىمتىھانى ۋە CET ئىمتىھانىنى پىشاق قىلىپ، ئوقۇتۇش مەزمۇنى ئىسلاھ قىلىنىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ كومپيۈتېر ۋە چەت ئەل تىلىنى ئەملىي قوللىنىش ئىقتىدارى كۈچەيتىلدى. كومپيۈتېر ئىمتىھانى جەھەتتە 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە ئالىي مەكتەپلەر بىلەن بىرلىكتە ئىمتىھان ئىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى، خىزمەت ئىش تاختىسى DOS ئىش تاختىسىدىن WIN95 ئىش تاختىسىغا ئۆتتى. ئىمتىھانغا تەشكىللەش جەريانىدا، 1998 - يىلى بەزى مەكتەپلەرنىڭ قاتتىق ماتېرىيالغا سېلىنما سېلىشى خېلى زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈلدى، مەسىلەن: ئالىي دەرىجىلىك كومپيۈتېر، تىل ئۇسكۇنىلىرى سېتىۋېلىنىپ، ئوقۇتۇش شارائىتى ياخشىلاندى.

ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش خىزمىتى ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش جەھەتتىكى نەتىجىلىرىنى مۇكاپاتلاش خىزمىتىنى يولغا قويۇش چارىسى» تۈزۈپ چىقىلدى. چارىدە نەتىجىنىڭ دائىرىسى، مۇكاپاتلاش شەرتلىرى، تەرتىپى، دەرىجىسى، ۋاقتى شۇنىڭدەك باھالاش ھەيئىتىنىڭ مەسئۇلىيىتى قاتارلىقلار ئۈستىدە تەپسىلىي بەلگىلىمە چىقىرىلدى، بۇنىڭ بىلەن ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش نەتىجىسىنى تەقدىرلەش خىزمىتى قېلىپلىشىش، تۈزۈملىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

شى لىيىڭ

ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىلمىي ئۇنۇان قۇرۇلۇشى ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى ش ئۇ ئا ر ئىلمىي ئۇنۇان كومىتېتى قۇرۇشنىڭ بىر يۇرۇش لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ش ئۇ ئا ر ئىلمىي ئۇنۇان كومىتېتى گۇۋاھنامە ئىلمىي ئۇنۇان كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكى ۋە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىلمىي ئۇنۇان خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدىغان دائىملىق رەھبەرلىك ئاپپاراتى بولىدۇ.

ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى شىنجاڭدا ماۋارىپشۇناسلىق بويىچە ماگىستىرلىق كەسپىي ئۇنۇانى ئۆچۈن ئوقۇشقا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىنى تەشكىللىدى ۋە، ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى، ئىمتىھانغا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە باشقۇرغۇچى خادىملار بولۇپ 100 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى؛ شىنجاڭ بويىچە تۇنجى قېتىم MBA بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىنى تەشكىللىدى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى؛ چوڭلارنىڭ باكالاۋرلىق ئىلمىي ئۇنۇانى بويىچە چەت ئەل تىلى سەۋىيە ئىمتىھانىنى تەشكىللىدى، ئىمتىھانغا چوڭلاردىن 228 تولۇق كۈرس ئوقۇغۇچىسى قاتناشتى؛ ماگىستىرلىق ئىلمىي ئۇنۇانى ئىلتىماس قىلغان خىزمەتتىكى خادىملاردىن چەت ئەل تىلى بىر تۈتاش ئىمتىھانى ئېلىشنى تەشكىللىدى، ئېنگلىز، ياپون، رۇس، نېمىس تىللىرى بويىچە 336 كىشى ئىمتىھانغا قاتناشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دوكتورلۇق ئورنىدىن بىرى (يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى)، ماگىستىرلىق ئورنىدىن بىرى (شىنجاڭ مالىيە ئىنستىتۇتى)، دوكتورلۇق نۇقتىسىدىن 2 سى، ماگىستىرلىق نۇقتىسىدىن 17سى كۆپەيتىلدى. كەسپىي ئىلمىي ئۇنۇان نۇقتىسىدىن بىرى (شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى كىلىنىكا تېبابىتى كەسپى) كۆپەيتىلدى.

شى لىيىڭ

ئاسپىرانتلىققا، ئالىي تېخنىكوملارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاسپىرانت تەربىيىلەش ئورنى 10 بولۇپ، 1997 - يىلدىكى بىلەن ئوخشاش بولدى. قوبۇل قىلىنغان ئاسپىرانت 276گە يېتىپ، 17.95% كۆپەيدى. مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئاسپىرانت 173 كە يېتىپ، 9.49% كۆپەيدى؛ مەكتەپتىكى ئاسپىرانت 747گە يېتىپ، 15.46% كۆپەيدى؛ ئاسپىرانت يېتەكلىيدىغان ئوقۇتقۇچى 674 كە يېتىپ، 20.14% كۆپەيدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانغا تىزىملاتقانلار 62 مىڭ 773 كە، قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 22 مىڭ 410غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى ئالىي مەكتەپلەر قوبۇل قىلغان ئوقۇغۇچى 9790، ئاپتونوم رايوندىكى ئالىي مەكتەپلەر قوبۇل قىلغان ئوقۇغۇچى 12مىڭ 620.

ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ئورۇمچى شەھەرلىك 8 - ئوتتۇرا مەكتەپتە چوڭ تىپتىكى «ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى بويىچە مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى» ئۆتكۈزدى، ئاپتونوم رايوندىكى 10 نەچچە ئالىي مەكتەپ، ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى 20 نەچچە ئالىي مەكتەپ بۇ پائالىيەتكە قاتناشتى، ئۇلار ئىمتىھان بېرىدىغان 3000 دىن

تارتۇق ئوقۇغۇچىغا مەسلىھەت بەردى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 4- كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىمتىھان ئىستىلى، ئىمتىھان ئىنتىزامى تېلېفون يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ھەر دەرىجىلىك ئىمتىھان ئاپپاراتلىرى ۋە ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرىدىن ئىمتىھان ئىستىلى ۋە ئىمتىھان تۈزۈمىنى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانى ئېلىش خىزمىتىدىكى 1 - چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى. ماتارىپ كومىتېتى رەھبەرلىرى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش جەريانىدىكى ئىمتىھان تەۋەلىكى يالغان بولۇش، «مىللىيلارنىڭ خەنزۇچە ئىمتىھان بېرىشى» يالغان بولۇش، سالامەتلىك تەكشۈرۈش ئىسپاتى يالغان بولۇش، «تەنتەربىيە سەركىسى» ئىكەنلىكى يالغان بولۇشتىن ئىبارەت «تۆت يالغان» قىلمىشىغا قاتتىق زەربە بېرىشنى تەلەپ قىلدى. ھەر دەرىجىلىك ئىمتىھان ئالغۇچى تارماقلار چ خ ئورگىنى، مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، مەھىيە تارماقلىرى بىلەن ماسلىشىپ، بۇنداق قىلمىشلارنى ئىستايىدىللىق بىلەن قاتتىق، تېز تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، ئاقسۇ ۋىلايىتىدىلا بىرئاي ئىچىدە ئىمتىھان تەۋەلىكى جەھەتتە يالغانچىلىق قىلىپ قائىدىگە خىلاپلىق قىلغان 125 ئوقۇغۇچىنى بىر تەرەپ قىلدى.

شى لىيىڭ

ئۇلترا كرىتىك كاربون تۆت ئوكسىدى ئاجرىتىۋېلىش قۇرۇلمىسى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى

شىنجاڭ بويىچە تۇنجى ئالىي مەكتەپ تەتقىقات نەتىجىلىرىنى مەھسۇلاتقا ئايلاندۇرۇش ئارىلىق سىناق بازىسى — شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ GM32 — 50×3 ئۇلترا كرىتىك كاربون تۆت ئوكسىدىنى ئاجرىتىۋېلىش قۇرۇلمىسى 1998- يىل 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۆزگىچە تەبىئىي بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش، پەن تەتقىقاتىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش جەھەتتە چوڭ قەدەم تاشلاندى.

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ئۇستىگە ئالغان 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىش بويىچە نۇقتىلىق تۈرى «قۇلماق ئېكىستراكتىدىكى سۇيۇقلۇق ھالەتتىكى CO_2نى ئاجرىتىۋېلىش ۋە ئۇنىڭ ئىزومانىنت ھۆنەر - سەنئىتى ئارىلىق سىنىقى» ناملىق تەتقىقات تېمىسى 1996 - يىل 6 - ئايدا دۆلەت پىلان كومىتېتىغا يوللانغاندىن كېيىن، شۇ يىلى 7 - ئايدا تۈر قىلىپ تۈرغۈزۇلدى، بۇ تۈرگە 4 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلدى. كۆپ قېتىم كىچىك سىناق ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، «ئېتېروئىزو a — كىسلاتاسى ھۆنەر - سەنئىتىنىڭ مەشغۇلات جەريانى تەجرىبىسى»دە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجە مۇتەخەسسىسلەرنىڭ دەللىللىشىدىن ئۆتتى، مۇتەخەسسىسلەر تېما توغرا تاللانغان، ئۇ يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىپ قۇلماقنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەش تەتقىقاتى جەھەتتە قولغا كەلتۈرۈلگەن يۇقىرى سەۋىيىلىك پەن -تېخنىكا نەتىجىسىدىن ئىبارەت دەپ ھېسابلىدى. ئۇلترا كرىتىك CO_2نى ئاجرىتىۋېلىشتىن ئىبارەت بۇ يېڭىچە ئاجرىتىش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ، شىنجاڭ قۇلمىقىنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ئۇنىڭدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىشتىن ئىبارەت بۇ قىممەتلىك ھەل قىلىنىشى جۇڭگو قۇلماق ياسالمىسى ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشقا كەڭ ئىستىقبال ئېچىپ بېرىدۇ. بۇ نەتىجە ئاپتونوم رايونىمىز بىر بوشلۇقنى تولدۇردى. مۇشۇ تەتقىقات تېمىسىنىڭ تارماق تۈرى بولغان، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قۇراشتۇرغان GM32 — 50 × 3 ئۇلترا كرىتىك كاربون تۆت ئوكسىدىنى ئاجرىتىۋېلىش قۇرۇلمىسى 2 ئايدىن كۆپرەك سىناق تەرىقىسىدە ئىشقا سېلىنغاندىن كېيىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن رەسمىي ئۆتتى.

بۇ قۇرۇلما يالغۇز قۇلماق ئېكستراكتى ئىشلەپچىقىرىشقىلا ئىشلىتىلىپ قالماستىن، بەلكى يەنە زىرە يېغى، جىغان يېغى، ئاقسىللىق فوسفولىپىد، كۆمىسقوناق ئۇندۇرمىسى يېغى، مۇچ قىزىل پىگمېنتى ۋە شىنجاڭنىڭ كۆپلىگەن ئالاھىدە جۇغىيى دورا ئۆسۈملۈكلىرىنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەشكە ئىشلىتىلىدۇ، بۇ قۇرۇلما شىنجاڭنىڭ بايلىقىنى تولۇق ئېچىپ پايدىلىنىش، ئۇنى كەسىپ ئەۋزەللىكىگە ۋە بايلىق ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇشتا ناھايىتى مۇھىم رول ئويناپدۇ. بۇ تۈرگە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى خىمىيە فاكۇلتېتىنىڭ پروفېسسورى لىيۇ كۇيفاڭ رياسەتچىلىك قىلدى.

شى لىيىڭ

تاشقى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىق ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ماتاپ سىستېمىسىدا 295 ئادەم (قېتىم) نىڭ چەت ئەلگە چىقىش ۋە چېگرىدىن چىقىشىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش رەسمىيىتى بېجىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىقارغان ئوقۇغۇچى (دۆلەت ۋە يەرلىك ئورۇنلار ئەۋەتكەنلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 70 نەچچە، ئۆز خىراجىتى بىلەن چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىققانلار 80، ماتارىپ سىستېمىسى بويىچە چەت ئەلگە

زىيارەتكە چىققان ۋەكىللەر ئۇمەك - گۇرۇپپىسى 38 تۇركۈم، 73 ئادەم (قېتىم)، خەلقئارا ئىلمىي يىغىنلارغا قاتناشقانلار 56 ئادەم (قېتىم)، چەت ئەلگە چىقىپ تەربىيىلەنگەنلەر 4، چەت ئەلگە چىقىپ پەن تەتقىقاتى بويىچە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بارغانلار 3، چەت ئەلگە چىقىپ يازلىق لاگېرغا قاتناشقانلار 8، چەت ئەلگە چىقىپ ئولتۇراقلىشىپ قالغانلار بار.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى يوللارنى كېڭەيتىپ، ھەمكارلىقنى چوڭقۇرلاشتۇردى، ئەنگلىيىنىڭ VSO تەشكىلاتى بىلەن سۆھبەتلىشىش ۋە كېڭىشىش ئارقىلىق، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ 2 يېزا ئىگىلىك تۈرىدە 2 مۇتەخەسسىس تەكلىپ قىلدى، ئالاقىدار ئالىي مەكتەپلەرگە چەت ئەللىك مۇتەخەسسىس، چەت ئەللىك ئوقۇتقۇچى، چەت ئەللىك پەن تەتقىقاتىغا ھەمكارلاشقۇچىدىن 52نى ئۆزاق مۇددەتلىك، قىسقا مۇددەتلىك تەكلىپ قىلدى (بۇنىڭ ئىچىدە ئۆزاق مۇددەتلىك تەكلىپ قىلىنغان مۇتەخەسسىس 27)؛ ئالاقىدار ئالىي مەكتەپلەر چەت ئەللىك ئوقۇغۇچىدىن 131 نى قوبۇل قىلدى (بۇنىڭ ئىچىدە مەكتەپكە كىرىپ بولغانلار 101) يەنە ئالاقىدار تەكشۈرۈپ تەستىقلاش رەسمىيەتلىرىنى بېجىردى؛ 6 ئالىي مەكتەپكە چەت ئەللىك مۇتەخەسسىس ۋە ئوقۇتقۇچىدىن 6نى تونۇشتۇردى ۋە تەكلىپ قىلدى، دۆلەت چەت ئەللىك مۇتەخەسسىلەر ئىدارىسىغا ئاپتونوم رايون بويىچە 20 ئالىي مەكتەپنى چەت ئەللىك مەدەنىيەت - ماتارىپ مۇتەخەسسىلىرىنى تەكلىپ قىلىدىغان ئورۇنلۇق سالاھىيەتنى ئېتىراپ قىلىش گۇۋاھنامىسى بېرىشكە يوللىدى ھەمدە ئۇلار يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى؛ دۆلەت چەت ئەللىك مۇتەخەسسىلەر ئىدارىسىغا مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ پەن تەتقىقات تۈرىگە خىراجەت ياردەم بېرىشنى ئىلتىماس قىلدى؛ بىرقىسىم خادىملارنى WSK (خەنزۇ تىلى سەۋىيە ئىمتىھانى) ئىمتىھانى ئېلىشنى تەكشۈرۈشكە ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىشقا تەشكىللىدى؛ خادىملارنى شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ مالىيە ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى ۋە شىنجاڭ نېفىت ئىنستىتۇتىغا بېرىپ تاشقى ئىشلار خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا تەشكىللەپ، 1 - قول ماتېرىياللارنى توپلىدى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ئۆزى تەشكىللىگەن ئۇمەككە ۋە باشقا ئۇمەكلەرگە قاتنىشىپ چەت ئەلگە چىقىپ زىيارەتتە بولىدىغان 15 تۈركۈمدىكى 33 ئادەم (قېتىم) نىڭ رەسمىيەتنى بېجىردى، بۇ خادىملار ئامېرىكا، ياپونىيە، فرانسىيە، ئاۋسترالىيە، گېرمانىيە، فىنلاندىيە، ئوۋمېن قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلاردا زىيارەتتە بولدى؛ ماتارىپ سىستېمىسى بويىچە چەت ئەلدىن زىيارەتكە كەلگەن ئۇمەك، گۇرۇپپا ۋە شەخسىتىن 29 تۈركۈمدە 252 ئادەم (قېتىم) نى كۈتۈۋالدى.

ش لىيىڭ

ھۆكۈمەتنىڭ ئەۋەتىشى بىلەن چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇغانلارنىڭ ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يەرلىك ئورۇنلارنىڭ ھۆكۈمەت تەربىيىدىن چەت ئەلگە ئوقۇشقا ئەۋەتىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى تاللاش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلدى. 1998 - يىلى چەت ئەلگە 12 ئوقۇغۇچى ئەۋەتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ياپونىيەگە ئەۋەتىلگىنى 5، گېرمانىيەگە ئەۋەتىلگىنى 2، فرانسىيەگە ئەۋەتىلگىنى 2.

ئاپتونوم رايون 100 ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىسىنى ئىچكىرىگە ئەۋەتىپ چەت ئەل تىلى بويىچە كۆچەيتىش تەربىيىسىگە ئىگە قىلىشنىڭ 3 يىللىق پىلانىنى تۈزدى، بۇنى ماتارىپ مىنىستىرلىكى تەستىقلىدى ۋە قوللىدى. 1998 - يىلى ياپون تىلى كۇرسانتىدىن 20 سى، نېمىس تىلى كۇرسانتىدىن 12 سى، فرانسۇز تىلى كۇرسانتىدىن 18ى، ئىتالىيان تىلى كۇرسانتىدىن 4ى، ئىنگلىز تىلى كۇرسانتىدىن 5ى ئەۋەتىلدى.

ش لىيىڭ

«211 قۇرۇلۇشى» ئەھۋالى

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى «211 قۇرۇلۇشى» تۈرىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئىجرائىنى ئوتتۇرا مەزگىلدە تەكشۈرۈش 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 6 - كۈنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاندى. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى جاڭ گۈيتاڭ باشچىلىقىدىكى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر بىرده‌ك: شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى «211 قۇرۇلۇشى» تۈرىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئىجرائىنى ئوتتۇرا ئاسىيا مەدەنىيەت تەتقىقاتى»، «ئەمەلىي ماتېماتىكا، خىمىيە سانائىتى ۋە ماتېرىيال»، «شىنجاڭنىڭ بايلىقى، ھاياتلىق، مۇھىت ۋە بىئو - تېخنىكا»، «شىنجاڭنىڭ ئېلېكترون ۋە ئۇچۇر تېخنىكىسى» قاتارلىق نۇقتىلىق پەنلەرنى نەق مەيدانda تەكشۈردى؛ ئىل تەجرىبىخانىسى، ئاڭلىتىش بۆلۈمى، كومپيۇتېرخانىنىڭ مەكتەپ تورى، تور كونترول مەركىزى قاتارلىق جامائەت مۇلازىمەت سىستېمىسى ۋە يۇرۇشلۇشكەن

ئۇسكۇنىلەرنى شۇنىڭدەك ھەر قايسى تارماق تۈرلەرنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى؛ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار مۇھىبەت يېغىنى ئاچتى، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ «شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ 211 قۇرۇلۇشى» تۈرىگە داخىل مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتى دوكلاتى توغرىسىدىكى تەستىق جاۋابى» نى ئاساس قىلىپ، مەزكۇر تۈر قۇرۇلۇشنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالى، مەبلەغنىڭ ئەمەلىيلىشىشى ۋە ئىشلىتىلىش ئەھۋالى، مەبلەغ سېلىش ئونۇمى، بەلگە خاراكتېرلىك نەتىجە، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ۋە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك قىيىنچىلىق قاتارلىقلار ئۈستىدە قاتنىشىپ تەكشۈرۈش ۋە باھالاش ئىلىپ باردى.

تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر يەنە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئونۇمى ۋە سۈپىتى، پەن قۇرۇلۇشى، پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى مەھۇلاتقا ئايلاندۇرۇش، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەربىيىلەش قاتارلىق جەھەتتە تەكلىپ بەردى.

شى لىيىڭ

چوڭلار ماۋارىپى

چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالىي مەكتەپلەرنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشكە داخىر خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايون چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ «ئاپتونوم رايوندىكى چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش توغرىسىدا پىكىر» نى ئوتتۇرىغا قويدى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن ماسلىشىپ شىنجاڭ رادىئو پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تەشكىلىي تۈزۈلمىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك كېيىنكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى.

دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ ئالىي دەرىجىلىك كەسىپىي ماۋارىپىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇشقا داخىر ھۆججىتىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندىكى چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرى يوللىغان ئالىي دەرىجىلىك كەسىپىي ماۋارىپىنىڭ كەسىپلىرى دەسلىللىنىپ ۋە تاللىنىپ، شىنجاڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق 5 چوڭلار ئالىي مەكتىپىنىڭ ئالىي دەرىجىلىك كەسىپىي ماۋارىپ بويىچە ئۇقتۇرا سىناق قىلىنىدىغان 13 كەسىپى يۇقىرىغا يوللاندى. شىنجاڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش كادىرلىرى ئىستىتۇتى «خەلقئارا پۇل مۇئامىلە»، «مېھمانخانا ۋە ساياھەتچىلىك باشقۇرۇشى» قاتارلىق 4 كەسىپنى تەسىس قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەرنى دەسلىلەشكە ئۈيۈشتۇردى، مۇتەخەسسىسلەر بۇ كەسىپلەرنى بىر يىل سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇشقا قوشۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ مالىيە - ئىقتىساد كەسىپلىرى ئوقۇتۇشنى قىلىپلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە - ئىقتىساد كەسىپى ئوقۇتۇشىنىڭ مەزمۇنىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئوقۇتۇش ئۇلچىمى ۋە سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، «شىنجاڭ چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ مالىيە - ئىقتىساد كەسىپى بويىچە ئوقۇتۇش پروگراممىسى» (سىناق نۇسخىسى) تۈزۈپ تارقىتىلدى.

شى لىيىڭ

سىرتتىن ئوقۇتۇش ماۋارىپى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ سىرتتىن ئوقۇتۇش ماۋارىپىنى يەنمۇ قىلىپلاشتۇرۇپ، ماكرولۇق باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سىرتتىن ئوقۇتۇش ماۋارىپىنىڭ سۈپىتىگە ۋە تەربىيىلەش ئۇلچىمىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى، كادىرلار نازارىتى بىرلىكتە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ سىرتتىن ئوقۇتۇش كونسۇلتاتسىيە پونكتلىرىنىڭ ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى» نى تارقاتتى. شىنجاڭ سانائەت ئالىي تېخنىكۇم مەكتىپى پونكت قۇرۇلدىغان ئىلى ئوبلاستلىق يېزا - بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى قازاق تىلى بويىچە تەربىيىلەش مەركىزىنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتى ۋە باشقا جەھەتلەردىكى ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى، سىرتتىن ئوقۇتۇش ماۋارىپىنىڭ شەرتلىرىگە ئۈيغۇن كېلىدىغان 3 مەكتەپ تەستىقلىنىپ قۇرۇلدى. قۇرۇلۇش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، 10 - ئايدىن باشلاپ چەكلىك مۇددەتتە تەرتىپكە سېلىنىدىغان سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتلىرى قايتا تەكشۈرۈلدى. قايتا تەكشۈرۈش ئارقىلىق، سىرتتىن ئوقۇتۇش ماۋارىپى بويىچە مۇكەممەل تەشكىلىي ئاپپاراتى بولغان، باشقۇرۇش ھەرىكىتى قىلىپلاشقان سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتلىرى يىللىق تىزىملىنىپ ئەنگە ئېلىنىدى؛ شەرتكە ئۈيغۇن كەلمەيدىغان 4 سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتى ئەنگە ئېلىنمىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 96 سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتى ئەنگە ئېلىنىپ، پونكت قۇرۇپ ئوقۇتۇش بىلەن شۇغوللىنىشقا رۇخسەت قىلىنغان سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتلىرىنىڭ ئىسمىلىكى ئېلان

قىلىندى. ئاپتونوم رايوندا سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكتى قۇرۇشنى ئىلتىماس قىلغان ئۇرۇمچى كەسپىي ئۇنىۋېرسىتېتى، چىڭداۋ خىمىيە سانائىتى ئىنستىتۇتى، غەربىي شىمال سىياسىي - قانۇن ئىنستىتۇتى، جىلىن سانائەت ئۇنىۋېرسىتېتى، ژۇخەن يېمەكلىكلەر سانائىتى ئىنستىتۇتى، جۇڭگو ئۆلچەم ئىنستىتۇتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتى، ئوقۇتقۇچىلارنى باشقۇرۇش ئەھۋالى نەق مەيداندا تەكشۈرۈلدى، ئۇلارنىڭ پونكىت قۇرۇپ سىرتتىن ئوقۇتۇش ماتارىپىنى يولغا قويۇشى تەستىقلاندى.

شى لىيىڭ

چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم ماتارىپى

1998 - يىل 1 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم ماتارىپىنىڭ 1997 — 1998 - يىللىق ئوقۇتۇش سۈپىتىنى تارىلاپ تەكشۈرۈش ئىمتىھانى خىزمىتى تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلاردىن 46 مىڭ 151 ئادەم (قېتىم) ئىمتىھانغا قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي ئوقۇغۇچى 9372 ئادەم (قېتىم)؛ 142 خىل دەرسىتىن ئىمتىھان ئېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي بېزىقتېكسى 41خىل. 3 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم ماتارىپى بويىچە ئوقۇتۇش سۈپىتىنى تارىلاپ تەكشۈرۈش تولۇقلىما ئىمتىھان خىزمىتى تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدىكى 19 مىڭ 52 ئوقۇغۇچى (قېتىم) تولۇقلاپ ئىمتىھان بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي ئوقۇغۇچى 3626. 264 خىل دەرسىتىن ئىمتىھان ئېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي بېزىقتېكسى 82 خىل. ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ 81 سىرتتىن ئوقۇتۇش پونكىتىدىن 8000دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى(قېتىم) 1997 — 1998 - ئوقۇش يىلى بويىچە سىرتتىن ئوقۇتۇش ماتارىپىنىڭ سۈپىتىنى تارىلاپ تەكشۈرۈش ئىمتىھانىغا قاتناشتى.

5 - ئايدا ئاپتونوم رايوندا چوڭلار ئالىي ماتارىپى بويىچە باھالاش، خۇلاسىلاش ۋە مۇكاپاتلاش يىغىنى ئېچىلدى. دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى تەرىپىدىن «چوڭلار ئالىي ماتارىپىنى باھالاشتا مۇنەۋۋەر مەكتەپ» دەپ نام بېرىلگەن شىنجاڭ ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ چوڭلار ماتارىپ ئىنستىتۇتىغا ۋە

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى

شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭگو تېبابەتى ئىنستىتۇتىنىڭ بىرلىشىشىدىن ژۇجۇدقا كەلگەن شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچىدا رەسمىي قۇرۇلدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن «شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى» دېگەن مەكتەپ نامىنى يېزىپ بەردى.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تەركىبى بولغان شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن جۇڭگو تېبابەتى ئىنستىتۇتى ئوتتۇرىدىن 40 نەچچە يىلدا ئاپتونوم رايون ئۈچۈن 20 مىڭدىن ئارتۇق ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئىختىساسلىق تېبابەتچىلىك، دورىگەرلىك خادىملىرى ۋە سەھىيە خادىملىرىنى تەربىيىلەپ بېرىپ، چېگرا رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت ئاممىسى ئارىسىدا دوختۇر ۋە دورا كەمچىل بولۇش قېيىنچىلىقىنى پەسەيتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ سالامەتلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭگو تېبابەتى ئىنستىتۇتىنىڭ بىرلىشىشىدىن ژۇجۇدقا كەلگەن شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ژۇنسكا ئېسىپ رەسمىي قۇرۇلدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن «شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى» دېگەن مەكتەپ نامىنى يېزىپ بەردى.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تەركىبى بولغان شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى بىلەن جۇڭگو تېبابەتى ئىنستىتۇتى ئوتتۇرىدىن 40 نەچچە يىلدا ئاپتونوم رايون ئۈچۈن 20 مىڭدىن ئارتۇق ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئىختىساسلىق تېبابەتچىلىك، دورىگەرلىك خادىملىرى ۋە سەھىيە خادىملىرىنى تەربىيىلەپ بېرىپ، چېگرا رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت ئاممىسى ئارىسىدا دوختۇر ۋە دورا كەمچىل بولۇش قېيىنچىلىقىنى پەسەيتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ سالامەتلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدا ھازىر 5230 ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 1394؛ 4153 كەسپىي تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 1185؛ 188 ئالىي ئۇنۋانلىق خادىم بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 34؛ 446 كاندىدات ئالىي ئۇنۋانلىق خادىم بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 103؛ 1426 ئوتتۇرا ئۇنۋانلىق خادىم بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 398؛ 1710 باشلانغۇچ ئۇنۋانلىق خادىم بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت خادىمى 553.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدا ھازىر 6162 ئوقۇغۇچى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچى 2437. 1998 - يىلى مەكتەپكە كىرگەن ئوقۇغۇچى 1621، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچى 346؛ 1998 - يىلى مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 1343، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچى 537.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ كەسىپلەرنى تەسىس قىلىش ئەھۋالى تولۇق كۇرس كەسپى 6: كىلىنىكا

ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ قارىمىقىدا تەسىس قىلىنغان سىرتتىن ئوقۇتۇش (كەچلىك) ئۇنىۋېرسىتېتى، مۇستەقىل تەسىس قىلىنغان چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنى باھالىغاندا مۇنەۋۋەر مەكتەپ بولۇپ باھالانغان شىنجاڭ يېنىك سانائەت نازارىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ بىناكارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتىنىڭ چوڭلار ماۋارىپ ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتىنىڭ چوڭلار ماۋارىپ ئىنستىتۇتى قاتارلىق ئورۇنلار لەۋھە بىلەن مۇكاپاتلاندى.

شى لىيىڭ

ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىشقا تەسىس قىلىنغان كەسىپ 62 (بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن ئىمتىھان ئېلىنغان كەسىپ 10). ئىمتىھان بەرگەنلەر 220 مىڭ ئادەم (قېتىم)، ئىمتىھان بەرگەن پەن (قېتىم) بويىچە ھىسابلىغاندا 450 مىڭ ئادەم (قېتىم). ھەر مىللەتتىن بولۇپ 7835 ئادەم تولۇق كۆرس ۋە مەخسۇس كۆرسنى پۈتتۈردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەر ئىمتىھانغا قاتنىشىپ تولۇق كۆرسنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 818، مەخسۇس كۆرسنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 6847. ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى 170؛ «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش» بويىچە ئوقۇتقۇچى تەربىيىلەشتە ھەر مىللەتتىن بولغان 2100 دىن ئارتۇق ئادەم تولۇق، مەخسۇس كۆرسلارنى پۈتتۈردى.

1998 - يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمى ۋە 1999 - يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىلىدا ھەر قايسى كەسىپلەردىن ئىمتىھان ئېلىش پىلانى مۇۋاپىق تۈزۈلدى ۋە ۋاقتىدا ئېلان قىلىندى ھەمدە پايدىلىنىلىدىغان كىتابلار مۇندەرىجىسى بېكىتىلدى؛ تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ رويخەتكە ئېلىنغان ئوقۇغۇچىلىرىدىن ئېلىنغان 2 قېتىملىق ئىمتىھاننى نازارەت قىلىش، ئىمتىھان قەغىزىنى يىغىۋېلىش، تەكشۈرۈش، نەتىجىنى يوللاپ بېرىش قاتارلىق خىزمەتلەر تاماملاندى؛ مەملىكەتلىك كومپيۇتېر دەرىجە ئىمتىھانى ماتېرىيالى، ئىمتىھان قەغىزى، ئىمتىھان يۈمشاق دېتالى دۆلەت ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىسىغا يوللاپ بېرىلدى ھەمدە ئىمتىھان ئېلىش، ئىمتىھان قەغىزى

مېدىتسىناسى، مۇداپىئە مېدىتسىناسى، دورىگەرلىك، جۇڭگو تېبابىتى، جۇڭگو تېبابىتى دورىگەرلىكى، يېڭىنە سانجىپ داۋالاش - سۆڭەك زەخمىسىنى داۋالاش؛ تولۇق كۆرس كەسپىدىكى نىشانلىق كەسىپ 5: بالىلار كېسەللىكلىرى ئىلمى، تېبابەتچىلىك سۈرەتچىلىكى، ئاساسىي مېدىتسىنا، نارکوز ئىلمى، ئاياللار - بالىلار گىگىنىسى. مەخسۇس كۆرس كەسپى 16: كىلىنىكا مېدىتسىناسى، مەھەللە مېدىتسىناسى، ئۇنىۋېرسال مېدىتسىنا، ئېغىز بوشلۇقى كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئونى داۋالاش، مۇداپىئە مېدىتسىناسى، سەھىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇش، سەھىيە ئىقتىسادىنى باشقۇرۇش، سەھىيە ئۇچۇرلىرىنى باشقۇرۇش، سەھىيە كارانتىنى ۋە نازارەتچىلىكى، دورىگەرلىك ئىلمى، پەرۋىش ئىلمى، سوت مېدىتسىناسى، جۇڭگو تېبابەتچىلىكى، جۇڭگو تېبابىتى دورىلىرى، يېڭىنە سانجىپ ۋە ئۇۋۇلاپ داۋالاش، جۇڭگو تېبابىتى پەرۋىشى. مەخسۇس كۆرس كەسپىدىكى نىشانلىق كەسىپ 9: مېدىتسىنا سۈرەتچىلىكى، نارکوز ئىلمى، مېدىتسىنا كارانتىنى، بالىلار كېسەللىكلىرى ئىلمى، تېبابەتچىلىكتە ھۆسن تۇزەش، ئاياللار - بالىلار گىگىنىسى، يېمەكلىك گىگىنىسى، دوختۇرخانا دورىگەرلىكى، دورا ماتېرىياللىرى، زەھەرلىك بۇيۇملار ۋە يېمەكلىكلەر ئانالىزى. شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى پەن تەتقىقات ئاپپاراتلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىش ئەھۋالى دوكتورلۇق نۇقتىسى 2: ئىچكى كېسەللىكلەر ئىلمى (يۈرەك - قان تومۇر كەسپى)، مۇداپىئە مېدىتسىناسى (مۇھىت تازىلىق ئىلمى كەسپى). ماگىستىرلىق نۇقتىسىدىكى كەسىپ 30، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي مېدىتسىنا قىسمىدىكى 9: فىزىئولوگىيە، پاتولوگىيىلىك فىزىئولوگىيە، فارماكولوگىيە، ئادەم ئاناتومىيىسى، توقۇلمىشۇناسلىق (ھىستولوگىيە) ۋە تۇرلىمە، پاتولوگىيىلىك ئاناتومىيە، ئېرسىيەتشۇناسلىق، بىئوخىمىيە، پارازىت قۇرت ئىلمى؛ ئاممىۋى گىگىنا ئىنستىتۇتى 3: ئوزۇقلۇق ۋە يېمەكلىك گىگىنىسى، ئەمگەك گىگىنىسى ۋە كەسپىي كېسەللىك ئىلمى، مۇھىت تازىلىقى ئىلمى؛ دورىگەرلىك ئىنستىتۇتى 2: ئاناليز خىمىيە ۋە دورىگەرلىك؛ قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانىنىڭ كەسپى 15: ئادەتتىكى تاشقى كېسەللىكلەر ئىلمى، كۆكرەك - يۈرەك تاشقى كېسەللىكلىرى ئىلمى، نېرۋا تاشقى كېسەللىكلىرى ئىلمى، سۆيدۈك تاشقى كېسەللىكلىرى ئىلمى، سۆڭەك تاشقى كېسەللىكلىرى ئىلمى، ئەپەس يولى ستوماتولوگىيە كېسەللىكلىرى ئىلمى، قان كېسەللىكلىرى ئىلمى، يۈرەك - قان تومۇر كېسەللىكلىرى ئىلمى، ئاياللار كېسەللىكلىرى ئىلمى، بالىلار كېسەللىكلىرى ئىلمى، قۇلاق، بۇرۇن، كاناي كېسەللىكلىرى ئىلمى، ئېغىز بوشلۇقى تاشقى كېسەللىكلىرى

تەكشۈرۈش، نەتىجە ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىش خىزمەتلىرى ئۈيۇشتۇرۇلدى؛ كېيىنكى يېرىم يىلدا يېڭىدىن 3 ئىستىھان نۇقتىسى كۆپەيتىش تەستىقلاندى. ئىستىھان بېرىدىغانلار دەسلەپكى 120 دىن 4000 دىن كۆپرەككە يەتتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە يىلدا 2 قېتىم 200 مىڭدىن كۆپرەك ئادەم (قېتىم)، 400 نەچچە مىڭ پەن (قېتىم) بويىچە نەتىجە تىزىملاش ۋە ئارخىپ تۈرغۈزۇش خىزمىتى تاماملاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئىستىھان بەرگەن 7835 ئوقۇغۇچىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇلارغا گۇۋاھنامە بېرىش خىزمىتىدە بىرمۇ خاتا تەكشۈرۈش ۋە خاتا گۇۋاھنامە تارقىتىش ئەھۋالى كۆرۈلمىدى.

1998 - يىلى «ئۇچىنى ئالماشتۇرۇش» بويىچە قىشلىق، يازلىق تەتىلدىكى 2 قېتىملىق ئىستىھاننىڭ 106 پەنگە دائىر ئىستىھان سوئالى تاپشۇرۇۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇچە پەن 29، ئۇيغۇرچە، قازاقچە پەن 47. ئىستىھان پىلانىغا ۋە سوئال ئامبىرىنىڭ سىغىمچانلىقىغا ئاساسەن، خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە، موڭغۇلچە 4 خىل يېزىقتىكى 238 خىل ئىستىھان سوئالىنى بېسىش ئىشى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 2 قېتىمدا 458 پەنگە دائىر سوئال بېسىلدى (بۇنىڭ ئىچىدە ئالدىنقى يېرىم يىلدا بېسىلغىنى 238 پەن، كېيىنكى يېرىم يىلدا بېسىلغىنى 220 پەن). «ئۇچىنى ئالماشتۇرۇش» بويىچە ئوقۇتقۇچى تەربىيىلەشتە 60 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئىستىھان ئېلىندى. 100 مىڭدىن ئارتۇق پەن (قېتىم) نومۇر تىزىملاش - ئارخىپ تۈرغۈزۇش خىزمىتى ۋە «ئۇچىنى ئالماشتۇرۇش» بويىچە ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان 2100 ئوقۇغۇچىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملاندى.

شى لىيىڭ

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيىسى

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى تەييارلىق كۆرگەن ۋە ئۇستىگە ئالغان مەملىكەتلىك 5 - نۆۋەتلىك باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيىسى مۇھاكىمە يىغىنى 9 - ئاينىڭ 18 — 22 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىنغا مەملىكەت بويىچە 233 ۋەكىل قاتناشتى. يىغىندا جايلارنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيىسى خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش خىزمىتىگە دائىر ئۇسۇلى ۋە تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى؛ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ

ئىلمى، تېرە كېسەللىكلىرى ئىلمى، جىنسىي كېسەللىكلەر ئىلمى، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ئىلمى، سۈرەتچىلىك مېدىتسىناسى؛ قارىمىقىدىكى ئۈسمە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىنىڭ كەسپى بىر: ئۈسمە كېسەللىكلىرى ئىلمى.

ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك نۇقتىلىق پەن 3: ئىچكى كېسەللىكلەر ئىلمى (يۇرەك - قان تومۇر كېسەللىكلىرى كەسپى)، تاشقى كېسەللىكلەر ئىلمى (ئادەتتىكى تاشقى كېسەللىكلەر كەسپى)، مۇداپىئە مېدىتسىناسى (ئوزۇقلۇق ۋە يېمەكلىك گىگىنىسى). ئۇنىۋېرسىتېت دەرىجىلىك نۇقتىلىق پەن 8: ئەمگەك گىگىنىسى، مۇھىت تازىلىقى ئىلمى، دورا ئانالىزى ئىلمى، فارماكولوگىيە، بالىلار كېسەللىكلىرى ئىلمى، يۇرەك - كۆكرەك تاشقى كېسەللىكلىرى ئىلمى، جىگەر - بۆرەك - ھەزىم سىستېمىسى كېسەللىكلىرى ئىلمى، مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى ئىلمى.

تەنتەربىيە ئورنى 3: يۇرەك - قان تومۇر كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئورنى، ئۈسمە كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تەنتەربىيە ئورنى، جۇڭگو تېبابىتى تەنتەربىيە ئورنى.

تەنتەربىيە مەركىزى 3: كىلىنىكىلىق تەكشۈرۈش، سۈپەتلىك تۇغۇش - سۈپەتلىك بېقىش، مېدىتسىنا ئۇچۇرى.

تەنتەربىيە ئىشخانىسى (ئورنى، مەركىزى) 20: قاپلىق قۇرت كېسەللىكى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ئوزۇقلۇق - يېمەكلىك ۋە ئۈسمە كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، توقۇلما خىمىيىسى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ئىممۇنىت ئىلمى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ئاق ھۈجەيرىلەرنىڭ تېپىنى ئايرىش تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ياشانغانلار مېدىتسىناسى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ئۈپكە - يۇرەك كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، تېببىي ئىرسىيەت تەنتەربىيە ئىشخانىسى، مىكرو ئېلېمېنت ۋە سالامەتلىك تەنتەربىيە ئىشخانىسى، فېرمېنت ۋە مىكرو ئېلېمېنت تەنتەربىيە ئىشخانىسى، تېببىي ماتارىپ تەنتەربىيە ئىشخانىسى، يۇرەك - قان تومۇر تەنتەربىيە ئىشخانىسى، قان تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ياشانغانلار كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئىشخانىسى، ش ئۇ ئا ر سۇڭەك كېسەللىكلىرى تەنتەربىيە ئورنى، ئەرلەرنىڭ جىنسىي ئىقتىدارىنى داۋالاپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەنتەربىيە مەركىزى، يۇرەككە قوزغاتقۇچ ئورنىتىش - نەچچە كىرگۈزۈپ داۋالاش مەركىزى، گاسلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش ۋە ئاڭلاش ئىقتىدارىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەركىزى.

مەكتەپ باشقۇرغان كارخانىلار: شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى باسما زاۋۇتى، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى «تېغىك» دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى، ئۈرۈمچى «خۇيچاڭ» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ

داۋاملىق تەربىيسى خىزمىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەر، دۇچ كەلگەن ۋەزىيەت ۋە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا قوللىنىشقا تېگىشلىك تەدبىرلەر مۇھاكىمە قىلىندى، مەملىكەت بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيسىگە دائىر دەرسلىكلەر ئالماشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيسىنى باشقۇرۇش مەسىلىسى جەھەتتە «ئوقۇتقۇچىلارنىڭ داۋاملىق تەربىيسى مەسىلىسى توغرىسىدا يولىيورۇق دوكلاتى» نى يېزىپ چىقىپ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىگە يوللىدى. 3 - ئايدا بىر قىسىم ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى داۋاملىق تەربىيە خىزمىتىگە مەسئۇل يولداشلار ۋە مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر قاتناشقان ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيسىگە دائىر دەرسلىكلەر مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ش ئۇ ئا ر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيسىگە دائىر دەرسلىك تۈزۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى.

يالڭ چوڭخوي

ئوقۇتقۇچىلارنى تەربىيىلەش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى ش ئۇ ئا ر ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنى تەربىيىلەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئىمتىھان ئالغۇچى ئالىي مەكتەپلەر بىلەن بىرلىكتە قىشلىق، يازلىق تەتىل مەزگىللىرىدىكى 2 قېتىملىق ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتىنى تاماملىدى. «ئۈچىنى ئالماشتۇرۇش» بويىچە كۇرسنى تاماملىغان 947 كۇرسانت (بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي 469) تەكشۈرۈلدى. 9 كىشى ماتارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ ماتارىپ مەھكىمىسى بىلەن ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى بىرلىكتە گۇۋاللىق، ۋۇخەن، شاڭخەيلەردە ئۇيۇشتۇرغان دۆلەت دەرىجىلىك تەربىيىلەش كۇرسىغا قاتناشتى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە رايون دەرىجىلىك تايانچ ئوقۇتقۇچىلارنى يېتىشتۇرۇش بويىچە 3 تۇر، دۆلەت دەرىجىلىك تايانچ ئوقۇتقۇچىلارنى يېتىشتۇرۇش بويىچە بىر تۇر يولغا قويۇلدى، بۇ تۇرلەرگە ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى 159 مىلۇ يۈەن خىراجەت بەردى. 9 تۇر ناھىيىنىڭ تايانچ ئوقۇتقۇچىلارنى يېتىشتۇرۇش بويىچە 9 تۇرنى تاماملىشىغا تەشكىلاتچىلىق قىلىندى، بۇنىڭغا تۇر ناھىيىلەر 143 مىلۇ 240 يۈەن، ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى 180 مىلۇ يۈەن سېلىنما سالدى. 429 تايانچ ئوقۇتقۇچى تەربىيىلەشكە بۇاستە قاتناشتى. 7 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئازكەم 200 ئوقۇتقۇچى ئاپتونوم رايونلۇق ئەنئەنىۋى تېبابەتچىلىك - دورىگەرلىك باش شىركىتى، «شىنجۇلۇق» تەرەققىيات شىركىتى، يېڭى تېخنىكا كەشپ قىلىش شىركىتى.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ قارىمىقىدىكى دوختۇرخانىلار: قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانا، قارىمىقىدىكى 2 - دوختۇرخانا، قارىمىقىدىكى ئۈسمە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسى، جۇڭگو تېبابىتى شۆبە دوختۇرخانىسى، جۇڭگو تېبابىتى تەتقىقات ئورنى، دوختۇرخانىلاردىكى كارىۋات 2626، يىللىق كېسەل كۆرۈش - داۋالاش مىقدارى 1 مىليون 89 مىڭ 930 ئادەم (قېتىم)، يىلىغا ئامبۇلاتورىيەدە كېسەل كۆرسىتىدىغانلار 1 مىليون 48 مىڭ 999 ئادەم (قېتىم)، يىلىغا كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىدىغانلار 33 مىڭ 75 ئادەم (قېتىم)، يىللىق كىرىم 260 مىليون 760 مىڭ يۈەن.

كۇتۇپخانىدا ساقلىنىۋاتقان كىتاب 324 مىڭ.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ قۇرۇلۇشى شىنجاڭ ئالىي تېببىي ماتارىپىنىڭ يېڭى مەھىپىسىنى ئاچتى. بۇ ئۇنىۋېرسىتېت كەلگۈسىدىكى قۇرۇلۇش ۋە تەرەققىيات جەريانىدا، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى بىلەن ئوقۇتىلىق پەنلەرنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئوقتىلىق ئوتتۇرا، 5 — 10 يىلغىچە كۆلىمى مۇۋاپىق، ساپاسى يۇقىرى، قۇرۇلمىسى ئەقىلغە ئۇيغۇن بولغان ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى بەرپا قىلىش، ھەر قايسى پەنلەر بويىچە ئەسىر ھالقىدىغان بىر تۇركۈم ئوتتۇرا ياش، ياش باشلامچىلار ۋە كەسپىي تايانچلارنى يېتىشتۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدۇ؛ ھازىر بار دوكتورلۇق، ماگىستىرلىق ئوقتىلىرىنى تىرىشىپ كۆچەيتىدۇ ھەمدە پائال شارائىت يارىتىپ، ماگىستىرلىق، دوكتورلۇق ئوقتىلىرىنى تېخىمۇ كۆپەيتىدۇ؛ ئوقتىلىق پەنلەرنىڭ قۇرۇلۇش سالمىقىنى تىرىشىپ ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايون ۋە مەكتەپ دەرىجىلىك مۇھىم پەنلەرنىڭ سانى ۋە سۈپىتىنى ئۆستۈرىدۇ. شۇنداق قىلىپ شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنى 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى ۋە زامانىۋى مېدىتسىنا ئەندىزىسىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان پەن تۈرلىرى بىر قەدەر تولۇق، قاتلىمى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان، جۇڭگو تېبابىتى بىلەن ياۋروپا تېبابىتى بىرلەشتۈرۈلگەن، روشەن شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە بولغان، ش ئۇ ئا ر تېببىي ماتارىپ مەركىزى، تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش مەركىزى، مېدىتسىنا پەن تەتقىقاتى مەركىزى، تېببىي ئۆچۈر مەركىزى ۋە داۋاملىق تېببىي ماتارىپ مەركىزى بىر گەۋدە قىلىنغان ئۇنىۋېرسال تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئايلاندۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە مۇشۇ تۈردىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئالدىنقى قاتارىغا كىرىدۇ.

پائالىيەت دەرسى ئوقۇتقۇچىلىرى كۆرسىدا تەربىيىلەندى.

يالقۇن چۇڭخۇي

ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى ماتارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاساسىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ھەم ماتارىپ مىنىستىرلىكىگە «شىنجاڭدىكى ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە تەرەققىيات تەسەۋۋۇرى» دېگەن تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش دوكلاتى ۋە ئۇنۇمبرسال ئانالىزغا دائىر ستاتىستىكىلىق مەلۇمات جەدۋىلىنى يوللىدى.

«ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش نىزامى» دىكى تەلەپكە ئاساسەن، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەر مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ مالىيىسى ئۈستىدە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىندى ۋە ئۇلار تەربىيە - ئوقۇتۇش بويىچە ئومۇميۈزلۈك باھالاپ چىقىلدى.

ش ئۇ ئا ر ماتارىپ كومىتېتى «ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنى ئومۇميۈزلۈك باھالاش ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئىجازەتنامىسىنى ئالماشتۇرۇش توغرىسىدا ئوقتۇرۇش» تارقاتتى. جايلاردىكى ماتارىپ مەمۇرىي تارماقلىرى ماتارىپ كومىتېتىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئۇنۇمبرسال باھالاش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلىدى. 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە كۆپ قىسىم جايلار ئۇنۇمبرسال باھالاش خىزمىتىنى تاماملىدى، لايىقەتلىك نىسبىتى %80تىن ئاشتى.

1998 - يىلنىڭ بېشىدا ش ئۇ ئا ر ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىنىڭ باشقۇرۇش بويىچە تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ قانۇنىي ئىگىلىرى، باشقۇرغۇچىلىرى، ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە بوغالتىر - كاسسىرلىرى مۇددەتكە، تۈركۈمگە بۆلۈپ تەربىيىلەندى، 9 قارار كۇرس ئېچىلىپ، 300 نەچچە ئادەم تەربىيىلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە قانۇنىي ئىگە ۋە ئاساسلىق مەسئۇل خادىملار كۇرسى 7 قارار ئېچىلىپ، 240 نەچچە ئادەم تەربىيىلەندى. بوغالتىر - كاسسىرلار كۇرسىدىن 2 قارار ئېچىلىپ، 60 ئادەم تەربىيىلەندى.

جەمئىيەتتە يۈز بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنى كەلمەس قوبۇل قىلىش ئەھۋاللىرىغا قارىتا «ئىجتىمائىي كۆچىلەر باشقۇرغان مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا جىددىي ئوقتۇرۇش» تارقىتىلدى. ئوقتۇرۇشتا جەمئىيەتنىڭ ماتارىپقا ياردەم بېرىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ۋە باشقۇرۇش جەھەتتە ئېنىق بەلگىلىمە چىقىرىلدى. جەمئىيەتنىڭ ياردىمىدە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلارنى قوبۇل قىلىش پىلانى تەكشۈرۈلدى ھەمدە جەمئىيەتكە ئېلان قىلىندى. ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكى 60 نەچچە ئالىي مەكتەپنىڭ قانۇنغا خىلاپ ھالدا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش مەسىلىسى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى ۋە ئومۇمىي ئوقتۇرۇش ئارقىلىق تەقسىملەندى، تەستىقلاتماي تۇرۇپ كەلسە - كەلمەس ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ھادىسىلىرى چەكلەندى.

ئاپتونوم رايونلىق ئالاھىدىلىكى ۋە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندا ئالىي ماتارىپ ئوقۇش تارىخى بويىچە دىپلوم ئىمتىھانىنى نۆقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇشنىڭ مۇمكىنچىلىكى تەكشۈرۈپ دەللەندى ھەمدە ماتارىپ مىنىستىرلىكىگە ئىلتىماس سۇنۇلدى. شۇنىڭدەك «شىنجاڭنىڭ ئالىي ماتارىپ ئوقۇش تارىخى بويىچە دىپلوم ئىمتىھانىنى نۆقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى يولغا قويۇش لايىھىسى» تۈزۈپ چىقىلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىدىكى ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنىنىڭ ئەھۋالى تەكشۈرۈلۈپ، تەكتى ئىگىلەندى. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش سالاھىيىتى، ئۇنۇڭغا دائىر ئەھۋاللار ئۈستىدە ستاتىستىكىلىق ئانالىز ئېلىپ بېرىلدى؛ ياش ئوقۇتقۇچىلارنى تەربىيىلەش كۈچەيتىلىپ، ئۇلار دۆلەتنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش سالاھىيىتى جەھەتتىكى تەلىپىگە يەتكۈزۈلدى؛ ئۇنۇڭ باشقۇرۇش تارماقلىرىغا ماسلىشىپ، ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىدىكى ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۇنۇڭ مەسىلىسى تەدرىجىي ھەل قىلىندى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ ھەق ئېلىش ئۆلچىمى مەخسۇس تەكشۈرۈلدى ھەمدە تەڭشەش پىكىرى ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ش ئۇ ئا ر باھا ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشىگە يوللاندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچىلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىدىن تىجارەت ئېچى ئېلىش - كەچۈرۈم قىلىش مەسىلىسى ئۈستىدە ئاپتونوم رايوندىكى باج تارماقلىرى بىلەن ئالاقىلىشىپ، ماسلاشتۇرۇش خىزمىتى ئىشلەندى. ش ئۇ ئا ر يەرلىك باج ئىدارىسى «ماتارىپ مۇلازىمەتىدىن تىجارەت ئېچى ئېلىش - كەچۈرۈم قىلىش

مەسلىسىنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇش توغرىسىدا» ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئىجتىمائىي كۆچلەر باشقۇرغان ئاساسىي مەدەنىيەت تۇرىدىكى ماڤارىپتىن ۋاقتىنچە تىجارەت بېجى ئېلىنمايدۇ، دېگەن بەلگىلىمىنى ئايدىڭلاشتۇردى.

ئاپتونوم رايون تۇنجى قېتىم ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشى بويىچە خىزمەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق «ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش نىزامىنى ئىزچىل يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر»، «ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىنى ئومۇميۈزلۈك باھالاش تۈلچىمى»، «ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىچكى باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىش ۋە قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر» قاتارلىق يېتەكچى خاراكتېرلىك ھۆججەتلەر مۇزاكىرە قىلىپ تۇزۇپ چىقىلدى. جايلارنىڭ ئاساسلىق نەتىجىلىرى ۋە تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشىدىكى 30 ئىلغار ئورۇن، 42 ئىلغار خىزمەتچى تەقدىرلەندى.

شى لىيىڭ

ئىشچى - خىزمەتچىلەر ماڤارىپى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ماڤارىپى خىزمىتىدە كۆپ ئۈسۈللۇق، كۆپ تۈلچەملىك مەكتەپ باشقۇرۇش شەكىللىرى قوللىنىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش خىزمىتى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇلدى. 804 مىڭ 278 ئىشچى - خىزمەتچى ھەرخىل شەكىلدە تەربىيىلەندى. بۇ ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ %25.9نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %38.7 ئاشتى. 695 مىڭ 529 ئادەم ئوقۇش پۈتتۈردى ۋە كۆرسىنى تاماملىدى، بۇ ئوقۇغۇچان ۋە تەربىيىلەنگەنلەرنىڭ %86.5نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن تەربىيىلەنگىنى 161 مىڭ 550 كە يېتىپ، %15.6نى ئىگىلەپ، %1.24 ئاشتى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ۋە كۆرسىنى تاماملىغانلار 134 مىڭ 197 بولۇپ، ئوقۇغۇچان ۋە تەربىيىلەنگەن مىللىي ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ %83.58نى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش كۆلىمى %89كە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 6952 ئىشچى - خىزمەتچىلەر ماڤارىپىنى باشقۇرۇش كادىرى، 7665 مەخسۇس ئوقۇتقۇچى، 533 ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەكتىپى بار. مەكتەپ ئۆيى كۆلىمى 1 مىليون 259 مىڭ 870 كۋادرات مېتر بولۇپ، كىشى بېشىغا 0.41 كۋادرات مېتردىن توغرا كەلدى.

شى لىيىڭ

«جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى»نى باھالاش خىزمىتى

ش ئۈ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى 1998 - يىل 5 — 6 - ئايلاردا ئاپتونوم رايون بويىچە 3 - نۆۋەتلىك «جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى»نى باھالاش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. ئۇبلاستلارنىڭ قاتلامۇ قاتلام كۆرسەتمىسى، ش ئۈ ئا ر ماڤارىپ كومىتېتى تەشكىللىگەن مۇنەخەسسىلەرنىڭ باھالىشى ئارقىلىق، «جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى» بويىچە ماڤارىپ مىنىستىرلىكىگە يوللىنىدىغان 5 ئىلغار شەخس بېكىتىلدى، ئۈلار مۇنۇلار: جىڭ ناھىيە تولى يېزىسى چوڭلار ماڤارىپى مەخسۇس كادىرى ما يىدى، قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىلىك ماڤارىپ ئىدارىسىنىڭ چوڭلار ماڤارىپى مەخسۇس كادىرى تۇرسۇن ئۇرايىم، ئۈلۈغچات ناھىيىسىنىڭ چوڭلار ماڤارىپى مەخسۇس كادىرى نۇر ئىلى تۇرسۇنمەمەت، خوتەن ۋىلايەتلىك ماڤارىپ باشقارمىسى چوڭلار ماڤارىپى مەخسۇس كادىرى مەمتىمىن قاسىم، ئاۋات ناھىيىسىنىڭ چوڭلار ماڤارىپى مەخسۇس كادىرى ئابدۇۋۇپلى مامۇت؛ 3 ئىلغار كوللېكتىپ مۇنۇلار: توققۇزتارا ناھىيە دۆڭمەھەللە يېزىلىق دېھقان - چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى، قارىقاش ناھىيە كۆيا يېزىلىق دېھقان - چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى، فۇكاڭ شەھىرى «جيۇيۇڭگەي» بازارلىق دېھقان - چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى. جەمئىيەت ناھىيىسى قاتارلىق 7 ناھىيە (شەھەر) ماڤارىپ مىنىستىرلىكى، مالىيە مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر) دېگەن نامغا ئېرىشتى.

شى لىيىڭ

مۇنەۋۋەرلەرنى باھالاش ۋە تەقدىرلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 17 كىشى مەملىكەتلىك نەمۇنىچى ئوقۇتقۇچى ۋە مەملىكەتلىك ماڤارىپ سىستېمىسىدىكى ئىلغار شەخسلىككە، 42 كىشى مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى ۋە مۇنەۋۋەر ماڤارىپ خىزمەتچىسىلىككە كۆرسىتىلدى. 140 كىشى ئاپتونوم رايونلۇق مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى ۋە ماڤارىپ خىزمەتچىسى قىلىپ بېكىتىلدى. 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئاپتونوم رايون 14 - قېتىملىق ئوقۇتقۇچىلار بايرىمىنى تەبرىكلەش ۋە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى، يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار ۋە مۇنەۋۋەر ماڤارىپ خىزمەتچىلىرى تەقدىرلەندى؛ ئوقۇتقۇچىلار بايرىمى مەزگىلىدە يەنە 30 مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى «باغۋەنلەر ئائىلىسى» پائالىيىتىگە

قاتناشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون زېلك شەنزى ماۋارىپ فوندى جەمئىيىتىنىڭ ئوتتۇرا دەرىجىلىك پېداگوگىكا مەكتەپلىرى ۋە ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرىنى باھالاش ۋە كۆرسىتىش خىزمىتىنى ئۈيۇشتۇردى. باھالاش ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە 19 نامزات كۆرسىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 17 كىشى تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. «مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ئوتتۇرا ياش، ياش ئوقۇتقۇچى»، مەملىكەت بويىچە ئايالالارنىڭ تۆھپە يارىتىشىدا ئىلغار ئورۇن، ئايالالارنىڭ تۆھپە يارىتىشى بويىچە ئۆلگە ئىش ئورنى، تۆھپىكار ئايال ئۆلگىلەرنى باھالاش ۋە كۆرسىتىش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلدى.

يالڭ چۈخۇي

قوشۇمچە — 1

1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە نەمۇنىچى ئوقۇتقۇچى، ئىلغار خىزمەتچى بولغانلار

مەملىكەتلىك ماۋارىپ سىستېمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى: ئېزىز زۇكۇللا (ئۇرۇمچى شەھەرلىك 14 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ۋالڭ فېنخۇا (بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى ماۋارىپ كومىتېتىدىن).

مەملىكەت بويىچە نەمۇنىچى ئوقۇتقۇچىلار: تالڭ چاڭخۇەن (شىخەنزە شەھەرلىك 3 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، جاۋ لى (غۇلجا شەھەرلىك 6 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ئابلاجان مەمەت (قەشقەر كوناشەھەر ناھىيىلىك ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، بۇئايشەم مەمەتنىياز (خوتەن ناھىيە خانئېرىق يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، لى جېڭلىن (قاراماي شەھەرلىك 4 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، بەيسەن سېيىت غازى (تولى ناھىيە ئۆرشۇلۇت يېزىلىق خانۇ باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، ئابدۇللا ئابباس (شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى بىئولوگىيە فاكۇلتېتىدىن)، زوردۇم تۇردى (ئاقسۇ شەھىرى قاراتال بازارلىق باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، چېن خۇيغالڭ (شىنجاڭ تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، لى گويلڭ (شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى يېزا ئىگىلىك ئىنستىتۇتىدىن)، مۇستاپا مۇھەممەد (ئاتۇش شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، جالڭ فۇگو (ماناس ناھىيە لەنجۇەن يېزىلىق ئوقۇتۇش رايونىدىن)، خەلچەم ھېلىم (بۇگۇر ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، چېن چىڭشيا (پوسكام ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، سۇبەي ئانابېك (شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتىدىن).

قوشۇمچە — 2

1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى، مۇنەۋۋەر ماۋارىپ خىزمەتچىسى بولغانلار:

مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ياۋ شۇالڭ (ئۇرۇمچى شەھەرلىك ماۋارىپ تەتقىقات مەركىزىدىن)، لىيۇ خۇي (ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، تالڭ سەيپىلڭ (ئۇرۇمچى ئۇيغۇرئوتۇل كۆمۈركان 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، دېلڭ چىن (قاراماي شەھەرلىك تېخنىكا ئىشچىلار مەكتىپىدىن)، ئەخمەت ئابلىمىت (تۇرپان شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، چېن ئەيمىلڭ (تۇرپان شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ئەركىن يۇنۇس (قۇمۇل ئۆلايەتلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، پەرھات سۇلايمان (قۇمۇل شەھىرى تەڭرىتاغ يېزىسى قوراي ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، شۇ فاجېلڭ (سانجى شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، رېن يىملڭ (سانجى پېداگوگىكا ئالىي تېخنىكۇمىدىن)، ئالتىلڭ تۇيا (ئارشالڭ ناھىيىلىك 3 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ۋالڭ چى (چەرچەن ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، جىن لەي (خېجىلڭ ناھىيە بايىنبۇلاق رايونلۇق باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، خۇالڭ خۇاخۇالڭ (ئاقسۇ ۋىلايەتلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ئامىنەم نىياز (توقسۇ ناھىيە تاشئېرىق يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، ئاسىيەم مامۇت (ئونسۇ ناھىيە گۈلئاۋات يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ئوسمان قاھار (قىزىلسۇ ئوبلاستلىق 3 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ئەخمەتجان ئابدۇللا (قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، زەيتۇنە ئىسمائىل (پەيزاۋات ناھىيىلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، بۇمەريەم قادىر (قاغىلىق ناھىيە جاڭگىلئەسكى يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، مەمەتسېتى سادىر (لوپ ناھىيىلىك 3 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، مەمەت قارى (گۇما ناھىيىلىك تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، مەمەتجان ھوسېيىن (قورغاس ناھىيىلىك 2 - تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، كامىلە (موڭغۇلكۈرە ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، جاۋ شىيەن (كۇنەس ناھىيىلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپتىن)، خۇالڭ جۇيىلڭ (چۆچەك شەھەرلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، جالڭ جىنتالڭ (چاغانتوقاي ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ۋالڭ خۇڭگو (بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، چېلڭ شۇسى (قۇمۇل تۆمۈرىيول ئىدارىسى 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ياۋ خۇيىن (شىخەنزە ئەسەن كۆمۈركان ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، جالڭ چياڭلىن (بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 4 - شىسى 63 - تۇەن ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، ۋۇ خۇڭشىن (بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى خۇاشەن ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، چېلڭ شياۋچېلڭ (بىڭتۇەن ئوفىتسېرلار مەكتىپى ئاساس پەنلەر كافېدراسىدىن)، فەن بىخۇي (بىڭتۇەن ۋۇجاچۇي 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، شاۋ يۈڭشياۋ (بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، لىن چېلڭ (شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسىتېتىدىن)، ۋۇ ۋەنرۇلڭ

(شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى خەنزۇ تىللىق كافېدراسىدىن)، سى جېڭجيا (شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى قانۇن - ئىقتىساد فاكۇلتېتىدىن).

مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ماتارىپ خىزمەتچىلىرى:

شاۋ شياۋلىن (سىچۈەن شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن)، يى دېشى (قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىك ئىشچىلار مەكتېپىدىن)، گو ژېن (چاپچال ناھىيىلىك ماتارىپ ئىدارىسىدىن)، شەن گۇاڭيىڭ (ش ئۇ ئا ر ماتارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىدىن).

قوشۇمچە — 3

مەملىكەتلىك ماتارىپ مۇپەتتىشلىكى خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار خىزمەتچىلەر:

ئىلغار كوللېكتىپلار: ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ماتارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى، يەكەن ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ماتارىپ مۇپەتتىشلىك ئىشخانىسى.

ئىلغار خىزمەتچىلەر: ئاقۇپ قېيۇم، سى شىيەنلەن، لىيۇ داۋېي، نىياز مىجىت.

6 - نۆۋەتلىك «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى باغۋەنلەر مۇكاپاتى تارقىتىلدى

جۇڭگو ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى 1998 - يىل 9 - ئايدا نامرات رايونلاردىكى 1000 نەپەر مۇنەۋۋەر يېزا ياشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسىغا 6 - نۆۋەتلىك «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى باغۋەنلەر مۇكاپاتى بەردى. ئاپتونوم رايوندىن مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئوقۇتقۇچىلار: قەيسەر تۇردى، يۈ گوفاڭ، تا ژۇتەي، ئەنۋەر ئابلا، سەمەت ئەخمەت، مۇنەۋۋەر مەمەت، گۈلنار، شالىزە، ئامانگۈل باقى، ھەبىبۇللا جامال، ئابدۇۋېلى قۇتېمدىن، توختىغازى مەمەت، ياسىن مەرغۇلان، سايلامخان، سۈن يەنخۇا، باقىتقان نىغمەت، ئەخمەتجان ھاشىم، كۆرەش يۈسۈپ، مەريەم مەمەت، ماكەن ھەسەنئامان، ئەسەت باخشى، داۋۇت، گۈلھەببە مىجىت، ئالىمجان ئابدۇرېھىم، ئابدۇساتتار ئابدۇسايىت، سادىر داۋۇت، ھەسەن پۈنا، رىسالەت تۇرسۇن، سالامەت ئەمەت، ئاسىيەگۈل ئىدرىس، ساۋۇت مامۇت، ئەخمەتجان ئابۇم، مەرەمنىسا روزى، ئابدۇغېنى سەئىدى، گۈلنار، ژاڭ جاۋرۇڭ، يالقۇن فېڭشيا، تېمەن خۇا، ئامانگۈل ئىدرىس، مەريەمنىساخان روزى، ئابدۇغېنى سېيتى، بۇخەلچىخان.

بارىكۆل ناھىيە كۆيسۇ «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى مەملىكەت بويىچە ئۈلگىلىك «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى بولۇپ باھالاندى.

چىن شۇخۇا، پاتىگۈل روزى، بۇزۇرگەر گۈل ئەمەت، مياۋ خەيرۈلا، ھاۋاخان قاسىم، مەنسۇرگۈل قارى، دۇ جۇەن، ژاڭ شىنپىڭ، ئايىنىسا ئابلا، بوكىنجان، قالقات قادىربېك قاتارلىقلار «ئۈمىد يۈلتۈزى» ئوقۇش مۇكاپات پۇلىغا ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار، مۇنەۋۋەر ماتارىپ خىزمەتچىلىرى

بۇنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىلى تەستىقلىدى.

ئۈرۈمچىدىن (9 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: مۇرات باقى، ژاڭ جيەننىڭ، جاڭ يەن (ئايال)، سۇڭ ژېيخۇا، شەمشىنۇر ئۇلۇغ، بەي چيۈرۈڭ (ئايال)، چېن يۈبن، جاڭ چيەنكاڭ.

مۇنەۋۋەر ماتارىپ خىزمەتچىسى: ما ژېنيىڭ (ئايال، خۇيزۇ).

قاراماي شەھىرىدىن (3 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: چىن مېڭجۇن (ئايال)، لى دۆڭمېي (ئايال)، مۇنەۋۋەر ئوبۇل.

شىخەنزە شەھىرىدىن (2 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ياڭ خۇي، چېن لىيەنشىڭ (ئايال).

تۇرپان ۋىلايىتىدىن (4 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: لوسۈيپىڭ (ئايال)، جۇ چىڭخۇا، ئايشەم مەمەت.

مۇنەۋۋەر ماتارىپ خىزمەتچىسى: تۇرسۇن قۇربان.

قۇمۇل ۋىلايىتىدىن (4 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: سۇي يۈڭشىن، سىيىت (قازاق)، جۇ يەنخۇي (ئايال)، سۇن خۇەنيىڭ.

سانجى ئوبلاستىدىن (9 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: بەيۈتقان (قازاق)، سۇن شيۇرالڭ (ئايال، خۇيزۇ)، ۋەن يۈشەن، ساۋ رۇيشيا (ئايال)، جاۋ يۈڭچاڭ (ئايال)، يەن چېڭمىڭ، ژاڭ شىيىڭ (ئايال)، فەن چۈنژاڭ.

مۇنەۋۋەر ماتارىپ خىزمەتچىسى: ژاڭ شىنچۈەن

ئىلى ئوبلاستىغا بېۋاستە قاراشلىق ئورۇنلاردىن (2 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ۋۇ يەنلىڭ (ئايال)، جاڭ جىئەن.

ئىلى ۋىلايىتىدىن (11 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ئابدۇبېك قاسابولات

(قىرغىز) ، ئايشەمگۈل ئازات، سېكا (موڭغۇل) ، شىن گېڭرۈڭ، ياڭ يۈسىن (خۇيزۇ) ، زەكىيە نىياز ، ۋاڭ يىنجۇ (ئايال) ، گاۋ يەن (ئايال) ، ئابدۇكېرىم ئابدۇرېھىم، نۇرزې گاڭشىي (قازاق) .

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: قاسىم (قازاق) .

تارباغاتاي ئۇلايىتىدىن (7 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ئېلشات (ئايال، قازاق) ، لى يۈنسەي، ۋاڭ ۋېنيىڭ (ئايال) ، لى شيۇگۈي (ئايال) ، باقىتقان (ئايال، قازاق) ، لى گۇاڭخۇا.

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: سۇ جىيۇ.

ئالتاي ئۇلايىتىدىن (4 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: جاۋ تاۋ، شۇ سەيخۇڭ (ئايال) ، لىيۇ چۈەنئەن.

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: لى يى

بورتالا ئوبلاستىدىن (3 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: جاڭ شىنخۇڭ (ئايال) ، تۇرسۇن قۇربان، باھار زىكىن (ئايال، قازاق) .

بايىنغولىن ئوبلاستىدىن (7 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ياڭ ۋېي (ئايال) ، جاڭ مېي (ئايال) ، مەڭنىسا مەمەت، باتوئوچىر (موڭغۇل) ، ما شيۇيىڭ (ئايال، خۇيزۇ) ، خەن شيۇشىڭ (ئايال) .

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: ما خۇەيلى.

ئاقسۇ ئۇلايىتىدىن (10 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ئەخمەت غوپۇر، تىللاخان مەخسۇم، ياسىن تۇرسۇن، خې يۈلەن (ئايال) ، تاڭ چاڭشيۇ، راخمان مەمتىلى، بۇنىيازخان مەتنىياز، مەمەتسىدىق ئەمەت، دەي چيۇخۇڭ (ئايال) .

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: سەمەت ھېلىم.

قىزىلسۇ ئوبلاستىدىن (4 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ئىسمائىل داۋۇت، نۇرگۈل ياسىن، مەمەتتۇرغۇن ئىبراھىم (قىرغىز) ، تۇرغان ئۆمەر (قىرغىز) .

قەشقەر ۋىلايىتىدىن (13 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: ما لىجېن (ئايال) ، ۋېن يۈرۈڭ (ئايال) ، شۇ شيۇرۈڭ (ئايال، خۇيزۇ) ، لى شيۇفاڭ (ئايال) ، كۆيىق (تاجىك) ، سايىت مەخمۇت، ئىسمائىل بارات، ئامىنە مامۇت، ئارزۇگۈل ئابلەت، ئاتىكەم سەلەي، زۇ جېنيۇ (ئايال) ، كېرىمجان مەمەت.

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: ئابدۇۋېلى مەمەت.

خوتەن ۋىلايىتىدىن (7 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: مەمەت ئىبراھىم، مەمتىمىن قادىر، ماھىرە مەتنىياز، ژۇ فەنئىي (ئايال) ، لىيۇ جىخۇڭ (ئايال) ، ھامۇت ئالىم.

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: نەجمىدىن غاپپار.

بىڭتۇەندىن (17 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: يۈەن شىنرۇڭ (ئايال) ، ئۆمەرجان، ياڭ مىڭشېڭ، شۇ زۇن، جاۋ شىنچېڭ، جاڭ ۋېيجۇڭ (رۇس) ، لى جىنرۇ (ئايال) . نەمەت ياقۇپ، شيۇڭ يىڭ (ئايال) ، سۇن لىڭخۇا (ئايال) ، جېڭ جىنفېڭ، ژۇ جيەنيۇن (ئايال) ، ژۇ يىڭسەي، ۋاڭ جىڭخۇەن (ئايال) ، چاڭ سۇكۇن.

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىلىرى: سۇ ۋېنجۇن (خۇيزۇ) ، چاڭ دېشەن.

ئالتى مەكتەپلەردىن (16 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: جۇاڭ بىرۇ، يۈەن چاۋ، ۋاڭ ۋېيچېڭ، ۋېي ۋېي، شى جيەنشىن، دېنا تۇرقان (ئايال، قازاق) ، روزى ھاجى، جاۋ شىرېن، ژۇ جې، تۇرنىياز، تەلئەت تۇردى (قىرغىز) ، شاۋ لەيچېڭ، فېي يۈئې (ئايال) ، دېڭ يۈچاۋ، شۇي جىن (ئايال) .

مۇنەۋۋەر ماڭارىپ خىزمەتچىسى: ئەركىن ئەخمەت.

نازارەت، ئىدارىلەردىن (8 كىشى)

مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار: خەن يەنشېڭ، جاڭ چىي (ئايال) ، مەريەم ئەمەت، ئابلىز مۇسا، گو شىڭخېڭ، چى فېڭمىڭ (ئايال) ، ما چاڭشيۇ (ئايال) ، ژۇ جيۇ.

مەدەنىيەت، ئارخىپچىلىق

مەدەنىيەت

ئاممىۋى مەدەنىيەت خىزمىتى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى ئاممىۋى سەنئەت ساربىي 16، ئىشچى - خىزمەتچىسى 376، مەدەنىيەت ساربىي 91، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1159، مەدەنىيەت پونكتى 893، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1327، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - بازار مەدەنىيەت پونكتى 807. 2095 قېتىم ھەرخىل كۆرگەزمە ئېچىلدى، 5618 قېتىم ئاممىۋى ئەدەبىيات - سەنئەت پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى، 2738 قارار ئاممىۋى سەنئەت كۆرسى ئېچىلىپ، 173 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى.

نى يۇشىن

ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ خىزمىتىدە ۋە ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىدا يېڭى تەرەققىياتلار قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر 3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىگە كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلدى، ئەھۋال ئىگىلىدى، مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى، شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتى، ئۇرۇمچى داۋان ئۆي - زېمىن تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى بىرلىكتە 5 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەت ساھەسىدىكىلەرنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىنلۇق مۇھىم يولىيورۇقىنى ئۆگىنىش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، يىغىنغا قاتناشقانلار باش شۇجى جياڭ زېمىنلۇق 1995 - يىلى ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ تۇرمۇش ئۆگەنگەن سەنئەتكارلارغا ئۆز قەلىمى بىلەن يازغان خېتىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى ھەمدە ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر تۇرمۇشقا، يېزىلارغا، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا، زاۋۇت - كانلارغا بېرىپ، دەۋرگە ماس كېلىدىغان، خەلقنىڭ كۆڭلىگە ياقىدىغان نادىر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشى لازىم، دەپ قارىدى.

ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 2 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنى 6 - ئاينىڭ 9 — 11 - كۈنىگىچە ئېچىلدى، يىغىندا 11 ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر جەمئىيىتىنىڭ، 33 «پەزىلەت ۋە سەنئەتتە نادىر» ھەر سىللەت ئوتتۇرا ياش ۋە ياش ئەزا تەقدىرلەندى.

«شىنجاڭ سەنئىتى» (خەنزۇچە نەشرى) تەھرىر بۆلۈمى 2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ سەنئىتى» ژۇرنىلىنىڭ 100 سان نەشر قىلىنغانلىقىنى تەبرىكلەش ۋە ئەسىر ھالقىش ئالدىدىكى مەدەنىيەت نەزەريىسى مۇھاكىمە يىغىنى» ئاچتى، يىغىندا «شىنجاڭ سەنئىتى» ژۇرنىلى نەشر قىلىنىۋاتقان 18 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرگە ئەمەلىي باھا بېرىلدى. «شىنجاڭ سەنئىتى» (خەنزۇچە) تەھرىر بۆلۈمى 3 - ئاينىڭ 27 - كۈنى تۇنجى نۆۋەتلىك ۋاڭ لوبىڭ مۇزىكا سەنئىتى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى ھەمدە «شىنجاڭ سەنئىتى» ژۇرنىلىدا «ۋاڭ لوبىڭ ھەققىدە تەتقىقات» سەھىپىسىنى ئېچىپ، مەملىكەت ئىچىدە ۋاڭ لوبىڭنىڭ مۇزىكا سەنئىتى ھەققىدىكى نەزەريىسۋى تەتقىقاتىنى باشلاپ بەردى.

ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى نەزەريە تەتقىقات ئىشخانىسى 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگىچە شىنجاڭ 3 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا ياش ۋە ياشلار ئەدەبىيات كۆرسى ئاچتى، كۆرسقا 53 كۆرسانت قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر يازغۇچىلار جەمئىيىتى ئۇرۇمچى شەھەرلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتى ۋە شىنجاڭ ئاخبارات ئەدەبىياتى تەتقىقات جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ماۋ زېدۇڭنىڭ «يەنئەن ئەدەبىيات - سەنئەت سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلەنگەن نۇتۇق» نىڭ ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 56 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى، يىغىندىن كېيىن 8 قېتىم يازغۇچىلار ئەسەرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا ش ئۇ ئا ر يازغۇچىلار جەمئىيىتى يەنە ئابدۇكېرىم خوجا ئىجادىيىتى مۇھاكىمە يىغىنى، جېمىنەي ناھىيىسى بىلەن بىرلىكتە ماقاتان ئەسەرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى، قوبۇقسار ناھىيىسى بىلەن بىرلىكتە ت. نامجىلا ئەدەبىي ئەسەرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. ش ئۇ ئا ر يازغۇچىلار جەمئىيىتى بىڭتۇەن يازغۇچىلار جەمئىيىتى ۋە يېزا ئىگىلىك 7 - شىمى ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى بىلەن بىرلىكتە 5 -

ئاينىڭ 5 - كۈنى خەن تېخنىكا ئەسەرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى ئاچىتى. 1998 - يىلى كەسپىي يازغۇچىلارنىڭ 3 رومانى نەشر قىلىنىدى، 6 رومانى قولدىن چىقىرىلدى، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە 6 پوۋېست ۋە ھېكايىلەر توپلىمى، بىر شېئىرلار توپلىمى، 4 نەسرىلەر ۋە ئەدەبىي ئاخبارات توپلىمى، 7 تېلېۋىزىيە ئەدەبىياتى سىنارىيىسى قاتارلىق ئەسەرلەر مەيدانغا كەلدى. خەن زىيالىيلىرى ئوبزورلار توپلىمى — «بۈيۈك جۇڭگو ئەدەبىياتى، چەت - يىراق ئۆلكىنىڭ ئەدەبىيات يېزىقچىلىقى» جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتى 21 - ئەسىر «ئەدەبىيات چولپانلىرى مەجمۇئەسى» گە تاللاپ كىرگۈزۈلدى. جۇ تاۋنىڭ نەسرىلەر توپلىمى — «جۇڭخۇا نەسرىلەر خەزىنىسى. جۇ تاۋ قىسمى» بىلەن ياش يازغۇچى شېن ۋېينىڭ «ھەش - پەش دېگۈچە» ناملىق شېئىرلار توپلىمى جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ لۇشۈن ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «جۇڭگو غەربىي قىسىم ئەدەبىياتى» ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمى 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى تۇنجى نۆۋەتلىك «چېگرا رايونغا ياردەم بەرگەن ياشلار ئەدەبىيات مۇكاپاتى»نى تارقىتىش يىغىنى ئاچىتى، 6 يازغۇچى 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 6 ئەسەر رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بورتالا ئوبلاستىدىكى يازغۇچى تەن فاڭخۇينىڭ «ياشسىز بامبۇك» ناملىق ئاخبارات ئەدەبىياتى شەرھىلىك ھالدا جۇڭگو ئامىۋى مۇناسىۋەت جەمئىيىتى سەنئەت كومىتېتى تارقاتقان ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە شىنجاڭ فولكلورچىلار جەمئىيىتى 8 - ئاينىڭ 1 — 10 - كۈنلىرى ئۈرۈمچىدە يېپىك يولى ئېتنوگرافىيە مەدەنىيىتى پراكتىكانتلار تەكشۈرۈش كۆرسى ئاچتى. كۆرسقا بېيجىڭ، لياۋنىڭ، گۈاڭدۇڭ، خۇنەن، ئىچكى موڭغۇل، سەنشى، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن ھەمدە قۇمۇل، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردىن بولۇپ ئازكەم 40 ئېتنوگرافىيە خادىمى قاتناشتى. قىزىلسۇ ئوبلاستى، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى، جۇڭگو «ماناس» تەتقىقات جەمئىيىتى ۋە شىنجاڭ فولكلورچىلار جەمئىيىتى بىرلىكتە 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «ماناس» داستانى (قىرغىزچە نەشرى) 18 - قېتىملىق نەشر قىلىنىپ تارقىتىلىشى ھەمدە يۇسۇپ ماماي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 80 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

مۇزىكانتلار جەمئىيىتى ماسلاشتۇرۇش ئورنىغا قاراشلىق پىئانىنو، گارمون، ئىسكىرىپكا، ئېلېكترونلۇق رويال ۋە باس ئىسكىرىپكا ئىلمىي جەمئىيەتلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىللىق مۇزىكا چېلىش (ئىشتىن سىرتقى) دەرىجە ئېتىھانى ئالدى، 2500 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى 8 دەرىجە بويىچە ئېتىھانغا قاتنىشىپ، %95تىن كۆپرەكى ئېتىھاندىن ئوڭۇشلۇق ئۆتتى. ش ئۇ ئا ر مۇزىكانتلار جەمئىيىتى، مەدەنىيەت نازارىتى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى، «ياجۇن» پىئانىنو، ئېلېكترونلۇق رويال ئۇگىتىش مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىشىپ 8 - ئايدا شىنجاڭ 98' «خۇاشىدەن لوڭقىسى» ئېلېكترونلۇق رويال تېلېۋىزىيە مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. يۇقىرىقى ئورۇنلار ئۈرۈمچى شەھەرلىك مۇزىكا - ئۇسسۇل جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە 8 - ئايدا شىنجاڭ 98' «قىزىلتاغ خۇشاللىق لوڭقىسى» كونۇپكىلىق چالغۇ مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. 9 - ئايدا يۇقىرىقى ئورۇنلار يەنە 8 - نۆۋەتلىك تۇرپان ئۈزۈم مەرىكىسى تەشكىلىي كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ 98' «يەرلىك باج لوڭقىسى» ياشلار ئىشتىن سىرتقى ناخشا ماھىرلىرى تەكلىپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

شىنجاڭ ئۇسسۇلچىلار جەمئىيىتى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ ئۇسسۇل ئەسەرلىرىنى تەھلىل قىلىش مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. 6 - ئايدا شىنجاڭ ئۇسسۇلچىلار جەمئىيىتى تاللاپ ئۆۋەتكەن «تەڭرىتاغ قىزى» ناملىق ئۇسسۇل (خەلق ئۇسسۇلى) مەملىكەتلىك ئۇسسۇل مۇكاپاتى «نېلۇپەر مۇكاپاتى»نى باھالاش كومىتېتىنىڭ ئالاھىدە مۇكاپاتىغا، ئۇسسۇل ئورۇندىغۇچى تۇرسۇنئاي ئالاھىدە ئورۇنداش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 7 - ئايدا ئۈمەك تەشكىللىنىپ، «كىچىك ئەزىمەتلەرنىڭ خىسلىتى» ناملىق مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر ئۇسسۇلچىلار ئۇسسۇل كۆرىكىگە قاتناشتۇرۇلدى، ئاپتونوم رايوندىن كۆرەككە قاتناشتۇرۇلغان 2 نومۇر يەنى «توغراق، توغراق تېز ئۆسكىن»، «مەن ۋە مېنىڭ كىچىك ھەمراھىم» مۇنەۋۋەر ئۇسسۇل ئەسىرى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ش ئۇ ئا ر سېركچىلار جەمئىيىتى كۆرسەتكەن «بوشلۇقتىكى پولات سىمدا مېڭىش»، «تۆگىدىن ئۆتۈش»، «قوش لېنتا ئويۇنتىش»، «غالتەك تېپىلىش» تەن ئىبارەت 4 نومۇر مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان 3 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئۇسسۇلچىلار سېرك مۇسابىقىسىنىڭ «ئالتۇن شىر» مۇكاپاتى بويىچە بىر ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدالغا ئېرىشىشتەك ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

شىنجاڭ دراما ئۆمىكى ئىجاد قىلىپ ئورۇندىغان «لوپ كەنتىدە تەزىيە» ناملىق دراما دراما ئىجاد قىلىنغانلىقىنىڭ 90 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك يېڭى دراما ئىسلارنى ئالماشتۇرۇپ ئورۇندىشى 9 تۈردە مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى، «جۇڭگو غەربىي قىسىم ئەدەبىياتى» ژۇرنىلى تەھرىراتى، شىنجاڭ «يېپەك يولى» خەتتاتلىق، رەسساملىق يۇرتى، بېيجىڭ

«دىلەيتي» پەن - تېخنىكا تەرەققىيات چەكلىك شىركىتى بىرلىكتە 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى «ۋالماق شىجالىق جۈشگوچە رەسىملەر ئىجادىيىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى» ئاچتى.

جيالىڭ لىن

سەنئەت خىزمىتى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى سەنئەت نومۇرلىرىنى ئورۇندىش تەشكىلاتى 89، ئارتىس 4034؛ سەنئەت نومۇرلىرىنى ئورۇندىش سورۇنى 24، ئىشچى - خىزمەتچى 300؛ يېڭىدىن 128 ئويۇن (نومۇر) تەييارلىنىپ، مەملىكەت ئىچىدە 9000 قېتىم قويۇلدى، ئويۇننى 5 مىليون 628 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى؛ چەت ئەللەردە 278 قېتىم ئويۇن قويۇلدى. ئويۇن قويۇشتىن قىلىنغان كىرىم 53 مىليون 289 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 51 مىليون 943 مىڭ يۈەن چېقىم قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي چېقىم 51 مىليون 606 مىڭ يۈەن، تىجارەت چېقىمى 254 مىڭ يۈەن، كەسىپكارلارنىڭ ماڭاشى 32 مىليون 113 مىڭ يۈەن، ئويۇن تەييارلاشقا كەتكەن خىراجەت 2 مىليون 412 مىڭ يۈەن.

نى يۈشىن

ئاممىۋى كۈتۈپخانا خىزمىتى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى كۈتۈپخانا 73، ئىشچى - خىزمەتچىسى 879، ساقلىنىۋاتقان كىتاب 5 مىليون 467 مىڭ، بۇنىڭ ئىچىدە قەدىمىي كىتاب 96 مىڭ، كىتاب سېتىۋېلىشقا كەتكەن خىراجەت 1 مىليون 655 مىڭ يۈەن. سېتىۋېلىنغان يېڭى كىتاب 82 مىڭ.

نى يۈشىن

مەدەنىيەت بازىرى ئەھۋالى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى مەدەنىيەت بۈيۈملىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن 7127، بۇنىڭ ئىچىدە ناخشا - ئۇسۇل زالى 546، تانسىخانا 291، كارا OK زالى 349، ئېلېكترونلۇق ئويۇنخانا 1064، بىلىيارتخانا 215، باۋلىڭ توپخانىسى 10، غالتەكلىك كانكى مەيدانى 14، ئۇنۇېرسال كۆڭۈل ئېچىش سورۇنى 77، ئون - سىن بۈيۈملىرىنى توپ ۋە پارچە سېتىش ئورنى 1024، فىلىم قويۇش ئورنى 833، ئىجارە ئورنى 782؛ گۈزەل سەنئەت شىركىتى، رەسىم دۇكىنى، رەسىم كۆرگەزمە قىلىش گالېرىيىسى 45؛ كىتابلارنى توپ ۋە پارچە سېتىش ئورنى 491؛ مەدەنىيەت - سەنئەتنى ۋاكالىتەن باشقۇرۇش ئورنى 4؛ سەنئەت بۈيۈملىرىنى كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش شىركىتى 3؛ باشقا تىجارەت ئورنى 1379. كەسىپكارلار 19 مىڭ 684، كاپىتال 490 مىليون 288 مىڭ يۈەن، ئاساسلىق تىجارەتتىن قىلىنغان كىرىم 365 مىليون 713 مىڭ يۈەن، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان ئاساسلىق تىجارەت ۋېجى ۋە قوشۇمچە ھەق 35 مىليون 21 مىڭ يۈەن، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ھەققى 9 مىليون 550 مىڭ يۈەن، پارتىلغان قوشۇلما قىممەت 189 مىليون 966 مىڭ يۈەن. ئۇنىڭدىن باشقا مودا كىيىم ئارتىسلىرى ئەترىتى 22، يەككە ئارتىس 2501.

نى يۈشىن

شىنجاڭ بويىچە 8 - نۆۋەتلىك فوتو سۈرەت نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 10- ئاينىڭ 12 — 15 - كۈنىگىچە سانجى شەھىرىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايونلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلىرىدىن كەلگەن 82 ۋەكىل شىنجاڭلىق فوتو سۈرەتچىلىكىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ئۈستىدە كەڭ مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدى. جۇڭگو فوتوگرافلار جەمئىيىتىنىڭ مەسئۇلىتچىسى يۈەن يىپىڭ تەكلىپكە بىنائەن يىغىنغا قاتناشتى. بۇ قېتىمقى فوتو سۈرەت نەزەرىيە مۇھاكىمە يىغىنىدا پەقەت فوتو سۈرەت ئىشلىرى دەۋر قىلىنىپ پىكىر يۈرگۈزۈلۈپلا قالماستىن، بەلكى فوتو سۈرەت سەنئىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈستىدە كۆپ تەرەپلىمىلىك، كەڭ دائىرىلىك، چوڭقۇر قاتلاملىق مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلدى، يىغىن قاتناشچىلىرى فوتو سۈرەت نەزەرىيىسىنىڭ قۇرۇلمىسى، فوتو سۈرەت ئېستېتىكىسىنىڭ ئىپادىلىنىشى ۋە فوتو سۈرەت دەۋر روھىنىڭ نامايانىدىسى بولۇش قاتارلىق جەھەتلەردە پىكىر ۋە تەھلىل يۈرگۈزدى ھەم بۇ جەھەتتە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

ۋالماق جۇن

شىنجاڭ ئۇسسۇل ئەسەرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر مىللەت ئۇسسۇلچىلىرى ۋە ئۇسسۇل ئوبزورچىلىرى بولۇپ 50 نەچچە كىشى قاتناشتى. يىغىن قاتناشچىلىرى: شىنجاڭدا ئۇسسۇل ئىجادىيىتىدە شىنجاڭلىق ناخشا - ئۇسسۇلىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، مىللىي ئۇسۇلۇب، ئالاھىدىلىكىنى ساقلىغان ئاساستا تىرىشىپ يېڭى ئۇسسۇل ئىجاد قىلىش كېرەك. ئۇسسۇل تېمىسىدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ مېلودىيىسىنى نامايان قىلىش، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كۆپ خىللاشتۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىپ، ئەسەرنىڭ ئىدىيىۋى چوڭقۇرلۇق دەرىجىسىنى ئاشۇرۇپ، ئۇسسۇل نەزەرىيە تەتقىقاتىنى يۇكسەلدۈرۈپ،

ئۇسسۇل ئىجادىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم، دەپ قارىدى.

جالال يىگىتۇ

تۆنجى نۆۋەتلىك «چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگىلى چىققان ياشلار ئەدەبىيات مۇكاپاتى» تارقىتىش يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. بۇ مۇكاپاتنى فىنلاندىيىگە بېرىپ تۇرۇپ قالغان جۇڭگولۇق مۇھاجىر، فىنلاندىيە XI WI شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى شى مېيفالنىڭ خانىم پۇل ئىئانە قىلىپ، «جۇڭگو غەربىي قىسىم ئەدەبىياتى» تەھرىر بۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە تەسىس قىلغان. بۇ مۇكاپاتنى تەسىس قىلىشتىن مەقسەت چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگىلى چىققان ياشلارنىڭ ھەمدە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ بوزيەر ئېچىپ، چېگرىنى قوغداش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەشتەك تىللاردا داستان بولغىدەك تۆھپىلىرىنى خاتىرىلەپ، مىللىي مەدەنىيەت روھىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگىلى چىققان ياشلارنىڭ يۈكسەك ئوبرازىنى قايتا يارىتىشتىن ئىبارەت. بۇ مۇكاپات چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگىلى چىققان ياشلار تەسۋىرلەنگەن ئەسەرلەر بىلەنلا چەكلىنىدۇ. ئەسەر ژانىرلىرى پوۋېست، ھېكايە، نەسىر، ئەدەبىي ئاخبارات، ئەسلىمە قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

يىغىنغا قاتناشقانلار بۈنداق باھالاپ مۇكاپاتلاش ناھايىتى ئەھمىيەتلىك، بۇ چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگىلى چىققان، چېگرا رايونىنى قوغداپ كېلىۋاتقان ياشلارنىڭ ئۆچمەس تۆھپىلىرىنى بەدىئىي ژاستىلەر بىلەن قايتا نامايان قىلىشقا زېمىن ھازىرلاپ بەردى، بۇ ھازىرقى زامان ياشلىرىنىڭ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى ئۇرغۇتۇش، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش چوڭ دولقۇنىغا ئاتلىنىشىدا مۇئەييەن تۇرتكىلىك رول ئويناىدۇ، دەپ قارىدى.

مۇكاپات تارقىتىش يىغىنىغا شى مېيفالنىڭ خانىم، فىنلاندىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى تونور ئولرې، خېتېرې، فىنلاندىيىلىك يازغۇچى ۋە شائىر مېدى سىپېرا، ئاتاقلىق شائىر، سىجۈەن ئۆلكىلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ياڭ مۇلار قاتناشتى.

جالال يىگىتۇ

قوشۇمچە

1 - نۆۋەتلىك «چېگرا رايونغا ياردەم بەرگىلى چىققان ياشلار ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئاپتورلار ۋە ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى:

1 - دەرىجىلىك مۇكاپات: چېەن مىڭخۇي، «ئانا»؛

2 - دەرىجىلىك مۇكاپات: جالال دېيى، «چۇشتەك ئۇنتىمەن يىللار»؛ شى شياڭشياڭ، «چېگرا رايونغا ياردەم بەرگىلى كەلگەن ئالە ئاخىرقى ياش»؛ 3 - دەرىجىلىك مۇكاپات: لۇ پىلە، «ئاچچىقتاغ باغرىدىكى ئادەم»، جاۋ تېەنيى، «بوز يەر ئاچقان ئاشۇ يىللار»، ۋاڭ لىلە، «ياپېيشىل 5 - ئاي»؛ رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئاپتورلار ۋە ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى: شېي جىچياڭ، «قۇشنىڭ جاۋابى»؛ گو لىمىن، «تەقدىرنىڭ 3 بايى»؛، نيې شىن، «پۇجياڭ دەرياسى غەربكە ئاقسىكەن»؛ شۇي لىخەن، «ئۆكۈنمەيدىغان ۋە پۇشايمان قىلمايدىغان ئادەم»؛ جالال شۇيجېن، «كاۋا، نىلە ھېكايىسى».

«مىللىي يازغۇچىلار» ژۇرنىلى يەنە نەشر قىلىندى

نەشر قىلىشتىن توختىغىنىغا 4 يىل بولغان، ش ئۇ ئا ر ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى تەرىپىدىن چېگرىلىدىغان خەنزۇچە قوش ئايلىق ئەدەبىي ژۇرنال — «مىللىي يازغۇچىلار» (ئەسلى نامى «شىنجاڭ مىللەتلەر ئەدەبىياتى») نى نەشر قىلىش 1998 - يىل 3 - ئايدا ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

«مىللىي يازغۇچىلار» ژۇرنىلى نەشر قىلىش ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەندىن كېيىن پەسىللىك ژۇرنال قىلىندى. ئۇنىڭدا «ئەدەبىيات دۇنياسى»، «تەرجىمە گۈلزارى»، «نادىر ئەسەرلەرگە نەزەر»، «شېئىرىيەت»، «ئېغىز ئەدەبىياتى جەۋھەرلىرى»، «مەدەنىيەت دېگىزى» قاتارلىق سەھىپىلەر تەسىس قىلىندى.

جيالال لىن

«جۇڭگو سەنئىتى گېزىتى»نىڭ شىنجاڭدىكى مۇخبىرلار پونكىتى

بۇ پونكىت 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئۈرۈمچىدە قۇرۇلدى. پونكىتقا ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى مىجىت ناسىر ۋۇئوسكا ئېچىپ بەردى. «شىنجاڭ سەنئىتى» تەھرىر بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى جيالال لىن پونكىت باشلىقلىقىغا تەينىلەندى.

جيالال لىن

مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى خىزمىتى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئاپپاراتى 99، بۇنىڭ ئىچىدە ژىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش - باشقۇرۇش ئاپپاراتى 72، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى پەن تەتقىقات ئورنى 2، باشقا مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئاپپاراتى بىر، مۇزېي 23، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى سودا پونكىتى بىر. ئاپتونوم رايون

بويىچە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ياشقۇرۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 805، ساقلانما مەدەنىيەت يادىكارلىقى 75 مىلك 389، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىكلەر بويىچە 1 - دەرىجىلىك ساقلانما مەدەنىيەت يادىكارلىقى 630.

نى يۇشىن

شىنجاڭ يىپەك يولى ئەتىۋارلىق ئاسار ئەتىقىلەر كۆرگەزمىسى ئاچقىدە ئېچىلدى

شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى، شىنجاڭ مۇزىيى، شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى تارىخىئولوگىيىلىك تەتقىق قىلىش ئورنى بىلەن شاڭخەي مۇزىيى بىرلىكتە پلانلىغان شىنجاڭ يىپەك يولى ئەتىۋارلىق ئاسار ئەتىقىلەر كۆرگەزمىسى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە شاڭخەيدە ئېچىلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىگە قويۇلغان مەدەنىيەت يادىكارلىقى 300 دىن ئارتۇق بولۇپ، كۆپ قىسمى يېقىنقى يىللاردىن بېرى شىنجاڭنىڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى تارىخىئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرۈلگەن زور، يېڭى نەتىجىلەردۇر. بۇ كۆرگەزمىنى دۇنيانىڭ جاي - جايلىرىدىن كەلگەن 500 نەچچە مىڭ ئادەم كۆردى.

لى جۇن

شىنجاڭ تەۋەسىدىكى بىر قىسىم مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئوغرىلاپ كېتىلدى ۋە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى

1998 - يىلنىڭ بېشىدا لوپ ناھىيە جېيا يېزىسى بىلەن سامپۇل يېزىسىدىكى تاغ دەۋرىگە ئائىت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى نۆقتىلىق قوغدىلىدىغان رايون 10 نەچچە جىنايەتچى تەرىپىدىن بۇلاڭ - تالاڭ قىلىنغان، بىر قانچە ئورۇندىكى قەدىمىي يادىكارلىقلار بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان. قاراقاش ناھىيە زاۋا يېزىسىدىكى قۇمۇقتىكى تاغ دەۋرىگە ئائىت بۇتخانا خارابىسى ئوغرىلىقچە كولىنىپ، پۈتۈنلەي بۇزۇۋېتىلگەن، بۇتخانىدىكى ئېسىل تام رەسىملىرىنىڭ ئىزىمۇ قالمىغان. خوتەن ناھىيە سېغىزكۆل يېزىسىدىكى تاغ دەۋرىگە ئائىت بۇتخانا خارابىسى جىنايەتچىلەر تەرىپىدىن بۇزۇپ تۆپتۈز قىلىۋېتىلگەن، چىرا ناھىيە چاقا يېزىسىدىكى 10 نەچچە جايدىكى خەن سۇلالىسى دەۋرىگە ئائىت قەدىمىي قەبرىستانلىق ئوغرىلىقچە كولىنىپ، نۇرغۇن ئەتىۋارلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئېلىپ كېتىلگەن.

6 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئۈرۈمچى — گۇچۇڭ تاشيولىنىڭ جەنۇبىي، «تيەنلۇڭ» جەنۇبىي تاغنىڭ شەرقى، ئاچالنىڭ شىمالى ۋە غەربىي جىلغا كۆمۈر كېنى تاشيولىنىڭ شەرقىدىكى 34 قەدىمىي قەبرىستانلىقىنى جىنايەتچىلەر ئوغرىلىقچە كولاپ، ساپال كومزەك، ساپال چۆگۈن، ساپال پۈرچاق، مىس ئاڭزا، ئالتۇن ھالقا، ئالتۇن بىلەيزۈك، قەدىمىي پۇل قاتارلىق 34 مەدەنىيەت يادىكارلىقىنى قېزىپ ئېلىپ كەتكەن.

10 - ئاينىڭ 14 - كۈنى خېجىڭ ناھىيىلىك مۇزېينىڭ كۆرگەزمىخانىسىدىكى مىس بۇت بىلەن بۇتخانا قوڭغۇرىقى ئوغرىلاپ كېتىلگەن.

نى يۇشىن

مەدەنىيەت بازارلىرى قانۇنچىلىق خىزمىتى

1998 - يىلى مەدەنىيەت نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 98' مەدەنىيەت بازارلىرى قانۇنچىلىق يىلى خىزمىتى لايىھىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەت مەمۇرىي تارماقلىرىمۇ ئۆز رايونىغا ماس كېلىدىغان يولغا قويۇش لايىھىلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت بازارلىرى قانۇنچىلىقى بويىچە 104 تەشۋىقات تاختىسى ياسالدى، 58 تەشۋىقات ماشىنىسى ئىشقا سېلىندى، 100 مىلك نۇسخىدىن كۆپرەك تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلدى، ھەر خىل تەشۋىقات شارى ۋە لوزۇنكىسىدىن 310 ى ئېسىلدى. مەدەنىيەت نازارىتى كۆرس ئېچىپ، ژىلايەت، ئوبلاست، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك چوڭ ئويۇن قويۇش سورۇنلىرىدا ئويۇن قويىدىغان ئورۇنلار ۋە ئويۇن قويۇشنى باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ 67 مەسئۇلىنى تەربىيىلىدى. ژىلايەت، ئوبلاستلار مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە بېجىرىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئارقا - ئارقىدىن 9 قارار كۆرس ئاچتى، ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت بازارلىرىنى تەكشۈرگۈچىلەرنىڭ %95تىن كۆپرەكى تەربىيىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا مەدەنىيەت تىجارەتچىلىرى ئۈچۈن ئاز كەم 100 قارار كۆرس ئېچىلدى، كۆرسقا 5000 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرىنى 100 مىلك قېتىمدىن ئارتۇق تەكشۈرۈش داۋامىدا نەشر ھوقۇقى قانۇنسىز دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغان، نەشر ھوقۇقى ئوغرىلانغان، شەھۋانىي ئۇن - سىن بۇيۇمىدىن 112 مىلك قاپتىن كۆپرەكنى، كىتاب - ژۇرنال ۋە قانۇنسىز دېنىي نەشر بۇيۇمىدىن 28 مىلك 860 نى، رەسىمدىن 9456نى، مەنئى قىلىنغان ئۇسكۇنىدىن 28 نى يىغىۋالدى، قانۇنغا خىلاپ تىجارەتكە دائىر دېلودىن 328 نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. قانۇنسىز تىجارەت ئورنىدىن 176 نى بىكار

قىلدى، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىسىدىن 4نى قامىدى، چوڭ دېلودىن 5نى پاش قىلدى، ئوغرىلىغۇ لېنتىسىنى قانۇنسىز كۆپەيتىپ نەشر قىلىش ئۇقۇسىدىن بىرنى بۇزۇپ تاشلىدى، قانۇنسىز «ۋاڭبا» كومپيۇتېر سالونىدىن 102 نى تەكشۈرۈپ پېچەتلەپ بىكار قىلدى، 206 پىلاستىنكىنى يىغىۋالدى، 272 كومپيۇتېرنى تەكشۈرۈپ پېچەتلىدى، 463 توك يولى تاختىسى يىغىۋالدى.

نى يۇشىن

مەدەنىيەتنىڭ يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش ئەھۋالى

1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن مەدەنىيەت نازارىتى تەشكىللىگەن مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش سەنئەت ئۆمىكى 2000 كىلومېتردىن ئارتۇق مۇساپىنى بېسىپ تۇرۇمچى — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولىنىڭ مىچۈەن بۆلۈكىدىكى قۇرۇلۇش ئورنىغا، قۇمۇل شەھرىگە، ئاراتۇرۇك، بارىكۆل ناھىيىلىرىگە ۋە بىڭتۈەن قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىگە بېرىپ 11 قېتىم ئويۇن قويدى، تاماشىبىن 20 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى.

شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلىدىكى 36 كىشى 5 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە ئاتۇش، قەشقەر شەھەرلىرى، قەشقەر يېڭىشەھەر، يەكەن، قاغىلىق ناھىيىلىرىگە بېرىپ 23 قېتىم ئويۇن قويدى، تاماشىبىن 20 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. 4 — 5 - ئايغىچە شىنجاڭ «ئەيۋە» ئوركېستىرىدىكى 60 نەچچە مۇزىكانت تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىغا بېرىپ، نېفىت ئىشچىلىرىغا، ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرىگە ۋە تېخنىكوم، ئالىي مەكتەپلەرگە 8 قېتىم مۇزىكا يىغىلىشى ئوتكۈزۈپ بەردى. تاماشىبىن 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى.

نى يۇشىن

شىنجاڭ تەرجىمە فىلىملىرى «تۇلپار مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى

دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە باش ئىدارىسى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، جۇڭگو ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى بىرلىشىپ باشقۇرغان، گۇاڭجۇ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئوستېگە ئالغان 2 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما فىلىملىرىنى كىنو فىلىملىرى «تۇلپار مۇكاپاتى»نى باھالاش پائالىيىتى 11- ئاينىڭ 1 - كۈنى گۇاڭجۇدا ئاياغلاشتى. ش ئۇ ئا ر كىنو شىركىتى كىنو فىلىملىرىنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش ھېكايە فىلىم «ئەپيۇن ئۇرۇشى» (ئۇيغۇرچە)، ئىلمىي تەربىيەۋى فىلىم «ماشىنا ھەيدىگەندە، يول يۇرگەندە بىخەتەرلىككە ئەھمىيەت بېرىش»، «ئىلمىي ئۇسۇلدا دورا ئىشلىتىپ كېۋەز پىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش» ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان مۇنەۋۋەر فىلىم بولۇپ باھالىنىپ، «تۇلپار مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى، ش ئۇ ئا ر كىنو شىركىتى فىلىملەرنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش بۆلۈمى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ، ش ئۇ ئا ر كىنو شىركىتى فىلىملەرنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش بۆلۈمىدىكى قېيۇم ئابدۇللا ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

نى يۇشىن

تۇنجى نۆۋەتلىك «تەڭرىتاغ ئالاھىدە مەھسۇلات لوڭقىسى» ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى

مەدەنىيەت نازارىتى، مالىيە نازارىتى، دېھقانچىلىق نازارىتى، ش ئۇ ئا ر ئاخبارات ئىلان قىلىش مەركىزى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئىشخانىسى، تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق نازارىتى بىرلىشىپ باشقۇرغان، «جۇڭگو ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى گېزىتى»نىڭ شىنجاڭ مۇخبىرلار پونكىتى ئوستېگە ئالغان، بىر يىل داۋاملاشقان شىنجاڭ تۇنجى نۆۋەتلىك «تەڭرىتاغ ئالاھىدە مەھسۇلات لوڭقىسى» ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئاخىرلاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار مۇسابىقىگە قاتناشتۇرغان 231 ئەسەر تاپشۇرۇۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە نەسرىي ئەسەر 85، فوتو سۈرەت 14. جۇ لىن يازغان ھۆسنىخەت «ئۇزۇمگە مەدھىيە»، شىڭ ۋېي يازغان ئىلمىي ماقالە «شىنجاڭ: ئالقات نېمە ئۈچۈن شۇنچە قىزىل — ئەۋزەللىككە ئىگە بىر خىل يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتى كەسپىنى تەكشۈرۈش»، لىيۇ جىڭخۇا يازغان نەسىر «كوتېنلۇن تېغىغا چىقىپ قوناق يېيىش»، سۇن تاۋ يازغان شېئىر «گۈھەر زېمىن شىنجاڭنىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى كۆپ (بىر گۈرۈپپا شېئىر)» قاتارلىقلار 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ «غەربىي يۇرتنىڭ قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋىلىرى تاتلىق» قاتارلىق 8 ئەسەر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۇنىڭدىن باشقا 8 ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ جېڭ خۇا قاتارلىق 12 ئاپتور مۇنەۋۋەر ئاپتور مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

مەدەنىيەتتە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيىلەر

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 8 - كۈنى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى گۈاڭجۇدا ئېچىلغان 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك مەدەنىيەتتە ئىلغار ناھىيىلەرنىڭ تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا مەملىكەت بويىچە 72 ناھىيە (شەھەر، رايون) گە «مەدەنىيەتتە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە» دەپ نام بەردى. كۈنەس ناھىيىسى، بىڭتۈەن 1 ،، 29 ،، 103 ،، 123 ،، 148 - تۈەن - مەيدانلىرى «مەدەنىيەتتە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

نى يۈشىن

98' يېڭى ئادەم، يېڭى ئىجادىيەت ۋاكال مۇزىكا مۇسابىقىسى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۇيغۇرغان، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ مۇزىكا رادىئو ئىستانسىسى ھەمكارلاشقان «98' شىنجاڭ يېڭى ئادەم، يېڭى ئىجادىيەت ۋاكال مۇزىكا مۇسابىقىسى» 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 1 — 6 - كۈنگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق، موڭغۇل، خۇيزۇ، قىرغىز، ئۆزبېك، تاجىك، تاتار، شىبە، مانجۇ، رۇس قاتارلىق مىللەتلەردىن بولۇپ 157 ناھىر قاتناشتى، مۇسابىقە كەسپىي گۇرۇپپا ۋە ھەۋەسكارلار گۇرۇپپىسىغا ئايرىلدى، مۇسابىقىگە 200 نەچچە ناخشا - مۇزىكا ئەسىرى قاتناشتۇرۇلدى، بۇنىڭدا ھەر خىل تېمىدىكى مىللىي ناخشىلار بار. مۇسابىقىدە 47 ئارتىس مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي گۇرۇپپىدىكىلەر 30، ھەۋەسكارلار گۇرۇپپىسىدىكىلەر 17. كەسپىي گۇرۇپپىدىن گۇلباھار بىلەن گۈلىيە (قازاق) ياۋروپاچە ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، غالىپجان غوپۇر بىلەن ئېرغالى (قازاق) مىللىيچە ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئابدۇللا بىلەن يۈكسەك (تاجىك) ئاممىباب ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ ھەۋەسكارلار گۇرۇپپىسىدىن ۋاڭ جىڭخۇا ياۋروپاچە ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ۋۇ ۋېي مىللىيچە ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، غالىب رېھىم بىلەن ئابلەت ئاممىباب ئۇسلۇبتا ناخشا ئېيتتىشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

نى يۈشىن

شىنجاڭ ئۇسسۇللۇق تىياتىر ۋە سەنئەت نومۇرلىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۇيغۇرغان 8 - نۆۋەتلىك «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا مۇكاپاتى» نى باھالاش مۇسابىقىسى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ھېيجىڭدا ئاياغلاشتى. قاراماي ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكى ئىجاد قىلىپ ئورۇندىغان «چۆلدىكى قىز» «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا يېڭى تىياتىر نومۇرى مۇكاپاتى» غا؛ شىنجاڭ سېرىك ئۆمىكى ئىجاد قىلىپ ئورۇندىغان «بوشلۇقتىكى پولات سىمدا مېڭىش» ناملىق نومۇر «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا يېڭى نومۇر مۇكاپاتى» غا؛ شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكىدىكى خەلچەم سىمدىق ئىشلىگەن «قىزلار» ناملىق كوللېكتىپ ئۇسسۇل «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا يېڭى نومۇر مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

نى يۈشىن

شىنجاڭ ئۇسمۇر سېركچىلىرى «ئالتۇن شىر» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك ئۇسمۇر سېركچىلەر «ئالتۇن شىر» مۇكاپاتى مۇسابىقىسى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 1 — 8 - كۈنگىچە گۈيجۇنىڭ زۇنيى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەت بويىچە 35 سېرىك ئۆمەك كوماندىسىدىكى 700 دىن ئارتۇق ئۇسمۇر سېركچى مۇسابىقىگە قاتناشتى. ئاپتونوم رايون كوماندىسىدىكى قادىر، داۋا (موڭغۇل)، ئابلەت، ھاجىگۈل، ھاۋاگۈل قاتارلىقلار كوللېكتىپ ئورۇندىغان «دارۋاز» ناملىق نومۇر ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا؛ گۈلجان ئورۇندىغان «تۆگىدىن ئۆتۈش» ناملىق نومۇر كۈمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۈشىن

شىنجاڭ «خۇائېر» ناخشىچىلىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر مەدەنىيىتى مەھكىمىسى ئۇيغۇشتۇرغان غەربىي شىمالدىكى 5 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى ۋە بىڭتۈەندىكى «خۇائېر» ناخشىچىلىرى قاتناشقان 98' جۇڭگو غەربىي شىمال «شاخۇ لوقمىسى» مۇسابىقىسى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 7 — 11 - كۈنگىچە يىنچۈەن شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. سانجى ئوبلاستىدىكى ناخشىچىلاردىن لىيۇ شاۋمېي، جاۋ خەي، ما چىڭلىڭلار 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، جىن جۇنچياڭ 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

نى يۈشىن

شىنجاڭ ئۇسسۇلى «نېلۇپەر» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

تۇنجى نۆۋەتلىك جۇڭگو «نېلۇپەر لوقمىسى» ئۇسسۇل مۇسابىقىسى 1998 - يىل 6 - ئايدا ھېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكىدىن خەلچەم سىمدىق ئىشلىگەن «چىنە ئۇسسۇلى» ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ خەلچەم سىمدىق رىياسەتچىلىك قىلغان جۇڭگو مەدەنىيەت باشقۇرۇش

كادىرلىرى ئىنستىتۇتى شىنجاڭ مىللىي ئالىي تېخنىكوم سىنىپى (ئاساسلىقى شىنجاڭ ناخشا ـ ئۇسسۇل ئۇمىكىنىڭ ئارتىسلىرى) نومۇر ئورۇنداشتا كۆمۈش مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ تۆرسۇنئاي ئالاھىدە ئورۇنداش مۇكاپاتىغا، كۆرەش رەجەپ ئىجاد قىلغان «تەڭرىتاغ قىزى» ناملىق ئۇسسۇل بىلەن سۇن پېيلۇ ئىجاد قىلغان «شادىيانە» ناملىق ئۇسسۇل مۇنەۋۋەر ئەسەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

شىنجاڭ جىڭجۇ تىياترى ھەۋەسكارلىرى مۇكاپاتلاندى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى 1998 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى تەيىنلىگەن ئۆتكۈزگەن مەملىكەتلىك 4 ـ نۆۋەتلىك «تىنچلىق لوڭقىسى» جۇڭگو جىڭجۇ ھەۋەسكارلىرى تەكلىپ مۇسابىقىسىدە شىنجاڭلىق ئۇيغۇر ھەۋەسكار پاتىمە ئورۇندىغان «ياشلىق شېپالىق» ۋە لى شياڭجىن ئورۇندىغان «شاھانە تون تىكىش» 2 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى ھەمدە بۇ ھەۋەسكارلار «كۆزگە كۆرۈنگەن قوش 10 جۇڭگو جىڭجۇ ھەۋەسكارى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. پاتىمە تۇنجى ئۇيغۇر جىڭجۇ ھەۋەسكارى بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

نى يۇشىن

«گۈلەمخان» ۋە «يۇلغۇنلۇق» مۇكاپاتلاندى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان مەملىكەتلىك 8 ـ نۆۋەتلىك «توز مۇكاپاتى» بويىچە تاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان سەھنە ئەسەرلىرىنى باھالاپ مۇكاپاتلاش پائالىيىتى 1998 ـ يىل 3 ـ ئايدا ئاياغلاشتى، شىنجاڭدىن يوللانغان، جاپپار قاسىم ئىجاد قىلغان مۇزىكىلىق دراما «گۈلەمخان» ئالاھىدە مۇكاپاتقا؛ لى مىڭدې ئىجاد قىلغان ھازىرقى زامان جىڭجۇ تىياترى «يۇلغۇنلۇق» مۇسا مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

شىنجاڭ ئارتىسلىرى 4 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان 4 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك يالغۇز كىشىلىك، 2 كىشىلىك، 3 كىشىلىك ئۇسسۇل مۇسابىقىسى 1998 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنى خاڭجۇدا ئاياغلاشتى، شىنجاڭنىڭ ياش ئارتىسلىرى رەنا ئورۇندىغان «دولاندا ئوت»، «سېنىلا سۆيىمەن»، «بىر پىيالە چاي ئىچىڭ» قاتارلىق ئۇسسۇللار 2 ـ دەرىجىلىك ئورۇنداش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئەلى ئىجاد قىلغان «ئۇيغۇلتاش» ناملىق ئەرلەر 3 كىشىلىك ئۇسسۇلى مۇنەۋۋەر ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

لىۋ شىكۇن شىنجاڭغا كېلىپ ماھارەت كۆرسەتتى

مەدەنىيەت نازارىتى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئويۇن قويۇشنى باشقۇرۇش مەركىزى بىرلىشىپ ئۇيۇشتۇرغان 98' تېخۇپې ساداسى ئاتاقلىق پىئانىنو ئۇستازى لىۋ شىكۇننىڭ يەككە ئورۇندىشىدىكى مۇزىكا يىغىلىشى 1998 ـ يىل 6 ـ ئاينىڭ 20 ـ كۈنى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. 3000 دىن ئارتۇق تاماشىبىن ئۇ چالغان «لىياڭجۇ»، بىتخوۋېننىڭ «كۆتۈرۈلگەن C مىنور كۈيى»، چوپېپنىڭ «چۈشۈرۈلگەن A ماژور پولشا ئۇسسۇل كۈيى»، «چۈشۈرۈلگەن B مىنور يېنىك كۈيى» ھەمدە «شادىيانە»، «قەشقەر خىيالىرى» قاتارلىق 10 نەچچە داڭلىق مۇزىكىنى ئاڭلىدى.

نى يۇشىن

سۇ بوياق رەسىم «قىرغىز قىزى» مۇكاپاتقا ئېرىشتى

جۇڭگو ـ ياپونىيە سۇ بوياق رەسىملىرىنى ئالماشتۇرۇش كومىتېتى بىلەن ياپونىيە ماشياۋ سۇ بوياق رەسىملىرى جەمئىيىتى مەملىكەتلىك باش شتابى 1998 ـ يىل 10 ـ ئايدا ياپونىيىنىڭ توكيو شەھىردە ئۆتكۈزگەن 6 ـ قېتىملىق جۇڭگو ـ ياپونىيە سۇ بوياق رەسىملىرىنى ئالماشتۇرۇش كۆرگەزمىسىدە شىنجاڭ رەسساملار يۇرتىدىكى ياش قىرغىز رەسسام خالىدە سىزغان سۇ بوياق رەسىم «قىرغىز قىزى» ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

نى يۇشىن

شىنجاڭنىڭ كىتاب ساقلاش بىلىمى مۇكاپاتقا ئېرىشتى

جۇڭگو ئويما رەسساملار جەمئىيىتى، جۇڭگو كىتاب بېلىتى ساقلانمىسى جەمئىيىتى، مەملىكەتلىك نەشرىياتچىلار جەمئىيىتى 1998 ـ يىل 6 ـ ئايدا شېنجېندا ئۆتكۈزگەن 98' 7 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كىتاب ساقلاش بىلەتلىرى كۆرگەزمىسىدە شىنجاڭ رەسساملار يۇرتىدىكى دۆلەتلىك 1 ـ دەرىجىلىك گۈزەل سەنئەتچى يۇ ژېنيانىڭ بىر يۈرۈش كىتاب ساقلاش بىلىتى (5 پارچە) مۇسا مېدالغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

«شىنجاڭ بالىلار رەسىملىرى توپلىمى» نەشر قىلىپ تارقىتىلدى

ش ئۇ ئا ر بالىلار مەدەنىيەت ـ سەنئەت كومىتېتى تەھرىرلىگەن «شىنجاڭ بالىلار رەسىملىرى توپلىمى»

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 11 - كۈنى رەسمىي نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. «شىنجاڭ بالىلار رەسىملىرى توپلىمى»نى قاسىم يۈسۈپ تەييارلىغان، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلغاندى. بۇ «رەسىملەر توپلىمى»غا «3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى بالىلار مەدەنىيەت - سەنئەت مۇسابىقىسى»دە مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەر ھەممە مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق بالىلار رەسىملىرى مۇسابىقىسىدە مۇنەۋۋەر ئەسەر مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن 554 ئەسىرى كىرگۈزۈلگەن.

نى يۈشىن

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئۆتكۈزۈلگەن گۈزەل سەنئەت، خەتتاتلىق، رەسساملىق، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىلىرى

ۋاقتى (ئاي)	كۆرگەزمە نامى	كۆرگەزمە ئورنى	باشقۇرغان ئورۇن
1	شىنجاڭ سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى، شىنجاڭ سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىشخانىسى
2	باھارنى كۈتۈۋېلىش گۈزەل سەنئەت ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى
3	ئاپتونوم رايونلۇق 3 - نۆۋەتلىك خەتتاتلىق، ئويمىچىلىق كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتى
4	1 - ماينى تەبرىكلەش «فاكتىلۇكقىسى» ئىشچى - خىزمەتچىلەر فوتو سۈرەت جەمئىيىتى ئۇزالىرىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر فوتو سۈرەت جەمئىيىتى، شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى
5	جۇڭخۇانى سۆيىمەن، شىنجاڭنى سۆيىمەن — شۇي يەن ئېپەندى ساقلىغان كىتاب بېلەتلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	ئۇرۇمچى شەھەرلىك ساقلاش ئىلمىي جەمئىيىتى
6	«سۇ ئىچكەندە قۇدۇق قازغۇچىنى ئۇنتۇما» ناملىق شىنجاڭ سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ سۇنى ياخشىلاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىشخانىسى، شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى
6	يالڭ خويمىنىڭ خەتتاتلىق، ئويمىچىلىق، فوتو سۈرەت ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتى، غەربىي شىمال نەپىت ئىدارىسى
7	شۇي يۈڭنىڭ فوتو سۈرەت سەنئەت كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى
7	«5 يۈلتۈز لوكقىسى» مەملىكەتلىك ئاتاقلىق خەتتاتلار ئەسەرلىرى تەكلىپ كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتى

7	مەركىزىي تارىخىي ماتېرىياللار تەنقىقات يۇرتى ئۇيۇشتۇرغان ئاتاقلىق خەتتات ۋە رەسساملار ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ خەلقئارا كۆرگەزمە مەركىزى كۆرگەزمە زالى	مەركىزىي تارىخىي ماتېرىياللار تەنقىقات يۇرتى، ئاپتونوم رايونلۇق تارىخىي ماتېرىياللار تەنقىقات يۇرتى
8	جۇڭگو - ياپونىيە دوستلۇقى 4 - نۆۋەتلىك يىپەك يولى بىرلەشمە رەسىم كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى، ياپونىيە «ھازىرقى زامان رەسساملىق جەمئىيىتى»
8	ياپونىيىلىك فوتوگراف لىگمۇجىيەنىڭ «جۇڭگو ئەجەپ ياخشىكەن» ناملىق فوتو سۈرەت ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تاشقى ئىشلار (مۇھاجىرلار خىزمىتى) ئىشخانىسى، جۇڭگو ئايال فوتوگرافلار جەمئىيىتى، شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمەسى، شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيەتى
9	ياپونىيىلىك دۇبىەن خەنزۇنىڭ 8 - قېتىملىق ھۆسنخەت كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى، شىنجاڭ تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى، ياپونىيە خەتتاتلار جەمئىيىتى، شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى، شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتى ھەمكارلاشقان
9	«سودا - سانائەت بانكىسى خادىملىرى» فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۇبۇسى، شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى
10	2 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەنزىرە رەسىملىرى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى، شىنجاڭ مەنزىرە رەسىملىرى تەنقىقات جەمئىيىتى
10	يۇ ۋېيچېڭنىڭ ھۆسنخەت ۋە رەسىم كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ گۈزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى، جىنلىك ئويمكارلىق جەمئىيىتى، خەلق ئىشلىرى نازارىتى
10	«جىنبەيخې لوڭقىسى» شىنجاڭ 10 - نۆۋەتلىك فوتو سۈرەت سەنئىتى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ فوتوگرافلار جەمئىيىتى «جىنبەيخې» تويلۇق رەسىم تارتىش دۇكىنى
11	نىياز كېرەمنىڭ ھۆسنخەت سەنئىتى كۆرگەزمىسى	شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى كۆرگەزمە زالى	شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتى

جيالك لىن

جۇڭگو ۋە چەت ئەل داڭلىق مۇزىكىلىرى خورى

مەدەنىيەت نازارىتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئۈرۈمچىدە «مىننەتدار بولغان كۆڭۈل» ناملىق جۇڭگو ۋە چەت ئەل داڭلىق مۇزىكىلىرى خورى ئۇتكۈزدى. بۇ شىنجاڭدا تۇنجى قېتىم

ئۇتكۈزۈلگەن مۇزىكا خورى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

نى يۇشىن

3 خور ئۆمىكى خەلقئارا خور بايرىمىغا قاتناشتى

4 - نۆۋەتلىك جۇڭگو خەلقئارا خور بايرىمى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 25 — 31 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن 53 خور ئۆمىكىدىكى 3300 ئارتىس خور ئېيتتى. شىنجاڭ مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ «جۇڭخاردىكى مەرۋايىت خور ئۆمىكى» بىلەن ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ «ئاسما ئاۋازى خور ئۆمىكى» ئورۇندىش خاتىرە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتى «تەڭرىتاغ خور ئۆمىكى» ئورۇندىش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

نى يۇشىن

مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە مۇزېي سىستېمىسىدىكى مەملىكەتلىك ئالغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر

كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى 1998 - يىلى مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە مۇزېي سىستېمىسىدا 3 قېتىم مەملىكەت بويىچە باھالاپ سېلىشتۇرۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى، بۇ پائالىيەتتە ئاپتونوم رايوندىن 3 ئورۇن، 3 شەخس مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئورۇنلار: سانجى ئوبلاستلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى (مۇزېي)، شىخەنزە ھەربىيلەر بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش مۇزېيى، قەشقەر ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى؛ مۇكاپاتقا ئېرىشكەن شەخسلەر: ش ئۇ ئا ر مۇزېيدىن جيا يىڭيى، گۈجۇڭ ناھىيىلىك مۇزېيدىن چېن شيا، كۇچا ناھىيىلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنىدىن فۇ مىڭفاڭ.

خەن شياۋمېي

«سەنشەن» مەيدانى قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرىدىكى ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقتا قمار ئويناش قىلمىشى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 14 - كۈنى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «مەملىكەت خەۋەرلىرى ۋە خەلقئارا خەۋەرلەر» پروگراممىسىدا ئۇرۇمچى «سەنشەن» كۆڭۈل ئېچىش مەيدانى قاتارلىق 3 كۆڭۈل ئېچىش سورۇنىنىڭ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقتا قمار ئويناش تجارىتى قىلىشتەك قانۇنسىز قىلمىشى كۆرسىتىلگەندىن كېيىن جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ قاتتىق ئىنكاسىنى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قاتتىق دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىدى.

2 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۆزى رياسەتچىلىك قىلغان يىغىندا «سەنشەن» كۆڭۈل ئېچىش مەيدانى قاتارلىق سورۇنلاردا قمار ئويناش پائالىيىتىنى مەنئى قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، قمار ئويناش قاتارلىق قانۇنسىز پائالىيەتنى قەتئى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى تەكىتلىدى. شۇ كۈنى شەھەرلىك ج خ سىستېمىسى بىلەن مەدەنىيەت، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تەڭ ھەرىكەتلىنىپ، شەھەر بويىچە 114 مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تجارەت سورۇنىنى تەكشۈرۈپ، مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق كومپيۇتېر تاختىسىدىن 388 نى يىغىۋالدى ھەمدە ھەممىسىنى ئامما ئالدىدا كۆيدۈرۈۋەتتى، شەھەر بويىچە مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تجارەت سورۇنلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇردى.

نى يۇشىن

مەدەنىيەت - سەنئەت ئالاقىسى

فرانسىيە «ياۋروپا ۋاقىت گېزىتى»نىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ئۇرۇمچى سەنئەت ئۆمىكىدىكى 20 كىشى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن باشلاپ فرانسىيە، بېلگىيە، لىيۇكسېمبورگ قاتارلىق دۆلەتلەردە 23 كۈن تۇرۇپ، 8 قېتىم ئويۇن قويدى.

تەيۋەن «چۆەندا» سەنئەت چەكلىك شىركىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلىدىكى 19 كىشى 4 - ئاينىڭ 9 — 20 - كۈنىگىچە تەيبېي، تەيجۇڭ، تەينەن، جاڭخۇا، خۇالىيەن ۋە شىنگاڭ قاتارلىق جايلاردا 8 قېتىم ئويۇن قويدى.

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، تۈركمەنستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇئاۋىن ز ۋ ئىلىسى، قوشۇمچە مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ئو. ئە. دوغدىيېۋ يېتەكچىلىكىدىكى تۈركمەنستان دۆلەتلىك سەنئەت ئۆمىكى 5 - ئاينىڭ 5 — 7 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچى ۋە تۇرپاندا زىيارەتتە بولدى ۋە ئويۇن قويدى.

جۇڭگو مەدەنىيەت بايرىمىنىڭ مۇھىم پائالىيەت تۈرى بولغان شىخەنزە شەھەرلىك گۈزەل سەنئەت، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى 5 - ئاينىڭ 12 — 22 - كۈنىگىچە قازاقستان جۇمھۇرىيىتى ئالمۇتا شەھىرى دۆلەتلىك سەنئەت مۇزېيىدا ئېچىلدى. كۆرگەزمىگە 42 كىشىنىڭ ھەۋەسكار ۋە رەسساملىق جۇڭگوچە رەسىم، مايى بوياق رەسىم، ئويما رەسىم، فوتو سۈرەت قاتارلىق 100 پارچە ئەسىرى قويۇلدى، كۆرگەزمىنى

كۆرگەنلەر 2000 ئادەم (قېتىم) دەن ئاشتى.

جۇڭگو شىنجاڭ قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سەنئەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 49 كىشى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتى ئوش ئوبلاستى باشلىقىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 6 - ئاينىڭ 29 - كۈندىن 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنىگىچە قىرغىزستاننىڭ بىشكەك، ئوش، جالالئاباد، نارىن قاتارلىق جايلىرىدا زىيارەتتە بولدى ۋە 13 قېتىم ئويۇن قويدى.

جۇڭگو شىنجاڭ ئىلى ۋىلايەتلىك دراما ئۆمىكىدىكى 22 كىشى قازاقىستان ئالمۇتا شەھەرلىك «زايىر» شىركىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 11 - ئاينىڭ 25 - كۈندىن 12 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە قازاقىستاندا 20 كۈن ھەقلىق سەييارە ئويۇن قويدى.

قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو شىنجاڭ سانجى ئوبلاستلىق مەدەنىيەت - سەنئەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 5 كىشى 10 - ئاينىڭ 12 - كۈندىن 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە قىرغىزستاندا مەدەنىيەت - سەنئەت ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىدە بولۇپ ئويۇن قويدى.

جۇڭگو شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 28 كىشى 11 - ئاينىڭ 22 — 29 - كۈنىگىچە پاكىستان «جۇڭگولۇقلار كۆلۈبى»نىڭ تەكلىپىگە بىنائەن پاكىستاندا جۇڭگونىڭ پاكىستاندىكى خادىملىرى، ئوقۇغۇچىلىرى، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ پۇشتىلىرى ۋە سودا - سانائەت ساھەسىدىكى زاتلاردىن ھال سوردى ۋە ئۇلارغا دوستانە ئويۇن قويۇپ بەردى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىغا بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خەتتاتلار جەمئىيىتى ئۆمىكى تەيۋەن ئۇلكىلىك مەتبۇئاتچىلار جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنى تەيۋەنگە بېرىپ 12 كۈن خەتتاتلىق سەنئىتى ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

يىل ئاخىرىغىچە شىنجاڭ چەت ئەللەر بىلەن 57 تۈر بويىچە 582 ئادەم (قېتىم) مەدەنىيەت ئالاقىسى قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 39 ئۆمەك، گۇرۇپپا، 340 ئادەم (قېتىم) 15 دۆلەت ۋە رايونغا ئەۋەتىلدى؛ 8 دۆلەت ۋە رايوندىن شىنجاڭغا زىيارەتكە كەلگەن 18 ئۆمەك، گۇرۇپپا، 242 ئادەم (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى.

نى يۇشىن

ئارخىپچىلىق

ئارخىپچىلىق كەسىپىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1. ئاساسىي قۇرۇلۇش. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئارخىپچىلىق كەسىپىي خىراجىتى 1 مىليون 190 مىڭ يۈەن (بىكتۇەن بۇنىڭ سىرتىدا) گە، ئارخىپ ئامبىرى كۆلىمى 60 مىڭ 225 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار ۋە چوڭ كارخانا ئارخىپ تارماقلىرى 9 كومپيۇتېر، 2 نۇسخىئالغۇ، 33 ھاۋا تەڭشىگۈچ سېتىۋالدى، باشقا زامانىۋى ئۇسكۇنىلەرنىمۇ كۆپەيتتى. ھەر دەرىجىلىك ئارخىپچىلىق مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى، تۈرلۈك ئارخىپخانىلار، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار ھەمدە چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ئارخىپ تارماقلىرىدىكى كەسىپىي خادىملار ئىچىدە ئالىي ماۋارىپ تەربىيىسى ئالغانلار 53%نى، ئارخىپچىلىق كەسپى بويىچە ئالىي ماۋارىپ تەربىيىسى ئالغانلار 19%نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئارخىپچىلىق كەسپى سىستېمىسى باھالاش ھەيئىتىنىڭ باھالىشى ئارقىلىق 101 كىشىنىڭ ئارخىپچىلىق كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى باھالاندى ۋە ئۇلار تەكلىپ قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە كاندىدات ئارخىپ تەتقىقاتچىسى 9، مەسئۇل باشقۇرغۇچى 51.

2. كەسىپىي خىزمەت. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك تۈرلۈك ئارخىپخانىلار، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ، چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ئارخىپ تارماقلىرى قوبۇل قىلغان ئارخىپ 196 مىڭ 558، ئۇن، سىن، فىلىم ئارخىپى 71 مىڭ 536، سۈرەت ئارخىپى 16 مىڭ 6، ئەسلى خەرىتە 62 مىڭ 193. ش ئۇ ئا ر ئارخىپ ئىدارىسى ئورگان ئارخىپىنى باشقۇرۇش، كارخانا ئارخىپىنى باشقۇرۇش، ئارخىپخانىلارنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ چىڭ تۇتتى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى 201 ئىدارە، ئورۇن دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئارخىپ خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا ئىلغارلىق ئۇلچىمىگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 179 ئىدارە، ئورۇن ئاپتونوم رايون بويىچە ئورگان ئارخىپىنى باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 16 كارخانا ئارخىپلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك ۋە ئۇلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ ئۆستۈرۈلدى. 5 پەن - تېخنىكا كەسىپىي ئورنى ئارخىپلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا دۆلەت دەرىجىلىك ۋە ئۇلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ ئۆستۈرۈلدى.

3. ئارخىپتىن پايدىلىنىش خىزمىتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئارخىپ تارماقلىرى ئارخىپلارنى ئاپتونوم رايوننىڭ كەسىپىي قۇرۇلۇشلىرىغا خىزمەت قىلدۇرۇش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇردى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوننىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت قاتارلىق تارماقلىرىنىڭ خىزمەتلىرى ئۈچۈن، 80 مىڭ 578 ئادەم (قېتىم) گە 456 مىڭ 359

توم (قېتىم) تارىخ، 10 مىڭ 954 تادەم (قېتىم) گە 38 مىڭ 305 توپلام (قېتىم) ماتېرىيال يەتكۈزۈپ بېرىلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ۋە تۈرلۈك تارىخىي خانىلار ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى 6095 توم (قېتىم) تارىخ بىلەن تەمىنلىگەن، خىزمەت ئۈچۈن 36 مىڭ 71 توم (قېتىم)، تارىخ پېزىش، تەزكىرە تۈزۈش ئۈچۈن 41 مىڭ 197 توم (قېتىم)، ئىلمىي تەتقىقات ئۈچۈن 1604 توم (قېتىم) تارىخ كۆرۈلگەن.

يۇ شاۋنەن

ش ئۇ ئا ر تارىخىخانا دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك تارىخىخانا قىلىپ ئۆستۈرۈلدى

1998 - يىل 9 - ئايدا دۆلەت تارىخ ئىدارىسى تارىخىخانىلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى تەكشۈرۈپ باھالاش گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ باھالىشىدا، ش ئۇ ئا ر تارىخىخانا دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك تارىخىخانا ئۆلچىمىگە يېتىپ، دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك تارىخىخانا قىلىپ ئۆستۈرۈلدى. مۇكاپات تارقىتىش يىغىنى 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سېرجا، دۆلەت تارىخ ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مەركىزىي تارىخىخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى يالقۇن گۈچجى قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى. يىغىندا يالقۇن گۈچجى دۆلەت تارىخ ئىدارىسى بىلەن مەركىزىي تارىخىخانىغا ۋاكالىتەن، جۇ شېڭتاۋ ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن مۇھىم سۆز قىلدى. يالقۇن گۈچجى دۆلەت تارىخ ئىدارىسى بىلەن مەركىزىي تارىخىخانىغا ۋاكالىتەن ش ئۇ ئا ر تارىخىخانىغا مىس تەقدىرنامە، گۈۋاھنامە ۋە مۇكاپات پۇلى بەردى.

يۇ شاۋنەن

تارىخ باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ دەرىجىسى ئۆستۈرۈلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 179 ئورۇننىڭ ئورگان تارىخىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ 1 - دەرىجىلىك ئۆلچىمىگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ ھۆججەت، تارىخىلىرىنى باشقۇرۇشتا 1 - دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇنلار: ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا كوپېراتىپى، ش ئۇ ئا ر مۇھىت تاسراش ئىدارىسى، ش ئۇ ئا ر خەۋپسىزلىك نازارىتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تارىخىلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا 1 - دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇنلار: جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاقسۇ ئۇلايەتلىك شۆبىسى، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئالتاي ئۇلايەتلىك شۆبىسى، يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كەلپىن، ئۇچتۇرپان، ئاۋات، ئونسۇ، باي، شايار، توقسۇ، كۇچا ناھىيىلىك تارماق بانكىلىرى، جۇڭگو ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك شۆبىسى، سانجى ئوبلاستلىق ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، قۇمۇل ئۇلايەتلىك ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، خوتەن ئۇلايەتلىك ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، قەشقەر ئۇلايەتلىك ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، بورتالا ئوبلاستلىق ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، ئىلى ئوبلاستلىق ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، تۇرپان ئۇلايەتلىك ئۈمۈر سۇغۇرتىسى شۆبە شىركىتى، فۇكالك ناھىيىلىك ئۈمۈر سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، جۇڭگو مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى شىركىتىنىڭ پوسكام ناھىيىلىك نېفىت شۆبە شىركىتى، يەكەن ناھىيىلىك مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، توقسۇن ناھىيىلىك مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، لوپنۇر ناھىيىلىك مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، تۇرپان داخىيەن مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، پىچان ناھىيىلىك مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، ئۈرۈمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونلۇق مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تارماق شىركىتى، مىچۇەن شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى، خوشۇت ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونلۇق، تۇدۇڭخابا رايونلۇق، شىنجاڭ رايونلۇق ج خ ئىدارىلىرى، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، ئۈرۈمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى ج خ شۆبە ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى تېيانشان رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ ئاممىۋى قاتناش ئامانلىقى شۆبە ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى دۇڭشەن رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى، كورلا شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى، خېجىلىك ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، لوپنۇر ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، ساۋەن ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، بورتالا ئوبلاستلىق ج خ ئىدارىسى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ج خ ئىدارىسى، بۇگۇر ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى، خوتەن ئۇلايەتلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قەشقەر ئۇلايەتلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قاراماي شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، گۇما ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قاراقاش ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، خوتەن شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، خوتەن ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، لوپ ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، چىرا ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، كېرىيە

ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، نىيە ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، لوپنۇر ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، باغراش ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، يەنجى ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، چەرچەن ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، دۆلەت بېجى ئىدارىسىنىڭ پوسكام نېفىت شۆبىسى، پوسكام ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قاغىلىق ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، يېڭىسار ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قەشقەر شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئاتۇش شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئاقتۇ ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئاقچى ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، بارىكۆل ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قۇمۇل شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، توقسۇن ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، نىلقا ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، كۇنەس ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، بورتالا شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئارىشاق ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، كۆكتوقاي ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، قابا ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، جېمىنەي ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى، بېيتۈن بازارلىق دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىنىڭ چەت ئەلگە چېتىشلىق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈش شۆبىسى، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈش شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ چەت ئەلگە چېتىشلىق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى يەرلىك باج ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق كەسىپلەر تەرەققىيات رايونى شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ تېيانشان رايونلۇق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ تۈدۈڭخابا رايونلۇق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ دۆڭشەن رايونلۇق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ يېڭىشەھەر رايونلۇق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ سايباغ رايونلۇق شۆبىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ ئەنشەن كان رايونلۇق شۆبىسى، قۇمۇل ئۆلايەتلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، پىچان ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، تۇرپان شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، نىلقا ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، جېمىسار ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى، جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ تۇرپان ئۆلايەتلىك شۆبىسى، جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ بورتالا ئوبلاستلىق شۆبىسى، جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ ھاينىغولىسىن ئوبلاستلىق شۆبىسى، جۇڭگو بانكىسىنىڭ ھاينىغولىسىن ئوبلاستلىق شۆبىسى، جۇڭگو بانكىسىنىڭ ئىلى ئوبلاستلىق شۆبىسى، جۇڭگو بانكىسىنىڭ ئاقسۇ ئۆلايەتلىك شۆبىسى، جۇڭگو بانكىسىنىڭ يېڭىسار ناھىيىلىك تارمىقى، ئاقسۇ ئۆلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، شىخەنزە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، قورغاس ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى، جېمىسار ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى، بورتالا ئوبلاستلىق تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، ئۈرۈمچى تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، قۇمۇل ئۆلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، ئاقسۇ ئۆلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، قەشقەر ئۆلايەتلىك تاشيول باش ئۇچاستىكىسى، تۇرپان يول ئاسراش ئۇچاستىكىسى، پىچان ناھىيىلىك يول ئاسراش ئۇچاستىكىسى، بورتالا ئوبلاستلىق مالىيە ئىدارىسى، كۇنەس ناھىيىلىك تۇرگىن دېھقانچىلىق مەيدانى، سانجى شەھەرلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى، مىچۈەن شەھەرلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى، سانجى شەھەرلىك پىلان كومىتېتى، ماناس ناھىيىلىك شەھەر ئاماننە - قەرز كوپېراتىپى، مىچۈەن شەھەرلىك رادىئو ئىدارىسى، قاغىلىق ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ساۋەن ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، بورتالا ئوبلاستلىق سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسى (كورلا تاماكا شۆبە شىركىتى)، مىچۈەن شەھەرلىك تۇرۇباسۇيى شىركىتى، جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك شۆبىسى، ئۈرۈمچى مالىيە - بوغالتىرلىق مەكتىپى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئۈرۈمچى شەھەرى شىمگۇ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى تېيانشان رايونلۇق ياشلار يولى مەھەللە باشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى تېيانشان رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونلۇق ئىقتىسادىي تەپتىشلىك ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونى نېفىت مەھەللە بشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى تېيانشان رايونلۇق ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى تېيانشان رايونى شىمالىي ئازادلىق يولى مەھەللە باشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونلۇق سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، ئۈرۈمچى شەھەرى يېڭىشەھەر رايونلۇق ماتارىپ ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرى تېيانشان رايونلۇق ماتارىپ ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەۋپسىزلىك ئىدارىسى،

ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق مالىيە ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق تەپتىش مەكىمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك قاتناش ئىدارىسىنىڭ ترانسپورت باشقۇرۇش باش پونكتى، ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق ماتارىپ ئىدارىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى بېڭشەھەر رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى بېڭشەھەر رايونى بېيجىڭ يولى باشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك مەھبىە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكتى، ئۈرۈمچى شەھىرى دۆڭشەن رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك 2 - تىجارەت ئورنى، جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك تىجارەت ئورنى، جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرى شىمگو رايونلۇق ئىش باشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك قۇرۇلۇش سۇپىتىنى نازارەت قىلىش پونكتى، ئۈرۈمچى شەھىرى تۇدۇڭخابا رايونى تۇدۇڭخابا مەھەللە باشقارمىسى، سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرى بېڭشەھەر رايونلۇق ئىش باشقارمىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈڭتىڭى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك دېھقانچىلىق كومىتېتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك سايۇپا ئورمانچىلىق مەيدانى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 9 - ئوتتۇرا مەكتەپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 6 - ئوتتۇرا مەكتەپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 8 - ئوتتۇرا مەكتەپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 11 - ئوتتۇرا مەكتەپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پېداگوگىكا مەكتىپى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كەسپىي ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف مەكتىپى، سانجى مەنتۇڭخي سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى، بېڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى، يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى، يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى 128 - تۇەن - مەيدانى، يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى 87 - تۇەن - مەيدانى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 5 پەن - تېخنىكا كەسپىي ئورنى ئارخىپلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا دۆلەت دەرىجىلىك ۋە ئۇلكە (مىنىستىرلىك) دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلگەن ئورۇن: شىنجاڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى لايىھىلەش يۇرتى. دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلگەن ئورۇنلار: كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ ئۈرۈمچى لايىھىلەش - تەتقىقات يۇرتى، بېڭتۇەن تەكشۈرۈش - لايىھىلەش يۇرتىنىڭ 1 - شۇبىسى. ئۇلكە (مىنىستىرلىك) دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلگەن ئورۇنلار: ئۈرۈمچى شەھەرلىك كارتوگرافىيە يۇرتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك شەھەر پىلانلاش - لايىھىلەش يۇرتى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 16 كارخانا ئارخىپلارنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا دۆلەت دەرىجىلىك ۋە ئۇلكە (مىنىستىرلىك) دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلگەن ئورۇنلار: شىنجاڭ تۇنخي چەكلىك پاي شىركىتى، شىنجاڭ تۇنخي ئېلېكتر ماشىنا - ئەسۋابلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ تۇنخي يېمەكلىك سانائىتى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ تاللاش - كۆيدۈرۈش زاۋۇتى، مىچۇەن شەھەرلىك بىناكارلىق باش شىركىتى. ئۇلكە (مىنىستىرلىك) دەرىجىلىك ئورۇن قىلىپ بېكىتىلگەن ئورۇنلار: بېڭتۇەن 1 - بىناكارلىق شىركىتى، ئۈرۈمچى يەتكۈزۈش ئىدارىسى، سانجى ئېلېكتر ئىدارىسى، شىنجاڭ تۇنخي گۈرۈھى قەغەزچىلىك چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ يول ياساش ماشىنىلىرى زاۋۇتى، يېزا ئىگىلىك 5 - شىسىنىڭ سېمونت زاۋۇتى، شىنجاڭ ئاپتوموبىل زاۋۇتى، ش ئۇ ئا ر يەتكۈزۈش ئىدارىسى، پاي ئېلېكتر ئىستانسىسى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ تۆمۈر تاۋلاش زاۋۇتى، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۈرۈھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ پولات تاۋلاش زاۋۇتى.

لى مىن

ئاخبارات، نەشرىياتچىلىق

ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندا 1998 - يىلى نەشر قىلىنغان كىتاب 2396 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 481 ى كۆپ نەشر قىلىنىدى. تىراژى 65 مىليون 500 مىڭغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.2% ئاشتى؛ 87 خىل گېزىت چىقىرىلدى، تىراژى 193 مىليون، باسما تاۋىقى 198 مىليون بولۇپ، 7.9% ئازايدى. 154 خىل ژۇرنال چىقىرىلدى، تىراژى 11 مىليون 500 مىڭغا يېتىپ، 9.4% ئاشتى؛ تارقىتىلغان ھەرخىل كىتاب 217 مىليون (ئاپتونوم رايوندىكى «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى تارقاتقانلىرى) غا يېتىپ، 7.4% ئاشتى، سومىسى 827 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 19.9% ئاشتى. ئىدارىگە بېۋاستە قاراشلىق مەتبەئە كارخانىلىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 35 مىليون 480 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە يەتتى. ئىدارىگە قاراشلىق كارخانىلارنىڭ پايدىسى 12 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 5.6% ئاشتى. ئىدارىگە بېۋاستە قاراشلىق مەتبەئە كارخانىلىرى تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 1 مىليون 940 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى تور - نۇقتىلارنى ئۆزگەرتىشكە 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. يىل ئوتتۇرىسىدا شىنجاڭ ئېلېكترون نەشرىياتى قۇرۇلۇشقا باشلىدى.

بىر قىسىم نەشرىيات ئورۇنلىرى ئەنگلىيە BEA كىتاب كۆرگەزمىسى، جۇڭگو ئەدەبىيات - سەنئەت كىتابلىرى كۆرگەزمىسى (لوس - ئانژېلىس)، ئاۋسترالىيە 7 - نۆۋەتلىك خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسى، 9- نۆۋەتلىك شياڭگاڭ كىتاب كۆرگەزمىسى ۋە خەلقئارا نەشر ھوقۇقى يەرمەنكىسى، 50 - نۆۋەتلىك فرانكفورت خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسى ۋە 7 - نۆۋەتلىك بېيجىڭ خەلقئارا كىتاب يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇرۇلدى.

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلغان «، جاڭغىر، داستانى ھەققىدە ئىزدىنىش» ۋە شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلغان «كىچىك ئوقۇرمەنلەرگە خەت» ناملىق كىتابلار 11 - نۆۋەتلىك جۇڭگو كىتاب مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يەنە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ۋە بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرىشىنىڭ ئېھتىياجىنى چۈرىدىگەن ھالدا «شىنجاڭنىڭ يەرلىك تارىخىدىن قىسقىچە ئوقۇشلۇق»، «شىنجاڭنىڭ 2000 يىلى» ۋە «شىنجاڭ تارىخىدىن 100 سوئال» قاتارلىق شىنجاڭ تارىخىغا ئائىت ئاممىباب ئوقۇشلۇق نەشر قىلىندى.

1998 - يىلى شىنجاڭ پەن - تېخنىكا، سەھىيە نەشرىياتى بىلەن شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى مەملىكەت بويىچە ياخشى نەشرىيات بولۇپ باھالاندى. شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىدىن ئەكبەر بىلەن شىنجاڭ «شىنخۇا» 2 - باسما زاۋۇتىدىن لىيۇ جېنتيەن مەملىكەت بويىچە «100 ياخشى» نەشرىيات خىزمەتچىسى قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتىدىن ئەكسىباي مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئۆسمۈرلەر خىزمەتچىسى بولۇپ، شىنجاڭ «شىنخۇا» 3 - باسما زاۋۇتىدىن لى شياۋكەي مەملىكەت بويىچە تېخنىكا ماھىرى بولۇپ باھالاندى. «شىنجاڭ گېزىتى»، «تۇرپان گېزىتى»، «جۇڭغار ۋاقىت گېزىتى» ئىدارىلىرى يەرلىك گېزىتلەرنى باشقۇرۇشتا مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى؛ «شىنجاڭ ئۆسمۈرلىرى»، «شىنجاڭ تۆمۈرىيولى»، «كۆيتۇك سەھىرى گېزىتى» رېداكسىيىلىرى گېزىت باشقۇرۇشتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىپ بېرىلغان گېزىتلەرنىڭ، ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرىنىڭ سۈپىتىنى سىلىشتۇرۇپ باھالاش ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇنەۋۋەر مۇخبىرلار پونكتىلىرىنى باھالاشتا 35 خىل گېزىت مۇنەۋۋەر مۇخبىرلار بولۇپ، 20 خىل گېزىت «قوش 10دا ياخشى» بولۇپ، 20 خىل ئىجتىمائىي پەن ژۇرنىلى مۇنەۋۋەر بولۇپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق 12 مۇخبىرلار پونكتى ئىلغار بولۇپ باھالاندى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى «شىنجاڭ ئاخبارات - نەشرىيات ساھەسىدىكى كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى داۋاملىق تەربىيىلەشنى يولغا قويۇش چارىسى (سىناق نۇسخا)»نى تۈزۈپ تارقىتىپ، ساھەنىڭ خادىم تەربىيىلەش خىزمىتىنى تۈزۈملەشتۈردى. 28 قارار نەشرىياتچىلىققا دائىر سىياسەت ۋە قانۇن - نىزام، سىياسىي نەزەريە، ساھە ئىشچىلىرى كۆرسى ئېچىپ، 1978 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلەپ، دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات

مەكتىپى چوشۇرگەن ئاخبارات - نەشرىيات ساھەسىدىكى 8 ئورۇندا ئىشلەيدىغانلارنى تەربىيىلەش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىدى. ئىدارە (رىداكسىيە، نەشرىيات) باشلىقى، باش مۇھەررىر، زاۋۇت باشلىقى، دىرېكتورىدىن 11نى ئاخبارات - نەشرىيات مەكتىپىنىڭ تەربىيىلەش مەركىزى ئاچقان كۇرسقا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. ش ئۇ ئا ر پارتىيە مەكتىپى قاتارلىق ئورۇنلار ئاچقان كۇرسلارغا 17 كادىرنى ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. نەشرىيات ساھەسىدىكىلەردىن 84گە يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى، 51 گە ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى، 11گە باشلانغۇچ دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى بەردى. ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن 22 ئوقۇغۇچىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

1998 - يىلى 1997 - يىلى نەشر قىلىنغان ئۇسۇرلەر كىتابلىرى، ژۇرناللىرى ۋە ئەدەبىي كىتابلىرىنىڭ تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى نۇقتىلىق تەكشۈرۈلدى. 60 خىل ئۇسۇرلەر كىتابى ۋە ژۇرنىلى، 49 خىل ئۇسۇرلەر ئەدەبىي كىتابى تەكشۈرۈلگەندە، ئۇسۇرلەر كىتابلىرىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %1.61كە، ئەدەبىي كىتابلارنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %81.6كە يەتتى، دېمەك، تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى 1996 - يىلدىكىدىن ئۆستى. يەنە ئاپتونوم رايوندا چىققۇچىلار گېزىتلەر، 1997 - يىلى نەشر قىلىنغان كىتابلار ۋە 1998 - يىلى كۆزدە نەشر قىلىنغان دەرسلىكلەرنىڭ بېسىلىش سۈپىتى تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە 10 خىل گېزىت ئەلا بولۇپ، تەكشۈرۈلگەن 991 خىل كىتابتىن 275 خىلى ئەلا بولۇپ، 31 خىلى لايىقەتسىز بولۇپ باھالاندى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى قانۇن - نىزاملارغا خىلاپ قىلمىشتىن 26نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى ھەمدە مەنئى قىلىنمىغان نەشر بۇيۇملىرى تىزىمىدىن 4 سان بېسىپ تارقاتتى.

«يېزىلارغا كىتاب سوۋغا قىلىش» پائالىيىتىنى 3 قېتىم ئۈيۈشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى مەكتەپلەرگە 14 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق 26 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى دەرسلىك، دەرستىن سىرتقى ئوقۇشلۇق ۋە ئۇسۇرلەر ئوقۇشلۇقلىرى سوۋغا قىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ژۇرنال رىداكسىيىلىرى ۋە 2 - دەرىجىلىك توپ تارقىتىش ئورۇنلىرى ئارقىلىق ئىچكىرىدىكى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان رايونلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا 130 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق دەرسلىك پۇلى ئىئانە قىلدى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن دەپ نام بېرىلدى.

ئاقسۇ ژىلايەتلىك، بايىنغولىن ئوبلاستلىق «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى قاتارلىق 8 ئورۇن ش ئۇ ئا ر مەنسۇبى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلمەندى.

جالاڭ شىنگې

گېزىتلەرنىڭ بېسىلىشى سۈپىتىنى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر، بىڭتۇەننىڭ يېزا ئىگىلىك شىلىرى، نېفىت سىستېمىسى گېزىتلىرىنىڭ بېسىلىش سۈپىتىنى تەكشۈردى، تەكشۈرۈشتە 10 گېزىت سۈپەتلىك گېزىت بولۇپ باھالاندى، ئۇلاردىن خەنزۇچە گېزىتلەر: «بايىنغولىن گېزىتى»، «ئالتاي گېزىتى»، «بورتالا گېزىتى»، «تارىم گېزىتى»، «سانجى گېزىتى»، «شىخەنزە گېزىتى»، «تارىم نېفىتلىكى گېزىتى»، ئاز سانلىق مىللەت تىلىدا چىقىدىغان گېزىتلەر «ئالتاي گېزىتى»، «بايىنغولىن گېزىتى»، «تۇرپان گېزىتى».

جالاڭ شىنگې

نەشر ھوقۇقى خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر نەشر ھوقۇقى ئىدارىسى كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى بازارلىرىدا قانۇننىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشنى كۆچەيتتى. 1 - ئايدا ئۇرۇمچىنىڭ جۇجياۋەن ۋە شەرقىي باجياخۇ كەنتلىرىدىكى ئۇن لېنتىلىرىنى ئوغرىلىقچە كۆپەيتىش ئورۇنلىرىنى پاچاقلاپ تاشلىدى. ئوغرىلىقچە كۆپەيتىلگەن ئۇن لېنتىسىدىن 14 مىڭنى، ئۇن لېنتىلىرىنى تېز كۆپەيتىش ماشىنىسىدىن 5نى، قۇرۇق لېنتىدىن 40 نەچچە مىڭنى، ئۇن لېنتىسى قېپى ۋە لېنتىنىڭ «ئا»، «ب» يۈزلىرىگە چاپلىنىدىغان قەغەزدىن 8000 پارچىدىن ئارتۇقنى يىغىۋالدى. ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى يەنە چوڭچەك شەھىرى، دۆربىلجىن، تولى قاتارلىق ناھىيىلەردە ئوقۇتۇش، كونسۇلتاتسىيە ماتېرىياللىرىنى ئوغرىلىقچە بېسىش دېلوسى ۋە قورال كىتابلارنى قانۇنسىز سېتىش دېلوسىنى ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلدى. ئوغرىلىقچە كۆپەيتىپ بېسىلغان 14 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق كىتاب، 80 دىن ئارتۇق VCD پىلاستىنكىسى، 57 پارچە خەرىتىنى يىغىۋېلىپ ۋە 30 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇپ، نەشر ھوقۇقى ئوغرىلانغان ۋە نەشر ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈلگەن نەشر بۇيۇملىرىنى بېسىش ۋە سېتىش قىلمىشلىرىغا كۆچلۈك زەربە بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوملۇق ھوقۇقىدىن پايدىلىنىش مۇھىتىنى باشقۇرۇش داۋاملىق كۆچەيتىلدى. نەشرىياتلار چەت ئەل ئەسەرلىرىدىن قانۇنغا ئويغۇن ھالدا پايدىلىنىشقا

يېتەكلەندى. چەت ئەل كىتابلىرىنى نەشر قىلىشقا هوقۇق بېرىش توختامىدىن 18ى، چەت ئەل ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى كۆپەيتىشكە هوقۇق بېرىش توختامىدىن 18ى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى، 3 ئەسەر ئاپتورنىڭ ئىختىيارلىقى بىلەن تىزىمغا ئېلىنىدى. گېزىت - ژۇرناللار كۆچۈرۈپ باسقان ئەسەرلەرگە 10 مىڭ 700 يۈەن قەلەم هەققى ئېلىنىپ، ئاپتورلارغا يەتكۈزۈپ بېرىلىپ، ئاپتورلارنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى قوغدالدى، گېزىت - ژۇرنال رېداكسىيلىرىنىڭ ئەسەر هوقۇقى ئېگى ئۆستۈرۈلدى. ئاپتورلۇق هوقۇقى ماجىراسىدىن 18ى، ئالدىنقى يىللاردىن قېيقالغان دېلودىن 6سى قوبۇل قىلىنىپ، 13ى ئۈستىدىن يەكۈن چىقىرىلدى، يەكۈن چىقىرىلىش نىسبىتى %55كە يەتتى. هەقدارلار 26 مىڭ 300 يۈەن ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قېلىنىدى.

بىلىم مۇلۈك هوقۇقى ساۋاتلىرىنى ئۆگىتىش كۇرسى، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تىجارەتچىلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى، گېزىت - ژۇرنال باش مۇهەررلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلدى ۋە 2 نەشرىياتقا «ئاپتورلۇق هوقۇقى قانۇنى» دىن دەرس ئۆتۈلدى. قۇمۇل، تۇرپان پارتىيە مەكتەپلىرىدە ئوقۇۋاتقان مەمۇرىي كادىرلار ۋە پەن - تېخنىكا كادىرلىرىغا «ئاپتورلۇق هوقۇقى قانۇنى» دىن دەرس ئۆتۈلدى، دەرس ئۆتۈش 1100 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. 6 - ئايدا ئۇرۇمچىدىكى ئاساسلىق كوچىلاردا هەر مىللەت ئاممىسىغا «ئاپتورلۇق هوقۇقى قانۇنى» تەشۋىق قىلىندى، ئاپتورلۇق هوقۇقى ئۆچۈرى، ئاپتورلۇق هوقۇقى قانۇن - نىزاملىرى توپلىمى قاتارلىق تەشۋىقات ماتېرىياللىرى تارقىتىلدى. «ئاپتورلۇق هوقۇقى ئۆچۈرى» بىر سان چىقىرىلدى.

ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ش ئۇ ئا ر بىلىم مۇلۈك هوقۇقى ئىشخانىسى بىلەن بىرلىكتە شىخەنزە، قۇمۇل، تۇرپان قاتارلىق جايلاردا بىلىم مۇلۈك هوقۇقى قانۇنىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى؛ ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۆمىتىنىڭ قانۇنچىلىق ئىدارىسىگە ماسلىشىپ، ئاپتورلۇق هوقۇقى ئىگىلىرى مەركەزلەشكەن ئىدارىلەر ۋە كۆپلەپ ئەسەر ئىشلىتىدىغان ئىدارىدىكىلەر بىلەن بىللە مۇهاكىمە قىلىش ئارقىلىق «ئاپتورلۇق قانۇنى» لايىھىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايوندىكى هەر دەرىجىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرىغا ئوغرىلىقچە كۆپەيتىپ بېسىلغان 6000 خىلدىن ئارتۇق VCD پىلاستىنكىسىنى تەكشۈرۈپ بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ نەشر هوقۇقى خىزمىتى تېز يۈكىلگەن بولسىمۇ، هېكايە فىلىم VCD پىلاستىنكىلىرىنى ئوغرىلىقچە كۆپەيتىش يەنىلا توختىمىدى، نەشر هوقۇقى جەهەتتە مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىش مەلۇم توسالغۇغا ئۇچرىدى.

يالۇ جيەنشىن

تۆنجى نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرىنى باهالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

1988 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى بىرلىكتە ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرىنىڭ سۈپىتى ۋە تۆنجى نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرىنى باهالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى، 20 ژۇرنال مۇنەۋۋەر ئىجتىمائىي پەن ژۇرنىلى بولۇپ باهالاندى.

مۇنەۋۋەر بولۇپ باهالانغان خەنزۇچە ژۇرناللار: «غەربىي يۇرت تەتقىقاتى»، «شىنجاڭ تەشۋىقاتى»، «شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى»، «بوستان»، «جۇڭگو غەربىي قىسىم ئەدەبىياتى»، «چېگرا مۇداپىئە تۇرمۇشى»، «هەمراه»، «شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى ئىلمىي ژۇرنىلى».

مۇنەۋۋەر بولۇپ باهالانغان ئۇيغۇرچە ژۇرناللار: «تارىم غۇنچىلىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى»، «شىنجاڭ مەدەنىيىتى»، «شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر تەتقىقاتى»، «قەشقەر پېداگوگىكا ئىنستىتۇتى ئىلمىي ژۇرنىلى»، «تەڭرىتاغ»، «دۇنيا ئەدەبىياتى»، «شىنجاڭ» سۈرەتلىك ژۇرنىلى.

مۇنەۋۋەر بولۇپ باهالانغان قازاقچە ژۇرناللار: «شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر تەتقىقاتى»، «شۇغىلا»، «شىنجاڭ» سۈرەتلىك ژۇرنىلى.

مۇنەۋۋەر بولۇپ باهالانغان موڭغۇلچە ژۇرنال: «تىل ۋە تەرجىمە».

جالۇ شىنگې

تۆنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىلغار مۇخبىرلار پونكىتلىرىنى باهالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى تۆنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىلغار مۇخبىرلار پونكىتلىرىنى باهالاش پائالىيىتى ئۈيۈشتۇردى. 12 پونكىت ئىلغار مۇخبىرلار پونكىتى بولۇپ باهالاندى. ئۇلار: «خەلق گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكىتى، «نۇر گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكىتى، «ئىقتىساد گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكىتى، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكىتى، «ئىشچىلار گېزىتى» نىڭ

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «پەن - تېخنىكا گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتىسى، «جۇڭگو بىناكارلىق ماتېرىياللىرى گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «تەپتىش گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «جۇڭگو نېفىت گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «پۇل مۇئامىلە ۋاقىت گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «جۇڭگو تاۋار تەكشۈرۈش گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى، «جۇڭگو سودا گېزىتى» نىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلار پونكتى.

جالال شىنگې

يېڭى مۇخبىرلىق كىنىشكىسى تارقىتىلدى

1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 1 -كۈندىن باشلاپ ئاپتونوم رايوندىكى ئاخبارات ئورۇنلىرى دۆلەت ئاخبارات نەشرىيات مەھكىمىسى مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش ئىشلىگەن يېڭى مۇخبىرلىق كىنىشكىسىنى ئىشلىتىشكە باشلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4792 دانە يېڭى مۇخبىرلىق كىنىشكىسى تارقىتىلدى.

جالال شىنگې

يېزىلارغا كىتاب سوۋغا قىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى نەشرىيات، تارقىتىش ئورۇنلىرى 1998 - يىلى يامالىق تېغىدىكى «قار لەيلىسى» باشلانغۇچ مەكتىپى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى گەنگۇ يېزىسىدىكى غەربىي ئاقتېرەك جىلغىسى باشلانغۇچ مەكتىپى ۋە فاڭساڭخۇ تۇرمىسىگە 26 مىڭ يۈەنلىك 14 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئوقۇشلۇقى سوۋغا قىلدى.

پەرھات

ئاز سانلىق مىللەت تىلىدىكى كىتابلارنى توپ تارقىتىش مەركىزى تىجارەت باشلىدى

ش ئۇ ئا ر «شىنخۇا» كىتابخانىسىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىلىدىكى كىتابلارنى توپ سېتىش مەركىزى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئۈرۈمچىدە تىجارەت باشلىدى. بۇ مەركەز ئاساسەن ئۇيغۇر، قازاق، موڭغۇل، قىرغىز، شىبە تىللىرىدا نەشر قىلىنغان دەرسلىك ماتېرىياللىرىدىن باشقا كىتاب، رەسىملەرنى ۋە باشقا نەشرىياتلارنىڭ كىتابلىرىنى توپ - پارچە سېتىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، بۇ مەركەزنى ش ئۇ ئا ر «شىنخۇا» كىتابخانىسى بىر تۇتاش باشقۇرىدۇ.

پەرھات

ئاخبارات‌چىلىق

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ خىزمەت ئەھۋالى

نەشۇرات

1. «شىنجاڭ گېزىتى» 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئاكتىپ، ئومۇميۈزلۈك، توغرا، چوڭقۇر تەشۋىق قىلدى. شىنجاڭنىڭ ئەملىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيىسىنى 15 - قۇرۇلتاي روھى ئاساسىدا يەنمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كۈچىنى 15 - قۇرۇلتايدا بېكىتىلگەن ۋەزىپىلەرگە مەركەزلەشتۈرۈپ، 15 - قۇرۇلتاي روھىنى چوڭقۇر، ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى ئۈچۈن ياخشى جامائەت پىكرى مۇھىتى يارىتتى.

2. پارتىيەنىڭ مەركىزىي خىزمىتىگە زىچ ماسلىشىپ، 3 چوڭ تەشۋىقاتنى چىڭ تۇتتى. 1) چوڭ - چوڭ پائالىيەتلەر ۋە مۇھىم يېڭىلار تەشۋىقاتىنى، ئالايلۇق، باش شۇجى جيالنىڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرۈشى، پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلەش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئامېرىكا خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ بەرپا قىلىش پائالىيىتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى، نامراتلارنى يۆلەش، قىيىنچىلىققا ئۇچرىغانلارغا ياردەم بېرىش پائالىيىتى ھەمدە ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ يىغىنلىرى، ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ خىزمەت يىغىنى، يېزا خىزمىتى يىغىنى، ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى قاتارلىقلارنى خەۋەر قىلىشنى چىڭ تۇتتى. 2) ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئائىت تەشۋىقاتنى، ئالايلۇق، شىنجاڭنىڭ بايلىق ئەۋزەللىكىنى ئىقتىسادىي ئەۋزەللىككە ئايلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسى، نۆۋەتلىك قۇرۇلۇشلار، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىپ، قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇشى، يېزا ۋە يېزا ئىقتىسادىي خىزمىتى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى -خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، غەيرىي ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۈرۈشنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىقلارغا دائىر تەشۋىقاتنى چىڭ تۇتتى. 3) چوڭ،

ئىلغار تېپلار تەشۋىقاتىنى، ئالايلۇق، ياش خەلق ئىشچىسى دۇ ياڭفۇنىڭ ئۆز ھاياتىدىن كېچىپ ئادەم قۇتقۇزۇش ئىش - ئىزلىرى، ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتى سايلىغان «10 ياخشى خەلق چاكىرى» نىڭ بىرى جېڭ يەنفۇنىڭ ئىش - ئىزلىرى، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ۋۇ دېڭيۇننىڭ ئىش - ئىزلىرى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى بىلەن شۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىم مەلۇم توپچىلار تۆۋەندىكى ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىش جەھەتتىكى ئىش - ئىزلىرى، مەملىكەت بويىچە ئىلغار پىلانلىق تۇغۇت كادىرى ساجىمخاننىڭ ئىش - ئىزلىرى، ئىلى ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى سېپىدىكى قەھرىمان شەخس فېي لۇلۇ قاتارلىقلارنىڭ ئىش - ئىزلىرى، بۇرچىن ناھىيىسى قۇمقاناس موڭغۇل يېزىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جالۇ ۋەنجېي قاتارلىقلارغا ئائىت تەشۋىقاتنى چىڭ تۇتتى، بۇ تەشۋىقاتلار جەمئىيەتتە خېلى زور تەسىر قوزغىدى.

3. بەت ئىلاھاتنىڭ سالمىقىنى زورايتتى. ماۋزۇ قويۇش، ماۋزۇ خەتلىرىنى ئۆزگەرتىش، ماقالىلەرنى پىششىق ئىشلەش، سەھىپىلەرنى بىر تەرەپ قىلىش، سۈرەت ئىشلىتىش قاتارلىق نۇقتىلىق ھالقىلارغا كۈچ سەرپ قىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. 10 - ئايدىن باشلاپ خەنزۇچە گېزىتنىڭ 5 -، 6 -، 7 -، 8 - بەتلىرىنى ئىلاھ قىلىپ، نەزەرىيە بېتى، ھەپتىلىك ئىقتىسادىي خەۋىرلەر بېتى، ھەپتىلىك سىياسىي تەربىيە بېتى، ئازنىلىق بەت، مەدەنىيەت - تەنتەربىيە بېتى تەسىس قىلىپ، مەزمۇنىدىن تارتىپ شەكلىگىچە خېلى زور دەرىجىدە ئۆزگەرتتى. «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىللىرىدىكى نۇسخىلىرىنمۇ تەشۋىقات ۋە كىتابخانلارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئىلاھ قىلىپ، بىر مۇنچە يېڭى بەت، يېڭى سەھىپىلەرنى تەسىس قىلدى. ئۇيغۇرچىسىدا «دېھقان - چارۋىچىلار مۇنبىرى»، «كارخانىلارغا نەزەر»، «ئىقتىساد ۋە تۇرمۇش» قاتارلىق ئىستونلارنى تەسىس قىلدى؛ قازاقچىسىدا «ئوقۇرمەنلەر ئاۋازى»، «قىزىق نۇقتا»، «ئانا تۇپراق»، «كومپيۇتېر بېتى» قاتارلىق يېڭى بەت، ئىستونلارنى تەسىس قىلدى؛ موڭغۇلچىسىدا «رەڭگارەڭ تۇرمۇش»، «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بىلىملىرى ۋە مۇلازىمىتى»، «قانۇنچىلىق ۋە تۇرمۇش»، «كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە سالامەتلىك» قاتارلىق يېڭى ئىستونلارنى تەسىس قىلدى.

4. «شىنجاڭ» سۈرەتلىك ژۇرنىلى توغرا جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىدە چىڭ تۇرۇپ، رايون ئالاھىدىلىكى ۋە مىللىي ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش جەھەتتە تۆھپە قوشتى. مەملىكەتلىك سۈرەتلىك ژۇرناللار خىزمىتى يىغىنىدا «شىنجاڭ» سۈرەتلىك ژۇرنىلى مىللەتلەر تەشۋىقاتىدا تۆھپىكار ژۇرنال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 10 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن باشلاپ نەشر قىلىنىشقا باشلىغان «شىنجاڭ شەھەر گېزىتى» ھەر تەرەپنىڭ ياخشى ياھاسىغا ئېرىشتى. «شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى»، ھەمدە ئۇيغۇرچە، قازاقچە «پايدىلىنىش خەۋىرلىرى» مۇ مەزمۇنى، شەكلى، نەشردىن چىقىش ۋاقتى جەھەتلەردە بىر مۇنچە تەكشىش ۋە ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىپ، دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

5. ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ۋە ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى تەشكىللىگەن ئاپتونوم رايون بويىچە گېزىت - ژۇرناللارنىڭ سۈپىتىنى ۋە 2 - نۆۋەتلىك «قوش 10 دا ياخشى گېزىت» لەرنى باھالاشتا «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ 4 خىل تىلدىكى نۇسخىسى مۇنەۋۋەر بولۇپ باھالاندى ھەمدە «قوش 10 دا ياخشى گېزىت» دېگەن نامغا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرىنىڭ سۈپىتىنى ھەمدە تۇنجى نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر ژۇرناللارنى باھالاشتا «شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى» نىڭ خەنزۇچىسى ۋە «شىنجاڭ سۈرەتلىك ژۇرنىلى» نىڭ 3 خىل تىلدىكى نۇسخىسى 1 - دەرىجىلىك ژۇرنال بولۇپ باھالاندى ھەمدە «شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى» نىڭ خەنزۇچىسى ۋە «شىنجاڭ» سۈرەتلىك ژۇرنىلىنىڭ ئۇيغۇرچە، قازاقچە نۇسخىلىرى تۇنجى نۆۋەتلىك باھالاشتا مۇنەۋۋەر ئىجتىمائىي پەن ژۇرنىلى دېگەن نامغا ئېرىشتى.

گېزىت - ژۇرناللارنى تارقىتىش ۋە سېتىشنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

خەنزۇ، ئۇيغۇر، قازاق، موڭغۇل تىللىرىدىكى «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە تىراژى 161 مىڭ پارچىگە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە «پايدىلىنىش خەۋىرلىرى» نىڭ 11 مىڭ پارچىگە، خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە «شىنجاڭ» سۈرەتجىلىك ژۇرنىلىنىڭ 4412 پارچىگە يەتتى.

گېزىتلەرنىڭ ئېلان كىرىمى 22 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.5% ئاشا، باسما زاۋۇتىنىڭ پايدىسى 3 مىليون 901 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 35.9% ئاشتى.

خەن شىڭخۇا

«شىنجاڭ گېزىتى» دە ئېلان قىلىنغان ئەسەرلەرنىڭ مەملىكەتلىك مۇكاپاتقا ئېرىشىش ئەھۋالى

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى شاڭخەيدە ئوتكۇزۇلگەن مەملىكەتلىك ئۇلكىلىك، شەھەرلىك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئورگان گېزىتلىرىنىڭ نادىر ئىچكى پايدىلىنىش ماتېرىياللىرىنى باھالاشتا ماۋ جىزېنىڭ «مىللىي

بۇلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەشۋىقات تەربىيىسىنى دىن جەھەتتىن باشلاش كېرەك» دېگەن ماقالىسى 2 - دەرىجىلىك، جياڭ لىر ۋېنىياڭ «ئاپتونوم رايوندا يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇقنى سېتىش قېيىن بولماقتا» دېگەن ماقالىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

6 - ئاينىڭ 19- كۈنى شىنخەدە ئوتكۇزۇلگەن 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئۇلكىلىك، شەھەرلىك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم گېزىتلىرىنىڭ ياخشى خەۋەرلىرىنى باھالاشتا كالك پېڭىنىڭ «شىنجاڭ - 2، شۇي چاڭنىڭ شۆھرىتىنى ئاشۇردى» ناملىق خەۋىرى، ياۋ شىنشېڭنىڭ «چولۇق تومۇر غەربكە قاراپ ئۆزارماقتا» ناملىق مۇرىتى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

8 - ئاينىڭ 3 -كۈنى فۇجيەندە ئوتكۇزۇلگەن 8 - نۆۋەتلىك جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتى ۋە گېزىتلەرنىڭ قوشۇمچە بەتلىرىدىكى ئەسەرلەرنى باھالاشتا جالك يۇنىڭ «ياش تۆكۈپ خوشلاشتىم ئۇستاز سەن بىلەن، چىن مېھىر يوللايمەن مەرسىيەم بىلەن» ناملىق تەپسىلىي خەۋىرى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، لىيۇ خۇڭنىڭ «باھار سوۋغىسى» ناملىق نەسرى مىس مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

خەن شىڭخۇا

1997 - يىللىق شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنى باھالاش ئەھۋالى

1997 - يىللىق شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنى باھالاشقا ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە گېزىت ئەسەرلىرىدىن 475 ى قاتناشتۇرۇلدى. ئۇلاردىن 163 پارچىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 14، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 32، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 80. گېزىت قوشۇمچە بەت ئەسەرلىرى تۇنجى قېتىم ئاخبارات مۇكاپاتى باھالاشقا قاتناشتۇرۇلدى ھەمدە 3 ئەسەر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 10 ئەسەر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 16 ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ھەجۇي رەسىملەردىن بىرى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3ى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 4 ى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

بۇ باھالاش خىزمىتىنى ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئۇيۇشتۇردى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

قوشۇمچە

1997 - يىللىق شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتى باھالاشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەرلەر:

«شىنجاڭ — 12» شۇي چاڭنىڭ شۆھرىتىنى ئاشۇردى (خەۋەر، كالك پېڭ)، لوپنۇردا نېفىت تەكشۈرۈش باشلانغاندىن كېيىن يادرو سىنىقى مەيدانىي يەنە جانلاندى (خەۋەر، جالك شيەنگو، دۇمن جېنجۇ)، شىنجاڭدا 4 مىليون دېھقان - چارۋىچى «كۆلچەك سۈيى» بىلەن خوشلاشتى (خەۋەر، جۇ چيەن)، مۇبالىغچىلىكنى چەكلەيلى (تەپسىلىي خەۋەر، لىيۇ ژېنجيەن)، بىر قېتىملىق ئۆزگىچە تەشكىلي تۈرمۈش (تەپسىلىي خەۋەر، كالك ژېنخۇا)، تارىم دەرياسىنىڭ تەقدىرى ۋە خەلق سىياسىي كېڭىشىنىڭ چوڭقۇر مۇھەببىتى (تەپسىلىي خەۋەر، شېن ژېي)، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنىڭ زور تەدبىرى، (ئوبزور، جياڭ يىغېڭ)، شىنجاڭدا پاختا، نېفىت ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ھەققىدە مۇلاھىزە (چاتما خەۋەر، ما چيپي، جۇ بىيى، جاۋ يۈ، لىيۇ فېڭ)، مۇزتاغ بۇركىتى پەرۋاز قىلماقتا (ئوچېرك، ئىمىنجان)، «بېلىمجان» «چولۇق بېلىق»نى «يۇتۇۋالدى» (خەۋەر، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم)، شەبنەمدە ئەكس ئەتكەن كارتىنىلار (تەپسىلىي خەۋەر، ئىلھام سەيدۇللا)، خوتەنستىدىكى يېڭى ئۆزگىرىش (چاتما خەۋەر، تېلېۋىژان)، پېشقەدەم شۇجىنىڭ «نېسى قالغان تۇرمۇشى (تەپسىلىي خەۋەر، جىغجاپ)، ئىتتىپاقلىق، كۈرەش، غەلبە (تەپسىلىي خەۋەر، توكەن).

1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن گېزىت قوشۇمچە بەت ئەسەرلىرى

«ئۇڭكۇر» دىن چىققان «نادىر ئەسەر» (نەسرىي ئەسەر، سۇ جۇڭجيې)، دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن فىلىملەر بازارىنى ئىگىلىيەلەيدۇ (ئەدەبىي پارچە، ما شۇن)، تالاشتا قالغان يەر (ھېكايە، روزى ھوشۇر).

1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ھەجۇي رەسىم: ھېيتلاش (لى جۇڭخې).

8 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتى (ئاخبارات فوتو سۈرەتچىلىكى بويىچە) ھەمدە گېزىت - ژۇرناللار ئىشلەتكەن سۈرەتلەرنى باھالاش ئەھۋالى

شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى بىلەن شىنجاڭ ئاخبارات فوتو سۈرەتچىلىكى ئىلمىي جەمئىيىتى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى باشقۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق 8 -نۆۋەتلىك «شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتى» (ئاخبارات فوتو سۈرەتچىلىكى بويىچە) ھەمدە گېزىت - ژۇرناللار ئىشلەتكەن سۈرەتلەرنى باھالاشتا، ئاپتونوم رايوندىكى 46 ئاخبارات ئورنى تاللاپ ئەۋەتكەن 218 پارچە (يۈرۈش) ئاخبارات سۈرىتىدىن بىرى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 6 سى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 15ى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

گېزىت - ژۇرناللارنىڭ سۈرەت ئىشلىتىشىدە «كۆيتۈلۈك سەھىرى» گېزىتى، «شىنجاڭ باج ئىشلىرى گېزىتى»،

«خوتەن گېزىتى» (ئۇيغۇرچە) 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

«شىنجاڭ تۆمۈرىيول گېزىتى» دىن ۋ ۇ لى، «يېڭى ھايات گېزىتى» دىن پەن چيۈجىلك، «جۇڭخار ۋاقىت گېزىتى» دىن لياڭ شىنمىن، «يەكەن گېزىتى» دىن خې شىچىلك، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» دىن تۆمۈر قاسىملار باش مۇھەررلىر فوتو سۈرەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «غەربىي يۇرت سودا - سانائىتى گېزىتى» دىن جىلك گۈلى، «غەربىي چېگرا ۋاقىت گېزىتى» دىن گاۋ چۈەنفېڭلار باش مۇھەررلىر ئۆتكۈر كۆز مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

قوشۇمچە

8 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ ئاخبارات مۇكاپاتى (ئاخبارات فوتو سۈرەتچىلىكى بويىچە) غا ھەمدە گېزىت - ژۇرناللار ئىشلەتكەن سۈرەتلەردىن 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئەسەر:

ئاۋام ئۈچۈن تەر تۆكۈۋاتقانلارنىڭ قەلبىنى تەڭرىتاغ چوققىسىدىكى قار - مۇزدەك پاك (بىر يۇرۇش سۈرەت، تالك ۋېن، جالك جيې).

كەسپىي گېزىتلەر، كارخانا گېزىتلىرىنىڭ 9 - نۆۋەتلىك تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئاچقان كەسپىي گېزىتلەر، كارخانا گېزىتلىرىنىڭ 9 - نۆۋەتلىك تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى 11 - ئاينىڭ 22 — 25 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايوندىكى 30 نەچچە كەسپىي گېزىت، كارخانا گېزىتىنىڭ ۋەكىللىرى خىزمەت تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلىدى ۋە ئالماشتۇردى ھەم بەزى مەسىلىلەر ھەققىدە مۇھاكىمە ئېلىپ باردى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

ئۈلايەت، ئوبلاست، شەھەر (شى) گېزىتلىرىنىڭ 15 - نۆۋەتلىك تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى تەشكىللىگەن، «سانجى گېزىتى» ئىدارىسى باشقۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق ئۈلايەت، ئوبلاست، شەھەر (شى) گېزىتلىرىنىڭ 15 - نۆۋەتلىك تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 22 — 25 - كۈنىگىچە سانجى شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىنغا ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، بىكتۈەن پارتكومى تەشۋىقات بۆلۈمى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى ئۈلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەر (شى) لىك پارتكوم ئورگان گېزىتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى باش شۇجى جېيالك زېمىنىنىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان سۆزىنىڭ روھىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇقىملىقىنى يۇكسەلدۈرۈشتە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش، تەشۋىقاتنىڭ كەلك، قىزغىن، كۆچلۈك ۋە چوڭقۇر بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مۇنەۋۋەر كۆلەملىك ئۇنۇم ھاسىل قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەر ھەققىدە مۇھاكىمە ئېلىپ باردى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

2 - نۆۋەتلىك «قوش 10دا ياخشى» گېزىتلەرنى باھالاش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ۋە ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئۆتكۈزگەن ئاپتونوم رايونلۇق گېزىتلەرنىڭ سۈپىتىنى ۋە 2 - نۆۋەتلىك «قوش 10 دا ياخشى» گېزىتلەرنى باھالاشتا 35 خىل گېزىت مۇنەۋۋەر، 68 خىل گېزىت لايىقەتلىك بولۇپ باھالاندى، 35 خىل مۇنەۋۋەر گېزىت ئىچىدىن 2 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ «قوش 10 دا ياخشى» لىققا 20 خىل گېزىت باھالاندى.

ئۇلاردىن خەنزۇچە گېزىتلەر: «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئىلى گېزىتى»، «بىكتۈەن گېزىتى»، «تارىم نېفىت گېزىتى»، «شىنجاڭ تۆمۈرىيول گېزىتى»، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»، «شىنجاڭ ئۇچۇر گېزىتى»، «كۆيتۈك سەھىرى» گېزىتى، «ياشانغانلار شادلىقى گېزىتى»، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى».

ئۇيغۇرچە گېزىتلەر: «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ماتارىپى گېزىتى»، «قۇمۇل گېزىتى»، «شىنجاڭ ئۆسمۈرلىرى گېزىتى»، «خوتەن گېزىتى»، «يەكەن گېزىتى».

قازاقچە گېزىتلەر: «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئالتاي گېزىتى»، «كۆيتۈك گېزىتى».

موڭغۇلچە گېزىت: «شىنجاڭ گېزىتى».

جالك شىنگې

يەرلىك گېزىتلەرنى باشقۇرۇشتا ئىلغار ئورۇنلار

1998 - يىلى مەملىكەتلىك ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى تۈنجى قېتىم ئۆتكۈزگەن يەرلىك گېزىتلەرنى باشقۇرۇشتا مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇنلارنى باھالاشتا «شىنجاڭ گېزىتى»، «تۇرپان گېزىتى»، «جۇڭخار ۋاقىت گېزىتى» ئىدارىلىرى گېزىتلەرنى باشقۇرۇشتا مەملىكەت

بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. شۇنىڭ بىلەن تەڭ ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى «شىنجاڭ ئۇسمۇرلىرى» گېزىتى، «شىنجاڭ ئۇمۇرىيول گېزىتى»، «كۆيتۇڭ سەھىرى» گېزىتى ئىدارىلىرىگە گېزىتخانىسى باشقۇرۇشتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئورۇن دەپ نام بەردى.

جاڭ شىنگې

2 مۇخبىر فەن چاڭجياڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ ئىسمىنى ئاتاش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

1998 - يىلى «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ مۇخبىرى جۇ بىيى بىلەن شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى جى لىنپىڭلار جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى باشقۇرغان 3 - نۆۋەتلىك فەن چاڭجياڭ ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ ئىسمىنى ئاتاش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

شىنجاڭ پېشقەدەم ئاخباراتچىلار بىرلەشمە دوستلۇق جەمئىيىتى قۇرۇلدى

شىنجاڭ پېشقەدەم ئاخباراتچىلار بىرلەشمە دوستلۇق جەمئىيىتى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرىدە قۇرۇلدى. فۇ ژېن پەخرىي باشلىقلىقتا، لىن فۇ باشلىقلىقتا سايلاندى، 200 نەچچە مۇخبىر جەمئىيەتكە ئەزا بولدى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

شەندۇڭ مۇخبىرلار ئۇمىكى شىنجاڭغا مۇخبىرلىققا كەلدى

شەندۇڭ مۇخبىرلار ئۇمىكىدىكى 15 كىشى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 23 - كۈندىن 9 - ئاينىڭ 7 - كۈنگىچە شىنجاڭدا يېرىم ئاي تەجرىبە ئالماشتۇرۇش، مۇخبىرلىق قىلىش پائالىيىتىدە بولدى. ئۇلار تۇرپان، شىخەنزە، ئۈرۈمچى، غۇلجا، كۆيتۇڭ قاتارلىق ژىلايەت، شەھەر (ئوبلاست) لەر ھەمدە بىڭتۈەننىڭ بىر قىسىم تۈەن - مەيدانلىرى ۋە تۇرپان - قۇمۇل نېفىتلىكى قاتارلىق جايلاردىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارغا بېرىپ مۇخبىرلىق قىلدى ھەمدە تەكلىپ بويىچە 8 - نۆۋەتلىك تۇرپان ئۈزۈم سەيلىسى ۋە 98' ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتى.

ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى

نەشرىياتچىلىق

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى 507 خىل كىتاب، ژۇرنال نەشر قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كىتاب 379 خىل، ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى كىتاب 214 خىل، خەنزۇچە كىتاب 165 خىل. ئىجارە خاراكتېرىدىكى كىتاب 2 خىل. بۇ كىتابلارنىڭ باسما تاۋىقى 20 مىليون 368 مىڭ 300، قىممىتى 25 مىليون 468 مىڭ 600 يۈەن. قىممىتى 15 مىليون يۈەندىن ئارتۇق كىتاب تارقىتىلدى. سېتىش كىرىسى 5 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى كىتابلارنى ئاساس قىلىشتەك نەشر قىلىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى كىتابلارنىڭ نەشر قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. «دۇنيا بالىلار چۆچەكلىرى مەجمۇئەسى»، «ئۇيغۇر پەلسەپە تارىخى»، «ئۇزكى تىللار دۇڭانى، دىكى ئەدەبىي مىراسلار» قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەت تىلىدىكى بىر تۇركۈم مۇنەۋۋەر كىتابلارنى نەشر قىلىپ، مىللىي مەدەنىيەت ۋە نەشرىياتچىلىق ئىشلىرى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى 4 - نۆۋەتلىك «مەملىكەتلىك ھازىرقى زامان ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات تەنقىقاتى باغۇەن مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى. ئۇيغۇرچە «دۇنيا ئەدەبىياتى» ژۇرنىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر ژۇرنال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

خەنزۇچە كىتابلار نەشر قىلىشتا شىنجاڭنى چىقىش قىلىش، پۈتۈن مەملىكەتكە يۈزلىنىشتە چىڭ تۇرۇلدى. شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن «شىنجاڭنىڭ يەرلىك تارىخىدىن قىسقىچە ئوقۇشلۇق»، «ئەڭ گۈزەل يەنىلا بىزنىڭ شىنجاڭ مەجمۇئەسى» نى نەشر قىلدى. يەنە «يېپەك يولى تەتقىقاتىغا دائىر ئەسەرلەر مەجمۇئەسى»، «غەربىي يۇرت ئېكسپېدىتسىيىسى ۋە تەكشۈرۈشىگە دائىر چوڭ بىر يۈرۈش كىتابلار» نى كۆڭۈل قويۇپ نەشر قىلىش بىلەن بىللە «ئاسىيا ئېكسپېدىتسىيە ساياھىتى مەجمۇئەسى» نى نەشر قىلدى ھەمدە ئىچكىرىدىكى مەشھۇر يازغۇچىلارنىڭ ئەسەرلىرىدىن «چېن جۆڭشى ئەسەرلىرىدىن تاللانما» قاتارلىقلارنى نەشر قىلىش ئىشىنى تەشكىللەپ، ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

1998 - يىلى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلغان «جاڭغىر» داستانى ئۇستىدە ئىزدىنىش» ناملىق كىتاب 9 - نۆۋەتلىك جۇڭگو كىتاب مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 28 خىل كىتاب ئۇلكە دەرىجىلىك كىتاب مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇندىن باشقا، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىغا بىلىم مۇلۇك ھوقۇقى جەھەتتىكى خىزمەت نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغانلىقى ئۈچۈن، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتى بىلەن ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنى تەرىپىدىن بىلىم مۇلۇك ھوقۇقى خىزمىتىدە ئىلغار ئورۇن دەپ نام بېرىلدى. لى چۈنخۇا مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوتتۇرا ياش مۇھەررىر، ئەكبەر مەملىكەت بويىچە 100 ياخشى

نەشرىيات خادىمىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

ۋاڭ لىشياڭ

بېسىلمىۋاتقان كىتابلارغا مۇنداقچە تۈرگۈزۈش سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدى

دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەكتىپىنىڭ ئۈچۈر مەركىزى 5 - ئاينىڭ 24 — 29 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا 1998 - يىللىق 3 - قارارلىق بېسىلمىۋاتقان كىتابلارغا مۇنداقچە تۈرگۈزۈش كۆرسى ئاچتى. ئاپتونوم رايوندىكى نەشرىياتلار ۋە ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى مەخسۇس ئادەم ئەۋەتىپ كۆرسقا قاتناشتۇردى. شۇندىن كېيىن ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ۋە نەشرىياتلارمۇ تەرىبىيەلەش كۆرسى ئاچتى ھەمدە بېسىلمىۋاتقان كىتابلارغا مۇنداقچە تۈرگۈزۈشنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇشنى تەشكىللىدى.

بېسىلمىۋاتقان كىتابلارغا مۇنداقچە تۈرگۈزۈش — نەشر قىلىنمىۋاتقان كىتابلارغا مەلۇم ئۆلچەم بويىچە سەپىرلىق مۇنداقچە تۈرگۈزۈشنى كۆرسىتىدۇ.

نەشر قىلىنمىۋاتقان كىتابلارغا مۇنداقچە تۈرگۈزۈشنى يولغا قويۇش نەشرىياتچىلىقىنى خەلقئارا ئۆلچەمگە يېقىنلاشتۇرۇپ، چەت ئەللىك ئىلغار ئۇسۇللىنى جىپسلاشتۇرۇپ زامانىۋىلىشىشقا قاراپ ماڭغانلىقتىن مۇھىم بەلگىسى. نەشر قىلىنمىۋاتقان كىتابلارغا قويۇلغان سەپىرلىق مۇنداقچە نەشرىياتلارنىڭ تېماتىك پىلانىنى بېكىتىش ۋە تەكشىشىدە مۇھىم پايدىلىنىش قىممىتىگە ئىگە ھەمدە كىتاب تەشۋىقاتى، جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلقئارا بازارغا يۈزلەندۈرۈشكە پايدىلىق.

گې رۇيجىن

كىتابلارنىڭ تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى تەكشۈرۈلدى

1. ئۈسمۈرلەر ئوقۇشلۇقنى تۈرىدىكى كىتابلار، ژۇرناللارنىڭ تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى تەكشۈرۈلدى. ئاپتونوم رايوندىكى 3 نەشرىيات 1997 - يىلى نەشر قىلغان ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە ئوقۇشلۇقى تۈرىدىكى 54 كىتاب ۋە 6 خىل 13 سان ژۇرنالنىڭ سۈپىتى تەكشۈرۈلدى. 54 پارچە كىتابنىڭ 5ى ئەلا باھالىنىپ، 26.9%نى، 4 ى ياخشى باھالىنىپ، 7.4%نى، 24 ى لايىقەتلىك باھالىنىپ، 44.4%نى، 21 ى لايىقەتسىز باھالىنىپ، 38.9%نى ئىگىلىدى. لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 61.1% بولدى. تەكشۈرۈلگەن 6 خىل 13 سان ژۇرنالدىن بىر سانى ياخشى باھالىنىپ، 7.7%نى، 6 سانى لايىقەتلىك باھالىنىپ، 46.15%نى، 6 سانى لايىقەتسىز باھالىنىپ، 46.15%نى ئىگىلىدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 53.85% بولدى.

2. ئەدەبىي كىتابلارنىڭ تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى تەكشۈرۈلدى. دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەكتىپىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، نەشرىياتلار ئاۋۋال تەكشۈرۈش، ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى قايتا تەكشۈرۈشتەك ئۈسۇل قوللىنىلىپ، 4 نەشرىيات 1996 — 1997 - يىللىرى نەشر قىلغان ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە ئەدەبىي ئەسەرلەر 27%لىك نىسبەت بويىچە تەكشۈرۈلدى. تەكشۈرۈلگەن 49 خىل كىتاب ئىچىدە ئەلا كىتاب 3 خىل بولۇپ، 6%نى، ياخشى كىتاب 16 خىل بولۇپ، 32.7%نى، لايىقەتلىك كىتاب 21 خىل بولۇپ، 42.9%نى، لايىقەتسىز كىتاب 9 خىل بولۇپ، 18.4%نى ئىگىلىدى. لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 81.6% بولدى.

3. نۇقتىلىق كىتابلارنىڭ تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق سۈپىتى تەكشۈرۈلدى. ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى 7 نەشرىيات 1998 - يىلى نەشر قىلغان ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە نۇقتىلىق كىتابلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈلگەن 14 خىل دۆلەت، ئاپتونوم رايون ۋە نەشرىيات دەرىجىلىك نۇقتىلىق كىتاب ئىچىدە ئەلا دەرىجىلىك كىتاب 4 خىل بولۇپ، 28.6%نى، ياخشى كىتاب 5 خىل بولۇپ، 35.7%نى، لايىقەتلىك كىتاب 3 خىل بولۇپ، 21.4%نى، لايىقەتسىز كىتاب 2 خىل بولۇپ، 14.3%نى ئىگىلىدى. لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 85.7%كە يەتتى.

جىن جېنلۇڭ

كىتاب تاشقى ئالاقىسى

1998 - يىلى شىنجاڭدا كىتاب تاشقى ئالاقىسى ئىلگى كۆپ بولغان بىر يىل بولدى.

5 - ئاينىڭ 29 — 31 - كۈنىگىچە شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى بىلەن شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى ئامېرىكىنىڭ چىكاگو شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئەنگلىيە BEA كىتاب كۆرگەزمىسىگە قاتناشتى. كۆرگەزمىگە قويۇلغان شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە «جۇڭگو نېفىت گېئولوگىيىسى - تارىم ئويمانلىقى»، «ئۇيغۇر خەلق نەقىشلىرى»، «جۇڭگو شىنجاڭىنىڭ قەدىمكى سەنئىتى»، «جۇڭگو شىنجاڭىدىكى مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ - ئادەت مەجمۇئەسى» قاتارلىق 10 نەچچە خىل كىتاب شۇ يەردىكى جۇڭگولۇقلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. كىتابلار كۆرگەزمە قىلىنىپ بولغاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ چىكاگودىكى كونسۇلخانىسىغا ئىئانە قىلىندى.

جۇڭگو نەشرىيات جەمئىيىتى ئەدەبىيات - سەنئەت

خىزمىتى تەتقىقاتى كومىتېتى ئامېرىكا سولىماس مەدەنىيەت شىركىتى بىلەن بىرلىكتە 6 - ئاينىڭ 15 — 27 - كۈنىگىچە ئامېرىكىنىڭ لوس - ئانژېلىس شەھىردە جۇڭگو ئەدەبىيات - سەنئەت كىتابلىرى كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى. شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلغان «ئۇيغۇر ئۆرپ - ئادەتلىرى» ، «جۇڭگولۇقلارنى ئاگاھلاندۇرۇش» قاتارلىق 40 نەچچە خىل، 100 دىن ئارتۇق 28 مىڭ پۈتۈنلۈك كىتاب پۈتۈنلەي سېتىلىپ بولدى.

جۇڭگو نەشرىياتچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 17 كىشى 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ئاۋسترالىيەنىڭ مېلبۇرن شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن ئاۋسترالىيە 7 - نۆۋەتلىك خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىگە قاتناشتى. شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلغان «ئوچ خەتلىك دەستۇر» ، «ۋاپادارلىق دەستۇرى» ، «داغ» ، «شىنجاڭ تارىخى تەتقىقاتى» ، «شىنجاڭنىڭ 2000 يىلى» قاتارلىق 30 نەچچە خىل كىتاب كۆرگەزمىگە قاتناشتۇرۇلدى. كۆرگەزمە ئېچىلغان كۈنىلا كىتابلار پۈتۈنلەي سېتىلىپ بولدى.

9 - نۆۋەتلىك شياڭگاڭ كىتاب كۆرگەزمىسى ۋە خەلقئارا نەشر ھوقۇقى يەرمەنكىسى 7 - ئاينىڭ 22 — 30 - كۈنىگىچە شياڭگاڭ يىغىن - كۆرگەزمە مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلدى. شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزاسى سۈپىتىدە يەرمەنكىگە قاتناشتى. شىنجاڭ كۆرگەزمىگە قويغان 60 نەچچە خىل كىتاب قويۇق مىللىي ئالاھىدىلىككە ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە، خېلى يۇقىرى ئىلمىي ۋە سەنئەت قىممىتىگە ئىگە بولۇپ، كىتابخانالارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. كۆرگەزمە باشلانغان كۈنىلا «يىپەك يولى دىن مەدەنىيىتى» ، «ئۇيغۇر يېزىقلىرى ۋە ۋەسىقلىرىگە مۇقەددىمە» ، «شىنجاڭ ئارخېئولوگىيە خاتىرىسى» قاتارلىق 40 خىل كىتاب تالاپ سېتىۋېلىندى.

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى، شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى، شىنجاڭ پەن - تېخنىكا - سەھىيە نەشرىياتى (K) ، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى نەشرىياتى قاتارلىق 5 نەشرىيات 8 - ئاينىڭ 28 - كۈندىن 9 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى، دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى، جۇڭگو كىتاب ئىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتى قاتارلىق 6 ئورۇن بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن 7 - نۆۋەتلىك بېيجىڭ خەلقئارا كىتاب يەرمەنكىسىگە قاتناشتى. يەرمەنكىگە شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە 234 خىل كىتاب قاتناشتۇرۇلدى، بىر قىسىم كىتابلارنىڭ نەشر ھوقۇقى سودىسى ئۈستىدە كېڭىشىلدى.

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا - سەھىيە نەشرىياتى (K) 10 - ئاينىڭ 5 — 12 - كۈنىگىچە گېرمانىيىدە ئۆتكۈزۈلگەن 50 - نۆۋەتلىك فرانكفورت خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىگە قاتنىشىشقا ئادەم ئەۋەتتى. شىنجاڭ پەن - تېخنىكا - سەھىيە نەشرىياتى (K) ، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى، شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى قاتناشتۇرغان «غەربىي يۇرت ئېكسپېدىتسىيىسىگە دائىر ئەسەرلەر مەجمۇئەسى» ، «شىنجاڭغا يۇرۇش قىلىش» ، «جۇڭگو تېبابىتىدە ئالاھىدە كېسەللىكلەرنى مەخسۇس داۋالاش» قاتارلىق 26 خىل (يۇرۇش) كىتاب كىتابخانلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. كىتابلارنىڭ بىر قىسمى سېتىلدى، قالغىنى جۇڭگونىڭ گېرمانىيىدىكى ئەلچىخانىسىغا تەقدىم قىلىندى.

گې رۇيجېن

مەتبەئەچىلىك

كىتاب ۋە دەرسلىكلەرنى بېسىش، تۈپلەش سۈپىتى تەكشۈرۈلدى

شىنجاڭ مەتبەئە بۈيۈملىرىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش پونكتى 1998 - يىل 6 — 11 - ئايغىچە ئاپتونوم رايوندا 1997 - يىلى نەشر قىلىنغان 362 خىل كىتاب، 1998 - يىلى ئەتىياز ۋە كۈزدە بېسىلغان 991 خىل دەرسلىك ۋە 1998 - يىلى بېسىلغان 212 خىل كىتابنىڭ بېسىلىش سۈپىتىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسى مۇنداق بولدى: 1997 - يىلى بېسىلغان كىتابلاردىن سۈپەتلىك كىتاب 24 خىل، ياخشى كىتاب 84 خىل، لايىقەتسىز كىتاب 19 خىل، 1998 - يىلى ئەتىياز ۋە كۈزدە بېسىلغان دەرسلىكلەردىن سۈپەتلىك دەرسلىك 206 خىل، ياخشى دەرسلىك 303 خىل، لايىقەتسىز دەرسلىك 12 خىل؛ 1998 - يىلى بېسىلغان كىتابلاردىن سۈپەتلىك كىتاب 46 خىل، ياخشى كىتاب 20 خىل.

ۋالى دېڭىزي

كىتابلار سېتىلىشتىن بۇرۇن تەكشۈرۈشكە ئۇيغۇرچىلىق ھەمدە سىرىق مەزمۇندىكى قانۇنسىز كىتابلار تەكشۈرۈلدى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى كىتاب - ژۇرنال توپ تارقىتىش بازىرىدا سېتىلىدىغان 1000 نەچچە خىل كىتابنى سېتىلىشتىن بۇرۇن تەكشۈردى. قانۇنسىز ۋە ئوغرىلىقچە نەشر قىلىنغان 5000 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب - ژۇرنالنى يىغىۋېلىپ كۆيدۈرۈۋەتتى.

جالى شىنگې

رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە

رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

رادىئو - تېلېۋىزىيە تەشۋىقاتى

1. ئىقتىسادىي تەشۋىقات داۋاملىق چىڭ تۇتۇلدى. 1998 - يىلى رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىگە قاراشلىق تەشۋىقات ئورۇنلىرى ئىقتىسادىي تەشۋىقاتنى، بولۇپمۇ پاختا، نېفىت ئىستراتېگىيىسى، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار، يېزا ئىگىلىكى، يېزا ۋە دېھقانلار، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشى، ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى ئىقتىساد توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى باشتىن - ئاخىر مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ كەلدى، زىيارەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، خەۋەر قىلىش شەكلىنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

2. باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇزىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش تەشۋىق قىلىندى. ھەرقايسى ئىستانسىلار ھەرخىل تىللاردىكى خەۋەرلىرىدە بىر تۇتاش ھالدا «باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ مۇزىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتەيلى» دېگەن سەھىپە تەسىس قىلىپ، باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ مۇزىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى دۇچ كەلگەن پۈرسەت، رىقابەت ۋە گۈزەل كەلگۈسى ھەمدە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن ئوتتۇرىغا قويغان كونكرېت تەسەۋۋۇر ۋە تەدبىرلىرىنى مەركەزلىك تەشۋىق قىلدى.

3. جامائەت پىكرىنى تەشۋىق قىلىش سالمىقى كۆچەيتىلدى. نازارەتكە قاراشلىق ئىستانسىلار بىرتۇتاش ھەرىكەتكە كېلىپ، پارتىيىنىڭ مەركىزىي خىزمىتىنى دەۋر قىلىپ، بىرلەشمە كۆچ ھاسىل قىلىپ، يۇرۇشلۇك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئوبزورلىرىنى ئېلان قىلدى. مەسىلەن، 2 ئىستانسا باش شۇجى جيالڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى تەشۋىق قىلىش بويىچە «بىر قېتىملىق تارىخىي خاراكتېرلىك پۈرسەت» قاتارلىق 5 پارچە ئوبزور ئېلان قىلدى. نازارەتكە قاراشلىق 4 ئىستانسا ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇش نىشانىغا مەقسەتلىك كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 12 پارچە ئوبزور ئېلان قىلدى، بۇ ئوبزورلار جەمئىيەتتە كەڭ تەسىر پەيدا قىلدى.

4. چوڭ - چوڭ تېپلاردىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايون ئىسلاھاتنىڭ تەرەققىياتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتكە قۇرۇلۇشى ئالغا سىلجىتىلدى. بىر يىلدىن بېرى ئاز سانلىق مىللەت ئۆسمۈرنى قۇتۇلدۇرۇش يولىدا جان پىدا قىلغان گەنسۇلۇق خەلق ئىشچىسى دۇ يانفۇ، پامىر ئېگىزلىكىدە يىلتىز تارتىپ 35 يىل ئىشلىگەن ئۇلۇغجات ناھىيىلىك دوختۇرخانىنىڭ باشلىقى ۋۇ دېڭيۈن، «ياڭاق» كادىرى جېك يەنفۇ، مۇنەۋۋەر پىلانلىق تۇغۇت كادىرى، ئىنقىلابىي قۇربان ساجىمخان مۇسىن ھەم قانا چېگرا مۇداپىئە لىيىنى قاتارلىق ئىلغار شەخس ۋە ئىلغار كوللېكتىپلارنى تونۇشتۇردى. بۇلار كۆرسىتىلگەن ۋە ئاڭلىتىلغاندىن كېيىن، جەمئىيەتتە بىرقەدەر زور ئىنكاس قوزغاپ، خېلى ياخشى تەشۋىقات ئۇنۇمى بەردى.

5. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ بېرىلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنىڭ كۆلىمى كەڭ، نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولدى. ھەرقايسى ئىستانسىلار ئۆزلىرىنىڭ ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، خەۋەرنى گەۋدە، مەخسۇس پروگراممىما بىلەن ئەدەبىيات - سەنئەت پروگراممىسىنى قانات قىلىپ، ھەرخىل تىلدا «ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ بېرىلغان 20 يىل»، «ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىش بولغان 20 يىل»، «شانلىق 20 يىل»، «شىنجاڭنىڭ 20 يىلىنى سۆزلەيمەن»، «20 يىل داۋامىدىكى سەن، مەن، ئۇ» قاتارلىق سەھىپىلەرنى تەسىس قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەتراپىدا يۇز بەرگەن ئىشلارنى كىرىش نۇقتىسى قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ بېرىلغان 20 يىلدىن بېرى ھەرقايسى سەپلەردە قولغا كەلتۈرۈلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەر ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ روھىي قىياپىتى ھەم ئىدىيىسىدىكى قارىشىدىكى زور ئۆزگىرىشلەرنى تەسىرلىك، ئوبرازلىق تەشۋىق قىلدى.

6. ئىسلاھاتنىڭ داۋاملىق چوڭقۇرلىشىۋاتقانلىقى تەشۋىق قىلىنىدى. شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى خەۋەر پروگراممىسىنىڭ ئۇچۇر مىقدارىنى كۆپەيتتى، شۇ كۈنلۈك خەۋەر، ئاغزاكى خەۋەر، ئاۋازلىق خەۋەرلەرنى كۆپەيتىپ، خەۋەرنىڭ ئەق مەيدان تۈيغۇسى ۋە چىنلىقى، ۋاقىت ئۈنۈمىنى كۆچەيتىپ، رادىئونىڭ ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈردى. شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى «شىنجاڭ خەۋەرلىرى» نى پۈتۈنلەي يېڭىلىدى. يېڭىلانغاندىن كېيىنكى «شىنجاڭ خەۋەرلىرى» 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى يېڭى قىياپەتتە تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەر بىلەن يۈز كۆرۈشتى. شىنجاڭ سىملىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى ئۇچۇر مىقدارىنى كۆپەيتتى، خەۋەر قىلىش دائىرىسىنى كېڭەيتتى، خەۋەر ئوبزورچىلىقىنى كۈچەيتتى، «ھەپتىلىك مۇھىم ئۇقتا» پروگراممىسىنى كۆپەيتتى، يېڭىدىن تەنتەربىيە قانىلى ئاچتى، بۈنىڭ بىلەن كۆرسىتىلىدىغان مەزمۇنلار يەنمۇ مولاشتى. شىنجاڭ ئىقتىساد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 1998 - يىلى پروگراممىلىرىنى زور دەرىجىدە تەڭشەپ، كۈن بويى پروگراما كۆرسىتىدىغان بولدى، ئۆزى ئىشلىگەن پروگراممىلارنى كۆپەيتتى، سەھىپىلەرنىڭ ئور ۇنلاشتۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ قېلىپلاشتۇردى ۋە سەھىپىلەرنى تېخىمۇ خاسلاشتۇردى.

7. نادىر پروگراممىلارنى ئىشلەشتە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. رادىئو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى مەملىكەت بويىچە باھالاشتا 8 پارچە رادىئو - تېلېۋىزىيە ئەسىرى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان كىنو - تېلېۋىزىيە سەنئىتى بەدىئىي فىلىملىرىگە «تۇلپار مۇكاپاتى» باھالاشتا، 2 بەدىئىي فىلىم 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 كىنو ۋە 16 تېلېۋىزىيە تىياتىرى مۇنەۋۋەر تەرجىمە فىلىم مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «ۋىجدان» ناملىق كىنو فىلىمى رادىئو - تېلېۋىزىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن دۆلەت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىغا سۇۋغا قىلىنىدىغان كىنولار قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. «يېرىم ئۇمۇرلۇك تەقدىر» فىلىمى ئەڭ ياخشى بىرلىشىپ سۈرەتكە ئېلىنغان فىلىم مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، تېلېۋىزىيە تىياتىرى «دالىشىنىڭ يايلىقى» فىلىمى دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك «پەرىزات مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

تەشۋىقاتنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1. ئاپتونوم رايوندىكى رادىئو - تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى تارقىتىش ئاپپاراتلىرىنى تەڭشەش ۋە قايتا تەكشۈرۈپ تىزىملاش خىزمىتى تاماملاندى. ئاپتونوم رايوندىكى 85 ناھىيە (شەھەر) نىڭ 82 سى ئىدارە بىلەن ئىستانسىنى بىرلەشتۈرۈپ بىر گەۋدە قىلىش، ئىستانسا بىلەن ئۆزبىلنى بىرلەشتۈرۈپ بىرگەۋدە قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى، 5 نى بىرلىككە كەلتۈرۈش (تەشۋىقاتنى، كادىرلار ئىشلىرىنى، مالىيىنى، كەسپىي قۇرۇلۇشنى، تىجارەت قىلىپ كىرىم قىلىشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش) نىشانىنى ئاساسەن ئىشقا ئاشۇردى. ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ناھىيە (بېكىتۈەننىڭ شى، تۈەنلىرى) دەرىجىلىك 10 سىملىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى سىنىلىپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى. ناھىيە دەرىجىلىك 91 رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، ئۆزبىلى، يېزا - بازار ۋە بېكىتۈەننىڭ تۈەن - مەيدانلىرىدىكى 853 رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۆزبىلى قايتا تەكشۈرۈپ تىزىملاندى.

2. ئاپتونوم رايون بويىچە مۇخبىرلار ۋە مۇھەررىرلەر قوشۇنى تەرتىپكە سېلىندى، 1170 مۇخبىرلىق كىنىشكىسى تەكشۈرۈپ ئالماشتۇرۇلدى.

كەسپىي قۇرۇلۇش ئەھۋالى

1. پروگراممىلارنىڭ سۈنئىي ھەمراھقا يوللىنىشى جەھەتتە يېڭى بۆسۈش بارلىققا كەلدى. ئىلگىرى سۈنئىي ھەمراھقا يوللانغان 3 يۈرۈش تېلېۋىزىيە پروگراممىسى ۋە 5 يۈرۈش رادىئو پروگراممىسى ئاساسىدا، رەقەملىك قىسقارتىش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىلىپ، قانال كۆپەيتىلىپ، يەنە 2 يۈرۈش رادىئو پروگراممىسى ۋە 2 يۈرۈش تېلېۋىزىيە پروگراممىسى قوشۇلۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ رادىئو بىلەن قاپلىنىشىنى ئەملگە ئاشۇرۇشى مول پروگراما مەنبەسى بىلەن تەمىنلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىللە سۈنئىي ھەمراھقا پروگراما يوللاش پونكىتىنى توك بىلەن تەمىنلەش سىستېمىسى ئۆزگەرتىلىپ، ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، پروگراممىلارنىڭ بىخەتەر يوللىنىشى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

2. 10 مىليون يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان «904» ئوتتۇرا دولقۇنلۇق تارقىتىش ئىستانسىسى پۈتۈپ تارقىتىشنى باشلىغاندىن كېيىن، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ 1 - ، 2 - يۈرۈش پروگراممىلىرى ۋە شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ 5 خىل تىلدىكى پروگراممىسىنىڭ ئۈرۈمچى رايونىدا قوبۇل قىلىنىش ئۈنۈمى ناچار بولۇش ئەھۋالى تۈپتىن ئۆزگەردى. شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى چاستوتىسى تىزگىنلىنىدىغان رادىئو ئاڭلىتىشنى يولغا قويۇپ، رادىئو ئىستانسىسىنىڭ خەنزۇچە پروگراممىلىرىنىڭ كۆپ چاستوتىلىق ئارىلاش قاپلىنىشىنى ئىشقا ئاشۇردى.

3. ئوپتىكىلىق كابېلغا مىكرو دولقۇننى چېتىشنىڭ

مۇڭاپىق لايىھىسى قوللىنىلىپ، 60 - يىللاردا قۇرۇلغان رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ پروگرامما ئۆزىتىشى مىكرو دولقۇن ئارقىلىق ئۆزىتىشقا ئۆزگەرتىلىپ بولدى.

4. ئىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى تورلار ئارا ئۆزىتىش چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇلۇپ، سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنى باشقۇرۇش بىلەن تورنى باشقۇرۇش ئايرىۋېتىلدى.

5. ئاپتونوم رايوندىكى يېزا - كەنتلەرنىڭ ھەممىسىدە رادىئو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى قوبۇل قىلالايدىغان بولۇشنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇش پىلانى، يەنى 1999 - يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 78 يېزىنىڭ رادىئو ئاڭلاش، 131 يېزىنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈش مەسلىسىنى ھەل قىلىش، كېيىنكى يېرىمىدا ۋە 2000 - يىلى رادىئو ئاڭلىغىلى، تېلېۋىزور كۆرگىلى بولمايدىغان كەنت قالدۇرماسلىق پىلانى تۈزۈپ چىقىلدى.

قوشۇن قۇرۇلۇشى ئەھۋالى

1998 - يىلى رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتى 20 نەچچە قارار سىياسىي نەزەريە كونسۇلتاتسىيە كۆرسى ئېچىپ، ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنى ئومۇميۈزلۈك تەربىيىلىدى، تەييۇەن باشقۇرۇش كادىرلىرى كۆرسىغا ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىردىن 76 نى قاتناشتۇرۇپ تەربىيىلىدى. 8 - ئايدا كادىر تەربىيىلەش مەركىزى قۇرۇپ، 2 قارار ئىشقا چۈشۈش ئالدىدىكى تەشۋىقات كادىرلىرىنى تەربىيىلەش ۋە دىكتور، رىياسەتچىلەرگە ئەدەپىي تىل ئۆگىتىش، سىناش كۆرسى ئاچتى، ئۇلكە دەرىجىلىك رادىئو، تېلېۋىزىيە دىكتورلىرى ۋە پروگراممىا رىياسەتچىلىرىنى ئىش ئورنى كىنىشكىسى ئۈچۈن تەربىيىلەش خىزمىتىنى تاماملىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 2000 دىن ئارتۇق ئادەم «بوشلۇق دەرسخانىسى»دا ئوقۇدى. تېخنىكا تارمىقى سىملىق تېلېۋىزىيە كۆرسى ئېچىپ، 80 ئادەمنى تەربىيىلىدى ھەم 5 قېتىم يېڭى تېخنىكا لېكسىيىسى ئۇيۇشتۇردى. ئىستانسا ۋە تارماقلار تېخنىكا، كەسىپ ئۆگىتىش ۋە چېنىقتۇرۇش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كەسىپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. 1998 - يىلى نازارەت ئورگىنى ۋە ئىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى.

جىن خۇڭلى

رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى مەملىكەتلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە سىستېمىسىدىكى 97 پارچە ئەسەر مەملىكەتلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە رادىئو پروگراممىسى 34، تېلېۋىزىيە پروگراممىسى 45، كىتاب ۋە گېزىت - ژۇرنال 8، ئاڭلىتىش 10.

جىن خۇڭلى

قوشۇمچە

ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق مەملىكەتلىك مۇكاپاتقا ئېرىشىش ئەھۋالى

ۋاقتى	ئورۇن	مۇكاپات نامى	ئەسەر	مۇكاپات دەرىجىسى
1 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنىگىچە	بېيجىڭ	تۇنجى نۆۋەتلىك جۇڭگو دىكتورلۇق ۋە رىياسەتچىلىك ئەسەرلىرىنى باھالاش	تەسىرلىك مىللىي مۇھەببەت جەمئىيىتى ئەھۋالى (1997.7.13)	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
1 - ئاينىڭ 26 - كۈنى	بېيجىڭ	5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىلمىي مۇھاكىمە ماقالىلىرىنى باھالاش	ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى ئاڭلىتىشنىڭ ئالاھىدىلىكى توغرىسىدا مۇھاكىمە	2 - دەرىجىلىك
3 - ئاي		جۇڭگو رادىئو ئەدەبىيات - سەنئىتى مۇكاپاتىنى باھالاش	دەۋرگە خاس قەدەم تاشلايلى	3 - دەرىجىلىك

4 - ئاينىڭ 20 — 27 - كۈنىگىچە	بېيجىڭ	جۇڭگو رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە '97 رادىئو ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ باھالاش	پۈتۈن مەملىكەتنى زىل - زىلىگە كەلتۈرگەن «2.25» پارتلىتىش دېلوسىغا بۈگۈن ئاخىرقى ھۆكۈم ئېلان قىلىنىدى	1 - دەرىجىلىك
			جۇڭخەنخەيگە باغلانغان توختام سۇ بەي جەنبو ژە 18 يېتىم بالا ئەتتىگەنلىك خەۋەرلەر (1997.10.21)	2 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك
			لوپنۇر قۇملۇقىدىكى تۇنجى ئېكسپېدىتسىيە، سايامەت نەتىجىلىك بولدى	3 - دەرىجىلىك
			چىرا ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدا ژەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى قۇرۇلدى	3 - دەرىجىلىك
			بۇ يىل 6000 قېتىمدىن ئارتۇق يەر تەۋرىگەن پەيزاۋات ناھىيىسى ئاشلىق - پاختىدىن ئالاھىدە زور مول ھوسۇل ئالدى	3 - دەرىجىلىك
			كىم ئارتۇق قېلىپ سېتىش «يىگىت تېپىش» ئەمەس	3 - دەرىجىلىك
			كوئېنلۇن تېغىدىكى باغرىدىكى ئوقۇتقۇچى	3 - دەرىجىلىك
4 - ئاينىڭ 20 — 27 - كۈنىگىچە	بېيجىڭ	جۇڭگو رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە '97 تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتىنىڭ باھالاش	ئادىل ھوشۇر چاڭجيالڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن غەلىبىلىك ئۆتتى	2 - دەرىجىلىك
			قەشقەرلىك يەككە تىجارەتچى ئايروپىلان سېتىۋېلىپ يېزا ئىگىلىك ئىشلىرىغا سالدى	3 - دەرىجىلىك
			چوڭ كۆچۈش	3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
			بەخت سۈيى باشلاندى	3 - دەرىجىلىك
			كۆممىسقوناقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغاندىن كېيىن	3 - دەرىجىلىك
			بۈگۈنكى خەۋەرلەر (1997.6.19)	3 - دەرىجىلىك
4 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە	چوڭچىڭ	'97 مەملىكەتلىك ئۆلكە دەرىجىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە گېزىتلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ماقالىلىرىنى باھالاش	رادىئو، تېلېۋىزىيە خادىملىرىنىڭ شىاڭگاڭنىڭ ژەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ھەققىدە ئېيتقانلىرى	2 - دەرىجىلىك
			ژاڭ شىكدۇڭغا بىر قېتىم يېقىنلىشىش	2 - دەرىجىلىك
			فاشىزمغا قارشى ئۇرۇشقا قاتناشقان جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ تۇنگانلىرى	3 - دەرىجىلىك
			يازارغا يۇزلەنگەن ئېلان مۇلازىمىنىڭ سۇپىتىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرەيلى	3 - دەرىجىلىك
			رادىئو - تېلېۋىزىيە گېزىتىمۇ ئالاقە خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك	3 - دەرىجىلىك
			7 نەپەر ياش رادىئو - تېلېۋىزىيە خادىمى «جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى	3 - دەرىجىلىك

6 - ئاي	بېيجىڭ	4 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئۇسۇرلار تېلېۋىزىيە مۇكاپاتىنى باھالاش	دوست تۇتۇش ئونتەك 6 - ئاي قار لەيلىسى	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر
6 - ئاينىڭ 9 — 18 - كۈنگىچە	بېيجىڭ	جۇڭگو رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە 97' تېلېۋىزىيە سوتسىيالىستىك تەربىيە پروگراممىلىرىنى باھالاش	كۆكتە پەرۋاز قىلىۋاتقان بۇركۈت سىرلىق لوپنۇر گۈھەر زېمىن كۆكتوقاي	1 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
7 - ئاينىڭ 8 — 12 - كۈنگىچە	فۇجيەن	جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتىنى باھالاش	بەخت سۈيى باشلاندى سەنئىيا بوغۇزىدىن ئۆتكەن تەڭرىتاغ بۇركۈتى	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
8 - ئاينىڭ 10 — 17 - كۈنگىچە	بېيجىڭ	جۇڭگو رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە 97' رادىئو سوتسىيالىستىك تەربىيە پروگراممىلىرىنى باھالاش	لوپنۇرغا سالام قۇشلارنى قايتۇرۇپ كېلەيلى يەر شارىنىڭ تومۇرىنى ئىگىلەش گېن ئالماشتۇرۇش تېخنىكىسىدە. كى زور بۇسۇش كۆممىقوناق ئەتە قانداق بولار بوستانلىقتىن ياڭرىغان كۈيلەر دېھقان شادلىقى (1997.12.24)	1 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
8 - ئاينىڭ 15 — 19 - كۈنگىچە	ئىچكى موڭغۇل	12 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك موڭغۇلچە مۇنەۋۋەر رادىئو ماقالىلىرى ۋە دىكتورلۇق ئەسەرلىرىنى باھالاش	بىر ياخشى پارتىيە ياچېيكىسى بىر ئىلغار كەنتنى بارلىققا كەلتۈردى چاغانتۇڭكې يېزىسىدىن ئۇلانغۇچار كەنتى بىرلەشمە گەۋدە قۇرۇپ، 2 يىل ئىچىدە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا باشلىدى تەربىيە كۆرگەن ئائىلىدىن پەخىرلىك ئوغلان چىقىدۇ دەۋر خىلىتى سەھىپىسى چاغانلىق ئالاھىدە پروگراممىسى گۈزەللىكنى ھەرقايسى ساھەلەر ئالداپ ئېلىپ كېتىلگەن ئۇسۇر پەتنارنى قونقۇزۇپ قالدى خەۋىرىدە روھىي كەيپىياتىنى توغرا ئىپادىلەشنىڭ ئەھمىيىتى توغرىسىدا	1 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
8 - ئاينىڭ 15 — 19 - كۈنگىچە	ئىچكى موڭغۇل	12 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك موڭغۇلچە مۇنەۋۋەر رادىئو دىكتورلۇقى ئەسەرلىرىنى باھالاش	بىلىم دېگىزىدا ئۈزۈپ، تەبىئەتنىڭ سىرىنى ئېچىش ئانارچى ئائىلىلەرنىڭ باشلامچىسى	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
9 - ئاينىڭ 2 — 6 - كۈنگىچە	بېيجىڭ	جۇڭگو رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە 97' «جۇڭگو ھەسەن - ھۇسىنى» تاشقى رادىئو پروگراممىلىرىنى باھالاش	قەدىمىي يولدا ئۆتكەن يېرىم ئۆمۈر سۈيزىملۇك شىنجاڭ بۇركۈت ئاسماندا پەرۋاز قىلسۇن	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك

9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى	ھېيجىڭ	مەملىكەتلىك «جۇڭخۇا تۇرمىسى لوڭقىسى» بويىچە تېلېۋىزىيە ئىقتىساد پروگراممىلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر رىياسەتچىلىرىنى باھالاش	شىنجاڭ پاختىچىلىقىنى يېنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك	مۇنەۋۋەر
10 - ئاي	ھېيجىڭ	مەملىكەتلىك 10 - نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر دېكتورلۇق ۋە رىياسەتچىلىك ئەسەرلىرىنى باھالاش	جەمئىيەت ئەھۋالى — تەقرىتاغدىكى قىزىل شام شىنجاڭ خەۋەرلىرى (1997.10.21) شىنجاڭ خەۋەرلىرى (1997.4.15) تۇرمۇش مەيدانى (1997.3.20)	1 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
10 - ئاي	گۇاڭجۇ	18 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تېلېۋىزىيە تىياتىرى «پەرىزات مۇكاپاتى» نى باھالاش	دالبىشنىڭ يايلىقى	2 - دەرىجىلىك
10 - ئاينىڭ 7 — 14 - كۈنىگىچە	شېنيالڭ	5 - نۆۋەتلىك جۇڭگو رادىئو ئەدەبىيات - سەنئەت مۇكاپاتىنى باھالاش	تەكلىماكان — قىزىل، سېرىق، قارا قامەتلىك تەقرىتاغ تارىخىي تاللاش ئەيچىڭ بىلەن كىچىك شەھەردىكى شائىر	1 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى	سەنشى لىنيى	2 - نۆۋەتلىك جۇڭگو، دېكتورلۇق ۋە رىياسەتچىلىك ئەسەرلىرى مۇكاپاتىنى باھالاش	جەمئىيەت ئەھۋالى (1997.4.14)	3 - دەرىجىلىك
11 - ئاي	جىجياڭ شاۋشىڭ	98' مەملىكەتلىك سىملىق تېلېۋىزىيە ھەمكارلىق گەۋدىسىنىڭ مۇنەۋۋەر پروگراممىلىرىنى باھالاش	مىرەن 30 مىنۇتلۇق ئىسسىل ئاڭلىتىش ھەيكەلتاراش جاڭ ژېنگې ئىلىنىڭ ئۆمىدى سايامەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش — 5 مىليارد يۈەن كەلتۇرۇپ چىقارغان ئويلىنىش ھاۋاخان يەكشەنبە (16 - قىسىم)	1 - دەرىجىلىك 1 - دەرىجىلىك 1 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك
11 - ئاي	ھېيجىڭ	98' مەملىكەتلىك كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا دائىر مۇنەۋۋەر خەۋەرلەرنى باھالاش	ئۇزۇلمەس جان تومۇر خوبېي ئاپەت رايونىدىكى 10 بالا غۇلجىغا كېلىپ ئوقۇتۇرا مەكتەپتە داۋاملىق ئوقۇدى چېگرا رايونىدىكى يېتىم بالىلار چەت رايونغا باردى	2 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك 3 - دەرىجىلىك

			دالېشىنىڭ ياپلىقى	2 ـ دەرىجىلىك
			دولان مەشرېپى	3 ـ دەرىجىلىك
			سىنتاس	3 ـ دەرىجىلىك
			ئۇچ پادىشاھلىق ھەققىدە قىسسە (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			قەھرىمان ئۆكۈنمەيدۇ (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			شىياڭگاڭ ھەققىدە ھېكايە (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			قىزىل راۋاقتىكى چۈش (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			ئايالار ئاي ئەمەس (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			دوك ۋەزىر لېيۈيۈك (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			ئۇرۇش ۋە ئەسلىمە (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			بىر ئايالنىڭ باسقان يولى (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			ئاق چەككەن سەتەڭلەر (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			كۆك فەنسېن (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			قەھرىمان ئۆكۈنمەيدۇ (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
			گۈللۈك بايراق (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			نيۇيوركتىكى بوران - چاپقۇن (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			پوچياڭدىكى ئىشلار (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			خىيانەتچىلىككە قارشى بوران - چاپقۇن (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			شەيتان بىلەن ساقچى (موڭغۇلچە)	مۇنەۋۋەر
			لېپ فېڭدىن ئايرىلغان كۈنلەردە (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			جىددىي قوغلاپ تۇتۇش (ئۇيغۇرچە)	مۇنەۋۋەر
			چوڭ ھەربىي يۇرۇش - غەربىي جەنۇبنى ئازاد قىلىش (قازاقچە)	مۇنەۋۋەر
11 ـ ئاي	گۈاڭجۇ	7 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى «تۆلپار مۇكاپاتى» باھالاش		
12 ـ ئاي	بېيجىڭ	3 ـ نۆۋەتلىك جۇڭگو رادىئو ـ تېلېۋىزىيە ئىلمىي ئەسەرلىرىنى باھالاش	ئاخبارات كەسپىي خادىملىرىنى تەربىيىلەش تەدبىرى	3 ـ دەرىجىلىك
			شىنجاڭ ئۇيغۇر تەزكىرىسى. رادىئو ـ تېلېۋىزىيە تەزكىرىسى	3 ـ دەرىجىلىك

ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان تېلېۋىزىيە، كىنو بەدىئىي ئەسەرلىرىنىڭ دۆلەت «تۆلپار مۇكاپاتى» غا ئېرىشىش ئەھۋالى

دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، رادىئو ـ كىنو ـ تېلېۋىزىيە باش ئىدارىسى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، جۇڭگو ئەدەبىيات ـ سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى ئۇيغۇشتۇرغان، جۇڭگو تېلېۋىزىيە سەنئەتكارلىرى جەمئىيىتى ھەمكارلاشقان، گۈاڭجۇ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئۆتكۈزگەن 7 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان تېلېۋىزىيە سەنئىتى بويىچە «تۆلپار مۇكاپاتى» نى باھالاش ۋە 2 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تېما قىلىنغان كىنولار بويىچە دۆلەت «تۆلپار مۇكاپاتى» نى باھالاش پائالىيىتى 1998 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى گۈاڭجۇ شەھىرىدە ئاياغلاشتى. ئاپتونوم رايوندىن 3 تېلېۋىزىيە تېياتىرى، 16 تېلېۋىزىيە تەرجىمە فىلىمى ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان 6 كىنو فىلىمى مۇكاپاتقا ئېرىشتى. تەڭرىتاغ كىنو ستۇدىيىسى سۈرەتكە ئالغان «دالېشىنىڭ ياپلىقى» تېلېۋىزىيە تېياتىرى يەككە سىناريە تۈرى بويىچە 2 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، مەكىت ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىرلىشىپ سۈرەتكە ئالغان «دولان مەشرېپى»، ئىلى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى سۈرەتكە ئالغان «سىنتاس» تېلېۋىزىيە بەدىئىي فىلىمى تۈرى بويىچە 3 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، تەرجىمە فىلىملەردىن موڭغۇلچە فىلىم «شەيتان بىلەن ساقچى»، ئۇيغۇرچە فىلىملەر «ئۇچ پادىشاھلىق ھەققىدە قىسسە»، «دوك

ۋەزىر لېۋېۋلۇك»، «گۇللۇك بايراق»، «قەھرىمان ئۆكۈنمەيدۇ»، «نېۋ - يورك تىمىسى بوران - چاپقۇن»، «پۇچياڭدىكى ئىشلار»، «ئۇرۇش ۋە ئەسلىمە»، «شياڭگالڭ ھەققىدە ھېكايە»، «خىيالدىتچىلىككە قارشى بوران - چاپقۇن»، قازاقچە فىلىملەر «قىزىل راۋاقتىكى چوش»، «كۆلۈك فەنسېن»، «قەھرىمان ئۆكۈنمەيدۇ»، «ئايالار ئاي ئەمەس»، «بىر ئايالنىڭ باسقان يولى»، «ئاق چەككەن سەتەڭلەر» قاتارلىق 16 فىلىم تېلېۋىزىيە فىلىمى تۈرى بويىچە مۇنەۋۋەر تەرجىمە فىلىمى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

تەڭرىتاغ كىنو ستۇدىيىسى تەرجىمە بۆلۈمى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلغان «جىددىي قوغلاپ تۇتۇش»، «لېي فېڭدىن ئايرىلغان كۈنلەردە» ۋە قازاقچىغا تەرجىمە قىلغان «چولۇق ھەربىي يۈرۈش — غەربىي جەنۇبنى ئازاد قىلىش» دېگەن كىنو فىلىملىرى تەرجىمە ھېكايە فىلىملىرى تۈرى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتلاندى، ش ئۇ ئا ر كىنو شىركىتى تەرجىمە بۆلۈمى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلغان «ماشىنا ھەيدىگەنده، يول يۈرگەنده بىخەتەرلىككە ئەھمىيەت بېرەيلى»، «دورىنى ئىلمىي ئىشلىتىپ، كېۋەز پىتمىنىڭ ئالدىنى ئالايلى» ناملىق ئىلمىي تەربىيە فىلىملىرى ئىلمىي تەربىيە تەرجىمە فىلىمى تۈرى بويىچە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتلاندى، «ئەپيۇن ئۇرۇشى» ناملىق تەرجىمە فىلىم ئۇنىۋېرسال تېخنىكا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

«تۆلپار مۇكاپاتى»نى باھالاش پائالىيىتى تەشكىللىي ھەيئىتى يەنە كىنو، تېلېۋىزىيە فىلىملىرىنى ئاز سانلىق مىللەت تىللىرىغا تەرجىمە قىلىش خىزمىتىنى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 3 كىنو تەرجىمە قىلىش ئورنى، 3 كىنو تەرجىمە خىزمەتچىسى، 5 تېلېۋىزىيە تېياتىرى تەرجىمە قىلىش ئورنى، 6 تېلېۋىزىيە تەرجىمە خىزمەتچىسى تەقدىرلەندى.

شېي بىلگ

مۇنەۋۋەر رادىئو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى باھالاندى

1997 - يىللىق «شىنجاڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئاخبارات مۇكاپاتى»، «2 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ رادىئو ئەدەبىيات - سەنئىتى مۇكاپاتى» باھالاش پائالىيىتى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 23 — 27 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. 120 پارچە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە رادىئو پروگراممىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى (خەنزۇچە 60 پارچە، مىللىيچە 60 پارچە)، بۇنىڭ ئىچىدە 2 پارچىسى ئالاھىدە، 18 پارچىسى 1 - دەرىجىلىك، 37 پارچىسى 2 - دەرىجىلىك، 63 پارچىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 119 پارچە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە تېلېۋىزىيە پروگراممىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى (خەنزۇچە 84 پارچە، مىللىيچە 35 پارچە)، بۇنىڭ ئىچىدە بىر پارچىسى ئالاھىدە، 18 پارچىسى 1 - دەرىجىلىك، 38 پارچىسى 2 - دەرىجىلىك، 62 پارچىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 39 پارچە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە رادىئو ئەدەبىيات - سەنئەت پروگراممىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى (خەنزۇچە 24 پارچە، مىللىيچە 15 پارچە)، بۇنىڭ ئىچىدە 6 پارچىسى 1 - دەرىجىلىك، 12 پارچىسى 2 - دەرىجىلىك، 20 پارچىسى 3 - دەرىجىلىك، بىر پارچىسى رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

جىن خۇڭلى

قوشۇمچە 1:

1997 - يىللىق ئاپتونوم رايون بويىچە رادىئو پروگراممىلىرىنى باھالاشتا ئالاھىدە ۋە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن پروگراممىلار:

ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلەر: مىللەتلەر ئتتىپاقلىقىنى قوغداش بۈيۈك بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرەيلى (2 ئىستانسىلىق ئوبزورى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، تەڭرىتاغ ئوغۇل - قىزلىرىنىڭ چوڭقۇر سېغىنىشى (ئالاھىدە خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى).

1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلەر: خەنزۇچە، بۇ يىل 6000 قېتىمدىن ئارتۇق يەر تەۋرىگەن پەيزاۋات ناھىيىسى ئاشلىق - پاختىدىن زور دەرىجىدە مول ھوسۇل ئالدى (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، كوئېنلۇن تېغىي باغرىدىكى ئوقۇتقۇچى (مەخسۇس خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، كىم ئارتۇق قىلىپ سېتىش «يىگىتكە قىز تېپىپ بېرىش» ئەمەس (ئۇنىڭلۇغ ئوبزورى، ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، پاختىنى تونۇشتۇرۇش كارتۇشكىسى مىليونلىغان دېھقانلارنى بېيىتىدىغان كارتۇشكىغا ئايلاندى (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، جۇڭخەنخەيگە باغلانغان توختام سۆ (چاتما خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، سەنئىيا بوغۇزىدىن ئۆتكەن تەڭرىتاغ ئوغلانى (چاتما خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، كۆممىقوناق ئەتە قانداق بولار (ئىقتىسادىي پروگراممىلار، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، يەر شارىنىڭ تومۇرىنى تۇتۇش (پەن - تېخنىكا پروگراممىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، قەدىمىي يولدا ئۆتكەن يېرىم ئۆمۈر (سىرتقا قارىتىلغان پروگراممىلار، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)؛ ئۇيغۇرچە: ئاپتونوم رايونلۇق چولۇق، ئوتتۇرا تېپتىكى پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرى زىيان

تارتىش ھالىتىنى ئۆزگەرتتى (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، سەھرالىقلار شەھەرلىكلەردىن ئىشچى قوبۇل قىلماقتا (خەۋەر، يېڭىسار ناھىيىلىك خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، دارۇاز ئۈلادى ئادىل سەنئىيا بوغۇزىدىن غەلىبىلىك ئۆتتى (نەق مەيداندىن بېۋاستە ئاڭلىتىش، ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۇرۇش — يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يولى (ئوبزور، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، «دېھقان شادلىقى» 1997 - يىل 3 - ئاينىڭ 7 - 8 - كۈنلىرى (دېھقانلارغا قارىتىلغان پروگراممىلار، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)؛ قازاقچە: مىنبەرگۈ كەنتىدە ئۈستىلار كۆپ (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، جېمىنەي ناھىيىسى ياشلارنى بوز يەر ئېچىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا تەشكىللىدى (خەۋەر، جېمىنەي ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى)؛ موڭغۇلچە: ئارىشاڭ ناھىيىسى چاغانتۆڭكې يېزىسى ئۇلانغۇچار كەنتىدىكى موڭغۇل دېھقانلار ئۆزلۈكىدىن بىرلەشمە گەۋدە تەشكىل قىلىپ، 2 يىلدا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا باشلىدى (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)؛ قىرغىزچە: 15 - قۇرۇلتاي ۋەكىلى 15 - قۇرۇلتاي ئۈستىدە توختالدى (خەۋەر، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى).

قوشۇمچە 2:

1997 - يىللىق ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى باھالاشتا ئالاھىدە ۋە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن پروگراممىلار:

ئالاھىدە دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن پروگراممىلار:

غۇلجا شەھىرىدىكى «5 - فېۋرال» ئېغىر ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش مالىمانچىلىقىنىڭ ئەينەن ئەھۋالى (خەۋەر، ئىلى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى).

1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلەر

شەكىلدە ئۆلچەمگە يەتتى، ئەمما دېھقان خاپا (خەۋەر، فۇكالە سىملىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، ئادىل ھوشۇر چاڭجىياڭ دەريالىسىنىڭ سەنئىيا بوغۇزىدىن غەلىبىلىك ئۆتتى (خەۋەر، شىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، ئاپتونوم رايون مول ھوسۇل ھېسابىنى چىقاردى (خەۋەر، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، ئاپتونوم رايون قازاقىستاندا ئىشلەپچىقارغان نېفىتىنىڭ تۇنجى تۇركۈمى ئۇرۇمچىگە توشۇپ كېلىندى (خەۋەر، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، بەي ئاكا ۋە بالىلىرى يېڭى يىلدا (مەخسۇس خەۋەر، ئۇرۇمچى سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، چوڭ كۆچۈش (مەخسۇس خەۋەر، شىنجاڭ ئىقتىساد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، بەخت سۈيى باشلاش (چاتما خەۋەر، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، كۆممىسقوناقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغاندىن كېيىن (ئوبزور، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، سۇ ئىچكەندە قۇدۇق قازغۇچىنى ئۇنتۇما (ئىجتىمائىي، سىياسىي خاراكتېرلىك ماقالە، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش يولى (چاتما فىلىم، شىنجاڭ ئىقتىساد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، كۆكتە پەرۋاز قىلىۋاتقان بۈركۈت (پېرسۇناژ خەۋىرى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، گۈلچى قىز (ئىجتىمائىي خەۋەر، شىخەنزە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، ئۇيغۇرچە: تارىم نېفىتلىكى قوماندانلىق شتابى مەبلەغ سالغان گاز پونكتى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى (خەۋەر، خوتەن تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان قاتنىشى (ئىجتىمائىي، سىياسىي خەۋەر، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، يۈرتداشلارغا بېغىشلانغان قەلب — مەملىكەت خەلقى مەمنۇن مەمۇر — مەمەتئىمىن قادىر (پېرسۇناژ خەۋىرى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)؛ قازاقچە: سۇ ئىچكەندە قۇدۇق قازغۇچىنى ئۇنتۇما (چاتما خەۋەر، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، قىزىل، يېشىل چىراغ ئاستىدا (مەخسۇس خەۋەر، شىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، سۇت ياسالمىلىرى مۇھىم ئىقتىسادىي تۈۋرۈك (مەخسۇس خەۋەر، ئىلى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى).

قوشۇمچە 3

2 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ ئەدەبىيات - سەنئەت مۇكاپاتىنى باھالاشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن پروگراممىلار:

ھۆسنىخەت بىلەن يېزىلغان شېئىر (ئۇيغۇرچە رادىئو دراممىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، شۇنىرغان قاپلىغان ئالتاي (خەنزۇچە رادىئو دراممىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، قامەتلىك تەڭرىتاغ — 15 - قۇرۇلتايىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلغانلىقىنى تەبرىكلەش رادىئو ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى (خەنزۇچە ئۇنىۋېرسال سەنئەت پروگراممىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، ئەي چىلاق بىلەن كىچىك شەھەردىكى شائىر (خەنزۇچە ئەدەبىيات پروگراممىسى، شىخەنزە خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، چېگرا رايون بۇلبۇلى — ياش ناخشىچى باھارگۈلنى تونۇشتۇرۇش (خەنزۇچە، مۇزىكىلىق مەخسۇس پروگراممىلار، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، شىياڭگاڭ ۋەتەننىڭ مەرۋايىتى (قازاقچە، ئەدەبىيات - سەنئەت مەخسۇس پروگراممىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى).

مۇنەۋۋەر دىكتورلۇق ۋە رىياسەتچىلىك ئەسەرلىرى باھالاندى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1997 - يىللىق مۇنەۋۋەر دىكتورلۇق ۋە رىياسەتچىلىك ئەسەرلىرىنى باھالاش 1998 -

چوك تېپىشكى بەدىئىي فىلىم «مۇقام يۇرتىدىكى يېڭى كۈي»دىن كۆرۈنۈش

سۈرەتنى شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئەدەبىيات ـ سەنئەت بۆلۈمى ئەۋەتكەن

يىل 6 ـ ئايىنىڭ 10 ـ كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. 58 پارچە (خەنزۇچە 32، مىللىيچە 26)، ئۈيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە رادىئو ـ تېلېۋىزىيە دېكتورلۇق ۋە رېياسەتچىلىك ئەسىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېكتورلۇق ئەسىرى 37 پارچە، رېياسەتچىلىك ئەسىرى 21 پارچە.

جىن خۇڭلى

قوشۇمچە

1997 ـ يىلدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە 1 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن دېكتورلۇق ۋە رېياسەتچىلىك ئەسەرلىرى

شىنجاڭنى تېخنىكا گۈزەللەشتۈرەيلى (دېكتورلۇق، ئىلى خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، دۇ ياڭفۇ ئوبرازى نېمىنى چۈشەندۈرىدۇ — رادىئو مۇھاكىمىسى (رېياسەتچىلىك، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، ئاياللار دۇنياسى (رېياسەتچىلىك، ئۈرۈمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، شىنجاڭ خەۋەرلىرى (دېكتورلۇق، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، داڭلىق شائىر سۈيۈمباي (دېكتورلۇق، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، جەمئىيەت ۋە تۇرمۇش (رېياسەتچىلىك، ئۈرۈمچى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى)، كوتېنلۇن تېغى باغرىدىكى ئوقۇتقۇچى (دېكتورلۇق، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، ئۇنتۇلغۇلۇق تەپسىلي خەۋەر: تەڭرىتاغدىكى قىزىل شام (دېكتورلۇق، ئۈرۈمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى)، يېڭى ئەسىرگە قاراپ مېڭىش (دېكتورلۇق، ئىلى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى).

كىنو فىلىملىرىنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى كىنو فىلىملىرىنى ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىش تارماقلىرى 1998 ـ يىلى 16 مىللىمېتىرلىق فىلىمدىن 28 نى ماگنىت يالتىپ تەرجىمە قىلدى، كۆپەيمىسى 516؛ 35 مىللىمېتىرلىق فىلىمدىن 6 نى تەرجىمە قىلدى، كۆپەيمىسى 8، ئىلمىي تەربىيەۋى فىلىمدىن 25 نى تەرجىمە قىلدى، كۆپەيمىسى 201.

نى يۇشىن

تېلېۋىزىيە تىياتىرى ئىشلەش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو ـ كىنو ـ تېلېۋىزىيە سىستېمىسى 1998 ـ يىلى 31 قىسىملىق 4 تېلېۋىزىيە تىياتىرى ئىشلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈرۈمچى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئىشلىگىنى بىر فىلىم، 20 قىسىم «تارىمدىكى شاڭخەيلىكلەر»؛ «تەڭرىتاغ» كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگىنى 3، 11 قىسىم: «قۇملۇق تارازىسى» (2 قىسىم)، ش ئۇ ئا ر يۈقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى قەشقەر ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە بىلەن بىرلىكتە سۈرەتكە ئالغان؛ «ئاخىرقى كۆل» (5 قىسىم)، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە سۈرەتكە ئالغان؛ «ئوت يۈرەك تۇرمە ساقچىسى» (4 قىسىم)، ئەدلىيە نازارىتى ش ئۇ ئا ر تۇرمە باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە سۈرەتكە ئالغان.

جىن خۇڭلى

كىنو، تېلېۋىزىيە تىياتىرلىرىنى تەرجىمە قىلىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو ـ كىنو ـ تېلېۋىزىيە سىستېمىسى 1998 ـ يىلى 2545 قىسىملىق 899 كىنو ۋە تېلېۋىزىيە تىياتىرىنى تەرجىمە قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرجىمە قىلغىنى 69 فىلىم، 318 قىسىم (ئۇيغۇرچە 39 فىلىم، 208 قىسىم، قازاقچە 30 فىلىم، 110 قىسىم)، شىنجاڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرجىمە قىلغىنى 724 فىلىم، 1448 قىسىم (ئۇيغۇرچە 365 فىلىم، 730 قىسىم، قازاقچە 359 فىلىم، 718 قىسىم)، قەشقەر ۋىلايەتلىك رادىئو ئىدارىسى تەرجىمە

قىلغىنى 13 فىلىم، 121 قىسىم (ئۇيغۇرچە)، قاراماي شەھەرلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرجىمە قىلغىنى 23 فىلىم، 66 قىسىم (ئۇيغۇرچە)، خوتەن ۋىلايەتلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرجىمە قىلغىنى 26 فىلىم، 103 قىسىم (ئۇيغۇرچە)، ئىلى ئوبلاستلىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرجىمە قىلغىنى 21 فىلىم، 275 قىسىم (قازاقچە)، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرجىمە قىلغىنى 13 فىلىم، 107 قىسىم (ئۇيغۇرچە)، بايىنغولىن ئوبلاستلىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرجىمە قىلغىنى 10 فىلىم، 107 قىسىم (موڭغۇلچە).

جىن خۇڭلى

رادىئو دراما‌سى ئىشلەش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 58 قىسىملىق 12 رادىئو دراما‌سى ئىشلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئىشلىگىنى 5 دراما، 5 قىسىم: «دوست» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «ئۇچالايدىغان بالا» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «قىسقارتىش ماجىراسى» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «بوياقچىنىڭ قىزى» (بىر قىسىم، ئۇيغۇرچە)، «چوڭقۇر مۇھەببەت» (بىر قىسىم، قازاقچە)؛ ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئىشلىگىنى 5 دراما، 5 قىسىم: «چاھارباغدىكى قۇياش» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «قوڭغۇراق ئېسىلغان ئۆچكە» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «كوئېنلۇندىكى ئاي - يۇلتۇز» (بىر قىسىم، خەنزۇچە)، «تويلۇق ماجىراسى» (بىر قىسىم، ئۇيغۇرچە)، «ئۇلۇم ئۈزىتىش» (بىر قىسىم، ئۇيغۇرچە)؛ شىخەنزە خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئىشلىگىنى بىر دراما، 2 قىسىم: «ئۇچالايدىغان بالا» (2 قىسىم، خەنزۇچە)، سانجى خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئىشلىگىنى بىر دراما، 46 قىسىم: «يېشىللىقنىڭ يوقلىشى» (46 قىسىم، خەنزۇچە).

جىن خۇڭلى

«904» ئوتتۇرا دولقۇنلۇق تارقىتىش ئىستانسىسى ئىشقا كىرىشتى

شىنجاڭ رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ «904» ئوتتۇرا دولقۇنلۇق تارقىتىش ئىستانسىسى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بولۇپ 300 نەچچە كىشى ئىشقا كىرىشىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

«904» ئوتتۇرا دولقۇنلۇق تارقىتىش ئىستانسىسىغا 10 نەچچە مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتا پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. قۇرۇلۇش تېخنىكا كۆرسەتكۈچلىرى لايىھەدىكىسى تەلەپكە يەتتى. خەلقئارادا بىرقەدەر ئىلغار بولغان، 10 كىلوۋاتلىق تۆۋاقلىق ئوتتۇرا دولقۇنلۇق 6 تارقىتىش ئاپپاراتى ئىشلىتىلدى، ئوتتۇرا دولقۇنلۇق قاپلاش رادىئوسى 60 كىلومېتىرغا يېتىدۇ، بۇ ئىستانسا مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ 1 - ، 2 - پروگراممىلىرى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە پروگراممىلىرىنى تارقىتىدۇ.

جىن خۇڭلى

كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدا ئىشلەنگەن 35 مىللىمېتىرلىق يېڭى فىلىمدىن 136 سى تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەملىكىتىمىزدە ئىشلەنگەن فىلىم 108، چەت ئەل فىلىمى 28، ئىمپورت قىلىنغان چولۋا فىلىم 13؛ 35 مىللىمېتىرلىق فىلىم كۆپەيتىلىدىن 487 سى تارقىتىلدى. 22 مىڭ 704 مەيدان كىنو قويۇلۇپ، كۆرگۈچىلەر 3 مىليون 403 مىڭ 343 ئادەم (قېتىم) گە، كىنو قويۇشتىن قىلىنغان كىرىم 10 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە، تارقىتىشتىن قىلىنغان كىرىم 5 مىليون 105 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

1998 : يىلى 700 مىڭ يۈەن مەخسۇس تۇر (كىنو) مەبلىغى ئاجرىتىلىپ، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ 16 مىللىمېتىرلىق كىنو فىلىمى كوپەيتىمىنى سېتىۋېلىشى ۋە قوشۇمچە ياردەمگە ئىشلىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 450 مىڭ يۈەن 16 مىللىمېتىرلىق فىلىم كوپەيتىمىنى سېتىۋېلىشقا ئىشلىتىلىدىغان ئوبوروت سوممىسى، 250 مىڭ يۈەن ناھىيىلەرنىڭ 16 مىللىمېتىرلىق فىلىم كوپەيتىمىنى سېتىۋېلىشقا مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان قوشۇمچە ياردەم پۇلى قىلىندى. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك نامرات ناھىيىلەرگە ھەر بىر فىلىم كوپەيتىمگە 600 يۈەن، ئادەتتىكى ناھىيىلەرگە 300 يۈەن، ئىلمىي تەربىيىۋى فىلىم، ھۆججەتلىك فىلىملەرگە 100 يۈەن قوشۇمچە ياردەم بېرىلدى.

نى يۈشىن

سېفىرلىق، ستېرېئو ئاۋازلىق تۈنجى كىنوخانا

شىنجاڭ بويىچە تۈنجى سېفىرلىق، ستېرېئو ئاۋازلىق كىنوخانا 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 10 - كۈنى پۈتتى. بۇ كىنوخانا ش ئۇ ئا ر كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتىنىڭ كىنوخانىسىدا ئۆزگەرتىپ ياساش ئارقىلىق بارلىققا كەلدى. ئۇسكۇنىلىرىنى ش ئۇ ئا ر كىنو فىلىم تارقىتىش قويۇش شىركىتى 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ ئامېرىكا ۋە ئەنگلىيەدىن كىرگۈزدى.

نى يۈشىن

سەھىيە، تېببىي دوربىگەرلىك

سەھىيە

سەھىيە ئىشلىرىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى ھەرخىل سەھىيە ئاپپاراتى 6615، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 1351. كارىۋات 71 مىڭ 95، دوختۇرخانىلاردىكى كارىۋات 66 مىڭ 495 بولۇپ، ھەر 1000 نوپۇسقا 3.87 دىن توغرا كەلدى. كەسپىي سەھىيە خادىمى 122 مىڭ 642، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 97 مىڭ 591 بولۇپ، ھەر 1000 نوپۇسقا 5.68 دىن توغرا كەلدى. كەنت دەرىجىلىك داۋالاش نۇقتىسى 7757، بۇنىڭ ئىچىدە كەنت ياكى ئامما كوللېكتىپ باشقۇرغىنى 3823، يېزا - كەنت دوختۇرلىرى ياكى ساقلىقنى ساقلاش خادىملىرى بىرلىشىپ باشقۇرغىنى 1379، يېزا شىپاخانىلىرى تەسىس قىلغان داۋالاش نۇقتىسى 1593، يەككىلەر باشقۇرغىنى 764، باشقىلار باشقۇرغىنى 198. يېزا - كەنت دوختۇرى 7154، ساقلىق ساقلاش خادىمى 4400، تۇغۇت ئانىسى 4040.

دېلىك كېجۇڭ

قوشۇمچە 1

ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرىدىكى سەھىيە ئاپپاراتلىرى، كارىۋات، خادىملارنىڭ 1998 - يىلدىكى ئەھۋالى

	ئەملىي سانى				نىسبىتى (%)			
	ئاپپارات	كارىۋات	ئومۇمىي خادىم	سەھىيە تېخنىكا خادىمى	ئاپپارات	كارىۋات	ئومۇمىي خادىم	سەھىيە تېخنىكا خادىمى
جەمئىي	6615	71095	122642	97591	100	100	100	100
سەھىيە تارماقلىرى	458	25710	47715	35934	6.92	36.16	38.91	36.82
سانائەت تارماقلىرى ۋە باشقا تارماقلار	2591	30785	50176	40255	39.17	43.30	40.91	41.25
كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكىسى	857	14352	20858	17565	12.96	20.19	17.01	18
يەككە ئامبۇلاتورىيە	2703	100	3644	3638	40.86	0.14	2.97	3.73
باشقىلار	6	148	249	199	0.09	0.21	0.20	0.20

قوشۇمچە 2

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلدىكى سەھىيە ئاپپاراتلىرى، كارىۋات ۋە خادىملار

	ئاپپارات	كارىۋات	ئومۇمىي خادىم	بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى				باشقا تېخنىك خادىملار	باشقۇرغۇچى خادىملار	ئىشچى-لار، قا-را خىز-مەتچى-لەر
				كىچىك جەمئىي	ۋراچ، پراۋ-زور، سېستىرا، تېخنىك	فېلد-شېر، فارماتسېپ، يارده-مچى سېستىرا، يارده-مچى تېخنىك	فارماتسېپ، سانىتار، تېخنىك			
جەمئىي	6615	71095	122642	97591	57675	29345	10571	1784	11060	12207
دوختۇرخانا	526	52918	75496	59336	38655	15229	5452	655	6730	8755
شىپاخانا	825	13577	19170	16252	4950	8518	2784	88	1694	1136
ساناتورىيە	8	1305	646	321	251	52	18		147	178
ئامبۇلاتورىيە	167	1814	3322	2874	1699	820	355	14	286	148
مەخسۇس ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش ئورنى	16	420	494	362	291	65	6	14	62	56
سەھىيە - يۇقۇم-دىن ساقلىنىش پونكتى	218	100	7335	5604	3876	1293	435	173	794	764
ئانا - بالىلار ساقلىقنى ساقلاش پونكتى	75	145	1956	1554	936	448	170	20	234	148
دورا تەكشۈرۈش ئورنى	18		347	238	202	19	17	10	66	33
تېببىي پەن تەتقى-قات ئاپپاراتلىرى	7	100	582	390	312	46	32	44	78	70
تېببىي ئالىي مەكتەپلەر	5		1927	714	704	10		298	488	427
ئوتتۇرا دەرىجە-لىك تېببىي مەكتەپلەر	25		1805	707	507	155	45	399	352	347
باشقا سەھىيە ئاپپاراتلىرى	42	716	936	593	395	116	82	69	129	145
ئامبۇلاتورىيە، سەھىيە - ساقلىق ساقلاش پونكتى، شىپاخانا	4683		8626	8626	4897	2574	1155			

قوشۇمچە 3

ئاپتونوم رايونلىق ھەرقايسى رايونلىرىدىكى سەھىيە ئاپپاراتلىرى، كارىۋات، خادىملارنىڭ 1998 - يىلدىكى سانى

	ئاپپارات	كارىۋات	ئومۇمىي خادىم	بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى				باشقا تېخنىك خادىملار	باشقۇرغۇچى خادىملار	ئىشچىلار، قاراخىز-مەتچىلەر
				كىچىك جەمئىي	ۋراچ، پراۋىزور، سېستىرا، تېخنىك	فېلدشېر، فارماتسېۋت، ياردەمچى سېستىرا، ياردەمچى تېخنىك	فارماتسېۋت، ساننىتار، تېخنىك			
جەمئىي	6615	71095	122642	97591	57675	29345	10571	1784	11060	12207
ئۈرۈمچى شەھىرى	914	13677	24076	18207	14557	2985	665	640	2472	2757
قاراماي شەھىرى	23	1436	3065	2227	1747	440	40	50	195	593
شىخەنزە شەھىرى	301	4177	7989	6274	4351	1438	485	134	645	936
كۆيتۇن شەھىرى	158	1896	3673	2994	1811	917	266	11	339	329
سانجى ئوبلاستى	735	5058	9646	7743	4650	2287	806	79	878	946
بورتالا ئوبلاستى	153	1590	3245	2558	1490	815	253	51	306	330
ئىلى ۋىلايىتى	946	6066	11360	9293	4713	2741	1839	159	946	962
تارباغاتاي ۋىلايىتى	420	3289	6322	5100	2450	1812	838	68	507	647
ئالتاي ۋىلايىتى	288	2258	4752	3827	2263	1173	391	28	517	380
تۇرپان ۋىلايىتى	161	1781	3116	2551	1498	927	126	34	261	270
قۇمۇل ۋىلايىتى	256	2488	4287	3420	2062	1195	163	55	350	462
بايىنغولىن ئوبلاستى	600	4969	8578	7044	4065	2048	931	103	732	699
ئاقسۇ ۋىلايىتى	481	7283	10499	8536	4135	2803	1598	106	920	937
قىزىلسۇ ئوبلاستى	132	1431	2928	2389	1110	1105	174	45	175	319
قەشقەر ۋىلايىتى	768	9068	13263	10769	4765	4703	1301	64	1261	1169
خوتەن ۋىلايىتى	279	4628	5843	4659	2008	1956	695	157	556	471

ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلىق سەھىيە سىستېمىسى «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يولداش ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، سەھىيە سىستېمىسىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىتىنى قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى سەھىيە نازارىتى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا سەھىيە سىستېمىسى بويىچە يولداش ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئاچتى، يىغىنغا 1800 كىشى قاتناشتى، قېيۇم باھاۋۇدۇن، مەمتىمىن زاكىر قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى يىغىنغا قاتناشتى. 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايون ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىگە قاراشلىق 13 تېببىي داۋالاش ئورنى خەلق مەيدانىدا خالىسانە كېسەل كۆرۈش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى، 195 تېببىي مۇتەخەسسىس خالىسانە كېسەل كۆرۈشكە قاتناشتى، مەسلىھەت سورىغانلار، كېسەل كۆرسەتكەنلەر 6632 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. خالىسانە كېسەل كۆرۈش مەزگىلىدە يەنە ھەقسىز قان تەقدىم قىلىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى، ۋۇ دېڭيۇنىڭ ئىلغار ئىش - ئىزلىرىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش بويىچە تاختا گېزىتى مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. 10 - ئاينىڭ 9 — 11 - كۈنىگىچە، سەھىيە نازارىتى 3 قېتىم ۋۇ دېڭيۇنىڭ ئىلغار ئىش - ئىزلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى ئاچتى، ش ئۇ ئا ر ۋۇ دېڭيۇنىڭ ئىش ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش ئۆمىكى تېببىي خادىملارغا ۋۇ دېڭيۇنىڭ تەسىرلىك ئىش - ئىزلىرىنى تونۇشتۇردى. سەھىيە سىستېمىسىدىكى ئورۇنلار ھەرخىل شەكىلدە ۋۇ دېڭيۇنىڭ ئىلغار ئىش - ئىزلىرىنى تەشۋىق قىلدى ۋە ئۆگەندى. ئاپتونوم رايوندىكى تېببىي داۋالاش ئورۇنلىرى «ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىپ، كۆزگە كۆرۈنگەن 10 دوختۇرخانىنىڭ بىرى بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. سەھىيە نازارىتى ئۆگىنىش پائالىيىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۇيۇشتۇرغان ۋۇ دېڭيۇندىن ئۆگىنىش بويىچە نۆۋەتتە سۆزلەش ئۆمىكى 10 — 12 - ئايغىچە ئۈرۈمچىدىكى تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئورۇنلىرىدا 9 قېتىم نۆۋەتتە سۆزلىدى، نۆۋەتتە سۆزلەش ئۆمىكىدىكىلەر ۋۇ دېڭيۇنىڭ ئىلغار ئىش - ئىزلىرىنى ئۆگىنىش تەسىراتىنى دوكلات قىلدى. ئۇلارنىڭ نۇتقىنى 5000 دەك تېببىي خادىم ئاڭلىدى.

داۋاملىقى كېيىنكى بەتتە

يود كەملىك كېسىلىنى تىزگىنلەش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئورۇنلار يودلۇق تۇز ئىستېمال قىلىش ئاساس قىلىنغان ئۇنىۋېرسال تەدبىرنى داۋاملىق قوللىنىپ، يود كەملىك كېسىلىنى تىزگىنلىدى. ئاپتونوم رايوندىكى 14 تۇزچىلىق مەيدانى 77 مىڭ تونىنا يودلۇق تۇز ئىشلەپچىقىرىپ ساتتى، بۇنىڭ ئىچىدە لايىقەتلىك يودلۇق تۇز 67 مىڭ تونىنىدىن ئارتۇق. سەھىيە تارماقلىرى تۇز بازىرىنى نازارەت قىلىشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، ساختا، ناچار يودلۇق تۇز ۋە يودسىز تۇزنى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلدى. ئاپتونوم رايوندىكى يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تارماقلىرى ۋە ش ئۇ ئا ر مېيىپلار جەمئىيىتىنىڭ سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىشخانىسى جايلارغا يود مېيى تارقىتىپ، 250 مىڭ كىشىگە ھەقسىز ئوكۇل قىلدى، يېڭى توي قىلغان تۇغۇت يېشىدىكى ئاياللار، ھامىلدار ئاياللار ۋە 14 ياشتىن تۆۋەن ئۆسمۈرلەر قاتارلىق ئالاھىدە ئادەملەرگە يود تولۇقلاپ بەردى. ش ئۇ ئا ر نامرات‌لارنى يۆلەش ئىشخانىسى بىلەن سەھىيە نازارىتى بىرلىكتە «جەنۇبىي شىنجاڭدىكى نامرات رايونلاردا يەرلىك تۇز سۈيىگە يود قوشۇپ يود كەملىك كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش تارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش تۈرىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، خوتەن، قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرى، قىزىلسۇ ئوبلاستىنى تۇر رايونى قىلىپ، مالىيەدىن ئاجرىتىلغان نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، ھەر يىلى يېزىلاردىكى 300 مىڭ نامرات دېھقان ئائىلىسىنى تۇزلۇققا يود سېلىش ئەسۋابى بىلەن تەمىنلىدى. 1998 - يىلى تارقىتىش پىلانلانغان تۇزلۇققا يود سېلىش ئەسۋابى تارقىتىلىپ بولدى. مەلۇماتقا قارىغاندا، قىزىلسۇ ئوبلاستىدا 22 مىڭ 200 دانە، ئاقسۇ ۋىلايىتىدە 21 مىڭ 600 دانە، خوتەن ۋىلايىتىدە 155 مىڭ 50 دانە، قەشقەر ۋىلايىتىدە 100 مىڭ 200 دانە تارقىتىلغان. يەكەن، پوسكام، قاغىلىق، يېڭىسار، باي ناھىيىلىرىدە ئامېرىكا كاۋانىس فوندى جەمئىيىتى قاتارلىق فوند جەمئىيەتلىرى يارىدەم قىلغان «سۇغىرىش سۈيىگە يود قوشۇش» تۈرى داۋاملىق ئىجرا قىلىنىپ، 18 مىڭ 400 گېكتار تېرىلغۇ يەر يودلۇق سۇ بىلەن سۇغىرىلغان. 1998 - يىلى 74 ناھىيە (شەھەر، رايون) دە «ئاپتونوم رايونىڭ يود كەملىك كېسىلىنى كۆزىتىپ تەكشۈرۈش لايىھىسى» دىكى تەلەپكە ئاساسەن، يود كەملىك كېسىلىنى كۆزىتىپ تەكشۈرۈش قانات يايدۇرۇلدى، 8 — 10 ياشقىچە بولغان ئوقۇغۇچىلاردىن 62 مىڭ 347 سى تەكشۈرۈلدى، تەكشۈرۈشتە قالقان بېزى ئىششىپ قالغان 14 مىڭ 89 ئوقۇغۇچى بايقالدى، قالقان بېزى ئىششىپ قالغانلارنىڭ نىسبىتى 22.6% بولدى. 35 مىڭ

پامىر ئېگىزلىكىدىكى ئاق خالاتلىق دانىشمەن

— ئۇلۇغچات ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ژۇ دېڭيۈن توغرىسىدا

پامىر ئېگىزلىكىگە جايلاشقان ئۇلۇغچات ناھىيىسىدىكى قىرغىز خەلقى ئارىسىدا «ئاق خالاتلىق دانىشمەن» دېگەن مەدھىيە ناخشىسى ئېغىزدىن ئېغىزغا كۆچۈپ ئېيتىلىپ كەلمەكتە. ئۇنىڭدا مۇنداق مىسرالار بار:

غەمكۈزارىمىز بىزنىڭ سىز،
سۆيۈندى سىزدىن دىلىمىز.
بولدىڭىز سىز باش پاناھ بىزگە،
سىزگە بار مىڭ رەھمىتىمىز.
ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمىز بىز،
ئاق خالاتلىق دانىشمەنىمىز.

ناخشىدا تىلغا ئېلىنغان ئاق خالاتلىق دانىشمەن دەل چەت چېگرا رايوندىكى ئۇلۇغچات ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىدا 36 يىل ئىشلىگەن ژۇ دېڭيۈن.

ژۇ دېڭيۈن 1963 - يىلى 23 يېشىدا جياڭسۇ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ياڭجۇ شەھىرىدىكى تېببىي تېخنىكومنى پۈتتۈرۈپ، ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئېگىز، سوغۇق، كىسلاروت كەمچىل، بوراندىق پامىر ئېگىزلىكىگە كېلىپ، «گۈكرەڭ بوران تاشلارنى ئۆچۈرۈپ، چېچەكلىيەلمەس يۇلغۇنمۇ سوغۇقتىن تۇزۇك» دەپ تەسۋىرلەنگەن نامرات ناھىيىدە شۇ ئىشلىگەنچە 36 يىل ئىشلىدى.

چېگرا رايونغا ئۆزىنى ئاتىغانلىقىغا پۇشمان قىلىپ باققان ئەمەس

ژۇ دېڭيۈن ئۇلۇغچاتقا يېڭى كەلگەندە تىل ئۇقماسلىق، تۇرمۇشتا كۆنەلمەسلىك، مۇھىتنىڭ جاپالىقلىقى تۇپەيلىدىن بىرمەھەل ئىككىلەنگەن. ئاتىلىسىنى، ئاتا - ئانىسى ۋە قېرىنداشلىرىنى، يۇرتىنىڭ ئايدىڭدا سۇغا شولىسى چۈشۈپ تۇرىدىغان گۈزەل كۆڭزەكلىرىنى سېغىنغان، ئۇنىڭغا ئاي 509 خالتا تۇز تەكشۈرۈلدى، ئۇلارنىڭ 32 مىڭ 461 خالتىسى لايغاقتىلىك بولۇپ، ئوتتۇرىچە لايغاقتىلىك بولۇش نىسبىتى 91.42% بولدى. سانجى، ئالتاي، بورتالا، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلاردا ئاھالىلەر ئىستېمال قىلىپ كېلىۋاتقان يودلۇق تۇزنىڭ لايغاقتىلىك بولۇش نىسبىتى 90% تىن يۇقىرى بولدى. سەھىيە نازارىتى، ماتارىپ كومىتېتى قاتارلىق 8 تارماق بىرلىكتە 5 - نۆۋەتلىك «يود كەمچىللىكى ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش كۈنى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئوقتۇرۇش چىقاردى. جايلار ھەرخىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، يود كەمچىللىكى ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلدى. ساۋەن، چاقىلىق ناھىيىلىرىدىكى ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش خادىملىرى يەنە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە يود كەمچىللىكى ئاپىتى بىلىملەردىن دەرس ئوقتى.

دېڭ كېجۈڭ

سىل كېسىلىنى تىزگىنلەش تۈرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ سىل كېسىلىنى تىزگىنلەش تۈرىنى داۋاملىق ئىجرا قىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە بەلگىمە مۇسابەت 11 مىڭ 536 بىمار بايقىلىپ ۋە تىزىمغا ئېلىنىپ، يىللىق پىلان 102.03% ئورۇندالدى. يېڭى بايقالغان مۇسابەت بەلگىملىك بىمارلارنىڭ تىزىمغا ئېلىنىش نىسبىتى 10 مىڭدىن 48.69 بولدى. تۇنجى قېتىم داۋالانغان مۇسابەت بەلگىملىك بىمارلارنىڭ بەلگىمىدىكى مىكروپىنىڭ 2 - ئېيىنىڭ ئاخىرىدا مەنپىيگە ئۆزگىرىش ئۇنۇمى 93.06% بولدى. 3 - ئېيىنىڭ ئاخىرىدا 98.08% بولدى. ئايرىم قايتا داۋالانغان مۇسابەت بەلگىملىك بىمارلارنىڭ بەلگىمىدىكى مىكروپىنىڭ 2 - ئېيىنىڭ ئاخىرىدا مەنپىيگە ئۆزگىرىش ئۇنۇمى 90.95%، 3 - ئېيىنىڭ ئاخىرىدا 94.38% بولدى. 1998 - يىلى سەھىيە نازارىتى «سىل كېسىلىنى سىستېما بويىچە باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا ئوقتۇرۇش» چىقاردى، ئاپتونوم رايون بويىچە سىل كېسىلى بىلەن ئاغرىغانلارنىڭ سىستېمىغا يوللاپ بېرىلىش، بىر تۇتاش باشقۇرۇلۇش نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 20% ئۆستى. 1998 - يىلى تېببىي داۋالاش ئورگانلىرى سىل كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش ئورگانلىرىغا يوللاپ بەرگەن بېڭىدىن بايقالغان مۇسابەت بەلگىملىك بىمار ئومۇمىي مۇسابەت بەلگىملىك بىمارنىڭ 69.5% نى ئىگىلىدى. ھەر دەرىجىلىك سىل كېسىلىنى تىزگىنلەش تۈرى ئىشخانىلىرى ھەيدەكچىلىك، يېتەكچىلىك قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، 272 ئادەم (قېتىم) ئەۋەتىپ، يېتەكچىلىك، ھەيدەكچىلىك

يۈرتىدىكىدەك يورۇق كۆرۈنمىگەن، سۇ يۈرتىنىڭكىدەك تاتلىق تېتىمىغاندى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئولۇغچاتتىكى ئەھۋالىنى ئاتا - ئانىسى ۋە قېرىنداشلىرىغا يەتكۈزمەك بولۇپ خەتمۇ يېزىپ قويغان، لېكىن خەتنى يېنىدا بىر ھەپتە ساقلاپ ئاخىرى يەنىلا پوچتىغا سالمىغان، ئۇنىڭ ئاتا - ئانىسى ۋە قېرىنداشلىرىنى ئەسىرەتكۈسى، ئۇلارنىڭ قايغۇسىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋەتكۈسى كەلمىگەنىدى.

ئولۇغچاتنىڭ يېرى كەڭ، ئاھالىسى شالاڭ، تاغ كۆپ، يوللىرى خەتەرلىك بولۇپ، قاتناش تولىمۇ قولايسىز. ئاساسىي قاتلاملاردا كىشىلەر كېسەل بولۇپ قالغاندا دوختۇر، دورا تېپىلماسلىق مەسىلىسى ئىنتايىن ئېغىر ئىدى. ۋۇ دېگۈيۈن 1963 - يىلدىن باشلاپ ھەر يىلى 3 - 4 ئاي يېزىلارنى ئارىلاپ سەييارە كېسەل كۆردى، ھەر قېتىم كېسەل كۆرگىلى چىققاندا 10 نەچچە كۈن ئاتلىق يول يۈرۈشكە توغرا كېلەتتى، بىرنەچچە نان، بىر ئاپقۇر سۇ، بىر خالتا ئوت - چۆپ ئېلىۋالاتتى. ھەر كۆزادرات كىلومېتىر دائىرىدە ئاران 2 ئۆيلۈك ئۆچرايدىغان بۇ چارۋىچىلىق رايونىدا بىرەر كېسەلنى داۋالاپ قوتقۇزۇۋېلىش ئۈچۈن ئاتلىق نەچچە كۈنلەپ يول يۈرۈش دائىم ئۇچراپ تۇراتتى. ئات ئۈستىدە ئولتۇرۇۋېرىپ ئۇنىڭ ئېغى يىرتىلىپ كەتكەن ئەھۋالمۇ كۆرۈلگەن. بىر قېتىم ئۇ بوستانتېرەك يېزىسىدىكى بىر كېسەلنى داۋالاش ئۈچۈن ئاتلىق 3 سوتكا يول يۈرۈپ بەك چارچاپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە قورسىقىمۇ ئېچىپ كېتىدۇ، ئات ئۈستىدە مۈگدەپ قېلىپ يىقىلىپ چۈشۈپ، بىلىكى خېلى چوڭ تىلىنىپ كېتىدۇ، پۈتۈن ئەزايى سىقىراپ ئاغرىپ تۇرسىمۇ، كۆزلىرىنى ئۆگىلاپ ئۈيقۇسىنى قاچۇرۇپ، سەپىرىنى يەنە داۋاملاشتۇرىدۇ. ھارغىنلىق، يولدىن ئادىشىپ قېلىش، يىرتقۇچ ھايۋان، كەلكۈن قاتارلىقلار ئۇنىڭغا ھەرقاچان خىرىس قىلىپ تۇرىدۇ. ۋاقىت ئۆنۈمى تاۋلايدۇ، ئېگىزلىكتىكى كۆچلۈك ئولتىرا بىنەپشە نۇرىنىڭ تەسىرىدە يۈزى ئاستا - ئاستا قارىداپ كېتىدۇ، جەۋرى - جاپا ئۈنى سەل مۇكچەيتىپ قويىدۇ.

ۋۇ دېگۈيۈن ئانا مەكتىپىدىكى بېتىيۈن ھەيكىلىنى ئۇنتۇمايدۇ، ئاز سانلىق مىللەتلەر بىلەن بىللە ئۆتۈش جەريانىدا ئورناتقان مېھىر. مۇھەببەتنى تېخىمۇ ئۇنتۇمايدۇ، بولۇپمۇ چارۋىچىلارنىڭ دوختۇر، دورا كەمچىل بولۇش تۈپەيلىدىن نارتىۋاتقان ئازابىنى، ھەتتا كېسەلنىڭ ئولارنى جېنىدىن جۇدا قىلىۋاتقانلىقىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرگىنىدە، يۈرىكى پىچاق بىلەن تىلغاندەك بولۇپ كېتىدۇ. ئۇ بىرقانچە كېچىدە كىرىپك قىلدى ۋە باھالاش ئېلىپ باردى. 100 نەچچە قارار كۆرس ئېچىپ، 1000 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلىدى.

دىلك كېجۈك

يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنى تۇتقىتىش خىزمىتى

ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش تارماقلىرى 1998 - يىل 1 - ۋە 12 - ئايلاردا 4 ياشتىن تۆۋەن بالىلارنى يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنى تۇتقىتىش نۇقتىسىدىن مەجبۇرىي ئەملەشنى يولغا قويۇپ، 4 مىليون 520 مىڭ بالىغا شېكەر يالىتىلغان ۋاكسىنا كۇمىلچى يېگۈزدى. سەھىيە نازارىتى يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنى كۆزىتىش - تەكشۈرۈش سىستېمىسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 5 قارار يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنى كۆزىتىش - تەكشۈرۈش كۆرسى ئېچىپ، 546 ئادەمنى تەربىيىلىدى. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ ئوتتۇرىسىغچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈر، سۈرەلمە پارالىچ كېسەللىكى (AFP) دىن 77 سى مەلۇم قىلىنىپ، مەلۇم قىلىنىش نىسبىتى 10 مىڭدىن 1.7 بولۇپ، دۆلەت بەلگىلىگەن ئۆلچەمگە يەتتى. AFP كېسەللىكىنىڭ 48 سائەت ئىچىدە تەكشۈرۈلۈش نىسبىتى 95% بولدى. AFP كېسەللىكى ئەۋرىشكىسىنىڭ 14 كۈن ئىچىدە لاياقەتلىك بېغىلىش نىسبىتى 71.9%، AFP كېسەللىكى ئەۋرىشكىسىنىڭ 10 كۈن ئىچىدە تەكشۈرۈشكە بېرىلىش نىسبىتى 62.12%، AFP كېسەللىكى بىلەن ئاغرىغان بىمارلارنىڭ 75 كۈن ئىچىدە يوقلاپ تۇرۇلۇش نىسبىتى 52% بولدى. AFP كېسەللىكى ئەۋرىشكىسىنىڭ تەكشۈرۈشكە بېرىلىش نىسبىتى ۋە 75 كۈن ئىچىدە يوقلاپ تۇرۇلۇش نىسبىتىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. ش ئۇ ئا ر يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغى تەجرىبىخانىسى دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك باھالىشىدىن ئۆتۈپ، لاياقەتلىك يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغى تەجرىبىخانىسى بولدى. 1999 - يىلى يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنىڭ تۇتقىتىلگەنلىكىنى دەللىلەشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايوندا يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنىڭ تۇتقىتىلگەنلىكىنى دەللىلەش خىزمىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش گۇرۇپپىسى ۋە يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنىڭ تۇتقىتىلگەنلىكىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. سەھىيە نازارىتى ئالتاي، تۇرپان، كورلا شەھەرلىرىدە يۈلۈن سۈر ماددىسى ياللۇغىنىڭ تۇتقىتىلگەنلىكىنى دەللىلەش كۆرسى ئېچىپ، 500 نەچچە ئادەمنى تەربىيىلىدى.

دىلك كېجۈك

قاقماي ئويلانغاندىن كېيىن، ئىچكىرىگە يۆتكىلىپ كېتىش پۇرسىتىدىن ۋاز كېچىپ، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك دوختۇرخانىدا يېتىلىز تارتىپ تۇرۇپ قالىدۇ. ئۇ «ھايات بولسام، يەنىلا ئۇلۇغچاتتا تۇرسەن، چۈنكى بۇ يەردىكى كۆڭلى توز، ئاقكۆڭۈل پۇقرالارغا كۆڭلۈم چۈشۈپ قالدى» دەيدۇ. ئۇ 36 يىلدا ئۇلۇغچاتتىكى 30 نەچچە تەبىئىي كەنت ۋە 50 نەچچە ئوتلاقنى كېزىپ يۈرۈپ، سان - ساناقسىز كېسەللەرنى داۋالىدى.

13 پارچە تېرىسىنى كۆچۈرۈپ، چەكسىز چوڭقۇر مۇھەببەت ئورنىتىش

1971 - يىل 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بوستانتېرەك يېزىسىدىكى قىرغىز چارۋىچى مەمەت ئىمىننىڭ 2 ياشلىق ئوغلى توختاش ئويناپ يۈرۈپ كۆيۈۋاتقان ئوتقا چۈشۈپ كېتىپ، پۈتۈن ئەزايىنى كۆيدۈرۈۋالىدۇ. ئۇنىڭ كۆيىكى چىدىغۇسىز دەرىجىدە ئېغىر ئىدى. مەمەت ئىمىن تۆگە بىلەن 2 سوتكا يول يۈرۈپ، ئوغلىنى ناھىيىلىك دوختۇرخانىغا ئېلىپ كېلىدۇ. بالىنىڭ كۆيىكى 3 - دەرىجىلىك كۆيۈك بولۇپ، تېرىسىنىڭ 50% ى كۆيۈپ كەتكەنىدى، ۋۇ دېگىۋون بالىنىڭ دادىسىغا سىزدىن تېرە ئېلىپ كۆچۈرمەك بولمايدۇ، دەيدۇ، مەمەت ئىمىن بۇ گەپنى ئاڭلاپ، ئىختىيارسىز ھالدا قورقۇپ كېتىدۇ ۋە «ۋۇ دوختۇر، بالىنى ساقايتالمىسىڭىز داۋالاڭ، بالام ساقايمىسىمۇ سىزنى ئەيىپكە بۇيرۇمايمەن» دەپ تۇرۇۋالىدۇ. ھالسىراپ كېتىۋاتقان بالىغا ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۆز تېرىسىنى ئېلىپ كۆچۈرۈشتىن باشقا يول قالمايدۇ. ئۇ ئۆز يوتىسىدىن 13 پارچە تېرە ئېلىپ، بالىغا كۆچۈرۈپ قوتقۇزۇۋالىدۇ. بۇ قىرغىز كىشى خەنزۇ دوختۇرنىڭ قان تېمىپ تۇرغان يوتىلىرىنى كۆرۈپ، ئىختىيارسىز ھالدا ئۇن سېلىپ يىغلاپ كېتىدۇ. ھازىر ئاشۇ قوتقۇزۇۋېلىنغان بالا 2 بالىنىڭ ئاتىسى بولۇپ قالدى. مەمەت ئىمىن يېقىندا 30 ياشقا كىرگەن ئاشۇ ئوغلى بىلەن بىللە 28 يىلدىن بۇيان كېلىپ باقمىغان ناھىيىلىك دوختۇرخانىغا كەلدى، ئاتا - بالا ۋۇ دېگىۋوننى چىنىڭ قۇچاقلىدى، ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىن ھاياجان ياشلىرى تۆكۈلدى. مەمەت ئىمىن ۋۇ دېگىۋوننىڭ يوتىسىدا تېرە كۆچۈرگەنده قالغان ناتونۇقلارنى سىلاپ تۇرۇپ، ئوغلىغا «مەڭگۈ ئېسىڭدە بولسۇن، پارتىيىنىڭ ياخشى دوختۇرى ۋۇ دېگىۋون سېنى قوتقۇزۇۋالغان» دېدى.

قېرىنداش مىللەتلەرنىڭ تېنىگە ئۇنتۇكەن 7000 مىللىلىتىر قان

ناھىيىلىك دوختۇرخانىدا قان ئامبىرى يوق ئىدى، كېسەللەرگە قان بېرىشكە توغرا كەلسە، 100 نەچچە كىلومېتىر

خولېرا كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئۇچەي كېسەللىكلىرى ئامبۇلاتورىيىسى 683 كە يەتتى. ئىچى سۇرغەن كېسەلدىن 66 مىك 185 ى تىزىمغا ئېلىنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ تەرتى تەكشۈرۈلگەنلەر 52 مىك 919 بولۇپ، چوڭ تەرتى مۇسبەت بولۇپ چىقىش نىسبىتى 0.58% بولدى. بۇنىڭدىن سىرت يەنە ساغلام كىشىلەردىن يۇقۇملۇق كېسەللىك مەنبەسى تەكشۈرۈلگەنده، مۇسبەت بولۇپ چىقىش نىسبىتى 2.23% بولدى؛ سىرتقى مۇھىتتىكى سۇ، ئاممۇۋى ھاجەتخانىلاردىكى ئارىلاشما چوڭ تەرەت ۋە ھەرخىل يېمەكلىكلەر تەكشۈرۈلگەنده مۇنىڭ مۇسبەت بولۇپ چىقىش نىسبىتى 1.16%، چوڭ تەرەتنىڭ 0.3%، يېمەكلىكلەرنىڭ 0.36% بولدى. مەلۇم قىلىنغان خولېرا كېسىلى 332 بولۇپ، 15 ئادەم ئۆلدى. كېسەللىكنىڭ مەلۇم قىلىنىش نىسبىتى 10 مىڭدىن 1.93، ئۆلگەنلەرنىڭ مەلۇم قىلىنىش نىسبىتى 10 مىڭدىن 0.09، مۇشۇ كېسەل بىلەن ئۆلگەنلەرنىڭ نىسبىتى 4.52% بولدى. يۇقۇملۇق كېسەل ئاساسەن ئۇرۇمچى شەھىرى، ئىلى، ئاقسۇ، تۇرپان، قەشقەر ۋىلايەتلىرىگە تارقالغان، ئۇلار ئىچىدە ئۇرۇمچى شەھىرىدە خولېرا كېسىلى تۇنجى قېتىم تارقالدى. يۇقۇملۇق كېسەل ئاساسەن شەھەرنىڭ يېزا بىلەن تۇتاشقان جايلىرىدا كۆرۈلدى. بىمارلار ئاساسەن سىرتتىن كەلگەن ئىشلەمچىلەر. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى خولېرا كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، جىددىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 7 - ئاينىڭ بېشىغىچە سەھىيە نازارىتى ئاپتونوم رايون بويىچە يېمەكلىك تازىلىقىنى تەكشۈرۈش پائالىيىتىنى ئۈيۈشتۇردى. 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا 2 يېتەكچىلىك، ھەيدەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى جايلارنى ئايلىنىپ خولېرا كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتىنى تەكشۈرۈشكە ئەۋەتتى. جايلار كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقاتىنى ۋە يېمەكلىك تازىلىقىنى باشقۇرۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتتى، مەركەزلىك سۇ بىلەن تەمىنلەيدىغان ۋە ئىككىلەمچى سۇ بىلەن تەمىنلەيدىغان ئورۇنلارنى تازىلىق جەھەتتىن نازارەت قىلىش سالمىقىنى زورايتتى.

دىلك كېجۈك

ماخاۋ كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ماخاۋ كېسىلى بىلەن ئاغرىغان يېڭى بىمارلار 33 ى بايقالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە

نېرى قەشقەر شەھىرىگە بېرىپ قان ئېلىپ كېلىشكە توغرا كېلەتتى. خەتەرلىك ئېغىر كېسەللەرگە قان بېرىشكە توغرا كەلسە، ئاپتوموبىل بىلەن قەشقەرگە بېرىپ قان ئەكەلگىچە كېسەل خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈپ قالاتتى. مۇشۇنداق ئەھۋال كۆرۈلگەن چاغلاردا، ۋۇ دېگىۋەن قىلچە ئىككىلەنمەي بىلىكىنى چمقىرىپ قان تەقدىم قىلىپ تۇردى.

1991 - يىلى جەددىي خاراكتېرلىك قورساق پەردىسى يالليۇغىغا گىرىپتار بولۇپ قالغان بۆرىتوقايلىق قىرغىز ئايال خەلىپە دوختۇرخانىغا ئېلىپ كېلىندى. ئۇ ئىنتايىن جۈدەپ كەتكەن بولۇپ، نەپەس ئېلىشتىنمۇ قىينىلاتتى، دەرھال قان بېرىپ ئوپېراتسىيە قىلىنمىسا، ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالاتتى. كېسەلنىڭ ئىگىسى قان بەرمىسە بولمايدىغانلىقىنى ئاڭلاپ، تىت - تىت بولۇپ يىغلاپ تاشلىدى. كېسەلگە قان بەرمىسە بولمايدىغانلىقىغا كۆزى يەتكەن ۋۇ دېگىۋەن «ھېچقىسى يوق، كېسەلنىڭ قان تىپى مېنىڭكى بىلەن ئوخشاش ئىكەن، مەندىن قان ئېلىڭلار» دېدى، ئۇنىڭ 200 مىللىلىتىر قېنى كېسەلنىڭ قان تومۇرىغا بېرىلدى. ئوپېراتسىيەدىن كېيىن، ۋۇ دېگىۋەن كېسەلگە يەنە سۈت پاراشوكى قاتارلىق ئوزۇقلۇقلارنى ئەكىلىپ بەردى ھەم دوختۇرخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ ئىشانە توپلاپ بەردى. خەلىپە ساقىيىپ كېسەلخانىدىن چىقىدىغان چاغدا كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئالغان ھالدا ۋۇ دېگىۋەنگە «سىز ماڭا 2 - قېتىم ھايات بەردىڭىز» دېدى.

بەدىنىدىكى قانىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە 120 كۈن كېتىدىغانلىقى ۋۇ دېگىۋەنگە ئايان بولسىمۇ، ئۇ خەتەرلىك ئېغىر كېسەل قالسا ئۆزىنىڭ سالامەتلىكى بىلەن ئانچە ھېسابلىشىپ كەتمىدى. 1985 - يىلى ئۇلۇغچاتتا يەر تەۋرىگەندە، ئۇ بىر ئاي ئىچىدە 2 قېتىم 400 مىللىلىتىر قان بەردى، قان بېرىپ بولۇپ، خېلى ئۇزۇن ۋاقىت ئوپېراتسىيە قىلىش بىلەن بولدى، ئۇ ئىشتىن چۈشۈپ ئۆيىگە قايتىپ كېتىۋاتقاندا بېشى قېيىپ يىقىلىپ چۈشتى. ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ تولۇقسىز مەلۇماتىغا قارىغاندا، ۋۇ دېگىۋەن 30 نەچچە يىلدىن بۇيان كېسەللەرنى جەددىي قۇتقۇزۇشقا توغرا كەلگەن جەددىي پەيتلەردە 30 نەچچە قېتىم خالىسانە قان بېرىپ، بىرمۇنچە ئاز سانلىق مىللەت قېرىنداشلىرىنى قۇتقۇزۇۋالغان، ئۇ بەرگەن قان 7000 مىللىلىتىر بولۇپ، چوڭ ئادەم تېنىدىكى ئومۇمىي قان بىلەن تەڭ ئىكەن.

ۋۇ دېگىۋەننىڭ تەسىرىدە چوڭ ئوغلى ۋۇ جۇڭ، چوڭ

ماخاۋ كېسىلىنىڭ كۆرۈلۈش نىسبىتى 10 مىڭدىن 0.19 بولدى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلگىرىكى يىللاردا بايقالغان ماخاۋ كېسىلى 3877 بولۇپ، كېسەلگە گىرىپتار بولۇش نىسبىتى ‰0.004 بولغان، 3655 بىمار ساقايغان، 2220 بىمار ھايات قالغان، 75 ى كېسەل پېتى تۇرغان. ماخاۋ كېسىلى تارقالغان 16 ناھىيىنىڭ ھەممىسى تىزگىنلەش ئۇلچىمىگە يەتكەن. ئاپتونوم رايوندىكى 40 نەچچە ماخاۋ كېسىلى دوختۇرخانىسى، داۋالاش نۇقتىسى ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش، كۆزىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. 1998 - يىللىق مەملىكەتلىك ماخاۋ كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنىدا، ش ئۇ ئا ر يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تەتقىقات ئورنىنىڭ 3 - تەتقىقات ئىشخانىسى، قەشقەر ۋىلايەتلىك سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى ماخاۋ كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش گۇرۇپپىسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ لوپ ساناتورىيىسى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. جۇرئەت كەرىم، تۇراخۇن ياقۇپ، ئابدۇخېلىل، سايىت ھوشۇر، سۈبۈر تېيىپ، مەمتۇلا تالىپلار ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

دېلىك كېجۇڭ

ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش خىزمىتى

1998 - يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلىقى ئېنىقلانغان ئادەم 2340 قا يەتتى، ئەيدىز كېسىلى بىمارىدىن 20 سى بايقالدى، 6 سى ئۆلدى. قان، جىنسىي ئالاقە ۋە ئانا - بوۋاق ئارقىلىق ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملىنىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە زەھەرنى كۆك تومۇردىن ئوكۇل قىلغاندا يۇقۇملانغانلار %98 نى ئىگىلەيدۇ. يۇقۇملانغۇچىلار ئىچىدە يەككە كەسىپكارلار ۋە ئىشسىزلار %78.5 نى ئىگىلەيدۇ. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنى تەڭشەپ، ئەزا ئورۇنىنى 20 دىن 33 كە كۆپەيتتى ھەمدە ئىش تەقسىماتى، مەسئۇلىيەت ۋە قەرەللىك يىغىن ئېچىپ تۇرۇش تۈزۈمىنى تۈزۈپ چىقتى. مالىيە نازارىتى ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش خىراجىتى ئۈچۈن 1 مىليون يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇپ ئەمەلىيلەشتۈردى. ش ئۇ ئا ر مائارىپ كومىتېتى، ئەدلىيە نازارىتى، ج خ نازارىتى، قاتناش نازارىتى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تاشقى ئىشلار

كېلىنى لى پىلاق، كىچىك ئوغلى ژۇ يانچىن، قىزى ژۇ يەنلەرمۇ قان بېرىشكە تېگىشلىك خەتەرلىك ئېغىر كېسەللەرگە ھەقسىز قان بەردى. ژۇ دېگيۇن چوڭ ئوغلى ژۇ جۇڭ تۇنجى قېتىم قان بېرىدىغان چاغدا «200 ـ 300 مىللىلىتىر قان بەرسەڭ، بۇ قان بىلەن بىر كىشىنىڭ ھاياتى قۇتقۇزۇپ قېلىنىدۇ، ئادەم قۇتقۇزۇۋېلىش پۈرسىتى ئادەمنىڭ ئۆمرىدە ئانچە كۆپ ئۇچرىمايدۇ» دەيدۇ. ئۇلۇغچات ناھىيىسىگە ھاكىم بولغان تۇمۇش «لاۋ ژۇنىڭ قېنى ئامىنىڭ قان تومۇرىدا ئايلىنىپ يۈرىدۇ، سىز خەلقتىن قان بىلەن گۈشتەك ئايرىلماسلىقنى ئۈز ئەملىيىتىدە ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرغان كومپۇنىست ـ تە!» دېگەندە، ژۇ دېگيۇن «ئۈز تېرەم، قېنىمنى بېرىپ، باشقىلارنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇۋالدىم، سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈردۈم، بۇ قىلىشقا ئەڭ ئەرزىيدىغان ئىش» دەيدۇ.

ژۇ دېگيۇننىڭ تۇرتكىسىدە قان تەقدىم قىلغۇچىلار ئۇنىڭ ئۆزىدىن ئائىلىسىگە، دوختۇرخانىغا كېڭەيدى. ناھىيىلىك دوختۇرخانا تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمىنىڭ تېمىغا دوختۇرخانا ئىشچى ـ خىزمەتچىلىرىنىڭ قان تېپىش جەدۋىلى ئېسىپ قويۇلغان بولۇپ، قان بېرىشكە تېگىشلىك خەتەرلىك ئېغىر كېسەل كەلگەن ھامان ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر قان تەقدىم قىلىشقا ئۈيۈشتۈرۈلدى. ئۇلار قان ئامبىرى بولمىغان ئۇلۇغچات ناھىيىسىدە كۆچمە «قان ئامبىرى» بولۇپ قالدى.

ئىگىلىك بارلىشىشقا پىدائىي بولۇشنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ كەلگەن كومپۇنىست

ھېسسىياتچان ژۇ دېگيۇن ئۇلۇغچاتتا ئىشلىگەن 36 يىل جەريانىدا 4 قېتىملا تۇغقان يوقلاشقا باردى، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئائىلىسىدە ئەڭ ئۇزۇن بولغاندا 10 نەچچە كۈنلا تۇردى. چۈنكى ئۇلۇغچات خەلقىگە ئۇ بولمىسا بولمايتتى.

1969 ـ يىلى ئۇنىڭغا ئانىسىنىڭ ئېغىر كېسەل بىلەن خەتەرلىك ئەھۋالدا قالغانلىقى توغرىسىدا خەۋەر كېلىدۇ، بىر خەتەرلىك ئېغىر كېسەلنى جىددىي قۇتقۇزۇش بىلەن بولۇۋاتقان ژۇ دېگيۇن ئۇنى داۋالاپ ساقايتىپ قولىنى بوشاتقىچە ئانىسى ئالەمدىن ئۆتىدۇ. 1986 ـ يىلى دادىسىنىڭ ئېغىر كېسەل بولۇپ ئورۇن تۆتۈپ يېتىپ قالغانلىقى توغرىسىدا بىرنەچچە پارچە تېلېگراممىا كەلگەندىن كېيىن، ژۇ دېگيۇن يۈرتىغا قايتىپ، دادىسىغا بىرنەچچە كۈن ھەمراھ بولىدۇ، لېكىن ئۇنىڭ كۆڭلى يەر تەۋرىگەندىن كېيىن ناھىيە بازىرى بىلەن بىللە كۆچۈرۈلۈپ قايتا سېلىنىۋاتقان دوختۇرخانىدىلا بولىدۇ. غەرەز ئۇقىدىغان بوۋاي ئۇنىڭ كۆڭلىنى چۈشەنىپ، «بالدۇرراق قايتىپ، ئۈز ئىشىڭنى ئوبدان ئىشلىگىن، ئىشخانىسى ۋە ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى قاتارلىق ئور ئۇنلار ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئۈز سىستېمىسىدا ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك سەھىيە تارماقلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك كۆزىتىش نۇقتىلىرىنى تىك يۆنىلىشلىك كۆزىتىپ تەكشۈرۈپ تۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئاساسىدا، كۆزىتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ھازىرقى كېسەللىك مەنبەسىنى توغرا يۆنىلىشلىك تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردى. زەھەر چېكىدىغانلار، ئاشسا ئويناپدىغانلار، پاھىشەلەر، جىنسىي كېسىلى بارلار، ئۇزۇن يوللۇق يۈك ئاپتوموبىلى شوپۇرلىرى قاتارلىقلاردىن 15 مىڭ كىشىنى تەكشۈرۈپ، كۆزىتىش نۇقتىسىدا ئۆزىشكە يېتىشسىزلىكىنى تولۇقلىدى. قان، قان ياسالمىلىرى ۋە قان بېرىش بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە دوختۇرخانىلاردا يۇقۇملىنىشنى تىزگىنلەش ئۈچۈن، سەھىيە نازارىتى قان ۋە قان ياسالمىلىرىنى باشقۇرۇش چارىسى؛ ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسىنى تەكشۈرۈش تەجرىبە دورىلىرىنى باشقۇرۇش چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە قەرەللىك ھالدا دوختۇرخانىلار، قان ئېلىش، قان بىلەن تەمىنلەش ئاپپاراتلىرىنىڭ دېزىنفېكسىيە قىلىش سۈپىتى ۋە تەكشۈرۈش سۈپىتىنى ئارىلاپ تەكشۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا بىر قېتىم ئىشلىتىلمەيدىغان داۋالاش بۇيۇملىرى ۋە دېزىنفېكسىيە ئەسۋابلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش، سېتىۋېلىش ھالقىلىرىنى سەھىيە جەھەتتىن نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. سەھىيە نازارىتى يەنە كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. 1998 ـ يىلى سەھىيە ـ يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، قان پونكىتى، دوختۇرخانا قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلاردىكى 1000 دىن ئارتۇق كەسپىي خادىمنى تەربىيىلىدى؛ مۇتەخەسسىسلەرنى ئاپتونوم رايوندىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە ئاساسىي قاتلامدىكى ئورۇنلارغا ئەيدىز كېسىلىگە ئائىت بىلىملەردىن 20 نەچچە قېتىم لېكسىيە ئوقۇشقا ۋە مەخسۇس تېمىدا دوكلات بېرىشكە تەشكىللىدى. خەنزۇ، ئۇيغۇر تىللىرىدا تەربىيە قوللانمىسى يېزىش ئىشىنى ئۈيۇشتۇردى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم، رادىئو ـ كىنو ـ تېلېۋىزىيە نازارىتى، سەھىيە نازارىتى بىرلىكتە 1998 ـ يىللىق دۇنيا ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تەشۋىقات پائالىيىتىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، «ئەيدىز كېسىلى تەشۋىقات كۈنى پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى. ش ئۇ ئا ر ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئەيدىز كېسىلى ۋە جىنسىي كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش

ئەۋرىلىرىشىنىڭ سۈرىتىنى ئۆزىتىپ بەرسەك، ئۇلارنىڭ دىدارىنى بىر كۆرۈۋالغان بولسام ئارمىنىم يوق ئىدى» دەيدۇ. بوۋاينىڭ كۆزلىرىدە ياش ئەگمىدۇ، يۈرىكىنى ھىجرانلىق قايغۇسى ئۆرتەيدۇ. ئارىدىن نەچچە ئاي ئۆتە - ئۆتمەيلا بوۋاي ئالەمدىن ئۆتىدۇ، ۋۇ دېگىيۇن بۇنى ئاڭلاپ قاتتىق قايغۇرىدۇ. ئۇ ئىچىدە مۇنداق ۋەدە بېرىدۇ: 36 يىلدىن بېرى ئېرىشكەن شەرەپنامىلىرىمنى ئېلىپ بېرىپ، دادام، ئانامنىڭ تۇپرىقىغا قويۇپ، تەسەللى بېرىمەن، ئوغلىنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويمىغانلىقىنى ئۇقتۇرىمەن.

1993 - يىلى ئىلگىرى ئۇلۇغچات ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى بولغان، ھازىر قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتقان ھەسەنبەك ۋۇ دېگىيۇننىڭ ياشىنىپ قالغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئوبلاستقا يۆتكەپ سەھىيە سىستېمىسىنىڭ رەھبىرى قىلماقچى بولىدۇ. ۋۇ دېگىيۇن «ئۇلۇغچات خەلقى ماڭا تېخىمۇ بەك مۇھتاج» دەپ، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك دوختۇرخانىدا تۇرۇۋېرىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىردىن بىر ئارزۇلۇق قىزى ۋۇ يەننىمۇ مۇشۇ دوختۇرخانىدا قالدۇرۇپ قويىدۇ. 1989 - يىلى ۋۇ يەن ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ كادىر بولغاندىن كېيىن تەمىناتى، شارائىتى ياخشى پۈل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدا قېلىپ ئىشلىسە تامامەن بولاتتى، لېكىن ۋۇ دېگىيۇن دوختۇرخانىدا تېببىي خادىملارنىڭ كەملىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۇنى دوختۇرخانىغا كېلىپ ئىشلەشكە ئۈندەيدۇ. شۇنداق قىلىپ ۋۇ يەن دادىسىنىڭ كەسپىنى تاللاپ، سېستىرا بولىدۇ. ئۇ ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ھەر ۋاقىت دادىسىنى ئۈلگە قىلىپ ئىشلەيدۇ. يېڭى كەلگەن سېستىرالارنىڭ كۆڭلى قان تومۇرغا ئۆكۈل سېلىشنى مەشىق قىلىشى ئۈچۈن بىلىكىنى تۆتۈپ بېرىدۇ؛ تۆغۇتى قىيىن كەلگەن قىرغىز ئايال بۇرۇلغا 250 مىللىلىتىر قان بېرىدۇ؛ ئۇ B تىپلىق ئۈلتىرا دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش ئۈسكۇنىسىنى باشقۇرغان 3 يىلدا B تىپلىق ئۈلترا دولقۇنلۇق ئۈسكۇنە بىلەن ئازكەم 10 مىڭ قېتىم تەكشۈرۈش جەريانىدا بىر قېتىممۇ خاتالىق سادىر قىلمىغان.

ۋۇ يەن بىر قىرغىز ج خ خەلق ساقچىسىنى ئۇرۇمچىگە ئەكىلىپ داۋالىتىپ قايتىش سەپىرىدە 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 23 - كۈنى بەختكە قارشى ئاپتوموبىل ھادىسىسىگە ئۇچراپ قۇربان بولدى. بۇ 27 ياشلىق ئاق خالاتلىق پەرىشتە ئۆز ھاياتىنى ئۆزى ۋە ئاتىسى ئىشتىياق باغلىغان خىزمەت ئورنىغا تەقدىم قىلدى، پامىر ئېگىزلىكىدە مەڭگۈلۈك ئۇيقۇغا كەتتى.

ئۇلۇغچات ناھىيىسىدە ۋۇ دېگىيۇننىڭ 36 يىلدىن بۇيان بارمىغان يېرى يوق. ئۇ ئۆزىنىڭ دوختۇرلۇق تېخنىكىسى ۋە ھالال ئەمگىكى بىلەن دېھقان - چارۋىچىلارغا سالامەتلىك ۋە بەخت ئاتا قىلدى. «ئات ئۈستىدىكى دوختۇر» ۋۇ دېگىيۇن دېمىسىمۇ پىداكارلىق بىلەن ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئۇلۇغچات خەلقىنىڭ قەلبىدە «ئاق خالاتلىق دانىشمەن» بولۇپ قالدى.

«ئاق خالاتلىق دانىشمەن»، پامىر ئېگىزلىكى چىن يۈرىكىدىن ئۇرغۇپ چىققان ناخشىلىرىدا سىزنى كۈيلەيدۇ.

ۋېي دۈلۈك

ۋە ئۇلارنى تىزگىنلەش بويىچە تېلېۋىزىيە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى، مۇسابىقىگە 10 ئورۇن كومانداسى قاتناشتۇردى. دۇنيا سەھىيە كۈنى، خەلقئارا زەھەر چەكلەش كۈنى، ئىدىز كېسىلى تەشۋىقاتى كۈنى مەزگىللىرىدە، سەھىيە نازارىتى «زەھەر چەكلەش، زەھەر چېكىش ۋە ئىدىز كېسىلى» گە مۇناسىۋەتلىك تەشۋىقات ماتېرىياللىرىنى تۈزۈپ، 70 نەچچە مىڭ نۇسخا، چوڭ ۋە كىچىك تەشۋىقات رەسىمىدىن 100 نەچچە مىڭ پارچە بېسىپ تارقاتتى. ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار تارماقلار ئۈرۈمچىدە ئىدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە مەسلىھەت بېرىش ۋە تەشۋىقات نۇقتىسىدىن 20 نەچچىنى قۇردى، جايلارمۇ كۆپ خىل شەكىلدە تەشۋىقات ئېلىپ باردى.

دىلىك كېجۈك

چۈمانىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش ئەھۋالى

1998 - يىلى چۈمانىڭ يۇقۇش مەنبەسى ھېسابلانغان ناھىيىلەر ۋە ئۇلار تۇرۇشلۇق ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش تارماقلىرى چۈمانىڭ مەنبەسىنى كۆزىتىش ۋە تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، سۇغۇر، سېرىق چاشقان قاتارلىق كېسەل مەنبەلىرىدىن 1830 نى، سېرىق چاشقان پىتىدىن 4513 نى تەكشۈرۈپ، چۈما مىكروپىنى بايقىدى. 1560 نۇسخا ھايۋان قېنى زەردابىنى كۆزىتىپ تەكشۈرۈپ، يەنىلا مۇسبەت قان زەردابىنى بايقىدى. كۆزىتىش - تەكشۈرۈش نەتىجىسى بەزى جايلاردىكى ھايۋانلاردا چۈمانىڭ يەنىلا كۇچلۇك ئۆزگىرىش، تارقىلىش ھالىتىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرسەتتى. سەھىيە تارماقلىرى چۈما تارقالغان رايونلاردا 36 مىڭدىن ئارتۇق ئادەمگە چۈما ۋاكسىنىسى ئەملىدى. ئاممىغا چۈمانىڭ ئالدىنى ئېلىش تەربىيىسى بەردى. ئاغزاكى تەشۋىق قىلىش، تېلېۋىزىيىدە سىن كۆرسىتىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق تەربىيىلەنگەنلەر 27 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. سەھىيە تارماقلىرى سۇغۇرنى ئۆۋلاش ۋە بىرتەرەپ قىلىشنى سەھىيە نۇقتىسىدىن باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئۇۋ ئۇۋلىغۇچىلارغا

قارىتا «ئوۋ ئوۋلاش كىنىشكىسى» بېرىش توزۇمىنى يولغا قويدى، ئۇلارغا ساغلاملىق تەربىيسى ئېلىپ باردى. زۆرۈر ئالدىنى ئېلىش، دېزىنفېكسىيە قىلىش دورىلىرىنى بەردى؛ ئوۋلانغان سۈغۇرنىڭ تېرىسىنى دېزىنفېكسىيە قىلدى. كۆزىتىپ - تەكشۈرۈش ۋە ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش خىزمىتى خېلى ياخشى ئىشلەنگەچكە، 1998 - يىلى ئادەملەردە چوما كۆرۈلمىدى.

دىلىك كېجۇلۇك

شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانا پەيت تاللاپ قىلىنىدىغان ئوپېراتسىيىلەرنى ھەر كۈنى قىلىشنى يولغا قويدى

شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانا مەملىكەت بويىچە «كۆزگە كۆرۈنگەن 100 دوختۇرخانا» بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە بىمارلارنىڭ ئوپېراتسىيە قىلدۇرۇشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 1998 - يىل 4 - ئايدىن باشلاپ پەيت تاللاپ قىلىنىدىغان ئوپېراتسىيىلەرنى ھەپتىدە 2 كۈنگە ئورۇنلاشتۇرۇشنى ھەر كۈنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئۆزگەرتتى، دوختۇرخانا بۇ ئىشنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، بىر قاتار تەدبىر ۋە چارىلەرنى قوللاندى؛ 1) پەيت تاللاپ ئوپېراتسىيە قىلىنىدىغان كېسەللەرنىڭ دائىرىسىنى بېكىتىپ، پەيت تاللاپ ئوپېراتسىيە قىلىنىدىغان بىمارلارنى ئاۋۋال ئوپېراتسىيەگە ئورۇنلاشتۇرۇشنى بەلگىلىدى. 2) تېببىي تېخنىكا بۆلۈم - ئىشخانىلىرىنىڭ خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى مەلۇم قىلىش ۋاقتىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قىسقارتتى. 3) ئوپېراتسىيەخانىنى كۈن بويى ئېچىپ، چۈشتىن بۇرۇنمۇ، چۈشتىن كېيىنمۇ ئوپېراتسىيە قىلدى، 2 دەم ئېلىش كۈنىدىمۇ ئادەتتىكىدەك ئىشلىدى. 4) نارکوز قىلغۇچى دوختۇرلار، ئوپېراتسىيە قىلغۇچى دوختۇرلارنىڭ چوقۇم مۇددەتتىن بۇرۇن ئىشقا چۈشۈپ، ئوپېراتسىيە تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلىشىنى بەلگىلىدى. 5) ئوپېراتسىيەدىن كېيىنكى كۆزىتىش، پەرۋىشنى كۈچەيتىپ، ئەگەشمە كېسەللىكلەرنى ئازايتىپ، بىمارلارنى بالدۇر ساقايتىپ چىقىرىپ، كارۋاتلارنىڭ ئوبوروتىنى تېزلەتتى. 6) 2 دەم ئېلىش كۈنىدە بېرىلىدىغان ئەمگەك ھەققىنى، ئوپېراتسىيىگە چىقىش ھەققىنى مۇۋاپىق ھېسابلاپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن پەيت تاللاپ ئوپېراتسىيە قىلىنىدىغان بىمارلارنىڭ ئوپېراتسىيەدىن بۇرۇن دوختۇرخانىدا ياتىدىغان ۋاقتى بۇرۇنقى 103 سائەتتىن 52.8 سائەتكە قىسقارىدى. ئوتتۇرىچە دوختۇرخانىدا يېتىش ۋاقتى 20.1 كۈندىن 15.2 كۈنگە قىسقارىدى.

دىلىك كېجۇلۇك

ش ئۇ ئا ر جۇڭگو تېببابەتى دوختۇرخانىسى جۇڭگو تېببابەتى دورىلىرى كىلىنىكىلىق فارماكولوگىيە بازىسى قىلىپ تەستىقلاندى

سەھىيە مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر جۇڭگو تېببابەتى دوختۇرخانىسىنى سەھىيە مىنىستىرلىكىنىڭ جۇڭگو تېببابەتى دورىلىرى كىلىنىكىلىق فارماكولوگىيە بازىسى قىلىشنى، سۈڭەك، يۇرەك - قان تومۇر، مېڭە قان تومۇرى، ئاياللار كېسەللىكلىرى، بالىلار كېسەللىكلىرى، بۆرەك كېسەللىكلىرىدىن ئىبارەت 6 كەسىپ (بۆلۈم) نى بازا تەتقىقات بۆلۈمى قىلىشنى تەستىقلىدى. بازىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى يېڭى دورىلارنى كىلىنىكىلىق فارماكولوگىيىلىك تەتقىق قىلىش ۋە يېڭى دورىلارغا كىلىنىكىلىق باھا بېرىشتىن ئىبارەت.

دىلىك كېجۇلۇك

داۋاملىق تېببىي ماۋارىپ خىزمىتى باشلاندى

سەھىيە نازارىتى بىلەن كادىرلار نازارىتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 8 - كۈنى «داۋاملىق تېببىي ماۋارىپنى يولغا قويۇش چارىسى» ۋە ئالاقىدار يانداشما ھۆججەتلەرنى تارقاتتى، شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايوندا داۋاملىق تېببىي ماۋارىپ خىزمىتى باشلاندى. سەھىيە نازارىتى ئاپتونوم رايون داۋاملىق تېببىي ماۋارىپىنىڭ 1 - تۈركۈمىدىكى تۈرىدىن 113 نى تەكشۈرۈپ بېكىتىپ ئېلان قىلدى؛ ھەر دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىكى باشقۇرۇش خادىملىرى ۋە دوختۇرخانا رەھبەرلىرى داۋاملىق تېببىي ماۋارىپنى تەشكىللەش، باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە تەربىيىلەندى. تەربىيىلەنگەنلەر 200 دىن ئاشتى. ش ئۇ ئا ر تېببىي پەن ئۇچۇر مەركىزى تېببىي دورىگەرلىك، سەھىيە يېڭى بىلىملىرى، يېڭى نەزەرىيە، يېڭى تېخنىكا، يېڭى ئۇسۇللارنى تونۇشتۇرۇشنى ئاساسىي ئالاھىدىلىك قىلغان بىر قاتار داۋاملىق تېببىي ماۋارىپ پائالىيىتىنى ئالدى بىلەن قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تېببىي داۋالاش، سەھىيە ئورۇنلىرى 49 قارار كۆرس ئاچتى، مەخسۇس لېكسىيىلەرنى ئۈيۈشتۇردى، ئۇگىنىشكە قاتناشقانلار 4030 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى؛ ئۇرۇمچى، سانجى، بايىنغولىن، تۇرپان قاتارلىق جايلارمۇ پائالىيەت ئۈيۈشتۇردى، پائالىيەتكە قاتناشقانلار 2280 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئونتۇرا دەرىجىلىكتىن

يۇقىرى سەھىيە تېخنىكا خادىمدىن تەخمىنەن 5000 ى «داۋاملىق تېببىي ماۋارىپ بويىچە ئوقۇش نەتىجىسىنى تىزىملاش كارتۇشكىسى» ئالدى.

دېلك كېجۇلك

«تۇغۇلغانلىق تېببىي ئىسپاتى» نى ئىشلىتىش باشلاندى

سەھىيە نازارىتى، ج خ نازارىتى 1998 - يىل 5 - ئاينىك 12 - كۈنى ئاپتونوم رايون تەۋەسىدە تۇغۇلغانلارغا 1998 - يىل 6 - ئاينىك 1 - كۈندىن باشلاپ بىر تۇتاش سەھىيە مىنىستىرلىكى تارقاتقان «تۇغۇلغانلىق تېببىي ئىسپاتى» بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چۈشۈردى. بۇ ئىسپات ئاپتونوم رايون تەۋەسىدە تۇغۇلغانلارنىڭ قانۇنىي تېببىي ئىسپاتى بولۇپ، ئۇ يېڭى تۇغۇلغان بوۋاقنىڭ قانۇن بويىچە ساقلىنىش ساقلاش مۇلازىمىتىدىن بەھرىمەن بولۇشنىڭ، شۇنداقلا نوپۇسقا ئالدۇرۇشنىڭ ئاساسى بولىدۇ. «تۇغۇلغانلىق تېببىي ئىسپاتى» نى بوۋاق تۇغۇلغان جايدىكى ئانا - بالىلار ساقلىنىش ساقلاش ئاپپاراتى ياكى يېزا (بازار) لىق شىپاخانىلار تارقىتىدۇ، داۋالاش، ساقلىنىش ساقلاش ئاپپاراتلىرى ياكى ئائىلىلەردە تۇغۇت قوبۇل قىلىش كەسپىي بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملار چىقىرىپ بېرىدۇ.

دېلك كېجۇلك

باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاش گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 11 - ئايدا يېڭسار ناھىيىسىنىڭ باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ باھالىدى. بۇ ناھىيە 1.85 نومۇر بىلەن تەكشۈرۈپ باھالاشتىن ئۆتتى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە سەھىيە مىنىستىرلىكى باھالاشقا قاتناشتۇرماسلىققا قوشۇلغان تاشقورغان ئاپتونوم ناھىيىسىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئاپتونوم رايوندىكى 83 ناھىيە، شەھەرنىڭ ھەممىسى باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاشتا لايىقەتلىك ئۆلچەمگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 51 ناھىيە، شەھەر دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ باھالىشىدىن، 32 ناھىيە، شەھەر ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ باھالىشىدىن ئۆتتى. ئاپتونوم رايون 2000 - يىللىق باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش پىلانىدىكى نىشانىنى مۇددەتتىن 2 يىل ئىلگىرى ئورۇندىاپ بولدى. ش ئۇ ئا ر باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسى نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن، تەكشۈرۈپ باھالاشتىن ئۆتۈپ بولغان بىر قىسىم ناھىيە، شەھەرلەرنى ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈپ باھالاپ ۋە نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈپ تۇردى، جايلاردىن خىزمەتنىڭ ئاجىز ھالقىلىرىنى كۈچەيتىپ، خىزمەتتە چېكىنىش كۆرۈلۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى تەلەپ قىلدى.

دېلك كېجۇلك

مەھەللىۋى سەھىيە مۇلازىمىتى خىزمىتى

شەھەرلەردىكى سەھىيە مۇلازىمىتى سىستېمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، ئاممىنىڭ سەھىيە - ساقلىق ساقلاش ئېھتىياجىغا ماسلىشىش ئۈچۈن، سەھىيە نازارىتى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 7 - كۈنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ مەھەللىۋى سەھىيە مۇلازىمىتى خىزمىتىنى راۋاجلاندۇرۇش لايىھىسى»نى تارقاتتىپ، ئۇرۇمچى، غۇلجا، ئاقسۇ، كۆيتۇنۇك شەھەرلىرىنى سىناق نۇقتىسى قىلىپ بېكىتتى. سىناق نۇقتىسى قىلىنىۋاتقان قاراماي، شىخەنزە شەھەرلىرىمۇ مەھەللىۋى سەھىيە مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇردى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 6 شەھەردە مەھەللىۋى سەھىيە مۇلازىمىتى نۇقتىسىدىن 30 ى تەسىس قىلىنغان، مەھەللىۋى سەھىيە مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان تېببىي خادىم ئازكەم 100 گە يەتكەن.

دېلك كېجۇلك

يېزىلاردىكى ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 59 ناھىيە، شەھەردىكى 324 يېزا - بازار، 3842 مەمۇرىي كەنتتە ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشقا قاتناشقانلار 3 مىليون 536 مىڭغا يېتىپ، يېزا نوپۇسىنىڭ 31.7% نى ئىگىلىدى، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنىڭ كەنتلەرنى قاپلاش نىسبىتى 43% كە يەتتى. جايلارنىڭ ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى يولغا قويۇش شەكلى ھەرخىل بولدى. ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى يولغا قويغان تەبىئىي كەنتلەر ئىچىدە داۋالىنىش ۋە دورا ھەمكارلىقىنى يولغا قويغانلار 57.1% نى، داۋالىنىشتا ھەمكارلىشىپ، دورا ھەمكارلىقىنى يولغا قويىمغانلار 14.2% نى، دورا ھەمكارلىقىنى يولغا قويۇپ، داۋالىنىش ھەمكارلىقىنى يولغا قويمىغانلار 28.7% نى ئىگىلىدى. ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى باشقۇرۇش شەكلىدىن ئالغاندا، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى يولغا قويغان تەبىئىي كەنتلەر ئىچىدە يېزا يولغا قويۇپ، يېزا باشقۇرۇش شەكلىنى قوللانغانلار 84.9% نى، كەنت يولغا قويۇپ، يېزا باشقۇرۇش شەكلىنى قوللانغانلار 13.2% نى ئىگىلىدى. يەنە ئاز ساندىكى كەنتلەر كەنت يولغا قويۇپ، كەنت باشقۇرۇش شەكلىنى قوللاندى. سەھىيە نازارىتى ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 4 - ئاينىڭ 21 — 24 - كۈنىگىچە تۇرپان شەھىرىدە ھەمكارلىشىپ

داۋالىنىش كۆرسى ئاچتى، كۆرسقا 14 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، 30 ناھىيىلىك، شەھەرلىك سەھىيە ئىدارىلىرىنىڭ باشلىقلىرى ۋە باشقۇرۇش خادىملىرى بولۇپ 52 ئادەم قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۆمىتى 11 - ئاينىڭ 27 — 29 - كۈنىگىچە توقۇز ناھىيىسىدە ئاپتونوم رايونلۇق ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ۋە قىسمەن ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى ۋە سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرى يىغىنغا قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىرلار يىغىنىدا سۆز قىلدى.

دىلك كېجۇك

يېزا جۇڭگو تېببابىتى دوختۇرلىرىنىڭ كىلىنىكىلىق داۋالاش ماھارىتىنى ئۆستۈرۈش كۆرسى ئېچىلدى

1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 12 - ئاينىڭ 23 - كۈنىگىچە سەھىيە نازارىتى بىلەن شىنجاڭ جۇڭگو تېببابىتى دوربگەرلىكى ئىلمىي جەمئىيىتى بىرلىكتە يېزا جۇڭگو تېببابىتى دوختۇرلىرىنىڭ كىلىنىكىلىق داۋالاش ماھارىتىنى ئۆستۈرۈش كۆرسى ئاچتى. كۆرسقا 40 كۆرسانت قاتناشتى، كۆرسقا ئاساسلىقى يېزىلاردا كۆپ ئۇچرايدىغان كېسەللىكلەر، كۆپ قوزغىلىدىغان كېسەللىكلەر، ئېنىقلاش، داۋالاش تەس كېسەللىكلەرنىڭ كۆرۈلۈش ئالاھىدىلىكى، كۆرۈلۈش قائىدىسى، دىئاگنوز قويۇش، دورا بىلەن، يىگنە بىلەن داۋالاش، ئۇۋىلاش، كىچىك يىگنە، پىچاق بىلەن داۋالاش قاتارلىق كىلىنىكىلىق بىرتەرەپ قىلىش ماھارەتلىرىدىن دەرس ئۆتۈلدى. ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ يۇكسىز يېنىكلىتىش ئۆچۈن، مۇئەخەسسىملەر ھەقسىز دەرس ئۆتۈپ بەردى. كۆرسانتلاردىن ھەق ئېلىنمىدى.

دىلك كېجۇك

يېزىلاردا ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزىلىرىدا ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش خىزمىتىدە يېڭى تەرەققىياتلار بارلىققا كەلدى. مەلۇمانقا قارىغاندا، يېزىلاردا تەرەت چوڭۇپ كېتىدىغان قوش ئىدىشلىق پاكىز ھاجەتخانىدىن 650 مىڭى ياسالغان، يېزا ئائىلىلىرىنىڭ پاكىز ھاجەتخانا بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 23% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5 پىرسەنت يۇقىرى ئاشقان. 2 مىليون 600 مىڭ ئادەم بۇنداق ھاجەتخانىلارنىڭ پايدىسىنى كۆرگەن. يېزىلاردا ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، جايلار ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتلىرىنى قۇرغان؛ يېزا، كەنت كادىرلىرى كەنتلەر، ئائىلىلەرگە بېرىپ تەشۋىق قىلىپ، تەربىيە بېرىپ، ئاممىنىڭ ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرگەن؛ تايانچلارنى پائال تەربىيىلەپ، ھاجەتخانا ئۆزگەرتىش قوشۇنى بەرپا قىلغان؛ تۇرلۇك يوللار بىلەن ھەر تەرەپتىن ھاجەتخانا ئۆزگەرتىش مەبلىغى توپلىغان؛ پاكىز ھاجەتخانىلارنىڭ سۈپىتىنى چىڭ تۇتقان. ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى ئىشخانىسى يېزىلاردا 6 قارار ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش كۆرسى ئېچىپ، 300 ئادەمنى تەربىيىلىدى. 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 22 — 24 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى پېچان ناھىيىسىدە يېزىلاردا ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، يېزىلاردا ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىشتە ئىلغار 20 ناھىيە، شەھەرنى، 46 شەخسنى تەقدىرلىدى.

دىلك كېجۇك

بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان شەھەر، بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان دوختۇرخانا بەرپا قىلىش خىزمىتى

1998 - يىل 6 — 10 - ئايغىچە سەھىيە نازارىتى تەكشۈرۈپ باھالاش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، كۆيتۇك شەھىرىنىڭ بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان شەھەر بەرپا قىلىش خىزمىتىنى ۋە بىر تۈركۈم تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئورۇنلىرىنىڭ بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان دوختۇرخانا بەرپا قىلىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ باھالىدى. كۆيتۇك شەھىرى باھالاشتىن ئۆتۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان تۇنجى شەھەر بولۇپ قالدى.

شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانا قاتارلىق 67 تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئورنى تەكشۈرۈپ باھالاشتىن ئۆتتى، ئۇلارغا «بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان دوختۇرخانا» دەپ نام بېرىلدى.

دىلك كېجۇك

سېبىسترالىق كەسپىدە كەسپىي ئىمتىھان ئېلىش ۋە سېبىسترالارنى رويخەتكە ئېلىش خىزمىتى

سەھىيە نازارىتى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە سېبىسترالىق كەسپىدە مەملىكەتلىك بىر

تۇتاش ئىمتىهان ئېلىشنى تەشكىللىدى. ئىمتىهانغا 2344 سېستىرا قاتناشتى، 1475 سېستىرا لايالەتلىك بولدى، لايالەتلىك بولۇش نىسبىتى 62.93% كە يەتتى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە 36 مىڭ 347 سېستىرا رويخەتكە ئېلىنىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ 1 - قارارلىق رويخەتكە ئېلىپ سېستىرالىق گۇۋاھنامىسى تارقىتىش خىزمىتى ئاساسەن ئاياغلاشتى.

دىلىك كېجۇك

شەھەرلەردىكى تېببىي خادىملارنى يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشقا ئۈيۈشتۇرۇش

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى 297 تېببىي داۋالاش ئەترىتى تەشكىللەپ، 1596 تېببىي خادىمنى يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بېرىپ، تېببىي داۋالاش مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئۈەتتى. سەھىيە نازارىتى شەھەرلەردىكى تېببىي خادىملارنى يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشقا ئۈيۈشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، «ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەرلەردىكى تېببىي خادىملارنى يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىش خىزمىتىنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق چارىسى»نى تارقاتتى. تېببىي داۋالاش ئەترىتى ئۈەتكەن ئورۇن بىلەن يارەم قوبۇل قىلغۇچى ئورۇن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، ئىككى تەرەپنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە مەجبۇرىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇردى ھەمدە قەرەللىك ھالدا باھالاپ تۇرۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى. مەلۇماتقا قارىغاندا، تېببىي داۋالاش ئەترەتلىرى يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلغان مەزگىلدە 1 مىليون 64 مىڭ 200 ئادەم (قېتىم) نى تەكشۈرگەن ۋە داۋالىغان، ھەرخىل ئوپېراتسىيەدىن 22 مىڭ 890 نى ئىشلىگەن. ئاساسىي قاتلام تېببىي خادىملىرى كۆرسىلىرىدا 2000 قېتىم لېكسىيە سۆزلىگەن، تەربىيىگە قاتناشقانلار 9029 ئادەم (قېتىم) گە يەتكەن. تېببىي داۋالاش ئەترەتلىرى يەنە ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان جايلاردىكى دوختۇرخانىلارغا 200 دەك داۋالاش ئۇسكۇنىسى ھەدىيە قىلغان. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ كۆرسىتىشى ئاساسىدا، سەھىيە نازارىتى 1998 - يىللىق يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپتىن 30 نى، ئىلغار شەخستىن 65 نى باھالاپ چىقتى. سەھىيە نازارىتى سەھىيە تارماقلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىتىنى قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 1997 - يىللىق شەھەرلەردىكى تېببىي خادىملارنىڭ يېزىلارغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشتىكى ئىلغار ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش ئۈسكى تەشكىللىدى، بۇ ئۈمەك 5 - ئاينىڭ 17 — 30 - كۈنىگىچە بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا سەييارە نۇتۇق سۆزلىدى، نۇتۇقنى ئاڭلىغانلار 3000 دىن ئاشتى.

دىلىك كېجۇك

داۋالاش خىراجىتىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايوندىكى دوختۇرخانىلارنىڭ 1998 - يىللىق مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى سەھىيە تارمىقىدىكى ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئۇنىۋېرسال دوختۇرخانىلار ئامبۇلاتورىيىسىدە كېسەل كۆرسەتكەن ھەر بىر ئادەم (قېتىم) نىڭ ئوتتۇرچە داۋالىنىش خىراجىتى 45.43 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16.7% ئېشىپ، 6.2 پىرسەنت پوئىنتى كۆپەيگەن. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 75.75 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 26.1%، ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 51.58 يۈەن بولۇپ، 61.1%، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 33.46 يۈەن بولۇپ، 3.8%، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 31.40 يۈەن بولۇپ، 12.9% ئاشقان. 1997 - يىلدىكى ئېشىش ھەجمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 8.6 پىرسەنت پوئىنتى، ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 12.2 پىرسەنت پوئىنتى، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 0.4 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 9.6 پىرسەنت پوئىنتى چۈشكەن.

دوختۇرخانىدا يېتىپ قايتىپ چىققان ھەر بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرچە داۋالىنىش خىراجىتى سەھىيە تارمىقىنىڭ ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئۇنىۋېرسال دوختۇرخانىلىرىدا 1809.44 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.2% ئاشقان، ئېشىش ھەجمى 7.1 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەنلىگەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 4723.35 يۈەن بولۇپ، 18.8% ئاشقان؛ ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 2059.49 يۈەن بولۇپ، 6.4%، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 1279.33 يۈەن بولۇپ، 6.1%، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 972.33 يۈەن بولۇپ، 2.3% ئاشقان. 1997 - يىلدىكى ئېشىش ھەجمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 5.3 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىگەن، ۋىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 6.1

پىرسەنت پوئىنتى، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 12.7 پىرسەنت پوئىنتى، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 7.9 پىرسەنت پوئىنتى چۈشكەن.

كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىشنىڭ ئوتتۇرىچە كۈنلۈك خىراجىتى سەھىيە تارمىقىنىڭ ناھىيە ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئۇنىۋېرسال دوختۇرخانىلىرىدا 149.26 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %18.6 ئاشقان، ئېشىش ھەجمى سەل تۆۋەنلىگەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 254.13 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %29.8 ئاشقان، ژىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 142.66 يۈەن بولۇپ، %12.5، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 127.43 يۈەن بولۇپ، %25.7، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 105.46 يۈەن بولۇپ، %9.8 ئاشقان؛ 1997 - يىلدىكى ئېشىش ھەجمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 10 پىرسەنت پوئىنتى، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 6.5 پىرسەنت پوئىنتى ئۆرلىگەن، ژىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 4 پىرسەنت پوئىنتى، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا 12.2 پىرسەنت پوئىنتى چۈشكەن.

ئامبۇلاتورىيەدە ھەر بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرىچە داۋالىنىش خىراجىتى ئىچىدە دورا پۇلىنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %70.9، ژىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %60، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %61.9، ناھىيىگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %58.4 بولغان. كېسەلخانىدا يېتىپ قايتىپ چىققان ھەر بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرىچە داۋالىنىش خىراجىتى ئىچىدە دورا پۇلىنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %66.1، ژىلايەت (ئوبلاست، شەھەر) لەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %56.1، ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %52.8، ناھىيىلەرگە قاراشلىق دوختۇرخانىلاردا %53.6 بولغان. 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، دورا پۇلىنىڭ ئامبۇلاتورىيەدە كېسەل كۆرسىتىپ ۋە كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىش خىراجەتلىرىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى تۆۋەنلىگەن بولسىمۇ، يەنىلا خېلى يۇقىرى بولغان.

دىلك كېجۈك

«ئاپتونوم رايوندا ھۆكۈمەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالىنىدىغانلارنىڭ چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن داۋالىنىش چىقىمىنى ئاتچوت قىلىش دائىرىسى» بېكىتىلدى

سەھىيە نازارىتى بىلەن مالىيە نازارىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى «ئاپتونوم رايوندا ھۆكۈمەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالىنىدىغانلارنىڭ چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن داۋالىنىش چىقىمىنى ئاتچوت قىلىش دائىرىسى»نى تارقاتتى. ھۆكۈمەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالىنىدىغانلارنىڭ چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن داۋالىنىش چىقىمىنى ئاتچوت قىلىش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلگەن تۈرلەر: CT (رېنتگېن نۇرلىق كومپيۇتېر بىلەن قەۋەتلەرگە بۆلۈپ سۈرەتكە ئېلىش ئاپپاراتى)، يادرو ماگنىتلىق رېزونانس ئارقىلىق سۈرەتكە ئېلىش ئاپپاراتى، يۈرەك قان تومۇرلىرىنى سايىلاندۇرۇپ سۈرەتكە ئېلىش ئاپپاراتى، يەككە فوتون تارقىتىپ ئېلېكترونلۇق كومپيۇتېر بىلەن شەكىل چۈشۈرۈش ئاپپاراتى، ئۈلترا ئاۋاز دولقۇنىدىن پايدىلىنىپ دىئاگنوز قويۇش ئاپپاراتى، مېدىتسىنادا ئىشلىتىلىدىغان توز سىزىقلىق تېزلەتكۈچ. ھۆكۈمەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالىنىدىغانلارغا يۇقىرىقى چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلەتكەندە، تەكشۈرۈش ھەققى، داۋالاش ھەققىنىڭ شەخسىي ئۈزى ئۈستىگە ئېلىش نىسبىتى ئادەتتىكى تەكشۈرۈپ داۋالاشتا شەخسىي ئۈزى ئۈستىگە ئالىدىغان نىسبەتتىن مۇۋاپىق يۇقىرى بولىدۇ. ھۆكۈمەت خىراجىتى ھېسابىغا داۋالاش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان داۋالاش ئاپپاراتلىرى ئاتچوت قىلىشقا بولىدىغان دائىرىدىكى چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن تەكشۈرۈش، داۋالاش تۈرلىرىنى يولغا قويغاندا چوقۇم چوڭ تېپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئىجازەتنامىسى، ئىشلىتىش ئىجازەتنامىسى، مەشغۇلات قىلغۇچى خادىملارنىڭ تېخنىكا لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى بولۇشى كېرەك ھەمدە دىئاگنوز قويۇش، داۋالاش جەھەتتىكى تېخنىكا ئۆلچىمى، قائىدىلەرنى مۇكەممەل تۈزۈپ چىقىپ، كىلىنىكىلىق ئالاھىتلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇشى كېرەك.

دىلك كېجۈك

ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر تازىلىقى 6 - قېتىم تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى

1998 - يىل 9 - ئاينىك 10 - كۈندىن 10 - ئاينىك 15 - كۈنگىچە شەھەر تازىلىقىنى 6 - قېتىم تەكشۈردى. كورلا، ئاقسۇ شەھەرلىرى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىك يېڭىشەھەر رايونى، سانجى، كۇيىتۇنىك شەھەرلىرى تازىلىقتا قىزىل بايراقدار شەھەر (شەھەر رايونى) بولۇپ؛ پىچان، بۇگۇر، كۆكتوقاي، چەرچەن، قاباتاھىيلىرى تازىلىقتا قىزىل بايراقدار ناھىيە بازىرى بولۇپ باھالاندى.

دېلىك كېچىلىك

سەھىيە مىنىستىرلىكىنىك دورا ئۆلچىمى (ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرى قىسمى) ئېلان قىلىندى

سەھىيە مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 7 - ئاينىك 20 - كۈنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى سەھىيە مىنىستىرلىكىنىك دورا ئۆلچىمى (ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرى قىسمى)» نى ئېلان قىلدى. بۇ ئۆلچەمگە 202 خىل ئۇيغۇر تېبابىتى دورىسى كىرگۈزۈلگەن، بۇنىك ئىچىدە ئۇيغۇر تېبابىتى دورا ماتېرىيالى 115 خىل، ياسالما دورا 87 خىل. بۇ ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرىنىك تۇنجى دۆلەتلىك ئۆلچىمى بولۇپ، ئۇ دۆلىتىمىزدە ئۇيغۇر تېبابىتى دورىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش ۋە نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنىك قانۇنىي ئاساسى ھېسابلىنىدۇ. بۇ ئۆلچەم 1998 - يىل 10 - ئاينىك 1 - كۈنىدىن باشلاپ ئىجرا قىلىندى.

دېلىك كېچىلىك

«قان تەقدىم قىلىش قانۇنى» بويىچە تېلېۋىزىيە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى

1998 - يىل 9 - ئاينىك 17 - ۋە 18 - كۈنلىرى سەھىيە نازارىتى شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىك قان تەقدىم قىلىش قانۇنى» بويىچە تېلېۋىزىيە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك «دوستلۇق» دوختۇرخانىسى خەنزۇ تىلى گۇرۇپپىسى بويىچە، ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى ئۇيغۇر تىلى گۇرۇپپىسى بويىچە 1 - بولدى.

دېلىك كېچىلىك

باي ناھىيىسىدە ئوقۇغۇچىلارنىك يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش ۋەقەسى يۈز بەردى

1998 - يىل 9 - ئاينىك 7 - كۈنى باي ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇغۇچىلارنىك يېمەكلىكتىن كوللېكتىپ زەھەرلىنىش ۋەقەسى يۈز بەردى. سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش تارماقلىرىنىك تارقىلىشچان كېسەللىكلەر ئىلمى بويىچە تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 96 ئوقۇغۇچى زەھەرلەنگەن، كۆڭلى ئېلىشىش، قۇسۇش، قورسىقى ئاغرىش، ئىچى سۇرۇش، بېشى ئاغرىشقا ئوخشاش كېسەللىك ئالامەتلىرى كۆرۈلگەن. قىسمەن ئوقۇغۇچىلاردا قىزىتمىسى ئۆرلەش ئالامىتى كۆرۈلۈپ، بەدەن تېمپېراتۇرىسى 38 C — 39.2 C قا چىققان. زەھەرلەنگەن ئوقۇغۇچىلارنىك ھەممىسى مەكتەپ ئاشخانىسىدا تاماق يېگەن، زەھەرلىنىش ئاساسەن پىشىق قورۇلمىغان سەي پۇرچاق يېيىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. مۇناسىۋەتلىك ماتېرىيالاردا خاتىرىلىنىشچە، پىشىق قورۇلمىغان سەي پۇرچاقتا ساپونىن ۋە قىزىل قان ھۈجەيرىلىرىنى قاتۇرغۇچى ماددا بار بولۇپ، يېمەكلىك بىلەن زەھەرلىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىكەن. زەھەرلەنگەن ئوقۇغۇچىلاردا كۆرۈلگەن كېلىنىكىلىق ئالامەتلەر يازما ماتېرىيالاردىكى بىلەن ئوخشاش. زەھەرلىنىش ۋەقەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، زەھەرلەنگەن ئوقۇغۇچىلار ۋاقتىدا دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ داۋالىتىلدى، 2 كۈندىن كېيىن ساقىيىپ دوختۇرخانىدىن چىقتى.

دېلىك كېچىلىك

ئۈرۈمچى شەھەر ئاھالىلىرىنىك ئۆلۈش سەۋەبلىرى

ئاپتونوم رايونىمىز يىللىق سەھىيە مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھەر رايونىنىك نوپۇسى 1 مىليون 391 مىڭ 896 بولۇپ، كېسەللىك، زەخمىلىنىش سەۋەبى بىلەن ئۆلگەنلەر 4505، ئۆلۈش نىسبىتى 3.24‰، بۇنىك ئىچىدە ئەرلەر 709 مىڭ 24 بولۇپ، كېسەللىك، زەخمىلىنىش بىلەن ئۆلگىنى 2800، ئۆلۈش نىسبىتى 3.95‰؛ ئاياللار 682 مىڭ 872 بولۇپ، كېسەللىك، زەخمىلىنىش بىلەن ئۆلگىنى 1705، ئۆلۈش نىسبىتى 2.5‰. ئۆلۈشنىك ئالدىنقى 10 ئاساسلىق سەۋەبى مۇنۇلار: يامان سۈپەتلىك ئۆسمە، مېڭە قان تومۇر كېسىلى، يۈرەك كېسىلى، زەخمىلىنىش ۋە زەھەرلىنىش، نەپەس يوللىرى كېسەللىكلىرى، ھەزىم قىلىش سىستېمىسى كېسەللىكلىرى، ئىچكى ئاجرالما، ئوزۇقلۇق، ماددا ئالمىشىش ۋە ئىممۇنىتېت كېسەللىكلىرى، بوۋاقلار كېسەللىكلىرى، يۈقۇملۇق كېسەللىكلەر، سۈيدۈك ئاجرىتىش ۋە ئەۋلاد قالدۇرۇش سىستېمىسى كېسەللىكلىرى.

دېلىك كېچىلىك

قوشۇمچە 1

ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى نوپۇسنىڭ 1998 - يىلى ئالدىنقى 10 خىل مۇھىم كېسەل بىلەن ئۆلۈش سەۋەبلىرى ۋە ئۆلۈش مەخسۇس نىسبىتى

تەرتىپى	جەمئىي			ئەر			ئايال		
	ئۆلۈش سەۋەبى	ئۆلۈش مەخسۇس نىسبىتى 10 مىڭدىن بىر	ئۆلگەنلەر ئومۇمىي سانىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى %	ئۆلۈش سەۋەبى	ئۆلۈش مەخسۇس نىسبىتى 10 مىڭدىن بىر	ئۆلگەنلەر ئومۇمىي سانىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى %	ئۆلۈش سەۋەبى	ئۆلۈش مەخسۇس نىسبىتى 10 مىڭدىن بىر	ئۆلگەنلەر ئومۇمىي سانىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى %
1	يامان سۈپەتلىك ئۆسمە	74.50	23.02	يامان سۈپەتلىك ئۆسمە	94.92	24.04	يامان سۈپەتلىك ئۆسمە	53.30	21.35
2	مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى	52.37	16.18	يۈرەك كېسەللىكلىرى	62.90	15.93	مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى	43.32	16.95
3	يۈرەك كېسەللىكلىرى	51.66	15.96	مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى	62.06	15.71	يۈرەك كېسەللىكلىرى	39.98	16.01
4	زەخمىلىنىش ۋە زەھەرلىنىش	35.13	10.85	زەخمىلىنىش ۋە زەھەرلىنىش	50.35	12.75	نەپەس سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	20.06	8.04
5	نەپەس سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	31.04	9.59	نەپەس سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	41.61	10.54	زەخمىلىنىش ۋە زەھەرلىنىش	19.33	7.74
6	ھەزىم قىلىش سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	14.87	4.59	ھەزىم قىلىش سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	19.32	4.89	ئۆچكى ئاجرالما، ئوزۇقلۇق ئىشلەش، مادا ئالمىشىش، ئىممۇنىتېت كېسەللىكلىرى	11.28	4.52
7	ئۆچكى ئاجرالما، ئوزۇقلۇق ئىشلەش، مادا ئالمىشىش ۋە ئىممۇنىتېت كېسەللىكلىرى	10.27	3.17	بوۋاقلار كېسەللىكلىرى	1027.65	2.54	ھەزىم قىلىش سىستېمىسى كېسەللىكلىرى	10.25	4.11

8	بوۋاقلار كېسەل-لىكلىرى	999.70	3	ئىچكى ئاجرالما، ئوز ۋقلە-تىش، ماد-دا ئالمە-شىش، ئىممۇنە-تېت كې-سەللىكلە-رى	9.31	2.36	بوۋاقلار كېسەل-لىكلىرى	970.43	3.75
9	يۇقۇملۇق كېسەل-لىكلەر	6.68	2.06	يۇقۇملۇق كېسەل-لىكلەر	7.62	1.93	سۇيدۇك ئاجرە-تىش، ئۆۋ-لاد قالدۇ-رۇش سىستېمە-سى كې-سەللىكلە-رى	5.71	2.40
10	سۇيدۇك ئاجرە-تىش، ئۆۋ-لاد قالدۇ-رۇش سىستېمە-سى كې-سەللىكلە-رى	5.68	1.75	سۇيدۇك ئاجرە-تىش، ئۆۋ-لاد قالدۇ-رۇش سىستېمە-سى كې-سەللىكلە-رى	5.36	1.38	يۇقۇملۇق كېسەل-لىكلەر	6	2.29
	10 خىل ئۆلۈم يە-غىندىسى		90.17			92.07			87.16

قوشۇمچە 2

ئۇرۇمچى شەھىرى نوپۇسىنىڭ 1998 - يىلى يامان سۇيەتلىك ئۆسمە بىلەن ئۆلۈش نىسبىتى (10 مىڭدىن بىر)

	جەمئىي	ئەر	ئايال
جەمئىي	74.50	94.92	53.31
بۇنىڭ ئىچىدە: ئۆپكە راكى	18.24	26.09	10.10
جىگەر راكى	13.51	20.59	6.15
ئاشقازان راكى	9.91	13.96	5.72
قىزىلئۆڭگەچ راكى	6.18	9.45	2.78
ئاق قان كېسىلى	3.16	3.81	2.49
بوغماق ئۇچەي راكى، توز ئۇچەي راكى، مەقەت راكى	3.02	2.96	3.06
ئەمچەك راكى	2.37		4.83

تېببىي دورىگەرلىك

تېببىي دورىگەرلىك ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تېببىي دورىگەرلىك ساناقتىكى مەسئۇلات قىممىتى 467 مىليون 910 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.06% ئاشتى، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 190 مىليون 520 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 2.9% ئاشتى، مەسئۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 86.06% بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىۋاستە قاراشلىق سانائەت

كارخانىلىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (ئۆزگەرمەس باھا) 150 مىليون 60 مىڭ يۈەن بولۇپ، 4% تۆۋەنلىدى، سانائەت قوشۇلما قىممىتى59 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 6.25% ئاشتى، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 95.68% بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە تېببىي دورىگەرلىك سودىسىدا دورىلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى (باجمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 1 مىليارد 478 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 5% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ساپ سېتىلىش سوممىسى (باجمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 1 مىليارد 185 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 7% ئاشتى؛ بىۋاسىتە قاراشلىق سودا كارخانىلىرىنىڭ سېتىش سوممىسى (باجمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 589 مىليون 560 يۈەنگە يېتىپ، 20% ئاشتى. تېببىي دورىگەرلىك سودا - سانائەت كارخانىلىرى ياراتقان پايدا ۋە باج 117 مىليون 690 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 7.84% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىۋاسىتە قاراشلىق سودا - سانائەت كارخانىلىرى ياراتقان پايدا ۋە باج 55 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 13.47% ئاشتى.

خام چوت ئىچىدىكى 6 تېببىي دورىگەرلىك سانائىتى كارخانىسى زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىشقا باشلاپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى چوڭشۇرگەن زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون نازارەت قىلىش - تىزگىنلەش ئۇقتىسى قىلغان شىنجاڭ دورا زاۋۇتى ئاپتونوم رايون بېكىتكەن زىيانىنى تۈگىتىش نىشانىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، ئەمما خام چوت ئىچىدىكى تېببىي دورىگەرلىك سودا كارخانىلىرى ئىچىدە پەقەت ئاقسۇ، قەشقەر، قۇمۇل، قارامايدىن ئىبارەت 4 ۋىلايەت، شەھەر ۋە شىنجاڭ يېڭى - ئالاھىدە - مىللىي دورىگەرلىك شىركىتى، شىنجاڭ دورا ماتېرىياللىرى شىركىتى قاتارلىق ئاز ساندىكى ئورۇنلارلا زىيانىنى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش نىشانىنى ئورۇندىيالدى. كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش جەھەتتە، شىنجاڭ دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى «تېيېنېك» دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ جۇڭگو تېبابەتتى دورىلىرى باش زاۋۇتى، «خۇاشىدەن» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ خوشۇت ئېغىدىرىن مەھسۇلاتلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قاتارلىق بىر تۈركۈم تايانچ سانائەت كارخانىلىرى بارلىققا كەلدى. يۇقىرىقى كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئاپتونوم رايون تېببىي دورىگەرلىك سانائىتى مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 43.68% نى ئىگىلىدى. پايدا ۋە باج ئاپتونوم رايون تېببىي دورىگەرلىك سانائىتى پايدا ۋە بېجىنىڭ 39.16% نى ئىگىلىدى. بىر تۈركۈم تېببىي دورا سودا كارخانىلىرىنىڭ رىقابەتتىكى ئۈستۈنلۈكى يەنمۇ گەۋدىلەندى. شىنجاڭ يېڭى - ئالاھىدە - مىللىي دورىگەرلىك شىركىتى 1998 - يىللىق سېتىش سوممىسىنى 145 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 13 مىليون 730 مىڭ يۈەن پايدا ۋە باج يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تېببىي دورىگەرلىك سودىسىدا باشلامچى بولۇپ قالدى. شىنجاڭ تېببىي دورا باش شىركىتىنىڭ كەسىپى ئىشلار بۆلۈمى سېتىش سوممىسىنى 100 مىليون يۈەندىن ئاشۇرۇۋەتتى. مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش جەھەتتە، شىنجاڭنىڭ بايلىق ئەۋزەللىكىگە تايىنىپ، يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە يېتەكچى مەھسۇلاتلار قۇرۇلمىسى تەدرىجىي شەكىللەندى. پەن - تېخنىكا سەۋىيىسى خېلى يۇقىرى بولغان ئاشقازان دورىسى ۋېيېپېركالف، ۋېيېپېرىنىڭ، ئاممىياك تالقىنىدىن ئىشلەنگەن تابلېتكا دورا ۋېيماپىيەن، گلۈكوزا كىسلاتالىق سۇيۇق دورا كالتسىي گلۈكون ئىچىملىكى قاتارلىق دۆلەت دەرىجىلىك يېڭى دورىلار ئىشلەپچىقىرىلىشقا باشلىدى. سانجى ئوبلاستلىق، سانجى شەھەرلىك تېببىي دورىگەرلىك كارخانىلىرى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا بىرلەشتۈرۈلدى. شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا (گۈزۈمى) چەكلىك شىركىتى شىنجاڭ دورا زاۋۇتى ۋە خوشۇت ئېغىدىرىن شۆبە زاۋۇتىنىڭ پېيىنى كونترول قىلىپ، ئۆز باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈۋالدى.

لېۋ شىنشاڭ

تېببىي دورىگەرلىك پەن - تېخنىكىسى خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تېببىي دورىگەرلىك ساھەسى «دورىگەرلىكنى پەن - ماتارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش» ئىستراتېگىيىسىنى داۋاملىق يولغا قويدى، شىنجاڭ دورا زاۋۇتىنىڭ «ئېغىدىرىن ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر - مەنئىتىنى ياخشىلاش تۈرى» ئاپتونوم رايونىنىڭ 4 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ ئېغىدىرىن مەھسۇلاتلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ئىشلەپچىقارغان تابلېتكا دورىلاردىن شۇاڭچۇ ۋېيما تابلېتكىسى، تۆز كىسلاتالىق ۋېيما تابلېتكىسى دەسلەپكى تەكشۈرۈشتىن ئۆتۈپ، دۆلەت دەرىجىلىك 3 -، 4 - خىلدىكى يېڭى دورا قىلىشقا مەلۇم قىلىندى؛ شىنجاڭ يېڭى - ئالاھىدە - مىللىي دورىگەرلىك شىركىتى تەنتەق قىلىپ ئىشلىگەن «تېببىي دورىگەرلىك سودىسىنى باشقۇرۇش، ئانالىز قىلىش ۋە تەدبىر بەلگىلەش سىستېمىسى يۇمشاق دېتالى» ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىسىنى باھالىشىدىن ئۆتتى؛ ئېنېرگىيە تېجەش، سەرپىياتنى تۆۋەنلىتىش ۋە مۇھىت ئاسراش جەھەتلەردە «ئالتاي» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتى 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان مىكروئورگانىزم تېخنىكىسى بىلەن خىمىيە تېخنىكىسىنى بىرلەشتۈرۈپ يۇندىنى بىرتەرەپ قىلىش سىستېمىسى ساھە بويىچە ئالدىنقى سەۋىيىگە

يەتتى.

دۇلقۇ شىكىتىيەن

تېببىي دوختۇرلۇق بازارلىرىنى باشقۇرۇش

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تېببىي دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى ھەر دەرىجىلىك تېببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن ماسلىشىپ، نۇقتىلىق ئورۇنلار، نۇقتىلىق دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى چىڭ تۇتتى. مۇچۇەن شەھەرلىك تېببىي دوختۇرلۇق شىركىتىدىن ساختا، ناچار دورىلار چىققانلىقى ۋە ئۇنىڭ تىجارەت قىلمىشىنىڭ قېلىپلاشمىغانلىقى مەسىلىسىنى تىجارەتتىن توختىتىپ تەرتىپكە سېلىش، چەكلىك مۇھلەت ئىچىدە ئۆزگەرتىشكە بۇيرۇش يولى بىلەن بىرتەرەپ قىلدى؛ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تېببىي دوختۇرلۇق شىركىتىنىڭ بىراكتا چىقىرىپ بىر تەرەپ قىلىنغان تابلېتكا دورا قوشما دەسىپىسىنى قايتا پىششىقلاپ ناچار دورا ئىشلەش دېلوسىنى ئاگاھلاندۇرۇش ۋە «لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى» نى يىللىق تەكشۈرۈشتە ۋاقتىنچە بېجىرىپ بەرمەسلىك يولى بىلەن بىرتەرەپ قىلدى. ئاخبارات ۋاستىلىرى ئاشكارىلىغان ئۇرۇمچى تېببىي دورا ساريىي ۋە «خۇادۇ» دورىخانىسىنىڭ قانۇنسىز يول بىلەن ئىمپورت قىلىنغان ساختا دورا «جۇنبېيجى»نى سېتىش مەسىلىسىنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى؛ ئۇرۇمچى «شىنفېڭ» ساقلىق ساقلاش بۆيۈملىرى سودا ساريىنىڭ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، «جۇن»، «جيەن» ماركىلىق دورىلارنى سېتىش قىلمىشىنى كۆپ قېتىم تەكشۈرۈپ تۇزەتتى ۋە ئۇنىڭ سودا ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇردى؛ يەرلىك ھۆكۈمەت بىلەن كېلىشىش ئارقىلىق ۋەيران بولۇش گىرداۋىغا بېرىپ قالغان، ئىشتىن توختاپ قالغىنىغا خېلى بولغان تۇرپان ساقلىق ساقلاش ئۇزۇقلۇق بۆيۈملىرى ئوقەت - تەرەققىيات شىركىتىنىڭ «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى لايىقەتنامە» سىنى كۆچتىن قالدۇردى. «كەسپىي ئىنتىزامنى كۆچەيتىپ، يامان ئاقىۋەتلىك رىقابەتنى توسۇپ، تىجارەت پائالىيىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقىرىپ، باھانى چۈشۈرۈش، باھادا يول قويۇش، دورىلارغا باھا قويۇش قىلمىشلىرىنى قېلىپلاشتۇردى.

دۇلقۇ شىكىتىيەن

تېببىي دوختۇرلۇق ساھەسىدىكى ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون تېببىي دوختۇرلۇق ساھەسىنى ساھە ئىستىلى باھالىنىدىغان ئورۇن قىلىپ بېكىتتى، ھەر دەرىجىلىك تېببىي دوختۇرلۇق ئىدارىلىرى يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل تارماق بىلەن قاتلاملۇ قاتلام ئىستىل تۈزىتىش نىشان مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى، جايلاردىكى ئىستىل تۈزىتىش ئىشخانىلىرى ھەر دەرىجىلىك تېببىي دوختۇرلۇق ئىدارىلىرىگە ساھە ئىستىلىنى باھالاش خادىمى ئۆەتىپ، تەكشۈرۈش بىلەن ئۆزى تەكشۈرۈپ ئۆزى تۈزەشنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق مەسىلىلەرنى، پەرقنى تاپتى؛ ساھە ئىستىلىنى باھالاش يېغىنىدا ئاشكارا باھالاپ، مەسىلە ۋە يېتەرسىزلىكلەرنى كۆرسىتىپ بېرىش، باھالاش گۇرۇپپىسى بىلەن بىرگە تۈزىتىشنى تۈتۈش ئۈسۈلىنى قوللىنىپ، ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتىدە ئەملىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. دورا تىجارىتىدە «شېرىنكانە ئېلىش - بېرىش شامىلى»نى داۋاملىق تۈزەش، تېببىي دورا بازارلىرىنىڭ تەرتىپىنى ياخشىلاش، قېلىپلاشتۇرۇش، «كىچىك خەزىنە»نى ئېنىقلاش، «ئىستىلنى تۈزىتىپ، ئىوبراز يارىتىش» تىن ئىبارەت 4 مۇھىم مەدەنىي ساھە بەرپا قىلىش نۇقتىسىنى دەۋر قىلىپ، مەخسۇس تۈزەشنى قانات يايدۇردى. ساھە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونلۇق باھالىشىدا لايىقەتلىك بولدى. 14 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىدارە ئىچىدە 13 ئىدارە مۇنەۋۋەر، لايىقەتلىك بولۇپ باھالاندى. ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. ئاپتونوم رايوندىكى 14 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك تېببىي دورا ئىدارىسىنىڭ ھەممىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇنلار قاتارىغا كىردى. ئاپتونوم رايونغا بۈاستە قاراشلىق كارخانىلاردىن شىنجاڭ دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ جۇڭگو تېبابىتى دورا زاۋۇتىنى شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن بولۇش ئاساسىدا «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن» قىلىشقا يوللاش تەستىقلاندى. دورىلارنى پارچە سېتىش دۇكىنىدىن 7 سى ئىشەنچلىك دورا دۇكىنى بولۇپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتۈپ، ئۈئۈسكا ئاستى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشەنچلىك دورا دۇكىنى 18 گە يەتتى.

دۇلقۇ شىكىتىيەن

تەنتەربىيە

خەلقئارا مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىسى خەن شىڭيىڭ دۇنيا سىم ئارقىلىق باشقۇرۇلىدىغان پلانىر لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىنىڭ «F2B» تىپلىق پلانىر ئۇچۇرۇش تۈرىدە 6462.5 نومۇرلۇق نەتىجە بىلەن شەخسلەر بويىچە چېمپىيون بولدى، شۇنداقلا كوماندىدىكى سەپدىشى نيۇ ئەنلىن، ۋاڭ خۇڭژېيلار بىلەن ھەمكارلىشىپ 18 مىنۇت 502 نومۇرلۇق ئومۇمىي نەتىجە بىلەن بۇ تۈردە كوللېكتىپ چېمپىيونلۇققا ئېرىشىپ، شەخسلەر ۋە كوللېكتىپ بويىچە ئۇدا 3 قېتىم چېمپىيون بولدى. ئۇ ئېلىمىز بويىچە دۇنياۋى خاراكتېرلىك مۇسابىقىلەردە بىرىنچىلىك ئۇدا 3 قېتىم چېمپىيون بولغان پلانىرچى.

6 - ئايدا مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك دۇنيا لوڭقىسىنى تالىشىش بوكس مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونىمىز مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىسى ئابدۇشۇكۇر بوكسچىلىقتا 91 + كىلوگراممىلىقلار بويىچە كۈمۈش مېدالغا، مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچى ئەكرەم بوكسچىلىقتا 60 كىلوگراممىلىقلار بويىچە مىس مېدالغا ئېرىشتى. بۇ جۈڭگو بوكسچىلىق تارىخىدىكى بۈيۈش ھېسابلىنىدۇ.

12 - ئاينىڭ 6 — 20 - كۈنىگىچە تايلاندىنىڭ بانكگوك شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 13 - نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونىمىز مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىسى لى ۋېنجيې كېچىك كالىبىرلىق ئۇزۇن تاللىغان مىلتىق بىلەن يېتىپ تۇرۇپ 60 پاي ئوق ئېتىشتا كوللېكتىپ بويىچە 3 - لىككە، شەخسلەر بويىچە 7 - لىككە ئېرىشتى. جېڭىس توساقتىن ئۆتۈش بويىچە ئات ئويۇنى مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ بويىچە 6 - ، شەخسلەر بويىچە 16 - بولدى. پەردە ئارغىماق ئويۇنتىش مۇسابىقىسىدە شەخسلەر بويىچە 14 - بولدى.

98' دۇنيا ئايالار قولمۇق ۋاللىبولى ئاشكارا مۇسابىقىسىنىڭ دالىمەن بېكىتىدە ئۆتكۈزۈلگەن سالاھىيەت مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونىمىز مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىسى فۇ لىڭلى، لەن خۇڭ ئالدىنقى 8 - لەر قاتارىغا كىردى، ئالدىنقى 8 - لەردە جۈڭگو كوماندىسى پەقەت ئىككىلا ئورۇننى ئىگىلىگەندى، بۇنىڭ ئىچىدە شىنجاڭ كوماندىسى بىر ئورۇننى ئىگىلىدى، بۇ شىنجاڭ كوماندىسىنىڭ دۇنياۋى مۇسابىقىلەردە يارقىلىق ئۇڭ ياخشى نەتىجىسى.

يۇ جىنخۇا

مەملىكەت ئىچىدىكى رەسمىي مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىلىرى مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن رەسمىي مۇسابىقىلەردە 8 تۈردە 1 -، 6 تۈردە 2 -، 7 تۈردە 3 -، 4 تۈردە 4 -، 5 تۈردە 5 -، 7 تۈردە 6 -، 6 تۈردە 7-، 4 تۈردە 8 - بولدى. 3 ئادەم 6 تۈردە ئاپتونوم رايونىمىز چوڭلار رېكورتىنى 6 قېتىم يۇزۇپ تاشلىدى، بىر ئادەم بىر تۈردە ئاپتونوم رايونىمىز چوڭلار رېكورتىنى بىر قېتىم يېڭىلىدى. يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەتچىسى چېن فالىق 98' مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسىنىڭ چېڭدۇ بېكىتىدە ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقىدە 4'20"86 لىق نەتىجە بىلەن ئايالارنىڭ 1500 مېتىرغا يۈگۈرۈش تۈرىدىكى ئاپتونوم رايونىمىز 4'22"26لىق چوڭلار رېكورتىنى يۇزۇپ تاشلىدى؛ ئۇقيا ئېتىش تەنھەرىكەتچىسى فۇ چىنجىن ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى تاللاش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى سەييارە مۇسابىقىسىدە يەككە تۈر بويىچە ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش، 50 مېتىرلىق تاق ئايلىنىش، 60 مېتىرلىق تاق ئايلىنىش، 70 مېتىرلىق جۈپ ئايلىنىش تۈرلىرىدە ئاپتونوم رايونىمىز چوڭلار رېكورتىنى يۇزۇپ تاشلىدى، شاللاش مۇسابىقىسىنىڭ 12 تال ئوقيا ئېتىشدا ئاپتونوم رايونىمىز چوڭلار رېكورتىنى يېڭىلىدى؛ ئوقيا ئېتىش تەنھەرىكەتچىسى گۈلجامال ئاپتونوم رايونلۇق ئوقيا ئېتىش مۇسابىقىسىدە 647 ھالقىلىق نەتىجە بىلەن ئايالارنىڭ 60 مېتىرلىق جۈپ ئايلىنىش تۈرىدە ئاپتونوم رايونىمىز چوڭلار رېكورتىنى يۇزۇپ تاشلىدى. يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەتچىسى چېن فالىق، كۆك فەنرۇك، ۋاڭ جېنلەرنى دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى دۆلەت دەرىجىلىك تەنھەرىكەت ماھىرى؛ خالىق (ۋالبول)، سۇك خۇڭفا (يېنىك ئاتلېتىكا) قاتارلىقلارنى دۆلەت دەرىجىلىك رېپىر دەپ تەستىقلىدى.

يۇ جىنخۇا

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ مەملىكەتلىك رەسمىي مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىپ 1 - لىكتىن 8 - لىككىچە ئېرىشكەن ئەھۋالى

ئىسىم - فامىلىسى	جىنسى	گۇرۇپپا ئايرىمىسى	مۇسابىقە تۈرى	مۇسابىقە نامى	ۋاقتى	ئورنى	نەتىجىسى	دەرىجىسى
پەرىدە	ئايال	چوڭلار	ئات ئويۇنى ئارغىماق ئويىنىتىش (كوللېكتىپ)	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يېغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شائخەي	191.93 نومۇر	1
لىيۇ جۇڭ	ئەر							
لىيۇلىنا	ئايال							
جى دېشىڭ	ئەر							
پەرىدە	ئايال	چوڭلار	ئارغىماق ئويىنىتىش	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يېغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شائخەي	68.71 نومۇر	1
جېڭىس	ئەر	چوڭلار	توساقتىن ئۆتۈش	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يېغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شائخەي		1
خەن شىنپىڭ	ئەر	چوڭلار	پلانېر F2B	مەملىكەتلىك پلانېر لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	9.7	خوشۇن	6651.5 نومۇر	1
ھەسەنجان	ئەر	ياشلار	76 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك ياشلار قەدىمچە چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.1	بېڭبۇ		1
ئەكرەم	ئەر	چوڭلار	60 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7.1～5	چىڭداۋ		1
ئەكرەم	ئەر	چوڭلار	60 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	9	چىڭجۇ		1
ئابدۇشۇكۇر	ئەر	چوڭلار	91+ كىلوگرامليقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	9	چىڭجۇ		1
دەي جۇن	ئەر	چوڭلار	قىسقا مۇساپە- لىق تېز مۇز تېيىلىش بويىچە 500 مېتىرلىق ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش	مەملىكەتلىك تېز مۇز تېيىلىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	1.20～23	ئۈرۈمچى شۇيشىگو	38"10	2
لىيۇجۇڭ	ئەر	چوڭلار	ئارغىماق ئويىنىتىش	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يېغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شائخەي	66.46 نومۇر	2

جاۋ ژىيخۋا گۈلجامال فۇ چىنچىن	ئايال	چوڭلار	ئوقيا ئېتىش (گوللىبكتىپ)	مەملىكەتلىك (زال ئىچى) ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.29	لوخې	249 ھالقا	2
ئابدۇراخمان	ئەر	چوڭلار	75 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7.1~5	چىڭداۋ		2
ئابدۇراخمان	ئەر	چوڭلار	75 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	9	چىڭجۇ		2
تۆلەۋقان	ئەر	ياشلار	91 - كىلوگ- رامليقلار بويىچە	مەملىكەتلىك ياشلار بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	5	چىڭجۇ		2
فۇلىڭلى لەن خۇك	ئايال	چوڭلار	قۇملۇق ۋالىبو- لى	مەملىكەتلىك قۇملۇق ۋالىبولى سەيياره مۇسابىقىسى	9.2~7.28	شېنياڭ، دالىيەن، چاڭلې، شاڭخەي		3
لى ژېنكۇي	ئەر	چوڭلار	چويۇن توپ ئې- تىش	مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا لەۋھە تالى- شىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى تاللاش مۇسابى- قىسى	9.3~9.6	بېيجىڭ	17.6 مېتىر	3
لىۋ لىنا	ئايال	چوڭلار	ئارغىماق ئوي- نىتىش	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10~13	شاڭخەي	64.74 نومۇر	3
سۇڭ ژېي جاۋ لىتاۋ ئەنۋەر جۇ يۇڭ لىۋ شىن شۇ كاڭلىن	ئەر	چوڭلار	كوللىبكتىپ مۇسابىقە	مەملىكەتلىك ژېلىسپىت چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	7.22	ئۈرۈمچى		3
سۇڭ ژېي	ئەر	چوڭلار	ئومۇمىي نەتىجە	مەملىكەتلىك ژېلىسىپىت چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	7.22	ئۈرۈمچى		3
سۇڭ ژېي	ئەر	چوڭلار	ئومۇمىي نومۇر	مەملىكەتلىك ژېلىسىپىت چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	7.22	ئۈرۈمچى		3
ئابلىمىت	ئەر	چوڭلار	81 كىلوگرام- لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابى- قىسى	7.1~5	چىڭداۋ		3
دەي جۇن	ئەر	چوڭلار	100 مېتىر	مەملىكەتلىك تېز مۇز تېپىلىش لەۋھە تالى- شىش مۇسابىقىسى	1.20	ئۈرۈمچى شۇيشىگو	9"77	4
لى ژېنكۇي	ئەر	چوڭلار	چويۇن توپ ئې- تىش	مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە يېنىك ئاتلېتىكا مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسى	6.6~7	بېيجىڭ	17.37 مېتىر	4

جېڭىس دولقۇن بېكجان	ئەر	چوڭلار	توساقتىن ئۆتۈش	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شاڭخەي	99.25 نومۇر	4
گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	12 تال ئوقيا ئېتىش بويىچە شاللاش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسى	مەملىكەتلىك ئوقيا ئېتىش چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	5	دوبا	110 ھالقا	4
فۇ چىنچىن	ئايال	چوڭلار	2 گۈرۈپپا × 12 تال ئوق	مەملىكەتلىك (زال ئىچى) ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.29	لېيخې	229 ھالقا	5
ئابدۇرۇسۇل روزى	ئەر	ياشلار	60 كىلوگرامغىچە بويىچە	«يۇمىنچۈن» مەملىكەتلىك ياشلار بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	5.30	چىڭجۇ		5
باقىتبېك	ئەر	ياشلار	71 كىلوگرامغىچە بويىچە	«يۇمىنچۈن» مەملىكەتلىك ياشلار بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	5.30	چىڭجۇ		5
ژالك جيۇجىك	ئەر	چوڭلار	63.5 كىلوگرامغىچە بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7.1～5	چىڭداۋ		5
ئابدۇشۈكۈر	ئەر	چوڭلار	91+ كىلوگرامغىچە بويىچە	مەملىكەتلىك بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7.1～5	چىڭداۋ		5
ما چۈنيۇ لى ژېنجيې خې يې	ئەر	چوڭلار	كوللېكتىپ مۇسابىقە	مەملىكەتلىك قارىغا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	9.6	شىجيل جۇاڭ	1766 ھالقا	6
گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	رەت تەرتىپ مۇسابىقىسى	مەملىكەتلىك (زال ئىچى) ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.29	لېيخې	565 ھالقا	6
فۇ چىنچىن جاۋ ژېيخۇا گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	تاق ئايلىنىش (كوللېكتىپ)	مەملىكەتلىك ئوقيا ئېتىش چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	5.7	دوبا	3763 ھالقا	6
فۇ چىنچىن جاۋ ژېيخۇا گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	كوللېكتىپ مۇسابىقە	مەملىكەتلىك ئوقيا ئېتىش چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	5.7	دوبا	ياۋروپا رەت تەرتىپ مۇسابىقىسى 1788 ھالقا	6
جۇ يۇڭ	ئەر	چوڭلار	180 كىلومېتىرلىق	مەملىكەتلىك تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.16	ژېيخەي		6

شۇشياۋشى	ئايال	چوڭلار	78 ـ كىلوگـرامـلىقلار بويـچە	مەملىكەتلىك ياشلار رۇداۋچە چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	5.14～15	يىياك		6
نىساگۈل	ئايال	چوڭلار	78+ كىلوگرامـلىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك ياشلار رۇداۋچە چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	5.14～15	يىياك		6
چېك فالك	ئايال	چوڭلار	1500 مېتىرلىق	مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنتەربىيە ئويۇنلىرىغا يېنىك ئاتلېتىكا تاللاش مۇسابىقىسى	9.3～6	بېيجىڭ	4′24″06	7
جى دېشېك	ئەر	چوڭلار	ئارغىماق ئويۇنـى	مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ئاسىيا تەنتەربىيە ئويۇنلىرىغا تاللاش مۇسابىقىسى	9.10～13	شاڭخەي	57.95 نومۇر	7
گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	ئوقيا ئېتىش 18 × 2	مەملىكەتلىك (زال ئىچى) ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7	لېيخې	339 ھالقا	7
گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	ھەل قىلىغۇچ مۇسابىقە 3 × 12	مەملىكەتلىك ئوقيا ئېتىش چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى	5	دوبا	316 ھالقا	7
مەمەتئاخۇن	ئەر	ياشلار	83 كىلوگرام-لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك ياشلار ئەركىن چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.20～23	چېڭدۇ		7
سۇك خۇڭكۇي	ئەر	ياشلار	90 كىلوگرام-لىقلار بويىچە	مەملىكەتلىك ياشلار ئەركىن چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	6.20～23	چېڭدۇ		7
چېن فالك	ئايال	چوڭلار	1500 مېتىرلىق	مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە يېنىك ئاتلېتىكا مۇكاپاتلىق مۇسابىقىسى	6.6～7	بېيجىڭ	4′23″72	8
گۈلجامال	ئايال	چوڭلار	ياۋروپاچە رەت-تەرتىپ	مەملىكەتلىك ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	9	لېيخې	599 ھالقا	8
سۇك ۋېي	ئەر	چوڭلار	80 كىلوگـرامـلىق	مەملىكەتلىك تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش	6.16	ۋېيخەي		8
جاۋ ۋېيخۇا	ئايال	چوڭلار	18 × 2	مەملىكەتلىك (زال ئىچى) ئوقيا ئېتىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى	7	لېيخې	338 ھالقا	8

مەملىكەتلىك تېز مۇز تېپىلىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقە دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى قىشلىق تەنتەربىيە پائالىيەتىنى باشقۇرۇش مەركىزىنىڭ باشچىلىقىدا، ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى، ئۇرۇمچى ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەسئۇللۇقىدا 1998 ـ يىل 1 ـ ئاينىڭ 16 —

19 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ شۇيشىگۇ تاغ ئۈستى مۇز مەيدانىدا ئۆتكۈزۈلدى. بۇ مۇسابىقىگە بەيشەن، خېكاك شەھەرلىرى، جۇڭگو ئورمانچىلىق تەنتەربىيە جەمئىيىتى، خۇلۇنبېر ئايمىقى، مۇدەنجيالك، خاربىن، يېچۈن، سۈيخۇا، چېچخار شەھەرلىرى، خاربىن تەنتەربىيە بازىسى شۇاڭتەي كوماندىسى، جىشى شەھىرى، خېيخې ژىلايىتىسى، جامۇس شەھىرى، ئازادلىق ئارمىيە كوماندىسى، داچىك شەھىرى، نېفىت تەنتەربىيە جەمئىيىتى، چاڭچۈن شەھەرلىك تەنتەربىيە كوماندىسى، جىلىن تەنتەربىيە ئىنستىتۇتى، جىلىن شەھىرى، چاڭچۈن مۇز ئۈستى بازىسى، شېنياڭ تەنتەربىيە ئىنستىتۇتى، قۇمۇل ژىلايىتى، شىنجاڭ تىيانشان كوماندىسى، ئۈرۈمچى شەھىرى كوماندىسى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى قاتارلىق 25 ۋەكىللەر كوماندىسىنىڭ 100 دىن ئارتۇق تەنھەرىكەتچىسى قاتناشتى. مۇسابىقە تۈرلىرىدىن ئەرلەر ۋە ئاياللار ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش (ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى 500 مېتىر، 1500 مېتىر، 5000 مېتىر، 10 مىڭ مېتىر؛ ئاياللارنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى 500 مېتىر، 1500 مېتىر، 3000 مېتىر، 5000 مېتىر)؛ ئەرلەر ۋە ئاياللار قىسقا مۇسابىلىك مۇز تېپىلىش (ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى 500 مېتىر، 1000 مېتىر، 500 مېتىر، 1000 مېتىر؛ ئاياللارنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى 500 مېتىر، 1000 مېتىر، 500 مېتىر، 1000 مېتىر)؛ ئەرلەر ۋە ئاياللار 100 مېتىرغا؛ ئەرلەر ۋە ئاياللار كوللېكتىپ 5000 مېتىرغا تېپىلىش قاتارلىق 4 چوڭ تۈر ۋە 24 كىچىك تۈر تەسىس قىلىندى. كەسكىن ئېلىشىش ئارقىلىق فېنك چېڭبو (يېچۈن شەھىرىدىن) ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى، ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە 1500 مېتىرلىق 2 تۈرده چېمپىيون؛ يالك فەن (خاربىن تەنتەربىيە بازىسى شۇاڭتەي كوماندىسىدىن) ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 500 مېتىردا چېمپىيون بولدى؛ لىيۇ گۇاڭخۇي (يېچۈن شەھىرىدىن) ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 5000 مېتىرلىق، ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە 10 مىڭ مېتىرلىق 2 تۈرده ئالتۇن مېدال؛ سۇڭ لى (چېچخار شەھىرىدىن) ئاياللارنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى، ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە 1500 مېتىر، ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە 3000 مېتىر، 5000 مېتىرلىق 4 تۈرده ئالتۇن مېدال ئالدى؛ بۇ يەنچۈن (ئازادلىق ئارمىيە كوماندىسىدىن) ئاياللارنىڭ ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 500 مېتىر، قىسقا مۇسابىدە ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش، قىسقا مۇسابىدە ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش بويىچە 500 مېتىر (1- كۈنى)، 1000 مېتىر (1 - كۈنى)، 500 مېتىر (2 - كۈنى) دىن ئىبارەت 5 تۈرده چېمپىيون؛ يالك خەيلۇك (ئازادلىق ئارمىيە كوماندىسىدىن) ئەرلەر قىسقا مۇسابىلىك ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش، قىسقا مۇسابىلىك ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشتە 500 مېتىر (1 - كۈنى)، 1000 مېتىر (1 - كۈنى)، 1000 مېتىر (2 - كۈنى) دىن ئىبارەت 4 تۈرده چېمپىيون بولدى؛ لياك خۇڭتاۋ (خېيخې ژىلايىتىدىن) ئەرلەرنىڭ قىسقا مۇسابىلىك ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 500 مېتىردا (2 - كۈنى) ئالتۇن مېدال ئالدى؛ خۇالك لىلى (خاربىن شەھىرىدىن) ئاياللارنىڭ قىسقا مۇسابىلىك ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 1000 مېتىردا (2 - كۈنى) چېمپىيون بولدى. خاربىن شەھىرىدىن شى دى، جاۋ شىنفېنلار ئەرلەر ۋە ئاياللارنىڭ 100 مېتىرغا تېز مۇز تېپىلمىشىدا 1 - بولدى. يېچۈن كوماندىسى، ئازادلىق ئارمىيە 1 - كوماندىسى ئەرلەر ۋە ئاياللارنىڭ 5000 مېتىرغا كوللېكتىپ تېز مۇز تېپىلمىشىدا چېمپىيون بولدى. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىسى دەي جۇن ئەرلەرنىڭ قىسقا مۇسابىلىك ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىشى بويىچە 500 مېتىر (2 - كۈنى) لىق تېز مۇز تېپىلىش مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ تەڭرىتاغ كوماندىسى ئۇچۇن بىر كۈمۈش مېدال ئېلىپ بەردى؛ ئەرلەرنىڭ 100 مېتىرلىق تېز مۇز تېپىلىش مۇسابىقىسىدە 4 - لىككە ئېرىشتى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە 15 ئادەم 11 تۈرده 40 قېتىم مەملىكەت رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىدى (ۋاقىت قولدا ھېسابلاندى). 10 تەنھەرىكەتچى، 3 رېفېر، 3 كوماندا تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

جىنك خۇا

ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقە ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇسابىقە باشقارمىسى 12 تۈرده 13 قېتىم يىللىق مۇسابىقە ئۆتكۈزدى، 8 ئادەم بىر تۈرده ئاپتونوم رايوننىڭ رېكورتىنى 13 قېتىم بۇزۇپ تاشلىدى. 1 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تېز مۇز تېپىلىش مۇسابىقىسى ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىغە 10 ۋەكىللەر كوماندىسىدىن 70 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى. مۇسابىقىدە 5 ئادەم 10 قېتىم ئاپتونوم رايون رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىدى. 5 - ئايدا غۇلجا ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىرىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ بوكسيورلۇق مۇسابىقىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تىكتاك توپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر قايسى ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىدىن كەلگەن 9 كوماندا، 150

ئاپتونوم رايونىمىز داغلىق پلانېر تەنھەرىكەتچىسى خەن شىڭپىڭ دۇنيا سىم ئارقىلىق باشقۇرۇلىدىغان پلانېر لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە «F2B» تىپلىق پلانېر ئۇچۇرۇش تۈرىدە چېمپىيونلۇققا ئېرىشىپ، مۇكاپات سەھنىسىدە مۇكاپات ئالمافتا.

سۈرەتنى شىن پىڭ ئەۋەتكەن

تەنھەرىكەتچى بوكسيورلۇق مۇسابىقىسىگە؛ 39 كومانداً، 421 تەنھەرىكەتچى تىكىمك توپ مۇسابىقىسىگە قاتناشتى. 6 - ئايدا ئاقسۇ شەھىرىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ ئوقيا ئېتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، 7 كومانداً، 60 تەنھەرىكەتچى مۇسابىقىگە قاتناشتى، بىر ئادەم بىر تۈرە ئاپتونوم رايون رېكورتىنى بىر قېتىم يۇزۇپ تاشلىدى. 7 - ئايدا قاراماي شەھىرىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ چېلىشىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. بۇ مۇسابىقىلەرگە 18 ۋاسكېتبول كوماندىسى ۋە 210 كوماندا ئەزاسى، 13 چېلىشىش كوماندىسى ۋە 260 كوماندا ئەزاسى قاتناشتى. 8 - ئايدا 10 كومانداندىن 200 ياش - ئۆسمۈر تەنھەركەتچى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ پۈتبول مۇسابىقىسىگە قاتناشتى، 10 كومانداندىن 196 تەنھەركەتچى ئاپتونوم رايونلۇق بوكسيورلۇق جەمئىيىتى ئۇيۇشتۇرغان «شىنجاڭ بويىچە ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ بوكس تاللاش مۇسابىقىسى»غا قاتناشتى. شۇ ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ قارىغا ئېتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، 12 كومانداندىن 120 تەنھەرىكەتچى مۇسابىقىگە قاتناشتى؛ كۈيتۈڭ، قەشقەر شەھەرلىرىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ رۇداۋچە چېلىشىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىگە 17 كوماندا، 581 تەنھەرىكەتچى؛ رۇداۋچە چېلىشىش مۇسابىقىسىگە 9 كوماندا، 117 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى. 2 ئادەم 2 تۈرده ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك ئاتلېتىكا رېكورتىنى 2 قېتىم يۇزۇپ تاشلىدى. 10 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى چامباشچىلىق مۇسابىقىسى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى، بۇ مۇسابىقىگە 30 كوماندا، 271 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى.

خۇ خۇا

ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقە 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 20 — 23 - كۈنىگچە كورلا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىدە تېز سۈرئەتلىك ئات بەيگىسى، ئات يورغىلىتىش، تۆگە چاپتۇرۇش، ئوغلاق تارتىشىش، ئىلەڭگۈچ، چامباشچىلىق قاتارلىق 6 مۇسابىقە تۈرى؛ داۋاز ئويۇنى، قوشقار سوقۇشتۇرۇش، بۇقىچىلاپ ئارغامچا تارتىشتىن ئىبارەت 3 خىل ئويۇن كۆرسىتىش تۈرى تەسىس قىلىندى. ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە بىڭتۈەندىن تەشكىللەنگەن 17 ئۆمەك، ئاز كەم 20 ئاز سانلىق مىللەتتىن تەركىب تاپقان تەنھەرىكەتچى، ترېنېر، رېفېر قاتارلىق 550 تىن ئارتۇق ئادەم مۇسابىقىگە قاتناشتى.

كەسكىن ئېلىشىش ئارقىلىق، تېز سۈرئەتلىك ئات بەيگىسى مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ بويىچە ئىلى ژىلايىتى 38 نومۇر بىلەن 1 -، ئىلى ئوبلاستى 25 نومۇر بىلەن 2 -، ئۇرۇمچى 10 نومۇر بىلەن 3 -؛ ئىلەڭگۈچ ئۆچۈشتا كوللېكتىپ بويىچە قۇمۇل ژىلايىتى 42 نومۇر بىلەن 1 -، سانجى ئوبلاستى 16 نومۇر بىلەن 2 -، ئالتاي ژىلايىتى 15

نومۇر بىلەن 3-؛ مىللىيچە چېلىشىشتا كوللېكتىپ بويىچە خوتەن ۋىلايىتى 22 نومۇر بىلەن 1 -، قىزىلسۇ ئوبلاستى 20 نومۇر بىلەن 2 -، قەشقەر ۋىلايىتى 14 نومۇر بىلەن 3 -؛ ئوغلاق تارتىشىش مۇسابىقىسىدە ئىلى ئوبلاستى 1 -، قىزىلسۇ ئوبلاستى 2 -، قەشقەر ۋىلايىتى 3 - بولدى.

يەككە تۈرلەر مۇسابىقە نەتىجىسى تۆۋەندىكىچە: تېز سۈرئەتلىك ئات بەيگىسىنىڭ 1000 مېتىرلىقىدا ئىلى ۋىلايىتىدىن ئۇراز كەچمەك 1′12″6 لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ئوبلاستىدىن بايدالى 1′13″ لىق نەتىجە بىلەن 2 -، ئىلى ۋىلايىتىدىن نۇرجۇمە 1′13″2 لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 3000 مېتىرلىقىدا ئىلى ئوبلاستىدىن بايدالى 4′0″6لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ۋىلايىتىدىن تۆلبېگەن 4′3″1لىق نەتىجە بىلەن 2 -، ئاقسۇدىن غوپۇر 4′3″4لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 5000 مېتىرلىقىدا ئىلى ئوبلاستىدىن نۇرغاۋۇ 6′44″1لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ئوبلاستىدىن قابلىن 6′57″1لىق نەتىجە بىلەن 2 -، ئىلى ۋىلايىتىدىن قۇۋاندىق 6′57″2لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 10 مىڭ مېتىرلىقىدا ئىلى ۋىلايىتىدىن داۋۇتبېك 14′26″6لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ۋىلايىتىدىن قۇۋاندىق 14′38″3لىق نەتىجە بىلەن 2 -، ئىلى ئوبلاستىدىن شەكەن 14′39″8لىق نەتىجە بىلەن 3 - بولدى.

ئات يورغىلىتىشنىڭ 1000 مېتىرلىقىدا ئىلى ئوبلاستىدىن سەيلىبول 1′48″1 لىق نەتىجە بىلەن 1 -، قەشقەر ۋىلايىتىدىن ئابلىز1′52″5لىق نەتىجە بىلەن 2 -، قۇمۇل ۋىلايىتىدىن كامىل 1′54″2لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 3000 مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن باتا 5′35″7لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ئوبلاستىدىن تۇرسۇن ئەلى 5′38″4لىق نەتىجە بىلەن 2 -، بايىنغولىن ئوبلاستىدىن دورجى 5′44″5لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 5000 مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن ئېرىنسەي 9′52″7لىق نەتىجە بىلەن 1 -، بورتالا ئوبلاستىدىن ئاغابېك 9′57″3لىق نەتىجە بىلەن 2 -، بايىنغولىن ئوبلاستىدىن سەيدە 9′58″9 لىق نەتىجە بىلەن 3 -؛ 10 مىڭ مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن ئېرىنسەي 20′20″2لىق نەتىجە بىلەن 1 -، ئىلى ۋىلايىتىدىن باقدۇلەت 20′34″1لىق نەتىجە بىلەن 2 -، قىزىلسۇ ئوبلاستىدىن ئابلىمىت 21′2″4 لىق نەتىجە بىلەن 3 - بولدى.

تۆگە چاپتۇرۇشنىڭ 1000 مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن يەدەي 1′50″1 لىق نەتىجە بىلەن 1 -، سانجى ئوبلاستىدىن نۇردان 1′57″7 لىق نەتىجە بىلەن 2 -، ئۇرۇمچى شەھىرىدىن قابلاق 1′57″8 لىق نەتىجە بىلەن 3-، 2000 مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن پۇ يەكشىيۇك 4′14″6لىق نەتىجە بىلەن 1 -، بورتالا ئوبلاستىدىن ئەركىن 4′15″2لىق نەتىجە بىلەن 2 -، سانجى ئوبلاستىدىن نۇردان 4′25″8لىق نەتىجە بىلەن 3 -، 3000 مېتىرلىقىدا بايىنغولىن ئوبلاستىدىن يەدەي 6′42″6 لىق نەتىجە بىلەن 1 -، بايىنغولىن ئوبلاستىدىن پۇ يەكشىيۇك 6′49″9 لىق نەتىجە بىلەن 2 -، قىزىلسۇ ئوبلاستىدىن ئاباباكرى 7′4″ لىق نەتىجە بىلەن 3 - بولدى.

ئىلەڭگۇچىنىڭ 2 كىشىلىك قوڭغۇراق چېلىپ ئۇچۇش مۇسابىقىسىدە قۇمۇل ۋىلايىتىدىن گۈلشەدەم بىلەن گۈلخانىم 1 -؛ 2 ئادەم ئېگىزلىكتە ئۇچۇش مۇسابىقىسىدە قۇمۇل ۋىلايىتىدىن سۈيھىنۇر، ئامىنەلەر 1 -؛ يالغۇز كىشىلىك قوڭغۇراق چېلىپ ئۇچۇش مۇسابىقىسىدە قۇمۇل ۋىلايىتىدىن گۈلشەدەم 1 - بولدى؛ يالغۇز كىشىلىك ئېگىزلىكتە ئۇچۇش مۇسابىقىسىدە ئالتاي ۋىلايىتىدىن گۈلزات 1 - بولدى.

چامباشچىلىق مۇسابىقىسىدە ئۇرۇمچى شەھىرىدىن لى شىن مۇشتلاشتا 1 -، ئىلى ئوبلاستىدىن لى يەنخوي قىسقا قورال ئوينىتىشتا 1 -، بايىنغولىن ئوبلاستىدىن ۋۇ شۇشيالڭ ئۇزۇن قورال ئوينىتىشتا 1 -، ئۇرۇمچىدىن ما ۋېيچاۋ، ئابدۇۋەلى، سەمسەر قوش كىشىلىك ئېلىشىشتا 1 - بولدى.

شىخەنزە شەھەرلىك ئۆمەكنىڭ ئىلەڭگۇچ كوماندىسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ چېلىشىش كوماندىسى، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ چامباشچىلىق كوماندىسى تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

شيې بىلاڭ

98′ يىپەك يولىنى بويلاپ جۇڭگونى ئايلىنىپ ساياھەت قىلىش بويىچە تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش خەلقئارا مۇسابىقىسى ۋە مەملىكەتلىك تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقىنى جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى، جۇڭگو ۋېلىسىپىت تەنھەرىكەتچىلىرى جەمئىيىتى ۋە ياپونىيە جۇڭگونى ئايلىنىپ ساياھەت قىلىش ھەيئىتىنىڭ باشچىلىقىدا ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى بىلەن ش ئۇ ئا ر ياشلار بىرلەشمىسى مەسئۇل بولۇپ، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 21 — 25 - كۈنىگىچە شىنجاڭدا ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىگە ياپونىيە، قازاقىستان، قىرغىزىستان، ئۆزبېكىستان، جۇڭگو شياڭگاڭ، ئازادلىق ئارمىيە، ھېيجىلاڭ، تىيەنجىن، خېنەن، گەنسۇ، شىنجاڭدىن ئىبارەت 11 ئورۇنلىنىڭ كوماندىسىدىن 56 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقە شەخسلەر ئارا مۇسابىقە ۋە شەخسلەر بويىچە نومۇر خاتىرىلەش مۇسابىقىسى، كوللېكتىپ مۇسابىقە ۋە كوللېكتىپ بويىچە نومۇر خاتىرىلەش مۇسابىقىسىدىن ئىبارەت 4 مۇسابىقە

باسقۇچى بويىچە ئېلىپ بېرىلدى. بۇ ئاسىيا قىتئەسىنىڭ 2006 دەرىجىلىك مۇسابىقىسى ھېسابلىنىدۇ. 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنىدىكى 1 - مۇسابىقە بۆلۈكى ژۇجياچۇيدىن ئۈرۈمچىگىچە 36 كىلومېتىر ئارىلىقتا ئېلىپ بېرىلدى؛ 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىكى 2 - مۇسابىقە بۆلۈكى مەجۇەن شەھىرىدىن باشلىنىپ فۇكالك شەھىرى ۋە «9111» تومۇرىيولىدىن ئۆتۈپ ئاخىرقى نۇقتا بوغدا كۆلىگىچە 84 كىلومېتىر ئارىلىقتا ئېلىپ بېرىلدى؛ 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنىدىكى 3 - مۇسابىقە بۆلۈكى فۇكالك شەھىرىدىن باشلىنىپ «تىيانشان» دېھقانچىلىق مەيدانى، شىمالىي سەنتەي يولى ئېغىزىدىن ئۆتۈپ ئاخىرقى نۇقتا شەرقىي جۇڭغارىدىكى كۆيۈكتاغ نېفىت ئايرىش زاۋۇتىغىچە 180 كىلومېتىر ئارىلىقتا ئېلىپ بېرىلدى؛ 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىكى 4 - مۇسابىقە بۆلۈكى سانجى شەھىرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئالدىدىن باشلىنىپ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر باش زاۋۇتىنىڭ يول ئېغىزىدىكى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكتىن ئۆتۈپ ئۈرۈمچىگىچە 125 كىلومېتىر ئارىلىقتا ئېلىپ بېرىلدى. 4 كۈن كەسكەن مۇسابىقىلىشىش ئارقىلىق خەلقئارالىق تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش مۇسابىقىسى ئىسمىلىكىگە ئېرىشكەن كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر مۇنۇلار: قازاقستان كوماندىسى 1 -، ياپونىيە كوماندىسى 2 -، جۇڭگو كوماندىسى 3 - بولدى؛ دېتىرى فوفونوف (قازاقستاندىن)، پاۋىل نېۋداش (قازاقستاندىن)، تالك شۆجۇك (جۇڭگودىن)، ۋادىم كرافچىنكو (قازاقستاندىن)، ۋالېرى تىتوف (قازاقستاندىن)، جېن گۈخېشىن (ياپونىيەدىن) ئىبارەت 6 ئادەم ئومۇمىي نەتىجىدە 1 - لىكتىن 6 - لىككىچە ئېرىشتى؛ مەملىكەتلىك تاشيولدا ۋېلىسىپىت مىنىش چېمپىيونلۇق مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ تەنھەرىكەتچىسى سۇك ۋېي، جاۋ لىتاۋ، ئەنۋەر، جۇ يۇك، لىۋ شىن، يۇ كاڭلىنلار كوللېكتىپ 3 -، سۇك ۋېي شەخسلەرنىڭ ئومۇمىي نەتىجىسى بويىچىمۇ ۋە ئومۇمىي نومۇر بويىچىمۇ 3 - بولدى.

يۇ جىنخۇا

98' شىنجاڭ «سانتانا» لوڭقىسى خەلقئارا ياشلار پۈتبول تەكلىپ مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقىنى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە باش ئۇيۇشمىسى باشچىلىقىدا، ش ئۇ ئا ر پۈتبول تەنھەرىكەتچىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل بولۇپ، 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 16 — 23 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزدى. تەكلىپ مۇسابىقىسىگە قازاقستان دۆلەت ياشلار كوماندىسى، ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە مەكتىپى، ئىلى، قەشقەر، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 14 - ئوتتۇرا مەكتەپ كوماندىلىرى قاتناشتى. مۇسابىقىدە تاق ئايلانما تۆزۈمى يولغا قويۇلدى. جەددىي ئېلىشىش ئارقىلىق ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە مەكتىپى چېمپىيونلۇققا، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 14 - ئوتتۇرا مەكتەپ 2 - لىككە، قازاقستان دۆلەت ياشلار كوماندىسى 3 - لىككە ئېرىشتى.

جىلاڭ خۇا

98' تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى لوڭقىسى خەلقئارا پۈتبول دوستلۇق مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقىنى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە باش ئۇيۇشمىسى، ش ئۇ ئا ر ئۇنۋېرسال تۆزۈش كومىتېتىنىڭ ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسىتىش فوند جەمئىيىتى، چېيۇشى گۈرۇھى (تايلاند) چەكلىك شىركىتىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئىش باشقارمىسى باشچىلىقىدا ش ئۇ ئا ر پۈتبول تەنھەرىكەتچىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل بولۇپ، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۈرۈمچى نەنمېن تەنتەربىيە مەيدانىدا ئۆتكۈزدى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە ئاۋسترالىيىنىڭ ئا دەرىجىلىك جىنلو كاردون پۈتبول كوماندىسى جۇڭگو شىنجاڭ كوماندىسىغا مۇسابىقە ئېلان قىلدى. كاردون كوماندىسى 1997 -، 1998 - يىللىرى ئاۋسترالىيىنىڭ ئا دەرىجىلىكلەر بويىچە بىرلەشمە مۇسابىقىسىدە 2 - بولغان بولۇپ، كوماندا ئەزالىرى ئىچىدە ئاۋسترالىيە، يېڭى زېلاندىيىلەرنىڭ 5 نەپەر دۆلەت دەرىجىلىك ماھىرى بار. ئۇلار بۇ قېتىم جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەندە شۇنى، ئۈرۈمچى، گۇاڭجۇ قاتارلىق جايلاردا مۇسابىقىگە چۈشتى. ئاۋسترالىيىنىڭ كاردون كوماندىسى شىنجاڭ كوماندىسىنى يېڭىۋالدى.

شياۋ يۇ

98' شىنجاڭ «ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى لوڭقىسى» خەلقئارا ئەرلەر ۋاسكېتبول تەكلىپ مۇسابىقىسى

بۇ مۇسابىقە ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە باش ئۇيۇشمىسىنىڭ باشچىلىق قىلىشى، ش ئۇ ئا ر ۋاسكېتبولچىلار جەمئىيىتىنىڭ مەسئۇل بولۇشى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى باش شىركىتىنىڭ مەبلەغ يارىدەم بېرىشى بىلەن 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى باشلىنىپ، ئۈرۈمچى، قۇمۇل، كۆيتۇن، مەجۇەن، «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول شۆبە ئىدارىسى قاتارلىق جايلاردا سەييارە ئۇتكۈزۈلدى. بۇ مۇسابىقىگە ئۇزبېكىستان دۆلەتلىك ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسى ۋە قىرغىزىستان دۆلەت ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسى تەكلىپ بىلەن قاتناشتى، دۆلىتىمىزدىن بېيجىڭ پايتەخت پولات - تۆمۈر شىركىتى ياشلار كوماندىسى، جىنەن ھەربىي رايونى ياشلار كوماندىسى، نەنجىڭ

قىسىملىرى خۇاڭشەن ۋاسكېتبول تەنھەرىكەتچىلىرى كۇلۇبى ياشلار كوماندىسى، شىنجاڭ كوماندىسى قاتارلىق 4 كوماندا قاتناشتى. يېرىم ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە 60 مەيدان كەسكىن ئېلىشىش ئارقىلىق، ئۆزبېكستان دۆلەت كوماندىسى چېمپىيون بولدى.

جىن خۇا

جۇڭگولۇقلار تۇنجى قېتىم بوغدا چوققىسىغا چىقتى

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 4 - كۈنى سائەت 16 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە ئۇرۇمچى تاغقا چىقىش ئېكسپېدىتسىيە كوماندىسى ئەزالىرىدىن ۋاڭ تېيەنەن، جاڭ دۇڭلار دېڭىز يۈزىدىن 5445 مېتىر ئېگىز بولغان بوغدا چوققىسىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك چىقىپ، بۇ مەشھۇر چوققىغا جۇڭگولۇقلار ئايىغ بېسىپ باقمىغانلىق تارىخىغا خاتىمە بەردى.

بوغدا چوققىسى ئۇرۇمچىنىڭ شەرقىي يان تەرىپىگە جايلاشقان بولۇپ، تەخرىتاغ تاغ تىزمىسىنىڭ شەرقىي بۆلىكىدىكى مەشھۇر چوققا. ئۇنىڭ ئاساسىي چوققىسى دېڭىز يۈزىدىن 5445 مېتىر ئېگىز بولۇپ، يىل بويى ئاپئاق قار بىلەن قاپلىنىپ تۇرىدۇ. چوققىدا قىيا ناشلار چوقچىيىپ تۇرىدۇ، مۇزلۇقلاردىن جىلغا ھاسىل بولغان، يەر شەكلى ناھايىتى خەتەرلىك بولۇپ، چوققىغا چىقىش ناھايىتى قىيىن.

8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى سائەت 13 تىن 5 مىنۇت ئۆتكەندە ئۇرۇمچى تاغقا چىقىش ئېكسپېدىتسىيە كوماندىسىنىڭ 2 - تۇركۈم كوماندا ئەزالىرى يەنە بىر قېتىم بوغدا چوققىسىغا چىقىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئۇلار يىگىت گاڭ، دۇڭ ژۇشىن، يالڭ لىچىن، ژۇ شىنگاڭ، زۇ جىچياڭ، سۇڭ يۈجياڭدىن ئىبارەت 6 ئادەم. شۇنداق قىلىپ ھازىرغا قەدەر جۇڭگودىن 8 تەنھەرىكەتچى بوغدا چوققىسىغا چىقتى. كوماندا ئەزالىرى تاغقا چىقىش كوماندىسىنىڭ بايرىقىنى ۋە 8 تەنھەرىكەتچىنىڭ ئىسىم - فامىلىسى ئويۇلغان خاتىرە بۈيۈمىنى چوققىغا قاداش ئارقىلىق، كەلگۈسىگە زېمىنغا بۇ ئۇنتۇلماس مىنۇتلارنى ئەسلەتتى.

شياۋ يۈ

98' مەملىكەتلىك ياشلار شىنجاڭ «تەيخۇڭ» لوڭقىسى ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى باش سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مەدەنىيەت بۆلۈمى باشچىلىق قىلغان، لەنجۇ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مەدەنىيەت بۆلۈمى بىلەن شىنجاڭ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مەدەنىيەت بۆلۈمى ئۈيۈشتۇرغان، شىنجاڭ «تەيخۇڭ» مەدەنىيەت - تەتقىقات شىركىتى مەبلەغ يارىدەم بەرگەن بۇ مۇسابىقە 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 15 — 21 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە ئەلەر كوماندىسىدىن: «1 - ئاۋغۇست» كوماندىسى، ھاۋا ئارمىيىسى كوماندىسى، شېنيالڭ ھەربىي رايونى كوماندىسى، لەنجۇ ھەربىي رايونى كوماندىسى، جىنەن ھەربىي رايونى كوماندىسى، نەنجىڭ ھەربىي رايونى كوماندىسى، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىسى؛ ئايالار كوماندىسىدىن: «1 - ئاۋغۇست» كوماندىسى، ھاۋا ئارمىيىسى كوماندىسى، شېنيالڭ ھەربىي رايونى كوماندىسى، شىنجاڭ كوماندىسى (ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان) قاتناشتى. مۇسابىقىگە قاتناشقان تەنھەرىكەتچى ئازكەم 170 بولۇپ، 42 مەيدان مۇسابىقە ئۆتكۈزۈش ئارقىلىق «1 - ئاۋغۇست» ئەلەر، ئايالار كوماندىلىرى چېمپىيونلۇققا ئېرىشتى.

بۇ جىنخۇا

«يېڭىشەھەر لوڭقىسى» ۋە مەملىكەتلىك «سۇ ئۇزۇش ماكانى» لوڭقىسى سۇ ئۇزۇش مۇسابىقىسى

دۆلەت تەتقىقاتىنىڭ كومىتېتىنىڭ سۇ ئۇستى تەنھەرىكىتىنى باشقۇرۇش مەركىزى ئورۇنلاشتۇرغان، ش ئۇ ئا ر تەتقىقات كومىتېتى باشچىلىق قىلغان، ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئۈيۈشتۈرغان بۇ مۇسابىقە 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 2 — 28 - كۈنىگىچە يېڭىشەھەر رايونىدىكى تۆمۈرىيول ئىدارىسىنىڭ سۇ ئۇزۇش زالىدا ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەتلىك «سۇ ئۇزۇش ماكانلىرى» دىن كەلگەن كوماندىلار: خېبېي ئۆلكىسى باۋدىڭ شەھىرى، شاڭخەي يالپۇ رايونى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى گۇاڭجۇ شەھىرى لىۋەن رايونى، تەيجىن شەھىرى خېبېيڭ رايونى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى دۇڭگۇەن شەھىرى، شەندۇڭ ئۆلكىسى جىنەن شەھىرى لىشا رايونى، گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونى بەيسي شەھىرى، ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونى كوماندىلىرىدىن ئىبارەت. بۇ مۇسابىقىگە 200 دىن ئارتۇق تەنھەرىكەت ئەزىمەتلىرى قاتناشتى. مۇسابىقە ياش ئايرىمىسى بويىچە 2 گۇرۇپپىغا بۆلۈپ ئېلىپ بېرىلدى. بىر گۇرۇپپىدىكىلەر 1988 - يىلى تۇغۇلغان تەنھەرىكەتچىلەر، يەنە بىر گۇرۇپپىدىكىلەر 1989 - يىلى تۇغۇلغان تەنھەرىكەتچىلەر. 2 مۇسابىقە تۈرى ھەر گۇرۇپپىدىكى ئەلەرگىمۇ، ئايالارغىمۇ مۇنداق تەسىس قىلىندى: يەككە تۈر بويىچە 200 مېتىرغا ئارىلاش ئۇزۇش، 50 مېتىرغا كېپىنەكچىلەپ ئۇزۇش، ئوڭدىسىغا ئۇزۇش، پاقىچىلاپ ئۇزۇش، ئەركىن ئۇزۇش ۋە 50 مېتىرغا پۇت بىلەن كېپىنەكچىلەپ ئۇزۇش، پۇت بىلەن ئوڭدىسىغا ئۇزۇش، پۇت بىلەن پاقىچىلاپ ئۇزۇش، پۇت بىلەن ئەركىن ئۇزۇش، 50 × 4 مېتىرغا كۆچ ئۇلاپ ئەركىن ئۇزۇش، 50 × 4

مېتىرغا كۆچ ئۇلاپ ئارىلاشما ئۇزۇش. كەسكىن ئېلىشىش ئارقىلىق كوللېكتىپ بويىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى دۇڭگۇەن شەھىرى ئەرلەر كوماندىسى 1 ـ، گۇاڭجۇ شەھىرى لۇەن رايونى ئەرلەر كوماندىسى 2 ـ، تيەنجىن شەھىرى خېپىڭ رايونى ئەرلەر كوماندىسى 3 ـ؛ گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى دۇڭگۇەن شەھىرى ئاياللار كوماندىسى 1 ـ، خېبېي ئۆلكىسى باۋدىڭ شەھىرى ئاياللار كوماندىسى 2 ـ، گۇاڭجۇ شەھىرى لۇەن رايونى ئاياللار كوماندىسى 3 ـ بولدى. 8 تەنھەرىكەتچى، 5 تربۈنبر، بىر كوماندا «تەنتەربىيە ئەخلاق ـ پەزىلەت مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى. ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونى كوماندىسى ئاياللار كوللېكتىپى بويىچە ئومۇمىي نومۇردا 4 ـ، ئەرلەر كوللېكتىپى ئومۇمىي نومۇردا 5 ـ بولدى شۇنداقلا يەنە «تەنتەربىيە ئەخلاق ـ پەزىلەت مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

يۇ جىنخۇا

ئىختىساسلىقلارنى يېتىشتۇرۇش ئەھۋالى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 ـ يىل ئاخىرىدىكى ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە مەكتىپى 76، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا مەكتەپ 58، باشلانغۇچ مەكتەپ 18؛ يېنىك ئاتلېتىكا مەكتىپى 36، تېز مۇز تېپىلىش مەكتىپى 6، بوكسچىلىق مەكتىپى 4، چېلىشىش مەكتىپى 7، پۇتبول مەكتىپى 16، ۋاسكېتبول مەكتىپى 3، ۋالىبول مەكتىپى بىر، تىكتاك توپ مەكتىپى 3. ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتىپى 16، يەككە تۈر بويىچە مەشق بازىسى 6 (يېنىك ئاتلېتىكا بازىسى 2، چېلىشىش بازىسى 2، تېز مۇز تېپىلىش بازىسى 2)، تەنتەربىيە مەكتىپى بىر. بايىنغولىن ئوبلاستى، قىزىلسۇ ئوبلاستى، ئالتاي ئۇلايىتى، كۇيتۇڭ شەھىرىدە 4 ئوقۇتۇش سىنىپى، 5 تەنتەربىيە مەكتىپى بار. ئاپتونوم رايون بويىچە دائىملىق تەربىيىلىنىۋاتقان ياش ـ ئۆسمۈر تەنھەرىكەتچى 10 مىڭ 380.

1998 ـ يىلى بىر ماھارەت تەنتەربىيە مەكتىپى بىلەن 5 تەنتەربىيە مەكتىپى 524 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي %45نى ئىگىلەيدۇ. تۇرلۇك مۇسابىقىلەردە ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە مەكتىپىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى ئىلا نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. جۇڭگو، ياپونىيە، كورىيە ياش ـ ئۆسمۈرلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا بويىچە قارشىلىشىش مۇسابىقىسىدە ئابدۇللا چويۇن توپ ئېتىشتا 1 ـ، دىسكا ئېتىشتا 2 ـ بولدى؛ مەملىكەتلىك ياشلار چېلىشىش لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە ھەسەنجان قەدىمچە چېلىشىشتا 76 كىلوگراملىقلار بويىچە 1 ـ بولدى ھەمدە 1 ـ دەرىجىلىك تەنھەرىكەتچى ئۆلچىمىگە يەتتى؛ سادەتخان قەدىمچە چېلىشىشتا 56 كىلوگراملىقلار بويىچە 6 ـ، مەمەتئاخۇن ئەركىن چېلىشىشتا 83 كىلوگراملىقلار بويىچە 7 ـ بولدى. مەملىكەتلىك ياشلار بوكس لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە تۆلەۋقان (قازاق) 91 كىلوگراملىقلار بويىچە 2 ـ بولدى ۋە 1 ـ دەرىجىلىك تەنھەرىكەتچى ئۆلچىمىگە يەتتى؛ ئابدۇرۇسۇل روزى 60 كىلوگراملىقلار بويىچە، باقىتبېك 71 كىلوگراملىقلار بويىچە 5 ـ بولدى. مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تەنتەربىيە مەكتەپلىرى يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە ئابدۇللا چويۇن توپ ئېتىشتا 4 ـ، دىسكا ئېتىشتا 5 ـ بولدى؛ چىن جۇڭخاۋ چويۇن توپ ئېتىشتىمۇ، دىسكا ئېتىشتىمۇ 7 ـ بولدى. ئۆسمۈرلەر ياش ئايرىمىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 9 كىشى 1ـ، 5 كىشى 2 ـ، 4 كىشى 3 ـ، ئەرلەر كوللېكتىپى 3 ـ بولدى. 10 ـ ئاينىڭ باشلىرى ئاپتونوم رايوندىكى 6 تەنتەربىيە مەكتىپىنىڭ «يېنىك ئاتلېتىكا مەشق بازىسى»، «يېنىك ئاتلېتىكا ماكانىنىڭ زاپاس مايسىلىرى» نى ئۆنىۋېرسال باھالاش ـ سىناش مۇسابىقىسى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلۈپ، 9 ئورۇن، 192 تەنھەرىكەتچى يېنىك ئاتلېتىكا مەشىق پروگراممىسى بويىچە 8 تۈر ۋە 5 خىل ياش ئايرىمىسى بويىچە ئۆنىۋېرسال باھالاندى، 8 تەنھەرىكەتچى مۇنەۋۋەر، 65 تەنھەرىكەتچى ياخشى، 102 تەنھەرىكەتچى لاياقەتلىك، 17 تەنھەرىكەتچى لاياقەتسىز بولدى. 1998 ـ يىلى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى مەشق باشقارمىسى بىلەن ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى تەنتەربىيە ـ سەھىيە باشقارمىسى بىرلىشىپ، «مەملىكەتلىك ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرى مەكتەپلىرى مۇسابىقىسى» ئۆتكۈزدى، 13 ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەردىن 14 كوماندا، 274 تەنھەرىكەتچى مۇسابىقىگە قاتناشتى.

1991 — 1998 ـ يىلغىچە دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن شىئەن تەنتەربىيە ئىنستىتۇتى كۇيتۇڭ شەھىرىدە تەسىس قىلغان تەنتەربىيە ماۋارىپى بويىچە ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش پونكىتىدا 16 سىنىپ ئېچىلىپ، 538 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىندى، 147 ئوقۇغۇچى تەنتەربىيە مەخسۇس كۇرسىنى، 186 ئوقۇغۇچى تولۇق كۇرسنى پۈتتۈردى؛ ھازىر مەكتەپتە 3 يىللىق بويىچە 4 سىنىپ، 195 ئوقۇغۇچى بار.

1998 ـ يىلى دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى بىلەن ماۋارىپ مىنىستىرلىكى بىرلىكتە مەملىكەت بويىچە ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرى مەكتەپلىرىدىكى ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلىدى، ئاپتونوم رايوندىن ئارىشاق ناھىيىلىك 1 ـ ئوتتۇرا مەكتەپ (ئەنئەنىۋى يېنىك ئاتلېتىكا مەكتىپى)، بۇرچىن ناھىيىلىك 4 ـ باشلانغۇچ مەكتەپ (ئەنئەنىۋى تېز مۇز تېپىلىش مەكتىپى) ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى؛ يۇەن ۋاڭجىن، چىن خاۋپېي، ما خۇەيبىۇ

(خۇيىزۇ)، مەمەت ئاقسل، ۋالىق شياڭنەن، جۇ جىلەن (ئايال)، چۈەن شىرۋاك (ئايال)، جۇ خۇڭمېي (ئايال)، جىن يۈشېك، سەدىردىن ئىبلىل، پولات ئالتۇنبېك (قازاق)، شەۋكەت تۇرسۇن، ۋالىق فېڭچى (ئايال)، سۇن شىڭيەن (ئايال)، يې چىن، ھاكىمجان ياسىن، جالىق لىرۋاك (ئايال)، ئادىل ھوشۇر، رۇ جۇنلى، ئابلىكىم قاتارلىق 20 ئادەم ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

1998 - يىلى كۆيتۇاق شەھىرىگە يەنە بىر قېتىم دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن «مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا ماكانى» دەپ نام بېرىلدى.

فۇ جيەنپىڭ

مەكتەپ تەنتەربىيىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسى» داۋاملىق يولغا قويۇلدى، ھەر دەرىجىلىك، ھەرخىل مەكتەپلەردىن تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىگە يېتىشكە قاتناشقان ئادەم سانى ۋە چېنىقىش ئۆلچىمىگە يېتىش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ئاپتونوم رايوندىكى 18 ئالىي مەكتەپتە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى يولغا قويۇلۇپ، 26 مىڭ 982 ئادەم چېنىقىشقا قاتناشتى. 21 مىڭ 599 ئادەم لاياقەتلىك بولدى؛ 88 تېخنىكوم مەكتىپىدە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى يولغا قويۇلۇپ، 46 مىڭ 651 ئادەم چېنىقىشقا قاتناشتى، 41 مىڭ 570 ئادەم لاياقەتلىك بولدى؛ 1377 ئوتتۇرا مەكتەپتە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى يولغا قويۇلۇپ، 649 مىڭ 892 ئادەم چېنىقىشقا قاتناشتى، 543 مىڭ 354 ئادەم لاياقەتلىك بولدى؛ 3125 باشلانغۇچ مەكتەپتە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى يولغا قويۇلۇپ، 922 مىڭ 558 ئادەم چېنىقىشقا قاتناشتى، 792 مىڭ 612 ئادەم لاياقەتلىك بولدى، ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 85.25% بولدى.

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش، ئاپتونوم رايونلىق مەكتەپ تەنتەربىيىسى خىزمىتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 11 ئورۇن، 22 شەخس مەملىكەت بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسى»نى يولغا قويۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى؛ 52 ئورۇن، 32 شەخس ئاپتونوم رايون بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسى»نى يولغا قويۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

جاۋ كۈن

تەنتەربىيە باش ئۈيۇشمىسى خىزمىتى

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىل ئاخىرىدىكى تەنتەربىيە باش ئۈيۇشمىسى بىر، ۋىلايەت دەرىجىلىك تەنتەربىيە باش ئۈيۇشمىسى 15، يەككە تۈر تەنتەربىيە جەمئىيىتى 39، ساھەلەر تەنتەربىيە جەمئىيىتى 18 بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئەزاسى ئاز كەم 200 مىڭ. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يەككە تۈر تەنتەربىيە جەمئىيىتى 4 قېتىم خەلقئارالىق مۇسابىقىلەرگە، 2 قېتىم شياڭگاڭ، تەيۋەندىكى مۇسابىقىلەرگە، 21 قېتىم دۆلەت ئىچىدىكى مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىشنى ئۈيۇشتۇرۇپ، 5 ئالتۇن مېدال، 7 كۈمۈش مېدال، 5 مىس مېدال ئالدى؛ 54 قېتىم تۈرلۈك مۇسابىقىلەرنى ئۆتكۈزدى؛ 7 قېتىم تۈرلۈك يېتىشتۇرۇش كۇرسلىرىنى ئاچتى. 900 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئومۇمىي خەلق بەدەن چېنىقتۇرۇشقا قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر بىرىدۇ جەمئىيىتى 10 كىشىلىك ئۈمەك تەشكىللەپ، 11 - ئايدا تەيۋەندە مۇسابىقىگە قاتناشتى ۋە زىيارەتتە بولدى. ئۇلار گاۋشيۇڭ شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن «ۋاپادار شىر لوڭقىسى» بويىچە ئىككى قىرغاقتىكىلەر بىرىدۇ تەكلىپ مۇسابىقىسىگە، شىڭجۇ شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن قوش كىشىلىك دوستلۇق مۇسابىقىسىگە، تەيبېي شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن «پاراسەت لوڭقىسى» بويىچە قوش كىشىلىك بىرىدۇ مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، بىر مىس مېدالغا ئېرىشتى. ش ئۇ ئا ر قىشلىق سۇ ئۈزۈش جەمئىيىتىدىن 10 كىشى 12 - ئايدا شياڭگاڭغا بېرىپ، 98' شياڭگاڭ قىشلىق سۇ ئۈزۈش ئاشكارا لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، ئەرلەرنىڭ بىر خەلقئارالىق گۇرۇپپىسى بويىچە 8 - لىككە، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇر بويىچە 8 - لىككە ئېرىشتى. شىنجاڭ ساغلاملىق جەمئىيىتىنىڭ تەنھەرىكەتچىسى ۋالىق شۇفېڭ ۋېيتنامدا ئۆتكۈزۈلگەن ئاسىيا ساغلاملىق لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە 7 - لىككە ئېرىشتى؛ مايەن (خۇيزۇ) 3 - نۆۋەتلىك جۇڭگو ساغلام خېنىملار مۇسابىقىسىدە ئالىق ياخشى ئىپادە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى ھەمدە مەملىكەت بويىچە كۆرگە كۆرۈنگەن «10 ساغلام خېنىم» قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. ش ئۇ ئا ر جۇڭگوچە شاھمات جەمئىيىتىنىڭ ئىشتىن سىرتقى ماھىرى بىر ۋېنچيالىق جۇڭگوچە شاھمات چېمپىيونلۇق مۇسابىقىسىدە «جۇڭگوچە شاھمات پىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى ھەمدە چېمپىيونلۇقنى تالىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئىگە بولدى. ش ئۇ ئا ر قورشاۋ شاھمات جەمئىيىتى «كورلا لوڭقىسى» جۇڭگو ئايالار كەسپىي قورشاۋ شاھمات مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى، بۇ قېتىمقى مۇسابىقە ئىنتېرنېت توربىغا كىرىدى. ش ئۇ ئا ر ۋاسكېتبول جەمئىيىتى ئەرلەر خەلقئارالىق ۋاسكېتبول تەكلىپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى، مۇسابىقىنى ئاز كەم 60 مىڭ تاماشىبىن كۆردى. ش ئۇ ئا ر پۇتبول جەمئىيىتى تۇنجى نۆۋەتلىك زال ئىچى 5 كىشىلىك پۇتبول مۇسابىقىسى ۋە 98' «سانتانا» لوڭقىسى

خەلقئارالىق پۇتبول تەكلىپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. ش ئۇ ئا ر بوكسيورلۇق جەمئىيىتى مەملىكەتلىك لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسى، چېمپىيونلۇق تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە دۇنيا لوگىسى مۇسابىقىسىدە 3 ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى. ش ئۇ ئا ر ۋاراتا توپ جەمئىيىتىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى مەملىكەتلىك ۋاراتا توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە 7 - لىككە ئېرىشىپ، 8 كۈچلۈك كوماندا قاتارىغا كىردى ھەمدە ئاسىيا ۋاراتا توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىنىڭ مەيدانىغا كىرىش بىلىتىگە ئېرىشتى.

پېلۋان خېپىلىك

مەھەللىۋى تەنتەربىيە ئەھۋالى

ئاپتونوم رايونلۇق شەھەر قۇرۇلۇشى قەدىمىنىڭ تېزلىشىگە ئەگىشىپ، مەھەللىنى بىرلىك قىلغان مەھەللىۋى تەنتەربىيە جۇش ئۇرۇپ گۈللەندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 122 مەھەللە ئىش باشقارمىسىنىڭ %60دە مەھەللىۋى تەنتەربىيە تەشكىلاتى قۇرۇلدى. دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا شەھەر تەنتەربىيىسىدە ئىلغار مەھەللە خىزمىتى بەرپا قىلىش كەڭ قانات يايدۇرۇلدى، 24 مەھەللە ئىش باشقارمىسى ئۆزىنى مەلۇم قىلغانىدى، ئەستايىدىل باھالاش، ئەق مەيدانداً تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئارقىلىق، ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونى «مېھمان كۈتۈش يولى» مەھەللە ئىش باشقارمىسى بىلەن ئۇرۇمچى شەھىرى تىيانشان رايونى «شىمالىي شىنخۇا» يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسىغا دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە شەھەر تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار مەھەللە» دەپ نام بېرىلدى؛ ئۇرۇمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونى «مېھمان كۈتۈش يولى» مەھەللە ئىش باشقارمىسى، ئەرگۈلۈك مەھەللە ئىش باشقارمىسى، تىيانشان رايونى «شىمالىي شىنخۇا» يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسى، «شىمالىي ئازادلىق يولى» مەھەللە ئىش باشقارمىسى، «تىنچلىق يولى» مەھەللە ئىش باشقارمىسى، سايباغ رايونى «شىمالىي دوستلۇق» يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسى، «1 - ئاۋغۇست» مەھەللە ئىش باشقارمىسى، قۇمۇل شەھىرى دۆڭچې رايونى مەھەللە ئىش باشقارمىسى ۋە چۆچەك شەھىرى «تىنچلىق» مەھەللە ئىش باشقارمىسى تۆنجى تۇركۈمدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار مەھەللە بولدى.

خەي يەن

يېزا تەنتەربىيىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېزىلىرىدا 100 مىليون دېھقانلۇق بەدەن ساغلاملىقى پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. بۇ پائالىيەت جەريانىدا ئاپتونوم رايوندىن 9 يېزا - بازار (غۇلجا شەھىرى خەنبۇلۇق يېزىسى، ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئەندىچۇ يېزىسى، مانجى شەھىرى لىۋگۈلۇق يېزىسى، بارىكۆل ناھىيىسى كۆيسۇ يېزىسى، بورتالا شەھىرى شياۋيىگېپەن بازىرى، مارالبېشى ناھىيىسى سېرىقبۇيا بازىرى، چۆچەك شەھىرى چاشا يېزىسى، ساۋەن ناھىيىسى يەنسىخەي بازىرى، بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى قارامغاي يېزىسى) غا يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى، دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى، جۇڭگو دېھقانلار تەنتەربىيىسى جەمئىيىتى 4 - تۇركۈمدىكى مەملىكەت بويىچە 100 مىليون دېھقانلۇق بەدەن ساغلاملىق پائالىيىتىدىكى ئىلغار يېزا - بازار دەپ نام بەردى. ئاپتونوم رايوندا چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلغان مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش پائالىيىتىدە بۇرۇلتوقاي، بۇرچىن، كۆچا ناھىيىلىرىگە 6 - تۇركۈمدىكى «مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە» دەپ، خۇالۇك بىن، جاۋ يەنۇبىن، ئەركىن ئالماس، ماسىنبېكلەرگە «مەملىكەت بويىچە ناھىيە (شەھەر، رايون) تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بېرىلدى. بۇرچىن، ساۋەن ناھىيىلىرىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە»، جالۇ ماۋلۇن قاتارلىق 16 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيە (شەھەر، رايون) تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بېرىلدى.

جاۋ كۈن

ياشانغانلار تەنتەربىيىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ياشانغانلار تەنتەربىيە جەمئىيەتلىرى 761 قېتىم تۈرلۈك مۇسابىقە ئۆتكۈزدى، بۇنىڭغا 71 مىڭ 703 ئادەم قاتناشتى؛ 123 قارار تۈرلۈك يېتىشتۇرۇش كۇرسى ئېچىپ، 4204 بەدەن ساغلاملىق يېتەكچىسى ۋە تەنتەربىيە تايانچىنى تەربىيىلىدى؛ ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى 85كە، ياشانغانلار پائالىيەت ئۆيى 1015 كە يەتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 3 چوڭ ۋاراتا توپ مۇسابىقىسى (ياشانغانلار، كارخانىلار، «ئىككى ھېيت - بايرام» مۇسابىقىسى) گە 60 تىن ئارتۇق كومانداً، 700 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى. شىخەنزە «1 - ئاۋغۇست» شېكەر زاۋۇتى كوماندىسى ئاپتونوم رايونغا ۋاكالىتەن چاقىرىلىپ ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ۋاراتا توپ لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 33 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون ۋە چوڭ ساھەلەر بويىچە 7 - لىككە ئېرىشىپ، يەنە بىر قېتىم مەملىكەت بويىچە 8 كۈچلۈك كوماندا قاتارىغا كىردى. جۇڭگوچە ماجيالۇ دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن ماھارەت كۆرسىتىش تەنتەربىيىسىگە كىرگۈزۈلۈپ، ئۇنىڭ رەسمىي قائىدىسى نەشر قىلىندى، جايلاردا ماجيالۇ جەمئىيىتى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلدى؛ ئاپتونوم رايوندا

ئۆتكۈزۈلگەن ماجيالىك مۇسابىقىسىگە 2160 ماھىر قاتناشتى. «ھالقىش لوكقىسى»، «ئىختىساسلىقلار لوكقىسى»، «ئالتۇن كان لوكقىسى» نى تالىشىش مۇسابىقىسى ۋە ياشانغانلارنىڭ چويلا توپ سەييارە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. غەربىي شىمال، غەربىي جەنۇبتىكى 10 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە ئىچكى موڭغۇل، گۇاڭشى كوماندىلىرى قاتناشقان ياشانغانلار چويلا توپ تەكلىپ مۇسابىقىسىنىڭ شىنجاڭ مۇسابىقە رايونىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقىدە ئاپتونوم رايون كوماندىسى 2 تۈردە 6 ـ، بىر تۈردە 7 ـ بولدى.

كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بويىچە مېھىر ـ شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتىدە ياشانغانلار تەنتەربىيىسى جەمئىيىتىنىڭ ئۈسۈل كومىتېتى ئاپتونوم رايون ۋە خەيرى ـ ساخاۋەت ئورگانلىرى ئۇيۇشتۇرغان ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا بېرىپ خالىسانە ئويۇن قويۇشقا 2 قېتىم قاتناشتى؛ ياشانغانلار پائالىيىتى كومىتېتى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونغا 24 مىڭ 6.671 يۈەن ئىئانە قىلدى.

لى گۈاڭخۇي

تاغقا چىقىش سايahىتى ئەھۋالى

1998 ـ يىلى شىنجاڭ تاغقا چىقىۋچىلار جەمئىيىتى، شىنجاڭ خەلقئارا تەنتەربىيە سايahەتچىلىك كوپېراتىپى چەت ئەل ئۆمەك ـ ئەترىتىدىن 46 نى كۈتۈۋالدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاغقا چىقىش ئەترىتى 19، سايahەت ئەترىتى 27. 344 ئادەم كۈتۈۋېلىنىپ، 2 مىليون يۈەن كىرىم قىلىندى، پايدا ۋە باج 37 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

لىۋ جىنلىك

98' تۇنجى نۆۋەتلىك شىنجاڭ تەنتەربىيە كۆرگەزمىسى

بۇ كۆرگەزمە ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ باشچىلىقىدا، «خۇيىيۇ» شىركىتى، «جۇڭلى» شىركىتى، ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ تەنتەربىيە مۇلازىمەت شىركىتى، بېيجىڭ «تىچىڭ» شىركىتىنىڭ ھەمكارلىقىدا 1998 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 25 — 30 ـ كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ جايلىرىدىكى تەنتەربىيە بۈيۇمى زاۋۇتىدىن 83 ى كۆرگەزمىگە قاتناشتى، 147 كۆرگەزمە ئورنى تەسىس قىلىندى، كۆرگەزمىگە قويۇلغان مەھسۇلاتلار تەنتەربىيە كىيىملىرى، تەنتەربىيە سايمانلىرى (بەدەن ساغلاملىقى سايمانلىرى)، تەنتەربىيە ئوسكۇنىلىرى، تەنتەربىيە ئىلمىي تەتقىقات ئەسۋابلىرى، قار، مۇز تېيىلىش تۈرلىرىدە ئىشلىتىلىدىغان بۇيۇملار، سۇ ئۈزۈش بۇيۇملىرى، تەنتەربىيە ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى قاتارلىق 7 چوڭ تۈر بويىچە 1000 خىلدىن ئاشىدۇ. كۆرگەزمىنى 8000 دىن ئارتۇق جۇڭگو ـ چەت ئەل سودىگەرلىرى كۆردى. مەملىكەت بويىچە 16 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتلىرى سىستېمىسىمۇ ۋەكىل ئەۋەتىپ كۆرگەزمىگە قاتناشتۇردى. 6 كۈن ئېچىلغان كۆرگەزمىدە پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ۋېي گالىك

تەنتەربىيە كەسپى

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايوندىكى تەنتەربىيە كەسپىي تارماقلىرى 34 مىليون يۈەنلىك تەنتەربىيە لاتارىيە بېلىتى سېتىپ، ئومۇمىي سېتىش سوممىسىنى 90 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، بەلگىلىك مىقداردا پاراۋانلىق فوندى توپلاپ تەنتەربىيە ئىشلىرىدىكى يېتىشمىگەن خىراجەتنى تولۇقلاشقا ئىشلەتتى؛ تاغقا چىقىش سايahىتىنىڭ كىرىمى 2 مىليون يۈەنگە؛ تەنتەربىيە مېھمانخانىسىنىڭ كىرىمى 2 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە، تەنتەربىيە مۇلازىمەت شىركىتىنىڭ كىرىمى 1 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوندا تەنتەربىيە تۈرلىرى تىجارىتىگە بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار 1000 دىن ئېشىپ كەتكەن. ئۇلارنىڭ سالغان مەبلىغى 200 مىليون يۈەنگە، كەسىپكارى ئاز كەم 10 مىڭغا يەتتى. پەقەت سۇ ئۈزۈش سارىيى، باۋلىك توپ سارىيى، بىلىيارت سارىيى، بەدەن ساغلاملىق سارىيى، چويلا توپ سارىيى قاتارلىقلارلا 100گە يېقىنلىشىپ، يىللىق كىرىمى 30 مىليون يۈەنگە يەتتى.

خۇ خۇا

تەنتەربىيە ئالاقىسى

1998 ـ يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەنتەربىيە سىستېمىسىدىن 21 قېتىمدا 60 ئەملدار ۋە تەنھەرىكەتچى (قېتىم) ياپونىيە، چاۋشىيەن، قازاقىستان، ئۆزبېكىستان، ئاۋسترالىيە، تايلاند، پاكىستان، روسىيە، ئوكرائىنا، كورىيە، شىياڭگاڭ، ئاۋمېن قاتارلىق 12 دۆلەت ۋە رايونغا زىيارەت قىلىش، مۇسابىقىلىشىش، پەن تەتقىقاتى، تەكشۈرۈش، ئوقۇتۇش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئېلىپ بېرىشقا ئەۋەتىلدى. ش ئۇ ئا ر بوكسىيورلۇق جەمئىيىتىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى 4 قېتىم چەت ئەللەرگە بېرىپ، مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، مەشىق قىلىپ، دوستلۇقنى چوڭقۇرلاشتۇردى، ماھارىتىنى ئۆستۈردى. ش ئۇ ئا ر بىلىيارتچىلار جەمئىيىتى تەنھەرىكەتچىلەرنى 2 قېتىم تايلاند، پاكىستانغا ئەۋەتىپ تەكلىپ مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇردى. ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى سىستېمىسى ئاۋسترالىيە، ئۆزبېكىستان، قازاقىستان، قىرغىزستاندىن مۇسابىقىگە قاتنىشىش ۋە ئوقۇتۇشقا كەلگەن تەنھەرىكەتچىلەر ۋە تربىنېرلارنى 5 قېتىم

كۇتۇۋالدى، كۇتۇۋېلىنغانلار 87 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. 5 - ئايدا شىنجاڭدا مۇسابىقىلىشىشكە كەلگەن قازاقستان ياشلار پۈتبول كوماندىسىدىكى 32 ئادەم، 7 - ئايدا قازاقستان، قىرغىزستاندىن «خەلقئارالىق پۈتبول دوستلۇق مۇسابىقىسى» گە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن پۈتبول كوماندىلىرى؛ 22 ئادەمدىن تەشكىللەنگەن ئاۋاستىرالىيە ۋاسكېتبول كوماندىسى كۇتۇۋېلىندى.

خۇ خۇا

ئاپتونوم رايوننىڭ تەنتەربىيە سىستېمىسىدا تەقدىرلەنگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر

1. كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان «مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار خىزمەتچى» لەرنى باھالاش پائالىيىتىدە ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى بىلەن بىكتۆڭگە «مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ؛ ئاپتونوم رايونلۇق بوكس كوماندىسىنىڭ ئالىي تربىنېرى ئابلىكىم ئابدۇرېشىتقا مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بېرىلدى.

2. «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسى» نى يولغا قويۇشتا يەكەن ناھىيىلىك مىللىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ، قاغىلىق ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ، خوتەن ۋىلايەتلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ، خوتەن شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ، خېجىڭ ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ، مىچۈەن شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ، سانجى شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ، قۇمۇل ۋىلايەتلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ، شىخەنزە شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ، ساۋەن ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ، ئۇرۇمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسىگە دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى «مەملىكەت بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسى» نى يولغا قويۇش» بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ دەپ نام بەردى؛ لىيۇ دەنشىك، مەمتىمىن ھاشىم، ئابلىمىت قۇربان، يالك يېمىلىك (ئايال)، لى جىيەنپىك، ئابلا قارى، چالك ۋېي، رۈك بوچۈەن، بۇمەريەم مەتتوختى، ئابلىكىم ئابدۇكېرىم، گو شىنلۇك، پېي شياۋيەن (ئايال)، جۇ شيۇلىك (ئايال)، چېن چيۇك، لى شياۋگالك، لىيۇ لىملىك، لىيۇ دې، يالك جىچياك، لۇ جىكشياك، ئالىم نىزامىدىن، سۇك شياۋيۈن (ئايال)، خۇالك جىنشياك قاتارلىق 22 ئادەمگە دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى مەملىكەت بويىچە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسىنى يولغا قويۇش بويىچە ئىلغار شەخس دەپ نام بەردى. ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى 1996 — 1997 ،، 1997 — 1998 - ئوقۇش يىللىرىدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمىنى يولغا قويۇش چارىسىنى يولغا قويۇش بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى، ئۇرۇمچى شەھىرى قاتارلىق 52 ئورۇن ئىلغار كوللېكتىپ؛ لى شياۋچياك قاتارلىق 32 ئادەم ئىلغار شەخس دېگەن نامغا ئېرىشتى.

3. 98' ئومۇمىي خەلق بەدەن ساغلاملىقى تەشۋىقات ھەپتىلىكى پائالىيىتى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئاخىرلاشتى، دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى بۇ پائالىيەتتە نەتىجىگە ئېرىشكەن ئورۇنلارنى تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايوندىن «مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي خەلق بەدەن ساغلاملىقى تەشۋىقات ھەپتىلىكى پائالىيىتىدە مۇنەۋۋەرلەر مۇكاپاتى، مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتى، مۇنەۋۋەر خەۋەر قىلىش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلەر ۋە ئىلغار ئورۇن دەپ نام بېرىلگەنلەر مۇنۇلار: (1) مۇنەۋۋەرلەر مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئورۇن: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى؛ (2) مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئورۇنلار: قەشقەر ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، قۇمۇل ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق تەنتەربىيە كومىتېتى؛ (3) مۇنەۋۋەر خەۋەر قىلىش مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن ئورۇنلار: مىچۈەن شەھەرلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى، غۇلجا ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى، توقسۇن ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى؛ (4) ئىلغار ئورۇنلار: ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق تەنتەربىيە كومىتېتى، ئىلى ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، تۇرپان ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، شىخەنزە شەھەرلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە كومىتېتى، كۇيتۇلۇك شەھەرلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسى، خوشۇت ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسى، ج ك پ يېڭسار ناھىيىلىك كومىتېتى، ئۇرۇمچى پېداگوگىكا مەكتىپى، قۇمۇل شەھىرى پالۋانتۇر يېزىسى، قاغىلىق ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسى قاتارلىق 24 ئورۇن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى بويىچە ئومۇمىي خەلق بەدەن ساغلاملىقى تەشۋىقات ئېيى پائالىيىتىدىكى مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتىغا، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى قاتارلىق 18 ئورۇن مۇنەۋۋەر خەۋەر قىلىش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇرۇمچى يېڭىشەھەر رايونلۇق مەدەنىيەت - تەنتەربىيە

مىللەت

مىللەتلەر ئىشلىرى

مىللەتلەر خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، مىللەتلەر خىزمىتىدىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى زىچ چۆرىدەپ، پىكىر يوللىرىنى ئۇزلۇكسىز كېڭەيتىپ، خىزمەتتە يېڭى بۆسۈش ۋە ئىلگىرىلەشلەرنى قولغا كەلتۈردى.

1. 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 13 — 15 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرى يىغىنى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە ئاساسلىق ۋەزىپىلىرى تەنتەكچى قىلمىنىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى. يىغىندىن كېيىن، 3 خىزمەت گۇرۇپپىسى جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭلارغا ئۆتىلدى، گۇرۇپپا ئەزالىرى خىزمەتلەرنى مەخسۇس تېما بويىچە تەكشۈرۈپ تەنتەنە قىلىپ، ش ئۇ ئا ر پارتكومغا ئەھۋال، ئانالىز، قارشى تەدبىر ۋە تەدبىرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان تەكشۈرۈش دوكلاتى يوللىدى. 8 - ئاينىڭ 21 — 23 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ يۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايونلۇق بىرلىك سەپ يۆلۈم باشلىقلىرى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى مۇدىرلىرى يىغىنى ئېچىلىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ ۋە ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، ش ئۇ ئا ر پارتكوم 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 5 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھى ئىزچىللاشتۇرۇلدى. 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنچىلەر ۋەكىللىرىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئۆگىنىش مۇھىبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى.

2. ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ئاپتونوم رايون بويىچە 16 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر ۋە تەكلىپ سۇنۇلدى. ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانا ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، نامرات ئىدارىسى قاتارلىق 55 ئورۇن ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

4. ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى ئاپتونوم رايونىنىڭ ماھارەت تەنتەربىيە ھەرىكىتىنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن 1994 - يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىنىڭ ماھارەت تەنتەربىيىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مەشىق 2 - چوڭ ئەترىتى قاتارلىق 31 كوللېكتىپقا «ئاپتونوم رايون بويىچە ماھارەت تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ؛ جاڭ جېنشى قاتارلىق 40 كىشىگە «ئاپتونوم رايون بويىچە ماھارەت تەنتەربىيىسىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام بېرىشنى قارار قىلدى.

5. ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە باش ئۇيۇشمىسى قارار چىقىرىپ، ئۇرۇمچى شەھىرى قاتارلىق 7 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك تەنتەربىيە باش ئۇيۇشمىلىرى، ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى تەنتەربىيە جەمئىيىتى قاتارلىق ئاپتونوم رايونلۇق 7 كەسىپ تەنتەربىيە جەمئىيىتى، شىنجاڭ پۈتبولچىلار جەمئىيىتى قاتارلىق ئاپتونوم رايونلۇق 18 تەنتەربىيە يەككە تۈر جەمئىيىتى، ناۋ خۇجىبن قاتارلىق 41 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى.

6. ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەنتەربىيە سىستېمىسىدىكى تەنتەربىيە كەسپى خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تەنتەربىيە لاتارىيە بېلىتى سېتىش پائالىيىتى جەريانىدا، كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى قاتارلىق 14 ئورۇنغا «ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيە لاتارىيە بېلىتى سېتىشتىكى ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بەردى.

يۇ جىنخۇا

ناھىيىلەرنى يۆلەش سىياسىتىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش كۆچەيتىلدى. 5 - ئايدا بېگتۈەن مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى ۋە شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى بىلەن بىرلىشىپ «مىللەتلەر بىلىملىرى بويىچە مۇكاپاتلىق مۇسابىقە» پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى، بۇ پائالىيەتكە ئاپتونوم رايون بويىچە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى. 5 - ئايدا مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىگە قانات يايدۇرۇلۇپ، ئۇرۇمچى رايوندىكى بىر قىسىم ئىدارە، مەكتەپ، كارخانىلاردا مەخسۇس تېمىدا كونسۇلتاتسىيە دوكلاتى بېرىلدى، دوكلاتنى ئاڭلىغانلار 3000 ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۇرۇمچى رايوندىكى بىر قىسىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن ۋە ئۆلگىلىك شەخسلەر ۋەكىللىرى سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى.

3. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن ۋە ئۆلگىلىك شەخسلەرنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، باھار بايرىمى ۋە قۇربان ھېيت مەزگىللىرىدە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن ۋە ئۆلگىلىك شەخسلەردىن ھال سورالدى. ئۆتكەنكى يىللاردا گۇۋاھنامە، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلىق تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى شەخسلەر (دېھقان، چارۋىچىلار، كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى) نىڭ ھەربىرىگە بىر قېتىملىق 1000 يۈەندىن مۇكاپات بېرىلدى. 10 - ئايدا تۆنجى قېتىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن ۋە ئۆلگىلىك شەخسلەر ۋەكىللىرى زىيارەت تۈرىگە تەشكىل قىلىنىپ، شىنجاڭ، بېيجىڭ، شاڭخەيلەرگە ئېكسكۇرسىيە ۋە تۇنۇشكە ئەۋەتىلدى. دۇ يا ئۆفۇ، ۋۇ دېڭيۈن قاتارلىق ئۆلگىلەرنىڭ تېپىك ئىش - ئىزلىرى ھەققىدىكى ماتېرىياللار توپلىنىپ، رەتلىنىپ گېزىتكە بېسىلدى ۋە ئالاقىدار ئورۇنلار بىلەن بىرلىشىپ تەشۋىق قىلىندى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنچىلەر ۋەكىللىرىدىن 12 كىشى تاللىنىپ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ قەھرىمان - نەمۇنچىلەر ۋەكىللىرىنى قوبۇل قىلىش پائالىيىتىگە قاتناشتۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەت ئاياللىرى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقانلىقى ۋەكىللەرنى باھالاش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشىگە ھەمكارلىشىلدى.

4. مىللىي ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مىللىي سودا ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر تەنقىد قىلىنىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى ۋە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق جايلارنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىشىغا تارقىتىپ بېرىلدى. ئاپتونوم رايوندىن 53 ناھىيە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مەملىكەت بويىچە مىللىي سودا ناھىيىسى قىلىپ تەستىقلاپ بېرىشىگە مەلۇم قىلىندى. ئاپتونوم رايون بويىچە مىللىيلارغا كېرەكلىك مەھسۇلاتلارنى ئۆقتىلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارنى مەلۇم قىلىش لايىھىسى قايتا تەكشۈرۈلدى. ئاز سانلىق مىللەتلەر تەرەققىيات مەبلىغىنى ئىشلىتىش ۋە باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى تۈزۈپ چىقىلدى؛ خوتەن شەھىرىگە 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن قەرز پۇل ئېلىپ بېرىلدى؛ تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىگە 910 مىڭ يۈەن مەبلەغ بېرىلىپ، ئاساسا ئۇمۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلىدىغان بىر قىسىم ئەھلىي مەسىلىلەر ھەل قىلىندى.

5. ئاز سانلىق مىللەتلەر تەرەققىيات مەبلىغى ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر ماتاپېپى قوشۇمچە يارەم پۇلىدىن ئىبارەت 2 يول ئارقىلىق مىللىي ماتاپېپ خىراجىتىگە 10 مىليون 920 مىڭ يۈەن بېرىلدى. تۈرلۈك مىللەتلەر ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە قاتنىشىپ، مىللەتلەر ماتاپېپى خىزمىتىگە قاتنىشىش سالمىقى كۆچەيتىلدى. ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ «توز مۇكاپاتى» ئۈسۈل مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇرۇلىدىغان نومۇرلىرىنى تاللاپ يوللاش تاماملاندى. ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت يىغىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوتكۈزۈلدى.

مۇختار

ئاز سانلىق مىللەتلەر تەرەققىيات مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالى

ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ۋە مىللىي رايونلارنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 1998 - يىلدىن باشلاپ، دۆلەت مالىيىسى مىللىي رايونلارنىڭ جامائەت ئۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ھەل قىلىشقا مەخسۇس ئىشلىتىش ئۈچۈن خام چوت ئىچىدىن مەخسۇس تۈر بويىچە مىللىي رايونلارغا بېرىلىدىغان ئاز سانلىق مىللەت تەرەققىيات مەبلىغى (يەنى ئىلگىرىكى خام چوتتا ئورۇنلاشتۇرۇلغان بېكىتىدىن كۆپەيتىلگەن تەرەققىيات مەبلىغى) ئورۇنلاشتۇردى.

1998 - يىلى دۆلەت ئاپتونوم رايونىدىكى ئاز سانلىق

مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلارنىڭ جامائەت مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ھەل قىلىشقا نۇقتىلىق ئىشلىتىش، بۇ ئارقىلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر ئىقتىسادى ۋە تۇرلۇك تەرەققىيات ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلارنىڭ تۈرمۈش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونغا 25 مىليون يۈەن ئاز سانلىق مىللەتلەر تەرەققىيات مەبلىغى ئورۇنلاشتۇرۇپ بەردى.

ھەر دەرىجىلىك مالىيە ۋە مىللەتلەر خىزمىتى تارماقلىرىنىڭ زىچ ماسلىشىشى ۋە بىرلىكتە ھەمكارلىشىشى بىلەن تۇرلەرنى تەشكىللەش ۋە تەكشۈرۈپ بېكىتىش ئۇنىڭدەك مەبلەغنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش خىزمىتى تولۇق تاماملاندى. 173 تۈر ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، 25 مىليون يۈەن مەبلەغ تەقسىم قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي ماتارىپ تۈرى 69، ئورۇنلاشتۇرۇلغان مەبلەغ 9 مىليون 820 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي مەبلەغنىڭ %3.39نى؛ مىللىي تېببىي داۋالاش، سەھىيە تۈرى 54، سېلىنغان مەبلەغ 7 مىليون 280 مىڭ يۈەن بولۇپ، %1.29نى؛ يول قۇرۇلۇشى تۈرى 14، سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليون 300 مىڭ يۈەن بولۇپ، %2.9 نى؛ نامراتلارنى يۆلەش، سۈنى ياخشىلاش تۈرى 13، سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليون يۈەن بولۇپ، %8نى؛ ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك تۈر 7، سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليون 50 مىڭ يۈەن بولۇپ، %2.4نى؛ باشقا تۈرلەر 16، سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليون 550 مىڭ يۈەن بولۇپ، %2.10نى ئىگىلىدى. بۇ تۈرلەر ئاپتونوم رايوندىكى 14 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ 82 ناھىيە (شەھەر) سىنى قاپلىدى، 108 يېزا (بازار) غا مەنپەئەت يەتكۈزدى. ئاز سانلىق مىللەتلەر تەرەققىيات مەبلىغى مىللەتلەر مەخسۇس تۈر مەبلىغى سۈپىتىدە جايلارغا چۈشۈرۈلۈپ، ئاساسىي قاتلامларدا ئۇزاققىچە ھەل بولمىغان نۇرغۇن مەسىلىلەر ھەل قىلىندى.

جياڭ گولى

مىللىي سودىنىڭ يېڭى سىياسىتى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىل ئىجرا قىلىندى

گۈۋۈيۈەن ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقدار تارماقلىرى بازار ئىگىلىكى ۋەزىيىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ماسلىشىش، مىللىي سودا ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىشنى داۋاملىق يۆلەش ئۈچۈن، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مىللىي سودا ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى ئېتىبار بېرىش، باجنى كېمەيتىش ۋە كەچۈرۈم قىلىش، مەخسۇس تۈر بويىچە مەبلەغ سېلىشتىن ئىبارەت 3 جەھەتنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇنىڭدىن باشقا، سىياسەتتە چېگرا رايونلاردا سېتىلىدىغان چاينىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى، تىجارەت قىلىنىشى ۋە زاپاس ساقلىنىشى جەھەتتىكى يار - يۆلەك بولۇش سىياسىتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىمۇ داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدىغانلىقى بەلگىلەنگەن.

مىللىي سودىنىڭ يېڭى سىياسىتى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى رەسمىي يولغا قويۇلدى.

ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى قاتارلىق 6 تارماق ئاپتونوم رايونىنىڭ مىللىي سودىسىنى ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىشنى يۆلەش سالمىقىنى زورايتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىنىڭ گوۋۇيۈەننىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مىللىي سودا ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى بۇ پىكرنى تەستىقلاپ تارقاتتى. ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرىدە تاپاۋەت بېجى ئېلىشنى كەچۈرۈم قىلىش سىياسىتى، يەنى دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى ئېتىراپ قىلغان ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك مىللىي سودا شىركەتلىرى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئالاھىدە ئېھتىياجلىق بۇيۇملار تىجارىتى قىلسا، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تۈرمۈش لازىمەتلىكلىرىنى ئىشلەپچىقارسا، ئۇلار ئېھتىياجلىق دورا ۋە كىتابلارنى يېزىلارغا ئېلىپ بارسا، شۇنىڭدەك ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانسا، مىللىي سودا ناھىيىسى تەۋەسىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى سودا، تەمىنات - سودا، تېببىي دورىگەرلىك ئورۇنلىرى ۋە «شىنخۇا» كىتابخانىلىرى يۇقىرىقىدەك تاۋار تىجارىتى قىلسا ۋە يېزا - بازاردىن تۆۋەن مىللىي سودا كارخانىلىرى تىجارەت پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانسا، كارخانىلار «ئاز سانلىق مىللەتلەر ئالاھىدە ئېھتىياجلىق بۇيۇملار مۇندەرىجىسى» گە كىرگۈزۈلگەن تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارسا، ئۇلارنىڭ تاپاۋەت بېجىنى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 2000 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە 3 يىل كەچۈرۈم قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

ۋاڭ ۋېيشىڭ

مىللىي سودا ناھىيىلىرى ۋە كارخانىلىرى

دۆلەتنىڭ ئالاقدار مىنىستىرلىك ۋە كومىتېتلىرى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايوندا 53 ناھىيىنىڭ مىللىي سودا ناھىيىسى بولىدىغانلىقىنى بەلگىلىدى، ئۇلار: چەرچەن، چاقلىق، خېجىڭ ناھىيىلىرى، خوتەن شەھىرى، خوتەن، گۇما، لوپ، نىيە، چىرا، قاراقاش، كېرىيە،

كەلپىن، ئۇچتۇرپان، ئونسۇ ناھىيىلىرى، قەشقەر شەھىرى، مارالبېشى، پەيزاۋات، قەشقەر كونا شەھەر، قەشقەر يېڭىشەھەر، يېڭىسار، يوپۇغا، مەكىت، يەكەن، پوسكام، تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى، قاغىلىق، نىلقا، كۇنەس، توققۇزتارا، ئاراتۇرۇك، بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى، ئانۇش شەھىرى، ئاقتۇ، ئاقچى، ئۇلۇغچات، گۈچۈك، مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى، ئارىشالۇ، چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى، قورغاس، موڭغۇلكۈرە، تېكەس، قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى، چاغانتوقاي، دۆربىلجىن، تولى ناھىيىلىرى، ئالتاي شەھىرى، بۇرچىن، چىڭگىل، قابا، كۆكتوقاي، بۇرۇلتوقاي ۋە جېمىنەي ناھىيىلىرىدىن ئىبارەت.

دۆلەتنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك ۋە كومىتېتلىرى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايوندا 277 كارخانىنىڭ مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى نۆقتىلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانا بولىدىغانلىقىنى بەلگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە توقۇمچىلىق سىستېمىسىنىڭ 18، يېنىك سانائەت سىستېمىسىنىڭ 226، مىللىي دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 5، بېكتۇەنىڭ كارخانىسى 28. 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى مىللىي سودا ۋە مىللىيلارغا كېرەكلىك بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسىدىن 3ى ئىلاھات سىناق نۆقتىسى قىلىنىدى، ئۇلار: ئۈرۈمچى شەھەرلىك كاۋچۇك باش زاۋۇتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك مىللىي سودا - تۇرلۇك ماللار شىركىتى ۋە خوتەن ۋىلايەتلىك يىپەكچىلىك فابرىكىسى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مىللىي سودا رايونلىرىنى تاۋار بىلەن تەمىنلەش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك مىللىي سودا شىركىتى — تارباغاتاي ۋىلايەتلىك مىللىي سودا شىركىتىدىن ئىبارەت.

ژالۇ ۋېيشېڭ

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئېيى پائالىيىتى بويىچە تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى ئېچىلدى

بۈ يىغىن 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئېچىلدى. يىغىندا 1998 - يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئېيى پائالىيىتىگە سەپەرۋەر قىلىندى ۋە بۈ پائالىيەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ژالۇ لىجۈن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ، يېڭى ۋەزىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىملىقى ۋە زۆرۈرلۈكىنى؛ نامراتلارنى يۆلەش، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىشنى نۆقتا قىلغان ھالدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى پائالىيىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئېلىپ بېرىش كېرەكلىكىنى؛ تەشۋىقات - تەربىيە سالمىقىنى زورايتىپ، تىرىشچىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە قويۇق كەيپىيات يارىتىشنى؛ رەھبەرلىكى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى پائالىيىتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەكىتلىدى.

ژالۇ يۈڭپىڭ

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىلىك ئورۇن ۋە ئۈلگىلىك شەخسلەر سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى گۇۋۇيۈەن، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ سۆھبەت يىغىنىنى ئاچتى. يىغىنغا شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتى، شىنجاڭ توقۇمچىلىق گۇرۇھى، ھاۋا ئارمىيىسى ئۈرۈمچى دوختۇرخانىسى قاتارلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە 8 نەمۇنىچى ئورۇننىڭ ۋەكىللىرى ۋە با چۈەندې قاتارلىق 27 ئۈلگىلىك شەخس قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ دائىمىي ئەزاسى ئىسمائىل تىلىۋالدى، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى سۇلايمان، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر نەسىردىن، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بېكمۇقامەت مۇسا قاتارلىقلار تەكلىپ بىلەن يىغىنغا قاتناشتى.

يىغىندا 9 ۋەكىل ئۈزلىرىنىڭ خىزمىتى ۋە بىۋاستە تەسىراتىغا بىرلەشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى جەھەتتە قولغا كەلگەن ئۈنۈغ نەتىجىلەرنى مەدھىيىلىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى ياخشى ۋەزىيەتنى كەلگ - كۆشادە سۆزلىدى. يىغىندا يەنە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى ئورۇن بەرپا قىلىش ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە ئۈلگىلىك شەخس بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش جەھەتتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبە ۋە تەسىراتلار ئالماشتۇرۇلدى.

مۇختار

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى شەخسلەر ۋەكىللىرى ئېچكىرىگە ئېكسكۇرسىيە ۋە ئۆگىنىشكە باردى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ غەمخورلۇقى ۋە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ قوللىشى بىلەن،

ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى، ئىلغار شەخسلەر ۋەكىللىرىدىن تەشكىللەنگەن ئېكسكۇرسىيە ئومىكى بېيجىڭدا يەنشەن خىمىيە زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلماقتا.

جۇ لىغەن فوتوسى

ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى تەشكىللىگەن تۇنجى تۈركۈم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنىچى شەخسلەر ۋەكىللىرى ئېكسكۇرسىيە ئومىكى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە ئىچكىرىدە ئېكسكۇرسىيە ۋە ئۆگىنىش پائالىيىتىدە بولدى. ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق، خويزۇ، موڭغۇل، قىرغىز، شىبە، داغۇر، تاتار، دۇڭشياڭدىن ئىبارەت 10 مىللەتنىڭ 24 ۋەكىلى بار، ئۇمەك ئەزالىرى 13 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە دېھقان - چارۋىچىلار ۋەكىللىرىدىن تەشكىللەنگەن. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بېكمۇقامەت مۇسا ئۇمەك باشلىقى بولدى.

ئۇمەك بېيجىڭدىكى مەزگىلدە، ئۇمەك ئەزالىرىنى دۆلەت كومىسسارى ئىسمائىل ئەھمەد، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ سابىق مۇئاۋىن رەئىسى سەيپىدىن ئەزىزى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى دېجۇ قاتارلىق رەھبەرلەر قوبۇل قىلدى. ئۇمەك ئەزالىرى شۇنىڭ، سۇجۇ، جاڭجىياگاڭ، خاڭجۇ، شاڭخەي قاتارلىق جايلاردا زىيارەت ۋە ئۆگىنىش قىلغاندا، شۇ جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە قېرىنداش مىللەت خەلقىنىڭ قىزغىن كۈتۈۋېلىشىغا مۇيەسسەر بولدى. زىيارەت ۋە ئۆگىنىش ئارقىلىق ھەر مىللەت ۋەكىللىرىنىڭ پارتىيە ۋە ۋەتەنگە بولغان مۇھەببىتى كۈچەيدى، ئۇلار مىللەتلەر بۇيۇك ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىگە ئىگە بولدى، ئۇلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشى يەنمۇ ئۆستى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ئىشەنچىسى تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى. ۋەكىللەر بىر دەك تارىخىي پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرىدىغانلىقلىرىنى، قېرىنداش ئۇلكە، شەھەرلەرنىڭ ئىلغار ھالەت، ئېجىۋېتىش، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىشى كۈچەيتىش جەھەتتىكى ياخشى ئىدىيە، ياخشى تەجرىبە، ياخشى ئەنئەنە، ياخشى ئىستىللىرىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىدىغانلىقلىرىنى، يۇرت خەلقىنى بېتەكلەپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ئالغا ئىلگىرىلەپ، گۈللەنگەن، باياشات، ھاياتىي كۈچكە تولغان شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشى ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى.

مۇختار

مىللەتلەر بىلىملىرى بويىچە مۇكاپاتلىق مۇسابىقە ئۆتكۈزۈلدى

ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى بىكتۇەن مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى، شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئاپتونوم رايون مىقياسىدا مىللەتلەر بىلىملىرى بويىچە مۇكاپاتلىق مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 10 مىڭ 500 پارچىدىن ئارتۇق ئىناۋەتلىك جاۋاب قەغىزى تاپشۇرۇۋالدى، 20 نەچچە مىللەتتىن بولغان ئىشچى، كادىر، دېھقان، چارۋىچى، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى، تېببىي خادىملار، ئازادلىق ئارمىيىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم، ج خ كادىر - ساقچىلىرى، كارخانىچىلار، دەم ئېلىش - پېنسىيىگە چىققانلار، دىنىي زاتلار، يەككە سودا - سانائەتچىلەر جاۋاب بېرىشكە قاتناشتى. 8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى چەك تارتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى، ھۆكۈمەت گۇۋاھلىق ئورنىنىڭ گۇۋاھلىقى ئارقىلىق بىر 1 - دەرىجىلىك، ئون 2 - دەرىجىلىك، ئەللىك 3 - دەرىجىلىك، يۈز 4 - دەرىجىلىك مۇكاپات باھالاپ چىقىلدى. بۇ پائالىيەتنىڭ ئۈيۇشتۇرۇلۇشى، مىللەت - دىن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش

جەھەتتە ئىجابىي رول ئويناندى.

ما سۈكۈن

ناھىيە دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى سۈجۈغا بېرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش كۈرسىغا قاتناشتى

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 10 — 27 - كۈنىگىچە سۈجۈدىكى جۇڭگو ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساسلىق خادىملىرىنى تەربىيىلەش مەركىزىدە شىنجاڭدىكى ناھىيە دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش بويىچە 4 - قارارلىق ئىگىلىك باشقۇرۇش كۈرسىنى ئاچتى، كۈرسقا 6 ئاز سانلىق مىللەتتىن ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك 33 كادىر قاتناشتى.

سۈن يەن

پارتىيىسز ئاز سانلىق مىللەت كادىرى 4 - قارارلىق پارتىيىسز رەھبىرىي كادىرلار مۇھاكىمە سىنىپىغا قاتناشتى

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇراخمان ئىلى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى گۇاڭجۇ، شياڭگاڭلاردا ئاچقان 4 - قارارلىق پارتىيىسز رەھبىرىي كادىرلار مۇھاكىمە سىنىپىغا قاتناشتى.

ۋۇ جيەنپىڭ

جۇڭگو ئاز سانلىق مىللەت مەشھۇر زاتلىرىنىڭ شياڭگاڭ مۇھاكىمە سىنىپىغا ئادەم ئەۋەتىلدى

مەملىكەتلىك سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشىنىڭ جاۋ ئېندىڭ، ئەدىبە ئىسھاقۇۋا، رۇقىيە مۇھەممەت، ئەيسا قارى روزىدىن ئىبارەت 4 نەپەر شىنجاڭلىق ئەزاسى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 7 — 23 - كۈنىگىچە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىلەن شياڭگاڭ «پېيخۇا» ماتارىپ فوندى جەمئىيىتى شياڭگاڭدا ئاچقان جۇڭگو ئاز سانلىق مىللەت مەشھۇر زاتلىرى مۇھاكىمە سىنىپىغا قاتناشتى.

ۋۇ جيەنپىڭ

مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى

مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1. مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى بويىچە قانۇننى ئىجرا قىلىش قوشۇنى تەشكىللىنىپ، ھۆكۈمەتنىڭ تىل - يېزىق جەھەتتە قانۇن ئىجرا قىلىدىغان خادىملىرىنىڭ ھەربىكتىسى قېلىپلاشتۇرۇلدى. 1998 - يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايون بويىچە 15 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى تىل - يېزىقنى باشقۇرىدىغان تارماقلارنىڭ مەسئۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىدىغان خادىملىرىغا تىل - يېزىق جەھەتتە قانۇن ئىجرا قىلىش كىنىشكىسى ۋە قانۇن ئىجراسىنى نازارەت قىلىش كىنىشكىسى تارقىتىپ بېرىلدى، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەردىكى 170 ئادەمگە كىنىشكا بېجىرىپ بېرىلىپ، تىل - يېزىق خىزمىتى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ئىزباسىلىنىدى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى مەخسۇس ھۆججەت چۈشۈرۈپ ۋە ئادەم ئەۋەتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەتتە قوللىنىلۇاتقان يېزىقلارنى تەكشۈردى، قېلىپلاشمىغان بەلگە، ۋۇسكا، تاۋار ماركىسى، مەھسۇلات ئىزاھاتى، ئىلان قاتارلىقلار ئۈستىدە بەلگىلىك مۇددەت ئىچىدە تۈزىتىش ئۇقتۇرۇشنامىسى تارقاتتى ھەم ئۇلارنى جايلاردىكى مۇناسىپ تىل - يېزىق ئاپپاراتلىرىنىڭ بىر تۈتاش تەرجىمە قىلىپ بەلگىلەنگەن نۇقتىدا ياسىشنى بەلگىلىدى، 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي، تۇرپان، قۇمۇل، بايىنغولىن، قەشقەر، خوتەن قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلارغا خادىم ئەۋەتىپ جايلارنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ تىل - يېزىق سىياسىتىنى ۋە «ئاپتونوم رايوننىڭ تىل - يېزىق خىزمىتى نىزامى»نى ئىزچىل ئىجرا قىلىش، مىللىيچە، خەنزۇچە 2 خىل يېزىقنى قوللىنىش، تەرجىمە خىزمىتى، جەمئىيەتتە قوللىنىلۇاتقان يېزىق ھەم قوش تىل ئۆگىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ ئىگىلىدى. بۇ جەھەتتىكى خىزمەت ئاجىز بولغان ۋىلايەت، ئوبلاستلارغا تېگىشلىك تەلەپ قويدى ۋە يېتەكچىلىك قىلدى.

2. مىللەتلەر تىل - يېزىقنى قېلىپلاشتۇرۇش ۋە ئۆلچەملەشتۈرۈش خىزمىتى. مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇشنى تەكشۈرۈپ بېكىتىش خىزمىتىدە ئۇيغۇرچە، قازاقچە، قىرغىزچە ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىش خىزمىتىنىڭ سۈرئىتى تېزلىتىلدى، بىر تۈركۈمى تەكشۈرۈپ بېكىتىلىپ، شۇ تۈركۈمى ئىلان قىلىنىپ قوللىنىلدى. ئۇيغۇر تىلىدىكى كۆپ قوللىنىلىدىغان ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش تاماملىنىپ، كەسپىي ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش باسقۇچىغا قەدەم قويۇلدى ھەم 7 پەننىڭ مەخسۇس ئاتالغۇلىرى ئاساسىي جەھەتتىن قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلدى. 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە قېلىپلاشتۇرۇلغان ئۇيغۇرچە 20 مىڭ ئاتالغۇ يىغىپ رەتلىنىپ «قېلىپلاشتۇرۇلغان ئۇيغۇرچە ئاتالغۇلار» نىڭ 2 - قىسمى نەشر قىلىندى. 350 قىرغىزچە

ئاتالغۇغا نام بېرىلدى. 1981 — 1998 - يىلغىچە قېلىپلاشتۇرۇلغان 16 مىڭ قازاقچە ئاتالغۇ توپلاپ رەتلىنىپ، «خەنزۇچە - قازاقچە قېلىپلاشتۇرۇلغان ئاتالغۇلار» نىڭ 1 - قىسمى تۇزۇپ نەشر قىلىندى. ئۇيغۇرچە، قازاقچە «كومپيۇتېر تېخنىكا ئاتالغۇلىرى» دىن 3000ى تەكشۈرۈپ بېكىتىلدى، كۆپ قوللىنىلىدىغان قىرغىزچە 500 ئاتالغۇ رەتلەندى، 1998 - يىلدىن بېرى قېلىپلاشتۇرۇلغان قىرغىزچە 15 مىڭ ئاتالغۇ رەتلىنىپ «خەنزۇچە - قىرغىزچە بېگى سۆزلۈكلەر لۇغىتى» نىڭ 1 - قىسمى تۇزۇپ نەشر قىلىندى. «ھازىرقى زامان قازاق تىلى ئىملا لۇغىتى» ئۈستىدە جەمئىيەتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدىن كەلگەن پىكىر ۋە تەكلىپ ئېلىنغاندىن كېيىن، لۇغەت تۈزىتىلىپ تولۇقلاندى. ئاپتونوم رايونىمىز 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق تەتقىقات تېمىسى بولغان «ھازىرقى زامان قازاق تىلى» نى يېزىش خىزمىتى تاماملاندى ھەم ئاپتونوم رايونىمىز تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، يېقىندا نەشرگە يوللانماقچى، «ھازىرقى زامان قازاق تىلىنىڭ تەلەپپۇز قائىدىسى ھەققىدە ساۋات» نى يېزىش باشلاندى. «ھازىرقى زامان شېۋە تىلىنىڭ تەلەپپۇز قائىدىسى» تۈزىتىلىپ بېكىتىلمۇاتىدۇ. 1998 - يىل 8 - ئايدا جۇڭگو قامۇسى نەشرىياتى بىلەن بىرلىكتە «كومپيۇتېر تېخنىكىسى ۋە سۆزلۈك تۈزۈش» كۇرسى ئېچىلدى. 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى جۇڭگو مىللەتلەر تەرجىمە مەركىزىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، مۇتەخەسسىس، ئالىملار ئۇيۇشتۇرۇلۇپ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنى» دىكى 204 جىنايەت نامىنىڭ ئۇيغۇرچە، قىرغىزچە، شېۋەچە تەرجىمىسى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلدى. «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى تۇراقلىق ئىبارىلەر لۇغىتى» نىڭ 5000 سۆزلۈك دەسلەپكى ئورنىنالى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلدى. «كۆپ قوللىنىلىدىغان خەنزۇچە - قازاقچە ئاتالغۇلار» نىڭ 8 - ، 9 - قىسىملىرى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلدى ھەم باسمىغا تاپشۇرۇلدى. جۇڭگو مىللەتلەر تەرجىمە مەركىزىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، مۇتەخەسسىس، ئالىملار تەشكىللىنىپ، قازاقچە ماركىس - لېنىن كلاسسىك ئەسەرلىرىدىكى 200 دىن ئارتۇق ئاتالغۇ بېكىتىلدى. قازاقچە، قىرغىزچە كۆپ قوللىنىلىدىغان سۆزلەر ئارىسىدىكى بىر قەدەر قالايمىقان بولغان 150 ئاتالغۇ قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلدى. كۆپ قوللىنىلىدىغان قىرغىزچە 1500 كومپيۇتېر ئاتالغۇسى توپلاپ رەتلەندى.

3. تىل - يېزىق پەن تەتقىقات خىزمىتى. 1998 - يىلى «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلىنىڭ ماتېرىيال ئامبىرى» تەتقىقات تېمىسى جەھەتتە، 1949 — 1998 - يىلغىچە ئۇيغۇر تىلىدا نەشر قىلىنغان كىتابلار توپلىنىپ مۇندەرىجە تۈرغۇزۇلۇپ، تېما تەتقىقات خىزمىتى ئېھتىياجلىق بولغان سىستېما يۈمشاق دېتال سۇپىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تەييارلىق قىلىندى. «شىنجاڭ 2000» مىللىيچە كۆپ خىل پېزىقلىق بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى ۋە ھەرپ تىزىش سىستېمىسىنىڭ يېڭى يۈمشاق دېتالىدىن ئىبارەت نۇقتىلىق تەتقىقات تېمىسى بېكىتىلدى. 1998 - يىلى مىللىيچە ئۇلانمىلىك نومۇرىنى بېكىتىش ۋە مەشغۇلات قىلىش سۇپىسى ئورۇنداللدى، تەھرىرلەش سايمىنى ۋە تەھرىرلەش يۈمشاق دېتالىنى تەتقىق قىلىپ ياساش خىزمىتى تاماملىنىپ، ھەرپ تىزىش - بەت ياساش سىستېمىسىنى تەتقىق قىلىش باسقۇچىغا قەدەم قويۇلدى. دۆلەتلىك «شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىلىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالى ۋە تەرەققىيات يۆزلىنىشى» دېگەن تەتقىقات تېمىسىنىڭ دەسلەپكى ئورنىنالى ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى مىللەتلەر تىلىنىڭ تارقىلىش خەرىتىلىك توپلىمىنىڭ تەھرىرلىك تېخنىكىسى پروگراممىسى» نىڭ مۇھاكىمە نۇسخىسى يېزىلىپ بولدى، شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىلىنىڭ تارقىلىش، قوللىنىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش قاتارلىق خىزمەتلەر تاماملاندى.

4. لۇغەت تۈزۈش خىزمىتى. 1998 - يىل 3 - ئايدا «ئۇيغۇر كىشى ئىسىملىرى» مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى، 12 مىڭ 350 كىشى ئىسمى توپلىنىپ، «ئۇيغۇر كىشى ئىسىملىرىنىڭ ئىزاھلىق لۇغىتى» نى تۈزۈش ئۈچۈن تەييارلىق كۆرۈلدى. 7 - ئايدا «ئۇيغۇر تىلىنىڭ ئىزاھلىق لۇغىتى» نىڭ 6 - تومى پۈتتۈرۈلۈپ نەشرگە بېرىلدى. «ئۇيغۇر تىلىنىڭ ئىزاھلىق لۇغىتى (يىغىنچاق نۇسخىسى)» نى تۈزۈش باشلاندى.

5. خەنزۇ تىل - يېزىقى خىزمىتى. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 14 — 18 - كۈنىگىچە ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ماۋارىپ خىزمىتى كومىتېتى، رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتى بىلەن بىرلىشىپ، ئاپتونوم رايوندا ئورتاق تىلنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە تەشۋىقات ھەپتىلىكى پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئورتاق تىلنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر كىتابتىن 200 مىڭى تارقىتىلدى. ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى ۋالى خوجىيۇ، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جالال گۈيتىكلار تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلىدى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ ماۋارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئاخبارات ۋاستىلىرى كەلگە كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ئورتاق تىلنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى. ئۇرۇمچىنىڭ رايون ۋە ناھىيىلىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ، بالىلار باغچىلىرىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى، پېداگوگىكا ۋە كەسپىي

ماتارىپ مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان ئوقۇغۇچىلىرىدىن بولۇپ 6000 دىن كۆپرەك كىشى تەلەپ بويىچە ئورتاق تىل سىنىقىنى قوبۇل قىلدى. بايىنغولىن ئوبلاستى 10 - ئايدا، تۇرپان ۋىلايىتى 11 - ئايدا سىناش خىزمىتىنى ئىشلىدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئورتاق تىلنى سىناش مەركىزى ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى مەمۇرلار ۋە پۈل مۇئامىلە سىستېمىسىدىكى ئوقۇغۇچىلاردىن بولۇپ 800 دىن كۆپرەك ئادەمنى 2 قېتىمغا بۆلۈپ سىنىدى. 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ماتارىپ خىزمىتى كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە ھۆججەت تارقىتىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئورتاق تىلنى سىناش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 11 - ئايدا ئاپتونوم رايوندىكى دىكتورلار، ريياسەتچىلەرنىڭ ئورتاق تىل سەۋىيىسى سىنالدى. 7- ئايدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ماتارىپ سىستېمىسىدىكى 200 ئادەم قاتناشقان 6 قارار ئۆلكە دەرىجىلىك سىناش خادىمى سالاھىيىتى كۆرسى ئېچىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە «سىناش پروگراممىسى» دىن 2000 نۇسخا، سىناش ئىمتىھان قەغىزىدىن 450 نەچچە پارچە تارقىتىلدى. 7000 دىن كۆپرەك ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىناش كىنىشكىسى بېجىرىلدى. دۆلەت تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى ئېلان قىلغان «شەھەر جەمئىيىتىدە قوللىنىلىدىغان يېزىقلارنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى باھالاش ئۆلچىمى (سىناق نۇسخىسى)» ئاپتونوم رايون بويىچە كۆچۈرۈپ تارقىتىلدى.

6. «تىل ۋە تەرجىمە» ژۇرنىلى ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە، قىرغىزچە، موڭغۇلچە 5 خىل يېزىقتا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. تىل - يېزىق سىياسىتىگە ئالاقىدار ماقالىلەردىن 38ى، تىل - يېزىق تەتقىقات ماقالىلىرىدىن 127سى، تەرجىمە نەزەرىيىسى تەتقىقات ماقالىلىرىدىن 79ى ئېلان قىلىندى. 5 خىل تىلدا 22 سان ژۇرنال چىقىرىلىپ، 54 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى، بۇ ژۇرنالنىڭ موڭغۇلچىسى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر ژۇرنال ۋە 1 - دەرىجىلىك ژۇرنال بولۇپ باھالاندى.

7. مىللەتلەر تىلى ۋە تەرجىمە جەھەتتە تەربىيىلەش، مىللەتلەر تىل - يېزىقىنىڭ ئىملا ۋە تەلەپپۇز قائىدىسىنى كېڭەيتىش، ئۇيغۇرلاشتۇرۇش خىزمىتى. 1998 - يىلى 11 قارار ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا - تەلەپپۇز كۇرسى ئېچىلىپ، 659 ئادەم، 4 قارار قازاق ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا - تەلەپپۇز كۇرسى ئېچىلىپ، 156 ئادەم، بىر قارار قىرغىز ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا - تەلەپپۇز كۇرسى ئېچىلىپ، 14 ئادەم، بىر قارار موڭغۇل ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا - تەلەپپۇز كۇرسى ئېچىلىپ، 7 ئادەم تەربىيىلەندى. بىر قارار ئۇيغۇر تىلى تەرجىمانلىق كۇرسى ئېچىلىپ 22 ئادەم، بىرقارار قازاق تىلى تەرجىمانلىق كۇرسى ئېچىلىپ 19 ئادەم تەربىيىلەندى. 2 قاراركومپيۇتېر كۇرسى ئېچىلىپ 40 ئادەم تەربىيىلەندى. ئۇرۇمچى، كۇيتۇن ناھىيىلىك شەھەرلىرى ۋە خوتەن ۋىلايەتلىرىدە 21 قارار ئۇيغۇرچە، قازاقچە، قىرغىزچە، موڭغۇلچە ئەدەبىي تىل ئىملا - تەلەپپۇز كۇرسى ئېچىلىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، مەكتەپلەر، ئاخبارات، نەشرىيات ئورۇنلىرىنىڭ 917 تەرجىمان، مۇھەررىر، كوررېكتور ۋە ماشىنىستى تەربىيىلەندى.

8. ئۆز ئارا تىل - يېزىق ئۆگىنىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «ھەپتىدە 2 جۈملە سۆز» تېلېۋىزىيە ئوقۇتۇش پروگراممىسى داۋاملىق ياخشى باشقۇرۇلدى، «كوندىلىك تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە 500 جۈملە» داۋاملىق تارقىتىلدى، 1300 يۇرۇش (10 مىڭ 400 قاپ) «ھەپتىدە 2 جۈملە سۆز» ئۇن لېنتىسى ئىشلەندى.

شيې شىن

ئاپتونوم رايونلۇق قازاقچە، قىرغىزچە ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتى يېغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 26 - 27 - كۈنلىرى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. بۇ بىر قېتىملىق مەملىكەت خاراكتېرلىك مۇھىم يىغىن، شۇنىڭدەك، تۇنجى قېتىم ئېچىلغان قازاقچە، قىرغىزچە ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتى يىغىنى بولدى.

ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى، ش ئۇ ئا ر ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىش كومىتېتىنىڭ سابىق مۇدىرى جانابىل، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر نەسىردىن، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى سۇلايمانلار تەكلىپكە بىنائەن يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىنغا بېيجىڭ، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىن كەلگەن 100 دىن ئارتۇق ھەر مىللەت تىل - يېزىق مۇتەخەسسىسى، ئالىمى ۋە ئاتالغۇ خىزمەتچىسى قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى ژۇ جىڭشۇ يىغىنغا ريياسەتچىلىك قىلدى، مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئېلى زاھىت خىزمەت دوكلاتى بەردى. ئۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ بېرىلغان 20 يىلدىن بۇيانقى قازاقچە، قىرغىزچە ئاتالغۇلار خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرىنى يەكۈنلەپ، بۇندىن كېيىنكى خىزمەت ۋەزىپىلىرى ۋە كۆرەش نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: (1) بىرلىككە كەلمىگەن ئاتالغۇلارنى ۋاقتىدا قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىش كېرەك. (2) قېلىپلاشتۇرۇلۇپ بېكىتىلگەن ئاتالغۇلارنى ۋاقتىدا ئېلان قىلىش كېرەك. (3) كىشىلەرنىڭ قانۇن ئارقىلىق تۇزەش ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ،

قېلىپلاشتۇرۇلۇپ بېكىتىلگەن ئاتالغۇلارنى قوللىنىشتا چىڭ تۇرۇپ، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ئاتالغۇلار خىزمىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش، ئۇلچەملەشتۈرۈش ۋە قانۇن - تۈزۈملەشتۈرۈش يولىغا سېلىش كېرەك. يىغىندا تالاش - تارتىش بولۇۋاتقان 500 دىن ئارتۇق قازاقچە، قىرغىزچە ئاتالغۇ مۇزاكىرە قىلىندى ۋە بېكىتىلدى.

مۇرات سۇلتان

ش ئۇ ئا ر مىللىي تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىش كومىتېتىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك ئومۇمىي يىغىنى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئاپتونوم رايون ھەم ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ رەھبەرلىرى، تىل يېزىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ماۋارىپ، نەشرىيات، تەشۋىقات قاتارلىق ئورۇنلاردىكى مىللەتلەر تىل - يېزىقى خىزمىتى جەھەتتىكى مۇتەخەسسىس، ئالىملاردىن بولۇپ 100 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى. يىغىندا 3 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 82 ئەزاسى سايلاپ چىقىلدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن يېڭى بىر نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ مۇدىرلىقىغا، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر نەسىردىن قاتارلىق 8 كىشى مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا سايلاندى.

يىغىندا مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى تەكىتلەندى ھەمدە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: (1) ھەر قايسى مىللەت تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ قېلىپلاشتۇرۇش، بېكىتىشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك؛ (2) ھەر قايسى مىللەت تىلىدىكى قېلىپلاشتۇرۇلۇپ بېكىتىلگەن ئاتالغۇلارنى ۋاقتىدا ئېلان قىلىش كېرەك؛ (3) ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قېلىپلاشتۇرۇپ بېكىتىلگەن ئاتالغۇلارنى قەتئىي قوللىنىش ئاڭلىقلىقىنى ئۈستۈرۈش كېرەك؛ (4) ئاتالغۇ نەزەرىيە تەتقىقاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنىڭ قېلىپلىشىش، ئۇلچەملىشىش، قانۇن - تۈزۈملىشىش، نەزەرىيەلىشىش ۋە زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ زامانىۋى قۇرۇلۇشى ۋە مىللەتلەر تىل - يېزىقىنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى مۇلازىمەت قىلىش كېرەك.

مۇرات سۇلتان

ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىناش خىزمىتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى ماۋارىپ سىستېمىسىدا ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىناش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى بالىلار باغچىسى، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 10 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچىسى، شىنجاڭ بالىلار پېداگوگىكا مەكتىپى، ئۈرۈمچى پېداگوگىكا مەكتىپى، كەسپىي ماۋارىپ مەركىزى، كەسپىي ئۇنىۋېرسىتېت، چوڭلار ماۋارىپ ئىنستىتوتى، سانجى پېداگوگىكا تېخنىكومى قاتارلىق مەكتەپلەرنىڭ ئازكەم 3000 ئوقۇغۇچىسىنىڭ ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىنىدى؛ رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتى شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى، ئۈرۈمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسىدىكى 174 دىكتور، رېياسەتچىنى سىنىدى؛ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر شىركىتى، نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى، كان ئىشلىرى ئىدارىسى، شىنجاڭ توقۇمچىلىق گۈرۇھى، بوزىەر ئۆزلەشتۈرۈش قاتارلىق سىستېمىلار ئۆز قارىمىقىدىكى بالىلار باغچىسى، ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرىنى سىناش خىزمىتىنى تاماملىدى. بايىنغولىن، تۇرپان، قۇمۇل، سانجى، ئىلى، ئالتاي، تارباغاتاي، بورتالا قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلار كەينى - كەينىدىن ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق ماۋارىپ كومىتېتى (ئىدارىسى، باشقارمىسى) دا سىناش ئاپپاراتى قۇردى.

ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتنىڭ تەربىيىلىشى، قاتتىق تەكشۈرۈشىدىن ئۆتۈپ، دۆلەت دەرىجىلىك ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىنىغۇچى سالاھىيەت كىنىشكىسى ئالغانلار 51گە، ش ئۇ ئا ر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتنىڭ تەربىيىلىشى ۋە تەكشۈرۈشىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ دەرىجىلىك ئورتاق تىل سەۋىيىسىنى سىنىغۇچى سالاھىيەت كىنىشكىسى ئالغانلار 400 گە يەتتى.

لى فاڭ

شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىللىرىنىڭ تارقىلىش ۋە قوللىنىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتنىڭ دۆلەت دەرىجىلىك تۈرى — «شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىللىرىنىڭ تارقىلىش ئەھۋالى ۋە تىللىرىنىڭ تەرەققىيات يۆزلىنىشى» تەتقىقات تېمىسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى 1997 - يىل 7 - ئايدىن 1998 - يىل 11 - ئايغىچە ئالتاي، تارباغاتاي، ئىلى، بورتالا، خوتەن، قەشقەر، قىزىلسۇ، ئاقسۇ، بايىنغولىن، تۇرپان، قۇمۇل، سانجى قاتارلىق 12 ۋىلايەت، ئوبلاستا، غەربىي جەنۇبىي تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش شىركىتى، تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش

قوماندانلىق شتابى، شەرقىي جۇغار نېفت تەكشۈرۈش - ئېچىش شىركىتى ۋە ھەكتۇمەن 36 ـ 61 - تۈمەن - مەيدانلىرى، «لىيۈيۈنخۇ» دېھقانچىلىق مەيدانى قاتارلىق تىل رايون (نۇقتا) لىرىنىڭ بوستانلىق، قوملۇقلىرىدا، چەت تاغلىق رايونلاردا، ئىپتىدائىي ئورمانلىقتىكى ناھىيە بازىرى، يېزا - كەنتلەردە شىنجاڭدىكى 13 مىللەتنىڭ 3 چوڭ تىل سىستېمىسى، 6 تىل ئائىلىسى، 12 خىل تىلى، شۇنىڭدەك دۇڭشيانگ، سالا تىلى ۋە تۇڭا، ئەينۇ، تۇرك، تومو قاتارلىق يەرلىك خەلقلەرنىڭ تىلىنىڭ تارقىلىش، قوللىنىلىش ئەھۋالىنى ئۆيمۇئۆي ستاتىستىكىلاش، ئىختىيارىي نۇسخا ئېلىپ تەكشۈرۈش ئۇسۇلى ئارقىلىق تەكشۈردى. تەكشۈرۈشنىڭ مەزمۇنى 77 تۈر بولۇپ، 8000 دىن كۆپرەك ئائىلە تەكشۈرۈلدى. تېما گۇرۇپپىسى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا ئاساسەن «شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىلىنىڭ تارقىلىشى ۋە قوللىنىلىشىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى» دېگەن مەخسۇس ئەسەرنى يازدى ۋە «شىنجاڭدىكى مىللەتلەر تىلىنىڭ تارقىلىش خەرىتىلىك توپلىمى»نى سىزىپ چىقتى.

شېي شىن

تەرجىمە كەسپىي بويىچە تېخنىكا ۋەزىپىسىنىڭ باشقۇرۇلۇشى

1998 - يىل 3 - ئايدىن باشلاپ ئاز سانلىق مىللەتلەر تىل - يېزىق تەرجىمە كەسپى بويىچە تېخنىكا ۋەزىپىسى خىزمىتى ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى، ئاز سانلىق مىللەتلەر تىل - يېزىق تەرجىمانلىرىغا ئۇنۇمان باھالاش ئىشخانىسى ش ئۇ ئا ر مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى سىياسىي باشقارمىسىدا تەسىس قىلىندى، ئۇنىڭ فۇنكسىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاز سانلىق مىللەتلەر تىل - يېزىق تەرجىمە - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى تەشكىللەش ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت. 1998 - يىلى 50 تەرجىمانلىنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە مىللىي تىل - يېزىق تەرجىمانلىق كەسپىدە ئالىي، كاندىدات ئالىي دەرىجىلىك ۋەزىپە ئۇتەش سالاھىيىتى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلاردىكى 22 مىللىي تىل - يېزىق تەرجىمانىنىڭ ئوتتۇرا دەرىجىلىك ۋەزىپە ئۇتەش سالاھىيىتى باھالاپ بېكىتىلدى.

يالقۇن جىن

«ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە لۇغەت»نى تۈزۈش خىزمىتى ئەھۋالى

«ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە لۇغەت»نى تۈزۈش ئاپتونوم رايونلىق تىل ساھەسىدىكى مۇھىم قۇرۇلۇش، لۇغەتكە 80 — 100 مىڭچە سۆز كىرگۈزۈلىدۇ، ئۇ، ئەدەبىي سۆزلۈكلەر ئاساس، باشقا سۆزلۈكلەر قوشۇمچە قىلىنىدىغان چوڭ ئۇنۇمۇرسال قورال كىتاب بولۇپ، ئۇنىڭدا ئىلمىيلىك، ئۇلچەملىك، ئەمەلىيلىك بىرگەۋدىلەشكەن، ئۇ ھازىرقى زامان ئۇيغۇر خەلقىنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، ئىلىم - پەن تەرەققىياتى ۋە تارىخىي تەرەققىيات جەريانىدىكى يېڭى ئىدىيە، يېڭى شەيئى، يېڭى ئۇقۇملارنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدىغان لۇغەت بولۇپ، ئۇز ئارا تىل - يېزىق ئۇگىنىش، قوش تىل ئوقۇتۇشى، تەھرىرلىك ۋە مەدەنىيەت - ماتارىپ، پەت تەتقىقاتى خىزمەتچىلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ، ئۇيغۇر تىلىنىڭ سۆزلۈك سىستېمىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك نامايان قىلىپ، مىللىي مەدەنىيەتنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇيغۇر تىلىنىڭ ئۇلچەملىك ۋە توغرا قوللىنىلىشىنى، ئۇيغۇر، خەنزۇ خەلقلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش ۋە ئۇز ئارا ئۇگىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە 4نى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ.

«ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە لۇغەت»نى تۈزۈشتە دۆلەت كومىسسارى ئىسمائىل ئەھمەد باش مەسلىھەتچى، ئاپتونوم رايونلىق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، ئابدۇسالام ئابباس باش مۇھەررىر بولدى. لۇغەتنى تۈزۈش خىزمىتىگە ش ئۇ ئا ر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى كونكرېت مەسئۇل بولدى، بۇ خىزمەت 1998 - يىلدىن باشلاپ 3 يىلدا تاماملىنىدۇ. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە يولغا قويۇش لايىھىسى، تۈزۈش پرىنسىپى، باسقۇچلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش، تىل تەكشۈرۈش تىزىمى قاتارلىقلارنى يېزىپ چىقىپ بېكىتىش ۋە باشقا ئالدىنقى تەييارلىق خىزمەتلىرى تاماملاندى.

تۇڭ چىڭمۇ

ئىجتىمائىيەت

ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنىڭ باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى 2616 ئىجتىمائىي تەشكىلاتنى ئېنىقلىدى ۋە تەرتىپكە سالدى. «خەلق باشقۇرۇشىدىكى غەيرىي كارخانا ئورۇنلىرىنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق نىزامى» ۋە تۈزىتىلگەندىن كېيىنكى «ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش نىزامى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، خەلق ئىشلىرى نازارىتى 2 قارار 150تىن ئارتۇق ئادەم قاتناشقان كەسپىي تايانچلارنى يېتىشتۈرۈش كۇرسى ئاچتى. ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى تىزىملىتىش ئېلتماسىدىن 384نى تاپشۇرۇۋالدى، بۇنىڭ 154ىگە تىزىملىنىش ئىجازىتى بېرىلدى، 174 ئىجتىمائىي تەشكىلات تىزىملىكتىن ئۆچۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى ئىجتىمائىي تەشكىلات 2596، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون خاراكتېرلىك ئىجتىمائىي تەشكىلات 522، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر خاراكتېرلىك ئىجتىمائىي تەشكىلات 1157، ناھىيە (شەھەر) خاراكتېرلىك ئىجتىمائىي تەشكىلات 917.

قوشۇمچە

1998 - يىلى خەلق ئىشلىرى نازارىتى تىزىملاشنى تەستىقلىغان ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار

شىنجاڭ چارۋىچىلىق تاشقى ئالاقە جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر چارۋىچىلىق نازارىتى

شىنجاڭ ساختىلىقتىن مۇداپىئە كۆرۈش جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى

شىنجاڭ ئىنشائات - قۇرۇلۇش سۇپىتىنى نازارەت قىلىش تەتقىقات جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر قۇرۇلۇش نازارىتى

شىنجاڭ مىللىي بىناكارلىق تەتقىقات جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر قۇرۇلۇش نازارىتى

شىنجاڭ باۋلىنىڭ توپ تەنھەرىكەت جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە كومىتېتى

شىنجاڭ ئاكسىيە جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر تۇرۇلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى

شىنجاڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىستېمال كوپېراتىپى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى

شىنجاڭ تىببىي دورا - ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پاي ئىگىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: تاشقى سودا - ئىقتىسادىي ھەمكارلىق نازارىتى

شىنجاڭ ئېلېكترون تىزگىنلەش كەسپى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى نازارىتى

شىنجاڭ سۇغۇرتا كەسپى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: خەلق بانكىسى ش ئۇ ئا ر شۆبىسى

شىنجاڭ سۇدىن، چېرىشتىن مۇداپىئە كۆرۈش ئىلمىي جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى

شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئۇنۇمۇبرستېتى مەكتەپداشلار ئۇيۇشمىسى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى

شىنجاڭ چەت ئەل تىلى تەرجىمە جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: كادىرلار نازارىتى

شىنجاڭ خەلقئارا ئىقتىساد - مەدەنىيەت تەرەققىيات مەركىزى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۈتتىكى

شىنجاڭ گاز سانائىتى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: خىمىيە سانائىتى نازارىتى

شىنجاڭ ئەيدىز كېسىلى/جىنسىي كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئونى داۋالاش جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: سەھىيە نازارىتى

شىنجاڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ئەمگەك نازارىتى

شىنجاڭ ماۋارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشى تەتقىقات جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى

شىنجاڭ ئىجتىمائىي كۆچلەر مەكتەپ ئېچىش بىرلەشمىسى مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ

كومىتېتى

شىنجاڭ ئاشلىق، ياغ بېمەكلىكلىرى، يەرلىك مەھسۇلاتلارنى ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىش باش شىركىتىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پاي ئىگىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: تاشقى سودا - ئىقتىسادىي ھەمكارلىق نازارىتى

شىنجاڭ چارۋا مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پاي ئىگىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: تاشقى سودا - ئىقتىسادىي ھەمكارلىق نازارىتى

جۇڭگو ئوراش - قاچىلاش ئىمپورت - ئېكسپورت شىنجاڭ شىركىتىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر پاي ئىگىلىرى جەمئىيىتى مەسئۇل ئورۇن: تاشقى سودا - ئىقتىسادىي ھەمكارلىق نازارىتى

دەي چىك

مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى

مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى جايلار ۋە تارماقلار پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ۋە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، «مەنىۋى مەدەنىيلىكتە قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بېرىش» فاكتورىنى بويىچە «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» ئۇلگە قۇرۇلۇشى، «ئوچنى بەرپا قىلىش» پائالىيىتى ۋە «ئۇچ ئەخلاق تەربىيىسى»نى قانات يايدۇرۇپ، خېلى ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە جەمئىيەت مۇقىملىقىغا ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات يارىتىپ بەردى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى بېتەكچىلىك كومىتېتى ئىشخانىسى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىي شەھەر، مەدەنىي مىكرو رايون بەرپا قىلىش ئۇلچىمى ۋە باشقۇرۇش چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىي كەنت - بازار بەرپا قىلىش ئۇلچىمى ۋە باشقۇرۇش چارىسى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىي كەسىپ بەرپا قىلىش ئۇلچىمى ۋە باشقۇرۇش چارىسى»نى كەينىدىن تۈزىتىپ ئوتتۇرىغا قويۇپ، «ئوچنى بەرپا قىلىش» پائالىيىتىنى باشقۇرۇش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈردى.

ش ئۇ ئا ر مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى بېتەكچىلىك كومىتېتى ئىشخانىسى 1998 - يىل 4 - ئايدىن تارتىپ ئالاقىدار تارماقلار ۋە مۇخبىرلارنى تەشكىللەپ، بۇرچىن ناھىيىسىگە 3 قېتىم تەكشۈرۈش ۋە مۇخبىرلىق قىلىشقا ئەۋەتتى. كورلا شەھىرى، ماناس ناھىيىسىدىن كېيىن، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا، بولۇپمۇ نامرات رايونلاردا مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتىكى ئىلغار تىپ — بۇرچىن ناھىيىسى مەيدانغا كەلدى ھەمدە بۇ ھەقتە ئاپتونوم رايوندىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىدا كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىندى. 7 - ئايدا ش ئۇ ئا ر مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى بېتەكچىلىك كومىتېتى بۇرچىن ناھىيىسىدە ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىي شەھەر - بازار بەرپا قىلىش خىزمىتى نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، جايلارنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئۈستۈللىرىنى ئالماشتۇردى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇزلۇكسىز چوڭقۇر راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 10 يۈلتۈز دەرىجىلىك مەدەنىي ئائىلىلەرنى باھالاش پائالىيىتىگە قاتناشقان ئائىلە 1 مىليون 484 مىڭغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 10 يۈلتۈز دەرىجىلىك مەدەنىي ئائىلە 410 مىڭغا يەتتى.

1998 - يىل 9 - ئايدا ش ئۇ ئا ر مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى بېتەكچىلىك كومىتېتى ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيلەش ھەربىكتى كومىتېتى، قۇرۇلۇش نازارىتى بىلەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايوندىكى 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، 19 شەھەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى 8 - قېتىم بىرلەشمە تەكشۈرۈش، سىلىشتۇرۇپ باھالاش پائالىيىتىنى تەشكىللەپ، جايلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

شۇي چاڭجۇن

«مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» ئۇلگە قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى بېتەكچىلىك كومىتېتى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» ئۇلگە قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشنى تەشكىللىدى. 2 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇلگە قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش تېلېفون يىغىنى ئاچتى. جايلار «بىر خىل روھنى جارى قىلدۇرۇش، بىر خىل ئوبراز يارىتىش، بىر خىل كەيپىياتنى يېتىلدۇرۇش»نى ئاساس قىلىپ، دېلك شياۋېلك نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنى جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي

مەقسەتنى ئەملگە ئاشۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرلىرى ئورگانلىرىنى «ئۇچتە ئىلا بولۇش، بىردە رازى قىلىش» پائالىيەتلىرىنى چىنلىق يايدۇرۇشقا تەشكىللىدى. ئۇقتىلىق ھالدا پاكلىق، ئىستىل، ئىنتىزام، مۇلازىمەت چىلىك ئۇتۇلۇپ، پاكلىق ئوبرازى، ئورگان ئىستىلى، خىزمەت ئىنتىزامى، مۇلازىمەت پوزىتسىيىسى، ئىش بېجىرىش ئۇنۇمى، مۇھىت تازىلىقى قاتارلىق مەسىلىلەر مەركەزلىك ھەل قىلىندى. ئاپتونوم رايون جىلىك يەنفۇ قاتارلىق «10 نادىر خەلق چاكىرى» نى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى، خەلقنىلىك ياخشى دوختۇرى ۋۇ دېگيۇننىلىك ئىلغارلىق ئىش - ئىزلىرىنى زور كۆچ بىلەن تەشۋىق قىلدى. ئۇلگە قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش داۋامىدا ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەت ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى، قۇرۇلۇش نازارىتى، مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ۋە سانجى ئوبلاستى، ئالتاي ۋىلايىتى قاتارلىق بۇ پائالىيەتنى بىر قەدەر ياخشى ئېلىپ بارغان بىر تۈركۈم ئورۇنلار ۋە رايونلار بارلىققا كەلدى. ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى يەنە «10 نادىر خەلق چاكىرى» نىلىك ئىش - ئىزلىرى توغرىسىدا دوكلات بېرىش ئۇسۇلى تەشكىللەپ، قىسمەن ۋىلايەت، ئوبلاستلارغا سەييارە دوكلات بېرىشكە ئەۋەتتى، بۇ ئارقىلىق ئورگان كادىرلىرى چوڭقۇر تەربىيىگە ئىگە قىلىنىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى.

شۇي چاڭچۇن

«ئۇچنى بەرپا قىلىش» پائالىيىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى مەدەنىي شەھەر، مەدەنىي كەسىپ، مەدەنىي كەنت - بازار بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە پاسكىنىچىلىق، قالايمىقانچىلىق، ناچارلىقنى تۈزەش بۇسۇش ئېغىزى قىلىنىپ، «ئەخلەتلەرنى خالتىغا قاچىلاش، كوچىلارنى بوشتىش، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈش» تېمىسىدا ئىلىپ بېرىلغان 3 چوڭ جىلىك مەركەزلىك ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، شەھەرلەرنىلىك مۇھىت تازىلىقى، قاتناش تەرتىپى قاتارلىق 10 جەھەتتىكى ئەھۋال مەخسۇس تۈزىتىلدى. ش ئۇ ئا ر مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتى «21 - ئەسىرگە بەشنى ئېلىپ كىرىمەسلىك» (يەنى پاتقاق كوچىلارنى، يولنى ئىگىلىۋېلىپ تىجارەت قىلىشنى، ئىدارىنىلىك ئىچىدە ئاق يەر قالدۇرۇشنى، ئاق ئەخلەت بىلەن بۇلغىنىشنى، بازار ئىچىدىكى پاسكىنىچىلىق، قالايمىقانچىلىق، ناچارلىق ئەھۋاللىرىنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىمەسلىك) نىشانىنى ئۇتۇتۇرىغا قويدى، جايلار كۆچلۈك تۈزەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، خەلق تۇرمۇشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان ساھەلەرنىلىك مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىنى، بولۇپمۇ تېببىي داۋالاش - مەھىيە سىستېمىسى ۋە ج خ سىستېمىسىدىكى رازى قىلىش چىنلىق پائالىيەتلىرىنى چىنلىق تۇتتى. مەنسۇپ مەدەنىيەتكە «ئۇچنى بەرپا قىلىش» قۇرۇلۇشىدا ئاكتىپ راۋاجلىنىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە بەرپا قىلىنغان ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 1300دىن كۆپرەككە، ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 3600دىن كۆپرەككە، ناھىيە، شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 12 مىڭدىن كۆپرەككە، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىدىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك مەدەنىي كەنت - بازار 2768گە، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي كەنت - بازار قۇرۇلۇشىدىكى ئۇلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى 92گە يەتتى.

شۇي چاڭچۇن

«ئۇچ ئەخلاق» تەربىيىسى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتى ش ئۇ ئا ر مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك ئىشخانىسى تەرىپىدىن يېزىلىپ تۈزىتىلگەن «سوتسىيالىستىك ئەخلاق ۋە مەدەنىي ھەربىكەتلەر قائىدىسى» دېگەن كىتابنى ئاساسىي دەرسلىك، مەدەنىي مەكتەپلەرنى ئاساسىي سەپ، تەربىيىلەش، ئۇزلۇكسىدىن ئۆگىنىشنى ئاساسىي شەكىل قىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىدىكى گۈزەل ئەخلاق تەربىيىسىنى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇشنى، ئۇنى يېڭى ئەسىرنى كۆتۈۋېلىشتىكى «ئادەم تەربىيىلەش قۇرۇلۇشى» قىلىپ، 3 يىلدا شەھەر - يېزىلاردىكى ھەربىر پۇقرانى بىر قېتىم «ئۇچ ئەخلاق» تەربىيىسىگە ئىگە قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈشنى ئۇتۇتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونىلىك جاي - جايلىرى ش ئۇ ئا ر مەنسۇپ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتىنىلىك تەلىپى بويىچە ئەملىيلەشتۈرۈشنى ئەستايىدىل تەشكىللىدى، يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 19 شەھەردە 10 مىڭدىن ئارتۇق ھەرخىل مەدەنىي شەھەر ئاھالىسى مەكتىپى ئېچىلىپ، شەھەر ئاھالىسىنىلىك %40تىن ئارتۇقى تەربىيىلەندى.

شۇي چاڭچۇن

ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەكشۈرۈش ئەھۋالى

يېزىلارنىلىك ئاساسىي ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىلىك ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي

ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈش مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە 811 پېزا (بازار) بار ئىكەن (بۇنىڭ ئىچىدە بازار 132)، ھەربىر پېزىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 11.3تىن مەۋرىي كەنت توغرا كەلگەن؛ پېزىلاردىكى ئائىلە 1 مىليون 922 مىڭ 600 گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2.7% ئاشقان؛ پېزىلاردىكى نوپۇس 9 مىليون 5300 (ھەر ئائىلىدە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4.7 ئادەم) گە يېتىپ، 1.4% ئاشقان؛ پېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچى 3 مىليون 438 مىڭ 900گە يېتىپ، 2.7% ئاشقان. پېزىلار بىلەن ئالاقە يېقىن ناھىيە بازىرى ئوتتۇرىسىدىكى ئاپتوموبىل قاتناش ئارىلىقى 5 كىلومېتىر ئىچىدە بولغانلىرى 26%نى، 6 — 10 كىلومېتىرغىچە بولغانلىرى 13.9%نى، 11 كىلومېتىردىن يۇقىرى بولغانلىرى 60.1%نى ئىگىلىگەن. ھەربىر پېزىدىكى تېلېفون كومموتاتورىنىڭ ئوتتۇرىچە سىغىمچانلىقى 435 توچكىغا يېتىپ، 25% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە پروگراممىلىق تېلېفون 370 توچكا بولۇپ، 34.5% ئاشقان. ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەربىر پېزىغا 10دىن باشلانغۇچ مەكتەپ، ھەربىر مەكتەپكە 15تىن ئوقۇتقۇچى، 315تىن ئوقۇغۇچى توغرا كەلگەن؛ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەربىر پېزىغا 1.4تىن ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە كەسپىي تېخنىكا مەكتىپى، ھەربىر مەكتەپكە 42دىن ئوقۇتقۇچى، 601دىن ئوقۇغۇچى توغرا كەلگەن.

مەۋرىي كەنتلەر ئىچىدە كەنت بىلەن ئالاقە يېقىن ناھىيە بازىرى ئوتتۇرىسىدىكى ئاپتوموبىل قاتناش ئارىلىقى 5 كىلومېتىر ئىچىدە بولغانلىرى 20.9%نى، 6 — 10 كىلومېتىرغىچە بولغانلىرى 16.7%نى، 11 كىلومېتىردىن يۇقىرى بولغانلىرى 62.4%نى ئىگىلىگەن. توك بار كەنت 98.3%نى، بۇاستە پوچتا ئالاقىسى ئورنىتىلغان كەنت 95.5%نى، تېلېفون ئورنىتىلغان كەنت 72.5%نى ئىگىلىگەن؛ كەنت ئاھالىسى بىخەتەر ئىچىملىك سۇ ئىچىلەيدىغان كەنت 80.5%نى ئىگىلىگەن، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرۇبا سۇيى ئىچىدىغان كەنت 54.7%نى، دەريا، كۆل سۇيى ئىچىدىغان كەنت 7%نى، كۇلچەك سۇيى ئىچىدىغان كەنت 11.5%نى، قۇدۇق سۇيى ئىچىدىغان كەنت 24%نى، باشقا سۇ ئىچىدىغان كەنت 2.8%نى ئىگىلىگەن؛ كەنت ئاھالىسىنىڭ تۇرمۇشىدا كۆمۈر ئاساسلىق يېقىلغۇ قىلىنىدىغان كەنت 53.7%نى، ئوتۇن ۋە قوراي - پاخال ئاساسلىق يېقىلغۇ قىلىنىدىغان كەنت 43.9%نى، باشقا يېقىلغۇلار ئىشلىتىلىدىغان كەنت 2.4%نى ئىگىلىگەن. ھەر بىر كەنتكە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 298دىن پېزا ئائىلىسى (بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللانمايدىغان ئائىلە 2.7، ئائىلە بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە نوپۇس 3.9)، ھەربىر كەنتكە 1392دىن نوپۇس، 7.9دىن مىرتتىن كەلگەن ئەمگەك كۈچى توغرا كەلگەن.

تۈڭبىيكېلىن، تۈڭجىيا دېڭۈ

دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر پېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن كىشى بېشىغا 1621.6 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 32.127 يۈەن، يەنى 8.5% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە سېلىنغان نەق پۇل ئوتتۇرا ھېساب بىلەن كىشى بېشىغا 1507.99 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 10.32% ئاشقان، بۇ، شۇ يىلىقى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمنىڭ ئېشىش دەرىجىسىدىن يۇقىرى بولغان.

ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسى ئىچىدە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ئائىلە ئىگىلىك باشقۇرۇش خىراجىتى چىقىمى 1452.27 يۈەن بولۇپ، 9.14% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپكە سەرپ قىلىنغان چىقىم كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1395.84 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 9.80% ئاشقان؛ 2 - كەسىپكە سەرپ قىلىنغان چىقىم كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4.27 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 44.55% ئازايغان؛ 3 - كەسىپكە سەرپ قىلىنغان چىقىم كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 52.14 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 0.91% ئاشقان. تۇراقلىق مۇلۈك سېتىۋېلىش چىقىمى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 169.33 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 3.5% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ماشىنىلىرىنى سېتىۋېلىش چىقىمى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 98.47 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 36.76% ئاشقان.

دۇەن شياۋخۇا

دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ تۇراقلىق مۇلۈككە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر پېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئارلاپ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ تۇراقلىق مۇلۈككە سالغان مەبلىغى 3 مىليارد 514 مىليون 768 مىڭ 600 يۈەنگە يەتكەن. مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشى بويىچە ئايرىغاندا، 3 جەھەتكە سېلىنغان مەبلەغ ئازايغان، 2 جەھەتكە سېلىنغان مەبلەغ ئاشقان: پېزا ئىگىلىكىدىكى تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد

527 مىليون 210 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 76 مىليون 420 مىڭ يۈەن، يەنىي 4.8% ئازايغان؛ سانائەتتىكى تۈراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 83 مىليون 200 مىڭ يۈەن بولۇپ، 12 مىليون 750 مىڭ يۈەن، يەنى 60.9% ئازايغان؛ تۈرالغۇ ئۆي تۈراقلىق مۇلكىگە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 322 مىليون 340 مىڭ يۈەن بولۇپ، 248 مىليون 530 مىڭ يۈەن، يەنى 15.8% ئازايغان؛ قاتناش - تىرانسپورت كەسپىدىكى تۈراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 270 مىليون 520 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 112 مىليون 770 مىڭ يۈەن، يەنى 71.5% ئاشقان؛ باشقا جەھەتتىكى تۈراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 383 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 237 مىليون 430 مىڭ يۈەن، يەنى 162.2% ئاشقان.

ئەخمەتجان

دېھقانلارنىڭ كىرىمى مۇقىم ئاشتى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق تەكشۈرۈشىگە قاتناشقان، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600.14 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 95.72 يۈەن، يەنى 6.36% ئاشقان، باھا ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەمەلىيەتتە 5.8% ئاشقان.

ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلار كىرىمىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكلىرى مۇنداق بولغان: (1) دېھقانلار كىرىمىنىڭ ئاساسىي مەنبەسى بولغان ئائىلە ئىگىلىك ساپ كىرىمىدە ئۆسۈش ھالىتى ساقلاپ قېلىنغان. 1998 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1440.35 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 114.82 يۈەن، يەنى 8.66% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپتىن كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1282.35 يۈەن بولۇپ، 121.62 يۈەن، يەنى 10.48%؛ 2 - كەسىپتىن كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 6.16 يۈەن بولۇپ، 0.59 يۈەن، يەنى 10.5% ئاشقان؛ 3 - كەسىپتىن كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 151.84 يۈەن بولۇپ، 7.4 يۈەن، يەنى 4.6% ئازايغان. 1 - كەسىپتىن قىلىنغان كىرىم ئىچىدە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە دېھقانچىلىق كىرىمى 1124.38 يۈەن بولۇپ، 130.87 يۈەن، يەنى 13.17% ئاشقان؛ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە چارۋىچىلىق كىرىمى 119.36 يۈەن بولۇپ، 9.37 يۈەن، يەنى 7.28% ئازايغان. (2) ئەمگەكچىلەرنىڭ ھەق كىرىمى بەلگىلىك دەرىجىدە ئاشقان: 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ھەرخىل ئەمگەك ھەققى كىرىمى 84.78 يۈەن بولۇپ، 12.52 يۈەن، يەنى 17.33% ئاشقان، بولۇپمۇ سىرتقا چىقىپ ئىشلەش ۋە شەھسلەر ئەمگەك قىلىش ئارقىلىق ئېرىشكەن ھەق كىرىمى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 25.12 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 17.5 يۈەن ئاشقان. (3) يۆتكىلىشچان ۋە مال - مۈلۈك خاراكتېرىدىكى ساپ كىرىمنىڭ ئازىيىش دەرىجىسى چوڭراق بولغان، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يۆتكىلىشچان ۋە مال - مۈلۈك خاراكتېرىدىكى ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 75.01 يۈەن بولۇپ، 31.62 يۈەن، يەنى 29.65% ئازايغان.

دۇمن شياۋخۇا

30 نامرات ناھىيىدە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم ئاشتى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە 30 نامرات ناھىيىدىكى 1500 ئائىلە دېھقان ئۇستىدە ئېلىپ بارغان يېزىلاردىكى نامراتلىقنى كۆزىتىش - تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 30 نامرات ناھىيىدىكى نامرات نوپۇس 741 مىڭ، نامراتلىشىش نىسبىتى 20.63% بولغان. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1087.73 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 85.66 يۈەن، يەنى 8.6% ئاشقان. كىرىم قۇرۇلمىسىدىن قارىغاندا، 1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ دېھقانچىلىقتىن قىلغان كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1055.92 يۈەنگە يېتىپ، 12.53 يۈەن، يەنى 1.2% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي زىرائەتلەردىن كىرگەن كىرىم 420.23 يۈەن بولۇپ، 22.08 يۈەن، يەنى 5.6% ئاشقان، 2 -، 3 - كەسىپلەردىن كىرگەن كىرىم 94.09 يۈەن بولۇپ، 7.85 يۈەن، يەنى 9.1% ئاشقان.

30 نامرات ناھىيىدىكى تەكشۈرۈلگەن نوپۇسنى ھەر خىل كىرىم سەۋىيىسى بويىچە گۇرۇپپىغا بۆلگەندە، كىرىمى 300 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 3.06%نى، 301 — 500 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 8.71%نى، 501 — 640 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 9.37%نى، 641 — 800 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 18.87%نى، 801 — 1000 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 15.34%نى، 1001 — 1500 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 25.95%نى، 1501 — 2000 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى 10.1%نى، 2001 — 2500 يۈەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى

%45.4نى، 2501 — 3000 يۇەنگىچە بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى %21.2نى، 3001 يۇەندىن يۇقىرى بولغان نوپۇسنىڭ سالمىقى %93.1نى ئىگىلىگەن.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 30 نامرات ناھىيىدىكى توك بار كەنتلەرنىڭ سالمىقى 1997 - يىلدىكى %88تىن %22.94كە؛ بىخەتەر ئىچىملىك سۇ ئىچىدىغان كەنتلەرنىڭ سالمىقى 1997 - يىلدىكى %57.78تىن %63.56كە يەتكەن.

ئالىم

يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈش مەلۇماتىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى سانى 3مىليون 438 مىڭ 900غا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.7 ئاشقان، بۇ يېزىلاردىكى شۇ يىلدىكى نوپۇسنىڭ %38.2نى ئىگىلىگەن، ئائىلە بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1.8دىن ئەمگەك كۇچى توغرا كەلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە ئەرلەر %54.6نى، ئاياللار %45.4نى ئىگىلىگەن؛ پۈتۈن ئەمگەك كۇچى %79نى، يېرىم ئەمگەك كۇچى %21نى ئىگىلىگەن. ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ مەلۇماتىدىن قارىغاندا، ساۋاتسىزلار ۋە چالا ساۋاتلار %12.1نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.7 پىرسەنت پۈتۈنتى ئازايغان؛ باشلانغۇچ مەكتەپ مەلۇماتىدىكىلەر %45.6نى ئىگىلەپ، 1.1 پىرسەنت پۈتۈنتى ئازايغان؛ تولۇقسىز ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەلۇماتلىقلار %42.3نى ئىگىلەپ، 1.8 پىرسەنت پۈتۈنتى ئاشقان. ھەرخىل كەسپىي تەلىم - تەربىيە ئالغان ئەمگەك كۇچلىرى %31.4نى ئىگىلەپ، 2.1 پىرسەنت پۈتۈنتى ئاشقان. يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرى ئىچىدە 1 - كەسىپتىكى (يېزا ئىگىلىكىدىكى) ئەمگەك كۇچلىرى %90.3نى ئىگىلەپ، 0.1 پىرسەنت پۈتۈنتى ئازايغان؛ 2 - كەسىپ (سانائەت، بىناكارلىق) تىكى ئەمگەك كۇچلىرى %3.4نى ئىگىلەپ، 0.1 پىرسەنت پۈتۈنتى ئازايغان؛ 3 - كەسىپتىكى (باشقا ساھەلەردىكى) ئەمگەك كۇچلىرى %6.3نى ئىگىلەپ، 0.2 پىرسەنت پۈتۈنتى ئاشقان.

تۆۋېبكېلىن، تۆۋجىيا دېنۇ

يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ مەلۇماتى ئۈستى

1998 - يىلى يېزىدا ئولتۇرۇشلۇق ئائىلىلەرنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن مەلۇم بولۇشىچە، دۆلەتنى پەن - ماتارىپ ئارقىلىق گۇللەندۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۇللەندۈرۈشكە دائىر سىياسەت - تەدبىرلەرنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ يولغا قويۇلۇشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ماتارىپ شارائىتى يەنمۇ ياخشىلىنىپ، يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ مەلۇماتى يەنمۇ ئۈسكەن.

1) يېزىلاردىكى ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى ئۈسكەن. 1998 - يىلى دېھقانلار ئائىلىلىرىدىكى 6 — 11 ياشقىچە بولغان بالىلارنىڭ مەكتەپتە ئوقۇش نىسبىتى %86.91كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.36 پىرسەنت پۈتۈنتى ئۈسكەن، باشقا ياشتىكىلەرنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتىمۇ ھەر خىل دەرىجىدە ئۈسكەن. 2) يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ بىلىم ساپاسى ئۈسكەن. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا يېزىلاردىكى ھەر 100 ئەمگەك كۇچى ئىچىدە ساۋاتسىزلار ياكى چالا ساۋاتلار %11.08نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.35 پىرسەنت پۈتۈنتى ئازايغان؛ باشلانغۇچ مەكتەپ مەلۇماتىدىكىلەر %47.07نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكى بىلەن تەڭلەشكەن؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىدىكىلەر %33.93نى ئىگىلەپ، 1.12 پىرسەنت پۈتۈنتى ئاشقان؛ تولۇق ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەلۇماتلىقلار (ئوتتۇرا تېخنىكوم، ئالىي تېخنىكوم مەلۇماتىدىكىلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) %7.92نى ئىگىلەپ، 0.22 پىرسەنت پۈتۈنتى ئاشقان. 3) يېزا ئاھالىلىرى ماددىي ئىھتىياجىنى قاندۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەدەنىي تۇرمۇش، مەنىۋى تۇرمۇشقا ئەھمىيەت بېرىدىغان بولغان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە مەدەنىيەت، ماتارىپ، كۆڭۈل ئېچىش بۇيۇملىرى چىقىمى 23.73 يۈەن بولۇپ، %9.96 ئاشقان، ئوتتۇرىچە مەدەنىيەت - ماتارىپ مۇلازىمىتى چىقىمى 78.43 يۈەن بولۇپ، %9.4 ئاشقان.

گۈلباھار تاش

يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ يۆتكىلىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ 30 ناھىيە، 173 يېزا، 287 كەنت، 1500 دېھقان ئائىلىسىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن مەلۇم بولۇشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون يېزىلىرىدىكى سىرتقا كەتكەن ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ يېزىلاردىكى ئەمگەك كۇچلىرىدە ئىگىلىگەن سالمىقى %3.08 بولغان، ئەمگەك كۇچلىرىنىڭ يۆتكەلگەن رايونى ئاپتونوم رايون ئىچىنى ئاساس قىلغان، يۆتكەلگەن كەسىپلىرى قاتناش - ترانسپورت، سودا، يېمەك - ئىچمەك كەسىپى قاتارلىق 3 - كەسىپنى ئاساس قىلغان. 1998 - يىلى

سىرتقا كەتكەن ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئونتۇرچە كىرىمى 6451 يۈەنگە يەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئائىلىسىگە ئەۋەتكەن، ئوزى ئېلىپ كەلگەن نەق پۇل 3404 يۈەن بولغان.

چى تۇڭشىن

دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى باھاسىنىڭ چۈشكەنلىكى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشىغا خىلى چوڭ تەسىر يەتكۈزدى

1998 - يىلى دۆلەت ئاپتونوم رايونىدىكى دېھقانلارنىڭ ئونتۇرچە ساپ كىرىمى 1997 - يىلدىكىدىن %6.4 ئاشتى، ئېشىش نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 10.24 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەن بولدى. دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھا كۆرسەتكۈچى بويىچە ھېسابلىغاندا، دېھقانلارنىڭ دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى سېتىش ھېسابىغا قىلغان نەق پۇل كىرىمى ئونتۇرا ھېساب بىلەن كىشى بېشىغا 2215.91 يۈەندىن توغرا كەلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش باھا كۆرسەتكۈچى %10.2 چۈشۈپ كەتكەچكە، دېھقانلارنىڭ ئونتۇرچە كىرىمى 251.7 يۈەنچە ئازىيىپ كەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق، پاختا، ياغ، قىزىلچا قاتارلىق ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى باھاسىنىڭ چۈشكەنلىكى تۈپەيلىدىن دېھقانلارنىڭ ئونتۇرچە كىرىمى 198.32 يۈەن ئازىيىپ كەتتى.

دۇمەن شياۋخۇا

دېھقانلارنىڭ باجدىن كېيىنكى يۈكى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىدىكى 30 ناھىيە (شەھەر) دىكى 1500 ئائىلىلىك دېھقانىنى ئارلاپ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىدىكى دېھقانلارنىڭ باجدىن كېيىنكى ئونتۇرچە يۈكى ئاشقان. دېھقانلارنىڭ باجدىن كېيىنكى ئونتۇرچە يۈكى (كوللېكتىپقا تاپشۇرىدىغان ھۆددە ئېلىش ۋەزىپىسىنى ۋە كوللېكتىپ قالدۇرۇق، ھەرخىل سېلىقلار) 182.25 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 15.53 يۈەن، يەنى %9.3 ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپقا تاپشۇرۇلغان ئونتۇرچە ھۆددە ئېلىش ۋەزىپىسى 112.64 يۈەن بولۇپ، 1.81 يۈەن، يەنى %1.6 ئاشقان؛ ئونتۇرچە كوللېكتىپ قالدۇرۇق ۋە ھەرخىل سېلىقلار 69.61 يۈەن بولۇپ، 13.72 يۈەن، يەنى %24.55 ئاشقان.

ئالىم

دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش ئىستېمال چىقىمى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئارلاپ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىدىكى دېھقانلارنىڭ ئونتۇرچە تۇرمۇش ئىستېمال چىقىمى 1450.29 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 55.26 يۈەن، يەنى %3.96 ئاشقان، باھا ئۆسكەنلىك ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەمەلىيەتتە، %3.38 ئېشىپ، ئاستا ئېشىش ھالىتى بارلىققا كەلگەن. ھەرخىل ئىستېمال چىقىملىرىدا 4 ئۆرلەش، 4 چۈشۈش ھالىتى بارلىققا كەلگەن. ئونتۇرچە يېمەكلىك ئىستېمال چىقىمى 713.34 يۈەن بولۇپ، %6.58 ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسلىق يېمەكلىك چىقىمى %6.32، قوشۇمچە يېمەكلىك ئىستېمال چىقىمى %8.33 ئاشقان؛ ئونتۇرچە تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئىستېمال چىقىمى 99.69 يۈەن بولۇپ، %48.13 ئاشقان، بۇ، ھەرخىل ئىستېمال چىقىملىرىنىڭ ئېشىش ھەجمىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرغان؛ ئونتۇرچە قاتناش ۋە ئالاقىلىشىش ئىستېمال چىقىمى 74.82 يۈەن بولۇپ، %16.38 ئاشقان؛ ئونتۇرچە مەدەنىيەت، ماۋارىپ، كۆڭۈل ئېچىش بۇيۇملىرى چىقىمى 102.16 يۈەن بولۇپ، %9.53 ئاشقان؛ ئونتۇرچە كىيىم - كېچەك ئىستېمال چىقىمى 148.06 يۈەن بولۇپ، %0.32 ئازايغان؛ ئونتۇرچە تۇرالغۇ ئىستېمال چىقىمى 200.13 يۈەن بولۇپ، %10.7 ئازايغان؛ ئونتۇرچە ئائىلە ئۈسكۈنىلىرى، بۇيۇملىرى ۋە مۇلازىمەت ئىستېمال چىقىمى 66.73 يۈەن بولۇپ، 4.59 يۈەن ئازايغان؛ ئونتۇرچە باشقا تاۋارلار ۋە مۇلازىمەت ئىستېمال چىقىمى 45.35 يۈەن بولۇپ، %22.1 ئازايغان.

تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا يەنمۇ كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش ئىستېمال چىقىمىنىڭ ئېشىشىدا، ئاساسەن، ماددىي بۇيۇم ئىستېمالىنىڭ ئېشىشىغا تايىنىلغان، ئونتۇرچە ماددىي بۇيۇم ئىستېمال چىقىمى 422.49 يۈەنگە يېتىپ، %12.46 ئاشقان، ئونتۇرچە نەق پۇل ئىستېمال چىقىمى 1027.8 يۈەنگە يېتىپ، %0.83 ئاشقان، باھا ئۆسكەنلىك ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، 1997 - يىلدىكى بىلەن ئاساسەن تەڭلەشكەن.

دۇمەن شياۋخۇا

دېھقانلارنىڭ تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپرىلدا تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە تېببىي داۋالىنىش - ساقلىق ساقلاش ئىستېمال چىقىمى 99.69 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 32.39 يۈەن، يەنى 48.13% ئاشقان، باھا تەسىرىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەمەلىيەتتە، 43.4% ئاشقان، ئېشىش دەرىجىسى ھەرخىل ئىستېمال چىقىملىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرغان، بۇنىڭ ئىچىدە تېببىي دورا، سەھىيە - ساقلىق ساقلاش بۇيۇملىرى چىقىمى كىشى بېشىغا 34.26 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.59 يۈەن، يەنى 44.74% ئاشقان؛ تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش مۇلازىمەتى چىقىمى كىشى بېشىغا 64.13 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 20.86 يۈەن، يەنى 48.21% ئاشقان. ھەرخىل تۇرمۇش ئىستېمالى چىقىملىرىنى رەتكە تىزغاندا، تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى 1997 - يىلدىكى 6 - ئورۇندىن 5 - ئورۇنغا ئۆتكەن، سالمىقىمۇ 1997 - يىلدىكىدىن 2.1 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن، بۇ، ئاپتونوم رايوندىكى دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى پەيدىنپەي ئۆسكەن ئاساستا، تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئېڭىنىڭ ئۆزلۈكسىز كۈچىيىۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

دۈمەن شياۋخوا

دېھقانلارنىڭ قاتناش، ئالاقىلىشىش خىراجىتى چىقىمى ئاشتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە قاتناش، ئالاقىلىشىش چىقىمى 74.82 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.53 يۈەن، يەنى 16.38% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرىچە قاتناش، ئالاقىلىشىش قورال - سايمانلىرىنى سېتىۋېلىش چىقىمى 38.88 يۈەن بولۇپ، 4.11 يۈەن، يەنى 11.82% ئاشتى؛ ئوتتۇرىچە قاتناش، ئالاقىلىشىش خىراجىتى چىقىمى 32.51 يۈەن بولۇپ، 7.05 يۈەن، يەنى 27.69% ئاشتى.

گۈلباھار تاش

دېھقانلار يەرنى ھۆددىگە بېرىش ۋاقتىنىڭ ئۇزارتىلغانلىقىدىن ئاساسەن رازى بولدى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپتونوم رايوندىكى 8 ناھىيىنىڭ 80 كەنتىدىكى 400 دېھقان ئائىلىسى ئۈستىدە ئېلىپ بارغان ئاپتونوم رايوندا يەرنى 2 - قېتىملىق ھۆددىگە بېرىش توغرىسىدا سوئال قەغىزى ئارقىلىق تەكشۈرۈش ئەتىجىسىدىن مەلۇم بولۇشىچە، دېھقان ئائىلىلىرى بۇ قېتىمقى يەرنى ھۆددىگە بېرىش ۋاقتىنىڭ ئۇزارتىلغانلىقىدىن بىرقەدەر رازى بولغان.

دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ رازى بولۇش دەرىجىسى توغرىسىدىكى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 30% ىي بۇ قېتىمقى يەرنى ھۆددىگە بېرىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش خىزمىتىدە قوللىنىلغان يەرنى ھۆددىگە بېرىش ئۇسۇلى ۋە چارىسىدىن رازى بولغان، 60% ى ئاساسەن رازى بولغان. دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ يەرنى ھۆددىگە بېرىش ھالىتىدىن رازى بولۇش دەرىجىسى مۇنداق بولغان: تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 45% ى ئۆزلىرى ھۆددىگە ئالغان يەرنىڭ سۈپىتى ۋە كۆلىمىدىن رازى بولغان، 26% ى يەرنىڭ سۈپىتىدىن رازى بولغان، كۆلىمىدىن رازى بولمىغان، قالغان 28% ى كۆلىمىدىن رازى بولغان، سۈپىتىدىن رازى بولمىغان.

«كەنتىكلاردا يەرنى ھۆددىگە بېرىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش يولغا قويۇلۇش جەريانىدا كەنت كادىرلىرىدا ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆزىگە نەپ كۆزلەپ ئۆزىگە ياكى ئورۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرىگە يەرنىڭ ياخشىسىنى تەقسىم قىلىپ بېرىدىغان، يەرنى ئارتۇق تەقسىم قىلىپ بېرىدىغان ئەھۋال كۆرۈلدىمۇ - يوق» دېگەن سوئالغا تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 53% ى «مۇنداق ئەھۋال كۆرۈلمىدى» دەپ جاۋاب بەرگەن، 42% ى «مۇنداق ئەھۋال ئازراق» دەپ جاۋاب بەرگەن، بۇ ھال دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى يەرنى ھۆددىگە بېرىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش داۋامىدىكى ئىپادىسىدىن ئاساسەن رازى بولغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

چى تۆشىن

دېھقانلارنىڭ ئاساسىي تەئەللۇقاتى كۇنسېرى موللاشتى

ش ئۇ ئا ر يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ 1998 - يىلدىكى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، (1) دېھقانلار كىشى بېشىغا 1352.5 يۈەندىن پۇل مۇئامىلە مۇلكىگە ئىگە بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە يىل ئاخىرىدا قولىدا قالغان نەق پۇل 870.52 يۈەن، بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 481.98 يۈەن بولغان. (2) دېھقانلار يىل ئاخىرىدا ئىگە بولغان تۇراقلىق مۇلۇك مىقدارى مۇنداق بولغان: مەھسۇلات چارۋىسى ئائىلە بېشىغا 3.09 دىن، ئىش ئۇلىغى ئائىلە بېشىغا 1.02 دىن توغرا كەلگەن. ئاپتوموبىل (تۆۋەندە ھەر 100 ئائىلە بويىچە ھېسابلاندى) 1.13 تىن، چولۇك، ئوتتۇرا

تراكتور 3.77دىن، كىچىك تراكتور ۋە قول تراكتورى 2.24 دىن، ماتورلۇق دان ئايرىش ماشىنىسى 1.93تىن، رېزىنكە چاقلىق ھارۋا 27.28دىن، رېزىنكە چاقلىق قول ھارۋىسى 45.93تىن، سۇ پومپىسى 2.67دىن توغرا كەلگەن. (3) دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن تۇرالغۇ ئەھۋالى مۇنداق بولغان: تۇرالغۇ ئۈي 0.75 ئېغىز، كۆلىمى 16.2 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە خىش - ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۈي 5.63 كۋادرات مېتىردىن، پولات چۆتقىلىق بېتون قۇرۇلمىلىق ئۈي 1.03 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلگەن؛ تۇرالغۇ ئۈي قىممىتى 1670.83 يۈەن بولغان. (4) ھەر 100 دېھقان ئائىلىسى ئىگە بولغان چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرى مۇنداق بولغان: ژېلىسىپىت 145.5تىن، موتسىكلىت 17.5تىن، كىنىم تىكىش ماشىنىسى 67.3تىن، سائەت 78.3تىن، قول سائىتى 113.8دىن، رەڭلىك تېلېۋىزور 25.9دىن، رەڭسىز تېلېۋىزور 63.3تىن، رادىئولۇق ئۇنئالغۇ 61دىن، توڭلاتقۇ 7.6دىن، توك شامالدۇرغۇچ 11.6دىن، كىرئالغۇ 20.6 دىن، رادىئو قوبۇللىغۇچ 18.1دىن، سىنئالغۇ 1.1دىن، بۇستارتقۇ 2.4تىن، فوتو ئاپپارات 2.1دىن، چوڭ تىپتىكى ئۈي جاھازلىرى 520.1دىن توغرا كەلگەن.

ژالڭ يۇڭياڭ

يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمى تېزلىتىلدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئومۇمىي تۇرمۇش سەۋىيىسى جەھەتتە ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەنلىكىگە بېرىلگەن ئۇنىۋېرسال نومۇر 75.5كە يېتىپ (يەنى يېزىلاردىكى ھاللىق سەۋىيە نىشانىغا يېتىش دەرىجىسى 75.5% بولۇپ)، 1997 - يىلدىكىدىن ئاز كەم 8 پىرسەنت پوئىنتى ئۆستى. يېزىلاردىكى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەنلىك دەرىجىسىگە ئۇنىۋېرسال باھا بېرىلىدىغان 6 چوڭ جەھەتتىكى ئەھۋال مۇنداق بولدى: يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىرىم تەقسىمات دەرىجىسى 76.1%، ماددىي تۇرمۇش دەرىجىسى 66.2%، مەنىۋى تۇرمۇش 100%، نوپۇسنىڭ ساپاسى 23.6%، تۇرمۇش مۇھىتى 92.7%، ئىجتىمائىي كاپالەت ۋە جەمئىيەت ئامانلىقى 100% بولدى.

ژالڭ يۇڭياڭ

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ كىرىمى مۇقىم ئاشتى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىمى 5131.42 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.6% ئاشقان. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايوندا مەمۇرىي، كەسىپىي ئورۇنلارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاشى تەڭشىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاش خاراكتېرىدىكى كىرىمى ئاشقان. تەكشۈرۈشكە قاتناشاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىدىن دۆلەت، كوللېكتىپ كارخانىلارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماڭاش خاراكتېرلىك كىرىمى 3700.72 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 10.75% ئېشىپ، ئاھالىلەر ئەملىي كىرىمىنىڭ 71.58%نى ئىگىلىگەن، بۇ، يەنىلا ئاھالىلەر كىرىمىنىڭ ئاساسلىق مەنبەسى بولغان. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ مائاشىدىن سىرت ئوتتۇرىچە كىرىمى 1469.07 يۈەنگە يېتىپ، 1.82% ئېشىپ، ئاھالىلەر ئەملىي كىرىمىنىڭ 28.41%نى ئىگىلىگەن، بۇنىڭ ئىچىدە باشقا ئەمگەك كىرىمى ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىش پۇلى قاتارلىق كىرىملەرنىڭ ئېشىش دەرىجىسى چوڭراق بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن باشقا ئەمگەك كىرىمى 29.68%، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىش پۇلى 20.26% ئاشقان.

تۇرسۇنئاي

شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى كىرىمىنىڭ مەملىكەتلىك سەۋىيىدىن پەرقى داۋاملىق كېڭەيدى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىمى 5000.79 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 3.2% ئاشقان، بۇ، مەملىكەت بويىچە ئېشىش ھەجمىدىن 1.9 پىرسەنت پوئىنتى تۆۋەن بولغان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم مەملىكەتلىك سەۋىيىدىن 7.8% تۆۋەن بولغان.

9 - بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلغاندىن بېرى، ئاپتونوم رايون مۇتلەق كىرىمى بىلەن مەملىكەتلىك مۇتلەق كىرىمىنىڭ پەرقى يىلسېرى كېڭەيگەن، 1995 - يىلى پەرق 40.09 يۈەن بولغان بولسا، 1996 - يىلى 189.04 يۈەنگە يەتكەن، 1997 - يىلى بۇ پەرق كېڭەيىپ 315.6 يۈەنگە يەتكەن، 1998 - يىلى 424.26 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 34.4% ئاشقان.

ساۋ جيائېن

شەھەر - بازار ئاھالىلىرى كىرىمىنىڭ مەملىكەت بويىچە ئىگىلىگەن ئورنى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئولتۇراقلاشقان ئائىلىلەرنى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازار ئاھالىلىرى ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم 5000.79 يۈەنگە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيە (5425.05 يۈەن) دىن %7.82 تۆۋەن بولغان. دېگىز ياقىسىدىكى رايونلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىدىن %43.42، شاڭخەي شەھىرىدىن %43، جېجياڭ ئۆلكىسىدىن %36.19، تيەنجىن شەھىرىدىن %29.67 تۆۋەن بولغان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ كىرىمى مەملىكەت بويىچە يەنىلا 15 - ئورۇندا تۇرغان.

تۇرسۇنئاي

شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىرىم پەرقى تەدرىجىي ئازايدى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئارىلاپ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم 1531.42 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %5.6 ئاشقان؛ يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1600.14 يۈەنگە يېتىپ، %6.36 ئاشقان. شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىرىمى جەھەتتىكى پەرق 1997 - يىلىدىكى 1: 2.23 دىن 1: 2.13 گە ئازايغان، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىرىم پەرقى ئازىيىشقا قاراپ يۈزلەنگەن.

تۇرسۇنئاي

كىرىمى يۇقىرى ئائىلىلەر بىلەن كىرىمى تۆۋەن ئائىلىلەر ئوتتۇرىسىدىكى پەرق سەل ئازايدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرى ئىچىدە %10 نى ئىگىلىگەن كىرىمى تۆۋەن ئائىلىلەر ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم 1827.76 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %7.97 ئاشتى، ئۇنىڭ ئېشىش ھەجمى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەرلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئېشىش ھەجمى (%5.6) دىن 2.37 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولدى؛ %10 نى ئىگىلىگەن كىرىمى يۇقىرى ئائىلىلەر ئىختىيارىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم 11862.09 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %3.24 ئاشتى. كىرىمى تۆۋەن ئائىلىلەر ئىختىيارىدىكى كىرىمنى بىر دېسەك، ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى كىرىم پەرقى 1997 - يىلىدىكى 6.79: 1 دىن 6.49: 1 غا ئازايدى

تۇرسۇنئاي

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال چىقىمى ئازايدى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئىستېمال چىقىمى 3849.53 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %0.16 ئازايدى. ئىستېمال چىقىمىدىكى 8 چوڭ تۈر ئىچىدە 4 تۈر ئېشىش، 4 تۈر ئازىيىشتەك ئىستېمال ئەندىزىسى بارلىققا كەلدى. 1997 - يىلىدىكىدىن يېمەكلىك چىقىمى %1.5، تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى %3.5، قاتناش ۋە ئالاقىلىشىش چىقىمى %15.89، كۆڭۈل ئېچىش، مەدەنىيەت، مائارىپ مۇلازىمىتى چىقىمى %10.49 ئاشتى. كىيىم - كېچەك چىقىمى %0.76، ئائىلە ئۈسكۈنە - لازىمەتلىكلىرى چىقىمى %14.66، تۇرالغۇ ئۆي چىقىمى %2.09، تۇرلۇك تاۋارلار چىقىمى %25.35 ئازايدى.

ئىستېمال چىقىمىنىڭ ئازىيىشىدىكى ئاساسلىق سەۋەبلەر مۇنداق: (1) بازاردىكى باھانىڭ تەسىرىگە ئۇچرىدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال بۇيۇملىرى باھا كۆرسەتكۈچى 1997 - يىلىدىكىدىن 3.53 پىرسەنت پوئىنتى چۈشتى، شۇنىڭ بىلەن ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇش ئىستېمالى بىر مۇنچە نەپكە ئېرىشتى. (2) ئۆي سېتىۋېلىش ئىستېمالىنىڭ تەسىرى بولدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون شەھەر - بازارلاردىكى تۇرالغۇ ئۆي تۈزۈمىنى زور دەرىجىدە ئىسلاھ قىلدى، ئاھالىلەرنىڭ قولىدىكى پۇلنىڭ كۆپ قىسمى ئۆي سېتىۋېلىش ئىستېمالىغا سەرپ قىلىنىدى، شۇنىڭ بىلەن ئاھالىلەرنىڭ غەيرىي ئىستېمال خاراكتېرلىك چىقىمى كۆپلەپ ئاشتى، ئىستېمال خاراكتېرلىك چىقىمى ئازايدى، قىسمەن ئاھالىلەرنىڭ ئائىلىسىدە چىقىم كىرىمدىن ئېشىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلدى. (3) ئاھالىلەر ئىستېمالى ئاجىزلاشتى، بازاردىكى سودا سۈسلاشتى. 1998 - يىلى ئىستېمال بازىرىدا «قىزىق نۇقتا» بولمىدى. مۇتلەق كۆپ قىسىم سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ مەنبەسى تولۇق بولۇپ، باھاسى مۇقىملىق ئىچىدە چۈشۈپ، تەمىنلەش ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلدى. ئاھالىلەر ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىغا تويۇنۇش دەرىجىسىگە يەتتى، سېتىۋېلىش كۈچى سەل ئاجىزلىدى. (4) پۇلنىڭ تارقىلىشىنى كونترول روشەنلەشتى. ئاھالىلەر تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، ئىستېمال كۆز قارىشىدا ئۆزگىرىش بولدى، ئاھالىلەرنىڭ مەبلەغ سېلىش ئېڭى كۈچەيدى، بىر مۇنچە

ئاھالىلەر قولىدىكى پۇلنى ئاكسىيە سېتىۋېلىشقا ياكى سۇغۇرتىغا قاتنىشىش قاتارلىق ئىشلارغا سەرپ قىلدى.

تۇرسۇنئاي

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ يېمەكلىك ئىستېمال قۇرۇلمىسىدىكى يېڭى ئۆزگىرىش

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئېتىرىتىنىڭ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە يېمەكلىك ئىستېمالى 1718.93 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.5% ئاشقان، ئوتتۇرىچە ئىستېمال قىلىنغان ئاشلىق 484.9 كىلوگرام بولۇپ، 3.6% ئازايغان؛ ئۆزۈقلۇق قوبۇل قىلىش جەھەتتە يېتەكچى ئورۇندا تۇرىدىغان ھەرخىل پۇرچاق، گۆش، ئۈي قۇشلىرى، سۈ مەھسۇلاتلىرى، تۇخۇم، سۈت قاتارلىق قوشۇمچە يېمەكلىكلەرنىڭ ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى مۇقىملىق ئىچىدە ئېشىپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 174 كىلوگرامدىن ئىستېمال قىلىنغان. ياغ تەركىبى يۇقىرى، تەركىبىدىكى ئاقسىل مىقدارى تۆۋەن بولغان چوشقا گۆشىنىڭ ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى يىلسېرى ئازايغان، 1998 - يىلى چوشقا گۆشىنىڭ ئوتتۇرىچە ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى 4.7 كىلوگرام بولۇپ، 3.5% ئازايغان؛ ماي تەركىبى تۆۋەن، تەركىبىدىكى ئاقسىل مىقدارى يۇقىرى بولغان كالا گۆشى، قوي گۆشى، ئۈي قۇشلىرى، تۇخۇم، سۈت قاتارلىقلارنىڭ ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى كۆرۈنەرلىك ئاشقان. ئىلمىي، مەدەنىي بولمىغان بەزى يېمەك - ئىچمەك ئادەتلىرى، مەسىلەن: ھاراقنىڭ ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى كۆرۈنەرلىك ئازايغان، ھاراقنىڭ ئوتتۇرىچە ئىستېمال قىلىنىش مىقدارى 3.8 كىلوگرامدىن توغرا كەلگەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئاق ھاراق 1.4 كىلوگرامدىن توغرا كەلگەن.

زامانىۋى تۇرمۇش رېتىمىنىڭ تېزلىشىشىگە ئەگىشىپ، ئاھالىلەردە ئۆزلىرى تەييارلاشنى ئاساس قىلغان ئەنئەنىۋى يېمەك - ئىچمەك ئىستېمالى تەدرىجىي ھالدا ۋاقىت ۋە كۈچ تېجىلىدىغان يېرىم تەييار يېمەكلىك، تېز يېمەكلىك، تېز تاماق قاتارلىق ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتكە قاراپ راۋاجلانغان. تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىگە توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ھورنان، قوتۇرماچ 7.9 كىلوگرامغا يېتىپ، 10.8% ئاشقان؛ سىرتتا غىزالىنىش چىقىمى 190.73 يۈەنگە يېتىپ، 21% ئاشقان، يېمەكلىك چىقىمىدىكى سالمىقى 11.1% بولۇپ، 1.8 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن.

ساۋ جيائېيەن

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ كىيىم - كېچەك چىقىمى ئازايدى

ئىقتىسادىي چوڭ مۇھىتنىڭ تەسىرىدە 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ كىيىم - كېچەك بازىرى تۆۋەن ھالەتتە تۇرۇپ كەلدى. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كىيىنىش تاۋارلىرى چىقىمى 598.76 يۈەن بولۇپ، ئاھالىلەر ئىستېمال چىقىمىنىڭ 15.06%نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.77% ئازايدى.

تۇرسۇنئاي

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئائىلە تۇرالغۇ كۆلىمى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئېتىرىتىنىڭ ئولتۇرۇشلۇق ئائىلىلەر ئۈستىدىكى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ كۆلىمى 14.45 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.15 كۋادرات مېتىر ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ كۆلىمى 14 كۋادرات مېتىردىن يۇقىرى ئائىلىلەرنىڭ ئىگىلىگەن سالمىقى 1997 - يىلدىكى 42.59%تىن 48.89%كە يېتىپ، 6.3 پىرسەنت پوئىنتى كېڭەيگەن. شەھەرلەردىكى تۇرالغۇ ئۈي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشى ۋە راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئۈي سېتىۋېلىش ۋە ئۈي سېلىش چىقىمىمۇ كۆپلەپ ئاشقان. تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، 1998 - يىلى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئۈي سېتىۋېلىش ۋە ئۈي سېلىش چىقىمى 569.85 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.7 ھەسسە ئاشقان.

مەھەممەت تۇرسۇن

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ چىداملىق ئىستېمال بۇيۇملىرىغا ئىگە بولۇش مىقدارى ئاشتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر 100 شەھەر ئاھالىسى ئائىلىسىدىكى رەڭلىك تېلېۋىزور 102.41گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.56%؛ كىر ئالغۇ 91.11گە يېتىپ، 3.36%؛ توك قازان - قوموچ 91.67گە يېتىپ، 6.78%؛ توڭلاتقۇ 79.26گە يېتىپ، 5.16%؛ گىلەم 714.63 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 7.28% ئاشتى. ھازىر يېڭى ياكى مودا بولۇۋاتقان بەزى چىداملىق ئىستېمال بۇيۇملىرى، مەسىلەن: لازېر نۇرلۇق سىنقويغۇ، ئائىلىدە ئىشلىتىلىدىغان كومپيۇتېر قاتارلىقلار ئادەتتىكى شەھەر

ئاھالىلىرى ئائىلىلىرىگە پەيدىنپەي كىرىشكە باشلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەر 100 ئائىلە ئىگە بولغان لازىر نۇرلۇق سىنقوياغۇ 9.63 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %79.33، ئائىلىدە ئىشلىتىلىدىغان كومپيۇتىر 1.48 بولۇپ، %13.85، رويال 1.3 بولۇپ، %39.78 ئاشتى، ساغلاملىق سايمانلىرى 1.85 بولۇپ، %42.31 ئاشتى.

لى جىن

ئاھالىلەرنىڭ تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى داۋاملىق ئاشتى

تېببىي داۋالاش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ يەنمۇ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرى زىممىسىگە ئالىدىغان تېببىي داۋالاش خىراجىتى سالمىقى ئاشتى، ئاھالىلەرنىڭ تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىم سۇغۇرتىسىدە داۋاملىق ئۆسۈش ھالىتى بارلىققا كەلدى. ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ماتېرىيالىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى 204.94 يۈەنگە يېتىپ، ئىستېمال چىقىمىنىڭ %5.3نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.52 ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرىچە تېببىي داۋالاش چىقىمى 146.4 يۈەن بولۇپ، %4.5 ئېشىپ، تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمىنىڭ %71.4نى ئىگىلىگەن.

تۇرسۇنئاي

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئالاقىلىشىش چىقىمى تېز ئاشتى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئالاقىلىشىش چىقىمى 129.84 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %27.8 ئاشقان، ئىستېمال چىقىمىنىڭ %3.4نى ئىگىلەپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.8 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاقىلىشىش قورال - سايمانلىرىنى سېتىۋېلىشقا سەرپ قىلىنغان چىقىم 19.37 يۈەن بولۇپ، 4.5 ھەسسە ئاشقان؛ تېلېگراف خىراجىتى چىقىمى 101.3 يۈەن، بولۇپ %34.8 ئاشقان؛ پوچتا خىراجىتى چىقىمى 2.88 يۈەن بولۇپ، %64.1 ئازايغان. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىدىن ھەر 100 ئائىلىگە 156.1 دانە تېلېفون توغرا كېلىپ، %9 ئاشقان.

ساۋ جيائېيەن

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ھۆسن تۈزەش ئىستېمال چىقىمى ئاشتى

1998 - يىلى شىنجاڭدىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە چاچ ياساش، ھۆسن تۈزەش ئىستېمال چىقىمى 36.58 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %8.73 ئاشتى، ئىستېمال چىقىمىدىكى سالمىقى 1997 - يىلدىكى %0.87تىن %0.95كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پەرداز بۇيۇملىرى سېتىۋېلىش چىقىمى 34.95 يۈەن بولۇپ، %6.4 ئاشتى.

مەھمەت تۇرسۇن

ئاھالىلەرنىڭ بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلى ئاشتى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈش ماتېرىيالىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە پۇل ئامانەت قەرز چىقىمى 1195.48 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %9.52 ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇل كىشى بېشىغا 872.3 يۈەندىن توغرا كېلىپ، %4.15 ئاشقان؛ بانكىدىن ئېلىنغان پۇل كىشى بېشىغا 882.96 يۈەندىن توغرا كېلىپ، %22.28 ئاشقان، ئېشىش ھەجمى بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلدىن 18.13 پىرسەنت پوئىنتى يۇقىرى بولغان. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئۆي ئىسلاھاتى يولغا قويۇلغانلىقتىن، ئاھالىلەر ئۆي سېتىۋېلىش ئۈچۈن بانكىغا ئامانەت قويغان نۇرغۇن پۇلىنى ئېلىۋالغان، شۇنىڭ بىلەن بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنى ئېلىۋېلىش كۆپلەپ ئاشقان.

تۇرسۇنئاي

ئەقلىي جەھەتكە مەبلەغ سېلىش شەھەر ئائىلىلىرى ئىستېمالىدىكى قىزىق نۇقتا بولۇپ قالدى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئولتۇرۇشلۇق ئائىلىلەرنى تەكشۈرۈش ماتېرىيالىدا كۆرسىتىلىشىچە، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ماشىنا ئېتىۋېلىش چىقىمى 221.28 يۈەنگە يېتىپ، ئىستېمال چىقىمىنىڭ %5.7نى ئىگىلەپ، 1990 - يىلدىكىدىن 4.6 ھەسسە ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن %23.9تىن ئېشىپ بارغان. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئوقۇش خىراجىتى چىقىمى 162.38 يۈەنگە يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 4.5 ھەسسە ئاشقان، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن %23.6تىن ئېشىپ بارغان.

ساۋ جيائېيەن

شەھەرلەردىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئائىلە تۇرمۇش سەۋىيىسى داۋاملىق ئۆستى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ ئاپتاپ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەرلىرىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئائىلە تۇرمۇش كىرىمى ۋە چىقىمى داۋاملىق ئېشىپ، تۇرمۇش سەۋىيىسى يەنمۇ ياخشىلانغان. تەكشۈرۈشتە كۆرسىتىلىشىچە، شەھەرلەردىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرىنىڭ يىللىق ئومۇتۇرچە ئەملىي كىرىمى 3545.6 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 5.85% ئاشقان؛ شەھەرلەردىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرى ئىختىيارىدىكى يىللىق ئومۇتۇرچە كىرىم 3498.83 يۈەنگە يېتىپ، 5.43% ئاشقان. ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرىنىڭ ئومۇتۇرچە ئەملىي چىقىمى 3514.29 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 384.81 يۈەن، يەنى 12.3% ئاشقان، ئومۇتۇرچە ئىستېمال چىقىمى 2789.08 يۈەن بولۇپ، 3.54% ئاشقان. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال چىقىمىدا مەنپىي ئۆسۈش كۆرۈلگەن، بۇ ئىككى ئەھۋالنى سېلىشتۇرۇپ قارىغاندا، شەھەرلەردىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرى تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىش سۈرئىتى شەھەر ئاھالىلىرى ئائىلىلىرىنىڭ ئومۇتۇرچە سەۋىيىسىدىن تېز بولغانلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

شەھەرلەردىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرىنىڭ تۇرمۇش ئىستېمال ئالاھىدىلىكى، ئاساسەن، تۆۋەندىكى بىر نەچچە جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ: (1) يېمەكلىكلەر ئىستېمالى پۇختا قەدەم بىلەن ئاشقان. ئومۇتۇرچە يېمەكلىك ئىستېمالى 1311.19 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 4.86% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە گۆش، ئۇي قوشلىرى ۋە ئولارىدىن ياسالغان مەھسۇلاتلارغا سەرپ قىلىنغان ئومۇتۇرچە چىقىم 391.7 يۈەن بولۇپ، 7.9% ئاشقان. (2) كىيىم - كېچەك چىقىمى داۋاملىق ئاشقان. ئومۇتۇرچە كىيىم - كېچەك ئىستېمالى 498.01 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 6.93% ئاشقان. كىيىم - كېچەك ئىستېمالىدا تەبىيار كىيىم - كېچەكلەر يەنىلا ئاساسىي ئېقىم بولغان، يىللىق ئومۇتۇرچە كىيىم - كېچەك سېتىۋېلىش چىقىمى 272.97 يۈەنگە يېتىپ، 13.99% ئاشقان. (3) ئائىلە ئۇسكۇنىلىرى زامانىۋىلىشىشقا يۈزلەنگەن. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەرلىرىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىلىرىدىكى ئاساسلىق چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ مىقدارى بەلگىلىك دەرىجىدە ئاشقان، مەسىلەن: ھەر 100 ئائىلە بويىچە ھېسابلىغاندا، رەڭلىك تېلېۋىزور 85.91 بولۇپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 1.43%؛ توڭلاتقۇ 59.73 بولۇپ، 19.46%؛ كىر ئالغۇ 80.54 بولۇپ، 13.97%؛ ئۇنئالغۇ 80.54 بولۇپ، 16.17%؛ فوتو ئاپپارات 20.13 بولۇپ، 4.14%؛ لازىر نۇرلۇق سىنقويغۇ 4.03 بولۇپ، ھەر ھەسسە؛ چاڭسۇمۇرگۈچ 7.38 بولۇپ، 23% ئاشقان. (4) تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى جەھەتكە سېلىنغان سېلىنما ئاشقان. ئومۇتۇرچە تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش چىقىمى 131.01 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 2% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش مۇلازىمىتى چىقىمى 42.5 يۈەن بولۇپ، 11.02% ئاشقان. (5) قاتناش ۋە ئالاقىلىشىش چىقىمى ئاشقان. ئومۇتۇرچە قاتناش، ئالاقىلىشىش چىقىمى 149.23 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 23.74% ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاقىلىشىش خىراجىتى (كىشى ېشىغا ئومۇتۇرا ھېساب بىلەن 74.78 يۈەن بولۇپ) ئاز كەم بىر ھەسسە ئاشقان. (6) كۆڭۈل ئېچىش، مەدەنىيەت، ماۋارىپ مۇلازىمىتى چىقىمى 2 خانىلىق سان ئاشقان. ئومۇتۇرچە كۆڭۈل ئېچىش، مەدەنىيەت، ماۋارىپ مۇلازىمىتى چىقىمى 254.79 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 22.35% ئاشقان. (7) تۇرالغۇ ئۇي شارائىتى يەنمۇ ياخشىلانغان. ئومۇتۇرچە تۇرالغۇ ئۇي كۆلىمى 15.19 كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 17.3% ئاشقان. تۇرالغۇ ئۇي پاسونىدىن قارىغاندا، 43.14% ئائىلە سېكسىيىلىك يۇرۇشلەشكەن تۇرالغۇ ئۇيدە ئولتۇرغان، بۇ سان 1997 - يىلىدىكىدىن 3.81 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن. ئۆيلەرنىڭ مۇلۇك ھوقۇقىدىن قارىغاندا، 64% ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىسىنىڭ ئۆز ئىلكىدىكى ئۆيدە ۋە قىسمەن مۇلۇك ھوقۇقىغا ئىگە ئۆز ئىلكىدىكى ئۆيدە ئولتۇرغان، بۇ سان 6.7 پىرسەنت پوئىنتى ئۆسكەن. 52.94% ئاز سانلىق مىللەتلەر ئائىلىسى سۈيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ئىشلەتكەن.

ياڭ لېي

مەركىزي شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ قانۇن ئېڭى ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ ئومۇتۇرلىرىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى 500 شەھەر ئاھالىسىنىڭ قانۇن ئېڭى ئەھۋالىنى مەخسۇس تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، پۇقرالارنىڭ بىرىنچىدىن كۆپرەكى (50.43%) قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۆگىنىشىگە قاتناشقان. كەسىپلەر بويىچە گۇرۇپپىلارغا

ئاپىرىغاندا، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۆگىنىشىگە قانۇنىشىش سالمىقى باشقا كەسىپتىكىلەردىن يۇقىرى بولغانلار: ئىشچىلار (99.22%نى ئىگىلىگەن)، كەسىپىي تېخنىكا خادىملىرى (11.20%نى ئىگىلىگەن)، كارخانا باشقۇرغۇچى خادىملار (11.20%نى ئىگىلىگەن)، دۆلەت ئورگانلىرىدىكى خادىملار (82.17%نى ئىگىلىگەن) بولغان، ئوقۇغۇچىلار-نىڭ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۆگىنىشىگە قاتنىشىشتا ئىگىلىگەن سالمىقى ھەممىدىن تۆۋەن بولۇپ، ئاران 15.1%نى ئىگىلىگەن. ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ئالاقىدار تارماقلارنىڭ يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىشىنى قوزغىشى لازىم بولغان.

تەكشۈرۈش داۋامىدا مەلۇم بولۇشچە، تەكشۈرۈلگۈچىلەرنىڭ 72.17%ى ئىلگىرى قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرايدىغان ئىشقا دۇچ كەلگەن، بۇلارنىڭ ئىچىدىكى 43.48% ئادەملا مەسىلىنى قانۇننىڭ ياردىمى بىلەن ھەل قىلالىغان. «سىز نامۇۋاپىق جازالاشنى قانداق ھەل قىلدىڭىز» دېگەن سوئال قەغىزىگە بېرىلگەن جاۋابتا، يۇقىرى دەرىجىلىك مەمۇرىي ئورگانىنى ئىزدىگەنلىكى (55.58%نى ئىگىلىگەن)، سوت مەھكىمىسىگە بارغانلىقى (45.21%نى ئىگىلىگەن)، تەپتىش مەھكىمىسىگە بارغانلىقى (28.9%نى ئىگىلىگەن)، چ خ ئىدارىسىگە بارغانلىقى (32.2%نى ئىگىلىگەن) بېرىلغان، قالغان 8.4% پۇقرا نېمە قىلىشنى بىلمەي تەمتىرەپ قالغان. بۇ، بىر جەھەتتىن، پۇقرالارنىڭ قانۇنغا تايىنىپ ئۆزىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ئاڭلىلىقىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدىغانلىقىنى ئەكس ئەتتۈرگەن؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلار ۋە ئەدلىيە تارماقلىرىنىڭ خىزمەتنىڭ ئاشكارىلىقىنى ئاشۇرۇپ، ئىلگىرى دېلو بېجىرىش داۋامىدا ساقلانغان مەمۇرىيەت ئارىلىشىۋېلىش، ھوقۇق قانۇندىن ئوستۇن تۇرۇش، يۇز - خاتىر قىلىپ قانۇننى بۇزۇش، خىزمەت ھوقۇقىدىن كەلمە - كەلمەس پايدىلىنىش قاتارلىق ئىللەتلەرنى تۈگىتىشكە توغرا كېلىدىغانلىقىنىمۇ ئەكس ئەتتۈرگەن.

ۋاڭ يىڭ

ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئۆي سېتىۋېلىش مۇددىئاسى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 5 - ئايدا ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى ش ئۇ ئا ر ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 1000 ئائىلىلىك ئاھالىنىڭ ئۆي سېتىۋېلىش مۇددىئاسىنى ئارىلاپ تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئاھالىلەرنىڭ 34.3%ى بۇنىڭدىن كېيىنكى 3 يىل ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي سېتىۋالماقچى ياكى ھازىر ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيىنى تېخىمۇ ياخشى ئۆيگە ئالماشتۇرماقچى بولغان، بۇنىڭ ئىچىدە 5.5% ئاھالە تاۋار ئۆي سېتىۋالماقچى بولغان. 60.2% ئاھالە تۇرالغۇ ئۆي سېتىۋالماقچى ئەمەس ياكى ھازىر ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيىنى ئالماشتۇرماقچى، ئەڭشىمەكچى ئەمەس ئىكەن، بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەب: ئۆلارنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى تۆۋەن بولغاچقا، ئۆلار ئۆي سېتىۋېلىش تارزۇسىغا يېتىشكە ئىلاجسىز قالغان. ئاھالىلەر تاۋار ئۆينىڭ باھاسى قانچە بولسا كۆتۈرەلەيدۇ؟ 94.3% شەھەر ئاھالىسىنىڭ قارىشىچە، ھەر كۆادرات مېتىرىنىڭ باھاسى 700 — 900 يۈەنگىچە بولسا، بۇ باھا ئۆلار قوبۇل قىلالايدىغان باھا بولىدىكەن. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئىستېمالچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئائىلە ئىقتىسادىي شارائىتىغا ئاساسەن سېتىۋالماقچى ياكى ئالماشتۇرماقچى بولغان كۆڭۈلدىكىدەك تاۋار ئۆينىڭ ئۆلچىمى جەھەتتە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى (قۇرۇلۇش كۆلىمى) 61 كۆادرات مېتىردىن 80 كۆادرات مېتىرغىچە ئىكەن، مۇنداق قاراشتىكى كىشىلەر تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 45.35%نى ئىگىلەيدىكەن؛ كۆڭۈلدىكىدەك ئۆي شەكلى 3 ئېغىز ئۆي، بىر زال بار ئۆي ئىكەن (49.7%نى ئىگىلەيدىكەن)؛ كۆڭۈلدىكىدەك ئۆي قۇرۇلمىسى مېھمانخانىسى چوڭ، باشقا ئۆيلىرى كىچىك ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى ئىكەن (59.3%نى ئىگىلەيدىكەن)؛ كۆڭۈلدىكىدەك ئاشخانا تاماق ئەتكىلى ۋە توڭلاتقۇ قويغىلى بولىدىغان، شۇنداقلا تاماق يېگىلىمۇ بولىدىغان ئاشخانا ئىكەن (59.3%نى ئىگىلەيدىكەن)؛ كۆڭۈلدىكىدەك تازىلىق ئۆيى ھاجەت قىلغىلى ۋە يۇيۇنغىلى، شۇنداقلا كىر ئالغۇ قويغىلى بولىدىغان يۇيۇنۇش ئۆيى ئىكەن (25.8%نى ئىگىلەيدىكەن)؛ كۆڭۈلدىكىدەك بالكون ئىكەن (90.5%نى ئىگىلەيدىكەن)؛ كۆڭۈلدىكىدەك تۇرالغۇ مۇھىتى تۇرالغۇ ئۆينىڭ ئەتراپى كۆكەرتىلگەن (30.2%نى ئىگىلەيدىكەن) ۋە قاتناش ئىشلىرى قولايلىق (30.1%نى ئىگىلەيدىكەن) مۇھىمت ئىكەن.

ۋاڭ يىڭ

ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ بوش ۋاقتى تەكشۈرۈلدى

شەھەر ئاھالىلىرى بوش ۋاقتىنى قانداق ئۆتكۈزىدۇ؟ 1998 - يىل 8 - ئايدا ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى ئۈرۈمچى

شەھىرىدىكى ئاھالىلەر ئۈستىدە ئالاقىدار تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈشتە تارقىتىلغان سوئال قەغەزلىرىگە بېرىلگەن جاۋابلارنى يىغىنچاقلاش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ بوش ۋاقتىدا ھەمىشە يەكى ھەر كۈنى قىلىدىغان ئىشلىرىنى رەتكە تىزغاندا، 1 - دىن 8 - گىچە مۇنداق بولغان: تېلېۋىزور كۆرۈش، ئۇي ئىشىنى قىلىش، تەنتەربىيە - ساغلاملىق پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىش، گېزىت ئوقۇش، كىتاب ئوقۇش، رادىئو ئاڭلاش، ژۇرنال ئوقۇش، بالىلىرىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش. ھەرخىل پائالىيەتلەرنىڭ ھەركۈنى ھەر كىشىنىڭ ئونتۇرا ھېساب بىلەن قانچىلىك ۋاقىتنى ئىگىلەيدىغانلىقىنى رەتكە تىزغاندا، بۇلارنىڭ رەت تەرتىپى مۇنداق بولغان: تېلېۋىزور كۆرۈش (93 مىنۇت)، ئۇي ئىشىنى قىلىش (73 مىنۇت)، تەنتەربىيە - ساغلاملىق پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىش (60 مىنۇت)، كىتاب ئوقۇش (51 مىنۇت)، ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرى بىلەن بېرىش - كېلىش قىلىش (51 مىنۇت)، رادىئو ئاڭلاش (46 مىنۇت)، مۇزىكا ئاڭلاش (45 مىنۇت)، بالىلىرىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش (43 مىنۇت)، ژۇرنال ئوقۇش (37 مىنۇت)، گېزىت ئوقۇش (36 مىنۇت)، ماگىزىن ئارىلاش ياكى نەرسە - كېرەك سېتىۋېلىش (36 مىنۇت)، سىنئالغۇ يەكى لازىر نۇرلۇق سىنقويغۇ كۆرۈش (34 مىنۇت)، سىرتقا بېرىپ ئېكسكۇرسىيە - سايا‌ھەت قىلىش (33 مىنۇت)، ئىشتىن سىرت ئۆگىنىش (32 مىنۇت)، كىنو - تىياتىرغانغا بېرىپ كىنو ياكى تىياتىر كۆرۈش (18 مىنۇت).

خې بەيجى

مەركىزىي شەھەردىكى ئاھالىلەر كۆڭۈل بۆلىدىغان ئىجتىمائىي قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 6 - ئاينىڭ بېشىدا ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى «نۇۋەتتە شەھەر ئاھالىلىرى ئەڭ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئىجتىمائىي قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى» ئۇستىدىكى مەخسۇس تەكشۈرۈشنى يولغا قويۇشقا باشچىلىق قىلدى. بۇ تەكشۈرۈشتە، ئاساسەن، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا زىچ ئالاقىدار بولغان ئىجتىمائىي قىزىق نۇقتا مەسىلىسىدىن 15ى مىسال كەلتۈرۈلۈپ، تاسادىپىي تاللاپ زىيارەت قىلىش شەكلىدىكى سوئال قەغىزى ئارقىلىق تەكشۈرۈش ئۇسۇلى قوللىنىلىپ، 20 ياشتىن يۇقىرى 800 شەھەر ئاھالىسى تەكشۈرۈلدى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، شەھەر ئاھالىلىرى كۆڭۈل بۆلىدىغان ئىجتىمائىي قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرىنىڭ رەت تەرتىپى تۆۋەندىكىچە بولغان:

كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر	بېرىلگەن باھا	نىسبىتى (%)
تېببىي داۋالاش تۈزۈمى ئىسلاھاتى	خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىملار ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىش كېرەك.	12.32
تۇرالغۇ ئۇي تۈزۈمى ئىسلاھاتى	شەخسلەر تۇرالغۇ ئۇي سېتىۋالغاندا بانكىدىن قەرز پۇل ئېلىشقا ئائىت نىزام توغرىسىدىكى تەشۋىقات سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك.	12.22
جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى	ھازىر شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان ئاساسىي ئامىل — مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەر. مىللىي مەسىلىنى ئوبدان ھەل قىلغاندىلا، جەمئىيەت مۇقىم بولالايدۇ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادى راۋاجلىنالايدۇ.	12.16
ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش مەسىلىسى	ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلۇش مەسىلىسىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىش كېرەك.	11.29
ئىجتىمائىي كاپالەت	ھۆكۈمەت فۇنكسىيە تارماقلىرىنىڭ ھەرخىل ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېما تۈزۈملىرىنى ئىمكانقەدەر تېز مۇكەممەللەشتۈرۈشىنى ئەممىي ئۈمىد قىلىمىز.	10.41

پاكلىق قۇرۇلۇشى	پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، بولۇپمۇ قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلاردىكى كادىرلار ناتوغرا ئىستىللارنى باشلامچىلىق بىلەن توزىتىپ، چىرىكلىشىش ئەھۋالىنى چەكلەپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇشى لازىم.	10.1
باھانى مۇقىملاشتۇرۇش	شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ پۇل پاخاللىقىنى، باھانىڭ ئۆرلەپ كېتىشىنى تىزگىنلەش جەھەتتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرى مۇئەييەنلەشتۇرۇلدى.	9.9

ژالە يىلك

ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ پۇل مۇئامىلە مۇلكى ۋە مەبلەغ سېلىش مۇددىئاسى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى ئۇرۇمچى شەھىردە دائىمىي تۇرۇشلۇق ئاھالىلەرنىڭ پۇل مۇئامىلە مۇلكى ۋە مەبلەغ سېلىش مۇددىئاسىنى ئارىلاپ تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، ماڭاش خاراكتېرلىك كىرىم يەنىلا كۆپ قىسىم ئاھالىلەر ئائىلىلىرى (82.6%نى ئىگىلىگەن) نىڭ ئاساسلىق كىرىم مەنبەسى بولغان؛ ئۇنىڭدىن قالسا، يەككە ئىگىلىك بولغان (10.4%نى ئىگىلىگەن)؛ يەنە ئاز بىر قىسىم ئاھالىلەر كىرىم كىرگۈزۈشتە، ئاساسەن، 2 - كەسىپكە ۋە باشقا كىرىملەرگە تايانغان (7%نى ئىگىلىگەن). ئايلىق ئوتتۇرىچە ئائىلە كىرىمى 601 — 1000 يۈەنگىچە بولغان ئائىلە ھەممىدىن كۆپ بولۇپ، 28.1%نى ئىگىلىگەن، ئاز كەم 70% ئائىلىدە ھەر ئايدا مەبلەغ تېجەپ قېلىنغان، بۇنىڭ ئىچىدە ھەر ئايدا 101 — 500 يۈەنگىچە تېجەپ قېلىنىدىغان ئائىلە 44.9%نى ئىگىلىگەن. ئاھالىلەر تېجەپ قېلىنغان مەبلەغنى ئىشلىتىش يۆنىلىشىنى تاللاش ۋاقتىدا، 40.5% ئاھالە بانكىغا ئامانەت قويۇشنى تاللىغان؛ باشقىلارنىڭ رەت تەرتىپى مۇنداق بولغان: 16.5%ى تىجارەت قىلىشقا، 8.7%ى زايومغا، 7.2%ى پاي چېكىگە، 6.5%ى سۇغۇرتىغا، 4.1%ى نەرسە - كېرەك سېتىۋېلىشقا، 4%ى ئۆي - زېمىنغا، 1.7%ى پوچتا ماركىسىغا، 1.1%ى سەنئەت بۇيۇملىرىنى يىغىپ ساقلاشقا ئىشلىتىشنى تاللىغان؛ باشقا ئىشلارغا سېلىنىدىغان مەبلەغنىڭ سالمىقى 9.7% بولغان.

تەكشۈرۈش داۋامىدا، «بانكىنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى داۋاملىق چۈشۈۋاتىدۇ، سىز بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇشنى ئۆزگەرتمەكچى بولۇۋاتامسىز، قانداق» دېگەن سوئال قويۇلغاندا، يېرىمدىن ئارتۇق (56.7%) ئاھالە بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇشنى ئۆزگەرتمەكچى ئەمەسلىكىنى بىلدۈرگەن، بۇنىڭ ئىچىدە 90.3% ئاھالە: بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇشتىن مەقسەت ئىستېمال مەبلىغى توپلاش، ئۇنىڭ رولى كۆتۈلمىگەن ئەھۋاللارغا تاقابىل تۇرۇش (23.7%نى ئىگىلەيدۇ)، ئاساسىي تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش (14.2%نى ئىگىلەيدۇ)، پەرزەنتلەرنى ئوقۇتۇش (2.4%نى ئىگىلەيدۇ)، كېسەل بولۇپ قالغاندا داۋالىنىش (11.6%نى ئىگىلەيدۇ)، ياشانغاندا ئىشلىتىش (10.1%نى ئىگىلەيدۇ)، تۇرمۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە سەرپ قىلىش (7.2%نى ئىگىلەيدۇ)، ئۆزىنىڭ بىلىمىنى ئاشۇرۇش ۋە پەرزەنتلىرىنىڭ تويىغا سەرپ قىلىش (ھەر قايسىسى 5.6%نى ئىگىلەيدۇ)، دەپ قارىغان. 43.3% ئاھالە بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ ئۆسۈمى چۈشۈپ كەتكەندىن كېيىن، بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنى مەقسەتلىك ھالدا زايومغا (26.8%نى ئىگىلەيدۇ)، سۇغۇرتىغا (20.6%نى ئىگىلەيدۇ)، تىجارەتكە (23.1%نى ئىگىلەيدۇ)، ئۆي سېتىۋېلىشقا (5.4%نى ئىگىلەيدۇ) سەرپ قىلغان. بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇش تۇرلىرىنى تاللاش ۋاقتىدا تەكشۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ 50.2%ى قەرەللىك - قەرەللىسز ئامانەت قويۇشنى تاللىغان؛ ئاندىن قالسا، بىر يىللىق قەرەللىك پۇل ئامانەت قويغۇچى ئائىلىلەر 31.5%نى، 3 يىللىق قەرەللىك پۇل ئامانەت قويغۇچى ئائىلىلەر 9.4%نى، 3 يىللىقتىن يۇقىرى قەرەللىك پۇل ئامانەت قويغۇچى ئائىلىلەر 1.2%نى، قەرەلسىز پۇل ئامانەت قويغۇچى ئائىلىلەر 7.9%نى ئىگىلىگەن.

ژالە يىلك

مەركىزىي شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ كۆزنەك كەسىپلەردىن رازى بولۇش دەرىجىسى تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ 2 - يۈرۈش «تۇرمۇش» پروگراممىسى ۋە ئۇرۇمچى سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ بېشىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ 7 چوڭ كۆزنەك كەسىپ (پوچتا - تېلېگراف، قاتناش، تېببىي داۋالاش - سەھىيە، پۇل مۇئامىلە، سودا،

يېمەك - ئىچمەك، رېمونتچىلىق) تىن رازى بولۇش دەرىجىسىنى ئارىلاپ تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، ئاھالىلەرنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى مۇلازىمەت پوزىتسىيەسىنى (53%نى ئىگىلەيدۇ) ۋە مۇلازىمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلاش (46%نى ئىگىلەيدۇ) نۇقتىسىدا كۆزىنەك كەسىپلەر جەدۋىي ھال قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلە، دەپ قارىغان. 65% شەھەر ئاھالىسى باھا، ھەق ئېلىش مەسىلىسىدىن رازى ئەمەسلىكىنى بىلدۈرگەن، ئۇلار، قىسمەن كەسىپلەرنىڭ باشقۇرۇلۇشى قالايمىقان، ھەق ئېلىش، باھا ھەددىدىن زىيادە يۇقىرى، يەنە بەزى كەسىپلەردە ھەددىدىن ئارتۇق پايدا ئېلىش قاتارلىق ئەھۋاللار مەۋجۇت، دەپ قارىغان، ئالاقىدار تارماقلارغا باھا، ھەق ئېلىشنى تىزگىنلەش ۋە تەرتىپكە سېلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلغان.

تەكشۈرۈش داۋامىدا ئامما 7 چوڭ كەسىپنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىغىمۇ ھەر تەرەپلىمە باھا بەرگەن، كەسىپلەر بويىچە رازى بولۇش دەرىجىسىنىڭ رەت تەرتىپى مۇندىق بولغان: پۇل مۇئامىلە، بانكىغا پۇل ئامانەت قويۇش كەسپى 60%نى، خەلق ئاۋىئاتسىيە كەسپى 52%نى، يېمەك - ئىچمەك، ئاددىي يېمەكلىكلەر كەسپى 41%نى ئىگىلىگەن؛ كەسىپلەر بويىچە رازى بولماسلىق دەرىجىسىنىڭ رەت تەرتىپى مۇنداق بولغان: تېببىي داۋالاش - سەھىيە كەسپىدىكى دوختۇرخانىلار 50%نى، تېلېگراف (تېلېفون) ۋە ناشىيول قاتنىشى (يەككە قاتناش) كەسپىنىڭ ھەر قايسىسى 28%نى، ئائىلە ئېلېكتر لېنىك سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش ۋە تۆمۈر يول تىرانسپورتى كەسىپلىرىنىڭ ھەر قايسىسى 21%نى ئىگىلىگەن.

ۋالىق يىلىق

مەركىزىي شەھەردىكى 10 چوڭ دوختورخانىنىڭ داۋالاش ئەخلاقى، داۋالاش ئىستىلى تەكشۈرۈلدى

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ بېشىدا ش ئۇ ئا ر شەھەرلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 10 چوڭ دوختۇرخانا (ش ئۇ ئا ر «خەلق» دوختۇرخانىسى، شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتىغا قاراشلىق 1 -، 2 - دوختۇرخانىلار، ش ئۇ ئا ر جۇڭگو تېبابەتچى دوختۇرخانىسى، ش ئۇ ئا ر ئۇيغۇر تېبابەتچى دوختۇرخانىسى، بىڭتۈەن دوختۇرخانىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 1 - «خەلق» دوختۇرخانىسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك «دوستلۇق» دوختۇرخانىسى) نىڭ كېسەلخانىسىدا يېتىپ داۋالىنىۋاتقان 1000دىن ئارتۇق بىمارغا سوئال قەغىزى تارقىتىپ داۋالاش ئەخلاقى، داۋالاش ئىستىلى ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈلگەن بىمارلار ئىچىدە داۋالىنىش خىراجىتى ئومۇمىنىڭ ھېسابىغا ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىلىدىغانلار 23.3%نى، يېرىم ئومۇمىنىڭ خىراجىتى، يېرىم ئۆزىنىڭ خىراجىتى بىلەن داۋالىنىدىغانلار 24.5%نى، ئۆز خىراجىتى بىلەن داۋالىنىدىغانلار 47.3%نى، سۇغۇرتا شىركىتى داۋالىنىش خىراجىتىنى بېرىدىغانلار 5%نى ئىگىلەيدۇ. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كۆرسىتىلىشىچە، تەكشۈرۈلگۈچىلەرنىڭ ئاز كەم ئۈچتىن بىر قىسمى دوختۇرخانىلارنىڭ مۇھىتىدىن 12.2%، ئىچكى تازىلىق شارائىتىدىن 12.8% رازى بولغان. بىمارلارنىڭ دوختۇرخانىلارنىڭ مۇلازىمەت پوزىتسىيەسىدىن رازى بولۇش دەرىجىسى ئاران 12.3%نى، تېببىي خادىملارنىڭ كەسپىي ساپاسىدىن رازى بولۇش دەرىجىسى ئاران 13.7%نى ئىگىلىگەن. 35.7% كىشى تېببىي خادىملارنى مەسئۇلىيەتچان ئەمەس، بىمارلارغا دورىنى كەلسە - كەلمەس بېرىپ بېرىدۇ ۋە كېسەللىككە مۇناسىۋەتسىز دورىلارنى بېرىپ بېرىدۇ، دەپ قارىغان، بۇنىڭ ئىچىدە كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىۋاتقان بىمارلارنىڭ 7.6%ى ئىلگىرى ئىچكەن دورىسى مۇڭاپىق بولماسلىق ئەھۋالىغا دۇچ كەلگەن. تەكشۈرۈلگۈچىلەرنىڭ دوختۇرخانىلارنىڭ ھەق ئېلىشىغا بەرگەن باھاسى ئىنتايىن تۆۋەن بولغان، رازى بولۇش دەرىجىسى ئاران 4.3%نى ئىگىلىگەن، رازى بولماسلىقنىڭ ئاساسلىق ئىپادىلىرى مۇنداق بولغان: تېببىي داۋالاش كەسپىدىكى ھەق ئېلىش باھاسى ھەددىدىن زىيادە يۇقىرى، بۇ ھال بىمارلارنىڭ ئىقتىسادىي يۈكىنى ئاشۇرۇۋېلا قالماي، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ خىراجەت چىقىمىنىمۇ ئاشۇرۇۋېتىتى (58.3%نى ئىگىلەيدۇ)؛ دورا باھاسى مۇڭاپىق ئەمەس (9%نى ئىگىلەيدۇ)؛ يېنىك كېسەلنى ئېغىر كېسەل قاتاردا داۋالاش ئەھۋالى بار (6.8%نى ئىگىلەيدۇ).

ۋالىق يىلىق

كادىرلار ئىشلىرى

يىلانلىق قوبۇل قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى كادىرلار نازارىتى ئىشقا قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە، بىرىنچىدىن، ئورگانلار، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ يىللىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر سانى ۋە ماۋاش سوممىسى پىلانغا قارىتا تۆنجى قېتىم زادىلا كۆپەيتىمەسلىكنى ئوتتۇرىغا قويدى، دۆلەت بىر تۇتاش تەقسىم قىلىدىغان ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇمنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار ۋە ئاپتونوم رايون ئالاھىدە تەستىقلىغان خادىملارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، جەمئىيەتتىن ئىستىھان ئېلىپ

دۆلەت مەمۇرىيىلىقىغا قوبۇل قىلىش، جەمئىيەتتىن كادىر قوبۇل قىلىش، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ئىشچىلار ئىچىدىن كادىر قوبۇل قىلىش (تەكلىپ قىلىش) نى توختاتتى. ئىككىنچىدىن، ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيىدىن يۇقىرى پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىغا كىرىشنى خالىغانلاردىن ئومۇملاشتۇرۇپ باھالاشتا سىنىپ بويىچە ئالدىنقى 10 - لىككىچە ئىرىشكەن، بىر تۈتاش تەقسىم قىلىنىدىغان ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ۋە ھەربىيدە يېگىدىن تۇۋەن ۋەزىپە ئۆتەپ كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى مەمۇرىيىلىققا قوبۇل قىلىش سالاھىيەت ئىمتىھانىغا قاتناشتۇردى. ئۈچىنچىدىن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق بېجى يىغىش يارىدەمچىلىرىدىن 700 نەچچە كىشىنى ئىشقا قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇرۇپ، ئۇلار ئىچىدىن 300 نەچچىنى تاللىدى. تۆتىنچىدىن، كادىرلار مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، بىر قىسىم كارخانا، كەسپىي ئورۇنلاردىكى دۆلەت مەمۇرىيىلىقى، خەلق ساقچىسى شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ج خ ۋە قوغداش خادىملىرىنى ئاپتونوم رايون بويىچە بىر تۈتاش ئىشقا قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىغا قاتناشتۇردى ھەمدە ئۇلارنى دەرىجە بويىچە ئېغىزچە ئىمتىھان بېرىش، سىناپ كۆرۈش، سالاھىيەتلىك تەكشۈرۈشكە ئۇيۇشتۇردى، ئۇلار ئىچىدىن ئاپتونوم رايونغا بۇۋاستە قاراشلىق تارىم، تۇرپان — قۇمۇل، جۇڭغار، غەربىي - جەنۇبىي تارىمدىن ئىبارەت 4 چوڭ نېفتلىكتىكى ج خ ئىدارىلىرىدە ئىشلەيدىغانلىرىدىن كادىرلار نازارىتى بۇۋاستە ئېغىزچە ئىمتىھان ئالدى. بەشىنچىدىن، گوۋۇيۈەننىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرىنىڭ ئۆلكىدىن تۆۋەن دەرىجىلىكلىرىگە قارىتا تىك لىنىيە بويىچە باشقۇرۇش يولىغا قويۇلغاندىن كېيىنكى كادىرلار باشقۇرۇش خىزمىتى جەھەتتە ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە مۇناسىپ سىياسەت ۋە بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، بۇ خىزمەتنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشى ۋە ئۆز قەرىلىدە ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

لى جۈن

كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كارخانا مەسئۇللىرىنى تۇنجى قېتىم كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بويىچە ۋەزىپىگە تەينىلەش سالاھىيىتىنى ئېتىراپ قىلىش چارىسى» غا ئاساسەن، ئاخىرىدا ئېتىراپ قىلىش ھەيئىتى باھالاپ، تەمىناتىنى ئۆستۈرۈشنى ماقۇللىغان ئالىي ئىنژېنېر 5، ئالىي ئىنژېنېر، ئالىي ئىقتىسادچى 104، ئىنژېنېر، ئىقتىسادچى 108.

2. ئاپتونوم رايون بويىچە تولۇق خىراجەتلىك، نورمىلىق خىراجەتلىك كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئىش ئورنىنى ئېنىقلاش ۋە تەكشۈرۈپ بېكىتىش خىزمىتى تاماملاندى. 1998 - يىللىق ئىش ئورنى ۋەزىپە سانىنى قىسمەن تەڭشەش ۋە تۆۋەنگە چۈشۈرۈش خىزمىتى ئاخىرلاشتى، «دەرىجە ئاتالمىتىلىدىغان» لارنىڭ ماتېرىياللىرىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى تاماملاندى.

3. بىر قىسىم ئالىي ئۇنۋان باھالاش ھەيئىتىنى تەڭشەش ۋە ھەرخىل ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋان باھالاش ھەيئەتلىرىنى ئەنگە ئالدۇرۇش مەلۇماتىغا جاۋاب قايتۇرۇش خىزمىتى ئاخىرلاشتى. جايلار ۋە ئالاقىدار نازارەت، ئىدارىلەر ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋان باھالاش ھەيئەتلىرىنىڭ تەشكىللىنىش ئەھۋالىنى تەلەپ بويىچە مەلۇم قىلدى. 36 ئالىي ئۇنۋان باھالاش ھەيئىتى ۋاقتىدا تەڭشەلدى. 141 ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋان باھالاش ھەيئىتىنىڭ تەشكىللىنىشىنىڭ ئەنگە ئېلىنىش ئەھۋالى ئۇستىدە جاۋاب قايتۇرۇلدى.

4. 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى كادىرلار نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى لىيۇ باۋلۇڭنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئاپتونوم رايوندىكى بىر قىسىم نازارەت، ئىدارە ۋە ئۆلكەت، ئوبلاست، شەھەرلەر قاتناشقان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا مۇلازىمەت قىلدۇرۇش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى، يىغىندا بۇندىن كېيىن كارخانىلار ۋە يېزا ئىگىلىكىدىكى ئىختىساس ئىگىلىرىنى بايقاشنى قانداق قىلىپ تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش ئۇستىدە كەڭ دائىرىدە ئىزدىنىلدى.

5. كادىرلار مىنىستىرلىكىنىڭ زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا، تۇنجى قېتىم دۆلەتلىك 2 پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكلىرى، ئىقتىسادشۇناسلار، ئاگرونومىلار شىنجاڭغا كېلىپ دەرس ئۆتۈشكە ۋە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشقا تەكلىپ قىلىندى. ئاكادېمىكلار، مۇتەخەسسىسلەر 13 قېتىم دوكلات بەردى، ئالتىلىغۇچىلار 3000 ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. ئاكادېمىكلار، مۇتەخەسسىسلەر سانجى ئوبلاستى، شىخەنزە، ئۈرۈمچى شەھەرلىرى، تۇرپان، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرىدىكى يېزىلار، زاۋۇت - كانلار، پاي تۈزۈمىدىكى شىركەتلەرگە بېرىپ نەق مەيداندا تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ۋە يېتەكچىلىك قىلدى. بۇ، ئاپتونوم رايوندىكى كارخانىچىلار، سانائەتچىلەر، نەزەرىيىچىلەرنىڭ نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، كۆز قارىشىنى يېگىلىشىغا ئىجابىي تەسىر كۆرسەتتى.

6. ئاپتونوم رايونلۇق 1998 - يىللىق تەمىناتى ئۆستۈرۈلمىدىغان ئالىي ئىنژىنېر، يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تەتقىقاتچىلىرىنى باھالاش يىغىنى ئېچىلدى. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالاپ بېكىتىشى ئارقىلىق تەمىناتى ئۆستۈرۈلمىدىغان 18 ئالىي ئىنژىنېرنىڭ ۋەزىپىگە تەينىلىنىش سالاھىيىتى ماقۇللاندى؛ باھالاپ بېكىتىش ئارقىلىق تەمىناتى ئۆستۈرۈلمىدىغان 8 يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تەتقىقاتچىسىنىڭ ۋەزىپىگە تەينىلىنىش سالاھىيىتى ماقۇللاندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا دۆلەتلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تەتقىقاتچىلىرىنى باھالاشقا قاتناشتۇرۇلمىدىغان 21 كىشى دۆلەتكە كۆرسىتىلدى.

7. ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەينىلەش سالاھىيىتى بويىچە 62 قېتىملىق باھالاش يىغىنىغا يېتەكچىلىك قىلىپ ۋە قاتناشىپ، 2555 كىشىنىڭ ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە: ئالىي ئۇنۋان ئالغانلار 224. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەرخىل يېزا - بازار كارخانىلىرىدا كۆرۈنەرلىك تۆھپە يارىتقان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىدىن ئالىي ئۇنۋان بېرىلگەنلەر 15، دوكتور، پوستدوكتور دەپ بېكىتىلىپ ئالىي ۋەزىپە بېرىلگەنلەر 11، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھەيرى ئومۇمىي مۇلازىمچىلىك كارخانىلىرىغا مۇلازىمەت قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئادەتتىكىچە باھالاش ۋە ئالاھىدە ئېتىراپ قىلىش ئارقىلىق، ھەيرى ئومۇمىي مۇلازىمچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشلەيدىغان 27 ئادەم ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەينىلىنىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى.

8. تۇنجى تۇركۈمدە شىنجاڭغا قايتىپ كەلگەن 216 ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا تايانچ كادىرلىرىنى ئالاھىدە تەربىيىلەپ ئىشلىتىش ۋە باشقۇرۇش، ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈش خىزمىتى تامامىلاندى، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلار ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا مۇنداق دېيىشتى: بۇ خىل تەربىيىلەش شەكلى ھەقىقەتەن ياخشى ئىكەن، ئۇنى ئۇزاققىچە داۋاملاشتۇرۇش كېرەك، بۇ، يۇقىرى ساپالىق ئاز سانلىق مىللەت پەن - تېخنىكا ئىختىساسلىقلار قوشۇنى بەرپا قىلىشنىڭ ئۇنۇملۈك يولى ئىكەن.

9. ئاپتونوم رايون بويىچە 1998 - يىلى كۆرۈنەرلىك تۆھپە يارىتقان ياش، ئوتتۇرا ياش مۇتەخەسسىسلەرنى، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاھىدە تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولىدىغان مۇتەخەسسىسلەرنى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى تاللاش خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن ئايالغاشتى. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشى ئارقىلىق تاللاپ چىقىلغان كۆرۈنەرلىك تۆھپىسى بار ياش، ئوتتۇرا ياش مۇتەخەسسىس 5، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاھىدە تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولىدىغان مۇتەخەسسىس 30، ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خىزمەتچىسى 130. ئاپتونوم رايوندىكى ھەرخىل ھەيرى ئومۇمىي مۇلازىمچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشلەيدىغان 11 كەسپىي تېخنىكا خادىمى تۇنجى قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خىزمەتچىلىرىنى باھالاش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلدى.

ۋۇ جىگالك

كادىرلار ئىشلىرى بويىچە ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتى

مەملىكەت بويىچە ئىقتىساد كەسپى جەھەتتە تېخنىكا سالاھىيىتى ئىمتىھانى ئېلىنىدى بۇ ئىمتىھان 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ دەرىجىلىك 2 قاتلام، 20 كەسىپ بويىچە ئېلىنىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 13 مىڭ 409 كىشى تىزىمغا ئالدۇرۇپ، ئەمەلىيەتتە 9174 كىشى ئىمتىھانغا قاتناشتى، بۇنىڭدىن 1886 كىشى لايىقەتلىك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكىنىڭ 1006، باشلانغۇچ دەرىجىلىكنىڭ 880، ئىمتىھاندا لايىقەتلىك بولغانلارغا كادىرلار مىنىستىرلىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى بەردى، ئۇلار مەملىكەت دائىرىسىدە مۇناسىپ كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەكلىپ قىلىنسا بولىدۇ. ئاپتونوم رايوندا يەنە ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىھان سوئالى تەييارلانغان بولۇپ، 1223 كىشى تىزىمغا ئالدۇردى، بۇنىڭدىن ئىمتىھانغا قاتناشقىنى 987، لايىقەتلىك بولغىنى 153 بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكنىڭ 42، باشلانغۇچ دەرىجىلىكنىڭ 111. ئىمتىھاندا لايىقەتلىك بولغانلارغا كادىرلار نازارىتى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى بەردى، ئۇلار ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەكلىپ قىلىنسا بولىدۇ.

ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەكلىپ قىلىنىدىغانلاردىن چەت ئەل تىلى (خەنزۇ تىلى) ئىمتىھانى ئېلىنىدى بۇ ئىمتىھان 3 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئېلىنىدى. ئىمتىھان: ئىنگلىز تىلى، رۇس تىلى، ياپون تىلى، نېمىس تىلى، فرانسۇز تىلى، دۇنيا تىلى، ئەرەب تىلى، خەنزۇ تىلىدىن ئاساس، ئۇيغۇر تىلىدىن ئاساس، قازاق تىلىدىن ئاساس، قەدىمىي خەنزۇ تىلى، قەدىمىي تېبابەت بېزىقىدىن ئىبارەت 12 خىل تىل - يېزىقتىن ئېلىنىدى. ئىمتىھان ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ دەرىجىگە بۆلۈندى. ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي 22 مىڭ 719 كىشى تىزىمغا ئالدۇرۇپ، 20 مىڭ 880 كىشى ئىمتىھان بەردى.

ئاپتونوم رايون بويىچە سەھىيە كەسپىي خادىملىرىدىن كەسپىي ۋەزىپىسىنى ئۆستۈرۈش يۆزىسىدىن ئىمتىھان ئېلىنىدى بۇ ئىمتىھان 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى خەنزۇ،

ئۇيغۇر تىلىدىن ئىبارەت 2 تىلدا ئوقتۇرا، باشلانغۇچ دەرىجە بويىچە 2 قاتلامغا بۆلۈنۈپ، غەرب تېبابەتچىلىكى، جۇڭگوچە تېبابەتچىلىك ۋە ئۇيغۇر تېبابەتچىلىكىدىكى دوختۇرلۇق، دورىگەرلىك، سېستراللىق، تېخنىكا قاتارلىق 35 كەسىپتىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايون بويىچە 7183 كىشى تەربىيىگە ئالدۇرۇپ، 6629 كىشى ئىمتىهان بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇ تىلىدا ئىمتىهان بەرگەنلەر 5232، ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىهان بەرگەنلەر 1397 بولۇپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 50% بولدى.

مەملىكەت بويىچە نازارەتچى ئىنژېنېرلاردىن كەسىپ ئىچرا قىلىش سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 5 - ئاينىڭ 23 - ۋە 24 - كۈنلىرى 4 پەندىن ئىبارەت. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 885 كىشى قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ھەممە پەنلەردىن ئىمتىهان بەرگىنى 797، بىر قىسىم پەنلەردىن ئىمتىهان بېرىش كەچۈرۈم قىلىنغىنى 88 كىشى بولۇپ، 129 كىشى لايىقەتلىك بولدى.

مەملىكەت بويىچە ئۈي - زېمىن باھالىغۇچىلاردىن كەسىپ ئىچرا قىلىش سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 5 - ئاينىڭ 30 - ۋە 31 - كۈنلىرى 4 پەندىن ئىبارەت، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈي - زېمىن باھالاش دېلو مىسالى ۋە تەھلىلىدىن ئوچۇق ئىمتىهان ئىبارەت. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 359 كىشى قاتناشتى.

مەملىكەت بويىچە رويخەتكە ئىلىنغان 1 - دەرىجىلىك بىناكارلىق ئۇستىلىرىدىن كەسىپ ئىچرا قىلىش سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە ئىبارەت. بۇ ئىمتىهاندا دوملىما شەكىللىك باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى، يەنى 5 يىل ئىچىدە ئىمتىهان بېرىشكە تېگىشلىك پەنلەرنىڭ ھەممىسىدە لايىقەتلىك بولغانلار سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشەلەيدىغان بولدى. بۇ ئىمتىهان قىسمەن ئىمتىهان بېرىش ۋە تولۇق ئىمتىهان بېرىشكە ئايرىلدى. ۋەزىپە ئۇنىڭ ئىستازى، ئوقۇش تارىخى، خىزمەت نەتىجىسى گەۋدىلىك بولۇپ، ئالاقىدار شەرتلەرگە ئۇيغۇن كەلگەن بىر قىسىم كەسىپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ بىر قىسىم پەنلەردىن ئىمتىهان بېرىشى كەچۈرۈم قىلىنىدى، ئۇلار پەقەت 4 پەندىلا ئىمتىهان بەردى. تولۇق ئىمتىهان بېرىدىغانلارغا 9 پەن تەسىس قىلىنىپ، ئىمتىهان قەغىزى دۆلەت تەرىپىدىن بىر تۈتاش تەكشۈرۈلدى. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 139 كىشى قاتناشتى.

مەملىكەت بويىچە رويخەتكە ئىلىنغان 2 - دەرىجىلىك بىناكارلىق ئۇستىلىرىدىن كەسىپ ئىچرا قىلىش سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 5 - ئاينىڭ 30 - ۋە 31 - كۈنلىرى 3 پەندىن ئىبارەت. ئىمتىهان قەغىزى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن بىر تۈتاش تەكشۈرۈلدى. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 171 كىشى قاتناشتى.

مەملىكەت بويىچە كارخانىلارنىڭ قانۇن مەسلىھەتچىلىرىدىن كەسىپ ئىچرا قىلىش بويىچە سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 10 - ئاينىڭ 17 - ۋە 18 - كۈنلىرى تۆۋەندىكى پەنلەردىن ئىبارەت: ئۇنىۋېرسال قانۇن بىلىملىرى، ئىقتىساد ۋە خەلق سودىسى جەھەتتىكى قانۇن بىلىملىرى، كارخانا باشقۇرۇش بىلىملىرى، كارخانىلاردىكى قانۇن مەسلىھەتچىلىكى ئەمەلىيىتى. ئىمتىهان قەغىزى دۆلەت تەرىپىدىن بىر تۈتاش تەكشۈرۈلدى. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 485 كىشى قاتناشىپ، 235 كىشى لايىقەتلىك بولدى.

مەملىكەت بويىچە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك تېخنىكىسىدىن سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئوقتۇرا، باشلانغۇچ 2 دەرىجە بويىچە ئىبارەت. ئىمتىهان خەنزۇ ۋە ئۇيغۇر تىللىرىدا ئىلىنغان بولۇپ، ئۇيغۇر تىلىدىكى ئىمتىهان سوئالى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن بىر تۈتاش چىقىرىلغان. ئىمتىهاندا لايىقەتلىك بولغانلارغا ئاپتونوم رايوننىڭ سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى بېرىلدى. ئىمتىهان ئىقتىسادىي تەپتىشلىك كەسپىگە ئالاقىدار بىلىملەر ۋە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك نەزەرىيىسى بىلەن ئەمەلىيىتى دېگەن تېمىدا ئىبارەت. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 508 كىشى تىزىمغا ئالدۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوقتۇرا دەرىجىلىكنىڭ 353 كىشى (ئۇيغۇر تىلىدىكىسى 35 كىشى)، باشلانغۇچ دەرىجىلىكنىڭ 155 كىشى (ئۇيغۇر تىلىدىكىسى 28 كىشى)، لايىقەتلىك بولغانلار 39، بۇنىڭ ئىچىدە ئوقتۇرا دەرىجىلىكى 31، باشلانغۇچ دەرىجىلىكى 8. ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىهان بەرگەنلەردىن لايىقەتلىك بولغىنى 7.

مەملىكەت بويىچە ستاتىستىكا كەسپىي تېخنىكىسىدىن سالاھىيەت ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئوقتۇرا، باشلانغۇچ 2 دەرىجە بويىچە ئىبارەت. ئىمتىهان ستاتىستىكا ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئۇنىڭغا ئالاقىدار بىلىملەر ۋە ستاتىستىكا خىزمىتى ئەمەلىيىتى دېگەن تېمىدا ئىبارەت. بۇ ئىمتىهانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 616 كىشى تىزىملاتتى، 38 كىشى لايىقەتلىك بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوقتۇرا دەرىجىلىكى 10، باشلانغۇچ دەرىجىلىكى 28.

مەملىكەت بويىچە رويخەتكە ئىلىنغان باجگىرلاردىن سالاھىيەتنى ئېتىراپ قىلىش ئىمتىهانى ئىبارەت بۇ ئىمتىهان 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى باج ۋاكالەتچىلىك ئەمەلىيىتىدىن ئىبارەت. ئىمتىهان مەملىكەت بويىچە بىر تۈتاش تەشكىللىنىپ، بىرلىككە كەلگەن ئۇلچەم بويىچە باھالاندى، ئىمتىهاندا لايىقەتلىك بولغانلارغا كادىرلار

مىنىستىرلىكى بىلەن دۆلەت باج ئىشلىرى باش ئىدارىسى باستۇرغان رويخەتكە ئېلىنغان باجگىرلارنىڭ كەسىپ ئىجرا قىلىش سالاھىيەتنامىسى بېرىلدى. ئۇلار باج ئىشلىرى ژاكالەتچىلىك پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانسا بولىدۇ. بۇ ئىمتىھانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 1121 كىشى قاتناشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ناھىيىدىن يۇقىرى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى شۇ يىلى ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدىن مەمۇرىيلىققا قوبۇل قىلىش ئىمتىھانى ئېلىندى. بۇ ئىمتىھان 6 - ئاينىڭ 13 - ۋە 14 - كۈنلىرى ئۇرۇمچى ۋە شىخەنزە شەھىرىدە بىرلا ۋاقىتتا خەنزۇ ۋە ئۇيغۇر تىللىرىدا ئۇنۇۋېرسال بىلىملەر، تىل ئاساس بىلىملىرى ۋە خەت - ئالاقە يېزىقچىلىقى، مەمۇرىي ۋەزىپە ئىقتىدارىنىڭ مايىللىقى سىنىقى (ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىھان بەرگەنلەرنىڭ خەنزۇچە سەۋىيىسى سىنالدى) قاتارلىق تۈرلەر بويىچە ئېلىندى. بۇ ئىمتىھانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 756 كىشى قاتناشتى، 492 كىشى خەنزۇ تىلىدا، 264 كىشى ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىھان بەردى.

ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە نازارەتلىرىدىكى يېزا ئىگىلىك بېجىنى يىغىدىغان ئورگانلارغا شتات كۆپەيتىپ خادىم تولۇقلاش ئىمتىھانى ئېلىندى. بۇ ئىمتىھان 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى خەنزۇ تىلى ۋە ئۇيغۇر تىلىدا ئۇنۇۋېرسال بىلىملەر ۋە كەسىپى ئاساس بىلىملىرىدىن ئېلىندى. بۇ ئىمتىھانغا ئاپتونوم رايون بويىچە 797 كىشى قاتناشتى، بۇنىڭدىن خەنزۇ تىلىدا ئىمتىھان بەرگىنى 294، ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىھان بەرگىنى 503.

ئىچكى ئۆلكىلەردىكى ئالىي مەكتەپلەرنى شۇ يىلى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت مەمۇرىيلىقى، ئورگان خىزمەتچىسى بولۇش سالاھىيىتى ئىمتىھانى ئېلىندى. بۇ ئىمتىھان 9 - ئاينىڭ 12 - ۋە 13 - كۈنلىرى خەنزۇ ۋە ئۇيغۇر تىللىرىدا ئېلىندى. ئىمتىھان ئېلىنغان پەنلەر مۇنۇلار: ئالاقە يېزىقچىلىقى ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش، ئۇنۇۋېرسال بىلىملەر، مەمۇرىي ۋەزىپە ئىقتىدارىنىڭ مايىللىق سىنىقى. بۇ ئىمتىھانغا 222 كىشى قاتناشتى، بۇنىڭدىن خەنزۇ تىلىدا ئىمتىھان بەرگىنى 168، ئۇيغۇر تىلىدا ئىمتىھان بەرگىنى 54.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر كادىرلاردىن ئىمتىھان ئېلىش مەركىزى يەنە تۇرپان، ئاقسۇ، قەشقەر، قۇمۇل قاتارلىق 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە 3 نازارەت، ئىدارىنىڭ كادىر قوبۇل قىلىش ئىمتىھانى ئۈچۈن 28 يۇرۇش سوتال چېقىرىپ، 7820 نۇسخا باستۇردى.

جالاڭ دۇڭيۇ

غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىختىساسلىقلار بايلىقنى بايقاش ۋە ئۇنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

كادىرلار نازارىتى ھەرخىل ئىختىساسلىقلارنىڭ غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىپ ئىشلىشىگە ئىلھام بېرىش، غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ ئىختىساسلىقلار قوشۇنىنى مۇقىملاشتۇرۇش، غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا پىكىر» ىگە ئاساسەن، «غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىختىساسلىقلار بايلىقىنى بايقاش ۋە باشقۇرۇشقا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە»نى تۈزۈپ چىقتى. «بەلگىلىمە»دە ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار، كارخانا - كەسىپى ئورۇنلاردىكى كەسىپىي تېخنىكا خادىملىرى ۋە باشقا ھەرخىل ئىختىساسلىقلارنىڭ غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشى ياكى غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتىساد بىلەن شۇغۇللىنىشى، غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ ئىختىساسلىقلارنى، ئەقلىي كۈچىنى كىرگۈزۈشى، غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانا خادىملىرىنىڭ كەسىپى تېخنىكا ۋەزىپىسىگە تەكلىپ قىلىنىشى، ھۆكۈمەتنىڭ تەقدىرلىشى ۋە مۇكاپاتىنى قوبۇل قىلىشى، مۇتەخەسسىس ۋە مۇنەۋۋەر كەسىپى تېخنىكا خادىم بولۇپ تاللىنىشى ۋە باھالىنىشى، داۋاملىق تەربىيە ئېلىشى قاتارلىق جەھەتلەردە ئىلھام بېرىش خاراكتېرىدىكى ئېتىبار بېرىش سىياسىتى ۋە بەلگىلىمىلەر چىقىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېتىبار بېرىش سىياسىتى مۇنداق 4 تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: بىرىنچى، غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارغا ئېھتىياجلىق بولسا، ھەر يىلى ھۆكۈمەتنىڭ كادىرلار ئىشى تارماقلىرىغا ئېھتىياجلىق پىلانىنى يوللايدۇ؛ ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار، ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار غەيرىي ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىپ ئىشلىسە، ئۇلارنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇش، ئەۋەتىش سالاھىيىتى، كادىرلىق سالاھىيىتى ساقلاپ قېلىنىدۇ، ئىستاژى ئۈزلۈپ ھېسابلىنىدۇ؛ دۆلەت كارخانىسى - كەسىپى ئورۇنلىرىدىكى كەسىپىي تېخنىكا خادىملىرى يۆتكىلىش، ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىش،

ھۆكۈمەت شتاتىنى ساقلاپ قېلىش شەكلى بىلەن غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىپ ئىشلىمە بولىدۇ؛ پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان خادىملارنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئايرىلىپ، ئىختىيار بېرىپ ياكى مۇددەتتىن بۇرۇن پېنسىيەگە چىقىپ غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئىلھام بېرىلىدۇ. ئىككىنچى، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشلەيدىغان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىشلەيدىغان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىغا مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالاشقا قاتنىشىدۇ، ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك، تۆھپىسى گەۋدىلىك بولغانلارنىڭ سالاھىيىتى بۇۋاستە ئېتىراپ قىلىنىدۇ. ئۈچىنچى، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشلەيدىغان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى ھۆكۈمەت ھېسابىدا چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ؛ ئاپتونوم رايوننىڭ بايلىق ئۆزەللىكىنى ئىشلەپچىقىرىش تېپىغا، پەن - تېخنىكا تېپىغا ۋە چەتكە يۆزلىنىش تېپىغا ئۆزگەرتىشكە پايدا يەتكۈزەلەيدىغان كارخانىلاردىن چەت ئەللەردىن ئەقلىي كۈچ كىرگۈزۈش شەرتىنى ھازىرلىغانلار ھۆكۈمەتنىڭ چەت ئەلدىن ئەقلىي كۈچ كىرگۈزۈش پىلانىغا كىرگۈزۈلمە بولىدۇ؛ پەن - تېخنىكا تەركىبى يۇقىرى، بازار ئۇنۇمى ياخشى تۈرلەرگە ئالاھىدە ئېتىبار بېرىلىدۇ. تۆتىنچى، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىشلەيدىغان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ داۋاملىق تەربىيىلىنىشى ئاپتونوم رايوننىڭ ئومۇمىي كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى داۋاملىق تەربىيىلەش سىستېمىسىغا كىرگۈزۈلىدۇ، كارخانىلاردىكى ياش، ئوتتۇرا ياش تايانچىلار ئاپتونوم رايوننىڭ ئوخشاش خىلدىكى خادىملارنى ئالاھىدە تەربىيىلەش پىلانىغا كىرگۈزۈلىدۇ، تۆھپىسى گەۋدىلىك بولغان ياش، ئوتتۇرا ياش مۇتەخەسسىلەر، مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خىزمەتچىلىرى مۇكاپاتلىنىدۇ.

«بەلگىلىمە» دە غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىختىساسلىقلار بايلىقىنى بايقاش جەھەتتە مۇلۇكچىلىك تۈرۈمى جەھەتتىكى چەك - چېگرا ۋە كادىرلار ئىشلىرى خىزمىتىدىكى ئەنئەنىۋى خىزمەت دائىرىسىنىڭ چەك - چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاش، دۆلەت كارخانىلىرى بىلەن غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار، دۆلەت ئىقتىسادىي ئورۇنلىرى بىلەن غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتىسادىي ئورۇنلارنىڭ چەك - چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاش؛ دۆلەت كادىرى بىلەن غەيرىي دۆلەت كادىرىنىڭ ئەنئەنىۋى سالاھىيەت چەك - چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاشتىن ئىبارەت «ئۇچىنى بۇزۇپ تاشلاش» تۈپتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

«بەلگىلىمە» نىڭ ئىجراسىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئۇنىڭ مەشغۇلاتچانلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، كادىرلار نازارىتى يەنە «(غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىختىساسلىقلار بايلىقىنى بايقاش ۋە باشقۇرۇشقا دائىر بىرقانچە بەلگىلىمە) نى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پرىنسىپى» نى ھەمدە ئۇنىڭغا ئالاقىدار يانداشما چارە — «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆچمە خادىملارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ھەققىدىكى ۋاقتىلىق چارىسى»، «كادىرلار ۋاكالەتچىلىكى ۋاقتىلىق چارىسى»، «غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار كىرگۈزىدىغان ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك ئىختىساسلىقلارنى يۆتكەش رەسمىيىتىنى بېجىرىش چارىسى» نى تۈزۈپ چىقتى.

«غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردا ئىختىساسلىقلار بايلىقىنى بايقاش ۋە باشقۇرۇشقا دائىر بىرقانچە بەلگىلىمە» يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، شۇ يىلى پىلان ئىچىدە ئوقۇش پۈتتۈرگەن 156 ئوقۇغۇچى «بەلگىلىمە» گە ئاساسەن، غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا بېرىپ ئىشلىدى، ھەرخىل ئىختىساسلىقلارنى ئالماشتۇرۇش بازارلىرى ئارقىلىق ئاپتونوم رايون بويىچە تەخمىنەن 20 مىڭ ھەرخىل ئىختىساسلىق خادىم غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا يۆتكەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىدىن غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارغا ئالماشقىنى 4000دىن ئاشىدۇ. باھالاش، ئېتىراپ قىلىش ئارقىلىق، 16 غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىدىن 27 كىشى ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە ئېرىشتى؛ غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلاردىن 30 كەسپىي تېخنىكا خادىمى چەت ئەلدە تەربىيىلىنىشكە ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئامېرىكىغا بېرىپ زامانىۋى كارخانا باشقۇرۇش جەھەتتە تەربىيىلەنگىنى 20، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلارنىڭ باشقۇرۇش خادىملىرىدىن 35ى گۇاڭجۇغا بېرىپ، ئەسىر ھالقىدىغان كارخانا ئىگىلىك باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلەش كۇرسىغا قاتنىشىشقا تاللاپ ئەۋەتىلدى.

جاۋ سۇنمىڭ

ئىختىساسلىقلارنى ئالماشتۇرۇشقا مۇلازىمەت قىلىش خىزمىتى

1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 22 - كۈنى «شىنجاڭ ئىختىساسلىقلار بازىرىنىڭ تارماق بازىرى ش ئۈ ئا ر پەن - تېخنىكا سارىيىدا ئىش باشلىدى. ئىش باشلىغاندىن بۇيان 29 قېتىم ئىختىساسلىقلار بازىرى ۋە مەخسۇس تەكلىپ قىلىش

يىغىنى ئېچىلدى. بازارغا كىرىپ تەكلىپ قىلغان دۆلەت ئىلكىدىكى، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى، خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانا ۋە يەككە كارخانا 320گە يېتىپ، 1835 ھەرخىل كەسپىي ئىش ئورنى بىلەن تەمىن ئەتتى، تارماق بازارغا كىرىپ ئىش ئىزدىگەنلەر 8500 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. ئىختىساسلىقلار ئۇچۇردىن 782سى يىغىلدى.

ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئىختىساسلىقلارنىڭ تەلىپىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەمىن ئىختىساسلىقلار بازىرىنىڭ ئەسلىدىكى ھەر ئاينىڭ 8 - كۈنى ئېچىلىدىغان ئىختىساسلىقلار بازار كۈنى 6 - ئايدىن باشلاپ ھەر ھەپتىنىڭ 2 - كۈنى ئېچىشقا ئۆزگەرتىلدى. 10- ئايغىچە ئىختىساسلىقلار بازىرى 40 قېتىم ئېچىلىپ، ھەر قېتىملىق بازار كۈنىدە خىزمەت ئىزدەپ كەلگەنلەر ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 800 ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى، يۇقىرى پەللىگە يەتكەندە 1600 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. ئىختىساسلىقلار بازىرىغا بېرىپ تەكلىپ قىلغان ئورۇن 1392 بولۇپ، پۈتۈشۈش نىسبىتى %31كە يەتتى. قوبۇل قىلىنغان ئەزا ئورۇن 18گە، ئادەتتە كۆتۈۋېلىنىپ مەسلىھەت بېرىلگەن خادىم 3500 ئادەم (قېتىم) گە، ئالمىشىنى تىزىملاتقانلار 1265 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. 2 قېتىم ئىختىساسلىقلارنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىلدى، 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، 60 ناھىيە - شەھەر ۋە بىڭتۈەن سىستېمىسىدىكى 266 كارخانا - كەسپىي ئورۇن ئىختىساسلىقلارنى تەكلىپ قىلىشقا قاتناشتى، يىغىندا ھەرخىل خادىمدىن 27 مىڭ 734 ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋېلىندى، 1464 كىشى مۇددەتئانامە ئىمزالدى، يىغىندا خوتەن، قەشقەر ۋىلايەتلىرى ۋە قىزىلسۇ ئوبلاستىغا قاراشلىق ناھىيىدىن تۆۋەن كارخانا - كەسپىي ئورۇنلار ئۈچۈن 311 كىشىنى قوبۇل قىلىش (تەكلىپ قىلىش) رەسمىيىتى بېجىرىپ بېرىلدى، ئالماشتۇرۇلغان ئىختىساسلىقلارنىڭ %67ى غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار بىلەن مۇددەتئانامە ئىمزالدى.

خوتەن، قەشقەر ۋىلايەتلىرى، بايىنغولىن ئوبلاستى قاتارلىق چەت، يىراق رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات تەلىپىگە ئاساسەن، 5 - ئايدا خوتەن، قىزىلسۇ قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرى ۋە ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلىرى سېچۈەن، خۇنەن قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەرگە بېرىپ، ئىختىساسلىقلارنى تەكلىپ قىلىشقا ئۈيۈشتۇرۇلدى، ئۆزار 5800 ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋالدى، شىنجاڭغا كېلىپ خىزمەت قىلىدىغانلاردىن 40 كەسىپ بويىچە 462 ئادەمنى تىزىملاپ، ئۆزار بىلەن مۇددەتئانامە ئىمزالدى، ئۆزاردىن تولۇق كۆرسىنى پۈتتۈرگەنلەر %67نى ئىگىلەيدۇ. نەق مەيداندا شىنجاڭغا كېلىپ ئىشلەيدىغان 279 كىشى بېكىتىلدى، يىل ئاخىرىغىچە 263 ئادەم كەلدى.

1998 - يىلى كادىرلار ئىشلىرى بويىچە ۋاكالەتچىلىك خىزمىتى كادىرلار ئارخىپىنى باشقۇرۇش ئاساسىدا، ئومۇمىيۈزلۈك باشلىنىپ كەتتى، كادىرلار نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كادىرلار ۋاكالەتچىلىكى ھەققىدىكى ۋاقىتلىق چارىسى» تۈزۈپ تارقاتتى. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆچمە خادىملارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ھەققىدىكى ۋاقىتلىق چارىسى» گە ئاساسەن، كۆچمە خادىملارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدى، 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە تاپشۇرۇۋېلىنغان ئارخىپ 3540قا، يۈتكەپ بېرىلگەن ئارخىپ 187گە يەتتى، چەت ئەلگە چىقىدىغان 70 ئادەم (قېتىم) سىياسىي جەھەتتىن تەكشۈرۈپ بېرىلدى.

چاڭ جىگۈي

كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇرى خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇرى مۇلازىمەت مەركىزى 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى قۇرۇلدى. ئاپپاراتى باشقارما دەرىجىلىك بولۇپ، خىراجىتى كەم خىراجەتلىك ئورۇن بويىچە خام چوت قىلىنىپ باشقۇرۇلىدۇ. ئاساسلىق ۋەزىپىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ كادىرلار ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسىنى پىلانلاش ۋە ئىختىساسلىقلار ئامبىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇش؛ كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇرىنى توپلاش، رەتلەش، تەھلىل قىلىش، ئېلان قىلىش خىزمىتى ۋە ئىختىساسلىقلار، ئادەم كۆچى بايلىقىنى ئېچىشنىڭ ئۇچۇر ۋە تېخنىكا مۇلازىمىتى خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت بولدى. 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇرى مەركىزى ئىش باشلىدى. 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنى كادىرلار نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كادىرلار ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»نى تارقاتتى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كادىرلار ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئۇچۇر سىستېمىسى قۇرۇلۇشى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، سىستېمىنىڭ قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش، ئۇنى ماسلاشتۇرۇش ۋە مۇھىم ئىشلار ئۈستىدە تەدبىر بەلگىلەشكە مەسئۇل بولدى. كادىرلار نازارىتىنىڭ نازىرى سانتىار ساۋۇت گۇرۇپپا باشلىقى، مۇئاۋىن نازىر لىيۇ باۋلۇڭ مۇئاۋىن گۇرۇپپا باشلىقى بولدى، كۆندىلىك خىزمەتلەرنى كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇر مەركىزى ئۈستىگە ئالدى. كادىرلار ئىشلىرى ئۇچۇر مەركىزى «مەمۇرىيلارنىڭ كومپيۇتېردىن پايدىلىنىش دەرسلىكى» (1 - قىسىم) نى تۈزۈپ چىقتى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مەمۇرىيلارنى كومپيۇتېر جەھەتتىن تەربىيىلەش، ئىمتىھان ئېلىش سىستېمىسىنىڭ يۈمشاق

دېتالىنى تەنقىق قىلىپ ياسىدى، 1998 - يىل 9 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى قېتىم مەمۇرىيلارنى كومپيۇتېر جەھەتتە تەربىيىلەش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى.

دىلمۇ يەن

ماتاش ۋە ئىشچىلاردىن ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتى

1. گۇۋاھنامە ۋە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، كادىرلار نازارىتى (1998) 07 - نومۇرلۇق ھۆججەتنى تۈزۈپ ۋە تارقىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت ئورگانلىرىدا ئىشلەيدىغان مەمۇرىي خادىملارنىڭ دەرىجە ماتاشىنى 1998 - يىلىدىن نورمال ئۆستۈرۈشنى ئورۇنلاشتۇردى. ھۆججەتتە ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت ئورگانلىرىدا ئىشلەيدىغان مەمۇرىي خادىملار 1993 - يىلدىن بۇيان يىللىق تەكشۈرۈشتە ئۈدا 5 يىل خىزمىتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىققان بولسا، 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ئۆز ۋەزىپىسىگە ماس كېلىدىغان دەرىجە ئىچىدە بىر دەرىجە ماتاش ئۆستۈرۈلىدۇ، دەپ بەلگىلەندى. ش ئۇ ئا ر ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىدارە - ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان خادىملاردىن 110 مىڭ كىشىنىڭ ماتاش دەرىجىسىنى نورمال ئۆستۈرۈشنى، ئايلىق كۆپەيگەن ماتاش ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 3 مىليون 850 مىڭ يۈەن بولۇشىنى تەستىقلىدى.

2. كادىرلار مىنىستىرلىكى، مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ھۆججىتى ۋە ش ئۇ ئا ر ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ (1997) 10 - نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان خادىملارنىڭ ماتاش ئۆلچىمى مۇزاپىق تەڭشەلدى؛ 1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان خادىملار داۋاملىق تەكشۈرۈلۈش ئاساسىدا، ئۇلارنىڭ ماتاش كاتېگورىيىسى نورمال ئۆستۈرۈلدى. 1998 - يىل 1 - ئايدىن 3 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسى ئاپتونوم رايونلۇق ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى 1997 - يىلى ماتاش ئۆلچىمى تەڭشەلگەن خىزمەتتىكى 630 مىڭ ئادەمنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى. تەڭشەلگەندىن كېيىنكى ئايلىق ئاشقان ئومۇمىي ماتاش سوممىسى 19 مىليون 340 مىڭ يۈەن بولدى؛ ئاپتونوم رايونلۇق ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا 1997 - يىلى ۋەزىپە ماتاشى كاتېگورىيىسى نورمال ئۆسكەن خىزمەتتىكى خادىملاردىن 500 مىڭ كىشىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى، ئۇلارنىڭ ئايلىق ئومۇمىي ماتاش سوممىسى 18 مىليون 750 مىڭ يۈەن بولدى.

3. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ماتاش باشقۇرۇش خىزمىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، شىنجاڭ ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ (1998) 2 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنى تارقىتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ماتاشنى ماكرولۇق تەڭشەشنى كۈچەيتىش، ماتاشنى تەستىقلاش تەرتىپىنى قېلىپلاشتۇرۇش ۋە ئادەتلاشتۇرۇش، ماتاش سىياسىتىگە بولغان نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش ھەمدە ماتاش كەسپىي خادىملىرىنى تەربىيىلەشنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە بىرقانچە سىياسەت - بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقتى.

4. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا شىنجاڭ ماتاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ (1998) 03 - نومۇرلۇق ھۆججىتى — «ئاپتونوم رايوندىكى كەسپىي ئورۇنلاردا گەۋدىلىك تۆھپە يارانقان كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ۋەزىپە ماتاشى كاتېگورىيىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن (دەرىجە ئاتلىتىپ) ئۆستۈرۈشكە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»ى تۈزۈپ چىقىلدى. ھۆججەتتە: يىللىق تەكشۈرۈشتە مۇنەۋۋەر بولغان ھەمدە خىزمەتتە گەۋدىلىك تۆھپە يارانقان كەسپىي خادىملارنىڭ ماتاش كاتېگورىيىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ياكى دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈرۈشتىن بەھرىمەن بولىدىغانلىقى؛ كەسپىي ئورۇنلاردىكى باشقۇرۇش خادىملىرى ۋە ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ئىشچىلار يىللىق تەكشۈرۈشتە ئۈدا 3 يىل مۇنەۋۋەر بولۇپ باھالانغان بولسا، ئۇلارنىڭ ماتاشى مۇددەتتىن بۇرۇن ئۆستۈرۈلسە بولىدىغانلىقى، ماتاشى مۇددەتتىن بۇرۇن (دەرىجە ئاتلىتىپ) ئۆستۈرۈلىدىغان خادىملار سانى شۇ يىلقى شۇ ئورۇندا ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ %3دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەكلىكى بەلگىلەندى. ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 12 مىڭ كىشىنىڭ ماتاشىنى مۇددەتتىن بۇرۇن (دەرىجە ئاتلىتىپ) ئۆستۈرۈشتىن بەھرىمەن بولىدىغانلىقى تەستىقلاندى، بۇنىڭدىن دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈرۈلگەنلەر 50 كىشى، ئايلىق ئاشقان ئومۇمىي ماتاش سوممىسى 420 مىڭ يۈەن.

5. ش ئۇ ئا ر ماتاش ئىسلاھاتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ 1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىكى «ئاپتونوم رايوندىكى ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان خادىملارنىڭ ماتاشىدىكى بىرقانچە گەۋدىلىك مەسىلىگە بېرىلگەن جاۋاب»نىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايون بويىچە ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلار ماتاشتا گەۋدىلىك مەسىلە مەۋجۇت بولۇۋاتقان 12 مىڭ 800 ئادەمنىڭ ۋەزىپە

ماۋاشىنى بىر دەرىجە ئۆستۈرۈش تەستىقلاندى، ئايلىق ئاشقان ماۋاشى 512 مىلك يۈەن بولدى.

6. ش ئۇ ئە ئى (1998) 046 - نومۇرلۇق «، ئاپتونوم رايوندىكى ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان ئىشچىلارنى تېخنىكىلىققا تەكلىپ قىلىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى ھەققىدىكى پىكىر، نى بېسىپ تارقاتقانلىق توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» مۇزاكىرە قىلىنىپ تۆزۈپ چىقىلدى ۋە تارقىتىلدى ھەمدە ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان شوپۇرلار، ئاشپەزلەر، ئېرىق - ئۆستەك ئاسرىغۇچىلار ۋە سۇغىرىش - سۇ چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار، پار قازان ئىش تۇرىدىكى ئىشچىلار ئىچىدە ئىشچى تېخنىكلارنى تەربىيىلەش، تەكشۈرۈش، تەكلىپ قىلىش ۋە ماۋاشىنى نەقلەشتۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. ھۆججەتتە: ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ۋە ئاپتونوم رايونلىك ھەرقايسى تارماقلىرىدىكى تېخنىكلىق ئىش ئورنى ۋە ۋەزىپە سانى، پرىنسىپ جەھەتتە تېخنىكلارنى باھالاپ تەكلىپ قىلىش نۇقتىدا سىناق قىلىنىدىغان ئىش تۈرى دائىرىسىدىكى ئالىي دەرىجىلىك ئىشچى دەرىجىسىدىكى ئادەمنىڭ %15ى دائىرىسىدە ئىگىلىنىدۇ؛ تېخنىكلىق ۋەزىپىسىگە تەكلىپ قىلىنغانلارنىڭ ماۋاشى تەكلىپ قىلىنغاندىن كېيىنكى 2 - ئېيىدىن باشلاپ ئەسلى ئىش ئورنىدىكى تېخنىكا دەرىجىسىگە بېرىلگەن ماۋاش ئاساسىدا، يېقىنلاشتۇرۇپ ياكى ئۆرلىتىپ تېخنىكا ۋەزىپە ماۋاشىنى ئۆلچىمىگە سېلىنىدۇ ھەمدە ئۇلار ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ (1984) 37 - نومۇرلۇق ھۆججىتىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تۇراقسىز ماۋاش، زىيالىيلار ياردەم پۇلى ۋە كىتاب - ژۇرنال خراجىتى تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولىدۇ، دەپ بەلگىلەندى.

7. دۆلەتنىڭ بىر قىسىم ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىشلىك، مۇھىت ئاسراشنى نازارەت قىلىش، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، خەلق سوت مەھكىمىسىدە ئىشلەيدىغان خىزمەتچىلەر، شەھەرلەردىكى يەر ئاستى سۇ يولى ۋە مۇھىت تازىلىقى ئىشچىلىرىغا بېرىلىدىغان خىزمەت ياردەم پۇلى، ئىش ئورنى ياردەم پۇلى ئۆلچىمىنى تەڭشەش ھەمدە پارتىيە سىرتىدىكى بىر قىسىم زاتلارنىڭ تۆرمۇش خراجىتىنى كۆپەيتىپ بېرىش قاتارلىقلار توغرىسىدىكى ئالاقىدار ھۆججەت - ئۇقتۇرۇشلىرى بېسىپ تارقىتىلدى.

8. ئاپتونوم رايون بويىچە ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ماۋاش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنى ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇلدى. جايلار، تارماقلاردىن 2000 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن ماۋاش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنى بىر قېتىم ئومۇميۈزلۈك نۆۋەتلەشتۈرۈپ تەربىيىلەش ھەمدە تەربىيىلەش ئەھۋالىنى بىر تۇتاش تەكشۈرۈش، لايىقەتلىك بولغانلارغا «ماۋاش كەسپىدە تەربىيىلىنىش گۇۋاھنامىسى» بېرىش، 2000 - يىلدىن كېيىن ئاپتونوم رايون بويىچە ماۋاش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنىڭ ئىش ئورنىغا گۇۋاھنامىلىق چىقىشنى قولغا كەلتۈرۈش تەلەپ قىلىندى.

1998 - يىل 9 - ئايدىن 11 - ئايغىچىلا ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە 6 قارار ماۋاش كەسپى بويىچە تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلىپ، ش ئۇ ئا ر ماۋاش ئىسلاھاتى ئىشخانىسىدىكىلەر بىۋاستە دەرس ئۆتتى، 1300دىن ئارتۇق ئادەم تەربىيىلەندى.

9. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىشچىلاردىن ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىسى (1998) 004 - نومۇرلۇق «ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ئىشچىلارنى تەكشۈرۈش جەريانىدا بايقالغان بىر نەچچە گەۋدىلىك مەسىلىنى ھەل قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» ۋە (1998) 10 - نومۇرلۇق «ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى تېخنىك ئىشچىلارنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈش خىزمىتىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» ھەمدە (1998) 017 - نومۇرلۇق «ئورگان، كەسپىي ئورۇنلاردىكى تېخنىك ئىشچىلارنىڭ دەرىجىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش يۈزىسىدىن تەربىيىلەش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشكە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تىن ئىبارەت 3 مۇھىم ھۆججەتنى تارقاتتى. ھۆججەتتە: ئومۇمەن 1993 - يىلى (1994) 002 - نومۇرلۇق ھۆججەتتە بەلگىلەنگەن شۇ دەرىجە ئىچىدە ئىلتىماس قىلىش شەرتىگە (قايتا تەكشۈرۈپ ئېتىراپ قىلىشمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ئۈيغۇن بولغان ھەمدە ش ئۇ ئا ر ئورگانلار، كەسپىي ئورۇنلاردىكى ئىشچىلاردىن ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىسى تەكشۈرۈپ تېخنىكا دەرىجىسى بويىچە ئىش ئورنى گۇۋاھنامىسى بەرگەن تېخنىك ئىشچىلار 1998 - يىلى دەرىجە ئۆستۈرۈش ئىمتىھانىغا قاتنىشىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. 1994 - يىلى ۋە 1995 - يىلى يۇقىرىقى شەرتكە ئۈيغۇن كەلگەن ئىشچىلار 1999 - يىلى ۋە 2000 - يىلى دەرىجە ئۆستۈرۈش ئىمتىھانىغا قاتنىشىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ، دەپ بەلگىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھۆججەتتە قايتا تەكشۈرۈپ ئېتىراپ قىلىش، ئىلتىماس قىلىش شەرتلىرى، تەربىيىلەش - تەكشۈرۈش تەلىپى ۋە ماۋاشنى نەقلەشتۇرۇش جەھەتلەردە بىرقانچە بەلگىلىمە چىقىرىلىپ، بۇ خىزمەتلەرنىڭ مەزمۇنى ۋە تەرتىپى تېخىمۇ قېلىپلاشتۇرۇلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە شۇ دەرىجىدىكى 1967 ئالىي دەرىجىلىك ئىشچى، 1704 ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئىشچى، 1446 تۆۋەن دەرىجىلىك ئىشچىنى تەربىيىلەش - تەكشۈرۈش ۋە ئۇلارغا گۇۋاھنامە بېرىش خىزمىتى تاماملاندى؛ دەرىجىسى

ئۇستۇرۇش يۇزىسىدىن تەربىيىلەش ئەھۋالىي تەكشۈرۈلگەن 763 ئالىي دەرىجىلىك، 838 ئوتتۇرا دەرىجىلىك، 653 تۈۋەن دەرىجىلىك ئىشچىغا گۇۋاھنامە بېرىلدى.

جالاق ۋەنشياك

ئىلغارلار تەقدىرلەندى

1998 - يىل 2 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىلغان كادىرلار ئىشلىرى خىزمىتى يىغىنىدا 1994 - يىلىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار ئىشلىرى خىزمىتى سەپىدە ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش، مەدەنىي مۇلازىمەت قىلىش جەھەتلەردە گەۋدىلىك نەتىجە يارىتقان 32 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 52 ئىلغار خىزمەتچى تەقدىرلەندى.

سۇ لەن

ئەمگەك ئىشلىرى

ئىجتىمائىي سۇغۇرتا خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئىجتىمائىي سۇغۇرتا خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى.

1. ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى تۈزۈمى ئىسلاھاتىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. بىرىنچى، كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسى تۈزۈمى تۈرغۇزۇلدى. ئەمگەك نازارىتى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ «ئاپتونوم رايونلۇق كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنىڭ بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن چارىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇش جەريانىدىكى بىرقانچە كونكرېت مەسىلە توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»، «كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى شەخسىي سېۋت بويىچە باشقۇرۇش چارىسى» قاتارلىق قېلىپ خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى تارقاتتى ھەمدە ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق مەخسۇس تېمىدا تەشۋىق قىلىش ۋە مەخسۇس تۈر بويىچە مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتى پائالىيىتىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق يېڭىدىن تۈزۈلگەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش فوندىنى ھېسابلاپ تارقىتىش چارىسىنى يولغا قويۇش ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئىككىنچىسى، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنىڭ قاپلاش دائىرىسى كېڭەيتىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئەمەلىيەتكە ئاساسەن، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنىڭ قاپلاش دائىرىسىنى كېڭەيتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى غەيرىي دۆلەت كارخانىلىرى ۋە ئۇنىڭدا ئىشلەيدىغان خادىملارنىڭ سۇغۇرتىغا قاتنىشىشىغا قارىتىلدى، تەكشۈرۈپ تەكتىنى سىناش ئارقىلىق، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ شەھەر - بازارلاردىكى خۇسۇسىي كارخانىلار ۋە يەككە سودا - سانائەتچىلەر ھەمدە ئۇلارنىڭ خادىملىرىنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسى چارىسى» تۈزۈپ چىقىلىپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نامىدا ئىجرا قىلىشقا تارقىتىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 248 خۇسۇسىي كارخانىدىكى 10 مىڭ 152 ئادەم ۋە 462 يەككە ئىقتىسادىي تەشكىلاتتىكى 16 مىڭ 997 ئادەم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش توپلاشقا قاتناشتى. ئۇچىنچى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى بىر تۇتاش توپلاشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى ياخشى ئىشلەندى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى ئاپتونوم رايون دەرىجىسىدە بىر تۇتاش توپلاشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئەمگەك نازارىتى بىر تۇتاش توپلاش لايىھىسى — تەكشۈرۈش - تەكتىنى ئېنىقلاش، ھېسابلاش ئىشلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، كارخانىلار تاپشۇرىدىغان ئاساس سان، ياشانغاندا كۆتۈنۈش فوندىنى چىقىم قىلىش تۈرلىرى، ھېسابلاپ تارقىتىش چارىسى ۋە تەڭشەش تۈزۈمى ھەمدە كارخانىلار بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تاپشۇرۇش نىسبىتى قاتارلىقلارنى تولۇق دەللەپ، كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسىنى ئاپتونوم رايون دەرىجىسىدە بىر تۇتاش توپلاشنى يولغا قويۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ماقۇللىقىنى ئالغاندىن كېيىن ئىجرا قىلىشقا چۈشۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى تەڭشەش فوندى تۈزۈمى مۆكەممەللەشتۈرۈلۈپ، تەڭشەش فوندىنى يىغىۋېلىش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونلۇق ھەرقايسى جايلىرى تاپشۇرغان تەڭشەش فوندى 98 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى، قىسمۇېلىپ يۈتكەپ ئىشلىتىلگەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوممىسىدىن 18 مىليون 410 مىڭ يۈەن ئېنىقلىنىپ قايتۇرۇۋېلىندى.

2. داۋالىنىش، ئىش ئۈستىدە زەخمىلىنىش، تۇغۇت سۇغۇرتىسى تۈزۈمى ئىسلاھ قىلىندى. ئەمگەك نازارىتى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى بىلەن ماسلىشىپ تۇرپان شەھىرى، سانجى شەھىرىنىڭ داۋالىنىش سۇغۇرتىسىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى ئۈستىدە تەكشۈرۈش، تەتقىق قىلىش ۋە يېتەكچىلىك قىلىش خىزمىتىنى ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونلۇق داۋالىنىش سۇغۇرتىسى تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش لايىھىسىنى تۈزۈشنىڭ ئالدىنقى تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلىدى؛ ئىش ئۈستىدە زەخمىلىنىش سۇغۇرتىسىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش دائىرىسى كېڭەيتىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 54 مىڭ ئادەم ئىش ئۈستىدە زەخمىلىنىش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇلدى؛ تۇغۇت سۇغۇرتىسى نۇقتىدا سىناق قىلىنغان

رايونلاردا ھېسابلاش ۋە تەھلىل قىلىش - تەنقىد قىلىش قانات يايدۇرۇلۇپ، 23 مىڭ ئادەم تۇغۇت سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇلدى.

3. مەركەزگە قاراشلىق كەسىپلەر بىر تۇتاش جۇغلىغانلىق يەرلىكنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىش خىزمىتى ئايانغلاشتى. مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئەمگەك نازارىتى قوبۇل قىلىش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، كەسىپلەر بىر تۇتاش جۇغلىغانلىق يەرلىكنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىش چارىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، كەسىپلەر بويىچە بىر تۇتاش جۇغلىغان ئورۇنلارنىڭ فوند كىرىم - چىقىمىنى ئىقتىسادىي تەپتىشلىك قىلىش ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلارنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردى، 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ تاپشۇرۇپ بېرىلگەن نېفىت، تۆمۈر يول، خەلق ئاۋىئاتسىيەسى، پوچتا - تېلېگراف، ئېلېكتر قۇۋۋىتى، رەڭلىك مېتال، پۈل مۇئامىلە، كۆمۈرچىلىك قاتارلىق 8 كەسىپ، 23 ئورۇندىكى 310 مىڭ خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچى ۋە 110 مىڭ دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىملارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش ئاساسىي سۇغۇرتىسى يەرلىكنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسىگە كىرگۈزۈلدى ھەمدە ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ۋاقتىدا تولۇق سوممىلىق تارقىتىپ بېرىلىپ، كەسىپلەر بويىچە بىر تۇتاش جۇغلىغانلىق يەرلىككە بىر تۇتاش ئۆتكۈزۈپ بېرىش پۈختىلىق بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. مەركەزگە قاراشلىق كەسىپلەر بېجىرگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇددەتتىن بۇرۇن پېنسىيەگە چىقىرىش مەسىلىسى ئۈستىدە تەكشۈرۈش، تەكتىنى ئېنىقلاش ئېلىپ بېرىلىپ، ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش ئۇقتۇرۇشى چۈشۈرۈلۈپ، كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ پېنسىيەگە چىقىشىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، كارخانىلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇددەتتىن بۇرۇن پېنسىيەگە چىقىرىۋېتىش مەسىلىسى ۋاقتىدا تىزگىنلەندى.

خې شىڭۈبې

ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا «ئەمگەكچىلەر ئۆز ئالدىغا كەسىپ تاللاش، بازار ئارقىلىق تەڭشەپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، ھۆكۈمەت ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش» فاكتورىنى يولغا قويۇلۇپ، بازار ئارقىلىق ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يېتەكچى شەكىل بولۇپ قالدى. ئىشقا ئورۇنلىشىش يوللىرىنى كېڭەيتىش، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش، ئىشقا ئورۇنلىشىش كۈز قارىشىدا بۇرۇلۇش ياساش، بازارنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇش قاتارلىق تەدبىرلەر ئارقىلىق شەھەر - بازارلاردا يېڭىدىن 91 مىڭ 500 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كارخانىلار قوبۇل قىلغىنى 54 مىڭ 600، يەككە ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللانغىنى 29 مىڭ، ئورگانلار، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارغا كىرگىنى 500، كەسىپىي ئورۇنلارغا كىرگىنى 3900، باشقا جەھەتلەردىكىسى 3500. ئىشقا ئورۇنلىشىش يۇقىرىقى كەسىپلەر بويىچە ئايرىغاندا، 1 - كەسىپتىكىسى 4200، 2 - كەسىپتىكىسى 23 مىڭ 500، 3 - كەسىپتىكىسى 63 مىڭ 800. يىل ئاخىرىدا يەنىلا ئىشسىز قالغانلار 119 مىڭ 600، ئىشسىزلىق نىسبىتى 3.91% بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.07 پىرسەنت پوئىنتى ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيەدىن يۇقىرى بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە كەسىپكە تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتىدىن 257سى بار، بۇنىڭ ئىچىدە، ھەر دەرىجىلىك ئەمگەك تارماقلىرى باشقۇرغىنى 209؛ كەسىپكە تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتلىرىدىكى خىزمەتچى 770، بۇنىڭ ئىچىدە ھەر دەرىجىلىك خىزمەتچى 617؛ ھەر دەرىجىلىك ئەمگەك تارماقلىرىغا قاراشلىق كەسىپكە تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتلىرى شۇ يىلى كەسىپ تەلەپ قىلغان 136 مىڭ 900 ئادەمنى، ئىشلىتىلىدىغان 127 مىڭ 100 ئادەمنى تىزىمغا ئالدى، تونۇشتۇرۇش ئارقىلىق، 110 مىڭ 500 ئادەمنى مۇۋاپىقلاشتۇردى.

ئاپتونوم رايوندا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەربىيىلەش ئاپپاراتىدىن 250ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئەمگەك تارماقلىرىغا قاراشلىقى 103. ئەمگەك تارماقلىرىنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەربىيىلەش مەركەزلىرىدە ئىشلەيدىغان خادىم 577، بۇنىڭ ئىچىدە مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ۋەزىپىلىك ئوقۇتقۇچى 251. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەربىيىلىنىشكە قاتناشقانلار 95 مىڭ 100 بولۇپ، 77 مىڭ 500 ئادەم كۆرسىنى تاماملىدى. كۆرسىنى تاماملىغاندىن كېيىن ئىشقا ئورۇنلاشقىنى 63 مىڭ 400 بولۇپ، ئىشقا ئورۇنلىشىش نىسبىتى 82% بولدى. يىل ئاخىرىدا يەنىلا تەربىيىلىنىۋاتقىنى 17 مىڭ 400.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆلكە ئاتلاپ يۆتكىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشقان ئەمگەك كۈچى 4200، ئاپتونوم رايون ئىچىدە ناھىيە ئاتلاپ يۆتكىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشقانلار 14 مىڭ 800، بۇنىڭ ئىچىدە ئەمگەك تارماقلىرى تەشكىللىك چىقارغانلار 2300. ئۆلكە ئاتلاپ ۋە ئاپتونوم رايون ئىچىدە يۆتكىلىپ ئىشقا ئورۇنلاشقانلاردىن سىرتقا چىقىپ ئىشقا ئورۇنلىشىشنى تىزىملاش كارتوچكىسى بېجىرىلگەنلەر 7900. ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر - بازار كارخانىلىرى قوبۇل قىلغان ئۆلكە ئاتلاپ كەلگەن ئەمگەك كۈچى (بېكتۇەندىن باشقا) 241

مىڭ 400، سىرتتىن كېلىپ ئىشقا ئورۇنلاشقان ئەمگەك كۈچلىرى ئىچىدە يۆتكىلىپ ئىشقا ئورۇنلىشىش گۇۋاھنامىسى بېجىرگەنلەر 220 مىڭ 300.

خې شىگۈبې

ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 9833 دۆلەت كارخانىسى ۋە كوللېكتىپ كارخانىدىن 928 مىڭ ئادەم ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى، بۇ سۇغۇرتىغا قاتنىشىشقا تېگىشلىك كارخانىنىڭ تەخمىنەن 87.2%نى، سۇغۇرتىغا قاتنىشىشقا تېگىشلىك ئادەمنىڭ 96.5%نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدىن دۆلەت كارخانىلىرىدىن سۇغۇرتىغا قاتناشقان ئورۇن 5275 بولۇپ، سۇغۇرتىغا قاتناشقان ئورۇننىڭ 53.6%نى، سۇغۇرتىغا قاتناشقان ئادەم 818 مىڭ بولۇپ، سۇغۇرتىغا قاتناشقان ئادەمنىڭ 88.1%نى ئىگىلىدى. يېغىلغان ئىشسىزلىق سۇغۇرتا فوندى سوممىسى 116 مىليون 602 مىڭ 900 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 50.5% ئېشىپ، يىغىلىش نىسبىتى 89.9%كە يەتتى. چىقىم قىلىنغان ئىشسىزلىق سۇغۇرتا فوندى سوممىسى 72 مىليون 897 مىڭ 400 يۈەن بولۇپ، بۇنىڭدىن ئىشسىزلارنىڭ قۇتقۇزۇشقا ئىشلىتىلگىنى 16 مىليون 819 مىڭ 600 يۈەن. يىل ئاخىرىدا كېيىنكى يىلغا يۆتكەلگەن ئىشسىزلاردىن قۇتقۇزۇلىدىغىنى 3327 كىشى، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى فوندىنىڭ قالدۇقى 273 مىليون 542 مىڭ 500 يۈەن.

جاڭ رۇڭ

دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىدىكى نەتىجىلەر كۆرۈنەرلىك بولدى.

1. سىياسىي جەھەتتىن يېتەكلەش كۈچەيتىلدى. ئەمگەك نازارىتى، ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، مالىيە نازارىتى قاتارلىق تارماقلار بىرلىكتە «كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىدىن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى باشقۇرۇش ۋە ئارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر»، «دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا پىكىر»نى تۈزۈپ چىقىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ش ئو ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نامىدا ئىجرا قىلىشقا تارقاتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا «ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى باشقۇرۇش چارىسى»، «ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا مۇلازىمەت قىلىش مەركەزلىرىنى قۇرۇشنى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر» قاتارلىق 10 نەچچە قېلىپ خاراكتېرلىك ھۆججەت تۈزۈپ تارقىتىلىپ، ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ قېلىپلىشىشىغا كۈچلۈك يېتەكچىلىك ۋە ھەيدەكچىلىك قىلىندى.

2. ئۇچ 100%لىك نىشان ۋەزىپىسى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندالدى. بىرىنچى، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلدى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. 6 - ئايدا ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئېچىلىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىنىڭ خىزمەت تەرتىپى بىرلىككە كەلتۈرۈلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش يولغا قويۇلغان 1486 كارخانىنىڭ ھەممىسىدە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلدى. ئومۇمەن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى بارلىكى كارخانىلاردا 100% قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئىككىنچى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلارنى باشقۇرۇش كېلىشىمنامىسى ئىمزالاندى. باشقۇرۇش چارىسىگە ئاساسەن، شۇ يىلى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئىلگىرى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاندى ۋە ئۇلارنىڭ دائىرىسى بېكىتىلدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تىزگىنلەش پىلانى چۈشۈرۈلۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش تەرتىپى قېلىپلاشتۇرۇلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلار 171 مىڭ 947 بولۇپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشقانلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىدە تۇرۇۋاتقان ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 75 مىڭ 642 بولدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى بىلەن باشقۇرۇش كېلىشىمنامىسى ئىمزالىدى. شۇنداق قىلىپ ئومۇمەن ئىش ئورنىدىن

قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر %100 قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرىش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئۇچىنچى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىغا ھەقمقىي كاپالەتلىك قىلىندى. كارخانىلاردىكى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركەزلىرىدە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۇرۇش خىراجىتى مەخسۇس سېچوتى ئېچىلىپ، مالىيە، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى، كارخانىلار «ئۈچ ئۆچلۈك تۇزۇم» بويىچە مەبلەغ توپلاش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش خىراجىتىنى بىر تۇتاش توپلىدى، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا قارىتا مالىيەدىن ئاغدۇرۇپ بېرىش چارىسى قوللىنىلىپ، ئۇلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاساسىي تۇرمۇش خىراجىتى ھەل قىلىنىپ، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىنى يېغىش نىسبىتى تەڭشەلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاساسىي تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش خىراجىتىدىن 73 مىليون 790 مىڭ 400 يۈەن توپلاندى، بۇنىڭغا مەركەز مالىيىسىدىن يارىدەم بېرىلگەن (ئارىيەت ئېلىنغان) پۇل قوشۇلۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش خىراجىتىنى تارقىتىش ھەقمقىي كاپالەتلەندۈرۈلدى.

7 - ئايدىن باشلاپ، ئومۇمەن قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىگە كىرگەن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش خىراجىتىنى 100% ئېلىش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

3. قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەربىيىلەش قانات يايدۇرۇلۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىشى كۆپ يوللار ئارقىلىق ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە كەسپىي بېتەكچىلىك قىلىش تۈزۈمى ئورنىتىلىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشتا نۆۋەتتىلىق تەربىيىلەيدىغان 126 ئورۇن ئېچىلىپ قىلىنىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 51 مىڭ 900 ئىشچى - خىزمەتچى تېخنىكا ئىقتىدارى ۋە ئىگىلىك تىكلەش ئىقتىدارى جەھەتتە تەربىيىلەندى. قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بازىرىدىن 45 ى، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش دېھقانچىلىق مەيدانىدىن 38 ى قۇرۇلۇپ، زور تۇرکۈمدە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تۈرلىرى يولغا قويۇلۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى بۇيرۇق خاراكتېرلىك قوبۇل قىلىش ۋە ئىلھاملاندۇرۇش خاراكتېرلىك قوبۇل قىلىش سالمىقى ئاشۇرۇلۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۈزلىرى كەسىپ تاللاشقا پائال بېتەكلەندى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 93 مىڭ 800 ئىشچى - خىزمەتچى ھەرخىل يوللار بىلەن قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، ئورۇنلاشتۇرۇش نىسبىتى 54.6% كە يەتتى.

خې شىگۈيې

قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىدىغانلارنى تەربىيىلەيدىغان نۆۋەتلىق ئورۇنلار

1998 - يىلى ئەمگەك نازارىتى ئاپتونوم رايونغا بېۋاستە قاراشلىق دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە نۆۋەتلىق تەربىيىلەيدىغان 33 ئورۇننى ئېچىپ قىلدى. ئۇلار: شىنجاڭ خىمىيە سانائىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: پارقازىننى ھەرىكەتلەندۈرۈش، پار قازان سۈيىنى بىر تەرەپ قىلىش، كاۋچۇك پىششىقلاش ھۈنەر - سەنئىتى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئائىلە مۇلازىمىتى)، شىنجاڭ پولات - تۆمۈر تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: مېتال تاۋلاش، مېتال قىرىش، پولات پروكاتلاش، كوكس كۆيدۈرۈش، تاللاپ كۆيدۈرۈش، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، پارقازان ئىشچىلىقى، پارۇاي ئىشچىلىقى)، شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ئىستانوك، سېلىسارلىق، مانتيورلۇق، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى)، شىنجاڭ سودا تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: سودا پىركازچىكلىقى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونتچىلىقى، ئاشخانا، مېھمانخانا مۇلازىمەتچىلىكى، ئاشپەزلىك)، شىنجاڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: پارۇاي ئىشچىلىقى، پارقازان ئۇستىسى، خام چوت، بىناكارلىق باشقۇرۇش، سىم تارتىش، بوغالتىرلىق، كومپيۇتېردا چىرتيوژ سىزىش ۋە لايىھەلەش مانتيورلۇق)، شىنجاڭ پوچتا - ئېلېگراف مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: سىمسىز چاقىرغۇ خىزمەتچىلىكى، يان ئېلېفون رېمونتچىلىقى، چاقىرغۇ رېمونتچىلىقى، فوتوتېلېگراف رېمونتچىلىقى، ئېلېفون رېمونتچىلىقى، سىمسىز ئالاقە ئۇسكۇنىلىرى رېمونتچىلىقى، پروگراممىلىق كومپيۇتاتور رېمونتچىلىقى، كومپيۇتېر رېمونتچىلىقى)، شىنجاڭ

توقۇمچىلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپى: تىككۈچىلىك)، شىنجاڭ قاتناش تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: شوپۇرلۇق، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، قۇرۇلۇش ماشىنىسازلىقى)، شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ياقۇت، قاش تېشى پىششىقلاش ۋە ئۈنى باھالاپ بېكىتىش، مانتيورلۇق، كەپشەرچىلىك)، شىنجاڭ تەمىنات - سودا كوپېراتىپ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: يېمەكلىك زەمبۇرۇغى يېتىشتۈرۈش، بازار تىجارىتى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونتچىلىقى)، شىنجاڭ رەڭلىك مېتال تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئاناليز خىمىيە، كەپشەرچىلىك)، شىنجاڭ ئورمانچىلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: مېۋىلىك دەرەخ ئۆستۈرۈش، گۈل ئۆستۈرۈش ۋە ئۈنى يېڭى يېتىش ساقلاش، يېمەكلىك زەمبۇرۇغى يېتىشتۈرۈش، باغۋەنچىلىك - كۆكەرتىش، مېۋە ۋە كۆكتات ساقلاش، گۈزەل سەنئەت، ھاشارانلاردىن مۇداپىئە كۈرۈش ۋە ئۈنى يوقىتىش)، ئۇرۇمچى ئېلېكتر ئېنېرگىيە تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: مانتيورلۇق، ئېلېكتر ئېنېرگىيە كەسپىدىكى ئالاھىدە ئىش تۈرلىرى)، شىنجاڭ مېتاللورگىيە - بىناكارلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: بىناكارلىق مانتيورلۇقى، پارۇلاي، ئۆي زىننەتلەش، لېپەت مەشغۇلاتى ۋە رېمونتى، خام چوت)، شىنجاڭ قۇرۇلۇش تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى قۇراشتۇرۇش شۆبە مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: كەپشەرچىلىك، قۇراشتۇرۇپ پەرچىنلەش، قۇراشتۇرۇش سىلىسارلىقى، قۇراشتۇرۇش كران مەشغۇلاتى)، شىنجاڭ كۆتكۈچىلىك مۇلازىمىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ئاشپەزلىك، مۇراسىم مۇلازىمىتى، مېھمانخانا باشقۇرۇش، ئاشخانا، مېھمانخانا مۇلازىمەتچىلىكى)، شىنجاڭ سۇ - ئېلېكتر تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: سۇچىلىق كەسپىدىكى ئالاھىدە ئىش تۈرلىرى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، كاتىبانلىق)، شىنجاڭ ئاشلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ئاشلىق - ياغ ساقلاش، ئاشلىق - ياغ پىششىقلاش، ئاشلىق - ياغ پېرىومچىلىقى)، ئۇرۇمچى كۆمۈركان تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: كانچىلىق، ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى رېمونتچىلىقى، شامال ئۈتۈشتۈرۈش بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈش، كان ماشىنىلىرى رېمونتچىلىقى، چىغرىقچىلىق، مانتيورلۇق، پارتلىتىش، پار قازان)، ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە ساناىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: توك ۋە گازلىق كەپشەرچىلىكى، ئاناليز لابوراتورىيە، ساناىئەت مەشغۇلاتىدىكى تەقلىدىي تەربىيە، مالىيە بوغالتىرلىقى، ماي ئايرىش خىمىيە ساناىتى مەشغۇلاتى تەقلىدى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى)، شىنجاڭ يېنىك ساناىئەت تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئاناليز خىمىيە، ماشىنا رېمونتچىلىقى، مالىيە بوغالتىرلىقى)، شىنجاڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: سېمونت كۆيدۈرۈش، سېمونت ئاناليز قىلىش، ماشىنا رېمونتچىلىقى، مانتيورلۇق)، قۇمۇل كۆمۈركان تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: مانتيورلۇق، كەپشەرچىلىك، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، موتسىكلىت رېمونتچىلىقى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونتچىلىقى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئائىلە بېزەكچىلىكى)، شىنجاڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىدىغانلارنى تەربىيىلەش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق، فوتو سۈرەتچىلىك، ئاشپەزلىك، مېھمانخانا مۇلازىمەتچىلىكى، ئائىلە مۇلازىمەتچىلىكى، ئاپتوموبىل رېمونتچىلىقى، موتسىكلىت رېمونتچىلىقى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى رېمونتچىلىقى)، شىنجاڭ سودا ئىختىساسلىقلارنى كەسپىي ئىقتىدار جەھەتتىن تەربىيىلەش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: جۇڭگوچە ئاشپەزلىك، ئۇن تاۋارلىرى، سوغۇق ئىچىملىكلەر، فوتو سۈرەتچىلىك، قارا ئاغۇ ئۇيۇ تېخنىكىسى، پىركازچىكلىق)، شىنجاڭ مىللىي كىيىم - كېچەك تەتقىقات - لايىھەلەش مەركىزىنىڭ تەربىيىلەش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپى: تىككۈچىلىك)، شىنجاڭ «جيەنپىڭ» كىيىم - كېچەك مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپى: تىككۈچىلىك)، شىنجاڭ ئۇلگە كۆرسىتىش بويىچە كەسپىي ئىقتىدار يېتىشتۈرۈش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق، ئاشپەزلىك)، شىنجاڭ «خاۋدا» ھۆسن تۇزەش بويىچە كەسپىي ئىقتىدار يېتىشتۈرۈش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ئۈڭ ئۇلاش)، شىنجاڭ «سودىنى گۈللەندۈرۈش» ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق مەكتىپىنىڭ كەسپىي ئىقتىدار يېتىشتۈرۈش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق)، شىنجاڭ «بىگشىن» ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق بويىچە كەسپىي ئىقتىدار يېتىشتۈرۈش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق)، شىنجاڭ «تىنچ ئوكيان» ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق بويىچە كەسپىي ئىقتىدار يېتىشتۈرۈش مەركىزى (تەربىيىلەيدىغان كەسىپلەر: ھۆسن تۇزەش، ساتىراشلىق، مىللىي تىلدا دەرس

ئوتۇنلىدۇ،) ، شىنجاڭ ئامانلىق قوغداش مەكتىپى (تەربىيىلەيدىغان كەسپى: ئامانلىق قوغداش) .

خې شىڭۈيې

كارخانىلارنىڭ مائاش باشقۇرۇش خىزمىتى

1. كارخانىلارنىڭ مائاش ئومۇمىي مىقدارىنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش كۈچەيتىلدى. 1998 - يىلىنىڭ بېشىدا ئەمگەك نازارىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ كارخانىلاردا مائاش ئۆستۇرۇش جەھەتتىكى يېتەكچى پىكرىنى تۈزۈپ تارقىتىپ، كارخانىلاردا پۇل مائاشنىڭ %10 ئۆستۇرۇشنىڭ ئۈلچەم سىزىقى، پۇل مائاشنىڭ %14 ئۆستۇرۇشنى ئېھتىمىيات سىزىقى قىلىشنى بەلگىلەپ، ئاپتونوم رايوندا مائاش يېتەكچى سىزىقىنى يولغا قويۇش ۋە مائاشنى كوللېكتىپ مەسلىھەتلىشىپ بېكىتىشكە شارائىت ھازىرلىدى.

2. مائاش تەقسىماتى مۇناسىۋىتى مۇۋاپىق تەڭشەلدى. ئاپتونوم رايوندىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق مائاشنى كونترول قىلىش سىزىقى تۈزۈپ تارقىتىلىپ، ئومۇمەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 1997 - يىلدىكى ئوتتۇرىچە يىللىق مائاش سەۋىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق مائاش سەۋىيىسىنىڭ %180دىن ئېشىپ كەتكەن كارخانا ۋە گۇرۇھ شىركەتلەرنىڭ ھەممىسىنى مائاش كونترول قىلىش سىزىقى يولغا قويۇلىدىغان ئوبيېكت قىلىش بەلگىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مائاش ئىچى - سىرتىدىكى كىرىمىنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش كۈچەيتىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مائاش سىرتىدىكى كىرىمىنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش ئالمىقى زورايتىلدى ھەمدە ئاپتونوم رايوندىكى 151 كارخانا ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلارنىڭ يىللىق مائاشىنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتى ئىشلىنىپ، كارخانىلارنىڭ مائاش كىرىمىنى تەقسىم قىلىش تەرتىپى قېلىپلاشتۇرۇلدى.

3. كارخانىلارنىڭ ئەڭ تۆۋەن مائاش ئۈلچىمى تەرتىپى سېلىندى. 1996 - 1997 - يىللىرى ئاپتونوم رايوندىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىجتىمائىي ئوتتۇرىچە مائاشى ۋە شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال باھا ئىندېكسى قاتارلىق ئامىللارنىڭ ئۆزگىرىلىشىگە ئاساسەن، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى كارخانىلارنىڭ ئەڭ تۆۋەن مائاش ئۈلچىمى مۇۋاپىق تەڭشەلدى، تەڭشەلگەندىن كېيىن، ئۇرۇمچىنىڭ ھەر ئايلىق ئۈلچىمى 260 يۈەن بولدى.

خې شىڭۈيې

ئەمگەك توختامىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا ئومۇمىي خادىملار بويىچە ئەمگەك توختامى يولغا قويۇلغان ئاساستا، ئەمگەك توختامىنى باشقۇرۇش جەھەتتىكى قانۇن - نىزام ۋە سىياسەتلەر تۈزۈلدى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. 9 - ئايدا ئەمگەك نازارىتى «ئەمگەك توختامىنى باشقۇرۇش مەشغۇلات ئورنى سېچوت دەپتىرى ۋە جەدۋەللىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ قوللىنىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» تارقاتتى، ئەمگەك توختامى باشقۇرۇش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش مۇھىمەت يىغىنى ئېچىپ، ئەمگەك توختامى باشقۇرۇش خىزمىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇھىمەت ۋە تەھلىل ئېلىپ بېرىپ، ئۇنى ھەل قىلىش چارىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يىل ئاخىرىغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە 2 مىليون 42 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى ئەمگەك توختامىغا ئىمزا قويدى، بۇلار ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ %73.4نى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 1 مىليون 846 مىڭ بولۇپ، ئىمزا قويۇش نىسبىتى %99.7؛ كوللېكتىپ كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچى 95 مىڭ بولۇپ، ئىمزا قويۇش نىسبىتى %40.5؛ خۇسۇسىي كارخانىدىكىلەر 46 مىڭ بولۇپ، ئىمزا قويۇش نىسبىتى %43.8؛ يەككە كارخانىدىكىلەر 55 مىڭ بولۇپ، ئىمزا قويۇش نىسبىتى %11.2 بولدى.

يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 3178 كارخانىدا كوللېكتىپ ئەمگەك توختامى ئىمزالاندى، بۇ، ئەمگەك توختامى ئىمزالاشقا تېگىشلىك كارخانىنىڭ %65نى ئىگىلەيدۇ. بۇ توختام چېتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 1 مىليون 532 مىڭ بولۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قاپلاش نىسبىتى %83 بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىسى 2497 بولۇپ، توختام ئىمزالاش نىسبىتى %70، چېتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 1 مىليون 532 مىڭ بولۇپ، قاپلاش نىسبىتى %85؛ چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانا 39 بولۇپ، توختام ئىمزالاش نىسبىتى %70، چېتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 8800 بولۇپ، قاپلاش نىسبىتى %53؛ يېزا - بازار كارخانىسى، كوللېكتىپ كارخانا 381 بولۇپ، توختام ئىمزالاش نىسبىتى %69، چېتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 27 مىڭ بولۇپ، قاپلاش نىسبىتى %66؛ خۇسۇسىي كارخانا 261 بولۇپ، توختام ئىمزالاش نىسبىتى %35، چېتىلىدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 9000 بولۇپ، قاپلاش نىسبىتى %30 بولدى.

ماۋ شىنيۈن

ئەمگەك ماجىرالىرىنى بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك ماجىرالىرىنى كېسىم قىلىش ئاپپاراتى 103كە يەتتى (بىڭتۈەن بۇنىڭ سىرتىدا) ؛ قوبۇل قىلىنغان تۈرلۈك ئەمگەك ماجىراسى دېلوسى 1945 بولۇپ، دېلولارنىڭ ئاخىرلىشىش نىسبىتى 94.3% بولدى؛ 48 مىڭ پارچە ئەمگەك توختامىغا گۇۋاھلىق بېرىلدى، 15 مىڭ 279 پارچە قانۇنغا خىلاپ ۋە ئىناۋەتسىز ئەمگەك توختامى تۈزىتىلدى. 92 ئادەم ئەمگەك ماجىراسىنى مۇرەسسە قىلغۇچى، كېسىم قىلغۇچى سالاھىيەتنامىسىگە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلغۇچىلارنى ۋەزىپىگە تەكلىپ قىلىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ۋە ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلىش كومىتېتىنىڭ دېلو بېجىرىش خىزمىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، 3 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ش ئۇ ئا ر ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلىش كومىتېتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلغۇچىلارنى ۋەزىپىگە تەكلىپ قىلىش، باشقۇرۇش چارىسى» ۋە «ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلىش كومىتېتىنىڭ دېلو بېجىرىش تەرتىپى»نى تارقاتتى. 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى يەنە «ئەمگەك ماجىراسىنى بىر تەرەپ قىلىش لايىھەسىنى ياخشىلاش ئۈستۈلى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش» تارقىتىلدى. 11 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق، ش ئۇ ئا ر ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلىش كومىتېتى تەركىبىدىكى خادىملار تەڭشىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمگەك ماجىراسىنى كېسىم قىلىشنى باشقۇرۇش ۋە دېلو بېجىرىش خىزمىتى يەنمۇ كۈچەيتىلدى ۋە قېلىپلاشتۇرۇلدى.

خې شىگۈيې

ئەمگەك بىخەتەرلىكى ۋە تازىلىقنى ھەر تەرەپلىمە باشقۇرۇش ئەھۋالى

1. ئەمگەك بىخەتەرلىكى جەھەتتىكى قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. 1998 - يىلى ئەمگەك نازارىتى «ئەمگەك بىخەتەرلىكى - تازىلىق ئۆلچىمىنى تەكشۈرگۈچىلەرگە گۇۋاھلىق بېرىش ۋە ئۇلارنى باشقۇرۇش چارىسىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى»، «ئالاھىدە مەشغۇلاتچىلارنى تەربىيىلەش، تەكشۈرۈش ۋە باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى»، «(قۇرۇلۇش تۈرلىرىدىكى ئەمگەك بىخەتەرلىكى ۋە تازىلىقنى تەكشۈرۈش بەلگىلىمىسى)نى يولغا قويۇش چارىسى»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ پارقازان بېسىمى، سۈيۇقلۇق باكلىرى بېسىمى، تۈرۈبا بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈش بويىچە مۇكاپاتلاش - جازالاش چارىسى» قاتارلىق بەلگىلىمە، چارىلەرنى تۈزۈپ تارقىتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى تۈرلۈك بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ گۈڭشلۇق قانات يېيىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

2. كەسىپ بىخەتەرلىكى ۋە تازىلىقى تەكشۈرۈلدى. 1998 - يىلى 150 كارخانىنىڭ بىخەتەرلىكى تەكشۈرۈلۈپ، تۈزىتىش ھەققىدە 1800 پىكىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. 7 بىناكارلىق قۇرۇلۇش كارخانىسىنىڭ بىخەتەرلىك سالاھىيىتىگە گۇۋاھلىق بېرىلدى، 62 كارخانا قايتا تەكشۈرۈلدى؛ ئېغىرلىق كۆتۈرۈش ماشىنىسى (لىفىت) ياسايدىغان، قۇراشتۇرىدىغان، رېمونت قىلىدىغان 37 ئورۇن بىخەتەرلىك سالاھىيىتىگە گۇۋاھلىق بېرىش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈلدى؛ يېڭىدىن قۇراشتۇرۇلغان 104 لىفىت، 98 كران، 225 چەكلىملىك لىفىت، 153 چەكلىملىك كران تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى؛ زاۋۇت ئىچىدىكى ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرىدىن 323ى تەكشۈرۈلۈپ، 1774 ئورۇندا چوڭ كاشىلا بارلىقى بايقالدى، 4023 تۈر ئۈستىدە ئۆزگەرتىش پىكرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ 1 — 3 - ئايغىچە تىجارەت ترانسپورتى يەككە يولىدىن 4ى تەكشۈرۈلۈپ، 20 تۈرلۈك ئۆزگەرتىش پىكرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ 6 كارخانا ئۈستىدە چالۋ - توزان ۋە زەھەر خەۋپ - خەتىرى بويىچە ئۆلچەش - باھالاش ئېلىپ بېرىلدى، چالۋ - توزانلىق مەشغۇلات نۇقتىسىدىن 9ى، زەھەرلىك نەرسە بار مەشغۇلات نۇقتىسىدىن 4ى، شاۋقۇن - سۈرەنلىك مەشغۇلات نۇقتىسىدىن 31ى تەكشۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئەمگەك مۇھاپىزىتى بۆلۈملىرى ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلار ۋە ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتىنىڭ سۈپىتى تەكشۈرۈلدى، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسىدىن 11گە تەكشۈرۈش ئارقىلىق گۇۋاھلىق بېرىلدى، 37 زاۋۇتنىڭ 46 تۈرکۈم مەھسۇلاتى تەكشۈرۈلدى.

3. پار قازان بېسىم قاچىسىنىڭ بىخەتەرلىكى تەكشۈرۈلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا پار قازان بېسىم قاچىسىنىڭ بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈش ۋە ھەق ئېلىش ئۆلچىمى بىرلىككە كەلتۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شايار چوپۇن پار قازان زاۋۇتى، تۇرپان — قۇمۇل نېفىتلىكى ماشىنىسازلىق زاۋۇتى، مايتاغ نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ نېفىت ئايرىش قۇرۇلۇشى باشقارمىسى، نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى نېفىت قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ E_2پارقازىنى، BR_1 ، AR_2 ، AR_3بېسىم قاچىسى ياساش سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى؛ قۇمۇل «جېنلەن» ئوقەتچىلىك چەكلىك شىركىتى قاتارلىق 12 ئوكسىگېن، ئازوت قاچىلاش ئورنى ۋە ئىلى ماشىنىسازلىق باش زاۋۇتى قاتارلىق 6 گاز

تۆۋى تەكشۈرۈش ئورنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى؛ بايىنغولىن ئوبلاستلىق پارقازان تەكشۈرۈش ئورنى قاتارلىق 10 تەكشۈرۈش ئورنىنىڭ تەكشۈرۈش سۈپىتى ئارلاپ تەكشۈرۈلدى ھەمدە بايقالغان مەسىلىلەر ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىنىپ، ئاپتونوم رايوندىكى پار قازان بېسىم قاچىسىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنى بىخەتەر ئىشلىتىشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىندى.

4. كان بىخەتەرلىكى ۋە تازىلىقى تەكشۈرۈلدى. باھار بايرىمىنىڭ ئالدى - كەينىدە ئەمگەك نازارىتى بىلەن كۆمۈر سانائىتى نازارىتى بىرلىكتە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بويىچە كەڭ كۆلەملىك تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، ئۈرۈمچى شەھىرى، سانجى ئوبلاستى، تۇرپان ۋىلايىتى قاتارلىق جايلاردا ئارلاپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. 5 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە 8 - قېتىملىق بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ھەپتىلىكى پائالىيىتى ئۈيۇشتۇرۇلدى ھەمدە خوتەن، قەشقەر، قاراماي، مايتاغ، بېگتۈەننىڭ 4 - شىسى قاتارلىق جايلاردا ئارلاپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلدى. 9 - ۋە 10 - ئايلاردا جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدا بىخەتەرلىك قانۇنى ئىجرا قىلىش بويىچە ئۆزئارا تەكشۈرۈش پائالىيىتى ئۈيۇشتۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كانلارنىڭ بىخەتەرلىك شارائىتىنى تەكشۈرۈپ گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، كان قۇرۇلۇشى قىلىدىغان ئورۇنلارنىڭ بىخەتەرلىك سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش قەتئىيلەشتۈرۈلدى. شىنجاڭ بىناكارلىق 3 - شىركىتى، قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسى، بېگتۈەن، ئۈرۈمچى شەھىرى قاتارلىق جايلاردىكى 10 نەچچە كانچىلىق كارخانىسىنىڭ بىخەتەرلىك شارائىتىغا گۇۋاھلىق بېرىلدى؛ شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش شىركىتى كانچىلىق ئىشلىرى بويىچە قۇرۇلۇش قىلىش - قۇراشتۇرۇش ئورنىنىڭ سالاھىيىتى تەكشۈرۈلدى؛ شىخۇدىكى چىگشۇر كۆمۈر كېنىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈپ تۈتكۈزۈۋېلىندى. 660 كان باشلىقى تەربىيىلەندى.

خې شىگۈيې

ئەمگەك بىخەتەرلىكى ھادىسىلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى غەيرىي كانچىلىق كارخانىلىرىدا 191 قېتىم ئۇلۇم - يېتىم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %37.39، ئۇلگەن ئادەم 153 بولۇپ، %82.29، ئېغىر يارىلانغانلار 79 بولۇپ، %68.49 ئازايدى؛ بىر قېتىمدا 3 تېن ئارتۇق ئادەم ئۇلۇشتەك ئېغىر ئۇلۇم - يېتىم ھادىسىسى 7 قېتىم يۈز بېرىپ، 24 ئادەم ئۆلدى، 2 ئادەم ئېغىر يارىلاندى، بۇنى 1997 - يىل بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ھادىسە 2 قېتىم، ئۇلگەن ئادەم %27.27 ئازايدى. ئاپتونوم رايون بويىچە كانچىلىق كارخانىلىرىدا 270 قېتىم ئۇلۇم - يېتىم ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %20.12، ئۇلگەن ئادەم 328 بولۇپ، %24.94، ئېغىر يارىلانغانلار 42 بولۇپ، %38.24 ئازايدى.

خې شىگۈيې

ئەمگەك مۇلازىمىتى كارخانىلىرىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت كارخانىلىرى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئورنى بەرپا قىلىش، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بىسىمنى تۆۋەنلىتىش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇردى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك مۇلازىمىتى كارخانىلىرى 1599، كەسىپكارلار 100مىڭ بولۇپ، يارىتقان پايدا - بېجى 150 مىليون يۈەنگە يەتتى، ئۇلارنىڭ تۇراقلىق مۇلكىنىڭ قىممىتى 1 مىليارد 460 مىليون يۈەن، تۇراقسىز مۇلكىنىڭ قىممىتى 2 مىليارد 520 مىليون يۈەن بولدى. ئەمگەك مۇلازىمىتى كارخانىلىرىدىن سانائەت مەھسۇلاتىنى سېتىش كىرىمى 5 مىليون يۈەندىن ئاشقىنى 11، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويغىنى 63. ئەمگەك مۇلازىمىتى كارخانىسىدىن 3نىڭ مەھسۇلاتى مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇردى.

خې شىگۈيې

ئەمگەك مەمۇرىي تەپتىشلىكى خىزمىتى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندىكى ئەمگەك مەمۇرىي تەپتىشلىكى ئاپپاراتى 108گە يەتتى، 15 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ ھەممىسىدە ئەمگەك تەپتىشلىكى ئاپپاراتى قۇرۇلدى، مەخسۇس ۋەزىپىلىك ئەمگەك مەمۇرىي تەپتىشىدىن 232سى، قوشۇمچە ۋەزىپىلىك ئەمگەك مەمۇرىي مۇپەتتىشىدىن 306سى سەپلىنىپ، ئەمگەك مەمۇرىي تەپتىشلىك تورى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندۈرۈلدى. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئەمگەك تارماقلىرى ئەمگەك تەپتىشلىكى دېلوسىدىن 2351نى دېلو تۈرغۈزۈپ تەكشۈرۈپ، بۇنىڭدىن 2285نى تەكشۈرۈپ تۈگەتتى، دېلو ئايلاشتۇرۇش نىسبىتى %97.19 بولدى؛ ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇندىن 13 مىڭ 185نى تەكشۈردى، بۇ تەكشۈرۈش چېتىلىدىغان ئەمگەكچى 667مىڭ 200گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئادەم ئىشلىتىشتە قانۇنغا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلغان 330 ئورۇنغا چارە كۆرۈلدى؛ 80 بالا ئىشچى ئېنىقلاپ قايتۇرۇلدى؛ 39 مىڭ 400 ئادەمنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش گۇۋاھنامە - كارتوچكىسى تولۇقلاپ بېجىرىپ

بېرىلدى؛ 94 مىڭ 700 ئادەمنىڭ ئەمگەك توختامى تولۇقلاندى؛ 1 مىليون 343 مىڭ 900 يۈەن خەۋپ - خەتەر رەسمى ئېنىقلاپ قايتۇرۇلدى؛ 8 مىليون 923 مىڭ 200 يۈەن ئىجتىمائىي سۇغۇرتا پۇلى سۈيلەپ يىغىۋېلىندى؛ قانۇنسىز كەسىپ ۋاستىچىلىكى ئاپپاراتىدىن 53ى ئەملدىن قالدۇرۇلدى؛ تۈيۈقسىز يۈز بەرگەن 19 قېتىملىق ۋەقە بىر تەرەپ قىلىندى.

خې شىگۈبې

ئەمگەك ئۇنۇمى ئىسلاھاتى خىزمىتى

1998 - يىلى ئەمگەك نازارىتى ئاپتونوم رايوندىكى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۇمىنى باھالاش ماتېرىيالىدىن 96 پارچىنى تاپشۇرۇۋېلىپ تەكشۈردى، بۇنىڭدىن 83 ئادەمنىڭ ئۇنۇمى ماقۇللاندى؛ ئەمگەك - ئىقتىساد كەسپى بويىچە ئالىي دەرىجىلىك تېخنىكا ئۇنۇمىنى باھالاش ماتېرىيالىدىن 20 پارچىنى تاپشۇرۇۋېلىپ تەكشۈردى، بۇنىڭدىن 15 ئادەمنىڭ ئۇنۇمى ماقۇللاندى؛ ئەمگەك بىخەتەرلىكى تېخنىكىسى كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 5 كىشىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسى ئوتەش سالاھىيىتى ماقۇللاندى.

ما ئەيلىڭ

كەسپىي ماھارەت يېتىلدۇرۇش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئەمگەك نازارىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئۇلچىمى»نى تۈزۈپ تارقاتتى. تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرى ۋە كەسپىي جەھەتتىن يېتىشتۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ 3409 مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ۋەزىپىلىك ئوقۇتقۇچىسىغا ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئىش ئورنى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. ئاپتونوم رايون بويىچە تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەت مۇھاكىمە يىغىنىنى ئاچتى، يىغىندا 210 پارچە ئىلمىي ماقالە تاپشۇرۇۋېلىندى، بۇنىڭدىن 20 پارچىسى 1 - دەرىجىلىك، 47 پارچىسى 2 - دەرىجىلىك، 78 پارچىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

7 - ئايدا شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى ئەمگەك ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن دۆلەت دەرىجىلىك نۆۋەتلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بولۇپ تەستىقلاندى. 10 - ئايدا شىنجاڭ قاتناش تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى نۆۋەتلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك باھالاشتا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى.

ئەمگەك نازارىتى كەسپىي ماھارەتنى باھالاش كەسپىنى يەنمۇ قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كەسپىي ماھارەتنى باھالاش سۈپىتىنى نازارەت قىلغۇچىلار ۋاقتىلىق چارىسى»نى تۈزۈپ تارقاتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 3035 باھالىغۇچى بار. ئىجتىمائىيلاشقان كەسپىي ماھارەتنى 3 قېتىم ئاپتونوم رايون خاراكتېرلىك بىر تۈتاش باھالاش ئۇيۇشتۇرۇلدى، باھالاشقا 13 مىڭ 910 ئادەم قاتناشتى، بۇنىڭدىن 4 كىشى ئالىي مۇدىر تېخنىك، 400 كىشى مۇدىر تېخنىك، 800 كىشى ئالىي ئىشچى، 9370 كىشى ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئىشچى، 3336 كىشى تۆۋەن دەرىجىلىك ئىشچى بولۇپ باھالاندى. 68 تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن 14 مىڭ ئوقۇغۇچى كەسپىي ماھارەت باھالاشقا قاتناشتى، بۇنىڭدىن 8387 نەپىرى 12 ئىش تۈرى بويىچە ئاپتونوم رايوندىن بىر تۈتاش چېقىرىلغان سوتال ئۇستىدىكى تەكشۈرۈش - باھالاشقا ۋە 6 ئىش تۈرى بويىچە دۆلەت بىر تۈتاش سوتال چىقارغان ئىمتىھانغا قاتناشتى.

1998 - يىلى ئەمگەك نازارىتى «ئاپتونوم رايونىنىڭ كەسپىي ماھارەت مۇسابىقىسىنى باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ تارقاتتى. 3 مۇسابىقە رايونىدا 6 ئىش تۈرى بويىچە ماھارەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە تەخمىنەن 40 مىڭ ئادەم قاتناشتى، بۇنىڭدىن 6 ئادەم ئاپتونوم رايون بويىچە تېخنىكا ماھىرى دەپنە نامىغا ئېرىشتى. 5 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي ماھارەت مۇسابىقىسىنى خۇلاسىلەش - تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىلىپ، 2 نەپەر مەملىكەتلىك تېخنىكا ماھىرى ۋە 24 نەپەر ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا ماھىرى تەقدىرلەندى.

1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھىرى مەملىكەت بويىچە نۆۋەتتىدا سىناق قىلىنىدىغان شەھەر قىلىنىپ، ئەمگەك تەييارلىقى تۈزۈمى يولغا قويۇلدى؛ شىخەنزە، قاراماي، كورلا، كۇيتۇڭ شەھەرلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە نۆۋەتتىدا سىناق قىلىنىدىغان شەھەر قىلىپ بېكىتىلدى. 1100 ئادەم ئەمگەك تەييارلىقى تۈزۈمى بويىچە تەربىيىلىنىشكە قاتناشتى.

يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەش ئاپپاراتى 77گە، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1119غا يەتتى. 17 مىڭ 715 ئادەم تەربىيىلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي ئىشچى 432، ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئىشچى 2757، تۆۋەن دەرىجىلىك ئىشچى 6185 بولۇپ، 8211 ئادەم كۆرسىنى تاماملىدى.

شاۋ مىن

ئىجتىمائىي سۇغۇرتا فوندىنى باشقۇرۇش

ئىجتىمائىي سۇغۇرتا فوندى كىرىم - چىقىمىنىڭ 2 لىنىيىلىك باشقۇرۇش چارىسىنى ئەملىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون بويىچە ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى فوندىنىڭ ھەممىسى مالىيە مەخسۇس سچوتىغا كىرگۈزۈلدى، ئىلگىرى نېسى قېپقالغان 160 مىليون يۈەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى تۈرلۈك تەدبىرلەر ئارقىلىق تولۇقلاپ تارقىتىپ بېرىلدى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 92 مىليون يۈەن تولۇقلاپ تارقىتىلدى، قىسمۇپلىپ يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن 18 مىليون 410 مىڭ يۈەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى فوندى يىغىۋېلىنىدى، قىسمۇپلىپ يۆتكەپ ئىشلىتىلگەن 20 مىليون يۈەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى فوندى تېخى يىغىۋېلىنمىدى. 1998 - يىل 7 - ئايدىن باشلاپ كارخانىدىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققانلارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۇلى ۋاقتىدا تولۇق بېرىلدى، قايتىدىن نېسى قالدىغان ئىش كۆرۈلمىدى.

خې شىڭژې

ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش ئەھۋالى

ئىككىنچى ھىمايە قىلىش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئىككىنچى ھىمايە قىلىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئاپپاراتلارنى مۇكەممەللەشتۈردى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش جەھەتتىكى مۇلازىمەت تەشكىلاتى 18 مىڭ 500دىن، ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش جەھەتتىكى مۇلازىمەت گۇرۇپپىسى 3900دىن، ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە بەرپا قىلىش ئورنى 3000دىن ئاشتى، ئازكەم 200 مىڭ ئادەم ئاساسىي قاتلامدا يىل بويى ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىنى بىلەن شۇغۇللاندى. جايلار قىسىملارنىڭ ئاساس مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش يۈزىسىدىن 30 مىليون يۈەندىن كۆپ پۇل سەرپ قىلدى، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قىسىملار ۋە نەپىقە ئوبيېكتلىرىدىن ھال سوراشقا قىلغان چىقىمى 15 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. جايلاردا چوڭ - چوڭ بايرام كۈنلىرىدە يىغىلىپ ئىككىنى ھىمايە قىلىش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈش، نەپىقە بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش سىياسىتىنىڭ ئەملىيلىشىشىنى تەكشۈرۈش تۈزۈمى ئومۇميۈزلۈك ئورنىتىلدى، ئارمىيە بىلەن يەرلىكنىڭ بىرلەشمە يىغىنى ئېچىلدى، ئەھۋال ئۇقۇشۇپ تۇرۇش تۈزۈمى ئورنىتىلدى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنى چۆرىدىگەن ھالدا ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلدى.

ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە بەرپا قىلغان ئاساسىي قاتلام مەدەنىي پارتىيە ياچېيكىسى 29 مىڭدىن، بىرلىكتە بەرپا قىلغان مەدەنىي كەنت - بازار 890دىن، بىرلىكتە بەرپا قىلغان مەدەنىي يول ۋە مەدەنىي كەسىپ 1200دىن ئاشتى، ئاپتونوم رايون بويىچە 1200دىن كۆپ ئارمىيە (ساقچى) - خەلق بىرلىكتە مۇداپىئە كۆرۈش تەشكىلاتى مۇقىملىقنى قوغداش خىزمىتىدە مۇھىم رول ئوينىدى.

1998 - يىلى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 2 مىليوندىن كۆپ ئەمگەك كۈنى سەرپ قىلىپ، 15 مىڭ 600دىن ئارتۇق ئاپتوموبىل (قېتىم) ئىشقا سېلىپ، 175 نۇقتىلىق قۇرۇلۇشقا ۋە 596 تۈردىكى ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى. 33 . 4733 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىپ، 1 مىليون 600 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق كۆچەت تىكتى، ھەر مىللەت ئاممىسىدىن 112 مىڭدىن كۆپ ئادەم (قېتىم) نىڭ كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئالدى ۋە كېسىلىنى داۋالىدى، 1000 قېتىمدىن كۆپ خەۋپ - خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىپ، 3100دىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئاممىسىنى قۇتقۇزدى، 380 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىنى ئەسلىگە كەلتۈردى.

1998 - يىل 1 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ بارلىق ئەزالىرى مەملىكەتلىك ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتى بويىچە تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنىنىڭ شىنجاڭ زالى يىغىنىغا قاتناشتى ھەمدە ش ئۇ ئا ر ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتى يىغىنى ئاچتى.

1998 - يىل 7 - ئايدا ش ئۇ ئا ر پارتكوم، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئالتاي، قۇمۇل ۋە كۇيتۇڭ شەھەرلىرىگە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنە شەھەر، كۆكتوقاي، دۆربىلجىن، پىچان، ئۇلۇغچات ۋە كۇچا ناھىيىلىرىگە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنە ناھىيە دەپ نام بەردى.

1998 - يىل 8 - ئايدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتىكى 10

نادىر پۇقرا، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈشتىكى 10 نادىر ھەربىي، ژۇرنالىست سۆيۈشكە تۆھپە قوشۇشتىكى 10 نادىر ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتى، قەلبىنى دۆلەت مۇداپىئەسىگە بېغىشلىغان 10 نادىر رەھبەر»نى تەقدىرلىدى.

ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتىكى 10 نادىر پۇقرا ۋاڭ جۇەن (ئايال، رۇس، غۇلجا شەھەرلىك ئۆي - زېمىن ئىدارىسىنىڭ كادىرى)، جياڭۋاي ئارپار (قىرغىز، ئۇلۇغچات ناھىيە سىمخانا كەنت پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى)، قادىر باقى (كۆچا ناھىيە ئاغىن يېزا لەڭگەر كەنتىدىكى دېھقان)، ژۇ جى (شىخەنزە شەھىرى شياڭيالڭ مەھەللە ئىش باشقارمىسىنىڭ كادىرى)، ئابلىكىم ئابدۇراخمان (پىچان ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى)، شاۋلىن (ئايال، خۇيزۇ، خوشۇت ناھىيە ئۇششاقتال يېزىسىنىڭ باشلىقى)، ماشيۇيىڭ (ئايال، موڭغۇل، قۇمۇل شەھىرى شەرقىي ئۆستەڭ رايونى مەھەللە ئىش باشقارمىسى ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى)، دىلڭ يۇقالڭ (ئايال، ئۇرۇمچى شەھىرى تۇدۇڭخابا رايونى غەربىي پويىز ئىستانسىسى مەھەللە ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى)، فەن ژېنفۇ (بىڭتۈەن 10 - شى 185 - تۈەن - مەيدان 7 - لېيەننىڭ ئىشچىسى)، ئىسلام (قازاق، قابا ناھىيە ساربۇلاق يېزىسىنىڭ خەلق ئىشلىرى كادىرى).

ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈشتىكى 10 نادىر ھەربىي لېيۇ ژەنشياڭ (36129 - قىسمىنىڭ سىياسىي كومىسسارى)، جىن چاڭشېڭ (36176 - قىسمىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى)، لى ژېندې (36914 - قىسمىنىڭ تۈەنجاڭى)، جىن كېجۇن (36037 - قىسمىنىڭ سىياسىي كومىسسارى)، لى خەي (36330 - قىسىم 7 - يېڭىنىڭ مانتيورى)، لېيۇ خۇڭگاڭ (87148 - قىسمىنىڭ لېيەنجاڭى)، لېيۇ يۈجۇن (89812 - قىسمىنىڭ تۈەنجاڭى)، جۇاڭ شىنخۇا (قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ باش ئەترىتى دوختۇرخانىسىنىڭ مۇدىر ۋراچى)، چاڭ شۇيلۇڭ (قوراللىق ساقچى 8660 - قىسىم دوختۇرخانىسىنىڭ مۇدىر ۋراچى)، ۋاڭ ۋېيجياڭ (قوراللىق ساقچى قاتناش 2 - باش ئەترىتى 4 - تارماق ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى).

ۋەتەننى سۆيۈشكە تۆھپە قوشۇشتىكى 10 نادىر ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتى ياڭ شۇنىڭ (ئايال، كۇنەس ناھىيىلىك ئۇن - ياغ زاۋۇتىنىڭ كاسسىرى)، جاڭ ئەيياڭ (ئايال، بورتالا شەھەرلىك 4 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى)، ھەسەنجان ئوسمان (قەشقەر كوناشەھەر ناھىيە سايباغ يېزىسىدىكى يەككە تىجارەتچى)، ۋاڭ جىنشۇ (فۇكاڭ شەھىرى بازار يېزىسى بەنگەنلىياڭ كەنتىدىكى دېھقان)، ما يۈپىڭ (ئايال، ئۇرۇمچى شەھەرلىك كۆمۈرگازى شىركىتىنىڭ ئىشچىسى)، ژېي بو (ئايال، قىزىلئۆ ئوبلاستلىق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ كادىرى)، زۇڭ شياۋلى (ئايال، 86324 - قىسىم بالىلار باغچىسىنىڭ تەربىيىچىسى)، لېيۇ شۇجۇەن (ئايال، مانجۇ، 89811 - قىسىم ئائىلە تاۋابىئاتلار ئەترىتىنىڭ ئىشچىسى)، لىي يۈلىيەن (ئايال، مارالبېشى تۈرمىسىنىڭ كادىرى)، ياڭ مېيىڭ (ئايال، خوتەن ناھىيىلىك قوراللىق بۆلۈمىنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتى).

قەلبىنى دۆلەت مۇداپىئەسىگە بېغىشلىغان 10 نادىر رەھبەر ۋاڭ فېڭلىن (ئۇرۇمچى شەھىرى بېڭشەھەر رايونىنىڭ باشلىقى)، يۈ چاڭشۇڭ (تۇرپان شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، يۈەن زې (بايىنغولىن ئوبلاستلىق پارتكومىنىڭ داڭلىق ھەيئىتى، كورلا شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، گاۋ لېچېن (ئاقسۇ شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، ۋاڭ شۇگېن (سانجى شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، ھېلىمجان ئابلىز (قەشقەر شەھەرلىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى)، جاۋ گوسەن (مانجۇ، كۆكتوقاي ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، جۇاڭ ئەنجۇن (قاراماي شەھەرلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى)، شۇي گۈەنجيەن (دۆربىلجىن ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى)، ۋاڭ مو (بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 4 - شى 66 - تۈەننىڭ تۈەنجاڭى).

جاڭ جۇخۇي

ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئورۇنلاشتۇرۇلىدىغان ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىردىن 1013نى (ئازادلىق ئارمىيىنىڭ 727، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ 286) قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تۈەن دەرىجىلىك كادىر 216، يىڭ دەرىجىلىك كادىر 358، لىيەن، پەي دەرىجىلىك كادىر 218، تېخنىك كادىر 221. ئۇنىڭدىن باشقا ئەگىشىپ يۇرىدىغانلار (كۆچەكلەر) 52 ئائىلە. ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان كادىر 105، ئايال كادىر 75. بۇلاردىن پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 566، كەسىپلىي ئورۇنلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 187، كارخانىلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 156، ئۆزى كەسىپ تاللىغانلار ۋە كەسىپ ئۆزگەرتىشنى ھەربىي سەپتىن بوشاشقا ئۆزگەرتكەنلەر شۇنىڭدەك كەسىپ ئۆزگەرتىش شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمەي چېكىندۈرۈلگەنلەر 104؛ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورۇنلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 434، مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 183، ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرگە ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 344؛ ئۇرۇمچى رايونىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 617، سىرتقى رايونلارغا

ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 344.

1998 - يىل پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 يىلدا قىسىملاردىن 500 مىڭ ئادەم قىسقارتىشتىن ئىبارەت ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرىنىڭ يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ تۈنجى يىلى، ش ئۈ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقلىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، «1998 - يىلى ۋەزىپىدىن ئەمەلدار قىسقارتىش مەزگىلىدە كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»نى تۈزۈپ تارقىتىپ، مۇنۇ 5 ئىشنى ئېنىق بەلگىلىدى: بىرىنچى، ئاساسلىق رەھبەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمى پرىنسىپىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ھەربىيدىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تا ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇن بەرپا قىلىش ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ سىياسىي نەتىجىسىنى تەكشۈرۈشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلىش. ئىككىنچى، ئورۇنلۇق سەۋەب بولماي تۇرۇپ، كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى رەت قىلغان تارماقلار ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىمىغان ئورۇنلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈش ھەمدە بۇنداق ئورۇنلارغا قارىتا خادىم يۆتكەش، كادىر قوبۇل قىلىش (تەكلىپ قىلىش)، ماڭاش تەستىقلاش، ئۇنۋان ئۆستۈرۈشكە ئالاقىدار رەسمىيەتلەرنى بېجىرىپ بېرىشنى ۋاقتىنچە توختىتىش. ئۈچىنچى، تاقىلىپ قېلىش ئالدىدا تۇرغان، ھۆكۈمەت يار - يۆلەك بولىدىغان، ئېغىر زىيان تارتقان، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇپ، ماڭاشنى ۋاقتىدا تولۇق تارقاتالمايدىغان كارخانىلارغا كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى تەقسىملاشقا، ۋەيران بولۇش، قوشۇلۇپ كېتىش سەۋەبلىك 2 يىلدا ئىش كۈتۈپ تۇرغان كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارغا مەسئۇل نازارەت (ئىدارە) قايتىدىن ئورۇنلاشتۇرۇش. تۆتىنچى، دۆلەتنىڭ يېقىن جايغا، شۇ جايغا ئورۇنلاشتۇرۇش پرىنسىپىنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ھەرقانداق سەۋەب بىلەن يېڭىدىن ئەر - خوتۇن ئايرىلىپ تۇرۇشنى كەلتۈرۈپ چىقارماسلىق. بەشىنچى، كەسپىي تېخنىك كادىرلارنى كۆپرەك قوبۇل قىلغان رايون ۋە تارماقلارنىڭ كەسپىي سىستېما بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇشى ھەققەتەن قىيىن بولسا، بىر قىسىم تېخنىك كادىرلارنى كەسىپ ئۆزگەرتىپ ئورۇنلاشتۇرۇشقا يول قويۇش.

كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنىڭ ئۆزىنىڭ كەسىپ تاللىشىغا ئىلھام بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇلارنىڭ ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتە بولمىغان كارخانىلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشىغا شارائىت يارىتىپ بېرىلدى. 3 - ئابدا ئاپتونوم رايوندىكى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتە بولمىغان 32 كارخانىغا بېرىپ ئۇلارنىڭ ئادەم ئىشلىتىش ئەھۋالى ئىگىلەندى، تەقسىم قىلىش چارىسى مەسلىھەتلىشىلدى، كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار غەيرىي دۆلەت كارخانىلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا ئۇيۇشتۇرۇلدى، كارخانىچىلار ئەھۋال تونۇشتۇرۇشقا تەكلىپ قىلىندى، كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنىڭ ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتە بولمىغان كارخانىلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشى جەھەتتىكى تەمىنلەش - ئېھتىياجىنى يۈزلەشتۈرۈش بويىچە قوش لىنىيىلىك تاللاش يېغىنى ۋاقتىدا ئېچىلدى ھەمدە كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلار ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتە بولمىغان كارخانىلارغا بېرىپ خىزمەت قىلغاندا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى تۈزۈپ چىقىلدى.

شى، تۆمەن دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ئۆزۈن مۇددەت جاپالىق رايوندا ھەربىي خىزمەت ئۆتىگەن ۋە كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشۇپ خىزمەت كۆرسەتكەن مۇكاپاتلانغان كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ۋاقتىدا مۇۋاپىق ئېتىبار بېرىلدى. 1998 - يىلى دۆلەتنىڭ كەسىپ ئالماشتۇرۇش ھەققىدىكى (1990) 3 - نومۇرلۇق ھۆججىتىگە ئۇيغۇن كېلىپ ۋەزىپىسىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشقا تېگىشلىك بولغان 38 كادىر، ئۆزۈن مۇددەت سوغۇق، قۇملۇق، چەت - ياقا جاپالىق جايلاردا ئىشلىگەن 19 كادىر ۋە 16 نەپەر 1 - دەرىجىلىك، 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن، ئۇرۇش قىلىش، توپىلاڭنى تىنجىتىشتا 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىر ئۇرۇمچى رايونى ۋە ئۈلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە ئېتىبار بىلەن ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، قانۇن ئىجرا قىلىش، نازارەت قىلىش ئورۇنلىرى ۋە تارماقلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇش پىلانى زورايتىلدى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كەسىپ ئالماشتۇرغان 254 كادىر ج خ، تەپتىش، سوت، ئەدلىيە، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، باج ئىشلىرى قاتارلىق ئورۇن ياكى تارماقلاردا خىزمەت قىلىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، يېڭىدىن تۆمەن دەرىجىلىك كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلاردىن ئورگانغا كىرىش سالاھىيىتى بويىچە ئىمتىھان ئېلىش خىزمىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى. 1998 - يىلى كەسىپ ئالماشتۇرغان ئازكەم 300 كادىر ئىمتىھانغا قاتنىشىپ، 240 كادىر دۆلەت ئورگانلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇش سالاھىيىت گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 80% بولدى.

كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئىش ئورنىغا چىقىشتىن ئىلگىرى تەربىيىلەش خىزمىتى ئەستايىدىل ياخشى

ئىشلەندى. 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۈ ئا ر ھەربىيدىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى تەربىيىلەش سىنىپى ش ئۈ ئا ر ھەربىي كادىرلارنى تەربىيىلەش مەركىزىدە دەرس باشلاپ، 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدا دەرسنى تاماملىدى، 3 ئايدا 5 كەسىپىي سىنىپ بويىچە ئازكەم 20 پەندىن دەرس ئۆتۈلدى، 11 قېتىم لېكسىيە ئۇيۇشتۇرۇلدى، بۇنىڭغا قاتنىشىش نىسبىتى 95.2%كە يەتتى.

خەن فېڭ

ھەربىي سەپتىن قايتقانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى

ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەپ ھەربىي سەپتىن قايتقان ئەسكەرلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەپ ھەربىي سەپتىن قايتقان 7534 ئەسكەر قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر - بازارلار قوبۇل قىلغىنى 4551، يېزىلار قوبۇل قىلغىنى 2983. 12 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەپ ھەربىي سەپتىن قايتقان 4187 ئەسكەر شەھەر - بازارلاردا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئورۇنلىشىش نىسبىتى 92% بولدى؛ يېزا نوپۇسىدىكى ھەربىي سەپتىن قايتقان ئەسكەرلەرنىڭ خۇسۇسىي، يەككە كارخانا قۇرۇشى، يېزا - بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىلدى، ئارمىيىگىمۇ، يەرلىككىمۇ يارىملىق ئىشلىيەلەيدىغان ئىختىساسلىقلاردىن 3233ى قوبۇل قىلىنىپ، 1324ى ئىشلىتىلدى، ئىشلىتىلىش نىسبىتى 40.95% بولدى.

كەسىپ ئالماشتۇرغان پىدائىي ئەسكەرلەر ۋە ھەربىي سەپتىن بوشانغان كادىرلار ئورۇنلاشتۇرۇلدى 1998 - يىلى باھاردا ئاپتونوم رايون بويىچە كەسىپ ئالماشتۇرغان 865 پىدائىي ئەسكەر قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭدىن 384ى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر (ناھىيە) لەرگە قايتىپ ئىشقا ئورۇنلاشتى، 481ى ئۇرۇمچى رايونىغا ئورۇنلاشتى. يىل ئاخىرىغىچە كەسىپ ئالماشتۇرغان پىدائىي ئەسكەردىن 692سى ئىشقا چۈشتى، ئورۇنلىشىش نىسبىتى 80% بولدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ھەربىي سەپتىن بوشانغان كادىردىن 163ى قوبۇل قىلىندى (كەسىپ ئالماشتۇرۇشنى بوشىنىشقا ئۆزگەرتكەن 20 كادىرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، يىل ئاخىرىغىچە بۇلارنىڭ 90%ى جايلاردا نوپۇس، ئاشلىق رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بولدى.

باشقا جايلارغا تاللاپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى 1998 - يىلى خوتەن، قەشقەر، ئاقسۇ قاتارلىقلارنىڭ ئاساسىي قاتلام يېزا - بازار كادىرلىرى قوشۇنىنى تولۇقلاش ئۈچۈن، ھەربىي سەپتىن قايتقان ئەسكەرلەر ئارىسىدىن ئىمتىھان ئېلىپ ئەلالىرىنى تاللاش ئارقىلىق 460 مۇنەۋۋەر جەڭچى تاللاپ قوبۇل قىلىندى.

جالاڭ كۈيخەي

ئارمىيىدىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلارنى ۋە پېنسىيىگە چىققان، خىزمەتتىن چېكىنگەن ھەربىي سالاھىيىتى بولمىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى

1. دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، 1998 - يىلى قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ باش ئەترىتى، قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ پېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى، قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ ئوت ئۆچۈرۈش باش ئەترىتىنىڭ 4 - تۈركۈمدە ئارمىيىدىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 20 كادىرى قوبۇل قىلىنىپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 2 - تۈركۈمدە ئارمىيىدىن پېنسىيىگە چىققان، خىزمەتتىن چېكىنگەن ھەربىي سالاھىيىتى بولمىغان 121 ئىشچى - خىزمەتچى قوبۇل قىلىنىپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

2. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئارمىيىدىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلار ۋە ئارمىيىدىن پېنسىيىگە چىققان، خىزمەتتىن چېكىنگەن ھەربىي سالاھىيىتى بولمىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىراجىتى ۋە باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ خىراجىتى ئۈچۈن 20 مىليون 990 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ بېرىپ، ئارمىيىدىن دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلار ۋە ھەربىي سالاھىيىتى بولمىغان پېنسىيىگە چىققان، خىزمەتتىن چېكىنگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۈرمۈش ئەھۋالىنى ئەمەلىيلىشىگە ۋە باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ نورمال خىزمىتىنىڭ قانات يېيىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

چېن بۇدۇڭ

بىر قىسىم نەپىقە ئوبيېكتلىرىنىڭ نەپىقە يارىدەم پۇلىنىڭ ئۆلچىمى ئۆستۈرۈلدى

ئاپتونوم رايون 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يېزىلاردىكى ئىنقىلابىي مېيىپلارنىڭ مېيىپلىق نەپىقە پۇلى، ئىنقىلابىي قۇربانلار، ئۇمۇمىنىڭ ئىشى بىلەن قۇربان بولغان، كېسەل بولۇپ ئالەمدىن ئۆتكەن ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا قەرەللىك بېرىلىدىغان نەپىقە پۇلى ۋە يېزىلاردىكى ھەربىي سەپتىن قايتقان قىزىل ئارمىيە پېشقەدەم جەڭچىلىرى، يېزىلاردىكى قىزىل ئەربىي يۆنىلىش ئارمىيە پېشقەدەم جەڭچىلىرى، قىزىل ئارمىيىنىڭ تارقىلىپ كەتكەن خادىملىرىنىڭ تۈرمۈش يارىدەم پۇلى ئۆلچىمىنى ئۆستۈرۈشنى قارار قىلدى.

1. يېزىلاردىكى ئىنقىلابىي مېيىپلار (ئىنقىلابىي مېيىپ

ھەربىيلەر، مېيىپ خەلق ساقچىلىرى، مېيىپ خىزمەتچىلەر، مېيىپ خەلق ئەسكىرى - خەلق ئىشچىسى) نىڭ مېيىپلىق نەپىقە پۇلى 1996 - يىلدىكى ئۆلچەم ئاساسىدا، ئالاھىدە دەرىجىلىك، 1 - دەرىجىلىكلەرنىڭ ھەر ئادەمنىڭ يىلىغا 300 يۈەن، 2 - ، 3 - دەرىجىلىكلەرنىڭ ھەر ئادەمنىڭ يىلىغا 120 يۈەن ئۆستۈرۈلىدۇ.

2. ئىنقىلابىي قۇربانلار، ئومۇمنىڭ ئىشى بىلەن قۇربان بولغان، كېسەل بولۇپ ئالەمدىن ئۆتكەن ھەربىيلەر ئائىلە ئاۋابىئاتلىرىغا قەرەللىك بېرىلمىدىغان نەپىقە پۇلى 1996 - يىلدىكى ئۆلچەم ئاساسىدا ھەر ئادەمنىڭ ئېيىغا 8 يۈەن ئۆستۈرۈلىدۇ. يېڭى ئۆلچەم مۇنداق بولىدۇ: (1) ئىنقىلابىي قۇربانلار، ئومۇمنىڭ ئىشى بىلەن قۇربان بولغان ھەربىيلەر ئائىلە ئاۋابىئاتلىرىنىڭ يېزىلاردا ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 83 يۈەندىن 93 يۈەنگىچە؛ شەھەر، ناھىيە، بازارلاردا ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 88 يۈەندىن 98 يۈەنگىچە؛ ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 98 يۈەندىن 108 يۈەنگىچە بېرىلىدۇ. (2) كېسەل بولۇپ ئالەمدىن ئۆتكەن ھەربىيلەر ئائىلە ئاۋابىئاتلىرىنىڭ يېزىلاردا ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 78 يۈەندىن 88 يۈەنگىچە، شەھەر، ناھىيە، بازارلاردا ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 83 يۈەندىن 93 يۈەنگىچە، ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئولتۇراقلاشقانلىرىغا ھەر ئادەمگە ئېيىغا 88 يۈەندىن 98 يۈەنگىچە بېرىلىدۇ.

3. 1996 - يىلدىكى ئۆلچەم ئاساسىدا يېزىلاردىكى ھەربىي سەپتىن قايتقان قىزىل ئارمىيە پېشقەدەم جەڭچىلىرىنىڭ تۇرمۇش يارىدەم پۇلى ئېيىغا 40 يۈەن، يېزىلاردىكى قىزىل غەربىي يۆنىلىش ئارمىيە پېشقەدەم جەڭچىلىرىنىڭ ئېيىغا 30 يۈەن، قىزىل ئارمىيەدىن تارقىلىپ كەتكەن خادىملارنىڭ ئېيىغا 10 يۈەن ئۆستۈرۈلىدۇ.

جاڭ لەيرۇك

ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە ئاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش ۋە ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىلىرىنى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىغىن 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا ۋاڭ جۇەن قاتارلىق 10 كىشىگە «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە ئاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش جەھەتتىكى 10 نادىر پۇقرا»، لىيۇ ۋەنشياڭ قاتارلىق 10 كىشىگە «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش جەھەتتىكى 10 نادىر ھەربىي»، ۋاڭ فېڭلىن قاتارلىق 10 كىشىگە «قەلبىنى دۆلەت مۇداپىئەسىگە بېغىشلىغان 10 نادىر ۋەھبەر» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى.

ش ئۇ ئا ر «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» ۋەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىن چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، چوڭ ۋەزىيەتكە ئەھمىيەت بېرىش يۆكسەكلىكىدە تۇرۇپ، ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇشنى، ئىقتىسادي قۇرۇلۇش بىلەن دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىغا تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرۇش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكەلەش، خەلق ئارمىيىسى ھەرمىللەت خەلق ئامما ئىدىيىسىدىن ئايرىلالمايدۇ، ھەرمىللەت خەلق ئامما خەلق ئارمىيىسىدىن ئايرىلالمايدۇ دېگەن ئىدىيىنى تىكەلەپ، ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ھالدا مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، ئۇنى بوشاشماستىن دائىم ئەستايىدىل چىڭ تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى. ش ئۇ ئا ر ئىككىنى ھىمايە قىلىش ۋەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئاپتونوم رايونلىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن ۋە ش ئۇ ئا ر ئىككىنى ھىمايە قىلىش ۋەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى روزى ھوشۇرمۇ يىغىندا سۆز قىلدى.

ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ۋە بىخەتەرلىك ۋەھبەرلىرى، ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ ۋەكىللىرى، ئۇرۇمچىدىكى ھەرمىللەت ئامما ش ئۇ ئا ر ئىككىنى ھىمايە قىلىش ۋەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ بارلىق ئەزالىرى يىغىنغا قاتناشتى.

ۋاڭ يۈچىلاڭ

پاراۋانلىق ئىشلىرى

شەھەرلەردىكى ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايوندا قۇرۇلغان ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيىسى 21گە، ئىشچى - خىزمەتچىسى 387گە (بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر، ھېمشىرا 98)، كارىۋات 1210غا يەتتى؛ يىل ئاخىرىدا بۇ ساناتورىيىلەردە 917 ئادەم بار بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە نەپىقە بېرىش ئوبيېكتى 13، «ئۈچى يوق» ئوبيېكت 695، ئۇزۇن پۇل تۆلەيدىغىنى 209، كارىۋاتتىن پايدىلىنىش نىسبىتى %76 بولدى، ئۇلارنىڭ تۇراقلىق مۇلكىنىڭ ئەسلى قىممىتى 17 مىليون 50 مىڭ

يۆنگە يەتتى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايوندا روھىي كېسەللەر پاراۋانلىق ساناتورىيىسى 7گە، ئىشچى - خىزمەتچىسى 481گە (بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر، سېستىرا 313)، كارىۋات 1170كە يەتتى. يىل ئاخىرىدا بۇ ساناتورىيىلەردىكى ئادەم 1001 (بۇنىڭ ئىچىدە نەپقە ئوبيېكتى 10، «ئۇچى يوق» ئوبيېكت 650، ئۇزى پۇل تۆلەيدىغىنى 341) بولۇپ، كارىۋاتنىڭ پايدىلىنىش نىسبىتى %86 بولدى، يىل ئاخىرىدا تۇراقلىق مۇلكىنىڭ ئەسلى قىممىتى 12 مىليون 50 مىڭ يۆنگە يەتتى. بالىلار پاراۋانلىق ساناتورىيىسى 30غا، ساناتورىيىلەردىكى يېتەم، مېيىپ بالا 2141گە يەتتى.

جالاڭ زىدىي

ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىسى 332گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىغا بېۋاستە قاراشلىق پاراۋانلىق كارخانىسى 228 (ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكىسى 64، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكىسى 164)، جەمئىيەت باشقۇرغان پاراۋانلىق كارخانىسى 104كە يەتتى. بۇ كارخانىلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى 9312گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مېيىپ 4276. كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 424 مىليون 97 مىڭ 500 يۆنگە، سېتىشتىن قىلغان كىرىمى 393 مىليون 802 مىڭ 100 يۆنگە، يارانقان پايدا - زىيىنى 52 مىليون 735 مىڭ 600 يۆنگە يەتتى. زىيان تارتقان كارخانا 125، زىيان سوممىسى 16 مىليون 776 مىڭ 400 يۆەن بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە پاراۋانلىق كارخانىلىرىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشىگە بېرىلگەن قەرز پۇل 3 مىليون 400 مىڭ يۆەن بولۇپ، مەبلەغنىڭ %62ى نەقلەشتى. ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا يار - يۆلەك بولۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون ئاپەتتىن قوتقۇزۇش پۇلىدىن 2 مىليون يۆەن ئاجرىتىپ، پاراۋانلىق كارخانىلىرى ئالغان قەرز پۇلىنىڭ ئۈسۈمىگە ياردەم بەردى. يېڭىدىن 5 پاراۋانلىق كارخانىسى قۇرۇلدى.

سۈن مىنجېڭ

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون ئۈرۈمچى، قاراماي، شىخەنزە، سانجى، كۇيتۇڭ، كورلا ۋە غۇلجا شەھەرلىرىدە شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمىنى مىناق قىلىش خىزمىتىنى باشلىدى، كاپالەت ئوبيېكتىغا ئىلگىرى بار بولغان «ئۇچى يوق» (تۇرمۇش مەنبەسى يوق، ئەمگەك كۈچى يوق، قانۇنىي خەۋەر ئالغۇچىسى باكى باققۇچىسى يوق) ئوبيېكتلارنىڭ سىرتىدا يەنە مۇنداق 2 خىل ئادەم قوشۇلدى: بىرى، ئىشسىزلىق قوتقۇزۇش پۇلى ئېلىش مەزگىلىدە ياكى ئىشسىزلىق قوتقۇزۇش پۇلى ئېلىش قەرەلى توشقاندىن يەنىلا قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلىشالمىغان، ئائىلىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى كاپالەت ئۆلچىمىدىن تۆۋەن بولغان ئاھالىلەر؛ يەنە بىرى، خىزمەتتىكى خادىملار ۋە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان خادىملار ئەڭ تۆۋەن ماڭاش، ئاساسىي تۇرمۇش پۇلى ئالغاندىن كېيىن ۋە پېنسىيىگە چىققان خادىملار پېنسىيە پۇلى ئالغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئائىلىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى يەنىلا ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى ئۆلچىمىدىن تۆۋەن بولغان ئاھالىلەر. كاپالەت مەبلىغىنى جايلاردىكى مۇكۇمەتلەر مالىيە خام چوتىغا كىرگۈزىدۇ، ئوتتۇرىچە ئايلىق كاپالەت ئۆلچىمى 90 يۆەندىن تۆۋەن بولمايدۇ.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى خىزمىتى يىغىندا ئاپتونوم رايون بويىچە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق مۇكۇمەتلەر تۇرۇشلۇق شەھەرلەرنىڭ ھەممىسىدە ئاھالىلەرنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمىنى ئورنىتىش قارار قىلىندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، پىچان، ماناس، چىرا ناھىيىلىرىدە بازار - بېزا بىر گەۋدە قىلىنغان كاپالەت مىناق نۇقتىسى خىزمىتى ئېشىلەندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە شىخو، مىچۈەن، فۇكاڭ شەھەرلىرىدىن باشقا، قالغان 16 شەھەرنىڭ ھەممىسىدە ئاھالىلەرنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمى ئورنىتىلىپ، 20 مىڭ 911 نامرات ئاھالىنىڭ تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى، ھەر دەرىجىلىك مالىيىدىن چىقىم قىلىنغان كاپالەت پۇلى 16 مىليون 987 مىڭ 800 يۆەن بولۇپ، ھەربىر نامرات ئاھالە ئېيىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 61.9 يۆەن قوتقۇزۇش پۇلى ئالدى، كاپالەتلىك قىلىنغان نوپۇس ئاپتونوم رايوننىڭ شۇ يىلدىكى غەيرىي يېزا ئىگىلىك نوپۇسىنىڭ %57.0ىنى ئىگىلىدى.

ۋۇبي دۇڭ

ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىغا مۇكاپاتلىق ئىئانە توپلاندى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى مۇكاپاتلىق ئىئانە توپلاش سىستېمىسى ۋە ھەر دەرىجىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى 138 مىليون يۆەنلىك لاتارىيە بېلىتى ساتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سېتىلغان مۇنتىزىم لاتارىيە بېلىتى 78 مىليون يۆەنلىك بولۇپ، دۆلەتتە 23 مىليون 400 مىڭ يۆەن پاراۋانلىق مەبلىغى توپلاپ بېرىلدى؛ دۆلەت چوشۇرگەن 60 مىليون يۆەنلىك ئاپەتتىن قوتقۇزۇش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى،

18 مىليون يۈەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پاراۋانلىق فوندى توپلاندى، بۇلارنىڭ ھەممىسى گوۋۇيۈەننىڭ ئاپەت رايونلىرىنى قايتىدىن قۇرۇپ چىقىش خىزمىتىگە ئىشلىتىشى ئۈچۈن تاپشۇرۇلدى. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى شىنجاڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق لاتاريە بىلىتى تارقىتىش مەركىزىنىڭ بىناسى پۈتتى.

لىن خۇڭ

يېزىلاردىكى ياشانغانلار كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭ 49 ناھىيە (شەھىرى) دىكى 265 يېزا (بازار) دا يېزىلاردىكى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى. 128 مىڭ 850 ئادەم سۇغۇرتىغا قاتناشتى، 65 مىليون 489 مىڭ 500 يۈەن سۇغۇرتا فوندى يىغىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە سانجى ئوبلاستىدا يىغىلغان فوند 39 مىليون 95 مىڭ 500 يۈەن. سۇغۇرتا فوندى ئەڭ كۆپ يىغىلغان ناھىيە قۇتۇبى ناھىيىسى بولۇپ، 15 مىليون 935 مىڭ 200 يۈەن يىغىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە 153 ئادەم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ئالدى.

سۈن چىڭلىڭ

يېزىلاردىكى بەشتە كاپالەتلەندۈرۈش خىزمىتى ۋە ياشانغانلار ساناتورىيىسى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردىكى بەشتە كاپالەتلەندۈرۈش ئوبيېكتى 25 مىڭ 853كە، كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلىدىغان تارقاق ئولتۇراقلاشقان بەشتە كاپالەتلەندۈرۈش ئوبيېكتى 21 مىڭ 789غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىگە - چاقسىز بوۋاي - مومايلار 15 مىڭ 845، ئىگە - چاقسىز مېيىپ 3275، يېتىم بالا 2669. يېزىلاردىكى ياشانغانلار ساناتورىيىسى 440، ساناتورىيىدىكى كارىۋات 5964، ئىشچى - خىزمەتچى 950. 10 نادىر ياشانغانلار ساناتورىيىسى 142 بولۇپ، شۇ يىلى ئۆلچەمگە يەتكىنى 10. بۇ ساناتورىيىلەردە بېقىلىۋاتقانلار 4064.

گۈلگىنە

ئاپتونوم رايوندىكى بالىلار ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيىلىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئەھۋالى

تۈرى / رايون نامى	ساناتورىيە سانى	ئىشچى - خىزمەتچى سانى		كارىۋات	يىل ئاخىرىدىكى ئادەم سانى	بۇنىڭ ئىچىدە	يىل ئاخىرىدىكى تۇراقلىق مۇلكەمنىڭ ئەسلى قىممىتى (تۆمەن يۈەن)
		دوختۇر، مېستىرا	باشقا ئىشچى - خىزمەتچى			«ئۈچىي يوق» ئوبيېكت	
ئۈرۈمچى شەھىرى	1	25	40	180	174	164	501
ئاقسۇ ۋىلايىتى	1	6	14	100	69	56	150
كۇچا ناھىيىسى	1	3	14	60	60	60	45
قەشقەر ۋىلايىتى	1	1	28	120	120	120	72
پوسكام ناھىيىسى	1	5	4	40	35	30	50
قەشقەر كوناشەھەر ناھىيىسى	1	2	10	70	69	69	125
مارالبېشى ناھىيىسى	1	2	5	50	45	45	41
قاغىلىق ناھىيىسى	1	3	6	50	43	43	36
قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى	1	11	11	70	64	64	34
مەكىت ناھىيىسى	1	1	8	50	47	47	35
پەيزاۋات ناھىيىسى	1	2	3	40	40	40	100
يوپۇغا ناھىيىسى	1	4	4	30	30	30	80

پېڭسار ناھىيىسى	1	1	6	60	60	60	30
يەكەن ناھىيىسى	1	3	4	40	40	40	25
تاشقورغان ناھىيىسى	1	1	10	50	50	50	20
خوتەن شەھىرى	1	4	5	80	80	80	210
پوسكام ناھىيىسى	1	1	9	100	100	100	110
قاراقاش ناھىيىسى	1	8	14	180	175	175	70
خوتەن ناھىيىسى	1	8	11	140	135	135	60
لوپ ناھىيىسى	1	1	6	100	100	100	80
چىرا ناھىيىسى	1	2	9	100	100	100	70
كېرىيە ناھىيىسى	1	6	8	100	95	95	60
نىيە ناھىيىسى	1	1	4	50	50	50	35
ئاتۇش شەھىرى	1	4	16	100	96	96	40
ئاقتۇ ناھىيىسى	1	1	9	60	60	60	35
ئۈلۈغچات ناھىيىسى	1	2	8	50	48	48	31
ئاقچى ناھىيىسى	1	1	6	30	30	27	28
قۇمۇل ئۆلايىتى	1	2	25	40	40	35	46
پىچان ناھىيىسى	1	1	7	50	50	43	85
بورتالا شەھىرى	1	1	5	40	36	34	51
جەمئىي	30	113	309	2330	2141	2096	2355

جالاڭ زىدىي

يېغىپ ئۆز جايىغا قايتۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەردىكى يېغىپ ئۆز جايىغا قايتۇرۇش پونكىتلىرى خالىغانچە ئېقىپ يۈرگەنلەردىن 10 مىڭ 486 ئادەم (قېتىم)نى ئۆز جايىغا قايتۇردى، بۇ، 1997 - يىلدىكىدىن 6728 ئادەم (قېتىم) كۆپ، بۇنىڭ ئىچىدە خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ يېغىۋېلىپ ئۆز جايىغا قايتۇرۇش پونكىتى يېغىۋېلىپ قايتۇرغىنى 4419 ئادەم (قېتىم).

يېغىۋېلىنىپ ئۆز جايىغا قايتۇرۇلغان ئادەم ئىچىدە كېسىلى ئېغىر، خەتەرلىك بولغىنى 29، روھىي كېسەل ۋە ئېغىر دەرىجىدە ئۇششۇقىغان، ياردەم بولغانلار 49.

تۇرسۇن لىتىپ

يېغىۋالغۇچىلارنى تىزىملاش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېغىۋالغۇچىلاردىن 523ى تىزىملاندى، بۇنىڭ ئىچىدە چەتكە چىقىشلاق يېغىۋالغۇچىلاردىن تىزىملانغىنى 13. يېغىۋېلىنغان بالىلار ئىچىدە 519ى تاشلىۋېتىلگەنلەر، 4ى يېتىم بالا. جەمئىيەتتىكى بالىلار پاراۋانلىق ئاپپاراتلىرى تاشلىۋېتىلگەن بالىدىن 18نى يېغىۋالدى. جەمئىيەتتىكى تاشلىۋېتىلگەن بوۋاق 505، قىز 438، ئوغۇل 85؛ خەنزۇ 484، ئاز سانلىق مىللەت 39؛ نورمال بالا 506، مېيىپ بالا 17. يېغىۋېلىنغانلار 929 (يېغىۋالغان ئائىلە 522)، بۇنىڭ ئىچىدە ئاتا - ئانا بار ئائىلە 467، ئاتا ياكى ئانىلا بار ئائىلە 55.

پەن جې

خەلقئارا يېغىۋېلىپ تەربىيىلەش تەشكىلاتىنىڭ ياردىمى

1998 - يىل 6 - ئايدا ئامېرىكا خەلقئارا يېغىۋېلىپ تەربىيىلەش بويىچە قايتا تەشكىللەش ئائىلىسى (يېغىۋېلىپ

تەربىيىلەش تەشكىلاتى) مەخسۇس ئامېرىكىنىڭ ئىندىئان شتاتىدىن ئاپتونوم رايونغا لى لىگىنى ئەۋەتىپ 10 مىڭ 870 نەچچە دوللار ئىئانە قىلىپ، ئۇرۇمچى، قۇمۇل، شىخەنزە شەھەرلىرى ۋە پىچان ناھىيىسىدىكى بالىلار ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيىلىرىغا قاتناقسۇ قاينىتىش سايمىنىدىن 3نى، چاي قاينىتىش ئوچىقىدىن بىرنى، كىرئالغۇدىن 2نى، قۇياش ئېنېرگىيىلىك مۇنچىدىن 5نى، توڭلىتىش ئىشكاپىدىن 2نى، چۆپ كېسىش ماشىنىسىدىن بىرنى، دېزىنفېكسىيىلەش ئىشكاپىدىن بىرنى، ياغاچ كارىۋاتتىن 68نى، يوتقان - كۆرپە قاتارلىق كارىۋات بۇيۇمىدىن 68 يۈرۈش، پاختا، يۇڭ كۆڭلەك، ئىشتان، پايپاق قاتارلىقلاردىن 92نى، ۋاننىدىن 2نى ئېلىپ بەردى ھەمدە بۇ بىرقانچە پاراۋانلىق ساناتورىيىسىگە دورا تەقدىم قىلدى.

پەن جې

مېيىپلار ئىشلىرى

ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ 3 - قۇرۇلتىيى

بۇ قۇرۇلتاي 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 22 — 24 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جۇ شېڭتاۋ قاتارلىق رەھبەرلەر قۇرۇلتاينىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەم بارلىق ۋەكىللەرنى قوبۇل قىلدى، جۇ شېڭتاۋ ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى نامىدىن مۇھىم سۆز قىلدى. قۇرۇلتايدا ئاپتونوم رايونلۇق مېيىپلار ئىشلىرىدا 2 - قۇرۇلتايدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن ئۈنۈملەر ئەستايىدىل يەكۈنلەندى، بۇندىن كېيىنكى 5 يىللىق كۆرەش نىشانى ۋە خىزمەت ۋەزىپىلىرى ئونتۈرىغا قويۇلدى، ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك رەھبەرلىك ئورگىنى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت تەكلىپكە بىنائەن ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ پەخرىي رەئىسى، ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خەلچەم ئىسلام، ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى يۈسۈپ ئەيسا، بېكمۇقەممەت مۇسالار تەكلىپكە بىنائەن مېيىپلار بىرلەشمىسى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ پەخرىي مۇئاۋىن رەئىسى بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن مېيىپلار بىرلەشمىسى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى. ش ئۇ ئا ر پارتكومنىڭ كۆرسەتمىسى، قۇرۇلتاينىڭ سايلىشى ۋە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەيىنلىشى بىلەن باۋ مىڭخەي ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسى ئىجرائىيە كېڭەشنىڭ باش مۇدىرى، ياڭ خۇاچېن، راخمانجان، ۋاڭ يۈڭچىلار مۇئاۋىن باش مۇدىرى بولدى. قۇرۇلتايدا يەنە ش ئۇ ئا ر ئەمالار جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر گاس - گاچىلار جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر ئاقساق - چولاقلار جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر ئەقلىي كەمتۈكلەرنىڭ دوست - يارەنلىرى جەمئىيىتى، ش ئۇ ئا ر روھى كېسەللەرنىڭ دوست - يارەنلىرى جەمئىيىتىنىڭ رەئىسلىرى، مۇئاۋىن رەئىسلىرى سايلاپ چىقىلدى.

چېڭ جۇزى

تەشكىلىي قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى 8 ئۆلكەت، ئوبلاست، شەھەردە مېيىپلار بىرلەشمىسى قۇرۇلتىيى ئۆتكۈزۈلۈپ، نۆۋەت ئالماشتۇرۇش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى؛ 15 ئۆلكەت، ئوبلاست، شەھەرلىك مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ پىلانى ئايرىم تۈزۈلۈپ، دەرىجىسى ئۆستۈرۈلدى، مەخسۇس باش مۇدىر سەپلەپ بېرىلدى، ئۇلار ئىچىدە 10 ئۆلكەت، ئوبلاست، شەھەرلىك مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ باشقارما باشلىقى دەرىجىلىك باش مۇدىرى ئىشقا چۈشتى؛ 3 ئۆلكەت، ئوبلاست، شەھەرلىك مېيىپلار بىرلەشمىسىدە پارتكۇرۇپپىسى قۇرۇلدى، 2 ئوبلاست، شەھەرلىك مېيىپلار بىرلەشمىسىدە پارتىيە ياچېيكىسى قۇرۇلدى. 83 ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق ھۆكۈمىتى (ياكى شتات كومىتېتى) ھۆججەت چىقىرىپ، مېيىپلار بىرلەشمىسىنىڭ دەرىجىسىنى بۆلۈم دەرىجىسىگە ئۆستۈردى، 71 ناھىيە (شەھەر، رايون) مېيىپلار بىرلەشمىسىگە بۆلۈم باشلىقى دەرىجىلىك مەخسۇس باش مۇدىر سەپلەپ بەردى، پىلانىنى ئايرىم تۈزۈپ، ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزدى، خىزمەت ئورنىنى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلدى. 59 ناھىيە (شەھەر، رايون) ھۆججەت چىقىرىپ، 688 يېزا (بازارلىق، مەھەللە ئىش باشقارمىسى) لىق مېيىپلار بىرلەشمىسىگە مەخسۇس كادىر سەپلەپ بەردى، ئۇلار ئاپتونوم رايوندىكى يېزا (بازار، مەھەللە ئىش باشقارمىسى) ئومۇمىي سانىنىڭ 70.9% نى ئىگىلىدى، مەخسۇس كادىرلارنىڭ 545ى ئىشقا چۈشتى. ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسى 6 قارار كۈس ئېچىپ، ئاپتونوم رايون، ئۆلكەت، ناھىيە دەرىجىلىك مېيىپلار بىرلەشمىلىرىگە 528 كادىر تەربىيىلەپ بەردى.

چېڭ جۇزى

ئاپتونوم رايوندىكى پاراۋانلىق كارخانىلىرىنىڭ 1998 - يىللىق ئاساسىي ئەھۋالى

رايون نامى	كارخانا سانى	ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچى سانى	مېيىپ ئىشچى - خىزمەتچى سانى	يىللىق مەسئۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	يىللىق سېتىش كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	يىللىق پايدا - باج (تۇمەن يۈەن)	زىيان تارتقان كارخانا سانى	زىيان سوممىسى (تۇمەن يۈەن)
خەلق ئىشلىرى نازارىتىگە بېۋاستە قاراشلىق كارخانىلار	9	653	259	1219.8	1334.53	101.34	7	646.04
ئۈرۈمچى شەھىرى	92	2881	1429	13930.72	13624.68	2351.51	40	262.61
سانجى ئوبلاستى	57	1485	604	12538.6	11621.74	1332.78	16	168.88
شىخەنزە شەھىرى	10	294	143	1088	1033.7	173.5	4	51
ئىلى ئوبلاستىغا بېۋاستە قاراشلىق كارخانىلار	4	184	67	1250.94	1172.9	205.2	2	13.5
ئىلى ۋىلايىتى	14	201	70	160	324	25.7	9	15.4
تارباغاتاي ۋىلايىتى	8	216	102	197.8	182.7	21.63	4	38.8
قاراماي شەھىرى	10	885	442	5681.71	4607.9	640.34	3	314.1
ئالتاي ۋىلايىتى	22	348	169	295.28	179.79	17.42	7	9.19
بورتالا ئوبلاستى	2	26	13	103.74	93.74	16	1	0.68
تۇرپان ۋىلايىتى	11	164	76	113	125.28	13.14	6	29.83
قۇمۇل ۋىلايىتى	11	193	90	412	375	34	3	9
بايىنغولىن ئوبلاستى	20	445	223	2311	2132	111	3	28
ئاقسۇ ۋىلايىتى	19	443	185	1229.8	1001.75	73.75	7	28.6
خوتەن ۋىلايىتى	9	266	124	93.6	59.74	19.52	1	0.5
قەشقەر ۋىلايىتى	14	392	177	335.56	266.29	44.96	2	4.07
قىزىلسۇ ئوبلاستى	8	44	20	22.2	21	5	2	0.9
ئاپتونوم رايونلۇق مېيىپلار بىرلەشمىسى	12	192	83	1426	1223.47	86.77	8	56.54
جەمئىي	332	9312	4276	42409.75	39380.21	5273.56	125	1677.64

سۆز مىنجىڭ

مېيىپلار ماتارىپى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىن 14 مېيىپ ياش ئاپتونوم رايونلۇق ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىندى، 46 مېيىپ ئوقۇغۇچى ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكومىلارغا، 159 مېيىپ ئوقۇغۇچى تېخنىك ئىشچىلار ئوتتۇرا تېخنىكومىلىرىغا ۋە كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومىلارغا ئوقۇشقا كىردى. شىنجاڭ مېيىپلار كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومىنى تۈنجى قارار پوتتۇرگەن 132 ئوقۇغۇچى

ئوقۇشلۇق هالدا جەمئىيەتكە قەدەم تاشلىدى. ش ئۇ ئا ر مېيىپلار بىرلەشمىسى، ماتارىپ كومىتېتى ئۈرۈمچى رايونىدىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ رەھبەرلىرى ۋە ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان مېيىپ ئوقۇغۇچىلار بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى.

چېڭ جۇزى

مېيىپلارنى نىسبەت بويىچە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 4087 مېيىپ تەربىيىلەندى، 3557 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلاشتى (بۇنىڭ ئىچىدە نىسبەت بويىچە ئورۇنلاشقىنى 1450، كوللېكتىپ ئورۇنلارغا ئورۇنلاشقىنى 681، يەككە كەسىپكار بولغىنى 1426)، مېيىپلارنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش كاپالەت فوندىغا 18 مىليون 140 مىڭ يۈەن يىغىلدى. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردا مېيىپلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمىتى ئاپپاراتلىرىنىڭ قۇرۇلۇش نىسبىتى %100كە، ناھىيە (شەھەر، رايون) دەرىجىلىك ئورۇنلاردا %85كە يېتىپ، يىللىق پىلاندا كۆزلەنگەن نىشان ئورۇندالدى؛ ئاپتونوم رايوندىكى شەھەر (ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) لەرنىڭ ھەممىسىدە ۋە ناھىيىلەرنىڭ %60دە «تەربىيىلەش، ئورۇنلاشتۇرۇش، فوند يىغىش» خىزمەتلىرى نورمال ئىشلىنىشكە باشلىدى.

چېڭ جۇزى

مېيىپلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە خىزمەت قىلىدىغان ۋىلايەت دەرىجىلىك مەھەللىۋى ئاپپاراتتىن 8ى، ناھىيە دەرىجىلىك ئاپپاراتتىن 37سى قۇرۇلدى. پۈت - قولى مېيىپ 475 كىشىگە، ئەقلىي قابىلىيىتى ئاجىز 187 بالىغا سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەشقى، 158 گاس بالىغا گاچىلار تىلى مەشىقى قىلدۇرۇلدى، كۆرۈش قۇۋۋىتى ئاجىز 112 كىشىگە كۆرۈشكە ياردەم بېرىلدى، پۈت - قولى مېيىپ 1167 كىشىنىڭ پۈت - قولىنى تۇزلەش ئوپېراتسىيىسى قىلىندى، پۈت - قولى كېسىۋېتىلگەن 86 كىشىگە سۈنئىي پۈت - قول سالدۇرۇلدى، پۈت - قولى مېيىپ 125 كىشىگە پۈت - قولىنى تۇزلەش سايمىنى ئورنىتىپ قويۇلدى، يېڭى توي قىلغان ئايالالار، تۇغۇت يېشىدىكى ئايالالار، ھامىلدار ئايالالار، بوۋاقلار ۋە بالىلاردىن 593 مىڭ 455گە يود قوشۇلغان ماي ئىستېمال قىلدۇرۇلۇپ، پىلاندا بەلگىلەنگەن ۋەزىپە %90.9 ئورۇندالدى. مۇشۇ يىلى مېيىپلارغا كېرەكلىك سايمانلار بىلەن تەمىنلەش پونكىتىدىن 13ى قۇرۇلدى، مېيىپلار 85 خىل، 15 مىڭ 428 دانە ئالاھىدە بۇيۇم ۋە ياردەمچى سايمان بىلەن تەمىنلەندى.

چېڭ جۇزى

نامرات مېيىپلارنى يۆلەش خىزمىتى

1998 - يىلى نامرات مېيىپلارنى يۆلەش خىزمىتى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپ، ساغلام تەرەققىي قىلدى. ئاپتونوم رايون پۈتۈن ئاپتونوم رايون مىقياسىدا نامرات مېيىپلارنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە «100 يېزىدا تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ نامرات مېيىپلارنى يۆلەپ قىمىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش جېڭى بويىچە تېلېۋىزىيە - تېلېفون يىغىنى ئاچتى، «ئاپتونوم رايونىنىڭ نامرات مېيىپلارنى يۆلەش جېڭى پىلانى (1998 — 2000 يىللىق)»نى تۈزۈپ يولغا قويدى؛ دۆلەتنىڭ نامرات مېيىپلارنى يۆلەش، سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش قەرز پۇلىدىن 15 مىليون يۈەن ئېلىپ، 15 ناھىيە (شەھەر) نىڭ نامرات مېيىپلارنى يۆلەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن بەردى. تارقىتىلغان قەرز پۇل ئالدىنقى 5 يىلدا بېرىلگەن قەرز پۇل يىغىندىسىنىڭ 1.6 ھەسسىگە يەتتى، مېيىپلار ئاز سوممىلىق كرېدىتى ئاساسى، نامرات مېيىپلارنى يۆلەش بازىسى قۇرۇش قوشۇمچە قىلىنغان قەرز پۇلىنى ھۆددىگە ئېلىش شەكلى يولغا قويۇلۇپ، قەرز پۇلىنىڭ ئەملىيلىشىش نىسبىتى %100كە يەتكۈزۈلدى، مېيىپلار ئاز سوممىلىق قەرز پۇلىنىڭ تارقىتىلىش نىسبىتى %62كە يېتىپ، مۇشۇ يىلى دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈمى كۆرۈلدى، 16 مىڭ مېيىپ بۇنىڭدىن بۇۋاستە نەپ ئالدى. ئاپتونوم رايوندا مېيىپلارغا جەمئىيەت ياردەم بېرىش پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى، 50 مىڭدىن ئارتۇق كىشى مېيىپلاردىن ياردەم بېرىدىغان، يۆلەيدىغان جۇپ تۇتتى، مېيىپلاردىن كېمەيتىلگەن، كەچۈرۈم قىلىنغان باج، مېيىپلارغا ئىئانە قىلىنغان پۇل، مادداي ئەشيا 230 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

چېڭ جۇزى

«كۆرۈش سېزىمى بىرىنچى جۇڭگو ھەرىكىتى» بويىچە شىنجاڭ يورۇقلۇق قۇرۇلۇشى

خەلقئارا «شىر» جەمئىيىتى ياردەم بېرىدىغان، جۇڭگو مېيىپلار تەشكىلاتى يولغا قويىدىغان «كۆرۈش سېزىمى بىرىنچى جۇڭگو ھەرىكىتى» تۈرى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندا باشلاندى، ئۇنىڭ مەقسىتى كۆرۈش قۇۋۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئوپېراتسىيىسى قىلىش ئارقىلىق كۆزىگە ئاق

چوشۇپ قالغان كىشىلەرنىڭ كۆرۈش ئىقتىدارىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت. ش ئۇ ئا ر مېيىپلار جەمئىيىتى، سەھىيە نازارىتى زىچ ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى كۆز كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىلىرىغا تايىنىپ بۇ خىزمەتنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايون كۆزىگە ئاق چوشۇپ قالغانلارنى ئوپېراتسىيە قىلىپ كۆرۈش ئىقتىدارىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، بايىنغولىن ئوبلاستى، سانجى ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى 38 ناھىيە (شەھەر) گە 2 تۈركۈم داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتىپ، كۆزىگە ئاق چوشۇپ قالغان 1642 كىشىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوپېراتسىيە قىلىپ، ئۇلارنىڭ كۆرۈش ئىقتىدارىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. مۇشۇ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كۆزىگە ئاق چوشكەنلەردىن 7500 كىشى ئوپېراتسىيە قىلىنىپ، دۆلەت چوشۇرگەن ۋەزنىچە 121% ئورۇندالدى.

چېڭ جۇزى

ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى

ئاپتونوم رايوندا كۆرۈلگەن تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998- يىلى ئاپتونوم رايون تەۋەسىدە قار ئاپىتى، يەر تەۋرەش ئاپىتى، ئۇششۇك ئاپىتى، مۆلدۈر ئاپىتى، بوران ئاپىتى، قۇم ئاپىتى، كەلكۇن ئاپىتى، لاي - شېغىل ئېقىنى ئاپىتى، ئوت ئاپىتى، چېكەتكە ئاپىتىگە ئوخشاش تەبىئىي ئاپەتلەر كۆرۈلدى، ئۇلار ئىچىدە قار، بوران، كەلكۇن، يەر تەۋرەش ئاپەتلىرى ئىنتايىن ئېغىر بولدى. 1 — 3 - ئايلاردا قۇمۇل، ئالتاي قاتارلىق جايلاردا كۆرۈلگەن قار ئاپىتى، 4 - ئاينىڭ ئاخىرى ۋە 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدا شىنجاڭ بويىچە كۆرۈلگەن بوران ئاپىتى تارىختا كەم ئۇچرايدۇ؛ ياز پەسلىدە شىنجاڭ بويىچە كۆپ قېتىم قارا يامغۇر يېغىپ، قىيان ۋە لاي - شېغىل ئېقىنى ئاپەتلىرىنى پەيدا قىلدى؛ 3 -، 5 -، 8 - ئايلاردا خوتەن، ئاقسۇ، قەشقەر قاتارلىق جايلاردا كۆپ قېتىم يەر تەۋرەش ئاپىتى كۆرۈلدى. ھەرخىل تەبىئىي ئاپەتلەر سانائىت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ۋە خەلق تۇرمۇشىغا ئېغىر زىيان كەلتۈردى. خەلق ئىشلىرى، سۇچىلىق، يەر تەۋرەش، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق قاتارلىق تارماقلارنىڭ ستاتىستىكىسىغا ۋە، ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنىڭ باھالىشىغا قارىغاندا، 1998 - يىل شىنجاڭ تارىخىدا ئوتتۇراھالدىن ئېغىرراق ئاپەت كۆرۈلگەن يىلغا كىرىدىكەن.

ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1998 - يىلى شىنجاڭدا كۆرۈلگەن تەبىئىي ئاپەتلەردە 3 مىليون 725 مىڭ 500 كىشى ئاپەتكە ئۇچرىغان، 2 مىليون 649 مىڭ كىشى ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان، 125 كىشى ئۆلگەن، 6486 كىشى زەخمىلەنگەن؛ 335 مىڭ 500 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چوشكەن، 454 مىڭ ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالغان؛ 1 مىليون 62 مىڭ 400 گېكتار يەردىكى زىرائەت ئاپەتكە ئۇچرىغان، 421 مىڭ 600 گېكتار يەردىكى زىرائەت ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان، 147 مىڭ 900 گېكتار يەردىكى زىرائەتتىن ھوسۇل چىقمىغان؛ 705 مىڭ 900 چولۋ - ئۇششاق چارۋا ئۆلگەن؛ ئىقتىسادىي زىيان 5 مىليارد 918 مىليون يۈەنگە يەتكەن.

جەي سۇڭلىن

پەۋقۇلئاددە ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەر

1. بوران ئاپىتى

1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 17 - كۈنى سائەت 8 دىن 19 - كۈنى سائەت 9 غا قەدەر، شىمالىي شىنجاڭ، شەرقىي شىنجاڭ ۋە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بايىنغولىن ئوبلاستى قاتارلىق جايلاردا ئومۇمىيۈزلۈك 8 بالدىن يۇقىرى بوران چىقىپ، 3 سائەتتىن 4 سائەتكىچە سوزۇلدى. جېمىنەي، كۆكتوقاي، جىمىسار، گۇچۈڭ، بارىكۆل، ئاراتۇرۇك ناھىيىلىرى دائىرىسىدە بوران كۈچى 12بالغا يەتتى. بارىكۆل، ئارا تۇرۇك ناھىيىلىرىدە قارا بوران چىقىپ جاھاننى قۇم، چاڭ - توزان قاپلاپ ئەتراپنى پەرق ئەتكىلى بولماي قالدى، چاغانتوقاي، جېمىنەي، جىمىسار قاتارلىق ناھىيىلەردە نەچچە 10 يىللىق قارىياغاچ، ئارچىلارنى بوران قومۇرۇۋەتتى، بوران خېجىڭ ناھىيىسىدىكى ئورمانلىقتا ئوت ئاپىتى پەيدا قىلدى. بوران توختىغاندىن كېيىن شىنجاڭنىڭ كۆپچىلىك رايونلىرىدا تېمپېراتۇرا كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلەپ كەتتى، شىمالىي شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ۋە شەرقىي شىنجاڭنىڭ شىمالىي قىسمىدا ئۇششۇك چوشتى. بۇ ئېغىر بوران ئاپىتىنىڭ داۋاملاشقان ۋاقتىنىڭ ئۇزۇنلۇقى، تەسىر كۆرسەتكەن دائىرىسىنىڭ كەڭلىكى شىنجاڭ تارىخىدا كەم ئۇچرايدۇ، بوران شىنجاڭدىكى 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى 52 ناھىيە (شەھەر)، 300 نەچچە يېزا - بازارنى ئاپەتكە ئۇچراتتى. بوران ئاپىتىدە 1 مىليون 566 مىڭ 300 كىشى ئاپەتكە ئۇچرىدى، 6 كىشى ئۆلدى، 47 كىشى ئېغىر زەخمىلەندى؛ 38 مىڭ 273 ئېغىز ئۆي كۆيۈپ كەتتى ۋە ۋەيران بولدى، 10 مىڭ 442 كىگىز ئۆينى بوران ئۇچۇرۇپ كەتتى، 160 مىڭ گېكتار يەردىكى زىرائەت ئاپەتكە ئۇچرىدى، 80 مىڭ گېكتار يەردىكى زىرائەت ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىدى، 99 مىڭ 500 تۈياق چارۋا ئۆلدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتتى.

5 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگە قەدەر پۈتۈن شىنجاڭدا يەنە قانتىق بوران چىقتى، بوران كۈچى ئومۇمىيۈزلۈك 8 — 9 بالغا، قىسمەن رايونلاردا 12 بالغا

يەتتى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا تېمپېراتۇرا بىراقلا تۆۋەنلەپ كېتىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدا ئۇششۇك چۈشتى، شىمالىي شىنجاڭدا يامغۇر يېغىپ كېيىن قارغا ئايلاندى، قىسمەن رايونلاردا مۆلدۈرمۇ ياغدى. 14 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردە كىشى 60 نەچچە ناھىيە (شەھەر) ئومۇمىيۈزلۈك ئاپەتكە ئۇچرىدى، 1 مىليون 300 مىڭ ئادەم ئاپەتكە ئۇچراپ، 9 ئادەم ئۆلدى، 2 ئادەم ئېغىر زەخمىلەندى؛ 77 مىڭ 406 ئېغىز ئۆي ۋەيران بولدى، چارۋىچىلارنىڭ 9500 كىگىز ئۆيىنى بوران ئۇچۇرۇپ كەتتى؛ 368 مىڭ تۈياق چارۋا ئۆلدى؛ 152 مىڭ 200 گېكتار يەردىكى زىرائەت ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 50% نىڭ ئۇرۇقى، يىلتىزى سېسىپ كەتتى. بۇ ئاپەتنىڭ ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليارد 90 مىليون يۈەنگە يەتتى.

2. گېئولوگىيىلىك ئاپەتلەر

5 - ئاينىڭ 17 - كۈنى سائەت 8 ئەتراپىدا، كۈندۈس ناھىيىسىدە تاغ سېرىلىپ چۈشۈش، لاي - شېغىل ئېقىنى ئاپەتلىرى كۆرۈلدى. كۈندۈس ناھىيىسى كەڭسۇ يېزىسىنىڭ كەڭسۇ جىلغىسىدا 17 - كۈنى 2 قېتىم قارا يامغۇر ياغدى، يامغۇر مىقدارى بىر قېتىمدا 7.23 مىللىمېتىر، يەنە بىر قېتىمدا 8.35 مىللىمېتىر (بۇنداق ئەھۋال بۇ يەردە ئاز كۆرۈلگەن) غا يەتتى، شۇنىڭ بىلەن تاغ سېرىلىپ چۈشۈش، لاي - شېغىل ئېقىنى چۈشۈش ئاپەتلىرى كېلىپ چىقتى، كەڭسۇ يېزىسىدا بىر ئۈيلۈك 8 كىشى لانچىغا كۆمۈلۈپ قېلىپ، ئۆلۈپ كەتتى، ئۆي، تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ كۆپ قىسمى ۋەيران بولدى ياكى لاي - شېغىل ئاستىدا قالدى. ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 8 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

3. كەلكۈن ئاپىتى

5 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە قىزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ شىمالىدىكى تاغلىق رايوندا قارا يامغۇر ياغدى، قىزىل دەرياسىنىڭ بېشىدا ئەڭ زور يېغىن مىقدارى 55.9 مىللىمېتىرغا يەتتى. بۇ قارا يامغۇر پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن پەيدا قىلدى، قىزىل دەرياسىدا كەلكۈن چوققىسىنىڭ ئېقىم مىقدارى سېكۇنتىغا 2100 كۇب مېتىرغا يەتتى. بۇ پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن سۇيى تۆۋەنگە 12 سائەت سوغالماي ئېقىپ، قەشقەر كونا‌شەھەر ناھىيىسى، قەشقەر شەھىرى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى، پەيزاۋات ناھىيىسى قاتارلىق جايلاردىكى سۇچىلىق مۇئەسسەسىلىرى، تاشيوللار، كۆۋرۈكلەر، ئېتىزلار، ئۆيلەرنى ئېغىر دەرىجىدە ۋەيران قىلىۋەتتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، كەلكۈن 4.98 كىلومېتىر توسمىنى، 146 كۆۋرۈك - سۇئىگۈچنى، 3.178 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭنى، 167 توغانىنى، 1659 ئېغىز ئۆينى ۋەيران قىلىۋەتكەن، 3 ئادەم كەلكۈندە ئۆلگەن. كەلتۈرگەن بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 176 مىليون يۈەنگە يەتكەن.

8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئاقسۇنىڭ شىمالىدىكى تاغلىق ۋە ئېدىرلىق رايونلاردا قارا يامغۇر ياغدى، يامغۇر يافقان كۆلەم تەخمىنەن 1125 كۋادرات كىلومېتىرغا، يامغۇر مىقدارى 43 مىللىمېتىرغا يەتتى، ئىلەك ۋە كۆكيار قاتارلىق 2 چوڭ جىلغىدىن چىققان قىسيان قوشۇلۇپ كۇچلۇك قارا يامغۇر قىيانىنى شەكىللەندۈردى، قىيان چوققىسىنىڭ ئېقىم مىقدارى سېكۇنتىغا 404 كۇب مېتىرغا يەتتى. سائەت 5 تىن 50 مىنۇت ئۆتكەندە قىيان ئىلەك جىلغىسىدىن ئۆدۈل ئاقسۇ شەھىرىگە چۈشۈپ، «314» دۆلەت تاشيولىنى ۋە خەۋەرلىشىش ئوپتىكىلىق كابېلىنى ئۈزۈپ تاشلىدى، شەرقىي شەھەر رايونىدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توسمىسىنىڭ 3 يېرىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، شەھەر ئىچىگە بېسىپ كىرىپ، قاتناش، خەۋەر - ئالاقە، توك، سۇنى پۈتۈنلەي ئۈزۈپ تاشلىدى. 1990 ئائىلە، 8792 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 16 ئادەم ئۆلدى، 902 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 2318 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى، نۇرغۇن ئاشلىق ۋە باشقا تۇرمۇش بۇيۇملىرىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى. ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 202 مىليون يۈەنگە يەتتى.

4. يەر تەۋرەش ئاپىتى

3 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئاتۇش شەھىرى تەۋەسىدە 6 بال يەر تەۋرىدى، يەر تەۋرەش ئاتۇش شەھىرىدىكى 7 يېزا، بىر مەيدانغا تەسىر كۆرسىتىپ، 25 مىڭ ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 1552 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 13 مىڭ 946 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى، ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 31 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى گۇما ناھىيىسىدە 6.2 بال يەر تەۋرىدى، يەر تەۋرەش قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قىسمەن يېزا - بازارلىرىغا تەسىر كۆرسەتتى. گۇما ناھىيىسىدىكى 5 يېزا (مەيدان) غا خېلى ئېغىر زىيان كەلتۈردى. يەر تەۋرەشتە 67 مىڭ 639 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 26 ئادەم ئېغىر زەخمىلەندى، 22 مىڭ 751 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 31 مىڭ 762 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى؛ 4454 تۈياق چارۋا ئۆلدى. ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 75 مىليون 860 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۇنسۇ تەۋەسىدە 5.2 بال يەر تەۋرىدى، يەر تەۋرەش ئۇنسۇ، باي، كۇچا، ئاقسۇ قاتارلىق ناھىيە (شەھەر) لەرگە تەسىر كۆرسەتتى، ئۇنسۇ ناھىيە بازىرى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى يېزا - مەيدانلارغا خېلى ئېغىر زىيان كەلتۈردى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، يەر تەۋرەشتە 1067 ئائىلە، 5682 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىغان، بىر ئادەم ئۆلگەن؛

2770 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشكەن، 6400 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالغان، 350 ئېغىل ئۆرۈلۈپ چۈشكەن؛ چولۇق، ئۇششاق چارۋىلاردىن 1400 ى ئۆلگەن؛ مەكتەپ ئۆيلىرى، شىپاخانا، سۈچىلىق، قاتناش، خەۋەرلىشىش قاتارلىق جامائەت مۇئەسسەسلىرى ھەرخىل دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان. ئۇنىڭ بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيىنى 15 مىليون يۈەنگە يەتكەن.

7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى باي ناھىيىسىدە 5.5 بال يەر تەۋرىدى، يەر تەۋرەشنىڭ تەسىرىدە تاغ سېرىلىپ چۈشۈش ئاپىتى كېلىپ چىقتى. ناھىيە بازىرى يەر تەۋرەش ئاپەت مەركىزى بولدى، تەر تەۋرەش 13 يېزا، بازار، مەيدانغا ۋە تېرەك كان رايونىدىكى 12 كۆمۈر كېنىغا تەسىر كۆرسەتتى، 28 مىڭ 628 ئائىلە، 139 مىڭ 823 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 15 ئادەم زەخمىلەندى، ئۆلارنىڭ ئىچىدە 2 ئادەم ئېغىر زەخمىلەندى؛ 4658 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 3209 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 50 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىدە 6 بال يەر تەۋرىدى، تەۋرەش مەركىزىدە 7 بالغا يەتتى، كېيىن يەنە 168 قېتىم قايتىلاندى، پەيزاۋاتقا يېقىن قەشقەر، ئاتۇش، مارالبېشى، يوپۇغا قاتارلىق ناھىيە (شەھەر) لەردىمۇ كۆچلۈك تەۋرەش سېزىلدى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەشتە ئاپەتكە ئۇچرىغان كۆلەم 1971 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتكەن، 28 مىڭ 289 ئائىلە، 137 مىڭ 714 ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىغان، 3 ئادەم ئېغىر زەخمىلەنگەن، 15 مىڭ 630 ئائىلە، 76 مىڭ 330 ئادەم ماكانسىز قالغان. 1896 ئائىلىنىڭ 5126 ئېغىز ئۆيى ئۆرۈلۈپ چۈشكەن، 12 مىڭ 69 ئائىلىنىڭ 38 مىڭ 48 ئېغىز ئۆيى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان. 17 مىڭ 236 ئېغىز ئېغىل - قوتان، 48 مىڭ 630 مېتىر تام ئۆرۈلۈپ چۈشكەن، 1698 تۈياق چارۋا ئۆلگەن. يەر تەۋرەشتە يەنە 18 مەكتەپ، 54 كەنت ئاھالە كومىتېتى، 4 شىپاخانا، 39 چوڭ - كىچىك كۆۋرۈك، 28 چوڭ - كىچىك توغان، 2 سۇ مۇنارى، 42.8 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 150 مىليون يۈەنگە يەتكەن.

8 - ئاينىڭ 27 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىدە يەنە 6.6 بال يەر تەۋرىدى، قەشقەر، قەشقەر يېڭىشەھەر، قەشقەر كوناشەھەر، يوپۇغا، مارالبېشى، مەكىت، يېڭىسار، ئاتۇش، ئاقتۇ، ئۇلۇغچات قاتارلىق شەھەر، ناھىيىلەردە كۆچلۈك تەۋرەش سېزىلدى. يەر تەۋرەش مەركىزىگە جايلاشقان پەيزاۋات ناھىيىسىدە سۇ، قۇم ئېتىلىپ چىقتى، ئايرىم جايلاردا يەر يېرىلىپ، ئولتۇرۇشلۇق كەنتى، سۇ، توك، تاشيول، خەۋەر - ئالاقە ئۈزۈلۈپ قالدى. بۇ قېتىمقى يەر تەۋرەش ئاپىتى قەشقەر ۋىلايىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى 11 ناھىيە (شەھەر)، 127 يېزا - بازاردىكى 2 مىليونغا يېقىن ئادەمگە تەسىر كۆرسەتتى. يەر تەۋرەشتە 762 مىڭ ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، 3 ئادەم ئۆلدى، 18 ئادەم ئېغىر زەخمىلەندى؛ 127 مىڭ ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 200 مىڭ ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 523 مىليون يۈەنگە يەتتى.

9 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ۋە 10 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بۇ رايوندا يەنە كەينى - كەينىدىن 5.1 بال ۋە 5 بال قالدۇق يەر تەۋرىدى.

9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاقچى ناھىيىسىدە 4.3 بال يەر تەۋرەپ، ئارقىدىن يەنە قارا يامغۇر يېغىپ، 236 ئېغىز ئۆي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 5215 ئېغىز ئۆي خەتەرلىك بولۇپ قالدى، 109 ئادەم ئېغىر زەخمىلەندى. ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 60 مىليون 174 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

جەي سۈزلىن

ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا مەبلەغ سېلىنىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پۈتۈلئادده ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەردىن قۇتقۇزۇش يارىدەم پۇلى، تەبىئىي ئاپەتلەردىن قۇتقۇزۇش كەسپىي خىراجىتى ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشانە پۇلى بولۇپ 107 مىليون 64 مىڭ يۈەن چۈشۈرۈپ بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەزنىڭ پۈتۈلئادده ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەردىن قۇتقۇزۇش يارىدەم پۇلى 82 مىليون 700 مىڭ يۈەن، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك يەرلىك مالىيىدىن ئاجرىتىپ بېرىلگەن تەبىئىي ئاپەتلەردىن قۇتقۇزۇش كەسپىي خىراجىتى 6 مىليون 620 مىڭ يۈەن، ئاپتونوم رايون بويىچە توپلانغان ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشانە پۇلى 17 مىليون 744 مىڭ يۈەن.

مۇشۇ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مەملىكەت ئىچى ۋە چەت ئەلدىن بېرىلگەن 48 مىليون 164 مىڭ يۈەن ئىشانە قوبۇل قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىچكىرى ئۆلكىلەردىكى كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن رايونلارغا بېرىلگەن ئىشانە پۇل 43 مىليون 860 مىڭ يۈەن؛ سەئۇدى ئەرەبىستانى، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىگە يۈز بەرگەن پەيزاۋات ناھىيىسىگە 3 مىليون 304 مىڭ يۈەن ئىشانە قىلدى، جەنجياڭ ئۆلكىسى خوتەن ۋىلايىتىگە 3 مىليون يۈەن ئىشانە قىلدى.

جەي سۈزلىن

ھەمكارلىشىپ ئاشلىق ساقلاش جەمئىيىتى ۋە ھەمكارلىق مەبلەغ كاسسىسىنىڭ ئەھۋالى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا - كەنتلەردىكى ھەمكارلىشىپ ئاشلىق ساقلاش جەمئىيىتى 830 غا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 151 ى كۆپەيدى، جەمئىيەتكە ئەزا دېھقان 901 مىڭ 378 ئائىلىگە يەتتى. يىل ئاخىرىدا ساقلانغان ئاشلىق 17 مىڭ 778.9 تونىغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3542.39 تونىا كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ساقلىغان ئاشلىق 36.1763 تونىا، ئامما ساقلىغان ئاشلىق 16 مىڭ 15.53 تونىا. مۇشۇ يىلى ھەمكارلىشىپ ئاشلىق ساقلاش جەمئىيەتلىرى 962.8183 تونىا ئاشلىق ئۆتنە بېرىپ، 88 مىڭ 770 ئۆيلۈك ئاممىنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىق قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا - كەنتلەردىكى ھەمكارلىق مەبلەغ كاسسىسى 1692گە، كاسسىغا ئەزا دېھقان 644 مىڭ 849 ئائىلىگە يەتتى، مۇشۇ يىلى كۆپەيگەن مەبلەغ 38 مىليون 167 مىڭ 800 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 626 مىڭ 100 يۈەن كۆپەيدى . بۇنىڭ ئىچىدە ئامما قوشقان پاي 19 مىليون 406 مىڭ 800 يۈەن، كوللېكتىپ قوشقان پاي 9 مىليون 508 مىڭ 300 يۈەن، دۆلەت ياردەم قىلغان مەبلەغ 8 مىليون 107 مىڭ 500 يۈەن، جەمئىيەت ئىشانە قىلغان پۇل 295 مىڭ 600 يۈەن، مەبلەغنىڭ قوشۇلما قىممىتى 849 مىڭ 900 يۈەن. قوشۇلغان پاي ھەر ئائىلىگە 30.09 يۈەندىن توغرا كەلدى، مۇشۇ يىلى 22 مىليون 935 مىڭ 200 يۈەن ئۆتنە بېرىلىپ، 107 مىڭ 52 دېھقان - چارۋىچىنىڭ ۋاقىتلىق مەبلەغ قىينىچىلىقى ھەل قىلىندى.

جەي سۆزلىن

1998 - يىلى ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ زىيىنىغا ئۇچراش ئەھۋالى

جايلار	ئاپەتكە ئۇچرىغان كۆلەم (مىڭ گېكتار)	نابوت بولغان كۆلەم (مىڭ گېكتار)	ھوسۇل چىقمىغان كۆلەم (مىڭ گېكتار)	زىيان بولغان ئۆي ئاشلىق (مىڭ تونا)	ئولگەن چارۋا (مىڭ تۇياق)	ئۆزۈلگەن ئۆي (مىڭ ئۆي)	بۇزۇلغان ئۆي (مىڭ ئۆي)	ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان ئادەم (مىڭ نەپەر)	ئولگەن ئادەم (نەپەر)	ئاپەتكە زەخمىلەنگەن ئادەم (نەپەر)	بېۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان (مىڭ يۈەن)
ئاپتونوم رايون بويىچە	106.241	42.167	14.767	24.4994	70.59	33.55	45.4081	264.88	125	6486	233915.2
ئۈرۈمچى شەھىرى	0.83	0.83	0.31	0.2852	0.18	0.33	0.54	0.51			1880
ئىلى ۋىلايىتى	13.82	6.592	2.497	9.186	3.64	5.5	4.65	31.9	28	11	28880.4
تارباغاتاي ۋىلايىتى	14.198	6.983	1.878	6.15	14.7	4	2.02	11.3	10	15	10635
ئالتاي ۋىلايىتى	14.59	7.522	1.36	1.108	16.1	1.3	2.29	6	10	3984	6337
بورتالا ئوبلاستى	4.17	1.31	0.62	0.168	2.4	1.1	1.87	7.5	2		13128
سانجى ئوبلاستى	8.27	2.81	1.22	0.95	3.2	1.2	1.59	7.94	4	86	10736
تۇرپان ۋىلايىتى	9.931	2.91	1.296	0.094	3.87	0.93	1.41	7.51	2	17	21200
قۇمۇل ۋىلايىتى	8.582	2.822	1.136	1.4662	4.5	0.55	1.764	3.93	7	10.6	4278
بايىنغولىن ئوبلاستى	9.39	2.678	0.998	2.03	9.54	1.39	1.6041	31.5	10		37300
ئاقسۇ ۋىلايىتى	6.59	2.03	1.102	0.102	4.19	1.47	2.3	64.8	17	15	54851

قىزىلسۇ ئوبلاستى	2.66	1.28	0.68	0.469	2.76	2.86	2.8	12.7	2209	10165.8
قەشقەر ۋىلايىتى	7.25	2.54	1.12	2.114	3.44	8.93	14.28	32.4	17	21717
خوتەن ۋىلايىتى	5.88	1.78	0.55	0.377	2.07	3.99	8.29	46.89	25	12807
شىخەنزە شەھىرى	0.08	0.08	0.02							

نوپۇس، پىلانلىق تۇغۇت

نوپۇس پىلانىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ نوپۇسنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 17 مىليون 470 مىڭ، تۇغۇلغانلار 342 مىڭ، تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰19.74، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰12.81 بولغان. ئىجرا قىلىش نەتىجىسىنى نوپۇس پىلانىغا سېلىشتۇرغاندا، يىل ئاخىرىدىكى ئومۇمىي نوپۇس پىلاندىكىدىن 110 مىڭ ئاز، تۇغۇلغانلار پىلاندىكىدىن 58 مىڭ ئادەم ئاز، تۇغۇلۇش نىسبىتى پىلاندىكىدىن 3.26 پىرومىللىك پوئىنتى، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى پىلاندىكىدىن 3.69 پىرومىللىك پوئىنتى تۆۋەن بولغان. 1997 - يىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، تۇغۇلغانلار 7000 ئادەم كۆپ بولۇپ، %2.09 ئېشىپ كەتكەن، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 0.08 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆرلەپ كەتكەن. بۇنداق بولۇشىغا ئاساسەن 60 ـ 70 - يىللاردىكى تۇغۇت ئەۋج ئالغان مەزگىلدە تۇغۇلغانلارنىڭ تۇغۇت يېشىغا يەتكەنلىكى سەۋەب بولدى.

پىلانلىق تۇغۇلغانلارنىڭ نىسبىتى 1997 - يىلدىكىدىن 0.63 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆرلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇلۇش نىسبىتى 0.35 پىرومىللىك پوئىنتى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ 0.74 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆرلىدى. 5 - ئايدا قانات يايدۇرۇلغان 100 كەنتنىڭ ئۈچۈر تور - نۇقتىلىرىنى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايون بويىچە پىلانلىق تۇغۇلغانلارنىڭ نىسبىتى %91 بولغان. پىلانلىق تۇغۇت يىللىق مەلۇمات ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوندا يالغۇز پىرزەنتلىرىنىڭ نىسبىتى %56.96 بولۇپ، 0.16 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆسكەن؛ كۆپ پەرزەنتلەرنىڭ نىسبىتى %15.89 بولۇپ، 0.22 پىرومىللىك پوئىنتى تۆۋەنلىگەن. ئاپتونوم رايوندىكى تۇغۇت يېشىدىكى 3 مىليون 196 مىڭ 300 ئايالنىڭ ھەر جەھەتتىن تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى %81.74 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.25 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆستى؛ تۇغۇتنى ئۆزۈن مۇددەت چەكلىگەنلەرنىڭ نىسبىتى %68.63 بولۇپ، 0.43 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆستى. ئاپتونوم رايون بويىچە كىچىكىپ توي قىلغانلارنىڭ نىسبىتى %85.09 بولۇپ، 0.16 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆستى. «يالغۇز پەرزەنت كۆرۈش شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ئالغان خەنزۇ ئەر - خوتۇن 445 مىڭ 166، «پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويغان شەرەپلىك ئاتا - ئانا گۇۋاھنامىسى» ئالغان ئاز سانلىق مىللەت ئەر - خوتۇن 105 مىڭ 116؛ ئاپتونوم رايون بويىچە گۇۋاھنامە ئالغانلارنىڭ نىسبىتى %17.22 بولۇپ، 0.23 پىرومىللىك پوئىنتى ئۆستى.

ياڭ جۇن

مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش ئەھۋالى

ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 1998 - يىل 3 - ئايدا تۇزنىتىش كىرگۈزۈلگەندىن كېيىنكى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش چارىسى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ كۆچمە نوپۇسنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنى باشقۇرۇش چارىسى»نىڭ خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە نۇسخىلىرىنى جايلارغا 5000 پارچىدىن كۆپ تارقاتتى. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «〈مەمۇرىي ئىشلارنى يۈرگۈزۈش قانۇنلىرى〉نى تارقىتىشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدىكى جەددىي ئۇقتۇرۇش»ىدىكى تەلەپ بويىچە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي كادىرلارنى 13 قانۇن - نىزام ۋە قېلىپ خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى، ئاپتونوم رايون بويىچە 2500دىن ئارتۇق كادىر ئۆگىنىشكە قاتناشتى، 2348 كىشىگە «مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش گۇۋاھنامىسى» بېرىلدى. دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاش، مەمۇرىي قىلمىشلارنى قايتا قاراپ چىقىش ۋە كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇش چارىسى قاتارلىق مەزمۇنلاردا خاتىجۇ قاتارلىق جايلاردا ئېچىلغان ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا 21 كىشى قاتناشتۇرۇلدى.

1998 - يىلى 400 نەچچە ئادەم (قېتىم) نىڭ سىياسەت

خاراكتېرلىك مەسلىھىتى قوبۇل قىلىندى، 10 پارچە پاش قىلىش خېتى تاپشۇرۇۋېلىندى، ئۇلارنىڭ تەكشۈرۈپ خۇلاسە چىقىرىلىپ يۇقىرىغا يوللىنىش نىسبىتى %50 بولدى، ئۇلاردىن 4ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، يەكۈن چىقىرىلىش نىسبىتى %98كە يەتتى.

يالقۇن جۇن

پىلانلىق تۇغۇت مەخسۇس تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 1998 - يىل 5 - ئايدىن 7 - ئايغا قەدەر ئاپتونوم رايوندىكى 11 ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر)، 25 ناھىيە (شەھەر) ۋە 42 كۆچمە نوپۇس باشقۇرۇش ئىشخانىسىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش نەتىجىسى مۇنداق بولدى: يېزا ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار قۇرغان كۆچمە نوپۇس باشقۇرۇش ئىشخانىسى 1301 (چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار ۋە كەسپىي ئورۇنلار قۇرغانلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)؛ مەخسۇس باشقۇرۇش خادىمى 785، باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى قوشۇمچە ئۈتەيدىغان خادىم 5916. كۆچمە نوپۇس 691 مىڭ، بۇنىڭ ئىچىدە توي قىلغان تۇغۇت يېشىدىكى ئايال 169 مىڭ 800 بولۇپ، ئومۇمىي سانىنىڭ %6.24نى ئىگىلەيدۇ. شىنجاڭغا باشقا جايلاردىن كەلگەنلەر 439 مىڭ 600 بولۇپ، ئومۇمىي كۆچمە نوپۇسنىڭ %64نى ئىگىلەيدۇ، گۇۋاھنامىسى تەكشۈرۈلگەنلەر %67.

دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ «كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش ئەھۋالىنى پەرزەنت كۆرۈش ئەھۋالىنى ستاتىستىكىلاش جەدۋىلى» بويىچە تەكشۈرۈلگەنلەر %67. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 33 مىڭ 120، بۇنىڭ ئىچىدە توي قىلغان تۇغۇت يېشىدىكى ئايال 11 مىڭ 120 بولۇپ، ئومۇمىي سانىنىڭ %35.7نى ئىگىلەيدۇ.

ئاپتونوم رايونىنىڭ پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر قانۇن - نىزاملارنى چىقىرىش خىزمىتىنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئاممىنىڭ پەرزەنت كۆرۈش ئارزۇسى ۋە پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈرۈش جەدۋىلى ئىشلىنىپ 51 مىڭ 500 پارچە تارقىتىلدى، چىقىرىلغان سوئاللارغا جاۋاب بېرىشكە 47 مىللەت كىشىلىرى قاتناشتى.

يالقۇن جۇن

تەشۋىقات، تەربىيە خىزمىتى

1998 - يىل 9 - ئاي پىلانلىق نوپۇس پىلانىنى ئورۇندىشىنىڭ ئاچقۇچلۇق يىلى. ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مەملىكەتلىك پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات، تەربىيە خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، 1998 - يىلنى تەشۋىقات - تەربىيە يىلى قىلىپ بەلگىلىدى. ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 2 - ئاينىڭ 25 - 26 - كۈنلىرى تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى ئورۇنلاشتۇردى. ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى يىل بېشىدا تەشۋىقات - تەربىيە يىلى خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى، ئوبلاست، شەھەرلەرمۇ كەينى - كەينىدىن تەشۋىقات - تەربىيە يىلى خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى.

ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى يەنە نوپۇس نەزەرىيىسىنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرى ئوقۇشقا تېگىشلىك دەرس قىلىپ بېكىتتى. يىل ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيە مەكتەپلىرى نوپۇس نەزەرىيىسى دەرسىنى تەسىس قىلىپ بولدى، ناھىيە، يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ %80تىن كۆپرەكى نوپۇس نەزەرىيىسى تەربىيىسىنى كۆردى. ھەر دەرىجىلىك نوپۇس مەكتەپلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىلىپ، نوپۇس مەكتەپلىرى ئارقىلىق تۇغۇت يېشىدىكى ئاممىغا دائىملىق تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتى ئىشلەندى.

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە «پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرى مۇكاپاتلىق تېلېۋىزىيە مۇسابىقىسى» ئۆتكۈزدى، 27 كوماندا ئاز سانلىق مىللەتلەر گۇرۇپپىسى ۋە خەنزۇلار گۇرۇپپىسى بويىچە 6 - ئاينىڭ 24 - ۋە 25 - كۈنلىرى شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا تەييارلىق ۋە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىلىرى ئۆتكۈزدى. ئاز سانلىق مىللەتلەر گۇرۇپپىسىدا بايىنغولىن كوماندىسى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، قارامايى كوماندىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، تۇرپان كوماندىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. خەنزۇلار گۇرۇپپىسىدا بېگتۈەن شەخەنزە كوماندىسى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، كۇيتۇڭ شەھىرى ۋە بايىنغولىن ئوبلاستى كوماندىلىرى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، خوتەن، قەشقەر، ئالتاي، تارباغاتاي كوماندىلىرى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى يەنە

پىلانلىق تۇغۇت خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۇلگىسى ساجىمخان مۆمىن

ساجىمخان مۆمىن 1964 - يىل 4 - ئايدا تۇغۇلغان، كومپارتىيە ئەزاسى. ھايات ۋاقتىدا ئاقسۇ ۋىلايىتى ئاۋات ناھىيىسى يېڭىبۆرەك يېزىلىق پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، ناھىيىلىك پارتىيە قۇرۇلتىيى، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى ئىدى. ئۇ 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى چوشتىن كېيىن يېڭىبۆرەك يېزىسىنىڭ 17 - كەنتىدە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتى ئېلىپ بېرىۋاتقاندا دىنىي ئېكستىرمىچى رەھىم ساجىدىن تەرىپىدىن ياۋۇزلۇق بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. ساجىمخان مۆمىننىڭ قۇربان بولغانلىقى ئامما ئارىسىدا ئىنتايىن زور تەسىر قوزغىدى، ئامما ئۆزلۈكىدىن تەشكىللىنىپ ماتەم تۇتۇش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزدى، ئۇنىڭ مېيىتىنى ئۇزىتىشقا ھەرمىللەت ئاممىسىدىن 20 مىڭغا يېقىن كىشى چىقتى.

بۇ ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، گوۋۇيۈەننىڭ باش كاتىپى ۋاڭ جۈڭيۈ بىۋاسىتە سۈرۈشتۈردى، دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تەزىيە تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەردىن ھال سورىدى. ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ھاۋالىسى بويىچە خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، 5 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئاۋات ناھىيىسىگە ھال سوراشقا ئەۋەتتى.

ساجىمخان مۆمىن پارتىيەمىزنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، ئىش ئورنىغا ئىشتىياق باغلاپ، ئىشنى قەدىرلەپ، كەسپىگە سادىق بولۇپ، پىلانلىق تۇغۇتتىن ئىبارەت تۇپ دۆلەت سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، شۇ رايوندا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىشلىرىغا قىممەتلىك ھاياتىنى تەقدىم قىلدى. ساجىمخان مۆمىنچە كەسپىنى، ئىش ئورنىنى قەدىرلەشتەك پىداكارلىق روھىنى ئەۋج ئالدۇرۇش ئۈچۈن، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ساجىمخان مۆمىننى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ تونۇشنى تەستىقلىدى. دۆلەت كادىرلار مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ساجىمخان مۆمىنگە «ئۇلگىلىك مەمۇر» دەپ نام بەردى، دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى «ئۇلگىلىك مەمۇر ساجىمخان مۆمىندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار»، ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «ئاپتونوم رايون مىقياسىدا بولداش ساجىمخان مۆمىندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار» چىقاردى. 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاقسۇدا ساجىمخان مۆمىننى ئىنقىلابىي قۇربان ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى بىلەن بىرلىكتە پىلانلىق تۇغۇت ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرەكتە ئامما ۋە پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرى يازغان، رېژىسسورلۇق قىلغان، ئورۇندىغان ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرى كۆرسىتىلدى، كۆرەكتە 3 بىرىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 7 ئىككىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 11 ئۈچىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 6 مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتى، 5 ئىجادىيەت مۇكاپاتى، 20 ئىلھاملاندۇرۇش مۇكاپاتى باھالاپ چىقىلدى، بۇ 2 پائالىيەتكە 10 مىڭغا يېقىن ئادەم قاتناشتى. «11 - ئىيۇل» دۇنيا نوپۇس كۈنىدە ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن ۋە ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ رەھبىرى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر سەۋىيىسى خېلى يۇقىرى مەخسۇس فىلىمدىن 2سى ئىشلەندى، ئۇلاردىن «شىرىن ئۆزەم» فىلىمى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «جۇڭگو نوپۇسى» پروگراممىسىدا كۆرسىتىلگەندە، دۆلەت ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىنى تەربىيەلەش كۇرسى ئاچتى، ئاپتونوم رايوندىكى داڭلىق مۇخبىرلارنىڭ دەرس ئۆتۈشكە تەكلىپ قىلىپ ناھايىتى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

1998 - يىلى «شىنجاڭ نوپۇسى» گېزىتى خەنزۇ تىلىدا 24 سان، 480 مىڭ پارچە، ئۇيغۇر تىلىدا 12 سان، 204 مىڭ پارچە نەشر قىلىندى. «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت» (ئۇيغۇرچە) ژۇرنىلى 2 سان چىقىرىلدى، «شىنجاڭ نوپۇسى ۋە ئائىلىلىرى» ژۇرنىلى ئۇيغۇر، خەنزۇ تىللىرىدا 8 سان نەشر قىلىنىپ، خەنزۇچىسى 3000 پارچە، ئۇيغۇرچىسى 2700 پارچە تارقىتىلدى؛ «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرىدىن سوئال - جاۋابلار» ناملىق كىتاب 10 مىڭ پارچىدىن كۆپ تارقىتىلدى. شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر سەۋىيىسى خېلى يۇقىرى مەخسۇس فىلىمدىن 2سى ئىشلەندى، ئۇلاردىن «شىرىن ئۆزەم» فىلىمى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «جۇڭگو نوپۇسى» پروگراممىسىدا كۆرسىتىلگەندە، دۆلەت

دەپ تونۇش ھەم دۆلەت كادىرلار مىنىستىرلىكى بىلەن دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ساجمىخان مۇمىنگە «ئۇلگىلىك مەمۇر» دەپ نام بېرىش يىغىنى ئاچتى. دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جاڭ ژىيچىڭ ئالاھىدە شىنجاڭغا كېلىپ نام بېرىش يىغىنىغا قاتناشتى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ سۆزىدە ساجمىخان مۇمىنلىك شەخسىيەتسىز پىداكارلىق روھىغا يۇقىرى باھا بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «ساجمىخان مۇمىن مۇنەۋۋەر ئۈيغۇر قىزى، جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزاسى، ئۇلگىلىك خەلق چاكىرى، شۇنداقلا پۈتۈن مەملىكەتتىكى 400 مىڭ پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن ۋەكىلى. ئۇ پارتىيەگە، خەلقە ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئىشىغا بولغان چەكسىز مۇھەببىتى بىلەن پىلانلىق تۇغۇت سېپىدە 10 يىل كۆرەش قىلغان؛ ئۇ سەمىمىيلىكى ۋە پىداكارلىقى بىلەن ھەر مىللەت شىنجاڭ خەلقىنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشكەن، ئاز سانلىق مىللەت رايونىنىڭ ئىتتىپاقلىق، تەرەققىيات ئىشلىرى ۋە ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا گەۋدىلىك تۆھپە قوشۇپ، دۆلەت سىياسىتىنىڭ قوغدىغۇچىسى بولۇش، بارلىقىنى جەمئىيەتكە تەقدىم قىلىش ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرغان». ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مەتتىمىن زاكىر يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى. قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: يولداش ساجمىخان مۇمىن پارتىيە ۋە خەلقىنىڭ بىر قانچە يىل ېيتىشتۇرۇشى ۋە تەربىيىلىشى ئارقىسىدا يېتىلگەن مۇنەۋۋەر ئاساسىي قاتلام كادىرى بولۇپ، پارتىيىنى، خەلقنى قىزغىن سۆيەتتى، تۇغۇت ېيشىدىكى ئامىنغا قىزغىن مۇلازىمەت قىلىپ كەلگەنىدى. يولداش ساجمىخان مۇمىنلىك زىيانكەشلىككە ئۇچراپ قۇربان بولغانلىقى دىنىي ئېكستىزمچىلارنىڭ دۆلەتنىڭ پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتى بىلەن ئوچۇقتىن - ئوچۇق قارشىلىشىش، زورلۇق ۋاستىسى بىلەن پىلانلىق تۇغۇت كادىرىغا زىيانكەشلىك قىلىش، پىلانلىق تۇغۇت ئىشىغا بۇزغۇنچىلىق سېلىش قەبىھ دېلوسى بولۇپ، ئاپتونوم رايوندا نۇۋەتتە مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي كۈچلەرگە قارشى تۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق ھۆكۈمەتلىرى مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە چېكىدىن ئاشقان دىنىي كۈچلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە قارىتىلغان ھۇجۇمى ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلمىشلىرىغا قەتئىي زەربە بېرىپ، پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى يۇرگۈزۈشىنى بايرىقى روشەن ھالدا قوللاپ، پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنىڭ جىسمانىي بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى لازىم. ساجمىخان مۇمىن ھايات ۋاقتىدا تۇرغان ئاۋات ناھىيىسىنىڭ رەھبىرى ۋە ساجمىخانىنىڭ تۇغقىنى يولداش ياسىن ئىمىنمۇ نام بېرىش يىغىنىدا سۆز قىلدى. يىغىندىن كېيىن ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى جايلىرى ساجمىخان مۇمىندىن ئۆگىنىش دولقۇنىنى كۆتۈرۈپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

ياڭ جۇن

پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تەشۋىقات - تەربىيە مەھكىمىسى ۋە تەشۋىقات - تەربىيە مەركىزىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى. شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «پىلانلىق تۇغۇت سېپىدە» پروگراممىسى 28 پارچە تېلېۋىزىيە خەۋىرى بىلەن تەمىنلەندى، ساغلام تۇغۇش، ئوبدان بېقىش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش سىن لېنتىسىدىن 316 قاپ، «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت» ئۇن لېنتىسىدىن 1110 قۇتا ئىشلەندى ۋە تارقىتىلدى. شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئۈيغۇر، خەنزۇ تىللىرىدىكى مەخسۇس پروگراممىلىرى بىلەن بىرلىكتە «نوپۇس ۋە سالامەتلىك» پروگراممىسى ئىشلىنىپ، نوپۇس ئەھۋالى، خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، ئوبزور، جىنسىي ساقلىقنى ساقلاش ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش قاتارلىق مەزمۇنلارغا دائىر خەۋەر - ماقالىلەردىن ئۈيغۇر تىلىدا 100 پارچە، خەنزۇ تىلىدا 323 پارچە ئاڭلىتىلدى. «جۇڭگو نوپۇسى» گېزىتىگە 20 پارچە خەۋەر بېرىلدى. دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تەشۋىقات - تەربىيە مەھكىمىسى، «جۇڭگو نوپۇسى» گېزىتى ئىدارىسى 6 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنى گېزىت، ژۇرنال تارقىتىش خىزمىتىدە ئىلغار ئورۇن دەپ، 8 كىشىنى ئىلغار شەخس، دەپ باھالىدى.

ياڭ جۇن

پەن - تېخنىكا خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى 1998 - يىلى شىنجاڭ ئۈيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك پىلانلىق تۇغۇتنى تەشۋىق قىلىش، تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش پونكىتلىرىنىڭ قائىدىسىنى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا تەكشۈرۈش ئۇلچەملىرىنى بەلگىلەپ، كەڭ پىكىر ئېلىپ، تۈزىتىپ مۇكەممەللەشتۈرگەندىن كېيىن يىل ئاخىرىدا جايلاردا يولغا قويىدى. پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنىڭ سەۋىيىسىنى ۋە مۇلازىمەت سەۋىيىسىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئاساسىي قاتلام خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، ناھىيە دەرىجىلىك جىنسىي ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتىنىڭ تەرتىپى، يېزا، كەنتلەر تېخنىكا مۇلازىمىتى خىزمىتىنىڭ تەرتىپى ۋە يېزا - كەنت

پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنىڭ جىنسىي ساقلىقىنى ساقلاش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش قوللانمىسىنى يېزىپ چىقىپ، ئاساسىي قاتلام خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇزۇلمەشتۇرۇپ، قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇلۇشقا قاراپ قەدەم تاشلىشىنى ئىلگىرى سۈردى. 4 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 25 - كۈنگە قەدەر ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە دەرىجىلىك پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكىلىرى قاتناشقان پىلانلىق تۇغۇتنى ئالاھىدە تەكشۈرۈش تېخنىكىسى (B تىپلىق ئۇلترا ئاۋاز دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىسى، ئېلېكترو كاردىئوگراممىا، ئايالالار كېسەللىكلىرىنى داۋالاش سايمانلىرىنى ئىشلىتىش تېخنىكىسى) ئۆگىتىش كۇرسى ئاچتى، كۇرسقا 82 كىشى قاتناشتى، ئۇلاردىن 73ى B تىپلىق ئۇلترا ئاۋاز دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىسىنى ئىشلىتىش ئىمتىھانىدىن ئۆتۈپ، ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئالدى. 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا جىنسىي ساغلاملىق، ساغلام تۇغۇش، ئوبدان بېقىش ۋە زامانىۋى دوختۇرخانىلارنى باشقۇرۇش ئەندىزىسى قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى، كۇرسقا ئاپتونوم رايون بويىچە 107 كىشى قاتناشتى، كۇرستا ئاساسىي قاتلام پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكىلىرىنىڭ مۇلازىمەت ئىقتىدارى ئۆستۈرۈلدى.

ياپونىيە جەمئەت پىلانى خەلقئارا ھەمكارلىق مالىيە گۇرۇھى يارىدەم بەرگەن 3 يىللىق پىلانلىق تۇغۇت، ئانا - بالىلارنىڭ ساقلىقىنى ساقلاش، پارازىت قۇرتلاردىن مۇداپىئەلىنىش خەلقئارا بىرلەشمە تۈرى 1996 - يىلى توقۇن ناھىيىسىدە يولغا قويۇلۇشقا باشلىغانىدى، ياپونىيە جەمئەت پىلانى خەلقئارا ھەمكارلىق مالىيە گۇرۇھىنىڭ مۇتەخەسسىسى يىڭ جىڭشياڭ قاتارلىق 3 كىشى ۋە دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى بىرلەشمە تۈر مەملىكەتلىك يېتەكچىلىك كومىتېتىنىڭ ئەزاسى خۇاڭ باۋشەن قاتارلىق كىشىلەر 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 16 — 20 - كۈنگىچە توقۇن ناھىيىسىدە تۈرگە يېتەكچىلىك قىلىش، تۈرنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمەتلىرىنى ئىشلىدى. ناھىيىلىك پىلانلىق تۇغۇت يېتەكچىلىك پونكىتى، يۇقۇملۇق كېسەللەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى، ئانا - بالىلارنىڭ ساقلىقىنى ساقلاش پونكىتى ۋە يەسلىلەرنى شۇنىڭدەك بىرلەشمە تۈر نۇقتىسى قىلىنغان بوستان ۋە شاھ يېزىلىرىنىڭ سۈنى ياخشىلاش، ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، تۈرنىڭ قانات يايدۇرۇلۇش ئەھۋالىدىن مەمنۇن بولدى ھەم ئۇنىڭغا خېلى يۇقىرى باھا بەردى.

ب د ت نوپۇس فوندى جەمئىيىتىنىڭ جۇڭگودا تۈرۈشلۇق ۋەكىلى بېرمۇند ئەپەندى ۋە مۇئاۋىن ۋەكىلى زوچى چۈنزى خانىم دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تاشقى ئىشلار مەھكىمىسىنىڭ باشلىقىسى سۇڭ جۇن قاتارلىقلارنىڭ ھەمراھلىقىدا 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 5 — 8 - كۈنگىچە ب د ت نوپۇس فوندى يارىدەم قىلغان مەملىكەتتىكى 32 تۈر نۇقتىسىنىڭ بىرى بولغان كورلا شەھىرى — جىنسىي ساغلاملىق/پىلانلىق تۇغۇت تۈر نۇقتىسىنى كۆزدىن كەچۈردى.

يالاڭ جۇن

پەن تەتقىقاتى ۋە يېڭى تېخنىكىلارنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇپ قوللىنىلىش ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تەتقىقات ئورنىنىڭ جىياڭ فېڭ رىياسەتچىلىك قىلغان تەتقىقات تېمىسى «ئىسپېرمىنى تەن سىرتىدا بىر تەرەپ قىلىش تەجرىبە - تەتقىقاتى ۋە كىلىنىكىدا قوللىنىش» ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى باھالاش گۇرۇپپىسىنىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى، باھالاش پىكىرىدە بۇ تەتقىقات نەتىجىسى مەملىكەت ئىچىدە ئوخشاش تەتقىقاتنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتكەن بولۇپ، خېلى ئومۇميۈزلۈك قوللىنىش قىممىتىگە ئىگە، دەپ قارالدى. يالاڭ لىپاڭ رىياسەتچىلىك قىلىۋاتقان «شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالالرنىڭ بالىياتۇ ئىچىگە سېلىنىدىغان تۇغۇت چەكلەش سايمىنىنى قوللىنىشنى خەنزۇ ئايالارنىڭكى بىلەن سېلىشتۇرۇپ تەتقىق قىلىش» تېمىسىدا نۇرغۇن ئەمەلىي تەتقىقات خىزمىتى ئىشلەندى. پەن - تەتقىقات ئورنىدىكى تېببىي خادىملار 9 پارچە ئىلمىي ماقالە يازدى. شىنجاڭدا ئۇچرايدىغان ئەرلەر جىنسىي كېسەللىكلىرى ۋە پىلانلىق تۇغۇت يېڭى تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۇرسىدىن 2 قارار ئېچىلىپ، شاڭخەيدىن ئاناقلىق مۇتەخەسسىس ۋە يېتەكچى مۇتەخەسسىس تەكلىپ قىلىنىپ دەرس ئۆتكۈزۈلدى، شۇ ئارقىلىق تېببىي خادىملارنىڭ يېڭى تېخنىكىلارنى ئىگىلىۋېلىش سەۋىيىسى ئۆستۈرۈلدى. جىنسىي ساغلاملىق خىزمىتىنى يولغا قويۇشقا بىرلەشتۇرۇپ، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ۋە رادىئو ئىستانسىلىرى بىلەن بىرلىكتە «جىنسىي ساغلاملىق مۇلازىمىتى» پروگراممىسى ئىشلىنىپ، ئاممىنىڭ خىلمۇخىل سوئاللىرىغا جاۋاب بېرىلدى. ئاممىدىن كەلگەن خەتلەرگە 735 پارچە جاۋاب خەت يېزىلدى، يەننى ساۋاتلارنى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر 38 پارچە ماقالە يېزىلدى، كوچىلارغا چېقىپ 6 قېتىم تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى، مەسلىھەت سوراپ كەلگەنلەر 1300 نەپەر (قېتىم) كۆتۈۋېلىندى.

يالاڭ جۇن

ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 10 يىللىقى خاتىرىلەندى

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1988 - يىل 4 - ئاينىڭ

23 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش ۋاقىتلىق چارىسى»نى ئېلان قىلغان ھەم شۇ يىلى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا رەسمىي يولغا قويغاندى. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 10 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى، سۆھبەتكە ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىغا ئەزا ئورۇنلار، مىللىي، دىنىي زاتلار قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر مۇھىم سۆز قىلدى. قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇنداق دېدى: ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت يولغا قويۇلغان 10 يىلدىن بۇيان تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار، ئاممىنىڭ تىرىشىشى ئارقىسىدا ئاز سانلىق مىللەتلەر ئاممىسىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە بولغان تونۇشى ئومۇميۈزلۈك ئۆستى. ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن «پىلانلىق تۇغۇت شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ئالغان ئاز سانلىق مىللەت ئەر - خوتۇن 102 مىڭ 200 جۈپكە يەتتى. 5800 ئاز سانلىق مىللەت ئەر - خوتۇن ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن بىر بالىلىق بولدى ھەم «يالغۇز پەرزەنتلىك ئاتا - ئانا شەرەپ گۇۋاھنامىسى» ئالدى. بۇ پاكىتلار پارتىيەنىڭ پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشكەنلىكىنى، مۇۋەپپەقىيەتلىك يولغا قويۇلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. ھەرقانداق مىللەتنىڭ گۈللىنىشى ۋە تەرەققىي تېپىشى نوپۇس سانىغا ئەمەس، بەلكى شۇ مىللەت ئاھالىسىنىڭ ساپاسىغا ۋە ئىقتىسادىي كۈچىنىڭ كۈچلۈك ياكى ئاجىز بولۇشىغا باغلىق، بۇنى نۇرغۇن پاكىتلار ئىسپاتلاپ تۇرۇپتۇ. پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويغاندا، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرگىلى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ماددىي، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى تېخىمۇ تېز ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؛ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى تېخىمۇ ياخشى يولغا قويۇپ، تارىختىن قېلىپ قالغان، تۇرلۇك سەۋەبلەردىن شەكىللەنگەن مىللەتلەرنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق جەھەتلەردىكى پەرقىنى تېخىمۇ تېز تۆگىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتكىلى، ئورتاق گۈللىنىشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. خىزمەت سالمىقىنى زورايتىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. ھەرقايسى تارماقلار زىچ ماسلىشىپ، پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇشقا تېخىمۇ پايدىلىق ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى، ھەرمىللەت ئاممىسىنىڭ ئىكاھ، پەرزەنت كۆرۈش قارىشىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىشىگە يارىدەم بېرىشى لازىم.

ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇشتا قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر تەشۋىق قىلىنىدىغان خىلمۇخىل چوڭ خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلدى.

يالڭ جۇن

پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا يېتەكچىلىك پونكىتلىرىنى قۇرۇش، نامىنى ئۆزگەرتىش خىزمىتى

ش ئۇ ئا ر ئاپپارات شتاتى كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشى ۋە ماقۇللىشى ئارقىلىق ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا يېتەكچىلىك پونكىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا تەتقىقات ئورنى»غا ئۆزگەرتىلدى، شۇنىڭ بىلەن تەڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق جىنسىي ساغلاملىق مۇلازىمەت تەتقىقات مەركىزى قۇرۇلدى، ئاپپارات دەرىجىسى ئەسلىدىكى پېتى ساقلاپ قېلىندى.

يالڭ جۇن

نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇتنى تەشۋىق قىلىدىغان پويىز كۆچمە رادىئو ئۇزىلى ئىشقا كىرىشتى

ئۇرۇمچى شەھەرلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى، تۇدۇڭخايا رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات - تەربىيە يىلى خىزمىتىگە بىرلەشتۇرۇپ، نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇتنى تەشۋىق قىلىدىغان پويىز كۆچمە رادىئو ئۇزىلى قۇردى. ئۇ 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىگە قاراشلىق 22 پويىزدا ئىشلەشكە باشلىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر ۋە شەھەرلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى رىشات ئەنەيتۇللا ئاڭلىتىش باشلاش مۇراسىمىغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى، مەمتىمىن زاكىر نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇتنى تەشۋىق قىلىدىغان پويىز كۆچمە رادىئو ئۇزىلى دېگەن ۋۇنسكىنى يولغا چىقىش ئالدىدا تۇرغان 197 - قېتىملىق پويىزغا ئېسىپ قويدى.

يالڭ جۇن

دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جاڭ ۋېيچېڭ شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈردى

دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جاڭ

ژىيچىلىق قاتارلىق 5 كىشى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ 26 - كۈنىگە قەدەر پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى تەكشۈردى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى.

ئۇ ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى مەمتىمىن زاكىر ۋە ش ئۇ ئا ر پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئاقسۇ ژىلايىتىدە ئاچقان يولداش ساجىمخان مۇمىنگە ئولگىلىك مەمۇر ۋە ئىنقىلابىي قۇربان دەپ نام بېرىش يىغىنىغا، ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش» خىزمىتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىغا، ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىغا قاتناشتى. ئاقسۇ، قەشقەر ژىلايەتلىرى، قىزىلسۇ، بايىنغولىن ئوبلاستلىرىدىكى 12 ناھىيە، يېزا (بازار)، كەنتتە ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئىشلىنىش ئەھۋالىنى ۋە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتى ۋە تېخنىكا يېتەكچىلىكى پونكىتلىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى. ئۇ شىنجاڭنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلەشتۈردى ھەمدە يېتەكچى خاراكتېرلىك پىكىرلەرنى بەردى.

يالقۇن

ياشانغانلار خىزمىتى

ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

ئاپپارات قۇرۇلۇشى 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى ش ئۇ ئا ر ئاپپارات شتاتى كومىتېتى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ، «ئاپتونوم رايوندا ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) لىك ياشانغانلار كومىتېتلىرى ئاپپاراتلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىشى مەسىلىسى توغرىسىدىكى تېلېفون خاتىرىسى»نى تارقىتىپ، ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە (شەھەر) لىك ياشانغانلار كومىتېتلىرىنىڭ ۋەزىپىسىنى، تەۋەلىك مۇناسىۋىتى ۋە ئاپپارات دەرىجىسىنى يەنى ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىك ياشانغانلار كومىتېتىغا ۋاللىي مەكتىپى، ئوبلاست، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىك قىلىدىغانلىقىنى، ناھىيە دەرىجىلىك ئورۇن بولىدىغانلىقىنى، ناھىيە (شەھەر) لىك ياشانغانلار كومىتېتىغا ناھىيە (شەھەر) لىك خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىك قىلىدىغانلىقىنى، بۆلۈم دەرىجىلىك ئورۇن بولىدىغانلىقىنى ئايدىڭلاشتۇردى.

ياشانغانلار ماتارىپى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ياشانغانلار ئالىي مەكتىپى 64گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 100% كۆپەيدى. شىنجاڭ ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتى ئۈرۈمچى «تەڭرىتاغ» سودا سانائىي بىلەن بىرلىكتە پۈتۈن شىنجاڭدىكى ياشانغانلار ئالىي مەكتەپلىرى كۆرسانتلىرىنىڭ ھۆسنىخەت، رەسىملىرى مۇسابىقىسى ئۇتۇكۇزۇپ، ئۇلارنىڭ ھۆسنىخەت، رەسىملىرىنى 4 كۈن كۆرگەزمە قىلدى، مۇسابىقىنى 2600دىن ئارتۇق ئادەم كۆردى، مۇسابىقىگە 26 مەكتەپ قاتناشتى، 160 ئەسەر مۇسابىقىگە قاتناشتۇرۇلدى، 28 ئەسەر 1 -، 2 -، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. شىنجاڭ ياشانغانلار ئالىي مەكتەپلىرى جەمئىيىتى بورتالا ئوبلاستلىق ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتىدا 1 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ ياشانغانلار ماتارىپى نەزەرىيە تەتقىقاتى يىغىنى ئاچتى، يىغىنغا 46 ۋەكىل قاتناشتى، 22 پارچە ئىلمىي ماقالە، بىر پارچە ئەسەرلەر توپلىمى تاپشۇرۇۋېلىندى. 1998 - يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا شىنجاڭ ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ سىنىپى 27گە، كۆرسانتى 1390 نەپەر (قېتىم)گە؛ كېيىنكى يېرىمىدا سىنىپى 28گە، كۆرسانتى 1254 نەپەر (قېتىم)گە يەتتى.

تەشۋىقات 1998 - يىلى «شىنجاڭ ياشانغانلار خىزمىتى» 4 سان، «ياشانغانلار خىزمىتى خەۋىرى» 8 سان چىقىرىلدى، ئورگان خىزمەتچىلىرى شەھەر دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرناللاردا 25 پارچە ماقالە ئېلان قىلدى، رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا 9 قېتىم بىۋاسىتە ئاڭلىتىش، ئۇن ئېلىشقا قاتناشتى. «ياشانغانلار شادلىقى گېزىتى»نىڭ خەتنۈسىنى 116 مىڭ نۇسخا تارقىتىلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5%، ئۇيغۇرچىسى 8700 نۇسخا تارقىتىلىپ، 45% كۆپەيدى. بۇ گېزىت يەنە بىر قېتىم 1998 - يىللىق ئاپتونوم رايون بويىچە «20 ياخشى ئاخبارات ئورنى»نىڭ بىرى بولدى. «يېزا، كەنتلەرگە بېرىپ، ياشانغاندا كۆتۈنۈشنى تەشۋىق قىلىش» سەرلەۋھىلىك تەپسىلىي خەۋەر ش ئۇ ئا ر ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئۈيۈشتۇرغان ياخشى ئاخبارات ئەسەرلىرىنى باھالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ياشانغانلار گېزىتلىرى جەمئىيىتىنىڭ مەملىكەتلىك 7 - نۆۋەتلىك يىغىنىدا تەپسىلىي خەۋەرلەردىن بىر پارچىسى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 پارچىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 2 پارچىسى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئاخباراتچىلىققا دائىر بىر پارچە ئىلمىي ماقالە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ياشانغانلار فوندى جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار فوندى جەمئىيىتى 30 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭ 1 - ئىشچىلار ساناتوريىسىدە شىنجاڭ ياشانغانلار داچىسى (كۆلىمى 70 —

100 كارىۋاتلىق) سېلىپ، سىناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلىدى. ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش جامائەت پاراۋانلىقى دوختۇرخانىسىغا 300 مىلك يۇەن ياردەم قىلدى.

جى ۋېنشىن

«ئۈچ مۇكاپات» باھالاپ تەقدىرلەش پائالىيىتى

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، سابىق ئەمگەك مىنىستىرلىكى، مەمۇرىي ئىشلار باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كومپارتىيە ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، مەمۇرىي ئىشلار ئىدارىسى بىرلەشمىسى، جۇڭگو ياشانغانلار جەمئىيىتى 1998 - يىلى مەمۇرىي مىقياسىدا قانات يايدۇرغان ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ياخشى پەرزەنت ئالتۇن بالك مۇكاپاتى، ياشانغاندىمۇ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇش تۆھپە مۇكاپاتى، ياشانغانلار خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلگەن تۆھپىكار مۇكاپاتى (تۆۋەندە قىسقارتىپ «ئۈچ مۇكاپات» دەپ ئېلىنىدى) نى باھالاش پائالىيىتى ئايغلاشتى. ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى، خەلق ئىشلىرى نازارىتى، ئەمگەك نازارىتى، باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى، ئايالار بىرلەشمىسى بىرلىكتە قۇرغان ش ئۇ ئا ر «ئۈچ مۇكاپات» باھالاش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ياخشى پەرزەنت ئالتۇن بالك مۇكاپاتىغا ئېرىشكۈچىدىن 96نى، ياشانغاندىمۇ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇش تۆھپە مۇكاپاتىغا ئېرىشكۈچىدىن 77نى، ياشانغانلار خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلگەن تۆھپىكار مۇكاپاتىغا ئېرىشكۈچىدىن 29نى سايلاپ چىقتى، ئۇلاردىن 68ى مەمۇرىي بويىچە «ئۈچ مۇكاپات»قا ئېرىشتى. ئۇلار تۆۋەندىكىلەر:

مەمۇرىي بويىچە ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ياخشى پەرزەنت ئالتۇن بالك مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلەر (25 نەپەر)

فەن باۋدىلك، گاۋ لىڭخەن، خۇالك ۋەنلەن (ئايال)، تۇرسۇنگۇل مۇقابېك (قازاق)، ۋالك سۈڭخې، ئالمىدە، ۋالك شياۋلىي (ئايال)، تۇرۇمقان (قازاق)، خەن شيۇفالك (ئايال)، دۇ شۇن، سۇن ۋېنمىلك، قاسىم، قامانىيا (قازاق)، جالك گوچىن (ئايال)، دىلبەر، شۇ بىن (ئايال)، جىلك شۇيىلك (ئايال)، سۇلك شۇلىلك (ئايال)، بەي شۇفېن (ئايال)، جيا شىدۇلك، مىلك شيۇن، دۇەن چىلىن، لياۋ خۇڭشىلك، مۇھەممەت ئىلى، شىلك سەييۇن (ئايال).

مەمۇرىي بويىچە ياشانغاندىمۇ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇش تۆھپە مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلەر (26 نەپەر)

شۇ ۋەنجى، نۇرلىقان (قازاق)، ھاجى قاسىم، جالك گۇاڭتيەن، يالك تىڭجۇ، زىلك جيىلك، شياۋ گۇالك، يالك لىيەنشيالك (ئايال، خۇيزۇ)، ۋايىت ئىمىن، سەي خۇڭكې، جالك فۇيۇن (ئايال)، لىن زويۇەن، جىلك يۇڭچالك، لى دۇڭخەي، پىلك يۇڭشى، ئايۇپ ساۋۇت، لى رۇيلەن (ئايال)، مەمەتتۇرغان (قىرغىز)، قېيۇم ئوسمان، ۋۇ سۇڭجيې، ۋالك مىڭشۇ، لى جىچاۋ، گاۋ يىلك، سىراجدىن، لى چاۋرۇي، لى شياۋبىلك (ئايال).

مەمۇرىي بويىچە ياشانغانلار خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلگەن تۆھپىكار مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلەر (17 نەپەر)

جالك گوۋېن، لۇ جياچۇەن، لىن تيەنشى، لى مىڭخۇي، لىيۇ شىچىلك، شيې جىچيالك، جاۋ خۇڭرۇ، فىلك لىيۇچىلك، لىيۇ چېڭلىن، جاۋ چاڭچى، گۇلك جىننيۇ، فەن چاڭخەي، ۋالك شېخۇي، ۋالك فېڭلىن، لىيۇ يۇشىلك، ھۇسەيىن يۇسۇپ، خۇالك چاڭيۇەن.

جى ۋېنشىن

ياشانغانلار خىزمىتى بويىچە بىرلەشمە يىغىن ئېچىلدى

غەربىي رايون ۋە 5 ئاپتونوم رايونلىق ياشانغانلار خىزمىتى بويىچە تۇنجى قېتىملىق بىرلەشمە يىغىنى 1998 - يىل 8 - ئاينىلك 19 — 22 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا شەنشى، گەنسۇ، چىڭخەي، سىچۇەن، يۇننەن، گۇيجۇ، چوڭچىلك، نىڭشيا، ئىچكى موڭغۇل، گۇاڭشى، شىنجاڭ قاتارلىق 11 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون ياشانغانلار كومىتېتلىرىنىلك 130 نەچچە ۋەكىلى قاتناشتى. ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتىنىلك مۇدىرى جالك شاۋپىلك ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىلك ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىلك باشلىقى چېن دېمىن، ئاپتونوم رايونىلك مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن، جۇڭگو ياشانغانلار جەمئىيىتىنىلك مۇئاۋىن باشلىقى يۇ گوخۇ قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى. يىغىننىلك تېمىسى ياشانغانلار خىزمىتى ئۈچۈرلىرى ۋە تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش، غەربىي رايون ۋە مىللىي ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان جايلاردىكى ياشانغانلار خىزمىتىنىلك ئالاھىدىلىكى ئوستىدە ئىزدىنىش، 1999 - يىللىق ھەلقئارا ياشانغانلار يىلىنى كۈتۈۋېلىش تۈپ تەسەۋۋۇرىنى تەنتەق قىلىش، ياشانغانلار ئىشلىرىنىلك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى. يىغىن مەزگىلىدە شىنجاڭ ۋەكىللىرى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - قېتىملىق ياشانغانلار خىزمىتى يىغىنى ئاچتى.

جى ۋېنشىن

ئاپتونوم رايونىلك شەھەر ۋە يېزىلىرىدا ئائىلىلەر ۋە جەمئىيەتنىلك ياشانغانلارنى بېقىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى تەشكىللىگەن تەكشۈرۈش

شىنجاڭ ياشانغانلار ئونىۋېرسىتېتى كومانداسى چېنىقىش گىمناستىكىسى ئويۇنمىقتا.

ساۋ جىجۇن فوتوسى

گۈرۈپپىسى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنىدىن 12 - ئاينىڭ 10 - كۈنگىچە ئۈرۈمچى شەھىرى، سانجى، بايىنغولىن ئوبلاستلىرى، ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى 4 شەھەر، 16 بازار، 100 ئاھالە كومىتېتى ۋە 7 ناھىيە، 14 يېزا، 70 مەۋرىي كەنت ھەم 100 كارخانا - كەسپىي ئورۇنغا بېرىپ، ئائىلىلەر ۋە جەمئىيەتنىڭ ياشانغانلارنى بېقىش ئەھۋالىنى تارىلاپ تەكشۈرۈپ، سوئاللارغا جاۋاب ئالدى. 1629 سوئال - جاۋابنى ستاتىستىكىلاش ئارقىلىق مۇنداق مۇھىم يەكۈن چىقاردى: ئاپتونوم رايوندا ياشانغانلارنى بېقىش ھازىر يەنىلا ئائىلىلەرنىڭ بېقىشىنى ئاساس قىلىدۇ، جەمئىيەت ئاساسەن شەھەر، بازارلاردىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلارنى بېقىپ كېلىۋاتىدۇ. جەمئىيەت بېقىپ كېلىۋاتقان ياشانغانلار ئىچىدە دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققانلارنىڭ ئىقتىسادىي مەنبەسى مۇقىم ھەم كاپالەتكە ئىگە، ئۇلارنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقى ئازراق، روھىي قىياپىتى خېلى ياخشى، مەلۇم مەدەنىي مەشغۇلاتقا قاتنىشىپ تۇرىدۇ؛ جەمئىيەت قۇنتۇزۇش بېرىپ كېلىۋاتقان يېتىم - يېسىر، قېرى - چۈرلەرنىڭ تۇرمۇش ئېھتىياجى ئاساسىي جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق. ئائىلىلەر بېقىپ كېلىۋاتقان ياشانغانلارنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىدا، ھەر كىمنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئوخشاش بولمىغانلىقى ئۈچۈن، پەرق خېلى زور. ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى ئاخىرقى ئۈمۈرىنى ئاساسىي جەھەتتىن خاتىرجەم ئۆتكۈزەلەيدۇ. بېزىلاردىكى بىر قىسىم نامرات ياشانغانلار ۋە شەھەرلەردىكى ئىشسىز ياشانغانلارنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقى ناھايىتى كۆپ، ياشانغانلارنىڭ تۇرمۇشىدىكى قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەر ئاساسەن تۆۋەندىكى جەھەتلەردە مەركەزلىك ئىپادىلىنىدۇ: داۋالىنىش مەسىلىسى بىر قەدەر گەۋدىلىك بولۇپ، دورا چىقىمى كۆپ، يۈكى ئېغىر؛ ئائىلىسىنى بېقىش يۈكى ئېغىر، تۇرمۇش سەۋىيىسى تۆۋەن، تۇرمۇش سۈپىتى ناچار؛ بىر قىسىم ياشانغانلارنىڭ مۇقىم ئىقتىسادىي مەنبەسى يوق بولۇپ، تۇرمۇشى ئاساسىي كاپالەتكە ئىگە ئەمەس، ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئۆزى قوغداش ئېڭى تۆۋەن، بىر قىسىم ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۈزگە ئۇچراپ تۇرىدۇ.

لى يۈچېڭ

ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش قۇرۇلۇشى باشلاندى

1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى سەھىيە نازارىتى، ياشانغانلار فوندى جەمئىيىتى، دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە شىنجاڭ دوربىگەرلىك ئىلمىي جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە ش ئۇ ئا ر ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش جامائەت پاراۋانلىقى دورىخانىلىرى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، ناھىيە دەرىجىلىك باشقۇرۇش گۇرۇپپىلىرى بىلەن بىرلىكتە بىر قاتار قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ چىقتى. 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونىنىڭ «ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش قۇرۇلۇشى» باشلاندى. 5 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك جۇڭگو تېبابىتى دوختۇرخانىسىدىكى ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش جامائەت پاراۋانلىقى دورىخانىسى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى، ئىئانە قىلىنغان دورىلارنىڭ قىممىتى 313 مىڭ يۈەنگە، ماددىي ئەشيالارنىڭ قىممىتى 30 مىڭ يۈەنگە، نەق پۇل 3000 يۈەنگە يەتتى، 264 نەپەر نامرات ياشانغانلارنىڭ كېسىلى 695 ئادەم (قېتىم) تەكشۈرۈلدى، ياردەم قىلىنغان دورىلارنىڭ قىممىتى 65 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش جامائەت پاراۋانلىقى دورىخانىسى — ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش قۇرۇلۇشىنىڭ دورا ئىشلەپچىقىرىدىغان زاۋۇتلار ئىئانە قىلغان دورىلارنى قوبۇل قىلىش ئاساسىدا جايلاردىكى ياشانغانلار خىزمىتى تارماقلىرى ۋە دورا باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ، كونا ئازاد رايونلار، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى، چېگرا رايونلار، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردا نامرات ياشانغانلارغا قۇنتۇزۇش خاراكتېرلىك داۋالاش

مۇلازىمىتى قىلىدىغان جامائەت پاراۋانلىقى ئىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

لى جۇشياك

«ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشقا ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى

ئاپتونوم رايونلۇق «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «ياشانغانلار قانۇنى» دەپ ئېلىندى)نى ئىزچىللاشتۇرۇشقا ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 23 - كۈنى قۇرۇلدى، گۇرۇپپىغا ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن باشلىق، ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جاۋ شاۋپىڭ قاتارلىق 5 كىشى مۇئاۋىن باشلىق بولدى. ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى ئاپتونوم رايون مىقياسىدا «ياشانغانلار قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش خىزمىتىگە تەشكىلاتچىلىق ۋە يېتەكچىلىك قىلىش، «ياشانغانلار قانۇنى»نى ئىجرا قىلىش جەريانىدا يولۇققان چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىش، تەتقىق قىلىش ۋە ھەل قىلىش، «ياشانغانلار قانۇنى»نىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش ۋە ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش، ش ئۇ ئا ر پارتكوم ۋە خەلق مۇكۆمىتى تاپشۇرغان ياشانغانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا ئالاقىدار ئىشلارنى ئورۇندىتىش ئىبارەت. ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ قول ئاستىدا ئىشخانا قۇرۇلۇپ، كۇندىلىك خىزمەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىشقا مەسئۇل قىلىنىدى. 1998 - يىلى ئىشخانا ھال ئېيتىپ كەلگەنلەرنى 39 ئادەم (قېتىم) قوبۇل قىلدى، ياشانغانلارنىڭ ئۆي، داۋالىنىش، دورا پۇلى، پېنسىيە پۇلى بىلەن بېقىلىشقا ئوخشاش قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتلىرىنىڭ دەخلى - تەرۇزگە ئۇچراش مەسىلىلىرىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىپ بەردى.

لى جۇشياك

ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار تانسىسى، كىيىنىش - ياسىنىش سالاپىتى، چېنىقىش گىمناستىكىسى (ئۇسسۇلى) مۇسابىقىسى ئوتكۇزۇلدى

ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئاخبارات - مەدەنىيەت تەشۋىقاتى مەركىزى بىلەن بىرلىكتە 1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ۋە 6 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ش ئۇ ئا ر نەمۇنە تەتتەربىيە ساربىيدا «پۇرچاق شادلىقى لوكىسى» ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار تانسىسى، كىيىنىش - ياسىنىش سالاپىتى ۋە «جۇڭگو ئۇمۇر سۇغۇرتىسى لوكىسى» ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار چېنىقىش گىمناستىكىسى (ئۇسسۇلى) مۇسابىقىسى ئوتكۇزدى. مۇسابىقىگە ئۇرۇمچى رايونىدىكى كارخانا - كەسىپي ئورۇنلارنىڭ 8 مىللەتتىن تەركىب تاپقان 19 كوماندىسى ۋە 100 نەچچە شەخسى ماھىر بولۇپ 400 گە يېقىن ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. مۇسابىقىگە قاتناشقانلارنىڭ ئەڭ يېشى 40 ياش، ئەڭ چوڭى 80 ياش، مۇسابىقىنى 4000دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم) كۆردى. مۇسابىقىدە كوللېكتىپ مۇكاپاتلاردىن 4 «قار لەيلىسى» مۇكاپاتى، 4 «نىلۇپەر» مۇكاپاتى، 4 «مېيخۇا گۈلى» مۇكاپاتى، 2 تەشكىللەش مۇكاپاتى، 2 مەنىۋى مەدەنىيلىك مۇكاپاتى، شەخسى مۇكاپاتلاردىن 9 بىرىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 9 ئىككىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 16 ئۈچىنچى دەرىجىلىك مۇكاپات، 15 مۇنەۋۋەر مۇكاپاتى ۋە ئالاھىدە مۇكاپات باھالاندى.

جى ۋېنشىن

مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار چېنىقىش ئۇسسۇلى كۆرىكىگە قاتنىشىش ئەھۋالى

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئاممىۋى سەنئەت ساربىيىنىڭ ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار سەنئەت ئۇمىكى ۋە شىنجاڭ ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 — 15 - كۈنىگىچە شاڭخەيدە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار چېنىقىش ئۇسسۇلى كۆرىكىگە قاتناشتى. بۇ كۆرەككە 97 كوماندا قاتنىشىپ، 170 نومۇر ئورۇندىدى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئاممىۋى مەدەنىيەت ساربىيىنىڭ ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلار سەنئەت ئۇمىكى كۆرەككە قاتناشتۇرغان 3 نومۇر ئىچىدە ئۇيغۇرچە ئۇسسۇل «گۈللۈكتىكى ئالتۇن قەدەھ» قارىغايلىق تۇرنىسى مۇكاپاتى (1 - دەرىجىلىك مۇكاپات) غا، چېنىقىش گىمناستىكىسى «ياشلىق مىلودىيىسى» ئارچىلىق تۇرنىسى مۇكاپاتى (2 - دەرىجىلىك مۇكاپات) غا، ئوتتۇرا ياش، ياشانغانلارنىڭ كىيىنىش - ياسىنىش كۆرگەزمىسى قىزىل تۇرنا مۇكاپاتى (3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتى) غا ئېرىشتى. شىنجاڭ ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئۇيغۇرچە ئۇسسۇلى «تەڭرىتاغ پەرزەنتلىرى خەلقىمىزا ياشانغانلار يىلىنى تەبرىكلەيدۇ» ۋە سالامەتلىك - گۈزەللىك ئۇسسۇلى «مەڭگۈلۈك ياشلىق» قىزىل تۇرنا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

جى ۋېنشىن

مەملىكەتلىك ياشانغانلار تېلېۋىزىيە خورى مۇسابىقىسىگە قاتنىشىش ئەھۋالى

ئۇرۇمچى تۆمۇر يول ئىدارىسى ياشانغانلار سەنئەت

ئۆمىكىنىڭ خور ئۆمىكى تەركىبىدىكى 60 كىشى جۈملىدىكى ياشانغانلار جەمئىيىتى، جۈملىدىكى خورچىلار جەمئىيىتى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان 1998 - يىللىق «كەچكى شەپەق» مەملىكەتلىك ياشانغانلار تېلېۋىزىيە خورى مۇسابىقىسىگە قاتناشتى. بۇ ئۆمەك 25 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندىن 80 خور كومانداسى قاتناشقان بۇ مۇسابىقىدە مۇنەۋۋەر مۇكاپاتى ۋە ئالاھىدە شەرەپ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

جى ۋېنشىن

ئىلغارلار تەقدىرلەندى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر ياشانغانلار كومىتېتى ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۆمىتىگە تەستىقلىتىپ ئاپتونوم رايون بويىچە ياشانغانلار خىزمىتىدە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى باھالاپ تەقدىرلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۈرۈمچى شەھەرلىك ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتى، سانجى ئوبلاستلىق ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق 54 ئورۇن ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ، ژاڭ ياڭشۇەن، جياڭ لىخەن قاتارلىق 97 كىشى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

جى ۋېنشىن

ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش خىزمىتى

1. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئۈرۈمچىدە «چاڭلىق» گۈرۇھىنىڭ شىنجاڭنىڭ ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش خىزمىتىنى قوللاپ ئىشانە بېرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. مۇراسىمغا ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى، ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتىنىڭ كوندىلىك ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن مۇدىرى دۇڭ جاۋخې رىياسەتچىلىك قىلدى. چاڭلىق گۈرۇھىنىڭ مۇئاۋىن باش دىرېكتورى جاڭ مۇرەن گۈرۇھى شىركىتىگە ۋاكالىتەن 100 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى، ش ئۇ ئا ر ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتىنىڭ پەخرىي مۇدىرى ئىسمائىل ياسنوف ۋە كوندىلىك ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن مۇدىرى يۈەن جىڭلىڭ ئىئانىنى قوبۇل قىلدى.

2. ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرى، قىزىل ئارمىيىنىڭ پېشقەدەم جەڭچىلىرى، ش ئۇ ئا ر ياشانغان كادىرلار خەتتاتلىق ئىلمىي جەمئىيىتىدىكى يولداشلار 1 - ئاينىڭ 15 - كۈنى 1 - تۈرمە، ئۆسمۇر جىنايەتچىلەرنى باشقۇرۇش ئورنى؛ ئايالار تۈرمىسىگە بېرىپ، كادىر - ساقچىلاردىن ھال سوردى، ئازغان ياشلار - ئۆسمۇرلەرگە تەربىيە بەردى ھەم سوۋغات تەقدىم قىلدى.

3. ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتى «1 - ئىيۇن» بالىلار بايرىمى ئالدىدا «بەيجالۇ» ئۆيۈر مۇلازىمىتى مەركىزى بىلەن بىللە 1999 - يىللىق بالىلار مەھسۇلاتلىرى توغرىسىدا خەلق رايىنى تەكشۈرۈش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇردى، پائالىيەت 45 كۈن داۋاملاشتى، تولۇق مۇڭۇپپەقىيەتكە ئېرىشتى، بۇ كومىتېت ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى بىر قىسىم بالىلار باغچىلىرى، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتلىرىنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈردى ۋە تەنقىد قىلدى، ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتىنىڭ بەنغانگۈدا پارتىك ياساپ كۆكتات تېرىش، مېۋە ئۆستۈرۈش سىنبقىنى قوللىدى.

4. 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى شىنجاڭ ياشانغان كادىرلار ئىقتىساد - مەدەنىيەت مۇلازىمىتى جەمئىيىتى، قۇرۇلۇش ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ 1000 نەچچە ئوقۇنتۇچى ۋە ئوقۇغۇچىسى بىلەن بىرلىكتە دۆلەت بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئىنقىلابىي ئەنئەنىنى سۆزلەش دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا 8 - ئارمىيىنىڭ پېشقەدەم جەڭچىسى فۇ جىخۇا ئوقۇنتۇچى - ئوقۇغۇچىلارغا ئىنقىلابىي ئەنئەنىدىن تەسىرلىك دوكلات بەردى. شىنجاڭ ياشانغانلار ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ياشانغانلار سەنئەت ئۆمىكى مول مەزمۇنلۇق ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى.

شېن چاڭ

دىن خىزمىتى

دىن خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر مىللەت، دىن ئىشلىرى كومىتېتى پارتىيىنىڭ دىن سىياسىتىنى توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئىجرا قىلىپ، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۆچەيتىپ، دىننى سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە ماسلىشىشقا پائال يېتەكلەش جەھەتتە يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

1. دىنىي زاتلارنى يېتىشتۈرۈش - تەربىيىلەش خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. ش ئۇ ئا ر مىللەت - دىن ئىشلىرى كومىتېتى دىنىي ساھە ۋەكىللىرى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى، ئوتتۇرا ياش، ياش ئىسلام دىنى خىزمەتچىلىرى كۇرسى ئاچتى. ئىلى ۋىلايىتىدە 586 دىنىي زات، مەسچىت باشقۇرۇش ھەيئىتىنىڭ 1472 ئەزاسى ئاساسىي جەھەتتىن بىر قېتىم تەربىيىلىنىپ بولدى، ۋىلايەت بويىچە 108 قارار ئۆگىنىش كۇرسى، تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلدى، ئۇلارغا قاتناشقانلار 6595 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. بورتالا ئوبلاستىدا

تەقدىرلەنگەن 5 تە ياخشى دىنىي زاتلار مۇكاپات ئالماقتا.
قورماتباي فوتوسى

ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى 77 قېتىم ئۇنتۇزۇلدى، بۇ پائالىيەتلەرگە 6085 ئادەم قاتناشتى، 1907 پارچە تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىلدى، 10 قېتىم ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلدى، 4 مىليون 240 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئۆگىنىشكە قاتناشتى. جايلار دىنىي زاتلارنىڭ ئۆگىنىش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، دىنىي زاتلارنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ دىنىي پائالىيەتلەر، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى، دىن ئوقۇنتۇچى - خىزمەتچىلىرىنى باشقۇرۇشقا دائىر سىياسەت، قانۇن - نىزاملىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى، ئۇلارغا سوتسىيالىزم، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ۋە ئىنتىزامغا، قانۇن - نىزاملارغا رىئايە قىلىش تەربىيىسى بەردى.

2. دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇش قانۇن بويىچە كۆچەيتىلدى، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى تىزىملاش خىزمىتى ئومۇمىيۈزلۈك يەكۈنلەندى. شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قورۇسى ئېچىدىكى مەسچىت، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شىمەن رايونىدىكى سېچاداۋ مەسچىتى، كېڭكېك مەسچىتى، كەڭ كوچا مەسچىتى، كۆچا ساقساق مەسچىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەر ئېھتىيات بىلەن مۇۋاپىق ھەل قىلىندى. ئۇرۇمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق مىللەت - دىن ئىشلىرى ئىدارىسى قاتارلىق 10 ئورۇن ۋە ئابدۇكېرىم قاتارلىق 30 كىشى تەقدىرلەندى. جايلاردىكى مىللەت، دىن خىزمىتى تارماقلىرى مەسچىتلەرنى تەكشۈرۈپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىغا قائىدە - تۈزۈم ئورنىتىپ بېرىپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرنى توغەتتى. بەزى رايونلار مۇھىم مەسچىتلەرنى ھۆددىگە بېرىپ باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. مەسچىتلەردىكى دىنىي خىزمەتچىلەر ئەستايىدىل تەكشۈرۈلۈپ، ۋەز مەزمۇنى قېلىپلاشتۇرۇلۇپ، دىنىي ئىشلارنىڭ نىشانىنى مىقدارلاشتۇرۇش ياخشىلىنىپ، ئاپتونوم رايوندا دىنىي ئىشلارنىڭ قانۇن بويىچە باشقۇرۇلۇش سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈلدى.

3. 5تە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنى، 5تە ياخشى دىنىي زاتلارنى سايلاش، تەقدىرلەش پائالىيىتى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايون 12 - ئاينىڭ 11 - كۈنى 5تە ياخشى سورۇن، 5 تە ياخشى دىنىي زاتلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 50 دىنىي پائالىيەت سورۇنىنى ۋە 100 دىنىي زاتنى تەقدىرلىدى.

4. كاتولىك ۋە خرىستىئان دىنلىرىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلىش پائالىيىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. كاتولىك دىنىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى قاتارلىقلار ئۈستىدە مەخسۇس توزەش ۋە تەكشۈرۈپ چەكلەش خىزمىتى ئىشلەندى.

5. 12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - قېتىملىق ئىسلام دىنى ۋەكىللىرى يىغىنى، ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق بۇددا دىنى ۋەكىللىرى يىغىنى ئېچىلىپ، يېڭى رەھبەرلىك بەتلىرى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى.

6. ھەج قىلغۇچىلارنى باشقۇرۇش خىزمىتى ئىشلەندى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1000 نەپەر ھەج قىلغۇچى سەئۇدى ئەرەبىستانىغا بېرىپ ھەج قىلىپ كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇر 761، خۇيزۇ 199، قازاق 20، قىرغىز 16، سالا 2، دۇڭشياڭزۇ بىر، تاتار بىر. شىنجاڭلىق ھەج قىلغۇچىلار 3 - ئاينىڭ 13 — 22 - كۈنىگىچە 4 تۈركۈمگە بۆلۈپ ئۇرۇمچىدىن يولغا سېلىندى، 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 27 - كۈنىگىچە رېتى بويىچە تىنچ - ئامان قايتۇرۇپ كېلىندى.

7. ۋەتەنپەرۋەر ياش دىن خىزمەتچىلىرىنى تەربىيىلەش خىزمىتى كۈچەيتىلدى. شىنجاڭ ئىسلام ئىنستىتۇتىنىڭ 1998 - يىللىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە پېتەكچىلىك قىلىندى، مەملىكەت بويىچە تۇنجى ئىسلام ئىنستىتۇتىنىڭ ئوقۇتۇش پروگراممىسى تەستىقلىنىپ، سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدى.

مۇختار

5تە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە 5تە ياخشى دىنىي زاتلار تەقدىرلەندى

دىن ساھەسىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق 5تە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە 5تە ياخشى دىنىي زاتلارنى تەقدىرلەش يىغىنى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئېچىلدى. يىغىندا قەشقەر ھېيتگاھ

مەسچىتى قاتارلىق 50 دىنىي پائالىيەت سورۇنى، ئابدۇۋەلى دامولللا، خالىمەت چوڭكار، ما فۇلۇ قاتارلىق 100 نەپەر دىنىي زات تەقدىرلەندى. ئۇلار 5 يىلدىن بۇيان ۋەتەننى، دىننى مۇيۇش، ئىنتىزامغا، قانۇنغا رىئايە قىلىش، دىننىي سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە ماسلاشتۇرۇشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش، ئىككى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ئىشلىرىغا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان تىپلار. ئۇلار ئىچىدە جۇڭگو كومپارتىيىسى بىلەن ھەمدەمدە بولۇپ، كۆپ يىللاردىن بېرى ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا پائال قاتنىشىپ، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى پائال مۇھاكىمە قىلىپ كەلگەن، دىنىي ئېكستىرمچىلارنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغان تىپلار، پارتىيىنىڭ ئىلاھات، ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى ھىمايە قىلىپ، ھالال ئەمگىكى بىلەن ئالدىن بېيىغان تىپلار، ھەر مىللەت خەلقىگە پائال تۆرە كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بەرگەن تىپلار بار.

تەقدىرلەش يىغىنىدا تەقدىرلەنگەن 5تە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە 5تە ياخشى دىنىي زاتلار ئاپتونوم رايوندىكى بارلىق دىنىي ئوقۇتقۇچى - خىزمەتچىلەرگە ۋە دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىغا ئاپتونوم رايون مىقياسىدا «قوش 5تە ياخشى» بولۇش پائالىيىتىنى تېخىمۇ كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا مۇراجىئەت چىقاردى.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇقادىر ئەسىردىن قاتارلىق رەھبەرلەر مۇكاپاتقا ئېرىشكەن دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنىڭ ۋەكىللىرىگە ۋە دىنىي زاتلارغا مۇكاپات بۇيۇمى ۋە گۈۋاھنامە تارقىتىپ بەردى.

مۇختار

بىر تۈركۈم مەسچىت تەقدىرلەندى

ش ئۇ ئا ر مىللەت - دىن ئىشلىرى كومىتېتى دۆلەت دىن ئىدارىسى ۋە جۇڭگو ئىسلام جەمئىيىتىنىڭ ئۇقتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق ئىسلام دىنى ساھەسىدە 1997 — 1998 - يىللىق ئۈلگىلىك مەسچىت باھالاش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. 1998 - يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايوندىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە تۆۋەندىن يۇقىرىغا قاتلاممۇقاتلام باھالاش ئارقىلىق 69 مەسچىت تاللاپ چىقىلدى، ئاندىن ش ئۇ ئا ر مىللەت - دىن ئىشلىرى كومىتېتى باھالاش شەرتلىرى بويىچە ئۇلاردىن 27نى تاللاپ، ماتېرىياللىنى جۇڭگو ئىسلام جەمئىيىتىگە يوللاپ بەردى. جۇڭگو ئىسلام جەمئىيىتى 6 - ئايدا قەشقەر ھېيتگاھ مەسچىتى قاتارلىق 27 مەسچىتكە «مەملىكەت بويىچە ئۈلگىلىك مەسچىت» دەپ نام بېرىشنى قارار قىلدى. بۇ مەسچىتلەرنىڭ دېموكراتىك باشقۇرۇلۇشى ياخشى، دىن خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسى يۇقىرى بولۇپ، نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى ياخشى ئېلىپ بارالىغان، ھەرخىل شارائىتلاردىن پايدىلىنىپ، ئۆزىنى ئۆزى بېقىپ، جامائەت پاراۋانلىق ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن گۈللەندۈرەلىگەن، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرگەن، ئۇلار ئاپتونوم رايوندىكى ئىسلام دىنى پائالىيەت سورۇنلىرىنىڭ ئۈگىنىش ئۈلگىسى.

مۇختار

دىن ساھەسىدىكى ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە زاتلار ئۈگىنىش كۈرسى ئېچىلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىلەن شىنجاڭ سوتسىيالىزم ئىنستىتوتى 5 - ئاينىڭ 12 — 27 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونلۇق دىن ساھەسىدىكى ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە زاتلار ئۈگىنىش كۈرسى ئاچتى. ئاپتونوم رايونلۇق ھەرقايسى جايلىرىدىكى ئىسلام دىنى ساھەسىدىكى ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە 29 نەپەر ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز زات كېلىپ ئوقۇدى. كۈرسانتلار ئاساسەن دىنىي شياۋېڭنىڭ سوتسىيالىزملىق دەۋرىدىكى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسىنى، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ۋە ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارنى ئۈگەندى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئىسمائىل تىلىۋالدى كۈرسقا قاتناشقان دىنىي زاتلارنى يوقلىدى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى.

غالىپ

4 - تۈركۈم ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زات ئېچكىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بېكمۇقەمەت مۇسا باشچىلىقىدا 4 - تۈركۈم ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زات ئېچكىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈش ئۈمىكى تەشكىللىدى. ئۈمەك ئىسلام دىنى، بۇددا دىنى قاتارلىق دىنلار ساھەسىدىكى 18 نەپەر ئۇيغۇر، قازاق، خۇيزۇ، موڭغۇل ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتتىن تەركىب تاپتى.

بۇ ئۈمەك 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە بېيجىڭ، جياڭسۇ، شاڭخەي قاتارلىق ئۈلكە، شەھەرلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ ۋە كۆزدىن كەچۈرۈپ، جانلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئالدى.

ۋاڭ فۇرۇڭ

ئاپتونوم رايوندا چەت رايونلاردىكى دىنىي زاتلار تۇنجى قېتىم ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇلدى

ش ئۇ ئا ر پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئاپتونوم رايونلۇق چەت رايونلىرىغا جايلاشقان نۇقتىلىق يېزا،

بازارلاردىكى 30 دىنىي زاتنى ئۇرۇمچى شەھىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈشكە تۈنجى قېتىم ئۈيۈشتۇردى، دىنىي زاتلار ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە كۆزدىن كەچۈرۈش ئارقىلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك قارىشىنى ۋە سوتسىيالىزمغا بولغان ئىشەنچىسىنى چىڭىتتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئېڭىنى كۈچەيتتى، جانلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسى ئالدى.

ش ئۇ ئا ر پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئىسمائىل تىلىۋالدى ئۆمەك ئەزالىرىنى يوقلىدى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى.

لى باۋسەن

نىكاھ، دەپنە ئىشلىرى

نىكاھ ئىشلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 191 مىڭ 499 جۈپ ئەر - ئايالنىڭ نىكاھ رەسمىيىتى بېجىرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە نىكاھلانغانلار 163 مىڭ 16 جۈپ (يارىشۇالغان 5614 جۈپ ئەر- ئايالمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، نىكاھتىن ئاجراشقانلار 28 مىڭ 483 جۈپ. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇرەسسە قىلىپ قويۇشى، ھۆكۈم چىقىرىشى بىلەن ئاجراشقانلار 16 مىڭ 794 جۈپ ئىكەن.

1998 - يىلى 175 جۈپ ئەر - ئايالنىڭ چەت ئەلگە، ئاۋمېن، تەيۋەنگە، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىغا ۋە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا چېتىشلىق نىكاھ رەسمىيىتى بېجىرىپ بېرىلدى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 7 جۈپ ئارتۇق.

1998 - يىلى تۇرپان، كورلا، چۆچەك، پىچان، قوبۇقسار، دۆربىلجىن قاتارلىق ناھىيە، شەھەرلەردە نىكاھ رەسمىيىتىنى ئۆتەشنى مەركەزلەشتۈرۈپ باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى. يىل ئاخىرىدا نىكاھ رەسمىيىتى مەركەزلەشتۈرۈپ باشقۇرۇش يولغا قويۇلغان شەھەر، ناھىيە، رايون 51گە يەتتى، 35 شەھەر، ناھىيە ۋە رايوندا نىكاھ مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلدى.

پەن جي

دەپنە ئىشلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 6 دەپنە ئىدارىسىدە 12 مىڭ 455 جەسەت كۆيدۈرۈلدى، كۆيدۈرۈلگەن جەسەت 1997 - يىلدىكىدىن 1206سى كۆپ بولدى. بۇلاردىن ئۇرۇمچىدە كۆيدۈرۈلگىنى 5671، شىخەنزە شەھىرىدە كۆيدۈرۈلگىنى 3042، كۆيتۇڭ شەھىرىدە كۆيدۈرۈلگىنى 1120، قۇمۇل شەھىرىدە كۆيدۈرۈلگىنى 720، كورلا شەھىرىدە كۆيدۈرۈلگىنى 1600، ئاقسۇ شەھىرىدە كۆيدۈرۈلگىنى 302.

1998 - يىلى چاغانتوقاي، تولى، خېجىڭ، خوشۇت، يوپۇغا، پەيزاۋات، قەشقەر كونا شەھەر، قەشقەر يېڭى شەھەر ناھىيىلىرىدە دەپنە ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى قۇرۇلدى. يىل ئاخىرىدا ئاپتونوم رايون بويىچە دەپنە ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى 50كە يەتتى، بۇنىڭ 5ى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك.

جەسەت كۆيدۈرۈۋېتىلىدىغان رايونلاردا كۆيدۈرۈشنى ئومۇملاشتۇرۇپ، كۆيدۈرۈلۈش نىسبىتىنى ھەقمقىي تۇردە ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھەرلىك، شىخەنزە شەھەرلىك، كۆيتۇڭ شەھەرلىك دەپنە ئىدارىلىرى 275 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، جەسەت كۆيدۈرۈۋېتىلىدىغان رايونلارنىڭ ئەتراپىدىكى ناھىيە، شەھەرلەرگە 5 جەسەت توشۇش ماشىنىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلۇم ئۇزاتقۇچىلارنىڭ تەلىپىنى قاندۇردى، جەسەتنىڭ كۆيدۈرۈلۈش نىسبىتىنى ئۆستۈردى.

ئاقسۇ شەھىرى 1998 - يىلى 8 مىليون 800 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، 2542.8 كۋادرات مېتىرلىق دەپنە ئىدارىسى سالدى. بۇ جەسەت كۆيدۈرۈش، تەزىيە بىلدۈرۈش، ھازىرلار دەم ئېلىش، ھۆسن تۈزەش، جەسەتنى توڭلىتىپ ساقلاش، جەسەت كۆلىنى ساقلاپ بېرىش بىر گەۋدىگە ئايلانغان زامانىۋى دەپنە ئىدارىسى. ئاقسۇ شەھەرلىك دەپنە ئىدارىسىنىڭ سېلىنغانلىقى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 4 ۋىلايەت ۋە ئوبلاستا دەپنە ئىدارىسى بولماسلىقتەك بوشلۇقنى تولدۇردى. كۆيتۇڭ شەھىرى 1998 - يىلى 1 مىليون 835 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، شەھەر رايونىغا 1446 كۋادرات مېتىرلىق دەپنە ئىدارىسى سالدى، ئۇنىڭدا تەزىيە بىلدۈرۈش، ھازىرلار دەم ئېلىش، ھۆسن تۈزەش، جەسەتنى توڭلىتىپ ساقلاش، جەسەت كۆلىنى ساقلاپ بېرىشكە ئوخشاش مۇلازىمەت مۇئەسسەسىلىرى بولۇپ، ئۇلۇم ئۇزاتقۇچىلارغا ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلالايدۇ.

سۇ زىشۇ

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ناھىيىلەرنىڭ قۇرۇلۇشى

ئومۇمىي ئەھۋال

ئۇرۇمچى شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئۇرۇمچى شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان، ئۇ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق رايون 7، ناھىيە بار. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 1 مىليون 548 مىڭ 779 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 422 مىڭ 504)، يېزا نوپۇسى 192 مىڭ 305؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %10.48، ئۆلۈش نىسبىتى %3.15، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %7.33. شەھەر بويىچە يىل ئاخىرىدىكى تېرىلغۇ يەر 53 مىڭ 590 گېكتار بولۇپ، 40 مىڭ 30 گېكتار يەرگە دېھقانچىلىق زىرائىتى تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلغۇ كۆلىمى 21 مىڭ 200 گېكتار، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلغۇ كۆلىمى 12 مىڭ 320 گېكتار. كىلىماتى ئوتتۇراھال مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئۇرۇمچى شەھەرلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ مۇجىسى: ژۇ دۇنغۇ؛ مۇئاۋىن مۇجىلىرى: مەتمىمن زاكىر (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، نۇر بەكرى، چىن شۇيچىن (ئايال)، لىيۇ جېنزې، ۋالىق يۇنخې (3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، رىشات ئەنەيتۇللا.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئابلىز پەيزۇللا؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: لىيۇ يۇنزۇڭ، ۋالىق شۇيۇەن (ئايال)، جالىق رۇي (خۇيزۇ)، مۇرات يۇنۇس، ئەبەي سەكەي (قازاق)، يۇ داۋخۇ.

شەھەر باشلىقى: نۇربەكرى؛ مۇئاۋىن شەھەر باشلىقلىرى: جۇ ئېنلىيالىق، ۋالىق جۇڭشياۋ (خۇيزۇ)، رېن گۇاڭخۇا، سۇي جېنجاڭ، گو يىكۇن، سۇن ۋېنچې.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ۋالىق يۇنخې؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: مانابىقان نۇرقوجا (قازاق)، جياۋ سۇيچىڭ، زەينەپ مەخمۇت، لى جۇنفېڭ، ۋۇ جېنشۇن (خۇيزۇ)، شېرىپجان دامولللا، جالىق كەيخۇا، تەلئەت مويدىن، لىيۇ جۇەن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 23 مىليارد 200 مىليون يۇەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 11 مىليارد 980 مىليون يۇەن) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 400 مىليون يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 197 مىليون يۇەن)، 2 - كەسىپنىڭ 8 مىليارد 400 مىليون يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد يۇەن)، 3 - كەسىپنىڭ 11 مىليارد 400 مىليون يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 6 مىليارد 783 مىليون يۇەن). دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 736 مىليون يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 385 مىليون يۇەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.87 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 457 مىليون 100 مىڭ يۇەن، ئورمانچىلىقنىڭ 7 مىليون 430 مىڭ يۇەن، چارۋىچىلىقنىڭ 249 مىليون 40 مىڭ يۇەن، بېلىقچىلىقنىڭ 22 مىليون 50 مىڭ يۇەن بولدى. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ قوشۇلما قىممىتى 376 مىليون 240 مىڭ يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 197 مىليون 30 مىڭ يۇەن) گە يەتتى. 98 مىڭ 296 تونىنا ئاشلىق، 7743 تونىنا ياغلىق دان، 65 مىڭ 817 تونىنا قىزىلچا، 382 مىڭ 520 تونىنا كۆكتات ئېلىندى، 587 گېكتار يەردە ئورمان، 1700 گېكتار سۈنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىندى. 15 مىڭ 689 تونىنا گۆش، 21 مىڭ 961 تونىنا سۈت، 6401 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. سۇ مەھسۇلاتلىرى بېقىلىدىغان كۆلەم 3285 گېكتار بولۇپ، 2557 تونىنا مەھسۇلات ئېلىندى. يېزىلاردا ئىشلىتىلگەن توك 225 مىليون 39 مىڭ 300 كىلوۋات سائەتكە، خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ

ئوغۇتنى سۈندۇرۇلدى) 6944 توننىغا، سۈلياۋ يوپۇق 1082 توننىغا يەتتى. كۆك - تاق قۇرۇلۇشىدا سۇت، تۇخۇم، ئۇي قۇشى، سۇ مەھسۇلاتى، چوشقىچىلىق ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىلىپ، داڭلىق، ئالاھىدە، ئېسىل، يېڭى قوشۇمچە يېمەكلىكلەر ئىشلەپچىقىرىشى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇلدى، ساپ كۆكتاتنى پىششىقلاش تۈنجى قېتىم ئۈيۈشتۇرۇلۇپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈم تېپىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىسادىي ئۈنۈم تېپىدىكى ئىشلەپچىقىرىشقا ئۆزگەرتىلىشكە باشلىدى. نۇقتىلىق سىناق قىلىنىپ كېڭەيتىلگەن، ئۇلگە كۆرسىتىلگەن يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا تۈرى 22گە، تېخنىكىلىق قاپلاش دائىرىسى %95كە، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا تۈرىدىن كىرگەن كىرىم 461 مىليون يۈەنگە، يېڭىدىن كۆپەيگەن يېزا ئىگىلىك كىرىمى 199 مىليون يۈەنگە يەتتى. 140 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 490 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك ۋە زەيكەش رېبونت قىلىندى، 50 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 374 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 1667 گېكتار يەرنى پۈركۈپ سۈغىرىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. يېزا ئىگىلىكىدە «مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى» يولغا قويۇلۇپ، 19 مىلىئارد 780.57 تونىنا كۆكتات ۋە ئاشلىق كۆپ ئېلىندى، مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون 757 مىلىئارد 800 يۈەن ئاشتى. يىل ئاخىرىدا شەھەر بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 15 مىلىئارد 14 كە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 20 مىليارد 900 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 13 مىليارد 973 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %13.6 ئاشتى. شەھەر بويىچە يېزا ۋە يېزىدىن يۆتكىرى 1469 سانائەت كارخانىسى بار. بۇ كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 19 مىليارد 708 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 13 مىليارد 176 مىليون يۈەن) گە، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش نىسبىتى %97.14كە يەتتى. 3 مىليارد 908 مىليون كىلوۋات سائەت توك (سانائەتتە ئىشلىتىلگەن توك 2 مىليارد 322 مىليون 630 مىڭ كىلوۋات سائەت)، 7 مىليون 206 مىڭ 700 تونىنا كۆمۈر، 2 مىليون 77 مىڭ 100 تونىنا سېمونت، 446 مىڭ 500 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ئازوتلۇق، فوسفورلۇق، كالىيلىق ئوغۇتلار)، 841 تونىنا سوپۇن، 231 مىڭ 200 يەشىك سەرەڭگە، 48 مىڭ 322 تونىنا سۈلياۋ ياسالما، 73 مىليون 795 مىڭ 300 مېتىر رەخت، 12 مىڭ 572 تونىنا سىر ئىشلەپچىقىرىلدى. 3 مىليون 412 مىڭ 900 تونىنا نېفىت پىششىقلاندى، 75 مىڭ 147 تونىنا ئېچىملىك - ھاراق، 1555 دانە سانائەت پار قازىنى، 13 مىڭ 292 كومبايىن، 19 مىڭ 17 دانە كىچىك تراكتور ئىشلەپچىقىرىلدى، 2236 ئاپتوموبىل ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلدى. شەھەر بويىچە ئىمپورت سودا سوممىسى 453 مىليون 40 مىڭ دوللار (17 مىليون 810 مىڭ دوللار شەھەرگە تەۋە) غا، ئېكسپورت سودا سوممىسى 548 مىليون 570 مىڭ دوللار (74 مىليون 100 مىڭ دوللار شەھەرگە تەۋە) غا يەتتى. چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالىدىغان شەھەرگە تەۋە كارخانىدىن 24ى تەستىقلاندى، بۇ كارخانىلارغا 110 مىليون دوللار مەبلەغ سېلىنماقچى ئىدى، ئەمەلىيەتتە توختام بويىچە ئىشلىتىلگەن چەت ئەل مەبلىغى 61 مىليون 841 مىڭ 200 دوللارغا يەتتى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە 68 تۈرە، تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق توختامى ۋە سودا توختامى ئىمزالاندى، ئۇنىڭ سوممىسى 163 مىليون دوللارغا يەتتى؛ دۆلەت ئىچىدە پۈتۈشۈلگەن ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 121 بولۇپ، 547 مىليون يۈەن ئەقلەشتى. 105 مىڭ 136 ساياھەتچى كۈتۈۋېلىندى، خەلقئارا ساياھەتچىلىكتىن 250 مىليون 530 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

شەھەر بويىچە تۈرلۈك مۇلۇككە 9 مىليارد 705 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 6 مىليارد 292 مىليون 530 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 966 مىليون 250 مىڭ يۈەن، ئۇي - زېمىن تەرەققىياتى ئۈچۈن سېلىنغان مەبلەغ 979 مىليون 570 مىڭ يۈەن، باشقا تارماقلارغا سېلىنغان مەبلەغ 467 مىليون 530 مىڭ يۈەن. ئىش باشلانغان 6 مىليون 199 مىڭ 500 كۇادرات مېتىر ئۇي - ئىمارەت (تۈرالغۇ ئۇي كۆلىمى 3 مىليون 620 مىڭ 800 كۇادرات مېتىر) نىڭ 2 مىليون 664 مىڭ 400 كۇادرات مېتىرى پۈتتى (تۈرالغۇ ئۇي كۆلىمى 1 مىليون 809 مىڭ 500 كۇادرات مېتىر). پۈتكەن تاۋار ئۇي كۆلىمى 479 مىڭ 300 كۇادرات مېتىر، پۈتۈش قىممىتى 554 مىليون 790 مىڭ يۈەن؛ سېتىلىش كۆلىمى 442 مىڭ كۇادرات مېتىر (بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەر سېتىۋالغىنى 266 مىڭ 200 كۇادرات مېتىر)، سېتىش كىرىمى 787 مىليون 190 مىڭ يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەرگە سېتىپ بېرىلگىنىنىڭ سوممىسى 409 مىليون 870 مىڭ يۈەن). يۇك ئوبوروت مىقدارى 15 مىليارد 626 مىليون 590 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ناشيولدا توشۇلغىنى 5 مىليارد 923 مىليون 500 مىڭ تونىنا - كىلومېتىر، تۆمۈريولدا توشۇلغىنى 9 مىليارد 630 مىليون 90 مىڭ تونىنا - كىلومېتىر، ئايروپىلاندا توشۇلغىنى 73 مىليون تونىنا - كىلومېتىر؛ يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 7 مىليارد 255 مىليون 400 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى،

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	232	8
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	216.37	6.06
ئېلىنغان ئاشلىق (توننا)	98296	7.54
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈەن تۈياق)	57.08	2.24
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	38.61	1.52
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	205840	2.44
ئاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈەن دوللار)	100161	22.66
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈەن يۈەن)	1020337	7.38
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈەن يۈەن)	2072652	17.72
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈەن يۈەن)	240083	15.45
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈەن يۈەن)	202122	14.02

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 11 مىليارد 980 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 14 مىليارد 358 مىليون يۈەن، بۇ 2 تۈرنىڭ ئېشىش نىسبىتى ئوخشاشلا ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

بۇنىڭ ئىچىدە تاشيولدا توشۇلغىنى 1 مىليارد 200 مىليون 400 مىڭ تاۋار - كىلومېتىر، تۆمۈريولدا توشۇلغىنى 3 مىليارد 20 مىليون تاۋار - كىلومېتىر، ئايروپىلاندا توشۇلغىنى 3 مىليارد 35 مىليون تاۋار - كىلومېتىر. يىل ئاخىرىدا پۇقرالار ئىشلىتىۋاتقان ئاپتوموبىل 115 مىڭ 890 گە، شەھەر بويىچە پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى (پونكىتى) 364 كە يەتتى، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 988 مىليون 40 مىڭ يۈەن (تېلېگراف كەسپىنىڭ 908 مىليون 720 مىڭ يۈەن) بولدى. تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 684 مىڭ 554 توچكىغا، يىل ئاخىرىدا تېلېفون ئابونېنتى 281 مىڭ 81 گە، شەھەر تېلېفونىنىڭ 100 تاۋار بويىچە ئومۇملىشىش نىسبىتى 36.07% كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 523 مىڭ 501گە يەتتى.

تاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىنىش سوممىسى 22 مىليارد 940 مىليون 910 مىڭ يۈەنگە، تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 25 مىليارد 725 مىليون 941 مىڭ يۈەن (توپ سېتىلىش سوممىسى 22 مىليارد 60 مىليون 423 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 219 مىليون 930 مىڭ يۈەن، پەن - تېخنىكا 3 خىل خىراجەتكە 18 مىليون 220 مىڭ يۈەن، ماتارىپ كەسپىي خىراجەتكە 230 مىليون 320 مىڭ يۈەن چىقىم قىلىندى. پۈل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 45 مىليارد 422 مىليون 190 مىڭ يۈەن (بانكىغا ئامانەت قويۇلغىنى 41 مىليارد 493 مىليون 50 مىڭ يۈەن)، قەرز پۇلنىڭ قالدۇقى 38 مىليارد 278 مىليون 590 مىڭ يۈەن (بانكا قەرز پۇلنىڭ قالدۇقى 35 مىليارد 455 مىليون 540 مىڭ يۈەن) بولدى. سۇغۇرتا خىراجىتى كىرىمى 621 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 167 مىليون 420 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 3 مىليارد 960 مىليون 180 مىڭ يۈەن باج يىغىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت بېجى كىرىمى 2 مىليارد 377 مىليون 120 مىڭ يۈەن، يەرلىك باج كىرىمى 1 مىليارد 583 مىليون 60 مىڭ يۈەن.

پەن - تېخنىكا، ماتارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە پەن - تېخنىكا پائالىيىتى ئاپپاراتىدىن 73 ى، مەخسۇس پەن - تېخنىكا بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىمدىن 5257سى، پەن تەتقىقاتى ۋە ئۇنىۋېرسال تېخنىكا

مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىمدىن ئازكەم 20 مىڭ بار. 124 ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە داڭلىق، ئىسىل مەھسۇلاتقا چېتىشلىق تۈر 9. ھەرخىل پەن - تېخنىكا تۈرىدىن 619ى يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تۈرى 206؛ 95 تۈر ئىقتىسادىي ئۈنۈم بەردى، 46 مىليون يۈەن پايدا ۋە باج يارىتىلدى. 52 تۈر شەھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى بىر (بالدۇر پىشىدىغان، كېسەللىككە تاقابىل تۇرالايدىغان مول ھوسۇللۇق قىزىل مۇچ — «قىزىل مۇچ — 3»نى تاللاپ يېتىشتۇرۇش ۋە ئۇرۇقلۇقنى كەسىپلەشتۈرۈش) ، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 13، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 17، 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 21. بىر تۈر (خىش تام ۋە پولات چۈشۈق - بېتون ئارىلاش قۇرۇلمىلىق ئۈيلەرنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى ۋە ئۇنى لايىھىلەش ئۇسۇلى ئۈستىدە تەتقىقات) ئاپتونوم رايونلىق پەن -تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 2 -دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

شەھەردىكى ئالىي مەكتەپ 10، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 5221، ئوقۇغۇچىسى 28 مىڭ 983 (مىللىي 13 مىڭ 304)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 45، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 2540، ئوقۇغۇچىسى 36مىڭ 11 (مىللىي 16 مىڭ 239)؛ ئاددىتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 164، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 6169، ئوقۇغۇچىسى 76 مىڭ 939 (مىللىي 26 مىڭ 529)؛ يېزا ئىگىلىك كەسپىي ئوتتۇرا مەكتىپى 13، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 536، ئوقۇغۇچىسى 6589 (مىللىي 2087)؛ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى 32، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 1728، ئوقۇغۇچىسى 16 مىڭ 892 (مىللىي 8718)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 215، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 8280، ئوقۇغۇچىسى 150 مىڭ 755 (مىللىي 47 مىڭ 242)؛ ئەما، گاس - گاچىلار مەكتىپى 2، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 72، ئوقۇغۇچىسى 291؛ بالىلار باغچىسى 161، باغچىدىكى بالا 43 مىڭ 277 (مىللىي 6580). 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار سارىيى، ئەنشەن رەسەتخانىسى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىئولوگىيە - جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىدىن ئىبارەت 3 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پەن - تېخنىكا تەربىيىسى بازىسى قۇرۇلدى. 58 مىڭ 470 كۆادرات مېتىر ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشى پوتتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە پوتتۇرۇلگەن ئوقۇتقۇچىلار تۇرالغۇ ئۆيى 23 مىڭ 270 كۆادرات مېتىر. يېل ئاخىرىدىكى كىنو قويۇش ئورنى 61 (كىنو - تىياتىرخانا 9)، مەدەنىيەت كەسپىي ئاپپاراتى 98 (سەنئەت ئۇمىكى 13)، ئامما‌ۋى كۈتۈپخانا 2، ساقلانغان كىتاب 1 مىليون 144 مىڭنى يەتتى. 62 مىليون پارچە كىتاب، 11 مىليون 90 مىڭ نۇسخا ژۇرنال، 170 مىليون 960 مىڭ باسما تاۋاق گېزىت نەشر قىلىندى. 3 ۋىلايەت، شەھەر دەرىجىلىك رادىئو ئىستانسىسى، 4 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بار. 197 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (71 دوختۇرخانا)، سەھىيە ئاپپاراتلىرىدا 13 مىڭ 677 كارىۋات (دوختۇرخانىدىكىسى 11 مىڭ 533)، 18 مىڭ 207 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (دوختۇر 8042) بار، ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيىسىدىن 4ى بولۇپ، ئۇلاردا 750 كارىۋات بار. 1998 - يىلى 182 مىڭ 921 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۇلچىمى»گە يەتتى شەھەرنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ھەرخىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە 43 ئالتۇن مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر بويىچە ئاھالىلەرنىڭ ئىلكىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىمى 6441 يۈەنگە، ئىستېمال چىقىمى 4407 يۈەنگە؛ دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3088 يۈەنگە، چىقىمى 4703 يۈەنگە يەتتى. جەمئىيەتتىكى كەسىپكار 576 مىڭ 626، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى - خىزمەتچى 567 مىڭ 587، باشقا كەسىپكارلار 9039؛ كەسىپكارلارغا 4 مىليارد 619 مىليون 589 مىڭ يۈەن ماتاش تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى -خىزمەتچىلەرنىڭ ماتاشى 4 مىليارد 584 مىليون 863 مىڭ يۈەن، باشقا كەسىپكارلارنىڭ ماتاشى 34 مىليون 726 مىڭ يۈەن. ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 10 مىليارد 203 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە، دېھقانلارنىڭ غەيرىي يېزا ئىگىلىك ئاھالىسىگە پارچە سانقان تاۋارلىرىنىڭ سوممىسى 1 مىليارد 752 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى نەق تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ پايدىلىنىلىش كۆلىمى 17 مىليون 200 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، نەق تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ ئولتۇراقلىشىش كۆلىمى 11 مىليون 148 مىڭ 100 كۋادرات مېتىرغا، ئوتتۇرىچە ئولتۇراقلىشىش كۆلىمى 8.7 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. شەھەردىكى سۇ بىلەن تەمىنلەش تۇرۇبىلىرىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 560 كىلومېتىرغا، سۇ بىلەن تەمىنلەش مىقدارى 146 مىليون 440 مىڭ تونىنا (تۇرمۇشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇ 86 مىليون 900 مىڭ تونىنا)غا، تۇرۇبا سۇيىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %100كە؛ شەھەردىكى يۇندا تۇرۇبىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 302 كىلومېتىرغا يەتتى؛ 52 مىڭ 237 تونىنا سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى (ئائىلىلەردە ئىشلىتىلگىنى 48 مىڭ 877 تونىنا) بىلەن تەمىنلەندى، گازنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %97كە؛ مەركەزلەشتۈرۈپ

ئىستىتىش كۆلىمى 9 مىليون 160 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى. 112.9 گېكتار قاقاس تاغ كۆكەرتىلدى. شەھەردە باغۋارانلاشتۇرۇلغان كۆكۈلمەيدان 6117 گېكتارغا، شەھەرنىڭ پىشىللىق بىلەن قاپلىنىش كۆلىمى 2733 گېكتارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پىگىدىن كۆپەيتىلگەن كۆكۈلمەيدان 37.8 گېكتار. 930 مىڭ تونىا ئەخلەت توشۇلدى، 2 ئورۇندا ئەخلەتنى يۇتكەپ توشۇش پونكىتى، 180 ئورۇندا ئەخلەتنى خالتىلاپ يىغىش ئورنى قۇرۇلدى. يىل ئاخىردا ئاممىۋى ھاجەتخانا 540قا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پىگىدىن سېلىنغىنى 15 (سۇ بىلەن يۇيۇلىدىغىنى 5). يىل ئاخىردا ترانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كوچا ئاپتوبۇسى 2762گە، يول ئۇزۇنلۇقى 472 كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى (مىنىبۇستا توشۇلغىنىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 553 مىليون 490 مىڭ ئادەم (قېتىم)گە يەتتى؛ نەق بار تاكسى 6206.

3 كۆتۈرمە كۆۋرۈك (خېنەن يولى، جەنۇبىي قارلىغاچلىق يولى، پىگى دېموكراتىيە يولىدا)، 11 پىيادىلەر كۆتۈرمە كۆۋرۈكى، بىر يەر ئاستى يولى پىگىدىن ياسالدى. 11 غول يول، 100 تار كوچا، 50 پىيادىلەر يولى پىگىدىن ياسالدى ۋە ئۆزگەرتىلدى. سايئوبا كۆلىنىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى سۇ مەنبەسىدىن سۇ باشلىنىدىغان 13.7 كىلومېتىر سۇ بىلەن تەمىنلەش غول تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشى تاماملاندى، بۇنىڭ بىلەن كۈنىگە تەمىنلىنىدىغان سۇ 55 مىڭ كۇب مېتىر كۆپەيدى. 8982 مېتىر يۇندا تۇرۇبىسى لىنىيىسى پىگىدىن ياسالدى ۋە ئۆزگەرتىلدى. شىدۇنزى تېغىدىكى سۇ زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىش ۋە كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 33 كىلومېتىر تۇرۇبا يولىنىڭ قۇراشتۇرۇش ۋە دەريانىڭ شەرقىدىكى يۇندىنى بىر تەرەپ قىلىش زاۋۇتىنىڭ 4 يۇندا - پاتقاقنى ھەزىم قىلىش كۆلچىكى ۋە 2 پاتقاق گازى باكىنىڭ ئۈسكۈنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى ۋە بۇ ئۈسكۈنىلەر ئىشلەپچىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى. 90 كىلومېتىر غول ۋە تارماق تەبىئىي گاز تۇرۇبا توري يۇتتۇرۇلدى. يېكەنكۆل ۋە يۇقىرى، پىگى تېغىدىكا تەرەققىيات رايونىدىكى مەركەزلەشتۇرۇپ ئىستىتىش قۇرۇلۇشى پۈتتۇرۇلۇپ ئىستىقلىق بىلەن تەمىنلەندى. 15كارخانىدىكى 29 نۇقتىدا ھۇنەر - سەنئەت قالدۇق گازىنى تىزگىنلەش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، تىزگىنلەشتە ئۇلچەمگە يېتىش نىسبىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 90%گە يەتتى. چاڭ - توزاننى تىزگىنلەش رايونلىرىدا پاكىز ئېنېرگىيىنى ئىشلىتىش ئۈنۈمى 97.7% بولدى. 6154 ماتورلۇق قاتناش ۋاستىسىنىڭ قۇيرۇقىدىن گاز چىقىرىش ئەھۋالى ئۇلچەپ تەكشۈرۈلدى، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 53.53% بولدى.

ئايشەم يۇنۇس

ئۇرۇمچى يۇقىرى، پىگى تېخنىكا كەسپىي تەرەققىيات رايونى ۋە سانائەت باغچىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 599 كارخانا ئۇرۇمچى يۇقىرى، پىگى تېخنىكا كەسپىي تەرەققىيات رايونىغا كىردى، بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرى، پىگى تېخنىكىغا ئىگە كارخانا 270، چەت ئەل مەبلىغى كارخانىسى 41؛ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون يۇەندىن ئاشىدىغان كارخانا 16، 10 مىليون يۇەندىن ئاشىدىغان كارخانا 9، 100 مىليون يۇەندىن ئاشىدىغان كارخانا بار. تېخنىكا، سانائەت، سودىدىن قىلىنغان كىرىم 1 مىليارد 500 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12%، سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 500 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 16%، ئىمپورت - ئېكسپورت سومىسى 20 مىليون دوللارغا يېتىپ، 14%، سانائەت قوشۇلما قىممىتى 160 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 8% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يىللىق نىشان ۋەزىپىسى تېخنىكا، سانائەت - سودا كىرىمى تۇرغۇزۇلغان 150%، سانائەت قوشۇلما قىممىتى تۇرغۇزۇلغان 121% ئورۇندالدى. مالىيە كىرىمى 53 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 17.7%، باج كىرىمى 88 مىليون 20 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 46.6% ئاشتى.

مىجۇەندىكى يۇقىرى، پىگى تېخنىكا سانائەت باغچىسى رەسمىي ۋۇجۇدقا كېلىپ ئىش باشلىدى. ئۇزاق رايوندىكى 3.2 كۋادرات كىلومېتىر يەردە «بەش راۋان، بىر تەكشى بولۇش» ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى، رايونغا كىرگەن كارخانا 71گە، تېخنىكا، سانائەت، سودا كىرىمى 350 مىليون يۇەنگە يەتتى. سانجىدىكى يۇقىرى، پىگى تېخنىكا سانائەت باغچىسى 1998 - يىلى باغچا رايونىنى باشقۇرۇش چارىسى ۋە باغچا رايونى تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا قارار دېگەن 2 ھۆججەتنى تۈزۈپ چىقىپ، باغچا رايونىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك سىياسەت ئاساسى بىلەن تەمىنلىدى، سانائەت باغچىسىغا كىرگەن تۇر 17 گە، سېلىنغان مەبلەغ 32 مىليون 500 مىڭ يۇەنگە يەتتى. شىخەنزە، كۇيتۇڭدىكى 2 يۇقىرى، پىگى تېخنىكا سانائەت باغچىسىمۇ 1998 - يىلى ئىشقا كىرىشىشكە باشلىدى.

پەن جىجۇن

ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىغا كىرگەن كارخانا 697 گە يەتتى (بىكار قىلىۋېتىلگەن كارخانىلار بۇنىڭ سىرتىدا)، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەل سودىگىرى مەبلەغ سالغان كارخانا 61؛ سېلىنغان

مەبلەغ 3 مىليارد 708 مىليون 790 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەل سودىگىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ مەبلىغى 254 مىليون 200 مىڭ دوللار، يېڭىدىن 244 تۈر رايونغا كىرىشكە تەستىقلاندى، 1 مىليارد 189 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن تەستىقلانغان سانائەت تۈرى 34. شۇ يىلى 4 كارخانا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 22.2% ئاشتى؛ سېتىش كىرىمى 480 مىليون يۈەنگە، ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش نىسبىتى 96.43% كە يەتتى. دۆلەتنىڭ 2 - خىلدىكى پورتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى تاشقى سودىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 30 مىليون 700 مىڭ دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورتتىن يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت 26 مىليون 560 مىڭ دوللارغا يېتىپ، 75.8% ئاشتى.

☆ 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولىدا رەسمىي قاتناش باشلاندى.

☆ 1998 - يىلى ئۈرۈمچى شەھىرى ش ئۇ ئا ر خىلق ھۆكۈمىتى ۋە دۆلەت تاموژنا باش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى بىلەن ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، شىنجاڭ سودا شەھەرچىسى، «خۇاڭياڭ» بازىرى قاتارلىق جايلاردا يېڭىدىن دۆلەتنىڭ 2 - خىلدىكى پورتىدىن 6نى قۇرۇپ، ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسىنىڭ ئارىلىقىنى قىسقارتتى.

☆ 1998 - يىلى شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى جۇڭگو ماشىنا - ئۇسكۇنە (گۇرۇھى) شىركىتىگە رەسمىي كىردى ھەمدە بۇ شىركەت باشلامچى قىلىنغان ھالدا جۇڭگو يېغىم ماشىنىلىرى باش شىركىتى قۇرۇلدى.

☆ 11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى «148» قانۇن مۇلازىمىتى مەخسۇس لىنىيىسى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى، بۇ لىنىيە مەملىكەت بويىچە چوڭ ئۆلكە مەركەزلىرى ئېچىدە ئېچىلغان 3 - «148» مەخسۇس لىنىيىسى.

☆ 12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى «120» تېز قۇتقۇزۇش تېلېفونى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

ئايشەم يۇنۇس

تېيانشان رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

تېيانشان رايونى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شەرقىي جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، ئۈرۈمچىدىكى مەركىزىي شەھەر رايونىدۇر. ئۇ بوغدا تېغى (شەرقىي تەڭرىتاغ) نىڭ غەربىي بۆلىكىنىڭ ئېتىكىگە جايلاشقان بولۇپ، ئۈرۈمچى دەريالىسىنىڭ قىسمىغا تۇتىشىدۇ. كۆلىمى 98 كۋادرات كىلومېتىر، شەھەر رايونىنىڭ كۆلىمى 17.17 كۋادرات كىلومېتىر. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 12، ئاھالىلەر كومىتېتى 115، ئائىلە كومىتېتى 82. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 399 مىڭ 648 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپوسى 121 مىڭ 90)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 10.46‰، ئۆلۈش نىسبىتى 2.68‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.78‰.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تېيانشان رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جۇ شۇەن (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مەمتىمىن سادىق.

رايون باشلىقى: ئەخمەتجان ئاقنىياز (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ۋالىڭ ياۋشېڭ.

تەبىئىي بايلىقى

تېيانشان رايونى تەۋەسىدىكى قارلىغاچلىق ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ تەبىئىي مەنزىرە رايونى بولۇپ، ھەر يىلى يازدا 100 مىڭچە ئادەم بۇ يەرگە كېلىپ سەيلە قىلىدۇ. شەھەرنىڭ جەنۇبىدىكى ئۇلانباي، سايئوپا، داۋانچىڭلار مەشھۇر بورانلىق، ئاپتونوم رايوندىكى 9 چوڭ بورانلىقنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ، ئۇنۇملۇك شامال سۈرئىتى يىلىغا 3 مېتىر / سېكۇنتتىن 20 مېتىر / سېكۇنتقا يېتىدىغان ۋاقىت 5000 — 6000 سائەتكە يېتىدۇ؛ يىلىغا ئوتتۇرىچە مېتېئورولوگىيىلىك شامال ئېنېرگىيىسىنىڭ زىچلىقى 360 ۋات / كۋادرات مېتىرغا، شامال ئېنېرگىيىسى زاپىسى تەخمىنەن 25 مىليارد كىلوۋات سائەتكە يېتىدۇ. تۇز كۆل شىنجاڭ بويىچە تۇز - شور زاپىسى ساقلانغان مەشھۇر بازا بولۇپ، تۇز زاپىسى 12 مىليون تونىغا، گىلائوبىر تۇزىنىڭ زاپىسى 120 مىليون تونىغا يېتىدۇ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى تېيانشان رايونىغا تەۋە ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىممىتى 464 مىليون 948 مىڭ 100 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.07%؛ پايدا 14 مىليون 963 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ، 33.45% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 151 مىليون 289 مىڭ

يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 114 مىليون 272 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 11.95%؛ سانائەتنىڭ پايدىسى 6 مىليون 228 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 24.88%؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 52 مىليون 269 مىڭ 600 يۈەنگە يېتىپ، 11.25% ئاشتى. يىل ئاخىردا رايونغا تەۋە سانائەت كارخانىسى 83كە، تۇراقلىق مۇلكنىڭ قىممىتى 48 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە، يېڭىدىن كۆچەيگەن تۇراقلىق مۇلكنىڭ قىممىتى 8 مىليون 690 مىڭ يۈەنگە يەتتى. سانائەت مەھسۇلاتى 175 خىلغا، بازىرى ئىتتىك ۋە خېرىدارلىق مەھسۇلات 70 خىلغا يەتتى، كاسات مەھسۇلات 25 خىل، كوزۇر مەھسۇلات 6 خىل بولدى. «ئۇچقۇن» سۇ بىلەن تەمىنلەش ئۇسكۇنىلىرى زاۋۇتىنىڭ BHG يۇرۇشلۇك ئاپتوماتىك دولقۇن ئۆزگەرتىپ سۈرئەت تەڭشەيدىغان سۇ بىلەن تەمىنلەش ئۇسكۇنىسى، «تېنجياڭ» تېرە - يۈك زاۋۇتىنىڭ يۈك، خۇرۇم كىيىم - كېچەكلەرنى تەنتەك قىلىپ تىكىشى ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشى شەھەرنىڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىسى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. پولات سىم تور ئارىسىغا تاشپاختا ئېلىنغان «يىتۇڭ» ماركىلىق يېنىك تاختاي، «دادۇلىدي» ماركىلىق تام تاختىيى قاتارلىق مەھسۇلاتلار 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسى ۋە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسىدە مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا نەتىجىسى بويىچە ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. «تېنخې» مېتال ئىشىك - دېرىزە زاۋۇتى ياسىغان توك بىلەن كۆتۈرىلىدىغان ۋە چۈشۈرۈلىدىغان چوڭ بىخەتەر ئىشىك «ئالتۇن كۆۋرۈك» قۇرۇلۇشى بويىچە ئالا تۇر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بىرلىشىپ تىجارەت قىلىش، تاشقى سودا، بىرلىشىپ ئىشلەپچىقىرىش - بىرلىشىپ سېتىش، ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى توختامى بويىچە 22 تۇر ئىمزالاندى، توختامدىكى سومما 73 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 50 مىليون 670 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى (باشقا ئۆلكىلەرنىڭ 16 مىليون 500 مىڭ يۈەن)؛ 16 توختامنامە ئورۇنداldى، 43 مىليون 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى. يىل ئاخىردا رايون بويىچە مەھەللە باشقۇرغان سودا بازىرى 19غا، يايما 1240قا، مەھەللىۋى مۇلازىمەت تور - نۇقتىسى 1510غا (ھەقسىز مۇلازىمەت تور - نۇقتىسى 1082گە) يەتتى. يەككە تىجارەتچى 9200 دىن كۆپرەككە، خۇسۇسىي كارخانا 212گە يەتتى. غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكىدىن 84 مىليون 380 مىڭ يۈەن باج

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	453635.91	8.29
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	169716.14	—10.3
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	276976.5	—19.44
ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	68589	17.27
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	16788	16.77
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	15084	13.81

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى كۆرسەتكۈچلەر بىردەك رايونغا تەۋە ساندىن ئىبارەت. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 67 مىليون 673 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 949 مىليون 670 مىڭ 800 يۈەن.

ئېلىندى، بۇ شەھەر رايونى دەرىجىلىك باج كىرىمى سوممىسىنىڭ 4.50%نى ئىگىلىدى. 1998 - يىلى 4256 يەككە تىجارەتچى، 114 خۇسۇسىي كارخانا، 13 مىڭ 338 كەسىپكار كۆپەيدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1015 ى بار. رايوندىكى ئوتتۇرا تېخنىكۇم 8، ئوقۇغۇچىسى 6541 (مىللىي 2536)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 378؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 33 (بۇنىڭ ئىچىدە زاۋۇت، كان ئوتتۇرا مەكتىپى 15)، ئوقۇغۇچىسى 18 مىڭ 287 (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى بۇنىڭ سىرتىدا)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 43 (رايونغا قاراشلىقى 24، مىللىي مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى

ئۈرۈمچى شەھىرى «خەلق يولى» — يۇل مۇئامىلە كوچىسى
سۈي توك فوتوسى

33 مىڭ 219؛ 546 ئادەم چوڭلار ماتارىپى بويىچە ئىش ئورنىدا تەربىيىلەندى. يىل ئاخىرىدا ھەر خىل تېببىي داۋالاش ئاپپاراتى 208 (رايون ئىچىدىكىسى 2) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 11، ئامبۇلاتورىيە، شىپاخانا 106، يەككىلەرنىڭ شىپاخانىسى 91، ئۇلاردىكى كارىۋات 3739، ھەرخىل كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى 4370، بالىلارنى پىلانلىق ئىممۇنىتېتلاش بويىچە كارتوچكا تۇرغۇزۇش نىسبىتى 95%كە، «تۆت خىل ۋاكسىنا» (كالمېت ۋاكسىنىسى، قىزىل ۋاكسىنىسى، يۇلۇن سۇر ماددا يالللۇغى ۋاكسىنىسى، كۆكيۆتەل، بوغما، قاتما ۋاكسىنىسى) نىڭ قاپلاش نىسبىتى 90%كە يەتتى. يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىدىغان، ساتىدىغان ئورۇنلار ۋە ھەرخىل جامائەت سورۇنلىرىنىڭ تازىلىقىنى نازارەت قىلىشنىڭ قاپلاش نىسبىتى 95%كە، تازىلىقتا ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 85%كە يەتتى. رايون تەۋەسىدە گېزىتى ئاشكارا تارقىتىلىدىغان 14 گېزىتخانا، قەرەللىك ژۇرنال نەشر قىلىدىغان 50 ژۇرنال تەھرىراتى، 12 كىتاب تارقىتىش ئورنى بار. مەدەنىيەت بازارلىرى 103 قېتىم تەكشۈرۈلۈپ، 7600 پارچىدىن ئارتۇق قانۇنسىز دىنىي ژۇرنال، ئوغرىلىقچە كۆچۈرۈلگەن، شەھۋانىيلىق تەرغىپ قىلىنغان 2600 قاپ ئۇن - سىن بۇيۇمى، 1700 پارچە قانۇنسىز نەشر بۇيۇمى يەغمۇرلىنىدى. رايوندىكى 12 مەدەنىيەت پونكىتىدىن 4ى ئاپتونوم رايونلۇق 1 - دەرىجىلىك ئۆلچىمىگە يەتتى، 8 ى ئۆلچەملىك مەدەنىيەت پونكىتى بولدى. 1998 - يىلى «شىمالىي شىنجاڭ» يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسى مەملىكەتلىك شەھەر مەھەللىۋى تەشكىلاتچىلىقىدىكى ئىلغار ئورۇنلۇقتا كۆرسىتىلدى، 5 مەھەللە ئىش باشقارمىسى ئاپتونوم رايون ۋە شەھەر دەرىجىلىك مەھەللىۋى تەشكىلاتچىلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. دىنىي پائالىيەت سورۇنىدىن 56سى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئىسلام دىنىغا خاس پائالىيەت سورۇنى 51.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان مائاش سوممىسى 1 مىليارد 189 مىليون 94 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەر- نىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 8033 يۈەنگە يەتتى. شەھەر - يېزا ئاھالىسىدىكى ئىلكىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىمى 6441 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.66% ئاشتى. ئوتتۇرىچە ئىستېمال خاراكتېرلىك چىقىم 4407 يۈەنگە يەتتى، ئەسلىيىتىدە 5.43% تۆۋەنلەپ كەتتى. 433 ئائىلىدىكى 930 ئادەمگە 512 مىڭ 200 يۈەن ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت پۇلى تارقىتىپ بېرىلدى. رايونلۇق يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 21%كە يەتتى. 18.42 كۋادرات كىلومېتىر ئىس - توزان تىزگىنلەنگەن رايون، 13.5 كۋادرات كىلومېتىر شاۋقۇن تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى ۋە مۇستەھكەملەندى.

«جەنۇبىي ئازادلىق» يولى «قوش مۇنارە» كوچىسى كونا مالالر بازىرى قۇرۇلدى

1998 - يىلى تېيانشان رايونى «جەنۇبىي ئازادلىق» يولىدىن دۆڭكۆۋرۈك ئېتراپىغىچە بولغان، كۆپ يىلدىن بۇيان ئىستىخىيىلىك ھالدا پەيدىنپەي كۆلەمگە كىرگەن كونا مالالر سودا بازىرىنى تەرتىپكە سالدى ھەمدە «جەنۇبىي ئازادلىق» يولىغا قوشنا «قوش مۇنارە» كوچىسىدا كونا مالالر بازىرى قۇردى. «قوش مۇنارە» كوچىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 200 مېتىردىن كۆپرەك، كەڭلىكى 7 مېتىر كېلىدۇ. «جەنۇبىي ئازادلىق» يولى ئىش باشقارمىسى تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ھەربىر ئائىلىگە تىجارەت ئورنى ئايرىپ بەردى، 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سۇلياۋ لاپاس ياسىدى. ھازىر بۇ يەردە 169 يايما ئورنى بار، ھەر كۈنى 20 — 30 پارچە - پۈرات يايما يېيىلىدۇ. تىجارەت دائىرىسى بۇرۇنقى كونا

كىيىم، ئايغ - باش كىيىم، تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى قاتارلىقلاردىن ھازىرقى كونا ئۇيې جاھازىلىرى، كونا ئىلېكتر سايمانلىرى، گاز ئوچاق، مېتال سايمانلار ۋە كىيىم - كېچەك، ئىلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش قاتارلىقلارغىچە كېڭەيدى. «جەنۇبىي ئازادلىق» يولى «قوش مۇبارەك» كوچىسىدىكى كونا مالار بازىرى ھازىرغىچە ئۇزۇمچى شەھىرىدىكى ئەڭ چوڭ كونا مالار بازىرىدۇر.

☆ 8 - ئايدا «تىيانشان رايونى تەزكىرىسى» (ئۇيغۇرچە نەشرى) نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

☆ 9 - ئايدا تىيانشان رايونى خېبېي ئوڭلىكى چىڭخۇاداۋ شەھىرى فۇنىڭ رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن دوست رايون - ناھىيە بولدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى تىيانشان رايونى خېنەن ئوڭلىكى جياۋزۇ شەھىرىنىڭ «ئازادلىق» رايونى بىلەن دوست رايون بولدى.

يۇ شىنخۇا

سايباغ رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

سايباغ رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ غەربىگە جايلاشقان. كۆلىمى 103 كۋادرات كىلومېتىر، شەھەر رايونىنىڭ كۆلىمى 23.91 كۋادرات كىلومېتىر. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 10، ئاھالىلەر كومىتېتى 71، ئائىلە كومىتېتى 145. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 361 مىڭ 384 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 84 مىڭ 80)، غەيرىي يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 318 مىڭ 168؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %9.86، ئۆلۈش نىسبىتى %3.68، تەبىئىي كۆپەيمىش نىسبىتى %6.18 بولدى. رايون بويىچە 2854 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 566 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 193 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ سايباغ رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ ئۇجمىسى: لۇ دېشياڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: جاڭ جىنيى (ئايال).

رايون باشلىقى: ئابدۇسالام ئىمىر باقى.

سىياسىي كېڭەش 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: خو شۇخەي.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى سايباغ رايونىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 4 مىليارد 174 مىليون يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە رايونغا تەۋەسى 1 مىليارد 59 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11.8 ئاشتى. 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 18 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %9.21؛ 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 499 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %7.46؛ 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 656 مىليون 460 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %8.58 ئاشتى. 1974 تونا ئاشلىق، 7714 تونا كۆكتات، 753 تونا گۆش، 40 تونا تۇخۇم، 1233 تونا سۈت ئىشلەندى.

سانائەت كارخانىلىرىدا سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 742 مىليون 505 مىڭ 600 يۈەن (مۇستەقىل ھېسابات قىلمايدىغان كارخانا ۋە يەككە ئىگىلىكنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.46 ئاشتى. رايون بويىچە 259 سانائەت كارخانىسى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىسى 108، كوللېكتىپ كارخانا 135، باشقا ئىگىلىك تىپىدىكى سانائەت كارخانىسى 16، رايون، مەھەللە سانائەت كارخانىسى 85. رايونغا قاراشلىق سانائەت كارخانىلىرىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 39 مىليون 123 مىڭ يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 3 مىليارد 315 مىليون 130 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليارد 231 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %51.82 ئاشتى؛ يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە 874 مىليون 810 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، %12.04 ئازىيىپ كەتتى؛ ئۇي - زېمىن تەرەققىياتىغا 87 مىليون 660 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ باشقا تۇرلەرگە سېلىنغان مەبلەغ 121 مىليون 290 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 8.24 ھەسسە ئاشتى. يېڭىدىن كۆپەيگەن تۇراقلىق مۇلۇك قىممىتى 2 مىليارد 848 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %30.57 ئاشتى. تاشيولدا توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 993 مىليون 670 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 5 مىليون 590 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، تاشيولدا توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 249 مىليون 730 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 770 مىڭ تونىغا يەتتى. ئېكسپورت سودا سوممىسى 11 مىليون 130 مىڭ دوللار بولۇپ، %47.65 تۆۋەنلەپ كەتتى. ساياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 6 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە توپ ۋە پارچە سېتىش سودىسى جەھەتتە قانۇنىي ئىگە ئاپپاراتتىن 10 مىڭ 576 سى، كەسىپكاردىن 34 مىڭ 228 (يەككە تىجارەتچى 11 مىڭ 700) ى بار؛ تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 5 مىليارد 483 مىليون 250 مىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	41.74	8.11
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	1974	1.18
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	73166	7.54
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	0.35	5.87
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈمەن دوللار)	2395	—14.77
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	299356	15.10
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	15717	13.46
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	17009	

ئىزاھات: يۇقىرىدىكى سانلىق مەلۇمات بىخۇەننىڭ رايون تەۋەسىدىكى ئورۇنلىرىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەرلىك مالىيە چىقىمى يېڭى ئومۇمىي خام چوت بوغالتىرىيە تۈزۈمى بويىچە ھېسابلاندى، بۇيرۇپ بېرىلگىنى چىقىمغا كىرگۈزۈلدى، ئەمەلىيەتتە چىقىم 170 مىليون 90 مىڭ يۈەن بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەدەنىيەت، ماتارىپ، سەھىيە كەسپىي خىراجىتى چىقىمى 50 مىليون 670 مىڭ يۈەن.

يۈەنگە، بۇنىڭ ئىچىدە توپ سېتىش سوممىسى 3 مىليارد 365 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 488 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، ماتارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى پەن - تېخنىكا كەسپىي خىراجىتىگە 330 مىڭ يۈەن، پەن - تېخنىكا 3 خىل خىراجىتىگە 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىندى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى فوندىنىڭ ئايلانما سوممىسى 4 مىليون 200 مىڭ يۈەن بولدى. دەللەلەش ئارقىلىق گۈل بېسىش، قەغەزدىن ياسالغان ئاشخانا سايمانلىرى، توقۇمىچىلىق خۇرۇچى ۋە قىمىز، كېرەكسىز ئاككۇمۇلياتورلارنى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش سۈيۈقلۇقى قاتارلىق يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا تۈرلىرى كىرگۈزۈلدى ۋە يۆتكەپ بېرىلدى. رايوندىكى ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 12 (بۇنىڭ ئىچىدە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 10، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 2)، سىنىپ 73، ئوقۇغۇچىسى 2457، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 315؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، سىنىپ 12، ئوقۇغۇچىسى 511، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 52؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 35، ئوقۇتۇش نۆۋىتى 42، سىنىپ 598، ئوقۇغۇچىسى 26 مىڭ 424، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 1392، بۇنىڭ ئىچىدە رايونغا قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپ 21، ئوقۇتۇش نۆۋىتى 22، سىنىپ 416، ئوقۇغۇچىسى 19 مىڭ 275، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 1009؛ مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 6، ئوقۇغۇچىسى 4065، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 206؛ بالىلار باغچىسى 32 (بۇنىڭ ئىچىدە رايونغا قاراشلىقى 2)، باغچىدىكى بالا 11 مىڭ 941، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 912. سايباغ رايونى ئاپتونوم رايون بويىچە ساپا ماتارىپى سىناق قىلىنىدىغان رايونلار قاتارىغا كىرگۈزۈلدى؛ كەسپىي ماتارىپ جەھەتتە شەھەر دەرىجىلىك ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى؛ ياش ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىپ، «جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى؛ 3 - ئايدا رايونلۇق ماتارىپ مۇپەتتىشلىكى ئىشخانىسىغا ش ئو ئا ر ماتارىپ كومىتېتى ئىلغار ماتارىپ مۇپەتتىشلىكى ئىشخانىسى دەپ نام بەردى. ماتارىپ كەسپىي خىراجىتىگە 38 مىليون 630 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1998 - يىلى شىنجاڭ بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 3 - نۆۋەتلىك ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە سايباغ رايونىنىڭ ماھىرى ۋاڭ لىن ئويۇنىغان «ئايدىڭدىكى گۈزەل بامبۇك» ئۇسسۇل ئويناش ماھارىتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك، ئىجادىيەت بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. رايون بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يېتىش نىسبىتى 90.4% كە، بۇنىڭ ئىچىدە مۇنەۋۋەرلەر

نسبىتى 8.4% كە يەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار - ئوسمۇرلەر چېلىش، رۇداۋچە چېلىش مۇسابىقىسىدە رايون ماھىرلىرى 2 تۇردە 2 - بولدى.

خەلق تۇرمۇشى

رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان ماتاش سومىسى 1 مىليارد 158 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماتاشى 7857 يۈەنگە يەتتى. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۇرۇمى يولغا قويۇلدى، 4079 ئائىلە (قېتىم)، 9359 ئادەم (قېتىم) ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى پۇلىدىن بەھرىمەن بولدى، 598 مىڭ 400 يۈەن كاپالەت پۇلى تارقىتىلدى. سايباغ رايونى ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە مىيىپلار خىزمىتىدە ئىلغار ئورۇن دەپ نام ئالدى. يىل ئاخىرىدا رايون بويىچە شەھەردە ئىش كۈتۈپ تۇرغان، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان، ئىشسىز قالغانلار 8767گە يەتتى، 2723 ئادەم ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 2723 ئادەمگە ئىشقا ئورۇنلىشىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلدى. 1998 - يىلى شەھەر قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 230 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 51 مىڭ 22.619 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 16 يول ياسالدى، ئۈزگەرتىلدى ۋە كېڭەيتىلدى، 170 نەچچە مېتىر يۇندا تۇرۇبىسى ئۈزگەرتىلدى، 23 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر يول ئاسرالدى ۋە رېمونت قىلىندى. ھەرخىل تاشلاردىن 8.7894 مېتىر يول گىرۋىكى، قۇرام تاشتىن 5.353 مېتىر سۇ سىڭىمىس ئۈستەك ياسالدى. يامالىق تېغىدا تۇنجى ئەخلەتنى يۇتكەپ توشۇيدىغان 2 پونكىت قۇرۇلدى. رايون بويىچە كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 51.27 گېكتار، باغچا شەكلىدىكى ئورۇندىن 2 سى كۆپەيتىلدى، 5 ئورۇن كۆكەرتىشتە لايىقەتلىك بولدى. خالتىلىق ئەخلەت تۆكۈش ئورنىدىن 120 سى ياسالدى، 8 يۇيىلىدىغان ئاممۇۋى ھاجەتخانا، 7 سۇسىز ھاجەتخانا سېلىندى. 23 كۋادرات كىلومېتىر ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان، شاۋقۇنىنى تىزگىنلەشتە ئۆلچەمگە يەتكەن رايون قۇرۇلۇشى مۇستەھكەملەندى، رايونغا قاراشلىق 10 مەھەللە ئىش باشقارمىسىدىن پار قازاندا ئىشلەيدىغان 700دىن ئارتۇق خادىم مۇھىت ئاسراش بىلىملىرى بويىچە مەخسۇس تەربىيىلەندى، رايون تەۋەسىدىكى 613 پار قازىنى ۋە خۇمدان، 458 ئوچاق، 1844 تۆۋەن بوشلۇقتا ئىس قويۇپ بېرىدىغان مورىنى تىزگىنلەش كۆچەيتىلدى، بۇلغىمىلارنى چەكلەش تەدبىرى كۈرسەتكۈچى دۆلەتنىڭ تەلىپىگە يەتتى.

يامالىق تېغىنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى

يامالىق تېغىنى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى سايباغ رايونىنىڭ كۆكەرتىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى. بۇ قۇرۇلۇش ئاساسەن يەرلەرنى تۈزلەپ يىلمۇيىل كۆكەرتىش ئۈسۈلى بويىچە ئېلىپ بېرىلىدۇ. 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنى سايباغ رايونى كۆكەرتىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئاچتى، رايونلۇق ھۆكۈمەت بىلەن 10 مەھەللە ئىش باشقارمىسى ئورمان بەرپا قىلىش - كۆكەرتىش نىشانى مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، كۆكەرتىش ۋەزىپىسىنى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارغا ئەمەلىيلەشتۈردى. 4 - ئاينىڭ 15 - كۈنى رايوندا تۈرۈشلۇق 523 ئورۇندىن 118 مىڭ 400 ئادەم (قېتىم) تاغقا چىقىپ ئەمگەك قىلدى. 15 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لىچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋە ئورۇمچى شەھىرىنىڭ رەھبەرلىرى كۆچەت تىكىش ئەمگىكىگە قاتناشتى. 47.44 گېكتار يەر تۈزلەندى، 25 مىڭ 675 تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 36.7 گېكتار يەردە ئۈسۈملۇك ئۈستۈرۈلدى، 12 مىڭ 500 مېتىر سۇغىرىش تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، 0.87 گېكتار يەرگە تېمىتىپ سۇغىرىش ئۈسكۈنىسى قۇراشتۇرۇلدى، 0.07 گېكتار يەردە چىم ئۈستۈرۈلدى، 80 كۋادرات مېتىر باشقۇرۇش ئۆيى سېلىندى. 2 مىليون 669 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

لۇ يۈكخۇك

تۇدۇڭخابا رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

تۇدۇڭخابا رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. رايونلۇق ھۆكۈمەت بىلەن شەھەر مەركىزىنىڭ ئارىلىقى 26 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى رايونغا 4 مەھەللە ئىش باشقارمىسى، 39 ئاھالىلەر كومىتېتى، 8 ئائىلە تاۋابىئاتى خىزمەت كومىتېتى قارايدىغان بولدى. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 116 مىڭ 952 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 33 مىڭ 901)، بۇنىڭ ئىچىدە تۇدۇڭخابا رايونلۇق كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى تىزىملىغان كۆچمە نوپۇس 10 مىڭ 766؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 8.55‰، ئۆلۈش نىسبىتى 1.91‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 6.64‰. رايونىنىڭ كۆلىمى 252.8 كۋادرات كىلومېتىر. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تۇدۇڭخابا رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: شاڭ بېيجياڭ.

12 ـ نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: سۇ لۇچېڭ.

رايون باشلىقى: لۇ خەيلياڭ (4 ـ ئايدا مۇۋەققەت رايون باشلىقى بولدى).

سىياسىي كېڭەش 5 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئابدۇراخمان قادىر.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 ـ يىلى تۇدۇڭخابا رايونىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 820 مىليون يۈەن (1990 ـ يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 994 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 12.70% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 ـ كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 60 مىليون يۈەن، 2 ـ كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 60 مىليون يۈەن، 3 ـ كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 700 مىليون يۈەن. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 167 مىليون 870 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 100 مىليون 440 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 35.13% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقنىڭ 129 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 2 مىليون يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 37 مىليون يۈەن. 13 مىڭ 394 تونا بۇغداي، 10 مىڭ 629 تونا كۆممىقوناق، 1776 تونا مېۋە ـ چېۋە، 2020 تونا گۆش، 3415 تونا سۈت ئىشلىندى. دېھقانچىلىقتا 18 مىليون 710 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 2927 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۈندۈرۈلدى) ئىشلىتىلدى.

يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 362 مىليون 950 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 76 مىليون 730 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 7.85% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە رايون، مەھەللىگە قاراشلىق سانائەتنىڭ 342 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 211 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 55.33% ئاشتى. 1 مىليون 35 مىڭ 800 تونا پولات، 1 مىليون 14 مىڭ 500 تونا پولات ماتېرىيال، 374 مىڭ 400 تونا سېمونت، 490 تونا ئاچچىقسۇ، 70 تونا سۇ يېغى، 2209 تونا سىلىقلاش مېيى، 126 مىڭ ساندۇق تاختا ئەينەك ئىشلەپچىقىرىلدى. ئومۇمىي خادىملارنىڭ ئوتتۇرىچە ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى 47 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ، 19.45% ئاشتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 289 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 44.86% ئازىيىپ كەتتى. بىناكارلىقنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 179 مىليون يۈەنگە يەتتى. شەھەر رايونىنىڭ ئاساسىي مۇئەسسەسىلىرىگە 2 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى (رايوندا تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭ مەبلىغى بۇنىڭ سىرتىدا). 3000 كۋادرات مېتىر يول ياسالدى، 18 مىڭ كۋادرات مېتىر يول رېمونت قىلىندى. 4

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 ـ يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	18.2	12.70
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	33.63	7.85
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونا)	2.45	—14.5
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۆياق)	2.38	26.6
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چوشقا (تۇمەن تۆياق)	0.81	35
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	1.75	5.42
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سومىسى (100 مىليون يۈەن)	3.02	8.71
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	8.89	21.61
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	3157	19
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	2695	23.06

ئىزاھات: يەرلىك مالىيە كىرىمى بىلەن چىقىمىدىن باشقا تۈرلەر رايون تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

كارخانا تۇدۇڭخابا سانائەت رايوندا مەبلەغ سېلىپ زاۋۇت قۇردى ۋە 34 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىشقا كېلىشتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 23 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىندى. يىل ئاخىرىدا پايدىلىنىلغان يەر 53.33 گېكتارغا، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 45 مىليون يۇەنگە، تاشيولدا توشۇلغان يۈك گوبوروت مىقدارى 124 مىليون 580 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تجارەت سوممىسى 4 مىليون 220 مىڭ يۇەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە، پۈل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىغا ئامانەت قويۇلغان پۈلنىڭ قالدۇقى 1 مىليارد 211 مىليون يۇەنگە، ھەرخىل قەرز پۈلىنىڭ قالدۇقى 3 مىليارد 288 مىليون يۇەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدا تىزىمغا ئېلىنغان يەككە سودا - سانائەتچى 1656 گە، كەسىپكارى 2039 غا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى پەن - تېخنىكا ئاپپاراتى 5، ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىمى 4464، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي ئۇنۋانى بارلار 375 (ئوقۇتقۇچىلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە، پېنسىيىگە چىققانلار بۇنىڭ سىرتىدا). مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 4، باشلانغۇچ مەكتەپ 10 (9 يىللىق تۇرۇمدىكى مەكتەپ 3)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 978 (مىللىي 240)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2513 (مىللىي 773)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 6984 (مىللىي 1728). بالىلارنىڭ باشلانغۇچ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى، ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %110كە يەتتى. رايون بويىچە 38 سەھىيە - تېببىي داۋالاش ئاپپاراتى، 605 كارخانا (دوختۇرخانا- لاردىكسى 527) بار، 763 كەسىپي داۋالاش - سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر 313.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل مائاشى 7836 يۇەنگە، شەھەر - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۈلنىڭ قالدۇقى 889 مىليون يۇەنگە، يىل ئاخىرىدا سۇغۇرتا سىستېمىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش ھەققى كىرىمى 33 مىليون 90 مىڭ يۇەنگە يەتتى. 4237 ئادەم ئەمگەك بازىرى ئارقىلىق ئىشقا ئورۇنلاشتى، شەھەر - يېزىلاردىكى دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشكەن ھەرخىل ئوبيېكت 164 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. 26.33 گېكتار يېشىللىق كۆپەيدى، رايون بويىچە يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %30.7كە، مۇھىتتىكى شاۋقۇن ئۆلچەمگە يەتكەن كۆلەم 8 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتتى.

خەلق ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش

1998 - يىلى رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ۋە يەسلىلەرگە ئوقۇتۇش ئۇسكۇنىلىرى سېتىۋېلىش، خەتەرلىك ئۆيلەرنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن 570 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى؛ ئۇرۇمچى تۆمۈريول شۆبە ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە 300 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، غەربىي ۋوگزالدا پىيادىلەر يولى ياسالدى. غەربىي ۋوگزالدىكى شەرقىي جىلغا، غەربىي جىلغا ئاھالىلەر رايوندا پوچتا - تېلېگراف يوللانمىلىرىنى يەتكۈزۈش مۇئەسسەسىلىرى تەسىس قىلىندى؛ غەربىي ۋوگزال ۋە «1 - ئاۋغۇست» پولات زاۋۇتىدا 2 دىن ئامانلىق ساقلاش بويىچە ساقچىغا مەلۇم قىلىش نۇقتىسى قۇرۇلدى؛ يۇيىلىدىغان 4 ھاجەتخانا ئۆزگەرتىلدى، يۇيىلىدىغان بىر ھاجەتخانا سېلىندى؛ مەھەللىۋى مۇلازىمەت تور - نۇقتىسىدىن 8 ى كۆپەيتىلدى، 18 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى؛ ئامانلىق ساقلاش بويىچە بەرپا قىلىنغان نەمۇنە ئورۇنلارنىڭ مۇستەھكەملىنىش نىسبىتى %85كە يەتتى.

☆ 8 - ئايدا تۇدۇڭخابا رايونىنىڭ «ئالتۇن كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى» تۇرىدىن كېيىم - كېچەك خۇرۇمىنى يۇيۇش ھۇنەر - سەنئىتى 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە «ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتى»غا، PVC سۇلياۋ پولات ئىشىك - دېرىزە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىسى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

جياۋ جۇڭبىڭ

شىمىگو رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

شىمىگو رايونى ئۇرۇمچىنىڭ شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان بولۇپ، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى مەركىزىي رايونلارنىڭ بىرى. رايونلۇق ھۆكۈمەت بىلەن شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئارىلىقى 5 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 6؛ 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇس 120 مىڭ 28، دائىم تۇرۇشلۇق نوپۇس 109 مىڭ 481 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 27 مىڭ 541)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %11.29، ئۆلۈش نىسبىتى %3.07، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %8.22.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ شىمىگو رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: خۇ جۇن (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، گاۋ شاڭچېڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: لى رۇيخۇڭ.

رايون باشلىقى: ۋاڭ گۇيلىن.

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: شاۋ مېي (ئايال).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايوندىكى سانائەت كارخانىسى 120گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە رايونغا قاراشلىقى 66. رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 98 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 801 مىليون يۈەن)گە يەتتى. رايونغا قاراشلىق كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىممىتى 279 مىليون 624 مىڭ 800 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %22.37؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 59 مىليون 118 مىڭ 300 يۈەنگە يېتىپ، %20.99؛ سانائەتنىڭ پايدا، باج سوممىسى 13 مىليون 868 مىڭ 400 يۈەنگە يېتىپ، %34.54؛ 2 - كەسىپنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 185 مىليون 36 مىڭ 800 يۈەنگە يېتىپ، %15.38؛ 3 - كەسىپنىڭ تىجارەت سوممىسى 94 مىليون 588 مىڭ 100 يۈەنگە يېتىپ، %38.83؛ سودا - سانائەت بېجى كىرىمى 48 مىليون 900 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %37.9 ئاشتى. رايون بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 326 مىليون 310 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. «قىزىلتاغ» ئۇنىۋېرسال ماشىنىسازلىق زاۋۇتى مىق - سىم زاۋۇتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا ئۆزگە قوشۇۋالدى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى مەزگىلىدە ئىچكى - تاشقى ئىقتىساد - سودا، ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى تۈرلىرىدە 21 توختامنامە ئىمزالاندى، سوممىسى 236 مىليون يۈەنگە يەتتى، يىل ئاخىرىدا 9 تۈر ئەملىيلەشتى. رايون بويىچە يەككە سودا - سانائەتچى 4151 گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1090ى، خۇسۇسىي كارخانا 143 كە يېتىپ، 32 سى كۆپەيدى. رايون بويىچە 11 سودا بازىرى بار، «خۇالىك»، «قىزىلتاغ»، «خۇچدا» بازىرى قاتارلىق بازارلار جۈش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشقا باشلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە «خۇالىك» بازىرى غەربىي شىمال رايونى بويىچە ئالغا چوڭ ئۇنىۋېرسال بازارغا ئايلاندى، يىللىق پوتوشۇلگەن سومما 1 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ كىرىمى 6 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %42.23؛ كەسىپىي تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %67.61 ئاشتى. «شەرقىي سۆجۆ» يولى پوچتىخانىسى بېكىتىدىن قۇرۇلدى ۋە «قىزىلتاغ» يولى، چىداۋان يولىدىكى 2 تېلېكتىرونلاشقان تارماق پوچتا ئىدارىسى ئۈتكۈزۈۋېلىندى. ھازىر رايون بويىچە تارماق پوچتا ئىدارىسى (پوچتىخانا) 13كە، پروگراممىلىق تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمى 47مىڭ 200 توچكىغا يەتتى؛ 12 مىڭ 261 تېلېفون كۆپەيتىپ، ھەر 100 ئادەمگە 17 تېلېفون توغرا كەلدى. ئاساسلىق مەيلىگاھ — شىمگو باغچىسىنىڭ يىللىق تىجارەت كىرىمى 986 مىڭ 300 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %18.08 ئازىيىپ كەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن، رايونلۇق)	6.14	23.35
سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن، رايونلۇق)	10.98	0.15
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	6451	
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	5181	37.76
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5110	36.01

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 345 مىليون يۈەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا رايونغا قاراشلىق ئورۇنلاردىكى گۇنتۇزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا خادىمى 129 غا يەتتى. 10 تۈر كىرگۈزۈلۈپ كېڭەيتىلدى، ئاپتونوم رايون ۋە ئۇرۇمچى شەھىرىگە 9 پەن - تېخنىكا تەرەققىيات تۈرى

پولاندى، بۇنىڭدىن 6 تۈر ئاپتونوم رايون ۋە ئۇرۇمچى شەھىرى تەرىپىدىن پەن تەتقىقاتى ۋە يېڭى تېخنىكا تەرەققىياتى تۈرى قاتارغا كىرگۈزۈلدى. «كاڭلي» ماركىلىق قوي جىگىرى جەۋھىرى ۋە «شىڭلىچى» ماركىلىق ئېنبىرگىيە تېجەيدىغان ئوچاق 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ۋە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى بويىچە ئالتۇن لوڭما مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 3 خىل پەن - تېخنىكا خىراجىتى 550 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 52.8% ئاشتى. رايوندىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 12 (رايونغا قاراشلىقى 2)، ئوقۇغۇچىسى 2873 (مىللىي 1438)، ئوقۇتقۇچىسى 347 (مىللىي 119)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 10 (رايونغا قاراشلىقى 6)، ئوقۇغۇچىسى 10 مىڭ 317 (مىللىي 2450)، ئوقۇتقۇچىسى 597 (مىللىي 150). 1998 - يىلى رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100%كە يەتتى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتكەن مەدەنىيەت پونكىتىدىن بىرى قۇرۇلدى. «شىمگو خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى توپلىمى» ۋە «قىزىلتاغ، شىمگو مەنزىرە رايونلىرىغا بېغىشلانغان شېئىرلار» توپلاپ نەشر قىلىندى. رايون بويىچە 104 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 7، ساناتورىيە بىر، مەھەللىۋى داۋالاش ئاپپاراتى 51؛ كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى 1536؛ بۇنىڭ ئىچىدە ۋراچ 635؛ كارىۋات 1116. رايون بويىچە 22 مەكتەپ «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يېتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، 12 مىڭ 151 ئادەم ئۆلچەمگە يەتتى، ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 94.1%كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998- يىلى رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 7477 يۈەنگە يەتتى. ئاھالىنىڭ ئىلكىدىكى كىرىم 6441 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.66% ئاشتى، باھا ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەندە، ئەمەلىيەتتە 6.62% ئاشتى؛ ئوتتۇرىچە ئىستېمال چىقىمى 4407 يۈەن بولدى، ئەمەلىيەتتە 5.43% تۆۋەنلەپ كەتتى. 133 كارخانا، 29 مىڭ 872 ئادەم ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان، ئىشسىز قالغان 1388 ئىشچى - خىزمەتچى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. رايون بويىچە 1630 ئادەم ئىگە تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت سوممىسى ئالدى، تارقىتىلغان سۇغۇرتا سوممىسى 318 مىڭ 205.45 يۈەنگە يەتتى. 1 مىليون 290 مىڭ يۈەن نەپىقە ۋە ئىجتىمائىي قونۇقۇرۇش سوممىسى تارقىتىلدى. يىكەنكۆل تەرەققىيات رايونىنىڭ 2 - قارارلىق ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى 34 كورپۇس بىنا پۈتتى. 32 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 23 پاتقاق تاركوچا ئوڭشالدى. 76 يول چىرىغى ئورنىتىلدى، «غەربىي شىنمىن» كوچىسىغا 450 مېتىر يۇندا تۇرۇبىسى يانقۇزۇلدى، يۇيىلىدىغان ھاجاتخانىدىن 3 ى، خالتىلىق ئەخلەتلەرنى يىغۇۋېلىش نۇقتىسىدىن 12 سى قۇرۇلدى. 12 كونتېينېر كۆپەيتىلدى. ئىداره - ئورۇنلارنىڭ ھويلا - ئارامليرىدىكى 7.07 گېكتار يەر، 25.53 گېكتار قاقاس تاغ كۆكەرتىلدى، باغچا شەكىللىك ئورۇندىن يەنە بىرى بەرپا قىلىندى، 3 ئورۇن كۆكەرتىشتە لايىقەتلىك بولدى، كۆكۈلمەيدانىنىڭ قاپلاش نىسبىتى 25.3%كە يەتتى. شىمگو جىلغىسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىدىكى يۇندا تىندۇرۇش كۆلچىكىنى كېڭەيتىش ۋە يۇندا تۇرۇبىلىرىنى ئۇلاش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. پۈتكەن 10.14 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان ئىسى - تۈتەك، چالا - توزان، شاۋقۇننى تىزگىنلەش رايونى مۇستەھكەملەندى، 236 پار قازىنى، 102 ئورۇندىكى شاۋقۇن تەكشۈرۈپ ئۆلچەندى، تەكشۈرۈپ ئۆلچەش نىسبىتى پار قازانىنىڭ 90%كە، شاۋقۇننىڭ 97%كە يەتتى.

☆ ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى بىلەن 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «خۇالىڭ» ئۇنۇمۇبرسال بازىرىدا تامۇزنا، تاۋار تەكشۈرۈش، چېگرا رەسمىيىتىنى تەكشۈرۈش، سەھىيە جەھەتتىن تەكشۈرۈش، ھايۋان - ئۆسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش، قاتناش - تىرانسپورت مەمۇرىيىتى ئورۇنلىرى، شىمگو رايونلۇق ھۆكۈمەت، «خۇالىڭ» ئۇنۇمۇبرسال بازىرى تەرىپىدىن پورت باشقۇرۇش كومىتېتى قۇرۇلدى، ئۇ «خۇالىڭ» ئۇنۇمۇبرسال بازىرىدىكى پورت خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلدى ھەم ئۇنى باشقۇردى. 11 - ئايدا «خۇالىڭ» ئۇنۇمۇبرسال بازىرىدىكى 2 - خىلدىكى تاشقى سودا پورتى رەسمىي ئىش باشلىدى.

جۇ جىڭ

يېڭىشەھەر رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

يېڭىشەھەر رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ غەربىي شىمالىغا، ئۇرۇمچى دەرياسىدىن ھاسىل بولغان تىنما تۈزلەڭلىكنىڭ يۇقىرى قىسمىغا جايلاشقان. كۆلىمى تەخمىنەن 112 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى يېڭىشەھەر رايونىغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 8، ئاھالىلەر (ئائىلە) كومىتېتى 90. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 298 مىڭ 168 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 53 مىڭ 88)، غەيرىي يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 274 مىڭ 975؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 9.24‰، ئۆلۈش نىسبىتى 1.62‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.62‰ بولدى. رايون تەۋەسىدە

1330 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1150 گېكتار يەر تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1570 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 90 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ يېڭىشەھەر رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى جۇنفېڭ (7 - ئايدا ۋەزىپىدىن يۆتكەلدى)، جالاڭ خۇڭ (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينەلەندى).

6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: جاۋ شىنجى (ئايال).

رايون باشلىقى: ۋالاڭ قېڭلىن.

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابدۇرازاق.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايون بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 2 مىليارد 971 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 760 مىليون يۈەن) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 2 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 696 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 273 مىليون يۈەن. يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 36 مىليون 235 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 26 مىليون 737 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. 63 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 8 تونىنا يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇق ئىشلىتىلدى، 10 مىڭ 600 گېكتار ئېتىز ئونۇملۇك سۇغىرىلدى. 6462 تونىنا ئاشلىق، 99 تونىنا يافلىق دان، 4985 تونىنا قىزىلچا، 450 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 2 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 93.7 تونىنا گۈش، 1396 تونىنا تۇخۇم، 6 تونىنا سۈت ئېلىندى.

رايون بويىچە 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلىغى بار مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 936 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 20.3% ؛ قوشۇلما قىممىتى 923 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 8.7% ئاشتى، ئېغىر سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 153 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 8.45% ئاشتى؛ يېنىك سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 783 مىليون يۈەن بولۇپ، 5.24% تۆۋەنلەپ كەتتى. 59 مىڭ 700 تونىنا كۆمۈر، 1311 تونىنا پاختا يىپ، 100 تونىنا تېۋىت يىپ، 231 مىڭ 200 يەشىك سەرەڭگە، 376 تونىنا خىمىيىۋى تېببىي دورا، 5368 تونىنا خىمىيىۋى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	29.71	11.32
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	36.17	4.99
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	6462	7.18
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	0.19	58.33
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	4150	
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	5404	115.38
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	15.07	7.62
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	30.39	12.03
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	8083	8.05
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	7846	10.2

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 762 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 897 مىليون يۈەن. يۇقىرىدىكى سانلارنىڭ مالىيە كىرىمى ۋە چىقىمىدىن باشقىلىرى رايون تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

تالا، 308 مىڭ 800 دانە بالون، 7974 تونىا سۇلياۋ ياسالما، 61 مىڭ 618 ساندۇق تاختا ئەينەك، 10 مىليون 781 مىڭ دانە لامپۇچكا، 23 مىڭ 450 تونىا ئالىۋمىن، 13 مىڭ 292 دانە يېغىم ماشىنىسى ئىشلەپچىقىرىلدى، 104 ئاپتوموبىل ياسالدى، 773 ئاپتوموبىل ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلدى. ھىناكارلىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 40 مىليون يۈەنگە، ئۇي - ئىمارەت كۆلىمى 2 مىليون 716 مىڭ 500 كۋادرات مېتىرغا، پۈتكەن ئۇي - ئىمارەت كۆلىمى 1 مىليون 94 مىڭ 100 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 1 مىليارد 620 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. جەمئىيەت بويىچە سېتىش كىرىمى 1 مىليارد 76 مىليون يۈەنگە، سودا، يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمىتى، ئەمگەك مۇلازىمىتى كەسىپلىرىنىڭ سېتىش كىرىمى 491 مىليون يۈەنگە، بازار كىرىمى 252 مىليون يۈەنگە يەتتى. 8 بازار قۇرۇلدى. 1998 - يىلى سىرتتىن كىرگۈزۈلىدىغان 28 تۈرنىڭ 24 ى ئەملىيلەشتى، كېلىشىم بويىچە كىرگۈزۈلىدىغان 235 مىليون يۈەن مەبلەغنىڭ 72 مىليون 800 مىڭ يۈەنى ئەملىيلەشتى. رايون بويىچە يەككە سودا - سانائەتچىدىن 6253ى، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىككە ئوخشاش غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىدىن 662 سى بار. يۇقىرى ئوبوروت مىقدارى 911 مىليون 801 مىڭ 400 تونىا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 3 مىليارد 35 مىليون 127 مىڭ 300 ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 57 مىليون 228 مىڭ يۈەنگە، تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سىغىمى 168 مىڭ 678 توچكىغا، يىل ئاخىرىدىكى تېلېفون ئابونېنتى 52 مىڭ 892 گە، تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 61.6% كە يەتتى. سايامەتچىلىكتىن 23 مىليون 240 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1313ى بار. پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشۇش نىسبىتى 7.46% كە يەتتى. پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۇلگە كارخانىدىن 2 سى، پەن - تېخنىكا جەھەتتە يېتەكچى كارخانىدىن 3ى قۇرۇلدى. 16 تۈرلۈك يېڭى مەھسۇلات، يېڭى تېخنىكا، يېڭى ھۈنەر - سەنئەت بارلىققا كەلتۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈلگىنى 8، «ئالتۇن كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى»دا تۇنجى قېتىم تۈرغۇزۇلغىنى 2. يېڭى مەھسۇلات ABB چاستوتا ئۆزگەرتىپ سۈرئەت تەڭشەپ سۇ بېرىش ئۇسكۇنىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا ئەتىجىلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى؛ پۈرچاقتىن ئىشلەنگەن قۇۋۇۋەتلىك بېمەكلىكلەر ۋە پار قازانلىرىنى سەيياره تەكشۈرۈش ئەسۋابى شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەرىپىدىن «ئالتۇن كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى» بويىچە مۇنەۋۋەر تۈر قىلىپ باھالاندى. «شىنفېلد» سۇ بېرىش ئۇسكۇنىلىرى زاۋۇتى تەتقىق قىلىپ ياسىغان ABB چاستوتا ئۆزگەرتىپ سۈرئەت تەڭشەپ سۇ بېرىش ئۇسكۇنىسى ۋە يېڭى تىپتىكى ھىناكارلىق ماتېرىياللىرى زاۋۇتى ياسىغان SBS سۇ ئۆتكۈزمەيدىغان ماتېرىيال 11 - نۇۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە ۋە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى كۆرگەزمىسىدە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا ئەتىجىلىرى «ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى. رايوندىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 22، ئوقۇغۇچىسى 8728 (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2046، مىللىي 2605)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 864 (مىللىي 159)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 22، ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 109 (مىللىي 2807)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 847؛ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 99.3% بولدى. رايون بويىچە 5 ساپا ماتارىپى بازىسى قۇرۇلدى، بىر مەكتەپكە ساپا ماتارىپى بويىچە ئۈلگە مەكتەپ دەپ، 2 مەكتەپكە ئىلغار مەكتەپ دەپ نام بېرىلدى، بىر تۈركۈم «ئون ياخشى» مەكتەپ مۇدىرلىرى، «ئون ياخشى» سىنىپ مۇدىرلىرى ۋە يۇلتۇز دەرىجىسى ئۆلچەمگە يەتكەن مەكتەپلەر تەقدىرلەندى. 1998 - يىلى يېڭىشەھەر رايونى شىنجاڭدىكى 8 ساپا ماتارىپى سىناق قىلىنىدىغان رايون (ناھىيە) نىڭ بىرى قىلىپ بېكىتىلدى. ماتارىپ كەسپىي خىراجىتى چىقىمىسى 12 مىليون720 مىڭ يۈەنگە، ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 8 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 29 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ كۆتۈپخانىسى، 24 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ياتاق بىناسى ۋە تەنتەربىيە مەيدانى، 44 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مەكتەپ بىناسى سېلىنىدى ھەمدە 6 مەكتەپكە ئەمگەك - ئىقتىدار مۇئەسسەسلىرى سەپلەپ بېرىلدى. رايونغا قاراشلىق 5 چوڭ دوختۇرخانا (رايون تەۋەسىدىكى ئورۇنلارنىڭ 100 دىن ئارتۇق كارىۋاتى بار دوختۇرخانىلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 2081 كارىۋات، 2082 كەسپىي تېخنىكا خادىمى، 41 يەككە داۋالاش نۇقتىسى بار. رايون بويىچە 3 مەھەللە مەدەنىيەت پونكىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ 1 - دەرىجىلىك ۋە ئالاھىدە دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتتى. ئاپتونوم رايون ئۆتكۈزگەن 3 - نۇۋەتلىك شىنجاڭ ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە يېڭىشەھەر رايونىدىن بىر كىشى 2 - دەرىجىلىك ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا، بىر كىشى 1 - دەرىجىلىك ئورۇنداش مۇكاپاتىغا، بىر كىشى

2 - دەرىجىلىك ئورۇندىش مۇكاپاتىغا ۋە بىر كىشى مۇنەۋۋەر تەشكىلاتچىلىق مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يېڭىشەھەر لوكچىسى «98' مەملىكەتلىك سۇ ئۇزۇش ماكانى» نىڭ سۇ ئۇزۇش مۇسابىقىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزدى ۋە تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 3 - ئايدا دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى يېڭىشەھەر رايونىغا «مەملىكەت بويىچە ياشانغانلار تەنتەربىيىسىدە ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى. 10 - ئايدا ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى يېڭىشەھەر رايونىغا «ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار رايون» دەپ نام بەردى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېڭىشەھەر رايوندىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 6441.32 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماتاشى 7953 يۈەنگە يەتتى؛ رايون بويىچە رايون، مەھەللە، ئاھالىلەر كومىتېتىدىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇلدى، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مەخسۇس فوندى تەسىس قىلىشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىندى. 4 قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بازىرى ۋە 6 قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بازىسى قۇرۇلۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان، تارقاقلاشتۇرۇلغان 1762 ئىشچى - خىزمەتچى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، رايون بويىچە ئىش ئورنىدىن ئالماشتۇرۇش، تارقاقلاشتۇرۇش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش نىسبىتى 41.3% كە يەتتى، رايون تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق 80 دۆلەت كارخانىسى چىقىش يولىنى ئۆزى تېپىپ، ئۆزى ئەملىي گەۋدە قۇرۇپ 5854 ئادەمنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئاق تۆۋەن تۇرمۇش سۇغۇرتىسى تۈزۈمىنى ئورناتتى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى، 210 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كاپالەت پۈلى ۋە بايراملىق تۇرمۇش قوشۇمچە يارداەم پۈلى تارقىتىلدى. سايۇبا ئورمانچىلىق مەيدانىنىڭ كەمبەغەللەرگە يار - يۆلەك بولۇش - تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىگە سىستېمىلار بويىچە يارداەم بېرىلدى، قىممىتى 350 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۈل ۋە ماددىي ئەشيا سەرپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە نەق پۈل 80 مىڭ 180 يۈەن، باشقا ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەشيالىرى 200 نەچچە مىڭ يۈەنلىك، پەن - تېخنىكىنى كۈچەيتىش، تېببىي داۋالاش ۋە ماتارىپقا يارداەم بېرىشكە ئوخشاش كۆپ خىل يوللار بىلەن ئورمانچىلىق مەيدانىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا مېڭىشىغا يارداەم بېرىلدى. يىل ئاخىرىغىچە ئورمانچىلىق مەيدانىدىكى 19 كەمبەغەل ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ئۆلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، ئاق كۆپ بولغاندا 1612 يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە 4 يول رېمونت قىلىندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، كوچىدىن ئۆتىدىغان 4 كۆتۈرمە كۆۋرۈك ياسالدى، «چاڭشا» يولى، «تىەنجىن» يولىغا يۆندا تۇرۇبىسى يانتۇزۇلدى. چاڭ - تۇزان، ئىس - تۈتەكنى تىزگىنلەشتە ئۆلچەمگە يەتكەن 35.25 كۋادرات كىلومېتىر رايون مۇستەھكەملەندى ۋە تىزگىنلەندى، شاۋقۇننى تىزگىنلەشتە ئۆلچەمگە يەتكەن 73.10 كۋادرات كىلومېتىر رايون بەرپا قىلىندى. يېڭىشەھەر رايونى مۇھىت ئاسراش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇھىت ئاسراشنى تەكشۈرۈپ ئۆلچەش خىزمىتىدىكى ئەلا ئورۇن بولدى. رايون بويىچە كۆكۈلمەيدانلارنىڭ قاپلاش نىسبىتى 26.29% كە يەتتى. باغچا شەكىللىك 8 ئورۇن، كۆكەرتىشتە لايىقەتلىك 8 ئورۇن بەرپا قىلىندى. خالتىلىق ئەخلەت يىغىۋېلىش نۇقتىسىدىن 94 ى قۇرۇلدى. 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىنىپ، رايونغا قاراشلىق ئاساسلىق كوچا - مەھەللە، بازار ۋە شەھەر - يېزا بىرلەشكەن جايلارغا ئەخلەت قاچىلاش مۇئەسسەسلىرى سەپلەندى. رايون، مەھەللە، ئاھالىلەر كومىتېتى، ئىدارە - ئورۇندىن ئىبارەت 4 دەرىجىلىك مەدەنىي ھەربىكەت نازارەت تورى بەرپا قىلىندى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون تازىلىقتا قىزىلبايراقدار شەھەر رايونلىرىنى بەرپا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرگەندە، يېڭىشەھەر رايونى كورلا، ئاقسۇ شەھەرلىرى قاتاردا ئاپتونوم رايون بويىچە يەنە بىر قېتىم 1 - بولدى، رايونغا «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تازىلىقتا قىزىلبايراقدار شەھەر رايونى» دەپ نام بېرىلدى.

☆ 5 - ئايدا دۆلەتنىڭ خەلق ئىشلىرى تارمىقى يېڭىشەھەر رايونىغا «ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار رايون» دەپ نام بەردى.

☆ 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى «مېھمان كۈتۈش» يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسىغا مەھەللىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدە 1 - تۈركۈمدىكى «مەملىكەت بويىچە شەھەر تەنتەربىيىسىدە ئىلغار مەھەللە» دەپ نام بەردى.

لى زومىن

نەنسەن كان رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

نەنسەن كان رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ دەل جەنۇبىغا جايلاشقان. رايونلۇق ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق جاي بىلەن شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئارىلىقى 240 كىلومېتىر كېلىدۇ. پىلانلانغان زېمىن كۆلىمى 1120 كۋادرات كىلومېتىر. 1998 - يىلى نەنسەن كان رايونىغا قاراشلىق مەھەللە ئىش

باشقارمىسى 3؛ ئاھالىلەر كومىتېتى 11. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 18 مىڭ 581 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1165)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰6.40، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.44، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰2.96. كىلىماتى ئىچكى قۇرۇقلۇق تېپىدىكى قۇرغاق كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

رايون تەۋەسىدە قېزىلما بايلىق مول، كۆمۈرنىڭ سانائەت زاپىسى 530 مىليون تونناغا يېتىدۇ، ھاك تېشىنىڭ تارقىلىشى كەڭ، سۇپىتى يۇقىرى، زاپىسى كۆپ بولۇپ، ئاپتونوم رايون ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنى سېمونت زاۋۇتلىرىنىڭ ئاساسىي كان مەنبەسىدۇر؛ يەنە تۆمۈر، مىس، ئوتقا چىدامليق توپا، مىنېرال سۇ قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار بار. رايون تەۋەسىدە تەخمىنەن 20 كۆلەمدىكى ئاشىدىغان ھازىرقى زامان مۇزلۇقى بار. ئالغۇي دەرياسىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 114 مىليون كۇب مېتىر، جىلغىلاردا تاغ تېرىكى، سۇغەت، قەدىمكى قارا ياغاچ، جىغان قاتارلىق ئارىلاش ئۆسكەن ئىككىلەمچى ئورمان كەڭ تارقالغان، جىلغىلاردىكى ئىككىلەمچى ئورمان كۆلىمى 1333.3 گېكتارغا، ھەرخىل دەل - دەرەخنىڭ ياغاچ زاپىسى 20 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. دېڭىز يۈزىدىن 2000 مېتىر ئېگىز جايلاردىن تاكى قار سىزىقىدىن تۆۋەن تاغلىق جايلارغىچە بولغان ئارىلىق ئىككىلەمچى سوغۇق چىملىق بەلۋاغ بولۇپ، سۈپەتلىك تەبىئىي ئوتلاقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ نەنسەن كان رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: فۇ جيەنچېڭ.

7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ۋاڭ جىنفاڭ.

رايون باشلىقى: فۇ جيەنچېڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 134 مىليون 141 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 65 مىليون 745 مىڭ 600 يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰7.58 تۆۋەنلەپ كەتتى. مالىيە كىرىمى 3 مىليون 476 مىڭ يۈەنگە، تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ ئەسلى قىممىتى 350 مىليون يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىردا رايون بويىچە ھەرخىل سودا - سانائەتچىلىگە 321گە، ھەرخىل تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 140 مىليون يۈەنگە يەتتى. پوچتا كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 600 توپكىدىن كۆپرەككە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى رايون بويىچە ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىمى 2500 دىن ئاشتى. رايوندىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 5، ئوقۇغۇچىسى 1328، ئوقۇتقۇچىسى 97؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 5، ئوقۇغۇچىسى 592، ئوقۇتقۇچىسى 82. ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە كىرىش نىسبىتى، مۇستەھكەملىنىش نىسبىتى، ئومۇملىشىش نىسبىتى، مەكتەپ پۈتتۈرۈش نىسبىتى ‰100كە يەتتى. رادىئو ۋە تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ‰100كە يەتتى. 8 كىنوخانا، بىر ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە سارىيى، 27 ۋاسكېتبول مەيدانى، 2 ئۇلچەملىك سۇ ئۆزۈش كۆلى، 7 بەدەننى ساغلاملاشتۇرۇش ئۆيى، 17 ئىشچى - خىزمەتچىلەر پائالىيەت - كۆڭۈل ئېچىش مەركىزى، 6 مەدەنىيەت بازىرى بار. 14 ھەرخىل تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 191 كارىۋات، 136 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى رايون بويىچە ئوتتۇرىچە پۇل كىرىمى 5500 يۈەندىن كۆپرەككە، ئوتتۇرىچە ئىستېمال چىقىمى 4000 يۈەنگە يەتتى.

شەن يۈجۇك

دۇڭخەن رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

دۇڭخەن رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان، كۆلىمى 380 كۋادرات كىلومېتىر. رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3، يېزا بىر. رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 89 مىڭ 428 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 17 مىڭ)، يېزا نوپۇسى 12 مىڭ، ۋاقىتلىق نوپۇس 6042؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.57، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.88، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰6.69. رايون تەۋەسىدە 2450 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1075.87 گېكتار يەر تېرىلدى (ئېڭىز ئورنى تېرىلغۇسى 80 گېكتار)، 625 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلدى.

تەبىئىي بايلىقى

دۇڭخەن رايوندىكى ئورمان كۆلىمى، لۇساۋگۇ يېزىسى بويىچە ھېسابلىغاندا، تەخمىنەن 333 گېكتار كېلىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن تېرەك، قارا ياغاچ، قارىغاي بار.

رايون بويىچە پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى تەخمىنەن 19 مىڭ 300 گېكتار كېلىدۇ. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قان تېپەر، سوغىگۈل، قار لەيلىسى، مامرانچىن، رەۋەن قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن ئېيىق، تايغان بۇغا، ئۇلار، تۈلكە قاتارلىقلار، ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر رۇدىسى، ھاك تېشى، ياپىلاق تاش قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ دۆڭسەن رايونلۇق 3 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: چېڭ لىشيەن (ئايال).

4 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: بەكرى قادىر.

رايون باشلىقى: چېن گوچياڭ.

سىياسىي كېڭەش 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: جۇ جىگو.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليون600 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.6% ئاشتى. 2952.57 تونىا ئاشلىق ، 279.69 تونىا ياغلىق دان، 13 مىڭ تونىدىن كۆپرەك كۆكتات ئېلىندى. 100 كۆكتات پارنىكى ۋە لاپسى ئوزگەرتىلدى. 10 پارنىك ياسالدى. 7.4 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 5000 توپ كۆچەت تىكىلدى. 593 تونىا گۆش، 233 تونىا سۈت، 380 پارچە كالا تېرىسى، 4650 پارچە قوي تېرىسى، 320 تونىا قوي يۇڭى، 2440 كىلوگرام ئۆچكە تىۋىتى، 30 مىڭ ئۇي قۇشى، 46.5 تونىا تۇخۇم ئېلىندى. 1998 - يىلى لۇساۋگۇ يېزىسىنىڭ ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 4 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 5 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، لوباگۇ كەنتىدىكى ئوزۇنلۇقى 3.5 كىلومېتىر كېلىدىغان تۇرۇبا سۇيىنى ئۆيلەرگە ئېلىپ كىرىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، شۇنىڭ بىلەن 60 ئۆيلۈكتىن كۆپرەك چارۇچى دۆلەتنىڭ تازىلىق ئۆلچىمىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان تۇرۇبا سۇيى ئىچىلەيدىغان بولدى. سۇ ئىنشائاتى خىزمىتى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىپ بېرىلغان كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، سۇنى ياخشىلاشنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان «قىزىلتاغ لوكقىسى» سۇ ئىنشائاتىنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا 2 - بولدى.

يېزىلاردا 2 مىليون 650 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 324 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت، 1.5 تونىا دېھقانچىلىق دورىسى، 10 تونىا سۇلياۋ يوپۇق ئىشلىتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 166 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

رايونغا تەۋە ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىممىتى 237 مىليون 242 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 20.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 163 مىليون 835 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 25.8% ئاشتى. سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتىدە رايون، مەھەللە كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 46 مىليون 214 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 75.04%؛ يېزا، كەنت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 72 مىليون 142 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 3.9%؛ يەككىلەرنىڭ بىرلەشمە كارخانىلىرى يارىتقان قىممەت 45 مىليون 479 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 26.09% ئاشتى. 1 مىليون 131 مىڭ 800 تونىا كۆمۈر، 219 مىليون 500 مىڭ دانە خىش، 11 مىڭ 505 يۈرۈش قاتلىنىدىغان ئىشكاپ، 4673 تونىا بىرىكمە ئوغۇت، 1697 تونىا ئېلېكتر قوتۇپلۇق شىلىم، 159 تونىا نوكچا ئالىيومىن، 16 مىليون 970 مىڭ تونىا گرافىت ۋە كاربونلۇق يېسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. 1998 - يىلى دۆڭسەن رايونى 10 يۇغۇرما تېپلىق كارخانا قۇردى، يەككە تىجارەتچىدىن 623نى، خۇسۇسىي كارخانىدىن 9نى كۆپەيتتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 599 مىليون 190 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 345 مىليون 340 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 250 مىليون 130 مىڭ يۈەن، باشقا ئىشلارغا سېلىنغان مەبلەغ 3 مىليون 720 مىڭ يۈەن. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە سېرتتىن كىرگۈزۈش، ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىشكە دائىر ئىقتىساد - تېخنىكا توختامىدىن 17 سى ئىمزالاندى، سېلىنغان مەبلەغ 107 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پۈتكەن ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن تۈرلەر مۇنۇلار: يىلىغا 30 مىڭ تونا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان بىرىكمە ئوغۇت تۈرى؛ يىلىغا 1000 تونىا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، 2 مىليون 750 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان سۇلياۋ تولدۇرغۇچ ماتېرىياللار تۈرى؛ يىلىغا 10 مىڭ تونىا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان پولات پروكاتلاش تۈرى؛ يىلىغا 1 مىليون 500 مىڭ كۋادرات مېتىر مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان SBS، APP ئۆزگىرىشچان ئاسفالتتىن ئىشلەنگەن سۇ ئوتەمەس يۆگەلمە ماتېرىيال تۈرى؛ 6 مىليون يۈەن مەبلەغ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	2952.57	3.45
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	26100	24.88
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	15818	6.36
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	25256	36.76
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1930	—4.1
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	2867	18.52

سېلىنغان PVC سۈلياۋ تاختا تۈرى. قۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەر مۇنۇلار: يىلىغا 1500 تونىا مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، 30 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان مېتال ماگنىي تۈرى؛ 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان كۆن - خۇرۇم بۇيۇملىرى تۈرى. سودا — يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمىتىدە سېتىش سوممىسى 30 مىليون يۈەن بولۇپ، 10.8% تۆۋەنلەپ كەتتى. بىنكارلىق - قۇراشتۇرۇشنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 15 مىليون 307 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 86.135%، قاتناش - تىرانسپورت كىرىمى 16 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 25.6% ئاشتى. بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 18 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى رايون بويىچە «پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، سەھىيەنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى، 60 قارار مەرخىل كۆرس ئېچىلىپ، 2430 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. قوينى قوش قوزىلىتىش دوربىسى ۋە گۆش قوينىنىڭ شالغۇت ئۈستۈنلۈكىدىن پايدىلىنىش تېخنىكىسىنى ئۆلگە كۆرسىتىپ كېڭەيتىش قاتارلىق 3 تۈر شەھەر دەرىجىلىك پەن تەتقىقات - تېخنىكا تەرەققىياتى پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. دۆڭسەن رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى شەھەر دەرىجىلىك ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى ھەمدە پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش خىزمىتىدە شەھەر دەرىجىلىك ئىلغار كوللېكتىپ بولدى. يىل ئاخىرىدىكى ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 13 (تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 7، مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 6)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 103 (مىللىي 23)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 1131 (مىللىي 205)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 295 (مىللىي 55)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2863 (مىللىي 850)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 22، ئوقۇتقۇچىسى 464 (مىللىي 101)، ئوقۇغۇچىسى 7537 (مىللىي 1795)؛ بالىلار باغچىسى 10، باغچىدىكى بالا 837، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 362. ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەتەربىيىدە ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 95.8%كە، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 93.7%كە يەتتى. رايون بويىچە شۇ يىللىق ماتارىپقا سېلىنغان مەبلەغ 3 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى. «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قايتا تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. رايون بويىچە 51 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 7)، 543 كارىۋات بار، 571 ھەر دەرىجىلىك، ھەرخىل كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ۋراچ 290. پىلانلىق ئىممۇنىتېتلاشنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. ئاپتونوم رايون بويىچە تازىلىقتا قىزىلبايراقدار ئورۇندىن 2 سى، شەھەر دەرىجىلىك تازىلىقتا ئىلغار ئورۇندىن 8ى، تاماكا چەككۈچىلەردىن خالىي ئورۇندىن 4ى بارلىققا كەلدى، ئۈلار ئاپتونوم رايونىنىڭ پاكىز شەھەر رايونلىرىنى قايتا تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2967 يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە ئىش ئورنىدا ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 358 مىليون 915 مىڭ يۈەن ماتاش تارقىتىلدى، ئۈلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماتاشى 9571 يۈەنگە يەتتى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش، ئىشسىزلىق، ئىش ئۈستىدە يارىلىنىش، تۇغۇت جەھەتتىكى سۇغۇرتا تۈرۈمى ئاساسىي

جەھەتتىن ئورنىتىلىپ بولدى. ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان دۆلەت كارخانىسى 49غا، ئىشچى - خىزمەتچى 26 مىڭ 470 كە، غەيرىي دۆلەت كارخانىسى 25كە، ئىشچى - خىزمەتچى 2877 گە يەتتى، ئەمەلىيەتتە يىغىپ تاپشۇرۇلغان ئىشسىزلىق سۇغۇرتا پۇلى 5 مىليون 101 مىڭ 400 يۈەنگە، يىغىپ تاپشۇرۇش نىسبىتى 97.3% كە يەتتى. لوباگۇ كەنتىدە تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى سۈنئىي ھەمراھىتىن قوبۇل قىلىش ئىستانسىسى قۇرۇلۇپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. 36 مىڭ 921 كۆچادرات مېتىر يول ياسالدى ۋە رېمونت قىلىندى، 24 كوچا چىرىغى ئورنىتىلدى. 10 كۆچادرات كىلومېتىر كېلىدىغان ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان تىزگىنلەنگەن رايون ۋە 6 كۆچادرات كىلومېتىر كېلىدىغان شاۋقۇن ئۆلچەمگە يەتكەن رايون بەرپا قىلىندى ۋە مۇستەھكەملەندى. 60 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 - بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، 5 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتى دوختۇرخانىسى، لوساۋگۇ ئوتتۇزا مەكتىپىنىڭ پار قازىنى چەكلىك مۇددەتتە ئۇنۇملۇك ھالدا ئۆزگەرتىلدى ۋە تىزگىنلەندى.

☆ 5 - ئاينىڭ 19 - ۋە 20 - كۈنلىرى دۇڭسەن رايونىدىكى لوساۋگۇ قار - بوران، يامغۇر - قارنىڭ ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى، 207 گېكتار يەردىكى زىرائەت ئاپەتكە ئۇچرىدى. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 235 مىڭ يۈەنگە، ۋاستىلىك ئىقتىسادىي زىيان 155 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 5 - ئايدا دۇڭسەن رايونىغا مەملىكەتلىك پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى «مەملىكەتلىك پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى خىزمىتىدە ئىلغار ناھىيە» دەپ نام بەردى.

لىۋ سۈيخۇا

ئۇرۇمچى ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئۇرۇمچى ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ ئوتتۇرا بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىغا جايلاشقان. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 18، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 156 مىڭ 883 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 86 مىڭ 950)، يېزا نوپۇسى 123 مىڭ 936. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 16.3‰، ئۆلۈش نىسبىتى 2.2‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 14.1‰. ناھىيە بويىچە 26 مىڭ 412 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 13 مىڭ 653 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7007 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇراھال مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئۇرۇمچى ناھىيىسى تەۋەسىدىن 23 خىل رۇدا بايقالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 16 خىل رۇدىنىڭ زاپىسى ئېنىقلاپ چىقىلدى؛ 66 يەردە كان ياتقىسى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇراھالدىن يۇقىرىسى 16. كېپەك ئالتۇنىنىڭ زاپىسى 5 توننا، مىسنىڭ 28 مىڭ 600 توننا، سىنكىنىڭ 6788 توننا، مايلىق سلانتسىنىڭ 216 مىليون 640 مىڭ توننا، ئوتقا چىدامليق توپىنىڭ 8 مىليون 40 مىڭ توننا، ھاك تېشىنىڭ 184 مىليون 980 مىڭ توننا، كۆمۈرنىڭ 10 مىليارد توننا.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئۇرۇمچى ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: پەن جيەنجۇڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئەبەي سەكەي (قازاق).

ھاكىم: خەن شۇ (خۇيزۇ).

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: خەن فۇشىن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 371 مىليون 216 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 186 مىليون 642 مىڭ 600 يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.6% تۆۋەنلەپ كەتتى (ئۆزگەرمەس باھا). 59 مىڭ 400 تونا ئاشلىق، 2100 تونا ياغلىق دان، 235 مىڭ تونا كۆكتات ئېلىندى. يېزا ئىگىلىكىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش خىزمىتى ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، 32 خىل ئۆلچەم يولغا قويۇلدى، ئۇلارنىڭ كۆرسىتىش كۆلىمى 14 مىڭ 200 گېكتارغا، يېزا ئىگىلىك ئۆلچىمىنىڭ ئومۇملىشىش كۆلىمى 100%كە يەتتى. بۇ ناھىيە دۆلەتلىك سۈپەت - تېخنىكىنى نازارەت قىلىش ئىدارىسى تەرىپىدىن رەسمىي ھالدا دۆلەت دەرىجىلىك كۆكتاتنى ئۆلچەملەشتۈرۈش بويىچە ئۇلارغا رايون قاتارىغا كىرگۈزۈلدى ھەمدە ئۇلارغا كۆرسىتىش خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىكىدىن «مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى» يولغا قويۇلغان يەر كۆلىمى 11 مىڭ 400 گېكتارغا، يېگىدىن قۇرۇلغان پارنىك كۆلىمى 25.6 گېكتارغا، يېگىلانغان، ئۆزگەرتىلگەن پارنىك 126.33 گېكتارغا، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ ئۆستۈرۈلگەن كۆمىسۇناق

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	162032.84	9.02
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	219807.6	—0.35
ئېلىنغان ئاشلىق (تۆمەن تونا)	5.94	22.47
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	36.4	1.34
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	36.9	15.86
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	143147	—2.25
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	60991	—19.27
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	78911	8.75
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	11602	13.23
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	13556	17.71

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 755 مىليون 302 مىڭ 400 يۈەن.

كۇندۇن - كۇنگە گۇللىنىۋاتقان چىداۋان يېزىسى

چىداۋان يېزىسى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شىمالىي ئەتراپىغا جايلاشقان. مەمۇرىي رايون كۆلىمى 98 كۋادرات كىلومېتىر، نوپۇسى 12 مىڭ 92 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1833)، غەيرىي يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 1181. چىداۋان يېزىسىغا 8 مەمۇرىي كەنت، 35 كەنت ئاھالىلەر گۇرۇپپىسى قارايدۇ.

1998 - يىلى 13.994 گېكتار يەر تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلغۇ كۆلىمى 147.67 گېكتار بولۇپ، 606 تونا ئاشلىق؛ ياغلىق دان تېرىلغۇ كۆلىمى 34.73 گېكتار بولۇپ، 74 تونا ياغلىق دان؛ كۆكتات تېرىلغۇ كۆلىمى 811.73 گېكتار بولۇپ، 38 مىڭ 280 تونا كۆكتات ئېلىندى. يېزا بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 29 مىليون 690 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 1.8%نى ئىگىلىدى. تېرىقچىلىقتا كۆكتات ئاساس قىلىنىدۇ. ئۇ ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئاساسلىق كۆكتات بازىسى بولۇپ، ھەر يىلى بازارنى ھەرخىل كۆكتاتلار بىلەن تەمىنلەپلا قالماستىن، كۆپلىگەن گۆش، ئۇي قۇشى، تۇخۇم، سۈت قاتارلىق قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بىلەنمۇ تەمىنلەيدۇ.

چىداۋان يېزىسى بايلىق جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. يېقىنقى 10 يىلدا يېزا - بازار كارخانىلىرى تېز تەرەققىي قىلدى. 1998 - يىلى يېزا بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 676گە، كەسىپكارى 7060گە يەتتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 178 مىليون 380 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 31.9%نى ئىگىلىدى. بۇ يېزا 1991 - يىلى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى جەھەتتە شىنجاڭ بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىچىدە ئالدى بۇرۇن 100 مىليون يۈەنلىك چوڭ ئوتكەلدىن ئوتكەن تۇنجى يېزا بولۇپ قالدى. 1998 - يىلى بۇ يېزىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 712 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 38.9% نى ئىگىلىدى. يېزا بويىچە 1 - ۋە 2 - كەسىپلەرنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى تېخىمۇ ياخشىلاندى. ھاراق ئىشلەش، توقۇمىچىلىق، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، ماشىنا بىلەن پىششىقلاش، سۈلياۋ - خىمىيە سانائىتى ياسالمىلىرىنى

كۆلىمى 348.53 گېكتارغا يەتتى. 203.2 گېكتار يەردە لايىقەتلىك ئورمان بەرپا قىلىندى. مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمى 98.53 گېكتارغا يېتىپ، 1100 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 9616 تونىنا گۆش، 6362 تونىنا سۈت، 466 تونىنا يۇڭ، 46 مىڭ 900 پارچە تېرە، 1416 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. ئوتلاقنىڭ سىم قاشالىرىنى يېڭىلاش ۋە رېمونت قىلىشقا 110 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى؛ 587.33 گېكتار سۈپەتلىك سۇنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىندى. سۇ مەھسۇلاتلىرىنى بېقىش كۆلىمى 238.2 گېكتار بولۇپ، 1630 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 28 مىليون 450 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. 88.75 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك، 342 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 420 كىلومېتىر ئۆستەك رېمونت قىلىندى، 316 كىلومېتىر ئۆستەك لايدالدى؛ كەلكۇن بۇزۇۋۈتكەن 4 ئىنشائات ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. 35 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 308 ماشىنىلاشقان قۇدۇق رېمونت قىلىندى، 35 ماشىنىلاشقان قۇدۇق يۇرۇشلەشتۈرۈلدى، 18 ئېغىز قۇدۇق ئۆيى سېلىندى، ماشىنىلاشقان قۇدۇقلارنىڭ ئىشلىتىلىش نىسبىتى %97كە يەتتى. 1.1 كىلومېتىر تۆۋەن بېسىملىق سۇغىرىش تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، تىزگىنلەپ سۇغىرىش كۆلىمى 46.7 گېكتارغا، سۇنى تېجەپ پۈركۈپ سۇغىرىش كۆلىمى 933.3 گېكتارغا، قۇدۇق بىلەن سۇغىرىش كۆلىمى 4666.7 گېكتارغا، ئېرىق - چۈنەك بىلەن سۇغىرىش كۆلىمى 13 مىڭ 300 گېكتارغا، سۈلياۋ يوپۇق ئۈستىدىن سۇغىرىش كۆلىمى 4666.7 گېكتارغا، تۇرۇبا بىلەن سۇغىرىش كۆلىمى 380 گېكتارغا، ناھىيە بويىچە سۇغىرىش كۆلىمى 270 مىڭ 600 گېكتارغا يەتتى، 280 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى. 500 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، داۋانچىلىق رايوندىكى 10 كىلوۋولتلۇق يېزا توك لىنىيىسىنىڭ 19.6 كىلومېتىر قىسمى ئۆزگەرتىلدى، ئەنەنچوي ۋە ئۇلانباي توك بىلەن تەمىنلەش پونكىتىدا 4 كىلومېتىر توك سىمى تارتىلدى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 1504 كە، كەسپكارى 24 مىڭ 267 گە، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 3 مىليارد 250 مىليون يۇەنگە، پايدىسى 297 مىليون يۇەنگە يەتتى. ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە «يېزا - بازار كارخانىلىرى بويىچە ئون كۆچلۈك ناھىيە» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ناھىيە بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 826 مىليون 260 مىڭ يۇەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 454 مىليون 610 مىڭ يۇەن) بولۇپ، 1997- يىلدىكىدىن %0.1 تۆۋەنلەپ كەتتى. 1 مىليون 638 مىڭ 400 تونىنا كۆمۈر، 500 مىليون 840 مىڭ دانە خىش، 389 مىڭ 200 تونىنا ھاك تېشى، 64 مىڭ 500 تونىنا ئاق گەچ، 109 مىڭ 800 تونىنا پولات ماتېرىيال، 31 مىڭ 700 ياساش قاتارلىقلار يېتەكچى كەسىپ قىلىنىپ، خىمىيە سانائىتى، كۆمۈرچىلىك، قەغەزچىلىك ۋە يېمەكلىك پىششىقلاش قاتارلىق كەسىپلەر ئەۋزەل كەسىپ ياكى تۈۋرۈك كەسىپكە ئايلاندۇرۇلدى. «گوتەي» ھاك ھارىقى، «گۈڭشى» ھاراق زاۋۇتىنىڭ بىر يۈرۈش مېۋە ھاراقلىرى، «جيامۇ» شىركىتىنىڭ ماي قەغىزى، يەشىك قەغىزى، «يىكەنكۆل» گۈرۈھىنىڭ نېفىت تۇرۇبىسى زاپچاسلىرى قاتارلىق بىر يۈرۈش ئېسىل مەھسۇلاتلار بارلىققا كەلدى.

يېزا بويىچە يېزا ئىقتىسادىي كىرىمى 965 مىليون يۇەنگە يېتىپ، ناھىيە كىرىمىنىڭ %24.26ىنى ئىگىلىدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 5186 يۇەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىدىن 2098 يۇەن ئېشىپ كەتتى.

1990 - ۋە 1995 - يىللىرى خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى چىداۋان يېزىسىغا 2 قېتىم «جۇڭگو يېزا - بازار چولپىنى» دەپ نام بەردى. 1994 - يىلى خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى بۇ يېزىغا «مەملىكەت بويىچە خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدىكى ھەممىدە ئالا يېزا - بازار» دەپ نام بەردى. بۇ يېزا 1994 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئۈدا 5 يىل «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن» بولۇپ باھالاندى؛ 1995 - يىلى ش ئۇ ئا ر پارتكوم يېزا خىزمىتى بۆلۈمى، خەلق ئىشلىرى نازارىتى چىداۋان يېزىسىغا «يېزا ئاھالىسىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بويىچە ئۈلگە يېزا - بازار» دەپ نام بەردى. 1996 - يىلى مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم يېزا پارتكومىغا «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى»، «ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» دەپ نام بەردى. 1996 - يىلى بۇ يېزىغا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزۇش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى؛ شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى، ئۇرۇمچى شۆبە ھەربىي رايونى چىداۋان يېزىسىغا «ئىككىنى ھىمايە قىلىش، ئىككىدە نەمۇنە بولۇش بويىچە ئۈلگە ئورۇن» دەپ نام بەردى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بۇ يېزىغا «پىلانلىق تۇغۇت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى.

يۇ شىنخۇا

كۆپ مېتىر بېتون قۇيۇلما، 115 مىڭ 700 تونىنا سېمونت، 24 مىڭ 400 تونىنا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەدىركە، 1702 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 396 مىڭ 500 پار خۇرۇم ئايلاغ كىيىم، 2 مىليون 500 مىڭ مېتىر رەخت، 2224 تونىنا پاختا يىپ، 21 مىڭ 900 تونىنا ئۇن، 240 تونىنا سۇ يېغى، 2738 تونىنا ئىچىملىك - ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 10 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 14 ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرى بويلىغا قويۇلدى. بۇلارغا 57 مىليون 730 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۈرگە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئۆزلىرى توپلىغان مەبلەغ 33 مىليون 680 مىڭ يۈەن، سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 23 مىليون يۈەن. 9 تۈر پۈتتۈرۈلۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. 98' ئۇرۇمچى 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك پەن - تېخنىكا كۆرگەزمىسىدە 28 تۈر بويىچە كېلىشىم ئىمزالاندى. پۈتۈشۈلگەن سومما 15 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە توختامدىكى سومما 5 مىليون 700 مىڭ يۈەن. بۇ ناھىيە بىر تۈردە مەملىكەت بويىچە كەشپىيات مىس مېدالىغا، 4 تۈردە پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسىنىڭ ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيىلەر بويىچە 1 - بولدى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە 33 تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئىمزالاندى. پۈتۈشۈلگەن سومما 334 مىليون 269 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن ھەمكارلىشىش مەبلىغى 251 مىليون 717 مىڭ يۈەن. 23 تۈر بويلىغا قويۇلدى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 1204؛ 7 ئادەم شەھەر دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر كەسپىي پەن - تېخنىكا خادىمى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. پەن - تېخنىكا پىلانى تۈرىدىن 53ى يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا پىلانىدىكى تۈر 43. «ئۇچقۇن»، «مەشئەل» پىلانى تۈرى 10 (بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى 4، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەشئەل»، «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى 6). ئومۇمىي تۈر ئىچىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تۈر 11، شەھەر دەرىجىلىك تۈر 10، ناھىيە دەرىجىلىك تۈر 32، يېڭى تۈر 29؛ 7 تۈر ئاپتونوم رايون، شەھەر، ناھىيىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۇزۇۋېلىشىدىن ئۆتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك تۈرى 6، «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى بىر.

98' مەملىكەتلىك يېڭى مەھسۇلات، يېڭى تېخنىكا كۆرگەزمىسىدە ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى تەتقىق قىلىپ ئىشلىگەن «يېسۇبلەكتىنىڭ شالغۇتلاشتۇرۇلغان 1 - ئەۋلاد سورتىنىڭ تاللىنىپ ئۈستۈرۈلۈشى ۋە بۇ جەھەتتە ئۇلگە كۆرسىتىش» مىس مېدالغا ئېرىشتى. «زىيتۇننىڭ بالدۇر، ئوتتۇراھال، كېيىن پىشىدىغان تۈرلىرى بىلەن شالغۇتلاشتۇرۇپ ئۇرۇق تەييارلاش تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىش ۋە كېڭەيتىش» دېگەن 2 تۈرلۈك نەتىجە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 74 (بۇنىڭ ئىچىدە قازاق مەكتەپ 7، قوش تىللىق مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 20 مىڭ 783 (مىللىي 10 مىڭ 972)، ئوتتۇرا مەكتەپ 15 (ئۇيغۇر مەكتەپ بىر، قازاق مەكتەپ 3، قوش تىللىق مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 7990 (مىللىي 5368)؛ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بىر، ئوقۇغۇچىسى 81 (مىللىي 33)؛ بالىلار باغچىسى 10، باغچىدىكى بالا 2293 (مىللىي 656)؛ ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 2065 (مىللىي 1102). ناھىيە بويىچە 22 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، تەجرىبە خادىملىرى كۆرسى ئېچىلدى. 755 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ئۈسكۈنە - ئەسۋابلىرى سېتىۋېلىندى. 1 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2797 كۆزادىرات مېتىر تەجرىبىخانا سېلىندى. ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۇزۇۋېلىشىدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە تەجرىبىلىك ئوقۇتۇشنى ئومۇملاشتۇرۇشتا لايىقەتلىك ناھىيە بولۇپ باھالاندى ھەمدە مەملىكەت بويىچە «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىدە ئىلغار ناھىيە دەپ نام ئالدى. ناھىيە بويىچە 115 ئۆيلۈك مەدەنىيەت بازىرى تىجارەتچىسى بار. يىل ئاخىردا «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ ئۇرۇمچى ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ تارىخىدىكى چوڭ ئىشلار» نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. ناھىيە بويىچە 25 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 82 شىپاخانا، 509 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 260 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ئۇرۇمچى ناھىيىسى «مەملىكەت بويىچە چىش كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ئىلغار ناھىيە» دەپ نام ئالدى. ئۇنىڭغا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «ئۇچنى ئاساس قىلىش» (تەشۋىقات - تەربىيىنى ئاساس قىلىش، دائىملىق خىزمەتنى ئاساس قىلىش، تۇغۇتتىن ساقلىنىش ۋە تۇغۇتنى چەكلەشنى ئاساس قىلىش) تا ئۆلچەمگە يەتكەن ناھىيە دەپ نام بېرىلدى. ئەنەنجۇي يېزىسى «مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار يېزا» دېگەن نامغا ئېرىشتى. ھەمدە ئاپتونوم رايون ئۆتكۇزگەن 4 - تۇركۇمدىكى مەملىكەت بويىچە 100 مىليون دېھقانغا بەدەن

ساغلامشتۇرۇش پائالىيىتىدە ئىلغار بولغان يېزا (بازار) لار پائالىيىتىگە قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچى 16 مىڭ 214 بولۇپ، 99 مىليون 695 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3088 يۈەنگە يەتتى. سۈغۇرتا شىركىتىنىڭ ھەرخىل مال - مۇلۇك سۈغۇرتىسىدا سۈغۇرتىلاش سوممىسى 1 مىليارد 157 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 11 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىشىدا ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى ۋە «ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدە ئىلغار ناھىيە» دەپ نام ئالدى. ناھىيە بويىچە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 26 سى، شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 45ى، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 33ى بار، ئۇرۇمچى ناھىيىسىگە ئۈدا 4 يىل «ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىدا ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. 58 تۈر شەھەر دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەقدىرلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك تۈر 2، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تۈر 17، شەھەردەرىجىلىك تۈر 39. ئەرگۈك ساقچىخانىسى خىزمەتتە پاك - ئادىل، مەدەنىي بولۇپ، يەنە بىر قېتىم ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى بىلەن ج خ مىنىستىرلىكى بەرگەن «مەملىكەت بويىچە مەدەنىي ياشلار تەشكىلاتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. 4 - ئايدا داۋان ئۆي - زېمىن شىركىتى دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئۆي - زېمىن تەرەققىيات ستاتىستىكىسىدا ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسى، شەھەر ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى ۋە ش ئۇ ئا ر ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى تەرىپىدىن ئۇرۇمچى بويىچە تاۋار تۇرالغۇ ئۆيلەردىكى ئاھالىلەرنىڭ رازىلىقىغا ئېرىشكەن كارخانا بولۇپ باھالاندى.

☆ 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ناھىيىلىك پارتكوم مۇزاكىرە قىلىپ، داۋانچىڭ رايونلۇق مەھكىمە بىلەن ئەنەنچۇي رايونلۇق مەھكىمىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى. 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، ئەنەنچۇي يېزىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، ئەنەنچۇي بازىرى قۇرۇلدى.

☆ 10 - ئايدا ناھىيە بويىچە تۇنجى پاي كارخانا گۈرۇھى — «بېيىۋەنچۇن» كارخانا گۈرۇھى رەسمىي قۇرۇلدى. «بېيىۋەنچۇن» كارخانا گۈرۇھى ئەرگۈك يېزىسىنىڭ بېيىۋەنچۇن سودا - سانائەت شىركىتى 5 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، ئاشكارا رىقابەت ئارقىلىق دۆلەت ئوتتۇرا كارخانىسى بولغان 2 - ترانسپورت شىركىتىنى پۈتۈنلەي سېتىۋېلىپ، مال - مۇلۇكنى قايتا تەشكىللىگەندىن كېيىن قۇرۇلدى. ئۇنىڭ مۇلكىنىڭ قىممىتى بۇرۇنقى سودا - سانائەت شىركىتىنىڭ 50 نەچچە مىليون يۈەنلىك مۇلكىدىن كۆپەيىپ 100 مىليون يۈەنگە يەتتى.

يۈ شىنخۇا

قاراماي شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

قاراماي شەھىرى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە، جايىر تېغىنىڭ شەرقىي ئېتىكىگە جايلاشقان. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق رايون 4، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 7، يېزا 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكىتۈەننىڭ ۋە باشقا ئورۇنلارنىڭ شەھەر تەۋەسىدىكى نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) 263 مىڭ 69 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 61 مىڭ 472)، يېزا نوپۇسى 2300؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.32، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.69، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.63. شەھەر بويىچە 3160 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1580 گېكتار يەرگە دېھقانچىلىق زىرائىتى تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلغۇ كۆلىمى 490 گېكتار. كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

نېفىت قاراماي شەھىرىنىڭ ئاساسلىق تەبىئىي بايلىقى بولۇپ، زاپاسى كۆپ، ماي قاتلىمى تېپىز، سۇپىتى ياخشى. يەنە تەبىئىي ئاسفالت، كۆمۈر، گەچ، شور، تۇز، تاشپاختا، خرۇستال قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار بار. يەر ئاستى سۇيى ئاساسلىقى ئاق تېرەك دەريا سۇيى، قاراسۇ دەريا سۇيى ۋە ئالكە كۆلىدىن كېلىدۇ، يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 163 مىليون كۇب مېتىر؛ يەر ئاستى سۇ بايلىقى زاپاسى تەخمىنەن 1 مىليارد 720 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، يىلىغا 17 مىليون 620 مىڭ كۇب مېتىر سۇ تارتىشقا رۇخسەت قىلىنىدۇ. چۆل - باياۋان يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرىدىن سۆكسۆك، يۇلغۇن، توغراق، جىگدە ۋە كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئوت - چۆپلەر بىلەن قىسقا مەزگىللىك ئۆسۈملۈكلەر بار. يەر مەدەنكى، توشقان زەدىكى، پىرمە، چۆچۈكبۇيا قاتارلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر بار. شەھەر تەۋەسىدە ئاساسلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ياۋا توشقان، ياۋا

توڭگۇز، تۇلكە، قىرغاۋۇل قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قاراماي شەھەرلىك، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: شېپ جىچياڭ؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: دەي مىڭزى، تاڭ جيەن، ئەزىم ئابدۇلىم، سەي جىشەن.

10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: لى ياۋجى؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: نىياز ئابدۇللا، ۋاڭ جىيۇەن، شاۋ چاڭتەن، دىڭ يۈپۇ، چېن جۇەن (ئايال)

شەھەر باشلىقى: دەي مىڭزى؛ مۇئاۋىن شەھەر باشلىقلىرى: تاڭ جيەن، لىن شياڭيۇ، يۈسۈپجان ئابدۇرېشىت، لېي خۇڭشيا (ئايال)، ۋاڭ شىنمىڭ (8 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 4 -نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئىسمائىل توختى؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: يۈ چاڭيۇەن، قازىبەك بەقال (قازاق)، لىيۇ شىنرۇڭ، ما چېڭرۇڭ (خۇيزۇ)، ۋاڭ باۋيۇ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى قاراماي شەھىرىنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 4 مىليارد 538 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 32 مىليون يۈەن، 2 -كەسىپنىڭ 3 مىليارد 768 مىليون يۈەن، 3 -كەسىپنىڭ 738 مىليون يۈەن. يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 125 مىليون 880 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.2% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 2651 تونا ئاشلىق، 750 تونا پاختا، 11 مىڭ 641 تونا كۆكتات، 3141 تونا گۆش، 1426 تونا سۈت، 2658 تونا تۇخۇم ئىشلىندى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليارد 426 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.17% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەتنىڭ 6 مىليارد 940 مىليون يۈەنگە، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى سانائەتنىڭ 364 مىليون يۈەنگە يەتتى. نېفىت سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليارد 859 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1% ئاشتى. 8 مىليون 710 مىڭ تونا نېفىت ئىشلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8000 تونا؛ تەبىئىي گاز 1 مىليارد 340 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىپ، 100 مىليون كۇب مېتىر؛ 5 مىليون 681 مىڭ تونا نېفىت پىششىقلاپ ئىشلىنىپ، 2.4% ئاشتى. 1 مىليون 407 مىڭ 700 تونا بېنزىن، 138 مىڭ 700 تونا كېرىسىن، 1 مىليون 898 مىڭ 700 تونا دىزىلىن، 369 مىڭ 200 تونا سىلىقلاش مېيى، 172 مىڭ 200 تونا ئاساس مېيى، 150 مىڭ تونا ئېتىلىن، 119 مىڭ 900 تونا پولىئېتىلىن، 92 مىڭ 300 تونا پولىپروپىلىن، 132 مىڭ 300 تونا ئورېيا ئىشلەپچىقىرىلدى. يەرلىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 568 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.9% ئاشتى. 3000 تونا توز، 7900 تونا ئۇن، 1041 تونا سۇ يېغى، 4390 تونا يوتۇلكىغا قاچىلانغان ئىچىملىك سۇ، 10 مىڭ 944 تونا سۇلياۋ ۋە سۇلياۋ ياسالما، 4701 تونا كالتسىي كاربىد، 1028 تونا سۇۋالغۇ، 371 تونا سىر، 97 مىليون 730 مىڭ دانە خىش، 4670 تونا سېمونت قۇيۇلما، 9128 تونا مېتالدىن ياسالغان بۇيۇملارنى ئوراش ماتېرىيالى ئىشلەپچىقىرىلدى.

شەھەر، ئىدارە ئۇرۇقلىق مۇلۇككە سالغان مەبلەغ 7 مىليارد 510 مىليون يۈەنگە يەتتى. نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئۇرۇقلىق مۇلۇككە سالغان مەبلىغى 7 مىليارد 150 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.71% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە نېفىت، گاز تەكشۈرۈشكە بۇۋاستە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 250 مىليون يۈەنگە، نېفىت، گاز ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشقا بىۋاستە سېلىنغان مەبلەغ 3 مىليارد 310 مىليون يۈەنگە، نېفىت ئايرىش خىمىيە سانائىتىگە سېلىنغان مەبلەغ 360 مىليون يۈەنگە، نېفىتلىك ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 290 مىليون يۈەنگە يەتتى. شەھەرگە قاراشلىق ئورۇنلار ۋە باشقا ئىدارە - ئورگانلارنىڭ سالغان مەبلىغى 360 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 32.2% ئاشتى. دىئامېترى 529 مىللىمېتىر كېلىدىغان قۇتۇبى — قاراماي نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبىسىنى گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسىغا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ىلەن يىلىغا 600 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز يەتكۈزۈپ بېرىش ئىقتىدارى كۆپەيدى؛ 9 - رايوندىكى تەبىئىي گاز يەتكۈزۈپ بېرىش تۇرۇبا تورىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى؛ سەينەن — شىشى — قاراماي نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبا لىنىيىسى ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى؛ شىشى تەبىئىي گازنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ىلەن كۈنىگە 1 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گازنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى كۆپەيدى، يىللىق يېنىك كاربون گىدرىدنى يىغىۋېلىش ئىقتىدارى 30 مىڭ تونىنغا، يىللىق سۇيۇقلاشتۇرۇلغان گاز ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 50 مىڭ تونىنغا يەتتى؛ قاراماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ كاتالىزلاش - پارچىلاش قۇرۇلمىسىنىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	90.66	0.18
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	183.20	2.41
ئېلىنغان ئاشلىق (توننا)	2651	—8.43
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	4.47	—11.31
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	11.08	0.82
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	47.99	21.19
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	5.61	32.49
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	5.50	32.53

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 4 مىليارد 538 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 7 مىليارد 552 مىليون يۈەن.

سىرتقى قىسمىدىن ئىسسىنىش پارىھاسىل قىلىش، يۇندىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 6 - قارارلىق كېڭەيتىپ قۇرۇش تۈرى پۈتۈنلەي پۈتۈپ، شۇ يىللىق توك تارقىتىش ئىقتىدارى 25 مىڭ كىلوۋات كۆپەيدى؛ قاراماي شەھەر مەركىزىدىكى مەيدانلىق، «جۇڭخار» يولىنى، «مېھمان كۈتۈش» يولىنى ئوزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈنلەي تاماملاندى. شەھەر، ئىدارىگە قاراشلىق كەسىپىي تىرانسپورت ئورۇنلىرى توشىغان يۈك 5 مىليون 70 مىڭ توننىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 394 مىليون 380 مىڭ توننا - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يولوچى 22 مىليون 548 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولوچى ئوبوروت مىقدارى 849 مىليون 295 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا ئىدارىسى، نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى خەۋەرلىشىش شىركىتىنىڭ ئومۇم ئىشلىرى ۋە مەخسۇس نېفىت ئىشلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان تورىنىڭ سىغىمىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، ئۇلاش لىنىيىسى 480 دىن 4170 كە يەتتى، تېلېفون نومۇرى 7 خانىلىققا كۆپەيدى. يېڭىدىن كۆپەيگەن يېزا تېلېفونىنى كومپۇتاتورى 8000 توپكىغا يەتتى. يىل ئاخىرىغىچە شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پروگراممىلىق كومپۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 128 مىڭ 200 توپكىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئومۇم ئىشلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغىنى 65 مىڭ 600 توپكا، مەخسۇس نېفىت ئىشلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغىنى 62 مىڭ 200 توپكا. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 94 مىليون 389 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 45.8% ئاشتى. تېلېفون ئابونېنتى 94 مىڭ 200 گە يېتىپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 100 ئائىلىگە 36 تېلېفون توغرا كەلدى؛ شەھەر تېلېفونى ئابونېنتى 40 مىڭ 423 كە؛ سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 23 مىڭ 140 قا يەتتى، پوچتا خەلق پۇل ئامانىتى 160 مىليون 959 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 1 مىليارد 108 مىليون يۈەنگە، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 327 مىليون يۈەنگە، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 182 مىليون يۈەنگە، يەككە ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 404 مىليون يۈەنگە، پاي چېكى تۈزۈمىدىكى ۋە باشقا خىلدىكى ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 195 مىليون يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل ئامانەت پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 9 مىليارد 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 19.7%؛ ھەرخىل قەرز پۇلنىڭ قالدۇقى 8 مىليارد 240 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 16.6% ئاشتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر، ئىدارە بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇلغان پەن - تېخنىكا تۈرى 129 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر تۈر دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 24 تۈر

ئاپتونوم رايون ۋە نېفىت - تەبىئىي گاز گۇرۇھى شىركىتى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 112 تۇر شەھەر، ئىدارە دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. پەن - تېخنىكا نەتىجىسىنىڭ مەھسۇلاتقا ئايلىنىش نىسبىتى %65 بولدى. شۇڭەي يېزىسى بىلەن ئورقۇ يېزىسىدا «پەن - تېخنىكا بويىچە ئۆلگە كەنت» تىن 2 سى، «پەن - تېخنىكا بويىچە ئۆلگە ئائىلە» دىن 98 ى مەيدانغا كەلدى. شەھەر، ئىدارە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى بالىلار باغچىسى 42، باغچىدىكى بالا 11 مىڭ 856؛ ئادەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 36، ئوقۇغۇچىسى 25 مىڭ 784؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 23، ئوقۇغۇچىسى 17 مىڭ 217؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە گاس - گاچىلار مەكتىپى بىردىن بولۇپ، ئوقۇغۇچىسى 2086؛ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى 3، ئوقۇغۇچىسى 442؛ ئالىي مەكتەپ تېخنىكۇم 6، ئوقۇغۇچىسى 5539. 1998 - يىلى شەھەر ۋە ئىدارە بويىچە نەمۇنىلىك ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىغا قاتناشقانلاردىن 1286 ئوقۇغۇچى مەملىكەت بويىچە ھەرخىل ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارغا قوبۇل قىلىندى، قوبۇل قىلىنىش نىسبىتى %68.3كە يەتتى. 58 مىڭ 16 كىشى ماتارىپ بويىچە تەربىيىلەش كۇرسلىرىغا قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 39 مىڭ 260 كىشى ئىش ئورنى كەسپىي بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەشكە، 14 مىڭ 197 كىشى ماملىشىش خاراكتېرىدىكى تەربىيىلەشكە قاتناشتى؛ 11 مىڭ 735 كىشى چوڭلار ئالىي ماتارىپى ۋە تېخنىكۇم ماتارىپى تەربىيىسىگە قاتناشتى. شەھەر بويىچە بىر ئاممىۋى سەنئەت سارىيى، بىر ئۇسمۇرلەر سارىيى، بىر بالىلار پائالىيەت مەركىزى، بىر ئىشچىلار مەدەنىيەت مەركىزى، بىر كۇتۇپخانا، بىر كەسپىي ئويۇن قويۇش ئۇمىكى، بىر ئىشتىن سىرتقى ئويۇن قويۇش ئۇمىكى، بىر رادىئو ئىستانسىسى، بىر سىمسىز تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، بىر سەملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، 8 تېلېۋىزىيە كۇچەيتىش ئىستانسىسى بار. ھەرخىل مەدەنىيەت بۇيۇملىرى تىجارەت سورۇنى ۋە ئورنى 710 بولۇپ، كەسپىكارى ئاز كەم 8000غا يېتىدۇ. 16 قېتىم كۆلىمى كەڭرەك بولغان ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى، ئويۇن قويۇش پائالىيىتى ۋە مۇسابىقە ئۇتۇكۇزۇلدى؛ 12 قېتىم مەدەنىيەت خىزمىتى ئەترىتى مەدەنىيەت مۇلازىمىتى بويىچە ھال سوراش پائالىيىتىگە تەشكىللەندى؛ 10 قارار ھەرخىل مەدەنىيەت كۆرگەزمىسى ئېچىلىپ، 1800 پارچىدىن ئارتۇق ئەسەر كۆرگەزمە قىلىندى؛ «قاراماي ناخشىلىرى» ناملىق CD پىلاستىنكىسى نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى؛ مىللىيچە ئۇسسۇللۇق دراما «قۇملۇق قىزى» مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك «مەدەنىيەت مۇكاپاتى» بويىچە يېڭى دراما مۇكاپاتى ۋە ئورۇنداش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك «چولپانلار مۇكاپاتى» سەنئەت ئەسەرلىرىنىڭ باھالاشتا، 4 پارچە ھۆسنىخەت ۋە رەسىم، فوتو سۈرەت ئەسىرى مىس مېدال ۋە مۇنەۋۋەر ئەسەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن «يېڭى شەخس، يېڭى ئەسەر» ناخشىلىق مۇزىكا مۇسابىقىسىدە بىر كىشى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، بىر كىشى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 كىشى مۇنەۋۋەر مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ نېفىت - تەبىئىي گاز گۇرۇھى شىركىتى بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن «نېفىتلىك ناخشىچىلىرى» مۇسابىقىسىدە 2 كىشى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 كىشى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ 8 - ئاينىڭ 27 - كۈنى «قاراماي شەھىرى تەزكىرىسى» نەشردىن چىقىپ تارقىتىلدى. «شىنخۇا» كىتابخانىسى 2 مىليون 519 پارچە كىتاب تارقاتتى؛ پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى 19 مىليون 313 مىڭ نۇسخا گېزىت، 1 مىليون 490 مىڭ نۇسخا ژۇرنال تارقاتتى. كۇتۇپخانىدا ساقلىنىۋاتقان كىتاب 185 مىڭ پارچىگە يەتتى، يېڭىدىن ئېلېكترونلۇق قىرائەتخانا قۇرۇلۇپ، 108 مىڭ مۇشتەرى(قېتىم) كۇتۇۋېلىندى، 180 مىڭ پارچە (قېتىم) كىتاب - ژۇرنال ئارىيەتكە بېرىلدى. شەھەر بويىچە 4 ئۇنىۋېرسال دوختۇرخانا، 2 يېزا دەرىجىلىك شىپاخانا، 3 سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش ئاپپاراتى؛ 1409 كارىۋات؛ 2199 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر 965. شەھەر ۋە ئىدارە بويىچە 6 مەھەللە سەھىيە مۇلازىمەت - يېتەكچىلىك مەركىزى قۇرۇلۇپ، 3579 نۇسخا ئائىلە سالامەتلىك ئارخىپى تۇرغۇزۇلدى، 471 نۇسخا ساقلىق ساقلاش توختامى تۈزۈلدى، 138 ئائىلە كېسەل كارىۋىتى تەسىس قىلىندى. سەھىيە ئاپپاراتلىرى 1 مىليون 314 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) نىڭ كېسىلىنى كۆردى ۋە داۋالىدى. ئاساس ئىممۇنىتېت كارتوچكىسى تۇرغۇزۇش نىسبىتى %100كە يەتتى، كالىبت - گېبرىن ۋاكسىنىسىنى ئەملەش نىسبىتى %100كە، يۇلۇن سۇر ماددا ۋاكسىنىسىنى ئەملەش نىسبىتى %99كە، قاتما، كۆكيۆتەل، بوغما ۋاكسىنىسىنى ئەملەش نىسبىتى %98.4كە، قىزىل ۋاكسىنىسىنى ئەملەش نىسبىتى %99.4كە، تېببىي دورىلارنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش نىسبىتى %85كە، يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش تازىلىقىغا نازارەت قىلىش نىسبىتى %100 كە يەتتى. شەھەر ۋە ئىدارە تەۋەرىكەتچىلىرى دۆلەت، ئاپتونوم رايون ۋە جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز گۇرۇھى شىركىتى ئۇتكۇزگەن ھەرخىل تەۋەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە 12 ئالتۇن مېدال، 10 كۈمۈش مېدال، 11 مىس مېدال ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك تەۋەرىكەت مۇسابىقىسىدە 2 كۈمۈش مېدال ئالدى. 654 تۇر (قېتىم) بويىچە ھەرخىل تەۋەرىكەت مۇسابىقىسى ئۇتكۇزۇلدى. مۇسابىقىگە قاتناشقانلار 200 مىڭ ئادەم

(قېتىم) دىن ئاشتى. شەھەر، ئىدارە بويىچە 4 - قېتىملىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 5000 دىن ئارتۇق تەنھەرىكەتچى قاتناشتى. شەھەردە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشتىن سىرتقى تەنھەرىكەت مەكتەپلىرىنىڭ چېلىش مۇسابىقىسى، ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق تەبجىجۇەن (قىلىچۇازلىق) مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. بىر ئومۇم خەلق ساغلاملىقى سارىيى سېلىندى (بىر دىرژ سارىيى، بىر تىكتاك توپ سارىيى، بىر ساغلاملىق زالى، بىر سالامەتلىك تەكشۈرۈش مەركىزى بار). بىر زال ئىچى چويلا توپ سارىيى، چىراغلىق ئۇستى ئوچۇق 7 چويلا توپ مەيدانى ياسالدى، بىر ئوقيا ئېتىش مەيدانى، بىر قارىغا ئېتىش مەيدانى، بىر پەيتوپ سارىيى ئۆزگەرتىپ ياسالدى. 1998 - يىلغىچە شەھەر ۋە ئىدارە بويىچە يەككە تۈردىكى تەنتەربىيە جەمئىيىتى ۋە تەشكىلاتىدىن 13ى قۇرۇلدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئومۇمىي كىرىم 2.754 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.8%، ئايلىق ئومۇمىي چىقىمى 649 يۈەنگە يېتىپ، 3.35% ئاشتى. شۆگەي، ئورقۇ يېزىلىرىدىكى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئومۇمىي ساپ كىرىمى 3376 يۈەنگە يېتىپ، 6.9% ئاشتى. يىل ئاخىرىدا شەھەر، ئىدارە بويىچە خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچى 143 مىڭ 900 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.3% ئازايدى؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئومۇمىي پۇل مائاشى 2.2% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئورۇنلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 4.4% ئاشتى. كۆلىمى 337 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 4050 يۈرۈش تۇرالغۇ ئۆي سېلىندى. سۇغۇرتا كىرىمى 107 مىليون 462 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 55.6% ئاشتى، ھەرخىل تۆلەم دېلوسىدىن 5012 سى بىر تەرەپ قىلىندى، 15 مىليون 208 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى.

☆ 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنى باش شۇجى جيالۇ زېمىن قاراماي ناھىيىلىكىگە «جۇڭخار ئويمانلىقىنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىشنى تېزلىتىپ، قاراماي ناھىيىلىكىدە يېڭى شان - شەرەپ قازىنايلى» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

☆ 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى قاراماي شەھىرى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەش يېغىنى ئامىمۇزى سەنئەت سارىيىدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى شاڭخەيدە ئېچىلغان جازا ۋە ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش مۇددىتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۇلارغا ياردەم قىلىش تەربىيىلەش خىزمىتى يىغىندا، قاراماي شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى.

☆ 1998 - يىلى قاراماي شەھىرى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تارقاتقان «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇتنى نىشانلىق باشقۇرۇشتا ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغارلار مۇكاپاتى» غا ئېرىشتى.

يالۇ يۈەنجىن، چېن پېلۇ

مايتاغ رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

مايتاغ رايونى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبى چېتىگە جايلاشقان. قاراماي شەھىرى بىلەن بولغان ئارىلىقى 150 كىلومېتىر، ئۈرۈمچى شەھىرى بىلەن بولغان ئارىلىقى 250 نەچچە كىلومېتىر كېلىدۇ. رايوننىڭ كۆلىمى 440 كۋادرات كىلومېتىر. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى بىر، ئاھالىلەر كومىتېتى 11، يېزا دەرىجىلىك دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى 2. بۇ رايون تەۋەسىدە مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، شىنجاڭ نېفىت مەكتىپى قاتارلىق 50 نەچچە دۆلەت كارخانىسى ۋە دۆلەت كەسپىي ئورنى بار. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 65 مىڭ 788 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 12 مىڭ 441)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.59‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.37‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 9.22‰. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ مايتاغ رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: چېن زۇڭيۇ.

9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: سۇلتان ئەسپەر.

رايون باشلىقى: چېن زۇڭيۇ.

سىياسىي كېڭەش 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: شياۋ چىڭبىاۋ (6 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايون بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 47 مىليون يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 14 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە، سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 619 مىليون يۈەنگە، سانائەت

قوشۇلما قىممىتى 850 مىليون يۈەنگە يەتتى. يەرلىكنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 175 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 22 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 112 مىليون يۈەنگە، يەرلىك مالىيە كىرىمى 54 مىليون 985 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 3 مىليون 87 مىڭ 700 تونىنا نېفىت پىششىقلاندى (بۇنىڭ ئىچىدە قازاقستاندىن كىرگۈزۈلگەن نېفىت 330 مىڭ تونىنا)، 150 مىڭ تونىنا ئېتىلېن، 92 مىليون 490 مىڭ يۈگەم ماي قەغەز، 1937 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 16 مىڭ 442 تونىنا يول ئاسفالتى، 1800 تونىنا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. رايونغا قاراشلىق ئورۇنلار تۇراقلىق مۇلۇككە سالغان مەبلەغ ۋە سەرپ قىلغان خىراجەت 35 مىليون 900 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تەخمىن چوت مەبلىغى 14 مىليون يۈەن (پونكىت رايونغا سېلىنىدىغان مەبلەغ 12 مىليون يۈەن) گە يېتىدىغان تۇرمۇش يوندىسىنى بىر تەرەپ قىلىش زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلىنىپ، توپا - تاش قۇرۇلۇشى ۋە ئاساسلىق ئۇسكۇنىلەرنى قۇراشتۇرۇش ئىشى ئاساسەن تاماملاندى. «شاۋشەن» يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، نېفىت خىمىيە سانائىتىنىڭ باش زاۋۇتىنىڭ پەن - تېخنىكا ئۇچۇرى بىناسى، شۇنىڭدەك

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	10.47	—9
سانائەت - يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	46.58	—12.3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈەن تۇياق)	1.45	1.4
ئىجتىمائىي ئىستېمال بويۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	2.22	تەڭلەشتى
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	7.11	16.5
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈەن يۈەن)	5498.5	6.3
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈەن يۈەن)	3689	—5

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى سانلىق قىممەتلەر بىردەك ھازىرقى باھا بويىچە، ئېشىش نىسبىتى بىردەك بىرلىككە كەلگەن ئۇلچەم بويىچە ھېسابلاندى.

مەركىزىي مەيداننى يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇش تاماملاندى، قۇرۇلۇشى بانكىسىنىڭ بىناسى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى، تېلېگراف بىناسى ئاساسەن پۈتتى. رايون بويىچە مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان تىرانسپورت كارخانىلىرىنىڭ يىللىق يولۇچى توشۇش مىقدارى 670 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 45 مىليون 350 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يۈك 15 مىڭ تونىنغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 12 مىليون 10 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. يىل ئاخىرىغىچە تېلېگراف ئالاقە كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 18 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە، زاۋۇت رايوندىكى پروگراممىلىق كومپۇتاتورنىڭ سىغىمچانلىقى 24 مىڭ توچكىغا يەتتى. خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتى بىر قەدەر تېز بولدى. يەككە سودا - سانائەتچى 1564 كە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 604ى؛ كەسىپكار 2526 گە يېتىپ، 854 ئادەم كۆپەيدى. خۇسۇسىي كارخانا 56گە يېتىپ، 19ى كۆپەيدى. رايون بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 222 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئىگىلىكنىڭ 57 مىليون 260 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ 69 مىليون 840 مىڭ يۈەن، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ 93 مىليون 740 مىڭ يۈەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە 1998 - يىلىدىكى ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىمى 15 مىڭ. مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قازاقستاندىن كىرگۈزۈلگەن نېفىتكە ئوكسىگېن ۋە كوكسىلاشتۇرۇلغان بېنزىننى كاتالىزلاپ ئاخىرلاشتۇرۇش خۇرۇجى سۇپىتىدە قوشۇپ ئاۋىئاتسىيە كېرىسىنى ئىشلەپچىقىرىشنى تەجرىبە قىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى،

HD5410 ، SE10W/30 ، SD10W/30 ، EPF30R تىپلىق كۆپ ئۆگىلىك راكېتاغا ئىشلىتىلىدىغان ماي كەشپ قىلىنىپ سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىلىشقا باشلىدى. خاراكتېرى ئۆزگەرتىلگەن ناشيول ئاسفالتى نېفت خىمىيە سانائىتىنى گۈرۈھى شىركىتىنىڭ بېكىتىشىدىن ئۆتتى. يىلىغا 10 مىڭ تونىنا يۇقىرى ئىشقارلىق كالتسىي نافتېنات ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسى شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇنەۋۋەر لايىھە بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، يىلىغا 2 مىليون 500 مىڭ تونىنا نورمال بېسىم - كېمەيتىلگەن بېسىم ترانسفورماتورى مېيى ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسى، يىلىغا 50 مىڭ تونىنا شەكىلگە كەلتۈرۈلگەن پارافىن ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسى، مايتاغ مەخسۇس تۈمۈرىيول لىنىيىسىدە پويىزغا يېنىك ماي قاچىلاشقا ئىشلىتىلىدىغان 2 - نومۇرلۇق ئاسما كۆۋرۈك ئىدارە دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر لايىھىلەش بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بىر يۈرۈش كېتون - بېنزول پارافىنىنى يېغىۋېلىش سىستېمىسىنى ئۆزگەرتىش تۈرى ۋە مەشئەلسىمان ئېتىلىن گازىنى يېغىۋېلىش قۇرۇلمىسى ئىدارە دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر لايىھىلەش بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. رايون تەۋسىدە دۆلەت دەرىجىلىك نۇقتىلىق تېخنىكوم — شىنجاڭ نېفت مەكتىپى ۋە تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى، ئوتتۇرا ۋە باشلانغۇچ مەكتەپتىن 15ى بار، ماتارىپنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %100كە يەتتى. 1998 - يىلى ئەسلىدە نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىغا قاراشلىق 6 باشلانغۇچ مەكتەپ، 3 بالىلار باغچىسى رايونلۇق ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلدى. رايون تەۋسىدە بىر تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، بىر تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئىستانسىسى بار؛ سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى كۆرسىتىش قانىلى 40قا، ئاشلىمىلەردە تېلېۋىزورنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %100كە، سىملىق تېلېۋىزىيە ئابونېنتى 13 مىڭغا يەتتى. رايون بويىچە بىر ئىشچى - خىزمەتچىلەر دوختۇرخانىسى، 7 ساقلىق ساقلاش پونكتى، 5 شىپاخانا، 6 ئامبۇلاتورىيە، 420 تېببىي داۋالاش كەسپىي خادىمى، 322 كارىۋات، بىر ساقلىق ساقلاش، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكتى، ئۇنىڭ 22 خىزمەتچىسى بار.

زاۋۇت رايوندىن تەشكىللەنگەن «جۇڭغار گۈھىرى» خور ئۈمىكى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن 4 - نۆۋەتلىك جۇڭگو خەلقئارا خور بايرىمىغا قاتناشتى. زاۋۇت رايوندىكى ئۇسمۇرلەرنىڭ گۈزەل سەنئەت ئەسەرلىرى تونجى قېتىم جۇڭگو گۈزەل سەنئەت سارىيىدا كۆرگەزمە قىلىندى. زاۋۇت رايوندىكى ئۇسمۇرلەر ئىشتىن سرتقى مەدەنىيەت مەكتىپىدە 20 نەچچە قارار كۆرس ئېچىلدى، كۆرسقا 500 دىن ئارتۇق ئۇسمۇر قاتناشتى. 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى زاۋۇت رايوندا تونجى قېتىملىق مايتاغ «قول تۇتىشىش» بالىلار كونا ئويۇنچۇقلىرى يەرمەنكىسى ئۆتكۈزۈلدى. 26 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان، ئىشلىتىلىش كۆلىمى 8600 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان زال ئىچى سۇ ئۆزۈش مەشىق مەركىزىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى، يىل ئاخىرىغىچە ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى تاماملاندى. شەھەر، ئىدارە بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 4 - قېتىملىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە زاۋۇت (رايون) كوماندىسى 29 ئالتۇن مېدال ئالدى، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - لىككە ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق ئورۇنلاردىكى شەھەر - بازار ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە ماڭاش كىرىمى 10 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %27.8كە يەتتى.

مايتاغ رايونى ئېرىشكەن شەرەپ نامىلىرى: مايتاغ رايونى قاراماي شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى، شۆبە ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا ئۈلگە رايون» دېگەن نامغا، «ئاپتونوم رايون بويىچە تازىلىقتا ئىلغار شەھەر رايون» دېگەن نامغا، مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى «مەملىكەت بويىچە تارماقلار ئارا ئورمان بەرپا قىلىش، كۆكەرتىشتىكى 400 ياخشى ئورۇن» نامغا بىرى دېگەن نامغا، مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى «مەملىكەتلىك نېفت خىمىيە سىستېمىسى بويىچە ئىلغار ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى» دېگەن نامغا، رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى «ئاپتونوم رايون بويىچە مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا، يەرلىك شۆبە باج ئىدارىسىنىڭ باج ئېلىش زالى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ئالغا ياخشى باج ئېلىش مۇلازىمەت زالى» دېگەن نامغا ئېرىشتى، جەنۇبىي جۇڭغار سودا - سانائەت ئورنى «ئاپتونوم رايون بويىچە سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسى بويىچە ئىلغار سودا - سانائەت ئورنى بولۇپ، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى تىزىملاش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

☆ 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاپتوموبىل رېمونت قىلىش - سەپلىمە زاۋۇتى 818 مىڭ يۈەنلىك قىممەت بىلەن مۇۋاپىقلىشىلىك ھالدا كىمئارتۇق قىلىپ سېتىلىپ، ئاپتوموبىل رېمونت قىلىش سەپلىمە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قىلىپ ئۆزگەرتىلىپ، قاراماي شەھىرى بويىچە دۆلەت كارخانىلىرىنى سېتىش ئۇلگىسى بولۇپ قالدى.

☆ 1998 - يىلى ۋەيران بولغان كارخانىلار: 8 - ئاينىڭ

27 - كۈنى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى مايتاغ رايونلۇق ساپاق ئاپتوموبىل مۇلازىمەت شىركىتىنى ۋەيران قىلىش دېلوسىنىڭ ئاياغلاشقانلىقىنى جاكارلىدى؛ 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى مايتاغ بېمەك - ئىچمەك مۇلازىمەت شىركىتى ۋەيران بولۇشنى ئىلتىماس قىلدى، رايونلۇق سوت مەھكىمىسى دېلو تۈرغۇزۇپ، 11 - ئاينىڭ 12 - كۈنى بۇ كارخانىنى ۋەيران قىلىپ قەرز تۆلەشكە بۇيرۇغانلىقىنى جاكارلىدى؛ 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى رايونلۇق ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى ۋەيران بولۇشنى ئىلتىماس قىلدى، رايونلۇق سوت مەھكىمىسى دېلو تۈرغۇزۇپ، 12 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ۋەيران بولغانلىقىنى رەسمىي ئېلان قىلدى. 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى رايونلۇق ماددىي ئەشيا شىركىتى ۋەيران بولۇشنى ئىلتىماس قىلدى، 12 - ئاينىڭ 22 - كۈنى شەھەرلىك تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى ۋەيران بولۇشىغا قوشۇلدى.

☆12 - ئاينىڭ 18 - كۈنى مايتاغدا «148» نومۇرلۇق مەخسۇس قانۇن مۇلازىمەت تېلېفونى رەسمىي يولغا قويۇلدى.

قاراماي رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

قاراماي رايونى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە، قاراماي شەھىرىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان. كۆلىمى 5520 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 4، ئاھالىلەر كومىتېتى 66، يېزا بىر، دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر. رايون بويىچە يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 14 مىڭ 777 (بىگتۇەننىڭ تۇەن - مەيدانلىرىدىكى نوپۇس بۇنىڭ سىرتىدا)؛ نوپۇسنىڭ ئۆلۈش نىسبىتى %2.03، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %7.60. كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق تېپىدىكى كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

رايون تەۋەسىدىكى چۆللۈك ۋە يۇلغۇنلۇق بازىسى ئۆزگىچە گۈمانىستار مەنزىرىلىك جاي ھېسابلىنىدۇ. قېزىلما بايلىقلاردىن ئاساسەن نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قاراماي رايونلۇق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ۋاڭ نەن

4 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ماۋ ئېنخۇ.

رايون باشلىقى: تېمەن چېڭشىڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 2.740 گېكتار يەرگە دېھقانچىلىق زىرائىتى تېرىلىپ، 723 تونىنا ئاشلىق، 3.798 تونىنا پاختا ئېلىندى. رايون بويىچە ئېچىش خاراكتېرلىك تەجرىبە بازىسىدا 7.26 گېكتار يەرگە زىرائەت تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كېۋەز كۆلىمى 20 گېكتار، ھوسۇلى 45 تونىنىغا، كىرىمى ئازكەم 200 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ چوڭ كۆكتات لاپىسىدىن 6سى ياسلىپ، بىر قىسىم كۆكتات تۈرلىرى سىناق تەرىقىسىدە تېرىلدى. يىل ئاخىرىدا 11 مىڭ تۈياق چارۋا قالدى. ئاساسلىق يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 19 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە، پايدا ۋە باج سوممىسى 1 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 7 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يەتتى. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 15 مىليارد 740 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %3 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە نېفىت سانائىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 15 مىليارد 209 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %1.04؛ يەرلىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 540 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %13؛ ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 670 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %3، مالىيە كىرىمى 120 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %30 ئاشتى؛ مالىيە چىقىمى 124 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايوندىكى تۈرلۈك كەسپىي تېخنىكا خادىمى 2563. باشلانغۇچ مەكتەپ 17 (شۇڭەي يېزىسىدا 3)، بالىلار باغچىسى 23. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى 1700 دىن ئارتۇق، مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچى (باغچىدىكى بالا) 17 مىڭ. 5 باشلانغۇچ مەكتەپكە 40 ئادەم بىرلا ۋاقىتتا ئىشلىتەلەيدىغان تورلاشتۇرۇلغان كومپيۇتېر، رايوندىكى 13 باشلانغۇچ مەكتەپكە 30 ئېلېكترونلۇق رويال سەپلەندى. بىر قىسىم مەكتەپلەرنىڭ پارلىرى ئۆزگەرتىلدى، مەكتەپلەرنىڭ ئۆي - ئىمارەتلىرى، ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرى رېمونت قىلىندى. «نەنلىن» باشلانغۇچ مەكتىپى ۋە بالىلار باغچىسىدا ئوقۇش باشلاندى. رايون بويىچە ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى ۋە ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %100كە يەتتى. رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە ئوخشاش بىر قاتار پائالىيەتلەر ئۆتكۈزۈلدى. 3 ھەرخىل تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى،

1420 كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 966 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى رايون بويىچە دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 4325 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 9072 يۈەنگە، شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئايلىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 2.754 يۈەنگە يەتتى. 30 ئائىلىدىكى 77 كىشى رايون بويىچە ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت پۇلى ئالدى، بۇنىڭ ئۈچۈن 95 مىڭ 500 يۈەن كاپالەت پۇلى تارقىتىلدى. دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتى خېلى ياخشىلاندى، «ياشلار» كەنتىدىكى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ھەممىسى خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى، يېزا - كەنتلەردە يېپىق يوللۇق تېلېۋىزىيە، تۇرۇبا سۇيى، ئاسفالت يول ۋە تېلېفونىنى تۆتاشتۇرۇش نىشانى ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. شۇڭەي رايوندا چۆللۈك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرىنى قوغداش پونكىتى قۇرۇلۇپ، مەبلەغ سېلىنىپ كۆل ياسالدى، سىناق تەرىقىسىدە توغراق كۆچىتى تىكىلدى ۋە چىم تېرىلدى، ئاساسلىق جايلار قاشالىنىپ، تىپىك چۆللۈك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى ۋە تەبىئي توغراق قوغدالدى. رايون بويىچە كۆكەرتىلگەن كۆلەم 24 گېكتارغا يەتتى.

☆ 9 - ئايدا قاراماي رايونى ئۆتكۈزگەن جۇڭگو شەھەر، رايونلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يىغىنىدا، قاراماي رايونى مەملىكەت بويىچە 11 شەھەر، رايون بىلەن دوستلۇق ئورناتتى، ئۇلار: چۆچېك شەھىرىنىڭ يۇبېي رايونى، چاڭچۇن شەھىرىنىڭ كۈنچېك رايونى، ۋۇشى شەھىرىنىڭ چۆڭژېن رايونى، شىئەن شەھىرىنىڭ بېيلىن رايونى، خېفېي شەھىرىنىڭ جۇڭشى رايونى، شيامېن شەھىرىنىڭ سىمىڭ رايونى، نەنچاڭ شەھىرىنىڭ دۇڭخۇ رايونى، خاڭجۇ شەھىرىنىڭ گۇڭشۇ رايونى، چاڭچۇن شەھىرىنىڭ نەنگۈەن رايونى، كۈكخوت شەھىرىنىڭ يۈچۈەن رايونى، نەنجىڭ شەھىرىنىڭ شۈەنۋۇ رايونىدىن ئىبارەت.

سۈلۈك لىشيا

جەرەنبۇلاق رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

جەرەنبۇلاق رايونى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە، قاراماي شەھىرىنىڭ 30 كىلومېتىر قىيپاش شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان بولۇپ، كۆلىمى 1400 كۋادرات كىلومېتىر، ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 360 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى رايونغا قاراشلىق جەرەنبۇلاق ۋە سەنپىڭدىن ئىبارەت تەبىئي بازار 2، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 2، ئاھالىلەر كومىتېتى 26. رايون تەۋەسىدە شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ كارخانىسىدىن 12سى، يەرلىك كارخانىدىن 27 سى بار. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (غەيرىي دائىم تۇرۇشلۇق نوپۇس بۇنىڭ سىرتىدا) 61 مىڭ 907 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 12 مىڭ 489)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.11، تەبىئي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.59. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئي بايلىقى

جەرەنبۇلاق رايونىدا قېزىلما بايلىق مول بولۇپ، ئاساسلىقى نېفىت، تەبىئي گاز، ئۇنىڭدىن قالسا كۆمۈر، تۇز، ياپلاق تاش، قۇم - شېغىل، خرۇستال تاش قاتارلىق بىناكارلىق ماتېرىياللىرى چىقىدۇ. ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ياۋا ئات، قۇلان، ياۋا توشقۇز، تۈلكە، بۆرە، ياۋا توشقان، ئاغمىخان، يالمانتاقتاق، سوپىتورغاي، ياۋا ئۈردەك، ياۋا كەپتەر، كەكلىك قاتارلىقلار بار؛ ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن توغراق، يۇلغۇن، سۆكسۈك، جىگدە، يانتاق قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، كەلپە، چۇچۇكبۇيا، كالاتىلى ئارپىسى، خوغا، ئوغرىتىكەن، ئىگىر، بۇدۇشقاق قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ جەرەنبۇلاق رايونلۇق 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: شۇي نەيخۇا.

4 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: خۇاڭ رۇيپىڭ.

رايون باشلىقى: سۇن جېنجياڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى رايون بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 332 مىليون يۈەن (خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا) گە يەتتى. 2 مىليون 170 مىڭ تونىنا نېفىت ئىشلەپچىقىرىلدى، بۇرغىلانغان نېفىت قۇدۇقىنىڭ مېتراژى 800 مىڭ مېتىرغا يەتتى، 220 قاتلامدا ماي سىناق قىلىندى، 800 مىليون كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى، ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 200 مىليون يۈەنگە، يىللىق تىجارەت مەھسۇلات قىممىتى 503 مىليون يۈەنگە يەتتى، ئامما جۇغلىغان مەبلەغ بىلەن ھۆكۈمەت چوڭ پول بويىدا سودا سارىيى سالدى، سارايىنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 7500 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ، ئۇنىڭغا 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. «سەنخۈەن» توپ سېتىش بىناسىدىن

جەرەنبۇلاق رايونى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	22.03	8.7
يەرلىك كارخانىلارنىڭ تىجارەت مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	5.03	11.7
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	2	—9
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	9.78	17.8
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2786	26.47
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	2585	48.22

«تەيئەن» يولىغىچە بولغان سودا كوچىسىنىڭ پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. «جۇڭشىك» كوچىسىنىڭ غەربىي بۆلىكىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ تەخمىنەن 45 مىليون يۈەن (نېفىت قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ بۇنىڭ سىرتىدا) كۆپەيدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 90 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 5200 يۈەنگە، يىل ئاخىرىغا قەدەر ئاممۇي تېلېفون ۋە تۇرالغۇ ئۈيلەرگە ئورنىتىلغان تېلېفون 5912 گە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 130 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى پەن - تېخنىكا پائالىيىتى ئاپپاراتى 6، ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 4236. ئورۇندالغان شەھەر، ئىدارە دەرىجىلىك پەن تەتقىقات تۈرى 53، شەھەر، ئىدارە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن تۈر 27، ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن تۈر 6. رايوندىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 6 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 3)، باشلانغۇچ مەكتەپ 6؛ ئوقۇغۇچىسى 6472 (مىللىي 2118)؛ مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 596 (مىللىي 232). بالىلار باغچىسى 8، باغچىدىكى بالا 3683، بالا تەربىيىچىسى 262؛ 1998 - يىلى مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 854 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 6 - ئاينىڭ 14 - كۈنى رايون بويىچە تۇنجى قېتىملىق مائارىپ خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى. رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە يەتتى.

رايونغا قاراشلىق 7 دوختۇرخانا، بىر سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكتى، 7 ساقلىق ساقلاش پونكتى (شىپاخانا) بار؛ 692 داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئىشچى - خىزمەتچىسى بار، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 616؛ كارىۋات 380؛ 5 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئاساس قىلىنغان يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 8437 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 7765 يۈەنگە يەتتى. 4 - ئاينىڭ 11 - كۈنى جەرەنبۇلاق بازىرىنى ئايلىنىپ ماڭىدىغان مىنىبۇس قاتناشقا باشلاپ، شەھەر رايونىدىكى ئاممىنىڭ ئاپتوبۇسقا ئولتۇرۇپ يول يۈرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل بولدى. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى چەكلەش مۇددەتتە تۇزۇش تۇرىدىن 13ى يولغا قويۇلدى، چاڭ - توزان تىزگىنلەنگەن رايوننىڭ كۆلىمى 60 كۋادرات كىلومېتىرغا، كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 12.32 گېكتارغا يەتتى.

☆ 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى رايونلۇق يەرلىك باج شۆبە ئىدارىسىگە «مەملىكەتلىك ياشلار مەدەنىيەت ئورنى»، «مەملىكەت بويىچە ئەلگە ياخشى باج ئېلىش مۇلازىمەت زالى» دېگەن نامالار بېرىلدى؛ 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى جەرەنبۇلاق ج خ شۆبە ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ شۆبە ئىدارىسى، جەرەنبۇلاق ساقچىخانىسى «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ج خ خىزمىتىدە يېڭى ئىستىل يارىتىش» بويىچە ئۆلگە ئورۇن بولۇپ باھالاندى؛ يىل ئاخىرىدا جەرەنبۇلاق ئىستاتىستىكا ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە

ئىستاتىستىكا قىلىش بويىچە قانۇننى ئىجرا قىلىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

☆ 12 - ئاينىڭ 19 - كۈنى جەرەنبۇلاق رايونى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ سايباغ رايونى بىلەن رەسمىي دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئورناتتى.

ئورقۇ رايونى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئورخۇ رايونى جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە جايلاشقان، كۆلىمى 2250 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. رايونلۇق ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق جاي بىلەن ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئارىلىقى تەخمىنەن 400 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى رايونغا ئورقۇ، ئاقبۇلاقتىن ئىبارەت 2 ئاھالىلەر كومىتېتى، ئورقۇ يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى قاردى. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 7349 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 2045)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰13.5، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10؛ رايون تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق بىكىتۇەن 137 - تۇەن - مەيداننىڭ نوپۇسى 7161، رايون بويىچە ئومۇمىي نوپۇس (كۆچمەنلەر ۋە باشقا ناھىيىلەرنىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 15 مىڭ 366. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئورقۇ رايوندا سۇ بايلىقى مول، «بەيياڭخي»، جەرەنبۇلاق ۋە قۇرۇلۇڭتاغان شەيتانكەرىش سۇ ئامبارلىرى بار. بۇ ئامبارلاردا ئازكەم 250 مىليون كۇب مېتىر سۇ ساقلىنىدۇ. سۇ ساقلاش كۆلىمى تەخمىنەن 565 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. كۈنىگە 430 مىڭ كۇب مېتىردىن 470 مىڭ كۇب مېتىرغىچە يەر ئاستى سۇيى تولۇقلىنىدۇ، بۇ قاراماي شەھىرىنىڭ ئاساسلىق سۇ مەنبەسى ھېسابلىنىدۇ. 212.6 كۋادرات كىلومېتىر تەبىئىي ئوتلاق، 193 مىڭ 300گېكتار تېرىلغۇ يەر بار، 69.18 كۋادرات كىلومېتىر ئورمانلىق بار بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى 66.3 كۋادرات كىلومېتىر. رايون تەۋەسىدە قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، تەبىئىي ئاسفالت، گەج، تەبىئىي گاز، شور، كۆمۈر، كۋارتس، ھاك تېشى، مايلىق قۇم، توز، ئاقتاش، يېشىل تاش، چىرىمتال، قاراتاش قاتارلىقلار؛ ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، بۇغا، قولان، بۈركۈت قاتارلىقلار؛ ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا، بۇيا، ئالقات، قانتېپەر، قىچا، چاكاندا، زاراڭزا قاتارلىقلار بار. رايون تەۋەسىدە جۇڭگو ۋە چەت ئەلگە مەشھۇر يارداڭلىق يەرشەكلى — شەيتانكەرىش بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئورقۇ رايونلۇق 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ ئۇجمىسى: چېەن خەيجياڭ.

4 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئىبراھىم مۇقىيىت.

رايون باشلىقى: جىن ژۇلىن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ئورقۇ رايونى نېفىت سانائىتىگە تايىنىپ تەرەققىي قىلغان يېرىم چارۋىچىلىق، يېرىم دېھقانچىلىق رايونى بولۇپ، قاراماي شەھىرىنى كۆكتات، يەل - يېمىش، گۆش بىلەن تەمىنلەيدىغان بازا. 1998 - يىلى سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 625 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە رايونغا قاراشلىق زاۋۇتلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 601 مىليون يۈەن، 137 - تۇەن - مەيداننىڭ 23 مىليون 600 مىڭ يۈەن. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 617 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1200 تونىا ئاشلىق ئىلىندى. يىل ئاخىرىدا 6495 تۇياق چارۋا قالدى. يەرلىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 13 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يەتتى. رايونغا قاراشلىق كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە، يارانتان بېجى 286 مىڭ 800 يۈەنگە، پايدىسى 145 مىڭ يۈەنگە، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون 480 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئورقۇ يېزىسىدا يەككە تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان دېھقان ئائىلىسى 4 تىن 15 كە يەتتى، رايون بويىچە يەككە تىجارەتچى 428 گە، خۇسۇسىي كارخانا 5كە يەتتى. رايون بويىچە بازاردىكى تاۋار سودىسىدا يىللىق پۈتۈشۈش سومىسى 2مىليون 500 مىڭ يۈەندىن ئاشتى، يەككە تىجارەتچىلەر ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 1 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، رايون مالىيە كىرىمىنىڭ تەخمىنەن ‰20 نى تەشكىل قىلدى. مالايسىيا «گۇاڭشىگۈپاك» چەكلىك شىركىتى 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، غىزالىنىش ۋە كۆڭۈل ئېچىش بىرگەۋدە قىلىنغان «جېڭچاڭ» رېستۇرانىنى سالدى. شەھەرنى دەسلەپكى قەدەمدە پىلانلاش تاماملاندى ھەمدە شەھەر - يېزا ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلدى، دۆلەت يولى «217» لىنىيىسىنىڭ بازاردىن ئۆتىدىغان بىر كىلومېتىر قىسمى كېڭەيتىپ ياسالدى، كېڭەيتىلگەندىن كېيىنكى يول يۈزىنىڭ كەڭلىكى 24 مېتىر؛ 1700 مېتىر پىيادىلەر يولى ياسالدى، پىيادىلەر يولىغا 6800 كۇب مېتىر 4 قىرلىق بېتون خىش ياتقۇزۇلدى؛ 780 مېتىر غول يۇندا

تۇرۇپسى ۋە سىغىمچانلىقى 400 كۆپ مېتىر كېلىدىغان يۇندا كۆلچىكى قۇرۇلۇشى تاماملاندى؛ جەمئىيەتتىن مەبلەغ جۇغلاش ئارقىلىق سودا بازىرى پىلانلىنىپ 1500 كۋادرات مېتىر ئۈي - ئىمارەت سېلىندى؛ پارخانا كېگەيتىلىپ، پار بىلەن تەمىنلەش كۆلىمى 20 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتكۈزۈلدى؛ دۆلەت يولىدىن «جېڭچالغا» رېستۇرانىغىچە 368 مېتىر سېمونت يول ياسالدى؛ شەھەرلىك 16- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ بىر قىسىم ئۈي - ئىمارەتلىرى رېمونت قىلىندى؛ ئورقۇ يېزىسىدا ئاھالىلەر ئىچىملىك سۇ مۇنارى ياسالدى.

رايون بويىچە 4 مىليون 290 مىڭ يۈەن يەرلىك باج، 2 مىليون 660 مىڭ يۈەن دۆلەت بېجى يىغىلدى. مالىيە كىرىمى 11 مىليون 830 مىڭ يۈەن (ماتارىپ ئىشلىرىغا بېرىلگەن 6 مىليون 960 مىڭ يۈەن قوشۇمچە ياردەم پۇلىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) گە، مالىيە چىقىمى 11 مىليون 600 مىڭ يۈەن (ماتارىپ ئىشلىرىغا ئىشلىتىلگەن 6 مىليون 990 مىڭ يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) گە يەتتى. بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇل 102 مىليون يۈەنگە، ئومۇمىنىڭ ئامانەت پۇلى 14 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، ماتارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

رايون بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 130ى بار. رايوندىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 3، ئوقۇغۇچىسى 650، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 50؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 3، ئوقۇغۇچىسى 1400، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 180؛ بالىلار باغچىسى 2، باغچىدىكى بالا 560، يەسلى ئوقۇنقۇچىسى 30. ئورقۇ يېزىسىدا دېھقان - چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى قۇرۇلدى، ئورقۇ يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتەپ بىلەن شەھەرلىك 16 - ئوتتۇرا مەكتەپ بىرلىشىپ كۆلەملىك مەكتەپ باشقۇرۇش يولىغا ماڭدى. شەھەرلىك 15 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ تولۇقسىز سىنىپىنى پۈتتۈرۈش نىسبىتى ۋە ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى بىردەك 98.72% بولدى؛ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپكە قوبۇل قىلىنىش نىسبىتى 70.37% بولدى. شەھەرلىك 16 - ئوتتۇرا مەكتەپ قاراماي شەھىرى ۋە ئىدارە مۇپەتتىش ئۆسكىنىڭ باھالاپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشى ئارقىلىق 2 - خىلدىكى مەكتەپ بولۇپ قالدى. رايون بويىچە 3 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 140 كەسپىي سەھىيە - تېخنىكا خادىمى، 100 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئورقۇ يېزىسىدىكى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2872 يۈەنگە، يېزا - بازار كارخانىلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3026 يۈەنگە يەتتى. رايون بويىچە كۆكەرتىش كۆلىمى 490 كۋادرات كىلومېتىرغا، بازارنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %15كە يەتتى.

جالاڭ يەنشىن، يىن ژېنجۇاڭ

شىخەنزە شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

شىخەنزە شەھىرى تەكلىماغاننىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، ماناس دەريا‌سى بويىغا جايلاشقان، ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 150 كىلومېتىر، تۈمۈرىول مۇساپىسى 145 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق يېزا بىر، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 266 مىڭ 500 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 18 مىڭ 500)، يېزا نوپۇسى 58 مىڭ 100؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %10.4، ئۆلۈش نىسبىتى %5، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %5.4. شەھەر بويىچە تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 33 مىڭ 90 گېكتار بولۇپ، 10 مىڭ 120 گېكتار يەرگە ئاشلىق، زىرائەتسى 19 مىڭ 50 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

شىخەنزە شەھىرى تەۋەسىدە ماناس دەريا‌سى، نىڭجىيا دەريا‌سى، جىنگۇ دەريا‌سى، دەنەنگۇ دەريا‌سى، بايىنگۇ دەريا‌سىدىن ئىبارەت 5 دەريا بار، بۇ دەريالارنىڭ سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 945 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ زاپاس مىقدارى تەخمىنەن 600 - 700 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %40كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن ياسىن دەرىخى، شەمشاد، كامفورا ئارچىسى قاتارلىقلار؛ ئاساسلىق سەيلە - سايا‌ھەت مەنزىرىلىك جايلاردىن ھەربىيلەر بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش مۇزېيى، بېيخۇ كۆلى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ شىخەنزە شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ما رۇلۇڭ.

6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ما رۇلۇڭ.

شەھەر باشلىقى: دىلك شىگدۇەن.

سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: قەدىرقان ئاقمەت (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شىخەنزە شەھىرىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 2 مىليارد 25 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 88 مىليون يۈەن) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 324 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 163 مىليون يۈەن)، 2 - كەسىپنىڭ 709 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 465 مىليون يۈەن)، 3 - كەسىپنىڭ 993 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 460 مىليون يۈەن)، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 596 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 299 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 16.6%؛ يېزا ئىگىلىكىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 324 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 10% ئاشتى. 67 مىڭ 900 تونا ئاشلىق، 21 مىڭ 600 تونا پاختا، 87 مىڭ 200 تونا قىزىلچا، 4300 تونا گۆش، 1000 تونا تۇخۇم، 1600 تونا سۈ مەھسۇلاتى ئېلىندى. كۆكتات قۇرۇلۇشىغا 16 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، كۆلىمى 600 گېكتار كېلىدىغان لاپاستا كۆكتات ئۆستۈرۈش بازىسى بەرپا قىلىندى. باقمىچىلىق جەھەتتە ئالاھىدە قۇش تۇرلىرىنى بېقىشقا پائال مەدەت بېرىلىپ، ئامېرىكىدىن رەڭدار قىرغاۋۇل، ياۋا ئۆردەك، قىرغاۋۇل قاتارلىق ئەتىۋارلىق قۇش تۇرلىرى كىرگۈزۈلدى، نەتىجىدە بۇ شەھەر شىنجاڭ بويىچە ئەڭ چوڭ ئالاھىدە قۇش تۇرلىرىنى بېقىش بازىسى بولۇپ قالدى.

1998 - يىلى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 461 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 793 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13.19%؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 600 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 16% ئاشتى. 474 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 11 مىڭ تونا ئېلېكتىرکەپشەر چوكىسى، 7000 تونا پولى ۋىنىل خلورىد، 31 مىڭ تونا قابرىكا قەغىزى، 15 مىڭ 700 تونا پەمىدۇر قېيامى، 45 مىڭ تونا شېكەر، 23 مىڭ 700 تونا پاختا يىپ، 62 مىليون 500 مىڭ مېتىر رەخت، 2 مىليون 600 مىڭ مېتىر يۇڭ توقۇلما ئىشلەپچىقىرىلدى. ئاشقى سودا ئېكسپورت سوممىسى 23 مىليون 170 مىڭ دوللارغا، ئىمپورت سوممىسى 8 مىليون 250 مىڭ دوللارغا يەتتى. 12 ھەمكارلىق تۈرى ئىمزالاندى، 10ى ئىجرا قىلىندى، بۇ تۈرلەرگە 39 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 27 مىليون 750 مىڭ يۈەن. 1998 - يىلى گەنسۇ ئۇلكىسىنىڭ تېخنىكىلىق شەھىرى بىلەن دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئورنىتىلدى، يىل ئاخىرىغىچە دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغان شەھەر 14كە يەتتى. تۈراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 983 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 29% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 371 مىليون يۈەن، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 492 مىليون يۈەن.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	20.25	—12
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	30.57	13.7
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇەن تونا)	6.79	—24.9
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇەن تۇياق)	7.53	17.9
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇەن دوللار)	3142	31.19
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	8.75	1.4
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	38.29	7.1
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇەن يۈەن)	17150	9
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇەن يۈەن)	18619	7.1

يېڭىدىن قۇرۇلغان ۋە قۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەر: كۇنىگە 38 مىڭ تونىنا تۇرۇبا سۈيى يەتكۈزۈپ بېرىش ئىقتىدارىغا ئىگە قۇرۇلۇشنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇش تۈرى، دۆلەت يولى «312» لىنىيىسىنىڭ شىخەنزىدىن ئۈتتىدىغان بۆلىكىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇش تۈرى، ج خ ئىدارىسى قاتناش پەن تەتقىقات ئورنىنىڭ قاتناش ھادىسىلىرىنى تېزدىن تەكشۈرۈش ماشىنىسى تۈرى، 26 - نومۇرلۇق ئىستىقلال ئېنېرگىيىسى پونكىتى ۋە تەرەققىيات رايونىدىكى ئىستىقلال ئېنېرگىيىسى تورى قۇرۇلۇشى تۈرى، شەرقىي تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار. پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەن تۈرلەر: شەھەرنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى ترانسفورماتور پونكىتىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، 3 - نومۇرلۇق پار بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى، ئەي چىڭ شېئىرىيەت ساريىي، ئىجتىمائىي پاراۋانلىق مەركىزى، قان پونكىتىنىڭ ئۇنۇمۇرسال بىناسى، ئىجتىمائىي سۇغۇرتا مۇلازىمەت مەركىزى، ئۈتتۈرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئۇنۇمۇرسال بىناسى قاتارلىقلار. بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 580 مىليون يۈەنگە، قوشۇلما قىممىتى 142 مىليون يۈەنگە، ترانسپورت كەسپىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 99 مىليون يۈەنگە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 264 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 567 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 121 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 51.6% ئاشتى. 1998 - يىلى يەككە سودا - سانائەتچى 8113كە، كەسىپكارى 12 مىڭ 423 كە، سېتىش سوممىسى 390 مىليون يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ھەرخىل ئامانەت پۇلنىڭ قالدۇقى 5 مىليارد 798 مىليون يۈەن، قەرز پۇل قالدۇقى 4 مىليارد 953 مىليون يۈەن بولدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە كەسپىي پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 22 مىڭ 600ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار تېخنىكا خادىمى 11 مىڭ 100. 1998 - يىلى 60 پەن تەتقىقات تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 31 تۈر بويىچە زور پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتىگە قولغا كەلتۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە خەلقارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكىنى بىر تۈر، دۆلەت ئىچىدە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكىنى بىر تۈر، دۆلەت ئىچىدە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكىنى 10 تۈر، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار سەۋىيىگە يەتكىنى 14 تۈر. بۇ مۇۋەپپەقىيەتلەر ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىپ 216 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى، پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىڭ مەھسۇلاتقا ئايلىنىش نىسبىتى 65% كە يەتتى. شەھەردىكى ئالىي مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 7491، مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 830؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 6، ئوقۇغۇچىسى 3791، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 276؛ ئاساسلىقى ئوتتۇرا مەكتەپ 25 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 811، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 922؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 17 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 681، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1119. يىل ئاخىرىدىكى كىنو قويۇش ئورنى 4، سەنئەت ئۆمىكى 2؛ 44 مىڭ 200 نوسخا ژۇرنال، 4 مىليون 839 مىڭ نوسخا گېزىت نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. شەھەر بويىچە 233 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 13)، 2893 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (دوختۇر 1301)، 2312 كارىۋات بار. 140 نەچچە قېتىم ھەرخىل ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى، ئۇنىڭغا 150 مىڭ ئادەم قاتناشتى. مەملىكەتلىك ئۆسمۈرلەر يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە ۋە ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى قاتارلىق مۇسابىقىلەردە 18 ئالتۇن مېدال، 14 كۈمۈش مېدال، 16 مىس مېدال قولغا كەلتۈرۈلدى.

خەلق تۈرمۇشى

يىل ئاخىرىدا شەھەر - بازارلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6492 يۈەنگە، شەخسىنزە يېزىسىدا دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3745 يۈەنگە يەتتى. سۇغۇرتىلاش سوممىسى 10 مىليارد 779 مىليون يۈەنگە يەتتى. 357 ئورۇن، 140 نەچچە مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا، 75 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى دەم ئېلىش، پېنسىيە خىراجىتىنى بىر تۈتاش توپلاشقا قاتناشتى. 1 - ئايدا تۇنجى بولۇپ «شەھەر، بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت تۆزۈمى يولغا قويۇلدى. يېڭىدىن 534 مىڭ 800 كۈادرات مېتىر ئۆي سېلىندى، شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 9.8 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. باغۋارانلاشتۇرۇلغان ۋە كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 695 گېكتارغا، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش كۆلىمى 1010 گېكتارغا يەتتى. 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىخەنزە شەھىرىنىڭ ئارامگاھ مەيدانىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. 9 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 26 خىل بۇلغاش مەنبەسى تىزگىنلەندى، شەھەر كاربون(Ⅳ) ئوكسىدى، نىتراتلاشقان ئوكسىدلار، دانىچە ماددىلار، تەبىئىي چاڭ - توزانغا دائىر 4 چوڭ

كۆرسەتكۈچ جەھەتتە دۆلەتنىڭ 2 - دەرىجىلىك ئۆلچىمىگە يەتتى، مۇھىت شاۋقۇنىنىڭ ئوتتۇرىچە قىممىتى 55 دېتسىبېلدىن، قاتناش شاۋقۇنىنىڭ ئوتتۇرىچە قىممىتى 70 دېتسىبېلدىن تۆۋەن بولدى.

شىخەنزە ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونىنىڭ قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى بۇ تەرەققىيات رايونىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (ھازىرقى باھا، تۆۋەندىكى شۇنداق) 173 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %97.8؛ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 394 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %33.9؛ سانائەت قوشۇلما قىممىتى 123 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %134؛ يارىتىلغان باج 30 مىليون 480 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %59.3 ئاشتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. داۋاملاشتۇرۇلىدىغان ۋە يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان 25 تۈرنىڭ قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە داۋاملاشتۇرۇلىدىغان قۇرۇلۇش تۈرى 5، يېڭىدىن قۇرۇلغان 5 تۈر پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى. مۇلۇك ھوقۇقىغا خېرىدار چاقىرىش ئارقىلىق، يىلىغا 20 مىڭ تونىنا پەمىدۇر قىيامى ئىشلەپچىقىرىش تۈرى كىرگۈزۈلدى.

47 كارخانا يېڭىدىن رويخەتكە ئېلىندى، ئۇلارنىڭ 38 مىليون 957 مىڭ يۈەن مەبلىغى تىزىمغا ئېلىندى. يىل ئاخىرىغىچە رويخەتكە ئېلىنغان كارخانا 252 گە يەتتى. 1998 - يىلى ئىچكى جەھەتتە كىرگۈزۈش، تاشقى جەھەتتە بىرلىشىش تۈرىدىن 5ى ئىمزالاندى. كېلىشىمدىكى سومما 139 مىليون يۈەن.

☆ 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىخەنزە شەھىرىدە تۇنجى قېتىملىق «100 مۇنەۋۋەر شەھەر ئاھالىسى» نىڭ باھالاش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى، 100 شەھەر ئاھالىسى شىخەنزە شەھىرى تەرىپىدىن «100 مۇنەۋۋەر شەھەر ئاھالىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ 6 - ئايدا شىخەنزە «بوستان» دوختۇرخانىسىدىن تالاق چىڭىيانغ «مەملىكەتلىك كەسىپىي ئەخلاق بويىچە قوش 10 دا ياخشى ئۇلگە» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

جۇ مېيلىنغ

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. ئوبلاست مەركىزى غۇلجا شەھىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 702 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق ۋىلايەت 3، ناھىيە (شەھەر) 24. يىل ئاخىرىدىكى يەرلىك نوپۇس 3 مىليون 820 مىڭ (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 2 مىليون 112 مىڭ)، يېزا نوپۇسى 1 مىليون 885 مىڭ 400 (چارۋىچىلىق نوپۇسى 295 مىڭ 900)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %12.82، ئۆلۈش نىسبىتى %3.79، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %9.03. ئوبلاست بويىچە 685 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 375 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 195 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاساسلىق زىرائەتلەردىن بۇغداي، كۆمىسقوناق، شال، كېۋەز، قىزىلچا، قۇلماق قاتارلىقلار بار؛ ئالما، ئۈزۈم، گىلاس، تاۋۇز، قوغۇن قاتارلىق مېۋە - چېۋىلەر ناھايىتى مول؛ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلاردىن ياۋا ئالما، قارا ئۈرۈك، ياۋا بادام، ياۋا ياڭاق قاتارلىقلار بار. ئوبلاست تەۋەسىدە كەڭسايى، كۇنەس يايلاقلىرى، قەدىمكى مۇزئارت يولى، 9 نېلۇپەر بۇلىقى، چۆلدىكى «يېشىل تۇزلەڭلىك»، ئىلى ئاسمىنىدىكى ئاق نۇر، شەيتانكەرىش (بورانلىق شەھەر) قاتارلىق ئۆزگىچە تەبىئەت مەنزىرىلىرى بار؛ قەدىمكى شەھەر ئالمالىقنىڭ خارابىسى، جياڭجۇن مەھكىمىسى — قەدىمكى شەھەر كۆرە، ئالتۇنلۇق (قويلۇق) شەھىرى خارابىسى، شېنىيۇلاما ئىبادەتخانىسى، گىدىك تېغىدىكى خاتىرە تاش، يايلاقتىكى ئادەم سۈرەتلىك تاش ھەيكەللەر، قەدىمكى قىياتاش رەسىملىرى قاتارلىق ئانتروپولوگىيىلىك مەنزىرىلەر بار. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدىن 12 سى بار. ئوبلاست تەۋەسىدىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 36 مىليارد 320 مىليون كۇب مېتىر، يەر ئاستى سۇ زاپىسى 7 مىليارد 912 مىليون كۇب مېتىر كېلىدۇ. ئورمانلىق كۆلىمى 107 مىڭ 300 گېكتار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %2.84، ئاساسلىق دەل - دەرەخ تۈرلىرىدىن سىبىرىيە قىزىل قارىغىيى، شەمشاد، قېيىن، تېرەك، سۆگەت، قارىياغاچ، ئەرمۇدۇن قاتارلىقلار بار. دورا ماتېرىياللىرىدىن سوغگۇل، چۆچۈكبۇيا، قار لەيلىسى، ھەك، يۈمران بۇغا مۇڭگۈزى، قانتېپەر قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن كۈمۈش رەڭ تۈلكە، كۆك تۈلكە، ئېيىقسىمان بۆلغۇن، تايغان بۇغا، سۇغۇر، لاچىن، ئورمان چىلى قاتارلىقلار بار. ئوبلاست تەۋەسىدە 86 خىل قېزىلما بايلىق تېپىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە

زاپىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغانلىرى بېرىللىي، ئاق چىرىتال، كالىي، دالاشپاتى؛ خرومىنىڭ زاپىسى 2 - ئورۇندا، سىنزي بىلەن تېكىلىنىڭ 4 - ئورۇندا، لىتىيىنىڭ 6 - ئورۇندا، تانتالنىڭ 9 - ئورۇندا، نىئوبىيىنىڭ 10 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جۇيۈەن (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: ئالپىسباي راقىم (قازاق)، زاقان ئومار (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لىن تەيشى (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، تۇختار ئەلىباتىر (قازاق، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، شاۋكەت ئىمىن (10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: زاقان ئومار (قازاق)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: زېلىك لىكپىلىك، ئايدار ئاقان (قازاق)، بايغوجا مىركىتباي (قازاق)، ساۋ خوڭمېي، گۈن يىمېي (ئايال، شىبە)، ما گودىيەن (خۇيزۇ)، قادىر ئىسلام، تىلمۇئالدى تۇرە.

ئوبلاست باشلىقى: بېكمۇقامبەت مۇسا (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ئالپىسباي راقىم (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقلىرى: لېي يىلياڭ، ئابلىز قادىر (3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، كەكىم بۆكەن (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، گۇ يىندې، بايغوجا مىركىتباي (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، مەۋلەردىن ئۆمەر (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ئورالقان ئىماش (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، تىلەبالدى ئابدۇرەشت (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: لىن تەيشى؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: لى شىشۆ، ئۇلىقان سۇلتان (ئايال، قازاق)، ئابدۇۋەلى ئىبراھىم، قاجىئەكبەر قوشسۇر (قازاق)، ئابدۇكېرىم ئەيسايوف، چىزىڭ غومبىجاپ (موڭغول).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ئىلى ئوبلاستىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 9 مىليارد 7 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد 44 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.5% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۇۋەندىمۇ شۇنداق)، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد 728 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 109 مىليون يۈەن، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 87 مىليون يۈەن، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 83 مىليون يۈەن. 1 مىليون 962 مىڭ 200 تونىنا ئاشلىق، 144 مىڭ 900 تونىنا ياغلىق دان، 79 مىڭ 600 تونىنا پاختا، 1 مىليون 586 مىڭ 400 تونىنا قىزىلچا، 93 مىڭ 300 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 14 مىڭ 557 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 67. 522 گېكتار يەردىكى ئورمان بېكىلاندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 6 مىليون 449 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 216 مىڭ 700 تونىنا گۆش، 315 مىڭ 500 تونىنا سۈت، 22 مىڭ 700 تونىنا قوي يۇڭى، 4 مىليون 568 مىڭ 300 پارچە قوي تېرىسى، 512 مىڭ 600 پارچە كالا تېرىسى ئېلىندى. سۈ مەھسۇلاتى 13 مىڭ 300 تونىنا (بېقىلغىنى 10 مىڭ 100 تونىنا) غا، بېقىش كۆلىمى 13 مىڭ 710 گېكتارغا يەتتى. سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 103 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت مالغان مەبلەغ 25 مىليون 880 مىڭ يۈەن، ئۆزلىرى تەييارلىغان مەبلەغ 29 مىليون 480 مىڭ يۈەن، باشقا مەبلەغ 48 مىليون 570 مىڭ يۈەن. تېكەس تاغ ئېغىزىدىن سۈ باشلاپ سۈغىرىش قۇرۇلۇشى، «خەلق» ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى، ماي ئېغىزى سۈ ئامبىرى، قارجاۋ ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى قاتارلىق 19 سۈچىلىق قۇرۇلۇش تۈرى تاماملاندى. 8500 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، ئۇنۇملۇك سۈغىرىش كۆلىمى 556 مىڭ 400 گېكتارغا يەتتى. 237 مىڭ 800 گېكتار سۇنىشي ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 27 مىڭ 500 گېكتار يەردىكى ئوتلاق ياخشىلاندى، 20 مىڭ گېكتار يەردىكى ئوتلاق قاشالاندى. 106 مىڭ تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۇندۇرۇلدى) ئىشلىتىلدى، يېزا ئىگىلىكىدە سۇ چىقىرىۋېتىش - سۈغىرىشقا ئىشلىتىلگەن ماشىنىلارنىڭ قۇۋۋىتى 114 مىڭ 300 كىلوۋاتقا يەتتى، يېزىلاردا 184 مىليون 409 مىڭ 100 كىلوۋات - سائەت توك ئىشلىتىلدى. 5836 ئائىلىلىك چارۋىچى يېگىدىن ئولتۇراقلاشتى، ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلار ئومۇمىي چارۋىچىلارنىڭ %73نى ئىگىلىدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 6 مىليارد 585 مىليون يۈەنگە، تاپشۇرۇلغان باج سوممىسى 195 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليارد 987 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد 33 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 0.18% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتنىڭ 4 مىليارد 165 مىليون يۈەن، ئېغىر سانائەتنىڭ 2 مىليارد 823 مىليون

يۈەن. 1 مىليارد 228 مىليون 580 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 5 مىليون 382 مىڭ 600 تونا كۆمۈر، 866 مىڭ 100 تونا سېمونت، 2994.59 كىلوگرام ئالتۇن، 3 مىليون 330 مىڭ 700 مېتىر يۇڭ توقۇلما، 120 مىڭ 400 يەشىك تاماكا، 98 مىڭ 900 تونا ئىچىملىك - ھاراق، 146 مىڭ 600 تونا شېكەر ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 2 مىليارد 654 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 1 مىليارد 629 مىليون يۈەن، يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 284 مىليون يۈەن. ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلگەن ئىلى 2 - ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، تېكەس دەرياسىدىن سۇ باشلاش تۇنگۈن قۇرۇلۇشى، قابا تاغ ئېغىزى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ۋە ئىلى «تەڭرىتاغ» قەغەز زاۋۇتى پۈتۈپ پايدىلىنىشقا تاپشۇرۇلدى. ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ نۆقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى بولغان 300 مىڭ تونىلىق ئۇستا ئوچۇق كۆمۈركان تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىنىپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. تاشقى سودا ئىمپورت سوممىسى 92 مىليون 704 مىڭ دوللارغا، ئېكسپورت سوممىسى 96 مىليون 146 مىڭ دوللارغا يەتتى. چېگرا ئاھالىسىنىڭ ئۆزئارا سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 528 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدىن 5ى تەستىقلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە چەتئەلگە مەبلىغىدىن پايدىلىنىلغان تۈر 3، توختامدىكى سومما 7 مىليون 240 مىڭ دوللار. توشۇلغان يولۇچى 24 مىليون 430 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 2 مىليارد 953 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يۈك 14 مىليون 140 مىڭ تونىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 595 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 500 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يەتتى، تېلېفون ئابونېنتىدىن 44مىڭ 200 ى كۆپەيدى، تېلېفوننىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 7.31% بولدى؛ يان تېلېفون ئابونېنتىدىن 9545 ى كۆپەيدى، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتىدىن 85 مىڭ 220 سى كۆپەيدى. يىل ئاخىرىدىكى بازار 333 بولۇپ، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 918 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئوبلاستتىكى يەككە سودا - سانائەتچى 80 مىڭ 600. كارخانىلاردىكى توزۇلمە ئىلاھاتى كۆلىمى 66.6%نى تەشكىل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلارنىڭ توزۇلمە ئىلاھاتى كۆلىمى 48.3%. مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى سايياھەتچىلەردىن

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	175.46	7.28
سانائەت، بېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	159.94	4.48
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونا)	196.22	—0.78
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا(تۇمەن تۇياق)	1231.99	5.33
بېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	66.79	22.37
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	158.93	6.69
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	18885	5
ئىجتىمائىي ئىستېمال بويۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	48.64	2.27
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	151.6	12.95
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	7.25	12.01
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	19.13	12.1

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئوبلاست تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق بىكتۇەن ئورۇنلىرىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ، 1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا 10 مىليارد 206 مىليون يۈەن.

159 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋېلىندى. 11 مىليون 176 مىڭ دوللارلىق ئاشقى پېرىۋوت يارىتىلدى. سايامەت قىلغاچ سېتىۋېلىنغان مالنىڭ قىممىتى 1 مىليارد 913 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ئوبلاست بويىچە ئوبلاست، ژىلايەتنىڭ پەن - تېخنىكا پىلانى تۈرىدىن 67سى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭغا 3خىل پەن - تېخنىكا خىراجىتىدىن 935 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى؛ 26 خىل نەتىجە تىزىملاندى، ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا 34 خىل نەتىجە باھالاپ چىقىلدى، 9 نەتىجە ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، 5 ناھىيە (شەھەر) ئاپتونوم رايون بويىچە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر) بولۇپ باھالاندى. ئوبلاست دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 11ى باھالاندى ۋە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى، مەدەنىيلىك بويىچە ئۈلگە كۆزنەكتىن 39ى ۋە مەدەنىيلىك بويىچە ئۈلگە مىكرو رايوندىن 5ىگە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن نام بېرىلدى. 1998 - يىلى ئوبلاست بويىچە ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا 7 مىليون 140 مىڭ يۈەن پۇل ۋە نەرسە ئىئانە قىلىندى. يىل ئاخىرىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 1531، ئوقۇغۇچىسى 473 مىڭ (مىللىي 327 مىڭ 700)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 396، ئوقۇغۇچىسى 200 مىڭ (مىللىي 123 مىڭ 800)؛ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 2129 (مىللىي 1481)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 17، ئوقۇغۇچىسى 10 مىڭ 902 (مىللىي 6485). ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 15 مىڭ 789 (مىللىي 9467)؛ باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 28 مىڭ 181 (مىللىي 18 مىڭ 924). 8252 ئادەم ساۋات چىقاردى، 11 ناھىيە (شەھەر) ئاپتونوم رايونىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. ئوبلاست بويىچە يىل ئاخىرىدىكى سەنئەت ئۆمىكى 26، مەدەنىيەت يۇرتى 27، ئاممىۋى كۈتۈپخانا 20. رادىئو ئىستانسا 11، ئوتتۇرا، قىسقا دولقۇنلۇق رادىئو تارقىتىش ئىستانسىسى ۋە ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسى 11، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 79.18%؛ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 9، تېلېۋىزىيە تارقىتىش ئىستانسىسى ۋە كۆچۈرۈپ تارقىتىش ئىستانسىسى 82، تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى سۈنئىي ھەمراھتىن قوبۇل قىلىش يەر ئۈستى پونكتى 316، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80.72%. ئوبلاست بويىچە 20 مىڭ 684 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (دوختۇر 7514)، 11 مىڭ 256 كارىۋات بار. 397 قېتىم ھەر خىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، بۇلارغا 139 مىڭ 500 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر ئاھالىسى ئىلكىدىكى كىرىم 4217 يۈەن، ئوتتۇرىچە ئىستېمال چىقىمى 3384 يۈەن؛ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1975 يۈەن. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 2 مىليارد 476 مىليون يۈەن ماڭاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماڭاشى 5578 يۈەندىن توغرا كەلدى. مۇغۇرتىدىن 316 مىليون يۈەن كىرىم قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۈلۈك مۇغۇرتا كىرىمى 121 مىليون يۈەن. مال - مۈلۈك مۇغۇرتىسى بويىچە 69 مىليون 510 مىڭ يۈەن، جىسمانىي مۇغۇرتا بويىچە 18 مىليون يۈەن تۆلەم تۆلەندى. قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلۇپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بۇ مەركەزگە كىرىشى ۋە ئاساسىي تۇرمۇش كاپالەت پۇلىنىڭ تارقىتىلىشى ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئوبلاست بويىچە ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 12 مىڭ 600 ئىشچى - خىزمەتچىدىن 6300 دىن كۆپرەكى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 51 مىڭ نامرات ئاھالە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ئوبلاست بويىچە ھەر دەرىجىلىك مۇھىتنى كۆزىتىش - ئۆلچەش پونكتىدىن 6سى، مۇھىتنى كۆزىتىش - ئۆلچەش خادىمىدىن 162 سى بار. مۇھىت بۇلغىنىشنى قەرەللىك تۇزۇش تۈرىدىن بىرى تاماملاندى، بۇنىڭغا 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شەھەردىكى ئىس - تۈتەك، چاڭ - توزان تىزگىنلەنگەن رايون 3، شەھەر مۇھىتىدىكى شاۋقۇننى تىزگىنلەشتە ئۆلچەمگە يەتكەن رايون 7.

☆ 8 - ئايدا ئىلى ئوبلاستىنىڭ 14 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

☆ 12 - ئايدا كۆكتوقاي، كۆيتۈك، ئالتاي، دۆربىلجىن- دىن ئىبارەت 4 ناھىيە (شەھەر) «ئاپتونوم رايون بويىچە ئىككىنچى ھىمايە قىلىش، تىكى نەمۇنىچى ناھىيە (شەھەر)» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ 12 - ئايدا خەنزۇچە «ئىلى گېزىتى» شىنجاڭ بويىچە 2 - نۆۋەتلىك «قوش 10 ياخشى گېزىت» بولۇپ باھالاندى.

لېۋئەيچۈن

كۆيتۈك شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

كۆيتۈك شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە،

جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 253 كىلومېتىر، تۆمۈريول مۇساپىسى 247 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 107 مىڭ 62 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 8240)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 15 مىڭ 519؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.82، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.71، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.11. شەھەر بويىچە 6700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار. كىلىماتى شىمالىي مۇتتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كۆيتۇڭ شەھىرى — ئاپتونوم رايوننىڭ ئەلا سۈپەتلىك پاختا يېتىشتۇرۇش بازىلىرىدىن بىرى. مېۋە - چېۋە تۈرلىرى كۆپ، سۈپىتى ياخشى. شەھەر تەۋەسىدىكى يەر ئاستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 3 مىليارد 900 مىليون كۇب مېتىر، يەر ئاستى سۈيىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە زاپىسى 120 مىليون كۇب مېتىردىن 140 مىليون كۇب مېتىرغىچە كېلىدۇ. ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن ئىقتىسادىي قىممىتى ۋە دورىلىق قىممىتى يۇقىرىراقلىرىدىن قومۇش، لوپنۇر كەندىرى، بېدە، ئالقات، چۆچۈكبۇيا قاتارلىقلار بار.

ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئاق مۇشۇكياپىلاق، كۆل رەڭ تۇرنا، قارا بويۇن تۇرنا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كۆيتۇڭ شەھەرلىك 3- نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جاڭ شىنچېڭ.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: پۇگاۋ.

شەھەر باشلىقى: ئېركىن سەيسەنباي (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئەن شىيەنجۇن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 143 مىليون يۈەن (ھازىرقى باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %24.1 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 5816 تونىنا ئاشلىق، 5946 تونىنا پاختا، 2800 تونىنا كۆكتات (شەھەرگە تەۋە ئورۇنلاردا) ئېلىندى. 120 مىڭ تۆپتىن ئارتۇق كۆچەت تىكىلدى، كۆچەت تىكىلگەن يەر كۆلىمى 106.67 گېكتارغا يەتتى. 1741 تونىنا گۈش، 3295 تونىنا سۈت، 1002 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 23 مىليون 20

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	10	5
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	11.66	6.1
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	5816	—25
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	25093	26.2
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	326.88	—24.9
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	4.8	6.7
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	12.01	12.56
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	9700	11.8
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6803	5

ئىزاھات: سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 860 مىليون 10 مىڭ يۈەن، 1998 - يىلى شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ قالدۇقى ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، 1997 - يىلى ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭكى قوشۇلمىغان.

مىڭ يۈەن (ھازىرقى باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.7% ئاشتى. 664 مىليون 580 مىڭ كىلوۋات. سائەت توك سېتىلدى. 17 مىڭ 493 تونىنا پاختا يېپ، 120 مىڭ 63 يەشىك تاماكا، 14 مىڭ 463 تونىنا پەسدۇر قىيامى، 1500 تونىنا سۇ ئۆتىمەيدىغان سۇلياۋ يوپۇق ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇرالقلىق مۇلۇككە 394 مىليون 710 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف خەت - ئالاقە بىناسى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، سېمونت زاۋۇتى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى، مەركىزىي يېزا سودا بازىرىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى، كۆكتاتلارنى توپ سېتىش بازىرىنى ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، ئۇششاق تاۋارلارنى توپ سېتىش بازىرىدىن 3ى ئېچىلدى، 7.8 كىلومېتىر يول يۈزى ئۆزگەرتىلدى ۋە كېڭەيتىلدى، شەھەر رايونىدا 2.4 كىلومېتىر يول، شەھەرنىڭ شەرق تەرەپ ئەتراپىدا 9.2 كىلومېتىر تاشيول ياسالدى، يەر ئاستى يولىدىكى خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ 4 مىليون 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ، 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئۇنىۋېرسال ئوقۇتۇش بىناسىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى. تاشيولدا توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 239 مىليون 380 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 10 مىليون 360 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. شەھەر ئامىۋاي قاتناش لىنىيىسىدىن 3ى كۆپەيدى. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سومىسى 57 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يەتتى، «160»، «168» ئۇچۇر مۇلازىمەت سىستېمىسى ۋە «169» كۆپ ۋاستىلىك ئالاقە كۆيتۈك تۇتقۇن نۇقتا قۇرۇلۇشى تاماملاندى، يىل ئاخىرىدا ئىشلىتىلۋاتقان تېلېفون 29 مىڭ 819 توچكىغا، تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 27.9% كە يەتتى. شەھەر بويىچە بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 66 مىليون 70 مىڭ يۈەن بولدى.

يەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار يەن - تېخنىكا خادىمى 2403؛ 17 يەن - تېخنىكا تۇرى يولغا قويۇلدى، 3 تۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، 6 تۇرلۈك يەن - تېخنىكا نەتىجىسى باھالاندى، 8 تۇر ئاپتونوم رايون، ئوبلاست دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، شەھەر يەنە بىر قېتىم «مەملىكەت بويىچە يەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار شەھەر» دېگەن نامغا ئېرىشتى. شەھەرگە قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپ 16 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 10 مىڭ 366 (مىللىي 525)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 536 (مىللىي 61)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 10 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 5521 (مىللىي 342)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 436 (مىللىي 79)، ھەرخىل ئوتتۇرا تېخنىكوم 7، ئوقۇغۇچىسى 1509، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 187، ھەرخىل ئالىي مەكتەپ 2، ئوقۇغۇچىسى 2253، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 214. ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى، مۇستەھكەملىنىش نىسبىتى ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 100%تىن بولدى. شەھەر بويىچە 73 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 11)، 1081 كارىۋات، 776 دوختۇر بار. شەھەر مەملىكەت بويىچە «چىش كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاشتىكى ئىلغار شەھەر» ۋە «بوۋاقلارغا كۆيۈندىغان شەھەر» سۈپىتىدە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە شەھەر تەنھەرىكەتچىلىرى 7 ئالتۇن مېدال، 8 كۈمۈش مېدال، 6 مىس مېدال ئالدى. شەھەر بويىچە 35 قېتىم ھەرخىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 18 مىڭ 500 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. شەھەر يەنە بىر قېتىم «مەملىكەت بويىچە يېنىك ئاتلېتىكا ماكانى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئىلكىدىكى ئوتتۇرىچە كىرىم 5034 يۈەنگە يەتتى. شەھەردىكى ھەر قايسى ئورۇنلاردىكى كەسىپكار 43 مىڭ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 250 مىليون 450 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ھەرخىل سۇغۇرتىلاش سومىسى 5 مىليارد 736 مىليون يۈەن. تۇرالغۇ ئۈي قۇرۇلۇشى بويىچە 23 كورپۇس تۇرالغۇ ئۈي بىناسى سېلىندى، ئۇنىڭ كۆلىمى 57 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدۇ، 73 مىڭ 800 كۋادرات مېتىرلىق تۇرالغۇ ئۈي پۈتتى، يۇرۇشلەشكەن تۇرالغۇ ئۆيدىن 980 يۇرۇشى كۆپەيدى. 107 گېكتار كۆكلەمەيدان كۆپەيدى ۋە يېڭىلاندى.

كۆيتۈك ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى تەرەققىيات رايونى خېرىدار چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، مۇلازىمەتنى كۈچەيتىپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى زور كۈچ بىلەن ياخشىلىدى. تەرەققىيات رايونىدا 37 كارخانا رويخەتكە ئېلىندى، رويخەتكە ئېلىنغان مەبلەغ 43 مىليون 968 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 13 تۇرنى تۇر قىلىپ تۇرغۇزۇش تەستىقلاندى، 9 تۇردە قۇرۇلۇش

باشلاندى. بۇنىڭغا 14 مىليون 960 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلاندى. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 188 مىليون يۈەنگە يەتتى، 9 مىليون 150 مىڭ يۈەن باج يىغۇۋېلىندى.

☆ 3 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى ئالاتاۋ ئېغىزى تامۇژنىسى كۆيتۈڭدا نازارەت قىلىش ـ باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى تەسىس قىلدى.

☆ 6 ـ ئايدا شىنجاڭ ئاكسىيە شىركىتىنىڭ كۆيتۈڭ تىجارەت بۆلۈمى تىجارەت باشلىدى.

☆ 10 ـ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى كۆيتۈڭ بىلەن شىئەن ئارىلىقىدا 343 /344 قېتىملىق يولۇچىلار بىۋاستە تېز پويىزى قاتنىدى.

☆10ـ ئايدا ئىلى ئوبلاستى بويىچە تۈنجى مەخسۇس كىمئارتۇق سودىسى ئاپپاراتى — كۆيتۈڭ ياۋروپا ـ ئاسىيا كىمئارتۇق سودىسى شىركىتى قۇرۇلدى.

چېن شياۋچىن

ئىلى ۋىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي قىسمىغا، ئىلى دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا جايلاشقان. مەمۇرىي مەھكىمە تۇرۇشلۇق جايدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان مۇساپىسى 702 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 ـ يىلى ۋىلايەتكە قاراشلىق ناھىيە 8، شەھەر بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 2 مىليون 67 مىڭ (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1 مىليون 389 مىڭ 600)، يېزا نوپۇسى 1 مىليون 364 مىڭ 900؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %14.36، ئۆلۈش نىسبىتى %3.96، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %10.4. ۋىلايەت بويىچە 286 مىڭ 600 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 203 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 78 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ بېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئىلى ۋىلايىتىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن يۈمران بۇغا مۈڭگۈزى، ئۇستىقۇددۇس، موخۇركا، قېمىز، قېزا، سۇرلەنگەن ئات گۆشى قاتارلىقلار بار. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىدىن 4 پۈتلۈق قۇرۇقلۇق تاشپاقىسى مۇھاپىزەت رايونى، قارا ھەرە بايلىقى مۇھاپىزەت رايونى، قاش دەريا سۇ كېچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن مۇھاپىزەت رايونى، قارلىق چوققا شەمشادى مۇھاپىزەت رايونى، ياۋا ياڭاقلىق مۇھاپىزەت رايونى بار. ۋىلايەت تەۋەسىدىكى بەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 16مىليارد 800 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەربىرىكەتچان زاپىسى 1 مىليارد 600 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. شەرقتىن غەربكە 450 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سوزۇلغان، كۆلىمى 240 مىڭ گېكتاردىن ئاشىدىغان ئېتىداشي ئورمانلىق ۋە ئىككىلەمچى ئورمانلىق، چانقال ئورمانلىق، سۇنئىي ئورمانلىق بار، بۇنىڭ ئىچىدە تاغلىق رايونلاردىكى ئورمانلىق كۆلىمى 200 مىڭ گېكتار كېلىدۇ، ئاساسلىق ياۋا دەرەخ تۈرلىرىدىن قارلىق چوققا شەمشادى، ئاق قېيىن، چېتىن، تاغ تېرىكى، كىچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن، ياۋا ياڭاق قاتارلىقلار بار. ياۋا مېۋىلىك دەرەخ كۆلىمى 20 مىڭ گېكتاردىن ئاشىدۇ، شىنجاڭ ياۋا ئالمىسى، تاغ ئۈرۈكى ئەڭ كۆپ تارقالغان بولۇپ، قىممەتلىك مېۋە تۈرى گېن ئامبىرى ھېسابلىنىدۇ. ئوتلاق كۆلىمى 3 مىليون 466 مىڭ 700 گېكتار، داڭلىق ئەلا سورتلۇق چارۋا، ئۈي قۇشلىرى سورتلىرىدىن ئىنچىكە يۇڭلۇق شىنجاڭ قويى، شىنجاڭ قوڭۇر كالىسى، ئىلى ئېتى، ئىلى ئاق چوشقىسى، ئىلى غازى قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۈسۈملۇكلەردىن جىغان، ئىلى سوغىگۈلى، چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، تۆگىقۇلاق، ئىلى كەتىراسى، قار لەيلىسى، ياۋروپا شۇمۇرتى، ياۋا دولانا قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن 4 پۇتلۇق قۇرۇقلۇق تاشپاقىسى، شىنجاڭ سالاماندىراسى، ئارقار، كۆكيامان، تاغ ئۆچكىسى، جەرەن، ئەڭرىتاغ تايغان بۇغىسى، يىلپىز، سۇلەيسۇن، مولۇن، قاما، ئاق سۇسەر، ئاق ئاغمىخان، سۇسەر، قوڭۇر ئېيىق قاتارلىقلار بار، ئەتىۋارلىق قۇشلاردىن پالاقتۇمشۇق، ئاق قۇ، سار، قارىغۇجا، سېرىق بۇركۈت، قۇر، بوزئۇلار، ئاق مۇشۇكيىپلاق قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىق مول، ھازىر 100 دىن ئارتۇق كان نۇقتىسى تېپىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، مانگان، ئالىيومىن، قەلەي، ئۇران، كوبالت، ئالتۇن، كۈمۈش، چىرىمتال، خرۇستال، باريت، تاشپاختا، كۇارتىس، گەچ، ھاك تېشى، فوسفور، شۇلتا، گۈڭگۇرت قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئىلى ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جالڭ گولياڭ؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: قۇربانجان مەھمەت، يى شىيەنجيا، قايسار جايدار (قازاق)، زوردۇن غوجا، دىلدا داۋېي، خۇاڭ جيەنجۇاڭ (7 ـ ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىلى

ژىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئايدار ئاقان (قازاق) ؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: چياۋ جىگالك، ئەلى سېيىت (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى) ، ئەنۋەربېك ئاغارىس (قازاق، 3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى) .

مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى: قۇربانجان مەھمەت؛ مۇئاۋىن ۋالىيلىرى: سۇن دېشياك (3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى) ، ئاقمېتبېك ئەنۋەربېك (قازاق) ، يالك يوجۇن، جالك جىنخۇا (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى) .

ژىلايەتلىك سىياسىي كېڭەش خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: يى شيەنجيا (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى) ؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: يۈسۈپ مېھرۇللا، سۇلك جىنتىلك، جالك يۈشيەن (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى) .

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ژىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 85 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 480 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.53 ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) . 1 مىليون 106 مىك 500 تونىنا ئاشلىق، 305 مىك 100 تونىنا كۆكتات، 87 مىك تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 3681 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 103 مىك 320 تونىنا گۆش، 205 مىك 853 تونىنا سۈت، 11 مىك 963 تونىنا قوي يۇڭى، 274 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 106 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 6.709 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، قاپچىغاي سۇچىلىق تۇگۇنلۇك قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 37 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، «ئىتتىپاق» ئۆستىكى، «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» ئۆستىكى، جەنۇبىي چاپچال ئۆستىكىدىن ئىبارەت 102 كىلومېتىرلىق 3 ئۆستەك ئوزگەرتىلىپ ۋە كېڭەيتىلىپ ياسالدى، 26 مىك 700 گېكتار ئېتىزلىك سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى 3 مىليارد 98 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 903 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 401 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10.99 ئاشتى. 122 مىليون 382 مىك 700 كىلوۋات سائەت توك، 2 مىليون 66 مىك 200 تونىنا كۆمۈر، 241 مىك 200 تونىنا سېمونت، 937 مىليون 608 مىك دانە خىش، 27 مىك 104 تونىنا ئىچىملىك - ھاراق، 23 مىك 662 تونىنا شېكەر، 1771 تونىنا سۈت ياسالمىسى، 34 مىك 500 تونىنا سۇ يېغى، 69 مىك 100 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى. 134 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 270.9 كىلومېتىر يول ياسالدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن ياسالغان ۋە ئوزگەرتىپ ياسالغان دۆلەت تاشيولى، ئوڭلە تاشيولىدىن 8ى بار، ئوڭارنىڭ ئوزۇنلۇقى 119.9 كىلومېتىر كېلىدۇ، قالغىنى شەھەر - يېزا يولى. شەھەر - بازارلاردىكى ئوڭل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 89 مىليون 85 مىك يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 518 مىليون 20 مىك يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلار سالغان مەبلەغ 320 مىليون 270 مىك يۈەن، كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى ئورۇنلار سالغان مەبلەغ 122 مىليون 860 مىك يۈەن، شەھەر - يېزىلاردىكى شەخسلەرنىڭ سالغان مەبلىغى 74 مىليون 890 مىك يۈەن، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 201 مىليون 990 مىك يۈەن، يېڭىلاش - ئوزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 26 مىليون 80 مىك يۈەن، ئوي - زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغان مەبلەغ 48 مىليون 710 مىك يۈەن. ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش توختامىدىن 59ى ئىمزالاندى، تۇر سومىسى 234 مىليون يۈەن؛ 48 توختام يولغا قويۇلۇپ، 95 مىليون 150 مىك يۈەن مەبلەغ ئەقلەشتى. ناشقى سودا ئىمپورت سومىسى 8 مىليون 780 مىك دوللارغا، ئېكسپورت سومىسى 18 مىليون 180 مىك دوللارغا يەتتى. يولوچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 677 مىليون 390 مىك ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 751 مىليون 860 مىك تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 169 مىليون 874 مىك يۈەنگە، تۇرالغۇ ئوي تېلېفون ئابونېنتى 98 مىڭغا يەتتى، تېلېفونلىنىش ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 6.33 تىن توغرا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر - بازارلاردا ھەر 100 ئادەمگە 10.45 تىن توغرا كەلدى، يان تېلېفون ئابونېنتى 6610غا يەتتى. ئاممىۋى تېلېفون كومۇتاتورلىرىنىڭ سىغىمچانلىقى 221 مىك 700 توچكىغا يەتتى، تورغا كىرگۈزۈلگەن ئوپتىك كابېلنىڭ ئوزۇنلۇقى 3.464 كىلومېتىرغا، سانلىق مەلۇمات ئالاقە ئابونېنتى 236 گە يەتتى. ژىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سومىسى 223 مىليون 283 مىك يۈەنگە، بازار سودىسىدا پوتوشۇلگەن سومما 1 مىليارد 15 مىليون 620 مىك يۈەنگە يەتتى. سايامەتچىلەردىن 30 مىك 500 ئادەم (قېتىم) كوتوۋېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە خەلقئارا سايامەتچى 28 مىك 400 ئادەم (قېتىم) ، سايامەت كوپېراتىپلىرى 6 مىليون 226 مىك يۈەن تاشقى پېرېۋوت كىرىم قىلدى. چېگرا ئاھالىلىرى سودىسىدا پوتوشۇلگەن سومما 510 مىليون يۈەنگە، پورت ئارقىلىق ئېكسپورت قىلىنغان مالنىڭ قىممىتى 710 مىليون يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	65.32	6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	59.88	8.76
ئېلىنغان ئاشلىق (توننا)	1106508	—0.11
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	566.52	5.66
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	29.4	28.9
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	55.9	3.04
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈمەن دوللار)	2696	20.04
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	18.1	4.36
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	67.25	5.31
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	29246	12.9
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	71840	9.6

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 4 مىليارد 256 مىليون يۈەن، سانائەت يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليارد 881 مىليون يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 550 مىليون يۈەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ۋىلايەت بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۆزىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 10 مىڭ 927. ۋىلايەت بويىچە 12 پەن - تېخنىكا نەتىجىسى باھالىنىپ تىزىملاندى، 4 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى ئايتونوم رايون بويىچە 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 2 تۈرلۈك نەتىجە 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. باشلانغۇچ مەكتەپ 779 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 429)، ئوقۇغۇچىسى 282 مىڭ 589 (مىللىي 216 مىڭ 535)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 168 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 86)، ئوقۇغۇچىسى 110 مىڭ 196 (مىللىي 77 مىڭ 106)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 4، ئوقۇغۇچىسى 2891 (مىللىي 1765). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 76%، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% بولدى. «ئىلى كەچلىك گېزىتى» 2 مىليون 255 مىڭ 900 نۇسخا تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇرچىسى 486 مىڭ نۇسخا، قازاقچىسى 537 مىڭ 700 نۇسخا. ۋىلايەت بويىچە 278 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 5065 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 3676 كارىۋات بار. ۋىلايەت تەنھەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى مەملىكەتلىك ئۆسمۈرلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ياش بويىچە ئايرىلغان يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ بىر ئالتۇن مېدال، 2 كۈمۈش مېدال ئالدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئوتكۇزۇلگەن يېنىك ئاتلېتىكا، چېلىشىش، قارىغا ئېتىش، بوكس، رۇداۋچە چېلىشىش، ئايالار ۋاسكېتبول مۇسابىقىسىدىن ئىبارەت 6 تۈرلۈك مۇسابىقىدە 16 ئالتۇن مېدال، 9 كۈمۈش مېدال، 14 مىس مېدال ئالدى. ۋىلايەت بويىچە 135 مىڭ 300 ئوقۇغۇچى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر - بازارلاردىكى ئاھالىنىڭ ئوتتۇرچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 3798 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرچە ساپ كىرىمى 1762 يۈەنگە يەتتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 717 مىليون 418 مىڭ يۈەن ماتاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرچە پۇل ماتاشى 4825 يۈەندىن توغرا كەلدى. ھەرخىل سۇغۇرتىلاش

سومىسى 785 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە، سۈغۇرتا ھەققى كىرىمى 110 مىليون 387 مىڭ يۈەنگە، مال - مۈلۈك سۈغۇرتا ھەققى كىرىمى 34 مىليون 110 مىڭ 300 يۈەنگە، جىسمانىي سۈغۇرتا ھەققى كىرىمى 76 مىليون 274 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ مال - مۈلۈك سۈغۇرتىسى بويىچە 20 مىليون 318 مىڭ يۈەن، جىسمانىي سۈغۇرتا بويىچە 14 مىليون 846 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. نامراتلارنى يۆلەشكە 22 مىليون 526 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، باشقا جايلاردىن 1448 نامرات ئائىلە كۆچۈرۈپ كېلىندى، ئاز كەم 30 مىڭ نوپۇسنىڭ تويۇنۇش، كىيىنىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى، يېزىلاردا 3285 نامرات ئائىلە نامراتلىقتىن تولۇق قۇتۇلدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى دۆلاتا پورتى رەسمىي ئېچىلدى، بۇ، 1994 - يىلى گوۋۇيۈەن تەرىپىدىن دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك پورت دەپ تەستىقلانغاندىن بېرى تۇنجى قېتىم ئېچىلىپ تاموژىنىدىن مال ئۆتكۈزۈلۈشى ھېسابلىنىدۇ.

جالاڭ سەيخۇلاڭ

غۇلجا شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

غۇلجا شەھىرى ئىلى دەريا ۋادىسىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان، جەنۇب تەرىپى ئىلى دەرياسىغا يېقىن، شىمال تەرىپى غەربىي تەڭرىتاغ تارمىقىدىكى كۆگىرچىن تېغى بىلەن يانداش. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 702 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئۇنىڭغا قاراشلىق يېزا 6، بازار بىر، دۆلەت دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەيدانى (فېرمىسى) 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 332 مىڭ (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 212 مىڭ)، يېزا نوپۇسى 86 مىڭ؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.7، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.87، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰11.83. شەھەر بويىچە 10 مىڭ 370 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 8010 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 1573 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

غۇلجا شەھىرى تەۋەسىدە 50 مىڭ 794 گېكتار تۇزلاڭ ئورمانلىق، 66 مىڭ 900 گېكتار ئوتلاق بار. موي - تېرە ھايۋانلىرىدىن سۈ بۇلغۇنى، ئۇزۇن مويلۇق توشقان، دورىلىق ھايۋانلاردىن تەڭرىتاغ تايغان بۇغىسى بار. ئىلى دەرياسىدا سازان بېلىق كۆپ. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن، ئاساسلىقى، ھىلاڭ، چۇچۇكبۇيا، ئەڭلىكئوت قاتارلىقلار بار. مول كۆمۈر بايلىقى بار. لەنتەيزە، چەبلەڭزە، بېچاڭگۇلارنىڭ كۆمۈر قاتلىمى ھەممىدىن قېلىن، كۆمۈرى ئەلا سۈپەتلىك. بايانداۋىدىكى ئوت ئارىشاق قاتارلىق يەر ئاستىقلىقى بايلىق مەنبەسى ئارقىلىق بوغۇم ياللۇغى، ئايالار كېسەللىكلىرى قاتارلىق كۆپ خىل كېسەللىكلەرنى داۋالىغىلى بولىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ غۇلجا شەھەرلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇجىسى: لى شۇجۇاڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ھەسەن ئىبراھىم.

شەھەر باشلىقى: پولات ئۆمەر (8 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، تۇرغان پىدا (8 - ئايدا مۇۋەققەت شەھەر باشلىقى بولدى).

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: لىن سۇڭنىيەن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 184 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰5.44 ئاشتى. 43 مىڭ 300 تونىنا ئاشلىق، 1.1765 تونىنا ياغلىق دان، 47 مىڭ 904 تونىنا قىزىلچا، 121 مىڭ 434 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 113.8 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 263 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 4440 تونىنا گۆش، 17 مىڭ 75 تونىنا سۈت، 431 تونىنا قوي يۈڭى، 792 تونىنا تۇخۇم، 1185 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 24 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 13.17 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 3.11 كىلومېتىر كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى مۇستەھكەملەندى، 10 گېكتار بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، سۈغىرىش كۆلىمى 100 گېكتار كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 886 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلى شەھەر بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 469 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰8.4 ئاشتى. 245 مىڭ 400 تونىنا كۆمۈر، 62 مىڭ 300 تونىنا سېمونت، 221 مىليون 80 مىڭ دانە خىش، 802 تونىنا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 1528 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 244 تونىنا ئىسپىرت، 15 مىڭ 542 تونىنا ئېچىلمىك - ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 142 مىليون يۈەن مەبلەغ

سېلىنىدى. 24 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تاماملاندى، ئىسسىتىش كۆلىمى 550 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى. 13 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان 4 - سۇ زاۋۇتىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تاماملاندى، كۈنلۈك سۇ بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى 30 مىڭ كۇب مېتىر كۆپەيدى. 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 1.5 كىلومېتىرلىق «تەڭرىتاغ» ئارقا كوچىسىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى ۋە 1.56 كىلومېتىرلىق 11 يان كوچىنى قاتتىقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. شەھەردىكى ئاممۇۋى ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئىچكى - تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۇرىدىن 35ى ئىمزالاندى، بۇنىڭ سوممىسى 278 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش ۋە ئىچكى سودا تۈرى 30، بۇنىڭ سوممىسى 190 مىليون يۈەن. شەھەرلىك قاتناش ئىدارىسى ۋە ئاممۇۋى ئاپتوبۇس شىركىتى توشۇغان يولۇچى 21 مىليون 310 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. شەھەرگە قاراشلىق رايون بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 87

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	14.62	
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	6.53	
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونна)	4.33	—6.28
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	16.56	0.36
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	5.83	29.84
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	30348	4.77
شەھەرگە قاراشلىق تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	737	
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	5.98	9.72
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	25.20	74.88
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	1.29	16.22
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	1.32	13.79

ئىزاھات: 1997 - يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى توغرىسىدىكى سانلىق مەلۇماتنا خاتالىق بار، ئۇ 1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 328 مىليون يۈەن بولۇشى كېرەك. بۇ جەدۋەلدىكى 1998 - يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

مىليون يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 65 مىڭ 12 توچكىغا يەتتى. بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 394 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۆزىمىي بار پەن - تېخنىكا خادىمى 1142. بىر تۈر ئىلى ۋىلايىتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شەھەردىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 56

(مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 33، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ 11)، ئوقۇغۇچىسى 54 مىڭ 829 (مىللىي 27 مىڭ 48)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 18 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 9، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇغۇچىسى 17 مىڭ 666 (مىللىي 12 مىڭ 115)؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر. ئوقۇغۇچىسى 607 (مىللىي 191). باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 1899 (مىللىي

1443) ، ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 1216 (مىللىي 823) . ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا خام چوت ئىچىدە 580 مىڭ يۈەن، خام چوت سىرتىدا 2 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. 19 مىڭ 114 كۆادرات مېتىر مەكتەپ ئۆي - ئىمارىتى سېلىنىدى ۋە ئۇزگەرتىپ ياسالدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە يەتتى؛ سىملىق تېلېۋىزىيە ئابونېنتى 24 مىڭغا، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %87كە يەتتى. شەھەرگە قاراشلىق 21 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 342 كارۋات، 435 سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئىلكىدىكى ئوتتۇرچە كىرىم 3798.42 يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرچە كىرىمى 2153 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرچە پۈل مائاشى 5881 يۈەنگە يەتتى، سۇغۇرتا كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 780 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەھەر رايونىنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %42.4 بولدى؛ ئاممۇۋى كۆكۈلمەيدان كۆلىمى كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 8.2 كۆادرات مېتىردىن توغرا كەلدى.

☆ 1998 - يىلى غۇلجا شەھەرلىك مەخپىيەتلىكنى ساقلاش ئىدارىسى ئاپتونوم رايون بويىچە «مەخپىيەتلىكنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى.

☆ 1998 - يىلى شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسى دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە ستاتىستىكا جەھەتتە قانۇننى ئىجرا قىلىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى.

خۇخۇيمىن

غۇلجا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

غۇلجا ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئىلى دەريا ۋادىسىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان. ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 730 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئۇنىڭغا قاراشلىق بازار 2، يېزا 18، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 375 مىڭ 486 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 301 مىڭ 983) ، يېزا نوپۇسى 324 مىڭ 688؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %17.86، ئۆلۈش نىسبىتى %4.18، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %13.68. ناھىيە بويىچە 67 مىڭ 340 گېكتار تېرىلغۇ يەر بولۇپ، 52 مىڭ 570 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 4660 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

غۇلجا ناھىيىسى تەۋەسىدە قاش دەريالىرى، بورىبوسۇن غولى، جىرغىلاڭ غولى، پىلىچى غولى قاتارلىق دەريا - ئېقىنلار بار، بۇلارنىڭ سۇ ئېنېرگىيە زاپىسى 431 مىڭ 800 كىلوۋاتقا يېتىدۇ. تاغلىق رايوندىكى ئورمانلىق كۆلىمى 6600 گېكتار. قاش دەريالىرىنىڭ شەرقىي ياقىسى دېلتىسىدىكى 4 كۆادرات كىلومېتىر دائىرىدە كىچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن مۇھاپىزەت رايونى بار، بۇ، 3 - دەۋر مۇتتەدىل بەلۋاغ كەڭ يوپۇرماقلىق دەرەخلىرىنىڭ قالدۇق تۇرى بولۇپ، مەملىكەت بويىچە بىردىنبىر كىچىك يوپۇرماقلىق ياۋا ئەرمۇدۇن مەركەزلىك تارقالغان رايون ھېسابلىنىدۇ. تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 322 مىڭ 300 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە سۈپەتلىك ئوتلاق %8.86نى ئىگىلەيدۇ. ئاساسلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، جەرەن، تۈلكە، ياۋا توشقۇز، چوڭ سېرىق ھەرە بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن ھىڭ، سوغىگۈل، چوچۇقبۇيا، قانتېپەر، چاكاندا، كىرەش، فراكسىن قوۋزىقى، ئەنجىبار ئۈرگۈنەك قاتارلىقلار بار. سېسىق ھىڭ قاش يېزىسىنىڭ چوڭبۇلاق ئەتراپىدا ئۆسىدۇ، كۆلىمى 1333.4 گېكتار كېلىدۇ، بۇ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ ھىڭ چىقىدىغان جايلاردىن بىرى. ناھىيە تەۋەسىدە ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر (زاپىسى تەخمىنەن 2 مىليارد 500 مىليون تونا) ، ئالتۇن (چوڭ تىپتىكى ئاشى ئالتۇن كېنى مۇشۇ ناھىيە تەۋەسىدە) ، كۆمۈش، مىس، تۆمۈر، ھاك تېشى، كۇارتس، چىرىمتال، گاۋئولىن توپىسى، بارىت، ساپال توپىسى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ غۇلجا ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: چېن جىيەنخۇا.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئوسمانجان ئاۋاكرى.

ھاكىم: دىلشات روزى.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: توختەم تېيىپ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 589 مىليون 330 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى

ئۇزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 6.42% ئاشتى. 340 مىڭ 221 تونىنا ئاشلىق، 8400 تونىنا ياغلىق دان، 451 تونىنا پاختا، 240 مىڭ 894 تونىنا قىزىلچا، 1379 تونىنا زىغىر، 2339 تونىنا كۆك تاماكا، 23 مىڭ 968 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 517 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 834 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 19 مىڭ 861 تونىنا گۆش، 40 مىڭ 140 تونىنا سۈت، 1674 تونىنا يۇڭ، 16 مىڭ 830 تونىنا تۇخۇم، 3500 تونىنا بېلىق ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 37 مىليون 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 48 سۇچىلىق قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 136 كىلومېتىر 3 دەرىجىلىك ئېرىق - ئۆستەك سۇ سىڭمەس قىلىنىپ ياسالدى، ئېرىق - ئۆستەكلەرنىڭ يۇرۇشلەشتۇرۇش ئىنشائاتىدىن 466 سى ياسالدى، 1255 ئىنشائات رېمونت قىلىندى، 7.1066 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 7733.3 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىلىش شارائىتى ياخشىلاندى. كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇشقا 7 مىليون 345 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 4 قېتىملىق پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى ئۈستىدىن غەلبە قىلىندى. ناھىيە بويىچە 280 مىڭ گېكتار ئوتلاق بار. 6480 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، ھازىر 5940 گېكتار سۇغىرىلىدىغان ئوتلاق بار. 470 مۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتان سېلىندى. ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشى «تەڭرىتاغ لوتۇقىسى» مۇسابىقىسىدە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىلى ۋىلايىتى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى، دۆلەت كۆكەرتىش كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئورمان بەرپا قىلىش - كۆكەرتىش خىزمىتىدىكى 100 ياخشى ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 330 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 163 مىليون 710 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 16.09% ئاشتى. 3 مىليون 200 مىڭ كىلوۋات - سائەت توك، 429 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 22 مىڭ تونىنا سېمونت، 31 تونىنا جيالگىز، 66 تونىنا ئاچچىقسۇ، 712 تونىنا ئاق ھاراق، 581 تونىنا سۈت ياسالمىسى، 66 مىڭ 300 تونىنا بۇغداي ئۇنى، 3113 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك،

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	64869	6.92
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	76304	9.81
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	340221	2.67
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	87.75	5.1
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	32997	20.16
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	12.65	9.24
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	223.56	314.54
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	20291	—5.2
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	31971	—3.83
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	3378	11.34
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	8785	2.99

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

3464 تونىنا سۇ يېغى، 21 مىڭ 400 قۇر كىيىم - كېچەك، 1700 پار خۇرۇم ئاياغ كىيىم، 29 مىڭ 765 كۇب مېتىر تاختاي، 400 ياغاچ ئۆي جاھازىسى، 838 تونىنا سانائەت خام ئەشياسى قىلىندىغان تالك، 154 مىليون 100 مىڭ دانە ئۆلچەملىك خىش، 210 تونىنا ئېرىتكۈچ، 43 كىلوگرام ئالتۇن (ناھىيىگە تەۋە كانلاردا)، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىدىغان 72 ماشىنا، 776 مىڭ تونىنا تۇرۇبا سۇيى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 56 مىليون 750 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 10- ئاينىڭ ئاخىرىدا دۆلەت تاشپولى «218» لىنىيىسىنىڭ 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان خۇدىياريۇزى يېزىسىدىن دۆڭمازار بازىرىغىچە بولغان 41 كىلومېتىر يولىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئاپتوموبىل قاتنىدى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 9 مىليون 640 مىڭ 800 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 7 مىليون 422 مىڭ 500 تونىنا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 1 مىليون 683 مىڭ تونىنغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 11 مىليون 254 مىڭ 400 يۈەنگە، پوچتا - تېلېگرافنىڭ ھەق ھېسابلانغان كىرىمى 14 مىليون 694 مىڭ 800 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە بازار - يېزىلاردىكى تېلېفون ئابونېنتى 13 مىڭ 281 گە، پروگراممىلىق تېلېفون 16 مىڭ توچكىغا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 42 مىليون 463 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 35 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 1637. ناھىيە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 142 (ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ 42)، ئوقۇغۇچىسى 58 مىڭ 241 (مىللىي 32 مىڭ 580)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 31 (ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان ئوتتۇرا مەكتەپ 14)، ئوقۇغۇچىسى 15 مىڭ 163 (مىللىي 10 مىڭ 571)؛ كەسىپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 30؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، كۇرسانتى 240 (مىللىي 170)؛ بالىلار باغچىسى 5، باغچىدىكى بالا 1450 (مىللىي 1039). ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 4012 (مىللىي 3009). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 4 مىليون 242 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 8064 كۇادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۆي - ئىمارەتلىرى كۆپەيدى. رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە يەتتى. ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك 159 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 1222 كەسىپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 480 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1879 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى (ناھىيىگە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ) 23 مىڭ 335 بولۇپ، ئۇلارغا 113 مىليون 898 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ئۇمۇر سۇغۇرتىسى كەسىپىي سوممىسى 4 مىليون 329 مىڭ يۈەنگە، مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى كەسىپىي سوممىسى 3 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يەتتى. خەلق ئىشلىرى خىزمىتى ئوبيېكتىدىن 20 مىڭ 21 كىشى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئىجتىمائىي يارەدەم ئوبيېكتى 18 مىڭ 232، 94 مىڭ يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى. ناھىيىدىكى نامراتلار 2589 ئائىلە، 13 مىڭ 517 كىشى بولۇپ، 1527 ئائىلىدىكى 7464 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ناھىيە بازىرى قۇرۇلۇشىغا 461 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 254 مېتىر يۇندا تورۇبىسى ياتقۇزۇلدى، 9 ئورۇندا چات ئارىسى 1.5 مېتىر كېلىدىغان بېتون تاختا كۆۋرۈك، 2 ئورۇندا ساپ چات ئارىسى 4 مېتىر كېلىدىغان كۆۋرۈك سېلىندى، بازار رايونىنىڭ 2700 كۇادرات مېتىر يول يۈزى رېمونت قىلىندى.

☆ ئىلى ژىلايەتلىك مەۋزۇرى مەھكىمىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن غۇلجا ناھىيىسىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى 3 چارۋىچىلىق فېرمىسى مازار، قارايانغاچ ۋە ئۇلىيا يېزىلىرىغا قوشۇۋېتىلدى.

☆ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى ج خ مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ئىدارىسى بولۇپ باھالاندى.

☆ ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى سەھىيە مىنىستىرلىكى، ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى، دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى تەرىپىدىن دۆلەت دەرىجىلىك بوۋاقلارغا كۆيۈنىدىغان دوختۇرخانا بولۇپ باھالاندى.

فەن فۇشۇەن

قورغاس ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قورغاس ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ غەربىگە، ئىلى دەريا

ۋادىسىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 655 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 7 (2 مىللىي يېزىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 251 مىڭ 913 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 166 مىڭ 757)، يېزا نوپۇسى 202 مىڭ 786؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.82، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.18. ناھىيە بويىچە 35 مىڭ 100 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 23 مىڭ 200 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 11 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. ئېگىز تېرىلغۇ كۆلىمى 3800 گېكتار. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قورغاس ناھىيىسىنىڭ ئاساسلىق سۇ بايلىقى يەر ئۈستى سۈيى، بۇلاق سۈيى بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 22 مىليون كۇب مېتىر، ئۈنۈملۈك سۈغۇرۇش كۆلىمى 49 مىڭ 800 گېكتار؛ يەر ئاستى سۈيى زاپىسى مول. ئورمان كۆلىمى 24 مىڭ 600 گېكتار، ياغاچ زاپىسى 3 مىليون 252 مىڭ 400 كۇب مېتىر، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %4.8. تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 288 مىڭ 900 گېكتار، پايدىلىنىلغان ئوتلاق كۆلىمى 258 مىڭ 700 گېكتار. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن 4 پۈتلۈق قۇرۇقلۇق تاشپاقىسى، شىنجاڭ سالاماندىراسى قاتارلىقلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغۇگۈل، زاراڭزا، چۆچۈكبۇيا، قار لەيلىسى، شەھدان، قانتېپەر، جېنتىئانا قاتارلىق 70 نەچچە خىلى بار، ناھىيە تەۋەسىدە كەڭ كۆلەمدە ئۆستىقۇددۇس ئۆسىدۇ. ئاساسلىق قېزىلمە بايلىق كۆمۈر بولۇپ، تەخمىنەن 600 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىگە تارقالغان، بۇنىڭدىن باشقا، ھاكتېشى، گەچ، فوسفور، تۆمۈر، ئالتۇن، ساپال توپىسى، ئوتقا چىداملىق توپا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قورغاس ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لى جېڭيۇ (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋالىڭ زورەن (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى).

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئەخمەت ماخمۇت.

ھاكىمى: تۇرغان پىدا (8 - ئايدا ۋەزىپىدىن يۆتكەلدى)، راشىدىن زىكىرىيا (8 - ئايدا ۋەزىپىگە تەيىنلەندى).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مىڭ شىيەندۇڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 609 مىليون 4200 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 370 مىليون 930 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.95 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 147 مىڭ 611 تونىنا ئاشلىق، 6568 تونىنا ياغلىق دان، 1530 تونىنا پاختا، 334 مىڭ 225 تونىنا قىزىلچا، 63 مىڭ 274 تونىنا كۆكتات، 16 مىڭ 857 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 595.3 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 13 مىڭ 487 تونىنا گۆش، 18 مىڭ 300 تونىنا سۈت، 1650 تونىنا قوي يۇڭى، 266 مىڭ 500 پارچە تېرە، 781 مىڭ 100 ئۈي قوشى، 3254 تونىنا تۇخۇم، 1095 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ناھىيە بويىچە 31 مىليون 321 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 157.04 كىلومېتىر سۇ سىڭىمى ئېرىق - ئۆستەك، 804 ئورۇندا ئېرىق - ئۆستەكلەرنى يۇرۇشلەشتۇرۇش ئىنشائاتى ياسالدى، يېزا - كەنتلەردە 245.7 كىلومېتىر شېغىل يول رېمونت قىلىندى. 1417 ئىسسىق ئېغىل - قوتان سېلىندى؛ 64 ئۈيلۈك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، ئولتۇراقلاشقان چارۋىچى 1562 ئائىلىگە، ئولتۇراقلىشىش نىسبىتى %70كە يەتتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 616 مىليون يۈەنگە يەتتى. قورغاس ناھىيىسىگە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نام بېرىلدى، بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى جەھەتتىكى 10 كۆچلۈك ناھىيە (شەھەر) دىن بىرى.

ساناقەت مەھسۇلات قىممىتى 243 مىليون 920 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 186 مىليون 810 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.77 ئاشتى، 8 مىليون 547 مىڭ كىلوۋات ساەت توك، 423 مىڭ 400 تونىنا كۆمۈر، 63 مىڭ 300 تونىنا سېمونت، 215 مىليون 990 مىڭ دانە خىش، 57 مىڭ 846 تونىنا ئۇن، 4706 تونىنا سۇ يېغى، 10 مىڭ 96 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 19 مىليون 310 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. 3 مىليون 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شىمالىي «ئىتتىپاق» كوچىسى 1 - ئايلانما كوچا، مەركىزىي غەربىي كوچا، بەشكېرىم كوچىسىنىڭ 124 مىڭ كۋادرات مېتىرلىق يۇقىرى ئۆلچەملىك سېمونت يول يۈزى ۋە يۇرۇشلەشكەن مۇئەسسەسلىرى تاماملاندى؛ 2 مىليون 170 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شىمالىي تاغلاڭزا يولى بىلەن

«218» لىنىيە تۇتاشتۇرۇلدى؛ 22 مىليون 200 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرى ۋە چېگىسخوزا تەرەققىيات رايونىدا 30 مىڭ كۋادرات مېتىردىن ئارتۇق تۇرالغۇ قۇرۇلۇشى تاماملاندى؛ 800 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى 1100 مېتىر سۇ چىقىرىش تۇرۇبىسى ئالماشتۇرۇلدى ۋە كېڭەيتىلدى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 35 مىليون 930 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 31 مىليون 500 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۇەن)	40098	7.8
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۇەن)	55774	4.55
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	147611	—3.97
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	67.11	4.50
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۇەن)	49336	54.17
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	95268	37.36
چېگرا سودىسىنىڭ سوممىسى (تۇمەن يۇەن)	51112	13.22
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۇەن)	22726	3.79
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۇەن)	57345	11.24
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۇەن)	5019	5.75
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۇەن)	7954	7.33

ئىزاھات: يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ 1997 - يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 320 مىليون 10 مىڭ يۇەن. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 670 مىليون 744 مىڭ 200 يۇەن.

يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 19 مىليون 25 مىڭ يۇەنگە يەتتى، يىل ئاخىرىدا ناھىيە بويىچە پروگراممىلىق تېلېفون 21 مىڭ 101 توچكىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆيلەرگە ئورنىتىلغان تېلېفون 19 مىڭ 697 گە، يان تېلېفون ئابونېنتى 343 كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونتى 6152گە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 958 (مىللىي 373). ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئىلمىي تەتقىقات تۇرىدىن 6 سى تاماملاندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ106 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 30، چارۋىچىلىقتىكى ياتاقلىق مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 32 مىڭ 5 (مىللىي 22 مىڭ 660)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 24 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 6، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 15 مىڭ 442 (مىللىي 9834)؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچى مەنبەسى يوق. ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2554 (مىللىي 1346). رادىئونىڭ نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى 98%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. 3 - ئايدا «قورغاس ناھىيىسى تەزكىرىسى» نەشر قىلىندى. ناھىيە بويىچە 20 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 500 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 505 كارىۋات بار. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىدە بوكس تۈرىدە بىر ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، يەنىك ئاتلېتىكا تۈرىدە بىر كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى. ناھىيە بويىچە 15 مىڭ 980 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1804 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانلارنىڭ 1803 يۈەن، چارۋىچىلارنىڭ 1822 يۈەن، ناھىيە بويىچە ئىشلەپچىقىرىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5073 يۈەن. ھەرخىل سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 6 مىليون 524 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 3 مىليون 550 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 330 ئىشچى - خىزمەتچى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

چېگرا سودىسى

1998 - يىلى قورغاس چېگرا ئاھالىسىنىڭ ئۆزئارا سودا بازىرى ئاسىيا پۇل مۇئامىلە كارىزمىسىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىدى، ئۇنىڭ ئۇستىگە، روسىيە رۇبلىسىنىڭ بىردىنلا چۈشۈپ كېتىشى، قازاقستان جۇمھۇرىيىتى تاموژنا بېجىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشى ۋە قازاقستان جۇمھۇرىيىتى قاتناش تارماقلىرىنىڭ سىرتقا چېتىلىدىغان تىرانسپورت ھەققىنى ئۆستۈرگەنلىكى قاتارلىق ئامىللار تۈپەيلىدىن ئۆزئارا سودا ئېكسپورتى توسقۇنلۇققا ئۇچراپ، ئۇنۇمى ئايمۇئاي تۆۋەنلەپ كەتتى. 240 كۈن بازار بولدى، چېگرا ئاھالىسىنىڭ ئۆزئارا بازىردا قازاقستان سودىگەرلىرىدىن 37 مىڭ 724 ئادەم (قېتىم) مال سېتىۋالدى؛ سودىدا پۈتۈشۈش سوممىسى 511 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە (ئېكسپورت قىلىنغان مال تەخمىنەن 150 مىڭ توننىغا)، ئايرىباشلانغان تاشقى پىرېۋوت 30 مىليون 885 مىڭ دوللارغا، ئېلىنغان باج 9 مىليون 218 مىڭ يۈەنگە، يىغۇۋېلىنغان سودا - سانائەت باشقۇرۇش ھەققى 2 مىليون 518 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1997 - يىلدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، سودىگەرلەر %33.6، سودىدا پۈتۈشۈلگەن سومما %13.2، ئايرىباشلانغان تاشقى پىرېۋوت %20.3، باج %13.9، سودا - سانائەت باشقۇرۇش ھەققى %20.4 ئازايدى.

☆ 1998 - يىلى قورغاس ناھىيىسىگە مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىلمىي جەمئىيىتى ئالاھىدە مەھسۇلاتلار كومىتېتى تەرىپىدىن «ئالما ماكانى» دەپ نام بېرىلدى.

يەن شۆمېي

نىلقا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

نىلقا ناھىيىسى ئىلى دەريا سىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا، ئوتتۇرا تەڭرىتاغنىڭ غەربىدىكى قاش دەريا ۋادىسىغا جايلاشقان. ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 559 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئۇنىڭغا قاراشلىق بازار بىر، يېزا 10، چارۋىچىلىق فېرمىسى 4، نەسىللىك ھەسەلچىلىك فېرمىسى بىر، سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇش مەيدانى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ناھىيە تەۋەسىدىكى تۆمۈر - مەيدانلارنىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 142 مىڭ 248 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 101 مىڭ 671)، يېزا نوپۇسى 107 مىڭ 880؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %13.06، ئۆلۈش نىسبىتى %3.39، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %9.67. ناھىيە بويىچە 20 مىڭ 800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بولۇپ، 17 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 2300 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

نىلقا ناھىيىسى تەۋەسىدە يەر ئۈستى سۇيىنىڭ ئېقىم مىقدارى 5 مىليارد 863 مىليون كۇب مېتىر، نەزەرىيە جەھەتتىكى سۇ ئېنېرگىيە زاپىسى 2 مىليون كىلوۋاتتىن ئارتۇق. ناھىيە بويىچە ئوتلاق كۆلىمى 677 مىڭ 600 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 657 مىڭ 900 گېكتار. ئورمانلىق كۆلىمى 99 مىڭ 500 گېكتار، ئۆرە ياغاچ زاپىسى 4 مىليون 540 مىڭ كۇب مېتىر، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %5.99. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن قارلىق چوققا شەمشادى، تەڭرىتاغ قېيىنى، تاغ تېرىكى، پاقا تېرەك، كىچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن، سۈزادان قاتارلىقلار بار. ناھىيە تەۋەسىدە تەڭرىتاغ تايغان بۇغىسى، ئۇلار، يىلپىز، سۇغۇر، ئىلى چاشقانباش توشقىنى قاتارلىق ئەتىۋارلىق ھايۋانلار، قار لەيلىسى، سوغىگۈل، چوڭ يوپۇرماملىق جېنتسيانا، پەربۇن قاتارلىق 146 خىل دورىلىق ئۆسۈملۈك بار. ئۇلار، قار لەيلىسى، يۇمران بۇغا مۈڭگۈزى، سوغىگۈل نىلقىنىڭ 4 چوڭ ئالاھىدە يەرلىك مەھسۇلاتى ھېسابلىنىدۇ. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، ئالتۇن، قوغۇشۇن، سىنك، ۋولفرام قاتارلىقلار بار، دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈرۈلۈپ ئېنىقلىنىشچە، كۆمۈرلۈكلەرنىڭ يېقىن مەزگىلدىكى گېئولوگىيىلىك زاپىسى تەخمىنەن 1 مىليارد 100 مىليون توننا، يېراق كەلگۈسىدىكى گېئولوگىيىلىك زاپىسى تەخمىنەن 4 مىليارد توننا كېلىدىكەن.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئوللىرى

ج ك پ نىلقا ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: دىلمۇ جۇنشىلىك.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: نۇرالى مۇساقان (قازاق).

ھاكىم: قانىباي ماقتا (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: كەرىمبېك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 260 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.81 ئاشتى (ئۇزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 72 مىڭ 200 تونىنا ئاشلىق، 3153 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى بويىچە 23 تۈر نۆۋەتلىق كېڭەيتىلدى، 5333.3 گېكتار يەردە بۇغداي مول ھوسۇللۇق قىلىپ ئۇستۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە 933.33 گېكتار يەردىكى كەڭ كۆلەملىك كۆكتاتلىقلارغا كۆكتات تېرىلدى، سۇلياۋ يېپىلغان لاپاس كۆلىمى 16.27 گېكتارغا يەتتى. 5 گېكتار يەردە چوڭ پارنىك ياسالدى، 2886.67 گېكتار يەردە توننىلىق ئاشلىق ئېتىزى، 1000 جىڭلىق ئېتىز، مول ھوسۇل ئېتىزى بەرپا قىلىندى. 419.77 گېكتار يەرگە كۆچەت تىكىلىپ ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 130 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 280 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى. 9157 تونىنا گۆش، 20 مىڭ 740 تونىنا سۈت، 1311 تونىنا يۇڭ، 218 مىڭ 100 پارچە تېرە ئېلىندى. 4740 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 513 ئائىلە چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، ھەرخىل چارۋا مالىلارغا 1225 ئېغىل - قوتان، 374 سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتان ياسالدى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 754 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 85 ھەرخىل ئىنشائات رېمونت قىلىندى، 56.2 كىلومېتىر (ئېقىش مىقدارى ئۆزۈنلۇقى) ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 7 كەلكۈن سۈيىنى چېگىرىۋېتىش چوڭقۇرگىسى، 21 سۇ بۆلۈش چوڭقۇرگىسى، بىر سۇ قايتۇرۇش چوڭقۇرگىسى ياسالدى. 1 مىليون 693 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، سۇنى ئۆزگەرتىش ئىنشائاتىدىن 8ى تاماملىنىپ، 12 مىڭ ئادەم، 56 مىڭ تۈياق چارۋىنىڭ ئىچىملىك سۇ مەسىلىسى ھەل قىلىندى. يېزىلاردىكى «بەشتە ياخشى قۇرۇلۇش» (سۇچىلىق قۇرۇلۇشى، يول قۇرۇلۇشى، يېزا - كەنتلەرنى پىلانلاش، مۇھىتنى كۆكەرتىش، توك ۋە تېلېفون ئورنىتىش) قا 1مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يېزا - بازار كارخانىسىدىن 2912 ى، كەسىپكاردىن 5176 سى بار. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 171 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 8 مىليون 465 مىڭ يۈەن باج، 11 مىليون يۈەن پايدا ئېلىندى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 89 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	30285.3	4.20
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	35071	4.76
ئېلىنغان ئاشلىق (تۈمەن تونىنا)	7.22	4.18
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۈياق)	65.76	6.06
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	15997	27.63
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	48727	0.01
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	8346	0.04
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈمەن يۈەن)	22202	2.15
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	1031	2.79
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	5015	1.11

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 211 مىليون 670 مىڭ 500 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 228 مىليون 850 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 145 مىليون 830 مىڭ يۈەن.

يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.7% ئاشتى. ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تۈرىدىن بىرى، 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى، ھەمكارلىشىلغان ماددىي ئەشيالارنىڭ قىممىتى 30 مىليون 991 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى. 2 مىليون 928 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 171 مىڭ 600 تونىا كۆمۈر، 14 مىڭ تونىا سېمونت، 22 مىليون 800 مىڭ دانە خىش، 87.7 تونىا ساپ مىس پاراشوكى، 4300 كۇب مېتىر ساپال ئۆۋىقى، 8013 تونىا ئۇن، 579 تونىا سۇت پاراشوكى، 8400 پار خۇرۇم ئايىغ كىيىم ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 830 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. توشۇلغان يولۇچى 410 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 42 مىليون 150 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 19 مىليون 762 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، تىرانسپورت كىرىمى 2 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 572 مىڭ يۈەنگە، كىرىمى 7 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە پروگراممىلىق تېلېفون كومموتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 14 مىڭ توچكىغا، تېلېفون ئابونېنتى 6000 غا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 12 مىليون 263 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 10 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 787 (مىللىي 514). 5 پەن تەتقىقات تۈرى تاماملاندى، 2 تۈر ۋىلايەت دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 87 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 59)، ئوقۇغۇچىسى 24 مىڭ 689 (مىللىي 18 مىڭ 952)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 8 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 8968 (مىللىي 5890). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2547 (مىللىي 1813). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 806 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 87% گە يەتتى؛ سىملىق تېلېۋىزىيە تېرمىنال ئابونېنتى 1700 گە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 84% گە يەتتى. ناھىيە بويىچە 22 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 400 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 275)، 313 كارىۋات بار. ناھىيە تەۋەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىدا بىر ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى.

ناھىيە بويىچە 5500 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى. قاراتۆپە يېزىسى مەملىكەت بويىچە ئاممىۋى تەنتەربىيىدە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بازىرى ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 2364 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1503 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماڭاشى 6864 يۈەنگە يەتتى. ئۇمۇر سۇغۇرتىسى سوممىسى 33 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 3 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ مال - مۇلۇك سۇغۇرتا سوممىسى 61 مىليون 325 مىڭ يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 1 مىليون 33 مىڭ يۈەنگە يەتتى. نامراتلارنى يۆلەشكە 9 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 200 ئائىلىلىك ئاھالە مەركەزلىك كۆچۈرۈلدى (ئاساسەن مېسى يېزىسىغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى)، 100 ئائىلىلىك ئاھالە ئارىلاشتۇرۇلۇپ كۆچۈرۈلدى. ناھىيە بويىچە نامرات نوپۇسنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1169 يۈەنگە يەتتى، 629 ئائىلىدىكى 4351 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 95% كە يەتتى. مۇھىت بۇلغىنىشىنى چەكلەش مۇددىتىدە تۈرەش تۈرىدىن 3ى تاماملاندى، بۇنىڭغا 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تۇرالغۇ قۇرۇلۇشى تۇرالغۇ بىناسىدىن 2 سى تاماملاندى، ئۇنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 3556 كۋادرات مېتىر، پۈتۈش باھاسى 2 مىليون 600 مىڭ يۈەن بولدى. 37 مىڭ 91.869 كۋادرات مېتىر يول يۈزى قاتتىقلاشتۇرۇلدى، ئۇنىڭ پۈتۈش باھاسى 18 مىليون 615 مىڭ يۈەن بولدى.

☆ 1998 - يىلى ناھىيىلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى مەملىكەت بويىچە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

خۇالۇ چىجۇن

موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ئىلى دەريا سىنىڭ يۇقىرى ئېقىمى بولغان تېكەس دەريا سى ھەۋزىسىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 879 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 9، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى 6. يىل ئاخىرىدىكى ناھىيە تەۋەسىدىكى نوپۇس 109 مىڭ 349 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 86 مىڭ 360)، يېزا نوپۇسى 70

مىڭ 543؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰14.14، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.11، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.03. ناھىيە بويىچە 35 مىڭ 700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 17 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 18 مىڭ 200 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى قۇرۇقلۇق تىپىدىكى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ تاغلىق رايون قۇرغاق، نەم، سوغۇق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

موڭغۇلكۆرە ناھىيىسىدىكى سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن گېدىنىڭ تېغىدىكى خاتىرەتاش، شېنيۇ لاما ئىبادەتخانىسى، كىچىك خوتىنخايدىكى ئادەم سۈرەتلىك تاش ھەيكەل، ئاغيازدىكى قىيا تاش رەسىملىرى قاتارلىقلار بار. تېكەس دەريالىق ناھىيە تەۋەسىنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتىدۇ، ناھىيە تەۋەسىدە چوڭ - كىچىك دەريا - ئېقىندىن 32 سى بار، سۇ بايلىقى مول، ئوت - سۇيى ئەلۋەك. ناھىيە بويىچە ئوتلاق كۆلىمى 541 مىڭ 300 گېكتار بولۇپ، ئەلا سۈپەتلىك ئوتلاق ‰96نى ئىگىلەيدۇ. تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى 43 مىڭ گېكتار بولۇپ، ئورمان بار يەر كۆلىمىنىڭ ‰98.9نى ئىگىلەيدۇ، تاغلىق رايوندىكى تەبىئىي ئورمانلىقنىڭ يىللىق تەبىئىي ئۆسۈش مىقدارى 54 مىڭ كۇب مېتىر. ناھىيە تەۋەسىدە ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۆغا، قوڭۇر ئېيىق، يىلپىز، سۇغۇر، ئىپار چاشقان، ئۇلار، جەرەن قاتارلىقلار بار. سوغىگۈل، تەڭگە يوپۇرماق، پەربۇن، ئالقات، قار لەيلىسى، يۇمران بۆغا مۆڭگۈزى، كىرەش، قانتېپەر قاتارلىق كۆپ خىل قىممەتلىك دورا ماتېرىياللىرى بار. قېزىلما بايلىقى مول، ئۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈر، ئالتۇن، كۆمۈش، مىس، تۆمۈر، مانگان، قوغۇشۇن، چىرىمتال، گەچ، ياقۇت قاتارلىقلار خېلى يۇقىرى ئېچىش قىممىتىگە ئىگە.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ موڭغۇلكۆرە ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لىيۇ شۇسالك.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئالىمجان ئۇۋەن (قازاق).

ھاكىم؛ باقتىپ ئىنايات (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: جاپپار تۆلەندى (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 285 مىليون 786 مىڭ 700 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 174 مىليون 261 مىڭ 100 يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰5.29 ئازايدى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 168 مىليون 726 مىڭ 700 يۈەنگە يېتىپ، ‰15.57 ئاشتى؛ ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليون 59 مىڭ 100 يۈەن بولۇپ، ‰58.6 ئازايدى؛ چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 114 مىليون 662 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ، ‰11.56 ئاشتى. بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 338 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ‰30 ئاشتى. 65 مىڭ 689 تونا ئاشلىق، 20 مىڭ 281 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. 6.335 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 3.133 گېكتار يەرگە ئەلا سۈپەتلىك ئوت - چۆپ تېرىلدى. 9074 تونىنا گۆش، 17 مىڭ 210 تونىنا سۈت، 1151 تونىنا يۇڭ، 27 مىڭ 554 پارچە كالا تېرىسى، 254 مىڭ 622 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. 951 ئائىلە چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 174 ئائىلە يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ئولتۇراقلاشتى. سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 456 مىڭ 100 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2.154 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، ئۇنۇملۇك سۇغىرىش كۆلىمى 20 مىڭ گېكتارغا يەتتى. 12 - ئايدا موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بويىچە «تەكرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 143 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 89 مىليون 800 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 58 مىليون 790 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰10.56 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 44 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ‰10.62؛ كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 10 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ‰9.11؛ بازار - يېزىلاردىكى يەككە ھەمكارلىق كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 32 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ‰5.18 ئاشتى. ناھىيە بويىچە يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ يېنىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 40 مىڭ يۈەن، ئېغىر سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 18 مىليون 860 مىڭ يۈەن بولدى. 17 مىليون 919 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 102 مىڭ 200 تونىنا كۆمۈر، 15 مىڭ 300 تونىنا سېمونت، 50 مىليون 440 مىڭ دانە خىش، 40 مىڭ 449 تونىنا ئۇن، 4056 تونىنا سۇ يېغى، 1 مىليون 380 مىڭ كۇب مېتىر تۇرۇبا سۇيى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	16455.28	3
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23305.11	11.98
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	65689	—15.59
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	70.92	7.52
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	10194	29.41
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	3.93	0.26
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	13169.6	—0.95
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	19739	8.09
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1177	—10.15
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4557	14.58

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 14 مىليون 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 94 مىليون 560 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 11 مىليون 911 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 910 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ناھىيە بازىرىدىكى يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 3514 توپكا، يېزىلاردىكىسى 2811 توپكىغا، يان تېلېفون ئابونېنتى 85 گە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 1265 كە يەتتى. ناھىيە تەۋەسىدىكى مەۋرۇي كەنتلەرنىڭ %57دە تېلېفون ئورنىتىلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 294، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىكى 20. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 11 (كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 8672 (مىللىي 6764)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 55 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 39)، ئوقۇغۇچىسى 20 مىڭ 790 (مىللىي 16 مىڭ 632)؛ بالىلار باغچىسى 4، باغچىدىكى بالا 480 (مىللىي 288). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1528 (مىللىي 1244). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %70، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80 بولدى. ناھىيە بويىچە 25 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 357 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 159)، 370 كارىۋات بار. 9 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە موڭغۇلكۆرە ناھىيىسىنىڭ تەنھەرىكەتچىسى شېۋىغا (موڭغۇل) 1000 مېتىرلىق، ئىمامبېك (قىرغىز) 3000 مېتىرلىق ئات بەيگىسىدە چېمپىيون بولدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1660 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 14 مىڭ 224 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 4628 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل سۇغۇرتىلاش سوممىسى 218 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، ھەرخىل تۆلەم دېلوسى 315 كە، تۆلەم سوممىسى 810 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 436 ئائىلىدىكى 2180 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى «ئۇيسۇن» كوچىسى ئۆزگەرتىلدى، 2000 مېتىر ئاساسلىق كوچىنىڭ يول يۈزى رېمونت قىلىندى، 1600 كۋادرات مېتىر چىملىق بەرپا قىلىندى.

☆ 10 - ئايدا موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ئېگىز ۋە سوغۇق تاغلىق رايون ئاقدالادا 267 گېكتار يەرگە سىناق تەرىقىسىدە

مايلىق ئاپتاپپەرەس تېرىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، مو بېشى مەھسۇلاتى 150 كىلوگرامغا، ئومۇمىي مەھسۇلاتى 6000 تونناغا يەتتى.

☆ 12 - ئايدا موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى ماۋارىپ مىنىستىرلىكى، مالىيە مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «باشلانغۇچ مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

گۇ يۇفاڭ

تېكەس ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

تېكەس ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ غەربىي قىسمىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، تېكەس — موڭغۇلكۆرە ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي بۆلىكىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشىيول مۇساپىسى 852 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 7، دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۇچىلىق فېرمىسى 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 148 مىڭ 415 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 111 مىڭ 884)، يېزا نوپۇسى 113 مىڭ 641؛ نوپۇسنىڭ تۆغۇلۇش نىسبىتى ‰10.6، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.2، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.4. ناھىيە بويىچە 18 مىڭ 880 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 13 مىڭ 300 گېكتار يەرگە ئىشلىق زىرائىتى، 3840 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى قۇرۇقلۇق تېپىدىكى يېرىم قۇرغاق كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

تېكەس دەريالىرى ناھىيە تەۋەسىنى غەربتىن شەرقە توغرىسىغا كېسىپ ئۆتىدۇ، ئۇنىڭ چوڭ - كىچىك 17 تارماق ئېقىمى بار، يىللىق ئوتتۇرىچە ئېقىم مىقدارى 6 مىليارد كۇب مېتىر. سۇ ئېنېرگىيە زاپىسى مول، ئەڭ تۆۋەن توك ھاسىل قىلىش مىقدارى 48 مىڭ كىلوۋات، ئەڭ زور قىسمىتى 960 مىڭ كىلوۋات. ناھىيە تەۋەسىدىكى ئورمانلىق كۆلىمى 89 مىڭ 8. 120 گېكتار، تاغلىق رايوندىكى ئورمانلىق كۆلىمى 83 مىڭ 914 گېكتار، بۇ ناھىيە تەڭرىتاغنىڭ غەربىدىكى ئورمان بىر قەدەر مەركەزلەشكەن رايونلاردىن بىرى. ئۈرە ياغاچ زاپىسى 11 مىليون 511 مىڭ كۇب مېتىر. ناھىيە بويىچە ئوتلاق كۆلىمى 502 مىڭ 800 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە ئەلا سۈپەتلىك ئوتلاق كۆلىمى 434 مىڭ 400 گېكتار. ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، يىلپىز، ئېيىق، ياۋا توڭگۇز، خەنجەر چىشلىق ئاققۇيرۇق، ئارقار، ئۇلار قاتارلىقلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۈل، قانتېپەر، قارلەيلىسى، گۈلسامساق، كىرەش، پەربۇن قاتارلىقلار بار. ناھىيە بويىچە تەكشۈرۈلۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، مىس، نىكېل، خروم، قوغۇشۇن، سىنك، بېريل، ئاق چىرىمتال، گرانىت تاش، ھاكتېشى، تاشپاختا قاتارلىق 20 نەچچە خىلى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتۇن، مىس، نىكېل، ھاكتېشىنىڭ زاپاسى كۆپرەك، دەرىجىسى يۇقىرىراق، بۇلار ھازىر ئاز مىقداردا قېزىلىۋاتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تېكەس ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: چېن جيەنخۇا (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋاڭ شىنلى (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابلاي قادىر قوجا (قازاق).

ھاكىم: ئۈرۈنتاي تۇرسۇنباي (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئەمەت مەھەممەت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 198 مىليون 50 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.65 ئاشتى. 70 مىڭ 390 تونىنا ئاشلىق، 5657 تونىنا ياغلىق دان، 3272 تونىنا قېزىلچا ئېلىندى. 417 گېكتار يەردە ئورما بەرپا قىلىندى، داۋاندىكى 133.3 گېكتار تاغ ئورمىنىنى قايتىدىن بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 1998 - يىلى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا يىللىق ۋەزىپە (200 گېكتار يەردە ئىقتىسادىي ئورمان بەرپا قىلىش، 66.7 گېكتار يەردە ئىمارەت ئورمىنى بەرپا قىلىش، 1733.3 گېكتار ئوتلاقنى ياخشىلاش) نىڭ %70ى ئورۇندالدى. 10 مىڭ 146 تونىنا گۆش، 19 مىڭ 829 تونىنا سۈت، 1371 تونىنا قوي يۇڭى ئېلىندى. 739 ئىسسىق ئېغىل - قوتان (120 ئەينەكلىك ئىسسىق ئېغىل - قوتان) ياسالدى، 432 ئاشلىلىك چارۇچى ئولتۇراقلاشتى. ئارپاسالىس كۆچ يولىغا بىر كۆۋرۈك سېلىندى ھەمدە 53 كىلومېتىر كېلىدىغان 4 كۆچ يولىنىڭ چالىسى پۈتتۈرۈلدى. تېكەس ناھىيىسى ئىلى ۋىلايىتىنى تەرىپىدىن ئۈدا 2 يىل چارۇچىلىقتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 997 مىڭ 900 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، «ئىتتىپاق» ئۆستەڭىنىڭ تۆۋەن ئېقىمىدىكى 10.8 كىلومېتىر قىسمىنى

كېڭەيتىش ۋە «دوستلۇق» ئۆستىڭىنى داۋاملاشتۇرۇپ ئۆزارتىش قۇرۇلۇشى، كۆكتېرەك يېزىسىدىكى 2.4 كىلومېتىر يار ئېلىپ كېتىشتىن مۇداپىئە كۆرۈش غول ئۆستىكى قۇرۇلۇشى ۋە داۋاندىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۆستىكى قۇرۇلۇشى، 333.3 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتىش تاماملاندى. 2700 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىلدى، يېزىلاردا 2 مىليون 680 مىڭ كىلوۋات سائەت توك ئىشلىتىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 72مىليون 160 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.78% ئاشتى. 28 كارخانىنىڭ تۇزۇلمىسىنى ئۆزگەرتىش خىزمىتى تاماملاندى، ئۆزگەرتىش كۆلىمى 72% بولدى. 11 مىليون 310 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 21 مىڭ 800 تونىا كۆمۈر، 3200 تونىا سېمونت، 30 مىليون 600 مىڭ دانە خىش، 22 مىڭ 500 تونىا ئۇن، 5900 تونىا سۇ يېغى، 8317 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 15.2 كىلوگرام

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	19854.32	5.25
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	27021	7.47
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	70390	3.95
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	65.24	6.22
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	16580	31.51
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	32400	—4.46
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	10916	3.84
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	14070	0.98
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	776	—3.48
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5401	16.93

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. 1997 - يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 188 مىليون 634 مىڭ 300 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 251 مىليون 430 مىڭ يۈەن بولىدۇ.

ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 25 مىليون 620 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 4 تۈرگە مەبلەغ سېلىندى، 5100 كۋادرات مېتىر ئۆي پۈتتى. قارادالا يېزىسىدىن قارادالا چارۋىچىلىق فېرمىسىغا باردىغان 25 كىلومېتىر يولغا ئاسفالت يانتۇزۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 79 مىليون 680 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يەتتى، يىل ئاخىردا ناھىيىدىكى 5 يېزا، بازار، مەيدان، 17 كەنتكە پروگراممىلىق تېلېفون ئوتاشتۇرۇلدى، تېلېفون سىغىمچانلىقى 3357 توچكىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پروگراممىلىق تېلېفون 2969 توچكا.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 360 (ئالىي دەرىجىلىكى 25). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 78 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 56)، ئوقۇغۇچىسى 24 مىڭ 30 (مىللىي 18 مىڭ 962)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 11 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 8489 (مىللىي 6030)؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 247 (مىللىي 197)؛ بالىلار باغچىسى 8، باغچىدىكى بالا 1068 (مىللىي 576). ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1941 (مىللىي 1447). 10- ئاينىڭ 10 - كۈنى «ئىككى ئاساسەن»

خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۇنتىق. ماتارىپ خىراجىتىگە 6 مىليون 460 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 11 مىڭ 679 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش كۆلىمى تاماملاندى، 2 مىليون 500 مىڭ يۈەنلىك تەجرىبە ئەسۋابلىرى ۋە تەنتەربىيە سايمانلىرى سېتىۋېلىندى. يىل ئاخىردا ناھىيىدىكى 3 يېزىنىڭ 8 كەنتىگە سىملىق تېلېۋىزىيە ئۇلاندى، 3 چارۋىچىلىق كەنتىنىڭ توك مەسلىسى ھەل قىلىندى، رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 11)، 448 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 290 كارىۋات بار. 8 قېتىم ھەرخىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۇتكۈزۈلدى. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى ئىلى ژىلايىتىدە ئۇتكۈزۈلگەن ئات بەيگىسىدە 4 يەككە تۇردە 1 - ۋە كوللېكتىپ 1 - بولدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇتكۈزۈلگەن ئات بەيگىسىدە 10 مىڭ مېتىرلىق بەيگىدە 1 -، 10 مىڭ مېتىرغا ئات يورغىلىتىپ مېڭىشتا 2 - بولدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىسى 1714 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 15 مىڭ 444 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماتاشى 4616 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل مۇغۇرتلاش سوممىسى 345 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، ھەرخىل تۆلەم دېلوسى 737گە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 2000 يۈەنگە يەتتى. 267 مىڭ 200 يۈەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى. ناھىيە مالىيىسى ۋە سىستېمىلار بويىچە نامراتلارنى يۆلەيدىغان ئورۇنلار 680 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى ئاجرىتىلىپ، 471 ئائىلىدىكى 2798 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ناھىيە بازىرىدىكى 1 - ئايلانما كوچىنى يۇقىرى ئۆلچەمدە رېمونت قىلىش ۋە «ئازادلىق» كوچىسىنىڭ ئىككى يېقىنى كېڭەيتىش - كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى.

☆1998 - يىلى تېكەس ناھىيىسى دۆلەت پىلان كومىتېتى تەرىپىدىن ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلىدىغان ناھىيە قىلىنىپ بەلگىلەندى. بۇنىڭغا سېلىنىدىغان مەبلەغ 19 مىليون 200 مىڭ يۈەن، 3 يىل ئىچىدە (1998 - يىلدىن 2000 - يىلغىچە) 4000 گېكتار يەرنىڭ مۇھىتىنى ئۆزگەرتىش ۋەزىپىسى (7.666 گېكتار يەردە ئىقتىسادىي ئورمان بەرپا قىلىش، 200 گېكتار يەردە ئىمھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش، 3.3133 گېكتار ئوتلاقنى ياخشىلاش) نى ئورۇندىش پىلانلاندى.

جۇ دىڭمىڭ

توققۇزتارا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

توققۇزتارا ناھىيىسى ئىلى دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا، تېكەس دەرياسىنىڭ تۆۋەنكى ئېقىم ھەۋزىسىگە جايلاشقان. ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 816 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 7، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 149 مىڭ 146 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 102 مىڭ 828)، يېزا نوپۇسى 115 مىڭ 904؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰14.9، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.4، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰11.5. ناھىيە بويىچە 24 مىڭ 833 گېكتار تېرىلغۇ يەر بولۇپ، 22 مىڭ 980 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلدى (ئېگىز تېرىلغۇسى شۇنىڭ ئىچىدە). 1473 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى (ئېگىز تېرىلغۇسى شۇنىڭ ئىچىدە)، كىلىماتى شىمالىي مۇتتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

توققۇزتارا ناھىيىسى تەۋەسىدە دەريا - ئېقىنلار زىچ جايلاشقان، ناھىيە ئىچىدە 4 سۇغىرىش ئۆستىڭى بار، يىللىق سۇ باشلىنىش مىقدارى 540 مىليون كۇب مېتىر. ئورمانلىق كۆلىمى 68 مىڭ 538 گېكتار، ئۆرە ياغاچ زاپىسى 19 مىليون 160 مىڭ كۇب مېتىر. تاغلىق جايلارنىڭ كۆنگەي جىلغىلىرىدا مەملىكەت بويىچە بىردىنبىر ياۋا ياڭاقلىق بار. شەرق تەرەپتىكى كۆلدىنەك ئورمانچىلىق رايونى ئاپتونوم رايونىنىڭ قارلىق چوققا شەمشادى مۇھاپىزەت رايونى قىلىندى، قارلىق چوققا شەمشادىنىڭ ئېگىزلىكى 40 — 60 مېتىرغىچە كېلىدۇ. بىرلىك زاپاس مىقدارى ھەر گېكتار يەردە 1000 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن ئاق قېيىن، تاغ تېرىكى، توغراق، چېتىن ۋە ياۋا ئالما، تاغ ئۆرۈكى، دولانا، جىغان قاتارلىقلار بار. چىغىرتماق، ياۋا ئازغان، ياۋا قۇلماق ۋە قار لەيلىسى، سوغىگۈل، چۇچۇكبۇيا، تۆگىقۇلاق، چاكاندا، ياۋا يالپۇز قاتارلىق كۆپ خىل ئىقتىسادىي ئۆسۈملۈكلەر ۋە دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن سېرىق بۆركۈت، تايغان بۇغا، يىلپىز، قار توشقىنى، ئۇلار، ئارقار قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، قوغۇشۇن، سىنىك، ۋولفرام، كېپەك ئالتۇن، تاشياختا، بارىت، بېرىل قاتارلىقلار بار. سېمونت خام ئەشياسى قېزىلما بايلىقى ھەممىدىن مول.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ توققۇزتارا ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ۋۇ چېڭدې (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، گاۋ جيانخۇەي (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئوقاس قاناسقان (قازاق).

ھاكىم: ساماۋقان ئوسمان (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: زەينەپ ئۆمەرجان.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 330 مىليون 930 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگىرىمەس باھا بويىچە 205 مىليون 760 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %12.8 ئاشتى. 126 مىڭ 171 توننا ئاشلىق (54 مىڭ 231 توننا شال)، 2274 تونىا ياغلىق دان، 6702 تونىا قىزىلچا، 138 تونىا كۆك تاماكا ئىلىندى. 644 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى 374 گېكتار. 9746 تونىا گۆش، 19 مىڭ 576 تونىا سۈت، 1258 تونىا قوي يۇڭى، 3.9 تونىا ئۆچكە تىۋىتى، 206 مىڭ پارچە ھەرخىل تېرە، 1464 تونىا تۇخۇم، 201 تونىا سۇ مەھسۇلاتى ئىلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 23 مىليون 35 مىڭ 400 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 1 مىليون 427 مىڭ 700 كۇب مېتىر تاش - توپا قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 705 مىڭ 800 ئىش كۈنى سەرپ قىلىندى. سۇغىرىش كۆلىمى 110 مىڭ گېكتارغا يەتتى، 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدىن 8دە ئىش باشلاندى، 45 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، سۇغىرىش رايونىدا 100 ئىنشائات يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 3.1622 كىلومېتىر سۇغىرىش ئېرىق - ئۆستىكى رېمونت قىلىندى، 7.666 گېكتار يەر تۇزلەندى، 7.236 كىلومېتىر يولغا شېغىل يانتۇزۇلدى، 800 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۇرۇلدى، 17.65 كىلومېتىر زەيكەش ۋە سۇغىرىش ئېرىقى چېچىلدى، سۇغىرىش كۆلىمى 2347 گېكتار كۆپەيتىلدى، 180 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 82 ئورۇندا كۆۋرۈك، سۆڭگۈچ قاتارلىق سۇچىلىق مۇئەسسەسلىرى ياسالدى ۋە رېمونت قىلىندى. چارۋىچىلىق قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 313 ئائىلىدىكى 1565 چارۋىچى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23315.7	8.4
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	27675	9.78
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	126171	3.43
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	52.57	5.01
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	16029	28.36
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	57769	8.47
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	11500	7.43
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	19234	—14.41
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	894	13.16
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4680	4.58

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 333 مىليون 330 مىڭ يۈەن، 73 - تۆمەن - مەيدان ۋە دۆلەت ئورمانچىلىق مەيدانىنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا

ئولتۇراقلاشتى. 4667 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 2380 گېكتار يەرگە سۇنۇشي يول بىلەن ئوت - چۆپ تېرىلدى، 3167 گېكتار ئوتلاق سۇغىرىلدى، چارۋىچىلىق رايونىدا 1220 گېكتار يەرگە يەم - خەشەك تېرىلدى، 410 ئىسىق ئېغىل - قوتان ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىسى 4579 غا، كىرىمى 162 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناۋەت مەھسۇلات قىممىتى 91 مىليون 160 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 70 مىليون 990 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %89.14 ئاشتى. 20 مىليون 590 مىڭ كىلوۋات ساۋەت توك، 86 مىڭ 600 تونىا كۆمۈر، 43 مىڭ تونىا سېمونت، 61 مىليون 930 مىڭ دانە خىش، 2.13 كىلوگرام ئالتۇن، 20 مىڭ 636 تونىا ئۈن، 2486 تونىا سۇ يېغى، 5.94 تونىا سۇت پاراشوكى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 33 مىليون 860 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 4 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شىمالىي دەريا ساھىلىدىكى قۇملىشىش، شورلىشىش، چېكىنىشكە دائىر ئېكولوگىيىلىك قۇرۇلۇش تاماملاندى. 10 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، «ئىتتىپاق» ئۆستىڭىنىڭ 60 نەچچە كىلومېتىر قىسمىغا سېمونت لاي بىلەن تاش قوپۇرۇلدى. 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ ئاساسلىق ئاھالىلەر رايونىدىكى 5 يولنى كېڭەيتىش - قاتتىقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2833 كۋادرات مېتىرلىق ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى ۋە ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. تاشقى سودا ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدىن 18ى ئىمزالاندى، بۇنىڭ سوممىسى 75 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 97 مىليون 480 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 64 مىليون 380 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 886 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 7078 توچكىغا، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 804 كە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 288 (مىللىي 156). باشلانغۇچ مەكتەپ 55 (ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ 45)، ئوقۇغۇچىسى 23 مىڭ 7 (مىللىي 17 مىڭ 503)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 10 (ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان ئوتتۇرا مەكتەپ 8)، ئوقۇغۇچىسى 8552 (مىللىي 5400)؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 40 (مىللىي 8)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 139 (مىللىي 70). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2422 (مىللىي 1200). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95كە، سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىرگەن ئابونېنت 2500 گە يەتتى. ناھىيە بويىچە 16 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 2)، 549 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 368)، 381 كارىۋات بار. ناھىيىدە 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى تۇنجى نۆۋەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1705 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 11 مىڭ 205 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5341 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل سۇغۇرتا كەسپىي سوممىسى 5 مىليون 46 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە نامراتلارنى يۆلەشكە 1 مىليون 49 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، 396 ئائىلىدىكى 2053 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، 229 ئائىلىدىكى 981 ئادەم كوللېكتىپ بويىچە باشقا جايغا كۆچۈرۈلدى.

☆ 12 - ئايدا «ئىتتىپاق» كوچىسىغا جايلاشقان يۇقىرى ئۆلچەملىك ئۇنۇمۇرسال بازار — توققۇزتارا ناھىيىلىك «خەلقنى بېيىتىش» ئىستېمال بۇيۇملىرى ئۇنۇمۇرسال بازىرى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. بۇ بازارنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 1500 كۋادرات مېتىر بولۇپ، ئۇنىڭغا 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى.

☆ 1998 - يىلى توققۇزتارا ناھىيىسىدە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار كوللېكتىپ بولغان ئورۇنلار: ناھىيىلىك ستاتىستىكا ئىدارىسى «شىنجاڭ بويىچە ستاتىستىكا قانۇنىنى ئىجرا قىلىشنى تەكشۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئاپتونوم رايون بويىچە «ئاممىۋى تەنتەربىيىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشخانىسى ئاپتونوم رايون بويىچە «يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئىشخانىسى ئاپتونوم رايون بويىچە «يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ 1998 - يىلى دۆلەت دەرىجىلىك، ئاپتونوم رايون

دەرىجىلىك ئىلغار شەخس بولغانلار: ناھىيىلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىدىن شاۋكەت خەمىت، بېكسۇلتان ئەمزا (قازاق) لار «مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتىكى ئىلغار شەخس» دېگەن نامغا ئېرىشتى؛ ناھىيىلىك تەپتىش مەھكىمىسىدىكى لى يۈنجې 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى؛ ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپلىكى گو خۇلۇڭ ئاپتونوم رايون بويىچە «ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ تىل ئوقۇتۇش ماھىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

دىلىك گۇاڭيەن

كۇنەس ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

كۇنەس ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي تەرىپىدە بولۇپ، تەكرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، ئىلى دەريا ۋادىسىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى غەربىي لىنىيىسىنىڭ 900 كىلومېتىر، شەرقىي لىنىيىسىنىڭ 500 نەچچە كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 5، يېزا 5، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 277 مىڭ 386 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 164 مىڭ 519)، يېزا نوپۇسى 191 مىڭ 173؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰8.95، ئۆلۈش نىسبىتى ‰5.43، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰3.52. ناھىيە بويىچە 53 مىڭ 4. 933 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 23 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7920 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكىسى بېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كۇنەس ناھىيىسىدە سانائەت خام ئەشياسى زىرائەتلىرىدىن زىغىر، قىزىلچا بار. ئورمان كۆلىمى 72 مىڭ 900 گېكتار، تەبىئىي ئورمان كۆلىمى 38 مىڭ 700 گېكتار، تەتۇر مۇتىدىل بەلۋاغ ئالمىزارلىقى ۋە كەڭ كۆلەملىك ئېتىمدائىي ياۋا ئالما ئورمانلىقى بار. دورا ماتېرىياللىرى بايلىقى مول، يۇمران بۇغدا مۇڭگۇزى، سوغمگۇل، قار لەيلىسى، كەتمرا، چاچرانتۇ، قانتېپەر، قارامۇچ، قالقانگۇل، ئالقات قاتارلىق 40 نەچچە خىل دورا ماتېرىيالى بار. قېزىلما بايلىقلاردىن تۆمۈر، مىس، ئالتۇن، ھاكتېشى، مەرمەر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كۇنەس ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لىيۇ چۈەنشىن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: قۇرمان دەۋكېن (قازاق).

ھاكىم: پولاتبېك ئەنۋەربېك (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: گۈلزىرە نۇرادىل (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 719 مىليون 170 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 401 مىليون 70 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.21 ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 132 مىڭ 404 تونىنا ئاشلىق، 6103 تونىنا ياغلىق دان، 212 مىڭ 179 تونىنا قىزىلچا، 5185 تونىنا زىغىر ئېلىندى، 800 گېكتار يەرگە كۆچەت تىكىلىپ ئورمان بەرپا قىلىندى. 20 مىڭ 723 تونىنا گۆش، 40 مىڭ 362 تونىنا سۈت (بۇنىڭ ئىچىدە قوي سۈتى 1662 تونىنا)، 2167 تونىنا يۇڭ، 54 مىڭ 500 پارچە كالا تېرىسى، 307 مىڭ 100 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئەمگەكنى پۈلغا سۇندۇرغاندا 9 مىليون 492 مىڭ يۈەن. 1 مىليون 272 مىڭ كۇب مېتىر تاش - توپا قېزىلدى، 6900 كۇب مېتىر بېتون ئىشلىتىلدى، 27 مىڭ 900 كۇب مېتىر تاش سېمونت لاي بىلەن قويۇرۇلدى. 824 مىڭ 300 ئىش كۈنى سەرپ قىلىندى. 530 گېكتار يەرنىڭ سۈغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 187 كىلومېتىر يولغا شېغىل يانتۇرۇلدى، 200 گېكتار يەر تۈزلەندى، 25.5 كىلومېتىر سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 210 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك رېمونت قىلىندى، سۈغىرىش رايونىدا 205 ئورۇندا يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات (بۇنىڭ ئىچىدە كۆۋرۈك 2) ياسالدى، سۇ ئىنشائاتىدىن 163ى رېمونت قىلىندى. 533.33 گېكتار سالا ئېتىز يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 3533.33 گېكتار سالا ئېتىز تولۇقلاپ يۇرۇشلەشتۇرۇلدى. چارۋىچىلىق رايونىدىكى سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 7 كىلومېتىر سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 12 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك چېپىلدى، 17 سۇ ئىنشائاتى ياسالدى، 1666.66 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى. 401 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، 419 ئېغىل - قوتان سېلىندى (بۇنىڭ ئىچىدە سۇلىياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتان، ئەينەكلىك ئېغىل - قوتان 191). 97.6 كىلومېتىر كۆچ يولى ياسالدى، 295.5 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك (بۇنىڭ ئىچىدە سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەكنىڭ ئۇزۇنلۇقى 58.3 كىلومېتىر) چېپىلدى؛ 3133.33 گېكتار ئوتلاق

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	52191	7.92
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	64509	3.63
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	132404	0.24
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	97.03	6.19
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	42006	29.92
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	55575	—1.04
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	25243	2.63
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	33762	3.07
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	8180	42.24
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	7488	16.61

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 795 مىليون 580 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 1 مىليارد 28 مىليون 530 مىڭ يۈەن.

قاشالاندى، 1600 گېكتار يەردە سۇنىشى ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 1180 گېكتار ئوتلاق سۇغىرىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 309 مىليون 360 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 244 مىليون 20 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.15% ئاشتى. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن (ناھىيە تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلارنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا): 44 مىليون 820 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 24 مىڭ تونا كۆمۈر، 17 مىڭ تونا سېمونت، 120 مىليون 780 مىڭ دانە خىش، 2241 تونا ئاق ھاراق، 6968 تونا سۇ يېغى، 50 مىڭ 200 تونا ئۇن، 16 مىڭ 933 تونا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 23 مىڭ 662 تونا ئاق شېكەر، 2945 تونا ئىسپىرت، 7457 تونا دانىچە تېرىپ، 47 مىڭ 100 قۇر نېپىز يۇڭ پوپايكا، 7294 كۇب مېتىر پرېسلانغان تاختا، 901 تونا چىگە - پاختا، 971 تونا چەتمە چىگە ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 73 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تاشقى (ئىچكى ئۇلكىلەرنىكىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) سودا ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 22، ئومۇمىي نىشانى 141 مىليون 632 مىڭ يۈەن. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 156 مىليون 630 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 2 مىليون 750 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە؛ توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 56 مىليون 800 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 16 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ پروگراممىلىق تېلېفون 18 مىڭ 59 توپكا (ناھىيە بازىرىدىكىسى 6769 توپكا) غا يېتىپ، ھەر 100 ئادەمگە 7.82 دىن توغرا كەلدى؛ سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتىسى 3140قا، يان تېلېفون 259غا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 43 مىليون 876 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 86 مىليون 910 مىڭ يۈەنگە يەتتى. سايا‌ھەتچىلىكتىن 410 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 819 (بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىكى 58). ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات تۈرىدىن بىرى تاماملاندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 119 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 77)، ئوقۇتقۇچىسى 2189 (مىللىي 1437)، ئوقۇغۇچىسى 42 مىڭ 361 (مىللىي 29 مىڭ 285)؛ ئوتتۇرا

مەكتەپ 37 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 19)، ئوقۇتقۇچىسى 1348 (مىللىي 748)، ئوقۇغۇچىسى 15 مىڭ 664 (مىللىي 7836)، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 2 (مىللىي كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇتقۇچىسى 24 (مىللىي 9)، ئوقۇغۇچىسى 161 (مىللىي 56)؛ مىللىي ئوتتۇرا تېخنىكوم بىر، ئوقۇغۇچىسى 124؛ بالىلار باغچىسى 2 (مىللىي بالىلار باغچىسى بىر)، ئوقۇتقۇچىسى 59 (مىللىي 18)، باغچىدىكى بالا 1140 (مىللىي 487)؛ شىنجاڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتى ئىلى ئوبلاستلىق شۆبىسىنىڭ كۆنەس ئوقۇتۇش سىنىپى 7 (مىللىي سىنىپ بىر)، ئوقۇتقۇچىسى 10 (مىللىي 6)، ئوقۇغۇچىسى 166 (مىللىي 27)، «ئىككى ئاساسەن» ماتارىپى خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوتتى. ناھىيىلىك كۈتۈپخانا دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك كۈتۈپخانا سۈپىتىدە تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشتىن ئوتتى. رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ئوخشاشلا %90كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 25 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە دەرىجىلىكى 3، سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكتى بىر، يېزا شىپاخانىسى 16، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى تېببىي داۋالاش نۇقتىسى 6؛ 540 مەخسۇس تېببىي داۋالاش تېخنىكا خادىمى، 435 كارىۋات بار. كۆنەس ناھىيىلىك ئىشتىن سىرتقى ناخشا - ئۇسۇل ئۇمىكى 1998 - يىلى دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن ئىلى ۋىلايىتىدە ئوتكۈزۈلگەن ئىشتىن سىرتقى ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ناھىيە كومانداسى ئىلى ۋىلايىتى بويىچە ئوتكۈزۈلگەن ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 4 ئالتۇن مېدال، 5 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى ۋە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 2 - بولدى. 16 مىڭ 600 كىشى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۇلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

يىل ئاخىردا ناھىيە بازىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 3552.3 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1797.50 يۈەنگە يەتتى. ناھىيەبويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 22 مىڭ 970 (كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكتىكى ئىشچى - خىزمەتچى 1181) بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 5147 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل مۇئاۋىرتا سومىسى 10 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مۇھىت ئاسراش دىققەت - ئېتىبارنى قوزغىدى، مۇھىت بۇلغىنىش ماجىراسى دېلوسىدىن 2 سى بىر تەرەپ قىلىندى، ئىسسىنىشقا ئىشلىتىلىدىغان پار قازان مۇھىتىغا باھا بېرىش جەدۋىلىدىن 3 نۇسخا، كىچىك كارخانا مۇھىتىغا ئائىت دوكلاتتىن 2 نۇسخا بېجىرىلدى، 256 مىڭ يۈەن بۇلغىما چىقىرىش خىراجىتى ئېلىندى؛ كۆنەس شېكەر زاۋۇتىنى ئېلېكتر ئىستانسا پارقازىنىنىڭ چالۇ - توزانىنى توگىتىش قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىش ئىشى تاماملاندى. ناھىيە بازىرى قۇرۇلۇشىغا 16 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە 9 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، «چاپقى» كوچىسىنىڭ جەنۇبىي بۆلىكى، «زېكتى — كۆنەس» كوچىسىنىڭ كۆنەس بۆلىكى ۋە «نۇر» كوچىسى ئۆزگەرتىلدى. ناھىيىدىكى 10 كەنت - بازار ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىي كەنت - بازار بولۇپ، 6 كەنت - بازار ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي كەنت - بازار بولۇپ قۇرۇلدى، 5 يۇلتۇز دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەدەنىي ئائىلە 42 مىڭ 600 گە، 10 يۇلتۇز دەرىجىلىك مەدەنىي ئائىلە 32 مىڭغا يەتتى.

☆ 1998 - يىلى كۆنەس ناھىيىسى «مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە»، ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر سوت مەھكىمىسى»، ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى» بولۇپ باھالاندى؛ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئالۋ ياغشى پاكىز ناھىيە بازىرى»، «شىنجاڭ بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە»، «ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كىنو قويۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى؛ ئالمالى يېزىسى ۋە تۇرگىن دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى مەدەنىيەت پائالىيىتى مەركىزىگە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «ئالاھىدە دەرىجىلىك مەدەنىيەت پونكتى» دەپ، كۆنەس ئاتچىلىق فېرمىسى مەدەنىيەت پائالىيىتى مەركىزىگە «1- دەرىجىلىك مەدەنىيەت پونكتى» دەپ، زېكتى بازىرى، بەشتۆپە يېزىسى، «ئالغا» چارۋىچىلىق فېرمىسى، سۈيەتلىك ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇش مەيدانى مەدەنىيەت پونكتلىرىغا «ئۇلچەملىك مەدەنىيەت پونكتى» دەپ نام بېرىلدى.

پالۋ شېيزۇلۋ

چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسى ئىلى دەريا سىنىڭ جەنۇبىي قىرغىقىغا، دىلموك تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە تاشيول مۇساپىسى 695 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 11، مەيدان 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 126 مىڭ

600 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 96 مىڭ 600)، يېزا نوپۇسى 99 مىڭ 900؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبەتى ‰15.8، ئۆلۈش نىسبەتى ‰3.64، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبەتى ‰12.16. ناھىيە بويىچە 30 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 16 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 9300 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

چاپچال ناھىيىسىدە ياز پەسىللىك سايا‌ھەت مەنزىرە نۇقتىسىدىن چوڭ بۇغرا ئورمان باغچىسى، قىش پەسىللىك سايا‌ھەت مەنزىرە نۇقتىسىدىن نۇراخۇن قار تېيىلىش مەيدانى بار. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 271 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ھەربىكەتچان زاپىسى 59 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰5.89، ئاساسلىق دەرەخ تۈرى شەمشاد، بۇنىڭدىن باشقا، قارىغاي، ئارچا، قېيىن، تېرەك، سۆگەت قاتارلىقلار بار. تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 303 مىڭ 400 گېكتارغا يېتىدۇ، پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 279 مىڭ 800 گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، سوغۇگۈل، چۆچۈكبۇيا، رەۋەن، گاستروديە، قانتېپەر، كىرەش قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، سۇغۇر، جەرەن، ياۋا توڭگۇز، ئۈلار قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، ئۇران، ھاكتېشى، شور قاتارلىقلار بار، بۇلارنىڭ ئىچىدە كۆمۈرنىڭ زاپىسى ھەممىدىن كۆپ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جيا ۋېباۋخۇا.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: گۈەن شۇشېڭ (شىبە).

ھاكىم: ئەن ۋېن (شىبە).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: توپياي ئاسىلبېك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 289 مىليون 562 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 171 مىليون 438 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰10.85 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، ئۆۋەندىمۇ شۇنداق). 91 مىڭ 765 تونىنا ئاشلىق، 4043 تونىنا ياغلىق دان، 669 تونىنا پاختا، 98 مىڭ 547 تونىنا قىزىلچا، 855 تونىنا كۆك تاماكا، 3304 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 1320 گېكتار يەرگە كۆكتات تېرىلدى، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئېنېرگىيە تېجەيدىغان پارنىكتىن 100ى قۇرۇلدى. 287 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 5996 تونىنا گۆش، 12 مىڭ 270 تونىنا سۈت، 815 تونىنا يۇڭ، 553 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. 2700 تۇياق بۇغا بېقىلىپ، 10 تونىنا يۇمران بۇغا مۇڭگۈزى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 14 مىليون 46 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتنىڭ يارىدەم پۇلى 720 مىڭ يۈەن، يېزا - كەنتلەر ئۆزلىرى تەييارلىغىنى 764 مىڭ يۈەن، ئاممىنىڭ سالغان مەبلىغى ۋە قىلغان ئەمگىكى 10 مىليون 466 مىڭ يۈەن، بۇنىڭغا 1 مىليون 444 مىڭ 500 ئىش كۈنى سەرپ قىلىندى. 89.6 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، جەۋىي چاپچال ئۆستىگى 83 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا كېڭەيتىلىپ چېپىلدى، 50.2 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 136.05 كىلومېتىر ئېتىز يولى رېمونت قىلىندى، 115.58 كىلومېتىر مەھەللە يولىغا شېغىل يانقۇزۇلدى، 117 ئورۇندا كۆۋرۈك، سۇڭگۇچ، توما قاتارلىق ھەرخىل يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن ئىنشائاتلار، بىر كۆلچەك، بىر بېسىم باكى ياسالدى، 6.5 كىلومېتىر تۇرۇبا يانقۇزۇلدى، 47 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە 1 مىليون 621 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭغا 51 مىڭ 900 ئىش كۈنى سەرپ قىلىندى، 15 مىليون 350 مىڭ كۇب مېتىر تاش - توپا قېزىلدى. 1733 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، 1466.67 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 93 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى ۋە يېرىم ئولتۇراقلاشتى. 5 كىلومېتىر كۆچ يولى ياسالدى، ئولتۇراقلىشىش نۇقتىسىدا 15 كىلومېتىر يول ياسالدى، نەملىك ساقلىنىدىغان 60 ئېغىل - قوتان سېلىندى، 5 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 7 قۇدۇق قېزىلدى، 87 گېكتار ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 867 گېكتار يەردە سۇنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 5467 گېكتار يەردىكى ئوتلاق ياخشىلاندى، 86.67 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 14 مىڭ 437 كالىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 193 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 107 مىليون 460 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 82 مىليون 502 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰9.61 ئاشتى. 614 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 2400 تونىنا سېمونت، 69

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	29751.92	7.49
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	39702.2	8.20
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	91765	1.68
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	37.8	4.74
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	15093	33.54
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	63296	0.4
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	52.3	45.28
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	8910.6	7.55
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	17624	10.87
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	912	9.88
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5631	7.81

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 171 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 253 مىليون 940 مىڭ يۈەن. بۇ 2 تۈرنىڭ ئېشىش نىسبىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

مىليون 710 مىڭ دانە خىش، 31 مىڭ تونىا ئۇن، 1866 تونىا سۇ يېغى، 24 مىڭ تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 8807 تونىا گۈرۈچ، 224 تونىا فورفورول، 218 تونىا ئولىگو ساخارىد ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 44 مىليون 270 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ژىلايەت تەرىپىدىن زىيانىنى تۆلەشتىپ پايدا ئېلىشقا ئۆتكەنلىكى مىناپ كۆرۈلگەن 15 كارخانا پايدا - زىيىنى بالانس بولغاندىن كېيىن 344 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىپ، ژىلايەتتىن چوڭقۇرلۇقىغان زىيانىنى تۆلەشتىپ پايدا ئېلىشقا ئائىت ھەر خىل كۆرسەتكۈچلەرنى ئورۇندىدى، ناھىيە ئىلى ژىلايىتى بويىچە «خەندەن پولات زاۋۇتىدىن ئۆگىنىشتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» بولۇپ باھالاندى. ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تۈرىدىن 3ى تاماملاندى، بۇنىڭغا 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جېجيائىنىڭ ۋېنجۇ شەھىرىدىكى سودىگەر شۇي جىنيۈنىڭ مەبلەغ سېلىشى بىلەن قۇرۇلغان چاپچال ناھىيىلىنىك «جېڭدا» سۈلياۋ خالتا زاۋۇتى رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى. 8 - ئايدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن بۇغا قېنى ھارۋىقى زاۋۇتى 0.5 تونىا بۇغا قېنى ھارۋىقى ئىشلەپچىقاردى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 14 مىليون 500 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 102 مىليون 930 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 7 مىليون 652 مىڭ 400 يۈەنگە يەتتى، ناھىيە بازىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 3841 توپكىغا، يېزا - كەنتلەردىكى پروگراممىلىق تېلېفون 5505 توپكىغا، يان تېلېفون ئابونېنتى 180 گە يەتتى. بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 9 مىليون 875 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 22 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 568. ناھىيە بويىچە بالىلار باغچىسى 22 (مىللىي بالىلار باغچىسى 9)، باغچىدىكى بالا 2280 (مىللىي 1260)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 68 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 55)، ئوقۇغۇچىسى 22 مىڭ 394 (مىللىي 15 مىڭ 888)، ئوقۇتقۇچىسى 1309 (مىللىي

1127) ؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 13)، ئوقۇغۇچىسى 10 مىڭ 491 (مىللىي 8170)، ئوقۇتقۇچىسى 830 (مىللىي 690). 10 - ئايدا «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونلۇق تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. ناھىيە ئىلى ئوبلاستى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 9 - نۆۋەتلىك «پەن - تېخنىكا قىشى» پائالىيىتىدە ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى 66 قېتىم ئويۇن قويدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزىغا بېرىپ قويغان ئويۇن 31 قېتىم. 2 - ئايدا «ج ك پ چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىلىك تەشكىلات تارىخىغا ئائىت ماتېرىياللار» نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. ناھىيىدىكى مەدەنىيەت يۇرتى (پونكىتى) 16، كۈتۈپخانا (قىرائەتخانا) 16، رادىئو ئىستانسىسى (ئۆزىل) 17 (تەڭشەلمە چاستوتىلىق ئىستانسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% گە يەتتى؛ 2 تېلېۋىزىيە كۆچەيتىش ئىستانسىسى، 4 سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بار، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 7.5%. ناھىيە بويىچە 119 ھەرخىل تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى بار. بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە دەرىجىلىك تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى 3، يېزا، بازار، مەيدانلاردىكى تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى 15، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى شپاخانا 2، كەنت ساقلىق ساقلاش پونكىتى 21، يەككە ئامبولاتورىيە 78؛ 566 تېببىي خادىم (مىللىي 436)؛ 320 كارۋات بار. 11 قېتىم ھەرخىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيە كوماندىسى 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ ئوقيا ئېتىش مۇسابىقىسىدە ئەرلەر، ئايالار بويىچە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى، 4 ئالتۇن مېدال، 5 كۈمۈش مېدال، 17 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1317 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 87. 1329 يۈەن، چارۋىچىلارنىڭ 08. 1124 يۈەن. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 49 مىليون 997 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 4141 يۈەنگە، ھەرخىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتا كىرىمى 1 مىليون 139 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 887 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 602 ئائىلىدىكى 3275 ئادەم نامراتلىقتىن قوتۇلدى. 3 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى 1.7 كىلومېتىر بېتون يول يۈزى ئۆزگەرتىلدى، ناھىيە بازىرىدىكى 2.8 كىلومېتىر يۇقىرى ئۆلچەملىك غول يول تۇتاشتۇرۇلدى. 5 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ سۇ تۇرۇبا تورىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ئاساسەن تاماملاندى.

☆ 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى چاپچال ناھىيىسىدىكى دولاتا پورتى ئېچىلىپ، مال ئۆتكۈزۈلدى.

☆ 1998 - يىلى ناھىيىلىك ماۋارىپ ئىدارىسىدىكى گو ژېن «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ماۋارىپ خىزمەتچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ژۇ يۈلى

تارباغاتاي ژىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

تارباغاتاي ژىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. مەمۇرىي مەھكىمە تۇرۇشلۇق جاينىڭ ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 637 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ژىلايەتكە قاراشلىق شەھەر 2، ناھىيە5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 837 مىڭ 360 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 377 مىڭ 381)، يېزا نوپۇسى 383 مىڭ 428؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 11.11‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.29‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.82‰. ژىلايەت بويىچە 278 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 116 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 119 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق كلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

تارباغاتاي ژىلايىتىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن چاغانتوقاي سوغىگۈلى، ياۋا بادام، باسباي قويى، زاراڭزا يېغى، شىخو پۈسى، شىخو سۈت پاراشوكى، تولى گرانىت تېشى، چۆچەك ئاق قۇسى بار. داڭلىق مەنزىرە ئۇقتىلىرىدىن ساۋۈن ناھىيىسىدىكى سايامەت ئارىشاق بۇلاق، بۇغامۈڭگۈز قولتۇقى، قوبۇقسار ناھىيىسىدىكى قارىغاي جىلغىسى، چۆچەك شەھىرىدىكى شاتلىق ئورمىنى، ببلىق تۆتۈش باغچىسى، 3 ئۈستەڭ قاتارلىقلار بار. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونلىرىدىن چاغانتوقاي ناھىيىسى تەۋەسىدىكى ياۋا بادام تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، شىخو شەھىرى بىلەن جىڭ ناھىيىسى تۆتاشقان جايدىكى گەنجياخۇ سۈكسۈك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى بار. يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 5 مىليارد 474 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 1 مىليارد 235 مىليون كۇب مېتىر (ئېچىشقا

بولىدىغىنى) غا يېتىدۇ. 453 مىڭ گېكتار ئورمان بار بولۇپ (ئورمانغا ئىشلىتىدىغان يەر)، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 4.82% كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخلەردىن سىبىرىيە بال قارىغىيى، تەڭرىتاغ شەمشادى، ساي تېرىكى، پاقاتېرەك، تاغ تېرىكى، قېيىن جۈڭگو ياسىن دەرىخى، كىچىك يوپۇرماقلىق ياسىن دەرىخى بار. پاندىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 5 مىليون 720 مىڭ 400 گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق ياۋا دورا ماتېرىياللىرىدىن سوغىگۈل، قان تېپەر، توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا، كىرەش، كەتىرا، ئاق چوغلۇق، شۇمبۇيا، رەۋەن بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، قاڭشارلىق بۆكەن، قۇلان، ئاق بوغۇز بۆكەن، تايغان بۇغا، قوڭۇر ئېيىق، قار توشقىنى، ئۇلار، ئىتالغا، شىمالىي شىنجاڭ سالاماندراسى، ئاق لەيلەك، قارا لەيلەك، سېرىق بۈركۈت، ئالا قۇيرۇق بۈركۈت، چوڭ دوغداق بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، ئالتۇن، تۆمۈر، خروم، سىنتونت، كۆل تۇزى، ھاكتېشى، گرانىت تاش، تاشپاختا، سېغىز، خرۇستال قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تاربا غاتاي ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ۋۇ چىلىن؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: قىزايجان سېرىقوجا (قازاق)، تالىپ دىڭباق، گو يۈڭخۇي، ئالىم كەرىمەت (قازاق، 11 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تاربا غاتاي ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: بايغوجا مىرقەتباي (قازاق)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ۋالىد شىزې، نى بوشياڭ، قوزىبېك تاشمباي (قازاق).

ۋالىي: قىزايجان سېرقوجا (قازاق)؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: شۇجابىن، ئابلاجان ئىمىن، جۈڭگو دورجالا (موڭغۇل)، جۇ تەيزېك، جالىد شياۋۋېي.

سىياسىي كېڭەش ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ما شۇمىڭ (خۇيزۇ)، زۇ دېشى (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، جاۋ جۈڭشيەن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 531 مىليون 126 مىڭ 200 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 791 مىليون 340 مىڭ 600 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 51.13% (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 617 مىڭ 100 تونا ئاشلىق، 75 مىڭ 900 تونا ياغلىق دان، 76 مىڭ 800 تونا پاختا، 543 مىڭ 600 تونا قىزىلچا ئىلىندى. 7540 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 60 مىڭ 600 تونا گۈش، 58 مىڭ 900 تونا سۈت، 6800 تونا يۇڭ، 1 مىليون 430 مىڭ 600 پارچە تېرە ئىلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 279 مىليون 634 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1167.6 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 686 ماشىنىلاشقان قوندۇق قېزىلدى، 3660 گېكتار بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، 13 مىڭ 700 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى. 4680 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرى 1 مىليارد 983 مىليون 730 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

ساناقەت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 299 مىليون 518 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 567 مىليون 612 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن 11.68% ئاشتى. 343 مىليون 384 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 3 مىليون 126 مىڭ تونا كۆمۈر، 368 مىڭ 600 تونا سېمونت، 304مىليون 274 مىڭ پارچە خىش، 2311 تونا ئاق ھاراق، 64 مىڭ 6.535 تونا پىۋا، 168 مىڭ 101 تونا ئۇن، 53 مىڭ 544 تونا سۇ يېغى، 4212 تونا ئىشقارىي سۇلفات، 4953 تونا ئىسپىرت، 66 مىڭ 145 تونا تۇز، 34 مىڭ 4 تونا شېكەر، 240 تونا سۈت پاراشوكى، 24 مىڭ 612 تونا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 59 مىڭ 579 تونا ساپ پاختا، 8032 تونا پاختا يۇڭ يىپ، 9 مىليون 72 مىڭ مېتىر رەخت، 2230 تونا سۇلياۋ ياسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. يېڭى قۇرۇلغان تۇرلەرگە، جۈملىدىن يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇبرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشقا 21 مىليون 430 مىڭ يۈەن، تاشيولىنى ئۆزگەرتىپ ياساشقا 27 مىليون 770 مىڭ يۈەن، ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 24 مىليون 500 مىڭ يۈەن، يوللارنى كېڭەيتىشكە 11 مىليون 670 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قۇرۇلۇۋاتقان تۇرلەردىن يېزا توك تورىنى ئۆزگەرتىشكە 19مىليون210 مىڭ يۈەن، پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ يېزا تېلېفون قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون 460 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇبرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش، تاشيوللارنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇش ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، «شىنخۇا» يولىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەر (5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان) پۈتتى. يېڭىدىن كۆپەيگەن ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى: يىلىغا 200 مىڭ تونا كۆمۈر قېزىش، سۇ كۆچىدىن پايدىلىنىپ 10 مىڭ كىلوۋات توك چىقىرىش، 13 كىلومېتىر توك يوللاش سىم يولى (110 مىڭ ۋولت ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى)، 10 مىڭ كىلوۋولت - ئامپىر (110 مىڭ ۋولت ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى) لىق بېسىم ئۆزگەرتىش

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	47.52	11.5
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	58.31	12.64
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونا)	16.71	—5.24
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۈياق)	360.09	3.59
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	21.4	10.81
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	79.22	9.57
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	16.1	3.93
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	36.43	6.12
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	2.29	13.3
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	5.56	21.61

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 608 مىليون يۈەن، سانائەت - يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليارد 359 مىليون يۈەن. ھەر قايسى سانلىق مەلۇماتلار بىخەتەرلىنىڭ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ.

ئۇسكۇنىلىرى، يىلىغا 50 مىڭ تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىش، قىزىلچىدىن يىلىغا ماشىنا بىلەن 120 تونىنا شېكەر ئىشلەپچىقىرىش، يىلىغا 4500 تونىنا پىۋا ئىشلەپچىقىرىش، سۇ ئامبىرىنىڭ سىغىمچانلىقىنى 100 مىليون كۇب مېتىرغا يەتكۈزۈش، كۆلىمى 21 مىڭ 775 كۋادرات مېتىرلىق 51 مىڭ 500 تونىنا ئاشلىق سىغدۇرغان ئاشلىق ئامبىرى، 79 كىلومېتىر ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون كابېلى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 1 مىليارد 131 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئىمپورت سوممىسى 68 مىليون720 مىڭ دوللار، ئېكسپورت سوممىسى 28 مىليون 940 مىڭ دوللار بولدى. تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى جەھەتتە موڭغۇلىيەگە 750 كىلوۋاتلىق 2 گېنېراتور سېتىپ بېرىش، 50 كىلومېتىرلىق سىم تارتىپ بېرىش ھەم تېخنىكا جەھەتتە تەربىيەلەشكە مەسئۇل بولۇش ئىشى ئورۇندالدى، بۇنىڭغا تاشقى موڭغۇلىيە 500 مىڭ دوللار مەبلەغ سالدى. ئىچكى ئۇلكىلەر بىلەن (ئاپتونوم رايون تەۋەسىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) 16 تۈرده سودا قىلىنىپ، پۈتۈشۈش سوممىسى 159 مىليون 62 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يولغا قويۇلغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى (ئاپتونوم رايون تەۋەسىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) 12 بولۇپ، بۇنىڭغا 151 مىليون 620 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 889 مىليون 720 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 674 مىليون 738 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 103 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 138 مىڭ 168 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 21 مىليون 770 مىڭ يۈەن (چوڭ، ئوتتۇرا توپ تارقىتىش ۋە پارچە سېتىش سودىسىدا سېتىلغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى) گە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 595 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى چەت ئەلنىڭ ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋالىدىغان 632 ئۆمەك، 4455 ئادەمى كۈتۈۋېلىندى، ئۇلار 347 مىليون يۈەن قىممىتىدە مال سېتىۋالدى، بانكا 21 مىليون 430 مىڭ دوللار ئاشقى پېرېۋوت راسچوت قىلدى، 30 مىليون 320 مىڭ دوللار پېرېۋوتنى ساتتى. جۇڭگو پۇقرالىرىدىن 28 ئۆمەك، 446 ئادەم تەشكىللىنىپ چەت ئەللەرگە چىقتى، ئۇلار 31 مىڭ 25 تونىنا مال ئېلىپ چىقتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

تارباغاتاي ۋىلايىتىدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 5043.

ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات تۈرىدىن 7 سى ئورۇندالدى. 9 - ئايدا 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە، شىخو سۈت پاراشوكى زاۋۇتىنىڭ «شۇاڭجى» يۇقىرى كالتسىيلىق سۈت پاراشوكى، شىخو پۈسىنى ئېچىتىشنى كومپيۇتېر ئارقىلىق نازارەت قىلىش ۋە كونترول قىلىش سىستېمىسى، شىخو پىۋا زاۋۇتىنىڭ 12 گرادۇسلۇق ئادەتتىكى سۇس رەڭلىك پۈسى، دۆربىلجىن زاراڭزا يېغى زاۋۇتىنىڭ زاراڭزا مەھسۇلاتلىرى، چۆچەك شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ ماشىنىسازلىق زاۋۇتىنىڭ يەل بىلەن سۈمۈرىدىغان ئوت - چۆپ توغراش، يانجىش ماشىنىسى قاتارلىقلار كەشپىيات ئالتۇن مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ژىلايەت بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپ 468، ئوقۇغۇچىسى 106 مىڭ 539 (مىللىي 55 مىڭ 925)، ئوقۇتقۇچىسى 7919 (مىللىي 4436)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 121 (4 كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپنۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، ئوقۇغۇچىسى 52 مىڭ 504 (مىللىي 24 مىڭ 73)، ئوقۇتقۇچىسى 3557 (مىللىي 1782)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 4، ئوقۇغۇچىسى 2206 (مىللىي 877). ئوقۇتقۇچىسى 244 (مىللىي 153). ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80كە يەتتى. ژىلايەت بويىچە 107 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (بىكتۇەننىڭ تېببىي داۋالاش ئاپپاراتلىرى، يەرلىكنىڭ ۋە شەخسلەرنىڭ ئامبۇلاتورىيىلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)، 3744 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 2657 كارىۋات بار. 1998 - يىلى تارباغاتاي ژىلايىتىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى مەملىكەتلىك تۇرلۇك مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىپ يېنىك ئاتلېتىكا ۋە ئېتىش تۈرىدە 2 ئالتۇن مېدال ئالدى، ئاپتونوم رايونلۇق چېلىشىش، رۇداۋچە چېلىشىش، تىكتاك توپ، بوكس، يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىلىرىگە قاتنىشىپ 11 كۇمۇش مېدال، 8 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

يىل ئاخىرىدا شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 4619 يۈەنگە، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2663 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماتاشى 5174 يۈەنگە يەتتى. ژىلايەتلىك سۇغۇرتا سىستېمىسىنىڭ مۇشۇ يىللىق ئومۇمىي سۇغۇرتىلاش سوممىسى 5 مىليارد 380 مىليون يۈەنگە يەتتى، مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىدا 16 مىليون 920 مىڭ يۈەن، جىسمانىي سۇغۇرتىدا 6 مىليون 201 مىڭ 300 يۈەن تۆلەم تۆلەندى. ژىلايەت بويىچە يېزىلىق ياشانغانلار ساناتورىيىسى 10، كارىۋىتى 126، ئىشچى - خىزمەتچىسى 36، ساناتورىيىدە بېقىلىۋاتقان ئادەم 72. ساۋەن ناھىيىسى قورغاس يېزىسىدىكى ياشانغانلار ساناتورىيىسى «10 ياخشى» ساناتورىيىنىڭ بىرى بولدى. ژىلايەتلىك ياشانغانلار ساناتورىيىسى بىر، ئىشچى - خىزمەتچىسى 24، ساناتورىيىدىكى ياشانغانلار 53، يېتىم بالا 7. 1998 - يىل 12 - ئايدا شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت تۈزۈمى يولغا قويۇلدى، 16 ئادەمنىڭ پۈتۈن خىراجىتىگە، 374 ئادەمنىڭ بىر قىسىم خىراجىتىگە كاپالەتلىك قىلىندى. 390 ئادەمگە 1 - تۈركۈمدە، ھەربىر ئادەمگە ھەر ئايدا 90 يۈەندىن جەمئىي 9871 يۈەن كاپالەت سوممىسى بېرىلدى. 1998 - يىلى 3092 ئائىلىدىكى 12 مىڭ 600 ئادەم تويۇنۇش، كىيىنىش ئۇتكىلىدىن ئۆتتى، يىل ئاخىرىدا، ژىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونىدىكى تويۇنۇش، كىيىنىش مەسىلىسى ھەل بولمىغان نامرات ئاھالە 9663 (قايتا نامراتلاشقانلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) كە ئازايدى. شۇ يىلى نامراتلارنى يۆلەشكە 27 مىليون 730 مىڭ يۈەن ھەرخىل مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە پۈل ئورنىغا ئىش تېپىپ بېرىپ نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 8 مىليون 100 مىڭ يۈەن، مالىيىدىن سېلىنغان نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 5 مىليون 300 مىڭ يۈەن، يارىدەم ئۆسۈملۈك نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى 10 مىليون يۈەن، نامراتلارنى سىستېمىلار بويىچە يۆلەيدىغان ئورۇنلار يارىدەم قىلغان ۋە ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر) لەر ئۆزلىرى تەييارلىغان نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 4 مىليون 330 مىڭ يۈەن. ژىلايەت بويىچە 2043 گېكتار يەر كۆكەرتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتكىنى 1517 گېكتار؛ باغ كۆلىمى 1438 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتكىنى 1106 گېكتار؛ كۆچەتخانا 158 گېكتار، ژىلايەت بويىچە باغچا 9، كۆلىمى 129 گېكتار.

☆ 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى گۈڭدۇڭ ئۆلكىسى خۇيدۇڭ ناھىيىسىدىكى خۇيچاڭ يۇقىرى پەن - تېخنىكا سانائەت شەھىرى چەكلىك شىركىتى (شياڭگاڭ يېنىيى شىركىتى قارىمىقىدىكى ئاپپارات)، گۈڭدۇڭ يۇغۇا كارخانا شىركىتى، چۆچەك شەھەرلىك دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش - مەبلەغ سېلىش شىركىتى، چۆچەك شەھەرلىك خەلقئارا چېگرا سودا شەھەرچىسى ئوقەت چەكلىك شىركىتى بىرلىشىپ شىنجاڭ چۆچەك بىرلەشمە خەلقئارا سودا چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنى قۇردى، چۆچەك خەلقئارا سودا كارىدورىنى بىرلىشىپ قۇرۇش ھەققىدە كېلىشىم ئىمزالدى. بىرلەشمە شىركەت چېگرا ئاھالىسىنىڭ ئۆزئارا سودا قىلىشى، ئۆي - زېمىن تەرەققىياتى، بازارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، سودىگەر چاقىرىپ، مەبلەغ كىرگۈزۈش، ئۆي - جاي ئىجارىكەشلىكى، ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش، چەتكە چېتىلىدىغان

سايامەت قاتارلىق ئىشلارنى باشقۇردى.

☆ 5 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شىخو پىۋا زاۋۇتى ھاۋالە بىلەن شىركىتى قۇرۇلدى. شىخو پىۋا زاۋۇتى ھاۋالە بىلەن باشقۇرۇش شەكلى ئارقىلىق كورلا پىۋا زاۋۇتى بىلەن تېخنىكا جەھەتتە بىرلەشتى، غۇلجا پىۋا زاۋۇتىنى قوشۇۋالدى.

بى جۇشۇ

چۆچەك شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

چۆچەك شەھىرى چۆچەك ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە، تارباغاتاي تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 637 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 5، دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە چارۋىچىلىق فېرمىسى 6، ئىلايەتكە بىۋاستە قاراشلىق نەسىللىك كالا فېرمىسى بىر، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەننىڭ شەھەردە تۇرۇشلۇق نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 133 مىڭ 134 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 53 مىڭ 991)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %9.57، ئۆلۈش نىسبىتى %2.53، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %7.04. شەھەر بويىچە 69 مىڭ 825.67 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 31 مىڭ 253 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 27 مىڭ 670.13 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

چۆچەك شەھىرى تەۋەسىدە چوڭ - كىچىك 14 دەريا - ئېقىن بار. يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 755 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇ زاپىسى 385 مىليون كۇب مېتىرغا، تارتىشقا بولىدىغىنى 146 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، 4686.5 گېكتار ئورمان، 239 مىڭ گېكتار ئوتلاق بار، ئوت - چۆپ بايلىقى مول. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئېيىق، ئاق بوغۇز بۆكەن، ئارقار، ئاق قۇ قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۈل، چاكاندا، ئاق چوغلۇق، ياۋا گۈلسامساق قاتارلىقلار بار، ئازغان، ياۋا بادام، قوموش قاتارلىق ئىقتىسادىي ئۆسۈملۈكلەرنىڭ كۆلىمى كەڭرەك. قېزىلما بايلىقلاردىن ھاكتېشى، گرانىت تاش، كۆمۈر، تۆمۈر، ئالتۇن قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چۆچەك شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: شۇ جىگيۈەن.

4 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: سارسىقان قالىم (قازاق، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

شەھەر باشلىقى: ئادىلبېك قالقابېك (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: يالۇ ژېيجاڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى چۆچەك شەھىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 263 مىليون 787 مىڭ 800 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %14.53 ئاشتى. 142 مىڭ 521 تونىنا ئاشلىق، 32 مىڭ 508 تونىنا ياغلىق دان، 122 مىڭ 644 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 1673.33 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 430 مىڭ توپ كۆچەت تىكىلدى، 56 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 6736 تونىنا گۆش، 8926 تونىنا كالا سۈتى، 978 تونىنا قوي يۈڭى، 501 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 67 مىليون 914 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 212.85 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئۆستەڭ ياسالدى. 226 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. 1170 ھەرخىل قوتان ياسالدى (سۈلياۋ لاپاسلىق ئىسسىق قوتان 819). ئوت - چۆپلەرنى پىششىقلاش ماشىنىسىدىن 1130 ى سېتىۋېلىندى، 1666.67 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، 333 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 800 گېكتار يەرگە ئەلا سورتلۇق ئوت - چۆپ تېرىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 141 مىليون 904 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11.29 ئاشتى. 157 مىليون 240 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 24 مىڭ تونىنا سېمونت، 44 مىليون 590 مىڭ پارچە خىش، 38 مىڭ 859 تونىنا ئۈن، 7494تونىنا سۇ يېغى، 6.948 تونىنا ئاق ھاراق، 106 مىڭ قۇر كىيىم ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 308 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 60 مىليون يۈەن، سېلىنمۇلتقان ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 65 مىڭ 646 كۋادرات مېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 44 مىڭ 814 كۋادرات مېتىر. شۇ يىلى 5 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شەھەر رايونىدىكى ئاساسلىق غول يول «شىنخۇا» يولى ئۇزگەرتىپ ياساپ پۈتتۈرۈلدى. 1998 - يىلى 12 ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق توختامى ئىمزالاندى، بۇنىڭ سوممىسى 89 مىليون 830 مىڭ يۈەن. يولۇچى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	82941.3	12.69
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	64439.33	13.37
ئېلىنغان ئاشلىق (تۆمەن تونا)	14.25	5.17
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	47.82	9.4
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	26751	123
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	17.6	19.73
ناشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	9766	2.53
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	36862	13.28
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	52000	—11.99
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	4715	15.73
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	7923	43.56

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرى قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 458 مىليون 521 مىڭ 100 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 405 مىليون 691 مىڭ 800 يۈەن. يەرلىك مالىيە كىرىمى، چىقىمىدىن باشقىلىرى ئاساسەن ژىلايەتكە بېۋاستە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ ئەھۋالىنى ئوز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئوبوروت مىقدارى 337 مىليون 458 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 136 مىليون 300 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 34 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە، شەھەر تېلېفونى 15 مىڭ 543 توپكىغا، يان تېلېفون 3134كە يەتتى. چېگرىدىن چىققان، كىرگەنلەر 4792 ئادەم (قېتىم) گە، راسچوت قىلىنغان پېرېۋوت 44 مىليون 416 مىڭ دوللارغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ژۇرنىلىنى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 1950. 5 - ئايدا 4 تۇرلۇك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى تارباغاتاي ژىلايەتلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. چارۋىچىلىق نازارىتى چاقىرغان ئىنچىكە يۇڭچىلىق يىغىنىدا چۆچەك شەھىرى «شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويچىلىق بويىچە ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى. 8 - ئايدا چۆچەك شەھىرى ھۆددىگە ئالغان «جۇڭگو مېرىنوس قويى (شىنجاڭ تىپى) دىن مول ھوسۇل ئېلىش تۈرى» ئاپتونوم رايونىنىڭ تۈرلەرنى تەكشۈرۈپ ئۇتكۈزۈۋېلىشتىن ئۇتتى. «يېزا ئىگىلىكىدە مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى» بويىچە 5 تۈر يولغا قويۇلدى. ئومۇمىي مەھسۇلات 27 مىڭ 398 تونا، مەھسۇلات قىممىتى 32 مىليون 442 مىڭ يۈەن ئاشتى. شەھەردىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 85 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 27)، ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 480 (مىللىي 6820)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 21 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 8734 (مىللىي 3715)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 5، ئوقۇغۇچىسى 3024. ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 2568 (مىللىي 1002). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% كە يەتتى. شەھەر بويىچە 194 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 908 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 616 كارىۋات بار. شەھەر تەۋەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى ئىلى ئوبلاستلىق ياشلار - ئوسمۇرلەر بوكس مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 2 تۇردە 2 -، 2 تۇردە 3 - بولدى؛ ئاپتونوم رايونلۇق بوكس مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 4 تۇردە 2 -، بىر تۇردە 3 - بولدى، رۇداۋچە چېلىشىش مۇسابىقىسىدە

كېگەيتىلگەندىن كېيىنكى چۆچەك شەھرى «شىنخواء كوچىسى
خەن جىچياڭ فوتوسى

سودىسى توختامىدىن 4نى ئىمزالىدى. ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 2 مىليون 100 مىڭ دوللارغا يەتتى.

☆ 5 - ئاينىڭ 17 — 19 - كۈنىگىچە چۆچەك شەھرى قارا يامغۇرنىڭ ھوجۇمىغا ئۇچرىدى، 15 مىليون 85 مىڭ يۈەن بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى چۆچەك شەھەرلىك چېگرا ئاھالىسى ئۆزئارا ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش بازىرىدا تىجارەت باشلاندى.

تاڭ جېنلىك

دۆربىلجىن ناھىيىسى

بىر كىشى 1 - بولدى. 9922 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خراجىتى كىرىمى 4500 يۈەنگە، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2472.29 يۈەنگە يەتتى. شەھەر بويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 27 مىڭ 689 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5413 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك سۇغۇرتىلارنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 250 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 68 ئائىلىدىكى، 339 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، شەھەر رايونىدا 21 مىڭ 137 كۆزادرات مېتىر يېشىللىق كۆپەيدى.

چۆچەك چېگرا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى قۇرۇلۇشى

1998 - يىلى ھەمكارلىق رايونىدىكى «نۇرلۇق» تۇرالغۇ مىكرو رايونىغا قۇرۇلۇش كۆلىمى 16 مىڭ 443 كۆزادرات مېتىر كېلىدىغان 6 ئائىلىكلەر بىناسى سېلىندى، 15 مىليون يۈەن مەبلەغ جەلپ قىلىندى. خەلقئارا چېگرا سودا ساربىيى ئاساسىدا چۆچەك چېگرا ئاھالىسى ئۆزئارا ساياھەت قىلغاچ مال سېتىۋېلىش بازىرى قۇرۇلدى. 1998 - يىلغا قەدەر ھەمكارلىق رايونىدىكى يەككە سودىگەر 217گە؛ خۇسۇسىي كارخانا 9غا، ئۇلارنىڭ تىزىمىغا ئالدۇرغان مەبلىغى 2 مىليون 492 مىڭ يۈەنگە؛ باشقا كارخانىلار 40قا، تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 39 مىليون 857 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى. ھەمكارلىق رايونىدىكى ئۇنىۋېرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش شىركىتى مال

ئاساسىي ئەھۋالى

دۆربىلجىن ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە، چۆچەك — دۆربىلجىن ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمالىغا، دۆربىلجىن دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا جايلاشقان. ناھىيە بازىرىنىڭ ئۇرۇمچى شەھرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 580 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 10، دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە چارۋىچىلىق فېرمىسى 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 133 مىڭ 800 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 76 مىڭ 700). بۇنىڭ ئىچىدە يېزا نوپۇسى 93 مىڭ 300؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.65، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰6.35. ناھىيە بويىچە 50 مىڭ 800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 24 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 19 مىڭ 667 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

دۆربىلجىن ناھىيىسىنىڭ سۇ بايلىقى مول، يىللىق سىرغىم مىقدارى تەخمىنەن 10 مىليون كۇب مېتىر كېلىدىغان دەريا - ئېقىندىن 18ى، جىلغا بۇلاقتىن 55 ى بار، ئادەتتىكى يىللاردا سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 6 مىليون كۇب مېتىرغا؛ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر ئاستى سۇ زاپىسى 250 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان كۆلىمى 24 مىڭ 500 گېكتار بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي ئورمان 23 مىڭ 400 گېكتار؛ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰2.57، 686 مىڭ 700

گېكتار تەبىئي ئوتلاق بار. ناھىيىدە دۆلەتلىك 1 ـ، 2 ـ دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن يىلپىز، سايگا بۆكسىنى، ئاق بوغۇز بۆكەن، تايغان بۇغا، قوڭۇر ئېيىق، ئالتاي قار توشقىنىسى، ئارقار، ئاق تۆش بۆلغۇن، سۈلەيسۇن، ئاق لەيلەك، سىبىرىق بۈركۈت، ئالا قۇيرۇق بۈركۈت، چوڭ دوغداق، چوڭ ئاق قۇ، قارالىرا قۇشى قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۈل، پەربۇن، رەۋەن، مىلك دۇانە، چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، ياۋا دولانا، سىلىق غوللۇق ئارغان، گۈلبوغۇم، بۈدۈشقاق قاتارلىقلار بار. كۆمۈر، ئاق سېغىز توپا، بور، تاشتۆز، شور، گەچ قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار ئېنىقلاندى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ دۆربىلجىن ناھىيىلىك 7 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: شۇ گۈەنجيەن.

12 ـ نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: كەۋكەن قالىم (قازاق).

ھاكىم: ئابدەش تورقۇس (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: بازارغالى ئايتان.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 ـ يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 639 مىليون 760 مىڭ يۈەن (1990 ـ يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 310 مىليون 290 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 24.09% (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 105 مىڭ تونىنا ئاشلىق، 23 مىڭ تونىنا ياغلىق دان، 262 مىڭ تونىنا قىزىلچا ئىلىندى. 1682.4 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 781 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى، 58.3 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، 12 مىڭ 977 تونىنا گۆش، 1382 تونىنا قوي يۇڭى، 2.5 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 295 مىڭ 700 پارچە قوي ـ كالا تېرىسى، 12 مىڭ 500 تونىنا سۈت، 2890 تونىنا تۇخۇم ئىلىندى. ئېتىز ـ ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 115 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يۇنىڭ ئىچىدە سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا سېلىنغىنى 41 مىليون790 مىڭ يۈەن. 191.71 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 364 كىلومېتىر ئادەتتىكى ئۆستەڭ ياسالدى، 144 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. سۇغىرىش كۆلىمى 1033 گېكتار كۆپەيدى. يېڭىدىن 497 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى. 1092 قوتان، 897 ئىسسىق قوتان ياسالدى. يېزا ـ بازار كارخانىلىرى 215 مىليون

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئي	1997 ـ يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	72070	9.42
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	83239	18.06
ئىلىنغان ئاشلىق (تۆمەن تونىنا)	10.5	4.75
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	63.2	5.32
يېزا ـ بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23068	16.51
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	103000	4.99
تاشقى سودا ئىمپورت ـ ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	1989	70
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	25271	—13.16
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	79847	10.73
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2899	18.37
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6705	9.59

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 ـ يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 380 مىليون 70 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 407 مىليون 360 مىڭ يۈەن.

390 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 192 مىليون 630 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 97 مىليون 70 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.2 ئاشتى. 83 مىڭ تونىا كۆمۈر، 30 مىڭ تونىا سېمونت، 42 مىليون دانە خىش، 16 مىڭ 200 تونىا ئۇن، 572.9 تونىا سۇ يېغى، 5.7 تونىا ئاق ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 104 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 8 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، «شاڭخۇ» يولىنىڭ يۇرۇشلەشتۇرۇپ ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشى پۈتتۈرۈلدى، 1800 مېتىر سۇ بىلەن تەمىنلەش ۋە يوندا چىقىرىۋېتىش تورۇبىسى يانقۇزۇلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 74 مىليون 944 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 76 مىليون 263 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 14 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 11 مىڭ 958 توچكىغا، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيگىنى 2982 توچكىغا، يان تېلېفون 204 كە، چاقىرغۇ 1123كە يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 24 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

يىل ئاخىرىدا ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 671. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 83 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 45)، ئوقۇغۇچىسى 19 مىڭ 357 (مىللىي 12 مىڭ 283)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 27 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 9038 (مىللىي 5597)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 863 (مىللىي 314). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2583 (مىللىي 1772). سىملىق رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %36، تېلېۋىزىيىنىڭ %67 بولدى. ناھىيە بويىچە 17 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى بار. بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە دەرىجىلىك دوختۇرخانا بىر، يېزا، مەيدان دەرىجىلىك شىپاخانا 16؛ 684 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 307)؛ 225 كارۋات بار. ئاپتونوم رايون ۋە ژىلايەت بويىچە ئوتكۇزۇلگەن تورلۇك تەھەرىكەت مۇسابىقىسىدە، ناھىيە تەھەرىكەتچىلىرى 10 ئالتۇن مېدال، 5 كۈمۈش مېدال، 3 مىس مېدال ئالدى. بىر يىلدا 7 قېتىم ناھىيە دەرىجىلىك تەھەرىكەت مۇسابىقىسى، 12 قېتىم يېزا - بازار دەرىجىلىك تەھەرىكەت مۇسابىقىسى ئوتكۇزۇلدى، 4000 ئادەم (قېتىم) مۇسابىقىگە قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2050 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6297.7 يۈەنگە يەتتى. سۇغۇرتا كەسپىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 38 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 560 مىڭ يۈەن تۇرلۇك قوتقۇزۇش پۇلى، 130 مىڭ يۈەن ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش - ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش پۇلى تارقىتىلدى.

☆5 - ئاينىڭ 22 - كۈنى دۇربىلجىن ناھىيىسى 10 مائارىپچى قۇيۇننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى. قۇيۇن ئۇرخاشار تېغىنىڭ جەنۇبىدىن شىمالغا سۈرۈلۈپ، ئۇچرىغانلىكى چارۋىچىلىق فېرمىسى، ئېتىز - ئېرىق، كەنتلەرنى ئۆچۈرۈپ مېڭىپ، 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان سالدى، بىر ئادەم ئۆلدى، نۇرغۇن ئادەم يارىلاندى.

☆ 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى دۇربىلجىن ناھىيىسىگە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە ناھىيە» دەپ نام بەردى.

☆ 11 - ئايدا دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى دۇربىلجىن بازارلىق پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسىدىكى لياۋ گويېڭغا «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پىلانلىق تۇغۇت خىزمەتچىسى» دەپ نام بەردى.

لى رۇڭمىن

چاغانتوقاي ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

چاغانتوقاي ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىگە، چۆچەك — دۇربىلجىن ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان، ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 589 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 5، مەيدان 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 45 مىڭ 596 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 20 مىڭ 495)، يېزا نوپۇسى 31 مىڭ 371؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰13.5، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.7، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.8. ناھىيە بويىچە 23 مىڭ 646 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 7967 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 15 مىڭ 680 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

چاغانتوقاي ناھىيىسىنىڭ داخىلى يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن چاغانتوقاي زاراخزىسى، قارا گازىر بار، ئۇلارنىڭ سۈپىتى ياخشى بولۇپ، ئالاھىدە مەھسۇلات قاتارىغا

سىرغىم مىقدارى 141 مىليون كۇب مېتىرغا، بۇلاق سۇيىنىڭ سىرغىم مىقدارى 53 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 1 مىليون 666 مىڭ 700 گېكتار ئوتلاق، 10.57 گېكتار ئورمان بار. دەل - دەرەخلەردىن ئاساسلىق تېرەك، چوڭ يوپۇرماقلىق قارىياغاچ، قارىياغاچ، كىچىك يوپۇرماقلىق ياسىن دەرىخى، قېيىن، شەمشاد، قىزىل قارىغايلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قاپلان، ئېيىق، ياۋا ئات، قۇلان، ياۋا تۆگە، تايغان بۇغا، ئارقار، كۆكمەت، بۆكەنلەر بار. ئەتىۋارلىق قۇشلاردىن سار، ئاق قۇ، قىزىل قۇرغۇي، دېڭىز بۇركۇتى، ئاق تۇرنا، يېشىل باش قارغا، قارا تۇتى قاغا قاتارلىقلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سەبرە، چاكاندا، ئەگرى شاخلىق سوغىگۇل، تولى ھىگى، يەر مەدىكى، شىنجاڭ قىزىل چوغلۇقى، ئالتاي شەھدىنى قاتارلىقلار بار. ئالتۇن، تۆمۇر، مىس، خروم، نېفىت، كۆمۈر، خرۇستال، تاشپاختا قاتارلىق 17 خىل قېزىلما بايلىق ئېنىقلاندى. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئېنىقلانغان ئالتۇن كان نۇقتىسى 105، ئالتۇن زاپىسى 20 تونىنا ئەتراپىدا، شىنجاڭ بويىچە ئەڭ چوڭ ئالتۇن كېنى — خانتۇ ئالتۇن كېنى ناھىيە تەۋەسىدىكى جايىر تېغىنىڭ شەرقىي ئېتىكىگە جايلاشقان، ئۇنىڭدىن يىلىغا 20 مىڭ سەردىن كۆپرەك ئالتۇن چىقىدۇ. ئېنىقلانغان خروم كان نۇقتىسى 25، خروم زاپىسى 2 مىليون تونىنا، ناھىيە تەۋەسىدىكى داربۇت دەريالىسى خروم كېنى مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ خروم كانلىرىنىڭ بىرى؛ كۆمۈر زاپىسى 100 مىليون تونىدىن ئاشىدۇ، تۆمۈرتام كۆمۈر كېنى تارباغاتاي ژىلايىتى بويىچە ئەڭ چوڭ كۆمۈر بازىسى؛ تاشپاختىنىڭ ئېنىقلانغان زاپىسى 38 مىڭ 700 تونىدىن ئاشىدۇ. ژىلايەت بويىچە بىردىنبىر تاشپاختا كېنى مۇشۇ ناھىيىدە. گرانىت تاشىنىڭ ئېنىقلانغان كۆلىمى 2000 كۋادرات كىلومېتىرغا، زاپىسى 1 مىليارد 500 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تولى ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لىيۇ يۇپىڭ.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مۇساتاي زەكەن (قازاق).

ھاكىم: ئاللابېرگېن قىزات (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: زاغىپار قۇتباي (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 123 مىليون 82 مىڭ 400 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 82 مىليون 122 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.47% (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 64 مىليون 62 مىڭ 300 يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 49 مىليون 904 مىڭ 400 يۈەن). 23 مىڭ 402.4 تونىنا ئاشلىق ئېلىندى. ئىقتىسادىي زىرائەت ھوسۇلى 3368.6 تونىنغا يەتتى. دۆلەتكە 5655 تونىنا چارۋا سېتىپ بېرىلدى. 145 مىڭ 214 پارچە قوي تېرىسى، 73 مىڭ 988 پارچە ئۆچكە تېرىسى، 14 مىڭ 895 پارچە كالا تېرىسى، 713 تونىنا قوي يۇڭى، 18.42 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 26 تونىنا تۆگە يۇڭى، 5315 تونىنا كالا سۈتى، 3104 تونىنا قوي سۈتى، 120 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. 241 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 7.2 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 90 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 13 مىليون 446 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 81.73 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 56 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 74 سۇچىلىق قۇرۇلۇشى ياسالدى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 878، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ كارخانا 28، خۇسۇسىي كارخانا 8، يەككە كارخانا 842؛ كەسىپكارى 2545، يىللىق كىرىمى 62 مىليون 30 مىڭ يۈەن.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 27 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 49 مىليون 393 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.51% ئاشتى. 184 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 119.38 كىلوگرام ئالتۇن، 5200 تونىنا سېمونت، 585 كۇب مېتىر سېمونت قويۇلما، 8 مىليون 200 مىڭ دانە خىش، 6342 كۇب مېتىر گرانىت تاش ماتېرىيال، 28 مىڭ 168 كۇب مېتىر گرانىت تاش تاختا، 8867 تونىنا خروم رۇدىسى، 75 مىڭ 900 تونىنا ھاكتېشى، 304 مىڭ كۇب مېتىر ياپىلاق تاش، 5589 كۇب مېتىر تاش ماتېرىيال، 5000 تونىنا تۆمۈر رۇدىسى، 1200 كۋادرات مېتىر قوي تېرىسىدىن ئىشلەنگەن پەلەي، كىيىم - كېچەك خۇرۇمى، 20 مىڭ دانە ياغاچ ئۆي جاھازىسى، 400 تونىنا سۇ بېغىسى ئىشلەپچىقىرىلدى. 11 مىليون 170 مىڭ كىلوۋات سائەت توك سېتىۋېلىندى، 10 مىليون 200 مىڭ كىلوۋات سائەت توك سېتىلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 26 مىليون 903 مىڭ 400 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 57 مىليون 770 مىڭ 300 تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 989 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 2960 تۇچكىغا يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	12028.69	9.84
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	13151.54	12.48
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	23402.4	1.2
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	516392	—7.72
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	8724	130.98
دېھقانچىلىق ، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	40121	—3.13
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	8680	8.14
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	15687	8.13
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	806	13.2
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	6075	48.97

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت - يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئۈزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 210 مىليون 233 مىڭ 100 يۈەن.

ناۋار سېتىۋېلىش سوممىسى 53 مىليون 141 مىڭ يۈەنگە، سېتىش سوممىسى 51 مىليون 585 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 5 مىليون 140 مىڭ يۈەنگە، بازار - يېزىلاردىكى سودىسىدا بازار پارچە سېتىش سوممىسى 20 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 587 (مىللىي 491)، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك ئۇنۋانى بارلار 50 (مىللىي 41). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 73 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 65)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 390 (مىللىي 9751)، ئوقۇنتۇچىسى 1416 (مىللىي 1216)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 7 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 6)، ئوقۇغۇچىسى 3901 (مىللىي 2933)، ئوقۇنتۇچىسى 499 (مىللىي 389)؛ ئوقۇنتۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، كۆرسانتى 120 (مىللىي)، ئوقۇنتۇچىسى 16؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 110. تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% كە يەتتى. ناھىيە، يېزا دەرىجىلىك 11 تېببىي داۋالاش ئاپپاراتى، 54 يەككە دوختۇرخانا، ناھىيە بويىچە 391 تېببىي خادىم (مىللىي 299)، 169 كارۋات بار. بازار - يېزىلاردا 98 مەيدان كىنو قويۇلدى، تاماشىبىن 12 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، 23 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. 30 قېتىم ئويۇن قويۇلدى، تاماشىبىن 23 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، 4500 يۈەن كىرىم قىلىندى. 5 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە تارباغاتاي ۋىلايىتىدە ئوتتكوزۇلگەن ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئەركىن، قەدىمچە چېلىشىش مۇسابىقىسىگە ناھىيىدىن 17 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 7 ئادەم شەخسلەر بويىچە مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 7 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە ئوتتكوزۇلگەن تارباغاتاي ۋىلايەتلىك 13 - نۆۋەتلىك ئاقسۇلار ئېيتىشىشدا تولى ناھىيىسى كوللېكتىپ 1 - لىككە ئېرىشتى. 8 - ئايدا ئىلى ئوبلاستلىق 12 - نۆۋەتلىك ئاقسۇلار ئېيتىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 5 ماھىر نەتىجىگە ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1113 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى (ۋىلايەتكە بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى ۋە بىكتۇەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى ئورۇنلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بۇنىڭ سىرتىدا) 11 مىڭ 913 بولۇپ، 63

مىليون 782 مىڭ يۈەن ماڭاش تارقىتىلدى. ئاپەتكە ئۇچرىغان ۋە قىيىنچىلىقى ئېغىر 18 مىڭ 371 ئادەم قۇنتۇزۇشقا ئېرىشتى، ئۇلارغا 1 مىليون 190 مىڭ يۈەن قۇنتۇزۇش مەبلىغى تارقىتىلدى. ھەرخىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 121 مىليون 592 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 628 مىڭ يۈەنگە يەتتى. جىسمانىي سۇغۇرتىغا قاتناشقان ئادەم 11 مىڭ 520 گە، سۇغۇرتىلاش سوممىسى 16 مىليون 619 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 925 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

چېن چېنيەن

شىخو شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

شىخو شەھىرى جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا، تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. شەھەردىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 268 كىلومېتىر كېلىدۇ. لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ غەربىي بۆلىكى شەھەرنىڭ جەنۇبىنى كېسىپ ئۆتىدۇ، شىخو ۋوگزالى بىلەن ئۈرۈمچى جەنۇبىي ۋوگزالىنىڭ تۆمۈريول مۇساپىسى 236 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق مەھەللە ئىش باشقارمىسى 5، بازار 10، يېزا 7، دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە چارۋىچىلىق فېرمىسى 4، ئورمانچىلىق مەيدانى بىر، باغۋەنچىلىك مەيدانى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 320 مىڭ (بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 7 - شىنىنىڭ شەھەردە ئۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەرگە تەۋە. نوپۇس 200 مىڭ (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 74 مىڭ 600)، يېزا نوپۇسى 131 مىڭ 800؛ نوپۇسنىڭ تۆغۇلۇش نىسبىتى ‰9.9، ئۆلۈش نىسبىتى ‰1.83، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.07. شەھەر بويىچە 166 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر (شەھەرگە تەۋەسى 46 مىڭ 200 گېكتار) بار بولۇپ، 18 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېنىز تېرىلغۇ كۆلىمى 2100 گېكتار)، 29 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

شىخو شەھىرىنىڭ يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى مۇقىم بولۇپ، 1 مىليارد 664 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 200 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، شەھەر تەۋەسىدىكى كۆيتۇلۇك، چىگشور، گۇرت دەريالىرىنىڭ سۈيىدە 62 مىڭ 200 كىلوۋات توك ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە پايدىلىنىلغىنى 9700 كىلوۋات. شەھەر بويىچە 776 مىڭ 700 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار، بۇنىڭ ئىچىدە 719 مىڭ 900 گېكتار ئوتلاقتىن پايدىلانغىلى بولىدۇ. 396 مىڭ 400 گېكتار ئورمان بار، بۇنىڭ ئىچىدە چۆللۈك ئىككىلەمچى ئورمىنى 308 مىڭ گېكتار، تەبىئىي ئورمان 14 مىڭ 100 گېكتار، ياغاچ زاپىسى 3 مىليون 70 مىڭ كۇب مېتىر، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰9.4. دەل - دەرىخىلەردىن ئاساسلىقى شەمشاد، سۆكسۈك، توغراق، يۇلغۇن، تال تېرەك، قارىياغاچ قاتارلىقلار، ياۋا ئىقتىسادىي ئۆسۈملۈكلەردىن قوموش بار. سوغىگۈل، توشقان زەدىكى، قار لەيلىسى، يەر مەدىكى، قانتېپەر، كەتىرا قاتارلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، قوڭۇر ئېيىق، جەرەن، ئارقار، بۇلغۇن، تايغان بۇغا، ئۇلار، ئاق قۇ، بۇركۈت، لاچىن بار، كۆمۈر (زاپىسى 188 مىليون تونا)، كېپەك ئالتۇن، مىس، تۆمۈر، ئالىيۇمىن، خرومىت، نىكېل، سۈرمە، ھاكتېشى، نېفىت قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار، 67 كان نۇقتىسى بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ شىخو شەھەرلىك 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ما كېشياۋ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: تۇرسۇن ئىمىن.

شەھەر باشلىقى: توقمۇقامەت ئىسرايىل (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: گوپېيخوي (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى). ۋاڭ ۋۇشۇ (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينەلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 949 مىليون 320 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 464 مىليون 950 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰6.8 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، نۆۋەتتىكى شۇنداق). 140 مىڭ 800 تونا ئاشلىق، 3800 تونا ياغلىق دان، 36 مىڭ 600 تونا پاختا ئېلىندى. 1793.33 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 765 مىڭ تۇپ مەجبۇرىيەت كۆچەتلەرنىڭ تىكىلدى. كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى ‰90كە يەتتى. 12 مىڭ تونا گۈڭ (ئۇي قۇشلىرى گۈڭى 1094 تونا) ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 84 مىليون 666 مىڭ يۈەن مەبلەغ

سېلىندى. 926 سۇ ئىنشائاتى، 232.73 كىلومېتىر سۇ سىڭىمى ئېرىق - ئۆستەك، 29.98 كىلومېتىر كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توسمىسى ياسالدى، 246.74 كىلومېتىر زەيكەش چېچىلدى، 40 قۇدۇق قېزىلدى، 2400 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى. 5200 گېكتار يەر توزلەندى، شەھەر بويىچە چارۋىچىلىققا 16 مىليون 519 مىڭ يۆەن مەبلەغ سېلىندى. 810 ئىسىق قوتان، لاپاس قوتان ياسالدى، 1600 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى. 95 كىلومېتىر كۆچ يولىي ياسالدى، 1000 تونناىلىق سىلوس ئورنىدىن 8ى ياسالدى. شەھەر بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 5142 بولۇپ، كىرىمى 586 مىليون يۆەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 569 مىليون 480 مىڭ يۆەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 354 مىليون يۆەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.6% ئاشتى. 100 مىليون 840 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 802 مىڭ 600 تونىا كۆمۈر، 71.26 تونىا ئىچىملىك ۋە ھاراق، 63 مىڭ 100 تونىا پېۋا، 2779 تونىا ئىسپىرت، 4500 تونىا پەمىدۇر قېيامى، 44 مىڭ 800 تونىا ئۈن، 17 مىڭ 300 تونىا ياغ، 240 تونىا سۈت پاراشوكى، 1047 تونىا پاختا يىپ ئىشلەپچىقىرىلدى، 28 مىڭ تونىا چىگىت ئايرىلدى، 306 تونىا سۈلياۋ بۇيۇم، 11 مىڭ 100 پار خۇرۇم ئاياغ كىيىم، 4572 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 34 مىليون 780 مىڭ دانە خىش ئىشلەپچىقىرىلدى. شەھەر بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 263 مىليون 930 مىڭ يۆەن مەبلەغ سېلىندى. «كۆيتۈك» يولى، «گۈللەندۇرۇش» يولى، «يېڭى ئۈزۈن سەپەر» يوللىرىنىڭ ئىككى قاسنىقى، ئايلانما يول، «دوستلۇق» يولى، «خۇڭچياۋ» يوللىرىنىڭ يۈزىنى قاتۇرۇش ۋە كېڭەيتىپ ئۈزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. بۇ يوللارنىڭ ئۈزۈنلۇقى 4763 مېتىر؛ 72 كىلومېتىر يېزا دەرىجىلىك 10 يول ياسالدى ۋە ئۆزگەرتىلدى، 46 مىڭ كۆۋادرات مېتىرلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ بىناسى سېلىندى. 3000 مېتىر يەر ئاستى تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، 3000 مېتىر تۇرۇبا يەڭگۈشلەندى ۋە ئاسرالدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 229 مىليون 640 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 116 مىليون 965 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 21 مىليون 760 مىڭ يۆەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 22 مىڭ 257 توچكىغا يەتتى. شەھەر بويىچە تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 651 مىليون 270 مىڭ يۆەنگە، ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 457 مىليون 510 مىڭ يۆەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۆەن)	126000	12.29
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۆەن)	151880	8.42
ئېلىنغان ئاشلىق (تۆمەن تونىا)	14.08	—12
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	62.89	4.73
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۆەن)	51572	11.8
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	176300	17.07
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۆەن)	45751	—7.28
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۆەن)	82500	3.54
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۆەن)	6050	6.89
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۆەن)	8772	15.39

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 646 مىليون يۆەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 818 مىليون 950 مىڭ يۆەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 676 (ئالىي دەرىجىلىكى 62) . 20 پەن تەتقىقات تۈرى ئورۇندالدى، بۇنىڭ ئىچىدە 3ى 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە «ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتى»غا، يەرى ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 8 ى ۋىلايەتنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 200 مىڭ تۇياق جۇڭگو مېرىنۇس قويى (شىنجاڭ تىپى) نى كۆپەيتىش، نەسلىنى ياخشىلاش سىستېمىسى تامامىلاندى. شەھەر بويىچە پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى ئۇلۇغ كەنت 70، ئۇلۇغ ئائىلە 2000. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 79 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 22)، ئوقۇغۇچىسى 23 مىڭ 700 (مىللىي 9748)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 28 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 400 (مىللىي 3482)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم بىر، ئوقۇغۇچىسى 568 (مىللىي 64)؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، كۆرسانتى 56؛ بالىلار باغچىسى 5، باغچىدىكى بالا 925 (مىللىي 212). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2971 (مىللىي 968). ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.62% كە يەتتى. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 245 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. 7136 كۆادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئوي سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96.8%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90%كە يەتتى. شەھەرلىك كىنو فىلىم تارقىتىش، قويۇش شىركىتى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. شەھەر بويىچە 47 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (شەھەر دەرىجىلىكى 5)، 477 كارخانا، 758 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى 758 (مىللىي 142) بار. شەھەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ «ئۇچىنى ئاساس قىلىش» تا (تەشۋىقات - تەربىيە، تۇغۇت چەكلەش - ھامىلىدارلىقتىن ساقلىنىش، دائىم تەكشۈرۈش) ئۈلگە كۆرسىتىش جەھەتتە ئۇلۇچەمگە يەتكەن ناھىيە (شەھەر) لەرنى تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوتتى. 60 قېتىم تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئوتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 5260 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تېكتاك توپ كوماندىسى 10 - ئايدا ئىلى ئوبلاستى بويىچە ئوتكۈزۈلگەن ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق تېكتاك توپ مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، ئەر - ئاياللار كوللېكتىپ ۋە يەككە تۈر بويىچە چېمپىيون بولدى. 5 - ئايدا تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە ئوتكۈزۈلگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 4 تۈرده 1 -، 3 تۈرده 2 -، 3 تۈرده 3 - بولدى.

خەلق تۈرمۇشى

1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3102 يۈەنگە، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2200 يۈەنگە يەتتى. شەھەر بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 33 مىڭ 42 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 5470 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 450 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا كىرىمى 10 مىليون يۈەنگە يەتتى، 7 مىليون 872 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى؛ ئۆمۈر سۇغۇرتىسىنىڭ كىرىمى 10 مىليون 528 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 277 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى، شەھەر - بازارلاردا 1398 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 200 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى. مۇھىت بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش جەھەتتىكى 8 تۈر ئورۇندالدى.

☆ 1998 - يىلى شىخو شەھىرى دۆلەت بويىچە ئورمانلىقتا ئوت كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش جەھەتتە ئۈلچەمگە يەتكەن ناھىيە (شەھەر) بولۇپ باھالاندى، خاتۇبۇخ ئورمان پونكىتى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئورمان پونكىتى بولۇپ باھالاندى.

☆ شىخو شەھىرى ئاپتونوم رايون بويىچە تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىشتە ئۈلچەمگە يەتكەن ناھىيە (شەھەر)، ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا پاكىز شەھەر، ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار شەھەر، ئاپتونوم رايون بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ نىشانلىق ئوقۇتۇشىنى يولغا قويۇشتىكى ئىلغار شەھەر، يېزىلاردىكى ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش جەھەتتىكى ئىلغار شەھەر، ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەرلەرنىڭ «تەكرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە ئىلغار شەھەر بولۇپ باھالاندى.

☆ 1998 - يىلى شىخو شەھەرلىك جۇڭيى دوختۇرخانىسىدىكى لىيۇ زىجاڭغا ش ئۇ ئا ر باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، مائارىپ كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، كادىرلار نازارىتى، ئەمگەك نازارىتى بىرلىكتە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۆزلۇكىدىن ئۆگىنىپ ئىختىساسلىقلاردىن بولۇش مۇكاپاتى بەردى.

لياۋ جىخىڭ

ساۋەن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ساۋەن ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىغا

جايلاشقان، جەنۇب تەرىپى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكى بىلەن، شىمال تەرىپى قۇربان تۇڭغۇت قۇملۇقى بىلەن تۇتىشىدۇ. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 185 كىلومېتىر كېلىدۇ. لەنجۇ — شىنجاڭ تۆمۈريولى ناھىيە بازىرىنىڭ جەنۇبىنى كېسىپ ئۆتىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 7، يېزا 5، دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە چارۋىچىلىق فېرمىسى 3، شىخەنزە كونا بازار باشقارمىسى بار. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 193 مىڭ 767 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 58 مىڭ 289)، يېزا نوپۇسى 107 مىڭ 988؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %13.91، ئۆلۈش نىسبىتى %4.98. تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %8.93. ناھىيە بويىچە 57 مىڭ 47.387 گېكتار دېھقانچىلىق زىرائەت تېرىلغۇ يېرى بار بولۇپ، 21 مىڭ 4.766 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 34 مىڭ 4.205 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ساۋەن ناھىيىسىدە يەر سۇغىرىلىدىغان چوڭ - كىچىك 6 دەريا - ئېقىن بار، ئۆلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 58 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ زاپىسى 140 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ سۇ ئېنېرگىيە زاپىسى 69 مىڭ 300 كىلۇۋات بولۇپ، پايدىلىنىلغىنى 11 مىڭ كىلوۋات. ناھىيە بويىچە ئۇنۇملۇك پايدىلىنىلغان ئوتلاق 553 مىڭ 300 گېكتار. سۇ مەنبەسىنى قوغلىشىپ يېتىشتۇرۇلگەن ئورمان 14 مىڭ 300 گېكتارغا، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %10.2 كە يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە دۆلەت بويىچە 1 - تۇردىكى قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قارا تۇرنا ۋە يىلپىز، 2 - تۇردىكى قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ئاق قۇ، سار، قارامتۇل كۆلرەڭ تۇرنا، شۇڭقار، قوڭۇر ئېيىق، مولۇن، تايغان بۇغا، ئاق بوغۇز بۇكەن، ئارقار قاتارلىق 17 خىلى بار. دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈك 100 خىلدىن ئاشىدۇ، قار لەيلىسى بىلەن سوغىگۈل يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلات ھېسابلىنىدۇ؛ قومۇش بىلەن چۆچ بايلىقى مول بولۇپ، پايدىلىنىش قىممىتى ناھايىتى يۇقىرى. قېزىلما بايلىقلاردىن دەسلەپكى قەدەمدە ئېنىقلانغىنى تەخمىنەن 50 خىل، خۇڭگۇ كۆمۈر كېنىنىڭ كۆمۈر زاپىسى 700 مىليون تونىدىن ئاشىدۇ. ھازىر ناھىيىنىڭ 5 يېرىدە نۇرغۇن نېفىت قاتلىمى بارلىقى ئېنىقلاندى. قىممەتلىك مېتال رۇدىلىرىدىن ئاساسلىق ئالتۇن بىلەن پىلاتىنا بار. گرانىت تاش ناھايىتى كەڭ تارقالغان، زاپىسى مول، سۈپىتى ياخشى. زۇمرەت ساۋەن ناھىيىسىنىڭ گۈزەل سەنئەت خام ئەشياسى ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ساۋەن ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: سۇي جىچېڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ھامۇت ساۋۇت.

ھاكىم: تۇردىقان تۇرسىبەك (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: سۇي جىچېڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 535 مىليون 469 مىڭ 800يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %12.8 ئاشتى. 158 مىڭ 426 تونىنا ئاشلىق (بۇغداي 77 مىڭ 936 تونىنا)، 40 مىڭ 202 تونىنا پاختا، 6142 تونىنا ياغلىق دان، 129 مىڭ 545 تونىنا قىزىلچا، 140 مىڭ 652 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 1876.8 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 15 مىڭ 914 تونىنا گۆش، 13 مىڭ 861 تونىنا سۈت، 2856 تونىنا تۇخۇم، 1135 تونىنا قوي يۇڭى، 226 مىڭ 982 پارچە قوي تېرىسى، 1780.6 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 131 مىليون 849 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئاشلىق، پاختا بازىسى قۇرۇلۇشىغا 89 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 256.76 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەكلىك ياسالدى. 122 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. 776 سۇ ئىنشائاتى، 236.31 كىلومېتىر يول ياسالدى. ناھىيە بويىچە 61 مىڭ 870 گېكتار ئۇنۇملۇك سۇغىرىلىدىغان يەر بار. 19 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، ئۇزۇنلۇقى 33.78 كىلومېتىر كېلىدىغان «قورغاس دەرياسىنىڭ سۈيىنى باشلاپ كېلىپ، ساخوزا كەنتىگە ياردەم بېرىش» قۇرۇلۇشى، 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان يەنسۈخەي بايانگۇ دەرياسى كەلكۇن باشلاش قۇرۇلۇشى، «شەرقىنىڭ سۈيىنى غەربكە يۆتكەش» (لىيۇشۇگۇ سۇ ئامبىرىنىڭ سۈيىنى كونا ساۋەنگە يۆتكەش) قۇرۇلۇشى، يېڭى غالىبىيەت غول ئۆستىگىنىڭ غول، تارماق، ئوق ئېرىق - ئۆستەڭلىرىنى پۈتۈنلەي سۇ سىڭمەسلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، 48 مىليون 545 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىنغان لىيۇشۇگۇ سۇ ئامبىرىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق ئىشى تاماملاندى. يىل ئاخىرىدا يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 713 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 634 مىليون 340 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا) گە يېتىپ،

1997 - يىلىدىكىدىن % 87.17 ئاشتى. 39 مىليون 942 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 741 مىڭ 572 تونىنا كۆمۈر، 190 مىڭ 331 تونىنا سېمونت، 175 مىليون 600 مىڭ دانە خىش، 614 تونىنا ئاق ھاراق، 21 مىڭ 595 تونىنا سۇ يېغى، 55 مىڭ 413 تونىنا ئۇن، 19 مىڭ 526 تونىنا يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى، 31 مىڭ 604 تونىنا چىگىت ئايرىلدى، 6732 تونىنا پاختا يىپ، 7 مىليون 541 مىڭ 900 مېتىر پاختا رەخت، 1796 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 35 مىڭ 619 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 12 مىڭ 660 كۇب مېتىر ساپال دانىچە، 25 تونىنا ھاكتېشى، 712 مىڭ 500 A مېتىر 3 قىرلىق رېزىنكە تاسما، 163 مىڭ 200 ئۇلچەملىك مېتىر رېزىنكە تۇرۇبا، 89 مىڭ بىر كۋادرات مېتىر پولات ئىشىك - دېرىزە ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 342 مىليون 530 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 96 مىليون 830 مىڭ يۈەن. ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئومۇميۈزلۈك باشلىنىپ، 12 بىنانىڭ قۇرۇلۇشىغا تۇتۇش قىلىندى، بۇنىڭغا 7 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 10 مىڭ 464 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش پۈتتى. كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشى ۋە تۇرلەرنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش قۇرۇلۇشى جۈملىدىن 38 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، گېنېراتور سىغىمى 7500 كىلوۋات بولغان قورغاس دەريالىق بېشىدىكى ئېلېكتر ئىستانسىسى پۈتۈپ، توك تارقىتىشقا باشلىندى. 2 - ئاينىڭ 22 - كۈنى قۇرۇلغان ۋۇگۇك سېمونت چەكلىك شىركىتىنىڭ 3000 كىلوۋاتلىق قالدۇق ئىسسىقلىقتىن توك چىقىرىش، 4 - نومۇرلۇق سېمونت تۇغمەن ۋە 1 - نومۇرلۇق خۇمداننى كېڭەيتىش قاتارلىق 3 تۇرلۇك تېخنىكا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. چىبەرقوت زاۋۇتىنىڭ 10 مىڭ ئۇرچۇقلۇق سېپتا تاراش، ساپال دانىچىسى زاۋۇتىنىڭ يىلىغا 20 مىڭ كۇب مېتىر ساپال دانىچىسى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى، ئەلا سۈپەتلىك پاختا زاۋۇتىنىڭ كۈنىگە 80 تونىنا پاختا چىقىرىدىغان لىنىيىسى پۈتۈپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى. سوممىسى 159 مىليون 850 مىڭ يۈەنلىك 3 تۇرلۇك ئىقتىساد - تېخنىكا توختامى ئىمزالاندى، بۇنىڭ ئىچىدە كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 157 مىليون 250 مىڭ يۈەن. 4 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ساۋەن ناھىيىسى جېجياڭ چىڭفاڭ گۇرۇھى شىركىتى بىلەن «پاختا بازىسى قۇرۇش توغرىسىدىكى ھەمكارلىق كېلىشىمى» نى ئىمزالىدى. كېلىشىمدىكى تەلەپكە ئاساسەن، 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 666.67 گېكتار بوز يەر ئۆزلەشتۇرۇلدى. يولۇچى ئوبوروت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۇرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	78800	14.52
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	116980.98	15.5
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	158426	—16.01
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	541417	6.73
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	73878	14.57
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	24	16.96
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	2106	10.55
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	33715	16.06
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	101818	3.78
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	5394	10.78
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	7503	17.07

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

مىقدارى 120 مىليون 100 مىڭ تاۋار. كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 205 مىليون تونىنا. كىلومېتىرغا، پوچتا. تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 18 مىليون 634 مىڭ 300 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 26 مىڭ توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 114 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 112 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن -تېخنىكا خادىمى 562 (ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغانلار بۇنىڭ سىرتىدا). بالىلار باغچىسى 8، باغچىدىكى بالا 3026، ئىشچى - خىزمەتچىسى 175؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 77، ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 308 (مىللىي 8629)، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1405؛ ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.75%. ئوتتۇرا مەكتەپ 16، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 9022 (مىللىي 3374)؛ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2428 (مىللىي 574)، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 822؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 28، تەربىيىلەنگەن ئوقۇتقۇچى 489. مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى سىرتتىن ئوقۇتۇش ئىستىتۇتى ساۋەن ناھىيىلىك پارتىيە مەكتىپىنى ئىلغار يېتەكچىلىك پونكىتى دەپ باھالىدى. ناھىيە بويىچە 13 مەدەنىيەت پونكىتى، بىر مەدەنىيەت يۇرتى، بىر ئارخىپخانا، بىر كۈتۈپخانا، بىر كىنو ئەترىتى، بىر سەنئەت ئۆمىكى بار. ساۋەن ناھىيىسىدە تەقىشلىمە چاستۇتىلىق تىزگىنلىنىدىغان ستېرىئولۇق رادىئو ئىستانسىسى ئىشقا چۈشتى. تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96%كە، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 31 تىببىي داۋالاش، سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 3)، 665 كارىۋات، 598 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (دوختۇر 253) بار. 1998 - يىلى ۋىلايەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى 5 ئالتۇن مېدال، 5 كۈمۈش مېدال، 7 مىس مېدال ئالدى. 46 قېتىم ھەرخىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. ساۋەن ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ، بازارلىق 2 - باشلانغۇچ مەكتەپ مەملىكەت بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»نى يولغا قويۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3553 يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 16 مىڭ 75 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5735 يۈەنگە يەتتى. سۈغۇرتا كىرىمى 18 مىليون 68 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مال - مۈلۈك سۈغۇرتىسىدا 1 مىليون 970 مىڭ يۈەن، ئۆمۈر سۈغۇرتىسىدا 1 مىليون 593 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. يىل ئاخىرىغىچە 6513 ئىشچى - خىزمەتچى ياشانغانلار كۆتۈنۈش ئاساسىي سۈغۇرتىسىغا، 6512 ئادەم ئىشسىزلىق سۈغۇرتىسىغا، پېنسىيىگە چىققان 1137 ئادەم پېنسىيە خىراجىتىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش توپلاشقا قاتناشتى. ناھىيە بويىچە 3 ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئاپپاراتى. 56 كارىۋات بار. ناھىيە بويىچە 192 نامرات ئائىلىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1500 يۈەندىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە باشقا جايلارغا كۆچۈرۈلگەن 124 ئائىلىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1858.7 يۈەنگە يەتتى. كۆچە گەن دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 817.9 يۈەنگە يېتىپ، ئاساسەن نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 1 - ئاينىڭ 11 - كۈنى يەنسخەي بازىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۈلگە يېزا»، «1821» قۇرۇلۇش تۈرى بويىچە باھالاش، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. ناھىيە بازىرىدىكى تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 78 مىڭ 23 كۋادرات مېتىر، يېزىلاردىكى تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 100 مىڭ 651 كۋادرات مېتىر كۆپەيدى. ناھىيە بويىچە بىر مۇھىتنى نازارەت قىلىپ ئۆلچەش پونكىتى بار، مۇھىت بۇلغىنىشنى چەكلىك مۇددەتتە تۈزەش تۈرىدىن 6 سى ئورۇندالدى، بۇنىڭغا 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، شاۋقۇن ئاۋازى كۆچلۈك، مۇھىت بۇلغىغۇچى بىر كارخانا ئىشتىن توختىتىلدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ساۋەن ناھىيىسىدە ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىشنى بىرگەۋدىلەشتۈرۈپ تىجارەت قىلىدىغان ساۋەن ناھىيىلىك ئاشلىق - ياغ گۈرۈھى باش شىركىتى قۇرۇلدى، ئۇنىڭ كاپىتالى 25 مىليون 300 مىڭ يۈەن.

☆ 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى تەمىنات - سودا گۈرۈھى باش شىركىتى قۇرۇلدى، ئۇنىڭ مەبلىغى 45 مىليون يۈەن.

☆ 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ساۋەن ناھىيىلىك ساياھەت ئىدارىسى رەسمىي قۇرۇلدى.

☆ دۆلەت خەۋپسىزلىكى مىنىستىرلىكى 1998 - يىلى ساۋەن ناھىيىلىك دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسىنى كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ، يالاڭ شۆگۈاڭنى شەرەپ بىلەن شەخسىي 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئالدى.

ئەن جىنخۇا

قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىغا، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 495 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 5، چارۋىچىلىق فېرمىسى 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 49 مىڭ 920 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 31 مىڭ 618)، يېزا نوپۇسى 27 مىڭ 722؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰14.89، ئۆلۈش نىسبىتى ‰5.03، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.86. ناھىيە بويىچە 5380 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 3973.33 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 413.33 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قوبۇقسار ناھىيىسىدە پايدىلىنىشقا بولىدىغان سۇ مەنبەلىرىدىن ئاساسلىقى نامىنغول دەريالىق بىلەن قوبۇق دەريالىق بار، پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 1 مىليون 272 مىڭ 700 گېكتار. 142 مىڭ 500 گېكتار ئورمان بار، بۇنىڭ ئىچىدە شىمالدىكى تاغلىق رايوندىكى سىبىرىيە بال قارىغايلىق 1736.18 گېكتار، شىمالدىكى نامىنغول دەريالىق ۋادىسىدىكى توغراقلىق 8860 گېكتار. ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰0.43. ناھىيە تەۋەسىدە كەم ئۇچرايدىغان ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن قارا تۈلكە ۋە ئاق ئاغىزخان، دۆلەتنىڭ 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلىرىدىن بۈركۈت، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلىرىدىن ئاق بوغۇز بۆكەن، ئاق تۆش بۆلغۇن، قار توشقىنى، ئۇلار بار. ناھىيە بويىچە تەخمىنەن 200 خىلدىن ئارتۇق دورا ماتېرىيالى بار. بۇنىڭ ئىچىدە چاكاندا، سوغىگۈل، يەرمەدىكى، توشقان زەدىكى، كەتىرا، پەربۈن، تاغ دېنى، لوپنۇر كەندىرى قاتارلىقلار بىر قەدەر كەڭ تارقالغان. قېزىلما بايلىقلار مول، ئىچىپ پايدىلىنىلىۋاتقانلىرى كۆمۈر، تاشتۇز، بېنتونىت، ھاكتېشى، كۋارتس قۇمى، نېفىت، خروم، تۆمۈر قاتارلىق 8 خىل.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قوبۇقسار موڭغۇل ئاپتونوم ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: شيا گۈڭتەي.

10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: چىزىن غومبىجاب (موڭغۇل، 5 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى ۋېنلۇڭ (5 - ئايدا مۇۋەققەت مۇدىر بولدى).

ھاكىم: پ. تۇغجىجاب (موڭغۇل).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئىسلامجان ماشىل (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 56 مىليون 8000 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰13.99 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 15 مىليون 527 مىڭ 900 يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 39 مىليون 911 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 540 مىڭ 700 يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 28 مىڭ 600 يۈەن. 14 مىڭ 316 تونىنا ئاشلىق ئېلىندى، 1000 تونىنا ياغلىق دان ئېلىنىپ، ‰207.7 ئاشتى. 26.4 گېكتار يەرگە سىناق تەرىقىسىدە كېۋەز تېرىلىپ، 30 تونىنا پاختا ئېلىندى. 67.77 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 3946 تونىنا گۆش، 6050 تونىنا كالا سۈتى، 591 تونىنا قوي يۇڭى ئېلىندى. 2600 گېكتار ئوت - چۆپ يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلدى. 4666.67 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. چېكەتكە ئاپىتىگە ئۇچرىغان 16 مىڭ 700 گېكتار ئوتلاقتىكى چېكەتكە تىزگىنلەندى، چېكەتكىنىڭ يوقىتىلىش نىسبىتى ‰90 تەن ئاشتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ سېتىش كىرىمى 97 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 97 مىليون 350 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰11.81 ئاشتى. 44 مىليون 230 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 1 مىليون 80 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 66 مىڭ تونىنا تۇز، 57 مىڭ 800 تونىنا سېمونت، 136 مىڭ تونىنا ھاكتېشى، 4212 تونىنا شۇلتا، 16 مىڭ 600 تونىنا تۆمۈر رۇدىسى، 5555 تونىنا تۇز كىلاتاسى، 1971 تونىنا سۈيۇقلاندۇرۇلغان خلور، 2344 تونىنا سېمونت لاي ئىشلەپچىقىرىلدى. قاتناش - ترانسپورت كەسپىنىڭ كىرىمى 3 مىليون 680 مىڭ يۈەنگە، يولۇچى توشۇش مىقدارى 1 مىليون 740 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يۈك توشۇش مىقدارى 140 مىڭ تونناغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 704 مىڭ 500 يۈەنگە، تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سىغىمچانلىقى 14 مىڭ 724 توچكىغا، تېلېفون ئورناتقان ئائىلە 4623 كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 514كە يەتتى. يېزائىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	10164	15.5
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	15335.8	12.74
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	14316	35.71
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	42.13	5.04
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	12630	51.27
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	13051	28.04
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	6006	1.28
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	12124	3.13
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	2372	30.83
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	5850	43.84

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

پارچە سېتىلىش سوممىسى 2 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۇتۇشۇلگەن سومما 9 مىليون 760 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 42 (پېنسىيەگە چىققانلار بۇنىڭ سىرتىدا، مىللىي 31). ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 6 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇغۇچىسى 3090 (مىللىي 2082)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 26 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 6872 (مىللىي 4136)، ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر. كۆرسانتى 48 (موڭغۇل). ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى 3 قارار كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى داۋاملىق تەربىيىلەش كۆرسى ئاچتى، بۇنىڭغا 91 ئادەم قاتناشتى (بۇنىڭ ئىچىدە قازاق 35، موڭغۇل 56)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 869 (مىللىي 490). ناھىيە بويىچە ئوقۇتقۇچى 1111 (مىللىي 821). 1998 - يىلى «دۆلەتنىڭ نامرات رايونلاردىكى مەجبۇرىيەت مائارىپى قۇرۇلۇشى» تۈرىگە 3 مىليون 214 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە مەركەزنىڭ سالغان مەبلىغى 1 مىليون 793 مىڭ يۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ سالغان مەبلىغى 1 مىليون 140 مىڭ يۈەن، ناھىيىنىڭ سالغان مەبلىغى 281 مىڭ يۈەن، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 77% كە يەتتى. 8 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 315 كىلومېتىر سىملىق تېلېۋىزىيە كابېلى تارتىلدى. ناھىيىلىك، يېزىلىق 28 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 452 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 201 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1369 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 13 مىڭ 106 بولۇپ، 68 مىليون 454 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. مۇغۇرتا كەسپىنىڭ كىرىمى 2 مىليون 504 مىڭ يۈەنگە يەتتى. نامراتلارنىڭ يۆلەش خىزمىتىگە 8 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 404 ئائىلىدىكى 2160 ئادەمنىڭ تويۇنۇش، كىيىنىش مەسىلىسى ھەل بولدى.

ئالتاي ۋىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئالتاي ۋىلايىتى ئالتاي تاغ تىزمىسى ئوتتۇرا بۆلىكىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، ئاپتونوم رايونىنىڭ شىمالىغا جايلاشقان، مەمۇرىي مەھكىمە تۈرۈشلۇق جاي — ئالتاي شەھىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى «216» لىنىيە بويىچە 666 كىلومېتىر، «217» لىنىيە بويىچە 707 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئالتاي ۋىلايىتىگە قاراشلىق ناھىيە 6، شەھەر بىر، يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 583 مىڭ 200 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 329 مىڭ 300)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 347 مىڭ 300؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 11.64‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.79‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.85‰. ۋىلايەت بويىچە 106 مىڭ 400 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 55 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 9900 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغ سوغۇق رايونىنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئالتاي ۋىلايىتىدە داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتلاردىن ئالتاي ئالتۇنى، ياقۇت مەھسۇلاتلىرى ۋە ھىك موگۇ قاتارلىقلار بار. قاناس تەبىئىي مەنزىرە مۇھاپىزەت رايونى، بۇرۇلتوقاي دەريا سا ھىلى سۇغا چۆمۈلۈش مەيدانى، قۇم كۆل، ئاۋازلىق قۇم، شەمىرشەك قەدىمىي قەبرىستانلىقى ۋە ئوتلاقتىكى ئادەم سۈرەتلىك تاش ھەيكەل قاتارلىق داڭلىق سايا ھەت مەنزىرە نۇقتىلىرى بار. دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدىن قاناس تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك بۆلغۇن دەريا سى قۇندۇز تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، قارامايلى تېغى تۈياقلىق ھايۋانلار تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى بار. ۋىلايەت بويىچە يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 11 مىليارد 940 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپاسى 410 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان كۆلىمى 578 مىڭ 900 گېكتار بولۇپ، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 4.94‰كە يېتىدۇ، تاغلىق رايونلاردىكى ئورمانلىقتا سىبىرىيە بال قارىغىنى ئاساس قىلىنغان بولۇپ، بۇ 90‰ تىن كۆپرەكنى تەشكىل قىلىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا سىبىرىيە قىزىل قارىغىنى، شەمشاد، ئاق قارىغاي قاتارلىقلار بار؛ دەريا جىلغىسىدىكى ئورمانلىقتا تېرەك ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەيدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا قېيىن قاتارلىقلارمۇ بار، ۋىلايەت بويىچە 7 مىليون 130 مىڭ گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قۇرتتۇت، چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، توشقان زەدىكى، پەربۇن، قىزىل چوغلۇق، سوغىگۈل، چاغىرچاي قاتارلىق 100 نەچچە خىلى بار. ۋىلايەت تەۋەسىدە دۆلەت بويىچە 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ياۋا ئات، قولان، قۇندۇز، قاشقارلىق بۆكەن، تاغ ئۆچكىسى، قارا بۆلغۇن، ئېيىقسىمان بۆلغۇن، يىلپىز، سىبىرىق بۈركۈت، ئاق توقام بۈركۈت، ئالا قۇيرۇق بۈركۈت، ساقاللىق بۈركۈت، ئادەتتىكى كەرەكۈر، قارا بويۇن تۇرنا قاتارلىقلار بار؛ دۆلەت بويىچە 2- دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، سۇسەر، قاما، سۇلەيسۇن، مولۇن، تايغان بۇغا، ئاق بوغۇز بۆكەن، ئارقار، قار توشقىنى، ئاق قۇ، قارالىرا قۇشى، ئاخۇنەك، چىپار قۇيرۇق ئورمان چىلىسى، ئۇلار، كوكۈلىلىق تۇرنا، ساقىيقۇش (ھەممە تۈرىدىكىسى بار)، قۇرغۇي تۈرىدىكىلەر، لاچىن (ھەرخىل تۈرىدىكىسى بار)، بايقۇش (ھەرخىل تۈرىدىكىسى بار) قاتارلىقلار بار. ئېچىپ پايدىلانغىلى بولىدىغان قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، نىكېل، قوغۇشۇن، سىنىك، كوبالت، ئالتۇن، كۈمۈش، پلاتىنا، پاللادي، لىتىي، بېرىللىي، نىئوبىي، تانتال، سېزىي، ئېربىتكۈچى جىنس، سىلىكون دىئوكسىد، فتورىت، شور، ئاق چىرىستال، ياقۇت، قاشتېشى قاتارلىقلار بار. ۋىلايەتتە شىنجاڭ بويىچە مۇھىم ئورۇندا تۇرىدىغان ئالتۇن كان بەلۋېغى بار، ئالتاي ۋىلايىتى كەم ئۆچرايدىغان مېتال، ياقۇت، قاشتېشى، ئاق چىرىستال بىلەن مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىغا تونۇلغان.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئالتاي ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لىيۇ چۈەنجېن؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: مۇقاتبېك ئادىلبېك (قازاق)، جاڭ جىشۇن، لياۋ باڭچاڭ، قۇبايدۇللا قۇسايىن (قازاق).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئالتاي ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: قاشرەت نېقىش (قازاق)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ما گودىيەن (9 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، چۆكۈرقان مامۇرقان (قازاق). يۇ جياخي.

ۋالىي: مۇقاتبېك ئادىلبېك (قازاق)؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: يۈەن زىمىڭ، ئورالقان ئىماش (قازاق، 10 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى بېنرۇي، ماۋكېن سېيىتقامزا (قازاق)، ياڭ ۋېيشىڭ، جۇمەبېك باتال (قازاق، 10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ژىلايەتلىك سىياسىي كېڭەش خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: قادىر ئاراپات (قازاق) ؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ماگوديەن (3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى) ، تۆلەۋقان زەينۇللا (قازاق) .

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ژىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 772 مىليون 887 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10.3 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) . 238 مىڭ 627 تونна ئاشلىق، 10 مىڭ 22 تونна ياغلىق دان، 109 مىڭ 877 تونна قىزىلچا ئېلىندى. 2084.3 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 1 مىليون 99 مىڭ 600 تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 527 مىليون 350 مىڭ تونна گۆش، 57 مىڭ 61 تونна سۈت، 4233 تونна قوي يۇڭى، 193 تونна چۈپۈر، 103.01 تونна ئۆچكە تىۋىتى، 266 تونна تۆگە يۇڭى، 1 مىليون 267 مىڭ پارچە قوي تېرىسى، 126 مىڭ 900 پارچە كالا تېرىسى ئېلىندى. 1998 - يىلى ژىلايەت بويىچە ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 82 مىليون 590 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىدىكى قارا قويۇن يەم - خەشەك بازىسى ژە كۆكتوقاي ناھىيىسىدىكى قاراچاقاي سۇچىلىق تۆگۈنلۈك قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى. 8066.7 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى، 7620 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 30 مىڭ گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 1 مىليارد 470 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 893 مىليون 81 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11.52 ئاشتى. 203 مىليون 826 مىڭ كىلوۋات سائەت توك (سۇ ئېلېكتىرى 147 مىليون 763 مىڭ كىلوۋات سائەت) ، 118 مىڭ 200 تونна كۆمۈر، 1111.29 كىلوگرام ئالتۇن، 194 مىڭ 400 تونна سېمونت، 91 مىڭ 793 كۋادرات مېتىر خۇرۇم، 273 مىڭ 700 مېتىر يۈڭ رەخت، 10 مىڭ 602 تونна فابرىكا قەغىزى (بوتقا تاختىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ، 18 مىڭ 622 تونна قەنت، 483 تونна سۈت ياسالمىسى، 3864 تونна سۇ يېغى، 4 تونна كونسېرۋا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 479 مىليون 820 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1998 - يىلى قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن نۇقتىلىق تۈرلەر: جېمىنەي ناھىيىسىدىكى قارجاۋ ئوت ئېلېكتر

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	270675.03	11.44
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	166596.86	13.99
ئېلىنغان ئاشلىق (تونна)	238627	9.14
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	305.38	6.81
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	118000	14.4
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	238100	6.2
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	1067	—20.2
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	88824.3	1.14
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	167900	22.11
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	10099	10.8
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	43488	7.17

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 514 مىليون 570 مىڭ يۈەن.

ئىستانسىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، قابا دەريا‌سى تاغ ئاغزى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى. 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى قابا دەريا‌سى تاغ ئاغزى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1 -، 2 - نومۇرلۇق گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى يۈكلۈك ئۈدا 72 سائەت سىناق تەرىقىسىدە ھەرىكەتلەندۈرۈلۈپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى. نۆۋەتلىق تۇرلەرگە 56 مىليون 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى (شىمالىي شىنجاڭنى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى بۆلۈنىڭ سىرتىدا). ئۇلايەت بويىچە ئىچكى سودىغا دائىر تۇختامدىن 58 ى ئىمزالاندى، پۈتۈشۈلگەن سومما 291 مىليون 930 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 125 مىليون 940 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئەملىيلەشتى، ئىچكى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىگە دائىر تۇختام 11 بولۇپ، پۈتۈشۈلگەن سومما 42 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە؛ ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسىغا دائىر تۇختام 41 بولۇپ، پۈتۈشۈلگەن سومما 10 مىليون 670 مىڭ دوللارغا؛ تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىگە دائىر تۇختام 3 بولۇپ، پۈتۈشۈلگەن سومما 7 مىليون 240 مىڭ دوللارغا، تاشقى جەھەتتە ئىمزالانغان قۇرۇلۇش ئەمگەك كۆچى توختامى 2 بولۇپ، پۈتۈشۈلگەن سومما 980 مىڭ دوللارغا يەتتى. سىرتقا 40 ئەمگەك كۆچى چىقىرىلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 295 مىليون 80 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 141 مىليون 430 مىڭ تونна - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 49 مىليون 100 مىڭ 300 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 33 مىڭ 319 توپكىغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 150 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە، سايا‌ھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 20 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ئۇلايەت بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 4261، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلمىي تەنقىقات تۈرىدىن 9 ى تاماملاندى. ئۇلايەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 276 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 169)، ئوقۇغۇچىسى 75 مىڭ 981 (مىللىي 54 مىڭ 954)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 108 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 59)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 5748 (مىللىي 3592)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 28 مىڭ 665 (مىللىي 18 مىڭ 637)؛ تېخنىكۇم 3، ئوقۇغۇچىسى 1213 (مىللىي 763)؛ ش ئۇ ئا ر رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ شۆبىسى بىر، ئوقۇغۇچىسى 383؛ بالىلار باغچىسى 16، باغچىدىكى بالا 5870 (مىللىي 1921). باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 5650 (مىللىي 4013)، ئوقۇش تارىخىنىڭ لايا‌قەتلىك بولۇش نىسبىتى 95.4%؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 2355 (مىللىي 1447)، ئوقۇش تارىخىنىڭ لايا‌قەتلىك بولۇش نىسبىتى 84.8%؛ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 553 (مىللىي 348)، ئوقۇش تارىخىنىڭ لايا‌قەتلىك بولۇش نىسبىتى 45.8%. ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون 691 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 72.05%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 77.25%كە يەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچىمىگە يەتكەن يېزا دەرىجىلىك مەدەنىيەت پونكىتىدىن 17سى، ئۆلچەمگە يەتكەن مەمۇرىي كەنت مەدەنىيەت ئۆيىدىن 221 ى بار. ئۇلايەت بويىچە 113 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (زاۋۇت - كان، كارخانىلاردىكى شىپاخانا ۋە يەككە دوختۇرخانىلار بۆلۈنىڭ سىرتىدا)، 2258 كارىۋات، 3608 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار. 1998 - يىلى ئالتاي ئۇلايىتىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى مەملىكەتلىك تاغ ئۈستى چاڭغا تېيىلىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، ئومۇمىي ماھارەت بويىچە 3 - بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق قارىغا ئېتىش، يېنىك ئاتلېتىكا، بوكس مۇسابىقىلىرىگە قاتنىشىپ، 8 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 6 مىس مېدال ئالدى. ئاپتونوم رايونلۇق تېز مۇز تېيىلىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 13 ئالتۇن مېدال، 12 كۈمۈش مېدال، 12 مىس مېدال ئالدى ھەمدە ئەرلەر «ب» گۇرۇپپىسى بويىچە 5 تۇرده، ئەرلەر «س» گۇرۇپپىسى بويىچە بىر تۇرده ئاپتونوم رايونىڭ رېكورتىنى يۇزۇپ تاشلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەتلەتىكىسى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە بىر ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 3 مىس مېدال ئالدى. ئۇلايەت بويىچە 53 مىڭ 552 ئوقۇغۇچى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1762 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماتاشى 5859 يۈەنگە يەتتى. ئۇلايەت بويىچە 137 مىڭ 704 ئادەم سۇغۇرتىغا قاتناشتى، سۇغۇرتا ھەققى 38 مىليون 813 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 4456 ئادەمگە تۆلەم تۆلەندى، تۆلەم سوممىسى 3 مىليون 565 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى. 264 كارخانا، 3425 ھەرخىل ئاپتوموبىل سۇغۇرتىلاندى، ئۇستىگە ئېلىنغان خەۋپ - خەتەر سوممىسى 130 مىليون يۈەنگە، مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ تۆلەم سوممىسى 7 مىليون 485 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتىسىنىڭ تۆلەم سوممىسى 3 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە

يەتتى. 692 كارخانا، 18 مىڭ 616 ئادەم (مەۋرىي، كەسپىي ئورۇنلاردىكى توختاملىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرمۇ ئۇنىڭ ئىچىدە) ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. 140 يەككە ئەمگەكچى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش مەبلەغ توپلاشقا قاتناشتى. 795 ئورۇن، 22 مىڭ 472 ئادەم ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا پۇلى 22 مىليون 430 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە 19 مىليون 350 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇلدى؛ كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا پۇلى 1 مىليون 950 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە 1 مىليون 930 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇلدى؛ يەككە ئەمگەكچىلەرنىڭ تاپشۇرۇش نىسبىتى %100كە يەتتى. تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ئىشسىزلىق سۇغۇرتا پۇلى 1 مىليون 763 مىڭ يۈەن ئىدى، ئەمەلىيەتتە 1 مىليون 517 مىڭ 600 يۈەن تاپشۇرۇلدى. دېھقانچىلىق زىرائىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلە 11 مىڭ 916 گە، ئاپەتكە ئۇچرىغان نوپۇس 59 مىڭ 584 كە، ئاپەت كەلتۈرۈپ چىقارغان ئىقتىسادىي زىيان 160 مىليون يۈەنگە يەتتى، 4 مىليون 600 مىڭ يۈەن ئاپەتتىن قوتقۇزۇش پۇلى ئاجرىتىلدى. ژىلايەت بويىچە 9676 نەپىقە بېرىلىدىغان خادىم بار، ھەربىي سەپتىن قايتقان 294 ئادەم قوبۇل قىلىندى، ئۇلاردىن 206 سى شەھەرگە ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ژىلايەت بويىچە 40 نەچچە نامراتلارنى يۆلەش تۈرى ئۈچۈن 71 مىليون 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئەمەلىيلەشتى. ساھەلەر بويىچە نامراتلارنى يۆلەش ئورنىدىن 677 سى، نۇقتىلىق يۆلىنىدىغان ئادەمدىن 1878ى، يۆلىنىدىغان نوپۇستىن 23 مىڭ 66 سى بار؛ 1049 قارار نامراتلارنى يۆلەش كۇرسى ئېچىلىپ، 10 مىڭ 445 دېھقان، چارۋىچى (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ 854 نامرات ئائىلىدىكى 4526 ئادەم كۆچۈرۈلدى. قارا تۆمۈر مىس - نىكېل كېنى، بىئو خىمىيىلىك دورا زاۋۇتى، ژىلايەتلىك كۈن - خۇرۇم زاۋۇتى، بۇرچىن سىمونت زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مۇھىتنى بۇلغىشى چەكلىك مۇددەتتە تۈزەلدى. شەھەر رايونىدا باغ، ئورمان بەرپا قىلىنغان يەر 462 گېكتارغا، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %17.89كە يەتتى؛ ئاممىۋى كۆكۈلمەيدان 192.06 گېكتار بولۇپ، كىشى بېشىغا 12.33 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلدى. باغچا كۆلىمى 61.43 گېكتارغا، كۆچەتخانا كۆلىمى 26.89 گېكتارغا يەتتى.

☆ 3- ئاينىڭ 14 - كۈنى «جۈشكۈ ئىشچى - خىزمەتچىلەر گېزىتى» دە مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلار ياقتۇرىدىغان 100 خىل مەھسۇلات تىزىملىكىدە ئالتاي كۈن - خۇرۇم كۈرۈھى شىركىتىنىڭ «ئاشەن» ماركىلىق خۇرۇم كىيىمىنىڭ جۈشكۈ بازارلىرىدا ئەڭ كۆپ سېتىلىدىغان داڭلىق مەھسۇلات قاتارىغا كىرگەنلىكى خەۋەر قىلىنىدى. دېمەك، بۇ كارخانا مەملىكەت بويىچە خۇرۇم كىيىم تۈرىدە مۇشۇنداق ئالاھىدە شان - شەرەپكە ئېرىشكەن بىردىنبىر كارخانىدۇر.

☆ 4 - ئاينىڭ 16 — 21 - كۈنىگىچە ئالتاي ژىلايىتى پەۋقۇلئاددە زور بوراننىڭ مۇجۇمىغا ئۇچرىدى. ئوتتۇرىچە شامال كۈچى 8 بالدىن ئېشىپ كەتتى، بوران ئەڭ كۈچەيگەندە 10 — 11 بالغا يەتتى. بوران 4 — 11 سائەتكىچە داۋاملاشتى. ژىلايەت بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك ئازراق ياكى ئوتتۇراھال يامغۇر ئارىلاش قار ياغدى، ئايرىم ناھىيىلەردە قاتتىق يامغۇر ئارىلاش قار ياغدى. بوران ۋە تېمپېراتۇرىنىڭ تۆۋەنلىشى نەتىجىسىدە، 42 چارۋىچى ئېغىر دەرىجىدە ئۈششۈپ قالدى. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 99 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئالتاي يولۇچى توشۇش بېكىتىنىڭ كومپيۇتېر ئارقىلىق باشقۇرۇش سىستېمىسى رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، بۇ ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى خەنزۇ - قازاق تىللىرىدا مەشغۇلات قىلىنىدىغان بىردىنبىر سىستېمىدۇر.

☆ 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئالتاي ژىلايىتى ۋەيران بولغان ئالتاي ياقۇت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ مال - مۈلكىنى تۈنجى قېتىم كىمئارتۇق قىلىپ ساتتى. بۇ قېتىمقى كىمئارتۇق قىلىپ سېتىلىدىغان مال - مۈلۈكنىڭ قىممىتى 2 مىليون 435 مىڭ يۈەن قىلىپ بوداللىنىدى، ئالتاي ژىلايەتلىك كۈن - خۇرۇم گۈرۈھى چەكلىك شىركىتى 2 مىليون 435 مىڭ يۈەنگە سېتىۋالدى.

☆ جۈشكۈ شىنجاڭ ئالتاي ژىلايىتىنىڭ جەمئىيەتلىرى ناھىيىسىدىن شەرقىي قازاقستان ژىلايىتىنىڭ زايسان ناھىيىسىگە باردىغان خەلقئارا يولۇچى، يۈك بېرىلەشمە تراڭسپورت لىنىيىسىدە 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى رەسمىي قاتناش باشلاندى.

مارات قىنايات

ئالتاي شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئالتاي شەھىرى ئالتاي تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، ئېرتىش دەرياسىنىڭ شىمالىي قىرغىقىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 684 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 9، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3. شەھەرگە قاراشلىق رايونلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى نوپۇسى 182 مىڭ 500 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 80 مىڭ 100)، يېزا نوپۇسى 88 مىڭ

900؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.34، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.17، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰7.17. شەھەر بويىچە 21 مىڭ 90 گېكتار تېرىلغۇ يەر بولۇپ، 21 مىڭ 90 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 2490 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى.

تەبىئىي بايلىقى

ئالتاي شەھىرىدە داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتلاردىن ئالتاي چوڭ قۇيرۇقلۇق قويى بار. سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن تاڭدا كۆلى ۋە قەيىن ئورمان باغچىسى بار. شەھەر تەۋەسىدە ئېرتىش، سۇمدايېرىق، قىراندىن ئىبارەت 3 دەريا بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 667 كىلومېتىرغا، يىللىق سىرغىم مىقدارى 5 مىليارد 540 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ شەھەر تەۋەسىدە 4624.6 گېكتار سۇ يۈزى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دەريا - ئېقىن كۆلىمى 1815.8 گېكتار، چوڭ - كىچىك كۆل ۋە سۇ ئامبارلىرىنىڭ كۆلىمى 2808.8 گېكتار. ئالتاي شەھىرى ئاپتونوم رايون بويىچە نۇقتىلىق ئورمانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى. ئورمان كۆلىمى 57 مىڭ 200 گېكتارغا، ياغاچ ماتېرىيال زاپىسى 4 مىليون 412 مىڭ 800 كۇب مېتىرغا، شەھەرنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰6.3كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شىنجاڭ يوپۇرماق تاشلايدىغان قارىغىيى، شەمشاد، ئاق قارىغاي، قوتۇر قەيىن، تاغ تېرىكى، ئاق قەيىن قاتارلىقلار بار. 912 مىڭ 200 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چاكاندا، قىزىل چوغلۇق، قۇرتئوت، پەربۇن، كەتىرا، رەۋەن، سوغىگۈل، قانتېپەر، شىقىلداق، قۇچاققول، توشقان زەدىكى، ھىلە، قار لەيلىسى قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن تاغ ئۆچكىسى، سۇسۇن بۇلغۇن، يىلپىز، قوڭۇرئېيىق، بۇلغۇن، قاما، توشقانسىمان مايمۇن، تايغان بۇغا، ئاق بوغۇز بۆكەن، ئارقار، قار توشقىنى؛ ئەتىۋارلىق قۇشلاردىن بۈركۈت، ئاق توقام بۈركۈت، ئالا قۇيرۇق بۈركۈت، ئاق قۇيرۇق بۈركۈت، تازقارا، ئىنچىكە تۇمشۇقلۇق ئورمان توخۇسى، قارا بويۇن تۇرنا، دوغداق، ساقا ئۆردەك، ئاق قۇ، قارالىرا قۇشى، تۇندىرا كەكلىكى، ئۇلار، غاز قاتات تۇرنا قاتارلىقلار بار. شەھەر تەۋەسىدىكى قېزىلما بايلىق 30 خىلدىن ئاشىدۇ، تۆمۈر، مىس، قوغۇشۇن، سىنىك، ئالتۇن (كېپەك ئالتۇن ۋە ئۈيۈل ئالتۇن)، كۆمۈش، بېرىللىي، لىتىي، نىئوبىي، تانتال، سېزىي، كەم ئۇچرايدىغان مېتاللار، شور، بارىت، ئاق چرىمتال، كۆزارتس قۇمى، ھاك تېشىدىن ئىبارەت 17 خىل قېزىلما بايلىق گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈلدى ۋە ئۇنىڭ زاپاسى ئېنىقلاندى. ئالتۇن بىلەن ياقۇت داڭلىق.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئالتاي شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لىيۇشىنمىن.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: خوجىكەن سۇلتان (قازاق).

شەھەر باشلىقى: زاكىش قادىرقان (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: بازان ساغانتان (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 155 مىليون 306 مىڭ يۈەن (1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن ‰8.11 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 48 مىڭ 307 تونىا ئاشلىق (بۇغداي 28 مىڭ 755 تونىا)، 3487 تونىا ياغلىق دان، 2671 تونىا ھەرخىل پۇرچاق، 16 مىڭ 785 تونىا قىزىلچا ئېلىندى. 441.9 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 443 مىڭ 200 تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچەتى تىكىلدى، تۆت ئەتراپقا 164 مىڭ 600 تۈپ كۆچەت تىكىلدى. شەھەرگە قاراشلىق رايونلاردا 12 مىڭ 92 تونىا گۈش، 18 مىڭ 804 تونىا سۈت، 1062 تونىا قوي يۇڭى، 338 تونىا تۇخۇم، 459 تونىا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 22 مىليون 843 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 231.3 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۇستەڭ رېمونت قىلىندى، 73.5 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 187 سۇ ئىنشائاتى رېمونت قىلىندى. بالباغاي يېزىلىق سۇ زاۋۇتىنىڭ تۇرۇبا ئورنىتىش قۇرۇلۇشى، خاندىغاتى يېزىلىق سۇ زاۋۇتىنىڭ سۇ بىلەن مەركەزلەشتۇرۇپ تەمىنلەش قۇرۇلۇشى ۋە ساۋىر تېغى چارۋىچىلىق رايونىغا سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. ئالتاي شەھىرى ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدا ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ «ئالتۇن لوكقىسى» بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 1747.67 گېكتار ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 2558 مۇلياۋ يوپۇق يېپىلغان ئىسسىق قوتان ياسالدى، 423 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 390 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 162 مىليون 101 مىڭ يۈەن (1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن ‰10.68 ئاشتى. 10 مىڭ 131 تونىا فابرىكا قەغىزى، 36 مىڭ 800 تونىا سىمونت، 8065 كۇب مېتىر بېتون قۇيۇلما، 107 مىڭ 800 تونىا تۆمۈر رودىسى، 151

كىلوگرام ئالتۇن، 183 تونىنا سۇت ياسالمىسى، 71 مىليون 930 مىڭ دانە خىش ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 188 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شەھەر قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 860 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3 يول ياسالدى، 28 مىڭ كۋادرات مېتىر شەھەر يولى رېمونت قىلىندى، 670 مېتىر سۇ تۇرۇبىسى تورى ئۆزگەرتىلدى. شەھەر رايونىدا 56 مىڭ 700 كۋادرات مېتىر يەرگە گۈل ۋە ئوت - چۆپ تېرىلدى. 33. 133 گېكتار سۇپەتلىك يەرگە 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، ئالتاي شەھەرلىك يېڭى ئەسىر دېھقانچىلىق مەيدانى قۇرۇلدى، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 60 ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ئالمىي مەكتەپ، تېخنىكومنى پۈتتۈرگەن 45 ئوقۇغۇچى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 4000 كۋادرات مېتىرلىق بىر تۇرالغۇ بىناسى سېلىنىپ، 56 ئۆيلۈك ئاھالىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي مەسىلىسى ھەل قىلىندى. شەھەرگە قاراشلىق يولۇچى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	48202	6.87
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	31482	9.17
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	43991	4.43
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	53.61	5.41
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	23798	8.9
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	32216	—1.73
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈمەن يۈەن)	55339	—0.18
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	2920	12.44
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	8908	15.60

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

ئوبوروت مىقدارى 78 مىليون 790 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۇك ئوبوروت مىقدارى 70 مىليون 430 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، شەھەرگە قاراشلىق پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 19 مىليون 451 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 14 مىڭ 688 توپكىغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 62 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلىدىكى شەھەرگە قاراشلىق ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 25 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 14)، ئوقۇغۇچىسى 7040 (مىللىي 4189)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 818 (مىللىي 531)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 67 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 47)، ئوقۇغۇچىسى 17 مىڭ 557 (مىللىي 121 مىڭ 299)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1766 (مىللىي 1250)؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، كۇرسانتىسى 113 (مىللىي 69)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 37 (مىللىي 22). شەھەر بويىچە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 735 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ (سېلىنغان مەبلەغ، ئەمگەك كۈچى ۋە شاۋېيفۇ ئېپەندى ئىئانە قىلغان 550 مىڭ يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 7892.2 كۋادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۆيى سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 72.05%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 77.25%كە يەتتى. 15 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 473 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 245)، 223 كارىۋات بار. 1998 - يىلى شەھەرنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايونلۇق چېلىش مۇسابىقىسىدە 3 مىس مېدال، قارىغا ئېتىش مۇسابىقىسىدە بىر ئالتۇن مېدال،

بىر كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى؛ ژىلايەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 13 ئالتۇن مېدال، 11 كۈمۈش مېدال، 4 مىس مېدال ئالدى، چېلىش مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ 2 - بولدى. شەھەر بويىچە 7659 نەپەر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1851 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6355 يۈەنگە يەتتى. سۈپۈرتا كەسپىنىڭ سوممىسى 24 مىليون 746 مىڭ يۈەنگە، ھەرخىل تۆلەم پۇلى 4 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى 152 ئائىلىدىكى 586 كىشى شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت پۇلىغا ئېرىشتى. 215 ئائىلىدىكى 1320 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. شەھەر بويىچە 338 گېكتار يەر (شەھەر رايونىدىكى 270 گېكتار) كۆكەرتىلدى. قۇرۇلۇش رايونىنىڭ كۆكەرتىلىش نىسبىتى 29.6%كە، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 31.47%كە يەتتى.

☆ 3 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ئالتاي شەھەر ئەتراپى رايونى ئىش باشقارمىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، لاستى يېزىسى قۇرۇلدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئالتاي شەھىرى ئاۋېنتان يېزىسى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، بازار قۇرۇلدى.

گوسۇڭيى

قابا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قابا ناھىيىسى ئالتاي تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 673 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ناھىيە تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق 185 - تۆەن - مەيدانىنىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 70 مىڭ 264 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 50 مىڭ 393)، يېزا نوپۇسى 50 مىڭ 867؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.43‰، ئۆلۈش نىسبىتى 2.9‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 9.53‰. ناھىيە بويىچە 20 مىڭ 400 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 19 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 1380 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق سوغۇق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قابا ناھىيىسى تەۋەسىدىكى دەريا - ئېقىنلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 10 مىليارد 3 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. چوڭ - كىچىك بۇلاقتىن 38ى بار، سۈيۈنىڭ مىنېرالللىق دەرىجىسى 0.3 گرام / لېتىر — 0.36 گرام/لېتىرغىچە، چوڭ - كىچىك كۆل، ئازگال ۋە سۇ ئامبىرىنىڭ سۇ كۆلىمى 4000 گېكتاردىن ئاشىدۇ. قابا ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە نۆقتىلىق ئورمانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى. 801 مىڭ 300 گېكتار ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 6.8%كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن سىبىرىيە شەمشادى، مۇنارسىمان شەمشاد، سىبىرىيە قىزىل قارىغىيى، ئاق قارىغاي، ئاق قېيىن قاتارلىقلار بار. 518 مىڭ 700 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قار لەيلىسى، قانتېپەر، سوغىگۈل، قۇرتئوت، چۇچۇكبۇيا قاتارلىق 200 نەچچە خىلى بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قانداغاي، تايغان بۇغا، قۇندۇز، بۆكەن، ئېيىقسىمان بۆلغۇن، سۈسۈن بۆلغۇن، قاما، ئۇلار، كەرىقۇر قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن مىس، ئالتۇن، كۈمۈش، قوغۇشۇن، سىنك، گۈڭگۈرت، كۆبالت، بارىت، ھاك تېشى، چىرىتال قاتارلىقلار بار. ئاشلىق مىس كېنى دۆلەت دەرىجىلىك مول رۇدىلىق چوڭ مىس كېنى، مىسىنىڭ ئېنىقلانغان زاپىسى 1 مىليون 800 مىڭ تونىنا، قوغۇشۇن، سىنكنىڭ ئېنىقلانغان زاپىسى 448 مىڭ تونىنا، بىللە پەيدا بولغان ئالتۇن 26 تونىنا، كۈمۈشنىڭ ئېنىقلانغان زاپىسى 1400 تونىنا.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قابا ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جالڭ جىنيۇ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: نۇغمار سانسىزباي (قازاق).

ھاكىم: مۇۋالېتبېك ئالىسباي (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: قايسا ئورازبېك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 190 مىليون 231 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگىرىمەس باھا بويىچە 132 مىليون 96 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.2% ئاشتى (ئۆزگىرىمەس باھا،

تۆۋەندىمۇ ئوخشاش) . 50 مىڭ 45 تونىنا ئاشلىق، 3795 تونىنا ياغلىق دان ئېلىنىدى. 375 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىنىدى، 267 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچەتتى تىكىلدى. 9077 تونىنا گۆش، 9050 تونىنا سۈت، 581 تونىنا يۇڭ، 218 مىڭ 500 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 16 مىليون 924 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 171.08 كىلومېتىر ھەرخىل سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، ناھىيە ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشنى تەكشۈرۈپ باھالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. چىبار يېزىسى «قىزىلبايراق» ئۆستەڭىنى تاش بېسىپ سۇ سىستېمىسىلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشنى تاماملاپ، 152 مىڭ يۈەن مەبلەغنى تېجەپ قالدى. 1840 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى. 1666.7 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 833.3 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 2100 سۇلياۋ يوپۇق يېپىلغان ئىسسىق قوتان ياسالدى. 309 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلۇپ، ئولتۇراقلاشتۇرۇلۇش نىسبىتى % 18.8 ئاشۇرۇلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 230 مىليون 710 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناقەت مەھسۇلات قىممىتى 110 مىليون 167 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 72 مىليون 838 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن % 33.57 ئاشتى. 11 مىڭ 200 سەر ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. 10 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان دولانساي ئالتۇن كېنىنىڭ چوڭقۇر قىسمىدىن ئالتۇن قېزىش قۇرۇلۇشىدا قۇدۇق قېزىش قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى. 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان تولۇكۆل ئوت - چۆپ يەم - خەشەك بازىسى 2 - قارارلىق قۇرۇلۇش باسقۇچىغا كىردى. 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ناھىيىلىك تۇرۇبا سۇيى قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى 10 - ئايدا تاماملاندى. ئاققابا - قاناس يولىنى ئوزگەرتىش قۇرۇلۇشى ۋە ناھىيە بازىرىدىن ئاقتوبېك پورتىغىچە بولغان يول تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. سايامەت مېھمانخانىسى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 510 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 8 مىليون 330 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 113 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى، جىبار، كۆلباي، ساربۇلاق يېزىلىرىغا پروگراممىلىق تېلېفون تۇتاشتۇرۇلدى، يىل ئاخىرىدا پروگراممىلىق تېلېفون 3023 توپكىغا يەتتى. 1998 - يىلى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	22440.82	13.6
ساناقەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	30039.86	42.18
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	50045	5.43
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	41	7.47
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	21015	15.91
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	33306	10.42
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	17.1	17.1
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	80450	15.6
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	11090	9.3
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1122	11.09
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4459	1.76

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 166 مىليون 763 مىڭ 700 يۈەن، ساناقەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 244 مىليون 934 مىڭ 400 يۈەن.

قازاقستانغا ئاق شېكەر ۋە كالا ئېكسپورت قىلىنىدى، ئېكسپورت سوممىسى 171 مىڭ دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ بىلەن چېگرا سودىسى بولماسلىقتەك ئەھۋالغا خاتىمە بېرىلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 613 ى بار، ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 10 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 6)، ئوقۇغۇچىسى 4985 (مىللىي 3480)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 366 (مىللىي 251)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 51 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 31)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 148 (مىللىي 8386)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 711 (مىللىي 570). ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.3%كە، ئوتتۇرا مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 94.4%كە يەتتى. 6 - ئايدا جايلىما يېزىلىق 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ۋاك ئېشياك ئاپتونوم رايونلۇق نىشانلىق ئوقۇتۇش مۇسابىقىسىدە 1 - بولدى. 7 ئوتتۇرا مەكتەپ گۈلزارلىق مەكتەپ قىلىپ قۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە 20 تېببىي داۋالاش سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 7)، 371 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 100 كارىۋات بار. ناھىيىلىك دوختۇرخانا «بوۋاقلارنى سۆيۈش دوختۇرخانىسى» قۇردى، 4 خىل ۋاكسىنىنىڭ ئەملىنىش نىسبىتى 97.5%كە يەتتى. «ئۆچنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش» (پەن - تېخنىكىنى، مەدەنىيەتنى، سەھىيەنى) پائالىيىتىدە 15 مىڭ نۇسخىدىن ئارتۇق پەننى ئومۇملاشتۇرۇشقا دائىر تەشۋىقات ماتېرىيالى، 7500 يۇەن قىممىتىدىكى رەسىملىك كىتاب، 5000 نەچچە يۇەنلىك دورا تارقىتىلدى. 10 - ئايدا قابا ناھىيىلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى ش ئۇ ئا ر قىزىل كرېست جەمئىيىتى تەرىپىدىن ئاپەت رايونىغا ئىئانە توپلاپ يارەدەم بېرىش پائالىيىتىدىكى ئىلغار ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى. 4 قېتىم چوڭ ئاممۇي تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. جايلىما، سارتام، چىبار يېزىلىرى ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيىدە ئىلغار يېزىلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. 1998 - يىلى ناھىيىلىك ئىشتىن سىرتقى بوكس كومانداسى ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار - ئۆسمۈرلەر بوكس مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ 1 - بولدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1902 يۇەنگە، مال - مۈلۈك سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 1 مىليون 70 مىڭ يۇەنگە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق سۇغۇرتا سوممىسى 305 مىڭ يۇەنگە يەتتى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 687 ئىشچى - خىزمەتچىسى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 19 كارخانىدىكى دەم ئېلىشقا ۋە پېنسىيەگە چىققان 148 خادىمغا 260 مىڭ يۇەن دەم ئېلىش ۋە پېنسىيە پۇلى تولۇقلاپ تارقىتىلدى. 236 ئائىلىدىكى 1172 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 770 يۇەنگە يەتتى. 510 مىڭ يۇەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى. 9 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق كەنتىنىڭ توك مەسلىسى ھەل قىلىندى. يىل ئاخىرىدا بازار رايونىنىڭ بېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 28.8% كە يەتتى، ھەربىر كىشىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 19.35 كۋادرات مېتىر كۆكەرتىلگەن يەر توغرا كەلدى، ناھىيە بازىرىدىكى 40% ئورۇن دەسلەپكى قەدەمدىكى گۈلزارلىق ئورۇن قىلىپ قۇرۇلدى، 85% ئورۇن تازىلىقتا «ئا» دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي مىكرو رايوندىن 6 سى، مەدەنىي كوچىدىن 2 سى بەرپا قىلىندى، 3 دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 85% نى ئىگىلىدى.

☆ 10- ئايدا ناھىيىنىڭ ئېتىز - ئېرىق بويلىرىنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، بۇنىڭ بىلەن قابا ناھىيىسى ئالتاي ۋىلايىتى بويىچە ئېتىز - ئېرىق بويلىرى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلغان 2 - ناھىيە بولۇپ قالدى.

تەرەققىي قىلىۋاتقان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىشلىرى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بار ئائىلە 1200 گە، ئادەم 1350 كە، چوك، ئوتتۇرا تراكتور 312گە، كىچىك تراكتور 712گە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارەت كىرىمى 35 مىليون 165 مىڭ يۇەنگە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى جەھەتتىكى تۇراقلىق مۇلۇكنىڭ قىممىتى 30 مىليون 457 مىڭ يۇەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 21 مىڭ 400 گېكتار يەر ماشىنا بىلەن تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە خىمىيەۋى ئوغۇت ماشىنا ئارقىلىق چوڭقۇر بېرىلگەن يەر 14 مىڭ 700 گېكتار، ماشىنا ئارقىلىق يۇمشىتىلغان يەر 20 مىڭ 400 گېكتار، شاخ - شۇمبا ئۇۋۇتىلىپ ئېتىزغا كۆمۈلگەن يەر 12 مىڭ گېكتار، دېمەك، ماشىنىلىشىش سەۋىيىسى 100%كە يەتتى. بۇ ناھىيە 1992 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق «ئۆكۈز لوكۇمىسى» مۇسابىقىسىدە مىس مېدال ئالدى. 1994 - ۋە 1997 - يىللىرى 2 قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشتا كۆزگە كۆرۈنگەن 10 ياخشى ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى ۋىلايەتلىك يىللىق سۈپەت باھالاشتا ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىشتە 1 - بولدى.

يىل ئاخىرىدا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىدىكى جاۋ رۇنشى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

جالك چۇەنشيا

بۇرچىن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

بۇرچىن ناھىيىسى ئالتاي تاغ تىزمىسىنىڭ غەربىي جەنۇبىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 620 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 6. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 67 مىڭ 89 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 45 مىڭ 77)، يېزا نوپۇسى 47 مىڭ 199؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.64‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.99‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 8.65‰. ناھىيە بويىچە 18 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 7780 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. 530 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى سوغۇق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بۇرچىن ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە نۇقتىلىق ئورمانچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى، ئورمان كۆلىمى 147 مىڭ 900 گېكتارغا، ئۆرە ياغاچ زاپىسى 29 مىليون 449 مىڭ كۇب مېتىرغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 4.4%، تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 814 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. داڭلىق سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن قاناس تەبىئىي مەنزىرە مۇھاپىزەت رايونى بار. بۇ دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىدۇر. ناھىيە تەۋەسىدە ئېرتىش دەريا‌سى ۋە ئۇنىڭ تارمىقى بولغان بۇرچىن دەريا‌سى بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 7 مىليارد 400 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چاكاندا، پەربۇن، قۇرتئوت قاتارلىقلار بار. قىزىل مېھرىگىياھ ئالاھىدە مەھسۇلات ھېسابلىنىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە دۆلەت دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، سۇلەيسۇن، ئاق ئاغمىخان، سۇسۇن بۇلغۇن، سۇسەر، يىلپىز، كۆكيامان، ئارقار قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق قۇشلاردىن ئاق قۇ، ئاق توقام بۇركۈت، دوغداق، چىپار قۇيرۇق ئورمان چىلى قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن ھاك تېشى، تالك، سىلىكون دىئوكسىد، ئاق چىرىمتال، سېغىزتوپا، ئاق سېغىزتوپا، كۆمۈر، شور، ئۈيۈل ئالتۇن قاتارلىقلار ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ، بۇلاردىن ئاق چىرىمتالنىڭ زاپاسى كۆپرەك، بۇنىڭدىن باشقا تالك، ھاك تېشى، سېغىز توپا قاتارلىقلار سۈپەت جەھەتتە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بۇرچىن ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ۋاڭ يۈچىڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: تالاپقان ئاقمېتباي (قازاق).

ھاكىم: جۇماش شاھادات (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ماخپەر قاتچان (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 96 مىليون 84 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14.05% ئاشتى. 35 مىڭ 866 تونىنا ئاشلىق، 1503 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. 375.8 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 295 مىڭ توپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى، 7053 تونىنا گۆش، 6039 تونىنا سۈت، 429 تونىنا قوي يۇڭى، 4.8 تونىنا ئوچكە تىۋىتى، 15 تونىنا تۆگە يۇڭى، 193 مىڭ پارچە تېرە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدىكى بۇغا 296 بوبۇپ، 330 كىلوگرام بۇغا مۇڭگۈزى ئېلىندى. 300 ساندۇق ھەسەل ھەرىسى بېقىلىپ، 15 تونىنا ھەسەل ئېلىندى. 230 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. ئېتىز - ئېرىق، ئوتلاق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 14 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 5.178 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، تاش بېسىلىپ سۇ سىڭمەسلەشتۇرۇلگەن بۇلىكى 582 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر. بۇرچىن ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇرچىن ناھىيىلىك تۆڭكې يەم - خەشەك بازىسىنىڭ 1 - قارارلىق تەرەققىيات قۇرۇلۇشى 5 - ئايدا پۈتتى، بۇ قۇرۇلۇش 1995 - يىل 11 - ئايدا دۆلەت پىلان كومىتېتى بىلەن يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق دۆلەت بويىچە چارۇچىلىق رايونىدىكى ئۇلۇغ قۇرۇلۇش قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. 6 مىليون 894 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1346.67 گېكتار يەم - خەشەك يېرى ئېچىلدى، 178.77 كىلومېتىرلىق 189 زەيكەش چېپىلدى، 27.63 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا 12 يول ياسالدى، 558 گېكتار يەر تۇزلىنى-

دى. يەم - خەشەك بازا قۇرۇلۇشى 8 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى ھەمدە سۈپەتلىك قۇرۇلۇش بولۇپ باھالاندى. ناھىيە بويىچە چارۋا نەسلىنى ياخشىلاشقا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاندى، 468 تۈياق نەسىللىك چارۋا كىرگۈزۈلدى، 38 ئۇر ۋقلاندۇرۇش پونكىتى قۇرۇلدى، 26 مىڭ 533 تۈياق چوڭ چارۋىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى، 150 مىڭ 100 تۈياق قوي قىشتا تۆللەيدىغان قىلىپ ئۇرۇقلاندۇرۇلدى. 1760 ئىسىق قوتان ياسالدى، 500 ئىسىق قوتان ئۆزگەرتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 170 مىليون يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	16850	13.19
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	20617.75	10.71
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	35866	16.45
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	36.67	7
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	15105	17.95
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	33833	5.3
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	60.3	6.17
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	11238	17.74
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	11994	38.39
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1138	10.81
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4822	13.65

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 110 مىليون 93 مىڭ 500 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 7.95% ئاشتى. 35 مىليون 180 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 5700 تونا ئۇن، 380 تونا سۇ يېغى، 8300 تونا تالك پاراشوكى، 55 مىڭ تونا سېمونت، 1386 تونا ئاق ھاراق، 274 مىڭ مېتىر يۇڭ رەخت، 55 مىليون 60 مىڭ دانە خىش، 315 تونا ساپ سۇ ئىشلەپچىقىرىلدى، 171 مىڭ تونا ئۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. تۇراقلىق مۇلۇككە 82 مىليون 260 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 34 تۇردە ئىش باشلاندى، قۇرۇلۇش كۆلىمى 45 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 23 كورپۇس بىنا يېڭىدىن سېلىندى ۋە داۋاملاشتۇرۇلدى. بازار رايونىدا شەھەر مەمۇرىيىتىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە قاناس سايامەت مەنزىرە رايونىنىڭ مۇلازىمەت مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى تاماملاندى. توشۇلغان يولۇچى 245 مىڭ 27 ئادەم (قېتىم) گە، توشۇلغان يۈك 14 مىڭ 871.88 تونىغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 593 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىردىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2867 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 9 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە، ساياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 10 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 458 ى بار. بۇرچىن ناھىيىسىدە 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭدىكى ناھىيە (شەھەر) لەر بويىچە خەلقئارا ئالاقە تورلاشتۇرۇلغان تۇنجى ئۇچۇر تور پونكىتى قۇرۇلدى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 13

(مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 4477 (مىللىي 3031)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 375 (مىللىي 255)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 30 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 18)، ئوقۇغۇچىسى 9377 (مىللىي 7123)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 621 (مىللىي 440). ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 6 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %32، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %32 بولدى؛ چوڭقۇر يېزىسى بىلەن ئويماق يېزىسىدا سىملىق تېلېۋىزىيە يولغا قويۇلدى. 7 - ئايدا ناھىيىلىك مەدەنىيەت مەركىزى كىنوخانىسى پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى. ناھىيە بويىچە 10 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا بىر)، 267 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 170 كارىۋات بار. «بوۋاقلارنى سۆيۈش دوختۇرخانىسى» ئاپتونوم رايونلۇق تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. بۇرچىن ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە باشلانغۇچ دەرىجىلىك سەھىيە - ساقلىق ساقلاشتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى ئالتاي ۋىلايىتىدە ئۆتكۈزۈلگەن تېز مۇز تېپىلىش مۇسابىقىسىدە بۇرچىن ناھىيىسى كوماندىسى 16 ئالتۇن مېدال ئالدى، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى، ۋىلايەتلىك مۇسابىقىلەردە ئۈدا 9 قېتىم چەمپىيون بولدى. ناھىيە بويىچە 4400 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى. ناھىيە 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1816 يۈەن (دېھقانلارنىڭ 1755 يۈەن، چارۋىچىلارنىڭ 1900 يۈەن) گە يەتتى. يىل ئاخىردا ناھىيە بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6568 يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 2 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 1 مىليون 230 مىڭ يۈەن تۇلەم تۇلەندى. ناھىيە بازىرىدىكى 3.3 كىلومېتىر يول ئۆزگەرتىلدى، 17 مىڭ كۈادرات مېتىرلىق ئورمان بەلۋېغى بەرپا قىلىندى. «خەلق» باغچىسى، دەريا قېشى باغچىسى، كۆل بويى سايا‌ھەت مەيدانى، سايا‌ھەت مېھمانخانىسى مىكرو رايونى قاتارلىق باغچا - مەنزىرە نۇقتىلىرى بەرپا قىلىندى. ناھىيە بويىچە 3 دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن 271 گە، باغچا شەكىللىك ئورۇن 44 كە، 10 يۇلتۇزلۇق مەدەنىي ئائىلە 7564 كە يەتتى. 10 - ئايدا بۇرچىن ناھىيىسى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن مەنسۇي مەدەنىيلىكتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. ناھىيە بويىچە 304 ئائىلىدىكى 1906 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

☆ ئاپتونوم رايوندىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ غەلىتە تاش، يىلتىز سەنئەت ساريىي — قاناس غەلىتە تاش، يىلتىز سەنئەت ساريىي 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سىرتقا ئېچىۋېتىلدى، سەنئەت ساريىدا قاناس كۆلىدىن چىققان غەلىتە تاش ۋە يىلتىز ئويما بۇيۇمىدىن 240ى كۆرگەزمە قىلىندى.

☆ بۇرچىن ناھىيىسى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى مەركىزىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەتلىك 10 چوڭ مەدەنىي كەنت، بازار بويىچە ئىلغار تىپ دەپ نامغا ئېرىشتى.

ۋاڭ جىڭجيې

جېمىنەي ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

جېمىنەي ناھىيىسى ساۋىر تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، ئېرتىش دەرياسىنىڭ جەنۇبىي قىرغىقىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 628 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 5. بېكتۇەننىڭ يېزا ئىگىلىك 10 - شى 186 - تۈەن - مەيدانى ناھىيىنىڭ غەربىي قىسمىغا جايلاشقان. يىل ئاخىردىكى نوپۇس (186 - تۈەن - مەيداننىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 35 مىڭ 283 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 22 مىڭ 568)، يېزا نوپۇسى 20 مىڭ 201؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %15.81، ئۆلۈش نىسبىتى %4.20، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %11.61. ناھىيە بويىچە 13 مىڭ 200 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4030 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 110 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى سوغۇق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

جېمىنەي ناھىيىسىنىڭ تاغ - دەريالىرىنىڭ مەنزىرىسى گۈزەل ھەم ھەيۋەتلىك، 1998 - يىلى سايا‌ھەت تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرگەن تەبىئىي مەنزىرە رايونى، ئىنسانىيەت مەدەنىيىتىگە ئائىت ئىزلار قاتارلىق مەنزىرە رايونى (نۇقتا) 10 دىن ئاشتى. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئوستى سۇيى ئاساسەن ساۋىر تېغىنىڭ مۇزتاغ چوققىسىدىكى مۇزلۇقتىن كېلىپ، ناھىيە تەۋەسىدە پەسىللىك 4 دەريا - ئېقىننى ھاسىل قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 91 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ يىلىغا 64 مىليون 608 مىڭ كۇب مېتىر يەر ئاستى سۇيىنى چىقارغىلى بولىدۇ، يەر ئوستى سۇيىنىڭ پايدىلىنىلىش نىسبىتى %82كە، يەر ئاستى سۇيىنىڭ پايدىلىنىلىش نىسبىتى %5كە يېتىدۇ. تەبىئىي ئورمانلىق

كۆلىمى 2163.33 گېكتارغا، دەل - دەرەخ زاپىسى 107 مىڭ كۇب مېتىرغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 0.33% كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن يوپۇرماق تاشلايدىغان قارىغاي، ساي تېرىكى، تۈكلۈك سۈگەت، قارا ياغاچ، قېيىن، سۆكسۆك، جىغان، تېرەك قاتارلىقلار بار. 619 مىڭ 500 گېكتار ئوتلاق بولۇپ، ناھىيە يەر كۆلىمىنىڭ 75.8% نى ئىگىلەيدۇ. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن ھەرخىل تۈرنا، بۈركۈت، تايغان بۇغا، كۆكيامان، ئاق قۇ، ئۇلار قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، سوغىگۈل، توشقان زەدىكى، چاكاندا قاتارلىقلار بار. ھازىرغا قەدەر كۆمۈر، ئالتۇن، تەبئىي شۈلتا، مەرمەر، سېغىز توپا، شور، گەچ قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار ئېچىلىپ پايدىلىنىلۇاتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ جېمىنەي ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: دەي جيەنشىن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: تۆلەمقان جاپپارباي (قازاق).

ھاكىم: پولات بېكدوللا (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مىڭغالى ئومار (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 87 مىليون 786 مىڭ 900 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 45 مىليون 26 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.14% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 19 مىڭ 259 تونىا ئاشلىق، 84 تونىا ياغلىق دان، 152 تونىا كۆكتات ئېلىندى. 198 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 40 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 2965 تونىا گۆش، 3763 تونىا سۈت، 334 تونىا يۇڭ، 99 مىڭ 667 پارچە تېرە؛ 174 تونىا تۈخۈم ئېلىندى، 12 تونىا بېلىق تۇتۇلدى. 1998 - يىلى جېمىنەي ناھىيىسىدە پاي ھەمكارلىقى بويىچە نامراتلارنى يۆلەش پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇشى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى 8 نامرات كەنتتىكى 320 ئائىلىلىك 1724 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ئۇلار دۆلەتكە تۈنجى قېتىم 1300 تونىا ئاشلىق سېتىپ بەردى. سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 50 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 82 سۇ ئىنشائاتى ياسالدى، 533.3 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	18072.79	28.48
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	14047.49	11.66
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	19259	16.22
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	24.51	6.52
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	4200	17.58
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	11940	—6.1
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2249	6.49
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	4500	4.67
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	6918	—1.75
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	415	15.28
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3472	—1.45

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 84 مىليون 500 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 75 مىليون 142 مىڭ يۈەن.

كۆپەيتىلدى، 333.3 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. شالشقايدىكى 1000 گېكتارلىق پوركۇپ سۇغىرىش 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ 533.3 گېكتار قىسمى ئاساسەن پۈتتى. 340 گېكتارلىق سۇپەتلىك بۇغداي ئۇرۇقىنى كېڭەيتىش بازىسى قۇرۇلدى. 300 تۈياق نەسىللىك قوي كىرگۈزۈلدى، ناھىيە ئۆزى يېتىشتۈرگەن نەسىللىك قوي 1060 تۈياققا يەتتى، 9970 تۈياق كالىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى. يۇقىرى ئۆلچەملىك ئىسسىق قوتاندىن 159 ى، ئۆلچەملىك سۈلياۋ لاپاستىن 100 ى ياسالدى. 134 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى، 37 كىلومېتىر كۆچ يولى ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 68 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سائائەت مەھسۇلات قىممىتى 52 مىليون 688 مىڭ يۈەن (1990- يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 30 مىليون 116 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 79.% 23 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا) . 10 مىليون 940 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 8.5549 تونىنا كۆمۈر (نوخاي كۆمۈر كېنىنىڭ كۆمۈرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ، 22 مىڭ 35.67 تونىنا سېمونت، 2 مىليون 600 مىڭ دانە خىش، 2967 تونىنا ئۆن، 112 تونىنا سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇرالقىلىق مۇلۇككە 27 مىليون 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 13 تۇرلۇك قۇرۇلۇش قىلىندى، 10 تۇرە ئىش باشلاندى. ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى باشلاندى، بۇنىڭغا 9 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تاشيولدا توشۇلغان يولۇچى 41 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، توشۇلغان يۈك 11 مىڭ 500 تونىنغا، پوچتا- تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2000 توپكىغا يەتتى. توسۇت ۋە بەستىرەك يېزىلىرىغا پروگراممىلىق تېلېفون تۇتاشتۇرۇلدى، ناھىيىنىڭ يېزا، كەنتلىرىدە خەۋەرلىشىش توري بەرپا قىلىندى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 6 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 6 مىليون 798 مىڭ يۈەنگە يەتتى. چەت ئەلدىن سىياھەت قىلغاچ مال سېتىۋالغىلى كەلگەن كوللېكتىپتىن 15 تۇركۈمدە 103 ئادەم (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى، سىياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 313 مىڭ يۈەنگە، يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت 160 مىڭ دوللارغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن -تېخنىكا خادىمىدىن 315 (يۇقىرى دەرىجىلىكى 8) ى بار. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 9 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7) ، ئوقۇغۇچىسى 2744 (مىللىي 1877) ؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 10 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 6) ، ئوقۇغۇچىسى 4884 (مىللىي 3632) . كەسپىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 889 (مىللىي 678) . ماتارنې قۇرۇلۇشىغا 4 مىليون 20 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85%كە يەتتى، يىل ئاخىرىدا 2232 ئائىلە سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىردى. 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى شالشقاي يېزىسىدا تارقىتىش ئاپپاراتىنىڭ قۇۋۋىتى 50 ۋاتقا يېتىدىغان سۈنئىي ھەمراھ تېلېۋىزىيىسى (خەنزۇچە) ، تارقىتىش ئاپپاراتىنىڭ قۇۋۋىتى 30 ۋاتقا يېتىدىغان تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو (خەنزۇچە) يولغا قويۇلدى. قازاقچە سۈنئىي ھەمراھ تېلېۋىزىيىسى بىلەن تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئاڭلىتىش 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بىرلا ۋاقىتتا ئاڭلىتىش بەردى. جەمئىيەتنىڭ سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ش ئۇ ئا ر رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇنتكۇزۇۋېلىشىدىن ئۆتتى. قۇرۇلۇش كۆلىمى 657 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان «شىنخۇا» كىتابخانىسىنىڭ تىجارەت بىناسى پۈتۈپ تىجارەت باشلاندى. ناھىيە بويىچە 9 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 206 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 171) ، 120 كارىۋات بار. 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ يېڭىدىن قۇرۇلغان ناھىيىلىك دوختۇرخانىنىڭ 2721 كۋادرات مېتىرلىق كېسەلخانا بىناسى 11 - ئايدا پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىندى. ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق ھەرىكىتى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى، 21 مەيدان (قېتىم) تۇرلۇك مۇسابىقە ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يېتىش نىسبىتى 96%كە، مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ تەنتەربىيىدە لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1324 يۈەن (دېھقانلارنىڭ 1381 يۈەن، چارۋىچىلارنىڭ 1244 يۈەن) گە، بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 1683 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماتاشى 5082 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 25 مىليون 161 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بازاردىكى 13 مىڭ 140 كۋادرات مېتىرلىق سېمونت يول ئۆزگەرتىلدى ۋە رېمونت قىلىندى. 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ

مەركىزدە كۆلىمى 9716.86 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان كۆكۈل ئېچىش باغچىسى قۇرۇلدى. 0.836 گېكتار ئاممۇۋى كۆكۈلمەيدان كۆپەيتىلدى.

☆ جەمئىيەي ناھىيىسى 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاز كۆرۈلىدىغان ئالاھىدە كۆچلۈك بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، بوراننىڭ سۈرئىتى سېكۇنتىغا 35 مېتىرغا يەتتى، بوران ئەك كۆچەيگەندە 12 بالغا يەتتى، ئازكەم 11 سائەت داۋاملاشتى. بوران كەلتۈرۈپ چىقارغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 11 مىليون 694 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى جەمئىيەي ناھىيىسىدىن قازاقىستانىنىڭ زايسان ناھىيىسىگە خەلقئارا نۆۋەتچى ئاپتوبۇس قاتنىدى.

شۇي جېجۇن

كۆكتوقاي ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

كۆكتوقاي ناھىيىسى ئالتاي تېغىنىڭ ئوتتۇرا بۆلىكىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ناھىيىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 480 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 81 مىڭ 571 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 60 مىڭ 596)، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا نوپۇسى 53 مىڭ 249؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰34.13، ئۆلۈش نىسبىتى ‰6.09، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰25.7. ناھىيە بويىچە 15 مىڭ 230 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 130 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى قۇرۇقلۇق تېمپېراتۇرا بەلۋاغنىڭ سوغۇق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كۆكتوقاي ناھىيىسىدە سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن قارامايلى تېغى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ۋە تېرەكسايى يەر تەۋرەش ئۆزۈلمە بەلۋېغى — «رەڭگارەڭ بازار» بار. ناھىيە تەۋەسىدە ئاساسلىق دەريا - ئېقىندىن ئېرتىش دەريا‌سى بىلەن ئۇلۇڭگۇر دەريا‌سى بار بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 4 مىليارد 354 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇ ئېنېرگىيىسى بايلىقى 938 مىڭ كىلوۋاتقا؛ يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ھەربىكەتچان زاپىسى 40 مىليون 40 مىڭ كۇب مېتىرغا، ئورمان كۆلىمى 103 مىڭ 700 گېكتارغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰3.07 كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شىنجاڭ يوپۇرماق تاشلايدىغان قارىغىيى، شىنجاڭ شەمشادى، ئاق قېيىن قاتارلىقلار بار. پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق 4 مىليون 799 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن موڭغۇلىيە ياۋا ئېتى، قۇلان، قاڭشارلىق بۆكەن قاتارلىقلار، دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ئارقار، جەرەن قاتارلىقلار، دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن قار لەيلىسى، قان تېپەر، چۇچۇكبۇيا، گۈلسامساق، قۇرتئوت، ھىك قاتارلىقلار. قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، ياقۇت، خرۇستال، مىس، نىكېل، تۆمۈر، بېرىللىي، نىئوبىي، لىتىي، تانتال، چىرىمتال قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كۆكتوقاي ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جاۋگومىڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: داغستان تاتاي (قازاق).

ھاكىم: مانىڭ زەينۇللا (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: كۆرتىباي ماناك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 133 مىليون 60 مىڭ 200 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰43.14 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 24 مىڭ 348 تونىنا بۇغداي، 9848 تونىنا كۆممىقوناق، 152 تونىنا شال، 930 تونىنا كۆكپۇرچاق، 277 تونىنا ياغلىق دان، 2070 تونىنا ياڭيۇ ئېلىندى، 208 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 345 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. چارۋا ئەك كۆپ بېقىلغاندا 940 مىڭ 800 تۈياقتا، چارۋىنىڭ قولدىن چىقىرىلىش نىسبىتى ‰31.57 كە، تاۋارلىشىش نىسبىتى ‰66.40 كە يەتتى. 9193 تونىنا گۈش، 22 مىڭ 247 تونىنا سۈت، 19 تونىنا تۈچكە تۇنىتى، 77 تونىنا تۈگە يۇڭى، 307 مىڭ 200 پارچە قوي تېرىسى، 14 مىڭ 500 پارچە كالا تېرىسى ئېلىندى، 35 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 6 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 32 كىلومېتىر سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى. 2000 گېكتار ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 1650 ئىسسىق قوتان ياسالدى، چارۋىچىلارنىڭ 327 ئېغىز ئۇرالغۇ ئۆيى رېمونت قىلىندى، 307 ئائىلىلىك

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	25670.97	28.57
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	31949.02	19.54
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	35371	17.25
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	62.5	7.39
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23630	18.06
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	29793	—0.97
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	10039	5.08
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	14249	15.38
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1752	9.38
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5072	—6.16

چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 237 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 19.78% ئاشتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 186 مىليون 430 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگىرىمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 23.47% ئاشتى. 20 مىليون 629 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 3000 تونا كۆمۈر، 39 مىڭ تونا سېمونت، 22 مىليون 874 مىڭ دانە خىش، 314 كىلوگرام ئالتۇن، 57 مىڭ 800 تونا تۆمۈر رۇدىسى، 1311 قۇر خۇرۇم كىيىم - كېچەك، 9135 تونا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 55 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قۇرۇلۇۋاتقان ۋە يېڭىدىن قۇرۇلغان تۈرلەر مۇنۇلار: شىنجاڭ پولات - تۆمۈر گۇرۇھى قارا مېتال قېزىلما بايلىقلار شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ قۇرۇلغان مۆڭكۈ تۆمۈر كېنىنىڭ يول قۇرۇلۇشى تاماملاندى، يىل ئاخىرىغىچە 10 مىڭ تونىدىن ئارتۇق رۇدا قېزىلدى. گۈاڭشى دۆلەت مۇداپىئەسى پەن - تېخنىكىسى سانائەت ئىشخانىسى لىيۇجۇ ماددىي ئەشيا قۇرۇلۇش شىركىتى 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئاچقان كۆكتال قوغۇشۇن - سىنك كېنىدا ئاساسلىق خاك قېزىلىپ، ئاساسلىق كان تۆمۈرى ئېچىلىپ، نۇسخا ئېلىش ۋەزىپىسى تاماملاندى. 8 - ئاينىڭ 28 - كۈنى بوغاز سۇ ئامبىرىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى، يىل ئاخىرىدا پۈل قۇرۇلۇش مىقدارى 18 مىليون يۈەنگە يەتتى. «635 قۇرۇلۇشى» — كۆكتوقاي 110 كىلوۋولتلۇق توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، بۇنىڭغا 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 870 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ قۇرۇلغان تەمىنلەش - سېتىش سودا شەھەرچىسى 12 - ئايدا ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. توشۇلغان يولۇچى 180 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 28 مىليون 750 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 140 مىڭ تونىغا، توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 43 مىليون 490 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 4206 توچكىغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن -تېخنىكا خادىمىدىن 442 سى بار. ناھىيە بويىچە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش ئومۇملاشتۇرۇلدى، 1072 گېكتار يەرگە كۆممىقوناق تېرىلىپ، 9847.8 تونا ھوسۇل ئېلىندى، بۇ مۇۋەپپەقىيەت ژىلايەتنىڭ يېزا ئىگىلىك تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ

39 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 29)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 226 (مىللىي 9964)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 13 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 3979 (مىللىي 2644)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 596 (مىللىي 414)؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر، كۇرسانتى 53. ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1554 (مىللىي 1083)، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 358، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1173، بالىلار باغچىسىدىكى ئوقۇتقۇچى 23. ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 909 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. ناھىيىلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 1700 كۋادرات مېتىرلىق ئوقۇتۇش بىناسى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. 5 - ئايدا جياڭسۇ چاڭجۇ شەھەرلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ 300 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىشى بىلەن قارا تۆڭكې يېزىسىدا «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى قۇرۇلدى. تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 75.9%، سىملىق رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 67.4%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 11 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 334 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 237)، 164 كارۋات بار. 1998 - يىلى ئالتاي ۋىلايىتىدە ئوتكۈزۈلگەن چېلىش مۇسابىقىسىدە كۆكتوقاي ناھىيىسىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى، 6 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1777 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماڤاشى 5278 يۈەنگە، ھەر خىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 86 مىليون 46 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 2618 ئادەم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. 348 ئائىلىدىكى 2055 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. كۆلىمى 17 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 12 ئاھالىلەر تۇرالغۇ بىناسى سېلىنىدى. ناھىيە بازىرىدا 636 مېتىر يۇندا چىقىرۇېتىش غول تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، سېمونت زاۋۇتىنىڭ چاڭ - توزانىنى يىغىۋېلىش مۇئەسسەسىنى قۇراشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. ناھىيە بويىچە كۆلىمى 412 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايوندىن 8ى قۇرۇلدى. ناھىيە بازىرىدىكى باغۋاران كۆلىمى 200 گېكتاردىن ئاشتى، ناھىيە بازىرىنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 25%كە يەتتى.

☆ 9 - ئايدا تۇرغۇن يېزىسى چاقۇرت كەنتىدە كۆلىمى 8000 كۋادرات مېتىردىن ئاشىدىغان مال بازىرى قۇرۇلدى، بۇ بازاردا بىر قېتىمدىلا 10 مىڭ تۈياقتىن ئارتۇق چارۋا سودىسى قىلغىلى بولىدۇ.

☆ 10 - ئايدا كۆكتوقاي ناھىيىسى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» تىكى ئۈلگە ناھىيە قىلىپ قۇرۇلدى ھەمدە نام بېرىش يىغىنى ئېچىلدى.

☆ 11- ئايدا كۆكتوقاي ناھىيىسى جىلىن ئۆلكىسى دېخۇي شەھىرى بىلەن دوست ناھىيە - شەھەر مۇناسىۋىتى ئورناتتى.

گې ۋېيبىن

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە، ئالتاي ئوتلىقىنىڭ ئوتتۇرىسىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 637 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق يېزا 5، بازار بىر. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 49 مىڭ 63 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 25 مىڭ 356)، يېزا نوپۇسى 30 مىڭ 254؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 9.15‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.14‰، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى 6.01‰. ناھىيە بويىچە 15 مىڭ 750 گېكتار يەر بار بولۇپ، 3380 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 3980 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت، 5400 گېكتار يەرگە يەم - خەشەك، ئوت - چۆپ تېرىلدى. تۇزلاڭلىق رايونلارنىڭ كىلىماتى قۇرۇقلۇق تېپىدىكى ئوتتۇراھال مۇتىدىل بەلۋاغ كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى تەۋەسىدە جۇڭغار گۆھىرى دەپ نام ئالغان ئۇلۇڭگۇر كۆلى، قويۇق ئەپسانىۋى تۈسكە ئىگە ئالاشەن تارىشىگى ۋە ئالتاي تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىدىكى بۇرۇلتوقاي تەۋەسىدىكى گۈزەل «كېپىنەك جىلغىسى» قاتارلىق جايلارنىڭ ھەممىسى مەشھۇر سایاھەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدۇر. ناھىيە تەۋەسىدىكى جىنتاس تاغلىق رايونىدىكى ئوتلاق تۈرىدىكى ئوتلاق مۇھاپىزەت رايونى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ھېسابلىنىدۇ. ناھىيە بويىچە پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق 1 مىليون 529 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن قارا ئېرتىش دەرياسى بىلەن ئۇلۇڭگۇر دەريا سۇيى بار، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 6 مىليارد 288 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئۇلۇڭگۇر كۆلىنىڭ سۇ يۈزى كۆلىمى 100 نەچچە مىڭ گېكتار بولۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە بېلىقچىلىق بازىلىرىنىڭ بىرى، كۆلدىن بايقال لوككا بېلىقى، شەرق يايلاق بېلىقى قاتارلىق 20 نەچچە خىل بېلىق چىقىدۇ. دۆلەتلىك 1 -، 2 - دەرىجىلىك

قوغدىلىدىغان هايۋانلاردىن قۇلان، قاڭشارلىق بۆكەن، قۇندۇز، تايغان بۇغا، يىلپىز ۋە سۇلەيسۇن قاتارلىق 30 نەچچە خىلى بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر 200 خىلدىن ئاشىدۇ، بۇلارنىڭ ئاساسلىقلىرى بۇيا، قانتېپەر، توشقان زەدىكى، سوغىگۈل، چاچىەي، چۇچۇكبۇيا، قۇرتئوت، ئەنجىبار، بامبۇك بوغۇملۇق ئادەمگىياھ قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. هازىر 20 نەچچە خىل قېزىلما بايلىق تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى ۋە ئېچىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كېپەك ئالتۇن، ياقۇت، چىرىستال، كۋارتس، لىتىي رۇدىسى، بېرىللىي رۇدىسى، ئاقسىل توپىسى قاتارلىق قېزىلما بايلىقلارنىڭ زاپىسى مول.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: خۇجىدۇڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئىسلامقان ئابلاق (قازاق).

هاكىم: مىزامقان سانسىزباي (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: قايسا ئابدۇماجىن (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 193 مىليون 674 مىڭ 100 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 107 مىليون 33 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.92% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 17 مىڭ 911 تونىا ئاشلىق، 630 تونىا ياغلىق دان، 73 مىڭ 877 تونىا قىزىلچا ئېلىندى. 295.8 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 6000 تونىا گۆش، 3608 تونىا سۈت، 655 تونىا قوي يۈڭى، 80 تونىا تۆگە يۈڭى، 10.3 تونىا تۆچكە تېنى، 34 مىڭ 139 پارچە تۆچكە تېرىسى، 98 مىڭ 485 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. ناھىيە بويىچە ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون 947 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 147.35 كىلومېتىر سۇ سىكمەس ئېرىق - ئۆستەك رېمونت قىلىندى، 113 كىلومېتىر زەيكەش چېچىلدى. 693.33 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن 1866.67 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، 1046.67 گېكتار يەرگە ئوت - چۆپ تېرىلدى، 60 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 234 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 227 مىليون 841 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 165 مىليون 167 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.58% ئاشتى. 8 مىليون 810 مىڭ 300 كىلوۋات سائەت توك، 25 مىڭ تونىا سېمونت، 18 مىڭ 622 تونىا شېكەر، 1350 تونىا تۇز، 4687.8 تونىا دانچە ئارزالىق، 27 مىليون 740 مىڭ دانە خىش، 199 كىلوگرام ئالتۇن، 898 تونىا ئىسپىرت، 9624 تونىا ئۇن، 4905 قۇر خۇرۇم كىيىم - كېچەك، 1437 كۇب مېتىر سۇنئىي تاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. يېڭىدىن سېلىنىغان ۋە سېلىنىۋاتقان 10 مىڭ 636 كۋادرات مېتىرلىق تۇرالغۇ بىناسىغا 15 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 63 مىليون 490 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى (ئالتاي ژىلايەتلىك 1 - دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە بۇرۇلتوقاي تۇرمىسى سالغان مەبلەغنىڭ ئۇنىڭ ئىچىدە). بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك سايامەت مېھمانخانىسىدا 64 كارىۋات كۆپەيتىلدى. قىزىلتاغ ئېغىزى پورتىدا تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 724 مىڭ دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 424 مىڭ دوللار، ئىمپورت سوممىسى 300 مىڭ دوللار. بۇرۇلتوقاي شېكەر زاۋۇتى بىلەن شىركەت «تېخنىۋەن» دورا باش شىركىتى بىرلىكتە تىجارەت قىلىپ بۇرۇلتوقاي «ئۈمىد» دورا زاۋۇتى شىركەت «تېخنىۋەن» دورا باش شىركىتىنىڭ 5 يىل باشقۇرۇشىغا ھاۋالە قىلىندى، پايدىنى ئۈلۈشىدىغان بولدى، بۇنىڭغا 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، شۇ يىللا ئاشقان مەھسۇلات قىممىتى 500 مىڭ يۈەنگە، ئاشقان پايدا 15 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇرۇلتوقاي قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى بىلەن خۇنەن لىۋيالىڭ يېزا كارخانا شىركىتى بىرلىشىپ تىجارەت قىلىپ، ئېرىتىش دەريالىسى بىرلەشمە ئالتۇن چايقاش كېمىسىنى سېتىۋېلىپ، ئۇنى ئالتۇن چايقاشتا ئىشلەتتى، بۇنىڭغا 9 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، كۆپەيگەن مەھسۇلات قىممىتى 9 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، كۆپەيگەن پايدا - باج 570 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 23 مىليون 370 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا (ناھىيە تەۋەسىدە)، يۈك ئوبوروت مىقدارى 9 مىليون 300 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا (ناھىيە تەۋەسىدە)، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 919 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4000 توپكىنغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 23 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 6 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك 2 - قېتىملىق ئۇلۇغچوڭ كۆلى سايامەت بايرىمى 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى كۆل بويى سايامەت مەيدانىدا باشلاندى. سايامەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 6 مىليون يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	34943.58	9.89
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	42151.51	7.84
ئېلىنغان ئاشلىق (توننا)	17911	19.15
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	35.32	10.24
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	25245	20.13
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	48500	20.40
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	72.4	37.72
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	16005.5	6.83
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	14494	23.97
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1250	15.74
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4913	33.36

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 190 مىليون 162 مىڭ 500 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 272 مىليون 200 مىڭ 400 يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 192 مىليون 320 مىڭ يۈەن؛ جەدۋەلدىكى مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئېشىش نىسبىتى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە 1998 - يىلى ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن-تېخنىكا خادىملىرى 457 سى بار. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلمىي تەتقىقات ئاساس تۈرىدىن بىرى، ژىلايەت دەرىجىلىك ئىلمىي تەتقىقات تۈرىدىن بىرى ئورۇندالدى. ناھىيىدىكى مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 2 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 446 (مىللىي 226)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 201 (مىللىي 94)؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 13 (مىللىي تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 3419 (مىللىي 1658)؛ مۇكەممەل باشلانغۇچ مەكتەپ 38 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 16)، ئوقۇتۇش نۇقتىسى 41 (مىللىي ئوقۇتۇش نۇقتىسى 36)، ئوقۇغۇچىسى 7821 (مىللىي 4509). ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 286 (مىللىي 160)، كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 45 (مىللىي 34)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 623 (مىللىي 372). ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى جياڭ دېڭخۇنىڭ «سىزنىڭ بالدۇررىق تالانت ئىگىسى بولۇشىڭىزنى تىلەيمەن — ياش - ئۆسمۈر دوستلارغا تەقدىم» ناملىق تەربىيۋى ئەسىرى مىللەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. ش ئۇ ئا ر ماۋارىپ كومىتېتى 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىدە تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، چىن زۇڭۈيې ۋە سارقىنگۈلگە «ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ياخشى ئۆسمۈر» دېگەن شەرەپلىك نامنى بەردى. ماۋارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئو بىلەن تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ئوخشاشلا 85% كە يەتتى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا دەرىجىلىك مەدەنىيەت پونكتى 6گە، ئومۇملىشىش نىسبىتى ۋە ئۇلچەمگە يېتىش نىسبىتى 100%كە يەتتى؛ كەنت دەرىجىلىك مەدەنىيەت ئۆيى 56گە يەتتى، يېڭىدىن كۆپەيگىنى 23 بولۇپ، ئومۇملىشىش نىسبىتى 87.5%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 10 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (بازاردىكى دوختۇرخانا - پونكىت 4، يېزىلىق شىپاخانا

6) ، 359 كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 161 كارىۋات بار. ئاپتونوم رايونلۇق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە تەنھەرىكەتچى گۈمباق 800 مېتىرغا، 1500 مېتىرغا يۈگۈرۈشتە ئالتۇن مېدال ئالدى ھەمدە دۆلەتلىك ا- دەرىجىلىك تەنھەرىكەتچى دەپ نام ئالدى. ئالتاي ژىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تېز مۇز تېيىلىش مۇسابىقىسىدە مۇزا باقىستقان (قازاق) 5 ئالتۇن مېدال ئالدى؛ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە رىشات مۇراتقان (قازاق) 2 ئالتۇن مېدال ئالدى ھەمدە ژىلايەتلىك 200 مېتىرلىق رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىدى؛ باشقا تۈرلەردە 3 كۈمۈش مېدال، 5 مىس مېدال قولغا كەلتۈرۈلدى. 4407 كىشى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2249 يۈەنگە، چارۋىچىلارنىڭ 1539 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماڤاشى 5653 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 56 ئورۇن سۇغۇرتىغا قاتناشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇن 36، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇن 16، مەۋرىي، كەسپي ئورۇن 4. ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى بويىچە بىر تۈتاش توپلانغان پۇل 2 مىليون 640 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 2 مىليون 690 مىڭ يۈەن پېنسىيە پۇلى چىقىم قىلىندى، سۇغۇرتا شىركىتى يىغىۋالغان سۇغۇرتا ھەققى 2 مىليون 49 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 1 مىليون 19 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە باغۋارانلاشتۇرۇلغان كۆلەم 7. 139 گېكتارغا، ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن كۆلەم 6 كۆزادرات كىلومېتىرغا يەتتى.

☆ بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسى 7 - ئايدا سەھىيە مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن ناھىيە دەرىجىلىك دوختۇرخانىلار بويىچە «ئا» دەرىجىلىك دوختۇرخانا بولۇپ باھالاندى.

☆ بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى 10 - ئايدا دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

☆ 1998 - يىلى بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك سەھىيە ئىدارىسىدىن يالڤ جىنخۇا جۇڭگو قىزىل كرېست باش جەمئىيىتى تەرىپىدىن كەلكۈنگە، يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

☆ ماڤارىپ مىنىستىرلىكى ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن ژالڤ خۇڭگوغا «مەملىكەت بويىچە 1998 - يىللىق مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دەپ نام بەردى.

شۇي جيەن

چىڭگىل ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

چىڭگىل ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمالىي چېتىگە، ئالتاي تېغىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئېتىكىگە جايلاشقان. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق يېزا 5، بازار 2. ناھىيىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 530 كىلومېتىر كېلىدۇ. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 53 مىڭ 199 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 42 مىڭ 787) ، يېزا نوپۇسى 40 مىڭ 982؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.4، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.02، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.38. ناھىيە بويىچە 9073.33 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9073.33 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى سوغۇق قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

چىڭگىل ناھىيىسى تەۋەسىدە يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 980 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيى زاپىسى 800 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيە بويىچە تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى 39 مىڭ 674 گېكتارغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە تاغلىق يەر ئورمانلىقى 37 مىڭ 541 گېكتار، دەريا جىلغىسىدىكى ئورمانلىق 2133 گېكتار، بەرپا قىلىنغان ئورمانلىق 543 گېكتار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰2.05. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن سىبىرىيە يوپۇرماق تاشلايدىغان قارىغىيى، شالغۇت تېرەك، قېيىن، تاغ تېرىكى، سۆگەت قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئاساسلىقى ئاق بوغۇز بۆكەن، ئارقار، قوش لوككىلىق ياۋا تۈگە، سۇسۇن بۇلغۇن، ئېيىق، بورسۇق، يىلپىز، سۇلەيسۇن، قۇندۇز قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە قۇندۇز دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋان ھېسابلىنىدۇ. ئۇ چىڭگىل ناھىيىسىدىنلا چىقىدۇ. بېيتىك تېغى ئەتراپىدا تۈياقلىق ھايۋانلار تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى قۇرۇلدى. دورىلىق ئۆسۈملۈك 100 نەچچە خىل بولۇپ، ئاساسلىقى چاكاندا، قار لەيلىسى، گۈلسامساق، توشقان زەدىكى، چوغلۇق، قان تېپەر، قۇچاققول قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن ئاساسلىقى كۆمۈر، چىرىمتال، ياقۇت، ھاك تېشى، مەرمەر (گرانىت تاش) ، سىرپېنتىن قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە سىرپېنتىن رۇدىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان زاپاسى شىنجاڭ بويىچە ئالڤ كۆپ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چىگگىل ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جالال يۈن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئوتكۇغاربېك قاشىلەن (قازاق).

ھاكىم: پاتىقان مالىكجىدار (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى؛ قۇرمانبېك نايمانبېك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 126 مىليون 530 مىڭ 900 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 72 مىليون 593 مىڭ 800 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.09% ئاشتى. 28 مىڭ تونىنا ئاشلىق ئېلىندى. 113 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 30 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 5566 تونىنا گۆش، 4000 تونىنا سۈت، 406 تونىنا يۇڭ، 36.5 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 150 مىڭ 500 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 199.2 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 52 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 466.67 گېكتار سۇغىرىلمىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 800 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 2620 ئىسسىق قوتان ياسالدى. «ئۇچىنچى سىلوسلاشتۇرۇش، بىرىنى ئاممىياكلاشتۇرۇش» ئورنىدىن 1906 سى قۇرۇلدى. 900 گېكتار يەردە يەم - خەشەك بازىسى بەرپا قىلىندى، 310 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 82 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 49 مىليون520 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 30 مىليون 920 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 50.26% ئاشتى. 7 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 17 مىڭ 600 تونىنا كۆمۈر، 7000 تونىنا سېمونت، 10 مىڭ 500 كۇب مېتىر ئەن ياغاچ، 3780 تونىنا كوكس، 54 كىلوگرام ئالتۇن، 5400 تونىنا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 35 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 8 تۈر يېڭىدىن قۇرۇلدى ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى، بۇلارغا 16 مىليون 210 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 266 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 450 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	20425.88	7.59
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	17605.09	14.6
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	28000	7.3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	38.5	5.34
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	8346	55.62
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	22980	10.33
ناشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	576.88	—45.68
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	6781	—27.34
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	7679.4	14.04
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	499	10.4
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4167	19.13

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 112 مىليون 813 مىڭ 600 يۈەن.

تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 539 مىڭ 200 يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 67 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 19 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 5 مىليون 768 مىڭ 800 يۈەنگە، ساياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 379 ى بار (مىللىي 308). ناھىيىدىكى بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 104 (مىللىي 38)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 24 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 15)؛ ئوقۇغۇچىسى 9399 (مىللىي 8001)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 2778 (مىللىي 2153). ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 273 (مىللىي 172)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 598 (مىللىي 418). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 151 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. كانادا فوند تۈرى — ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىنى ئىلمىي ئۈسۈلدا قوي بوردىاش تېخنىكىسى جەھەتتىن تەربىيىلەش كۇرسى 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سارتوقاي يېزىسىدا ئېچىلدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %60كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 232 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 183)، 145 كارىۋات بار. 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چېگىل ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ پاكىز ناھىيە بازارلىرىنى تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1463 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 3249 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6439.6 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 17 مىليون 558 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 490 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1916 ئادەم دۆلەتنىڭ قوتقۇزۇشىغا ئېرىشتى، 1 مىليون 28 مىڭ 900 يۈەن قوتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى. 509 ئائىلىدىكى 2548 ئادەم نامراتلىقتىن قوتۇلدى. شەھەر مەۋرىيىتى قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 760 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 13 مىڭ 645 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش تاماملاندى.

☆ 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى تايكېشكېن پورتى بازار قىلىپ قۇرۇلدى.

☆ 1998 - يىلى چېگىل ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە تاغلىق رايونلارنى ئونۇبۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئۈلگە ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

لى خۇي

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى تەڭرىتاغنىڭ غەربىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. ئوبلاست مەركىزى ئورۇنلاشقان جايدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 524 كىلومېتىر كېلىدۇ، شىمالىي شىنجاڭ تۈمۈرىولى ئوبلاستىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىن كېسىپ ئۆتىدۇ، ئۇنىڭ ئۇزۇنلۇقى 140 كىلومېتىركېلىدۇ. 1998- يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 5 - شىستىنىڭ ئوبلاست تەۋەسىدە ئۇرۇشلۇق نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 394 مىڭ 400 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 133 مىڭ 100)، يېزا نوپۇسى 267 مىڭ 600؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12.41، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.01، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.4. ئوبلاست بويىچە 69 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 24 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 42 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بورتالا ئوبلاستىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن ئالقات، قارا گازىر، سوغىگۇل، يۇمران بۇغا مۈڭگۈزى، قار لەيلىسى، پۇراقلىق كۆك تاماكا قاتارلىقلار بار. مەشھۇر ساياھەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن سايرام كۆلى مەنزىرە رايونى، خابتۇغا غەلىتە تاش جىلغىسى، خارتۇراگ ئورمانچىلىق رايونى، بۆگدۈر ئارىشكى، مىلچىگ ياپلىقى قاتارلىقلار بار. ئوبلاست تەۋەسىدىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ مىقدارى 2 مىليارد 353 مىليون كۇب مېتىرغا، تۇزلەڭلىكلەردىكى يەر ئاستى سۇيى 1 مىليارد 75 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى 186 مىڭ 300 گېكتارغا، سۈنئىي ئورمانلىقنىڭ ساقلىنىپ قالغان كۆلىمى

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چېگگىل ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جالاڭ يۈن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئوڭغاربېك قاشلەن (قازاق).

ھاكىم: پاتقان مالىكجىدار (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى؛ قۇرمانبېك نايمانبېك (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 126 مىليون 530 مىڭ 900 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 72 مىليون 593 مىڭ 800 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.09% ئاشتى. 28 مىڭ تونىنا ئاشلىق ئېلىندى. 113 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 30 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 5566 تونىنا گۆش، 4000 تونىنا سۈت، 406 تونىنا يۇڭ، 36.5 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 150 مىڭ 500 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 199.2 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 52 كىلومېتىر زىيكەش چېچىلدى، 466.67 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 800 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 2620 ئىسسىق قوتان ياسالدى. «ئۇچىنچى سىلوسلاشتۇرۇش، بىرىنى ئاممىياكلاشتۇرۇش» ئورىسىدىن 1906 سى قۇرۇلدى. 900 گېكتار يەردە يەم - خەشەك بازىسى بەرپا قىلىندى، 310 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 82 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 49 مىليون520 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 30 مىليون 920 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 50.26% ئاشتى. 7 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 17 مىڭ 600 تونىنا كۆمۈر، 7000 تونىنا سېمونت، 10 مىڭ 500 كۇب مېتىر ئەن ياغاچ، 3780 تونىنا كوكس، 54 كىلوگرام ئالتۇن، 5400 تونىنا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 35 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 8 تۈر يېڭىدىن قۇرۇلدى ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى، يۇلارغا 16 مىليون 210 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 266 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 450 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆەن يۈەن)	20425.88	7.59
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆەن يۈەن)	17605.09	14.6
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	28000	7.3
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆەن تۆياق)	38.5	5.34
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆەن يۈەن)	8346	55.62
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	22980	10.33
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆەن يۈەن)	576.88	—45.68
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆەن يۈەن)	6781	—27.34
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆەن يۈەن)	7679.4	14.04
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆەن يۈەن)	499	10.4
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆەن يۈەن)	4167	19.13

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 112 مىليون 813 مىڭ 600 يۈەن.

تجارەت سوممىسى 2 مىليون 539 مىڭ 200 يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 67 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 19 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 5 مىليون 768 مىڭ 800 يۈەنگە، ساياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 379 ى بار (مىللىي 308) . ناھىيىدىكى بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 104 (مىللىي 38) ؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 24 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 15) ؛ ئوقۇغۇچىسى 9399 (مىللىي 8001) ؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 2778 (مىللىي 2153) . ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 273 (مىللىي 172) ، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 598 (مىللىي 418) . مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 151 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. كانادا فوند تورى — ئاز سانلىق مىللەت ئايالىلىرىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا قوي بوردىاش تېخنىكىسى جەھەتتىن تەربىيىلەش كۇرسى 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سارتوقاي يېزىسىدا ئېچىلدى. رادىئونىڭ نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %60كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %80كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 232 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 183) ، 145 كارىۋات بار. 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چىڭگىل ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ پاكىز ناھىيە بازارلىرىنى تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1463 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 3249 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6439.6 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 17 مىليون 558 مىڭ يۈەنگە، تۇلەم سوممىسى 490 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1916 ئادەم دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشتى، 1 مىليون 28 مىڭ 900 يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى. 509 ئائىلىدىكى 2548 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. شەھەر مەۋرىيىتى قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 760 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 13 مىڭ 645 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش تاماملاندى.

☆ 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى تايكېشكېن پورتى بازار قىلىپ قۇرۇلدى.

☆ 1998 - يىلى چىڭگىل ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە تاغلىق رايونلارنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئۇلگە ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

لى خۇي

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى تەڭرىتاغنىڭ غەربىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. ئوبلاست مەركىزى ئورۇنلاشقان جايدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 524 كىلومېتىر كېلىدۇ، شىمالىي شىنجاڭ تۈمۈرىولى ئوبلاستىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىن كېسىپ ئۆتىدۇ، ئۇنىڭ ئۇزۇنلۇقى 140 كىلومېتىركېلىدۇ. 1998- يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 5 - شىستىنىڭ ئوبلاست تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 394 مىڭ 400 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 133 مىڭ 100) ، يېزا نوپۇسى 267 مىڭ 600؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %12.41، ئۆلۈش نىسبىتى %3.01، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %9.4. ئوبلاست بويىچە 69 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 24 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 42 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى شىمالىي مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بورتالا ئوبلاستىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن ئالقات، قارا گازىر، سوغىگۇل، يۇمران بۇغا مۇڭگۈزى، قار لەيلىسى، پۇراقلىق كۆك تاماكا قاتارلىقلار بار. مەشھۇر ساياھەت مەنزىرە، نۇقتىلىرىدىن سايرام كۆلى مەنزىرە رايونى، خانتۇغا غەلىتە تاش جىلغىسى، خارتۇراگ ئورمانچىلىق رايونى، بۆگدۈر ئارىشكى، مىلىچىگ يايلىقى قاتارلىقلار بار. ئوبلاست تەۋەسىدىكى يەر ئوستى سۇيىنىڭ مىقدارى 2 مىليارد 353 مىليون كۇب مېتىرغا، تۇزلەڭلىكلەردىكى يەر ئاستى سۇيى 1 مىليارد 75 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى 186 مىڭ 300 گېكتارغا، سۈنئىي ئورمانلىقنىڭ ساقلىنىپ قالغان كۆلىمى

19 مىڭ 900 گېكتارغا، تاغلىق يەرلەردىكى ئورمانلىق زاپىسى 8 مىليون 990 مىڭ كۇب مېتىرغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 7.30% كە يېتىدۇ؛ ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن تەڭرىتاغ شەمشادى، قارلىق چوققا شەمشادى، تەڭرىتاغ قېيىنى، ئاددىي قارىغاي قاتارلىقلار بار؛ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك گەنجياخۇ ئاق سۆكسۆك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى بىر قەدەر مۇكەممەل ساقلانغان ئېتىمدائىي ئورمانلىق ھېسابلىنىدۇ. ئەلا سۈپەتلىك تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 1 مىليون 620 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ئوبلاست تەۋەسىدىكى ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلار ئېچىدە مەملىكەت بويىچە 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋاندىن 9خىلى، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋاندىن 26 خىلى، ئاپتونوم رايون بويىچە 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋاندىن 3 خىلى، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋاندىن بىرخىلى بار. ئاساسلىق ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قارا بۆلغۇن، يىلپىز، تاغ ئۆچكىسى، تايغان بۆغا، ئارقار (غۇلجا)، ئىتالغا، كۆلرەك تۈرنا، شىنجاڭ سالاماندراسى، ئاق ئاغمىخان، قىزىل تۈلكە قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۆچۈكبۇيا، چاكاندا، جىغان، توشقان زەدىكى، يەر مەدىكى، ئالقات، لوپنۇر كەندىرى، بورتالا سوغىگۈلى، قارامۇچ، چوڭ يوپۇرماقلىق جېنتسيانا قاتارلىقلار بار. بايقالغان قىزىلما بايلىق 39 خىل بولۇپ، ئاساسلىق قىزىلما بايلىقلاردىن تۆز، فوسفور، پېرلىيىت، مەرمەر، گرانىت تاش، ھاك تېشى، ۋولفرام، گەچ، مىس، قوغۇشۇن، سىنك قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ۋالك ۋېي (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: ۋۇلىدې (موڭغۇل)، شېن شۈچىڭ، لىتىپ ئىمىن.

10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: سەرە (موڭغۇل)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: شېن شۈچىڭ، نۇر ئابباس شېرىپ (قازاق)، ب. سانجى (موڭغۇل)، شى گۈاڭغۇ، شى ئېندې، ئابدۇراخمان ھەسەن.

ئوبلاست باشلىقى: ۋۇلىدې (موڭغۇل)؛ مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقلىرى: يۈشېڭدې، ئەركىن ئابدۇقادىر، ماغاۋ شەيىتقامزا (قازاق)، بايىنغولىن (موڭغۇل، 2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، خۇالك سەنپىڭ (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: گوچىلىۋ؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: مايۇگۈي، ئابلىكىم ھۇسەيىن، پۇ داچىڭ، چىندىل (موڭغۇل)، مەھمەت تۇردى، چىن گوفالك (ئايال)

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998- يىلى ئوبلاست بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 170 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 587 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.5% ئاشتى. 170 مىڭ 208 تونىنا ئاشلىق، 39 مىڭ 299 تونىنا پاختا (مو بېشى مەھسۇلاتى 101.6 كىلوگرامغا يېتىپ، ساپ پاختىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 200 جىڭغا يەتكۈزۈش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى)، 21 مىڭ 118 تونىنا ياغلىق دان، 164 مىڭ 855 تونىنا قىزىلچا، 4965 تونىنا ئالقات، 421 تونىنا كۆك تاماكا، 2389 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 650 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 14 مىڭ 760 تونىنا گۆش، 15 مىڭ 475 تونىنا سۈت، 3836 تونىنا تۇخۇم، 1915 تونىنا قوي يۇڭى، 12.86 تونىنا ئۆچكە تېۋىتى، 696 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئوبلاست بويىچە چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك تراكتوردىن 8128ى، كومبايىندىن 126 سى بار. 18 مىڭ 273 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۈندۈرۈلدى) ئىشلىتىلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 84 مىليون 574 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئۇنۇملۇك سۈغىرىش كۆلىمى 69 مىڭ گېكتارغا يەتتى. 218.49 كىلومېتىر ئۈزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك، 1375 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 125 قۇدۇق قېزىلدى، سۈغىرىش كۆلىمى 3973.33 گېكتار كۆپەيدى، 7 كىلومېتىر ئۈزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس توسما ياسالدى، 4620 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، كېچەيتىلگەن پۈركۈپ سۈغىرىش كۆلىمى 1594.67 گېكتارغا يەتتى، 42.14 كىلومېتىر غول سۇ يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى يېڭىلاندى ۋە ئۆزگەرتىلدى. سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىدىن 4ى تاماملىنىپ، 2258 ئادەم، 47 مىڭ 600 تۈياق چارۋىنىڭ پاكىز سۇ ئىچىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. مەزمۇت ئېغىل - قوتاندىن 189 ى، سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتاندىن 562 سى سېلىندى، 40.2 كىلومېتىر كۆچ يولى ياسالدى، 23.36 كىلومېتىر چارۋىچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 4.5313 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى 659 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 713 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 432 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.3% ئاشتى. 141 مىليون 210 مىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	209598	8.9
سانائەت، پىزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	188288	3.8
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	170208	—8.43
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	98.64	2.5
پىزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	49890	18.32
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	21.23	6.02
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	2205	25.8
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	53700	6.84
شەھەر، پىزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	194759	3.12
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	10103	7.38
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	23164	3.46

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990- يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 17 مىليون 680 مىڭ يۈەن، سانائەت، پىزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 18 مىليون 760 مىڭ يۈەن. جەدۋەلدىكى يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا پىزا ئىگىلىك 5 - شىنىڭىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ، پىزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

كىلوۋات سائەت توك، 30 مىڭ تونا تۆز، 33 مىڭ 700 تونا ئۇن، 15 مىڭ 261 تونا سۇ يېغى، 19 مىڭ 841 تونا ئاق شېكەر، 4165 تونا يەم - خەشەك، 1619 تونا ئاق ھاراق، 36 مىڭ 487 تونا چىگىتى ئايرىلغان پاختا، 4914 تونا پاختا يىپ، 1 مىليون 920 مىڭ مېتىر پاختا رەخت، 52 مىڭ 300 تونا سېمونت، 306 مىليون 600 مىڭ دانە خىش، 2041 تونا ئىسپىرت، 4.12 تونا ئېغىدىرىن، 991 تونا دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇق ئىشلەپچىقىرىلدى. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش — جىڭ ناھىيىسىدىكى شىياۋچى سۇ ئامبىرىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدا ئېقىن ئۆتكۈزۈش سۇئۆگزىچى تۇنناشتۇرۇلدى، ئاشگىلىگ - سەنئەتىي تاشيولىغا ئاسفالت يانقۇزۇش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، رەسمىي قاتناش باشلاندى، بورتالا - ئۇتەي تاشيولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، قاتناش باشلاندى. پاختا بازىسى قۇرۇلۇشىغا 45 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 2300 گېكتار يەردە بازا بەرپا قىلىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 120 مىليون يۈەن. 109 قۇرۇلۇش تۈرىدە ئىش باشلاندى، بۇنىڭ 89ى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى، تۇراقلىق مۇلۇك 237 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ئوبلاست بويىچە توشۇلغان يولۇچى 5 مىليون 514 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 553 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يۈك 3 مىليون 287 مىڭ تونىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 533 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. ئالاتاۋ ئېغىزى پورتىدىن ئۆتكۈزۈلگەن مال 2 مىليون 439 مىڭ تونىغا يېتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى بارلىق پورتلاردىن ئۆتكۈزۈلگەن مالنىڭ %80نى ئىگىلىدى، بۇ پورت مەملىكەت بويىچە تۆمۈر يول پورتلىرى ئىچىدە 2 - ئورۇننى ئىگىلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاشيول ئارقىلىق ئۆتكۈزۈلگىنى 73 مىڭ تونا، تۆمۈريول ئارقىلىق ئۆتكۈزۈلگىنى 2 مىليون 366 مىڭ تونا؛ ئۆتكۈزۈلگەن مالنىڭ قىممىتى 430 مىليون دوللار، ئېلىنغان تاموژنا بېجى، ۋاكالىتەن ئېلىنغان باج 570 مىليون يۈەن. پوچتا- تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 51 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، كۆپەيگەن تېلېفون ئابونېنتى 5923 كە، ئاممۇۋى

تېلېفون توربىدىكى تېلېفون ئابونېنتى 35 مىڭ 81 گە يەتتى، تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 6.9 دىن توغرا كەلدى، تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 63 مىڭ توچكىغا يەتتى، ئوبلاستىكى بارلىق يېزا - بازارلارغا، 208 مەۋرىي كەنتكە تېلېفون ئورنىتىلدى، كومپيۇتېر ئالاقە توري كەسپى يولغا قويۇلدى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 51 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە، بازاردىكى سودىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 147 مىليون يۈەنگە يەتتى. ساياھەتچىلىكتىن 6 مىليون يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ئوبلاست بويىچە ھەرخىل كەسپي تېخنىكا خادىمىدىن 12 مىڭ 895ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئالي دەرىجىلىك كەسپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار خادىم 233، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار خادىم 2217، پەن - تېخنىكا نەتىجىسىدىن 8 ى ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بورتالا ئوبلاستى 8 - ئاينىڭ 1 — 7 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلگەن 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە 16 پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئۈستىدە كېڭەشتى. بىۋاستە پۈتۈشۈلگەن تۈر سوممىسى 8 مىليون يۈەندىن ئاشتى. ئوبلاستىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 121، ئوقۇغۇچىسى 42 مىڭ 625 (مىللي 19 مىڭ 237)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچي 3558 (مىللي 1983)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 42، ئوقۇغۇچىسى 20 مىڭ 774 (مىللي 9217)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1833 (مىللي 872)؛ ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپي تېخنىكا مەكتىپى 3، ئوقۇغۇچىسى 1145 (مىللي 71)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 88 (مىللي 18)، ئوتتۇرا تېخنىكۇم 3، ئوقۇغۇچىسى 954 (مىللي 385)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 123 (مىللي 71)؛ بالىلار باغچىسى 16، باغچىدىكى بالا 5034 (مىللىي 1805)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 243 (مىللي 74). ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ مۇستەھكەملىنىش نىسبىتى %100كە، ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى %97.08كە يەتتى. مائارىپ ئاساسي قۇرۇلۇشىغا 770 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش كۆلىمى 1 مىليون 630 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى. ئوبلاست بويىچە ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار)، كەنتتىن ئىبارەت 4 دەرىجىلىك مەدەنىيەت خىزمىتى توري شەكىللەندى، يېزا (بازار) مەدەنىيەت پونكتى 16، پونكىت قۇرۇش نىسبىتى %87كە يەتتى، كەنت دەرىجىلىك مەدەنىيەت ئۆيى 295، ئۆي قۇرۇش نىسبىتى %98.7كە يەتتى. ئاپتونوم ئوبلاست ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئوبلاست بولۇپ باھالاندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %88كە يەتتى. ئوبلاست بويىچە 40 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 5)، 879 كارىۋات بار، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا شىپاخانىلىرىدىكى كارىۋات 204. سەھىيە تېخنىكا خادىمى 1461، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا شىپاخانىلىرىدىكى سەھىيە تېخنىكا خادىمى 381. ئوبلاست تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 4 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى. 83 قېتىم ناھىيىدىن يۇقىرى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى، 164 قېتىم يېزا - بازارلىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. ئوبلاست بويىچە 41 مىڭ 300 ئوقۇغۇچى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئوبلاست بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۈتتۈرىچە ساپ كىرىمى 2574 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5438 يۈەنگە يەتتى. ئوبلاست بويىچە سۇغۇرتىلاش سوممىسى 3 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە (يېزا ئىگىلىك 5 - شىبىنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە)، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 48 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 19 مىليون 690 مىڭ يۈەن، جىسمانىي سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 29 مىليون 120 مىڭ يۈەن؛ مال - مۈلۈك سۇغۇرتا تۆلەم سوممىسى 11 مىليون 500 مىڭ يۈەن، جىسمانىي سۇغۇرتا تۆلەم سوممىسى ۋە تۆلەنگەن پۇل 3 مىليون 760 مىڭ يۈەن. 10 مىڭ 68 ئىشچى - خىزمەتچى ۋە 1793 دەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا ھەققىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش غەملەشكە قاتناشتى. شەھەر - بازارلاردا 6487 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 53 مىڭ 800 گە، خۇسۇسىي كارخانىلاردىكى يەككە سودا - سانائەتچى كەسىپكار 18 مىڭ 323 كە يەتتى. قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق 789 ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلىشىشغا ياردەم بېرىلدى، شەھەر - بازارلاردا تىزىمغا ئېلىنغان يىل ئاخىرىدىكى ئىشسىزلىق نىسبىتى %3.5 بولدى. 17 ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ساناتورىيىسى، 191 كارىۋات بار، يېتەم - يېسىر، ئىگە - چاقسىز بوۋاي - مومايلار مېيىپلار بالىدىن 123 ى قوبۇل قىلىندى. شەھەر - بازارلاردا ئوتتۇرىچە

تۇرالغۇ ئۇي كۆلىمى 20.34 كۋادرات مېتىرغا، كەنت - بازارلاردا 22.65 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. ئوبلاست بويىچە 328 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، ئولتۇراقلاشقان، يېرىم ئولتۇراقلاشقان چارۋىچى 2141 ئائىلىگە يېتىپ، نوقۇل چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ %85نى ئىگىلىدى. 9 يېزا - بازار، 110 كەنت - ئەترەت ھاللىق قۇرۇلۇش ئۆلچىمىگە ئاساسەن يەتتى، 331 ئائىلىدىكى 1580 ئادەم نامراتلىقتىن ئاساسەن قۇتۇلدى. شەھەر - بازارلاردىكى 10 مىڭ 600 كۋادرات مېتىرلىق يول قۇرۇلۇشى، 600 مېتىر سۇ چىقىرىۋېتىش غول تورۇبىسىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى.

☆ 1 - ئاينىڭ 7 — 9 - كۈنىگىچە بورتالا ئوبلاستىنىڭ 2 ناھىيە، بىر شەھىرىدىكى 3 يېزا - بازاردا يولغا قويۇلغان پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش يولىدىكى «1821» ئولگە قۇرۇلۇش تورى ش ئۇ ئا ر مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

☆ 1- ئاينىڭ 12 - كۈنى بورتالا ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى بورتالانى پەن - ماۋارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۈھپە مۇكاپاتى تەسىس قىلىپ، «ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ بورتالانى پەن - ماۋارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشكە تۈھپە قوشقانلارنى مۇكاپاتلاش چارىسى (سىناق نۇسخا)» نى تارقاتتى.

☆ 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى بورتالا ئوبلاستىدا تۇنجى نۆۋەتلىك ھەر مىللەت ياشلىرىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا 10 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 20 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى.

لو ژېنلى، ئاۋلا

بورتالا شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

بورتالا شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ غەربىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. شەھەردىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 524 كىلومېتىر كېلىدۇ، ئۈرۈمچىدىن ئالاتاۋ ئېغىزىغا بارىدىغان شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولى شەھەر تەۋەسىدىن كېسىپ ئۆتىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 3، مەيدان (فېرما) 2، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3. شەھەرگە قاراشلىق رايون (ئوبلاستقا بىۋاستە قاراشلىق ئۈرۈنلار، بىڭتۈەننىڭ شەھەر تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق ئۈرۈنلىرى شۇنىڭ ئىچىدە) نىڭ يىل ئاخىرىدىكى نوپۇسى 204 مىڭ 704 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 69 مىڭ 323)، يېزا نوپۇسى 140 مىڭ 869؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %11.45، ئۆلۈش نىسبىتى %2.28، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %9.17؛ شەھەر بويىچە 27 مىڭ 82 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9695 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 16 مىڭ 77 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ چۆل، يېرىم چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بورتالا شەھىرى تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 212 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 289 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇ ئېنېرگىيىسىنىڭ نەزەرىيىۋى زاپىسى 137 مىڭ 900 كىلوۋاتقا، پايدىلانغىلى بولىدىغان مىقدارى 48 مىڭ 300 كىلوۋاتقا يېتىدۇ. شەھەرگە قاراشلىق رايوندىكى ئورمان كۆلىمى 65 مىڭ 201 گېكتار بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تاغلىق يەرلەردىكى ئورمان كۆلىمى 37 مىڭ 488 گېكتار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %7.2، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن تەڭرىتاغ شەمشادى، قارلىق چوققا شەمشادى، تەڭرىتاغ قېيىنى، ئالتاي قېيىنى، چوك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن قاتارلىقلار بار. شەھەرگە قاراشلىق رايوندىكى تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 567 مىڭ 500 گېكتار، پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 398 مىڭ 800 گېكتار. ئاساسلىق ياۋا دورا ماتېرىياللىرىدىن سوغىگۈل، چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، قار لەيلىسى، ئاق بۇيا، قانتېمەر، زاراڭزا قاتارلىقلار بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن 38 خىلى بار، بۇنىڭ ئىچىدە مەملىكەت بويىچە 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قارا بۆلغۇن، يىلپىز، تاغ ئۆچكىسى، قۇندۇز، سېرىق بۆركۈت، چوك دوغداق قاتارلىق 9 خىلى بار، مەملىكەت بويىچە 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، قاما، چوك ئاق قۇ، لاچىن قاتارلىق 26 خىلى بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن ھاك تېشى، مەرمەر، گرانىت تاش، پېرلىيىت قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بورتالا شەھەرلىك 3 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ژاڭ جۇن.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابلىز ئەمەت.

شەھەر باشلىقى: بادمارا (موڭغۇل).

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: نوغاي جۇماقان (قازاق).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات

قىممىتى 460 مىليون 670 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 244 مىليون 970 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.25% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 71 مىڭ 339 تونىنا ئاشلىق، 4917 تونىنا ياغلىق دان، 17 مىڭ 739 تونىنا پاختا، 89 مىڭ 844 تونىنا قىزىلچا، 86 تونىنا قاقلانغان كۆك تاماكا ئېلىندى. 248 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 6524 تونىنا گۆش، 7098 تونىنا سۈت، 822 تونىنا يۇڭ، 169 مىڭ 587 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېنېرگىيە - ئېنېرگىيە سۇچىلىقى ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 40 مىليون 496 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى (بۇنىڭ ئىچىدە ئاممىنىڭ سالغان مەبلىغى 26 مىليون 301 مىڭ 900 يۈەن). 139.74 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېنېرگىيە - ئۆستەڭ ياسالدى، 78 ماشىنىلاشقان ۋە ئېلېكترلەشكەن قۇدۇق قېزىلدى، 1113.33 گېكتار يەردە سۇنى تېجەپ سۇغىرىش يولغا قويۇلدى، سۇغىرىش كۆلىمى 1564.7 گېكتار كۆپەيدى. شەھەر مەملىكەت بويىچە «سۇنى تېجەشتە ئۇلگە ناھىيە (شەھەر)» دەپ بېكىتىلدى. 1333.33 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. 144 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى، 396.33 گېكتار يەم - خەشەك بازىسى بەرپا قىلىندى، 350 ئىسسىق ئېغىل - قوتان سېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 383 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شەھەر بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 303 مىليون 510 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 170 مىليون 720 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.35% ئاشتى. 4 مىليون 350 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 48 مىڭ 500 تونىنا سېمونت، 2967 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 204 مىليون 700 مىڭ دانە خىش، 13 مىڭ 600 تونىنا كۆپتۈرمە پېرلىيىت ياسالمىسى، 29 مىڭ تونىنا ھاك، 1619 تونىنا ئاق ھاراق، 6848 تونىنا سۇ يېغى، 2112 تونىنا گۈرۈچ، 21 مىڭ 200 تونىنا ئۇن، 2623 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 16 مىڭ 411 تونىنا ساپ پاختا، 2037 تونىنا چىگىت تېزىتى، 2881 تونىنا پاختا يىپ، 62 مىڭ قۇر كىيىم - كېچەك، 11 مىڭ پار خۇرۇم ئايىغ كىيىم، 991 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 590 تونىنا قەغەز ياسالمىسى، 14 مىڭ 665

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	62914	9.02
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	76418	11.7
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	71339	—11.99
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	39.77	4.69
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	38347	10.89
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	87346	7.84
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	4	—97.86
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	30955	6.96
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	126969	12.15
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	5909	16.89
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	8108	5.67

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 295 مىليون 610 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 415 مىليون 690 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 285 مىليون 970 مىڭ يۈەن. 1997 - يىللىق ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسىنى 289 مىليون 410 مىڭ يۈەن دەپ ئۆزگەرتىش كېرەك.

ئۆي جاھازىسى، 9 تونىنا خىمىيىلىك خام ئەشيادىن ياسالغان دورا ـ دەرمەك، 2 تونىنا جۇڭگو تېبابىتى تەييار دورىسى، 99 مىليارد 500 مىليون كىلوجوئول ئىسسىقلىق، 3 مىليون 520 مىڭ تونىنا تۇرۇبا سويى، 791 تونىنا سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ئىشلەپچىقىرىلدى. «بولەن» سىمونت چەكلىك شىركىتىنىڭ خام ئەشيا تۈگمىنى، 2 ـ نومۇرلۇق خۇمدىنى ۋە ئايلانما خۇمدىنى، بورتالا ھاراق ئىشلەش چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ پاكىز سۇ ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى، خەلق ئىشلىرى پاراۋانلىق قەغەز يەشىك زاۋۇتىنىڭ ئۈسكۈنىلىرىنى ئۆزگەرتىش قاتارلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرلىرى تاماملاندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 126 مىليون 410 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شەھەرگە قاراشلىق رايوندا توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 552 مىليون 910 مىڭ 700 ئادەم ـ كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 5 مىليون 513 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) گە (ئارىشالىق، جىڭ ناھىيىلىرىنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە) ؛ توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 533 مىليون 479 مىڭ 900 تونا ـ كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 3 مىليون 286 مىڭ 600 تونىنغا (ئارىشالىق، جىڭ ناھىيىلىرىنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە) يەتتى. شەھەر بويىچە پوچتا ـ تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 36 مىليون 398 مىڭ 200 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون ئابونېنتى 21 مىڭ 760 قا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 22 مىليون 847 مىڭ 100 يۈەنگە يەتتى. ساياھەتچىلىكتىن 999 مىڭ 700 يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن ـ تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن ـ تېخنىكا خادىمى 801 (ئىش ئورنىدىكىسى). تاماملانغان ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك پەن ـ تېخنىكا تۈزلىتىدىن «10 مىڭ مو يەردىكى مايلىق ئاپتاپپەرەستىن يۇقىرى مەھسۇلات، ئەلا سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈم يارىتىش بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش قۇرۇلۇشى»، «بورتالا شەھىرىنىڭ 210 مىڭ تۈياق ئىنچىكە يۈڭلۇق قويدىن ئەلا سۈپەت، يۇقىرى مەھسۇلات يارىتىش قۇرۇلۇشى»، «10 مىڭ مو يەردە سۇنى تېجەشتە يۇقىرى ئۈنۈم يارىتىشتىن ئىبارەت يېزا ئىگىلىكىدە ئۇلۇغ كۆرسىتىش رايونى قۇرۇلۇشى»، «يېڭىچە چارۋىچىلىق رايونلىرىنى دېھقانچىلىق رايونلىرىغا ئايلاندۇرۇش ئەندىزىسى بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش رايونى قۇرۇلۇشى» بار. 44 پەن ـ تېخنىكا تۈرى يولغا قويۇلۇپ، 70 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئاشۇرۇلدى، شەھەر ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن شىنجاڭنى پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار شەھەر بولۇپ باھالاندى. شەھەردىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 53 (ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ شۆبە باشلانغۇچ مەكتەپلىرى بۇنىڭ سىرتىدا، مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 22)، ئوقۇغۇچىسى 19 مىڭ 306 (مىللىي 9602)، ئوقۇتقۇچىسى 1678 (مىللىي 997)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 16 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 9389 (مىللىي 4888)، ئوقۇتقۇچىسى 795 (مىللىي 409)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 374 (مىللىي 54)، ئوقۇتقۇچىسى 40؛ بالىلار باغچىسى 9، باغچىدىكى بالا 2773 (مىللىي 1097)، ئوقۇتقۇچىسى 119 (مىللىي 46). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 922 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۆزى تەييارلىغىنى 2 مىليون 802 مىڭ يۈەن. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% (سىمسىز) كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 98% (سىمسىز) كە يەتتى، سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىرىش نىسبىتى 76% بولدى. شەھەر بويىچە 156 تېببىي داۋالاش ـ سەھىيە ئاپپاراتى (بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكىسى 11، كوللېكتىپ ئىگىدارچىلىقىدىكىسى 100)، 738 كەسپىي تېخنىكا خادىمى بار (ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 85). شەھەر تەنھەرىكەتچىلىرى 1998 ـ يىلى بورتالا ئوبلاستلىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 14 تۇردە 1 ـ لىككە، 11 تۇردە 2 ـ لىككە، 10 تۇردە 3 ـ لىككە ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 ـ يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2755 يۈەنگە، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 5429 يۈەنگە يەتتى. جەمئىي سۇغۇرتا كەسپىدىن كىرگەن كىرىم 19 مىليون 868 مىڭ 300 يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى سوممىسى 17 مىليون 593 مىڭ 100 يۈەنگە يەتتى، 3 مىليون 141 مىڭ 500 يۈەن تۆلەندى، يۇقىرىغا 119 مىڭ 100 يۈەن باج تاپشۇرۇلدى (ئوبلاستقا بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ شۇنىڭ ئىچىدە) . مال ـ مۇلۇك سۇغۇرتا كەسپىدىن قىلىنغان كىرىم 11 مىليون 181 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 6 مىليون 40 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 3 مىليون 339 مىڭ يۈەن، تۆلەنگەن تۆلەم 2 مىليون 632 مىڭ يۈەن، تۆلەم نىسبىتى 72.44%. شەھەر بويىچە 1998 ـ يىلى 348 ئىشچى ـ خىزمەتچى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلدى، 320 كىشى قايتىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىدىن 6 سى قۇرۇلدى. 1171 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. شەھەرلىك ھۆكۈمەت، شەھەرلىك ئەمگەك

تارمىقى 100 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش كاپالىتى مەخسۇس فوندى تەسىس قىلدى، دۆلەت ئىلكىدىكى، كوللېكتىپ ئىگىدارچىلىقىدىكى كارخانىلارنىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى ۋە ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسى بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %100 كە يەتتى. شەھەردە ئىلگە تۇڭۈن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى، تۇنجى تۇركۈمدە 120 ئائىلىدىكى 488 ئادەم ئىلگە تۇڭۈن تۇرمۇش كاپالىتى سوممىسىنى ئالدى. شەھەر بويىچە 65 نامرات ئائىلە بولۇپ، ھەممىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 3 قارارلىق سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىدىكى سۇزۇك سۇ كۆلچىكى، توك كۈچىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش ۋە قىسمەن تۇرۇبا توري قۇرۇلۇشى تاماملاندى. جەنۇبىي «گۈلۈمتو» كوچىسى ۋە كۆۋرۈكلىرى ھەم شىمالىي «مەدەنىيەت» كوچىسىنى ياساش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. شەھەر ئىچىدە 2 كوچا ئاپتوبۇسى لىنىيىسى ئېچىلدى. بورتالا دەرياسىنىڭ جەنۇبىي ياقىسىنى كۆكەرتىش - سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. يېڭى ياسالغان 66.8 گېكتار يەردىكى ئەخلەت مەيدانى ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى، مېۋە شۇپىكى ساندۇقى، ئەخلەت تۆكۈندىن 160ى كۆپەيدى. شەھەرنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %23.3كە يەتتى.

بورتالا شەھەرلىك چېگرا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى

1998 - يىلى ھەمكارلىق رايونىدا 0.87 گېكتار يەر ھەقلىق بېرىلدى، بۇنىڭغا 358 مىڭ 300 يۈەن ھەق ئېلىندى. يەر پۇلىدىن قەرز بولۇپ قالغان 683 مىڭ 800 يۈەن پۇل قايتۇرۇلدى. 17 تۈردە قۇرۇلۇش باشلاندى، بۇنىڭغا 4 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 5 تۈر پۈتتى. يەر ئېلىش تولۇقلىما ھەققى ئۈچۈن 3 مىليون 610 مىڭ يۈەن قايتۇرۇلدى.

☆ 12 - ئايدا بورتالا شەھىرى ماۋارىپ مىنىستىرلىكى، مالىيە مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن بېرىلگەن «باشلانغۇچ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپى ۋە ياشلار، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتىكى ئىلغار شەھەر» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

جاڭ جۈڭشيۇ

جىڭ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

جىڭ ناھىيىسى شىنجاڭنىڭ غەربىي شىمالىغا، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە، تەڭرىتاغنىڭ تارماق تىزمىسى بولغان بولخۇنۇر تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 425 كىلومېتىر كېلىدۇ؛ شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولى ناھىيە تەۋەسىدىن كېسىپ ئۆتىدۇ، ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تۆمۈريول مۇساپىسى 412 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 3، مەيدان (فېرما) 2. ناھىيىگە قاراشلىق رايوننىڭ يىل ئاخىرىدىكى نوپۇسى (بىكتۇەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدە تۇرۇشلۇق تۇەن - مەيدانلىرىنىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 118 مىڭ 33 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 35 مىڭ 863)، يېزا نوپۇسى 89 مىڭ 788؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰15.01، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.28، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.73. ناھىيە بويىچە 22 مىڭ 500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 16 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (ئالقاتمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) تېرىلدى.

تەبىئىي بايلىقى

جىڭ ناھىيىسى تەۋەسىدە جىڭ، داخىيەنزە، ئاچال، تودوگ دەريالىرىدىن ئىبارەت 4 ئاساسلىق دەريا بار، يەر ئۈستى سۇ بايلىقىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 896 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلىنىلۇاتقان سۇ بايلىقى 789 مىليون كۇب مېتىر. ناھىيە بويىچە ھەرخىل ئورمان كۆلىمى 438 مىڭ 700 گېكتارغا، جۈملىدىن تاغلىق يەرلەردىكى ئورمان كۆلىمى 22 مىڭ 300 گېكتارغا، بۇنىڭ ئىچىدە ئورمان بار يەر كۆلىمى 122 مىڭ 600 گېكتار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %10.9، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن قېيىن، تاغ تېرىكى، تەڭرىتاغ گۈلى قاتارلىقلار بار، تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 737 مىڭ 100 گېكتارغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 701 مىڭ 200 گېكتار بولۇپ، ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ %62.8نى ئىگىلەيدۇ. ئېتىزارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئارقار، تايغان بۇغا، يىلپىز، ئېيىق قاتارلىقلار بار. ياۋا دورا ماتېرىياللىرىدىن چۆچۈكبۇيا، توشقان زەدىكى، قانتېپەر، سوغىگۈل، كەرەش قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن سۇرمە تاش، گەچ، ھاك تېشى رۇدىسى، تۆمۈر، مىس، فوسفور، سىلىترا، تۇز، مولىبدېن قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە ھاك تېشى رۇدىسىنىڭ سۇپىتى ياخشى، زاپىسى كۆپ؛ تۇزنىڭ زاپىسى 130 مىليون تونىنا بولۇپ، ئېبىنۇر كۆلى قاتارلىق جايلاردىن چىقىدۇ؛ مولىبدېن رۇدىسىنىڭ زاپىسى كۆپەرەك بولۇپ، شىنجاڭ بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ جىڭ ناھىيىلىك 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: پۇفۇگۈي (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ن. جاۋا (موڭغۇل).

ھاكىم: تىلەۋ ئىبن (قازاق، 4 - ئاينىڭ 3 - كۈنى مۇۋەققەت ھاكىم بولدى).

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: رۇستەم ئەمەت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 227 مىليون 748 مىڭ 700 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13.74% ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 44 مىڭ 500 تونا ئاشلىق، 21 مىڭ 600 تونا پاختا (مو بېشى مەھسۇلاتى 102.5 كىلوگرامغا يېتىپ، ساپ پاختىنىڭ بىر لىك مەھسۇلاتى 200 جىڭدىن توغرا كەلگەن ناھىيە نىشانىغا يېتىلدى)، 4790 تونا ئالقات (59.67% ئاشتى) ئېلىندى. 4152 تونا گۆش، 4537 تونا سۈت، 470 تونا يۇڭ، 92 مىڭ 600 پارچە تېرە، 980 تونا تۇخۇم ئېلىندى. 256.67 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، يىل ئاخىرىدىكى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا ساقلىنىپ قالغان ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى كۆلىمى 220.73 گېكتارغا يەتتى. 242 سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتان سېلىندى، 25 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى، چارۋىچىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش نىسبىتى 99.3% كە يەتتى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 19 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يۇنىڭ ئىچىدە 7.8 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۇنى ياخشىلاش جەھەتتە ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى، 3 يىللىق ۋەزىپە تولۇق ئورۇندالدى ھەمدە ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 130 مىليون 501 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18.7% ئاشتى. 19 مىليون 180 مىڭ كىلوۋات سائەت توك (سۇ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ) ھاسىل قىلىندى، 42 مىليون 530 مىڭ كىلوۋات سائەت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

ئوزلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	48355	6.3
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	68922.7	15.49
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	44514	—4.24
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	24.3	3.23
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	20815	50.91
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	74583	6.38
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	11964	—1.57
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	55062	2.46
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	2826	2.61
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	4894	1.29

ئىزاھات: 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا، ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 216 مىليون 790 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 358 مىليون 249 مىڭ 700 يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 104 مىليون 581 مىڭ يۈەن. 1997 - يىللىق ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 121 مىليون 550 مىڭ يۈەن.

توك بىلەن تەمىنلەندى (بورتالا ئوبلاستلىق ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى تەمىنلىگەن توكمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 900 مىڭ تونىنا سۇ بىلەن تەمىنلەندى، 30 مىڭ تونىنا تۇز، 20 مىڭ 76 تونىنا پىششىقلاپ ئىشلەنگەن ساپ پاختا، 2033 تونىنا پاختا يېمى، 1 مىليون 46 مىڭ 300 مېتىر پاختا رەخت، 29 مىڭ 300 قۇر كىيىم - كېچەك، 4300 تونىنا ئۇن، 5239 تونىنا سۇ يېغى، 1407 تونىنا يېم - خەشەك، 2714 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 42 مىليون 100 مىڭ دانە خىش، 384 مىڭ ئۆي جاھازىسى، 3438 تونىنا مۇرەككەپ ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 108 مىليون 520 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1687 ئاپتوموبىل قاتنىدى. توشۇلغان يولۇچى 1 مىليون 37 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 60 مىليون 520 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى؛ توشۇلغان يۈك 119 مىڭ تونىنغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 30 مىليون 610 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 10 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە پوچتا كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 320 مىڭ يۈەن بولۇپ، 9.1%؛ تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 9 مىليون 170 مىڭ يۈەن بولۇپ، 58% ئاشتى. پروگراممىلىق تېلېفون 8370 توچكىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە بازىرىدىكىسى 3910 توچكا، يېزىلاردىكىسى 4460 توچكا. يەككە سودا - سانائەتچى 3043، خۇسۇسىي كارخانا 41؛ دۆلەتكە 5 مىليون 338 مىڭ يۈەن باج تاپشۇرۇلدى، بۇ، يەرلىك مالىيە كىرىمىنىڭ 18.8% نى ئىگىلىدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 432 ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە كاندىدات ئالىي دەرىجىلىكى 32. جىڭ ناھىيىسى 1998 - يىل 9 - ئايدا مەملىكەت بويىچە ناھىيىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر) بولۇپ باھالاندى. جىڭ ناھىيىلىك مۇتەخەسسىس مەسلىھەتچىلەر ئومىكى قۇرۇلدى، «ئېبنۇر كۆلىگە بوران - قۇمنىڭ يەتكۈزگەن زىيىنى ئۈستىدە تەكشۈرۈش» بويىچە 7 ئۈششاق تېما ئۈستىدىكى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش تاماملاندى. تەجرىبە تۈرىدىن 7 سى، ئۇلگە تۈردىن 18ى، كېڭەيتىش تۈرىدىن 58ى تاماملاندى، بۇلارنىڭ كۆلىمى 33 مىڭ 861.45 گېكتار، ھاسىل قىلىنغان ئۇنۇم 10 مىليون 833 مىڭ يۈەنگە، يېڭى تېخنىكىنىڭ قاپلاش نىسبىتى 90%كە يەتتى، ئەلا سورتلارنىڭ قاپلاش نىسبىتى 95% تىن ئاشتى. 1866.5 گېكتار يەردە بۇغداي، كۆممىقوناقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بازىسى بەرپا قىلىندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 42 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 11)، ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 679 (مىللىي 5587)، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 1115 (مىللىي 550)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 5675 (مىللىي 2024)، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 501 (مىللىي 192)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 738 (مىللىي 17)، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 37 (مىللىي 2). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 727 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بويىچە 6 يېزا، بازار، مەيدان مەدەنىيەت مەركىزى ئۇلچەمگە يېتىپ دەرىجىسى بېكىتىلدى، ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت مەمۇرىي تارمىقى ئۇلارغا نام بەردى ۋە ئۇلارنى تەقدىرلىدى. 6 - ئايدا جىڭ ناھىيىلىك ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى ج ك پ بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق كومىتېتى تەرىپىدىن ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى جىڭ ناھىيىسىگە «مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر، رايون)» دېگەن مۇكاپات تاختىسىنى بەردى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100%كە يەتتى. سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ يېزا، بازار، مەيدان دەرىجىلىك لىنىيىسىنىڭ 60%ى يېڭىلاندى، سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىسى 3 يۈرۈش كۆپەيتىلدى، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 11 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 329 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 154)، 249 كاربۇات بار. ئاپتونوم ئوبلاستتا 1998 - يىلى ئۆتكۈزۈلگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلار-رىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە جىڭ ناھىيىسىدىن 2 ئوقۇغۇچى ئوغۇللار، قىزلار بويىچە يىراققا سەكرەشتە 1 - بولدى، 2 ئوقۇغۇچى ئوغۇللار بويىچە دىسكا، چويۇن توپ ئېتىشتا 2 - بولدى، 3 ئوقۇغۇچى قىزلار بويىچە 400 مېتىرغا يۈگۈرۈش، يىراققا سەكرەش، دىسكا ئېتىشتا 2 - بولدى.

خەلق تۈرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2684 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 16 مىڭ 321 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 5015 يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدا 113 ئائىلىدىكى 477 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1328.4 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

لو جۇئىيەن

ئارىشاك ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئارىشاك ناھىيىسى بورتالا دەريانىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا جايلاشقان. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 4، مەيدان (فېرما) 3. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 625 كىلومېتىر كېلىدۇ. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 71 مىڭ 638 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 27 مىڭ 861)، يېزا نوپۇسى 53 مىڭ 76؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.86، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.95، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.91؛ 18 مىڭ 933 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9933 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7616 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكىسى يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئارىشاك ناھىيىسى تەۋەسىدە بورتالا دەريانىڭ، ئورتاساي دەريانىڭ ۋە 34 جىلغا سۇيى بار، يىللىق سىرغىم مىقدارى 820 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 2 ئورۇندا ئارىشاك بار، سۇيىنىڭ ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى 45℃ ئۆچۈرىسىدە، ئارىشاك سۇيى تېرە كېسەللىكلىرى، بوغۇم يالللۇغى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە شىپا بولىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، جەرەن، تاغ ئۆچكىسى، سۇغۇر، ئېيىق، ئۈلار، يىلپىز قاتارلىقلار بار، ناھىيە تەۋەسىدە دۇنيا بويىچە ئەتىۋارلىق ھايۋان شىنجاڭ سالاماندراسىي بار. ياۋا دورا ماتېرىياللىرىدىن سوغىنگۈل، چوڭ يوپۇرماقلىق جېنتسيانا، ئەڭلىكشوت، چاكاندا، قانتېپەر، قار لەيلىسى قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن ژولفرام، تۆمۈر، مىس، توزتاش، گەچ، ئالتۇن، كۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئارىشاك ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جاڭ ژېي (8 - ئايدا مەركىزي پارتىيە مەكتىپىگە ئوقۇشقا كەتتى، ھازىر خىزمەتكە مۇئاۋىن شۇجى جۇنۇڭزىڭ رىياسەتچىلىك قىلىۋاتىدۇ).

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئۈمارغازى (قازاق).

ھاكىم: ئى. نومىڭدالا (موڭغۇل).

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: شېڭ ماۋلۇ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 114 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰5.6 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 53 مىڭ 205 تونىنا ئاشلىق، 71 مىڭ 681 تونىنا قىزىلچا، 14 مىڭ 828 تونىنا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	1.17	6.8
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	1.55	7.64
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	53205	—8.78
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	34.57	—0.4
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	6070	19.42
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	5.03	2.65
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	7326	6.79
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	1.68	—4.55
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	871	1.75
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3726	تەڭلەشتى

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

ياغلىق دان ئېلىندى. 410 گېكتار يەرگە تېرىلغان تاماكىدىن 331.5 تونىنا كۆك تاماكا ئېلىندى. 245.7 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 4084 تونىنا گۆش، 1202 تونىنا سۈت، 663 تونىنا يۇڭ، 3993 كىلوگرام ئۆچكە تىۋىتى، 34 مىڭ 952 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 872 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. سۈغىرىش كۆلىمى 540 گېكتار كېڭەيدى، 74.57 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. 333.3 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 184 سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق ئېغىل - قوتان سېلىندى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 40 مىليون 920 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 36.12% ئاشتى. 12 مىليون 10 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 3800 تونىنا سېمونت، 8200 تونىنا ئۇن، 135 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 3174 تونىنا سۇ يېغى، 12.4 تونىنا ئېغىدىرىن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 39 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شۇ يىلى ياسىلىۋاتقان ئاساسلىق تۈرلەردىن 1 مىليون 470 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىنالىرى ۋە 4 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان پوچتا - تېلېگراف خىزمىتى بىنالىرى بار. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 44 مىليون 880 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 800 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارىتى سوممىسى 4 مىليون 426 مىڭ 400 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 6887 توچكىغا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 8 مىليون 610 مىڭ يۈەن بولدى. 60 مىڭ ساياھەتچى (قېتىم) كۇتۇۋېلىندى، ساياھەتچىلىكتىن 714 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 296 سى بار، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئىلمىي تەتقىقات تۈرىدىن 8 ى تاماملاندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 26 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 2)، ئوقۇغۇچىسى 8640 (مىللىي 2914)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 11 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇتۇش نۇقتىسى 22، ئوقۇغۇچىسى 3818 (مىللىي 955)؛ كەسپىي مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 45. ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1170 (مىللىي 604). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يىل ئاخىرىدا رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 81%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 91%كە يەتتى، سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىرگەن ئائىلىلەرنىڭ نىسبىتى 30% بولدى. ناھىيە بويىچە 8 دوختۇرخانا (شىپاخانا)، 219 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 151)، 124 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1972 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 4408 يۈەنگە يەتتى. مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 1 مىليون 950 مىڭ يۈەن بولدى، 1 مىليون 330 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. ناھىيە بويىچە 530 نامرات ئائىلە بولۇپ، ھەممىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ناھىيە بازىرىدا 125 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلاردىن 7996 ئائىلە ھاللىق سەۋىيىگە يەتتى، ئۇلار ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ 85%نى ئىگىلىدى، 71 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق كەنتى ھاللىق كەنت - ئەترەتلەر قاتارىغا ئۆتتى.

☆ 1998 - يىلى ناھىيىلىك 3 - ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ئالتىنتۇيا «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

خەن شۇجۇەن، لى شىجيې

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئوبلاستلىق ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق جايىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 35 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر 3، ناھىيە 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسىنىڭ نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 1 مىليون 456 مىڭ 500 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 365 مىڭ 800)، يېزا نوپۇسى 688 مىڭ؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 11.98‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.56‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 8.42‰. ئوبلاست بويىچە 278 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 164 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 85 مىڭ 400 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق

تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

سانجى ئوبلاستى تەۋەسىدە چوڭ مۇزلۇقتىن 1319ى، تاغ ئارىسىدىكى ئىچكى قۇرۇقلۇق دەريا - ئېقىندىن 57 سى بار بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 510 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ بۇلاق سۇيى 302 مىليون كۇب مېتىرغا، ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر ئاستى سۇيىنىڭ مىقدارى تەخمىنەن 1 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان كۆلىمى 141 مىڭ 560 گېكتارغا، ياغاچ زاپىسى 17 مىليون 213 مىڭ 400 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ تۈزلەڭلىكلەردە 46 مىڭ 303 گېكتار سۈنئىي ئورمان، قاقاسلىقلاردا 30 مىڭ 200 گېكتار چانقاللىق بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 5 مىليون 780 مىڭ 100 گېكتارغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، ياۋا ئات، قۇلان، تايغان بۇغا، قوڭۇر ئېيىق، ئاق بوغۇز بۆكەن، تاغ ئۆچكىسى، ئارقار، قاراقۇتان، قاراقۇش، تازقارا، ئۈلار، دوغداق قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋان 4 خىل، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋان 41 خىل. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن زارائىزا، قار لەيلىسى، سوغىگۈل، ئالقات، قانتېمەر، چۇچۇكبۇيا، ئاق چوغلۇق قاتارلىقلار؛ قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، نېفىت، مايلىق سىلانېتىس، تۆمۈر، خروم، مىس، سىنىك، ئالتۇن، ستىببي، ۋولفرام، قەلەي، ئالىيۇمىن، ھاك تېشى، فوسفور، خرۇستال، قاش تېشى، كۆل تۈزى قاتارلىق 37 خىلى بار، كۆمۈر زاپىسى 16 مىليارد 300 مىليون تونناغا، ھاك تېشى 20 مىليارد تونناغا، مىس 174 مىليون تونناغا يېتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جىن شېڭخۇي؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: لى فۇيۈەن (خۇيزۇ)، چېن چېگيۇك، مېڭ چۈەنجيې.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: جۇجيەنخۇا (خۇيزۇ)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: يالك دېتەي، بەيسارا (ئايال، قازاق)، ۋاڭ پېيخۇا (ئايال، خۇيزۇ)، جاڭ پىڭ، روزى ناسىر، جۇ ۋېنكۇي (خۇيزۇ).

ئوبلاست باشلىقى: لى فۇيۈەن (خۇيزۇ)، مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقلىرى: گو لىيەنشەن، قانىبات (قازاق)، مىڭ جاۋتىڭ، مەھمەت داۋۇت، ما دېڭفېڭ.

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: لىيۇسۇڭلىن؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: لۇخېڭزۇ، يۇ شاڭجى، ئابدۇرېشىت، لى يۈڭلىن، رۇك چىڭشۇەن، سەلىم (قازاق)، خەي چېڭزۇ (خۇيزۇ)، لى چېگيۇەن (خۇيزۇ).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ئوبلاست بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 10 مىليارد 687 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 4 مىليارد 169 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 3 مىليارد 588 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 929 مىليون يۈەن. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد 147 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 505 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.76% (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 509 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 63 مىليون يۈەن، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 481 مىليون يۈەن، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 93 مىليون يۈەن. 988 مىڭ 627 تونىنا ئاشلىق، 35 مىڭ 967 تونىنا ياغلىق دان، 76 مىڭ 124 تونىنا پاختا، 508 مىڭ 622 تونىنا قىزىلچا، 7057 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 14 مىڭ 120 گېكتار يەرگە كۆكتات تېرىلىپ، 627 مىڭ 800 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 5158 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىھاتە ئورمىنى 37.64%نى ئىگىلەيدۇ. 2 مىليون 530 مىڭ چوشقا، كالا، قوي قولدىن چىقىرىلدى. 106 مىڭ 362 تونىنا گۆش، 74 مىڭ 326 تونىنا سۈت، 5764 تونىنا قوي يۇڭى، 12 مىڭ 900 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. 58 مىڭ 400 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇتقا سۈندۈرۈلدى)، يېزىلاردا 389 مىليون كىلوۋات سائەت توك ئىشلىتىلدى. 12 مىڭ 730 گېكتار ئۇنۇملۇك سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، سۈلياۋ يوپۇق يېپىق زىرائەت تېرىلغان كۆلەم 93 مىڭ 200 گېكتارغا يەتتى. ئوبلاست بويىچە 3 مىليون 666 مىڭ 700 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 4.6333 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز تۈزگەرتىلدى، 1022.56 كىلومېتىر سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 469 قۇدۇق قېزىلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 195 مىليون 210 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. سۈلياۋ يوپۇق يېپىلغان 3200 گىمىسق قوتان ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىسى 38 مىڭ 271 گە، كىرىمى 6 مىليارد 856 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليارد 737 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 4

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997- يىلدىكدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	106.87	4.82
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	118.84	18.71
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	988627	3.34
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۈياق)	326.84	10.24
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	64.53	—12.77
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	115.32	2.79
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈمەن دوللار)	2813.1	17.2
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	26.32	8.76
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	92.26	10.72
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	4.45	13.3
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	7.01	10.57

ئىزاھات: ① ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد 392 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليارد 482 مىليون يۈەن.

② ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، نوپۇس، سەھىيگە دائىر سانلار بىكتۈەن، نېپت شەرقىي شىنجاڭ قوماندانلىق شتابىنى ئۇز ئىچىگە ئالغاندىن سىرت، قالغان كۆرسەتكۈچلەر ئۇلارنى ئۇز ئىچىگە ئالمايدۇ.

مىليارد 977 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.29% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 805 مىليون يۈەنگە يەتتى. 3 مىليارد 884 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 6 مىليون 474 مىڭ 400 تونىا كۆمۈر، 1 مىليون 200 مىڭ تونىا سېمونت، 14 مىڭ 302 تونىا چويۇن، 19 مىڭ 400 تونىا پاختا يىپ، 7272 تونىا فابرىكا قەغىزى، 30 مىڭ 958 تونىا قەغەز پەنەركە، 38 مىڭ 930 تونىا شېكەر، 23 مىڭ 551 تونىا ئىچىملىك - ھاراق (ئاق ھاراق 16 مىڭ 440 تونىا)، 54 مىڭ 399 تونىا سۇ يېغى، 92 مىڭ 277 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 200 مىڭ كىلوۋاتلىق ئۇزگىرىشچان توك دۆگىلىسى، 2 مىليون 610 مىڭ كىلوۋولت ئامپېرلىق ترانسفورماتور ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 2 مىليارد 24 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونغا تەۋە تۇرلەرگە سېلىنغىنى 568 مىليون يۈەن، ئاپتونوم ئوبلاستقا تەۋە تۇرلەرگە سېلىنغىنى 1 مىليارد 456 مىليون يۈەن. دۆلەت ئىلكىدىكى ئىگىلىككە 1 مىليارد 155 مىليون يۈەن، شەھەر، يېزىلاردىكى كوللېكتىپ ئىگىلىككە 270 مىليون يۈەن، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 1 مىليارد 43 مىليون يۈەن، يېڭىلاش - ئۇزگەرتىشكە 462 مىليون يۈەن، ئۇي - زېمىن تەرەققىياتىغا 103 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يېڭىلاش - ئۇزگەرتىش تۇرى ئىچىدە ياساش كەسىپىگە 330 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە «تۆنخې» گۇرۇھى ۋە ئالاھىدە ترانسفورماتور پاي چەكلىك شىركىتىدىن ئىمپورت پاي چېكى بازارغا سېلىنغان 2 شىركەتكە سېلىنغىنى 289 مىليون يۈەن. 1998 - يىلى 461 تۇر پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى، 1 مىليارد 743 مىليون يۈەنلىك تۇراقلىق مۇلۇك يېڭىدىن كۆپەيدى. ئوبلاست بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، سۇچىلىق، قاتناش، پوچتا - تېلېگراف، ئېلېكتىر قۇۋۋىتى، شەھەر ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى قاتارلىق ساھەلەرگە 784 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇ 1997 - يىلدىكىدىن 59.35% كۆپ. 5 مىليون يۈەنلىكتىن يۇقىرى تۇر 78 بولۇپ، 1 مىليارد 219 مىليون

يۈەن مەبلەغ سېلىندى. نېفىت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىلىپ، 396 مىليون يۈەن مەسئۇلات قىممىتى يارىتىلدى. يېڭىدىن كۆپەيگەن ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى مۇنۇلار: قېزىلىدىغان كۆمۈر 300 مىڭ تونىنا، سېمونت 400 مىڭ تونىنا، ئاشلىق ئامبىرى سىغىمچانلىقى 10 مىڭ تونىنا، سودا يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمەت تور - نۇقتىلىرىنىڭ كۆلىمى 67 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچىلار ئورنى 485، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئورنى 7139؛ 95 ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئىمزالىنىپ، 94 تۈر يولغا قويۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى تۈر 45. ئىمزالانغان تۈرلەرگە كىرگۈزۈلىدىغان مەبلەغ 981 مىليون يۈەن بولۇپ، بۇنىڭدىن 375 مىليون يۈەن ئەملىيلەشتى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە ئوبلاست بويىچە 181 توختام، كېلىشىم ئىمزالاندى، پۈتۈشۈش سوممىسى 2 مىليارد 897 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تاشقى سودىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 22 مىليون 447 مىڭ دوللار، تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدە پۈتۈشۈلگەن سومما 2 مىليون 356 مىڭ دوللار، ئىچكى سودىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 465 مىليون 740 مىڭ يۈەن. ئۇلاستاي پورتىدىن ئۆتكۈزۈلگەن مالنىڭ قىممىتى 7 مىليون 248 مىڭ يۈەنگە يەتتى. توشۇلغان يولۇچى 29 مىليون 500 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 169 مىليون 950 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 11 مىليون 60 مىڭ تونىنا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 384 مىليون 920 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 216 مىليون يۈەنگە، يېڭىدىن كۆپەيگەن شەھەر ئىچى تېلېفونى كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 21 مىڭ 760 توپكىغا، يېزا تېلېفونى كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 27 مىڭ 212 توپكىغا، ئوبلاست بويىچە يەرلىك كوممۇتاتورنىڭ سىغىمچانلىقى 251 مىڭ 500 توپكىغا يەتتى. تېلېفونىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى جەھەتتە ھەر 100 ئادەمگە 10.95 تىن تېلېفون توغرا كەلدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر ئىچى تېلېفونى ھەر 100 ئادەمگە 81.22 دىن، يېزا تېلېفونى ھەر 100 ئادەمگە 98.5دىن توغرا كەلدى. 1998 - يىلى ناھىيىدىن يۇقىرى يېزا ئىگىلىك ۋاستىلىرى كارخانىلىرىنىڭ تاۋار سېتىش كىرىمى 247 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە سېتىلغان خىمىيىۋى ئوغۇت 127 مىڭ تونىنا (تەبىئىي تونىنا)، سېتىلغان سۇلياۋ يوپۇق 3279.6 تونىنا. پۈل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى تارقاتقان تۈرلۈك قەرز پۇللارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 10 مىليارد 442 مىليون يۈەنگە يەتتى. جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك سايامەتچىدىن 569 مىڭ 300 ئادەم (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى، سايامەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 52 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ئوبلاست بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 9245ى بار (مىللىي 1753). 57 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى قولغا كەلتۈرۈلدى، 4 تۈر ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 41 تۈر سانجى ئوبلاستلىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئالاھىدە ترانسفورماتور پاي شىركىتىنىڭ ترانسفورماتور زاۋۇتى سۈپەت سىستېمىسى ISO9001 خەلقارا سۈپەت سىستېمىسىنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى. ئوبلاست بويىچە 4 كەنت - بازار ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىي كەنت - بازار بەرپا قىلىشتىكى ئۈلگە نۇقتا بولۇپ قالدى. ئاپەت رايونلىرىغا قىممىتى 3 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان (خەلق پۇلىغا سۇندۇرۇلدى) پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلىندى. 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %92كە يەتتى. ئوبلاستىكى ئالىي مەكتەپ 3، ئوقۇغۇچىسى 2687 (مىللىي 570)؛ ئوتتۇرا تېخنىكۇم 12، ئوقۇغۇچىسى 4398 (مىللىي 1190)؛ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بىر، ئوقۇغۇچىسى 965 (مىللىي 260)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 138 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 49)، ئوقۇغۇچىسى 65 مىڭ 417 (مىللىي 21 مىڭ 189)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ 8، ئوقۇغۇچىسى 3077 (مىللىي 704)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 416 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 113)، ئوقۇغۇچىسى 128 مىڭ 149 (مىللىي 46 مىڭ 861)؛ بالىلار باغچىسى 78، باغچىدىكى بالا 17 مىڭ 849 (مىللىي 3178)؛ گاس - گاچىلار مەكتىپى بىر، ئوقۇغۇچىسى 107 (مىللىي 16)؛ ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 16 مىڭ 37 (مىللىي 5130). باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار مىڭ ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %98.8، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار مىڭ ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %34.8كە يەتتى. سانجى ئوبلاستىي سەنئەت ئۇمىكىنى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنى زىيارەت قىلىشقا تۇنجى قېتىم تەشكىللەپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئاپتونوم رايون سانجى ئوبلاستىغا يەنە بىر قېتىم «چېگرا رايون يېپەك يولى مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار رايون» دەپ نام بەردى. ئوبلاست بويىچە 329 سەھىيە - تېببىي داۋالاش ئاپپاراتى (دوختۇرخانا، شىپاخانا 120)، 7743 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 1080)، 4854 كارىۋات

بار. 1998 - يىلى ئوبلاست تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن تېز مۇز تېيىلىش، يېنىك ئاتلېتىكا، قارىغا ئېتىش، رۇداۋچە چېلىش، چېلىش، ۋاسكېتبول قاتارلىق تۈرلەردىكى مۇسابىقىلەردە 27 ئالتۇن مېدال، 18 كۈمۈش مېدال، 23 مىس مېدال ئالدى. بۇ ئوبلاست تۇنجى قېتىم ئۆمەك تەشكىللەپ، مەملىكەتلىك 9 - نۆۋەتلىك قىشلىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇردى، بۇ ئۆمەك تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 105 قېتىم ئوبلاست، ناھىيە دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى، 102 قېتىم يېزا - بازار دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى، 46 قېتىم كەسىپ - سىستېمىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۇتكۇزۇلدى. «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» ئوبلاست بويىچە 134 مىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى ئارىسىدا يولغا قويۇلدى، 116 مىڭ 400 ئوقۇغۇچى ئۆلچەمگە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2936 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماڭاشى 6573 يۈەنگە يەتتى. جۈملە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى شىنجاڭ شۆبە شىركىتىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سۇغۇرتا سوممىسى 5 مىليارد 939 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 59 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يەتتى. كېسىم چىقىرىلغان تۆلەم دېلوسى ئۈچۈن 39 مىليون 350 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 51 مىڭ 900 گېكتار يەردىكى دېھقانچىلىق زىرائىتى تېرىقچىلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇلدى. جۈملە ئۆمۈر سۇغۇرتىسى شىركىتى شىنجاڭ شۆبىسى سۇغۇرتىلىغان ئادەم 386 مىڭ 800 گە، يېڭىدىن كۆپەيگەن سۇغۇرتا ھەققى 60 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 7 مىليون 910 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى، قەرەلى توشقان تۈرلەر بويىچە 8 مىليون 170 مىڭ يۈەن پۇل قايتۇرۇلدى. ئوبلاست بويىچە ئىشقا تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتىدىن 32 سى بار، شەھەر - بازارلاردا 9933 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، شەھەر - بازارلاردىكى يىل ئاخىرىدىكى ئىشسىزلىق نىسبىتى 3.98 % بولدى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنى قاپلاش نىسبىتى 100 %كە، كوللېكتىپ كارخانىلارنى قاپلاش نىسبىتى 85 %كە، ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۈلىنىڭ ئۈنۈمۈبرسال يېغىپ يۇقىرىغا تاپشۇرۇلۇش نىسبىتى 86 %كە يەتتى. تۇرلۇك ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئاپپاراتلىرىدىكى كارىۋات 1143 كە، يېغىپ بېقىلىۋاتقانلار 295كە يەتتى. تارقاق تۇرۇۋاتقان 788 يېتىم - يېسىر، بوۋاي - مومايلار، مېيىپ، بالا كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلدى. شەھەر - يېزىلاردا 10 مىڭ 383 ئادەم (قېتىم) دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشتى. ئوبلاست بويىچە 5448 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 26 مۇھىت ئاسراش ئاپپاراتى، 186 ئىشچى - خىزمەتچى بار. 5 مۇھىت ئاسراش - كۆزىتىش پونكىتى، 11 نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش پونكىتى بار. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تۇزەش تۈرىدىن 29ى تاماملاندى، بۇنىڭغا 4 مىليون 116 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. مۇھىت ئاسراش مۇئەسسەسىلىرىنىڭ لايىھىدىكى كېرەكسىز گازنى يىللىق بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى 5 مىليارد 380 مىليون تونناغا، كېرەكسىز سۇنى يىللىق بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى 2 مىليون 350 مىڭ تونناغا يەتتى. ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەن 7 تۈر ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى بىلەن بۇلغىنىشنى تۇزەش مۇئەسسەسىسى بىرلا ۋاقىتتا لايىھىلەنگەن، بىرلا ۋاقىتتا قۇرۇلۇش قىلىنغان، بىرلا ۋاقىتتا ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەن بولۇش بويىچە تەكشۈرۈپ ئۇتكۇزۇۋېلىندى، ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى 100 %كە، لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100 %كە يەتتى.

خۇلك مېي

چارۋىچىلار ئولتۇراقلىشىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلدى

1998 - يىلى سانجى ئوبلاستى 2116 ئائىلىلىك چارۋىچىنى ئولتۇراقلاشتۇردى، ھەربىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 30 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا مەبلەغ سېلىندى (سەرپ قىلىنغان ماتېرىيالمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). چارۋىچىلار رەتلىك سېلىنغان خىش ئۆيلەر (ئايرىملىرى سىرتى خىشتىن قوپۇرۇلغان ئۆيلەر) گە كۆچۈپ كىردى.

سانجى ئوبلاستلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا قارار»، «چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار»نى چىقىرىپ، ئەملىيەتنى چىقىش قىلغان ھالدا مەركەزلەشتۈرۈش، تارقاقلاشتۇرۇش، ئارىلاشتۇرۇش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى. ئولتۇراق نۇقتىلىرىدا ئورمان، ئېرىق - ئۆستەك، يول، سۇ، توك، قۇدۇقلارنى يۇقىرى ئۆلچەمدە يۇرۇشلەشتۈرۈشتە چەك تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا ئۆي بار يەردە سۇلياۋ لاپاسلىق ئىسسىق قوتان بولۇش، ئادەم بار يەردە تېرىيدىغان يەر بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئوبلاست بويىچە يېڭىدىن ئولتۇراقلاشقان ئاھالىلەرنىڭ سۇلياۋ لاپاسلىق ئىسسىق قوتان ياسۇبلىشىغا ياردەم بېرىلىپ، 1800 نەچچە قوتان ياسالدى، 4.1733 گېكتار يەردە يەم - خەشەك بازىسى بەرپا قىلىندى. قۇتۇبى، ماناس ناھىيىلىرىدىكى ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلار بوزىەر ئېچىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىدى، ئۇرۇقنى باستۇرۇپ كۆزگۈ بۇغداي، كېۋەز تېرىدى، بۇ

ئارقىلىق ئۇچتىن بىر قىسىم چارۋىچىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى ئاز كەم 2000 يۈەنگە يەتتى، بىر قىسىم چارۋىچىلار شۇ يىللا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

يې چاڭجۇ

☆ 1998 - يىلى سانجى ئوبلاستلىق باھا ئىدارىسى مەملىكەت بويىچە باھا خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

☆ 1998 - يىلى سانجى ئوبلاستلىق ئاپتوموبىل ترانسپورت باش شىركىتى يولۇچى ترانسپورتى شۆبە شىركىتى «مەملىكەت بويىچە يول ترانسپورت سىستېمىسىدىكى مەدەنىي يولۇچى ترانسپورتى ئاپتوموبىل ئەترىتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى ھەمدە قاتناش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن تەقدىرلەندى.

☆ 8 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سانجى ئوبلاستلىق ئىنتىزام تەكشۈرۈش - رېۋىزىيە ئىدارىسى مەملىكەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش - رېۋىزىيە سىستېمىسى بويىچە 1997 - يىللىق ئاخبارات خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن، سانجى ئوبلاستلىق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئىشخانىسىدىن سۇڭ شيۇخۇڭ ئاخبارات خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

☆ 11 - ئايدا سانجى شىنجاڭ دېھقانچىلىق مەكتىپىنىڭ باشلىقى دىڭ فېڭخۇا شەرەپ بىلەن 1998 - يىللىق جۇڭخۇا دېھقانچىلىق ماتارىپى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

☆ 12 - ئايدا مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇمۇملاشتۇرۇپ تۇزەش كومىتېتى سانجى ئوبلاستلىق «تېخنولۇگ» سىمونت زاۋۇتى (ھازىرقى «تېخنولۇگ» سىمونت چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى) غا «مەملىكەتلىك جازا مۇددىتى توشۇپ قويۇپ بېرىلگەنلەر ۋە ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەشتىن بىكار قىلىنغانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش - تەربىيىلەش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دەپ نام بەردى.

ياڭ مىن

سانجى شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

سانجى شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 35 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 7، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 4، مەيدان، فېرما 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىتىنىڭ شەھەردە تۇرۇشلۇق نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 338 مىڭ 739 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 77 مىڭ 604)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.66، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.6، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.06. شەھەر بويىچە 45 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 14 مىڭ 900 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 30 مىڭ 400 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

سانجى شەھىرى تەۋەسىدە 60 نەچچە كۆلەمدىكى مۇزلۇق بار بولۇپ، زاپاس سۇ مىقدارى 1 مىليارد 988 مىليون كۇب مېتىرغا؛ دەريا سۈيىنىڭ پايدىلىنىشقا بولىدىغان يىللىق سىرغىم مىقدارى 435 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەربىرىتچان زاپاسى 120 مىليون كۇب مېتىردىن 150 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 28 مىڭ 800 گېكتار ئورمانلىق بار، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شەمشاد، قارىياغاچ، تاغ تېرىكى قاتارلىقلار بار. 546 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاق بار، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 484 مىڭ 200 گېكتار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، ئېيىق، بۆرىكەن، ياۋا ئات، قۇلان، تايغان بۇغا قاتارلىقلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن ئاساسلىقى قار لەيلىسى، سوغىگۈل، چۇچۇكبۇيا، ئالقات، ھىمىك، توشقان زەدىكى قاتارلىق 37 خىلى بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تەبىئىي گاز، ھاك تېشى، تۆمۈر، كېپەك ئالتۇن، زەمچە، گۈڭگۇرت، شور قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ سانجى شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ژاڭ شۇگېن.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: خەن شېڭلۇ (خۇيزۇ).

شەھەر باشلىقى: ماجۇچاڭ (خۇيزۇ).

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: فېڭ خەيمىڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 54 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 535 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰16.34 (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 100 مىڭ 525 تونىنا ئاشلىق، 178 مىڭ 150 تونىنا قىزىلچا، 5724 تونىنا ياغلىق دان، 10 مىڭ 168 تونىنا پاختا، 979 تونىنا قۇلماق، 210 مىڭ تونىنا قوغۇن -

تاۋۇز، 1037 تونىا قارا گازىر، 314 مىڭ 919 تونىا كۆكتات، 2696 تونىا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 7. 946 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 688 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى، تۆت ئەتراپقا 306 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. سانجى شەھىرى يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ۋە دۆلەت يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسال ئىشخانىسى تەرىپىدىن شاڭ - شۇمبا بىلەن قوي بېقىشتا 1998 — 2000 - يىللىق دۆلەت دەرىجىلىك ئۇلۇغ ناھىيە قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. شەھەر بويىچە چارۋىچىلىق تەرەققىياتىدا ئۇلۇغ كەنتتىن 8ى، ئۇلۇغ گۇرۇپپىدىن 81ى، باقمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش مىكرو رايونىدىن 31ى، باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئائىلىسىدىن 390ى بار. 290 ئائىلىدىكى 1424 چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. 18 مىڭ 55 تونىا گۆش، 21 مىڭ 73 تونىا سۈت، 813 تونىا قوي يۇڭى، 2482 تونىا تۇخۇم ئېلىندى. شەھەرگە تەۋە سۇ مەھسۇلاتلىرىنى بېقىش كۆلىمى 1205.3 گېكتار بولۇپ، 7000 تونىا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 40 مىليون 193 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 72. 183 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئۆستەك ياسالدى، 92 قۇدۇق قېزىلدى، 1000 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تىجارىتى مۇلازىمىتىدىن 53 مىليون 180 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى، يىل ئاخىرىدا يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 976 مىليون 401 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 318 مىليون 710 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 8 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 21.22% ئاشتى. 449 مىڭ 300 تونىا كۆمۈر، 750 مىڭ تونىا سېمونت، 20 مىڭ 649 تونىا شېكەر، 1738 تونىا فابرىكا قەغىزى، 19 مىڭ 975 تونىا كىلاتا (ساپ كىلاتا)، 5614 تونىا فوسفورلۇق ئوغۇت، 1600 تونىا سىر، 2 مىليون 610 مىڭ كىلوۋولت ئامپېرلىق ترانسفورماتور، 41 مىڭ 554 تونىا بۇغداي ئۇنى، 8822 تونىا سۇ بېغى، 37 مىڭ 724 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى. ھەرخىل ئىقتىسادىي تېخنىكا توختامى (كېلىشىمى) دىن 7 سى ئىمزالاندى. 7 ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى ئىجرا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى تۈر 4؛ ئىمزالانغان تۈرلەرگە 118 مىليون 260 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى. 145 مىليون يۈەن

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	249264	11.85
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	237271	19.44
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	100525	—14.3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈەن تۇياق)	44.11	10.03
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	60718	—22.3
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈەن كىلوۋات)	14.29	21
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈەن دوللار)	662.19	27.34
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	64053	4.36
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	175276	17.22
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	10382	13.09
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	10.164	13.82

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (بىختۇەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى ۋە ئاپتونوم رايون، سانجى ئوبلاستىنىڭ شەھەردە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنى شۇنىڭ ئىچىدە) 1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 318 مىليون 290 مىڭ يۈەن. 1997 - يىلدىكى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 178 مىليون 630 مىڭ يۈەن.

مەبلەغ سېلىنىپ، ئالاھىدە ترانسفورماتور شىركىتى، ئۈن زاۋۇتى، كۆمۈر كېنى قاتارلىق كارخانىلارنىڭ 13 تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى تاماملاندى. 32 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5 تۇرلۇك يېڭى مەھسۇلات يارىتىلدى، شەھەر بويىچە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك داڭلىق مەھسۇلات 1 دىن 3 كە يەتتى. 35 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، زىغىر ئۈرۈقى يېلىمى، ماي تېجەش گۈھىرى قاتارلىق 7 يېڭى تۈر يولغا قويۇلدى. دۆلەت تۈر قىلىپ تۈرغۇزغان ۋە 130 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان يۈندىنى بىر تەرەپ قىلىش 2 - زاۋۇتنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى. دۆلەت 22 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان يېزا ئېلېكتر تورىنى ئۆزگەرتىشنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى ئاساسەن پۈتتى. شەھەر بويىچە 7329 يەككە سودا - سانائەتچى، 10 مىڭ 677 كەسىپكار بار، ئۇلارنىڭ تىزىملاتقان مەبلىغى 68 مىليون 990 مىڭ يۈەن؛ خۇسۇسىي كارخانا 431 گە، تىزىملاتقان مەبلىغى 252 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرغان باج 13 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 849 مىليون 110 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. شەھەر رايونىدىكى ئۇل مۇئەسسەسلىرىگە 37 مىليون 828 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 55. 4 كىلومېتىر يول ياسالدى، 385 يول چىرىغى ئورنىتىلدى، 5000 كۇب مېتىرلىق سۇ ساقلاش كۆلچىكىدىن بىرى ياسالدى، 940 مېتىر سۇ يەتكۈزۈش تۈرۈبىسى، 2200 مېتىر سۇ چىقىرىۋېتىش تۈرۈبىسى يانقۇزۇلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 409 مىليون 480 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 367 مىليون 670 مىڭ تونна - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسىپنىڭ تىجارەت سوممىسى 74 مىليون 986 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 63 مىڭ 270 كە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1001 ى بار (مىللىي 113). 51 پەن - تېخنىكا تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 9 تۈر سانجى ئوبلاستىنىڭ پەن -تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، 920 مىڭ يۈەن 3 تۈرلۈك پەن -تېخنىكا خىراجىتى سەپلەپ بېرىلدى؛ 532 قارار ھەرخىل كۇرس ئېچىلىپ، 34 مىڭ 995 كىشى تەربىيىلەندى؛ پەن- تېخنىكا ئۇلگە كەنتىدىن 41ى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسى بويىچە ئۇلگە ئائىلىدىن 3680ى بەرپا قىلىندى. شەھەر (ئوبلاستقا بېۋاستە قاراشلىق ئورۇنلار ۋە شەھەردە تۇرۇشلۇق ئورۇنلار بۇنىڭ سىرتىدا) دىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 59 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 16 مىڭ 758 (مىللىي 6911)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇغۇچىسى 6285 (مىللىي 2175)؛ چوڭلار كەسپىي تېخنىكا ماۋارىپ مەركىزى بىر (كەسپىي تېخنىكومۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، ئوقۇغۇچىسى 1186 (مىللىي 422)؛ بالىلار باغچىسى 9، باغچىدىكى بالا 3098 (مىللىي 713). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2238 (مىللىي 676). ماۋارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 7900 كۋادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۆيى سېلىندى. تەرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشتىن 5 مىليون 70 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىدىن تۆۋەنرەك ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ماتېماتىكا بىرلەشمە مۇسابىقىسىدە 18 كىشى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى؛ خىمىيە بىلىملىرى مۇسابىقىسىدە 14 كىشى ئاپتونوم رايون بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %98كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %97كە يەتتى. شەھەر بويىچە 51 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (بىكتۆمەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى ۋە ئوبلاستقا بېۋاستە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 2842 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 1641 كارىۋات بار. شەھەر تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تېز مۇز تېبىلىش مۇسابىقىسىدە 12 ئالتۇن مېدال، 4 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى، بىر تۈردە رېكورت بۇزدى؛ ئوبلاست بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن مۇسابىقىلەردە 20 ئالتۇن مېدال ئالدى؛ سانجى ئوبلاستلىق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 5 ى، ئوبلاست دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 6 سى بەرپا قىلىندى. سانجى شەھىرى ئاپتونوم رايون بويىچە شەھەر تازىلىقىنى تەكشۈرۈشتە قىزىل بايراقدار شەھەر دېگەن نامغا ئېرىشتى، شەھەرلىك ئارخىپخانا سانجى ئوبلاستى بويىچە ئارخىپ خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3418 يۈەنگە يەتتى. شەھەردىكى ئىشچى - خىزمەتچى 49 مىڭ 791 بولۇپ، ئۇلارغا 364 مىليون 496 مىڭ يۈەن ماۋاش تارقىتىلدى. تۇرلۇك سۇغۇرتا سوممىسى 3 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 119 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 27 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى

سوممىسى تۇزۇمى يولغا قويۇلۇپ، 832 مىڭ 800 يۈەن ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى سوممىسى تارقىتىلدى. 38 تونىنا نامراتلارنى يۆلەش ۋە قۇتقۇزۇش ئاشلىقى، 440 مىڭ يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى ۋە نەپىقە پۇلى تارقىتىلدى. كەسىپ ئالماشتۇرغان، چېكىنگەن ھەربىيدىن 86سى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 92 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 62 مىڭ 600 كۆادرات مېتىر تۇرالغۇ ئۆي سېلىندى. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تۇزۇش تۇرىدىن 5ى تاماملاندى؛ شەھەرنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 57.34% كە، كۆكەرتىلىش نىسبىتى 35.29% كە يەتتى؛ ھويلا - ئارامگاھنى كۆكەرتىشتە ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇندىن 92سى، باغچا شەكىللىك ئورۇندىن 64ى بەرپا قىلىندى.

☆ 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى سانجى شەھەرلىك كۆمۈر كېنىنىڭ 3 - قۇدۇقىدا گاز پارتلاشتەك زور مەسئۇلىيەت ھادىسىسى يۈز بېرىپ، 8 ئادەم ئۆلدى.

☆ 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى سانجى شەھىرى سېچۈەن ئۆلكىسىنىڭ شىفاڭ شەھىرى بىلەن ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق رامكا كېلىشىمى ئىمزالىندى. ھەمدە بۇ 2 شەھەر دوست شەھەر بولدى.

دۇ خۇييەن، ۋاڭ جىچىڭ

سىچۈەن شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

سىچۈەن شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئورۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 17 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 5، يېزا بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 167 مىڭ 900 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 63 مىڭ)، يېزا نوپۇسى 96 مىڭ 600؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 13.56‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.64‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 8.92‰. شەھەر بويىچە 14 مىڭ 200 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9300 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 2800 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

سىچۈەن شەھىرى شىنجاڭ بويىچە ئاساسلىق شال چىقىدىغان جايلارنىڭ بىرى. شەھەر بويىچە يەر ئۈستى سۇ بايلىقى 125 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. تاغلىق رايونلاردا 3188 گېكتار ئورمانلىق بار، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شەمشاد، تاغ تېرىكى، قارىياغاچ بار. 360 مىڭ 900 گېكتار ئوتلاق بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇنۇملۇك پايدىلىنىلمىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 284 مىڭ 900 گېكتار. ياۋايى ھايۋانلاردىن ياۋا توڭگۇز، ئارقار، سۇغۇر، بۆرە، ئېيىق، يىلپىز، ئۇلار، تايغان بۇغا قاتارلىقلار؛ ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۇل، قانتېپەر، ھىلە، مەرزەنجۇش، قار لەيلىسى، چۇچۇكبۇيا، ئالقات، گۈلبوغۇن، توشقان زەدكى قاتارلىقلار بار. شەھەر تەۋەسىدە قېزىلما بايلىق مول بولۇپ، ئاساسلىقى كۆمۈر، ھاك تېشى، تۆمۈر رۇدىسى، ساپال توپىسى، شور قاتارلىقلار بار. ھاك تېشىنىڭ زاپىسى تەخمىنەن 500 مىليون تونىغا يېتىدۇ. كۆمۈر زاپىسى 1 مىليارد 800 مىليون تونىنا بولۇپ، مەملىكەت بويىچە كۆمۈر چىقىدىغان نۇقتىلىق ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ سىچۈەن شەھەرلىك 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى فېڭچېڭ.

2 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ماجۇن (خۇيزۇ).

شەھەر باشلىقى: لى فېڭچېڭ (خۇيزۇ).

سىياسىي كېڭەش 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: لىيۇچۈسەي.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 404 مىليون 21 مىڭ 900 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 185 مىليون 490 مىڭ 800 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.48% (ئۇزگەرمەس باھا) ئاشتى. 75 مىڭ 335 تونىنا ئاشلىق (بۇنىڭ ئىچىدە شال 63 مىڭ 341 تونىنا)، 2021 تونىنا ياغلىق دان (بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتاپپەرەس 1721 تونىنا)، 492 تونىنا پاختا، 19 مىڭ 370 تونىنا قىزىلچا، 78 مىڭ 6 تونىنا كۆكتات، 732 تونىنا ياڭيۇ، 1999 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز ئېلىندى. 191 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى (تۇتۇش نىسبىتى 85%ى بويىچە ھېسابلاندى). 10 مىڭ 285 تونىنا گۆش، 3935 تونىنا كالا سۈتى، 264 تونىنا قوي سۈتى، 214 تونىنا قوي يۇڭى، 32 تونىنا چۇپۇر، 8995 كىلوگرام ئۆچكە تۈتى، 5839 پارچە كالا تېرىسى، 32 مىڭ 408 پارچە قوي تېرىسى، 4110 تونىنا تۇخۇم، 1429 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى، سۇ مەھسۇلاتلىرى بېقىلىدىغان كۆلەم 432 گېكتارغا يەتتى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 11 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

11 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئۆستەڭ ياسالدى، شال ئۆستۈرۈلىدىغان رايوندا 23.6 كىلومېتىر سۇ چىقىرىۋېتىش ئۆستىگى چېپىلدى. 386 كىلومېتىر ھەر خىل سۇغىرىش ئېرىق - ئۆستەڭلىرى، 20 كىلومېتىر سۇ چىقىرىۋېتىش ئۆستىگى ئوڭشالدى ۋە ئادالاندى، 1266.67 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 274 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى. شەھەر بويىچە 53 يۇرۇشلەشكەن ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 28 ماشىنىلاشقان قۇدۇق چوڭقۇرلاشتۇرۇلدى، 380 ماشىنىلاشقان قۇدۇق ئوڭشالدى. يېڭىدىن 450.2 گېكتار تېرىلغۇ يەر كۆپەيتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن ئېچىلغان بوزيەر 444.2 گېكتار، يېڭىدىن كۆپەيگەن سۇغىرىلىدىغان يەر 166.7 گېكتار. شەھەر بويىچە يېزىلاردا ئىشلىتىلگەن توك 57 مىليون 460 مىڭ كىلوۋات سائەتكە، خىمىيىۋى ئوغۇت (ناتۇرال مىقدارى) 10 مىڭ 136 تونىنىغا، دېھقانچىلىق دورىسى 41 تونىنىغا، ئۇنۇملۇك سۇغىرىلىدىغان ئېتىز 12 مىڭ 500 گېكتارغا يەتتى. 3100 گېكتار يەر ماشىنا بىلەن تېرىلدى، ماشىنا بىلەن 68 مىڭ 200 تونىنا دان ئايرىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى كىرىمى 2 مىليارد 327 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 341 مىليون يۈەن)

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	65998.4	10.89
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	143981.08	18.04
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	75335	—3.5
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	19.41	10.16
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	134059	—2.54
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	10.35	—21.41
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	4.98	4.18
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	8.77	10.31
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	5686	17.55
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	7705	21.22

ئىزاھات: جەدۋەلدە كۆرسىتىلگەن مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى؛ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 1 مىليارد 128 مىليون يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 2 مىليارد 327 مىليون يۈەن.

گە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 567 مىليون 290 مىڭ يۈەن (1990- يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 254 مىليون 320 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %19.07 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 2 مىليون 730 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 73 مىڭ 200 تونىنا كوكس، 80 مىڭ تونىنا سېمونت، 48 مىڭ 285 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 6960 تونىنا پولات ماتېرىيال، 197 مىليون دانە خىش، 3000 كۋادرات مېتىر گىلەم، 80 تونىنا ئىسپرتسىز ئىچىملىك، 25 مىڭ 976 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 521 تونىنا بىرىكمە كىر يۇيۇش سۇيۇقلۇقى، 1184 تونىنا سۇلياۋ ياسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 320 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئىگىلىككە سېلىنغىنى 146 مىليون 780 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ ئىگىلىككە سېلىنغىنى 18 مىليون 320 مىڭ يۈەن، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىككە سېلىنغىنى 109 مىليون 280 مىڭ يۈەن (شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى سالغان مەبلەغمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 116 مىليون 660 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش - ئۆزگەرتىش تۇرلىرىگە 26 مىليون 520 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يىل ئاخىرىدا بىناكارلىق

كەسپىنىڭ مەسئۇلات قىممىتى 204 مىليون يۈەنگە، ئۇي قۇرۇلۇش كۆلىمى 280 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر (بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۇي كۆلىمى 183 مىڭ 400 كۋادرات مېتىر) غا يەتتى. شەھەر بويىچە يولغا قويۇلغان توختام تۇرى 42گە، توختام تۇرلىرىگە سېلىنغان مەبلەغ 179 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 5 مىليون يۈەندىن 10 مىليون يۈەنگىچە مەبلەغ سېلىنغان تۇر 4، 10 مىليون يۈەندىن كۆپ مەبلەغ سېلىنغان تۇر 5، يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا سانائەت رايونىدىكى 20 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان «چۈەنجياۋ» ماركىلىق يۇرۇشلەشكەن يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان ئاپتوموبىللارنى قۇراشتۇرۇش تۇرى، ئۇرۇمچى توك ئىدارىسى 27 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان شەھەرنىڭ غەربىگە ترانسفورماتور پونكىتى قۇرۇش تۇرى، شىنجاڭ بىرلەشمە ماشىنىسازلىق گۇرۇھى 6 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان قۇتۇپسىز سۇرئەت ئۆزگەرتىدىغان 3 قىرلىق تاسما ئىشلەش تۇرى، شەھەرنىڭ شەرقىدىكى سانائەت رايونىدا 27 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرۇلىدىغان سېمونت پاراشوكى ئىشلەش تۇرى قاتارلىق تۇرلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە. مىجۇەن شەھىرىنىڭ غەربىدىكى ترانسفورماتور پونكىتى 9 - ئاينىڭ بېشىدا تۇر قىلىپ تۇرغۇزۇلۇپ، 9 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. تاشيولدا توشۇلغان يۈك مىقدارى 1 مىليون 100 مىڭ تونناغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 55 مىليون تونىا - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يولۇچى 9 مىليون 110 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 101 مىليون 630 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 27 مىليون 780 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 15 مىڭ 432 توچكىغا، پوچتا - تېلېگراف پۇل ئامانەتلىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 45 مىليون 830 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە كەسپىي ئورۇنلاردىكى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 3468، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرىلىرى 1032. شەھەر بويىچە 27 پەن - تېخنىكا تۇرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى تۇرى 18، سانائەت پەن - تېخنىكىسى تۇرى 9، ئورۇنلاشتۇرۇلغان 3 تۇرلۇك پەن - تېخنىكا خىراجىتى 500 مىڭ يۈەن. شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ ئېسىل گۇرۇچ پىششىقلاش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تۇرى سانجى ئوبلاستىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 690 قارار ھەرخىل ئىسقاتىدىغان تېخنىكا ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرى كۇرسى ئېچىلىپ، 45 مىڭ 98 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى؛ 59 دېھقان تېخنىك تەكلىپ قىلىندى. 1998 - يىلى جوكەر شىركىتى ئىشلەپچىقارغان تۆۋەن تېمپېراتۇرىدا بىر تەرەپ قىلىنغان كالا گۆشىدىن ئىشلەنگەن مۇسۇلمانچە قېرىا 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات يەرمەنكىسىدە ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ۋە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسىدە مۇنەۋۋەر يېڭى مەھسۇلات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شەھەردىكى كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 444 (مىللىي 144)، ئوقۇتقۇچىسى 57 (مىللىي 9)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 11، ئوقۇغۇچىسى 9652 (مىللىي 3446)، ئوقۇتقۇچىسى 718 (مىللىي 164)؛ ئادەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 56، ئوقۇغۇچىسى 16 مىڭ 838 (مىللىي 7465)، ئوقۇتقۇچىسى 1203 (مىللىي 486)؛ بالىلار باغچىسى 31، باغچىدىكى بالا 2027، ئوقۇتقۇچىسى 119 (مىللىي 39). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %96كە يەتتى. سىملىق تېلېۋىزىيە ئابونېنتىدىن 1058ى كۆپەيدى، بۇنىڭ بىلەن شەھەر ئىچىدىكى ئابونېنت 9000غا يەتتى. شەھەر بويىچە 135 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 613 كەسپىي سەھىيە - تېخنىكا خادىمى، 276 كارىۋاتلىق بار. ش ئ ا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئىچىدىكى شەھەرنىڭ «مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» دەپ نام بەردى. 13 قېتىم ھەرخىل مەدەنىيەت - تەنتەربىيە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى مەدەنىيەت پائالىيىتىدىن 40 نەچچە مەيدان (قېتىم) ئۈيۇشتۇرۇلدى، بۇ پائالىيەتلەرگە 4750 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. 6 يېزا - بازاردا دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. 27 تەنھەرىكەتچى سانجى ئوبلاستى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئۆسمۈر - بالىلار يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 4 ئالتۇن مېدال، 5 كۈمۈش مېدال، 8 مىس مېدال ئالدى. سانجى ئوبلاستى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پۇتبول مۇسابىقىسىدە مىجۇەن شەھىرى كوماندىسى 3 - بولدى. 7 - ئاينىڭ 11 — 13 -كۈنىگىچە ئۆتكۈزۈلگەن سانجى ئوبلاستلىق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە مىجۇەن شەھىرىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى 3 ئالتۇن مېدال، 2 كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى. تەنتەربىيىدە ئۆلچەمگە يېتىش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ، شەھەر بويىچە ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى %89.4كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3155

يۈەنگە يەتتى. شەھەر بويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 15 مىڭ 100 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 6529 يۈەنگە يەتتى. شەھەر ئاھالىلىرىگە 4. 19 كۆتادرات مېتىردىن، يېزا ئاھالىلىرىگە 21 كۆتادرات مېتىردىن توراڭغۇ ئۆي توغرا كەلدى. يىللىق سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 10 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 6 مىليون 650 مىڭ يۈەن، 3 مىليون 250 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى؛ جىسمانىي سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 3 مىليون 380 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 1 مىليون 970 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى چەكلىمە مۇددىتىتە تۇزىش تۇرىدىن 11 ى تاماملاندى، 2 مىليون 312 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 8. 8 كۆادرات مېتىرلىق ئىس - تۇتەك تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى.

☆ 1998 - يىلى مىچۈەن شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاز كەم 100 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 26. 07 گېكتار يەرنى ئىگىلىگەن، كۆلىمى غەربىي شىمال بويىچە ئەڭ زور بولغان ئۇنۇمۇرسال سودا بازىرىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى ۋە شەھەر رايونىدىكى 2 غول يولنى ئۆزگەرتىش، 5 تارماق يول ياساش، 1 - ئايلانما يولنى ياساش، ئاھالىلەر رايونىدىكى 10 كوچىنىڭ قانتىقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشلىرىنى تاماملىدى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى مىچۈەن شەھىرى قۇم بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، 6 يېزا - بازار ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە شال ئۆستۇرۇلىدىغان 3 بازار ئومۇمىيۈزلۈك ئاپەتكە ئۇچرىدى. 61 كەنت، 14 مىڭ ئائىلىلىك دېھقان - چارۋىچى ئاپەتكە ئۇچرىدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 3 مىليون 103 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقتا كۆرۈلگەن زىيان 2 مىليون 603 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقتا كۆرۈلگەن زىيان 230 مىڭ يۈەن.

☆ مىچۈەن ناھىيىسى تېرەكلىك يېزىسى بىلەن جەمبىسار ناھىيىسى بىرلىشىپ باشقۇرىدىغان كۆمۈر كېنىدا 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى زور ھادىسە يۈز بېرىپ، 6 كان ئىشچىسى قازا قىلدى، كۆمۈر كېنىدا ئومۇمىيۈزلۈك ئىش توختىتىلىپ، كان تەرتىپكە سېلىندى.

لىۋېيلۇ، جالۇ دېڭخۇا

ماناس ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ماناس ناھىيىسى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە، تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىدىكى ماناس دەرياسىنىڭ شەرقىي قىرغىقىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 134 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 6، يېزا 6، مەيدان - فېرما 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 128 مىڭ 10 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 27 مىڭ 646)، يېزا نوپۇسى 87 مىڭ 141؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %13.09، ئۆلۈش نىسبىتى %3.34، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %9.75. ناھىيە بويىچە 44 مىڭ 73. 446 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 43 مىڭ 80 گېكتار يەر تېرىلدى، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلغان كۆلەم 180 گېكتار. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ماناس ناھىيىسىدىن پاختا، بۇغداي، شال، كۆمىسقوناق كۆپ چىقىدۇ، ئۇ دۆلەتنىڭ ئاشلىق، پاختا بازا ناھىيىسى. ناھىيە تەۋەسىدىكى سۇ بايلىقى 501 مىليون 530 مىڭ 400 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، ھازىرغىچە 471 مىليون 939 مىڭ 300 كۇب مېتىر سۇدىن پايدىلىنىلدى. 167 مىڭ 800 گېكتار تەبىئىي ئورمان بار، ئۇرە ياغاچ زاپىسى 3 مىليون 307 مىڭ 400 كۇب مېتىرغا، پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 534 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن ئۇلار، شۇڭقار، تايغان بۇغا، ئارقار، قوڭۇر ئېيىق قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن ئاساسلىقى قار لەيلىسى، رەۋەن، قانتېپەر، كەتىرا، پەربۇن، سوغىگۈل، چۇچۇكبۇيا، ئالقات، توشقان زەدىكى، چاكاندا، يەرمەدىكى قاتارلىق 280. نەچچە خىلى بار. قېزىلما بايلىق مول بولۇپ، ئاساسلىقى جەنۇبىي تاغ رايونىغا تارقالغان، ھازىرغىچە تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغانلىرىدىن سانائەتتە ئېچىش قىممىتىگە ئىگە بولغانلىرى پېرىت، مىس، يېشىل تاش، ۋولفرام رۇدىسى، پلاتىنا رۇدىسى، ئالتۇن، قاش تېشى، نىلۇپەر تاش، كۆمۈر، مايلىق سىلانېتىس قاتارلىقلار بار (بۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈر زاپىسى 1 مىليارد 600 مىليون تونىدىن ئاشىدۇ).

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ماناس ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: پېك جيارۋي.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: پېك جيارۋي.

ھاكىم: ۋاك ۋېي.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: فېي خۇيمىڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 209 مىليون 900 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 549 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.2 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 103 مىڭ 670 تونىنا ئاشلىق، 1816 تونىنا ياغلىق دان، 4703 تونىنا قىزىلچا، 42 مىڭ 642 تونىنا پاختا ئېلىندى. 900.4 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 30 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 310 مىڭ تۆپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى. 12 مىڭ 380 تونىنا گۆش، 9140 تونىنا تۇخۇم، 7662 تونىنا سۈت، 1334 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى، 787 تونىنا قوي يۇڭى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 60 مىليون 58 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 162.1 كىلومېتىر سۇ سىڭىمى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 16.8 كىلومېتىر سۇغىرىش ئېرىقى چېچىلدى، 51 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 253 كۆۋرۈك سېلىندى، 664 سۇڭگۈچ، 584 چۇشۇرگە ياسالدى. 1000 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 40 مىڭ گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. 1666.7 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 1333.33 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 3400 گېكتار يۇقىرى ئۆلچەملىك سالا ئېتىز بەرپا قىلىندى، 2 جايدا 66.67 گېكتارلىق سۇ تېجەپ سۇغىرىش بويىچە ئۇلگە ئېتىز بەرپا قىلىندى، 66.67 گېكتار يەردە «ئىتتىپاق» غول ئۆستىگى ئارقىلىق ئوتلاقنى بېسىلىق پۈركۈپ سۇغىرىش ئىسلىگە كەلتۈرۈلدى. يىل ئاخىرىدىكى ھەرخىل تراكتور 8410 غا، چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنا سايمىنى 2131گە، يەر ھەيدەشنىڭ ماشىنىلىشىش سەۋىيىسى %97.8گە، تېرىشنىڭ ماشىنىلىشىش سەۋىيىسى %99گە، بۇغداينىڭ كومبايىندا ئورۇلۇش نىسبىتى %87گە، كېۋەز تېرىشتا سۈلياۋ يوپۇق يېپىش نىسبىتى %100گە يەتتى، ماناس ناھىيىسى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە» بولۇپ باھالاندى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 626 مىليون 40 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 351 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.5 ئاشتى. 9 مىليون 630 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 580 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 37 مىڭ 400 تونىنا ساپ پاختا، 2925 تونىنا پاختا يىپ، 8157 تونىنا پاختا بوتقىسى تېرىپى، 1749 تونىنا فابرىكا قەغىزى، 10 مىڭ 700 تونىنا پەسىدۇر قېيامىسى، 13 مىڭ 200 تونىنا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 174مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. «شىنتىيەن» دۆلەت مۇداپىئە ئىقتىساد - سودا پاي چەكلىك شىركىتى مەبلەغ سېلىپ قۇرغان ئۇزۇم ھارىقى زاۋۇتى ۋە ئۇزۇمچىلىك بازىسى تۈرىدە ئۇسكۇنىلەر قۇراشتۇرۇلۇۋاتىدۇ ۋە بازا تەرەققىي قىلدۇرۇلۇۋاتىدۇ. ناھىيە بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 319 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. توشۇلغان يولۇچى 69 مىليون 100 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، توشۇلغان يۈك 1 مىليون 680 مىڭ تونىنغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 22 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 36 مىڭ توچكىغا، ئورنىتىلغان تېلېفون 22 مىڭ 152 گە، ھەر 100 ئائىلىگە

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	103670	—4.55
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	396500	10.12
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	80339	
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	170000	5
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	29292	10.96
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	101042	8.5
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	6112	13.04
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	8039	27.83

توغرا كېلىدىغان تېلېفون 49 نا يەتتى. ناھىيىدىكى 3 خىل شەكىلدىكى مەبلەغ كارخانىلىرىنىڭ ئىمپورت سوممىسى 270 مىڭ دوللارغا، ئېكسپورت سوممىسى 6 مىليون 120 مىڭ دوللارغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 31 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى سانجى ئوبلاستىنىڭ 5 پەن تەتقىقات تۈرى ئورۇندالدى، ئوبلاست دەرىجىلىك تۈردىن 6 سى ئىلتىماس قىلىندى. مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك كەشپىيات يەرمەنكىسىدە ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسىدە 4 تۈر مۇكاپاتقا ئېرىشتى، 3 تۈر پاتېنتقا ئېرىشتى. ھەرخىل ئىسقاتىدىغان تېخنىكا بويىچە 748 قارار يېتىشتۈرۈش كۆرسى ئېچىلىپ، 65 مىڭ 498 ئادەم تەربىيىلەندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 37 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 9)، ئوقۇغۇچىسى 13 مىڭ 226 (مىللىي 4019)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 22 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 6827 (مىللىي 1899)؛ بالىلار باغچىسى 7، باغچىدىكى بالا 1631 (مىللىي 138). ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 762 (مىللىي 283)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 990 (مىللىي 330)، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 144 (مىللىي 10). ناھىيىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ قايتا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %98كە يەتتى. ناھىيە بويىچە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 9ى، ئوبلاست دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 29ى، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇندىن 239ى بەرپا قىلىندى. يېزىلاردا 10 يۈلتۈزلۇق مەدەنىي ئائىلىدىن 7985ى باھالاپ چىقىلدى، بۇ ئومۇمىي ئائىلىنىڭ %44نى ئىگىلەيدۇ؛ يېزىلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن 10 يېزا - بازار، 178 كەنت، 16 مىڭ 791 ئائىلە مەيدانغا كەلدى. ناھىيە بويىچە 18 تىببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 466 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 206 كارىۋات بار. ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك باشلانغۇچ سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتى ئۆلچەمگە يېتىپ، دۆلەت تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى. سانجى ئوبلاستى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 11 ئالتۇن مېدال، 8 كۈمۈش مېدال، 9 مىس مېدال قولغا كەلتۈرۈلدى. 12 مىڭ 960 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 4469 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 16 مىڭ 793 بولۇپ، ئوتتۇرىچە يىللىق مائاشى 8004 يۈەندىن توغرا كەلدى. 7800 دېھقان ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۈغۇرتىسىغا قاتناشتى. دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 419 بولۇپ، ئۇلاردىن 234 كىشى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 95 ئىشچى - خىزمەتچى تارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 443 ئىشچى - خىزمەتچى بىر قېتىمدىلا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 7 مىليون 933 مىڭ يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇش خىراجىتى تارقىتىلدى. تاۋار ئۆي قۇرۇلۇشىغا 760 مىڭ يۈەن، بازاردىكى خۇسۇسىي ئۆي قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون يۈەن، يېزىلاردىكى كوللېكتىپنىڭ ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇشىغا 72 مىليون 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ يېزىلاردا 911 كورپۇس ئاھالىلەر تۇرالغۇ ئۆيى سېلىندى، كەنت دەرىجىلىك مەدەنىيەت پائالىيىتى مەركىزىدىن 22 سى سېلىندى.

خەلق ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش

ماناس ناھىيىسىدىكى چوڭ ئۇنۇمۇبرسال سۇچىلىق قۇرۇلۇشى — تاش دەريا‌سى تاش قوۋۇق سۇ ئامبىرىنىڭ قۇرۇلۇشى 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى باشلاندى، بۇ قۇرۇلۇشقا 198 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 14 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ ناھىيە بازىرىدىكى 2 غول يول («جۇڭخۇا» يولى، «مەدەنىيەت» يولى)نى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتتۈرۈلدى، بۇ 2 يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 3700 مېتىر كېلىدۇ. 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، كۆلىمى 20 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان «خەلق» سودا بازىرى ئۆزگەرتىپ سېلىندى. 8 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، قۇرۇلۇش كۆلىمى 8873 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ناھىيىلىك دوختۇرخانىنىڭ كېسەلخانا بىناسى سېلىندى. 4 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئادەم كۆچى ئارقىلىق ياسالغان، 25 مىليون كۇب مېتىر سۇ سىغدىغان شىنخۇيلىڭ سۇ ئامبىرىدا دەم ئېلىش، كۆڭۈل ئېچىش بىرگەۋدە قىلىنغان سۇ ئۈستى باغچىسى ياسالدى، 204 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەركەزلىك ئولتۇراقلاشتۇرۇلغىنى 110 ئائىلە، تارقاق ئولتۇراقلاشتۇرۇلغىنى 94 ئائىلە، 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ شىمالىدىكى باغچىنىڭ چالىسى پۈتتۈرۈلدى. 1 مىليون 120 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، جياخبزى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى 1000 مېتىر ئۇزارتىلدى. 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ،

ناھىيىلىك «شىنخۇا» كىتابخانىسىنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 2500 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان تىجارەت بىناسى سېلىنىدى، 238 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزىنىڭ يۇرۇشلەشكەن قۇرۇلۇشى پۈتتۈرۈلدى ۋە ياشانغانلار پائالىيەت قىلىش - كۆڭۈل ئېچىش زالى سېلىنىدى.

جالاڭ جېنىمبي

قۇتۇبى ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قۇتۇبى ناھىيىسى تەكرىتاغنىڭ ئوتتۇرا بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 76 كىلومېتىر كېلىدۇ. شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولى ناھىيە تەۋەسىنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 4، يېزا 3، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدان - فېرمىسى 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 196 مىڭ 794 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 43 مىڭ 752)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.32، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.10، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰6.22. ناھىيە بويىچە 37 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 14 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 18 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قۇتۇبى ناھىيىسىدە داڭلىق سايامەت نۇقتىلىرىدىن كالا ئاشلىسى تاش قۇۋزۇق قىياتاش رەسىملىرى، تاش ئۆي قورۇقى بار. ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن قۇتۇبى دەرياسى، چۇئېرگۆ دەريا بار، يىللىق سىرغىم مىقدارى 503 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. قورشالما تەبىئىي ئورمان كۆلىمى 270 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن قارلىق چوقا شەمشادى، تاغ سۆگىتى، قېيىن، ئۇچقات قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 638 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۈل، ئالقات، قانتېمېر قاتارلىقلار؛ ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، قوڭۇر ئېيىق، ياۋا توڭگۇز، ئۈلار قاتارلىقلار بار. ھازىرغىچە تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان ۋە ئېچىپ پايدىلىنىلۋاتقان ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، نېفىت، تەبىئىي گاز قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قۇتۇبى ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: يۈەن جۇن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: يۈەن جۇن.

ھاكىم: لى تېيمىڭ.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ياۋ ۋېنبىن

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 717 مىليون 370 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 355 مىليون 803 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰18.23 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 101 مىڭ 817 تونىنا ئاشلىق، 1081 تونىنا ياغلىق دان، 19 مىڭ 570 تونىنا پاختا، 84 مىڭ 850 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 33.733 گېكتار يەردە لايىقەتلىك ئورمان بەرپا قىلىندى. 12 مىڭ 148 تونىنا گۈش، 30 مىڭ 523 تونىنا سۈت، 1.807 تونىنا قوي يۇڭى، 14.5 تونىنا چۇپۇر، 4966 كىلوگرام ئۆچكە تۈكى، 4159 پارچە كالا تېرىسى، 28 مىڭ 486 پارچە قوي تېرىسى، 6237 پارچە ئۆچكە تېرىسى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، 91.2 كىلومېتىر سۇ سىڭىمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 36 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، سۇغىرىش رايونىدا 457 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 54 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 268 كىلومېتىر يول ياسالدى، 80 كىلومېتىر يېزا توك سىمى تارتىلدى. قۇتۇبى دەريا سىنىڭ 2 قىرغىقىدىكى ئاساسلىق كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشىنى پۈختىلاش ئومۇمىيۈزلۈك تاماملاندى. 2133 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى ۋە ياخشىلاندى. 320 دېھقانچىلىق سايمىنى سېتىۋېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 949 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 551 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 367 مىليون 459 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. 591 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 19 مىڭ 600 تونىنا سېمونت، 2962 تونىنا ئاق ھاراق، 8583 تونىنا پاختا يىپ، 47 مىڭ 300 پار ئاياغ كىيىم، 444 مىڭ 100 قۇر كىيىم - كېچەك ئىشلەپچىقىرىلدى. 3 تۇر يېڭىدىن قۇرۇلدى، داۋاملاشتۇرۇلدى ۋە ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. بۇ تۇرلەرگە 14 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. «جيايۇ» گۈش

چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 7 مىليون 290 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، پىششىق يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى قۇردى؛ «سەنجيا» يېمەكلىك چەكلىك شىركىتى 6 مىليون 790 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ شوخلا قىيامى زاۋۇتى قۇردى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 112 مىليون660 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ھەرخىل ھەمكارلىق تۈرىدىن 9ى كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاشقى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تۈرلىرىدىن ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىنىڭ شاڭخەي «جېڭتەي» خىمىيە سانائىتى شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ يىغ كىسلاتاسى زاۋۇتى قۇرۇش تۈرىگە 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى؛ جاڭجياگاڭ شەھەرلىك «تەيدي» شىركىتى 480 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، قۇتۇبى ناھىيىلىك بۇلۇت زاۋۇتىنىڭ مۇلۇك ھوقۇقىنى سېتىۋالدى . قاتناش تىرانسپورت سىستېمىسى توشىغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 400 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 4 مىليون 800 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	139054.4	2.4
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	40.21	10.4
پېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	101948	—18.63
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	162042	10.42
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	28810.7	3.70
بازار - پېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	64299	5.5
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	3888	8.29
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	5807	3.66

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 623 مىليون 620 مىڭ يۈەن.

كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 21 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 20 مىڭ 889 توپكىغا، بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 85 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيىدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 759 (خىزمەتتىكىلەر) . ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات تۈرىدىن 2 سى تاماملاندى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 15، ئوقۇغۇچىسى 6414 (مىللىي 2529) ؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 48، ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 7 (مىللىي 6142) . ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1504 (مىللىي 608، نەسىللىك كالا فېرمىسىدىكى ئوقۇتقۇچىلار بۇنىڭ سرتىدا) . رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %98.5كە يەتتى.

ناھىيە بويىچە 68 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 506 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 186 كارىۋات (ئىجتىمائىي كۆچلەر باشقۇرغان شىپاخانىلار ۋە ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلاردىكى شىپاخانىلارنىڭ كارىۋىتى بۇنىڭ سرتىدا) بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3801 يۈەنگە، خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق پۇل مائاشى 6187 يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 5 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 4 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مەركەزلەشتۇرۇش ۋە قىستۇرۇش ئۇسۇللىرى قوللىنىلىپ، 233 ئائىلىدىكى 1328 چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 438 بولۇپ، 306 كىشى تارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 94 ئائىلىدىكى 556 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 34 مىڭ 470 كۆادرات مېتىر بازار يولى ياسالدى،

7700 مېتىر سۇ بىلەن تەمىنلەش - يۇندا چىقىرىۋېتىش تۈرۈبىسى ياتقۇزۇلدى ھەمدە سۇ زاۋۇتى بىلەن توتاشتۇرۇلۇپ، ناھىيە بازىرىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش قىسىنچىلىقى تولۇق ھەل قىلىندى. مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى چەكلىمە مۇددىتىتە تۈزەش تۈرىدىن 3ى ئورۇندالدى، بۇلارغا 52 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى.

☆ 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قۇتۇبى ناھىيىلىك تەبىئىي گاز بىر تەرەپ قىلىش پونكىتىدا ئوت يېقىپ گاز سىناش بىر قېتىمدىلا مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. بۇ ئاپتونوم رايوندىكى تولۇق گازلىق — قۇتۇبى گازلىقىنىڭ ئىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ، سىناق تەرىقسىدە ئىشلەش باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

☆ 11 - ئايدا جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قۇتۇبى ناھىيىلىك چوشقىچىلىق كەسپىي تېخنىكا جەمئىيىتىگە مەملىكەت بويىچە يۇلتۇزلۇق جەمئىيەت دەپ نام بەردى.

جالاڭ لى

فۇكاڭ شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

فۇكاڭ شەھىرى تەكلىماكاننىڭ شەرقىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 57 كىلومېتىر كېلىدۇ (دۆلەت يولى «216» لىنىيىسى، ئۇلكە يولى تۇرپان — ئۈرۈمچى — داخۇاڭشەن ئالىي تاشيولى فۇكاڭ تەۋەسىدىن ئۆتىدۇ). 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 3، مەيدان - فېرما 3، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3. يىل ئاخىرىدىكى شەھەرگە قاراشلىق نوپۇس 95 مىڭ 576 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 28 مىڭ 7)، يېزا نوپۇسى 60 مىڭ 572؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %17.34، ئۆلۈش نىسبىتى %3.75، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %13.59. شەھەر بويىچە 20 مىڭ 100 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 10 مىڭ 900 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 8300 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

فۇكاڭ شەھىرى تەۋەسىدىكى بوغدا كۆلى مەنزىرە رايونىنىڭ كۆلىمى 185 كۋادرات مېتىر بولۇپ، دۆلەت دەرىجىلىك مەنزىرە رايونى ھېسابلىنىدۇ. ئېگىز تاغلىق رايوندا 54 مۇزلۇق بولۇپ، كۆلىمى 55 كۋادرات كىلومېتىرغا، مۇز زاپىسى 1 مىليارد 840 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇغا سۇندۇرغاندا 1 مىليارد 640 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 7 دەريا - ئېقىندىكى سۇ ئېنېرگىيىسىنىڭ زاپىسى 47 مىڭ كىلوۋاتت بولۇپ، بۇنىڭ 35 مىڭ كىلوۋاتتىدىن پايدىلىنىشقا بولىدۇ. تاغلىق رايوندا 14 مىڭ 400 گېكتار ئېتىدائىي ئورمان بار بولۇپ، ئۇرە ياغاچ زاپىسى 1 مىليون 490 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 66 مىڭ 700 گېكتار سۇيەتلىك ئوتلاق بار. شەھەر تەۋەسىدە 70 نەچچە خىل ياۋايى ھايۋان بار، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت تەرىپىدىن قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن يىلپىز، ئولار، ھىمالايا ئۇلارى، ئاق تۆش بۇلغۇن، ئاق سۇمەر، سۇلەيسۇن، تايغان بۇغا، تاغ ئۆچكىسى، ئاق بوغۇز بۆكەن قاتارلىقلار بار. ياۋا ئۈسۈملۈك 200 خىلدىن ئاشىدۇ، ئاساسلىق دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن قار لەيلىسى، كەرەش، قانتېپەر، سوغىگۇل، ھىلە، يەرمەدىكى، توشقان زەدىكى قاتارلىقلار بار. كۆمۈر زاپىسى 7 مىليارد تونناغا، نېفىتنىڭ نەزەرىيىۋى زاپىسى نەچچە مىليارد تونناغا، تەبىئىي گاز زاپىسى نەچچە يۈز مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. بۇندىن باشقا يەنە ھاكتېشى، ساپال توپىسى، شور، زەمچە، مايلىق سىلانېتىس، تۆمۈر شېپاتى قاتارلىق قېزىلما بايلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ فۇكاڭ شەھەرلىك 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لى ۋېنفا.

2 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: لى ۋېنفا.

شەھەر باشلىقى: يەن گۇاڭلىك.

سىياسىي كېڭەش 2 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: شى جۇنيىڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 342 مىليون يۇەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 172 مىليون يۇەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %15.95 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 86 مىڭ 800 تونىا ئاشلىق، 3827 تونىا ياغلىق دان، 2603 تونىا پاختا، 17 مىڭ 400 تونىا قىزىلچا، 48 مىڭ 800 تونىا كۆكتات ئېلىندى. 491 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 100 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 10 مىڭ 200 تونىا گۆش، 3049 تونىا سۈت، 1801 تونىا تۇخۇم، 324 تونىا بېلىق ئېلىندى. 1087 گېكتار يەرگە كۆكتات تېرىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە پارنىك كۆلىمى 101.2 گېكتار. 118.2 كىلومېتىر سۇ سىغىمى ئېغىر - ئوستەك ياسالدى، 50 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 117

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	56336.78	12.48
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	77228.7	17.31
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	86809	2.73
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	32.03	10.22
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	27612.4	26.09
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	95147	—1.03
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	4.04	7.45
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	48890	8.6
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	5926	7.8
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	6457	10.3

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى كۆرسەتكۈچلەر شەھەرگە تەۋە قىسمىنى كۆرسىتىدۇ. 1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 313 مىليون 84 مىڭ 100 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 469 مىليون 195 مىڭ 200 يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 228 مىليون 180 مىڭ يۈەن. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ 1997 - يىللىق مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 180 مىليون 962 مىڭ يۈەن، شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ قالدۇقى 450 مىليون 200 مىڭ يۈەن.

كىلومېتىر يول ياسالدى، 4666.67 گېكتار سالا ئېتىز رەتلەندى. چارۋىچىلار تۇرالغۇ نۇقتىسىدىن 4ى قۇرۇلۇپ، 298 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 135 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 39.66% نى ئىگىلىدى. دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى تۇراقلىق مۇلكىنىڭ قىممىتى 38 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ يۈرۈشلەشتۇرۇلۇش نىسبىتى 1:4.38 كە يەتتى. ھەر 10 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرگە دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 3160 كىلوۋاتتىن، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 12.5 تىن، كىچىك تراكتور 109 دىن توغرا كەلدى. 2 مىليون 820 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، دۆلەتنىڭ 1997 - يىللىق پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن 333.33 گېكتار بوزيەر ئېچىش تۇرى ئورۇندالدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 431 مىليون يۈەن (1990 - يىلىدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 297 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 18.14% ئاشتى. 79 مىليون 420 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 1 مىليون 88 مىڭ 700 تونا كۆمۈر، 8844 كۆپ مېتىر بېتون قۇيۇلما، 70 مىڭ 900 تونا كوكس، 88 مىليون 100 مىڭ دانە خىش، 134 تونا ئاق ھاراق، 1463 تونا جياڭيۇ، 1192 تونا ساپ پاختا، 2000 كۆپ مېتىر تاختاي، 2273 تونا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 1506 تونا سۇلياۋ ياسالما، 5100 تونا تەييار پولات ماتېرىيال، 1708 دانە ئۈستەل گىرى ئىشلەپچىقىرىلدى. نۇقتىلىق تۇرلەردىن «جۇڭخې» شىركىتىنىڭ 4 × 25 مىڭ كىلوۋاتلىق زاپاس ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى، 2 × 50 مىڭ كىلوۋاتلىق ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى ئىشلىنىۋاتىدۇ. تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۇرلىرىدىن «بوغدا كۆلى» ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 4 - نومۇرلۇق پار قازىنى، «شىنغۇسا‌ق» دورىگەرلىك چەكلىك شىركىتىنىڭ ئېچىملىك دورا ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى، شىگۈ كۆمۈر كېنىنىڭ 150 مىڭ توننىلىق كۆمۈر قۇدۇقى، ئۇن - ياغ، سانائەت - سودا شىركىتى ۋە «جىنلىك» شىركىتىنىڭ سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى قاتارلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۇرلىرى ئورۇندالدى. بۇ تۇرلەرگە 6 مىليون 370 مىڭ يۈەن

مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشى ياسالدى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەردىكى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشى 5، دەريا ۋە سۇغىرىش رايونلىرىدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش قۇرۇلۇشى 38. ئادەم ۋە چارۋىلار سۇ ئىچىدىغان 22 قۇرۇلۇش ياسالدى. 12 مىڭ 200 گېكتار سالا ئېتىز رەتلەندى. 1600 گېكتار يەرگە ئوت - چۆپ تېرىلدى، 3120 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 28 مىڭ گېكتار يەردە چېكەتكە، 93 مىڭ 300 گېكتار يەردە چاشقان يوقىتىلدى، يۇقىرى ئېقىندىكى دەريا قىنىدىن 4.3 كىلومېتىر يەر توزلەندى، 37 مىڭ كۇب مېتىر توپا - تاش قېزىلدى، تۆۋەن ئېقىندىكى 40 نەچچە جايدا كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش مۇئەسسەسى ياسالدى. 1998 - يىلدىكى كەلكۈن مەزگىلىدە يۇز بەرگەن 2 قېتىملىق كەلكۈندە توپراق ئېقىپ كېتىش ۋە ئىقتىسادىي زىيان كۆرۈلۈش ئورنىغا سۇغىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇ مىقدارى 18 مىليون كۇب مېتىر كۆپەيدى.

جۇ جيەننەن

جىمىسار ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

جىمىسار ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ شەرقىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 165 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇرۇننىڭ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىدىكى نوپۇس بۇنىڭ سىرتىدا) 113 مىڭ 971 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 35 مىڭ 214)، يېزا نوپۇسى 88 مىڭ 915. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.93، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.75، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰6.18. ناھىيە بويىچە 32 مىڭ 800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 19 مىڭ 900 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 8500 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

جىمىسار ناھىيىسىنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن ئاق پوستلۇق ساماق، زاراڭزا، بۆلجۇرگەن قاتارلىقلار بار. سايامەت نۇقتىلىرىدىن ۋۇسەي شەھىرى، بېشبالىق قورۇقچىبەگ مەھكىمىسى قەلئەسى خارابىسى قاتارلىقلار بار. قارامايلى تېغىدىكى ياۋايى ھايۋانلار مۇھاپىزەت رايونى دۆلەت دەرىجىلىك تۇياقلىق ھايۋانلارنى قوغداش رايونى بولۇپ قالدى ھەمدە بۇ رايوندا مەملىكەت بويىچە بىردىنبىر پېرزۋالىسكى ياۋا ئېتىنى كۆپەيتىپ بېقىش مەركىزى قۇرۇلدى. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 346 مىليون 900 مىڭ كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 98 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان كۆلىمى 53 مىڭ 31.9 گېكتارغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 2.95% كە يېتىدۇ، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن تەڭرىتاغ شەمشادى، بال قارىغاي، تېرەك، قارىياغاچ، قېيىن، جىگدە قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 461 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ھايۋانلىرىدىن ئاساسلىقى قوڭلان، پېرزۋالىسكى ياۋا ئېتى، يىلپىز، ئاق بوغۇز بۆكەن قاتارلىقلار؛ دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن رەۋەن، سوغىگۈل، توشقان زەدىكى، چوچۇكبۇيا، پەربۇن، مەستىكى رۇمى، ھىمىك قاتارلىقلار؛ قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، كۆمۈر، ئالتۇن، فىروفىللىت، بېنتونىت توز، تۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ جىمىسار ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ۋاڭ گوشەن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: لىن دېگۈي.

ھاكىم: جاڭ فېڭشەن.

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: لى خۇەيسەن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 426 مىليون 747 مىڭ 400 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 198 مىليون 626 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.16% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ ئوخشاش). 119 مىڭ 123 تونا ئاشلىق، 6585 تونا ياغلىق دان ئېلىندى. سىناق تەرىقىسىدە كېڭەز تېرىلغان كۆلەم 575 گېكتارغا، مەھسۇلاتى 612 تونىغا يەتتى. 32 مىڭ 18 تونا قىزىلچا، 2419.5 تونا زاراڭزا، 114 تونا دادۇر ئېلىندى. 424 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 155 مىڭ 900 تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 32.8 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 6700 گېكتار يەردە قۇمنى قورشاش ئورمىنى يېتىشتۇرۇلدى. 13 مىڭ 105 تونا گۈڭ، 4625 تونا سۇت، 722 تونا قوي يۇڭى، 107 مىڭ 77 پارچە ھەرخىل چارۋا تېرىسى، 1910 تونا تۇخۇم، 347 تونا ئۈي قۇشلىرى گۈڭى، 330

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	53928	4.96
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	67769.74	—0.27
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	119123	3.96
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	38.37	10.74
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	22060	0.82
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	119095	—4.28
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	18142	12.71
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	38523	4.85
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	2890	—3.89
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	5299	9.46

ئىزاھات: 1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 257 مىليون 740 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 363 مىليون 526 مىڭ يۈەن. 1997- يىللىق يەرلىك مالىيە كىرىمى - چىقىمىغا ئىشلىتىلگىنى ستاتىستىكىدا ئېلان قىلىنغان سان.

تونا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 11 مىليون 270 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 111.5 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 67 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 56 قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 25 ئورۇندىكى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن قۇرۇلۇش تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، 2100 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 460 گېكتار سۇغىرىلمىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 1700 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 1500 گېكتار شورلۇق يەر ياخشىلاندى. 8130 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 1738 سۇلياۋ يېپىلغان ئىسسىق قوتان ياسالدى ۋە ئۆزگەرتىلدى. 517 سىلوس كۆلچىكى ياسىلىپ، 14.15 تونا ئوت - چۆپ سىلوسلاندى. 13 مىڭ 562 كالا، 81 مىڭ 400 ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي، 35 مىڭ 700 گۆش قويى، 12 مىڭ 200 تىۋىت ئۆچكىسىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى. 224 ئائىلىدىكى 901 چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 240 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 250 مىليون 950 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 164 مىليون 900 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.27% ئازىيىپ كەتتى. 27 مىليون 710 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 225 مىڭ تونا كۆمۈر، 3262 تونا تەڭشەلمە، ئارىلاشما يەم - خەشەك، 1562 تونا ئاق ھاراق، 1890 تونا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 4600 تونا كوندىلىك ئەينەك بۇيۇم، 11 مىڭ دانە كوندىلىك فار فور بۇيۇم، 42 كىلوگرام ئالتۇن، 57.9 تونا سۇلياۋ تاغار، 4975 كۇب مېتىر بېتون قۇيۇلما، 55 مىليون 90 مىڭ دانە خىش، 300 تونا بىرىكمە ئوغۇت، 1 مىليون 580 مىڭ تونا ئۇن، 34 مىڭ 200 تونا سۇ يېغى، 100 تونا بۆلجۇرگەن مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىلدى. قۇرۇلۇش قىلىنغان تۇر 30 بولۇپ، ئۇلارغا 69 مىليون 480 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 98 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەرقىي چوڭ ئېتىز سۇ ئامبىرىنىڭ قۇرۇلۇشى 1996 - يىل 12 - ئايدا باشلىنىپ، 3 يىلدا پۈتتۈرۈش پىلانلانغاندى. 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئاساس قىسمىنى بىر تەرەپ قىلىش، چۈشۈرگە سۇئىگۈچىدىن ئىبارەت 2 تۇرلۇك قۇرۇلۇشنىڭ 90%ى تاماملاندى، بۇنىڭغا 15 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۇرىدىن 2 سى يولغا قويۇلۇپ، 15 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى. نېفىتلىك قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش

بويىچە 40 مىليون 556 مىڭ 700 يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى. 10 كىلومېتىرلىق ناھىيە - يېزا تاشيولى ئاسفالت يول قىلىپ ئۆزگەرتىلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 31 مىليون 950 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 5 مىليون 270 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى (دۆلەت، كوللېكتىپ، يەككىلەرنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 8 مىليون 323 مىڭ 100 يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 7348 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 201 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 50 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 758ى بار. ژىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات تۈرىدىن 3ى ئورۇندالدى، «شىرىنلىق كىچىك مېۋىلەرنى ئۆستۈرۈش ئۈنۈمىنى تېخنىكىسىنى تەتقىقاتى ۋە كەسىپلەشتۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرۇش» تۈرى ئاپتونوم رايونىنىڭ 2 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، «تەتۈر تېمپېراتۇرىلىق بەلۋاغدا كاسات مەزگىلدىكى كۆكتات بازىسىدا بۆلجۇرگەن مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە «قۇرغاق يەر ئەجدىھاسىنىڭ دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىگە ئىشلىتىلىشىنى كېڭەيتىش» سانجى ئوبلاستىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى بويىچە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. دېھقان تېخنىكىتىن 15ى باھالاندى، يېزىلاردا كەسپىي تېخنىكا جەمئىيىتىدىن 26سى قۇرۇلدى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۇلگە ئالىلىدىن 341 ى كۆپەيدى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 51 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 414 (مىللىي 4674)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 15 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇغۇچىسى 5263 (مىللىي 1712)؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەر تېخنىكومى بىر، كۇرسانتى 631 (مىللىي 32)؛ بالىلار باغچىسى بىر (ناھىيىگە بۇاستە قارايدۇ)، باغچىدىكى بالا 1411 (مىللىي 150)؛ دېھقانلار مەدەنىيەت تېخنىكا مەكتىپى 9، يېتىشتۈرۈلگەن كۇرسانت 12 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1719 (مىللىي 456). تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشتىن 2 مىليون 340 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 13 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 346 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 380 كارىۋات بار. جەمئىي تەنھەرىكەتچىلىرى ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ بىر ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال ئالدى، سانجى ئوبلاستلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 2 ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال ئالدى، يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 42 ئالتۇن مېدال ئالدى ھەمدە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى. 13 مىڭ 659 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1903 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 9122 بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق مائاشى 6807 يۈەنگە يەتتى. سۈغۇرتا پۇلىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش يېغىشقا قاتناشقان دۆلەت كارخانىسى 16گە، ئىشچى - خىزمەتچى 1233كە، ئادەم ئېلىشقا، پېنسىيەگە چىققان خادىم 500گە يەتتى؛ كوللېكتىپ كارخانا 4كە، ئىشچى - خىزمەتچىسى 44كە، پېنسىيەگە چىققان خادىم 5كە يەتتى؛ خۇسۇسىي كارخانا 6گە، ئىشچى - خىزمەتچىسى 41 گە يەتتى. سۈغۇرتا كەسپى كىرىمى 7 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە، ئۆلەم سوممىسى 654 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 89 ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. يېزا ھەمكارلىق كاسسىلىرىغا 1 مىليون 350 مىڭ يۈەن پۇل توپلاندى، ئاشلىق كاسسىسىدىن 9 ى قۇرۇلدى. يېتىم - يېسىر، بوۋاي - مومايلار، ئاغرىق، مېيىپلارنىڭ ببقىلىش ئۆلچىمى 1200 — 1600 يۈەنگە ئۆستۈرۈلدى. ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەۋاتقان ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە ئاۋابىتاتلىرىغا 329 مىڭ يۈەن نەپقە پۇلى تارقىتىپ ببرىلدى، بۇ ئائىلە ببشىغا 1060 يۈەندىن توغرا كەلدى. 15 مىليون 770 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، قۇرۇلۇش كۆلىمى 23 مىڭ 286 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان ئوقۇتقۇچىلار تۇرالغۇ ئۆيى قۇرۇلۇشى باشلىنىپ، شۇ يىلى 8321 كۋادرات مېتىر قىسمى پۈتتۈرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن 102 ئائىلىنىڭ ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئۆي قىينىچىلىقى ھەل قىلىندى. ناھىيىلىك دوختۇرخانىنىڭ يۇندىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. 3.5 كۋادرات مېتىرلىق ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى، باغۋارانلاش- تۇرۇلغان كۆلەم 7.86 گېكتارغا يەتتى.

ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىپ، كەلكۈنگە ناقابىل تۇرۇش

1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 12 - ، 13 - كۈنلىرى جىمىسار ناھىيىسىدە ئۇدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ، كەلكۈن پەيدا بولۇپ، 4 يېزا - بازاردىكى نەچچە 10 مىڭ ئاممىنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكى ئېغىر خەۋپكە دۇچ كەلدى. ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ جىددىي تۇرغۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ناھىيىدىكى 4000 دىن ئارتۇق ئورگان كادىرى، ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ناھىيىدە تۇرۇشلۇق قىسمىنىڭ 4000 دىن ئارتۇق ئوفىتسېر - ئەسكىرى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1 - سېپىگە ئاتلاندى. 8 - ئاينىڭ 13 — 15 - كۈنلىرى باجيادى سۇ ئامبىرىدا ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى مېڭ چۈەنجيې، مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقى ما دېڭخېڭلار ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا شەخسەن ئۆزى قوماندانلىق قىلدى، ناھىيە رەھبەرلىرىدىن ژاڭ گوشىن، جاڭ فېڭشەن، گو جىسەي، جاڭ فۇچېڭ قاتارلىقلار بىر تەرەپتىن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئورگان كادىرلىرى، ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئوفىتسېر - ئەسكەرلىرى بىلەن تاغار توشۇپ، ئادەمدىن تام ھاسىل قىلىپ، سۇنى توستى. يامغۇر توختىماي يېغىۋەردى، سۇ ئورنى ئۆزلۈكسىز ئۆرلىدى، خەتەر كىشىلەر قەلبىنى چۈلغۇۋالغاندى، ئۈستىبېشى لاي بولۇپ كەتكەن كىشىلەر ئۈياقتىن بۇياققا ئۆتۈشۈپ تۇراتتى، بەزىلەر ئادەمدىن تام ھاسىل قىلسا، بەزىلەر قوزۇق قاقاتتى، بەزىلەر بولسا قۇم تاغىرى باساتتى، ھەممەيلەن جان تىكىپ ئېلىشماقتا ئىدى. ئارمىيە - خەلقنىڭ ئاز كەم 40 سائەت مۇرىنى مۇرىگە تىرەپ ئۆزۈلدۈرمەي كۆرەش قىلىشى نەتىجىسىدە، 13 - ئاۋغۇست سائەت 13 بولغاندا ئاپەت ئەھۋالى تەدرىجي يېنىكلىدى. ئەمما باشتىن - ئاخىر ئاڭ خەتەرلىك جايدا تۇرغانلاردىن بىر نەچچە يولداش چېكىنىدىغان چاغدا بەختكە قارشى سۇغا چۈشۈپ كەتتى، ئۇلارنى شىددەتلىك كەلكۈن سۈرەپ ئەكىرىپ كەتتى، جىددىي قۇتقۇزۇش ئارقىلىق 7 يولداش خەتەردىن قۇتۇلدى، مۇئاۋىن ھاكىم جاڭ فۇچېڭ، ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ كادىرى لىۋ جيەنجۇڭلار قازا قىلدى. 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى باجيادى سۇ ئامبىرىنىڭ كەلكۈن ئاققۇزۇش ئېغىزىدىن ئېتىلىپ چىققان سۇ شىمالغا قاراپ ئاقماقتا ئىدى، جىددىي ئېقىمدىن ھاسىل بولغان چاك بىر سۈڭ - بىر سۈڭدىن يۇقىرىغا سۈرۈلۈپ توسمىغا خەۋپ يەتكۈزۈۋاتاتتى، توسمىنىڭ يار ئېلىپ كېتىشى كۆزگە كۆرۈنۈپلا قالغاندى، تېخى ئەمدىلا جاڭ فۇچېڭ، لىۋ جيەنجۇڭلارنىڭ تەزىيە يىغىنىغا قاتنىشىپ كەلگەن رەھبىرىي كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن 500 نەچچە كىشى يەنە توسمىنى قوغداپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىگە جىددىي ئاتلاندى، شۇنىڭ بىلەن بىللە سۇ ئامبىرىنىڭ تۆۋەن ئېقىم رايونىدىكى 14 كەنتتىكى ئاممىنى يۇقىرى ئېقىمدىكى بىخەتەر رايونغا كۆچۈشكە جىددىي سەپەرۋەر قىلدى. 15 - ئاۋغۇست سائەت 21 دە كەلكۈن پەسەيدى.

«13 - ئاۋغۇست» ئالاھىدە زور كەلكۈن ئاپىتىدە ناھىيە بويىچە 583 ئېغىز ئۈي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 03. 1443 گېكتار ئېتىز ۋەيران بولدى، 270 گېكتار يەردىن ھوسۇل چىقمىدى؛ 100 تۇياقتىن ئارتۇق چارۋىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى، 99 قوتانىنى كەلكۈن ئۆرۈۋەتتى؛ يول، سۇچىلىق ئىنشائاتلىرى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 19 مىليون 646مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىشلىرى نازارىتى، مالىيە نازارىتى 300 مىڭ يۈەن مەخسۇس پۇل ئاجرىتتى. 8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى بىر كۈندىلا ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقى، ھەر قايسى ئورۇنلار ئىئانە قىلغان 225 مىڭ يۈەن ئىئانە پۇل تاپشۇرۇۋېلىندى. 11 - ئاينىڭ ئالدى - كەينىدە ئاپەتكە ئۇچرىغان 64 ئائىلىلىك ئامما يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، ناھىيە بويىچە 65 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئادەم كۈچى، 25 مىڭ (قېتىم) ھەرخىل ماشىنا - سايمان ئاجرىتىلىپ 180 مىڭ كۈب مېتىر توپا - تاش توشۇلۇپ، 65 يەردىكى سۇ بۇزۇۋۇتكەن قۇرۇلۇش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، چوڭ ئاپەت بولغان يىلدىمۇ مول ھوسۇل ئېلىندى. يازلىق ئاشلىق 59 مىڭ توننىغا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5600 توننا ئاشتى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 15 تىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە جىمىسار ناھىيىسى ئالاھىدە زور قۇم بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى. بوراننىڭ مومىنتلىق سۈرئىتى 12 بالدىن ئاشتى، بوران ئازكەم 120 مىنۇت داۋاملاشتى. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 20 مىليون 411 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى «13 - ئاۋغۇست» كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىدە قۇربان بولغان جاڭ فۇچېڭ، لىۋ جيەنجۇڭلارنى ئىنقىلابىي قۇربان دەپ تونىدى.

ياڭ چىجيې

گۇچۇڭ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

گۇچۇڭ ناھىيىسى تەڭرىتاغ بوغدا تېغى تىزمىسىنىڭ

شەرقىي بۆلىكىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 207 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 12. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇرۇننىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 185 مىڭ 999 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 46 مىڭ 586)، يېزا نوپۇسى 146 مىڭ 465؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰13.14، ئۆلۈش نىسبىتى ‰2.57، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.57. ناھىيە بويىچە 75 مىڭ 190 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 56 مىڭ 167 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 14 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق، يېرىم قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

گۈچۈڭ ناھىيىسى تەۋەسىدە كەيكىن دەريا سى، بىلىيۇ دەريا سى، داۋان دەريا سى قاتارلىق دەريا - ئېقىنلار بار بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 500 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 860 مىڭ گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، 38 مىڭ گېكتار ئورمان بار، ياغاچ زاپىسى 3 مىليون 400 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قۇلان، ئاق بوغۇز بۆكەن، قارا بۆلغۇن، يىلپىز قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن سوغىگۇل، قانتېپەر، توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا، ئالقات قاتارلىقلار، ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، ئاش تۇزى، شور، ھاكتېشى، نېفىت، سۇرمە تاش، ئالتۇن، كۇمۇش، خرۇستال، تۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ گۈچۈڭ ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: مېڭ جاۋتاڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: شائ شياڭجى.

ھاكىم: جىن ۋەنجاۋ.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: جائ يۈەنجاۋ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 727 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 381 مىليون يۈەن)گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰10.2 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 320 مىڭ 454 تونىنا ئاشلىق، 13 مىڭ 59 تونىنا ياغلىق دان، 170 مىڭ تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 1004 گېكتار

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	3.78
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	6.27
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	32.04
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا(تۆەن تۈياق)	60
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	2.2
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆەن كىلوۋات)	26.7
تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى (تۆەن دوللار)	728
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	1.8
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	7.7
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	2766
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	6564

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 742 مىليون يۈەن.

يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمى 444 گېكتار. 20 مىڭ 146 تونىنا گۆش، 5987 تونىنا سۈت ئېلىندى. 315 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 44 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 237 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ، 15 كىلومېتىر يول ياسالدى، 3333 گېكتار سالا ئېتىز يۈرۈشلەشتۈرۈلدى، 4333 گېكتار يەر تۈزلەندى. 6 مىليون 590 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئاپتوماتىك ماشىنىلاشقان قۇدۇق ئارقىلىق بېسىمنى ئاشۇرۇش، كىچىك گېنېراتور گۇرۇپپىسىدىن ئىبارەت 3 خىل ئۈسكۈنىدا پۈركۈپ سۇغىرىش نۆقتىدا سىناق قىلىندى، 1426 گېكتار يەر پۈركۈپ سۇغىرىلدى. گۈچۈڭ ناھىيىسى سانجى ئوبلاستىنىڭ «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 361 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باها بويىچە 246 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %1.07 ئاشتى. 11 مىليون 110 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 107 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 38 مىڭ تونىنا سېمونت، 1843 تونىنا فابرىكا قەغىزى، 18 مىڭ تونىنا شېكەر، 52 مىڭ تونىنا ئۇن، 8200 تونىنا بۇغداي ئۇندۇرمىسى، 1382 تونىنا ئاق هاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. 1998 - يىلى 6 هەمكارلىق تۈرى بولغا قويۇلۇپ، 16 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى، كۆپەيگەن مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە، كۆپەيگەن پايدا - باج 630 مىڭ يۈەنگە يەتتى. نېفىتلىك قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش بويىچە 12 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 41 مىليون 940 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 131 مىليون 770 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 152 مىليون 570 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 15 مىليون يۈەنگە، تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 14 مىڭ 330 توچكىغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 120 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1040ى بار. 4 تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى قولغا كەلتۈرۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر تۈر سانجى ئوبلاستىنىڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىسى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 71 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 15)، ئوقۇغۇچىسى 22 مىڭ 810 (مىللىي 7780)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 24 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 9)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 718 (مىللىي 2380). هەرخىل ئوقۇتقۇچى 2909 (مىللىي 1020). 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ تۈرلۈك كۆرسەتكۈچلىرى ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن ئۆلچەمگە يەتتى. مائارىپ جەھەتتىكى «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %91كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %97كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 361 كارىۋات، 572 كەسپىي سەھىيە تېخنىك خادىمى بار (مىللىي 143). 1998 - يىلى 4 - نۆۋەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، 2150 ئىشچى - خىزمەتچى مۇسابىقىگە قاتناشتى. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى سانجى ئوبلاستلىق 8 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 5 مېدال ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتۇن مېدال بىر. گۈچۈڭ ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتىن 5 تەنھەرىكەتچى ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشتى، ئۇلاردىن جى خەي يېراقتا سەكرەش، 100 مېتىرغا يۈگۈرۈشتە 1 - بولدى ھەمدە تەنتەربىيە ئەخلاق - پەزىلىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ناھىيەبويىچە 18 مىڭ 534 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2332 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق پۇل مائاشى 5831 يۈەنگە يەتتى. هەرخىل سۇغۇرتا كەسپىدىن قىلىنغان سۇغۇرتا هەققى كىرىمى 14 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 3 مىليون 970 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 33 دۆلەت كارخانىسى ۋە كوللېكتىپ كارخانىدىن 23 مىڭ 174 ئىشچى - خىزمەتچى ئىجتىمائىي سۇغۇرتىغا قاتناشتى، 8 مىليون 520 مىڭ يۈەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش خىراجىتى يىغىلدى، 5 مىليون 800 مىڭ يۈەن ياشانغاندا كۆتۈنۈش خىراجىتى تارقىتىلدى. ئىش ئوررۇنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 18 مىڭ 276 يۈەن تۇرمۇش كاپالىتى پۇلى تارقىتىلدى. يىل ئاخىرىغىچە 120 ئائىلىدىكى 450 كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ناھىيىنىڭ شەھەر مەمۇرىيىتى قۇرۇلۇشىغا 6 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3430 مېتىر يول ياسالدى. كونا شەھەر باغچىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى پۈتتۈرۈلدى، ئەخلەت كۆمۈش مەيدانىدىن

بىرى ياسالدى. گۈچۈك ناھىيىسىنىڭ شەھەر مەۋرىيىتى قۇرۇلۇشى سانجى ئوبلاستىنىڭ 1998 - يىللىق ناھىيە بازارلىرى «تەڭرىتاغ لوكقىسى» مۇسابىقىسىدە 2 - بولدى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى گۈچۈك ناھىيىسىدە تارىختا ئاز كۆرۈلمىدىغان پەۋقۇلئاددە زور قۇم - بوران چىقتى، بوران كەلتۈرۈپ چىقارغان ئىقتىسادىي زىيان 28 مىليون يۈەنگە يەتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دەل ۋاقتىدا 750 مىڭ يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى ئاجراتتى.

لىيۇ ۋېنجېڭ

مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىنىڭ شەرقىي بۆلىكىگە، جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 270 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 9، مەيدان - فېرما 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 87 مىڭ 397 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 26 مىڭ 465)، يېزا نوپۇسى 69 مىڭ 246؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.47، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.71، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.03. ناھىيە بويىچە 31 مىڭ 800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 27 مىڭ گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 1670 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

مورى ناھىيىسى چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدۇ، ئوتلاق كۆلىمى 16 مىڭ 35 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، ئەملي پايدىلىنىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 9260.4 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە ئىنگىبۇلاق، شىمىگۇ، شەرقىي بازار، مورى، بوستان دەريالىرىدىن ئىبارەت 6 دەريا - ئېقىن بار، بۇلارنىڭ ھەممىسى كىچىك دەريا - ئېقىنلاردۇر؛ يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 103 مىليون 420 مىڭ كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ھەرىكەتچان زاپىسى 4515 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيە بويىچە 97 مىڭ 753 گېكتار ئورمان بار، زېمىنىنىڭ ئورمان بىلەن ئۇنۇملۇق قاپلىنىش نىسبىتى %4.7، چاتقال بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %1.14. دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قۇلان، يىلپىز، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا بار؛ دۆلەت تەرىپىدىن قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن يەنە قوڭۇر ئېيىق، غاز بويۇن بۆكەن، سۇلەيسۇن، ئاق ئاقسىخان، دېڭىز چاشقىنى، شۇڭقار، ئاق مۇشۇكياپىلاق، ئۇلار، چوڭ دوغداق قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، رومبا تۇمۇر، خرومىلۇق تۇمۇر، ۋولفرام، سىبئولىت، تۇز، مىس، سىنك، كېپەك ئالتۇن، خرۇستال تاش، چىرىمتال، تاشپاختا، سۇرمە تاش، ھاكتېشى، گەچ، دىئاباز، كۋارتس تاش، تالك، مەرۋايىت تاش، كالىيلىق تۇز قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى:

ج ك پ مورى ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: شۇي فۇچاڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: شادات (قازاق).

ھاكىم: قابىل (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: شۇي يۈگچۈەن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 318 مىليون 505 مىڭ 500 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 124 مىليون 364 مىڭ 200 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %23.91 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 80 مىڭ 894 تونىنا ئاشلىق، 1928 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. 383.5 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 137 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 10 مىڭ 536 تونىنا گۆش، 1043 تونىنا قوي يۇڭى، 27 تونىنا چۇپۇر، 16.9 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 154 مىڭ 3 پارچە تېرە ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 25 مىليون 679 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سالغىنى 1 مىليون 907 مىڭ يۈەن، ناھىيە - يېزا مالىيىسىدىن سېلىنغىنى 8 مىليون 390 مىڭ يۈەن، ئامما ئۈزى توپلىغىنى 9 مىليون 59 مىڭ يۈەن، باھاغا سۇندۇرۇلغان ئەمگەك 6 مىليون 323 مىڭ يۈەن. 121 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 22 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 1733 گېكتار يەر رەتلەندى، 130 كىلومېتىر يولغا شېغىل يانقۇزۇلدى، 3 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 2 يەردە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 100 مىليون 460 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 45 مىليون 107 مىڭ يۈەن

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	15499.2	16.07
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	15676.12	1.37
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	80894	57.40
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	527349	10.32
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	5532	—41.30
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	99218	8.55
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	11257	5.15
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	17568	9.44
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	643	—13.46
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	5567	20.97

ئىزاھات: ھازىرقى باھا بويىچە سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 389 مىليون 752 مىڭ 500 يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 82 مىليون 510 مىڭ يۈەن. جەدۋەلدىكى مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ھەممىسى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

(1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 32 مىليون 397 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %31.40 ئازىيىپ كەتتى. 17 مىليون 800 مىڭ كىلوۋات سائەت توك (يېزىدا ئىشلىتىلگىنى 9 مىليون 700 مىڭ كىلوۋات سائەت)، 84 مىڭ تونىا كۆمۈر، 1100 تونىا توز، 10 مىڭ 600 تونىا ئوڭ، 134 تونىا سۇ يېغى، 1295 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 134 مىڭ 500 قۇر يۇڭ پوفايكا ئىشلەپچىقىرىلدى. توشۇلغان يولۇچى 780 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 76 مىليون 380 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4820 توچكىغا، يۇنىڭ ئىچىدە يېزىلاردىكىسى 1540 توچكىغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 39 ى (مىللىي 12)، ئوتتۇرا دەرىجىلىكلەردىن 582سى بار (مىللىي 154). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 42 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 362 (مىللىي 4417)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 12 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 4348 (مىللىي 1575)؛ بالىلار باغچىسى 7 (مىللىي باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 1124 (مىللىي 109). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1348 (مىللىي 531). ناھىيە بويىچە 15 تەبىبىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 264 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 59)، 120 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1680 يۈەنگە يەتتى. ناھىيىدىكى ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 5510 بولۇپ، ئوتتۇرىچە يىللىق ماڭاشى 6510 يۈەنگە يەتتى. بازاردىكى كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان ئىشچى - خىزمەتچى 577 بولۇپ، ئۇلارغا 36 مىليون 440 مىڭ يۈەن ماڭاش تارقىتىلدى، يىللىق پۇل ماڭاشى 6662 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل سۇغۇرتا سوممىسى 16 مىليون 610 يۈەنگە يەتتى. مەركەز، ئاپتونوم رايون، ئاپتونوم ئوبلاست ناھىيىگە 34 مىليون 661 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى ئاجرىتىپ بەردى، 544 ئائىلىدىكى 2780 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ناھىيە بويىچە تارقاق تۇرۇۋاتقان

54 يېتىم - يېسىر، بوۋاي - مومايى، مېيىپ، بالا كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلىدى.

☆ 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى موري ناھىيىسى پىچان ناھىيىسى بىلەن دوست ناھىيە بولدى.

☆ 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى دۆلەت پىلان كومىتېتى موري ناھىيىسىنى دۆلەت ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىكى نۆۋەتىدا سىناق قىلىنىدىغان ناھىيە دەپ بېكىتتى، دۆلەت 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، مۇشۇ تۈر قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتمەكچى.

چېن ئەيجىن، ۋاڭ شېڭبىڭ

تۇرپان ۋىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

تۇرپان ۋىلايىتى شىنجاڭنىڭ شەرقىي قىسمىغا، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە جايلاشقان. مەمۇرىي مەھكىمە تۇرۇشلۇق تۇرپان شەھىرىنىڭ ئۈرۈمچىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 182 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلدىكى ۋىلايەتكە قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 542 مىڭ 960 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 415 مىڭ 498). يېزا نوپۇسى 333 مىڭ 60. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 11.7‰، ئۆلۈش نىسبىتى 5.4‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 6.3‰. ۋىلايەت بويىچە 41 مىڭ 990 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 18 مىڭ 510 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 26 مىڭ 580 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى قۇرۇقلۇق تىپىدىكى چۆللۈك كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

تۇرپان ۋىلايىتىدە 70 مىڭ گېكتار ئورمان، 768 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاق بار. يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 272 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق هايۋانلاردىن ئۇلار، يىلپىز، ياۋا تۈگىلەر بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلىرىدىن كىرەش، چاكاندا، قارلەيلىسى، يانتاق شېكىرى، چۆچۈكبۇيا، غۇنچە ئۇزۇم قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، نېفىت، تەبىئىي گاز، تۆمۈر، تۇز، ئالتۇن، شور قاتارلىقلار بار. بۇنىڭ ئىچىدە كالىي سېلىترا ۋە ناترىي سېلىترانىڭ زاپاسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى: ۋاڭ تۇڭ؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: مۇھەممەت رەجەپ، سۇن چاڭخۇا (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، خاۋ چاڭشۇن (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تۇرپان ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابلا يۈسۈپ؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: جاڭ فا، ياڭ جىنمىڭ (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، مۇھەممەت روزى.

ۋالىيىسى: مۇھەممەت رەجەپ؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: سەي بىڭخۇا، ئابلا قاسىم، لى مىڭ، نىجات مەخمۇت، لىيۇ لۇنمىي (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ۋىلايەتلىك سىياسىي كېڭەش خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ۋاڭ تيەنۇبن؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ئارىز ھامۇت، لياڭ كەيتاۋ (4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى). ياسىن روزى (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، شېن رۇيشىڭ (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ۋىلايەت بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد 109 مىليون يۈەنگە يەتتى. 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 680 مىليون يۈەنگە، 2 - كەسىپنىڭ 1 مىليارد 543 مىليون يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە 552 مىليون يۈەن يەرلىككە تەۋە) گە، 3 - كەسىپنىڭ 485 مىليون يۈەنگە يەتتى. ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 366 مىليون 683 مىڭ 700 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 82 مىليون 851 مىڭ 800 يۈەن) گە يېتىپ، 7.41% (ئۇزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 71 مىڭ 942 تونىنا ئاشلىق، 27 مىڭ 757 تونىنا پاختا، 338 مىڭ 821 تونىنا ئۈزۈم، 54 مىڭ 233 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 51 مىڭ 190 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 613 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 18 مىڭ 698 تونىنا گۆش، 11 مىڭ 427 تونىنا سۈت، 261 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى.

ۋىلايەت بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (تۇرپان — قۇمۇل نېفتلىكىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 4 مىليارد 337 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 749 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.74% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 مىليارد 153 مىليون يۈەن يەرلىككە تەۋە (ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 831 مىليون يۈەن) بولۇپ، 8.06% ئاشتى. 84 مىليون 613 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى، 545 مىليون 860 مىڭ كىلوۋات سائەت توك بىلەن تەمىنلەندى، 1091.14 كىلوگرام ئالتۇن، 404 مىڭ 200 تونىنا رۇدا، 21 مىڭ 700 باسما تاۋاق سىدام باسما بۇيۇمى، 49 مىڭ 273 تونىنا گرانىت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	510900	7.6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	570336.27	6.36
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	71942	—31.31
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	97.67	—1.57
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	93938	20.6
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	45.73	11.67
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	2044.9	—12.49
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	89183	6.14
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	195900	7.52
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	29384	14.71
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	40636	15.25

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 698 مىليون يۈەن. سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليارد 831 مىليون 524 مىڭ 800 يۈەن. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 833 مىليون 792 مىڭ يۈەن.

تاش تاختا، 9592 تونىا قۇرۇلۇشتا ئىشلىتىلىدىغان مېتال بۇيۇم، 36 مىڭ 34 تونىا يېنزىن، 2 مىليون 950 مىڭ 800 تونىا نېفىت، 236 مىڭ 600 تونىا سېمونت، 15 مىڭ 510 تونىا كۇندىلىك ئېينەك بۇيۇمى، 6438 تونىا پاختا يىپ، 21 مىڭ 3.756 تونىا ئىشقارىي سۇلفىد، 44.1199 تونىا مەرگىمۇش، 65.6948 تونىا ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. قۇرۇلۇش كەسپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 157 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %91.16 ئاشتى. ئۇي - ئىمارەت قۇرۇلۇش كۆلىمى 214 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر، پۈتكىنى 141 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۈلۈككە 2 مىليارد 128 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىكنىڭ سالغان مەبلىغى 427 مىليون يۈەن. ئىقتىسادىي تۈرلەر بويىچە ئالغاندا، دۆلەت ئورۇنلىرىنىڭ سالغان مەبلىغى 1 مىليارد 967 مىليون يۈەن، كوللېكتىپنىڭ سالغىنى 128 مىليون يۈەن. كەرچى سۇ ئامبىرى، يالقۇنتاغ ساياھەتچىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، تۇرپان يېزا - كەنتلىرىنىڭ ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشى، تۇرپاننى سۇ بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشىنى كېڭەيتىش ۋە ساياھەتچىلىك قاتارلىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە 280 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. چېچان خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 100 مىڭ تونىا پىششىقلانغان تۇز ئىشلەپچىقىرىشتىن 20 مىڭ تونىا ساپ شۇلتا ئىشلەپچىقىرىشقا ئۆزگەرتىلدى؛ ژىلايەتلىك «ياشى» خىمىيە سانائىتى چەكلىك شىركىتى بىلەن بېيجىڭ خۇاڭجيا گۇرۇھى ھەمكارلاشقان تۇز كالىي نىترات ئىشلەشكە 21 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى يىلىغا 10 مىڭ تونىغا ئاساسىي جەھەتتىن يەتتى؛ تاش ماتېرىيالنى پىششىقلاش ئىقتىدارى 60 نەچچە مىڭ كۋادرات مېتىر كۆپەيدى. يىلىغا 250 مىڭ تونىا نېفىت، 400 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىلدى؛ پېچان ناھىيىسىدە 50 مىڭ تونىا تۆمۈر ئۇۋۇندىسى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسى پۈتتى؛ 23 كىلومېتىر تاشيول ئۆزگەرتىپ ياسالدى. شەھەر تېلېفونى ئاپتوماتىك كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 10 مىڭ 796 توچكىغا يەتتى؛ ئۈتتۈرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئورۇندۇقى 3496، قۇرۇلۇش كۆلىمى 10 مىڭ 488 كۋادرات مېتىر كۆپەيدى. شەھەرنى تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى كۈنىگە 60

مىڭ تونىغا، ئىسسىتىش ئىقتىدارى سائىتىگە 10 تونىغا يەتتى. 4 كىلومېتىر شەھەر يولى كېڭەيتىلىپ، سۇ تۇرۇبىسى يانقۇزۇلدى. جەمئىيەت بويىچە يولۇچى توشۇش مىقدارى 7 مىليون 315 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت قاتناش - ترانسپورت كارخانىلىرى 735 مىڭ يولۇچى توشۇدى، جەمئىيەت بويىچە يولۇچى توشۇش ئوبوروت مىقدارى 877 مىليون 860 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت قاتناش - ترانسپورتىنىڭ 512 مىليون 430 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. ژىلايەت بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 67 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 49.62% ئاشتى. يىل ئاخىرىدا كومموتاتورنىڭ سىغىمى 67 مىڭ 512 توچكىغا، تېلېفون ئابونېنتى 33 مىڭ 316 گە، يان تېلېفون ئابونېنتى 2518 گە، ئاممۇي تېلېفون نۇقتىسى 1509 غا يەتتى. ژىلايەت بويىچە تېلېفون ھەر 100 ئادەمگە 6.14 دىن توغرا كەلدى. تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت سوممىسى 3 مىليون 479 مىڭ دوللارغا، ئېكسپورت سوممىسى 16 مىليون 970 مىڭ دوللارغا يەتتى. 526 تونىنا ئىشقارىي سۇلفات، 12 مىڭ 7.18 تونىنا پاختا يىپ، 1079.9 تونىنا پاختا ئېكسپورت قىلىندى. ژىلايەت بويىچە چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان 10 كارخانا (بىرى يېڭىدىن تەستىقلاندى) بار، نورمال تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقىنى 7. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 558 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئىمزالانغان تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 13، پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليارد 454 مىليون يۈەن. ئىمزالانغان سودا توختامى 11، پۈتۈشۈش سوممىسى 44 مىليون 40 مىڭ يۈەن. ئۇزۇم بايرىمىدا ئىقتىساد - سودىدىكى پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليارد 435 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدىكى كېڭىشىپ، پۈتۈشۈلگەن تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 12، بۇنىڭغا 1 مىليارد 416 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك 518 مىڭ 800 ساياھەتچى كۈتۈۋېلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.4 ھەسسە ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللەردىن كەلگەن ساياھەتچى 38 مىڭ 800. ساياھەتچىلىكتىن 136 مىليون يۈەن كىرىم بولدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ژىلايەت بويىچە 3 پەن تەتقىقات ئاپپاراتى، 124 ئىشچى - خىزمەتچى بار، بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي تېخنىكا خادىم 63؛ پەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار 76. بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلىرى 9، ئوتتۇرا دەرىجىلىكى 17، تۆۋەن دەرىجىلىكى 25. 1998 - يىللىق تۇرپان ژىلايەتلىك 7 - قېتىملىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىنى باھالاشتا 11 تۈر مۇكاپاتلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە 2 تۈر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا (قېلىن شاپاقلىق «شىنمي 3 - نومۇرلۇق» قوغۇنىنى يېتىشتۇرۇش ۋە كېڭەيتىش، بالدۇر پىشىدىغان ئەلا سورتلۇق قوغۇنىنىڭ تېخنىكىسىنى ئۇنۇمۇرسال تەتقىق قىلىش ۋە يولغا قويۇش)، 3 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 3 تۈر 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ژىلايەت بويىچە ئوتتۇرا مەكتەپ 58، ئوقۇغۇچىسى 38 مىڭ 537 (مىللىي 34 مىڭ 30)، باشلانغۇچ مەكتەپ 199، ئوقۇغۇچىسى 75 مىڭ 372 (مىللىي 63 مىڭ 187)، ئوتتۇرا تېخنىكوم 3 (تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بۇنىڭ سىرتىدا)، ئوقۇغۇچىسى 1112 (مىللىي 814). سەنئەت ئۇمىكى 2، مەدەنىيەت سارىيى 3، كۈتۈپخانا 3، ئارخىپخانا 4، رادىئو ئىستانسىسى بىر، سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 3. ژىلايەت بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 75.5% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 86% كە يەتتى. ھەر خىل كىنوخانا 138 بولۇپ، 593 قېتىم كىنو قويۇلدى. ئاممۇي كۈتۈپخانىلاردا ساقلىنىۋاتقان كىتاب 230 مىڭ پارچە. «تۇرپان گېزىتى» 1 مىليون 340 مىڭ نۇسخا، «تۇرپان» ژۇرنىلى 4 سان، 12 مىڭ نۇسخا نەشر قىلىندى. ژىلايەت بويىچە 161 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 41، ئامبۇلاتورىيە 2، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى 4، ئانا - بالىلار ساقلىق ساقلاش پونكىتى 3. 1781 كارىۋات، 3116 سەھىيە خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 2551 (دوختۇر 1206). ئاپتونوم رايونلۇق ئەنئەنىۋى تۇرلەر مۇسابىقىسىدە ژىلايەت تەنھەرىكەتچىلىرى 6 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 8 مىس مېدال ئالدى، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 5 - بولدى. ژىلايەت بويىچە 60 مىڭ 849 ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى. «ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق پىلان پروگراممىسى» نىڭ يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ 3 يىللىق مۇناسىۋىتى بىلەن ھەر خىل پائالىيەتلەر ئۈيۇشتۇرۇلۇپ، 3400 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ژىلايەت بويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 66 مىڭ 738 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 10 مىڭ 166 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىكە تەۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 6886 يۈەن. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2115 يۈەنگە يەتتى. 766 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، يىل

ئاخىرىدا شەھەر - بازارلاردىكى تىزىملانغان ئىشسىزلارنىڭ نىسبىتى 4.1% كە يەتتى. ژىلايەت بويىچە سۇغۇرتا سوممىسى 18 مىليارد 870 مىليون يۈەنگە يەتتى، يىللىق مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 38 مىليون 899 مىڭ يۈەنگە، ئۆمۈر سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 27 مىليون 729 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 86 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 12 - ئاينىڭ 21 - كۈنى تۇرپان ژىلايەتلىك قىزىل يۇلتۇز كۆمۈر كېنىدا كان قۇدۇقى گۈمۈرۈلۈپ ئېغىر ھادىسە يۈز بەردى. 10 ئادەم ئۆلدى. 280 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

☆ تۇرپان ژىلايىتى بويىچە ئەڭ چوڭ دۆلەت كارخانىسى — چىچان خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ۋەيران بولدى.

ما لۇڭ

تۇرپان شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

تۇرپان شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ تارماق تىزمىسىدىكى بوغدا چوققىسىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تۇرپان ئويمانلىقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 182 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلدىكى شەھەرگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 7، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 2. دېھقانچىلىق مەيدانى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 242 مىڭ 501 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 191 مىڭ 533)، يېزا نوپۇسى 171 مىڭ 742؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.8%، ئۆلۈش نىسبىتى 5.2%، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.6%. شەھەر بويىچە 14 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 6330 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (رەسمىي ۋە ئېگىز تېرىلغۇ كۆلىمى)، 8490 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق چۆللۈك كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

تۇرپان شەھىرى مەملىكەت بويىچە ئۆزۈن تالالىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىنىڭ بىرى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق ئۆزۈم ئىشلەپچىقىرىش رايونى، ئۆزۈمنىڭ 120 دىن كۆپرەك سورتى بار. يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 357 مىليون كۇب مېتىرغا. يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 97 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. شەھەر بويىچە 6966.67 گېكتار ئورمان بار. ئۆسۈڭلىقان ياغاچ زاپىسى 439 مىڭ 300 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. تۇرلۇك ئوتلاق 210 مىڭ 700 گېكتار كېلىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، ئارقار، ئۇلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن يانتاق، چۇچۇكبۇيا، قارلەيلىسى، ژاسالغۇ، غۇنچە ئۆزۈم، چېقىرتىكەن قاتارلىق 180 نەچچە خىلى بار. تۇز، كۆمۈر، نېفىت، ھاكتېشى، گەچ، كۋارتس رۇدىسى، تۆمۈر، مانگان، بور، شۇلتا، شور، سىغىز قاتارلىق مول قېزىلما بايلىقلىرى بار. كۆمۈر زاپىسى 4 مىليارد تونناغا يېتىدۇ، نېفتىنىڭ كەلگۈسىدىكى زاپىسى 3 مىليارد تونىنا ئەتراپىدا.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تۇرپان شەھەرلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ۋۇ ژېنۇۋ (9 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: نۇرىدىن نىياز.

شەھەر باشلىقى: جاپپار ئىبراھىم.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: باھايدىن تۆمۈر.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى تۇرپان شەھىرىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 487 مىليون 829 مىڭ 100 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 11.22% ئاشتى. 25 مىڭ 794 تونىنا ئاشلىق، 168 مىڭ 179 تونىنا ئۆزۈم، 8970 تونىنا پاختا، 6692 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 33 مىڭ 458 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. 226 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. پارچە - پۇرات يەرلەرگە 50 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 10 مىڭ 548 تونىنا گۈش، 571.8 تونىنا يۇڭ، 24 مىڭ 853 كىلوگرام ئۆچكە تىۋىتىسى، 5490 تونىنا سۈت، 83 تونىنا تۇخۇم، 121 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى، 24 تونىنا ھەسەل ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 44 مىليون 557 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 217.94 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى (بۇنىڭ ئىچىدە 61.44 كىلومېتىر ئۆستەڭ «U» شەكلىدە)، 4.2 كىلومېتىر تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا يانتۇرۇلدى. 7 سۇ سىڭمەس كۆل ياسالدى؛ 263 كارىزنىڭ 364.17 كىلومېتىر تەشمىسى رېمونت قىلىندى؛ 89 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 89 قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى؛ 2856 تومۇر، كۆۋرۈك ياسالدى؛ 3 كىلومېتىر پوختا كەلكۇن توسمىسى ياسالدى. كېسەللىكنىڭ

ئالدىنى ئېلىپ، سۈنى ياخشىلاش قۇرۇلۇش ئورنىدىن بىرسى پۈتتى؛ 4.2 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى يانقۇزۇلدى؛ ئىلغار سۇ تېجەپ سۇغىرىش كۆلىمى 16 گېكتارغا، تېجەپ قېلىنغان سۇ 1266 كۇب مېتىرغا، يېڭىدىن كۆپەيگەن سۇغىرىش كۆلىمى 333.33 گېكتارغا، ياخشىلانغان سۇغىرىش كۆلىمى 13 مىڭ 300 گېكتارغا كېڭەيتىلدى؛ 358 ئادەم ۋە 720 تۈياق چارۋىنىڭ سۇ ئىچىش مەسلىسى ھەل قىلىندى ۋە ياخشىلاندى. 100 نەچچە پارچە ياسالدى. يار يېزا گوبى كەنتىدىكى 80 گېكتار يەرنى تامچىلىتىپ سۇغىرىشنىڭ يۇرۇشلەشتۇرۇلىدىغان قۇرۇلۇش مۇئەسسەسلىرى تاماملاندى. يار يېزىسى ئېغىز سۇ ئامبىرىنى رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، بەش ئېقىن پىلانى قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق پۈتتى. 666.67 گېكتار يەرنىڭ تامچىلىتىپ سۇغىرىشنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇلچەش خىزمىتى تاماملاندى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشى بويىچە شەھەر ئاپتونوم رايونىنىڭ «تەڭرىتاغ لوكقىسى»نى باھالاشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. شەھەر بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 8303 بولۇپ، تىجارەت كىرىمى 257 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە، يارانقان پايدىسى 5 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 490 مىليون 700 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 36 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.16 ئاشتى. 35 مىليون 563 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى. 545 مىليون 860 مىڭ كىلوۋات سائەت توك بىلەن تەمىنلەندى. 695 مىڭ 700 تونىنا كۆمۈر، 150 مىڭ 500 تونىنا سېمونت، 3576.05 تونىنا ئۇزۇم ھارىقى، 9986 تونىنا قۇرۇق ئۇزۇم، 964.25 تونىنا ئۇزۇم كونسېرۋاسىسى، 3578.05 تونىنا ئىچىملىك - ھاراق، 5.17 تونىنا يۇمشاق ئىچىملىك، 1230 تونىنا سۇ يېغى، 3414 تونىنا پاختا يىپ، 7635 تونىنا ساپ پاختا، 1199.4 تونىنا مەرگىمۇش، 510 تونىنا يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان سۈلياۋ يوپۇق، 13 مىڭ 400 ئىشقارىي سۈلفىد، 115 مىليون 500 مىڭ دانە خىش، 756 تونىنا سۈلياۋ بۇيۇم، 9100 پار رېزىنكە ئاياغ كىيىم، 18 مىڭ دانە ھارۋا تاشكامىرى، 15 مىڭ 510 تونىنا ئەينەك، 46 تونىنا قۇرۇلۇش سۇۋالغۇسى، 223.29 تونىنا خىمىيىۋى خام ئەشيا دورىسى، 20.5 كىلوگرام ئالتۇن، 3 مىليون 732 مىڭ 400 تونىنا تۇرۇبا سۈيى ئىشلەپچىقىرىلدى. شۇ يىلى 1 مىليون 330 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان سايامەت - مەدەنىيەت مەيدانى سودا بىناسى، 3 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، 2.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى «كونا شەھەر» كوچىسىنى ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشى، 26 مىليون 110 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، 29 مىڭ 807 كۋادرات مېتىر ئاھالىلەر تۇرالغۇ قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 40 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، سۇ بىلەن تەمىنلەشنى ئۆزگەرتىپ ياساش قۇرۇلۇشى، شەھەرلىك 4 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 1 مىليون 510

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	117725	5.6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	109724	18.35
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	25794	—24
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا(تۆمەن تۈياق)	33.5	—4.44
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	25388	31.93
دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	139713	21.69
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	52128	6.01
شەھەر، يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	52128	—37.29
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	8994	10.91
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	13503	44.34

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 708 مىليون 430 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 848 مىليون يۈەن.

مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 2743 كۇادرات مېتىر كۆلەملىك ئوقۇتۇش بىناسى قۇرۇلۇشى داۋاملىق ئىشلىنىۋاتىدۇ. تۇراقلىق مۇلۇككە 175 مىليون 340 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 138 مىڭ 800 كۇادرات مېتىر كۆلەمدە تۇرالغۇ ئۆي سېلىنىپ، 103 مىڭ 100 كۇادرات مېتىر قۇرۇلۇش پۈتتى. 7 ھەمكارلىق تۇرىدە كېڭىشىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە، ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى مەزگىلىدە پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 420 مىليون يۈەنگە، كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 1 مىليارد 355 مىليون يۈەنگە يەتتى. تاشيولدا 3 مىليون 454 مىڭ يولۇچى، 2 مىليون 381 مىڭ 800 تونна يۈك؛ تۆمۈر يولدا 339 مىڭ يولۇچى، 582 مىڭ تونна يۈك توشۇلدى. پوچتا كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 730 مىڭ يۈەن (داخىيەننىڭكىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) گە، كەسىپي كىرىمى 7 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە، پوچتا ئامانىتى 14 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 34 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە، تېلېگراف كەسىپى كىرىمى 25 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەھەر تېلېفونى 1408 توچكا كۆپىيىپ، 10 مىڭ 151 توچكىغا يەتتى؛ يېزا تېلېفونى 1615 توچكا كۆپىيىپ، 4136 توچكىغا يەتتى. شەھەر بويىچە ئاممۇي تېلېفون 850 توچكىغا، تۇرالغۇ ئۆي تېلېفونى 10 مىڭ 225 توچكىغا يەتتى. 754 يان تېلېفون كۆپەيدى. 2707 سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى كۆپىيىپ، 7616 گە يەتتى. شەھەر بويىچە دۆلەت ئىگىلىكىنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 74 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنىڭ 28 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە، خۇسۇسىي ئىگىلىكىنىڭ 5 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە، يەككە ئىگىلىكىنىڭ 153 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە، دېھقانلارنىڭ شەھەر - بازار ئاھالىلىرىگە پارچە سېتىش سوممىسى 248 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يەتتى. خۇسۇسىي كارخانا 79، يالانما خىزمەتچى 1134.

1998 - يىلى «تۇرپان شەھىرىنىڭ سايامەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش چارىسى (سىناق لايىھىسى)» تۇزۇپ تارقىتىلدى ۋە يولغا قويۇلدى. تۇرپان شەھىرى 10 - ئايدا جۇڭگودىكى مۇنەۋۋەر سايامەت شەھىرى دېگەن نامغا ئېرىشتى. 518 مىڭ ئادەم(قېتىم) چەت ئەللىك ۋە جۇڭگولۇق سايامەتچى كۇتۇۋېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللىك سايامەتچى 25 مىڭ 440 ئادەم(قېتىم) كۇتۇۋېلىندى. سايامەتچىلىكتىن 13 مىليون يۈەن كىرىم بولدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 1020 (ئالىي دەرىجىلىكى 89). شەھەردىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم 3، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 147 (مىللىي 98)، ئوقۇغۇچىسى 1077 (مىللىي 814)، كەسىپي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 23، ئوقۇغۇچىسى 125 (مىللىي 115)، بالىلار باغچىسى بىر، ئوقۇتقۇچى 10، باغچىدىكى بالا 145، ئوتتۇرا مەكتەپ 13، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1385 (مىللىي 1121)، ئوقۇغۇچىسى 17 مىڭ 25 (مىللىي 15 مىڭ 291)، بۇنىڭ ئىچىدە تۇلۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 187 (مىللىي 12 مىڭ 833)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 83، ئوقۇتۇش نۇقتىسى 117، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1812 (مىللىي 1460)، ئوقۇغۇچىسى 33 مىڭ 567 (مىللىي 29 مىڭ 122). مائارىپ ئىشلىرى ئۈچۈن 26 مىليون 940 مىڭ يۈەن خىراجەت قىلىندى. تۇرپان شەھىرى بويىچە 25 سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 18، يېزا - بازاردىكىسىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، 1031 كارىۋات (دوختۇرخانىدىكى كارىۋات 737)، 1279 سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار. 8 - ئايدا تۇرپان شەھەرلىك «خەلق» دوختۇرخانىسى ش ئۇ ئا ر باھالاش ئۆسمىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشى ئارقىلىق رەسمىي «بوۋاقلارنى سۈيۈش دوختۇرخانىسى» قاتارىغا كىردى. 10 قېتىم تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، 11 - نۆۋەتلىك دېھقان، چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 180 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى، بىۋاسىتە قاتناشقان ئامما 40 مىڭ ئادەم(قېتىم) گە يەتتى. شەھەر بويىچە 111 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 31 مىڭ 967 نەپەر ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يېتىش سىنىقىغا قاتنىشىپ، لايىقەتلىك نىسبىتى 89.50% كە، ياخشىلار 33.45% كە يەتتى. 7 نەپەر باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى ئاپتونوم رايون بويىچە «پەرۋاز قىلىۋاتقان بۈركۈت» كىچىك ماھىرى نامىغا ئېرىشتى. ھەرخىل چوڭ - چوڭ بايراملاردا 15 قېتىمدىن كۆپرەك مەدەنىيەت پائالىيىتى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 7 - ئايدا تۇرپان شەھەرلىك تۇنجى نۆۋەتلىك «ناغرا پادىشاھى»، «سۇناي پادىشاھى» لىقىنى تالىشىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلۈپ، 11 كومانداندىن 60 كىشى قاتناشتۇرۇلدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 21 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماڭاشى 6916 يۈەنگە يەتتى. سۇغۇرتا كەسىپىنىڭ كىرىمى 11 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 6 مىليون 420 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. شەھەر بويىچە 223 گېكتار كۆكەرتىلگەن يەر بار. 5203 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ بىلەن تەمىنلەش ۋە يوندا چىقىرىش تۇرۇبىسى

كۆپەيتىلدى، شەھەرنىڭ تۇرۇبا سۇيى ئىشلىتىشى %100 ئومۇملاشتى؛ 1 مىليون 400 مىڭ تونىا سۇ تېجەلدى. سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازىنى ئىشلەتكۈچى 3000 ئائىلە كۆپەيدى، 900 تونىا گاز بىلەن تەمىنلەندى. 4 مىليون 230 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، پار قازىنى كۆپەيتىلدى ھەم يەر ئاستى تۇرۇبا توري ئۆزگەرتىپ ياسالدى. يىللىق ئىسسىتىش كۆلىمى 180 مىڭ كۋادرات مېتىرغا كۆپەيدى.

1997 - يىلى ۋە 1998 - يىلى ئاھالىلەر تۇرالغۇ قۇرۇلۇشىدا 59 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى 21 بىنا پۈتۈپ، 770 ئاھالىنىڭ تۇرالغۇ ئۈيى ھەل قىلىندى. 1 مىليون 664 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 800 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى غەربىي ئايلانما يول ياسالدى، 7 گۇرۇپپا قىزىل - يېشىل چىراغ، 180 دانە يول چىرىغى ئورنىتىلدى. شەھەر بويىچە ئاممىۋى قاتناش ماشىنىسى 55 كە، لىنىيىسى 9 غا يەتتى؛ يىل ئاخىرىدا تاكسى 452 گە يەتتى.

يالۇ لېيخۇا

تۇرپان ئۇزۇم بايرىمى

8 - نۆۋەتلىك جۇڭگو يېپەك يولى تۇرپان ئۇزۇم بايرىمى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 26 — 30 - كۈنىگىچە تەنتەنىلىك ئۆتكۈزۈلدى. 8 - نۆۋەتلىك ئۇزۇم بايرىمىغا ئاممىنىڭ قاتنىشىشىغا ئەھمىيەت بېرىلىپ، مول مەزمۇنلۇق، رەڭدار ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرى، تەنتەربىيە، رەسىم، فوتو سۈرەت مۇسابىقىلىرى قانات يايدۇرۇلۇپ، قىزغىن بايرام كەيپىياتى يارىتىلدى. ئۇزۇم بايرىمى مەزگىلىدە ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى، ئىختىساسلىقلارنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى، ئاپتوموبىل يەرمەنكىسى، شۇنىڭدەك ئۇلايەتلەر ئارا مال - مۇلۇك ھوقۇقى سودىسى يەرمەنكىسى، رايون ھالقىغان ئىلىم - پەن ئالماشتۇرۇش يىغىنى، مۇھاكىمە يىغىنى، دەللەلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. بايرام مەزگىلىدە تۇرپان شەھىرى كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئەتراپىدا جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك سایاھەتچىلەرنى كۈتۈۋالدى.

5 - ئايدىن باشلاپ ھېسابلىغاندا 8 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە تۇرپان شەھىرىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك ئۇزۇم بايرىمىدىكى ئىقتىساد - سودا پائالىيىتىدە پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليارد 385 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4 ھەسسىگە يېقىن ئاشتى. بۇ ئۇلايەت بويىچە ئىقتىساد - سودىدا پۈتۈشۈش سوممىسىنىڭ %97 نى ئىگىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كېڭىشىپ، پۈتۈشۈلگەن تۈر 3، سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 370 مىليون يۇەن، كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 1 مىليارد 369 مىليون يۇەن؛ سودىدىكى پۈتۈشۈش سوممىسى 14 مىليون 182 مىڭ 800 يۇەن بولۇپ، ئۈلايەتنىڭ پۈتۈشۈش سوممىسىنىڭ %3.74 نى ئىگىلدى.

دەي شىگۈەن، يالۇ لېيخۇا

توقسۇن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

توقسۇن ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تۇرپان ئويمانلىقىنىڭ غەربىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 162 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 4، مەيدان 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 102 مىڭ 236 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 86 مىڭ 383)، يېزا نوپۇسى 79 مىڭ 916، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12.4، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.46، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.94. ناھىيە بويىچە 13 مىڭ 140 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 7830 گېكتار (ئېگىز تېرىلغۇ كۆلىمى 3620 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 8390 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىنتايىن قۇرغاق بولغان ئىچكى قۇرۇقلۇق چۆللۈك كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

توقسۇن ناھىيىسىدە ياردەملىشىش (ئەزەلدىنلا «جىن شەھىرى» دېگەن نامى بار)، قىزىل تاغ سۇ ئامبىرى (1997 - يىلى ج ك پ تۇرپان ئۇلايەتلىك كومىتېتى «ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بېرىش بازىسى» دەپ نام بەرگەن)، قەدىمكى تاش ئويما سۇ سىستېمىسى خەرىتىسى، قاينام، غەلىتە تاش ئورمان، بايتوقايدىكى ئارامباغ، تاك سېلىك نوم ئالغىلى كېتىۋاتقان سۇ ئىچكەن جاي قاتارلىق سایاھەت مەنزىرە ئورۇنلىرى بار. ناھىيە تەۋەسىدە 6 ئېقىن بولۇپ، ئومۇمىي ئېقىم مىقدارى 364 مىليون كۇب مېتىرغا، يىللىق سۇ باشلاش مىقدارى 180 مىليون كۇب مېتىرغا؛ يەر ئاستى سۇيىنىڭ زاپاسى 426 مىليون كۇب مېتىرغا، ئېچىشقا بولىدىغىنى 295 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ئېچىلىش مىقدارى 8 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيە بويىچە تاغلىق رايون ئورمانلىقى 1266.67 گېكتار بولۇپ، غەربىي قىسمىدىكى تاغ ئازىسىدا ئازراق ئېپتىدائىي ئورمانلىق بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %0.35. 290 مىڭ گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ئاساسلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قاپلان، سۇغۇر، جەرەن، ئاق ئۆچكە، بۆرە قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن كەرەش، سوغىگۈل، قانتېپەر، قارلەيلىسى، چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، ئالقات قاتارلىقلار بار. 35 خىل قېزىلما بايلىق تەكشۈرۈپ

ئېنىقلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈرنىڭ زاپىسى تەخمىنەن 5 مىليارد تونىنا. سىنتونت زاپىسى 115 مىليون تونىنا بولۇپ، نۆۋەتتە مەملىكەت ئىچىدە بايقالغان 2 - چوڭ كان ھېسابلىنىدۇ؛ سىمكىتىت كېنى مەملىكەت بويىچە تۇنجى قېتىم بايقالدى، ئۇنىڭ زاپىسى 1 مىليون 700 مىڭ تونىنا؛ تاشپاختا زاپىسى 750 مىڭ تونىنا؛ ھاكتېشى 4 مىليارد تونىنا؛ تاش تۇز 1 مىليارد تونىنا، دولۇمىت 4 مىليارد 800 مىليون تونىنا. بۇنىڭدىن باشقا سېرپېنىت، دالاشپاتى، گەج، مىس، كوبالت قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، مەرمەر، گرانىت تاش، ئاق مەرمەر، سىنتونىت قاتارلىق 12 خىلى ئېچىپ پايدىلىنىلمۇاتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ توقسۇن ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: سەمەت ئەيسا.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئابلىمىت غوجابدۇللا.

ھاكىم: ئەخمەت رازاق.

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: كۇ جىيى (خۇيزۇ).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 275 مىليون 926 مىڭ 900 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 143 مىليون 333 مىڭ 900 يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.45 كېمەيدى. 31 مىڭ 778.9 تونىنا ئاشلىق، 9537 تونىنا پاختا، 10 مىڭ 148 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 8999 تونىنا مېۋە (8100 تونىنا ئۈزۈم) ئېلىندى. 107 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. پارچە - پۈرات يەرلەرگە 50 نەچچە مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. يىل ئاخىرىدا 9 گېكتار يەردە كۆچەت ئۆستۈرۈلدى. 4452.2 تونىنا گۆش، 5862 تونىنا سۈت، 601 تونىنا قوي يۇڭى، 3.9 تونىنا ئۇچقە تىۋىتى، 0.9 تونىنا تۆگە، 12 مىڭ 281 پارچە كالا تېرىسى، 104 مىڭ 31 پارچە قوي تېرىسى، 95 تونىنا تۇخۇم، 3.9 تونىنا ھەسەل، 7.5 تونىنا ھەر خىل سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 23 مىليون 201 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 148 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسالدى. 112 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى. 3.5 كىلومېتىر كەلكۈن توسمىسى ياسالدى. 40 كارىز رېمونت قىلىنىپ، 3 كىلومېتىر ئۆزارتىلدى. 17.3 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى. 429 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى غول، تارماق تورۇبا نۇقتىلىرىدا 8 سۇ زاۋۇتى قۇرۇلدى. 338 كىلومېتىر تورۇبا تورى ئاھالىلەرگە كىردى. بۇنىڭ بىلەن 72 مىڭ 100 كىشى ۋە 184 مىڭ تۇياق چارۋىنىڭ سۇيى ھەل بولدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	29140.02	4.7
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	29530.46	
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	31779	—5.3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	31.92	3.87
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	16965	36.16
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	109568	4.88
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	16442	5.93
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	27412	1.2
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2376	9.7
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5573	3.57

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 460 مىليون 941 مىڭ 800 يۈەن.

توقسۇن ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ سۇچىلىق قۇرۇلۇشى بويىچە 3 - دەرىجىلىك «تەڭرىتاغ لوكئقىسى» مۇكاپاتىغا، يېزىلارنىڭ سۇيىنى ياخشىلاش بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 3926، كەسىپكارى 8480. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ساپ پايدىسى 5 مىليون 680 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (كەنتتىن تۆۋەن سانائەتنىڭ 38 مىليون 377 مىڭ يۇەن مەھسۇلات قىممىتى شۇنىڭ ئىچىدە) 219 مىليون 228 مىڭ يۇەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 191 مىليون 849 مىڭ يۇەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.75 ئاشتى. 49 مىليون 50 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 487 مىڭ 400 تونا كۆمۈر، 117 مىليون 742 دانە خىش، 31 مىڭ 518 كۋادرات مېتىر گرانىت تاش، 45.3 تونا چاكاندا، 258.8 تونا ئارىلاشما ئوغۇت، 2081 تونا ئاكتىپ ئاق توپا، 2635 تونا پاختا يىپ، 1983 تونا ئاق ھاراق، 827 تونا مىنېرال سۇ ئىشلەپچىقىرىلدى. «شىجۇچۇەن» ماركىلىق بەيلياڭچې ھارىقى بىلەن «تېەنشۆ» ماركىلىق مىنېرال سۇ مەملىكەتلىك 11 - نۆۋەتلىك ئىجادىيەت كۆرگەزمىسىدە ئالتۇن مۇكاپاتقا ئېرىشتى. توقسۇن ناھىيىسى ئۆزەللىككە ئىگە خىمىيە سانائىتى قېزىلما بايلىقلىرىنى ئېچىش تۇرىنى باشلاپ، بۇنىڭ ئۈچۈن مەخسۇس ئۆزەل خىمىيە سانائىتى بايلىقلىرىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ۋە تېخنىكا، ئىقتىسادنى باھالاش خىزمىتىنى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنى قۇردى. تۇرلەرنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك خىزمىتىدە نەتىجە قولغا كەلدى ۋە بۇ 9 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئاخىرقى 2 يىلىدىن تاكى 10 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىگىچە ئىقتىسادنى يۇكسەلدۇرۇشنىڭ يېڭى باشلىنىش نۇقتىسى قىلىندى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە ۋە ئۇزۇم بايرىمىدا 61 مىليون 100 مىڭ يۇەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 72 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىندى. 481 مىڭ ئادەم (قېتىم) يولۇچى توشۇلۇپ، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 39 مىليون 550 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، 6 مىليون 488 مىڭ تونا يۈك توشۇلۇپ، يۈك توشۇش ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 749 مىليون 200 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 7 مىليون 700 مىڭ يۇەنگە، پوچتا ئامانەت سوممىسى 58 مىليون 460 مىڭ يۇەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4835 توچكىغا يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 11 مىليون 360 مىڭ يۇەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 39 مىليون 320 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

يىل ئاخىرىدا ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 508، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 52. توقسۇن ناھىيىسى كېۋەز شادىسىدىن پاسالغان بىئولوگىيىلىك يەم - خەشەكتە كالا بورداشنى سىناق قىلىپ نەتىجە قازاندى، كالىنىڭ ئېغىرلىقى كۈنىگە 2.7 كىلوگرامدىن ئاشتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 50، ئوقۇتۇش نۇقتىسى 64، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 968 (مىللىي 800)، ئوقۇغۇچىسى 13 مىڭ 43 (مىللىي 11 مىڭ 442)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 11، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 715 (مىللىي 581)، ئوقۇغۇچىسى 8382 (مىللىي 6062)، بۇنىڭ ئىچىدە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2320 (مىللىي 2108)؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 82 (مىللىي)، پارتىيە مەكتىپى بىر، 26 مىڭ 404 ئادەم (قېتىم) (مىللىي 19 مىڭ 761 ئادەم (قېتىم)) تەربىيىلەندى؛ چوڭلار ئوتتۇرا دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك رادىئو مەكتىپى بىر، ئوقۇغۇچىسى 178 (مىللىي 53)؛ بالىلار باغچىسى 2، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 53 (مىللىي 28)، باغچىدىكى بالا 512 (مىللىي 338). سىملىق رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %96.8 كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %99 كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 10 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 352 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 188)، 318 كارىۋات بار. 1998 - يىلى غوپۇرجان ئابلىز ش ئۇ ئا ر ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 3000 مېتىرلىق ئۇزۇنغا يۈگۈرۈشتە 2 - بولدى. مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسى 1998 - يىلى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1801 يۇەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 6927 يۇەنگە يەتتى. تۇرلۇك سۇغۇرتىلارنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 12 مىليون 500 مىڭ يۇەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئۆمۈر سۇغۇرتىسىنىڭ 7 مىليون 560 مىڭ يۇەن، تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ 4 مىليون 940 مىڭ يۇەن. 367 مىڭ يۇەن تۇرلۇك قۇتقۇزۇش پۇلى، 147 مىڭ يۇەن ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش - ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش پۇلى تارقىتىلدى.

☆ 3 - ئاينىڭ 17 — 19 - كۈنىگىچە ۋە 4 - ئاينىڭ

18 - كۈنى توقسۇن ناھىيىسىدە 2 قېتىم قارا بوران چىقتى. ئوتتۇرىچە بوران كۈچى 8 — 9 بال، بوران ئېغىزلىرىدا 11 بالغا يەتتى. 16 مىليون 520 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى توقسۇن ناھىيىسى بىلەن ئۈرۈمچى شەھەرلىك نەسەن كان رايونى دوستلۇق ئورناتتى.

☆ 8 - ئاينىڭ 12 — 13 - كۈنىگىچە توقسۇن ناھىيىسىگە كەلگۈن كېلىپ، 24 مىليون 360 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

ما جىيىڭ

پىچان ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

پىچان ناھىيىسى تەكلىماكاننىڭ شەرقىي بۆلىكىدىكى بوغدا چوققىسىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تۇرپان ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 287 كىلومېتىر، تۇمۇرىيول مۇساپىسى 283.5 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 5، يېزا 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 198 مىڭ 223 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 137 مىڭ 582)، يېزا نوپۇسى 164 مىڭ 157؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 9.7‰، ئۆلۈش نىسبىتى 6.2‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 3.5‰. ناھىيە بويىچە 14 مىڭ 700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4400 گېكتار (ئېگىز تېرىلغۇ كۆلىمى 2800 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 6700 گېكتار يەرگە كېۋەز، 1600 گېكتار يەرگە قوغۇن تېرىلدى، 8200 گېكتار يەرگە ئۈزۈم تىكىلدى. كىلىماتى مۇتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

پىچان ناھىيىسى ئۈزۈم، پاختا ۋە قوغۇننىڭ ئاساس قىلىدىغان ئالاھىدە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى راۋاجلاندۇرۇش رايونى ھېسابلىنىدۇ. قوغۇن ۋە كىشمىش ئۈزۈمى جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرگە داڭلىق. ئۈزۈن تالالىق پاختىسىنىڭ سۈپىتى ئەلا. ناھىيە تەۋەسىدىكى كۆكيار، ئۈرتەك، كەرچى غوللىرى قاتارلىق كىچىك پەسىللىك غول ئېقىنلىرى بار. 3 غولنىڭ ئېقىن كۆلىمى 1807 كۇبادرات كىلومېتىرغا، يەر ئوستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 270 مىليون كۇب مېتىرغا؛ يەر ئاستى سۈيىنىڭ زاپاسى 197 مىليون كۇب مېتىرغا، ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش مىقدارى 391 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 4673 گېكتار ئورمان بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان 317 مىڭ 700 گېكتار ئوتلاق بار. ناھىيىدە 49 خىل ئەتىۋارلىق ھايۋان بار. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان قۇشلاردىن قارا قۇتان، بۈركۈت، تازقارا، ئاق قۇ قاتارلىقلار بار. 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان قۇشلاردىن ھوقۇش، ياۋا كۆك كەپتەر، قارچىغا، ئۇلار قاتارلىق 13 خىلى بار، 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قۇلان، تاغ ئۆچكىسى بار، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ئالتاي ئاق توشقىنى، قوڭۇر ئېيىق، ئاق بوغۇز بۆكەن، بۇغا، ئارقار قاتارلىق 8 خىلى بار. دورىلىق ئۇسۇملۇكلىرىدىن چۇچۇكبۇيا، ئۈرۈك مېغىزى، شاپتۇل مېغىزى، قار لەيلىسى، ھىلە، زاراڭزا چېچىكى، توشقان زەدىكى، يەر مەدىكى، غۇنچە ئۈزۈم قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، ئالتۇن، تۆمۈر رۇدىسى، گرانىت تاش، شور، نېفىت قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ پىچان ناھىيىلىك 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: خۇاڭ جىجۇڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابدۇرېھىم سەيپۇل.

ھاكىم: ياھادىر ئابدۇلھېلىم.

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئابدۇرېشىت ئەخمەت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 465 مىليون 780 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 451 مىليون 810 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.38% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۇۋەندىمۇ شۇنداق). 14 مىڭ 369 تونىنا ئاشلىق، 13 مىڭ 266 تونىنا ياغ، 9250 تونىنا پاختا، 37 مىڭ 93 تونىنا قوغۇن، 300 تونىنا تاۋۇز، 162 مىڭ 42 تونىنا ئۈزۈم ئېلىندى. 285.53 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 3907 تونىنا گۆش، 69 تونىنا بېلىق، 77 تونىنا سۈت، 666 تونىنا قوي يۇڭى، 7 تونىنا تۈگە يۇڭى، 2500 پارچە كالا تېرىسى، 100 مىڭ 600 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 36 مىليون 860 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 7.866 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى. 1998 - يىلى ئېلېكتر ئېنېرگىيە سانائىتى مىنىستىرلىكى تەكشۈرۈپ تەستىقلاپ، پىچان ناھىيىسىگە «يېزىلىرى ئېلېكترلەشكەن ناھىيە» دەپ نام بەردى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 536 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە

يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 612 مىليون 358 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 235 مىليون 496 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.87 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە تۇرپان — قۇمۇل ئېغىتلىكىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 183 مىليون 580 مىڭ يۈەن. 2 مىليون 950 مىڭ تونىنا نېفىت، 276 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 1070.6 كىلوگرام ئالتۇن، 86 مىڭ تونىنا سېمونت، 136 مىليون 400 مىڭ دانە خىش، 383 مىڭ تونىنا تۆمۈر رۇدىسى، 15 مىڭ 900 تونىنا شور، 39

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	330220	8.09
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	407813.8	7.06
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	14369	—61.42
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	32.57	—3.21
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	51945	14.69
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	219800	23.62
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	831	
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	20613	6.62
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	79115	11.19
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	13416	—10.6
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	15243	10.74

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 684 مىليون يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 687 مىليون 306 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 4 مىليون 293 مىڭ 500 يۈەن. مالىيە كىرىمى ئۇلابەتكە ناپىشۇرۇلمىدىغان 5900 يۈەننى قوشقاندا، ئەمەلىيەتتە %17.7 ئاشتى.

مىڭ تونىنا تۆمۈر ئۇۋۇلۇندىسى، 8356 تونىنا ئىشقارىي سۇلفىد، 811 تونىنا ناترىي نىترات، 1279 تونىنا ئۇزۇم ھارىقى، 11 مىڭ 425 تونىنا ئۇن، 389 تونىنا پاختا يىپ، 7249 تونىنا ساپ پاختا، 16 مىڭ 943 تونىنا پىششىقلانغان قۇرۇق ئۇزۇم، 6870 كۇب مېتىر گرانىت تاش ماتېرىيالى، 17 مىڭ 395 كۋادرات مېتىر تاختاي ئىشلەپچىقىرىلدى. شۇ يىلى نۇقتىلىق تۇرلەردىن: دۆلەت 26 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان يېزىلارنىڭ ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىپ ياساشقا دائىر 11 تۈر تاماملاندى. شەھەر قۇرۇلۇشىغا 27 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر يولى قۇرۇلۇشىغا سېلىنغىنى 15 مىليون يۈەن، يۇندا چىقىرىش قۇرۇلۇشىنى كېڭەيتىشكە سېلىنغىنى 8 مىليون يۈەن 1.8 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى شەھەر يولى كېڭەيتىلدى، 23 كىلومېتىر تاشيول ئۆزگەرتىپ ياسالدى، 3.89 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى. 6 مىليون 190 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان سودا شەھەرچىسى قۇرۇلۇشى، 6 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان سېمونت زاۋۇتىنىڭ قالدۇق ئىسسىقلىقتىن توك چىقىرىش تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى تاماملاندى ھەم ئىشقا چۈشتى. تاش ماتېرىيالنى پىششىقلاش تۈرىگە 14 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يىلىغا 50 مىڭ كۋادرات مېتىر ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى شەكىللەندۈرۈلدى. يېڭى قۇرۇلغان ۋە قۇرۇلۇۋاتقان تۈرلەردىن: كەرجى سۇ ئامبىرىغا شۇ يىلى 25 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ گېئولوگىيە چوڭ ئەترىتى 7 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان، يىلىغا 50 مىڭ تونىنا تۆمۈر ئۇۋۇلۇندىسى ئىشلەپچىقىرىش تۈرىدە قۇرۇلۇش باشلاندى؛ 3 -

پىچان ناھىيىسىنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتىپ تۇرلۇك ئىشلىرىمىزنى 21 - ئەسىرگە ئۇمۇميۈزلۈك يۈزلەندۈرەيلى

ج ك پ پىچان ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى خۇاڭ جىجۇڭ

پىچان ناھىيىسى تۇرپان ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان، كىلىماتى تىپىك مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ. قىش پەسلى سوغۇق قاتتىق، ياز پەسلى قاتتىق ئىسسىق بولىدۇ. ئۈنۈملۈك توپلانما تېمپېراتۇرىسى يۇقىرى، تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ، يورۇقلۇق ۋە ئىسسىقلىق بايلىقى شىنجاڭ بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرىدۇ. ئۆزگىچە كىلىمات شارائىتى ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى ئۆستۈرۈشكە ئىنتايىن پايدىلىق.

پىچان ناھىيىسى بىر قەدەر تەرەققىي قىلغان ئىقتىسادىي زىرائەت ئىشلەپچىقىرىش رايونى بولۇپ، ئۇزۇم، كېۋەز ۋە قوغۇن قاتارلىق ئالاھىدە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ماس كېلىدۇ. پىچان جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرگە داڭلىق قوغۇن ۋە كىشمىش ئۇزۇم يۈرتى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ قوغۇن، ئۇزۇم ئىشلەپچىقىرىش ئېكسپورت بازىسى. ئۇزۇن تالالىق پاختىنىڭ سۈپىتى مىسىرنىڭكىدىن قېلىشمايدۇ. ناھىيە بويىچە تەك ئۇمۇمي كۆلىمى 8200 گېكتار، ئاساسلىق ئۇزۇم سورتلىرىدىن كىشمىش، سايۋا ئۇزۇم، قەشقەرلار بار، ھاراق ئېچىتىلىدىغان ئۇزۇم سورتلىرىنىڭ كۆپ قىسمى ئىتالىيە، فرانسىيەلەردىن كىرگۈزۈلگەن. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا چەت ئەللەرنىڭ ئىلغار تېخنىكىسى ۋە ماشىنا-ئەسۋابلىرى كەڭ كۆلەمدە قوللىنىلماقتا.

باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ تەخمىنەن 8 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنغان قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىۋاتىدۇ. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 1 مىليارد 798 مىليون 310 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى توشۇش ئوبوروت مىقدارى 36 مىليون 549 مىڭ 600 ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 24 مىليون 440 مىڭ يۇەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 10 مىڭ 692 توچكىغا يەتتى. بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 71 مىليون 400 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 778. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 23 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 13)، ئوقۇغۇچىسى 13 مىڭ 130 (مىللىي 11 مىڭ 737)، ئوقۇتقۇچى 1116 (مىللىي 934)، باشلانغۇچ مەكتەپ 66 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 60)، ئوقۇغۇچىسى 28 مىڭ 762 (مىللىي 20 مىڭ 866)، ئوقۇتقۇچى 1764 (مىللىي 1219)، پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى 8 (مىللىي 4)، كۆرسانتى 1200 (مىللىي 344)، 1 - بالىلار باغچىسىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى 14 (مىللىي 4)، باغچىدىكى بالا 200 (مىللىي 80)؛ يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى 9 (مىللىي 4)، تەربىيىلەنگەن كۆرسانت 800 (مىللىي 600). 1998 - يىلى 5 مىليون 300 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 602 كىشىلىك ئوتتۇرا مەكتەپ پارتا - ئورۇندۇقى، 2894 كىشىلىك باشلانغۇچ مەكتەپ پارتا - ئورۇندۇقى سېتىۋېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 70% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 365 كارىۋات بار، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - بازارلاردىكى كارىۋات 217؛

ئەللەرنىڭ سۇ تېجەپ سۇغىرىش تېخنىكىسى كىرگۈزۈلگەن. تۇيۇقتا 12 گېكتار ئۈزۈمنى سىڭدۇرۇپ سۇغىرىش تەجرىبىسى سىناق قىلىنىپ، كېڭەيتىش قىممىتىگە ئىگە بولدى. تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئارقىلىق سۇ تېجەپ سۇغىرىش تېخنىكىسى لەمجىنىنىڭ 33.13 گېكتار ئۈزۈمزارلىقىدا تەجرىبە قىلىنىپ، سۇ تېجەش ئۈنۈمى 50% تىن يۇقىرى بولدى. ئىسرائىلىيىنىڭ تامچىلىتىپ سۇغىرىش تېخنىكا ئۈسكۈنىلىرى كىرگۈزۈلۈپ، پائال بوز يەر ئېچىلدى.

پىچان ناھىيىسىدە سانائەت كېچىكىپ باشلانغان، بىراق تەرەققىياتى تېز بولدى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازاردىن يۇقىرى سانائەت كارخانىسى 83. بۇنىڭ ئىچىدە چەت ئەللەر بىلەن ھەمكارلىشىپ مەبلەغ سالغان كارخانا 2. پويىز ئىستانسىسى، دىخۇ، يېڭىشەھەر، دىغار يېزىسى قاتارلىق 4 چوڭ سانائەت رايونى شەكىللەندى؛ رەڭلىك مېتال تاۋلاش، ئانئورگانىك تۇز زاۋۇتى، نېفىت خىمىيە سانائىتى، يېمەكلىك، پاختا توقۇمىچىلىق، قۇرۇلۇش - بىناكارلىق، قۇرۇلۇش ماتېرىيالى، كۆمۈر، كان قېزىش قاتارلىقلارنى ئاساس قىلغان بايلىق تېپىدىكى سانائەت سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. يىللىقى 2 مىليون 950 مىڭ توننا نېفىت، 383 مىڭ توننا تۆمۈر رۇدىسى، 60 مىڭ توننا چويۇن، 1070.6 كىلوگرام ئالتۇن، 276 مىڭ توننا كۆمۈر، 86 مىڭ توننا سېمونت، 83 مىليون 560 مىڭ توننا ئىشقارىي سۇلفىد، 811 توننا ناترىي نىترات، 1279 توننا ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك ئۈزۈم ھارىقى، 16 مىڭ 943 توننا ئىنچىكە ئىشلەنگەن قۇرۇق ئۈزۈم، 20 مىڭ ئۆرچۈقلۇق پاختا توقۇلمىسى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى شەكىللەندى. 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتى تېز، بازار - يېزا بازارلىرى ئاۋات ھەم مۇقىم بولدى. توپ، پارچە سېتىش ۋە مۇلازىمەت ئورۇنلىرىدىن 2112 سى، ناھىيە بويىچە بىر قەدەر چوڭ كۆلەملىك بازاردىن 21 ى بار. 1998 - يىلى ناھىيە بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 206 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە، تاشقى سودا ئېكسپورت سوممىسى 8 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكمۇ تېز تەرەققىي قىلدى. مەملىكىتىمىزنىڭ ئۈچۈر، يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىغا ئەگىشىپ، پىچان ناھىيىسىنىڭمۇ ئۈچۈر كەسپى تېز تەرەققىي قىلدى. ناھىيىدە ئۇنىۋېرسال ئۈچۈر باشقۇرۇش سىستېمىسى ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى بولۇپ قۇرۇلدى. ناھىيىنىڭ يەر شەكلى، يەر قىياپىتى، قاتناش،

كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى 666 (مىللىي 538). ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايوننىڭ ئەنئەنىۋى يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 6 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، 8 مىس مېدال ئالدى، كوللېكتىپ 5 - بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 3000 مېتىرلىق تۆگە بەيگىسىگە قاتنىشىپ بىر مىس مېدال ئالدى ھەم ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيە قانۇنىنى تەشۋىق قىلىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2200 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6474 يۈەنگە يەتتى. سوغۇرتا ھەققى كىرىمى 27 مىليون 610 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىل 10 - ئايدا پىچان ناھىيىسىدە ئېچىلغان ئاپتونوم رايوننىڭ پاكىز ناھىيە بازىرى بەرپا قىلىش ۋە يېزىلارنىڭ ھاجەتخانىلىرىنى ئۆزگەرتىش تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا، پىچان ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا مۇھىت تازىلىقىدا ئىلغار ناھىيە دېگەن نامغا ئېرىشتى. 12 - ئايدا ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق كومىتېتى پىچان ناھىيىسىگە «تازىلىقتا ئەڭ ياخشى قىزىل بايراقدار ناھىيە» دەپ نام بەردى. پىچان يېزىسىغا، لەمجىن بازىرى بازار كەنتىگە، دالانكارىز يېزىلىق يوغان كارىز كەنتىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «تازىلىقتا ئۈلگە يېزا - بازار ۋە ئۈلگە كەنت» دەپ، پىچان ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «تازىلىقتا ئۈلگە مىكرو رايون» دەپ نام بەردى.

1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن شەھەرلەر «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» نى تالىشىش مۇسابىقىسىدە ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى پىچان ناھىيىسىگە مۇنەۋۋەر ناھىيە دەپ نام بەردى.

☆ 3 - ئايدا جۇڭگو ئالاھىدە مەھسۇلات يۇرتىنى تونۇشتۇرۇش ۋە تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى تەشكىلىي ھەيئىتى پىچان ناھىيىسىگە «جۇڭگونىڭ قوغۇن يۇرتى» دەپ نام بەردى ھەم جۇڭگو ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى گېزىتىدە ئومۇمىيۈزلۈك تونۇشتۇردى.

☆ 1998 - يىلى پىچان قىزىل گرانىت تېشى دۆلەتنىڭ داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتى بولۇپ باھالاندى.

☆ 1998 - يىلى دۆلەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى پىچان ناھىيىسىنى مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدە ئىلغار ناھىيە دەپ باھالىدى.

يىن گۈيخۇا

ئېنېرگىيە بايلىقى، قېزىلما بايلىق، سۇچىلىق، يېزا - ئىگىلىك زېمىنى، شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى كومپيۇتېر ئارقىلىق باشقۇرۇلۇپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ سىياسەت بەلگىلىشى ئۈچۈر مۇلازىمەتنى بىلەن تەمىنلەندى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بازار - يېزا قۇرۇلۇشىغا 500 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 250 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ 149 كۋادرات كىلومېتىر كۆلەمى پىلانلاندى، بۇنىڭدىن 16.5 كۋادرات كىلومېتىر كۆلەملىك قۇرۇلۇش پۈتتى. ئاممىۋى مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرى مۇكەممەللەشتى، تۇرۇبا سۇيى %95 ئومۇملاشتى. نىسبەتەن ياخشى بولغان يۇندا چىقىرىش سىستېمىسى، يوللار %95 كە يەتتى. ناھىيە بازىرىنىڭ ئىقتىدارى مۇكەممەللەشتى، مۇلازىمەتنى يۇرۇشلەشتى، مۇھىتنى گۈزەللەشتى. ئاساسىي مۇئەسسەسىلەرنىڭ ئۈنۈمبرسال ئومۇملىشىش نىسبىتى %21.9 كە يەتتى. پۈتۈن ناھىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە قاتارلىق ئىشلىرى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدى. 1998 - يىلى ناھىيە (بازار) لاردا تېببىي داۋالاش، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش، پىلانلىق تۇغۇت خىزمەتلىرىنىڭ 3 - دەرىجىلىك تورى بەرپا بولدى ۋە مۇكەممەللەشتى. پۈتۈن ناھىيىنى بويلا ب د ت نىڭ ئېپىدائىي سەھىيە ساقلىق ساقلاشتىكى ئۈلگە ناھىيىسى، ب د ت نىڭ ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش تۈر ناھىيىسى، ب د ت نىڭ ساغلاملىق تەربىيىسى تۈر ناھىيىسى ۋە ب د ت نىڭ يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تۈر ناھىيىسى بولدى. ناھىيە بويىچە تېلېۋىزىيە ئۆلاپ كۆرسىتىش ئىستانسىسى 4. مۇشۇ بىر نەچچە يىلدا پۈتۈن ناھىيىنى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مەملىكەتلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشتىكى نەمۇنە ناھىيە، مەملىكەت بويىچە 2 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنى يولغا قويۇشتىكى 100 ئىلغار ناھىيە (شەھەر) نىڭ بىرى، مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە، مەملىكەت بويىچە مېۋە مەھسۇلات مىقدارى جەھەتتىكى 100 كۆچلۈك ناھىيە (شەھەر) نىڭ بىرى، مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە پەن - تېخنىكا ئارقىلىق شىنجاڭنى

قۇمۇل ژىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

قۇمۇل ژىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان. مەمۇرىي مەھكىمىدىن ئۈرۈمچىگچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 595 كىلومېتىر، تۆمۈر يول مۇساپىسى 574 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ژىلايەتكە قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 2 (ئاپتونوم ناھىيە بىر). يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 471 مىڭ 800 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 154 مىڭ 800)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 239 مىڭ 400، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %12.1، ئۆلۈش نىسبىتى %3.7، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %8.4. ژىلايەت بويىچە 70 مىڭ 650 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 22 مىڭ 753 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7140 گېكتار يەرگە كېۋەز، 1213 گېكتار يەرگە قوغۇن - تاۋۇز تېرىلدى. كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قۇمۇل ژىلايىتىدىن قوغۇن - تاۋۇز، ئۈزۈم، چىلان قاتارلىقلار كۆپ چىقىدۇ. ژىلايەت تەۋەسىدە 127 مىڭ 300 گېكتار ئورمان بار، كۆپىنچە شەمشاد، قىزىل قارىغاي، تېرەك، سۆگەت، قارايالغاچ، تۇخۇمەك، ئۇجمە قاتارلىقلار ئۆسىدۇ. 4 مىليون 193 مىڭ 300 گېكتار ئوتلاق بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان سۇ بايلىقى 1 مىليارد 730 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئۇستۇنلۇككە ئىگە قېزىلما بايلىقلاردىن تۆمۈر، مىس، كۆمۈر، فوسفور، تىتان، ژانادىي، مانگان، ئالتۇن، تاشتۇز، شور، ئاز ئۇچرايدىغان ئېلېمېنتلار، بىناكارلىق تاش ماتېرىياللىرى قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ياۋا تۆگە، قۇلان، تايغان بۇغا، يىلپىز، سۇلەيسۇن، ئارقار قاتارلىقلار، دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، قانتېمېر، پەربۇن، قارلەيلىسى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قۇمۇل ژىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: خۇاڭ چاڭيۈەن (5 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، چېن جى (5 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، مۇئاۋىن شۇجىلار: ئابدۇراخمان كېرىم، گۇ جۇڭتەي (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، فېڭ شىجۇن (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قۇمۇل

گۇللەندۇرۇشتىكى ئىلغار ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقىدا قوش نەمۇنە ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەتلىك ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە ئالۋ پاكىز ناھىيە بازىرى، ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزەشتىكى ئىلغار ناھىيە، ئاپتونوم رايون بويىچە مېيىپلار خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە قاتارلىق شان - شەرەپلەرگە ئېرىشتى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان پىچان ناھىيىسىنىڭ ئىقتىساد ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتى ئۇچقاندەك ئىلگىرىلىدى، كۈنسايىن يېڭىلاندى. 1993 - يىلى مالىيىدە ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلىيەلەيدىغان بولدى ھەم مالىيە كىرىمى جەھەتتە ئۇدا 3 يىل ئاپتونوم رايون بويىچە 1 - بولدى. 1996 - يىلى 100 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ تاشلاپ، مەركەز، ئاپتونوم رايون، ئۇلايەتلەرگە تاپشۇرىدىغان «ئىككى باج» ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. مالىيىدىن يارىدەم پۇلى ئالىدىغان ناھىيە قىسقىغىنە بىر نەچچە يىل ئىچىدە بىراقلا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىقتىسادي جەھەتتە چوڭ ناھىيىگە ئايلاندى. 9 - بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلغاندىن بۇيان پىچان ناھىيىسى پۈرسەتنى رېئاللىققا، بايلىق ئەۋزەللىكىنى ئىقتىسادي ئەۋزەللىككە ئايلاندۇردى. 1997 - يىلى پىچان ناھىيىسى سانائەت، يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى ئىلمى مۇھاكىمە يىغىنىغا 200 دىن كۆپرەك مۇتەخەسسىسنى تەكلىپ قىلدى، مۇتەخەسسىلەر پىچان ناھىيىسىنىڭ ئىقتىسادي تەرەققىياتىغا ناھايىتى ياخشى تەكلىپ ۋە پىكىرلەرنى بەردى. ناھىيىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت مۇتەخەسسىلەرنىڭ پىكرىگە ئاساسەن پىچان ناھىيىسىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئاخىرقى 3 يىلدىكى «يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش، ئالتۇننى تۈۋرۈك قىلىش، نېفىت - خىمىيە سانائىتىنى باشلامچى قىلىش، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى ئارقىلىق بۆسۈپ ئۆتۈش، تۆمۇر رۇدىسىنىڭ مەھسۇلات قىممىتىنى ئاشۇرۇش، پاختا توقۇمىچىلىقىنى مۇستەھكەملەش، يېمەكلىكلەرنى پىششىقلاش، ھاراقچىلىقنى گۇللەندۇرۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات مۇھىم نۇقتىسىنى بەلگىلىدى ھەمدە بۇنى كۆرەش نىشانى قىلىپ، پىچان ناھىيىسىنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى تىرىشىپ تېزلىتىپ، ھەر تۈرلۈك ئىشلارنى 21 - ئەسىرگە ئۇمۇمىيۈزلۈك يۈزلەندۇرۈشكە بەل باغلىدى.

ئۇلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئايۇپ قۇربان، مۇئاۋىن مۇدىرلار: خەلچىخان ياقۇپ، ۋۇ ۋېنشياڭ، ياڭ خۇيدۇەن.

ۋالىي: ئابدۇراخمان كەرىم، مۇئاۋىن ۋالىيلار: چىن پېيرۇڭ، توختىخان ئىسمائىل (11 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، زەكەن (قازاق)، لى شۇ شەن، جاڭ شېڭدى (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، يې يۈشىن (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، كۆرەش مەخسۇت (10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: جاڭ بىڭجيا، مۇئاۋىن مۇدىرلار: تۇردى قۇربان (4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋاڭ جېن (4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لىڭ شىچۈن، تۇرسۇن سۇتاي (قازاق)، نيې پېيفەن (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، قادىر ياقۇپ (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، توختىخان ئىسمائىل (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك قوشۇلما قىممىتى 452 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.6% ئاشتى. 105 مىڭ 700 تونىنا ئاشلىق، 10 مىڭ 600 تونىنا پاختا، 26 مىڭ 500 تونىنا قوغۇن - ئاۋۇز، مېۋە - چېۋە، 432 تونىنا چىلان ئېلىندى. 1353 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 17 مىڭ 571 تونىنا گۆش، 7504 تونىنا سۈت، 465 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىقتىسادي كىرىمى 867 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 10.34% ئېشىپ ساپ ئىقتىسادي كىرىمى 324 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 8.93% ئاشتى.

سانائەت قوشۇلما قىممىتى 650 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.3% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 527 مىليون 260 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 11.6%، يېنىك سانائەتنىڭ قوشۇلما قىممىتى 123 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 15.4% ئاشتى. 552 مىليون 710 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 767 مىڭ تونىنا تۆمۈر رۇدىسى، 2 مىليون 653 مىڭ 500 تونىنا كۆمۈر، 240 مىڭ 300 تونىنا سېمونت، 45 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر گرانىت تاش ماتېريال، 906 مىڭ دانە ئۆچەي، 30 مىڭ 334 تونىنا ناترې كاربونات (ساپ شۇلتا)، 25 مىڭ 480 تونىنا سۇلفات كىسلاتاسى، 396 مىڭ مېتىر يۇڭ توقۇلما، 7414 تونىنا يىپ، 22 تونىنا ئېغىدرىن ئىشلەپچىقىرىلدى. كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلارنى سېتىشتىن قىلغان كىرىمى 1 مىليارد 127 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 26 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى. سانائەت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	28.82	8.1
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	21.63	13.91
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	10.57	3.4
يىل ئاخىرىدىكى قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	111.26	0.08
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	41322	—24.4
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۈمەن دوللار)	2277	108.5
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	19.51	2.68
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	10.12	4.04
شەھەر - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	30.86	21.5
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	1.45	15.1
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	2.94	9.3

ئىزاھات: 1. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، ھەر قايسى كەسىپلەرنىڭ قوشۇلما قىممىتىگە دائىر مۇتلەق سانلار ھازىرقى باھا بويىچە، ئېشىش سۈرئىتى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى.

2. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى بىكتۈەننى ئۆز ئىچىگە ئالغاندىن باشقا، قالغانلىرى بىكتۈەنگە دائىر سانلىق مەلۇماتنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ.

كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئۈنۈمۈبرسال كوئېففىتسېنتى 71.03% كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.35 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 570 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 278 مىليون 550 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 168 مىليون 960 مىڭ يۈەن، ئۆي زېمىن، مۇلۇك تەرەققىياتىغا سېلىنغان مەبلەغ 14 مىليون 230 مىڭ يۈەن. كۆپەيگەن تۇراقلىق مۇلۇك 486 مىليون 160 مىڭ يۈەن. كۆپەيگەن ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى: يىلىغا 120 مىڭ تونا ئالتۇن رۇدىسى ئىشلەپچىقىرىش، 12 كىلومېتىر ئاشيولۇنى ئۆزگەرتىپ ياساش، 18 مىڭ 432 توچكىلىق شەھەر تېلېفونىنى ئۆزگەرتىش، كۆپەيگەن باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئورنى 1310. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرىدىن «312» دۆلەت يولىنىڭ قۇمۇل بۇلىكىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، جەنۇبقا سۇ باشلاپ سۇ كۆپەيتىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. 385 مىڭ 500 كۋادرات مېتىرلىق تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشى پۈتتى. قۇرۇلۇش كارخانىلىرى ئىشلەۋاتقان 189 قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 176 مىليون 630 مىڭ يۈەنگە، قىلىنىۋاتقان ئۆي قۇرۇلۇشى كۆلىمى 335 مىڭ 300 كۋادرات مېتىرغا، يارىتىلغان پايدا 18 مىليون 630 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ژىلايەت بويىچە يۈك ئوبوروت مىقدارى 14 مىليارد 121 مىليون تونىا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 3 مىليارد 903 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 64 مىليون 860 مىڭ 900 يۈەنگە، تېلېفون كومموتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 112 مىڭ 265 توچكىغا، يىل ئاخىرىدىكى تېلېفون 43 مىڭ 235 كە يەتتى. ھەر 100 ئادەمگە 9.2 دىن تېلېفون توغرا كەلدى. 169 ئۇچۇر ئىستېمال تۇرى ئابونېنتى 135 كە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ژىلايەت بويىچە دۆلەت كەسپىي ئورۇنلىرىدىكى تۇرلۇك

كەسپىي تېخنىكا خادىمى 14 مىڭ 439. مۇستەقىل تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتىدىن 4 ى، پەن - تېخنىكا بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىمدىن 125 ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 16. 40 پەن - تېخنىكا ئىلمىي ماقالىسى ئېلان قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى بىر، ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 11، ۋىلايەت، شەھەر دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 3، يېزا ئاخىرىدىكى چوڭلار ئالىي مەكتىپى 2، ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم 4، چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى 3، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 36، ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 821، ئادەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 91، ئوقۇغۇچىسى 38 مىڭ 121. ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.36% كە يەتتى. ۋىلايەت بويىچە 3 سەنئەت ئۆمىكى، 37 مەدەنىيەت يۇرتى (پونكىتى)، بىر مۇزېي، بىر رادىئو ئىستانسىسى، 4 ئوتتۇرا، قىسقا دولقۇنلۇق رادىئو پروگراممىلىرىنى تارقىتىش ئىستانسىسى بار. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 70.31% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 92.84% كە يەتتى. رادىئو ئاڭلىيالايدىغان يېزا 21 گە، كەنت 50 كە، ئومۇملىشىش نىسبىتى 82% كە، تېلېۋىزىيە كۆرەلەيدىغان يېزا 15 كە، كەنت 167 گە، ئومۇملىشىش نىسبىتى 91% كە يەتتى. ۋىلايەت بويىچە 75 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 48)، ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىلاردا 2488 كارىۋات، 3129 تۇرلۇك سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار (دوختۇر 1290). 1998 - يىلى قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ تەۋەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تۇرلۇك مۇسابىقىلەرگە قاتناشىپ، كوللېكتىپ بىر ئالتۇن مېدال، يەككە تۇرلەر بويىچە 3 ئالتۇن مېدال ئالدى. كۆلىمى چوڭراق تەتەربىيە پائالىيىتىدىن 20 قېتىم ئۈيۇشتۇرۇلدى. قۇمۇل — دۇنخۇاڭ موتسكلىست راللى مۇسابىقىسى، 98 - يىللىق قۇمۇل خەلقئارا ئەرلەر ۋاسكېتبول تەكلىپ مۇسابىقىسى قاتارلىق مۇسابىقىلەر مۇۋەپپەقىيەتلىك تەشكىللەندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1695 يۈەنگە، ۋىلايەت بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاش سوممىسى 434 مىليون 890 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماڭاشى 7104 يۈەنگە، ئۇمۇر سۇغۇرتىسى كىرىمى 4 مىليون 8000 يۈەنگە يەتتى. ۋىلايەت بويىچە پاراۋانلىق كارخانىسىدىن 13 ى بار. 513 ئىشچى - خىزمەتچى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلغان مېيىپ ئىشچى - خىزمەتچى 289. 4 مىليون 140 مىڭ يۈەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى، جەمئىيەتتىكى ساھەلەر ئىئانە قىلغان 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئاپەت رايونىغا يەتكۈزۈلدى. 116 مىڭ 300 يۈەنلىك ماددىي بۇيۇم قوبۇل قىلىندى. ۋىلايەتلىك مۇھىت ئاسراش، نازارەت قىلىش پونكىتى 30 سانائەت، كان، كارخانىنىڭ پاسكىنا نەرسىلەرنى چىقىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى، شەھەر رايوندىكى 100 پار قازان يىللىق تەكشۈرۈلدى.

جېڭ چېڭجيا

☆ 1998 - يىلى قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ شەرقىدىكى غەربىي ئۆستەڭنىڭ سۈيى بىراقلا ئازىيىپ، كۈنسېرى قۇرۇشقا باشلىغاچقا، شۇ يىلىلا جەنۇبقا سۇ باشلاپ سۇ كۆپەيتىش قۇرۇلۇشىغا تۈتۈش قىلىنىپ، غەربىي ئۆستەڭ قۇتقۇزۇۋېلىندى. جەنۇبقا سۇ باشلاپ سۇ كۆپەيتىش قۇرۇلۇشى يەر ئاستى سۈيىنى توسۇش ئۆستەڭ بېشى قۇرۇلۇشىدىن بىرنى، قۇم تىندۇرۇش كۆلچىكىدىن 2 نى، بېسىمى تەڭشەلگەن قۇدۇقتىن 20 نى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. جەنۇبقا سۇ باشلاش تۇرۇبىسى 53.45 كىلومېتىر بولۇپ، 8 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى 1 - قارارلىق قۇرۇلۇش پۈتۈپ، كۆشۈتىدىكى بىر قىسىم تاغ جىلغا سۈيى شەرقىي ۋە غەربىي ئۆستەڭگە باشلىنىپ، قۇمۇل شەھىرىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ياخشىلاندى.

جاۋ يىلگ

قۇمۇل شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

قۇمۇل شەھىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەرقىي قىسمىغا تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 595 كىلومېتىر، تۆمۈر يول مۇساپىسى 574 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 3. يېزا 16 (مىللىي يېزا 2)، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بۆلەكلەر بويىچە ئېلىنغان سان) 352 مىڭ 929 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 110 مىڭ 87)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى (قۇمۇل شەھىرىنىڭ) 95 مىڭ 561؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.1‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.7‰، تەبىئىي كۆپەيمىش نىسبىتى 8.4‰ (بۆلەكلەر بويىچە ئېلىنغان سان). شەھەر بويىچە 15 مىڭ 990 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9840 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 3170 گېكتار)، 10 مىڭ 440 گېكتار

يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قۇمۇل شەھىرى تەۋەسىدە داڭلىق سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەنزىرە رايونى قۇمۇل تەكرىتاغ مەنزىرە ۋە مەشھۇر ئاسارىئەتىقە رايونى (تەكرىتاغ بۇتخانىسى، سۇڭگۇچتام مەنزىرە رايونى، ئاۋازلىق قۇمتاغ، ئاقتاش، زىندان مەنزىرە رايونلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) بار، يەنە ساقا ئارىتام بۇتخانىسى، باغداش، قارا دۆۋىدىكى قەدىمكى قەبرىستانلىق، ئالتۇنلۇق، قەيس خوجا مازىرى، ئالۋاستى شەھىرى قاتارلىقلار بار. شەھەر تەۋەسىدە چوڭ - كىچىك 39 ئېرىق - ئۆستەڭ بار بولۇپ، يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 473 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. قۇمۇل ئويمانلىقىدىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق تولۇقلىنىش مىقدارى 114×57476 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 205 مىڭ 300 گېكتار ئورمان بار (سۇنئىي ئورمان، چۆل ئورمىنى، دەريا جىلغىلىرىدىكى ئورمانلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 0.6%. ئاساسلىق دەرەخلەردىن شەمشاد، يوپۇرماق تاشلايدىغان قارىغاي، ئاق تاغ تېرىكى قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 1 مىليون 485 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، توشقان زەدىكى، يەر مەدىكى قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن ياۋا تۈگە، قۇلان، سۇلەيسۇن، جەرەن، ئاق قۇ قاتارلىقلار بار. تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىق 76 خىل بولۇپ، ئاساسلىقلىرىدىن كۆمۈر، تۆمۈر، ئالتۇن، مىس، نىكېل، گرانىت تاش، مەرمەر، ھاكتېشى قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە نىكېلنىڭ زاپىسى 15 مىليون 840 مىڭ تونىنا بولۇپ، شىنجاڭ بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قۇمۇل شەھەرلىك 3 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: مېي داچۈەن.

6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئەن شىشيەن(خۇيزۇ).

شەھەر باشلىقى: مۇھەممەت بارات.

سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئەخمەت پەيزۇللا.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 408 مىليون 550 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	246747	10.7
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	79481	24.77
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	49204	—3.71
يىل ئاخىرىدىكى قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	43.91	5.81
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	28738	2.54
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	92989	3.62
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	43877	—0.99
شەھەر - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈمەن يۈەن)	281157	23.84
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	10020	15.57
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	10880	10.54

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، شەھەر - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى بۆلەكلەر بويىچە ئېنىقلاندى. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 350 مىليون 380 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 518 مىليون 215 مىڭ 100 يۈەن.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ زەپەر مارشى

— 100 نەپەر خەلق ئىشچىسىنىڭ خەتەردىن قۇتۇلۇشى

زېمىن قىشلىق ئۇيغۇدىن ئويغانغان، جاھان ئىللىپ، گۈللەر ئېچىلغان 3 - ئاي مەزگىلى ئىدى. سىبىرىيىدىن كىرگەن سوغۇق ئېقىمنىڭ جەنۇبقا سۈرۈلۈشى تۈپەيلىدىن، نەچچە 10 يىلدىن بېرى ئاز كۆرۈلگەن شۇنداق بىر تەڭرىتاغنىڭ شەرقىدىكى تاغلىق رايونلارغا ھۇجۇم قىلدى. 3 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن باشلاپ تەڭرىتاغنىڭ ئېچىكىرىسىگە جايلاشقان قۇمۇل شەھىرىنىڭ دەۋەلدۇرۇك قازاق مىللىي يېزىسىدا ئۈشتۈمتۈت قاتتىق قار ياغدى، تېمپېراتۇرا تۆۋەنلەپ نۆلدىن تۆۋەن 30 نەچچە گرادۇسقا چۈشۈپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە 10 بالدىن يۇقىرى بوران چىقتى. يېزىدىكى ھەرمىللەت خەلقى يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر تۇتاش قوماندانلىقىدا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالىلارنى قوتقۇزۇش كۈرىشىگە ئاتلاندى.

دەۋەلدۇرۇك يېزىسىنىڭ داۋاڭگۇ ئەتراپىدا چاكاندا يىغۋالغان سېچۇەننىڭ ۋاڭشالىڭ ناھىيىسىدىن كەلگەن ياش خەلق ئىشچىلىرى 14 - كۈنى يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ قارا بوران چىقىپ، تېمپېراتۇرىنىڭ تۆۋەنلەيدىغانلىقى ھەققىدىكى ئالدىن مەلۇماتى ۋە تاغدىن دەرھال قايتىپ چىقىش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشىنى تاپشۇرۇۋالغاندى. ئۇلار شامالنىڭ ۋە ئوچۇق ھاۋا شارائىتىدا تۈيۇقسىز شۇنداق يوز بېرىشىگە ئىشەنمەي، كۆپىنچىسى تەلىمىنى سىناپ باقماقچى بولدى. ئاز ساندىكىلىرىلا تاغدىن قايتىپ چىقىشتى. يەنە 136 ئادەم تۈيۇقسىز يوز بەرگەن شۇنداق قاپسىلىپ قالغانىدى. ئۇلارنىڭ رەختتىن تىكىۋالغان چېدىرلىرىنى بوران ئاللىقاياقلارغا ئۇچۇرۇپ كەتكەنىدى، كېچە كىرەي دېگەندە شۇنداق بارغانسېرى كۈچەيمەكتە ئىدى. ئۇلارنى شۇنداق يۇتۇۋېتەيلا دەپ قالغان بولۇپ، ئۇلار ئىنتايىن خەتەرلىك ئەھۋالدا قالغانىدى.

نەچچە 10 كۆزادرات كىلومېتىرلىق داۋاڭگۇدا 8 ئادىملىك قازاق چارۋىچى تارقاق ئولتۇراقلاشقانىدى. 16 - كۈنى كەچتە قازاق چارۋىچى تۇرسۇن كارقىز بوۋاي ئۆز مالىلىرىنى ئوبدان ئورنىلاشتۇرۇپ بولۇپ، تۈيۇقسىز چاكاندا يىغۋالغان خەنزۇ خەلق ئىشچىلىرىنى ئەسكە ئېلىپ، ئۇلارنىڭ تاغدىن قايتىپ چىقىمغانلىقىدىن ئەنسىرەپ، ئېغىر بوغۇم يالليۇغى دەستىدىن سەل ئاقساپ قالغان پۇتلىرىنى سۈرەپ ئۇلارنى ئىزدەشكە باردى. قار - شۇرغان ئۆ بىلەنغان يوللارنى

ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 220 مىليون 515 مىڭ 100 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن 15.4% (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 49 مىڭ 204 تونىنا ئاشلىق، 1411 تونىنا ياغلىق دان، 10 مىڭ 126 تونىنا پاختا ئېلىندى. 1279 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 9229 تونىنا گۆش، 1916 تونىنا سۈت، 647 تونىنا يۇڭ، 242 مىڭ 506 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 51 مىليون 798 مىڭ 900 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. چوڭ سۇچىلىق قۇرۇلۇش تۈرىدىن غەربىي غول ئۆستەڭنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، جەنۇبقا سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى پۈتتى. جەنۇبقا سۇ باشلىنىدىغان تۇرۇبىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 45.53 كىلومېتىرغا، يىلىغا باشلىنىدىغان سۇ 4 مىليون 100 مىڭ كۇب مېتىرغا، سۇغىرلىدىغان يەر 7.466 گېكتارغا يېتىدۇ. 3.333 گېكتارلىق يۇقىرى تېخنىكىلىق تېجەشلىك سۇغىرىش قۇرۇلۇشى پۈتتى. 268 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى. 2451 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 1200 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 303 مىليون 90 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 386 مىليون 260 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 297 مىليون 700 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 32.7% ئاشتى. 37 مىڭ 300 تونىنا كۆمۈر، 35 مىڭ تونىنا تۆز، 583 تونىنا سۇلياۋ ياسالما، 32 مىڭ 900 تونىنا سېمونت، 3213 تونىنا تۆمۈر قېتىشمىسى، 4.1745 كىلوگرام ئالتۇن، 238 تونىنا بىناكارلىق مېتال بۇيۇمى، 4800 قۇر كىيىم - كېچەك ئىشلەپچىقىرىلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 2 - چوڭ ئالتۇنچىلىق كارخانىسى — قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كېنى 40 مىڭ سەر ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىپ، 30 مىليون 290 مىڭ يۈەنلىك پايدا - باج يارىتتى ھەمدە مەملىكەت بويىچە 10 مىڭ سەر ئالتۇن ئىشلەپچىقىرالايدىغان كانلار بويىچە 21 - ئورۇنغا ئۆتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 211 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يۇڭ ئوبوروت مىقدارى 3 مىليون

كۆمۈۋەتكەندى، قار تىزدىن ئاشاتتى. تۆرسۇن بوۋاي ئارغىمىقىغا تايىنىپ تەستە ئىلگىرىلىمەكتە ئىدى. ئۇ ئاخىرى تاغ قاپتىلىدىن قاپسىلىپ قالغان بىر توپ خەلق ئىشچىسىنى تاپىدۇ. 10 نەچچە كىشى يوتقان - كۆرپىلىرىنى بېشىغا پۈركىۋېلىپ، غۇژمەك بولۇۋېلىپ يىغلاشماقتا ئىدى. بوۋاي ياشلارنى باشلاپ بۇ يەردىن ئايرىلىپ، بىر كىلومېتىردىن ئارتۇقراق تاغ يولىدا توپتوغرا 2 سائەتتىن ئارتۇق ماڭدى. بوۋاينىڭ كىچىك تاش ئۆيى ۋە ئۆيمىنىڭ كەينىدىكى قوتانىنى قار بېسىپ كەتكەنىدى. بوۋاي گۈرجەك بىلەن ئىشىك ئالدىغا دۆۋىلىنىپ قالغان قارنى ئېچىپ، ئىسسىنىپ بىر كېچىدىلا ئۆيىگە كىرگىنىدە، 10 نەچچە كۆادرات مېتىرلا كېلىدىغان تاش ئۆيگە قوزا ۋە ئاجىز مالالار تولۇپ كەتكەنىدى، موماي بىلەن قىزنىڭ ئورنىدىن باشقا، ئۆيىنىڭ پۈت سالغۇدەك يېرى يوق ئىدى. ئۇ موماي بىلەن قىزغا ئېغىز ئاچتۇرماستىن 50 نەچچە قوينى ئىللىق تاش ئۆيدىن ھەيدەپ چىقارغۇزۇۋېتىدۇ. قويلار چىقىرىۋېتىلگەندىن كېيىن، 18 نەپەر ياش كىچىك تاش ئۆيگە كىرىپ قىستىلىشىپ ئولتۇرۇشىدۇ. ھەربىر كىشىنىڭ قەلبىنى ئىللىق ئېقىم قاپلايدۇ. ئۇزاقتىن بېرى ئېغىر بۇرەك كېسىلى بولۇپ قالغان موماي ياشلارغا چاي دەملەپ بېرىدۇ ۋە باري يوقى 5 نەپىنى ئۇلارنىڭ ئالدىغا قويىدۇ ۋە ئۆيىدىكى ھەممە گۆشىنى پىشۇرۇپ ئۇلارغا بېرىدۇ.

ياش قازاق چارۋىچى چەمەر شاكىرمەننىڭ كىچىك تاش ئۆيىگىمۇ 5 — 6 تۇركۈم قىز - ئوغۇل 16 - كۈنى ئاخشىمى كىرىپ ئورۇنلاشقانىدى. ئۇنىڭ كىچىك تاش ئۆيىگە ھەممە ئادەم پاتمىغاچقا، ئۇ 30 خەلق ئىشچىسىنى ئاكسىنىڭ كىچىك تاش ئۆيىگە ئورۇنلاشتۇرىدۇ. چەمەرنىڭ ئايالى ھامىلدار ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە 2 ياشقىمۇ توشمىغان بىر قىزى بار ئىدى. ئەمما، شۇ ئاخشىمى ئەر - خوتون ئىككىيلەن ئوت قالاپ تاماق ئېتىپ، قوي سويۇپ، گۆش پىشۇردى يەنە ئۇششۇپ قالغانلارنىڭ ئۇششۇگەن يېرىگە قار سۈرتۈپ قويدى. چەمەر 2 كىلومېتىردىن ئاشىدىغان ئاكىسى بىلەن ئۆز ئۆيىنىڭ ئارىلىقىدا تولا قاتراپ كېچىچە كىرپىك قاقمىدى.

خەتەرلىك پەيتلەر ئاخىرى ئۆتۈپ كەتتى. ئەمما چەمەر قوتقۇزغان 78 ئادەم يەپ - ئىچىپ، ئىسسىنىپ بىر كېچىدىلا ئۇنىڭ ئۆزۈقلۇقىنى تۈگەتكەنىدى. چەمەر 7 قوينى ئۆلتۈردى. شۇرغانىنىڭ قاچان توختايدىغانلىقىنى بىلگىلى بولمايتتى، شۇڭا ئۇ يېزىلىق ھۆكۈمەتكە ياردەم بېرىشنى تەلەپ قىلىپ جىددىي خەت يازدى.

● 17 - كۈنى سەھەردە كېچىچە كىرپىك قاقماي چىققان تۆرسۇن بوۋاي ئۆيدىن چىقىپ قوتاندىكى قوي، كالا، ئاتلارنىڭ ئاز كەم يېرىمىنىڭ توڭلاپ ئۆلگەنلىكىنى كۆردى. سوغۇق شامال ھۇشقىيتماقتا ئىدى. سىچۈەنلىك ياش قىز - يىگىتلەر بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ ئۆزلىرىنى تۇتۇۋالالماي ھۆكۈمەپ يىغلاپ كېتىشتى. ئۇلار ئەينى چاغدا يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ گېپىنى ئاڭلىمای قازاق چارۋىچىلارغا مۇنچىۋالا زور زىيان كەلتۈرگەنلىكىدىن قاتتىق ئۆكۈندى.

17 - كۈنى سەھەردە يېزىلىق پارتكوم پارتكوم شۇجىسىنىڭ يېزىلىق ھۆكۈمەتتە تۈرۈپ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش

---

50 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 5000 تونىنىغا (بۆلەكلەر بويىچە ئېلىنغان سان) يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 64 مىليون 860 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى تېلېفون 37 مىڭ 122 توچكىغا (بۆلەكلەر بويىچە ئېلىنغان سان)، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بويىچە پۈتۈشۈلگەن سومما 15 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە، سايامەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 25 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە (بۆلەكلەر بويىچە ئېلىنغان سان) يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۆزىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1679 ى بار. شەھەردىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم بىر، ئوقۇغۇچىسى 199 (مىللىي 30)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 24 (مىللىي 11)، كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 218 (مىللىي 25)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 58 (مىللىي 3)، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 17، ئوقۇغۇچىسى 9323 (مىللىي 5457)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 832 (مىللىي 495)، باشلانغۇچ مەكتەپ 29، ئوقۇغۇچىسى 18 مىڭ 157 (مىللىي 9730)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1822 (مىللىي 1199). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئوننىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 70.33% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 92.87% كە يەتتى. شەھەر بويىچە 41 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 639 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 322)، 275 كارىۋات بار. 5 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بوكسيورلۇق لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە بىر كۈمۈش مېدال (51 كىلوگراملىقلار بويىچە) قولغا كەلتۈرۈلدى؛ 7 - ئايدا مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بوكسيورلۇق لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىدە بىر ئالتۇن مېدال (60 كىلوگراملىقلار بويىچە) قولغا كەلتۈرۈلدى. 8 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بوكسيورلۇق «ئالتۇن بۈركۈت» مۇسابىقىسىدە بىر مىس مېدال (51 كىلوگراملىقلار بويىچە) قولغا

خىزمەتىگە قوماندانلىق قىلىشنى، يېزا باشلىقى ئەبىكەن كۆنقانىنىڭ يېزىلىق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ رەئىسى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش شۇجىسى قاتارلىق 6 ئادەمنى باشلاپ دەرھال ئاپەت ئېغىر بولغان چاچا كەنتىگە بېرىپ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش پائالىيىتىنى كونكرېت تەشكىللىشنى قارار قىلدى. يېزىلىق ھۆكۈمەت بىلەن چاچا كەنتىنىڭ ئارىلىقى 6 كىلومېتىرلا كەلسىمۇ، لېكىن ئەبىكەن كۆنقان بۇ يولدا 4 سائەت ماڭدى. ئۇلار كەنتكە كىرەي دېگەندە چەمەنىڭ يارىدەم سوراش خېتىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئەبىكەن بىر تەرەپتىن ئادەم ئۆەتىپ يېزىلىق پارتكومغا ئاپەت ئەھۋالىنى تەپسىلىي مەلۇم قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن چاچا كەنتىدىكى 32 چارۋىچىنى تەشكىللەپ، 3 يولغا بۆلۈپ داۋاڭگۇغا يولغا سالدى. ئۇلار تاغ - داۋانلاردىن ئېشىپ، 10 نەچچە سائەت يول يۈرۈپ، 18 - كۈنى تاڭ يورۇشتىن ئىلگىرى داۋاڭگۇغا يېتىپ كەلدى.

136 خەلق ئىشچىسى ئاخىرى نىجاتلىققا ئېرىشتى. قاۋاق چارۋىچىلىرى خالىس تۆھپە قوشۇش روھى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ كۈيىنى يېزىپ چىقتى. 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى دەۋەلدۇرۇك يېزىسى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ئەبىكەن كۆنقان، تۇرسۇن كارىمز، چەمەر شاكمانلاردىن ئىبارەت 3 يولداشنى تەقدىرلىدى. 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك ھۆكۈمەت دەۋەلدۇرۇك قارىق مىللىي يېزىسى پارتكومىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ دەپ، ئەبىكەن كۆنقان، تۇرسۇن كارىمز، چەمەر شاكمانلارغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار شەخس دەپ نام بەردى.

قۇنتۇز ۋۇيلىنغان خەلق ئىشچىلىرى يۇرتلىرىغا قايتىپ بارغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ تەشەككۇرنامىلىرى قار ئۇچقۇنلىرىدەك تەڭرىتاغنىڭ ئېچكىرىسىدىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ كېچىگىز ئۆيلىرىگە ئۇچۇپ كىردى. ئۇلار خەتلىرىدە:

— «قار، شۇرغان رەھىمسىز، ئىكەن ئىنسان رەھىمدىل،

خەنزۇ، قازاق خەلقىنىڭ قەلبى تۇتاش ھەم ئىجىل.

شېڭىتىڭلار، نامىڭلار ئۇنتۇلمايدۇ مەڭگۈگە،

قول تۇتۇشۇپ بىرلىكتە ئىلگىرىلەيمىز مەنزىلگە.

شۇ خەتەرلىك پەيتتە بىز تاپتۇق مەھرى - مۇھەببەت،

قۇنتۇزۇۋالدى بىزلەرنى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت.

تەشەككۈر ئەي پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋە رەھبەرلەر،

بىزگە ئاتا قىلدىڭلار مەھرىبانلىق ھەم شەپقەت» ،-

دەپ يازغانىدى.

جاۋ يىڭ

كەلتۈرۈلدى. 9 - ئاينىڭ 4 — 18 - كۈنىگىچە قۇمۇل شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 2 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 31 ئالتۇن مېدال، 30 كۈمۈش مېدال، 28 مىس مېدال قولغا كەلتۈرۈلدى. شەھەر بويىچە 2735 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1938 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 7056 يۈەنگە يەتتى، تۇرلۇك سۇغۇرتا كىرىمى 11 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە، باغ - ئورمان بەرپا قىلىنىپ كۆكەرتىلگەن كۆلەم 844 گېكتارغا يەتتى.

جاۋ يىڭ، ئايشەم ياقۇپ

☆ قۇمۇل شەھىرىدە 5 - ئاينىڭ 21 — 24 - كۈنىگىچە تۇنجى نۆۋەتلىك «خۇاڭخې پۈشى» لوتقىسى قۇمۇل — دۇنخۇاڭ دوست شەھەر موتسىكلىست راللى مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. «قۇياش نۇرى» ماشىنا - ئېلېكتر شىركىتى ۋۇ يالڭ - بېنتيەن كوماندىسىنىڭ ماھىرى شياۋ بىن 125 تېپلىق موتسىكلىست گۇرۇپپىسى بويىچە 1 - لىككە ئېرىشتى. غەربىي شىمال موتسىكلىست شەھىرىدىن «خۇاشيا ئۇرۇكسى» موتسىكلىست كوماندىسىنىڭ ماھىرى جاۋ لۇنيەن 100 تېپلىق موتسىكلىست گۇرۇپپىسى بويىچە 1 - لىككە ئېرىشتى.

جاۋ يىڭ

ئاراتۇرۇك ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاراتۇرۇك ناھىيىسى شەرقىي تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 761 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق يېزا 6، بازار بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 18 مىڭ 507 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 12 مىڭ 634) ، يېزا نوپۇسى 13 مىڭ 264. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 11.7‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.7‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 8‰. ناھىيە بويىچە 3930 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 810 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 1030 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاراتۇرۇك ناھىيىسىدە زاراڭزا، قوغۇن كۆپرەك

تېرىلىدۇ. كۆكتاتلاردىن ئاراتۇرۇك پۇرچىقى، كەرەپشە، ياشىيۇ قاتارلىقلار مەشھۇر. يەر ئوستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 116 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق ئېچىلىش مىقدارى 51 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇ ئېنېرگىيىسى گېنېراتور سىغىمچانلىقى 18 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە 2104 گېكتار يىڭنە يوپۇرماقلىق ئورمان، دەريا جىلغىلىرىدا 915.8 گېكتار ئىككىلەمچى ئورمان، 20 مىڭ 133 گېكتار قوملۇق ئورمىنى بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ياۋا تۈگە، قولان، ئارقار، يىلپىز، ئۇلار قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چاكاندا، قار لەيلىسى، سوغىگۈل، قانتېپەر قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، مىس، تۆمۈر، كۆمۈر، شور، تۇز، ھېقىق قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاراتۇرۇك ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ ئۆجمى: يەن جيامىڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئايمۇھەممەت ھېيتنىياز.

ھاكىم: ھەسەن نىياز.

سىياسىي كېڭەش 13 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: يۇنۇس بەھرەم.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 62 مىليون 245 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 25 مىليون 25 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %25.69 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 3220 تونىا ئاشلىق، 204 تونىا ياغلىق دان، 429 تونىا پاختا، 10 مىڭ 705 تونىا قوغۇن - تاۋۇز ئېلىندى. 53.5 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 1216 تونىا گۆش، 700 تونىا سۈت، 236 تونىا يۇڭ، 58 مىڭ 800 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 990 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇش تۈرىدىن 3 ى پۈتتى، 166.6 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 10 مىڭ گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، 150 ئىسسىق قوتان ياسالدى ۋە رېمونت قىلىندى، 824 گېكتار يەرگە ئوت - چۆپ تېرىلدى. 66 گېكتار تېرىلغۇ يەر چارۋىچىلىق ئۈچۈن قايتۇرۇلدى. سىرتتىن 243 نەسىلىك قوي سېتىۋېلىندى. يېزا - بازار كارخانىسى 236 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ كارخانا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3296	5.7
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	2852.3	24.1
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	3220	8.31
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	17	—5.1
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	1556	—20.4
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	7869	1.22
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	49.5	125
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2025	—11.1
بازار - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	3241	—34.51
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	79	—16.7
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	2874	7.4

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى بىكىتۈەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى ئورۇنلىرىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ.

14، يەككە كارخانا 222؛ كارخانىلارنىڭ تىجارەت كىرىمى 14 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ كارخانىلارنىڭ 2 مىليون 950 مىڭ يۈەن، يەككە كارخانىلارنىڭ 11 مىليون 700 مىڭ يۈەن.

ناھىيە بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %38.14 ئاشتى. 2 مىليون 880 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 11 مىڭ 45 تونا كۆمۈر، 3125 گرام ئالتۇن، 20 مىڭ تونا تۆمۈر رۇدىسى، 300 مىڭ دانە خىش، 700 تونا ئۇن، 147 تونا يەم - خەشەك، 305 تونا ساپ پاختا، 900 پار ئايىغ كىيىم ئىشلەپچىقىرىلدى. توشۇلغان يولۇچى 31 مىڭ ئادەم(قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 6 مىليون 618 مىڭ 500 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 14.350 تونناغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 1 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، ئۇنۇملۇك ئىشلىتىلگەن پروگراممىلىق تېلېفون 1400گە، بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 1 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 177 سى بار (مىللىي 112)، ژىلايەت دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات تۈرىدىن 3 ى تاماملاندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 9 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 6)، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 362، ئوقۇغۇچىسى 3156 (مىللىي 2528)، ئوتتۇرا مەكتەپ 2 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر). ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 142، ئوقۇغۇچىسى 1192 (مىللىي 1002)؛ بالىلار باغچىسى بىر. باغچا ئوقۇتقۇچىسى 21، باغچىدىكى بالا 90. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنمىدىغان مەبلەغدىن 76 مىڭ يۈەن ئەقلەشتى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %70 كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95 كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 8 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 150 كارىۋات، 114 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 75) بار. 9 قېتىم تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 4756 ئادەم قاتناشتى. 2107 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۇلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1445 يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدا ناھىيە بويىچە مالىيىدىن پۇل ئاجرىتىلغان ئىشچى - خىزمەتچى 1806 بولۇپ، ئۇلارغا تارقىتىلغان ماتاش سومىسى 12 مىليون 383 مىڭ يۈەنگە، يىللىق پۇل ماتاشى 72 مىليون 330 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك ئۆمۈر سۇغۇرتىسى، مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى كىرىمى 180 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سومىسى 15 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بازاردا 136 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بازار، يېزىلاردا 3455 ئادەم دۆلەتنىڭ قۇنتۇزۇشىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە قىمىنچىلىقى بار ئائىلە 488 (135 نەپەر يېتىم - يېسىر، قېرى، مېيىپ، بالىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە). يېزىلاردا 2967 ئادەم قۇنتۇزۇلدى. نامراتلارنى يۆلەشكە 174 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزىلارغا سېلىنغىنى 135 مىڭ يۈەن، شەھەرگە سېلىنغىنى 29 مىڭ يۈەن.

☆ 3 - ئاينىڭ 6 — 9 - كۈنىگىچە، 16 — 18 - كۈنىگىچە پوتكۆل ئاراتۇرۇك تەۋەسىدە پەۋقۇلئادە زور شۇنىرغانىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، ھۆل - يېغىن مىقدارى 51.7 مىللىمېتىرغا يەتتى. ناھىيە بازىرىدىكى سۇ مىقدارى 690 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى، بۇ ئىلگىرىكى يىللاردىكى ھۆل - يېغىن مىقدارىنىڭ %4.57 نى ئىگىلىدى. ناھىيە بويىچە ئازكەم 20 مىڭ كۇادرات مېتىر دائىرىدە ئومۇمىيۈزلۈك قار ياغدى. يېغىندى قارنىڭ ئوتتۇرىچە قېلىنلىقى بىر مېتىردىن ئېشىپ كەتتى. 36 مىڭ 737 تۇياق يېتىلگەن چارۋا ۋە تۆل ئۆلدى، نەتىجىدە 9 مىليون 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان كېلىپ چىقتى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 8 دە ئاراتۇرۇك ناھىيىسى قاتتىق قۇم بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، بوران كۈچىيىپ 12 بالغا يەتتى. 2 مېتىر نېرىدىكى نەرسىنى كۆرگىلى بولمىدى، بوران 8 سائەتتىن ئارتۇق داۋاملاشتى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 5 مىليون 390 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ياڭ يۇنلۇك

بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، شەرقىي شىنجاڭنىڭ شىمالىغا جايلاشقان. ئورۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 570 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2 (بورچۇنچى بازىرى بىلەن تەستى قىلىندى)، يېزا 10، مەيدان بىر،

ناھىيىنىڭ نوپۇسى (بىكتۇەننىڭ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۇمەن، مەيدانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا) 100 مىڭ 355 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 32 مىڭ 54)، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق نوپۇسى 70 مىڭ 900، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.93، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.76، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.17. ناھىيە بويىچە 28 مىڭ 470 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 12 مىڭ 460 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 3560 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بارىكۆل ئېتى شىنجاڭدىكى 3 خىل مەشھۇر ئاتنىڭ بىرى. ناھىيە بويىچە 1 مىليون 331 مىڭ 900 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار بولۇپ، ناھىيە يەر كۆلىمىنىڭ ‰40.91 نى ئىگىلەيدۇ. تاغلىق رايونلاردىكى يېڭە يوپۇرماقلىق ئورمان 18 مىڭ 300 گېكتارغا، ئورمان زاپىسى 3 مىليون 748 مىڭ 500 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئارقار، كۆكمەت، جەرەن، قولان، تايغان بۇغا، يىلپىز، ئۇلار قاتارلىقلار بار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر 100 خىلدىن ئاشىدۇ، چاكاندا كۆپ چىقىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە كوكس زاپىسى 500 مىليون تونىدىن، نېفىتىنىڭ ئېنىقلىنىپ تىزگىنلەنگەن زاپىسى 20 مىليون تونىدىن، يۇقىرى سۈپەتلىك شورنىڭ زاپىسى 50 مىليون تونىدىن ئاشىدۇ، ئالتۇن زاپىسى ناھايىتى مول.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ژېي تېەنجيې.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: توختىمۇھەممەت ئالىمقان (قازاق).

ھاكىم: نۇرشارىپ (قازاق).

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: سادىقۇل بىلال.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 106 مىليون 294 مىڭ 700 يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن ‰0.89 ئاشتى. 53 مىڭ 291 تونىنا ئاشلىق، 349 تونىنا ياغلىق دان، 2403 تونىنا كۆكتات، 2560 تونىنا قوغۇن، 22 مىڭ 80 تونىنا بېدە ئېلىندى. 16.56 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (‰)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	31103	4.97
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	33764.63	—6.39
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	53291	10.64
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	50.35	—2.52
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	12210	—18.46
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	93681	1.41
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	575.08	—31.26
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	7848.9	4.65
بازار - يېزا ئاھالىسى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	23419	3.90
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	706	2.62
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	5762	5.09

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 165 مىليون 680 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 224 مىليون 714 مىڭ 700 يۈەن.

163.42 گېكتار يەردىكى كۆچەت پەرۋىش قىلىندى. 1000 تونىدىن ئارتۇق چاكاندا كولاندى. 7126 تونىا گۆش، 9530 تونىا كالا، قوي سۈتى، 518 تونىا قوي يۇڭى، 26 تونىا تۈگە يۇڭى، 13 مىڭ 300 پارچە كالا تېرىسى، 177 مىڭ 500 پارچە قوي - ئۆچكە تېرىسى ئېلىندى؛ 12 مىڭ 600 كالا، 164 مىڭ 600 قوي - ئۆچكە، 18 مىڭ 900 چوشقا قولدىن چىقىرىلدى، 230 مىڭ ئۈي قۇشى بېقىلدى. 10 تونىا بېلىق تۇتۇلدى. 144 قوتان ياسالدى، 1820 ئىسىق قوتان، 160 لاپاس رېمونت قىلىندى، 7.466 گېكتار ئوتلاق ياخشىلاندى، يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق سۇ تېجەش ئۇسۇلى زور كۆچ بىلەن كېڭەيتىلدى، 1100 گېكتار يەر پۈركۈپ سۇغىرىلدى. 406.73 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ (ئۆلچەملىك ئېقىن مىقدارى) ياسالدى. 2113 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 17 مىليون 554 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ پايدىسى 3 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 118 مىليون 420 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكسى ئۆزگەرمەس باھا) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.09% تۆۋەنلەپ كەتتى. 30 مىليون 390 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 169 مىڭ 800 تونىا كۆمۈر، 250 مىڭ تونىا شور، 23 مىڭ 800 تونىا ناترې سۇلفىد، 9300 تونىا سېمونت، 32 كىلوگرام ئالتۇن، 24 مىڭ 200 تونىا ئۇن، 28 تونىا پېچەنە - پىرەنىك، 116 تونىا سۇ يېغى، 11 مىڭ 400 مېتىر يۇڭ توقۇلما ئىشلەپچىقىرىلدى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 34 مىليون 870 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 30 مىڭ 860 كۆادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۈي كۆلىمى 19 مىڭ 243 كۆادرات مېتىر. ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلدى. بورچۇنچى — داخي (بورچۇنچى بازىرى — داخي يېزىسى) يولى پۈتۈپ، قاتناش باشلاندى. داخي يېزىسىدىكى 16 كىلومېتىرلىق يېزا - كەنت يولى ئاسفالتلاشتۇرۇلدى. كۆيسۇ يېزىسىنىڭ 8 كىلومېتىر يېزا - كەنت يولى ئۇلىغا قۇم - شېغىل يانقۇزۇش قۇرۇلۇشى پۈتتى. ئالتۇن چەكلەش زاۋۇتى قۇرۇلدى، ئۇنىڭغا 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىمىسى 4 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4776 توچكىغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 18 مىليون 677 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 12 مىليون 590 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

يەن - تېخنىكا، ماۋارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار يەن - تېخنىكا خادىمدىن 720سى بار (مىللىي 266)، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەنتىقات تۇرىدىن بىرى، ژىلايەت دەرىجىلىك يەن تەنتىقات تۇرىدىن 4 ى تاماملاندى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 8 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 5005 (مىللىي 2214)، باشلانغۇچ مەكتەپ 60 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 20)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 133 (مىللىي 5137)، بالىلار باغچىسى 3، باغچىدىكى بالا 1161 (مىللىي 357). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1481 (مىللىي 600). ماۋارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 951 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 83 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 318 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار، ھەر 1000 ئادەمگە 1.9 دىن كاربۇات توغرا كېلىدۇ.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1367 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە دۆلەت ئورۇنلىرىدا 9078 ئىشچى - خىزمەتچى بار، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 5295 يۈەنگە يەتتى. 10 چوڭ نامرات‌لارنى يۆلەش قۇرۇلۇشىدا ئىلگىرىلەش بولدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى سېغىز توپا مەيدانىنى 2 - قارارلىق ئېچىش قۇرۇلۇشى، داشيۇڭگۇدىكى 2 - قېتىملىق يەر ئاستى سۈينى توسۇش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق پۈتتى. 476 چارۋىچى كۆچۈرۈپ ئولتۇراقلاش- تۇرۇلدى. تۈرلۈك ئۇمۇر سۇغۇرتىسى ۋە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى سومىمىسى 3 مىليون 405 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بارىكۆل 9 — 10 بال قۇم بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، پوچتا - تېلېگراف مۇئەسسەسىلىرى زور زىيانغا ئۇچرىدى. بوران 700 نەچچە ستولبىنى ئۆرۈۋەتتى. ناھىيىنىڭ 15 يېزىدە ئوت ئاپىتى يۈز بەردى. تېرىلىپ بولغان بۇغداي ئۇرۇقىنىڭ 30.4% نى بوران ئېچىۋەتتى. ئىقتىسادىي زىيان 10 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ 5 - ئاينىڭ 19 - كۈنى گۈاڭدۇڭ ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى قۇمۇل ژىلايەتىنىڭ بارىكۆل ناھىيىسىنىڭ 3 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى ۋە 4 - ئاينىڭ ئوتتۇرا ۋە ئاخىرقى مەزگىللىرىدە ئۈدا 100 يىلدىن بېرى كۆرۈلۈپ باقمىغان قار - شۇنىرغان ۋە قۇم بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغانلىقى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ قاتتىق تەسىرگە ئۇچرىغانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ 1 مىليون يۈەن قوتقۇزۇش پۇلى ئىئانە قىلدى.

لېۋ يەنشۇ، گاۋ ئەيلىك

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ئاپتونوم رايونىنىڭ شەرقىي جەنۇبىغا جايلاشقان، ئوبلاستلىق ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق جايدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 471 كىلومېتىر، تۆمۈريول مۇساپىسى 603.5 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق ناھىيە 8، شەھەر بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 993 مىڭ 100 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 443 مىڭ 800)، يېزا نوپۇسى 605 مىڭ 300؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12.9، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.95، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.95. ژىلايەت بويىچە 198 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 75 مىڭ 900 گېكتار يەرگە (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ئاشلىق زىرائىتى، 15 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۆتىدىل بەلۋاغ ۋە مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بايىنغولىن ئوبلاستىدا 11 مىليون گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. 572 مىڭ گېكتار ئورمان بار، بۇنىڭ ئىچىدە توغراقلىق 150 مىڭ گېكتار، چۆلدىكى چانقال ئورمىنى 283 مىڭ گېكتار. ئوبلاست تەۋەسىدە تارىم، قاراشەھەر، چەرچەن، دىنار، مىرەن دەريالىرى قاتارلىق دەريا - ئېقىنلار بار. يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 10 مىليارد 600 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 261 خىل ياۋايى ھايۋان بار. دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ياۋا قوتاز، ياۋا تۆگە، تىبەت قۇلانى، تىبەت بۆكسىنى، يىلپىز، ئارقار، تىبەت ئۇلارى، قارابويۇن تۇرنا، قارا لەيلەك، ئاق لەيلەك، ئاق قۇ قاتارلىقلار، دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، سۇلەيسۇن، قوڭۇر ئېيىق، تىبەت يەرلىك بۆكسىنى، ئۇلار، بۇركۇت، ئالا قۇيرۇق بۇركۇت، قۇماي، توشقانسىمان سۇلەيسۇن، كۆكمەت، تاغ ئۆچكىسى، ئاق شۇڭقار قاتارلىقلار، دۆلەتلىك 3 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن دالا بۆكسىنى، قىزىل لاچىن، قار توشقىنى، قىزىل تۈلكە قاتارلىقلار بار. 477 خىل دورىلىق ئۆسۈملۈك بار، بۇنىڭ ئىچىدە چۆچۈكبۇيا، يۈمران بۇغا مۇڭگۈزى ئاساس قىلىنىدۇ. يىل ئاخىرىغىچە 29 خىل قىزىلما بايلىق ئېنىقلاندى، بۇلاردىن نېفىت، تەبىئىي گاز، ژېرمىكۈنتىت، تاشپاختا، مانگان، ماگنېزىت، دولومىت، گەچ، ساپال توپىسى، ھاكتېشى، قاش تېشى قاتارلىقلارنىڭ زاپىسى كۆپرەك.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جالاڭ جۇ (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، فېلىك جىمىلىڭ (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: سەرجە (موڭغۇل، 1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، بادەي (موڭغۇل، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ئەخمەت قاسىم، شەن گوجۇ، شياۋ چىيىلىڭ (6 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، مۇ جۇەن (ئايال، 10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، يالاڭ چۈنگۋالاڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى). 10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: بولگا (ئايال، موڭغۇل)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: لى جۇپىلاڭ، داۋۇت مۇسا، مۇسا كېرىم، دۇلاڭ چىلۇڭ، خې لىشياۋ، گاردى (موڭغۇل)، يالاڭ فاگۋالاڭ (خۇيزۇ).

ئوبلاست باشلىقى: بادەي (موڭغۇل)؛ مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقلىرى: جۇ چاڭجىيې، مەمەت ئېزىز، ياۋ جيەنشىن، لىيۇ جىيۇڭ (خۇيزۇ)، ژېي شەنفېڭ، باۋرې (موڭغۇل)، لى جيەنفاڭ.

سىياسىي كېڭەش 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: جالاڭ زۇڭجاڭ؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: سۇن يۈنشۇەن، ئوسمان ئەمەر، دا مىڭجاڭ (خۇيزۇ)، ژالاڭ چۇەن، گەنجەلىكشىت (موڭغۇل)، بارات دامۇللا، لى زۇڭتاڭ، باتەي (موڭغۇل).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ئوبلاست بويىچە يېزا ئىگىلىك قوشۇلما قىممىتى 2 مىليارد 250 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰7.3 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىكىنىڭ 1 مىليارد 675 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ‰6.3 ئاشتى. 441 مىڭ 300 تونىنا ئاشلىق، 123 مىڭ 300 تونىنا پاختا، 652 مىڭ تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 4440 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. ئوبلاست بويىچە 59 مىڭ 736 تونىنا گۆش، 16 مىڭ 989 تونىنا سۈت، 5094 تونىنا قوي يۇڭى، 9305 تونىنا تۇخۇم، 5474 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئوبلاست بويىچە ئۇنۇملۇك سۇغىرىلىدىغان يەر 191 مىڭ 100 گېكتارغا، ماشىنا - ئېلېكتر ئارقىلىق سۇ چىقىرىۋېتىلىدىغان سۇغىرىلىدىغان يەر 30 مىڭ 500 گېكتارغا، قۇرغاقچىلىق ۋە ھۆلچىلىك بولغاندىمۇ ھوسۇلغا كاپالەتلىك قىلىنىدىغان يەر

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	106.2	5
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	107.7	5.4
ئېلمىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونىا)	44.13	—7.87
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۈياق)	301.5	5.15
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	21.33	11.79
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	59.83	7.28
تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	1384.78	—13.06
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	28.68	5.56
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	54.72	10.66
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	5.61	10.87
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	9.15	11.31

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد 260 مىليون يۈەن؛ ئېشىش نىسبىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

180 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ.

سانائەت كارخانىلىرىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 3 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 1.1% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك سانائەت كارخانىلىرىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 675 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 12.3% ئاشتى. 1 مىليارد 126 مىليون 150 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 848 مىڭ 200 تونىا كۆمۈر، 4 مىليون 50 مىڭ تونىا نېفىت، 652 مىڭ 700 تونىا سېمونت، 75 مىڭ تونىا ناشپاختا، 29 مىڭ 400 تونىا پاختا يىپ، 43 مىليون 520 مىڭ مېتىر پاختا رەخت، 61 مىڭ 100 تونىا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەندىركە، 79 مىڭ تونىا شېكەر، 37 مىڭ 500 تونىا كونسېرۋا، 1373 تونىا ئىچىملىك، ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇرالقىلىق مۇلۇككە 6 مىليارد 719 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. كورلا يېڭىشەھەر رايونى — لوپنۇر شىنىر سانائەت رايونىنىڭ 2 - قارارلىق يۇندا چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى، كۆنچى دەرياسىنىڭ 2 - سۇ تەقسىملەش قۇرۇلۇشى، قاراشەھەر دەرياسىنىڭ 1 - سۇ تەقسىملەش تۈگۈنلۈك قۇرۇلۇشى، ئوبلاستلىق دوختۇرخانىنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر كېسەلخانىسى، لوپنۇر 110 كىلوۋولتلۇق ترانسفورماتور پونكتى ۋە توك يەتكۈزۈش سىمى تارتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەر ئاساسەن تاماملاندى ياكى پات ئارىدا تاماملىنىدۇ. ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، ئوبلاستلىق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوت قىلىش كەسپىي بىناسى، ئوبلاستلىق ئېلېكتر قۇۋۋىتى ئىدارىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى ئورۇنلاشتۇرۇش بىناسى، ئوبلاستلىق خەۋپسىزلىك ئىدارىسىنىڭ كەسپىي بىناسى قاتارلىق بىر تۈركۈم تۈرلەرنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى. نېفىت تەكشۈرۈش، نېفىت خىمىيە، تۆمۈريول قۇرۇلۇشى زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. يېڭىدىن كۆپەيگەن ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى: يىلىغا قېزىلىدىغان كۆمۈر 290 مىڭ تونىا، يىلىغا پىششىقلىنىدىغان نېفىت 2 مىليون 500 مىڭ تونىا، يېقىلغۇ گازدىن چىقىرىلىدىغان توك 112 مىڭ كىلوۋات، تارتىلغان توك سىمى 94 كىلومېتىر، پاختا يىپ ئۈرچۈقى 20 مىڭ، ئاشلىق ئامبىرىنىڭ سىغىمى 5000 تونىا، يېڭى ياسالغان، ئۆزگەرتىلگەن تاشيول 70.14 كىلومېتىر، شەھەر تېلېفونىنىڭ ئاپتوماتىك كوممۇتاتورى 56 مىڭ توچكا، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچىلار ئورنى 8094، قۇرۇلۇش كۆلىمى 32 مىڭ 700 كۋادرات مېتىر، شەھەر سۇ ئۇرۇبىسى 6 كىلومېتىر، شەھەرنى پار بىلەن ئىسىتىش ئىقتىدارى سائىتىگە 60 تونىا، قىززىق سۇ بىلەن

ئىسسىتىش ئىقتىدارى سائىتىگە 42 مىگاۋات.. تۆمۈر يولدا توشۇلغان يۈك 3 مىليون 530 مىڭ تونىنىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 649 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 957 مىڭ ئادەم(قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 688 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا، تاشيولدا توشۇلغان يۈك 57 مىليون 970 مىڭ تونىنىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 582 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 8 مىليون 430 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 41 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 195 مىليون يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى شەھەر تېلېفونى ئابونېنتى 59 مىڭ 147 گە، بۇنىڭ ئىچىدە ئائىلە تېلېفونى 48 مىڭ 185 كە، شەھەردىكى ئاممىۋى تېلېفون 2949 غا، يېزا تېلېفونى 16 مىڭ 477 گە، يان تېلېفون ئابونېنتى 9995 كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 36 مىڭ 397 گە، شەھەردىكى ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 1 مىليارد 693 مىليون يۈەنگە، ناھىيە ۋە ئۇنىڭدىن تۆۋەن جايلاردا ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 1 مىليارد 175 مىليون يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك تاۋار سودا بازىرى 99 غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىستېمال بۇيۇملىرى بازىرى 89، بۇ بازارلاردا پۈتۈشۈلگەن سومما 1 مىليارد 767 مىليون يۈەنگە، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى 10 بولۇپ، پۈتۈشۈلگەن سومما 557 مىليون يۈەنگە، ئىمپورت قىممىتى 1 مىليون 28 مىڭ دوللارغا، ئېكسپورت قىممىتى 12 مىليون 819 مىڭ 800 دوللارغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى 3 تۈرلۈك خىراجەت سېلىنمىسى 7 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4 مىليون 660 مىڭ يۈەن كۆپ چىقىم قىلىندى. نۇقتىلىق پەن تەتقىقات پىلانى تۈرىدىن 20 سى ئورۇنلاشتۇرۇلدى. پەن تەتقىقات نەتىجىسىدىن 2 سى باھالاندى، 20 نەچچە پاتېنت بېجىرىش رەسمىيىتى يۈقىرىغا يوللاندى. ئوبلاست بويىچە يىل ئاخىرىدىكى تۈرلۈك كەسپىي تېخنىكا خادىمى 28 مىڭ 700، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىكى 653، ئوتتۇرا دەرىجىلىكى 5657. ئوبلاستتىكى چوڭلار ئالىي تېخنىكومى بىر، ئوتتۇرا تېخنىكوم 9، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 130، باشلانغۇچ مەكتەپ 365، بالىلار باغچىسى 50. مەكتەپتىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 9993 (مىللىي 5320)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 40 مىڭ 900 (مىللىي 26 مىڭ 400)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 108 مىڭ (مىللىي 56 مىڭ)، باغچىدىكى بالا (تەييارلىق سىنىپىتىكىلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 11 مىڭ 200 (مىللىي 4600). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 84.2% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 88.5% كە يەتتى. ئوبلاست بويىچە 295 سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 61)، 4979 كارىۋات، 6267 سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار. 1998 - يىلى بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ 63 تەنھەرىكەتچىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ بۈيرۈق خاراكتېرلىك 4 تۈرلۈك مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 16 ئالتۇن مېدال ئالدى. تىكتاك توپ كوماندىسى مەملىكەتلىك «قۇياشقا باقار لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە ئايالىلار كوللېكتىپ 6 - لىككە، ئايالىلار يەككە تۈردە 4 - لىككە ئېرىشتى. ئوبلاستا ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە قاتناشقان 17 كوماندا ئىچىدە بايىنغولىن كوماندىسى ئالتۇن مېدال سانى جەھەتتە ئالدىنقى ئورۇندا تۇردى. ئوبلاست بويىچە 92.1% ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى. بۇ ئۆلچەمنى يولغا قويغان مەكتەپ 96.4% نى ئىگىلىدى.

خەلق تۇرمۇشى

ئاپتونوم ئوبلاست بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2155 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچى (تارىم نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش، ئېچىش قوماندانلىق شتابى، تۆمۈرىول، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 2 - شىددىكىلەر بۇنىڭ سىرتىدا) 209 مىڭ 700 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە ماڭاشى 6202 يۈەنگە يەتتى. ئوبلاست بويىچە سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 230 مىليون يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 85 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەرلىك شەھەر - بازارلىرىدىكى ئىشسىزلار 9025 بولۇپ، 4964 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يەرلىك ئورۇنلىرىدىكى 927 ئىدارىدىكى 43 مىڭ 200 ئىشچى - خىزمەتچى ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 10 مىڭ 500 ئادەم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا ھەققىنى بىر تۇتاش توپلاشقا، 968 ئورۇندىكى 50 مىڭ 700 ئىشچى - خىزمەتچى ئىشسىزلىق سۇغۇرتا ھەققىنى بىر تۇتاش توپلاشقا قاتناشتى. ئوبلاست بويىچە 40 ياشانغانلار ساناتورىيىسى بولۇپ، 233 يەشتە كاپالەتلەندۈرۈلىدىغان بوۋاي - مومايغا بېقىلدى. 720 شەھەر - بازار ئاھالىسى ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالەت پۇلى ئالدى، قۇتقۇزۇش مەبلىغى 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئوبلاست 64 ئاساسلىق زاۋۇت، كان، كارخانىنىڭ بۇلغىمىلارنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈپ قويۇپ بېرىشى جەھەتتە ئېنىق تەلەپلەرنى

ئونتۇرىغا قويىدى. پار قازان ئىس - تۈتەكلىرى مۇھىتنى بۇلغايدىغان 59 ئورۇننى چەكلىك مۇددەتتە تۈزىدى ھەمدە كىچىك سېمونت زاۋۇتلىرىنىڭ چالۋ - توزانلىرىنى ۋە دوختۇرخانىلارنىڭ يۇندىسىنى تىزگىنلەش سالمىقىنى كۆچەيتتى. «15 جەھەتتە كىچىك» 48 كارخانىنى تاقۇەتتى.

☆ 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، ئوبلاستلىق سېمونت زاۋۇتىنىڭ چەرچى كان رايونى نەچچە 10 يىلدىن بۇيان كۆرۈلمىگەن كەلكۈن ۋە لانتا - شېغىللىق ئېقىنىنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىدى، مىليون يۈەنلىك بۇاستە زىيان كۆرۈلدى.

☆ 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئەڭ ئۇزۇن، چوڭ تېپتىكى سۇنى ياخشىلاش - سۇ يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى — تارىم بوزىيەر ئۇزلەشتۇرۇش رايونىدىكى سۇنى ياخشىلاش - سۇ يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ پۈتۈن لىنىيە بويىچە سۇ قويۇۋېتىلدى، بۇنىڭ بىلەن 40 نەچچە يىلدىن بۇيان تارىم بوز يەر ئۇزلەشتۇرۇش رايونىدىكى 50 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئىشقارلىق سۇ ئېچىش تارىخىغا خاتىمە بېرىلدى. بۇ قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزۇنلۇقى 153.5 كىلومېتىر بولۇپ، 20 مىليون 106 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى.

ئىزاھات: يۇقىرىدىكى سانلىق مەلۇماتلار ئېچىدە مالىيە، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، مۇھىت ئاسراش، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار يېزا ئىگىلىك 2 - شىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىغاندىن سىرت، قالغانلىرى پۈتۈن رايوننىڭ ماتېرىيالىدىن ئىبارەت.

جىن خۇا

كورلا شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

كورلا شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 471 كىلومېتىر، تۆمۈر يول مۇساپىسى 603.5 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق يېزا 10، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 6، دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى (شەھەرگە قاراشلىقى) 7. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (تۆمۈر يولغا قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا) 331 مىڭ 976 (مىللىي 111 مىڭ 139)، يېزا نوپۇسى 131 مىڭ 602؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰10.87، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.87. شەھەرگە تەۋە 26 مىڭ 462.07 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9214 گېكتار يەرگە (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ئاشلىق زىرائىتى، 16 مىڭ 978.6 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كورلا شەھىرىنىڭ مېۋىلىرىدىن نەشپۈت، ئۈزۈكلەر داڭلىق، شەھەر تەۋەسىدە ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن كۆنچى ۋە تارىم دەريالىرى بار. شەھەر بويىچە تاغلىق رايونلاردا 71 مىڭ 200 گېكتار، تۆزلەڭلىكتە 35 مىڭ 900 گېكتار ئوتلاق بار. بۇغا قاتارلىق ئەتىۋارلىق ھايۋانلار بار. تەخمىنەن 80 نەچچە خىل قۇش بار، بۇنىڭ ئېچىدە كۆچمەس قۇشلار 30 نەچچە خىل، دائىم ئۇچرايدىغانلىرىدىن قىرغاۋۇل، ياۋا ئۆردەك، دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن چۆچۈكبۇيا، لوپنۇر كەندىرى، ئالقات، پاقا يوپۇرماق، چاكاندا قاتارلىقلار، ئېچىپ پايدىلىنىلىۋاتقان قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، ھاكتېشى، سىلانتىس، گەچ، مەرمەر، گرانىت تاش، تالك، دولومىت، نېفىت، تەبىئىي گاز، ساپال توپىسى، سېغىز توپا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كورلا شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: يۈەن زې (10 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى).

6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئابلىز ھەسەن.

شەھەر باشلىقى: راخمان كېرىم.

سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ۋالۇ لۈياۋ (1997 - يىل 12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى كورلا شەھىرى بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 761 مىليون 534 مىڭ 200 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 360 مىليون 697 مىڭ 300 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن ‰6.16 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 50 مىڭ 26 تونىنا ئاشلىق، 23 مىڭ 361 تونىنا پاختا، 76 مىڭ 500 تونىنا كۆكتات، 5025 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 8008 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 1366.22 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 14 مىڭ 897 تونىنا گۆش، 707 تونىنا قوي يۇڭى، 4680 كىلوگرام ئۆچكە تۈتىتى، 232 مىڭ 500 پارچە قوي، كالا تېرىسى، 2250 تونىنا سۈت، 3070 تونىنا تۇخۇم، 758 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 45 مىليون 268 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 204.2 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	718670	5.47
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	106134.42	13
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	50026	—10.64
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	27.8	4.91
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	4.72	4.4
دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	10.46	20.23
تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	880.08	—41.76
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	188124	6.70
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	29.1	21.25
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	33032	9.38
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	20939	14.2

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليارد 123 مىليون 160 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 556 مىليون 460 مىڭ يۈەن. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، تاشقى سودا ئىمپورت سوممىسى، ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى كورلا تەۋەسىدىكى بارلىق ئورۇنلار ۋە بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 2 - شىسىنىڭ 28 -، 29 -، 30 - تۇەن - مەيدانلىرىنىڭكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 1028 كىلومېتىر سۇ چىقىرىۋېتىش ۋە سۇغىرىش ئېرىق - ئۆستەڭى چېپىلدى ۋە كېڭەيتىلدى. 3933.3 گېكتار يەر تۈزلەندى، يۇرۇشلەشكەن ئېتىز - ئېرىق ئىنشائاتىدىن 913 ى ياسالدى، 140 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 622 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شەھەرگە تەۋە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 299 مىليون 810 مىڭ يۈەن (1990 - يىلىدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 195 مىليون 760 مىڭ 200 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلىدىكىدىن %27.93 ئاشتى. 540 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 13 مىليون 120 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۇيى، 82 مىڭ تونىا كۆمۈر، 180 مىڭ 700 تونىا سېمونت، 6310 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 144 مىليون 430 مىڭ دانە خىش، 2713 تونىا سۇ يېغى، 2990 تونىا پۈرچاق سۇت پاراشوكى، 34 تونىا تەڭشەلگەن يەم - خەشەك، 3364 تونىا سۇلياۋ ياسالما، 789 تونىا پىۋا، 34 تونىا جيانجيۇ، 80 تونىا ئاچچىقسۇ، 1781 تونىا ساپ سۇ، 25 تونىا توقۇلمىلىغان ئىچىملىك، 506 تونىا چويۇن سايمان، 1129 كۆتادرات مېتىر مەرمەر تاختا ماتېرىيال، 5515 كۆتادرات مېتىر گرانىت تاش تاختا ماتېرىيال، 15 مىڭ 912 كۇب مېتىر تاۋار بېتون، 200 تونىا بىناكارلىق مېتال بۇيۇمى، 12 مىڭ پار خۇرۇم ئايلاغ كېيىم، 210 مىڭ قۇر كېيىم - كېچەك، 12 مىڭ 837 تونىا ساپ پاختا، 6500 كۆتادرات مېتىر تىلىنغان ياغاچ ماتېرىيال، 10 مىڭ دانە ئۈي جاھازىسى، 3248 تونىا قەغەز ياسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. شەھەرگە تەۋە تۇراقلىق مۇلۇككە 595 مىليون 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 98 ' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە 22 تۈردە توختام ئىمزالاندى، توختامدىكى سومما 620 مىليون يۈەنگە يەتتى. شەھەرگە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ كۆپەيگەن ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى تۆۋەندىكىچە: تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش تۈرۈبىسى 16.12 كىلومېتىر، يىللىق تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش ئىقتىدارى 43 مىليون كۇب مېتىر. 11.65 كىلومېتىر تاشيول ياسالدى. 33.993 گېكتار تېرىلغۇ يەر كۆپەيتىلدى، 107 گېكتار كۆكتات پارنىكى ۋە لاپىسى ياسالدى، سودا، يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمەت تور - نۇقتىسىدىن 2 سى كۆپەيدى، ئۇنىڭ كۆلىمى 7772 كۆتادرات مېتىر كېلىدۇ، ئونتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە 1660

ئوقۇغۇچى ئورنى، 4206 كۇادرات مېتىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئۈچى كۆپەيدى. 56 مىڭ 600 توچكىلىق شەھەر تېلېفونى ئاپتوماتىك كوممۇتاتورى يېڭىلاندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، دوختۇرخانىلاردا 108 كارىۋات كۆپەيتىلدى، شەھەردىكى سۇ تۇرۇبىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 6.43 كىلومېتىر ئۇزارتىلدى، شەھەرنى پار بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى سائىتىگە 70 تونىنا، ئىسسىق سۇ بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى سائىتىگە 42.7 مىگاۋات ئاشتى. شەھەردىكى 13.2 كىلومېتىر يول كېڭەيتىلدى، ئۇنىڭ كۆلىمى 647 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ. تۆمۈر يولدا توشۇلغان يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 319 مىليون 360 مىڭ تونىنا. كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 550 مىليون 800 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا؛ تاشيولدا توشۇلغان يۈك 1 مىليون 80 مىڭ تونىنغا، توشۇلغان يولۇچى 1 مىليون 320 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە؛ ئايروپىلاندا توشۇلغان يولۇچى 25 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى (ئۆزگەرمەس باھا) 145 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى تېلېفون 69 مىڭ 613 كە، يان تېلېفون 8988 گە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 35 مىڭ 397 گە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ھەرخىل پەن - تېخنىكا خادىمى 5457، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىكى 99، ئوتتۇرا دەرىجىلىكى 1165. 25 پەن - تېخنىكا نەتىجىسى باھالاپ بېكىتىشتىن ئۆتتى، 18 تۈر شەھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بىخىتىن ئۆزگىرىدىغان نەشرىياتنىڭ 12 يېڭى سورتى تاللاپ يېتىشتۇرۇلدى، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ ئالا سورتلىرى كىرگۈزۈلدى. ئالا سورتنىڭ قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. 273 قارار دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تېخنىكا كۆرسى ئېچىلىپ، 28 مىڭ 132 دېھقان، چارۋىچى (قېتىم) تەربىيىلەندى. 345 دېھقان، چارۋىچى دېھقان تېخنىك ئۇنۇانىغا ئېرىشتى. 2028 كادىر تەربىيىلەندى، «كورلا شەھىرىنىڭ پەن - تېخنىكا سىياسىتى ھۆججەتلىرىدىن تاللانما» 10 مىڭ نۇسخا بېسىلدى. كورلا شەھىرىدىن 40 تۈر «11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسى» ۋە «شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى» گە قاتناشتۇرۇلدى، 11 تۈر مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ قايتا تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. شەھەر قايتا تەكشۈرۈشتە ئاپتونوم رايون بويىچە 1 - بولدى. شەھەر بويىچە ساۋاتلىقلار نىسبىتى 99.3% كە يەتتى. شەھەرگە بىۋاستە قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپ 72 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 49)، ئوقۇغۇچىسى 29 مىڭ 74 (مىللىي 14 مىڭ 774)؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 27 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 13)، ئوقۇغۇچىسى 10 مىڭ 901 (مىللىي 6228)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 597 (مىللىي 205)؛ بالىلار باغچىسى 6، باغچىدىكى بالا 4902 (مىللىي 2004). ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى مەخسۇس ئوقۇتقۇچىسى 2974 (مىللىي 1800)، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 235. شەھەر بويىچە 2 سەنئەت ئۆمىكى، 2 مەدەنىيەت يۇرتى، بىر ئاممۇزى مەدەنىيەت يۇرتى، 2 ئاممۇزى كۈتۈپخانا، 2 ئارخىپخانا بار، ئاممۇزى كۈتۈپخانىدا 100 مىڭ نۇسخىدىن ئارتۇق 371 خىل كىتاب ساقلانماقتا. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. شەھەر بويىچە 53 دوختۇرخانا، شىپاخانا (تۆمۈرىول ئىدارىسىنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا)، 3194 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 700)، 2429 كارىۋات بار. 1998 - يىلى كورلا شەھىرى «مەملىكەت بويىچە يېزىلاردىكى باشلانغۇچ دەرىجىلىك سەھىيە - ساقلىق ساقلاش جەھەتتىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» دېگەن نامغا ئېرىشتى، شەھەر مەملىكەت بويىچە پاكىز شەھەرلەرنى تەكشۈرۈپ باھالاشتىن ئۆتۈشلۈق ئۆتتى. 80 قېتىم مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇلدى. قارا يۇلغۇن ۋە تېكىچى يېزىلىرىغا ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار يېزا دەپ، قوشئېرىق يېزىسىغا مىللىي سەنئەت يېزىسى دەپ نام بېرىلدى. قارا يۇلغۇن يېزىسى 180 مىڭ يۈەن، پۇخۇي يېزىسى 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ كىنوخانا، مەدەنىيەت پونكىتى سالدۇردى. 1998 - يىلى شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئاپتونوم رايون بويىچە «گۈلبوستان» لوتۇقسى تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدە ئوغۇللار كوللېكتىپ ۋە يەككىلەر بويىچە 2 ئالتۇن مېدال ئالدى؛ شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ قىزلار كوللېكتىپ ۋە يەككىلەر بويىچە 2 ئالتۇن مېدال ئالدى. شەھەرلىك ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتىپى بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ۋاسكېتبول مۇسابىقىسىدە 1 - لىككە ئېرىشتى؛ ئوبلاستلىق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ 2 - لىككە، 5 يەككە تۇردە 1 - لىككە ئېرىشتى. شەھەر بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئاساسەن تەنتەربىيىدە ئۆلچەمگە يېتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 91.3% كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى شەھەر بويىچە دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2507.15 يۈەنگە، شەھەرگە تەۋە ئىچى -

خىزمەتچى (تۆمۈرىول، بىكتۆمن يېزا ئىگىلىك 2 - شىنىڭ شەھەرده تۇرۇشلۇق ئىشچى - خىزمەتچىلىرى بۇنىڭ سىرتىدا) لەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 7075 يۈەنگە يەتتى. كورلا رايونىدىكى شەھەر - يېزىلار 4 ياشانغانلار ساناتورىيىسى ئاچتى، ساناتورىيىده 68 كارىۋات بار بولۇپ، 30 بوۋاي - مومايلار بېقىلدى. بەشته كاپالەتلىك ئائىلىدىن 60 ى، ئادەمدىن 61 ى بار بولۇپ، ھەربىر ئادەمنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى 1500 يۈەنگە يەتتى. ھەربىيلەر ۋە ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابئاتى 2030 بولۇپ، ئۇلارغا 3 مىليون 150 مىڭ يۈەنلىك ھال سوراش بۇيۇمى، 134 مىڭ 250 يۈەن نەپقە، 15 مىڭ 317 يۈەن مەيىپلىك پۇلى تارقىتىلدى. شەھەر بويىچە 772 ئادەم ئەك تۇغۇن تۇرمۇش كاپالەت پۇلىدىن بەھرىمەن بولدى، ئۇلارغا 467 مىڭ 295 يۈەن كاپالەت پۇلى تارقىتىلدى، 244 ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 49% كە يەتتى.

☆ 1998 - يىلى كورلا شەھىرى مەملىكەت بويىچە ھەقسىز قان تەقدىم قىلىشتىكى ئىلغار شەھەرلەر ئارا ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

☆ كورلا شەھىرى «جۇڭگو نەشپۈت ماكانى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ دۆلەت يولى «314» لىنىيىسىنىڭ كورلا تەۋەسىدىن ئۆتىدىغان بۆلىكىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى.

☆ كورلا شەھىرى «جۇڭگو بويىچە مۇنەۋۋەر ساياھەت شەھىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

تېمەن فاشياك

خېجىك ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

خېجىك ناھىيىسى تەكلىماغاننىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، قارا شەھەر ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 456 كىلومېتىر، تۆمۈرىول مۇساپىسى 512 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 10، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى 14. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 127 مىڭ 793 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 72 مىڭ 474)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 13.65‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.04‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 9.61‰. ناھىيە بويىچە 16 مىڭ 500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9770 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 5300 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

خېجىك ناھىيىسى چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدۇ. چارۋىچىلاردىن بايىنبۇلاق چوڭ قۇيرۇقلۇق قوي، قاراشەھەر ئېتى، تاغ قوتىزى قاتارلىقلار بار. ساياھەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن بايىنبۇلاقتىكى ئاق قۇ كۆلى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، كۆك ئۆسۈن تاش ئورمىنى، چاۋۇغول قەدىمىي قەبرىستانلىقى بار. يۇلتۇز ئويمانلىقىدىكى بايىنبۇلاق ئاق قۇ مۇھاپىزەت رايونى دۆلەت بويىچە 8 چوڭ قۇش تۇرىنىي مۇھاپىزەت قىلىش رايونلىرىنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ، بۇ يەردە 70 نەچچە خىل قۇش ياشايدۇ، بولۇپمۇ ئاق قۇ ئەك كۆپ، چوڭ ئاق قۇ، كىچىك ئاق قۇ، شىر باش ئاق قۇ قاتارلىق تۇرلىرى بار. ناھىيىنىڭ سۇ بايلىقى مول، قارا شەھەر دەريالىرى بىلەن شارئوسان ئېقىنى ئاساسلىق سۇ سىستېمىسى ھېسابلىنىدۇ. يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 3 مىليارد 752 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 49 مىڭ 600 گېكتار ئورمان بار بولۇپ، ئاساسلىقى مىرزا تېرەك، شىنجاڭ تېرىكى، قارا سۆگەتلەر بار. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، يىلپىز، ئارقار، ئۇلار قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قانتېپەر، رەۋەن، ئەڭلىكئوت، قار لەيلىسى، كىرەش، قىسقا غوللۇق كىرەش، چوڭ يوپۇرماقلىق جىنتىيانا، ئورمان كىرىشى، تەڭرىتاغ سوغىگۈلى، تاغ گېنتسىئاناسى قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن تۆمۈر، مانگان، مىس، قوغۇشۇن، سىنك، ماگنېزىت رۇدىسى، دولومىت، فتورىت، تاشپاختا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ خېجىك ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: سۈن جيەنفېڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: پۇرۋە (موڭغۇل).

ھاكىم: ئالاش (موڭغۇل، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: سۈن جيەنفېڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 219 مىليون يۈەنگە (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.52% ئاشتى. 66 مىڭ 531 تونىا ئاشلىق، 3245 تونىا ياغلىق دان، 44 مىڭ 604

تونىنا قىزىلچا، 166 تونىنا پاختا، 21 مىڭ تونىنا پەمىدۇر ئېلىندى، 193.07 گېكتار لاپاسقا كۆكتات تېرىلدى. 310.47 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. چارۋىنىڭ قولدىن چىقىرىلىش نىسبىتى 52.18% كە، ئەي بولغان تۆل 483 مىڭ 200 تۇياقتا يەتتى. 17 مىڭ 724 تونىنا گۆش، 4464 تونىنا سۈت، 1649 تونىنا يۇڭ، 918 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 18 مىليون 380 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 183.15 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. 6 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 6 ماشىنىلاشقان قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 23 ماشىنىلاشقان قۇدۇق رېمونت قىلىندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، 1720 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 3326.7 گېكتار يەر تۈزلەندى، يۇرۇشلەشكەن 487 ئىنشائات ياسالدى، 92.39 كىلومېتىر سۇغىرىش ئۆستىكى چېپىلدى ياكى كېڭەيتىلدى، 28.14 كىلومېتىر زىيكەش چېپىلدى ياكى كېڭەيتىلدى، 8.6 كىلومېتىر كەلكۈن توسمىسى ياسالدى، يېزىلاردىكى 100.23 كىلومېتىر يولغا شېغىل يانقۇزۇلدى (بۇنىڭ ئىچىدە ئاسفالت يول 25.6 كىلومېتىر)، 16 مىڭ گېكتار يەر چۆنەكلەپ ۋە سۇلياۋ يوپۇق ئۈستىدىن سۇغىرىلدى، 2649.67 گېكتار يەرگە ئوت - چۆپ تېرىلدى، 507 قوتان ياسالدى، 149 مىڭ 200 تونىنا قىشلىق ئوت - چۆپ (يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى شۇنىڭ ئىچىدە)، 1460 تونىنا يەم - خەشەك تەييارلاندى، «ئۇچىنى سىلوسلاشتۇرۇش، بىرىنى ئاممىياكىلاشتۇرۇش» ئورىسىدىن 735ى ياسالدى. ناھىيە بويىچە 2618 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى ياكى يېرىم ئولتۇراقلاشتى، بۇ ناھىيىدىكى چارۋىچىنىڭ 61.2% نى ئىگىلىدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى 108 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناقەت مەھسۇلات قىممىتى 134 مىليون يۈەنگە (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 64.95% ئاشتى. 4386 تونىنا پەمىدۇر قىيامى، 23 مىليون 730 مىڭ دانە خىش، 134 مىڭ 200 تونىنا سېمونت، 3379 كۇب مېتىر كۆمۈر ياسالما، 530 كۇادرات مېتىر يۇڭ گىلەم ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 73 مىليون 130 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 38 كىلومېتىر تاشيول، 255 كۇادرات مېتىر كېچىك يول، 4 كۆۋرۈك - سۇئۆتكۈچ ياسالدى، سۇ بۇزۇۋۈتكەن 5 كىلومېتىر ئىنشائات، 2400 كىلومېتىر ئاسفالت يول رېمونت قىلىندى، 430 كىلومېتىر يول ئاسرالدى. شەھەر يوللىرىنى ئۆزگەرتىشكە 9 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بازىرىدىكى 2.5 كىلومېتىر يول، ناھىيىدىن ئۆتىدىغان بىر كىلومېتىر تاشيول ئۆزگەرتىلدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	4.9	6.52
ساناقەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	3.53	24.67
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	66531	4.23
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	93.36	7.06
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	11260	2.05
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	50843	2.75
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	19381	48.41
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	4.2	3.31
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2583	10.57
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6605	—5.52

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 771 مىليون يۈەن، ساناقەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 595 مىليون 746 مىڭ يۈەن.

تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 7 مىليون 365 مىڭ 800 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون كومپۇتاتورنىڭ سىغىمى 18 مىڭ 927 توپكىغا، تېلېفون ئورناتقان ئائىلە 8130 غا، 139 يان تېلېفونى بارلار 32 گە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 58 مىليون 59 مىڭ 400 يۈەنگە يەتتى. 40 مىڭ 925 ساياھەتچى (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى، ساياھەتچىلىك كەسپىنىڭ تىجارەت كىرىمى 375 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 585 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 44). يېزىلاردا پەننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى بويىچە 250 قارار تۈرلۈك ئىسقاتىدىغان تېخنىكا كۈرسى ئېچىلىپ، 15 مىڭ 900 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 41 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 14)، ئوقۇغۇچىسى 15 مىڭ 628 (مىللىي 9923)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1312 (مىللىي 974)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 2، مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 6497 (مىللىي 3222)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 515؛ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 20 (مىللىي 2)، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 10؛ بالىلار باغچىسى 5، باغچىدىكى بالا 1866 (مىللىي 893)، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 61 (مىللىي 34). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 18 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 315 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 280 كارىۋات بار. 1998 - يىلى 12 قېتىم ناھىيە دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 21 مىڭ 650 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى؛ 40 قېتىم يېزا دەرىجىلىك ئاممىۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 17 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى؛ 16 مىڭ 91 ئوقۇغۇچى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى. بۇ ئومۇمىي ئوقۇغۇچىنىڭ 84% نى ئىگىلەيدۇ.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە ئوتتۇرىچە كىرىم 2067 يۈەنگە، ئۆمۈر سۇغۇرتىسى ھەققى كىرىمى 16 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە، مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 6 مىليون 176 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدا 309 ئائىلىدىكى 1080 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 73.5% كە يەتتى. ياشانغانلار ساناتورىيىسىدىن 5 ى بار بولۇپ، بەشتە كاپالەتلەندۈرۈلىدىغان 22 ئادەم قوبۇل قىلىندى. بەشتە كاپالەتلەندۈرۈلمەيدىغان ئائىلىدىن 88 ى، ئادەمدىن 113ى بار. 300 مىڭ يۈەن مېيىپلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كاپالەت سومىسى يىغىلدى ھەمدە 22 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بالغۇنتاي بازىرىنىڭ ئۇلاستاي كەنتىدىكى «غالىبىيەت» كۆۋرۈكى ئاھالىلەر نۇقتىسىغا توك يەتكۈزۈلۈپ، جەن چىراغ ياقىدىغان تارىخقا خاتىمە بېرىلدى. بايىنبۇلاق ناغلىق رايونىدىكى قىيىنچىلىقى ئېغىر 20 ئائىلىلىك چارۋىچى كۆچۈرۈپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ئۇلار يېرىم ئولتۇراقلىشىپ، يېرىم چارۋىچىلىق تۇرمۇشىنى باشلىدى.

9 - ئايدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە 6 - قېتىملىق شەھەر تازىلىقىنى تەكشۈرۈپ باھالاشتا، خېجىلىك ناھىيىسى «ئالقا پاكىز ناھىيە بازىرى» نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

☆ 4 - ئاينىڭ 16 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 4 تە بالغۇنتاينىڭ چازىگۇ دېگەن يېرىدە زور ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، 780 مىڭ يۈەنلىك بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان پەيدا قىلدى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 13 تىن 17 گىچە خېجىلىك ناھىيىسىنىڭ بايىنبۇلاق رايونىي كۆچلۈك قۇم - بوراننىڭ ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى، بوران 10 بالغا، بوراننىڭ سېكۇنتلۇق تېزلىكى 38 مېتىرغا يەتتى. ئاپەتكە ئۇچرىغان ئادەم 6241 گە، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 1 مىليون 484 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى. كۆچلۈك بوران خېجىلىك ناھىيىسىنىڭ تاغ سىرتىدىكى دېھقانچىلىق رايونىدىكى دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى قاتتىق زىيانغا ئۇچراتتى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 5 مىليون 661 مىڭ 600 يۈەنگە، ئاپەتكە ئۇچرىغان نوپۇس 6200 گە يەتتى.

☆ 5 - ئاينىڭ 19 - كۈنى خېجىلىك ناھىيىسى كۆچلۈك بوراننىڭ ھۆجۇمىغا ئۇچرىدى، شامال ئېغىزىدىكى ئەڭ زور شامال كۆچى 9 — 10 بالغا يەتتى، 16 مىڭ 700 گېكتار يەردىكى كېۋەز ئاپەتكە ئۇچرىدى. 5 مىليون 50 مىڭ يۈەنلىك بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

☆ 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى، 8 - ئاينىڭ 1 — 13 - كۈنگىچە، 8 - ئاينىڭ 23 - كۈنى 3 قېتىم كەلكۇن كەلدى. تاغ سىرتىدىكى دېھقانچىلىق رايونى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 6 مىليون 306 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 9 - ئاينىڭ 17 — 18 - كۈنلىرى خېجىلىك ناھىيىسىدىكى 67.2006 گېكتار يەردىكى كېۋەز ئوخشىمىغان دەرىجىدە ئۇششۇقنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىدى، تېمپېراتۇرا 4℃ 0— قا چۈشتى. 4 مىليون 84 مىڭ يۈەنلىك بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

خۇلۇ يۇڭشياڭ، ژالۇ يۇشيا، خۇلۇ تاۋ

خوشۇت ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

خوشۇت ناھىيىسى ئونتۇرا تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، قاراشەھەر ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 384 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 5، چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 38 مىڭ 281 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 16 مىڭ 765). يېزا نوپۇسى 20 مىڭ 17؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12.31، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.13، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.18. ناھىيە بويىچە 10 مىڭ 593 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 3047 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 247 گېكتار يەرگە ياغلىق دان زىرائىتى، 5187 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

خوشۇت ناھىيىسىدە داڭلىق سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن ئالتۇنقۇم ساھىلى، قىزىل كېپىنەك جىلغىسى قاتارلىقلار بار. ناھىيە تەۋەسىدە ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن چۇقۇ دەريا‌سى، چۇقۇ ئېقىنى، ئۇششاقتال دەريا‌سى، شىمالىي غول ئۆستەڭ قاتارلىقلار بار. يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىزغىم مىقدارى 222 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 73 مىڭ 987 گېكتار ئورمان بار، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي ئورمان كۆلىمى 28 مىڭ 840 گېكتار، شەمشاد ئورمىنى، قارىياغاچ ئورمىنى، ئىككىلەمچى توغراق ئورمىنى، چۆل - چاتقال ئورمىنى، جىلغا ئورمىنى بار. ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰5.74 كە يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە 459 مىڭ 820 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ناھىيىگە تەۋە پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 285 مىڭ 727 گېكتارغا يېتىدۇ (ئەڭ يېڭى ستاتىستىكىلىق مەلۇمات). ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن تاغ ئۆچكىسى، يىلپىز، ئارقار، تايغان بۇغا، ئۇلار، ئاق بوغۇز بۆكەن، سۇلەيسۇن، تۇشقانسىمان سۇلەيسۇن، قارا ئېيىق قاتارلىقلار، ياۋا دورىلىق ئۇسۇملۇكلاردىن قار لەيلىسى، چاكاندا، قانتېپەر، چۇچۇكبۇيا، چوڭ يوپۇرماقلىق جىنتىيانا، رەۋەن، قىزىل يوپۇرماقلىق ئەمەن، بۇدۇشقاق، يالپۇز قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقى مول بولۇپ، زاپىسى بىر قەدەر كۆپلىرىدىن مەرمەر، گرانىت تاش، تۇز، شور ۋە ئاشپاختا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ خوشۇت ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى چۈن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: لېكشىت (موڭغۇل).

ھاكىم: چۆجە (موڭغۇل).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: شياۋ جىنجۇڭ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 204 مىليون 350 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 98 مىليون 380 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰22.42 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىكى شۇنداق). 21 مىڭ 710 تونىنا ئاشلىق، 6341 تونىنا پاختا، 2.291 تونىنا ياغلىق دان، 13 مىڭ 5.143 تونىنا قىزىلچا، 11 مىڭ تونىنا سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان پەمىدۇر، 32 مىڭ 571 تونىنا كۆكتات، 5010 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 2227 مېۋە - كۆكتات لاپىسى ياسالدى، بۇنىڭغا 55 مىليون 670 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 2.381 گېكتار (ئۆلچەمگە توشىدىغان كۆلىمى 307 گېكتار) يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 23.3 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، 371 مىڭ تۇپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 22 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 102.42 كىلومېتىر كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى، 105 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 21 ماشىنىلاشقان - ئېلېكترلەشكەن قۇدۇق قېزىلدى، سۇغىرىش كۆلىمى 1153 گېكتار كۆپەيتىلدى، 1466.7 گېكتار ئونتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 2333 گېكتار يەر تۈزلەندى. بۇ ناھىيە ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بويىچە «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 2293 تونىنا گۆش، 661 تونىنا سۈت، 61 مىڭ پارچە تېرە، 321 تونىنا يۇڭ ئېلىندى. 45 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى. ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالنى قوغداشقا 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىندى. شەرقىي تاشقان كۆچ يولى ۋە سۇ بۆزۈۋۈتكەن كېلىكەي كۆچ يولى رېمونت قىلىندى، بۇنىڭغا 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يېزا - بازار كارخانىسى 1204، كەسىپكارى 7633 بولۇپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 110 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە،

ئېلىنغان پايدا ۋە باج 14 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 79 مىليون 853 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 72 مىليون 343 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.52 ئازايدى. 9200 تونىنا سىمونت، 13 مىڭ 869 كۆتادرات مېتىر گرانىت تاش تاختا ماتېرىيال، 27 مىليون 160 مىڭ دانە خىش، 420 تونىنا ئىشقارىي سۇلفىد، 60 تونىنا ئېغىدرىن، 386 تونىنا قىزىلمۇچ قىيامى، 379.8 تونىنا چوچۇكبۇيا ياسالمىسى، 11 مىڭ تونىنا تۇز ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 125 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، تۇراقلىق مۇلۇك 103 مىليون 170 مىڭ يۈەن كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 15 مىليون 950 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش - ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 14 مىليون 170 مىڭ يۈەن، يېزىلاردىكى كوللېكتىپ ئورۇنلار سالغان مەبلەغ 53 مىليون 120 مىڭ يۈەن. 11 مىليون 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ناھىيە بازىرىدىكى «شەرق شامىلى» كوچىسىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى، بۇ كوچىنىڭ ئۆزۈنلۇقى 4.6 كىلومېتىر بولۇپ، يول يۈزى 45 مېتىرغا كېڭەيتىلدى. شۇ يىلى دۆلەت تاشيولى «314» لىنىيىسىدىن تاغارچى لاپاس بازىرىغىچە بولغان 9 كىلومېتىر يولغا ئاسفالت يېتۈزۈلدى، ئۇششاقتال يېزىسىدىن ئالتۇن قۇمغىچە 26 كىلومېتىر ئوپتىك كابېل يېتۈزۈلدى، 15 كىلومېتىرلىق 35 كىلوۋولتلىق لىنىيىنى ئۆزگەرتىش، چۆقۇ يېزىسىدىكى 333.3 گېكتار ۋە بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسىدىكى 266.7 گېكتار يەردىكى پۈركۈپ سۇغىرىش قۇرۇلۇشى، چۆقۇ يېزىسىدىكى 200 گېكتار تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا قۇرۇلۇشى، تاغارچى يېزىسىدىكى 8.9 كىلومېتىر غول ئۆستەڭنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، ناھىيە بازىرىدىكى 9.4 كىلومېتىر كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنى مۇستەھكەملەش قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۇرلەر تاماملاندى. ناھىيە بويىچە 11 تۇرالغۇ ئۆي بىناسى سېلىنىشقا باشلىدى، بۇنىڭ قۇرۇلۇش كۆلىمى 22 مىڭ 900 كۆتادرات مېتىر. 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنى خوشۇت ناھىيىسىدىكى «كاشغۇڭ» مېۋە - چېۋە، كۆكتات (گۈرۈھى) شىركىتىنىڭ 266.7 گېكتار يەردىكى پارنىك لاپاس قۇرۇلۇش تۈرىنى تۈر قىلىپ تۈرغۈزۇش ئىشى ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى تەرىپىدىن تەستىقلاندى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى (يەككىلەرنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 58 مىليون 800 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، تاشيولدا توشۇلغان يۈك (يەككىلەرنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 47 مىليون 180 مىڭ تونىنغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 5 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ناھىيە بويىچە

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	21045	15.86
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى(تۆمەن يۈەن)	28420.3	9.91
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	21710	—18.27
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۆياق)	16.58	4.34
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	14172	—10.31
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	47778	1.79
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	8061	0.19
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	15406	4.72
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1251	13.52
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3721	—0.91

ئىزاھات: 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 147 مىليون 160 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 170 مىليون 723 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 129 مىليون 230 مىڭ يۈەن.

تېلېفون 4532 توچكا بولۇپ، تېلېفوننىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ھەر 100 ئادەمگە 9دىن توغرا كەلدى. 97 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنغان ناھىيە، يېزىدىن ئىبارەت 2 دەرىجىلىك تېلېفون يىغىنىنىڭ يۇرۇشلەشكەن سىستېما توري 9 - ئاينىڭ بېشىدا ئىشقا كىرىشتى، بۇ، ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى بولۇپ ئىشقا كىرىشكەن ناھىيە، يېزا ئاساسىي قاتلام تېلېفون يىغىنى سىستېمىسى ھېسابلىنىدۇ. ناھىيە بويىچە 1998 - يىلدىكى يەككە سودا - سانائەتچى 1508، كەسپىكارى 2382، يەككە ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىكتىن ئېلىنغان باج 3 مىليون 382 مىڭ يۇەن. ناھىيە بويىچە پارچە سېتىش تور - نۇقتىسى 89، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 15 مىليون 435 مىڭ يۇەن. ئەربىي كۆل سايامەتچىلىك تەرەققىيات باش شىركىتى ئۆزى مەبلەغ توپلاش ۋە كۆپ تەرەپلىمە ھەمكارلىشىش ئارقىلىق 4 مىليون يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، 100 مىڭ كۇادرات مېتىر قوملۇق سايا يەرنى تۈزلەپ، 2500 كۇادرات مېتىرلىق مۇلازىمەت خاراكتېرىدىكى ئۆي - ئىمارەت سالدى. ئەربىي كۆل ياقىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش تۈرىنى تۈر قىلىپ تۇرغۇزۇش ئىشى ش ئۇ ئا ر پىلان كومىتېتى تەرىپىدىن تەستىقلاندى. 1998 - يىلى سايامەتچىلەر قېتىم سانى بويىچە 160 مىڭغا، سايامەتچىلىكتىن كىرگەن كىرىم 2 مىليون 250 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 285 (ئالىي دەرىجىلىكى 23). ناھىيە ئاپتونوم رايونلۇق «مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە» لەرنى قايتا تەكشۈرۈش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈپ ئوتتۇزۇۋېلىشىدىن ئۆتتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 20 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 5679 (مىللىي 2500)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 8 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 2)، ئوقۇغۇچىسى 2317 (مىللىي 1204)؛ بالىلار باغچىسى 2، باغچىدىكى بالا 351. ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 643 (مىللىي 383). 2 مىليون 100 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، قۇرۇلۇش كۆلىمى 9125 كۇادرات مېتىر كېلىدىغان بىر ئوقۇتقۇچىلار تۇرالغۇ ئۆي بىناسى سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 9 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا بىر)، 105 كارىۋات، 157 كەسپىي تېخنىكا خادىمى بار (مىللىي 78). 24 قېتىم ھەرخىل چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى ئىدەبىيات - سەنئەت ئويۇنى تەشكىللەندى. ناھىيە، يېزىلاردا 11 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 5342 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى «98' غەربىي كۆل يېزىي تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى» ئۆتكۈزۈلدى. 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ناھىيىلىك يېزىسىدىكى شەرقىي ناشقاندا 5 - نۆۋەتلىك «نادام مەرىكىسى» ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 4 مېدال ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالتۇن مېدال 3. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يېتىش نىسبىتى 97.1% كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2544 يۇەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 5059 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6376 يۇەنگە، ناھىيە بازىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خراجىتى كىرىمى 4776 يۇەنگە يەتتى. ھەر خىل سۇغۇرتىلاش سوممىسى 683 مىليون 513 مىڭ يۇەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 7 مىليون 20 مىڭ يۇەنگە يەتتى. 30 مىڭ 425 ئادەم ھەر خىل ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. 99 ئائىلىدىكى 417 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 88.5% بولدى. 102 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 858 ئادەم ئاساسىي ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. ناھىيە بويىچە 2 ياشانغانلار ساناتورىيىسى بار، ئۇلاردا بېقىلۇاتقان ئىگە - چاقسىز بوۋاي - مومايلار 11. خوشۇت ناھىيىسىنىڭ ئوبلاست دەرىجىلىك پاكىز ناھىيە بازىرى بەرپا قىلىش خىزمىتى 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى باينغولىن ئوبلاستلىق تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

☆ 6 - ئايدا خوشۇت ناھىيىسى «قىيىنچىلىقى ئېغىر دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىيىنچىلىقى ئېغىر ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە ياردەم بېرىش مەبلىغىنى يولغا قويۇش چارىسى» نى ئوتتۇرىغا قويدى.

☆ 7 - ئايدا «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كەنت ئىشلىرىنى ئاشكارا ئوتۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشقا دائىر ۋاقتلىق چارە» ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

☆ 1998 - يىلى تاغارچى يېزىسىنىڭ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش يولىدىكى «1821» ئۇلىگە يېزا قۇرۇلۇشى ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

ئىزاھات: يۇقىرىدىكى ستاتىستىكىلىق سانلار ناھىيە تەۋەسىدىكى ئورۇنلارنى ستاتىستىكا دائىرىسى قىلغان، باينغولىن ئوبلاستلىق چىڭسخوزا دېھقانچىلىق مەيدانى

بۇنىڭ سىرتىدا.

شۇي خەيفاڭ

باغراش ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

باغراش ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، قارا شەھەر ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى قارا شەھەر دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىمىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 430 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 6. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۆۋەن - مەيدانلىرىنىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 47 مىڭ 200 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 18 مىڭ 192)؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰12.39، ئۆلۈش نىسبىتى ‰3.59، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰8.8. ناھىيە بويىچە 10 مىڭ 30 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4610 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7160 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

باغراش ناھىيىسىدىن چىقىدىغان داڭلىق مەھسۇلاتلاردىن يېسۇئېلەك، پەمىدۇر، قىزىلمۇچلار بار. باغراش ناھىيىسىدە مەملىكەت بويىچە ئېلىك چوڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق تاتلىق سۇ كۆلى — باغراش كۆلى بار، بۇ كۆلنىڭ سۇ كۆلىمى 1061 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. كۆلدە 20 نەچچە خىل تاتلىق سۇ بېلىقى بار. چوڭ - كىچىك كۆل رايونلىرىدا يىلىغا 3000 تونىدىن ئارتۇق بېلىق تۇتۇلىدۇ، ئۇ، شىنجاڭدىكى بېلىقچىلىق بازىلىرىدىن بىرى ھېسابلىنىدۇ. كۆل رايونىدىكى قومۇشلۇقتىن يىلىغا 120 مىڭ 700 تونىا قومۇش ئورۇۋېلىنىدۇ، باغراش ناھىيىسى يىلىغا 52 مىڭ تونىا قومۇش ئورۇۋالىدۇ، بۇ، غەربىي شىمال رايونىدىكى ئېلىك چوڭ قومۇش ئۆسىدىغان رايون ھېسابلىنىدۇ. قېزىلما بايلىقلاردىن شور (زاپىسى 2 مىليون 390 مىڭ تونا)، تورۇ (زاپىسى 290 مىليون تونا)، تۇز (يىللىق قېزىلىش مىقدارى 2500 تونا) قاتارلىقلار بار، نېفىت، تەبىئىي گاز زاپىسىمۇ خېلى كۆپ، ھازىرغىچە نېفىت - گاز قۇدۇقىدىن 8 ى قېزىلدى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ باغراش ناھىيىلىك 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جاڭ بو.

6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: چ. ئاراش (موڭغۇل).

ھاكىم: ئەرىنچارا (موڭغۇل).

سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: فاڭ جۇڭگۇي.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 130 مىليون 800 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ٪6.2 ئاشتى. 26 مىڭ 26 تونىا ئاشلىق، 5233 تونىا ياغلىق دان، 24 مىڭ 820 تونىا قىزىلچا، 59 مىڭ 627 تونىا سانائەتكە ئىشلىتىلىدىغان پەمىدۇر، 108 مىڭ 256 تونىا كۆكتات ئېلىندى. بەرپا قىلىنغان ئورمانىنىڭ ئۆلچەمگە لايىق كېلىدىغان كۆلىمى 289 گېكتارغا يەتتى. 3228 تونىا بېلىق تۇتۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆل - سازلىقتىن تۇتۇلغان ئەركەك بېلىق 490 تونىا، قاقلىنىپ ۋە توڭلىتىلىپ ياسالغان بېلىق ياسالمىسىدىن 2.339 تونىا ئىشلەندى، بۇنىڭ 339 تونىسى ياپونىيەگە ئېكسپورت قىلىنىپ، 1 مىليون 425 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلدى. 1924 تونىا گۆش، 180 تونىا يۇڭ ئېلىندى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 18 مىليون 554 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 3.24 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 100 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى، 3781 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 90 مىليون 731 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ٪33.3 ئاشتى. 11 مىڭ 555 تونىا پەمىدۇر ياسالمىسى ئىشلەپچىقىرىلدى، «كەيزى» ماركىلىق پەمىدۇر قېيمىسى «ISO9002» خەلقئارا سۈپەت جەھەتتە گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئۆتتى. 750 تونىا قىزىلمۇچ ياسالمىسى، 2088 تونىا ئۇن، 6527 كۇب مېتىر قومۇش پەنەركە ئىشلەپچىقىرىلدى، ئوتتۇرا زىچلىقتىكى قومۇش پەنەركىنىڭ سۈپىتى مەملىكەتلىك 1 - دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 42 مىليون 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 27 مىليون 760 مىڭ يۈەن، تۇراغلۇ ئۆي، ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىناسىدىن 17 سى سېلىندى. 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، سۇ چىقىرىش پونكىتىدىن باغراش يېزىلىق ھۆكۈمەتكە باردىغان 10 كىلومېتىر يولغا ئاسفالت يانتۇرۇلدى. ناھىيە بازىرىدىكى «ئىتتىپاق» كوچىسى (ئۇزۇنلۇقى 600 مېتىر)، «گۈللىنىش» كوچىسى (ئۇزۇنلۇقى 700 مېتىر) كېڭەيتىلدى ۋە ئاسفالت يانتۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن ناھىيە بازىرىنىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23165	15.23
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	27987.6	13.69
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	26026	0.1
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	9.79	3.05
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	14759	7.58
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	51051	4.68
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	5507	4.82
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	13608	15.9
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1113	38.78
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3526	18.4

ئىزاھات: 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 163 مىليون 740 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 221 مىليون 531 مىڭ يۈەن.

ئاساسلىق كۆچلىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تولۇق پۈتتى. 3 مىليون 170 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنىپ، باغراش ناھىيىلىك يولۇچى توشۇش بېكىتى بىناسى سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 614 مىڭ 700 يۈەنگە، يىل ئاخىردا تېلېفون ئابونېنتى 2971 گە يەتتى، ناھىيە بويىچە 21 مەۋرىي كەنتكە تېلېفون تۇتاشتۇرۇلدى. جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك سايا‌ھەتچىلەردىن 355 مىڭ ئادەم(قېتىم) كۈتۈۋېلىندى، سايا‌ھەتچىلىكتىن 9 مىليون 460 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. ئاق قاقىرا ماكانى سايا‌ھەت تەرەققىيات تۈرى ئوبلاستىنىڭ مۇھىم سايا‌ھەتچىلىك تۈرلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى، بۇ تۈرنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق ئىشلىرى باشلاندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 354 (ئالىي دەرىجىلىكى 28). 1998 - يىلى ناھىيە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن بېرىلگەن «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار ناھىيە» دېگەن نامغا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 8 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 3375 (مىللىي 585)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 27 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 7004 (مىللىي 1571)؛ بالىلار باغچىسى 3، باغچىدىكى بالا 390 (مىللىي 38). ناھىيە بويىچە خىزمەتتىكى ئوقۇتقۇچى 805 (مىللىي 348). ناھىيىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنى 8 جەھەتتە يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى. 9 - ئايدا «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 9 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 102 كارىۋات، 220 مەھىيە تېخنىكا خادىمى بار. باغراش ناھىيىسىگە 10 - ئايدا «پىلانلىق تۇغۇتنى ئۇچىنى ئاساس قىلىشتا لايا‌قەتلىك ناھىيە» دەپ نام بېرىلدى. 34 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئوتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 8610 ئادەم(قېتىم) قاتناشتى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەنتەربىيەدە ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 90%كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرچە ساپ كىرىمى 2372 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىردىكى خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچى 4162 بولۇپ، ئۇلارغا 28 مىليون 989 مىڭ يۈەن ماياش تارقىتىلدى. ناھىيە بويىچە

نامرانلارنى يۆلەشكە 172 مىڭ 600 يۇەن مەبلەغ سەرپ قىلىندى. 1998 - يىلى باغراش ناھىيىسى بايىنغولىن ئوبلاستى دەرىجىلىك پاكىز ناھىيە بازىرىغا ئايلاندى.

☆ 1998 - يىلى باغراش ناھىيىسىدە دۆلەت كارخانىلىرى توزۇلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش ئارقىلىق شىنجاڭ «كەيزې» پەمىدۇر ياسالمىلىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، باغراش ناھىيىلىك «يېشىل ئارال» قومۇشچىلىق چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، باغراش ناھىيىلىك «پەرۋاز» سۇ مەھسۇلاتلىرى گۇرۇھى شىركىتى، باغراش ناھىيىلىك «يېشىل گىرۇپ» پاي چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قۇرۇلدى.

جالاڭ گۈيلەن

بۇگۇر ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

بۇگۇر ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە، تەكلىماكاننىڭ جەنۇبىي ئېتىكىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 640 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 10، مەيدان 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 85 مىڭ 435 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 74 مىڭ 952)، يېزا نوپۇسى 77 مىڭ 651؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.10، ئۆلۈش نىسبىتى ‰6.1، ساپ كۆپىيىش نىسبىتى ‰4.06. ناھىيە بويىچە 24 مىڭ 200 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 8400 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز تېرىلغۇسىنى شۇنىڭ ئىچىدە)، 7333.3 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بۇگۇر ناھىيىسىدە 1 مىليون 700 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، 24 مىڭ گېكتار توغراقلىق بار. تارىم دەرياسىنىڭ ناھىيە تەۋەسىدىن ئېقىپ ئۆتىدىغان قىسمىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 85 كىلومېتىر كېلىدۇ، يەر ئاستى سۇ بايلىقى 292 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، يىلپىز، سۇلەيسۇن، ئارقار، تايغان بۇغا، ئۇلار، ئاق قۇ قاتارلىقلار، دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، قانتېپەر، كىرەش، قارلەيلىسى، چاكاندا قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، كرىستال تۇز، نېفىت، چىرىمتال، گەچ، مىس، ئالتۇن قاتارلىقلار بار. كۆمۈر زاپاسى 643 مىليون تونناغا، كرىستال تۇزنىڭ زاپاسى 4 مىليون تونناغا يېتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ بۇگۇر ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى بولىن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ھوشۇر ئەمەت.

ھاكىم: توختى نۇر.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ۋالاڭ يۇشۇ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 163 مىليون 440 مىڭ يۇەن (1990 - يىلدىكى ئوزگىرىمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰22.63 ئاشتى (ئۆزگىرىمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 49 مىڭ 731 تونىنا ئاشلىق، 11 مىڭ تونىنا پاختا، 10 مىڭ 385 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 611 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 270 مىڭ توپ كۆچەت تىكىلدى. 4500 تونىنا گۆش، 225 مىڭ 810 پارچە تېرە، 35 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 42 مىليون 463 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 2473 بولۇپ، كىرىمى 52 مىليون 640 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 40 مىليون 653 مىڭ يۇەن (1990 - يىلدىكى ئوزگىرىمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰18.25 ئاشتى. 224 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 10 مىڭ 672 تونىنا تۇز، 3643 تونىنا ئۇن، 242 تونىنا سۇ يېغى، 5175 تونىنا ئىنچىكە ئىشلەنگەن تۇز، 123 تونىنا بالاق، 9689 تونىنا ساپ پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 209 مىليون 210 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى (سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان 94 مىليون 450 مىڭ يۇەن مەبلەغ شۇنىڭ ئىچىدە). توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 11 مىليون 660 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 2 مىليون 316 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىمىسى 5 مىليون 440 مىڭ يۇەنگە، يېزا ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2599 توچكىغا يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	18960	11.1
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	20409.3	40.8
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	49731	2.74
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	31	3.06
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	6802	12.84
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	5.51	13.14
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	15575	23.7
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	31107	19.9
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	8160	5.21
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	9755	14.71

ئىزاھات: 1997 - يىللىق ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 125 مىليون 891 مىڭ يۈەن بولۇشى كېرەك.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەر خىل كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 507 (مىللىي 399). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 54 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 52)، ئوقۇغۇچىسى 13 مىڭ 112؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 11 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 6550؛ بالىلار باغچىسى 2، باغچىدىكى بالا 750. مائارىپقا 18 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100 كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %90 كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 13 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 296 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 275 كارىۋات بار. بازار - يېزىلاردا 88 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۇتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 42 مىڭ 400 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1841 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 6866 بولۇپ، ئۇلارغا 52 مىليون 578 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ھەرخىل سۇغۇرتا كىرىمى 7 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 2 مىليون 30 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 34 مىڭ 359 كۆادرات مېتىرلىق ئۆي - ئىمارەت پۈتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 18 مىڭ 860 كۆادرات مېتىر.

جاۋ شىنچىڭ

لوپنۇر ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

لوپنۇر ناھىيىسى تەكلىماكاننىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمال چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 520 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق يېزا 7، بازار 2، مەيدان 4. يىل ئاخىرىدىكى ناھىيىگە قاراشلىق نوپۇس (بىكتۇرۇننىڭ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق تۇرۇن - مەيدانلىرىدىكى نوپۇس بۇنىڭ سىرتىدا) 52 مىڭ 54 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 27 مىڭ 452)، يېزا نوپۇسى 37 مىڭ 627؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %15.43، ئۆلۈش نىسبىتى %4.87، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %10.56. ناھىيە بويىچە 22 مىڭ 910 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېكىز تېرىلغۇ كۆلىمى شۇنىڭ ئىچىدە)، 16 مىڭ 970 گېكتار يەرگە

ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تېمپېراتۇرىسى چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

لوپنۇر ناھىيىسىدە 142 مىڭ 300 گېكتار ئورمان بار بولۇپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 2.39% كە يېتىدۇ، ئاساسلىق دەل - دەرەخلەردىن توغراق، يۇلغۇن، جىنگدە، شىنجاڭ تېرىكى قاتارلىقلار بار. پايدىلانغىلى بولىدىغان 405 مىڭ گېكتار ئوتلاق بار. مەملىكەت بويىچە 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ئېتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تارىم تايغان بۇغىسى، ئارقار، بۆكەن قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن مەملىكەت بويىچە ئېنىنقلانغان زاپىسى ھەممىدىن كۆپ بولغان ژېرمىكۇتىت بار. ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن چۆچۈكبۇيا، لوپنۇر كەندىرى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ لوپنۇر ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لىيۇ كېيىي.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: نىياز ئابلا.

ھاكىم: جېلىل ناسىر.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: لىيۇ كېيىي.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 352 مىليون 450 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 223 مىليون 180 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18.07% ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 21 مىڭ 924 تونىنا ئاشلىق، 27 مىڭ 105 تونىنا پاختا، 5096 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە ئېلىندى. 654.88 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى 44.502 گېكتار، ئىقتىسادىي ئورمان 152.44 گېكتار، توتۇش نىسبىتى 85% تىن يۇقىرى بولغان ئوزلىچەمگە مۇۋاپىق ئورمان كوزلىمى 305.84 گېكتار، 200 مىڭ 900 تۈپ مەجبۇرىيەت كوچىتى تىكىلدى. 2640 تونىنا گۈڭ، 537 تونىنا سوت، 159 تونىنا يۇڭ، 19.43 تونىنا ئوچكە تۇتى، 95 مىڭ 317 پارچە تېرە ئېلىندى، 101 تونىنا بېلىق توتۇلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 28 مىليون 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 256.8 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئوستەك ياسالدى، 50 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 25 ماشىنىلاشقان - ئېلېكتىرلەشكەن قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 1066.7 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى، 2800 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 3333.3 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوزگەرتىلدى، 790 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	60699	4.62
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	59474	1.24
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	21924	2.28
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	25.07	2.28
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	24501	25.6
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	52722	5.80
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	4727	—23.7
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	233349	15.12
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	1979	19.15
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	4567	6.63

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 383 مىليون 520 مىڭ يۈەن.

سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 30 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، نۇقتىلىق ھالدا كورلا — تارىم ئۆستىڭىنىڭ غەربىي غول ئۆستىڭىنى مۇستەھكەملەش توپا قۇرۇلۇشى تاماملاندى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 770 (يەككىلەرنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بولۇپ، ئۇلارنىڭ كىرىمى 356 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 2.1% ئاشتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 242 مىليون 290 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 135 مىليون 940 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 17.95% ئازايدى. 29 مىليون 90 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 15 مىڭ 658 تونا ۋېرمىكۇلىت، 21 مىليون 230 مىڭ دانە خىش، 12 مىڭ 580 تونا چىگىتى ئايرىلغان پاختا، 357 تونا چۇچۇكبۇيا ياسالمىسى، 3900 تونا ئۇن، 20 تونا يېمەكلىك، 3098 تونا سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىلدى. 9 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ئوزۇنلۇقى 1.4 كىلومېتىر، كەڭلىكى 36 مېتىر كېلىدىغان «تىنچلىق» كوچىسى، ئوزۇنلۇقى 1.3 كىلومېتىر، كەڭلىكى 23.5 مېتىر كېلىدىغان «قۇرۇلۇش» كوچىسى ئوزگەرتىلدى. 2 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، دۆلەت تاشيولى «218» لىنىيىسى (يەنى ئاراتۇرۇك — چاقىلىق تاشيولى) بېسىپ ئۆتىدىغان كۆنچى دەريياسىغا ئوزۇنلۇقى 50 مېتىر، كەڭلىكى 16 مېتىر كېلىدىغان پولات چۈنقىلىق بېتون كۆۋرۈك سېلىندى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 15 مىليون 390 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 549 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 7 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 21 مىڭ 236 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 11 مىڭ 828)، يېزا نوپۇسى 13 مىڭ 497؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.21‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.87‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.34‰. ناھىيە بويىچە 2500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1428 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېكىز تېرىلغۇ كۆلىمىدۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1662 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغىنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە، سىمسىز تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95% كە، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 9 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 195 كارىۋات، 266 سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار. ناھىيىدە 14 قېتىم ناھىيە دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە قاتناشقانلار 5000 ئادەم(قېتىم) دىن ئاشتى. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى بايىنغولىن ئوبلاستى ئۆتكۈزگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە ئوغۇللارنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈشى، قىزلارنىڭ چويۇن توپ ئېتىشىدا 1 -، ئوغۇللارنىڭ چويۇن توپ ئېتىشى، قىزلارنىڭ دىسكا ئېتىشىدا 2 - بولدى. 6785 كىشى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2261 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 393 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە، ئۆمۈر سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 650 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە ياشانغانلار ساناتورىيىسى 7 بولۇپ، 40 ئىگە - چاقسىز بوۋاي - مومايغا بېقىلىۋاتىدۇ. 237 ئادەم(قېتىم) خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ ۋاقتىلىق قوتقۇزۇشقا ئېرىشتى.

ۋاڭ جىيەنچياڭ

چاقىلىق ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

چاقىلىق ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي قىسمىغا، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 894 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 21 مىڭ 236 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 11 مىڭ 828)، يېزا نوپۇسى 13 مىڭ 497؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.21‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.87‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.34‰. ناھىيە بويىچە 2500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1428 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېكىز تېرىلغۇ كۆلىمىدۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1662 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغىنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

ئاساسىي ئەھۋالى

چاقىلىق ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي قىسمىغا، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 894 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 21 مىڭ 236 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 11 مىڭ 828)، يېزا نوپۇسى 13 مىڭ 497؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.21‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.87‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.34‰. ناھىيە بويىچە 2500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1428 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېكىز تېرىلغۇ كۆلىمىدۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1662 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغىنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

ئاساسىي ئەھۋالى

چاقىلىق ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي قىسمىغا، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 894 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 21 مىڭ 236 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 11 مىڭ 828)، يېزا نوپۇسى 13 مىڭ 497؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 12.21‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.87‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.34‰. ناھىيە بويىچە 2500 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 1428 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېكىز تېرىلغۇ كۆلىمىدۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1662 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئىللىق مۇتىدىل بەلۋاغىنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۇنۇرىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 284. ناھىيىدىكى مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپ 15 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 3، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ 9)، ئوقۇغۇچىسى 7489 (مىللىي 4413)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 468 (مىللىي 304)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 3 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 2)، ئوقۇغۇچىسى 2890 (مىللىي 1862)، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 271 (مىللىي 162)، سىملىق

تەبىئىي بايلىقى

چاقىلىق ناھىيىسى تەۋەسىدە دۆلەت دەرىجىلىك ئالتۇنتاغ تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ۋە ئالتۇن تاغ ياۋا تۆگە تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، كىرورەن قەدىمكى شەھىرى، ژاششەرى قەدىمكى شەھىرى خارابىسى قاتارلىقلار بار. ناھىيە بويىچە 56 مىڭ 200 گېكتار ئورمان، 1 مىليون 133 مىڭ گېكتار ئوتلاق، پايدىلانغىلى بولىدىغان 800 مىڭ گېكتار ئوتلاق بار. يەر ئۈستى سۇيىنىڭ سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 310 مىليون كۇب مېتىرغا، پايدىلانغىلى بولىدىغان ئېقىم مىقدارى 280 مىليون كۇب مېتىرغا؛ يەر ئاستى سۇيىنىڭ زاپىسى 307 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ياۋا تۆگە، ياۋا قوتاز، تىبەت بۆكىنى، يىلپىز، تاغ ئۆچكىسى، دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن كۆكمەت، ئارقار، قار توشقىنى، دالا بۆكىنى، سۇلەيسۇن، توشقانسىمان سۇلەيسۇن، قوڭۇر ئېيىقلار بار؛ دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان قۇشلاردىن قارا بويۇن تۇرنا، ساقاللىق بۈركۈت، ئالا قۇيرۇق بۈركۈت، سېرىق بۈركۈت، غېجىر سالۇا، بۈركۈتسىمان مۇشۇكياپىلاق، تىبەت ئۇلارى، بوز ئۇلارلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن لوپنۇر كەندىرى، چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، قارلەيلىسى، تاغ جېنتسيانىسى قاتارلىقلار بار. تاشپاختا، قاشتېشى، ئالتۇن، كالىيلىق تۇز، كۆمۈر، خرۇستال، چىرىمتال، شور، قوغۇشۇن، سىنك، تۆمۈر، مىس، ئىسلاندىيە تېشى قاتارلىق 40 نەچچە خىل قېزىلما بايلىق تېپىلدى، تاشپاختىنىڭ زاپىسى 27 مىليون تونىدىن ئاشىدىغانلىقى تەكشۈرۈلۈپ ئېنىقلاندى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چاقىلىق ناھىيىلىك 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جۇڭ يۈن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: گايىت ئەخمەت.

ھاكىم: جېلىل ئابدۇرېھىم.

سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: جۇڭ يۈن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 32 مىليون 590 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14.9% ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 9196 تونىنا ئاشلىق، 2600 تونىنا پاختا، 3730 تونىنا كۆممىقوناق ئېلىندى. 20 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىنىپ، 50 مىڭ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	7782.6	11.12
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	10365	19.94
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	9196	—22.01
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	11.4	6.15
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	9635	7.04
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	16947	2.19
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2738.8	—17.56
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	9940	10.31
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	689	19.61
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3446	2.89

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. 1997 - يىللىق مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 70 مىليون 40 مىڭ يۈەن بولۇشى كېرەك.

تۆپ كۆچەت تىكىلدى، 8 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 1144 تونىنا گۆش، 42 تونىنا سۈت، 114 تونىنا يۇڭ، 3.25 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 30 مىڭ پارچە تېرە، 80 تونىنا تۇخۇم، 2 تونىنا ھەسەل ئېلىندى، 138 بۇغا بېقىلدى؛ 418 تونىنا مېۋە - چېۋە (بۇنىڭ ئىچىدە چىلان 3 تونىنا)، 769 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 455 تونىنا كۆكتات ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 72 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات، 44 كىلومېتىر يۇقىرى ئۆلچەملىك سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، غول ئۆستەڭ، تارماق ئۆستەڭ، ئېرىقتىن ئىمارەت 3 دەرىجىلىك ئېرىق - ئۆستەڭلەر پۈتۈنلەي سۇ سىڭىمىس قىلىندى، 11.3 گېكتار يەردە تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا ئارقىلىق سۇغىرىش كېڭەيتىلدى؛ 722.3 گېكتار بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، 42 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تاشسايدا ئۆزلەشتۈرۈلگەن بوز يەر 533 گېكتار، قېزىلغان ماشىنىلاشقان قۇدۇق 30، ياسالغان يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات 70، ياسالغان سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭنىڭ ئۆزۈنلۇقى 44 كىلومېتىر. 30 ئىسسىق ئېغىل - قوتان رېمونت قىلىندى، 35 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتى (يېرىم ئولتۇراقلاشتى). يېزا - بازار كارخانىسى 510 (يەككىلەرنىڭ 493) بولۇپ، مەھسۇلات قىممىتى 96 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە، ئالغان پايدىسى 7 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە؛ يەككە سودا - سانائەتچى 579غا، ئۇلارنىڭ تىزىملاتقان مەبلىغى 4 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 60 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10 ئاشتى. ئىشلەپچىقىرىلغان تاشپاختا 31 مىڭ تونىنا، سېتىلغىنى 31 مىڭ تونىنا، مەھسۇلات قىممىتى 47 مىليون 520 مىڭ يۈەن؛ تاشپاختىدىن ئىشلەنگەن چىكەن رەخت 94 تونىنا، مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون 345 مىڭ يۈەن. 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى چاقىلىق ناھىيىلىك تاشپاختا كېنى چاقىلىق تاشپاختا چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىگە ئۆزگەرتىلدى. 3 - كەسىپتىن 33 مىليون 724 مىڭ يۈەن قوشۇلما قىممەت يارىتىلدى. 3 مىليون 770 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 74 مىليون 540 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 5 مىليون 680 مىڭ دانە خىش، 73 تونىنا قاشتېشى، 2560 سەر ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 8 مىليون 120 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، تۇراقلىق مۇلۇك 7 مىليون 970 مىڭ يۈەن كۆپەيدى، 6687 كۆۋادرات مېتىر ئۆي پۈتتى. تاماملانغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرىدىن ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى ۋە «شىنخۇا» كىتابخانىسىنىڭ بىرلەشمە خىزمەت بىناسى، پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي بىناسى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال خىزمەت بىناسى، تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خىزمەت بىناسى، 2 - نومۇرلۇق مەكتەپ رايونىنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ ئىسسىتىش قۇرۇلۇشى، 6.5 كىلومېتىر ئايلانما يول، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئۈن زاۋۇتى، ناھىيىلىك سۇيۇقلاشتۇرۇلغان گاز پونكىتى، ناھىيە بازىرىنىڭ غەربىدىكى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار بار. قىلىنمۇاتقان قۇرۇلۇشلاردىن ناھىيىلىك ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بىناسى، يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال بىناسى، ئوقۇنتۇچىلار تۇرالغۇ ئۆي بىناسى، يوللاش ئىدارىسىنىڭ خىزمەت بىناسى، ھۆكۈمەتنىڭ بىر تۇتاش قۇرۇلۇش بىناسى قاتارلىقلار بار. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 15 مىليون 120 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 36 مىليون 700 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 583 مىڭ يۈەنگە يەتتى، تېلېفوننىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى %17.8 بولدى؛ شىنجاڭ تەۋەسىدىن ھالقىپ چىقىدىغان 2 - ئوپتىك كابېل ئىشقا كىرىشتى. بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 7 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە، تاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 48 مىليون 925 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 136 (ئالىي دەرىجىلىكى 8). 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنى دۆلەت دەرىجىلىك ئالتۇن تاغ تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونىنىڭ باشقۇرۇلۇشى ۋە قۇرۇلۇشىغا دائىر ھەرىكەت پىلانى ئاپتونوم رايون تەستىقلاپ يولغا قويغان «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكەت پىلانى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 3 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 2)، ئوقۇغۇچىسى 1382 (مىللىي 1166)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 16 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 8، ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلار بىلەن خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىلاش ئوقۇيدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 2848 (مىللىي 1541)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 339 (مىللىي 125). ھەر خىل ئوقۇتقۇچى 353 (مىللىي 219). ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يىل ئاخىرىدا رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %90.6 كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى ئۇنۇملۇك قاپلاش نىسبىتى %99.4 كە يەتتى، سىملىق تېلېۋىزىيىدە 16 يۈرۈش پروگراممىسى ئېچىلدى. ناھىيە بويىچە 13 تېپىسىي داۋالاش ئاپپاراتى (بۇنىڭ ئىچىدە يېزا - بازار شىپاخانىسى 7)، 144

كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 77 كارىۋات بار. چاقىلىق ناھىيىسى 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پىلانلىق ئۆزگەرتىش «ئۆچىنى ئاساس قىلىش» ئۇلچىمىگە يەتكەن تۆنجى تۇرگۇمدىكى ناھىيىلەر قاتارىغا ئۆتتى. ناھىيە بويىچە 31 قېتىم ھەر خىل تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 3820 ئادەم(قېتىم) قاتناشتى. بۇنىڭ ئىچىدە يېزا دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى 22 قېتىم ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 2709 ئادەم(قېتىم) قاتناشتى. 2805 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۇلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1996 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 3052 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 7250 يۈەنگە يەتتى. ھەر خىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 68 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 1 مىليون 141 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېزىلاردا 3470 كىشى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتا سوممىسى ئوچۇن 210 مىڭ يۈەن يىغىۋېلىندى. ناھىيە بازىرىدا 25 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بازار - يېزىلاردىكى 13 مىڭ 175 كىشى دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشتى، 600 كىشى قەرەللىك قۇتقۇزۇلدى، كوللېكتىپ تەرىپىدىن تارقاق بېقىلىۋاتقان يېتىم - يېسىر، بوۋاي - مومای، مېيىپ، بالا 69.

☆ 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چاقىلىق ئايرودرومى پۈتۈپ، كۆچا بىلەن چاقىلىق ئارىلىقىدا نۆۋەتچى ئايروپىلان قاتنىدى.

☆ 5 - ئايدا چاقىلىق ناھىيىلىك تاشاي «ياشلار» دېھقانچىلىق مەيدانى قۇرۇلدى.

خۇ مېڭخۇا

چەرچەن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

چەرچەن ناھىيىسى كوئېنلۇن تېغى، ئالتۇن تاغنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي جەنۇب چېتىگە جايلاشقان. شىمالدا ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1270 نەچچە كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى چەرچەن ناھىيىسىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 11، چارۋىچىلىق فېرمىسى 2، ئۇرۇقچىلىق مەيدانى بىر، ناھىيە تەۋەسىدە بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 2 - شىىنىڭ چەرچەن ناھىيىسىدىكى قۇرۇلۇش ئەترىتى بار. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ئاقما نوپۇس شۇنىڭ ئىچىدە، چەرچەن ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش ئەترىتىنىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 53 مىڭ 677 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 40 مىڭ 168)، يېزا نوپۇسى 36 مىڭ 910؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %13.18، ئۆلۈش نىسبىتى %3.62، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %9.56. ناھىيە بويىچە 8740 گېكتار ئاق يەر، 2238.9 گېكتار ئېگىز ئورنى تېرىلدى، 5212.9 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 473.87 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى (ئېگىز تېرىلغۇسى بۇنىڭ سىرتىدا).

تەبىئىي بايلىقى

چەرچەن ناھىيىسىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن چەرچەن قاشتېشى، جاغدا قوغۇن، ئاق ياغلىق ئۈزۈك قاتارلىقلار بار. مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ ياۋايى ھايۋان تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى — ئالتۇن تاغ تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى، ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى رەسمىي تەستىقلانغان مۇنتىزىم ياۋايى ھايۋان ئوۋلاش مەيدانى — ئالتۇن تاغ ئوۋچىلىق رايونىدىكى چەرچەن ئوۋچىلىق مەيدانى بار. ئوتتۇرا كوئېنلۇن ياۋايى ھايۋان ئېكولوگىيىلىك باغچىسى، شىمالىي شىنجاڭ ئادەمسىز ئېكسپېدىتسىيە رايونى، چەرچەن دەريا‌سى ئېقىن ساياھەتى قاتارلىق ئالاھىدە ساياھەت ئورۇنلىرى تەسىس قىلىندى. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 330 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ زاپاسى 1 مىليارد 390 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دەل - دەرەخ تۇرلىرىدىن ئاق تېرەك، سۆگەت، توغراق، جىگدە، يۇلغۇن، شور سۆكسۆكى قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق ياۋا دورا ماتېرىياللىرىدىن چۇچۇكبۇيا، توشقان زەدىكى، زاراڭزا قاتارلىق 55 خىلى بار. ئاساسلىق ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئارقار، كۆكمەت، بۆكەن، قىزىل تۈلكە، ئوتلاق بۇغىسى، ياۋا تۆگە، يىلپىز، تىبەت بۆكىنى، ئۇلار، قار توشقىنى، قوڭۇر ئېيىق قاتارلىقلار بار. ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، تاشپاختا، قاشتېشى، كۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چەرچەن ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: سۈن جيەنشىن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: توختى ئىمىن.

ھاكىم: ساتتار مۇتەللىپ.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: سۇن جيەنشىن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 193 مىليون 421 مىڭ 600 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 13% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 26 مىڭ 166 تونا ئاشلىق، 165 تونا ياغلىق دان، 7310 تونا پاختا، 1500 تونا قوغۇن - تاۋۇز، 7800 تونا كۆكتات ئېلىندى.

كۆچەت تىكىش ئورمان بەرپا قىلىشتا ئۆلچەمگە لايىق بولۇش كۆلىمى 402.27 گېكتارغا يەتتى، 8.47 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 3530.8 تونا گۆش، 820 تونا سۈت، 369.6 تونا يۇڭ، 52 مىڭ 300 پارچە تېرە ئېلىندى. 185.8 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ، 690 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 12 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 800 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيدى، 1800 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 1393.33 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	24328.38	13.95
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	25492.16	20.5
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	26166	2.79
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	33.7	0.18
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	1996	6
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	2.77	2.97
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	5608	2.82
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	12027	13.3
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	6664	4.37
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	8632	—2.73

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 61 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 52% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 9 مىليون 550 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 22 مىڭ 89 تونا سېمونت، 11 مىڭ 672 تونا كۆمۈر، 69.9 تونا قاشتېشى، 6 كىلوگرام ئالتۇن، 1205 تونا ئۇن، 941 تونا سۇ يېغى، 6380 تونا ساپ پاختا، 30 تونا ھاراق ئىشلەپچىقىرىلدى. ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 141 مىليون 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، چەرچەن دەريا سى 2 - دەرىجىلىك ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 -، 3 - نومۇرلۇق گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى تورلاشتۇرۇلۇپ توك ھاسىل قىلىندى. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 34 مىليون 975 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 45 مىليون 164 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 2280 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 18 مىليون 275 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 247. پەن -

تېخنىكا تۈرىدىن 10 ى يولغا قويۇلدى. ناھىيىدىكى ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 4 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ)، مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 2 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 3866 (مىللىي 3117)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 16 (ئۆز ئالدىغا تەسىس قىلىنغان خەلق باشقۇرۇشىدىكى مەكتەپ 6)، ئوقۇغۇچىسى 9190 (مىللىي 7254)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 274 (مىللىي 108). ناھىيە بويىچە ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى 917 (مىللىي 734). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 5 - ئايدا چەرچەن ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى ئارخىپىنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە 1 - دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتكەنلىكى ئاپتونوم رايوننىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. 10 - ئايدا «چەرچەن ناھىيىسى تەزكىرىسى» نىڭ ئۇيغۇرچىسى نەشردىن چىقىپ تارقىتىلدى. سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ كودلاشتۇرۇلغان قانىلى ئىشقا كىرىشتى، قوبۇل قىلىنىدىغان قانال 1997 - يىلدىكى 14 تىن 27 گە يەتتى، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 71.5% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 81.5% كە يەتتى، ناھىيە بويىچە 20 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (كەنت داۋالاش ئورنى بۇنىڭ سىرتىدا)، 383 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 248 كارىۋات بار. ناھىيە بويىچە يېزا - بازارلاردا 8 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 1329 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ناھىيە بازىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 3342 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1991 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە ئىشچى - خىزمەتچى 6536 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6326 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بازىرىدا 284 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھەرخىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 146 مىليون 936 مىڭ يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 1 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بازار - يېزىلاردا 3296 ئادەم (قېتىم) دۆلەت تەرىپىدىن قۇتقۇزۇلدى، 94 يېتىم - يېسىر، بوۋاي - موماي، مېيىپ، بالا كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلدى. ئېچىش شەكلىدىكى نامراتلارنى يۆلەش يولغا قويۇلۇپ، 247 ئائىلىدىكى 1421 ئادەمنىڭ كىيىنىش، تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. 10 - ئايدا چەرچەن ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە پاكىز ناھىيە بازىرى بەرپا قىلىشتا ئاپتونوم رايون بويىچە 3 - لىككە ئېرىشتى ھەمدە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن قىزىل بايراقدار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

☆ 10 - ئايدا چەرچەن ناھىيىسىدە باينغولىن ئوبلاستى بويىچە تولۇق يېپىق شەكىلدىكى تۇنجى ئۇنىۋېرسال سودا بازىرى — گۈلباغ سودا بازىرى پۈتتى.

ژاڭ فاڭ

يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىدىكى تاغ ئارىسىدىكى ئويمانلىق — قاراشەھەر ئويمانلىقىنىڭ ئوتتۇرىسىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 423 كىلومېتىر، تۆمۈريول مۇساپىسى 543 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 6، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (رايون تەۋەسىدىكى نوپۇس سانى) 115 مىڭ 823 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 63 مىڭ 825)، يېزا نوپۇسى 76 مىڭ 892؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 13.63‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.78‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 9.85‰. ناھىيە بويىچە 17 مىڭ 700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 9660 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 11 مىڭ 352 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

يەنجىنىڭ يېسىۋىلىكى پۈتۈن شىنجاڭغا داڭلىق. ناھىيە بويىچە تاغلىق رايونلاردىكى تەبىئىي ئورمان 6666.67 گېكتار بولۇپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 4.9% كە يېتىدۇ. رايون ئىچىدىكى پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 128 مىڭ 100 گېكتارغا يېتىدۇ. قاراشەھەر دەرياسى ناھىيە تەۋەسىدىكى ئاساسلىق دەريا بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 3 مىليارد 440 مىليون كۇب مېتىرغا، ئۇنىڭدا ساقلانغان ئېنېرگىيە 1 مىليون 300 نەچچە مىڭ كىلوۋاتقا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئارقار، سۇغۇر قاتارلىقلار بار. دورىلىق ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن چۈچۈكبۇيا، سوغىگۈل، قانتېپەر، قوچاقتول، قار لەيلىسى، لوپنۇر كەندىرى، يەر مەدىكى، كەتىرا، چاكاندا، قارا ئەندىز قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، كۋارتس، خرۇستال، چىرىمتال ۋە بېرىل قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك

كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جۇ چاڭجيې (5 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى مىڭخۇې (5 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: يالقۇن فاگۇالڭ (خۇيزۇ).

ھاكىم: ما چاڭچىڭ (خۇيزۇ، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئېزىز سايىت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 300 مىليون 80 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 195 مىليون 40 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.56 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 55 مىڭ 429 تونىنا ئاشلىق، 3022 تونىنا يانغلىق دان، 643 تونىنا پاختا، 209 مىڭ 664 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى، 312 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى (ئۆتۈش نىسبىتى %85 تىن ئاشقىنى بويىچە ھېسابلاندى). 4362 تونىنا گۆش، 3880 تونىنا سۈت، 429 تونىنا يۇڭ، 52 مىڭ 542 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 980 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 237 كىلومېتىر ھەرخىل سۇغىرىش ئېرىقى چېپىلدى ۋە كېڭەيتىلدى، 1972 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭنىڭ لاتقىسى تازىلاندى، 512 يۇرۇشلەشكەن ئىشلەپچىقىرىش ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 250 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ئەخلەت ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	62089	4.8
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	49658	4.44
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	55429	4.06
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	21.22	5
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	25521	25.18
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	5.8	9.36
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	14253	3.64
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	41783	6.1
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	2581	16.05
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	6181	13.3

ئىزاھات: 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (نېفىت مەھسۇلات قىممىتى شۇنىڭ ئىچىدە) 341 مىليون 195 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 366 مىليون 70 مىڭ يۈەن.

ياسالمىسى، 4000 تونىنا سېمونت، 200 تونىنا ئاشپاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 106 مىليون 340 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى (نېفىتنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا)، بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە بازىرىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 6 مىليون 700 مىڭ يۈەن. توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليون 750 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 12 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 21 مىڭ 888 توچكىغا يەتتى. بازار سودىسىدا پۇتۇشۇلگەن سومما 96 مىليون 530 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمى 647. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 12 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 6961 (مىللىي 4103)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 93؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 47 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 3)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 829 (مىللىي 9439)؛ بالىلار باغچىسى 4، باغچىدىكى بالا 350 (مىللىي 179). ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1610 (مىللىي 935). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 16 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بويىچە رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ئوخشاشلا %100 كە يەتتى. 6 - ئايدا «يەنجى ناھىيىسى تەزكىرىسى» نەشردىن چىقىپ تارقىتىلدى. ناھىيە بويىچە 107 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (ناھىيە تەۋەسىدىكى يېزا، كەنتلەردىكى يەككە داۋالاش ئورۇنلىرى شۇنىڭ ئىچىدە)، 258 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 130 كارىۋات بار. ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى بايىنغولىن ئوبلاستلىق 10 - نۆۋەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 12 مېدال ئالدى، بايىنغولىن ئوبلاستىدا ئۆتكۈزۈلگەن چېلىشىش مۇسابىقىسىدە 14 مېدال ئالدى. 14 مىڭ 203 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بازىرىدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئىلكىدىكى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 4547.04 يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.1 ئازايدى؛ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 2334 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6441 يۈەنگە يەتتى. سۈغۇرتا تىجارىتىدىن 21 مىليون 737 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە سۈغۇرتا ھەققى كىرىمى 20 مىليون 873 مىڭ يۈەن.

☆ 5 - ئايدا پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى يەنجى ناھىيىسىگە «مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە» دەپ نام بەردى.

☆ 11 - ئايدا دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق «مەشئەل» پىلانى تۈرى — سىپرون تۈرى يەنجىدە قۇرۇلۇشقا باشلىدى.

لى چېنخۇي

ئاقسۇ ۋىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاقسۇ ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي قىسمىغا، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ۋويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. مەمۇرىي مەھكىمە جايلاشقان ئاقسۇ شەھىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 995 كىلومېتىر، تۆمۈريول مۇساپىسى 1126 كىلومېتىر كېلىدۇ، 1998 - يىلى ۋىلايەتكە قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 8. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 1 - شىسىنىڭ ۋىلايەتتە تۇرۇشلۇق نوپۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 1 مىليون 977 مىڭ 100 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1 مىليون 507 مىڭ 800)؛ يېزا نوپۇسى 1 مىليون 178 مىڭ 600؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %13.95، ئۆلۈش نىسبىتى %5.3، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %8.65. ۋىلايەت بويىچە 348 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ (يېزا ئىگىلىك 1 - شىسىنىڭ تېرىلغۇ يېرى بۇنىڭ سىرتىدا)، 179 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 54 مىڭ 700 گېكتار) تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلاردىن كۆچا كىشمىش ئۈرۈكى، قىزىل ئالما، مۇناقى ئۈزۈم، يېشىل ئۈزۈم، ئونسۇ ئىپارگۈرۈچى، قەغەز ياڭاق، چۈرۈك نەشپۈت قاتارلىقلار بار. ۋىلايەت بويىچە كۆلىمى 4098 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان 1293 مۇزلۇق بار، ئۇنىڭ سۇ زاپىسى 215 مىليارد 400 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. بۇ سۇ چوڭ - كىچىك 16 دەريا - ئېقىنغا قۇيۇلىدۇ، ئاقسۇ، ئۇگەن، تارىم ۋە تېرەن، كۆچا دەريالىرى قاتارلىق ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلار بار. ۋىلايەت تەۋەسىدىكى كۆللەرنىڭ كۆلىمى 6815 گېكتارغا يېتىدۇ. يەر ئاستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 12 مىليارد 900 مىليون كۇب مېتىرغا، تۇزلەڭلىك رايونلارنىڭ يەر ئاستى سۈيىنىڭ ئۇنۇملۇك تولۇقلىنىش مىقدارى 7 مىليارد 281 مىليون كۇب مېتىرغا، ئېچىشقا بولىدىغان سۇ مىقدارى 5 مىليارد 121 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 3 مىليون 539 مىڭ 100 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار بولۇپ، 3 مىليون 335 مىڭ 400 گېكتار ئوتلاقتىن پايدىلىنىشقا بولىدۇ. 581 مىڭ 900 گېكتار ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %4.4. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شىنجاڭ سەگى تېرىكى، سۇۋادان تېرەك، تەڭرىتاغ شەمشادى، جىگدە، سۇگەت، توغراق قاتارلىقلار بار، ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر 100 خىلدىن ئاشىدۇ، ئاساسلىق قىلىرىدىن سېرىق بۇيا، چاكاندا، پەربۈن، ئاق چوغلۇق، قانتېپەر، كىرەش، پىچەكگۈل، ئالقات، چۈچۈكبۇيا، كەتىرا، لوپنۇر كەندىرى، سوغىگۈل، زاراڭزا،

قار لەيلىسى قاتارلىقلار بار، ياۋايى ھايۋانلار 300 خىلدىن ئاشىدۇ، ئاز ئۇچرايدىغان قىممەتلىك ياۋايى ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، يىلپىز، جەرەن، سۇلەيسۇن، قۇلان، ياۋا تۇگە، تاغ ئۆچكىسى، تەڭگە گۈللۈك سىبىرىك يىلپىز، تايغان بۇغا، ئاق تۇرنا، قارا تۇرنا، ئاق توقام بۇركۇت، ئاق قۇ، ئۇلار قاتارلىقلار بار. تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىق 55 خىل بولۇپ، ھازىر قېزىپ پايدىلىنىلىۋاتقانلىرى تۆمۈر، مانگان، مىس، قوسفور، ئالىيۇمىن رۇدىسى، قەلەي ـ سىنك رۇدىسى، كۆمۈر، نېفىت، تۇز، گەچ، ھاكتېشى، گۈڭگۈرت، زەمچە، كۋارتس قۇمى، گرانىت تاش، مەرمەر قاتارلىقلار بار. 80 نەچچە ساياھەت مەنزىرە نۇقتىسى بار. ئونسۇ ناھىيىسىدىكى تۆمۈر چوققىسى تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى ھېسابلىنىدۇ، كۆلمى 1500 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ، مۇھاپىزەت رايونىدا ئاجايىپ مۇزلۇق مەنزىرىسى بار، ئۇ داڭلىق ساياھەت مەنزىرە نۇقتىسى ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك 12 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: شېۋكۇ خۇيىين (2 ـ ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، خۇ چاڭگەن (2 ـ ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: مەتتىمىن ياسىن، تۇنىياز مەمەت، شېن چېۋيۇ، جى شېۋگەن.

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئاقسۇ ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: تۇنىياز مەمەت؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ئىبراھىم نۇر (11 ـ ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، جياڭ لياڭجېي.

مەۋرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى: مەتتىمىن ياسىن؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: لۇ جياچۇەن، ئابلا ئاپپاق (10 ـ ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى پېڭ، جاڭ جۇنچېڭ، ئۆمەرجان مىرزىئەخمەت، دىلمۇرات رىشىت (10 ـ ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابلا ئاپپاق (12 ـ ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: تېمەن شىچېڭ، يۈسۈپ ھاپىز (12 ـ ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 ـ يىلى ۋىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليارد 218 مىليون يۈەن (1990 ـ يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليارد 339 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 15.58% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 5 مىليارد 373 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 122 مىليون يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 692 مىليون يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 30 مىليون يۈەن. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق كەسىپلىرىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 3 مىليارد 480 مىليون يۈەنگە يەتتى. 998 مىڭ 598 تونىنا ئاشلىق، 23 مىڭ 572 تونىنا ياغلىق دان، 252 مىڭ 534 تونىنا پاختا، 271 مىڭ 495 تونىنا قىزىلچا، 196 مىڭ 966 تونىنا كۆكتات، 60 مىڭ 22 تونىنا قوغۇن ـ تاۋۇز، 155 مىڭ 367 تونىنا مېۋە ـ چېۋە ئېلىندى. 6320 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 62 مىڭ 964 تونىنا گۆش، 17 مىڭ 520 تونىنا سۈت، 4273 تونىنا قوي يۇڭى، 476 تونىنا چۇپۇر، 16.75 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 83 مىڭ 826 پارچە كالا تېرىسى، 959 مىڭ 338 پارچە قوي تېرىسى، 8527 تونىنا تۇخۇم، 21.31 تونىنا پىلە غوزىسى، 3367 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، بېلىقچىلىق، سۇچىلىق كەسىپلىرىگە 253 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 15 مىڭ 100 گېكتار بوزىەر ئېچىلدى، 105 مىڭ 127 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ)، 12 مىڭ 817 تونىنا سۈلياۋ يوپۇق، 963 تونىنا دېھقانچىلىق دورىسى، 76 مىليون 362 مىڭ 700 كىلوۋات ساەئت توك ئىشلىتىلدى. يېزىلاردىكى ئونئوللۇك سۇغىرىلىدىغان يەر 329 مىڭ 200 گېكتارغا يەتتى.

ساناەئت قوشۇلما قىممىتى 679 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 ـ يىلدىكىدىن 14.14% ئاشتى؛ ساناەئت مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 217 مىليون يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 324 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 16.02% ئاشتى. يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى ساناەئتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 26 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 15.13% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ساناەئتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 187 مىليون يۈەن، كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ 524 مىليون يۈەن، پاي چەكلىك شىركىتى، بىرلەشمە ۋە باشقا ئىگىلىكتىكىلەرنىڭ 294 مىليون يۈەن؛ ئېغىر ساناەئتنىڭ 1 مىليارد 20 مىليون يۈەن، يېنىك ساناەئتنىڭ 1 مىليارد 24 مىليون يۈەن، ۋىلايەتتىكى 4 ئونتۇرا تېپتىكى كارخانىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 179 مىليون يۈەن بولدى. 629 مىليون 400 مىڭ كىلوۋات ساەئت توك، 1 مىليون 964 مىڭ 400 تونىنا كۆمۈر، 51 مىڭ تونىنا كوكس، 31 مىڭ 100 تونىنا شېكەر (ئىشلەپچىقىرىش مەزگىلىدە)، 38 مىڭ 500 تونىنا سۇ يېغى، 213 مىڭ تونىنا يۇغداي ئۇنى، 12 مىڭ 200 تونىنا ئارىلاشما يەم ـ خەشەك، 9 تونىنا مەشۇت، 4 مىليون 740 مىڭ مېتىر پاختا رەخت، 10 مىڭ تونىنا پاختا يىپ، 210 مىڭ تونىنا ساپ پاختا، 391 مىڭ تونىنا سېمونت،

650 مىليون دانە خىش، 16 مىڭ تونىا سۇلياۋ بۇيۇم (يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلمىدىغان نېپىز سۇلياۋ يوپۇق 14 مىڭ تونىا) ئىشلەپچىقىرىلدى. قۇرۇلۇش - بىناكارلىق كەسپىدە مەبلەغ سۇپىتى 4 - دەرىجىدىن يۇقىرى بولغان، مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىلىرى ئورۇندىغان بىناكارلىق - قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 390 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، قوشۇلما قىممىتى 117 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تۇراقلىق مۇلۇككە 1 مىليارد 158 مىليون 780 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. سېلىنغان مەبلەغ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىگە سېلىنغان مەبلەغ 915 مىليون 290 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 676 مىليون 490 مىڭ يۈەن، تېخنىكا يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 180 مىليون 480 مىڭ يۈەن؛ ئۆي - زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغىنى 15 مىليون 70 مىڭ يۈەن، باشقىلارغا سېلىنغىنى 43 مىليون 250 مىڭ يۈەن. شەھەر - بازارلاردىكى كوللېكتىپ ئىگىلىككە سېلىنغان مەبلەغ 202 مىليون 290 مىڭ يۈەن، شەخسىلەرنىڭ ئۆي سېلىشقا سالغان مەبلىغى 41 مىليون 200 مىڭ يۈەن. سانائەتكە سېلىنغان مەبلەغ 205 مىليون 550 مىڭ يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە ئېلېكتر ئېنېرگىيىسىگە سېلىنغىنى 72 مىليون 650 مىڭ يۈەن. قاتناش - ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف، ئالاقە كەسىپلىرىگە سېلىنغىنى 176 مىليون 180 مىڭ يۈەن. شەھەر مۇئەسسەسلىرىگە سېلىنغان مەبلەغ 99 مىليون 800 مىڭ يۈەن. ژىلايەت بويىچە 320 تۈرلۈك قۇرۇلۇش قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن ئىش باشلانغان تۈر 227. ژىلايەت بويىچە 5 مىليون يۈەن (5 مىليون يۈەنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) دىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان چوڭ تۈرلەر ئىچىدە، يېڭىدىن قۇرۇلغان، قۇرۇلۇۋاتقان، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن تۈر 16. پۈتكەن تۈرلەر: 69 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ژىلايەتلىك ئىشخىلا سۇ باشلاش توگۇنلۇك قۇرۇلۇشى، 23 مىليون 530 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان كەلپىن ناھىيىلىك كونا چىلان سۇ تارتىش سۇغىرىش قۇرۇلۇشى، 42 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان باي ناھىيە مۇزئارت دەريالىق ئاقبۇلۇق سۇغىرىش - سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى، 28 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ئونسۇ ناھىيىسى تېرەن دەريالىق غول ئۆستىڭىنى سۇ سىڭىمەس قىلىش قۇرۇلۇشى، 66 مىليون 840 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان باي — ئاقسۇ 2 - قايتما يوللۇق توك ئۆزىتىش - بېسىم ئۆزگەرتىش سىم يولى قۇرۇلۇشى، 46 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ئونسۇ ناھىيىسى 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسى، 99 مىليون 940 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان شايار ناھىيىلىك پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى، 238 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان باي تېرەك ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى، 5 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	70.20	10.39
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	84.35	
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	998598	3.95
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈەن تۇياق)	439.45	3.14
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	12.29	8.7
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈەن كىلوۋات)	72.43	1.84
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈەن يۈەن)	150612.1	4.86
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	63.44	13.75
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	3.08	16.41
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	7.88	4.5

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 5 مىليارد 290 مىليون يۈەن.

كۆچا ناھىيىسىنىڭ يۇندا چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى. يېڭى قۇرۇلغان، قۇرۇلۇۋاتقان تۇرلەر مۇنۇلار: 41 مىليون 410 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنغان ئاقسۇ شەھىرىدىكى دولان چوڭ ئۆستەڭنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمىنى رەتلەپ، سۇ سىڭمەسلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى، 159 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنغان قىزىل 2 - دەرىجىلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى، 12 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنغان ژىلايەتلىك تېببىي داۋالاش مەركىزى قۇرۇلۇشى، 13 مىليون 570 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنغان كۆچا دەرياسى غول ئۆستىگى قۇرۇلۇشى. يېڭى ئىش باشلانغان تۇرلەر مۇنۇلار: ژىلايەتلىك پاختا ئۆتكى زاپاس ئامبىرى، دۆلەت ئاشلىق ئامبىرى قاتارلىقلار. يېڭىدىن كۆپەيگەن ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى: يىللىق كۆمۈر قېزىش ئىقتىدارى 40 مىڭ تونىنا، تارقىتىلغان توك 150 مىڭ كىلوۋات سائەت، توك ئۆزىتىش سىم يولى 116 كىلومېتىر، يېڭىدىن ياسالغان ۋە ئۆزگەرتىلگەن تاشيول 208 كىلومېتىر، ئاپتوماتىك كوممۇتاتور 2676 توپكا، كېڭەيتىلگەن شەھەر يولى 104 كىلومېتىر. ژىلايەت بويىچە تاشيولدا توشۇلغان يولۇچى 76 مىليون 70 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 197 مىليون 400 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يۈك 2 مىليون 760 مىڭ تونىنا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 999 مىليون 880 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 130 مىليون 70 مىڭ يۇەنگە، خەۋەرلىشىش كەسپىنىڭ كىرىمى 145 مىليون يۇەنگە، يېڭىدىن ئىشقا سېلىنغان ئوپتىكىلىق كابېل 267 كىلومېتىرغا، ژىلايەت بويىچە كوممۇتاتور سىغىمى 170 مىڭ توپكىغا، تېلېفون ئابونېنتى 85 مىڭ 837 (تۈرالغۇ ئۆي تېلېفونى 70 مىڭ 87) گە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 27 مىڭ 122 گە، يان تېلېفون ئابونېنتى 4393 كە يەتتى. ژىلايەت بويىچە 127 بازارنىڭ يىللىق سودىدا پوتۇشۇش سوممىسى 857 مىليون 20 مىڭ يۇەن بولدى. 171 مىليون 330 مىڭ يۇەنلىك توختام تۈزۈلدى. 249 مىڭ 100 جۈڭگو ۋە چەت ئەللىك ساياھەتچى (قېتىم) كۆتۈۋېلىندى، تىجارەت كىرىمى 10 مىليون 733 مىڭ 700 يۇەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى ژىلايەت بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1187 سى (ئالىي دەرىجىلىكى 155)، پەن تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ئاپپاراتىدىن 4ى بار. بىر پەن تەتقىقات تۈرى ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا، 12 تۈر 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات يەرمەنكىسىنىڭ ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ژىلايەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 1082 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 983)، ئوقۇغۇچىسى 301 مىڭ 226 (مىللىي 267 مىڭ 360)، ئوقۇتقۇچى 13 مىڭ 266 (مىللىي 11 مىڭ 586)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 128 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 105)، ئوقۇغۇچىسى 109 مىڭ 487 (مىللىي 96 مىڭ 988)، ئوقۇتقۇچى 5475 (مىللىي 4562)؛ چوڭلار ئالىي مەكتىپى 2، ئوقۇغۇچىسى 502 (مىللىي 378)، ئوقۇتقۇچى 108 (مىللىي 93)؛ بالىلار باغچىسى 16، باغچىدىكى بالا 6023 (مىللىي 2811)، ئوقۇتقۇچى 257. ژىلايەت بويىچە 120 يېزا، بازار، مەيداندىن 75 يېزا، بازار، مەيداننىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئۈلچەمگە يېتىپ، تەكشۈرۈپ ئۈتكۈزۈۋېلىشتا لاياقەتلىك بولدى. باشلانغۇچ مەكتەپ ئۆيى قۇرۇلۇشىغا 77 مىليون 227 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 157 مىڭ 431 كۆادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى سېلىنىدى. 3 - ئاينىڭ 8 - كۈنى شاڭخەي 3 مىليون يۇەن ياردەم بەرگەن، ژىلايەت 1 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ تەييارلىغان، 4850 كۆادرات مېتىرلىق ئاقسۇ — شاڭخەي تەربىيىلەش مەركىزىنىڭ ئۈنۈمۈۋېرسال ئوقۇتۇش بىناسىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلاندى. ژىلايەت بويىچە 10 سەنئەت ئۆمىكى، 10 سەنئەت سارىيى، مەدەنىيەت يۇرتى، 8 ئاممۇۋى كۈتۈپخانا، بىر مۇزېي، 7 مەدەنىيەت باشقۇرۇش پونكىتى بار، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى (بىكتۈەن 1 - شىنمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) %84كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %86.5كە يەتتى. ژىلايەت بويىچە 310 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 96)، 4744 كارىۋات، 5561 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر 2226. 1998 - يىلى ژىلايەت تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 4 ئالتۇن مېدال، 10 كۈمۈش مېدال، 11 مىس مېدال ئالدى. 59 قېتىم ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۈتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 18 مىڭ 293 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى؛ 138 قېتىم يېزا دەرىجىلىك مۇسابىقە ئۈتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 94 مىڭ 600 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ژىلايەت بويىچە كەسپىكار 140 مىڭ 50كە، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماۋاشى 5995 يۇەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1697 يۇەنگە، يىللىق سۇغۇرتا سوممىسى 5 مىليارد 967 مىليون يۇەنگە، تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 3 مىليارد

167 مىليون يۈەنگە، ئۇمۇر سۇغۇرتىسى سوممىسى 2 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە، ئۇمۇر سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئادەم 486 مىڭ 400 گە، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئادەم 39 مىڭ 931 گە (دۆلەت ئورۇنلىرىدىن قاتناشقىنى 38 مىڭ 209 كىشى، كوللېكتىپ ئورۇنلاردىن قاتناشقىنى 1422 كىشى، باشقا ئورۇنلاردىن قاتناشقىنى 100 كىشى)، ئەملىي تاپشۇرۇلغان سۇغۇرتا سوممىسى 63 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 638 ئورۇن ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. 33 مىڭ 26 ئادەم فوند تاپشۇردى، سوممىسى 2 مىليون 880 مىڭ يۈەنگە يەتتى. باشقۇرۇش خىراجىتى ئۈچۈن 590 مىڭ يۈەن، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش كاپالەت خىراجىتى ئۈچۈن 1 مىليون 140 مىڭ يۈەن چىقىم قىلىندى. 1997 — 1998 - يىللىرى باشقا جايلاردىن كۆچۈرۈپ ئورۇنلاشتۇرۇلغان نامرات ئائىلە 2968 گە، ئادەم 13 مىڭ 748 گە يەتتى، ئۇلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 5409 ئائىلىدىكى 24 مىڭ 447 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 670 يۈەنگە يەتتى. مۇھىت بۇلغىنىشىنى چەكلەش مۇددەتتە تۇرمۇش تۇرىدىن 33ى تاماملاندى، ئۇنىڭغا 3 مىليون 685 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىلدى. 25 كۆزادرات كىلومېتىر ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى. شەھەرنىڭ كۆكەرتىلىش كۆلىمى 290.2 گېكتارغا، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 24.1%كە، ھويلا - ئارامگاردا كىشى يېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كۆكەرتىلگەن كۆلەم 3.73 كۆزادرات مېتىرغا يەتتى.

☆ 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جەنۇبىي شىنجاڭ تۇمۇرىيولىنىڭ ئاقسۇدىن كورلىغىچە بولغان بۆلىكى پۈتۈپ تىجارەت باشلاندى.

ما شىنجۇن

ئاقسۇ شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاقسۇ شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1010 كىلومېتىر، تۇمۇرىيول مۇساپىسى 1126 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 5، مەيدان بىر، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 498 مىڭ 900 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 210 مىڭ 100)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 278 مىڭ 500؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 9.38‰، ئۆلۈش نىسبىتى 3.68‰، تەبىئىي كۆپەيمىش نىسبىتى 5.75‰. شەھەر بويىچە 58 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 18 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (9467 گېكتار ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 29 مىڭ 300 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (كېۋەز 24 مىڭ 700 گېكتار) تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتى قەغەز يالىقاق. شەھەر تەۋەسىدە يەرلەر ئاساسەن ئاقسۇ دەرياسى بىلەن دولان ئۆستىگى ئارقىلىق سۇغىرىلىدۇ. تارىم دەرياسىنىڭ 164 كىلومېتىر بۆلىكى شەھەر تەۋەسىدىن ئۆتىدۇ. دەريا - ئېقىنلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 11 مىليارد 400 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇ ئېنېرگىيىسىنىڭ نەزەرىيىۋى زاپىسى 66 مىڭ 400 كىلوۋاتقا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 500 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، بېلىق بېقىشقا بولىدىغان تەبىئىي كۆل كۆلىمى 3226 گېكتارغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ئەشمە كۆلىنىڭ سۇ كۆلىمى 2746.7 گېكتار. 23 مىڭ گېكتار ئورمان، 366 مىڭ گېكتار ئوتلاق بار. ئاساسلىق ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، توشقانسىمان سۆلەيسۇن، ئاق بوغۇز بۆكەن، قىزىل تۈلكە قاتارلىقلار بار. جۇڭگو — ياپونىيە پەسىل قۇشلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىش كېلىشىمىگە كىرگۈزۈلگەن قۇشلاردىن چوڭ ئاق قۇ، كىچىك ئاق قۇ، قىزىل ئۆردەك، يېشىلباش ئۆردەك، چۆمگەك ئۆردەك، سېرىق ئۆردەك، پۇپۇچەك تورغاي قاتارلىقلار، ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، قانتېپەر، توشقان زەدىكى، چاكاندا، ھىلە، كەرەش، كامپا، قىزىل چوغلۇق، ئوسما يىلتىزى، كەتىرا، رەۋەن قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن فوسفور، ھاكتېشى، گەچ، كۆارتس قۇمى، سىماپ، باريت، ئالىيومىن، ۋانادىي توپىسى، كۆمۈر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاقسۇ شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: گاۋ لىيېچاڭ.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: يالقۇن ئەلمىدىن.

شەھەر باشلىقى: ئابلىز ئابدۇرېھىم.

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى:

دەي زوڭكې.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 953 مىليون 870 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 497 مىليون 680 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.1 ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 108 مىڭ 680 تونна ئاشلىق، 1087 تونна ياغلىق دان، 41 مىڭ 302 تونна پاختا، 31 مىڭ 133 تونна قىزىلچا، 121 مىڭ 765 تونна كۆكتات، 20 مىڭ 897 تونна قوغۇن - تاۋۇز، 17 مىڭ 525 تونна مېۋە - چېۋە، 531 تونна ياڭاق ئېلىندى. 693 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 400 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى، 6609 كۇب مېتىر ياغاچ كېسىلدى. 11 مىڭ 385 تونна گۆش، 1499 تونна سۈت، 1358 تونна تۇخۇم، 402 تونна قوي يۇڭى ئېلىندى. 666 تونна بېلىق تۇتۇلدى. سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 103 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋاقىتلىق ئىنشائاتىدىن 141 ى ياسالدى، ئەسلىدىكى 312 سۇچىلىق قۇرۇلۇشى ئىنشائاتى مۇستەھكەملەندى، 154 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئۆستىگە ياسالدى. 3670 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 4740 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوزگەرتىلدى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 192 مىليون 22 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	86506	12.19
سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	143174	8.55
ئېلىنغان ئاشلىق (تونна)	108683	1.8
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۆياق)	43.04	2.87
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	28045.4	3.05
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	105455	0.29
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	39132.3	30.91
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	12923	12.25
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	12647	16.81

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 453 مىليون 570 مىڭ يۈەن.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 477 مىليون 870 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 331 مىليون 280 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.37 ئاشتى. مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش نىسبىتى %93.1 بولۇپ، دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ بىرىمۇ زىيان تارتمىدى. 17 مىليون 776 مىڭ 600 كىلوۋات سائەت توك، 5298.4 تونна سۇ يېغى، 37 مىڭ 300 تونна ئون، 2046 تونна ئارىلاشما يەم - خەشەك، 40 مىڭ 427 تونна ساپ پاختا، 4306.5 تونна پاختا يىپ، 168 مىليون 660 مىڭ دانە خىش، 221 مىڭ 800 تونна سېمونت، 6278 تونна سۈلياۋ ياسالما (يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلمەيدىغان نېپىز سۈلياۋ يوپۇق 4981 تونна)، 57 مىڭ 534 كۋادرات مېتىر تالالىق گەج تاختا، 15 مىليون 534 مىڭ تونна تۇرۇبا سۇيى، 764 مىڭ بوتۇلكا ئوكۇل سۇيۇقلۇقى ئىشلەپچىقىرىلدى. 8 - ئاينىڭ ئاخىرىدا 8 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، كۆلىمى 3.13 گېكتار كېلىدىغان ئاقسۇ شەھەرلىك دەپنە ئىدارىسى قۇرۇلۇپ ئىشقا چۈشتى. تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق ئورنى 12 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ يارىدەم بەرگەن ئاقسۇ شەھەرلىك سۇيۇقلاشتۇرۇلغان گاز مەركىزىگە تەييارلىق كۆرۈش پونكىتى 11 - ئايدا پۈتۈپ ئىشقا چۈشتى، ئۇنىڭ كۆلىمى 3.33 گېكتار، يىلىغا 100 مىڭ ئائىلىنى گاز بىلەن تەمىنلىيەلەيدۇ. 28 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان كاشجوي مىكرو رايونى 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ 396 يۇرۇش تۇرالغۇ ئۆيى 12 - ئايدا پۈتتى. 63 مىڭ 959

كۆلەمدىن مېتىر ئۇزۇن پۈتكۈزۈلدى. شەھەر قۇرۇلۇشىغا 30 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 5.8 كىلومېتىر يول ئۆزگەرتىلدى. 14 كىلومېتىر سۇ بىلەن تەمىنلەش ۋە يۇندا چىقىرىۋېتىش تورۇبىسى يانقۇزۇلدى، 12 ئاممىۋى ھاجەتخانا سېلىندى ۋە ئۆزگەرتىلدى، 9 ئاممىۋى ماشىنا توختىتىش مەيدانى ياسالدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 207 مىليون 220 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 61 مىليون 249 مىڭ يۈەنگە، پۈتكەن ئۈي كۆلىمى 63 مىڭ 959 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. شەھەر بويىچە يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 16 مىليون 750 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، تىجارەت قىلىۋاتقان، گۈزۈاھنامىسى بار كىرا ئاپتوموبىلى 1273 كە، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 63 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، شەھەر تېلېفونىنىڭ سىغىمچانلىقى 72 مىڭ 700 توچكىغا، شەھەر رايوندىكى تېلېفون بوتكىسى 624 كە، ئاھالىلەر تېلېفونى 32 مىڭ 35 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 68 مىليون 161 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 45 بازار بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق پۈتۈشۈش سوممىسى 60 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەھەر - يېزىلاردىكى يەككە سودا - سانائەتچى 14 مىڭ 466 گە، كەسىپكارى 23 مىڭ 69غا، خۇسۇسىي كارخانا 292 گە، كەسىپكارى 728 گە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن-تېخنىكا خادىمىدىن 793 ى بار. 2 تۈر ژىلايەتلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، بىر تۈر 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئاقسۇ شەھىرى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن يەنە شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشتىكى ئىلغار (ناھىيە) شەھەر بولۇپ باھالاندى. شەھەردىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 9)، ئوقۇغۇچىسى 13 مىڭ 87 (مىللىي 10 مىڭ 830)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 105 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 94)، ئوقۇغۇچىسى 41 مىڭ 21 (مىللىي 33 مىڭ 710)، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 2183 (مىللىي 1715). ئاقسۇ شەھىرىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى شىنجاڭ بويىچە 1 - بولدى، شەھەر «مەملىكەت بويىچە مائارىپ خىزمىتىدىكى ئىلغار (ناھىيە) شەھەر» دېگەن نامغا ئېرىشتى. 98% كەنتتە مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇلدى. مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش پائالىيىتىدە 14 قېتىم ئويۇن قويۇلدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90%كە يەتتى. شەھەر بويىچە 12 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 512 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 398 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ئاقسۇ شەھىرى ئاپتونوم رايون بويىچە تازىلىقتا قىزىل بايراقدار شەھەر بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1854 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماۋاشى 6604 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك سۇغۇرتا كەسىپلىرىنىڭ سۇغۇرتىلاش سوممىسى 172 مىليون 540 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 13 مىليون 90 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە نامرات‌لىقتىن قۇتۇلۇش ئۆلچىمى 700 يۈەندىن 750 يۈەنگە تەڭشەلدى، ھازىر شەھەر بويىچە 1576 ئائىلىدە 7681 نامرات بار. شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى 100 يۈەنلىك ئۆلچەمگە يەتتى. شەھەر رايوندا باغۋارانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، كوچىلارغا يېڭىدىن 9982 تۈپ كۆچەت تىكىلدى. گۈللۈكتە 337 مىڭ تۈپ ئوت - چۆپ، گۈل - گىياھ ئۆستۈرۈلدى. 200 مىڭ تەشتەك گۈل بازارغا سېلىندى، رەڭلىك ئوت - چۆپتىن 600 كۆلەمدىن مېتىرلىق 7 گۈرۇپپا گۈللۈك ياسالدى؛ كۆچەتخانا، چىمخانا، گۈلخانا بازىسىدا 1600 كۆلەمدىن مېتىرلىق كۈن نۇرى پارنىكى ياسالدى. 14 مىڭ ئادەم مەجبۇرىيەت كۆچەتى تىكىشكە قاتناشتى، 12.5 گېكتار كۆلەم كۆكەرتىلدى؛ «مېھمان كۈتۈش» يولىنى يېشىل كارىدور قىلىپ ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، 60 مىڭ كۋادرات مېتىر چىم، 40 مىڭ تۈپ گۈل ئۆستۈرۈلدى. شەھەر بويىچە 20 گېكتار كۆكەرتىلگەن يەر كۆپەيدى.

☆ 8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئەتتىگەن سائەت 5 تىن 17 گىچە ئاقسۇ شەھىرى سېكۈنتلىق ئېقىن مىقدارى 404 كۇب مېتىرلىق چوڭ كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، شەھەر رايونىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى 12 كۋادرات كىلومېتىر رايون ئاپەتكە ئۇچرىدى، 2 يېزا، 25 ئورۇن، خەلق باشقۇرۇشىدىكى 110 كارخانا، 1990 ئائىلە، 1557 گېكتار ئېتىز (بۇنىڭ ئىچىدە ئاپەتكە ئېغىر ئۇچرىغىنى 356 گېكتار) ئاپەتكە ئۇچرىدى، 370 نەچچە ئېغىز ئۈي ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 16 ئادەم ئۆلدى، 200 مىليون يۈەن بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

☆ 12 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئاقسۇ شەھىرى قۇمباش يېزىسى قوشئېرىق كەنتىدىكى دېھقان مۇتەللىپ خوجانىيازغا ئىتتىپاق مەركىزي كومىتېتى، يېزا ئىگىلىك

مىنىستىرلىكى، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى، سۇچىلىق مىنىستىرلىكى «3 - نۆۋەتلىك كۆزگە كۆرۈنگەن جۇڭگو دېھقىنى» دەپ نام بەردى.

يالۇ جىيىڭ

ئونسۇ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئونسۇ ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ ئوتتۇرا بۆلىكىدىكى تۆمۈر چوققىسىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئورۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1019 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 9، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى 5، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى 5، دۆلەت ئورمانچىلىق مەيدانى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 202 مىڭ 838 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 159 مىڭ 365)، يېزا نوپۇسى 167 مىڭ 451؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.8، تۇلۇش نىسبىتى ‰4.5، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.3. ناھىيە بويىچە 41 مىڭ 360 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 21 مىڭ 110 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئاق يەرگە ۋە ئېگىز ئورنىغا تېرىلغىنى)، 20 مىڭ 560 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (ئاق يەرگە ۋە ئېگىز ئورنىغا تېرىلغىنى) تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئونسۇ ناھىيىسى شىنجاڭنىڭ تاۋار ئاشلىق بازىلىرىنىڭ بىرى. ناھىيىلىك شالچىلىق مەيدانى مەملىكەت بويىچە «يېشىل يېمەكلىك» (سورتلۇق گۈرۈچ) بازىلىرىنىڭ بىرى، ناھىيىنىڭ شال ئورۇقچىلىق مەيدانىنىڭ «قارا مەرۋايىت» گۈرۈچى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا ناھايىتى بازار تاپقان. ناھىيە تەۋەسىدە سۇ بايلىقى مول، شىمالىي قىسمىدىكى تاغلىق رايوندا 197 قار - مۇزلۇق بولۇپ، تەڭرىتاغدىكى مۇزلۇق كۆلىمىنىڭ ‰31.22نى ئىگىلەيدۇ. سۇ زاپىسى 158 مىليارد 202 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ 43 چوڭ - كىچىك دەريا - ئېقىن بار، تەبىئىي سۇ بايلىقى 9 مىليارد 640 مىليون كۇب مېتىرغا؛ يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەربىرىنىڭ زاپىسى 1 مىليارد 618 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 29 مىڭ 3. 317 گېكتار يەردە دەل - دەرەخ بار (بۇ يەر - زېمىن ئۆزگىرىشىنى تەكشۈرگەندىكى سان)، بۇنىڭ ئىچىدە ئورمان 15 مىڭ 6. 397 گېكتار. 533 مىڭ 980 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، 507 مىڭ 433 گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار. دۆلەت تەرىپىدىن قوغدىلىدىغان ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، يىلپىز، سۇلەيسۇن، قاراتۇرنا، ئاق قۇ قاتارلىقلار، ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قۇچاققول، قانتېپەر، كەتمرا، چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، چاچرانقۇ، كىرەش، قار لەيلىسى قاتارلىق 200 نەچچە خىلى بار. تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان ۋە ئېچىپ پايدىلىنىلمۇاتقان قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، گەچ، تاشتۇز، فوسفور، تۆمۈر، ئۇران، گرافىت، سىبغىز، ھاكتېشى، گۈڭگۈرتلۇك تۆمۈر، ساپال توپىسى، قوغۇشۇن، سىنك، ئارسېن، مىس، ئىندىي، كۇمۇش، ئالتۇن، كادمىي، قاشتېشى، پېرلىيت، تاشپاختا قاتارلىق 20 نەچچە خىلى بار. كۆمۈرنىڭ زاپىسى 1 مىليارد تونىدىن ئاشىدۇ، كۆمۈر قاتلىمى مۇقىم، قېزىش ئاسان. ناھىيە تەۋەسىدە 10 تۇز تاغ 30 نەچچە كىلومېتىر يەرگىچە ئېگىز - پەس سوزۇلۇپ ياتىدۇ، ئوتتۇرچە ناترىي خىلورىد تەركىبى ‰90تىن ئاشىدۇ، زاپىسى 40 مىليارد تونىنا بولۇپ، كەم ئۇچرايدىغان كان ياتمىسى ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئونسۇ ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: فۇ جىنكۇي.

9 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: كەنجى ھاپىز.

ھاكىم: ئەكبەر غوپۇر.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: تۇردى سادىق.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 716 مىليون 940 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 383 مىليون 103 مىڭ 600 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰23.15 (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 132 مىڭ 525 تونىنا ئاشلىق (شال 56 مىڭ 648 تونىنا)، 877 تونىنا ياغلىق دان، 29 مىڭ 716 تونىنا پاختا، 100 مىڭ 797 تونىنا قىزىلچا، 1535 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز، 3488 تونىنا كۆكتات، 108 تونىنا قۇلماق ئېلىندى. 999 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 600 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. يىل ئاخىرىدىكى ئەمەلىي مېۋىزارلىق 2543گېكتارغا يەتتى، 8081 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى، 135 گېكتار سۇدا بېلىق بېقىلىپ، 450 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. 5146 تونىنا گۆش، 4000 تونىنا سۈت، 566 تونىنا قوي يۇڭى، 70 تونىنا چۇپۇر، 24.5 تونىنا ئۇچقە تىۋىتى، 5000 پارچە كالا تېرىسى، 45

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	65000	15.45
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	61668.36	20.62
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	132525	5.99
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	56.92	0.90
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	12200	27.08
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	95598	7.13
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	17400	19.18
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	52900	15.75
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2184	24.59
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6903	15.32

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

مىڭ 600 پارچە قوي تېرىسى، 30 مىڭ 100 پارچە ئۆچكە تېرىسى، 5 تونىا تۆگە يۇڭى، 220 تونىا تۇخۇم ئېلىندى. 130 بۇغا ېيقىلىپ، 41 كىلوگرام يۇمران بۇغا مۇڭگۈزى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ۋە كەلكۈننىڭ ئالدىنى ئېلىش - كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇشقا 49 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تېرەن دەريانىڭ باش غول ئۆستىگىنىڭ 3.8 كىلومېتر بۇلىكىنى ئۆزگەرتىپ، كېڭەيتىپ، سۇ سىغىمىلىشتۇرۇشنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 301.5 كىلومېتر سۇغرىش ئۆستىگى، 318 كىلومېتر زەيكەش چېپىلدى، 115.9 كىلومېتر سۇ سىغىمى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 4800 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى، 3653 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 4400 گېكتار يەر تۈزلەندى، 957 يۇرۇشلەشكەن سۇچىلىق ئىنشائاتى ياسالدى، 1280 مېتىر پۇختا كەلكۈن توسمىسى ياسالدى، 20.8 كىلومېتىرلىق كەلكۈن توسمىسى رېمونت قىلىندى. 920 گېكتار يەرگە سۈنئىي ئۈسۈلدا ئوت تېرىلدى، 165 لاپاسلىق قوتان سېلىندى، 120 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 4500 گە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 332 مىليون 190 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 233 مىليون 580 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16.7% ئاشتى. 67 مىليون 810 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 252 مىڭ 364 تونىا كۆمۈر، 11 مىڭ 665 تونىا تۇز، 70 مىڭ 100 تونىا سېمونت، 101 مىليون 100 مىڭ دانە ئوڭچەملىك خىش، 11 مىڭ 271 كۆتادرات مېتىر گەچ تاختا، 2343 تونىا يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇق، 30 تونىا تەييار جۇكچى دورىسى، 8000 دانە ئۈي جاھازىسى، 1 مىليون 60 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۇيى، 1333 تونىا ئاق ھاراق، 10 مىڭ 747 تونىا پىۋا، 58 تونىا جاكىيۇ، 13 مىڭ 854 تونىا گۈرۈچ، 22 مىڭ 300 تونىا بۇغداي ئۇنى، 4110 تونىا سۇ يېغى، 967 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 30 مىڭ 400 تونىا ساپ پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 126 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 18 ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىدە يېگىدىن ئىش باشلىنىپ، 66 مىليون 720 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. نۇقتىلىق تۈزلەردىن، 18 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ناھىيە بازىرىنىڭ شەرقىي - غەربىي چوڭ كوچىسى ۋە «كوناشەھەر»، «مەدەنىيەت»، «ماتارىپ» يوللىرىنى كېڭەيتىپ، ئاسفالت يانتۇرۇش قۇرۇلۇشى؛ 16 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، توخۇلا يېزىسىدىن تۇمشۇق يېزىسىغا بارىدىغان تاشيولنى كېڭەيتىپ، ئاسفالت يانتۇرۇش

قۇرۇلۇشى تامامىلاندى. 1 مىليون يولۇچى (قېتىم) توشۇلدى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4000 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 64 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 138 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 515ى بار (مىللىي 301). ناھىيىدىكى بالىلار باغچىسى 5 (مىللىي باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 956 (مىللىي 328)، ئوقۇتقۇچى 37 (مىللىي 14)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 146 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 131)؛ ئوقۇغۇچىسى 33 مىڭ 159 (مىللىي 28 مىڭ 614)، ئوقۇتقۇچى 1348 (مىللىي 1178)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 24 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 18)، ئوقۇغۇچىسى 9869 (مىللىي 8876)، ئوقۇتقۇچى 540 (مىللىي 451)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر (مىللىي)، ئوقۇغۇچىسى 370 (مىللىي)، ئوقۇتقۇچىسى 28 (مىللىي)؛ ئوقۇتقۇچىلار بىلىم ئاشۇرۇش مەكتىپى بىر (مىللىي)، ئوقۇغۇچىسى 275 (مىللىي)، ئوقۇتقۇچىسى 37 (مىللىي 36). ناھىيە بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %90 كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 46 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 450 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 288 ئۆلچەملىك كارىۋات بار. ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر گۈرۈپپىسى بويىچە يېنىك ئاتلېتىكا ۋە خەلقارا چېلىشىش مۇسابىقىسىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى ھەر 2 تۈرە، ئومۇمىي نومۇردا 2 - بولدى. 13 قېتىم مۇسابىقە ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 16 مىڭ 800 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىسىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1833 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 5690 يۈەنگە يەتتى. دۆلەت كارخانىلىرىدىن ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش كاپالىتى ئۈچۈن 300 مىڭ يۈەن، ناھىيە بازىرى ئاھالىسىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتى ئۈچۈن 206 مىڭ يۈەن ھەل قىلىپ بېرىلىپ، ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇلغان 61 ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ناھىيە بازىرىدىكى 191 قېينىچىلىقى بار ئائىلىنىڭ ئەڭ تۆۋەن تۇرمۇشى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 13 - ۋە 19 - كۈنلىرى ئونسۇ ناھىيىسى 9 — 10 يىل بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، 15 مىڭ گېكتار يەردىكى دېھقانچىلىق زىرائىتى ئاپەتكە ئۇچرىدى، 393 تۈياق چوڭ - كىچىك چارۋا ئۆلدى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 81 مىليون 530 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى.

☆ 7 - ئايدا جۇڭگو ئالاھىدە مەسئۇلاتلار ماكانىنى كۆرسىتىپ بېرىش ۋە تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى تەشكىلىي ھەيئىتى ئونسۇ ناھىيىسىگە «جۇڭگو ئونسۇ گۈرۈچ ماكانى» دەپ نام بەردى.

ۋاڭ يۈڭ

باي ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

باي ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ ئوتتۇرا بۆلىكىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، چۆلتاغنىڭ شىمالىي چېتىدىكى تاغ ئارىسى ئويمانلىقىغا، ئۇ‌گەن دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا جايلاشقان، ناھىيە بازىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 860 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 11، دۆلەت دېھقانچىلىق مەيدانى 2، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 190 مىڭ 200 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 165 مىڭ 600)، يېزا نوپۇسى 150 مىڭ 400؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %98. 13، ئۆلۈش نىسبىتى %18. 5، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %8. 8. ناھىيە بويىچە 48 مىڭ 7. 866 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 31 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 10 مىڭ 7. 826 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

باي ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىنىڭ ياغلىق دان بازىسى. ناھىيە تەۋەسىدە مۇزارت، قاپسىلاك قاتارلىق 5 ئىچكى قۇرۇقلۇق دەريالىق بار، ئۇلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 792 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ زاپىسى 2 مىليارد 700 مىليون كۇب مېتىرغا، ئېچىشقا بولىدىغان مىقدارى 1 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 84 مىڭ گېكتار تەبىئىي ئورمانلىق بار، ئورمانلىقتا ئاساسەن شەمشاد ئۆسىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا تاغ تېركى، تاغ سۆگىتى، قېيىن دەرەخلىرى بار؛ 13 مىڭ 300 گېكتار سۇنئىي ئورمان، 690

مىڭ گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، 10 مىڭ 3.517 گېكتار سۇنىشي ئوتلاق بار. ناھىيە تەۋەسىدە ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن يىلپىز، قوڭۇر ئېيىق، تاغ ئۆچكىسى، ئارقار، ئاق تۆش بۆلغۇن، قىزىل تۈلكە قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن قانتېپەر، سوغىگۈل، كىرەش، چاكاندا، قار لەيلىسى، چۇچۇكبۇيا، كەتىرا قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، مىس، مانگان رۇدىسى، تۆمۈر، نېفىت، تاشتۆز، گەچ، چىرىمتال، بارىت، ژاۋېللىت، يافۇت، مەيبەنشى تېشى، تەبىئىي گاز قاتارلىق 40 نەچچە خىلى بار، كۆمۈر، تاشتۆز، گەچ زاپاس ئىڭ مول. قاپسىلاڭ دەريا‌سى ئارشىڭى تەركىبىدە گۈڭگۈرت قاتارلىق مىنېرالار ناھايىتى مول بولۇپ، تېرە كېسەللىرىگە شىپا قىلىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ باي ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جاۋ مىڭلىن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ھېكىم ئانايەت.

ھاكىم: ئەمەت يۇسۇپ.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابدۇرۇسۇل گايىت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 447 مىليون909 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 247 مىليون 117 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.1% (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 205 مىڭ 800 تونىا ئاشلىق، 14 مىڭ 100 تونىا ياغلىق دان، 46 مىڭ 835 تونىا قىزىلچا، 2540 تونىا ساپ پاختا ئىلىندى. 8 - ئايدا باي ناھىيىسى ئاقسۇ ژىلايىتى تەرىپىدىن شالغۇت كۆممىسقوناق ئۇرۇقى يېتىشتۇرۇش بازىسى قىلىپ بېكىتىلدى. 1046.7 گېكتار يەرگە كۆچەت تىكىلدى، 104.1 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، پارچە - پۈراك يەرلەرگە 1 مىليون 230 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 740 مىڭ تۈپ مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىلدى، 7346 تونىا گۆش، 920 تونىا سۈت، 987 تونىا قوي يۇڭى، 18.7 تونىا ئۆچكە تىۋىتى، 100 مىڭ 700 پارچە كالا، قوي تېرىسى ئىلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 8 مىليون 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 297.2 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئۆستەڭ، 110 دانە يۇرۇشلەشكەن سۇ باشلاش، سۇغىرىش ئىنشائاتى ياسالدى. 69 يۇرۇشلەشكەن سۇغىرىش مۇئەسسەسى رېپونت قىلىندى، 1000 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 12 مىڭ 333.3 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. 5600 گېكتار يەر تۈزلەندى، 1866.7 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. دۇنيا بانكىسى پۇل قەرز بەرگەن ئاقبۇلۇق سۇ باشلاش تۈگۈنلۈك قۇرۇلۇش تۈرى پۈتتى. 83 كىلومېتىر يېزا يولى ياسالدى. 106.67 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. 97 ئائىلىلىك چارۋىچى ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە ئولتۇراقلاشتۇرۇلغان چارۋىچى 1124 كە يېتىپ، ئولتۇراقلىشىش نىسبىتى 54% كە يەتتى، يېزا - بازار كارخانىسى 60قا، خۇسۇسىي كارخانا 22گە يەتتى. يەككە سودا - سانائەتچى 3335 كە، كىرىمى 220 مىليون يۈەنگە يەتتى، نەتىجىدە بۇ ناھىيە ئاقسۇ ژىلايىتى بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتىنى 100 مىليون يۈەندىن ئاشۇرغان تۈنجى ناھىيە بولۇپ قالدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (ژىلايەتلىك ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 187 مىليون 800 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 127 مىليون 723 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.6% ئاشتى. 443 مىليون 300 مىڭ كىلوۋات سائەت توك (ژىلايەتلىك ئېلېكتر ئىستانسىسى، قىزىل سۇ ئامبىرى، ياڤا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ توكىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 1 مىليون 232 مىڭ 300 تونىا كۆمۈر، 5600 تونىا كوكس، 42 مىڭ تونىا سېمونت، 35 مىليون 300 مىڭ دانە ماشىنىدا قويۇلغان خىش، 2283 تونىا تۇز، 4316 تونىا مانگان رۇدىسى، 6390 تونىا تۆمۈر قېتىشمىسى، 1070 تونىا ساپ پاختا، 16 مىڭ 98 تونىا ئۇن، 4960 تونىا سۇ يېغى، 1083 تونىا ھاراق، 315 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 76 مىليون 32 مىڭ 900 يۈەن (ژىلايەتلىك ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) مەبلەغ سېلىندى. 10 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىنىڭ «ئازادلىق»، «قىزىلبايراق»، «ئىتتىپاق»، شىمالىي بازار، شەرقىي ئايلانما يولىدىن ئىبارەت 5.16 كىلومېتىر يولنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ۋە شەرقىي چوڭ كۆۋرۈكتىن كانچى يېزىسىغىچە بولغان 1.63 كىلومېتىر ئۇلاق يولىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. 1 مىليون 545 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شىمالىي چوڭ كۆۋرۈكتىن يېڭى شەرقىي چوڭ كۆۋرۈكتىكى تەلۈچۈك دەريا‌سىنىڭ غەربىي قىرغىقىغىچە ناھىيە بازىرىنى ئوراپ تۇرىدىغان پۈختا توسما قۇرۇلۇشى تاماملاندى. ئۇن - ياغ زاۋۇتىنىڭ كۇنىگە 65 تونىا بۇغداي ئۇنى تارتىدىغان تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، بۇنىڭغا 1 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا -

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	3.66	4.79
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	3.75	6.93
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونىا)	20.58	24.73
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	70.51	3.68
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	2.41	170.48
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	95787	1.35
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	14791	—6.63
بازار - يېزىلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئامانەت پۇل قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	34879	7.7
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	1969	9.51
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	6819	5.22

ئىزاھات: جەدۋەلدىكىسى 1990 - يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى؛ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 388 مىليون 342 مىڭ 200 يۈەن؛ يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى يەككىلەرنىڭكىنى ئۇز ئىچىگە ئالمايدۇ.

تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ تېخنىكا ئۇزگەرتىشىگە 4 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئوسكۇنىلەر قوزغاتقۇر ۋلۇپ، كۆچمە خەۋەرلىشىش ۋاستىسى ئىشقا سېلىندى. 2 مىليون 20 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، قىزىل يېزىسىدىن سايرامغىچە بولغان توك ئۇزىتىش سىم يولى پوتوپ، توك بېرىلدى. ئاقبۇلۇق سۇ باشلاش قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قېيىر يېزىسىنىڭ يول قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 9.5 كىلومېتىر يول ئۇلى پوتكۇزۇلدى. ئونباش يېزىسىدىن ناھىيە بازىرىغا باردىغان يولنىڭ قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئاپتونوم رايون 700 مىڭ يۈەن قوشۇمچە ياردەم بەردى. يۇنىڭ بىلەن 1 - قېتىم ئاسفالت يانقۇزۇش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. ياي بازىرىنىڭ كۆمۈر كېنىغا 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغانىدى، تېخنىكا ئۇزگەرتىش تۈرىگە 500 مىڭ يۈەن ئىشلىتىلدى، ياقا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى بىلەن تېرەك ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنى تورلاشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ئېلېكتر قۇۋۋىتى يېتىشمەسلىك ۋەزىيىتى ئوڭشالدى. مەبلەغ سېلىنىپ قۇرۇلغان يېڭى تۈرلەر: 13 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ياي شەندى كۆمۈرچىلىك چەكلىك شىركىتى تۈرىدە 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئىش باشلاندى، 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يۇلغۇن پويىز ئىستانسىسىدا قۇرۇلىدىغان كۆمۈر توپ سېتىش بازىرىنىڭ ئالدىنقى قارارلىق خىزمىتى 9 - ئايدا ئىشلەندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 5 مىليون 241 مىڭ 600 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 106 مىليون 233 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 139 مىڭ 600 يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 4816 توپكىغا، كومموتاتور سىغىمچانلىقى 11 مىڭ 648 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 43 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 73 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە كەسپىي تېخنىكا خادىمىدىن 4798 ى بار (تەكلىپ قىلىنمىغان 1160 كىشىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، يۇنىڭ ئىچىدە كاندىدات ئالىي دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 43، ئوتتۇرا دەرىجىلىكى 636. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 165 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 148)، ئوقۇغۇچىسى 34 مىڭ 756 (مىللىي 31 مىڭ 149)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1652؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 22 (مىللىي

ئوتتۇرا مەكتەپ 18) ، ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 665 (مىللىي 13 مىڭ 462) ، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 638 ؛ بالىلار باغچىسى بىر ، باغچىدىكى بالا 138. 6 مىليون 580 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 15 مىڭ 157 كۋادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئويى سېلىش ۋە خەتلىك ئويلەرنى ئۆزگەرتىش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، 4700 كۋادرات مېتىرلىق ئوقۇتقۇچىلار تۇرالغۇ ئويى سېلىنىدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95% كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 91% كە، سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىرگەنلەر 3000 ئائىلىگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 445 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 455 كارىۋات بار. ئاقسۇ ژىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرىدىن 6 كىشى ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتىنىڭ «تەنتەربىيە كېچىك ماھىرى» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ژىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 3 - بولدى؛ ژىلايەتلىك ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 3 ئادەم ئالتۇن مېدال، 5 ئادەم (قېتىم) كۈمۈش مېدال، 8 ئادەم (قېتىم) مىس مېدال ئالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ژۇ مەنمەن (قىز) "11'6 لىك نەتىجە بىلەن ژىلايەتلىك ياشلار - ئۆسمۈرلەر «ب» گۇرۇپپىسىنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈش رېكورتىنى بۇزدى. ناھىيە بويىچە 5 قېتىم چوڭ پائالىيەت ئۆتكۈزۈلدى. پائالىيەتكە 3746 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى؛ 50 قېتىم يېزا - بازار تەنتەربىيە پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى، پائالىيەتكە 9759 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يېتىش نىسبىتى 74.3% كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1698.9 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بازىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 14 مىڭ 959 بولۇپ، ئۇلارغا 84 مىليون 845 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. تۇرلۇك سۇغۇرتا مەقسى كىرىمى 6 مىليون 336 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 3 مىليون 257 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. ناھىيە بازىرىدا ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 15 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. 27 مىڭ 864 كۋادرات مېتىر تۇرالغۇ ئۆي پۈتتى. يېزىلارنىڭ كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 17 كىلومېتىر تۇرۇبا يانتۇزۇلدى. 4 - ئايدا ئامبرىكىدىكى فوند جەمئىيىتىدىن 3 ى ۋە ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى ياردەم بەرگەن شىنجاڭنىڭ سۇغىرىش سۇيىگە يود قوشۇشنى ئومۇملاشتۇرۇش تەجرىبە تەتقىقات تۈرى بايدا يولغا قويۇلدى. باي ناھىيىسىنىڭ سايرام، توقسۇن، ياتۇر، كانچى، بۈلۈڭ يېزىلىرى، باي ناھىيە بازىرى بۇ تۈرنىڭ 1998 - يىلى يولغا قويۇش پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. بۇ تۈر 5 - ئاينىڭ باشلىرىدا يولغا قويۇلدى. 6 - ئايدا ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى دۇنياغا تەۋسىيە قىلغان قوش ئىدىشلىق سۈكەن شەكىللىك پاكىز ئائىلە ھاجەتخانىسى باي ناھىيىسىنىڭ بۈلۈڭ يېزىسى 10 - كەنتىدە ئىشلىتىلدى.

☆ 5 - ئايدا باي قىزىل مىڭئۆيىنى ئورمان تىكىپ كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى باشلاندى، كۆكەرتىش كۆلىمى 400 گېكتارغا يەتتى، ئۇنىڭغا 2 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ مەبلەغنى توپلاشقا بېيجىڭ كۆكەرتىش فوندى جەمئىيىتى مەسئۇل بولدى. قۇرۇلۇش 1998 — 2005 - يىلغىچە 3 قارارغا بۆلۈپ ئىشلىنىدۇ، ئاقسۇ ژىلايەتلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى پىلانلاپ، تەشكىللەپ، يولغا قويىدۇ.

☆ 6 - ئايدا باي ناھىيىسىنىڭ سايرام يېزىسى دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى لەۋھەسىگە ئېرىشتى.

☆ ئاقسۇ ژىلايىتىدىكى دۇنيا بانكىسى يەككە تۈر بويىچە سۇ قۇرۇلۇشىغا ئەڭ كۆپ مەبلەغ سالغان، ئەڭ مۇرەككەپ تۈر — مۇزتاغ دەريالىسىنىڭ ئاقبۇلۇق ئۆستەڭ بېشى قۇرۇلۇشىدا 9 - ئاينىڭ 15 — 17 - كۈنىگىچە ئېقىن مۇزۇپىيەقىيەتلىك توسۇلدى. بۇ قۇرۇلۇشقا 42 مىليون يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇل 27 مىليون يۈەن) مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش 2 يىلدىن كۆپرەك داۋاملاشتى.

يالقۇن شۇەن، خې شىن

كۇچا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

كۇچا ناھىيىسى تەكلىماكاننىڭ ئوتتۇرا بۆلۈكىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 750 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 13، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانى (فېرمىسى) 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 368 مىڭ 440 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 331 مىڭ 349) ، يېزا نوپۇسى 290 مىڭ 588 ؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 14.95‰، ئۆلۈش نىسبىتى 6.97‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 7.98‰. ناھىيە بويىچە 56 مىڭ 26 گېكتار تېرىلغۇ يەر

بار بولۇپ، 32 مىڭ 533 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ، 29 مىڭ 960 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كۆچا ناھىيىسىنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىدىن دوپپا، گىلەم، قەلەمتىراچ، كۆرپە تۇماق، ئاپتوۋلار بار. سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن قۇمتۇرا مىڭئۆيى، سىم - سىم مىڭئۆيى، سۇ بېشى قەدىمكى شەھىرى، قىزىلقاغا تۇراسى، كۆچا خانىقاسى، مەۋلانە ئەرشىدىن مازىرى قاتارلىقلار بار. ناھىيە بويىچە يەر ئاستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 450 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەربىرىكتىچان زاپىسى 899 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 339 مىڭ گېكتار ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 23.22%، ئاساسەن شەمشاد، تۇغراق، تاغ تېرىكى قاتارلىقلار ئۆسىدۇ. پايدىلىنىشقا بولىدىغان 642 مىڭ 500 گېكتار ئوتلاق بار. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چاكاندا، چۇچۇكبۇيا قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن ئارقار، تاغ ئۆچكىسى، ئاق بوغۇز بۆكەن، يىلپىز، قوڭۇر ئېيىق، توشقانسىمان سۈلەيسۇن، ئاق تۆش بۆلغۇن، سېرىق بۆركۈت، لاچىن، ئۇلار، ئاق تۇرنا، قارابويۇن تۇرنا، قىزىل تۆلكە قاتارلىق 100 خىلى، قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، تەبىئىي گاز، كۆمۈر، تۆمۈر، مانگان، مىس، ناشتۇز، كۋارتس قۇمى، گەچ، ھاكتېشى، سېغىز، ساپال توپىسى، مەرمەر قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كۆچا ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لى گىگشېك.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ھوشۇر ۋاھاپ.

ھاكىم: مەتنىياز ئىمامنىياز (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: تو شېگۈن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيىنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 134 مىليون 905 مىڭ 700 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 588 مىليون 216 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18.23% (ئوزگەرمەس باھا، نۆۋەتتىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 185. مىڭ 50 تونىنا ئاشلىق، 580 تونىنا ياغلىق دان، 42 مىڭ 330 تونىنا پاختا، 46 مىڭ 683 تونىنا مېۋە - چېۋە، 35 مىڭ 260 تونىنا كۆكتات، 8670 تونىنا تاۋۇز، 1680 تونىنا قوغۇن، 46 تونىنا پىلە غوزىسى، 45 تونىنا ياڭاق ئېلىندى. 833 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 120 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 660 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 13 مىڭ 748 تونىنا گۆش، 2964 تونىنا سۈت، 920 تونىنا قوي يۇڭى، 54 تونىنا چۇپۇر، 29.21 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 35 مىڭ 400 پارچە كالا تېرىسى، 328 مىڭ 600 پارچە قوي تېرىسى، 2276 تونىنا تۇخۇم، 758 مىڭ 600 دانە ئۈي قۇشى، 715 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئېنېرگىيە - ئېنېرگىيە، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 71 مىليون 143 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 163 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس غول، تارماق ئېنېرگىيە - ئۆستەك ياسالدى، 302.6 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېنېرگىيە - ئۆستەك رېمونت قىلىندى، سۇسىڭمەس ئېنېرگىيە - ئۆستەك كۆلىمى 720 مىڭ 400 كۋادرات مېتىرغا يەتتى؛ 132 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 244.5 كىلومېتىر كونا زەيكەشنىڭ لېيى تازىلاندى، سۇغىرىش رايونىدا 536 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات ياسالدى، 26 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 68 ماشىنىلاشقان قۇدۇق ئۆزگەرتىلدى، 4400 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 5000 گېكتار شورلۇق يەر، 5467 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېنېرگىيە ئۆزگەرتىلدى، 4100 گېكتار يەر تۆزلەندى. 105 كىلومېتىر يېزا يولى ياسالدى، 3200 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 2800 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 291.67 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. 9975 يېزا - بازار كارخانىسى بار، ئۇلارنىڭ كىرىسى 192 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 448 مىليون 926 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 275 مىليون 737 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 14.18% ئاشتى. 478 مىڭ 300 تونىنا كۆمۈر، 53 مىڭ 500 تونىنا سېمونت، 199 مىليون 200 مىڭ دانە ماشىنىدا قۇيۇلغان خىش، 1112 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، 30 مىڭ 484 تونىنا ساپ پاختا، 23 تونىنا ئېغىرىن، 1089 تونىنا تۇز، 495 تونىنا ئاق ھاراق، 62 مىڭ 100 تونىنا ئۈن، 4669 تونىنا سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 133 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 16 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، دۆلەت يولى «314» لىنىيىسىنىڭ شەرقىي شەھەر بۆلىكىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ۋە «مەدەنىيەت» ، «غالىبىيەت» ، «ئازادلىق» يوللىرىنى ئوزگەرتىش قۇرۇلۇشى 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنى پۈتۈپ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	162514	8
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	158383.17	16.91
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	185050	13.88
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	78	3.12
يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	19730	15.6
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	110918	0.31
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	23102	9.63
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	83000	9.93
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	6020	32.28
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	12423	7.83

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990- يىلدىكى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 154 مىليون 520 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۇزگەرمەس باھا بويىچە 863 مىليون 953 مىڭ 400 يۈەن.

قاتناش باشلاندى. ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيىلىك ترانسپورت شىركىتى 790 مىڭ يولۇچى توشۇدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 99 مىليون 90 مىڭ تاۋەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 15 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە، شەھەر ئىچى تېلېفونىنىڭ سىغىمچانلىقى 19 مىڭ 208 توچكىغا يەتتى. تارىم يېزىسىدىن باشقا يېزىلارغا پروگراممىلىق تېلېفون تۇتاشتۇرۇلدى، ئۇرۇقچىلىق مەيدانى، «ئىتتىپاق» يولىدا 2 پروگراممىلىق تېلېفون كومۇتاتور نۇقتىسى كۆپەيتىلدى. 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى يان تېلېفون ئومۇمىيۈزلۈك تۇتاشتۇرۇلۇپ، ئىشلىتىلىشكە باشلىدى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 96 مىليون يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۇتۇشۇلگەن سومما 130 مىليون يۈەنگە، سايامەتچىلىكتىن قېلىنغان كىرىم 2 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1145 ى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 199 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 192)، ئوقۇغۇچىسى 58 مىڭ 177 (مىللىي 55 مىڭ 9)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 2496 (مىللىي 2380)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 20 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 18)، ئوقۇغۇچىسى 23 مىڭ 146 (مىللىي 20 مىڭ 90)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1339 (مىللىي 1056)؛ بالىلار باغچىسى 4 (مىللىي باغچا 3)، باغچىدىكى بالا (تەييارلىق سىنىپىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 1205 (مىللىي 985)، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 39 (مىللىي 26). ناھىيە بويىچە ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.7% كە يەتتى. كۆلىمى 3100 كۋادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۆيى سېلىندى. كۆچا ناھىيىلىك «لىن جىلۇ» باشلانغۇچ مەكتىپىنى ئۇزگەرتىش قۇرۇلۇشى 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى باشلاندى، ئۇنىڭغا 4 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 1220 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 689)، 789 كارىۋات بار. كۆچا ناھىيىسى پىلانلىق تۇغۇتنى «ئۆچنى ئاساس قىلىش» خىزمىتى جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۈلگىمگە يەتكەن ناھىيىلەر قاتارىغا كىردى. ژىلايەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى ئەر - ئاياللار ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى، 20 ئالتۇن مېدال، 10 كۈمۈش مېدال، 8 مىس مېدال ئالدى؛ ژىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن

قەدىمچە چېلىشىش مۇسابىقىسىدە بىر ئالتۇن مېدال، 6 كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئەركىن چېلىشىش مۇسابىقىسىدە بىر كىشى 2 - بولدى. 9 قېتىم ناھىيە دەرىجىلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 6000 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يېتىش نىسبىتى %81كە يەتتى. دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنى كۆچا ناھىيىسىگە «مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە» دەپ نام بەردى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1732.7 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 27 مىڭ 81 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 5656 يۈەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۈلۈك مۇغۇرتا سوممىسى (دېھقانچىلىق مۇغۇرتىسىنۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 14 مىليارد 441 مىليون 171 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 3 مىليون 492 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى.

☆ 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنىڭ كورلا — كۆچا بۆلىكىدە قاتناش باشلاندى.

☆ 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ش ئۇ ئا ر پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى كۆچا ناھىيىسىگە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە ناھىيە» دەپ نام بەردى.

فىلىك رۇيلەن

توقسۇ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

توقسۇ ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىي چېتىگە، ئۇگەن دەرياسىنىڭ غەربىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 794 كىلومېتىر، تۆمۈريول مۇساپىسى 779 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 6، مەيدان 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 132 مىڭ 299 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 125 مىڭ 938)، يېزا نوپۇسى 103 مىڭ 206؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰17.03، ئۆلۈش نىسبىتى ‰6.16، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰10.87. ناھىيە بويىچە 36 مىڭ 530 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 13 مىڭ 690 گېكتار (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى 6200 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 16 مىڭ 670 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

توقسۇ ناھىيىسىنىڭ سۇيى ئاساسەن ئۇگەن دەرياسىدىن كېلىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئىپار چاشقىنى، تايغان بۇغا قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن زاراڭزا، چۇچۇكبۇيا، قىياق قاتارلىقلار بار، قېزىلما بايلىقى ئازراق بولۇپ، مەلۇم مىقداردا نېفىت زاپىسى بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ توقسۇ ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى جىچاڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، جاڭ جىنىڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: تۇردى نىياز (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ھاكىم: مۇھەممەت ھۈسەن.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ۋاڭ چۈنشىڭ (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 548 مىليون 69 مىڭ 500 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 262 مىليون يۈەن)گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %91.13 (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 83 مىڭ تونىا ئاشلىق، 22 مىڭ 500 تونىا پاختا، 210 تونىا ياغلىق دان، 5120 تونىا قوغۇن - تاۋۇز، كۆكتات، 4793 تونىا بېدە، 12 مىڭ 205 تونىا مېۋە. چېۋە ئېلىندى. 8.709 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 318 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 2.112 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. 3877 تونىا گۆش، 730 تونىا تۇخۇم، 1560 تونىا سۈت، 346 تونىا قوي يۇڭى، بىر تونىا تۆگە يۇڭى، 3300 كىلوگرام ئۆچكە تىۋىتى، 1088 پارچە كالا تېرىسى، 50 مىڭ 914 پارچە قوي تېرىسى، 50 تونىا بېلىق ئېلىندى. 1500 قۇتا پىلە بېقىلىپ، 6.33 تونىا پىلە غوزىسى ئېلىندى. 8.46 كىلومېتىر سۇ سىڭىمى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 7.221 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى. 3.2713 گېكتار يەر تۇزلەندى، 1360 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى. 1600 گېكتار تۇزەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 1200 گېكتار سۇغىرىش كۆلىمى كۆپەيتىلدى، 2800 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، سۇدىن پايدىلىنىش كوئېففېتسىنتى %50 (ئەملىي ئۆلچەنگەن سان) كە يەتتى.

ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 1027 بولۇپ، كىرىمى 31 مىليون 900 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) گە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 61 مىليون 605 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 43 مىليون 827 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 15.34% ئاشتى. 2833 تونىا سۇ يېغى، 345 تونىا سۇلياۋ ياسالما، 14 مىڭ 400 تونىا ساپ پاختا، 17 مىليون 500 مىڭ دانە خىش، 3000 كۋادرات مېتىر گەچ تاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. 5800 پارچە باسما بۇيۇمى نەشر قىلىندى، 705 مىڭ كۇب مېتىر تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 25 مىليون 330 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا 13 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 14 مىڭ 275 كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش قىلىندى. ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى: ئانا - بالىلار ساقلىقنى ساقلاش پونكىتى كەسپىي بىناسىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى، «دوستلۇق» يولىدىن ئىچىگىرىق يېزىسىغىچە، ماليە ئىدارىسىدىن ئىچىگىرىق يېزىسىغىچە بولغان 2 يولنىڭ ئالدىنقى قارارلىق كېڭەيتىش ۋە 2 - قارارلىق پىلانلاش، 14 كىلومېتىرغا ئاسفالت يانتۇزۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار. 393 مىڭ ئادەم (قېتىم) يولۇچى، 180 مىڭ تونىا يۈك توشۇلدى. تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پوچتا - تېلېگراف كەسپىي تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە، كەسپىي كىرىمى 4 مىليون 18 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ پوچتا ئىدارىسىنىڭ كەسپىي تىجارەت سوممىسى 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 14 مىڭ 275 كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش قىلىندى. ئاساسلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى: ئانا - بالىلار ساقلىقنى ساقلاش پونكىتى كەسپىي بىناسىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى، «دوستلۇق» يولىدىن ئىچىگىرىق يېزىسىغىچە، ماليە ئىدارىسىدىن ئىچىگىرىق يېزىسىغىچە بولغان 2 يولنىڭ ئالدىنقى قارارلىق كېڭەيتىش ۋە 2 - قارارلىق پىلانلاش، 14 كىلومېتىرغا ئاسفالت يانتۇزۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار. 393 مىڭ ئادەم (قېتىم) يولۇچى، 180 مىڭ تونىا يۈك توشۇلدى. تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پوچتا - تېلېگراف كەسپىي تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە، كەسپىي كىرىمى 4 مىليون 18 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ پوچتا ئىدارىسىنىڭ كەسپىي تىجارەت سوممىسى 390 مىڭ يۈەنگە، كەسپىي كىرىمى 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ناھىيە بازىرى، يېزىلاردا 3605 تېلېفون ئۇلاندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيگەن شەھەر تېلېفونى 702، يېزا تېلېفونى 325، ئاممۇمىي تېلېفون 56؛ سىمسىز چاقىرغۇ 947 گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆپەيگىنى 521؛ يان تېلېفون 65. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىشى سوممىسى 38 مىليون 320 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 26 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	2.71	5.45
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	3.06	14.18
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	83000	4.40
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	26.63	4.97
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	7372	25.42
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	49061	4.39
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	7955.6	3.22
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈمەن يۈەن)	31911	43.86
يەرلىك ماليە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	1223	19.08
يەرلىك ماليە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	5301	6.66

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە، يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى. 1997 - يىللىق مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ تېز خەۋىرىدىن ئېلىندى، ئەمەلىي سانى، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 257 مىليون يۈەن، ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 77 مىليون 75 مىڭ يۈەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ھەرخىل تېخنىكا خادىملىرى 2929 ى بار (مىللىي 2533)، بۇنىڭ ئىچىدە ئونتۇرا دەرىجىلىكتىن

يۇقىرىلىرى 319 (ئالىي دەرىجىلىكى 21). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 83 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 79)، ئوقۇغۇچىسى 23 مىڭ 331 (مىللىي 22 مىڭ 121)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 1229 (مىللىي 1115)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 9 (مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 3، مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 8)، ئوقۇغۇچىسى 8385 (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 840، مىللىي 782)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 527 (تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 73، مىللىي 485)، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %83كە، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە يەتتى، ناھىيە بويىچە 10 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 487 سەھىيە خادىمى (تېخنىكا خادىمى 417، مىللىي 307)، 356 كارخانا بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1808 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 4249 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاش كىرىمى 6300يۈەنگە يەتتى. 5 كارخانىنىڭ تۇزۇلمە ئىسلاھاتى خىزمىتى تاماملىنىپ، 103 كىشىنى ئىش ئورنىدىن قالدۇرۇش تەستىقلاندى، ئۇلارغا 40 مىڭ 600 يۈەن ئاساسىي تۇرمۇش پۇلى تارقىتىپ بېرىلدى؛ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش بويىچە بىر قارار كۇرس ئېچىلدى، كۇرسقا 65 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى، 65 ئادەم قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتى. 45 ئادەم مۇڭاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ WES تۈرى (يېزىلارنى سۇ بىلەن تەمىنلەش، مۇھىت تازىلىقى، شەخسىي تازىلىق تەربىيىسى، قىسقارتىپ WES دېيىلىدۇ) داۋاملىق يولغا قويۇلدى. 892 پاكىز مەكتەپ ھاجەتخانىسى، يېزا ئائىلە ھاجەتخانىسى سېلىندى، يېزىلاردىكى 7500 ئائىلىگە تۇرۇبا سۇيى يەتكۈزۈلۈپ، تۇرۇبا سۇيى ئىچىدىغانلار 1997 - يىلدىكىدىن 4800 ئائىلە كۆپەيدى، ئۇلار 341 مىڭ 300 كۇب مېتىر سۇ بىلەن تەمىنلەندى. 12 كىلومېتىر توك ئۈزىتىش سىمى تارتىلىپ، 600 ئائىلىدىكى 3500 كىشىنىڭ توكى ھەل قىلىندى.

☆ 1 - ئاينىڭ 26 - كۈنى توقسۇ ۋوگزالى ئىشقا چۈشۈپ، ترانسپورت تىجارىتى باشلاندى ھەم 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش ئىدارىسىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى.

لو شىنلىك، ژاڭ جۈن، دۇ جيەن

شايار ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

شايار ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ شىمالىغا، تارىم دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا ئېقىمىغا، ئۇڭكەن دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىمىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 832 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 7، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانى (فېرمىسى) 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 183 مىڭ 42 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 156 مىڭ 321)، يېزا نوپۇسى 152 مىڭ 386؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %14.69، ئۆلۈش نىسبىتى %5.27، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %9.42. ناھىيە بويىچە 48 مىڭ 700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 19 مىڭ 300 گېكتار (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى 6700 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 29 مىڭ 990 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى قۇرۇقلۇق تىپىدىكى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

شايار ناھىيىسىدىكى تارىم دەرياسىنىڭ 2 قىرغىقىدا 52 مىڭ 400 گېكتار توغراقلىق بار، تارقاق ئۆسكەن توغراقلىق 14 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە 310 مىڭ 600 گېكتار ھەرخىل ئوتلاق بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، ياۋاتۇگە، ساقا ئۇردەك، سۇرتۇرنا، لەيلەك قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، لوپنۇر كەندىرى بار. چۇچۇكبۇيا كۆلىمى تەخمىنەن 16 مىڭ 700 گېكتارغا، لوپنۇر كەندىرى كۆلىمى تەخمىنەن 20 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدە نېفىت زاپىسى مول، باشقا قىزىلما بايلىق زاپىسى ئازراق.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ شايار ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: سۈن شىڭجيې.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مىجىت مۇمىن.

ھاكىم: توختى بەكرى.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئوسمان سامساق.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 938 مىليون 69 مىڭ 300 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 516 مىليون 648 مىڭ 700 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %17.02 (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 104 مىڭ 463 تونىا ئاشلىق، 1437 تونىا ياغلىق دان، 51 مىڭ 978 تونىا پاختا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	82105	9.35
سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	108762.93	16.4
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	104463	4.32
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	56.65	3.60
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	14773.4	4.31
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	91499	10.05
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	16802	16.02
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	59320	24.44
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2216	13.82
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6095	13.1

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 452 مىليون 968 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 611 مىليون 996 مىڭ 700 يۈەن.

ئېلىنىدى. 756 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ماتېرىيال ئورمىنى 2 گېكتار، ئىقتىسادىي ئورمان 171 گېكتار، ئىمارەت ئورمىنى 469 گېكتار؛ پارچە - پۇرات يەرلەرگە 1 مىليون 10 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 77 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. باغ كۆلىمى 1899 گېكتارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كونا باغ ئوزگەرتىلگەن كۆلەم 466.67 گېكتار، يېڭى بەرپا قىلىنغان باغ كۆلىمى 232 گېكتار، 17 مىڭ 15 تونا مېۋە - چېۋە ئېلىنىدى. 52 مىڭ 830 تونا گۆش، 364 تونا يۇڭ، 40.29 تونا ئۆچكە تۈتى، 515 مىڭ 700 پارچە تېرە، 436 تونا سۈ مەھسۇلاتى ئېلىنىدى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 56 مىليون 624 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، 12 كىلومېتر سۈ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 340 كىلومېتر زەيكەش ۋە سۈغىرىش ئۆستىگى رېمونت قىلىنىدى، 111.5 كىلومېتر زەيكەش چېپىلدى، 305 يۇرۇشلەشكەن مۇكەممەل ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 134 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 149 مىليون 560 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 95 مىليون 348 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.23% ئاشتى. 4600 تونا ئۇن، 5809 تونا سۈ يېغى، 835 تونا سۇلياۋ يوپۇق، 2735 تونا پاختا يىپ، 55 مىڭ 300 قۇر پاختا، يۇڭ تور ئىشتان، 990 مىڭ تونا تۇرۇبا سۈيى ئىشلەپچىقىرىلدى. ناھىيە بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 48 مىليون 650 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. 4 مىليون 930 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، يېڭى كەنتتىن شىمالىي «خەلق» يولىغىچە بولغان يولنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى پۈتتى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 31 مىليون 230 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 15 مىليون 490 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 8 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 9456 توچكىغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا تېلېفونىنىڭ سىغىمچانلىقى 5907 توچكا. 9 مىليون 450 مىڭ يۈەن تۇرالغۇ ئۆيى جامائەت فوندى يىغىلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىدىن 5200 ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرىلار 490 (ئالىي دەرىجىلىكى 21). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 139 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 117)، ئوقۇغۇچىسى 32 مىڭ 96 (مىللىي 27 مىڭ 248)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 14 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 12)، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 162 (مىللىي 9315)؛ بالىلار باغچىسى 2 (مىللىي

باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 443 (مىللىي 193). تۇرلۇك ئوقۇتقۇچى 1850 (مىللىي 1471). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %83.01كە يەتتى؛ سىملىق تېلېۋىزىيە 2850 ئائىلىگە كىردى، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %87.04كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 15 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 13)، 437 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 425 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 1895.70 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 12 مىڭ 81 بولۇپ، ئۇلارغا 67 مىليون 897 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى.

☆ 4 - ئايدا تويبولدى يېزىسىنىڭ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتىكى ئۇلۇغ يېزا قۇرۇلۇشى 3 يىل تىرىشىش ئارقىلىق ش ئۇ ئا ر پەن - تېخنىكا كومىتېتى، ۋىلايەتلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئوڭۇشلۇق ئۆتتى.

ۋاڭ يۈبىڭ

ئۈچتۇرپان ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئۈچتۇرپان ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىدە، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىدە جايلاشقان، ئۈرۈمچى شەھىرىدىن بولغان تاشيول مۇساپىسى 1111 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1997 - يىلى ناھىيىدە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 8، مەيدان 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىڭتۈەن 1 - شىسى 4 - تۈەننىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 166 مىڭ 585 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 160 مىڭ 781)، يېزا نوپۇسى 143 مىڭ 581؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰23.57، ئۆلۈش نىسبىتى ‰8.04، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰15.53. ناھىيە بويىچە 31 مىڭ 400 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 21 مىڭ 300 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (2666.67 گېكتار ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى شۇنىڭ ئىچىدە)، 12 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئۈچتۇرپان ناھىيىسىنىڭ مەنزىرىسى گۈزەل، ئۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى چوڭراق ئويمانلىق بوستانلىقى ھېسابلىنىدۇ، مەشھۇر ئاسارىئەتىقىلەر كۆپ بولۇپ، ئۇزۇنگە خاس ئالاھىدىلىككە ئىگە. شىنجاڭغا مەشھۇر قارلىغاچ شەكىللىك قۇلۇلە قېپى تاشقاتمىسى مۇلجەر تېغىغا تارقالغاندىن سىرت، يەنە لىن جىلۇنىڭ بۇرۇنقى ئىش بېجىرگەن ئورنى (قوڭغۇراق - دۆڭباق راۋىقى)، يېڭى ئايماق قەلئەسى، يەتتە قىزلىرىم مەقبەرىسى، تاڭ ۋاڭ تۇراسى، شىمالىي تۆپىلىك قىياتاش سۈرەتلىرى شۇنىڭدەك ھەربىي خارابىلاردىن سەككىزدۆڭ تۇراسى، ئارال تۇراسى قاتارلىق سايامەت مەنزىرە نۇقتىلىرى بار. ئۈرۈك، ئۈزۈم، نەشپۈت، ياڭاق قاتارلىقلار كۆپ چىقىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدىكى توشقان دەرياسىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 627 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە سىرغىم مىقدارى 3 مىليارد 221 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ زاپىسى 1 مىليارد 875 مىليون كۇب مېتىرغا؛ سۇ يۈزى كۆلىمى 733.33 گېكتارغا، پايدىلىنىلغىنى 104 گېكتارغا يېتىدۇ، پايدىلانغىلى بولمىدىغان 474 مىڭ 300 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، ئۈزگەرتكىلى بولمىدىغان 225 مىڭ 500 گېكتار ئوتلاق، 109 مىڭ گېكتار ئورمان بار؛ 7433.33 گېكتار تەبىئىي ئورمان بار (بۇنىڭ ئىچىدە جىغانلىق 3000 گېكتار)؛ دېھقانچىلىق رايونىدا 46 مىڭ 700 گېكتار سۇنئىي ئورمان بار؛ ناھىيىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %12.4، ئاساسلىق دەرەخلەردىن ئاق تېرەك، كۆك تېرەك، سۆگەت، جىگدە، ئۇجمە قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، جەرەن، سۇغۇر، ياۋا توشقۇز، ئارقار، تۈلكە، ئۈلار، تۈرنا، ئاق قۇ قاتارلىقلار، ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۆچۈكبۇيا، قار لەيلىسى، قانتېپەر، سېرىق يۆگەي قاتارلىق 10 نەچچە خىلى بار. ناھىيە تەۋەسىدە زاپاسى ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىقلاردىن فوسفور، ھاكتېشى، گەچ، بائوكېسىت، مەرمەر، قوغۇشۇن، سىنك رۇدىسى، باريت (ئېغىر داۋا شىپاتى)، سۈرمە، ساپال توپىسى، ئالتۇن، سىماپ قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئۈچتۇرپان ناھىيىلىك 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: سۇن جېندا.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: تۇرسۇن مامۇت.

ھاكىم: ئابلىز تۇنىياز.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ۋۇ چىڭخەي.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات

قىممىتى 434 مىليون 120 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 247 مىليون 430 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.82 (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) ئاشتى. 117 مىڭ 900 تونىنا ئاشلىق، 4640 تونىنا ياغلىق دان، 7165 تونىنا پاختا، 60 مىڭ تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 706 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 1 مىليون 900 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، سۇغىرىلىدىغان دېھقانچىلىق رايونىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %32.4كە يەتتى. 6516 تونىنا گۆش، 2217 تونىنا سۈت، 350 تونىنا يۇڭ، 156 مىڭ 800 پارچە تېرە ئېلىندى. يامانسۇ يېزىسىنىڭ يۇقىرى سىراتارال پوختا كەلكۈن توسمىسى قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 750 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1.5 كىلومېتىر كەلكۈن توسمىسىنى ياساش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم بەردى، ئىمامىلىرىم يېزىسىدا 6666.67 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى باشلاندى، بۇنىڭغا 10 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 733.33 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى. 866.67 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 1600 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا، بازار كارخانىسى 2259 (يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى 2202 كارخانىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) غا، كىرىمى 49 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 32 مىليون 61 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 14 مىليون 944 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.82 ئاشتى. 18 مىليون 100 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 3100 تونىنا سېمونت، 16 مىليون 500 مىڭ دانە خىش، 5000 تونىنا فوسفور رۇدىسى، 6180 تونىنا ساپ پاختا، 31 مىڭ 577 تونىنا ئۇن، 1549 تونىنا سۇ يېغى، 250 تونىنا ئاق ھاراق، 157 تونىنا ئاچچىقسۇ، 300 تونىنا مىنېرال سۇ ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 83 مىليون 920 مىڭ يۈەن (ژىلايەتتىنىڭ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) مەبلەغ سېلىندى. ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - تۈركۈمدىكى قۇرۇلۇشى شۇ يىلى باشلاندى ھەم ئىشلىتىلىشكە باشلىدى، 108 يۇرۇش تۇرالغۇ بىنا سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 47 مىليون 330 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 26 مىليون 980 مىڭ تونىنا -

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	35793	15.81
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	46618.1	13.81
ئېلىنغان ئاشلىق (تۆمەن تونىنا)	11.79	5.74
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۆياق)	46.34	5.13
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	5152	9.15
دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	48141	2.87
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سومىسى (تۆمەن يۈەن)	4526.9	—8.35
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	19728	19.46
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	731	0.97
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5489	5.99

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 193 مىليون 190 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 262 مىليون 374 مىڭ يۈەن. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 51 مىليون 520 مىڭ يۈەن (يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)؛ 1997 - يىلىي يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 17 مىليون 860 مىڭ يۈەن (يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ بۇنىڭ سىرتىدا)، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭكىنى قوشقاندا 47 مىليون 200 مىڭ يۈەن بولىدۇ.

كىلومېتىرغا يەتتى، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 190 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدا ناھىيە بازىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2275 توچكىغا، يېزا تېلېفونى 1068 توچكىغا، يان تېلېفون ئابونېنتى 70كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 807گە يەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ توپ سېتىلىش سوممىسى 53 مىليون 890 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 18 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مەملىكەت ئىچى ۋە چەت ئاللەردىن كەلگەن 95 مىڭ ساياھەتچى (قېتىم) كۈتۈۋېلىندى، ساياھەتچىلىكتىن 188 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 457 سى بار (مىللىي 438). بۇغدايلىققا كۆممىقوناقنى كىرىشتۈرۈپ تېرىش توننىلىق ئاشلىق ئېتىزى بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات يەرمەنكىسى ۋە شىنجاڭ پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسىدە ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 102 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 100)، ئوقۇغۇچىسى 29 مىڭ 537 (مىللىي 28 مىڭ 856)، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 1062 (مىللىي 1012)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 10 (مىللىي ئوتتۇرامەكتەپ 9)، ئوقۇغۇچىسى 7758 (مىللىي 7527)، مەخسۇس ئوقۇنقۇچى 480 (مىللىي 383)؛ بالىلار باغچىسى 2 (مىللىي باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 146 (مىللىي 96)؛ باغچا ئوقۇنقۇچىسى 35 (مىللىي 21). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، 3 يىلدا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى يېڭىلاش خىزمىتى ئاساسۇ ئۇلايىتى بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 2 يېزىدا تەڭشەلما چاستوتىلىق رادىئو ئىستانسىسى قۇرۇلدى، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %98كە يەتتى. يېزا دەرىجىلىك 3 مەدەنىيەت پونكىتى قۇرۇلدى، 140 مىڭ نۇسخا كىتاب كۆپەيدى؛ كەنت دەرىجىلىك 9 مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇلدى. 253 قېتىم (يېزىلاردا 208 قېتىم) كىنو قويۇلۇپ، 46 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. ناھىيە بويىچە 21 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (يەككە ئاپپاراتى 7)، 341 كەسپىي تېخنىكا خادىمى (مىللىي 297)، 278 كارىۋات بار. 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيىلىك تەنتەربىيە سارىيى 1000 دىن ئارتۇق ئادەم سىغىدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىلدى، 16 - قېتىملىق نورۇز بايرىمى، دېھقان - چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى مۇۋاپپەقىيەتلىك ئوتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 5700دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى. ناھىيىلىك تەنتەربىيە سارىيىدا 4 - ئايمىلىق 22 — 25 - كۈنلىرى ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە ئىشتىن سىرتقى ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ خەلقئاراچە چېلىشىش مۇسابىقىسى ئوتكۈزۈلدى. ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەت كومانداسى ۋىلايەت دەرىجىلىك چېلىشىش، يېنىك ئاتلېتىكا، قارىغا ئېتىش قاتارلىق تۈرلەر بويىچە مۇسابىقىگە قاتناشىپ، 6 ئالتۇن مېدال، 14 كۈمۈش مېدال، 6 مىس مېدال ئالدى. 6728 كىشى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە سېپ كىرىمى 1396 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6720 يۈەنگە يەتتى. مۇغۇرتا كەسپىدە ئۆمۈر مۇغۇرتىسى سوممىسى 2 مىليون 219 مىڭ 400 يۈەنگە، مال - مۈلۈك مۇغۇرتا سوممىسى 1 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك مۇغۇرتا سوممىسى 1 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى؛ 1 مىليون 457 مىڭ 100 يۈەن تۆلەم تۆلەندى. نامراتلارنى يۆلەشتە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش سالمىقى ئاشۇرۇلۇپ، 1444 نامرات ئائىلىنىڭ يېڭى ئۆي سېلىپ بېرىلدى؛ 10 مىڭ 617 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، 310 مىڭ يۈەن قۇنتۇزۇش پۇلى تارقىتىلدى

☆ ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈن جېندا 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەت بويىچە نامراتلارنى يۆلەشتىكى 10 چوڭ ئەزمەتنىڭ بىرى، دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ يېگىتاۋات يېزىلىق پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسىدىن توختىگۈل تۇرسۇن مەملىكەت بويىچە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس، دېگەن نامغا ئېرىشتى.

☆ 5 - ئايدا مەركىزي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، كومپارتىيە ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتى ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك ياش پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتىگە يېزىلاردىكى 1 مىليون ياشقا پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى تارقىتىش پائالىيىتىدىكى مۇنەۋۋەر ياش ئۇچقۇن باشلامچىلىرى پىدائىيلار مۇلازىمەت ئەترىتى، دەپ شەرەپلىك نام بېرىدى.

شۇ گوچى

ئاۋات ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاۋات ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە،

تەكلىماكان قۇملۇقنىڭ شىمالىي چېتىگە، ئاقسۇ، يەكەن ۋە خوتەن دەريالىرىنىڭ تىنما دېلتىسىغا جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1077 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1997 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 5، مەيدان 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 174 مىڭ 800 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 150 مىڭ 600)، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق نوپۇسى 142 مىڭ 400؛ نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپەيمىش نىسبىتى ‰12.95. ناھىيە بويىچە 43 مىڭ 686.66 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 17 مىڭ 400 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (گېگىز تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 31 مىڭ گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاۋات ناھىيىسىنىڭ تىپىك زىرائىتى بۇغداي بىلەن كېۋەز، سۇ بايلىقى مول. ئاقسۇ كونا دەريا سىستېمىسىنىڭ شىمالدىن شەرقىي جەنۇب يۆنىلىشىدە سۇغۇرۇش رايونىنى كېسىپ ئۆتىدۇ، ئۇنىڭدىن يىلىغا 1 مىليارد 387 مىليون كۇب مېتىر سۇ ئاقىدۇ. ئەشمە كۆلىنىڭ ناھىيە تەۋەسىدىكى دائىرىسى 13.3 كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، ئۇ سۇ مەھسۇلاتلىرى باقمچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ كۆڭۈلدىكىدەك بازىسى ھېسابلىنىدۇ. يەرلىك ياپلاق تۈمشۇق (يوغان باش) بېلىق ۋە تارىم ئۇچلۇق تۈمشۇق بېلىقى شىنجاڭ بويىچە داڭلىق مەھسۇلات ھېسابلىنىدۇ. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، ئالقات، سوغىگۇل، توشقان زەدىكى، كىرەش، يەر مەدىكى قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن تايغان بۇغا، قۇلان، تىبەت بۆكسىنى، جەرەن، ئاق قۇ قاتارلىقلار بار. بوستانلىق بىلەن چۆل تۇتاشقان يەرلەرنى چاتقال ئۆسۈملۈكلەر قاپلىغان. كەلكۈن ملىك توغراق ئۆسىدۇ، چۆلدىكى شورلۇق كۆلدە مول تۇز ۋە شور بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاۋات ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: سەي خۇڭلۇ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئاۋۇت داۋۇت.

ھاكىم: مەمەتجان ئابلا.

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئابلەت ياقۇپ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 957 مىليون 394 مىڭ 500 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 537 مىليون 605 مىڭ 400 يۈەن) گە يەتتى. 102 مىڭ 900 تونىنا ئاشلىق، 53 مىڭ 473 تونىنا پاختا ئېلىندى. 1187 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىھاتە ئورمىنى 298 گېكتار،

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	49503	11.71
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	109826.45	
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	102900	1.38
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	45.14	1.58
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	8962	18.7
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	11.66	3.19
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	11943	8.5
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	40516	17.98
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2118	12.94
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6534	—3.84

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى.

ئىقتىسادىي ئورمان 680 گېكتار، يەكەن دەريالىقى جەنۇبىدىكى بوزيەر ئېچىش رايونىدا 10 مىڭ مو ئېكولوگىيىلىك ئورمان بازىسى قۇرۇلۇشى باشلاندى. 6099 تونا گۈش، 2346 تونا سوت، 457 تونا يۇڭ، 83 مىڭ 117 پارچە تېرە، 160 تونا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. ئۇنۇملۇك سۇغىرىلمىدىغان يەر كۆلىمى 43 مىڭ 66. 686 گېكتارغا، ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت 42 مىڭ 544 تونىغا، سۇلياۋ يوپۇق 2621 تونىغا، يېزا - بازار كارخانىسى 1294كە، كىرىمى 89 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 140 مىليون 870 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 84 مىليون 750 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. 4 مىليون 850 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 1259 تونا پاختا يىپ، 7121 تونا سۇ يېغى، 30 مىڭ 100 تونا بۇغداي ئۇنى، 43 مىڭ 322 تونا ساپ پاختا، 1490تونا سۇلياۋ يوپۇق، 11 مىليون دانە خىش، 1150 دانە سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسى ئىشلەپچىقىرىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 133 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 25 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 110 كىلوۋولتلۇق توك ئۇزىتىش - بېسىم ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى 12 - ئايدا ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى؛ 11 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 7 كارخانىدا تېخنىكا ئۆزگەرتىلدى، پەن - تېخنىكا تەركىبى كۆپەيتىلدى. ناھىيە بويىچە يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 103 مىليون 600 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 89 مىليون 660 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 919 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 6017 توچكىغا، تاۋار سېتىۋېلىش سوممىسى 742 مىليون 438 مىڭ يۈەنگە، سېتىش سوممىسى 621 مىليون 834 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 26 مىليون 840 مىڭ يۈەن سودا - سانائەت بېجى، 18 مىليون 90 مىڭ يۈەن دۆلەت بېجى، 8 مىليون 750 مىڭ يۈەن يەرلىك باج يىغىلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 580 ى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 135، ئوقۇغۇچىسى 33 مىڭ 369؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 11، ئوقۇغۇچىسى 9094، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى 2263. رادىئوننىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 87% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 100%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 9 كىنو ئەتىرىتى، 24 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 584 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (دوختۇر 247)، 479 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزىلاردا ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1957 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 11 مىڭ 583 بولۇپ، 65 مىليون 446 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى يېڭىشەرىق يېزىلىق پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسىدىكى ساجىمخان مۇمىن پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى تەشۋىق قىلىۋاتقاندا بەختكە قارشى زىيانكەشلىككە ئۇچرىدى، بۇ چاغدا ئۇ ئاران 34 ياشتا ئىدى. كادىرلار مىنىستىرلىكى، پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ئۇنىڭغا «ئۆلگىلىك دۆلەت مەمۇرى» دەپ نام بەردى.

☆ 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى بەشئېرىق، غوروچۆل يېزىلىرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، بازار تەسىس قىلىندى.

گېك چىنجېن

كەلپىن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

كەلپىن ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە، قۇرۇقتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە جايلاشقان، ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1146 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 39 مىڭ 988 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 38 مىڭ 973)، يېزا نوپۇسى 31 مىڭ 395؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 16.01‰، ئۆلۈش نىسبىتى 5.53‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 10.48‰. ناھىيە بويىچە 3800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ (چىلان يېزىسىدا يېڭىدىن ئېچىلغان بوزيەر 3730 گېكتار، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىلغۇ يەر 3060 گېكتار، بۇنىڭدىن 1466 گېكتارغا بۇغداي تېرىلدى)، 2330 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 1030 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

كەلپىن ناھىيىسىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى تۆۋەن، ئورمان كۆلىمى 51 مىڭ 800 گېكتارغا يېتىدۇ (تۈتاش ئورمان 15 مىڭ 300 گېكتار). 161 مىڭ 300 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار بولۇپ، كۆپىنچىسى چۆل ئوتلىقى. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن ئارقار، جەرەن، ئۇلار، تاغ كەكلىكى، دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن چاكاندا، توشقان

زەدىكى، يەر مەدىكى، قار لەيلىسى قاتارلىقلار بار. ناھىيە تەۋەسىدە گۈڭگۈرت، گۈڭگۈرتلۇك تۈمۈر، گەچ، ھاكتېشى، ئىسلاندىيە شىپاتى، بازالىت قاتارلىق قېزىلما بايلىقى بارلىقى دەسلەپكى قەدەمدە ئېنىقلاندى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كەلپىن ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جۇ جېڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: توختى ئىسمائىل.

ھاكىم: مۇتەللىپ نىياز.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: لىڭ شىيىڭ

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 50 مىليون 768 مىڭ 100 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 34 مىليون يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.13% ئاشتى. 12 مىڭ 726 تونىا ئاشلىق، 402 تونىا ياغلىق دان، 1276 تونىا پاختا ئېلىندى. 130 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 110 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. باغ 575 گېكتار بولۇپ، 3400 تونىا ئۈزۈك ئېلىندى، يىل ئاخىردا قولدا 5100 تۇگە قالدى. 1351 تونىا گۈش، 61 تونىا سۈت، 108 تونىا يۇڭ، 9 تونىا ئۆچكە تىۋىتى، 25 تونىا تۇخۇم ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 7 مىليون 294 مىڭ 800يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1913.4 گېكتار ئۈنۈملۈك سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى (بۇنىڭ ئىچىدە چىلان يېزىسىنىڭ 1600 گېكتار). 1342 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 14 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە، ساپ كىرىمى 1 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليون 693 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليون 81 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18.9% ئاشتى. 2 مىليون 250 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى. 4000 تونىا ئۇرۇق قېقى، 40 تونىا خورماقاق، 25 تونىا مېغىز سېتىلدى. تۇراقلىق مۇلۇككە 15 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. دۇنيا بانكىسى قەرز بەرگەن تۇر — كوناچىلان سۇ باشلاپ ئېتىز بەرپا قىلىش - پۇركۇپ سۇغىرىش قۇرۇلۇشىغا يىل ئاخىرىغىچە 32 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 38 كىلومېتىر توك سىمى تارتىلدى. 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2056 ئائىلىلىك كۆچمە ئاھالىنىڭ تۇرالغۇسى پۈتكۈزۈلدى؛ 32 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1750 ئائىلىدىكى 7500 ئادەم كۆچۈرۈلدى؛ 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى كەلپىن ناھىيىسىدە چىلان يېزىسىدىكى كۆچكەن ئاھالىنى ئۇزىتىش يىغىنى ئېچىلدى. ناھىيە بازىرىدا يۇندا چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3.32 كىلومېتىرى تاماملاندى. سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا 13 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى،

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	4408.8	20
سانائەت - يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	3608.1	5.79
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	12726	5.5
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	14.82	4.37
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	1580	—22.17
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	15055	31.26
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	1846	—10.48
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	1700	12.97
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	100	8.70
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	2903	—0.01

بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سالغان مەبلەغ 7 مىليون 510 مىڭ يۈەن، ئۇلايەتتىن يانداشتۇرۇلغىنى 345 مىڭ يۈەن، دېھقان، چارۋىچىلار تەييارلىغىنى 305 مىڭ يۈەن. 140.8 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى يانقۇرۇلۇپ، تۇرۇبا توري 160 كىلومېتىرغا يەتكۈزۈلدى. 3539 دېھقان ئائىلىسىگە سۇ تۇرۇبىسى كىردى، بۇ يېزا - كەنت ئائىلىسىنىڭ %61نى ئىگىلىدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 209 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 410 مىڭ 400 توننا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 55 مىڭ 500 يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2000 توپكىغا، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 5 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە 158 پەن - تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرىلىرى 240. ناھىيىدىكى ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 5 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 4)، ئوقۇغۇچىسى 3029 (مىللىي 2964)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 237 (مىللىي 228)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 24 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 23)، ئوقۇغۇچىسى 7395 (مىللىي 7219)، مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 519 (مىللىي 497). بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 70 (مىللىي 60). مائارىپ فوندىغا 3 مىليون 851 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، «ئۈمىد» قۇرۇلۇشىدا 397 كىشىگە پۇل ئىئانە قىلىنىپ، ئوقۇشىغا يارىدەم بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 70 كىشى شەخسلەرنىڭ ئىئانىسىدىن بەھرىمەن بولدى، 327 كىشى ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندىنىڭ پۇلىدىن بەھرىمەن بولدى. ناھىيە بويىچە 5 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 123 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 105)، 88 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون، ئۇلايەت بويىچە ئوتكۈزۈلگەن تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى بىر ئالتۇن مېدال، 2 كۈمۈش مېدال، 2 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزىلاردا ئوتتۇرىچە كىرىم 912.4 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 2987 بولۇپ، ئۇلارغا 20 مىليون 810 مىڭ يۈەن ماياش تارقىتىلدى. ناھىيە بازىرىدا ئىش كۈتۈپ تۇرغان 259 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 603 ئائىلىدىكى 3511 نامرات يۇلىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇلدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 14 - كۈنى چىلان يېزىسى بوران ئاپىتىگە ئۇچراپ، 113 گېكتار يەردىكى كېۋەز ۋەيران بولدى، 15 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي زىيان كۆرۈلدى.

ئابدۇساتتار ھامىدىن

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى

ئاساسىي ئەھۋالى

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى ئاپتونوم رايوننىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. ئوبلاستلىق ھۆكۈمەت تۇرۇشلۇق ئورۇندىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1433 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 3. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 425 مىڭ 993 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 403 مىڭ 104)، يېزا نوپۇسى 328 مىڭ 434، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰15.4، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.8، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.6. ئوبلاست بويىچە 41 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 46 مىڭ 500 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىنى شۇنىڭ ئىچىدە)، 8000 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا داۋلىق مېۋە - چېۋىلەردىن ئەنجۈر، ئانار، مۇناقى ئۈزۈم ۋە بارىن گۈلىسى بار. ئوبلاست بويىچە يەر ئۈستى سۇيىنىڭ سىرغىم مىقدارى 7 مىليارد 962 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. بىراق دەريالارنىڭ كۆپىنچىسى تاغلىق رايونلاردا بولغانلىقتىن سۇ باشلاش قىيىن، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى ئىنتايىن تۆۋەن. كەڭ تاغلىق رايون ۋە دەريا ۋادىلىرىدا كۆلىمى تەخمىنەن 37 مىڭ 800 گېكتار كېلىدىغان تەبىئىي ئورمانلىق بار، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شەمشاد، كۆلى ئارچىسى، ئاق قېيىن ئۆسىدۇ، دەريا ۋادىسىدىكى ئىككىلەمچى ئورمانلىقتا كۆپىنچە يۇلغۇن، جىغان، مەجنۇنتال قاتارلىقلار ئۆسىدۇ. 3 مىليون 300 مىڭ گېكتاردىن ئارتۇق ئوتلاق بار، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇلۇغچات ناھىيىسىدىكى ئۇچتاۋ ئوتلىقى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئەڭ چوڭ ئوتلاق ھېسابلىنىدۇ. ھايۋانات بايلىقى بىر قەدەر مول، پەقەت قۇشلارلا 17 تۈركۈم، 42 ئائىلە، 244 خىل بولۇپ، شىنجاڭدىكى قۇش تۈرلىرىنىڭ %60نى ئىگىلەيدۇ. ئوبلاست تەۋەسىدە دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن قارالەيلەك، ئاق لەيلەك، 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن يىلپىز، ئارقار، ئۇلار قاتارلىق 9 خىلى، 3 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان

ھايۋانلاردىن 14 خىلى بار. تۇرىكۇملەپ ئېچىش قىممىتىگە ئىگە دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، ئەڭلىسكئوت، ھىلگ، چاكاندا، يەرمەدىكى، قومۇش يىلتىزى قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، كۆمۈش، مىس، تۆمۈر، مانگان، خروم، قوغۇشۇن، سىنك، قەلەي، كۆبالت، ژولفرام، ئالىيۇمىن، مولىبدېن، ۋانادي، تىتان، لىتىي، نىئوبي، تانتال، پېرىت، كۆمۈر، نېفىت، ھاكتېشى، گەچ، سېغىز توپا، مەرمەر، چىرىمتال، ساپال توپىسى، تاشپاختا، گرافىت قاتارلىقلار بار. قوغۇشۇن بىلەن سىنكنىڭ زاپىسى شىنجاڭ بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ. قاراجۇل قوغۇشۇن - سىنك كان رايونى قۇرۇلۇشقا باشلىدى، بۇ كان رايونىدىكى رۇدىلارنى قېزىپ پايدىلىنىش مۇددىتى 14 يىلدىن ئارتۇق بولىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جۇ ژېنجىي؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: ئاسانبېك تۇردى (قىرغىز)، مەمەت ھەسەن توختالى (قىرغىز، 1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، لىيۇ جېنچاڭ، ھامۇت ياقۇپ (2 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، مەمەت نۇر (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، شېن رۇڭشېەن (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ژۇ جىيۇن.

10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئاسانبېك تۇردى (قىرغىز)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: ژاڭ چېڭشېەن، ياۋ پېيجى (ئايال)، ئەلى ئىسمائىل، سادىر روزى (قىرغىز)، ئىمام ھەسەن.

ئوبلاست باشلىقى: مەمەت ھەسەن توختالى (قىرغىز)؛ مۇئاۋىن ئوبلاست باشلىقلىرى: ژاڭ شىنخۇەي، مەمەت مۇسا سارىق (قىرغىز)، ژاڭ شيەنپېي، ئىمام نامەت.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ھامۇت ياقۇپ؛ مۇئاۋىن رەئىسلىرى: چۇ شىنمىڭ، ئامىنە ئابدۇراخمان، شيا باڭچىڭ، ئابدۇكېرىم ئابلا (قىرغىز)، نىياز قارى (قىرغىز).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ئوبلاست بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 684 مىليون 320 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 395 مىليون 635 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.13% ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، نۆۋەتدىمۇ شۇنداق). 162 مىڭ 203 تونىا ئاشلىق، 2692 تونىا ياغلىق دان، 6746 تونىا پاختا ئېلىندى. 423

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	6.48	6.2
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	87971.44	7.92
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	162203	9.65
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	142.32	3.28
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	18438	1.44
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	97176	3.97
تاشقى سودا ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	5137	30.22
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	21899	0.8
شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	55730	9.02
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	3548	12.99
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	30512	4.77

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 500 مىليون 949 مىڭ 100 يۈەن.

گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. پارچە - پۇرات يەرلەرگە 1 مىليون 311 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى، 78.8 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. چارۋىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى 43.8%بولدى، 17 مىڭ 130 تونىنا گۆش، 148 تونىنا سۈ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 202 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (يېڭى بەلگىلىمە بويىچە) 195 مىليون 390 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 111 مىليون 970 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.91% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوبلاستقا قاراشلىق سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 159 مىليون 300 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 101 مىليون 610 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 115 مىليون 660 مىڭ يۈەنگە، غەيرىي دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 79 مىليون730 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېنىك سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 52 مىليون 980 مىڭ يۈەن بولۇپ، 33% كېمەيىپ كەتتى؛ ئېغىر سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 142 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 17.98% ئاشتى. يېزا ۋە يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 158 مىليون 970 مىڭ يۈەنگە، يېزا دەرىجىلىكتىن تۆۋەن سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 36 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش نىسبىتى 98.9%كە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.9 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى. يىل ئاخىرىدا ئامبارىدا ساقلىنىپ قالغان تەييار مەھسۇلاتلارنىڭ قىممىتى 10 مىليون 10 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1.7% 17 ئازايدى. 78 مىليون 50 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 128 مىڭ 900 تونىنا كۆمۈر، 108 مىڭ 600 تونىنا سېمونت، 4500 تونىنا كېپەك مىسى، 15.54 كىلوگرام ئالتۇن، 79 مىليون 100 مىڭ دانە خىش، 14 مىڭ 935 تونىنا ئىنچىكە ئىشلەنگەن توز، 21 مىڭ 40 تونىنا خام توز، 1848 تونىنا سۈ يېغى، 44 مىڭ 400 تونىنا ئۈن، 436 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 5519 تونىنا ساپ پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. ئوبلاستقا قاراشلىق دۆلەت ئىلكىدىكى، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 87 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 169 مىليون 190 مىڭ يۈەنگە، توشۇلغان يولۇچى 2 مىليون 120 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 409 مىليون 710 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا؛ يۈك ئوبوروت مىقدارى 602 مىليون 830 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 18 مىليون 90 مىڭ يۈەنگە، تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمى 25 مىڭ 412 توچكىغا، شەھەر تېلېفونى ئابونېنتى 10 مىڭ 189 غا، يېزا تېلېفونى ئابونېنتى 3147 گە، يان تېلېفون ئابونېنتى 469 غا يەتتى. ئوبلاست بويىچە ھەر 100 ئادەمگە 10.5 تىن تېلېفون توغرا كەلدى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىي كىرىمى 23 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ئوبلاست بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 3052 سى بار. 1998 - يىلى 40 تۈرلۈك پەن تەتقىقات نەتىجىسى ئوبلاستنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 4 تۈر، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 8 تۈر. 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 9 تۈر، 4 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 19 تۈر. ئوبلاستتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 233 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 227)، ئوقۇغۇچىسى 81 مىڭ 526 (مىللىي 78 مىڭ 580)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 53 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 49)، ئوقۇغۇچىسى 25 مىڭ 879 (مىللىي 24 مىڭ 242)؛ چارۋىچىلىق رايونىدىكى ياتاقلىق مەكتەپ 36، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 57؛ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ قىزىلسۇ ئوبلاستلىق شۆبىسى بىر، ئوقۇغۇچىسى 720؛ ھەرخىل تېخنىكوم 3، ئوقۇغۇچىسى 1162 (مىللىي 997)؛ بالىلار باغچىسى 4، باغچىدىكى بالا 2436 (مىللىي 1943)، ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 6320 (مىللىي 5598). ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى شەھەرلەردە 100%كە، يېزىلاردا 98.6%كە يەتتى. 5 سەنئەت ئۆمىكى بار بولۇپ، 497 قېتىم ئويۇن قويدى، تاماشىبىن 250 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. ئوبلاست بويىچە 624 مەيدان كىنو قويۇلدى، تاماشىبىن 50 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئاشتى. ئوبلاست بويىچە بىر تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، 34 سۈنئىي ھەمراھ يەر يۈزى قوبۇل قىلىش پونكىتى، 4 سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بار؛ رادىئو - تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85%كە يەتتى. قىرغىزچە، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە نەشر قىلىنىدىغان «قىزىلسۇ گېزىتى» 1 مىليون نۇسخىدىن ئارتۇق تارقىتىلدى. قىرغىز نەشرىياتى 9 كىتاب نەشر قىلىپ، 9700 نۇسخا تارقاتتى. ئوبلاست بويىچە 3 كۈتۈپخانا بار بولۇپ، 1 مىليون 300 مىڭ نۇسخا كىتاب ساقلىنىۋاتىدۇ. ئوبلاست بويىچە 92 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 43)، 2295 سەھىيە كەسپىي تېخنىكا خادىمى بار. 1998 - يىلى ئوبلاست تەۋەرىكەتچىلىرى مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە

ئۆتكۈزۈلگەن تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىگە قاتنىشىپ، 21 ئالتۇن مېدال، 16 كۈمۈش مېدال، 19 مىس مېدال ئالدى. 51 مىڭ 815 كىشى ئومۇمىي خەلق ساغلاملىقى ئۆلچىمىگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 45 مىڭ 700 كىشى لايىقەتلىك بولدى. 67 قېتىم ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە قاتناشقانلار 15 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئوبلاست بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1100 يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 37 مىڭ 145 (دۆلەت ئورۇنلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 35 مىڭ 217). سۇغۇرتا كەسپىي سوممىسى 16مىليون 880 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئىش كۈتۈپ تۇرغانلار، ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومىلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ۋە باشقا خادىملار بولۇپ 1919 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 5082 دېھقان - چارۋىچى ئائىلىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى

سۇ جىڭبو

ئاتۇش شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاتۇش شەھىرى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1430 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق يېزا 7، دېھقانچىلىق مەيدانى 3، چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 188 مىڭ 200 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 174 مىڭ 200)، يېزا نوپۇسى 141 مىڭ 800؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.42، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.60، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰11.82. شەھەر بويىچە 14 مىڭ 33. 793 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 12 مىڭ 126.67 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى 7. 1666 گېكتار)، 1540 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاتۇش شەھىرىدە داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلاردىن ئەنجۈر، مۇناقى ئۈزۈم، قاراكۆسەي قوغۇن، خۇۋەينەك ئۈرۈك قاتارلىقلار بار. داڭلىق سەيلە - ساياھەت نۇقتىلىرىدىن سۇلتان سۇتۇق بۇغراخان مازىرى، ئۇچ مۇرۋان مىڭئۆيى بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، يىلپىز، سۇلەيسۇن، ئۇلار قاتارلىقلار، ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، قومۇش يىلتىزى، قانتېپەر، مەرزەنجۇش قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، مىس، قوغۇشۇن، كۆمۈر، تۇز، ژولفرام، تىتان، تۆمۈر، گەچ قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاتۇش شەھەرلىك 3 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: دۇڭ شياڭجۇن.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابدۇراخمان ھاجى.

شەھەر باشلىقى: ئەنۋەر تۇردى.

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مۇيۇر ئابىت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 156 مىليون 700 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %7 ئاشتى. شەھەر بويىچە 67. 1666 گېكتار يەردە ئېگىز ئورنىغا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلدى. 57 مىڭ 795 تونىنا ئاشلىق، 538 تونىنا ياغلىق دان، 1753 تونىنا پاختا ئېلىندى. 67. 334 گېكتار يەردە لايىقەتلىك ئورمان بەرپا قىلىندى. 4859 تونىنا گۆش، 5232 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 410 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 72 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى 18 ئۆستەڭ سۇ سىڭمەس قىلىندى. 1340 گېكتار يەر تۇزلەندى، 33. 1113 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. شەھەر بويىچە 8462 يېزا - بازار كارخانىسى بار، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانا 49، يەككە ۋە خۇسۇسىي كارخانا 8413؛ كارخانىلارنىڭ كىرىمى 134 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ كىرىمى 16 مىليون 820 مىڭ يۈەن، يەككە ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ كىرىمى 117 مىليون 680 مىڭ يۈەن.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 37 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.41 ئاشتى. 10 مىليون 590 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 14 مىڭ 485 تونىنا تۇز، 11 مىڭ 600 تونىنا ئۇن، 470 تونىنا سۇ يېغى، 41 مىليون 200 مىڭ دانە خىش، 1562 تونىنا پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى، 3 مىليون 340 مىڭ تونىنا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	23508	6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	19919	9.7
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	57795	12.04
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	36.43	3.14
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	12630	—3.24
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	12653	2.96
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	39172	35.36
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1808	15.16
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	7697	3.73

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990- يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى، 200 تونىا خورماقاق ئىشلەندى. تۇراقلىق مۇلۇككە 121 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 154 مىليون 790 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 565 مىليون 470 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىي كىرىمى 39 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 4800 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 10 مىليون 680 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 53 مىليون 680 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 705 ى بار (مىللىي 545). شەھەرگە بۇۋاستە قاراشلىق بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 2722 (مىللىي 2432)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 84، ئوقۇغۇچىسى 32 مىڭ 374 (مىللىي 31 مىڭ 358)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 16، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 313. شەھەرگە قاراشلىق مەكتەپلەردىكى ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 3000 (مىللىي 2429)، بۇنىڭ ئىچىدە يېزىلاردىكىسى 2387. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 70%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 89%كە يەتتى. شەھەر بويىچە 10 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 728 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 605)، 384 كاربۇات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1250 يۈەنگە يەتتى. شەھەر بويىچە يىل ئاخىردىكى ئىشچى - خىزمەتچى 9736 بولۇپ، ئۇلارغا 63 مىليون 20 مىڭ يۈەن ماۋاش تارقىتىلدى. مال - مۈلۈك سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 3 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1 مىليون 810مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى؛ يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 450 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 240 مىڭ يۈەنگە؛ ئۆمۈر سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 6 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى ئاتوش شەھىرى قاراجول يېزىسىنىڭ ھاكىمغىز رايونىدا، تۈگۈرمىتى يېزىسىنىڭ تۈگۈرمىتى رايونىدا ۋە كاتتايلاق رايونىدا كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ بولغان چارۋىچىلارنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى قىلىندى. شەھەر بويىچە 14 مىليون 487 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش نۇقتىسىدىن 6 سى قۇرۇلۇپ، 1050 چارۋىچى ئائىلىسىدىكى 4989 ئادەم ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. بۇ ئومۇمىي چارۋىچىنىڭ 30%نى ئىگىلەيدۇ. ئولتۇراقلاشتۇرۇش نۇقتىسىدىكى چارۋىچىلارنىڭ 1998 -

يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 1250 يۈەنگە، بىر قىسىم چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 3000 يۈەنگە يېتىپ، ئۇزاقتىن بۇيان كۆچۈپ يۈرۈپ چارۋىچىلىق قىلىشنى ئاساس قىلىش، تاغ ئېچىدە ئۇزۇن مۇددەت ئولتۇراقلىشىپ قېلىشتەك نامراتلىق تۇرمۇشى ئۆزگەردى.

لى شياۋلەن

ئاقچى ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاقچى ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىدىكى توشقان دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 1180 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 34 مىڭ 253 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 31 مىڭ 923)، يېزا نوپۇسى 24 مىڭ 260؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.09، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰7.51. ناھىيە بويىچە 3727.33 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 2900 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 708.73 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاقچى ناھىيىسى تەۋەسىدە توشقان، ئۇزەنقۇش، بېدىل، ئايكتىك دەريالىق 25 دەريا - ئېقىن بار، يىللىق ئەڭ يۇقىرى سىرغىم مىقدارى 3 مىليارد 740 مىليون كۇب مېتىرغا، ئەڭ تۆۋەن سىرغىم مىقدارى 73 مىليون 70 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 844 مىڭ 700 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق، تاغلىق رايونلاردا 4853.33 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شەمشاد بار. 23 خىل دورىلىق ئۆسۈملۈك بولۇپ، چۇچۇكبۇيا، قىزىل يوپۇرماقلىق ئەمەن، ئارپىبەدىيان قاتارلىقلارنىڭ مىقدارى ۋە دورىلىق قىممىتى بىر قەدەر يۇقىرى، ياۋايى ھايۋانلار 25 خىل بولۇپ، ئەتىۋارلىق قوغدىلىدىغان ھايۋانلاردىن ئارقار، جەرەن، سۇغۇر، ئۇلار قاتارلىقلار بار. تەكشۈرۈپ تېپىلغان قېزىلما بايلىق 10 خىل بولۇپ، ئاساسلىقى سېرپېنتىن، گەچ، مەرمەر، قىزىل گىل، ئىسلاندىيە شپاتى، مانگانلىق تۆمۈر، تۆمۈر، ئالتۇن قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاقچى ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: پېلىڭ ئەيمەن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مەمەتتۇرسۇن قۇرمانباي (قىرغىز).

ھاكىم: تۆكەن ئىگەمبەردى (قىرغىز).

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مەمەتتۇرسۇن مەمەت ئاخۇن (قىرغىز).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 35 مىليون 610 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰7.23 ئاشتى. 10 مىڭ 232 تونىنا ئاشلىق، 2664 تونىنا گۆش ئىلىندى. 83.9 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 920 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تاماملانغان مۇھىم تۇرلەردىن قۇلانتېغى باش غول ئۆستىڭىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 9.3 كىلومېتىر بولۇپ، سېكۇنتلۇق ئېقىم مىقدارى 7 كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 693 گېكتار يەر تۇزلەندى، 8.5 كىلومېتىر ئۆستەك رېمونت قىلىندى. 5.6 كىلومېتىر ئۆستەڭنىڭ لاتقىسى ئادالاندى. 200 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۇرۇلدى. 66.67 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 122 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليون 150 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰0.64 ئاشتى. 1 مىليون 300 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 210 تونىنا ئۇن، 118 تونىنا سۇ يېغى، 3000 تونىنا بارىت، 14.7 كىلوگرام ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 8 مىليون 770 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قۇرۇلۇشاتقان تور 31 بولۇپ، بۇنىڭ ئېچىدە يېڭىدىن قۇرۇلغىنى 20، داۋاملاشتۇرۇلغىنى 11، پۈتكەن قۇرۇلۇش كۆلىمى 4000 كۋادرات مېتىر، بۇنىڭغا 19 مىليون 942 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 6 - ئايدا ئۆزەنقۇش سۇغىرىش - ئېلېكتر تۇغۇنلۇك قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى. بۇنىڭغا 1 مىليون 30 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 3 مىليون 850 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 8 مىليون 496 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 360 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 846 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 2 مىليون يۈەنگە، بازار سودىسىدا پوشۇلگەن سومما 1 مىليون 527 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلىدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3742	2.49
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3876	6.69
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	10232	13.56
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	23.41	2.95
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	1247	91.8
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	5444	1.19
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2220	2.54
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	2524	54
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	229	8.02
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3480	17.37

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى بىلەن سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلىدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۆزىمىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 170ى بار، ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 25، ئوقۇغۇچىسى 6606 (مىللىي 6325)؛ ئوتتۇرامەكتەپ 7، ئوقۇغۇچىسى 1814 (مىللىي 1328). مەخسۇس باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 476 (ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋانسى بارلار)، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 170 (ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋانى بارلار 25، كاندىدات ئالىي ئۇنۋانى بارلار 5). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئو-تېلېۋىزىيە نومۇرى قاپلاش نىسبىتى 40%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نومۇرى قاپلاش نىسبىتى 40%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 13 تېببىي داۋالاش - مەھىيە ئاپپاراتى، 154 كەسپىي مەھىيە تېخنىكا خادىمى، 145 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1165 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق پۇل ماۋاشى 6667 يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 393 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە سۇغۇرتىغا قاتناشقان كارخانا 24كە، سۇغۇرتا ھەققىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش توپلاشقا قاتناشقانلار 697گە يەتتى. ناھىيە بويىچە 395 ئائىلىدە 1896 نامرات ئادەم بولۇپ، ئەمەلىيەتتە 181 ئائىلىدىكى 928 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، 532 ئادەم ئايەت تۇپەيلىدىن قايتىدىن نامراتلىشىپ كەتتى. چەكلىك مۇددەتتە مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تۇزىتىش تۇرىدىن بىرى تامامىلاندى، بۇنىڭغا 1 مىليون 290 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

جاڭ جىنجى

ئۇلۇغچات ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئۇلۇغچات ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىدە، تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكى بىلەن كوئېنلۇن تاغ سىستېمىسىنىڭ تۆتىشىدىغان يېرىدە جايلاشقان. شىمالىي قىسمىدىن ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1500 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 9، مەيدان بىر، يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 42 مىڭ 895 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 39 مىڭ 360)، يېزا نوپۇسى 25 مىڭ 821؛ نوپۇسنىڭ تۆغۇلۇش

نىسبەتى %17.4، ئۇلۇش نىسبەتى %5.6، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبەتى %11.8. ناھىيە بويىچە 3680 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 2280 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 130 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى ئوتتۇرا مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئۇلۇغچات ناھىيىسىدە قېزىلما بايلىق مول، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىق 17 خىل بولۇپ، ئاساسلىقى كۆمۈر، نېفىت، مايلىق سىلانېتس، ئالتۇن، تۆمۈر، قوغۇشۇن، سىنك، مىس قاتارلىقلار بار. بۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈرنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان زاپاسى 33 مىليون 438 مىڭ 100 تونىنا بولۇپ، قېزىلىۋ ئوبلاستىدىكى كۆمۈر زاپاسىنىڭ %57نى ئىگىلەيدۇ. تۆمۈرنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان زاپاسى 3 مىليون 352 مىڭ تونىنا بولۇپ، كۆپ قىسمىنىڭ سۈپەت دەرىجىسى %42.5تىن يۇقىرى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئۇلۇغچات ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: سەي شىلياڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، خې جيەنجۇن (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: توختىمەمەت ماتەن (قىرغىز).

ھاكىم: پەرھات تۇلمىش (قىرغىز، 12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: چېن جيەنشىن.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 38 مىليون 175 مىڭ 700 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.9 ئاشتى. 7557 تونىنا ئاشلىق، 221 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. 88.33 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 3376 تونىنا گۆش، 4239 تونىنا سۈت، 425 تونىنا يۇڭ، 147 مىڭ 433 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 52.83 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەك ياسالدى، 282 گېكتار بوزيەر ئوزلەشتۇرۇلدى، 3280 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 21.6 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 20 مىليون 924 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 540 مىڭ 500 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 -

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	6295.33	5.7
ساناقتا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	4671.62	19.33
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	7557	19.69
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	1478	14.31
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	9447	13.61
ئاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	608	—74.54
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2523	3.54
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	6130	58.93
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	397	27.24
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	4073	63.25

ئىزاھات: مەھسۇلات قىممىتى بىردەك 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

يىلدىكىدىن 16.4% ئاشتى. 2 مىليون 946 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 17 مىڭ 57 تونىنا كۆمۈر، 970 تونىنا كوكس، 1500 تونىنا گۈڭگۈرتلىك تۆمۈر رۇدىسى، 500 تونىنا تۆمۈر رۇدىسى، 12 مىڭ 500 تونىنا ھاكتېشى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 19 مىليون 20 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. 3 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 4 مىليون 30 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى ئەمەلىي پروگراممىلىق تېلېفون 1198 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 342 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 735 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 165ى بار، ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك پەن تەتقىقات تۈرىدىن 12 سى تاماملاندى. 45 قارار يېزا ئىگىلىك بىلىملىرى كۆرسىتىپلىپ، 21 مىڭ دېھقان، چارۋىچى (قېتىم) تەربىيىلەندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 22 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 20)، ئوقۇغۇچىسى 7934 (مىللىي 7523)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 8 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 7)، ئوقۇغۇچىسى 2901 (مىللىي 2169). ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 978 (مىللىي 880). 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، كانسۇ بازارلىق مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى سېلىنىدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 75%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 75%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 18 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 227 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 297 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن چېلىشىش مۇسابىقىسىدە 3 تۈردە 1 - بولدى؛ قىزىلسۇ ئوبلاستى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن چېلىشىش مۇسابىقىسىدە 8 ئادەم 1 - لىككە، بىر ئادەم 2 - لىككە، 2 ئادەم 3 - لىككە، كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - لىككە ئېرىشتى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئوغلاق تارتىشىش تۈرىدە 2 - لىك، 10 مىڭ مېتىرلىق ئات بەيگىسىدە 3 - لىك؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئۆسمۈرلەر ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 1500 مېتىرغا يۈگۈرۈشتە 1 - لىك قولغا كەلتۈرۈلدى. «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يېتىشكە تېگىشلىك ئادەم 2458 بولۇپ، ئەمەلىيەتتە 1903 ئادەم ئۆلچەمگە يەتتى.

خەلق تۈرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1255 يۈەنگە يەتتى. ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 40 مىليون 725 مىڭ يۈەن پۇل ماڤاش تارقىتىلدى. سۈغۇرتا كەسپىي كىرىمى 1 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 109 ئائىلىدىكى 518 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

يالڤ ئەيخۇا

ئاقتۇ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

ئاقتۇ ناھىيىسى پامىر ئېگىزلىكىنىڭ شەرقىي شىمالىغا، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 1545 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 11، دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە چارۋىچىلىق فېرمىسى 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 160 مىڭ 621 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 157 مىڭ 163)، يېزا نوپۇسى 150 مىڭ 722؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 14.8‰، ئۆلۈش نىسبىتى 4.7‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 10.1‰. ناھىيە بويىچە 18 مىڭ 900 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 16 مىڭ 900 گېكتار (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 9100 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 5300 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ئاقتۇ ناھىيىسى يېرىم دېھقانچىلىق، يېرىم چارۋىچىلىق ناھىيىسى. ناھىيە تەۋەسىدە مەشھۇر مۇزتاغ چوققىسى، قوڭۇر چوققىسى، قوڭۇرتۆپە چوققىسى بار، تاغ باغرىدا قاراكۆل كۆلى بار. ناھىيە بويىچە قارلىق ۋە مۇزلۇق كۆلىمى 1390 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ، يەر ئوستى سۈيىنىڭ سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 820 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيى 360 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 521.7 گېكتار ئورمان بار، ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شەمشاد، قارىغاي، تېرەك، شىنجاڭ تېرىكى قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان 629 مىڭ 800 گېكتار ئوتلاق بار. ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن قوڭۇر ئېيىق، يىلپىز، ئارقار، جەرەن، ئۇلار، ئاق قۇ قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن شۇمبۇيا،

چاكاندا، ئالقات، قىرىق بوغۇم، قانتېپەر، زاراڭزا، رەۋەن، ھىلگ، چوچەكبۇيا قاتارلىق نەچچە 10 خىلى بار. تۆمۈر، قوغۇشۇن، سىنك، مىس، ئالتۇن، كۆبالىت، لىتىي، گاللىي قاتارلىق 10 نەچچە خىل مېتال رۇدىسى ۋە كۆمۈر، خرۇستال، ئىسلاندىيە شپاتى، تاشپاختا، چېرىتال، ياقۇت قاتارلىق 16 خىل غەيرىي مېتال رۇدىسى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاندى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ ئاقتۇ ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لىيۇ جۇنخەي.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مەمەت پالتا.

ھاكىم: ئەزىمجان ئابدۇللا (قىرغىز).

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: تۇرسۇن قۇربان.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 308 مىليون 38 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 164 مىليون 280 مىڭ 100 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.46% ئاشتى. 83 مىڭ 500 تونا ئاشلىق، 1093 تونا ياغلىق دان، 4907 تونا پاختا ئېلىندى. 371.67 گېكتار يەردە لايىھەتلىك ئورمان بەرپا قىلىندى. ناھىيە بويىچە چارۋىلارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى 42.6%كە يەتتى. 6254 تونا گۆش، 5028 تونا سۈت، 409 تونا يۇڭ، 257 مىڭ 400 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 650 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 74.5 كىلومېتىر ئوزۇنلۇقتا 12 سۇ سىڭىمى ئۈستەك ياسالدى، 1333.33 گېكتار بوزيەر ئوزلەشتۇرۇلدى، 15 مىڭ 196.7 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 2166.67 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى كىرىمى 31 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 39 مىليون 820 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 26 مىليون 324 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.5% ئاشتى. 16 مىليون 610 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى، 14 مىليون 480 مىڭ كىلوۋات سائەت توك بىلەن تەمىنلەندى، 22 مىڭ 922 تونا كۆمۈر، 15 مىڭ 744 تونا سېمونت، 18 مىليون 300 مىڭ دانە خىش، 400 تونا تۇز، 1900

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى(تۆمەن يۈەن)	19776.4	4.7
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	34785	5.89
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	8.35	2.98
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	51.1	3.29
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	2900	23.48
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	39693	5.32
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	4473	—7.6
بازار، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	10503	56.93
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	880	21.38
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5490	6.19

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 160 مىليون 440 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 221 مىليون 290 مىڭ يۈەن.

تونىنا ئۇن، 33 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 38 تونىنا خورماقاق، 900 كۆلادرات مېتىر گىلەم، 3957 تونىنا پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 13 مىليون 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 247 مىليون 600 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 10 مىليون 740 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 600 مىڭ يۇەنگە، پوچتا - تېلېگراف كەسپي كىرىمى 2 مىليون 50 مىڭ يۇەنگە، ئورنىتىلغان پروگراممىلىق تېلېفون 2163 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 29 مىليون 430 مىڭ يۇەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 21 مىليون يۇەنگە، تاغقا چىقىش جەمئىيىتى سايا‌ھەتچىلىكتىن قىلغان كىرىم 380 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 62 سى بار (مىللي 55)، ئوبلاست دەرىجىلىك پەن تەتقىقات تۇرىدىن 22 سى تاماملايدى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 91 (مىللي باشلانغۇچ مەكتەپ 90)، ئوقۇغۇچىسى 31 مىڭ 810 (مىللي 31 مىڭ 297)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 18 (مىللي ئوتتۇرا مەكتەپ 17)، ئوقۇغۇچىسى 5365 (مىللي 5205). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2051، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1571. مائارىپ ئاساسي قۇرۇلۇشىغا 8 مىليون 800 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80كە يەتتى. 2 مىليون 140 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنغان «خەلق» كىنوخانىسى پۈتتى. بۇ كىنوخانىنىڭ كۆلىمى 2600 كۆلادرات مېتىر كېلىدۇ. ناھىيە بويىچە 19 تېببي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 496 كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللي 406)، 325 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ناھىيە تەنھەرىكەتچىلىرى قىزىلئو ئوبلاستىدا ئۆتكۈزۈلگەن ياشلار - ئۆسمۈرلەر يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە 9 ئالتۇن مېدال، 7 كۈمۈش مېدال، 4 مىس مېدال ئالدى؛ كۆچا ناھىيىسىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار - ئۆسمۈرلەر يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە بىر ئالتۇن مېدال، 3 كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى؛ كۆيتۇك شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار - ئۆسمۈرلەر يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە بىر مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1010 يۇەنگە يەتتى، ناھىيە بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 52 مىليون 310 مىڭ يۇەن ماڭاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماڭاشى 6960 يۇەنگە يەتتى. تۇرلۇك مال - مۇلۇك، ئۆمۈر سۇغۇرتىسى سوممىسى 2 مىليون 700 مىڭ يۇەنگە، تۆلەم سوممىسى 1 مىليون 243 مىڭ يۇەنگە يەتتى. 4500 ئائىلىدىكى 20 مىڭ 250 ئادەم نامراتلىقتىن قوتۇلدى، ئۇلارنىڭ كىيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل بولدى.

گۈلھەسەن قادىر

قەشقەر ژىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

قەشقەر ژىلايىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. 1998 - يىلى قەشقەر ژىلايىتىگە قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 11. مەمۇرىي مەھكىمە تۇرۇشلۇق جايدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1473 كىلومېتىر كېلىدۇ. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (بىكتۇەن 3 - شىنىڭ ژىلايەت تەۋەسىدىكى نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 3 مىليون 279 مىڭ 500 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 2 مىليون 980 مىڭ 900)، يېزا نوپۇسى 2 مىليون 626 مىڭ 600؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %28.18، ئۆلۈش نىسبىتى %47.6، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %81.11. ژىلايەت بويىچە 406 مىڭ 300 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 234 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت، 275 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قەشقەر ژىلايىتى تەۋەسىدە يىللىق سىرغىم مىقدارى 600 مىليون كۇب مېتىردىن ئاشىدىغان 5 دەريا بار. ژىلايەت بويىچە دەريا - ئېقىنلارنىڭ سۇ بايلىقى مىقدارى 12 مىليارد 217 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيى بايلىقى مىقدارى 8 مىليارد 884 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 438 مىڭ 500 گېكتار ئورمان، 1 مىليون 619 مىڭ 300 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار. ياۋايى ھايۋانلاردىن دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋان ۋە قۇش 16 خىل بولۇپ، يىلپىز، شىنزاڭ قۇلىنى، ياۋا تۆگە، ياۋا قوتاز، تاغ ئۆچكىسى، قاما، قارا بويۇن تورنا، ئاق تورنا، قارا تورنا، ئاق توقام بۇركۈت

بار؛ دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋان ۋە قۇش 53 خىل بولۇپ، قوڭۇر ئېيىق، قۇندۇز، تۈزلەڭلىك تاغسىل چوشقىسى، توشقانسىمان سۆلەيسۇن، تايغان بۇغا، جەرەن، ئارقار، كۆكمەت، قار توشقىنى، تارىم توشقىنى، ئاق تۈش بۆلغۇن، ئاق قۇ قاتارلىقلار بار. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، ئەڭلىكئوت، يەر مەدىكى، توشقان زەدكى، زاراڭزا، سېرىق يۆگەي قاتارلىقلار بار. قىزىلما بايلىقلاردىن تۆمۈر، چىرىمتال، تاشپاختا، قاشتېشى، ئالماس، كۆمۈر، فوسفور، ژانادي، تىتان، مىس قاتارلىق 38 خىلى بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قەشقەر ژىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ياۋ يۈڭفېڭ؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: ئابدۇقادىر ئەسىردىن (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، كامىل ئابدۇللا (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، مەھمەمەت ئەخلەت، ۋاڭ جىڭچېەن (4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لىيۇ چاڭمىڭ، جاڭ خۇڭتاۋ، زىننەت تۆمەر (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، شى داگاڭ (10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى قەشقەر ژىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مەھمەمەت ئەخلەت؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: خۇ چىشىن، ياسىن ياقۇپ، ئابدۇكېرىم سەلەي، تېمەن ۋېيگو.

مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى: ئابدۇقادىر ئەسىردىن (1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، كامىل ئابدۇللا (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: خاۋ چاڭشۇن (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، شى شاۋلىن (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، جيۇ شياڭمىن، بەي شياۋ، مەمتىمىن ئوسمان، شاڭ تېيلۇڭ، مەمتىمىن پىردەۋىسى (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ژىلايەتلىك سىياسىي كېڭەش خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: (ئورنى بوش)؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: زىننەت ئۆمەر، مەمتىمىن ھەلىمدىن، ئوسمان قاسىم، جياڭ باۋخېك، روزى كېرىم، ئابدۇكېرىم ئابدۇرېھىم (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ژىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليارد 559 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10.01 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق)، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليارد 361 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.44 ئاشتى؛ ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 160 مىليون يۈەن بولۇپ، %9.4 تۆۋەنلەپ كەتتى؛ چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 13 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.34، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 25 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.61 ئاشتى. 1 مىليون 427 مىڭ 200 تونىنا ئاشلىق (بۇنىڭ ئىچىدە بۇغداي 698 مىڭ 800 تونىنا، كۆممىقوناق 676 مىڭ 600 تونىنا، شال 47 مىڭ 900 تونىنا)، 286 مىڭ 400 تونىنا پاختا، 213 مىڭ 400 تونىنا مېۋە - چېۋە، 224 مىڭ 300 تونىنا كۆكتات، 84 مىڭ 643 تونىنا گۆش، 3476 تونىنا سۈ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تىجارەت كىرىمى 1 مىليارد 191 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 463 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %0.2 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك سانائەتنىڭ 1 مىليارد 453 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %0.23، ئېغىر سانائەتنىڭ 593 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.96 ئاشتى؛ يېنىك سانائەتنىڭ 87 مىليون يۈەن بولۇپ، %3.59 تۆۋەنلەپ كەتتى. 532 مىليون 663 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 191 مىليون 720 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 222 مىڭ 500 تونىنا سېمونت، 264 مىڭ 900 تونىنا پاختا، 18 مىڭ تونىنا پاختا يىپ، 11 مىڭ 500 تونىنا سۈلياۋ ياسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. ژىلايەت بويىچە مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ زىيان كۆلىمى %33.33 كە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زىيان كۆلىمى %33.03. سانائەت قوشۇلما قىممىتى 329 مىليون يۈەن بولۇپ، %19.77 تۆۋەنلەپ كەتتى. بىناكارلىق مەھسۇلات قىممىتى (ھازىرقى باھا) 547 مىليون يۈەنگە يەتتى. قۇرۇلۇش قىلغۇچى كارخانىلار پۈتتۈرگەن ئۈي - ئىمارەت كۆلىمى 567 مىڭ 300 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. 52 ئاساسلىق بىناكارلىق كارخانىسىنىڭ زىيان تارتىش كۆلىمى %13، پايدا - زىيانىنى بالانس قىلغاندىن كېيىنكى پايدا 184 مىڭ يۈەن بولدى. 1998 - يىلى جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 1 مىليارد 218 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك ئورۇنلار سالغان مەبلەغ 983 مىليون يۈەن، ئىقتىسادىي تىپ جەھەتتىن قارىغاندا، دۆلەت ئىقتىسادى جەھەتتە سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 37 مىليون يۈەن، كوللېكتىپ ئىقتىساد جەھەتتە سېلىنغان مەبلەغ 125 مىليون يۈەن، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى سالغان مەبلەغ 57 مىليون يۈەن. تۇر جەھەتتىن قارىغاندا، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 895 مىليون يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 70 مىليون يۈەن، ئۈي - زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغان مەبلەغ 24 مىليون يۈەن. باشقا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	73.17	10
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	52.5	
ئېلىنغان ئاشلىق (تۇمەن تونا)	142.72	2.07
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	616.49	2.66
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	12.5	—0.52
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۇمەن كىلوۋات)	69.21	4.61
تاشقى سودا بويىچە ئىمپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	4352	—9.13
تاشقى سودا بويىچە ئېكسپورت سوممىسى (تۇمەن دوللار)	2669	—7.62
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	16.1	5.71
شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	96.74	76.05
يەرلىك مالىيە كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	3.51	13.96
يەرلىك مالىيە چىقىمى (100 مىليون يۈەن)	10.62	2.71

تۈرلەرگە سېلىنغان مەبلەغ 229 مىليون يۈەن. يۇك ئوبوروت مىقدارى 2 مىليارد 957 مىليون 740 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 265 مىليون 450 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى؛ پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 145 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %44 ئاشتى؛ ۋىلايەت بويىچە تېلېفون 67 مىڭ 143 توچكىغا، يان تېلېفون ئابونېنتى 5204 كە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 30 مىڭ 490 گە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ۋىلايەت بويىچە 58 مىڭ 318 كەسپىي تېخنىكا خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە قۇرۇلۇش تېخنىكا خادىمى 4070، يېزا ئىگىلىك تېخنىكا خادىمى 3098، سەھىيە تېخنىكا خادىمى 8344، پەن تەتقىقات خادىمى 110، ئوقۇتۇش خادىمى 32 مىڭ 324. ۋىلايەتتىكى ئالىي مەكتەپ (پىداگوگىكا ئىنستىتۇتىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 3، ئوقۇغۇچىسى 4251 (مىللىي 2998)؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 17، ئوقۇغۇچىسى 7514؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 224 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 204)، ئوقۇغۇچىسى 162 مىڭ 800 (مىللىي 153 مىڭ 400)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 1229، ئوقۇغۇچىسى 547 مىڭ 100 (مىللىي 581 مىڭ 900)؛ بالىلار باغچىسى 37 (مىللىي باغچا 18)، باغچىدىكى بالا 8130 (مىللىي 2212). ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 26 مىڭ 826 (مىللىي 24 مىڭ 326). ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى %97.5 بولدى. 1 - ئاينىڭ 17 - كۈنى تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى قەشقەر ۋىلايىتىگە 1 مىليون يۈەن ئىئانە قىلىپ، قەشقەرنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا ياردەم بەردى. 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش قوماندانلىق شتابى يەنە قەشقەرنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا 1 مىليون يۈەن ئىئانە قىلدى. ۋىلايەت بويىچە 12 سەنئەت ئۆمىكى، 12 مەدەنىيەت يۇرتى، 8 ئاممىۋى كۈتۈپخانا، 13 ئارخىپخانا، بىر مۇزېي، 9 ئاساسىتىقە ئاپپاراتى بار. ئۇلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى نۇقتىلىق ئاساسىتىقە ئاسراش ئورنىدىن 15ى بار، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق ئاساسىتىقە ئاسراش ئورنى بىر. 2 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، 5 رادىئو ئىستانسىسى بار، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %75.6كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %78.8كە يەتتى. ھەرخىل كىنو قويۇش ئورنىدىن 119 ى، مەدەنىيەت پائالىيەت سورۇنىدىن 258 ى بار. كىنو فىلىم تارقىتىش، قويۇشتىن

قىلىنغان كىرىم 570 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 493 مىڭ 600 تىراژدا 62 خىل كىتاب نەشر قىلىندى. 254 ھەر دەرىجىلىك، ھەرخىل تەبىئىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (ھەربىي قىسىم، قوراللىق ساقچىغا قاراشلىق سەھىيە ئاپپاراتى ۋە يەككە ئامبۇلاتورىيىلەر بۇنىڭ سىرتىدا) بار؛ دوختۇرخانىلاردا 9068 كارىۋات بار، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا دوختۇرخانىلىرىدىكىسى 3887؛ ژىلايەت بويىچە 12 مىڭ 563 سەھىيە خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 10 مىڭ 69 (دوختۇر 4205). تەنھەرىكەتچىلەر ئاپتونوم رايوندىكى ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرى ئۈيۈشتۇرغان بوكسىيورلۇق، چېلىش، رۇداۋچە چېلىش، ۋالىبول، يېنىك ئاتلېتىكا، پۈتبول، ئوقيا ئېتىش، قارىغا ئېتىش، ۋاسكېتبول، تىكتاك توپ، تەپچۈەنداۋدىن ئىبارەت 11 تۈردىكى 12 قېتىملىق مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، 38 ئالتۇن مېدال، 28 كۈمۈش مېدال، 16 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6370 يۈەنگە، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1076 يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى 2499 ئىشچى - خىزمەتچى ئىشتىن قالدۇرۇلدى. شەھەر - بازارلاردا 7300 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھەرخىل پاراۋانلىق ئورنىدىن 129 ى، بۇ ئورۇنلاردا 2581 كارىۋات بار. سۈنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى تۈردىن 12 سى پۈتكۈزۈلدى، 1728 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 1879.6 كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. ژىلايەت بويىچە يېزىلاردىكى نامرات نوپۇس 180 مىڭ 500 بولۇپ، 73 مىڭ 100 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

يالڭ جىجۇن

☆ 2 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ژىلايەتلىك يېزا خىزمىتى يىغىندا قەشقەر ژىلايىتى ش ئۇ ئا ر دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىگە 50 مىڭ يۈەن مۇكاپات بەردى. بۇ شىنجاڭ بويىچە ژىلايەت ئاپتونوم رايونلۇق پەن تەتقىقات ئورنىغا بەرگەن تۇنجى مۇكاپات.

☆ 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى قەشقەر ژىلايەتلىك ياۋايى ھايۋان مۇھاپىزەت جەمئىيىتى قۇرۇلدى.

☆ 6 - ئاينىڭ 1- كۈنى قەشقەرنىڭ شىمالىدا ئۇدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ تاغ كەلكۈنى كەلدى، قېزىل دەرياسىغا 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان زور كەلكۈن كەلدى. جەنۇبىي شىنجاڭ كۆمۈر - ئېلېكتر شىركىتىگە قاراشلىق 1 - دەرىجىلىك ئېلېكتر ئىستانسىسى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، نەتىجىدە قەشقەر 1-، 2-، 3 - دەرىجىلىك ئېلېكتر ئىستانسىلىرى ئايلىنىشتىن توختىدى، بۇ ھال 4 ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ سانائىتى، يېزا ئىگىلىكىگە ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى؛ 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قەشقەر 1-، 2 -، 3 - دەرىجىلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ توك تارقىتىشى ئەسلىگە كەلدى.

☆ 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنى قەشقەر ژىلايەتلىك پەن-تېخنىكا مۇكاپات فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلدى، قەشقەر ژىلايەتلىك پارتكوم، ھەمۇرىي مەھكىمە فوند جەمئىيىتىگە 1 مىليون يۈەن ئىئانە قىلدى.

لياڭ مىڭ

قەشقەر شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

قەشقەر شەھىرى پامىر ئېگىزلىكىنىڭ شەرقىي شىمالىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. «314» دۆلەت يولى ئارقىلىق ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1473 كىلومېتىر كېلىدۇ؛ شەھەرنىڭ شىمالىدا قەشقەر ئايرودرومى بار. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق يېزا 4، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 331 مىڭ 100 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 255 مىڭ 500)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 94 مىڭ 900؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.36، ئۆلۈش نىسبىتى ‰1.65، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰9.71. شەھەر بويىچە 6230 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 6993.3 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 15 مىڭ 66.6 گېكتار يەرگە كۆكتات (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 800 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قەشقەر شەھىرىدە دېھقانچىلىق زىرائىتىدىن ئاساسەن بۇغداي، كۆكتات، شال، كېۋەز قاتارلىقلار بار. شەھەر تەۋەسىدىكى قىزىل دەرياسىنىڭ يىللىق نورمال سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 959 مىليون كۇب مېتىرغا، تۆمەن دەرياسىنىڭ يىللىق نورمال سىرغىم مىقدارى 126 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. شەھەر بويىچە نورمال پايدىلىنىش مىقدارى 50 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قەشقەر شەھەرلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جۇ خەيلۇن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابدۇللا ھامىت.

شەھەر باشلىقى: مەمتىمىن پىردەۋسى (7 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، پەرھات خالىق (9 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: شەن شياۋجۇڭ (1 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى، 3 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى چاڭ (3 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 183 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 108 مىليون يۈەن)گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.9% ئاشتى. 47 مىڭ 600 تونىا ئاشلىق، 1092 تونىا پاختا، 66 مىڭ تونىا كۆكتات ئېلىندى. 51 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 47 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 195 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 3242 تونىا گۆش، 1447 تونىا سۈت، 1607 تونىا تۇخۇم، 290 تونىا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى.

شەھەر رايونىنىڭ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 480 مىليون يۈەن (شەھەرگە قاراشلىق سانائەتنىڭ 179 مىليون يۈەن)، ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 312 مىليون يۈەن (شەھەرگەقاراشلىق سانائەتنىڭ 146 مىليون يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.9% تۆۋەنلەپ كەتتى (شەھەرگە تەۋە سانائەتنىڭ 8.15% ئاشتى). 257 مىليون 650 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 105 مىڭ 700 تونىا سېمونت (شەھەرگە قاراشلىق سېمونت زاۋۇتىنىڭ 12 مىڭ 400 تونىا)، 9939 تونىا پاختا يىپ، 22 مىليون 780 مىڭ مېتىر پاختا رەخت، 233 كۋادرات مېتىر گىلەم، 2572 تونىا سۇلياۋ ياسالما، 2610 تونىا پىۋا ئىشلەپچىقىرىلدى، 10 مىليون تونىا تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. بىناكارلىق كەسىپىنىڭ قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 243 مىليون يۈەن (شەھەرگە تەۋەسىنىڭ 110 مىليون يۈەن)گە، پۈتكۈزۈلگەن قۇرۇلۇشلارنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 216 مىليون يۈەن (شەھەرگە تەۋەسىنىڭ 104 مىليون يۈەن)گە، پۈتكۈزۈلگەن ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 432 مىڭ 300 كۋادرات مېتىر (شەھەرگە تەۋەسى 232 مىڭ 200 كۋادرات مېتىر) غا يەتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 384 مىليون يۈەن (شەھەرگە تەۋەسى 83 مىليون يۈەن) مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 307 مىليون يۈەن (شەھەرگە تەۋەسى 49 مىليون يۈەن)، يېڭىلاش،

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	10.06	12.28
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	6.63	—4.88
شەھەرگە تەۋە ئاشلىق (تۆمەن تونىا)	4.76	1.9
شەھەرگە تەۋە يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۆياق)	11.29	2.4
شەھەرگە تەۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى (100 مىليون يۈەن)	4.41	26
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	17548	33.18
تاشقى سودا بويىچە ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن دوللار)	4251	—3.1
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	6.19	6.72
شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (100 مىليون يۈەن)	26.8	—2.2
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	7689	21.8
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	10376	20.6

ئىزاھات: سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 420 مىليون يۈەن.

ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 39 مىليون يۈەن، باشقا تۈرلەرگە سېلىنغىنى 38 مىليون يۈەن. ناشيولدا توشۇلغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 219 مىليون ئادەم ـ كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 44 مىليون 470 مىڭ تونىنا ـ كىلومېتىرغا، پوچتا ـ تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 52 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە (ئۆزگەرمەس باھا)، تېلېفون كومموتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 33 مىڭ توچكىغا، شەھەر ئىچى تېلېفونى 207 مىڭ توچكىغا، يان تېلېفون ئابونېنتى 5204كە، ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون ئاپتوماتىك كومموتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 14 مىڭ 400 توچكىغا يەتتى، خۇسۇسىي كارخانا 122 گە، كەسپكارى 1411 گە، تىزمىغا ئالدۇرغان مەبلىغى 197 مىليون يۈەنگە، يەككە تىجارەت ئورنى 145 مىڭغا، كەسپكارى 176 مىڭغا يەتتى.

پەن ـ تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن ـ تېخنىكا خادىمىدىن 1256 سى بار (شەھەرگە تەۋە). شەھەردىكى ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ 3، ئوقۇغۇچىسى 3826؛ ئوتتۇرا تېخنىكوم 9، ئوقۇغۇچىسى 4760 ؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 25، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 957؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 75، ئوقۇغۇچىسى 36 مىڭ 571. شەھەردە 3 سەنئەت ئۆمىكى، بىر ئاممىۋى سەنئەت ساراىيى، 2 مەدەنىيەت يۇرتى، 3 ئاممىۋى كۈتۈپخانا، 13 كىنو قويۇش ئورنى بار. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە يەتتى. شەھەر بويىچە 33 تېببىي داۋالاش ـ سەھىيە ئاپپاراتى (دوختۇرخانا 16)، 2383 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 2016 كارىۋات بار. 1998 ـ يىلى ئۆتكۈزۈلگەن 26 قېتىملىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە 10 مىڭ 978 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 ـ يىلى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئەمەلىي كىرىمى 3778 يۈەنگە، ئوتتۇرىچە ئەمەلىي چىقىمى 3893 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىستېمال چىقىمى 3184 يۈەن. شەھەر ئەتراپى رايونىدىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1487 يۈەنگە يەتتى. 148 دۆلەت كارخانىسى پېنسىيە خىراجىتىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش توپلاشقا قاتناشتى، 23 مىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچى ياشانغاندا كۈتۈنۈش سۈپۈرتىسىغا، 201 ئورۇندىكى 24 مىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچى ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى.

☆ 3 ـ ئايدا قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسىگە قاراشلىق قوغان يېزىسى، بەشكېرەم يېزىسىنىڭ 5 كەنتى، ئاۋات يېزىسىنىڭ 2 كەنتى، پاختەكلى يېزىسىنىڭ بىر كەنتى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى يېڭىشەھەر بازىرىغا قاراشلىق بىر كەنتىنىڭ 3 كەنت ئاھالىلەر گۈرۈپپىسىنىڭ 8762 ئائىلىدىكى 43 مىڭ 158 ئادەمى، 3780.5 گېكتار يېرى شەھەرگە رەسمىي ئۆتكۈزۈۋېلىنىدى. ئەسلىدىكى 3 يېزا ۋە يېڭىدىن ئۆتكۈزۈۋېلىنغان يېزا، كەنتلەر يېڭىدىن 4 يېزا قىلىپ تەڭشەلدى.

☆ 10 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى 15 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان قەشقەر شەھىرى «غەربىي خەلق» يولىنىڭ ئۆزارتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ قاتناش باشلاندى، يولنىڭ ئۆزۇنلۇقى 6.4 كىلومېتىر، كەڭلىكى 24 مېتىر؛ يولغا 230 كوچا چىرىغى ئورنىتىلدى.

رېشىت ھاجى

قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسى پامىر ئېگىزلىكىنىڭ شەرقىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. 1998 ـ يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 17. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 348 مىڭ 564 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 331 مىڭ 54)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 321 مىڭ 435؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %22.87، ئۆلۈش نىسبىتى %7.68، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %15.19. ناھىيە بويىچە 36 مىڭ 100 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 58 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 12 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتىسى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ناھىيە تەۋەسىدە قىزىل، گەز، چاقماق دەريالىرى بار، بۇلارغا بۇلاق سۇلىرىنى قوشقاندا، نورمال ئەھۋالدا، يىللىق سىرغىم مىقدارى 1 مىليارد 90 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ياۋايى ھايۋانلاردىن تۈلكە، بۆرە، جەرەن قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، نېفىت، گەچ، ھاكتېشى، كۆمۈر، تۇز قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىلىك 8 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لۇ جىنجياڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: قۇربان سۇلايمان.

ھاكىم: پەرھات سەئىدى.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مەھەممەت ئابدۇللا.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 721 مىليون 380 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 365 مىليون 780 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %2.4 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 171 مىڭ 958 تونىنا ئاشلىق، 1465 تونىنا ياغلىق دان، 14 مىڭ 39 تونىنا پاختا ئېلىندى، 1260 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 10 مىڭ 123 تونىنا گۆش، 4192 تونىنا كالا - قوي سۈتى، 9 تونىنا يۇڭ، 18 مىڭ 700 پارچە كالا تېرىسى، 14 مىڭ 167 پارچە تۆچكە تېرىسى، 338 مىڭ 967 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 86 مىليون 194 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 209.4 كىلومېتىر يۇقىرى ئۆلچەملىك سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ، 500 كىلومېتىر مۇستەھكەم كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياسالدى، 110 قۇدۇق قېزىلدى، 2476 ئىنشائات يۈرۈشلەشتۇرۇلدى، 2066 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 1814 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 2285 گېكتار يۇقىرى ئۆلچەملىك سالا ئېتىز بەرپا قىلىندى. 436.6 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 50 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 72 مىليون 720 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 46 مىليون 670 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %15.19 ئاشتى. 20 مىليون 185 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 76 مىليون 418 مىڭ دانە ماشىنىدا قويۇلغان خىش، 692 تونىنا پاختا يىپ، 13 مىڭ 899 تونىنا ساپ پاختا، 1086 تونىنا يېمەكلىك تۇز، 4765 تونىنا ئۇن، 2328 تونىنا سۇ يېغى، 90 تونىنا ھەرخىل خورماقاق ئىشلەپچىقىرىلدى. توشۇلغان يولۇچى 1 مىليون 397 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 21 مىليون 903 مىڭ 200 ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 14 مىليون 700 مىڭ تونىنغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 9980 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 122 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 62 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، ساياھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 65 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	32932	10.9
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	41245	1.5
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	171958	19
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	67.72	3.6
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	5363	
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	6.9	—2.8
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	6015	15.9
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	21643	
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1761	1
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	8123	1

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 595 مىليون 210 مىڭ يۈەن.

پەن - تېخنىكا، ماۋارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 775 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 40) . ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 176 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 174) ، ئوقۇغۇچىسى 61 مىڭ 223 (مىللىي 60 مىڭ 709) ؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 23 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 22) ، ئوقۇغۇچىسى 19 مىڭ (مىللىي 18 مىڭ 840) . ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2535 (مىللىي 2473) . ماۋارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 563 مىڭ 100 يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %75كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 408 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 340) ، 553 كارىۋات بار. 18 مىڭ ئادەم (قېتىم) يېزا - بازاردىن يۇقىرى ئورۇنلار ئوتكوزگەن تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشتى. 2000 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 6 . 918 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6012 يۈەنگە، بازار - يېزىلاردىكى سۇغۇرتا سوممىسى 4 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1260 گېكتار يەر باغۋارانلاشتۇرۇلدى ۋە كۆكەرتىلدى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 — 22 - كۈنىگچە قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىسىنىڭ مۇش، لەگەر، زەمىن، سايباغ، بۇلاقسۇ قاتارلىق تاغ باغرىدىكى شامال ئېغىزىغا جايلاشقان يېزىلىرى ئۈدا 8 — 9 بال بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى. 5 - ئاينىڭ 14 ،، 15 - كۈنلىرى تاغ باغرىدىكى شامال ئېغىزىغا جايلاشقان 8 يېزا 8 بالدىن يۇقىرى بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، بوراننىڭ مومىنتلىق كۈچى 10 بالغا يەتتى. 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ناھىيە تەۋەسىدىكى قىزىل دەرياسىنىڭ سۈيى شىددەت بىلەن ئۆرلەپ، سېكۇنتلۇق ئېقىن مىقدارى 1350 كۇب مېتىرغا يەتتى، قاپقا ئۆستەك بېشىدىكى كەلكۈن پەللىسىنىڭ سېكۇنتلۇق ئېقىن مىقدارى 2500 كۇب مېتىرغا يەتتى، كەلكۈن كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنىڭ 30 نەچچە يېرىنى بۇزۇۋەتتى. ناھىيە بويىچە 13 مىڭ گېكتار يەردىكى كېۋەز زىيانغا ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە پۈتۈنلەي بۇزۇۋېتىلگىنى 730 گېكتار، 554 گېكتار يەردىكى بۇغداي ئېغىر دەرىجىدە يېتىپ كەتتى ياكى سۇ ئاستىدا قالدى؛ 251 گېكتار يەردىكى شال ۋەيران بولدى؛ 404 تۇياق چارۋا ئۆلدى؛ ئورمان، ستولبا، سۇچىلىق مۇئەسسەسلىرى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. ئاپەت كەلتۈرگەن بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 67 مىليون 499 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى توققۇزاق بازىرىدىكى «غالىبىيەت» يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتتى، بۇ قۇرۇلۇشقا 4 مىليون 587 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئۆزگەرتىلگەن يول بۆلىكىنىڭ ئاساسلىق ئاپتوموبىل يولىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1100 مېتىر، كەڭلىكى 16 مېتىر؛ ئاساسلىق ئاپتوموبىل يولىنىڭ 2 تەرىپىدىكى كۆكەرتىش بەلۋېغىنىڭ كەڭلىكى 4 مېتىر، پىيادىلەر يولىنىڭ كەڭلىكى 6 مېتىر.

لى بى، لىۋ چۈن

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە، پامىر ئېگىزلىكىنىڭ شەرقىي ئېتىكىگە، قەشقەر تىنما تۈزلەڭلىكىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1484 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 12، دۆلەت دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى، بېلىق كۆلى 7. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 270 مىڭ 663 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 252 مىڭ 453) ، يېزا نوپۇسى 238 مىڭ 279؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %2 . 24، ئۆلۈش نىسبىتى %8 . 9، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %15 . 3. ناھىيە بويىچە 36 مىڭ 10 گېكتار تېرىلغۇ يەربارىبولۇپ، 24 مىڭ 740 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورۇنغا تېرىلغان 10 مىڭ 390 گېكتار يەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) ، 22 مىڭ 150 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ناھىيە تەۋەسىدە قىزىل، گەز، كۆسەن دەريالىرى ئاساسلىق سۇغۇرۇش سۇ مەنبەسى ھېسابلىنىدۇ، يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 541 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 313 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 1153 گېكتار ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %18 . 7كە يەتتى. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن تېرەك، قاراسۇگەت، تۇخۇمەك،

قارايا‌غاچ، ئۇجمە، جىگدە، يۇلغۇن، ياسمن دەرىخى قاتارلىقلار بار. ھەرخىل ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈك 100 خىلدىن ئاشىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: جالال جېەن.

11 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئىممەت بارات.

ھاكىم: ئەختەر سېيىت.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: سېيىت سادىر.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 364 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يېتىپ (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق)، 1997 - يىلدىكىدىن 12.8% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 130 مىڭ 123 تونىا ئاشلىق، 614 تونىا ياغلىق دان، 28 مىڭ 654 تونناپاختا، 23 مىڭ 495 تونىا كۆكتات، 4176 تونىا بېدە ئېلىندى. 1533 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 8381 تونىا گۆش، 3190 تونىا سۈت، 554 تونىا يۇڭ، 194 مىڭ 800 پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 43 مىليون 555 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ «سەكرەپ ئىلگىرىلەش» ئۆستىگىنى سۈ سىگىمەسلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى، بايتوقاي ئۆستەڭ بېشىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، 105 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 70 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ سۈ سىگىمەسلەشتۈرۈلدى، 2400 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 3266.6 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 77 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 660 گېكتار سۈفىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. پايدىلىنىشقا بولىدىغان 52 مىڭ 958 گېكتار ئوتلاق بار. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 79 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 86 مىليون 460 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 2.5% ئاشتى. 2 مىليون 290 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 33 مىڭ 100 تونىا سېمونت، 65 مىليون 110 مىڭ دانە ماشىنىدا قويۇلغان خىش، 4290 تونىا سۇ يېغى، 26 مىڭ 163 تونىا ساپ پاختا، 1854 تونىا پاختا يىپ ئىشلەپچىقىرىلدى. 810 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. بازار - يېزا قۇرۇلۇشىغا 8 مىليون 590 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، «شەرقىي ئازادلىق» يولى قاتارلىق 3 شەھەر يولىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، ناھىيىلىك يولۇچىلار بېكىتىنىڭ قۇرۇلۇشى، ياندۇمىدىن خانتېڭرىقا باردىغان يولغا ئاسفالت يانقۇزۇش قۇرۇلۇشى ۋە ناھىيە بازىرىدىكى سۇ بىلەن تەمىنلەش، سۇ چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى، جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 182 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	30330.6	7.9
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	45054	10.65
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	130123	5.81
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	60.48	5
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	7922	6.3
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	98837	11.99
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	11233	11.09
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	40877	7.9
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1792	10
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6211	8.38

سېلىندى. شەندۇڭ ئۆلكىسى جۇندن ناھىيىسى «يۇدا» ئوقەت (گۇرۇھى) شىركىتى بىلەن بېگىشەھەر ناھىيىسىدە 100 مىڭ تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىش تۈرىنىسى قۇرۇش جەھەتتە بىرلىكتە مەبلەغ سېلىش بويىچە كېلىشىم ھاسىل قىلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 14 مىليون 589 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 6 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون سىغىمچانلىقى 5000 توچكىغا، ئورنىتىلغان تېلېفون 2700 توچكىغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپي كىرىمى 7 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ توپ سېتىلىش سوممىسى 86 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 87 مىليون يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 714 ى بار (مىللي 639). ناھىيىدىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم بىر، ئوقۇغۇچىسى 130 (ھەممىسى مىللي)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 18 (مىللي ئوتتۇرا مەكتەپ 17)، ئوقۇغۇچىسى 15 مىڭ 233 (مىللي 14 مىڭ 741)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 91 (مىللي باشلانغۇچ مەكتەپ 90)، ئوقۇغۇچىسى 43 مىڭ 340 (مىللي 41 مىڭ 752)؛ تەييارلىق سىنىپىدىكى ئوقۇغۇچى 379 (مىللي 153)؛ مەركىزي بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 117 (مىللي 54). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2543 (مىللي 2260)، بۇنىڭ ئىچىدە مەمۇرىي خادىم 306 (مىللي 290)، ۋاقىتلىق ئوقۇتقۇچى 714، دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان ئوقۇتۇش خادىمى 509 (مىللي 456). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 637 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %98كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە يەتتى. ئەرمۇدۇن يېزىسىدا سۈنئىي ھەمراھ تېلېۋىزىيىسى، تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو كۆچەيتىش ئىستانسىسى قۇرۇلدى، ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنۇۋېرسال خىزمەت بىناسى پۈتتى. ناھىيە بويىچە 18 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 427 كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 525 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە مەكتىپى ئوتكۇزگەن يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە قەدىرنىسا روزى 800 مېتىرغا يۈگۈرۈشتە 2 - بولدى؛ 4 كىشى قەشقەر ژىلايەتلىك پۈتبول كوماندىسىنىڭ تەكلىپى بىلەن ش ئۇ ئا ر تەنتەربىيە مەكتىپى ياشلار - ئۆسمۈرلەر پۈتبول مۇسابىقىسىگە قاتناشتى ھەمدە كوللېكتىپ 2 - بولدى. 30 مىڭ 834 كىشى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1175 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل ماۋاشى 5972 يۈەنگە، سۈغۇرتا ھەققى كىرىمى 8 مىليون 990 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى 2605 ئائىلىدىكى 12 مىڭ 192 نامرات نوپۇسنىڭ كېيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى، 17 مىڭ 225 ئادەم ئاپتونوم رايونىنىڭ كېيىنىش - تويۇنۇش ئۆلچىمىدىن تۆۋەن تۇرماقتا. دۆلەتنىڭ 29 مىليون 815 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى ئەمەلىيلەشتى. بەرپا قىلىنغان ئىس - تۈتەك كونترول قىلىنغان رايونىنىڭ كۆلىمى 6.7 گېكتارغا يەتتى.

گۈلباھار خېلىل

مارالبېشى ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

مارالبېشى ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقى بىلەن تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 1255 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 4، يېزا 8. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 237 مىڭ 732 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 224 مىڭ 423)، يېزا نوپۇسى 195 مىڭ 570؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %11.19، ئۆلۈش نىسبىتى %3.9، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %7.29. ناھىيە بويىچە 46 مىڭ 280 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 22 مىڭ 630 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېنگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 31 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (ئېنگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

پاختا مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى ھېسابلىنىدۇ، بۇ ناھىيە مەملىكەت بويىچە كېۋەز تېرىلىدىغان چوڭ ناھىيە. 172 مىڭ 700 گېكتار ئورمان بار. ناھىيە بويىچە 50 مىڭ گېكتاردىن ئارتۇق توغراقلىق بار بولۇپ، مەملىكەت بويىچە زور كۆلەملىك توغراق ئۆسىدىغان بۇنداق رايون ئاز تېپىلىدۇ. 46 مىڭ 500 گېكتار ئوتلاق

بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ياۋا ئۆسۈملۈكلەردىن لوپنۇر كەندىرى، چۇچۇكبۇيا، مارالبېشى موگۈسى، قومۇش قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە چۇچۇكبۇيىنىڭ مىقدارى بىر قەدەر كۆپ، بۇ ناھىيە مەملىكەت بويىچە چۇچۇكبۇيا ئىشلەپچىقىرىدىغان نۇقتىلىق ناھىيە ھېسابلىنىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، بۇغا بار. سۇ مەھسۇلاتلىرى بايلىقىدىن كارىپ بېلىقى، لاققا بېلىق، ۋۇچالك بېلىقى، كالا باقا قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن نېفىت، تۆمۈر، مىس، قوغۇشۇن، فوسفور، ياقۇت، ئالماس، ھاكتېشى، تاشتۆز بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ مارالبېشى ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: يەن فىنشىن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مەمتىمىن توختى.

ھاكىم: تۇرغۇن ئىمىن.

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: مۇسا تۇردى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 952 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %18.27 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 108 مىڭ 901 تونىنا ئاشلىق، 55 مىڭ 45 تونىنا پاختا ئېلىندى. 143 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىھاتە ئورمىنى 292 گېكتار؛ 20 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، 108.9 گېكتار پارچە - پۇرات يەرگە كۆچەت تىكىلدى. ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 854 مىڭ 900 يۈەنگە يەتتى. 6168 تونىنا گۆش، 801 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 79 مىليون 670 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى. مېۋە - چېۋە تېرىلغۇ كۆلىمى 1024 گېكتارغا، ئېلىنغان مېۋە - چېۋە 10 مىڭ 181 تونىنىغا يەتتى. 197 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون 640 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېزا - بازار كارخانىسىدىن 3432 سى، كەسىپكاردىن 9987 سى بار؛ يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 86 مىليون 890 مىڭ يۈەنگە، يارانقان پايدىسى 18 مىليون 260 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 584 مىليون 390 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %17.47 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا). 10 مىليون 960 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى، 2 مىليون 100 مىڭ كۇب مېتىر تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى؛ 46 مىڭ 540 تونىنا پاختا

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	84234.16	2.7
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	153679	28.92
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	108901	1.04
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	45.24	4
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	7381	111.19
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	6.61	6.61
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	14274.6	22.43
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	40061	—2
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2892	7.6
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	7118	—15.04

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 384 مىليون 630 مىڭ 800 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 601 مىليون 173 مىڭ 400 يۈەن.

چىقىرىلدى، مەھسۇلات قىممىتى 16 مىليون 290 مىڭ يۈەنگە يەتتى (ئۆزگەرمەس باھا)؛ 46 مىليون دانە خىش، 2810 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 1014 تونىا سۇلياۋ يوپۇق، 4099 تونىا سۇ يېغى، 368 تونىا توز ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 82 مىليون 990 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 69 مىليون 200 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 4 مىليون 90 مىڭ يۈەن. 79 مىليون 920 مىڭ يۈەنلىك تۇراقلىق مۇلۇك كۆپەيدى، 39 مىڭ 928 كۇادرات مېتىر ئۆي - ئىمارەت پۈتكۈزۈلدى، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرالغۇ ئۆي 26 مىڭ 100 كۇادرات مېتىر. ناھىيىلىك ترانسپورت شىركىتى توشۇغان يولۇچى 6800 ئادەم (قېتىم) گە، پوچتا - تېلگراف كەسپي كىرىمى 11 مىليون 358 مىڭ يۈەنگە، تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 15 مىڭ 720 توچكىغا، توپ ۋە پارچە سېتىش سوممىسى بويىچەتاۋارلارنىڭ سېتىلىش سوممىسى 621 مىليون 586 مىڭ يۈەنگە، سېتىلغان ئاشلىق 10 مىڭ 156 تونىغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 73 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 11). ناھىيىدىكى مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 3 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 2)، مىللىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 1190 (مىللىي 957)؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 11، ئوقۇغۇچىسى 9617 (مىللىي 9144)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 112 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 108)، ئوقۇغۇچىسى 46 مىڭ 462 (مىللىي 44 مىڭ 287)، ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى %99.5كە، باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەرنىڭ ئۆرلەپ ئوقۇش نىسبىتى %85 كە يەتتى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1829 (مىللىي 1626). 15 مىڭ 854 كۇادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى سېلىندى، 9451 كۇادرات مېتىر خەتەرلىك ئۆي يېڭىلاندى. مائارىپقا 12 مىليون 321 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %80كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 4 ناھىيە دەرىجىلىك تىببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، يېزا - بازارلاردا 761 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 610 كارىۋات، 41 يەككە ئامبۇلاتورىيە بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1049.23 يۈەنگە، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش ئىستېمال چىقىمى 729 يۈەنگە يەتتى. بازارلاردىكى 10 مىڭ 673 ئىشچى - خىزمەتچىگە 64 مىليون 740 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ئۆمۈر سۇغۇرتىسى خىراجىتى كىرىمى 1 مىليون 937 مىڭ 500 يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 472 مىڭ 100 يۈەنگە؛ مال - مۈلۈك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 332 مىڭ 900 يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 106 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى.

☆ 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىدا مارالبېشىغىچە رېلىس ياتقۇزۇلدى.

☆ 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنى گېنېراتور سىغىمچانلىقى 50 مىڭ كىلوۋات بولغان مارالبېشى ناھىيىلىك تەبىئىي گاز ئېلېكتر ئىستانسىسى پۈتۈپ توك تارقاتتى.

☆ 1998 - يىلى مارالبېشى ناھىيىسى بويىچە ئېلىنغان پاختا 55 مىڭ 45 تونىغا يېتىپ، شىنجاڭ بويىچە 1 - ئورۇندا تۇردى، مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىدىغان چوڭ ناھىيىلەر قاتارىغا كىردى.

يالقۇن شىدۇلۇق

پەيزاۋات ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

پەيزاۋات ناھىيىسى قەشقەر تىنما تۇزلەشلىكىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىمىغا، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1338 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 11. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 291 مىڭ 149 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 283 مىڭ 158)، يېزا نوپۇسى 264 مىڭ 311؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %23.24، ئۆلۈش نىسبىتى %6.32، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %17.9. ناھىيە بويىچە 40 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 27 مىڭ 200 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 20 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (كېۋەز، قوغۇن - تاۋۇز) تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

پەيزاۋات ناھىيىسىدە كېۋەز، قوغۇن، زىرە، چۆچۈكبۇيا ئاساس قىلىنىدۇ، بۇنىڭدىن باشقا ئاز مىقداردا زاراڭزا، ئاپتاپپەرەس تېرىلىدۇ. پاختىچىلىق بىلەن قوغۇنچىلىق پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ تېرىقچىلىقىدىكى 2 چوڭ تۈرۈك

كەسىپ، پاختىچىلىق ئەۋزەل، يېتەكچى كەسىپ ھېسابلىنىدۇ. قوغۇننىڭ ئەلا سورتلىرى كۆپ بولۇپ، پەيزاۋاتنىڭ «قوغۇن ماكانى» دېگەن چىرايلىق نامى بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ پەيزاۋات ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: يالغ جىمىلغ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مامۇت ئىسمائىل.

ھاكىم: ئابدۇغېنى ئىگەمبەردى.

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: سەلەي ئابدۇللا.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 422 مىليون 380 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 3.1% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 146 مىڭ تونىا ئاشلىق، 200 تونىا ياغلىق دان، 28 مىڭ تونىا پاختا ئىشلەندى. ناھىيە پاختا ھوسۇلى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 100 كۆچلۈك ناھىيە قاتارىغا، ئاشلىق ھوسۇلى جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە 10 كۆچلۈك ناھىيە قاتارىغا كىردى. 784 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 750 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 6563 تونىا گۆش، 1200 تونىا سۈت، 540 تونىا يۇڭ، 242 مىڭ 900 پارچە تېرە ئىشلەندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 25 مىليون 789 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 1618 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى، 95 قۇدۇق قېزىلدى، 19 مىڭ 800 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىسىدىن 1654 ى بار، يۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ كارخانا 30، يەككە سودا - سانائەت ئورنى 1600، خۇسۇسىي كارخانا 24.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 44 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4.5% ئاشتى. 1 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 30 مىڭ 235 تونىا پاختا، 5228 تونىا ئۇن، 4670 تونىا سۇ يېغى، 298 تونىا يەم - خەشەك، 38 مىليون دانە خىش ئىشلەپچىقىرىلدى، 350 تونىا سۈيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى، 930 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۈيى بىلەن تەمىنلەندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 83 مىليون 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ناھىيە بازىرىدىكى ئايلانما يولنى قاتتىقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى پۈتكۈزۈلدى، بۇ يولنىڭ ئۈزۈنلۇقى 17.72 كىلومېتىر بولۇپ، 5 مىليون 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ناھىيە بازىرىدىكى 1 - قارارلىق سۇ چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشى پۈتتۈرۈلۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى، 7.4836 مېتىر تۇرۇبا ياتقۇزۇلدى، بۇنىڭغا 5 مىليون 600

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	41100	8.1
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	46638	3.34
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	146000	3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	71	1.43
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	6300	5
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	56106	6.8
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	10136	—11.8
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	38403	43.6
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2024	44.07
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	11523	—14.9

ئىزاھات: مالىيە چىقىمى بىر قىسىم يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىراجىتىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

پەيزاۋاتنىڭ ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتەيلى

ج ك پ پەيزاۋات ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ياڭ جىمىڭ

ئەسىر ئالمىشىدىغان پەيتتە پەيزاۋات ناھىيىسى يېڭى تارىخىي تەرەققىيات پۇرسىتىگە دۇچ كەلدى. پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان مۇھىم تېما. پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەتراپلىق، چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، يېزىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، نامراتلارغا ئەقلىي كۈچ ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پاختىچىلىقنىڭ يېتەكچى كەسىپلىك ئورنىدىن قالماسلىق تەۋرەنمەي، ئاشلىقنى مۇقىملاشتۇرۇپ، پاختا ئۈتكىلىگە ھۈجۇم قىلىپ، چارۋىچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، باغ بەرپا قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپ يول ئارقىلىق كۆپەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىنى تېز، ساغلام راۋاجلاندۇرىدۇ.

1. ئاشلىقنىڭ يېتەكچى كەسىپلىك ئورنىنى مۇئەييەنلەشتۇرۇش كېرەك. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش بىرىنچى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئالدى بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك دەيدىغان ئىستراتېگىيىلىك ئىدىيىدە مىلىك يۇەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف كەسىپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 529 مىڭ 100 يۇەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 3296 توچكىغا يەتتى. 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ 139 يەر شارى بويىچە تۇتاشتۇرۇلغان سىمسىز خەۋەرلىشىش تورى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 820 سى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 121 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 120)، ئوقۇغۇچىسى 53 مىڭ 396 (مىللىي 52 مىڭ 828)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 15 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 14)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 529 (مىللىي 11 مىڭ 558)؛ باغچىدىكى بالا 240 (مىللىي 165). 2526 ھەرخىل ئۇقۇتقۇچى بار (مىللىي 2497). رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 90%كەيەتتى. 3 - ئايدا «ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ تەشكىلات تارىخى ماتېرىياللىرى» نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. ناھىيە بويىچە 16 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 705 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 635)، 552 كارىۋات بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1031 يۇەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 11 مىڭ 682 (توختام تۈزۈمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 353) بولۇپ، بىر يىلدا 60 مىليون 230 مىڭ يۇەن مائاش تارقىتىلدى. بازارلاردا 336 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھەرخىل سۇغۇرتا سوممىسى 4 مىليون 516 مىڭ يۇەنگە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 179

باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئاشلىق زىرائىتى تېرىلغۇ كۆلىمىنى داۋاملىق مۇقىملاشتۇرۇپ ھەمدە مۇزاپىق كېڭەيتىپ، ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش كېرەك؛ سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي ۋە كۆمىسقوناق تېرىش قاتارلىق يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۇسۇتۇرۇش تېخنىكىسىنى پائال كېڭەيتىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش بىلەن بىللە دېھقانچىلىققا باب بوزىيەرلەرنى پىلانلىق ئېچىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىپ، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇش جەھەتتە ئوبدان كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك؛ سورتلارنى كەڭ كۆلەمدە ياخشىلاپ، ئونۇمى ياخشى، سۈيىتى ئالا سورتلارنىڭ مەھسۇلات مىقدارىنى كۆپەيتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق بولۇش بىلەن سۈيەتلىك بولۇشقا تەڭ ئېتىبار بېرىش، سۈيەتلىك بۇغداي، قاتتىق داناسلىق بۇغداي، يۇقىرى ئاقسىللىق بۇغداي ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئوخشاش بولمىغان قاتلاملارنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىش كېرەك. كۆمىسقوناق، پۇرچاق تۇرىدىكى ئاشلىق زىرائەتلىرى جەھەتتە چارۋىچىلىق، يەم - خەشەك پىششىقلاش سانائىتىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا تىرىشىپ ئۇيغۇنلىشىپ، چوڭقۇر پىششىقلاش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، ئاشلىقنى شۇ جايدىلا چارۋىچىلىق، پىششىقلاش كەسىپكە يۈزلەندۈرۈش كېرەك.

2. پاختىنىڭ تۇۋرۇك كەسىپلىك ئورنىدىن تەۋرەنمەسلىك كېرەك. پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ نۇر ئىسسىقلىقى، سۇ - تۇپراق بايلىقى جەھەتتىكى ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پاختىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت ئىستراتېگىيىلىك ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، پاختىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت ھازىرلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى مەزمۇندىن دائىرىگە كېڭەيتىش ئەندىزىسى بويىچە ئىش كۆرۈپ، پاختىچىلىق ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، بىرلىك ھوسۇل سەۋىيىسى ۋە مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۇستۇرۇش كېرەك. ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدا، بىر تۇتاش ماشىنا بىلەن يەر ھەيدەش، ماشىنا بىلەن سۇلياۋ يوپۇق يېپىش، ماشىنا بىلەن ئۇرۇق سېلىشنى يولغا قويۇپ، ئىلمىي، قېلىپلاشقان تېرىقچىلىق شەكلىنى پائال كېڭەيتىپ، باشقۇرۇش ۋاستىلىرىنى كۈچەيتىپ، كەسەللىك، ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئونى تىزگىنلەش قاتارلىق مۇھىم تېخنىكىلىق تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پەيزاۋات پاختىسىنىڭ سورتى بىرخىل، ساپ، پاختىسى ئاق بولۇشتەك ئۇستۇنلۇكىنى داۋاملىق ساقلاپ، پاختىچىلىقنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى سورتىنى ياخشىلاش، داڭلىق سورت ئېگىنى تۇرغۇزۇش ۋە سۈيەتنى ئۇستۇرۇشكە قويۇش كېرەك. يەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، بىرلىك ھوسۇلغا ئاساسلىق ھۆجۇم قىلىپ، ئومۇمىي مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، ئومۇمىي مىقدارنى، سۈپەتنى، ئونۇمنى ئۇستۇرۇپ، ئارىلىق ھالقىلىرىنى ئەڭ زور دەرىجىدە

مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1997 - يىلى «21 - يانۋار» دىكى يەر تەۋرەش ۋە 1998 - يىلدىكى ناھىيە بازىرىدىكى يەر تەۋرەشتىن كېيىن، 6 كورپۇس ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ بىناسى سېلىندى، 114 ئائىلىلىك ئىشچى - خىزمەتچى يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ كىردى.

☆ 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى بېيجىڭ ۋاقتى سائەت 21 دىن 23 كىچە ناھىيە بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك مۇلدۇر ئارىلاش قارا يامغۇر ياغدى، 9 بېزا - بازار، 60 كەنت ئاپەتكە ئۇچرىدى. 5894.93 گېكتار يەردىكى كېۋەز (726 گېكتار يەردىكى كېۋەزدىن ھوسۇل ئېلىنمىدى)، 2944 گېكتار يەردىكى بۇغداي، 1514.8 گېكتار يەردىكى كۆمىسقوناق، 81.3 گېكتار يەردىكى كۆكتات، 587.6 گېكتار يەردىكى قوغۇن ئاپەتكە ئۇچرىدى، 490 تۈياق چارۋا ئۆلدى، خەلقنىڭ 120 ئېغىز ئۆيى زىيانغا ئۇچرىدى، 142 ئادەم زەخمىلەندى.

☆ 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ناھىيە تەۋەسىدە 6 بال قاتتىق يەر تەۋرىدى، 3 ئادەم يېنىك زەخمىلەندى، 1698 تۈياق قوي - ئۆچكە ئۆلدى؛ خەلقنىڭ 43 مىڭ 171 ئېغىز ئۆيى ئۇرۇلۇپ چۈشتى، 17 مىڭ 326 ئېغىز قوتان بېسىپ چۈشتى، 48 مىڭ 630 مېتىر قورۇق تام ئۇرۇلۇپ چۈشتى؛ 18 مەكتەپ ئۆيى، 39 چوڭ - كىچىك كۆۋرۈك، 42.8 كىلومېتىر ئىچىملىك سۇ تۇرۇبىسى ۋە باشقا مۇئەسسەسىلەر ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلۇپ كەتتى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 326 مىليون يۈەنگە يەتتى.

چاڭ لىن، شى جىكۈن

يوپۇغا ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

يوپۇغا ناھىيىسى تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي قىسمىغا، گەز دەرياسىنىڭ ئۆڭەن ئېقىمىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1560 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، بېزا 8، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى 5. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ناھىيە تەۋەسىدىكى بىكتۇەن بېزا ئىگىلىك 3 - شى 42 - تۇەن - مەيداننىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا، تۇۋەندىمۇ شۇنداق)

قىسقارتىپ، ئوبوروت خىراجەتنى ئازايتىپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ، يۇقىرى سۈپەت، تۆۋەن باھا بىلەن بازار رىقابەتنىڭ قانۇنىشىپ، يۇقىرى ھوسۇل، يۇقىرى سۈپەت، تۆۋەن تەننەرخ ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ كىرىمىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

3. چارۋىچىلىقنىڭ يېزا ئىقتىسادىدىكى سالمىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە كۆلەملەشتۈرۈش، كەسىپلەشتۈرۈش يۆنىلىشىگە قاراپ قەدەم تاشلاش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئاساسلىقى پادا قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، چارۋا نەسلىنى ياخشىلاپ، سۈپەتلىك ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي ۋە نەسىللىك ئىنەك، گۆش كالىلىرىنى كۆپەيتىش كېرەك؛ كۆپەيتىش ۋە كېڭەيتىش سالمىقىنى زورايتىپ، قوتاندا ساقلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، چىشى چارۋىنىڭ نىسبىتىنى ئاشۇرۇش كېرەك؛ ئاشلىقنى باشقا مەھسۇلاتقا ئايلاندۇرۇپ قىممىتىنى ئاشۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، زىرائەت شاخ - غولىنى توغراش، ئۆزاپ يەم - خەشەك قىلىش، سىلوسلاش، ئاممىياكلاشتۇرۇش قاتارلىق تەدبىرلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئەملىيلەشتۈرۈش كېرەك؛ ھويلا - ئارام باقمىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، تېرىقچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقىنى يېتەكلەش، باقمىچىلىق ئارقىلىق تېرىقچىلىقىنى تولۇقلاش، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنىڭ ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش يولىغا مېڭىپ، چارۋىلارنى نەسىللىك قىلىش، بېقىشنى ئىلمىيلاشتۇرۇش، ئېغىل - قوتانلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى قېلىپلاشتۇرۇش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىپ، تۇرلۇك ئىلغار باقمىچىلىق تېخنىكىسىنى ئەملىيلەشتۈرۈش كېرەك؛ بورداقچى چوڭ ئائىلە ۋە باقمىچىلىقى كەسىپلىي ئائىلىلەرگە يار - يۆلەك بولۇپ، يېزا، كەنتلەرنىڭ چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىش ۋە يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك. تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، پىششىقلاشنى كەسىپلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىغا ئاساسەن، ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش، سېتىشنى بىرگەۋدىلەشتۈرۈپ، چارۋىچىلىقنى تەدرىجىي ھالدا پاختىدىن كېيىنكى يەنە بىر تۈۋرۈك كەسىپكە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

4. سۈپەتلىك ئورمان يېتىشتۇرۇش ۋە باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك. ئورمانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا «كىم بەرپا قىلسا، كىمنىڭ بولسا شۇ مەنپەئەتلىنىش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، زور كۈچ بىلەن دەل - دەرەخ تۈستۇرۇپ ۋە ئوت - چۆپ تېرىپ، تاغنى قورشاپ، قۇمنى تىزگىنلەپ ئورمان يېتىشتۇرۇپ، بوزيەر، قاقاس يەرلەرنى تىزگىنلەش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش كېرەك. ئورمانچىلىق ۋە

---

124 مىڭ 53 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 120 مىڭ 635)، يېزا نوپۇسى 103 مىڭ 928؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰18.38، ئۆلۈش نىسبىتى ‰7.42، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.96. ناھىيە بويىچە 20 مىڭ 870 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 11 مىڭ 40 گېكتار يەرگە ئائىلىلى زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 5040 گېكتار)، 10 مىڭ 520 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى (كېۋەز كۆلىمى 10 مىڭ 400 گېكتار). كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

يوپۇغا ناھىيىسى دۆلەتنىڭ سۈپەتلىك ئىنچىكە تۈتىلىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى، شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايونىنىڭ نۇقتىلىق ئۈزۈن تالالىق پاختا ئىشلەپچىقىرىلىدىغان ناھىيىسى. ناھىيە بويىچە 9.8944 گېكتار ئورمان، 80 مىڭ گېكتار ئوتلۇق يەر بار. يېرى گەز، يەكەن، قىزىل دەريالىرىنىڭ سۈيى بىلەن سۇغىرىلىدۇ، شۇڭا بۇ ناھىيە قەشقەر ژىلايىتىدىكى يېرى 3 دەريانىڭ سۈيى بىلەن سۇغىرىلىدىغان بىردىنبىر ناھىيە. ناھىيە تەۋەسىدە دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن چۈچۈكبۇيا، توشقان زەدىكى ئاساس قىلىنىدۇ. ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ياۋا توشقۇز، قىرغاۋۇل، ئىپارچاشقىنى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ يوپۇغا ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: خې خەييۇەن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مەخمۇت ئەخمەت.

ھاكىم: جەرۇللا ھېسامىدىن.

سىياسىي كېڭەش12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابدۇرېشىت ناسىر.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 168 مىليون 61 مىڭ 800 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰18 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 50 مىڭ 58 تونىنا ئاشلىق (بۇغداي 24 مىڭ 678 تونىنا)، 800 تونىنا ياغلىق

باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا كۆلەملەشكەن ئىشلەپچىقىرىش ۋە كەسىپلەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، «بىر ناھىيىدە بىر مەھسۇلات بولۇش، بىر يېزىدا بىر مەھسۇلات بولۇش، بىر نەچچە كەنتتە بىر مەھسۇلات بولۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ ئاساسىدا، ئۆز يېرىمىزنىڭ ئەملىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىش كۆرۈپ، قوغۇن، ئۆرۈك، قارا ئۆرۈك قاتارلىق پەيزاۋاتقىنىڭ ئالاھىدە، سۈپەتلىك مېۋە - چېۋە ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، ھەربىر يېزا - بازارنى ئالاھىدە مەھسۇلاتى بار يېزا - بازار قىلىپ قۇرۇپ چىقىشىمىز كېرەك. قوغۇن - تاۋۇز، باغۋەنچىلىكنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى جەھەتتە تۆۋەن ئېقىمدىكى 6 يېزا - بازاردا قوغۇننى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش، سورت جەھەتتە قارا كۆسەي، قاراقاشنى ئاساس قىلىش؛ يۇقىرى ئېقىمدىكى 3 يېزا - بازاردا مايسەم ۋە بالدۇر پىشىدىغان كىشمىش ئۈزۈكنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش؛ ئوتتۇرا ئېقىمدىكى 4 يېزا - بازاردا قارا ئۆرۈكنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋەزىيىتىنى يارىتىش، بۇ ئارقىلىق ئورمانچىلىق بىلەن مېۋە - چېۋە ئىشلەپچىقىرىش پۈتكۈل يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىدا ئۆچىنىڭ بىرى بولۇشتەك ئەندىزىنى يارىتىش كېرەك.

5. سۇ، تۇپراقنى ئۇنۇمۇبرسال ئېچىش سالمىقىنى زورايتىش كېرەك. پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ سۇ، تۇپراقنى ئېچىش جەھەتتىكى ئۆزگىچە يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور، شۇڭا بايلىق ئەۋزەللىكىنى كەسىپ ئەۋزەللىكىگە، ئىقتىسادىي ئەۋزەللىككە ئايلاندۇرۇشنى تېزلىتىپ، سۇ بىلەن تۇپراقنا تەڭ ئېتىبار بېرىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، دۇنيا بانكىسىنىڭ 2 - قارارلىق قەرز پۇل تۇرىگە تايىنىپ ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى بىلەن كەڭ كۆلەمدە شۇغۇللىنىپ، سۇ، تۇپراقنى ئېچىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، يېزىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنىڭ مۇۋاپىقلىشىشىنى، مەرخەللىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. سۇ تېجەش، سۇنى كۆپەيتىش قۇرۇلۇشلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، يەر ئاستى سۈيىنى ئىلمىي، مۇۋاپىق ئېچىپ، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇدۇقلىرىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، پۈركۈپ سۇغىرىش، تامچىلىتىپ سۇغىرىش، تۆۋەن بېسىملىق تۇرۇبا قۇرۇلۇشىنى نۇقتىدا سىناق قىلىپ، سۇ تېجەشنى بىر تۈرلۈك ئىنقىلابىي تەدبىر سۈپىتىدە تونۇش؛ پايدىلىق ئىشلارنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن زىيانلىق ئىشلارنى تۇگىتىشنى بىرلەشتۇرۇش، سۇ مەنبەسىنى ئېچىش بىلەن ئېقىن توسۇشقا تەڭ ئېتىبار بېرىش، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش بىلەن قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنى تەڭ تۇتۇش، سۇ مەنبەسىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش، سۇغىرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، سۇنى پىلانلىق ئىشلىتىش، نورمىلىق سۇغىرىش، ۋاقتىدا، مۇۋاپىق مىقدارىدا سۇغىرىش، 3 دەرىجىلىك ئېرىق - تۆستەكلەرنى سۇ سىڭمەسلەشتۇرۇش ئاساس قىلىنغان سۇ تېجەش قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش كېرەك.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	26996	0.6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	36244	13.48
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	50058	4.69
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	23	4.54
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3543	4.2
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	35788	11.89
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	6602	1.52
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	15374	18.1
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1011	—3.07
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6209	—2.21

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 242 مىليون 446 مىڭ يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 191 مىليون 961 مىڭ 800 يۈەن.

دان ئېلىندى. 16 مىڭ 538 تونىنا پاختا ئېلىندى، مو بېشى ھوسۇلى 106 كىلوگرامغا يەتتى. 324 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۇرات يەرگە 780 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 2591 تونىنا گۈش، 1180 تونىنا سۈت، 150 تونىنا قوي يۇڭى، 1.83 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 92 مىڭ 200 پارچە كالا، قوي تېرىسى ئېلىندى. 12 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ ئېگىز ئۆستەڭنىڭ 3.14 كىلومېتىر قىسمى سېمونتلاندى ۋە قوش قەۋەت سۇلياۋ يوپۇق بېپىلىپ سۇ سىڭمەسلەشتۇرۇلدى، بۇنىڭ بىلەن يىلىغا 17 مىليون كۇب مېتىر سۇنى كۆپەيتكىلى، سىڭىپ كېتىدىغان سۇنىڭ 13 مىليون كۇب مېتىر ئازايتقىلى، 4666.7 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىغىلى، سۇغىرىلىدىغان 1000 گېكتار يەرنى كۆپەيتكىلى بولىدۇ. 384 مىڭ ئىش كۈنى، ئەمگەكنى باھاغا سۈندۈرغاندا 37 مىليون 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنىپ، تېرىم يېرىسىنىڭ 32.7 كىلومېتىر غول ئۆستىڭىنىڭ لانقىلىرى ئادالاندى ۋە بەزى جايلىرى توزەشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 24 كىلومېتىر قىسمىغا چىم بېسىلىپ سۇ سىڭمەسلەشتۇرۇلدى، بۇنىڭ بىلەن يىلىغا سىڭىپ كېتىدىغان سۇنى 20 مىليون كۇب مېتىر ئازايتقىلى بولىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە كونا يوپۇغا دەرياسىنىڭ 24 كىلومېتىر قىسمى توزەشتۇرۇلدى، يەكەن دەرياسىدىن ئاخۇنلۇقۇم يېرىسىغا سۇ باشلىنىدىغان 19 كىلومېتىر ئۆستەڭنىڭ لانقىسى ئادالاندى. 9 مىليون 759 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ 85 قۇدۇق قېزىلدى. 5 مىليون 800 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىدىن ناھىيە ئىچىگىچە بولغان 4.117 كىلومېتىرلىق غول زەيكەش ۋە ناھىيە ئىچىدىكى غول زەيكەش، 326 كىلومېتىرلىق يېرا، كەنت زەيكىشى چېپىلدى، بۇنىڭ بىلەن يەرلەرنىڭ قايتا شورلىشىپ كېتىشىنى تىزگىنلەشتە دەسلەپكى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. 2022 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 35 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 37 مىليون 440 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 23 مىليون 900 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. 6323 تونىنا ئۇن، 1720 تونىنا سۇ يېغى، 13 مىڭ 316 تونىنا پاختا، 4 مىليون 800 مىڭ دانە خىش، 1485 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 826 تونىنا سۇلياۋ ياسالما ئىشلەپچىقىرىلدى. 4 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يىلىغا 12 مىڭ تونىنا ئۇن تارتالايدىغان ئۇن زاۋۇتى قۇرۇلدى، تۇراقلىق مۇلۇككە 41 مىليون 560 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 5 مىليون 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ 7.8 كىلومېتىرلىق جەنۇبىي ئايلانما يول، ئاخۇنلۇقۇم يېرىسىغا باردىغان تاشيولنىڭ 4.26 كىلومېتىر قىسمىنىڭ توپا - تاش قۇرۇلۇشى پۈتكۈزۈلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليون 800 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 10 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 2 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 1941 گە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 56 مىليون 110 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 67 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 419 (ئالىي دەرىجىلىكى 24) ى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 89 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 87)، ئوقۇغۇچىسى 20 مىڭ 925 (مىللىي 20 مىڭ 421)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 12 (كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 10)، ئوقۇغۇچىسى 6039 (مىللىي 5836). باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 688 (مىللىي 647)، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 400 (مىللىي 364). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 10 مىڭ 205 كۋادرات مېتىرلىق قۇرۇلۇش پۈتكۈزۈلدى، 8 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىندى، 2 ۔، 3 - ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ۋە 2 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىنالىرى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. ناھىيە، يېزا دەرىجىلىك 6500 كادىر (قېتىم) پەن - تېخنىكا جەھەتتىن يېتىشتۇرۇلدى، كادىرلار 4.933 گېكتار پەن - تېخنىكا بويىچە ئۇلگە ئېتىزنى ھۆددە ئالدى. 2621 ئادەم ساۋات چىقاردى. 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ تېلېۋىزىيە ئۆسكۈنىسى سېتىۋېلىنىپ 15 قانال كۆپەيتىلدى، بۇنىڭ بىلەن سىملىق تېلېۋىزىيە قانىلى 30غا يەتتى. رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ئوخشاشلا 97% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 12 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (يۆقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى بىر)، 441 سەھىيە پەن - تېخنىكا خادىمى، 325 كارۋات بار. 890 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسىنىڭ داۋالاش شارائىتى ياخشىلاندى، ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسى دۇنيا سەھىيە تەشكىلاتى تەرىپىدىن «بوۋاقلارنى سۆيۈش دوختۇرخانىسى» بولۇپ باھالاندى. پىلانلىق تۇغۇتنى «ئۇچنى ئاساس قىلىش» ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. دېھقانلار

ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكى ئۆتكۈزۈلدى؛ ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى يېزىلاردا 40 مەيدان سەييارە ئويۇن قويدى؛ يېزىلاردا 200 مەيدان كىنو قويۇلدى. قەشقەر ۋىلايىتى ناھىيىدە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى ئاسراش - باشقۇرۇش نەق مەيدان يېغىنى ئاچتى. 1998 - يىلى ناھىيىدە قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە 6 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسىدىن ئەركىن ئالماس دۆلەت تەنتەربىيە باش ئىدارىسى تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 970 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە 7364 ئىشچى - خىزمەتچى بار بولۇپ، ئۇلارغا 50 مىليون 230 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. تۇرلۇك سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 2 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سومىسى 1 مىليون 304 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش ئارقىلىق يىر تەۋرەش ئاپىتىدىن كېيىن 984 ئائىلە ئۆي - ماكانلىرىنى قايتا قۇردى. 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ بىر قۇشخانا سېلىنىپ، مەركەزلەشتۈرۈپ مال سويۇش ۋە كارانتىن قىلىش يولغا قويۇلدى. 670 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ 1.1 كىلومېتىرلىق «ئىتتىپاق» يولى كېڭەيتىلدى. 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ ناھىيە بازىرىدىكى 2 كىلومېتىر ماتورسىز قاتناش ۋاستىلىرى يولى قاتتىقلاشتۇرۇلدى. 2 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ 3 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، كونا تۇرۇبا يولى ئۆزگەرتىلدى، بۇنىڭ بىلەن 24 سائەت سۇ بىلەن تەمىنلەش ئىشقا ئاشتى. 6 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ 6 كىلومېتىر يۇندا تۇرۇبىسى تورى يانقۇزۇلدى.

☆ 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سائەت 20 دىن 50 مىنۇت ئۆتكەندىن 21 دىن 5 مىنۇت ئۆتكىچە ئەشمە يېزىسىنىڭ 1 -، 2 -، 3 -، 9 - كەنتلىرى مۇلدۇرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى. 496 گېكتار يەردىكى كېۋەز ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدىكى 403.5 گېكتار يەردىكى كېۋەز پۈتۈنلەي نابۇت بولدى. 346 گېكتار يەردىكى بۇغداي ئاپەتكە ئۇچرىدى، 285 گېكتار يەردىكى بۇغدايدىن ھوسۇل چىقمىدى. 25 گېكتار يەردىكى مېۋە - چېۋە، كۆكتات، 48.4 گېكتار مېۋىلىك باغ ئاپەتكە ئۇچرىدى، 70 تۈياق چارۋا ئۆلدى، دېھقانلارنىڭ 87 ئېغىز ئۆيى، 360 ئېغىز قوتان ئۆرۈلۈپ چۈشتى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 8 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

☆ 8 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت 17 دىن 3 مىنۇت ئۆتكەندە يەيزاۋاتتا 6.4 بال يەر تەۋرىدى، تەۋرەش مەركىزىنىڭ يوپۇغا بىلەن بولغان ئارىلىقى 20 كىلومېتىر، يەر تەۋرەشتە ناھىيە تەۋەسىدە 2836 ئېغىز ئۆي، 39 مىڭ 568 مېتىر قورۇق تام، 6059 قوتان ئۆرۈلۈپ چۈشتى، 495 تۈياق چارۋا تام ئاستىدا قېلىپ ئۆلدى، 8 ئادەم زەخمىلەندى، ئاپەت ناھىيە بازىرى ئەتراپىدىكى يېزا - بازارلاردا ئېغىر بولدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 68 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شېي فۇزاڭ

يېڭىسار ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

يېڭىسار ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە، كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1541 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 13. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 210 مىڭ 291 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 206 مىڭ 587)، يېزا نوپۇسى 165 مىڭ 6؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 20.68‰، ئۆلۈش نىسبىتى 8.55‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 12.13‰. ناھىيە بويىچە 24 مىڭ 800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 17 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 9800 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بادام، سەمەت ئۆرىكى يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ داڭلىق يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى ھېسابلىنىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۈيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 473 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۈيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 130 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيە بويىچە 8000 گېكتار تەبىئىي ئورمان، 8000 گېكتار سۈنئىي ئۈسۈلدا بەرپا قىلىنغان ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1.59%. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن ئاق تېرەك، سۆگەت، توغراق بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 31 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ياۋا دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن چاكاندا، چۇچۇكبۇيا بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئۇلار قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، ئالىيومىن، ھاكتېشى قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە كۆمۈر قەۋىتىنىڭ زاپاس مىقدارى 25 مىليون تونناغا يېتىدۇ، ھاكتېشى زاپاسى 36 مىليون تونناغا ئاشىدۇ. نېفىتنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان زاپاسى ناھايىتى مول.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ يېڭىسار ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ

شۇجىسى: گو پىڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: گۈلخان كەنجى.

ھاكىم: ياسىن تۇرسۇن.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: مەھەممەت جۇرۇپ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 236 مىليون 720 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.28 ئاشتى. 93 مىڭ 736 تونىنا ئاشلىق، 10 مىڭ 800 تونىنا پاختا ئېلىندى. 1108.87 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. سەمەت ئۆرۈكى بار باغ كۆلىمى 5666.67 گېكتارغا يەتتى. 5477 تونىنا گۈش ئېلىندى. 75 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3 مىليون ئىش كۈنى ئەمگەك سەرپ قىلىنىپ، «غالىبىيەت» ئۆستىكى قاتارلىق ناھىيە دەرىجىلىك 7 سۇ ئىنشائاتى پۈتكۈزۈلدى، 115 كىلومېتىر سۇ سىڭىمى ئۆستەڭ ياسالدى، 1866.67 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 533.33 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 466.67 گېكتار شورلۇق يەر ئۆزگەرتىلدى، 65 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، 1533.33 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، 533.33 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. ناھىيە 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 49 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 33 مىليون 440 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %12.71 ئاشتى. 22 مىليون 820 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 41 مىڭ 100 تونىنا كۆمۈر، 29 مىڭ100 تونىنا سېمونت، 36 مىليون 940 مىڭ دانە خىش، 10 مىڭ تونىنا ساپ پاختا، 1800 تونىنا ئۈن، 1563 تونىنا سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىلدى، 201 تونىنا مېۋە - چېۋە پىششىقلاندى، 128 مىڭ 600 دانە پىچاق سوقۇلدى، 755 مىڭ تونىنا تۇرۇبا سۈيى بىلەن تەمىنلەندى. 1998 - يىلى ئۆرۈك پىششىقلاشتىن قىلىنغان كىرىم 25 مىليون يۈەنگە يەتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 58 مىليون 870 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 27 مىليون 673 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يۈك 809 مىڭ تونناغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت كىرىمى 3 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 2000 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 33 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 37 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	24879	2.1
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	27016	5.13
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	93736	0.63
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	36	2.86
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	5200	6.78
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	53356	18.62
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	7180	11.5
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	21221	2.7
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1314	9.41
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5337	10.98

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى بىلەن سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە، قالغانلىرى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىملاردىن 651 ى بار. ناھىيىلىك ئوتتۇرا مەكتەپ 16 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 15)، ئوقۇغۇچىسى 9021 (مىللىي 8780)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 73 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 71)، ئوقۇغۇچىسى 35 مىڭ 434 (مىللىي 34 مىڭ 764). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2127 (مىللىي 1972). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 930 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %85كە، رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 18 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 546 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 589 كارىۋات بار. 1998 - يىلى 32 تەنھەرىكەتچى مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىپ، 7 ئالتۇن مېدال، 2 كۈمۈش مېدال ئالدى. ناھىيە دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى تەرىپىدىن «مەملىكەتلىك ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق تەشۋىقاتى ئېيى پائالىيىتى» دىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 743 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 8044 بولۇپ، ئۇلارغا 53 مىليون 210 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 6614.86 يۈەنگە يەتتى. سۇغۇرتا كەسپىنىڭ سوممىسى 1 مىليون 323 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1993 نامرات ئائىلە يۆلەندى، يىل ئاخىرىدا 1800 ئائىلىدىكى 71 مىڭ 641 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3890 كۆچەت مېتىر كېلىدىغان 389 مېتىر پىيادىلەر يولى قاتتىقلاشتۇرۇلدى.

☆ 1998 - يىلى ناھىيە قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە زىيانىنى تۆگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇشتىكى ئىلغار ناھىيە، كادىرلارنى نەزەرىيە جەھەتتىن تەربىيىلەشتىكى ئىلغار ناھىيە شۇنداقلا ۋىلايەت دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

شىياۋ شىيەنفېڭ

مەكىت ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

مەكىت ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي قىسمىغا، يەكەن دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن ئېقىملىرى ۋە تىزناپ دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىمىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1410 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 9. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 163 مىڭ 823 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 144 مىڭ 317)، يېزا نوپۇسى 118 مىڭ 206؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %17.4، ئۆلۈش نىسبىتى %5.56، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى %11.84. ناھىيە بويىچە 34 مىڭ 222 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 18 مىڭ 100 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى 7333.3 گېكتار)، 23 مىڭ 346 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (كېۋەز كۆلىمى 22 مىڭ گېكتار) تېرىلدى. كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق تىپىدىكى كىلىماتقا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

مەكىت ناھىيىسى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ پاختا بازىسى، بۇ يەردىن سۈپەتلىك ئىنچىكە تالالىق پاختا ۋە ئۇزۇن تالالىق پاختا كۆپ چىقىدۇ. چارۋا جەھەتتە دولان قويى داڭلىق؛ 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون دولان قويى بازىسى قۇردى، بازىدا 239 مىڭ تۈياق نەسىللىك قوي بار، 7000 تۈياق قوي سىرتقا چىقىرىلدى. ھەر يىلى يەكەن، تىزناپ دەريالىرىدىن 800 مىليون كۇب مېتىر سۇ باشلىنىدۇ. ئورمانلىق كۆلىمى 30 مىڭ 417.71 گېكتار بولۇپ، ناھىيە بويىچە ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %2، دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %26.38. 27 مىڭ 200 گېكتار تەبىئىي چىملىق، 44 مىڭ 186 گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار. ئەتىۋارلىق قۇشلاردىن سار، قىزىل لاچىن، كىچىك بايقۇش دۆلەتلىك 2 - دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان قۇشلىرى قاتارىغا كىرىدۇ. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۆچۈكبۇيا، توشقان زەدىكى ئاساس قىلىنىدۇ، چۆچۈكبۇيا ئەڭ كۆپ سېتىۋېلىنغان يىللىرى 5000 تونىدىن ئاشىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ مەكىت ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇجىسى: گاۋ جيەنجۇن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئەكبەر ئەدىر (ئۇزبېك).

ھاكىم: ئابدۇقەيۇم مەھمەت.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: قاۋزۇل توختى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات

قىممىتى 726 مىليون 360 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 360 مىليون 510 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 8.2% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 89 مىڭ 166 تونىنا ئاشلىق، 55 تونىنا ياغلىق دان، 36 مىڭ 129 تونىنا پاختا ئېلىندى. 483 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 13.6 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، دەريا ساھىلىغا كەلكۈن باشلىنىپ 1200 گېكتار يەرگە يۇلغۇن، توغراق تېرىلدى. 5310 تونىنا گۆش، 1530 تونىنا سۈت، 800 تونىنا تۇخۇم، 40 تونىنا بېلىق ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 24 مىليون 780 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 122 ماشىنىلاشقان چوڭقۇر قۇدۇق قېزىلدى، قۇدۇق بېشىغا 33.12 كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، 83.9 كىلومېتىر سۇ سىڭدۈرۈش ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. 15 مۇستەھكەم ئىشاتلار ياسالدى. 1133 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 1135 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى، 4000 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 2000 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 35 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ساناقتا مەھسۇلات قىممىتى 96 مىليون 170 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 57 مىليون 290 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 36.27% ئاشتى. 26 مىليون 880 مىڭ كىلوۋات ساقت توك، 526 تونىنا كۆمۈر، 8 مىليون229 مىڭ دانە خىش ۋە شېغىل خىش، 1171 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما، 8601 دانە ياغاچ ئۈي جاھازىسى، 3000 قۇر كىيىم - كېچەك، 1967 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق ۋە سۇلياۋ ياسالما، 29 مىڭ 200 تونىنا ساپ پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى، 1 مىليون 450 مىڭ تونىنا تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى، 3128 تونىنا سۇ بېغى، 5500 تونىنا ئۇن ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 59 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 22 مىليون 830 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 60 مىليون 570 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 5 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 4345 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 90 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 91 مىليون 575 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	47929	5.58
ساناقتا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	41780	11.35
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	89166	3.32
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	50	1.01
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3361	90.86
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	51977	1.12
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	13625.7	—25.74
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	32959	53.3
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	2672	—14.93
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6279	19.69

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، ساناقتا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

يەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي

تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن 723 ى بار (مىللىي 628) . ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 15) ، ئوقۇغۇچىسى 8458 (مىللىي 7389) ؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 84 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 76) ، ئوقۇغۇچىسى 29 مىڭ 350 (مىللىي 26 مىڭ 305) . ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1838 (مىللىي 1554) . 11 - ئايدا «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى (9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى ئاساسەن ئومۇملاشتۇرۇش، ياشلار ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدىكى ساۋاتسىزلارنى ئاساسەن تۈگىتىش) ش ئۇ ئا ر «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى باھالاش ئۆلىمىنىڭ تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. ماتارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 23 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئو بىلەن تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى ئوخشاشلا %100كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 19 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 385 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 298) ، 442 كارىۋات بار. 8 - ئايدا ناھىيىلىك «خەلق» دوختۇرخانىسى «2 ئا» دەرىجىلىك دوختۇرخانا بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق تەكشۈرۈپ ئوتكۈزۈۋېلىشىدا لايىقەتلىك بولدى. ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى 1998 - يىلى قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە ئوتكۈزۈلگەن قەدىمچە چېلىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ بىر مىس مېدال، ئەركىن چېلىشىشتا 2 مىس مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرچە كىرىمى 1862 يۈەنگە، بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 1300 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 10 مىڭ 552 بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرچە پۇل مائاشى 7577 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە سۇغۇرتا سوممىسى 750 مىليون يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 631 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 44 ئادەم دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پېنسىيە خىراجىتىنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش توپلاشقا، 2445 ئادەم ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى. 294 ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. شەھەر مەمۇرىيىتى قۇرۇلۇشىغا 19 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3.7 كىلومېتىر تۇرۇبا يانتۇزۇلدى، «مەدەنىيەت يولى» كېڭەيتىلدى ۋە 2.3 كىلومېتىر يولغا ئاسفالت يانتۇزۇلدى. 2832 كۋادرات مېتىر ئۆي پۈتكۈزۈلۈپ، 514 ئائىلىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي مەسىلىسى ھەل قىلىندى. يېزا ئېلېكتر توري قۇرۇلۇشىغا 4 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2010 ئائىلىنىڭ دېھقان، چارۋىچىنىڭ توك ئىشلىتىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. بازار رايونىنىڭ كۆكەرتىلىش كۆلىمى 45 گېكتارغا، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %13.2كە يەتتى.

☆ 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى مەكىت ناھىيىسى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن ئېتىز - ئېرىق سۇغۇرتىسىدىكى مۇنەۋۋەر ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

خۇەن جاۋمىڭ

يەكەن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

يەكەن ناھىيىسى قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، پامىر ئېگىزلىكىنىڭ باغرىغا، تەكلىماكان قۇملۇقى بىلەن بۈگۈر قۇملۇقىنىڭ ئارىلىقىدىكى يەكەن دەرياسىنىڭ يۇقىرى، ئوتتۇرا ئېقىملىرىدىكى تىنما تۈزلەڭلىككە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1666 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە 7، بازار 7، يېزا 22، دۆلەت دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق مەيدانى 7. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 601 مىڭ 815 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 580 مىڭ 963) ، بازار نوپۇسى 87 مىڭ 54؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %21.38، ئۆلۈش نىسبىتى %7.17، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %14.21. ناھىيە بويىچە 84 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 61 مىڭ 400 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى‌تېرىلغۇ كۆلىمى 25 مىڭ 300 گېكتار) ، 46 مىڭ 600 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (كېۋەز 45 مىڭ 300 گېكتار) تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

بادام يەكەن ناھىيىسىنىڭ داڭلىق يەرلىك مەھسۇلاتى. داڭلىق سايا‌ھەت مەنزىرە نۇقتىلىرىدىن ناھىيىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى قۇملۇق مەنزىرىسى ۋە داموس يېزىسىدىكى جىلغا مەنزىرىسى، شۇنىڭدەك ئامانىساخاننىڭ مەقبەرىسى جايلاشقان مەدەنىيەت باغچىسى بار. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىما مىقدارى 7 مىليارد 221 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيى زاپىسى 1 مىليارد 52 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمانلىق كۆلىمى 35 مىڭ 200 گېكتار بولۇپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %5.1كە يەتتى. ئاساسلىق دەرەخ تۈرلىرىدىن شىنجاڭ تېرىكى، كۈمۈش تېرەك، سۆگەت، بادام، تۇخۇمەك، جىگدە قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق 48 مىڭ 700 گېكتارغا يېتىدۇ. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، چاكاندا، سوغىگۈل، قانتېپەر قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن تۈلكە،

ياۋا توخۇز، ئارقار قاتارلىقلار، ئاساسلىق قېزىلما بايلىقلاردىن مىس، تۆمۈر، قوغۇشۇن، سىنك، فوسفور، گۈڭگۇرت، گەچ، تاشپاختا، كۋارتس، پېشىل قاشتېشى، چىرىمتال، كۆمۈر قاتارلىقلار بار، كۆمۈر ھازىر قېزىلۋاتىدۇ، يىللىق مەھسۇلات مىقدارى 100 مىڭ تونىدىن ئاشىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ يەكەن ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ۋالىڭ شاۋنىڭ.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: تۇرسۇن ئوسمان.

ھاكىم: قۇدرەت ئېزىز.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: سادىق جۇمە.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 751 مىليون 226 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %6.31 ئاشتى. 328 مىڭ 548 تونىنا ئاشلىق ئېلىندى، 52 مىڭ 500 تونىنا پاختا سېتىۋېلىندى. 1866.7 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە قۇمنى تىزگىنلەش ئورمىنى 345 گېكتار. 253 گېكتار يەردىكى قۇم ھەر تەرەپلىمە تىزگىنلەندى. 13 مىڭ 777 تونىنا گۆش، 8106 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 106 مىليون 715 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 258 تونىنا پىلە غوزىسى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 53 مىليون 572 مىڭ 900 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 4 مىليون 833 مىڭ 100 ئىش كۈنى ئەمگەك قىلىنىپ، ناھىيە دەرىجىلىك بىر غول ئۆستەڭ كېڭەيتىلدى، ناھىيە دەرىجىلىك نۆۋەتلىك سۇ ئىنشائاتىدىن 9 ى ياسالدى، 7206 گېكتار يەر تۇزلەندى، 1200 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 5667 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 126 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى. 241 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى، 14 مىڭ گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى. 20 مىڭ گېكتار تونىنلىق ئاشلىق ئېتىزى بەرپا قىلىندى، 3333.3 گېكتار يەردە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش تېخنىكىسى، 40 مىڭ گېكتار يەردە كەلەك ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش تېخنىكىسى كېڭەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 138 مىليون 950 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 95 مىليون 518 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھا) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.7 تۆۋەنلەپ كەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەت مەھسۇلات

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	6	3.45
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	8.58	5.02
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	328548	2.30
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	120	4.35
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	15540	—3.11
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	121841	5.55
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	1.28	—12.4
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	108066	13.37
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	6290	9.05
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	11836	5.15

ئىزاھات: ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

قىممىتى 51 مىليون 828 مىڭ يۈەن بولۇپ، %24 تۆۋەنلەپ كەتتى؛ ئېغىر سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 43 مىليون 690 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %3 ئاشتى. 125 مىليون 490 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 88 مىڭ 896 تونىا كۆمۈر، 59 مىليون 140 مىڭ دانە خىش، 2254 تونىا سۇلياۋ يوپۇق، 10.3 تونىا يېپەك، 1420 تونىا پاختا يېپ، 92 مىڭ تونىا ئۇن، 6690 تونىا سۇ يېغى، 548 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىلدى، 3 مىليون 117 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. كاچۇك 2 - دەرىجىلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى 4 - ئاينىڭ 16 - كۈنى باشلاندى، يىل ئاخىرىغىچە %65 مەبلەغ سېلىنىپ بولدى. ناھىيە بازىرىدىكى شەرقتىن غەربكە سوزۇلغان ئاساسلىق غول يولنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى باشلانغاندى، 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى يول پۈتۈپ قاتناش باشلاندى؛ يولنىڭ ئۇزۇنلۇقى 3.25 كىلومېتىر، كەڭلىكى 50 مېتىر، بۇ قۇرۇلۇشقا 18 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى. ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1.78 كىلومېتىر، كۆلىمى 490 مىڭ 424 كۇبادرات مېتىر كېلىدىغان 10 يولغا ئاسفالت يېتكۈزۈلدى، بۇ قۇرۇلۇشقا 11 مىليون 672 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 8 مىليون 460 مىڭ ئىش كۈنى ئەمگەك قىلىنىپ، 175 مىڭ 500 كۇب مېتىر توپا - تاش قېزىلدى. 6 مىليون 454 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىنغان «باغۇەنلەر مىكرو رايونى» پۈتۈپ، 120 ئائىلىلىك ئوقۇتقۇچى يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ كىردى. 5 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، بىر ئۈنۈمۈرسال كېسەلخانا بىناسى سېلىندى، كېسەلخانىنىڭ كۆلىمى 7011 كۇادرات مېتىر بولۇپ، 330 كارىۋات بار. يۇك ئوبوروت مىقدارى 2 مىليون 448 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 3 مىليون 348 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىمىسى 9 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە، كۆپەيتىلگەن پروگراممىلىق كومپۇتاتورنىڭ سىغىمچانلىقى 17 مىڭ 592 توپكىغا، ئورنىتىلغان تېلېفون 7202 گە، سىمسىز چاقىرغۇ ئابونېنتى 1994 كە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 1166 سى بار، بۇنىڭ ئىچىدە كاندىدات ئالىي ئۇنۋانى بارلار 77، ئالىي ئۇنۋانى بارلار 3. ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك پەن تەتقىقات تۈرىدىن بىرى ئورۇنداندى. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 35، باشلانغۇچ مەكتەپ 221، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 147 مىڭ 975 (مىللىي 142 مىڭ 815)، ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1998، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 3107. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 15 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %76كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %78كە يەتتى. 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، 4 - ئايدا سۈرەتكە ئېلىش باشلانغان، يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئومۇمىي قىياپىتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن تېلېۋىزىيە بەدىئىي فىلىمى «مۇقام يۇرتىدا شادلىق» ئاساسىي جەھەتتىن پۈتتى. ناھىيە بويىچە 31 دوختۇرخانا، 1533 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 1267 كارىۋات بار. 1998 - يىلى ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەنھەرىكەت مۇسابىقىلىرىدە 12 مېدال ئالدى. 95 مىڭ 600 ئادەم «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۇلچىمى»گە يەتتى. ناھىيە ۋىلايەت بويىچە تەنتەربىيە خىزمىتىدە ئىلغار ئورۇن، مەملىكەت بويىچە ئاممۇۋى تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە ۋە ئومۇمىي خەلق ساغلاملىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1050 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماڭاشى 5603 يۈەنگە يەتتى.

يالۇ پىڭفاڭ

پوسكام ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

پوسكام ناھىيىسى كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە، يەكەن دەرياسىدىن ھاسىل بولغان تىنما قاناتنىڭ ئوتتۇرا، يۇقىرى قىسمىغا جايلاشقان. ناھىيە بازىرى پوسكامدىن ئۈرۈمچىگە شەھەرلىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1692 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق رايونلۇق مەھكىمە بىر، بازار 2، يېزا 10. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 164 مىڭ 898 (غەربىي جەنۇبىي تارىم نېفىت تەكشۈرۈش - ئۇزلەشتۈرۈش شىركىتىنىڭ 15 مىڭ 643 نوپۇسىمۇ ئۆنىڭ ئىچىدە)، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 130 مىڭ 656، يېزا نوپۇسى 119 مىڭ 225؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰17.81، ئۆلۈش نىسبىتى ‰6.42، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰11.39. ناھىيە بويىچە 37 مىڭ 463 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 15 مىڭ 239 گېكتار يەرگە (ئاق

يەر ۋە ئېگىز ئورنى) ئاشلىق زىرائىتى، 15 مىڭ گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

دېھقانچىلىق زىرائىتى جەھەتتە كېۋەز، بۇغداي، كۆممىقوناق، شال ئاساس قىلىنىدۇ. يەكەن دەريالىرىنىڭ 56 كىلومېتىر قىسمى ناھىيە تەۋەسىدىن ئۆتىدۇ، ھەر يىلى بۇ دەريانىڭ 580 مىليون كۇب مېتىر سۇيىدىن پايدىلىنىشقا بولىدۇ. 5200.5 گېكتار ئوتلاق بار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەر- دىن توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا، سېرىق يۇگەي، لوپنۇر كەندىرى، ئالقات، بۇدۇشقاق قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ پوسكام ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: شۇي يۈەنجى.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: قادىر سايىم.

ھاكىم: يالقۇن مەخمۇت (9 - ئايدا مۇۋەققەت ھاكىم بولدى).

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابلەت سايىت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 295 مىليون 913 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %19.8 ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 111 مىڭ 676 تونىنا ئاشلىق، 81 تونىنا ياغلىق دان، 23 مىڭ 783 تونىنا پاختا، 11 مىڭ 738 تونىنا كۆكتات، 4772 تونىنا مېۋە - چېۋە، 2628 تونىنا قوغۇن - تاۋۇز ئېلىندى. 751 گېكتار يەرگە سېلىنغان جەرىم تۆتتى، 40.2 گېكتار يەردە كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى، 990 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 4730 تونىنا گۆش، 3000 تونىنا سۈت، 1372 تونىنا تۇخۇم، 400 تونىنا بېلىق، 230 تونىنا قوي يۇڭى، 6 تونىنا چۇپۇر، 1.2 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 11 مىڭ پارچە قوي تېرىسى، 4500 تونىنا ئۆچكە تېرىسى، 12 مىڭ 700 پارچە كالا تېرىسى ئېلىندى. 114.5 تەبىئىي كىلومېتىر يۇقىرى ئۆلچەملىك سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 104 تەبىئىي كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى، بۇنىڭغا 14 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1544 گېكتار سالا ئېتىز تۈزلەندى، 2800 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 222.8 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 78 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	32606.98	6.94
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	39649	11.38
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	111676	4.8
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	30.05	5.07
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	15184	0.74
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	52848	4.77
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	10527	3.74
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىردىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	48374	26.47
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	4381	20.16
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6456	12.45

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. 1997 - يىللىق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 186 مىليون 650 مىڭ يۈەن دەپ خاتا ئېلىنغان، ئەسلى 101 مىليون 470 مىڭ يۈەن بولىشى كېرەك.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 100 مىليون 583 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.7% تۆۋەنلەپ كەتتى. 48 مىليون 30 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 52 مىڭ 667 تونا كۆمۈر، 54 مىڭ 400 تونا سېمونت، 3704 تونا پاختا يىپ، 122 مىليون دانە خىش، 20 مىڭ 675 تونا پاختا، 2080 تونا سۇلياۋ ياسالما (دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان سۇلياۋ يوپۇق 1746 تونا)، 676 كۇب مېتىر سېمونت قۇيۇلما ئىشلەپچىقىرىلدى، 141 ئاپتوموبىل چوڭ رېمونت قىلىندى، 1597 تونا ئۇن، 1640 تونا سۇ بېغى، 19 تونا پېچىنە - پىرەنىك، 7 تونا پۇرچاق ئۇنى ۋە ماشىئوگرە ئىشلەپچىقىرىلدى، 1 مىليون 150 مىڭ كۇب مېتىر تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەندى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 49 مىليون 430 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئورۇنلىرى سالغىنى 46 مىليون 600 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ ئورۇنلار سالغىنى 2 مىليون 830 مىڭ يۈەن. «خەلق» باغچىسىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىچىۋېتىلدى، بۇنىڭغا 1 مىليون 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ئاساسىي قۇرۇلۇش تۇرىدىن 27 سى تەكشۈرۈپ تەستىقلاندى، 24 تۇردە ئىش باشلاندى، بۇ تۇرلەرگە 20 مىليون 279 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، قۇرۇلۇش كۆلىمى 26 مىڭ 522 كۋادرات مېتىر. 17 كارخانىنىڭ تۇزۇلمىسى ئىسلاھ قىلىندى، بۇ تۇزۇلمىسى ئىسلاھ قىلىشقا تېگىشلىك كارخانىنىڭ 85%نى ئىگىلەيدۇ. 10 مىليون 966 مىڭ يۈەن دۆلەت مەبلىغى ئالماشتۇرۇلدى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 4 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېزىلاردىكى «ئۇچ تورنى بىرلەشتۈرۈش» قۇرۇلۇشىغا 12 مىليون 957 مىڭ 200 يۈەن قۇرۇلۇش قەرز مەبلىغى سېلىنىپ، قاراسار پوچتا - تېلېگراف پونكىتى قۇرۇلدى، ئاقتام يېزىلىق پوچتا - تېلېگراف پونكىتى يېڭىلاندى، 5000 توپكىلىق پروگراممىلىق كومپۇتاتور ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 13 مىليون 565 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 3 مىليون 197 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا يەتتى. تاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىنىش سوممىسى 441 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە، سېتىلىش سوممىسى 348 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە تىجارەت قىلغۇچى ئورۇنلار توپ تارقاتقىنى 135 مىليون 790 مىڭ يۈەن. بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 58 مىليون 60 مىڭ يۈەن.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 480ى بار (كاندىدات ئالىي دەرىجىلىكتىن يۇقىرىلار 26). ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 48 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 41)، ئوقۇغۇچىسى 29 مىڭ 259 (مىللىي 25 مىڭ 652)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 15)، ئوقۇغۇچىسى 9894 (مىللىي 7368)؛ بالىلار باغچىسى 2 (مىللىي باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 810 (مىللىي 200). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 2379 (مىللىي 1964). رادىئوناق نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 85%كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 98%كە، سىملىق تېلېۋىزىيەنىڭ ئاخىرقى ئۇچتىكى ئابونېنتى 2800 گە يەتتى. ناھىيە بويىچە 16 تېببىي داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئورنى، 418 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 301)، 393 كارىۋات بار. پوسكام ناھىيىسى قەشقەر ژىلايىتى بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن بوكسىيورلۇق مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 1 - بولدى؛ ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن بوكسىيورلۇق مۇسابىقىسىدە ئېغىر دەرىجىلىكلەر ۋە يېنىك دەرىجىلىكلەر بويىچە 2 ئالتۇن مېدال، 2 كۈمۈش مېدال ئالدى. ناھىيە بويىچە 16 مىڭ 955 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى «دۆلەتلىك تەنتەربىيە چېنىقىش ئۆلچىمى»گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1580 يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 10 مىڭ 727 (دۆلەت ئورۇنلىرىدىكىسى 6639) بولۇپ، ئۇلارغا 73 مىليون 47 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى (دۆلەت ئورۇنلىرىدىكىلەرگە تارقىتىلغىنى 48 مىليون 683 مىڭ يۈەن). بازارلاردا 286 ئىش كۈتۈپ تۇرغان ياش ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھەرخىل مۇئاۋىرتا ھەققى كىرىمى 5 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 2 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 336 ئائىلىدىكى 1085 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. يېزىلاردا ئاھالىلەر تۇرالغۇ نۆۋەتسىز قۇرۇلۇشىغا 46 مىليون 716 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 2076 ئائىلىلىك ئۆچۈن خىش ئۆيى سېلىندى.

☆ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى «تەكرىتاغ لوكقىسى» مۇسابىقىسىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ژاڭ فېڭشى

قاغىلىق ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قاغىلىق ناھىيىسى قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي

ئېتىكىگە، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە، تىزناپ، ئۇلۇقئۆستەڭ، كۆكيار ئۆستەڭ دەريالىرىدىن ھاسىل بولغان تىنما قانائقا جايلاشقان، ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1745 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 3، يېزا 17، دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۇچىلىق فېرمىسى 6، يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 373 مىڭ 825 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 343 مىڭ 275)، يېزا نوپۇسى 303 مىڭ 508؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰21.16، ئۆلۈش نىسبىتى ‰6.25، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰14.91. ناھىيە بويىچە 48 مىڭ 700 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 33 مىڭ 500 گېكتار (ئېچىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 19 مىڭ گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قاغىلىق ناھىيىسىدىن قارا يوپۇرماقلىق ئۇرۇك، ئانار، ياڭاق، چىلان، ئۈزۈم قاتارلىق مېۋە - چېۋىلەر چىقىدۇ. 590 مىڭ گېكتار ئورمان بار. ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰0.73، بوستانلىق ‰30.1. ئاساسلىقى، كوئېنلۇن ئارچىسى، شەمشاد، يۇلغۇن قاتارلىقلار بار. 8 مىليون گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار. ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن يەكەن دەريىسى، تىزناپ دەريىسى قاتارلىق 6 دەريا - ئېقىن بار بولۇپ، يىللىق سىرغىم مىقدارى 781 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ 142 مىليون كۇب مېتىر بۇلاق سۈيىدىن پايدىلىنىلىدى. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چوڭ يوپۇرماقلىق جىنتىيانا، چۇچۇكبۇيا، قانتېپەر قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئېيىق، ئۇلار قاتارلىقلار، قىزىلما بايلىقلاردىن مىس، ئالتۇن، كۇمۇش، قاشتېشى، مەرمەر، ئىسلاندىيە شىپاتى، بېرىل، خرۇستال، چىرىستال، تاشپاختا، گەچ، گۈڭگۈرت، كۆمۈر، نېفىت قاتارلىقلار بار. بۇنىڭ ئىچىدە قاشتېشى كۆپلەپ قېزىلىۋاتىدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قاغىلىق ناھىيىلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: گۈك شىن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: خۇدابەردى ئىسمائىل.

ھاكىم: كۇرەش تۇرسۇن.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: ئابدۇرېشىت توختى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 789 مىليون 820 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 436 مىليون 478 مىڭ 800 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰14.54 ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 182 مىڭ 601 تونىا ئاشلىق، 1527 تونىا ياغلىق دان، 20 مىڭ 29 تونىا پاختا ئېلىندى. 1666 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 3 مىليون 180 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. 4 - ئاينىڭ 7 -

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	55592.70	2.6
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	87537.06	14.29
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۇمەن تۇياق)	85.74	2.46
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۇمەن يۈەن)	6135	16.61
دېھقانچىلىق، چارۇچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	68772	15.84
ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۇمەن يۈەن)	16757	7.03
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۇمەن يۈەن)	41249	22.77
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۇمەن يۈەن)	2565	10.75
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	8733	18.17

ئىزاھات: جەدۋەلدىكىسى پۈتۈنلەي ھازىرقى باھا، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 349 مىليون 516 مىڭ 800 يۈەن.

كۈنى قاغلىق ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە ئورمان بەرپا قىلىپ مۇھىتنى يېشىللاشتۇرۇشتىكى كۆزگە كۆرۈنگەن 100 ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. ناھىيە بويىچە 2220 گېكتار مېۋىلىك باغ بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈزۈملۈك 200 گېكتار، ئانارلىق 333 گېكتار، ئۆرۈكلۈك 266 گېكتار، چىلانلىق 20 گېكتار، ياڭاقلىق 1400 گېكتار؛ 820 گېكتار كونا باغ ئۆزگەرتىلدى. باغ كۆلىمى 2505 گېكتارغا، ئېلىنغان مېۋە - چېۋە 25 مىڭ 401 تونناغا يەتتى. كۆپەيتىلگەن كۆكتات پارنىكى ۋە لاپاس 533 گېكتارغا، ئېلىنغان كۆكتات 24 مىڭ تونناغا يەتتى. 12 مىڭ 731 تونا گۈش، 17 مىڭ 468 تونا سۈت، 858 تونا يۇڭ، 430 مىڭ پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 158 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 240 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك سۇ سىغىمىسلاشتۇرۇلدى، 70 مىڭ گېكتار يەر سۇغىرىلدى، 113 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، ناھىيە بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 924 بولۇپ، كىرىمى 66 مىليون 610 مىڭ يۈەنگە، يەككە سودا - سانائەت ئورنى 5100 گە، كەسىپكارى 7407 گە، تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 27 مىليون 804 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 85 مىليون 550 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 57 مىليون 50 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.39% ئاشتى، 48 مىليون 520 مىڭ كىلوۋات سائەت توك تارقىتىلدى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 32 مىليون 780 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا -تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 6 مىليون 560 مىڭ 900 يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 5539 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سومىسى 77 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسىپى تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 814 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 13). ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 27، باشلانغۇچ مەكتەپ 123، ئوقۇغۇچىسى 60 مىڭ 454؛ بالىلار باغچىسى 2 (مىللىي باغچا بىر)، باغچىدىكى بالا 370 (مىللىي 220). ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 825. ناھىيە 1997 - يىلى 15 يېزا - بازاردا تەكشىلەش چاستوتىلىق رادىئونى يولغا قويۇش ئاساسىدا، يەنە 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ مىكرو دولقۇنلۇق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قۇردى، بۇ ئىستانسا 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ پروگراممىلىق تارقاتتى، 14 يېزا - بازاردىكى 280 مىڭ نوپۇسنى قاپلىدى. دېمەك، ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە مىكرو دولقۇن تېخنىكىسىنى قوللىنىپ چەت، يىراق جايلاردىكى دېھقانلارنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلغان تۇنجى ناھىيە بولۇپ قالدى. يىل ئاخىرىدا رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 78% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 88% كە يەتتى. 8- ئاينىڭ 16 - كۈنى «جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قاغلىق ناھىيىلىك كومىتېتىنىڭ تارىخىغا دائىر چوڭ ئىشلار» نەشر قىلىندى. ناھىيە بويىچە 40 تېببىي داۋالاش - مەھىيە ئاپپاراتى، 522 كارىۋات، 690 كەسپىي مەھىيە تېخنىكا خادىمى بار.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 932 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 11 مىڭ 711 (مىللىي 9283) بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئورۇنلىرىدىكىسى 8415؛ ئۇلارغا 78 مىليون 293 مىڭ 200 يۈەن ماياش تارقىتىلدى. بازارلاردا ئىش كۈتۈپ تۇرغان ياشلاردىن 710ى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى كەسپىي سوممىسى 5 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 3 مىليون 90 مىڭ يۈەنگە، ئۆمۈر سۇغۇرتىسى كىرىمى 4 مىليون 995 مىڭ 300 يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 450 مىڭ 400 يۈەنگە يەتتى. سۇ بىلەن مەركەزلىك تەمىنلەش قۇرۇلۇشىدىن 7 سى، سۇ مۇنارىدىن 3ى، ئېگىزلىك سۇ كۆلچىكىدىن 4ى ياسالدى. 5 ئىچىملىك سۇ قۇدۇقى قېزىلدى، 376 كىلومېتىر تۇرۇبا يانتۇزۇلدى، 49 مىڭ 200 ئادەم، 122 مىڭ 300 تۈياق چارۋىنىڭ سۇ ئېچىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. 5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنغان ناھىيىلىك ئەسىر باغچىسىنىڭ ئاساسىي گەۋدە قۇرۇلۇشى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى ھەمدە دەسلەپكى قەدەمدە ئېچىۋېتىلدى.

دۆلەت دەرىجىلىك نامرات رايونلارنىڭ مەجبۇرىيەت مائارىپى ئەھۋالى

1998 - يىلى قاغلىق ناھىيىسى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «دۆلەت مەجبۇرىيەت مائارىپى قۇرۇلۇشى» دىكى 30 ناھىيىنىڭ بىرى قىلىندى. 2 مىليون 289 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئەمەلىيلەشتى (بۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە مالىيىسى بەرگىنى 1 مىليون 250 مىڭ 500 يۈەن، تۇرگە كىرگۈزۈلگەن يېزا - بازارلار توپلىغىنى 880 مىڭ 500 يۈەن، ئامما ئىئانە قىلغىنى 158 مىڭ يۈەن)، تاپشۇرۇش بەلگىلەنگەن قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈش خىراجىتىدىن باشقا تۇرلۇك ھەقتىن 633 مىڭ يۈەن كېمەيتىلدى ۋە كەچۈرۈم قىلىندى (بۇنىڭ

ئىچىدە پىلانلاش ھەققى 10 مىڭ يۈەن، قۇرۇلۇش ھەققى 343 مىڭ 500 يۈەن، باج 242 مىڭ 100 يۈەن، يەر باشقۇرۇش ھەققى 34 مىڭ يۈەن، سودا - سانائەت بېجى 3360 يۈەن). يىل ئاخىرىغىچە توپا - تاش قۇرۇلۇشىنى قىلىش تەستىقلانغان (قۇرۇلۇش كۆلىمى 12 مىڭ 767 كۋادرات مېتىر، قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈش باھاسى 7 مىليون 142 مىڭ يۈەن) مەكتەپ ئاساسەن پۈتتى. دېمەك، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى ئوتتۇرىغا قويغان شۇ يىلى مەبلەغ سېلىپ، شۇ يىلى ئۇنۇمىنى كۆرۈشتىن ئىبارەت قۇرۇلۇش باشقۇرۇش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

1998 - يىلى ناھىيە، يېزا، كەنتلەر 12 مىليون 226 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 295 مەۋرىي كەنتكە ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرى سەپلەپ بەردى ۋە ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇشقا دائىر ھەرخىل فىلىملەرنى تارقاتتى. ھازىر ناھىيىلىك ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ ئىشخانىسىنىڭ بىر تېلېكامىراسى، 8 سىنئالغۇسى، 2 تېلېۋىزورى، بىر كىچىك گېنېراتورى بار. ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ ئىشخانىسى سۈنئىي ھەمراھ كۆچۈرۈپ تارقىتىش ئىستانسىسىنىڭ ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ پروگراممىلىرىنى خالىغان ۋاقىتتا كۆچۈرۈۋالالايدۇ؛ ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ ئۈسكۈنىلىرىدىن 342 سىنقويغۇسى، 334 تېلېۋىزورى، 13 كىچىك گېنېراتورى بار، بۇ ئارقىلىق ھەربىر كەنتتە ھېچ بولمىغاندا بىر تېلېۋىزور، بىر سىنقويغۇ، بىر بىسىم تۇراقلاشتۇرغۇچ ۋە ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپقا دائىر 15 لېنتا ھەمدە تەخمىنەن 30 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان بىر ئېغىز خىش ئۆي، ئۆيگە ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ مەخسۇس ئىشكاپى سەپلەنگەن بولۇشقا كاپالەتلىك قىلىنىدى. 2 قارار ئېلېكترلەشكەن ماۋارىپ خادىملىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى ئېچىلىپ، 664 ئادەم يېتىشتۇرۇلدى.

گاۋ شياۋمېي

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى پامىر ئېگىزلىكىنىڭ شەرقىي قىسمىغا، قاراقۇرۇم تېغى بىلەن ھىندىقۇش تېغىنىڭ شىمالىي قىسمىغا، تارىم ۋەيمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1755 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 11، مەيدان - فېرما 2، يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 30 مىڭ 518 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 28 مىڭ 966)، يېزا نوپۇسى 22 مىڭ 395؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰17.3، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰13.3. ناھىيە بويىچە 3800 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 2840 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىلدى. كىلىماتى سوغۇق مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىدە داڭلىق سايامەت نۇقتىلىرىدىن قەدىمكى دەۋرگە ئائىت تاش شەھەر خارابىلىكى ۋە ئېگىزلىك ئىمارىتى خانىش قەلئەسى بار. ناھىيىدىكى ياۋايى ھايۋانلار مۇھاپىزەت رايونى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مۇھاپىزەت رايونى ھېسابلىنىدۇ. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سېرغىم مىقدارى 3 مىليارد 700 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 260 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ئورمان كۆلىمى 114 گېكتارغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى ‰0.29 كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەل - دەرەخ تۈرلىرىدىن قارىغاي، قېيىن، يۇلغۇن، جىغان، توغراق قاتارلىقلار بار. 4247 گېكتار پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار، ئاساسلىق ياۋا دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن قار لەيلىسى، ئەڭلىكئوت، قانتېپەر، كىرەش، قۇچاققول، چۇچۇكبۇيا قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ئارقار، يىلپىز، قوڭۇر ئېيىق، ئۆلار، سېرىق قارچۇغا، تاغ ئۆچكىسى، ئاساسلىق قىزىلما بايلىقلاردىن چىرىمتال، سېرپېنتېنت، گۈڭگۈرتلۇك تۆمۈر، بېرىللىي، گەچ، خرۇستال، قاشتېشى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىلىك 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ ئۇجمىسى: يەن جۇنجيې.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مۇنى تابلدى (تاجىك).

ھاكىم: روزى گۈلباي (تاجىك).

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: سجاك ۋەزىرى (تاجىك).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 36 مىليون 390 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۈزگەرمەس باھا بويىچە 20 مىليون 205 مىڭ 600 يۈەن) گە يەتتى. 5370 تونىنا ئاشلىق، 10 تونىنا ياغلىق دان، 1222

تونىنا مېۋ - چېۋە ئېلىندى. 126.67 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 1733 تونىنا گۆش، 1770 تونىنا سۈت، 74 تونىنا يۇڭ ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 1 مىليون 70 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان ماريالڭ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ئاساسەن پۈتتى. قۇرۇلۇۋاتقان تۇرلەردىن ناشقورغان يېزىسىنىڭ سۇ باشلاش ئۆستىگى، داتۇڭ يېزىسى ماموت سۇ سىستېمىسى ئۆستىگى بار. 0.53 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، ئۇنۇملۇك سۇغىرىلىدىغان يەر 3.05 گېكتار. يېڭىدىن 1733.33 گېكتار ئوتلاق قاشالاندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 8 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليون 821 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 2 مىليون 317 مىڭ يۈەن) گە يەتتى. 4 مىليون 770 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 650 تونا مېتىرال سۇ، 192 تونا قاشتېشى ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 10 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 7 مىليون 931 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 159 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا (قەشقەر — پاكىستان سوست)، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	4271.86	2.2
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	4021	5.1
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	5370	9.3
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	17.37	0.87
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	303	—49
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	4000	
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	806	—50.3
بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	1968	—1.9
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	159	43.2
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	3350	3.1

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 38 مىليون 61 مىڭ 800 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 22 مىليون 522 مىڭ 600 يۈەن.

سوممىسى 1 مىليون 886 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 663 توچكىغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 110ى بار. ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 2، ئوقۇغۇچىسى 1076 (مىللىي 1052)، باشلانغۇچ مەكتەپ 16، ئوقۇغۇچىسى 5297 (مىللىي 5171). ھەرخىل مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 403. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 620 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %25كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %45كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 16 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 233 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 173 كارخانا بار.

خەلق تۇرمۇشى

يىل ئاخىردا بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 645.9 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6459 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 626 يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى ناھىيە بويىچە 13 مىليون 940 مىڭ يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تارقىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە مەبلەغ ئورنىغا ئىش قىلىپ بېرىلىدىغىنى 7 مىليون 200 مىڭ يۈەن، كرېدىت ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى 4 مىليون 440 مىڭ يۈەن، مالىيىدىن بېرىلىدىغان نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى

2 مىليون 300 مىڭ يۈەن. 207 ئائىلىدىكى 1287 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 18.85% بولدى؛ يىل ئاخىرىغىچە يەنە 946 ئائىلىدىكى 5539 نامرات ئادەم قالدى.

ۋالىڭ سۈڭيۈەن

خوتەن ۋىلايىتى

ئاساسىي ئەھۋالى

خوتەن ۋىلايىتى جەنۇبتا قاراقۇرۇم، كوئېنلۈن تاغلىرى ئارقىلىق شىزاڭ ئاپتونوم رايونى بىلەن تۇتىشىدۇ، غەربىي جەنۇبتا ھىندىستان، پاكىستان ئەھلىي تىزگىنلەپ تۇرغان كەشمىر رايونى بىلەن قوشنا، شىمالىي قىسمى تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرىسىغىچە بارىدۇ. مەمۇرىي مەھكىمە تۇرۇشلۇق خوتەن شەھىرىدىن ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان (تارىمدىن ئۆتىدىغان قۇملۇق تاشيولى) تاشيول مۇساپىسى 1513 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ۋىلايەتكە قاراشلىق شەھەر بىر، ناھىيە 7، ۋىلايەت تەۋەسىدە يەنە بىڭتۇەن خوتەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ئوننۇغا قاراشلىق 47 - تۇەن - مەيدان، نۇر 1 - چارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە گۈما دېھقانچىلىق مەيدانى بار. ۋىلايەت بويىچە يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 1 مىليون 580 مىڭ 989 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1 مىليون 535 مىڭ 207)، يېزا نوپۇسى 1 مىليون 370 مىڭ 508؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰17.7، ئۆلۈش نىسبىتى ‰7، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰10.7. ۋىلايەت بويىچە 174 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 198 مىڭ 800 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 46 مىڭ 700 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

خوتەن ۋىلايىتىدە ئاساسلىق زىرائەتلەردىن بۇغداي، كۆممىقوناق، شال، ياغلىق دان قاتارلىقلار تېرىلىدۇ، مېۋە - چېۋىلەردىن ياڭاق، بادام قاتارلىقلار چىقىدۇ. ۋىلايەت بويىچە دەريا - ئېقىنلارنىڭ سىرغىم مىقدارى 8 مىليارد 820 مىليون كۇب مېتىرغا، بوستانلىق رايوندىكى يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان مىقدارى 2 مىليارد 363 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ؛ سۇ ئېنېرگىيىسى بايلىقى زاپىسى 3 مىليون 600 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، 310 مىڭ كىلوۋات توك چىقارغىلى بولىدۇ، 313 مىڭ 300 گېكتار تەبىئىي ئورمانلىق، 89 مىڭ گېكتار سۇنئىي ئورمانلىق، 2 مىليون 366 مىڭ 700 گېكتار تەبىئىي ئوتلاق بار، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلانغىلى بولىدىغان تەبىئىي ئوتلاق 2 مىليون 57 مىڭ 900 گېكتار، ئەتىۋارلىق ھايۋانلاردىن ياۋا قوتاز، تىبەت قۇلانى، تىبەت بۆكسىنى، كۆكمەت، ئۇلار، ياۋا تۆگە، تايغان بۇغا، ياۋا توڭگۇز، ئوتلاق تۈلكىسى قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدكى، قار لەيلىسى، چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، يەرمەدىكى، ئالقات قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن قاشتېشى، كۆمۈر، تۈز، نېفىت، گەچ، چىرىمتال، مەرمەر قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە قاشتېشى ئەڭ داڭلىق.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ خوتەن ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ياڭ جاۋجى (4 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋالىڭ جىڭچېەن (4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شۇجىلىرى: جۇرئەت مەمتىمىن، خو چاڭئەن (2 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ئابدۇقادىر توختى، لىۋ لىنتىڭ، باۋ جىبدۇڭ.

ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى خوتەن ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئابدۇقادىر توختى؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: لى گۇاڭچېەن، ياڭ گۇاڭياۋ، جاپپار مۇھەممەت.

ۋالىي: جۇرئەت مەمتىمىن؛ مۇئاۋىن ۋالىيلار: جاۋ شۇمىڭ، ئابدۇراخمان قۇربان، ئابدۇللا مەخسۇت، لىۋ شىنشېڭ، ۋالىڭ جىيەنۇەن، لى سۇننىيەن، يالقۇن قادىر (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ئۇمەر ئابدۇللا (2 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

سىياسىي كېڭەش ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئاتىكەم قۇربان؛ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى: لى جىيەنشىن، گاۋ لىمىن، ئەبەيدۇللا ھاشىم.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليارد 378 مىليون 834 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 1 مىليارد 852 مىليون 218 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.7% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 749 مىڭ 250 تونىنا ئاشلىق، 2717 تونىنا ياغلىق دان، 54 مىڭ 609 تونىنا پاختا، 3482.96 تونىنا پىلە غوزىسى ئېلىندى. 5579 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 7 مىليون 194 مىڭ 300 تۈپ كۆچەت تىكىلدى. 49 مىڭ 600 تونىنا گۆش، 10 مىڭ 841 تونىنا سۈت، 5052 تونىنا يۇڭ، 2 مىليون 90

مىڭ پارچە تېرە ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 41 مىليون 370 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 438 قۇدۇق قېزىلدى، 12 مىڭ 600 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 43 مىڭ 49 ئېغىل - قوتان ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىسى 19 مىڭ 157 گە، كىرىمى 615 مىليون 970 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 504 مىليون 604 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 349 مىليون 177 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 5.99% تۆۋەنلەپ كەتتى. 193 مىليون 590 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 186 مىڭ 587 تونا كۆمۈر، 161 مىڭ تونا سېمونت، 399 تونا ئىچىملىك، ھاراق، 3098 تونا پاختا يىپ، 1 مىليون 300 مىڭ مېتىر يىپەك توقۇلما ئىشلەپچىقىرىلدى. قۇرۇلۇۋاتقان چوڭ توربلەردىن 1 مىليون 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان لاسكوي ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 4 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، 340 مىليون يۈەن مەبلەغ

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	300652.28	6.16
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	388343.8	4.91
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	749250	4
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	418.35	2.98
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	61956	14.18
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	32.31	9.42
تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	847.07	22.29
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	44934	—7.1
شەھەر، يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	148843	17.99
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	11525	13.11
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	56009	12.43

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلاندى، ئېشىش نىسبىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. 1997 - يىلى يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 542 مىليون 640 مىڭ يۈەنگە (بىرلىككە كەلگەن ئولچەم بويىچە) يەتتى.

سېلىنغان ئۇلۇغئاتا سۇ باشلاش تۇغۇنلۇك قۇرۇلۇشى بار. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 614 مىليون 130 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىلاش، ئوزگەرتىشكە سېلىنغىنى 59 مىليون 120 مىڭ يۈەن. تاۋار سودىسى ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 54، بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى بويىچە پۈتۈشۈلگەن سومما 56 مىليون 900 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 98' ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىدە تاۋار سودىسى ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدە ئىمزالانغان توختام سوممىسى 263 مىليون يۈەنگە يەتتى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 334 مىليون 13 مىڭ 300 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 71 مىليون 953 مىڭ 200 تونا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 370 مىليون يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 50 مىڭ 257 توچكىغا يەتتى. چوڭ،

ئوتتۇرا سودا كارخانىلىرى دېھقانلارغا سانتان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سوممىسى 194 مىليون 504 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ژىلايەت بويىچە سودا بازىرى 102 بولۇپ، يىللىق پۈتۈشۈش سوممىسى 296 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ. ساياھەتچىلىكتىن 2 مىليون 100 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ژىلايەت بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 4899 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 476). ژىلايەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 894 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 875). ئوقۇغۇچىسى 247 مىڭ 72 (مىللىي 241 مىڭ 535)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 129 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 120)، ئوقۇغۇچىسى 75 مىڭ 327 (مىللىي 74 مىڭ 714)؛ ئالىي مەكتەپ 2 (مىللىي ئالىي

مەكتەپ بىر). ئوقۇغۇچىسى 1751 (مىللىي 1723)؛ بالىلار باغچىسى 8 (مىللىي بالىلار باغچىسى 2)، باغچىدىكى بالا 5408 (مىللىي 4088)، ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 14 مىڭ 350 (مىللىي 13 مىڭ 426). رادىئونىڭ نوپۇسنىڭ قاپلاش نىسبىتى 92.05%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنىڭ قاپلاش نىسبىتى 86.19%كە يەتتى. ژىلايەت بويىچە 145 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 4414 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (ئالىي دەرىجىلىكى 123)، 4628 كارىۋات بار. يېزا - بازارلاردا 188 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۇتكۇزۇلدى، مۇسابىقىگە 57 مىڭ 230 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. 8 - ئايدا، ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇتكۇزۇلگەن ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئىشتىن سىرتقى تەنتەربىيە مەكتەپلىرىنىڭ بوكسىيورلۇق مۇسابىقىسىدە خوتەن كوماندىسى بىر ئالتۇن مېدال ئالدى. 9 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنۋى تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ چېلىش تۈرىدە خوتەن كوماندىسى 2 ئالتۇن مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 851 يۈەنگە يەتتى، ژىلايەت بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 82 مىڭ 185 بولۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6554 يۈەنگە يەتتى. شەھەر، بازارلاردا 1975 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. 6847 ئائىلە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسىغا، 250 مىڭ 744 كىشى ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى؛ ھەرخىل مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى بويىچە سۇغۇرتىلاش سوممىسى 1 مىليارد 793 مىليون يۈەنگە، بىر تەرەپ قىلىنغان مال - مۈلۈك سۇغۇرتا تۆلەم دېلوسى 2462گە يەتتى. شەھەر، يېزىلاردا 185 مىڭ 532 ئادەم (قېتىم) دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشتى. 4626 بېتىم - يېسىر، بوۋاي - موماي، مېيىپ، بالا كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلدى، كۆلىمى 7.49 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايوندىن بىرى؛ كۆلىمى 8.2 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان شاۋقۇننى تىزگىنلەش بويىچە ئۆلچەمگە يەتكەن رايوندىن بىرى قۇرۇلدى.

☆8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى خوتەن ژىلايىتى بويىچە تۇنجى ناھىيە - يېزا ئالاقىلىشىش تورى نىيە ناھىيىسىدە پۈتۈپ خەۋەرلىشىش باشلاندى.

☆ 9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ژىلايەتلىك «خەلق» دوختۇرخانىسى سۈيدۈك تەتۈر ئاقىدىغان سۈيدۈك نەيچىسىگە تەرەك قويۇش ئوپېراتسىيىسىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

☆ 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى جۇڭگودىكى كالتسىي پادىشاھى — «تېەنشى» گۈرۈھى خوتەن ژىلايىتىنىڭ سۈنئى ياخشىلىشى ۋە ماۋارىپ ئىشلىرى ئۈچۈن 2 مىليون يۈەن ئىئانە قىلدى.

☆ 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى خوتەن ئاۋىئاتسىيە بىلەت سېتىش ئورنى تۇنجى بولۇپ مەملىكەت بويىچە كومپيۇتېر ئالاقە تورى ئارقىلىق بىلەت سېتىش كەسپىنى يولغا قويدى.

ژالە يىگىلەن

خوتەن شەھىرى

ئاساسىي ئەھۋالى

خوتەن شەھىرى قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە، يۈرۈڭقاش دەرياسى بىلەن قاراقاش دەرياسىدىن ھاسىل بولغان تېنما يەلپۈگۈچسىمان تۈزلەڭلىككە جايلاشقان. ئۇرۇمچىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1513 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى شەھەرگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 3، باشقۇرۇش رايونى بىر، مەھەللە ئىش باشقارمىسى 4. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 154 مىڭ 352 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 128 مىڭ 769)، يېزا نوپۇسى 75 مىڭ 256؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 15.07‰، ئۆلۈش نىسبىتى 5.65‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 9.42‰. شەھەر بويىچە 5170 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 4330 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 666.7 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۇتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

خوتەن شەھىرىنىڭ داڭلىق يەرلىك مەھسۇلاتلىرىدىن تۇرلۇك مېۋە - چېۋە، گىلەم، خوتەن قاشتېشى، ئەتلەس قاتارلىقلار بار، ساياھەت نۇقتىلىرىدىن مەلىكاۋات قەدىمىي شەھەر خارابىلىكى ۋە جامە مەسچىتى بار. شەھەر تەۋەسىدە ئاساسلىق دەريا - ئېقىنلاردىن يۈرۈڭقاش دەرياسى بار، ئۇنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 2 مىليارد 296 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. بۇ دەريادىن ھەر يىلى 88 مىليون كۇب مېتىر سۇ باشلىغىلى بولىدۇ؛ يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 500 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 2866.67 گېكتار ئورمان بار، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 10.5%كە يەتتى. ياۋا دەرەخلەردىن ئاساسلىقى توغراق، كۆمۈش تېرەك، مەجنۇنتال، جىغان قاتارلىقلار بار. تىكىپ ئۆستۈرۈلگەن دەرەخلەردىن شىنجاڭ تېرىكى، ئاق ئۇجمە، تىكەنلىك تۇخۇمەك، جىگدە، كۇلى ئارچىسى، كىچىك يوپۇرماقلىق ئەرمۇدۇن قاتارلىقلار بار. ئوتلاق كۆلىمى 24 مىڭ گېكتارغا يېتىدۇ. ئاساسلىق دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، چوغلۇق، زاراڭزا، ئالقات، قىزىلگۈل، پىننە، جىگدە قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، قۇلان،

تۆلكە، بۆرە، ياۋا توشقاۋ قاتارلىقلار بار. قېزىلما بايلىق كەمچىلەرگە بولۇپ، پەقەت ئالتۇن، قاشتېشى، تۇز ۋە شور قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ خوتەن شەھەرلىك 4 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لۇ جيەن.

5 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: مۇھەممەتتوختى تۇرسۇن توختى.

شەھەر باشلىقى: ئۆتكۈر ئالىم.

سىياسىي كېڭەش 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: تۇرسۇن سايىت.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى شەھەر بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 147 مىليون 746 مىڭ 300 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 91 مىليون 115 مىڭ 500 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.39% ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، نۆۋەتدىكى شۇنداق) . 33 مىڭ 203 تونىنا ئاشلىق، 993 تونىنا پاختا ئېلىندى. 281.45 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 2612 تونىنا گۆش، 1965 تونىنا سۈت، 139 تونىنا يۇڭ ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 6 مىليون 950 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يۈنىڭ ئىچىدە ش ئۇ ئا ر سودا - سانائەت بانكىسى نامراتلارنى يۆلەش ئۈچۈن بەرگەن مەبلەغ 600 مىڭ يۈەن، 41 كىلومېتىر غول ئېرىق - ئۆستەك، ئوق ئېرىق، سۈغىرىش ئېرىقى سۈ سىغىمسلەشتۇرۇلدى. 8.2 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 51 كىلومېتىر ھەرخىل زەيكەش رېمونت قىلىندى. تۇرلۇك كۆۋرۈك، سۈڭگۈچ، چۈشۈرگىدىن 510 ى ياسالدى، غازون سۈ ئامبىرىنىڭ دامبىسى مۇستەھكەملىنىپ، ساقلىنىدىغان سۈ 500 مىڭ كۇب مېتىر كۆپەيتىلدى. بوزيەر ئۆزلەشتۇرۇش رايونىدا 20 ماشىنىلاشقان قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى. 370.67 گېكتار سالا ئېتىز تۇزلەندى، 666.67 گېكتار

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	33435.25	—7.82
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	19503.63	—1.04
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	33203	2.14
يىل ئاخىردا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	11.30	—15.92
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	8523	—16.05
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	3.07	55.84
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	10574	—20.53
شەھەر - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	42725	6.76
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	4315	13.46
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	16093	14.47

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 157 مىليون 414 مىڭ 400 يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 129 مىليون 720 مىڭ يۈەن.

ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوزگەرتىلدى. «تىەنشى» سۇ زاۋۇتىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، 8.15 كىلومېتىر ئاساسىي تۇرۇبا، 24 كىلومېتىر تارماق تۇرۇبا يانقۇزۇلۇپ، 510 ئالىلىدىكى 4500 ئادەم ۋە 8000 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىملىك سۇيى ھەل قىلىندى. 467.3 گېكتار بوزيەر ئوزلەشتۇرۇلدى، 770 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 85 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 47 مىليون 290 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 38 مىليون 610 مىڭ يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 15.03% ئوزۇقلىپ كەتتى. 2000 تونىنا تۇز، 39 مىڭ تونىنا بۇغداي ئۇنى، 837.4 تونىنا سۇ يېغى، 351 تونىنا يېڭى ۋە توقۇلتىلغان گۆش، 9742.42 تونىنا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 290 تونىنا

تەييار جۇڭيى دورىسى، 3219 تونىا سۇلياۋ ياسالما، 5 مىليون 60 مىڭ تونىا تۇرۇبا سۇيىسى، 1347 تونىا سۇيۇقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ئىشلەپچىقىرىلدى. 23 مىليون 287 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، شەھەر رايوندىكى 13.43 كىلومېتىر كېلىدىغان 9 ئاساسلىق كوچا ئۆزگەرتىلدى ۋە كېڭەيتىلدى. ئۆزگەرتىلگەن ۋە كېڭەيتىلگەن يول كۆلىمى 259 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر كېلىدۇ، 20 مىڭ 400 كۋادرات مېتىرلىق ئىمارەت كۆچۈرۈلدى، يول گىرۋىكىدىكى 150 مىڭ دانە تاش يۆتكەلدى، يول گىرۋىكىگە يېڭىدىن 77 مىڭ دانە تاش ئورنىتىلدى، كوچا ئاستىغا 1500 مېتىر سېمونت تۇرۇبا يانتۇرۇلدى. 172 كوچا چىرىغى ئورنىتىلدى. يولۇچىسى ئوبوروت مىقدارى (شەھەر رايوندىكىسى) 564 مىليون 590 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 130 مىليون 840 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 33 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 18 مىڭ 700 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 4 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 7 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە، سايا‌ھەتچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 710 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

شەھەر بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 524 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 28). شەھەر تەۋەسىدە خوتەن پېداگوگىكا ئالىي تېخنىكوم مەكتىپى، خوتەن ئۇيغۇر تېبابىتى ئالىي تېخنىكوم مەكتىپىدىن ئىبارەت 2 ئالىي مەكتەپ بار. شەھەردىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 46 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 43)، ئوقۇغۇچىسى 18 مىڭ 868 (مىللىي 16 مىڭ 44)، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1097 (مىللىي 967)؛ شەھەرگە قاراشلىق ئوتتۇرا مەكتەپ 7 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 5)، ئوقۇغۇچىسى 6558 (مىللىي 5366)، بۇنىڭ ئىچىدە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 6395 (مىللىي 5203)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 163 (مىللىي)، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 418 (مىللىي 337)، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 32 (مىللىي). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 8 مىليون 699 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %100كە، سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %83كە يەتتى. شەھەر بويىچە 17 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (بۇنىڭ ئىچىدە شەھەرگە قاراشلىق دوختۇرخانا بىر)، 383 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 255 كارىۋات بار. 1998 - يىلى خوتەن شەھەرلىك تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ چېلىش تۇرىدە 2 ئالتۇن مېدال ئالدى. خوتەن ۋىلايىتىگە بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن دېھقان، چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە 2 ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدال، بىر مىس مېدال ئالدى. ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن چېلىش ماھىرلىرىنى تاللاش مۇسابىقىسىدە 2 ئالتۇن مېدال ئالدى.

خەلق تۇرمۇشى

يىل ئاخىردا شەھەر - بازار ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمىگە 3861 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىگە 1150 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6856 يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل سۇغۇرتىلاش سوممىسى 2 مىليارد 712 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە، سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 15 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 10 مىليون 860 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شەھەر بويىچە 434 ئائىلىدىكى 1343 ئادەم ئاساسىي تۇرمۇش كاپالەت پۇلى ئالدى. 11 مىليون 8000 يۈەن نامراتلارنى يۆلەشكە بېرىلگەن پۇل ئەقلەشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 3 مىليون 600 مىڭ يۈەن پۇل تۇرلەرنى يولغا قويغان ئورۇنلارغا ئاجرىتىپ بېرىلدى، يىل ئاخىرىغىچە 615 ئائىلىدىكى 2670 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. كۆلىمى 7.49 كۋادرات كىلومېتىر كېلىدىغان ئىس - توزىنى تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى. شەھەر رايونىدا 2570 توپ ياغاچ غوللۇق دەرەخ كۆچىتى، 3000 توپ چانقال دەرەخ كۆچىتى تىكىلدى، كۆكەرتىلگەن كۆلەم 224 گېكتارغا، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كۆكەرتىلگەن يەر 11.89 كۋادرات مېتىرغا، شەھەر رايونىنىڭ يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %29.8 كە يەتتى.

☆ 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئەسلىدە خوتەن شەھەرگە قاراشلىق لاسكۇي بازارلىق دېھقانچىلىق مەيدانى بىلەن شورباغ يېزىلىق ئورمانچىلىق مەيدانى بىرلەشتۈرۈلۈپ ئاقچۆل باشقۇرۇش رايونى قۇرۇلدى. مەمۇرىي دەرىجىسى مۇئاۋىن يېزا دەرىجىلىك قىلىپ بېكىتىلدى.

مياۋ يۈنبو، لى شىنلىن

خوتەن ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

خوتەن ناھىيىسى قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە،

تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1513 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازاربىر، يېزا 11. يىل ئاخىرىدىكى يېزا نوپۇسى 245 مىڭ 846 (شەھەر نوپۇسى خوتەن شەھىرىگە تەۋە)، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 244 مىڭ 396؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰14.21، ئۆلۈش نىسبىتى ‰7.38، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰13.76. ناھىيە بويىچە 22 مىڭ 831 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 21 مىڭ 403 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 8317 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

خوتەن ناھىيىسىدە مېۋە - چېۋىلەرنىڭ سورتى كۆپ، سۇپىتى ياخشى. ياڭاقنىڭ دانىسى چوڭ، پوستى نېپىز، مېغىزىنىڭ مايى تەركىبى يۇقىرى. ناھىيە بويىچە 26 مىڭ گېكتار ئورمانلىق، 320 مىڭ گېكتار ھەرخىل ئوتلاق بار. ناھىيە تەۋەسىدىكى يۇرۇڭقاش دەرياسى بىلەن قاراقاش دەرياسىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 4 مىليارد 600 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا، ئالقات، يەر مەدىكى، توشقان زەدىكى، قانتېپەر، ئەڭلىكئوت، رەۋەن، مەرزەنجۇش قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئۇلار، تۈلكە، ياۋا توڭگۇز، ياۋا توشقان قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، ھاكتېشى، چىرىمتال، ئالتۇن، قاشتېشى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ خوتەن ناھىيىلىك 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: جالال يانەن.

12 -نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئابدۇرېھىم ساۋۇت.

ھاكىم: ئەزىز قۇربان.

سىياسىي كېڭەش 12 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئۆمەر ئىسمائىل.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 395 مىليون 702 مىڭ 600 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰11.65 ئاشتى. 139 مىڭ 726 تونىنا ئاشلىق (بۇغداي 56 مىڭ 991 تونىنا، كۆممىقوناق 72 مىڭ 545 تونىنا، شال 10 مىڭ 161 تونىنا)، 8961 تونىنا پاختا، 683 تونىنا پىلە غوزىسى ئېلىندى. 180.4 گېكتار يەردە ئىھاتە ئورمىنى، 52.9 گېكتار يەردە يېقىلغۇ ئورمىنى، 1088.7 گېكتار يەردە ئىقتىسادىي ئورمان، 1022 گېكتار يەردە ياڭاقلىق بەرپا قىلىندى. 250 مىڭ توپ ھەرخىل مېۋىلىك دەرەخ ئۆلىنىپ ياخشىلاندى، 72 كەنتتە ھويلا - ئارامىلار ئۆزگەرتىلدى. ياخشىلانغان ئۆزۈملۈك كۆلىمى 12.02 گېكتارغا يەتتى. 11 مىڭ 11 تونىنا گۆش، 1576 تونىنا سۈت، 809 تونىنا قوي يۇڭى، 12 مىڭ 603 پارچە

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	44644	24.58
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	44644.26	3.97
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	139726	3.49
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	776602	4.38
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	12400	20.03
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۆمەن كىلوۋات)	63379	6.26
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	13194	63.61
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	6206	9.22
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1187	18.46
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6472	20.54

كالا تېرىسى، 440 مىڭ 899 پارچە قوي تېرىسى ئېلىندى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 66 مىليون 523 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. 93 قۇدۇق قېزىلدى، 856 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى، 94.6 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. 4833 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. يېڭىدىن 4833 گېكتار سۇغىرىلمىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىسى 124 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 83 مىليون 850 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 38 مىليون 150 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 68 مىڭ تونا كۆمۈر، 34 مىڭ تونا سېمونت، 126 مىڭ كۋادرات مېتىر گىلەم، 56 تونا پىبەك ئىشلەپچىقىرىلدى. ناھىيىلىك قاتناش تىرانسپورت كارخانىسى توشۇغان يۈك 15 مىليون 860مىڭ تونىنى، يۈك ئوبوروت مىقدارى 506 مىليون 880 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، ئىجتىمائىي ئاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىنىش سوممىسى 174 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە، سېتىلىش سوممىسى 131 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە، يېزا - بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 118 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 716 سى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 160 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 157)، ئوقۇغۇچىسى 51 مىڭ 378 (مىللىي 51 مىڭ 306)؛ مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 23، ئوقۇغۇچىسى 9856؛ مىللىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 368؛ دارىلئېتام بىر (مىللىي مەكتەپ)، ئوقۇغۇچىسى 90. ھەرخىل ئوقۇنتۇچى 2589. 7مىليون 396 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 16 مىڭ 776 كۋادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى يېڭىلاندى ۋە كېڭەيتىلدى، 680كۋادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى رېمونت قىلىندى. 5646 يۇرۇش پارتا - ئورۇندۇق تولۇقلاندى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 93%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 17 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 534 سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 503 كارىۋات بار. ناھىيىدە 9 قېتىم تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 17 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 938 يۈەنگە يەتتى. ناھىيە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 7789 (توختاملىق ئىشچى - خىزمەتچى 1760) بولۇپ، 51 مىليون 710 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تۈرىدىن 30دى ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. 31 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئەمەلىيلەشتى. 2945 ئائىلىدىكى 11 مىڭ 377 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. تەۋەككۈل يېزىسى ۋە مېغىزكۆل يېزىسىغا توك سىمى تارتىشقا 66 مىليون 523 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 103.7 كىلومېتىر توك يوللاش - بېسىم ئۆزگەرتىش سىمى تارتىلدى. 5 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ 3 كورپۇس ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيى بىناسى سېلىنىپ، 80 ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى مەسىلىسى ھەل قىلىندى. 23 مىليون 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، خوتەندىن ئىسلامئاۋاتقىچە بولغان توك يوللاش - بېسىم ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى غەلىبىلىك تاماملاندى.

خۇاڭ يۈجيې

گۇما ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

گۇما ناھىيىسى تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە، قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1811.6 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 13، مەيدان - فېرما 2. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 192 مىڭ 884 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 190 مىڭ 243). يېزا نوپۇسى 155 مىڭ 603؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 19.32‰، ئۆلۈش نىسبىتى 8.29‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 11.03‰. ناھىيە بويىچە 30 مىڭ 475.27 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 18مىڭ 701.67 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 5691 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

گۇما ناھىيىسى تەۋەسىدە قوشتاغ، سانجۇ، دۇۋا دەريالىرى قاتارلىق 5 دەريا - ئېقىن بار. يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 739 مىليون كۇب مېتىرغا (92 مىليون كۇب مېتىر بۇلاق سۇيىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 250 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. ناھىيىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 0.31%، ئاساسلىق دەرەخلەردىن شىنجاڭ تېرىكى، ئاق

تېرەك، سۇغەت، جىگدە قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 509 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ياۋا دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا، زاراڭزا، كىرەش، قانتېپەر قاتارلىقلار، دۆلەت دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ئەتىۋارلىق ياۋايىي ھايۋانلاردىن ئۇلار، تاغ ئۆچكىسى قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن كۆمۈر، چىرىمتال، گەچ، لىتىي، بېرىللىي، قاشتېشى، قوغۇشۇن، سىنىك، مانگان قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ گۇما ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: لى شىڭجېن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: تاش ئوسمان.

ھاكىم: سادىر نۇرمۇھەممەت.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: غالىپ ياقۇپ (تاجىك).

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 363 مىليون 783 مىڭ 300 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە 178 مىليون 815 مىڭ 400 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %13.32 ئاشتى (ئوزگەرمەس باھا، نۆۋەتدىكى شۇنداق). 96 مىڭ 35 تونىنا ئاشلىق، 314.52 تونىنا ياغلىق دان، 6180.92 تونىنا پاختا ئېلىندى. 606.33 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 87.13 گېكتار يەرگە مەجبۇرىيەت كوچىتى تىكىلدى. پارچە - پۇرات يەرلەرگە 240 مىڭ 700 تۈپ كوچەت تىكىلدى. 2673.33 گېكتار ھويلا - ئارام ئىقتىسادىي ئورمىنى ئوزگەرتىلدى. ناھىيە بويىچە سۇچىلىق، سۇ ئېلېكتر ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 11 مىليون 766 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 2 مىليون 52 مىڭ 900 ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 146 كىلومېتر سۇ سىڭمەس غول، تارماق، ئوق ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. 910 كۆۋرۈك، سۇئىگۈچ، چۈشۈرگە ياسالدى، كېسىلمىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۇنى ياخشىلاش ئۈچۈن 4 قۇدۇق قېزىلدى، 3220 گېكتار يەر توزلەندى، 1533.33 گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوزگەرتىلدى، 886.67 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى، سۇغىرىش قۇدۇقىدىن 45 ى قېزىلدى، بۇنىڭ 27 سى يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، 733.33 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 31 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە، پايدىسى 2مىليون 180 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 18 مىليون 528 مىڭ يۈەن

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	31318.6	4.19
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	38231.13	11
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	96035	12.3
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	48.48	4.35
يېزا - بازاركارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	3156	15.22
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	30895	—89.3
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	3546	26
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	13678	27.43
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1099.7	15.88
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	6111	14.83

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى ئوزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

(1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 13مىليون 30 مىڭ يۈەن) بولۇپ، %10 تۆۋەنلەپ كەتتى. 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى دۇڭا خىش زاۋۇتى ۋەيران بولدى. 10مىليون 180 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 15مىڭ 170 تونىا كۆمۈر، 1 مىليون 200 مىڭ دانە خىش، 5700 تونىا ساپ پاختا، 770 تونىا سۇ يېغى، 2084 كۆادرات مېتىر گىلەم ئىشلەپچىقىرىلدى. ناھىيىلىك ترانسپورت شىركىتى توشۇغان يۈك 1280 تونىنغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 3 مىليون 199 مىڭ 500 تونىا - كىلومېتىرغا، توشۇغان يولۇچى 6000 ئادەمگە، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 480 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 876 مىڭ يۈەنگە (بۇنىڭ ئىچىدە تېلېگراف تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 194مىڭ يۈەن) گە، پروگراممىلىق تېلېفون 2538 توپكىغا يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 582 سى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 141 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 140)، ئوقۇغۇچىسى 26 مىڭ 917 (مىللىي 26 مىڭ 669)؛ ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 8839 (مىللىي 8744)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 190 (مىللىي)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 58. ناھىيە بويىچە 16 دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپىدە 37 قارار ھەرخىل تېخنىكا كۇرسى ئېچىلىپ، 420 مىڭ 800 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. ناھىيە بويىچە 16 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (يېزا - بازار شىپاخانىسى 15)، 365 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 318)، 499 كارىۋات بار، 122 قېتىم تۇرلۇك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 46 مىڭ ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6052 يۈەنگە، يېزىلاردا ئوتتۇرىچە كىرىم 836 يۈەنگە، تۇرلۇك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 2 مىليون 50 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بازار - يېزىلاردا 26 مىڭ 315 ئادەم (قېتىم) دۆلەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا ئېرىشتى. تارقاق تۇرۇۋاتقان 197 يېتىم - يېسىر، قېرى، مېيىپ، بالا كوللېكتىپ تەرىپىدىن بېقىلدى. 7305 ئائىلىدىكى 36 مىڭ 200 ئادەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

☆ 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى سەھەردە گۈما ناھىيىسىدە 6.2 بال يەر تەۋرىدى. تەۋرەش مەركىزى شەرقىي مېرىدىئان 79.2°، شىمالىي پاراللېل 37.8° ئارىلىقىغا توغرا كەلدى، بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 50 مىليون يۈەنگە، ۋاستىلىك ئىقتىسادىي زىيان 170 مىليون يۈەنگە يەتتى.

☆ 3 - ئايدا، سودىگەر چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزۈش ئارقىلىق، گۈما ناھىيىلىك قۇدۇق تۇرۇبىسى زاۋۇتى قۇرۇلدى.

جىن كېخۇا

قاراقاش ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

قاراقاش ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە، كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، قاراقاش دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىغا جايلاشقان. ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى 1535كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 15. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (خوتەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى 47 - تۈەنلىك نوپۇسنىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 383 مىڭ 922 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 378 مىڭ 402)، يېزا نوپۇسى 360 مىڭ 317؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %17، ئۆلۈش نىسبىتى %6.6، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %10.4. ناھىيە بويىچە 36 مىڭ 280.2 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 35 مىڭ 244.6 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېنگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 16مىڭ 123.07 گېكتار، كىرىشتۇرۇپ تېرىلغان كۆلەم 591.5 گېكتار)، 67.8666 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

قاراقاش ناھىيىسىدە داڭلىق يەرلىك مەھسۇلاتلاردىن پىلە غوزىسى، ياڭاق، ئۈرۈك، شاپتۇل قاتارلىقلار بار. سايادەت نۇقتىلىرىدىن ئاقساراي يېزىسىدىكى قەدىمىي چىنار باغچىسى، شاخلىق فېئودال پومپىچىك قورۇقى، مازارتاغ قەدىمىي شەھىرى، ئىمام ئېپتار مازىرى قاتارلىقلار بار، بۇنىڭ ئىچىدە شاخلىق فېئودال پومپىچىك قورۇقى ئاپتونوم رايون بويىچە نۇقتىلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش ئورنىدۇر. ناھىيە تەۋەسىدىكى يەر ئوستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 637 مىليون كۇب مېتىرغا، يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپاسى 15×10^7 كۇب مېتىرغا، ئورمانلىق كۆلىمى 49 مىڭ 176.5 گېكتارغا، ئورمان بىلەن قاپلىنىش

نىسبەتى 1.79% كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخلەردىن ئاق تېرەك، توغراق، يۇلغۇن، ئۇجمە، ئۆرۈك، شاپتۇل قاتارلىقلار بار. پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق 70 مىڭ 40 گېكتارغا يېتىدۇ. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن چۇچۇكبۇيا قاتارلىقلار، ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن ساقا قوش، كۈلرەڭ تۇرنا، قوڭۇر باش چايكا، سوپى - سوپىياك، ئۇلار، جەرەن قاتارلىقلار، قېزىلما بايلىقلاردىن تەبىئىي گاز (مازارتاغدىكى تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان تەبىئىي گاز زاپىسى 63 مىليارد 200 مىليون كۇب مېتىر)، گەچ، ھاكتېشى، سېغىز توپا، شېغىل ۋە قاشتېشى بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ قاراقاش ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ ئۇجمىسى: ۋاڭ شىنشېڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: تالىپ قاسىم.

ھاكىم: ئوبۇلقاسىم سىراجدىن.

سىياسىي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابدۇۋاقى ئەلى مەتشاھ.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 579 مىليون 358 مىڭ 200 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 412 مىليون 658 مىڭ 100 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 6.35% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق)، 191 مىڭ 695 تونىنا ئاشلىق، 841.7 تونىنا ياغلىق دان (چىگىت بۇنىڭ سىرتىدا)، 10 مىڭ 868.8 تونىنا پاختا، 987.6 تونىنا پىلە غوزىسى، 915 تونىنا ياڭاق ئېلىندى. 1075 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 165.3 گېكتار يەرگە ياڭاق كۆچىتى تىكىلدى. 9562 تونىنا گۆش، 2214 تونىنا سۈت، 1115 تونىنا قوي يۇڭى، 11 تونىنا چۇپۇر، 4.45 تونىنا ئۆچكە تىۋىتى، 368 مىڭ 200 پارچە تېرە ئېلىندى. 101 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 28 مىليون 248 مىڭ 700 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. جاھانباغ سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشى 4 يىلدا پۈتتۈرۈلدى، بۇ قۇرۇلۇشقا 15 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە 1998 - يىلى سېلىنغان مەبلەغ 10 مىليون 592 مىڭ 300يۈەن؛ يىلىغا تارتىلىدىغان سۇ مىقدارى 40 مىليون كۇب مېتىر بولۇپ، بۇ سۇ بىلەن 4800 گېكتار يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىغىلى بولىدۇ. 2398.2 گېكتار بوز يەر ئېچىلدى. 3813.3 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 139 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 36 مىليون 430 مىڭ يۈەن

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	57885.77	9.38
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	82578.82	6.62
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	191695	5.42
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈياق)	891452	3.47
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	13862	—14.08
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	72958	1.64
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچەسېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	6120	10.77
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	22049	16.97
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1512	34.4
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	8423	13.26

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 276 مىليون 969 مىڭ 300يۈەن، سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 443 مىليون 258 مىڭ 100 يۈەن.

(ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 30 مىليون 600 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10 ئاشتى. 10 مىليون 990 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 692 تونىا سۇ يېغى (چىگىت يېغىنىڭ ئىچىدە)، 558 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 16 تونىا مەشۇت، 18 مىڭ 500 قۇر كىيىم - كېچەك ئىشلەپچىقىرىلدى. 65 تۇر يېڭىدىن قۇرۇلدى، 9 تۇر داۋاملاشتۇرۇلدى؛ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن چوڭراق تۇرلەردىن دۆتتار سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 400 × 2 كىلوۋاتلىق قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 676 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئۇنىڭ يىللىق توك چىقىرىش مىقدارى 3 مىليون 600 مىڭ كىلوۋات سائەت، جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 44 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. توشۇلغان يولۇچى 3 مىليون 855 مىڭ ئادەم (قېتىم) (بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت ئىچىدە توشۇلغان يولۇچى 60 مىڭ 800 ئادەم - قېتىم، ناھىيە ئىچىدە توشۇلغان يولۇچى 2 مىليون 532 مىڭ ئادەم - قېتىم) گە، توشۇلغان يۈك (ناھىيە، ۋىلايەت ئىچىدە توشۇلغىنى) 5 مىليون 600 مىڭ تونىنغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 9 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 3420 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 40 مىليون 391 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پوتۇشۇلگەن سومما 77 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 770 ى بار (ئالىي دەرىجىلىكى 48). ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 21 (بۇنىڭ ئىچىدە مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، خەنزۇ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇتقۇچىسى 780، ئوقۇغۇچىسى 16 مىڭ 868 (مىللىي 16 مىڭ 778)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇتقۇچىسى 21، ئوقۇغۇچىسى 832 (مىللىي)؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 186 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 185)، ئوقۇتقۇچىسى 2013، ئوقۇغۇچىسى 56 مىڭ 934 (مىللىي 56 مىڭ 559). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 11مىليون 234 مىڭ 600 يۈەن (بۇنىڭ ئىچىدە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلى 4 مىليون 930 مىڭ 900 يۈەن، مەجبۇرىيەت مائارىپى قۇرۇلۇشىنىڭ قىممىتى 6 مىليون 23 مىڭ 700 يۈەن، شەخسلەر سالغان مەبلەغ 280 مىڭ يۈەن) مەبلەغ سېلىندى. رادىئو-تېلېۋىزىيە نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %92گە، تېلېۋىزىيە نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %90گە يەتتى. ناھىيە بويىچە 22 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 847 كەسپىي سەھىيە - تېخنىكا خادىمى، 775 كارىۋات بار. ئاپتونوم رايونلۇق 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە تەنھەرىكەتچى ئابدۇمۇھەممەت ئىمىن 90 كىلوگراملىقلار بويىچە مىللىيچە چېلىشىشتا 3 - لىككە؛ خوتەن ۋىلايەتلىك تونجى نۆۋەتلىك دېھقان، چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە، ناھىيىنىڭ كوماندىسى ئومۇمىي نومۇردا 1 - لىككە، ئوغلاق تارتىش، ئات بەيگىسى، چېلىش تۈرلىرىدە 1 - لىككە، ئىلەڭگۈچ، تانا سەكرەش، ئەرلەر ۋالىبولى، ئايالار ئارغامچا تارتىشى قاتارلىق 4 تۈردە 2 - لىككە ئېرىشتى. ناھىيە بويىچە «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چېنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتكەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى %83كە، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى %74كە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 3724 يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 780 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل مائاشى 6528.3 يۈەنگە يەتتى. جىسمانىي سۇغۇرتا ھەققى كىرىمى 2 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە، مال - مۈلۈك سۇغۇرتا سوممىسى 244 مىليون 290 مىڭ يۈەنگە، تۆلەم سوممىسى 426 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ۋىلايەتكە ۋە ناھىيىگە قاراشلىق 113 ئورۇن سىستېمىلار بويىچە 101 نامرات كەنتنى يۆلىدى. 9947 باي پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزاسى 9947 نامرات ئائىلە (52 مىڭ 830 نوپۇس) نى يۆلىدى؛ 11 مىڭ 222 ئائىلە (50 مىڭ 889 نوپۇس) نىڭ كىيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. قاراقاش ناھىيىلىك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزى قۇرۇلدى ھەمدە 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ بىر كۆكتات ۋە قوشۇمچەيېمەكلىك بازىرى قۇرۇلدى (بازاردا 80 يايما ئورنى بار). يەم - خەشەك مەيدانىدا 27 گېكتار بوزيەر ئېچىلىپ، ئىشتىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى ۋە كارخانىلاردىكى ئارتۇق خادىملاردىن 78 كىشى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ناھىيە بازىرىنىڭ پىشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %31.6كە، كۆكەرتىلىش نىسبىتى %13.83كە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كۆكەرتىلگەن يەر 3.2 كۋادرات مېتىرغا يەتتى. سۈيۈقلاشتۇرۇلغان نېفىت گازى ناھىيە بازىرىدا ئومۇملاشتى ھەمدە يېزىلارغا قاراپ تەرەققىي قىلدى. ناھىيە بازىرىنىڭ ئاتموسفېرا مۇھىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

☆قاراقاش ناھىيە — كاۋاك يېزا 35 كىلوۋولتلۇق توك يوللاش - بېسىم ئۆزگەرتىش سىستېمىسى پۈتۈپ توك يەتكۈزۈلدى، بۇنىڭ بىلەن كاۋاك يېزىسىنىڭ پەقەت ئورگانلىنىلا توك بىلەن تەمىنلەش، پەقەت كەچقۇرۇندىلا توك بىلەن تەمىنلەش تارىخىغا خاتىمە بېرىلدى؛ كاۋاك يېزىسىنىڭ مىكرو

دولقۇنلۇق خەۋەرلىشىش مۇنارى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن قاراقاش ناھىيىسىنىڭ ھەممە يېزىسىدا پروگراممىلىق تېلېفون بار بولدى.

☆ قاراقاش ناھىيە جاھانباغ يېزىسىنىڭ ئويباغ كەنتىدىن باشلەڭگەر كەنتىگە باردىغان 1.6 كىلومېتىر يولغا ئاسفالت ياتقۇزۇلدى ، بۇنىڭ بىلەن ناھىيە - يېزا ئاشيولىنى پۈتۈنلەي ئاسفالتلاشتۇرۇش نىشانى ئىشقا ئاشتى.

جالال يۇ

لوپ ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

لوپ ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىگە، كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە جايلاشقان. ئۇرۇمچىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى 1489 كىلومېتىر (ئوتتۇرا تارىمدىكى قۇملۇق ئاشيولى بويىچە) كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 8 ، مەيدان 4، ناھىيىگە بىۋاسىتە قاراشلىق باشقۇرۇش رايونى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 220 مىڭ 917 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 217 مىڭ 922) ، يېزا نوپۇسى 200 مىڭ 598؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 15.77‰، ئۆلۈش نىسبىتى 6.9‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 8.87‰. ناھىيە بويىچە 26 مىڭ 313.33 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 22 مىڭ 640 گېكتار (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمى 7266.67 گېكتار) يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 7940 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلدى. كىلىماتى مۇتەدىل بەلۋاغنىڭ قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

لوپ ناھىيىسىدە ئۆسۈمە - پىلىچىلىك يېزا ئىقتىسادىنىڭ تۈۋرۈك كەسپى ھېسابلىنىدۇ. چىلان، ياڭاق، ئۈزۈك، ئۈزۈم قاتارلىقلار كۆپ چىقىدۇ. داڭلىق يەرلىك مەھسۇلاتلاردىن گىلەم، ئەتلەس قاتارلىقلار بار. ناھىيىنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان ئاق سېپىل قەدىمىي شەھىرى ۋە دول يېزا سېرىق كەنتىدىكى باغدات مازىرى 1957 - يىلى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك نۇقتىلىق قوغدىلىدىغان مەدەنىيەت يادىكارلىقى ئورنى قىلىپ بېكىتىلگەن. يەر ئاستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 21.22 كۇب مېتىر - سېكۇنتقا، ئورمانلىق كۆلىمى 104 مىڭ 33.913 گېكتارغا (بۇنىڭ ئىچىدە سۈنئىي ئورمانلىق 86 مىڭ 7.666 گېكتار) ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 7.73%كە يېتىدۇ. ئاساسلىق دەرەخلەردىن يۇلغۇن، توغراق، شىنجاڭ تېرىكى، جىگدە قاتارلىقلار بار. پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 98 مىڭ 581.8 گېكتارغا يېتىدۇ. دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن بۆرە سامسىقى، چۆچۈكبۇيا، چاكاندا قاتارلىقلار، ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، ئۇلار، سۇغۇر، ياۋا توشقۇز قاتارلىقلار، قىزىلما بايلىقلاردىن قاشتېشى، ھاكتېشى، گەچ، قىزىل شېغىل، ئوتقا چىداملىق توپا قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ لوپ ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لۇ پىڭ.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: ئەخمەت توختى مەتتوختى.

ھاكىم: ئوسمان بۇرھان.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئابلا تۇردى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 526 مىليون 97 مىڭ 100 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 283 مىليون 953 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.15% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق) . 113 مىڭ 231 تونىنا ئاشلىق، 210 تونىنا ياغلىق دان ئېلىندى. 11 مىڭ 69 تونىنا ساپ پاختا ئېلىنىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. 740 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى (مېۋىلىك باغ 366.67 گېكتار) ، پارچە - پۇرات يەرلەرگە 990 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكىلدى. تاۋار چارۋا 242 مىڭ 500 تۇياقنا يەتتى. 6985 تونىنا گۆش، 1900 تونىنا سۈت، 628 تونىنا قوي يۇڭى، 548 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. 87 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. 41 مىڭ 800 قۇتا پىلە ئۇرۇقى تارقىتىلدى، 1097 تونىنا پىلە غوزىسى ئېلىنىپ، شىنجاڭ بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. سۈچىلىق قۇرۇلۇشىغا 14 مىليون 766 مىڭ 100 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 6.233 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 1480 يۇرۇشلەشكەن ئىنشائات كۆپەيتىلدى. 100 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 67 قۇدۇق ئۆيى سېلىندى، 80 سۇ ناسوسى، 105 قوزغاتقۇچ ساندۇق سەپلەندى. 6 مىليون 100 مىڭ دانە بېتون تاختا قۇيۇلدى. 1733.33 گېكتار يۇزەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. 2000 گېكتار ئوتلۇقنى تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. ناھىيە خوتەن ۋىلايىتى تەرىپىدىن سۈچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى «تەڭرىتاغ لوكىسى» مۇسابىقىسىدە 3 - لىككە ئېرىشتى. 733.33 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر، 515.67 گېكتار ئوتلاق كۆپەيتىلدى.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	20719.3	17.57
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	33366.3	11.3
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	113231	4.91
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۈياق)	52.25	2.61
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	8435	4.85
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	51707	29.79
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	5943.7	1.22
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	16520	16.8
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1277	23.26
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5927	9.31

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى. مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى ھازىرقى باھا بويىچە 411 مىليون 484 مىڭ يۈەن. بازار - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۇلنىڭ قالدۇقى يېزا ئامانەت كوپېراتىپلىرىنىڭ بىر قىسىم ئامانەت قالدۇقىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

5308 قوتان ياسالدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 105 مىليون يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 78 مىليون 690 مىڭ يۈەن (ئۆزگەرمەس باھانىڭ يېڭى ئۆلچىمى بويىچە 49 مىليون 710 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 18.36% ئاشتى. 12 مىليون 930 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 51 مىڭ 550 تونا سېمونت، 34 مىليون 500 مىڭ دانە خىش، 3357 تونا ئۇن، 7559 تونا ساپ پاختا، 63 تونا زاۋۇت يېپىكى، 4543 كۋادرات مېتىر گىلەم ئىشلەپچىقىرىلدى. 11 - ئاينىڭ 11- كۈنى 1 مىليون 320 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان مالىيە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات رايونىنى توك بىلەن تەمىنلەش قۇرۇلۇشى سىناق تەرىقىسىدە ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ بىخەتەر توك يەتكۈزۈلدى. بۇ لوپ ناھىيىسى بويىچە تۇنجى توك يەتكۈزۈلگەن يېزا تەرەققىيات رايونى بولۇپ قالدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 31 مىليون 810 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 3 مىليون 17 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون 3331 توپكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 34 مىليون 38 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 9 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە 274 قارار ھەرخىل پەن - تېخنىكا بويىچە تەرىبىيەلەش كۇرسى ئېچىلىپ، 65 مىڭ 948 ئادەم (قېتىم) تەربىيەلەندى. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 139 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 137)، ئوقۇغۇچىسى 34 مىڭ 90 (مىللىي 33 مىڭ 654)، ئوقۇتقۇچىسى 1214 (مىللىي 1187)، ئوتتۇرا مەكتەپ 19 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 18)، ئوقۇغۇچىسى 12 مىڭ 839 (مىللىي 12 مىڭ 745)، ئوقۇتقۇچى 618 (مىللىي 600)؛ مىللىي كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 412 (مىللىي)، ئوقۇتقۇچىسى 34 (مىللىي)؛ بالىلار باغچىسى 2، باغچىدىكى بالا 225 (مىللىي 154). مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 7 مىليون 219 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 14 مىڭ 74 كۋادرات مېتىرلىق مەكتەپ ئۈيى سېلىندى. رادىئوننىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 98%كە، ناھىيە بازىرىدا سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە، سىمسىز تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى ئۇنۇملۇك قاپلاش نىسبىتى 67%كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 15 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى،

366 كەسپي سەھىيە تېخنىكا خادىمى، 502 كارىۋات بار. ناھىيە بويىچە 156 قېتىم ھەرخىل تەنھەركەت مۇسابىقىسى ئۇتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 16 مىڭ 437 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 890 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6839.9 يۈەنگە، تۇرلۇك سۇغۇرتا سوممىسى 333 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 1 مىليون 486 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى، 18 مىڭ 77 ئادەم سۇغۇرتىغا قاتناشتى. 31 دۆلەت كارخانىسى، 758 ئىشچى - خىزمەتچى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى، تاپشۇرۇلغان ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوممىسى 1 مىليون 403 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى؛ كوللېكتىپ كارخانا 39 بولۇپ، 369 ئادەم سۇغۇرتىغا قاتناشتى، سۇغۇرتا سوممىسى 150 مىڭ 400 يۈەنگە يەتتى؛ 72 ئورۇن، 1184 كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىسى ئىش كۆتۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى، سۇغۇرتا سوممىسى 114 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 5542 ئائىلىدىكى 23 مىڭ 500 نوپۇس نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. بازار ئاساسي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ھاڭگىيا كوچىسىدىكى كېڭەيتىلدى، «مەدەنىيەت» كوچىسى كېڭەيتىلدى ۋە ئۆزارتىلدى. 1500 مېتىر يوندا تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، 50 قۇدۇق تەكشۈرۈلدى. «ياشلار» باغچىسى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى، كۆكەرتىلگەن يەر 7 گېكتارغا يەتتى.

شى جىنجى

چىرا ناھىيىسى

ئاساسي ئەھۋالى

چىرا ناھىيىسى كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالي ئېتىكىگە، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىدىكى چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچىگىچە بولغان تاشيول مۇساپىسى (قۇملۇق تاشيولى مۇساپىسى) 1415 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 7. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 130 مىڭ 400 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 128 مىڭ 200)، يېزا نوپۇسى 112 مىڭ 100؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰16.43، تۆلۈش نىسبىتى ‰8.23، تەبىئي كۆپىيىش نىسبىتى ‰8.9. ناھىيە بويىچە 20 مىڭ 100 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 12 مىڭ 46.67 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، 4333 گېكتار يەرگە كېۋەز تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تېپىدىكىسى چۆل قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئي بايلىقى

ناھىيە تەۋەسىدە چىرا، نۇر دەريالىرى قاتارلىق بىر قەدەر چوڭ پەسىللىك دەريا - ئېقىندىن 9ى، بۇلاق سۇيى ئاقىدىغان چوڭراق ئېرىقتىن 6 سى بار، يەر ئۈستى سۇيىنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 642 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ (سۇنىڭ كۆپ قىسمى 6 -، 7-، 8 - ئايلارغا مەركەزلەشكەن). 65 مىڭ 300 گېكتار ئورمان بار. ئاساسلىقى تېرەك، جىگدە، ياڭاق، ئۇجمە قاتارلىقلار بار، 267 مىڭ 200 گېكتار ئوتلاق بار. ياۋايى ھايۋانلاردىن جەرەن، تۈلكە، سۇغۇر، ياۋا توڭگۇز، بۆرە قاتارلىقلار، دورىلىق ئۈسۈملۈكلەردىن قار لەيلىسى، چاكاندا، چۇچۇكبۇيا، توشقان زەدىكى، زاراڭزا، ئالقات، يەرمەدىكى قاتارلىقلار، مۇئەييەن زاپاسى تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىقلاردىن تۆمۈر رۇدىسى، ھاكتېشى، چىرىمتال، تاشپاختا، گەچ، گۈڭگۇرت، ئاشتۇزى ۋە ئالتۇن قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ چىرا ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: ژۇ مېڭلىن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مەتنىياز رەجەپ.

ھاكىم: تۇرغۇن زاكىر.

سىياسي كېڭەش 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: مۇھەممەتنۇر ئەخمەت.

ئىقتىسادي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 174 مىليون يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰7.2 ئاشتى. 65 مىڭ 300 تونا ئاشلىق، 5577 تونا پاختا ئېلىندى. 10 مىڭ قۇتا پىلە بېقىلىپ، 250.2 تونا پىلە غوزىسى ئېلىندى. 1824.4 گېكتار تونىلىق ئاشلىق ئېتىزى بەرپا قىلىندى. 1434.47 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 730 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 127 گېكتار مېۋىلىك باغ كۆپەيتىلدى. 72.6 گېكتار ئانارلىق، 184.67 گېكتار ئۈزۈملۈك، 154 كىلومېتىر ياڭاق كارىدورى، 620 گېكتار يۇلغۇنلۇق بەرپا قىلىندى. 8040 ئائىلىنىڭ 435.47 كۋادرات مېتىر ھويلا - ئارامى ئۆزگەرتىلدى، كۆلىمى 75 مىڭ گېكتار كېلىدىغان 3745

قوتان ياسالدى؛ 1319.27 گېكتار سۇنىشى ئوتلاق بەرپا قىلىندى. چارۋا ئالۋ كۆپ بېقىلغاندا 810 مىڭ 100 تۇياقتا يەتتى. 237 مىڭ 700 تۇياق تاۋار چارۋا قولدىن چىقىرىلدى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 34 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ژىلايەت، ناھىيە سالغان مەبلەغ 17 مىليون 273 مىڭ 600 يۈەن. 149.4 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 760 ئىنشائات يۈرۈشلەشتۈرۈلدى. 282 كىلومېتىر سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى. 83.3 كىلومېتىر كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش دامبىسى ياسالدى. يېڭىدىن 2 سۇ ئامبىرى ياسالدى، 8 سۇ ئامبىرى رېمونت قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە قاراسۇ سۇ ئامبىرىغا 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئامبارنىڭ سىغىمچانلىقى 3 مىليون 500 مىڭ كۇب مېتىرغا كۆپەيتىلدى. 1313.33 گېكتار يەر تۇزلەندى، 1040 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 42 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 853.33 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 174.65 كىلومېتىر توك يەتكۈزۈش سىمى تارتىلدى، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات كىرىمى 34 مىليون 770 مىڭ يۈەنگە، ماشىنا بىلەن ھەيدەلگەن يەر 18 مىڭ گېكتارغا، ماشىنا بىلەن تېرىلغان يەر

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي
مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	1.39
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (100مىليون يۈەن)	1.86
ئېلىنغان ئاشلىق (تونا)	6.53
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۈمەن تۇياق)	50.93
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۈمەن يۈەن)	2190
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (تۈمەن كىلوۋات)	0.33
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	3200
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۈمەن يۈەن)	16628
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۈمەن يۈەن)	821
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۈمەن يۈەن)	4964

ئىزاھات: جەدۋەلدىكى مەھسۇلات قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى.

7200 گېكتارغا، ماشىنا بىلەن سۈلياۋ يوپۇق يېپىلغان يەر 5600 گېكتار يەتتى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 54 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، ئېلىنغان پايدا 2 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليون 520 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا) گە يەتتى. 2 مىليون 560 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 14 مىڭ 234 تونا ئۇن، 1199 تونا سۇ يېغى، 6 تونا مەشۇت، 4541 تونا پاختا ئېلىندى؛ گىلەم قىممىتى 1 مىليون 87 مىڭ يۈەنگە يەتتى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 17 مىليون 420 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 343 مىڭ 100 ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 199 مىڭ 200 تونا - كىلومېتىرغا، پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 901 مىڭ 400 يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 2161 توچكىغا يەتتى، 8 يېزا - بازاردىكى 78 كەنتكە تېلېفون تۇتاشتۇرۇلدى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىملىرى 442 سى بار. «پەن - تېخنىكا قىشى» پائالىيىتىدە 69 قارار تۇرلۇك كۆرس ئېچىلىپ، 26 مىڭ دېھقان، چارۋىچى (قېتىم)

تەربىيىلەندى. ناھىيىدىكى ئادەتتىكىي ئوتتۇرا مەكتەپ 17 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 16)، ئوقۇغۇچىسى 6845 (مىللىي 6775)؛ كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ 3، ئوقۇغۇچىسى 366؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 90 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 89)، ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 776 (مىللىي 19 مىڭ 878)؛ بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 245 (مىللىي 172)، ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 1569 (مىللىي 1532). ئوقۇش پىشىدىكىي بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.5% كە يەتتى. 3 مىليون 381 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ (بۇنىڭ ئىچىدە ئۆلايەت، ناھىيە سالغان مەبلەغ 909 مىڭ 500 يۇەن) 9 مەكتەپنىڭ 6080.9 كۋادرات مېتىر ئۈيى پىچىلاندى ۋە ئۆزگەرتىلدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 96% كە، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 80% كە يەتتى. ناھىيە بويىچە 12 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى، 369 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 332)، 320 كارىۋات بار. ناھىيە بويىچە يېزا - بازارلاردا بىر قېتىم دېھقان، چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇساپىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇساپىقىگە 523 ئادەم قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 873 يۇەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۇل ماۋاشى 6746 يۇەنگە يەتتى. 4813 ئائىلىدىكى 21 مىڭ 956 نوپۇس نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. يىللىق كىرىمى 600 يۇەندىن تۆۋەن بولغان 9196 ئائىلىدىكى 36 مىڭ 712 نوپۇس تاپشۇرىدىغان 989 مىڭ يۇەن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بېجى كەمەيتىلدى ياكى كەچۈرۈم قىلىندى. ناھىيە بويىچە ناھىيىگە بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلار 87 نامرات كەنتنى سىستېمىلار بويىچە يۆلىدى. ناغلىق رايونلاردىكى نامرات چارۋىچىلىق كەنتلىرى باشقا جايغا كۆچۈرۈلۈپ، 129 يۇرۇش ئۆي سېلىپ بېرىلدى، بىر قىسىم دېھقان، چارۋىچىلار بۇ ئۆيلەرگە كىرىپ ئولتۇراقلاشتى؛ «دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ يۇكسىنى نازارەت قىلىش كارتىسى» دىن 20 مىڭ 312 سى تارقىتىلدى، بۇ 98% نى ئىگىلەيدۇ، بۇ ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقى 4.7% دائىرىسىدە تىزگىنلەندى ھەمدە 60 نەچچە مىڭ يۇەن ھەرخىل نامۇۋاپىق يىغىلغان ھەق قايتۇرۇلدى. 790 مىڭ يۇەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش پۇلى، 100 مىڭ قۇردىن ئارتۇق كىشىم - كىچەك، 650 مىڭ يۇەنلىك ئوزۇقلۇق ئاشلىق تارقىتىلدى. ناھىيە بويىچە 8 «ئىككى كاسسا» تەسىس قىلىنىپ، 794 مىڭ 900 يۇەن پۇل، 587 تونىنا ئاشلىق توپلاندى.

سۈن شىنماۋ

كېرىيە ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

كېرىيە ناھىيىسى تارىم ئويمانلىقىنىڭ جەنۇبىي چېتىدە جايلاشقان، شەرقتە نىيىدىن چىقىپ قۇملۇقنى كېسىپ ئۆتىدىغان قۇملۇق تاشيولى بويىچە ئۇرۇمچى شەھىرىگىچە بولغان مۇساپىسى 1300 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار 2، يېزا 13، يېڭىدىن كوناشەھەر رايونى ئىش باشقارمىسى قۇرۇلدى. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش مەيدانىنىڭ نوپۇسى بۇنىڭ سىرتىدا) 201 مىڭ 500 (ئاز ساندىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 199 مىڭ 400)، يېزا ئىگىلىك نوپۇسى 182 مىڭ؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 17.69%، ئۆلۈش نىسبىتى 7.79%، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى 9.89%، ناھىيە بويىچە 24 مىڭ 2.175 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 18 مىڭ 997.07 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى (ئېڭىز ئورنى تېرىلغۇسىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 8795.7 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت (ئېڭىز ئورنى تېرىلغۇ كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) تېرىلدى. كىلىماتى مۆتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق چۆل كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ناھىيە تەۋەسىدە كېرىيە، تۇمۇيا دەريالىرى قاتارلىق 11 دەريا - ئېقىن بار، ئۇلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 997 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. 425 چوڭ - كىچىك مۇزلۇق بار، سۇ زاپىسى تەخمىنەن 49 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدۇ. تۇزلۇقلىكتە بۇلاق سۇيى ئاقىدىغان چوڭراق ئېقىندىن 8 ى بار، ئۇلارنىڭ يىللىق سىرغىم مىقدارى 304 مىليون كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلانغىلى بولىدىغان ئېقىن 6، يىللىق سىرغىم مىقدارى 124 مىليون كۇب مېتىر. يەر ئاستى سۇيىنىڭ ھەرىكەتچان زاپىسى 288 مىليون كۇب مېتىر، بۇنىڭ 240 مىليون كۇب مېتىرىنى تارتقىلى بولىدۇ. 40 مىڭ 685 گېكتار ئورمان بار (ئىھاتە ئورمىنى، ماتېرىيال ئورمىنى، ئىقتىسادىي ئورمان، يېقىلغۇ ئورمىنى، يۇلغۇن، چانقال قاتارلىقلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە)، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1.03% كە يېتىدۇ. ھەرخىل ئوتلاق كۆلىمى 724 مىڭ 200 گېكتارغا، پايدىلانغىلى بولىدىغان ئوتلاق كۆلىمى 715 مىڭ 300 گېكتارغا يېتىدۇ. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن بۆكەن، يىلپىز قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا قاتارلىقلار، قىزىلما بايلىقلاردىن ئاق قاشتېشى ۋە كۆل تۇزى قاتارلىقلار

بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ كېرىيە ناھىيىلىك 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ شۇجىسى: لى بىن.

13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇدىرى: مۇھەممەتجان غوپۇر.

ھاكىم: ئابدۇللا قۇربان.

سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى: ئەيسا توختى.

ئىزاھات: 1995 — 1998 - يىلغىچە بولغان سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى سىياسىي كېڭەش 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ رەئىسى بولدى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 277 مىليون 54 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە147 مىليون 30 مىڭ 200 يۈەن) بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %4.45 تۆۋەنلەپ كەتتى، 109 مىڭ 9 تونىنا ئاشلىق، 132 تونىنا ياغلىق دان، 9323.3 تونىنا پاختا، 5668 تونىنا قۇرۇق ئۆزۈم، 210 تونىنا پىلە غوزىسى ئېلىندى. 777.2 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، 193 گېكتار مېۋىلىك باغ كۆپەيتىلدى. 371.4 گېكتار يەردىكى تۆۋەن ھوسۇللۇق مېۋىلىك دەرەخ ئۆزگەرتىلدى. 5794.7 گېكتار تەبىئىي قورشىما ئورمان بار. 6848 تونىنا گۆش، 705 تونىنا يۇڭ، 356 مىڭ 580 پارچە تېرە، 341 مىڭ 900 ئۆي قۇشى، 772 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 29 مىليون 703 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 1366.7 گېكتار ئېتىز سالالاشتۇرۇلدى، 1320 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى، 1733.3 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 14 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 221

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى(%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	40061.31	1.1
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	24814.5	0.02
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىنا)	109009	8.14
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۇياق)	63.08	5.9
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	5491	23.09
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	35746	16.83
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	12113	11.01
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	1045	21.7
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	5883	12.9

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 201 مىليون 543 مىڭ 500 يۈەن.

كىلومېتىر سۇ سىستېمىسى ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى. ئۇزۇنلۇقى 27.6 كىلومېتىر كېلىدىغان «بەخت» ئۆستەڭنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى ۋە 630 × 2 كىلوۋاتلىق «كونېنلۇن» ئۆستەڭ بېشى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. 14 مىڭ 4 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىلدى. 1998 - يىلى ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدە كېرىيە ناھىيىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈشتا 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 9 مىليون 184 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 6 مىليون 355 مىڭ 700 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %83.85 ئاشتى. 11 مىليون 207 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 679 تونىنا تۆز، 1.2 تونىنا قاشتېشى، 6272 تونىنا پاختائىشلەپ-

چىقىرىلدى. ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاشلىق - ياغ سودا باش شىركىتى 3795 تونىنا ئۇن، 546 تونىنا گۈرۈچ، 747 تونىنا سۇ يېغى ئىشلەپچىقاردى. ناھىيە بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 9 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. قاتناش - تىرانسپورت شىركىتى توشۇغان يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 7 مىليون 902 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليون 812 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، پوچتا -تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سومىسى 3 مىليون 184 مىڭ يۈەنگە، پروگراممىلىق تېلېفون كومۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 6000 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك بازارلىرىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 40 مىليون 442 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 553 ى بار (ئوقۇتقۇچىلارمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) . ناھىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 18 (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 17) ، ئوقۇغۇچىسى 7552 (مىللىي 7474) ، مىللىي كەسپىي ئوتتۇرا مەكتەپ بىر، ئوقۇغۇچىسى 334؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 103 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 102) ، ئوقۇغۇچىسى 30 مىڭ 198 (مىللىي 29 مىڭ 908) ؛ ناھىيە بازىرىدىكى بالىلار باغچىسى بىر، باغچىدىكى بالا 173 (مىللىي 79) . ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 555 (مىللىي 540) ، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى 1841 (مىللىي 1814) ، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 9 (مىللىي 2) ، ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 98.8% كە يەتتى. مائارىپ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون 280 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 3450 كۋادرات مېتىر خەتەرلىك ئۆي يېڭىلاندى، 4179 كۋادرات مېتىر مەكتەپ ئۆيى كېڭەيتىلدى، 1000 يۇرۇش پارتا - ئورۇندۇق سەپلەندى، بىر قىسىم ئوقۇتۇش ۋە تەتقىقات سايمانلىرى، كىتاب قاتارلىقلار تولۇقلاندى. ناھىيە بويىچە 20 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (يېزا - بازار شىپاخانىسى 16) ، 490 كەسپىي سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 373) ، 347 كارىۋات (يېزا - بازارلاردىكىسى 182) بار. ناھىيە بويىچە 2 قېتىم دېھقان، چارۋىچىلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 437 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. 12 قېتىم ئىشچى - خىزمەتچىلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 2181 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 836 يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە پۈل مائاشى 6145.79 يۈەنگە يەتتى. 369 ئادەم ئىشتىن قالدۇرۇلدى، 178 ئادەم قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. سۇغۇرتا سوممىسى 138 مىليون 180 مىڭ يۈەن (يېزا سۇغۇرتا سوممىسى 21 مىليون 600 مىڭ يۈەن) گە، ئۆمۈر سۇغۇرتا سوممىسى 1 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى. نامرات ئائىلىلەردىن ئېلىشقا تېگىشلىك 757 مىڭ 800 يۈەن باج، 53 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كوللېكتىپقا قالدۇرۇشقا تېگىشلىك پۇل، 17 مىڭ 510 مەجبۇرىيەت ئىش كۈنى كېمەيتىلدى ياكى كەچۈرۈم قىلىندى، 262 مىڭ يۈەن ئوقۇش پۇلى كەچۈرۈم قىلىندى. 15 مىڭ 477 ئائىلىدىكى 64 مىڭ 963 نوپۇسقا 12 مىليون يۈەن نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى تارقىتىلىپ، 9050 ئائىلىدىكى 39 مىڭ 780 نوپۇسنىڭ كىيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. دۆلەت 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۈنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، 2 ماشىنىلاشقان قۇدۇق، 3 باسما قۇدۇق قېزىلدى، 3 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلدى، 16 ئائىلىگە سۇ تۇرۇبىسى كىردى، بۇنىڭ بىلەن 300 ئادەم، 600 تۈياق چارۋىنىڭ ئىچىملىك سۇيى ھەل قىلىندى.

جالال مىڭلى

نىيە ناھىيىسى

ئاساسىي ئەھۋالى

نىيە ناھىيىسى كوئېنلۇن تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىگە، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان. ئۈرۈمچى شەھىرىگىچە بولغان ئاشيول مۇساپىسى (قۇملۇق ئاشيولى مۇساپىسى) 1230 كىلومېتىر كېلىدۇ. 1998 - يىلى ناھىيىگە قاراشلىق بازار بىر، يېزا 5، دۆلەت چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 32 مىڭ 567 (ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 29 مىڭ 664) ، يېزا نوپۇسى 23 مىڭ 768؛ نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 14.41‰، ئۆلۈش نىسبىتى 5.11‰، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى 9.3‰. ناھىيە بويىچە 3771 گېكتار تېرىلغۇ يەر بار بولۇپ، 2667 گېكتار يەرگە ئاشلىق زىرائىتى، 953 گېكتار يەرگە ئىقتىسادىي زىرائەت، 517 گېكتار يەرگە قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە - چېۋە، كۆكتات تېرىلدى. كىلىماتى مۇتىدىل بەلۋاغنىڭ قۇرۇقلۇق تىپىدىكى قۇرغاق كىلىماتىغا كىرىدۇ.

تەبىئىي بايلىقى

ناھىيە تەۋەسىدە نىيە، يارتۇغۇز، چېچىغان، ئەندىر ۋە تۇرانخوجا دەريالىرىدىن ئىبارەت 5 پەسىللىك دەريا - ئېقىن بار،

توغراقلىق، يۇلغۇنلۇق قاتارلىق تەبىئىي ئورمانلىق 92 مىڭ 276 گېكتارغا يېتىدۇ. ناھىيە بويىچە 795 مىڭ 800 گېكتار ئوتلاق (ئورمان كۆلىمىمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) بار. ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋانلاردىن يىلپىز، جەرەن، تاغ ئۆچكىسى قاتارلىقلار، دورىلىق ئۆسۈملۈكلەردىن توشقان زەدىكى، چۇچۇكبۇيا قاتارلىقلار، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان قېزىلما بايلىقلاردىن ئالتۇن، كۆمۈش، مىس، تۆمۈر، قوغۇشۇن، ئالىيومىن، سىنك، خرۇستال، ھاكتېشى، چىرىمتال ۋە ئىسلاندىيە شپاتى قاتارلىقلار بار.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى

ج ك پ نىيە ناھىيىلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى: ۋالك شياۋۇبن.

12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى: ئادىل ئەلى.

ھاكىم: توختىقۇربان خۇدۇمبەردى.

سىياسىي كېڭەش 9 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى: سۇلايمان تۇردى.

ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يېڭى تەرەققىيات

1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 86 مىليون 473 مىڭ 800 يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 44 مىليون 66 مىڭ 700 يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.3% ئاشتى (ئۆزگەرمەس باھا، تۆۋەندىمۇ شۇنداق). 15 مىڭ 980 تونىا ئاشلىق، 192 تونىا ياغلىق دان، 1350 تونىا ساپ پاختا ئېلىندى. 225 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 2109 تونىا گۆش، 180 تونىا سۈت، 281 تونىا يۇڭ، 102 مىڭ 220 پارچە تېرە ئېلىندى. چارۋىچىلىق كىرىمى 25 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىغا 9 مىليون 365 مىڭ 400 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 35. 34 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك ياسالدى. يۇنىڭ ئىچىدە سېمونت تاختا بىسىلغان ئېرىق - ئۆستەك 50. 14 كىلومېتىر، تاش يانتۇزۇلۇپ، سۇلياۋ يوپۇق يېپىلغان سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەك 85. 19 كىلومېتىر. تارماق ئۆستەك، غول ئۆستەك، كۆۋرۈك قاتارلىق يۇرۇشلەشكەن ئېتىز - ئېرىق ئىنشائاتىدىن 325 ى ياسالدى. 16 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، ئۇنىڭ 8 ى يۇرۇشلەشتۇرۇلدى. 8 قۇدۇق رېمونت قىلىندى، 100 گېكتار سۇغىرىلىدىغان يەر كۆپەيتىلدى. 10 مىڭ مو يەم - خەشەك بازىسى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى، 11 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 39. 31 كىلومېتىر ئۆستەك چېپىلدى، بۇ قۇرۇلۇشلارغا 5 مىليون 507 مىڭ 400 يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ بۇ قۇرۇلۇش تاماملىنىپ، بازىدىكى 248 ئائىلىدىكى 1024 دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىقى

خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلىرى

تۈرلەر	جەمئىي	1997 - يىلدىكىدىن ئاشقىنى (%)
مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	8015.90	22.37
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	9481.98	9.49
ئېلىنغان ئاشلىق (تونىا)	15980	6.08
يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا (تۆمەن تۆياق)	24.9	—1.74
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (تۆمەن يۈەن)	2851.5	2.20
دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى (كىلوۋات)	10497	—0.75
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (تۆمەن يۈەن)	2283.3	21.7
بازار - يېزىلاردا بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇلنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى (تۆمەن يۈەن)	4380	—13.73
يەرلىك مالىيە كىرىمى (تۆمەن يۈەن)	304	—23.80
يەرلىك مالىيە چىقىمى (تۆمەن يۈەن)	2847	21.1

ئىزاھات: مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 41 مىليون 974 مىڭ 100 يۈەن.

ۋە چارۋىلارنىڭ يەم - خەشىكى شۇنداقلا ئادەم، چارۋىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇيى ھەل قىلىنىدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 29 مىليون 710 مىڭ يۈەنگەيەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 346 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە 3 مىليون 422 مىڭ يۈەن) گە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10.74% ئاشتى. 3 مىليون 633 مىڭ 800 كىلوۋات سائەت توك (بۇنىڭ ئىچىدە سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ توكى 1 مىليون 906 مىڭ كىلوۋات سائەت)، 580 تونىا ئارىلاشما يەم - خەشەك، 148 تونىا ئۇن، 6 مىليون 360 مىڭ دانە خىش، 905 تونىا پاختا ئىشلەپچىقىرىلدى. جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 5 مىليون 360 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يۇك ئوبوروت مىقدارى 6 مىليون200 مىڭ تونىا - كىلومېتىرغا يەتتى (ئاپتونوم رايون تەۋەسىدە). پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى 1 مىليون 336 مىڭ يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى پروگراممىلىق تېلېفون 1310 توچكىغا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ پارچە سېتىلىشى سوممىسى 5 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە، بازار سودىسىدا پۈتۈشۈلگەن سومما 5 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرى

ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بار پەن - تېخنىكا خادىمىدىن 195 ى بار. ناھىيىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 27 (مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 25)، ئوقۇغۇچىسى 5337 (مىللىي 4899)؛ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 7 (مىللىي تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 6)، ئوقۇغۇچىسى 2171 (مىللىي 1971)؛ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 2 (كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بىر)، ئوقۇغۇچىسى 372. چەت جايلاردا باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتۇش نۇقتىسىدىن 11ى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتۇش نۇقتىسىدىن 3ى تەسىس قىلىندى. ھەرخىل ئوقۇتقۇچى 742 (مىللىي 694). دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپىدىن 7 سى، ئوقۇتۇش نۇقتىسىدىن 31ى بار. مەدەنىيەت - تېخنىكا ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئىسقاتىدىغان تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەنگەنلەر ناھىيە بويىچە ئەمگەك كۈچىنىڭ 29.2% نى ئىگىلىدى. ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش نىسبىتى 97.9% كە يەتتى. 1998 - يىلى دۆلەت، ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا، كەنتلەر مائارىپ قۇرۇلۇشىغا 3 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 73.45% كە (سىم يولىنى ئۈزگەرتىش ۋە رېمونت قىلىش تۈپەيلىدىن سەل تۆۋەنلەپ كەتتى)، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 95% كە يەتتى. ناھىيە بازىرىدا بىر مەدەنىيەت يۇرتى (يېزىلاردا پونكىت بار)، بىر كىنو - تىياتىرخانا، بىر سەنئەت ئۈمىكى بار. ناھىيە بويىچە 9 تېببىي داۋالاش - سەھىيە ئاپپاراتى (يېزا شىپاخانىسى 5)، 276 سەھىيە تېخنىكا خادىمى (مىللىي 240)، 159 كارىۋات بار. ناھىيە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «ئۇچنى ئاساس قىلىش» (تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىش، تۇغۇت چەكلەشنى ئاساس قىلىش، دائىملىق خىزمەتنى ئاساس قىلىش) نى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئۆلچەمگە يەتكەن ناھىيە بولۇپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدا لايىقەتلىك بولدى. 27 قېتىم ھەرخىل مەدەنىيەت - تەنتەربىيە پائالىيىتىنى ئۆتكۈزۈلدى، مۇسابىقىگە 385 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى 3661 ئوقۇغۇچى «دۆلەتلىك تەنتەربىيىدە چىنىقىش ئۆلچىمى» گە يەتتى.

خەلق تۇرمۇشى

1998 - يىلى ناھىيە بويىچە 4083 ئىشچى - خىزمەتچى بار بولۇپ، ئۇلارغا 23 مىليون 446 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1063.81 يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپىي سوممىسى 1 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يېزىلاردىكى نامرات نوپۇسنىڭ كېيىنىش - تويۇنۇش مەسىلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىندى. مۇھتىنىڭ بۇلغىنىشىنى چەكلىك مۇددەتتە تۇزەش تۇرىگە 1 مىليون 210 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 5.34 كۋادرات كىلومېتىر كۆلەمدە ئىس - تۈتەك تىزگىنلەنگەن رايون بەرپا قىلىندى، باغۋارانلاشتۇرۇش نىسبىتى 14.3% كە يەتتى. ناھىيە بازىرىنىڭ ئاساسلىق يوللىرىنىڭ ئىككى گىرۋىكىگە تاش ئورنىتىلدى، بىر چىراغ مۇنارى ياسالدى، شۆپەك ساندۇقى ۋە چوڭ ئەخلەت ساندۇقى قويۇلدى.

☆ 1998 - يىلى نىيە ناھىيىسى ئورمانچىلىقتا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى ئوتتۇرىغا قويدى. 3.33 گېكتار شورلۇق يەرگە ھەرخىل جىرىم تىكتى، تۇتۇش نىسبىتى 90% كە يەتتى. ناھىيە 2 يىللىق تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولۇپ، 10 مىڭ يۈەن مۇكاپات ئالدى. 1.3 — 2 گېكتار شورلۇق يەرگە ھەرخىل جىرىم تىكتى، تۇتۇش نىسبىتى 90% كە يەتتى، 2 يىللىق تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك بولۇپ، 5000 يۈەن مۇكاپات ئالدى.

يەن شۇەن

شەرەپ تاختىسى

ئىلغار شەخسلەر

لى خۇي كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، غۇلجا شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

1985 - يىلى شىئەن ستاتىستىكا مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن غۇلجا شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىگە تەقسىم قىلىنغان. لى خۇي 1993 - يىلى شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلەندى، 1996 - يىلى ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. ئۇ بىر بەن ئادەمنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، بىر قاتار ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى، تەشكىلىي تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى، كەسپىي خىزمەتلەرنى، كەسپىي تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. ئۇنىڭ رەھبەرلىكىدە، شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ خىزمىتىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلدى، كەسپىي ستاتىستىكا خىزمىتى ئىلى ژىلايىتىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. ئۇ ئۆزى 1990 - يىلدىكى مەملىكەت بويىچە ئۈمۈمىيۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ژىلايەت دەرىجىلىك ئىلغار شەخس، 1993 - يىلدىكى 3 - كەسپىنى ئۈمۈمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتە دۆلەت دەرىجىلىك ئىلغار شەخس ، 1995 - يىلدىكى مەملىكەت بويىچە سانائەتنى ئۈمۈمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار شەخس، 1996 - يىلدىكى مەملىكەت بويىچە تۈنجى قېتىملىق ئاساسىي بىرلىكلەرنى ئۈمۈمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشتە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار شەخس، 1997 -، 1998 - يىللىرىدىكى ستاتىستىكا بويىچە قانۇن ئىجرا‌سىنى تەكشۈرۈشتە ئۈدا 2 يىل ژىلايەت دەرىجىلىك ئىلغار شەخس بولدى ھەمدە 1995 - ۋە 1997 - يىللىرى مۇنەۋۋەر مەمۇر بولۇپ باھالاندى، 1998 - يىلى مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولدى، شۇ يىلى ژىلايەتلىك ستاتىستىكا سىستېمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى.

مۇتەللىپ ئەخمەت كومپارتىيە ئەزاسى، غۇلجا شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ رەئىسى.

ئۇ، ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى رەئىسى بولغاندىن بۇيان، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەملىي ئىشلەپ، ئەملىيەتچىل بولۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىدى. ئۇ مەنسۇي مەدەنىيەتلىك خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ، ھەممىلا جايدا ئۆزى ئۈلگە بولۇپ، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەتتىكى ئاكتىپلىقى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى غايەت زور دەرىجىدە ئىشقا سالدى. غۇلجا شەھەرلىك ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئۇنىڭ رەھبەرلىكىدە، كۆپ يىللاردىن بۇيان، پارتىيە قۇرۇلۇشى، ھەر تەرەپلىمە تۈزەش، پاكلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق خىزمەتلەردە نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. ئۇ 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئىلى ژىلايەتلىك ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى. 1996 - يىلى سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشى ئىلى ئوبلاستلىق كومىتېتى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر سىياسىي كېڭەش ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى ئىلى ئوبلاستلىق باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن 10 ياخشى ئىشچىلار ئۈيۈشما رەئىسىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

خۇاڭ ژۇيخۇا ئايال، كومپارتىيە ئەزاسى، غۇلجا شەھەرلىك 26 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى،

قوشۇمچە پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى.

ئۇ، باشلانغۇچ مەكتەپ ماتارىپىي بىلەن شۇغۇللانغان 30 يىلغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە، غۇلجا شەھەرلىك 17 - باشلانغۇچ

مەكتەپنىڭ ئىلمىي مۇدىرى، 8 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1993 - يىلدىن ھازىرغىچە غۇلجا شەھەرلىك 26 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى بولدى. 1994 - يىلدىكى «نىشانلىق ئوقۇتۇش» ۋە 1996 - يىلدىكى «نىشانلىق سىناپ ئوقۇتۇش ئۇسۇلى» دىن ئىبارەت ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى تېمىلىرىغا مەسئۇل بولدى. ئۇ، 1983 - يىلى ش ئۇ ئا ر مائارىپ كومىتېتى ۋە مائارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن 5كە ئەھمىيەت بېرىش، 4 تە گۈزەل بولۇش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش پائالىيىتىدىكى مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى بولۇپ باھالاندى. 1985 - يىلى ئىلى ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت - مائارىپ باشقارمىسى، مائارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىسى بولۇپ باھالاندى. 1987 - يىلى ئىلى ئوبلاستلىق مائارىپ ئىدارىسى، مائارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى بولۇپ باھالاندى. 1995 - يىلى ش ئۇ ئا ر مائارىپ كومىتېتى، كادىرلار نازارىتى، مائارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، مائارىپ فوندى جەمئىيىتى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىسى بولۇپ باھالاندى. 1996 - يىلى ئىلى ۋىلايەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتى، مائارىپ باشقارمىسى، ياشلار - ئۆسمۈرلەر خىزمىتى كومىتېتى تەرىپىدىن پىشۇنېرلار ئەترىتى خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلىدىغان ياخشى رەھبەر بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى ئىلى ۋىلايەتلىك مائارىپ كومىتېتى، ئەمگەك - كادىرلار نازارىتى، مائارىپ ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، مائارىپ فوندى جەمئىيىتى ۋە جياڭسۇ ئۆلكىلىك مائارىپ كومىتېتى ئوقۇتقۇچىلار مۇكاپات فوندى جەمئىيىتى «مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىسى» دېگەن نامنى بەردى.

ئابدۇۋاھىت ھاجى

كومپارتىيە ئەزاسى، غۇلجا شەھەرلىك ئىسلام دىنى جەمئىيىتىنىڭ باش كاتىپى.

ئۇ، 1989 - يىلى غۇلجا شەھەرلىك ئىسلام دىنى جەمئىيىتىنىڭ باش كاتىپى بولغاندىن بۇيان، دىنىي خادىملارغا پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، پارتىيىنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، دىنىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۆچەيتىپ، دىننىڭ سوتسىيالىزمغا ماسلىشىشىنى پائال ئىلگىرى سۈردى. ئابدۇۋاھىت ھاجى 1991 - يىلى ئىلى ئوبلاستلىق ياشلار بىرلەشمىسى تەرىپىدىن ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزاسى؛ 1998- يىلى ئىلى ۋىلايەتلىك مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى تەرىپىدىن ئىلى ۋىلايىتىنىڭ مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى سىستېمىسىدىكى ئىلغار خىزمەتچى؛ ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى، ئىلى ۋىلايەتلىك مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى تەرىپىدىن ئىلى ۋىلايەتلىك مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

لى يۈنجي

كومپارتىيە ئەزاسى، توققۇزتارا ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە مۇئاۋىن باش تەپتىشى.

ئۇ، 1992 - يىلى ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندىن بۇيان، پارتكۇرۇپپىسىدىكى بىر يەن ئادەمنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە

يېتەكلەپ قوشۇن ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مەركەز، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، قانۇن ئىجرا قىلىشتا خەلقنى كۆزلەشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، قاتتىق تەپتىش قىلىش، قانۇن بويىچە مەھكىمە باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، بىر يۈرۈش ئۆنۈملۈك بولغان باشقۇرۇش ئۇسۇلى ۋە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورناتتى. تەپتىش خىزمىتى فاكىتىغا قاتتىق رىئايە قىلىپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا چىڭ تۇتۇش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، مەنسۇبى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا كۈچ چىقىرىپ، پۈتۈن ناھىيە خەلقىنىڭ قەلبىدە ياخشى قانۇن ئىجرا قىلىش ئوبرازىنى تىكلىدى. ئۇ، 1993 - يىلدىن بۇيان ھەر يىلى ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى بولۇپ باھالىنىپ كەلدى، 1995 -، 1996 - يىللىرى ۋىلايەت دەرىجىلىك پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى، 1997 - يىلى ۋىلايەت دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، 1998 - يىلى ۋىلايەت دەرىجىلىك ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى، ش ئۇ ئا ر تەپتىش مەھكىمىسى ئۇنى 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئالدى.

ۋاڭ جيېمېي

كومپارتىيە

ئەزاسى، توققۇزتارا ناھىيىلىك باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى.

ئۇ، ئەمەلىي خىزمەت جەريانىدا كادىر باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، تۇغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، باج كادىرلىرىنىڭ خىزمەتكە پائال كىرىشىشىگە يېتەكچىلىك قىلدى، ئىشتا ئۆزى ئۈلگە بولدى. باج يىغىشتا مەدەنىي ۋە پاك، ئادىل بولدى، شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلمىدى، باج يوشۇرغان، باج ناپۇتۇرۇشقا قارشىلىق قىلغانلارنى قاتتىق جازالىدى، شۇنداق قىلىپ، باج يىغىشنىڭ ياخشى ئىقتىسادىي تەرتىپىنى قوغداش ۋە دۆلەت بىجىنىڭ يوقىلىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا تۆھپە قوشتى، ئۇ، پۈتۈن ناھىيىدىكى ھەر مىللەت خەلق ئامما‌سى ئالدىدا دۆلەت باج خادىملىرىنىڭ يېڭى ئوبرازىنى تىكلىدى.

ۋاقى جېمىپى بارلىقىنى باج ئىشلىرىغا ئاتىغانلىقى ئۈچۈن، كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك باجنى چوڭ تەكشۈرۈشتە ئىلغار شەخس، ۋىلايەت دەرىجىلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس، ناھىيە دەرىجىلىك جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۆزەشتىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى، 1998 - يىلى توققۇزتارا ناھىيىسى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى بولدى؛ ئۇدا 2 قېتىم ئىلى ۋىلايەتلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر ئىدارە باشلىقى بولۇپ باھالاندى.

لياۋ گويىڭ ئايال، كوم‌پارتىيە ئەزاسى، دۆربىلجىن ناھىيە دۆربىلجىن بازارلىق پىلانلىق تۇغۇت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 20 يىلدىن بۇيان، ئىگىلىمەس كۆچلۈك ئىراده ۋە ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن كەسپىنى قېتىرقىنىپ ئىشلەپ، ئىدىيىده ياخشى، ئىستىلى توغرا، كەسپىنى، باشقۇرۇشنى بىلىدىغان پىلانلىق تۇغۇت قوشۇنىنى بارلىققا كەلتۈردى. ئۇ مۇشۇ قوشۇننى يېتەكلەپ، ئىدارىلەرگە، سېخلارغا، ئېتىزلىقلارغا، ئائىلىلەرگە بېرىپ پىلانلىق تۇغۇت سىياستىنى تەشۋىق قىلدى ۋە ئىزچىل ئىجرا قىلدى. ئۇ «نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇتنىڭ ئاساسىي بىلىملىرى توغرىسىدا تەربىيە ئوقۇشلۇقى» ۋە «پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر سىياسەت، قانۇن - تۈزۈملەر ۋە ئاساسىي بىلىملەرنى تەشۋىق قىلىش تېزىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، 296 قارار كۆرس ئېچىپ، 2000 سائەتتىن كۆپ دەرس سۆزلىدى، بۇنىڭدىن مەنپەئەتلەنگەن ئامما 14 مىڭ 410 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. دۆربىلجىن بازىرىدا ئالدى بىلەن پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى تەشكىل قىلىنىدى. لياۋ گويىڭ كۆپ قېتىم ۋىلايەت، ناھىيە، بازار بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى ۋە 10 ياخشى مۇنەۋۋەر خىزمەتچىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پىلانلىق تۇغۇت خىزمەتچىسى دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ۋۇ لىخۇڭ ئالىي ئوقۇتقۇچى، دۆربىلجىن ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى.

ئۇ، 1963 - يىلى ياڭجۇ پېداگوگىكا مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، بىڭتۇەن دېھقانچىلىق 9 - شى 165 - تۇەن - مەيدانغا كېلىپ ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى بولغان. ئۇ 36 يىلدىن بۇيان دۆربىلجىننىڭ ماۋارىپ ئىشلىرى ئۈچۈن يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلدى. بولۇپمۇ دۆربىلجىن ناھىيىلىك ئوتتۇرا مەكتەپكە مۇدىر بولغان 12 يىل ئىچىده سۆزى ھەم ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ئۈلگە كۆرسىتىپ، سىياسىيغا، ئىتتىپاقلىققا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىدىغان، ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىدىغان بىر رەھبەرلىك كوللېكتىپىنى بارلىققا كەلتۈردى. ئوقۇتقۇچىلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىش ئورنىنى سۆيۈپ، كەسپىنى قەدىرلەش تەربىيىسى، ئوقۇغۇچىلارغا ۋەتەننى سۆيۈش، خەلقنى سۆيۈش، ئىلىم - پەننى سۆيۈش تەربىيىسى بېرىپ، ئىتتىپاقلىشىش، مەدەنىي بولۇش، تىرىشچان، ئەمەلىيەتچىل بولۇشتەك مەكتەپ ئىستىلىنى، ئېھتىياتچانلىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش، كىتاب ئوقۇتۇپ ئادەم

تەربىيىلەشتەك ئوقۇتۇش ئىستىلىنى ۋە سەممىي بىلىم ئالىدىغان، قائىدە - نىزامغا بويسۇنىدىغان ئوقۇش ئىستىلىنى شەكىللەندۈرۈپ، مەكتەپنى ماۋارىپ سېپىدىكى ئىلغار كوللېكتىپقا ئايلاندۇردى. ۋۇ لىخۇڭ ئاشۇ خىزمەتلەرى توپەيلىدىن ئوبلاست، ۋىلايەت، ناھىيە تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئىلغار ماۋارىپ خىزمەتچىسى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى بولۇپ باھالاندى.

جەكەن جۇرئەت چىڭگىل ناھىيىلىك سۇچىلىق ئىدارىسى ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ، 1984 - يىلى شىنجاڭ سۇ - ئېلېكتر مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن چىڭگىلگە قايتىپ كېلىشنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن تەلەپ قىلىپ، ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - سېپىدە 14 يىل خىزمەت قىلدى. 1987 - يىلى ئۇ مەسئۇل بولغان ئارالتۆپە يېزىسى بىلەن سارتوقاي يېزىسىنىڭ كىچىك تېپتىكى ئېتىز - ئېرىق، سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدا يېگىدىن بىر سۇ تۇرۇبىسى ناسۇسى ياسالدى، يېگىدىن 10 كىلومېتىر ئۆستەڭ چېپىلدى، 200 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى. 1998 - يىلى چىڭگىل ناھىيىسىنىڭ ئېتىز ۋە ئوتلاقلىرىدىكى سۇچىلىق قۇرۇلۇشىدا سۇ سىغىمى ئۆستەڭدىن 1. 145 كىلومېتىر ياسلىپ، 1994 - يىلدىن 1996 - يىلغىچە بولغان 3 يىل ئىچىدە ياسالغان ئومۇمىي سانىدىن ئېشىپ كېتىپ، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ ئېتىز ۋە ئوتلاقلىرىدىكى سۇچىلىق ئاساسي قۇرۇلۇشى بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۇ جاپا - مۇشەققەت، تاپا - تەنلەردىن قاچماي ئىشلەپ، كۆرۈنەرلىك تۆھپە يارىتىپ، ھەر يىلى ناھىيىلىك سۇچىلىق ئىدارىسى كادىرلارنى باھالىغاندا مۇنەۋۋەر كادىر بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئۈدا 3 يىل ناھىيىلىك سۇچىلىق ئىدارىسىنىڭ 1 - دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر تېخنىك خادىم مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش شان - شەرەپ مېدالىغا ئېرىشتى. ئۇ يەنە ھەر يىلى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالىنىپ كەلدى.

لى جۇڭجياڭ كومپارتىيە ئەزاسى.

ئۇ، 1949 - يىل 8 - ئايدا قىسمىغا كىرگەن، 1958 - يىل 6 - ئايدا كەسىپ ئالماشتۇرغان. 1966 - يىل 1 - ئايدا تۇرمۇش قېينىچىلىقى تۈپەيلىدىن، ئۆزلۈكىدىن شىنجاڭغا كېلىپ، 20 نەچچە يىل دېھقان بولغان. 1981 - يىل 9 - ئايدىن باشلاپ چىڭگىل ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسىدە مۇخبىر، مۇھەررىر بولغان، مۇخبىرلىق، تەھرىرلىك خىزمىتىدە چىڭگىل ناھىيىسىدە ئۇنىڭ ئايىغى تەگمىگەن يەر قالمىغان، ئۇ ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ شەھەر - يېزىلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش نەتىجىلىرىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان 3100 پارچىدىن ئارتۇق ماقالە يازغان، ئۇ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ماختانماسلىق، رەزىللىكىنى يوشۇرماسلىق دېگەك يېزىقچىلىق ئۇسلۇبىدا چىگ تۇرۇپ، دېھقان - چارۋىچىلارغا راست گەپ قىلغان، ھەقىقىي ئەھۋالنى بىلدۈرگەن، قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، جەمئىيەتتىكى تۇرلۇك ناتوغرا ئىستىللارنى يۇرەكلىك ھالدا پاش قىلىپ، كەڭ ئاممىنىڭ «لاي پاقالچەك مۇخبىر» دەپ تەرىپلىشىگە مۇيەسسەر بولغان ھەمدە «مۇنەۋۋەر مۇخبىر» قاتارلىق 48 خىل شەرەپ گۈۋاھنامىسىگە ئېرىشكەن. 1992 - يىلى دەم ئېلىشقا چىقىش رەسمىيىتىنى بېجىرگەندىن كېيىنمۇ ئىختىيارىي مۇخبىرلىق قىلىپ، چىڭگىل ناھىيىسىنىڭ ئىككى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان 1000 پارچىدىن ئارتۇق خەۋەر - ماقالە يازدى، ئۇنىڭ بۇ خەۋەر - ماقالىلىرى «جۇڭگو يول تىرانسپورتى»، «يېزا خىزمىتى خەۋەرلىرى» قاتارلىق 22 خىل گېزىت - ژۇرنالغا بېسىلدى. ئۇ، ئۈدا 6 يىل ج ك پ چىڭگىل ناھىيىلىك كومىتېتى تەرىپىدىن «ئاخبارات - تەشۋىقات ساھەسىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نام ئالدى. 5 قېتىم ئالتاي ۋىلايەتلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە سىستېمىسى بويىچە مۇنەۋۋەر ئاخبارات خىزمەتچىسى بولۇپ باھالاندى، كۆپ قېتىم ھەر دەرىجىلىك گېزىت، رادىئو ئىستانسىلىرى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر ئىختىيارىي مۇخبىر دەپ باھالاندى، ئامما ئۇنى «خىزمەتتىن ئايرىلسىمۇ ئارام ئالمايدىغان، شەخسىي غەرەزسىز تۆھپە قوشىدىغان قېرى تۆلپار» دېيىشتى. ئۇنىڭ «قوش مەدەنىيىلىكتىكى بىر يېڭى يۈلتۈز» دېگەن ماقالىسى 1 - دەرىجىلىك ئەسەرلەر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 1999 - يىل 1 - ئايدا ئۇ ش ئۇ ئا ر نىڭ «ياشانغاندا كارغا

كېلىش تۆھپە مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

لى يۈجۇن پىچان ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋەتەنپەرۋەرلىك تارىلىق ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ، بۇ ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندىن بۇيان، پارتىيىنىڭ جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي مەقسەتنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ ئىشلىرىغا پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن بېرىلدى. ئۇ ناھىيىلىك پارتكوم ئوتتۇرىغا قويغان 2000 - يىلدا پىچان ناھىيىسىنى مەملىكەت بويىچە پاكىز شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىش كۆرەش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تۈرلۈك قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، ھەقىقىي يولغا قويۇشقا بولمىدىغان خىزمەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، تۈرلۈك خىزمەتلەرنى كادىرلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى باھالاشى بىلەن بىرلەشتۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تارىلىق خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يېيىشنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى. ھەر قايسى يېزا - بازارلاردا 4400 يۇقىرى ئۆلچەملىك، يۇقىرى سۈپەتلىك پاكىز ھاجەتخانا بارلىققا كەلتۈرۈپ، نىشاندىكى ۋەزىپىنىڭ 40%نى ئورۇندىدى. ئۇ 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى ئۈدا 2 يىل ش ئۇ ئا ر ۋەتەنپەرۋەرلىك تارىلىق كومىتېتى تەرىپىدىن ۋەتەنپەرۋەرلىك تارىلىق خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى؛ 1998 - يىلى پىچان ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى ھەمدە ئۇنىڭغا ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن «ئىككىنى ھىمايە قىلىش نەمۇنىچىسى»، ش ئۇ ئا ر تەرىپىدىن «يېزىلاردىكى ھاجەتخانىلارنى ئۆزگەرتىش ئىلغارى» دەپ نام بېرىلدى.

دەن كېفۇ پىچان ناھىيىلىك تېببىي دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، ئىدارە باشلىقى، قوشۇمچە دىرېكتورى.

ئۇ، كارخانا پارتىيە تەشكىلىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ساپاسى يۇقىرى، جەڭگىۋارلىقى كۈچلۈك رەھبەرلىك بەنزىسىنى بارلىققا كەلتۈردى. كەسكىن بازار رىقابىتى ئالدىدا، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن بىرلىكتە جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۈدا 8 يىل بالداقمۇبالداق ئاشۇرۇپ، پايدىنى 1990 - يىلدىكى 97 مىڭ يۈەندىن 1998 - يىلى 250 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى، 1998 - يىلدىكى سېتىش كىرىمىنى 8 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1990 - يىلدىكىدىن ئىككى قاتلىدى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى شىنجاڭ بويىچە ناھىيە دەرىجىلىك ئوخشاش كەسىپلەردە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتكۈزدى. ئۇ يەنە مەبلەغ ئىشانە قىلىپ، مېيىپلارغا، ماتارىپقا ياردەم بەردى. نامراتلارنى يۆلەپ ئۇلارنى قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشقا ھەمكارلاشتى ھەمدە نامراتلارنى يۆلەپ ئۇلارنى قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى، ئۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە، پىچان ناھىيىلىك تېببىي دورا شىركىتى كۆپ قېتىم ش ئۇ ئا ر نىڭ ۋە تۈرپان ۋىلايىتىنىڭ تەقدىرلىشى، مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى. 1997 - يىلى ش ئۇ ئا ر تېببىي دورا باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن تېببىي دورا كەسپىدىكى «چولپان كارخانا» بولۇپ باھالاندى.

لىۋ شىنلىن تۈرپان شەھەرلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغان، ھازىر پىچان ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسىنىڭ پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى، قوشۇمچە ئىدارە باشلىقى.

ئۇ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق - نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. ئۇنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ئىدارىدە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى تەكشۈرۈش سالمىقى زورايتىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئىدارىنىڭ ئالىي كۆرەش نىشانى قىلىندى. لىۋ شىنلىن ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا خىزمەت قىلدى. ئۇنىڭدا زامانىۋى

كارخانىچىنىڭ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھى بار، ئۇ ئىشداردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئالدىغا بېرىش، چاقىرىپ كېلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، مۇئاملىدارلارنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدى. ئىدارە بويىچە يەنە تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي ساپاسى ۋە ئىش ئورنىنى سۆيۈپ، كەسپىنى قەدىرلەش روھىنى ئۆستۈردى. 1997 - يىلى توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسىنىڭ سېتىپ چىقارغان توك مىقدارى 284 مىليون كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن 17% ئاشتى ھەمدە 300 كۈن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 1998 - يىلى لىۋ شىنلىن ش ئۇ ئا ر تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى، تۇرپان ۋىلايىتى بويىچە «نەمۇنىلىك كومپارتىيە ئەزاسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

لياڭ جيەنخۇا كومپارتىيە ئەزاسى، پىچان ناھىيىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە ئىدارە باشلىقى.

ئۇ، 1994 - يىلى بۇ ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندىن بۇيان، «سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئوبرازى يىلى» پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئۆلگە بولۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇپ، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى ئوبرازىنى يارىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. پۈتۈن ناھىيە تەۋەسىدە ئالدى بىلەن مەمۇرىي ئىشلاردا ۋەدە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى جەمئىيەتنىڭ نازارىتى ئاستىغا قويدى. پۈتۈن ئىدارىدە ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش، نەمۇنىلىك مۇلازىمەت قىلىش، مەدەنىي مۇلازىمەت قىلىشتىن ئىبارەت خىزمەت ئىستىلىنى شەكىللەندۈردى. پىچان ناھىيىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلىرى ۋىلايەت بويىچە كېڭەيتىلدى. «ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىش، ئۆزىگە ئۆزى بېسىم ئىشلىتىش، ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈشكە تىرىشىش»تىن ئىبارەت ئىدارە روھىنىڭ تۈرتكىسىدە مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىشتا ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. لياڭ جيەنخۇا يۈرەكلىك ئىلاھات ئېلىپ بېرىپ، سودا - سانائەتچىلەرنىڭ كىنىشكا بېجىرىش رەسمىيىتىنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، ئىش بېجىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، «ئۈچ قالايمىقان»نى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەپ، يەككە ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئۇ، نامراتلارنى يۆلەپ ئۇلارنى قىينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشقا يارەم بېرىش بويىچە «جۈپ بولۇش» خىزمىتىنى يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن تۇتتى، ئۇنىڭ تۈرتكىسىدە «جۈپ بولۇشقان كەنت»تىكى 32 ئائىلىدىن 8 ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. لياڭ جيەنخۇا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 12 قېتىم ش ئۇ ئا ر ۋە تۈرپان ۋىلايىتىدىكى سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسى بويىچە تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى، پىچان ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى، پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەخس، ئىككى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى؛ 1998 - يىلى جۇڭگو ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدايدىغان مۇنەۋۋەر جەمئىيەت باشلىقى بولۇپ باھالاندى.

ما كېچىن كومپارتىيە ئەزاسى، 1993 - يىلى پىچان ناھىيىلىك شېكەر - تاماكا - ھاراق شىركىتىنىڭ دىرېكتورى بولغان، كېيىن پىچان ناھىيىلىك تاماكا، ھاراق مونوپول تىجارەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىقىنى، لەنجۇ «خۇاڭخې» كارخانا گۇرۇھى شىنجاڭ «خۇاڭخې» پۈنسى سېتىش مەركىزىنىڭ باش دىرېكتورلۇقىنى قوشۇمچە ئۇستىگە ئالغان.

ما كېچىن پارتىيە ئىشلىرىغا يۈكسەك دەرىجىدە مەسئۇل بولۇپ، خىزمىتىگە سادىق بولدى. ئۇ، بىر كارخانىدا بىر خىل سىياسەت بولۇش، ھەر تەرەپكە تەسىر كۆرسىتىش، مېخانىزمنى يەڭگۈشلەش، بازارغا ھۆجۇم قىلىشتىن ئىبارەت خەتەر - خەتەر قارىشىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۆزىنىڭ شەرت - شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، چوڭ كارخانىغا تايىنىپ داڭلىق مەھسۇلات سېتىش تەدبىرىنى كەسكىن يولغا قويۇپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى؛ لەنجۇ «خۇاڭخې» گۇرۇھىنىڭ مول مەبلەغ كۇچىدىن پايدىلىنىپ، 10 نەچچە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە تارقالغان سېتىش

تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، «خۇاڭخې» ماركىلىق پىۋنىڭ يىللىق سېتىلىش سوممىسىنى 15 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈشتەك رېكورت يارىتىپ، «خۇاڭخې» كارخانا گۇرۇھىنىڭ پىچاندا 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ يىللىق پىۋا مەھسۇلاتى 50 مىڭ تونناغا شۇبە زاۋۇت قۇرۇشقا ھەيدەكچى بولدى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، شېكەر - تاماكا - ھاراق شىركىتىنىڭ تۈرلۈك ئىچكى مېخانىزملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇنى ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش ئىزغا سېلىپ، مۇقىم راۋاجلىنىش ۋەزىيىتىنى ساقلاپ كەلدى، يىللىق سېتىش كىرىمىنى يىلمۇيىل قاتلاپ، پايدا ۋە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم جەھەتتە تارىختىكى ئەڭ ياخشى سەۋىيىنى يارattى. بۇ شىركەت 1998 - ۋە 1999 - يىللىرى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن»، ناھىيە دەرىجىلىك «ئىلغار كارخانا»، باج تاپشۇرۇشتىكى «ئىلغار كارخانا»، ۋىلايەت دەرىجىلىك «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار - نەمۇنە كوللېكتىپ»، «نامراتلارنى يۆلەشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى، ما كېچىن ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، ۋىلايەت ۋە ناھىيە دەرىجىلىك «ئىلغار خىزمەتچى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. 1999 - يىل 3 - ئايدا ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشكۈچى قىلىپ كۆرسىتىلدى.

ۋاڭ يۈك كومپارتىيە ئەزاسى، مەسئۇل ئىقتىسادچى. ئۇ 1991 - يىلى ناھىيىلىك تۈرلۈك مېتال، قاتناش سايمانلىرى، خىمىيە مەھسۇلاتلىرى شىركىتىنىڭ دىرېكتورى بولدى، 1996 - يىلى پىچان ناھىيىلىك تەمىنات سودا - بىرلەشمە كوپېراتىپىدا ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مۇئاۋىن مۇدىر، پارتكوم شۇجىسى، مۇدىر بولدى.

1996 - يىلى ئۇ بۇ ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەندىن كېيىن، ئاساسىي قاتلامدىكى ئېغىر زىيان تارتقان بىر قانچە كارخانىدا ئىختىساسلىقلارنى كىرگۈزۈش، ئەمگەك كۈچى ئىشلىتىش ۋە تەقسىمات شەكلىي جەھەتتە دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ۋەيران بولۇشقا يۈزلەنگەن بىر قانچە كارخانىنى جانلاندۇردى. 1998 - يىلى ۋاڭ يۈكنى ئەمگەك نازارىتى، كادىرلار نازارىتى، ش ئۇ ئا ر تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايونلىق ئەمگەك تەمىنات - سودا سىستېمىسىدىكى ئەمگەك نەمۇنىچىسى» دېگەن نام بېرىلدى.

سۇك ۋېنسەي كومپارتىيە ئەزاسى، 1993 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى شەھەر ئېتراپى ساقچىخانىسىنىڭ باشلىقى، 1995 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ سىياسىي كومىسارى بولغان.

1993 - يىل 5 - ئايدا قۇمۇل شەھىرىدىكى «چىڭيا» سارىيىدا بىر قېتىملىق بۇلاڭچىلىق - قالتىللىق دېلوسى يۈز بەرگەندە، ئۇ 3 ئۇلكە، 9 ناھىيە (شەھەر) گە بېرىپ، 20 مىڭ كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، قاتىل دېڭ يۈڭخۇنى تۇتتى. 1994 - يىل 3 - ئايدا بىر ئوغرىلىق گۇرۇھىنى قېزىپ چىقىپ، ئۇلارنىڭ 6 ئوغرىلىق دېلوسىنى پاش قىلىپ، 9366 يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇردى. 1995 - يىلى ئەتىيازدىكى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە، ۋاڭ جۇڭغا باشچىلىقىدىكى ئوغرىلىق گۇرۇھىنى قېزىپ چىقىپ، 30 مىڭ يۈەندىن كۆپ ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇردى. 1995 - يىل 9 - ئايدا ئۇ خەلق ساقچىلىرىنى باشلاپ ئاممىنى زىيارەت قىلىش، تەكتىنى ئېنىقلاش ئارقىلىق ساختا ھاراق ياساش ئۈسكىنىسىنى پاچاقلاپ، جىنايەت گۇماندارىدىن 3نى قولغا چۈشۈردى. 1995 - يىل 10 - ئايدا ئۇ خەلق ساقچىلىرىنى باشلاپ قۇمۇل شەھىرىدە تەسىرى بىر قەدەر چوڭ بولغان پۈقۇلئادده چوڭ بۇلاڭچىلىق گۇرۇھىنى بىتچىت قىلىپ، 5 جىنايەت گۇماندارىنى پۈتۈنلەي تورغا چۈشۈردى، سۇن ۋېنسەي ئۈدا 3 يىل مۇنەۋۋەر ج خ خادىمى بولۇپ باھالاندى. 1993 - يىلى بىر قېتىم 3 - دەرىجىلىك، 1995 - يىلى بىر قېتىم 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى بولۇپ باھالاندى، 1996 - يىلى ئۇنىڭغا مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى دەپ نام بېرىلدى. 1994 -، 1995 - يىللىرى شەھەر ئېتراپى ساقچىخانىسى ئۇنىڭ بېتەكچىلىكىدە ج خ نازارىتى تەرىپىدىن شىنجاڭ بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ساقچىخانا دەپ باھالاندى ھەمدە 2 قېتىم كوللېكتىپ 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئېلىندى.

لى جياڭ كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى رازۋېدكا ئەترىتىنىڭ باشلىقى.

ئۇ، 1985 - يىلى ساقچىلىقتىن قۇمۇل شەھىرى شەرقىي ئۆستەڭ رايونلۇق ساقچىخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا، كېيىن يەنە باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلگەن، ئۇ ئەمدىلا خىزمەتكە كىرىشكەندە ئۇزۇنگە «ئىككىدىن ئۆگىنىش، بىر كۆپ، بىر سېلىشتۇرۇش» يەنى پىشقەدەملەرنىڭ تەجرىبىسىنى، ئارتۇقچىلىقىنى ئۆگىنىش، كىتابتىن ئاساسىي نەزەرىيىلەرنى ئۆگىنىش، خىزمەت جەريانىدا كۆپ قېتىم ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈپ ئىزدىنىش، ئۆز ئارا سېلىشتۇرۇپ قانۇنىيەتنى تېپىشتىن ئىبارەت ئۆگىنىش ئۇسۇلىنى بېكىتتى. ئۇ بۇ ئۆگىنىش ئۇسۇلىنى ئۇزاق داۋاملاشتۇرۇش، قېتىرقىنىپ، چىنىقىش ئارقىلىق سىياسىي، نەزەرىيىۋى سەۋىيىسى ۋە كەسپىي تېخنىكا قابىلىيىتىنى تېز ئۆستۈردى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئۇ پاش قىلغان تۈرلۈك جىنايى ئىشلار دېلوسى 131 قېتىمغا (بۇنىڭ ئىچىدە پەۋقۇلئاددە چوڭ دېلو 81 قېتىمغا) يېتىپ، 1 مىليون 365 مىڭ 400 يۇەن ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇردى. لى جياڭ ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 4 قېتىم مۇكاپاتلاندى، 2 قېتىم 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى. 1996 - يىلى قۇمۇل ۋىلايەتلىك ج خ ئىدارىسى تەرىپىدىن 10 ياخشى خەلق ساقچىسىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 1996 -، 1997 - يىللىرى ئۇدا 2 يىل ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى بولۇپ، 1998 - يىلى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى بولۇپ باھالاندى.

ئۆمەر شاكىر كومپارتىيە ئەزاسى، ھازىر قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

ئۇ، ئالتۇن تاۋلىغۇچى بولۇپ دەل ئاشۇ «ئوت يالقۇنى» دا تاۋلىنىپ شۆھرەت قازانغان. ئۇ باشتا نەچچە 10 مىڭ يۇەن قەرز ئېلىپ، ئىگىلىك تىكلەشكە تۆتۈش قىلىپ، قىسقىغىنە 8 يىل ئىچىدىلا بىر كىچىك كارخانىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، قۇمۇل شەھىرىنىڭ تۇۋرۇك كەسىپگە ۋە پايدا - بېجى كۆپ كارخانىغا ئايلاندۇردى. 90 - يىللاردىن بۇيان، ئۇ قەتئىي جاسا- رەت بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، كارخانىنى 5 يىلدا 5 چوڭ قەدەم ئاشلاتقۇزدى. 1998 - يىلى كارخانا ئالغان ئالتۇن مىقدارى 33 مىڭ سەرلىك چوڭ ئۆتكەلدىن بۆسۈپ ئۆتۈپ، 5 يىلدا ئازكەم 14 ھەسسە كۆپەيدى، ئېلىنغان پايدا 5 يىلدا 14 ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى، دۆلەتكە 75 مىليون يۇەندىن كۆپ باج تاپشۇردى، شۇنداق قىلىپ ئاپتونوم رايوندىكى 5 چوڭ نۇقتىلىق ئالتۇن كان قاتاردىن ئورۇن ئالدى. ش ئۇ ئا ر پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن قۇمۇل ئالتۇن كانىغا «چۆل - بايقاندا باشقۇرۇلغان 1 - دەرىجىلىك كارخانا» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى. 1985 - يىلىي ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىسى بولۇپ باھالاندى ھەمدە قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ ئېگىز پەچلارنى ھەر تەرەپلىمە ئۆزگەرتىش نەتىجە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ 1991 -، 1992 - يىللىرى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى؛ 1993 - يىلى «شەرقىي يول» مەجمۇئەسى تەھرىر بۆلۈمى تەرىپىدىن

لى كېشىن كومپارتىيە ئەزاسى، ئىنژېنېر، قۇمۇل شەھەرلىك ئالتۇن كانىنىڭ باشلىقى.

«شەرقىي يولدىكى مۇنەۋۋەر كارخانىچى»؛ 1994 - يىلى قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى؛ 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىسىدىكى ئىلغار باشقۇرغۇچى، قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە ئەلا ئىختىساس ئىگىسى؛ 1996 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىر، قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار خىزمەتچى، قۇمۇل شەھەرلىك ئەمگەك نەمۇنچىسى، ئاپتونوم رايون بويىچە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى كانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى ئىلغارى؛ 1997 - يىلى قۇمۇل ژىلايىتىنىڭ ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى؛ 1998 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار خىزمەتچى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى، شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشتى ھەمدە قۇمۇل شەھەرلىك ئەمگەك نەمۇنچىسى بولۇپ باھالاندى.

جۇ گوشىڭ كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك مالىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

ئۇ، ئوچۇق - ئاشكارا ئادەم بولۇش، پاك - دىيانەتلىك ئەملدار بولۇش پرىنسىپى بويىچە، بىرىنچىدىن، سىياسىي جەھەتتە مۇستەھكەم، خىزمەتتە تىرىشچان، تۇرمۇشتا پاك، ئىنتىپاقلىقتا ئىناق بولۇش ئۇلچىمى بويىچە، رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇپ، بەتۋە ئەزالىرىغا كونكرېت ئىش تەقسىم قىلدى، ئىشلەتكەن ئادەملەردىن گۇمانلانمىدى. ئىككىنچىدىن، مالىيە ھوقۇقى بىلەن ئىش ھوقۇقىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش پرىنسىپى بويىچە، باج يىغىش - باشقۇرۇش ۋە يېزا دەرىجىلىك مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، «دەرىجىگە بۆلۈپ باشقۇرۇش، دەرىجە بويىچە مەسئۇل بولۇش» تىن ئىبارەت باشقۇرۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، يېزا مالىيىسىنىڭ كىرىم - چىقىم ئاساس سانىنى مۇڭاپىق بېكىتىپ، مالىيە، باج كادىرلىرى ۋە ھەر قايسى يېزىلىق ھۆكۈمەتلەرنىڭ مالىيە كىرىمىنى چىڭ تۇتۇش ئاكتىپلىقىنى غايەت زور دەرىجىدە قوزغىدى. ئۇچىنچىدىن، ئىشنى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشتىن باشلاپ، مەبلەغ باشقۇرۇش سالمىقىنى كۆچەيتتى، ھەر قايسى ئورۇنلارنىڭ خام چوت سىرتىدىكى مەبلىغىنى مالىيە مەخسۇس سېچوتىغا كىرگۈزۈپ ساقلاپ، كىرىم - چىقىمنى ئىككى لىنىيىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويدى، پەقەت 1998 - يىللىق خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ جۇغلانمىسىلا 42 مىليون يۈەنگە يەتتى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ باج كىرىمى 15 مىليون يۈەن كۆپ يىغىلىپ، مالىيە كىرىمىدە 100 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەل بۆسۈپ ئۆتۈلۈپ، شەھەر قۇرۇلغاندىن بۇيانقى ئەڭ يۇقىرى رېكورت يارىتىلدى. جۇ گوشىڭ 1997 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە سىستېمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى؛ 1998 - يىلى قۇمۇل ژىلايىتىنىڭ يەرلىك باج سىستېمىسى بويىچە مۇنەۋۋەر ناھىيە (شەھەر) لىك باج ئىدارىسى باشلىقى ۋە قۇمۇل شەھەرلىك 10 ياخشى چاكارنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى، شۇ يىلى شەھەرلىك مالىيە ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر رەھبەرلىك بەنزىسى بولۇپ باھالاندى.

ۋاڭ جىيۈەن كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

1994 - يىل 7 - ئايدا ۋاڭ جىيۈەن بۇ ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندە، يېڭى باج تۈزۈمىنىڭ يولغا قويۇلغىنىغا ئەمدىلا يېرىم يىل بولغان، دۆلەت بېجى بىلەن يەرلىك باجنىڭ ئايرىلغىنىغمۇ ئەمدىلا 3 كۈن بولغان بولۇپ، ئىدارىدىكى 140 نەچچە ئادەمنىڭ باج يىغىش ۋەزىپىسى ئىنتايىن مۇشكۈل ئىدى. ئۇ ئىشنى باجنى ئىدارە قىلىشتا ئالدى بىلەن ئادەمنى ئىدارە قىلىشتىن باشلاپ، باجنى ئوبدان يىغىشتا قوشۇننى ياخشى يېتەكلەشنى پرىنسىپ قىلدى. بىرىنچىدىن، ئاساسىي قاتلامدىكى بۆلۈم، پونكىتلارغا قارىتا رىقابەتلىشىپ ئىش ئورنىغا چىقىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى؛ ئىككىنچىدىن، ئىش ئورنىغا چىققان ئاساسىي قاتلام بۆلۈم، پونكىت باشلىقلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ھوقۇقنى دادىللىق بىلەن تۆۋەنگە بەردى. شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى سىستېمىسىدا تېزلىكتە بىر تۈركۈم يادرو كۇچ شەكىللەندى. ۋاڭ جىيۈەن ۋەزىپىگە تەينىلەنگەندىن بۇيان يۇقىرىدىن چۈشۈرۈلگەن باج يىغىش ۋەزىپىسى ھەر

يىلى ئورۇندالدى، 5 يىلدا جەمئىي 308 مىليون يۈەن باج يىغىلدى، ئۇ شەخسەن ئۆزى قاتنىشىپ زەربە بەرگەن تۈرلۈك باج يوشۇرۇش، باج تاپشۇرۇشتىن قېچىش دېلوسى 10 دىن كۆپ بولۇپ، دۆلەت بېجىغا يەتكەن نەچچە مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىياننىڭ ئورنى تولدۇرۇلدى. دېلو بىر تەرەپ قىلىش جەريانىدا، ئۇ، ناتوغرا ئىستىللارنى قەتئىي چەكلەپ، قانۇن بويىچە باج يىغىپ، شەھەرلىك دۆلەت بېجى سىستېمىسى ئۈچۈن ياخشى ئۇلگە تىكلەپ بەردى. 1996 - يىلدىن بۇيان ئۇ ئۈدا 3 يىل قۇمۇل ۋىلايىتى بويىچە مۇنەۋۋەر كادىر بولۇپ باھالاندى، 1998 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىلغار شەخس، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولدى.

گاۋ خۇڭمېي ئايال، قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

گاۋ خۇڭمېي سوت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 17 يىل جەريانىدا، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلغان، دېلولارنى مەدەنىي بېجىرگەن، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك، تىرىشچان بولغان. ئۇ، دېلو بېجىرىشىنىڭ بىر يۈرۈش ئۇنۇملۇك ئۇسۇللىنى يەكۈنلەپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە ئاممىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئالقىشىغا سازاۋەر بولغان. خەلقنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىش ئۈنۈمىنى كۆتۈرۈپ ئىستىكى، شۇنداقلا خىزمەتتىكى ئەنگۈشتىرى؛ ئۇنىڭدا سوت كەسپىنى پىششىق بىلىدىغان، قاتتىق سىناقلارنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان كەسپىي سەۋىيە بولۇپ، بىر يىلدا ئۆز ئالدىغا 218 دېلونى سوت قىلىپ ئاخىرلاشتۇرۇشتەك ئەلا يۇقىرى رېكورت يارىتتى. ئۇ، 1983 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە كۆپ قېتىم قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر سوتىيە، دېلو بېجىرىش ماھىرى بولۇپ باھالاندى؛ 1995 - يىل 2 -ئايدا 3 - دەرىجىلىك؛ 1996 - يىل 1 - ئايدا 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى؛ 1995 - ، 1996 - يىللىرى ئۈدا 2 يىل قۇمۇل ۋىلايىتى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولدى؛ 1997 - يىل 4 - ئايدا 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر سوتىيە بولۇپ باھالاندى؛ 1998 - يىل 9 - ئايدا قۇمۇل شەھىرى بويىچە 10 نادىر مەدەنىيلىك ئۇلگىسىنىڭ بىرى، مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى بولۇپ باھالاندى؛ 1999 - يىل 1 -ئايدا ۋىلايەت بويىچە مۇنەۋۋەر سوتىيە بولۇپ باھالاندى.

جاڭ جىپىڭ كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئىقتىساد كوللېگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى.

ئۇ ئاددىي خىزمەت ئورنىدا بېرىلىپ ئىشلەپ، ئۇن - تىنسىز تۆھپە قوشتى، دۆلەتنىڭ قانۇن - تۈزۈملىرىگە، خەلقنىڭ سوت ئىشلىرىغا سادىق بولۇپ، قانۇننى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، قەيسەر - سۈبانلىق بولدى. ئۇ ئىقتىسادىي سوت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىش جەريانىدا، ھەربىر دېلو دەۋاسىنى قانۇن بويىچە ئادىل بىر تەرەپ قىلدى. 1998 - يىلى ئۇ پېۋا زاۋۇتىنىڭ ۋەيران بولۇش دېلوسىنى تەرگەۋ قىلغاندا، يېرىم يىلدا بىر كۈنمۇ ئارام ئالماي، بايرام قىلماي دېگەندەك ئىشلەپ، بۇ دېلونى يۇقىرى سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ھالدا تولۇق، ئوڭۇشلۇق ئاخىرلاشتۇرۇپ، شەھەرلىك پارتكوم رەھبەرلىكىنىڭ، ھېساب ئېنىقلاش گۇرۇپپىسىنىڭ ھەم كېڭەشمە سوتىنىڭ تولۇق مۇئەييەنلەشتۇرۇشىگە ئېرىشتى. ئۇ، ۋەيران بولۇش دېلوسىنى تەرگەۋ قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مىنۇت - سېكۇنتمۇ قولدىن بەرمەي، ئىقتىسادىي دېلودىن 120نى بېجىردى. جاڭ جىپىڭ 1994 - يىلى بىر قېتىم 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 1995 - يىلى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى، 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى ئۈدا 2 يىل قۇمۇل شەھەرلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولدى، 1999 - يىل 1 - ئايدا 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 1999 - يىل 2 -ئايدا قۇمۇل شەھىرى بويىچە 10 نادىر قاراۋۇلنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى، شۇنداقلا 1995 - يىلدىن باشلاپ ئۈدا 3 يىل دېلو بېجىرىش ماھىرى بولۇپ باھالاندى.

ۋېي شۇاڭيى كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك شەھەر مەمۇرىيىتى باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى.

ۋېي شۇاڭيى كارخانىدىكى بىر بەن ئادەمنى يېتەكلەپ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىپ، شىركەتنىڭ ئىككى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتۈردى، شىركەتنىڭ مەسئۇلات قىممىتى، پايدىسى جەھەتتىكى تۈرلۈك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى يىلمۇ يىل زور ھەجمدە

ئاشۇردى. 1998 - يىلى كارخانىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 45 مىليون

40 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 128.14٪؛ پايدىسى 1 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 148.76٪؛ تاپشۇرغان پايدا - بېجى 1 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 35.03٪؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 7824 يۈەنگە يېتىپ، 10.6٪ ئاشتى. 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى قۇمۇل شەھەرلىك شەھەر مەمۇرىيىتى باش شىركىتى شەھەرلىك قۇرۇلۇش كومىتېتى سىستېمىسى بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى ھەمدە بۇ شىركەتكە شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇن، ئىككىنچى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنىلىك ئورۇن، تازىلىقتا ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغار ئورۇن دەپ نام بېرىلدى. ۋېي شۇاڭيې 1997 - ، 1998 - يىللىرى شەھەرلىك قۇرۇلۇش كومىتېتى سىستېمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، 1999 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئەمگەك نەمۇنچىسى بولدى.

غوپۇر روزى كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

غوپۇر روزى كىشىلەرگە سەمىمىي مۇئامىلە قىلىدۇ، تۇرمۇشتا ئاددىي - ساددا. ئۇ ئۆزاق مۇددەت ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سەپتە جاپالىق ئىشلىدى. ئىدارىدىكىلەرنى يېتەكلەپ، يۇقىرىدىن تۆۋۈنگىچە ھەمدىلەن ئورمانچىلىق بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىدىغان ۋەزىيەتنى يارىتتى.

1998 - يىلى قۇمۇل شەھىرىدە ئورمان بەرپا قىلىنغان كۆلەم 1280

گېكتارغا يېتىپ، 1986 - يىلدىكىنىڭ 4.59 ھەسسىسىگە توغرا كەلدى. 1998 - يىلى دەل - دەرەخ زاپىسى مىقدارى 238 مىڭ 717 كۇبادرات مېتىر. غا، ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش دەرىجىسى 90٪تىن يۇقىرىغا يېتىپ، 1986 - يىلدىكىدىن 42 پىرسەنت پوئىنتى ئاشتى؛ ئورمانچىلىق ئىقتىسادىي كىرىمى 62 مىليون 143 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى.

غوپۇر روزى 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورمانچىلىق سىستېمىسى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، 1992 - يىلى دۆلەتنىڭ «3 شىمال» ئىھاتە ئورمانلىقى سىستېمىسى بويىچە 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار خىزمەتچى، 1996 - يىلى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە پەننى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار خىزمەتچى، 1997 - يىلى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئاپتونوم رايون بويىچە ئورمان بەرپا قىلىپ كۆكەرتىشتىكى ئىلغار شەخس، 1998 - يىلى قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى ۋە قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى.

جۇ شىنيۈەن كومپارتىيە ئەزاسى، كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قۇمۇل شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى.

جۇ، قۇمۇل شەھەرلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئەھلىيىتىگە ۋە شەھەرلىك پارتكومىنىڭ مەركىزىي خىزمىتىنىڭ ئەھلي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، بىر يىلدا ئۇل سېلىش، 2 يىلدا يۇكسىلىش، 3 يىلدا چوڭ بۇرۇش

نىشانىنى تۇزۇپ چىقتى. ۋە مۇشۇ نىشان بويىچە كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ پۈتكۈل خىزمىتىنى 10نى تۈتۈشقا ئايرىپ، ياش پىدائىيلار پائالىيىتىگە ئوخشاش تۇرلۇك خىزمەتلەرنى كەڭ ۋە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ياشلارنىڭ زەربىدارلىق رولىنى جارى قىلدۇردى، «ئۈمىد» قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى يولغا قويۇپ، شەھەر بويىچە قېيىنچىلىقى بار 312 ئوقۇغۇچىنىڭ ئوقۇش خراجىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. ئۇنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، قۇمۇل شەھەرلىك كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتىدە تۇرلۇك ۋەزىپىلەر غەلىبىلىك ئورۇندالدى. شۇڭا بۇ كومىتېت 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئۈدا 4 قېتىم قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە ئىلغار ئىتتىپاق كومىتېتى؛ 1996 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئىتتىپاق كومىتېتى تەرىپىدىن ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى؛ 1997 - يىلى ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە 100 ياخشى ناھىيە (شەھەر) لىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ بىرى دەپگەن

شەرەپلىك نام بېرىلدى؛ ياشلار - ئۆسمۈرلەر خىزمىتى كومىتېتىغا ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك ياشلار - ئۆسمۈرلەر كومىتېتى تەرىپىدىن ئىلغار كوللېكتىپ دەپ نام بېرىلدى. جۇ شىنيۈەن 1995 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر كادىر، شەھەرگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى؛ 1997 - ۋە 1998 - يىللىرى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى بولۇپ باھالاندى.

دۇ يۈەنشىڭ كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ، 1998 - يىل 2 - ئايدا قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مۇدىرلىقىغا يۆتكەلگەندىن كېيىن، شەھەرنىڭ مۇھىت تازىلىقىنى سۈپەت نىشانى بويىچە باشقۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويدى، كۆزنەك كەسىپلەردە قېلىپلاشقان مۇلازىمەتنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى، تۇرمۇش ئىخلاتلىرىنى خالتىلاشتۇرۇش سۇرئىتىنى پائال ئىلگىرى سۈردى، ھەقلىق مۇلازىمەت بازىرىنى تىرىشىپ كېڭەيتتى، شەھەر مۇھىتى تازىلىقىنىڭ ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتتى. قائىدە - تۈزۈملەردىن 67نى مۇكەممەللەشتۈردى. شەھەر كوچىلىرىنىڭ بىر قېتىملىق تازىلىنىش كۆلىمى 25% كۆپەيدى، ئەخلەتلەرنىڭ زىيانسىزلاشتۇرۇش بىر تەرەپ قىلىنىش مىقدارى 15% كۆپەيدى، ئەخلەتلەرنىڭ تازىلىنىپ توشۇلۇش نىسبىتى ۋە زىيانسىزلاشتۇرۇلۇپ بىر تەرەپ قىلىنىشى 100%كە يەتتى، ھەقلىق مۇلازىمەت تىجارەت سومىسى 20%كۆپەيدى، ئەخلەتلەرنى خالتىلاشتۇرۇشنىڭ قاپلاش كۆلىمى 60% كېڭەيدى. ئاممىۋى ھاجەتخانىدىن 3ى ئۆزگەرتىپ ياسالدى، مېۋە - چېۋە شۆپىكى ساندۇقىدىن 800ى ئورنىتىلدى ۋە يېڭىلاندى. مۇھىت تازىلىقى ئورنى قۇرغان باقمىچىلىق مەيدانىغا شۇ يىلى مەبلەغ سېلىنىپ، شۇ يىلى مەنپەئەت ئېلىندى، كاتەكتە ساقلىنىپ قالغان توخۇم توخۇسى 1500 بولدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ بىناسى پۈتتۈرۈلۈپ، 36 كىشى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى. شەھەر مۇھىت تازىلىقى ئالاھىدە ياخشىلانغاچقا، قۇمۇل شەھىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ «تەڭرىتاغ لوكقىسى» نى تالىشىش مۇسابىقىسىدە غەلىبە قىلدى. دۇ يۈەنشىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ «تەڭرىتاغ لوكقىسى» نى تالىشىش مۇسابىقىسىدە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

يۈەن فاڭ ئايال، كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۆيۈشمىسىنىڭ رەئىسى.

ئۇ، قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە شۇجىسى بولغان مەزگىلدە، مۇھىت تازىلىقى ئورنى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، قۇمۇل ۇلايىتى دەرىجىلىك «مەدەنىي ئورۇن»، شەھەر دەرىجىلىك «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنىچى ئورۇن»، «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنىچى ئورۇن»، «نامراتلارنى يۆلەپ، قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىشتە ئىلغار ئورۇن»، شەھەر قۇرۇلۇشى سىستېمىسى بويىچە «مۇنەۋۋەر پارتىيە ياچېيكىسى» ۋە «ئىلغار ئورۇن» قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى. ئۇ، قۇمۇل شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۆيۈشمىسىغا رەئىس بولغاندىن كېيىن، سوتسىيالىست بازار ئىگىلىكى شارائىتىدىكى ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى خىزمىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە تەلىپى ئۇستىدە ئىستايىدىل ئىزدىنىپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ئومۇمىيەت ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەشتىن ئىبارەت خىزمەت تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۆيۈشمىلىرىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تۈزۈلمىسى ئۆزگەرگەن كارخانىلاردىكى ئىشچىلار ئۆيۈشمىلىرىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇش خىزمىتىنى نۇقتىلىق تۇتۇپ، زىيان تارتىپ ئىشلەپچىقىرىشنى توختىتىپ قويغان كارخانىلارغا پائال سودىگەر چاقىرىپ، مەبلەغ جەلپ قىلىپ، نامراتلارنى يۆلەپ، قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىپ، ئىشچىلار ئۆيۈشمىسىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش جەريانىدىكى ئىشتىراك قىلىش ۋە ئالغا سۈرۈش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. ئۇنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە، قۇمۇل شەھەرلىك ئەمگەك ماجىراسىنى مۇرەسسە قىلىش كومىتېتى (گۇرۇپپىسى)، قۇمۇل شەھەرلىك نامراتلارنى يۆلەش، قىينىچىلىقتا

قالغانلارغا ياردەم بېرىش فوندى جەمئىيەتى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلدى ھەمدە 50 مىڭ يۈەن قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش مەبلىغى توپلاپ، قۇمۇل شەھىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلەپ، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىش خىزمىتىگە دەسلەپكى قەدەمدە ئۆل سالدى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مەدەنىي ئورگان، يۈەن فالۇ قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى رەئىسى، قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى.

چى دۇك كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى.

ئۇ ۋەزىپە ئۆتىگەن مەزگىلىدە، قۇمۇل شەھىرىنىڭ يەر باشقۇرۇشىدا ساقلانغان مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ «ئۇچىنى تۇتۇش» (ئاساسىنى تۇتۇش، ئاساسىي قاتلامنى تۇتۇش، قېلىپلاشتۇرۇشنى تۇتۇش) تىن ئىبارەت خىزمەت تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئىچكى رىغبەتلەندۈرۈش مېخانىزمىنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خىزمەت مۇناسىۋىتىنى راۋانلاشتۇرۇپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى قېلىپلىشىش ئىزىغا سالدى. 1998 - يىلى يەر تىزىملاش قەدىمى تېزلىتىلىپ، يەر تىزىملاش خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك تاماملىنىپ، يەر سودىسى بازىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش، يەر مۇلكىنىڭ يوقلىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ئۇل سېلىندى. قۇمۇل شەھىرىنىڭ يەردىن پايدىلىنىش ئومۇمىي پىلانى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشىدىن ئۆتتى ھەمدە يەر ئېچىشنى ئېنىقلاش خىزمىتى تاماملىنىپ، ئارخېنى كومپيۇتېرلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەرلىك قانۇن - تۈزۈم قۇرۇلۇشى، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش جەھەتلەردىمۇ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك يەر - زېمىن باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق يەر - زېمىن باشقۇرۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، چى دۇك قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىر بولۇپ باھالاندى.

ياك جۇن كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەنشى تېياتىرى ئۆمىكىنىڭ باشلىقى.

ئۇنىڭ پارتىيەئىلىكى ۋە كەسىپچانلىقى كۆچلۈك، پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدۇ، يولداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىشقا ماھىر. ئۇ، ئورۇنىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈردى. ئۇ تېياتىر ئۆمىكىدىكىلەرنى يېتەكلەپ، زاۋۇت - كان، يېزىلارغا بېرىپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتېيىنىڭ روھىنى، قۇمۇل ژىلايىتىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى تەشۋىق قىلدى، 2 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرى، زاۋۇت، كان - كارخانا، ھەربىي قىسىم، نېفىتلىك قاتارلىق ئورۇنلاردا 200 قېتىمدەك ئويۇن قويدى. ژىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش - پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكىدە تىياتىر ئۆمىكى توزگەن ۋە دېرىزورلۇق قىلغان «بوران - چاپقۇنلۇق 12 - مارت» ناملىق ئوپېرا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، تېز تېمپىلىق ناخشا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئۇ يەنە 2 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئېچىلىش مۇراسىمىنىڭ سەنئەت نومۇرلىرى باش سەھنە مۇلازىملىق خىزمىتىگە قاتنىشىپ، مۇنەۋۋەر سەھنە مۇلازىمى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولدى.

چۇي فەنراك كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك سۇلياۋ زاۋۇتىنىڭ باشلىقى. ئۇ پىكىر قىلىشتا دادىل، خىزمەتتە پۇختا، ئىستىلدا توغرا. 1996 - يىلى زاۋۇت باشلىقى بولغاندىن كېيىن، كارخانىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، كارخانىنى دادىل تەرتىپكە سېلىپ ۋە ئىسلاھ قىلىپ، زاۋۇتتىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىدى. 1998 - يىلىنىڭ

ئاخىرىغىچە كارخانىنىڭ مال - مۈلۈك سوممىسى 8 مىليون 260 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن 3.41 ھەسسە ئاشتى، يىللىق ئوتتۇرىچە بالداقسىمان ئېشىشى 50% بولدى؛ 1998 - يىلى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن 2.65 ھەسسە ئاشتى، يىللىق ئوتتۇرىچە بالداقسىمان ئېشىشى 30% بولدى، پايدا 181 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلان 120% ئورۇندالدى؛ زاۋۇت بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە مائاش كىرىمى 7440 يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 12.7% ئاشتى. تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەردە قۇمۇل شەھىرىگە قاراشلىق يېنىك سانائەت كارخانىلىرى بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. 1997 - يىلى چوڭ فەنراك قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىسى، 1998 - يىلى شەھەر دەرىجىلىك ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى.

جەمئىيەت غوجائەخمەت

كومپارتىيە ئەزاسى، قۇمۇل شەھەرلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ 1993 - يىل 4 - ئايدا پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىنى ئۈستىگە ئالغاندىن بۇيان، پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىدىكى بىر بەن ئادەمنى يېتەكلەپ، پارتىيىنىڭ پىلانلىق تۇغۇنقا دائىر سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، بېرىلىپ ئىشلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىدى. ئىدىيىدە سىناقلاردىن ئۆتكەن، ئىستىلدا سەممىي، ماسلىشىچانلىقى كۈچلۈك بىر تۈركۈم پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنى يېتىشتۈردى. «ئاساسىي قانلامنى تۇتۇش، ئۇل سىلىش، سەۋىيىنى ئۈستۈرۈشتىن ئىبارەت خىزمەت تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۇچىنى ئاساس قىلىش، ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش قاتارلىق پىلانلىق تۇغۇت تەلەپلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، تاغلىق رايونلار، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ئۇزلۇكسىز ئىلگىرى سۈرۈپ، قۇمۇل شەھىرىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈردى. بىر قانچە يىلدىن بۇيان، شەھەر بويىچە 22 يېزا - بازار، 3 مەھەللە ئىش باشقارمىسى، 103 كەنت كومىتېتىدا ئۇنىڭ جاپالىق تەرلىرى ئاقمىغان يەر يوق. شەھەر بويىچە پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى 1993 - يىلدىكى 98.91% تىن 1997 - يىلدىكى 99.92% كە، ئۇزاق ئۇنۇملۇك تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى 59.54% تىن 66.87% كە ئۆستى؛ بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى 98%تىن 99.92%كە، ئۇزاق ئۇنۇملۇك تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى 48.14% تىن 56.43%كە ئۆستى. 1998 - يىلى شەھەر بويىچە پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى 100% بولدى. 1995 - يىلى جەمئىيەت قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىر، 1997 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، 1998 - يىلى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىر ۋە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى.

ۋاڭ شىنرۇڭ

ئالىي تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە، 1976 - يىلى خىزمەتكە قاتنىشىپ، لوپنۇر ناھىيىلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، مۇدىرى، 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى، ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، سىياسىي كېڭەش لوپنۇر ناھىيىلىك 10 - ، 11 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان.

ئۇ پىداگوگىكا مەكتىپىنى پوتتۇرگەندىن كېيىن، ئىزچىل ھالدا مائارىپ سېپىدە جاپا چېكىپ ئىشلىدى. رەھبەرلىك ئورنىغا ئۆستۈرۈلگەندىن

كېيىن ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ۋە ئوقۇتۇش ئۈسۈلىنى ياخشىلاشنى نۇقتا قىلىپ، ھەر مىللەت ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ئارىسىدا يېگانچە مائارىپ - ئوقۇتۇش قارىشىنى تۈرغۇزدى؛ ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە نىشانلىق ئوقۇتۇش، مەۋسۇم ئاخىرىدا ئوقۇتۇشنى سىناپ كۆرۈشنى قانات يايدۇردى، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە سىنىپنى تاپشۇرۇپ بېرىش - تاپشۇرۇۋېلىش تۈزۈمى، ترانسكرىپسىيەلىك خەت تونۇش، مۇددەتتىن بۇرۇن ئوقۇش - يېزىش، مەركەزلەشتۈرۈپ خەت تونۇش قاتارلىق ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئەنئەنىۋى مائارىپ، ئوقۇتۇش ئىدىيىسىنىڭ زامانىۋى مائارىپ، ئوقۇتۇش ئىدىيىسىگە بۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. ئۇ ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى

رىنىڭ زامانىۋى ماۋارىپ، ئوقۇتۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ماۋارىپ، ئوقۇتۇش، تەتقىقات كەپپىياتىنى ناھىيىدىكى بارلىق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە قويۇق لاشتۇردى، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ساپاسىنى تەدرىجىي ئۆستۈردى. ناھىيە بويىچە ماۋارىپ، ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش سەۋىيىسى ئىلمىيلىشىش، قېلىپلىشىش، نىشانلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلدى. ئاز كەم 10 يىل بوشاشماي تىرىشىپ، كۆپ تەرەپلەپ مەبلەغ توپلاش ئارقىلىق، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى يېڭىلىدى ۋە ئۆزگەرتتى. 8 نى يۇرۇشلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشى، تەجرىبىلىك ئوقۇتۇشنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 1992 ـ، 1994 ـ، 1995 - يىللىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ، ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى ھەمدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى. لوپنۇر ناھىيىسىنىڭ «ئىككى ماۋارىپ»، «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، 1986 - ۋە 1997 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ باھالاپ تەكشۈرۈپ ناپشۇرۇۋېلىشىدىن ئۆتۈپ، لايىقەت گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. ۋاقىت شىنرۇڭمۇ يىلمۇيىل ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەقدىرلىشىگە ۋە مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى.

جۇ يۈڭگۇي 1971 - يىل 3 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، شۇ يىلى 9 - ئايدا قاغىلىق ناشيول ئاسراش باش ئۇچاستىكىسىغا تەقسىم قىلىنىپ، قاغىلىقتىن شىزاڭنىڭ ئالىي ۋىلايىتىگىچە بولغان ناشيول ئاسراش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان، 1979 - يىلى يەكەن قاتناش نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش پونكىتىغا يۆتكىلگەن، 1985 - يىل 8 - ئايدا جۇڭگو كومپارتىيىسىگە كىرگەن، 1986 - يىلى يەكەن قاتناش باشقۇرۇش پونكىتىغا باشلىق بولغان، 1987 - يىلى يەكەن يول ئاسراش خىراجىتى يىغىشنى تەپتىش قىلىش پونكىتىغا باشلىق بولغان، 1990 - يىلى قەشقەر قاتناش خىراجىتىنى تەپتىش قىلىش پونكىتىغا سىياسىي رەھبەر بولغان ھەمدە پارتىيە باش ياچەيكا ھەيئەتلىكىگە، ئورگان

پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلانغان، 1997 - يىلى قەشقەر قاتناش ئۆلچەملىك خىراجىتىنى يىغىش - تەپتىش قىلىش باشقارمىسىنىڭ سىياسىي كومىسارى، 1998 - يىلى تەپتىش قىلىش باشقارمىسىنىڭ باش ياچەيكا شۇجىسى بولغان.

جۇ يۈڭگۇي ئىشچىدىن پەيدىنپەي رەھبىرىي كادىر بولۇپ يېتىلدى. ئۇ ئۈيغۇرچىنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ، مىللىيلار رايونىدا كۆڭۈلدىكىدەك خىزمەت قىلىش ئۈچۈن ئاساس يارانتى. ئۇ، قاتناش خىراجىتى يىغىش، تەپتىش قىلىش خىزمىتىدە، ئەمەلىيەتكە چۆكۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۈنۈپ، ئورۇنلىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى ئوخشاش كەسپىتكىللەرنىڭ ئالدىغا ئۆتكۈزدى، شۇڭا بۇ ئورۇن كۆپ قېتىم قاتناش نازارىتى تەرىپىدىن «ئىلغار ئورۇن» دەپ نامغا ئېرىشتى، قاتناش نازارىتى پارتكۇرۇپپىسى، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم بۇ ئورۇنغا كۆپ قېتىم «پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتىكى ئىلغار پارتىيە باش ياچەيكىسى»، «كەسپىنى قېلىپلاشتۇرغان پارتىيە ياچەيكىسى»، «ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتتىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئۆلچەمگە يەتكەن ئۇلۇغلىنىك ئورۇن»، «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزەشتىكى ئىلغار ئورۇن»، «بىخەتەر، مەدەنىي ئورۇن» دەپ نامغا نامىلارنى بەردى. 1998 - يىلى «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. جۇ يۈڭگۇيغا قاتناش نازارىتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى»، «مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى»، «ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتتىكى ئىلغار شەخس»، «مۇنەۋۋەر پارتىيە ياچەيكىسى شۇجىسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس» دەپ نامغا نامىلار بېرىلدى.

ياقۇپ يۇقۇپ 1966 - يىلى شىنجاڭ ئاپتوموبىل شوپۇرلىرى مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، شىنجاڭ 6 - ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى 3 - كالونغا تەقسىم قىلىنغان،

1971 - يىلى جۇڭگو كومپارتىيىسىگە كىرگەن، 1973 - يىلى 3 - كالونىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1980 - يىلى قەشقەر قاتناش نازارەت قىلىش -

باشقۇرۇش پونكىتىغا يۆتكىلىپ كېلىپ تەكشۈرگۈچى بولغان. 1983 - يىلى قەشقەر قاتناش نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ باشلىقى، 1987 - يىلى قەشقەر تاشيول ئاسراش ھەققى يىغىش - تەپتىش قىلىش پونكىتىنىڭ باشلىقى، 1990 - يىلى قەشقەر قاتناش خىراجىتى يىغىش - تەپتىش قىلىش پونكىتىنىڭ باشلىقى، 1997 - يىلى قەشقەر ئۆلچەملىك قاتناش خىراجىتىنى يىغىش - تەپتىش قىلىش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى بولغان. ئۇ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ھەيئىتى، پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، پارتكوم ئەزاسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن.

6 - قاتناش شىركىتىدە ئىشلىگەن مەزگىلدە 600 مىڭ كىلومېتىر يولنى بىخەتەر مېڭىپ، 20 تونىنا بېنزىن ئىقتىساد قىلىپ، 17 بالون تېجەپ، دۆلەتكە 154 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتىپ بەردى. ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 13 قېتىم ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى. قاتناش ئۆلچەملىك خىراجىتىنى يىغىش - تەپتىش خىزمىتىنى ئىشلەش جەريانىدا ئېلىشقا تېگىشلىكلىرىنى قالدۇرۇپ قويماسلىق، كەچۈرۈم قىلىشقا تېگىشلىكلىرىنى ئالماسلىق پرىنسىپىدا چىڭ تۇردى، 1987 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە 811 مىليون 458 مىڭ 200 يۈەن قاتناش ئۆلچەملىك خىراجىتى يىغىپ، پىلاندىكىدىن 60 مىليون يۈەن ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز تاشيول قۇرۇلۇشى ئىشلىرىغا تۆھپە قوشتى، ياقۇپ يۈقۇپ كۆپ يىللاردىن بۇيان، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قائىلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى قاتناش ئۆلچەملىك خىراجىتى يىغىش - تەپتىش قىلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشى، ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقى قاتارلىق جەھەتلەردە كۆچ چىقىرىپ، ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى، شۇڭا تەكشۈرۈش باشقارمىسى قاتناش نازارىتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، قاتناش نازارىتى پارتكومى بۇ باشقارمىغا كۆپ قېتىم «پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشتىكى ئىلغار پارتىيە باش ياچېيكىسى»، «كەسپىنى قىلىپلاشتۇر-غان پارتىيە ياچېيكىسى»، «ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتتىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى قىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئۆلچەمگە يەتكەن ئۆلگىلىك ئورۇن»، «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزەشتىكى ئىلغار ئورۇن»، «بىخەتەر - مەدەنىي ئورۇن»، «تازىلىقتا ئۆلچەمگە يەتكەن ئورۇن» دېگەندەك ناملارنى بەردى، 1998 - يىلى «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن» دېگەن نام بېرىلدى. ياقۇپ يۈقۇپقىمۇ قاتناش نازارىتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى»، «مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس»، «ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس»، «شىنجاڭ بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىلغار خىزمەتچى» دېگەندەك ناملار بېرىلدى، 1995 - يىلى «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئىلغار خىزمەتچى» دەپ نام بېرىلدى.

ۋاڭ چاۋ كومپارتىيە ئەزاسى، پەيزاۋات ناھىيىلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، قوشۇمچە ئۆي ئىلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى.

ئۇ ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۈكۈپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئىداردىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ، ناھىيە بويىچە شەھەر قۇرۇلۇشىنىڭ يېقىنقى مەزگىللىك ۋە كەلگۈسى ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە ھېرىپ - چارچاشتىن قاچماي، تۇشمۇتۇشقا قاتراپ، كۆپ تەرەپلەپ مەبلەغ توپلىدى. ناھىيىنىڭ يۇندا چىقىرىۋېتىش قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك پۈتتۈرۈش

ئۈچۈن، ئۇرۇمچىگە كۆپ قېتىم بېرىپ - كېلىپ، بۇ قۇرۇلۇشنى ئوڭۇشلۇق تاماملىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ناھىيە بازىرىنىڭ 17 كىلومېتىرلىق ئايلانما يولىغا ئاسفالت يېتەكلەش ۋەزىپىسى چۈشۈرۈلگەندە، ئۇ قۇرۇلۇش تېخنىكا خادىملىرىغا باشچىلىق قىلىپ 1 - سەپتە كۆرەش قىلىپ، بىۋاستە قوماندانلىق قىلىپ، قۇرۇلۇشنىڭ ئۆز ۋاقتىدا، سۈپەتلىك ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ئۇ خىزمەت جەريانىدا پرىنسىپتا چىڭ تۇردى، ھەرگىز ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆڭىچىگە چوغ تارتمىدى، يولداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىشقا ماھىر بولدى، بيۇروكراتلىق، مۇبالىغچىلىككە قەتئىي قارشى تۇردى، ئۇنىڭ يول ئېچىپ يېگىلىق يارىتىش روھى كۆچلۈك، دېموكراتىك ئىستىلى ياخشى، ئۇ مەسىلىلەرگە يولۇقسا باشقىلار بىلەن مەسلىھەتلىشىپ ھەل قىلدى، چوڭ ئىشتا پرىنسىپنى، كىچىك ئىشتا پەزىلەتنى تەكتىلىدى، شەھەر قۇرۇلۇشى ئىدارىسى ئۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە كۆپ قېتىم ئىلغار

كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى، ئۇنىڭ ئۆزىمۇ كۆپ قېتىم ژىلايەت ۋە ناھىيە بويىچە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

بى شىنخۇ كومپارتىيە ئەزاسى، ئىنژېنېر، پەيزاۋات ناھىيىلىك بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ دىرېكتورى.

ئۇ، 1985 - يىلى پەيزاۋات ناھىيىلىك بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىگە كېلىپ خىزمەت قىلغاندىن بۇيان، خىزمەتتە ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، جاپاغا چىداپ ئىشلىدى، خىزمەت ئىنتىزامىغا رىئايە قىلدى، پرىنسىپتا چىڭ تۇردى، تۈرمۇشتا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە كۆڭۈل بۆلدى، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلدى. 1995 - يىلى شىركەتنىڭ دىرېكتورلۇقىغا تەيىنلەنگەندىن كېيىن، ئىشنى ئىستىل ۋە ئىنتىزامنى تەرتىپكە سېلىشتىن باشلاپ، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورناتتى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى. باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، سۈپەت ۋە ئۈنۈمنى تەكىتلەپ، شىركەتنىڭ ئۈنۈمىنى يىلمۇ يىل ئۆستۈردى. تىجارەت مەسئۇلات قىممىتىنى 1993 - يىلدىكى 8 مىليون 790 مىڭ يۈەندىن 1998 - يىلدىكى 21 مىليون يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان پايدا - باجنى 1993 - يىلدىكى 420 مىڭ يۈەندىن 1998 - يىلدىكى 3 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمىنى 1993 - يىلدىكى 2400 يۈەندىن 1998 - يىلدىكى ئازكەم 10 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شىركەت ئۈنۈمىنى تەشكىللىشى ۋە رەھبەرلىك قىلىشى نەتىجىسىدە 6 بىناكارلىق - قۇراشتۇرۇش شۇبە شىركىتى ۋە بىناكارلىق ماتېرىياللىرى بىلەن تەمىنلەش شىركىتى، ماشىنا - ئۈسكۈنە رېمونت شىركىتىگە تەرەققىي قىلدى ھەمدە ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى كارخانا لايىھەلەش، توپا قۇرۇلۇشى، قۇراشتۇرۇش، بېزەش، ئۆي - زېمىن تەرەققىياتى بىر گەۋدىلەشكەن ئۈنۈمبرسال كارخانىغا تەرەققىي قىلدى. قەشقەر ژىلايىتى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان قۇرۇلۇش سۈپىتىنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا بۇ شىركەت ئۈدا 3 يىل ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھەر يىلى ژىلايەت، ناھىيە بويىچە توختامغا رىئايە قىلغان، ئىناۋەتكە ئەھمىيەت بەرگەن كارخانا بولۇپ باھالاندى. بى شىنخۇمۇ خىزمەتتىكى نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغاچقا كۆپ قېتىم مۇكاپاتلاندى.

ئىلغار كوللېكتىپلار

توققۇزتارا ناھىيىلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسى بۇ ئىدارە «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا چىڭ تۇتۇش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، باج كىرىمى تېپىشنى مەركەز قىلىپ، قانۇن ئارقىلىق تىزگىنلەش، ئادىل، مەدەنىي، ئۇنۇملۇك بولۇشتىن ئىبارەت باج باشقۇرۇش فاڭجېنى ۋە يېغىش - باشقۇرۇشنى كۆچەيتىش، يوچۇقلارنى ئېتىش، چىرىكلىكنى جازالاش، قېپقالغان باجلارنى ئېنىقلاپ يىغىۋېلىش- تىن ئىبارەت خىزمەت فاڭجېنى بويىچە، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، باج يىغىش ۋەزىپىسىنى يىلمۇيىل ئاشۇرۇپ ئورۇندى. شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا، يەرلىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات، ئىجتىمائىي مۇقىملىق، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشتى. پارتىيە ياچېيكىسى، ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، ئايالار كومىتېتى، ئىتتىپاق ياچېيكىسى قاتارلىق تەشكىلاتلارغا ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلار ئۈدا 3 يىل «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى»، «ئىلغار ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى»، «ئىلغار ئايالار كومىتېتى»، «ئىلغار ئىتتىپاق ياچېيكىسى» قاتارلىق ناملارنى بەردى؛ ئىتتىپاق ياچېيكىسىغا كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ئىلى ژىلايەتلىك كومىتېتى ئىلى ژىلايىتى بويىچە 1998 - يىللىق «10 ياخشى ئىدارە، كارخانا، كەسىپي ئورۇن ئىتتىپاق تەشكىلى» نامى بىرى دەپ نام بەردى؛ ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتى ئاپتونوم رايون بويىچە 2 - دەرىجىلىك ئۈلچەمگە يەتتى. بۇ ئىدارە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، ناھىيە دەرىجىلىك مەنئۇي مەدەنىيلىك، كەسىپ ئىستىلى باھالاش، ھەر تەرەپلىمە تۇزەش قاتارلىق خىزمەتلەردە 1 - بولدى؛ ژىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىي ئورۇن»، سىتېما بويىچە ژىلايەت دەرىجىلىك «پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، «ياشلار مەدەنىي ئورنى»، ۋە سىتېما بويىچە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىي ئورۇن» دېگەندەك تۇرلۇك

ناملارغا ئېرىشتى.

چىگگىل ناھىيىلىك سۇچىلىق - ئېلېكتر ئىدارىسى 1994 - يىلى بۇ ئىدارە سۇچىلىق قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش ئومۇمىي پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، 3 - 4 يىل راسا ئىشلەپ، غول ۋە تارماق ئۆستەڭلەرنى ئومۇميۈزلۈك سۇ سىڭمەس قىلىشتىن ئىبارەت كونكرېت نىشانىنى ئونتۇرىغا قويدى. 1998 - يىلغىچە سۇچىلىق ئىشلىرىغا يېگىدىن 30 مىليون 110 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ، 525 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەك، 477 سۇچىلىق ئىنشائاتى ياسالدى، 6 يېزا، 22 كەنتنىڭ ئۆستەڭلىرى سۇ سىڭمەس قىلىپ ياسىلىپ، غول، تارماق ئۆستەڭلەرنى پۈتۈنلەي سۇ سىڭمەس قىلىش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. 1993 ،، 1995 - ۋە 1996 - يىللىرى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يولغا قويۇلغان سارتوقاي سۇ باشلاش تۈگۈنى، بۇلغىن كەنتىدىكى بىر توسما، 2 ئۆستەڭلىك ئۆچاستىكىنى ئېچىش، قايىڭدىبۇلاق ئېلېكتر پونكتى قاتارلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى 21 - ئەسىردىكى ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئۆل سالدى. 1995 - يىلى يولغا قويۇلۇشقا باشلىغان دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىدا 3 يىل ئىچىدە 8 سۇ ئامبىرى ياسىلىپ، 41 قۇدۇق قېزىلىپ، 73.6 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلۇپ، 33 مىڭ 700 ئادەم، 218 مىڭ تۈياق چارۋىچىنىڭ سۇ ئېچىش، سۇ ئىشلىتىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. چىگگىل ناھىيىسى 1997 - يىلى ئالتاي ئۇلايىتى بويىچە «ئالتاي لوكئىسى» سۇچىلىق مۇسابىقىسىدە 2 - بولغاندىن كېيىن، 1998 - يىلى يەنە 1 - بولدى، شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا «تەڭرىتاغ لوكئىسى» سۇچىلىق مۇسابىقىسىدە 2 - بولدى ھەمدە ئۇلايەت دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن، ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

پىچان ناھىيىلىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى ئىشخانىسى بۇ ئىشخانا 1995 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ھۆكۈمەت تەشكىللەش، يەرلىك مەسئۇل بولۇش، تارماقلار ماسلىشىش، ئاممانى قوللىنىش، ئىلمىي تۈزەش، جەمئىيەت نازارىتى قىلىش قاتارلىقلارنى چاك تۇرۇپ، مەدەنىي، پاكىز ناھىيە بازىرى قۇرۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، باشقا تۈرلۈك خىزمەتلەرنىڭ ئومۇميۈزلۈك قانات يېيىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

3 يىلدىن بۇيان، ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق كومىتېتى ئىشخانىسى كۆپ شەكىللىك، كۆپ قاتلاملىق، ھەممە تەرەپلىك تەشۋىقاتنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا - بازارلارنىڭ ھەممىسىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ئىشلىرى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ئاپپاراتلىرى تورىنى شەكىللەندۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. سۇنى ياخشىلاش، ھاجەتخانىلارنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ئالاھىدە چاك تۇتتى، ناھىيە بويىچە ياخشىلانغان سۇدىن بەھرىمەن بولىدىغانلار 185 مىڭ 200 ئادەمگە، بەھرىمەن بولۇش نىسبىتى 94.5% كە يېتىپ، پاكىز بولمىغان سۇنى ئىچىش ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىلدى؛ 8000 ھاجەتخانا ياخشىلىنىپ، بۇنىڭدىن پايدىلىنىدىغان نوپۇس 40% كە يەتكۈزۈلدى. 1997 - يىل 4 - ئايدا پىچان ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئەڭ ياخشى پاكىز ناھىيە دېگەن نامغا ئېرىشتى. 1995 - يىلدىن 1997 - يىلغىچە ئۇدا 3 يىل ئاپتونوم رايون بويىچە ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىقتا ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىل 10 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە يېزىلاردىكى ھاجەتخانىلارنى ياخشىلاش جەھەتتە ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى. 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە ئۇدا 3 يىل ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن شىنجاڭ بويىچە ئەڭ ياخشى پاكىز ناھىيە بولۇپ باھالاندى. 1999 - يىل 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنى پىچان ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە پاكىز ناھىيە - شەھەر قۇرۇپ چىقىش نىشانىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئورۇندىاپ بولغاچقا، دۆلەتلىك پاكىز ناھىيە - شەھەرلەرنى تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىش گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن دۆلەتلىك پاكىز ناھىيە - شەھەر دەپ نام بېرىلدى.

پىچان ناھىيىلىك تىببىي دورا شىركىتى بۇ شىركەت 1959 - يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، كىچىك كارخانىدىن باشقۇرۇلۇش ئۇسۇلى ئىلغار، زامانىۋى ئەسلىھەلىرى يۇرۇشلەشكەن مۇكەممەل يېڭى كارخانىغا تەرەققىي قىلدى، ھەر قايسى يېزا - بازارلاردا 18 يەردە پارچە سېتىش نۇقتىسى تەسىس قىلىندى. 1989 - يىلى تىببىي دورا شىركىتىدە ساپاسى يۇقىرى، جەڭگىۋارلىقى كۈچلۈك رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇپ، زامانىۋى باشقۇرۇش تەدبىرى ۋە باشقۇرۇش تۈزۈمى ئورنىتىلىپ، دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلدى. كارخانا ئىچىدە - خىزمەتچىلىرىنىڭ تۆمۈر تاۋۇقى چېقىلىپ، پۈتۈنلەي ئۈنۈم ماۋاشى يولغا قويۇلۇپ، ئىچىدە - خىزمەتچىلەر- نىڭ ئاكتىپلىقى تولۇق جارى قىلدۇرۇلدى، بۇنىڭ بىلەن شىركەتنىڭ پايدىسى 1990 - يىلدىكى 97 مىڭ يۇەندىن 1998 - يىلى 250 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزۈلدى، 1998 - يىلدىكى سېتىش كىرىمى 8 مىليون 670 مىڭ يۇەنگە يەتتى. ئىقتىسادىي ئۈنۈم جەھەتتە شىنجاڭ

ھويچە ناھىيە دەرىجىلىك ئوخشاش كەسىپلەردە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتۈپ، 1996 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز تېببىي دورا ساھەسىدىكى چولپان كارخانا بولۇپ باھالاندى. ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىغمۇ ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىلدى. شىركەت ئۈدا 3 يىل ناھىيە دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن بولۇپ باھالاندى. بۇ شىركەت يەنە پۇل ئىئانە قىلىپ، مېيىپلارغا ياردەم بېرىش، ماتارىيال ياردەم بېرىش، نامراتلارنى يۆلەپ، قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىشتە چەك تۇرۇپ، ئىجتىمائىي پاراۋانلىق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇردى.

پىچان ناھىيىلىك توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى

بۇ ئىدارە «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا چەك تۇتۇش» فاڭجېنىدا چەك تۇرۇپ، ئىدىيىۋى ئىستىل ۋە خىزمەت ئىستىلىنى ئۈزلۈكسىز ئىسلاھ قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

بىر قانچە يىلدىن بۇيان بىخەتەرلىكنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش، ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس، مەنىۋى مەدەنىيەتلىك بەرپا قىلىشنى مەقسەت قىلىشتا چەك تۇرۇپ بەن - گۈرۇپپىلارنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش يەنى تىجارەتنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، كەسىپ ئىستىلىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، ئەلا مۇلازىمەت قىلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇردى. 1998 - يىلى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش، چولۇق ۋەقە سادىر قىلماسلىق يىل نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرۇپ، توك سېتىش مىقدارىنى 301 مىليون كىلوۋات - سائەتكە يەتكۈزۈپ، توك پۇلىنى يىغىۋېلىش - يۇقىرىغا تاپشۇرۇشتا قەرز قالماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى. 35 كىلوۋولتلۇق سۈگەتبۇلاق بېسىم پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. باشقۇرۇش دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىپ، بازارغا كىرىش ئۈتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەپ، بازاردىكى سودا - سېتىق ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇردى؛ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتەكلەشتۈرۈش ۋە ئىشتىن ئايرىپ ئوقۇتۇش، ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش سالمىقىنى ئاشۇردى. 1996 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە تۈرلۈك شەكىللەر بىلەن 70 نەچچە كىشىنى ئۆگىنىشكە ئۆەتتى، كادىرلارنىڭ تەربىيىلىنىش ئىشغا 120 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش، ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىش ئىشنى چەك تۇتۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشى ۋە چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدە ۋىلايەت بويىچە كۆزنەك كەسىپلەر ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ئۇنۇمنى نازارەت قىلىش، ئىش ئورنىنى ئالماشتۇرۇش، باشقۇرۇش، كىنىشكا بېجىرىش، ھەق يىغىشنى ئايرىۋېتىش قاتارلىق تۈزۈملەرنى يولغا قويدى. يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، كىنىشكا بېجىرىش رەسمىيىتىنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، تىجارەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، يەككە ۋە خۇسۇسىي ئىگىلىكنى پىچان ناھىيىسى ئىقتىسادىنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىسىغا ئايلاندۇردى. مەنىۋى مەدەنىيەتلىك پائالىيىتىنى ئاكتىپ قانات يايدۇرۇشتا نامراتلارنى يۆلەش، قىينىچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىشنى نۇقتا قىلدى ھەمدە ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەتلىك بەرپا قىلىش بويىچە تۈرلۈك ئۇنۇملۇك پائالىيەتلەرنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ئۈدا 5 يىل ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ ئۆزگەرتىش پونكىتىنى ئىشقا كىرىشتۈرۈش خىزمىتىنى تاماملىدى. 35 كىلوۋولتلۇق تۈيۈق بېسىم ئۆزگەرتىش پونكىتى، دالانكارىز بېسىم ئۆزگەرتىش پونكىتىدا بىر قېتىمدىن 2 قېتىمغىچە ئۈسكۈنە، تېخنىكا ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنىڭ ئۇنۇمۇبرسال ئاپتوماتلىشىش سەۋىيىسىنى مەملىكەت بويىچە يېڭا ئىلغىتار توربىدىكى بېسىم ئۆزگەرتىش پونكىتلىرى ئىچىدە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكۈزدى، 1998 - يىلى مەنىۋى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي پىلانىدىكى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، 3 يېڭا - بازار توك باشقۇرۇش پونكىتىدا ناھىيە دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى ھەمدە ئۇلارنى تازىلىقتا ناھىيە دەرىجىلىك قىزىل بايراقدار ئورۇنغا ئايلاندۇردى. 2 بەن - گۈرۇپپا ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىي ياشلار ئورنى بولۇپ باھالاندى. توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى ناھىيە بويىچە تۇنجى تۈركۈمدىكى مەدەنىي ساھە، باغچا شەكىللىك ئورۇن، ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ئائىلە ناۋابىتاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالىنىپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىي ئورۇنلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئوڭۇشلۇق ئۆتتى ھەمدە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

پىچان ناھىيىلىك سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى

بۇ ئىدارە 920 كارخانا، 5370 ئائىلىلىك يەككە سودا - سانائەتچى، 106 خۇسۇسىي كارخانا، 8 سودا بازىرى ۋە باشقا تۈرلۈك بازارلارنى باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان.

بىر قانچە يىلدىن بۇيان بۇ ئىدارە سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئوبرازى قۇرۇلۇشى يىلى ۋە ئادىل سودا قىلىش بويىچە قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى

باھالاندى. 1998 - يىلى بۇ ئىدارىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن دەپ نام بېرىلدى، جۇڭگو ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ دەپ نام بېرىلدى.

پىچان ناھىيىلىك شېكەر - تاماكا - ھاراق شىركىتى بۇ شىركەت كۆپ يىللاردىن بۇيان، دۆلەت سودا كارخانىسىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش، تەرەققىي قىلىش يولىنى تېپىش ئۈچۈن، تىرىشىپ ئىزدىنىپ، مېخانىزمىنى ئۆزگەرتتى؛ چوڭ كارخانىلارغا يۆلىنىش، داڭلىق مەھسۇلات ىېتىشتىن ئىبارەت ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى؛ ئەمەلىي كۈچى زور بولغان لەنجۇ «خۇاڭخې» كارخانا گۇرۇھى بىلەن كېلىشىم ئىمزالاپ، «خۇاڭخې» پۈتىنى شىنجاڭدا كەڭ دائىرىدە سېتىش ھوقۇقىغا ئېرىشتى. 10 نەچچە ژىلايەت، ئوبلاست، شەھەرگە تارقالغان سېتىش تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، «خۇاڭخې» پۈتىنىڭ يىللىق سېتىلىش سوممىسىنى 15 مىليون يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇ شىركەت 1995 - يىلدىن 1998 - يىلغىچە سېتىش كىرىمىنى 6 مىليون 40 مىڭ يۈەندىن 15 مىليون يۈەنگە، پايدىنى 40 مىڭ يۈەندىن 167 مىڭ يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلغان پايدا - باجنى 170 مىڭ يۈەندىن 393 مىڭ يۈەنگە، تۇراقلىق مۇلۇكنى 600 مىڭ يۈەندىن 2 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمىنى 3360 يۈەندىن 7800 يۈەنگە يەتكۈزدى، ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى ماس قەدەمدە ئاشۇردى. بۇ شىركەت ئۇزاقتىن بۇيان پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى، ئىككى مەدەنىيەتنىڭ بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىنى بوشاشماي چىڭ تۇتۇپ ۋە كۆلەملەشتۇرۇپ، تۈزۈملەشتۇرۇپ، مۇكەممەللەشتۇرۇپ، ئىدىيىدە سىناقتىن ئۆتكەن، كەسىپكە ماھىر ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقتى. بۇ شىركەت 1998 - يىل 6 - ئايدا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن دېگەن نامغا؛ 9 - ئايدا مەسئۇل تارماق تەرىپىدىن «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى» دېگەن نامغا؛ شۇ يىلى «نامرات‌لارنى يۆلەشتىكى سادىق ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا؛ 1993 - يىل 3 - ئايدا ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «ئىلغار كارخانا» دېگەن نامغا؛ 4 - ئايدا «باج يىغىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا؛ 5 - ئايدا ژىلايەت دەرىجىلىك «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك كوللېكتىپ» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى بۇ ئىدارە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پارتىيىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسىنى دەۋر قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئاكتىپ بويسۇندى ۋە مۇلازىمەت قىلدى. ج خ خىزمىتىنىڭ ئالاھىدىلىدىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، بىر يىلدا ئاساس سېلىش، 2 يىلدا يۈكسىلىش، 3 يىلدا يۇقىرى پەللىگە چىقىشتىن ئىبارەت ئومۇمىي نىشانىنى تۈزۈپ چىقتى. قوشۇننى تۇتۇپ، شەھەر ئاماتلىقىنى قوغداپ، خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تۈرلۈك قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەر ۋە جىنايى ھەرىكەتلەرگە كۆچلۈك زەربە بېرىپ، دۆلەت ۋە خەلق-نىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلدى. 1995 - يىلدىن بۇيان، ئىدارە بويىچە 3 ئادەم مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ساقچىسى، 9 ئادەم شىنجاڭ بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ساقچىسى، نوپۇس ساقچىسى، قاتناش ساقچىسى بولۇپ باھالاندى، 2 ئادەم 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، بىر ئادەم ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىسى بولدى، 61 ئادەم 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، 92 ئادەم ژىلايەت، شەھەر بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى ئۇدا 4 يىل قۇمۇل شەھىرى بويىچە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى بويىچە مۇنەۋۋەر ئورۇن؛ شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى رەھبەرلىك بەنزىسى ئۇدا 4 يىل قۇمۇل شەھىرى بويىچە «مۇنەۋۋەر رەھبەرلىك بەنزىسى»؛ شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى پارتكومى ئۇدا 3 يىل قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتكوم بولۇپ باھالاندى، قۇمۇل شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى 1996 - يىلى قۇمۇل ژىلايىتى بويىچە ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشتىكى ئىلغار ئورۇن، 1997 - يىلى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ئىدارىسى دېگەن نامغا ئېرىشتى، 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك ھۆكۈمەت تەرىپىدىن ئۇلۇغ قۇرۇلۇشى بەرپا قىلىشتا «مەدەنىي ئورگان» دەپ نام بېرىلدى ۋە شۇ يىللىق ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. شۇ يىلى شىنجاڭ بويىچە مۇنەۋۋەر ج خ ئىدارىسى دېگەن نامغا ئېرىشتى.

قۇمۇل شەھەرلىك ماۋارىپ كومىتېتى 1998 - يىلى شەھەرلىك ماۋارىپ كومىتېتى «ئىككى ئاساسەن» ۋەزىپىسىنى «ئاۋانگارتلىق قۇرۇلۇشى» غا كىرگۈزۈپ، مەكتەپلەردىكى پارتىيە، مەمۇرىي رەھبەرلىكنىڭ سىياسىي نەتىجىسىنى باھالاشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلدى ھەمدە مەكتەپ قۇرۇش نىشانى، ماۋارىپ فاكۇلتېتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، مەكتەپ باشقۇرۇش، ئوقۇتۇش سۈپىتى، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ،

ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇشتىن ئىبارەت 6 جەھەتتىن كونكرېت نىشان ۋە تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. شەھەر بويىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 3000 دىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىسىنى كوچىلارغا چىقىپ تەشۋىق قىلىشقا تەشكىللەپ، 5000 پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىپ، ئائىلە باشلىقلىرى، ئوقۇغۇچىلار، ئوقۇتقۇچىلار ۋە كەڭ ئاممىنىڭ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى قانۇن بويىچە ئومۇملاشتۇرۇشقا بولغان تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى. ئوقۇشتىن قالغان 375 ئوقۇغۇچىنى مەكتەپ قويىنىغا قايتۇرۇپ كەلدى، تولۇقسىز ماۋارىپنى تۈگەتمىگەن 379 ئوقۇغۇچىنى غەيرىي مۇنتىزىم ماۋارىپ سىنىپىغا كىرگۈزدى. ماۋارىپنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش سالمىقىنى زورايتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتىنى ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆزى ئۆتكۈزۈۋېلىشقا ئەھمىيەت بەردى. خادىملارنى ھەر قايسى يېزىلارغا بېرىپ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپى بويىچە ئارخىپ تۈرغۇزۇش، ئۇنى قەپىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئىشلەشكە ئۇيۇشتۇردى. ئەسلىدىكى قۇمۇل شەھىرىدىكى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ بىلىم سەۋىيىسىنى تىزىملاش دەپتىرى، ساۋاتسىز ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلارنى ساۋاتلىق قىلىش ستاتىستىكا جەدۋىلى قاتارلىقلارنى تولۇقلاپ مۇكەممەللەشتۈردى، قېلىپلاشتۇردى. ساۋاتسىزلىقنى تۈگەتكەن ئوقۇغۇچىلاردىن ئىمتىھان ئېلىپ مەسىلە كۆرۈلسە ۋاقتىدا ھەل قىلدى، قايتا ساۋاتسىز بولۇپ قېلىش نىسبىتىنى 2% ئىچىدە تىزگىنلىدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماۋارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىكى 50 «C» دەرىجىلىك كۆرسەتكۈچ بويىچە، ياشلار، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقتىكى 10 تۇر بويىچە «C» دەرىجىلىك كۆرسەتكۈچنى تۈگەتتى، شۇنىڭ بىلەن قۇمۇل شەھىرىنىڭ «ئىككى ئاساسەن» خىزمىتى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك ماۋارىپ كومىتېتى قۇمۇل شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتكوم، مۇنەۋۋەر رەھبەرلىك بەنزىسى، مۇنەۋۋەر ئورگان ۋە ئىلغار كوللېكتىپ قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى.

قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ ئىدارە قۇمۇل شەھىرىنىڭ ئىككى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىدا مۇھىم رولنى جارى قىلدۇردى. 1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقى ئورنىنىڭ نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولدى. شەھەر كوچىلىرىنىڭ بىر قېتىملىق تازىلىنىپ پاكىزلىنىش كۆلىمى 1 مىليون 500 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، تۇرمۇش ئەخلىتىنىڭ زىيانسىزلاشتۇرۇلۇپ بىر تەرەپ قىلىنىشى 62 مىڭ تونناغا يەتتى، ھەقلىق مۇلازىمەت كىرىمى سومىسى مىليون يۈەنلىك چوڭ ئۆتكەلدىن ئۆتتى. شۇڭا بۇ ئورۇن شەھەرلىك قۇرۇلۇش كومىتېتى سىستېمىسى بويىچە ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، مۇنەۋۋەر پارتىيە ياچېيكىسى، قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى، بۇ ئورۇنغا يەنە شەھەر ئۇلگە قۇرۇلۇشى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن «مەدەنىي ئورگان»، شەھەرلىك باش ئىشچىلار ئۈيۇشمىسى تەرىپىدىن «ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغار ئورۇن»، ش ئۇ ئا ر مەنسۇبى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. بىر كىشىگە قۇمۇل شەھىرى بويىچە «10 نادىر مەدەنىي ئۇلگە» نىڭ بىرى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «قۇرۇلۇش سىستېمىسىدىكى مەدەنىي ئۇلگە» دەپ نام بېرىلدى، بىر كىشى ئاپتونوم رايون بويىچە «تەڭرىتاغ لوڭقىسى»نى تالىشىش مۇسابىقىسىدە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

قۇمۇل شەھەرلىك دۆلەت بىجى ئىدارىسى بۇ ئىدارە تۇرلۇك باج يىغىش ۋەزىپىسىنى ئۈدا 5 يىل مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، 5 يىلدا 308 مىليون سودا - سانائەت بېجى يىغدى. ھەر ئاينىڭ 30 - كۈنىنى باج خادىملىرىنىڭ «15نى قىلماسلىق» تىن ئىبارەت پاكلىق بويىچە ئۆزىگە تەلەپ قويۇش، سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈش كۈنى قىلىپ بەلگىلىدى؛ مەدەنىي مۇلازىمەت قىلىش ئەھدىنامىسى تۈزۈپ، «مەدەنىي باج پونكىتى»، ياشلار مەدەنىي ئورنى ۋە ئاق ياخشى باج بېجىرىش مۇلازىمەت زالى بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بارلىق كادىرلارنىڭ چېرىكلىشىشىنى رەت قىلىپ، ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىقتىدارىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى ئۈنۈملۈك چەكلىدى. شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى ئۈدا 5 يىل ۋىلايەتنىڭ تەكشۈرۈپ باھالىشىدا ئىتتىپاقلىشىپ، ھەمكارلىشىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ يېڭىلىق يارىتقان ياخشى رەھبەرلىك بەنزە بولۇپ باھالاندى؛ 1997 - يىلى شەھەرلىك دۆلەت بېجى ئىدارىسىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىي ئورۇن دەپ نام بېرىلدى؛ 1995، 1996 ـ، 1997 - يىللىرى ئۈدا 3 يىل شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش ۋە ناتوغرا ئىستىللارنى

تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن دەپ نام بېرىلدى؛ 1998 - يىلى تەكشۈرۈش كەچۈرۈم قىلىنغان ئورۇن قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە، شۆبە ھەربىي رايون تەرىپىدىن «ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نام بېرىلدى، قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىككىنچى ھىمايە قىلىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولدى؛ ساقا مەركىزىي باج پونكىتى ۋە باج يىغىش - باشقۇرۇش بوغالتىرلىق بۆلۈمىگە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ياشلار مەدەنىيەت ئورنى» دەپ نام بېرىلدى؛ باج بېجىرىش مۇلازىمەت زالى ۋىلايەت دەرىجىلىك ئالغا ياخشى باج بېجىرىش مۇلازىمەت زالى بولۇپ باھالاندى.

قۇمۇل شەھەرلىك كادىرلار ئىدارىسى بۇ ئىدارە 1998 - يىلى ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، كادىرلار ئىدارىسىنىڭ ئىش بېجىرىش تەرتىپى ۋە تۈزۈمى، شەھەرلىك كادىرلار ئىدارىسىنىڭ ئۆگىنىش ۋە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش تۈزۈمى، شەھەرلىك كادىرلار ئىدارىسىنىڭ چېرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش، كەسپىتكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بەلگىلىمىسى، نىشانلىق باشقۇرۇشنى تەكشۈرۈش چارىسى قاتارلىق 13 تۈرلۈك تۈزۈمنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشنى يولغا قويدى. كونكرېت خىزمەت جەريانىدا، ئاۋانگارتلىق قۇرۇلۇشى، ئۈلگە قۇرۇلۇشى، نامراتلارنى يۆلەش قۇرۇلۇشى، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىن ئىبارەت 4 تۈرلۈك نۇقتىلىق خىزمەتنى گەۋدىلىك تۇتۇپ، «1 - قول» قۇرۇلۇش قىلىش، تۈرلەر بويىچە باشقۇرۇشقا مەسئۇل مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقلىرى ئۆز سىستېمىسىنى تۇتۇش، ھەركىم ئۆز ئىشىغا مەسئۇل بولۇشنى يولغا قويۇشتا چىڭ تۇردى. كادىرلارنى سەپلەش، پېنسىيگە (دەم ئېلىشقا) چىقىرىش، ئوقۇغۇچىلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، تەقسىم قىلىش، ماۋاشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش - ئىستىھان ئېلىش قاتارلىق 10 نەچچە مۇھىم نۇقتا، قىزىق نۇقتىلىق خىزمەتلەردە قەتئىي ھالدا سىياسەت، تەرتىپ بويىچە ئىش قىلىپ، ئىككىدە ئاشكارا بولۇش، بىرنى نازارەت قىلىش ۋە ئاشكارا بولۇش، باراۋەر بولۇش، رىقابەت. لىشىش، ئەلالىرنى تاللاش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، سىياسەت ئوچۇق بولۇش، جەريان ئېنىق بولۇش، تەرتىپ، شەرت، نەتىجە ئاشكارا بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. 1998 - يىلى بۇ ئىدارە شەھەر بويىچە مەمۇرىي ئورۇنلاردىكى 1402 ئادەمنى مەمۇرلار ئۆتكۈنچى ئىمتىھانىغا قاتنىشىشقا تەشكىللەپ، لايىقەتسىز بولغان 86 كىشىدىن قايتا ئىمتىھان ئېلىپ، ھەر قايسى ئورۇنلاردىكى مەمۇرلارنىڭ ئۆتكۈنچى خىزمىتىنى تاماملىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەخسۇس تېخنىكا ۋەزىپىسى بويىچە تەكلىپ قىلىنىدىغان ئىش ئورنىنى تەسىس قىلىش، تەكلىپ قىلىش تەرتىپى، تەكلىپ قىلىش رەسمىيىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، قۇمۇل شەھىرى بويىچە 148 ئورۇندىكى 5420 ئادەمنى يىللىق سىناش، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ۋە 398 كەسپىي تېخنىكا خادىمنى تەكلىپ بىلەن ئىشلىتىش رەسمىيىتىنى بېجىردى. 283 كىشىنى ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا خادىملىقىغا ئۆستۈرۈشكە كۆرسەتتى، قۇمۇل شەھىرىنىڭ كادىرلار خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈردى.

1998 - يىلى قۇمۇل شەھەرلىك كادىرلار ئىدارىسى قۇمۇل شەھىرى بويىچە ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، مۇنەۋۋەر رەھبەرلىك بەنزە، مەدەنىي ئورگان بولۇپ باھالاندى.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنلىك مەسئۇللىرى

پارتكومنىڭ 1 - شۆجىسى: ژاڭ لىچۈەن

شۆجىسى: ژاڭ چۈەنيۇ

مۇئاۋىن شۆجىسى: جاڭ ژىنيۇ

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى: ژاڭ لىچۈەن، ژاڭ چۈەنيۇ، جاڭ ژىنيۇ، فاڭ دېڭخۇا (10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، جاڭ لىبو، چېن جۈڭ، بوتاي كۆپەن (قازاق)، جۇ جيەنفەن، خۇ جاۋجاڭ، ژاڭ گۈيجېن، كاڭ كېجيەن، ژاڭ جيەنچىڭ، مەمتىمىن ئابدۇرېھىم، خۇا شىنپىي، جياڭ شەن (ئايال)، خۇاشى.

قوماندانى: جاڭ ژىنيۇ.

1 - سىياسىي كومىسسارى: ژاڭ لىچۈەن (قوشۇمچە).

سىياسىي كومىسسارى: ژاڭ چۈەنيۇ.

مۇئاۋىن قوماندانلىرى: فاڭ دېڭخۇا (7 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، چېن جۈڭ، بوتاي كۆپەن (قازاق)، جۇ جيەنفەن، خۇ جاۋجاڭ، كاڭ كېجيەن، ژاڭ جيەنچىڭ.

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: جاڭ لىبو، ژاڭ گۈيجېن، مەمتىمىن ئابدۇرېھىم.

ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى بىكىتۈەن شۇبە مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى: سۇن شۇچى (رۇس).

مۇئاۋىن باشلىقلىرى: يۇ يۈتاڭ (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)، ژاڭ دۇڭجاڭ، ئىسمايىل قۇربان، لى چىڭ.

بىكىتۈەن تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى: لو ژېندې (10 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

مۇئاۋىن باش تەپتىشلىرى: ئورازقالى (قازاق)، چاڭ جيەنگو، گاۋ جىلياڭ.

ئومۇمىي ئەھۋالى

1998 - يىلى بىكىتۈەن بوينچە 20 مىڭ 900 بوۋاق تۇغۇلدى، تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰8.7 بولدى؛ 10 مىڭ 500 كىشى ئۆلدى، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.4 بولدى؛ ئاھالىنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰4.3 بولدى. يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس 2 مىليون 407 مىڭغا يەتتى.

ئىش ئورنىدىكى كەسپكارلار 985 مىڭ 200. ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 797 مىڭ 300 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 88 مىڭ، %9.9 ئازايدى. دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئىچىدە دائىملىق ئىشچى - خىزمەتچى 692 مىڭ بولۇپ، %14.3 ئازايدى. يىل ئاخىرىدىكى ئۆز ئىدارىسىدىن ئايرىلغان، ئەمما ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى يەنىلا ساقلاپ قالغان ئىشچى - خىزمەتچى 63 مىڭ 500. شەھەر - بازارلاردا تىزىملانغان ئىشسىزلارنىڭ نىسبىتى %1.8.

1998 - يىلى بىكىتۈەنلىك ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 16 مىليارد 439 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %10.3 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 7 مىليارد 257 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.6 ئاشتى؛ 2 - كەسىپنىڭ 3 مىليارد 937 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %8.7 ئاشتى؛ 3 - كەسىپنىڭ 5 مىليارد 155 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.8 ئاشتى. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى كىشى بېشىغا 6825 يۈەندىن توغرا كېلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %8.8 ئاشتى، خام چوت ئىچىدىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ پايدىسى 162 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 270 مىليون 970 مىڭ يۈەن، %62.4 ئازىيىپ كەتتى.

1. يېزا ئىگىلىكى 1998 - يىلى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 7 مىليارد 257 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %11.6 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 6 مىليارد 532 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.8 ئاشتى؛ ئورمانچىلىقنىڭ 46 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %24.3 ئاشتى؛ چارۋىچىلىقنىڭ 650 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.7 ئاشتى؛ بېلىقچىلىقنىڭ 29 مىليون يۈەن بولۇپ، %1.1 تۆۋەنلەپ كەتتى. خام چوت ئىچىدىكى دۆلەت دېھقانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ پايدىسى 642 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %1 ئاشتى، ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى داۋاملىق ئاشتى، پاختا، قىزىلچىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى ۋە ئومۇمىي مەھسۇلاتىدا، ئاشلىقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىدا تارىختىكى ئەڭ ياخشى سەۋىيە

يارىتىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 9 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئاخىرقى مەزگىلىگىچە پاختىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتىنى 500 مىڭ تونىغا يەتكۈزۈش نىشانى مۇددەتتىن بۇرۇن ئىشقا ئېشىپ، بىرلىك مەھسۇلاتى ۋە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مەھسۇلات جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇنغا ئۆتتى.

تېرىقچىلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 892 مىڭ گېكتارغا يېتىپ، %3.2 كېڭەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ 266 مىڭ 400 گېكتار بولۇپ، %16.6 ئازىيىپ كەتتى؛ كېۋەزنىڭ 362 مىڭ 600 گېكتارغا يېتىپ، %14.9 كېڭەيدى؛ ياغلىق دانىنىڭ 71 مىڭ 700 گېكتارغا يېتىپ، %28.1 كېڭەيدى؛ قىزىلچىنىڭ 51 مىڭ گېكتارغا يېتىپ، %22.8 كېڭەيدى.

ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى ئاشلىق مەھسۇلاتى 1 مىليون 379 مىڭ تونىنا (بۇنىڭ ئىچىدە شال 144 مىڭ 300 تونىنا، بۇغداي 860 مىڭ 600 تونىنا، كۆممىقوناق 292 مىڭ 400 تونىنا، پۇرچاق 27 مىڭ 800 تونىنا) بولۇپ، %13.3 ئازىيىپ كەتتى؛ پاختا 597 مىڭ تونىنغا يېتىپ، %26.1 ئاشتى؛ ياغلىق دان 124 مىڭ 300 تونىنغا يېتىپ، %48.5 ئاشتى؛ قىزىلچا 2 مىليون 277 مىڭ 100 تونىنغا يېتىپ، %36.1 ئاشتى.

ئورمانچىلىق 1998 - يىلى بەرپا قىلىنغان ئورمان كۆلىمى 10 مىڭ 800 گېكتارغا يېتىپ، %12.5 كېڭەيدى. مېۋە مەھسۇلاتى 178 مىڭ 200 تونىنغا يەتتى.

چارۋىچىلىق يىل ئاخىرىدا قولدا قالغان چارۋا 4 مىليون 170 مىڭ 300 تۆياقتا يېتىپ، %18.6 ئاشتى. گۆش 94 مىڭ 200 تونىنغا يېتىپ، %18.7 ئاشتى؛ قوي يۈڭى 8600 تونىنغا يېتىپ، %5.1 ئاشتى؛ سۈت 81 مىڭ 100 تونىنغا يېتىپ، %11.2 ئاشتى؛ تۇخۇم 24 مىڭ 100 تونىنغا يېتىپ، %2.7 ئاشتى.

بېلىقچىلىق سۈ مەھسۇلاتلىرى 11 مىڭ 300 تونىنا بولۇپ، %0.3 ئازىيىپ كەتتى.

يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش 1998 - يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 1 مىليون 607 مىڭ 600 كىلوۋاتقا يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.3 ئاشتى. چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 14 مىڭ 600 گە يېتىپ، %10.3 كۆپەيدى؛ كىچىك تراكتور ۋە قول تراكتورى 20 مىڭ 500 گە يېتىپ، %7.3 كۆپەيدى؛ يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان يۈك ئاپتوموبىلى 1616؛ ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت ساپ ئوغۇت ھېسابىدا 295 مىڭ 500 تونىنغا يېتىپ، %3.7 كۆپ ئىشلىتىلدى. دېھقانچىلىق مەيدانلىرىدا ئىشلىتىلگەن توك 1 مىليارد 41 مىليون كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، %10.2 كۆپ ئىشلىتىلدى.

بىڭتۈەنگە قاراشلىق شىنجاڭ ھەممىباب ئاۋىئاتسىيە چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ 33 ئايروپىلانى 6006 سائەت ئۇچۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3 كۆپ ئۇچتى، مەشغۇلات كۆلىمى 342 مىڭ 700 گېكتار (قېتىم) غا يەتتى.

سۈچىلىق 1998 - يىلى بىڭتۈەنىنىڭ سۈچىلىقى ئومۇمىيۈزلۈك يۇكسەلدى، 3450 كىلومېتىر سۇ سىغىمى ئۆلچەملىك ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 1997 - يىلدىكىدىن %13.6 كۆپ ياسالدى؛ پۈركۈپ، تامچىلىتىپ سۇغىرىلىدىغان يەر كۆلىمى 20 مىڭ 500 گېكتارغا يېتىپ، %113.8 كېڭەيدى، 1650 قۇدۇق قېزىلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %35.14 كۆپ قېزىلدى. قۇرۇلۇشلارنىڭ سۈ كۆپەيتىش، تېجەش ئىقتىدارى 666 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆپەيتىش ئىقتىدارى 353 مىليون كۇب مېتىرغا، تېجەش ئىقتىدارى 313 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى. يېڭىدىن ياسالغان ئېرىق - ئۆستەڭلەر 1663 كىلومېتىرغا، يېڭىدىن ياسالغان سۇ ئىنشائات قۇرۇلۇشلىرى 14 مىڭ 213 كە يەتتى، 10 مىڭ 68 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ ئادالاندى.

2. سانائەت 1998 - يىلى سانائەت كۆپەيمە قىممىتى 2 مىليارد 599 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %2.8 ئاشتى؛ سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليارد 820 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %2.6 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتنىڭ 5 مىليارد 810 مىليون يۈەن بولۇپ، %0.6 ئۆسۈپ كەتتى، ئېغىر سانائەتنىڭ 3 مىليارد 10 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %9.2 ئاشتى.

ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرى 554 مىڭ 600 تونىنا ساپ پاختا چىقىرىلىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %18.5 ئاشتى؛ گۈرۈچ 123 مىڭ تونىنغا يېتىپ، %35.4 ئاشتى؛ 219 مىڭ تونىنا بۇغداي ئۇنى تارتىلىپ، %3.1 ئاز تارتىلدى؛ سۇ يېغى 118 مىڭ 200 تونىنغا يېتىپ، %10.7؛ شېكەر 202 مىڭ 200 تونىنغا يېتىپ، %17 ئاشتى؛ سۈت مەھسۇلاتلىرى 2000 تونىنا بولۇپ، %36 كېمەيىپ كەتتى؛ كونسېرۋا 58 مىڭ 700 تونىنغا يېتىپ، %66.2 ئاشتى؛ ئىچىملىك 46 مىڭ 500 تونىنغا يېتىپ، %7.4 ئاشتى؛ ئارىلاشما بوغۇز 175 مىڭ 700 تونىنغا يېتىپ، %1.2 ئاشتى، يىپ 79 مىڭ 800 تونىنا بولۇپ، %15.3 كېمەيىپ كەتتى؛ رەخت 107 مىليون مېتىر بولۇپ، %12.1 كېمەيىپ كەتتى؛ يۇڭ توقۇلما 2 مىليون 590 مىڭ مېتىر بولۇپ، %5.5 كېمەيىپ كەتتى؛ خۇرۇم ئاياغ 46 مىڭ جۈپ بولۇپ، %33.3 كېمەيىپ كەتتى؛ سۇنئىي تاختا 4200 كۇب مېتىر بولۇپ، %35.7 كېمەيىپ كەتتى؛ فابرىكا

1998 - يىلى بىكتۇەن پاختا مەھسۇلاتىنى 500 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈش نىشانىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئىشقا ئاشۇردى. سۈرەتتە: 128 - تۇەن - مەيدانىنىڭ پاختا زاۋۇتىدىن بىر كۆرۈنۈش.

جياڭ كېدىڭ فوتوسى

قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە 56 مىڭ 700 تونناغا يېتىپ، 1.5% ئاشتى؛ كۆمۈر 3 مىليون 362 مىڭ تونناغا يېتىپ، 2.9% ئاشتى؛ توك 1 مىليارد 568 مىليون كىلوۋات سائەتكە يېتىپ، 8.7% ئاشتى؛ كوكس 81 مىڭ 100 تونىنا بولۇپ، 38.8% كېمەيىپ كەتتى؛ توز كىسلاتاسى 19 مىڭ 700 تونىنا بولۇپ، 4.7% كېمەيىپ كەتتى؛ سۇلفات كىسلاتاسى 29 مىڭ 100 تونناغا يېتىپ، 4.3% ئاشتى؛ ئويغۇچى ناترىي 16 مىڭ تونىنا بولۇپ، 2.4% كېمەيىپ كەتتى؛ ئىشقارىي سۇلفىد 26 مىڭ 800 تونىنا بولۇپ، 4.9% كېمەيىپ كەتتى؛ خىمىيىۋى ئوغۇت 19 مىڭ 300 تونناغا يېتىپ، 7.3% ئاشتى؛ بىرىكمە سۈيۇق سوپۇن 7700 تونىنا بولۇپ، 24.2% كېمەيىپ كەتتى؛ سۇلياۋ ياسالمىلىرى 51 مىڭ 600 تونناغا يېتىپ، 19.5% ئاشتى؛ سېمونت 1 مىليون 552 مىڭ تونناغا يېتىپ، 14% ئاشتى؛ خىش 1 مىليارد 582 مىليون دانىگە يېتىپ، 1.2% ئاشتى؛ ماي قەغەز 471 مىڭ 900 يۆگەم بولۇپ، 4% كېمەيىپ كەتتى؛ پولات 14 مىڭ 900 تونناغا يېتىپ، 56.1% ئاشتى؛ پولات ماتېرىيال 15 مىڭ 400 تونناغا يېتىپ، 105.6% ئاشتى؛ ناۋۇس 4200 گە يېتىپ، 3.4% ئاشتى؛ ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلغان ئاپتوموبىل 137 گە يېتىپ، 174% ئاشتى.

يېزا - بازار كارخانىلىرى 1998 - يىلى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 560 مىليون يۈەنگە، قوشۇلما قىممىتى 701 مىليون يۈەنگە يەتتى، تىجارەت كىرىمى 2 مىليارد 542 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 11.2% ئاشتى؛ پايدا - باج 302 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 17% ئاشتى؛ ئېكسپورت قىلىشقا ئۆتكۈزۈلگەن مالنىڭ قىممىتى 98 مىليون يۈەن بولۇپ، 9.3% تۆۋەنلىدى.

3. قاتناش - ترانسپورت 1998 - يىلى ناشيول ترانسپورتىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 627 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 13.1% ئاشتى. ناشيول ترانسپورتىدا توشۇلغان يۈك 38 مىليون 171 مىڭ تونناغا يېتىپ، 12.1% ئاشتى، يۈك ئوبوروت مىقدارى 3 مىليارد 86 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 7.1% ئاشتى؛ توشۇلغان يولۇچى 38 مىليون 223 مىڭغا يېتىپ، 34.4% كۆپەيدى؛ يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 984 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 17.8% ئاشتى.

تىرانسپورت كارخانىلىرى ئومۇمىيۈزلۈك زىيان تارتتى. خام چوت ئىچدىكى 23 دۆلەت تىرانسپورت كارخانىسىنىڭ 11 ى زىيان تارتتى، زىيان كۆلىمى 47.8% بولدى، زىيان سوممىسى 34 مىليون 630 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 10 مىليون 680 مىڭ يۈەن، 44.6% ئېشىپ كەتتى.

يەككە تىرانسپورت خىلى تېز تەرەققىي قىلدى. يۈك ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 740 مىليون تونا - كىلومېتىرغا يېتىپ، 36.2% ئېشىپ، بىكتۇەن بويىچە يۈك ئوبوروت مىقدارىنىڭ 56.4%نى، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 1 مىليارد 11 مىليون ئادەم - كىلومېتىرغا يېتىپ، 17.9% ئېشىپ، بىكتۇەن بويىچە يولۇچى ئوبوروت مىقدارىنىڭ 50.9% نى ئىگىلىدى.

4. تۇراقلىق مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى ۋە بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ئىشلىرى جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 5 مىليارد 240 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 13.3% ئاشتى. يۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 4 مىليارد 770 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 11.7% ئاشتى؛ كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 16 مىليون يۈەن بولۇپ، 49.1% ئازايدى. شەخسلەرنىڭ سالغىنى 390 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 55.5% ئاشتى. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلار سالغان مەبلەغ ئىچىدە

ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 2 مىليارد 620 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %25.5 ئاشتى، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 1 مىليارد 940 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %1.4 ئاشتى؛ ئۆي - زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغىنى 66 مىليون يۈەن بولۇپ، %45.1 ئازايدى. تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ ئىچىدە 1 - كەسىپكە سېلىنغىنى 2 مىليارد 30 مىليون يۈەن بولۇپ، تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغنىڭ %38.7نى ئىگىلىدى، 2 - كەسىپكە سېلىنغىنى 880 مىليون يۈەن بولۇپ، %16.8 نى، 3 - كەسىپكە سېلىنغىنى 2 مىليارد 330 مىليون يۈەن بولۇپ، %44.5نى ئىگىلىدى.

نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۆۋەتلىق تۈرلەر پىلانغا كىرگۈزۈلگەن 500 مىڭ تونناللىق سۇپەتلىك تاۋار پاختا بازىسى، شېكەر تەركىبى يۇقىرى 2 مىليون تونناللىق قىزىلچا بازىسى، 100 مىڭ تونناللىق ئېسىل تاۋار گۈڭ بازىسى، 20 مىڭ تونناللىق سۇپەتلىك مېۋە بازىسى، يېزا ئىگىلىك 1 - شىنخىنىڭ شىمالىي تارىم، جەنۇبىي تارىم غول ئۆستەڭلىرى، تارىم دەريالىرىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى يېزا ئىگىلىك 2 - شىنى سۇغۇرۇش رايونىدىكى سۇ ئىنشائاتلىرىنى يۇرۇشلەشتۈرۈش تۈرلىرىنىڭ 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى — قاراغول ئۆستەڭىنى سۇ سىغىمى قىلىپ ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، تارىم سۇگەت سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى، يېزا ئىگىلىك 3 - شىنخىنىڭ يەكەن دەريالىنىڭ شەرقىي قىرغىقىدىكى سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى، يېزا ئىگىلىك 10 - شىنخىنىڭ جەنۇبىي قىسمىنى ئېچىش قۇرۇلۇشى، بىڭتۈەن «ئۈچ شىمال» ئىھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى، خامانگۇ كۆمۈر كېنى قاتارلىق تۈرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالى خېلى ياخشى. بۇلارنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك 1 - شىنخىنىڭ شىمالىي تارىم 2 - غول ئۆستىكى قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە باشلىدى.

بۈزىيەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونلىرىدىكى يول قۇرۇلۇشلىرى دۆلەتنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا تېز ئىلگىرىلىدى، قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ قۇرۇلۇش پىلانغا كىرگۈزۈلگەن 7 بۈزىيەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونى غول تاشيولىنىڭ قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى، تاشيول ياساشقا 500 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغ سېلىنىپ، 300 مىليون يۈەن كۆپەيتىلىپ، 1.5 ھەسسە ئاشۇرۇلدى.

بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كۆپەيمە قىممىتى 1 مىليارد 338 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %27.1 ئاشتى. پۈتكەن قۇرۇلۇشلارنىڭ قىممىتى 4 مىليارد 260 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %25.5 ئاشتى. 5 مىليون 346 مىڭ كۋادرات مېتىر ئۆي - ئىمارەت سېلىندى، 3 مىليون 459 مىڭ كۋادرات مېتىرى پۈتتى. مەھسۇلات قىممىتى بويىچە ھېسابلىغاندا، بارلىق خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى ھەربىر كىشىگە 39 مىڭ 7.662 يۈەندىن توغرا كېلىپ، %27.1 ئاشتى. خېرىدار چاقىرىپ ھۆددە بېرىپ قىلىنغان قۇرۇلۇش كۆلىمى %23.9 كە يەتتى. خام چوت ئىچىدىكى دۆلەت بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ زىمىنى 18 مىليون 100 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 4 مىليون 891 مىڭ يۈەن، %73 ئازايدى.

تەكشۈرۈش - لايىھىلەش ۋە نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمىتى خېلى تېز يۈكسەلدى. ئورۇندالغان تەكشۈرۈش - لايىھىلەش، نازارەت قىلىش تۈرى 2400 گە، دەسلەپكى قەدەمدە لايىھىلەنگەن تۈر 271گە يەتتى، قۇرۇلۇش چېرتيوژى ئىشلىنىپ بولغان تۈر 1569 غا، قۇرۇلۇش كۆلىمى 2 مىليون 313 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، تەكشۈرۈلگەن تۈر 525 كە، نازارەت قىلىنغان تۈر 8گە يەتتى. قىلىنغان تىجارەت كىرىمى 77 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، %72 ئاشتى، پايدىسى 5 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

5. سودا، ناشقى سودا ۋە چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 4 مىليارد 610 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.6 ئاشتى، باھا ئامىلىنى چىقىرىۋېتىلگەندە ئەمەلىي ئېشىش نىسبىتى %6.9 بولدى. ساھە بويىچە ئايرىغاندا، توپ ۋە پارچە سېتىش سودىسىدا پارچە سېتىش سوممىسى 2 مىليارد 420 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %10.3 ئاشتى. يەمەك - ئىچمەك كەسىپىدە پارچە سېتىش سوممىسى 350 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %40.4 ئاشتى، ياساش كەسىپىدە پارچە سېتىش سوممىسى 590 مىليون يۈەن بولۇپ، %21.1 كېمەيمەي كەتتى، يېزا ئىگىلىكىدىكى ئىشلەپچىقارغۇچىلار ۋە باشقا كەسىپلەرنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 1 مىليارد 250 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.9 ئاشتى. كارخانىلارنىڭ نورمىدىن ئارتۇق تاۋار سېتىۋېلىش سوممىسى 16 مىليارد 520 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.1 ئاشتى، كارخانىلارنىڭ ئامبارىدا نورمىدىن ئارتۇق ساقلانغان تاۋارلىرىنىڭ سوممىسى 6 مىليارد 30 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %34.2 ئاشتى، بارلىق سېتىش سوممىسى 19 مىليارد 530 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.9 ئاشتى، خام چوت ئىچىدىكى دۆلەت سودا كارخانىلىرىنىڭ پايدىسى 64 مىليون 140 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 121 مىليون 860 مىڭ يۈەن ئازىيىپ كەتتى. ئازىيىش نىسبىتى %65.5 بولدى.

ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 286 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، %16.3 ئاشتى. ئېكسپورت سوممىسى

103 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، 45.4% ئاشتى؛ ئىمپورت سوممىسى 183 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، 4.6% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە نەق پۇل بىلەن قىلىنغان ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 130 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، 60.7% ئاشتى؛ چېگرا سودىسى 156 مىليون يۈەن بولۇپ، 5.6% ئازايدى. نەق پۇل بىلەن قىلىنغان ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسىدىكى ئادەتتىكى سودا سوممىسى 91 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، 102% ئاشتى؛ ھوقۇق بېرىلگەن سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 35 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، 20.7% ئاشتى؛ ئۇچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 3 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بولۇپ، 52.2% ئازىيىپ كەتتى.

1998 - يىلى چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالىدىغان تۈرلەردىن ئىككىسى تەستىقلىنىپ، 5 مىليون 400 مىڭ ئامېرىكا دوللىرىلىق چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش توختامى ئىمزالاندى، ئەمەلىيەتتە پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى 5 مىليون 400 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى بولدى. بېڭىدىن تەستىقلانغان چېگرا سىرتىدىكى بىڭتۈەن كارخانىسى 3 بولۇپ، ئۇلارنىڭ تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 600 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى.

ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىدا يېڭى مۇڭەپپەقىيەتلەر قولغا كەلدى. 1998 - يىلى 69 ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى توختامى ئىمزالاندى، سوممىسى 562 مىليون 800 مىڭ يۈەن بولدى، ئىجرا قىلىنغىنى 67 بولۇپ، سوممىسى 481 مىليون 300 مىڭ يۈەن.

ساياھەتچىلىك داۋاملىق راۋاجلاندى. ساياھەتكە، زىيارەتكە كەلگەن چەت ئەللىكلەر، شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق، تەيۋەنلىك قېرىنداشلاردىن 45 مىڭ 300 ئادەم، 195 مىڭ 100 ئادەم (كۈن) كۆتۈۋېلىندى. بىڭتۈەن بويىچە 497 ئۆمەك - گۇرۇپپا، 1161 ئادەم (قېتىم) 27 دۆلەت ۋە رايونغا زىيارەتكە چىقتى. بۇنىڭ ئىچىدە 378 ئۆمەك - گۇرۇپپا، 981 ئادەم (قېتىم) ئەتراپتىكى دۆلەتلەرگە چىقتى.

6. يەن - تېخنىكا 1998 - يىلى 54 تۈرلۈك نەتىجە دۆلەت، ئايتونوم رايون ۋە بىڭتۈەن دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك 3 - دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشكىنى بىر، بىڭتۈەنلىك 1 - دەرىجىلىك يەن - تېخنىكا مۇكاپاتىغا ئېرىشكىنى 5، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 16، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 31.

1998 - يىلى بىڭتۈەندىكى ھەرخىل كەسپىي تېخنىكا خادىمى 140 مىڭغا يەتتى. تۈەن (زاۋۇت) دىن يۇقىرى يەن تەتقىقات ئاپپاراتى 220، ئالىي مەكتەپلەر باشقۇرغان يەن تەتقىقات ئاپپاراتى 4، چوڭ، ئوتتۇرا سانائەت كارخانىلىرى باشقۇرغان يەن تەتقىقات ئاپپاراتى 15، يەن - تېخنىكا پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىم 3759، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىم ۋە ئىنژېنېر 1767.

1998 - يىلى بىڭتۈەن بويىچە قورۇنلاشتۇرۇلغان يەن - تېخنىكا خىراجىتى 37 مىليون 25 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 39.4% ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە بىڭتۈەن دەرىجىلىك تېمىلارغا سېلىنغان مەبلەغ ھەربىر تۈرگە 25 مىڭ 100 يۈەندىن توغرا كەلدى. سانائەت يەن - تېخنىكا تەرەققىياتى قەرز پۇلى ئىشلىتىلىدىغان بىڭتۈەن دەرىجىلىك تۈر 13، ئۇلارغا 140 مىليون 610 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە قەرز پۇل 85 مىليون 470 مىڭ يۈەن. بېڭىدىن ئومۇملاشتۇرۇلغان يەن - تېخنىكا نەتىجىسى 24، ئۇلارغا سېلىنغان مەبلەغ 861 مىڭ يۈەن، كۆپەيگەن مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 75 مىليون يۈەن.

يەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشتا ئۇلگە تۈەن - مەيدانلارنىڭ قۇرۇلۇش نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولدى. يەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشتا بىڭتۈەن، شى دەرىجىلىك ئۇلگە تۈەن - مەيدان 46 گە، لىيەندۇي 710 غا، گۇرۇپپا - ئائىلە 12 مىڭغا يەتتى؛ 83 - تۈەن - مەيدان، 61 - تۈەن - مەيدان، 135 - تۈەن - مەيدان تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپ، يەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشتا بىڭتۈەن بويىچە ئىلغار تۈەن - مەيدان بولۇپ قالدى؛ يېزا ئىگىلىكىدە ئۆلچەملەشكەن ئۇلگىلىك تۈەن - مەيدانىدىن 8ى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپ؛ 1 - تۈەن - مەيدان پاختىدا، 29 - تۈەن - مەيدان نەشپۈتتە، 148 - تۈەن - مەيدان قىزىلچىدا دۆلەت دەرىجىلىك ئۇلگە رايونلار قاتارىغا كىردى.

7. مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە ۋە تەنتەربىيە ئىشلىرى 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا بىڭتۈەن بويىچە ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ 2، چوڭلار ئالىي مەكتىپى 3، ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم 7؛ چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى 23، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 306، باشلانغۇچ مەكتەپ 466. 20 ئاسپىرانت قوبۇل قىلىندى، 10 ئاسپىرانت ئوقۇش پۈتتۈردى. مەكتەپتە 57 ئاسپىرانت ئوقۇۋاتىدۇ؛ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ تولۇق، مەخسۇس كۆرسلىرىغا 2940 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىپ، 1997 - يىلدىكىدىن 9.7% ئارتۇق قوبۇل قىلىندى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2208 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 7.1% ئاز؛ ئوقۇۋاتقان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 9604كە يېتىپ، 7.6% كۆپەيدى؛ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 10 مىڭ 696 گە يېتىپ، 2.5% كۆپ

قوبۇل قىلىنىدى. ئوقۇۋاتقان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 31 مىڭ 332 بولۇپ، 1.1% ئازايدى. تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 28 مىڭ 66 گە يېتىپ، 14.3% كۆپ قوبۇل قىلىنىدى. ئوقۇۋاتقان تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 74 مىڭ 153 كە يېتىپ، 4.9% كۆپەيدى. باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 278 مىڭ 634 كە يېتىپ، 9.5% كۆپەيدى. ئوقۇش يېشىغا يەتكەن بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 96.4% كە يەتتى؛ بالىلار باغچىسىدىكى بالا 59 مىڭ 764 بولۇپ، 6% ئازايدى.

1998 - يىلى 1 -، 29 -، 103 -، 123 -، 148 - تۈەن - مەيدانلار مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەتتە ئىلغار تۈەن - مەيدان دېگەن نامغا ئېرىشتى. 162 - تۈەن - مەيدان 10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى بەرپا قىلىشتا مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتىى. مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۆتكۈزگەن مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك «چولپان مۇكاپاتى» باھالاش پائالىيىتىدە بىڭتۈەندىن 4 پارچە ئەسەر تاللاندى. «بىڭتۈەن ناخشىلىرى» ۋە بىڭتۈەن ناخشا - كۈي مۇسابىقىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلدى. بىڭتۈەندىكى مەدەنىيەت - سەنئەت تەشكىلاتلىرى تۈەن - مەيدانلارغا بېرىپ ھال سوراش ئويۇنى قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىپ، ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى بىڭتۈەنگە بۇاستە قاراشلىق ئۈمەكلەر 864 قېتىم ئويۇن قويدى، بىڭتۈەن سىرتىك ئۈمىكى چەت ئەللەرگە چىقىپ 168 قېتىم ئويۇن قويدى.

1998 - يىلى دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى بىڭتۈەن ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسىنى ئۆلكە دەرىجىلىك ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى دەپ بېكىتتىى. جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىمۇ بىڭتۈەن ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنى ئۆلكە دەرىجىلىك تەمىناتتىن بەھرىمەن قىلىش پىلانىغا ئايرىم كىرگۈزدى. «بىڭتۈەن گېزىتى» ئۆلكە دەرىجىلىك پارتىيە گېزىتىلىك ئورۇنغا رەسمىي ئىگە بولدى. بىڭتۈەندە مەملىكەت بويىچە ئاشكارا تارقىتىلىدىغان گېزىت 16، مەملىكەت بويىچە ئاشكارا تارقىتىلىدىغان ژۇرنال 13، ئىچكى ماتېرىيال 37 خىل. «جۇڭغار ۋاقىت گېزىتى» ئىدارىسى مەملىكەت بويىچە 100 يەرلىك گېزىتخانا ئېچىپ باشقۇرۇشتا ئىلغار دېگەن نامغا، «جۇڭغار ۋاقىت گېزىتى»، «كۈيتۈك سەھەر گېزىتى» ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرلىك گېزىتلەر ئېچىپ باشقۇرۇشتا ئىلغار دېگەن نامغا ئېرىشتى. «جۇڭگو يەر گېزىتى»، «جۇڭگو سودا گېزىتى»، «جۇڭگو سەنئەت گېزىتى»، «خەلقئارا سودا گېزىتى» قاتارلىق گېزىتلەر بىڭتۈەندە مۇخبىرلار پونكىتى قۇردى.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا بىڭتۈەن بويىچە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 3، سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 10، كۆچۈرۈپ كۆرسىتىش ئىستانسىسى 104، سىملىق رادىئو - تېلېۋىزىيە پونكىتى 178، رادىئو ئىستانسىسى 2، تەخشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئۇزىلى 92. رادىئونىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى 83.1%كە، تېلېۋىزىيىنىڭ 87.2%كە يەتتى.

1998 - يىلى بىڭتۈەن بويىچە سەھىيە ئاپپاراتى 628، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 222، سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش، ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش پونكىتلىرى 76؛ كېسەل كارىۋېتى 18 مىڭ 49؛ سەھىيە خادىمى 28 مىڭ 891، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 23 مىڭ 305. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانلىرىدىن 128ى تۈۋەن دەرىجىلىك ساقلىقنى ساقلاش ئۆلچىمىگە يەتتى ياكى ئاساسەن يەتتى، ئۇلار تۈەن - مەيدانلارنىڭ 75%نى ئىگىلىدى؛ ئىچىدىغان سۈنى ياخشىلاپ، كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىغا 46 مىليون 140 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 145 مىڭ ئادەمنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل قىلىندى. بىڭتۈەندە بۇۋاقلارنىڭ ئۆلۈش نىسبىتى 16.4%كە چۈشتىى، ئاياللارنىڭ تۇغۇتتا ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتى 100 مىڭ كىشى ئىچىدە 64.6گە چۈشتى.

8 - ئايدا بىڭتۈەن چامباشچىلىرى شېنجېندا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئۆسمۈر چامباشچىلار لەۋھە تالىشىش گۈمپىسى مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، بىر ئالتۇن مېدال ئالدى؛ بىڭتۈەن تەيجى ماھىرلىرى 9 - ئايدا ۋېنجۇدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك تەيجى گۈمپىسى لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 4 - بولدى ھەمدە مۇسابىقىگە قاتناشقان 43 كوماندا ئىچىدە كوللېكتىپ ئومۇمىي نومۇردا 14 - بولدى. بىڭتۈەن تەنھەرىكەتچىلىرى 10 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۆتكۈزۈلگەن 4 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 2 كۈمۈش مېدال ئالدى. مەملىكەت بويىچە موتسىكلىت بىلەن كۆچ ئۇلاپ تەكلىماكان قۇملۇقىنى كېسىپ ئۆتۈش مۇسابىقىسىنى ئوڭۇشلۇق ئۆتكۈزۈپ بەردى.

8. پۇل مۇئامىلىسى ۋە سۇغۇرتا كەسپى 1998 - يىلى يېزا ئىگىلىك بانكىسى بىڭتۈەن شۇبىسىنىڭ تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقى 13 مىليارد 490 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 1 مىليارد 900 مىليون يۈەن كۆپەيىپ، 16.4% ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە كارخانىلارنىڭ ئامانەت پۇلى 2 مىليارد 420 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 27.4% ئاشتى؛ ئاھالىلەرنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى 7 مىليارد 910 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 7.9% ئاشتى. تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى

11 مىليارد 656 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 2 مىليارد 970 مىليون يۈەن كۆپەيىپ، %34.3 ئاشتى؛ بۇنىڭ ئىچىدە قىسقا مۇددەتلىك قەرز پۇل 5 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %22.9 كۆپەيدى. ئوتتۇرا، ئۇزۇن مۇددەتلىك قەرز پۇل 2 مىليارد 440 مىليون يۈەن.

1998 - يىلى بىڭتۇەننىڭ سۇغۇرتا سوممىسى 22 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن %3.3 ئاشتى. سۇغۇرتىلارنىڭ كەسپىي كىرىمى 299 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.1 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى كەسپى كىرىمى 94 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %6.1 ئاشتى؛ ئۆمۈر سۇغۇرتىسىنىڭ كەسپىي كىرىمى 64 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %18.1 ئاشتى؛ يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتىسىنىڭ كەسپىي كىرىمى 140 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %11.5 ئاشتى. تۆلەم سوممىسى 181 مىليون يۈەنگە يېتىپ، %21.4 ئاشتى، ئۇنۇمۇبرسال تۆلەم نىسبىتى %60.4 بولدى.

9. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى ۋە مۇھىت ئاسراش ئەھۋالى 1998 - يىلى ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاشى سوممىسى 4 مىليارد 802 مىليون يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.8 ئازىيىپ كەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇندىكىلەرنىڭ 4 مىليارد 691 مىليون يۈەن بولۇپ، %6.1 ئازىيىپ كەتتى. بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماڭاشى 5639 يۈەنگە يېتىپ، %3.5 ئاشتى، باھانىڭ ئۆرلەش ئامىلىنىڭ چىقىرىۋەتكەندە ئەملىي ئاشقىنى %3.6.

ئىجتىمائىي سۇغۇرتا كەسپىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى. 14 شى (ئىداره) دا كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ پېنسىيە پۇلى بىڭتۇەننىڭ ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىدىن بىر تۇتاش تەييارلىنىدىغان بولدى. بىر تۇتاش تەييارلاشقا قاتناشتۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچى 701 مىڭ 400گە، بىر تۇتاش پېنسىيەگە، دەم ئېلىشقا چىققانلار 363 مىڭ 100گە يەتتى؛ ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئورۇن 799غا، ئىشچى - خىزمەتچىسى 562 مىڭ 300گە يەتتى، ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن سۇغۇرتا فوندى 2 مىليون 593 يۈەن بولدى؛ ئىش ئۈستىدە زەخمىلىنىش سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئىشچى - خىزمەتچى 506 مىڭغا؛ تۇغۇت سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئىشچى - خىزمەتچى 430 مىڭغا يەتتى.

1998 - يىلى كونا بۇلغاش مەنبەلىرى يوقىتىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېڭى بۇلغاش مەنبەلىرىنى تىزگىنلەش نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇلدى. بىڭتۇەننىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان كۆكەرتىش قۇرۇلۇش پىلانى تەڭشەلدى. يۇقىرىغا 10 تۇر مەلۇم قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكولوگىيە تۇرى 8، ھاۋانىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش تۇرى 1، كېرەكسىز قاتتىق بۇيۇملارنى بىر تەرەپ قىلىش تۇرى 1.

شىن جيەن

يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسسارى: شيۇڭ خۇيبىن (قوشۇمچە، 1 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، خۇ چاڭشەن (قوشۇمچە، 4 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ شجاڭى: لى چاڭشىن (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ۋاڭ خۇڭنيەن (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ سىياسىي كومىسسارى: ۋاڭ خۇڭنيەن (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، جاۋ گۇاڭيۇڭ (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شجاڭلىرى: شا جىڭيۇ، لى زەيكاڭ، ياڭ خەيخەن، لىيۇ دېفېڭ، شېن شياۋژېن (12 - ئايدا تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: جۇ چاۋيۈن (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، ئابدۇراخمان رۇسۇل (شجاڭ دەرىجىلىك)، جاڭ شىنرۇڭ (ئايال)، ۋاڭ پىڭخەي (12 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى).

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 264 مىڭ 800 بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن %5.1 كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئايال 116 مىڭ 900، خەنزۇ 250 مىڭ 600، نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %9.2، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %5.76، پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى %99.87. شىغا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۇمەن - مەيدانى 16، ھېساباتى مۇستەقىل سانائەت، قاتناش، قۇرۇلۇش، سودا كارخانىسى 19.

1998 - يىلى شىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 2 مىليارد 201 مىليون يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 1 مىليارد 311 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 334 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 556 مىليون يۈەن بولدى. شىنىڭ خام چوت ئىچىدىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ پايدىسى 99 مىليون 190 مىڭ يۈەن بولدى. 83 مىليون 930 مىڭ يۈەن باج تاپشۇردى.

يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 330 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتى 2 مىليارد 170 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ 11 مىليون 280 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ 140 مىليون يۈەن، بېلىقچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ 6 مىليون 280 مىڭ يۈەن بولدى. 118 مىڭ گېكتار يەرگە زىرائەت تېرىلىپ، 138 مىڭ تونىنا ئاشلىق، 141 مىڭ تونىنا پاختا ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا سۈنئىي ئورمان 11 مىڭ 558 گېكتارغا يەتتى، 767 گېكتار ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 1 مىليون 25 مىڭ تۈپ

كۆچەت تىكىلدى، 30 مىڭ 719 تونىنا مېۋە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 323 مىڭ تۇياق چارۋا قالدى، 9801 تونىنا گۆش، 462 تونىنا قوي يۇڭى، 1803 تونىنا سۈت، 1461 تونىنا تۇخۇم، 1028 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 215 مىڭ 900 كىلوۋاتقا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تراكتور 4456، چوڭ، ئوتتۇرا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى 9275، 59 مىڭ 370 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 6874 تونىنا سۈلياۋ يوپۇق، 99 مىليون 300 مىڭ كىلوۋات سائەت توك ئىشلىتىلدى، شى بويىچە 336 مىليون يۈەن تەرەققىيات مەبلىغى ئىشلىتىلىپ، 14 مىڭ 145 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق 9214 گېكتار يەر ئۆزگەرتىلدى.

سانائەت قوشۇلما قىممىتى 198 مىليون 550 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 676 مىليون يۈەنگە، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش قىممىتى 694 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 128 مىڭ 894 تونىنا ساپ پاختا، 82 مىڭ 884 تونىنا گۈرۈچ، 20 مىڭ 825 تونىنا سۇ يېغى، 6362 تونىنا پاختا يىپ، 3 مىليون 590 مىڭ مېتىر رەخت، 122 مىڭ 637 تونىنا كۆمۈر، 230 مىليون 840 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 4056 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 533 مىڭ 400 تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىلدى.

بىناكارلىق كەسىپىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 135 مىليون يۈەنگە، قۇرۇلۇش قىلىش قىممىتى 489 مىليون يۈەنگە، پۈتكەن قۇرۇلۇش قىممىتى 396 مىليون يۈەنگە يەتتى. سېلىنغان ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 616 مىڭ 900 كۋادرات مېتىرغا، پۈتكەن كۆلىمى 535 مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتتى. مۇستەقىل هېسابات قىلىدىغان بىناكارلىق - قۇراشتۇرۇش كارخانىلىرىنىڭ يىللىق پايدىسى 5 مىليون 320 مىڭ يۈەن بولدى.

تۇراقلىق مۇلۇككە 969 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپكە سېلىنغىنى 514 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپكە سېلىنغىنى 175 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپكە سېلىنغىنى 280 مىليون يۈەن.

تىرانسپورت كەسىپىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 54 مىليون 620 مىڭ يۈەن بولدى. توشۇلغان يۈك 3 مىليون 366 مىڭ تونناغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 498 مىليون 630 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 1 مىليون 531 مىڭغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 232 مىليون 420 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

شى بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 444 مىليون يۈەن بولدى، دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 283 مىليون يۈەنگە، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ 3 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە، يەككىلەرنىڭ 142 مىليون يۈەنگە، باشقا ئىگىلىك تەركىبلىرىنىڭ 16 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 886 مىڭ 600 دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 288 مىڭ 600 دوللار، ئىمپورت سوممىسى 598 مىڭ دوللار بولدى.

تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقى 2 مىليارد 150 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاھالىلەرنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى 1 مىليارد 400 مىليون يۈەن، تۇرلۇك قەرز قالدۇقى 1 مىليارد 10 مىليون يۈەن بولدى. 1998 - يىلى شى بويىچە سۇغۇرتا سوممىسى 3 مىليارد 809 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 40 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 3404 تۆلەم دېلوسى بىر تەرەپ قىلىنىپ، 26 مىليون 720 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى.

دۆلەت ئورۇنلىرىدىكى كەسىپكارلارنىڭ ئىش ھەققى 638 مىليون يۈەنگە، دۆلەت ئورۇنلىرىدا ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 6365 يۈەنگە يەتتى. شى بويىچە 90 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سوغۇرتىسىغا قاتناشتى، پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان 41 مىڭ 300 كىشى سۇغۇرتا پۇلىنى جەمئىيەت بىر تۇتاش تەييارلاشقا قاتناشتى.

1998 - يىلى شى بويىچە پەن تەتقىقات ئاپپاراتى 20گە، تۇرلۇك كەسىپي تېخنىكا خادىمى 12 مىڭ 697گە (مەمۇرىي خادىملار بۇنىڭ سىرتىدا) يەتتى. شى بويىچە 365 پەن تەتقىقات تېمىسى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بىكتۇەننىڭ 24 تۈر، شىنىڭ 76 تۈر، تۆەن - مەيدان (زاۋۇت) لارنىڭ 265 تۈر. 38 تۈر تۇرلۇك پەن - تېخنىكا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە بىر تۈر بىكتۇەننىڭ 2 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 2 تۈر شىنىڭ 1 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 13 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 22 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 3 تۆەن - مەيدان بىكتۇەننىڭ پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش ئۇلچىمىگە، 3 تۆەن - مەيدان شىنىڭ پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش ئۇلچىمىگە يەتتى. شى بويىچە تۇرلۇك مەكتەپ 74، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسىپي مەكتەپ 3، تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بىر، ئوتتۇرا مەكتەپ 24، باشلانغۇچ مەكتەپ 46. بۇ مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچى 54 مىڭ، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 700. يەنە رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 221. يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەكتىپىدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 1536، ئوقۇتقۇچى 2616.

شى بويىچە تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى تارقىتىش ئىستانسىسى بىر، كۆچەيتىش ئىستانسىسى 8، رادىئو ئىستانسىسى بىر، تەكشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئىستانسىسى 13، سىملىق رادىئو ئىستانسىسى 17. «تارىم گېزىتى» 105 سان چىقىرىلىپ، 1 مىليون 26 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى، «تارىم خوجايىنلىرى گېزىتى» 36 سان چىقىرىلىپ، 169 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. 2030 قېتىم كىنو قويۇلدى، 267 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى. دوختۇرخانا 22، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكتى 25، كارىۋات 2516، سەھىيە تېخنىكا خادىمى 2805

نيۇ خەيجۇن

يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسسارى: فېڭ جىمىڭ (قوشۇمچە)؛ شىجاڭى: سۇڭ جيەنيې؛ سىياسىي كومىسسارى: گې جېڭمۇ؛ مۇئاۋىن شىجاڭلىرى: دېڭ سۇڭگو، جاڭفېڭ (موڭغۇل)، خۇاڭ چىلۇڭ، گۇ شاڭگۇڭ، جاڭ شيۇلىڭ (ئايال)؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: ئابلەت ياقۇپ، شۇ جىشىن، جۇ دېچىن

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 197 مىڭ 700، بۇنىڭ ئىچىدە ئايال 92 مىڭ، ئاز سانلىق مىللەتلەر 5957. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰7.54، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰2.03، پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى %100. يىل ئاخىرىدىكى كەسىپكارلار 82 مىڭ 600. شىغا قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانى 17، دۆلەت ئىلكىدىكى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىسى 12، بىناكارلىق - قۇراشتۇرۇش كارخانىسى 5، ترانسپورت كارخانىسى بىر، سودا كارخانىسى 7.

شى بويىچە 1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 341 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 557 مىليون يۈەنگە، 2 - كەسىپنىڭ 370 مىليون يۈەنگە، 3 - كەسىپنىڭ 396 مىليون يۈەنگە، غەيرىي ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئىگىلىكنىڭ 206 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شى بويىچە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 125 مىليون يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقنىڭ 955 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 9 مىليون يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 114 مىليون يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 7 مىليون يۈەن. دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 63 مىڭ 200 گېكتار بولۇپ، 103 مىڭ 600 تونا ئاشلىق، 38 مىڭ 700 تونا پاختا، 335 مىڭ 100 تونا قىزىلچا ئېلىندى. 448 گېكتار يەردە ئورمان، 7405 گېكتار يەردە مېۋىلىك باغ بەرپا قىلىندى. 18 مىڭ 800 تونا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 270 مىڭ 300 تويۇق چارۋا قالدى، 6300 تونا گۆش، 526 تونا قوي يۇڭى، 2700 تونا سۈت، 1200 تونا تۇخۇم ئېلىندى، 2200 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى ۋە تاشلاندۇق يەر قايتا تېرىلدى، 5900 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 38 قۇدۇق قېزىلدى. 393 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەك چېپىلدى. 158 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەكلىك ياسىلىپ، 41 مىليون كۇب مېتىر سۇ كۆپەيتىلدى ۋە تېجەلدى. تارىم بوزيەر ئوزلەشتۇرۇش رايونىدىكى سۇغەتبۇلاق سۇ قۇرۇلۇشى، مىرەن 1 - دەرىجىلىك ئېلېكتر ئىستانسىسىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، تارىم دەريالىسىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى سۇغۇرۇش رايونىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشى تاماملىنىپ، ئۈنۈم بېرىشكە ئاز قالدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي قۇۋۋىتى 126 مىڭ 900 كىلوۋات. چوڭ - ئوتتۇرا تراكتور 1263، كىچىك تراكتور ۋە قول تراكتورى 799، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان يۈك ئاپتوموبىلى 72. ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت 24 مىڭ 100 تونا، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلگەن توك 83 مىليون 100 مىڭ كىلوۋات.

يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 255 مىليون يۈەن، تجارەت كىرىمى 236 مىليون يۈەن، يارىتىلغان پايدا - باج 25 مىليون يۈەن بولدى.

سانائەتنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 269 مىليون يۈەن، بۇنىڭ ئىچىدە مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانىلارنىڭ 118 مىليون يۈەن. 360 مىڭ 500 تونا كۆمۈر، 43 مىڭ 600 تونا تاشپاختا، 22 مىليون كىلوۋات توك، 23 مىڭ 200 تونا گۈرۈچ، 17 مىڭ 400 تونا تۇن، 6451 تونا سۇ يېغى، 43 مىڭ 700 تونا شېكەر، 3645 تونا ئىسپىرت، 34 مىڭ 200 تونا ساپ پاختا، 8929 تونا پاختا يىپ، 94 مىليون 800 مىڭ مېتىر رەخت، 12 مىڭ 600 تونا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 1660 تونا سۈلياۋ يوپۇق، 132 مىڭ 500 تونا سېمونت، 90 مىليون 76 مىڭ دانە خىش ئىشلەپچىقىرىلدى.

ترانسپورت كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 54 مىليون يۈەن، يۈك ئوبوروت مىقدارى 205 مىليون 481 تونا - كىلومېتىر، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 94 مىليون 559 مىڭ ئادەم - كىلومېتىر. تجارەت كىرىمى 2 مىليون 731 مىڭ يۈەن بولدى.

بىناكارلىق كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 100 مىليون يۈەن، سېلىنغان ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 293 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر، پۈتكەن كۆلىمى 170 مىڭ 900 كۋادرات

مېتىر بولدى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 437 مىليون يۈەن، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 283 مىليون يۈەن، خۇسۇسىي ئورۇنلارنىڭ 153 مىليون يۈەن بولدى.

تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 525 مىڭ دوللارغا يەتتى.

شى بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 436 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 392 مىليون يۈەن، خۇسۇسىيلارنىڭ سالغىنى 44 مىليون يۈەن. يېڭىدىن كۆپەيگەن تۇراقلىق مۇلۇك قىممىتى 215 مىليون يۈەن.

شى بويىچە تەنتەق قىلىنىپ، قوللىنىلىۋاتقان، ئومۇملاشتۇرۇلۇۋاتقان پەن - تېخنىكا تۈرى 57، بىڭتۈەن بويىچە 3 تۈر 2 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 2 تۈر 3 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 20 پەن - تېخنىكا نەتىجىسى ئومۇملاشتۇرۇلدى. تۈرلۈك كەسپىي تېخنىكا خادىمى 11 مىڭ 500 گە، تۈرلۈك پەن تەنتەقات ئاپپاراتى 16گە، كەسپىي تېخنىكا خادىمى 242گە يەتتى. پەن - تېخنىكا پائالىيىتىنىڭ خىراجىتى ئۆچۈن 7 مىليون 460 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلدى. پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە تۈەن بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە 29 - تۈەن - مەيدان دۆلەت دەرىجىلىك ئۇلگە تۈەن - مەيدان بولۇپ، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتىن ئۆتتى. شى بويىچە چوڭلار ئالىي تېخنىكومى 1، چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى 1، ئادەتتىكى ئوتتۇرا تېخنىكوم 1، تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى 1، ئوتتۇرا مەكتەپ 28، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 2، باشلانغۇچ مەكتەپ 46. باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 26 مىڭ 332، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 6675، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 3334، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 401. بالىلار باغچىسىدىكى بالا 5027. 5 تۈەن - مەيدان دۆلەتنىڭ «ئىككى ئاساسەن» نى تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى. خۇاشەن ئوتتۇرا مەكتىپى دۆلەت ئېتىراپ قىلغان تۆنجى تۈركۈمدىكى مەملىكەت بويىچە زامانىۋى ماۋارىپ تېخنىكىسىنى تەجرىبە قىلىدىغان مەكتەپكە، شۇنداقلا بىڭتۈەندىكى بىردىنبىر مەملىكەت بويىچە ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇشتا ئۇلگە مەكتەپكە ئايلاندى. 29 - تۈەن - مەيدانغا مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مەملىكەت بويىچە ئىلغار تۈەن - مەيدان دەپ نام بېرىلدى، 4 تۈەن - مەيدانغا مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىڭتۈەن دەرىجىلىك ئىلغار تۈەن - مەيدان دەپ نام بېرىلدى. شى بويىچە تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %95كە يەتتى. سىملىق رادىئو ئىستانسىسى 21، تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئىستانسىسى 22.

مەركەز دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللاردا 328 پارچە، ئۇلكە دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللاردا 1564 پارچە، ئىلايەت، شى دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللاردا 5674 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. «بوستان گېزىتى» 100 سان چىقىرىلىپ، 1 مىليون 219 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. شى بويىچە سەھىيە ئاپپاراتى 68، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 26، ساقلىق ساقلاش ئورنى 18، سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى 23، كارىۋات 1801، سەھىيە خادىمى 2779، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە - تېخنىكا خادىمى 2397. 6 دوختۇرخانا مەملىكەت دەرىجىلىك بوۋاقلارنى سۈيۈش دوختۇرخانىسى بولۇپ باھالاندى.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 391 مىليون يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ئىشچى -خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە مائاشى 4825 يۈەنگە يەتتى. 77 كارخانا ۋە ئورۇن ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى بىر تۇتاش تەيىارلاشقا قاتناشتۇردى. بىر تۇتاش تەيىارلاشقا قاتناشقان ئىشچى - خىزمەتچى 65 مىڭ 500 گە يەتتى. بىر تۇتاش تەيىارلاشقا قاتناشقان پېنسىيەگە، دەم ئېلىشقا چىققانلار 40 مىڭ 200 گە، ئىشسىزلىق سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان ئورۇن 65كە، ئىشچى - خىزمەتچى 62مىڭ 900گە يەتتى.

سەي چىشۇ

يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسسارى: ياۋ يۈڭفېڭ (قوشۇمچە)؛ شجاڭى: لىيۇ شىنچى؛ سىياسىي كومىسسارى: ساۋخەن؛ مۇئاۋىن شجاڭلىرى: قادىر بەكرى، يەن شيۈيې، خې ژېې، كۇك شىڭلۇك؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: ھامۇتجان ئۆكتەم، لى چۈەنشيۇ.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 175 مىڭ 490، بۇنىڭ ئىچىدە ئەرلەر 97 مىڭ 960. ئاز سانلىق مىللەت 87 مىڭ 57. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰8.88، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰4.93، شىغا قاراشلىق كارخانا، كەسپىي ئورۇن 91، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانى 18.

ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 774 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسپىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 435 مىليون 930 مىڭ يۈەن، 2 - كەسپىنىڭ 112 مىليون 120 مىڭ يۈەن، 3 - كەسپىنىڭ 226 مىليون 10 مىڭ يۈەن.

يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 994 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىق كەسپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 853 مىليون 330 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 9 مىليون 350 مىڭ يۈەن،

چارۋىچىلىقنىڭ 122 مىليون 610 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 2 مىليون 980 مىڭ يۈەن. يىل ئاخىرىدىكى تېرىلغۇ يەر 65 مىڭ 900 گېكتار. دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 61 مىڭ 900 گېكتار بولۇپ، 60 مىڭ 688 تونىنا ئاشلىق، 52 مىڭ 877 تونىنا پاختا ئېلىندى. 1302 گېكتار ئورمان بەرپا قىلىندى. مېۋىلىك باغ3945 گېكتار بولۇپ، 29 مىڭ 489 تونىنا مېۋە - چېۋە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 480 مىڭ 700 تۈياق چارۋا قالدى. 9090 تونىنا گۆش، 495 تونىنا قوي يۇڭى، 5189 تونىنا سۈت، 1326 تونىنا تۇخۇم، 489 تونىنا بېلىق ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي قۇۋۋىتى 103 مىڭ 614 كىلوۋاتقا يەتتى. يېزىلار ئىشلەتكەن توك 33 مىليون 355 مىڭ كىلوۋات سائەتكە، خىسىيىۋى ئوغۇت 43 مىڭ تونىنا، سۇلياۋ يوپۇق 2816 تونىنا، دېھقانچىلىق دورىسى 575 تونىنا يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 177 مىليون 814 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتنىڭ 104 مىليون 667 مىڭ يۈەن، ئېغىر سانائەتنىڭ 73 مىليون 642 مىڭ يۈەن. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 16 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 4 مىليون 250 كىلوۋات سائەت توك ئىشلەپچىقىرىلدى. 58 مىليون 190 مىڭ كىلوۋات سائەت توك بىلەن تەمىنلەندى، 17 مىڭ 600 تونىنا ئۇن، 4809 تونىنا سۇ يېغى، 48 مىڭ 532 تونىنا ساپ پاختا، 101 تونىنا ئىچىملىك - ھاراق، 77 مىليون 600 مىڭ دانە خىش، 1 مىليون 770 مىڭ مېتىر رەخت، 297 تونىنا چۇچۇكبۇيا مەلھىمى، 2115 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، 30 مىڭ تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىلدى.

بىناكارلىق كەسىپىنىڭ قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 124 مىليون 461 مىڭ يۈەنگە، سېلىنغان ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 224 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، پۈتكىنى 156 مىڭ 200 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

يۈك ئوبوروت مىقدارى 195 مىليون 768 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 34 مىليون 62 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، ترانسپورت تىجارەت كەسىپى كىرىسى 63 مىليون 127 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

تۈراقلىق مۇلۇككە 257 مىليون 820 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 100 مىليون 20 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۈزگەرتىشكە سېلىنغىنى 74 مىليون 880 مىڭ يۈەن، سۇ - تۇپراق ئېچىشقا سېلىنغىنى 75 مىليون 770 مىڭ يۈەن. يېڭىدىن كۆپەيگەن تۈراقلىق مۇلۇك قىممىتى 189 مىليون 720 مىڭ يۈەن بولدى.

شى بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 207 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شى بويىچە شەخسلەرنىڭ پارچە سېتىش، يىمەك - ئىچمەك تىجارىتى تور - نۇقتىسى 1179 غا، تىجارەتچى 2374كە يەتتى، ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 3 مىليون 200 مىڭ دوللارغا يەتتى.

شى بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 70 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە، پايدىسى 8 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

شى بويىچە مەكتەپ 89، بۇنىڭ ئىچىدە باشلانغۇچ مەكتەپ 58، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 24، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 2، مۇكەممەل ئوتتۇرا مەكتەپ 5. ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 35 مىڭ 724. مەخسۇس ئوقۇتقۇچى 2106. بالىلار باغچىسى 14، تەربىيىچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىسى 193، باغچىدىكى بالا 4336.

شى 32 پەن تەتقىقات تېممىنى ئۇستىگە ئېلىپ، 19نى ئورۇندىدى. شى بويىچە تۈرلۈك كەسپىي تېخنىكا خادىمى 7466، تۈەن - مەيدانىدىن يۇقىرى پەن تەتقىقات ئاپپاراتى 10، 3 پەن - تېخنىكا تۈرىگە 610 مىڭ يۈەن ئىشلىتىلدى. پەن تەتقىقات تۈرلىرىدىن 5ى بىڭتۈەن پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئىلتىماس قىلىندى. «يەكەن گېزىتى» 102 سان چىقىرىلىپ، 510 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. شى سەنئەت ئۆمىكى 92 قېتىم ئويۇن قويدى، 60 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئويۇن كۆردى. شى بويىچە 80 كۈتۈپخانا بولۇپ، ئۇنىڭدا 300 مىڭ پارچە كىتاب ساقلاندى؛ ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى 14كە، لېيەندۇيلەردە مەدەنىي پائالىيەت ئۆيى 212گە يەتتى. 4 كىنو قويۇش ئورنى بولۇپ، 536 قېتىم كىنو قويۇلدى، 50 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى. شى بويىچە سىملىق تېلېۋىزىيە پونكىتى 2، ئۇلاپ كۆرسىتىش ۋە كۈچەيتىپ بېرىش ئىستانسىسى 9، تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئۇزىلى 14، سىملىق رادىئو ئۇزىلىى 4، داۋالاش ئاپپاراتى 40، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا، ساقلىق ساقلاش پونكىتى 26، كارىۋات 1101، سەھىيە تېخنىكا خادىمى 1272.

شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماتاشى سوممىسى 228 مىليون يۈەنگە، ئوتتۇرىچە ماتاشىى 4256 يۈەنگە، سوغۇرتا كەسپىي كىرىمى 16 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە يەتتى، 8 مىليون 729 مىڭ 700 يۈەن تۆلەم تۆلەپ بېرىلدى.

خەن شىلىن

يېزا ئىگىلىك 4 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسارى: جاڭ گۇلياڭ (قوشۇمچە)؛ شجاڭى: رېن شۇدۇڭ؛ سىياسىي كومىسارى: ژاڭ جۇڭۇي (شىبە)؛ مۇئاۋىن شجاڭلىرى: ژېي پاڭ، رېن مىنمىن، جاڭ يۈك، جاڭ ژېيمىن؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسارلىرى: بايدەۋلەت (قازاق)، چۇ يۈشىن.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 217 مىڭ 280، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەر 38 مىڭ 718، نوپۇسنىڭ تۆغۇلۇش نىسبىتى ‰9.59، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.07، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰5.52. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانى 21. مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانا 25. يىل ئاخىرىدا دۆلەت ئورۇنلىرىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى 78 مىڭ 716.

شىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 354 مىليون يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 586 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 376 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 392 مىليون يۈەن بولدى.

يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 50 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 153 مىڭ 700 كىلوۋاتقا، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 1354كە، كومبايىن 362 گە يەتتى. شى بويىچە 103 مىڭ 340 گېكتار يەرگە زىرائەت تېرىلدى، يىل ئاخىرىدا تېرىلغۇ يەر 103 مىڭ 400 گېكتارغا يەتتى. 310 مىڭ 773 تونىنا ئاشلىق، 31مىڭ 239 تونىنا ياغلىق دان، 8308 تونىنا پاختا، 322 مىڭ 128 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 1336 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 26 مىڭ 478 تونىنا مېۋە، 1616 تونىنا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 623 مىڭ 700 تۈياق چارۋا قالدى. 9994 تونىنا گۆش، 11 مىڭ 175 تونىنا سۈت، 1625 تونىنا قوي يۇڭى، 2899 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى.

شى بويىچە يېزا - بازار كارخانىسى 3694، ئىجتىمائىي مەھسۇلات قىممىتى 314 مىليون 650 مىڭ يۈەن، مالىيە كىرىمى 364 مىليون 480 مىڭ يۈەن، پايدا - باج 56 مىليون 130 مىڭ يۈەن بولدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 736 مىليون 870 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتنىڭ 557 مىليون 800 مىڭ يۈەن، ئېغىر سانائەتنىڭ 179 مىليون 70 مىڭ يۈەن. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 535 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 85 مىليون 900 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 6268 تونىنا سۇ يېغى، 22 مىڭ 822 تونىنا ئېچىملىك - ھاراق، 19 مىڭ 608 تونىنا ئاق ھاراق، 28 مىڭ 100 تونىنا شېكەر، 100 مىڭ 500 تونىنا سېمونت، 46 مىڭ تونىنا كوكس، 10 مىڭ 900 تونىنا ئەينەك ئىشلەپچىقىرىلدى.

شى بويىچە بىناكارلىق - قۇراشتۇرۇش مەھسۇلات قىممىتى 149 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يەتتى. پۈتكەن قۇرۇلۇش قىممىتى 120 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە، ئۇي - ئىمارەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۆلىمى 260 مىڭ 800 كۋادرات مېتىرغا، پۈتكىنى 159 مىڭ 100 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

تاشيول ترانسپورت كەسىپىدە يەككە ترانسپورت يېتەكچى ئورۇنغا ئۆتتى. شى بويىچە ھەرخىل ئاپتوموبىل 2272، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكىسى 698، توشۇلغان يۈك 3 مىليون 957 مىڭ تونىنا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 260 مىليون تونىنا - كىلومېتىرغا؛ توشۇلغان يولۇچى 6 مىليون 377 مىڭنا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 227 مىليون 260 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 450 مىليون يۈەن بولدى. دۆلەت ئىلكىدىكى سودىنىڭ تاۋارلارنى توپ - پارچە سېتىش سوممىسى 505 مىليون 220 مىڭ يۈەن. مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان، مادديي ئەشيا كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىۋېلىش - سېتىش سوممىسى 133 مىليون 900 مىڭ يۈەن، تەمىنات - سودا كارخانىلىرىنىڭ 122 مىليون 860 مىڭ يۈەن بولدى. ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 14 مىليون 660 مىڭ ئامېرىكا دوللىرىغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت سوممىسى 10 مىليون 510 مىڭ دوللارغا، ئېكسپورت سوممىسى 4 مىليون 150 مىڭ دوللارغا يەتتى.

جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 333 مىليون 230 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 269 مىليون 110 مىڭ يۈەن، شەخسلەر سالغىنى 64 مىليون 120 مىڭ يۈەن. دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلار سالغان مەبلەغ ئىچىدە 1 كەسىپكە سېلىنغىنى 108 مىليون 890 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپكە سېلىنغىنى 45 مىليون 840 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپكە سېلىنغىنى 114 مىليون 380 مىڭ يۈەن.

شى بويىچە پەن تەتقىقات ئورنى 5، پەن تەتقىقات خادىمى 102 بولۇپ، بىڭتۈەننىڭ 6 تەتقىقات تېمىسىنى، شىنىڭ 13 تەتقىقات تېمىسىنى ئۈستىگە ئالدى. كارخانىلار 10 نەچچە تەتقىقات تېمىسىنى تاللىدى. 2 تۈر بىڭتۈەن دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتىنى باھالاشتىن ئۆتتى. شى بويىچە پەن - تېخنىكا مۇلازىمىتىگە قاتناشقان تېخنىكا خادىمى 2210، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 308. پەن - تېخنىكىدا ئۇلۇغ لېيەن 61، ئۇلۇغ ئىسمېنا - گۈرۈپپا 162، پەن - تېخنىكىدا ئۇلۇغ ئائىلە 2286. پەن - تېخنىكا بىلىملىرى مۇسابىقىسى 23 قېتىم ئېلىپ بېرىلدى، 25 مىڭ 200 پارچە پەننىي ئومۇملاشتۇرۇش ژۇرنىلى نەشر قىلىندى، 667 قارار پەننى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرسى ئېچىلدى.

شى بويىچە ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى 2998، باشلانغۇچ مەكتەپ 50، ئوقۇغۇچىسى 24 مىڭ 569، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 37، ئوقۇغۇچىسى 11 مىڭ 851، كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 5، ئوقۇغۇچىسى 1156،

رادىئو - تېلېۋىزىيە ئۇنىۋېرسىتېتى ئوقۇغۇچىسى 127، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەكتىپى ئوقۇغۇچىسى 1100. ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش ئىمتىھانىغا 1061 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى، بۇلاردىن 428 ى يەككە پەنلەر بويىچە ئوقۇش تاماملاش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى، 28ى ئوقۇش پۈتتۈردى. 66 - تۈەن - مەيدانىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىشتىن سىرتقى خور ئۇسكى شىغا ژاكالىتەن «بىگتۈەن ناخشىلىرى» ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 5 تۈەن - مەيدانىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. شى ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى، ياشانغانلار مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى مۇشۇ يىل ئېچىدە پۈتۈپ ئىشلىتىلدى. 71 - تۈەن - مەيدان مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىگتۈەن بويىچە ئىلغار تۈەن - مەيدان، 66 - تۈەن - مەيدان چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدا بىگتۈەن بويىچە ئىلغار ئورۇن بولدى. شى سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئۈلچەمگە يېتىپ، ش ئۇ ئا ر رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتى، بىگتۈەن رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى. شى پارتكومىنىڭ ھەپتىدە 2 سان چىقىدىغان ئورگان گېزىتى — «ئىلى بوزىيەر ئۆزلەشتۈرۈش گېزىتى» ھەپتىدە 3 سان چىقىدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىلىپ، 154 سان، 1 مىليون 540 مىڭ نۇسخا نەشر قىلىندى. 12 ئەسەر ئۆلكىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. شىنجاڭ سىرتىدىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىدە 9670 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى.

شى بويىچە داۋالاش ئاپپاراتى 44، كارىۋات 1457. سەھىيە تېخنىك خادىمى 1774. بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەت سەھىيە تېخنىك خادىمى 159. پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى %100، تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى %90.54 بولدى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش پۈلىنى جەمئىيەت بىر تۇتاش تەيىارلاشقا قاتناشقان ئىشچى - خىزمەتچى 75 مىڭ 985كە، پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققانلار 39 مىڭ 641 گە يەتتى.

سۇغۇرتا كەسپى جەمئىيەتنى 1 مىليارد 216 مىليون يۈەن خېيىمخەتەر كاپالىتى سۇغۇرتا سوممىسى بىلەن تەمىنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق خېيىمخەتەر كاپالىتى سۇغۇرتا سوممىسى 156 مىليون يۈەن، تۇرلۈك مال - مۈلۈك خېيىمخەتەر سۇغۇرتا سوممىسى 530 مىليون يۈەن، ئۆمۈر سۇغۇرتىسى سوممىسى 530 مىليون يۈەن. سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 25 مىليون 560 مىڭ يۈەن، بىر تەرەپ قىلىنغان تۆلەم دېلوسى 4300 نەچچە، تۆلەنگەن تۆلەم پۈلى 14 مىليون يۈەن.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاش سوممىسى 425 مىليون 820 مىڭ يۈەن. ئىشلەڭقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ماڭاش خاراكتېرلىك كىرىمى 5292 يۈەن، تۆەن - مەيداندىكىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3206 يۈەن، كەسىپكارلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 5457 يۈەن، بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 5808 يۈەن.

شياڭ يىگىمىڭ، شىن لىنىڭ

يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسسارى: ژالڭ ژېي (قوشۇمچە)؛ شىجاڭى: لى زۇڭدي (12 - ئايدا ژەنپىسىدىن يۆتكەلدى)، يۈجىجى (12 - ئايدا ژەنپىگە تەينىلەندى)؛ سىياسىي كومىسسارى: جيالڭ جيەنشۇن؛ مۇئاۋىن شىجاڭى: لىيۇ ژەننىڭ، چىرنا (موڭغۇل)، فۇداچىڭ، ژالڭ جىدۇ (موڭغۇل)؛

مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: جالڭ شۇنبالڭ، جاۋشىنپىڭ،

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 100 مىڭ 99. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰11.31، تەبىئىي كۆپەيىش نىسبىتى ‰8.22، ئىشچى - خىزمەتچىسى 42 مىڭ 240.

1998 - يىلى شى بويىچە ئېچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 694 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 415 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 118 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 160 مىليون يۈەن.

شى بويىچە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 788 مىليون 740 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقنىڭ 718 مىليون 570 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 737 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 60 مىليون 110 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 2 مىليون 690 مىڭ يۈەن بولدى. 45 مىڭ 800 گېكتار يەر تېرىلدى، 164 مىڭ 895 تونىنا ئاشلىق، 40 مىڭ 403 تونىنا پاختا، 132 مىڭ 113 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 4144 تونىنا گۈڭ، 628 تونىنا قوي يۇڭى ئېلىندى، 353 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى. ئورمان كۆلىمى 7136 گېكتارغا يەتتى، 690 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. شى بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي قۇۋۋىتى 92 مىڭ 500 كىلوۋاتقا يەتتى، 17 مىڭ 882 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 443 تونىنا دېھقانچىلىق دورىسى، 1639 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، 8340 كىلوۋات سائەت توك ئىشلىتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 206 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە، پايدا ببجى 30 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 275 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە يېنىك سانائەتنىڭ 156 مىليون

570 مىڭ يۈەن بولدى، ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 143 مىليون 250 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 65 مىڭ تونىا سېمونت، 41 مىڭ 31 تونىا پاختا، 3374 تونىا پاختا يىپ، 10 مىڭ 951 تونىا ياغ، 10 مىڭ 918 تونىا بۇغداي ئۇنى، 256 تونىا فابرىكا قەغىزى، 1628 تونىا سۇلياۋ يوپۇق ئىشلەپچىقىرىلدى. سانائەت كارخانىلىرى 41 مىليون 380 مىڭ يۈەن زىيان تارتتى، بىناكارلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 118 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇشلىرىنىڭ كۆلىمى 170 مىڭ 480 كۋادرات مېتىرغا، پۈتكىنى 138 مىڭ 943 كۋادرات مېتىرغا يەتتى.

دۆلەت ئىلكىدىكى تاشيول تىرانسپورتىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 17 مىليون 340 مىڭ يۈەن، يۈك ئوبوروت مىقدارى 87 مىليون 275 مىڭ تونىا - كىلومېتىر، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 75 مىليون ئادەم - كىلومېتىر بولدى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 148 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شى بويىچە دۆلەت سودىسىنىڭ سېتىش سوممىسى 675 مىليون 120 مىڭ يۈەن، يەككە سودىنىڭ سېتىش سوممىسى 42 مىليون 420 مىڭ يۈەن بولدى. ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 2 مىليون 699 مىڭ 900 ئامېرىكا دوللىرى، ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ قايتقان بېجى 352 مىڭ 400 يۈەن بولدى.

جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 238 مىليون 20 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 216 مىليون 420 مىڭ يۈەن، شەخسىيلەرنىڭ سالغىنى 8 مىليون 830 مىڭ يۈەن.

شى بويىچە 5215 كەسپىي تېخنىكا خادىمى بولۇپ، شىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك تېمىدىن 17نى ئۇستىگە ئالدى. شى يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات ئورنى بىلەن شىخەنزە ئۇنىۋېرسىتېتى ئورۇندىغان، DNA گېن كىرگۈزۈش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ كېۋەزنىڭ يېڭى سورتىنى يېتىشتۇرۇش تۈرى بىكتۈەننىڭ باھالىشىدىن ئۆتتى. مەملىكەت بويىچە شۇ تۈردىكى ئىلغار تېخنىكا سەۋىيىسىگە يەتتى. 2 تۈرنىڭ نەتىجىسى بىكتۈەننىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. پەن - تېخنىكىدا ئۇلۇغ تۆەن - مەيدان 4كە، ئۇلۇغ لېيەندۇي 46گە، ئۇلۇغ ئائىلە 2696گە، تۈرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 13كە يەتتى. 11 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كەشپىيات كۆرگەزمىسىدە شى ماشىنىسازلىق زاۋۇتىنىڭ «شىمال» ماركىلىق چىگىت تېۋىتىنى ئايرىش ھەرىسىنىڭ تىغى پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شى بويىچە دوختۇرخانا 13، داۋالاش ئورنى 177، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى 12، سەھىيە - تېخنىكا خادىمى 935، كارىۋات 711. 9 دوختۇرخانا دۆلەت بويىچە 1 - ، 2 - ، «ئا» دەرىجىلىك دوختۇرخانا ئۆلچىمىگە يەتتى. بۇۋاقلارنى سۆيۈش دوختۇرخانىسىدىن 9ى بارلىققا كەلدى. شى بويىچە بالىلار باغچىسى 12، باشلانغۇچ مەكتەپ 17، ئوتتۇرا مەكتەپ 14، تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى بىر، چوڭلار ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي مەكتىپى 2. ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 472. سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىر، كۆچۈرۈپ تارقىتىش تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 2، سۇنئىي ھەمراھ يەر ئوستى قوبۇل قىلىش ئوسكۇنىسى 70، تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئۇزېلى 3.

مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش، مەدەنىي، باي بىكتۈەن كىشىلىرىدىن بولۇش بويىچە 39 قېتىم دوكلات ئۇيۇشتۇرۇلدى، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۇلۇغ لېيەندۇي 33كە، 10 يولتۇزلۇق مەدەنىي ئائىلە 6277 گە يەتتى. ئۆلكىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال (ئىستانسا) لاردا 3377 پارچە خەۋەر - ماقالە ئېلان قىلىندى. شىنىڭ «بورتالا بوزيەر ئۇزلەشتۇرۇش گېزىتى» 50 سانغا يېقىن تارقىتىلدى. شى تارىخ - تەزكىرە ئىشخانىسى تۇزگەن «ج ك پ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكتۈەنى يېزا ئىگىلىك 5 - شىسى تەشكىلات تارىخى ماتېرىياللىرى» شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى. تارىخ - تەزكىرە ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى شۇ فۇلەينىڭ باش مۇھەررىرلىكىدە تۇزۇلگەن ئەدەبىي ئاخبارات توپلىمى — «لوپنۇر كۆلىگە ئۇچ قېتىم كىرىش» شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى. «89 - تۆەن تەزكىرىسى» شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى.

شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 5534 يۈەنگە يەتتى. ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى جەمئىيەت بىر تۆتاش تەييارلاشقا 39 ئورۇن، 29 مىڭ 717 ئىشچى - خىزمەتچى قاتناشتى. ئاھالىلەرنىڭ بانكىدىكى ئامانەت پۇلى 340 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپى كىرىمى 25 مىليون 930 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ھەرخىل تۆلەم پۇلى 12 مىليون 510 مىڭ يۈەن بولدى.

شۇ فۇلەي

يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسارى: جىن شېڭخۇي (قوشۇمچە)؛ شىجاڭى: لياڭ فۇرېن (6 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى يۈڭشيەن (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ سىياسىي كومىسارى: خۇا شىنبې (6 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، جۇ جىڭچۈن (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ مۇئاۋىن شىجاڭلىرى: چېن پىڭ (ئايال)، يۇ شاڭجى، يۇ جىجى (12 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)،

شۇ شۇدۇڭ (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى) ، جاڭ لىنزې (12 - ئايدا تەينىلەندى) ؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: يۆ يۈتاڭ (6 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكىلدى) ؛ شۇ يىڭجۇ (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى) ، جاڭ يۈڭ (6 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى) .

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 271 مىڭ 100. بۇنىڭ ئىچىدە ئەرلەر 142 مىڭ 500، ئاياللار 128 مىڭ 600، خەنزۇلار 252 مىڭ 200، ئازسانلىق مىللەتلەر 18 مىڭ 900. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %7.63، ئۆلۈش نىسبىتى %4.17، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %3.46. شى بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق ئورۇنلىرى 22، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانى 19، سانائەت كارخانىسى ۋە ئورۇنلار 528.

1998 - يىلى شى بويىچە ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 527 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 -كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 841 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 257 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 429 مىليون يۈەن.

دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 653 مىليون يۈەنگە يەتتى. 200 مىڭ 76 تونا ئاشلىق، 64 مىڭ 252 تونا پاختا، 10 مىڭ 467 تونا ياغلىق دان، 273 مىڭ 281 تونا قىزىلچا، 1363 تونا قوۋلماق، 2827 تونا گازىر، 92 مىڭ 695 تونا قوغۇن - تاۋۇز، 996 تونا مېۋە ئېلىندى. 7. 1366 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 626 مىڭ 400 تۈپ كۆچەت تىكىلدى، 2632 كۆب مېتىر ياغاچ كېسىلدى. يىل ئاخىردا قولدا 407 مىڭ 900 تۈياق چارۋا قالدى، 11 مىڭ 795 تونا گۆش، 2907 تونا سۈت، 774 تونا قوي يۇڭى، 1581 تونا تۇخۇم، 1077 تونا سۇ مەھسۇلاتلىرى ئېلىندى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 288 مىليون يۈەنگە يەتتى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قۇۋۋىتى 257 مىڭ 500 كىلوۋاتقا، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 1699غا، كىچىك تراكتور ۋە قول تراكتورى 5019غا، ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت 36 مىڭ تونناغا، سۇلياۋ يوپۇق 4737 تونناغا، ساليارکا 18 تونناغا، دېھقانچىلىق مەيدانلىرى ئىشلەتكەن توك 223 مىليون 760 مىڭ كىلوۋات سائەتكە يەتتى. يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىغا 237 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

شى بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 788 مىليون يۈەن بولدى. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 9004 تونا پاختا يىپ، 20 مىڭ 600 تونا شېكەر، 29 مىڭ 500 تونا بۇغداي ئۇنى، 17 مىڭ 700 تونا سۇ يېغى، 62 مىڭ 700 تونا پاختا، 681 مىڭ 600 تونا كۆمۈر، 4173 سۇ ئاسوسى، 7634 تونا ھىرىكمە سۇيۇق سوپۇن، 181 مىليون 4000 دانە خىش، 471 مىڭ 900 يۈگەم ماي قەغەز ئىشلەپچىقىرىلدى، 137 ئاپتوموبىل ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇلدى، 6263 تونا ئارىلاشما يەم - بوغۇز، 30 مىڭ 100 تونا سېمونت، 4734 تونا پەمدۇر قىيامى، 3316 تونا سۇلياۋ يوپۇق، 34 مىڭ 907 تونا كوكس، 874 تونا تۆمۈر تورۇبا ئىشلەپچىقىرىلدى.

بىناكارلىق كەسىپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 330 مىليون يۈەنگە، ئۇي - ئىمارەت قۇرۇلۇش كۆلىمى 246 مىڭ 700 كۋادرات مېتىرغا، پۈتكەن قۇرۇلۇشى 185 مىڭ 800 كۋادرات مېتىرغا، بارلىق خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى ھەر بىر كىشىگە 38 مىڭ 138 يۈەندىن توغرا كەلدى.

تۇراقلىق مۇلۈككە 628 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 541 مىليون يۈەن، خۇسۇسىيلارنىڭ سالغىنى 87 مىليون يۈەن.

شى بويىچە ھەرخىل ئاپتوموبىل 2591 بولۇپ، تاشيول تىرانسپورتىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 44 مىليون يۈەنگە، يۈك توشۇش مىقدارى 3 مىليون 210 مىڭ تونناغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 236 مىليون 400 مىڭ يۈەنگە، يولۇچى توشۇش مىقدارى 4 مىليون 303 مىڭغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 284 مىليون 220 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

شى بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 386 مىليون يۈەنگە يەتتى. توپ، پارچە سېتىش سودىسى، يېمەك - ئىچمەك كەسىپىنىڭ قوشۇلما قىممىتى 112 مىليون يۈەنگە يەتتى.

شى بويىچە تاشقى سودىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت قىممىتى 846 مىڭ 700 دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورتنىڭ 442 مىڭ 200 دوللار، ئىمپورتنىڭ 402 مىڭ 500 دوللار.

شى بويىچە چوشۇرۇپ بېرىلگەن ھەرخىل پەن تەتقىقات تەرەققىيات، كېڭەيتىش تورى 59، بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ بىر، بىڭتۈەنىنىڭ 7، شىنىڭ 51. «6 - شىنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆھۈرلىرى» 8 سان چىقىرىلدى، 237 ئۆھۈر بېسىلدى. شى بويىچە ئادەتتىكى چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى 3، ئوقۇغۇچىسى 2287؛ كەسىپى ئوتتۇرا مەكتەپ 7، ئوقۇغۇچىسى 2481؛ ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 36، ئوقۇغۇچىسى 4714، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1680؛ ئادەتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپ 61، ئوقۇتۇش نۇقتىسى 39، ئوقۇغۇچىسى 31 مىڭ 988، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 1912؛ بالىلار باغچىسى 29، باغچىدىكى بالا 5402. شى بويىچە كۈتۈپخانا 57، ئۇلاردا ساقلىنىۋاتقان

كىتاب 140 مىڭ پارچە، ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەدەنىي پائالىيەت مەركىزى 423، بۇنىڭ ئىچىدە ليەندۇي مەدەنىي پائالىيەت ئۆيى 330. «جۇڭخار ۋاقىت گېزىتى» 104 سان چىقىرىلىپ، 832 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرناللاردا 2400 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. 150 نەچچە پارچە تېلېۋىزىيە خەۋىرى كۆرسىتىلدى. ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرناللاردا 4320 نەچچە ماقالە ئېلان قىلىندى. 1400 پارچە تېلېۋىزىيە خەۋىرى كۆرسىتىلدى. شى بويىچە كىنوخانا 7، 504 قېتىم كىنو قويۇلدى، تاماشىبىن 140 مىڭ ئادەم (قېتىم) گە يەتتى. تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 25، بۇنىڭ ئىچىدە سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 23. ئۆلاپ كۆرسىتىش ۋە كۆچەيتىپ بېرىش ئىستانسىسى 17، تەڭشەلمە چاستوتىلىق رادىئو ئىستانسىسى 12، سىملىق رادىئو ئىستانسىسى 19. ژۇجياچۇ ماي قەغىزى زاۋۇتىنىڭ پېنسىيىگە چىققان كادىرى لو شۈرەن ئىجاد قىلغان «بىز تارىخنىڭ سائىتىنى جاراڭلىتىمىز» دېگەن ناخشا بىكتۈمەن بويىچە 5 بىر قۇرۇلۇشى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 103 - تۈمەن - مەيدان مەملىكەت ۋە بىكتۈمەن بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار تۈمەن بولۇپ باھالاندى. شى بويىچە سەھىيە ئاپپاراتى 47، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 22، ئامبۇلاتورىيە 4، سەھىيە - يۇقۇمدىن ساقلىنىش ئاپپاراتى 20، ئوتتۇرا دەرىجىلىك دورىگەر تەربىيىلەش ئاپپاراتى بىر؛ كارخانا 1770، سەھىيە - تېخنىكا خادىمى 2105، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇر 969.

شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماڭاشى 5490 يۈەنگە يەتتى. سۇغۇرتا سوممىسى 2 مىليارد 127 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا كەسپىي كىرىمى 29 مىليون يۈەنگە يەتتى. 4910 تۆلەم دېلوسىغا 19 مىليون يۈەنتۆلەم تۆلەندى.

يىل ئاخىرىغىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۇرالغۇ ئۆيىنىڭ كۆلىمى 6 مىليون 452 مىڭ 900 كۋادرات مېتىرغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە خۇسۇسىيلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى كۆلىمى 478.06 كۋادرات مېتىر. تۇرالغۇ ئۆيى كۆلىمى شى بويىچە ھەربىر كىشىگە 23.89 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلدى.

گۈڭ چېڭشۈەن

يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى

شىجاڭى: خۇاشى (11 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، لى جىڭگۈاڭ (11 - ئايدا ۋەزىپىگە تەينىلەندى)؛ سىياسىي كومىسسارى: ۋاڭ جىلياڭ؛ مۇئاۋىن شىجاڭلىرى: شېن باۋشياڭ، لى جىڭگۈاڭ (11 - ئايدا ۋەزىپىسىدىن يۆتكەلدى)، چۇ كەپياڭ، گو جۇڭلىن، ۋاڭ يىلۇ؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: دياڭ خەيياڭ، دۇيسەن توققوجا (قازاق)، لىيۇ گېيۇ.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 206 مىڭ 175، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇ 199 مىڭ 95، ئاز سانلىق مىللەتلەر 7080. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰7.91، ئۆلۈش نىسبىتى ‰4.9، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰3.01 بولدى.

1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 578 مىليون 701 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 865 مىليون 910 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 363 مىليون 240 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 349 مىليون 560 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 574 مىليون 790 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1997 - يىلدىكىدىن ‰14 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانچىلىقنىڭ 1 مىليارد 413 مىليون 650 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 150 مىليون 410 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 7 مىليون 420 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 3 مىليون 310 مىڭ يۈەن. 78 مىڭ 700 گېكتار يەر تېرىلىپ، 54 مىڭ 984 تونىنا ئاشلىق، 85 مىڭ 346 تونىنا پاختا، 244 مىڭ 946 تونىنا قىزىلچا، 17 مىڭ 545 تونىنا مېۋە ئېلىندى. 970 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 319 مىڭ 800 تۆياق چارۋا قالدى، 8922 تونىنا گۆش، 953 تونىنا قوي يۇڭى، 19 مىڭ 527 تونىنا سۈت، 3287 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى، 451 تونىنا بېلىق تۇتۇلدى، بېلىق بېقىش مەيدانىنىڭ كۆلىمى 226 گېكتار. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قۇۋۋىتى 112 مىڭ 300 كىلوۋاتقا يەتتى. چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 1284 كە، دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان يۈك ئاپتوموبىلى 185 كە يەتتى؛ 25 مىڭ 832 تونىنا خىمىيىلىك ئوغۇت (ساپ ئوغۇت ھېسابىدا)، 3623 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، 833 تونىنا دېھقانچىلىق دورىسى، 11 مىڭ 730 تونىنا دىزىل مېيى، 99 مىليون 680 مىڭ كىلوۋات توك ئىشلىتىلدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي مەھسۇلات قىممىتى 293 مىليون 430 مىڭ يۈەنگە، كىرىمى 322 مىليون 120 مىڭ يۈەنگە، پايدا - بېجى 59 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 6000 گېكتار بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى ۋە تاشلاندۇق يەر قايتا تېرىلدى. 6700 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلدى. شى بويىچە 136 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىلدى. 366 كىلومېتىر تاش ئۆستەڭ ياسالدى. 277 كىلومېتىر زىيكەش چېپىلدى.

ساناقەت مەھسۇلات قىممىتى 847 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە، ساناقەتنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 221 مىليون 770 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئاساسلىق ساناقەت مەھسۇلاتلىرىدىن 17 مىڭ

911 تونىنا پاختا يىپ، 23 مىليون 700 مىڭ مېتىر رەخت، 19 مىڭ 858 تونىنا پەمىدۇر قىيامى، 9492 تونىنا ئارىلاشما بوغۇز، 78 مىڭ 213 تونىنا ساپ پاختا، 10 مىڭ 526 تونىنا سۇ يېغى، 357 تونىنا سۈت مەھسۇلاتلىرى، 30 مىڭ 984 تونىنا شېكەر، 1928 تونىنا ئاق ھاراق، 139 مىڭ تونىنا كۆمۈر، 216 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 133 مىليون 190 مىڭ دانە خىش، 8821 تونىنا سۇلفات كىسلاتاسى ئىشلەپچىقىرىلدى. 1998 - يىلى شى بويىچە تۇرلۈك ئاپتوموبىل 1693كە، يىل ئاخىرىدا يولۇچى، يۈك ئاپتوموبىلى 879غا يەتتى. ترانسپورت كەسپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 77 مىليون 192 مىڭ يۈەنگە، كۆپەيمە قىممىتى 41 مىليون 330 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 210 كىلومېتىر تاشيول ياسالدى ۋە ئۆزگەرتىپ ياسالدى. توشۇلغان يۈك 2 مىليون 28 مىڭ تونىنا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 175 مىليون 589 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 2 مىليون 352 مىڭغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 252 مىليون 524 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 433 مىليون 790 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 376 مىليون 960 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىشكە سېلىنغىنى 39 مىليون 300 مىڭ يۈەن. يېڭىدىن كۆپەيگەن تۇراقلىق مۇلۇك قىممىتى 406 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولدى. 488 مىڭ كۇادرات مېتىر ئۆي - ئىمارەت سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئولتۇراق ئۆي كۆلىمى 338 مىڭ كۇادرات مېتىر.

بىناكارلىق قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 433 مىليون 673 مىڭ يۈەنگە، بىناكارلىق كەسپىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 141 مىليون 470 مىڭ يۈەنگە، پۈتكەن قۇرۇلۇشنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 400 مىليون 480 مىڭ يۈەنگە، ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇشنىڭ كۆلىمى 448 مىڭ كۇادرات مېتىرغا، پۈتكىنى 396 مىڭ كۇادرات مېتىرغا يەتتى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىشى سوممىسى 251 مىليون 408 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە يەككە سودىنىڭ 85 مىليون 173 مىڭ يۈەن، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ 59 مىليون 950 مىڭ يۈەن بولدى، تاۋار سېتىش سوممىسى 1 مىليارد 355 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 4 مىليون 900 مىڭ دوللار، ئەق پېرىۋوت ئارقىلىق قىلىنغان سودا سوممىسى 4 مىليون 530 مىڭ دوللارغا يەتتى.

1998 - يىلى بىكتۇەن، شى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تۈرلىرى ئۇچۇن 1 مىليون 310 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، سانائەتتە پەن - تېخنىكا ئۇچۇن 1 مىليون 400 مىڭ يۈەن قەرز بېرىلدى. 378 قارار كەسپىي تېخنىكا كۆرسىتىلىپ، 44 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى، شى بويىچە پەن تەتقىقات ئاپپاراتى 22، پەن تەتقىقات خادىمى 347، ئىنژېنېر 139.

1998 - يىلى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2621، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 2558، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 21 مىڭ 134. بالىلار باغچىسى 14، باغچىدىكى بالا 5676. 68 ئادەم ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلدى. تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش پائالىيىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليون 340 مىڭ يۈەن، ساپ كىرىمى 4 مىليون 950 مىڭ يۈەن بولدى. شى بويىچە 1657 ئادەمگە كومپيۇتېر ئۇگىتىلدى ۋە گۇۋاھنامە بېرىلدى؛ بىكتۇەن بويىچە ئۇيۇشتۇرۇلغان ئورتاق تىلدا سۆزلەش مۇسابىقىسىدە شى كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بىر ئادەم يەككىلەر بويىچە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

1998 - يىلى 122 - تۇەن - مەيدان دۆلەت دەرىجىلىك مەدەنىيەتتە ئىلغار تۇەن - مەيدان، 125 -، 128 - تۇەن - مەيدان بىكتۇەن دەرىجىلىك مەدەنىيەتتە ئىلغار تۇەن - مەيدان بولۇپ باھالاندى. شى ۋەكىللەر كومانداسى بىكتۇەن ئۇتكۇزگەن «بىكتۇەن ناخشىلىرى» ناخشا مۇسابىقىسىدە كوللېكتىپ 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ۋە مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، «مەدەنىيەتلىك، باي بىكتۇەن كىشىلىرىدىن بولايلى» ناملىق نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسىدە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 19 لىيەندۇي ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۇلگە لىيەندۇي بولدى. 1998 - يىلى شى بويىچە سىملىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى 10، تۇەن دەرىجىلىك رادىئو ئۇزېلى 5، تۇەن دەرىجىلىك كۇچەيتىپ بېرىش ۋە ئۇلاپ كۇرسىتىش ئىستانسىسى 10، تېلېۋىزىيىنىڭ نوپۇسنى قاپلاش نىسبىتى %99كە يەتتى. شى سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ش ئۇ ئا ر رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۇتكۇزۇۋېلىشىدىن ئۇتتى. 1998 - يىلى ئۇلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرنال، رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا 2722 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە مەركەز دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال، رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا ئېلان قىلىنغىنى 354 پارچە، ئۇلكە دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال، رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا ئېلان قىلىنغىنى 2368 پارچە. «كۆيتۇڭ سەھەر گېزىتى» 104 سان چىقىرىلىپ، 832 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. شىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتكە دائىر تۈنجى ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمى — «تۇەن - مەيدانلارنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمىتى توغرىسىدا يېڭى مۇلاھىزىلەر» رەسمىي نەشر قىلىپ تارقىتىلدى، بۇ

بىگىتۈەندىكى شى، ئىدارىلەر بويىچە تۈنجى قېتىم ئاشكارا تارقىتىلغان ئىلمىي ماقالىلەر توپلىمىدۇر. شى بويىچە سەھىيە ئاپپاراتى 421. بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 16، سەھىيە يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئاپپاراتى 12، كارىۋات 1445. شى بويىچە سۇغۇرتا سوممىسى 3 مىليارد 140 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا كىرىمى 30 مىليون 295 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى كىرىمى 26 مىليون 240 مىڭ يۈەن، ئۆمۈر سۇغۇرتىسى كىرىمى 4 مىليون 50 مىڭ يۈەن. 20 مىليون 266 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى. 1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر 72 مىڭ 142، ئۇلارنىڭ ماڭاش سوممىسى 448 مىليون 17 مىڭ يۈەن، ئوتتۇرچە ماڭاشى 5822 يۈەن.

سۈن ئىيخۇا

يېزا ئىگىلىك 8 - شىمى

شىجاڭى: دىڭ شىگدۈەن؛ سىياسىي كومىسسارى: ما رۇڭ؛ مۇئاۋىن شىجاڭلىرى: جۇڭ جيۇشى، لى شيۇشەن، جاڭ شيەنفۇ، مەھەممەت مۇسا، ساۋ شەنسەن، لۇيۇڭجى؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: چېن دېچۈن (ئايال). جاڭ زۇشۇ، لىۋ جيەنشىن.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 581 مىڭ 900، بۇنىڭ ئىچىدە ئايالار 282 مىڭ 100. ئاز سانلىق مىللەتلەر نوپۇسى 29 مىڭ. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.79، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰4.47، پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى ‰99.98. يىل ئاخىرىدىكى ئىجتىمائىي ئەمگەكچىلەر 199 مىڭ 100.

ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 3 مىليارد 723 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 1 مىليارد 499 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 1 مىليارد 121 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ1 مىليارد 102 مىليون يۈەن.

يېزا ئىگىلىكنىڭ قوشۇلما قىممىتى 1 مىليارد 499 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 1 مىليارد 362 مىليون يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 7 مىليون 40 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 123 مىليون 430 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 6 مىليون 440 مىڭ يۈەن. 229 مىڭ 400 تونا ئاشلىق، 141 مىڭ 200 تونا پاختا، 547 مىڭ 700 تونا قىزىلچا، 6363 تونا مېۋە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 431 مىڭ 100 تۇياق چارۋا قالدى. 16 مىڭ 291 تونا گۆش، 20 مىڭ 354 تونا سۈت، 1011 تونا قوي يۇڭى، 4329 تونا تۇخۇم، 2493 تونا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدا قۇۋۋىتى 286 مىڭ 100 كىلوۋات بولدى. 6918 تونا سۇلياۋ يوپۇق، 1098 تونا دېھقانچىلىق دورىسى، 56 مىڭ 819 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇت) ئىشلىتىلدى، ئۇنۇملۇك سۇغىرىش كۆلىمى 179 مىڭ 600 گېكتارغا يەتتى.

سانائەتنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 892 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ۋە پىيىسى دۆلەت تەرىپىدىن تىزگىنلىنىدىغان كارخانىلارنىڭ 800 مىليون يۈەن. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتلىرىدىن 522 مىڭ تونا كۆمۈر، 740 مىليون كىلوۋات سائەت توك، 30 مىڭ تونا يېپ، 67 مىليون 220 مىڭ مېتىر رەخت، 2 مىليون 594 مىڭ مېتىر يۇڭ رەخت، 458 تونا يۇڭ يېپ، 45 مىڭ تونا شېكەر، 5219 تونا تېتىتقۇ، 5372 تونا ئىسپىرت، 12 مىڭ 900 تونا پەمىدۇر قېيمىسى، 17 مىڭ 500 تونا ئىچىملىك - هاراق، 29 مىڭ تونا سۇ يېغى، 53 مىڭ 300 تونا بۇغداي ئۇنى، 34 مىڭ 800 تونا بوغۇز، 36 مىڭ تونا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 28 مىڭ تونا سۇلياۋ بۇيۇم، 225 مىڭ تونا سېمونت، 10 مىڭ 700 تونا كەپشەر چوكىسى ئىشلەپچىقىرىلدى. بىناكارلىق كەسىپىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 229 مىليون يۈەن، پۈتكەن ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 770 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر، پۈتكەن قۇرۇلۇش نىسبىتى ‰53.6 بولدى.

تىرانسپورت كەسىپىنىڭ قىممىتى 120 مىليون 480 مىڭ يۈەن، يۈك ئوبوروت مىقدارى 541 مىليون تونا - كىلومېتىر يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 423 ئادەم - كىلومېتىر بولدى.

شى بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 1 مىليارد 242 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادىي ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 1مىليارد 124 مىليون يۈەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادىي ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 7 مىليون 710 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار ئاھالىلىرىدىن شەخسلەرنىڭ سالغىنى 84 مىليون 470 مىڭ يۈەن، باشقا ئىقتىساد تېپىدىكىلەرنىڭ سالغىنى 25 مىليون 990 مىڭ يۈەن، يېڭىدىن ئىش باشلانغان ئاساسىي قۇرۇلۇش، يېڭىلاش، ئۆزگەرتىش تۇرى 428، پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەن تۇر 353. يېڭى كۆپەيگەن تۇراقلىق مۇلۇك قىممىتى 1 مىليارد 200 مىليون يۈەن بولدى.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 136 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى. تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 31 مىليون 420 مىڭ دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت سوممىسى 23 مىليون 170 مىڭ دوللار، ئىمپورت سوممىسى 8 مىليون 250 مىڭ دوللار. يېڭىدىن 12 كېلىشىم، توختام ئىمزالاندى،

ئۇلارغا 121 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، 14 توختام ئىجرا قىلىندى. ئۇلارغا 182 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

يىل ئاخىرىدا شى (شەھەر) بويىچە دۆلەت كارخانىلىرى ۋە كەسىپي ئورۇنلاردىكى كەسىپي تېخنىكا خادىمى 35 مىڭ 300گە يەتتى. 60 پەن تەتقىقات تېمىسى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، 31 تۈرلۈك زور پەن - تېخنىكا نەتىجىسى قولغا كەلتۈرۈلدى. بۇلارنىڭ ىرى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە، 11 ى مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە، 14ى ئاپتونوم رايون ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتتى. ىرى دۆلەت پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 14ى بىڭتۈەن پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يىل ئاخىرىدا تۈرلۈك مەكتەپ 175، ئادەتتىكى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 87 مىڭ 28، بۇنىڭ ئىچىدە ئادەتتىكى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 7491، ئوتتۇرا تېخنىكومىلارنىڭ ئوقۇغۇچىسى 3791، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 22 مىڭ 333، كەسىپي ئوتتۇر مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 1494، تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچىسى 697، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 51 مىڭ 222؛ بالىلار باغچىسى 53، باغچىدىكى بالا 16مىڭ 5؛ چوڭلار ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكومىلرىنىڭ ئوقۇغۇچىسى 8420. 230 قېتىم تۈرلۈك شەكىلدىكى ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرى قويۇلدى، 250 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى. 7400 قېتىم كىنو قويۇلدى. 180 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى. جامائەت كۇتۇپخانىلىرىدا 1 مىليون 270 مىڭ پارچە كىتاب ساقلاندى، «شىخەنزە گېزىتى» 2 مىليون 560 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. «بوستان شېئىرىيەت ژۇرنىلى» 20 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى، «بوستان ئېكرانى» گېزىتى 340 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى. يىل ئاخىرىدا شى (شەھەر) بويىچە ئومۇم خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى سەھىيە ئاپپاراتى 51، بۇنىڭ ئىچىدە دوختۇرخانا 33، ئامبۇلاتورىيە 10، باشقا سەھىيە ئاپپاراتى 8، كارىۋات 4177، كەسىپي سەھىيە - تېخنىكا خادىمى 5794. 140 نەپچە قېتىم تۈرلۈك ئاممەۋى تەنھەرىكەت پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. 150 مىڭ ئادەم تۈرلۈك شەكىلدىكى چېنىقىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. شى تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مۇسابىقىلەردە 18 ئالتۇن مېدال، 14 كۈمۈش مېدال، 16 مىس مېدال ئالدى.

شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ بانكىدىكى ئامانەت پۇلىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قالدۇقى 3 مىليارد 829 مىليون يۈەنگە يەتتى. تۈرلۈك قەرز پۇل سوممىسى 4 مىليارد 953 مىليون يۈەن بولدى. مال - مۇلۇك سۇغۇرتىسى تۈلىمى 19 مىليون 930 مىڭ يۈەن، ئۈمۈر سۇغۇرتىسى تۈلىمى 6 مىليون 650 مىڭ يۈەن.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە مائاشى 5819 يۈەنگە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانىدىكىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 3064 يۈەنگە يەتتى. شەھەر - بازارلاردا پۈتكەن تۇرالغۇ ئۆيى كۆلىمى 488 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ كۆلىمى 336 مىڭ كۋادرات مېتىر. يىل ئاخىرىغىچە 137 مىڭ خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچى، پېنسىيەگە، ئەمگەك ئېلىشقا چىققان 75 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى، 3500 توختاملىق ئىشچى ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتى، ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىغا ئېلىنغان پۇل 265 مىليون يۈەن، تۆلەنگەن پۇل 230 مىليون يۈەن بولدى.

جۇ مېيلىڭ

يېزا ئىگىلىك 9 - شىمى

1 - سىياسىي كومىسسارى: ژۇچېلىن (قوشۇمچە)؛ شجاڭى: جەي شياۋخېڭ؛ سىياسىي كومىسسارى: چېڭ جياجۇ؛ مۇئاۋىن شجاڭلىرى: ياڭ خېڭ، ژۇشجۇەن، جاڭ لىگۇي، لىۋ مىڭفۇ، يەن فېي؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: جاڭ ئەيمىن، تۇرسۇنبېك كەنجىبېك (قازاق).

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 68 مىڭ 166. ئىشچى - خىزمەتچىسى 23 مىڭ 699، نوپۇسىنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰9.16، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰6.17، پىلانلىق تۇغۇش نىسبىتى %100.

ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 363 مىليون 400 مىڭ يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتى 161 مىليون 710 مىڭ يۈەنگە، 2 - كەسىپنىڭ 50 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە، 3 - كەسىپنىڭ 151 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە، تۆۋەندىمۇ ئوخشاش) 205 مىليون 290 مىڭ يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 172 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە، ئورمانچىلىقنىڭ 2 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە، چارۋىچىلىقنىڭ 30 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە، بېلىقچىلىقنىڭ 340 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 68 مىڭ 300 گېكتار بولۇپ، 83 مىڭ 667 تونىنا ئاشلىق، 31 مىڭ 799 تونىنا ياغلىق دان، 288 مىڭ 18 تونىنا قىزىلچا ئېلىندى. 366 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 296 مىڭ 200 تۇياق چارۋا قالدى، 3777 تونىنا گۆش، 784 تونىنا قوي يۇڭى، 1891 تونىنا سۈت، 800 تونىنا تۇخۇم ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قۇۋۋىتى 83

مىڭ 700 كىلوۋاتقا يەتتى. چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 520، كىچىك تراكتور 926، كومبايىن 155. 6573 تونىا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇت)، 15 مىليون 60 مىڭ كىلوۋات سائەت توك ئىشلىتىلدى.

شى بويىچە سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باها بويىچە) 160 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە شىغا بېۋاستە قارايدىغان، مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ 140 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 13 مىڭ 716 تونىا بۇغداي ئۇنى، 3429 تونىا سۇ يېغى، 34 مىڭ 64 تونىا شېكەر، 3463 تونىا ئىسپىرت، 501 تونىا ئىچىملىك، 41 مىليون 810 مىڭ كىلوۋات سائەت توك، 22 مىليون 770 مىڭ دانە خىش، 5455 كۇب مېتىر سېمونت قۇرۇلمىلىرى ئىشلەپچىقىرىلدى.

بىناكارلىق - قۇرۇلۇش مەھسۇلات قىممىتى 57 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئۆي - ئىمارەت قۇرۇلۇش كۆلىمى 78 مىڭ 627 كۋادرات مېتىر بولۇپ، ئۇنىڭ 48 مىڭ 204 كۋادرات مېتىرى پوتتۇرۇلدى. بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ئۈچۈن 199 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 186 مىليون 660 مىڭ يۈەن، خۇسۇسىيلارنىڭ سالغىنى 12 مىليون 740 مىڭ يۈەن. ھەرخىل سۇ قۇرۇلۇشلىرىغا 56 مىليون 447 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

قاتناش - تىرانسپورت كەسپىدە توشۇلغان يۈك 7 مىليون 370 مىڭ تونىغا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 96 مىليون 737 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، توشۇلغان يولۇچى 959 مىڭغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 93 مىليون 260 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ئاپتوموبىل 1806.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 170 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى سودا ئورۇنلىرىنىڭ سېتىش سوممىسى 218 مىليون 374 مىڭ يۈەن بولدى. شى بويىچە ماددىي ئەشيا سىستېمىسىنىڭ سېتىش سوممىسى 34 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 150 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلدى، تەمىنات - سودا سىستېمىسىنىڭ سېتىش سوممىسى 122 مىليون 560 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شى تەمىنات - سودا باش شىركىتىنىڭ سېتىش سوممىسى 45 مىليون 970 مىڭ يۈەن، تۈەن - مەيدان تەمىنات - سودا كارخانىلىرىنىڭ 76 مىليون 590 مىڭ يۈەن بولدى. تەمىنات - سودا سىستېمىسى 3 مىليون 307 مىڭ 200 يۈەن پايدا ئالدى. تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 4 مىليون 820 مىڭ دوللارغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىمپورت سوممىسى 2 مىليون 236 مىڭ 200 دوللار، ئېكسپورت سوممىسى 2 مىليون 584 مىڭ 300 دوللار.

شى بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى (يەككە ئىگىلىكنىڭمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) 58 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە كوللېكتىپ كارخانىلىرىنىڭ 22 مىليون 630 مىڭ يۈەن. سۇغۇرتا سوممىسى 539 مىليون يۈەنگە، سۇغۇرتا كىرىمى 12 مىليون 720 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 7 مىليون 310 مىڭ يۈەن تۆلەم تۆلەندى.

شى بويىچە باھالاپ بېكىتىلگەن پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 14 تۈر، بۇنىڭ ئىچىدە 3 تۈر شىنىڭ 1 - دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا، 8 تۈر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا، 3 تۈر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. شى بويىچە ھەرخىل چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومى 4، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ 16، باشلانغۇچ مەكتەپ 19. چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكومىلىرىنىڭ ئوقۇغۇچىسى 270، يېزا ئىگىلىك رادىئو مەكتىپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى 414، ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 5088، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 7847. شى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى مىكرو دولقۇن ئارقىلىق تارقىتىش مۇنارى رەسمى ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. شى سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مىكرو دولقۇن ئارقىلىق تارقاتقان 6 يۈرۈش پروگراممىسى چۆچەك، چاغانتوقاي، دۆربىلجىن، تولىدىن ئىبارەت 3 ناھىيە، بىر شەھەرنى ھەمدە شىغا قاراشلىق 9 تۈەن - مەيدانلىق ئورگىنىنى ۋە قىمەن لىيەندۈيلىرىنى قاپلىدى. «غەربىي چېگرا ۋاقىت گېزىتى» 51 سان چىقىرىلىپ، 229 مىڭ 500 نۇسخا تارقىتىلدى. شى بويىچە ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرنال، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا 329 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرنال، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدا ئېلان قىلىنغىنى 18 پارچە. تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ سۆرەتكە ئالغان مەخسۇس فىلىم — «كۆچلۈكلەر ناخشىسى» بىڭتۈەن بويىچە 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 13 شى بويىچە دوختۇرخانا، 13 يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى، 632 كارىۋات، 1038 تېببىي داۋالاش - سەھىيە خادىمى بار، بۇنىڭ ئىچىدە سەھىيە تېخنىكا خادىمى 830.

شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 101 مىليون 159 مىڭ يۈەن ماتاش تارقىتىلدى (ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان 99 مىليون 510 مىڭ يۈەن ماتاشمۇ بۇنىڭ ئىچىدە). ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماتاشى 4221.47 يۈەن. ئىش ئورنىدىكى ئىشچى -

خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماتاشى 4581.07 يۈەن.

ۋالۇ يۈكچىلىك

يېزا ئىگىلىك 10 - شىسى

1 - سىياسىي كومىسسارى: لىۋ چۈەنجېن (قوشۇمچە): شجاڭى: ۋالۇ چۈەنشياڭ؛ سىياسىي كومىسسارى: ژۇ خۇيچۈەن؛ مۇئاۋىن شجاڭلىرى: لى ۋېنيياڭ، نيي يۈچياڭ، شى شىنمىن، جۇ ژېيباۋ؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: جۇماقان، تيەن چۈنشى (ئايال).

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 71 مىڭ 102 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئەرلەر 37 مىڭ 636، ئاياللار 33 مىڭ 466، ئاز سانلىق مىللەتلەر نوپۇسى 1676. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى %8.93، ئۆلۈش نىسبىتى %3.01، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى %5.92. يىل ئاخىرىدا كەسىپكارلار 26 مىڭ 804.

شى بويىچە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 279 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 108 مىليون 790 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 80 مىليون 250 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 90 مىليون 560 مىڭ يۈەن.

دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق كەسىپلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 329 مىليون 840 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 249 مىليون 280 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 4 مىليون 690 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 69 مىليون 630 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 6 مىليون 240 مىڭ يۈەن. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق كەسىپلىرىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 108 مىليون 790 مىڭ يۈەن، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 28 مىڭ 300 گېكتار بولۇپ، 54 مىڭ 787 تونا ئاشلىق، 32 مىڭ 652 تونا ياغلىق دان، 58 مىڭ 113 تونا قىزىلچا، 4285 تونا مېۋە ئېلىندى. 1029 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 225 مىڭ 700 تۈياق چارۋا قالدى، 4529 تونا گۆش، 472 تونا قوي يۇڭى، 1350 تونا سۈت، 1664 تونا تۇخۇم، 1796 تونا سۇ مەھسۇلاتى ئېلىندى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قۇۋۋىتى 63 مىڭ كىلوۋات، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 384، كىچىك تراكتور ۋە قول تراكتورى 927، ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇت ھېسابىدا) 7473 تونا، سۈلياۋ يوپۇق 111 مىڭ تونا، دېھقانچىلىق مەيدانلىرى ئىشلەتكەن توك 18 مىليون 217 مىڭ كىلوۋات سائەت.

ساناۋەت مەھسۇلات قىممىتى 195 مىليون 446 مىڭ يۈەن، ساناۋەتنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 60 مىليون 990 مىڭ يۈەن بولدى. ئاساسلىق ساناۋەت مەھسۇلاتلىرىدىن 328 تونا فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە، 227 تونا ئېچىملىك ھاراق، 307 مىڭ 300 تونا كۆمۈر، 5393 كىلوۋات سائەت توك، 48 مىڭ 500 تونا سېمونت، 19 مىڭ 100 تونا ئۇن، 1011 تونا گۈرۈچ، 89 تونا چىرىمتال، 36 مىليون 740 دانە خىش، 11 مىڭ 400 تونا ئاكتىپ ئاق تۇپراق ئىشلەپچىقىرىلدى.

ئىجتىمائي تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 144 مىليون 860 مىڭ يۈەن. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى ئورۇنلارنىڭ سالغىنى 135 مىليون 660 مىڭ يۈەن. شەخسلەرنىڭ سالغىنى 9 مىليون 200 مىڭ يۈەن. 2880 گېكتار تېرىلغۇ يەر يېڭىدىن كۆپەيدى، 1029 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. 310 كىلومېتىر سۇغىرىش ئۆستىگى، 508 كىلومېتىر زەيكەش چېپىلدى، 167 كىلومېتىر تاش ئۆستەڭ، 8647 كۋادرات مېتىر سېمونت خىمان ياسالدى، 171.5 كىلومېتىر تاشيول ئۆزگەرتىپ ياسالدى. بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كەسىپنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 77 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە، پۈتتۈرۈلگەن قۇرۇلۇشنىڭ قىممىتى 61 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى. قىلىنۇاتقان قۇرۇلۇش 168، پۈتكىنى 137، ئۈي - ئىمارەت قۇرۇلۇش كۆلىمى 127 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر. پۈتكىنى 93 مىڭ 800 كۋادرات مېتىر.

توشۇلغان يۈك 478 مىڭ تونا، يۈك ئوبوروت مىقدارى 102 مىليون 339 مىڭ تونا - كىلومېتىر، توشۇلغان يولۇچى 641 مىڭ ئادەم (قېتىم)، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 51 مىليون 877 مىڭ ئادەم - كىلومېتىر.

ئىجتىمائي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 163 مىليون 310 مىڭ يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە توپ ۋە پارچە سېتىش كەسىپنىڭ سېتىش سوممىسى 58 مىليون 800 مىڭ يۈەن، يېمەك - ئىچمەك كەسىپنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 10 مىليون يۈەن، ياساش كەسىپنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 68 مىليون 720 يۈەن، باشقا كەسىپلەرنىڭ پارچە سېتىش سوممىسى 25 مىليون 790 مىڭ يۈەن.

1998 - يىلى پەن تەتقىقاتىدا 33 ئومۇملاشتۇرۇش تۈرى، 39 تەتقىقات تېمىسى چوڭۇرلۇدى، 3 تۈرگە 1 مىليون 730 مىڭ يۈەن خىراجەت ئورۇنلاشتۇرۇلدى. نامراتلارنى يۆلەش تەرەققىيات تۈرىدىن 5 ى ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، بۇنىڭغا 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى؛ قەرز پۇل بىلەن ئېلىپ بېرىلىدىغان ساناۋەت پەن - تېخنىكىسى تەرەققىياتى تۈرى 4، بۇنىڭ ئىچىدە بىكتۇەننىڭ «مەشئەل» پىلانى تۈرى بىر، «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى بىر، دۆلەتنىڭ «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى 2، بۇلارغا 19 مىليون 300 يۈەن مەبلەغ سېلىندى. شى بويىچە ھەرخىل پەن -تېخنىكا كۇرسلىرىدىن 275 قاتار ئېچىلىپ، 28 مىڭ 403 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى.

پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ماتېرىيالىدىن 7900 پارچىدىن ئارتۇق بېسىپ تارقىتىلدى. بىكتۈمەن ۋە شى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۇلۇغ تۆمەن 4كە، ئۇلۇغ لېيەندۇي 38 گە، ئۇلۇغ ئائىلە 1200 گە پېتىپ، كۆپ تەرەپلىمىلىك، كۆپ قاتلاملىق پەن -تېخنىكا جەھەتتە ئۇلۇغ تۈرى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. شى بويىچە ھەرخىل مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى 14 مىڭ 916. ھەرخىل مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 3626، ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكومىلارغا قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى 125. شى بويىچە داۋالاش - ساقلىق ئاپپاراتى 34، ساقلىق خادىمى 857، كارۋات 602. «شىنجاڭ بېيتۈن گېزىتى» 102 سان چىقىرىلىپ، 612 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى.

شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 117 مىليون 223 مىڭ يۈەن مائاش تارقىتىلدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە مائاشى 4053 يۈەنگە يەتتى. 70 مىڭ 900 كۋادرات مېتىر تۇرالغۇ ئۆي سېلىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراقلىشىش شارائىتى خېلى ياخشىلاندى.

لى جيائېبۇ

بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىسى

شىجاڭى: لى شياۋىن؛ سىياسىي كومىسسارى: فۇيۈەنچاۋ؛ مۇئاۋىن شىجاڭلىرى: چېن ژۇيۈ، جېڭ جىنسۈن، جۇ ننگىنگ، گۇ جىچېڭ، ژاڭ ژېيجۈن؛ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارلىرى: خاۋلەيخۇ، جاۋچۈنتيەن.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇس 65 مىڭ 976، بۇنىڭ ئىچىدە ئايالار 30 مىڭ 512، ئاز سانلىق مىللەتلەر نوپۇسى 1994. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰28.7، ئۆلۈش نىسبىتى ‰11.3. يىل ئاخىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 31 مىڭ 852.

1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 488 مىليون 220 يۈەنگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 30 مىليون 10 مىڭ يۈەن. 2 - كەسىپنىڭ 410 مىليون 400 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 47 مىليون 810 مىڭ يۈەن. ئىجتىمائىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 473 مىليون يۈەنگە يەتتى. خادىملارنىڭ ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى ھەربىر كىشىگە 15 مىڭ 752 يۈەندىن توغرا كەلدى. شى بويىچە كۆرۈلگەن زىيان 13 مىليون 690 مىڭ يۈەن بولۇپ، 1997 - يىلدىكىدىن 16 مىليون 60 مىڭ يۈەن ئازايدى. بۇنىڭ ئىچىدە سانائەت كارخانىلىرى 2 مىليون 990 مىڭ يۈەن زىيان تارتتى، تىرانسپورت كارخانىلىرى 3 مىليون 680 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى. سودا كارخانىلىرى 1 مىليون 790 مىڭ يۈەن زىيان تارتتى، تەمىنات - سودا كارخانىلىرى 640 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى، ماددىي ئەشيا كارخانىلىرى 2 مىليون 320 مىڭ يۈەن زىيان تارتتى، بىناكارلىق كارخانىلىرى 16 مىليون 290 مىڭ يۈەن زىيان تارتتى، يېزا ئىگىلىك ئورۇنلىرى 5 مىليون 380 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى. شىنجاڭ مالىيە نەق چوتىغا كىرگۈزۈلگەن 24 كارخانا ۋە ئورۇنلاشقان 15ى پايدا ئالدى، زىيان تارتقان كارخانا 1997 - يىلدىكى 12 دىن 9غا چۈشتى، كۆرۈلگەن زىيان سوممىسى 1997 - يىلدىكى 29 مىليون 750 مىڭ يۈەندىن ئازىيىپ 13 مىليون 690 مىڭ يۈەنگە چۈشتى. كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش كۆلىمى %50 تىن %37.5كە چۈشتى، بىكتۈمەن تەلەپ قىلغان 1998 - يىلى زىيانىنى 30 مىليون يۈەن ئىچىدە تىزگىنلەش نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

1998 - يىلى بىناكارلىق كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 381 مىليون 820 مىڭ يۈەنگە، قۇرۇلۇش قىلىش مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 269 مىليون يۈەنگە، سېلىنغان ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 1 مىليون 58 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، پۈتكەن ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 483 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ پۈتۈش نىسبىتى %45.7كە يەتتى. شى بويىچە سۈپەتلىك قۇرۇلۇش 85 (سۈ ئىنشائاتى، يول قۇرۇلۇشلىرىنى شۇنىڭ ئىچىدە) بولۇپ، بىر قېتىمدىلا تەكشۈرۈلۈپ، لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى %98كە يەتتى. يىل ئاخىرىدا بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماشىنىسى 3407گە، ماشىنىلارنىڭ قۇۋۋىتى 47 مىڭ كىلوۋاتقا يەتتى.

سانائەتنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 28 مىليون 580 مىڭ يۈەنگە، سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 105 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 12 خىل ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتى ئىچىدە 6 خىل مەھسۇلات ئاشتى، 6 خىل مەھسۇلات ئازايدى، بۇلارنىڭ ئىچىدە 33 مىڭ 41 تونىنا كۆمۈر، 48 مىڭ 832 تونىنا سېمونت، 72 مىليون 747 مىڭ دانە خىش، 831 تونىنا پاختا يىپ، 191 مىليون 780 مىڭ كۇب مېتىر سېمونت ياسالما، 102 تال پۈرژىنا، 72 مىڭ 600 كۇب مېتىر تاۋار بېتون، 196 مىڭ كۇب مېتىر قۇم - شېغىل، 32 مىڭ 600 كۋادرات مېتىر پولات ئىشىك - دېرىزە، 5498 مېتىر پولات تاختا، 683 تونىنا پولات قېلىپ تاختىسى، 0 1مىڭ 700 تال ياغاچ بۈيۈم ئىشلەپچىقىرىلدى.

1998 - يىلى شى بويىچە يېزا ئىگىلىكىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 30 مىليون 10 مىڭ يۈەنگە، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 59 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شىغا قاراشلىق 6 دېھقانچىلىق مەيدانى 12 قۇدۇق قازدى، 26 كىلومېتىر تاش ئۆستەڭ ياسىدى، 847 گېكتار بوزيەر ئاچتى، 267 گېكتار ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى. بۇلارغا 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، دېھقانچىلىقنىڭ تەرەققىيات كۆچىنى ئاشۇردى. 3735 گېكتار يەر تېرىلىپ، 1485 تونىنا ئاشلىق، 3103 تونىنا پاختا، 581 تونىنا ياغلىق دان، 9802 تونىنا قىزىلچا، 108 تونىنا مېۋە ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 15 مىڭ 500 تۇياق چارۋا قالدى، 143 تونىنا گۆش، 35 تونىنا

سۈت، 37 تونىنا قوي يۇڭى، 34 تونىنا تۈخۈم ئېلىنىدى.

ترانسپورت كەسىپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 31 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە، ترانسپورت شىركەتلىرىنىڭ ترانسپورت مەھسۇلات قىممىتى 11 مىليون 940 مىڭ يۈەنگە، شى بويىچە يۈك ئوبوروت مىقدارى 100 مىليون 52 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا يەتتى. يەككە ترانسپورت كەسىپى داۋاملىق ئېشىش ھالىتىدە تۇرۇپ كەلدى.

شى بويىچە ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 15 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە، توپ - پارچە سېتىش كەسىپىنىڭ تاۋار كىرگۈزۈش سوممىسى 144 مىليون يۈەنگە، تاۋار سېتىش سوممىسى 158 مىليون يۈەنگە، ئامبارداكى تاۋارنىڭ قىممىتى 16مىليون 90 مىڭ يۈەنگە، يېمەك - ئىچمەك كەسىپىنىڭ سېتىش كىرىمى 753 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

شى بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە 150 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغىنى 24 مىليون 740 مىڭ يۈەن، يېڭىلاش - ئۈزگەرتىشكە سېلىنغىنى 115 مىليون 560 مىڭ يۈەن، شى بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىغا 73 مىليون 10مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىدى.

يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن تۇراقلىق مۇلۈكنىڭ قىممىتى 138 مىليون يۈەن.

1998 - يىلى شى نۇقتىلىق ھالدا «قاتتىقلىقى، ئىقتىدارى يۇقىرى بېتون ئىشلەش تېخنىكىسى»، «ئۇنۇمى يۇقىرى پولات چۇڭ ۋە كۆچمىشكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى يۇقىرى بېتون ئىشلەش تېخنىكىسى»، «توم، تۈز پولات چۇڭقۇر ئۇلاش تېخنىكىسى»، «يېڭى تېپتىكى قېلىپ تاختا ۋە جازا باغلاش ئەملي تېخنىكىسى» ۋە «بىنانى سۈدىن ساقلاش ۋە سۇلياۋ تۇرۇبىدىن پايدىلىنىش يېڭى تېخنىكىسى» قاتارلىق پەن - تېخنىكا تۈرلىرى ئومۇملاشتۇرۇلدى. شى پەن تەتقىقات ئورنى، ئەملي پەن تەتقىقات نەتىجىسىنى ئومۇملاشتۇردى. 1998 - يىل 4 - ئايدا بۇ پەن تەتقىقات ئورنى كادىرلار مىنىستىرلىكى، پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن شىنجاڭدىكى بىردىنبىر مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ دەپ باھالاندى. 1998 - يىل 11 - ئايدا شى لايىھىلەش يۈرتى ئاپتونوم رايون بويىچە تەكشۈرۈش - لايىھىلەش كەسىپىدىكى 20 كۆچلۈك ئورۇننىڭ بىرى دېگەن نامغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى لايىھىلەش يۈرتى 73 تۈرنى لايىھىلىدى (بۇنىڭ ئىچىدە 18 تۈر گېئولوگىيىلىك تۈر) لايىھىلەنگەن كۆلەم 150 مىڭ كۋادرات مېتىرغا، تىجارەت كىرىمى 1 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شى بويىچە مەكتەپ 36، بۇنىڭ ئىچىدە باشلانغۇچ مەكتەپ 21، ئوتتۇرا مەكتەپ 15، ئوقۇغۇچىسى 6391. شى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ئوقۇغۇچىسى 650، ئوقۇش پۈتتۈرگىنى 329. شى پارتىيە مەكتىپى ئوقۇش تارىخى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇيدىغان كۆرستىن 3نى ئاچتى، ھازىر 213 ئوقۇغۇچىسى بار. سىرتتىن ئوقۇيدىغان تولۇق كۆرس، مەخسۇس كۆرس ئوقۇغۇچىسى 654. تۇرلۇك كەسىپلەر بويىچە قىسقا مۇددەتلىك كۆرس ۋە تۇر باشقۇرۇش كۆرسىدىن 14 قارار ئېچىلىپ، 649 كىشى تەربىيىلەندى. 1998 - يىلى شى - تۈەن - مەيدانلار ئۈيۇشتۇرغان ئويۇن قويۇش ئېترەتلىرى 100 قېتىمغا يېقىن ئويۇن قويدى. 25 مىڭ ئادەم (قېتىم) كۆردى. تەزكىرە تۈزۈش خىزمىتى تەرتىپلىك قانات يايدى، «بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىمى 6 - تۈەنىنىڭ تەشكىلات، تارىخى ماتېرىياللىرى»، «بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىمى 4 - تۈەنىنىڭ تەشكىلات، تارىخى ماتېرىياللىرى»، «بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىمى ترانسپورت شىركىتىنىڭ تەزكىرىسى»، «بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىمى 7 - تۈەنىنىڭ تەزكىرىسى» نەشر قىلىندى. شى پارتكومىنىڭ ئورگان گېزىتى — «تەڭرىتاغ قۇرۇلۇشى»نىڭ دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى، ش ئۇ ئا ر ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى مەملىكەت ئىچىدە ئاشكارا تارقىتىشنى تەستىقلىدى، بۇ گېزىت 52 سان، 260 مىڭ نۇسخا تارقىتىلدى.

شى بويىچە دوختۇرخانا 10، ئامبۇلاتورىيە، ساقلىق ساقلاش بۆلۈمى 80، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى 8، دورىخانا بىر، سەھىيە تېخنىكا خادىمى 427.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 177 مىليون يۈەن ماتاش تارقىتىلدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ماتاشى 5613 يۈەنگە يەتتى. چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ئىجتىمائىي سۇغۇرتا باشقۇرۇش پونكىتىدىن 10ى قۇرۇلدى، ئىش ئورنىدىكى 20 مىڭ 362 ئىشچى - خىزمەتچى ئۈچۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ياشانغاندا كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسى شەخسىي ھېساباتى تەسىس قىلىندى. پېنسىيىگە ۋە دەم ئېلىشقا چىققان 15 مىڭ 832 ئىشچى - خىزمەتچى ئۈچۈن، پېنسىيە ۋە دەم ئېلىش پۇلى نېسى ھېساباتى تەسىس قىلىندى. شى بويىچە ئىشتىن قالدۇرۇلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت مەركىزىدىن 13ى قۇرۇلدى.

جاڭ زۇڭمىڭ

ئۇرۇمچى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئىدارە باشلىقى: ۋۇشىلىڭ؛ پارتكوم شۇجىسى: جياڭ چېڭغا.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 56 مىڭ 23، بۇنىڭ ئىچىدە خەنزۇ 36 مىڭ 965، ئاز سانلىق مىللەتلەر نوپۇسى 19

مىڭ 58. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 9.71‰، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 6.51‰. ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى 16 مىڭ 473.

ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 280 مىليون 530 مىڭ يۈەن بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 97 مىليون 240 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 82 مىليون 420 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 100 مىليون 870 مىڭ يۈەن.

يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 141 مىليون 900 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى ئوزگەرمەس باھا بويىچە) بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىقچىلىقنىڭ 92 مىليون 430 مىڭ يۈەن، ئورمانچىلىقنىڭ 1 مىليون 750 مىڭ يۈەن، چارۋىچىلىقنىڭ 46 مىليون 900 مىڭ يۈەن، بېلىقچىلىقنىڭ 820 مىڭ يۈەن. 137 مىڭ 700 گېكتار يەر تېرىلىپ، 28 مىڭ 614 تونا ئاشلىق، 4546 تونا ياغلىق دان، 90 مىڭ 489 تونا كۆكتات، 793 تونا قوناق، 1883 تونا مېۋە ئېلىندى. 110 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى، پارچە - پۈرات يەرلەرگە 50 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىلدى، يىل ئاخىرىدىكى ئورمان بەرپا قىلىنغان يەر كۆلىمى 2251 گېكتارغا يەتتى. يىل ئاخىرىدا قولدا 120 مىڭ 200 تۈياق چارۋا قالدى. 4190 تونا گۈش، 10 مىڭ 755 تونا سۈت، 3351 تونا تۇخۇم، 229 تونا قوي يۇڭى ئېلىندى. بېلىق بېقىلىدىغان سۇ كۆلىمى 43 گېكتارغا يەتتى، 194 تونا بېلىق تۇتۇلدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قۇۋۋىتى 28 مىڭ 294 كىلوۋاتقا يەتتى، چوڭ، ئوتتۇرا تراكتور 123كە، كىچىك تراكتور 693كە، دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان يۈك ئاپتوموبىلى 70 كە، دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان ترانسپورت ئاپتوموبىلى 246گە يەتتى. يېزا ئىگىلىكىگە 42 مىليون 420 كىلوۋات سائەت توك، 3956 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت (ساپ ئوغۇت ھېسابىدا)، 222 تونا سۈلياۋ يوپۇق، 9. 54 تونا دېھقانچىلىق دورىسى ئىشلىتىلدى.

سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 201 مىليون 850 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى باھا بويىچە) گە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەتنىڭ 141 مىليون 660 مىڭ يۈەن، يېزا - بازار كارخانىلىرى (شەخسىي كارخانىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) نىڭ 60 مىليون 190 مىڭ يۈەن. 411 مىڭ 700 تونا كۆمۈر، 5392 تونا ئۇن، 639 تونا سۇ يېغى، 8199 تونا بىرىكمە بوغۇز، 2292 تونا پاختا يىپ، 1819 تونا سۈلياۋ بۇيۇم، 96 مىليون 560 مىڭ دانە خىش ئىشلەپچىقىرىلدى، سېتىلغان مەھسۇلاتنىڭ قىممىتى 26 مىڭ 300 يۈەن بولدى.

بىناكارلىق كەسىپنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 50 مىليون 520 مىڭ يۈەن (1990 - يىلدىكى باھا بويىچە) گە، دۆلەت ئىلكىدىكى بىناكارلىق كارخانىلىرىنىڭ 34 مىليون 340 مىڭ يۈەنگە، كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ 6 مىليون 190 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ناشيول ترانسپورتىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 20 مىليون 140 مىڭ يۈەنگە، يۈك ئوبوروت مىقدارى 124 مىليون 570 مىڭ تونا - كىلومېتىرغا، ترانسپورت كىرىمى 77 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يىل ئاخىرىدىكى ماتورلۇق قاتناش ۋاستىلىرى 3286گە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەخسلەرنىڭ ئاپتوموبىلى 2458، يەككە ترانسپورت بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار 2300. توپ، پارچە سېتىش سودىسى ۋە يېمەك - ئىچمەك كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 8 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە، ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 168 مىليون يۈەنگە يەتتى.

1998 - يىلى جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۇككە 82 مىليون 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سالغىنى 46 مىليون 220 مىڭ يۈەن. دۆلەت ئىلكىدىكى ئىگىلىكنىڭ سالغىنى 35 مىليون 850 مىڭ يۈەن، كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ سالغىنى 480 مىڭ يۈەن. يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنغىنى 28 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىنغان مەبلەغنىڭ 35%نى ئىگىلىدى.

شۇنبېر، چېڭ ژېنجۇڭ، دۇ جيامېڭ

قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى

پارتكومنىڭ 1- شۇجىسى: چېن جى؛ ئىدارە باشلىقى: لىن گويڭ؛ پارتكوم شۇجىسى: لىيۇ جىنشياڭ.

1998 - يىلنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 74 مىڭ 184. بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 15 مىڭ 935. ئىشچى - خىزمەتچى 22 مىڭ 312. ئىدارىگە قاراشلىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۇمەن - مەيدانى 12.

1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 405 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 231 مىليون يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 91 مىليون يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 83 مىليون يۈەن. 19 مىڭ 573 گېكتار يەر تېرىلىپ، 30 مىڭ 100 تونا ئاشلىق، 14 مىڭ 100 تونا پاختا ئېلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 291 مىڭ 500 تۈياق چارۋا قالدى، 3630 تونا گۈش، 31 مىڭ 400 تونا مېۋە ئېلىندى.

2000 گېكتار بوزيەر ئېچىلدى، 1300 گېكتار تۇۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئوزگەرتىلدى. 1000 گېكتار يەر پورکۇپ سۇغىرىلدى. 156 قۇدۇق قېزىلدى، 124 كىلومېتىر توك سىمى تارتىلدى، 113 كىلومېتىر تاش ئۆستەك ياسالدى.

يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 64 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە، يەككە ئىگىلىكنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 33 مىليون 280 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ھويلا - ئارام ئىگىلىكنىڭ قىممىتى 97 مىليون 479 مىڭ 600 يۈەنگە، ساپ كىرىمى 35 مىليون 436 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى.

يۈك ئوبوروت مىقدارى 51 مىليون 127 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 40 مىليون 977 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى.

تۈراقلىق مۇلۈككە 159 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بىناكارلىق كەسىپىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 70 مىليون يۈەن بولدى.

ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 105 مىليون يۈەنگە، ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 800 مىڭ ئامېرىكا دوللىرىغا يەتتى.

ئىدارە بويىچە ئادەتتىكىسى ئوتتۇرا مەكتەپ 13، ئوقۇغۇچىسى 3656، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 483؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 21، ئوقۇغۇچىسى 9475. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 566؛ بالىلار باغچىسى 8، باغچىدىكى بالا 1152، باغچا ئوقۇتقۇچىسى 53. دوختۇرخانا 13، تېببىي خادىم 800 (ئالىي كەسىپىي تېخنىكا ۋەزىپىسى بارلار 20)، كارىۋات 700، سەھىيە پونكىتى بار. پەن تەتقىقات ئاپپاراتى بار.

ژۇ چىن

خوتەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى

پارتكومنىڭ 1 - شۇجىسى: ژالڭ جىڭگەن (قوشۇمچە)؛ ئىدارە باشلىقى: خې جىيەنمىڭ؛ پارتكوم شۇجىسى: زەن شىدې.

1998 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى نوپۇسى 23 مىڭ 41. يۈنىڭ ئىچىدە خەنزۇ 3404. نوپۇسنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى ‰28، تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى ‰17.5، كەسىپكارلار 7563، يۈنىڭ ئىچىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچى 7431.

1998 - يىلى ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 78 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يۈنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭ 44 مىليون 540 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپنىڭ 9 مىليون 190 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپنىڭ 24 مىليون 400 مىڭ يۈەن. 1 مىليون 370 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىندى.

1998 - يىلى ئىدارە بويىچە تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 2727 گېكتار، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ قۇۋۋىتى 7400 كىلوۋات، تراكتور 177. دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمى 4680 گېكتار. 10 مىڭ 818 تونىنا ئاشلىق، 2558 تونىنا پاختا، 7605 تونىنا مېۋە ئېلىندى. 44 گېكتار يەردە ئورمان بەرپا قىلىندى. يىل ئاخىرىدا قولدا 109 مىڭ 600 تۈياق چارۋا قالدى. 1086 تونىنا گۆش، 367 تونىنا تۇخۇم، 189 تونىنا قوي يۇڭى ئېلىندى.

ساناقتىنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 4 مىليون 80 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يۈنىڭ ئىچىدە يېنىك ساناقتىنىڭ 3 مىليون 690 مىڭ يۈەن. 2558 تونىنا پاختا، 1335 تونىنا ئۇن، 70 تونىنا سۇ يېغى ئىشلەپچىقىرىلدى. ھۈنەرچىلىك كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 5 مىليون 110 مىڭ يۈەن، ئىدارىلەرنىڭ پۈتكەن قۇرۇلۇشى 20، پۈتكەن ئۆي - ئىمارەت كۆلىمى 15 مىڭ 173 كۋادرات مېتىر بولدى. تىرانسپورت كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 2 مىليون 150 مىڭ يۈەنگە، يۈك ئوبوروت مىقدارى 13 مىليون 10 مىڭ تونىنا - كىلومېتىرغا، يولۇچى ئوبوروت مىقدارى 53 مىليون 340 مىڭ ئادەم - كىلومېتىرغا يەتتى. ئىدارە بويىچە يىل ئاخىرىدىكى ئاپتوموبىل 160، يۈنىڭ ئىچىدە يۈك ئاپتوموبىلى 41.

ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى 25 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە، توپ - پارچە سېتىش كەسىپنىڭ كۆپەيمە قىممىتى 8 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە، سېتىش سوممىسى 108 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە، ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 45 مىليون 180 مىڭ دوللارغا، چېگرا سودىسىنىڭ تىجارەت كىرىمى 53 مىليون يۈەنگە يەتتى، 150 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىندى.

تۈراقلىق مۇلۈككە 25 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يۈنىڭ ئىچىدە دۆلەت ئورۇنلىرىنىڭ سالغىنى 24 مىليون 20 مىڭ يۈەن، 1 - كەسىپكە سېلىنغىنى 11 مىليون 640 مىڭ يۈەن، 2 - كەسىپكە سېلىنغىنى 1 مىليون 370 مىڭ يۈەن، 3 - كەسىپكە سېلىنغىنى 12 مىليون 490 مىڭ يۈەن. تۈراقلىق مۇلۈك قىممىتى 22 مىليون 900 مىڭ يۈەن كۆپەيدى.

ئىدارە بويىچە مەكتەپ 12، ئوقۇغۇچىسى 4286، يۈنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا مەكتەپ 2، ئوقۇغۇچىسى 909؛ باشلانغۇچ مەكتەپ 10، ئوقۇغۇچىسى 3377. دوختۇرخانا 3، يۇقۇمدىن ساقلىنىش پونكىتى 3، كارىۋات 147، سەھىيە - تېخنىكا خادىمى 122.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە 32 مىليون 178 مىڭ 800 يۈەن مائاش تارقىتىلدى، ئەمگەكچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 4192 يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىم 1403 يۈەنگە يەتتى.

ئىدارە تارىخ - تەزكىرە ئىشخانىسى

شەخسلەر

ئىلغار - نەمۇنچىلەر

1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشكەنلەرنىڭ ئىش - ئىزلىرى

ئەبۇقان ئەر، قازاق، كوم- پارتىيە ئەزاسى، ئۈتتۇرا تېخنىكوم

مەلۇماتنىڭ ئىگە، ئالتاي ئۆلكەتلىك قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى، باشقارما پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئۇ قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى بولغاندىن كېيىن، ئۆلكەتنىڭ قاتناش جەھەتتىكى قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئۆلكەتتىكى دۆلەت يولى، ئۆلكە يولى، پورت يولى، ناھىيە - يېزا يولى، يېزا - كەنت يولى، مەخسۇس يول، دېھقانچىلىق مەيدانى، چارۋىچىلىق فېرمىسى، تۇمۇن - مەيدان يوللىرىنى كېزىپ چىقتى. ئۇنىڭ رەھبەرلىكىدە 1995 — 1997 - يىلغىچە ئالتاي ئۆلكىسىدە 501 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 477 كىلومېتىر دۆلەت يولى، 796 كىلومېتىر ئۆلكە يولى، 176 كىلومېتىر پورت يولى، 618 كىلومېتىر ناھىيە - يېزا يولى ياسالدى. 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، ئۆلكىمىتە تەۋەسىدىكى دۆلەت يولى 711 كىلومېتىرغا، ئۆلكە يولى 838 كىلومېتىرغا، ناھىيە - يېزا يولى 632 كىلومېتىرغا، مەخسۇس يول 148 كىلومېتىرغا، يېزا - كەنت يولى 4140 كىلومېتىرغا يەتتى، ئۆلكىتكە قاراشلىق 6 ناھىيە ۋە شەھەردىكى 42 يېزا، بازارنىڭ ھەممىسىگە نۆۋەتچى ئاپتوبۇس سېلىندى. ئۇ ئۆلكەت، قاتناش نازارىتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «خىزمەت ئىلغارى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى»، «ئەمگەك نەمۇنچىسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس»، «قاتناش ساھەسىنىڭ ئۇرۇش تەييارلىقىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

نۇرىلە ئايال، قازاق، ئىتتىپاق ئەزاسى، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ

مەلۇماتنىڭ ئىگە، بورتالا ئوبلاستلىق يولۇچى تىرانسپورت باش بېكىتمىنىڭ بېلەت سانقۇچىسى. ئۇ خىزمەتكە قاتناشقاندىن تارتىپ ئاپتوبۇس بېلىتى سېتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلدى، «ئىش ئورنىدا يېتىلىش، ئىلغارلىقنى قولغا كەلتۈرۈش، ئەڭ ياخشى نەتىجە يارىتىش»نى ئۆزىنىڭ تىرىشىش نىشانى قىلدى، ئۇ ھەر مىللەت يولۇچىلارغا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش ئۈچۈن، خەتنۇ تىل - يېزىقىنى ئۆزلۈكسىدىن ئۆگەندى. ئۇنىڭ ئاپتوبۇس بېلىتىنى تېز، توغرا، خاتاسىز سېتىۋاتقانلىقى، يولۇچىلارنىڭ سوئاللىرىغا ئېرىنمەي جاۋاب بېرىپ تۇرۇشى كىشىلەرگە ھەر ۋاقىت چىلىقىپ تۇرىدۇ. ئۇ كەسىپتە پىشىقلا تىرىشىش بىلەنلا قالماستىن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە «جۇپ تۇتۇش» پائالىيىتىگىمۇ ئاكتىپ قاتناشتى، ئۇنىڭ تۇرتكىسىدە، باش بېكەتتە بىر تۇركۈم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئاكتىپلىرى بارلىققا كېلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا ئىجابىي تۆھپە قوشتى. 1996 - يىلى شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشتى، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايونىنىڭ قاتناش سىستېمىسىدا قانات يايدۇرۇلغان «يولۇچى دىلىمدا» مۇسابىقىسىدە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

شېي شىنمىن تولۇق ئوتتۇرا مەلۇماتنىڭ ئىگە، نىيە ناھىيىسى يېيىق يېزىلىق مەركىزي باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى. يېيىق يېزىلىق مەركىزي باشلانغۇچ مەكتەپ دېگىز يۈزىدىن 2600 مېتىر ئېگىز بولغان، ھاۋاسى ناچار جايدا بولۇپ، بۇ يەردە تېمپېراتۇرا 35℃— قا چۈشىدۇ، ھەر يىلى چاڭ - توزانلىق تۈتەك ھاۋارايى 150

كۈندىن ئاشىدۇ. تەبىئى جۇغرافىيىلىك شارائىتى ناچار بولغاچقا، بۇ يەردە كۆكتات، ئوتۇن، توك قىس، ئادەم ۋە چارۋىلارنىڭ سۇ ئىچىشى قىيىن، قاتناش قولايسىز، مەدەنىيەت، مائارىپ ئىشلىرى ئارقىدا قالغان. ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۇيغۇر بولغاچقا، ئۇ ئۇيغۇر تىلىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى، خەنزۇ تىلى دەرسلىكىدىكى سۆز - جۈملىلەرنى ئۇيغۇر تىلىغا تەرجىمە قىلىۋالدى. 80 يۇەن ماڤاشىنىڭ بىر قىسمىنى ئۆز تۇرمۇشىغا سەرپ قىلىپ، قالغىنىنى ئوقۇغۇچىلارغا خەجلەپ بەردى. ئىقتىسادى ئانچە بايمۇ بولمىغان ئائىلىسىدىن يەنە 800 يۇەن ئېلىپ، بۇ تاغلىق رايوندا ئىشىنىڭ سىرتىدا دۇكان ئېچىپ، ئۇنىڭ كىرىمى بىلەن ئوقۇغۇچىلار تاپشۇرالمىغان ئوقۇش پۇلىنى تولۇقلاپ قويدى. 1993 - يىلدىن بۇيان نىيە ناھىيىسى تەرىپىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس، خەلقنىڭ ياخشى ئوقۇنقۇچىسى، مۇنەۋۋەر خەلق ئوقۇنقۇچىسى بولۇپ، خوتەن ۋىلايىتى تەرىپىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

گاۋ لىيېچىك كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە، ئاقسۇ شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى. 1993 - يىل 3 - ئايدا ئۈرۈمچى شەھىرىدىن ئاقسۇ شەھىرىگە يۆتكىلىپ كېلىپ، ئاقسۇ شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولغان. ئۇ 5 يىلدىن بۇيان خىزمەتتە تىرىشچان، پاك بولۇش، يۇقىرى ئۈنۈم يارىتىش، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەتلىك بولۇش، مىختەك قادىلىپ

ئىشلەشتەك خىزمەت ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركىزىي خىزمەتنى چۆرىدەپ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلدى. ئۇ ئۇزى بەلگىلىگەن «ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش، تېخىمۇ ئېغىر ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش، ئىلغار بولۇشقا، ئالا نەتىجە يارىتىشقا تىرىشىش» تەك ئاقسۇ شەھىرى روھىنىڭ ئىلھامىدا، شەھەردىكى ھەر مىللەت كادىر ۋە ئامما بىلەن بىرلىكتە قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، تىرىشىپ كۆرەش قىلىپ، ئاقسۇ شەھىرىدە غايەت زور ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى. 1997 - يىلى شەھەرنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 440 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 11.7% ئاشتى؛ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1992 - يىلدىكى 790 يۈەندىن 1997 - يىلى 1623 يۈەنگە يېتىپ، 105.4% ئاشتى. ئۇ «مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى»، «قىسىم قۇرۇلۇشىنى قوللايدىغان ياخشى شۇجى»، «ئەلگە ياخشى ئاخبارات پېرسونازى»، «شىنجاڭنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش تۆھپە مۇكاپاتى» قاتارلىق نام ۋە مۇكاپاتلارغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

گۈلباھار مۇتەللىپ كومپارتىيە ئەزاسى، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، تۇرپان ۋىلايىتلىك

«بوستان» مېھمانخانىسىنىڭ مۇلازىمى. ئۇ 18 يېشىدا مېھمانخانا مۇلازىمى بولغان، 20 نەچچە يىلدىن بۇيان ئۆز ئىشىغا ئىنتىياق باغلاپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ياخشى ئىشلەپ كەلدى، بولۇپمۇ ھەر يىلى سەيلە - ساياھەت قىزىپ، مېھمانلار كۆپەيىپ، خىزمەت مىقدارى ئېشىپ كېتىدىغان پەسىلدە تولا چاغلاردا يالغۇز بىر نەچچە كىشى ئورنىدا دەم ئالماي ئىشلىدى، خىزمەت بىلەن ئائىلىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلىپ، ئائىلە ئىشلىرىنى مۇمكىنقەدەر دەم ئېلىش ۋاقتىغا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئېرىنىڭ چوڭنىشىگە ۋە قوللىشىغا، ئىشداشلىرىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى. ئۇدا 6 يىل ئىلغار بولۇپ باھالاندى، ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ساياھەتچىلىك سىستېمىسى بويىچە 2 قېتىم خىزمەت ئىلغارى بولۇپ باھالاندى. 1994 - يىلى مەملىكەتلىك ساياھەتچىلىك سىستېمىسى بويىچە خىزمەت ئىلغارى

بولدى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

جاڭ چىڭخۇا ئايال، كومپارتىيە ئەزاسى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەلۇماتىغا ئىگە، ئۈرۈمچى كۆكتات شىركىتى 2 - شۆبە شىركىتىنىڭ مەسئۇلى. ئۇ 1964 - يىلى خىزمەتكە قاتنىشىپ، سودا سېپىدە 30 نەچچە يىل ئىشلىدى. كۆچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىقى

ۋە كەسىپچانلىقى، جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەش، قىلچە بىپەرۋالىق قىلمايدىغان خىزمەت روھى بىلەن تەدرىجىي يېتىلىپ، شۆبە شىركەتنىڭ باشقۇرۇشقا ئېپى بار، تىجارەت قىلىشقا ماھىر مۇنەۋۋەر مەسئۇلى بولۇپ قالدى. ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، ئۆزلۈكسىز يېڭىلىق يارىتىپ، شەھەرلىك كۆكتات شىركىتىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنى ۋە مۇئەسسەسە شارائىتى ھەممىدىن ناچار 2 - شۆبە شىركىتىنىڭ تىجارەت سورۇنلىرىنى ئۆزلۈكسىز كېڭەيتىپ، مۇلازىمەت پوزىتسىيىسى ۋە سۇپىتىنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاپ، ھەر يىلى خېلى ياخشى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتتى. ئۇ مۇدىر بولغان مەزگىلدە شۆبە شىركەت يۇقىرىغا تاپشۇرغان يىللىق ساپ پايدا 1985 - يىلدىكى 40 مىڭ يۈەندىن 1996 - يىلى 260 مىڭ يۈەنگە، 1997 - يىلى 520 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئۇ كۆپ قېتىم خىزمەت ئىلغارى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، «8 - مارت» قىزىل بايراقدارى، تۆھپىكار ئايال

ئىلغار شەخس، مۇنەۋۋەر ئايال كارخانىچى، ئايال تۆھپىكارلارنىڭ 10 ياخشى ئۇلگىسىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. ھەم شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشتى. 1998- يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

سالام تولۇقسىز ئوتتۇرا مەلۇماتىغا ئىگە، بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 10 - شۇسى چىگگىل مۇستەقىل يېڭى

تەمىنات - سودا شىركىتىنىڭ ئىشچىسى. ئۇ چىگگىلنىڭ ئەۋزەللىكى ۋە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ئاساس قىلىپ، چارۋىچىلىقنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. نەچچە كىلومېتىر نېرىدىكى ناھىيە بازىرىدىن ئۇرۇق سېتىۋېلىپ، ئوت - چۆپ ۋە ئارپا تېرىپ، ئۆلارنىڭ ھوسۇلىغا 70 قوي تېگىشىپ، قويلارنى قوزىلىتىپ كۆپەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى ئۆزلۈكسىز كېڭەيتتى. نامرات دەپ يۆلەشكە بېرىلگەن 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلنى قايتۇرۇپ بولۇش بىلەنلا قالماي، ھەر يىلى ئوت - چۆپ ئۇرۇقىنىڭ بىر قىسمىنى شىركەتكە تەقدىم قىلدى، كۆپ يىلدىن بېرى ھاسىل قىلغان باقمىچىلىق تەجرىبىسىنى باشقىلارغا ئۆگەتتى. 1995 - يىلى يېزا ئىگىلىك 10 - شى تەرىپىدىن ھالال ئەمگىكى بىلەن بېيىش ماھىرى، 1996 - يىلى مۇستەقىل يىڭ تەرىپىدىن ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارى بولۇپ باھالاندى. 1997 - يىلى بىكتۇەن تەرىپىدىن بوزىەر ئۆزلەشتۇرۇپ چېگرا

رايونىنى قوغداش ئەمگەك مېدالىسى بېرىلدى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

ۋاڭ سۈيجىن كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە، بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 9 - شى 168 - تۇەن - مەيدانلىك باشلىقى، ئىنژېنىر. 168 - تۇەن - مەيدان دۆلەت ۋە بىكتۇەن نۇقتىلىق يۆلەپ كەلگەن

نامرات تۇەن - مەيدانلارنىڭ بىرى، بۇ تۇەن جۇڭگو - قازاقىستان چېگرىسىغا جايلاشقان، قاتناش قولايسىز، تۇرمۇش شارائىتى جاپالىق، يىللىق قىروسىز مەزگىل ئاران 150 كۈن بولۇپ، يېزا ئىگىلىك شارائىتى خېلىلا ناچار. تۇەن قۇرۇلغان 36 يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىدە 11 يىل ئازراق پايدا كۆرۈلگەن بولسىمۇ، 25 يىلدا زىيان كۆرۈلۈپ، تۇەن - مەيدان 50 مىليون يۈەندىن ئارتۇق قەرزگە بوغۇلۇپ قېلىپ، ئاددىي تەكرار ئىشلەپچىقىرىشنى ئۇزاققىچە بانكىنىڭ قەرز پۇلىغا تايىنىپ داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەنىدى. ئۇ ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەندىن كېيىن، تېرىقچىلىقتا ئىجارىگە بېرىش، 2 خىراجەتنى ئۆزى ھەل قىلىش، يەرنى ئۇزاققىچە ئائىلىلەرگە بېرىپ مۇقىملاشتۇرۇش، يەر ھەققىنى بىر بېكىتىپ 3 يىلغىچە ئۆزگەرتمەسلىككە ئوخشاش تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە 1997 - يىلى ئېلىنغان ئاشلىق

19 مىڭ تونناغا يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن بىر قاتلاندى، بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلى 318 كىلوگرامغا يېتىپ، 1996 - يىلدىكىدىن 128 كىلوگرام ئاشتى، ئىلىنغان قىزىلچا 22مىڭ تونناغا يېتىپ، 1996- يىلدىكىدىن 2 قاتلاندى، بىرلىك ھوسۇلى 2.37 تونناغا يەتتى. شۇ يىلى تۇمەن - مەيداننىڭ پايدىسى 2 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 6200 يۈەنگە يېتىپ، نامراتلىقتىن ئاساسەن قوتۇلدى. ئۇ 1985 - يىلدىن بۇيان ئۇدا 12 قېتىم شى، تۇمەن تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالاندى. 1995 - يىلى يېزا ئىگىلىك 9 - شى پارتكومى تەرىپىدىن پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن پەننى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر خىزمەتچى بولۇپ، 1997 - يىلى بىكتۇمەن تەرىپىدىن جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشتىكى 10 ياخشى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 1998- يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

چىن يۈك كومپارتىيە ئەزاسى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەلۇماتىغا ئىگە، شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش

ئىدارىسى نېفت - گاز ساقلاش - توشۇش شىركىتى 4 - ناسوس پونكىتىدا ئىسمېنا باشلىقى، مەسئۇل تېخنىك. ئۇ، خىزمەتكە قاتناشقان 20 نەچچە يىلدىن بۇيان سالامەتلىكى ياخشى بولماي كەلگەن ئەھۋالدا بىر كۈنمۇ دەم ئالمىدى. پونكىتتا يىلتىز تارتىپ، پونكىستقا ئىشتىياق باغلاپ، ئىسمېنا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ھەربىرىتكە كەلتۈرۈپ، ئۇسكۇنىلەرنى رېمونت قىلدى ۋە ئاسرىدى، زاۋۇت ئۆيى، تۇرالغۇ ئۆيلەرنى ئاقارتتى، ھېلىق كۆلچىكى چېچىپ ھېلىق باقتى، بوزىر ئېچىپ، باغ بىنا قىلىپ، ئىلگىرىكى شورلۇق، ياۋا ئوت - چۆپلۈك، قاقاس پونكىتىنى قۇشلار سايراپ، گۈللەر خۇش پۇراق چېچىپ تۇرىدىغان، ئىشلەپچىقىرىش بىخەتەر، مۇقىم راۋاجلانغان باغچا شەكىللىك ئۆلگىلىك پونكىتقا ئايلاندۇردى. ئۇ يەنە كۆپچىلىكنى يېتەكلەپ، تېخنىكا ئۆتكەللىرىنى ھەل قىلىش، كونىلارنى رېمونت قىلىش، كېرەكسىز ماتېرىياللار- دىن پايدىلىنىش، ئېنېرگىيە تېجەش، سەرپىياتنى تۆۋەنلىتىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، 1997 - يىلى بىر يىلدىلا شىركەتكە 142 مىڭ 300 يۈەن تېجەپ بەردى. 1986 - يىلدىن بۇيان ئىدارە، شىركەت بويىچە ئۇدا 11 يىل «ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارى» ، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» ، «ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەخس» دېگەن ناملارغا ئېرىشتى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىسىنى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

ۋاڭ شىشىن كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، تۇرپان — قۇمۇل نېفتلىكى قوماندانلىق شتابىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى. ئۇ 1990 - يىل 1 - ئايدا يۇمېن نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن تۇرپان — قۇمۇل نېفتلىكى قوماندانلىق شتابىغا كېلىپ، پېچان نېفتلىكىدە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى تۈر گۈرۇپپىسىنىڭ دىرېكتورى بولدى. نېفتلىكنى ئۆزلەشتۈرۈش ئۇمۇمىي لايىھىسىنى تۈزۈشتە ئىشداشلىرى بىلەن بىرلىكتە 100 مىڭلىغان سانلىق مەلۇماتنى كۆرۈپ چىقىپ، 11 يۈرۈش لايىھىدىن قۇدۇقلارنىڭ ئارىلىقىنى 300 مېتىردىن

قالدۇرۇپ، قۇدۇقلارنى 5 نۇقتىلىق ئۈسۈل بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇش، نېفت ئېلىش سۈرئىتىنى 2% قىلىش ۋە باشقا يۈرۈشلۇك ھۈنەر - تېخنىكىنى تاللاپ قوللاندى، بۇ ھۈنەر - تېخنىكا جۇڭگو نېفت - تەبىئىي گاز باش شىركىتىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى، تەكشۈرۈش پىكرىدە بۇ ھۈنەر - تېخنىكا- نىڭ مەملىكەت ئىچىدە ئالدىنقى سەۋىيىگە يەتكەنلىكى كۆرسىتىلدى. ئۇ نېفتلىكنىڭ تەبىئىي ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنىڭ تۆۋەنلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، بېسىم بىلەن قاتلام يېرىپ ئۆزلەشتۈرۈش ئۇقۇمىنى 1 - بولۇپ ئوتتۇرىغا قويۇپ، بېسىم بىلەن قاتلام يېرىپ ئۆزلەشتۈرۈش ئۈسۇلىنى كەشىپ قىلىپ، ھەر قۇدۇقنىڭ كۇنلۇك ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىنى 23 تونناغا يەتكۈزۈپ، ئىلىنغان نېفتنى 550 مىڭ تونناغا يەتكۈزدى. ئىدارە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پەن تەتقىقات نەتىجىسىدىن 20 نەچچىنى قولغا كەلتۈرۈپ، نېفتلىكنى ئۆزلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى ۋە ئۈنۈمىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. ئۇنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئورۇندالغان تېما — «ئۆتكۈرۈشچان قاتلامنى ئىنتايىن تۆۋەن

پىجان نېفىتلىكىنى ئۆزلەشتۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك يۈرۈشلۈك تېخنىكىسى» جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتى بويىچە 1994 - يىللىق 10 ياخشى چوڭ پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتىنى باھالاشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، دۆلەت بويىچە 1995 - يىللىق پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى باھالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئۇ 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

لى جيەنۇيي كومپارتىيە ئەزاسى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇ-

ماتىغا ئىگە، ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى لىيۈيۈەن ئېلېكتر ئىشلىرى ئۆچاستىكىسىنىڭ باشلىقى. 1981 - يىلى تەقسىمات بويىچە ئۈرۈمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى لىيۈيۈەن ئېلېكتر ئىشلىرى ئۆچاستىكىسىغا بارغاندىن كېيىن، سەھەر تۇرۇپ، كەچ يېتىپ، سىگنال كەسپىگە دائىر نۇرغۇن كىتابلارنى ئوقۇپ، ئېلېكتر سىگناللىرىنى باشقۇرۇش تېخنىكىسىنى تېزلا ئۆگىنىۋالدى. 1983 - يىلى شۇلىخې سىگنال ئۆچاستىكىسىغا يۆتكىلىپ ئۆچاستىكا باشلىقى بولدى، شۇلىخې ئىستانسىسىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى، ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدا، ئىش ئۈستىدە ئۆگىنىپ، كەسپىي ساپاسىنى خېلىلا ئۆستۈردى. خىزمەت نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغانلىقى، ئۆچاستىكا، شۆبە ئىدارە، تۆمۈرىيول ئىدارىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىلىرىدە كۆپ قېتىم 1 - بولۇپ مۇكاپاتلانغانلىقى ئۈچۈن، ئىشچى تېخنىكىلىققا ئۆستۈرۈلدى. ئۇسكۇنىلەر-دىن چىققان 100 نەچچە قېتىملىق كاشىلىنى تۈگىتىپ، ئىشلەپچىقىرىشتا 1868 كۈن مەسىلە سادىر قىلماسلىقتەك ياخشى نەتىجە يارىتتى. «ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئاكتىپى»، «ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» دېگەن نامىلارغا ئېرىشتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىسى بولدى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

مۇتەللىپ ئوتتۇرا تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە، شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى)

شىركىتى ئېنېرگىيە زاۋۇتىدا ئۆچاستىكا باشلىقى. 1994 - يىلى 3 - پارخانا قۇرۇلغاندىن كېيىن، مۇشۇ سېخقا يۆتكىلىپ ئىسمېنا باشلىقى بولدى، 1997 - يىلى ھەربىر ئۆچاستىكىسىنىڭ باشلىقى بولدى. قىشتا شىركەتنىڭ پۈتكۈل ئاھالىلەر رايونىنى ئىسسىتىشنى ئۈستىگە ئالغان پارخاندا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە يېتەكچىلىك قىلىپ، تىرىشىپ ئۆگەندى، پۈختا ئىشلىدى. ھەركۈنى بالدۇر ئىشقا كېلىپ، ھەممىدىن كېيىن قايتىپ، زېھىنىنى ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىشلىشىنى كۆزىتىش ۋە ياش ئىشچىلارغا تېخنىكا ئۆگىتىشكە سەرپ قىلىپ، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ھېچقايسىسىدىن كاشىلا چىقماسلىققا كاپالەتلىك قىلدى، ئىشلەپچىقىرىش كۆرسەتكۈچىلىرىنىمۇ ئورۇندىاپ، زىيان تارتىپ كېلىۋاتقان سېخنى پايدا ئالىدىغان سېخقا ئۆزگەرتتى. پارخانا شىركەت ۋە ئېنېرگىيە زاۋۇتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئىش ئورنىنى باشقۇرۇش، قىشلىق ئەمگەك مۇسابىقىسى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش پائالىيەتلىرىدىكى باھالاشتا كۆپ قېتىم 1 - بولدى، ئۇ 1996 — 1997 - يىللىرى ئۇدا 2 يىل شىركەت بويىچە ئەمگەك نەمۇنچىسى بولدى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

خي ۋېيدۇك كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا

ئىگە، شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئىدارىسى 1 - دائىرىلىك تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئالىي ئىنژېنېر. 1982 - يىلى ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن شىنجاڭغا كەلگەن. ئۇ ۋەتەنگە، گېئولوگىيە ئىشىغا بولغان قىزغىن مۇھەببىتى، كۆچلۈك كەسپىچانلىقى بىلەن ھاردىم - تالدىم دېمەي تىرىشىپ ئىشلەپ، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ساھەسىدە گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى، كوئېنلۇن، ئالتۇن تاغ ۋە تەڭرىتاغ رايونلىرىدىكى 9 دائىرىلىك تەكشۈرۈش ۋە پەن تەتقىقات تۈرىگە رىياسەتچىلىك قىلدى. 1988 - يىلى ئاشى ئالتۇن كېنىدا ئالاھىدە تىپلىق ئالتۇن

كان ياتمىسىنى تاپتى، بۇ كان ياتمىسىدىكى ئالتۇن زاپىسى 50 تونىنا، كۈمۈش زاپىسى 75 تونىنا بولۇپ، قىممىتى 5 مىليارد يۈەندىن ئاشىدۇ. 1991 - يىلى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى ئۈنى 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئالدى، ئۈنىڭ بايقىشى 1993 - يىلى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ 3 - دەرىجىلىك تەكشۈرۈش نەتىجىسى مۇكاپاتىغا، 1994 - يىلى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ 1 - دەرىجىلىك كان ئىزدەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، 1995 - يىلى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى بىلەن ئەمگەك - كادىرلار مىنىستىرلىكى ئۈنىڭغا «مەملىكەتلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار سىستېمىسى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى» دەپ نام بەردى. 1994 — 1997 - يىلغىچە ئۈدا 4 يىل چوڭ ئەترەت بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى، 1997 - يىلى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ، 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 1997 — 2001 - يىللىدا ئاپتونوم رايون بويىچە گەۋدىلىك تۆھپىسى بار مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس بولۇپ باھالاندى، 1997 - يىلى ئۈنىڭغا جوڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا خىزمەتچىسى» دەپ نام بېرىلدى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

لیۇ چىن ئايال، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. ئۇزۇمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق شۆبە پوچتا ئىدارىسى «بەخت» يولى تارماق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى. ئۇ 1994 - يىلى تارماق ئىدارىنىڭ باشلىقى بولغاندىن بۇيان، قېلىپلاشتۇرۇشقا، باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تارماق ئىدارىنىڭ ئۆلچەملىشىش، تۈزۈملىشىشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتى. نەچچە يىللىق جاپالىق تىرىشىش ئارقىلىق، تارماق ئىدارىنىڭ تۈرلۈك خەۋەرلىشىش مۇلازىمىتى ئۆلچىمى ۋە باشقۇرۇش چارىلىرىنى كۈنسايىن مۇكەممەللەشتۈردى. ئۇ بىرنەچچە يىلدىن بۇيان تارماق ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەت

چىلەرگە باشلامچىلىق قىلىپ، «ئىش ئورنى قەلبىمدە، رازىلىقىم پوچتا ئىشلىرىدا» مەزمۇن قىلىنغان تارماق ئىدارىنىڭ مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى خېرىدارلار ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، خېرىدارلار ئويلىغانىنى ئويلاپ، پۈتۈن نىيەت، جان - دىل بىلەن، تەشەببۇسكارلىق بىلەن خېرىدارلارنىڭ ئىشىكى ئالدىغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشقا يېتەكلىدى. 1996 - يىلى تارماق ئىدارە مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئىستىلىنى تۈزىتىش ئىشخانىسى، پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەتلىك «پوچتا - تېلېگراف ساھەسىدىكى مەدەنىي ئۆلگە كوللېكتىپ ئورۇن» قىلىپ بېكىتىلدى. 1997 - يىلى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 10 ياخشى كارخانىنىڭ بىرى بولۇپ، شۇ يىلى ئۇزۇمچى شەھىرى تەرىپىدىن ئىش ئورنىدىن رازى بولۇپ، يېڭى كەسىپ ئىستىلى تىكلەشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. ئۇ كۆپ قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى»، «ئىككى مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن»، «ئىشلەپچىقىرىش ئۆلگىسى»، «ئايال تۆھپىكارلار ئۆلگىسى» دېگەن نامىلارغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى مەملىكەتلىك «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

نۇرئەلى جۈمە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، ئاقسۇ

ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پوچتالیونى. ئۇ خىزمىتىنى پۈختا ئىشلەپ، ئابونېنتلارغا جان - دىل بىلەن خىزمەت قىلدى. يوللانما يەتكۈزۈش نۆۋىتىنى كۈپ قېتىم ئالماشتۇرۇلدى، ئۇ ھەرقېتىملىق ئالماشتۇرۇشتا ئەڭ يېراق، ئەڭ قىيىن يوللارنى تاللىۋالدى. ئۇ ئاسانلىرىنى باشقىلارغا ئۆتۈندى. ئۇ مەسئۇل بولغان 70 نەچچە ئورۇن تارقاق بولۇپ، ھەر كۈنى 60 كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈرۈشكە توغرا كەلدى، بەزىدە كېسەل تۇرۇپمۇ ئىشقا چىقىۋەردى، لېكىن جاپادىن، ۋەزىپىسىنىڭ ئېغىرلىقىدىن قاقشاپ باقمىدى. 10 نەچچە يىلدىن بۇيان ئۇ 21 مىليون 900 مىڭدىن ئارتۇق پوچتا يوللانمىسىنى يەتكۈزدى، 210 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق خەت - چەكنى قوبۇل قىلىپ پوچتىدىن يوللاپ قويدى، 16 مىڭ 820 يۈەنلىك پوچتا ماركىسىنى ۋاكالىتەن ساتتى، ئادرېسى ئېنىق بولمىغان 900 پارچىدىن ئارتۇق خەتنىڭ ئىگىسىنى تېپىپ يەتكۈزدى. 280 مىڭ كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈردى،

تۆپلەپ ئىشلىگەن ۋاقتى300 كۈندىن ئاشتى. 1991 — 1997 - يىلغىچە ئىلغار شەخس، 10 ياخشى مۇلازىمەت چولپانى- نىڭ بىرى، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىشتىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى ھەم شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

خەمىت ئەيسا كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا

ئىگە، شىنجاڭ «كوئېنلۈن» سۈلياۋ زاۋۇتىنىڭ ئىنژېنېرى. ئۇ ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن ئۆزى تەلەپ قىلىپ مانتيور بولۇپ، زاۋۇتنىڭ ئۇسكۇنىلىرى، ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش ۋە ئاسراشقا مەسئۇل بولدى، ئېلېكتر سايمانلىرى، ئۇسكۇنىلەر ۋە پارقازان ئۇسكۇنىلىرىنى كۆپ قېتىم تېخنىكىلىق ئۆزگەرتتى، 1992 - يىلى شىنجاڭ ئېلېكترون تەتقىقات ئورنىنىڭ ياردىمى ۋە يېتەكچىلىكىدە توقۇش ماشىنىسىغا چاستوتا ئۆزگەرتكۈچ ئورنىتىشتىن ئىبارەت قىيىن تېخنىكىلىق مەسىلىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلىپ، توقۇش سېخىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ۋە مەھسۇلات سۈپىتىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. 1994 - يىلى سۈلياۋ يوپۇق سېخىنىڭ مۇدىرى بولغاندىن كېيىن، كونا ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئۈنۈمىنى تېخىمۇ ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە يېتەكچىلىك قىلىپ، سۈلياۋ يوپۇق چىقىرىدىغان 12 ماشىنىنى چوڭ رېمونت قىلىپ ۋە ئۆزگەرتىپ، شۇ يىلىلا 100 نەچچە تونىنا سۈلياۋ يوپۇقنى كۆپ ئىشلەپچىقاردى. تەقسىماتتا كۆپ ئىشلىگەن كۆپ چىشلەش پرىنسىپىنى، ئادەم ئىشلىتىشتە قابىلىيەتلىكلەرنى ئىشلىتىش، قابىلىيەتسىزلەرنى ئىشتىن قالدۇرۇش تەدبىرىنى قوللىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە بىسىم تۇيغۇسىنى ئۆستۈردى. يېنىك سانائەت نازارىتى تەرىپىدىن خىزمەت ئىلغارى ۋە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

لى جىنپىڭ ئايال كومپارتىيە ئەزاسى، ئوتتۇرا تېخنىكوم

مەلۇماتىغا ئىگە، شىنجاڭ «1 - ئىيۇل» توقۇمچىلىق فابرىكىسى 2 - فابرىكىسىنىڭ توقۇمچىلىق ئىشچىسى. 1988 - يىلى 16 يېشىدا ئاددىي توقۇمچىلىق ئىشچىسى بولغان لى جىپىڭ مەشغۇلات ماھارىتىنى قېتىرقىنىپ ئۆگىنىپ، ئۆزۈش ئايرىش، يىپ ئۇچىنى تېپىش، ئۇلاش، ئۆتكۈزۈش، تاغاق سېرىش ئىشلىرىنى تەمتىرىمەي ئىشلەيدىغان بولدى. 1996 - يىلى شىنجاڭ توقۇمچىلىق (گۇرۇھى) شىركىتى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۈيغۇشتۇرغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە 1 - لىككە ئېرىشتى. فابرىكىغا كىرگەن 9 يىلدىن بۇيان تولۇق ئىشقا چىقىپ، 2 مىليون 672 مىڭ مېتىر رەخت توقۇپ، رەختلەرنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتىنى 93%تىن ئاشۇرۇپ، دۆلەتكە 9 مىليون 485 مىڭ 600 يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ بەردى. «شىنجاڭ بويىچە توقۇمچىلىق مەشغۇلاتى ئۈلگىسى»، «ئاپتونوم رايون بويىچە ياش ئىش ئورنى ماھىرى»، «تۆھپىكار ئايال ئىلغار شەخس»، «خىزمەت ئىلغارى»، «مەملىكەت بويىچە تېخنىكا ماھىرى»، «كەسپىي ئەخلاقتا ياخشى 10 ئۈلگىنىڭ بىرى» قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

جۇ شياۋچىن ئايال، كومپارتىيە ئەزاسى، ئالىي تېخنىكوم

مەلۇماتىغا ئىگە، جۇڭگو يېڭا ئىگىلىك بانكىسى كۇيتۇك شەھەرلىك مەركىزىي تجارەت ئورنىنىڭ مۇدىرى. ئۇ 1985 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقاندىن بۇيان 10 نەچچە يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزدى. ئوچۇق چىرايى، ئەتراپلىق، قىزغىن، ياخشى مۇلازىمىتى بىلەن ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. پۈكەيدىن چىقىپ، ۋاقىت، ئورۇن، نىشان بەلگىلەپ، ئامانەت قويغۇچىلارغا خىزمەت قىلىپ، جەلپ قىلىنغان ئامانەتنى دەسلەپكى نەچچە مىڭ يۈەندىن نەچچە 10مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. 1997 - يىلى مەركىزىي تجارەت ئورنىنىڭ ئامانەتنىنى 16 مىليون 450 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ۋەزىپىسىنى 164% ئاشۇرۇپ

ئورۇندىدى، ئۇ كۆپ قېتىم خىزمەت ئىلغارى، تۆھپىكار ئايال ئىلغار شەخس، كەسپىي ئەخلاقتا 10 ياخشى ئۇلگىنىڭ بىرى، ئەمگەك نەمۇنچىسى بولۇپ باھالاندى. 1998- يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

جېڭ يەنفۇ كومپارتىيە ئەزاسى، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەلۇماتىغا

ئىگە، ئورمانچىلىق نازارىتىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى. ئۇ 1956 - يىلى دۆلەتنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، جياڭسۇدىن شىنجاڭغا كېلىپ قۇرۇلۇشقا قاتناشقان. 40 نەچچە يىلدىن بۇيان تەڭرىتاغنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىنى كېزىپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونلىنىڭ كۆچەت يېتىشتۇرۇش، بەرپا قىلىنغان ئورمانلارنى باشقۇرۇش ئىشلىرى ئۈستىدە كۆپلەپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، ئىلمىي تەجرىبە ئېلىپ بېرىش، ئىشلەپچىقىرىش كۆرسەتكۈچلەرنى بېكىتىش، تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلىش خىزمەتلىرىنى ئىشلىدى. نەچچە 10 يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، ئورمانچىلىقنى گۈللەندۇرۇشىنى ئۆز ۋەزىپىسى قىلىپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ، كەسپىنى تەتقىق قىلىپ، ئەمەلىيەت جەريانىدا ئۆستى. بولۇپمۇ ئىقتىسادىي ئورمان ياڭاق جەھەتتە چوڭقۇر ئىزدەندى، خېلى كۆچلۈك كەسپىي خىزمەت ئىقتىدارى ۋە تېخنىكا سەۋىيىسىگە ئىگە بولدى. 1988 - يىلدىن بۇيان پەن - تېخنىكا خاراكتېرلىك ئىلمىي ماقالە، پەننى ئومۇملاشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى ماقالىدىن 30 نەچچىنى ئېلان قىلدى. ئۇنىڭ رياسەتچىلىكىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن 10 نەچچە تۈرلۈك ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتى مىنىستىرلىك، ئاپتونوم رايون ۋە نازارات دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك باھالاشتا «مۇنەۋۋەر كەشپىياتچى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. 1993 — 1995 - يىلىغىچە ئۇدا 3 يىل ئورمانچىلىق نازارىتى ئورگىنى بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ، 1998 - يىلى ئاپتونوم رايونغا بۇاسىتە قاراشلىق ئورگانلار بويىچە 10 ياخشى چاكارنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. 1998 - يىلى «1- ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

خالمۇرات غوپۇر كومپارتىيە ئەزاسى، تېببىي پەن دوكتورى، شىنجاڭ

ئۇيغۇر تېبابەتى دوختۇرخانىسى تەتقىقات ئورنىنىڭ پروفېسسورى. ئۇ ئۇيغۇر تېبابەتى ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە كىلىنىكىسىنى ھازىرقى زامان پەن - تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ چوڭقۇر تەتقىق قىلدى. غەيرىي نورمال قاربداپ كەتكەن ئۆت ماددىسىنىڭ ئورگانىزمغا كەلتۈرىدىغان بۇزغۇنچىلىقىنى بىلەن ئەركىن گېنىنىڭ زەخىملەندۈرۈشى ئوتتۇرىسىدىكى ئېچكى باغلىنىشنى دەسلەپكى قەدەمدە يورۇتۇپ بەردى، ئۇيغۇر تېبابىتىنىڭ ئىسسىق تەنلىك جانلىقلار ئەندىزىسىنى ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈش ئارقىلىق تەجرىبە - تەتقىقات سىستېمىسىدا ياخشى باشلىنىش يارىتتى، زىققىلىق نەپەس يولى ئەتراپىدىكى قانىنىڭ ئوكسىدلىنىشى، ئوكسىدقا قارشىچانلىق سەۋىيىسىنى تەتقىق قىلىش ئارقىلىق ئۇيغۇر تېبابىتى بىلەن غەرب تېبابىتىنى بىرلەشتۈرۈپ زىققىنى تەتقىق قىلىش ۋە داۋالاش نۇقتىلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى. ئۇيغۇر تېبابىتىنىڭ «زىققا نەزىلەدىن كېلىپ چىقىدۇ» دەيدىغان، جۈڭگو تېبابىتىنىڭ «بەلغەمسىز زىققا بولمايدۇ» دەيدىغان، غەرب تېبابىتىنىڭ «زىققا نەپەس يولىنىڭ سۇرۇلمە خاراكتېرلىك يالىلۇغلىنىشىدىن كېلىپ چىقىدۇ» دەيدىغان پىكىرلىرىنىڭ ئورتاق مادىدىي ئاساسى ئەركىن گېنىنىڭ نەپەس يولىغا كەلتۈرىدىغان بۇزغۇنچىلىقى بولۇشى مۇمكىن دەيدىغان يېڭى پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدى. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى تېبابەتچىلىك ئىلمىي ژۇرناللىرى ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرىدا 49 پارچە ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى، 5 كىتاب نەشر قىلدۇردى، مەملىكەت سىرتىغا چىقىپ 9 قېتىم لېكسىيە سۆزلىدى، بېيجىڭ جۈڭگو تېبابىتى دوختۇرلۇقىنى ئۇنىۋېرسىتېتى، شاڭخەي جۈڭگو تېبابىتى دوختۇرلۇقىنى ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق مەكتەپلەردە 10 نەچچە قېتىم لېكسىيە سۆزلىدى. «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىچى»، «شىنجاڭ بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك 10 مەشھۇر ياش» نىڭ بىرى، «شىنجاڭلىق مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس»، «مەملىكەت بويىچە 10 مەشھۇر ياش» نىڭ بىرى قاتارلىق نامىلارغا ھەم شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشتى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

ئادىل ھوشۇر باشلانغۇچ مەلۇماتىغا ئىگە، ش ئۇ ئا ر سېرك ئۆمىكىنىڭ سېركچىسى. ئۇ دارۋازىنىڭ ئوغلى بولۇپ، بالىلىق چاغلىرىدىن تارتىپلا دارۋازىلىق قىلىپ چېنىقىپ،

مەشھۇر 6 - ئەۋلاد داڕۋاز ئەۋلادى بولۇپ يېتىلدى. ئۇنىڭ بوشلۇقتىكى سىم ئۈستىدە مېڭىش سەنئىتى ئۆزگىچە ئۇسلۇبى، كامالەتكە يەتكەن تېخنىكىسى ۋە كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئورۇندىلىش ماھارىتى بىلەن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سۆيۈنۈشى ۋە دۇنياديكى دوستلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. ئۇ 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا بوغىزىغا تارتىلغان 640.75 مېتىر پولات سىمدىن 13 مىنۇت 48 سېكۇنتتا «دۇنيا پەلەك شاھى» كانادالىق كوھلوندىن 39 مىنۇت تېز ئۆتۈپ، جىنس دۇنيا رېكورتىنى يېڭىلىدى. ئۇ داڕۋاز ئالتۇن شىر مۇكاپاتىغا، «مۇنەۋۋەر كەسپىي تېخنىكا خادىمى»، «پەلەك شاھى» دېگەنگە ئوخشاش ناملارغا، 1997 - يىلى جىنس دۇنيا رېكورتى گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. 1998 - يىلى «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشتى.

ئىنقىلابىي قۇربانلار

ما دايۇەن گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ جېڭنىڭ ناھىيىسىدىن، 1963 - يىل

8 - ئايدا تۇغۇلغان. 1981 - يىلى ئارمىيىگە، 1982 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن، 1984 - يىلى ھەربىي سەپتىن چېكىنىپ يۇرتىغا قايتقان. 1989 - يىل 5 - ئايدا شىنجاڭغا ئېقىپ كېلىپ، مىچۇەن شەھىرىنىڭ سەنئاۋا بازىرىدا كۈنلۈكچى بولۇپ ئىشلەپ كەلگەن. 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، بېگىتۈەن 6 - شى 102 - تۇەن - مەيدانىنىڭ «1 - ئاۋغۇست» سۇ ئامبىرىدا سۇغا چۈشۈپ كەتكەن قىزنى قۇتقۇزۇۋېلىش جەريانىدا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998- يىل 2 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

لۇك فېي سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ خەنيۈەن ناھىيىسىدىن، 1969 - يىل 10 - ئايدا تۇغۇلغان، 1989 - يىل 3 - ئايدا ئارمىيىگە، 1991 - يىل 5 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، ھايات ۋاقتىدا ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ ئىدارىسى زوراۋانلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماق

ئەترىتى 1 - ئوتتۇرا ئەترەت قارمىقىدىكى شۆبە ئەترەتنىڭ باشلىقى ئىدى. 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سەھەردە ئۇ بۈيرۇقتا بىنائەن 4 - ئاينىڭ 4 - كۈنى يۈز بەرگەن مەملىكەت سىرتىدىن كىرگەن مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئوغرىلىقچە قورال توشۇش دېلوسىدىكى جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش ۋەزىپىسىنى ئۈتەش كۆرىشىدە باتۇرلارچە قۇربان بولغان.

ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998- يىل 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى. ج خ مىنىستىرلىكى 1998 - يىلى ئۈنىڭغا «1 - دەرىجىلىك قەھرىمان - نەمۇنىچى» دەپ نام بەردى.

خەن شىنجۇك ئالتاي شەھىرىدىن، 1962 - يىل 5 - ئايدا تۇغۇلغان، 1979 - يىل 11 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1991 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ئۇ ھايات ۋاقتىدا ئالتاي شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى «ئىتتىپاق» يولى ساقچىخانىسىنىڭ باشلىقى ئىدى. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۇ دېجورنىلىك قىلىۋاتقان كادىر - ساقچىلارنى باشلاپ، جىنايەت گۇماندارىنى قاپسىاپ تۇتقاندىن

كېيىن، يالاپ ساقچىخانىسىغا ئېلىپ كېتىۋاتقاندا جىنايەتچى تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. ش ئۇ ئاپ خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

نۇرتاي ئەنۋەربېك قازاق، توققۇزتارا ناھىيىسىدىن، 1969 - يىل 3 - ئايدا تۇغۇلغان، 1991 - يىل 12 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. ئۇ ھايات

ۋاقتىدا ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى جىنايى ئىشلار رازۋېدكا بۆلۈمىنىڭ ئەزاسى، 2 - دەرىجىلىك مەسئۇل ساقچى ئىدى. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى سائەت 6 ئەتراپىدا بۈيرۇقتا بىنائەن غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۆچئون خۇيزۇ يېزىسىدا سەپدىشى كۆك يۈكچياك بىلەن بىللە ئوغرىلىقچە قورال توشۇش دېلوسىدىكى جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش ۋەزىپىسىنى ئۈتەش جەريانىدا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى. ج خ مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 7 - ئايدا ئۈنىڭغا «2 - دەرىجىلىك قەھرىمان - نەمۇنىچى» دەپ نام بەردى.

كۆك يۈكچياك شەندۇك ئۇلكىسىنىڭ جىنەن شەھىرىدىن، 1970 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، 1987- يىل 12 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1990 - يىلى پارتىيەگە كىرگەن، ئۇ ھايات ۋاقتىدا ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ ئىدارىسى زوراۋانلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماق ئەترىتى 1 - ئۈتتۈرا ئەترەت قارمىقىدىكى 2 - شۆبە ئەترەتنىڭ باشلىقى ئىدى. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى سائەت 6

ئەتراپىدا ئۇ بۈيرۇقتا بىنائەن غۇلجا ناھىيىسى ئۆچئون خۇيزۇ يېزىسىدا سەپدىشى نۇرتاي ئەنۋەربېك بىلەن بىللە ئوغرىلىقچە قورال توشۇش دېلوسىدىكى جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش ۋەزىپىسىنى ئۈتەش جەريانىدا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى. ج خ مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 7 - ئايدا ئۈنىڭغا «2 - دەرىجىلىك قەھرىمان - نەمۇنىچى» دەپ نام بەردى.

مۇھەممەت ئابلا ئاقسۇ شەھىرىدىن، 1964 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، ھايات ۋاقتىدا ئاقسۇ شەھىرى ئىگەرچى يېزىسى ئىگەرچى كەنتىدە مىراب ئىدى. 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى سائەت 2 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە ئۇ يەنە بىر كەنت ئاھالىسى بىلەن بىللە تومىغا سۈئېلىشقا كېتىۋېتىپ ج خ خادىمى قىياپىتىدە كىرىۋالغان، پىچاق بىلەن قوراللانغان 6 بۇلاڭچىنى ئۇچرىتىپ، دەرھال ج خ ساقچىخانىسىغا مەلۇم قىلغان ھەم ج خ كادىر - ساقچىلىرىغا يول باشلاپ، جىنايەتچىلەرنى قورشاپ تۇتۇش جەريانىدا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

ساجىمخان مۇمىن ئاۋات ناھىيىسىدىن، 1964 - يىل 4 - ئايدا تۇغۇلغان، 1979 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1991 - يىل 6 - ئايدا كومپارتىيەگە كىرگەن. ئۇ ھايات ۋاقتىدا ئاۋات ناھىيىسى يېڭىئېرىق يېزىلىق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئىدى.

1998 - يىل 5 - ئاينىڭ 10- كۈنى يېڭىئېرىق يېزىسىنىڭ 17 - كەنتىدە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات تەربىيىسى ئېلىپ بېرىۋاتقاندا نۇقتىلىق نازارەت قىلىش ئوبيېكتى (دىنىي ئېكستىرىمىزمچى) تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 7- ئاينىڭ 8 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى. دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى، كادىرلار مىنىستىرلىكى 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۈنىڭغا «ئۆلگىلىك مەمۇر» دەپ نام بەردى.

جياك يۈبىن شەندۇك ئۇلكىسىنىڭ مۇپىك ناھىيىسىدىن. 1967 - يىل 1 - ئايدا تۇغۇلغان. 1985 - يىل 10 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1989 - يىلى پارتىيەگە كىرگەن، ھايات ۋاقتىدا شەخەنزە شەھىرى موسۇۋەن بوزىيەر ئۆزلەشتۈرۈش

رايونى دۆكگۆچبك ساقچىخانىسىنىڭ ساقچىسى ئىدى. 1997 - يىل 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى سەھەر سائەت بىر ئەتراپىدا شى چۈنيۈڭ بىلەن بىللە شىخەنزە شەھرى موسوۋەن بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونى مەركىزىي كەنت مۇھاپىزەت رايونىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقاندا قاچقان قوراللىق قاتىل تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۇمىتى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

شى چۈنيۈڭ شەندۇڭ ئۇلكىسىنىڭ ۋېندۇڭ ناھىيىسىدىن،

1973 - يىل 3 - ئايدا تۇغۇلغان، 1991 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1992 - يىلى ئىنتىياققا كىرگەن. ئۇ ھايات ۋاقتىدا شىخەنزە شەھىرى موسوۋەن بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونى مەركىزىي كەنت مۇھاپىزەت رايونىنىڭ ئامانلىق ساقلىغۇچىسى ئىدى. 1997 - يىل 8- ئاينىڭ 8 - كۈنى سەھەر سائەت بىر ئەتراپىدا جياڭ يۈبىن بىللەن بىللە شىخەنزە شەھىرى موسوۋەن بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونى مەركىزىي كەنت مۇھاپىزەت رايونىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقاندا قاچقان قوراللىق قاتىل تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. ش ئۇ ئا ر خەلق مۇكۇمىتى 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

يۆ يى گۈچۈك ناھىيىسى

دىن، 1956 - يىل 12 - ئايدا تۇغۇلغان، 1980 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، ئۇ ھايات ۋاقتىدا شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى قۇدۇق بۇرغىلاش شىركىتى 1 - شۆبە شىركەت ئورۇنلاشتۇرۇش بۆلۈمىدە پارخانا سېلىسارى ئىدى. 1994 - يىل 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئىشقا كېتىۋېتىپ يۈندا تۇرۇبىسىنى راۋانلاشتۇرۇش ئۈچۈن تۇرۇبا يولىغا چۈشۈپ زەھەرلىنىپ ھوشىدىن كەتكەن ئىشچىنى قۇتقۇزۇۋېلىش يولىدا بەختكە قارشى قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

جاڭ فۇچياڭ جەمىسار ناھىيىسىدىن، 1985 - يىل 5 - ئايدا تۇغۇلغان، 1975 - يىل 10 - ئايدا

خىزمەتكە قاتناشقان، 1997 - يىل 7 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ئۇ ھايات ۋاقتىدا جەمىسار ناھىيىسىنىڭ مۇئاۋىن ھاكىمى ئىدى. 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى جەمىسار ناھىيىسىدە ئۇمۇمىيۈزلۈك قاتتىق يامغۇر يېغىپ، تاغدىن قىيان كېلىپ، سۇ ئامبىرىغا ۋە خەلقنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىگە تەھدىت سالغاندا، ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە باجيادى سۇ ئامبىرىنى كەلكۈن خەۋپىدىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىۋاتقاندا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

لىۋ جيەنجۇڭ جەمىسار ناھىيىسىدىن، 1966 - يىل 1 - ئايدا

تۇغۇلغان، 1985 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1992 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن. ئۇ ھايات ۋاقتىدا جەمىسار ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ئىدى. 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى جەمىسار ناھىيىسىدە ئۇمۇمىيۈزلۈك قاتتىق يامغۇر يېغىپ، تاغدىن قىيان كېلىپ ، سۇ ئامبىرىغا ۋە خەلقنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىگە تەھدىت سالغاندا، ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە باجيادى سۇ ئامبىرىنى كەلكۈن خەۋپىدىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىۋاتقاندا باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

ۋۇ بىن جەمىسار ناھىيىسى

دىن، 1971 - يىلى تۇغۇلغان. 1995 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1990 - يىل 4 - ئايدا ئىنتىپاقتا كىرگەن، ئۇ هايات ۋاقتىدا سانجى شەهىرى شىنباۋ سۇيۇقلاندۇرۇلغان گاز چەكلىك مەسئۇلى- يەت شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن دىرېكتورى ئىدى. 1997 - يىل 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ۋۇ بىن ئورۇمچى ناهىيىسىنىڭ داۋان يېزىسىدىكى ئوتتۇرا ئىلانما يولى ماي قاچىلاش پونكىتىدا ماي چۈشۈرۈۋاتقاندا، ماي ئامبىرىنىڭ يەنە بىر يېرىگە تۆيۈقسىز ئوت كېتىپ، ئوت يالقۇنى تېز يامراپ، بىر نەچچە باكلىق ئاپتوموبىل مۇئاسىرە ئىچىدە قالىدۇ، پوتكول ماي ئامبىرى ۋە خەلقنىڭ هاياتى، مال - مۈلكى بىۋاسىتە تەهدىتكە ئۇچرايدۇ، مۇشۇنداق ئاچقۇچلۇق پەيتتە ۋۇ بىن ئۆزىنىڭ نېمە بولۇشىغا قارىماي ئوت ئىچىگە كىرىپ، ماي چۈشۈرۈش كلاپانىنى ئېتىۋېتىپ، خەۋپ مەنبەسىنى ئۆزۈپ تاشلايدۇ، كۆيۈۋاتقان باكلىق ئاپتوموبىل- نى هەيدەپ ماي قاچىلاش پونكىتىدىن بىر كىلومېتىردىن نېرى بىخەتەر جايغا ئاپىرىپ قويىدۇ، ئۇ ئوتنى ئۆچۈرۈپ خەتەرنى تۈگىتىش جەريانىدا باتۇرلارچە قۇربان بولىدۇ. ش ئۇ ئا ر خەلق هۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

دىڭ شياۋباۋ خېنەن ئۆلكىسىنىڭ تاڭخي ناهىيىسىدىن، 1951 - يىل 4 - ئايدا تۇغۇلغان، 1970 - يىل 12 - ئايدا ئارمىيىگە كىرگەن، 1973 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. 1975 - يىل 12 - ئايدا هەربىي سەپتىن چېكىنگەندىن كېيىن يۈرتىغا قايتىپ دېهقانچىلىق قىلغان، 1995 - يىل 10 -

ئايدا ئۈرۈمچىگە كەلگەن، ئۇ هايات ۋاقتىدا ئۈرۈمچى چېگرا رايون مېهمانخانىسى سودا بازىرىنىڭ ئامانلىق ساقلىغۇچىسى ئىدى. 1997 - يىل 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى سائەت 12 ئەتراپىدا ئۈرۈمچى چېگرا رايون مېهمانخانىسى سودا بازىرى ئالدىدا قوراللىق 2 بۆلۈكچى بىگۈناھ ئامما ئوق چىقارغان، ۋەقە يۈز بەرگەن جايدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان دىڭ شياۋباۋ بۆلۈكچىلارنى قوغلىغان، بۆلۈكچىلار ئانتان ئوق يۈرىكىگە تېگىپ باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق هۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

لى چياڭ ئۈرۈمچى شەهىرىدىن، 1980 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، ئۇ هايات ۋاقتىدا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قارىمىقىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئىدى. 1997 - يىل 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى سائەت 12 ئەتراپىدا ئۈرۈمچى چېگرا رايون مېهمانخانىسى سودا بازىرىنىڭ ئالدىدا 2 قوراللىق بۆلۈكچى بىگۈناھ ئامما ئوق چىقىرىپ، ۋەقە يۈز بەرگەن جايدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان سودا بازىرىنىڭ ئامانلىق ساقلىغۇچىسى دىڭ شياۋباۋ ۋە بىر نەچچە ئاممىنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، بۆلۈكچى

گەندىن كېيىن، بۆلۈكچى پۇلنى ئېلىپ، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى قورۇسىغا قېچىپ كىرىدۇ، چېنىقىش مەيدانىنى سۈپۈرۈپ تازىلاۋاتقان لى چياڭ ئۇلارنىڭ ئالدىنى توسقاندا، بۆلۈكچىلار ئانتان ئوق تېگىپ باتۇرلارچە قۇربان بولغان. ش ئۇ ئا ر خەلق هۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۇنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

زۇلپىقار ئابدۇرۇسۇل

ئۈرۈمچى شەهىرىدىن، 1980 - يىل 5 - ئايدا تۇغۇلغان، ئۇ هايات ۋاقتىدا ئۈرۈمچى شەهەرلىك قاتناش تېخنىكومە- نىڭ ئوقۇغۇچىسى ئىدى. 1997 - يىل 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى سائەت 12

ئەتراپىدا ئۈرۈمچى چېگرا رايون مېهمانخانىسى سودا بازىرىنىڭ ئالدىدا 2 قوراللىق بۆلۈكچى بىگۈناھ ئامما ئوق چىقىرىپ، ۋەقە يۈز بەرگەن جايدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان سودا بازىرىنىڭ ئامانلىق ساقلىغۇچىسى دىڭ شياۋباۋ ۋە بىر نەچچە ئاممىنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، بۆلۈكچى

پۈلنى ئېلىپ، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ چېنىقىش مەيدانىغا قېچىپ كىرىدۇ، مەيداندا پۈتبول ئويناپ بولۇپ قايتماقچى بولۇپ تۇرغان زۇلپىقار ئابدۇرۇسۇل بۇلاڭچىلارنى توسقاندا، بۇلاڭچىلار ئالقان ئوق تېگىپ باتۇرلارچە قۇربان بولدۇ. ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۈنى «ئىنقىلابىي قۇربان» دەپ تەستىقلىدى.

ما پىڭشىن

ۋاپات بولغانلار

لىيۇ لىڭ (1922 — 1998) شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ فىڭلەي

شەھىرىدىن، 1938 - يىلى شەندۇڭ خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇپ، ۋەتەننى قۇتقۇزۇش ئارمىيىسى 3 - جۇنى 2 - يولىغا قاتناشقان. شۇ يىلى 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە، شەندۇڭ خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇپ، ۋەتەننى قۇتقۇزۇش ئارمىيىسى 3 - جۇنى 2 - يولى سىياسىي باشقارمىسىنىڭ شۇجىسى، 8 - ئارمىيىدە پەي سىياسىي بېتەكچىسى، تۇمەن سىياسىي باشقارمىسىنىڭ خادىمى، لۇي سىياسىي بۆلۈمىدە بۆلۈمچە باشلىقى، شۇبە ھەربىي رايون سىياسىي بۆلۈمىدە بۆلۈمچە باشلىقى، يىلىك بېتەكچىسى، تۇمەن سىياسىي باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. داچىڭياڭ ئۇرۇشى ۋە دازبشەن ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى بازىدىكى تازىلاشقا، پىلە قۇرتىدەك پىيىشكە قارشى كۆرەشكە قاتناشقان، قوشۇن باشلاپ لاۋشەن تاغلىق رايونىغا 3 قېتىم كىرىپ، لاۋشەن پارتىزانلىق رايونىنى بەرپا قىلىپ، ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ غەلىبىسىگە تۆھپە قوشقان. ئازادلىق ئۇرۇشى مەزگىلىدە، تۇمەن سىياسىي باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى، تۇمەن سىياسىي كومىسسارى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن، بېيشى، لىڭجياڭ رايونلىرىنى 4 قېتىم قوغداش، ئەشەن، شىنكەيلىڭ لەرنى ئېلىش ئۇرۇشى، تاشەن تېغىدا توسۇپ زەربە بېرىش ئۇرۇشى، بېيجىڭ - تيەنجىن ئۇرۇشى، خېبېئاۋ ئۇرۇشى، ئەننىڭ بىرلەشمە ئۇرۇشى ۋە ئەنئاۋ ئارلىنى ئازاد قىلىش كۆرۈشىگە قاتناشقان، بۇ جەريانىدا 3 قېتىم ياردلانغان، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىق ئىشىغا تۆھپە قوشقان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن شى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، سىياسىي كومىسسارى، مۇئاۋىن جۇنجياڭ قوشۇمچە شتاب باشلىقى، ياۋسەي رايونىنىڭ قوماندانى، جۇن سىياسىي كومىسسارى، لەنجۇ ھەربىي رايونى ھەربىي، مەمۇرىي كادىرلار مەكتىپىنىڭ سىياسىي كومىسسارى، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ جۇنجياڭى، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، ئۇرۇمچى ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1955 - يىلى داشياۋ ھەربىي ئۇنۋانى، 3 - دەرىجىلىك مۇستەقىللىق - ئەركىنلىك ئوردېنى، 2 - دەرىجىلىك ئازادلىق ئوردېنى، 1988 - يىلى مۇستەقىللىق تۆھپىكارى شەرەپ ئوردېنى بېرىلگەن. ج ك پ 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى بولغان. 1988 - يىل 7 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 11 - كۈنى كېسەل بىلەن بېيجىڭ شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

جاڭ شېڭشېڭ (1931 — 1998) سەنشى ئۆلكىسىنىڭ يۈەنچىڭ ناھىيىسىدىن. 1945 - يىلى ئىنقىلابقا قاتناشقان، 1948 - يىل 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، ناھىيىلىك قوراللىنىش خىزمىتى ئەترىتىنىڭ جەڭچىسى، جىن - سۇي ھەربىي رايونى 6 - شۇبە ھەربىي رايونىدا جەڭچى، ئالاقچى، مۇھاپىزەتچى، يەنئەن شۇبە ھەربىي رايونىدا مۇھاپىزەتچى، گەنسۇ ھەربىي رايونى لىنشيا شۇبە ھەربىي رايونىدا مۇھاپىزەتچى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى سەھىيە بۆلۈمى دۇڭشەن ئىشلەپچىقىرىش ئەترىتىدە مۇئاۋىن سىياسىي بېتەكچى، چاڕۇنچىلىق فېرمىسىنىڭ سىياسىي بېتەكچىسى، بىڭتۇەن 6 - شى «1 - ئاۋغۇست»

دېھقانچىلىق مەيدانى سەنئەتى چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ سىياسىي يېتەكچىسى، مۇئاۋىن يېتەكچىسى، يېتەكچىسى تەكرىتاغ چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، 108 - تۈەن - مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن تۈەنجاڭى، 110 - تۈەن - مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن تۈەنجاڭى، تۈەنجاڭى، فاڭساۋخۇ باش مەيدانى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، قۇتۇبى ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 5 - شىسىنىڭ شىجاڭى، شى پارتكومىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، بورتالا ئوبلاستلىق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسىنىڭ شىجاڭى، شى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق 5 -، 6 -، 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى بولغان. 1995 - يىل 4 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 18 - كۈنى كېسەل بىلەن ۋۇجياچۇ بازىرىدا ۋاپات بولدى.

سابىر مۇھەممەت

(1921 — 1998) 1945 - يىل 8 -

ئايدا ئىنقىلابىي خىزمىتىگە قاتناشقان. چوڭچە شەھەرلىك ئامانلىق باشقارمىسىنىڭ خادىمى، چاغانتوقاي ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، تارباغاتاي ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ كاتىپى، چاغانتوقاي ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى، تارباغاتاي ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مەدەنىيەت - ماارىپ بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، تارباغاتاي ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى، تارباغاتاي ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مەسلىھەتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 28 - كۈنى كېسەل بىلەن چوڭچاك شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

ئابدۇرېھىم قادىر

(1947 — 1998) قەشقەر شەھىرىدىن،

ئالىي مەكتەپ ئوقۇش تارىخىغا ئىگە. 1969 - يىل 9 - ئايدا ئىنقىلابىي خىزمەتكە قاتناشقان، 1975 - يىل 10- ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. تاشقورغان ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىدا بۆلۈم ئەزاسى، ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىدە يارەمچى سوتچى، قەشقەر ۋىلايەتلىك شۆبە تەپتىش مەھكىمىسىدە تەپتىش، بۆلۈم باشلىقى، باش تەپتىش، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشى، ش ئۇ ئا ر پارتكوم سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى، جۇڭگو سودىيەلەر جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي كېڭەش ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر سودىيەلەر جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

خەن يۈۋېن

(1912 —

1998) ئەر، سالا، چىڭخەي ئۇلكىسىنىڭ خۇالۇك ناھىيىسىدىن. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلۇشتىن ئىلگىرى گومىنداڭ ئارمىيىسىدە مۇئاۋىن تۈەنجاڭ، نىڭشيا ئىسلام ئوتتۇرا مەكتىپىدە زۇڭدۇيجاڭ، چىڭخەي ئۇلكىلىك ساقچى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ئاتلىق قىسىم 5 - جۇنىنىڭ مۇئاۋىن جۇنجاڭى، ئاتلىق قىسىم 1 - شىسىنىڭ شىجاڭى بولغان، جۇڭچياڭ دەرىجىلىك ھەربىي ئۇنۋانغا ئېرىشكەن. 1949 - يىل 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى گومىنداڭ ئاتلىق قىسىم 1 - شىسىنى باشلاپ ھەقىقەتكە قايتقان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاتلىق قىسىم 7 - شىسىنىڭ شىجاڭى، شىنجاڭ ئۇلكىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئەزاسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسىنىڭ مۇئاۋىن شىجاڭى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن ش ئۇ ئا ر 4 -، 5 -، 6 -، 7 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن رەئىسى، گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى شىنجاڭ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ مۇدىر ئەزاسى، پەخرىي مۇدىر ئەزاسى، گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى 6 -، 7 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەزاسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 22 -

كۆنى كەسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

بالجىت (1926 — 1998) ئايال، مۇڭغۇل، قوبۇقسار

ناھىيىسىدىن. 1945 - يىل 8 - ئايدا شىنجاڭ 3 ۋىلايەت ئىنقىلابىي ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن چىڭژاڭلىق ئورنىغا ۋارىس بولغان. ئاردىن ئۇزاق ئۆتمەيلا ۋاڭلىقتىن ۋاز كەچتى، ئىنقىلابقا يۈزلىنىپ، تەرەققىياتقا ئىنتىلىپ، 1951 - يىل 4 - ئايدا ئىنقىلابىي خىزمەتكە قاتناشقان، ش ئۇ ئا ر ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ خادىمى، پاراۋانلىق بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، بورتالا ئوبلاستلىق ۋە بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مۇدىرى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سىياسىي كېڭەشنىڭ باش كاتىپى، مۇئاۋىن رەئىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە، 1983 - يىلى ش ئۇ ئا ر ئايالار قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە سايلانغان، 1998 - يىل 2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى كەسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

نىغمەت راقمباي (1914 — 1998) ئەر، قازاق، مورى ناھىيىسىدىن. 1937 - يىلى چىڭخەيگە كۆچۈپ كېتىپ، قازاق قۇسەيىن تەيجىنىڭ قول ئاستىدىكى قوراللىق تۈەندە تۈەنجاڭ بولغان. 1949 - يىل 11 - ئايدا ئۆزلۈكىدىن جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى قوبۇل قىلغان، خەلق ھۆكۈمىتى ئۈنى مەركىزىي مىللەتلەر ئىنستىتۇتىغا ئەۋەتىپ ئوقۇتقان. 1952 -

يىل 6 - ئايدا چىڭخەي ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەسلىھەتچىسى، چىڭخەي ئۆلكىلىك ھەربىي رايونىنىڭ مەسلىھەتچىسى بولغان. چىڭخەي ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ، چىڭخەي ئۆلكىسى خەيشى موڭغۇل - زاڭزۇ - قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ، چىڭخەي ئۆلكىسى ئاردون چوكي خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە سايلانغان. 1954 - يىلدىن باشلاپ، چىڭخەي ئۆلكىسى خەيشى ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، خەيشى ئوبلاستلىق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، چىڭخەي ئۆلكىسى گولمۇد ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى بولغان؛ 1957 - يىلى شىنجاڭغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن قۇمۇل ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى بولغان، بارىكۆل ئاپتونوم ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە، ش ئۇ ئا ر 2 -، 3 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا، ش ئۇ ئا ر 4 -، 5 -، 6 - نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان. 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 7 - كۈنى كەسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

مياۋ يەنشىك (1927 — 1998) شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ لياۋچىڭ ناھىيىسىدىن. 1948 - يىلى ئىنقىلابقا قاتنىشىپ، شەرقىي جۇڭگو بېتىون تېببىي ئىنستىتۇتى (ھازىرقى شەندۇڭ تېببىي ئىنستىتۇتى) دا ئوقىغان. 1953 — 1955 - يىلغىچە خېبېي تېببىي ئىنستىتۇتىدا ئىچكى كېسەللىكلەر خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. 1955 — 1958 - يىلغىچە جۇڭگو جۇڭگو تېبابىتى تەتقىقات يۇرتى جۇڭگو تېبابىتى تەتقىقات سىنىپىدا جۇڭگو تېبابىتىنى ئۆگىنىپ، جۇڭگو بويىچە تۇنجى تۇركۈمدىكى جۇڭگو تېبابىتى بىلەن غەرب تېبابىتىنى بىرلەشتۈرگەن مەخسۇس تېببىي ئىختىساس ئىگىلىرىدىن بىرى بولۇپ يېتىشكەن. 1958 - يىلى ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن جۇڭگو تېبابىتى تەتقىقات يۇرتى جۇڭگو تېبابىتى ئىچكى كېسەللىكلەر تەتقىقات بۆلۈمىدە كلىنىكىلىق تەتقىقات بىلەن شۇغۇللانغان. 1961 - يىلى شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى (ھازىرقى شىنجاڭ تېببىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتى) قارىمىقىدىكى 1 - دوختۇرخانىغا يۆتكىلىپ كەلگەن، بۇ يەردە جۇڭگو تېبابىتى بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، جۇڭگو تېبابىتى كافېدراسىنىڭ مۇدىرى، مۇدىر ۋراچ، ش ئۇ ئا ر جۇڭگو تېبابىتى بىلەن غەرب تېبابىتىنى بىرلەشتۈرۈش تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ كېڭەش ئەزاسى، كۈندىلىك ئىشلارغا مەسئۇل كېڭەش ئەزاسى، مۇئاۋىن باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1994 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 10 - كۈنى كەسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

مۇسا روزى (1917 — 1998) ئاتۇش شەھىرىدىن. 1950 - يىل 5 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، شۇ

يىلى 7 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا مەسئۇل ئەزاسى، رايونىنىڭ ياردەمچى ئامانلىق ساقلىغۇچىسى، ناھىيىلىك دېھقانلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى، شۇ

جالاڭ ئۆلكىلىك دېھقانلار قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قەشقەر كونا شەھەر ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، ش ئۇ ئا ر ئورمانچىلىق ئىدارىسى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ش ئۇ ئا ر كەمبەغەل دېھقان - تۆۋەن ئوتتۇرا دېھقانلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ش ئۇ ئا ر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر گۇڭشې - ئەترەت كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1984 - يىلدىن كېيىن ش ئۇ ئا ر مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1991 - يىلى پېنسىيگە چىققان، 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 21 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

ربن جىشى (1937 — 1998) شەنشى ئۆلكىسىنىڭ ۋېينەن شەھىرىدىن. 1959 - يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1961 - يىلى پارتىيەگە كىرگەن. 1957 - يىل 9 - ئايدىن 1959 - يىل 9 - ئايغىچە شىنجاڭ تىل ئىنستىتۇتىنىڭ ئالىي تېخنىكوم سىنىپىدا ئۇيغۇر تىلى ئوقۇغان؛ 1959 - يىل 10 - ئايدىن 1971 - يىل 10 - ئايغىچە شىنجاڭ كىنو ستۇدىيىسى، شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكى، شىنجاڭ ناخشا - ئۇسسۇل - دراما ئۆمىكىدە ئىشلىگەن؛

1971 - يىل 11 - ئايدىن 1973 - يىل 2 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر دۇڭچۈەن «7 - ماي» كادىرلار مەكتىپىدە ئەمگەك قىلغان ۋە ئوقۇغان؛ 1973 - يىل 3 - ئايدىن 1978 - يىل 11 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر ئىنقىلابىي كومىتېت ئىشلەپچىقىرىشقا قوماندانلىق قىلىش گۇرۇپپىسى، ش ئۇ ئا ر يېزا خىزمىتى كومىتېتىدا ئىشلىگەن؛ 1978 - يىل 12- ئايدىن 1983 - يىل 11 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر پارتكوم ئىشخانىسىدا كاتىپ بولغان؛ 1983 - يىل 11 - ئايدىن 1985 - يىل 9 - ئايغىچە ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، قوشۇمچە ئىشخانا مۇدىرى بولغان؛ 1985 - يىلدىن 1997 - يىل 4 - ئايغىچە ش ئۇ ئا ر يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو يېزا - بازار كارخانىلىرى جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي كېڭەش ئەزاسى، ش ئۇ ئا ر يېزا - بازار كارخانىلىرى جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، ش ئۇ ئا ر 6 - نۆۋەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش كادىرلار ئىنستىتۇتىنىڭ پەخرىي پروفېسورى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىساد تەتقىقات مەركىزىنىڭ تەكلىپلىك تەتقىقاتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1994 - يىلى شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالىغا ئېرىشكەن. 1998 - يىل 3 - ئاينىڭ 26 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

ئابلىكىم ئابدۇللا (1927 — 1998) غۇلجا ناھىيىسىدىن. 1944 - يىل 11 - ئايدا 3 ۋىلايەت ئىنقىلابىغا قاتناشقان، 1982 - يىل 12 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. ئورۇمچى شەھەر باشلىقى، مۇئاۋىن ئۆمەك باشلىقى، مۇزىكا ئىجادىيەتچىسى بولغان، دۆلەتلىك 1 - دەرىجىلىك كومپوزىتور. 1988 -

يىل 6 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

مۇھەممەت ئىسمائىل (1922 — 1998) كورلا شەھىرىدىن. 1949 - يىل 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. 1950 - يىل 12 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. كورلا ناھىيىلىك ماۋارىپ بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ھاكىم، قاراشەھەر ۋالىيى مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى قوشۇمچە بىرلىك سەپ

بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ج ك پ بايىنغولىن يەرلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئوبلاستلىق خەلق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر مەمۇرىي تەپتىش

نازارېتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، ش ئۇ ئا ر خەلق ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، ش ئۇ ئا ر خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1954 - يىل 9 - ئايدىن باشلاپ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە 2 يىل ئوقىغان. ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 2 -، 3 - قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، ئاپتونوم رايونلۇق 1 -، 2 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، ش ئۇ ئا ر خەلق قۇرۇلتىيى 6 - نۆۋەتلىك دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1988 - يىل 1 - ئايدا ش ئۇ ئا ر سىياسىي كېڭەش 6 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلانغان، 1993 - يىل 12 - ئايدا پېنسىيەگە چىققان. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 8 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

يۈ تيەندۇڭ (1934 — 1998) لياۋنىڭ ئۇلكىسىنىڭ دەندۇڭ شەھىرىدىن. 1956 - يىلىدىن باشلاپ جىلىن سانائەت ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇغان، 1960 - يىل 5 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. 1961 - يىلى ئۆزى تەلەپ قىلىپ شىنجاڭغا كەلگەن، شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتىدا تېخنىك،

تەشكىلات خادىمى، سېخ مۇدىرى قوشۇمچە سېخ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، شىنجاڭ يول ياساش ماشىنىلىرى زاۋۇتىنىڭ باشلىقى، قاتناش نازارېتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1995 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

قۇرماش ئاناربېك

(1941 — 1998) قازاق، تېكەس

ناھىيىسىدىن. 1959 - يىل 4 - ئايدا ئىتتىپاقتا، 1973 - يىل 5 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، 1962 - يىل 7 - ئايدا خىزمەتكە قاتنىشىپ، تېكەس ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان. 1963 - يىل 10- ئايدىن 1966 - يىل 7 - ئايغىچە ئىلى ئوبلاستلىق پارتىيە مەكتىپىدە تەرجىمانلىقنى ئۆگەنگەن. 1968 - يىلىدىن كېيىن ئىلى ئوبلاستلىق ئاشلىق ئىدارىسى غوڭجا ئاشلىق ئامبىرىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئىلى ئوبلاستلىق ئاشلىق ئىدارىسى ياغ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، غوڭجا ئاشلىق ئامبىرىنىڭ مۇدىرى، ئوبلاستلىق ئاشلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كېسەل بىلەن غوڭجا شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

لیو باۋۋۇ (1919 — 1998) سەنشى ئۇلكىسىنىڭ خۇڭدۇڭ ناھىيىسىدىن. 1938 - يىل 3 - ئايدا ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى يەرلىك پارتىزانلار ئەترىتىگە قاتناشقان. 1940 - يىل 1 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. پارتىزانلار چوڭ ئەترىتىدە ئادىيوتانت، كۇرسانت، خىزمەتچى، مۇئاۋىن يېتەكچى، يېتەكچى، پارتىزانلار ئەترىتىنىڭ باشلىقى، مۇئاۋىن بۆلۈمچە

باشلىقى، بۆلۈمچە باشلىقى، ئاتلىق قىسىم ئەسكەرلەر شىسى 23 - تۈەنى، مۇستەقىل ئاتلىق ئەسكەرلەر شىسى 1 - تۈەنى سىياسىي باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى، شىنجاڭ جەنۇبىي شىنجاڭ رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، شىنجاڭ «1 - ئىيۇل» پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر توقۇمچىلىق سانائىتى ئىدارىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، يېنىك سانائەت ئىدارىسى ۋاقىتلىق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە «1 - ئىيۇل» پاختا

توقۇمچىلىق فابرىكىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ئىنقىلابىي رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پارتگۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ش ئۇ ئا ر مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1985 - يىل 12 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى كېسەل بىلەن ئورۇمچىدە ۋاپات بولدى.

شياۋ جىيى (1933 — 1998) گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ مىنشيەن ناھىيىسىدىن. 1951 - يىل 6 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1960 - يىل 6 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. گەنسۇ ئۆلكىسى مىنشيەن ناھىيىلىك يەر ئىسلاھاتى ئەترىتىنىڭ باشلىقى، شىنجاڭ ئۇنسۇ ناھىيىلىك يەر ئىسلاھاتى ئەترىتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن گۇرۇپپا باشلىقى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ئاقسۇ ئۆلكەتلىك كومىتېتىنىڭ خادىمى، كاتىپى، گۇرۇپپا باشلىقى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ئاقسۇ ئۆلكەتلىك كومىتېتىنىڭ خادىمى، كاتىپى مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاقسۇ شۇبە ھەربىي

رايونى ئىشلەپچىقىرىش ئىشخانىسى دېھقانچىلىق مەيدانى گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئىنقىلابى كومىتېت كاتىبات گۇرۇپپىسىنىڭ كاتىپى، ئىنقىلابى كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۆلكەتلىك پارتكوم ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇئاۋىن باش كاتىپى، مۇدىرى، ئۆلكەتلىك پارتكومىنىڭ ئەزاسى، باش كاتىپى، ئۆلكەتلىك سىياسىي كېڭەش خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1994 - يىل 2 - ئايدا پېنسىيگە چىققان. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئاقسۇ شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

سادىقوف ئابدۇرېھىم (1927 — 1998) سانجى شەھىرىدىن. 1946 - يىل 9 - ئايدا قىسمىغا كىرگەن. 1950 - يىل 10 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. جەڭچى، بەنجاڭ، مۇئاۋىن پەيجاڭ، پەيجاڭ، مۇئاۋىن لەينجاڭ، لەينجاڭ، بۆلۈمچە باشلىقى، يىگجاڭ، لوپنۇر ناھىيىلىك، چەرچەن

ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈملىرىنىڭ باشلىقى، بايىنغولىن شۇبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، مۇئاۋىن قوماندانى، مۇئاۋىن شىجاڭ دەرىجىلىك مەسلىھەتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1950 - يىلى خەلق تۆھپىكارى مېدالىغا، 1955 - يىلى ئازادلىق مېدالىغا، 1988 - يىلى غالىبىيەت تۆھپىكارى شەرەپ مېدالىغا ئېرىشكەن. 1984 - يىل 9 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنى كېسەل بىلەن ئورۇمچىدە ۋاپات بولدى.

تىەن ۋۇ (1925 —

1998) سەنشى ئۆلكىسىنىڭ لىگشى ناھىيىسىدىن. 1938 - يىل 8 - ئايدا ئىنقىلابقا قاتناشقان. 1949 - يىل 10 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. جەڭچى، كۆرسانت، پەيجاڭ، مەسلىھەتچى، جەنۇبىي شىنجاڭ - شىمالىي شىزاڭ ترانسپورت قوماندانلىق ئورنىنىڭ باشلىقى، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى چېگرا مۇداپىئە 2 - تۈەننىڭ مۇئاۋىن تۈەنجاڭى، بورتالا شۇبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، شتاب باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. فېنشياۋ، ژازىگەي، خۇتشەن، يۈگفېك ۋە شىغۇ قاتارلىق ئۇيغۇر ۋە جەڭلەرگە ھەم شىنجاڭدا باندىت تازىلاش ئۇرۇشىغا جۈگگو - ھىندىستان چېگرىسىدىكى قايتۇرما زەربە بېرىپ قوغدىنىش ئۇرۇشىغا قاتناشقان. 1955 - يىلى مۇستەقىللىق - ئەركىنلىك مېدالىغا، 3 - دەرىجىلىك ئازادلىق ئوردىنىغا، 1988 - يىلى مۇستەقىللىق تۆھپىكارى شەرەپ مېدالىغا ئېرىشكەن. 1982 - يىل 6 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى كېسەل بىلەن تەيىۋەن شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

زېك جىيىن (1917 — 1998) خېنەن ئۆلكىسىنىڭ شىنشىيەن ناھىيىسىدىن. 1930 - يىل 5 - ئايدا قىزىل ئارمىيىگە قاتناشقان، 1933 - يىل 12 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. قىزىل ئارمىيە، يېگى 4 - ئارمىيە، خۇەيبېي ھەربىي رايونى، شىمالىي ئەنخۇي ھەربىي

رايونىدا ۋەزىپە ئۆتىگەن. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، بىر ئۆتۈمەن يېزا ئىگىلىك 1 - شى 1 - باشقارمىسى، تارىم

باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك بوزەير ئۆزلەشتۈرۈش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، شۇجىسى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1983 - يىل 1 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان، 1998 - يىل 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كېسەل بىلەن ئاقسۇ شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

خەن دېشياڭ (1932 — 1998) سەنشى ئۇلكىسىنىڭ شىڭشيەن

ناھىيىسىدىن. 1948 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1950 - يىل 3 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. غەربىي شىمالى دالا ئارمىيىسى 6 - جۇن 2 - بۆلۈمى ئالاقە لىيەنىنىڭ جەڭچىسى، ئالاقىچىسى، گۇرۇپپا ناھىيىسى 5 - رايونلۇق پارتكومىنىڭ تەشكىلات خادىمى، رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، گۇرۇپپا ناھىيىلىك ئىتتىپاق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ح ك پ گۇرۇپپا ناھىيىلىك كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ناھىيىلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سانجى ئۇيغۇرلار پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، جەمئىيەت ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى ئىشلەپچىقىرىش ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ناھىيىلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، سانجى ئۇيغۇرلار «خەلق» دوختۇرخانىسى پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، جەمئىيەت ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، سانجى ئۇيغۇرلار ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، سانجى ئۇيغۇرلار خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 12 - كۈنى كېسەل بىلەن سانجى شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

ئىبراھىم ئۆمەر (1937 — 1998) غۇلجا ناھىيىسىدىن. 1952 -

يىل 9 - ئايدا ئىنقىلابىي خىزمەتكە قاتناشقان، 1953 - يىل 9 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى، ئۈرۈمچى خەلق سوت مەھكىمىسىدە كاتىپ، يارداملىق سوتچى، چۆچەك ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىدە سوتچى، مەھكىمە باشلىقى، چۆچەك ناھىيىسىنىڭ مۇئاۋىن ھاكىمى، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك شۇبە تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشى، باش تەپتىشى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كېسەل بىلەن چۆچەك شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

مىركامال جەلىلقان (1938 — 1998) ئەر، قازاق، كۈنەس ناھىيىسىدىن. 1956 - يىل 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، ئۇتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە. 1981 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن. غۇلجا شەھەرلىك قازاق 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتە 9 يىل

ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان. ئارىلىقتا ئىلى پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىدا 2 يىلدىن كۆپرەك ئارىيەتلىك ئوقۇتقۇچى بولغان، 1965 - يىل 5 - ئايدىن 1985 - يىل 11 - ئايغىچە ئىلى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆزگەرتىش كومىتېتى ۋە ئىلى ئۇيغۇر ئاپتونوم ئوبلاستلىق ماۋارىپ ئىدارىسىدا ئىشلىگەن، ئارىلىقتا 1967 — 1968 - يىلىغچە بېيجىڭدا «ماۋ زېدۇڭ تاللانما ئەسەرلىرى»نى قازاق تىلىغا تەرجىمە قىلىش خىزمىتىگە قاتناشقان. 1975 — 1976 - يىللىرى بېيجىڭدا «خەنزۇچە - قازاقچە لۇغەت»نى نەشر قىلىش - تارقىتىش خىزمىتىگە قاتناشقان؛ 1976 — 1978 - يىلىغچە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدا قازاق تىلى ئوقۇتقۇچىسى

بولغان؛ 1978 — 1981 - يىلىغىچە ئۈرۈمچىدە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر- نىڭ قازاق تىلى دەرسلىكىنى يېزىش خىزمىتىگە قاتناشقان؛ 1983 — 1985 - يىلىغىچە «ئىلى ماۋارىپى» ژۇرنىلىنىڭ باش مۇھەررىرى بولغان؛ 1985 - يىل 11 - ئايدىن 1988 - يىلىغىچە ئىلى ئوبلاستلىق تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 9 - كۈنى كېسەل بىلەن غۇلجا شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

شيي يۈچېك (1927 — 1998) خېبېي ئۇلكىسىنىڭ دىڭجۇ شەھىرىدىن. 1941 - يىل 6 - ئايدا ئىنقىلابقا قاتناشقان. 1945 - يىل 1 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. جەڭچى، كۆرسانت، بۆلۈم ئەزاسى، كاتىپ، مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى، بۆلۈم باشلىقى، مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى، تارماق ئەترەت باشلىقى، سابىق ئۈرۈمچى ھەربىي رايونى 3 - ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1988 - يىلى مۇستەقىللىق تۈھپىكارى شەرەپ ئوردېنىغا ئېرىشكەن. 1984 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 9 - ئاينىڭ 12 - كۈنى كېسەل بىلەن شىجياجۇاڭدا ۋاپات بولدى.

ياك يىشەن (1924 — 1998) شەنشى ئۇلكىسىنىڭ فۇپىك ناھىيىسىدىن. 1936 - يىل 10 - ئايدا جۇڭگو ئىشچى - دېھقان قىزىل ئارمىيە

جەڭگە قاتناشقان. 1945 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن. مەركەز مۇھاپىزەتچىلەر ئىدارىسىنىڭ مۇھاپىزەتچىسى، شىنجاڭ يەكەن ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى، قۇتۇبى ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1985 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 4 - كۈنى كېسەل بىلەن قۇتۇبىدا ۋاپات بولدى.

يۈ باۋشەن (1920 — 1998) شەندۇڭ ئۇلكىسىنىڭ فۇشەن

ناھىيىسىدىن. 1945 - يىلى ئىنقىلابقا قاتناشقان، شۇ يىلى 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. خادىم، مۇئاۋىن لەينجاڭ، لەينجاڭ، گارنىزون شتاب باشلىقى، مۇستەقىل شىنىڭ شتاب باشلىقى، شىخەنزە شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. فۇشەن، يەنتەي ئۈرۈشلىرى ۋە چاڭجياڭ- دىن ئۆتۈش قاتارلىق ئۈرۈشلارغا قاتناشقان. 1980 - يىل 11 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنى كېسەل بىلەن جەنەن شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

گو زىيىڭ (1915 — 1998) شەنشى ئۇلكىسىنىڭ فۇشەن ناھىيىسىدىن. 1937 - يىل 2 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1940 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. سەنشى مىللىي ئارمىيە تەلىم - تەربىيە تۈەنى، يېڭى ئارمىيە پىدائىيلار 2 - زۇڭدۇيى يېتەكچىلەر چوڭ ئەترىتىدە كۆرسانت، خادىم، خىزمەتچى، سىياسىي يېتەكچى، شەنشى ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇنىۋېرسىتېتى باش مەكتىپى 1 - چوڭ

ئەترىتىدە كۆرسانت، لۇلياڭ ھەربىي رايونى غەربىي دالا 2 - زۇڭدۇيىنىڭ ئالاقە بۆلۈمىدە خادىم، سىياسىي يېتەكچى، ئاشپەز، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ ئىشلىرى خوتەن باشقارمىسى، ھەربىي رايون يەسلىدە سىياسىي يېتەكچى، يەسلى باشلىقى بولغان. 1955 — 1960 - يىلىغىچە بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 1 - شى يەسلىسى پەرزەنتلەر مەكتىپىنىڭ سىياسىي بۆلۈمىدە ئىشلىگەن، 1960 — 1980 - يىلىغىچە شىنجاڭ 2 - ترانسپورت شىركىتى ئورگىنى پەرزەنتلەر مەكتىپى، بورتالا دېھقانچىلىق مەيدانى، قاتناش باسما زاۋۇتىدا سىياسىي يارداەمچى، مۇئاۋىن مەكتەپ مۇدىرى، مەيدان باشلىقى، زاۋۇت باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1981 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان، 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 4 - كۈنى كېسەل بىلەن جەنەن شەھىرىدە ۋاپات بولدى.

جاك چاڭجۇن (1925 — 1998) شەنشى ئۇلكىسىنىڭ مىجى ناھىيىسىدىن. 1946 - يىل 9 - ئايدا ھەربىي سەپكە، 1947 - يىل 5 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. جەڭچى، بەنجاڭ، پەيجاڭ، مۇئاۋىن لەينجاڭ، يېتەكچى، يىك شتاب باشلىقى، يىڭجاڭ، مۇئاۋىن

تۆەنجاڭ، تۆەنجاڭ، ئۇرۇمچى گارنىزون قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، ئىلى شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. ياڭماخي، چىڭخوابيەن، پەنلۇك، لياڭبىي، خۇەيشيەن، ۋازىگەي، لوچۇەن، يۇلىن، شىفۇ، دالى ئۇرۇشلىرى، شىئەننى، لەنجۇنى ئازاد قىلىش ئۇرۇشلىرى قاتارلىق ئۇرۇشلار ۋە جەڭلەرگە قاتناشقان. 1982 - يىل 4 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كېسەل بىلەن شىئەندە ۋاپات بولدى.

ۋاڭ كېجۇن (1926 — 1998) شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ فېيشەن

ناھىيىسىدىن. 1944 - يىلى ئىنقىلابقا قاتناشقان، شۇ يىلى 11 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. جەڭچى، مۇئاۋىن بەنجاڭ، بەنجاڭ، كۇرسانت، تەڭشىگۇچى، دوختۇر، خادىم، مۇئاۋىن بۆلۈمچە باشلىقى، دورا ئىدارىسىنىڭ مۇدىرى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمى سەھىيە باشقارمىسى دورا ماتېرىياللىرى بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، 14 - دوختۇرخانا-نىڭ باشلىقى، ئۇرۇمچى ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمى 30 - شۆبە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. لەنسۇننى ئازاد قىلىش، تيەنجىن - فۇكۇ تۆمۈريولىدا توسۇپ زەربە بېرىش، چۇفۇ، شياجېن، زاۋجۇاڭ، يەنجۇ، مېڭلياڭگۇ، تەيئەن، شاگۇجى، شۇچاڭ، جىنىڭ، خۇەيخەي ئۇرۇشلىرى قاتارلىق ئۇرۇشلار ۋە جەڭلەرگە قاتناشقان. 1955 - يىل 5 - ئايدا 3 - دەرىجىلىك ئازادلىق ئوردېنىغا، 1988 - يىل 7 - ئايدا مۇستەقىللىق تۆھپىكارى شەرەپ ئوردېنىغا ئېرىشكەن. 1983 - يىل 6 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

تەن شاڭۋې (1915 — 1998) خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ لىۋياڭ

ناھىيىسىدىن. 1930 - يىل 6 - ئايدا جۇڭگو ئىشچى - دېھقان قىزىل ئارمىيىسىگە قاتناشقان. شۇ يىلى 11- ئايدا جۇڭگو كومۇنىزمچى ياشلار ئىتتىپاقىغا، 1932 - يىل 10 - ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. يەر ئىنقىلابى ئۇرۇشى دەۋرىدە خۇنەن لىۋياڭ مۇستەقىل تۇەننىنىڭ جەڭچىسى، خۇنەن - جياڭشى ھەربىي رايونى سەھىيە بۆلۈمى سىستېرالار پەيىنىڭ باشلىقى، خۇنەن - جياڭشى چېگرا رايونى قىزىل 18 - شى سەھىيە بۆلۈمىنىڭ دوختۇرى، باشلىقى بولغان، 25 مىڭ يوللۇق ئۇزۇن سەپەرگە قاتناشقان. ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە، يەنئەن باش سەھىيە بۆلۈمى تېببىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ ئەزاسى، ئامبۇلاتورىيە دوختۇرى، شەنشى - گەنسۇ - نىڭشيا چېگرا رايونى 359 - لۇيدە تېببىي ئىشلار مۇدىرى، 717 - تۇەن سەھىيە ئەترىتىنىڭ باشلىقى، جۇڭيۇەن ھەربىي رايونى جەنۇبقا يۆرۈش قىلىش تارماق ئەترىتى سەھىيە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى بولغان. خۇنەننىڭ غەربىي قىسمىدىكى چېنجياڭ، تاۋرۇشى ۋە پىڭشىڭگۇەن ئۇرۇشلىرى ۋە جەڭلەرگە قاتناشقان. ئازادلىق ئۇرۇشى دەۋرىدە شەنشى - گەنسۇ - نىڭشيا چېگرا رايونى 359 - لۇي سەھىيە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، غەربىي شىمال دالا ئارمىيىسى 2 - جۇنى 5 - شىسى سەھىيە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولغان. ئوتتۇرا تۆزلەڭلىكتىكى مۇھاسىرىنى بۆسۈپ چىقىش ۋە يەنئەننى قوغداش ئۇرۇشى قاتارلىق ئۇرۇش ۋە جەڭلەرگە قاتناشقان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، مەركىزىي يۇقۇمدىن ساقلىنىش كومىتېتىدا گۇرۇپپا ئەزاسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى سەھىيە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمى سەھىيە باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، سىياسىي كومىسسارى، ئۇرۇمچى ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمى مۇئاۋىن بىكتۇەن دەرىجىلىك سىياسىي بۆلۈم مەسلىھەتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1943 - يىل 10 - ئايدا نەننۇەن چوك ئىشلەپچىقىرىش ھەرىكىتىدە ئەمگەك قەھرىمانى بولغان. 1955 - يىلى شاڭشياۋ ھەربىي ئۇنۋانى بېرىلگەن، 2 - دەرىجىلىك «1 - ئاۋغۇست» ئوردېنى، 2 - دەرىجىلىك مۇستەقىللىق - ئەركىنلىك ئوردېنى، 2 - دەرىجىلىك ئازادلىق ئوردېنى، 1988 - يىلى 2 - دەرىجىلىك قىزىل يۇلتۇز تۆھپىكار شەرەپ ئوردېنى بېرىلگەن، 1983 - يىل 9 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئۇرۇمچىدە كېسەل بىلەن ۋاپات بولدى.

ۋې جيې (1917 — 1998) خېبېي ئۆلكىسىنىڭ شېنشيەن

ناھىيىسىدىن. 1940 - يىلى ئىنقىلابقا قاتناشقان، شۇ يىلى 3 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. كەنت مۇدىرى، خۇيزۇلار تارماق ئەترىتىنىڭ خادىمى، لېەن سىياسىي پېتەكچىسى، تۇەن خادىمى ۋە سىياسىي پېتەكچىسى، شى سىياسىي بۆلۈمى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ خادىمى، تۇەن سىياسىي باشقارمىسى تەشكىلات بۆلۈمچىسىنىڭ باشلىقى بولغان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن قۇەنزۇل ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ باش كاتىپى، مۇئاۋىن شۇجىسى، ۋىلايەتلىك ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، ۋىلايەتلىك ۋالىي مەھكىمىنىڭ مەسلىھەتچىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1983 - يىل 12 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 28 - كۈنى كېسەل بىلەن قۇەنزۇل شەھىردە ۋاپات بولدى.

لىيۇ خۇي (1914 — 1998) خېبېي ئۆلكىسىنىڭ ۋەنشېەن ناھىيىسىدىن. 1937 - يىل 10 - ئايدا ئىنقىلابقا قاتناشقان، 1938 - يىل 6 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ۋەنشېەن ناھىيىسى سەيلياك كەنتى دېھقانلار ئۈيۈشمىسىنىڭ ئەزاسى، قوغدىنىش قىسمى شۆبە ئەترىتىنىڭ باشلىقى، رايونلۇق دېھقانلار ئۈيۈشمىسىنىڭ مۇدىرى، ناھىيىلىك دېھقانلار ئۈيۈشمىسى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ۋەنشېەن ناھىيىسى 5 - رايونىنىڭ باشلىقى، ناھىيىلىك ھۆكۈمەت قۇرۇلۇش بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، 4 - رايونىنىڭ باشلىقى، 6 - رايونىنىڭ باشلىقى، جاڭجىياكو تېلېگراف ئىدارىسى مەركىزىي ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، سەنشى - سۇيۈەن رايونى مالىيە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مالىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، گەنسۇ ئۆلكىسى دېڭشى ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى،

شىنجاڭ چاغانتوقاي ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، تولى ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى، تاربىغاتاي ئاشلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، بۆلۈم باشلىقى، ۋالي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى، تاربىغاتاي ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۈرۈمچىدە ۋاپات بولدى.

لى بېن (1920 — 1998) سېن دېجى، سېن خۇڭجۇ دېگەنگە ئوخشاش تەخەللۇسلارنى ئىشلەتكەن، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ فاڭچېڭ ناھىيىسىدىن. 1939 - يىل 10 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1940 - يىل 7 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. يەنئەن شىمالىي شەنشى مەكتىپىدە ئوقۇغان، ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن، شەنشى - گەنسۇ - نىڭشيا چېگرا رايونى قۇرۇلۇش نازارىتىنىڭ كاتىپى، جىلىن ئۆلكىسى ئامانلىق ساقلاش 6 - چوڭ ئەترىتىنىڭ سىياسىي كومىسسارى ۋە 2 - تۇەن سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، جىلىن ئۆلكىسى يەر ئىسلاھاتى خىزمەت ئەترىتىنىڭ باشلىقى، جىلىن ئۆلكىلىك سودا باش ئىدارىسى كاتىبات بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، جىلىن ئۆلكىسى جەنۇبقا يۆرۈش قىلغۇچى كادىرلار باش تۇەنى چوڭ ئەترىتىنىڭ باشلىقى، كادىرلار باش تۇەنى تەمىنات باشقارمىسىنىڭ باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن جياڭشى ئۆلكىسى جۇجياڭ شەھەرلىك سودا - سانائەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، نەنچاڭ شەھەرلىك

سودا - سانائەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى شەنتۇ شەھەرلىك ھەربىي ئىدارە قىلىش كومىتېتى مالىيىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، خۇاشيەن ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى قوشۇمچە ھاكىم، شەرقىي شىمال سانائەت بۆلۈمى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئورنىنىڭ باشلىقى، گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، گېئولوگىيە مىنىستىرلىكى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ دائىمىي ئەزاسى قوشۇمچە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، نېفىت گېئولوگىيىسى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دائىرىلىك گېئولوگىيىلىك ئۆلچەش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، جىلىن ئۆلكىلىك گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئۆلكىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، گېئولوگىيە مىنىستىرلىكى نېفىت گېئولوگىيىسى

ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇۋەققەت باشلىقى قوشۇمچە دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتى نېفىت گېئولوگىيىسى گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى (مۇشۇ مەزگىلدە جۇڭگو - ۋېنگىرىيە تېخنىكا ھەمكارلىق كومىتېتىنىڭ جۇڭگو تەرەپ ئەزاسى، چاۋشيەنگە ياردەم بېرىش نېفىت گېئولوگىيىسى گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان)، شىنجاڭ گېئولوگىيە ئىدارىسى ئىنقىلابىي رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پارتىيە يادرولۇق رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇۋەققەت باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، گېئولوگىيە مىنىستىرلىكى نېفىتنى ئومۇميوزلۇك تەكشۈرۈش 3 - قوماندانلىق شتابىنىڭ باش قوماندانى، ژاقىتلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1985 - يىلى دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

غوپۇر سۇلايمان (1933 — 1998) قىرغىز، ئاقتۇ ناھىيىسىدىن.

1961 - يىل 8 - ئايدا ئارمىيىگە قاتناشقان. 1963 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. چېگرا مۇداپىئە 11 - تۆمۈنىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، قىزىلسۇ شۆبە ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇئاۋىن شتاب باشلىقى، شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، مۇئاۋىن قوماندانى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن، جۇڭگو - ھىندىستان ئۆزئەسرنى قوغداپ قايتۇرما زەربە بېرىش ئۇرۇشىغا قاتناشقان، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق 8-، 9 -، 10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 4 - كۈنى بەختكە قارشى ھادىسىگە ئۇچراپ ۋاپات بولدى.

خۇ تىڭچۇەن (1923 — 1998) سەنشى ئۆلكىسىنىڭ ھېنىياك

ناھىيىسىدىن. 1937 - يىل 9 - ئايدا ئىنقىلابقا قاتناشقان. جەڭچى، ساقلىق ساقلىغۇچى، بۆلۈم ئەزاسى، بۆلۈم باشلىقى، قۇرۇقلۇق ئارمىيە 11 - دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى باش دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمى بالغۇنتاي بازىسى ھەربىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئۇرۇمچى ھەربىي رايونى ئارقا سەپ بۆلۈمى قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. خۇاڭتۇپو ئۇرۇشى، 100 تۆەن ئۇرۇشى، يۈنچىڭنى ئېلىش ئۇرۇشى قاتارلىق جەڭ ۋە ئۇرۇشلارغا قاتناشقان. 1955 - يىلى مۇستەقىللىق - ئەركىنلىك ئوردىنىغا، 3 - دەرىجىلىك ئازادلىق ئوردىنىغا، ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، مۇئاۋىن قوماندانى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن، جۇڭگو - ھىندىستان ئۆزئەسرنى قوغداپ قايتۇرما زەربە بېرىش ئۇرۇشىغا قاتناشقان، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق 8-، 9 -، 10 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ۋەكىلى، ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 4 - كۈنى بەختكە قارشى ھادىسىگە ئۇچراپ ۋاپات بولدى.

خۇ تىڭچۇەن (1923 — 1998) سەنشى ئۆلكىسىنىڭ ھېنىياك

ناھىيىسىدىن. 1933 - يىلى پارتىيىگە كىرگەن. يەر ئىنقىلابى مەزگىلىدە گومىنداڭ ئارمىيىسىنىڭ بىر قىسمىنى باشلاپ، پارتىيىمىز رەھبەرلىكىدىكى شىمالىي جۇڭگو ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى پىدائىيلار زۇڭدۇيىگە قېتىلغان، كېيىن پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ ئەۋەتىشى بىلەن گېنېرال ياڭ خۇچېڭنىڭ قول ئاستىدىكى قىسمدا بىرلىك سەپ خىزمىتى ئىشلىگەن، شىئەن ۋەقەسىگە قاتنىشىپ، گومىنداڭ بىلەن كومپارتىيىنىڭ 2 - قېتىملىق ھەمكارلىقىنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا مۇھىم تۆھپە قوشقان. ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە سەنشى جەڭ مەيدانى باش سەپەرۋەرلىك ئورنىدا مەسلىھەتچى مۇدىر، سەنشى - سۇيۈەن شۆبە رايونى پارتىزانلار تارماق ئەترىتىنىڭ باشلىقى، سەنشى - سۇيۈەن شۆبە رايونى ژاقىتلىق 1 - شىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، سەنشى - سۇيۈەن چېگرا رايونى باۋدې 2 - شۆبە رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، سەنشى - سۇيۈەن 8 - شۆبە رايونىنىڭ شتاب باشلىقى، مۇئاۋىن قوماندانى، لۇيلياڭ ھەربىي رايونىنىڭ شتاب باشلىقى 1988 - يىلى مۇستەقىللىق تۆھپىكارى شەرەپ ئوردىنىغا ئېرىشكەن. 1981 - يىل 6 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كېسەل بىلەن ئۇرۇمچىدە ۋاپات بولدى.

جاڭ شىچىن (1910 — 1998) شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ دۇڭمىڭ

قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۇتىگەن، ۋېنشۇي، فېنياك، پېڭياۋ، شياۋيى، ياڭشيەن قاتارلىق جەڭلەرگە ۋە ئۇرۇشلارغا تەشكىلاتچىلىق ۋە قوماندانلىق قىلغان، 100 تۈن ئۇرۇشنى قاتناشقان. ئازادلىق ئۇرۇشى مەزگىلىدە 1 - دالا ئارمىيىسى 2 - زۇڭداۋىينىڭ شتاب باشلىقى، 2 - جۇننىڭ شتاب باشلىقى، 1 - بېگتۈەننىڭ شتاب باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۇتىگەن، غەربىي شىمالنى ئايلىنىپ يۈرۈپ، چېڭخۇابيەن، ياڭماخي، پەنلۇك، يۈلىن، شاجيادىيەن، جىۋلىشەن، شىباۋ، خەنچېك، يىچۈەن، يونچېك، ۋازىگەي، شىغۇ، چېڭچېك، خېباك، لىببي، گاۋلىك، جېڭياك قاتارلىق ئۇرۇشلار ۋە جەڭلەرگە قاتناشقان ۋە قوماندانلىق قىلغان، خۇاڭخي دەرياسىدىن ئۆتۈش، سەيجياپودا قوغلاپ زەربە بېرىش ئۇرۇشلىرى، فۇمبي ئۇرۇشى، جۇجى، فۇشيەن قاتارلىق جايلاردىكى توسۇپ زەربە بېرىش ئۇرۇشلىرىدا قەھرىمانلىق ۋە قەيسەرلىك بىلەن جەڭ قىلىپ ئاجايىپ چوڭ خىزمەت كۆرسەتكەن، 1949 - يىلى باۋجى، تيەنشۇي، گۈگۈەن، لىنجاۋ، لىنشيا، شىمى، جاڭيې قاتارلىق ئۇرۇشلارغا ۋە شىنجاڭنى تىنچ يول بىلەن ئازاد قىلىشقا قاتناشقان ۋە قوماندانلىق قىلغان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ شتاب باشلىقى، مۇئاۋىن قوماندانى قوشۇمچە شتاب باشلىقى، ج ك پ غەربىي شىمال بيۇروسى شىنجاڭ شۇبە بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، ھەربىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۇرۇش نەزەرىيىسى تەتقىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، نەنجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى قوشۇمچە شتاب باشلىقى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۇتىگەن. 1955 - يىلى شاۋجياڭلىق ھەربىي ئۇنىۋانى بېرىلگەن. ج ك پ 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە، 12 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنىڭ تەكلىپلىك ۋەكىللىكىگە، 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە، 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان. 1988 - يىل 9 - ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان. 1998 - يىل 12 - ئاينىڭ 24 - كۈنى كېسەل بىلەن بېيجىڭدا ۋاپات بولدى.

قوشۇمچە

ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ئىگىلىكىنىڭ 1998 - يىللىق ئاساسلىق نىسبەت مۇناسىۋىتى

جەدۋەل — 1 بىرلىكى: %

كۆرسەتكۈچ	1998 - يىلى
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىنىڭ نىسبىتى	
1 - كەسىپ	26.1
2 - كەسىپ	38.6
3 - كەسىپ	35.3
تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغنىڭ كېلىش مەنبەسى نىسبىتى	
دۆلەت خام چوتى ئىچىدىكىسى	7.46
ئىچكى قەرز پۇل	21.69
ئىشلىتىلگەن چەت ئەل مەبلىغى	2.60
ئۆزى توپلىغىنى ۋە باشقىلار	68.25
دۆلەت ئورۇنلىرىنىڭ تۇراقلىق مۇلۇك مەبلىغى ئىچىدە	
ئېنېرگىيە سانائىتى	35.10
ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف كەسپى	23.7
يەرلىك مالىيە كىرىمىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى	5.96
دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتىنىڭ نىسبىتى	
دېھقانچىلىق	77.60
ئورمانچىلىق	1.50
چارۋىچىلىق	20.20
بېلىقچىلىق	0.70
سانائەت مەھسۇلات قىممىتىنىڭ نىسبىتى	
يېنىك سانائەت	30.80
ئېغىر سانائەت	69.20
يۈك تراسپورت مىقدارىنىڭ نىسبىتى	
تۆمۈرىيول	10.90
تاشيول	83.89

تۇرۇبا	5.20
ئاۋىئاتسىيە	0.01
يۈك ئوبوروت مىقدارىنىڭ نىسبىتى	
تۆمۈريول	47.72
تاشيول	47.47
تۇرۇبا	4.68
ئاۋىئاتسىيە	0.13
يولۇچى تىرانسپورت مىقدارىنىڭ نىسبىتى	
تۆمۈريول	4.04
تاشيول	95.34
ئاۋىئاتسىيە	0.52
يولۇچى ئوبوروت مىقدارىنىڭ نىسبىتى	
تۆمۈريول	29.94
تاشيول	58.23
ئاۋىئاتسىيە	11.83

ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ئىگىلىكىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئوتتۇرىچە ئاساسلىق كۆرسەتكۈچى

جەدۋەل — 2

كۆرسەتكۈچ	1998 - يىلى
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (ئادەم /يۈەن)	6229
سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى (ئادەم /يۈەن)	7849
سانائەت مەھسۇلات قىممىتى	4969
يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى	2880
تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ (ئادەم /يۈەن)	3000
دۆلەت ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ	1851
يەرلىك مالىيە كىرىمى (ئادەم /يۈەن)	384.18
يەرلىك مالىيە چىقىمى (ئادەم /يۈەن)	850.56
تېرىلغۇ يەر كۆلىمى (ئادەم /مو)	2.84
ئېلىنغان ئاشلىق (ئادەم /كىلوگرام)	479.02
پاختا	80.80
ياغلىق دان	21.65

قىزىلچا	296.14
چوشقا، كالا، قوي گۆشى	37.67
سۇ مەھسۇلاتلىرى	3.08
مېۋە - چېۋە	70.11
قوغۇن - تاۋۇز	50.99
رەخت (ئادەم / مېتىر)	15.42
فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە (ئادەم/كىلوگرام)	9.74
يىپ	12.71
كۆمۈر	1689
نېفىت	939.79
تارقىتىلغان توك (ئادەم / كىلوۋات سائەت)	910.48
سېمونت (ئادەم / كىلوگرام)	420.69
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (ئادەم / يۈەن)	1890.22
تاشقى سودا ئېكسپورت سوممىسى (ئادەم / دوللار)	46.63
ئالىي مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچى (تۆمەن ئادەم / ئادەم)	27.16
تېخنىكوملاردىكى ئوقۇغۇچى	47.08
ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچى	548.50
دوختۇرخانىلاردىكى كارىۋات (تۆمەن ئادەم/دانە)	38.10
سەھىيە - تېخنىكا خادىمى (تۆمەن ئادەم /ئادەم)	55.9
دوختۇر	24.7
شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى بانكىغا ئامانەت قويغان پۈلنىڭ قالدۇقى (ئادەم / يۈەن)	4344.52

ئاپتونوم رايون بويىچە خەلق ئىگىلىكىنىڭ 1998 - يىلدىكى ئاساسلىق كۆرسەتكۈچى

جەدۋەل — 3

كۆرسەتكۈچ	1998 - يىلى
يىل ئاخىرىدىكى نوپۇس (تۆمەن ئادەم)	1747.35
كەسىپكار	680.92
ئىشچى - خىزمەتچى	298.61
ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	1116.67
تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ (100 مىليون يۈەن)	
جەمئىيەت بويىچە تۇراقلىق مۇلۈككە سېلىنغان مەبلەغ	519.77
دۆلەت ئورۇنلىرى تۇراقلىق مۇلۈككە سالغان مەبلەغ	422.55

ئاساسىي قۇرۇلۇش	320.76
يېڭىلاش، ئۆزگەرتىش	69.08
تاۋار ئۆيى ۋە باشقىلار	32.70
كوللېكتىپ ئورۇنلار تۇراقلىق مۇلۇككە سالغان مەبلەغ	20.90
شەھەر - بازار	7.26
يېزا	13.64
يەرلىك مالىيە كىرىم - چىقىمى (تۇمەن يۈەن)	
يەرلىك مالىيە كىرىمى	665674
يەرلىك مالىيە چىقىمى	1473783
مەركەز بەرگەن قوشۇمچە ياردەم كىرىمى	570867
باھا ئومۇمىي كۆرسەتكۈچى (1997 - يىلدىكىسى 100 قىلىندى)	
1. يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش باھاسىنىڭ كۆرسەتكۈچى	89.8
2. پارچە سېتىش باھاسىنىڭ كۆرسەتكۈچى	99.7
ماتاش	
ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماتاشى (100 مىليون يۈەن)	209.60
ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە پۇل ماتاشى (يۈەن)	6867
يېزا ئىگىلىكى	
1. دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	499.24
2. ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى (تۇمەن تونىا)	
ئاشلىق	830
پاختا	140
ياغلىق دان	37.52
قىزىلچا	513.12
قوغۇن - تاۋۇز	88.32
چوشقا، كالا، قوي گۆشى	65.28
سۇ مەھسۇلاتلىرى	5.34
سانائەت	
1. سانائەت مەھسۇلات قىممىتى (100 مىليون يۈەن)	758.01
2. ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلات مىقدارى	
يىپ (تۇمەن تونىا)	22.03
رەخت (تۇمەن مېتىر)	26719

يۈك يىپ (تونىا)	1361
يۈك توقۇلما (تۈمەن مېتىر)	979
فابرىكا قەغىزى ۋە قەغەز پەنەركە (تۈمەن تونىا)	16.88
تۇز (تۈمەن تونىا)	27.53
شېكەر (تۈمەن تونىا)	47.59
كۆمۈر (تۈمەن تونىا)	2926.91
نېفىت (تۈمەن تونىا)	1628.38
تارقىتىلغان توك (100 مىليون كىلوۋات سائەت)	157.76
پولات (تۈمەن تونىا)	107.67
تەييار پولات ماتېرىيال (تۈمەن تونىا)	116.19
سېمونت (تۈمەن تونىا)	728.94
3. مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئاساسلىق مالىيە كۆرسەتكۈچى (100 مىليون يۈەن)	
تۇراقلىق مۇلۈكنىڭ يىل ئاخىرىدىكى ساپ قىممىتى	652.14
پايدا ۋە باج	35.84
ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف	
1. يۈك ئوبوروت مىقدارى (100 مىليون تونىا - كىلومېتىر)	553.63
تۆمۈرىول	264.20
تاشيول	262.80
تۇرۇبا	25.90
ئاۋىئاتسىيە (تۈمەن تونىا - كىلومېتىر)	7342
2. يولۇچى ئوبوروت مىقدارى (100 مىليون ئادەم - كىلومېتىر)	256.90
تۆمۈرىول	76.90
تاشيول	149.60
ئاۋىئاتسىيە	30.40
3. پوچتا - تېلېگراف كەسپىنىڭ تىجارەت سوممىسى (تۈمەن يۈەن)	250595
4. خەت - چەك (تۈمەن پارچە)	6582
5. تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال (تۈمەن نۇسخا)	370.6
ئىچكى سودا	
ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ پارچە سېتىلىش سوممىسى (100 مىليون يۈەن)	327.52
تاشقى سودا، تاشقى ئىقتىساد ۋە ساياھەتچىلىك	
1. تاشقى سودا ئىمپورت، ئېكسپورت سوممىسى (تۈمەن دوللار)	153214

ئېكسپورت سوممىسى	80789
ئىمپورت سوممىسى	72425
2. پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى (تۇمەن دوللار)	
چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش بويىچە ئىمزالانغان كېلىشىمنامىدىكى سومما	50133
ئەمەلىيەتتە پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى	16225
چەت ئەل سودىگەرلىرى بىۋاستە سالغان مەبلەغ	2167
3. خەلقئارا سايامەتچىلىك	
سايامەتچى (نەپەر)	206623
سايامەتچىلىكتىن قىلىنغان تاشقى پىرېۋوت كىرىمى (تۇمەن دوللار)	8246
ماتارىپ، مەدەنىيەت	
1. مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچى (تۇمەن ئادەم)	
ئالىي مەكتەپ	4.75
تېخنىكوم	8.23
ئادەتتىكى ئوتتۇرا مەكتەپ	95.84
باشلانغۇچ مەكتەپ	250.27
2. نەشر بۇيۇملىرى	
كىتاب (تۇمەن نۇسخا)	6554
ژۇرنال (تۇمەن نۇسخا)	1150
گېزىت (تۇمەن نۇسخا)	19337
سەھىيە	
دوختۇرخانىلاردىكى كارىۋات (تۇمەن دانە)	6.65
سەھىيە تېخنىكا خادىمى (تۇمەن نەپەر)	9.76
دوختۇر (تۇمەن نەپەر)	4.32

ھەر 100 يۇەن كاپىتالدىن شەكىللەنگەن ئومۇمىي سومما ئارقىلىق كۆپەيگەن ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى

جەدۋەل — 4

يىللار	كاپىتالدىن شەكىللەنگەن سومما (تۇمەن يۇەن)	يېڭىدىن كۆپەيگەن ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (تۇمەن يۇەن)	ھەر 100 يۇەن كاپىتالدىن شەكىللەنگەن ئومۇمىي سومما ئارقىلىق كۆپەيگەن ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى (يۇەن)
1980	231515	76159	32.90

1985	584289	224853	38.48
1986	602593	168019	27.88
1987	699416	194706	27.84
1988	9830511	442120	44.97
1989	1178441	246945	20.96
1990	1411667	565887	40.09
1991	1691482	609091	36.01
1992	2492589	663945	26.64
1993	3561561	1033198	29.01
1994	4875542	1680460	34.74
1995	4737079	1514398	31.97
1996	4805666	870298	18.11
1997	5649193	1379934	24.43
1998	6858461	665326	9.70
1 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	162638	16571	41.55
2 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	393925	30577	8.40
1965 — 1963	193986	64734	33.37
3 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	306461	—11207	—3.66
4 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	516970	50425	9.75
5 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	877590	251253	28.63
6 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	1913818	589938	30.83
7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	4610774	1617678	35.08
8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى	17358253	5501092	31.69

ئاپتونوم رايون بويىچە تاۋارلارنىڭ 1998 - يىلدىكى پارچە سېتىلىش باھا كۆرسەتكۈچى
(1997 - يىلى شۇ مەزگىلدىكى باھا 100 قىلىندى)

جەدۋەل — 5

تۈرلەر	ئاپتونوم رايون بويىچە	شەھەر	يېزا
ئومۇمىي كۆرسەتكۈچ	99.7	99.6	99.9

1. يېمەكلىك	99.7	99.7	99.6
1) ئاشلىق	97.2	97.4	96.9
2) ياغ	101.4	102	100.6
3) گۆش، ئۇي قۇشلىرى، تۇخۇم	93.8	94.3	92.9
4) سۇ مەھسۇلاتلىرى	98.4	100.1	95.2
5) كۆكتات	110.2	109	113.1
6) مېۋە - چېۋە	101	99.2	105.4
2. ئىچىملىك، تاماكا، ھاراق	99.4	100	99.1
3. كىيىم - كېچەك، باش، ئاياغ كىيىم	100.6	100.3	101.1
4. توقۇلما بۇيۇملار	100.4	100.6	100.3
5. جۆكگو، غەرب تېبابىتى دورىلىرى	101.4	98.5	104.9
6. گىرىم بۇيۇملىرى	102.5	102.4	102.7
7. كىتاب، گېزىت - ژۇرنال	106.2	105.6	107.1
8. مەدەنىيەت، تەنتەربىيە بۇيۇملىرى	101.1	101.3	100.7
9. كۈندىلىك بۇيۇملار	99.8	99.8	99.7
10. ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى	96.4	96.9	95.7
11. زىبۇزىننەت بۇيۇملىرى	91.3	89.4	93.5
12. يېقىلغۇ	101.6	101.7	101.5
13. بىناكارلىق، بېزەك ماتېرىياللىرى	97	95.6	98.2
14. ماشىنا -ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرى	95.5	95.4	95.6

ئاپتونوم رايون بويىچە ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرى باھاسىنىڭ 1998 - يىللىق كۆرسەتكۈچى
(1997 - يىلى شۇ مەزگىلدىكى باھا 100 قىلىندى)

جەدۋەل — 6

تۈرلەر	ئاپتونوم رايون بويىچە	شەھەر	يېزا
ئومۇمىي كۆرسەتكۈچ	100.2	99.9	100.8
1. يېمەكلىك	99.4	99.7	99.7
1) ئاشلىق	96.9	96.7	97.4
2) ياغ	101.4	101.5	101.2
3) گۆش، ئۇي قۇشلىرى ۋە ئۇنىڭدىن ياسالغان يېمەكلىكلەر	93.4	93.4	93.6
4) تۇخۇم	98.5	100.4	93.2
5) سۇ مەھسۇلاتلىرى	99.6	101.5	95.4

6) كۆكتات	109.5	108.9	111.8
2. كىيىم - كېچەك	100.3	100	100.9
3. ئائىلە ئۈسكۈنىلىرى ۋە كۈندىلىك بۇيۇملار	98.1	97.5	98.8
4. تېببىي داۋالاش، ساقلىق ساقلاش	100.1	97.7	103.3
5. قاتناش ۋە خەۋەرلىشىش سايمانلىرى	96.4	97.2	95.4
6. كۆڭۈل ئېچىش، مائارىپ، مەدەنىيەت بۇيۇملىرى	97.9	96.6	100.2
7. تۇرالغۇ	103.6	103.5	103.2
8. مۇلازىمەت تۈرلىرى	106.7	106.2	107.3

20 شەھەر، ناھىيىنىڭ 1998 - يىللىق تاۋارلارنى پارچە سېتىش باھا كۆرسەتكۈچى (1997 - يىلى شۇ مەزگىلدىكى باھا 100 قىلىندى)

جەدۋەل — 7

ئورۇنلار	ئومۇمىي كۆرسەتكۈچ	بېمەكلىك	ئاشلىق	گۆش، ئۇي قۇشلىرى ۋە تۇخۇم	كۆكتات
ئۈرۈمچى شەھىرى	99.1	99.6	95.2	93.9	111.4
قەشقەر شەھىرى	97.5	99.4	98.4	92.1	105.3
غۇلجا شەھىرى	100.4	100.4	94.8	97.8	107.7
خوتەن شەھىرى	100.1	101.3	101.1	91.7	108.4
قاراماي شەھىرى	102.3	101.9	101.8	94.9	114.1
قۇمۇل شەھىرى	98.4	96	92.4	92.5	97.9
سانجى شەھىرى	101.4	102.1	97.5	97.1	112.4
كورلا شەھىرى	99.8	98.2	99.1	94.5	100.7
ئاقسۇ شەھىرى	96.6	99.8	100	93.5	98.2
يەنجى ناھىيىسى	98.5	100.9	101.1	92.3	118
چۆچەك شەھىرى	98.4	96.8	93	92.8	114.4
ئالتاي شەھىرى	100.1	101.4	97.8	96.9	113.1
شىخو شەھىرى	100.6	101	100.7	94.6	119.5
بورتالا شەھىرى	101.3	106.2	93.1	91.4	133.4
تۇرپان شەھىرى	102.2	100.9	97.9	99	104.3
كۇچا ناھىيىسى	100.7	98.6	101.7	91.8	112.4
ئانۇش شەھىرى	96.6	96.4	95.1	90.7	107.3

يەكەن ناھىيىسى	99.6	94.5	96.8	82.3	94.9
كۆيتۇلۇك شەھىرى	99.9	102	99.5	95.5	114.5
شىخەنزە شەھىرى	100.3	101.8	94	94.6	113.2

20 شەھەر، ناھىيىنىڭ ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ 1998 - يىلدىكى باھا كۆرسەتكۈچى
(1997 - يىلى شۇ مەزگىلدىكى باھا 100 قىلىنىدى)

جەدۋەل — 8

ئورۇنلار	ئومۇمىي كۆرسەتكۈچ	يېمەكلىك	ئاشلىق	گۆش ۋە گۆش مەھسۇلاتلىرى	كۆكتات
ئۈرۈمچى شەھىرى	99.1	99.7	95.3	92.4	111
قەشقەر شەھىرى	100.2	99	99.8	94.2	104.3
غۇلجا شەھىرى	101.6	100.7	95.8	98.2	107
خوتەن شەھىرى	104.7	100.2	103.7	90.9	104.5
قاراماي شەھىرى	102.7	102.1	101.9	95.7	112.4
قۇمۇل شەھىرى	99.4	95.9	95	97.1	112.4
سانجى شەھىرى	102.5	101.9	95	97.1	112.4
كورلا شەھىرى	101	98.8	99.1	94.7	99.9
ئاقسۇ شەھىرى	95.9	98.8	99.8	90.9	99.7
يەنجى ناھىيىسى	102.9	100	99.6	91.6	116.7
چۆچەك شەھىرى	102	98	93.1	92.8	115.3
ئالتاي شەھىرى	101	101.2	98.1	97.6	110.6
شىخو شەھىرى	101.9	101.9	101	98.9	117.6
بورتالا شەھىرى	99.5	101.2	93.1	92.9	129.9
تۇرپان شەھىرى	103	101	97.8	98.9	101.9
كۇچا ناھىيىسى	99.7	98.2	100.8	93.2	110.8
ئاتۇش شەھىرى	97	95.5	95.8	90.8	107.2
يەكەن ناھىيىسى	99.6	93.3	97.5	82.8	94.5
كۆيتۇلۇك شەھىرى	101.1	101.8	99.4	95.5	113.5
شىخەنزە شەھىرى	101.3	100.6	95	93.8	111.6

«99' شىنجاڭ يىلنامىسى» ئۇيغۇرچە نەشرىنىڭ تەھرىر - تەرجىمىسىگە قاتناشقۇچىلار

تەھرىر - تەرجىمە خادىملىرى: (ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە تىزىلدى).
ئابدۇرېھىم ياقۇپ، ئابلىز ئۇرخۇن، ئابلىمىت ياقۇپ، ئامىنە، ئەبەيدۇللا روزى، ئەخمەت روزى، بېلىقنۇر مۇھەممەت، پولات ھىممەت، تۇرسۇنئاي دۆلەتى، جەمىلە ئابلا، زاھىت رېھىم، غوپۇر ھوشۇر نىيازى، غوجائەخمەت يۇنۇس، قادىر ھاپىز، كېرەم يۈسۈپ، ماھنۇر غوپۇر، مەردان ئەخمەت، مەرھابا شاۋۇدۇن، مەمتىمىن ھاشىم، مۇھەممەت ھەسەن، مۆمىن روزى، نۇرمۇھەممەت دۆلەتى، ھەلىمە دۆلەتى، ئۆمەر پەيزۇل، ئۆمەر ماموت، ئىسلام ھۈسەيىن.

مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى، خەتتات: مۇرادىل ئابىت

مەسئۇل كوررېكتورلار: جەمىلە ئابلا
مۆمىن روزى

《新疆年鉴(1999)》维吾尔文版
编 译 人 员

编译人员:(姓氏以维吾尔文字母为序)阿不都热依木·亚库甫、阿不力孜·鄂尔浑、阿不里米提·亚库甫、阿米娜、艾拜都拉·肉孜、艾合买提·肉孜、贝丽克孜·穆罕穆德、甫拉提·依米提、吐尔逊阿依·多莱提、加米拉·阿不拉、扎依提·热依木、吾甫尔·吾守尔·尼亚孜、霍加阿合买提·优努斯、哈德尔·阿皮孜、克热木·玉素甫、玛依努尔·吾甫尔、玛尔旦·艾合买提、玛尔哈巴·夏吾东、买买提明·阿西木、买买提·艾山、木明·肉孜、努尔穆罕默德·多莱提、艾丽妈·多莱提、吾买尔·帕祖力、吾买尔·玛木提、斯拉木·玉赛音。

封面设计:穆拉丁·阿比提

责任校对:加米拉·阿不拉、木明·肉孜

نەشر هوقۇقى توغرىسىدا بايانات:

«99' شىنجاڭ يىلنامىسى» نىڭ نەشر هوقۇقى ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتىدا، يىلنامىنىڭ بىر قىسىم باب، ماقالىلىرىنى ياكى پۈتۈن مەزمۇنىنى رۇخسەتسىزنى ئالماي تۇرۇپ قايتا بېسىش، تەرجىمە قىلىش، كۆچۈرۈپ بېسىش ۋە نەشر قىلىشقا بولمايدۇ.

ISSN 1009-072X

9 771009 072008 01>

«99' شىنجاڭ يىلنامىسى»

(ئومۇمىي 15 - توم)

ش ئۇ ئا ر خەلق هۆكۈمىتى چىقاردى

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتى تۈزدى

شىنجاڭ يىلنامىسى تەھرىراتى

(ئۈرۈمچى شەھىرى يىكەنكۆل يولى غەربىي 1 - كوچا 7 - نومۇر)

تېلېفون نومۇرى: 4640715، پوچتا نومۇرى: 830063

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتى كومپيۇتېر مەتبەئە شىركىتىدە تىزىلدى

سانجى ئوبلاستلىق باسما بۇيۇملىرى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدە بېسىلدى

رەڭلىك بېتى شېنجېن مونتاژ لايىھىلەش - ياساش چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى

فورماتى 1092×787 مىللىمېتىر 1/16

باسما تاۋىقى: 5.80، قىستۇرما ۋاراقى: 4

1999 - يىل 12 - ئاي 1 - نەشرى

2000 - يىل 1 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى 1000 — 1

ISSN 1009—072X

CN 65—4001/Z—W

دۆلەت ئىچىدىكى باھاسى: 100 يۈەن

چەت ئەلگە سېتىلىش باھاسى: 60 دوللار